ACTA CONCILIORUM

ET

EPISTOLÆ DECRETALES,

AC CONSTITUTIONES

SUMMORUM PONTIFICUM.

TOMUS SECUNDUS.

Ab anno CCCCLI. ad annum DL.

PARISIIS,

EX TYPOGRAPHIA REGIA.

MDCCXIV.

IHS

INDEX

EORUM QUÆ TOMO II. CONCILIORUM CONTINENTUR.

ANNO CHRISTI 451.

ANNO CHRISTI 451.

INDEX TOMI II.

CONCILIUM CHALCEDONENSE

ADVERSUS

[a] EUTYCHEM ET DIOSCORUM.

a al. Eutychen.

ANNO CHRISTI 448.

b Graece titulus est, Τύπος ἀ. ... τῆς ... ἐπιστολὰς εἰς αὐτὸν ...

PRIMA PARS,

In qua habentur epistolæ ad Synodum pertinentes, ante illam scriptæ.[b]

Ἐπιστολὴ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ῥώμης Λέοντος, ἀντιγραφεῖσα πρὸς Εὐτυχῆ.

A

Τῷ ποθεινοτάτῳ Εὐτυχεῖ πρεσβυτέρῳ, Λέων ἐπίσκοπος.

Εἰς γνῶσιν ἡμετέραν ἦλθε διὰ τῆς ἀγάπης ἐπιστολῆς ἀνήνεγκας, ὅτι ἡ Νεστοριανὴ αἵρεσις τινῶν πάλιν ταῖς σπουδαῖς ἀνθεῖ. τὸν ζῆλον τὸν σὸν ἐκ τούτου τοῦ μέρους ἡμῖν ἀρέσαντα ἀντιγράφομεν, ἐπειδὴ μηνυτὴς τοῦ σοῦ λογισμοῦ ἐστιν ὁ λόγος ὃν ἐδεξάμεθα. διὸ μὴ ἀμφιβάλλῃς τὸν ἀρχηγὸν τῆς καθολικῆς πίστεως τὴν διαπτότην ἐν πᾶσί σοι παρεσόμενον. ἡμεῖς δὲ ὅτι πληρέστερον, ὧν τῇ ἀναιδείᾳ ταῦτα γίνεται, δυνηθῶμεν γνῶναι, ἐπιμελές ἐστι τοῦ δεσπότου βοηθοῦντος προνοῆσαι, ἄχρις οὗ ὁ ἀθέμιτος ἰὸς ὁ πάλαι κατακριθεὶς, ῥιζόθεν δυνηθῇ σβεσθῆναι. ὁ Θεὸς ὑγιῆ σε διαφυλάξει, υἱὲ ποθεινότατε.

Epistola Leonis archiepiscopi Romæ ad Eutychem.

Dilectissimo filio Eutychi presbytero, Leo episcopus.

CAPUT I. Est inter epistolas Leonis 11. sexta. Epistolas Papæ Leonis eas duntaxat hic exhibemus, quæ sunt synodicæ, & eas quæ sunt Græce redditæ: ut appareat quas Græcus Collector Actis Concilii jungendas putarit.

Ad notitiam nostram tuæ dilectionis epistola retulisti, quod Nestoriana hæresis quorumdam rursus studiis pullularet. Solicitudinem tuam ex hac parte nobis placuisse rescribimus, quoniam index animi tui est sermo quem sumpsimus. Unde non [a] ambigis auctorem catholicæ fidei Dominum tibi in omnibus affuturum. Nos autem cum plenius, quorum hoc improbitate fiat, potuerimus agnoscere, necesse est auxiliante Domino providere, quatenus nefandum virus dudumque damnatum, radicitus possit extingui. Deus te custodiat [b] incolumem, [c] dilectissime fili. Datum Kalendis Junii, [d] Postumiano & Zenone viris clariss. Coss.

a al. ambigimus. Græce, ambegis.
b al. salvum
c al. desiderantissime.
d Anno Christi 448.

Ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ῥώμης Λέοντος πρὸς Φλαβιανὸν ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως.

B

Τῷ ποθεινοτάτῳ ἀδελφῷ Φλαβιανῷ ἐπισκόπῳ.

Ὁπότε ὁ χριστιανικώτατος καὶ φιλανθρωπότατος βασιλεὺς ἁγίᾳ καὶ ἐπαινετῇ πίστει ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας μεριμνῶν, πρὸς ἡμᾶς γράμματα διεπέμψατο περὶ τούτων, ἅ τινα παρ' ὑμῖν ταραχῆς κτύπον ἐκίνησαν, θαυμάζομεν τὴν σὴν ἀδελφότητα, τί αὐτόθι σκάνδαλον γεγένηται,

Epistola sanctissimi archiepiscopi Romæ Leonis ad Flavianum archiepiscopum Constantinopolitanum.

Dilectissimo fratri Flaviano episcopo., Leo episcopus.

CAPUT II. Est inter epistolas Leonis XI. octava.

Cum Christianissimus & clementissimus Imperator sancta & laudabili fide pro ecclesiæ catholicæ pace solicitus, ad nos scripta transmiserit de his, quæ apud vos perturbationis strepitum commoverunt; miramur fraternitatem tuam, quidquid illud scandali

I. Partis Epist. II.

Anno Christi 449.

fuit, nobis silere potuisse; & non potius procurasse, ut primitus nos insinuatio magis tuæ relationis instrueret, ne de rerum gestarum fide possemus ambigere. Accepimus enim libellum Eutychis presbyteri, qui se queritur, accusante Eusebio episcopo, immerito communione privatum: maxime cum evocatum se adfuisse testetur, nec sui præsentiam denegasse; adeo ut in ipso judicio libellum appellationis se asserat obtulisse, nec tamen fuisse susceptum; qua ratione compulsus sit, ut contestatorios libellos in Constantinopolitana urbe proponeret. Quibus rebus intercedentibus, necdum agnoscimus, qua justitia a communione ecclesiæ fuerit separatus. Sed respicientes ad causam, facti tui nosse volumus rationem, & usque ad nostram notitiam cuncta deferri: quoniam nos, qui sacerdotum Domini matura volumus esse judicia, nihil possumus incognitis rebus, in cujusquam partis præjudicium definire, priusquam universa quæ gesta sunt, veraciter audiamus. Et ideo fraternitas tua per idoneam maxime aptamque personam plenissima nobis relatione significet, quid contra antiquam fidem novitatis emerserit, quod severiori sententia dignum fuerit vindicari. Nam & ecclesiastica moderatio, & religiosa piissimi principis fides, multam nobis solicitudinem Christianæ pacis inducunt; ut amputatis dissensionibus, fides catholica inviolata servetur; & his qui prava defendunt, ab errore revocatis, nostra auctoritate, quorum fides probata fuerit, muniantur. Nec aliqua poterit ex hac parte difficultas afferri, cum memoratus presbyter libello proprio sit professus, paratum se esse ad corrigendum, si quid in se inventum fuerit quod reprehensione sit dignum. Decet enim in talibus causis hoc maxime provideri, ut sine strepitu concertationum & caritas custodiatur, & veritas defendatur, frater carissime. Et ideo quia dilectio tua de tanta causa nos videt necessario esse solicitos, quam plenissime & lucide universa nobis, quod ante facere debuit, indicare festinet: ne inter assertiones partium aliqua ambiguitate fallamur; & dissensio, quæ in suis initiis abolenda est, nutriatur: cum in corde nostro ea observantia Deo inspirante permaneat, ne constitutiones venerabilium patrum divinitus roboratæ & ad soliditatem fidei pertinentes, prava cujusquam interpretatione violentur. Deus te custodiat incolumem, frater carissime. Datum XII. Kalend. [a] Maij, Asterio & Protogene viris clarissimis Coss. [b]

[a] Emendant eruditi, Martii.

[b] Anno Christi 449.

Epistola Flaviani archiepiscopi Constantinopolitani ad Leonem [c] Papam urbis senioris Romæ; de erroribus impii Eutychetis.

[c] al. ms. archiepiscopum.

Sanctissimo & beatissimo patri & consacerdoti Leoni, Flavianus in Domino salutem.

Cap. III. Est inter epistolas Leonis Magni, ante septimam, ex antiqua versione, qualem hic exhibemus, sed emendatiorem.

PIETATE & recta prædicatione verbi veritatis nihil honorabilius sacerdotibus, sicut nosti, Deo amantissime. Omnis enim nostra spes atque salus, & retributio promissorum bonorum, in his est. Propterea omnia facienda a nobis sunt, & laborandum pro vera fide, & expositionibus dogmatibusque sanctorum patrum; quatenus per omnia, & inter omnes concussiones rerum, integra hæc & involata salventur atque custodiantur. Necessarium itaque fuit nunc etiam nos videntes lædi orthodoxam fidem, & renovari Apollinaris & Valentini hæreses ab Eutyche monacho, non hoc despicere, sed in aperto hoc pro cautela populi revelare. Iste enim, iste Eutyches absconditum in se languorem malæ sectæ retinens, insiliens nostræ mansuetudini, inverecunde & impudenter in multos impietatem propriam præsumpsit inferre, dicens: *An-*

ὑπὲρ πρὸς ἡμᾶς ἀπηχῆσαι(?) δεδύνηται, ἢ μὴ μᾶλλον φροντίσαι, ὥστε πρὸ πάντων διδασκαλία σῆς ἀναφορᾶς ἡμᾶς διδάξαι, ἐφ' ᾧ τι ἡμᾶς περὶ τῆς πίστεως τῶν πραχθέντων μὴ δύνασθαι ἀμφιβάλλειν. ἐδεξάμεθα γὰρ λίβελλον Εὐτυχοῦς τοῦ πρεσβυτέρου, ὅστις μέμφεται, κατηγοροῦντος Εὐσεβίου ἐπισκόπου, ἀναξίως ἑαυτὸν τῆς κοινωνίας ἐστερῆσθαι καὶ μάλιστα, ὡς ἐμαρτύρατο, ὅτι κληθεὶς παρεγένετο, καὶ τὴν ἰδίαν παρουσίαν οὐκ ἠρνήσατο ἐπὶ τούτῳ, ὥστε ἐν αὐτῷ τῷ δικαστηρίῳ λίβελλον ἐκκλήτου ἐπιδεδωκέναι αὐτόν· ὅθεν ἠναγκάσθη διὰ μαρτυρίας λιβέλλοις ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει προτεθεῖσαι. τῶν πραγμάτων γεγενημένων, οὔπω ἐπιγινώσκομεν, ποίᾳ δικαιοσύνῃ ἀπὸ τῆς κοινωνίας τῆς ἐκκλησίας ἐγένετο κεχωρισμένος. ἀλλὰ προσέχοντες τῇ αἰτίᾳ, θέλομεν τοῦ σοῦ φρονήματος τὸν λογισμὸν μαθεῖν, καὶ πάντα ὑποπεσεῖσθαι ἄχρι τῆς ἡμετέρας γνώσεως· ἐπειδὴ ἡμεῖς οἱ βουλόμενοι τῶν ἱερέων τοῦ δεσπότου δικαίας εἶναι τὰς κρίσεις, οὐδὲν δυνάμεθα, μὴ διαγνωσθέντων τῶν πραγμάτων, εἰς τινος μέρους πρόκριμα ἀποφήνασθαι, πρὶν ἢ τὰ πραχθέντα ἀκούσωμεν. καὶ διὰ τοῦτο ἡ σὴ ἀδελφότης δι' ἐπιτηδείου μάλιστα, καὶ ἁρμοδίου, πληρέστατα ἀναφορᾷ γνωρίσῃ ἡμῖν, τίς κατὰ τῆς ἀρχαίας πίστεως καινότης ἀνέκυψεν, ὅπερ αὐστηροτέρᾳ ἀποφάσει ἄξιον ἐγένετο τοῦ ἐκδικηθῆναι. καὶ γὰρ ἡ ἐκκλησιαστικὴ διοίκησις, καὶ τοῦ θεοφιλεστάτου βασιλέως ἡ πίστις πολλὴν ἡμῖν φροντίδα περὶ τῆς τῶν χριστιανῶν εἰρήνης ἐπέβαλεν· ἵνα περιαιρεθεισῶν τῶν διχονοιῶν ἡ καθολικὴ πίστις ἀσύγχυτος διαφυλαχθῇ· καὶ τούτων οἵ τινες τὰ φαῦλα ἐκδικοῦσιν, ἀπὸ τῆς πλάνης ἀνακληθέντων, τῇ ἡμετέρᾳ αὐθεντίᾳ, ὧν ἂν δοκιμασθῇ ἡ πίστις, ὀχυρωθῶσι. καὶ μηδεμία δυσχέρεια ἐκ τούτου προσαχθῇ· ἐπειδὴ ὁ μνημονευθεὶς πρεσβύτερος ἐν τῷ ἰδίῳ λιβέλλῳ ὡμολόγησεν ἕτοιμον ἑαυτὸν εἶναι πρὸς διόρθωσιν, εἴ τι εἰς αὐτὸν εὑρεθείη, ὅπερ ἐστὶν ἄξιον ἐπιλήψεως. πρέπει γὰρ ἐπὶ τῶν τοιούτων αἰτιῶν τοῦτο μάλιστα φροντίζειν, ὥστε ἐκτὸς θορύβου καὶ φιλονεικίας, καὶ τὴν ἀγάπην φυλάττεσθαι, καὶ τὴν ἀλήθειαν ἐκδικεῖσθαι, ἀδελφὲ τιμιώτατε. καὶ διὰ τοῦτο, ἐπειδὴ ἡ σὴ ἀγάπη περὶ τῆς τοιαύτης αἰτίας συνορᾷ ἡμᾶς ἀναγκαίως εἶναι ἐν φροντίδι, πληρέστατα καὶ τρανότατα σήμανον(?) ἡμῖν, ὅπερ ἤδη πάλαι ὤφειλες, δηλῶσαι σπούδασον· ἵνα μὴ μεταξὺ τῆς διδασκαλίας τῶν μερῶν, ἀμφιβολίᾳ τινὶ ἀπατηθῶμεν, καὶ διχόνοια τραφῇ, ἥτις ἐν ταῖς ἀρχαῖς ἐξαλειπτέα ἐστί. ἔστι γὰρ ἡμῖν καθαρότης(?) καὶ ἀπαράλλακτον(?), τοῦ Θεοῦ ἐμπνέοντος, ἵνα μὴ αἱ διατυπώσεις τῶν προσκυνητῶν πατέρων, θεόθεν τὴν ἰσχὺν ἔχουσαι, καὶ εἰς τὴν πληρότητα τῆς πίστεως ἀνήκουσαι, φαύλῃ τινὸς ἑρμηνείᾳ μολυνθῶσιν. ὁ Θεὸς ὑγιῆ σε διαφυλάξει, ἀδελφὲ τιμιώτατε.

Ἐπιστολὴ Φλαβιανοῦ ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, γραφεῖσα πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπον Λέοντα τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης.

Ex cod. ms. Bibliothecæ Regiæ, 1116. & 2014.

Τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ μακαριωτάτῳ πατρὶ καὶ συλλειτουργῷ Λέοντι, Φλαβιανὸς ἐν κυρίῳ χαίρειν.

ΕΥσεβείας καὶ τοῦ ὀρθοτομεῖσθαι τὸν λόγον τῆς ἀληθείας οὐδὲν τιμιώτερον ἱερεῦσιν, ὡς ἐπίστασαι, θεοφιλέστατε. πᾶσα γὰρ ἡμῶν ἐλπὶς καὶ σωτηρία, καὶ ἀνταπόδοσις τῶν ἐπηγγελμένων ἀγαθῶν, ἐντεῦθεν ἐξήρτηται. διὰ τοῦτο, πάντα ποιεῖν ἡμᾶς καὶ πονεῖν ὑπὲρ τῆς ἀληθοῦς πίστεως, καὶ τῶν ἐκτεθέντων καὶ δογματισθέντων ὑπὸ τῶν ἁγίων πατέρων, ἐφ' ᾧ τι διὰ πάντων(?) καὶ ἐν πάσαις περιστάσεσι πραγμάτων, ὑγιῆ καὶ ἄτρωτα ταῦτα διαφυλάξασθαι καὶ φυλάττεσθαι. ἀναγκαῖον οὖν [a] νῦν καὶ ὁρῶντας ἡμᾶς βλαπτομένην τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, καὶ ἀνανεουμένην τὴν [b] Ἀπολιναρίου καὶ Οὐαλεντίνου αἵρεσιν παρὰ Εὐτυχοῦς [c] τοῦ δυσσεβοῦς, μὴ παριδεῖν ἀλλ' εἰς τὸ φανερὸν ταύτην ἐκκαλύψαι πρὸς ἀσφάλειαν τῶν λαῶν. [d] Οὗτος γὰρ Εὐτυχὴς κεκρυμμένην ἐν ἑαυτῷ νόσον κακοδοξίας κατέχων, τῆς ἡμετέρας ἐπιεικείας καταφρονῶν, ἀπηρυθριασμένως καὶ ἀναιδῶς εἰς πολλοὺς ἐξενεγκεῖν τὴν οἰκείαν ἀσέβειαν κατετόλμησε·

[a] al. καὶ νῦν

[b] al. Ἀπολλιναρίου.

[c] al. μοναχοῦ.

[d] al. αὐτὸς γὰρ.

φάσκων, πρὸ μὲν τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δύο φύσεις εἶναι, θεότητος καὶ ἀνθρωπότητος· μετὰ δὲ τὴν ἕνωσιν, μίαν φύσιν γεγονέναι. οὐκ εἰδὼς ὃ λέγει, οὐδὲ περὶ τίνων διαβεβαιοῦται. Οὐδὲ γὰρ ἡ ἕνωσις τῶν συνελθουσῶν ἐπὶ Χριστοῦ δύο φύσεων, ὡς καὶ ἡ ὑμετέρα ἐπίσταται θεοσέβεια, τὰς ἰδιότητας αὐτῶν ἐν τῇ ἑνώσει συνέχεεν· ἀλλὰ μένουσι καὶ ἐν τῇ ἑνώσει ἀκέραιαι τῶν δύο φύσεων αἱ ἰδιότητες. [a] Προσετίθει δὲ καὶ ἑτέραν δυσσέβειαν, φάσκων, τὸ ἐκ Μαρίας σῶμα γενόμενον τοῦ κυρίου, μὴ εἶναι τῆς ἡμετέρας οὐσίας, μηδὲ τοῦ ἀνθρωπίνου φυράματος. ἀλλ' ἀνθρώπινον μὲν αὐτὸ ἀποκαλεῖ, οὐ μὴν ἡμῖν ὁμοούσιον, οὐδὲ τῇ τεκούσῃ αὐτὸν κατὰ σάρκα. Καὶ ταῦτα, τῶν ἐν Ἐφέσῳ πεπραγμένων παρὰ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, ἐπὶ τῇ γραφείσῃ ἐπιστολῇ πρὸς τὸν δυσσεβῆ καὶ καθῃρημένον Νεστόριον, ἐχόντων ῥητῶς οὕτως. Ὡς διάφοροι μὲν αἱ πρὸς ἑνότητα τὴν ἀληθινὴν [b] συνενεχθεῖσαι φύσεις· εἷς δὲ ἐξ ἀμφοῖν Χριστὸς καὶ υἱός. οὐχ ὡς τῆς τῶν φύσεων διαφορᾶς ἀνῃρημένης διὰ τὴν ἕνωσιν· ἀποτελεσασῶν δὲ μᾶλλον ἡμῖν τὸν ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, θεότητός τε καὶ ἀνθρωπότητος, διὰ τῆς ἀφράστου καὶ ἀπορρήτου πρὸς ἑνότητα συνδρομῆς. Καὶ τοῦτο οὐκ ἔλαθε τὴν σὴν ὁσιότητα, ἐντυχοῦσαν πάντως τοῖς ἐν Ἐφέσῳ πεπραγμένοις ὑπομνήμασιν. ἅτινα παρ' οὐδὲν θέμενος ὁ αὐτὸς Εὐτυχὴς οἴεται μὴ δώσειν δίκην τὴν ὁρισθεῖσαν παρὰ τῆς ἁγίας ἐκείνης καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου. διὰ ταῦτα, πολλοὺς τῶν ἀκεραιοτέρων ἐκ τῆς ὑπ' αὐτοῦ γινομένης διαλέξεως παραβλαπτομένους εἰς τὸν τῆς πίστεως λόγον, κατηγορηθέντα αὐτὸν παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου, καὶ ἀπαντήσαντα εἰς τὴν ἁγίαν σύνοδον, καὶ οἰκείᾳ φωνῇ τὸ ἴδιον φρόνημα αὐτῆς ἐκκαλύψαντα, ἀλλότριον ὑπάρχοντα τῆς ὀρθῆς πίστεως, καθείλομεν, ὡς διδάξει τὴν ὑμετέραν ὁσιότητα, πάντα τὰ ἐπ' αὐτῷ πεπραγμένα ὑπομνήματα, ἃ καὶ ἀπεστείλαμεν μετὰ τούτων ἡμῶν τῶν γραμμάτων. Δίκαιον δὲ καὶ τοῦτο, ὡς ἡγοῦμαι, διδαχθῆναι ὑμᾶς. ὡς ὅπερ ὁ αὐτὸς Εὐτυχὴς ἀντὶ τῆς δικαίας καὶ κανονικῆς καθαιρέσεως, καὶ ὀφείλων κἂν τοῖς δευτέροις ἰάσασθαι τὰ πρότερα, καὶ διὰ μετανοίας ἀκριβοῦς καὶ δακρύων πολλῶν τὸν Θεὸν ἐξιλεώσασθαι, καὶ τὴν ἡμετέραν καρδίαν σφοδρῶς λελυπημένην ἐπὶ τῇ αὐτοῦ πτώσει, διὰ μεταμελείας ἀληθοῦς θεραπεῦσαι. οὐ μόνον τοῦτο οὐ πεποίηκεν, ἀλλὰ γὰρ καὶ διὰ πάντων διαταράξαι τὴν παρ' ἡμῖν ἁγιωτάτην ἐκκλησίαν ἔσπευσε· προθέματα προτιθεὶς δυσφημίας, ὕβρεων καὶ λοιδορίας ἀνάμεστα· προσενεγκὼν δὲ καὶ δεήσεις ἐπὶ τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου ἡμῶν βασιλέως, καὶ αὐτὰς πεπληρωμένας ἀλαζονείας καὶ ἐμπαροινισμοῦ, διὰ πάντων τοὺς θείους [c] καταπατῆσαι κανόνας πειρώμενος. Ἀλλὰ τούτων οὕτω παρηκολουθηκότων, γράμματα ἡμῖν ἀπεδόθη τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος, διὰ τοῦ θαυμασιωτάτου κόμητος Πανσοφίου, δι' ὧν ἐδιδάχθημεν, ὡς ὁ αὐτὸς Εὐτυχὴς λιβέλλους ἐξαπέστειλεν ὑμῖν πεπληρωμένους πάσης ἀπάτης καὶ πανουργίας, φήσας, ἐν τῷ καιρῷ τῆς κρίσεως λιβέλλους ἐπιδεδωκέναι [d] ἐκκλήτους ἡμῖν τε καὶ τῇ ἐνδημούσῃ ἁγίᾳ συνόδῳ, καὶ ἐπικαλέσασθαι τὴν ὑμετέραν ὁσιότητα. ὅπερ οὐδαμῶς παρ' αὐτοῦ γέγονεν. ἀλλὰ καὶ κατὰ τοῦτο τὸ μέρος διεψεύσατο, οἷα πατὴρ ὢν ψεύδους, συναρπάσαι τὰς ὑμετέρας ἀκοὰς οἰόμενος. Ἐκκινηθεὶς τοίνυν, ὁσιώτατε πάτερ, διὰ πάντα τὰ παρ' αὐτοῦ τολμηθέντα, καὶ διὰ τὰ εἰς ἡμᾶς καὶ τὴν ἁγιωτάτην ἐκκλησίαν [e] γινόμενά τε καὶ γενόμενα, παρρησίασαι συνήθως κατὰ τὸ πρέπον τῇ ἱερωσύνῃ· καὶ οἰκειωσάμενος τὸ κοινὸν πρᾶγμα, καὶ τὴν τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν κατάστασιν, συμψηφίσασθαι μὲν τῇ γενομένῃ κατ' αὐτοῦ κανονικῶς καθαιρέσει, δι' οἰκείων γραμμάτων καταξίωσον· στηρίξαι δὲ καὶ τὴν τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου ἡμῶν βασιλέως πίστιν. Μόνης γὰρ τὸ πρᾶγμα δεῖται τῆς παρ' ὑμῶν ῥοπῆς καὶ ἀντιλήψεως, ὀφειλούσης διὰ τῆς οἰκείας [f] συναινέσεως εἰς γαλήνην καὶ εἰρήνην, [g] τὰ παρ' αὐτὰ παραθέσθαι (?)... οὕτω γὰρ ἡ ἐπαναστᾶσα αἵρεσις, καὶ δι' αὐτὴν ταραχὴ, ἀμαυρῶς καταργηθήσεται, τοῦ Θεοῦ συνεργοῦντος, διὰ τῶν ὑμετέρων ἱερῶν γραμμάτων· κωλυθήσεται δὲ καὶ ἡ θρυλλουμένη γίνεσθαι σύνοδος, ὥστε μὴ τὰς ἁπανταχοῦ ἁγιωτάτας ἐκκλησίας διαταραχθῆναι. Πᾶσαν τὴν σὺν σοὶ ἀδελφότητα ἐγώ τε καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ προσαγορεύομεν. Ἐῤῥωμένος ἐν κυρίῳ καὶ ὑπερ-

[a] al. προσέθηκε.
[b] Forte, συναχθεῖσαι, vel συνελθοῦσαι.
[c] al. γεγραμμένα τε καὶ λεγόμενα.
[d] al. ἐκκλήτου.
[e] al. γινόμενά τε καὶ λεγόμενα.
[f] al. συναινέσεως.
[g] al. πάντα.

te inhumanationem quidem Salvatoris nostri Jesu Christi duas naturas esse divinitatis & humanitatis; post unitatem vero, unam naturam factam: neque sciens quod dicit, neque de quibus affirmat. Neque enim unitas convenientium in Christo duarum naturarum, [a] sicut una re proprietates suas in unitate confudit: sed manent in unitate perfectæ naturarum proprietates. Adjecit autem & aliam impietatem, dicens: *Corpus Domini quod ex Maria factum est, non esse nostræ substantiæ, neque humanæ conspersionis; sed humanum quidem illud vocat, non tamen nobis consubstantiale, neque genitrici ejus, secundum carnem.* Et hæc aiebat: cum in gestis Ephesi habitis a sancto & universali concilio, in epistola scripta ad impium damnatumque Nestorium, aperte sic habeatur: *Quia diversæ quidem; quæ ad unitatem veram concurrere naturæ; unus autem ex ambobus* [b] *Christus Dei filius: non tanquam naturarum differentia sit perempta propter unitatem, sed potius effecerint nobis unum Dominum Jesum Christum, divinitatis & humanitatis per ineffabilem & intelligibilem ad unitatem concursionem.* Et hoc non latet tuam sanctitatem, cum omnino legerit gesta, quæ Ephesi sunt confecta. Quæ pro nihilo ponens idem Eutyches, arbitratur non se daturum pœnam præfinitam a sancto illo & universali concilio, quoniam per hæc multi simpliciores ex ejus eloquiis in fidei sermone læduntur. Accusatum vero eum a reverentissimo Eusebio, & occurrentem in sanctum concilium, & voce sua sectam propriam retegentem, alienumque existentem a recta fide damnavimus: sicut docebunt vestram sanctitatem omnia quæ super eo sunt gesta, quæque direximus cum nostris his litteris. Justum autem est & hoc vobis, sicut arbitror, intimari; quia idem Eutyches passus justam canonicam damnationem, cum debuisset secundis salvare priora; & per pœnitentiam perfectam, multasque lacrymas placare Deum; nostrumque cor vehementer contristatum in ejus ruina, per veram sanare pœnitentiam; non solum hoc non fecit, sed etiam per omnia conturbare sanctam, quæ apud nos est, ecclesiam festinavit; propositiones injuriarum publice ponens, & maledictionibus plenas: super hæc & preces offerens piissimo & Christi amantissimo Imperatori, & easdem arrogantia & petulantia plenas, per omnia divinas regulas conculcare conatus est. Sed his ita [c] gestis, litteræ nobis datæ sunt vestræ sanctitatis per admirabilem comitem Pansophium: per quas sumus edocti, quia idem Eutyches libellos direxit vobis plenos omni fallacia atque calliditate: dicens judicii tempore libellos se dedisse appellationis & nobis & hic convenienti sancto concilio, & appellasse vestram sanctitatem: quod nequaquam ab eodem factum est. Sed etiam & in hac parte mentitus est, tamquam per fallaciam mendacii subrepere se sanctis vestris auribus putans. Commotus itaque, sanctissime pater, in his omnibus quæ ab eo præsumpta sunt, & ob ea quæ in nos & sanctissimam ecclesiam facta sunt, atque fiunt, [d] pro consueta fiducia fiducialiter age, secundum quod sacerdotio competit: propriamque faciens communem causam, sanctarum ecclesiarum disciplinam, simul decernere damnationem adversus eum regulariter factam & per propria scripta dignare; confortare autem & piissimi & Christo deditissimi nostri Imperatoris fidem. Causa enim eget solummodo vestro solatio atque defensione, qua debeatis consensu proprio ad tranquillitatem & pacem cuncta perducere. Sic enim hæresis quæ surrexit, & turbæ quæ propter eum factæ sunt, facillime destruentur, Deo cooperante per vestras sacratissimas litteras. Removebitur autem & concilium, quod fieri divulgatur, quatenus nequaquam ubique sanctissimæ turbentur ecclesiæ. Omnium quæ vobiscum est fraternitatem, ego & qui mecum sunt, salutamus. Incolu-

1. Tom. 1. 7.

[a] Legendum ex Græco, sicut vestra religiositas novit, proprietates suas &c.

Epist. Cyrilli ad Nestor. in Concil. Ephes. parte 1. cap. 8. pag. 1173.

[b] In Græco, Christus & Filius.

[c] al. sequutis.

[d] al. consueta fiducialiter.

mis in Domino, & orans pro nobis doneris [a] ecclesiæ A & nobis, religiosissime & sanctissime pater.

χάρισαι ἡμῖν, [a] χαριτωθῇς ἡμῖν, θεοφιλέστατε καὶ [b] ἀξιώτατε πάτερ.

[a] In mss. Rescriptum de fide factum manu Flaviani Ep. CP. datum ab eo poscenti Imperatori.

[a] al. χαριθείης.

[b] Forte, ἁγιώτατε.

Exemplum fidei Flaviani episcopi Constantinopolitani, manu propria ab ipso scripta, & Imperatori poscenti exhibita.

Ἀντίγραφον τῆς ἰδιοχείρου πίστεως Φλαβιανοῦ ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, ἐπιδοθείσης παρ' αὐτοῦ αἰτήσαντι τῷ βασιλεῖ.

Flavianus episcopus Constantinopolitanus, piissimo & amatori Christi Imperatori nostro Theodosio salutem.

CAP. IV. *Est hæc epistola, ex aliæ versione antiquæ, in Collat. 6 P. anni 553.*

NIHIL ita convenit sacerdoti Dei, & dogmatibus eruditio divinis, quam paratum esse ad satisfactionem omni poscenti cum rationem de spe quæ in nobis est, & gratia. Non enim erubesco evangelium Dei. Virtus enim Dei est ad salutem omni credenti. Quia igitur & nos misericordia regis omnium Christi Dei, sacerdotium tale evangelii sortiti sumus; sapimus recte atque inculpabiliter, semper scripturas divinas sequentes, & expositiones sanctorum patrum, qui in Nicæa convenerunt, & centum quinquaginta qui hic congregati sunt, & qui in Ephesο sub sanctæ memoriæ Cyrillo, qui fuit Alexandrinus episcopus: & prædicamus unum Dominum nostrum Jesum Christum, ante sæcula quidem ex Deo Patre sine principio natum secundum divinitatem, in novissimis autem diebus eumdem propter nos & propter nostram salutem ex Maria virgine secundum humanitatem: Deum perfectum, & hominem perfectum eumdem in assumptione animæ rationalis & corporis, consubstantialem Patri secundum divinitatem, & consubstantialem matri eumdem secundum humanitatem. Ex duabus utique naturis confitentes Christum post incarnationem ex sancta Virgine, [b] & inhumanationem, in una subsistentia & una persona unum Christum, unum Dominum confitemur. Et unam quidem Dei Verbi naturam, incarnatam tamen & inhumanatam, dicere non negamus, eo quod ex ambabus unus atque idem sit Dominus noster Jesus Christus. Eos vero qui aut duos filios, aut duas subsistentias, aut duas personas annunciant, & non unum & eumdem Dominum Jesum Christum Filium Dei vivi prædicant, anathematizamus, & alienos esse ab ecclesia judicamus: & ante omnes Nestorium impium anathematizamus, & sapientes quæ ejus sunt, ac loquentes ea: & abscindentur hujusmodi a filiorum adoptione, promissa recte credentibus. *Et post hæc adjecit; & [c] in annotationibus scripsit:* Domine Christe, adjuva nos Deus.

Vide Liberatum cap. XI.

[b] mss. & inhumanatum in una subsistentia & in una persona.

Ex mss. Reg. 1911.

ΟΥδὲν οὕτω πρέπει ἱερεῖ Θεοῦ, καὶ τῷ τὰ θεῖα παιδευθέντι δόγματα, ὡς ἕτοιμον εἶναι πρὸς ἀπολογίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι αὐτὸν λόγον περὶ τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος καὶ χάριτος. οὐ γὰρ ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. δύναμις γὰρ Θεοῦ ἐστιν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι. ἐπειδὴ οὖν καὶ ἡμεῖς ἐλέει τοῦ παμβασιλέως ἡμῶν Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἱερουργοὶ τοῦ εὐαγγελίου ἐκληρώθημεν, φρονοῦμεν ὀρθῶς καὶ ἀνεπιλήπτως, πάντοτε ταῖς θείαις γραφαῖς ἑπόμενοι, καὶ ταῖς ἐκθέσεσι τῶν ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει συνελθόντων, καὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου, τοῦ γενομένου ἐπισκόπου τῆς Ἀλεξανδρέων· καὶ κηρύττομεν τὸν ἕνα κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, πρὸ αἰώνων μὲν ἐκ Θεοῦ πατρὸς ἀνάρχως γεννηθέντα κατὰ τὴν θεότητα, ἐπ' ἐσχάτων δὲ τῶν ἡμερῶν τὸν αὐτὸν δι' ἡμᾶς καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, ἐκ Μαρίας τῆς παρθένου κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα· Θεὸν τέλειον, καὶ ἄνθρωπον τέλειον τὸν αὐτὸν ἐν προσλήψει ψυχῆς λογικῆς καὶ σώματος, ὁμοούσιον τῷ πατρὶ κατὰ τὴν θεότητα, καὶ ὁμοούσιον τῇ μητρὶ τὸν αὐτὸν κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα. καὶ γὰρ ἐκ δύο φύσεων ὁμολογοῦντες τὸν Χριστὸν μετὰ τὴν σάρκωσιν τὴν ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου, καὶ ἐνανθρώπησιν, ἐν μιᾷ ὑποστάσει, καὶ ἐν ἑνὶ προσώπῳ ἕνα Χριστόν, ἕνα υἱόν, ἕνα κύριον ὁμολογοῦμεν· καὶ μίαν μὲν τοῦ Θεοῦ λόγου φύσιν, σεσαρκωμένην μέντοι, καὶ ἐνανθρωπήσασαν, λέγειν οὐκ ἀρνούμεθα, διὰ τὸ ἐξ ἀμφοῖν ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν εἶναι τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν τὸν Χριστόν. τοὺς δὲ δύο υἱούς, ἢ δύο ὑποστάσεις, ἢ δύο πρόσωπα καταγγέλλοντας, ἀλλ' οὐχὶ ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος κηρύττοντας, ἀναθεματίζομεν, καὶ ἀλλοτρίους εἶναι τῆς ἐκκλησίας κρίνομεν. καὶ πρὸ πάντων Νεστόριον τὸν δυσσεβῆ ἀναθεματίζομεν, καὶ τοὺς τὰ αὐτοῦ φρονοῦντας, ἢ λέγοντας. καὶ ἐκπίπτουσιν οἱ τοιοῦτοι τῆς υἱοθεσίας, τῆς ἐπηγγελμένης τοῖς ὀρθῶς πιστεύουσι. καὶ μετὰ ταῦτα προσέθηκε, καὶ σημειώσει ὑποσημειώσει δέσποτα [c] κύριε, βοήθησον ἡμῖν ὁ Θεός. καὶ πάλιν· ταῦτα ἔγραψα τῇ ἐμαυτοῦ χειρί, εἰς πληροφορίαν τοῦ ὑμετέρου κράτους, καὶ εἰς τὸ καταισχυνθῆναι τοὺς ἐπηρεάζοντας ἡμῶν τὴν ἀγαθὴν καὶ ἁπλῆν ἐν Χριστῷ ἀναστροφήν.

[c] Forte, Χριστέ.

Et iterum: Hæc scripsi mea manu ad satisfactionem vestræ potestatis, & ut confundantur calumniam facientes nostræ bonæ & simplici in Christo conversationi.

[c] Admotatio subscriptio est.

Epistola Flaviani archiepiscopi Constantinopolitani ad sanctissimum Leonem Papam urbis Romæ.

Est hæc versio vetus inter epistolas Leonis Magni, ante septimam.

Beatissimo & Deo amabilissimo patri Leoni, Flavianus in Domino æternam salutem.

Jac. 3. 8.

1. Petr. 5. 8.

NUlla res diaboli venena compescit, nec continet mortiferas ejus sagittas. Sursum enim atque deorsum pervolans, quærit quos possit occidere, quos possit superare, quos possit devorare. Propter quam rem vigilandum est, & orationibus a Deo obtinendum, ut fatuas inquisitiones evitare possimus. Decet enim sequi patres nostros; & non commutare terminos antiquos, a divinis scripturis didicimus. Depositis ergo fletibus & lacrymis, quas incessanter fundo, quia sub me clericus de-

Ἐπιστολὴ Φλαβιανοῦ ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως πρὸς Λέοντα ἀρχιεπίσκοπον τῆς Ῥωμαίων ἁγίας ἐκκλησίας.

E

Τῷ ὁσιωτάτῳ καὶ θεοφιλεστάτῳ πατρὶ καὶ συλλειτουργῷ Λέοντι, Φλαβιανὸς ἐν κυρίῳ χαίρειν.

ΟΥδὲν ἵστησιν ἀρχὴν τῆς τοῦ διαβόλου πονηρίας, τὸ ἀκατάσχετον κακόν, τὸ πλήρες ἰοῦ θανατηφόρου· ἄνω γὰρ καὶ κάτω περιπολεῖ, ζητοῦν τίνα πλήξῃ, τίνα ἀπορρήξῃ, τίνα καταπίῃ. διὸ καὶ γρηγορεῖν, καὶ νήφειν εἰς προσευχάς, καὶ τῷ Θεῷ ἐγγίζειν καὶ τὰς μωρὰς ζητήσεις παραιτεῖσθαι, καὶ τοῖς πατράσιν ἀκολουθεῖν, καὶ μὴ μετατιθέναι ὅρια αἰώνια, ὑπὸ τῶν θείων γραφῶν δεδιδάγμεθα. ἀποθέμενος οὖν τὸ πένθος τὸ ἴδιον, τῶν δακρύων τὸ πλῆ-

E

Epistola Flaviani archiepiscopi Constantinopolitani ad sanctissimum Leonem Papam urbis Romæ.

Est in mss. Reg. 1911.

Beatissimo & Deo amabilissimo patri Leoni, Flavianus in Domino æternam salutem.

CAP. V. Ex mss. Cod. Bibliothecæ Colbertinæ.

NIhil est quod stare faciat diaboli nequitiam, *incontinibile malum, plenum veneno mortifero:* sursum atque deorsum *circuit quærens* quem percutiat, quem turbet, *quem devoret.* Unde & vigilare, & sobrii esse ad orationes, & propinquare Deo, & fatuas quæstiones respuere, & patres sequi, & non transgredi terminos æternos ex scriptura sancta didicimus. Deponentes itaque timorem luctus, lacrymarum multitudinem, quoniam [unus] eorum qui sub me constituti sunt clericus captus

ANNO CHRISTI 449.

est, nec eum salvare prævalui, neque lupo præripere; licet animam meam paratus fuissem ponere pro eo. Ut raptus est, ut exsilivit, odio habens veritatis vocem, & ad perditionem maxime currens, & memorias quoque paternas declinans, & eorum itinera prorsus abhorrens: pergo in hunc sermonem. Sunt quidam *in vestibus ovium, intus autem lupi rapaces*, quos ex fructibus agnoscimus. Isti primum quidem videntur esse ex nobis, sed non sunt ex nobis: *si enim essent ex nobis, mansissent utique nobiscum.* Cum vero aliquando suam evumuerint impietatem, dolum qui in eis est erumpentes; & apprehendentes inferiores, & eos qui ad eloquia divina sensus inextricatos habent, secum eos pertrahunt ad perditionem, subvertentes & injuriantes paternas doctrinas, sicut & sanctas scripturas ad perditionem suam; quos oportet præscientes cavere, ne malitia eorum quidam seducti abscindantur a propria firmitate. *Exacuerunt enim linguas suas sicut serpentes; venenum aspidum sub labiis eorum*, sicut de his propheta clamavit.

a Forte, πρῶτον, ut Lat. recte.

b Forte, ἀγύμναστα

Talis igitur nobis quidam nunc apparuit Eutyches, dudum presbyter & archimandrita, tanquam ea quæ nostra sunt sapiens, & rectam fidem in se habens; Nestorii quidem impietati resistens, & pugnam adversus eum simulans; trecentorum vero decem & octo sanctorum Patrum de fide confectam expositionem; & sanctæ memoriæ Cyrilli scriptam ad Nestorium epistolam, & ejusdem similiter ad Orientales, quibus omnes consenserunt, conatus evertere, & antiqua impii Valentini & Apollinaris mala dogmata renovare. Nec timuit regis veri præceptum dicentis; *Quicumque scandalizaverit unum de pusillis istis minimis, melius erat ut suspenderetur mola asinaria circa collum ejus, & mergeretur in profundum maris.* Imprudenter autem (verecundiam) abjiciens, & pellem quæ eum circumdabat excutiens, Jesum Christum non oportere ex duabus naturis post inhumanationem, in una subsistentia & in una persona a nobis agnoscendum: neque carnem Domini consubstantialem nobis esse, tanquam ex nobis assumptam, & unitam Deo Verbo secundum subsistentiam: sed dicebat, Virginem quidem, quæ eum peperit, secundum carnem consubstantialem nobis esse, ipsum autem Dominum non sumpsisse ex ea carnem nobis consubstantialem: sed Domini corpus non esse quidem corpus hominis, humanum autem corpus quod e ex Virgine est: omnibus expositionibus sanctorum Patrum resistens. Sed ne cuncta percurrens immensitatem litteris faciam, gesta quæ dudum in eo confecta sunt direximus tuæ sanctitati: in quibus & sacerdotio eum veluti interdiximus, & monasterii dispositione, & nostra communione privavimus: quatenus & tua sanctitas cognoscens ea quæ ejus sunt, omnibus qui sub tua reverentia constituti sunt Deoam antissimis episcopis manifestam faciat impietatem: ne forsitan ignorantes ea quæ cupit, & in quibus aperte captus est, tamquam ad consortem fidei litteras; aut aliter confessiones ad eum reperiantur efficere. Omnem cum vestra beatitudine in Christo fraternitatem, ego & qui mecum sunt plurimum salutamus.

Tomo 1. Conc. pag. 1183.
Tomo 1. Conc. pag. 1711.

c Adde δημοσίᾳ

d Adde ὁμολογεῖν

θος, ὅτι τὸν ὑπ' ἐμὲ τοσούτων κληρικὸς εἰς θηριάλωτος γέγονε, καὶ οὐκ ἴσχυσα τοῦτον αὐτὸν περισῶσαι, οὐδὲ ἁρπάσαι τοῦ λύκου, καίτοι τὴν ψυχήν μου ἕτοιμος ἔχων θεῖναι ὑπὲρ αὐτοῦ. πῶς ἠρπάγη, πῶς ἀπεπήδα, μισῶν τὴν τῆς ἀληθείας φωνὴν, καὶ περὶ τὴν ἀπώλειαν μάλιστα τρέχων, ἐκκλίνων δὲ καὶ τὰ μνήματα τῶν πατέρων ἐκκλίνων, καὶ τὰς τρίβους αὐτῶν μυσαττόμενος; βαδιοῦμαι τῷ λόγῳ. εἰσί τινες ἐν ἐνδύμασι προβάτων, ἔσωθεν δὲ εἰσι λύκοι ἅρπαγες· οὓς ἀπὸ τῶν καρπῶν ἐπιγινώσκομεν. οὗτοι τὸ a πρόσωπον δοκοῦσι μὲν εἶναι ἐξ ἡμῶν, ἀλλ' οὐκ εἰσὶν ἐξ ἡμῶν· εἰ γὰρ ἦσαν ἐξ ἡμῶν, μεμενήκεισαν ἂν μεθ' ἡμῶν. ὅταν δὲ τὴν ἑαυτῶν ἀπημέσωσι δυσσέβειαν, τὸν ἐν αὐτοῖς ἀπορρήξαντες δόλον, ἐπιλαβόμενοι τῶν ἀφελεστέρων, καὶ τὰ αἰσθητήρια πρὸς τὰ θεῖα λόγια ἐχόντων ἀγύμναστα, σὺν ἑαυτοῖς εἵλκουσιν αὐτοὺς εἰς ἀπώλειαν, στρεβλοῦντες καὶ σκώπτοντες τὰς τῶν πατέρων διδασκαλίας, ὡς καὶ τὰς λοιπὰς γραφὰς, πρὸς τὴν ἰδίαν ἀπώλειαν ἑαυτῶν. οὓς δεῖ προγινώσκοντας φυλάττεσθαι· ἵνα μὴ τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν ὑπαχθέντες τινὲς, ἐκπέσωσι τοῦ ἰδίου στηριγμοῦ. ἠκόνησαν γὰρ γλῶσσαν αὐτῶν, ὡσεὶ ὄφεως· ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χείλη αὐτῶν. περὶ τούτων ἀνακέκραγεν ὁ προφήτης.

Τοιοῦτος ἡμῖν τανῦν ἀναπέφανται Εὐτυχὴς, ὁ πάλαι πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης. ὃς μὲν τὰ ἡμέτερα δῆθεν φρονῶν, καὶ τὴν ὀρθὴν πίστιν ἐν ἑαυτῷ ἔχων, τῇ μὲν Νεστορίου δυσσεβείᾳ ἀνθιστάμενος, καὶ τὸν πρὸς αὐτὸν πόλεμον ὑποκρινόμενος, τὴν δὲ τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἁγίων πατέρων περὶ τῆς πίστεως γενομένην ἔκθεσιν, καὶ τὴν τῆς θείας μνήμης Κυρίλλου πρὸς τὸν Νεστόριον γραφεῖσαν ἐπιστολὴν, καὶ τὴν πρὸς τοὺς τῆς ἀνατολῆς τοῦ αὐτοῦ ὁμοίως, αἷς πάντες συνέθεντο, πειρώμενος ἀνατρέπειν, τὴν πάλαι τῆς δυσσεβείας Οὐαλεντίνου καὶ Ἀπολλιναρίου κακοδοξίαν ἀνανεούμενος. καὶ οὐκ ἐφοβήθη τὸ παράγγελμα τοῦ ἀληθινοῦ βασιλέως, λέγοντος· ὃς ἐὰν σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων, συμφέρει αὐτῷ, ἵνα κρεμασθῇ μύλος ὀνικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ καταποντισθῇ εἰς τὸ πέλαγος τῆς θαλάσσης. c αἰδῶ πᾶσαν ἀποβαλὼν, καὶ ἣν περιεκεῖτο τῆς ἀπιστίας δορὰν ἀποτιναξάμενος, δημοσίᾳ ἐπὶ τῆς ἁγίας συνόδου ἡμῶν διϊσχυρίζετο, λέγων τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν μὴ δεῖν d ἐκ δύο φύσεων μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν, ἐν μιᾷ ὑποστάσει, καὶ ἐν ἑνὶ προσώπῳ παρ' ἡμῶν γνωρίζεσθαι, μήτε μὴν τὴν σάρκα τοῦ κυρίου ὁμοούσιον ἡμῖν ὑπάρχειν, οἷα δὴ ἐξ ἡμῶν προσληφθεῖσαν τῷ Θεῷ λόγῳ καθ' ὑπόστασιν· ἀλλ' ἔφασκε, τὴν μὲν τεκοῦσαν αὐτὸν παρθένον κατὰ σάρκα, ὁμοούσιον ἡμῖν εἶναι, αὐτὸν δὲ τὸν κύριον μὴ εἰληφέναι ἐξ αὐτῆς σάρκα ἡμῖν ὁμοούσιον· ἀλλὰ τὸ τοῦ κυρίου σῶμα μὴ εἶναι μὲν σῶμα ἀνθρώπου, ἀνθρώπινον δὲ σῶμα τὸ ἐκ τῆς παρθένου πάσαις ταῖς ἐκθέσεσι τῶν ἁγίων πατέρων ἀντιπίπτων. ἀλλ' ἵνα μὴ πολλὰ καταλέγων, μῆκος ἐμποιήσω τῷ γράμματι, πάλαι τὴν ἐπ' αὐτῷ γεγενημένην πρᾶξιν ἀπεστείλαμεν τῇ σῇ ὁσιότητι, ἐν ᾗ καὶ τῆς ἱερωσύνης αὐτὸν, ὡς ἐπὶ τούτοις ἁλόντα, ἐγυμνώσαμεν, καὶ τῆς προστασίας τοῦ μοναστηρίου, καὶ τῆς ἡμετέρας κοινωνίας· ὥστε καὶ τὴν σὴν ὁσιότητα γνοῦσαν τὰ κατ' αὐτὸν, πᾶσι τοῖς ὑπὸ τὴν σὴν θεοσέβειαν τελοῦσι θεοφιλεστάτοις ἐπισκόποις δῆλον ποιῆσαι τὴν αὐτοῦ δυσσέβειαν· ἵνα μὴ ἀ-

PARTIS I. EPIST. V.

gens, invasus est a fero dæmone, & non potui eum liberare, nec auferre a tali lupo: qui animam meam pro illo paratus eram ponere. Quomodo raptus sit, quomodo resilit a proposito divino, & ad illum cucurrit, qui perdere consuevit, præcepta patrum declinans, & constituta eorum despiciens, jam incipio enarrare. Sunt quidam veste sua oves significantes, interius autem lupi rapaces: quos ex fructibus eorum debemus agnoscere. Isti prima fronte videntur esse de numero nostro: sed non sunt de numero nostro. Si enim de numero nostro fuissent, nobiscum mansissent. Quando autem cœperunt evomere impietatem, illud quod prius occultabatur in illis, aperitur: [dolus omnis fit omnibus manifestus:] nacti autem infirmæ fidei homines, & qui divinas lectiones nesciunt, & secum eos in perditionem præcipitant, contorquentes & vituperantes patrum disciplinas, & reliquas sanctas scripturas, ad suam ipsorum perditionem. Quos quidem debemus prævidere, & ab eis multum cavere, ne eorum malitia aliqui inducti concidant de sua firmitate. *Exacuerunt enim linguam suam quasi serpentes, & venenum in labiis habent quasi aspides.* De his hæc propheta clamavit.

Prov. 22. 28.
Matth. 7. 15.
Jo. 2. 19.
2. Petr. 3. 16.
Psal. 139. 4.

Talis inter nos Eutyches emersit, quondam presbyter & archimandrites: qui quasi nostræ religionis sectam sapiebat, & hanc præferebat; Nestorii autem impietatem confutabat, & sue cingebatur pro Nestorio militare in pugna quæ contra Nestorium parabatur: trecentorum autem decem & octo sanctorum patrum de fide expositionem factam, & sanctæ memoriæ Cyrilli epistolam scriptam ad Nestorium, ejusdemque pariter ad orientales, quibus omnes assenserant, tentavit evellere; antiquam impii Valentini & Apollinaris reparans sectam; & non timuit præceptum veri regis dicentis: *Quicumque scandalizaverit unum de pusillis istis minimis, expedit ei ut mola asinaria alligetur collo ejus, & demergatur in profundum maris.* Verecundiam autem omnem ejus perfidia abjecit, & quam gerebat infidelitatis pellem excutiens, in sancta nostra synodo asserebat: instanter dicens, Dominum nostrum Jesum Christum non oportere confiteri de duabus naturis post humanam susceptionem, cum a nobis unius subsistentiæ & unius personæ cognoscitur: neque carnem Domini coessentialem nobis subsistere, tamquam ex nobis susceptam, & coadunatam Deo Verbo secundum subsistentiam: sed dicebat, Virginem quidem quæ eum genuit secundum carnem, consubstantialem nobis esse, ipsum autem Dominum non suscepisse ex ea carnem consubstantialem nobis: & corpus Domini non esse quidem corpus hominis, humanum vero corpus esse quod est ex Virgine; omnium patrum expositionibus contraria sentiens. Sed ne multa dicens, longam faciam epistolam: de iis quæ de eo dudum egimus, misimus ad beatitudinem vestram litteras, quibus docuimus, & presbyterii illum esse nudatum, quia in talibus convictus est, & jussimus eum in monasteriis nullam habere rationem, & exclusimus eum a communione nostra: ut sanctitas vestra hoc cognoscens, quod circa illum actum est, omnibus episcopis sub beatitudine vestra

Gr. oppugnabat.

Matth. 18. 6.

degentibus manifestare dignetur illius impietatem; ne nescientes aliqui quid ille senserit, quasi ad orthodoxum vel per litteras, vel per aliquam conjunctionem loquantur. Universam in Christo fraternitatem quæ cum vestra pietate degit, ego & qui mecum sunt, plurimum salutamus. Incolumis in Domino, & orans pro nobis, doneris nobis, religiosissime pater.

A ... γνοίᾳ πολλάκις τῶν παρ' αὐτοῦ φρονηθέντων, ἐφ' οἷς τι ἑάλω σαφῶς, ὡς πρὸς ὀρθόδοξον, ἢ διὰ γραμμάτων, ἢ καὶ ἑτέρως, τὰς πρὸς αὐτὸν ὁμιλίας εὑρεθῶσι ποιούμενοι. πᾶσαν τὴν σὺν τῇ ὑμετέρᾳ θεοφιλείᾳ ἐν Χριστῷ ἀδελφότητα ἐγώ τε καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ πλεῖστα προσαγορεύομεν. ἐρρωμένος ἐν κυρίῳ, καὶ ὑπερευχόμενος ἡμῶν, χαρισθείης ἡμῖν, θεοφιλέστατε πάτερ.

A Incolumis in Domino, & orans pro nobis, doneris nobis, Deo amantissime pater.

Rescriptum Leonis Papæ ad Flavianum Constantinopolitanum episcopum.

Ἀντίγραφον Λέοντος πάπα πρὸς Φλαβιανὸν Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπον.

B

Leo episcopus, dilectissimo fratri Flaviano Constantinopolitano episcopo.

Τῷ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ Φλαβιανῷ, Λέων ἐπίσκοπος Ῥώμης.

CAP. VI. LEctis dilectionis tuæ litteris, quas miramur fuisse tam seras, &c. *Habetur infra Actione secunda.*

ΑΝαγνόντες τὰ γράμματα τῆς ἀγάπης τῆς σῆς, ἄχρι οὗτοι καὶ τὰ ἑξῆς, ὡς ἐν τῇ β'. πράξει εἴρηται.

Epistola sanctissimi Archiepiscopi Romæ Leonis ad Julianum episcopum Coënsem.

Ἐπιστολὴ τοῦ αὐτοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ῥώμης Λέοντος πρὸς Ἰουλιανὸν ἐπίσκοπον τῆς Κώων πόλεως.

Leo Urbis Romæ episcopus, dilectissimo fratri Juliano episcopo.

Τῷ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ Ἰουλιανῷ, Λέων ἐπίσκοπος.

CAP. VII. *Est inter epistolas Leonis M. undecima.*

LICET per nostros, quos ab urbe pro fidei causa direximus, plenissimas ad Flavianum fratrem litteras miserimus contra nimiæ impietatis errorem; tamen quia per filium nostrum Basilium diaconum scripta tuæ dilectionis accepimus, quæ multum nobis catholici sensus fervore placuerunt; etiam hanc paginam, quæ illis epistolis consonaret, adjecimus: ut unanimiter atque constanter his qui evangelium Christi corrumpere cupiunt, resistatis: quoniam sancti Spiritus in nobis atque in vobis una est eruditio, eademque doctrina: quam quicumque non recipit, non est membrum corporis Christi; nec potest eo capite gloriari, in quo naturam suam asserit non haberi. Quid autem prodest imprudentissimo seni, Nestorianæ hæreseos nomine, eorum lacerare opinionem, quorum piissimam convellere non potest fidem; cum quantum Nestorius a veritate discessit, deitatem Verbi ab assumpti hominis substantia separando; tantum a recto tramite etiam iste desciscat, qui unigenitum Dei Filium sic de utero beatæ Virginis prædicat natum, ut humani quidem corporis speciem gesserit, sed humanæ carnis veritas Verbo unita non fuerit? De quo prodigio falsitatis quis non videat quæ opinionum monstra nascantur? Qui enim negat verum hominem Jesum Christum, necesse est ut multis impietatibus impleatur; cumque aut Apollinaris sibi vindicet, aut Valentinus usurpet, aut Manichæus obtineat: quorum nullus in Christo humanæ carnis credidit veritatem. Qua utique non recepta, non solum quod secundum carnem atque animam rationalem, qui erat in forma Dei, manens idem, in forma servi homo natus denegatur; sed etiam, quod crucifixus est, & mortuus ac sepultus, quodque die tertia resurrexit, & quod ad dexteram Patris sedens, ad judicandum vivos & mortuos in eo corpore sit venturus, in quo est judicatus ad mortem, abnuitur: quia hæc redemptionis nostræ sacramenta vacuantur, * si Christus veram veri hominis, totamque naturam suscepisse non creditur. An quia manifesta erant signa divina, falsa dicentur documenta corporea? & testimonia utriusque naturæ valebunt ut creator intelligatur, non valebunt ut creatura salvetur? Quod deitatis est, caro non minuit: quod carnis est, deitas non perimit. Idem & sempiternus ex Patre, & temporalis ex matre: in sua virtute inviolabilis, in

1. Tim. 2. 15.

* *ms.* Si Dei filius verus existens, veri hominis totam naturam.

C EἸ καὶ διὰ τῶν ἡμετέρων γε, ὧν ἀπεστάλκαμεν ἐκ τῆς πόλεως ἐπὶ τῷ προσχήματι τῆς πίστεως, πληρέστατα πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν Φλαβιανὸν διεπεμψάμεθα γράμματα κατὰ τῆς πλάνης τῆς πολλῆς ἀσεβείας. ὅμως ἐπειδὴ διὰ τοῦ τέκνου ἡμῶν Βασιλείου τὰ γράμματα τῆς σῆς ἀγάπης ἐδεξάμεθα, ἅπερ ἡμῖν ἤρεσε πάνυ, τῷ ζήλῳ τοῦ καθολικοῦ φρονήματος ζέοντα, καὶ τόδε τὸ γράμμα, ὅπερ ἐκ ἀπᾴδει τῶν γραμμάτων ἐκείνων, καὶ νῦν προστεθείκαμεν· ὥστε ὑπὲρ τῆς ἀληθείας τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Χριστοῦ ὁμοψύχως, καὶ στερρῶς τοῖς [a] ὑμᾶς ἀντιστῆναι, οἵτινες τὸ τοῦ δεσπότου εὐαγγέλιον διαφθείρειν ἐπιθυμοῦσιν, ἐπειδήπερ ἡ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐν πάσῃ τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ μία ἐστὶ μάθησις, καὶ ἡ αὐτὴ διδασκαλία· ἣν εἴτις μὴ δέχεται, ἐκ ἔστι μέλος τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, οὔτε δύναται ταύτῃ ἐγκαυχᾶσθαι τῇ κεφαλῇ, ἐν ᾗ τὴν οἰκείαν φύσιν διαβεβαιοῦται μὴ περιέχεσθαι. τί δὲ ὄφελος τῷ ἀμαθεῖ γέροντι, ὀνόματι τῆς τῶν Νεστοριανῶν αἱρέσεως, ἐκείνων διασπαράττειν τὴν δόξαν, ὧν τὴν εὐσεβεστάτην πίστιν καθελεῖν μὴ δύναται, ἐπεὶ ὅσον Νεστόριος ὅσον ἀπὸ τῆς ἀληθείας ἀπέστη, τὴν θεότητα τοῦ λόγου χωρίζων ἀπὸ τοῦ προσληφθέντος ἀνθρώπου, καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς συλλήψεως τῆς παρθένου, τοσοῦτον ἀπὸ τῆς ὀρθῆς ὁδοῦ οὗτος ἀφίσταται· ὃς τὸν μονογενῆ τοῦ Θεοῦ οὕτως ἀπὸ τῆς γαστρὸς τῆς μακαρίας παρθένου τεχθέντα κηρύττει, ὥστε ἀνθρωπίνου σώματος εἰκόνα ἔχειν αὐτόν, ἀνθρωπίνης δὲ σαρκὸς μὴ ἀνειληφέναι ἀλήθειαν. [b] περὶ οὗ τερατώδους ψεύδους τίς ἐκ ἂν ἴδοι ποῖα βλασφημιῶν ἀποτέλεσμα τίκτεται; ὁ γὰρ ἀρνούμενος τὸν ἀληθινὸν ἄνθρωπον τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἀναγκαίως πλείστων ὅσων ἀσεβημάτων πληροῦται τοῦ διαβόλου· καὶ ὅτεπερ ὡς οἰκεῖον Ἀπολλινάριος ἔχει, ἢ Οὐαλεντῖνος ἑαυτῷ προσποιεῖ, ἢ Μανιχαῖος κρατεῖ· ὧν οὐδὲ εἷς ἐν τῷ σωτῆρι ἡμῶν τῆς ἀνθρωπίνης σαρκὸς ἐπίστευσε τὴν ἀλήθειαν· ἧς τινος δηλαδὴ μὴ ἀληθῶς ἀναληφθείσης, οὐ μόνον εἰς ἄρνησιν πίπτει [c] τὸ ὅτι κατὰ σάρκα καὶ ψυχὴν λογικὴν ὁ ὢν ἐν μορφῇ τοῦ Θεοῦ, ὁ αὐτὸς μένων, ἐν μορφῇ δούλου ἄνθρωπος ἐγεννήθη· ἀλλὰ γὰρ καὶ ὅτι σταυρωθείς, καὶ ἀποθανών, καὶ ταφείς, τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀνέστη· καὶ ὅτι καθεζόμενος ἐκ δεξιῶν τοῦ πατρός, ἐπὶ τῷ κρίνειν ζῶντας καὶ νεκροὺς ἐν τούτῳ τῷ σώματί ἐστιν ἐλευσόμενος, ἐν ᾧπερ ἦν καταδικασθείς, οὐδαμῶς ὁμολογεῖ· ταῦτα γὰρ ἅπαντα τῆς ἡμετέρας λυτρώσεως τὰ μυστήρια ματαιοῦται, εἴγε ὁ τοῦ Θεοῦ υἱὸς ὢν ἀληθής, τοῦ ἀληθοῦς ἀνθρώπου τὴν ὅλην φύσιν ἀνειληφὼς οὐ πιστεύεται· [d] καὶ ἐπειδήπερ ἀληθῆ τὰ θεῖα σημεῖα γέγονεν, ψευδῆ τὰ διὰ τοῦ σώματος ἀποδεικνύμενα λέγεται, ὥστε τὰς μαρτυρίας ἑκατέρας τῆς φύσεως ἔχειν μέν, [e] ὅπως ὁ σωτὴρ νοεῖσθαι δυνηθῇ, μὴ ἔχειν δέ, ἀφ' ὧν μένει τὸ ἡμέτερον γένος σωθῆναι; ὃ τίνων ἐστὶ θεότητος, ἡ σὰρξ ἐκ ἐμείωσεν· ὃ δὲ ἐστι σαρκός, ἡ θεότης ἐκ ἐνεκρωσεν· ὁ γὰρ αὐτὸς ἐστι καὶ προαιώνιος ἐκ πατρός, καὶ κατὰ χρόνους ἀπὸ μητρός· καὶ ἐπὶ μὲν τῆς οἰκείας δυνάμεως ἄφθαρτος· ἐπὶ δὲ

D

E

[a] Forte, ἀντιστῆναι.

[b] Forte, τῶ

[c] Forte, τὸ.

[d] Forte, ἢ

[e] Forte, ὅπως πλάσης οὐ κθῇ, μὴ ἔχειν δέ, ἀφ' ὧν μένει συθῆναι τὸ πλάσμα.

Anno Christi 449.

τῆς ἀσθενείας τῆς ἡμετέρας παθητός· καὶ ἐν μὲν τῇ τελειότητι τῆς θεότητος μετὰ τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως, ἐν δὲ τῷ μυστηρίῳ τοῦ ἀναληφθέντος ἀνθρώπου, οὐ μιᾶς οὐσίας, ἀλλ' ἑνὸς προσώπου, καὶ τοῦ αὐτοῦ. ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ οὔτε γὰρ ὁ λόγος εἰς σῶμα, ἢ εἰς ψυχὴν κατά τι μέρος οἰκεῖον ἐτράπη· ὅτι τε ἁπλῆ, καὶ ἀναλλοιώτως ἡ τῆς θεότητος φύσις, ὅλη ἐν τῇ οἰκείᾳ ἀεὶ ὑπάρχει οὐσίᾳ, οὐδεμίαν ἑαυτῆς μείωσιν δεχομένη, οὔτε προσθήκην· καὶ πάλιν, οὕτω τὴν προσληφθεῖσαν μακαρίαν ἀποτελέσας φύσιν, ἵνα ἡ δοξασθεῖσα ἐν τῷ δοξάσαντι μεμενηκυῖα τυγχάνῃ. ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

οὔτε οὖν ὁ λόγος εἰς σῶμα, ὡς εἴπομεν, οὔτε εἰς λόγον τὸ σῶμα ἠλλοίωται· ἀλλ' ἑκάτερον ἐν ἑνὶ, καὶ ἐν [a] ἀμφοτέροις ὁ εἷς. οὐ διαφορᾷ διῃρημένος· οὐ τῷ μεμίχθαι συγκεχυμένος· ὥστε ἕτερος μὲν ἐκ πατρὸς, ἕτερος δὲ ἐκ μητρός· ἀλλ' ὁ αὐτὸς ἄλλως μὲν ἐκ πατρὸς πρὸ πάσης ἀρχῆς. ἄλλως δὲ ἐκ μητρὸς ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν· ἵνα γένηται μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ἄνθρωπος Χριστὸς Ἰησοῦς· ἐν ᾧ κατοικεῖ τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς· καὶ ἐπειδήπερ τοῦ προσληφθέντος, οὐ τοῦ προσλαβόντος ἐστὶν ἡ προκοπή· ὅτι καθάπερ ὁ ἀπόστολος λέγει· ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσε, καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα, τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων, καὶ ἐπιγείων, καὶ καταχθονίων· καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσηται, ὅτι κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, εἰς δόξαν Θεοῦ πατρός. ∴ ∴ ∴

[a] Forte, ἀμφοτέροις

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ γεγένηται ἡ κατὰ σάρκα τοῦ δεσπότου γέννησις, εἰ καὶ τὰ μάλιστα ἔχει τινὰς ἰδιότητας, δι' ὧν τὰ τῆς ἀνθρωπίνης παρόδου τῆς εἰς τὸν βίον ὑπερβαίνει προοίμια, εἴτε καθὸ μόνος ἐξ ἁγίου πνεύματος ἀπὸ ἀφθάρτου παρθένου χωρὶς ἐπιθυμίας συλληφθεὶς ἐστὶ καὶ τεχθεὶς. εἴτε καθὸ οὕτως ἐκ τῆς γαστρὸς τῆς μητρὸς ἀπεκυήθη, ὥστε καὶ τὴν ἀγονίαν τεκεῖν, καὶ μεῖναι τὴν παρθενίαν· ὅμως οὐχ ἑτέρας ἦν φύσεως ἡ τούτου σὰρξ, ἤπερ ἐστὶν ἡ τῆς ἡμετέρας· οὐδὲ καθ' ἑτέραν ἀρχὴν ἐνεπνεύσθη τούτῳ ἡ ψυχὴ παρὰ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, ἥ τις ὑπερεῖχεν οὐ κατὰ τὸ τοῦ γένους διάφορον, ἀλλὰ κατὰ τὸ τῆς δυνάμεως ὑπερβάλλον. καὶ γὰρ οὐδὲν εἶχεν ἐναντιούμενον ἐξ ἐπιθυμίας σαρκὸς, ἐπειδὴ ἤκμαζον αἰσθήσεις τοῦ σώματος δίχα νόμου τοῦ ἁμαρτήματος, καὶ ἡ ἀλήθεια τῶν παθημάτων ὑπὸ τῷ τῆς θεότητος καὶ τῷ τῆς διανοίας οἴακι· οὔτε ἐπειράζετο διὰ τῶν δελεασμάτων, οὔτε παρεχώρει ταῖς ὕβρεσιν. ὥστε [b] ὁ ἀληθὴς Θεὸς ἄνθρωπος ἡνώθη. καὶ οὔτε κατὰ προϋπάρχουσαν ψυχὴν ἐξ οὐρανοῦ κατενεχθεὶς, οὔτε κατὰ σάρκα ἐκ στοιχείων τινὸς προσγενηθεὶς ἢ τεχθεὶς ἐκ τοῦ μηδενός· ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ἔχων ἐν θεότητι καὶ ἀνθρωπότητι πρόσωπον, καὶ τὴν

[b] Forte, ὁ ἀληθὴς Θεὸς, ἀληθὴς ἄνθρωπος ex Lat.

Partis I. Ep. VII.

A nostra infirmitate passibilis: in deitate Trinitatis cum Patre & cum Spiritu sancto unius ejusdemque naturæ: in susceptione autem hominis, non unius substantiæ, sed unius ejusdemque personæ; [ut idem esset dives in paupertate, omnipotens in abjectione, impassibilis in supplicio, immortalis in morte.] Nec enim Verbum aut in carnem, aut in animam aliqua sui parte conversum est; cum simplex & incommutabilis natura deitatis tota sit semper in sua essentia, nec damnum sui recipiens, nec augmentum: & sic assumptam naturam beatificans, ut glorificata in glorificante permaneat. [Cur autem inconveniens aut impossibile videatur, ut Verbum & caro atque anima unus Jesus Christus, & unus Dei hominisque sit filius, si caro & anima, quæ dissi-B milium naturarum sunt, unam faciunt etiam sine Verbi incarnatione personam: cum multo facilius sit, ut hanc unitatem sui atque hominis, deitatis præster potestas, quam ut eam in substantiis suis obtineat solius humanitatis infirmitas?] Nec Verbum igitur in carnem, nec in Verbum caro mutata est: sed utrumque in uno manet, & unus in utroque est, non diversitate divisus, non permixtione confusus, nec alter ex Patre, alter ex matre, sed idem aliter ex Patre ante omne principium, aliter de matre in fine sæculorum, *ut esset mediator Dei & hominum, homo Jesus Christus, in quo inhabitaret plenitudo divinitatis corporaliter:* quia assumpti, non assumentis provectio est, *quod Deus*, ut Apostolus dicit, *illum exaltavit, & donavit illi nomen, quod est super omne* C *nomen; ut in nomine Jesu omne genu flectatur, cælestium, terrestrium, & infernorum: & omnis lingua confiteatur, quoniam Dominus Jesus Christus in gloria est Dei Patris.* [In eo vero quod Eutyches in episcopali judicio ausus est dicere, ante incarnationem duas in Christo fuisse naturas, post incarnationem autem, unam: necessarium fuerat, ut ad reddendam rationem professionis suæ, crebris atque sollicitis judicum interrogationibus urgeretur; ne tanquam inane aliquid præteri flueret, quod non nisi de haustu venenatorum dogmatum apparebat effusum. Arbitror enim talia loquentem hoc habere persuasum, quod anima, quam Salvator assumpsit, prius in cælis sit commorata, quam de Maria virgine nasceretur, eamque sibi Verbum in utero copula-D ret. Sed hoc catholicæ mentes aures que non tolerant: quia nihil secum Dominus de cælo veniens, nostræ conditionis exhibuit: nec animam enim, quæ anterior extitisset, nec carnem, quæ non materni corporis esset, accepit. Natura quippe nostra non sic assumpta est, ut prius creata, post assumeretur, sed ut ipsa assumptione crearetur. Unde quod in Origene merito damnatum est, qui animarum antequam corporibus insererentur, non solum vitas, sed & diversas fuisse asseruit actiones; necesse est, ut etiam in isto, nisi maluerit sententiam abdicare, plectatur.] Nativitas enim Domini secundum carnem, quamvis habeat quædam propria, quibus humanæ conditionis initia transcendat, sive quod solus ex sancto Spiritu ab inviolata Virgine sine concupiscentia E est conceptus & natus; sive quod ita visceribus matris est editus, ut & fecunditas pareret, & virginitas permaneret: non alterius tamen naturæ erat ejus caro, quam nostra; nec alio illi, quam ceteris hominibus, anima est inspirata principio, quæ excelleret non diversitate generis, sed sublimitate virtutis. Nihil enim carni suæ habebat adversum; [nec discordia desideriorum gignebat compugnantiam voluntatum.] Sensus corporei vigebant sine lege peccati, & veritas affectionum sub moderamine deitatis & mentis: nec tentabatur illecebris, nec cedebat injuriis. Verus homo vero unitus est Deo: nec secundum exsistentem prius animam deductus e cælo, nec secundum carnem creatus ex nihilo, eamdem gerens in [b] Verbi deitate personam, & tenens

1. Tim. 2. 5. Colos. 2. 9. Philip. 2. 9.

[a] al. Nec discordiam desideriorum gignebat compugnantia voluntatum.

[b] Forte divinitate & humanitate personam,

PARTIS I. EP. VIII. & IX.

communem nobiscum in corpore animaque naturam. Non enim esset Dei hominumque mediator, nisi idem Deus, idemque homo in utroque & unus esset & verus. Incitat quidem nos ad latitudinem disserendi materiæ magnitudo: sed apud eruditionem tuam non est copia laborandum, præsertim cum jam per nostros ad fratrem Flavianum sufficientes litteras miserimus, ad confirmandos animos non solum sacerdotum, sed etiam laïcorum. Præstabit, ut credimus, misericordia Dei, ut absque cujusquam animæ detrimento possint adversum diaboli dolos & sana defendi, & vulnerata curari. [a] Data Idibus Junii, Asterio & Protogene viris clariss. Coss.

[a] Anno Christi 449.

Eusdem Leonis papæ epistola ad Faustum, Marcianum, & reliquos archimandritas Constantinopolitanos.

Dilectissimis filiis Fausto, & [b] Marciano, & reliquis archimandritis, Leo episcopus.

[b] al. Martino, Gr. Marcellino.

CAP. VIII. Est inter epistolas Leonis M. 24.

Cum propter causam fidei, quam Eutyches perturbare tentavit, de latere meo mitterem qui defensioni veritatis assisterent, congruum credidi, ut etiam ad vestram dilectionem scripta dirigerem; quos certum habeo ita studere pietati, ut blasphemas & impias voces nullatenus æquanimiter audire possitis; manente in cordibus vestris apostolica institutione, qua dicitur: *Si quis vobis evangelizaverit præter id quod accepistis, anathema sit.* Sensum autem prædicti Eutychetis, qui, sicut gestorum lectione cognovimus, merito reprobatus est, etiam nos detestandum esse decernimus: ita ut si assertor insipiens in sua pravitate voluerit permanere, habeat cum his consortium, quorum est secutus errorem. Merito enim fiet extra Christi ecclesiam, qui in Christo humanam, id est, nostram negat esse naturam. Sed si idem spiritu Dei miserante correctus, impietatem sui erroris agnoverit, & quæ catholici exsecrantur, plena satisfactione damnaverit; volumus ei misericordiam non negari, ut ecclesia Domini nullum sentiat damnum; cum & resipiscens possit recipi, & solus debeat error excludi. De sacramento autem pietatis magnæ, in qua nobis per incarnationem Verbi Dei justificatio est & redemptio, quæ sit nostra ex Patrum traditione sententia, in litteris quas ad fratrem meum Flavianum episcopum misi, nunc sufficienter (quantum arbitror) explicatum est; ut per insinuationem præsulis vestri, quid secundum Evangelium Domini Jesu Christi in omnium fidelium cordibus fixum esse cupiamus, noscatis. [c] Datum Idibus Junii, Asterio & Protogene viris clariss. Coss.

Galat. 1. 8. 9.

[c] Anno Christi 449.

Epistola ejusdem Leonis Papæ ad Theodosium Augustum, [de legatis, quos vice sua destinavit ad Synodum Ephesinam.]

Cæsari Theodosio religiosissimo & piissimo Augusto, Leo Papa ecclesiæ catholicæ urbis Romæ.

CAP. IX. Est inter epistolas Leonis M. duodecima.

Quantum rebus humanis consulere providentia divina dignetur, solicitudo clementiæ vestræ spiritu Dei incitata demonstrat, quæ in catholica ecclesia nihil impacatum, nihil vult esse diversum: quoniam fides, quæ non nisi una est, in nullo potest esse sui dissimilis. Unde licet Eutyches (quantum gestorum episcopalium ordo patefacit) imperite atque imprudenter errare detectus sit, debueritque a sua merito [d] reprobabili persuasione discedere: quoniam tamen pietas vestra, quæ in honorem Dei religiosissime catholicam diligit veritatem, [apud Ephesum] constituit synodale concilium,

[d] al. reprobatus.

ANNO CHRISTI 449.

A κοινὴν ἡμῶν κρατεῖν φύσιν ἐν σώματι καὶ ψυχῇ. οὐ γὰρ ἦν Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων μεσίτης, εἰ μὴ ὁ αὐτὸς Θεός, καὶ ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος ἐν τῷ αὐτῷ καὶ εἷς ὑπῆρχεν, καὶ ἀληθής. καὶ κινεῖ ἡμᾶς, ἀδελφὲ τιμιώτατε, πρὸς διαλέξεως πλάτος τὸ τῆς ὑποθέσεως μέγεθος· ἀλλὰ πρὸς τὴν ἀγάπην τὴν σὴν οὐ διὰ πλειόνων ἔστι καμεῖν, ὁπότε μάλιστα καὶ ἤδη διὰ τῶν ἡμετέρων, ὡς πρόσφορον, πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν Φλαβιανὸν τὰ ἀρκοῦντα ἀπεστάλκαμεν γράμματα. πρὸς τὸ μὴ μόνον τοὺς τῶν ἱερέων βεβαιοτέρους ἐργάσασθαι λογισμούς, ἀλλὰ καὶ τοὺς τῶν λαϊκῶν. παρέξει δέ, ὥσπερ πιστεύομεν, ὁ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, ὥστε δίχα τῆς οἱασδήποτε ζημίας ψυχῆς τινος δυνηθῆναι κατὰ τῶν τοῦ διαβόλου βελῶν καὶ τὰ ὑγιῆ διαφυλαχθῆναι, καὶ τὰ τραυματισθέντα θεραπευθῆναι. ὁ Θεὸς ὑγιαίνοντά σε φυλάξει, ἀδελφὲ τιμιώτατε.

B

Τοῦ αὐτοῦ Λέοντος ἀρχιεπισκόπου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης πρὸς Φαῦστον, καὶ Μαρκελλῖνον, καὶ τοὺς λοιποὺς ἀρχιμανδρίτας Κωνσταντινουπόλεως.

Ἀγαπητοῖς τέκνοις, Φαύστῳ καὶ Μαρκελλίνῳ, καὶ λοιποῖς ἀρχιμανδρίταις, Λέων ἐπίσκοπος.

Ἐπειδὴ διὰ τὴν αἰτίαν τῆς πίστεως, ἣν Εὐτυχὴς διαθρυλλῆσαι ἐπεχείρησεν, ἀπέστειλα ἐπιμεμψάμενος τοὺς συνεπομένους τῇ ἀληθείᾳ. ἀπολειφθεὶς ὡς δέον καὶ πρὸς τὴν ὑμετέραν ἀγάπην γράμματα διαπέμψασθαι· οὓς εἶδα σαφῶς οὕτω σπουδάζειν τῇ εὐσεβείᾳ, ὥστε τὰς βλασφήμους καὶ ἀσεβεῖς φωνὰς μηδ' ὅσον ταῖς ἀκοαῖς προσδέχεσθαι δύνασθαι, μενούσης ἐν ταῖς
C καρδίαις ὑμῶν τῆς ἀποστολικῆς παραδόσεως, ἐν ᾗ λέγεται. εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω. τὴν δὲ γνώμην τοῦ προλεχθέντος, ὅς τις, ὡς ἐκ τῆς ἀναγνώσεως ἔγνωμεν, ἀξίως ἀπεχειροτονήθη, καὶ ἡμεῖς ἐκβλητέον ἐκρίναμεν. καὶ ἐὰν μὲν ὁ ἄφρων συνήγορος τῇ ἰδίᾳ σκαιότητι ἐπιμεῖναι βουληθείη, ἐχέτω μετὰ τούτων μερίδα, ὧν ἠκολούθησε τῇ πλάνῃ. δικαιότατα γένοιτο ἂν ἔξω τῆς τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, ὅστις ἐν τῷ Χριστῷ τὴν ἀνθρωπίνην, τουτέστι τὴν ἡμετέραν ἀρνεῖται φύσιν. ἐὰν δὲ ὁ αὐτὸς ἐλέει τοῦ πνεύματος τοῦ Θεοῦ διορθωθείς, τὴν ἑαυτοῦ πλάνην ἐπιγνοίη, καὶ ἅπερ οἱ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ἀναθεματίζουσιν, ἐξ ὅλης ψυχῆς ἀναθεματίσαι βουληθῇ, τοῦτον ἐλέου τυχεῖν βουλόμεθα, ὥστε τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δεσπότου μηδεμίαν ὑποστῆναι ζημίαν [a] ἐπεὶ δὲ καὶ
D μετανοῶν δύναται δέχεσθαι, καὶ μόνη ἡ πλάνη ὀφείλει [b] συγχωρῆσαι. περὶ δὲ τῆς ἁγιότητος τῆς μεγάλης πίστεως, ἐν ᾗ ἡμῖν διὰ τῆς ἐνσωματώσεως τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ ἡ δικαίωσις καὶ ἡ ἐξαγορασία ἐστί, τί φρονοῦμεν ἐκ τῆς τῶν πατέρων παραδόσεως, ἐν τοῖς γράμμασιν, ἃ πρὸς τὸν ἀδελφὸν τὸν ἐμὸν Φλαβιανὸν τὸν ἐπίσκοπον νῦν ἔπεμψα, ἱκανῶς, καθ' ὅσον οἶμαι, εἴρηται· ὥστε ὑμᾶς ἐμφανίζοντος τοῦ ἰδίου προέδρου μαθεῖν, τί κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τοῦ ἡμετέρου δεσπότου [c] λεχθέν, ταῖς πάντων τῶν πιστῶν ψυχαῖς βέβαιον μένειν ἐπιθυμοῦμεν. ὁ Θεὸς ὑμᾶς φυλάττοι, τέκνα ἀγαπητά.

[a] Forte, ἐπεὶ καὶ
[b] Forte, συμβάλλεσθαι, ἢ, ἐκκλείεσθαι, ex Lat.
[c] Forte, δεχθέν

Ἐπιστολὴ τοῦ αὐτοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ῥώμης Λέοντος πρὸς τὸν εὐσεβέστατον βασιλέα Θεοδόσιον.

E Τῷ ἐνδοξοτάτῳ καὶ φιλανθρωποτάτῳ Θεοδοσίῳ Αὐγούστῳ, Λέων ἐπίσκοπος.

[d] Ὅσω τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων κατὰ δύναμιν προνοεῖν καταξιοῖ τῆς ὑμετέρας φιλανθρωπίας ἡ φροντίς, πνεύματι Θεοῦ κινηθεῖσα, δῆλον ἂν ἔχοι, μὴ βουλομένη περὶ τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν διαφωνεῖν, ἀλλ' εἰρήνην τυγχάνειν. [e] καίτοι ἡ πίστις μία οὖσα, ἑαυτῆς ἐν οὐδενὶ τυγχάνειν ἀνόμοια. ὅθεν, εἰ καὶ Εὐτυχής, ὡς αἱ τῶν ἐπισκοπικῶν ὑπομνημάτων τάξεις ἐφανέρωσαν, ἀπείρως καὶ ἀσυνέτως πεπλανῆσθαι ἀποδέδεικται, καὶ ὤφειλεν ἀπὸ τῆς ἰδίας συνειδήσεως τῆς ἀξίως ἀποδοκιμαζομένης ἀναχωρεῖν· ὅμως, ἐπειδὴ ἡ ὑμετέρα εὐσέβεια, ἡ εἰς τιμὴν τοῦ Θεοῦ τὴν εὐσεβεστάτην καθολικὴν ἀλήθειαν ἀγαπῶσα, τέτακται συνοδικὸν κριτήριον,

ὥστε τῷ

[d] Forte, ἡ θεία πνεύματι ἐπιμελείας καταξιοῖ τὰ ἀνθρώπινα, δείκνυσι τῆς ὑμετέρας φιλανθρωπίας ἡ φροντὶς πνεύματι Θεοῦ κινηθεῖσα, μὴ βουλομένη
[e] Forte, καὶ γὰρ

ὥστε τῷ ἀπείρῳ γέροντι τὴν ἀλήθειαν, περὶ ἣν μάλιστα διέσφαλται, φανερωθῆναι, τοὺς ἀδελφοὺς τοὺς ἡμετέρους, Ἰούλιον τὸν ἐπίσκοπον, καὶ Ῥενάτον τὸν πρεσβύτερον, ἢ τὸν ἐμὸν υἱὸν τὸν διάκονον Ἴλαριν πέπομφα, τοὺς εἰς τόπον ἐμὸν κατὰ τὴν τοῦ πράγματος ποιότητα δυναμένους ἀρκεῖν, [a] καὶ ἐφέροντας αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ δικαίου καὶ ἀγαθοῦ μεταγωγὴν διάθεσιν· ἵν᾽ ὅτι περὶ ἀμφιβάλλεσθαι οὐ δύναται, ὁποῖον τυγχάνει τῆς τῶν χριστιανῶν ὁμολογίας τὸ ἀκέραιον, καὶ πάσης τῆς πλάνης τὸ φαῦλον καταδικασθείη, καὶ, εἰ ἀνανήψει, ὃς πεπλάνηται, ὑπὲρ συγγνώμης παρακαλέσειεν, [b] τὴν τῶν ἐπισκόπων αὐτῷ βοήθειαν ἐπικουρήσουσιν. ἐπείπερ ἐν τῷ ἑαυτοῦ λιβέλλῳ τῷ πρὸς ἡμᾶς ἀποσταλέντι [c] καὶ τοῦτο ἑαυτῷ πρὸς τὸ ἀξιωθῆναι συγγνώμης ἐφύλαξεν, ἐπαγγειλάμενος ἑαυτὸν διορθοῦν, εἴπερ δ᾽ ἂν ἡ ἡμετέρα γνώμη περὶ τούτων, περὶ ὧν κακῶς ἔφθη, ἀποδοκιμάσει. τί δὲ ἡ καθολικὴ ἐκκλησία καθόλου περὶ τοῦ θείου μυστηρίου τῆς δεσποτικῆς σαρκώσεως πιστεύει, καὶ διδάσκει, τῷ ἀδελφῷ ἡμῶν καὶ συνεπισκόπῳ Φλαβιανῷ, σαφέστερον τὰ ἀποσταλέντα γράμματα περιέχει.

Ut imperito seni ea, in qua nimis caligat, veritas innotescat; fratres meos [a] Julium episcopum, & Renatum presbyterum, & filium meum Hilarum diaconum misi, qui ad vicem præsentiæ meæ pro negotii qualitate sufficerent, & qui eum secum deferrent justitiæ & benignitatis affectum; ut quia dubitari non potest quæ sit Christianæ confessionis integritas, & totius erroris pravitas damnaretur, & resipiscens qui deviavetat, si pro venia supplicaret, sacerdotalis ei benevolentia subveniret: cum in libello suo quem ad nos misit, hoc saltem sibi ad promerendam veniam reservaverit, ut correcturum se esse promitteret, quidquid nostra sententia de his quæ male senserat, improbasset. Quid autem catholica ecclesia universaliter de sacramento dominicæ incarnationis credat & doceat, ad fratrem & coëpiscopum nostrum Flavianum, plenius continent scripta quæ misi. [Data Idibus Junii, Asterio & Protogene, viris clarissimis Consulibus.

Ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ῥώμης Λέοντος, πρὸς τὴν εὐσεβεστάτην Πουλχερίαν.

Epistola Leonis Archiepiscopi Romæ ad Pulcheriam Augustam.

Τῇ ἐνδοξοτάτῃ, καὶ φιλανθρωποτάτῃ θυγατρὶ Πουλχερίᾳ, Λέων ἐπίσκοπος.

Leo episcopus, Pulcheriæ Augustæ.

Ὅσην πεποίθησιν περὶ τῆς πίστεως τῆς ὑμετέρας φιλανθρωπίας ἡ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησία ὀφείλει ἐπαγγέλλεσθαι, πολλαῖς πολλάκις διδασκαλίαις [d] ἐπεδείξαμεν. ὅτι τοῦ ἁγίου πνεύματος διδάσκοντος μεμαθήκατε. τούτῳ τὴν ὑμετέραν ἐξουσίαν ὑπετάξατε. διὰ ταύτης τῆς δωρεᾶς, καὶ τῆς ἐκδικίας βασιλεύετε. ὅθεν ἐπείπερ κατὰ τῆς ἀκεραίου πίστεως τῶν χριστιανῶν διχόνοιάν τινα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῇ κατὰ Κωνσταντινούπολιν Εὐτυχοῦς αὐθεντοῦντος γεγενῆσθαι, τοῦ ἀδελφοῦ μου καὶ συνεπισκόπου Φλαβιανοῦ διὰ τῆς ἀναφορᾶς ἔγνων, καθὼς καὶ πάσης τῆς ὑποθέσεως τὸ εἶδος τῶν πεπραγμένων ἐν τῇ συνόδῳ δείκνυσιν· ἄξιον ἐστι τῆς ὑμετέρας δόξης τὴν πλάνην, τὴν δι᾽ ἀπειρίαν μᾶλλον, ἢ πανουργίαν εἰσδεχομένην ἀφαιρεθῆναι, πρὶν τινὰ δύναμιν ἐκ τῆς [e] συναινέσεως τῶν ἀπείρων τὸ ἐπίμονον τῆς φαυλότητος περιποιήσῃ. [f] καὶ ἵνα Νεστόριος, ὃς ἀπὸ τῆς ἀληθείας ἐξέπεσε πίστεως, τὸν δεσπότην Ἰησοῦν Χριστὸν ἐκ τῆς παρθένου Μαρίας ἄνθρωπον μόνον φάσκων γεγενῆσθαι, τοσούτῳ καὶ οὗτος ἀπὸ τῆς καθολικῆς ὁδοῦ ἀπεπλανήθη· ὃς τὸν ἀπὸ τῆς αὐτῆς παρθένου γεννηθέντα, οὐ τῆς ἡμετέρας εἶναι πεπίστευκε φύσεως· ὥστε τὸν τὴν μορφὴν τοῦ δούλου φορέσαντα, καὶ ἡμῖν ὅμοιον γενόμενον, καὶ τῆς αὐτῆς ὄντα μορφῆς, τινὰ τυγχάνειν τοῦ ἡμετέρου σώματος εἰκόνα, καὶ μὴ ἀλήθειαν. οὐδὲν δὲ ὠφελεῖ, τὸν ἡμέτερον δεσπότην τὸν τῆς μακαρίας παρθένου υἱὸν, ἄνθρωπον λέγειν, εἰ μὴ τοῦ γένους αὐτῆς, καὶ τῆς ῥίζης ἄνθρωπος εἶναι πιστεύοιτο, περὶ οὗ ἐν αὐτῷ τῷ προοιμίῳ τοῦ εὐαγγελίου προλέγεται. ὅθεν πάνυ πενθῶ, καὶ στενάζω, ὅπερ οὗτος ὃς πρὸ τούτου περὶ τῆς προθέσεως τῆς ταπεινότητος ἐπῃνεῖτο, κατὰ τῆς ἐλπίδος [g] τοῦ μονογενοῦς ἡμῶν, καὶ τῶν ἡμετέρων πατέρων, μάταια, καὶ πάνυ διεστραμμένα τολμᾷ λέγειν. ὁρῶν γὰρ ἑαυτοῦ τῆς ἀφροσύνης τὴν αἴσθησιν ταῖς καθολικαῖς ἀκοαῖς ἀπαρέσκουσαν, ὤφειλεν ἑαυτὸν ἀπὸ τῆς οἰκείας ὑπονοίας ἀνακαλέσασθαι, καὶ μὴ τοὺς τῆς ἐκκλησίας προεδρεύοντας κινῆσαι, τῆς καταδίκης τὴν ἀπόφασιν [h] ἀναδέξασθαι. δῆλον γὰρ, ὡς εἰ ἐν τῇ αὐτῇ αἰσθήσει παραμένειν θελήσοι, οὐδεὶς αὐτὸν ἀπολῦσαι δυνήσεται. καὶ τοῦ θρόνου τοῦ ἀποστολικοῦ τὸ σύμμετρον ταύτην φυλάττει τὴν ἀκρίβειαν, ὥστε καὶ σκληρότερον πράττειν κατὰ τῶν ἐπιμενόντων, καὶ συγγνώμης ἀξιοῦν τοὺς τὴν διόρθωσιν ἐπιποιοῦντας. ἐπειδὴ τοίνυν πολλὴ πεποίθησίς ἐστι περὶ τῆς εὐσεβείας [i] τῆς μακαριωτάτης πίστεως, παρακαλῶ τὴν ὑμετέραν φιλανθρωπίαν, ἐπιφανεστάτη, καὶ εὐσεβεστάτη θύγατερ, [k] ἵν᾽ ὥσπερ ἐκ σπουδῆς θείας [l] ἐν τῷ καθολικῷ τῆς ἐκκλησίας ἀξιώματι τῆς ἐλευθερίας συνδράμοις. [m] οὐδὲ γὰρ μέρος τι τῆς πίστεως τῆς ἡμετέρας μὴ ἐν σαφὲς μαθοδεύεται. ἀλλ᾽ ὅπερ ἡ ἄπειρος αἵρεσις τολμᾷ διαθορυβεῖν, τοῦτο πειράζεται ὅπερ ὁ ἡμέτερος δεσπότης ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐκκλησίᾳ οὐδαμῶς ἀγνοεῖσθαι ἠθέλησεν. ἢ

Quantum sibi fiduciæ de fide vestræ clementiæ ecclesia Dei debeat polliceri, multis probavimus sæpe documentis; dum, sicut Spiritu sancto docente didicistis, illi per omnia potestatem vestram subjicitis, cujus munere & protectione regnatis. Unde quia contra integritatem fidei Christianæ, dissensionem quamdam in Constantinopolitana ecclesia, Eutyche auctore generatam, fratris & coëpiscopi mei Flaviani relatione cognovi, ita ut totius causæ speciem synodalium gestorum textus ostenderit; dignum gloriæ vestræ est, ut error, qui de imperitia magis, quam de versutia natus est, auferatur, priusquam ullas vires de consensu imprudentium pertinacia pravitatis acquirat. Nam quantum Nestorius a veritate excidit, dum Dominum Jesum Christum de matre virgine hominem solum asserit natum; tantum etiam hic a catholico tramite deviavit, qui de eadem virgine editum, non nostræ credidit esse naturæ: ut quod formam servi gessit, quod nostri similis fuit atque conformis, quædam nostræ carnis fuerit imago, non veritas. Nihil autem prodest, Dominum nostrum beatæ Mariæ virginis filium, hominem dicere, si non illius generis atque seminis homo creditur, cujus in ipso evangelii exordio prædicatur. Unde multum doleo, multumque contristor; quod hic, qui antea de humilitatis proposito laudabilis videbatur, contra unicam spem nostram, patrumque nostrorum, vana & nimis perversa audeat adstruere. Qui cum videret insipientiæ suæ sensum catholicis auribus displicere, revocare se a sua opinione debuerat; ne ita ecclesiæ præsules commoveret, ut sententiam damnationis exciperet: quam utique, si in suo sensu voluerit permanere, nullus poterit relaxare. Sedis enim apostolicæ moderatio hanc temperantiam servat, ut & severius agat cum obduratis, & veniam cupiat præstare correctis. Quia ergo mihi multa fiducia est de pietatis vestræ sincerissima fide, obsecro gloriosissimam clementiam vestram, illustrissima & religiosissima filia, ut sicuti sancto studio tuo catholica prædicatio semper adjuta est, ita nunc quoque ejusdem faveas libertati. Non enim portiuncula aliqua fidei nostræ, quæ minus lucide sit clara, pulsatur; sed hoc imperita resultatio audet incessere, quod Dominus in ecclesia sua neminem voluit ignorare. Et ideo pro vestræ pietatis consuetudine elaborare dignemini, ut

Margin notes (Greek column):

[a] Forte, καὶ αὐτῷ τὸ φέρειν τι ἐν ἑαυτοῖς ... καὶ φιλανθρωπίας διάθεσιν, ὥστε ὅτι περὶ ἀμφιβάλλ. &c.

[b] Forte, ἡ τῶν ἐπισκόπων αὐτῷ βοήθεια ἐπικουρήσειε.

[c] Forte, ἄν. Sic ex Lat.

[d] Forte, ἐπιγνῶμεν ex Lat.

[e] Forte, συναινέσεως.

[f] Forte, καὶ ὅσα Νεστόριος ἀπὸ τῆς ἀληθείας.

[g] Forte, τοῦ γένους, aut τῆς μονογενοῦς.

[h] Forte, ἀναμεῖναι.

[i] Forte, τῆς σῆς μακαριωτάτης.

[k] Forte, ἵν᾽ ὥσπερ τῇ θείᾳ σου σπουδῇ τὸ κήρυγμα τὸ καθολικὸν συνεβοηθεῖτο, οὕτω καὶ νῦν τῇ ἐλευθερίᾳ ἐπιτρέψης τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ἀξίωμα.

[m] Forte, οὐ γὰρ μέρος τι τῆς πίστεως τῇ ἀσαφεῖᾳ σιγηλόν πλήττεται.

Margin notes (Latin column):

Partis I. Epist. X.

[a] Ita libri mss. plerique & ms. Colbert. Julianum, cum vulg. editionibus.

Caput X. Est inter epistolas Leonis M. decima octava.

Matth. 1.

PARTIS I. EP. XI.

quod contra singulare sacramentum salutis humanæ blasphema insipientia protulit, ab omnium animis repellatur: ac, si ipse qui in hanc tentationem incidit, resipiscat, ita ut quod male senserat, propria voce & subscriptione condemnet, communio illi sui ordinis reformetur. Quod etiam fratri & coëpiscopo meo Flaviano me clementia vestra scripsisse cognoscat; & his quos misimus, delegasse, ut venia concedatur, si error aboleatur. Ne autem piissimi principis dispositioni, qua episcopale concilium voluit congregari, nostra videretur præsentia defuisse, fratres meos [a] Julium episcopum, & Renatum presbyterum, & filium meum Hilarum diaconum misi, qui vicem præsentiæ meæ implere sufficerent. Sed ei qui in errore est, melius consuletur, si ubi desipuit, ibidem resipiscat: & ubi damnationem meruit, illic indulgentiam consequatur. Data Idibus Junii, Asterio & Protogene viris clarissimis Consulibus.

[a] al. Julianum

[b] *Sanctissimi Archiepiscopi Romæ epistola scripta ad secundum Concilium Ephesinum contra Eutychen: quæ quod perducta quidem est, occultata vero, propter quod non fuerit concessa publicari Episcopis a Dioscoro.*

[b] Titulus hic est in ms. Colb.

Leo episcopus sanctæ synodo, quæ apud Ephesum convenit.

CAPUT XI. Est 15. inter epistolas Leonis M.

Religiosa clementissimi principis fides, sciens ad suam gloriam maxime pertinere, si intra ecclesiam catholicam nullum erroris germen exsurgeret, hanc reverentiam divinis detulit institutis, ut ad sanctæ dispositionis effectum, auctoritatem Apostolicæ sedis adhiberet: tamquam ab ipso beatissimo Petro cuperet declarari, quid in ejus confessione laudatum sit, quando dicente Domino: *Quem me esse dicunt homines filium hominis?* varias quidem diversorum opiniones discipuli memorarunt: sed quum ab eis, quid ipsi crederent, quæreretur, princeps apostolorum plenitudinem fidei brevi sermone complexus; *Tu es*, inquit, *Christus Filius Dei vivi:* hoc est, Tu qui es vere filius hominis, idem vere es filius Dei vivi: tu, inquam, verus in deitate, verus in carne, & salva geminæ proprietate naturæ [c] utrimque unus. Quod si Eutyches intelligenter ac vivaciter crederet, nequaquam ab hujus fidei tramite deviaret. Propter quam [d] ei respondetur a Domino: *Beatus es Simon Bar-Iona, quia caro & sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus qui est in cælis. Et ego dico tibi, quia tu es Petrus; & super hanc petram ædificabo ecclesiam meam, & portæ inferi non prævalebunt adversus eam.* Nimis autem a compage hujus ædificationis alienus est, qui & beati Petri confessionem non capit, & Christi evangelio contradicit: ostendens se nullum umquam studium cognoscendæ veritatis habuisse; & superfluo honorabilem visum, qui nulla maturitate cordis [e] ornavit canitiem senectutis. Verum quia etiam talium non est negligenda curatio, & pie ac religiose Christianissimus Imperator haberi voluit episcopale concilium, ut pleniore judicio omnis possit error aboleri; fratres nostros Julium episcopum, Renatum presbyterum, & filium meum Hilarum diaconum, cumque his Dulcitium notarium probatæ nobis fidei, misi: qui vice mea sancto conventui vestræ fraternitatis intersint, & communi vobiscum sententia, quæ Domino sint placitura constituant; hoc est, ut primitus pestifero errore damnato, etiam de ipsius, qui imprudenter erravit, restitutione tractetur; si tamen doctrinam ve-

Matth. 16. v. 13. — Ibid. v. 16. — [c] al. utrumque — [d] Hoc est, ipsi apostolo. Ibid. — [e] al. ordinavit

ANNO CHRISTI 449.

δέῃ πόθεν κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας καμεῖν καταξιώσατε· [a] πόθεν, [b] ὅσῳ κατὰ τῆς μονογενοῦς θρησκείας τῆς ἀνθρωπίνης σωτηρίας βλασφήμῳ τινὶ ἀφροσύνῃ προελήλυθεν, ἀπὸ τῆς διανοίας πάντων ἀποκινηθείη. [c] καὶ ἵνα αὐτὸς ὁ εἰς πόθεν τὸν πειρασμὸν ἐμπεσὼν, ἀνανήψειεν. οὕτω μέντοι, ὥστε πόθεν, ὅπερ κακῶς ἐνενόησε, τῇ ἰδίᾳ φωνῇ, καὶ ὑπογραφῇ [d] καταδικάσῃ· καὶ [e] τῇ οἰκείᾳ τάξει ἑαυτὸν ἀποκαταστήσῃ. ὅσῳ καὶ τῷ ἐμῷ ἀδελφῷ, καὶ συνεπισκόπῳ Φλαβιανῷ ἡ ὑμετέρα φιλανθρωπία γεγραφηκέναι με γινωσκέτω· καὶ τούτοις, οἷς ἐπέμψαμεν ἐπιτέθεισθαι, πρὸς τὸ συγγνώμης [f] ἀξιωθῆναι, εἰ τὰ τῆς πλάνης διορθωθείη· ἵνα δὲ μὴ τῇ εὐσεβεστάτου βασιλέως τῇ διανοίᾳ, τὴν σύνοδον τῶν ἐπισκόπων συνελθεῖν θελησάσῃ δόξῃ τὸ τῆς ἡμετέρας παρούσας ἀπολιμπάνεσθαι, τοὺς ἀδελφοὺς τοὺς ἐμοὺς, Ἰούλιον τὸν ἐπίσκοπον, καὶ Ῥενάτον τὸν πρεσβύτερον, καὶ τὸν ἐμὸν υἱὸν Ἵλαρον τὸν διάκονον πέπομφα τοὺς εἰς τάξιν τῆς ἐμῆς παρουσίας ἀρκοῦντας. ὃ ἀλλὰ τούτῳ μᾶλλον τῷ πλανηθέντι κρεῖττον ἔσται συνελθεῖν. ἐπεὶ περ ἐκεῖσε ὁ παραφρονήσει, ἀνανήψαι ἐν· καὶ ἔνθα τὴν καταδίκην ὑπέμεινε, αὐτόθι καὶ συγγνώμης φιλανθρωπίας ἀξιωθήσεται.

Ἐπιστολὴ τοῦ αὐτοῦ Λέοντος ἀρχιεπισκόπου Ῥώμης, πρὸς τὴν ἐν Ἐφέσῳ δευτέραν σύνοδον· ἥτις ὑπεδέχθη μὲν, ἀπεκρύβη δὲ διὰ τὸ μὴ συγχωρηθῆναι δημοσιευθῆναι τοῖς ἐπισκόποις, ὑπὸ τοῦ δυσσεβοῦς Διοσκόρου τοῦ Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου.

Λέων ἐπίσκοπος, τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῇ ἐν Ἐφέσῳ συνελθούσῃ, ἀγαπητοῖς ἀδελφοῖς, ἐν κυρίῳ χαίρειν.

Ἡ τοῦ ἡμερωτάτου βασιλέως εὐαγεστάτη πίστις εἰδυῖα μάλιστα πόθεν τῇ δόξῃ [h] αὐτοῦ διαφέρειν, εἴ γε κατὰ τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν μηδεμιᾶς πλάνης βλαστὸς ἀναφύοιτο, πόθεν τοῖς θείοις δόγμασι τὸ σέβας ἀπένειμεν. ὥστε πρὸς ἀποτέλεσμα τῆς θείας διατυπώσεως, τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας ἐπιθεῖναι τὸ κῦρος· ὡς ἂν ἀπ' αὐτοῦ τοῦ μακαρίου Πέτρου βουλομένη φανῆναι κατάδηλον τὸ ἐν τῇ τούτου ὁμολογίᾳ ὑμνούμενον. [i] ὅτε γὰρ λέγοντι τῷ κυρίῳ· τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; διαφόρους μὲν τινῶν ἔφασαν οἱ μαθηταὶ εἶναι τὰς δόξας· ὁπηνίκα δὲ ἐπυνθάνετο παρ' αὐτῶν, αὐτοὶ τί πιστεύοιεν, ὁ τῶν ἀποστόλων ἀρχηγὸς, τὸ πλήρες τῆς πίστεως βραχεῖ λόγῳ περιλαβὼν, σὺ εἶ, φησὶ, ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος· τουτέστι, [k] σὺ εἶ, ὅς τις εἶ ἀληθῶς υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁ αὐτὸς ἀληθῶς εἶ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος· σὺ εἶ ἀληθὴς ἐν θεότητι, καὶ ἀληθὴς ἐν σαρκί· καὶ σωζομένης τῆς ἐν τῇ διπλῇ φύσει πεζαστώσης ἰδιότητος, εἷς ὑπάρχων ἑκάτερον· ὡς [l] εἴ τι Εὐτυχὴς νοητῶς καὶ ὀξυτικῶς ἐπιστεύκει, οὐδαμῶς ἂν ἀπὸ τῆς εὐθείας τῆς πίστεως τῆς τοιαύτης ἀπέκλινε· δι' ἣν ἀπόκρισις αὐτῷ τῷ ἀποστόλῳ παρ' αὐτοῦ γίνεται τοῦ δεσπότου· μακάριος εἶ, Σίμων Βὰρ Ἰωνᾶ· ὅτι σὰρξ, καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέ σοι, ἀλλ' ὁ πατήρ μου, ἐν τοῖς οὐρανοῖς· κἀγὼ δέ σοι λέγω, ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς. σφόδρα οὖν τῆς ἁρμονίας τῆς τοιαύτης οἰκοδομῆς ἐστιν ἀλλότριος, ὅς τις καὶ τὴν τοῦ μακαρίου Πέτρου ὁμολογίαν οὐ δέχεται, καὶ τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ ἀντιλέγει· δεικνὺς ἑαυτὸν μηδεμίαν πώποτε σπουδὴν ἐσχηκέναι πρὸς τὸ γνῶναι τὸ ἀληθές· μάτην τε τιμῆς ἄξιος ὤφθη, ὅς τις οὐδενὶ τῆς καρδίας τῷ ἀκμαίῳ τὴν τοῦ γήρως ἐκόσμησε πολιάν. ἀλλ' ἐπειδήπερ, ἀδελφοὶ τιμιώτατοι, καὶ τῆς τῶν τοιούτων θεραπείας οὐκ ἔστι παραμελεῖν, καὶ ὁ εὐσεβὴς δὲ, καὶ φιλόχριστος βασιλεὺς, εὐσεβῶς ἅμα, καὶ εὐλαβῶς ἔχων, τὴν τῶν ἐπισκόπων ἀθροισθῆναι σύνοδον ἠβουλήθη, ὥστε κρίσει πληρεστέρᾳ δυνηθῆναι πᾶσαν ἀπαλειφθῆναι πλάνην, τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν Ἰούλιον τὸν ἐπίσκοπον, καὶ Ῥενάτον τὸν πρεσβύτερον, καὶ τὸν παῖδα μου Ἵλαρον τὸν διάκονον, καὶ μετὰ τούτων Δουλκίτιον τὸν ἐμὸν νοτάριον, δοκιμασθείσης ἡμῖν τῆς αὐτοῦ πίστεως, ἀπέστειλα μὲν. οἵ τινες εἰς τάξιν ἐμὴν τῇ ἁγίᾳ τῆς ὑμῶν ἀδελφότητος συνόδῳ παρέσονται. [m] καὶ τὰ τῇ κοινῇ μεθ' ὑμῶν γνώμῃ τὰ κατὰ Θεὸν ἀρέσκοντα ψηφιοῦνταί τι ποιεῖν, ὥστε ἐν προοίμιοις τῆς φθοροποιοῦ [n] πλάνης αὐτοῦ καταδικασθείσης, εἶθ' οὕτως περὶ τῆς ἑαυτοῦ ἀμαθοῦς πλάνης ἀποκαταστάσεως συντηθῆναι εἴ γε ὅλως τὴν τῆς ἀλη-

[a] ἵνα πόθεν, ὅσῳ κατὰ τῆς μονογενοῦς θρησκείας τῆς ἀνθρωπίνης σωτηρίας ἡ βλάσφημος ἀφροσύνη. — [c] ex Lat. καὶ εἰ ὁ αὐτὸς, &c. ἀνανήψει, ὥστε κακῶς ἐννοήσας ἰδίᾳ φωνῇ καὶ ὑπογραφῇ ἀποδοκιμάζων, τῇ κοινωνίᾳ τῆς οἰκείας αὐτοῦ τάξεως ἀποκαταστῇ. — [d] τὸ κρίνειν — [e] κοινωνία τῆς αὐτοῦ τάξεως αὐτοῦ ἀποκαταστῇ. Lat. — [f] ex Lat. ἀξιῶσαι &c. — [g] ex Lat. ἀλλὰ τῷ πλανηθέντι μᾶλλον ἂν εἴη σύμφορον, ἵνα παρεφρόνησεν, ἐκεῖ ἀνανήψαι ἐκεῖ καὶ ἐνδίκως ὀκείως, ἐκεῖ τυχεῖν καὶ συγγνώμης. — [h] Lege, αὐτοῦ — [i] Forte, ὅτε λέγοντι τῷ κυρίῳ. — [k] Forte, σὺ, ὅς τις εἶ ἀληθῶς — [l] Forte, εἴ γε — [m] Forte, καὶ τὰ — [n] Forte, πλάνης καταδικασθείσης, μετὰ ταῦτα καὶ περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως αὐτοῦ τοῦ ἀμαθῶς πλανηθέντος σκεπτεθείη.

ANNO CHRISTI 449.

θείας διδασκαλίας δεχόμενος, τὸ αἱρετικὸν φρόνημα, [a] ὅσῳ ἡ A κακοδοξία αὐτοῦ περιῆν ἐμπλακεῖσα, εἰς πλήρες, καὶ σαφῶς οἰκείᾳ φωνῇ, καὶ ὑπογραφῇ, κατεδίκαζεν αὐτοῦ ... ὅπερ καὶ ἐν τῷ λιβέλλῳ, ὅνπερ πρὸς ἡμᾶς ἀπέστειλε, ποιεῖν ἦν ὑπισχνούμενος, διὰ πάντων ἐπαγγελλόμενος ταῖς ἡμετέραις [b] ἀκολουθεῖν ἀποφάσεσι. [c] δεξάμενος δὲ τὰ γράμματα τοῦ ἐπισκόπου, καὶ συναδελφοῦ ἡμῶν Φλαβιανοῦ, πλειότερον πρὸς αὐτὸν περὶ τούτων, ἅπερ ἔδοξεν ἐφ' ἡμᾶς ἀναφέρειν, ἀντεγράψαμεν ἵνα τῆς πλάνης ἀπαλειφθείσης τῆς νῦν ἀναφυείσης, εἰς ὕμνον καὶ δόξαν τοῦ Θεοῦ μία πίστις εἴη κατὰ τὸν πάντα κόσμον, καὶ μία καὶ ἡ αὐτὴ ὁμολογία· καὶ ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ, ἐπουρανίων, καὶ ἐπιγείων, καὶ καταχθονίων· καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται, ὅτι κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, εἰς δόξαν Θεοῦ πατρός. ἀμήν. ∴ ∴ ∴ ∴

B ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

[a] *Forte*, ὅσῳ

[b] *Forte*, ἀκολουθήσειν

[c] *Forte*, δεξάμενοι

ritatis amplectens, sensus hæreticos, quibus imperitia ejus fuerat irretita, plene aperteque propria voce & subscriptione damnaverit: quod etiam in libello, quem ad nos miserat, est professus, spondens per omnia nostram secuturum se esse sententiam. Acceptis autem fratris & coëpiscopi nostri Flaviani litteris, plenius ad eum de his, quæ ad nos videtur retulisse, rescripsimus; ut abolito hoc, [a] quo inquinatus videbatur, errore, in laudem & gloriam Dei per totum mundum *una sit fides, & una eademque confessio: & in nomine Jesu omne genu flectatur, cælestium, terrestrium, & infernorum: & omnis lingua confiteatur, quia* [b] *Dominus Jesus Christus in gloria est Dei Patris. Amen. Deus vos incolumes custodiat, fratres.* B Data Idibus Junii, Asterio & Protogene viris clarissimis Coss.

PARTIS I. EP. XII.

Phil. 2.

[a] *al.* qui nanus videbatur.

[b] *In Græco*, Dominus est Jesus Christus, in gloriam Dei Patris.

Ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ῥώμης Λέοντος, πρὸς Φαῦστον πρεσβύτερον, καὶ ἀρχιμανδρίτην.

Τῷ ἀγαπητῷ υἱῷ Φαύστῳ πρεσβυτέρῳ, Λέων ἐπίσκοπος.

Κεχαρισμένον ἐστὶν ἀεὶ ἐμοὶ τὸ τὴν σὴν ἀγάπην προσειπεῖν, καὶ πρὸς τὴν προσηγορίαν τὰ ἴδια ἔχω. ἐπεὶ δὲ σε ἀγαθὸν δεδοκιμασμένον σε τῆς [d] ἁγίας πίστεως εἶναι φύλακα, μὴ περιφερόμενον παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας, C ἀλλ' ἐν τῷ θεμελίῳ τῶν προφητῶν καὶ ἀποστόλων, ὅς ἐστι Χριστὸς, βέβαιον διαμένειν. ἵνα ὅταν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν θεότητι αὐτοῦ πρὸς καθαρισμὸν παντὸς τοῦ κόσμου, ἐν ἐπιλογῇ εὑρεθείης τοῦ σίτου τῆς ἀϊδιότητος τοῖς ὁρίοις θησαυρίζεσθαι ἄξιος, ἀποδεχθέντων παρ' ἐμοῦ τῶν γραμμάτων διὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἐμοῦ Παρθενίου, τὴν ὁμοίαν προσηγορίαν πληρῶ, προτρεπόμενος τὴν σὴν τελειότητα, υἱὲ ἀγαπητέ, ἵνα μὴ ἐπιταραχθῇς τὸ εὐαγγέλιον τῆς γεννήσεως τοῦ δεσπότου Χριστοῦ, τοῦ υἱοῦ Δαβὶδ, υἱοῦ Ἀβραὰμ, κατὰ σάρκα· ἐπειδὴ αὕτη ἡ πίστις ἐνίκησε τὸν κόσμον, εἴ τις πιστεύει, ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. εἰ δὲ τινες τῆς πίστεως παρευρέσεις εὑρίσκοιντο, ὑπομιμνήσκομεν, ἵνα γράφῃς ἡμῖν πλατύτερον, ἡδέως ἔχοντες πρὸς τοὺς [e] ταύτας διακομίζοντας.

[d] *Forte*, ὑγιοῦς

[e] *Forte*, ἐκδότας

Dilectissimo filio Fausto presbytero, Leo episcopus.

GRatum semper est mihi, tuam alloqui caritatem, & affectum salutationis exsolvere: quoniam & scio te probabilem, & sincerissimæ fidei esse custodem, & qui non circumducitur omni vento doctrinæ; sed in fundamento prophetarum & apostolorum, qui Christus est, firme consistere: ut cum venerit filius hominis in divinitate sua ad purgationem totius mundi, in electione reperiaris frumentum [c] æternitatis, qui dignus thesaurizari possis in horreis. Susceptis itaque litteris per filium meum Parthenium, reciprocam salutationem exsolvens, exhortor tuam [d] perfectionem, fili carissime, ut non confundaris de evangelio generationis Domini Jesu Christi filii David, filii Abraham secundum carnem: quoniam hæc fides vincit mundum, quando quis credit, quia Jesus est Filius Dei. Si quæ vero fidei quæstiones inveniuntur, admonemus, ut de his quæ ad communem utilitatem pertinent, latius nobis scribas, D libenter suscipientibus, qui ista detulerint.

CAP. XII. *Est pr. inter epistolas Leonis M.*

Ephes. 4. 14.

Ephes. 2. 20.

[c] *al.* quod in æternitatis horreis recondi sit dignum.

[d] *al.* beatitudinem, *in antiquis editionibus.*

Matth. 1.

1. *Joan.* 5.

Ἐπιστολὴ Πέτρου ἐπισκόπου Ῥαβέννης, ἀντιγραφεῖσα πρὸς Εὐτυχῆ τὸν ἀρχιμανδρίτην.

Τῷ ἀγαπητῷ καὶ ἀξιοτιμήτῳ υἱῷ Εὐτυχεῖ, Πέτρος ἐπίσκοπος Ῥαβέννης.

Στυγνῶς ἀνέγνων τὰς στυγνάς σου ἐπιστολὰς, καὶ τὰ γράμματά σου τὰ στυγνὰ τῇ πρεπούσῃ λύπῃ διέδραμον. ἐπειδὴ ὥσπερ ἡμᾶς ἡ εἰρήνη τῶν ἐκκλησιῶν, ἡ ὁμόνοια τῶν ἱερέων, ἡ γαλήνη τοῦ δήμου χαίρειν ποιεῖ οὐρανίῳ χαρᾷ, οὕτως ἡμᾶς καταπτοεῖ, καὶ καταβάλλει ἡ ἀδελφικὴ διχόνοια· καὶ μάλιστα, ὅταν ἐκ τοιούτων ἀναφύηται αἰτιῶν. τριάκοντα ἔτεσιν οἱ ἀνθρώπινοι νόμοι τὰς ἀνθρωπίνας ἀναιροῦσι ζητήσεις. ἡ τοῦ Χριστοῦ γέννησις, ἡ τῷ θείῳ νόμῳ [f] ἀνεκδιήγητος γέγραπται, μετὰ τοσούτους αἰῶνας διαλογισμοῦ ἀπειρασμένως ἐρευνᾶται. τί Ὠριγένης ὁ τῶν [g] παλαιῶν ἐρευνητὴς ὑπέμεινε, ποίῳ τρόπῳ Νεστόριος ὠλίσθησε διαλεγόμενος περὶ φύσεων, οὐ λανθάνει τὴν σὴν σύνεσιν. οἱ μάγοι τὸν Χριστὸν ἐν σπαργάνοις Θεὸν μυστικοῖς δώροις ὁμολογοῦσι· καὶ οἱ ἱερεῖς, τίς ἐστιν ὁ τῷ παρθενικῷ τοκετῷ ἐκ πνεύματος ἁγίου τεχθεὶς, [h] ἐπιπόνῳ ἐρωτήσει ἐκζητοῦσιν. ὅτε βοὴν ἐδίδου ὁ Χριστὸς ἐν τοῖς σπαργάνοις, δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, οὐρανίως ἀνεβόα στρατιά· καὶ νῦν, ὅτε ἐν ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ πᾶν γόνυ κάμπτει, ἐπουρανίων, καὶ ἐπιγείων, καὶ καταχθονίων, τῆς ἀρχαιογονίας αὐτοῦ ζήτησις κινεῖται. ἡμεῖς δὲ, ἀδελφὲ, μετὰ τοῦ ἀποστόλου λέγομεν· καὶ εἰ ἐγνώκαμεν Χριστὸν κατὰ

[f] *Forte*, ἀνεκδιήγητος

[g] *Forte*, ἀρχῶν, *ex Lat.*

[h] *Forte*, λεπτῇ ἐρευνῇ.

Epistola Petri [e] Ravennatis episcopi ad Eutychem [f] abbatem.

Dilectissimo & merito honorabili filio Eutycheti presbytero, Petrus episcopus Ravennæ.

TRistis legi tristes litteras tuas, & scripta mœsta mœrore debito percurri: quia sicut nos pax ecclesiarum, sacerdotum concordia, tranquillitas plebis, gaudere facit gaudio cælesti: ita nos affligit & dejicit fraterna dissensio, præsertim cum talibus oriatur ex causis. Triginta annis humanæ leges humanas E adimunt quæstiones: & Christi generatio, quæ divina lege scribitur inenarrabilis, post tot sæcula disputatione temeraria ventilatur. Quid Origenes principiorum scrutator incurrerit, quomodo Nestorius lapsus sit disputans de naturis, non latet prudentiam tuam. Magi Christum in cunabulis Deum mysticis muneribus confitentur: & sacerdotes, quis sit qui virginali partu de Spiritu sancto natus est, dolenda interrogatione disquirunt? Cum vagitum daret Jesus in cunis, *Gloria in excelsis Deo*, clamat cælestis exercitus: & modo, quando in nomine Jesu omne genu flectitur cælestium, terrestrium & infernorum, originis ejus quæstio commovetur? Nos, frater, una cum Apostolo dicimus: *Et si novimus Jesum secun-*

[e] *al.* Ravennensis

[f] *al.* Presbyterum

CAP. XIII.

Esa. 53. 8.

Matth. 2.

Luc. 2. 14.

Philip. 2. 10.

2. *Cor.* 5. 16.

dum carnem, sed nunc jam non novimus. Non possumus [a] injuriosa perscrutari, qui jubemur honorem dare, & timorem reddere; & exspectare, non discutere quem judicem confitemur. Hæc breviter respondi, frater, litteris tuis, plura rescripturus, si ad me frater & coëpiscopus noster Flavianus aliqua de hac causa scripta misisset. Si enim tibi displicet, quoniam scripsisti [b] electum judicium; nos quomodo de his judicare poterimus, quos neque videmus propter absentiam, & quid intellexerint, eorum taciturnitate nescimus? Justus mediator non est, qui sic unam partem audit, ut nihil alteri parti reservet. In omnibus autem hortamur te, frater honorabilis, ut his quæ a beatissimo Papa Romanæ civitatis scripta sunt, obedienter attendas; quoniam beatus Petrus, qui in propria sede & vivit & præsidet, præstat quærentibus fidei veritatem. Nos enim pro studio pacis & fidei, extra consensum Romanæ civitatis episcopi, causas fidei audire non possumus. Incolumem tuam dilectionem Dominus tempore longissimo conservare dignetur, carissime & [c] honorabilissime fili.

[a] al. curiose: al. injuriose.

[b] al. neglectum.

[c] al. honoratissime

A ... ἀλλὰ λοιπὸν νῦν οὐ γινώσκομεν. οὔτε δυνάμεθα [a] ὑφύβριστα ἐρευνᾷν· οἵτινες κελευόμεθα τιμὴν διδόναι, φόβον ἀποδιδόναι, καὶ ἐκδέχεσθαι, οὐκ ἐρευνᾷν [b] τὸν κριτὴν ὁμολογοῦμεν. Ταῦτα διὰ βραχέων ἀποκρινάμενοι, ἀδελφὲ, τοῖς σοῖς γράμμασι, πλείονα μέλλων γράφειν, εἰ πρὸς ἐμὲ ὁ ἀδελφὸς καὶ συνεπίσκοπος ἡμῶν Φλαβιανὸς τινὰ περὶ τούτου τοῦ πράγματος γράμματα ἔπεμψε. εἰ γάρ σοι ἀπαρέσκει, ὅπερ γράφεις, συντεθῆναι τὴν ἀκρόασιν, ἡμεῖς πῶς πρόσωπον περὶ τούτων δικάσαι δυνάμεθα, οὓς μήτε ὁρῶμεν διὰ τὴν ἀπουσίαν, καὶ τί ἐνόησαν, τῇ σιωπῇ αὐτῶν ἀγνοοῦμεν. Δίκαιος μεσίτης οὐκ ἔστιν, ὃς ἑνὸς μέρους οὕτως ἀκούει, ὡς ἑτέρῳ μέρει μηδὲν φυλάξαι. ἐπὶ πᾶσι δὲ προτρεπόμεθά σε, ἀδελφὲ τιμιώτατε, ὥστε τοῖς παρὰ τοῦ μακαριωτάτου πάπα τῆς πόλεως Ῥώμης γραφεῖσιν πειθαρχικῶς προσέχῃ· ἐπειδὴ ὁ μακάριος Πέτρος, ὃς ἐν τῇ ἰδίᾳ καθέδρᾳ καὶ ζῇ, καὶ προκάθηται, δίδωσι τοῖς ζητοῦσι τῆς πίστεως τὴν ἀλήθειαν. ἡμεῖς γὰρ σπουδῇ τῆς εἰρήνης, καὶ τῆς πίστεως, ἐκτὸς [c] συναινέσεως τοῦ Ῥώμης ἐπισκόπου, πίστεως αἰτίας διαγνῶναι οὐ δυνάμεθα. ὑγιαίνουσαν τὴν ἀγάπην τὴν σὴν ὁ δεσπότης χρόνῳ μακρῷ διαφυλάξαι καταξιώσειε, ποθεινότατε καὶ ἀξιότιμε υἱέ.

[a] ἀνεξεύρετα Latine.

[b] ὃν ex Latino.

[c] Forte, συναινέσεως.

Ejusdem sanctissimi archiepiscopi Romæ Leonis epistola ad Theodosium Augustum, de secunda & pr fana Synodo Ephesina, in qua Eutychetis hæresis quorumdam episcoporum pravo intelle. u a ljuta est.

[d] In ms. Colbert. culpans Ephesinum concilium quod adversus S. Flavianum ep. factum est: poscensque aliud concilium in partibus Italiæ celebrari.

Τοῦ αὐτοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ῥώμης Λέοντος ἐπιστολὴ πρὸς τὸν βασιλέα Θεοδόσιον τὴν σύνοδον ἐξαιτοῦντος εἰς τὰ μέρη τῆς Ἰταλίας γενέσθαι, ὡς [d] μεμφόμενος τὴν ἐν Ἐφέσῳ δευτέραν γενομένην σύνοδον.

[d] Forte, μεμφομένου

Leo episcopus & sancta Synodus, quæ in urbe Roma convenit, Theodosio Augusto.

[e] ms. Colbert. Gloriosissimo & clementissimo Theodosio Augusto Leo episcopus & sancta synodus Romæ collecta.

CAP. XIV. Epist. veter. epistolae Leonis M.

Τῷ φιλανθρωποτάτῳ καὶ γαληνοτάτῳ Θεοδοσίῳ Αὐγούστῳ, Λέων ἐπίσκοπος, καὶ ἡ ἁγία σύνοδος, ἡ ἐν τῇ Ῥωμαίων πόλει συναχθεῖσα.

C Litteris clementiæ vestræ, quas dudum ad beati Petri apostoli sedem pro catholicæ fidei amore misistis, tantam fiduciam sumpsimus defendendæ per vos veritatis & pacis, ut in causa tam simplici, tamque munita, nihil putaremus posse exsistere quod noceret: præsertim cum ad episcopale concilium, quod haberi apud Ephesum præcepistis, tam instructi sint missi, ut si scripta, quæ vel ad sanctam synodum, vel ad Flavianum episcopum detulerunt, episcoporum publicari auribus Alexandrinus permisisset antistes, ita manifestatione purissimæ fidei, quam divinitus inspiratam & accepimus & tenemus, omnium concertationum strepitus quievisset, ut nec imperitia ultra D desiperet, nec occasionem nocendi æmulatio reperiret. Sed dum privatæ causæ religionis exercentur obtentu, commissum est impietate paucorum, quod universam ecclesiam vulneraret. Comperimus enim non incerto nuntio, sed fidelissimo rerum quæ gesta sunt narratore Hilaro diacono nostro; qui vix, ne subscribere per vim cogeretur, effugit; convenisse ad synodum plurimos sacerdotes: quorum utique frequentia consultationi & judicio profuisset, si is qui sibi locum principem vindicabat, sacerdotalem moderationem custodire voluisset: ut (sicut moris est) omnium sententiis ex libertate prolatis, id tranquillo & æquo constitueretur examine, quod & fidei congrueret, & errantibus subveniret. In ipso autem judicio non om- E nes qui convenerant, interfuisse cognovimus. Nam alios rejectos, alios didicimus intromissos, qui pro supradicti sacerdotis arbitrio impiis subscriptionibus captivas manus dederunt; quod nociturum statui suo sciebant, nisi imperata fecissent: talemque ab ipso prolatam esse sententiam, ut dum homo unus impetitur, in omnem ecclesiam sæviretur. Quod nostri ab Apostolica sede directi, adeo impium, & catholicæ fidei contrarium esse viderunt, ut ad consentiendum nulla potuerint oppressione compelli; constanterque in eadem synodo, ut decuit, fuerint protestati, nequaquam id quod constituebatur, sedem Apostolicam recepturam:

Dioscorus.

Τοῖς γράμμασι τῆς ὑμετέρας φιλανθρωπίας ἐντυχόντες, οἷς ἀπ' ἀρχῆς εἰς τὴν καθέδραν Πέτρου τοῦ μακαριωτάτου ἀποστόλου πόθῳ τῆς καθολικῆς πίστεως ἐξεπέμψατε, τοσαύτην παρρησίαν ἐλάβομεν εἰς ἐκδίκησιν [e] τῆς δι' ὑμῶν ἀληθείας, καὶ τῆς εἰρήνης, [f] ἵνα ἐν πράγματι οὕτως ἁπλουστάτῳ, καὶ ἀσφαλεῖ, μηδὲν ἡγησόμεθα δύνασθαι χαρακτηρισθῆναι πρὸς βλάβην· μάλιστα ὅταν εἰς τὸ ἐπισκοπικὸν κριτήριον, ὅπερ ἐν τῇ Ἐφεσίων συναχθῆναι προσετάξατε, οὕτως ἀσφαλεῖς ἀπεστάλησαν, ὡς, εἰ τὰ γράμματα, ἃ πρὸς τὴν σύνοδον, ἢ καὶ πρὸς Φλαβιανὸν τὸν ἐπίσκοπον διεπεμψάμεθα, ταῖς τῶν ἐπισκόπων ἀκοαῖς δημοσιευθῆναι ὁ τῆς Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος συνεχώρησεν, οὕτω τῇ φανερότητι τῆς καθαρᾶς πίστεως, ἣν τινα θεόθεν ἐμπνευσθεῖσαν καὶ παρελάβομεν, καὶ φυλάττομεν, πᾶσα φιλονεικία, καὶ ταραχὴ, ἡσύχασεν ἄν· [g] ἵνα μήτε ἡ ἀπαιδευσία περαιτέρω παραφρονήσῃ, μήτε ἀφορμὴν βλάβης ὁ φθόνος ἐξεύρῃ. [h] ἀλλ' ὅταν τὰ ἴδια πράγματα τῆς ἐκκλησίας ἀφορμῇ ἐγυμνάζετο, ἐτολμήθη δι' ὀλίγων [i] ἀσεβείας, ὅπερ τὴν ἅπασαν ἐκκλησίαν ἐτραυμάτισε. μεμαθήκαμεν γὰρ οὐχὶ ἀδήλῳ φήμῃ, ἀλλὰ βεβαίῳ διηγήματι διὰ Ἱλάρου τοῦ ἡμετέρου διακόνου, [k] ὃς μόλις ἔφυγε διὰ τὸ μὴ ἀναγκασθῆναι βιαίως ὑπογράψαι· καὶ ἐπιστάμεθα μὲν ἐν τῇ συνόδῳ συνελθεῖν πλείστους ἐπισκόπους· [l] τῇ δηλαδὴ τῇ χρησίμῳ συγκλήτῳ προνοίᾳ ἐν τῷ κριτηρίῳ συμβαλέσθαι ἐδυνήθησαν, εἰ ἐκεῖνος, ὃς τις ἑαυτῷ τόπον ἀρχικὸν ἐξεδίκησεν, ἐπισκοπικὴν ἐπιείκειαν φυλάξαι ἠβούλετο· ἵνα, ὡς τὸ ἔθος ἔχει, πάντων [m] ἐλευθερίως προενεχθεισῶν τῶν ἀποφάσεων, ἐκεῖνο ἡσύχῳ καὶ δικαίᾳ ἐξετάσει διαγνωσθῇ, ὅπερ καὶ τῇ πίστει συντρέχει, καὶ τοῖς πλανωμένοις συμβάλλει· ἐν αὐτῇ γὰρ τῇ κρίσει [n] οὐ πάντας, οὓς συνελθεῖν συνέβη, μεμαθήκαμεν εἰσελθεῖν ταῖς, εἴ τινες κατὰ γνώμην τοῦ προλεχθέντος ἐπισκόπου ταῖς ἀσεβέσιν ὑπογραφαῖς αἰχμαλώτους τὰς χεῖρας ἐπέδωκαν. ᾔδεισαν γὰρ βλαβερὸν τοῖς ἀξίοις αὐτῶν ἀξιώμασιν εἶναι, εἰ μὴ τὰ κελευσθέντα πεποιήκασι. τοιαύτην δὲ παρ' αὐτοῦ γενέσθαι τὴν [o] ἀπόφασιν, ἵν' ἑνὸς ἀνθρώπου ἀδίκως ἐναγομένου, κατὰ πάσης τῆς ἐκκλησίας χαλεπαίνῃ. ὅπερ οἱ ἡμέτεροι ἀπὸ τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας ἀποσταλέντες, [p] τοσοῦτον ἀσεβὲς ἰδόντες ἐπὶ τῇ συγκαταθέσει, οὐδεμιᾷ καταπονήσει δυνηθῆναι συγκαταθέσθαι· ὥστε μετὰ παρρησίας ἐν αὐτῇ τῇ συνόδῳ διαμαρτύρεσθαι, οὐδαμῶς τὸ παρ' αὐτοῦ δογματισθὲν δύνασθαι ποτέ δέξασθαι τὴν ἀποστολικὴν καθέδραν.

[f] ὥστε νομίζειν ἐν οὕτως ἁπλῷ καὶ ὀχυρωμένῳ πράγματι μηδὲν δύνασθαι βλάβην ἐπιφέρειν, μάλιστα ἐπεὶ εἰς

[g] ὥστε μήτε τὴν ἀπαιδευσίαν περαιτέρω παραφρονῆσαι, μήτε τὸ ζηλότυπον εὑρίσκειν ἀφορμὴν βλάβης.

[h] νῦν δὲ ἐν προσχήματι ὑποθέσεως ἰδίων πραγμάτων ἀνακινούμενον ἐπράχθη δι' ἀσεβείας ὀλίγων,

[i] Forte, ἀσεβείᾳ

[k] μόγις ἐφ.

[l] ὧν δήπου ἡ πληθὺς συνειδέναι ἂν πρὸς συμβουλίαν καὶ κρίσιν, εἰ ἐκεῖνος,

[m] Forte, ἐλευθέρως

[n] οὐ πάντας τοὺς συνελθόντας συνιέναι μεμαθήκαμεν. τοὺς μὲν γὰρ ἐκβληθέντας μεμαθήκαμεν, τοὺς δὲ εἰσαχθέντας, οἵ τινες

[o] Forte, ἀπόφασιν

[p] Forte, τοσοῦτον εἶδον ἀσεβὲς καὶ τῇ καθολικῇ πίστει ἐναντίον, ὥστε μηδεμιᾷ δυνηθῆναι πρὸς τὸ συγκατάθεσθαι καταπονήσει προσβιασθῆναι.

ὅτι ὡς ἀληθῶς πάσης τῆς καθολικῆς πίστεως τὸ μυστήριον, ὅπερ ἀπείη ἀπὸ τῶν καιρῶν τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας, ῥίζεται, εἰ μὴ αὕτη ἡ χαλεπωτάτη πρᾶξις, ἡ τὰς πάσας ἀσεβείας [a] ὑπερβάλλει, ἐξαλειφθείη. ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ διαβολικὴ κακουργία, λεπτομερῶς ἀπατῶσα τοὺς ἀφυλακτοτέρους, τῷ ἔξωθεν τούτῳ τὴν ἀπαιδευσίαν ἐπὶ ὁμοιώματι τῆς εὐσεβείας ἀπατᾷν ἐπιχείρησιν, ἵνα [b] ἀντὶ τῶν ὑγιαινόντων τὰ βλαβερὰ συμβουλεύσῃ· ἀποκινήσατε, παρακαλοῦμεν, ἀπὸ τῆς συνειδήσεως τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας τὸν κίνδυνον τῆς θρησκείας, καὶ τῆς πίστεως· καὶ ὅσαπερ ἐπὶ τοῖς κοσμικοῖς πράγμασι τῇ ἰσότητι τῶν ὑμετέρων νόμων συγχωρεῖται, καὶ ἐν τοῖς θείοις δόγμασι στηριζόμενοι παράσχετε. ἵνα τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ βίαν μὴ ἐπιφέρηται ἡ ἀνθρωπίνη προπέτεια. ἰδοὺ γὰρ ἐγώ, χριστιανὲ καὶ αἰδέσιμε βασιλεῦ, μετὰ [c] τῶν συλλειτουργῶν μου πληρῶν τὰ περὶ τῆς αἰδοῦς τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας, καθαρῶς πόθῳ ποιοῦμαι τὴν διακονίαν, ἐπιθυμῶν ὑμᾶς ἐν πᾶσιν ἀρέσαι Θεῷ· παρ' ὃν ὑπὲρ ὑμῶν αἱ ἐκκλησίαι καθικετεύονται, μὴ ἐπὶ τοῦ βήματος τοῦ κυρίου αἴτιοι τῆς σιωπῆς κριθῶμεν· παρακαλοῦμεν ἐνώπιον τῆς μιᾶς θεότητος τῆς ἀδιαιρέτου τριάδος, [d] ἣ τις φύλαξ οὖσα ὑμετέρα, καὶ αὐθέντεια τῆς βασιλείας, καὶ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ, πάντα ἐν τῇ αὐτῇ καταστάσει εἶναι κελεύσατε, ἐν ᾗ γεγόνασι πρὸ πάσης κρίσεως, [e] ἕως ἂν ἐκ παντὸς τοῦ κόσμου μείζων ἀριθμὸς συναχθείη τῶν ἐπισκόπων· μηδὲ μὴν ἀλλοτρίᾳ ἁμαρτίᾳ αἰσχυνθῆτε ἑαυτοὺς βαρυνθῆναι· ἐπειδή, ὅπερ ἀναγκαῖον ἡμῖν ἐστιν εἰπεῖν, δεδοίκαμεν, μὴ ἀπ' ἐκείνου, οὗ ἡ θρησκεία βλάπτεται, ἀγανάκτησις παρακολουθήσειεν. πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχετε, καὶ τῇ τῆς καρδίας ὀξύτητι εὐλαβῶς [f] περισκέψατε τοῦ μακαρίου Πέτρου τὴν δόξαν, καὶ τοὺς κοινοὺς στεφάνους πάντων τῶν μετ' αὐτοῦ ἀποστόλων, πάντων τε τῶν μαρτύρων τὰ νικητήρια· οἷς οὐ γέγονεν ἄλλη ἀφορμὴ τοῦ πάθους, εἰ μὴ ὁμολογία τῆς ἀληθινῆς θεότητος, καὶ τῆς ἀληθινῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Χριστοῦ. ᾧ τινι μυστηρίῳ ἐπειδὴ νῦν ἀσεβῶς ἀπὸ ὀλίγων ἀφρόνων ἐναντιοῦνται, πάντων τῶν μερῶν ἡμῶν αἱ ἐκκλησίαι πᾶσαι τῆς ὑμετέρας φιλανθρωπίας καθικετεύονται διὰ τῶν ἐπισκόπων, ἐπειδὴ καὶ οἱ ἡμέτεροι πιστῶς ἀντειρήκασι, καὶ αὐτοῖς ἐκείνοις Φλαβιανὸς ὁ ἐπίσκοπος λίβελλον ἐκκλήτου ἐπιδέδωκε, γενικὴν σύνοδον κελεύσατε ἐν τῇ Ἰταλίᾳ συνελθεῖν. ἥ τις πάντα τὰ προσκόμματα οὕτως ἀποκινήσει, ἢ καταπραΰνει· ἵνα μὴ περαιτέρω ποτὲ ἢ περὶ τῆς πίστεως ἀμφιβολίᾳ ἀμφίβολον, ἢ ἐν τῇ ἀγάπῃ μεμερισμένον. συνερχομένων δηλαδὴ καὶ κατὰ τὴν ἀνατολὴν ἐπαρχιῶν ἐπισκόπων· ἵνα ὅσοι καταπτηξαντες ἀπειλαῖς, καὶ ὕβρεσιν, ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀληθείας ἐξέκλιναν, εἰς σωτηρίας παραμυθίαν ὁλόκληρον ἀνακληθῶσι· [g] καὶ αὐτοὶ δὲ ὧν ἐστιν ἡ σκληροτάτη ὑπόθεσις, ἐὰν γνώμαις κρείττοσιν ἐπακολουθήσωσιν, ἀπὸ τῆς ἑνότητος τῆς ἐκκλησίας μηδαμῶς ἀποσχισθῶσιν. ὅπως γὰρ μετὰ τὴν ἔκκλητον τοῦτο ἀναγκαίως αἰτοῦμεν, τῶν κατὰ Νίκαιαν κανόνων αἱ ψῆφοι μαρτυροῦσιν· αἵ τινες ἀπὸ τῶν πανταχοῦ τοῦ κόσμου ἐπισκόπων καθιδρύθησαν· ὥσπερ ὑπετάξαμεν. συνέλθετε τοῖς καθολικοῖς τῷ ὑμετέρῳ πατρῴῳ ἔθει, καὶ δότε παρρησίαν τῆς πίστεως εἰς ἐκδίκησιν· ἣν τινα, σωζομένης τῆς αἰδοῦς τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας, οὐδεμία βία, οὐδεμία κοσμικὴ ἀπειλὴ δυνήσεται ἀποκινῆσαι. ὅταν γὰρ τῆς ἐκκλησίας τὰ δόγματα γυμνάζομεν, τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας, καὶ σωτηρίας φροντίζομεν· ἵνα τῶν ὑμετέρων ἐπαρχιῶν ἡσύχῳ δικαιώματι ἀπολαύητε· ἐκδικήσατε κατέναντι τῶν αἱρετικῶν τὸν ἀσάλευτον τῆς ἐκκλησίας θεσμόν· ἵνα καὶ τῆς ὑμετέρας βασιλείας τῇ δεξιᾷ τοῦ Χριστοῦ ἐκδικηθείη τὸ κράτος.

A quoniam re vera omne Christianæ fidei sacramentum (quod absit a temporibus vestræ pietatis) [a] excluditur, nisi hoc scelestissimum facinus, quod cuncta sacrilegia excedit, aboleatur. Quia vero diabolica nequitia subtiliter fallit incautos; & ita quorumdam imprudentiæ per similitudinem pietatis illudit, ut pro salubribus nocitura persuadeat: removete, quæsumus, a vestræ pietatis conscientia periculum religionis & fidei; quodque in sæcularibus negotiis legum vestrarum æquitate conceditur, in rerum divinarum pertractatione præstate, ut Christi evangelio vim non inferat humana præsumptio. Ecce ego, Christianissime & venerabilis Imperator, cum consacerdotibus meis implens erga reverentiam clementiæ ve-B stræ sinceri amoris officium, cupiensque vos placere per omnia Deo, cui pro vobis ab ecclesia supplicatur, ne ante tribunal Christi Domini rei de silentio judicemur; obsecramus coram unius deitatis inseparabili Trinitate, quæ tali facto læditur, cum ipsa vestri sit custos & auctor imperii, & coram sanctis angelis Christi, ut omnia in eo statu esse jubeatis, in quo fuerunt ante omne judicium; donec major ex toto orbe sacerdotum numerus congregetur. Nec alieno peccato patiamini vos gravari; quia (quod necesse est dicere) veremur, ne cujus religio dissipatur, indignatio provocetur. Præ oculis habete, & tota mentis acie reverenter aspicite beati Petri gloriam, & communes cum ipso omnium apostolorum coro-C nas, cunctorumque martyrum palmas: quibus alia non fuit causa patiendi, nisi confessio veræ divinitatis & veræ humanitatis in Christo. Cui sacramento quia impie nunc a paucis imprudentibus obviatur, omnes partium nostrarum ecclesiæ, omnes mansuetudini vestræ cum gemitibus & lacrymis supplicant sacerdotes: ut quia & nostri fideliter reclamarunt, & eisdem libellum appellationis Flavianus episcopus dedit, generalem synodum jubeatis intra Italiam celebrari: quæ omnes offensiones ita aut repellat, aut mitiget, ne aliquid ultra sit, vel in fide dubium, vel in caritate divisum: convenientibus utique orientalium provinciarum episcopis: quorum si qui superati minis atque injuriis a veritatis tramite deviarunt, D [b] salutaribus remediis in integrum revocentur: ipsique quorum est causa durior, si consiliis melioribus acquiescant, ab ecclesiæ unitate non excidant. Quam autem post interpellationem interpositam hoc necessario postuletur, canonum Nicææ habitorum decreta testantur, quæ a totius mundi sunt sacerdotibus constituta, quæque subter annexa sunt. Favete catholicis vestro more, parentumque vestrorum: date defendendæ fidei libertatem, quam salva clementiæ vestræ reverentia, nulla vis, nullus poterit mundanus terror auferre. Cum enim ecclesiæ causas, tum regni vestri agimus & salutis, ut provinciarum vestrarum quieto jure potiamini. Defendite contra hæreticos inconcussum ecclesiæ statum, ut & vestrum Christi dextera defendatur imperium. Datum tertio Idus Octobris, Asterio & Protogene viris clarissimis Consulibus.

Ἀνάγνωσις συνεδρίου ἐν τῷ πέμπτῳ τῶν καιρῶν, ἐν οἷς διελάλησαν. E

Γαυδέντιος ἐπίσκοπος εἶπεν· εἰ ἀρέσκει προστεθῆναι ταύτῃ τῇ ἀποφάσει, ἣν τινα πλήρη ἁγιότητος προσθήκατε, ὁπηνίκα ἄλλος ἐπίσκοπος καθῃρέθη κρίσει ἐπισκόπων καὶ διαμαρτύρηται ἐν πόλει τῶν καιρῶν κινηθῆναι τὰ τοῦ πράγματος. ὁ δὲ ἕτερος ἐπίσκοπος ἐν ταύτῃ τῇ καθέδρᾳ μετὰ τὴν αἴτησιν τοῦ φαινομένου καθῃρῆσθαι, παντελῶς ἐν ἑτέρῳ τοποθετῆναι τὰ τοῦ πράγματος μὴ δυνάσθαι, εἰ μὴ παρὰ τῶν κριτῶν δέξηται τὸν ὅρον.

Hic canon est concilii Sardicensis quartus, quamvis nonnihil ab eo diversus inveniatur: quod quidem ex eo accidisse conjici potest, quia fortasse beatus Leo adjunxerat epistolæ suæ canonem hujus synodi Latinum, quem rursus simul cum eadem epistola interpres illius temporis Græce reddidit satis depravatum & mancum: sicut & ceteras etiam ejusdem B. Leonis epistolas, quæ in hoc Chalcedonensi Concilio sunt inserta.

[a] *Forte*, ὑποβάλλει.

[b] *Forte*, ὑπὲρ.

[c] *Forte*, τῶν συλλειτουργῶν μου ex *Latino*.

[d] *Forte*, ἐπεὶ τὸ νῦν γενόμενον ἀτιμάζεται, φύλαξ.

[e] *Forte*, ὡς ἂν.

[f] *Forte*, θεάσασθε.

[g] *Forte*, χαλεπώτερα τὰ ἐγκλήματα, ἐὰν.

[a] *excinditur, Corb. & Colb.*

[b] *al.* salubribus.

Intelligere videtur III. IV. & V. canonem concilii Sardic. cujus canones sub nomine concilii Nicæni ab aliis citatos reperimus.

A

PARTIS I. EP. XV.

Epistola sanctissimi Archiepiscopi Romae Leonis, ad Theodosium Augustum, qua rogavit speciale concilium in Italia fieri, & in nullo alio loco: eo quod contra canones facta sit synodus Ephesina.

Gloriosissimo & clementissimo Theodosio Augusto, Leo episcopus.

CAP. XV. *Videtur potius esse fragmentum praecedentis epistolae, nec satis sibi cohaeret. Centone male consutus. Est epistola 34. inter epistolas Leonis M.*

OLim & ab initio in conciliis celebratis tantam nos percipimus a beatissimo Petro apostolorum principe fiduciam, ut auctoritatem habeamus, ad veritatem pro nostra pace defendendam, quatenus nulli liceat sic eam munitam in aliquo commovere, dum repente laesio removetur. Igitur quia conci- B lium episcoporum, quod propter Flavianum in Ephesina civitate fieri praecepistis, & ipsi fidei probatur obesse, & omnes ecclesias vulnerare: & haec a nobis comperta sunt non incerto nuntio, sed ab ipsis reverentissimis episcopis, qui a nobis missi sunt, & fidelissimo rerum quae gestae sunt, narratore Hilaro diacono nostro. Haec autem ideo culpa processit, eo quod non pura conscientia & recto judicio secundum consuetudinem, hi qui collecti sunt, de fide & errantibus protulerunt. In ipso autem judicio non omnes qui convenerant, interfuisse cognovimus. Nam alios rejectos, alios didicimus intromissos, qui pro * supradicti sacerdotis arbitrio, impiis subscri- C ptionibus captivas manus dederunt, quod nociturum statui suo scirent, nisi imperata fecissent: talemque ab ipso prolatam esse sententiam, ut in omnes per eam saeviretur ecclesias. Quod nostri ab Apostolica sede directi adeo impium & catholicae fidei contrarium videntes, nobis significare noscuntur. Unde, tranquillissime principum, removete, quaesumus, a vestrae pietatis conscientia periculum religionis & fidei, ut Christi evangelio vim non inferat humana praesumptio. Ecce ego, Christianissime & venerabilis Imperator, cum consacerdotibus meis implens erga reverentiam clementiae vestrae sinceri amoris officium, cupiensque vos per omnia placere Deo, cui pro vo- D bis ab ecclesia supplicatur, ne ante tribunal Domini rei de silentio judicemur: obsecramus coram unius deitatis inseparabili Trinitate, quae tali facto laeditur, cum ipsa vestri sit custos & auctor imperii; & coram angelis Christi: ut omnia in eo statu esse jubeatis, in quo fuerunt ante omne judicium, donec major ex toto orbe sacerdotum numerus congregetur. Nec alieno peccato patiamini vos gravari, quia (quod necesse est nos dicere) veremur ne cujus religio dissipatur, indignatio provocetur. Prae oculis habete, & tota mentis acie reverenter aspicite beati Petri gloriam, & communes cum ipso omnium apostolorum coronas, cunctorumque martyrum palmas: quibus alia non fuit causa patiendi, nisi confessio verae divinita- E tis & verae humanitatis in Christo. Cui sacramento quia impie nunc a paucis imprudentibus obviatur, omnes partium nostrarum ecclesiae, omnes mansuetudini vestrae cum gemitibus & lacrymis supplicant sacerdotes: ut quia & nostri fideliter reclamarunt, & eisdem libellum appellationis Flavianus episcopus dedit, generalem synodum jubeatis intra Italiam celebrari, quae omnes offensiones ita aut repellat, aut mitiget, ne ultra aliquid sit vel in fide dubium, vel in caritate divisum, convenientibus utique orientalium provincialium episcopis; quorum si qui superati minis atque injuriis a veritatis tramite deviarunt, salutaribus remediis in integrum revocentur: ipsique quorum est causa durior, sic conciliis melioribus acquiescant, ut ab ecclesiae unitate non excidant. Quam autem post appellationem interpositam hoc necessario postuletur, canonum Nicaeae ha-

* id est, Dioscori, qui tamen non est supra nominatus.

ANNO CHRISTI 449.

Ἐπιστολὴ Λέοντος ἐπισκόπου Ῥώμης, ἀποσταλεῖσα πρὸς Θεοδόσιον βασιλέα. δι' ἧς ᾔτησεν ἰδικὴν σύνοδον ἐν τοῖς τῆς Ἰταλίας γενέσθαι, καὶ ἐν μηδενὶ ἑτέρῳ τόπῳ, διὰ τὸ ἔσεσθαι ὑπεναντίον εἶναι τῶν κανόνων.

Τῷ ἐνδοξοτάτῳ καὶ γαληνοτάτῳ Θεοδοσίῳ βασιλεῖ, Λέων ἐπίσκοπος.

ΑΝωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς ἐν ταῖς γενομέναις συνόδοις, τοσαύτην ἡμεῖς εἰλήφαμεν παῤῥησίαν παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου Πέτρου, καὶ κορυφαίου τῶν ἀποστόλων, ὡς ἔχειν τὴν αὐθεντίαν καὶ ἐκδικεῖν τὴν ἀλήθειαν ὑπὲρ τῆς ᵃ ὑμῶν εἰρήνης, καὶ μηδενὶ δύνασθαι ὀχυρὰν οὕτως ὑπάρχουσαν παρασαλεύειν, παραχρῆμα τῆς βλάβης ἀποστελλομένης. ἐπεὶ οὖν τὸ B συνέδριον τῶν ἐπισκόπων, ὅπερ γενέσθαι προσετάξατε ἐν τῇ Ἐφεσίων ᵇ πολέμῳ ᶜ Φλαβιανοῦ αὐτήν τε καταβλάπτει τὴν πίστιν, καὶ πάσας τραυματίζει τὰς ἐκκλησίας· καὶ ταῦτα ἡμῖν ἔγνωσται οὐ παρὰ ἀβεβαίου τινὸς ἀγγέλου, ἀλλὰ παρ' αὐτῶν παρ' ἡμῶν ἀποσταλέντων εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, καὶ τοῦ πιστοτάτου Ἱλαρίου τοῦ ἡμετέρου διακόνου, τῶν τὰ πεπραγμένα ἡμῖν ὑφηγησαμένων. τὸ δὲ συμβὰν ταύτην ἔχει τὴν αἰτίαν, τὸ μὴ καθαρᾷ συνειδήσει, καὶ ὀρθῇ κρίσει κατὰ τὸ σύνηθες, τοὺς συνελθόντας τῇ τε πίστει, καὶ τοῖς πεπλανημένοις τὴν ἀπόφασιν ἐκφωνῆσαι· ἔγνωμεν γάρ, ἐν τῷ συνεδρίῳ μὴ πάντας συνεληλυθέναι τοὺς ὀφείλοντας, ἀλλ' ἑτέρους μὲν ἐκβληθέντας, ἑτέρους δὲ εἰσδεχθέντας· οἵ τινες τῇ ὑποκλοπῇ τοῦ C προειρηθέντος ἐπισκόπου ἀσεβέσιν ἑαλώκασιν ὑπογραφαῖς. εἰδότες γὰρ ὡς παρ' αὐτοῦ ἐξενεχθεῖσα ἀπόφασις, ὡς πάσας δι' αὐτῆς τὰς ἐκκλησίας καταβλαπτῆναι. σφόδρα γὰρ ἀσεβὲς καὶ τῇ πίστει πολέμιον τὸ πάθος διαπέμψαντες οἱ παρ' ἡμῶν ἀποσταλέντες, ἡμῖν κατεσήμαναν. ὅθεν, γαληνότατε βασιλεῦ, τῆς ὑμετέρας εὐσεβοῦς συνειδήσεως τὸν κίνδυνον ἕνεκα τῆς πίστεως ἀποσοβῆσαι καταξιώσατε. καὶ μὴ πρὸς τῆς ἀνθρωπίνης τὸ τοῦ Χριστοῦ εὐαγγέλιον βιάσηται. ταῦτα ἐγώ, ὦ χριστιανικώτατε καὶ προσκυνητὲ βασιλεῦ, μετὰ τῶν σὺν ἐμοὶ ἐπισκόπων, εἰλικρινοῦς ἀγάπης ποθῶν ὑμᾶς πρὸ πάντων Θεῷ ἀρέσκειν, ᾧ παρὰ πάσης ἐκκλησίας συμφώνως ὑπὲρ τοῦ ὑμετέρου κράτους δεήσεις ἀναπέμπονται, συμβουλεύω μὴ παρὰ δίκας ὑφέξωμεν ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, τὸ ἐνοχὸν D τοῦ παρασιωπήσαντος. δέομαι παρακαλῶν ἐνώπιον τῆς μιᾶς θεότητος τῆς ἀχωρίστου τριάδος, τῆς ἀδικουμένης διὰ τῶν κακῶς πεπραγμένων, φύλακος ὑπαρχούσης τῆς ὑμετέρας βασιλείας, καὶ ἐνώπιον τῶν ἁγίων ἀγγέλων τοῦ Χριστοῦ, ἵνα πάντα μένωσιν ᵈ ἀῤῥαγῆ, καθὼς καὶ πρὸ δίκης ὑπῆρχε· περιμείνωσι δὲ τὸ μεῖζον τῆς συνόδου κριτήριον, ἐν ᾧ ὁ πλείων ἀριθμὸς τῶν ἐπισκόπων ἐκ πάσης τῆς οἰκουμένης συναχθῇ. καὶ μὴ συγχωρήσητε ᵉ ὑμᾶς τῷ ἑτέρων πταίσματι βάρος ὑπομεῖναι. ᶠ ὅπερ σαφέστερον εἰπεῖν ἀνάγκης ἐπειγούσης τῷ δέει κρατούμεθα. ἀλλὰ λαβεῖν πρὸ ὀφθαλμῶν, τοῦ μακαριωτάτου Πέτρου τὴν δόξαν, καὶ τοὺς κοινοὺς στεφάνους σὺν αὐτῷ πάντων τῶν ἀποστόλων, καὶ τὰς τῶν μαρτύρων χαράς. οἷς οὐ γέγονεν ἑτέρα τις αἰτία τοῦ παθεῖν, εἰ μὴ ἡ ὁμολογία τῆς ἀληθοῦς θεότητος, ᵍ καὶ ἡ ἐν Χριστῷ τελεία ἀνθρωπότης. E μυστηρίῳ. ἧς τινος ὁμολογίας ἀσεβῶς ὑπό τινων νῦν ὀλίγων καταβλαπτομένης, πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἡμετέρων μερῶν, καὶ πάντες οἱ ἱερεῖς, τὴν ὑμετέραν ἡμερότητα μετὰ δακρύων ἱκετεύουσι κατὰ αἴτησιν τοῦ λιβέλλου Φλαβιανοῦ τοῦ ἐπισκόπου ὥστε κελεῦσαι ʰ ἰδικὴν σύνοδον ἐν τοῖς τῆς Ἰταλίας ἐπιτελεσθῆναι· ὅπως πᾶσαι ἐναντιότητες ἐκβληθεῖεν, ἢ καταπραϋνθεῖεν, ⁱ καὶ μηδὲν ἢ περίεργον, ἢ ἀμφίβολον ἐπὶ τῇ πίστει συντρεχόντων ἔτι καὶ τῶν ἐπισκόπων ἀπὸ πασῶν τῶν ἀνατολικῶν ἐπαρχιῶν. ᵏ οἵ τινες ὕβρεις κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθείας ἐσφάλησαν, σωτηριώδεσι θεραπείαις εἰς τὸ ὁλόκληρον ἀνακληθῶσι καὶ οὗτοι, ὧν ἐστιν αἰτία βαρυτέρα, ˡ ἢ διὰ τῆς συμβουλίας ὑποχάζωσιν, ᵐ ἢ ἀπὸ τῆς μιᾶς ἐκκλησίας ἐκπέσωσιν ὥστε καὶ ταῦτα ἀναγκαῖον παραφυλάξαι, ὅσα ἐν Νικαίᾳ

ᵃ Forte, ἡμῶν
ᵇ πόλει ex Latino
ᶜ Forte, διὰ Φλαβιανόν,
ᵈ Forte, ἀσαλευτα,
ᵉ ὑμᾶς Latine.
ᶠ Forte, διὰ γὰρ, ὅπερ ἀναγκαῖον εἰπεῖν, μήποτε τις ἀγανάκτησις ἐκείνου παροξυνθῇ, οὗ λοιπὸν ἡ θρησκεία ἐξαφανίζεται.
ᵍ Forte, ἢ τῆς ἀληθοῦς ἐν Χριστῷ ἀνθρωπότητος
ʰ Forte, οἰκουμενικὴν seu γενικὴν
ⁱ Forte, ἵνα τὸ ἀπὸ τοῦ δὲ μηδὲν ᾖ ἢ ἀμφίβολον ἐν τῇ πίστει, ἢ κεχωρισμένον ἐν τῇ ἀγάπῃ
ᵏ Forte, ὧν εἴ τινες Lat.
ˡ Forte, εἰ διὰ
ᵐ Forte, μὴ ἀπο.

ANNO CHRISTI 449.

EP. XVII. PARTIS I.

κανὼν παρεγκλιθήσεται, ὅσα τε ὁ ὅρος ὁ ἀπὸ πάσης τῆς οἰκουμένης τῶν ἐπισκόπων κατὰ τὸ ἔθος τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, ᵃ καὶ τῶν ᵇ ἡμετέρων πατέρων, ἐλευθέραν τὴν πίστιν δι' ἧς ἡ ὑμετέρα γαληνότης σώζεται. τῶν γὰρ βλαπτόντων τὴν ἐκκλησίαν ἀπελαθέντων, καὶ τῶν ὑμετέρων ἐπαρχιῶν ἀπολαυσόντων τοῦ δικαίου, καὶ τῆς κατὰ τῶν αἱρετικῶν ἀκλινῶς φυλαττομένης, καὶ τὸ ὑμέτερον βασίλειον τῇ δεξιᾷ τοῦ Χριστοῦ σκεπασθείη.

A bitorum decreta testantur, quæ a totius mundi sunt sacerdotibus constituta. Favete catholicis vestro more, parentumque vestrorum: date defendendæ fidei libertatem. Cum enim ecclesiæ causas, tum regni vestri agimus & salutis, ut provinciarum vestrarum quieto jure potiamini: defendite contra hæreticos inconcussum ecclesiæ statum, ut & vestrum Christi dextera defendatur imperium. Datum tertio Idus Octobris, Asterio & Protogene viris clarissimis Consulibus.

Anno Christi 449.

ᵃ Forte, ἐλευθέρωσον τῆς ὀρθοδόξου κατὰ τὸ ὁμίπτερον καὶ πατέρων ἡμῶν. δότε εἰς τὸ ἐκδικεῖν τὴν πίστιν ἐλευθερίαν, δι' ἧς ἡ

ᵇ Latine, ὑμετέρων.

Ejusdem Leonis Papæ ᶜ *epistola ad Pulcheriam Augustam, contra eamdem secundam synodum Ephesinam.*

ᶜ al. & sancti concilii quod Romæ collectum est

ᵈ al. gloriosissimæ & clementissimæ filiæ

CAP. XVI. *Est 26. inter epistolas Leonis M. Græcam versionem Cotelerius edidit, tomo I. Monum. Eccl. Græcæ, pag. 54.*

Leo episcopus, & sancta synodus, quæ in urbe Roma convenit, Pulcheriæ Augustæ.

SI epistolæ, quæ pro fidei causa per nostros clericos directæ sunt, ad vestram pietatem pervenissent, certum est, remedium vos his rebus quæ contra fidem factæ sunt, aspirante vobis Domino præstare potuisse. Quando enim sacerdotibus, quando Christianæ religioni aut fidei defuistis? Sed cum ad mansuetudinem vestram adeo non potuerint pervenire qui missi sunt, ut ad nos vix unus illorum Hilarus diaconus noster fugiens sit reversus, iteranda scripta credidimus. Et ut validiores preces nostræ esse mereantur, ipsorum scriptorum, quæ ad clementiam vestram non pervenerunt, exempla subjecimus: amplioribus vos obtestationibus obsecrantes, ut quanto acerbiora facta sunt, quibus ᵉ pro sede regia vos convenit contraire, tanto majore gloria curam ejus, in qua excellitis, religionis habeatis, ne catholicæ fidei integritas ulla humanarum concertationum occasione violetur. Quæ enim congregata apud Ephesum synodo, sopienda & sananda pacis remedio credebantur, hæc non solum in majora pacis dispendia, sed (quod nimis dolendum est) etiam in ipsius fidei, qua Christiani sumus, excidia processerunt. Et ii quidem qui missi sunt, quorumque unus vim Alexandrini episcopi sibi omnia vindicantis effugiens rerum gestarum nobis ordinem fideliter nuntiavit; reclamarunt in synodo, sicut oportuit, unius hominis non tam judicio, quam furori: protestantes, ea quæ per vim metumque gererentur, sacramentis ecclesiæ, & ipsi symbolo ab apostolis instituto præjudicare non posse: nec se ab ea fide ulla injuria separandos, quam plenissime expositam atque digestam, a sede beati Apostoli Petri ad sanctam synodum detulissent. Cujus cum recitatio, poscentibus episcopis, non sit admissa; ut scilicet remota ea fide quæ Patriarchas, Prophetas, Apostolos & Martyres coronavit, generatio Jesu Christi Domini nostri secundum carnem, & veræ mortis ac resurrectionis ejus confessio (quod horremus dicere) solveretur; scripsimus de hac re, ut potuimus, ad gloriosissimum principem, & (quod maximum est) Christianum; cujus epistolæ pariter exempla subjecimus; ut fidem, in qua renatus per Dei gratiam regnat, nulla sineret novitate corrumpi: quoniam Flavianus episcopus in nostra omnium communione persistit: atque hoc, quod factum est sine consideratione justitiæ, & contra omnium canonum disciplinam, ratum haberi ratio nulla permittit: & quia dissensionis scandalum non abstulisset Ephesina synodus, sed auxisset; habendo intra Italiam concilio & locus constitueretur & tempus, omnibus querelis & præjudiciis partis utriusque suspensis, quo diligentius universa quæ offensionem generaverant retractentur; & absque vulnere fidei, absque religionis injuria in pacem Christi redeant, qui per impotentiam subscribere coacti sunt sacerdotes, & soli aufe-rantur errores. Quod ut obtinere mereamur, probatissimæ nobis fidei pietas tua, quæ labores ecclesiæ semper adjuvat, supplicationem nostram apud clementissimum principem, sibi specialiter a beatissimo Petro apostolo legatione commissa, dignetur asserere: ut priusquam civile hoc & exitiale bellum intra ecclesiam convalescat, redintegrandæ unitatis copiam, Deo auxiliante concedat; sciens imperii sui viribus profuturum, quidquid catholicæ libertati benigna ipsius fuerit dispositione collatum. Data ᵃ pridie Idus Octobris, Asterio & Protogene viris clarissimis Consulibus.

ᵉ al. Hoc est, pro Regis officio. In Gr. ὑπὲρ τῆς βασιλείας, sat bono quidem, sed alieno sensu.

ᵃ tertio, in mss.

Epistola sanctissimi Archiepiscopi Romæ Leonis, & ejus sancti Concilii ᵇ *ad Clericos & Honoratos, & omnem populum Constantinopolitanum.*

ᵇ al. ad nobiles & populum

Leo episcopus & sancta synodus, quæ in urbe convenit, Clero, Honoratis, & plebi consistenti apud Constantinopolim, dilectis filiis in Domino salutem.

CAP. XVII. *Est 27. inter epistolas Leonis M. Græcam versionem Cotelerius edidit, tomo I. Monum. Eccl. Græcæ, pag. 57.*

IN notititam nostram, quæ Ephesi contra opinionem omnium sunt acta, perlatis, magno animum nostrum fatemur mœrore confusum: nec tantum licuisse iniquitati facile potuissemus credere, nisi filius noster Hilarus diaconus, qui a nobis vice nostra cum aliis ut interesset synodo missus fuerat, fugiens reversus esset, declinans ne injustæ particeps esset sententiæ. Quippe cum vox illic a nostris contradictionis emissa sit, quam Alexandrinus antistes, qui totum solus ᶜ ibi potentiæ suæ vindicavit, audire contempsit, in consortium suæ voluntatis invitos pertrahens sacerdotes, ut per vim coacti subscriberent, qui nullam damnationis causam idoneam reperissent. Sed hos ausus pio & Christianissimo principi confidimus minime placituros. Sed nunc, quia ecclesiam vestram hac ratione cognovimus dissipatam, consolandos adhortandosque vos esse credidimus nostris epistolis, ut pro catholicæ fidei defensione, perfidorum nequitiæ resistatis. Nolumus enim dilectionem vestram hoc mœrore percelli, cum major gloria vestram sit subsecutura constantiam, si a probabili sacerdote vestro nullæ vos minæ, nulla formido ᵈ divulserit. Quisquis enim incolumi atque superstite Flaviano episcopo vestro sacerdotium ejus ausus fuerit invadere, numquam in communione nostra habebitur, nec inter episcopos poterit numerari. Nos enim, sicut Nestorium in sua perversitate anathemavimus, ita eos qui veritatem carnis nostræ in Domino Jesu Christo denegant, pari exsecratione damnamus. State igitur in spiritu catholicæ veritatis, & apostolicam cohortationem ministerio nostri oris accipite: quia vobis donatum est pro Christo, non solum ut in eum credatis, sed etiam ut pro illo patiamini. Nolite arbitrari, dilectissimi, quod sanctæ ecclesiæ suæ desit, aut defutura sit divina protectio. Splendescit enim fidei puritas, cum ab ea sordes separantur errorum. Unde iterum,

ᶜ impotentiæ suæ, omnes mss.

ᵈ al. direllerit.

Phil. I. 29.

PARTIS I. EP. XVIII.

iterumque vos ante conſpectum Domini obteſtamur pariter & monemus, ut a fide, in qua fundati eſtis, & in qua Chriſtianiſſimum principem novimus permanere: non inſidiis, non cujuſquam perſuaſionibus moveamini; ſed in perſona epiſcopi veſtri illum in cordis oculis habeatis, pro quo quidem omnia pati quæ fuerunt illata, non metuit: cujus per omnia imitatores vos eſſe cupimus, ut commune cum ipſo præmium fidei habere poſſitis. Data [a] Idibus Octobris, Aſterio & Protogene viris clariſſimis Conſulibus.

[a] tertio idus. mſ. Divion.

Altera ejuſdem Leonis papæ epiſtola ad eoſdem.

Leo epiſcopus & ſancta ſynodus quæ in urbe Roma convenit, Clero, Honoratis, & plebi conſiſtenti Conſtantinopoli.

CAP. XVIII. Eſt 23. inter epiſtolas Leonis M.

LIcet de his quæ in concilio ſacerdotum apud Epheſum geſta memorantur, multus nos mœror afficiat, eo quod ſicut conſonans fama diſperſit & ipſo rerum monſtratur effectu, nec juſtitiæ illic moderatio, nec fidei eſt ſervata religio: de veſtræ tamen devotionis pietate gaudemus, & in ſanctæ plebis acclamationibus, quarum ad nos exempla delata ſunt, omnium veſtrum probamus affectum; quia & vivit ac permanet apud bonos filios optimi patris juſta dilectio, & catholicæ doctrinæ eruditionem in nulla patimini parte corrumpi. Non dubie enim, ſicut vobis Spiritus ſanctus reſeravit, Manichæorum conſæderantur errori, qui ab unigenito Dei filio verum & noſtræ naturæ hominem negant eſſe ſuſceptum, omneſque ejus corporeas actiones ſimulatorii volunt fuiſſe phantaſmatis. Cui impietati, ne in aliquo præberetis aſſenſum, jam per filium meum Epiphanium, & Dionyſium Romanæ eccleſiæ notarios, cohortatoria ad dilectionem veſtram ſcripta direximus, quibus confirmationem, quam expetiſtis, ultro præbuimus, ut nos paternam vobis curam non dubitetis impendere, ac modis omnibus laborare, ut auxiliante miſericordia Dei, omnia quæ ab imperitis & inſipientibus excitata ſunt ſcandala deſtruantur. Nec quiſquam ſibi audeat de ſacerdotali honore blandiri, qui potuerit in exſecrandi ſenſus impietate convinci. Nam ſi vix in laicis tolerabilis videtur inſcitia, quanto magis in eis qui præſunt, nec excuſatione eſt digna, nec venia; maxime cum etiam defendere perverſarum opinionum commenta præſumunt, & in conſenſum ſuum aut errore, aut gratia [b] inſanabiles quoſque traducunt? Spernantur hujuſmodi a ſanctis membris corporis Chriſti, neque ſibi catholica libertas infidelium jugum patiatur imponi. Extra enim donum divinæ gratiæ, & extra ſacramentum ſalutis humanæ habendi ſunt, qui negantes naturam noſtræ carnis in Chriſto, & evangelio contradicunt, & ſymbolo reluctantur. Nec ſentiunt ſe in hoc præruptum ſua obcæcatione deduci, ut nec in paſſionis Dominicæ, nec in reſurrectionis veritate conſiſtant: quia utrumque in Salvatore vacuatur, ſi in eo noſtri generis caro non creditur. In quibus iſti ignorantiæ tenebris, in quo hactenus deſidiæ torpore jacuere, ut nec auditu diſcerent, vel lectione cognoſcerent, quod in eccleſia Dei in omnium ore tam conſonum eſt, ut nec ab infantium linguis veritas corporis & ſanguinis Chriſti inter communis ſacramenta fidei taceatur? Quia in illa myſtica diſtributione ſpiritalis alimoniæ hoc impartitur, hoc ſumitur; ut accipientes virtutem cæleſtis cibi, in carnem ipſius, qui caro noſtra factus eſt, tranſeamus. Unde & ad confirmationem caritatis veſtræ, quæ laudabili fide inimicis veritatis obnititur, apte atque opportune ſermone affectuque Apoſtolico utar & dicam: *Propterea & ego audiens fidem veſtram quæ eſt in Chriſto Jeſu, & dilectionem in omnes ſanctos, non ceſſo gratias agens pro vobis, memoriam veſtri faciens in orationibus meis, ut Deus Domini noſtri Jeſu Chriſti, Pater gloriæ, det vobis ſpiritum ſapientiæ & revelationis, in agnitione illius, illuminatos oculos cordis veſtri, ut ſciatis quæ ſit ſpes vocationis ejus, & quæ divitiæ gloriæ hereditatis ejus in ſanctis, & quæ ſit ſupereminens magnitudo virtutis ejus in nos, qui credidimus, ſecundum operationem potentiæ virtutis ejus, quam operatus eſt in Chriſto, ſuſcitans illum a mortuis, & conſtituens ad dexteram ſuam in cæleſtibus, ſupra omnem principatum, & poteſtatem, & virtutem, & dominationem, & omne nomen quod nominatur non ſolum in hoc ſæculo, ſed etiam in futuro: & omnia ſubjecit ſub pedibus ejus: & ipſum dedit caput ſupra omnem eccleſiam, quæ eſt corpus ipſius, & plenitudo ejus, qui omnia in omnibus adimpletur.* Dicant hic adverſarii veritatis, quando omnipotens Pater, vel ſecundum quam naturam, Filium ſuum ſuper univerſa provexerit, vel cui ſubſtantiæ cuncta ſubjecerit. Deitas enim Verbi, par in omnibus & conſubſtantialis eſt Patri: & ſempiterne atque intemporaliter una eademque potentia eſt genitoris & geniti. Creator quippe omnium naturarum, quoniam *per ipſum omnia facta ſunt, & ſine ipſo factum eſt nihil*, ſuperior eſt omnibus quæ creavit; nec unquam creatori ſuo non fuerunt ſubjecta quæ condidit, cui proprium & ſempiternum eſt, nec aliunde quam de Patre, nec aliud eſſe quam Pater eſt. Huic ſi addita eſt poteſtas, ſi illuſtrata dignitas, ſi exaltata ſublimitas, minor erat provehente qui crevit, nec habebat divitias ejus naturæ, cujus indiguit largitate. Sed talia ſentientem in ſocietatem ſuam Arius rapit, cujus perverſitati multum hæc ſuffragatur impietas, negans Verbo Dei humanam ineſſe naturam: ut dum humilitatem in Dei majeſtate faſtidit, aut falſatam in Chriſto aſſerat imaginem corporis, aut omnes actiones ejus, paſſioneſque corporeas, deitatis potius fuiſſe dicat, quam carnis. Quodlibet autem defendere audeat, prorſus inſanum eſt: quia nec pietas fidei, nec ratio recipit ſacramenti, ut aut aliquid paſſa ſit deitas, aut in nullo mentita ſit veritas. Impaſſibilis igitur Dei Filius Deus, cui cum Patre & Spiritu ſancto una incommutabilis Trinitatis eſſentia, hoc quod eſt eſſe, perpetuum eſt; in ea plenitudine temporis, quæ ſempiterno conſilio fuerat præſtituta, & prophetica dictorum atque geſtorum ſignificatione promiſſa, factus filius hominis, non ſuæ converſione ſubſtantiæ, ſed noſtra aſſumptione naturæ, *venit quærere & ſalvare quod perierat.* Venit autem non locali acceſſu, nec motione corporea, tamquam præſens futurus unde abfuiſſet, aut illinc receſſurus unde veniſſet: ſed venit, per hoc quod erat viſibile & commune cernentibus declarandus, humanam ſcilicet carnem atque animam in viſceribus Virginis matris accipiens: ut manens in forma Dei, formam ſervi ſibimet & ſimilitudinem carnis peccati uniret; per quam non minueret divina humanis, ſed augeret humana divinis. Talis enim erat omnium a primis ducta genitoribus cauſa mortalium, ut originali peccato tranſeunte per poſteros, nullus pœnam damnationis evaderet, niſi Verbum caro fieret, & habitaret in nobis, in ea ſcilicet natura, quæ noſtri & ſanguinis eſſet & generis. Propter quod dicit Apoſtolus: *Sicut per unius delictum in omnes homines in condemnationem, ſic & per unius juſtitiam in omnes homines ad juſtificationem vitæ. Sicut enim per inobedientiam unius hominis peccatores conſtituti ſunt multi: ita & per unius obedientiam, juſti conſtituentur multi.* Et iterum: *Quia enim per hominem mors, & per hominem reſurrectio mortuorum.*

Margin notes: ANNO CHRISTI 449. — Epheſ. 1. 15. — Joan. 1. — Luc. 19. 10. — Rom. 8. 3. — Joan. 1. — Rom. 5. 18. — 1. Cor. 15. 21.

[1] Diſtinct. 38. Si in laicis vix.

[b] Melius, inſtabiles, in mſ.

[1] De conſecr. diſtinct. 2. In quibus iſti.

rum. Et ficut in Adam omnes moriuntur, ita & in Chriſto omnes vivificabuntur. Hi utique omnes, qui licet in Adam ſint nati, in Chriſto tamen inveniuntur renati, habentes fidei teſtimonium, & de juſtificatione gratiæ, & de communione naturæ; quam qui ſuſceptam ab unigenito Dei Filio in utero Davidicæ Virginis diffitetur, ab omni ſacramento Chriſtianæ religionis alienus eſt; & nec ſponſum agnoſcens, nec ſponſam intelligens, nuptiali non poteſt intereſſe convivio. Caro enim Chriſti, velamen eſt Verbi, quo omnis qui ipſum integre confitetur, induitur. Erubeſcens autem illud, & quaſi indignum refutans, nullum ex eo habebit ornatum: ac licet ſe regio inferat feſto, ſacriſque ſe epulis importunus immiſceat, diſcretionem tamen regis fallere improbus conviva non poterit: ſed ſicut ipſe Dominus proteſtatus eſt, tolletur *ligatis manibus & pedibus, & mittetur in tenebras exteriores, ubi erit fletus & ſtridor dentium.* Unde quicumque in Chriſto non confitetur corpus humanum, noverit ſe myſterio Incarnationis indignum, nec ejus ſacramenti habere conſortium, quod Apoſtolus prædicat, dicens: *Quia membra ſumus corporis ejus, de carne ejus, & de oſſibus ejus: propter hoc relinquet homo patrem & matrem, & adhærebit uxori ſuæ, & erunt duo in carne una.* Et exponens quid per hoc ſignificaretur, adjecit: *Sacramentum hoc magnum eſt: ego autem dico in Chriſto & in Eccleſia.* Ab ipſo ergo principio generis humani omnibus hominibus Chriſtus eſt denunciatus in carne venturus; in qua, ſicut ſcriptum eſt, *Et erant duo in carne una.* Utique duo ſunt, Deus & homo, Chriſtus & Eccleſia: quæ de ſponſi carne prodiit, quando ex latere crucifixi manante ſanguine & aqua, ſacramentum redemptionis & regenerationis accepit. Ipſa eſt enim nova conditio creaturæ, quæ in baptiſmate non indumento veræ carnis, ſed contagio damnatæ vetuſtatis exuitur: ut efficiatur homo corpus Chriſti, quia & Chriſtus corpus eſt hominis. Unde non Deum tantum dicimus Chriſtum, ſicut hæretici Manichæi: nec hominem tantum, ſicut hæretici Photiniani: nec ita hominem, ut aliquid ei deſit, quod ad humanam certum eſt pertinere naturam, ſive animam, ſive mentem rationalem, ſive carnem, quæ non de femina ſumpta ſit, ſed facta de Verbo in carnem converſo atque mutato: quæ tria falſa & vana Apollinariſtarum hæreticorum tres partes variæ protulerunt. Nec dicimus, quod beata Virgo Maria hominem ſine deitate conceperit, qui creatus a Spiritu ſancto, poſtea ſit ſuſceptus a Verbo; quod Neſtorium prædicantem, merito juſteque damnavimus: ſed dicimus, Chriſtum Dei filium, Deum verum, natum de Deo Patre ſine ullo initio temporis, eumdemque hominem verum, natum de matre homine, certa plenitudine temporis; nec ejus humanitatem, qua major eſt Pater, minuere aliquid ei naturæ, qua æqualis eſt Patri. Hoc autem utrumque unus eſt Chriſtus, qui veriſſime dixit, & ſecundum Deum: *Ego & Pater unum ſumus;* & ſecundum hominem: *Pater major me eſt.* Hanc fidem, dilectiſſimi, veram & indiſſolubilem, quæ ſola veros efficit Chriſtianos, quamque ut intelligimus & probamus, pio ſtudio & laudabili amore defenditis, perſeveranter tenete, & conſtanter aſſerite. Et quoniam oportet vos poſt divinum auxilium, etiam catholicorum principum gratiam promereri, humiliter ac ſapienter expoſcite, ut petitioni noſtræ, qua plenariam indici ſynodum poſtulamus, clementiſſimus Imperator dignetur annuere; quo citius adjuvante miſericordia Dei, & ſanis fortitudo augeatur; & morbidis, ſi curari acquieſcant, medicina præſtetur. Data Idibus Octobris, Aſterio & Protogene viris clariſſimis Conſulibus.

Matth. 22. 13. — Ephеſ. 5. 30. — Ibidem. — Joan. 19. 34. — Joan. 10. 30. — Joan. 14. 28.

EPISTOLA HILARI DIACONI Romani ad Pulcheriam Auguſtam.

Glorioſiſſimæ atque piiſſimæ Auguſtæ, Hilarus diaconus.

STudium mihi fuiſſe, poſt ſynodum advenire Conſtantinopolim, dicere non debeo; quoniam manifeſta neceſſitas erat, quæ me litteras beatiſſimi Papæ ad veſtram clementiam directas offerre compelleret; ut pariter & veſtræ pietati, ac invictiſſimo & Chriſtianiſſimo principi officium quod debebam venerationis exſolverem. Sed huic congruo meo propoſito illud impedimentum evenit, quod omnium bonorum inimicum eſt, & Chriſtianorum ingemiſcit affectus, hoc eſt, Alexandrinus epiſcopus, in damnatione virorum inculpabilium potentiſſimus. Nam poſteaquam injuſtæ ejus voluntati atque ſententiæ communicare non potui, ad aliud concilium terroribus atque inſidiis me evocare conatus eſt: quatenus me (quod abſit) aut ſeductionibus faceret conſentire ad condemnandum ſanctiſſimum Flavianum epiſcopum, aut reſiſtentem teneret: ut mihi non eſſet licentia ad pietatem veſtram Conſtantinopolim percurrere, aut ad Romanam eccleſiam remeare. Verumtamen confidens de auxilio * Chriſti, quod attinet ad damnationem reverendiſſimi & ſanctiſſimi viri, innocentem me integrumque ſervavi; licet nulla flagella, nulla tormenta me poſſent facere ejus conſentire ſententiæ: ſed omnibus derelictis, exinde diſceſſi, per incognita & invia loca Romam veniens, ut reverendiſſimo Papæ, omnium quæ in Epheſo geſta ſunt, idoneus nunciator exſiſterem. Veſtra itaque veneranda clementia cognoſcat, a præfato Papa cum omni occidentali concilio reprobari omnia, quæ in Epheſo contra canones per tumultus & odia ſæcularia a Dioſcoro epiſcopo geſta ſunt: & nulla ratione hæc in his partibus ſuſcipi poſſe, quæ per potentiam prædicti, non ſine læſione fidei & præjudicio ſanctiſſimi viri innoxiique commiſſa ſunt. Quæ vero conſtanti ac forti auctoritate pro fide a me nunciata ſunt, ſuperfluum credo narrare: nam hæc ex litteris beatiſſimi Papæ poteritis agnoſcere. Unde domina, ſplendidiſſima atque clementiſſima Auguſta, adoranda veſtra pietas in quibus libenter fecit initium, relinquere non debet; ſed hæc zelo religioſo fidei, conſtanti voluntate ſervare.

CAP. XIX. Græcam verſionem edidit Cotelerius, tomo I. Monum. Eccl. Gr. pag. 65.

* al. Chriſti noſtri Dei.

Sacræ litteræ a domino nostro Valentiniano, & divæ memoriæ Placidia, necnon & venerabili Eudoxia Augusta, ad Theodosium divæ memoriæ missa, ut juberet in partibus Italiæ concilium celebrari.

Domino meo Theodosio, gloriosissimo victori & triumphatori, perpetuo Imperatori & patri, Valentinianus gloriosus, victor ac triumphator, semper Augustus, & filius.

Cap. XX. *Hæ epistolæ tres fortè dictatæ a Leone Papa creduntur.*

CUm advenissem in urbem Romam ad divinitatem placandam, sequenti die ad basilicam apostoli Petri processi, & illic post venerabilem noctem diei Apostoli, & a Romano episcopo & ab aliis cum eo ex diversis provinciis congregatis, rogatus sum scribere vestræ mansuetudini de fide, quæ cum sit conservatrix omnium fidelium animarum, dicitur perturbata: quam nos a nostris majoribus traditam, debemus cum omni competenti devotione defendere, & dignitatem propriæ venerationis beato apostolo Petro intemeratam & in nostris temporibus conservare: quatenus beatissimus Romanæ civitatis episcopus, cui principatum sacerdotii super omnes antiquitas contulit, locum habeat ac facultatem de fide & sacerdotibus judicare, domine * sanctissime pater, & venerabilis Imperator. Hujus enim rei gratia secundum solennitatem conciliorum & Constantinopolitanus episcopus eum per libellos appellavit, propter contentionem quæ orta est de fide. Huic itaque postulanti & conjuranti salutem nostram communem, annuere non negavi, quatenus ad tuam mansuetudinem meam petitionem ingererem: ut prædictus sacerdos congregatis ex omni orbe etiam reliquis sacerdotibus intra Italiam, omni præjudicio submoto, a principio omnem causam quæ vertitur, solicita probatione cognoscens, sententiam ferat, quam fides & ratio veræ divinitatis expostulat. Non debet enim nostris temporibus contra religionem turbarum petulantia prævalere, cum incommota fides hactenus fuerit conservata. Ad perfectiorem vero agnitionem vestræ divinitatis, direximus etiam gesta, per quæ & desideria & exclamationes omnium pietas vestra cognoscat.

* al. sacratissime

Θεῖον γράμμα καταπεμφθὲν, πότε μὲν τοῦ δεσπότου ἡμῶν Οὐαλεντινιανοῦ, ποτὲ δὲ τῆς θείας μνήμης Πλακιδίας, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῆς προσκυνητῆς βασιλίδος Εὐδοξίας, πρὸς τὸν τῆς θείας μνήμης Θεοδόσιον, ὥστε κελεῦσαι ἐν τοῖς μέρεσι τῆς Ἰταλίας σύνοδον ἐπιτελεσθῆναι.

Τῷ δεσπότῃ Θεοδοσίῳ, ἐνδόξῳ, νικητῇ, καὶ τροπαιούχῳ, αἰωνίῳ βασιλεῖ, καὶ πατρὶ, νικητὴς Οὐαλεντινιανὸς, ἔνδοξος, τροπαιοῦχος, ἀεὶ βασιλεὺς, καὶ υἱός.

ΠΑραγενομένου μου ἐν τῇ πόλει Ῥώμῃ ἐξευμενίσασθαι τὸ θεῖον, τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ἀποστολείῳ τοῦ ἀποστόλου Πέτρου προσῆλθον· κἀκεῖ μετὰ τὴν σεβάσμιον νύκτα τῆς ἡμέρας τοῦ ἀποστόλου, ὑπό τε τοῦ Ῥώμης ἐπισκόπου, ὑπό τε ἑτέρων αὐτοῦ ἅμα ἐκ διαφόρων ἐπαρχιῶν συνηγμένων, ἠξιώθην γράψαι πρὸς τὴν σὴν ἡμερότητα περὶ τῆς πίστεως ἥ τις φύλαξ ὑπάρχουσα πασῶν τῶν πιστευουσῶν ψυχῶν, λέγεται ταραχθῆναι· ἣν ἡμεῖς ἀπὸ τῶν προγόνων παραδεδεῖσαν, ὀφείλομεν μετὰ τῆς πρεπούσης καθοσιώσεως ἐκδικεῖν, καὶ τῆς ἰδίας εὐλαβείας τὴν ἀξίαν τῷ [a] μακαρίῳ ἀποστόλῳ Πέτρῳ ἄτρωτον καὶ ἐν τοῖς ἡμετέροις χρόνοις διαφυλάττειν· ἵνα ὁ μακαριώτατος ἐπίσκοπος τῆς Ῥωμαίων πόλεως, ᾧ τὴν ἱερωσύνην κατὰ πάντων ἡ ἀρχαιότης παρέσχε, χώραν καὶ ἐξουσίαν ἔχῃ περί τε πίστεως, καὶ ἱερέων κρίνειν, δέσποτα ἁγιώτατε πάτερ, καὶ σεβάσμιε βασιλεῦ. τούτου γὰρ χάριν κατὰ τὸ ἔθος τῶν συνόδων καὶ ὁ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος αὐτὸν ἐπεκαλέσατο διὰ λιβέλλου, ἕνεκα τῆς [b] ἀνακυψάσης φιλονεικίας περὶ τῆς πίστεως. [c] τούτῳ οὖν αἰτοῦντι, καὶ ὁρκίζοντι τὴν κοινὴν σωτηρίαν ἡμῶν, ἐπινεῦσαι οὐκ ἠρνησάμην τὸ πρὸς τὴν σὴν ἡμερότητα τὴν ἐμὴν αἴτησιν οἰκειῶσαι· ἵνα ὁ προλεχθεὶς ἱερεὺς, συναχθέντων ἐκ πάσης τῆς οἰκουμένης καὶ τῶν λοιπῶν ἱερέων, ἐντὸς τῆς Ἰταλίας, παντὸς προκρίματος ἀποκινηθέντος, ἐξ ὑπαρχῆς τὴν στρεφομένην αἰτίαν περιεσκεμμένῃ δοκιμασίᾳ διαγνοὺς, ἐξοίσῃ τὴν ἀπόφασιν, ἣν ἡ πίστις, καὶ ὁ τῆς ἀληθοῦς θειότητος λόγος ἀπαιτεῖ. οὐ γὰρ ὀφείλει ἐν τοῖς ἡμετέροις καιροῖς κατὰ τῆς θρησκείας εἰσάγεσθαι θορύβων προπέτεια, ἀσαλεύτου τῆς πίστεως μέχρις νῦν διαφυλαχθείσης. πρὸς δὲ τελείαν διδασκαλίαν τῆς σῆς θειότητος ἀπεστείλαμεν καὶ τὰ πεπραγμένα δι' ὧν καὶ τὰς ἐπιθυμίας, καὶ τὰς ἐκβοήσεις πάντων, ἡ ὑμετέρα εὐσέβεια καταμάθοι.

[a] Al. μακαριωτάτῳ

[b] Forte, ἀνακυψάσης

[c] τούτῳ, ex Latino.

Epistola Gallæ Placidiæ Augustæ ad Theodosium Imperatorem filium.

Domino victori Theodosio, & triumphatori, semper Augusto filio, Galla Placidia piissima & florens, perpetua Augusta & mater.

Cap. XXI.

CUm in ipso ingressu civitatis antiquæ hanc curam habuissemus, ut cultum beatissimo Petro apostolo redderemus, in ipso adorando altari martyris reverentissimus Leo episcopus, paululum se post orationem retinens, propter catholicam fidem apud nos deflevit, ipsum similiter summum apostolorum, quem nuper adieramus; testem objiciens, episcoporum multitudine circumseptus, quos ex innumerabilibus civitatibus Italiæ, pro principatu proprii loci seu dignitate collegit: & verbis permiscens lacrymas, ad communionem sui fletus nostros quoque gemitus provocavit. Non enim modicum detrimentum est ex his quæ gesta sunt: ut fides quæ tantis temporibus regulariter custodita est a sacratissimo patre nostro Constantino, qui primus imperio splenduit Christianus, nuper turbata sit ad arbitrium unius hominis, qui in synodo Ephesinæ civitatis odium & contentiones potius exercuisse narratur, militum præ-

Ἐπιστολὴ Γάλλης Πλακιδίας βασιλίδος πρὸς Θεοδόσιον βασιλέα υἱόν.

Δεσπότῃ νικητῇ Θεοδοσίῳ, καὶ τροπαιούχῳ, ἀεὶ βασιλεῖ, υἱῷ, Γάλλα Πλακιδία ἡ εὐσεβεστάτη, καὶ αὔθουσα, αἰωνία βασιλὶς, καὶ μήτηρ.

ΟΠηνίκα ἐν αὐτῇ τῇ εἰσόδῳ τῆς ἀρχαίας πόλεως ταύτην ἐπεθέμεθα τὴν φροντίδα, ἀποδοῦναι τὴν προσκύνησιν τῷ μακαριωτάτῳ ἀποστόλῳ Πέτρῳ ἐν αὐτῷ τῷ προσκυνητῷ θυσιαστηρίῳ τοῦ μάρτυρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Λέων, ὀλίγον ἐπισχὼν ἑαυτὸν ἀπὸ τῆς εὐχῆς, ἕνεκα τῆς καθολικῆς πίστεως πρὸς ἡμᾶς ἀπωδύρατο. αὐτόν τε ὁμοίως τὸν κορυφαῖον τῶν ἀποστόλων, ὃν καὶ ἔναγχος [d] προσπίπτομεν, μάρτυρα συλλαβόμενος, περιεστοιχισμένος τε πλήθει ἐπισκόπων, οὓς πλείους ἀπὸ ἀναριθμήτων πόλεων ἐν τῇ Ἰταλίᾳ συνήγαγεν ὑπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἰδίου τόπου, καὶ τῆς ἀξίας, καὶ τοῖς ῥήμασι συνάπτων τὰ δάκρυα, εἰς κοινωνίαν τῶν ἰδίων θρήνων καὶ τὰς ἡμετέρας οἰμωγὰς ἐξεκαλέσατο. οὐ μικρὰ γὰρ ἐκ τῶν γεγενημένων ζημία, τὴν τοσούτοις χρόνοις φυλαχθεῖσαν τοῦ καθολικοῦ κανόνος πίστιν ἀπὸ τοῦ θειοτάτου πατρὸς ἡμῶν Κωνσταντίνου, ὃς πρῶτος ἐν τῷ βασιλείῳ διέλαμψε χριστιανὸς, ἔναγχος ταραχθῆναι πρὸς ὑπόληψιν ἑνὸς ἀνθρώπου· ὅς τις ἐν τῇ συνόδῳ τῆς Ἐφεσίων πόλεως μῖσος, καὶ ἀψιμαχίας μᾶλλον λέγεται γεγυμνακέναι, τῇ τε τῶν στρατιωτῶν

[d] Forte, προσ- [illegible]

ANNO CHRISTI 449.

παρουσίᾳ, καὶ τῷ φόβῳ καταπλήξαντα τὸν ἐπίσκοπον τῆς Κωνσταντινουπολιτῶν Φλαβιανόν, διὰ τὸ λίβελλον στεῖλαι πρὸς τὸν ἀποστολικὸν θρόνον, καὶ πρὸς πάντας τοὺς ἐπισκόπους τῶν μερῶν τούτων, διὰ τῶν ἀποσταλέντων ἐν τῇ συνόδῳ παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ῥώμης· οἵτινες κατὰ τοὺς ὅρους τῆς ἐν Νικαίᾳ συνόδου εἰώθασιν συνεῖναι, δέσποτα [a] ἁγιώτατε υἱὲ βασιλεῦ προσκυνητέ. τούτου χάριν ἡ σὴ ἡμερότης τοῖς τοιούτοις θορύβοις ἀντιστᾶσα τὴν ἀλήθειαν, ἄσπιλον τὴν πίστιν τῆς καθολικῆς θρησκείας παραφυλαχθῆναι προσταξάτω· ἵνα κατὰ τὸν τύπον, καὶ τὸν ὅρον τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, ὃν καὶ ἡμεῖς ὁμοίως, ὡς προηγούμενον, προσκυνοῦμεν, ἐν τῇ στάσει τῆς ἱερωσύνης ἀβλαβοῦς μένοντος ἐν πᾶσι Φλαβιανοῦ, ἐν τῇ συνόδῳ τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου ἡ δίκη παραπεμφθείη ἐν ᾧ πρῶτος ἐκεῖνος, ὁ τὰς οὐρανίου κλεῖς ἀξιωθεὶς ὑποδέξασθαι, τὴν ἐπισκοπὴν τῆς ἀρχιερωσύνης ἐκόσμησεν δηλαδὴ ὁπότε πρέπει ἡμᾶς ταύτῃ τῇ μεγίστῃ πόλει, ἥ τις δέσποινα πασῶν ὑπάρχει [b] τῶν χωρῶν, ἐν πᾶσι τὸ σέβας παραφυλάξαι. ἐπιμελέστερον δὲ κἀκείνου προνοῆσαι· ἵνα μὴ ὅπερ ἐν τοῖς ἀρχαιοτέροις χρόνοις ἡ ἡμετέρα γενεὰ διεφύλαξεν, ἐφ' ἡμῶν δόξῃ [c] μειοῦσθαι, καὶ διὰ τοῦ παρόντος ὑποδείγματος σχίσματα προχωρήσῃ ἔν τε τοῖς ἐπισκόποις, καὶ ταῖς ἁγιωτάταις ἐκκλησίαις.

PARTIS I. EP. XXII.

sentia & metu [*] appetens Constantinopolitanæ civitatis episcopum Flavianum, eo quod libellum ad Apostolicam sedem miserit, & ad omnes episcopos harum partium, per eos qui directi fuerunt ad concilium a reverentissimo episcopo Romæ, qui secundum definitiones Nicæni concilii consueti sunt interesse, domine sacratissime fili, venerabilis Imperator. Hac itaque gratia, tua mansuetudo tantis turbis resistens, veritatem fidei catholicæ religionis immaculatam servari præcipiat: ut secundum formam & definitionem Apostolicæ sedis, quam & nos tanquam præcellentem similiter veneramur, in statu sacerdotii illæso manente per omnia Flaviano, ad concilium Apostolicæ sedis judicium transmittatur; in qua primus ille, qui cælestes claves dignus fuit accipere, principatum episcopatus [a] ordinavit; quando scilicet decet nos huic maxime civitati, quæ domina omnium est [b] civitatum, in omnibus reverentiam conservare. Diligentius autem etiam in hoc providere, ne quod priscis temporibus nostra generatio custodivit, sub nobis imminui videatur; & per præsens exemplum [c] schismata generentur inter episcopos & sanctas ecclesias.

[*] al. impetens.

Concil. Sardic. can. 5.

[a] Forte, ἁγιώτατε

[b] Forte; χωρῶν, vel πόλεων

[c] μειοῦσθαι ex Latino.

[a] al. ornavit.

[b] al. terrarum

[c] al. similia generantur

Ἐπιστολὴ Λικινίας Αὐγούστης, ἤτοι Εὐδοξίας πρὸς Θεοδόσιον.

Epistola Licinia Eudoxia Augusta ad Theodosium, [de ecclesia catholica perturbatione.]

Δεσπότῃ Θεοδοσίῳ τροπαιούχῳ, ἀεὶ βασιλεῖ, καὶ πατρὶ, Λικιννία Εὐδοξία ἡ εὐσεβεστάτη, καὶ ἀνθοῦσα, αἰωνία βασιλὶς θυγάτηρ.

Domino Theodosio Triumphatori, semper Augusto, & patri, Licinia Eudoxia piissima & florens, perpetua Augusta filia.

Πᾶσι ἔγνωσται τὴν σὴν ἐπιμέλειαν μέριμναν καὶ φροντίδα ποιεῖσθαι τῆς χριστιανῶν, καὶ τῆς καθολικῆς πίστεως, ἐπὶ τοσοῦτον ὡς ἐπιτρέπειν ἐφ' ὕβρει ταύτης μηδὲν παντελῶς γενέσθαι. ἡνίκα τοίνυν ἀπηχῶς ἐν τῇ Ῥώμῃ εἰσεληλύθειμεν, καὶ ταῖς εὐθέως τοῦ ἁγίου τοῦ ἁγιωτάτου ἀποστόλου Πέτρου παραγεγόναμεν, Λέων, ὁ μακαριώτατος ἐπίσκοπος τῆς Ῥωμαίων πόλεως, μετὰ καὶ ἑτέρων πλειόνων [*] ἐπισκόπων, ἀξίωσιν ἡμῖν προσήγαγε, φάσκων, ὅλον τὸ δόγμα τῆς θρησκείας κατὰ τὴν ἀνατολὴν τεταράχθαι, καὶ τοῦτο [d] συμβέβηκεν, ὥστε πᾶσαν τὴν χριστιανῶν τὴν πίστιν εἰς σύγχυσιν ἐλάσαι. καὶ γὰρ Φλαβιανὸν τὸν ἐπίσκοπον τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκκλησίας, διὰ τὰς ἔχθρας τοῦ Ἀλεξανδρέων ἐπισκόπου, ἀποδύρεται ἐκβεβλῆσθαι, καὶ τοῦτο μετὰ τῶν ἄλλων ἐπισκόπων ᾔτησεν, ἐπιμαρτυρόμενος αὐτῶν τε τῶν σεβασμίων τόπων τὴν προσκύνησιν, καὶ τῆς [e] ὑμετέρας ἡμερότητος τὴν σωτηρίαν. ὥστε πρὸς τὴν σὴν φιλανθρωπίαν ἀπὸ τοῦ μέρους τούτου ἐμὰ γράμματα καταπεμφθῆναι, δέσποτα [f] ἁγιώτατε πάτερ, βασιλεῦ προσκυνητέ. προσαγορεύουσα τοιγαροῦν, δίκαια αἰτῶ· ὅπως τούτοις τοῖς πράγμασι θεραπείας ἡ ὑμετέρα γαληνότης ἐπιμέλειαν παρασχεθῆναι· καὶ τὰ κακῶς πεπραγμένα διορθωθῆναι [g] κελεύσῃ ἄχρις οὗ πάντων τῶν ἤδη πεπραγμένων ἀνακληθέντων, ἐξ ὁλοκλήρου πίστεως, καὶ τῆς τῶν χριστιανῶν θρησκείας, ἡ κινουμένη αἰτία, ἐν τοῖς τῆς Ἰταλίας συναχθείσης τῆς συνόδου, διευκρινηθείη. ἐγράφη γὰρ [h] ἐντεῦθεν πᾶσαν φιλονεικίαν κεκινῆσθαι, ὥστε [i] Φλαβιανὸν τὸν ἐπίσκοπον ἐκ τῶν [i] ἀνθρωπίνων πραγμάτων ἐπαρθῆναι.

CAP. XXII.

Omnibus notum est, tuam mansuetudinem curam atque solicitudinem habere Christianorum & catholicæ fidei, in tantum ut juberetis ad injuriam ejus nihil omnino faciendum. Cum igitur feliciter Romæ fuissemus ingressi, & in liminibus basilicæ sanctissimi apostoli Petri venissemus, Leo beatissimus Romanæ civitatis episcopus, etiam cum aliis plurimis episcopis postulationem nobis obtulit, dicens omne dogma religionis per orientem fuisse turbatum, & accidisse, quatenus tota Christianorum fides ad confusionem [d] omnem perduceretur. Nam Flavianum Constantinopolitanæ ecclesiæ episcopum propter inimicitias Alexandrini episcopi ingemiscebat expulsum: & hoc cum aliis episcopis postulavit, protestans & ipsorum venerabilium locorum cultum, & mansuetudinis nostræ salutem, quatenus ad tuam clementiam ex hac causa meas litteras destinarem, domine sanctissime pater, & adorabilis Imperator. Salutans igitur justa posco, quatenus [e] his litteris curam vestra tranquillitas præbere dignetur; & quæ male gesta sunt, emendari præcipiat: donec omnibus, quæ jam definita sunt, revocatis, ex integro causa fidei & christianæ religionis, quæ mota est, in partibus Italiæ congregato concilio, perquiratur. Scriptum est enim, hinc omnem contentionem motam, quatenus Flavianus episcopus [f] ex ecclesiasticis rebus potuisset auferri.

[*] al. πλείστων (?)

[d] συμβιβασθῆναι, in Latino.

[e] ἐκκλησίαις Latine.

[f] Forte, ἁγιώτατε

[g] Forte, παρακαλοῦσι.

[h] ἐντεῦθεν in Lat.

[i] ἐκκλησιαστικῶν in Latino.

[d] al. omnino

[e] In Græco, his rebus.

[f] ms. omnes, ex humanis rebus, hoc est, e civitate, vel a humanarum negotiorum tractatione,

Epistola Galla Placidia ad Pulcheriam Augustam, qua Concilium Ephesinum secundum detestatur.

Galla Placidia semper Augusta, Æliæ Pulcheriæ piissimæ semper Augustæ filiæ.

CAP. XXIII. *Græcam versionem edidit Cotelerius, tom. 1. Mon. Eccl. Græcæ, pag. 41.*

Ut Romam frequentibus concursionibus adeque desideremus inspicere, causa nobis est amplectendæ religionis, ut terminis sanctorum nostram exhiberemus præsentiam, quos certum est pro sua virtute in cælestibus constitutos, neque inferiora despicere. Nos itaque sacrilegum esse credimus, si solennium ordinem denegemus. Cum igitur beato apostolo Petro nostram præsentiam dedissemus, illic multitudine sacerdotum reverentissimus Leo papa circumdatus, pro dignitate sui loci nos primus adiit: qui propter interpositam gemitus sui tristitiam, desiderium suum verbis [g] plene insinuare non poterat. Vicit tamen constantia sapientiæ sacerdotis, ut lacrymas paululum retineret, & causam violatæ fidei, tamquam hujus vindex, manifesto sermone proferret. In quo sermone cognovimus, nostris temporibus catholicam fidem esse turbatam, quam a divo patre nostro Constantino nostri generis parentes hactenus servaverunt. Secundum voluntatem namque cujusdam, pra-

[g] al. pene

vum aliquid adversus sacerdotem Constantinopolitanum excitatum dicitur. Nos itaque in Ephesino Concilio, in quo nullus ordinem sacerdotum custodivit, neque mensuram, sine consideratione divinitatis omnia esse gesta cognovimus, quatenus præsumptio & injustitia in quorumdam damnationem vim obtinere dicatur: quæ nostris temporibus terribilia esse videntur. Debet itaque fides propriè valere, sanctissima atque venerabilis filia Augusta. Igitur tua clementia secundum catholicam fidem, quod semper nobiscum fecit, & nunc similiter conspirare dignetur: ut quidquid illo tumultuoso, miserrimoque concilio constitutum est, omni virtute removeatur; ut omnibus integris permanentibus, ad apostolicæ sedis judicium, in qua primus apostolorum beatus Petrus, qui etiam claves regni cælestis suscipiens, sacerdotii principatum tenuit, episcoporum causa mittatur. Debemus enim primatum in omnibus immortali conversationi tribuere, quæ totum mundum propriæ virtutis dominatione complevit, & nostro imperio orbem gubernandum servandumque commisit.

a Vide epist. Gallæ Placidiæ ad Theodos.

Epistola Theodosii ad Valentinianum rescripta.

Domino meo Valentiniano semper Augusto Theodosius.

Cap. XXIV.

ET Romam pervenisse tuam mansuetudinem, & petitionem oblatam a Leone reverentissimo Patriarcha, in ipso textu litterarum a tua majestate significatum est. Et de tua quidem incolumi in Romana urbe reversione gratias competentes divinæ majestati reddimus, domine sanctissime fili & venerabilis Imperator. De his autem quæ dixit memoratus reverentissimus vir, indicatum est ad eumdem latius, atque plenissime, sicut arbitramur; & cognovit nos in nulla parte a paterna religione & majorum traditione resilisse. Nihil enim aliud volumus, quam sacramenta paterna per successionem nobis tradita, inviolabiliter custodiri. Propter hanc igitur causam, quiaquosdam cognovimus sanctissimas ecclesias nocibili novitate turbare, synodum decrevimus Ephesi fieri. In præsentia quippe reverentissimorum episcoporum, cum multa libertate ac integra veritate, & indigni sacerdotio remoti sunt, & qui judicati sunt esse digni, suscepti sunt. Nihil igitur ab his contrarium * regulæ fidei aut justitiæ factum esse cognovimus. Omnis igitur contentio sacro judicio examinata est. Flavianus autem, qui reus inventus est læsibilis novitatis, debitam pœnam recepit. Et hoc remoto, omnis pax & omnis concordia regnat in ecclesiis, & nihil aliud, quam veritas viget.

* al. Rectæ fidei, aut injuste.

Ἐπιστολὴ Θεοδοσίου, ἀντιγραφεῖσα πρὸς Οὐαλεντινιανόν.

Δεσπότῃ ἐμῷ Οὐαλεντινιανῷ αἰωνίῳ Αὐγούστῳ Θεοδόσιος.

ΚΑὶ ἐν τῇ Ῥώμῃ παραγενέσθαι τὴν σὴν ἡμερότητα, καὶ αἴτησιν προσενεχθῆναι παρὰ Λέοντος τοῦ εὐλαβεστάτου πατριάρχου, δεδήλωται παρὰ τῆς σῆς μεγαλειότητος ἐν τῷ αὐτῷ ὕφει τῶν γραμμάτων. καὶ περὶ μὲν τῆς σῆς ὑγιοῦς ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐπανόδου χάριτας ἀποδεδώκαμεν ἀξίως τῇ θείᾳ μεγαλειότητι, δέσποτα ἁγιώτατε υἱὲ, καὶ προσκυνητὲ βασιλεῦ. περὶ δὲ τούτων, ὧν ἔφη ὁ μνημονευθεὶς εὐλαβέστατος ἀνὴρ, δεδήλωται πρὸς αὐτὸν πλατύτερον, καὶ πληρέστατα, καθὼς ὑπολαμβάνομεν· ἐν μηδενὶ μέρει ἔγνω ἡμᾶς ἀπὸ τῆς πατρῴας θρησκείας, καὶ τῆς τῶν προγόνων παραδόσεως ἀποπεπηδηκέναι. οὐδὲν γὰρ ἄλλο βουλόμεθα, ἢ εὐχόμεθα, ὅπερ τὰ μυστήρια τὰ πατρῷα, τὰ κατὰ διαδοχὴν ἡμῖν παραδοθέντα, ἀλώβητα φυλαχθῆναι. διὰ ταύτην τοιγαροῦν τὴν αἰτίαν, ἐπειδή τινας ἔγνωμεν τὰς ἁγιωτάτας ἐκκλησίας ἐπιβλαβεῖ καινισμῷ θορυβεῖν, σύνοδον ὡρίσαμεν ἐν Ἐφέσῳ γενέσθαι. δηλαδὴ παρουσίᾳ τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων μετὰ πολλῆς ἐλευθερίας, καὶ ὁλοκλήρου ἀληθείας, καὶ οἱ ἀνάξιοι τῆς ἱερωσύνης ἀπεκινήθησαν, καὶ οἱ κριθέντες ἄξιοι προσεδέχθησαν. οὐδὲν τοίνυν ὑπεναντίον παρὰ τοῦ κανόνος τῆς πίστεως, ἢ τοῦ δικαίου, ἔγνωμεν γενέσθαι. πᾶσα τοιγαροῦν ἀμφιβολία τῷ θείῳ δικαστηρίῳ ἐξητάσθη. Φλαυιανὸς δὲ ὁ φωραθεὶς αἴτιος τοῦ βλαβεροῦ καινισμοῦ, τὴν ὀφειλομένην ἑαυτῷ τιμωρίαν ἀπείληφεν· καὶ τούτου ἀποκινηθέντος, πᾶσα εἰρήνη, καὶ πᾶσα συμφωνία ἐν ταῖς ἐκκλησίαις βασιλεύει, καὶ οὐδὲν ἕτερον κρατεῖ, εἰ μὴ καθαρὰ ἡ ἀλήθεια.

Epistola Theodosii rescripta ad Gallam Placidiam.

Dominæ meæ Placidiæ venerabili Augustæ, Theodosius.

Cap. XXV.

EX litteris tuæ mansuetudinis nostra cognovit [b] æternitas, quid reverentissimus Patriarcha Leo a tua æternitate poposcerit. His itaque litteris indicamus, quoniam de his quæ dicta sunt a reverentissimo episcopo, plenius atque apertius sæpe scriptum est: ex quibus sine dubitatione manifestum est, nihil nos præter paternam fidem, aut dogmata divina, vel definitiones reverentissimorum, qui tam sub divæ memoriæ Constantino in Nicæa civitate, quam dudum nostro præcepto in Epheso congregati sunt, definisse, aut decrevisse, aut intellexisse: sed hoc solum in Epheso constitui jussimus, ut omnes qui nocibili læsione ecclesias sanctas turbaverunt, digne removerentur. Hæc sunt, quæ non ad refragationem, sed ad concordiam & purum vinculum adorandæ religionis a reverentissimis patribus sunt decreta. Flavianus autem qui dicitur, princeps contentionis hujus, sacra sententia ab ecclesiasticis rebus expulsus est. Hæc igitur sciens tua mansuetudo, domina sacratissima mater & venerabilis Augusta, nihil nos aliquando contrarium a tradita fide sentire, sicut a quibusdam dicitur, suspicemini, aut cogitetis.

b Ex Græc. Prius serenitas legebatur, & mox serenitate.

Ἐπιστολὴ Θεοδοσίου, ἀντιγραφεῖσα πρὸς Γάλλαν Πλακιδίαν.

Δεσποίνῃ τῇ ἐμῇ Πλακιδίᾳ, προσκυνητῇ Αὐγούστᾳ, Θεοδόσιος.

ΕΚ τῶν γραμμάτων τῆς σῆς ἡμερότητος ἡ ἡμετέρα ἔγνω αἰωνιότης, ὅτι ὁ εὐλαβέστατος πατριάρχης Λέων παρὰ τῆς σῆς ᾔτησεν αἰωνιότητος. τούτοις τοιγαροῦν δηλοῦμεν τοῖς γράμμασιν, ὅτι περὶ τούτων τῶν εἰρημένων παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου, σαφέστερον καὶ σοφέστερον πολλάκις ἐγράφη· ἐξ ὧν ἀναμφιβόλως φανεροῦται, μηδὲν ἡμᾶς παρὰ τὴν πατρῴαν πίστιν, ἢ τὰ θεῖα δόγματα, ἢ τοὺς ὅρους τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, οἵτινες ποτὲ μὲν ὑπὸ τῆς θείας μνήμης Κωνσταντίνου ἐν τῇ Νικαέων πόλει, ποτὲ δὲ [a] πάλαι ἡμετέρῳ προστάγματι ἐν Ἐφέσῳ συνεληλύθασιν, ὡρικέναι, ἢ ἐψηφίσθαι, ἢ νενοηκέναι. ἀλλὰ τοῦτο μόνον ἐν Ἐφέσῳ τετυπῶσθαι, ἵνα πάντες, οἵτινες τῷ βλαβερῷ καινισμῷ τὰς ἁγιωτάτας ἐθορύβησαν ἐκκλησίας, ἀξίως ἀποκινηθῶσι, προσετάξαμεν. ταῦτά εἰσιν, ἅτινα οὐκ εἰς ἀνατροπὴν, ἀλλ' εἰς συμφωνίαν, καὶ καθαρὸν σύνδεσμον τῆς προσκυνητῆς θρησκείας, παρὰ τῶν εὐλαβεστάτων ὥρισται πατέρων. ὁ δὲ λεγόμενος Φλαυιανὸς ἔξαρχος τῆς τοιαύτης φιλονεικίας, θείᾳ ψήφῳ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐκβέβληται πραγμάτων. ταῦτα τοιγαροῦν εἰδυῖα ἡ σὴ ἡμερότης, δέσποινα ἁγιωτάτη μήτηρ, καὶ προσκυνητὴ Αὐγοῦστα, μηδὲν ἡμᾶς ποτε ὑπεναντίον τῆς παραδοθείσης πίστεως διανοεῖσθαι, καθὼς παρά τινων εἴρηται, ὑπολάβῃς, ἢ λογίσῃ.

a Forte, πάλιν

ANNO CHRISTI 449.

A

Ἐπιστολὴ Θεοδοσίου, ἀντιγραφεῖσα πρὸς Λικινίαν Εὐδοξίαν.

Δεσποίνῃ τῇ ἐμῇ Εὐδοξίᾳ τῇ προσκυνητῇ βασιλίδι, Θεοδόσιος.

Ἀεὶ μὲν ἐπὶ τῆς σῆς ποθεινότητος τοῖς γράμμασι τερπόμεθα, καὶ ταῦτα ὅλῃ ψυχῇ ἡδέως περιπτυσσόμεθα, καὶ πάσαις ταῖς σαῖς αἰτήσεσι μετὰ πολλῆς τῆς χαρᾶς εἰώθαμεν ἐπινεύειν, δέσποινα ἁγιωτάτη θύγατερ, προσκυνητὴ βασιλίς· ἀλλὰ περὶ τοῦ ἐνεστῶτος πράγματος, τουτέστι, περὶ Φλαυιανοῦ, τοῦ ποτε ἐπισκόπου, τὰ τῇ αἰτίᾳ παρακολουθήσαντα τῷ εὐλαβεστάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Λέοντι πλατέως ἡ ἡμετέρα κατεσήμανεν ἡμερότης· B τῇ δὲ σῇ γλυκύτητι τοῦτο μόνον ἐδοκιμάσαμεν γνωρίσαι, ὅτι ὁ μνημονευθεὶς Φλαυιανὸς θείᾳ κρίσει τῶν [a] ἀνθρωπίνων πραγμάτων ἀφῃρέθη ὅπως πᾶσα ἀμφιβολίας φιλονεικία ἀπὸ τῶν ἱερῶν ἐκκλησιῶν ἀποκινηθῇ· καὶ οὐδὲν ἕτερον τοῦ λοιποῦ μετὰ ταῦτα δυνατὸν ὁρίσαι περὶ τῶν ἅπαξ ἤδη πεπερασμένων.

[a] ἐκκλησιαστικῶν in Latino.

Epistola ejusdem ad Liciniam Eudoxiam rescripta.

Dominæ meæ Eudoxiæ venerabili Augustæ, Theodosius.

Semper equidem [a] tui desiderii litteris delectamur, ac tota animæ suavitate complectimur, & omnibus tuis petitionibus consuevimus gratanter annuere, domina sanctissima filia, venerabilis Augusta: sed de præsenti causa, hoc est, de Flaviano, qui fuit episcopus, quæ in hac causa subsecuta sint, reverentissimo archiepiscopo Leoni nostra mansuetudo significavit. Tuæ vero dulcedini hoc solum approbavimus intimandum, quia memoratus Flavianus sacro judicio ab [b] ecclesiasticis rebus ablatus est, quatenus totius dubietatis contentio a sacris removeretur ecclesiis: & nihil ulterius post hæc definire possibile est, cum jam ista semel decisa sint.

PARTIS I. EP. XXVI. XXVII. ET XXVIII.

CAP. XXVI.

[a] Græc. tuæ amabilitatis.

[b] humanis, mss. ut sup. ep. XXVIII.

Ἐπιστολὴ Οὐαλεντινιανοῦ, καὶ Μαρκιανοῦ πρὸς Λέοντα Ῥώμης ἀρχιεπίσκοπον.

Νικηταὶ Οὐαλεντινιανὸς καὶ Μαρκιανὸς, ἔνδοξοι, τροπαιοῦχοι, ἀεὶ βασιλεῖς, Λέοντι τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ τῆς ἐνδόξου πόλεως Ῥώμης.

C

Εἰς τόδε τὸ μέγιστον βασίλειον ἤλθομεν Θεοῦ προνοίᾳ καὶ ἐπιλογῇ τῆς ὑπερφυοῦς συγκλήτου, καὶ παντὸς τοῦ στρατοῦ, ὅθεν ὑπὲρ τῆς εὐσεβοῦς, καὶ καθολικῆς θρησκείας τῆς πίστεως τῶν χριστιανῶν, οὗ τινος τῇ βοηθείᾳ τοῦ ἡμετέρου κράτους πιστεύομεν ἰθύνεσθαι τὴν δύναμιν, τήν τε σὴν ἁγιωσύνην ἐπισκοπεύουσαν, καὶ ἄρχουσαν τῆς θείας πίστεως, ἱεροῖς γράμμασιν ἐν προοιμίοις δίκαιον ἡγησάμεθα προσειπεῖν, προτρεπόμενοι, καὶ παρακαλοῦντες, ἵνα ὑπὲρ ἑδραιότητος, καὶ στάσεως τοῦ ἡμετέρου βασιλείου, τὴν αἰώνιον θεότητα ἡ σὴ ἱκετεύῃ ὁσιότης· διὰ τὸ καὶ τὴν ἡμετέραν πρόθεσιν, καὶ τὸν πόθον τοιοῦτον ὑπάρχειν ὥστε πάσης ἀσεβοῦς πλάνης ἀποκινηθείσης, διὰ τῆς [b] συγκροτηθείσης ταύτης συνόδου, σοῦ αὐθεντοῦντος, μεγίστη εἰρήνη περὶ πάντας τοὺς ἐπισκόπους τῆς καθολικῆς πίστεως ὑπαρχθείη, παντὸς μύσους καθαρὰ, καὶ ἄσπιλος φυλαχθεῖσα. Ἐπράχθη ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐν ὑπατείᾳ τοῦ δεσπότου ἡμῶν Οὐαλεντινιανοῦ τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου τὸ ἕβδομον, καὶ Ἀβιήνου τῶν ὑπάτων.

[b] Forte, συγκροτηθησομένης συνόδου.

Τῇ πρὸ δέκα καλανδῶν Δεκεμβρίων ἐν Κωνσταντινουπόλει, τοῦ δεσπότου ἡμῶν Οὐαλεντινιανοῦ τοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν βασιλέως τὸ ὄγδοον, καὶ Ἀβιήνου, τῶν λαμπροτάτων ὑπάτων, θεῖα γράμματα κατεπέμφθη παρὰ τοῦ δεσπότου ἡμῶν τοῦ αἰωνίου βασιλέως Μαρκιανοῦ πρὸς τὸν ἁγιώτατον ἐπίσκοπον Λέοντα, σημαίνοντα, ὅτι καὶ οἱ ἀποσταλέντες παρὰ τοῦ αὐτοῦ εὐλαβεστάτου ἀνδρὸς ἱλαρῶς ἐδέχθησαν· ὥστε μετὰ πάσης προθυμίας ἐν τοῖς μέρεσι τούτοις παραγενέσθαι καταξιώσῃ, καὶ τὴν σύνοδον ἐπιτελέσαι· ἢ, εἰ τοῦτο ἐπαχθὲς αὐτῷ ὀφθείη, διὰ ἰδίων γραμμάτων δηλώσῃ· ὥστε θείοις γράμμασι κληθέντας τοὺς ἐπισκόπους, ἐν ᾗ ἂν ἀρέσῃ πόλει τὰ ἁρμόζοντα τῇ πίστει ὁρισθῆναι.

Epistola Valentiniani & Marciani ad Archiepiscopum Romæ Leonem, [de Chalcedonensis Concilii celebratione.]

Victores Valentinianus & Marcianus, gloriosi, triumphatores, semper Augusti, Leoni reverentissimo Archiepiscopo gloriosæ civitatis Romæ.

Ad hoc maximum imperium Dei providentia, & electione Senatus excellentissimi, cunctæque militiæ venire nos contigit. Unde pro reverenda & catholica religione fidei Christianorum, cujus auxiliis virtutem nostræ potentiæ confidimus gubernari, tuam sanctitatem principatum in episcopatu divinæ fidei possidentem, sacris litteris in principio justum credimus alloquendam: invitantes atque rogantes, ut pro firmitate & statu nostri imperii, æternam divinitatem tua sanctitas deprecetur, ut & tale propositum atque desiderium habeamus, quatenus omni impio errore sublato per celebrandam synodum, te auctore, maxima pax circa omnes episcopos fidei catholicæ D fiat, ab omni scelere pura & intemerata consistens. Actum Constantinopoli, consulatu VII. D. N. Valentiani perpetui Augusti, & Avieni V. C.

CAP. XXVII.

Anno Christi 450.

Decimo Kalendas Septembris Constantinopoli, domino nostro Valentiniano Imperatore nostro piissimo octavum, & Avieno clarissimis Consulibus, sacræ litteræ missæ sunt a domino nostro Marciano perpetuo Imperatore ad sanctissimum episcopum Leonem, quibus significabat, eos qui ab eodem viro reverentissimo missi fuerant, hilariter fuisse susceptos: quare cum omni alacritate eo se conferre dignetur & synodum celebrare; vel, si hoc ei grave videbitur, suis litteris significet; ut sacris litteris episcopis vocatis, in qua placuerit civitate, fidei convenientia decernantur.

E

Ἐπιστολὴ Μαρκιανοῦ βασιλέως πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπον Ῥώμης Λέοντα.

Λέοντι τῷ εὐσεβεστάτῳ ἐπισκόπῳ τῆς ἐνδόξου πόλεως Ῥώμης, Μαρκιανός.

Περὶ τῆς σπουδῆς, καὶ τῆς εὐχῆς τῆς ἡμετέρας, οὐκ ἀμφιβάλλει ἡ σὴ ἁγιότης· ὅπως ἀληθῆ τὴν τῶν χριστιανῶν θρησκείαν, καὶ τὴν ἀποστολικὴν πίστιν βεβαίαν διαμένειν βουλόμεθα, καὶ παρὰ πάντων τῶν δήμων εὐσεβεῖ ὁμονοίᾳ φυλάττεσθαι. καὶ γὰρ τὴν ἀμεριμνίαν, καὶ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἡμετέρου κράτους, ἐκ τῆς ὀρθῆς θρησκείας, καὶ ἱλασμοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν συνεστάναι, οὐκ ἔστιν ἀμ-

Marciani Imperatoris epistola ad archiepiscopum Romæ Leonem.

Leoni reverentissimo episcopo ecclesiæ gloriosissimæ civitatis Romæ, Marcianus.

De studio & oratione nostra sanctitas tua non dubitat: quoniam veram Christianorum religionem & apostolicam fidem firmam volumus permanere, & ab omni populo pia mente servari. Denique securitatem nostræ potentiæ ex recta religione & propitiatione Salvatoris nostri consistere non am-

CAP. XXVIII.

PARTIS I. EP. XXIX.

bigimus. Quapropter reverentissimos viros, quos ad A nostram pietatem sanctitas tua direxit, libenter & sicut decebat, animo grato suscepimus. Superest, ut si placuerit tuæ beatitudini in has partes advenire, & synodum celebrare, hoc facere religionis affectu dignetur: nostris utique desideriis vestra sanctitas satisfaciet, & sacræ religioni quæ utilia sunt, decernet. Si vero hoc onerosum est, ut tu ad has partes advenias; hoc ipsum nobis propriis litteris tua sanctitas manifestet: quatenus in omnem Orientem, & in ipsam Thraciam & Illyricum sacræ nostræ litteræ dirigantur, ut ad quemdam definitum locum, ubi nobis placuerit, omnes sanctissimi episcopi debeant convenire; & quæ Christianorum religioni atque catholicæ fidei prosint, sicut sanctitas tua secundum B ecclesiasticas regulas definiverit, sua dispositione declarent.

[a] al. divinæ syllabæ

Missæ sunt etiam [a] *sacræ litteræ a divæ memoriæ Pulcheria ad eumdem virum sanctissimum, nuntiantes Deo amicissimum archiepiscopum Constantinopolitanum Anatolium, omni errore seposito, epistolæ nuper missæ ad sanctæ memoriæ Flavianum, absque ulla mora subscripsisse: & sustinere jam, ut quædam synodus fieret in partibus Orientis: corpus vero ejusdem sanctæ memoriæ Flaviani Constantinopolim fuisse perductum, ut in basilica Apostolorum sepeliretur. Episcopi etiam qui unanimes erant sanctæ memoriæ Flaviano, & ad exsilium fuerant destinati, & hos revocandos fore, ut ad reci-* C *piendas ecclesias suas synodi sententiam sustinerent.*

Epistola Pulcheriæ Augustæ ad sanctissimum episcopum Romæ Leonem.

Leoni reverentissimo episcopo ecclesiæ gloriosæ civitatis Romæ, Pulcheria venerabilissima Augusta.

CAP. XXIX.

[b] Divin. msf. vestræ.

LItteras [b] tuæ beatitudinis cum omni decenti omnem episcopum veneratione suscepimus, per quas tuam fidem puram & talem cognovimus, qualis debet cum sanctitate sacro præberi templo. Ego vero similiter ac meus dominus tranquillissimus Imperator, D meus conjunx, in eadem semper & mansimus & manemus, omnem pravitatem atque pollutionem & maleficium declinantes. Sanctissimus igitur gloriosæ Constantinopolis episcopus Anatolius in eadem fide permansit atque religione: & tuarum litterarum apostolicam confessionem complectitur, illo errore sublato, qui ab aliquibus nunc ortus est, sicut ex ejus quoque litteris clarius tua sanctitas agnoscere poterit: & epistolæ similiter catholicæ fidei, quam ad sanctæ memoriæ Flavianum episcopum tua beatitudo direxit, sine aliqua dilatione subscripsit. Et propterea tua reverentia quocumque modo prospexerit, significare dignetur, ut omnes etiam totius Orientis episcopi, Thraciæ atque Illyrici, sicut etiam nostro domino E piissimo Imperatori meo conjugi placuit, in unam civitatem velociter ab orientalibus partibus valeant convenire: & illic facto concilio, & de catholica confessione, & de his episcopis qui ante hoc segregati sunt, sicut fides & christiana pietas exigit, te auctore decernant. Super hæc autem sciat tua sanctitas, quoniam præcepto nostri domini & tranquillissimi principis mei conjugis, in gloriosam civitatem Constantinopolim sanctæ memoriæ episcopi Flaviani corpus allatum est, & in basilica Apostolorum, in qua consueverunt præcessores episcopi sepeliri, competenter est positum. Et hos similiter episcopos, qui propter eamdem causam, quoniam cum sanctissimo

ANNO CHRISTI 451.

A φίλεσαν. διὸ τοὺς εὐλαβεστάτους ἄνδρας οὓς πρὸς τὴν ἡμετέραν εὐσέβειαν πέπομφεν ἡ σὴ ἁγιότης, ἡδέως, καὶ ὡς ἐχρῆν, λογισμῷ εὐχαρίστῳ ὑπεδεξάμεθα. λοιπόν ἐστιν, ἵνα εἰ ἀρέσκει τῇ σῇ ὁσιότητι, ἐπὶ ταῦτα τὰ μέρη παραγενέσθαι, καὶ τὴν σύνοδον ἐπιτελέσαι, τοῦτο ποιεῖν τῷ περὶ τὴν θρησκείαν ἔρωτι καταξιώσῃ. καὶ γὰρ ταῖς ἡμετέραις ἐπιθυμίαις ποιήσει τὸ ἱκανὸν ἡ σὴ ὁσιότης, καὶ τῇ ἱερᾷ θρησκείᾳ τὰ χρήσιμα ἐξανύσεις. εἰ δὲ ὀχληρὸν τοῦτό ἐστι, τὸ σὲ πρὸς ταῦτα παραγενέσθαι τὰ μέρη, τοῦτο αὐτὸ ἡμῖν ἰδίοις καταμηνύσει γράμμασιν ἡ σὴ ἁγιωσύνη, ὥστε πρὸς ἅπασαν τὴν ἀνατολὴν, καὶ τὴν Θρᾴκην, καὶ τὸ Ἰλλυρικὸν, θείας ἡμετέρας [a] ἀποσταλήσεσθαι προσταγάς· ὅπως πρός τινα ὡρισμένον τόπον, ἔνθα ἂν ἡμῖν δόξῃ, πάντες οἱ ἁγιώτατοι ἐπίσκοποι παραγενόμενοι καὶ ἅπερ τῇ τῶν Χριστιανῶν θρησκείᾳ εἰρήνῃ, καὶ τῇ καθολικῇ πίστει συμφέρει, B καθὼς ἡ σὴ ἁγιωσύνη κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας διετύπωσε, καθορίσωσι.

[a] Forte, ἀποσταλήσονται

Θεῖαι συλλαβαὶ [b] ἀπεστάλησαν γὰρ παρὰ τῆς θείας μνήμης Πουλχερίας πρὸς τὸν αὐτὸν ἁγιώτατον ἄνδρα, μηνύουσαι τὸν θεοφιλέστατον ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως Ἀνατόλιον, χωρισθείσης πλάνης, ἔναγχος τῇ πεμφθείσῃ ἐπιστολῇ πρὸς τὸν τῆς ἁγίας μνήμης Φλαβιανὸν, ἄνευ τινὸς μελλησμοῦ [c] ὑπογεγραφηκέναι· καί τινα ἤδη ἐν τοῖς τῆς ἀνατολῆς μέρεσι σύνοδον εἶναι ἐπιτελεστέαν. καὶ [d] τὸ λείψανον δὲ τὸ αὐτοῦ τῆς ἁγίας μνήμης Φλαβιανοῦ ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει κατηνέχθη, ἐν τῇ τῶν ἀποστόλων βασιλικῇ καταπεθησόμενον. καὶ οἱ ἐπίσκοποι δὲ, οἱ ὁμονοήσαντες τῷ τῆς θείας μνήμης Φλαβιανῷ εἰς ἐξορίαν ἦσαν ἀποσταλέντες, τούτους ἀνακλητέους πρὸς ἀνα- C ληψίας τῆς ἰδίας ἐκκλησίας, συνόδου ἀναμένοντας τὴν ἀπόφασιν.

[b] Forte, ἀπεστάλησαν παρὰ

[c] Forte, ὑπογεγραφηκέναι

[d] Forte, ὅτι τὸ

Ἐπιστολὴ Πουλχερίας Αὐγούστας πρὸς τὸν ἁγιώτατον ἐπίσκοπον Ῥώμης Λέοντα.

Λέοντι τῷ εὐσεβεστάτῳ ἐπισκόπῳ τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐνδόξου πόλεως Ῥώμης παρὰ τῆς δεσποίνης ἡμῶν Πουλχερίας, καὶ σεβασμιωτάτης βασιλίδος.

ΤΑ γράμματα τῆς σῆς μακαριότητος μετὰ τῆς πρεπούσης πάσῃ ἐπισκόπων σεβασμιότητος ὑπεδεξάμεθα, δι' ὧν τὴν σὴν πίστιν καθαρὰν, καὶ τοιαύτην ἐπέγνωμεν, ὁποίαν ὀφείλει D μετὰ ἁγιότητος τῷ θείῳ παρέχεσθαι ναῷ. ἐγὼ δὲ ὁμοίως, καὶ ὁ δεσπότης, ὁ γαληνότατος βασιλεὺς, ὁ ἐμὸς σύζυγος, ἐν τῇ αὐτῇ διὰ παντὸς καὶ διεμείναμεν, καὶ διαμένομεν, πᾶσαν σκαιότητα, καὶ μιασμὸν, καὶ φαρμακείαν ἐκκλίνοντες. ὁ ἁγιώτατος τοίνυν τῆς ἐνδόξου Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Ἀνατόλιος ἐν τῇ αὐτῇ διέμεινε πίστει τε, καὶ θρησκείᾳ, καὶ τὴν τῶν γραμμάτων τὴν ἀποστολικὴν ὁμολογίαν περιεπτύξατο, τῆς πλάνης ἀποβληθείσης ἐκείνης, ἥ τις παρά τινων νῦν ἀνέκυψε· καθὼς καὶ ἐκ τῶν αὐτοῦ γραμμάτων ἔτι σαφέστερον ἐπιγνῶναι ἡ σὴ δύναται ἁγιότης· τῇ τε γὰρ ἐπιστολῇ ὁμοίως τῆς καθολικῆς πίστεως, ἥν τινα πρὸς τὸν τῆς ἁγίας μνήμης Φλαβιανὸν τὸν ἐπίσκοπον ἡ σὴ μακαριότης ἀπέστειλε, δίχα τινὸς ὑπερθέσεως ὑπέγραψε· καὶ διὰ τοῦτο ἡ σὴ εὐλάβεια, καθ' ὃν ἂν φανείη τρόπον, σημᾶναι καταξιώσῃ· ἵνα πάντες, καὶ πάσης τῆς ἀνατολῆς οἱ ἐπίσκοποι, E Θρᾴκης τε, καὶ Ἰλλυρικοῦ, καθὼς καὶ τῷ ἡμετέρῳ δεσπότῃ τῷ εὐσεβεστάτῳ βασιλεῖ τῷ ἐμῷ συζύγῳ ἀρέσκει, εἰς μίαν πόλιν τὴν ταχίστην ἀπὸ τῶν ἀνατολικῶν μερῶν παραγενόμενοι κἀκεῖσε γενομένης συνόδου περί τε τῆς καθολικῆς ὁμολογίας, καὶ περὶ τούτων τῶν ἐπισκόπων, οἵτινες πρὸ τούτου ἐχωρίσθησαν, καθὼς ἡ πίστις, καὶ ἡ χριστιανικὴ εὐσέβεια ἀπαιτεῖ, σοῦ αὐθεντοῦντος ὁρίσωσιν. ἔτι δὲ γνώτω ἡ σὴ ἁγιότης, ὡς προστάγματι τοῦ ἡμετέρου δεσπότου, καὶ γαληνοτάτου βασιλέως τοῦ ἡμετέρου συζύγου ἐν τῇ ἐνδόξῳ πόλει τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὸ τῆς ἁγίας μνήμης ἐπισκόπου Φλαβιανοῦ τὸ σῶμα διακεκόμισται, καὶ ἐν τῇ βασιλικῇ τῶν ἀποστόλων, ἐν ᾗ εἰώθασιν οἱ προλαβόντες ἐπίσκοποι θάπτεσθαι, τῇ χρεωστουμένῃ τιμῇ [e] ἀποτίθεται· καὶ τούτους ὁμοίως τοὺς ἐπισκόπους, οἵτινες διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, ἐπειδὴ μετὰ τοῦ ἁγιωτάτου

[e] Forte, ἀποτέθειται

Anno Christi 451.

Φλαβιανοῦ τῇ συμφωνίᾳ τῆς πίστεως τῆς καθολικῆς συνέτρεχον, ἐξορίᾳ ὑπεβλήθησαν, ἐπανελθεῖν διὰ κυρώσεως ἰδίου πραγματικοῦ προσέταξεν· ὥστε διὰ τῆς δοκιμασίας τῆς συνόδου, καὶ πάντων τῶν ἐπισκόπων τῶν συνελθόντων, τῆς ἀποφάσεως, τὴν ἐπισκοπὴν, καὶ τὰς ἰδίας ἐκκλησίας κριθῶσιν ἀπολαβεῖν.

A Flaviano ad concordiam fidei catholicæ concurrerant, exsilio deportati sunt, reverti, robore pragmatici sui præcepit; quatenus per approbationem synodi, atque sententiam omnium episcoporum [a] convenientium, episcopatum & ecclesias proprias recipere decernantur.

Partis I. Ep. XXX. et XXXI.

[a] al. una

Ἴσον σάκρας ἀποσταλείσης παρὰ τοῦ εὐσεβεστάτου, καὶ φιλοχρίστου βασιλέως Μαρκιανοῦ πρὸς τοὺς ἁπανταχοῦ θεοφιλεστάτους ἐπισκόπους, περὶ τοῦ συνελθεῖν πάντας εἰς τὴν Νικαίαν.

Exemplum Sacræ missæ a piissimo & Christianissimo Imperatore Marciano ad religiosissimos episcopos ubique exsistentes, ut omnes Nicæam conveniant.

Νικηταὶ Οὐαλεντινιανὸς καὶ Μαρκιανὸς, ἔνδοξοι, τροπαιοῦχοι, ἀεισέβαστοι, τοῖς ἁπανταχοῦ θεοφιλεστάτοις ἐπισκόποις.

[b] Victores Valentinianus & Marcianus, inclyti, triumphatores, semper Augusti, ad omnes ubique reverentissimos episcopos.

[b] al. Imperatores Cæsares

B

Τῶν πραγμάτων ἁπάντων δεῖ προτιμᾶσθαι τὰ θεῖα· τοῦ Θεοῦ γὰρ τοῦ παντοκράτορος ἡμῖν εὐμενοῦς καθεστῶτος, τὰ τῆς κοινῆς πολιτείας καὶ φυλάττεσθαι, καὶ βελτιοῦσθαι θαῤῥοῦμεν. ἐπειδὴ τοίνυν ἀμφιβολίαι τινὲς περὶ τὴν ὀρθόδοξον θρησκείαν ἡμῶν γεγενῆσθαι δοκοῦσι, καθάπερ καὶ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου τῆς ἐνδόξου πόλεως Ῥώμης Λέοντος δηλοῖ, τοῦτο ἰδικῶς τῇ ἡμετέρᾳ ἤρεσεν ἡμερότητι· ἵνα ἁγία σύνοδος ἐν τῇ Νικαέων πόλει τῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας συγκροτηθῇ· ἐφ' ᾧ τι συμβαινόντων τῶν λογισμῶν, καὶ πάσης τῆς ἀληθείας ἐρευνηθείσης, ἐκποδὼν γενομένων τῶν σπουδῶν, αἷς πρώην τινὲς χρησάμενοι, τὴν ἁγίαν, καὶ ὀρθόδοξον θρησκείαν διετάραξαν, τὴν ἀληθῆ πίστιν ἡμῶν σαφέστερον ἐπιγνωσθῆναι. ὥστε τοῦ λοιποῦ μηδεμίαν δύνασθαι εἶναι ἀμφιβολίαν, ἤτοι διχόνοιαν. ὅθεν ἡ ἁγιότης ὑμῶν μεθ' ὧν ἂν ἀρέσῃ θεοφιλεστάτων C ἐπισκόπων, καὶ οὓς ἂν ἐκ τῶν ἐκκλησιῶν τῶν ὑπὸ τὴν φροντίδα πλουσίων τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης ἀξιοπίστους, καὶ οὓς περὶ τὴν τῆς ὀρθοδόξου θρησκείας διδασκαλίαν ἐμπειροτάτους ὑπάρχειν δοκιμάσῃ, ἐπὶ τὴν προειρημένην Νικαέων πόλιν ἐντὸς καλανδῶν σεπτεμβρίων σπουδάσατε. ⁘ ⁘

⁘ ⁘ ⁘ ⁘ ⁘ ⁘ ⁘

⁘ ⁘ ⁘ ⁘ ⁘ ⁘ ⁘ ⁘

⁘ ⁘ ⁘ ⁘ ⁘ ⁘ ⁘

ἴστω δὲ ἡ ὑμετέρα θεοφιλία, καὶ τὴν ἡμετέραν θειότητα τῇ σεβασμίᾳ παρεσομένην συνόδῳ εἰ μὴ τυχὸν δημόσιαί τινες χρεῖαι εἰς ἐκστρατείας ἀπασχολήσωσιν.

Cap. XXX.

Omnia ad veram fidem, & Christianam orthodoxam religionem tendentia, præponenda aliis rebus existimamus. Deo enim propitio exsistente, & nostrum imperium & communes causas meliores fore confidimus. Quia igitur dubitationes quædam circa orthodoxam fidem motæ sunt, sicut indicant & litteræ sanctissimi archiepiscopi [c] felicissimæ Romæ Leonis, placuit nobis proprie sanctum concilium fieri in Nicæa Bithyniæ civitate: quatenus cunctis concordantibus, veritate examinata, & vacante omnium studio, quo quidam jam abusi, religionem turbaverunt orthodoxam, vera ac saluberrima fides sic [d] omni mundo manifestetur, ut de cetero omnis quæstio C & dubitatio auferatur. Unde tua sanctitas, cum quantis approbaverit reverentissimis episcopis sub suo sacerdotio constitutis sanctarum ecclesiarum, expertas habentibus divinas scripturas, & in scientia & doctrina orthodoxæ & veræ fidei præ cunctis eminentibus, ad memoratam Nicænam civitatem proximis Kalendis Septembris advenire festinet. (Quisquis enim generalem & omni mundo utilem futuram synodum refutaverit, [e] peccet equidem & circa divinitatem ipsam, & pietatem nostram [f] offendat.) Agnoscat autem & tua sanctitas, quia nostra pietas aderit in ipso concilio, nisi quædam publicæ & inevitabiles curæ nos in expeditione fecerint occupari.

[c] al. senioris

[d] al. clarius

[e] al. peccat

[f] al. offendit

Νικηταὶ Οὐαλεντινιανὸς καὶ Μαρκιανὸς, ἔνδοξοι, τροπαιοῦχοι, ἀεισέβαστοι, * Ἀνατολίῳ. ⁘

⁘ ⁘ ⁘ ⁘ ⁘ ⁘ ⁘

* In ms. cod. Bibl. Cæsareæ, teste Lambecio, tom. 8. pag. 405. Λέοντι καὶ Ἀνατολίῳ.

D Victores Valentinianus & Marcianus, inclyti, triumphatores, semper Augusti, Anatolio episcopo Constantinopolitano.

Τῶν πραγμάτων ἁπάντων δεῖ προτιμᾶσθαι τὰ θεῖα. τοῦ Θεοῦ γὰρ τοῦ παντοκράτορος ἡμῖν εὐμενοῦς καθεστῶτος, τὰ τῆς κοινῆς πολιτείας καὶ φυλάττεσθαι. καὶ βελτιοῦσθαι θαῤῥοῦμεν. ἐπειδὴ τοίνυν ἀμφιβολίαι τινὲς περὶ τὴν ὀρθόδοξον θρησκείαν ἡμῶν γεγενῆσθαι δοκοῦσι, καθάπερ καὶ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου τῆς ἐνδόξου πόλεως Ῥώμης Λέοντος δηλοῖ, τοῦτο ἰδικῶς τῇ ἡμετέρᾳ ἤρεσεν ἡμερότητι· ἵνα ἁγία σύνοδος ἐν τῇ Νικαέων πόλει τῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας συγκροτηθῇ· ἐφ' ᾧ τι συμβαινόντων τῶν λογισμῶν, καὶ πάσης τῆς ἀληθείας ἐρευνηθείσης, ἐκποδὼν γενομένων τῶν σπουδῶν, αἷς πρώην τινὲς χρησάμενοι, τὴν ἁγίαν καὶ ὀρθόδοξον θρησκείαν διετάραξαν, τὴν ἀληθῆ πίστιν ἡμῶν σαφέστερον E ἐπιγνωσθῆναι· ὥστε τοῦ λοιποῦ μηδεμίαν δύνασθαι εἶναι ἀμφιβολίαν, ἤτοι διχόνοιαν. ὅθεν ἡ ἁγιότης ἡ σὴ μεθ' ὧν ἂν ἀρέσῃ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, καὶ οὓς ἂν ἐκ τῶν ἐκκλησιῶν τῶν ὑπὸ τὴν φροντίδα πλουσίων τῆς σῆς ἁγιωσύνης ἀξιοπίστους, καὶ οὓς περὶ τὴν τῆς ὀρθοδόξου θρησκείας διδασκαλίαν ἐμπειροτάτους ὑπάρχειν δοκιμάσῃ, ἐπὶ τὴν προειρημένην Νικαέων πόλιν ἐντὸς καλανδῶν σεπτεμβρίων σπουδασάτω. ἴστω δὲ ἡ σὴ θεοφιλία, καὶ τὴν ἡμετέραν θειότητα τῇ σεβασμίᾳ παρεσομένην συνόδῳ, εἰ μὴ τυχὸν δημόσιαί τινες χρεῖαι εἰς ἐκστρατείας ἀπασχολήσωσιν. ὁ Θεός σε διαφυλάττοι εἰς πολλοὺς ἐνιαυτοὺς, ἀγαπητὲ καὶ ὁσιώτατε πάτερ. ἐδόθη πρὸ δέκα καλανδῶν Ἰουνίων ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὑπατείᾳ τοῦ δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου.

Cap. XXXI. Ex ms. codice Bibl. Collegii Parisiensis Societatis Jesu.

Omnibus negotiis divinæ res præponendæ sunt. Deo enim omnipotente propitio, rempublicam & conservandam, & meliorandam esse confidimus. Quia igitur dubitationes quædam in orthodoxa religione nostra videntur esse commissæ, sicut etiam epistolæ viri reverentissimi episcopi almæ urbis Romæ Leonis testantur, id specialiter clementiæ nostræ placuit, ut synodus in Nicæna civitate provinciæ Bithyniæ celebretur; quatenus convenientibus animis, & omni veritate discussa, cessantibus etiam studiis, quibus ante hac usi quidam, sacrosanctam orthodoxam religionem conturbasse noscuntur, vera fides nostra cuncto sæculo manifestius innotescat, ut deinceps nulla possit esse dubitatio vel discordia. Qua de re sanctitas tua cum quibus placuerit reverentissimis episcopis, quos de ecclesiis sub sui sacerdotii cura constitutis idoneos & instructos orthodoxæ religionis esse probaverit, ad prædictam civitatem intra diem Kalendarum Septembrium ire deproperet. Sciat autem religio tua, etiam serenitatem nostram venerabili synodo interfuturam, nisi forte publicæ necessitates in expeditionibus nos detinuerint. Divinitas te servet per multos annos, sancte ac venerabilis pater. [g] Data decimo Kalendas Junii, Constantinopoli, Consulatu domini Marciani perpetui Augusti primo, & qui fuerit nunciatus.

[g] Baluz. edidit, Data Kalendis Januariis, ex Corb. At Colb. habet ut vulg. & Paris. nostr.

Sacra littera missa ad synodum in Nicæa a Valentiniano & Marciano Imperatoribus.

STudii nostri est, congruenter decerni ea quæ sanctæ & orthodoxæ religionis exsistunt, quatenus omnis ambiguitas perimatur, & decens pax sanctissimis & catholicis reddatur ecclesiis. Hoc enim omnibus rebus præponendum existimamus. Quia igitur volumus interesse sancto concilio, retinent vero nos publicæ & necessariæ utilitates in expeditione; dignetur vestra religio non arbitrari grave, nostræ tranquillitatis præsentiam sustinere; sed orare, quatenus ea quæ inter manus habemus, Deo auxiliante bene disponentes, illuc venire possimus: ut nostra pietate præsente decernantur, quæ omnem discordiam quæstionemque submoveant[a], & confirment veram & venerandam orthodoxorum fidem.

[a] al. semoveant.

Exemplum sacrarum litterarum, quæ a piissima & Christianissima Augusta Pulcheria missæ sunt ad consularem Bithyniæ [a] Strategum, ut curam haberet circa disciplinam synodi, antequam [b] placuisset de Nicæa ad [c] Chalcedonem mutari concilium.

[a] al. Strategium [b] al. placeret [c] al. Chalcedoniam.

Ἴσον βασιλικοῦ γράμματος ἐπισταλέντος παρὰ τῆς εὐσεβεστάτης καὶ φιλοχρίστου βασιλίδος Πουλχερίας, πρὸς τὸν Κονσουλάριον Βιθυνίας [b] στρατηγὸν, περὶ τῆς φροντίδος τῆς κατὰ σύνοδον εὐταξίας, πρὸ τοῦ δόξαι μεταστῆναι εἰς τὴν [c] Καλχηδονέων ἀπὸ τῆς Νικαίων τὴν σύνοδον.

[b] al. Στρατήγιον. [c] ms. Χαλκηδόνιον.

CAPUT XXXIII.

INcentio nostræ tranquillitatis est, ante civiles causas, sanctas Christi ecclesias, eisque dicatos, in pace consistere; & orthodoxam fidem, quam continere judicamus nostrum imperium, imperturbatam immotam ab omni hominum genere custodiri. Unde dudum parva quadam emergente discordia, multam curam habuimus, ut undique multitudo sanctorum episcoporum simul congregarentur in Nicæa: quatenus universorum concordia, omnis turba de medio tolleretur, & in futuro firma & immobilis fides venerabilis prævaleret. Quia ergo secundum nostram sanctionem reverentissimi quidem episcopi universi convenerunt, [d] exspectantes potestatis nostræ præsentiam, quæ non post multum Deo cooperante aderit; quidam autem, sicut agnovimus, cum sint soliti turbare & confundere Deo placitam disciplinam, supervenientes in Nicæa clerici ac monachi atque laïci, tumultus facere tentant, contendentes absque his quæ nobis placuerunt: necessario has pias litteras ad tuam direximus claritatem; quatenus cum omni virtute eos, si præter nostram evocationem, aut permissionem suorum episcoporum ibidem commorantur, clericos, sive intra hunc ordinem constitutos, sive aliqui eorum a propriis episcopis sunt remoti; vel monachos atque laïcos, quos nulla ratio ad concilium vocat, omni modo debeas de civitate & ipsis locis expellere: ut cum omni disciplina considente sancta synodo, sine aliqua commotione atque contentione, quæ a Domino Christo revelata fuerint communiter ab omnibus confirmentur. Scito enim, quia si quis de cetero inventus fuerit tumultuosus ibidem commorari, aut ante præsentiam nostræ tranquillitatis, aut certe post præsentiam, non fortuitum tibi imminere periculum.

[d] al. sustinentes

Σκοπὸς τῇ ἡμετέρᾳ γαληνότητι πρὸ τῶν πολιτικῶν πραγμάτων, τὰς ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, καὶ τοὺς ἐν αὐταῖς ἱερωμένους ἐν εἰρήνῃ διατελεῖν, τήν τε ὀρθόδοξον πίστιν, ἣν συνέχειν πεπιστεύκαμεν τὴν ἡμετέραν βασιλείαν, ἀδιάσειστον καὶ ἀσάλευτον παρὰ παντὸς τοῦ τῶν ἀνθρώπων γένους φυλάττεσθαι. ὅθεν πρώην μικρᾶς τινος ἀνακυψάσης διχονοίας, πολλὴν ἐθέμεθα φροντίδα, ὥστε τὴν ἁπανταχόθεν τῶν ὁσιωτάτων ἐπισκόπων πληθὺν εἰς ταὐτὸν ἀθροισθῆναι ἐν τῇ ἐφ' ᾧ τε τῇ πάντων ὁμογνωμοσύνῃ πᾶσαν μὲν ταραχὴν ἐκποδὼν γενέσθαι, εἰς δὲ τὸ ἑξῆς βεβαίαν, καὶ ἀσάλευτον τὴν ἁγίαν πίστιν κρατύνεσθαι. ἐπεὶ οὖν κατὰ τὸ ἡμέτερον διάταγμα οἱ μὲν θεοσεβέστατοι ἐπίσκοποι παραγεγόνασιν ἅπαντες, ἀναμένοντες τὴν παρουσίαν τοῦ ἡμετέρου κράτους, ἥ τις μετ' οὐ πολὺ Θεοῦ συνεργοῦντος παρέσται· τινὲς δὲ, ὡς ἐπυθόμεθα, τῶν ταράττειν εἰωθότων, καὶ συγχεῖν τὴν Θεῷ φίλην εὐταξίαν, ἐπισφρήσαντες ἑαυτοὺς τῇ Νικαίᾳ, κληρικοί τε, καὶ μονάζοντες, καὶ λαϊκοὶ, θορυβεῖν ἐπιχειροῦσι, διαφιλονεικοῦντες παρὰ τὰ ἡμῖν δεδογματισμένα· ἀναγκαίως τόδε τὸ εὐσεβὲς πρὸς τὴν σὴν λαμπρότητα πέπομφα γράμμα· ὥστε σε κατὰ πάσης στερρότητος τοὺς δίχα ἡμετέρας κλήσεως, ἢ ἐπιτροπῆς τῶν οἰκείων ἐπισκόπων, αὐτόθι ἐνδημοῦντας κληρικοὺς, εἴ τε ἐντὸς τυγχάνοιεν βαθμοῦ, εἴ τε καί τινες ἐξ αὐτῶν ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐπισκόπων ἀπώσθησαν, ἢ μονάζοντας, ἢ λαϊκοὺς, οὓς οὐδεὶς λόγος ἐπὶ σύνοδον [d] καλεῖν, πάντη ἀπελάσαι τῆς πόλεώς τε, καὶ τῶν αὐτόθι τόπων· ὥστε μετὰ πάσης εὐταξίας συνεδρευούσης τῆς ἁγίας συνόδου, δίχα σάλου τινὸς, καὶ ἀμφισβητήσεως, τὰ παρὰ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ κοινῇ παρὰ πάντων κρατυνθῆναι. ἴσθι γὰρ, ὡς εἰ φωραθείη τις τοῦ λοιποῦ τῶν θορυβοποιῶν ἐνδημῶν τοῖς αὐτόθι ἢ πρὸ τῆς παρουσίας τῆς ἡμετέρας γαληνότητος, ἢ καὶ μετὰ τὴν παρουσίαν, οὐχ ὁ τυχών σε περιστήσεται κίνδυνος.

[d] καλεῖν in Latino.

Epistola beatissimi Leonis archiepiscopi Romæ ad synodum Chalcedonensem, Nicææ primum congregatam.

Ἐπιστολὴ τοῦ μακαριωτάτου Λέοντος ἀρχιεπισκόπου Ῥώμης πρὸς τὴν ἁγίαν σύνοδον.

Leo episcopus, sanctæ synodo apud Chalcedoniam constitutæ, dilectissimis fratribus in Domino salutem.

Λέων ἐπίσκοπος τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῇ ἐν Νικαίᾳ, ἀγαπητοῖς ἀδελφοῖς, ἐν κυρίῳ χαίρειν.

CAPUT XXXIV.

OPtaveram quidem, dilectissimi, pro nostri caritate collegii, omnes Domini sacerdotes in una catholicæ fidei devotione persistere: nec quemquam gratia aut formidine sæcularium potestatum depravari, ut a via veritatis abscederet. Sed quia multa sæpe, quæ pœnitudinem possint generare, proveniunt; & superat culpas delinquentium misericordia Dei, atque ideo suspenditur ultio, ut possit locum habere correctio; amplectendum est clementissimi Imperatoris plenum religione consilium, quo sanctam fraternitatem vestram ad destruendas insidias diaboli, & ad reformandam ecclesiasticam pacem voluit convenire, beatissimi Petri apostoli sedi jure atque honore serva-

Ἐμοὶ μὲν ἦν ἀρεστὸν, ἀγαπητοὶ, κατὰ τὴν προσφιλῆ διάθεσιν τῷ ἡμετέρῳ συστήματι τοὺς τοῦ κυρίου πάντας ἱερέας ἐν ἑνὶ ζήλῳ τῆς καθολικῆς πίστεως συνεστάναι, καὶ μηδένα πρὸς χάριν, ἢ φόβον βιωτικῆς δυναστείας τὸ φαῦλον αἱρούμενον, τῆς ὁδοῦ τῆς ἀληθείας ἐκτρέπεσθαι. ἀλλ' ἐπειδὴ πολλὰ συμβαίνει πολλάκις τὰ δυνάμενα μετάνοιαν ἐμποιεῖν, καὶ ὁ ἔλεος τοῦ Θεοῦ νικᾷ τῶν ἁμαρτανόντων τὰ πλημμελήματα, καὶ διὰ τοῦτο τὰ τῆς τιμωρίας ἐν ἀναρτήσει καθίσταται, ὅπως ἂν χώραν σχοίη ἡ διόρθωσις δυνηθῇ, περιπτύσσεσθαι δίκαιον πλήρες εὐσεβείας ὑπάρχον τοῦ γαληνοτάτου βασιλέως τὸ βούλημα· δι' οὗ τὴν ἁγίαν ὑμῶν ἀδελφότητα πρὸς ἀνατροπὴν μὲν τῶν ἐπιβουλῶν τοῦ διαβόλου, τῆς δὲ ἐκκλησιαστικῆς εἰρήνης ἀνάκτησιν συνελθεῖν ἐβουλήθη, φυλαττομένων τῷ θρόνῳ τοῦ μακαριωτάτου Πέτρου τοῦ ἀποστόλου τῶν τε δικαίων, καὶ τῆς τιμῆς ἐπὶ τοσοῦτον,

ANNO CHRISTI 451.

σεδόντι, ὡς καὶ ἡμᾶς ὑπ' αὐτοῦ πρὸς τοῦτο διὰ οἰκείων προσταχθῆναι γραμμάτων, ἐφ' ᾧ τε τὴν οἰκείαν παρουσίαν ἡμᾶς παρασχεῖν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ· ὅπερ μὲν οὖν ἐκ ἠδυνήθη, οὐδὲ ἡ ἀνάγκη τοῦ καιροῦ, οὐδὲ μὴν τις ἐπιτρέψαι συνήθεια. πλὴν ἐν τούτοις τοῖς ἀδελφοῖς, τουτέστιν, ἐν ᵃ Πασχασίῳ καὶ Λουκεντίῳ τοῖς ἐπισκόποις, καὶ Βονιφατίῳ, καὶ Βασιλείῳ τοῖς πρεσβυτέροις, τοῖς ἀποσταλεῖσιν ὑπὸ τοῦ θρόνου τοῦ ἀποστολικοῦ, ἐμὲ τῆς συνόδου προεδρεύειν, ἡ ὑμῶν ἀδελφότης νομιζέσθω· μὴ ᵇ κεχωρισμένου ὑμῶν τῆς ἐμῆς παρουσίας· ὅς τις διὰ τῶν ἐπιτηρητῶν ὑμῖν πάρειμι τῶν ἐμῶν, καὶ διὰ τὸ κηρύττειν τὴν καθολικὴν πίστιν οὐκ ἀπολείπομαι· ὡς ὑμᾶς ἀγνοεῖν μὴ δυναμένους, τί περὶ τῆς ἀρχαίας πιστεύομεν παραδόσεως, ἀμφιβάλλειν μὴ δύνασθαι, ποία τίς ἐπιθυμία ἡμῖν πέφυκεν. ὅθεν, ἀδελφοὶ προσφιλέστατοι, πάσα παντελῶς τολμηρὰ διάλεξις ὑπεναντίον τῆς θεόθεν ἐμπνευσθείσης πίστεως, καὶ ματαία τῶν πλανωμένων ἀπιστία, τὴν ἡσυχίαν ἀγέτω· ἐκδικείσθω τε μηδεὶς, ὃ πιστεύειν οὐ θέμις· ὅτι κατὰ τὴν τῶν εὐαγγελίων αὐθεντίαν, κατὰ τὰς φωνὰς τῶν προφητῶν, καὶ τὴν τῶν ἀποστόλων διδασκαλίαν, πληρέστατα καὶ σαφέστατα, δι' ὧν πρὸς τὸν τῆς ὁσίας μνήμης Φλαβιανὸν τὸν ἐπίσκοπον ἐπεστείλαμεν, ἤδη δεδήλωται, ποία τίς ἐστιν ἡ περὶ τοῦ μυστηρίου τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εὐσεβὴς ὁμολογία, καὶ καθαρά. ἐπειδὴ δὲ πολλῶν καταστάσεις ἐκκλησιῶν ὑπὸ φαύλων τινῶν ἀνθρώπων διαταραχθείσας ἐγνώκαμεν, καὶ πλείστους ἐπισκόπους τοὺς οὐ καταδεξαμένους τὰ τῶν αἱρετικῶν ἐκβεβλῆσθαι τῶν θρόνων ἑαυτῶν, καὶ ἐξορίᾳ παραδοθέντας, εἰς τόπους τε τῶν ἔτι περιόντων ὑποκαταστάντας ἑτέρους, τούτοις πρὸ πάντων τοῖς τραύμασιν ἡ τοῦ δικαίου προσαγέσθω θεραπεία· καὶ μηδεὶς οὕτως ἐστερημένος ἔστω τῶν ἑαυτοῦ, ὡς ἄλλων κεχρῆσθαι τοῖς ἄλλου· ἐπεὶ εἴ γε, καθάπερ ἡμῖν ἐστι καταθύμιον, τὴν πλάνην ἀπολιμπάνουσιν ἅπαντες, παραπολέσθαι μὲν ὀφείλει τὰ τῆς τιμῆς οὐδενί. τοῖς δέ γε κεκμηκόσιν ὑπὲρ τῆς πίστεως, ᶜ μετὰ τῶν προνομίων τῶν οἰκείων ἁπάντων, ὀφείλει τὸ δίκαιον ἀποκαταστῆναι τὸ ἴδιον. οἱ μέντοι γε τῆς προτέρας ἐν Ἐφέσῳ συνόδου· ἧς τινος ὁ τῆς ἁγίας μνήμης Κύριλλος προεδρεύει, κατὰ Νεστορίου ἰδικῶς ὅροι διαμενέτωσαν· μήπως ἡ τότε καταδικασθεῖσα δυσσέβεια, διὰ τοῦτο καθ' ὁτιοῦν ἑαυτὴν ἀπατᾶν, ὅτιπερ Εὐτυχὲς δικαίως ἀναθεματισθεὶς καταβέβληται. ἡ καθαρότης γὰρ ἡ τῆς πίστεως, καὶ τῆς διδασκαλίας, ἣν τῷ ἁγίῳ πνεύματι κηρύττομεν, ὥσπερ οἱ ἅγιοι πατέρες ἡμῶν, καὶ τὴν Νεστορίου, καὶ Εὐτυχοῦς τῶν ἡγουμένων αὐτῶν ἐπίσης καταδικάζει, καὶ διώκει κακοδοξίαν. ἔρρωσθε ἐν κυρίῳ, ἀδελφοὶ προσφιλέστατοι. ἐδόθη τῇ πρὸ πέντε καλανδῶν Ἰουλίων.

ᵃ Forte, Πασχασίῳ

ᵇ κεχωρισμένης, ex Latino.

ᶜ Forte, μετὰ τῶν προνομίων τῶν οἰκείων ἁπάντων, ὀφείλει…

Ato, adeo ut nos quoque suis ad hoc litteris invitaret, ut venerabili synodo nostram præsentiam præberemus: quod quidem nec necessitas temporis, nec ulla poterat consuetudo permittere. Tamen in his fratribus Paschasino & Lucentio episcopis, Bonifacio & Basilio presbyteris, qui ab Apostolica sede directi sunt, me synodo vestra fraternitas existimet præsidere: non abjuncta a vobis præsentia mea, qui nunc in vicariis meis adsum, & jamdudum in fidei catholicæ prædicatione non desum: ut qui non potestis ignorare quid ex antiqua traditione credamus, non possitis dubitare quid cupiamus. Unde, fratres carissimi, rejecta penitus audacia disputandi contra fidem divinitus inspiratam, vana errantium infidelitas conquiescat: B nec liceat defendi, quod non licet credi; cum secundum evangelicas auctoritates, secundum propheticas voces, apostolicamque doctrinam, plenissime & lucidissime per litteras, quas ad beatæ memoriæ Flavianum episcopum misimus, fuerit declaratum, quæ sit de sacramento incarnationis Domini nostri Jesu Christi pia & sincera confessio. Quia vero non ignoramus, per pravas æmulationes multarum ecclesiarum statum fuisse turbatum: plurimosque episcopos, quia hæresim non receperint, sedibus suis pulsos, & in exsilia deportatos, atque in locum superstitum alios substitutos; vulneribus his primitus adhibeatur medi- C cina justitiæ: nec quisquam ita careat propriis, ut alter utatur alienis; cum si, ut cupimus, errorem omnes relinquunt, nemini quidem perire honor debeat; sed illis qui pro fide laborarunt, cum omni privilegio oporteat jus proprium reformari. Prioris autem Ephesinæ synodi, cui sanctæ memoriæ Cyrillus episcopus tunc præsedit, in Nestorium specialiter statuta permaneant; ne tunc damnata impietas, ideo sibi in aliquo blandiatur, quia Eutyches justa exsecratione percellitur. Puritas enim fidei atque doctrinæ, quam eodem, quo sancti patres nostri, spiritu prædicamus, & Nestorianam & Eutychianam cum suis auctoribus condemnat pariter & persequitur pravitatem. Bene valete in Domino, fratres carissimi. Data quinto Kalendas Julii. [Adelphio viro clarissimo Consule.

PARTIS I. EPIST. XXXV.

Anno Christi 451.

Ἴσον δευτέρου βασιλικοῦ γράμματος πεμφθέντος τῇ αὐτῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, τῇ ἐν Νικαίᾳ συνδραμούσῃ περὶ τοῦ δεῖν μεταβῆναι εἰς τὴν Καλχηδόνα.

D *Exemplum sacræ epistolæ secundæ, missæ ad eamdem sanctam synodum, quæ Nicææ convenerat, ᵃ ut Chalcedonem se transferat.*

ᵃ al. deberet Chalcedonam migrare.

Νικηταὶ Οὐαλεντινιανὸς καὶ Μαρκιανὸς, ἔνδοξοι, τροπαιοῦχοι, ἀεισέβαστοι, τῇ θεοφιλεῖ συνόδῳ.

Victores Valentinianus & Marcianus, gloriosi, & triumphatores, semper Augusti, Deo amabili synodo.

ΣΠεύδοντας ἡμᾶς εἰς τὴν παραγενέσθαι σύνοδον, ἐπέσχε δημοσίων καὶ σφόδρα ἀναγκαιοτάτων πραγμάτων αἰτία. ἔγνωμεν δὲ ἐκ τῶν γεγραμμένων παρὰ τῆς ὑμετέρας θεοφιλείας, ὅτι πλείους ἐξ ὑμῶν καὶ διὰ τὸ τοῦ σώματος ἀσθενὲς, καὶ δι' ἑτέρας αἰτίας διαφόρους κάμνουσιν. ὅθεν εἰ καὶ τὰ μάλιστα πολλὰ τῶν δημοσίων πραγμάτων ἐνταῦθα μένειν ἡμᾶς ἀναγκάζει, ὅμως προτιμοτέραν ἡγούμεθα πάντων τῆς ἁγίας, καὶ ὀρθοδόξου πίστεως τὴν φροντίδα. καὶ γὰρ καὶ οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, καὶ πρεσβύτεροι, οἱ ὑπὸ τοῦ ἁγιωτάτου, καὶ θεοφιλεστάτου Λέοντος τοῦ ἀρχιεπισκόπου τῆς πανευδαίμονος παραγενόμενοι, ἐδεήθησαν τῆς ἡμετέρας γαληνότητος, ὥστε παντὶ τρόπῳ παρεῖναι ἡμᾶς τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, διαβεβαιούμενοι, ὡς οὐχ αἱροῦνται αὐτόθι παραγενέσθαι, ἀπούσης τῆς ἡμετέρας εὐσεβείας. κατὰ δὲ τὴν αἴτησιν τῆς ὑμετέρας θεοσεβείας καὶ αὐτοὶ σφόδρα ἐπιζητοῦντες, ταχέως τὴν ἁγιωτάτην ὑμῶν σύνοδον συγκροτηθῆναι, σπεύδομεν θᾶττον πρὸς ὑμᾶς ἀφικέσθαι. ὅθεν, εἰ παρασταίη τῇ ὑμετέρᾳ θεοσεβείᾳ, εἰς τὴν Καλχηδονέων πόλιν παραγενέσθαι καταξιώσατε. ἐκεῖσε γὰρ

CAP. XXXV.

CUm festinaremus ad sanctam synodum venire, retinuit nos causa publicarum & nimis necessariarum rerum. Cognovimus autem ex his quæ a vestra sanctitate scripta sunt, quoniam plurimi vestrum tam corporis infirmitate, quam aliis diversis causis labo- E rant. Unde licet plurimarum publicarum causarum nobis sit hic remorandi necessitas, tamen præponendam omnibus curam sanctæ & orthodoxæ fidei judicamus. Nam & religiosissimi episcopi & presbyteri, qui vice sanctissimi ac Deo dilectissimi Leonis archiepiscopi felicissimæ urbis Romæ venerunt, a nostra tranquillitate petierunt, quatenus omnimodo nos adesse debeamus sancto concilio; affirmantes quoniam non paterentur illuc, absente nostra pietate venire. Secundum petitionem vero vestræ sanctitatis, nos ipsi valde quærentes velociter sanctissimum vestrum concilium celebrari, festinamus ad vos quantocius advenire. Unde si placet vestræ pietati, ad Chalcedonensium civitatem transire dignemini. Illuc enim ex-

Partis I. Epist. XXXVI.

Anno Christi 451.

curremus, licet hic nos publicæ causæ retineant: quoniam ea quæ expediunt veritati, & orthodoxæ fidei, atque paci & disciplinæ sanctarum & catholicarum ecclesiarum, omnibus præponenda esse censemus: nec dubitamus hoc etiam vestræ sanctitati placiturum: ne etiam angustia civitatis amplius vos faciat laborare, & absente nostra tranquillitate sanctum concilium longius protrahatur. Orare autem dignemini pro nostro imperio, quatenus & hostes subditi nobis efficiantur & pax in universo orbe firmetur, & Romanæ res secure consistant: quod etiam nunc vos facere credimus. Deus vos custodiat per multos annos, sanctissimi.

A ἐνδραμούμεθα, εἰ καὶ ἐνταῦθα δύνανται ἡμᾶς ἐπέχειν χρεῖαι· ἐπειδὴ τὰ συμβαλλόμενα τῇ ἀληθείᾳ, καὶ ὀρθοδόξῳ πίστει, καὶ τῇ εἰρήνῃ, καὶ εὐταξίᾳ τῶν ἁγιωτάτων, καὶ καθολικῶν ἐκκλησιῶν, πάντων ἡγούμεθα προτιμότερα· καὶ οὐκ ἀμφιβάλλομεν, ὡς τοῦτο ἀρέσει καὶ τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιότητι· ἵνα μὴ καὶ τὸ στενὸν τῆς πόλεως πλεῖον ὑμᾶς [a] παραλυπήσῃ, καὶ μὴν καὶ ἀπούσης τῆς ἡμετέρας γαληνότητος ἐπὶ πλεῖον τὰ τῆς ἁγίας συνόδου δόξῃ παρέλκεσθαι. εὔχεσθαι δὲ καταξιώσατε ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας βασιλείας· ὥστε καὶ τοὺς πολεμίους ὑφ' ἡμῖν γενέσθαι, καὶ τὴν εἰρήνην βεβαιωθῆναι τῆς οἰκουμένης, καὶ τὰ Ῥωμαϊκὰ πράγματα ἐν ἀμεριμνίᾳ διάγειν· ὅπερ καὶ νῦν ὑμᾶς ποιεῖν πεπιστεύκαμεν. ὁ Θεὸς ὑμᾶς διαφυλάξοι εἰς πολλοὺς ἐνιαυτούς, ἁγιώτατοι.

[a] Forte, [illegible] ex Latino.

Exemplum similiter Imperialium litterarum, quæ tertio Nicæam missæ sunt ad sanctum concilium, dum adhuc piissimus Imperator in Thracia resideret, ut [a] sine dilatione Chalcedonem migrare debeat.

B Ὁμοίως ἴσον βασιλικῶν γραμμάτων τρίτον, καταπεμφθέντων τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῇ ἐν Νικαίᾳ, ἔτι τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως κατὰ τὴν Θρᾴκην ἐπιχωροῦντος, περὶ τοῦ δεῖν ἀνυπερθέτως μεταστῆναι ἐν τῇ Καλχηδονίων.

Imperatores Cæsares Valentinianus & Marcianus, victores, triumphatores, maximi, semper Augusti, [b] sanctæ synodo quæ apud Nicæam Dei voluntate & nostro decreto est congregata.

Αὐτοκράτορες Καίσαρες, Οὐαλεντινιανὸς καὶ Μαρκιανός, νικηταί, τροπαιοῦχοι, μέγιστοι, ἀεισέβαστοι, Αὔγουστοι, τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῇ ἐν Νικαίᾳ κατὰ βούλησιν Θεοῦ, καὶ θέσπισμα ἡμέτερον συναχθείσῃ.

[a] al. indiscretenter. in mss. codice Colb. & aliis: at in edit. Crabbi, indilate.
[b] al. Sancto concilio quod in Nicæa per Dei voluntatem & nostram sanctionem collectum est: in edit. Crabbi, nostra sanctione.

Cap. XXXVI.

Dudum quidem & per alias divinas nostras litteras indicavimus vestræ religioni, quatenus in Chalcedonensium civitatem veniretis, ut ea quæ de sancta & orthodoxa fide a sanctis patribus nostris sunt definita confirmaretis: ne ulterius orthodoxorum multitudo diversis modis errando seduceretur; sed ut omnes Dominum nostrum & salvatorem Christum, sicut decet, & sicut sanctissimi patres nostri decreverunt, confiteantur. Nos enim propter ferventissimum fidei zelum, publicarum rerum necessarias utilitates in præsenti distulimus, multum desiderantes, ea quæ orthodoxæ & veræ sunt fidei, tranquillitatis nostræ præsentia confirmari. Nam ea quæ in Illyrici partibus contigerunt, etiam ad vestras aures pervenisse credimus: quæ licet Dei voluntate congruam sortita sint ultionem, tamen publicarum rerum utilitas D exigebat ad Illyricum nostræ tranquillitatis profectionem. Sed quoniam, sicut prædictum est, nihil orthodoxæ fidei, ut hæc roboretur, præponendum esse judicamus, propterea hac quidem expeditione interim supersedemus. Et nunc specialiter vestram venerationem per has nostras sacras litteras adhortamur, quatenus sine ulla dilatione accedatis ad Chalcedonensium civitatem. Quoniam autem [c] Attico [d] archidiacono regiæ civitatis sanctissimæ & catholicæ ecclesiæ referente nostræ tranquillitati, cognovimus vestram sanctitatem formidare, ne forte Eutychis sectatores, aut alter aliquis seditiones aut tumultus aliquos [e] facere moliantur; eapropter significavimus vobis, E ut prædictam causam nullatenus formidantes, adveniatis in Chalcedonensium civitatem. Speramus enim in Dei clementia, quia absque aliqua perturbatione & tumultu, omnibus secundum orthodoxam & veram fidem juste & Deo placite constitutis, unusquisque vestrum ad propria [f] quantocius revertetur. Festinate itaque advenire, & nullam dilationem negotio facere: ne per vestram [g] moram, dilationem habeat inventio veritatis. Nobis enim studium est, divinitate propitia, prosperum finem accipiente causa, velociter iterum ad expeditionem felicissimam remeare. Deus vos custodiat per multos annos, sanctissimi & Dei amantissimi patres. Datum decimo Kalendas Octobris, Heracleæ.

Ἤδη μὲν καὶ δι' ἑτέρων θείων ἡμῶν γραμμάτων ἐδηλώσαμεν τῇ ὑμετέρᾳ θεοσεβείᾳ, ὥστε εἰς τὴν Καλχηδονίων C παραγενέσθαι πόλιν· ἐφ' ᾧτε τὰ [b] περὶ τῆς ἁγίας καὶ ὀρθοδόξου πίστεως παρὰ τῶν ἁγίων ἡμῶν πατέρων πάλαι ὁρισθέντα, βεβαιωθῆναι· ὡς ἂν μὴ ἐπὶ πλεῖον τὸ τῶν ὀρθοδόξων πλῆθος διαφόρως πλανώμενον ἀπατᾶσθαι, ἀλλ' ἵνα πάντες τὸν δεσπότην ἡμῶν, καὶ σωτῆρα Χριστόν, ὡς πρέπει, καὶ ὡς οἱ ἁγιώτατοι ἡμῶν πατέρες ἐδογμάτισαν, ὁμολογῶσιν. ἡμεῖς γὰρ διὰ τὸν θερμὸν τῆς πίστεως ζῆλον τὰς τῶν δημοσίων ἀναγκαίας χρείας ἐπὶ τοῦ παρόντος ὑπερεθέμεθα, περὶ πολλοῦ ποιούμενοι, τὰ τῆς ὀρθοδόξου καὶ ἀληθοῦς πίστεως, παρούσης τῆς ἡμετέρας γαληνότητος βεβαιωθῆναι. καὶ γὰρ τὰ κατὰ τὸ Ἰλλυρικὸν συμβεβηκότα καὶ εἰς τὰς ὑμετέρας ἀκοὰς ἐληλυθέναι πεπιστεύκαμεν· ἅτινα, εἰ καὶ τῇ τοῦ Θεοῦ βουλήσει τῆς προσηκούσης τετύχηκεν ἐκδικήσεως, ὅμως τὸ τῶν δημοσίων ὄφελος ἀπῄτει D τὴν τῆς ἡμετέρας γαληνότητος ἐπὶ τὸ Ἰλλυρικὸν ἄφιξιν. ἀλλ' ἐπειδή, καθάπερ εἴρηται, οὐδὲν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ τοῦ ταύτην βεβαιωθῆναι, ἡγούμεθα προτιμότερον, τούτου ἕνεκα τὴν μὲν ἐπὶ τὰ προειρημένα ἐκστρατείαν τέως ὑπερεθέμεθα· καὶ νῦν δὲ ἰδικῶς τῇ ὑμετέρᾳ θεοσεβείᾳ διὰ τῶνδε τῶν θείων ἡμῶν γραμμάτων παρεγγυῶμεν, ὥστε δίχα πάσης ὑπερθέσεως τὴν Καλχηδονίων πόλιν καταλαβεῖν. ἐπειδὴ [c] Ἀττικοῦ τοῦ ἀρχιδιακόνου τῆς κατὰ τὴν βασιλεύουσαν πόλιν ἁγιωτάτης καὶ καθολικῆς ἐκκλησίας ἀναγαγόντος τῇ ἡμετέρᾳ γαληνότητι, ἔγνωμεν ὑποπτεύειν τὴν ὑμετέραν ὁσιότητα, μὴ τυχόν τινες τῶν τὰ Εὐτυχοῦς φρονούντων ἢ ἕτερός τις, στάσιν ἢ θόρυβόν τινα κατασκευάζειν ἐπιχειρήσοι· τούτου ἕνεκα δηλοῦμεν ὑμῖν, ὥστε τὴν προειρημένην E αἰτίαν μηδόλως ἀγωνιῶντας, εἰς τὴν Καλχηδονίων παραγενέσθαι πόλιν. ἐλπίζομεν γὰρ εἰς τὴν τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπίαν, ὡς χωρίς τινος ταραχῆς, καὶ θορύβου, πάντων τῶν κατὰ τὴν ὀρθόδοξον καὶ ἀληθῆ πίστιν, δικαίως, καὶ ὡς τῷ Θεῷ φίλον, τυπωθέντων, ἕκαστος ὑμῶν εἰς τὰ οἰκεῖα θᾶττον ἐπανελεύσεται. σπουδάσατε τοίνυν παραγενέσθαι, καὶ μηδεμίαν ὑπέρθεσιν ἐμποιῆσαι τῷ πράγματι· ἵνα μὴ διὰ τῆς ὑμετέρας μελλήσεως ὑπέρθεσιν ἔχῃ ἡ τῆς ἀληθείας εὕρεσις. σπουδὴ γὰρ ἡμῖν καθέστηκε σὺν εὐμενείᾳ τοῦ κρείττονος, πέρας αἴσιον δεξαμένου τοῦ πράγματος, διὰ τάχους πάλιν ἐπὶ τὴν ἀνδρειοτάτην ἐκστρατείαν ἐπανελθεῖν. ὁ Θεὸς ὑμᾶς διαφυλάξοι εἰς πολλοὺς ἐνιαυτούς, ἁγιώτατοι καὶ θεοφιλέστατοι πατέρες.

[b] Forte, παρά.
[c] Forte, Ἀετίου.

[c] In Actis Concilii hic idem Aetius vocatur.
[d] al. diacono.
[e] al. præparare pertempient
[f] al. sub celeritate
[g] al. segnitiem

[h] Explicuerunt, quæ ante gesta præmissa sunt. Nunc incipiunt gesta prima concilii Chalcedonensis. Rusticus ex Latinis & Græcis exemplaribus, maxime Acœmitarum monasterii emendavi.

[h] Ex mss. Colb. & Divionensi altero D. Bouhierii Senatoris Divion.

Anno Christi 451.

Ex mss. D. Joly Canonici Parisiensis.

Actio Prima.

Clavis voluminis istius hæc est.

Sancta & magna synodus sexcentorum triginta sacerdotum habita est in civitate Chalcedona; rogatu sanctissimi archiepiscopi Leonis, & jussu divæ memoriæ Marciani principis: ut tantorum patrum in fidei causa congregatorum reverenda discussione præsumptio eorum retunderetur, qui fidem orientalis ecclesiæ turbare tentaverant. Huic autem synodo præfuerunt vicarii sedis Apostolicæ, Paschasinus & Lucentius religiosissimi episcopi, & Bonifacius presbyter. Quod vero in ordine examinis inseritur pro locorum qualitate qui in Ephesо vel in Constantinopoli, nihil aliud est nisi relatio eorum quæ facta sunt Constantinopoli sub sanctissimo episcopo Flaviano adversus Eutychem archimandritam, & quæ in Ephesо Dioscorus A egit in damnationem catholicorum orthodoxorum pro causa Eutychetis. Præsens enim negotium nequaquam recto & congruenti fine determinari valebat, nisi & gestorum ordo repræsentaretur, cum personæ quæ illis gestis succubuerant, inpræsentiarum essent. Ad cujus synodi audientiam & examen Imperator præscriptus intromisit vice sua gloriosissimos judices & amplissimum senatum: ut sicut Constantinus Imperator præfuit ipse synodo Nicænæ, ita Marcianus gloriosissimus princeps per legatos suos Chalcedonensis synodi judiciis præsideret. Sane hujus tenor examinis pertingit usque ad regulatum definitionem. Porro post prolationem canonum jurgia & altercationes episcoporum sopiri curavit. Hæc est tota continentia synodi istius.

---

a Græce hic titulus est: Τόμος β'. τῆς ἐν Χαλκηδόνι συνόδου. τὰ πρακτικά.

CONCILII CHALCEDONENSIS PARS SECUNDA,

In qua ejus Acta continentur.

Ἀρχὴ τῆς συνόδου Καλχηδόνος.

ΠΡΑ͂ΞΙΣ ΠΡΩ͂ΤΗ.

Ὑπατείᾳ τοῦ δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου, τῇ πρὸ ὀκτὼ εἰδῶν ὀκτωβρίων ἐν Καλχηδόνι, κατὰ κέλευσιν τοῦ θειοτάτου, καὶ εὐσεβεστάτου δεσπότου ἡμῶν, Μαρκιανοῦ τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, συνελθόντων ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγιωτάτης μάρτυρος Εὐφημίας τῶν ἐνδοξοτάτων ἀρχόντων, τουτέστι, τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου στρατηλάτου, καὶ ἀπὸ ὑπάτων πατρικίου Ἀνατολίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἐπάρχου τῶν ἱερῶν πραιτωρίων Παλλαδίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἐπάρχου πόλεως Τατιανοῦ, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἐνδοξοτάτου μαγίστρου τῶν θείων ὀφφικίων [b] Βινκομάλου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου κόμητος τῶν καθοσιωμένων δομεστίκων Σποραχίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου κόμητος τῶν θείων πριβάτων Γενεθλίου. παρούσης δὲ καὶ τῆς ἐνδόξου συγκλήτου, τουτέστι, τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ἐπάρχων καὶ ὑπάτων καὶ πατρικίου Φλωρεντίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ὑπάτων καὶ πατρικίου Σενάτορος, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ μαγίστρων καὶ ὑπάτων καὶ πατρικίου [c] Μένιου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ἐπάρχων καὶ ὑπάτων καὶ πατρικίου Πρωτογένους, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ἐπάρχων Ζωΐλου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ἐπάρχων πόλεως Θεοδώρου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ἐπάρχων Ἀπολλωνίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ πραιποσίτων Ῥωμανοῦ, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ἐπάρχων πραιτωρίων Κωνσταντίνου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ πραιποσίτων [d] Ἀρταξέρξου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ἐπάρχων Ἰλλυρικοῦ, Εὐλογίου. συνελθούσης δὲ καὶ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, τῆς κατὰ θεῖον θέσπισμα ἐν τῇ Καλχηδονίων πόλει συναθροισθείσης· τουτέστι,

b Forte, Βινκομάλου,

c Latine, Νόμου,

d Forte, Ἀρταξέρξου,

B

Initium synodi Chalcedonensis.

Actio Prima.

Ex antiqua versione, & mss. codicibus, Colbertino, Corbiensi, & Jolyano. Primum edidit Petrus Crabbe Ord. Minorum, ex ms. Aquensi, deinde & Surius.

Consulatu piissimi & amatoris Christi Imperatoris Flavii Marciani perpetui Augusti, & ejus qui fuerit nunciatus, sub die octavo Idus Octobris, synodus facta in Chalcedonensi civitate, metropoli provinciæ Bithyniæ, ex decreto piissimorum & fidelissimorum Imperatorum Valentiniani & Marciani, congregatis in ecclesia sanctæ ac triumphatricis martyris Euphemiæ gloriosissimis judicibus, id est, magnificentissimo & gloriosissimo magistro militum, & exconsule ordinario ac patricio Anatolio: & ma- C gnificentissimo & gloriosissimo præfecto sacri prætorii præfecturæ Palladio: & magnificentissimo & gloriosissimo præfecto urbis Tatiano: & magnificentissimo & gloriosissimo magistro [a] sacrorum officiorum Vincomalo: & magnificentissimo & gloriosissimo exmagistro Martiali; & magnificentissimo & gloriosissimo comite devotissimorum domesticorum Sporatio: & magnificentissimo comite rerum privatarum Genethlio: appositis etiam ex gloriosissimo & amplissimo senatu, id est, magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto prætoriorum, sexies [b] consule ordinario ac patricio [c] Florentio; & magnificentissimo & D gloriosissimo exconsule ordinario & patricio Senatore: & magnificentissimo & gloriosissimo exmagistro officiorum, & exconsule ordinario ac patricio Nomo: & magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto & exconsule ordinario ac patricio Protogene: & magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto Zoilo: & magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto urbis Theodoro: & magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto urbis Apollonio: & magnificentissimo & gloriosissimo expræposito sacri cubiculi Romano: & magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto prætoriorum Constantino: & magnificentissimo & gloriosissimo expræposito sacri cubiculi Artaxerxe: & magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto Illyrici Eulogio: concilio autem totius orbis conveniente etiam sancto, & secundum divinum præceptum in Chalcedona civitate congregato, id est,

a al. divini officii Vincomalo.

b Græce, & exconsule.

c al. Florentino

Πασχασίνου καὶ Λουκενσίου, τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, καὶ Βονιφατίου τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, ἐπεχόντων τὸν τόπον τοῦ ὁσιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντος, καὶ

Ἀνατολίου, τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς μεγαλωνύμου Κωνσταντινουπόλεως νέας Ῥώμης, καὶ

Διοσκόρου τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας, καὶ τῶν λοιπῶν ὁσιωτάτων καὶ εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων· τουτέστι,

E

Paschasino & Lucentio reverentissimis episcopis, & Bonifatio religiosissimo presbytero, tenentibus locum sanctissimi & reverentissimi archiepiscopi antiquæ urbis Romæ Leonis, &

Anatolio sanctissimo archiepiscopo inclytæ urbis Constantinopolitanæ novæ Romæ, &

Dioscoro reverentissimo episcopo magnæ Alexandrinæ civitatis: & reliquis sanctissimis & religiosissimis episcopis, id est,

ACTIO PRIMA.

ANNO CHRISTI 451.

Maximo Antiochiæ Syriæ,
Juvenali Hierosolymæ, [a]
Quintillo Heracleæ Macedoniæ, agente vices Anastasii episcopi Thessalonicensis,
Thalassio Cæsareæ Cappadociæ,
Stephano Ephesi,
Luciano Byzæ, & agente vices Cyriaci episcopi Heracleæ Thraciæ,
Eusebio Ancyræ Galatiæ,
Diogene Cyzici,
Eleutherio Chalcedonis,
Petro Corinthi,
Basilio Seleuciæ metropolis Isauriæ,
Florentio Sardium Lydiæ metropolis,
Amphilochio Sidæ civitatis, metropolis Pamphyliæ,
Eunomio Nicomediæ, metropolitanæ civitatis,
Theodoro Tarsi metropolis primæ Ciliciæ,
Eusebio & Constantino presbyteris, agentibus vicem Anastasii episcopi Nicææ,
Juliano civitatis Coënsis, & ipso agente vicem sedis Apostolicæ antiquæ Romæ Leonis,
Meletio civitatis Larissenæ sanctæ ecclesiæ, & agente vicem Domni episcopi Apameæ metropolis Syriæ secundæ,
Constantino Bostrenæ civitatis metropolis Arabiæ,
Cyro Anazarbi metropolis Ciliciæ secundæ,
Photio Tyri metropolis Phœniciæ maritimæ,
Theodoro Damasci Phœnices civitatis metropolis,
Stephano Hierapolis civitatis primæ Syriæ,
Nonno Edessæ civitatis primæ Syriæ,
Symeone Amidenæ civitatis metropolis Mesopotamiæ,
Epiphanio episcopo, & agente vices Olympii episcopi Constantiæ Mesopotamiæ.
Joanne Sebastiæ metropolis primæ Armeniæ,
Seleuco Amasiæ civitatis metropolitanæ,
Constantino Melitenæ civitatis metropolis Armeniæ,
Patricio Tyanæ Cappadociæ secundæ,
Petro Gangræ metropolis Galatiæ secundæ,
[b] Apragmone Tii civitatis, agente vicem Calogeri episcopi metropolis Claudiopolis Ponticæ Honoriadis,
Atarbio Trapezuntis civitatis, agente vices Dorothei episcopi Neocæsareæ Ponti,
Photino archidiacono, agente vices Theoctisti episcopi Pessinuntis metropolis Ponti Galatiæ secundæ;
Romano Myrensis civitatis, metropolis Lyciæ,
Critoniano Aphrodisiadis civitatis, metropolis Cariæ,
Nunechio Laodiceæ, metropolis Phrygiæ Pacatianæ Trimitariæ,
[c] Mariniano Synnadæ Phrygiæ,
Onesiphoro Iconii, metropolis Lycaoniæ,
Pergamio Antiochiæ, metropolis Phrygiæ Salutariæ,
Epiphanio Pergæ, metropolis Pamphyliæ,
Attico Nicopolis, metropolis veteris Epiri,
Martyrio Gortynæ civitatis Cretæ insulæ,
Luca Dyrrachii, metropolis novæ Epiri,
Francione Philippopolis, metropolis Thraciæ,
Constantino Demetriadis Thessaliæ, agente vices Vigilantii episcopi Larissæ Thessaliæ,
Sebastiano Berrhœæ civitatis,
Basilio Trajanopolis, sanctæ ecclesiæ metropolis Rhodopæ provinciæ,
Tryphone Chii insulæ, agente vices Joannis episcopi metropolis insulæ Rhodi,
Theoctisto Berrhœæ civitatis Syriæ,
Eusebio Dorylæi Phrygiæ Salutariæ,
Gerontio Seleuciæ Syriæ,
Saba Palti civitatis primæ Syriæ,

A Μαξίμου Ἀντιοχείας Συρίας,
Ἰουβεναλίου Ἱεροσολύμων,
Κυιντίλλου Ἡρακλείας Μακεδονίας, ἐπέχοντος τὸν τόπον Ἀναστασίου ἐπισκόπου Θεσσαλονίκης,
Θαλασσίου Καισαρείας Καππαδοκίας,
Στεφάνου Ἐφέσου,
Λουκιανοῦ Βύζης, ἐπέχοντος τὸν τόπον Κυριακοῦ ἐπισκόπου Ἡρακλείας Θρᾴκης,
Εὐσεβίου Ἀγκύρας Γαλατίας,
Διογένους Κυζίκου,
Ἐλευθερίου Καλχηδόνος,
Πέτρου Κορίνθου,
Βασιλείου Σελευκείας Ἰσαυρίας,
Φλωρεντίου Σάρδεων,
B Ἀμφιλοχίου Σίδης,
Εὐνομίου Νικομηδείας,
Θεοδώρου Ταρσοῦ,
Εὐσεβίου καὶ Κωνσταντίνου πρεσβυτέρων, ἐπεχόντων τὸν τόπον Ἀναστασίου ἐπισκόπου Νικαίας,
Ἰουλιανοῦ τῆς Κώων πόλεως, ἐπέχοντος καὶ αὐτοῦ τὸν τόπον τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς [a] πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντος,
Μελετίου Λαρίσσης, ἐπέχοντος τὸν τόπον Δόμνου ἐπισκόπου Ἀπαμείας Συρίας,
Κωνσταντίνου Βόστρων,
Κύρου Ἀναζάρβου,
Φωτίου Τύρου,
Θεοδώρου Δαμασκοῦ,
Στεφάνου Ἱεραπόλεως,
C Νόννου Ἐδέσσης,
Συμεώνου Ἀμίδης,
Ἐπιφανίου ἐπισκόπου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Ὀλυμπίου ἐπισκόπου Κωνσταντίας,
Ἰωάννου Σεβαστείας,
Σελεύκου Ἀμασείας,
Κωνσταντίνου Μελιτηνῆς,
Πατρικίου Τυάνων,
Πέτρου Γαγγρῶν,
Ἀπραγμονίου Τίου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Καλογήρου ἐπισκόπου Κλαυδιουπόλεως,
Ἀταρβίου Τραπεζοῦντος, ἐπέχοντος τὸν τόπον Δωροθέου ἐπισκόπου Νεοκαισαρείας,
D Φωτινοῦ ἀρχιδιακόνου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Θεοκτίστου ἐπισκόπου Πισσινοῦντος,
Ῥωμανοῦ Μύρων,
Κριτωνιανοῦ Ἀφροδισιάδος Καρίας,
Νουνεχίου Λαοδικείας Φρυγίας,
Μαρινιανοῦ Συνάδων,
Ὀνησιφόρου Ἰκονίου,
Περγαμίου Ἀντιοχείας Πισιδίας,
Ἐπιφανίου Πέργης,
Ἀττικοῦ Νικοπόλεως Ἠπείρου,
E Μαρτυρίου Γορτύνης,
Λουκᾶ Δυρραχίου,
Φραγκίωνος Φιλιππουπόλεως,
Κωνσταντίνου Δημητριάδος, ἐπέχοντος τὸν τόπον Βιγιλαντίου ἐπισκόπου Λαρίσσης Θεσσαλίας,
Σεβαστιανοῦ Βεῤῥοίας,
Βασιλείου Τραϊανουπόλεως,
Τρύφωνος Χίου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Ἰωάννου ἐπισκόπου Ῥόδου,
Θεοκτίστου Βεῤῥοίας Συρίας,
Εὐσεβίου Δορυλαίου,
Γεροντίου Σελευκείας Συρίας,
Σάβα Πάλτου,

[a] In mss. aliis alius deinceps ordo episcoporum est.

[a] Forte, πρεσβυτέρας

[b] al. Apragmonio.

[c] al. Mariano

Anno Christi 451.

Εὐσεβίου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Μακαρίου ἐπισκόπου Λαοδικείας Συρίας,

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

Πέτρου [a] Γαβάλων,
Σωφρονίου Κωνσταντίνης,
Πατρικίου Νεοκαισαρείας,
Μάρα Ἀναζάρθας,
Ρωμύλου Καλχίδος,
Εὐσταθίου Βηρυτοῦ,
Λεοντίου Ἀσκάλωνος,
Ἀνιανοῦ Καπιτωλιάδος,
Ζεβέννου Πέλλης,
Ἰωάννου Τιβεριάδος,
Ἀντιόχου Ἄρεως,
Βηρύλλου [b] Ἀλαοῦ,
Ἀρέτα Ἐλούσης,
Μουσωνίου Σηγώρ,
Ρουφίνου Βύβλου,
Παγκρατίου Λιβυάδος,
Ζωσίμου Μινοΐδος,
Πολυχρονίου Ἀντιπατρίδος,
Ἰωάννου Γαδάρων,
Παύλου Ἀνθηδόνος,
Φωτινοῦ Λύδδης,
Ἡρακλείου Ἀζώτου,
Μαρκιανοῦ Γεράρων,
Στεφάνου Ἰαμνίας,
Ἐπικτήτου Διοκλητιανουπόλεως,
Ρωμανοῦ Εὐδοξιουπόλεως Ἰσαυρίας,

[c] Ἰουλιανοῦ Κελενδέρεως,
Τυράννου Γερμανικουπόλεως,
Ἰωάννου Διοκαισαρείας,
Ἀκακίου Ἀντιοχείας,
Ἐπιφανίου Κέστρων,
Αἰλιανοῦ Σελινοῦντος,
Γαΐου Συέδρων,
Ἀμμωνίου Ἰωτάπης,
Μεγάλου Φιλαδελφείας,
Μάρκου Ἀρεθούσης,
Τιμοθέου Βαλανέων,
Εὐσεβίου Σελευκοβήλου,
Εὐτυχιανοῦ Ἐπιφανείας,
Παύλου Μαριάμμης,

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

Λαμπαδίου Ραφαναίων,
Ἀλεξάνδρου Σεβαστῆς,
Φιλίππου Ἀδάνης,
Ὑπατίου Ζεφυρίου,
Θεοδώρου Αὐγούστης,
Χρυσίππου Μαλλοῦ,
Ἰουλιανοῦ Ρώσου,
Πολυχρονίου Ἐπιφανείας,
Ἰωάννου Φλαυιάδος,
Ἰνδάμου Εἰρηνουπόλεως,
Σωφρονίου χωρεπισκόπου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Βασσιανοῦ ἐπισκόπου Μοψουεστίας,
Πρόκλου Ἀδράων,

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

Εὐλογίου Φιλαδελφείας,
Θεοδότου Κανώθας,
Ὁρμίσδου Φιλιππουπόλεως,
Δαμιανοῦ Σιδῶνος,
Θεοδώρου Τριπόλεως,
Ὀλυμπίου Πανιάδος,
Παύλου Πτολεμαΐδος,

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

Παύλου Ἀράδου,
Θωμᾶ Πορφυρεῶνος,

A Eusebio presbytero, agente vices Macarii episcopi Laodiceæ Syriæ,
[a] Olympio Aratopolis Phœniciæ,
Petro [b] Gabalæ civitatis Syriæ,
Sophronio Constantinæ,
Patricio Neocæsareæ, civitatis Augustæ Euphratesiæ,
[c] Mara Anasarthæ,
Romulo Chalcidis,
Eustathio Beryti civitatis Phœnices maritimæ,
Leontio Ascalonis Palæstinæ,
Aniano Capitoliadis,
[d] Zebenno Pellæ civitasis,
Joanne Tiberiadis,
Antiocho [e] Archelaidis Palæstinæ,
B Beryllo [f] Alalæ civitatis,
Areta Elusæ Palæstinæ secundæ,
Musonio [g] Zoaræ Palæstinæ secundæ,
Rufino Bybli civitatis Phœnices maritimæ,
Pancratio Libyadis,
Zosimo Minoidis,
Polychronio Antipatridis,
Joanne Gadaræ Palæstinæ secundæ,
Paulo Anthedonis,
Photino Lyddæ,
Heraclio Azoti primæ Palæstinæ,
Marciano Geraroum civitatis,
Stephano Jamniæ Palæstinæ,
Epicteto Diocletianopolis,
C Romano Eudoxiopolis, quæ & Selymbria, civitatis Thraciæ,
Juliano [h] Celenderis Isauriæ,
Tyranno Germanicopolis Isauriæ,
Joanne Diocæsareæ,
Acacio Antiochiæ,
Epiphanio Cestriæ,
Æliano [i] Selenuntis,
Caio [k] Ægeorum civitatis,
Ammonio Jotapæ,
Megalo Philadelphiæ,
Marco Arethusæ civitatis Syriæ secundæ;
Timotheo Balaneorum civitatis Syriæ secundæ,
Eusebio Seleucobeli,
D [l] Eutychiano Epiphaniæ civitatis Syriæ secundæ,
Paulo Mariamnæ civitatis Syriæ secundæ,
Glycone Cæsariensi, per Zosimum episcopum Minoidensem,
Lampadio Raphanæorum civitatis Syriæ secundæ,
Alexandro Sebastæ civitatis Ciliciæ,
Philippo Adanæ primæ Ciliciæ,
Hypatio Zephyrii,
Theodoro Augustæ,
Chrysippo Malli civitatis,
Juliano Rhossi civitatis,
Polychronio Epiphaniæ civitatis Ciliciæ secundæ,
Joanne Flaviadis Ciliciæ,
[m] Indamo Irenopolis Ciliciæ secundæ,
E Sophronio Chorepiscopo, agente vices Bassiani episcopi Mompsuestiæ secundæ Ciliciæ,
Proclo [n] Adranæ, Arabiæ,
Leomandito Antiochiæ Ciliciæ,
Eulogio Philadelphiæ metropolis Arabiæ,
Theodosio Canothæ,
Hormisda Philippopolis Arabiæ,
Damiano Sidonis civitatis,
Theodoro Tripolis Phœniciæ primæ,
Olympio Paneadis civitatis,
Paulo Ptolemaidis,
[o] Theodoro Claudiopolis Isauriæ,
Paulo Aradi civitatis,
Thoma Porphyreonis,

[a] Forte, Γαββούλων,
[b] Forte, Ἀζώτου,
[c] Forte, Ἰουλίου,

Actio Prima.

[a] al. deest in codicibus Iolyi & Bibliothecæ & Colb.
[b] al. Gabiolæ Colb. Gabbulæ.
[c] al. Nara
[d] al. Zedomno
[e] al. Arcæ,
[f] al. Allæ, Colb.
[g] al. Sigor, Colb.
[h] al. Colb. Julio Celenderos Isauriæ.
[i] al. Selinunte.
[k] Colb. Sydræorum.
[l] al. Colb. Eutitiano.
[m] al. Iudano
[n] al. Adraorum, & Adraorum.
[o] al. in codicibus Jol. Bob. & Colb. præcedit Joannem Celenderis.

ACTIO PRIMA.

Porphyrio Botryorum,
Phosphoro Orthosiadis Syriæ,
Joseph Heliopolis civitatis Phœnices Libani,
Jordano [a] Abilæ Syriæ,
Porphyrio archidiacono, agente vices Uranii episcopi Emisæ civitatis Phœnices Libani,
Mara Urimorum,
Valerio Laodiceæ civitatis Phœnices,
Thoma [b] Euromæ civitatis Phœnices,
Rufino Samosatensis civitatis,
Joanne Germaniciæ [c] Euphratesii civitatis.
Timotheo Dolichæ insulæ,
[d] Evoltio Zeugmatis,
Athanasio [e] Pari insulæ,
Zebenno Martyropolis,
Cajuma Marcopolis,
Joanne Carrhensi,
Abramio Circensii,
Joanne Sarracenorum gentis,
Noe [f] Cepha castelli insulæ,
Hierace Aphnæi civitatis,
[g] Sabino Deli insulæ,
Apollonio Taneos civitatis,
Herone [h] Themissi,
Athanasio Busiridis civitatis Tripolis Ægypti,
[i] Pasmeio Parali,
Isidoro Sethroïti civitatis,
Theophilo Cleopatridis, quæ & Arsinoë,
Theodulo [k] Ticeliæ Pentapolis,
Januario Leontorum civitatis,
Joanne [l] Psinchis,
[m] Ausonio Sebennyti,
Isaac Tavæ,
Eulogio Athribis civitatis,
Isaia Hermopolis minoris,
Stephano Gerontis civitatis,
Nestorio Phragoneos,
Theophilo Erythræ,
Macario Cabasorum civitatis,
Callinico Apameæ Bithyniæ,
Leucadio [n] Thinniensis insulæ,
Joanne Polemonii,
Gratidiano Cesaruntis,
Juliano Tabiæ,
Meliphthongo Juliopolis,
Hyperechio Asponensis civitatis,
Acacio Cinnæ,
Euphrasio Laganiæ,
Cecropio Sebastopolis,
Joanne Nicopolis, Armeniæ primæ,
Attico Zelorum civitatis,
Dorotheo presbytero, tenente locum Anatolii episcopi Satalorum civitatis,
Daniele Macedonopolis,
Antiocho Sinopæ,
Heraclio Comanorum civitatis,
Euchario diacono tenente locum [o] Paralii episcopi Andraporum Hellesponti,
Damiano Callinicopolis,
Paulo presbytero, agente vices Uranii episcopi [p] Hibororum.
Acacio Ariarathiæ,
Olympio Prusiadensi,
Adelphio chorepiscopo, agente vices Adolii episcopi Arabissi civitatis,
Marciano Stephanorum,
Euphronio presbytero, agente vices domni episcopi Cucusi civitatis,
Marciano Iluæ,
[q] Otreio presbytero, agente vices Joannis episcopi Arcæ,

[a] al. Abilie
[b] al. Evariæ
[c] al. Colb. Euphratesiadis.
[d] al. Colb. Evolcio
[e] al. Perges, Colb.
[f] al. in Mesopotamia. Nouchipa Hieracufano, Bal. ex duobus episcopis uno conflato.
[g] Colb. Sabino Duli.
[h] Colb. Theonisso.
[i] Colb. Pasmio.
[k] Colb. Æliæ.
[l] Colb. Psynchi.
[m] Colb. Ausonio.
[n] Colb. Muiææ.
[o] al. Peaylii
[p] Colb. Ibo-rææ.
[q] Colb. Otraïo.

A Πορφυρίου Βοτρύων,
Φωσφόρου Ὀρθωσιάδος,
Ἰωσὴφ Ἡλιουπόλεως,
Ἰορδάνου Ἀβίλης,
Πορφυρίου ἀρχιδιακόνου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Οὐρανίου ἐπισκόπου Ἐμέσης,
∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴
Οὐαλερίου Λαοδικείας,
Θωμᾶ Εὐαρείας,
Ῥουφίνου Σαμοσάτων,
Ἰωάννου Γερμανικείας,
Τιμοθέου Δολίχης,
Εὐορκίου Ζεύγματος,
Ἀθανασίου Πέρρης,
B Ζεβέννου Μαρτυροπόλεως,
Καϊουμᾶ Μαρκουπόλεως,
Ἰωάννου Καῤῥῶν,
Ἀβραμίου Κιρκισίου,
Ἰωάννου Σαῤῥακηνῶν,
Νώου Κηφᾶ,
Ἱέρακος Ἀφναίου,
Σαβίνου Δύλου,
Ἀπολλωνίου Τάνεως,
Ἥρωνος Θεννήσου,
Ἀθανασίου Βουσίρεως,
Πασμείου Παράλου,
Ἰσιδώρου Σεθροΐτου,
Θεοφίλου Κλεοπατρίδος,
C Θεοδούλου Ἐλούσης,
Ἰανουαρίου Λεόντων,
Ἰωάννου Ψινχάων,
Αὐσονίου Σεβεννύτου,
Ἰσαὰκ Ταυᾶ,
Εὐλογίου Ἀθρίβεως,
Ἡσαΐου Ἑρμουπόλεως,
Στεφάνου Γέρως,
Νεστορίου Φραγωνέως,
Θεοφίλου Ἐρυθροῦ,
Μακαρίου Καβάσων,
Καλλινίκου Ἀπαμείας Βιθυνίας,
Λευκαδίου Μνιζοῦ,
Ἰωάννου Πολεμωνίου,
D Γρατιδιανοῦ Κερασοῦντος,
Ἰουλιανοῦ Ταβίας,
Μελιφθόγγου Ἰουλιουπόλεως,
Ὑπερεχίου Ἀσπόνων,
Ἀκακίου Κίννης,
Εὐφρασίου Λαγανίας,
Κεκροπίου Σεβαστουπόλεως,
Ἰωάννου Νικοπόλεως,
Ἀττικοῦ Ζήλων,
Δωροθέου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Ἀνατολίου Σατάλων,
∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴
Ἀντιόχου Σινώπης,
Ἡρακλείου Κομάνων,
Εὐχαρίου διακόνου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Παραλίου ἐπισκόπου
E Ἀνδράπων,
∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴
Παύλου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Οὐρανίου ἐπισκόπου [*] Ἰβώρων,
Ἀκακίου Ἀριαραθείας,
∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴
Ἀδελφίου χωρεπισκόπου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Ἀδολίου ἐπισκόπου Ἀραβισσοῦ,
∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴
Εὐφρονίου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Ἰωάννου ἐπισκόπου Ἄρκης,
∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴
∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

ANNO CHRISTI 451.

[*] Forte, Ἰβήρων.

ANNO CHRISTI 431.

ACTIO PRIMA.

Θεοδώρου Ναζιανζοῦ,
Ἀριστομάχου Κολωνείας,
Ῥωμου Ἰουστινουπόλεως,
Ἐπιφανίου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Αἰθερίου ἐπισκόπου Πομπηϊουπόλεως.
Φιλοτίμου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Θεμιστίου ἐπισκόπου Ἀμάστριδος,
Θεοδώρου Ἡρακλείας,
Εὐλογίου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Γενεθλίου ἐπισκόπου Κρατείας,
Πελαγίου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Θεοφίλου ἐπισκόπου Ἀδριανουπόλεως,
Ἐλπιδίου τῶν Θερμῶν,
Ἀκύλου Εὐδοξιάδος,
Μυστηρίου Ἀμωρίου,
Χρυσίππου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Κυριακοῦ ἐπισκόπου Τροκμάδων,
Λογγίνου Ὀρκιστοῦ,
Δοκιμασίου Μαρωνείας,
Σερήνου Μαξιμιανουπόλεως Ῥοδόπης,
Αἰθερίχου Σμύρνης,
Εὐσεβίου Κλαζομενῶν,
Κυριακοῦ Αἰγῶν,
Μάμα Ἀνινητοῦ,
Λεοντίου Μαγνησίας Μαιάνδρου,
Κοΐντου Φωκαίας,
Πρόκλου Ἀργίζης,
Θωμᾶ Αὐλιοῦ Κώμης,
Ὀλυμπίου Θεοδοσιουπόλεως,
Φιλίππου Νέας αὐλῆς,
Ῥουφίνου Βρεούλων,
Μαρκελλίνου Μητροπόλεως,
Ἡσαΐου Ἐλαϊτῶν,
Παυλίνου Θεοδοσιουπόλεως,
Ἰουλιανοῦ Ὑπαίπων,
Ἑσπερίου Πιτάνης,
Προτερίου Μυρίνης,
Βασιλείου Παλαιᾶς πόλεως,
Μαιονίου Νύσσης,
Πέτρου Δαρδάνου,
Θαλασσίου Παρίου,
Δαβὶδ Ἀδριανοῦ,
Εὐλαλίου Πιονίων,
Πιονίου Τρωάδος,
Στεφάνου Ποιμανηνοῦ,
Θεοσεβίου Ἰλίου,
Ἑρμοῦ Ἀβύδου,

Δανιήλου Λαμψάκου,
Πατρικίου Ἀδριανουθηρῶν,

Μενεκράτους Κερασσῶν,
Κοσσινίου Ἱεροκαισαρείας, ἐπέχοντος τὸν τόπον Ἀνδρέου Σατάλων,
Ἡλία * Βλανδῶν,

* Forte, Βλαυδοῦ,

Πολυκάρπου Γαβάλων,
Πατρικίου Ἀκρασοῦ,
Παύλου Τριπόλεως,
Ἀμαχίου Σαιτῶν,
Λευκίου Ἀπολλωνιεραιτοῦ,
Γεμέλλου Στρατονικείας,
Ἀλκιμήδους Σιλανδοῦ,
Διονυσίου Ἀτταλείας,
Νικολάου Ἀκρασσιωτῶν, ἐπέχοντος καὶ τὸν τόπον Στεφάνου Λιμύρων,
Ζηνοδότου Τελμισσοῦ,
Φρόντωνος Φασηλίτου,
Φιλίππου Βαλβουρέων,

Musonio Brinnenæ,
Theodosio * Nanzianzi Cappadociæ secundæ;

* Vel, Nazianzi.

Aristomacho Coloniæ civitatis Cappadociæ secundæ,
Rheno Ianopolis,
Epiphanio presbytero, agente vices Ætherii episcopi Pompeiopolis,
Philotimo presbytero, agente vices Themistii episcopi Amastridis civitatis Ponti,
Theodoro Heracleæ Ponti,
Eulogio presbytero, agente vices Genethlii episcopi Cratiæ civitatis,
Pelagio presbytero, agente vices Theophili episcopi Adrianopolis,
Elpidio Thermensis majoris,
Aquila Eudoxiadis,
Mysterio Amorii civitatis,
Chrysippo presbytero, agente vices Cyriaci, Trocmadorum civitatis,
Longino Orcisti,
Docimasio Maroniæ civitatis Rhodopæ Thraciæ,
Sereno Maximianopolis Rhodopæ,
Ætherico Smyrnæ Asiæ,
Eusebio Clazomenarum civitatis,
Cyriaco Egæ civitatis Asiæ,
Mama Aninetensis civitatis,
Leontio Magnesiæ Mæandri,
Quinto Phocensis civitatis,
Proclo Argizæ,
Thoma Auliocomæ,
Olympio Theodosiopolis,
Philippo Novæ aulæ, quæ & Theodosiopolis,
Rufino * Brullenæ civitatis,

* Briulæ, B.A.

Marcellino Metropolis civitatis,
Isaia Elaitarum,
Paulino Theodosiopolis Asiæ,
Juliano Hypæporum,
Hesperio Pitanæ civitatis,
Proterio Myrinæ civitatis Asiæ,
Basilisco Palæopolis,
Mæonio Nyssæ civitatis Asiæ,
Petro Dardani civitatis Hellesponti,
Thalassio Parii Hellesponti,
David Adriani Hellesponti,
Eulalio Pionæ Hellesponti,
Pionio Troadis Hellesponti,
Stephano [b] Pœmanini Hellesponti,

[b] Al. Cod. Pymenini.

Theosebio Ilii Hellesponti,
Hermia Abydi civitatis sanctæ ecclesiæ Dei Hellesponti,
Daniele Lampsaci,
Patricio Adrianutherorum sanctæ ecclesiæ Dei Hellesponti,
Menecrate Cerassorum Lydiæ,
Cossinio Hierocæsareæ Lydiæ, agente vices Andreæ episcopi Satalorum Lydiæ,
Elia Blandi,
Polycarpo Gabalorum Lydiæ,
Patricio Acrassi,
Paulo Tripolis Lydiæ,
Amachio Sætarum Lydiæ,
Leucio Apollinis fani civitatis,
Gemello Stratoniciæ,
[c] Alcidimo Silandi Lydiæ,

[c] Græc. Alcimede.

Dionysio Attaliæ civitatis Lydiæ,
Nicolao Acrassiorum, agente vices Stephani episcopi Limyræ civitatis Lydiæ,
Zenodoto Telmessi, & Eniadis civitatis Ioniæ,
Frontone Phaselidis,
Philippo [d] Lyburnæ civitatis,

[d] Al. Cod. Balburensium, seu Balbura.

[Matriniano Pompeiopolis Ciliciæ,

ACTIO PRIMA.

Mampreto Titiopolis Ciliciæ secundæ,
Joanne Chrysopolis Arabiæ,]
Theodoro Antiphelli,
Leontio Araxorum Lyciæ,
Antipatro Cauni Lyciæ,
Andrea [a] Tloæorum,
Romano Buboneorum,
Nicia Megaræ civitatis Helladis,
Athanasio Opuntis Achaiæ,
Domnino Platearum Helladis,
Onesimo Argorum Helladis,
Marco Eurœæ,
Peregrino Phœniciæ Helladis,
Eutychio Hadrianopolis veteris Epiri,
Claudio Anchiasmi veteris Epiri,
Sotericho Corcyræ veteris Epiri,
Dionysio Antiochiæ civitatis Cariæ,
Joanne Alindorum civitatis Cariæ,
Flacillo Iassi, ut supra.
Papia Erizorum, ut supra.
Dionysio Heracleæ Latmi,
Menandro Heracleæ [b] Salbacæ,
[c] Eupithio Stratoniciæ civitatis Cariæ,
Joanne Amyzonis Cariæ,
Tynchanio Apolloniadis Cariæ,
Theodoreto Alabandorum Cariæ,
Joanne Gnidi Cariæ,
Daniele Cadorum civitatis ecclesiæ sanctæ Dei,
Juliano presbytero, agente vices Calendionis episcopi Halicarnassi,
Modesto Sebastæ,
[Macario Æni Thraciæ,]
Paulo Aristii civitatis,
[d] Eulalio Silbii,
Charitone Dionysiopolis,
Joanne Trapezopolis,
Gennadio Acmoneorum civitatis Phrygiæ Pacatianæ,
Thoma Theodosiopolis Phrygiæ Pacatianæ,
Gennadio Mossynorum,
Evandro Diocliæ Prævalis,
Gerontio Basilinopolis,
Theoctisto presbytero, agente vices Diogenis episcopi Ortholiæ civitatis Cariæ,
Alphio Myndi Cariæ,
Philotheo presbytero, agente vices Zotici episcopi [e] Arpasæ,
Miro [f] Eulandræ,
Luciano Ipsensis civitatis Phrygiæ,
Philippo Lysiadis civitatis,
Epiphanio Midæi,
Abercio Hierapolis Phrygiæ,
Cyriaco Eucarpiæ,
Eustochio Docimii Phrygiæ,
Aquila [g] Androsiorum,
Basilio Nacoliæ,
Strategio [h] Polybotorum Phrygiæ,
Neoptolemo Cornorum civitatis,
Paulo Derbæ Phrygiæ,
Plutarcho Lystræ,
Rufo [i] Sidæ,
Eugenio Cannorum,
Tyranno [k] Homonadum,
Acholio Larandæ,
Eutropio Adadæ,
Paulo Philomelii,
Milino Apameæ civitatis Pisidiæ,
Theotecno Tyræi,
Eortacio Metropoleos,
Cyro Simandi civitatis,
Libanio [l] Paralai Lycaoniæ,

[a] al. Colb. Glotorum.
[b] al. Colb. Helladis Lagmi.
[c] al. Colb. Euphitio.
[d] al. Colb. Silbiæ.
[e] al. Colb. Adrasi.
[f] al. Colb. Eulandris.
[g] al. Colb. Austocrorum.
[h] al. Polyboti
[i] al. Colb. Ydæ.
[k] al. Colb. Humanadorum.
[l] al. Colb. Parlai,

A . . . .

ANNO CHRISTI 451.

. . . .
Θεοδώρου Ἀντιφέλλου,
Λεοντίου Ἀράξων,
Ἀντιπάτρου Καύνου,
Ἀνδρέου Τλωαίων,
Ῥωμανοῦ Βουβωνέων,
Νικίου Μεγάρων,
Ἀθανασίου Ὀπούντης,
Δομνίνου Πλαταιῶν,
Ὀνησίμου Ἄργους,
Μάρκου Εὐροίας,
Περεγρίνου Φοινίκης,
Εὐτυχίου Ἀδριανουπόλεως,
B Κλαυδίου Ἀγχιασμοῦ,
Σωτηρίχου Κερκύρας,
Διονυσίου Ἀντιοχείας,
Ἰωάννου Ἀλίνδων,
Φλακίλλου Ἰασσοῦ,
Παπίου Ἐρίζων,
Διονυσίου Ἡρακλείας Λάτμου,
Μενάνδρου Ἡρακλείας Σαλβάκης,
Εὐπιθίου Στρατονικείας,
Ἰωάννου Ἀμύζονος,
Τυχανίου Ἀπολλωνιάδος,
Θεοδωρήτου Ἀλαβάνδων,
Ἰωάννου Κνίδου,
Δανιήλου Καδῶν,
C Ἰουλιανοῦ πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Καλανδίωνος Ἀλικαρνασσοῦ,
Μοδέστου Σεβαστῆς,
. . . .
Παύλου Ἀριστίου,
Εὐλαλίου Σιβλίας,
Χαρίτωνος Διονυσιουπόλεως,
Ἰωάννου Τραπεζουπόλεως,
Γενναδίου Ἀκμονέων,
Θωμᾶ Θεοδοσιουπόλεως.
Γενναδίου Μοσσύνων.
Εὐάνδρου Διοκλείας,
Γεροντίου Βασιλινουπόλεως,
Θεοκτίστου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Διογένους Ὀρθωσιάδων,
D
Ἀλφίου Μύνδου,
Φιλοθέου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Ζωτικοῦ Ἀρπασοῦ,

Μύρου Εὐλάνδρων,
Λουκιανοῦ Ἴψου,
Φιλίππου Λυσιάδος,
Ἐπιφανίου Μιδαίου,
Ἀβερκίου Ἱεραπόλεως,
Κυριακοῦ Εὐκαρπίας,
Εὐστοχίου Δοκιμίου,
Ἀκύλου Ἀνδρόκρων,
Βασιλείου Νακωλείας,
Στρατηγίου Πολυβότου,
E Νεοπτολέμου Κορνῶν,
Παύλου Δέρβης,
Πλουτάρχου Λύστρων,
Ῥούφου Σίδης,
Εὐγενίου Καννῶν,
Τυράννου * Μαράδων,
Ἀχολίου Λαράνδων,
Εὐτροπίου Ἀδάδων,
Παύλου Φιλομηλίου,
Μιλίνου Ἀπαμείας,
Θεοτέκνου Τυραίου,
Ἑορτασίου Μητροπόλεως,
Κύρου Σινανδοῦ,
Λιβανίου Παραλαοῦ,

* Forte, Ὁμονάδων,

Ἀλεξάνδρου

ANNO CHRISTI 451.

Ἀλεξάνδρου Σελευκείας,
Ὀλυμπίου Σωζοπόλεως,
Φοντειανοῦ Σαγαλασσοῦ,
Βασσωνᾶ Νέας πόλεως,
Ἀδέλου χωρεπισκόπου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Μεσσαλίνου ἐπισκόπου Λαοδικείας,
Φλωρεντίου Ἀδριανουπόλεως,
Μουσωνίου Λιμένων,
Εὐέλπιστου χωρεπισκόπου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Φλωρεντίου ἐπισκόπου Τενέδου,
Σωτῆρος Θεοδοσιανῆς, ἐπέχοντος τὸν τόπον καὶ Ἡλιοδώρου ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος, καὶ Προεχίου ἐπισκόπου Ἀρσινόης,
Ἐπαφροδίτου Ταμάσσου, ἐπέχοντος τὸν τόπον καὶ Διδύμου ἐπισκόπου Λαπίθου,
Διονυσίου διακόνου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Φωτινοῦ ἐπισκόπου Χύτρων,
Ἰωάννου Μεσσήνης,
Ὠφελίμου Τεγέας,
Εἰρηναίου Ναυπάκτου,
Κυρίλλου Σούβριτος,
Γενναδίου Κνωσσοῦ,
Εὐσεβίου Ἀπολλωνίας,
Δημητρίου [a] Πάλπης,
Εὐφράτου Ἐλευθέρνης,
Χρυσογόνου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος καὶ τὸν τόπον Παύλου ἐπισκόπου Καντάνου,
Σώζοντος Φιλίππων,
Εὐσεβίου Δοβήρων,
Μαξιμίνου Σερρῶν,
Νικολάου Στόβων,
Δαρδανίου Βαργάλων,
Ἰωάννου Παρθικοπόλεως,
Ὀνωράτου Θάσου,
Θεοφίλου Ἀρισσοῦ,
Νέωνος Συλλαίου,
Θεοδώρου Λυσινέων,
Μάρα Κοδρύλων,
Παύλου Πουγλῶν,
Μαρκελλίνου Ἰσινδῶν,
Εὐγενίου Κορίννων,
Μακεδόνιος Μαγύδου,
Εὐδοξίου Ἐτεννῶν,
Μαρκιανοῦ Κορασίας,
Ὀβρίμου Κορακησίου,
Πέτρου Ἐχιναίου,
Εὐσταθίου ἔθνους Σαῤῥακηνῶν,
Αὐρηλίου Ἄφρου,
Ῥουφινιανοῦ Ἄφρου,
Πάντες οἱ συναχθέντες ἐπίσκοποι ἐν Καλχηδόνι. [b]

[a] ex Latino, Λάππης.

[b] Numerus in Græco deest.

Καὶ καθεσθέντων τῶν μεγαλοπρεπεστάτων καὶ ἐνδοξοτάτων ἀρχόντων, καὶ τῆς ὑπερφυεστάτης συγκλήτου, ἐν τῷ μέσῳ πρὸ τῶν καγκέλλων τοῦ ἁγιωτάτου θυσιαστηρίου, καὶ ἐκ μὲν τοῦ εὐωνύμου αὐτοῦ μέρους καθεσθέντων τῶν ὁσιωτάτων τοποτηρητῶν τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντος, καὶ

Ἀνατολίου τοῦ θεοσεβεστάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως, καὶ

Μαξίμου τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιεπισκόπου Ἀντιοχείας, καὶ

Θαλασσίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Καισαρείας, καὶ

Στεφάνου τοῦ εὐλαβεστάτου Ἐφέσου, καὶ τῶν λοιπῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων τῆς τε ἀνατολικῆς, καὶ Ποντικῆς, καὶ Ἀσιανῆς, καὶ Θρακικῆς, τῶν διοικήσεων, ἄνευ τῶν Παλαιστινῶν.

Ἐκ δὲ τοῦ δεξιοῦ αὐτοῦ μέρους ὁμοίως καθεσθέντων,

Διοσκόρου τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας, καὶ

Ἰουβεναλίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων, καὶ

ACTIO PRIMA.

A Alexandro Seleuciæ Pisidiæ,
Olympio Sozopolis Hæmimontis civitatis Pisidiæ,
[a] Fonteiano Sagalassi civitatis,
Bassona Neapolis,
Adilo chorepiscopo, tenente locum Messalini episcopi Laodiceæ,
Florentio Hadrianopolis,
[b] Musonio Limerorum,
Euelpisto chorepiscopo, agente vices Florentii episcopi civitatis Tenedi insulæ Hellesponti,
Sotere Theodosianæ civitatis, agente vices [c] Heliodori episcopi Amathuntis, & Proëchii episcopi Arsinoæ,
Epaphrodito Tamassi civitatis episcopo, agente vices & Didymi episcopi Lapithi civitatis,
B Dionysio diacono, agente vices Photini episcopi Chytrorum,
Joanne Messenæ civitatis [d] Achaiæ,
Ophelimo Tegeæ civitatis Helladis,
Irenæo Naupacti civitatis Helladis,
Cyrillo [e] Subriti civitatis,
Gennadio Gnossi,
Eusebio Apolloniæ,
Demetrio [f] Lappæ,
Euphrata Eleuthernæ civitatis Cretæ,
Chrysogono presbytero, agente vices & Pauli episcopi Cantanensis,
Sozonte Philipporum civitatis Macedoniæ,
Eusebio Doberi Macedoniæ primæ,
C Maximino [g] Serres civitatis Macedoniæ primæ,
Nicolao Stoborum Macedoniæ secundæ,
Dardanio Bargalæ, secundæ Macedoniæ,
Joanne Parthicopolis Macedoniæ primæ,
Honorato Thassi civitatis insulæ Helladis provinciæ,
Theophilo [h] Oreici civitatis,
Neone civitatis Syllæi,
Diodoro Lysineorum,
Mara [i] Cordylorum,
Paulo [k] Puglorum,
Marcellino [l] Isidis civitatis,
Eugennio Corennorum,
Macedonio Magydis civitatis,
Eudoxio Etennorum,
D Marcellino [m] Carissorum,
Obrimo Coracesii,
Petro Echinæi civitatis,
Eustathio gentis Sarracenorum,
Aurelio [n] Adrumetino,
Rufino Afro, [o]

[a] Colb. Fontisiano.
[b] Colb. Masano Limenæ.
[c] al. Ætherii
[d] Colb. Helladis
[e] Colb. Sobriti,
[f] Colb. Lampæ.
[g] al. Serrarum
[h] Colb. Arissi.
[i] al. Codrylorum,
[k] Colb. Poclorum.
[l] al. Marciano.
[m] Colb. Restitiano seu Regetiano.
[n] Colb. Aurelio Afro,
[o] In cod. Colbert. & Davent. additur hoc loco in parenthesi: Trecenti quinquaginta tres.

Et residentibus magnificentissimis & gloriosissimis judicibus, & amplissimo senatu in medio ante cancellos sanctissimi altaris: & ex læva quidem parte sedentibus sanctissimis & reverentissimis episcopis & vicariis Deo amicissimi, sanctissimi, & reverentissimi Leonis antistitis priscæ urbis Romæ, &

E Anatolio religiosissimo archiepiscopo Constantinopolitanæ regiæ civitatis, &

Maximo religiosissimo archiepiscopo Antiochiæ, &

Thalassio religiosissimo episcopo Cæsareæ Cappadociæ, &

Stephano religiosissimo episcopo Ephesi, & ceteris religiosissimis episcopis Orientis, & Ponti, & Asianæ, & Thraciæ regionum, exceptis Palæstinis.

Ex dextera vero parte similiter considentibus,

Dioscoro religiosissimo archiepiscopo Alexandriæ, &

Juvenali religiosissimo episcopo Hierosolymorum, &

Quintillo religiosissimo episcopo Heracleæ primæ A Macedoniæ, & agente vices Anastasii religiosissimi episcopi Thessalonicensis, &

Petro religiosissimo episcopo Corinthi: & reliquis Ægyptiacæ diœcesis, & Illyrici: insuper etiam & Palæstinis religiosissimis episcopis: antepositis in medio sacrosanctis & venerabilibus evangeliis, Paschasinus reverentissimus episcopus, & Vicarius sedis Apostolicæ, cum in medio una cum aliis viris reverentissimis collegis suis stetisset, dixit: Beatissimi atque apostolici viri Papæ urbis Romæ, qui est caput omnium ecclesiarum, præcepta habemus præ manibus, in quibus censuit interloquendum, ut Dioscorus non sedeat in concilio: sin autem hoc facere aggrediatur, ejiciatur. Hoc nos observare necesse est. Si ergo præcipit vestra magnificentia, aut ille egrediatur, aut B nos eximus. [Quibus in Græco interpretatis per Veronicianum virum devotissimum, & secretarium sacri consistorii,] Gloriosissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: Quid enim specialiter ingeritur Dioscoro reverentissimo episcopo? Paschasinus reverentissimus episcopus & Vicarius sedis Apostolicæ dixit: Cum intromissus fuerit, necesse est ut illi objiciatur. Gloriosissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: Ut jam interfati sumus, causa quæ objicitur, specialiter manifestetur. Lucentius reverentissimus episcopus & vicarius sedis Apostolicæ dixit: Judicii sui necesse est eum dare rationem, quia cum personam judicandi non haberet, [a] præsumpsit, & synodum ausus est facere sine auctoritate sedis Apo- C stolicæ, quod numquam factum est, nec fieri licuit. Paschasinus vero reverentissimus episcopus, & vicarius sedis Apostolicæ dixit: Nos contra præcepta beatissimi atque apostolici Papæ gubernatoris sedis Apostolicæ venire non possumus, nec contra ecclesiasticas regulas, vel contra patrum instituta. Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Convenit vos specialiter, quid erraverit, exponere. Lucentius vir venerandus episcopus & vicarius sedis Apostolicæ dixit: Non patimur tantam injuriam nec vobis fieri, nec nobis, ut iste sedeat, qui judicandus advenit. Gloriosissimi judices, & amplissimus senatus dixerunt: Si judicis obtines personam, non ut accusator debes prosequi. Et Dioscoro religiosissimo episcopo Alexandriæ, secundum jussionem gloriosissimorum judicum & amplissimi senatus residente in me- D dio, & residentibus Romanis reverentissimis episcopis in propriis locis, & tacentibus, Eusebius religiosissimus episcopus Dorylæi civitatis, transiens in medium dixit: Per salutem vos dominorum universi mundi, jubete preces meas legi, sicut placuit piissimo Imperatori. Læsus sum a Dioscoro: læsa est fides. Occisus est Flavianus sanctus episcopus. [[b] lacrymis impleor:] simul mecum injuste ab eo [c] damnatus est. Jubete preces meas perlegi. Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Preces legantur. Et residente in medio ex jussione omnium Eusebio reverentissimo episcopo, Veronicianus vir devotus, a secretis sacri consistorii, accipiens ab eo preces recitavit.

[a] al. subripuit

[b] absunt a cod. Jolii: at in Bib. habentur ad marginem.

[c] al. depositus

Κυϊντίλλου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἡρακλείας τῆς πρώτης Μακεδονίας, τοποτηρητοῦντος Ἀναστασίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Θεσσαλονίκης, καὶ

Πέτρου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Κορίνθου, καὶ τῶν λοιπῶν τῶν τῆς Αἰγυπτιακῆς διοικήσεως, καὶ τοῦ Ἰλλυρικοῦ· ἔτι μὴν καὶ τῶν Παλαιστινῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων· προκειμένου ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ἀχράντου εὐαγγελίου, Πασχασῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, φύλαξ τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, ὡς ἔστη ἐν μέσῳ μετὰ καὶ τῶν συνελθόντων αὐτῷ, ἔφη· Τοῦ μακαριωτάτου καὶ ἀποστολικοῦ ἐπισκόπου τῆς Ῥωμαίων πόλεως, κεφαλῆς ὑπάρχοντος πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν, προστάξεις ἔχομεν, ἐν αἷς κατηξίωσε διαλαλῆσαι, ὅπως Διόσκορος μὴ συγκαθεσθῇ τῷ συνεδρίῳ· εἰ δὲ ἐπιχειρήσῃ τοῦτο ποιῆσαι, ἐκβληθείη. τοῦτο ἀναγκαῖον ἡμᾶς παραφυλάξαι, εἰ παρίστασθαι πείθεται τῇ ὑμετέρᾳ μεγαλειότητι, ἢ ἐκεῖνος ἐξέλθοι, ἢ ἡμεῖς B ἐξιμεν. ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ὑπερφυέστατοι συγκλητικοὶ εἶπον· τίς γὰρ ἰδικὴ μέμψις ἐπάγεται Διοσκόρῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ; Πασχασῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, καὶ φύλαξ τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, εἶπεν· αὐτοῦ εἰσελθόντος, ἀναγκαῖόν ἐστιν ἐκείνῳ ἀντιτεθῆναι. Οἱ λαμπρότατοι ἄρχοντες καὶ ὑπερφυέστατοι συγκλητικοὶ εἶπον· κατὰ τὰ ἤδη διαλαληθέντα, ἰδικῶς ἡ αἰτία φανερούσθω, ἐν ᾗ ὑπόκειται. Λουκήνσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος ἐπέχων τὸν τόπον τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας εἶπε· τῆς ἰδίας κρίσεως λόγον ἀποδότω· πρόσωπον γὰρ ἥρπασε τοῦ κρίνειν ὅπερ οὐκ ἐκέκτητο· καὶ σύνοδον ἐτόλμησε ποιῆσαι ἐπιτροπῆς δίχα τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, ὅπερ οὐδέποτε γέγονεν, οὐδὲ ἐξὸν γενέσθαι. Πασχασῖνος ὁ εὐλαβέ- C στατος ἐπίσκοπος ἐπέχων τὸν ἀποστολικὸν θρόνον, εἶπεν· ἡμεῖς ἐναντίοι τῶν προσταγμάτων τοῦ μακαριωτάτου καὶ ἀποστολικοῦ ἐπισκόπου, καὶ κρατοῦντος τὸν ἀποστολικὸν θρόνον, ἐλθεῖν οὐ δυνάμεθα, οὔτε μὴν ἐναντίοι τῶν ἐκκλησιαστικῶν κανόνων, ἢ πατέρων παραδόσεων. Οἱ λαμπρότατοι ἄρχοντες, καὶ ὑπερφυέστατοι συγκλητικοὶ εἶπον· ἁρμόζει ὑμᾶς ἰδικῶς τὸ ἔγκλημα σαφηνίσαι. Λουκήνσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, καὶ τὸν ἀποστολικὸν θρόνον ἐπέχων, ἔφη· οὐκ ἀνεχόμεθα τοσαύτην ὕβριν γενέσθαι ἡμῖν τε καὶ ὑμῖν, ὥστε καθεσθῆναι τοῦτον, τὸν ἐπὶ κρίσει παραγενόμενον. Οἱ λαμπρότατοι ἄρχοντες, καὶ ὑπερφυέστατοι συγκλητικοὶ εἶπον· εἰ δικαστοῦ ἐπέχεις πρόσωπον, ὡς δικαζόμενος οὐκ ὀφείλεις δικαιολογεῖσθαι. καὶ Διοσκόρου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας κατὰ κέλευσιν τῶν ἐνδοξοτάτων ἀρχόντων, καὶ τῆς ἱερᾶς συγκλήτου, καθεσθέντος ἐν τῷ μέσῳ, καὶ καθεσθέντων D τῶν Ῥωμαίων εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων ἐν τοῖς ἰδίοις τόποις, καὶ ἡσυχασάντων, Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Δορυλαίων πόλεως, παρελθὼν ἐν τῷ μέσῳ, εἶπε· πρὸς σωτηρίας ὑμῶν τῶν δεσποτῶν τῆς οἰκουμένης, κελεύσατε τὰς δεήσεις τὰς ἐμὰς ἀναγνωσθῆναι, καθὼς ἤρεσε τῷ εὐσεβεστάτῳ βασιλεῖ. ἠδίκημαι παρὰ Διοσκόρου, ἠδίκηται ἡ πίστις· ἐφονεύθη Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος· ἅμα ἐμοὶ καθῃρέθη ἀδίκως παρ' αὐτοῦ. κελεύσατε τὰς δεήσεις μου ἀναγνωσθῆναι. Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπον· ἀναγινωσκέσθωσαν αἱ δεήσεις· καὶ καθεσθέντος ἐν τῷ μέσῳ Εὐσεβίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου κατὰ κέλευσιν πάντων, Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου, λαβὼν παρ' αὐτοῦ τὰς δεήσεις, ἀνέγνω.

Anno Christi 451.

Actio Prima.

Δέησις Εὐσεβίου ἐπισκόπου Δορυλαίου πρὸς τοὺς βασιλεῖς Οὐαλεντινιανὸν, καὶ Μαρκιανόν.

Τοῖς φιλοχρίστοις καὶ εὐσεβεστάτοις βασιλεῦσιν ἡμῶν Φλαυΐοις, Οὐαλεντινιανῷ καὶ Μαρκιανῷ, τοῖς αἰωνίοις Αὐγούστοις, παρὰ Εὐσεβίου τοῦ ἐλαχίστου ἐπισκόπου Δορυλαίου, ποιουμένου τὸν λόγον ὑπὲρ τε ἑαυτοῦ, καὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ ὑπὲρ τοῦ ἐν ὁσίοις Φλαβιανοῦ τοῦ γενομένου ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.

ΣΚόπος τῷ ὑμετέρῳ κράτει, ἁπάντων μὲν τῶν ὑπηκόων προνοεῖν, καὶ χεῖρα ὀρέγειν ἅπασι τοῖς ἀδικουμένοις, μάλιστα δὲ τοῖς εἰς ἱερωσύνην τελοῦσιν· καὶ ἐν τούτῳ τὸ θεῖον θεραπεύοντες, παρ' οὗ τὸ βασιλεύειν ὑμῖν, καὶ κρατεῖν τῶν ὑφ' ἡλίῳ δεδώρηται. ἐπεὶ οὖν πολλά, καὶ δεινά, καὶ παρὰ πᾶσαν ἀκολουθίαν, ἡ εἰς Χριστὸν πίστις, καὶ ἡμεῖς πεπόνθαμεν παρὰ Διοσκόρου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως, προσήκαμεν τῇ ὑμετέρᾳ εὐσεβείᾳ τῶν δικαίων ἀξιοῦντες τυχεῖν· τὰ δὲ τοῦ πράγματος ἐν τούτοις. [a] ἐπὶ τῆς ἔναγχος γενομένης συνόδου ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει, ἣν ὄφελόν [b] γε μὴ γενέσθαι, ἵνα μὴ κακῶν καὶ ταραχῆς τὴν οἰκουμένην ἐμπλήσῃ, ὁ χρηστὸς Διόσκορος παρ' οὐδὲν θέμενος τόν τε τοῦ δικαίου λόγον, καὶ τὸν τοῦ Θεοῦ φόβον, ὁμόδοξος ὢν καὶ ὁμόφρων Εὐτυχοῦς τοῦ ματαιόφρονος καὶ αἱρετικοῦ, λανθάνων δὲ τοὺς πολλούς, ὡς ὕστερον ἑαυτὸν ἐφανέρωσεν, εὑρὼν καιρὸν τὴν γενομένην παρ' ἐμοῦ κατὰ Εὐτυχοῦς τοῦ ὁμοδόξου αὐτοῦ κατηγορίαν, καὶ τὴν ἐπ' αὐτῷ ἐξενεχθεῖσαν ψῆφον παρὰ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Φλαβιανοῦ τοῦ ἐπισκόπου. πλῆθος ἀτάκτων ὄχλων συναγαγὼν, καὶ δυναστείαν ἑαυτῷ διὰ χρημάτων πορισάμενος, τὴν τε εὐσεβῆ θρησκείαν τῶν ὀρθοδόξων, τό γε ἧκον εἰς αὐτὸν, ἐλυμήνατο, καὶ τὴν κακοδοξίαν Εὐτυχοῦς τοῦ μονάζοντος, ἥ τις ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων ἀπεκρίθη, ἐβεβαίωσεν. ἐπεὶ οὖν οὐ μικρὰ τὰ τετολμημένα αὐτῷ κατά τε τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως, καὶ καθ' ἡμῶν, δεόμεθα, καὶ προσπίπτομεν τῷ ὑμετέρῳ κράτει, θεσπίσαι τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Διόσκορον ἀπολογήσασθαι τοῖς παρ' ἡμῶν αὐτῷ ἐπαγομένοις· δηλαδὴ, τῶν παρ' αὐτῷ καθ' ἡμῶν πεπραγμένων ὑπομνημάτων ἀναγινωσκομένων ἐπὶ τῆς ἁγίας συνόδου· δι' ὧν δυνάμεθα ἀποδεῖξαι αὐτὸν καὶ ἀλλότριον ὄντα τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ αἵρεσιν ἀσεβείας πεπληρωμένην κρατύναντα, καὶ ἀδίκως ἡμᾶς καθελόντα, καὶ τὰ δεινὰ ἡμᾶς κατεργασάμενον, θείων καὶ προσκυνουμένων ὑμῶν μανδάτων καταπεμφθέντων τῇ ἁγίᾳ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων· ἐφ' ᾧ τε ἡμῶν καὶ τοῦ προειρημένου Διοσκόρου ἀκοῦσαι, καὶ ἀνενεγκεῖν εἰς γνῶσιν τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας πάντα τὰ πραττόμενα πρὸς τὸ παριστάμενον τῷ ἀθανάτῳ ὑμῶν κορυφῇ. καὶ τούτου τυχόντες, ἀδιαλείπτως εὐχὰς ἀναπέμψομεν ὑπὲρ τοῦ αἰωνίου ὑμῶν κράτους, θειότατοι βασιλεῖς.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· διαλυέσθω τὰ ἐπαγόμενα. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· ἐκέλευσεν ὁ εὐλαβέστατος βασιλεὺς σύνοδον συγκροτηθῆναι καὶ δι' συγκροτεῖται κατὰ θεῖον νεῦμα τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως ἡμῶν. περὶ δὲ τῶν πεπραγμένων διὰ τὸν γενόμενον ἐπίσκοπον τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἁγίας ἐκκλησίας Φλαβιανὸν, ὑπομνήματά εἰσι πεπραγμένα ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, καὶ παρακαλῶ ἀναγνωσθῆναι. Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπε· τὰ αὐτὰ καὶ ἡμεῖς ἐξαιτοῦμεν. Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· πάντα τὰ ἐν τῇ ὑποθέσει ταύτῃ πεπραγμένα, κατὰ τάξιν ἀναγινωσκέσθω· καὶ πρὸ τῆς ἀναγνώσεως, Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· παρακαλῶ τὴν ὑμετέραν μεγαλοπρέπειαν, ἐν πρώτοις τὰ τῆς πίστεως γυμνασθῆναι. Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· πρὸς τὴν κατηγορίαν ἀποκρίνασθαί σε προσήκει. ὅθεν ἀνέχου τῶν πεπραγμένων γενέσθαι ἀνάγνωσιν, ὅπερ καὶ αὐτὸς γενέσθαι ἐξῄτησας. Κωνσταντῖνος, ὁ καθω-

Epistola Eusebii episcopi Dorylæi ad Imperatores Valentinianum & Marcianum.

Religiosissimis & piissimis Imperatoribus nostris Flaviis Valentiniano & Marciano perpetuis Augustis, ab Eusebio humillimo episcopo Dorylæi, faciente verba pro se & pro orthodoxa fide, & sanctæ memoriæ quondam Flaviano episcopo Constantinopolitanæ civitatis.

PRopositum est clementiæ vestræ, universis quidem sibi subditis providere, & manum porrigere omnibus injuste oppressis, præcipue tamen fungentibus sacerdotio: in hoc divinitati placentes, a qua vobis imperare & dominari sub hoc sole donatum est. Ergo quoniam multa & dira, & contra omnem consequentiam, fides quæ in Christum est, & nos sumus perpessi a reverentissimo Dioscoro episcopo Alexandriæ magnæ civitatis; adimus vestram pietatem, supplicantes justitiam promereri. Causa autem in his est. In nuper facto concilio in Ephesiorum metropoli, quod utile fuit non fieri, ut non malis & perturbationibus universum mundum replesset, suavis iste Dioscorus pro nihilo ponens justitiæ rationem & Dei timorem, similis constitutus & consentaneus Eutychi vaniloquo & hæretico, occultus autem multis, sicut postea seipsum manifestavit, inveniens tempus ex facta a me adversus Eutychem ejus similem accusatione, & sententia in eum a sanctæ memoriæ Flaviano episcopo prolata; multitudinem seditiosorum populorum congregans, & potentiam sibi pecuniis acquirens; piam religionem Catholicorum, quantum ad ipsum pertinet, violavit, & perfidiam Eutychis monachi, quæ olim a sanctis Patribus reprobata est, confirmavit. Quoniam igitur non modica sunt, quæ ab ipso usurpata sunt adversus Christi fidem & adversus nos, provoluti precamur vestram clementiam, ut præcipiatis [a] reverentissimum episcopum Dioscorum respondere de his, quæ a nobis ei ingeruntur: relictis sine dubio in hoc concilio monimentis ab eo contra nos gestis, per quæ possumus ostendere, eum & alienum esse a Catholica fide, & impietate repletam hæresim [b] roborasse, & injuste nos damnantem, & gravia in nos operatum; sacrum & venerabile vestrum mandatum dirigentes sanctæ & universali synodo religiosissimorum episcoporum; quo possit inter nos & præfatum Dioscorum audire, & perferre ad scientiam vestræ pietatis omnia quæ geruntur, ob quod placuerit vestræ clementiæ: quod consecuti incessanter offeremus Deo preces pro vestro æterno imperio, sacratissimi Imperatores.

Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Solvantur quæ ingeruntur. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Præcepit piissimus Imperator synodum celebrari, quæ secundum sacrum nutum piissimi Imperatoris nostri congregata est. De his autem quæ gesta sunt propter Constantinopolitanæ sanctæ ecclesiæ quondam episcopum Flavianum, monimenta sunt facta in sancto concilio, & ea postulo recenseri. Eusebius religiosissimus episcopus Dorylæi dixit: Hæc & nos postulamus. Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Omnia quæ in hoc negotio subsecuta sunt, per ordinem recitentur. Et antequam legerentur, Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Supplico vestram magnificentiam, in primis quæ de fide sunt examinari. Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Interim adversus accusationem te convenit respondere. Ergo sustine actorum fieri lectionem, quod & ipse fieri postulasti. Constantinus devotissi-

a Forte, πι

b Forte, γε

a al. religiosissimum

b al. renovasse

ACTIO PRIMA.

mus a secretis consistorii dixit: Habentur sacræ litteræ, [a] sæpius directæ pro synodo pridem facta, præ manibus ad legendum. *Et ex codice recitavit.*

[a] al. diversimode.

Epistola divæ memoriæ Theodosii Imperatoris, ad Dioscorum Alexandriæ episcopum.

Imperatores Cæsares Theodosius & Valentinianus, victores ac triumphatores, maximi, semper venerabiles, Augusti, Dioscoro.

EPHESI ACTA.

CUnctis constitit manifestum, quia nostra reipublicæ status & omnia humana, divina pietate moderantur, atque firmantur. Deo enim propitio constituto, prospere & secundum vota nostra gubernari res & proficere solent. Imperium ergo divino nutu sortiti, subditis pro pietate & mansuetudine similiter necessario plurimam solicitudinem impertimus, quatenus & vera religio, & nostra respublica cultu Dei purissimo & pietate firmata præfulgeat. Quoniam igitur in præsenti subita emergente dubitatione, ad catholica & apostolica doctrina, ac nostræ fidei custodiam, quæ ut fit, diversis sententiis impugnata, conturbat & confundit hominum sensus & animas; intolerabile duximus, hujusmodi delictum contemnere, ne per talem negligentiam ipsi Deo inferre contumelias videremur. Ideoque sanximus, in unum sanctissimos & Deo placitos convenire viros, quibus pro pietate catholica, atque vera fide plurimus sermo est, ut universa quidem talis vana dubitatio, subtili proposita inquisitione solvatur, vera autem & Deo amica fides Catholica firmetur. Igitur & tua sanctitas, sumptis secum decem reverentissimis metropolitis episcopis, qui sub tua degunt diœcesi, & aliis similiter decem sanctis episcopis sermone & vita ornatis, qui in doctrina & scientia recta & immaculata fidei apud cunctos eminent, proximis Kalendis Augusti Ephesum metropolim Asiæ convenire absque ulla dilatione festinet, nullo scilicet alio præter prædictos viros sanctam synodum molestante: quatenus universis sanctissimis & beatissimis episcopis, quos convenire per sacras nostras epistolas sanximus, ad prædictam concurrentibus civitatem, & subtilissime investigantibus & quærentibus, omnis de medio error contrarius auferatur: catholica autem doctrina & orthodoxæ fidei salvatoris nostri Christi amicissima solidetur, & consuete effulgeat: quod universi in posterum inconcussum, Deo propitio, & intemeratum custodiant. Si quis vero tam necessariam & Deo amicam synodum prætermiserit, & non omni virtute secundum prædictum tempus ad præfinitum locum pervenerit, nullam excusationem neque apud Deum, neque apud nostram inveniet pietatem. Sacerdotalem enim conventum non nisi quis mala propria conscientia sauciatus evitat. Theodoretum sane episcopum Cyri civitatis, quem pridem jussimus suæ [b] soli vacare ecclesiæ, sancimus non prius ad sanctam synodum convenire, nisi universo sancto placuerit convenienti concilio & ipsum concurrere, & pariter interesse. Si vero aliqua discordia de eo emerserit, absque illo sanctam synodum convenire, & quæ [c] jussa sunt ordinare præcipimus. Datum tertio Kalendas Aprilis, Constantinopoli, [d] Zenone & Postumiano viris clarissimis Consulibus.

[b] mss. solæ.

[c] al. justa.

[d] Post Zenonis & Postumiani virorum clarissimorum consulatum, *in Græco.*

ANNO CHRISTI 451.

A σηκρητάριος τοῦ θείου κωνσιστωρίου, εἶπεν· ἔστι τὰ θεῖα γράμματα, τὰ διαφόρως ἀποσταλέντα περὶ τῆς συνόδου τῆς πρώην γενομένης, μετὰ χεῖρας, καὶ ἀναγνώσομαι. καὶ ἀπὸ κώδικος ἀνέγνω.

Ἐπιστολὴ τοῦ τῆς θείας λήξεως αὐτοκράτορος Θεοδοσίου, τῷ εὐλαβεστάτῳ Διοσκόρῳ ἐπισκόπῳ Ἀλεξανδρείας.

Αὐτοκράτορες Καίσαρες, Θεοδόσιος, καὶ Οὐαλεντινιανὸς, νικηταὶ, τροπαιοῦχοι, μέγιστοι, ἀεισέβαστοι, Αὔγουστοι, Διοσκόρῳ.

ΑΠασι δῆλον καθέστηκεν, ὅπερ ἡ τῆς ἡμετέρας πολιτείας κατάστασις, καὶ πάντα τὰ ἀνθρώπινα, τῇ περὶ τὸ θεῖον εὐσεβείᾳ συνέχεταί τε καὶ κρατύνεται· καὶ τοῦ κρείττονος ἀρωγοῦ τυγχάνοντος, δεξιῶς καὶ κατὰ γνώμην προβαίνειν πέφυκε καὶ διευθύνεσθαι τὰ πράγματα. Βασιλεύειν τοίνυν παρὰ τῆς θείας λαχόντες προνοίας, τῆς τῶν ὑπηκόων εὐσεβείας τε καὶ εὐπραγίας ἀναγκαίως πλείστην ὅσην φροντίδα ποιούμεθα· ὥστε καὶ τὴν ἀληθῆ θρησκείαν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς πολιτείαν, τῇ περὶ τὸ κρεῖττον εἰλικρινεῖ θεραπείᾳ τε καὶ εὐσεβείᾳ συγκροτουμένας, ἐκλάμπειν. ἐπεὶ τοίνυν ἐπὶ τοῦ παρόντος τινὸς ἀνακυψάσης ἐξαίφνης ἀμφιβολίας περὶ τῆς τοῦ καθολικοῦ καὶ ἀποστολικοῦ δόγματος τῆς ἡμετέρας ὀρθοδόξου πίστεως παραφυλακῆς, ἥ τις, ὡς εἰκὸς, διαφόροις ἐννοίαις διελκυσθεῖσα, διαταράττει τε καὶ συγχεῖ τὰς τῶν ἀνθρώπων αἰσθήσεις τε καὶ ψυχάς. ἐν ἀνεκτὸν ἐνομίσαμεν τὸ τοιοῦτον ἀτόπημα περιιδεῖν, ὡς ἂν μὴ τοῦτο προφθῆν εἰς ὕβριν αὐτοῦ τοῦ κρείττονος ἀναφέρειν δόξειεν, ἐθεσπίσαμεν κατὰ ταυτὸ συνελθόντων ὁσιωτάτων καὶ θεοφιλεστάτων ἀνδρῶν, οἷς πλεῖστος εὐσεβείας τε, καὶ τῆς ὀρθοδόξου καὶ ἀληθινῆς πίστεως λόγος καθέστηκε, πᾶσαν μὲν τὴν τοιαύτην, ἀκριβοῦς ζητήσεως προτεθείσης, διαλυθῆναι ματαίαν ἀμφισβήτησιν, τὴν δὲ ἀληθῆ καὶ τῷ Θεῷ φίλην, τουτέστι, τὴν ὀρθόδοξον κρατυνθῆναι πίστιν. καὶ ἡ σὴ τοιγαροῦν ὁσιότης προσλαβομένη σὺν ἑαυτῇ δέκα μὲν εὐλαβεστάτους ἐπισκόπους τῶν ὑπὸ τὴν αὐτὴν διοίκησιν μητροπολίτας, ἑτέρους δὲ δέκα ὁσιωτάτους ἐπισκόπους, λόγῳ τε καὶ βίῳ κεκοσμημένους, ὀρθότητι, καὶ τῆς ἀπλανοῦς καὶ ἀληθινῆς πίστεως εἰδήσει τε καὶ διδασκαλίᾳ παρὰ πᾶσιν ἐκλάμποντας, ταῖς πρώτως καλάνδαις Αὐγούσταις, τὴν Ἐφεσίων μητρόπολιν τῆς Ἀσίας καταλαβεῖν ἀνυπερθέτως σπουδάσει μηδενὸς ἑτέρου δηλαδὴ παρὰ τοὺς προειρημένους τῇ ἁγιωτάτῃ συνόδῳ παρενοχλήσοντος· ὡς ἂν πάντων ἁπλῶς τῶν ὁσιωτάτων καὶ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, οὓς συνελθεῖν διὰ θείων ἡμῶν συλλαβῶν ἐθεσπίσαμεν, κατὰ τὴν προγεγραμμένην συνδραμόντων πόλιν, καὶ * ἀκριβεστάτην προτεθέντων ἐρευνάν τε καὶ ζήτησιν, πᾶσα μὲν ἐκποδὼν σκαιὰ γένηται πλάνη, κρατυνθείη δὲ καὶ συνήθως ἐκλάμψοι τὸ τῆς ὀρθοδόξου καὶ ἀληθινῆς καὶ προσφιλεστάτης τῷ σωτῆρι ἡμῶν Χριστῷ πίστεως δόγμα· ὅπερ ἅπαντες εἰς τὸν ἑξῆς χρόνον ἀσάλευτον καὶ ἀπαράβατον παραφυλάξουσιν, ἀρωγοῦ ὄντος τοῦ κρείττονος. εἰ δέ τις τὴν οὕτως ἀναγκαίαν καὶ τῷ Θεῷ φίλην παριδεῖν ἕλοιτο σύνοδον, καὶ μὴ πάσῃ δυνάμει κατὰ τὸν προειρημένον καιρὸν τὸν ἀφορισθέντα καταλάβοι τόπον, οὐδεμίαν ἕξει παρὰ τῷ κρείττονι, ἢ παρὰ τὴν ἡμετέραν εὐσέβειαν ἀπολογίαν· ἱερατικὴν δὲ παραιτούμενος συνέλευσιν ὁ μὴ ἀγαθῷ συνειδότι τὴν ψυχὴν ἀναγκαίως πληγήσεται. Θεοδώρητον μέντοι τὸν ἐπίσκοπον Κύρου τῆς πόλεως, ὃν ἤδη ἐκελεύσαμεν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ μόνῃ ἐκκλησίᾳ σχολάζειν, θεσπίζομεν μὴ πρότερον ἐλθεῖν εἰς τὴν ἁγίαν σύνοδον, ἐὰν μὴ πάσῃ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ συνελθούσῃ δόξῃ καὶ αὐτὸν παραγενέσθαι τῆς αὐτῆς ἁγίας συνόδου. εἰ δὲ περὶ αὐτοῦ διχόνοιά τις ἀνακύψῃ, χωρὶς αὐτοῦ τὴν ἁγίαν σύνοδον συνελθεῖν, καὶ ποιῆσαι τὰ κελευσθέντα προστάττομεν. ἐδόθη τῇ πρὸ τριῶν καλανδῶν Ἀπριλίων, ἐν Κωνσταντινουπόλει, μετὰ τὴν ὑπατείαν Ζήνωνος καὶ Ποστουμιανοῦ τῶν λαμπροτάτων.

* Forte, ἀκριβεστάτης

E Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κωνσιστωρίου εἶπεν· τῷ αὐτῷ τύπῳ ἐγράφη καὶ τοῖς ἄλλοις εὐλαβεστάτοις ἐπισκόποις, ὥστε παραγενέσθαι εἰς τὴν σύνοδον. Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπεν· εἰσίτω καὶ ὁ εὐλαβέστατος Θεοδώρητος, κοινωνήσων τῇ συνόδῳ· ἐπειδὴ καὶ ἀποκατέστησεν

Constantinus devotissimus a secretis sacri consistorii dixit: Eodem tenore scriptum est, & aliis reverentissimis episcopis, ut in synodum convenirent. Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Ingrediatur & reverentissimus episcopus Theodoretus, ut sit particeps synodi, quia & restituit ei

ANNO CHRISTI 451.

αὐτοῦ τῆς ἐπισκοπῆς ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Λέων, καὶ ὁ θειότατος καὶ εὐσεβέστατος βασιλεὺς παρεῖναι αὐτὸν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ ἐκέλευσε· καὶ εἰσελθόντος Θεοδωρήτου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου, οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ Ἰλλυριανοί, καὶ Παλαιστινοὶ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· ἐλεήσατε· ἡ πίστις ἀπόλλυται· οἱ κανόνες τοῦτον ἐκβάλλουσι· τοῦτον ἔξω βάλε. Οἱ ἀνατολικοί, καὶ Ποντικοί, καὶ Ἀσιανοί, καὶ Θρᾷκες εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· εἰς ἄγραφα ὑπεγράψαμεν, ἐτύφθημεν, καὶ ὑπεγράψαμεν. τοὺς Μανιχαίους ἔξω βάλε· τοὺς ἐχθροὺς Φλαβιανοῦ ἔξω βάλε. τοὺς ἐχθροὺς τῆς πίστεως ἔξω βάλε. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· Κύριλλος διὰ τί ἐκβάλλεται, ὁ παρὰ τούτου ἀναθεματισθείς; Οἱ ἀνατολικοί, καὶ Ποντικοί, καὶ Ἀσιανοί, καὶ Θρᾷκες εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν. Διόσκορον τὸν φονέα ἔξω βάλε· Διοσκόρου τὰς πράξεις τίς οὐκ οἶδεν; Οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ Ἰλλυριανοί, καὶ Παλαιστινοὶ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· πολλὰ τὰ ἔτη τῆς Αὐγούστας. Οἱ ἀνατολικοί, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· τοὺς φονέας ἔξω βάλε. Οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· ἡ Αὐγούστα Νεστόριον ἐξέβαλε· πολλὰ τὰ ἔτη τῆς ὀρθοδόξου· ἡ σύνοδος Θεοδώρητον οὐ δέχεται. Θεοδώρητος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος παρελθὼν ἐν τῷ μέσῳ, εἶπε· δεήσεις ἐπιδέδωκα τοῖς θειοτάτοις, καὶ εὐσεβεστάτοις, καὶ φιλοχρίστοις δεσπόταις τῆς οἰκουμένης· καὶ διηγησάμην τὰς εἰς ἐμὲ γενομένας σφαγάς, καὶ ἀξιῶ ταύτας ἐξετασθῆναι. Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· Θεοδώρητος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τὸν οἰκεῖον ἀπολαβὼν τόπον παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς μεγαλωνύμου Ῥώμης, εἰσῆλθε νῦν κατηγόρου τάξιν ἐπέχων. ὅθεν ἀνάσχεσθε ὑπὲρ τοῦ μὴ σύγχυσιν γενέσθαι τῇ ἀκροάσει, τὰ ἀρχῆ λαβόντα περανθῆναι· πρόκριμα γὰρ ἀπὸ τοῦ παρεῖναι τὸν εὐλαβέστατον Θεοδώρητον οὐδενὶ γενήσεται, φυλαττομένου δηλονότι μετὰ ταῦτα παντὸς λόγου καὶ ὑμῖν, καὶ αὐτῷ, εἴ τινα ἀμοιβαίως ἐγυμνάζειν βουληθείητε· εἰ καὶ τὰ μάλιστα ἐν τοῖς ἀγράφοις φαίνεται ὀρθοδοξίαν αὐτῷ μαρτυρῶν ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Ἀντιοχέων μεγαλοπόλεως· καὶ μετὰ τὸ καθεσθῆναι ἐν τῷ μέσῳ Θεοδώρητον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον, οἱ ἀνατολικοί, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· ἄξιος, ἄξιος. Οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν, μὴ λέγετε αὐτὸν ἐπίσκοπον· οὐκ ἔστιν ἐπίσκοπος, τὸν θεομάχον ἔξω βάλε, τὸν Ἰουδαῖον ἔξω βάλε. Οἱ ἀνατολικοί, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· τὸν ὀρθόδοξον τῇ συνόδῳ· τοὺς στασιαστὰς ἔξω βάλε· τοὺς φονέας ἔξω βάλε. Οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· τὸν θεομάχον ἔξω βάλε· τὸν ὑβρίσαντα τὸν Χριστὸν ἔξω βάλε. πολλὰ τὰ ἔτη τῆς Αὐγούστας· πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως· τοῦ ὀρθοδόξου βασιλέως πολλὰ τὰ ἔτη. Κύριλλος οὗτος ἀναθεμάτισεν. Οἱ ἀνατολικοί, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐξεβόησαν· τὸν φονέα Διόσκορον ἔξω βάλε. Οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· πολλὰ τὰ ἔτη τῆς συγκλήτου· φωνὴν οὐκ ἔχει· ἐπὶ πάσης τῆς συνόδου καθῄρηται. Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τραϊανουπόλεως Ῥοδόπης, ἀναστὰς εἶπε· καὶ παρ' ἡμῶν Θεοδώρητος καθῄρηται. Οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· καὶ Κυρίλλου Θεοδώρητος κατηγόρησε· Κύριλλον ἐκβάλλομεν, ἐὰν Θεοδώρητον λάβωμεν· οἱ κανόνες τοῦτον ἐξέβαλον· τοῦτον ὁ Θεὸς ἀπεστράφη. Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπον· αἱ ἐκβοήσεις αἱ δημοτικαὶ οὔτε ἐπισκόποις πρέπουσιν, οὔτε τὰ μέρη ὠφελήσουσιν. ἀνάσχεσθε τοίνυν πάντων τὴν ἀνάγνωσιν γενέσθαι. Οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· ἕνα ἐκβάλετε, καὶ πάντες ἀκούομεν, δι' εὐσέβειαν κράζομεν, διὰ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ταῦτα λέγομεν. Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· μᾶλλον ἀνάσχεσθε κατὰ Θεὸν τὴν ἀκρόασιν γενέσθαι, καὶ συγχωρήσατε πάντα κατὰ τάξιν ἀναγνωσθῆναι. καὶ ἡσυχασάντων πάντων, Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος μαγιστριανός, καὶ σηκρητάριος, τοῦ θείου κονσιστωρίου, ἀνέγνω ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κώδικος.

ACTIO PRIMA.

A episcopatum sanctissimus archiepiscopus Leo, & sacratissimus & piissimus Imperator sanxit eum adesse sanctæ synodo. Et ingresso Theodoreto reverentissimo episcopo, Ægyptii & Illyriciani & Palæstini reverentissimi episcopi clamaverunt: Misseremini, fides perit: istum canones ejiciunt; hunc foras mitte, magistrum Nestorii foras mitte. Orientales & Pontici, & Asiani & Thraces reverentissimi episcopi clamaverunt: Nos in pura charta subscripsimus; cæsi sumus, & ita subscripsimus. Manichæos foras mitte, inimicos Flaviani foras mitte, adversarios fidei foras mitte. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Cyrillus cur ejicitur, qui ab ipso est anathematizatus? Orientales & Pontici & Asiani & B Thraces reverentissimi episcopi clamaverunt: Dioscorum homicidam foras mitte. Dioscori acta quis ignorat? Ægyptii & Illyriciani & Palæstini reverentissimi episcopi clamaverunt: Multos annos Augustæ. Orientales & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Homicidas foras mitte. Ægyptii & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Augusta Nestorium ejecit: multos annos catholicæ Augustæ. Synodus Theodoretum non suscipit. Theodoretus reverentissimus episcopus transiens in medium dixit: Preces obtuli sacratissimis & piissimis & Christianissimis mundi dominis, & enarravi quæ in me acta sunt [a] funera, & precor has perlegi. Gloriosissimi C judices & amplissimus senatus dixerunt: Theodoretus reverentissimus episcopus proprium recipiens locum a sanctissimo episcopo inclytæ urbis Romæ, in locum nunc accusatoris ingressus est. Unde patiamini, ea quæ inchoata sunt finiri; ut ne aliqua confusio auditorio fiat. Præjudicium enim ex præsentia reverentissimi Theodoreti episcopi nulli generabitur, reservata videlicet post hæc omni [b] accusatione & vobis & illi, & quæ invicem exercere volueritis: maxime cum & sine scriptis appareat ei testimonium catholicæ fidei perhibens reverentissimus episcopus Antiochiæ magnæ civitatis. Et postquam sedit in medio reverentissimus episcopus Theodoretus, Orientales & qui cum D ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Dignus, dignus. Ægyptii & qui cum ipsis reverentissimi clamaverunt: Nolite eum dicere episcopum, non est episcopus: impugnatorem Dei foras mitte, Judæum foras mitte. Orientales & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Orthodoxum synodo, seditiosos foras mitte, homicidas foras mitte. Ægyptii & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Impugnatorem Dei foras mitte: qui [c] injuriam dixit in Christum foras mitte. Multos annos Augustæ, multos annos Imperatori, catholico Imperatori multos annos. Cyrillum iste anathematizavit. Orientales & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Homici-E dam Dioscorum foras mitte. Ægyptii & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Multos annos Senatui. Vocem non habet: coram universo synodo damnatus est. Basilius reverentissimus episcopus Trajanopolis provinciæ Rhodopæ exsurgens dixit: Et a nobis Theodoretus damnatus est. Ægyptii & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Et Cyrillum Theodoretus accusavit. Cyrillum ejicimus, si Theodoretum acceperimus. Canones istum ejiciunt: hunc Deus aversatus est. Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Acclamationes istæ populares neque episcopos decent, neque partes juvant. Patiamini ergo universorum fieri lectionem.

Ægyptii & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Unum ejicite, & omnes audimus. Pro pietate clamamus, pro Catholica fide hæc dicimus. Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Magis acquiescite secundum Deum audientiam fieri, & permittite omnia secundum ordinem recenseri. Et quiescentibus cunctis, Constantinus devotissimus agens in rebus, & a secretis sacri consistorii, ex eodem codice recitavit.

[a] al. vulnera apud Facund. l. 5. c. 3.

[b] al. ms. causatione.

[c] al. ms. Injuriavit Christum.

EPHESI ACTA, ET CHALCEDONE LECTA.

Sacræ litteræ scriptæ venerandissimo episcopo Alexandriæ Dioscoro.

Pervenit ad nostræ serenitatis auditum, quia multi reverentissimi orientalium archimandritæ simul cum catholicis populis adversus quosdam episcopos, qui Nestoriana impietate ægrotare dicuntur, in quibusdam orientalium civitatibus constituti, laborarent, & pro catholica fide contenderent. Hac ergo de causa nostræ [a] *serenitati complacuit, religiosissimum presbyterum & archimandritam Barsumam, puritate vitæ & catholica fide probatissimum, adesse Ephesinæ civitati, & tenentem locum cunctorum orientalium archimandritarum, considere tam tuæ sanctitati, quam universis sanctissimis patribus ibidem convenientibus; quatenus Deo placita de omnibus sententia proferatur. Dignetur proinde tua religio, pervidens quia omnis nobis est pro catholica fide solicitudo, affectuose & prædictum reverentissimum archimandritam suscipere, & operam dare, vestræ cum sanctæ synodi participem fieri. Data Idibus Maii,* [b] *Theralli,* [c] *Protogene viro clarissimo Consule, & qui fuerit nuntiatus.*

Eodem tenore scriptum est Juvenali reverentissimo episcopo Hierosolymorum. Idem ipse de eodem codice recitavit.

[a] al. In Græco, divinitati.

[b] al. in Thevallo.

[c] al. consulatu Protogenis.

Sacræ litteræ, Barsumæ reverentissimo Archimandritæ destinatæ.

Nostram pietatem latere non potuit, in quali sint certamine constituti per Orientem religiosissimi & sanctissimi archimandritæ, pro fide laborantes catholica, & quosdam episcopos in civitatibus Orientis constitutos, Nestorianæ hæreseos participes aversantes, collaborante etiam orthodoxo populo eisdem religiosissimis archimandritis. Quoniam igitur & tua sanctitas pro catholica fide tantum laborem sustinuit, ut ad nostram pervenires pietatem; justum esse duximus, tuam sanctitatem puritate vitæ & catholica fide probabilem, ad Ephesinam pergere civitatem, & locum tenentem omnium religiosissimorum archimandritarum orientalium, considere sanctæ synodo, quæ ibidem disposita est convenire; & cum aliis sanctis patribus & episcopis, quæ sunt Deo placita, ordinare. Datum pridie Idus Maii in Alexandrianis.

Veronicianus devotissimus secretarius sacri consistorii ex eodem codice recitavit sacrum commonitorium datum Elpidio viro spectabili Comiti sacri consistorii.

Sanctæ quidem synodi pridem apud Ephesum factæ, Nestorii impii contra Deum blasphemia exstitit causa: & ideo a sanctis patribus qui ibidem convenerunt, dignam suscepit sententiam. Quoniam igitur & nunc altera iterum contra divinam fidem excitata est dubitatio, secundam hanc Ephesi fieri synodum sanximus, mali radicem omnino excidere festinantes; quo undique conturbationem dogmatis ejicientes, mundam orationis justitiam in cordibus reservemus, & sit hoc reipublicæ munimen, & humanitatis utilitas. Ideo igitur tam tuam clementiam, quam Eulogium virum spectabilem, tribunum & notarium prætorianum, ad ministerium elegimus fidei, sicut probatos, tam in aliis rebus rectissimos, quam circa Dei cultum opinatissimos, & valentes nostris diligenter jussionibus ministrare de his quæ in Epheso a sancta synodo fuerint constituta, & nullum fieri tumultum permittere: sed & si quem videritis conturbationibus & tumultui studentem ad læsionem sanctæ fidei, hunc custodiæ mancipare, & ad nostram perferre notitiam: &

Θεῖον γράμμα, γραφὲν Διοσκόρῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἀλεξανδρείας.

Ἦλθεν εἰς ἀκοὰς τῆς ἡμετέρας γαληνότητος, ὅτι πολλοὶ τῶν εὐλαβεστάτων κατὰ τὴν ἑῴαν ἀρχιμανδριτῶν ἅμα τοῖς ὀρθοδόξοις λαοῖς πρός τινας λεγομένους νοσεῖν τὴν Νεστορίου δυσσέβειαν ἐπισκόπους, ἔν τισι τῶν ἀνατολικῶν, διαγωνίζονταί τε, καὶ ἀγωνίζονται ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. τούτου τοίνυν ἕνεκα ἔδοξε τῇ ἡμετέρᾳ θειότητι, τὸν θεοσεβέστατον πρεσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην Βαρσουμᾶν, ἐπὶ καθαρότητι βίου, καὶ ὀρθοδόξῳ πίστει εὐδοκιμοῦντα, παραγενέσθαι εἰς τὴν Ἐφεσίων πόλιν, καὶ τὸν τόπον ἐπέχοντα πάντων τῶν ἐν τῇ ἀνατολῇ θεοσεβεστάτων ἀρχιμανδριτῶν, συνεδρεῦσαι τῇ σῇ ὁσιότητι, καὶ πᾶσι τοῖς ἐκεῖσε συνερχομένοις ἁγιωτάτοις πατράσιν, ὥστε τὰ τῷ Θεῷ ἀρέσκοντα περὶ πάντων τυπωθῆναι. καταξιωσάτω τοίνυν ἡ σὴ θεοσέβεια, συνορῶσα, ὡς πᾶσα ἡμῖν φροντὶς περὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως καθέστηκεν, εὐμενῶς τε τὸν προειρημένον εὐλαβέστατον ἀρχιμανδρίτην ὑποδέξασθαι, καὶ παρασκευάσαι αὐτὸν τῆς ὑμετέρας ἁγίας συνόδου κοινωνῆσαι. ἐδόθη εἰδοῖς Μαΐαις ἐν Θηραλλῳ, ὑπατείᾳ Πρωτογένους τοῦ λαμπροτάτου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου.

Τῷ αὐτῷ τύπῳ ἐγράφη Ἰουβεναλίῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων. Ὁ αὐτὸς ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κώδικος ἀνέγνω.

Θεῖον γράμμα, καταπεμφθὲν Βαρσουμᾷ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἀρχιμανδρίτῃ.

Οὐκ ἔλαθε τὴν ἡμετέραν εὐσέβειαν, ἐν οἵῳ καθεστήκασιν ἀγῶνι οἱ ἐν τοῖς μέρεσι τῆς ἑῴας θεοσεβέστατοι καὶ ἁγιώτατοι ἀρχιμανδρῖται, τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ὑπερμαχοῦντες, καί τινας τῶν ἐν ταῖς ἀνατολικαῖς πόλεσιν ἐπισκόπων τὴν Νεστορίου δυσσέβειαν νοσοῦντας ἀποστρεφόμενοι, τῶν ὀρθοδόξων λαῶν συναγωνιζομένων τοῖς αὐτοῖς θεοσεβεστάτοις ἀρχιμανδρίταις. ἐπειδὴ τοίνυν καὶ ἡ σὴ ἁγιωσύνη διὰ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν τοσοῦτον ὑπομεμένηκε κάματον, καὶ πρὸς τὴν ἡμετέραν εὐσέβειαν παραγέγονε, δίκαιον εἶναι νομίζομεν τὴν σὴν ὁσιότητα, ἐπὶ καθαρότητι βίου, καὶ ὀρθοδόξῳ πίστει εὐδοκιμοῦσαν, τὴν Ἐφεσίων καταλαβεῖν πόλιν, καὶ τὸν τόπον ἐπέχουσαν πάντων τῶν ἐν τῇ ἑῴᾳ θεοσεβεστάτων ἀρχιμανδριτῶν, συνεδρεῦσαι τῇ ἐκεῖσε τυπωθείσῃ συνελθεῖν ἁγίᾳ συνόδῳ, καὶ μετὰ τῶν ἄλλων ἁγίων πατέρων, καὶ ἐπισκόπων, τὰ τῷ Θεῷ ἀρέσκοντα τυπῶσαι. ἐδόθη τῇ πρὸ μιᾶς εἰδῶν Μαΐων ἐν Ἀλεξανδριαναῖς.

Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κώδικος ἀνέγνω θεῖον ὑπομνηστικὸν, δοθὲν Ἐλπιδίῳ τῷ περιβλεπτῷ κόμητι τοῦ θείου συνεδρίου.

Τῆς μὲν ἤδη γενομένης πρότερον ἐν Ἐφέσῳ ἁγίας συνόδου ἡ Νεστορίου τοῦ δυσσεβοῦς πρὸς τὸν Θεὸν βλασφημία γέγονεν αἰτία· καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἀξίαν παρὰ τῶν συνελθόντων ἐκεῖσε ἁγίων πατέρων ἐδέξατο ψῆφον. ἐπειδὴ δὲ καὶ νῦν ἑτέρα πάλιν ἀμφισβήτησις κατὰ τῆς θείας ἐγήγερται πίστεως, τὴν δευτέραν ταύτην ἐν Ἐφέσῳ γενέσθαι σύνοδον ἐθεσπίσαμεν, πάντη τοῦ κακοῦ τὴν ῥίζαν ἀποτμηθῆναι σπουδάζοντες· ἵνα πανταχόθεν τὴν ταραχὴν ἐκβαλόντες τοῦ δόγματος, καθαρὸν τῆς εὐχῆς φυλάξωμεν ἐπὶ τῶν λογισμῶν τὸ δίκαιον, καὶ γένηται τοῦτο τῆς πολιτείας ἀσφάλεια, καὶ τῶν ἀνθρώπων κέρδος. διὰ τοῦτο τοίνυν τήν τε σὴν θαυμασιότητα, καὶ Εὐλόγιον τὸν περίβλεπτον τριβοῦνον καὶ νοτάριον πραιτωριανὸν, πρὸς τὴν τῆς πίστεως διακονίαν ἐπιλεξάμεθα, ὡς ὑπολημφθέντας τά τε ἄλλα ὀρθῶς, καὶ καθαρῶς τὰ κατὰ τὸ κρεῖττον θρησκεύοντας, καὶ δυναμένους, αὐτοῖς τε τοῖς ἡμετέροις κελεύσμασι γνησίως ἐξυπηρετήσασθαι περὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου πραττομένων, καὶ μηδένα θόρυβον μηδαμόθεν συγχωρῆσαι γενέσθαι. ἀλλὰ καὶ εἴ τινα συνίδητε ταραχαῖς καὶ θορύβοις χαίροντα ἐπὶ βλάβῃ τῆς ἁγιωτάτης πίστεως, τοῦτον ἐν ἀσφαλεῖ ποιήσασθαι, καὶ γνωρίσαι ἡμῖν. καὶ

ἐν τάξει μὲν προβῆναι τὰ τῆς ὑποθέσεως, παρεῖναι δὲ τῇ κρίσει, καὶ παρασκευάσαι ταχεῖαν καὶ ἐπιμεμελημένην παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου δοκιμασίαν γενέσθαι, καὶ γνωρίσαι ἡμῖν, τῶν πρὶν δικασάντων Εὐτυχεῖ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἀρχιμανδρίτῃ, παρόντων μὲν, καὶ ἡσυχαζόντων, τάξιν δὲ δικαστῶν μὴ ἐπεχόντων, ἀλλὰ τὴν κοινὴν πάντων τῶν ἄλλων ἁγίων πατέρων περιμενόντων ψῆφον· ἐπειδὴ τὰ παρ' αὐτῶν κεκριμένα νῦν δοκιμάζεται· μὴ ἐξεῖναι δὲ μηδὲν ἕτερον κινεῖν χρηματικὸν κεφάλαιον, πρὶν ἂν περαιωθῆναι τὰ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ τὴν πολιτικὴν διὰ τῶν πρὸς τὸν περίβλεπτον ἀνθύπατον γραφέντων, καὶ τὴν τοῖς λοιποῖς, ὑμῖν στρατιωτικὴν ἀπεστείλαμεν βοήθειαν· ὥστε ὑμᾶς πρὸς ταῖς οἰκείαις σπουδαῖς καὶ ταύταις ὀχυρωθέντας ταῖς ἐπικουρίαις, ἀρκέσαι διανύσαι πρὸς τὴν τῶν προσταχθέντων πλήρωσιν, τῶν ἄλλων ἁπάντων καλῶν ἀμείνω τυγχάνουσαν, ὅσῳ τὰ θεῖα τῶν ἀνθρωπίνων, καὶ γνώριμα ἡμῖν καταστῆσαι τὰ ἐπὶ ταύτῃ τῇ αἰτίᾳ πραττόμενα.

Τῷ αὐτῷ τύπῳ ἐγράφη καὶ Εὐλογίῳ τῷ περιβλέπτῳ τριβούνῳ καὶ νοταρίῳ.

Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου, ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κώδικος ἀνέγνω θεῖα γράμματα Πρόκλῳ τῷ περιβλέπτῳ ἀνθυπάτῳ Ἀσίας.

Ἐπιστολὴ τοῦ αὐτοκράτορος πρὸς Πρόκλον τὸν Ἀσίας ἀνθύπατον.

Τῆς μὲν ἤδη γενομένης πρότερον ἐν Ἐφέσῳ ἁγίας συνόδου ἡ Νεστορίου τοῦ δυσσεβοῦς εἰς τὸν Θεὸν βλασφημία γέγονεν αἰτία. καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἀξίαν παρὰ τῶν συνελθόντων ἐκεῖσε ἁγίων πατέρων ἐδέξατο ψῆφον. ἐπειδὴ δὲ νῦν καὶ ἑτέρα πάλιν ἀμφισβήτησις κατὰ τῆς θείας ἐγήγερται πίστεως, τὴν δευτέραν ταύτην ἐν Ἐφέσῳ γενέσθαι σύνοδον ἐθεσπίσαμεν, πάντῃ τοῦ κακοῦ τὴν ῥίζαν ἀποτμηθῆναι σπουδάζοντες· ἵνα πανταχόθεν τὴν ταραχὴν ἐκβαλόντες τοῦ δόγματος, καθαρὸν τῆς ἀρχῆς φυλάττωμεν ἐπὶ τῶν λογισμῶν τὸ δίκαιον, καὶ γένηται τοῦτο τῆς πολιτείας ἀσφάλεια, καὶ τῶν ἀνθρωπίνων καλῶν. διὰ τοῦτο καὶ Ἐλπίδιον τὸν περίβλεπτον κόμητα θείου ἡμῶν συνεδρίου, καὶ Εὐλόγιον τὸν περίβλεπτον τριβοῦνον καὶ νοτάριον πρὸς τὴν ὑπόθεσιν ἐπελεξάμεθα, ὡς πρέποντας τῇ ὑποθέσει διακονήσασθαι, ἱκανῶς ἐπὶ ταύτῃ μαρτυρηθέντας· οἷς βουλόμεθα πρὸς τὴν χρείαν παρὰ σοῦ συνεισενεχθῆναι βοήθειαν, ταραχὴν μὲν ἐξελάσαι τῶν πραττομένων ἐπιτραπῆναι, μηδένα μηδαμόθεν συγχωρῆσαι γενέσθαι θόρυβον κελευσθεῖσαν παρὰ τῆς ἡμετέρας γαληνότητος. παρ' ὧν εἰ καταμάθοιμεν ἠμεληκέναι σε τῶν θεσπισθέντων, καὶ μὴ πρὸς ἃ βούλονται, διακονήσασθαι, τὴν βλάβην τὴν σὴν ῥᾳθυμίαν γενέσθαι προστάξομεν.

Ὁ αὐτὸς καθωσιωμένος Βερονικιανὸς σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου, ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κώδικος ἀνέγνω.

Ἐπιστολὴ τοῦ αὐτοκράτορος πρὸς τὴν δευτέραν ἐν Ἐφέσῳ σύνοδον.

Τῇ ἁγιωτάτῃ συνόδῳ τῇ ἐν Ἐφέσῳ.

Ἐβουλόμεθα μὲν ἔξω πάσης ταραχῆς τὰς ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας * καθεστάναι, καὶ ὑμᾶς τοὺς ὑμετέραις ἁγιωτάταις ἐκκλησίαις προσκαρτεροῦντας, συνήθως τὰ πρὸς τὴν τοῦ κρείττονος θεραπείαν ἱερουργεῖν, καὶ μὴ τοσοῦτον ὑμῖν προσγενέσθαι πόνον τι καὶ συντριβήν. ἐπειδὴ δὲ ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Φλαβιανός τινα περὶ τῆς ἁγίας πίστεως ἀνακινεῖν ἐβουλήθη πρὸς τὸν εὐλαβέστατον ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, καὶ κριτήριον συναγαγὼν, τινὰ πράττειν ἤρξατο· ἡμεῖς μὲν πολλάκις ἀποστείλαντες πρὸς τὸν αὐτὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον, ἐβουλήθημεν ἀναστῆναι τὴν κινουμένην ταραχὴν, πεπεισμένοι ἀρκεῖν ἡμῖν τὴν παραδοθεῖσαν παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ ὀρθόδοξον πίστιν, ἣν καὶ ἡ ἁγία σύνοδος ἡ ἐν Ἐφέσῳ ἐβεβαίωσεν. ἐπειδὴ δὲ πολλάκις ἡμῶν δυσωπούντων τὸν αὐτὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον ἀποστῆναι τῆς τοιαύτης ζητήσεως, ὥστε μὴ ἐκεῖθεν αἴτιον γενέσθαι θορύβου πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ, οὐκ ἠνέσχετο· ἐνοήσαμεν, ὅπερ οὐκ ἔστιν ἀσφαλὲς παρούσης τῆς ἁγίας ὑμῶν

* Forte, συνεστάναι

causam quidem ordine provenire, interesse autem judicio, & operam dare celerem; & circumspectam probationem a sancta synodo fieri, & nobis cognitam facere: his qui pridem Eutychetis religiosissimi archimandritæ judices exstiterunt, præsentibus quidem & tacentibus, nullum tamen judicantium habentibus locum, sed communem aliorum omnium sanctorum patrum sententiam exspectantibus: quoniam ea quæ dudum ab ipsis judicata sunt, nunc retractantur. Non licere autem ullum aliud movere ex pecuniariis capitulis, antequam ea quæ de fide sunt catholica, effectui mancipentur. Ideo namque & civile per litteras, quas ad virum spectabilem Proconsulem, ac reliquos scripsimus, & militare vobis auxilium delegavimus; quatenus & vos super proprium studium his fulti auxiliis, sufficere possitis ad ea quæ præcepimus adimplenda: quæ tanto aliis omnibus bonis meliora sunt, quanto solent humanis divina præcellere: & quæ in hac causa fuerint constituta, ad nostram perferre notitiam.

Eodem tenore, Eulogio etiam viro spectabili, tribuno & notario scriptum est.

Veronicianus vir devotus a secretis sacri consistorii, ex ipso codice recitavit.

Sacræ litteræ directæ Proclo viro spectabili Proconsuli Asiæ.

Sancta quidem synodi pridem apud Ephesum factæ, Nestorii impii contra Deum blasphemia exstitit causa: & ideo a sanctis patribus ibidem convenientibus dignam suscepit sententiam. Quoniam igitur nunc & altera iterum contra divinam fidem excitata est dubitatio, secundam hanc in Epheso fieri synodum sanximus, mali radicem omnino excidere cupientes: quo undique conturbationes dogmatis ejicientes, mundam orationis justitiam in cordibus reservemus, & fit hoc reipublicæ munimen, & humanitatis utilitas. Ideo igitur & Elpidium virum spectabilem, comitem sacri nostri consistorii, & Eulogium virum spectabilem, tribunum & notarium, ad hanc causam elegimus, sicut dignos hoc administrare negotium, & idoneos multorum testimonio comprobatos: quibus volumus necessarium a te conferri præsidium, per quos omnis ab his quæ aguntur, conturbatio repellatur, & ex nostra serenitatis jussione nullus tumultus fieri permittatur. A quibus si fuerimus edocti, nostræ a te mansuetudinis præcepta neglecta; & non in omnibus, quibus voluerint, obsecutum, tuam læsionem ex tua negligentia fieri decernemus.

Idem devotissimus Veronicianus a secretis sacri consistorii ex eodem codice recitavit.

Imperatoris epistola ad synodum Ephesinam secundam.

Sanctissimæ synodo Ephesinæ.

Vellemus quidem absque ulla conturbatione sanctas ecclesias Dei persistere, & vos sanctis imminentes ecclesiis consuete ea quæ ad divinitatis placationem pertinent celebrare, & non tantum vobis laborem & afflictionem fieri. Sed quoniam beatissimus episcopus Flavianus aliqua de sancta fide movere voluit adversus reverentissimum archimandritam Eutychem, & concilium congregans, aliqua cœpit agere: nos quidem sæpius dirigentes ad eumdem beatissimum episcopum, voluimus, quæ mota est, conturbationem compescere; persuasi sufficere nobis traditam a sanctis patribus in Nicæna synodo catholicam fidem; quam & sancta synodus quæ in Epheso facta est, confirmavit. Sed quoniam sæpius a nobis rogatus idem beatissimus episcopus desistere a tali quæstione, ne conturbatio universitati fieret, minime acquievit: cogitantes non esse tutum, absque vestra san-

cta synodo, & ubique sanctarum ecclesiarum præsulibus hujusmodi quæstionem de fide renovari, necessarium duximus vestram convenire sanctitatem, quatenus vos, quæ hic acta sunt, cognoscentes, & quæstionem motam, & omnem diabolicam stirpem possitis evellere, & eos qui impii Nestorii blasphemiam sectantur, aut retinent, a sanctis ecclesiis repellere; catholicam vero fidem firmissimam & inconcussam custodiri disponere: quoniam nostra omnis spes, & nostri imperii firmitas ex catholica fide & vestris sanctis orationibus pendet.

Idem devotissimus Veronicianus a secretis sacri consistorii ex eodem codice recitavit.

A συνόδου, καὶ τῶν πανταχοῦ προεστώτων τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν, τοιαύτην ζήτησιν περὶ πίστεως ἀνακινεῖσθαι, ἀναγκαῖον ἐνομίσαμεν συνελθεῖν τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην· ὥστε ὑμᾶς τὰ πεπραγμένα ἐνταῦθα καταμαθόντας, καὶ τὴν κινηθεῖσαν ζήτησιν, πᾶσαν μὲν διαβολικὴν ἐκκόψαι ῥίζαν, καὶ τοὺς τὴν τοῦ ἀσεβοῦς Νεστορίου βλασφημίαν ζηλοῦντας ἢ σεμνοποιοῦντας, ἐκ τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν ἐκβαλεῖν, καὶ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν βεβαίαν καὶ ἀσάλευτον τηρῆσαι διαφυλαχθῆναι· ἐπειδήπερ πᾶσα ἡ ἡμετέρα ἐλπίς, καὶ ἡ τῆς ἡμετέρας βασιλείας ἰσχύς, τῆς εἰς τὸν Θεὸν ὀρθοδόξου πίστεως ἤρτηται, καὶ τῶν ὑμετέρων ἁγίων προσευχῶν.

Ὁ αὐτὸς καθωσιωμένος Βερονικιανὸς, καὶ σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου, ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κώδικος ἀνέγνω.

Imperatoris epistola ad Dioscorum Alexandrinum.

B Ἐπιστολὴ τοῦ αὐτοκράτορος πρὸς Διόσκορον τὸν Ἀλεξανδρείας.

Dioscoro reverentissimo episcopo Alexandriæ.

Διοσκόρῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἀλεξανδρείας.

ANtehac quidem Theodoretum episcopum Cyri civitatis præcepimus in sanctam synodum minime convenire, donec de eo quæ placuerint, synodus sancta constituat; aversati eum, quia assumpsit proferre contraria his quæ conscripsit de fide sanctæ memoriæ Cyrillus Alexandrinæ quondam civitatis episcopus. Quoniam vero suspicamur, aliquos sectatores Nestorii assumere studium & conferre, ut omni modo intersit sancto concilio: hac de causa necessarium duximus his sacris litteris uti ad tuam reverentiam, per quas manifestum facimus tuæ beatitudini, & universæ sanctæ synodo, quod nos regulas sanctorum patrum sequentes, non solum propter Theodoretum, sed etiam alios omnes qui ad congregatam sanctam synodum pertinent, [a] *auctoritatem & primatum tuæ præbemus beatitudini; scientes diligentius, quod & reverentissimus archiepiscopus Hierosolymorum Juvenalis, & beatissimus archiepiscopus Thalassius, & omnis talis fervens amator & æmulator orthodoxæ fidei, consentanei erunt tuæ sanctitati, radianti per Dei gratiam honestate vitæ & catholica fide. Eos namque qui aliquid per addimentum aliquod, aut imminutionem conati sunt dicere, præter quæ sunt exposita de fide catholica a sanctis patribus qui in Nicæa, & postmodum qui in Epheso congregati sunt, nullam omnino fiduciam in sancta synodo habere patimur: sed & sub vestro judicio esse volumus, quia hac de re & nunc sanctam synodum disposuimus convenire.*

[a] Annotatio Rustici ad hunc locum: Aperte contra sedem Romanam.

Eodem tenore scriptum est etiam Juvenali reverentissimo episcopo Hierosolymorum.

Πρώην μὲν Θεοδώρητον, τὸν ἐπίσκοπον Κύρου τῆς πόλεως, ἐθεσπίσαμεν εἰς τὴν ἁγίαν μὴ ἀπαντῆσαι σύνοδον, μέχρις ἂν τὰ δοκοῦντα ἐπ' αὐτῷ ἡ ἁγία τυπώσῃ σύνοδος· ἀποστραφέντες αὐτόν, ὡς ἐπιχειρήσαντα ἐναντία ἐκθέσθαι οἷς συνέγραψε περὶ τῆς πίστεως ὁ τῆς ἁγίας μνήμης Κύριλλος, ὁ τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας γενόμενος ἐπίσκοπος. ἐπειδὴ δὲ ἐνδέχεταί τινας τῶν τὰ Νεστορίου φρονούντων ἐπιχειρῆσαι σπουδὴν αὐτῷ συνεισενεγκεῖν εἰς τὸ ἐκ παντὸς τρόπου εἰς τὴν ἁγίαν παραγενέσθαι σύνοδον, τούτου ἕνεκα ἀναγκαῖον ἡγησάμεθα, τοῖσδε C τοῖς θείοις γράμμασι χρήσασθαι πρὸς τὴν σὴν θεοσέβειαν· δι' ὧν δῆλον ποιοῦμεν τῇ σῇ θεοσεβείᾳ, καὶ πάσῃ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, ὅτι περ ἡμεῖς ἑπόμενοι τοῖς κανόσι τῶν ἁγίων πατέρων, οὐ μόνον ἕνεκα Θεοδωρήτου, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων πάντων τῶν ἀνηκόντων τῇ νῦν συναθροιζομένῃ ἁγίᾳ συνόδῳ, τὴν αὐθεντίαν καὶ τὰ πρωτεῖα τῇ σῇ θεοσεβείᾳ παρέχομεν, ἐπιστάμενοι ἀκριβῶς, ὡς καὶ ὁ θεοσεβέστατος ἀρχιεπίσκοπος Ἱεροσολύμων Ἰουβενάλιος, καὶ ὁ θεοσεβέστατος ἀρχιεπίσκοπος Θαλάσσιος, καὶ πᾶς τοιοῦτος θερμὸς τῆς ὀρθοδοξίας ἐραστὴς καὶ ζηλωτής, ὁμογνώμονες ἔσονται τῇ σῇ ἁγιωσύνῃ, ἐκλαμπούσῃ διὰ τὴν τοῦ Θεοῦ χάριν ἐπί τε τῇ τοῦ βίου σεμνότητι, καὶ τῇ ὀρθοτάτῃ πίστει. τοὺς γάρ κατά τι προσθήκην τινά, ἢ μείωσιν τῶν ἐκτεθέντων περὶ τῆς πίστεως παρὰ τῶν ἁγίων ἐν Νικαίᾳ πατέρων, καὶ μετὰ ταῦτα ἐν Ἐφέσῳ ἐπιχειρήσαντας εἰπεῖν, οὐδεμίαν παντελῶς παρρησίαν ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόD δῳ ἔχειν ἀνεχόμεθα, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὴν ὑμετέραν εἶναι κρίσιν βουλόμεθα. ἐπειδὴ καὶ τούτου ἕνεκα καὶ νῦν τὴν ἁγίαν σύνοδον συγκροτηθῆναι διετυπώσαμεν.

Τῷ αὐτῷ τύπῳ ἐγράφη καὶ Ἰουβεναλίῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἱεροσολύμων.

Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Comperit vestra [b] clementia, quia non mihi soli sacratissimus noster Imperator commisit judicium; sed & beatissimo Juvenali, & sanctissimo episcopo Thalassio auctoritatem synodi dedit. Nos ergo judicavimus quæ judicata sunt; consensit nobis & universa synodus. Quare in me solum isti extenduntur, quoniam auctoritas ex æquo tribus data est, & judicatis a nobis consensit, ut dixi, universa synodus, & confessa est propriis vocibus, & subscripsit; & relatum est piissimo Imperatori divæ memoriæ Theodosio, & confirmavit omnia quæ judicata sunt a sancta & universali synodo, generali lege? Orientales & qui cum ipsis reverentissimi episcopi dixerunt: In damnationem beati Flaviani Constantinopolitani archiepiscopi, & Eusebii episcopi nullus voluntarie consensit. Violentia facta est, vis cum plagis; in pura charta subscripsimus. Minabatur nobis damnatio, minæ exsilii tendebantur, milites cum fustibus & gladiis instabant: timebamus & fustes & gladios. Ubi gladii & fustes, qualis synodus est? Milites propter hoc accepit. Homicidam foras mitte: Flavianum milites interemerunt. Ægyptii & qui cum ipsis reverentissimi epi-

[b] al. magnificentia.

Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Ἀλεξανδρέων εἶπεν· ἐπίσταται ἡ ὑμετέρα φιλανθρωπία, ὡς οὐκ ἐμοὶ μόνῳ ὁ θειότατος ἡμῶν βασιλεὺς ἐπέτρεψε τὴν κρίσιν, ἀλλὰ καὶ τῷ θεοσεβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἰουβεναλίῳ, καὶ τῷ ὁσιωτάτῳ ἐπισκόπῳ Θαλασσίῳ τὴν αὐθεντίαν τῆς συνόδου δέδωκεν. ἡμεῖς τοίνυν ἐκρίναμεν τὰ κεκριμένα· συνῄνεσεν ἡμῖν πᾶσα ἡ σύνοδος, ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

E καὶ κατέθετο οἰκείαις φωναῖς, καὶ ὑπέγραψε καὶ ἀνηνέχθη τῷ εὐλαβεστάτῳ βασιλεῖ, τῷ τῆς θείας λήξεως Θεοδοσίῳ καὶ ἐβεβαίωσε πάντα τὰ κεκριμένα παρὰ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, νόμῳ γενικῷ. Οἱ ἀνατολικοὶ καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν. ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ οὐδεὶς συνῄνεσεν· * βίᾳ ἐγένετο, βίᾳ μετὰ πληγῶν· εἰς ἄγραφον χάρτην ὑπεγράψαμεν· καθαιρέσεις ἡμῖν ἠπειλήθη· ἐξορία ἡμῖν ἠπειλήθη· στρατιῶται μετὰ βάκλων καὶ ξιφῶν ἐπέστησαν· καὶ τὰ βάκλα καὶ τὰ ξίφη ἐφοβήθημεν. ὅπου ξίφη καὶ βάκλα, ποία σύνοδος; στρατιώτας διὰ τοῦτο ἔλαβε Διόσκορος. τὸν φονέα ἔξω βάλε. Φλαβιανὸν στρατιῶται καθεῖλον. Οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι

* al. βίᾳ ἐγένετο, βίᾳ

ANNO CHRISTI 451.

ACTIO PRIMA.

σκοποι ἐξεβόησαν· αὐτοὶ [a] πρῶτοι ὑπέγραψαν· κληρικοὶ νῦν διὰ τί κράζουσιν; ἡ σύνοδος ἐπισκόπων ἐστὶν, οὐχὶ κληρικῶν· τοὺς περιττοὺς ἔξω βάλε. οἱ ὑπογράψαντες εἰς μέσον ἐλθέτωσαν· μεθ' ὑμᾶς ἡμεῖς ὑπεγράψαμεν. Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Ἐφεσίων εἶπεν. ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

ὡς ὅτι ἐδεξάμην εἰς κοινωνίαν Ἐλπίδιον τὸν πρεσβύτερον, καὶ τοὺς ἄλλους διακόνους, καὶ τὸν ἐπίσκοπον Εὐσέβιον. οἶδε δὲ καὶ αὐτὸς ὁ ἐπίσκοπος Εὐσέβιος, ὅτι ἐδεξάμην αὐτούς· ἐπῆλθόν μοι εἰς τὸ ἐπισκοπεῖον Ἐλπίδιος καὶ Εὐλόγιος, καὶ στρατιῶται, καὶ οἱ μονάζοντες Εὐτυχοῦς, ὀνόματι ὡς τριακόσια· καὶ ἔμελλόν με φονεύειν, λέγοντες· ὅτι τοὺς ἐχθροὺς τοῦ βασιλέως ἐδέξω, ἐχθρὸς εἶ τοῦ βασιλέως. λέγω ἐγώ. ξενοδόχος εἰμὶ, οὐδὲν ἐπικοινωνῶ τῷ πράγματι· ἐγὼ οὐκ ἠδυνάμην ἀκοινωνήτους ποιῆσαι τοὺς κοινωνικοὺς ἐλθόντας· καὶ οὕτω βίᾳ καὶ ἀνάγκῃ γέγονε πάντα. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος βίαν σοι ἐποίησε; Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Ἐφεσίων πόλεως εἶπε· παρὰ τῶν αὐτοῦ, καὶ οἱ κόμητες. οὐ συνεχωρήθην ἐξελθεῖν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας τοῦ σεκρέτου, ἕως ὅτου ὑπέγραψα γνώμῃ Διοσκόρου, καὶ Ἰουβεναλίου, καὶ τοῦ κυρίου Θαλασσίου, καὶ τῶν ἄλλων ἐπισκόπων, οἷς ἐγράφη. Θαλάσσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Καισαρέων πόλεως εἶπεν· εἰς τὴν σάκραν ἐτέθην μὲν ἐγώ· οὐκ ᾔδειν δὲ πῶς ἐτέθην· ὅμως ἐν τῷ γίνεσθαί τινα, ἐγὼ καὶ ἐκώλυσα, καὶ ἠθέλησα ὑπερθέσθαι, καὶ ἐσπούδασα· καὶ εἰσὶ μάρτυρες. Θεόδωρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κλαυδιουπόλεως Ἰσαυρίας εἶπε· Διόσκορος καὶ Ἰουβενάλιος, καὶ ὅσοι πρῶτοι ὑπέγραψαν, οἷς ὑπέτρεψεν ὁ δεσπότης τῆς οἰκουμένης, ὡς ὀρθοδόξοις, διακρῖναι τὰ τῆς πίστεως, διασκευασάμενοι πονηροὺς παρ' ἑαυτοῖς λογισμοὺς, ἡμᾶς τοὺς ἐπ' ἀκεραίῳ καθημένους ἤγαγον, ὥσπερ κριταὶ, ἀνθρώπους ἠγνοηκότας τὸ πρᾶγμα. καὶ ἀνεγινώσκετο μὲν τὰ ὑπομνήματα· καὶ εὐφημεῖτο ὁ τῆς μακαρίας μνήμης Φλαβιανός. μεταξὺ δὲ τῶν εὐφημιῶν ἡμεῖς ἐσιωπῶμεν, ὡς καλῶς πεπραγμένων τῶν πραχθέντων. μετὰ δὲ ταῦτα, ἵνα ἡμᾶς πτοήσωσιν, ἀνεβόησαν, τὴν παρακειμένην Νεστορίου αἵρεσιν ἐπιφημίσαντες ἡμῖν· εἰς δύο τμήσατε τοὺς λέγοντας δύο φύσεις· τοὺς τὰ δύο λέγοντας διχάσατε, ἀνέλετε, ἐκβάλετε· ἵνα τῷ φόβῳ τῆς Νεστοριανῆς κακοδοξίας μὴ ὡς ὀρθόδοξοι κριθῶμεν, ἀλλ' ὡς αἱρετικοὶ κατακριθῶμεν. καὶ ἕκαστος ἐδεδοίκει, μὴ ἐκβληθεὶς ὡς αἱρετικὸς, ἀπολέσῃ οὓς ἐβάπτισεν· καὶ οὐκ ἦν αὐτῷ κίνδυνος μόνῳ, ἀλλὰ καὶ τῶν βαπτισθέντων ἦν, τῶν πιστευσάντων τῷ Χριστῷ· καὶ οὐκ ἔδει μὲν ἡμᾶς σιωπῆσαι τότε. ἔπειτα καὶ ἄλλο ἐποίησαν. ἐκελεύσθη παρὰ τοῦ δεσπότου τῆς οἰκουμένης ἡ σύνοδος, πρῶτον τὰ περὶ Φλαβιανοῦ κρῖναι. οὗτοι πολλὰς ἐν ταύτῃ συνόδους ποιήσαντες, καὶ οὐχ ὑπογράψαντες, οὐδὲ προγράψαντες τὰ δεδογμένα, οὐδὲ ἀναγνόντες τινὶ, οὐδὲ εἰδότων τινῶν, προσήνεγκαν ἡμῖν ἀγράφους χάρτας Διόσκορος καὶ Ἰουβενάλιος πλῆθος ἔχοντες ἀγροίκων ἀνθρώπων, βοώντων πολλῶν, καὶ θορυβούντων, καὶ ταρασσόντων τὴν σύνοδον. ἑκατὸν τριάκοντα πέντε ἦμεν οἱ πάντες· τεσσαρακονταδύο ἐκελεύσθησαν σιωπῆσαι· οἱ λοιποὶ ἦσαν Διόσκορος καὶ Ἰουβενάλιος, καὶ πλῆθος ἄτακτον. ἦμεν λοιπὸν δεκαπέντε ἄνθρωποι. τί εἴχομεν ποιῆσαι; εἰς τὸ αἷμα ἡμῶν ἔπαιξαν οὗτοι αἱρετικοὶ ὄντες· μίαν φωνὴν ἔλεγον πάντες κατεπτόησαν ἡμᾶς, αἱρετικοὺς ἡμᾶς ἐποίησαν· καὶ ἐξεβλήθημεν ὡς αἱρετικοί. οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· ταῦτα πάντες λέγομεν· ταῦτα οὕτως ἔχει. οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ μετ' αὐτῶν εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν. χριστιανὸς οὐδένα φοβεῖται· ὀρθόδοξος οὐδένα φοβεῖται. πῦρ

[a] Forte, πρῶτον.

A scopi clamaverunt: Ipsi primi subscripserunt, clerici nunc quare clamant? Synodus episcoporum est, non clericorum. Superfluos foras mitte. Qui subscripserunt, in medium veniant. Post vos nos subscripsimus. Stephanus reverentissimus episcopus Ephesi dixit: Quia violentia & necessitas facta est in hoc quod actum est, Deus testis est: & quia nolentes in damnationem beati Flaviani subscripsimus, Deus testis est. Etenim omnes clericos ejus in Ephesiorum metropolim venientes ut episcopus suscepi, & communicavi eis, & omnem affectum eis ostendi. Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Quis vobis vim intulit? Stephanus reverentissimus episcopus E-B phesi dixit: Cum suscepissem in communionem Helpidium presbyterum, & alios diaconos, & episcopum Eusebium, (scit enim & ipse episcopus Eusebius, quia suscepi eos) supervenerunt mihi in episcopio Helpidius & Eulogius, & milites & monachi Eutychis usque trecenti numero, & voluerunt me interficere, dicentes: Quia adversarios Imperatoris suscepisti, adversarius Imperatoris es. Dico ego: [a] Xenodochus ego sum, in nullo communico causæ. Ego non potui excommunicare communicatores venientes. Et ita vi & necessitate omnia facta sunt. Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Dioscorus reverentissimus violentiam tibi fecit? Stephanus reverentissimus episcopus Ephesiorum civitatis C dixit: Per homines ejus & comites non sum permissus egredi de ecclesiæ secretario, usquequo subscripsi sententiæ Dioscori & Juvenalis, & domini Thalassii, & aliorum episcoporum, quibus scriptum fuerat. Thalassius reverentissimus episcopus Cæsareæ dixit: In sacra fueram positus; ego autem nescivi quomodo sum positus: tamen cum fierent aliqua, ego prohibui & volui differre, & festinavi; & sunt testes. Theodorus reverentissimus episcopus Claudiopolis Isauriæ dixit: Dioscorus & Juvenalis, & quicumque primitus subscripserunt, quibus præceperat dominus orbis terræ, sicut orthodoxis, dijudicare de fide, meditantes apud semetipsos dolosa consilia, nos simpliciter sedentes introduxerunt, quomodo judices homi-D nes ignorantes causam. Et legebatur quidem actorum series, & laudabatur beatæ memoriæ Flavianus. Cum laudaretur autem, nos tacebamus, sicut bene gestis quæ acta sunt. Post hæc vero, ut nos terrerent, exclamaverunt, de vicina Nestorianæ hæresi infamantes nos: in duo facite eos, qui dicunt duas naturas. Qui dicunt duas, dividite, interficite, ejicite: ut terrore Nestorianæ hæreseos, non sicut catholici judicaremur, sed ut hæretici damnaremur. Et unusquisque verebatur, ne ut hæreticus dejectus, perderet quos baptizaverat: & non ei solum erat periculum, sed baptizatis, & [b] his qui in Christo crediderunt: & non oportuit quidem nos tunc tacere. Postmodum & aliud fecerunt. Jussum est a domino orbis terræ, ut syno-E dus de Flaviano prius judicaret. Isti multas synodos in hoc ipsum facientes, & neque subscribentes, neque præscribentes statuta, neque legentes alicui, neque sciente aliquo, obtulerunt nobis puras chartas Dioscorus & Juvenalis multitudinem habentes seditiosorum hominum, clamantium & conturbantium & commoventium synodum. Centum triginta quinque eramus omnes; quadraginta duo jussi sumus tacere; reliqui erant Dioscorus & Juvenalis, & multitudo seditiosorum. Jam quindecim tantum homines remanseramus: quid essemus facturi? In [c] sanguine nostro ludebant isti hæretici constituti: una voce dicebant omnes; nos terruerunt: hæreticos nos dixerunt, & ejecti sumus ut hæretici. Orientales & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Omnes eadem dicimus, hæc ita se habent. Ægyptii & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Christianus neminem timet; catholicus neminem formidat;

[a] id est, hospitator.

[b] al. fidelibus Christi.

[c] al. sanguinem nostrum.

A ignis ponatur, & discimus: si homines timerentur, martyres non fierent. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Quia asserunt se non audisse quæ judicata sunt vel disposita, sed simpliciter in oblata sibi pura charta subscripsisse eos; maxime qui-non oportuit eos subscribere, quibus satisfactum non erat de his quæ dixit synodus, quia de fide erat sermo. Sed quia causantur in oblata sibi pura charta subscripsisse, interlocutiones eorum quis ordinarit, supplico dicere eos præcipiat magnificentia vestra. Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Quæ acta sunt recitentur. Constantinus devotissimus agens in rebus, & adjutor sacri secretarii, ex scheda data sibi ab Aëtio archidiacono regiæ urbis sanctæ ecclesiæ, B legit sacras litteras directas Dioscoro religiosissimo episcopo, ut conveniret ad Ephesinam synodum: quæ superius jam comprehensæ sunt, & ex codice relectæ. Idem ex eadem scheda recitavit.

EPHESI ACTA.

P.C. Zenonis & Postumiani Virorum clarissimorum, sub die sexto Idus Augusti, quæ est secundum Ægyptios, Mesori quintadecima, indictione [a] *tertia, synodo congregata in Epheso metropoli ex præceptione religiosissimorum & Christianissimorum Imperatorum, & residentibus in sancta ecclesia quæ vocatur Maria, reverentissimis & sanctissimis episcopis, Dioscoro Alexandriæ, &* [b] *Juliano episcopo, agente vices & tenente locum sanctissimi & beatissimi episcopi Romanæ ecclesiæ Leonis,*

[a] Erat secunda.

[b] Julio, in codd. Dev. & Paris. In aliis, Juliano.

C

CHALCED. ACTA.

Et cum legerentur, Orientales & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Ejectus est, nullus suscepit nomen Leonis. Constantinus devotissimus a secretis ex eadem scheda recitavit subsequentia.

EPHESI ACTA.

[c] *Et Juvenale Hierosolymorum, & Domno Antiochiæ, & Flaviano Constantinopolis.*

[c] Annotatio Rustici, ad hunc locum: Contra Canones Nicænos Antiochenum postpositum Hierosolymitano, pessime.

CHALCED. ACTA.

Et cum legerentur, Orientales & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Flavianus ut adjudicatus ingressus est. Hæc manifesta calumnia. Flavianus in proprio loco quare non sedit? Constantinopolitanum episcopum quare quintum posuerunt? Paschasinus reverentissimus episcopus dixit: Ecce nos, Deo volente, dominum Anatolium primum habemus; hi quintum posuerunt beatum Flavianum. D Diogenes reverentissimus episcopus ecclesiæ Cyzici dixit: Quoniam vos regulas scitis. Ægyptii & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Petimus, superfluos foras mitte. Imperator episcopos vocavit. Synodus episcoporum est: superflui quare clamant. Theodorus episcopus Claudiopolis Isauriæ dixit: Dioscori notarii clamant. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Duos solum habeo notarios, duo tumultum quomodo faciunt? Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Sequentia percurrantur. Constantinus devotissimus a secretis sacri consistorii ex eadem scheda recitavit sequentia.

EPHESI ACTA.

Et Stephano Ephesi, & Thalassio Cæsareæ Cappadociæ primæ, & Eusebio Ancyræ Galatiæ primæ, E *& Joanne Sebastiæ Armeniæ primæ, & Cyro Aphrodisiadis Cariæ, & Erasistrato Corinthi Helladis, & Quintillo Heracleæ, agente etiam vices reverentissimi episcopi Anastasii Thessalonicensis, & Meletio Larissæ agente etiam vices reverentissimi episcopi Domni Apameæ; & Cyriaco episcopo Trocmadorum, agente vices reverentissimi episcopi Theoctisti Pissinuntis Galatiæ secundæ, & Diogene Cyzici, & Basilio Seleuciæ Isauriæ, & Joanne Rhodi, & Theodoro Tarsi, & Romano Myrorum Lyciæ, & Photio Tyri, & Theodoro Damasci, & Juliano Tabiæ, & Florentio* [d] *Lydiæ, & Mariniano Synnadorum, & Musonio Nyssæ, & Constantino Bostræ, & Joanne Nicopolis Armeniæ primæ,*

[d] al. Lybdon.

A πυρὶ, καὶ μανθάνομεν. εἰ ἀνθρώπους ἐφοβοῦντο, μάρτυρες οὐκ ἦσαν. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἐπειδὴ λέγουσι μὴ ἀκηκοέναι τῶν κεκριμένων καὶ πεπραγμένων, ἀλλὰ ἁπλῶς εἰς χάρτην ὑπογράψαι καθαρὸν ἐπιδιδόμενον αὐτοῖς, μάλιστα μὲν οὐκ ἔχρην αὐτοὺς ὑπογράψαι, μὴ πεπληροφορημένους, ἐφ' οἷς εἴρηκεν ἡ σύνοδος· ἐπειδὴ περὶ πίστεως ἦν ὁ λόγος. ἐπειδὴ δὲ αἰτιῶνται, ὡς χάρτου καθαροῦ διδομένου αὐτοῖς εἰς ὑπογραφὴν, τίς καὶ τὰς διαλαλιὰς αὐτῶν ἐτύπωσεν, αὐτοὺς εἰπεῖν ἀξιῶ προστάξαι τὴν ὑμετέραν μεγαλοπρέπειαν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· τὰ πεπραγμένα ἀναγινωσκέσθω. Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος μαγιστριανὸς, καὶ βοηθὸς τῶν θείων σκρινίων, ἀπὸ χαρτίου ἐπιδοθέντος παρὰ Ἀετίου ἀρχιδιακόνου τῆς κατὰ τὴν βασιλεύουσαν Κωνσταντινούπολιν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, ἀνέγνω θεῖον γράμμα B καταπεμφθὲν πρὸς Διόσκορον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον, περὶ τοῦ παραγενέσθαι ἐν τῇ κατ' Ἔφεσον συνόδῳ. ὅπερ ἀνωτέρω ἐντέτακται ἀπὸ τῆς ἐν Ἐφέσῳ δευτέρας ἀπὸ κώδικος ἀνέγνω. ὁ αὐτὸς ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χαρτίου ἀνέγνω.

ΤΟῖς μετὰ τὴν ὑπατείαν Ζήνωνος καὶ Ποστουμιανοῦ, τῶν λαμπροτάτων, τῇ πρὸ ἓξ εἰδῶν Αὐγούστων, ἥτις ἐστὶ κατ' Αἰγυπτίους μεσορὶ ιε'. ἰνδικτιῶνος τρίτης, συνόδου συγκροτηθείσης ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει ἐκ θεσπίσματος τῶν θεοφιλεστάτων καὶ φιλοχρίστων βασιλέων, καὶ καθεζομένων ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ τῇ καλουμένῃ Μαρίᾳ, τῶν θεοφιλεστάτων καὶ ὁσιωτάτων ἐπισκόπων, Διοσκόρου Ἀλεξανδρείας, Ἰουλιανοῦ ἐπισκόπου, ἐπέχοντος τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας Λέοντος.

C

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ἐξεβλήθη, οὐδεὶς κατεδέξατο τὸ ὄνομα Λέοντος. Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος ἐκ τοῦ αὐτοῦ χαρτίου ἀνέγνω τὰ ἑξῆς.

Καὶ Ἰουβεναλίου Ἱεροσολύμων, καὶ Δόμνου Ἀντιοχείας, καὶ Φλαβιανοῦ Κωνσταντινουπόλεως.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· Φλαβιανὸς, ὡς κατάκριτος, εἰσῆλθεν· αὕτη ὁμολογουμένη συκοφαντία. Φλαβιανὸς ἐν τῷ ἰδίῳ τόπῳ διὰ τί οὐκ ἐκαθέσθη; τὸν Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπον διὰ τί πέμπτον ἔταξαν; Πασχασῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἴδε, ἡμεῖς, θεοῦ θέλοντος, κύριον τὸν Ἀνατόλιον πρῶτον ἔχομεν· οὗτοι πέμπτον ἔταξαν τὸν μακάριον D Φλαβιανόν. Διογένης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος ἐκκλησίας Κυζίκου εἶπεν· ἐπειδὴ ὑμεῖς τοὺς κανόνας οἴδατε. οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· δεόμεθα, τοὺς περιττοὺς ἔξω βάλετε. ὁ βασιλεὺς ἐπισκόπους ἐκάλεσεν· ἡ σύνοδος ἐπισκόπων ἐστί· περιττοὶ διὰ τί κράζουσι; Θεόδωρος ἐπίσκοπος Κλαυδιουπόλεως Ἰσαυρίας εἶπεν· οἱ νοτάριοι τοῦ Διοσκόρου κράζουσι. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· δύο νοταρίους ἔχω μόνον. οἱ δύο θόρυβον πῶς ποιοῦσιν; οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· τὰ ἑξῆς ἀναγινωσκέσθω. Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κωνσιστωρίου ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χαρτίου ἀνέγνω τὰ ἑξῆς.

Καὶ Στεφάνου τῆς Ἐφεσίων· καὶ Θαλασσίου Καισαρείας Καππαδοκίας E πρώτης· καὶ Εὐσεβίου Ἀγκύρας Γαλατίας πρώτης· καὶ Ἰωάννου Σεβαστείας Ἀρμενίας πρώτης· καὶ Κύρου Ἀφροδισιάδος τῆς Καρίας· καὶ Ἐρασιστράτου Κορίνθου τῆς Ἑλλάδος, καὶ Κυντίλλου Ἡρακλείας, ἐπέχοντος τὸν τόπον Ἀναστασίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Θεσσαλονικέων· καὶ Μελετίου Λαρίσσης, ἐπέχοντος καὶ τὸν τόπον Δόμνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀπαμέων· καὶ Κυριακοῦ ἐπισκόπου Τροκμάδων, ἐπέχοντος τὸν τόπον Θεοκτίστου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Πισσινοῦντος Γαλατίας δευτέρας· καὶ Διογένους Κυζίκου· καὶ Βασιλείου Σελευκείας τῆς Ἰσαυρίας· καὶ Ἰωάννου Ῥόδου· καὶ Θεοδώρου Ταρσοῦ· καὶ Ῥωμανοῦ Μύρων τῆς Λυκίας· καὶ Φωτίου Τύρου· καὶ Θεοδώρου Δαμασκοῦ· καὶ Ἰουλιανοῦ Ταβίας· καὶ Φλωρεντίου Λυδῶν· καὶ Μαρινιανοῦ Συνάδων· καὶ Μουσωνίου Νύσσης· καὶ Κωνσταντίνου Βόστρας· καὶ Ἰωάννου Νικοπόλεως Ἀρμενίας πρώτης·

καὶ Ἀκακίου Ἀριαραθείας δευτέρας Ἀρμενίας, ἐπέχοντος τὸν τόπον Κωνσταντίνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Μελιτινῆς, καὶ Στεφάνου Ἱεραπόλεως καὶ Ἀττικοῦ Νικοπόλεως Ἠπείρου παλαιᾶς· καὶ Εὐσταθίου Βηρυτοῦ· καὶ Νουνεχίου Λαοδικείας Τριμιτείας· καὶ Ὀλυμπίου Κωνσταντίας τῆς Κύπρου· καὶ Κανδιδιανοῦ Ἀντιοχείας τῆς Πισιδίας· καὶ Στεφάνου Ἀναζαρβοῦ· καὶ Γεροντίου Σελευκείας τῆς Συρίας· καὶ Ῥουφίνου Σαμοσάτων· καὶ Ἰνδίμου Εἰρηνουπόλεως· καὶ Τιμοθέου Βαλανέων· καὶ Θεοδοσίου * Κανόθας· καὶ Εὐτυχίου Ἀδριανουπόλεως Ἠπείρου παλαιᾶς· καὶ Κλαυδίου Ἀγχιασμοῦ Ἠπείρου παλαιᾶς· καὶ Συμεῶνος Ἀμίδης Μεσοποταμίας· καὶ Ἡλίου Ἀδριανουπόλεως· καὶ Σελεύκου ἐπισκόπου Ἀμασείας· καὶ Πέτρου Γαγγρῶν· καὶ Λουκᾶ Δυρραχίου· καὶ Ἀντωνίου Λυχνιδοῦ· καὶ Μάρκου Εὐροίας· καὶ Βιγιλαντίου Λαρίσσης· καὶ Βασιλείου Τραϊανουπόλεως ἐπαρχίας Ῥοδόπης· καὶ Δοκιμασίου Μαρωνείας ἐπαρχίας Ῥοδόπης· καὶ Κωνσταντίνου Δημητριάδος· καὶ Ἀλεξάνδρου Σεβαστῆς τῆς Ταρσοῦ· καὶ Σώζοντος Φιλίππων· καὶ Εὐσεβίου Δοβήρου Μακεδονίας πρώτης. καὶ Μαξιμιανοῦ Σερρῶν Μακεδονίας πρώτης· καὶ Ἑρμογένους Κασσανδρίας Μακεδονίας πρώτης· καὶ Λουκᾶ Βεῤῥοίας Μακεδονίας πρώτης· καὶ Διογενιανοῦ Ῥιμεσιανῆς τῆς Δακίας· καὶ Ἰωάννου τῆς Μεσσήνης τῆς Ἀχαΐας· καὶ Οὐρανίου Ἱμερίας ἐπαρχίας Ὀσδροηνῆς· καὶ Ἀθανασίου Ὀπουντος τῆς Ἀχαΐας· καὶ Θεοδώρου Κλαυδιουπόλεως τῆς Ἰσαυρίας· καὶ Λεοντίου Ἀσκάλωνος· καὶ Φωτεινοῦ Λύδδης· καὶ Ἀναστασίου Ἀρεοπόλεως· καὶ Θεοδοσίου Ἀμαθοῦντος· καὶ Παύλου Μαϊουμᾶ· καὶ Ζωσίμου Μηνοΐδος· καὶ Ἐπιφανίου Πέργης· καὶ Βαραχίου Σωζούσης Παλαιστίνης· καὶ Ἡρακλείου Ἀζώτου· καὶ Ἰωάννου Τιβεριάδος· καὶ Μουσωνίου Ζοάρων· καὶ Διονυσίου Συκαμάζωνος· καὶ Καϊούμου Φαινοῦς· καὶ Ἐτερίχου Σμύρνης· καὶ Κωνσταντίνου Σεβαστῆς· καὶ Ζεβέννου Πέλλης· καὶ Ἀλυπίου Βάκτρων· καὶ Πολυχρονίου Ἀντιπατρίδος· καὶ Αὐξιλάου Σαρακηνῶν τῶν ὑποσπόνδων· καὶ Δομνίνου Πλαταιῶν τῆς Ἑλλάδος· καὶ Θεοδοσίου Μασταύρων· καὶ Κυριακοῦ Αἰγάλης· καὶ Φλαβιανοῦ Ἀτραμυττίου· καὶ Κυριακοῦ Λεβέδου· καὶ Λεοντίου Μαγνησίας Μαιάνδρου· καὶ Εὐτροπίου Περγάμου τῆς Ἀσίας· καὶ Γενναδίου Τηίων· καὶ Ὀλυμπίου Εὐάζων· καὶ Μαξίμου Τράλλεων· καὶ Ἰουλιανοῦ Ὑπαίπων, καὶ Χρυσαφίου Δαγῆς· καὶ Πολυκάρπου Γαβάλων· καὶ Παύλου Τριπόλεως Λυδίας· καὶ Μελιφθόγγου Ἰουλιουπόλεως· καὶ Ὀνησιφόρου Ἰκονίου· καὶ Λογγίνου Χεῤῥονήσου· καὶ Εὐδοξίου Βοσπόρου· καὶ Τιμοθέου Πριμουπόλεως τῆς Παμφυλίας· καὶ Θεοπέμπτου Καβάσων· καὶ Καλλοσειρίου Ἀρσινοΐτου· καὶ Ἰωάννου Ἡφαίστου· καὶ Ἡρακλείδου Ἡρακλέους· καὶ Ἰσαὰκ Ἐλεαρχίας· καὶ Γεμελλίνου Ἐρυθροῦ· καὶ Ἀπολλωνίου Τανέως· καὶ Γενναδίου Ἑρμουπόλεως μεγάλης· καὶ Κύρου Βαβυλῶνος· καὶ Ἀθανασίου Βουσίριδος· καὶ Θεοφίλου Κλεοπατρίδος· καὶ Πασμείου Παράλου, καὶ Φωτεινοῦ Τευχείρων· καὶ Ζωσίμου Σωζούσης· καὶ Θεοδούλου τῆς Ἄδα· καὶ Θεοδώρου Βάρκης· καὶ Ῥούφου Κυρήνης· καὶ Ζήνωνος Ῥινοκουρούρων· καὶ Λουκίου Ζυγρῶν· .·. .·. .·. καὶ Αὐσονίου Σεβεννύτου· καὶ Ἰσαὰκ Ταυᾶ· καὶ Φιλοκάλου Ζαγυλίων· καὶ Ἡσαΐου Ἑρμουπόλεως μικρᾶς· καὶ Βαρσουμᾶ πρεσβυτέρου, .·. .·. .·. ἐπέχοντος τὸν τόπον Δωροθέου ἐπισκόπου Νεοκαισαρείας· καὶ Ἀνθίμου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Πατρικίου ἐπισκόπου Τυάνων Καππαδοκίας δευτέρας· καὶ Ἀρίστωνος πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Εὐνομίου ἐπισκόπου Νικομηδείας· καὶ Ὀλυμπίου πρεσβυτέρου ἐπέχοντος τὸν τόπον Καλογήρου ἐπισκόπου Κλαυδιουπόλεως τῆς Ποντικῆς· καὶ Ἰλάρου διακόνου Ῥώμης· καὶ Δουλκιτίου νοταρίου Ῥώμης·

* Forte, Κανόθης.

A & Acacio [a] Ariarathiræ Armeniæ secundæ, agente vices Constantini reverentissimi episcopi Melitenæ, & Stephano Hierapolis, & Attico Nicopolis veteris Epiri, & Eustathio Beryti, & Nunechio Laodiceæ Trimitariæ, & Olympio Constantiæ Cypri, & [b] Candidiano Antiochiæ Pisidiæ, & Stephano Anazarbi, & Gerontio Seleuciæ Syriæ, & Rufino Samosatæ, & Indimo [c] Irenopolis, & Timotheo Balaneæ, & Theodosio Canothæ, & Eutychio Adrianopolis veteris Epiri, & Claudio [d] Anchiaxi veteris Epiri, & Simeone Amidæ Mesopotamiæ, & Elia Adrianopolis Asiæ, & Seleuco Amasiæ, & Petro Gangræ, & Luca Dyrrachii, & Antonio Lychnidi, & Marco [e] Euriæ, & Vigilantio Larissæ, & Basilio Trajanopolis Rhodopæ provinciæ, & Docimasio Maroneæ Rhodopæ provinciæ B Thraciæ, & Constantino Demetriadis Thessaliæ, & Alexandro Sebastæ Tarsi, & Sozonte Philipporum, & Eusebio Doberi Macedoniæ primæ, & Maximiano Serrensi Macedoniæ primæ, & Hermogene Cassandriæ Macedoniæ primæ, & Luca Berrhœæ Macedoniæ primæ, & Diogeniano Remessianensi Daciæ Mediensis: & Uranio [f] Himerorum civitatis provinciæ Osdroenæ, & Joanne Messenæ [g] civitatis Achaiæ, & Theodoro Claudiopolis Isauriæ, & Athanasio Opuntinæ civitatis [h] Achaiæ, & Leontio Ascalonæ, & Photino Lyddæ, & Anastasio [i] Areopolis, & Theodosio Amathuntis civitatis, & Paulo Majumensis civitatis, & Zozimo [k] Minoidis civitatis, & Epiphanio Pergæ, & C Barachia [l] Oruxæ civitatis Palæstinæ, & Heraclio Azoti, & Joanne Tiberiadis civitatis, & Musonio Zoaræ, & Dionysio Sycamazonis civitatis, & [m] Cajuma Phaenensis civitatis, & Eterichο Smyrnæ, & Constantino Sebastæ, & Zebenno Pellensis civitatis, & Alypio Baltrorum civitatis, & Polychronio Antipatridis civitatis, & Pancratio Libyadis civitatis, & Auxilao Sarracenorum fœderatorum, & Domnino Plateaurum civitatis Helladis, & Theodosio Mastaurorum civitatis, & Cyriaco [n] Egaræ civitatis, & Flaviano Adramytinæ civitatis, & Cyriaco Lebedi civitatis, & Leontio Magnesiæ Mæandri, & Eutropio Pergami Asiæ, & Gennadio Tiensis civitatis, & Olympio Evazon civitatis, & Maximo Trallium, & Juliano Hypæporum, & Chrysantho [o] Balceæ civitatis, & Polycarpo Gabalorum, & Paulo Tripolis Lydiæ, & Meliphthongo Juliopolis, D Onesiphoro Iconii, & Longino Chersonesi, & Eudoxio Bosphori, & Timotheo Primopolis Pamphyliæ, & Theopempto Cabasorum, & Calosirio Arsinoitensis civitatis, & Joanne Hephæsti, & Heraclide Heracleæ, & Isaac Elearchiensis civitatis, & Gemellino Erythræ civitatis, & Apollonio Taneæ, & Gennadio Hermopolis majoris, & Cyro [p] Babulinæ civitatis, & Athanasio Busiridis civitatis, & Theophilo Cleopatridis, & Pasmeio Parali, & Photino Teuchirenæ civitatis, & Zosimo Sozusæ, & Theodulo Ticeliæ, & Theodoro Barcæ, & Rufo Cyrenensis civitatis, & Zenone Rhinocurorum, & Lucio Zygrensis civitatis, & Juliano Mosteniæ civitatis, & Ausonio Sebennyti, & Isaac Tavæ, & Philocalo Zagylensis civitatis, & Esaia Hermopolis minoris, & Barsuma presbytero & archimandrita, & Longino presbytero, agente vices Dorothei episcopi Neocæsareæ, & [q] Anthimo presbytero, agente vices Patricii episcopi Tyanorum Cappadociæ secundæ, & Aristone presbytero, agente vices Eunomii episcopi Nicomediæ, & Olympio presbytero, agente vices Calogeri episcopi Claudiopolis Ponticæ, & Hilaro diacono Romano, & Dulcitio notario Romano.

[a] al. Ariarathiæ.
[b] al. Calandione.
[c] al. Indimo Hierunopolis.
[d] al. Anchiasmi.
[e] al. Briiæ.
[f] al. Emeriæ.
[g] al. Atticæ.
[h] al. Atticæ.
[i] al. Hieropolis.
[k] al. Menedæ.
[l] Sozusæ in Cod.
[m] Famaibæ, Div.
[n] Cod. Eglis.
[o] Cod. Dagi.
[p] al. Babylone.
[q] al. Anchemio.

E

Τὰ πραχθέντα ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ Διοσκόρου, ἀναγινώσκεται ἐν Καλχηδόνι.

Ἰωάννης πρεσβύτερος, καὶ πρῶτος νοταρίων εἶπεν· ἔδοξε καὶ νῦν τοῖς εὐσεβέσι καὶ φιλοχρίστοις ἡμῶν βασιλεῦσι θεσπίσαι, τὴν ἁγίαν ὑμῶν καὶ μεγάλην σύνοδον ἐνταῦθα συνεδρεῦσαι, ἐφ' ᾧ τε τὰ ἀναφυέντα ἀρτίως περὶ τῆς ὀρθῆς ἡμῶν καὶ ἀμωμήτου πίστεως ζητηθῆναι,

Quæ gesta sunt Ephesi sub Dioscoro, recitantur in Chalcedonensi synodo.

Joannes presbyter & primicerius notariorum dixit: Placuit & nunc piissimis & Christianissimis Imperatoribus nostris sancire, sanctam & magnam vestram synodum huc concurrere, quatenus quæ nuper emerserunt de catholica & immaculata nostra fide, quærantur, & ea

radicitus evellantur: ut ne forte trahentia & retrahentia, simplicissimos aliquos in foveam perfidiæ & erroris impingant: quia tanta eis est de pietate solicitudo, & ut ea custodiantur in perpetuum inconcussa & immaculata, quæ de orthodoxa religione nostra pridem quidem a beatissimis patribus qui in Nicæa convenerunt, sunt exposita, confirmata autem nuper a patribus qui in hac civitate congregati sunt; qui tantum sibimet invicem consenserunt & consonuerunt, ut nihil omnino aut saperent, aut definirent diversum. Et præ manibus nostris sunt venerabiles litteræ; & hæc ipsa intimamus ad id quod placuerit vestræ sanctitati. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Legantur piissima & religiosissima Christianissimorum Imperatorum litteræ, reddita unicuique metropolitano, & præfulgeant in actorum serie.

Joannes presbyter & primicerius notariorum recitavit:

Theodosii & Valentiniani Imperatorum epistola ad Dioscorum Alexandrinum episcopum.

Imperatores Cæsares, Theodosius & Valentinianus, victores ac triumphatores, maximi, semper venerabiles, Augusti, Dioscoro.

OMnibus constat manifestum, quia nostra reipublicæ dispositio, & universa humana per pietatem circa Deum continentur, & confirmantur, & reliqua quæ superius habentur in hac prima Actione inter Acta Ephesi.

Julianus episcopus, agens vices sanctissimi archiepiscopi Romanæ ecclesiæ Leonis interpretante eum Florentio episcopo Lydiæ, dixit: Eodem tenore a piissimis & Christianissimis Imperatoribus sanctissimus noster Papa Romanæ ecclesiæ præpositus Leo, vocatus est. Hilarus diaconus Romanus, interpretante eum Florentio episcopo Lydorum dixit: Gloriosissimi & Christianissimi Imperatores caritatem circa fidem catholicam & affectum tenentes, beatissimum episcopum nostrum Leonem Apostolicæ sedis præsulem, ut huic venerabili & sancto concilio adesset, dirigentes venerabiles epistolas, supplicarunt: cujus pietati placere potuit, si hujus rei aliquod præcederet exemplum. Nam melius vestra potest cognoscere sanctitas, quia neque in Nicæna, neque in Ephesina sancta synodo, neque in alio tali sancto concilio Papa sanctæ sedis adfuit. Pro qua re, hujus formæ sequens consuetudinem, nos direxit. Qui sanctissimus non dubitans se in nobis hic adesse, quos præcipue cognoscit, omnia quæ ad fidei catholicæ sinceritatem, & quæ ad sancti Petri apostoli pertinent reverentiam, agere; qui etiam per nos ad vestram beatitudinem congruas sanctorum patrum concilio direxit epistolas, quas suscipi & recenseri præcipite. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Suscipiantur quæ scripta sunt ad hanc sanctam & universalem synodum a sanctissimo fratre nostro & coëpiscopo Leone. Et porrectis eis, Joannes presbyter & primicerius notariorum dixit: Aliæ divinæ litteræ redditæ sunt reverentissimo & sanctissimo archiepiscopo nostro Dioscoro, quæ præ manibus nostris sunt, ad id quod placuerit vestræ sanctitati. Juvenalis episcopus Hierosolymorum dixit: Legantur, & [a] inserantur fidei monumentorum.

[a] *al.* indantur

Et cum legerentur, Aëtius archidiaconus Constantinopolitanus dixit: Neque suscepta est epistola sanctissimi episcopi Leonis, neque lecta est. Orientales & qui cum ipsis sanctissimi episcopi clamaverunt: Non est nobis lecta epistola. Si enim fuisset lecta epistola per omnia, per omnia & contineretur. Eusebius episcopus Dorylæi dixit: Non est lecta, sed retenta ab eo epistola synodica. Aëtius archidiaconus Constantinopolis dixit. Neque suscepta est epistola, ne-

καὶ ταῦτα ῥιζόθεν ἀνασπάσωσιν· ὡς ἂν μὴ ἕλκοντα, καὶ ἀνθέλκοντα, τῶν ἀκεραιοτάτων ἔσθ' ὅτε τινὰς τοῖς τῆς κακοπιστίας καὶ πλάνης ἐμβάλῃ βόθροις. τοσαύτη αὐτοῖς ἐστι εὐσεβείας μέλει, καὶ τοῦ χρῆναι τηρεῖσθαι διηνεκῶς ἀρραγῆ καὶ ἀσάλευτα τὰ ἐκτεθέντα περὶ τῆς ὀρθοδόξου θρησκείας ὑμῶν. πρώην μὲν παρὰ τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων μακαριωτάτων πατέρων, βεβαιωθέντα δὲ ἐσχάτως παρὰ τῶν ἐν ταύτῃ τῇ πόλει συναγηγερμένων· οἳ τοσοῦτον ἑαυτοῖς ὡμολόγησάν τε καὶ συνηνέχθησαν, ὡς μηδὲν παντελῶς φρονῆσαι, ἢ ὁρίσαι τι διάφορον. μετὰ χεῖρας ἡμῶν αἱ θεῖαι συλλαβαί. καὶ αὐτὸ τοῦτο ὑποβάλλομεν πρὸς τὸ παριστάμενον τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιότητι. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἀναγινωσκέσθω τὸ εὐσεβὲς καὶ θεοφιλὲς τῶν φιλοχρίστων βασιλέων γράμμα, τὸ ἀποδοθὲν πρὸς ἕκαστον τῶν μητροπολιτῶν· καὶ περιλαμπέτω τῶν πραχθησομένων ὑπομνημάτων.

Ἰωάννης πρεσβύτερος, καὶ πρῶτος νοταρίων ἀνέγνω.

Αὐτοκρατόρων Θεοδοσίου καὶ Οὐαλεντινιανοῦ, τῷ εὐλαβεστάτῳ Διοσκόρῳ ἐπισκόπῳ Ἀλεξανδρείας.

Αὐτοκράτορες Καίσαρες, Θεοδόσιος καὶ Οὐαλεντινιανὸς, νικηταὶ, τροπαιοῦχοι, μέγιστοι, ἀεισέβαστοι, Αὔγουστοι, Διοσκόρῳ.

ΑΠᾶσι δῆλον καθέστηκεν, ὅπως ἡ τῆς ἡμετέρας πολιτείας κατάστασις, καὶ πάντα ἀνθρώπινα, τῇ περὶ τὸ θεῖον εὐσεβείᾳ συνέχεται, καὶ κρατύνεται. καὶ τὰ λοιπὰ, ἃ προτέτακται.

Ἰουλιανὸς ἐπίσκοπος, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας Λέοντος, ἑρμηνεύοντος αὐτὸν Φλωρεντίου ἐπισκόπου Λυδῶν, εἶπε· τῷ ὁμοίῳ τύπῳ παρὰ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ φιλοχρίστων βασιλέων ὁ ἁγιώτατος ἡμῶν πάπας, ὁ τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας Λέων ἡγούμενος, ἐκλήθη. Ἱλαρος διάκονος Ῥώμης, ἑρμηνεύοντος αὐτὸν Φλωρεντίου ἐπισκόπου Λυδῶν, εἶπεν· ὁ ἐνδοξότατος καὶ χριστιανικώτατος ἡμῶν βασιλεὺς, ἀγάπῃ τῇ περὶ τὴν ὀρθοδοξίαν, καὶ διαθέσει, τὸν μακαριώτατον ἐπίσκοπον ἡμῶν Λέοντα, τὸν τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας, ἵνα τούτῳ τῷ προσκυνητῷ καὶ ἁγίῳ συλλόγῳ παρῇ, πέμψας προσκυνητὰ γράμματα, παρακέκληκεν· οὗ τινος [a] εὐσέβεια ἀρέσαι ἠδυνάτο, εἰ τούτου τοῦ πράγματος ἠγεῖτό τι ὑπόδειγμα· εἰ καὶ κρεῖττον ἔδει. ἀλλὰ κατανοεῖ ἡ ὑμετέρα ἁγιωσύνη, ὡς οὔτε ἐν τῇ Νικαέων, οὔτε ἐν τῇ Ἐφεσίων ἁγίᾳ συνόδῳ, οὔτε ἐν ἄλλῳ τοιούτῳ ἁγίῳ συλλόγῳ, ὁ πάπας τοῦ ἁγιωτάτου θρόνου ἐπέστη· ὅθεν οὗ τινος τύπου τῇ συνηθείᾳ ἐξακολουθήσας, ἡμᾶς ἐξαπέστειλεν. ὅς τις ἁγιώτατος ἑαυτὸν οὐκ ἀμφέβαλεν ἐν [b] ὑμῖν διαπρέπειν ἐνταῦθα· οὓς μάλιστα ἐπίσταται πάντα, ὅσα πρὸς τὴν τῆς πίστεως τῆς καθολικῆς ἀκεραιότητα, καὶ ὅσα ἀνήκει πρὸς τὴν εἰς τὸν ἁγιώτατον ἀπόστολον Πέτρον εὐλάβειαν, πάντα πρᾶξαι. οὕτως τοίνυν δι' ἡμῶν πρὸς τὴν ὑμετέραν μακαριότητα ἁρμόζοντα τῇ συνόδῳ τῶν ἁγίων πατέρων ἐπέστειλε γράμματα, ἅπερ [c] ὑποδεχθέντα ἀναγνωσθῆναι προστάξατε. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· [d] ὑποδεχθέντα τὰ γραφέντα πρὸς τὴν ἁγίαν ταύτην καὶ οἰκουμενικὴν σύνοδον παρὰ τοῦ ὁσιωτάτου ἀδελφοῦ ἡμῶν καὶ συνεπισκόπου Λέοντος. καὶ ἀποδοθέντων αὐτῶν Ἰωάννης πρεσβύτερος, καὶ πρῶτος νοταρίων εἶπεν· ἕτερον εὐσεβὲς θέσπισμα ἀπεδόθη τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ θεοφιλεστάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ ἡμῶν Διοσκόρῳ, καὶ αὐτὸ μετὰ χεῖρας ἡμῖν ἐστι πρὸς τὸ παριστάμενον τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιότητι. Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν· ἀναγινωσκέσθω, καὶ ἐμφερέσθω τῇ πίστει τῶν ὑπομνημάτων.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, Αέτιος ἀρχιδιάκονος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· οὔτε [e] ὑπεδέχθη ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, οὔτε ἀνεγνώσθη. οἱ ἀνατολικοί, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· οὐκ ἀνεγνώσθη ἡμῖν ἡ ἐπιστολή· εἰ ἀνεγνώσθη, πάντως καὶ ἐμφέρεται. Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπεν· οὐκ ἀνεγνώσθη, ἀλλὰ παρεκατέσχε τὴν ἐπιστολὴν τὴν συνοδικήν. Αέτιος ἀρχιδιάκονος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· οὔτε ὑπεδέχθη ἡ ἐπιστολὴ, οὔ-

[a] *Forte*, τῇ εὐσεβείᾳ, *ex Lat.*

[b] ἡμῖν *scribendum omnino videtur.*

[c] *Forte*, ὑποδεχθῆναι.

[d] *Forte*, ὑποδεχθέτω.

[e] *Forte*, ἐπεδέχθη

ANNO CHRISTI 451.

ACTIO PRIMA.

τὶ ἀνεγνώσθη· καὶ ἑπτάκις ὤμοσεν ἐπὶ πάντων ποιεῖν ταύτην ἀναγνωσθῆναι, καὶ οὐκ ἀνεγνώσθη, καὶ ἐπιώρκησεν, ὅτι ὤμοσεν. Θεόδωρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κλαυδιουπόλεως Ἰσαυρίας εἶπεν· ὅτι ὤμοσε, πάντες οἴδαμεν· ὅτι οὐκ ἀνεγνώσθη, πάντες ὁμολογοῦμεν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπεν· οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, οἷς ἡ αὐθεντία τότε τῶν πραττομένων παρὰ τῆς βασιλικῆς ἐδίδοτο κορυφῆς, λεγέτωσαν, διὰ τί ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος οὐκ ἀνεγνώσθη· μάλιστα καὶ διαλαλιᾶς προχωρησάσης, τῆς παρακελευομένης αὐτὴν ἀναγνωσθῆναι. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· τὰ πραχθέντα δηλοῖ, ὅτι δεύτερον διελάλησα ἀναγνωσθῆναι τὸ γράμμα τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ῥωμαίων. Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· τίνος οὖν ἕνεκα μετὰ τὴν διαλαλιὰν τὴν σὴν ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐπιστολῆς οὐκ ἐγένετο; Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἐρωτηθῶσι καὶ οἱ ἄλλοι εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, οἷς ἐπιτέτραπτο τὸ πρᾶγμα, τίνος χάριν οὐκ ἀνεγνώσθη. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπεν· τίνα μάλιστα βούλει ἐρωτηθῆναι, σαφῶς εἰπέ. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· τὸν θεοσεβέστατον ἐπίσκοπον Ἰουβενάλιον, καὶ τὸν θεοσεβέστατον ἐπίσκοπον Θαλάσσιον. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπεν· ἐν πρώτῃ τάξει ἀπόκριναι αὐτός, δι᾽ ἣν αἰτίαν ἡ ἀνάγνωσις οὐκ ἐγένετο· ἀκολούθως γὰρ καὶ αὐτοὶ ἐρωτηθήσονται. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν, ἅπαξ εἶπον· ὅτι δεύτερον διελάλησα ἀναγνωσθῆναι αὐτήν. Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπε· ψεύδεται. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· λεγέτω ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἰουβενάλιος, πῶς διαλαλήσαντος τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Διοσκόρου ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ῥώμης, ἡ ἀνάγνωσις αὐτῆς οὐκ ἐγένετο. Ἰουβενάλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν· εὐθέως ἀπεκρίνατο ὁ πρεσβύτερος καὶ πριμικήριος τῶν νοταρίων Ἰωάννης, ἔχειν μετὰ χεῖρας εὐσεβὲς γράμμα τῶν θεοφιλεστάτων καὶ εὐσεβεστάτων βασιλέων· καὶ ἀπεκρινάμην, ἀναγνωσθῆναι τὰ βασιλικὰ γράμματα. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· μετὰ οὖν τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ θείου γράμματος καὶ ἡ τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος ἐπιστολὴ ἀνεγνώσθη; Ἰουβενάλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν, οὐκέτι οὔτε ὁ πριμικήριος τῶν νοταρίων, οὔτε ἄλλος τις εἶπεν ἔχειν μετὰ χεῖρας τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ῥώμης τὰ γράμματα. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· νῦν καὶ ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Θαλάσσιος λεγέτω τὴν αἰτίαν, δι᾽ ἣν μὴ ἀνεγνώσθη ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος. Θαλάσσιος ὁ εὐλαβέστατος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπεν· ἓν οἶδα ἐγώ· ὅτι οὔτε ἐκώλυσα, οὔτε δὲ τοσαύτην αὐθεντίαν εἶχον, ὥστε ἐμὲ μόνον ποιῆσαι γενέσθαι τὴν ἀνάγνωσιν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· τὰ ἑξῆς τῶν πεπραγμένων ἀναγνωσθήτω. Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χαρτίου ἀνέγνω. ἐπὶ Διοσκόρου.

*Forte, τι εὐθέως, ex Lat.

A que lecta est. Et septies juravit coram omnibus facere eam recitari, & non est lecta. Et pejeravit, quia juravit. Theodorus reverentissimus episcopus Claudiopolis Isauriæ dixit: Quia juravit, omnes scimus: & quia non est lecta confitemur. Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Reverentissimi episcopi, quibus auctoritas tunc eorum quæ agebantur, ab imperiali data est clementia, dicant pro qua re epistola sanctissimi archiepiscopi Leonis non est recitata, præcipue præcedente interlocutione, ubi eam jussum est recitari. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Gesta demonstrant, quia secundo interlocutus sum, recitari epistolam reverentis- B simi episcopi Romani. Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Ob quam ergo causam post tuam interlocutionem lectio epistolæ non est facta? Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Interrogentur & alii episcopi, quibus fuerat causa commissa, cujus rei gratia non est recitata. Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Quos maxime vis interrogari, apertius dicito. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Beatissimum episcopum Juvenalem, & beatissimum episcopum Thalassium. Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: In primo loco ipse responde, quamob causam lectio non est facta; consequenter enim & ipsi interrogabuntur. Dioscorus C reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Semel dixi, quia secundo interlocutus sum recenseri eam. Eusebius reverentissimus episcopus Dorylæi dixit: Mentitur. Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Dicat beatissimus episcopus Juvenalis, cur interloquente reverentissimo episcopo Dioscoro ob recitandam epistolam sanctissimi Romani archiepiscopi, lectio ejus non est facta. Juvenalis reverentissimus episcopus Hierosolymorum dixit: Statim respondit presbyter & primicerius notariorum Joannes, habere se præ manibus sacras litteras religiosissimorum & piissimorum Imperatorum, & respondi imperiales litteras relegi. Gloriosissimi judices & am- D plissimus senatus dixerunt: Post lectionem ergo sacrarum litterarum, & reverentissimi archiepiscopi Leonis epistola recitata est? Juvenalis reverentissimus episcopus Hierosolymorum dixit: De cetero neque primicerius notariorum, neque alter quis dixit, habere se præ manibus reverentissimi episcopi Romani litteras. Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Nunc & reverentissimus Thalassius episcopus dicat, quamobrem non est recitata epistola sanctissimi archiepiscopi Leonis. Thalassius reverentissimus episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Unum scio ego, quia neque prohibui, neque tantam auctoritatem habebam, ut ego solus possem disponere fieri lectionem. Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Actorum sequentia percurrantur. Constantinus devotus a secretis sacri consistorii, ex eadem scheda recitavit. Sub Dioscoro.

EPHESI ACTA.

Ἰωάννης πρεσβύτερος καὶ πρῶτος νοταρίων ἀνέγνω θεῖον γράμμα, γραφὲν τῷ εὐλαβεστάτῳ Διοσκόρῳ περὶ τοῦ παραγενέσθαι Βαρσουμᾶν. ὅπερ ἀνωτέρω ἐμφέρεται, ἀπὸ κώδικος ἀναγνωσθέν. Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπε· ταῦτα καὶ ἐμοὶ ἐγράφη περὶ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου Βαρσουμᾶ, παρὰ τῶν εὐσεβεστάτων βασιλέων ὅθεν εὐλόγως παρίστω τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· εἴ τι διδάσκειν ἔχουσι περὶ τῆς ἐν χερσὶν ὑποθέσεως οἱ περίβλεπτοι, Ἐλπίδιος ὁ κόμης, καὶ Εὐλόγιος ὁ τριβοῦνος καὶ νοτάριος, λεγέτωσαν. Ἐλπίδιος ὁ περίβλεπτος κόμης εἶπεν· οὔτε τῷ ἀρχεκάκῳ δαίμονι ῥᾳθυμητέον ποτὲ τοῦ πρὸς τὰς ἁγίας ἐκκλησίας πολέμου, καὶ ὁ εὐσεβέστατος ἀεὶ βασιλεὺς ἀντιπαρατάττεται τῷ μὴ δικαίως μαχομένῳ· ὀρθῶς ἄρα διανοηθείς, ὡς ἕξει τὸν ὑπερμαχοῦντα τῆς αὐτοῦ βασιλείας, εἰ πρὸς τοὺς ἀγῶνας τοὺς

E *Joannes presbyter & primicerius notariorum recitavit sacras litteras scriptas reverentissimo episcopo Dioscoro, ut in concilio Barsumas conveniret, sicut superius continentur, relecta ex codice. Juvenalis episcopus Hierosolymorum dixit: Hæc eadem & mihi scripta sunt de reverentissimo presbytero & archimandrita Barsuma a piissimis Imperatoribus; unde* * *decenter visum est sanctæ synodo. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandria dixit: Si quid habent quod doceant, quibus injunctum est de hoc negotio, viri spectabiles, Helpidius comes, simul & Eulogius tribunus & notarius, dicant. Helpidius vir spectabilis comes dixit: Neque malorum princeps dæmon aliquando negligit adversus sanctas ecclesias prælia concitare, & piissimus Imperator semper ei non juste pugnanti resistit, recte cogitans quia habebit Deum propugnatorem sui imperii, si ad certamen & ip-*

* Græce, adesset, sive visum est.

se pro pietate armetur: & in nullo se reprehendit, sic sentiens. Desursum namque omnia ei magis quam armis reguntur. Ideoque & adversus Nestorii arrogantiam protulit unam vobiscum communem sententiam: quoniam ad Dei servitium ordinatus, impii dogmatis exstitit pater & doctor, quasi [a] *pro dæmonibus sacerdotium, & non magis* [b] *pro divina pietate susceperit. Sed ille qui lem condecenti sibi loco interim condemnatus, ad inexcusabilem pœnam in futura vita servatur, quia ad tam maximam impietatem tam ipse effusus est, quam etiam plures secum fallendo pertraxit. Eam vero quæ nunc orta est dubitatio, piissimus Imperator ad vos, sicut ad patres & judices, perducit; a vobis desiderans invenire propositæ quæstionis solutionem, communem tam sibi, quam suis subditis credens fore tutelam. Qualia autem sunt quæ piissimus Imperator & nobis mandavit, & vobis dignatus est scribere, illico faciam manifesta; tantum ante dicturus, quantum unus ex his constitutus, qui sub vobis pietate recte imbuti sunt. Hodie cunctorum Dominus & Deus Verbum salvator vobis se ad judicandum tradit, & patitur judicantes, & honorat potestate decernendi: ut inveniens vos de se justa judicantes, & hic honorificet, & coram Patre rursus confiteatur. Si vero aliquos repererit de suis cordibus sinceritatem pietatis ejicientes, & ea quæ creduntur, arte verborum in dubium perducentes, præter expositionem sanctorum patrum, væ illis ab utraque sententia, Dei & Imperatoris. Bonum erat illis, sicut ait scriptura, si non fuissent nati, quia post latronem, & publicanum, & meretricem, & Chananæam, sincere non confitentur eum, cum est in gloria Dei, qui propter nos se sponte humiliavit. Recenseam etiam quæ & nobis commissa sunt a sacratissimo & piissimo nostro Imperatore.*

[a] al. impote a dæmonibus
[b] al. a divina pietate suscipiens

Marc. 14. Luc. 23. Luc. 18. Luc. 7. Matth. 15.

A ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας αὐτῆς ἐξοπλίζοιτο· καὶ ἐν ἐμέμψατο τὴν γνώμην, οὕτω φρονῶν· ἄνωθεν γὰρ αὐτῷ τὰ πάντα μᾶλλον, ἢ τοῖς ὅπλοις κατώρθωται. διὰ τοῦτο καὶ Νεστορίου τῆς ἀπονοίας μεθ' ὑμῶν κατεψήφισεν· ὅτι πρὸς τὴν θεραπείαν τοῦ κρείττονος τεταγμένος, ἀσεβῶν διδαγμάτων πατὴρ ἐγένετο καὶ διδάσκαλος, καθάπερ ὑπὲρ τῶν δαιμόνων, ἀλλ' οὐχὶ τῆς εὐσεβείας τὴν ἱερωσύνην λαβών. ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν τῷ πρέποντι χώρῳ τέως καταδεδίκασται, πρὸς τὴν ἀπαραίτητον ἐν τῷ μέλλοντι βίῳ τηρούμενος κόλασιν· ὅτι πρὸς τοσαύτην ἀσέβειαν αὐτός τε ἐξεχύθη, καὶ πολλοὺς μεταπείσας παρέσυρε· τὴν δὲ ἀρτιφυεῖσαν νῦν ἀμφισβήτησιν ὁ θειότατος βασιλεὺς ἐφ' ὑμᾶς, ὡς πατέρας καὶ κριτὰς, ἄγει· καὶ παρ' ὑμῶν εὑρέσθαι βούλεται τοῦ κινουμένου τὴν λύσιν, κοινὴν αὐτῷ τε, καὶ τοῖς ὑπηκόοις ἡγούμενος ἀσφάλειαν. τίνα δέ ἐστιν, ἅπερ ὁ θειότατος βασιλεὺς ἡμῖν ἐνετείλατο, καὶ πρὸς ὑμᾶς ἔγραψε, νῦν αὐτίκα ὑμῖν φανερὰ ποιήσω, B τοσοῦτον ὑπειπὼν, οἷα δὴ εἷς ὢν τῶν ὑφ' ὑμῖν τὴν εὐσέβειαν ὀρθῶς πεπαιδευμένων. σήμερον ὑμῖν ὁ τῶν ὅλων δεσπότης, καὶ Θεὸς λόγος σωτὴρ, εἰς κρίσιν ἑαυτὸν παραδίδωσι, καὶ δικαζόντων ἀνέχεται, καὶ τιμᾷ ταῖς ἐξουσίαις τῶν ψήφων ὑμᾶς· ἵνα εὑρὼν ὑμᾶς ἐπ' αὐτῷ τὰ δίκαια κρίναντας, καὶ ἐνταῦθα τιμήσῃ, καὶ ἐπὶ τοῦ πατρὸς πάλιν ὁμολογήσῃ· ὡς εἴ γέ τινας εὕροι τὸ γνήσιον τῆς εὐσεβείας ἐκβάλλοντας τῆς διανοίας, καὶ τὰ πιστευόμενα τέχνῃ ῥημάτων εἰς ἀμφισβήτησιν ἄγοντας παρὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν ἁγίων πατέρων, φεῦ τῆς ἐπ' αὐτοῖς ἑκατέρας ψήφου. καλὸν ἦν αὐτοῖς, εἰ μὴ ἐγεννήθησαν· ὅτι μετὰ λῃστὴν, καὶ τελώνην, καὶ πόρνην, καὶ Χαναναίαν, οὐχ ὁμολογοῦσι καθαρῶς, ἐπὶ τῆς δόξης, τὸν ἐπὶ τῆς δι' ἡμᾶς αὐτοῦ ταπεινώσεως πιστευθέντα. ἀναγνώσομαι καὶ τὰ πρὸς ἡμᾶς ἐνταλθέντα παρὰ τοῦ θειοτάτου αὐτοκράτορος ἡμῶν βασιλέως.

Helpidius vir spectabilis Comes recitavit sacrum commonitorium, quod ei & Eulogio viro spectabili, tribuno & notario, datum est, quod superius continetur, relectum ex codice.

C Ἐλπίδιος ὁ περίβλεπτος κόμης ἀνέγνω θεῖον ὑπομνηστικὸν, τὸ δοθὲν αὐτῷ, καὶ Εὐλογίῳ περιβλέπτῳ τριβούνῳ * νοταρίῳ, ὅπερ ἀνωτέρω ἐντέτακται, ἀπὸ κώδικος ἀναγνωσθέν.

* Forte, νοταρίῳ

Helpidius vir spectabilis Comes dixit: Nunc jubete suscipi ac recenseri, & ea quæ ad vos scripta sunt a divino apice. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Suscipiatur venerabilis epistola Christianissimorum Imperatorum, scripta ad sanctam synodum, & [c] *legatur. Joannes presbyter & primicerius notariorum recitavit.*

[c] al. percurratur

Ἐλπίδιος ὁ περίβλεπτος κόμης εἶπε· νῦν κελεύσατε δεχθῆναι, καὶ ἀναγνωσθῆναι, καὶ τὰ πρὸς ὑμᾶς γραφέντα παρὰ τῆς θείας κορυφῆς. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ὑποδεχθὲν τὸ εὐαγὲς γράμμα τῶν φιλοχρίστων βασιλέων, τὸ γραφὲν πρὸς τὴν ἁγίαν σύνοδον, ἀναγινωσκέσθω. Ἰωάννης πρεσβύτερος καὶ πρῶτος νοταρίων ἀνέγνω.

Sacræ litteræ, scriptæ synodo in Epheso constitutæ, de sanctæ memoriæ Flaviano, [d] utpote innovante aliqua de fide contra Eutychem, quæ superius continentur, perlectæ ex codice.

[d] Hæc verba non sunt synodi, sed illius qui acta synodi digessit.

D Θεῖον γράμμα, γραφὲν πρὸς τὴν ἐν Ἐφέσῳ σύνοδον, περὶ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Φλαβιανοῦ, ὡς ἀνακινοῦντός τινα περὶ τῆς πίστεως πρὸς Εὐτυχῆ· ὅπερ ἀνωτέρω ἐντέτακται, ἀπὸ κώδικος ἀναγνωσθέν.

Thalassius episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Piissimus & Christianissimus Imperator desiderans fidem quæ hactenus est, inconcussam manere, præcepit nihil aliud neque dicere, neque agere in sancta synodo, nisi prius de fide statuatur. Unde omnia vacent: quæ sunt autem de fide proveniant. [e] *Julianus episcopus, agens vices sanctissimi episcopi Romanæ ecclesiæ Leonis, interpretante eum Florentio episcopo Lydiæ, dixit: Neque enim aliud præceptum est. Helpidius vir spectabilis Comes dixit; Quoniam ergo fundamentum fidei est hæc fides, pro qua & congregati estis; dignamini, annuente vobis Deo, quæ de fide sunt determinare, quatenus secundo in loco secundum ordinem tempus oriatur ad agendum ea, quæ in regia urbe adversus reverentissimum Eutychem archimandritam acta sunt. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Manifesta nobis facta sunt piissimæ litteræ Christianissimorum Imperatorum, & quia a quibus Constantinopoli motis, synodum præceperunt fieri. Quæcumque ergo nunc mota sunt, primitus aperiantur, & ita inferantur quæ superiore tempore jure acta sunt in sanctis conciliis. Liquida enim statuerunt canones, liquida vero sunt ordinata in synodis; hæc transgredi non debemus. Piissimus & Chri-*

[e] Julius, mss. omnes.

Θαλάσσιος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπεν· ὁ εὐσεβέστατος καὶ φιλόχριστος βασιλεὺς, βουλόμενος τὴν πίστιν, τὴν οὖσαν ἄχρι τοῦ παρόντος, ἀσάλευτον μεῖναι, ἐκέλευσε, μηδὲν ἕτερον μήτε λεχθῆναι, μήτε πραχθῆναι ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, εἰ μὴ πρότερον τὰ τῆς πίστεως τυπωθῇ. ὅθεν πάντα ἀργείτω· τὰ μέντοι τῆς πίστεως προβαινέτω. Ἰούλιος ἐπίσκοπος, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου Ῥωμαίων ἐκκλησίας Λέοντος, ἑρμηνεύοντος αὐτὸν Φλωρεντίου ἐπισκόπου Λυδῶν, εἶπεν· οὐδὲ γὰρ ἄλλο προστέτακται. Ἐλπίδιος ὁ περίβλεπτος κόμης εἶπεν· E ἐπειδὴ ὁ θεμέλιος τῆς πίστεως ἡ πίστις αὕτη, ἧς ἕνεκα καὶ συνεληλύθατε, καταξιώσατε, συμψηφιζομένου ὑμῖν τοῦ Θεοῦ, τὰ περὶ τῆς πίστεως ἀποφήνασθαι. ὥστε δεύτερον κατὰ τὴν τάξιν καιρὸν γενέσθαι τὴν ἀνάγνωσιν τῶν πεπραγμένων κατὰ τὴν βασιλεύουσαν ἐπὶ Εὐτυχεῖ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἀρχιμανδρίτῃ. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· δῆλα γέγονεν ἡμῖν τὰ εὐσεβῆ γράμματα τῶν θεοφιλεστάτων βασιλέων· καὶ ὅτι κινηθέντων τινῶν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, τὴν σύνοδον προσέταξαν γενέσθαι, εἴ τι τοίνυν κεκίνηται, πρῶτον δηλούσθω, εἶθ' οὕτως ἐπιφερέσθω τὰ τῶν ἄνωθεν γενομένων ἁγίων συνόδων δίκαια. φανερὰ ὥρισαν οἱ κανόνες· φανερὰ ἐτύπωσαν αἱ σύνοδοι· ἐκβῆναι τούτων οὐκ ὀφείλομεν. ὁ εὐσεβέστατος καὶ φιλό-

ANNO CHRISTI 451.

ACTIO PRIMA.

χιστος ἡμῶν βασιλεὺς, ἀναφυέντων τινῶν, ἐκέλευσε ταύτην τὴν ἁγίαν συγκροτηθῆναι σύνοδον· οὐχ ἵνα τὴν πίστιν ἑαυτῶν ἐκθώμεθα, ἣν ἐξέθεντο οἱ πατέρες ἡμῶν ἤδη· ἀλλ' ἵνα ζητήσωμεν τὰ ἀναφυέντα, εἰ συμβαίνουσι τοῖς ὁρισθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων ἡμῶν πατέρων. χρὴ τοίνυν ἐκεῖνα τὰ ἀναφυέντα πρότερον ζητηθῆναι, καὶ ἡμᾶς δοκιμάσαι, εἰ συνῳδὰ τυγχάνουσι τοῖς ὁρισθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων. ἢ βούλεσθε τὴν πίστιν τῶν ἁγίων πατέρων ἀνασκευάσαι; ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· εἴ τις ἀνασκευάζει, ἀνάθεμα ἔστω. εἴ τις ἐπεξεργάζεται, ἀνάθεμα ἔστω. τὴν πίστιν τῶν πατέρων φυλάξωμεν.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· ταῦτα οὐκ εἴπομεν· ταῦτα τίς εἶπε; Θεόδωρος ὁ εὐλαβέστατος Κλαυδιουπόλεως ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀγάγῃ τοὺς νοταρίους αὐτοῦ· ἐκβαλὼν γὰρ τοὺς πάντων νοταρίους, τοὺς ἑαυτοῦ ἐποίησε γράφειν. ἐλθέτωσαν οἱ νοτάριοι, καὶ εἰπάτωσαν, εἰ ἐγράφη ταῦτα, ἢ εἰ παρόντων ἡμῶν ἀνεγνώσθη, ἢ τίς ἐπέγνω, καὶ ὑπέγραψεν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· τὰ ὑπομνήματα τίνος χειρὶ γέγραπται; Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἕκαστος διὰ τῶν ἑαυτοῦ νοταρίων ἔγραψεν, οἱ ἐμοὶ τὰ ἐμὰ, οἱ τοῦ θεοσεβεστάτου ἐπισκόπου Ἰουβεναλίου τὰ αὐτοῦ, καὶ τοῦ θεοσεβεστάτου ἐπισκόπου Θαλασσίου τὰ αὐτοῦ. ἦσαν δὲ καὶ ἄλλοι εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων πολλοὶ νοτάριοι ἐκλαμβάνοντες· οὐκ ἔστι τῶν ἐμῶν νοταρίων τὸ γράμμα. ἕκαστος ἔχει τὸ ἴδιον. Ἰουβενάλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν· ἦν νοτάριός μου εἷς ἐκλαμβάνων μετὰ τῶν ἄλλων νοταρίων. Θαλάσσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπεν· καὶ ἐμὸς εἷς ἦν ἐκλαμβάνων. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἰδοὺ, καὶ ὁ νοτάριος τοῦ ἐπισκόπου Ἰουβεναλίου ἐξέλαβε, καὶ ὁ νοτάριος τοῦ ἐπισκόπου Θαλασσίου, καὶ ὁ τῆς Κορίνθου ἐξέλαβε· μὴ οἱ ἐμοὶ μόνοι; Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπεν· ἀξιῶ τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Στέφανον τῆς Ἐφέσου ἐρωτηθῆναι, εἰ μὴ ἐξέγραψαν τὰ ὑπομνήματα τῆς ἁγίας συνόδου οἱ νοτάριοι αὐτοῦ· καὶ τίνα πεπόνθασι παρὰ τῶν νοταρίων τοῦ θεοφιλεστάτου τῆς Ἀλεξανδρέων ἐπισκόπου Διοσκόρου. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· τί λέγει πρὸς ταῦτα ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Στέφανος; Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἐφέσου εἶπεν· ἐξελάμβανον οἱ νοτάριοί μου, Ἰουλιανὸς ὁ νῦν εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Λεβέδου, καὶ Κρίσπινος διάκονος· καὶ ἦλθον οἱ νοτάριοι τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Διοσκόρου, καὶ ἀπήλειψαν αὐτῶν τὰς δέλτους, καὶ τοὺς δακτύλους αὐτῶν παρά τι ἔκλασαν, θέλοντες λαβεῖν καὶ τὰ καλαμάρια αὐτῶν· καὶ οὐδὲ ἀντίγραφα ἔλαβον τῶν ὑπομνημάτων· οὔτε οἶδα ἐκ τότε τί ἐγένετο. ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ, ἐν ᾗ ἐξέτασις ἐγένετο, ὑπεγράψαμεν εἰς χάρτην· καὶ ἐπίσκοποι, οἱ μὴ ὑπογράψαντες, ἐμοῦ ἐγγυωμένου, τῇ ἑξῆς ὑπέγραψαν. Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπεν· ἀξιῶ τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον τῆς Ἐφέσου Στέφανον, εἰπεῖν, εἰς ποῖον χάρτην ὑπέγραψαν. Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἐφέσου εἶπεν· εἰς ἄγραφον χάρτην· ἐν αὐτῇ γὰρ τῇ ὥρᾳ, ἐν ᾗ ἡ καθαίρεσις γέγονεν, εὐθὺς καὶ ἡ ὑπογραφὴ ἐγένετο. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἀναγνωσθῇ ἡ κατάθεσις τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Στεφάνου· ἄρα ἐγὼ αὐτὸν ἠνάγκασα καταθέσθαι; Ἀκάκιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀριαραθείας εἶπεν· ἀγράφῳ χάρτῃ ὑπεγράψαμεν, ἀναγκασθέντες, καὶ βιασθέντες, καὶ μυρία κακὰ παθόντες· μὴ βουλόμενοι, ἀλλὰ τυραννούμενοι ὑπεσημειωσάμεθα· ἕως γὰρ ἑσπέρας κατεῖχον ἡμᾶς, ἀποκλείσαντες εἰς τὴν ἐκκλησίαν· καὶ ἀσθενοῦντας ἡμᾶς οὐ συνεχώρησαν οὔτε ἀναπαῦσαι, ἢ ἀναχωρῆσαι, καὶ ἑαυτοὺς ψύξαι· ἀλλὰ στρατιώτας ἡμῖν ἐπῆγον μετὰ βάκλων, καὶ ξιφῶν, καὶ μονάζοντας· καὶ οὕτως ἐποίησαν ἡμᾶς ὑποσημειώσασθαι. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· ἀναγινωσκέσθω τὰ λοιπά. Κωνστάντιος ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ἐκ τοῦ αὐτοῦ χαρτίου ἀνέγνω.

A *stianissimus noster Imperator pro aliquibus quæ emerserunt, jussit hanc congregari synodum, non ut fidem nostram exponamus, quam exposuerunt jam patres nostri; sed ut inquiramus quæ emerserunt, si conveniant sanctorum patrum nostrorum statutis. Oportet ergo ea quæ contigerunt, primitus inquirere, & nos probare, si consonantia sint statutis a sanctis patribus; aut vultis fidem sanctorum patrum innovare? Sancta synodus dixit: Si quis innovat, anathema sit. Si quis discutit, anathema sit. Sanctorum patrum fidem servemus.*

CHALCED. ACTA.

Et cum legerentur, Orientales & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Ista non diximus: ista quis dixit? Theodorus reverentissimus episcopus B Claudiopolis Isauriæ dixit: Deducat notarios suos. Ejiciens enim omnium notarios, suos fecit scribere. Veniant notarii, & dicant, si ista scripta sunt, aut nobis præsentibus lecta sunt; aut si quis cognovit, & subscripsit. Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Monimenta gestorum cujus manu perscripta sunt? Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Unusquisque per suos notarios scripsit; mei mea, religiosissimi episcopi Juvenalis, sui; religiosissimi episcopi Thalassii, sui. Erant autem & aliorum reverentissimorum episcoporum multi notarii excipientes; sic non est meorum notariorum littera, quia unusquisque proprium habet. Juvenalis reverentissimus episcopus Hierosolymorum dixit: U- C nus notarius meus erat excipiens cum aliorum notariis. Thalassius reverentissimus episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Et meus unus erat, qui excipiebat. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Ecce & notarius episcopi Juvenalis excepit, & notarius episcopi Thalassii, & episcopi Corinthi excepit: numquid mei tantummodo? Eusebius reverentissimus episcopus Dorylæi dixit: Supplico beatissimum episcopum Stephanum Ephesinum perquiri, si non exceperunt acta sanctæ synodi notarii ipsius, & qualia perpessi sunt a notariis religiosissimi episcopi Alexandriæ Dioscori. Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Quid ad hæc dicit reve- D rentissimus episcopus Stephanus? Stephanus reverentissimus episcopus Ephesi dixit: Excipiebant notarii mei, Julianus qui nunc est reverentissimus episcopus Lebedi, & Crispinus diaconus, & venerunt notarii reverentissimi episcopi Dioscori, & [a] deleverunt tabulas eorum, & digitos eorum pæne fregerunt, volentes tollere & [b] thecas eorum; & neque eorum actorum exemplaria accepi, neque novi de cetero quid actum sit. Sed & in eadem die, in qua facta est examinatio, subscripsimus in charta: & si qui episcoporum non subscripserunt, ego eos in fide mea suscepi, & alio die subscripserunt. Eusebius reverentissimus episcopus Dorylæi dixit: Peto religiosissimum episcopum Ephesi Stephanum dicere, in qua charta E subscripserunt. Stephanus reverentissimus episcopus dixit? In pura charta? in eadem enim hora, in qua damnatio facta est, mox & subscriptio subsecuta est. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Legatur professio reverentissimi episcopi Stephani. Putasne ego eum compuli talia profiteri? Acacius reverentissimus episcopus Ariarathiæ dixit: Puræ chartæ subscripsimus compulsi, & violenter habiti, & multa mala perpessi, nolentes; sed & per potentiam oppressi, subnotavimus: usque ad vesperam tenuerunt nos, recludentes in ecclesia: & ægrotantes nos neque quiescere permiserunt, neque recedere, ut aliquantulum recolligeremur; sed milites nobis cum fustibus & gladiis imposuerunt, & monachos: & sic fecerunt nos subnotare. Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Reliqua percurrantur. Constantinus devotus a secretis sacri consistorii ex eadem scheda recitavit. Et cum venisset ad locum ubi dicit:

[a] al. abstulerunt

[b] scilicet atramentarias.

A *Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Ego pro satisfactione cunctorum, & firmitate fidei, & pro eversione eorum quæ emerserunt, patrum statuta scrutor, qui in Nicæa & qui in Epheso convenerunt. Sancta synodus dixit: Hoc mundum salvat, hoc fidem statues.*

CHALCED. ACTA.

Et cum legerentur, Eusebius reverentissimus episcopus Dorylæi dixit: Ecce, scrutor, dixit: & ego hoc feci. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Scrutor, dixi, non innovo. Nam & Salvator præcepit nobis, dicens: *Scrutamini Scripturas.* Qui enim scrutatur, non innovat. Eusebius reverentissimus episcopus Dorylæi dixit: Salvator dixit: *Quærite &* [a] *invenietis.* Constantinus devotus a secretis sacri consistorii ex eadem scheda recitavit.

Joan. 5. v. 39.

Matth. 7. v. 7.

[a] Dabitur vobis, in Græco.

EPHESI ACTA.

B *Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Etsi duæ dicuntur synodi, tamen* [b] *ad unam pertinent fidem. Sancta synodus dixit: Plene omnia statuerunt patres. Anathema prævaricanti ea. Nemo addat, nemo minuat. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Quoniam voces vestras & Deus suscipit, & vos ipsi firmas esse acquiescitis & placabiles Deo: si quis præter ea quæ acta sunt, aut præter ea quæ placuerunt patribus qui in Nicæa convenerunt, & qui hic congregati sunt, aut inquirit, aut discutit, aut retractat, anathema sit. Sancta synodus dixit: Magnus custos fidei Dioscorus archiepiscopus. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Et aliud dico quod est terribile & formidabile:* Si, *inquit*, peccans peccaverit vir in virum, & orabunt pro illo ad Dominum: si autem in Dominum peccaverit, quis orabit pro eo? *Si ergo sanctus Spiritus consedit cum patribus, sicut & manifeste consedit & ordinavit quæ ordinata sunt; qui retractat ea, Spiritus cassat gratiam. Sancta synodus dixit: Omnes hæc dicimus. Anathema sit qui retractat. Ejiciatur retractans. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Nemo ordinat ordinata. Sancta synodus dixit: Hæ voces sancti Spiritus, custos regularum: per te vivunt patres, custos fidei.*

[b] al. unam continent.

1. Reg. 2.

CHALCED. ACTA.

Et cum legerentur, Theodorus reverentissimus episcopus Claudiopolis dixit: Hæc nullus dixit. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Ex [c] confessis omnia negare volunt. Dicant & hoc, quia nec præsentes fuimus. Constantinus devotus a secretis sacri consistorii ex eadem scheda recitavit.

[c] al. manifestis

EPHESI ACTA.

Helpidius vir spectabilis Comes dixit: Patefactum est quod vobis visum est de sancta fide, & cunctorum vocibus consentientibus & laudantibus vestrum, qui præsidetis, decretum, jubete religiosissimum archimandritam Eutychem super quo judicata sunt quæ judicata sunt, & qui est auctor totius actionis, & cujus gratia præcipue scripta sunt vobis sacra litteræ, adesse, & quæ ei visa fuerint, docere vestram [d] *religiositatem. Sancta synodus dixit:* [e] *Consequens est. Juvenalis episcopus Hierosolymorum dixit: Rationabile est adesse religiosissimum archimandritam Eutychem, & suis uti documentis. Et cum ingressus fuisset, Thalassius episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Quod justum fore suæ utilitati putat reverentissimus archimandrita Eutyches insinuet sanctæ huic atque magnæ synodo. Eutyches archimandrita dixit: Ego commendavi me ipsum Patri, & Filio, & sancto Spiritui, & verbo veritatis vestræ justitiæ: & testes vos habeo meæ fidei, pro qua & laboravi cum sancta synodo, quæ ante vos hic congregata est, sicut & vestra sanctitas testis est. Habeo autem præ manibus & libellum fidei meæ: jubete eum recitari, & confessionem fidei, quæ in eo continetur. Stephanus episcopus Ephesi dixit: Justum est, confessionem & libellos reverentissimi archimandritæ Eutychis* [f] *susceptos inserere fidei monimentorum. Et cum porrecti fuissent, Joannes presbyter & primicerius notariorum recitavit.*

[d] al. reverentiam

[e] al. Consequenter

[f] al. suscipi in sitie

A Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἐγὼ πρὸς πληροφορίαν ἁπάντων, καὶ βεβαίωσιν τῆς πίστεως, καὶ πρὸς ἀνατροπὴν τῶν ἀναφυέντων, τὰ τῶν πατέρων ἐρευνῶ, καὶ τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· τοῦτο τὴν οἰκουμένην σώζει· τοῦτο τὴν πίστιν στήσει.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, Εὐσέβιος Δορυλαίου εἶπεν· ἰδοὺ, ἐρευνῶ, εἶπε, κἀγὼ τοῦτο πεποίηκα. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἐρευνῶ εἶπον, οὐ καινοτομῶ· καὶ γὰρ ὁ σωτὴρ προσέταξεν ἡμῖν, λέγων· ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς· ὁ δὲ ἐρευνῶν τὰς γραφὰς, οὐ καινοτομεῖ. Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπεν· ὁ σωτὴρ εἶπε· ζητεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν. Κωνστάντιος ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χαρτίου B ἀνέγνω.

Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· εἰ καὶ δύο λέγονται σύνοδοι, ἀλλ' εἰς μίαν συντείνουσι πίστιν. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· ἀπαραλείπτως πάντα ὥρισαν οἱ πατέρες· ὁ παραβαίνων ταῦτα ἀνάθεμα. οὐδεὶς προστίθησιν, οὐδεὶς ἀφαιρεῖ. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἐπειδὴ τὰς φωνὰς ὑμῶν καὶ Θεὸς ἀποδέχεται, καὶ αὐτοὶ τὰς ἑαυτῶν καταδέχεσθε βεβαίας εἶναι, καὶ ἀρεσκούσας Θεῷ· εἴ τις παρὰ τὰ πεπραγμένα, ἢ παρὰ τὰ δεδογμένα τοῖς πατράσι τοῖς τε ἐν Νικαίᾳ συνελθοῦσι, καὶ ἐνταῦθα συνειλεγμένοις, ἢ ζητεῖ, ἢ πολυπραγμονεῖ, ἢ ἀνασκευάζει, ἀνάθεμα ἔστω. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· τῷ μεγάλῳ φύλα-C κι τῆς πίστεως Διοσκόρῳ τῷ ἀρχιεπισκόπῳ. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· καὶ τὸ ἕτερον ἐγὼ λέγω, ὅπερ ἐστὶ φοβερὸν, καὶ φρικτόν· ἐὰν, φησὶν, ἁμαρτάνων ἁμάρτῃ ἀνὴρ εἰς ἄνδρα, καὶ προσεύξονται ὑπὲρ αὐτοῦ πρὸς κύριον· ἐὰν δὲ εἰς κύριον ἁμάρτῃ, τίς προσεύξεται περὶ αὐτοῦ; εἰ τοίνυν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον συνεδρεύει μετὰ τῶν πατέρων, ὥσπερ οὖν καὶ συνεδρεύσε, καὶ ὥρισε τὰ ὡρισμένα, ὁ ἀνασκευάζων αὐτὰ, τὴν τοῦ πνεύματος ἀθετεῖ χάριν. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε. πάντες τὰ αὐτὰ λέγομεν· ἀνάθεμα ἔστω ὁ ἀνασκευάζων. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· οὐδεὶς ποιεῖ τὰ πεποιημένα· ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· αὗται αἱ φωναὶ πνεύματος ἁγίου· τῷ φύλακι τῶν κανόνων· διὰ σοῦ ζῶσιν οἱ πατέρες· τῷ φύλακι τῆς πίστεως.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, Θεόδωρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπί-D σκοπος Κλαυδιουπόλεως εἶπεν· οὐδεὶς εἶπε ταῦτα. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἐκ τῶν ὁμολογουμένων πάντα ἀρνεῖσθαι θέλουσιν· εἴπωσι καὶ τοῦτο ὅτι οὐδὲ παρῆμεν. Κωνστάντιος ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ἐκ τοῦ χαρτίου ἀνέγνω.

Ἐλπίδιος ὁ περίβλεπτος κόμης εἶπε· φανεροῦ ὄντος τῶν δεδογμένων ὑμῖν ἐπὶ τῇ ἁγίᾳ πίστει, καὶ τῆς κοινῆς ἁπάντων φωνῆς συνθεμένης τε, καὶ ἐφημνούσης τὴν ὑμῶν τῶν προεδρευόντων ψῆφον, κελεύσατε τὸν ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ εἰσελθεῖν, ἐφ' ᾧ κέκριται τὰ κεκριμένα, καὶ ὅς ἐστιν ὁ ὑπόθεσις τῆς πράξεως, καὶ οὗ ἕνεκα γέγραπται ὑμῖν τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ θείου γράμματος, παρεῖναι, καὶ τὰ δοκοῦντα αὐτῷ διδάξαι τὴν ὑμετέραν θεοσέβειαν. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· ἀκολούθως. Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν· εὔλογον παρεῖναι τὸν θεοσεβέστατον ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχέα, καὶ τοῖς αὐτοῦ δικαιώμασι χρήσασθαι. καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ, Θαλάσσιος ἐπίσκοπος Καισαρείας E Καππαδοκίας εἶπε· τὰ προσηκούσας αὐτῷ δικαιολογίας ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιμανδρίτης Εὐτυχὴς ἐμφανιζέτω τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ καὶ μεγάλῃ συνόδῳ. Εὐτυχὴς ἀρχιμανδρίτης εἶπεν· ἐγὼ παρεθέμην ἐμαυτὸν τῷ πατρὶ, καὶ τῷ υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι, καὶ τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τῆς ὑμῶν δικαιοσύνης· καὶ μάρτυρας ὑμᾶς ἔχω τῆς ἐμαυτοῦ πίστεως· περὶ ἧς καὶ ἠγωνισάμην μεθ' ὑμῶν μετὰ τῆς ἁγίας συνόδου τῆς πρὸ ὑμῶν ἐνταῦθα συναχθείσης, ὡς καὶ ἡ ὑμετέρα ὁσιότης μαρτυρεῖ· ἔχω δὲ μετὰ χεῖρας καὶ τὸν λίβελλον τὸν περὶ τῆς πίστεώς μου· κελεύσατε αὐτὸν ἀναγνωσθῆναι, καὶ τὴν ὁμολογίαν δὲ τῆς πίστεως τῆς ἐγκειμένης αὐτῷ. Στέφανος ἐπίσκοπος Ἐφέσου, εἶπε· δίκαιόν ἐστι, τὴν ὁμολογίαν, καὶ τοὺς λιβέλλους τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς ὑποδεχθέντας, ἐντεθῆναι τῇ πράξει τῶν ὑπομνημάτων. καὶ ἐπιδοθέντων αὐτῶν, Ἰωάννης πρεσβύτερος, καὶ πρώτης νοταρίων ἀνέγνω.

Λίβελλος

Λίβελλος τῆς ὁμολογίας Εὐτυχοῦς.

Τῇ ἁγιωτάτῃ καὶ θεοφιλεστάτῃ συνόδῳ οἰκουμενικῇ, συναχθείσῃ ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει, παρὰ Εὐτυχοῦς ἀρχιμανδρίτου.

Εὐχαριστῶ τῷ παναγίῳ Θεῷ τῆς παρούσης ἡμέρας, καθ' ἣν ἡ εὐσέβεια δι' ὑμᾶς τὴν παῤῥησίαν ἀπείληφεν. ἀναδιδάσκω τὴν ὑμετέραν ἁγίαν σύνοδον τὰ ἐπ' ἐμοί, μᾶλλον δὲ κατὰ τῆς ὀρθῆς πίστεως παρακολουθήσαντα. προθυμηθεὶς μὲν ἐκ νέας κομιδῇ ἡλικίας ἐν ἡσυχίᾳ ἀπραγμόνως μέχρι γήρως ἐσχάτου διατελεῖν, καὶ πάσης ἔξω ταραχῆς καθεστάναι, οὐ συγχωρηθεὶς δὲ τῆς τοιαύτης ἐν ἀπολαύσει γενέσθαι προθέσεως, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐσχάτοις ἐξ ἐπιβουλῆς περιβληθεὶς κινδύνοις, διὰ τὸ κατὰ τὸν ὅρον τῆς ἐνταῦθα προτέρας ὑμῶν ἁγίας συνόδου, μὴ προσδέξασθαι παρὰ τὴν ἐν Νικαίᾳ ὑπὸ τῶν ἁγίων πατέρων ἐκτεθεῖσαν πίστιν φρονεῖν. ἀναγκαῖον δὲ περὶ τῆς διδασκαλίας τῶν γενομένων, εἰς πληροφορίαν τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος, ἣν ἔχω περὶ τοῦ ἁγίου δόγματος ὁμολογίαν, φανερὰν αὖθις ποιῆσαι· μαρτυροῦντος μὲν τοῦ Θεοῦ, μαρτυρούσης δὲ καὶ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης· μεθ' ἧς καὶ αὐτὸς ἀεὶ κατὰ δύναμιν ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως κατὰ τῶν αἱρετικῶν ἐσπούδασα.

Ἔκθεσις πίστεως Εὐτυχοῦς.

Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν, πατέρα παντοκράτορα, πάντων ὁρατῶν τε καὶ ἀοράτων ποιητήν· καὶ εἰς ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, γεννηθέντα ἐκ τοῦ πατρὸς μονογενῆ, τουτέστιν, ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ πατρός· Θεὸν ἐκ Θεοῦ, φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ· γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ πατρί, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο, τά τε ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ τὰ ἐν τῇ γῇ· τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα, σαρκωθέντα, ἐνανθρωπήσαντα, παθόντα, καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ· ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανούς, ἐρχόμενον κρῖναι ζῶντας, καὶ νεκρούς· καὶ εἰς τὸ ἅγιον πνεῦμα. τοὺς δὲ λέγοντας· ἦν ποτέ, ὅτε οὐκ ἦν, καὶ πρὶν γεννηθῆναι, οὐκ ἦν· καὶ ὅτι ἐξ οὐκ ὄντων ἐγένετο, ἢ ἐξ ἑτέρας ὑποστάσεως, ἢ οὐσίας φάσκοντας εἶναι, ἢ τρεπτόν, ἢ ἀλλοιωτὸν υἱὸν τὸν τοῦ Θεοῦ, ἀναθεματίζει ἡ ἀποστολική, καὶ καθολικὴ ἐκκλησία.

Οὕτως ἄνωθεν ἐκ προγόνων παραλαβὼν ἐπίστευσα καὶ πιστεύω· ἐν αὐτῇ γὰρ καὶ ἐτέχθην, καὶ εὐθὺς ἀφιερώθην Θεῷ, καὶ προσεδέξατό με ἡ αὐτοῦ φιλανθρωπία· καὶ τῇ πίστει ταύτῃ βαπτισθείς, ἐσφραγίσθην καὶ μέχρι τῆς σήμερον ἔζησα, εὔχομαι ἐν αὐτῇ καὶ τελευτῆσαι. ταύτην τὴν πίστιν καὶ ἡ μνημονευθεῖσα ἐνταῦθα προτέρα ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος ἐβεβαίωσεν· ἧς καθηγήσατο ὁ τῆς μακαρίας καὶ ὁσίας μνήμης πατὴρ ἡμῶν καὶ ἐπίσκοπος Κύριλλος, καὶ ὅρον ἐξήνεγκε, τὸν παρὰ ταύτην προστιθέντα τι, ἢ ἐπινοοῦντα, ἢ διδάσκοντα, ἐπιτιμίοις τοῖς τότε ἐγγραφεῖσιν ὑποκεῖσθαι· ὧν τὰ ἴσα ἐν βιβλίῳ ἀπέστειλέ μοι ὁ μνημονευθεὶς ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν καὶ ἐπίσκοπος Κύριλλος· [a] ἣν καὶ μετὰ χεῖρας ἔχω. ὑποτάξας τοίνυν ἐμαυτὸν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, καὶ τὸν ὅρον αὐτῆς ἄχρι τῆς παρούσης ἐφύλαξα.

[a] ἣ vel ἃ legit interpres.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπεν· ἐψεύσατο· οὐκ ἔστιν ὅρος τοιοῦτος· οὐκ ἔστι κανὼν τοῦτο διαγορεύων. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· τέσσαρά εἰσι βιβλία τὰ περιέχοντα τοῦτον τὸν ὅρον· ὃν ὥρισαν οἱ ἐπίσκοποι, οὐκ ἔστιν ὅρος; μὴ γὰρ ἔχει, ὅτι κανών ἐστιν; οὐκ ἔστι κανών· ἄλλο ἐστὶ κανών, ἄλλο ὅρος. κατηγόρησεν πέντε συνοδικῶν βιβλίων· κἀγὼ ἔχω, καὶ ὁ δεῖνα, καὶ ὁ δεῖνα ἔχει. ἐνεχθῶσι πάντες τὰ βιβλία. Διογένης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κυζίκου, εἶπε· δολερῶς [b] προσέταξε τὴν ἐν Νικαίᾳ τῶν ἁγίων πατέρων σύνοδον· ἐδέξατο δὲ προσθήκας παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων, διὰ τὴν ἔννοιαν τὴν κακὴν Ἀπολιναρίου, καὶ Βαλεντίνου, καὶ Μακεδονίου, καὶ τῶν ὁμοίων ἐκείνοις· καὶ προσετέθη τῷ συμ-

[b] προσέθηκε ex Latino.

Libellus confessionis Eutychis.

Sanctissimæ & Domini amantissimæ universali synodo congregatæ in Ephesso metropoli, ab Eutyche archimandrita.

Gratias ago per omnia sancto Deo præsenti die, in qua per vos pietas recepit fiduciam: & edoceo vestram sanctam synodum, quæ in me, magis autem contra rectam fidem, commissa sunt. Propositum quidem mihi fuerat a pueritia, in silentio absque ullo negotio usque ad decrepitam senectutem degere, & absque ulla conturbatione persistere. Non sum autem permissus tali frui proposito: sed & pessimis periculis insidiantium circumdatus sum, eo quod secundum definitionem prioris vestri hic congregati sacri concilii, non acquievi contra eam quæ in Nicæa a sanctis patribus fides est exposita, sapere. Necessarium vero arbitror, antequam ea quæ in me commissa sunt, doceam; ad satisfactionem vestræ sanctitatis, quam habeam de sancto dogmate confessionem, iterum facere manifestam, attestante mihi tam Deo, quam vestra sanctitate, cum qua & ipse semper juxta virtutem meam pro catholica fide adversum hæreticos [a] *steti.*

[a] al. studui.

Expositio fidei Eutychis.

Credo in unum Deum, Patrem omnipotentem, omnium visibilium & invisibilium creatorem. Et in unum Dominum Jesum Christum, Filium Dei, natum de Patre unigenitum, id est, de substantia Patris, Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero, natum, non factum: homousion Patri, id est, unius cum Patre essentiæ, per quem omnia facta sunt, quæ in cælo & quæ in terra. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit, & incarnatus est, & homo factus est, & passus, & resurrexit tertia die, ascendit in cælos, unde venturus est judicare vivos & mortuos. Et in Spiritum sanctum. Eos autem qui dicunt: Erat quando non erat; & antequam nasceretur, non erat; & quia ex non exstantibus factus est, aut ex alia subsistentia, vel essentia dicentes esse, aut convertibilem, aut mutabilem Filium Dei, hos anathematizat catholica & apostolica ecclesia.

Sic ab initio a progenitoribus meis accipiens credidi & credo: in hac autem & genitus sum, & statim consecratus sum Deo, & suscepit me ipsius misericordia. Et in hac fide baptizatus, signatus sum, & usque hodie vixi, in ea & opto mori. Hanc fidem & memorata hic anterior sancta & universalis synodus confirmavit, cujus præsul fuit beatæ & sanctæ recordationis pater noster & episcopus Cyrillus, & definitionem protulit. Eum qui præter istam addiderit aliquid, aut [b] *invenerit, aut docuerit, damnationibus quæ tunc scriptæ sunt, subjacere. Quorum exemplaria in codice destinavit mihi memoratus pater noster & episcopus Cyrillus, quæ & præ manibus habeo. Subjiciens igitur meipsum sanctæ synodo, & definitionem ejus usque nunc custodivi.*

[b] al. adinvenerit.

Et cum legerentur, Eusebius reverentissimus episcopus Dorylæi dixit: Mentitus est: non est definitio talis, non est regula hoc præcipiens. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Quatuor codices sunt, qui hanc definitionem continent. Quod definierunt episcopi, non est definitio? Numquid habet, quia regula est? Non est regula: aliud est regula, & aliud est definitio. Accusa quinque synodicos codices: & ego habeo, & ille & ille habent: proferant omnes codices. Diogenes reverentissimus episcopus Cyzici dixit: Dolose [c] præposuit synodum sanctorum patrum, quæ in Nicæa facta est. Accepit namque additamenta a sanctis patribus, propter perversum intellectum Apollinatis & Valentini & Macedonii, & qui eis similes sunt. Et additum est in sym-

[c] al. proposuit.

ACTIO PRIMA.

bolo sanctorum patrum: *Qui descendit, & incarnatus est de Spiritu sancto ex Maria Virgine.* Hoc namque prætermisit Eutyches, sicut Apollinarista. Nam etiam Apollinaris suscipit sanctam synodum quæ in Nicæa facta est, secundum propriam perversitatem intelligens verba, effugit de Spiritu sancto, & Maria Virgine, ut ne omnino [a] unionem carnis confiteretur. Etenim sancti patres qui in Nicæa convenerunt, quod *incarnatus est* dixerunt: sancti autem patres qui post ipsos fuerunt, explanaverunt dicentes, *de Spiritu sancto & ex Maria Virgine.* Ægyptii & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Nemo suscipit adjectionem, nemo diminutionem. Quæ in Nicæa constituta sunt, teneant: catholicus Imperator hoc jussit. Orientales, & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Hæc Eutyches dixit. Ægyptii & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Adjectionem nullus [b] suscipit. Teneant quæ patrum sunt, teneant quæ in Nicæa constituta sunt, teneant quæ de Spiritu sancto sunt: catholicus Imperator hoc jussit. Constantinus devotissimus magistrianus, & a secretis sacri consistorii, ex eadem scheda recitavit:

[a] al. unitionem sive unitatem.

[b] al. suscepit vel subscripsit.

EPHESI ACTA.

Et omnes enim sanctos patres, sicut & vestra sanctitas, catholicos habui & fideles, & doctores meos posui, anathematizans [c] Manem, Valentinum, Apollinarium, & Nestorium, & omnes hæreticos usque ad Simonem magum, & eos qui dicunt carnem Domini & Dei nostri Jesu Christi de cælo descendisse.

[c] al. Manichæum

CHALCEDONE ACTA.

Et cum legerentur, Eusebius reverentissimus episcopus Dorylæi dixit: Fugit quidem illud, *De cælo:* undenam autem, non addidit. Diogenes reverentissimus episcopus Cyzici dixit: Per potestatem vestram rogavimus eum dicentes: Domine Eutyches, unde ergo? dic. Et non consensit. Basilius reverentissimus episcopus Seleuciæ Isauriæ dixit: Rogavimus eum tunc, sicut memorat dominus Eusebius, & Sozon Philippensis, ut diceret modum incarnationis, & humanæ assumptionis, si secundum assumptionem carnis scit Deum Verbum factum hominem. Et jusserunt non investigatum dimitti istud, & non susceperunt prosecutionem nostram. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Religiosissimus episcopus Basilius reprehendit in gestis suam vocem, dicens: Quia sic non dixi, sed falso scriptum est. Si vero Eutyches præter dogmata ecclesiæ sapit, non solum pœna dignus est, sed & igne. Ego vero fidei catholicæ & apostolicæ solicitudinem gero, & non alicujus hominis. Ad ipsam namque divinitatem mentem intentam habeo, & ad personam non attendo, neque pro quolibet curo, nisi pro mea anima, & recta & sincera fide. Basilius reverentissimus episcopus Seleuciæ Isauriæ dixit: Dum legerentur gesta, quæ in Eutychem acta sunt, mea interlocutio lecta est, & in medio prolata est, quam feci sequens patres qui in Epheso primitus [d] convenerunt, laudans epistolam beatissimi Cyrilli illius beatæ synodi præsulis, per quam insanum Nestorium arguit, male interpretantem trecentorum decem & octo patrum fidem. Habebat autem interlocutio mea, sicut & hactenus habet: Adoro unum Dominum nostrum Jesum Christum Filium Dei unigenitum, Deum Verbum, post incarnationem & inhumanationem in duabus naturis cognitum. Ægyptii & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: [e] Impartibilem nemo separet: unum Filium nemo dicit duo. Orientales & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Anathema dividenti, anathema [f] partienti. Basilius reverentissimus episcopus Seleuciæ Isauriæ dixit: Anathema partienti, anathema dividenti duas naturas post adunationem; anathema autem & qui non cognoscit naturarum proprietatem. Ægyptii & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Sicut natus est, sic passus est. Voces nostras Imperatori. Unus Dominus,

[d] al. consederunt

[e] al. Indivisibilem nemo dividat.

[f] al. separanti.

ANNO CHRISTI 451.

A βόλῳ τῶν ἁγίων πατέρων, Τὸν κατελθόντα, καὶ σαρκωθέντα ἐκ πνεύματος ἁγίου, καὶ Μαρίας τῆς παρθένου· τοῦτο γὰρ παρέλιπεν Εὐτυχὴς, ὡς Ἀπολλιναριστής· καὶ Ἀπολλινάριος γὰρ δέχεται τὴν ἐν Νικαίᾳ ἁγίαν σύνοδον, κατὰ τὴν οἰκείαν παραφθορὰν ἐκλαμβάνων τὸ ῥητὸν· καὶ φεύγει τὸ, Ἐκ πνεύματος ἁγίου, καὶ Μαρίας τῆς παρθένου· ἵνα παντάπασι μὴ τὴν ἕνωσιν τῆς σαρκὸς ὁμολογήσῃ. οἱ γὰρ ἅγιοι πατέρες, οἱ μετὰ ταῦτα, τὸ ἐσαρκώθη, ὃ εἶπον οἱ ἅγιοι ἐν Νικαίᾳ πατέρες, ἐσαφήνισαν εἰπόντες, Ἐκ πνεύματος ἁγίου, καὶ Μαρίας τῆς παρθένου. οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· οὐδεὶς δέχεται προσθήκην, οὐδεὶς μείωσιν· τὰ τῶν ἐν Νικαίᾳ κρατείτω· ὁ ὀρθόδοξος βασιλεὺς τοῦτο ἐκέλευσεν. οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· ταῦτα Εὐτυχὴς εἶπεν. οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· προσθήκην οὐδεὶς δέχεται· κρατείτω τὰ τῶν πατέρων· τὰ τῶν ἐν Νικαίᾳ κρατείτω· τὰ ἐκ πνεύματος ἁγίου κρατείτω· ὁ ὀρθόδοξος βασιλεὺς τοῦτο ἐκέλευσε. Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος μαγιστριανὸς, καὶ σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου, ἐκ τοῦ αὐτοῦ χάρτου ἀνέγνω.

B Καὶ πάντας δὲ τοὺς ἁγίους πατέρας, ὡς καὶ ἡ ὑμετέρα θεοσέβεια, ὀρθοδόξους ἔχω καὶ πιστοὺς, καὶ διδασκάλους ἐμαυτῷ ἐθέμην, ἀναθεματίζων Μανῆν, Βαλεντῖνον, Ἀπολλινάριον, καὶ Νεστόριον, καὶ πάντας τοὺς αἱρετικοὺς, ἕως Σίμωνος τοῦ μάγου, καὶ τοὺς λέγοντας τὴν σάρκα τοῦ κυρίου, καὶ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐξ οὐρανοῦ καταπεφοιτηκέναι.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπεν· ἔφυγε μὲν τὸ, Ἐξ οὐρανοῦ, οὐ προσέθηκε δὲ πόθεν. Διογένης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κυζίκου εἶπε· μετὰ τὴν ἐξουσίαν ὑμῶν, παρεκαλέσαμεν αὐτὸν, λέγοντες· Κύριε [*] Εὐτυχῆ, πόθεν οὖν; εἰπέ· καὶ οὐ συνεχώρησεν· Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σελευκείας εἶπε· παρεκαλέσαμεν τότε, ὡς μέμνηται καὶ ὁ κύριος Εὐσέβιος καὶ Σώζων

C ὁ Φιλίππων· ὥστε εἰπεῖν αὐτὸν τὸν τρόπον τῆς σαρκώσεως, καὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως, εἰ κατὰ πρόσληψιν σαρκὸς οἶδε τὸν Θεὸν λόγον γενόμενον ἄνθρωπον· καὶ ἐκέλευσαν ἀνεξέταστον ἐᾶσαι τοῦτο, καὶ οὐ προσεδέξαντο τὴν δικαιολογίαν ἡμῶν. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Βασίλειος ἐπελάβετο ἐν ὑπομνήμασι τῆς αὐτοῦ φωνῆς, λέγων· ὅτι οὐκ εἶπον οὕτως, ἀλλὰ ἐπλαστογραφήθη· εἰ δὲ Εὐτυχὴς παρὰ τὰ δόγματα τῆς ἐκκλησίας φρονεῖ, οὐ μόνον τιμωρίας ἄξιός ἐστιν, ἀλλὰ πυρός· ἐγὼ γὰρ τῆς πίστεως τῆς καθολικῆς, καὶ ἀποστολικῆς φροντίδα τίθεμαι, οὐκ ἀνθρώπου τινός· πρὸς γὰρ αὐτὸ τὸ θεῖον τὸν νοῦν τεταμένον ἔχω, καὶ εἰς πρόσωπον οὐκ ἀποφορῶ, οὔτε μὴν φροντίζω τινὸς, ἢ τῆς ἐμαυτοῦ ψυχῆς, καὶ τῆς

D ὀρθῆς πίστεως· Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σελευκείας Ἰσαυρίας εἶπεν· ἀναγινωσκομένων τῶν ὑπομνημάτων τῶν ἐπ' Εὐτυχεῖ πραχθέντων, ἡ διαλαλιὰ ἡ ἐμὴ ἀνεγνώσθη, καὶ εἰς μέσον ἤχθη, ἣν ἐπεποιήμην ἀκολουθῶν τοῖς ἐν Ἐφέσῳ πατράσι τὸ πρότερον συνεδρεύσασιν, ἀποδεξάμενος τὴν ἐπιστολὴν τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου, τῆς συνόδου τῆς μακαρίας ἐκείνης ἡγησαμένου, δι' ἧς τὸν φρενοβλαβῆ Νεστόριον ἤλεγχε παρερμηνεύοντα τὴν τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ πατέρων πίστιν· εἶχε δὲ ἡ διαλαλιά μου, ὡς καὶ μέχρι νῦν ἔχει· ὅτι προσκυνῶ τὸν ἕνα κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν Θεὸν λόγον, μετὰ τὴν σάρκωσιν, καὶ τὴν

E ἐνανθρώπησιν ἐν δύο φύσεσι γνωριζόμενον. οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· τὸν ἀμέριστον μηδεὶς χωριζέτω· τὸν ἕνα υἱὸν οὐδεὶς λέγει δύο. οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· ἀνάθεμα τῷ μερίζοντι, ἀνάθεμα τῷ διαιροῦντι. Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σελευκείας Ἰσαυρίας εἶπεν· ἀνάθεμα τῷ μερίζοντι, ἀνάθεμα τῷ διαιροῦντι τὰς δύο φύσεις, μετὰ τὴν ἕνωσιν· ἀνάθεμα δὲ καὶ τῷ μὴ γνωρίζοντι τὸ ἰδιάζον τῶν φύσεων. οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν. ὡς ἐγεννήθη, οὕτως ἔπαθε· τὰς φωνὰς τῷ βασιλεῖ· εἷς κύριος,

[*] Forte, Εὐτυχέ.

ANNO CHRISTI 451.

ACTIO PRIMA.

μία πίστις· τὸν ἕνα κύριον δύο οὐδεὶς λέγει· ταῦτα Νεστόριος φρονεῖ· ταῦτα Νεστόριος βοᾷ. Οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· ἀνάθεμα Νεστορίῳ, καὶ Εὐτυχεῖ. Οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· τὸν κύριον τῆς δόξης μὴ μερίζετε· τὸν ἀμέριστον μὴ μερίζετε. Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σελευκείας Ἰσαυρίας εἶπεν· ὃ ἔλεγον ἐν δύο φύσεσι γνωριζόμενον μετὰ τὴν ἕνωσιν, θεότητι τελείᾳ, καὶ ἀνθρωπότητι τελείᾳ. τὴν μὲν γὰρ εἶχεν ἐκ πατρὸς προαιώνιον, τὴν δὲ ἐκ τῆς κατὰ σάρκα μητρὸς λαβὼν ὁ αὐτὸς ἥνωσεν ἑαυτῷ καθ' ὑπόστασιν· καὶ κεχρημάτικεν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ υἱὸς ἀνθρώπου. Ταύτης ἀναγνωσθείσης τῆς διαλαλιᾶς, εἷς μέν τις, οὐκ οἶδα δὲ ὅς τις, ἡ γὰρ ἀχλὺς τῶν πραγμάτων καὶ τὸ τῆς ψυχῆς ὄμμα συνεῖχε, καὶ τὸ τοῦ σώματος, ἔρριψεν ἑαυτὸν εἰς τὸ μέσον, καὶ ἤρξατο λέγειν ὅτι αὕτη ἡ φωνὴ τὴν ἐκκλησίαν ἀνεστάραξεν· ἐπανέστησαν λοιπὸν πάντες οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ μονάζοντες, οἱ ἀκολουθοῦντες Βαρσουμᾷ, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος, καὶ ἤρξαντο λέγειν· τὸν λέγοντα δύο φύσεις, εἰς δύο τέμε· ὁ λέγων δύο φύσεις, Νεστόριός ἐστι. Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη πάλιν ἐμὴ φωνὴ μετὰ τὴν ἀσεβῆ καὶ ἀνόσιον Εὐτυχοῦς φωνήν· ἐρωτώμενος γὰρ παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Εὐσεβίου, εἰ λέγεις δύο φύσεις ἐν τῷ Χριστῷ, εἶπεν· ἐκ δύο μὲν φύσεων εἰδέναι τὸν Χριστὸν πρὸ τῆς ἑνώσεως, μετὰ δὲ τὴν ἕνωσιν, μίαν· ἐγὼ δὲ τότε, ὡς νῦν, ἐντυχὼν τοῖς ὑπομνήμασιν, ἀνεμνήσθην, καὶ εἶπον· ἐὰν μὴ μετὰ τὴν ἕνωσιν ἀχωρίστους, καὶ ἀσυγχύτους εἴπῃς δύο φύσεις, σύγχυσιν λέγεις, καὶ σύγκρασιν. ἀναγνωσθείσης τῆς φωνῆς, τοσοῦτος ἐγένετο κρότος, ὥστε πάντων ἡμῶν ταράξαι τὴν ψυχήν· καὶ μάλιστα ἡμῶν τῶν κρινομένων, καὶ κελευσθέντων ἀναμένειν τὴν ψῆφον τῆς συνόδου· * ἀχλυώδης πληρωθεὶς εἶπον ὅτι ἐγὼ οὐ μέμνημαι αὐταῖς λέξεσι ταῦτα εἰρηκώς· οἶδα μέντοι εἰρηκὼς, ὅτι ἐὰν μίαν φύσιν εἴπῃς ἀπολελυμένως μετὰ τὴν ἕνωσιν, σύγχυσιν λέγεις, καὶ σύγκρασιν· ἐὰν μέντοι γε προσθῇς, σεσαρκωμένην, καὶ ἐνανθρωπήσασαν, καὶ νοήσῃς παραπλησίως τῷ μακαριωτάτῳ Κυρίλλῳ τὴν σάρκωσιν, καὶ τὴν ἐνανθρώπησιν, τὰ αὐτὰ λέγεις ἡμῖν· δῆλον γὰρ, ὅτι ἄλλο μέν τι ἐστὶν ἡ θεότης αὐτοῦ ἡ ἐκ τοῦ πατρὸς, ἄλλο δὲ ἡ ἀνθρωπότης ἡ ἐκ τῆς μητρός· καὶ οἱ κατηγορήσαντές με πρότερον, ὕστερον ἀπεδέξαντό με ταῦτα εἰρηκότα. Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπεν· καὶ οὕτως ὀρθοδόξως διδάξας, διὰ τί τῇ καθαιρέσει Φλαβιανοῦ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης ὑπέγραψας; Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σελευκείας Ἰσαυρίας εἶπεν· ἐπειδὴ εἰς κρίσιν ἑκατὸν εἴκοσι, ἢ τριάκοντα παρεδόθης ἐπισκόπων, ἀνάγκην εἶχον πείθεσθαι τοῖς ὑπ' ἐκείνων τυπουμένοις. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· νῦν πεπλήρωται τὸ γεγραμμένον· ἐκ τοῦ στόματός σου δικαιωθήσῃ, καὶ ἐκ τοῦ στόματός σου κατακριθήσῃ· αἰδούμενος ἀνθρώπους, παρεῖδες τὸ εὔλογον, καὶ τὴν πίστιν ἠθέτησας· οὐκ ἤκουσας, καὶ μὴ ἐντραπῇς εἰς πτῶσίν σου; Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σελευκείας Ἰσαυρίας εἶπεν· εἰ πρὸς ἄρχοντας εἶχον, ἐμαρτύρησα ἄν· καὶ γὰρ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπεδειξάμην παῤῥησίαν. παρὰ πατρὸς δὲ ὁ κρινόμενος, δικαίοις οὐ κέχρηται. παῖς γὰρ πατρὶ δίκαια λέγων, τεθνάτω. Οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· πάντες ἡμάρτομεν, πάντες συγγνώμην αἰτοῦμεν. Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπον· καὶ μὴν ὑμεῖς πρότερον ἐδιδάξατε, ὡς κατὰ βίαν, καὶ ἀνάγκην ἀγράφῳ χάρτῃ ὑπεγράψατε καταναγκασθέντες εἰς τὴν καθαίρεσιν τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Φλαβιανοῦ. Οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· πάντες ἡμάρτομεν· πάντες συγγνώμην αἰτοῦμεν. Θαλάσσιος, καὶ Εὐστάθιος, καὶ Εὐσέβιος, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· πάντες ἡμάρτομεν· πάντες συγγνώμην αἰτοῦμεν. Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος μαγιστριανὸς, καὶ σηκρετάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου, ἀνέγνω ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χαρτιδαρίου.

* Forte, ἀχλύος δὲ

A una fides: unum Dominum nemo dicit duo. Hæc Nestorius sapit, hæc Nestorius clamat. Orientales & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Anathema Nestorio & Eutychi. Ægyptii & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Dominum gloriæ nolite [a] partiri; [b] impartibilem nolite partiri. Basilius reverentissimus episcopus Seleuciæ Isauriæ dixit: Quod dicebam, in duabus naturis cognoscendum post adunationem, [c] deitate perfecta & humanitate perfecta. Namque unam habebat ex Patre ante sæcula, alteram vero ex matre secundum carnem suscipiens idem ipse uniit sibi secundum subsistentiam, & vocatus est Filius Dei filius hominis. Hac lecta interlocutione, unus quidem nescio quis (etenim caligo B caussarum & animæ oculum confundebat & corporis) projecit seipsum in medium, & dicere cœpit, quia hæc vox ecclesiam conturbavit. Et surrexerunt postmodum omnes Ægyptii, & monachi qui sequebantur Barsumam, & omnis turba, & cœperunt dicere: Eum qui dicit duas naturas, in duo [d] incidite. Qui dicit duas naturas, Nestorianus est. Post hæc recitata est iterum mea vox, post impiam & perversam Eutychis vocem. Interrogatus namque a reverentissimo episcopo Eusebio: Dicis duas naturas in Christo? Dixit, ex duabus quidem naturis scire Christum ante adunationem: post adunationem vero, unam. Ego vero tunc, sicut nunc, intuens monumenta, recor- C datus sum, & dixi: Si non post adunationem inseparatas & inconfusas duas naturas dixeris, confusionem dicis & commixtionem. Lecta autem hac voce, tantus ab illis factus est plausus, ut omnium nostrorum commoverentur animæ, & maxime nostræ, qui judicabamur, & qui jussi sumus synodi exspectare sententiam. Caligine repletus dixi, quia ego non recordor his verbis ista dixisse. Scio quidem dixisse: Quod si unam naturam dicas absolute post adunationem, confusionem dicis & commixtionem. Si vero addideris incarnatam & inhumanatam, & intellexeris juxta beatum Cyrillum incarnationem & inhuma- D nationem, eadem nobiscum dicis. Manifestum enim, quia aliud est divinitas ejus, quæ ex Patre; aliud vero humanitas, quæ ex matre est. Et qui prius reprehenderunt, postea approbaverunt me ista dixisse. Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Et sic catholice docens, pro qua re in damnatione sanctæ recordationis Flaviani subscripsisti? Basilius reverentissimus episcopus Seleuciæ Isauriæ dixit: Quoniam in judicium centum viginti, aut triginta episcoporum traditus, necessitatem habui parere his quæ ab illis ordinabantur. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Nunc completum est quod scriptum E est: *Ex ore tuo justificaberis, & ex ore tuo condemnaberis.* Erubescens homines prævaricatus es quod bonum est, & fidem sprevisti. Non audisti quod scriptum est: *Non erubescas in ruinam tuam?* Basilius reverentissimus episcopus Seleuciæ Isauriæ dixit: Si apud [e] judices habuissem, martyrium sustinuissem; etenim Constantinopoli ostendi fiduciam meam. A patre autem qui judicatur, justis non utitur. *Filius enim patri etiam justa dicens moriatur.* Orientales & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Omnes peccavimus, omnes veniam postulamus. Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Et quidem primitus docuistis, quia per vim & necessitatem in pura charta coacti estis subscribere in damnationem sanctæ memoriæ Flaviani. Orientales & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Omnes peccavimus, omnes veniam postulamus. Thalassius & Eusebius & Eustathius reverentissimi episcopi dixerunt: Omnes peccavimus, omnes veniam postulamus. Veronicianus devotissimus Magistrianus, & a secretis sacri consistorii, ex eadem schida recitavit:

[a] al. dividere.
[b] al. incisibilem nolite separare.
[c] al. in deitate.
[d] al. dividite.

Matth. 12. vers. 37.

Eccli 4. 25. Græce.

[e] al. Principes

EPHESI ACTA.

Ἀλλὰ κατὰ ταύτην τὴν πίστιν, καὶ ζῶν, καὶ προσκαρτερῶν ταῖς εὐχαῖς, κατηγορίαν ἐξ ἐπιβουλῆς ὑπομεμένηκα παρὰ Εὐσεβίου

Sed secundum hanc fidem & vivens & permanens in orationibus, accusationem ex insidiis Eusebii episcopi

ACTIO PRIMA.

Continuatio causæ Eutychetis paulo ante interrupta.

Dorylæi sustinui, libellos porrigentis adversum me reverentissimo episcopo Flaviano, & diversis aliis episcopis, qui tunc pro privatis causis in urbe degebant regia: hæreticum me injuriose in eis vocantis, nullam autem speciem hæreseos libellis inserentis: ut subito in altercationibus quæstionum lapsum linguæ (sicut assolet) ex tumultu & novitate vocum perpessus, irruerem in peccatum; me quidem adversus libellos accusationis memoratus reverentissimus episcopus occurrere ad satisfactionem accusatoris præcipiebat: ipse tamen in multis cum accusatore degebat, & pæne inseparabilis erat ab ipso: putans me, sicut solebam, semper in monasterio perdurare, non meam exhibere præsentiam, & ideo quasi non occurrentem damnare. Sed subito, postquam perveni in regiam civitatem de monasterio meo, discens a viro laudabili Magno Silentiario, quem mihi piissimus & fidelissimus noster Imperator delegavit ad non concedendum me comminatum periculum salutis sustinere, superfluam de cetero meam esse præsentiam respondit, ut jam ante discussionem damnati: sicut & postea facta a viro laudabili Silentiario prosecutio docet. Sed quoniam etiam sic in judicium ad satisfaciendum occurri, ipsam quidem, quæ pro divina confessione a me facta est & subscripta, doctrinam, secundum eam quæ exposita est a sanctis patribus in Nicæa fidem, & postea confirmata est a priore sancta synodo Ephesina, neque suscipere dignabatur, neque permittebat recitari: & tumultu & conturbatione secretarium replebatur, multis inordinate supervenientibus, & undique clamoribus me perturbantibus: sicut postea prolatæ interlocutiones judicum, quæ scriptis tenentur, de tali facto tumultu design... nt. Et cum jussus fuissem per me ipsum confessionem fidei dicere, & dixissem sapere sicut trecenti decem & octo patres qui in Nicæa sanxerunt, & quæ in Epheso sancta synodus confirmavit, exigebat me alia aliqua, præter quæ exposita sunt in Nicæa & in Epheso prius, dicere. Ego vero timens prævaricari prolatam definitionem a sancta synodo, quæ hic Dei voluntate prius congregata est, & ea quæ definita erant de fide a sanctis patribus qui in Nicæa convenerunt; rogabam innotescere sancto vestro concilio, ut his quæ a vobis approbarentur, acquiescerem; præparatus in his manere. Et hæc dicenti; subito contra me longe ante scripta, ut ipsi videbatur, damnatio legebatur: & secreto jam postea aliquæ ipsorum voces ac professiones meæ, & aliæ allegationes, & maxime ubi ego secundum sanctos patres in Nicæa, & postea in Epheso congregatos, sapere confitebar, in monimentorum serie mutabantur, sicut postea scriptis acta ex mea supplicatione & jussione piissimi & Christianissimi Imperatoris nostri ostendunt: nullum verbum faciente de appellatione mea ad vestram sanctitatem reverentissimo episcopo Flaviano, neque meos erubescente canos, in præliis contra hæreticos & pietatis confessione senescentis: sed sicut potestatem habens, omnia de fide solus agere, & nihil vestræ sanctitati de talis æquitate judicii reservare, condemnavit me; & ab ecclesia, ut putabat, abscidit; & sacerdotio, ut arbitratus est, privavit; & a divinorum [a] mysteriorum communione prohibuit, & præesse monasterio præter juris ordi..em impedivit: & tradidit multitudini ab eodem præparatæ; ut per episcopium & per publicum sicut hæreticum & blasphemum, Manichæumque, pertraherent, nisi me divina providentia conservans usque in præsentem diem, vestræ beatitudini custodiret. Sed & in diversis oratoriis, memoriisque sanctorum, post appellationem fecit in me prolatam legi sententiam: & anathematizabat me; & eos qui conveniebant ad me, & colloquebantur mecum, alienos faciens a sancta communione, non exspectans vestræ sanctitatis judicium: sed & subscribere dictatam adversus me sententiam compellebat: numquam (sicut & vestra novit reverentia)

[a] al. arcanorum.

A τοῦ ἐπισκόπου Δορυλαίου λιβέλλους ἐπιδόντος κατ' ἐμοῦ τῷ ὁσιωτάτῳ Φλαβιανῷ καὶ τοῖς ἐκ διαφόρων ἰδίων ἕνεκα αἰτιῶν ἐνδημοῦσι τότε τῇ βασιλευούσῃ, αἱρετικὸν μὲν ἐμὲ ἐν αὐτοῖς ἀποκαλοῦντος, οὐδὲν δὲ εἶδος αἱρέσεως τοῖς λιβέλλοις ἐνθέντος, ὅπως ἀθρόον ἐν τοῖς ἀγῶσι τῆς ἐξετάσεως τοῖς τῆς γλώττης, οἷα εἰκὸς, ἐκ τῶν θορύβων ὀλισθὼν εἰς ἁμάρτημα περιπέσοιμι [a] κατηγορευόμενος. ἐμὲ μὲν οὖν ἐκ τῶν τῆς κατηγορίας λιβέλλων ὁ μνημονευθεὶς εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος ἀπαντῆσαι πρὸς τὴν ἀπολογίαν τῷ κατηγορήσαντος παρεκάλει· τὰ μὲν πολλὰ τῷ κατηγόρῳ συνὼν, καὶ σχεδὸν ἀχώριστος ὑπάρχων αὐτῷ· οἰόμενος δὲ, ὡς εἰθισμένον ἀεὶ τῷ μοναστηρίῳ προσκαρτερεῖν, μὴ παραγενέσθαι, καὶ διὰ τοῦτο καθαιρήσειν, ὡς οὐκ ἀπαντήσαντα. ἀφ' οὗ μετὰ τὸ παραγενέσθαι με κατὰ τὴν βασιλεύουσαν ἐκ τῆς μονῆς, μεμαθηκὼς παρὰ τοῦ

B θαυμασιωτάτου σιλεντιαρίου Μάγνου, ὃν ὁ εὐσεβέστατος καὶ πιστότατος ἡμῶν βασιλεὺς ἀπένειμε πρὸς τὸ μὴ συγχωρηθῆναί με τὸν ἀπειλούμενον ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ κίνδυνον, περιττὴν εἶναι λοιπὸν τὴν παρουσίαν μου ἀπεκρίνατο, ὡς καὶ ἤδη πρὸ τῆς ἐξετάσεως καθῃρημένου, ὡς καὶ ἡ γενομένη παρὰ τοῦ αὐτοῦ θαυμασιωτάτου σιλεντιαρίου μετὰ ταῦτα κατάθεσις δηλοῖ· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ οὕτως τὸ κριτήριον ἐπὶ ταῖς ἀπολογίαις κατέλαβον, τὴν μὲν ὑπὲρ τῆς θείας ὁμολογίας παρ' ἐμοῦ γενομένην τε, καὶ ὑπογραφεῖσαν διδασκαλίαν, κατὰ τὴν ἐκτεθεῖσαν παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων ἐν Νικαίᾳ πίστιν, καὶ κατὰ τὴν ἐν Ἐφέσῳ βεβαιωθεῖσαν παρὰ τῆς προτέρας ἁγίας συνόδου, οὔτε δέχεσθαι ἠξίου, οὔτε ἐπέτρεπεν ἀναγινώσκεσθαι. θορύβου δὲ τὸ κριτήριον, καὶ ταραχῆς ἐπληροῦτο, πολλῶν ἐπιχυθέντων ἀτάκτως, καὶ πανταχόθεν με σὺν κραυγῇ διαθορυβούντων. ὡς

C αἱ ἐγγραφαὶ μετὰ ταῦτα ἐξενεχθεῖσαι παρὰ τῶν κρινόντων διαλαλιαὶ περὶ τῆς ταραχῆς δηλοῦσι. κελευσθέντος δέ μου δι' ἐμαυτοῦ λέγειν τὰ ἐπὶ τῇ ὁμολογίᾳ τῆς πίστεως, καὶ εἰπόντος φρονεῖν, ὡς τριακόσιοι δέκα καὶ ὀκτὼ ἅγιοι πατέρες οἱ ἐν Νικαίᾳ ἐδογμάτισαν, καὶ ἡ ἐν Ἐφέσῳ ἁγία σύνοδος ἐβεβαίωσεν, ἀπῄτει με ἕτερά τινα παρὰ τὰ ἐκτεθέντα ἔν τε τῇ Νικαίων, καὶ ἐν Ἐφέσῳ πρότερον, εἰπεῖν. ἐγὼ δὲ φοβηθεὶς παραβῆναι τόν τε ἐξενεχθέντα ὅρον ὑπὸ τῆς ἁγίας συνόδου τῆς ἐνταῦθα συνελθούσης πρότερον κατὰ βούλησιν Θεοῦ, τά τε ὁρισθέντα ἐπὶ τῇ πίστει παρὰ τῶν ἐν τῇ Νικαίων συναχθέντων ἁγίων πατέρων, παρεκάλουν γνωσθῆναι τῇ ὑμετέρᾳ ἁγίᾳ συνόδῳ, ὡς τοῖς παρ' ὑμῶν δοκιμαζομένοις ἕτοιμος ὑπάρχων ἐμμένειν· καὶ ταῦτα λέγοντος, ἀθρόον ἡ κατ' ἐμοῦ πρὸ πολλοῦ, ὡς ἐδόκει αὐτῷ, καθαίρεσις ἀνεγινώσκετο, καὶ κατ' ἰδίαν λοιπὸν μετὰ ταῦτα τινὲς αὐτῶν τε φωναὶ, καὶ

D ἐμοῦ, καὶ ἄλλαι καταθέσεις, καὶ μάλιστα ἔνθα ἐγὼ κατὰ τοὺς ἐν Νικαίᾳ ἁγίους πατέρας, καὶ τοὺς μετὰ ταῦτα ἐν Ἐφέσῳ συνελθόντας ὡμολόγουν φρονεῖν, ἐπὶ τῶν πεπραγμένων ὑπομνημάτων μετεποιήθησαν· ὡς τὰ ἐγγραφὰ μετὰ ταῦτα προαχθέντα κατὰ πρόσκλησιν ἐμὴν, καὶ κέλευσιν τοῦ εὐσεβεστάτου, καὶ φιλοχρίστου ἡμῶν βασιλέως, ἔδειξεν· οὐδένα λόγον τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Φλαβιανοῦ ποιησαμένου τῆς ἐμῆς εἰς τὴν ὑμετέραν ὁσιότητα ἐπικλήσεως, οὔτε τὰς ἐμὰς πολιὰς αἰδεσθέντος, ἐν τοῖς κατὰ τῶν αἱρετικῶν πολέμοις, καὶ τῇ τῆς εὐσεβείας ὁμολογίᾳ καταγηράσαντος. ἀλλ' ὡς ἐξουσίαν ἔχων, πάντα κατὰ μόνας περὶ τῆς πίστεως πράττειν, καὶ μηδὲν τῇ ὑμετέρᾳ ὁσιότητι τῶν τῆς τοιαύτης κρίσεως ἐπιτρέπειν [b] δικαίων, κατεψηφίσατό μου, καὶ τῆς ἐκκλησίας ἀπέτεμε, ὡς ἐνόμιζε· καὶ τῆς ἱερωσύνης ἀφεῖλεν, ὡς ᾤετο· καὶ

E τῆς τῶν θείων μυστηρίων κοινωνίας ἀπεῖρξε· καὶ τοῦ προΐστασθαι μοναστηρίου παρὰ τὴν ἀκολουθίαν ἀπεκώλυσε· καὶ παρέδωκε τῷ εἰς τοῦτο συντεταγμένῳ πλήθει κατὰ τὸ ἐπισκοπεῖον, καὶ ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς, ὡς αἱρετικὸν, καὶ βλάσφημον, καὶ Μανιχαῖον, διαχειρίσασθαι· εἰ μὴ ἡ τοῦ Θεοῦ πρόνοια διεσώσατό με, κατὰ τὴν παροῦσαν ἡμέραν τῇ ὑμετέρᾳ τηροῦσα ἁγιότητι. ἀλλὰ καὶ ἐν διαφόροις εὐκτηρίοις οἴκοις ἐν ταῖς τῶν ἁγίων μνήμαις, μετὰ τὴν ἔκκλητον, τήν τε ἐπ' ἐμοὶ ψῆφον ἀναγινώσκεσθαι παρεσκεύαζε, καὶ ἀνεθεμάτιζέ με, καὶ τοὺς ἐντυχάνοντάς μοι, καὶ προσδιαλεγομένους, ἀλλοτρίους τῆς θείας κοινωνίας ποιῶν· μὴ περιμείνας τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης τὴν κρίσιν, καὶ καθυπογράφειν τῇ γενομένῃ κατ' ἐμοῦ ψήφῳ κατηνάγκαζε μοναστήρια. οὐδέ ποτε, ὡς καὶ ἡ ὑμετέρα οἶδε θεοφιλία,

ANNO CHRISTI 451.

[a] Forte, κατηγορούμενος.

[b] δικαίων, ex Latino.

A πιαύτης συνηθείας, οὐδὲ κατὰ αἱρετικῶν κρατησάσης· καὶ εἰς τὴν ἀνατολὴν ἐξέπεμψα τοὺς χάρτας, καὶ πολλαχοῦ, ἐπὶ τῷ καὶ παρὰ ἄλλων θεοσεβεστάτων ἐπισκόπων τε, καὶ μοναζόντων, καὶ τοὺς μὴ κρίναντας καθυποχαρῆναι καί τι μᾶλλον ὀφείλων, πρὸ πάντων τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἐπιστεῖλαι, οὓς καὶ ἐπεκαλεσάμην. τότε μὲν οὖν μόλις σωθεὶς, διὰ λιβέλλων δηλα πεποίηκα τὰ παρηκολουθηκότα πρὸς τὴν ὑμετέραν θεοσέβειαν· καὶ τοῦ εὐσεβεστάτου ἢ πιστοτάτου βασιλέως ἐδεήθην, ὑμᾶς τοὺς ὁσίους, καὶ θεοφιλεῖς, καὶ πάσαν ἀδικίαν, καὶ συσκευὴν βδελυττομένους, γενέσθαι δικαστὰς τῶν κεκριμένων. δέομαι δὲ νῦν τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, λογίσασθαι τὴν κατασκευασθεῖσάν μοι συκοφαντίαν καὶ ἐπιβουλὴν, καὶ τὴν ἐκ ταύτης τῆς αἰτίας ταραχὴν ταῖς ἁπανταχοῦ ἐκκλησίαις γενομένην, B καὶ τὸ ἐκ τούτου πολλοῖς ἀκμάσαν σκάνδαλον, καὶ διὰ τῆς πανσόφου ὑμῶν φιλοχρίστου σοφίας τοὺς μὲν τούτου αἰτίους τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ὑποβαλεῖν * θεσμοῖς, πάσης δὲ βλασφημίας, καὶ ἀσεβείας ῥίζαν ἐκκόψαι. ἐγὼ γὰρ τὴν τῆς ὑμετέρας μακαριότητος κρίσιν ἐξ ἀρχῆς ἐπιβοησάμην καὶ πάλιν δὲ διαμαρτύρομαι ἐνώπιον Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ μαρτυρήσαντος ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν, ὅτι οὕτως φρονῶ, καὶ ἐνθυμοῦμαι, καὶ νοῶ, καθὼς παρέδοσαν ἡμῖν πιστεύειν οἱ ἅγιοι πατέρες, οἱ ἐπὶ τῆς Νικαίων συνελθόντες· καὶ οἱ ἐν Ἐφέσῳ ἐν τῇ δευτέρᾳ συνόδῳ ἅγιοι πατέρες ἐβεβαίωσαν· καὶ εἴ τις παρὰ ταύτην τὴν πίστιν δοξάζει, τοῦτον ἀναθεματίζω κατὰ τὸν ὅρον αὐτῶν. Εὐτυχὲς ἀρχιμανδρίτης οὕτω πιστεύω, ὡς προγέγραπται, καὶ ὑπέγραψα χειρὶ ἐμῇ, καὶ ἐπιδέδωκα τοὺς λιβέλλους.

tali habita consuetudine nec contra apertos hæreticos: & in Orientem & per alia diversa loca destinavit chartas, ut etiam & ab aliis religiosissimis episcopis & monachis, & qui hoc non judicaverunt, subscriberentur: cum magis oportuerit ante omnibus pontificibus scribere, quos & appellaveram. Tunc ergo vix salvatus, per libellos manifesta feci vestræ sanctitati quæ subsecuta sunt. Rogo igitur nunc vestram sanctitatem, considerare compositam mihi calumniam & factionem, & ex hac causa factam ubique sanctis ecclesiis perturbationem, & ex hoc pullulans plurimis scandalum: & per insitam vobis Christianissimam sapientiam, eos qui hujus mali occasio facti sunt, ecclesiasticis regulis subdite. Omnem vero radicem blasphemiæ & impietatis abscindite. Ego enim vestræ beatitudinis judicium ab initio proclamavi, & iterum contestor coram Jesu Christo, qui testimonium perhibuit sub Pontio Pilato bonam confessionem, quia sic sapio, & cogito, & intelligo, sicut tradiderunt nobis fidem sancti patres in Nicæa convenientes, quam in * Ephesino secundo concilio sancti patres roboraverunt. Et si quis præter istam fidem glorificat, hunc anathematizo, secundum definitionem eorum. Eutyches [a] archimandrita sic credo, sicut supra scriptum est, & subscripsi manu mea, & tradidi libellos.

1. Timoth. 6. v. 16.

[a] al. presbyter &

Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· οὗτος κατήγορον ἔσχεν Εὐσέβιον· κελεύσατε αὐτὸν παρεῖναι.

C • Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπεν· ὁ κατηγορηθεὶς παρ' ἐμοῦ Εὐτυχὲς, διὰ λιβέλλους ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ ἐμνημόνευσεν, ὅτι κατήγορος αὐτοῦ εἰμι. ποίῳ δὲ τρόπῳ τοῦ δικάσαντος Φλαβιανοῦ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης ἀξιώσαντος τὸν κατήγορον ἐμὲ εἰσελθεῖν, καὶ τῆς ἀκολουθίας, καὶ τῶν κανόνων οὕτω βουλομένων, ἐκωλύθην εἰσελθεῖν, ἀξιῶ τοῦτο ζητηθῆναι. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπεν· αἰτήσαντος Φλαβιανοῦ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης, ὥστε Εὐσέβιον τὸν κατήγορον Εὐτυχοῦς εἰσελθεῖν, διὰ τί κατὰ τοὺς κανόνας ὑμεῖς, οἷς ἡ ἐξουσία τοῦ δικάζειν ἐδέδοτο, τοῦτο γενέσθαι οὐ προσετάξατε; D Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἀξιῶ ἀναγνωσθῆναι τὴν καθέσιν Ἐλπιδίου. οὐκ εἶχον γὰρ κωλῦσαι, εἰ μὴ κομμονιτώριον ἐπέδειξεν Ἐλπίδιος, διαβεβαιούμενος, ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐκέλευσεν αὐτὸν μὴ εἰσελθεῖν. Ἰουβενάλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν· ὁ περίβλεπτος κόμης Ἐλπίδιος οὐκ ἐπέτρεψεν εἰσελθεῖν αὐτόν. Θαλάσσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπεν· ἐγὼ οὐκ ἤμην αὐθέντης. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπεν· πίστεως κρινομένης, αὕτη οὐκ ἔστιν ἀπολογία. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἐπειδὴ νῦν αἰτιᾶσθέ με, ὡς παραβεβηκότα τοὺς κανόνας, καὶ ἀκούσαντα Ἐλπιδίου, νῦν ποῖοι σώζονται E κανόνες, ὅτι εἰσῆλθε Θεοδώρητος; οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπεν· Θεοδώρητος ὁ ἐπίσκοπος κατηγόρου εἰσελήλυθεν, ὡς τῆς αὐτοῦ φωνῆς ἠκούσατε. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· καὶ τί ἐν τάξει ἐπισκόπου καθέζεται; οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· καὶ ὁ ἐπίσκοπος Εὐσέβιος, καὶ ὁ ἐπίσκοπος Θεοδώρητος, ἐν τάξει κατηγόρων καθέζονται, ὡς καὶ ὑμεῖς ἐν τάξει κατηγορουμένων καθέζεσθε· ὅθεν τὰ λοιπὰ ἀναγινωσκέσθω. Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κωνσιστωρίου ἀπὸ τοῦ χαρτίου λέγων.

Flavianus episcopus Constantinopolitanus dixit: Iste accusatorem habuit Eusebium: jubete eum adesse.

Et cum legerentur, Eusebius vir reverentissimus episcopus Dorylæi dixit: Accusatus a me Eutyches, dans libellos in sancta synodo, commemoravit quia ipsius accusator sum. Quo autem modo, cum sanctæ memoriæ Flavianus, qui judicabat, postularet me accusatorem ejus ingredi, & consequentia ac regulis ita volentibus, prohibitus sum ingredi, rogo perquiri. Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Postulante Flaviano sanctæ memoriæ Eusebium accusatorem Eutychis ingredi, quapropter secundum regulam vos, quibus potestas judicandi data fuerat, hoc fieri non præcepistis? Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Postulo recitari prosecutionem Helpidii. Non enim habui prohibere, nisi commonitorium detulisset Helpidius, confirmans quia Imperator eum jusserat non ingredi. Juvenalis reverentissimus episcopus Hierosolymorum dixit: Vir spectabilis Comes Helpidius jussit [b] cum non ingredi. Thalassius reverentissimus episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Ego non eram auctor. Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: In judicio fidei non est ista defensio. Dioscorus ergo reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Quoniam igitur nunc culpatis me, sicut qui transgressus sim regulas, & audissem Helpidium: nunc quæ custodiuntur regulæ, ut Theodoretus ingrederetur? Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Theodoretus episcopus ut accusator ingressus est, sicut ex voce ejus audistis. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Et quamobrem in ordine episcopi sedet? Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Et episcopus Eusebius, & episcopus Theodoretus in ordine accusantium sedent, sicut & vos in loco [c] accusatorum sedetis. Unde [d] reliqua relegantur. Constantinus devotus a secretis sacri consistorii ex eadem scheda recitavit:

[b] al. non jussit eum ingredi.

[c] al. eorum qui accusantur.

[d] al. perlegantur.

Ἐλπίδιος ὁ περίβλεπτος κόμης εἶπεν· ὁ θειότατος βασιλεὺς, πληρῶν πρῶτος αὐτὸς τὴν τάξιν τῶν νόμων, ἧς ἐστι καὶ εὑρετὴς καὶ φύλαξ, παρεκελεύσατο, τοὺς κρίναντας ἤδη, ἐν τάξει κρινομένων ὑπάρχειν, καὶ διδασκαλίας μήπω καιρὸν ἔχειν, μὴ ταύτης τὴν παῤῥησίαν δόντων ὑμῶν. πρὸς δὲ τὰ νῦν εἰρημένα παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Φλαβιανοῦ ἐκεῖνο διδάσκω· ὁ μὲν κατήγορος τὴν

Helpidius vir spectabilis Comes dixit: Sacratissimus Imperator implens ipse primus ordinem legum, cujus est & inventor & custos, præcepit eos qui dudum judices fuerunt, in loco eorum esse qui judicandi sunt, neque habere tempus docendi, cum ejus fiduciam vos non dederitis. Ad ea ergo quæ nunc a religiosissimo archiepiscopo Flaviano dicta sunt, & hoc doceo, quia accusator qui,

ACTIO PRIMA.

ANNO CHRISTI 451.

dem suam accusationem implevit, & ut arbitratus est, A vicit: & judex accusatoris causam jam in semetipsum transtulit, sicut & in [a] profanis legibus custoditur. Nunc igitur vos convenistis, ut eos qui judicaverant, judicetis; non ut iterum accusatoris personam suscipiatis, & perturbationis rursus initium alterum fiat. Jubete ergo, si placet, secundum ordinem reliqua omnia, quæ in causa acta sunt, relegi ad id quod vobis visum fuerit.

Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Consequenter docuit vir spectabilis Comes Helpidius. Unde porrecto libello & relecto, legantur & ea quæ in regia urbe de hoc negotio, quod movetur, gesta sunt. Dicant etiam & præsentes reverentissimi episcopi, si hoc eis placet. Juvenalis episcopus Hierosolymorum dixit: Consequens est sententia tuæ sanctitatis: unde rationis est gesta recitari. B Stephanus episcopus Ephesi dixit: Justa constituta interlocutione sanctissimi & beatissimi patris nostri Dioscori & archiepiscopi, hoc fiat. Cyrus episcopus Aphrodisiadis dixit: Justa est & consequens interlocutio sanctissimi & Deo amantissimi archiepiscopi Dioscori ad recitanda quæ super hac causa acta sunt in regia urbe. Thalassius episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Consequens est, ea quæ interlocuta est vestra sanctitas, effectui mancipari. Pro qua re proferantur chartæ quæ recitari debent in hoc sancto concilio. Eusebius episcopus Ancyræ Galatiæ dixit: Et mihi similia placent, ut secundum sententiam sanctorum patrum fiat gestorum lectio. Diogenes episcopus Cyzici dixit: Et ego ad hac eadem consentio, quatenus secundum sententiam sanctæ & magnæ synodi percurratur actorum series, C quæ in urbe regia facta sunt. Florentius episcopus [b] Lydiæ dixit: [c] Concors sum propositi bene inquirentium lectionem actorum. Theodorus episcopus Tarsi dixit: Secundum quod per visum est sanctissimis archiepiscopis, justum est recitari quæ acta sunt in regia urbe. Joannes episcopus Sebastiæ dixit: Secundum decretum sanctissimorum & Deo dignissimorum episcoporum, necessaria est, quæ in urbe regia gesta sunt, monumentorum lectio. Romanus episcopus Myræ dixit: Justum puto recitari gestorum seriem, quæ in regia urbe sunt acta, sicut & sanctissimi patres interlocuti sunt. Nunechius episcopus Laodiceæ Trimitariæ dixit: Secundum interlocutionem sanctissimorum patrum, consequens & mihi visum est actorum fieri lectionem. [d] Marinianus episcopus Synnadæ dixit: D Sicut interlocuti sunt sanctissimi patres, recitentur gesta, quæ facta sunt propter Eutychen in regia urbe. Eustathius episcopus Beryti dixit: Necessaria est actorum lectio ad notionem eorum, qui cognitioni minime interfuerunt. Quintillus episcopus Heracleæ agens vices reverentissimi episcopi Thessalonicensium Anastasii, dixit: Consequens est recitari quæ acta sunt apud magnificentissimam urbem Constantinopolim, sanctæ synodo, pro perfectiore negotii notione. Atticus episcopus Nicopolis veteris Epiri dixit: Consequens est interlocutioni sanctissimi archiepiscopi nostri Dioscori, [e] & acta recitari universo sancto concilio ad [f] subtiliorem inquisitionem. Sozon episcopus Philippensis primæ Macedoniæ dixit: E Necessaria est lectio eorum, quæ in regia urbe acta sunt in hoc negotio. Ita enim possunt diligentius intelligi, quæ ibi mota sunt. Uranius episcopus Himeriæ provinciæ Osroenæ, interpretante [g] se Eulogio presbytero Edessenæ civitatis, dixit: consequenter judicavit sanctissimus & Deo dignissimus archiepiscopus Dioscorus, ut ea prius, quæ in urbe regia de præsenti negotio acta sunt, recitentur. Sancta synodus dixit: Omnes volumus acta recitari: legantur quæ gesta sunt.

Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Dicat & beatissimus [h] Julius episcopus, vicarius sanctissimi episcopi Romanæ ecclesiæ Leonis, si congruit huic sanctæ synodo, & vult & ipse relegi quæ de hoc negotio acta sunt Constan-

[a] al. publicis sententiis.
[b] al. Lydorum
[c] al. Consors
[d] al. Marianus
[e] al. satisfieri.
[f] al. subtilem inquisitionis notionem.
[g] al. cum.
[h] Ita mss. omnes.

A ἑαυτοῦ κατηγορίας ἐπλήρωσε· καὶ νενίκηκεν, ὡς οἴεται, καὶ μετήνεγκε λοιπὸν τοῦ κατηγορήσαντος τὴν κρίσιν εἰς ἑαυτὸν ὁ δικαστὴς, ὡς καὶ παρὰ τοῖς ἔξω θεσμοῖς φυλάττεται. νῦν τοίνυν ὑμεῖς συνεκλήθητε, ὥστε τοὺς κρίναντας κρῖναι, οὐ μὴν αὖθις κατηγόρου δέξασθαι πρόσωπον, καὶ θόρυβον πάλιν ἀρχὴν ἑτέραν γίνεσθαι. κελεύσατε τοίνυν, εἰ δοκεῖ, κατὰ τάξιν καὶ τὰ λοιπὰ τὰ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει πεπραγμένα ἀναγνωσθῆναι κατὰ τὸ ὑμῖν δοκοῦν.

Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἀκολούθως ἐδίδαξεν ὁ περίβλεπτος κόμης Ἐλπίδιος. ὅθεν ἐπιδοθέντος τοῦ λιβέλλου, καὶ ἀναγνωσθέντος, ἀναγινωσκέσθω καὶ τὰ ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει περὶ ταύτης τῆς κινουμένης ὑποθέσεως πεπραγμένα. λεγέτωσαν δὲ καὶ οἱ παρόντες θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι, εἰ τοῦτο αὐτοῖς δοκεῖ. Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν· ἀκόλουθός B ἐστιν ἡ ἀπόφασις τῆς σῆς ἁγιωσύνης· ὅθεν εὔλογον ἀναγινώσκεσθαι τὰ πεπραγμένα. Στέφανος ἐπίσκοπος Ἐφέσου εἶπεν· δικαίας οὔσης τῆς διαλαλιᾶς τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου πατρὸς ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπου Διοσκόρου, τοῦτο γινέσθω. Κῦρος ἐπίσκοπος Ἀφροδισιάδος εἶπεν· δικαία καὶ ἀκόλουθος ἡ διαλαλιὰ τοῦ θεοφιλεστάτου καὶ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Διοσκόρου, πρὸς τὸ ἀναγνωσθῆναι τὰ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει πεπραγμένα ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει. Θαλάσσιος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπεν· ἀκόλουθον τοῖς διαλαληθεῖσι παρὰ τῆς ὑμετέρας θεοφιλίας τὸ ἱκανὸν γενέσθαι. ὅθεν προκομιζέσθωσαν οἱ χάρται, οἱ ὀφείλοντες ἀναγνωσθῆναι ἐπὶ τῆς ἁγίας ταύτης συνόδου. Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας εἶπεν· καὶ ἐμοὶ δοκεῖ τὰ παραπλήσια· ὥστε κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῶν ἁγίων πατέρων γενέσθαι τὴν τῶν πεπραγμένων ἀνάγνωσιν. Διογένης ἐπίσκοπος Κυζίκου εἶπεν· κἀγὼ τὰ αὐτὰ συντίθεμαι, ὥστε κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς ἁγίας, καὶ μεγάλης C συνόδου, ἀναγνωσθῆναι τὰ πεπραγμένα ἐν τῇ βασιλευούσῃ. Φλωρέντιος ἐπίσκοπος Λυδῶν εἶπεν· σύμψηφός εἰμι τῆς γνώμης τῶν καλῶς ἐπιζητηθέντων ὑπομνημάτων. Θεόδωρος ἐπίσκοπος Ταρσοῦ εἶπεν· κατὰ τὸ ἀρέσαν τοῖς ἁγιωτάτοις ἀρχιεπισκόποις, δίκαιόν ἐστιν ἀναγνωσθῆναι τὰ πεπραγμένα ἐν τῇ βασιλευούσῃ. Ἰωάννης ἐπίσκοπος Σεβαστείας εἶπεν· κατὰ τὴν ψῆφον τῶν ἁγιωτάτων καὶ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, ἀναγκαία ἐστὶν ἡ τῶν πραχθέντων ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει ὑπομνημάτων ἀνάγνωσις. Ῥωμανὸς ἐπίσκοπος Μύρων εἶπεν· δίκαιον οἶμαι ἀναγνωσθῆναι τὰ ὑπομνήματα, τὰ ἐν τῇ βασιλευούσῃ πεπραγμένα, καθάπερ διελάλησαν οἱ ἁγιώτατοι πατέρες. Νουνέχιος ἐπίσκοπος Λαοδικείας Τριμιταρίας εἶπεν· κατὰ τὴν διαλαλιὰν τῶν θεοφιλεστάτων πατέρων, ἀκόλουθον δοκεῖ καὶ ἐμοὶ, τὸ γενέσθαι τὴν τῶν πεπραγμένων ἀνάγνωσιν. Μαρινιανὸς ἐπίσκοπος D Συννάδων εἶπεν· καθὼς διελάλησαν οἱ ὁσιώτατοι πατέρες, ἀναγινωσκέσθω ἡ τάξις τῶν ὑπομνημάτων, ἡ γενομένη ἕνεκα Εὐτυχοῦς ἐν τῇ πανευδαίμονι πόλει. Εὐστάθιος ἐπίσκοπος Βηρυτοῦ εἶπεν· ἀναγκαία ἐστὶν ἡ ἀνάγνωσις τῶν ὑπομνημάτων, πρὸς εἴδησιν τῶν μὴ παρόντων τῇ ὑποθέσει. Κυντίλλος ἐπίσκοπος Ἡρακλείας, ἐπέχων καὶ τὸν τόπον τοῦ θεοσεβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Θεσσαλονικέων πόλεως Ἀναστασίου, εἶπεν· ἀκόλουθόν ἐστιν ἀναγνωσθῆναι τὰ πεπραγμένα ἐν τῇ μεγαλωνύμῳ Κωνσταντινουπόλει, τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, πρὸς ἐντελεστέραν εἴδησιν τῆς ὑποθέσεως. Ἀττικὸς ἐπίσκοπος Νικοπόλεως παλαιᾶς Ἠπείρου εἶπεν· ἀκόλουθον οὔσης τῆς διαλαλιᾶς τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Διοσκόρου, τὸ ἱκανὸν γενέσθω, καὶ τὰ ὑπομνήματα ἀναγινωσκέσθω πάσῃ τῇ ἁγιωτάτῃ συνόδῳ, πρὸς ἀκριβεστέραν εἴδησιν τῶν ζητουμένων. Σώζων ἐπίσκοπος Φιλίππων [a] Μακεδονίας εἶπεν· ἀ- E ναγκαία ἡ τῶν πεπραγμένων ἐν Κωνσταντινουπόλει περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἀνάγνωσις· οὕτω γὰρ ἔστι μαθεῖν ἀκριβῶς τὰ ἐκεῖ κεκινημένα. Οὐράνιος ἐπίσκοπος Ἱμερίας, ἐπαρχίας Ὀσροηνῆς, ἑρμηνεύοντος αὐτῷ Εὐλογίου πρεσβυτέρου Ἐδέσσης, εἶπεν· ἀκολούθως ἀπεφήνατο ὁ ἁγιώτατος καὶ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Διόσκορος, ὥστε ἀναγνωσθῆναι πρότερον τὰ πεπραγμένα ἐν τῇ πανευδαίμονι Κωνσταντινουπόλει περὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· πάντες θέλομεν ἀναγνωσθῆναι τὰ πεπραγμένα· ἀναγινωσκέσθω τὰ πεπραγμένα. Διόσκορος ὁ ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· λεγέτω καὶ ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος [b] Ἰουλιανὸς, ὁ ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας Λέοντος, εἰ σύμψηφος γίνεται τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ συνόδῳ, καὶ βούλεται καὶ αὐτὸς ἀναγνωσθῆναι τὰ πεπραγμένα ἐν Κωνσταν-

[a] In Latino, πρώτης
[b] Latine, Ἰούλιος

ANNO CHRISTI 451.

πόλει ἐστὶ τῇ ὑποθέσει ταύτῃ. Ἰούλιος ἐπίσκοπος, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας Λέοντος, ἑρμηνεύοντος αὐτὸν Φλωρεντίου ἐπισκόπου Λυδῶν, εἶπε. τούτῳ τῷ λόγῳ βουλόμεθα τὴν πρᾶξιν ἀναγνωσθῆναι, εἰ πρότερον ἀναγνωσθῇ ἡ παρὰ τοῦ πάπα ἐπιστολή. Ἱλαρος διάκονος τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας, ἑρμηνεύοντος αὐτὸν Φλωρεντίου ἐπισκόπου Λυδῶν, εἶπεν· ἐπειδὴ καὶ ὁ ἁγιώτατος ἐπίσκοπος Ῥώμης, ἀναγνωσθέντων αὐτῷ τούτων τῶν ὑπομνημάτων, ὧν νῦν ζητεῖτε τὴν ἀνάγνωσιν, ἐπέστειλεν ἐπιστολήν….. Εὐτυχὴς ἀρχιμανδρίτης εἶπεν· οἱ ἀποσταλέντες θεοσεβέστατοι ἄνδρες ὑπὸ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος τῆς Ῥωμαίων εἰς τὴν ἁγίαν ὑμῶν σύνοδον, ὕποπτοί μοι γεγόνασι· κατήχθησαν γὰρ πρὸς Φλαβιανὸν τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον, καὶ ἠρίστησαν παρ᾽ αὐτῷ, καὶ συνεκροτήθησαν, καὶ πάσης θεραπείας παρ᾽ αὐτοῦ ἠξιώθησαν. ἀξιῶ οὖν τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην, εἴ τι παρὰ τὸ δίκαιον γένοιτο παρ᾽ αὐτῶν κατ᾽ ἐμοῦ, τοῦτο πρόκριμά μοι μὴ φέρειν. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἀκόλουθόν ἐστι καὶ εὔλογον, πρότερον ἀναγνωσθῆναι τὰ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει πεπραγμένα, εἶθ᾽ οὕτως τὰ γράμματα τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Ῥώμης. ὅθεν κατὰ τὰ δόξαντα τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ συνόδῳ ἀναγινωσκέσθω τὰ πεπραγμένα. Ἰωάννης πρεσβύτερος καὶ πρῶτος τῶν νοταρίων εἶπε· προσέταξεν ἡ ἁγία ὑμῶν καὶ μεγάλη σύνοδος ἀναγνωσθῆναι τὰ πεπραγμένα ἐν τῇ βασιλευούσῃ Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ τῇ ἐν χερσὶν ὑποθέσει. ἐπειδὴ τοίνυν προκομίζει ταῦτα ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκκλησίας Φλαβιανὸς, ἐπιδίδωσι δὲ τὰ ἴσα καὶ ὁ θεοσεβέστατος ἀρχιμανδρίτης Εὐτυχὴς, ἀναγινώσκομεν, ὡς προσετάξατε.

A tinopoli. Julius episcopus agens vices sanctissimi episcopi Romanæ ecclesiæ Leonis, interpretante [a] se Florentio episcopo Lydorum, dixit: Hac ratione volumus gesta relegi, [b] ut prius Papæ legatur epistola. Hilarus diaconus Romanæ ecclesiæ interpretante [c] se Florentio episcopo Lydorum, dixit: Quoniam & sanctissimus episcopus Romanæ ecclesiæ, relectis sibi istis monumentis, quorum nunc quæritis lectionem, transmisit epistolam, quam scripsit, eam legi jubete. Quo dicente, Eutyches archimandrita dixit: Directi religiosissimi viri a sanctissimo & Deo amantissimo Leone archiepiscopo Romanæ ecclesiæ in sanctam vestram synodum, suspecti mihi facti sunt. Manserunt enim apud religiosissimum Flavianum episcopum, & pransi sunt apud eum, & munerati sunt, & omne obsequium eis præbuit. Postulo ergo sanctitatem vestram, si quid ab eis injuste factum fuerit contra me, id præjudicium mihi non generare. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Consequens & rationabile est, primitus quæ in hoc negotio acta sunt, relegi, & ita epistolam beatissimi episcopi Romani. Unde secundum quod placuit sancto concilio, acta percurrantur. Joannes presbyter & primicerius notariorum dixit: Præcepit sancta vestra & magna synodus, quæ acta sunt in regia urbe Constantinopoli legi de negotio, quod præ manibus habemus. Sed quia obtulit ea religiosissimus episcopus Constantinopolitanus Flavianus, porrexit etiam & similia reverentissimus archimandrita Eutyches, recitabimus, sicut præcepistis.

Τὰ πραχθέντα ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ Φλαβιανοῦ, ἀναγνωσθέντα δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ Διοσκόρου, ἀναγνωσθέντα ἐν Καλχηδόνι, τὰ κατὰ Εὐτυχοῦς.

C [d] Acta Constantinopoli sub Flaviano contra Eutychem relecta, in Ephesino secundo concilio sub Dioscoro, releguntur Chalcedone.

ΠΡΑΞΙΣ α΄.

Ὑπατείας Φλαυΐου Ζήνωνος καὶ Ποστουμιανοῦ τῶν λαμπροτάτων, πρὸ ἓξ εἰδῶν Νοεμβρίων, ἐν τῇ φιλοχρίστῳ καὶ βασιλευούσῃ Κωνσταντινουπόλει, νέᾳ Ῥώμῃ, συναχθείσης τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης συνόδου, τῆς ἐνδημούσης ἐν τῇ προειρημένῃ μεγαλοπόλει, ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ ἐπισκοπείου, προκαθημένου τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Φλαβιανοῦ, καὶ ἀναγνωσθείσης ἀναφορᾶς σταλείσης παρὰ Φλωρεντίου τοῦ θεοσεβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Σαρδιανῶν μητροπόλεως τῆς ἐπαρχίας Λυδῶν, * καὶ τῶν ὑπ᾽ αὐτὸν τελούντων θεοσεβεστάτων ἐπισκόπων, Ἰωάννου καὶ Κοσινίου, παρόντων καὶ τῶν τὰς ἀναφορὰς κομισάντων κληρικῶν, τύπου τε δοθέντος φανεροῦ ἐπί τισι ἀναγνωσθεῖσιν, ἀναστὰς Εὐσέβιος ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου, εἷς ὢν τῶν συνεδρευόντων, λιβέλλους ἐπιδέδωκε τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, ὁρκῶν ἀναγνωσθῆναι αὐτοὺς, καὶ ἐμφερεσθῆναι τῇ πράξει τῶν ὑπομνημάτων. ἐνισταμένου δὲ αὐτοῦ, ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Φλαβιανὸς εἶπεν· ὑποδεχθεὶς ὁ λίβελλος ἀναγνωσθήτω, πρὸς τὸ γνῶναι ἡμᾶς τὴν ὑπόθεσιν αὐτοῦ. καὶ ὑποδεξάμενος Ἀστέριος πρεσβύτερος καὶ νοτάριος, ἀνέγνω.

[e] ACTIO PRIMA.

Consulibus Flaviis [f] Zenone & Postumiano viris clarissimis, sub die sexto Idus Novembris, in Christianissima & regia urbe Constantinopoli nova Roma, congregata sancta & magna synodo, reperta in prædicta magnificentissima urbe, in secretario episcopi: præsidente sanctissimo & beatissimo archiepiscopo Flaviano, & recitantibus relationem directam a Florentio beatissimo episcopo Sardium metropolis provinciæ Lydorum, adversus sub eo constitutos reverentissimos episcopos Joannem & Cosinium: præsentibus etiam clericis his, qui easdem relationes detulerunt: & data forma de aliquibus, quæ lecta sunt: exsurgens Eusebius reverentissimus episcopus Dorylæi, unus constitutus de considentibus, libellos obtulit sancto concilio, conjurans eos relegi, & inferri monumentis actorum. Instante vero eo, sanctissimus archiepiscopus Flavianus dixit: Suscepsus libellus legatur ad cognoscendam causam quæ in eo continetur. Et suscipiens Asterius presbyter & [g] notarius legit:

Est in ms. Reg. 2951.

Ἀντίγραφον τοῦ λιβέλλου Εὐσεβίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Δορυλαίου.

Exemplar libelli Eusebii reverentissimi episcopi Dorylæi.

Τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ θεοφιλεστάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Φλαβιανῷ, καὶ τῇ ἐνδημούσῃ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ συνόδῳ τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, παρὰ Εὐσεβίου ἐπισκόπου Δορυλαίου.

E Sanctissimo & beatissimo archiepiscopo Flaviano, & præsenti magno & sancto concilio in hac regia urbe religiosissimorum episcoporum, ab Eusebio episcopo Dorylæi.

Εὐχόμην μὲν μὴ οὕτω παραπληξίᾳ ἁλῶναι, καὶ μέθῃ λογισμοῦ καὶ ἐκστάσει φρενῶν Εὐτυχῆ τὸν πρεσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην, ὥστε ἐπιλαθέσθαι μὲν τοῦ φόβου τοῦ Θεοῦ, καταφρονῆσαι δὲ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ πάντων ἡμῶν σωτῆρος Χριστοῦ, καὶ τῆς δικαίας αὐτοῦ κρίσεως καὶ ἀνταποδόσεως· ὃς ἔρχεται κρίναι τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ ἀποδοῦναι ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· ὥστε τολμῆσαι κατ᾽ αὐτοῦ τοῦ πάντων ἡμῶν σωτῆρος Χριστοῦ βλάσφημον κινῆσαι γλῶτταν, καὶ τοὺς πατέρας τοὺς ἐν ἁγίοις συναριθμουμένους, αἱρετικοὺς ἀποκαλεῖν, καὶ ἡμᾶς τοὺς τὴν ἐκείνων ἐζηλωκότας πίστιν. ἐπειδὴ δὲ οὐ παύ-

Optaveram quidem non sic præfocatum sensum, & ebrium cogitatione, & excessu mentis capi Eutychem presbyterum & archimandritam, ut oblitus quidem timoris Dei sperneret etiam terribile tribunal Christi Salvatoris omnium nostrum, & justum ejus judicium & retributionem; qui venturus est judicare orbem terræ in æquitate, & reddere unicuique secundum opera sua: nec ut ita auderet adversus Salvatorem omnium nostrum Christum blasphemam linguam movere, & patres qui inter sanctos connumerantur, hæreticos nominare, & nos qui eorum sumus fidei sectatores. Quoniam vero non cessa

ACTIO PRIMA.

[a] al. ipsum
[b] al. ii prius
[c] al. ipsum
[d] Actio prima de Eutyche habita Constantinopoli et gestis Ephesi & Chalcedone relecta. Colb.
[e] Prima cognitio in CP Colb.
[f] Anno 448.
[g] al. primicerius notariorum

* κατὰ Lat.

sat, inobseratum habens os & infrenem linguam, negans piissimam rectæ religionis doctrinam, derogans autem & sanctissimis patribus, & me, qui numquam hæreticus suspicatus sum, sed e contrario magis semper hæreticis repugnantem, & orthodoxam fidem secundum meas vires defendentem, permanentemque in fide sanctorum patrum trecentorum decem & octo in Nicæa congregatorum, & omnibus quæ in Ephesiorum metropoli a sancta & magna synodo acta sunt, & his quæ sapuit & [a] exposuit beatissimus Cyrillus Alexandriæ magnæ civitatis quondam episcopus,

a al. definivit.

EPHESI ACTA.

Et exclamans sancta synodus dixit: Semper memoria Cyrilli. Dioscorus & Cyrillus unam fidem habent: sic sapit omnis synodus; Cyrillo æterna memoria. Si quis retractat, anathema sit: Si quis super ista inquirit, anathema sit. Maledictus qui addit, maledictus qui aufert, maledictus qui innovat. Voces nostras Imperatori. Julius episcopus agens vices sanctissimi episcopi Romanæ ecclesiæ Leonis, interpretante se Florentio episcopo Lydorum, dixit: Apostolica sedes sic sapit.

CHALCED. ACTA.

Sancta synodus dixit: Et hæc universalis synodus sic sapit. Et post has voces sequentia libelli Eusebii.

CONSTAN. ACTA.

Et magnus Athanasius, & Gregorius, & Gregorius, & Gregorius, & Atticus, & Proclus, sancti episcopi. Supplico & peto vestram sanctitatem, minime despicere hanc meam supplicationem; sed jubere Eutychem presbyterum & archimandritam occurrere in sanctum vestrum concilium, & [b] respondere his quæ a me ingeruntur. Paratus enim sum eum convincere, falso habere catholicum nomen, & alienum omnino a recta fide. Et conjuro vos per sanctam & homousion Trinitatem, quæ salvat Christianissimos nostros Imperatores, & per salutem & [c] incolumitatem piissimorum nostrorum Imperatorum Theodosii & Valentiniani perpetuorum Augustorum, prædictum Eutychem jubere occurrere in vestram sanctam synodum, & satisfacere his a me illi objectis: quatenus hoc ita convicto a me, & qui ab eo subversi sunt, erigantur, & catholica fides vincens & nunc appareat, omnes mundi terminos circumplexa: quo [d] proveniente, gratias semper vestræ confitear sanctitati. Eusebius episcopus Dorylæi sanctæ ecclesiæ Dei, offerens hos libellos meos, subscripsi manu mea.

b al. defendere quæ a me ei ingeruntur.

c al. per reverentiam: sen ut habetur ad oram cod. Bib. perseverantiam.

d al. perveniente.

Et postquam hæc lecta sunt, sanctissimus Flavianus archiepiscopus dixit: Stupefaciunt quidem nos quæ lecta sunt, eo quod talis ingeritur reprehensio reverentissimo presbytero & archimandritæ Eutychi. Tamen dignetur sua reverentia convenire eum, & disputare cum eo de recta fide: & si pro vero invenietur non recta sentiens, tunc vocabitur a sancto concilio, & aderit sibi. Eusebius reverentissimus episcopus Dorylæi dixit: Ego quidem amicus illi eram prius: non semel autem, nec secundo, sed sæpius conveni ad eum pro hac causa, ex quo læsus est: & locutus sum cum eo, & inveni eum non recta sapere, & monui & docui: sed instabat, dicens ea quæ aliena sunt a recta nostra fide. Et hoc possum ostendere per multos testes, qui præsentes fuerunt & audierunt. Conjuro igitur vos & iterum per Dominum nostrum Jesum Christum, quatenus destinetis ad eum, ut veniat & respondeat: & postquam convictus a me fuerit, cesset a perversa doctrina, quia multi ab eo læsi sunt. Sanctissimus archiepiscopus Flavianus dixit: Patiatur nos tua reverentia, & mox fatigationem sustineat usque ad monasterium; & quæ condecent, loquatur ei, & quæ ad pacem pertinent; ut non aliqua rursus commotio & conturbatio oriatur sanctis ecclesiis Christi. Eusebius episcopus Dorylæi dixit: Impossibile est, me jam, postquam perrexi frequenter, & non persuasi, iterum ad eum accedere, & blasphema verba audire; sed dignetur vestra sanctitas dirigere ad ipsum ut occurrat: nec enim permitto, inexaminatum tantum negotium relinqui. Sancta sy-

A τῷ ἀπύλωτον ἔχων τὸ στόμα, καὶ ἀχαλίνωτον γλῶτταν, ἀρνούμενός τε τὰ εὐσεβῆ τῆς ὀρθοδοξίας δόγματα, ἐξυβρίζων δὲ καὶ τοὺς ἁγίους πατέρας, κἀμὲ τὸν μηδέποτε αἱρετικὸν ὑποπτευθέντα, αἱρετικοῖς δὲ [a] πάντοτε πολεμήσαντα, καὶ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν κατὰ δύναμιν ἐκδικήσαντα, ἐμμένοντά τε τῇ πίστει τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ, τῶν ἐν Νικαίᾳ συναγηγερμένων, καὶ πᾶσι τοῖς πραχθεῖσιν ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει παρὰ τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης συνόδου, καὶ τοῖς φρονηθεῖσι καὶ ἐκτεθεῖσι παρὰ τοῦ μακαρίου Κυρίλλου τοῦ τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως γενομένου ἐπισκόπου,

a Forte, παιδὸς.

Καὶ ἐπιφωνήσασα ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· ἀεὶ μνεία Κυρίλλου. Διόσκορος καὶ Κύριλλος μίαν πίστιν ἔχουσιν· οὕτω φρονεῖ πᾶσα ἡ σύνοδος. Κυρίλλου αἰωνία μνήμη. εἴ τις ἀνασκευάζει, ἀνάθεμα. εἴ τις ἐπεξεργάζεται, ἀνάθεμα· ἐπικατάρατος ὁ προστιθείς· ἐπικατάρατος ὁ ἀφαιρῶν· ἐπικατάρατος ὁ καινίζων· τὰς φωνὰς τῷ βασιλεῖ. Ἰουλιανὸς ἐπίσκοπος B ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας Λέοντος, ἑρμηνεύοντος αὐτὸν Φλωρεντίου ἐπισκόπου Λυδῶν, εἶπεν· ἡ ἀποστολικὴ καθέδρα οὕτω φρονεῖ.

Ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· καὶ ἡ τῆς οἰκουμένης σύνοδος οὕτω φρονεῖ. καὶ μετὰ τὰς φωνὰς τὰ λοιπὰ τῆς δεήσεως ἀνεγνώσθη οὕτως ἐφεξῆς.

Καὶ Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου, καὶ Γρηγορίου, καὶ Γρηγορίου, καὶ Γρηγορίου, καὶ Ἀττικοῦ, καὶ Πρόκλου, τῶν ἁγίων ἐπισκόπων. δέομαι, καὶ παρακαλῶ τὴν ὑμετέραν ὁσιότητα, μὴ παριδεῖν τήνδε μου τὴν ἱκετείαν, ἀλλὰ κελεῦσαι Εὐτυχῆ τὸν πρεσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην ἀπαντῆσαι εἰς τὸ ἅγιον ὑμῶν συνέδριον, ἀπολογήσασθαι τοῖς παρ' ἐμοῦ αὐτῷ ἐπαγομένοις· ἕτοιμος γάρ εἰμι διελέγξαι αὐτὸν, ἐπίπλαστον ἔχοντα τῆς C ὀρθοδοξίας τὸ ὄνομα, ἀλλότριον δὲ πάντη τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. καὶ ἐνεύχομαι ὑμῖν τὴν ἁγίαν καὶ ὁμοούσιον τριάδα, τὴν σώζουσαν τοὺς φιλοχρίστους ἡμῶν βασιλέας, καὶ τὴν σωτηρίαν καὶ διαμονὴν τῶν εὐσεβεστάτων ἡμῶν βασιλέων Θεοδοσίου καὶ Οὐαλεντινιανοῦ, τῶν αἰωνίων Αὐγούστων, τὸν προειρημένον Εὐτυχῆ κελεῦσαι ἀπαντῆσαι εἰς τὴν ἁγίαν ὑμῶν σύνοδον, καὶ ἀπολογήσασθαι τοῖς ἐπαγομένοις ἑαυτῷ παρ' ἐμοῦ· ὅπως τούτου διελεγχθέντος παρ' ἐμοῦ, οἵ τε βλαβέντες παρ' αὐτοῦ διορθωθεῖεν, καὶ ἡ ὀρθόδοξος πίστις νικῶσα καὶ νῦν ὀφθείη, ἡ πάντα περιλαβοῦσα τῆς οἰκουμένης τὰ πέρατα. καὶ τούτου τυχὼν, χάριτας ὁμολογήσω τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ διὰ παντός. Εὐσέβιος ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Δορύλαιον ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, ἐπιδοὺς τούσδε μου τοὺς λιβέλλους, ὑπέγραψα χειρὶ ἐμῇ.

D Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος [b] εἶπεν· ἐκπλήττει μὲν ἡμᾶς τὰ ἀναγνωσθέντα, τοιαύτην ἐπάγοντα μέμψιν τῷ εὐλαβεστάτῳ πρεσβυτέρῳ καὶ ἀρχιμανδρίτῃ Εὐτυχεῖ· ὅμως καταξιώσῃ ἡ εὐλάβειά σου συντυχεῖν πρότερον πρὸς αὐτὸν, καὶ διαλεχθῆναι αὐτῷ περὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως· καὶ εἰ εὑρεθείη κατὰ ἀλήθειαν μὴ ὀρθῶς φρονῶν, τηνικαῦτα κληθήσεται παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, καὶ συστήσεται ἑαυτόν. Εὐσέβιος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐγὼ φίλος μὲν αὐτοῦ ἤμην τὸ πρότερον· οὐχ ἅπαξ δὲ, οὐδὲ δεύτερον, ἀλλὰ καὶ πλειστάκις συνέτυχον αὐτῷ διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην, ἀφ' οὗ ἐβλάβη· καὶ διελέχθην αὐτῷ, καὶ εὗρον αὐτὸν οὐκ ὀρθὰ φρονοῦντα. παρῄνεσα, καὶ ἐδίδαξα, καὶ ἐνίστατο, λέγων ἐκεῖνα, ἅπερ ἀλλότρια E ἦν τῆς ὀρθῆς ἡμῶν πίστεως. καὶ τοῦτο δύναμαι δεῖξαι διὰ πολλῶν μαρτύρων παρόντων καὶ ἀκηκοότων. ἐνορκίζω δὲ ὑμᾶς καὶ πάλιν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν τὸν Χριστὸν, ὥστε μεταστείλασθαι αὐτὸν ἐπὶ [c] τὸ ἀπολογήσασθαι, καὶ μετὰ τὸ ἐλεγχθῆναι αὐτὸν παρ' ἐμοῦ, παύσασθαι τῆς διεστραμμένης αὐτοῦ διδασκαλίας· ἐπειδὴ πολλοί εἰσιν οἱ παρ' αὐτοῦ βλαβέντες. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· ἀνάσχηται ἡμῶν ἡ σὴ εὐλάβεια, καὶ αὖθις σκυλῇ ἕως τοῦ μοναστηρίου, καὶ ὁμιλήσῃ αὐτῷ τὰ πρέποντα, καὶ πρὸς εἰρήνην βλέποντα· ὥστε μή τινα πάλιν ταραχὴν καὶ θόρυβον ἐγγενέσθαι ταῖς ἁγίαις Χριστοῦ ἐκκλησίαις. Εὐσέβιος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀδύνατόν ἐστιν ἐμὲ λοιπὸν ἀπελθόντα πολλάκις, καὶ μὴ πείσαντα, πάλιν πρὸς αὐτὸν ἀπελθεῖν, καὶ βλασφήμων ἀκούειν ῥημάτων· ἀλλὰ καταξιώσῃ ἡ ὑμῶν ἁγιωσύνη μεταστείλασθαι αὐτὸν ἐπὶ τῷ ἀπαντῆσαι· οὐδὲ γὰρ συγχωρῶ ἀνεξέταστον τὴν τοσαύτην ὑπόθεσιν καταλιπεῖν. ἡ ἁγία

b Forte, Φλαβιανὸς

c Forte, τῷ

σύνοδος

ANNO CHRISTI 451.

σύνοδος εἶπεν· ἔδει μὲν σου τὴν εὐλάβειαν πεισθῆναι ταῖς παραινέσεσι τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν. ἐπειδὴ δὲ ἐπιμένοντά σε ὁρῶμεν, γενήσεται ὅπερ * ἐξήτησας. τέως προτεροῦσιν οἱ μὲν παρὰ σοῦ ἐπιδοθέντες λίβελλοι ὀφειλέτωσαν τοῖς ὑπομνήμασι πρὸς ἀκριβῆ τῶν πραχθησομένων ἐξέτασιν. Ἰωάννης δὲ ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἔκδικος, ἅμα τῷ εὐλαβεστάτῳ διακόνῳ Ἀνδρέᾳ, παραγενόμενοι πρὸς τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, τόν τε λίβελλον τὸν ἐπιδοθέντα κατ' αὐτοῦ, ἀναγνώσονται αὐτῷ, καὶ ὑπομνήσουσιν ἀπαντῆσαι πρὸς τὴν ἁγίαν ταύτην σύνοδον, καὶ ἑαυτῷ συναγωνίσασθαι, ἐπεὶ ἐπὶ τῷ τυχόντι ἐγκαλούμενον.

* Forte, ἐζήτησας

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπον· ἡνίκα Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος ἐν Κωνσταντινουπόλει Εὐτυχοῦς κατηγόρει, ὁρᾶτε, ὅτι περ αὐτὸς ἠξίωσε, παρόντα Εὐτυχῆ ἀποδιελέγξαι· πῶς τοίνυν τὸ αὐτὸ ὑπόδειγμα καὶ ἐν Ἐφέσῳ οὐκ ἐφυλάχθη, οὔτε εἰσήχθη Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος; καὶ σιωπώντων αὐτῶν, οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπον· διεξίτω τὰ λοιπά.

Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σχεδαρίου ἀνέγνω.

Πρᾶξις δευτέρα ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐπὶ Φλαβιανοῦ.

Ὑπατείας Φλαβίου Ζήνωνος, καὶ Ποστουμιανοῦ τῶν λαμπροτάτων, τῇ πρὸ μιᾶς εἰδῶν Νοεμβρίων, ἐν τῇ φιλοχρίστῳ καὶ βασιλευούσῃ Κωνσταντινουπόλει, νέᾳ Ῥώμῃ, συναχθείσης τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης συνόδου, τῆς ἐνδημούσης τῇ προειρημένῃ μεγάλῃ πόλει, προκαθεζομένου τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Φλαβιανοῦ ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ ἐπισκοπείου, Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπε· προσελθὼν τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ, λιβέλλους ἐπιδέδωκα πρώην, αἰτιώμενος Εὐτυχῆ τὸν πρεσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην ταυτησὶ τῆς πόλεως, ὡς τὰ ὀρθόδοξα δόγματα τῆς ἐκκλησίας ὑποφθείροντα, ποτὲ μὲν καὶ ἐν διαλέξεσι, ποτὲ δὲ καὶ ἐν κατηχήσεσι τῶν ἐκεῖ παραβαλλόντων· δι' ὧν δυνατόν ἐστιν, ἐπὰν ἐκεῖνος παραγένηται, τὰς ἀποδείξεις με ἐπὶ τῶν ἀγώνων παρασχεῖν, ἐκ πολλῶν ἐλέγχων φανερουμένων κατ' αὐτόν. ἐπεὶ οὖν ἑτοίμως ἔχω τοῦτον ἐλέγξαι ὄντα τοιοῦτον, ἠξίωσα δὲ τὴν ὑμετέραν ὁσιότητα, ὥστε αὐτὸν κανονικῶς ὑπομνησθέντα, καταλαβεῖν τὴν ἁγίαν ὑμῶν σύνοδον· καὶ τοῦτο ἐπετρέψατε γενέσθαι διά τινων εὐλαβεστάτων κληρικῶν· ἀναδιδάσκω πρὸς τὴν ἐντελῆ διδασκαλίαν τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, ὅτι περ ὁ τῆς ὁσίας καὶ μακαρίας μνήμης γενόμενος ἐπίσκοπος Κύριλλος τῆς κατὰ τὴν μεγαλόπολιν Ἀλεξάνδρειαν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, Νεστορίου τὰ διεστραμμένα δόγματα εἰσάγοντος καὶ κηρύττοντος ἐν ἐκκλησίαις, θεοφιλὴς ὤν, καὶ ζηλωτὴς ὑπάρχων τῆς πίστεως, γνοὺς τὰ περὶ αὐτοῦ, γράμμα παραινετικὸν ἀπέστειλε πρὸς αὐτόν, ἔχον τὴν ἔκθεσιν τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν τῇ Νικαίᾳ συναχθέντων, καὶ ὅπως δεῖ ἐκείνην τὴν πνευματικὴν ἔκθεσιν καὶ νοεῖν, καὶ φρονεῖν. ταύτην δεξάμενος Νεστόριος τὴν ἐπιστολήν, ἀντέγραψε πρὸς αὐτὸν τὸν τῆς μακαρίας μνήμης Κύριλλον, τὰ διεστραμμένα αὐτοῦ κατάδηλα ποιῶν δόγματα. ἐπὶ τούτοις κατὰ θέσπισμα τῶν φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων σύνοδος συνεκροτήθη εἰς τὴν Ἐφεσίων μητρόπολιν· καὶ ἐν πρώτῃ τάξει ἠξίωσεν ὁ τῆς μακαρίας μνήμης Κύριλλος ἀναγινώσκεσθαι τὸ ἐπιστολιμαῖον γράμμα, τὸ ἐπισταλὲν Νεστορίῳ, τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ συνόδῳ, δοκιμάζεσθαι δὲ αὐτὸ παρ' αὐτῆς, πότερον συμβαῖνόν ἐστι τῇ ἐκθέσει τῶν ἁγίων πατέρων, ἢ ἑτέρως ἔχει. διαλαλησάσης οὖν τῆς ἁγίας ἐκείνης καὶ μεγάλης καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, ἀνεγνώσθη ἡ ἐπιστολή· καὶ πάντες οἱ συνεδρεύοντες ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκείνῃ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ, ἀπεφήναντο αὐτὴν σύμφωνον εἶναι τῇ ἐκθέσει τῶν ἁγίων πατέρων, καὶ ταῖς θείαις γραφαῖς, καὶ οὐδὲν ἀπᾴδειν αὐτῶν· συντίθεσθαι δὲ αὐτοὺς τοῖς ἐκτεθεῖσιν ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ. ταύτην καὶ νῦν παρακαλῶ κελεῦσαι ἀναγνωσθῆναι, ἐπὶ τὸ γενέσθαι κατάδηλον πᾶσιν, ὅπερ κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ τῇ ἐπι-

ACTIO PRIMA.

A nodus dixit: *Oportuerat quidem tuam reverentiam acquiescere suasionibus sanctissimi & beatissimi archiepiscopi nostri: sed quia perstantem te videmus, fiet quod postulasti. Nunc ergo primitus a te datos libellos fides teneat monimentorum, ad diligentem* [a] *agendorum examinationem. Joannes autem religiosissimus presbyter & defensor, simul cum religiosissimo diacono Andrea, pergentes ad religiosissimum presbyterum & archimandritam Eutychem, porrectum adversus eum libellum ei relegant, & commoneant occurrere ad hoc sanctum concilium, & sibi adesse; non enim in levi accusatur causa.*

[a] al. actorum

CHALCED. ACTA.

Et cum legerentur, gloriosissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: Cum Eusebius reverentissimus episcopus Constantinopoli accusaret Eutychem, B considerate quia ipse postulavit, ut præsens Eutyches discuteretur: quomodo igitur in Epheso similiter non est observatum, neque susceptus est Eusebius reverentissimus episcopus? Et omnibus tacentibus, gloriosissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: Reliqua percurrantur.

Veronicianus devotissimus a secretis sacri consistorii ex eadem scheda recitavit:

Actio secunda Constantinopoli sub Flaviano de Eutyche, lecta in Ephesina synodo profana, relecta in Chalcedonensi.

C *Consulatu Flavii Zenonis & Postumiani virorum clarissimorum, sub die pridie Idus Novembris, in Christiana & regia apud Constantinopolim* [b] *Roma, congregata sancta & magna synodo, conversante in prædicta magna urbe, præsidente sanctissimo & beatissimo archiepiscopo Flaviano in secretario episcopii, Eusebius episcopus Dorylæi dixit: Interpellans vestram sanctitatem dudum libellos obtuli, accusans Eutychem presbyterum & archimandritam hujus civitatis, sicut doctrinas orthodoxæ ecclesiæ corrumpentem, tam per disputationes, quam per* [c] *admonitiones ad se convenientium; per quos possibile est, postquam idem advenerit, probationes me in certamen* [d] *præsentare, & eum palam ex multis convincere probationibus. Quoniam igitur paratus sum hunc talem esse probare, rogavi vestram sanctitatem, ut eum regulariter commonitum pervenire ad sanctum concilium* D *juberetis: & hoc fieri præcepistis per quosdam* [e] *reverentissimos clericos. Suggero autem, ut perfectius vestra doceatur sanctitas, quoniam sanctæ & beatæ memoriæ quondam Alexandriæ magnæ civitatis sanctissimæ ecclesiæ archiepiscopus Cyrillus Nestorium perversam introducentem doctrinam, & prædicantem in ecclesia, habens amorem Dei & zelum fidei, cognoscens de eo, suasorias ad eum litteras destinavit, continentes expositionem sanctorum patrum qui in Nicæa congregati sunt, & quemadmodum oporteat illam spiritalem expositionem & intelligere & sapere. Hanc suscipiens Nestorius epistolam, rescripsis ad eumdem beatæ memoriæ Cyrillum, perversa sua & profana dogmata manifestans, pro quibus secundum præceptionem Christianissimorum Imperatorum no-* E *strorum synodus in Epheso metropoli congregata est. Et primo loco postulavit beatæ memoriæ Cyrillus relegi sanctæ & magnæ synodo epistolam a se Nestorio destinatam, ut approbaretur ab ea, utrum consonans esset expositioni sanctorum patrum, an aliter haberet. Interloquente igitur sancta illa & magna universali synodo, lecta est ipsa epistola: & omnes qui in illa universali synodo consederunt, decreverunt eam consonam esse expositioni sanctorum patrum & sanctarum scripturarum, & in nullo ab eis dissonare: consentire vero se his quæ in eadem continebantur epistola. Hanc & nunc vestram sanctitatem deprecor, ut jubeat* [f] *recitari, & omnibus fieri manifestam: quia secundum expositiones in memorata episto-*

[b] mss. non habent nova Roma, sed Roma tantum.

[c] al. catecheses

[d] al. præstare

[e] al. religiosos

[f] al. recensere

ACTIO PRIMA.

la continentur, sic sapimus, & sic credimus. Est autem & secunda epistola memorati sanctæ recordationis Cyrilli, scripta ad sanctam Orientalem synodum, quando inter eos concordia facta est, quomodo habent de incarnatione Salvatoris nostri Christi, & quomodo oportet ubique sanctas Dei ecclesias sapere & prædicare. Et has supplico sub fide monimentorum lectas inseri, ut manifesta sint omnibus Ecclesiæ dogmata. Sanctissimus archiepiscopus Flavianus dixit: Etsi hæc omnibus fidelibus nota sunt, & his qui nutriuntur & meditantur in libris sanctorum patrum, propter profectum & robur, quod ex eorum lectione quotidiana insitæ nobis fidei procreatur: nihil tamen prohibet pro tua postulatione etiam nunc relegi, ad inserenda omnia quæ aguntur fidei monimentorum.

A τολῆ ἐγκειμένην ἔκθεσιν πεπιστεύκαμεν. ἔστι δὲ καὶ δευτέρα ἐπιστολὴ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου, γραφεῖσα πρὸς τὴν ἁγίαν τὴν ἐν τῇ ἀνατολῇ σύνοδον, ἡνίκα καὶ συμβάσεις ἐγένοντο μεταξὺ αὐτῶν, ὅπως ἔχουσι περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ [a] κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ὅπως δεῖ τὰς πανταχοῦ ἐκκλησίας καὶ φρονεῖν, καὶ κηρύττειν. καὶ ταύτας ἀξιῶ ἐπὶ τῆς πίστεως τῶν ὑπομνημάτων ἀναγνωσθείσας ἐντεθῆναι· ὥστε ἔνδηλα εἶναι τὰ τῆς ἐκκλησίας δόγματα. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Φλαβιανὸς εἶπεν· εἰ καὶ γνώριμα ταῦτα πᾶσι καθέστηκε τοῖς πιστοῖς, καὶ τοῖς ἐντρεφομένοις καὶ ἐμμελετῶσι ταῖς βίβλοις τῶν ἁγίων πατέρων, διὰ τὴν ἐξ αὐτῶν καθ' ἑκάστην ἀνάγνωσιν πεπηγμένην ὠφέλειαν, καὶ βεβαίωσιν τῆς ἐνιδρυμένης ἡμῖν πίστεως, οὐδὲν κωλύει καὶ νῦν ἀναγινώσκεσθαι κατὰ τὰς παρὰ σοῦ γενομένας ἐξαιτήσεις, ἐντιθεμένων ἁπάντων τῶν πραχθησομένων τῇ πίστει τῶν ὑπομνημάτων.

ANNO CHRISTI 451.

[a] Forte, σωτῆρος

[a] Adnotatio Rustici: Mechira Ægyptii Februarium vocant, qui apud illos tunc inchoatur, quando apud nos habet mensis Januarius dies 25.

Rescriptum epistolæ religiosissimi Cyrilli Alexandriæ episcopi, ad Nestorium mense [a] Mechir, indictione decima tertia.

B Ἀντίγραφον ἐπιστολῆς γραφείσης παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας Κυρίλλου πρὸς Νεστόριον, μηνὶ Μεχὶρ, ἰνδικτιῶνος ιγ'.

Cyrillus Nestorio.

Obloquuntur quidem, sicut audio, quidam existimationi meæ apud tuam reverentiam, & hoc frequenter; tempora [b] maxime observantes, cum magistratus conveniunt; & eo magis etiam, arbitrantes forsitan delectare se aures tuas, & adversum nos inconsideratas voces emittunt, nulla quidem in re læsi, sed leniter & modeste objurgati: unus quidem, quod cæcos & pauperes injuriis vexaverit; alter quia contra matrem suam evaginavit gladium; alius vero, quia cum ancilla aurum furatus est alienum: & qui talem semper habuit existimationem, qualem nullus inimicissimis etiam evenire optaverit. Verum non multa mihi de talibus cura est, ne supra Dominum & magistrum, vel supra patres nostros mensuram [c] mediocritatis meæ extendere videar. Neque enim fieri potest, ut aliquis, [d] quamquam rectissime vivat, maledicorum hominum improbitatem vitare possit. Sed illi maledictione & amaritudine plenum os habentes, rationem judici omnino reddituri sunt. Ego autem me rursus converto ad id quod me maxime decet: & te nunc quoque admonebo quasi fratrem in Christo, ut doctrinam verbi, & sensum fidei caute & cum omni [e] observatione populo semper proponas, sciens plane, quod si quis scandalizaverit unum duntaxat de pusillis qui in Christum credunt, [f] indignationi subjacebit ingenti. Sin vero non unus sit, sed tanta multitudo [g] offensa, tunc omni arte studendum nobis est, ut prudenter [h] auferantur scandala, & illis qui quærunt veritatem, sanam rectamque fidei aperiamus rationem. Id autem facile fiet, si sanctorum patrum scripta recensentes, eos plurimi faciamus: & nosmetipsos probantes, si in fide sumus, secundum quod scriptum est, tum demum ad recta illorum atque irreprehensibilia [i] instituta sensus nostros animosque optime [k] componamus.

Καταφλυαροῦσι μὲν, ὡς μανθάνω, τινὲς τῆς ἐμῆς ὑπολήψεως ἐπὶ τῆς σῆς θεοσεβείας, καὶ τοῦτο συχνῶς, τὰς τῶν ἐν τέλει συνόδους καιροφυλακοῦντες μάλιστα, καὶ τάχα που καὶ τέρπειν οἰόμενοι τὴν σὴν ἀκοὴν, καὶ ἀβουλήτους πέμπουσι φωνὰς, ἠδικημένοι μὲν οὐδὲν, ἐλεγχθέντες δὲ, καὶ τοῦτο χρηστῶς· ὁ μὲν, ὅτι τυφλοὺς ἠδίκει, καὶ πένητας· ὁ δὲ, μητρὶ ξίφος ἐπανατείνας· ὁ δὲ, θεραπαίνῃ συγκλοπεὺς χρυσίον ἀλλότριον, καὶ τοιαύτην ἐσχηκὼς ἀεὶ τὴν ὑπόληψιν, ἣν οὐκ ἂν εὔξαιτό τις συμβῆναί ποτε καὶ τῶν λίαν ἐχθρῶν. πλὴν οὐ πολὺς τῶν τοιούτων ὁ λόγος ἐμοί· ἵνα μήτε ὑπὲρ τὸν δεσπότην καὶ διδάσκαλον, μήτε μὴν ὑπὲρ τοὺς πατέρας, τὸ τῆς ἐνούσης ἐμοὶ βραχύτητος [b] ἐκτείνοιμι μέτρον. οὐ γὰρ ἐνδέχεται τὰς τῶν φαύλων διαδράναι σκαιότητας, ὡς ἂν ἕλοιτό τις διαβιῶναι. ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν
C ἀρᾶς καὶ πικρίας μεστὸν ἔχοντες τὸ στόμα, τῷ πάντων ἀπολογήσονται κριτῇ. τετράψομαι δὲ πάλιν ἐγὼ πρὸς τὸ ὅτι μάλιστα πρέπον ἐμαυτῷ· καὶ ὑπομνήσω καὶ νῦν ὡς ἀδελφὸν ἐν Χριστῷ τῆς διδασκαλίας τὸν λόγον, καὶ τὸ ἐπὶ τῇ πίστει φρόνημα μετὰ πάσης ἀσφαλείας ποιεῖσθαι πρὸς τοὺς λαούς· μὴ ἀγνοεῖν τε, ὅτι τὸ σκανδαλίσαι καὶ μόνον ἕνα τῶν μικρῶν τῶν πιστευόντων εἰς Χριστὸν, ἀφόρητον ἔχει τὴν ἀγανάκτησιν. εἰ δὲ δὴ πληθὺς εἴη τοσαύτη τῶν λελυπημένων, πῶς οὐχ ἁπάσης ἐπιτεχνίας ἐν χρείᾳ καθεστήκαμεν, πρός γε τὸ δεῖν ἐμφρόνως περιελεῖν τὰ σκάνδαλα, καὶ τὸν ὑγιῆ τῆς πίστεως καταπυρῶσαι λόγον τοῖς ζητοῦσι τὸ ἀληθές; ἔσται δὲ τοῦτο καὶ μάλα ὀρθῶς, εἰ τοῖς τῶν ἁγίων πατέρων περιτυγχάνοιμεν λόγοις, περὶ πολλοῦ τε αὐτοὺς ποιεῖσθαι σπουδάζοιμεν· καὶ δοκιμάζοντες ἑαυτοὺς, εἰ ἐσμὲν ἐν τῇ πίστει, κατὰ τὸ γεγραμμένον, ταῖς ἐκείνων ὀρθαῖς καὶ [c] ἀνεπιλήπτοις δόξαις, τὰς ἐν ἡμῖν ἐννοίας, εὖ μάλα συμπλάττοιμεν.

[b] al. processionum vel conventuum plenariorum. Hujus epistolæ versionem aliam vide in Conc. Ephes. parte 1. At hanc sequitur Liberatus, cap. IV.

[b] Forte, ἐκτείνοιμι

[c] al. pusillitatis, quæ mihi inest, modus excrescat.

[d] al. quamlibet vitam suam habeat circumspectam.

Psalm. 13.

[e] al. cautela.

Matth. 18. vers. 6.

[f] al. quam sit intolerabilis indignatio Dei.

[g] al. læsorum.

[h] al. auferatur hujusmodi offensio, & sanæ fidei ratio insinuetur exposcentibus veritatem.

2. Corinth. 13. vers. 5.

[i] al. definita.

[k] al. roboremus.

[c] Forte, ἀνεπιλήπτοις

Ait igitur sancta & magna synodus, ipsum ex Deo Patre secundum naturam natum Filium unigenitum, Deum verum de Deo vero, lumen de lumine, per quem [& cum quo] omnia fecit Pater, descendisse, incarnatum esse, & hominem factum, passum esse, resurrexisse tertia die, & ascendisse in cælos. Hæc nos sequi verba debemus, his nos convenit obtemperare dogmatibus, considerantes quid sit incarnatum esse, & hominem factum Dei Verbum. Non enim dicimus, quod Verbi natura conversa vel immutata, facta sit caro: nec quod in totum hominem, qui est ex anima & corpore, transformata sit: sed illud magis, quod carnem animatam anima rationali sibi copulaverit Verbum secundum hypostasim: & ineffabiliter, & inscrutabiliter factus sit homo, & nuncupatus sit etiam filius hominis, [l] non nuda tantummodo voluntate, aut bono placito, sed nec assumptione sola personæ: sed quod diversæ quidem naturæ in unum convenerint, unus autem ex utrisque Christus & Filius; non evacuata & sublata diversitate naturarum

D Ἔφη τοίνυν ἡ ἁγία καὶ μεγάλη σύνοδος, αὐτὸν τὸν ἐκ Θεοῦ πατρὸς κατὰ φύσιν γεννηθέντα υἱὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ Θεὸν ἀληθινὸν, τὸ φῶς τὸ ἐκ τοῦ φωτὸς, τὸν δι' οὗ τὰ πάντα πεποίηκεν ὁ πατὴρ, κατελθεῖν, σαρκωθῆναι, ἐνανθρωπῆσαι, παθεῖν, ἀναστῆναι τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ ἀνελθεῖν εἰς τοὺς οὐρανούς. τούτοις καὶ ἡμᾶς ἕπεσθαι δεῖ καὶ τοῖς λόγοις καὶ τοῖς δόγμασιν, ἐννοοῦντας, τί τὸ σαρκωθῆναι καὶ ἐνανθρωπῆσαι δηλοῖ τὸν ἐκ Θεοῦ λόγον. οὐ γάρ φαμεν, ὅτι ἡ τοῦ λόγου φύσις μεταποιηθεῖσα γέγονε σάρξ· ἀλλ' οὐδὲ ὅτι εἰς ὅλον ἄνθρωπον
E μετεβλήθη τὸν ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος· ἐκεῖνο δὲ μᾶλλον, ὅτι σάρκα ἐψυχωμένην ψυχῇ λογικῇ ἑνώσας ὁ λόγος ἑαυτῷ καθ' ὑπόστασιν, ἀφράστως τε καὶ ἀπερινοήτως γέγονεν ἄνθρωπος, καὶ κεχρημάτικεν υἱὸς ἀνθρώπου οὐ κατὰ θέλησιν μόνην ἢ εὐδοκίαν, ἀλλ' οὐδὲ ὡς ἐν προσλήψει προσώπου μόνου· καὶ ὅτι διάφοροι μὲν αἱ πρὸς ἑνότητα τὴν ἀληθινὴν συνενεχθεῖσαι φύσεις, εἷς δὲ ἐξ ἀμφοῖν Χριστὸς, καὶ υἱός· οὐχ ὡς τῆς τῶν φύσεων διαφορᾶς ἀνῃρη-

[l] al. non tantum secundum voluntatem aut beneplacitum.

μόνης διὰ τὴν ἕνωσιν, ἀποτελεσασῶν δὲ μᾶλλον ἡμῖν τὸν ἕνα κύριον, καὶ Χριστὸν, καὶ υἱὸν, θεότητός τε καὶ ἀνθρωπότητος, διὰ τῆς ἀφράστου καὶ ἀπορρήτου πρὸς ἑνότητα συνδρομῆς. οὕτω τοίνυν λέγεται, καίτοι πρὸ αἰώνων ἔχων τὴν ὕπαρξιν, καὶ γεννηθεὶς ἐκ πατρὸς, γεννηθῆναι καὶ κατὰ σάρκα ἐκ γυναικός· οὐχ ὡς τῆς θείας αὐτοῦ φύσεως ἀρχὴν τοῦ εἶναι λαβούσης ἐν τῇ ἁγίᾳ παρθένῳ, οὔτε μὴν δεηθείσης ἀναγκαίως δι' ἑαυτὴν δευτέρας γεννήσεως μετὰ τὴν ἐκ πατρός· ἔστι γὰρ τοῦτο εἰκαῖόν τε ὁμοῦ καὶ ἀμαθὲς, τὸν ὑπάρχοντα πρὸ παντὸς αἰῶνος, καὶ συναΐδιον τῷ πατρὶ, δεῖσθαι λέγειν ἀρχῆς τῆς εἰς τὸ εἶναι δευτέρας. ἐπειδὴ δὲ δι' ἡμᾶς καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἑνώσας ἑαυτῷ καθ' ὑπόστασιν σῶμα ἀνθρώπινον, προῆλθεν ἐκ γυναικὸς, ταύτῃ τοι λέγεται γεννηθῆναι σαρκικῶς. οὐ γὰρ πρῶτον ἄνθρωπος ἐγεννήθη κοινὸς ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου, εἶθ' οὕτως καταπεφοίτηκεν ἐπ' αὐτὸν ὁ λόγος· ἀλλ' ἐξ αὐτῆς τῆς μήτρας ἑνωθεὶς, ὑπομεῖναι λέγεται γέννησιν σαρκικὴν, ὡς τῆς ἰδίας σαρκὸς τὴν γέννησιν οἰκειούμενος. οὕτω φαμὲν αὐτὸν καὶ παθεῖν, καὶ ἀναστῆναι, οὐχ ὡς τοῦ Θεοῦ λόγου παθόντος εἰς ἰδίαν φύσιν ἢ πληγὰς, ἢ διατρήσεις ἥλων, ἢ γοῦν τὰ ἕτερα τῶν τραυμάτων· ἀπαθὲς γὰρ τὸ θεῖον, ὅτι καὶ ἀσώματον· ἐπειδὴ δὲ τὸ γεγονὸς αὐτοῦ ἴδιον σῶμα πέπονθε, ταῦτα πάλιν αὐτὸς λέγεται παθεῖν ὑπὲρ ἡμῶν. ἦν γὰρ ὁ αὐτὸς ἀπαθὴς ἐν τῷ πάσχοντι σώματι. κατὰ τὸν ἴσον δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τοῦ τεθνάναι νοοῦμεν· ἀθάνατος μὲν γὰρ κατὰ φύσιν, καὶ ἄφθαρτος, καὶ ζωὴ, καὶ ζωοποιός ἐστιν ὁ τοῦ Θεοῦ λόγος. ἐπειδὴ δὲ πάλιν τὸ ἴδιον αὐτοῦ σῶμα χάριτι Θεοῦ, καθά φησιν ὁ Παῦλος, ὑπὲρ παντὸς ἐγεύσατο θανάτου, λέγεται παθεῖν αὐτὸς τὸν ὑπὲρ ἡμῶν θάνατον· οὐχ ὡς εἰς πεῖραν ἐλθὼν τοῦ θανάτου, τό γε ἧκον εἰς τὴν αὐτοῦ φύσιν· ἀποπληξία γὰρ τοῦτο λέγειν, ἢ φρονεῖν· ἀλλ' ὅτι, καθάπερ ἔφην ἀρτίως, ἡ σὰρξ ἡ αὐτοῦ ἐγεύσατο θανάτου. οὕτω καὶ ἐγηγερμένης αὐτοῦ τῆς σαρκὸς, πάλιν ἡ ἀνάστασις αὐτοῦ λέγεται· οὐχ ὡς πεσόντος εἰς φθοράν· μὴ γένοιτο· ἀλλ' ὅτι τὸ αὐτοῦ πάλιν ἐγήγερται σῶμα. οὕτω Χριστὸν ἕνα καὶ κύριον [a] ὁμολογήσομεν· οὐχ ὡς ἄνθρωπον συμπροσκυνοῦντες τῷ λόγῳ, ἵνα μὴ [b] τομῆς φαντασία παρεισκρίνηται διὰ τοῦ λέγειν τὸ, σύν· ἀλλ' ὡς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν προσκυνοῦντες, ὅτι μὴ ἀλλότριον τοῦ λόγου τὸ σῶμα αὐτοῦ, μεθ' οὗ καὶ [c] αὐτῷ συνεδρεύει τῷ πατρί. οὐχ ὡς δύο πάλιν συνεδρευόντων υἱῶν, ἀλλ' ὡς ἑνὸς καθ' ἕνωσιν μετὰ τῆς σαρκός. ἐὰν δὲ τὴν καθ' ὑπόστασιν ἕνωσιν, ἢ ὡς ἀνέφικτον, ἢ ὡς ἀκαλλῆ, παραιτώμεθα, ἐμπίπτομεν εἰς τὸ λέγειν δύο υἱούς· ἀνάγκη γὰρ πᾶσα διορίσαι, καὶ εἰπεῖν, τὸν μὲν ἄνθρωπον ἰδικῶς τῇ τοῦ υἱοῦ κλήσει τετιμημένον, ἰδικῶς δὲ πάλιν τὸν ἐκ Θεοῦ λόγον υἱότητος ὄνομά τε καὶ χρῆμα ἔχοντα φυσικῶς. οὐ διαιρετέον τοιγαροῦν εἰς υἱοὺς δύο τὸν ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστόν. ὀνήσει δὲ κατ' οὐδένα τρόπον τὸν ὀρθὸν τῆς πίστεως λόγον εἰς τὸ οὕτως ἔχειν, κἂν εἰ προσώπων ἕνωσιν ἐπιφημίζωσί τινες. οὐ γὰρ εἴρηκεν ἡ γραφὴ, ὅτι ὁ λόγος ἀνθρώπου πρόσωπον ἥνωσεν ἑαυτῷ, ἀλλ', ὅτι γέγονε σάρξ. τὸ δὲ σάρκα γενέσθαι τὸν λόγον οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν, εἰ μὴ ὅτι παραπλησίως ἡμῖν μετέσχεν αἵματος καὶ σαρκός. ἴδιον δὲ σῶμα τὸ ἡμῶν ἐποιήσατο, καὶ προῆλθεν ἄνθρωπος ἐκ γυναικὸς, οὐκ ἀποβεβληκὼς τὸ εἶναι Θεὸς, καὶ τὸ ἐκ Θεοῦ γεννηθῆναι πατρός· ἀλλὰ καὶ ἐν προσλήψει σαρκὸς, μεμενηκὼς ὅπερ ἦν. τοῦτο πρεσβεύει πανταχοῦ τῆς ἀκριβοῦς πίστεως ὁ λόγος. οὕτως εὑρήσομεν τοὺς ἁγίους πεφρονηκότας πατέρας. οὕτω τεθαῤῥήκασι θεοτόκον εἰπεῖν τὴν ἁγίαν παρθένον· οὐχ ὡς τῆς τοῦ λόγου φύσεως, ἤτοι τῆς θεότητος αὐτοῦ, ἀρχὴν τοῦ εἶναι λαβούσης ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου· ἀλλ' ὡς γεννηθέντος ἐξ αὐτῆς τοῦ ἁγίου σώματος, ψυχωθέντος τε λογικῶς, ᾧ καὶ καθ' ὑπόστασιν ἑνωθεὶς ὁ λόγος, γεννηθῆναι λέγεται κατὰ σάρκα. ταῦτα καὶ νῦν ἐξ ἀγάπης ἐν Χριστῷ γράφω, παρακαλῶν, ὡς ἀδελφὸν, καὶ διαμαρτυρόμενος ἐνώπιον τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων, ταῦτα μεθ' ἡμῶν καὶ φρονεῖν καὶ διδάσκειν, ἵνα σώζηται τῶν ἐκκλησιῶν ἡ εἰρήνη, καὶ τῆς ὁμονοίας καὶ ἀγάπης ὁ σύνδεσμος ἀῤῥαγὴς ἀπομένῃ τοῖς ἱερεῦσι τοῦ Θεοῦ.

[a] Forte, ὁμολογοῦμεν.
[b] Forte, τομῆς φαντασία παρεισκρίνηται.
[c] Forte, αὐτὸς.

per conjunctionem, sed potius quia divinitas & humanitas simul nobis effecerunt unum Dominum & Christum & Filium, per arcanam illam ineffabilemque copulationem ad unitatem. Itaque is qui ante sæcula habet existentiam, & natus est ex Patre, etiam ex muliere secundum carnem dicitur procreatus: non quia divina ipsius natura de sacra Virgine sumpserit exordium: nec quod propter seipsam opus habuit secundo nasci post illam nativitatem, quam habebat ex Patre: (est enim ineptum & stultum hoc dicere, quod is qui ante omnia sæcula coæternus est Patri, secunda generatione eguerit, ut esse inciperet) sed quia propter nos & propter nostram salutem, naturam humanam sibi secundum hypostasim copulavit, & processit ex muliere; idcirco dicitur natus esse, secundum carnem. Neque enim primum natus est homo communis de sancta Virgine, & tunc demum [a] inhabitavit in eo Verbum: sed in ipso utero cum carne unitus, generationem carnalem sustinuisse dicitur, carnis suæ nativitatem tanquam propriam sibi faciens. Sic illum dicimus & passum esse, & resurrexisse: non quia Deus Verbum in sua natura passus sit aut plagas, aut clavorum [b] transfixiones, aut alia vulnera: ([c] Deus namque incorporalis extra passionem est:) sed quia corpus illud, quod ipsius proprium factum est, passum est, ideo hæc omnia pro nobis ipse dicitur passus. Inerat enim in eo corpore quod patiebatur, Deus, qui pati non poterat. Simili modo & mortem ipsius intelligimus. Immortale enim & incorruptibile est naturaliter, & vita & vivificans Dei Verbum. Sed quia corpus ipsius proprium, gratia Dei, *juxta Pauli vocem,* pro omnibus mortem gustavit; *idcirco ipse dicitur mortem passus esse pro nobis: non quod ipse mortem esset expertus, quantum ad ipsius naturam pertinet, (insania est enim, hoc vel sentire vel dicere) sed quod, ut modo diximus, caro ipsius mortem gustavit. Ita & resurgente carne ejus, rursus resurrectionem ipsius dicimus: non quia in corruptionem (quod absit) ceciderat, sed quia ejus resurrexit corpus. Ita Christum unum & Dominum confitemur, non tanquam hominem cum Verbo coadorantes, ne divisionis quædam species inducatur; sed unum jam & eumdem adorantes, quia non est alienum a Verbo corpus suum, cum quo ipsi etiam adsidet Patri. Nec hoc ita dicimus, quasi duobus filiis adsidentibus, sed uno per unitatem cum carne. Quod si talem copulationem factam per subsistentiam, aut quasi impossibilem, aut quasi parum decoram noluerimus accipere, in id incidimus, ut duos filios esse dicamus. Necesse enim est discernere & dicere hominem separatim fuisse Filii appellatione honoratum; & rursus separatim Verbum ex Deo editum, quod naturaliter & nomen & rem filiationis obtinet. Quare discernere in duos filios non debemus unum Dominum Jesum Christum. Neque enim id adjuvat rectam fidei rationem, licet nonnulli copulationem nescio quam perhibeant personarum. Non dixit enim scriptura, Verbum Dei personam sibi hominis assumpsisse, sed carnem factum esse. Verbum porro factum esse carnem, nil aliud est, nisi similiter ac nos carnem & sanguinem participasse, & corpus nostrum proprie suum fecisse, & hominem ex muliere processisse, non abjecta nec deposita deitate, aut generatione illa quam habebat ex Patre: sed mansisse etiam in assumptione carnis Deum, quod erat. Hoc ubique recta fidei ratio protestatur: in tali sensu sanctos patres fuisse comperimus. Ideo illi non dubitarunt sanctam Virginem dicere Dei genitricem: non quod Verbi natura deita, quæ ex sancta Virgine sumpserit exordium; sed quod ex ea natum sit sacrum illud corpus animatum anima rationali, cui secundum hypostasim unitum Dei Verbum, secundum carnem natum esse dicitur. Hæc igitur nunc quoque pro caritate in Christo scribo, obsecrans tamquam fratrem, & contestans coram Christo & electis angelis, ut hæc nobiscum & sentias simul & doceas; ut ecclesiarum pax salva servetur, & concordia caritatisque vinculum indissolubile maneat sacerdotibus Dei.*

[a] al. supervenit.
[b] al. perforationes.
[c] al. impassibilis namque divinitas, quoniam & incorporea.
Heb. 2.

Acta in prima synodo Ephesina sub Cyrillo, relecta Constantinopoli sub Flaviano.

CYrillus episcopus Alexandriæ dixit : Audivit hæc sancta & magna synodus quæ scripsi reverentissimo Nestorio, defendens rectam fidem. Arbitror autem, quia nullo modo trangressus invenior rectæ fidei rationem, vel in aliquo præteriens expositum symbolum a sancta & magna synodo, quæ suo tempore Nicææ collecta est : & peto vestram sanctitatem dicere, utrum recte & irreprehensibiliter & consone illi sancto concilio scripserim, nec ne. Juvenalis episcopus Hierosolymorum dixit : Relecta sancta fide, quæ in Nicæa exposita est, & epistola sanctissimi & beatissimi episcopi Cyrilli, & quæ a sancta synodo edita sunt, consona inveniuntur : & istis piis dogmatibus consentio & acquiesco. Firmus episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit : Quæ in brevi & capitulatim a sancta synodo dicta sunt, exponens tua religiositas subtiliter & gradatim, manifestiorem nobis & efficaciorem revelationem editæ sanctæ fidei fecit ; ut in his quæ dicta sunt, nihil ambiguum sit, omnibus invicem consonantibus & confirmantibus fidem. His ergo diligenter & immutabiliter se habentibus, ac nullam novitatem inferentibus, & ego consentio, eamdem doctrinam a sanctis patribus & episcopis meis suscipiens. Memnon episcopus Ephesiorum metropolis dixit : Exposita fidei a trecentis decem & octo sanctis patribus in Nicæa convenientibus, consona & in epistola relecta sanctissimi & beatissimi patris nostri & episcopi Cyrilli continentur : quibus & acquiescimus & consentimus, nihil minus neque dissonum invenientes. Interlocutum est autem eadem & omne sanctum magnumque concilium.

Epistola scripta Dei amantissimo episcopo Antiochiæ Joanni, a sanctissimo episcopo Alexandriæ Cyrillo, de pace.

LÆtentur cæli, & exsultet terra. *Solutus est enim medius paries maceriæ, & cessavit illud quod afferebat tristitiam, & totius dissensionis sublata est via, omnium nostrum Salvatore Christo suis ecclesiis pacem præstante, provocantibus nos & adhortantibus ad hoc ipsum piissimis & Dei amantissimis principibus nostris ; qui patrum suorum religionis æmuli exsistentes, firmam & inconcussam in suis animis rectam fidem conservant ; præcipuam vero solicitudinem gerunt pro sanctis ecclesiis, ut celeberrimam habeant sempiternam gloriam, & suum imperium dignum cum omni laude constituant. Quibus & ipse Christus omnium virtutum Dominus ditissima manu distribuit bona, & præstat superare adversarios, & donat victoriam. Neque enim mentitur, dicens :* Vivo ego, dicit Dominus, quoniam eos qui me glorificant, glorificabo. *Adveniente igitur Alexandriam domino meo venerabili comministro & fratre Paulo, lætitia repleti sumus, & valde convenienter, utpote tali viro mediatore, quique supra vires labores adire voluerit, ut diaboli invidiam superet, ac diversa conjungat ; & quæ in medio fuerant interjecta scandala auferens, concordia & pace coronet ecclesias, quæ sunt & apud nos & apud vos constitutæ. Quo enim modo divisæ sint, superfluum est dicere. Oportere autem arbitror ea sentire & loqui, quæ decent pacis tempora. Gavisi sumus igitur occursu & notitia memorati religiosissimi viri, qui forte non leviter se laboraturum putavit, ut persuaderet nobis, oportere ecclesias conjungere & adunare ad pacem, & eorum qui adversa nobis sentiunt, cohibere risum, obscurare autem & hebetare adhuc diaboli malignitatis stimulum. Invenit autem nos ita ad hoc paratos, ut omnino nullum laborem sustinuerit. Meminimus enim Salvatoris nostri dicentis :* Pacem meam do vobis, pacem

Psalm. 95. vers. 11. Ephes. 2. vers. 14. Exstat hæc epistola ex alia pariter vetusta latinitate in Conc. Ephes. parte 4. pag. 1761.

4. Reg. 2. vers. 30.

Paulus Emeseni episcopus.

Joan. 14. vers. 27.

Τὰ ἐν Ἐφέσῳ πραχθέντα ἐπὶ Κυρίλλου, ἀναγινώσκεται ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ Φλαβιανοῦ.

ΚΥριλλος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἤκουσεν ἡ ἁγία καὶ μεγάλη σύνοδος αὕτη ὧν ἐπέστειλα τῷ εὐλαβεστάτῳ Νεστορίῳ, συναγορεύων τῇ ὀρθῇ πίστει. οἴομαι δὲ, ὅτι κατ' οὐδένα τρόπον ἐκβεβηκὼς ἁλίσκομαι τὸν ὀρθὸν τῆς πίστεως λόγον, ἤγουν παραβεβηκὼς τὸ ἐκτεθὲν παρὰ τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης συνόδου τῆς κατὰ καιροὺς ἐν τῇ Νικαέων συνειλεγμένης σύμβολον· καὶ παρακαλῶ τὴν ὑμετέραν ὁσιότητα εἰπεῖν, πότερον ὀρθῶς, καὶ ἀνεπιλήπτως, καὶ συμφώνως τῇ ἁγίᾳ ἐκείνῃ συνόδῳ ταῦτα γέγραφα, ἢ μή. Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν· ἀναγνωσθείσης τῆς ἐκτεθείσης ἁγίας πίστεως τῆς ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Κυρίλλου, καὶ τὰ παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου ἐκτεθέντα, σύμφωνα εὕρηται· καὶ τούτοις τοῖς εὐσεβέσι δόγμασι συντίθεμαι καὶ συναινῶ. Φίρμος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπε· τὰ συντόμως καὶ ἐν κεφαλαίῳ εἰρημένα παρὰ τῆς ἁγιωτάτης συνόδου τῆς ἐν Νικαίᾳ ἐξηγησαμένη ἡ σὴ θεοσέβεια λεπτῶς καὶ κατὰ τάξιν, σαφεστέραν ἡμῖν καὶ ἐναργεστέραν τὴν ἀποκάλυψιν τῆς ἐκτεθείσης πίστεως ἐποίησεν· ὥστε μηδὲν εἶναι ἐν τοῖς λεγομένοις ἀμφίβολον, πάντων ἀλλήλοις συμφωνούντων, καὶ τῆς πίστεως βεβαιουμένης. τούτων οὖν ἀκριβῶς ἐχόντων, καὶ ἀπαραβάτως, καὶ οὐδένα νεωτερισμὸν ἐπιφερομένων, κἀγὼ συντίθεμαι, τὴν αὐτὴν δόξαν παρὰ τῶν ἁγίων ἐπισκόπων τῶν ἐμῶν πατέρων δεξάμενος. Μέμνων ἐπίσκοπος Ἐφεσίων μητροπόλεως εἶπε· τῇ πίστει τῇ ἐκτεθείσῃ παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων σύμφωνα καὶ ἡ ἐπιστολὴ ἡ ἀναγνωσθεῖσα τοῦ ὁσιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου πατρὸς καὶ ἐπισκόπου Κυρίλλου περιέχει. οἷς καὶ συντιθέμεθα καὶ συναινοῦμεν, μηδὲν ἐλλιπὲς εὑρίσκοντες, μηδὲ διάφωνον. Διελάλησε δὲ τὰ αὐτὰ καὶ πᾶσα ἡ ἁγία καὶ μεγάλη σύνοδος.

Ἐπιστολὴ γραφεῖσα τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἀντιοχείας Ἰωάννῃ παρὰ τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας Κυρίλλου, περὶ τῆς εἰρήνης.

ΕΥφραινέσθωσαν οἱ οὐρανοὶ, καὶ ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ. λέλυται γὰρ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ, καὶ πέπαυται τὸ λυποῦν, καὶ διχονοίας ἁπάσης ἀνῄρηται τρόπος, τοῦ πάντων ἡμῶν σωτῆρος Χριστοῦ ταῖς ἑαυτοῦ ἐκκλησίαις τὴν εἰρήνην βραβεύοντος· κεκληκότων δὲ πρὸς τοῦτο ἡμᾶς καὶ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ θεοφιλεστάτων βασιλέων, οἳ προγονικῆς εὐσεβείας ἄριστοι ζηλωταὶ γεγονότες, ἀσφαλῆ μὲν καὶ ἀκατάσειστον τὴν ὀρθὴν ἐν ἰδίαις ψυχαῖς φυλάττουσι πίστιν· ἐξαίρετον δὲ ποιοῦνται φροντίδα τὴν ὑπὲρ τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν, ἵνα διαβόητον ἔχωσιν εἰς αἰῶνα τὴν δόξαν, καὶ εὐκλεεστάτην ἀποφήνωσι τὴν ἑαυτῶν βασιλείαν· οἷς καὶ αὐτὸς ὁ τῶν δυνάμεων Χριστὸς κύριος πλουσίᾳ χειρὶ διανέμει τὰ ἀγαθά· καὶ δίδωσι μὲν κατακρατεῖν τῶν ἀνθεστηκότων, χαρίζεται δὲ τὸ νικᾶν. οὐ γὰρ ἂν διαψεύσαιτο λέγων· ὅτι ζῶ ἐγὼ, λέγει κύριος· ὅτι τοὺς δοξάζοντάς με δοξάσω. ἀφικομένου τοίνυν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν τοῦ κυρίου μου τοῦ θεοφιλεστάτου συλλειτουργοῦ καὶ ἀδελφοῦ Παύλου, θυμηδίας ἐμπεπλήσμεθα, καὶ σφόδρα εἰκότως, ὡς ἀνδρὸς τοιούτου μεσιτεύοντος, καὶ τοῖς ὑπὲρ δύναμιν πόνοις ἑλομένου προσταλαιπωρεῖν, ἵνα τὸν τοῦ διαβόλου νικήσῃ φθόνον, καὶ συνάψῃ τὰ διῃρημένα, καὶ τὰ μεταξὺ διερριμμένα σκάνδαλα περιελὼν, ὁμονοίᾳ καὶ εἰρήνῃ στεφανώσῃ τάς τε παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ὑμῖν ἐκκλησίας. ὅπως μὲν γὰρ διῄρηνται περιττὸν εἰπεῖν. χρῆναι δὲ ὑπολαμβάνω τὰ τῷ τῆς εἰρήνης πρέποντα καιρῷ καὶ φρονεῖν καὶ λαλεῖν. ἥσθημεν τοίνυν τῇ συντυχίᾳ τοῦ μνημονευθέντος θεοσεβεστάτου ἀνδρός· ὃς τάχα που καὶ ἀγῶνας ἕξειν οὐ μικροὺς ὑπενόησεν, ἀναπείθων ἡμᾶς, ὅτι χρὴ συνάψαι πρὸς εἰρήνην τὰς ἐκκλησίας, καὶ τὸν τῶν ἑτεροδόξων ἀφανίσαι γέλωτα, ἀπαμβλῦναί τε πρὸς τούτῳ τῆς τοῦ διαβόλου δυστροπίας τὸ κέντρον. ἑτοίμους δὲ οὕτως ἔχοντας ἐπὶ τούτῳ κατέλαβεν. ὡς μηδένα πόνον ὑποστῆναι παντελῶς. μεμνήμεθα γὰρ τοῦ σωτῆρος λέγοντος· εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν, εἰρήνην

ANNO CHRISTI 451.

τὴν ἐμὴν ἀφίημι ὑμῖν. διδασκόμεθα δὲ καὶ λέγειν ἐν προσευχαῖς· κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν εἰρήνην δὸς ἡμῖν, πάντα γὰρ ἀπέδωκας ἡμῖν. ὥστε εἴ τις ἐν μεθέξει γένοιτο τῆς παρὰ Θεοῦ χορηγουμένης εἰρήνης, ἀπενδεὴς ἔσται παντὸς ἀγαθοῦ. ὅτι δὲ περιττὴ παντελῶς, καὶ ἐκ διαφορᾶς ἡ τῶν ἐκκλησιῶν διχοστασία γέγονε, νυνὶ μάλιστα πεπληροφορήμεθα, τοῦ κυρίου μου τοῦ εὐλαβεστάτου Παύλου ἐπισκόπου χάρτην προσκομίσαντος, ἀδιάβλητον ἔχοντα τῆς πίστεως τὴν ὁμολογίαν, καὶ ταύτην συντετάχθαι διαβεβαιουμένου παρά τε τῆς σῆς ὁσιότητος καὶ τῶν αὐτόθι θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων. ἔχει δὲ οὕτως ἡ [a] γραφή, καὶ αὐταῖς λέξεσιν ἐντέθειται τῇδε ἡμῶν τῇ ἐπιστολῇ.

[a] Forte, συγγραφή.

Περὶ δὲ τῆς θεοτόκου παρθένου ὅπως καὶ φρονοῦμεν καὶ λέγομεν, τοῦ τε τρόπου τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀναγκαίως, οὐκ ἐν προσθήκης μέρει, ἀλλ' ἐν πληροφορίας εἴδει, ὡς ἄνωθεν ἔκ τε τῶν θείων γραφῶν, ἔκ τε τῆς παραδόσεως τῶν ἁγίων πατέρων παρειληφότες ἐσχήκαμεν, διὰ βραχέων ἐροῦμεν. οὐδὲν τὸ σύνολον προστιθέντες τῇ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ ἐκτεθείσῃ πίστει. ὡς γὰρ ἔφθημεν εἰρηκότες, πρὸς πᾶσαν ἐξαρκεῖ καὶ εὐσεβείας γνῶσιν, καὶ πάσης αἱρετικῆς κακοδοξίας ἀποκήρυξιν. ἐροῦμεν δὲ οὐ κατατολμῶντες τῶν ἀνεφίκτων, ἀλλὰ τῇ ὁμολογίᾳ τῆς οἰκείας ἀσθενείας ἀποκλείοντες [b] τοῖς ἐπιφύεσθαι βουλομένοις, ἐν οἷς τὰ ὑπὲρ ἄνθρωπον διασκεπτόμεθα.

[b] Forte, τοὺς ἐπιφύεσθαι βουλομένους.

[c] Ὁμολογοῦμεν τοιγαροῦν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τὸν μονογενῆ, Θεὸν τέλειον, καὶ ἄνθρωπον τέλειον ἐκ ψυχῆς λογικῆς καὶ σώματος, πρὸ αἰώνων μὲν ἐκ τοῦ πατρὸς γεννηθέντα κατὰ τὴν θεότητα, ἐπ' ἐσχάτων δὲ τῶν ἡμερῶν τὸν αὐτὸν δι' ἡμᾶς καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἐκ Μαρίας τῆς παρθένου κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα, ὁμοούσιον τῷ πατρὶ τὸν αὐτὸν κατὰ τὴν θεότητα, καὶ ὁμοούσιον ἡμῖν κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα· δύο γὰρ φύσεων ἕνωσις γέγονε· διὸ ἕνα Χριστόν, ἕνα υἱόν, ἕνα κύριον ὁμολογοῦμεν. κατὰ ταύτην τὴν τῆς [d] ἀσυγχύτου ἑνώσεως ἔννοιαν ὁμολογοῦμεν τὴν ἁγίαν παρθένον θεοτόκον, διὰ τὸ τὸν Θεὸν λόγον σαρκωθῆναι καὶ ἐνανθρωπῆσαι, καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς συλλήψεως ἑνῶσαι ἑαυτῷ τὸν ἐξ αὐτῆς ληφθέντα ναόν. τὰς δὲ εὐαγγελικὰς καὶ ἀποστολικὰς περὶ τοῦ κυρίου φωνὰς ἴσμεν τοὺς θεολόγους ἄνδρας τὰς μὲν κοινοποιοῦντας, ὡς ἐφ' ἑνὸς προσώπου· τὰς δὲ διαιροῦντας, ὡς ἐπὶ δύο φύσεων. καὶ τὰς μὲν θεοπρεπεῖς κατὰ τὴν θεότητα τοῦ Χριστοῦ, τὰς δὲ ταπεινὰς κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα αὐτοῦ παραδιδόντας.

[c] Ὁμολογία τῶν τῆς ἀνατολῆς ἐπισκόπων.

[d] In Latino, ἀσυγκρίτου

Ταύταις ὑμῶν ἐντυχόντες ταῖς ἱεραῖς φωναῖς, οὕτω τε καὶ ἑαυτοὺς φρονοῦντας εὑρίσκοντες. εἷς γὰρ κύριος, μία πίστις, ἓν βάπτισμα. ἐδοξάσαμεν τὸν τῶν ὅλων σωτῆρα Θεόν, ἀλλήλοις συγχαίροντες, ὅτι ταῖς θεοπνεύστοις γραφαῖς, καὶ τῇ παραδόσει τῶν ἁγίων ἡμῶν πατέρων, συμβαίνουσαν ἔχουσι πίστιν αἵ τε παρ' ἡμῖν καὶ ἡ παρ' ὑμῖν ἐκκλησίαι. ἐπειδὴ δὲ ἐπυθόμην τῶν φιλοψογεῖν εἰωθότων τινὰς σφηκῶν ἀγρίων δίκην περιβομβεῖν, καὶ μοχθηροὺς ἐρεύγεσθαι κατ' ἐμοῦ λόγους, ὡς ἐξ οὐρανοῦ καταπεμφθέν, καὶ οὐκ ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου λέγοντος τὸ ἅγιον σῶμα Χριστοῦ, δεῖν ᾠήθην ὀλίγα περὶ τούτου πρὸς αὐτοὺς εἰπεῖν. ὦ ἀνόητοι, καὶ μόνον εἰδότες τὸ συκοφαντεῖν· πῶς εἰς τοῦτο παρωλίσθητε γνώμης, καὶ τοσαύτην νενοσήκατε τὴν μωρίαν; ἔδει γάρ, ἔδει σαφῶς νοεῖν, ὅτι σχεδὸν ἅπας ἡμῖν ὁ περὶ τῆς πίστεως ἀγὼν συγκεκρότηται, διαβεβαιουμένοις, ὅτι θεοτόκος ἐστὶν ἡ ἁγία παρθένος. ἀλλ' εἴπερ ἐξ οὐρανοῦ, καὶ οὐκ ἐξ αὐτῆς τὸ ἅγιον σῶμα γεγεννῆσθαί φαμεν τοῦ πάντων ἡμῶν σωτῆρος Χριστοῦ, πῶς ἂν ἔτι νοοῖτο θεοτόκος; τίνα γὰρ ὅλως τέτοκεν, εἰ μή ἐστιν ἀληθὲς, ὅτι γεγέννηκε κατὰ σάρκα τὸν Ἐμμανουήλ; γελάσθωσαν τοίνυν οἱ ταῦτα περὶ ἐμοῦ τεθρυλληκότες· οὐ γὰρ ψεύδεται λέγων ὁ μακάριος προφήτης Ἡσαΐας· ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἕξει, καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ· ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον, μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός. ἀληθεύει δὲ πάντως καὶ ὁ ἅγιος Γαβριήλ, πρὸς τὴν μα-

ACTIO PRIMA.

meam relinquo vobis. *Edocti etiam sumus dicere in orationibus nostris:* Domine Deus noster, pacem da nobis: omnia enim reddidisti nobis. *Si quis igitur particeps fiat pacis hujus a Deo tributæ, nullius boni indigebit. Quod autem omnino superflua & nullis ex caussis ecclesiarum dissensio facta sit, nunc maxime plenius edocti sumus & cognovimus, domino meo venerabili Paulo episcopo chartam nobis proferente, quæ irreprehensibilem continet fidei confessionem, & hanc ipsam chartam confectam esse astruens & confirmans a tua sanctitate, & a venerabilibus illarum partium episcopis: quæ conscriptio ita habet, & ipsis verbis apponetur in hac epistola nostra.*

Isa. 26. vers. 12.

De genitrice autem Dei Virgine quemadmodum & sentiamus & dicamus, & de humanitatis assumptione unigeniti Filii Dei, necessario, non in additamenti, sed plenæ satisfactionis loco, ut a principio & ex divinis scripturis & traditione sanctorum patrum accepimus, breviter dicimus, nihil prorsus addentes sanctæ fidei, quæ in sanctorum patrum conventu & synodo Nicani concilii exposita & expressa fuit. Sicut enim prædiximus, ad omnem sufficit pietatis cognitionem, & universæ hæreticæ & pravæ doctrinæ abdicationem. Dicemus autem non temere audentes ea aggredi, quæ consequi non possumus; sed confessione propriæ infirmitatis excludentes eos qui adoriri nos volunt, ubi ea consideramus, quæ sunt supra hominem.

Confitemur igitur Dominum nostrum Jesum Christum Filium Dei unigenitum, Deum perfectum & hominem perfectum ex anima rationali & corpore, ante sæcula quidem ex Patre natum secundum deitatem, in novissimis vero temporibus eumdem ipsum propter nos & propter nostram salutem de Maria Virgine secundum humanitatem; consubstantialem Patri secundum deitatem, & consubstantialem nobis secundum humanitatem. Duarum enim naturarum unitio facta est: propter quod unum Christum, unum Filium, unum Dominum confitemur. Secundum hanc [a] incomparabilis unitatis fidem, confitemur sanctam Virginem Dei genitricem, propter hoc quod Deus Verbum incarnatum est, & humanitatem assumpsit, & ex ipso conceptu univit sibi templum, quod ex ipsa suscepit. Evangelicas autem & apostolicas de Domino nostro voces, novimus deiloquos viros alias quidem communes facientes, tanquam in una persona: alias autem dividentes, tanquam in duabus naturis: & illas quidem quæ Deo conveniunt, secundum deitatem Christi; humiles vero, secundum humanitatem ipsius tribuentes.

Confessio orientalium episcoporum.

[a] In Græco, inconfusæ.

His ergo sacris vocibus vestris relectis, & sic nosipsos quoque sentire invenientes (unus enim Dominus, una fides, unum baptisma,) *glorificavimus omnium Salvatorem Deum, invicem congaudentes, quoniam scripturis divinitus inspiratis, & traditioni sanctorum patrum nostrorum convenientem habent fidem nostra & vestra ecclesia. Quoniam igitur intellexi, quosdam qui amant ex more suo vituperare, velut crabrones agrestes circumstrepere, ac molesta eructare contra me verba, quasi dicam de cælo allatum esse, & non de sancta Virgine exstitisse sanctum corpus Christi, oportere arbitratus sum, pauca super hoc ad eos dicere. O stulti, & solum calumnias movere scientes; quomodo ad hoc consilium deducti estis, & tantæ stultitiæ morbo laborastis? Oportebat enim, & valde oportebat, aperte vos intelligere, quoniam pæne omne nobis quod pro fide est, luctamen advenit, affirmantibus quoniam sancta Virgo Dei est genitrix. Sed si dixerimus, de cælo, & non ex ipsa natum esse sanctum corpus omnium nostrum Salvatoris Domini, quomodo eam dicemus genitricem Dei? Quem enim omnimodo peperit, nisi est verum illud, quod peperit secundum carnem ipsum Emmanuel? Derideantur ergo qui de me ista garrierunt. Non enim mentitur beatus Isaias propheta, dicens:* Ecce Virgo in utero habebit, & pariet Filium, & vocabunt nomen ejus Emmanuel, quod interpretatur, Nobiscum Deus. *Verum quoque testatur & sanctus Gabriel, ad eamdem beatam*

Ephes. 4. vers. 5.

Isa. 7. v. 14. Matth. 1. vers. 23.

ACTIO PRIMA.

ANNO CHRISTI 451.

Virginem dicens: Noli timere, Maria, invenisti enim gratiam apud Deum. Ecce concipies in utero, & paries Filium, & vocabis nomen ejus Jesum. Ipse enim salvabit populum suum a peccatis eorum. *Quando autem dicimus, de cælo & de supernis Dominum nostrum Jesum Christum, non tamquam de cælo* [a] *deposita sancta ejus carne, talia dicimus, sed sequimur magis mirabilem Paulum, aperte clamantem:* Primus homo de terra, terrenus; secundus homo de cælo, [cælestis.] *Meminimus autem & ipsum Salvatorem dicentem:* Nemo ascendit in cælum, nisi qui descendit de cælo, Filius hominis. *Natus est enim secundum carnem, sicut paulo ante prædixi, de sancta Virgine: & quoniam de cælo & de superioribus adveniens Deus Verbum,* exinanivit seipsum formam servi accipiens, *& appellatus est Filius hominis, manens quod eras, hoc est, Deus: (immutabilis enim & inconvertibilis est secundum propriam naturam:) tamquam unus jam intellectus cum propria carne, de cælo dicitur descendisse. Appellatus est etiam & homo de cælo, cum esses in deitate perfectus, & idem ipse in humanitate perfectus, & tamquam in una persona intelligendus. Unus enim Dominus Jesus Christus, quamvis naturarum differentia non ignoretur, ex quibus inenarrabilem unitionem factam fuisse dicimus. Eos autem qui dicunt, quoniam temperamentum, aut confusio, aut conspersio facta est Dei Verbi ad carnem, dignetur tua sanctitas refrenare. Forsitan enim quosdam non ambigo, qui hæc me jactitent, aut sensisse, aut dixisse. Ego autem in tantum ab eo longe sum, ut tale aliquid sentiam, usque adeo ut insanire putem eos, qui hoc suspicati sunt, quod omnino mutationis adumbratio accidere possit circa divini Verbi naturam. Manet enim semper id quod est, & non mutatur, nec unquam mutabitur, nec suscipiet mutationem. Impassibile etiam ad hæc Dei Verbum esse confitemur universi: sametsi sapientissime ipse dispónens mysterium, sibi eas attribuere perspicitur, quæ carni passiones propriæ acciderunt. Quapropter & sapientissimus Petrus:* Christo, *inquit,* pro nobis passo in carne, *& non natura inenarrabilis deitatis. Ut enim omnium Salvator esse credatur, secundum appropriationem dispensativam in se, ut dixi, propriæ carnis refert passiones. Quale est illud per Prophetæ vocem tamquam ab eo prædictum:* Dorsum meum dedi ad flagella, & maxillas meas ad palmas, faciem autem meam non averti a confusione sputorum. *Quoniam autem sanctorum patrum doctrinam ubique sequimur, maxime autem beati & per omnia laudabilis patris nostri Athanasii, vel minima ex parte ab ea declinare recusantes, credat quidem tua sanctitas, & nullus alius ambigat. Posuissem etiam illorum plura testimonia, quibus meis dictis fidem facerem, si non prolixitatem scriptorum vererer, ne ex hoc ipso fieret fastidium. Nullo autem modo patimur a quibusdam concuti definitam fidem, sive fidei symbolum, a sanctis patribus nostris qui apud Nicæam convenerunt illis temporibus: nec permittimus aut nobis, aut aliis, mutare aliquod verbum ex his quæ ibidem consistuntur, aut unam syllabam præterire, memores dicentis:* Ne transferas terminos æternos, quos posuerunt patres tui. *Non enim erant ipsi loquentes, sed ipse Spiritus Dei & Patris, qui procedit quidem ex ipso, non est autem alienus a Filio secundum essentiæ rationem. Et ad hoc nos eorum sanctorum qui mysteria tradiderunt, dicta confirmant. In actibus enim Apostolorum scriptum est:* Venientes autem circa Mysiam, tentabant in Bithyniam ire, & non permisit ire Spiritus Jesu. *Scribit etiam admirabilis Paulus:* Qui autem in carne sunt, Deo placere non possunt. Vos autem non estis in carne, sed in spiritu; si tamen Spiritus Dei habitat in vobis. Si quis autem Spiritum Christi non habet, hic non est ejus. *Quando autem quidam eorum, qui recta pervertere solent, meas voces detorquent ad id quod eis videtur; non miretur hoc sanctitas tua, sciens quoniam & omnes hæretici ex scriptura divinitus inspirata erroris sui colligunt occasiones, & ea quæ per Spiritum sanctum*

Luc. 1. v. 30.
a in Græco, delata.
1. Corinth. 15. v. 47.
Joan 3. v. 13.
Philip. 2. v. 7.
1. Petr. 4.
Isa. 50. v. 6.
Proverb. 22. v. 8.
Matth. 10. v. 20.
Act. 16. v. 7.
Rom. 8. v. 8.

A καλέσας παρθένον εἰπών· μὴ φοβοῦ Μαριάμ· εὗρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ Θεῷ. καὶ ἰδοὺ συλλήψῃ ἐν γαστρί, καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. ὅταν δὲ λέγωμεν, ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἄνωθεν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν· οὐχ ὡς ἄνωθεν καὶ ἐξ οὐρανοῦ κατενεχθείσης τῆς ἁγίας αὐτοῦ σαρκός, τὰ τοιαῦτά φαμεν, ἑπόμενοι δὲ μᾶλλον τῷ θεσπεσίῳ Παύλῳ διακεκραγότι σαφῶς· ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός, ὁ δεύτερος ἄνθρωπος ἐξ οὐρανοῦ. μεμνήμεθα δὲ καὶ αὐτοῦ τοῦ σωτῆρος λέγοντος· καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανόν, εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καίτοι γεγέννηται κατὰ σάρκα, καθάπερ ἔφην ἀρτίως, ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου. ἐπειδὴ δὲ ἄνωθεν καὶ ἐξ οὐρανοῦ καταφοιτήσας ὁ Θεὸς λόγος, κεκένωκεν ἑαυτόν, B μορφὴν δούλου λαβών, καὶ κεχρημάτικεν υἱὸς ἀνθρώπου μετὰ τοῦ μεῖναι ὃ ἦν, τουτέστι Θεός· ἄτρεπτος γάρ, καὶ ἀναλλοίωτος κατὰ φύσιν ἐστίν· ὡς εἷς ἤδη νοούμενος μετὰ τῆς ἰδίας σαρκός, ἐξ οὐρανοῦ λέγεται κατελθεῖν. ὀνομάζεται δὲ καὶ ἄνθρωπος ἐξ οὐρανοῦ, τέλειος ὢν ἐν θεότητι, καὶ τέλειος ὁ αὐτὸς ἐν ἀνθρωπότητι, καὶ ὡς ἐν ἑνὶ προσώπῳ νοούμενος· εἷς γὰρ κύριος Ἰησοῦς Χριστός, κἂν ἡ τῶν φύσεων μὴ ἀγνοῆται διαφορά, ἐξ ὧν τὴν ἀπόρρητον ἕνωσιν πεπρᾶχθαι φαμέν. τοὺς δὲ λέγοντας, ὅτι κρᾶσις, ἢ σύγχυσις, ἢ φυρμὸς ἐγένετο τοῦ Θεοῦ λόγου πρὸς τὴν σάρκα, καταξιωσάτω ἡ σὴ ὁσιότης ἐπιστομίζειν. εἰκὸς γάρ τινας καὶ ταῦτα περὶ ἐμοῦ θρυλλεῖν, ὡς ἢ πεφρονηκότος, ἢ εἰρηκότος. ἐγὼ δὲ τοσοῦτον ἀφέστηκα τοῦ φρονῆσαί τι τοιοῦτον, ὥστε καὶ μαίνεσθαι νομίζω τοὺς οἰηθέντας ὅλως, ὅτι τροπῆς ἀποσκίασμα περὶ τὴν τοῦ Θεοῦ λόγου φύσιν συμβῆναι δύναται. μένει γάρ, ὅ ἐστιν, ἀεί, C καὶ οὐκ ἠλλοίωται· ἀλλ' οὐδὲ ἂν [a] ἀλλοιωθείη ποτέ, καὶ μεταβολῆς [b] ἔσται δεκτική. ἀπαθῆ δὲ πρὸς τούτῳ τὸν Θεοῦ λόγον ὑπάρχειν ὁμολογοῦμεν ἅπαντες, κἂν εἰ πανσόφως αὐτὸς οἰκονομῶν τὸ μυστήριον, ἑαυτῷ προσνέμων ὁρᾶται τὰ [c] ἰδίᾳ σαρκὶ συμβεβηκότα πάθη. καὶ ταύτῃ τοι καὶ ὁ πάνσοφος Πέτρος, Χριστοῦ, φησί, παθόντος σαρκί, καὶ οὐχὶ τῇ φύσει τῆς ἀρρήτου θεότητος. ἵνα γὰρ αὐτὸς τῶν ὅλων σωτὴρ εἶναι πιστεύηται, κατ' οἰκείωσιν οἰκονομικὴν εἰς ἑαυτόν, ὡς ἔφην, τὰ τῆς ἰδίας σαρκὸς ἀναφέρει πάθη. ὁποῖόν ἐστι τὸ διὰ φωνῆς τοῦ προφήτου προαναφωνούμενον, ὡς ἐξ αὐτοῦ· τὸν νῶτόν μου δέδωκα εἰς μάστιγας, τὰς δὲ σιαγόνας μου εἰς ῥαπίσματα, τὸ δὲ πρόσωπόν μου οὐκ ἀπέστρεψα ἀπὸ αἰσχύνης ἐμπτυσμάτων. ὅτι δὲ ταῖς τῶν ἁγίων πατέρων δόξαις ἑπόμεθα πανταχοῦ, μάλιστα δὲ τοῦ μακαρίου καὶ πανευφήμου πα- D τρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου, τὸ κατά τι γοῦν ὅλως ἔξω φέρεσθαι παραιτούμενοι, πειθέτω μὲν ἡ σὴ ὁσιότης, ἐνδοιαζέτω δὲ τῶν ἄλλων μηδείς. παρέθηκα δ' ἂν καὶ χρήσεις αὐτῶν πολλάς, τοὺς ἐμαυτοῦ λόγους ἐξ αὐτῶν πιστούμενος, εἰ μὴ τὸ μῆκος ἐδεδίειν τοῦ γράμματος, μὴ ἄρα πως γένηται διὰ τοῦτο προσκορές. καὶ κατ' οὐδένα δὲ τρόπον σαλεύεσθαι πρός τινων ἀνεχόμεθα τὴν ὁρισθεῖσαν πίστιν, ἤτοι τὸ τῆς πίστεως σύμβολον, παρὰ τῶν ἁγίων ἡμῶν πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων κατὰ καιρούς. οὔτε μὴν ἐπιτρέπομεν ἑαυτοῖς, ἢ ἑτέροις, ἢ λέξιν ἀμεῖψαι τῶν ἐγκειμένων ἐκεῖσε, ἢ μίαν γοῦν παραβῆναι συλλαβήν, μεμνημένοι τοῦ λέγοντος· μὴ μέταιρε ὅρια αἰώνια, ἃ ἔθεντο οἱ πατέρες σου. οὐ γὰρ ἦσαν αὐτοὶ οἱ λαλοῦντες, ἀλλ' αὐτὸ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καὶ πατρός, ὃ ἐκπορεύεται μὲν ἐξ αὐτοῦ, ἔστι δὲ οὐκ ἀλλότριον τοῦ υἱοῦ κατὰ τὸν τῆς οὐσίας λόγον. καὶ πρός γε τοῦτο ἡμᾶς οἱ τῶν E ἁγίων μυσταγωγῶν πιστοῦνται λόγοι. ἐν μὲν γὰρ ταῖς πράξεσι τῶν ἀποστόλων γέγραπται. ἐλθόντες δὲ κατὰ τὴν Μυσίαν, ἐπείραζον εἰς τὴν Βιθυνίαν πορευθῆναι. καὶ οὐκ εἴασεν αὐτοὺς τὸ πνεῦμα Ἰησοῦ. ἐπιστέλλει δὲ καὶ ὁ θεσπέσιος Παῦλος· οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄντες, Θεῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται. ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ ἐν σαρκί, ἀλλ' ἐν πνεύματι, εἴπερ πνεῦμα Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. εἰ δέ τις πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. ὅταν δέ τινες τῶν ὀρθὰ διαστρέφειν εἰωθότων τὰς ἐμὰς παρατρέπωσι φωνὰς εἰς τὸ αὐτοῖς δοκοῦν, μὴ θαυμαζέτω τοῦτο ἡ σὴ ὁσιότης, εἰδυῖα, ὅτι καὶ οἱ ἀπὸ πάσης αἱρέσεως ἐκ τῆς θεοπνεύστου γραφῆς τὰς τῆς ἑαυτῶν πλάνης συλλέγουσιν ἀφορμάς, τὰ διὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος

a Forte, ἀλλοιωθείη ποτέ,
b Forte, ἔσται
c Forte, τῇ ἰδίᾳ

ANNO CHRISTI 451.

ὀρθῶς εἰρημένα ταῖς ἑαυτῶν κακονοίαις παραφθείροντες, καὶ ταῖς ἰδίαις ἑαυτῶν κεφαλαῖς τὴν ἄσβεστον ἐπισωρεύοντες φλόγα. ἐπειδὴ δὲ μεμαθήκαμεν, ὅτι καὶ τὴν πρὸς τὸν μακάριον Ἐπίκτητον ἐπιστολὴν τοῦ πανευφήμου πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου, ὀρθοδόξως ἔχουσαν, παραφθείροντές τινες ἐκδεδώκασιν, ὡς ἐντεῦθεν ἀδικεῖσθαι πολλούς· διὰ τοῦτο χρήσιμόν τι καὶ ἀναγκαῖον ἐπινοοῦντες τοῖς ἀδελφοῖς, ἐξ ἀντιγράφων ἀρχαίων τῶν παρ' ἡμῖν, καὶ ἀπλανῶς ἐχόντων, ἀπεστείλαμεν τὰ ἴσα τῇ σῇ ὁσιότητι.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι οἱ Ἰλλυρικιανοὶ ἐβόησαν· οὕτως πιστεύομεν, ὡς Κύριλλος· Κυρίλλου αἰωνία ἡ μνήμη. Θεοδώρητος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀνάθεμα τῷ λέγοντι δύο υἱούς· ἕνα γὰρ υἱὸν προσκυνοῦμεν, τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν μονογενῆ. πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ἡμεῖς ὡς Κύριλλος πιστεύομεν, οὕτως ἐπιστεύσαμεν, οὕτως πιστεύομεν· ἀνάθεμα τῷ μὴ οὕτως πιστεύοντι. οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι B ἐβόησαν· Φλαβιανὸς οὕτως ἐπίστευε· Φλαβιανὸς ταῦτα ἐξεδίκει· διὰ ταῦτα Φλαβιανὸς καθῃρέθη. Εὐσέβιος Νεστόριον καθεῖλε. τὴν πίστιν Διόσκορος παρέτρωσεν. οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν. ὁ Θεὸς Νεστόριον καθεῖλεν. οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· Λέων οὕτως πιστεύει· Ἀνατόλιος οὕτως φρονεῖ. οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· πάντες οὕτως φρονοῦμεν· ὁ σατανᾶς τόπον μὴ σχῇ· ὁ σατανᾶς χώραν μὴ σχῇ. οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· καὶ ὁ βασιλεὺς, καὶ ἡ σύγκλητος, καὶ πάντες οὕτως φρονοῦσιν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, καὶ πᾶσα ἡ ἁγία σύνοδος τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, ἐβόησαν· ὁ βασιλεὺς οὕτως φρονεῖ· ἡ Αὐγοῦστα οὕτως φρονεῖ· πάντες οὕτως φρονοῦμεν. οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· οὕτως φρονεῖ ὅλος ὁ κόσμος. τὰ τῶν C πατέρων καλῶς ἔχει. οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· τὸν φονέα Φλαβιανοῦ ἔξω βάλε· τὸν πατραλοίαν ἔξω βάλε. οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν. πάντες οὕτω πιστεύομεν. πολλὰ τὰ ἔτη συγκλήτου· πολλὰ τὰ ἔτη τῶν βασιλέων· πολλὰ τὰ ἔτη τῶν ὀρθοδόξων. πάντες οὕτως πιστεύομεν· δι' ὑμῶν εἰρήνη γενέσθω. πάντες ὀρθῶς δοξάζομεν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· καὶ ποίῳ λόγῳ Εὐτυχῆ μὲν τὸν ἐναντία τούτοις λέγοντα ἐδέξασθε εἰς κοινωνίαν, Φλαβιανὸν δὲ τὸν τῆς ἁγίας μνήμης, καὶ Εὐσέβιον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον, τούτοις κεχρημένους καθείλετε; Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· τὰ ὑπομνήματα αὐτὰ διδάξει τὴν ἀλήθειαν.

A *recte dicta sunt, malignitatibus mentis suæ corrumpentes, propriis capitibus suis ignis inextinguibilis flammas accendunt. Quoniam vero cognovimus, quod epistolam per omnia laudabilis patris nostri Athanasii ad beatum Epictetum, rectam fidem habentem, quidam a se corruptam ediderunt, ut hinc plurimi læderentur: propter hoc utile & necessarium providentes fratribus nostris, de antiquis exemplaribus, quæ apud nos sunt, nullum errorem habentibus, suæ sanctitati direximus exemplaria.*

ACTIO PRIMA.

CHALCED. ACTA.

Et cum legeretur epistola sanctæ memoriæ Cyrilli, reverentissimi episcopi Illyriciani clamaverunt: Sic credimus, sicut & Cyrillus. Cyrilli æterna memoria. Theodoretus reverentissimus episcopus dixit: Anathema ei qui dicit duos filios. Unum enim Filium adoramus Dominum nostrum Jesum Christum uni- B genitum. Omnes reverentissimi episcopi clamaverunt: Nos sicut Cyrillus credimus: sic credimus, sic credimus. Anathema ei qui sic non credit. Orientales & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Flavianus sic credebat, Flavianus ista vindicabat; pro his Flavianus damnatus est. Eusebius Nestorium deposuit, Dioscorus [a] fidem corrumpit. Ægyptii & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Nestorium Deus deposuit. Orientales & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Leo sic credit, Anatolius sic sapit. Ægyptii & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Omnes sic sapimus: satanas locum non habeat, satanas [b] occasionem non inveniat. Orientales & qui cum ipsis reverentissimi C episcopi clamaverunt: Et Imperator & Senatus, & omnes ita sapiunt. Gloriosissimi judices & amplissimus senatus, & universa synodus reverentissimorum episcoporum clamaverunt: Imperator sic sapit, Augusta sic sapit, omnes sic sapimus. Ægyptii & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Sic sapit universus mundus: statuta patrum bene habent. Orientales & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Interfectorem Flaviani foras mitte: [c] remeratorem patrum foras mitte. Ægyptii & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Universi sic credimus. Multos annos Senatui, multos annos Imperatoribus, multos annos catholicis: universi sic credimus. Per vos pax fiat: omnes recte glorificamus. Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt:

[a] al. corrupit in ms. Jolii.

[b] al. accusationem.

[c] Græce, parricidam.

Et qua ratione Eutychem quidem his contraria dicentem in communionem suscepistis; Flavianum vero sanctæ memoriæ, & Eusebium reverentissimum episcopum his usos deposuistis? Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Monimenta ipsa veritatem docebunt.

Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χαρτίου ἀνέγνω. D

Veronicianus devotus a secretis sacri consistorii ex eadem scheda recitavit.

Εὐστάθιος ἐπίσκοπος Βηρύτου μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι τὰς προειρημένας ἐπιστολὰς, εἶπεν· ἀναγκαῖόν ἐστι δῆλον ποιῆσαι τῇ ὑμετέρᾳ ὁσιότητι, ὅτι δὴ παρέσχεν ὁ Θεὸς τῷ μακαριωτάτῳ καὶ ὁσιωτάτῳ τὴν μνήμην πατρὶ ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπῳ τῆς Ἀλεξανδρέων Κυρίλλῳ, ἀμφιβληθῆναί τινα τῶν παρ' αὐτοῦ συγγραφέντων ἐν τῇ αὐτοῦ ζωῇ παρὰ τῶν μὴ ὀρθῶς τὰ καλῶς εἰρημένα νενοηκότων· ὥστε αὐτὸν διὰ τῆς πανσόφου καὶ διδασκαλικῆς αὐτοῦ γλώττης σαφῶς ποιῆσαι τοὺς βουλομένους διαστρέφειν τὰ καλῶς συντεθέντα συγγράμματα, καὶ ἀκολουθεῖν αὐτοῦ τῷ εὐσεβεῖ ἅπαντας ἔπεισε φρονήματι. ἀλλ' ἑτέρων τινῶν ἀπὸ τούτων τῶν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀναγνωσθεισῶν ἐπιστολῶν ἀμφιβάλλεσθαι παρασκευαζόντων τοῦ μακαριωτάτου καὶ ὁσιωτάτου ἀνδρὸς τὸ φρόνημα, αὖθις ἀνάγκην ἔσχε, μᾶλλον δὲ προθυμίας. ἅπαντα γὰρ αὐτοῦ τὸν χρόνον εἰς τοῦτον κατηνάλωσε τῆς εὐσεβείας τὸν πόνον, ἑαυτὸν ἑρμηνεῦσαι, καὶ τὸ ἴδιον σκοπὸν δεῖξαι, καὶ σαφῶς ἅπασι παραστῆσαι, δι' ὧν ἐπέστειλε πρὸς τοὺς τῆς μακαρίας καὶ ὁσίας μνήμης ἐπισκόπους γεγονότας, Ἀκάκιον τὸν Μελιτινῆς, καὶ * Οὐαλέριον τὸν τοῦ Ἰκονίου, καὶ Σούκενσον τὸν Διοκαισαρείας τῆς Ἰσαυρίας ἐπαρχίας, ὅπως προσήκει νοεῖν καὶ τὰς ἀρτίως ἀναγνωσθείσας ἐπιστολὰς, καὶ τῆς τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ἐπιδημίας τὸ σέβας. πρόσκειται γὰρ ἐν τοῖς ἄλλοις ἐν ταῖς πρὸς

* Forte, Οὐαλεριανὸν.

EPHES. ACTA.

Eustathius episcopus Beryti dixit: Postquam lecta sunt prædicta epistolæ, necessarium est manifestum facere vestræ sanctitati, quia præstitit Deus beatissimo & sanctæ memoriæ patri nostro & archiepiscopo Alexandriæ Cyrillo, in vita ipsius dubitari de aliquibus quæ ab eo scripta sunt, ab his qui bene dicta non recte intelligunt, quatenus ipse per sapientissimam & doctissimam suam linguam manifestum faceret volentibus pervertere scripta bene composita: & sequi suum pium dogma omnibus per- E *suasit: sed aliis quibusdam præparantibus de epistolis in præsenti perlectis beatissimi & sanctissimi viri dubiam facere sententiam, rursus necessitatem habuit, magis autem audaciam. Omne autem suum tempus hoc pio labore consumpsit, ut seipsum interpretaretur, suamque intentionem ostenderet, & palam omnibus faceret per ea quæ scripsit ad beatæ & sanctæ memoriæ quondam episcopos Acacium Melitenæ, & Valerianum Iconii, &* [d] *Succensum Diocæsareæ Isauriæ provinciæ, quomodo oportet intelligi & nuper lectas epistolas, & cultum adventus Salvatoris nostri.* [e] *Adjacet enim & hoc inter alia in his*

[d] al. Successum.

[e] al. Adjecit.

epistolis, quas ad illos beatos viros direxit: Non oportet intelligere duas naturas, sed unam naturam Dei Verbi incarnatam. Et hanc suam vocem testimonio beatissimi viri Athanasii confirmavit.

CHALCED. ACTA.

Orientales & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Ista Eutyches dicit, hæc Dioscorus dicit. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Neque confusionem dicimus, neque divisionem, neque [a] conversionem. Anathema dicenti aut confusionem, aut conversionem, aut commixtionem. Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Dicat sancta synodus, si canonicis epistolis sanctæ memoriæ Cyrilli, quæ in synodo publicatæ, & hic lectæ sunt, consonat interlocutio Eustathii reverentissimi episcopi. Et antequam responderet sancta synodus, Eustathius reverentissimus episcopus Beryti transiens in medium, & [b] gestans librum, dixit: Si male dixi, ecce codex: Liber Cyrilli anathematizetur, & anathematizer. Ægyptii & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Eustathius episcopus bene dixit, orthodoxus bene dixit: probatissimi, venerabilis Cyrilli, æterna memoria. Eustathius reverentissimus episcopus Beryti dixit: Epistola sanctæ memoriæ Cyrilli sic habet. Et [c] memoriter recitavit tenorem epistolæ, inter cetera sic continentem: Non oportet igitur intelligere duas naturas, sed unam naturam Dei Verbi incarnatam. Post pronunciationem prædictæ epistolæ, (idem reverentissimus Eustathius episcopus Beryti) dixit: Et qui dicit unam naturam ad negationem carnis Christi, quæ & consubstantialis est nobis, anathema sit: & qui dicit duas naturas ad divisionem Filii Dei, anathema sit. Et pro beato Flaviano dicere volo: Ipsa [d] nuda accepit beatus Flavianus & porrexit piissimo Imperatori: & jubete recitari manum ipsius, ut dicat universa synodus, quia juste suscepta est. Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Cur ergo Flavianum reverendæ memoriæ deposuisti? Eustathius reverentissimus episcopus Beryti dixit: Erravi.

[a] al. immutationem.

[b] al. jactans.

[c] al. memoravit tenorem epistolæ.

[d] Nuda verba mittam.

A ταῖς μακαρίαις ἐκείναις ἐπιστολαῖς. οὐ δεῖ τοιγαροῦν νοεῖν δύο φύσεις, ἀλλὰ μίαν φύσιν τοῦ λόγου σεσαρκωμένην. καὶ ταύτην αὐτὴν τὴν φωνὴν τῇ τοῦ μακαριωτάτου Ἀθανασίου ἐβεβαίωσε μαρτυρίᾳ.

Οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν. ταῦτα Εὐτυχὴς λέγει· ταῦτα Διόσκορος λέγει. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· οὔτε σύγχυσιν λέγομεν, οὔτε τομὴν, οὔτε τροπήν. ἀνάθεμα τῷ λέγοντι σύγχυσιν, ἢ τροπὴν, ἢ ἀνάκρασιν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· λεγέτω ἡ ἁγία σύνοδος, εἰ ταῖς κανονικαῖς ἐπιστολαῖς τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου, ταῖς καὶ ἐν τῇ συνόδῳ δημοσιευ-
B θείσαις, καὶ νῦν ἀναγνωσθείσαις, συμφωνεῖ ἡ διαλαλιὰ Εὐσταθίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου. καὶ πρινὴ ἀποκρίνηται ἡ ἁγία σύνοδος, Εὐστάθιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βηρύτου παρελθὼν εἰς τὸ μέσον, καὶ ῥίψας βιβλίον, εἶπεν· εἰ κακῶς εἶπον, ἰδοὺ τὸ βιβλίον Κυρίλλου· ἀναθεματιζέσθω, καὶ ἀναθεματισθῶ. οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· Εὐστάθιος καλῶς εἶπεν, ὁ ὀρθόδοξος καλῶς εἶπε· τῷ ἀοιδίμῳ, τῷ εὐλαβεῖ Κυρίλλῳ αἰωνία ἡ μνήμη. Εὐστάθιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βηρύτου εἶπεν. ἡ ἐπιστολὴ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου οὕτως ἔχει. καὶ ἀπήγγειλε τὴν ἐπιστολὴν τὴν μεταξὺ τῶν λοιπῶν ἔχουσαν οὕτως· οὐ δεῖ τοιγαροῦν νοεῖν δύο φύσεις, ἀλλὰ μίαν φύσιν τοῦ λόγου σεσαρκωμένην. καὶ μετὰ τὸ ἀπαγγεῖλαι
C τὴν προλεχθεῖσαν ἐπιστολὴν, εἶπε· καὶ ὁ λέγων μίαν φύσιν ἐπὶ ἀναιρέσει τῆς σαρκὸς τοῦ Χριστοῦ τῆς ὁμοουσίας ἡμῖν, ἀνάθεμα ἔστω· καὶ ὁ λέγων δύο φύσεις ἐπὶ διαιρέσει τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀνάθεμα ἔστω. καὶ ὑπὲρ τοῦ μακαρίου δὲ Φλαβιανοῦ εἰπεῖν θέλω. αὐτὰ ξηρὰ ἔλαβεν ὁ μακάριος Φλαβιανὸς, καὶ ἐπέδωκε τῷ εὐσεβεστάτῳ βασιλεῖ· καὶ κελεύσατε [a] ἀναγνωσθῆναι τὸ ἰδιόχειρον αὐτοῦ, ἵνα πᾶσα ἡ σύνοδος εἴπῃ, ὅτι δικαίως ἐδέχθη. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε. διὰ τί τοίνυν Φλαβιανὸν τὸν τῆς εὐλαβοῦς μνήμης καθεῖλες; Εὐστάθιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βηρύτου εἶπεν· ἐσφάλην.

[a] Forte, ἀναγνωσθῆναι

Veronicianus devotissimus a secretis sacri consistorii ex eadem scheda recitavit:

CONSTAN. ACTA.

Et postquam lecta sunt, Eusebius reverentissimus episcopus Dorylei dixit: Hæc meipsum sapere sciens, & ex his falsare rectum dogma volentibus exsistens adversarius, ad vestram perveni sanctam synodum: & peto vestram quoque sanctitatem, consentaneam his quæ lecta sunt, fieri: quatenus omnes sciant, quia si quis has expositiones solverit, inimicus sit catholicæ ecclesiæ, & a sacerdotali conventu alienus. Sacratissimus archiepiscopus Flavianus dixit: Necessarium & pium est, consentire nos rectæ fidei placitis. Quis enim sancti Spiritus verbis resistere potest? Lectæ namque sunt epistolæ sanctæ memoriæ inter sanctos patris nostri Cyrilli quondam episcopi Alexandrinæ sanctæ ecclesiæ, diligenter sanctorum patrum qui in Nicæa eo tempore convenerunt, sensum interpretantis; docentes ea quæ nos sapuimus semper & sapimus: quia Dominus noster Jesus Christus Filius Dei unigenitus, Deus perfectus, & homo perfectus est ex anima rationali & corpore: ante omnia quidem sæcula ex Patre sine initio genitus secundum deitatem, in fine autem & in novissimis temporibus idem ipse propter nos & propter nostram salutem de Maria Virgine natus secundum humanitatem: consubstantialis Patri secundum deitatem, & consubstantialis matri secundum humanitatem. Etenim ex duabus naturis confitemur Christum esse post incarnationem, in una subsistentia & in una persona unum Christum, unum Dominum, unum Filium confitentes. Volentes autem præter hæc sapere, abdicamus a sancta sacerdotali synodo & ecclesiæ plenitudine. Singuli autem præsentes reverentissimi episcopi suam sententiam & fidem in actorum deponant monimentis.

D Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου, ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χαρτίου ἀνέγνω.

Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, Εὐσέβιος ἐπίσκοπος εἶπε· ταῦτα ἐμαυτὸν φρονοῦντα πεπεισμένος ἔχων, καὶ ἀπὸ τούτων τοῖς παραχαράττειν βουλομένοις τὸ τῆς ὀρθοδοξίας δόγμα εἰς ἀντιπάλου τάξιν ἀντικαθιστὰς, κατέλαβον ὑμῶν τὴν ἁγίαν σύνοδον· καὶ ἀξιῶ καὶ τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην σύμψηφον γενέσθαι τοῖς ἀναγνωσθεῖσιν· ὥστε ταύτας τὰς ἐκθέσεις παραλύοντα, ἐχθρὸν εἶναι τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας, καὶ τοῦ ἱερατικοῦ συλλόγου ἀλλότριον. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Φλαβιανὸς εἶπεν· ἀναγκαῖον καὶ εὐσεβὲς συνθέσθαι ἡμᾶς τοῖς ὀρθῶς δεδογμένοις. τίς γὰρ ἁγίου πνεύματος λόγοις ἀντιτεῖναι δυνήσεται; αἱ γὰρ ἀναγνωσθεῖσαι ἐπιστολαὶ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης καὶ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου, τοῦ γενομένου ἐπισκόπου τῆς κατὰ Ἀλεξάνδρειαν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, ἀκριβῶς τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ κατὰ καιροὺς συνελθόντων τὴν διάνοιαν ἑρμηνεύουσαι, ἐδίδαξαν ἡμᾶς ἅπερ καὶ ἡμεῖς
E ἐφρονήσαμεν ἀεὶ, καὶ φρονοῦμεν· ὡς ὅτι περ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ὁ μονογενὴς, Θεὸς τέλειος, καὶ ἄνθρωπος τέλειος ἐκ ψυχῆς λογικῆς καὶ σώματος, πρὸ αἰώνων μὲν ἐκ τοῦ πατρὸς ἀνάρχως γεννηθεὶς κατὰ τὴν θεότητα· ἐπὶ τέλει δὲ, καὶ ἐν ὑστέροις καιροῖς ὁ αὐτὸς δι' ἡμᾶς καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἐκ Μαρίας τῆς παρθένου γεννηθεὶς κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα, ὁμοούσιος τῷ πατρὶ κατὰ τὴν θεότητα, ὁμοούσιος τῇ μητρὶ κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα. καὶ γὰρ ἐκ δύο φύσεων ὁμολογοῦμεν τὸν Χριστὸν εἶναι μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν, ἐν μιᾷ ὑποστάσει, καὶ ἑνὶ προσώπῳ, ἕνα Χριστὸν, ἕνα υἱὸν, ἕνα κύριον ὁμολογοῦμεν. τοὺς δὲ μὴ ταῦτα φρονεῖν αἱρουμένους ἀποκηρύττομεν τῆς ἁγίας συνόδου τῶν ἱερέων, καὶ τοῦ πληρώματος τῆς ἐκκλησίας. καὶ ἕκαστος δὲ τῶν παρόντων θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων τὴν ἑαυτοῦ γνώμην καὶ τὴν πίστιν αὐτοῦ κατατιθέσθω ἐπὶ τῆς πράξεως τῶν ὑπομνημάτων.

Ταύτης ἕνεκα τῆς διαλαλιᾶς, ὁ μὲν Φλαβιανὸς καθῃρέθη παρὰ Διοσκόρου, ὡς ἐγκριθεὶς παρ' αὐτοῦ ἐν τῇ πρώτῃ κατ' Ἔφεσον συνόδῳ. Ἰουβενάλιος δὲ, καὶ Θαλάσσιος, καὶ Εὐστάθιος ἐπερωτηθέντες ἐν Χαλκηδόνι καλῶς ἔχειν ἐπῄνεσαν. Διόσκορος δὲ, ὡς μὴ συνθέμενος ταύτῃ, παρὰ τῶν τοποτηρητῶν τοῦ Ῥώμης ἐπισκόπου ἄξιος εὑρέθη καθῃρέσεως· παρὰ δὲ τῶν ἀρχόντων οὐ μόνον αὐτὸς Διόσκορος, ἀλλὰ καὶ οἱ περὶ Ἰουβενάλιον, καὶ Εὐστάθιον, καὶ Θαλάσσιον.

Καὶ ἐν

ANNO CHRISTI 451.

ACTIO PRIMA.

CHALCED. ACTA.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· τί λέγουσιν οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι τῆς παρούσης ἁγιωτάτης συνόδου; οὕτως ἐκθέμενος τὴν πίστιν ὁ τῆς ὁσίας μνήμης Φλαβιανὸς, ἔσωσε τὴν ὀρθόδοξον καὶ καθολικὴν θρησκείαν, ἤ τι περὶ αὐτῆς ἐσφάλη; Πασχασῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, ἐπέχων τὸν ἀποστολικὸν θρόνον, ἔφη· ἁγνῶς καὶ ὁλοκλήρως τὴν πίστιν ἐξέθετο ὁ τῆς μακαρίας μνήμης Φλαβιανός· ἥ τε πίστις, καὶ ἔκθεσις συμφωνεῖ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ μακαριωτάτου καὶ ἀποστολικοῦ ἀνδρὸς, ἐπισκόπου Ῥώμης. Ἀνατόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· ὁ μακάριος Φλαβιανὸς καλῶς καὶ ὀρθοδόξως τὴν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν πίστιν ἐξέθετο. Λουκήνσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, ἐπέχων τὸν τόπον ἀποστολικῆς καθέδρας, ἔφη· ἐπειδὴ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης Φλαβιανοῦ ἡ πίστις συμφωνεῖ μετὰ τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, καὶ τῶν πατρικῶν παραδόσεων, δίκαιον τὴν ἁγιωτάτην σύνοδον τὴν καταδίκην τὴν εἰς αὐτὸν ἀπὸ τῶν αἱρετικῶν ἐπενεχθεῖσαν, εἰς αὐτοὺς ἀντιστρέψαι. ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

Μάξιμος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας Συρίας εἶπεν· ὀρθοδόξως ὁ τῆς ὁσίας μνήμης ἀρχιεπίσκοπος Φλαβιανὸς, καὶ συμφώνως τῷ θεοφιλεστάτῳ καὶ ὁσιωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Λέοντι τὴν πίστιν ἐξέθετο· καὶ πάντες αὐτὴν προθύμως δεχόμεθα. Θαλάσσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπεν· ὁ τῆς μακαρίας μνήμης Φλαβιανὸς συνῳδὰ διελάλησε τῷ τῆς μακαρίας μνήμης Κυρίλλῳ. Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας Γαλατίας εἶπεν· συντιθέμεθα, καὶ ἀποδεχόμεθα τὴν τοῦ ὁσιωτάτου Φλαβιανοῦ ἐπὶ τῇ θρησκείᾳ διαλαλιάν. Εὐστάθιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βηρυτοῦ εἶπεν· ἠκολούθησεν ὁ θεοφιλέστατος τὴν μνήμην ἀρχιεπίσκοπος τῆς βασιλευούσης γενόμενος Φλαβιανὸς τοῖς διδάγμασι τοῦ μακαριωτάτου καὶ ἁγιωτάτου πατρὸς ἡμῶν καὶ ἐπισκόπου Ἀλεξανδρέων γενομένου Κυρίλλου. οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ὁ μάρτυς Φλαβιανὸς τὴν πίστιν καλῶς ἐξέθετο· ὁ ἀρχιεπίσκοπος Φλαβιανὸς τὴν πίστιν καλῶς ἐξέθετο. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἀναγνωσθήτω τὰ λοιπὰ αὐτοῦ ῥήματα, καὶ οὕτως ἀποκρίνομαι· ἐν γὰρ τοῖς ἑξῆς εὑρίσκεται διαμαχόμενος ἑαυτῷ, καὶ λέγων μετὰ τὴν ἕνωσιν δύο φύσεις. Ἰουβενάλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν· σύμφωνα τοῖς εἰρημένοις τῷ μακαρίῳ τὴν μνήμην Κυρίλλῳ καὶ ὁ ἁγιώτατος ἐπίσκοπος Φλαβιανὸς εἶπε· παρακαλοῦμεν δὲ ἀναγνωσθῆναι τὰ ἑξῆς, ἵνα σαφεστέρα ἡ διάνοια γένηται. οἱ ἀπὸ Παλαιστίνης εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· τὰ αὐτὰ λέγομεν τῷ ὁσιωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Ἰουβεναλίῳ. καὶ ἀναστὰς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἰουβενάλιος ἅμα αὐτοῖς, μετῆλθεν εἰς τὸ ἄλλο μέρος. καὶ ἀνεβόησαν οἱ ἀνατολικοὶ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς· ὁ Θεὸς καλῶς ἤγαγέ σε, ὀρθόδοξε, καλῶς ἦλθες. Πέτρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κορίνθου εἶπεν· ἐγὼ μὲν τηνικαῦτα οὐ παρήμην τῇ συνόδῳ τῇ κατὰ Ἔφεσον. οὐδέπω γὰρ ἤμην χειροτονηθεὶς ἐπίσκοπος. ἐκ δὲ τῶν ἀναγινωσκομένων, εὑρὼν τὰ εἰρημένα παρὰ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης Φλαβιανοῦ ζῆλον ἔχοντα πρὸς τὰ ἐκτεθέντα παρὰ τοῦ τῆς ἁγίας μνήμης Κυρίλλου, ὀκνῶ ἐπιλαβέσθαι· τὰ δὲ ὑπόλοιπα ἀναγινωσκόμενα, πλειότερόν με διδάξει. καὶ ἀναστὰς καὶ αὐτὸς, μετῆλθεν εἰς τὸ ἄλλο μέρος. καὶ ἀνεβόησαν οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι· ὁ Πέτρος τὰ Πέτρου φρονεῖ· ὀρθόδοξε, καλῶς ἦλθες. Εἰρηναῖος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος * Ἑλλάδος εἶπε· κἀγὼ οὐ παρήμην μὲν ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῇ κατ' Ἔφεσον ὑπάρχων ψηφισθείς· ἀπὸ δὲ τῶν ἀρτίως ἀναγνωσθέντων ἡμῖν τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Φλαβιανοῦ διηγημάτων, ὀκνῶ ἐπιλαβέσθαι αὐτοῦ· τὰ δὲ ὑπόλοιπα ἀξιοῦμεν ἀναγνωσθῆναι ἡμῖν. οἱ ὑπόλοιποι εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι Ἑλλάδος εἶπον· τὰ αὐτὰ περὶ τῶν ἀναγνωσθέντων καὶ ἡμεῖς διδασκόμεθα. καὶ πάντες εἰς τὸ ἄλλο μετῆλθον μέρος. Κυντίλλος, καὶ Σώζων, καὶ οἱ λοιποὶ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι Μακεδονίας καὶ Κρήτης εἶπον· ἐν τῇ ἀναγνωσθείσῃ διαλα-

καίτοι γε ἐν τοῖς ἑξῆς ἐναντία οὐ φαίνεται εἰρηκὼς ὁ αὐτὸς Φλαβιανὸς, ἢ μνημονεύσας δύο φύσεων μετὰ τὴν ἕνωσιν καὶ [illegible] ἐφεξῆς [illegible] ἀναγνωσθέντα.

* Forte, Ναυπάκτου.

Et cum legerentur, gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Quid dicunt reverentissimi episcopi præsentis sanctæ synodi? Itane exponens fidem sanctæ memoriæ Flavianus, orthodoxam & catholicam religionem salvavit, an erravit in ea? Paschasinus reverentissimus episcopus, vicarius sedis Apostolicæ, dixit: Sancte & integre & catholice exposuit beatæ recordationis Flavianus: siquidem ejus fidei expositio cum beatissimi atque apostolici viri Papæ Romani epistola concordat. Qua voce Græce interpretata per virum devotissimum Constantinum secretarium sacri consistorii, Anatolius reverentissimus archiepiscopus Constantinopolitanæ civitatis dixit: Beatus Flavianus bene & orthodoxe sanctorum patrum nostrorum fidem exposuit. Lucentius reverentissimus episcopus, vicarius sedis Apostolicæ, dixit: Quoniam sanctæ memoriæ Flaviani fides concordat cum Apostolica sede & patrum traditione, sententiam, qua illum ab hæreticis constat esse damnatum, ipsam in eos retorqueri a sancta synodo necesse est. Qua voce Græce interpretata per Constantinum venerandum secretarium sacri consistorii, Maximus reverentissimus episcopus Antiochiæ Syriæ dixit: Sanctæ memoriæ archiepiscopus Flavianus orthodoxe & consonanter beatissimo ac sanctissimo archiepiscopo Leoni fidem exposuit, & omnes eam prompte suscipimus. Thalassius reverentissimus episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Beatæ memoriæ Flavianus consonanter locutus est sanctæ memoriæ Cyrillo. Eusebius reverentissimus episcopus Ancyræ Galatiæ dixit: Consentimus & approbamus sanctissimi Flaviani pro catholica fide interlocutionem. Eustathius reverentissimus episcopus Beryti dixit: Secutus est beatæ memoriæ archiepiscopus regiæ urbis quondam Flavianus doctrinam beatissimi & sanctissimi patris nostri & quondam episcopi Alexandriæ Cyrilli. Orientales & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Martyr Flavianus fidem bene exposuit: archiepiscopus Flavianus fidem bene exposuit. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Legantur reliqua ejus verba, & sic respondebo. In sequentibus enim invenitur se impugnans, & dicens post adunationem duas naturas. Juvenalis reverentissimus episcopus Hierosolymorum dixit: Consona dictis beatæ memoriæ Cyrilli & sanctissimus episcopus Flavianus dixit: supplicamus vero sequentia recitari, ut sensus ejus manifestior fiat. Reverentissimi episcopi Palæstini dixerunt: Eadem dicimus, quæ & sanctissimus archiepiscopus Juvenalis. Exsurgens reverentissimus episcopus Juvenalis simul cum aliis transiit in alteram partem. Et clamaverunt Orientales & qui cum ipsis reverentissimi episcopi: Deus bene adduxit te, orthodoxe, bene venisti. Petrus reverentissimus episcopus Corinthi dixit: Ego quidem tunc non adfui in Ephesina synodo; necdum enim etam gratia Christi ordinatus episcopus: ex his vero quæ lecta sunt, reperi dicta a beatæ memoriæ Flaviano zelum habentia pro expositionibus sanctæ memoriæ Cyrilli, & piget me reprehendere. Reliqua vero, cum lecta fuerint, perfectius me edocebunt. Et exsurgens & ipse transiit in alteram partem. Et clamaverunt Orientales & qui cum ipsis reverentissimi episcopi: Petrus ea quæ Petri sunt, sapit. Bene venisti, orthodoxe. Irenæus reverentissimus episcopus Naupacti Helladis provinciæ dixit: Nec ego quidem præsens fueram sanctæ Ephesinæ nuper factæ synodo: ex his vero expositionibus, quæ nunc nobis lecta sunt, sanctæ memoriæ Flaviani, piget me eum reprehendere. Reliqua vero petimus recitari. Ceteri reverentissimi episcopi Helladis dixerunt: Hæc eadem & nos super his quæ lecta sunt, docemus. Et omnes in alteram partem transierunt. Quintillus & Sozon & ceteri reverentissimi episcopi Macedoniæ & Cretæ dixerunt: In recitata interlocu-

ACTIO PRIMA.

ANNO CHRISTI 451.

A tione sanctæ memoriæ Flaviani nihil inconsequens invenimus. Petimus autem reliqua recitari. Nicolaus reverentissimus episcopus Stobenus Macedoniæ secundæ dixit: In præscripta quidem synodo non adfui: ex his vero quæ lecta sunt, nihil invenio contrarium definitis a beatissimis patribus, & a beato Cyrillo, dixisse sanctæ memoriæ Flavianum. Athanasius reverentissimus episcopus Busiridis Tripolis Ægypti provinciæ dixit: Secutus est epistolas sanctissimi Cyrilli, & sanctissimus episcopus Flavianus: etenim bene exposuit fidem. Ausonius reverentissimus episcopus Sebennyti dixit: Consona his quæ exposita sunt a sanctæ memoriæ Cyrillo interlocutus est & sapuit sanctissimus & reverentissimus episcopus Flavianus, sicut & quæ lecta sunt epistolæ sanctissimi Cyrilli continent. Nestorius reverentissimus episcopus [a] Flagonensis dixit: Consequentia his quæ lecta sunt, ex fide monimentorum, & expositione, quam exposuit beatæ memoriæ Cyrillus, & beatæ memoriæ Flavianus exposuit. [b] Macarius reverentissimus episcopus Cabassi dixit: Ego hæc eadem dico. Bene enim exposuit sanctissimus episcopus Flavianus, secutus fidem sanctissimi Cyrilli. Constantinus reverentissimus episcopus Demetriadis Thessaliæ dixit: Metropolita quidem meus ægritudine detentus, adhuc in Helenopoli est: ego tamen secundum fidem trecentorum decem & octo sapio, & consentio his quæ nuper lecta sunt beatissimi Cyrilli: & si sapio aliter, aut aliquando sapui, anathema mihi: & consentio eis, sicut consensit beato Cyrillo & beatæ memoriæ Flavianus. Eutychius reverentissimus episcopus Adrianopolis veteris Epiri, Claudius episcopus [c] Anchiaxi, Marcus reverentissimus episcopus Euriæ, Peregrinus reverentissimus [d] episcopus Phœniciæ, & Sotericus reverentissimus episcopus Corcyræ, dixerunt: Sanctissimus quidem pater noster Atticus metropolita episcopus Nicopolis ante paululum recessit, dure ægrotans: nos vero tantum confitemur, quia lectis epistolis beatissimi & sanctissimi patris nostri Cyrilli consona & beatissimus Flavianus interlocutus est: & petimus sequentia omnium gestorum relegi. Et omnes in alteram partem transierunt. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Manifeste ideo damnatus est Flavianus, quoniam post adunationem duas dixit naturas. Ego autem testimonia habeo sanctorum patrum, Athanasii, Gregorii, Cyrilli in multis locis, quia non oportet dicere post adunationem duas naturas, sed unam naturam Dei Verbi incarnatam. Ego cum patribus ejicior: ego defendo patrum dogmata, non transgredior in aliquo; & horum testimonia non simpliciter, neque transitorie, sed in libris habeo. Ut vero omnes petierunt, & ego rogo aliqua recenseri.

[a] Cdd. Flagonens. al. Fragonus

[b] al. Marcellus Cabassus

[c] al. Anchiasmi

[d] al. Phœnices.

A λιᾷ τῷ τῆς ὁσίας μνήμης Φλαβιανοῦ οὐδὲν ἀνακόλουθον εὑρίσκομεν· ἀξιοῦμεν δὲ τὰ ὑπόλοιπα ἀναγνωσθῆναι. Νικόλαος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Στόβων Μακεδονίας [a] εἶπεν· ἐπὶ μὲν τῆς προγεγραμμένης συνόδου οὐ παρήμην· ἀπὸ δὲ τῶν ἀναγνωσθέντων εὑρίσκω οὐδὲν ἐναντίον τῶν τυπωθέντων παρὰ τῶν μακαριωτάτων πατέρων, καὶ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου, εἰρηκέναι τὸν τῆς μακαρίας μνήμης Φλαβιανόν. Ἀθανάσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βουσίριδος Τριπόλεως κατ' Αἴγυπτον εἶπεν· ἠκολούθησε ταῖς ἐπιστολαῖς Κυρίλλου τοῦ ὁσιωτάτου καὶ ἁγιωτάτου ὁ ἁγιώτατος ἐπίσκοπος Φλαβιανός· καὶ γὰρ καλῶς ἐξέθετο τὴν πίστιν. [b] Αὐσόνιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σεβεννύτου εἶπεν· σύμφωνα τοῖς ἐκτεθεῖσι παρὰ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου διελάλησε καὶ ἐφρόνησεν ὁ ἁγιώτατος καὶ εὐσεβέστατος ἐπίσκοπος B Φλαβιανός, καθὼς καὶ αἱ ἀναγνωσθεῖσαι ἐπιστολαὶ τοῦ ὁσιωτάτου Κυρίλλου περιέχουσι. Νεστόριος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Φλαγωνίας εἶπεν· ἀκολούθως τοῖς ἀναγνωσθεῖσι [c] τῇ πίστει τῶν ὑπομνημάτων, καὶ τῇ ἐκθέσει, ᾗ ἐξέθετο ὁ τῆς μακαρίας μνήμης Κύριλλος, καὶ ὁ τῆς μακαρίας μνήμης Φλαβιανὸς ἐξέθετο. Μακάριος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Καβάσσων εἶπεν· κἀγὼ τὰ αὐτὰ λέγω· καλῶς γὰρ ἐξέθετο ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος Φλαβιανός, τῇ πίστει τοῦ ἁγίου Κυρίλλου ἐξακολουθήσας. Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δημητριάδος Θεσσαλίας εἶπεν· ὁ μὲν μητροπολίτης μου νόσῳ κατεχόμενος, ἔτι ἐστὶ κατὰ τὴν Ἑλενούπολιν. ἐγὼ δὲ κατὰ τὸ φρόνημα τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ φρονῶ, καὶ συναινῶ τοῖς ἀναγνωσθεῖσιν ἀρτίως τοῦ μακαρίου Κυρίλλου· καὶ εἰ φρονῶ ἑτέρως, ἢ ἐφρόνησα, ἀνάθεμά μοι. καὶ συναινῶ αὐτοῖς, [d] οἷς συνῄνεσε τοῖς μακαρίου C Κυρίλλου καὶ Φλαβιανὸς ὁ τῆς μακαρίας μνήμης. Εὐτύχιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀδριανουπόλεως παλαιᾶς Ἠπείρου, καὶ Κλαύδιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀγχιασμοῦ, Μάρκος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Εὐροίας, Περεγρῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Φοινίκης, καὶ Σωτήριχος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κερκύρας, εἶπον· ὁ μὲν ἁγιώτατος πατὴρ ἡμῶν Ἀττικὸς ἐπίσκοπος τῆς Νικοπόλεως πρὸ ὀλίγου ἀνεχώρησεν· ἀρρωστήσας ἰσχυρῶς· ἡμεῖς δὲ τοσοῦτον καταπειθόμεθα, ὅτι ταῖς ἀναγνωσθείσαις ἐπιστολαῖς τοῦ μακαριωτάτου καὶ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου σύμφωνα, καὶ ὁ μακάριος Φλαβιανὸς διελάλησεν· καὶ ἀξιοῦμεν τὰ ἑξῆς πάντων τῶν πεπραγμένων ἀναγνωσθῆναι· καὶ πάντες εἰς τὸ ἄλλο μέρος μετῆλθον. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος D ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· φανερῶς διὰ τοῦτο καθῄρηται Φλαβιανός, ὅτι μετὰ τὴν ἕνωσιν δύο φύσεις εἶπεν. ἐγὼ δὲ χρήσεις ἔχω τῶν ἁγίων πατέρων, Ἀθανασίου, Γρηγορίου, Κυρίλλου, ἐν πολλοῖς τόποις, ὅτι οὐ δεῖ λέγειν μετὰ τὴν ἕνωσιν δύο φύσεις, ἀλλὰ μίαν σεσαρκωμένην τοῦ λόγου φύσιν. ἐγὼ μετὰ τῶν πατέρων ἐκβάλλομαι· ἐγὼ συνίσταμαι τοῖς τῶν πατέρων δόγμασιν· οὐ παραβαίνω ἔν τινι. καὶ τούτων τὰς χρήσεις οὐχ ἁπλῶς, οὐδὲ ὡς ἔτυχεν, ἀλλ' ἐν βιβλίοις ἔχω. καθὼς δὲ πάντες ᾐτήσαντο, κἀγὼ ἠξίωσα τὰ ὑπόλοιπα ἀναγνωσθῆναι. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπεν· τὰ ἑξῆς ἀναγνωσθήτω. Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου, ἀπὸ τοῦ χαρτίου [illegible].

[a] Forte, [illegible]

[b] Forte, Αὐσόνιος

[c] Forte, ἐν τῇ

[d] ὡς in Latino.

Religiosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Sequentia relegantur. Veronicianus devotissimus a secretis sacri consistorii ex eadem scheda recitavit.

CONSTAN. ACTA.

Religiosissimus episcopus Basilius metropolis Seleuciæ Isauriæ dixit: Quis poterit beatissimi patris nostri Cyrilli reprehendere voces, qui impietatem Nestorii futuram mundum inundare, compescuit per propriam sapientiam? Et illo quidem dividente in duas personas & duos filios unum Dominum nostrum Deum & Salvatorem Christum, ipse ostendit in una persona & Filii & Domini, & dominatoris creaturæ, deitatem agnoscendam perfectam, & humanitatem perfectam. Approbamus igitur omnia ab eo scripta & directa, sicut vera & cum pietate conjuncta; & adoramus unum Dominum nostrum Jesum Christum in duabus naturis agnoscendum. Unam enim habebat in semetipso ante omnia sæcula, sicut splendor gloriæ Patris: alteram autem, sicut ex matre natus propter nos, accipiens ex ea, sibi univit secundum subsistentiam: & vocatus est perfectus Deus & Filius Dei,

Hebr. 1.

Ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Βασίλειος τῆς μητροπόλεως Σελευκείας [e] εἶπε· τίς δυνήσεται τὰς τοῦ μακαρίου πατρὸς ἡμῶν Κυ- E ρίλλου μέμψασθαι φωνάς; ὃς τὴν ἀσέβειαν Νεστορίου μέλλουσαν ἐπικλύζειν τὴν οἰκουμένην, ἐπέσχε διὰ οἰκείας συνέσεως· κἀκείνου διαιροῦντος εἰς δύο πρόσωπα καὶ δύο υἱοὺς τὸν ἕνα κύριον ἡμῶν Θεὸν καὶ σωτῆρα Χριστόν, αὐτὸς ἔδειξεν ἐπὶ ἑνὸς προσώπου, καὶ υἱοῦ, καὶ κυρίου, καὶ δεσπότου τῆς κτίσεως, θεότητά γε γνωριζομένην τελείαν, καὶ ἀνθρωπότητα τελείαν. ἀποδεχόμεθα τοίνυν πάντα τὰ παρ' αὐτοῦ γεγραμμένα καὶ ἀπεσταλμένα, ὡς ἀληθῆ καὶ τῆς εὐσεβείας ἐχόμενα, καὶ προσκυνοῦμεν τὸν ἕνα κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἐν δύο φύσεσι γνωριζόμενον. τὴν μὲν γὰρ εἶχεν ἐν ἑαυτῷ προαιώνιον, ὡς ὢν ἀπαύγασμα τῆς τοῦ πατρὸς δόξης· τὴν δέ, ὡς μητρὸς δι' ἡμᾶς γεννηθείς, λαβὼν ἐξ αὐτῆς, ἥνωσεν ἑαυτῷ καθ' ὑπόστασιν· καὶ ἐχρημάτισε τέλειος Θεὸς καὶ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ τέλειος ἄνθρωπος καὶ υἱὸς ἀνθρώπου, πάντας ἡμᾶς σῶσαι

[e] Forte, Ἰσαυρίας

& perfectus homo & filius hominis; omnes nos volens

βουληθεὶς ἐν τῷ σῶσαι κατὰ πάντα ἡμῖν παρεμφερὴς, πλὴν ἁμαρτίας. τοὺς δὲ ἐναντιουμένους τοῖς τοιούτοις δόγμασιν, ἐχθροὺς τῆς ἐκκλησίας εἶναί φαμεν. ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Σέλευκος τῆς μητροπόλεως Ἀμασείας εἶπεν· ἐπλήρωσε τὰς καρδίας ἡμῶν εὐφροσύνης τὰ ἀρτίως ἀναγνωσθέντα δόγματα τοῦ ἁγίου πατρὸς καὶ ἐπισκόπου γεγονότος Κυρίλλου, καὶ ἡ σύνεσις τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Φλαβιανοῦ, καὶ ἡ νῦν συγκατάθεσις τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου Βασιλείου. ὅθεν ἀποστολικῶν καὶ ὀρθῶν καὶ εὐσεβῶν ὄντων τῶν τοιούτων δογμάτων, καὶ αὐτὸς συντίθεμαι, καὶ συναινῶ· καὶ τὸν μὴ φρονοῦντα οὕτως ἀναθεματίζω, καὶ ἀλλότριον ὑποκρίνω τῆς ἐκκλησιαστικῆς καὶ ὀρθοδόξου συναφείας. πιστεύομεν γὰρ καὶ ἡμεῖς εἰς τὸν ἕνα κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν ἐκ Θεοῦ λόγον, τὸν ἐκ τοῦ φωτὸς φῶς, τὸν ἐκ τῆς ζωῆς ζωὴν, ἐν δύο φύσεσι κατὰ τὴν ἐνανθρώπησιν, καὶ τὴν τῆς σαρκὸς τῆς ἐκ τῆς ἁγίας Μαρίας πρόσληψιν, δογματίζεσθαι· καὶ τὸν παρὰ ταῦτα φρονοῦντα, ὡς ἀλλότριον τῆς ἐκκλησίας ἀποκηρύττομεν.

Ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· οὐδεὶς δύο λέγει τὸν κύριον μετὰ τὴν ἕνωσιν. οὐκ ἦν Ἀμασείας ἐπίσκοπος. τὸν ἀμέριστον μὴ μέριζε· ταῦτα Νεστόριος ἐφρόνησεν. οὐκ ἦν Ἀμασείας ἐπίσκοπος, οὐκ ἦν Ἀμασείας, Σινώπης ἐστίν. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· σιωπήσατε ὀλίγον. ἀκούσωμεν ἄλλων βλασφημιῶν. τί μεμφόμεθα Νεστορίῳ μόνῳ; πολλοὶ Νεστόριοί εἰσι. Ἰωάννης πρεσβύτερος καὶ πριμικήριος νοταρίων εἶπεν· ἐκ τῶν ἀναγινωσκομένων ἐκεῖνο ἐπισημαινόμεθα, ὅτι πίστιν ἑτέραν παρὰ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἐν τῇ Νικαίᾳ καὶ βεβαιωθεῖσαν ἐνταῦθα τὸ πρότερον, ἐξέθεντο οἱ ταῦτα εἰπόντες. Ὀλύμπιος ἐπίσκοπος Εὐάζων εἶπεν· εἰ ἀρχὴν ἡ πίστις ἔχει ἐκ τῶν ὑπομνημάτων, οἱ δεδωκότες τὴν ἀρχὴν, ἔστωσαν ἀνάθεμα.

Ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Σατορνῖνος τῆς Μαρκιανουπολιτῶν μητροπόλεως εἶπεν· εἴ τις ἑτέρως φρονεῖ παρὰ τὰ ἀρτίως ἀναγνωσθέντα ἐπὶ τῆς ἁγίας ταύτης συνόδου, οὗτος κατὰ τοὺς τύπους τῶν ἁγίων πατέρων, ἀλλότριος ἔστω καὶ ἀκοινώνητος ἡμῶν, ὡς μὴ ἐμμείνων τοῖς καλῶς διατεθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Αἰθέριχος τῆς Σμυρναίων πόλεως εἶπε· καθὼς οἱ πατέρες οἱ παρόντες συνέθεντο, κἀγὼ συναινῶ, καὶ συντίθεμαι. καὶ πρὸ τούτου, καὶ νῦν, καὶ μετὰ ταῦτα, καὶ εἰς τὸν μέλλοντα αἰῶνα.

Αἰθέριχος ἐπίσκοπος Σμύρνης εἶπεν· ἐγὼ ταῦτα οὐκ εἶπον. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· τί λέγει; Ἰωάννης πρεσβύτερος, καὶ πριμικήριος νοταρίων, εἶπε· κακῶς ἐπιλαμβάνεται. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· διδασκέτω ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Αἰθέριχος, ἃ βούλεται. Αἰθέριχος ἐπίσκοπος Σμύρνης εἶπεν· αἰφνιδίως ἐπιστάντος ἐν Κωνσταντινουπόλει· προσῆγον δέ μοι ἀκροαταί· εἶτα ἔδωκαν αὐτὸν τὸν μονάζοντα μετ' αὐτῶν, καὶ λέγει· κύριε ὑπόγραψον. λέγω κἀγώ· τέως κἂν ἄφες ἴδωμεν· ἐπισημειούμεθα αὐτοῦ φανερά τινα. μετὰ ταῦτα λέγει, ἔκθου. ἐγὼ λέγω, ἐκθέσθαι οὐ δύναμαι. ἀληθῶς μὲν οἶδα, ἀλλ' οὐ δύναμαι εἰπεῖν· πλὴν λέγω· εἴ τις οὐ πιστεύει καθὼς οἱ τριακόσιοι δέκα καὶ ὀκτὼ, καὶ οἱ ἐν Ἐφέσῳ, ἀνάθεμα ἔστω καὶ ὧδε, καὶ εἰς ἐκεῖνον τὸν μέλλοντα αἰῶνα. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· ταῦτα οὖν τὰ ἀναγνωσθέντα πλαστά εἰσι; Αἰθέριχος ἐπίσκοπος Σμύρνης εἶπεν· οὐκ οἶδα ἐγώ. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· περαιτέρω τούτων οὐκ εἴρηκας; Αἰθέριχος ἐπίσκοπος Σμύρνης εἶπεν· οὔ. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἐπήκουσας δὲ τῶν ἤδη παρὰ σοῦ εἰρημένων; Αἰθέριχος ἐπίσκοπος Σμύρνης εἶπεν. ἐπήκουσα. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· καὶ οὐκ εἴρηκας αὐτά; Αἰθέριχος ἐπίσκοπος Σμύρνης εἶπεν· οὔ. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· δῆλα τὰ κατατεθέντα παρὰ τοῦ παρόντος. ὅθεν ἀναγινωσκέσθω τὰ ἑξῆς.

salvare in eo, quod factus est per omnia nobis similis, absque peccato. Contrarios vero his doctrinis, inimicos catholica ecclesia esse asserimus. Seleucus reverentissimus episcopus metropolis Amasia dixit; Repleverunt corda nostra latitia, qua nuper nobis sunt lecta doctrina sancti patris nostri & quondam episcopi Cyrilli, & prudentia sanctissimi archiepiscopi nostri Flaviani, & prasens professio sanctissimi episcopi Basilii: Unde cum recta & apostolica & pia sint talia dogmata, & ego consentio & confiteor: & qui ita non sapit, anathematizo, & alienum esse judico ab ecclesiastica & catholica unitate. Credimus enim & nos in unum Dominum nostrum Jesum Christum, ex Deo Verbum, lumen ex lumine, de vita vitam, in duabus naturis post incarnationem, & ex sancta Maria carnis assumptionem, pradicari. Et eum qui prater hac sapit, sicut alienum ab ecclesia abdicamus.

Sancta synodus dixit: Nemo duo dicit Dominum post unitionem. Non erat Amasia episcopus. Indivisum noli dividere. Hac Nestorius sapuit. Non erat Amasia episcopus, non erat Amasia; Sinopes est. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandria dixit: Tacete modicum, audiamus alias blasphemias. Quid culpamus Nestorium solum? Multi sunt Nestorii. Joannes presbyter & primicerius notariorum dixit: Ex his qua lecta sunt, illud annotamus, quia alteram fidem prater eam qua in Nicaa exposita est, & hic prius confirmata est, exposuerunt, qui ista dixerunt. Olympius episcopus Evazorum dixit: Si initium fides habet ex gestis, qui dederunt initium, sint anathema.

Ephesi acta.

Saturninus Deo amantissimus episcopus Marcianopolis metropolis dixit: Si quis aliter sapit prater ea qua nuper lecta sunt in hac sancta synodo, hic secundum formam sanctorum patrum alienus sit & excommunicatus nobis, sicut non permanens in his qua bene a sanctis patribus definita sunt. Æthericus Deo amantissimus episcopus civitatis Smyrna dixit: Sicut prasentes patres consenserunt, & ego consentio & concordo, & ante, & nunc, & post hac, & in futuro saculo.

Æthericus episcopus Smyrnæ dixit: Ego ista non dixi. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Quid dicit? Joannes presbyter & primicerius notariorum dixit: Falsum reprehendit. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Doceat reverentissimus episcopus Æthericus, quæ voluerit. Æthericus episcopus Smyrnæ dixit: [a] Subito ut ingressus sum Constantinopolim, accedebant ad me auditores, ducentes hunc ipsum monachum cum ipsis, qui dixit: Domine, subscribe. Dico & ego: Interim sine videamus, si quæ audivimus de eo, certa sint. Postea dicit: Expone. Ego vero dixi: Exponere non possum. Vere quidem scio, sed non possum dicere. Tamen dico, si quis non credit sicut trecenti decem & octo, & qui in Epheso, anathema sit & hic, & in illo futuro sæculo. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Hæc ergo quæ lecta sunt, falsa sunt? Æthericus episcopus Smyrnæ dixit: Ego nescio. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Aliud his amplius non dixisti? Æthericus episcopus Smyrnæ dixit: Non. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Audivisti autem quæ tunc scilicet a te dicta sunt? Æthericus Smyrnæ episcopus dixit: Audivi. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Et non ea dixisti? Æthericus episcopus Smyrnæ dixit: Non.

Chalced. acta.

[a] al. Subito ingressus sum Constantinopolim attendebam autem auditores, deinde hunc ipsum monachum cum ipsis: & dicit: [b] al. Sine vel videamus: audivimus ab eo certa aliqua.

Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Manifesta sunt quæ a præsente viro deposita sunt. Unde reliqua percurrantur.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, Αἰθέριχος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σμύρνης ἀναστὰς, εἶπε· τὸ πρότερον συνεθέμην, καὶ ὑπέγραψα μόνον, ἀπῆλθον· ἐκολλήθη μοι Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, καὶ λέγει· διὰ τί ὑπέγραψας κατὰ Εὐτυχοῦς; λέγω ἐγὼ, ὑπέγραψα, ὡς πάντες οἱ πατέρες ἡμῶν· εἰ δὲ ἐστι

Et cum legerentur, Æthericus reverentissimus episcopus Smyrnæ exsurgens dixit: Prius quidem consensi & subscripsi tantum: abii Ephesum; statim adhæsit mihi Dioscorus reverentissimus episcopus, & diixit: Quare subscripsisti contra Eutychem? Dico: Ego subscripsi sicut omnes patres nostri. Si vero est

aliquid aliud, dicite mihi. Dixit: Quid subscripsisti? Dico: Sicut obtulerunt mihi, subscripsi. Anathema si quis non credit sicut trecenti decem & octo, & sicut qui in Epheso, ille anathema sit. Postea, quid scripserint nescio. Præsentibus omnibus dixi. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Deducat duos testes. Æthericus reverentissimus episcopus Smyrnæ dixit: Sicut Cyrillus credo. Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Quo præsente hæc tibi dixit Dioscorus reverentissimus episcopus? Æthericus reverentissimus episcopus Smyrnæ dixit. Coram omnibus dixit. Thalassius reverentissimus episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Hæc quæ scripta sunt, dixisti sine ulla necessitate: quid vis ea modo destruere? Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Calumniatus nihil patitur? Si ego essem reprehensus, non patiebar?

A ὅτι τι ἄλλο, εἴπατέ μοι. λέγει· τί ὑπέγραψας; λέγω, ὑπέγραψα, ὡς προσήνεγκαί μοι. ἀνάθεμα, εἴ τις οὐ πιστεύει τοῖς τριακοσίοις δεκαοκτὼ, καὶ ὡς ἐν Ἐφέσῳ, οὗτος ἀνάθεμα ἔστω. ὕστερον τί ὑπέγραψαν, οὐκ οἶδα· ἐπὶ πάντων εἶπα. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἀγέτω δύο μάρτυρας. Αἰθέριχος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σμύρνης εἶπεν· ὡς Κύριλλος, φρονῶ. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπεν· τίνος παρόντος ταῦτά σοι εἶπε Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος; Αἰθέριχος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σμύρνης εἶπεν· ἐπὶ πάντων. Θαλάσσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπεν· ταῦτα, ἃ γέγραπται, εἶπες ἐκτὸς ἀνάγκης, τί θέλεις ἄρτι καταστρέφειν; Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· συκοφαντήσας οὐδὲν πάσχει; εἰ ἤμην καταγνωσθεὶς, οὐκ ἔπασχον;

Veronicianus devotissimus a secretis sacri consistorii ex eadem scheda recitavit.

B Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χαρτίου ἀνέγνω.

Valerianus reverentissimus episcopus dixit: Ego confiteor duas nativitates in Christo: divinitatis & carnis: divinitatis ex Patre, carnis ex matre: unum tamen & eundem Filium Dei, quemadmodum universi patres constituerunt, duas nativitates in una persona. Sic ergo confiteor, sicut patres trecenti decem & octo congregati in Nicæa civitate; & ut sancta synodus Ephesi decrevit, & beatæ memoriæ Cyrillus Alexandriæ urbis episcopus statuit, sic credo atque confiteor. Longinus Dei amantissimus episcopus Chersonensium civitatis dixit: Sanctam & magnam synodum trecentorum decem & octo congregatam in Nicæa sequens & sanctus pater noster Cyrillus episcopus, doctrinam in epistola cum omni diligentia exposuit. Unde & ego beatissimi archiepiscopi Flaviani consensui & beatissimorum episcoporum concordo, sciens post inhumanationem ex duabus naturis adorare divinitatem unigeniti Filii Dei & Salvatoris nostri Jesu Christi. Contrarios autem hujusmodi fidei, alienos existimamus a fide piæ sanctæ ecclesiæ.

Ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος [a] Οὐαλέριος εἶπεν· ἐγὼ ὁμολογῶ δύο γεννήσεις, ἐκ θείας, καὶ ἐκ σαρκός· θείας μὲν, ἐκ πατρὸς, σαρκὸς δὲ, ἐκ μητρός· ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν υἱὸν Θεοῦ, καθὼς πάντες ἔγραψαν οἱ πατέρες· δύο γεννήσεις ἐν ἑνὶ προσώπῳ. οὕτως ὁμολογῶ, καθὼς οἱ πατέρες οἱ τριακόσιοι δεκαοκτὼ, οἱ συναχθέντες ἐν τῇ Νικαίᾳ· καὶ ὡς ἡ ἁγία σύνοδος ἡ ἐν Ἐφέσῳ ἐψηφίσατο, καὶ ὁ τῆς μακαρίας μνήμης Κύριλλος ὁ τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως ἐπίσκοπος ὥρισεν, οὕτω πιστεύω, καὶ ὁμολογῶ. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Λογγῖνος τῆς Χερσονητῶν πόλεως εἶπεν· τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ συνόδῳ τῇ τριακοσίων δεκαοκτὼ, τῇ συναχθείσῃ ἐν τῇ Νικαίᾳ, ἐπακολουθῶν καὶ ὁ

C ἐν ἁγίοις πατὴρ ἡμῶν ἐπίσκοπος Κύριλλος, τὸ δόγμα ἐν τῇ ἐπιστολῇ ἐξέθετο μετὰ πάσης ἀκριβείας· ὅθεν κἀγὼ τῇ τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Φλαβιανοῦ συναινέσει καὶ τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων συντίθεμαι, εἰδὼς μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν τὴν ἐκ δύο φύσεων προσκυνεῖσθαι θεότητα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. τοὺς δὲ ἐναντιουμένους τῇ τοιαύτῃ πίστει, ἀλλοτρίους ἡγούμεθα τῆς εὐσεβοῦς πίστεως τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας.

Et cum legerentur, Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Ex duabus suscipio, duas non suscipio. Cogor & impudenter agere: de anima est mihi sermo. Eusebius reverentissimus episcopus Dorylæi dixit: (Tu enim dudum occidisti [a] sanctissimum archiepiscopum Flavianum,) mihi autem vitæ intulisti discrimen. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Satisfacio Deo hic & ibi. Eusebius reverentissimus episcopus Dorylæi dixit: Sed & legibus, sicut dicis. Ergo quare interpellavi? Utique ut pœnas de te exigam. Numquid ad salutandum huc ingressus es? Paschasinus reverentissimus episcopus dixit: Licuit Flaviano episcopo, isto [b] audiente, tantum loqui, quantum iste loquitur? Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Sed in præsenti synodus cum justitia celebratur. Lucentius reverentissimus episcopus & vicarius sedis Apostolicæ dixit: Justa est synodus: detur ergo huic & illi justa sententia.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιεπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· τὸ ἐκ δύο δέχομαι· τὸ δύο, οὐ δέχομαι. ἀναγκάζομαι καὶ ἀναισχυντεῖν· περὶ τῆς ψυχῆς μοί ἐστιν ὁ λόγος. Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπεν· αὐτός με ἤδη ἐφόνευσας·

D Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἀπολογοῦμαι τῷ Θεῷ καὶ ὧδε, καὶ ἐκεῖ. Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπε· καὶ τοῖς νόμοις, [b] ὡς λέγεις σύ. διὰ τί προσῆλθον; πάντως, ἵνα δίκας σε ἀπαιτήσω· μὴ γὰρ προσαγορεύσων εἰσῆλθες ὧδε; Πασχασῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐπετρέπετο Φλαβιανῷ τῷ ἐπισκόπῳ, τούτου ἀκούοντος, τοσαῦτα λαλεῖν, οἷα καὶ οὗτος φθέγγεται; οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπεν· ἀλλὰ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ σύνοδος μετὰ δικαιοσύνης ἐπιτελεῖται. Λουκήνσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, ἐπέχων τὸν ἀποστολικὸν θρόνον, εἶπε· δικαία ἐστὶν ἡ σύνοδος· δοθήτω τούτῳ κἀκείνῳ δικαία ἀπόφασις.

[a] al. re vera. Non sunt in Græco, quæ includuntur parenthesi.

[b] al. judicante

[a] Forte, Οὐαλεριανός

[b] Forte, ὡς λέγεις, διὰ τί σύ με.

Veronicianus devotus a secretis sacri consistorii ex eadem scheda recitavit.

E Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χαρτίου ἀνέγνω.

Meliphthongus Deo amicissimus episcopus [c] Juliopolis civitatis dixit: Secundum divinum Apostolum, etiam si angelus de cælo evangelizaverit vobis aliud quid, præter ea quæ nuper lecta sunt sanctorum qui in Nicæa & in Epheso patrum, anathema sit. Et qui non confitentur, ad veram unitatem conjunctas duas naturas in unum eumdemque Filium Dei, Deum verum de Deo vero, Christum Jesum, sint anathema. Qui vero innovant aliquid præter expositiones Apostolorum & sanctorum patrum, & conturbantes Dei ecclesiam, [d] portabunt judicium, quicumque illi fuerint. Julianus Dei amantissimus episcopus Coënsis dixit: Nullus sapientum contraire potest exposita fidei a sanctis patribus qui in Ni-

Ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Μελίφθογγος τῆς Ἡλιουπολιτῶν εἶπε· κατὰ τὸν θεῖον ἀπόστολον, κἂν ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζηται ὑμῖν παρὰ τὰ ἀρτίως ἀναγνωσμένα τῶν τε ἁγίων τῆς κατὰ Νίκαιαν συνόδου, καὶ Ἐφέσου πατέρων, ἀνάθεμα ἔστω. καὶ οἱ μὴ ὁμολογοῦντες τὰς πρὸς ἑνότητα τὴν ἀληθινὴν συντρεχούσας δύο φύσεις εἰς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, Χριστὸν Ἰησοῦν, ἀνάθεμα ἔστωσαν· οἱ δὲ καινουργοῦντές τι παρὰ τὰς τῶν ἁγίων ἀποστόλων καὶ πατέρων ἐκθέσεις, καὶ ταράσσοντες τὴν τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίαν, βαστάσουσι τὸ κρίμα, οἵτινες ἂν ὦσιν. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Ἰουλιανὸς τῆς Κῶ εἶπεν· οὐδεὶς τῶν εὖ φρονούντων ἐναντιωθῆναι δύναται τῇ ἐκτεθείσῃ πίστει παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν

[c] al. Julianopolitanus Gelas. l.

[d] al. portent Gal. 5. v. 10.

ANNO CHRISTI 451.

Νικαίᾳ, καὶ πάλιν παρὰ τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης συνόδου τῆς συγκροτηθείσης ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει. ὁμολογοῦμεν τοίνυν τὰς δύο φύσεις ἐν ἑνὶ προσώπῳ· διὸ ἕνα υἱὸν, ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστόν. καὶ εἴ τις σατανικῇ μανίᾳ φερόμενος, καὶ τῷ ἰδίῳ λογισμῷ, ὥς γε νομίζει, ἐξακολουθῶν, ἄλλο τι φρονεῖ παρ' ὃ παρὰ τῶν προηγησαμένων ἁγίων πατέρων παρειλήφαμεν, ἔστω τῆς ἐκκλησίας ἀλλότριος.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἰδοὺ τοῦτο ἐπιλαμβάνομαι· μετὰ γὰρ τὴν ἕνωσιν δύο φύσεις οὐκ εἰσίν.

Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σεκρητάριος ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χαρτίου ἀνέγνω.

Ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Σάββας πόλεως Πάλτου εἶπεν· ἐμάθομεν ἀκολουθεῖν τοῖς πατράσι. καὶ γὰρ οἱ πατέρες ἡμῶν, οἱ κατὰ Νίκαιαν, οὐκ ἀφ' ἑαυτῶν ἐλάλησαν. ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ὑπηγόρευσεν. ὁμοίως καὶ ὁ θεοφιλέστατος καὶ ὁσιώτατος μακάριος Κύριλλος ἐκ πνεύματος ἁγίου ἐλάλησε τὰ τῶν πατέρων, καὶ ἐφθέγξατο. ἠκολούθησε δὲ αὐτῷ καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀνατολῆς θεοφιλέστατος Ἰωάννης ὁ ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας· τούτῳ δὲ ἠκολούθησε καὶ ὁ [a] πρώτως διαλαλήσας, ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Βασίλειος. τοῦτο κἀγὼ φρονῶ, καὶ ὁμολογῶ· καὶ εἴ τις ἐν πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ ταύτην τὴν πίστιν μὴ φρονεῖ, οὐ μόνον ἐμοὶ ἀλλότριος, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ὀρθῶς πιστεύουσι. παρακαλῶ δὲ τὴν ὑμετέραν ὁσιότητα, τοῦτον τὸν τόμον πεμφθῆναι καὶ εἰς τὴν ἀνατολὴν, καὶ ἀπαλλάξαι ἡμᾶς βλασφημίας· καὶ εἴ τις οὐχ ὑπογράφει εἰς τὸν τόμον, γένηται ἀλλότριος ἡμῶν. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Θωμᾶς Οὐαλεντινιανουπόλεως εἶπεν· ψυχωφελῶν ὄντων τῆς εὐσεβείας δογμάτων, τῶν ἐκτεθέντων παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου τῆς κατὰ τὴν Νικαέων συναθροισθείσης, καὶ κατὰ τὴν Ἐφεσίων μητρόπολιν, οὕτως καὶ πεπιστεύκαμεν, καὶ τὸν ὑφ' ἡμᾶς διδάσκομεν λαόν· καὶ τὸν μὴ οὕτως φρονοῦντα, ἀλλότριον εἶναι συμψηφιζόμεθα τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας· ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Τρύφων πόλεως Χίου τῶν νήσων εἶπεν· κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τοῦ μακαρίου τοῦ ἐν ἁγίοις ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου, οὕτως καὶ ἐπιστεύσαμεν, καὶ πιστεύομεν· καὶ τοὺς μὴ πιστεύοντας τοῖς δόγμασι τῶν πατέρων ἀναθεματίζομεν, καὶ ἀλλοτρίους τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας αὐτοὺς κρίνομεν· ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Τιμόθεος πόλεως Πριμουπόλεως εἶπεν· τοῖς εὐσεβῶς καὶ ὀρθοδόξως διατεθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν τῇ Νικαέων, τούτοις καὶ ὁ τῆς μακαρίας μνήμης πατὴρ ἡμῶν γενόμενος Κύριλλος ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ἀλεξανδρέων ἐξακολουθήσας, δόγματα θεοφιλῆ παρέδωκεν ἡμῖν. τούτοις καὶ συντιθέμεθα, καὶ συναινοῦμεν. ὅθεν ὁ μὴ τούτοις ἐξακολουθῶν, ἔστω ἀλλότριος τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐδόξιος Βοσπόρου εἶπεν· ὁ τρισμακάριος πατὴρ ἡμῶν Κύριλλος, ἐξακολουθῶν τῇ ἐν Νικαίᾳ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ συνόδῳ, εὔδηλον ἡμῖν ἐποίησε περὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν παρουσίας· ὅτι γὰρ ὁ πρὸ τῶν αἰώνων Θεὸς, ὁ υἱὸς τοῦ πατρὸς, ἐνηνθρώπησεν ἐπ' ἐσχάτων, ἵνα σχίσῃ τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον· καὶ ἄνθρωπον τέλειον ἀνέλαβε διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν. πᾶς οὖν ὁ μὴ συναινῶν τοῖς ἐκτεθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων, ἑαυτὸν ἀλλοτριοῖ πάσης ἱερατικῆς κοινωνίας, καὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ παρουσίας.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, Εὐστάθιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βηρύτου εἶπεν· ἄνθρωπον οὐκ ἀνέλαβεν, ἀλλ' ἄνθρωπος ἐγένετο· σάρκα δὲ ἀνέλαβε.

Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σεκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χαρτίου ἀνέγνω.

Ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος [b] Εὐτύχιος πόλεως Δοκιμίου εἶπεν· τὴν γενομένην παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου τῆς ἐν Νικαίᾳ τῶν ἁγίων πατέρων ἔκθεσιν, καὶ τὰς ὑπαναγνωσθείσας ἡμῖν ἐπιστολὰς τοῦ ὁσιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Κυρίλλου, καὶ τοὺς ἐκτεθέντας κανόνας καὶ πίστιν παρὰ τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης συνόδου τῆς ἐν Ἐφέσῳ, συμφωνοῦντα πάντα ἀλλήλοις εὕρομεν. τοιγαροῦν οὕτω πιστεύω καὶ ὁμολογῶ, καὶ τὸν παρὰ ταῦτα φρονοῦντα, ἀλλότριον κρίνω τῆς ἁγίας καὶ καθολικῆς ἐκκλησίας, καὶ τῆς τῶν ὀρθοδόξων πίστεως· ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Ἰουλιανὸς πόλεως Μοστήνης εἶπεν· δήλων ὄντων καὶ ψυχωφελῶν τῶν ἀναγνωσθέντων ἡμῖν κανο-

[a] Forte, πρῶτος

[b] Eustathius, in Latino.

ACTIO PRIMA.

caea, & iterum a sancta & magna synodo in Ephesi metropoli congregata. Confitemur igitur duas naturas in una persona, propter quod unum Filium, unum Dominum Jesum Christum. Et si quis diabolica insania agitatus, & propriam cogitationem, sicut putat, sequens, aliud quid sapit praeter ea quae a praedecessoribus sanctissimis patribus accepimus, sit ab ecclesia alienus.

CHALCED. ACTA.

Et cum legerentur, Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriae dixit: Ecce hoc reprehendo, quia post unitionem non sunt duae naturae.

Veronicianus devotissimus a secretis sacri consistorii ex eadem scheda recitavit.

CONSTAN. ACTA.

Sabbas Dei amantissimus episcopus Palti civitatis dixit: Didicimus sanctos patres sequi. Etenim patres nostri qui in Nicaea convenerunt, non a semetipsis locuti sunt, sed quod Spiritus sanctus dictavit. Similiter & sanctissimus & Deo amicissimus beatus Cyrillus ex Spiritu sancto quae sunt sanctorum patrum locutus est & docuit. Secutus est autem eum & princeps Orientis Dei amantissimus Joannes quondam episcopus Antiochiae. Hunc etiam & qui superius interlocutus est, Deo dignus episcopus Basilius est secutus. Hoc & ego sapio & confiteor. Et si quis in universo mundo hanc fidem non sapit, non solum mihi est alienus, sed & omnibus recte credentibus. Rogo vero vestram sanctitatem, [a] hunc tomum & in Orientem dirigere, & liberare nos a blasphemiis. Et si quis non subscripserit in hoc tomo, sit nobis alienus. Thomas Dei amantissimus episcopus Valentinianopolis dixit: Cum utilia sint animae pietatis dogmata exposita a sancta synodo quae in Nicaea congregata est, & in Ephesi metropoli, sic & credidimus, & populos qui sub nobis sunt, docemus: & eum qui ita non sapit, alienum decernimus esse a catholica ecclesia. Tryphon Dei amantissimus episcopus civitatis insulae Chii dixit: Secundum expositionem patrum sanctorum in Nicaea, & beatissimi ac sanctissimi archiepiscopi Cyrilli, sic & credidimus & credimus. Et qui non credunt sanctorum patrum doctrinis, anathematizamus, & alienos eos a sancta ecclesia judicamus. Timotheus Dei amantissimus episcopus Primopolitanus dixit: Pie & recte statuta a sanctis patribus, qui in Nicaea convenerunt, & beatae memoriae pater noster Cyrillus quondam Alexandriae episcopus ea secutus, digna Deo dogmata nobis tradidit. His & concordamus & consentimus. Unde si quis haec non sequitur, alienus sit a sancta Dei ecclesia. Eudoxius Dei amantissimus episcopus Bosphori dixit: Ter beatissimus pater noster Cyrillus secutus Nicaenam sanctam & magnam synodum, manifestum nobis fecit de Christi & Salvatoris nostri praesentia; quia qui ante saecula est Deus, & Filius Patris, in novissimis temporibus inhumanatus est, ut disrumperet contra nos scriptum chirographum: & hominem perfectum assumpsit propter nostram salutem. Omnis ergo qui non consentit expositionibus sanctorum patrum, seipsum alienat ab omni sacerdotali communione, & a Christi praesentia.

[a] al. hanc chartulam

Coloss. 2.

CHALCED. ACTA.

Et cum legerentur, Eustathius reverentissimus episcopus Beryti dixit: Hominem non assumpsit, sed homo factus est; carnem autem assumpsit.

Veronicianus devotus a secretis sacri consistorii ex eadem scheda recitavit.

CONSTAN. ACTA.

Eustathius Deo amicissimus episcopus Docimii civitatis dixit: Factam a sancta synodo in Nicaea sanctorum patrum expositionem, & lectas nobis epistolas sanctissimi & Deo digni quondam episcopi Cyrilli, & expositas regulas & fidem a sancta & magna Ephesina synodo, consona omnia ad invicem comperimus. Igitur & ego sic credo & confiteor. Et qui praeter haec sapit, alienum judico a sancta catholica ecclesia, & a fide recte credentium. Julianus Dei amantissimus episcopus civitatis Mostenae dixit: Cum sint certa & utilia animae lecta nobis ca-

nonica scripta, exposita a beatissimo & sanctissimo Cyrillo, & Nicæno & Ephesino sanctis concillis, ita & ego sapio & credo. Et si quis præter hæc sapit, sit alienus a sancta ecclesia recta fide. [a] *Cossinius Dei amantissimus episcopus civitatis Hierocæsareæ dixit: Audiens has sanctorum patrum nostrorum lectas epistolas, & quæ in Epheso metropoli acta sunt, secundum sanctas regulas in Nicæa civitate expositas, ita sapimus & credimus, & docemus populum qui sub nobis est. Et si quis aliud sapit, alienus sit a sancta catholica ecclesia Dei. Joannes Dei amantissimus episcopus civitatis Hyrcanorum dixit: Nuper lectis & pridem expositis a sanctis patribus in Nicæa congregatis, & orthodoxe prædicatis a sanctis episcopis, consentio & acquiesco. Aliter autem sapientem, sicut insipientem & aversor, & alienum judico a fide recta, per gratiam Christi cum omnibus sanctis patribus stabilitus. Eusebius episcopus Dorylæi dixit: Quoniam quidam reverentissimorum episcoporum in hac regia urbe degentium, aut propter infirmitatem, aut ignorantes convocationem sanctæ synodi, non convenerunt, peto absentes per reverentissimum presbyterum & notarium Asterium, & per religiosissimos diaconos & notarios commoneri; quatenus & ipsi agnoscentes quæ acta sunt, suam manifestam faciant voluntatem. Sanctissimus (Flavianus) archiepiscopus dixit: Reverentissimi notarii absentes Dei amantissimos episcopos commonefaciant, perlegentes eis quæ acta sunt, quatenus unusquisque proprium* [b] *sententiam exponat.*

a al. Cussinus

b al. voluntatem

[c] Actio III. Constantinopoli sub Flaviano, & Chalcedone relecta.

c al. Cognitio

PRæsidente sanctissimo & beatissimo archiepiscopo nostro Flaviano, & considente ei sancta synodo, rursus in secretario episcopii, secunda feria, decima quinta die mensis Novembris, Consulatu suprascripto, Eusebius reverentissimus episcopus dixit: Quartus hodie excessit dies, ex quo vestram interpellavi sanctitatem, postulans Eutychem presbyterum & archimandritam in sanctam vestram synodum occurrere, arguendum a me, pro eo quod orthodoxa dogmata corrupit, & aliter sapit, quam credit catholica ecclesia. Et peto tunc directos a sanctitate vestra interrogatos dicere, qualia ab eo acceperunt responsa. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Dicant notarii, quinam sunt dudum directi. Notarii dixerunt: Ante hoc vestra jusserat sanctitas, religiosissimum presbyterum & defensorem Joannem, & reverentissimum diaconum Andream, pergere ad reverentissimum presbyterum & archimandritam Eutychem: & utrique præsto sunt. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Adstent sanctæ synodo, & dicat prius religiosissimus presbyter & defensor Joannes, si abiit ad vocandum presbyterum & archimandritam Eutychem, & si vidit eum, & quid ab eo audierit. Joannes religiosissimus presbyter & defensor dixit: Pridem religiosissimo episcopo interpellante in conventu vestram sanctitatem, & accusante reverentissimum presbyterum & archimandritam Eutychem: & libellum in scriptis porrigente, in quo manifestabat eum hæreticis passionibus ægrotare, & postulante evocatum eum apud vestram sanctitatem satisfacere pro his quæ ei ab ipso [d] *objiciebantur: providens vestra indeclinabilis sapientia præcepit pergere tam me, quam religiosum diaconum Andream ad eum in ejus monasterium, & eum ad satisfaciendum vocare. Quo facto, cum pervenissemus ad eum in ejus monasterium, libellos ei legimus, & exemplaria ei dedimus, & accusatorem ei manifestavimus, & vocationem ei denuntiavimus, & satisfactionem apud vestram sanctitatem. Ipse autem occurrere quidem & satisfacere penitus abnegavit, dicens; hoc apud se esse decretum, & definitione quadam ab ini-*

d al. ingeruntur

νικῶν γραμμάτων, τῶν ἐκτεθέντων παρὰ τοῦ μακαριωτάτου καὶ ἐν ἁγίοις Κυρίλλου, καὶ τῆς ἐν Νικαίᾳ καὶ ἐν Ἐφέσῳ ἁγιωτάτων συνόδων, οὕτω κἀγὼ καὶ φρονῶ, καὶ πιστεύω· καὶ εἴ τις παρὰ ταῦτα φρονεῖ, ἀλλότριος ἔστω τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, καὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Σισίνιος πόλεως Ἱεροκαισαρείας εἶπεν· ἐπακούσας τῶν ἀναγνωσθεισῶν ἐπιστολῶν τῶν ὁσίων πατέρων ἡμῶν, καὶ τῶν πραχθέντων ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει κατὰ τοὺς ἁγίους κανόνας τοὺς ἐκτεθέντας ἐν τῇ Νικαέων πόλει, οὕτως φρονοῦμεν, καὶ πιστεύομεν, καὶ διδάσκομεν τὸν ὑφ' ἡμᾶς λαόν. καὶ εἴ τις ἑτέρως τι φρονεῖ, ἀλλότριος ἔστω τῆς ἁγίας καὶ καθολικῆς ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Ἰωάννης πόλεως Ὑρκανῶν εἶπε· τοῖς ἀρτίως ἀναγνωσθεῖσι, καὶ πάλαι παρὰ τῶν ἐν Νικαίᾳ ἁγίων πατέρων ἐκτεθεῖσι καὶ ὑπὸ τῶν ὁσίων ἐπισκόπων κηρυχθεῖσιν ὀρθοδόξως, συντίθεμαι, καὶ στοιχῶ· τὸν δὲ ἑτέρως φρονοῦντα, ὡς παραφρονοῦντα, καὶ ἀποστρέφομαι, καὶ ἀλλότριον κρίνω τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, χάριτι Χριστοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων πατέρων ἐρηρεισμένος. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπεν· ἐπειδὴ τινὲς τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, τῶν ἐνδημούντων τῇ βασιλευούσῃ πόλει, ἢ δι' ἀσθένειαν, ἢ ἀγνοήσαντες τὴν κλῆσιν τῆς ἁγίας συνόδου, οὐ συνῆλθον, ἀξιῶ τοὺς ἀπολειφθέντας διὰ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου καὶ νοταρίου Ἀστερίου, καὶ διὰ τῶν εὐλαβεστάτων διακόνων καὶ νοταρίων ὑπομνησθῆναι· ὥστε καὶ αὐτοὺς γνόντας τὰ πραχθέντα, τὴν ἑαυτῶν γνώμην φανερὰν ποιῆσαι. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· οἱ εὐλαβέστατοι νοτάριοι τοὺς ἀπολειφθέντας τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων ὑπομνήσουσιν, ὑπαναγνώσαντες αὐτοῖς τὰ πραχθέντα, ἐφ' οἷς τι ἕκαστος καταθέσθαι τὴν οἰκείαν γνώμην.

Τρίτη πρᾶξις ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ Φλαβιανοῦ.

Προκαθεζομένου τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Φλαβιανοῦ, καὶ συνεδρευούσης αὐτῷ τῆς ἁγίας συνόδου, αὖθις ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ ἐπισκοπείου, ἡμέρᾳ δευτέρᾳ, μηνὸς Νοεμβρίου πεντεκαιδεκάτῃ, ἐν ὑπατείᾳ τῇ προγεγραμμένῃ, ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπε· τετάρτη σήμερον παρελήλυθεν ἡμέρα, ἀφ' οὗ προσῆλθον τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ, ἐξαιτῶν Εὐτυχῆ τὸν πρεσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην ἀπαντῆσαι εἰς τὴν ἁγίαν ὑμῶν σύνοδον, ὀφείλοντα διελεγχθῆναι παρ' ἐμοῦ, ὅτι περὶ τὰ τῆς ὀρθοδοξίας δόγματα διέφθειρε, καὶ ἑτέρως φρονεῖ, ἢ καθὼς πιστεύει ἡ καθολικὴ ἐκκλησία. καὶ ἀξιῶ τοὺς ἀποσταλέντας ἐξ ἐκείνου παρὰ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης ἐρωτηθέντας εἰπεῖν, ποίας τετυχήκασι παρ' αὐτοῦ ἀποκρίσεως. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· λεγέτωσαν οἱ νοτάριοι, τίνες εἰσὶν οἱ ἤδη ἀποσταλέντες. οἱ νοτάριοι εἶπον· πρώην ἐκέλευσεν ἡ ὑμετέρα ἁγιωσύνη, τὸν θεοσεβέστατον πρεσβύτερον καὶ ἔκδικον Ἰωάννην, καὶ τὸν εὐλαβέστατον διάκονον Ἀνδρέαν, παραγενέσθαι πρὸς τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ· καὶ πάρεισιν ἀμφότεροι. ὁ ἁγιώτατος ἐπίσκοπος εἶπε· στήτωσαν ἐπὶ τῆς ἁγίας συνόδου, καὶ λεγέτω πρότερον ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἔκδικος Ἰωάννης, εἰ ἀπῆλθεν ἐπὶ τῇ κλήσει τοῦ πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, καὶ εἰ συνέτυχεν αὐτῷ, καὶ τί ἤκουσε παρ' αὐτοῦ. ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἔκδικος Ἰωάννης εἶπε· πρώην τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Εὐσεβίου προσελθόντος ἐν συνεδρίῳ τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ, καὶ αἰτιασαμένου τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, καὶ βιβλίον ἔγγραφον ἐπιδεδωκότος τὸ καταδηλοῦν, τουτέστιν αὐτὸν τὰ τῶν αἱρετικῶν πάθη, καὶ ἐξαιτήσαντος προσκληθῆναι αὐτὸν ἐπὶ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης ἀπολογήσασθαι ἐπὶ τοῖς ἐπιφερομένοις αὐτῷ παρ' αὐτοῦ, πρόνοιαν ποιουμένη ἡ ὑμετέρα ἀπαρέγκλιτος σοφία, προσέταξε διαβῆναι ἐμέ τε καὶ τὸν εὐλαβέστατον διάκονον Ἀνδρέαν πρὸς αὐτὸν ἐν τῇ μονῇ αὐτοῦ, καὶ καλέσαι αὐτὸν ἀπολογησόμενον. τούτου δὲ γενομένου, καὶ παραγενομένων ἡμῶν πρὸς αὐτὸν ἐν τῇ μονῇ αὐτοῦ, τούς τε λιβέλλους αὐτῷ ὑπανέγνωμεν, καὶ τὰ ἴσα αὐτῷ δεδώκαμεν, καὶ τὸν αἰτιασάμενον κατεδηλώσαμεν, καὶ κατεμηνύσαμεν αὐτῷ τὴν κλῆσιν, καὶ τὴν ἀπολογίαν τὴν ἐπὶ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης· ὁ δὲ τὸ μὲν ἀπαντῆσαι, καὶ ἀπολογήσασθαι, παντελῶς ἠρνήσατο, εἰρηκώς, τοῦτο προσωρίσθαι αὐτῷ, καὶ ὅρῳ τινὶ κεκρατηκέναι

Anno Christi 451.

Actio prima.

ἀπ' ἀρχῆς, τὸ μηδαμῶς ἀνοχὴν ἀποβαίνειν αὐτὸν τῆς ἑαυτοῦ συνουσίας, ὥσπερ δέ τι, ὡς ἐν τάφῳ, διατρίβειν ἐν τῷ μοναστηρίῳ. γνωσθῆναι δὲ τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ δι' ἡμῶν ἐζήτησεν, ὅτι περ ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος ἐχθρὸς αὐτοῦ πάλαι τυγχάνων, λοιδορίας καὶ ὕβρεως χάριν ταύτην τὴν κατηγορίαν κατ' αὐτοῦ ἐποιήσατο. ἕτοιμον γὰρ ἑαυτὸν εἶναι ἔφασκε ταῖς ἐκθέσεσι τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τε ἐν Νικαίᾳ καὶ ἐν Ἐφέσῳ τὴν σύνοδον πεποιημένων, συνθέσθαι, καὶ ὑπογράφειν ταῖς ἑρμηνείαις αὐτῶν ὡμολόγει. εἰ δέ που τύχοι τι παρ' αὐτοῖς ἔν τισι λέξεσιν ἢ διεσφαλθὲν, ἢ διημαρτηθὲν, τοῦτο μηδὲ διαβάλλειν, μηδὲ καταδέχεσθαι· μόνας δὲ τὰς γραφὰς ἐρευνᾷν, ὡς βεβαιοτέρας οὔσας τῆς τῶν πατέρων ἐκθέσεως· μετὰ δὲ τὴν ἐνανθρώπησιν τοῦ Θεοῦ λόγου, τουτέστι, μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, μίαν φύσιν προσκυνεῖν, καὶ ταύτην Θεοῦ σαρκωθέντος καὶ ἐνανθρωπήσαντος· καὶ βιβλίον τι τοιοῦτον προκομίσας ὑπανεγίνωσκε· προσετίθει δὲ, ὅτι λοιδορίας τινὸς, ὡς ἔφη, λεχθείσης κατ' αὐτοῦ, ὡς αὐτοῦ εἰρηκότος, ὅτι γε δὴ ἐξ οὐρανοῦ τὴν σάρκα ὁ Θεὸς λόγος κατηνέγκεν, ὡς αὐτὸς ἀθῶος τυγχάνει τῆς τοιαύτης λοιδορίας· τὸ δὲ ἐκ δύο φύσεων ἑνωθεισῶν καθ' ὑπόστασιν γεγενῆσθαι τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, μὴ μεμαθηκέναι ἐν ταῖς ἐκθέσεσι τῶν ἁγίων πατέρων, μήτε καταδέχεσθαι, εἰ τύχοι τι αὐτῷ τοιοῦτο παρά τινος ὑπαναγινώσκεσθαι, διὰ τὸ τὰς θείας γραφὰς, ὡς ἔλεγεν, ἀμείνονας εἶναι τῆς τῶν πατέρων διδασκαλίας. καὶ ταῦτα λέγων, ὡμολόγει τέλειον Θεὸν εἶναι καὶ τέλειον ἄνθρωπον τὸν γεννηθέντα ἐκ τῆς παρθένου Μαρίας, μὴ ἔχοντα σάρκα ὁμοούσιον ἡμῖν· τοῦτο δὲ ἐμοὶ διαλεγόμενος εἴρηκεν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· ταῦτα αὐτὸς μόνος ἐπήκουσας, ἢ καὶ ὁ ἅμα σοι ἀποσταλεὶς διάκονος Ἀνδρέας; ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἔκδικος Ἰωάννης εἶπεν· ἐν ᾧ ταῦτά μοι ἐνετέλλετο εἰς τὸ ἀναγγεῖλαι τῇ ὑμετέρᾳ ὁσιότητι, παρῆν καὶ ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Ἀνδρέας. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· λεγέτω καὶ ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Ἀνδρέας, εἰ ταῦτα ἐπήκουσε παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς λεγόμενα. ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Ἀνδρέας εἶπε· κατὰ τὴν κέλευσιν τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης ἀπήλθομεν πρὸς τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ· καὶ διαλεχθέντες αὐτῷ, ταῦτα παρ' αὐτοῦ ἠκούσαμεν, ἃ καὶ ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ ἔκδικος Ἰωάννης ἤδη κατέθετο. ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἔκδικος Ἰωάννης εἶπεν· ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ τῆς διαλέξεως τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, ὅτε ταῦτα ἡμῖν ἐνετέλλετο ἀναγγεῖλαι τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ, καὶ ὁ εὐλαβέστατος διάκονος τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Βασιλείου ἐκεῖσε παρὼν ἐτύγχανε, καὶ ἐπήκουσε τῶν λεγομένων· διὸ ἀξιῶ κληθέντα αὐτὸν ἐρωτηθῆναι, ὅ, τι γε δὴ τούτων ἐπήκουσεν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· λεγέτωσαν οἱ εὐλαβέστατοι νοτάριοι, εἰ ὁ διάκονος ὁ συνὼν τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Βασιλείῳ, ὁ καὶ μνημονευθεὶς παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου καὶ ἐκδίκου Ἰωάννου, πάρεστιν ἐνταῦθα. οἱ νοτάριοι εἶπον· πάρεστιν ἐνταῦθα ὁ συνὼν τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Βασιλείῳ, τῷ καὶ συνεδρεύοντι τῇ ὑμετέρᾳ ὁσιότητι. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· στήτω ἐν μέσῳ. καὶ μετὰ τὸ στῆναι, ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· πῶς λέγῃ; ὁ δὲ εἶπεν· Ἀθανάσιος. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· ποίου βαθμοῦ τυγχάνεις ἐκκλησιαστικοῦ; Ἀθανάσιος εἶπε· Σελευκείας τῆς ὑπὸ τὸν ἁγιώτατον ἐπίσκοπον Βασίλειον. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· λέγε, τί ἀκήκοας παρόντων τῶν εὐλαβεστάτων, Ἰωάννου τοῦ πρεσβυτέρου καὶ ἐκδίκου, καὶ Ἀνδρέου τοῦ διακόνου, παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, περὶ τῆς πίστεως; Ἀθανάσιος ὁ διάκονος εἶπε· ταῦτα ἤκουσα, ἅπερ καὶ ὁ θεοφιλέστατος πρεσβύτερος καὶ ἔκδικος Ἰωάννης κατέθετο, καὶ ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Ἀνδρέας. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπεν· ἐξαρκεῖ μὲν τὰ διηγορευμένα παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου καὶ ἐκδίκου Ἰωάννου, καὶ τοῦ εὐλαβεστάτου διακόνου Ἀνδρέου, καὶ ἡ γενομένη κατάθεσις παρὰ Ἀθανασίου τοῦ εὐλαβεστάτου διακόνου τῆς κατὰ Σελεύκειαν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, δηλῶσαι ὅπερ ἔχει ἀσεβὲς φρόνημα, καὶ ὑπεναν-

tio teneri, ut nusquam alibi egrediatur a sua fraternitate: Quodammodo enim tamquam in sepulchro degere in monasterio. Innotescere autem vestræ sanctitati per nos postulavit, eo quod reverentissimus episcopus Eusebius inimicus ei jamdudum exsistens, detractionis & injuriæ causa hanc accusationem adversus eum confecerit. Paratum enim se esse asserebat, expositioni sanctorum patrum qui in Nicæa & in Epheso congregati sunt, consentire, & subscribere interpretationibus eorum confitebatur. Si vero aliquid contigit eos in aliquibus dictis aut falli, aut errare, hoc neque reprehendere, neque [a] subscribere: solas autem scripturas scrutari, tamquam firmiores sanctorum patrum expositionibus. Post incarnationem vero Dei Verbi, hoc est, post nativitatem Domini nostri Jesu Christi, unam naturam adorare, & hanc Dei incarnati & inhumanati. Et librum aliquem hujusmodi [b] proferens perlegebat. Adjiciebat vero, derogationes aliquas adversus se ab aliquibus dictas, quasi dixerit, quia Deus Verbum carnem secum de cælo deduxerit: se innoxium ab hujusmodi derogatione esse. Ex duabus autem naturis unitis secundum subsistentiam factum fuisse Dominum nostrum Jesum Christum: neque didicisse in expositionibus sanctorum patrum, neque suscipere, si contigerit ab aliquo ei tale aliquid legi: quia divina scriptura, ut dicebat, meliores sunt patrum doctrinis. Et hæc dicens, confitebatur perfectum Deum esse & perfectum hominem, qui natus est de Maria Virgine, non habentem consubstantialem nobis carnem. Hoc autem mecum colloquens dixit. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Hæc ipsa tu solus audisti, & an qui pariter tecum directus est Andreas diaconus? Joannes presbyter & defensor dixit: Dum hæc mihi mandaret ad insinuandum vestræ sanctitati, præsens erat & venerandus Andreas diaconus. Flavianus archiepiscopus dixit: Dicat & reverentissimus Andreas diaconus, si hæc a reverentissimo presbytero & archimandrita Eutyche dicta audivit. Andreas reverentissimus diaconus dixit: Juxta vestræ sanctitatis jussionem perreximus ad reverentissimum presbyterum & archimandritam Eutychem: & colloquentes ei, hæc ab eo audivimus, quæ & reverendus presbyter & defensor Joannes jam exposuit. Joannes religiosissimus presbyter & defensor dixit: Ipso collocutionis tempore reverentissimi presbyteri & archimandritæ Eutychis, quando hæc nobis mandabat vestræ sanctitati referre, & religiosissimus diaconus reverentissimi episcopi Basilii ibi præsens fuit, & quæ dicta sunt, audivit. Quapropter peto vocatum eum interrogari, [c] si horum aliquid audivit. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Dicant religiosissimi notarii, si diaconus, qui adesse solet reverentissimo episcopo Basilio, qui & a reverendo presbytero & defensore Joanne commoratus est, hic præsens est. Notarii dixerunt: Adest diaconus qui adesse solet reverentissimo episcopo Basilio, qui & vestræ considet sanctitati. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Stet in medio. Et cum stetisset, sanctissimus archiepiscopus dixit: Quis vocaris? Et ait: Athanasius. Sanctissimus archiepiscopus dixit: Quo gradu fungeris ecclesiastico? Athanasius dixit: diaconus sum. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Cujus civitatis? Athanasius diaconus dixit: Seleuciæ sub sanctissimo episcopo Basilio. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Dic quæ audisti præsentibus reverentissimis Joanne presbytero & defensore, & Andrea diacono, a reverentissimo presbytero & archimandrita Eutyche, de fide. Athanasius diaconus dixit: Hæc audivi quæ & Dei amantissimus presbyter & defensor Joannes exposuit, & reverendus diaconus Andreas. Eusebius Dei amantissimus episcopus dixit: Sufficiunt quidem quæ prolata sunt a reverendo presbytero & defensore Joanne, & reverendo diacono Andrea, & quæ facta est professio ab Athanasio reverendo diacono sanctæ ecclesiæ Seleuciæ, ad manifestandum, quem habeat impium sensum, & contra-

[a] al. suscipere.

[b] al. professionis.

[c] al. quid horum audivit.

rium expositionibus sanctorum patrum. Tamen supplico A vestræ sanctitati, & iterum secundo eum vocari. Paratus enim sum arguere eum multorum testimoniis male sapuisse & sapere & docere. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Utinam veniens & agnoscens suum delictum ad pœnitentiam [a] respiciat; quoniam Dominus noster Jesus Christus lætatur de salute perditorum, & circumiens ipse prior ovem errantem requirit. Quapropter & nunc directi Mamas & Theophilus reverentissimi presbyteri commoneant eum, reddentes ei a nobis transmissa vocationis scripta, quatenus ad nostram sanctam perveniat synodum, scandalizatam non solum ex accusatoriis libellis adversus eum, porrectis ab Eusebio Dei amantissimo episcopo, sed etiam ex facta professione, quasi male sentiente eo, & permanente, a religiosissimo Joanne B presbytero & defensore, & Andrea & Athanasio reverendis diaconibus: si quando veniens, & emovens priorem suam impietatem, & cognoscens rectam fidem & expositionem sanctorum patrum nostrorum, veniam mereatur, quam decet dari a nobis his qui ad pœnitentiam respiciunt. Eusebius Dei amantissimus episcopus dixit: Dignetur vestra sanctitas jubere prius recitari, & dictata a sancta synodo vocationis scripta, ut & ipsa inferantur monimentis. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Legantur & inserantur fidei monimentorum.

[a] al. resipiscat

Luc. 15.

Epistola Constantinopolitani concilii ad Eutychem archimandritam.

Sancta & magna synodus secundum Dei gratiam degens C in Christianissima & regia Constantinopoli Roma, reverendo presbytero & archimandritæ Eutychi.

ET nunc secunda ista te vocatione vocamus per Mamam & Theophilum reverendos presbyteros, ut occurras absque dilatione ad satisfaciendum sancto concilio, incusatus a Dei amantissimo episcopo Eusebio, sicut qui aliena a fide sapuisti, & ad aliquos ex eis locutus es. Veni ergo in conventum, nihil differens, ne, ut subterfugiens in faciem convinci, subjaceas divinarum regularum severitati. Nec enim rationabilis est satisfactio, dicere, te decrevisse non procedere de monasterio, qui de talibus accusatus es.

Adhuc sedente sancta synodo, & exspectante Mamam D & Theophilum reverendos presbyteros, qui missi sunt vocare reverendum Eutychem presbyterum & archimandritam, dum legerentur eis expositiones de fide sanctorum patrum, exsurgens in medio Eusebius Dei amantissimus episcopus dixit: Nihil intemeratum relinquitur [b] in Deo impie agenti, & aliena a recta fide sapienti: audacter pergit omnia facere. Comperi enim, quia Eutyches presbyter & archimandrita volumen direxit per monasteria, & ad seditionem excitat monachos. Et quia hoc ipsum ad tutelam ecclesiasticam & sanctæ synodi pertinet, inquirere hoc & cognoscere, qualia conficit & machinatur, tumultum faciens, postulo, hic præsentem presbyterum Martyrii quod est in Septimo, dicere, E si destinavit volumen, & fecit fieri subscriptiones. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Hic præsens est, de quo talia professus es? Notarii dixerunt: Adest. Sanctissimus archiepiscopus dixit: Sistatur in medio. Et cum stetisset, sanctissimus archiepiscopus dixit: Quis vocaris? Ille respondit: Abraamius. Sanctissimus archiepiscopus dixit: Quo gradu fungeris honoris? Abraamius dixit: Presbyter sum in Septimo sub tua sanctitate. Flavianus archiepiscopus dixit: Audisti quæ exposuit reverentissimus episcopus Eusebius? Abraamius dixit: Etiam per vestigia sua. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Dic, qua ista? Abraamius dixit: Manuhel presbyter & archimandrita direxit me ad Asterium

[b] vel in Deum.

A τοῖς ταῖς ἐκθέσεσι τῶν ἁγίων πατέρων. πλὴν δέομαι τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, καὶ πάλιν δεύτερον κληθῆναι. ἕτοιμος γὰρ ἔχω διελέγξαι αὐτὸν διὰ πολλῶν μαρτύρων κακῶς φρονήσαντα, καὶ φρονοῦντα, καὶ διδάσκοντα. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· γένοιτο, αὐτὸν παραγινόμενον, καὶ ἐπιγνόντα τὸ ἑαυτοῦ πταῖσμα, εἰς μετάνοιαν ἐλθεῖν· ἐπειδὴ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς χαίρει ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ τῶν ἀπολλυμένων, καὶ περιερχόμενος αὐτὸς πρότερος, ἐπιζητεῖ τὸ πλανώμενον πρόβατον. διὸ καὶ αὖθις ἀποσταλέντες Μάμας καὶ Θεόφιλος οἱ εὐλαβέστατοι πρεσβύτεροι, ὑπομνήσουσιν αὐτὸν, ἀποδιδόντες αὐτῷ τὸ παρ' ἡμῶν ἀποσταλὲν αὐτῷ τῆς κλήσεως γράμμα, ἐφ' ᾧ τε καταλαβεῖν τὴν ἁγίαν σύνοδον, σκανδαλισθεῖσαν, οὐ μόνον ἐκ τῶν ἐπιδοθέντων κατ' αὐτοῦ κατηγορικῶν λιβέλλων παρὰ Εὐσεβίου τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου, ἀλλὰ γὰρ καὶ ἐκ τῆς γενομένης καταθέσεως, ὡς κα- B κῶς φρονοῦντος αὐτοῦ, καὶ ἐμμένοντος, παρὰ Ἰωάννου τοῦ θεοσεβεστάτου πρεσβυτέρου καὶ ἐκδίκου, καὶ Ἀνδρέου, καὶ Ἀθανασίου τῶν εὐλαβεστάτων διακόνων· εἴ πως ἐλθὼν, καὶ ἐξιλεώσας τὴν προτέραν αὐτοῦ δυσσέβειαν, καὶ ἐπιγνοὺς τὴν ὀρθὴν πίστιν, καὶ τὴν ἔκθεσιν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν, συγγνώμης ἀξιωθείη τῆς πρεπούσης παρ' ἡμῶν δίδοσθαι τοῖς εἰς μετάνοιαν ὁρῶσι. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπε· καταξιώσῃ ἡ ὑμετέρα ἁγιωσύνη κελεῦσαι ἀναγνωσθῆναι πρότερον καὶ τὸ ὑπαγορευθὲν παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου τῆς κλήσεως γράμμα, ὥστε καὶ αὐτὸ ἐμφερεσθῆναι τοῖς ὑπομνήμασιν· ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· ἀναγινωσκέσθω, καὶ ἐντιθέσθω τῇ πίστει τῶν ὑπομνημάτων.

Ἐπιστολὴ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει συνόδου πρὸς τὸν ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ.

C Ἡ ἁγία καὶ μεγάλη σύνοδος, ἡ κατὰ Θεοῦ χάριν ἐνδημοῦσα ἐν τῇ φιλοχρίστῳ καὶ βασιλευούσῃ Κωνσταντινουπόλει, νέᾳ Ῥώμῃ, τῷ εὐλαβεστάτῳ πρεσβυτέρῳ καὶ ἀρχιμανδρίτῃ Εὐτυχῇ.

ΚΑὶ νῦν δευτέρᾳ σε κλήσει ταύτῃ καλοῦμεν διὰ Μάμα καὶ Θεοφίλου τῶν εὐλαβεστάτων πρεσβυτέρων, ἐπὶ τῷ ἀπαντῆσαι ἀνυπερθέτως, ἀπολογησόμενον τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, ἐγκαλούμενον παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Εὐσεβίου, ὡς ἀλλότρια τῆς πίστεως φρονήσαντα, καὶ φρονοῦντα, καὶ προσδιαλεγόμενον πρός τινας. ἧκε τοίνυν εἰς τὸ συνέδριον, μηδὲν ἀναβαλλόμενος· ἵνα μὴ, ὡς ἀποφεύγων τὸν κατὰ πρόσωπον ἔλεγχον, ὑποπέσῃς ταῖς ἐκ τῶν θείων κανόνων ἐπιτιμίαις. οὐ γὰρ εὐπρόσωπός ἐστιν ἀπολογία, λέγειν σε κεκρικέναι μὴ προϊέναι τοῦ μοναστηρίου τὸν περὶ τηλικούτων κατηγορούμενον.

D Ἔτι καθεζομένης τῆς ἁγίας συνόδου, καὶ ἐκδεχομένης Μάμαν καὶ Θεόφιλον τοὺς εὐλαβεστάτους πρεσβυτέρους, τοὺς ἀποσταλέντας καλέσαι Εὐτυχῆ τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην, ἀναγινωσκομένων τι αὐτοῖς τῶν ἐκθέσεων περὶ τῆς πίστεως τῶν ἁγίων πατέρων ἐξαναστὰς ἐκ μέσου ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπεν· οὐδὲν ἀπείρατον τῷ εἰς Θεὸν δυσσεβήσαντι, καὶ ἀλλότρια τῆς ὀρθῆς πίστεως φρονήσαντι, προπετῶς πάντα ποιεῖν· ἔγνων γὰρ, ὡς ὅτι Εὐτυχὴς ὁ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης τόμον ἀπέστειλεν εἰς τὰ μοναστήρια, καὶ εἰς στάσιν διεγείρει μοναχούς. καὶ ἐπειδὴ τοῦτο αὐτὸ πρὸς ἀσφάλειαν τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς ἁγίας συνόδου συμβάλλεται, τὸ περιεργασθῆναι τὸ τοιοῦτον, καὶ γνωσθῆναι, ὁποῖα ἤδη ταράττει καὶ κατασκευάζει ἐπισύστασιν ποιούμενος· ἀξιῶ ἐνταῦθα E ὄντα τὸν πρεσβύτερον τὸν ἐν τῷ μαρτυρίῳ τοῦ Ἑβδόμου εἰπεῖν, εἴ γε ἀπέστειλε τόμον, καὶ ἐποίησεν ὑπογραφὰς γενέσθαι. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· ἐνταῦθα πάρεστι, περὶ οὗ ταῦτα κατέθου; οἱ νοτάριοι εἶπον· πάρεστιν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· στήτω ἐν μέσῳ. καὶ στάντος αὐτοῦ, ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· τίς λέγῃ; ὁ δὲ εἶπεν· Ἀβραάμιος. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· ποίῳ βαθμῷ τιμᾶσαι; Ἀβραάμιος εἶπε· πρεσβύτερός εἰμι ἐν τῷ Ἑβδόμῳ ὑπὸ τὴν ὁσιότητα. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· ἐπήκουσας ὧν κατέθετο ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος; Ἀβραάμιος εἶπε· ναὶ τῶν ποδῶν σου· ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· ποῖα ταῦτα; Ἀβραάμιος πρεσβύτερος εἶπε· Μανουήλιος ὁ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης ἀπέστειλέ με πρὸς τὸν πρεσβύτερον Ἀστέριον.

ἀναγγεῖλαι

ANNO CHRISTI 451.

ἀναγγεῖλαι αὐτῷ ταῦτα· ὅτι Εὐτυχὴς ὁ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης ἐπεμψεν αὐτῷ τόμον περὶ τῆς πίστεως, καὶ ἔπειθεν αὐτὸν ὑπογράψαι εἰς αὐτόν· καὶ ταῦτα ἐδήλωσεν, ἵνα τῇ ὑμετέρᾳ ὁσιότητι ἀπαγγείλῃ ὁ πρεσβύτερος Αστέριος. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπεν· ἐπειδὴ οὐκ ἄχρι τοῦ μοναστηρίου Μανουήλου τοῦ πρεσβυτέρου τοῦτο αὐτὸ ἐτόλμησε ποιῆσαι, ἀξιῶ περιελθεῖν εἰς τὰ ἄλλα μοναστήρια, καὶ μαθεῖν πρότερον, εἰ κἀκεῖ ἀπέστειλε τόμον εἰς τὸ ὑπογράψαι, ὡς ἀθετουμένης τῆς πίστεως, ἢ οὔ. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· κατὰ τὰς αἰτήσεις τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Εὐσεβίου, διαβήτωσαν εἰς τὰ μοναστήρια· εἰς μὲν τὰ ἐν τῇ πόλει Πέτρος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ Πατρίκιος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος· εἰς δὲ τὰ πέραν ἐν Συκαῖς, Ῥητόριος πρεσβύτερος, καὶ Εὐτρόπιος διάκονος· εἰς δὲ τὰ ἐν Καλχηδόνι Παῦλος καὶ Ἰωάννης οἱ πρεσβύτεροι, ἐπὶ τῷ γνῶναι παρ' αὐτῶν, εἰ ἀπεστάλη αὐτοῖς τόμος παρὰ τοῦ πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, πείθοντος αὐτοὺς ὑποσημήνασθαι καὶ ὑπογράψαι. καὶ τούτων λεγομένων παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου, Ἀέτιος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπεν· οἱ ἀποσταλέντες σήμερον παρὰ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης εὐλαβέστατοι πρεσβύτεροι Μάμας καὶ Θεόφιλος πρὸς τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, παραγεγόνασι· ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· λεγέτωσαν οἱ εὐλαβέστατοι πρεσβύτεροι, οἱ διακονησάμενοι τὰς δέξεις τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, τί ἠκηκόασι παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς· καὶ εἰ ἕτοιμος ἐστι παραγενέσθαι εἰς τὸ συνέδριον τῆς ἁγιωτάτης συνόδου. ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος Μάμας εἶπε· καταλαβόντες τὸ μοναστήριον τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, εὕρομεν μονάζοντας ἑστῶτας πρὸ τοῦ πυλῶνος· καὶ εἰσελθόντες μετ' αὐτῶν ἔσω ἐν τῷ μοναστηρίῳ, λέγομεν αὐτοῖς· ὅτι μηνύσατε· συντυχεῖν γὰρ ἔχομεν τῷ ἀρχιμανδρίτῃ, ἀποσταλέντες παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου, καὶ τῆς παρούσης ἁγίας συνόδου· καὶ ἔλεγον ἡμῖν, ὅτι ὁ κύριος ὁ ἀρχιμανδρίτης ἀρρωστεῖ, καὶ θεάσασθαι ὑμᾶς οὐ δύναται· τί οὖν δοκεῖ ὑμῖν, ἢ τί αἰτεῖτε, εἴπατε ἡμῖν. ἡμεῖς δὲ οὐκ ἠνεσχόμεθα, εἰπόντες αὐτοῖς· ὅτι ἡμεῖς πρὸς ἐκεῖνον αὐτὸν ἀπεστάλημεν, καὶ ἔγγραφον ἀπόστολον πληροῦμεν, καὶ ἔχομεν μετὰ χεῖρας τὰ γραφέντα παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου πρὸς αὐτόν. οἱ δὲ εἰσελθόντες, πάλιν ἐξῆλθον, καὶ ἤγαγον μεθ' ἑαυτῶν Ἐλευσίνιόν τινα μονάζοντα, λέγοντες· ὅτι ἐπειδὴ ὁ ἀρχιμανδρίτης ἡμῶν ἀρρωστεῖ, αὐτὸν ἀπέστειλεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, ἵνα αὐτῷ τὰ δηλωθέντα εἴπητε. ἡμεῖς δὲ οὐδ' οὕτως ἠνεσχόμεθα εἰπεῖν αὐτῷ, ἀλλ' ἔφημεν· ὅτι εἰ δέχεται ἡμᾶς ἀποσταλέντας παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου, καὶ τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης συνόδου, εἴπατε ἡμῖν. εἶτα θεασάμενοι αὐτοὺς θορυβουμένους, καὶ πρὸς ἀλλήλους ψιθυρίζοντας καὶ λέγοντάς τινα· καὶ ὡς οὐκ ἐλαμβάνομεν ἀπόκρισιν, θορυβουμένων αὐτῶν διὰ τὸ ἔγγραφον εἶναι τὴν ἀποστολήν, εἴπομεν αὐτοῖς· ἵνα τί θορυβεῖσθε; οὐδέν ἐστιν ἐπαχθές· τὰ γεγραμμένα οὐκ ἔστι κρυπτά, ἀλλὰ λέγομεν καὶ ἡμεῖς τὴν δύναμιν τοῦ χαρτίου. ὑπεμνησεν αὐτὸν ἡ ἁγία σύνοδος δεύτερον ἤδη τοῦτο, ὥστε ἀπαντῆσαι αὐτόν, καὶ ἐφ' οἷς κατηγορήθη παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου Εὐσεβίου τοῦ ἐπισκόπου, στῆναι, καὶ ἀπολογήσασθαι ἐγκαλούμενον. τότε εἰσελθόντες ἐμήνυσαν, καὶ ἐδέξατο ἡμᾶς ὁ προειρημένος εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης Εὐτυχής. εἰσελθόντες, ἐπιδώκαμεν τὸ ἀποσταλὲν χαρτίον. ἐποίησεν ἀναγνωσθῆναι ἐφ' ἡμῶν. μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν λέγει· ὅτι ἐγὼ ὅρον ἔθηκα, ὥστε τοῦ μοναστηρίου μὴ ἐξελθεῖν εἰ μὴ θανατικῆς ἀνάγκης. συνορᾷ δὲ καὶ ἡ ἁγία σύνοδος, καὶ ὁ θεοφιλέστατος ἀρχιεπίσκοπος, ὅτι καὶ γέρων εἰμί, καὶ σκελετός. εἴπομεν ἡμεῖς· ὅτι καταξίωσον ἐλθεῖν, καὶ ἐφ' οἷς ᾐτιάθης ἀπολογήσασθαι ἐπὶ τῆς ἁγίας συνόδου. καὶ εἶπεν· ἐγὼ οὐκ ἐξέρχομαι τοῦ μοναστηρίου μου, τὴν κρίσιν ταύτην ἐσχηκώς μου. εἰ δὲ βούλεται ὁ θεοφιλέστατος ἀρχιεπίσκοπος, καὶ ἡ ἁγία σύνοδος πρᾶξαί τι, ὃ δοκεῖ αὐτοῖς πραξάτωσαν. ἓν δὲ παρακαλῶ, μὴ σκυλλῶσαί τινας εἰς ἄλλην ἀγγελίαν. κέκριται γάρ μοι μὴ ἐξελθεῖν· ἵνα οὖν μὴ μένωσι καὶ πάλιν πέμπειν, ὃ θέλουσι, καὶ πρὸ τοῦ καλέσαι με τὸ τρίτον, πραξάτωσαν· ἐμοὶ γὰρ ὡς κεκληκότες εἰσί. παρεκαλεῖτο δὲ ἡμᾶς εἰπεῖν τῇ ἁγιωσύνῃ τοῦ κυρίου ταῦτα· ἠνάγκαζε δὲ ἡμᾶς καὶ χάρτην τινὰ γεγραμμένον ἐπικομίσασθαι, καὶ οὐχ εἱλόμεθα κατα-

A presbyterum, hac ei denunciare, quod Eutyches presbyter & archimandrita direxit ei tomum de fide, & suadebat ei in eo subscribere. Et hæc mandavit ut prædictus presbyter Asterius vestræ suggerat sanctitati. Eusebius Dei amantissimus episcopus dixit: Quoniam non solum in monasterio Manuhelis presbyteri hoc ausus est facere, peto se dirigere & in alia monasteria, & prius addiscere, utrum & illic direxerit tomum ad subscribendum, quasi fides contempta sit, nec ne. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Juxta postulationes religiosissimi Eusebii episcopi, pergant ad monasteria; civitatis quidem, Petrus reverentissimus presbyter, & Patricius religiosissimus diaconus: trans vero in Sycas, Rhetorius presbyter, & Eutropius diaconus: in Chalcedonem autem B Paulus & Joannes presbyteri: ad cognoscendum ab eis, si directus est eis tomus ab Eutyche presbytero & archimandrita, suadente eis subscribere. Et cum hæc a sanctissimo archiepiscopo dicerentur, Aetius diaconus & notarius dixit: Qui hodie directi sunt a sanctitate vestra venerandi presbyteri Mamas & Theophilus ad Eutychem reverentissimum presbyterum & archimandritam, præsto sunt. Sanctissimus archiepiscopus dixit: Dicant reverentissimi presbyteri, qui mandata sancti concilii pertulerunt, quid audierint ab Eutyche reverendo presbytero & archimandrita, & si paratus est conventui sanctæ hujus synodi præsentari. Mamas reverentissimus presbyter dixit: Pervenientes ad monasterium Eutychis reverendi presbyteri & archimandritæ, reperimus ante januas monachos stantes. Et ingressi cum eis monasterium, C diximus: Nunciate: loqui enim habemus archimandritæ, directi a sanctissimo archiepiscopo & præsente sancta synodo. Et dicebant nobis, quia dominus archimandrita ægrotat; & videre [a] vos non potest. Quid ergo vobis placet, aut pro qua re estis directi, dicite nobis. Nos autem non acquievimus, dicentes eis, quia nos ad illum ipsum sumus directi, & scriptam jussionem complemus, & præ manibus habemus quæ ad eum scripta sunt a sancta synodo. Qui ingressi, iterum regressi sunt, & deduxerunt secum Eleusinium quemdam monachum, dicentes: Quoniam archimandrita noster ægrotat, hunc loco suo direxit, ut huic quæ sunt mandata dicatis. Nec sic acquievimus dicere ei, sed diximus: Si suscipit nos missos a D sanctissimo & beatissimo archiepiscopo, & a sancta & magna synodo, dicite nobis. Deinde vidimus eos turbatos, & ad alterutrum susurrantes, & dicentes aliqua. Et cum non acciperemus responsum, conturbatis eis, eo quod in scriptis esset mandatum, diximus eis: Quid conturbamini? Nihil est durum. Quæ scripta sunt, non sunt occulta, sed didicimus & nos quid scriptura continet. Commonuit eum ecce hoc secundo sancta synodus, quatenus occurrat, & in his, in quibus accusatus est a Dei amantissimo Eusebio episcopo, se sistat, & satisfaciat inclamatus. Tunc ingressi nunciaverunt, & suscepit nos prædictus reverentissimus presbyter & archimandrita Eutyches. Ingressi porreximus ei missam chartulam, & fecit eam nobis præsentibus legi. Et postquam lecta est, dixit: E Ego apud me definitum habeo, citra mortis necessitatem non egredi monasterium. Pervidet autem & sancta synodus, & Dei amantissimus archiepiscopus, quoniam & senex sum & defectus. Diximus & nos: Dignare venire, & in his quibus, accusaris, satisfacere apud sanctam synodum. Qui respondit: Ego non egredior de monasterio meo, quia sic habeo definitum. Si autem voluerit beatissimus archiepiscopus & sancta synodus aliquid agere, quod eis placet agant. Hoc unum peto, nullum huc altera vice fatigari: definitum enim mihi est, non egredi monasterium. Ne ergo & iterum dirigant, quod volunt, & ante tertiam vocationem meam faciant: mihi enim, ac si vocassent, sunt. Petiit autem nos dicere sanctitati domini hæc. Compellebat autem nos & chartulam aliquam scriptam deportare; & non acquievimus susci-

[a] al. eum non potestis.

ACTIO PRIMA.

pere, dicentes: Si quid volueris, perveniens doce. Ita nobis talia ad eum dicentibus, delata est charta, & voluit eam nobis legi, & nec sic acquievimus audire: sed accipiens subscripsit eam: & nos vale facientes, egressi sumus, dicente eo: Quia dirigo sanctæ synodo hanc chartulam cum subscriptione mea. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Dicat & reverentissimus presbyter Theophilus, quæ pergens ad reverentissimum presbyterum & archimandritam Eutychem pariter cum religiosissimo presbytero Mama, audivit. Theophilus reverentissimus presbyter dixit: Perveniens pariter cum Mama presbytero in monasterium Eutychis presbyteri & archimandritæ, hæc eum audivi dicentem: Nisi forte mors ejiciat me de hoc monasterio, quia definitum mihi est, & impossibile mihi est egredi. Et alia omnia quæ dicta sunt a reverentissimo presbytero Eutyche, exposuit religiosissimus presbyter Mamas, quæ & ego audivi. Eusebius Dei amantissimus episcopus dixit: [a] Excogitatio est semper & occasio obnoxiis, ut dilationibus utantur. Nec enim in arbitrio eorum qui accusantur, est recusare, aut loco seipsos circumscribere. Sed peto & nunc regularum sanctarum invigilare potentiam adversus accusatum, & jubete eum etiam invitum huc advenire. Sanctissimus archiepiscopus dixit: Audiens sancta synodus quæ mandata sunt ab Eutyche reverentissimo presbytero & archimandrita per reverentissimos presbyteros qui ad eum directi fuerant, quod placet, declaret. Sancta synodus dixit: Rationis est, & tertio a sancta & magna hac synodo reverentissimum presbyterum & archimandritam Eutychem commoneri, ut ad hanc sanctam synodum occurrat. Quod si hoc minime fecerit, seipsum culpabit. Flavianus archiepiscopus dixit: Religiosissimi presbyteri, Memnon sacrorum vasorum custos, & Epiphanius, & Germanus diaconus, euntes ad reverentissimum presbyterum & archimandritam Eutychem, tertiæ vocationis scripta, a sancta synodo ei directa, insinuent: quatenus veniens satisfaciat super his quæ ei irrogantur. Continebat vero directa a sancta synodo vocationis chartula, sic:

[a] al. Tractatus. Divion. & Paris. Forte prætextus.

δέξασθαι, εἰπόντες· ὅτι εἴ τι βούλει παραγενόμενος δίδαξον. οὕτω ἡμῶν ταῦτα πρὸς αὐτὸν λεγόντων, ἠνέχθη ὁ χάρτης, καὶ ἠθέλησε τοῦτον ἡμῖν ὑπαναγνωσθῆναι, καὶ οὐδὲ οὕτως κατεδεξάμεθα ἀκοῦσαι· ἀλλὰ λαβὼν, ὑπέγραψεν αὐτῷ. καὶ ἡμεῖς συνταξάμενοι ἐξήλθομεν, εἰπόντος αὐτοῦ· ὅτι ἀποστέλλω τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τὸν χάρτην τοῦτον μετὰ καὶ τῆς ἐμῆς ὑπογραφῆς. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· λεγέτω καὶ ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος Θεόφιλος, ἅπερ ἐπήκουσε παραγενόμενος πρὸς τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, ἅμα τῷ εὐλαβεστάτῳ πρεσβυτέρῳ Μάμᾳ. ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος Θεόφιλος εἶπε· παραγενόμενος ἅμα τῷ εὐλαβεστάτῳ πρεσβυτέρῳ Μάμᾳ, εἴσω ἐπὶ τὸ μοναστήριον Εὐτυχοῦς τοῦ πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου, ταῦτα ἐπήκουσα λέγοντος αὐτοῦ· ὅτι εἰ μήτι με θάνατος ἐκβάλῃ ἐκ μοναστηρίου, ἐπεὶ κέκριταί μοι, καὶ ἀδύνατόν με ἐξελθεῖν. καὶ τὰ ἄλλα δὲ πάντα, ὅσα ἐλέχθη παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου Εὐτυχοῦς, κατέθετο ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος Μάμας, ἅπερ κἀγὼ ἐπήκουσα. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπε· σκῆψίς ἐστιν ἀεὶ, καὶ προφάσεις τῶν ὑπευθύνων, ὥστε ταῖς ὑπερθέσεσι ἐμπεσεῖν. οὐδὲ γὰρ ἐν τοῖς ἐγκαλουμένοις ἐστὶ τὸ παραιτεῖσθαι, ἢ τόπῳ ἑαυτοὺς περιγράφειν. ἀλλὰ παρακαλῶ, ἡ δυναστεία τῶν ἁγίων κανόνων καὶ νῦν ἐπαγρυπνήσῃ ἐπὶ τῷ καθαιρεθέντι καὶ κελεύσατε αὐτὸν, καὶ ἄκοντα ἐνταῦθα ἐλθεῖν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· ἐπακούσασα ἡ ἁγία σύνοδος τῶν δηλωθέντων παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, διὰ τῶν ἀποσταλέντων εὐλαβεστάτων πρεσβυτέρων, τὸ παριστάμενον ἀποφηνάσθω. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· εὔλογον ἐστὶ καὶ τρίτον ὑπομνησθῆναι παρὰ τῆς ἁγίας ταύτης καὶ μεγάλης συνόδου τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, ὥστε ἀπαντῆσαι ἐν τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ συνόδῳ· ὡς εἴ γε τοῦτο μὴ ποιήσῃ, μέμψηται ἑαυτῷ. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· οἱ εὐλαβέστατοι πρεσβύτεροι, Μέμνων ὁ σκευοφύλαξ, καὶ Ἐπιφάνιος, καὶ Γερμανὸς ὁ διάκονος, παραγενόμενοι πρὸς τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, τὸ τρίτον τῆς κλήσεως γράμμα, τὸ διαπεμφθὲν παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, διακομισάτωσαν πρὸς αὐτὸν, ὥστε αὐτὸν παραγενέσθαι, καὶ ἀπολογήσασθαι τοῖς ἐγκαλουμένοις. καὶ εἶχε τὸ παραγγελτικὸν τὸ ἀποσταλὲν δι' αὐτῶν, οὕτως·

Epistola Constantinopolitanæ synodi ad Eutychem presbyterum.

Sancta & magna synodus per Dei gratiam degens in Christianissima & regia Constantinopoli Roma, Eutychi reverentissimo presbytero & archimandritæ.

ARbitramur te non ignorare quæ a sanctis regulis definita sunt adversus minime obedientes & nolentes ad satisfaciendum occurrere, cum & tertia ad eos facta vocatio fuerit. Ne ergo teipsum his quæ pie ab his statuta sunt, [b] configas, vel nunc etiam tertio a nobis vocatus per reverentissimos presbyteros, id est, Memnonem custodem sacrorum vasorum, & Epiphanium, & reverendum Germanum diaconum, in sanctum concilium, [c] acquiesce præsens esse in subsequenti die mature, hoc est, quarta feria, die decima septima mensis Novembris.

[b] al. succumbas.

[c] al. festina in crastino.

Ἐπιστολὴ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρὸς Εὐτυχῆ πρεσβύτερον.

Ἡ ἁγία καὶ μεγάλη σύνοδος, ἡ κατὰ Θεοῦ χάριν ἐνδημοῦσα ἐν τῇ φιλοχρίστῳ καὶ βασιλευούσῃ Κωνσταντινουπόλει, νέᾳ Ῥώμῃ, τῷ εὐλαβεστάτῳ πρεσβυτέρῳ καὶ ἀρχιμανδρίτῃ Εὐτυχῇ.

ΟΥκ ἀγνοεῖς τὰ τοῖς θείοις κανόσι διηγορευμένα κατὰ τῶν ἀπειθούντων, καὶ μὴ ἀνεχομένων ἀπαντῆσαι εἰς ἀπολογίαν, ὅταν καὶ τρίτη κλῆσις πρὸς αὐτοὺς γένηται. ἵνα τοίνυν μὴ σαυτὸν περιπείρῃς τοῖς ὑπ' αὐτῶν εὐσεβῶς διηγορευμένοις, νῦν γοῦν τὸ τρίτον παρ' ἡμῶν καλούμενος διὰ τῶν εὐλαβεστάτων πρεσβυτέρων, Μέμνονος τοῦ σκευοφύλακος, καὶ Ἐπιφανίου, καὶ τοῦ εὐλαβεστάτου διακόνου Γερμανοῦ, θέλησον παραγενέσθαι εἰς τὴν σύνοδον ταχέως· τουτέστι τῇ τετάρτῃ ἡμέρᾳ, τῇ ἑπτακαιδεκάτῃ τοῦ Νοεμβρίου μηνός.

[d] Actio IV. Constantinopolitanæ synodi, lecta Ephesi, & relecta Chalcedone.

[d] al. Item quarta cognitio CP. Concilii ex gestis Ephesinis.

ET sequenti die tertia feria, quæ est sextadecima mensis Novembris, præsidente sanctissimo archiepiscopo & sancta synodo, & disputante de divinis dogmatibus eodem ipso sanctissimo archiepiscopo, Asclepiades diaconus & notarius nunciavit, dicens: Quidam monachi a presbytero & archimandrita Eutyche directi, & Abraamius reverentissimus presbyter & archimandrita, foris sunt, & postulant ingredi. Sanctissimus archiepiscopus dixit: Ingrediantur. Et cum ingressi fuissent Abraamius reverentissimus presbyter & archimandrita,

Πρᾶξις τετάρτη ἐν Κωνσταντινουπόλει.

ΚΑὶ τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ, ἥτις ἐστὶν ἑκκαιδεκάτη τοῦ Νοεμβρίου μηνὸς, ἡμέρα τρίτη, προκαθεζομένου τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου, καὶ τῆς ἁγίας συνόδου, καὶ διαλεγομένου περὶ θείων δογμάτων τοῦ αὐτοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου, Ἀσκληπιάδης διάκονος καὶ νοτάριος ἐμήνυσε λέγων· μονάζοντές τινες ἀπὸ τῶν τοῦ πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, καὶ Ἀβραάμιος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης, ἔξω εἰσὶ, καὶ παρακαλοῦσιν εἰσελθεῖν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· εἰσίτωσαν. καὶ εἰσελθόντος Ἀβραμίου τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου,

ANNO CHRISTI 451.

καὶ Ἐλευσινίου, καὶ Κωνσταντίου, καὶ Κωνσταντίνου, τῶν διακόνων τῆς μονῆς τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· τί ἐσκύλη πρὸς ἡμᾶς ἡ εὐλάβεια ὑμῶν; Ἀβραάμιος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης εἶπεν· ἀπεστάλημεν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· τίς ὑμᾶς ἀπέστειλεν; ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης Ἀβραάμιος εἶπεν· ὁ ἀρχιμανδρίτης. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· ποῖος ἀρχιμανδρίτης; Ἀβραάμιος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης εἶπεν· Εὐτυχής. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· τί μάλιστα; Ἀβραάμιος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης εἶπεν· ἀπέστειλεν ἡμᾶς ἀῤῥωστῶν. μὰ τὰς εὐχάς σου, ὅλην τὴν νύκτα οὐκ ἐκοιμήθη, μύζων· οὔτε δὲ ἐγὼ ἐκοιμήθην μύζοντος αὐτοῦ. μετεστείλατο γάρ με ἀφ' ἑσπέρας διὰ τοῦτο· εἶπε δέ μοι καί τινα εἰπεῖν τῷ κυρίῳ. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· καὶ ἐνδιδόαμεν, οὐκ ἐπιτιθέμεθα. Θεοῦ γάρ ἐστι τὸ δοῦναι ὑγίειαν, ἡμῶν δὲ τὸ περιμεῖναι τὴν ῥῶσιν αὐτοῦ. οὐ γὰρ εἰς τομὴν ὁρῶμεν, ἀλλ' εἰς αὔξησιν. οὔτε γὰρ τέρπεται Θεὸς ἐπ' ἀπωλείᾳ τῶν ζώντων· οὔτε ἐσμὲν ἀπανθρωπίας τέκνα, ἀλλὰ φιλανθρωπίας Θεοῦ· εἰ γὰρ δι' ἡμᾶς ὁ πλούσιος ἐπτώχευσε, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν τῇ ὑψηλῇ αὐτοῦ πτωχείᾳ ἕπεσθαι· εἰς γὰρ φιλανθρωπίας ἔργα ὑπὸ Θεοῦ κατεσκευάσθημεν. ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης Ἀβραάμιος εἶπεν· ἐμοὶ, τῶν ποδῶν σου, καὶ ἐνετείλατο ἄλλα τινὰ, ἃ ἐὰν ἐρωτηθῶ, λέγω. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· πῶς δυνατὸν, παρακαλῶ σε, ἄλλου κατηγορουμένου, ἄλλον εἰπεῖν ὑπὲρ αὐτοῦ; ἀλλὰ μᾶλλον ἐνδιδόαμεν, οὐκ ἐπιτιθέμεθα· κἂν ἔλθῃ ἐνταῦθα, πρὸς πατέρας ἔρχεται, καὶ πρὸς ἀδελφοὺς, πρὸς οὐκ ἀγνοοῦντας αὐτὸν, πρός τινας καὶ νῦν ἐπιμένοντας τῇ φιλίᾳ. πολλοὶ ἤκουσαν, καὶ ἐσκανδαλίσθησαν· ὁ γὰρ κατήγορος αὐτοῦ ἐνίσταται, καὶ ὀφείλει ἀπολογήσασθαι. εἰ γάρ ποτε, Νεστορίου ἐναντιουμένου τῇ ἀληθείᾳ, ὑπὲρ ἀληθείας εἰσῆλθε, πόσῳ μᾶλλον ὀφείλει νῦν ὑπὲρ τῆς ἀληθείας καὶ ὑπὲρ ἑαυτοῦ εἰσελθεῖν; ἄνθρωποί ἐσμεν, καὶ πολλοὶ τῶν μεγάλων ἐσκανδαλίσθησαν, καὶ ἐσφάλησαν ὑπὸ ἀνοίας καὶ ὑπὸ ἀπειρίας, νομίζοντες ὀρθὰ φρονεῖν. αἰσχύνην οὐ φέρει μεταμέλεια, ἀλλὰ τὸ ἐπιμένειν τῇ ἁμαρτίᾳ, ὄνειδος. ὥσπερ γὰρ σκώληξ ἀναλίσκει τὸ ξύλον, ἐξ οὗ περ ἐστὶν· οὕτω καὶ ἡ ἁμαρτία μένουσα ἐν τῷ ποιοῦντι αὐτήν. ἀλλὰ ἐλθὲ ἐνταῦθα, καὶ ὁμολογοῦντος αὐτοῦ τὸ πταῖσμα, καὶ ἀναθεματίζοντος, δίδομεν ὑπὲρ τῶν προλαβόντων συγγνώμην. καὶ ὑπὲρ τῶν μελλόντων ἡμᾶς [a] ἀσφαλίζεται καὶ τὴν ἁγίαν σύνοδον, ὅτι περ ὁμοίως φρονεῖ ταῖς ἐκθέσεσι τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν, καὶ παρὰ ταύτας τὸ λοιπὸν οὔτε διδάσκει τινὰς, οὐδὲ τινι διαλέγεται. οὕτω χρὴ, παρακαλῶ σε. καὶ γὰρ πρὸ τοῦ εἰδέναι σε αὐτὸν, οἶδα αὐτὸν· καὶ πρὸ τοῦ σε γνῶναι ἐκεῖνον, οἶδεν ἐμέ. Ἀβραάμιος ὁ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης εἶπεν· οὕτως ἔχει, τῶν ποδῶν σου. καὶ μετὰ τὸ ἀναστῆναι, ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· οἴδατε τὸν ζῆλον τοῦ κατηγοροῦντος; ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ πῦρ ψυχρὸν αὐτῷ φαίνεται διὰ τὸν ζῆλον τὸν ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας. καὶ Θεὸς οἶδε. καὶ παρῄνεσα, καὶ παρεκάλεσα, ὅτι μὴ, παρακαλῶ σε, ἐνδός. ὡς δὲ [b] ἐπετέθη, τί εἶχον ποιῆσαι; [c] ἄρα ἐγὼ βούλομαι τὸν σκορπισμὸν ὑμῶν; μὴ γένοιτο· οὐχὶ μᾶλλον καὶ συναγαγεῖν ὑμᾶς; ἐχθρῶν ἐστὶ τὸ σκορπίζειν, πατέρων δὲ τὸ συλλέγειν.

[a] Forte, ἀσφαλίζεται,

[b] Forte, ἐνετέθη.

[c] ἄρα, in Latino.

A & Eleusinius & Constantinus & Constantius diaconi monasterii reverentissimi presbyteri & archimandritæ Eutychis, sanctissimus archiepiscopus dixit: Quid est fatigata ad nos [a] reverentia vestra? Abraamius reverentissimus presbyter & archimandrita dixit: Directi sumus. Sanctissimus archiepiscopus dixit: Quis vos direxit? Abraamius reverentissimus presbyter & archimandrita dixit: Archimandrita. Sanctissimus archiepiscopus dixit: Quis archimandrita? Abraamius reverentissimus presbyter & archimandrita dixit: Eutyches. Sanctissimus archiepiscopus dixit: Quid maxime? Abraamius reverentissimus presbyter & archimandrita dixit: Direxit nos ægrotans. Per orationes enim tuas tota nocte dormire non potuit, gemens: nec ego quidem dormivi, eo gemente. A vespere enim propter hoc me vocavit: B dixit autem mihi ut aliqua dicerem domno. Sanctissimus archiepiscopus dixit: [b] Et intermittimus, non imminemus. Dei enim est dare sanitatem, nostrum autem exspectare sospitatem ipsius. Neque enim in abscisionem inspicimus, sed ad incrementum. Nec enim delectatur Deus in perditione vivorum: nec sumus filii inhumanitatis, sed clementiæ Dei. Si enim propter nos, qui dives erat, pauper factus est & nos excelsam ejus paupertatem sequi debemus. Ad misericordiæ enim opera a Deo facti sumus. Abraamius reverentissimus presbyter & archimandrita dixit: Mihi per vestigia tua, & alia aliqua mandavit, quæ si interrogatus fuero, dico. Sanctissimus C archiepiscopus dixit: Quomodo (rogo te) est possibile, altero accusato, pro eo alterum dicere? Sed magis intermittimus, & non imminemus. Adveniat huc; ad patres veniet & ad fratres, non ad ignorantes eum, immo hactenus in amicitia permanentes. Multi audierunt & scandalizati sunt. Nam accusator ejus instat, & debet satisfacere. Si enim tunc, Nestorio adversante veritati, pro veritate iste ingressus est: quanto magis nunc debet pro veritate & pro semetipso ingredi? Homines sumus: multi & magni scandalizati sunt, & per imprudentiam & imperitiam decepti sunt, putantes se recta sapere. Pœnitentia non affert confusionem: sed permanere in peccato, opprobrium est. Sicut enim vermis consumit lignum ex quo nascitur, ita & peccatum permanens in faciente illud. Sed magis adveniat; & confitenti ei delictum, & anathematizanti, dabimus pro præcedentibus veniam: & de futuris nos & sanctam synodum muniat, quod similia expositionibus sanctorum patrum sapiat, D & præter hos postmodum neque doceat aliquos, neque in aliquorum præsentia disputet. Sic oportet, obsecro te. Nam & antequam tu eum scires, scio eum; & antequam ille te cognosceret, me cognovit. Abraamius reverentissimus presbyter & archimandrita dixit: Ita habet per vestigia vestra. Et postquam surrexerunt, Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Cognoscitis zelum accusatoris? quoniam & ipse ignis frigidus illi videtur propter pietatis zelum. Et Deus scit. Et monui & rogavi, dicens: Noli obsecro: intermitte. Cum autem immineret, quid eram facturus? Numquid ego dispersionem vestram volo? absit; & non magis congregari vos? Inimicorum est dispergere, patrum autem [c] colligere.

ACTIO PRIMA.

[a] al. sanctitas

[b] Crabbi scholium in hunc locum: Suspendimus cognitionem negotii donec convalescat: non urgemus ægrotantem.

Sap. 1. v. 13.

2. Corinth. 8. v. 9.

[c] al. continere.

Πρᾶξις πέμπτη ἐν Κωνσταντινουπόλει.

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

Τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ, ἥ ἐστιν ἑπτακαιδεκάτη τοῦ Νοεμβρίου μηνὸς, αὖθις συνεδρευούσης τῆς ἁγίας συνόδου ἐν τῷ σηκρήτῳ τοῦ ἐπισκοπείου, Αέτιος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπεν· οἱ ἀποσταλέντες τῇ χθὲς ἡμέρᾳ, ἥ τις ἐστὶν ἑκκαιδεκάτη τοῦ Νοεμβρίου μηνὸς, οἱ εὐλαβέστατοι πρεσβύτεροι Μέμνων σκευοφύλαξ, καὶ Ἐπιφάνιος, καὶ Γερμανὸς, ἐπὶ τῇ τρίτῃ κλήσει πρὸς τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, πάρεισιν ἀπαγγεῖλαι βουλόμενοι, ἅπερ παρὰ τοῦ μνημονευθέντος ἀκηκόασι, διακονησάμενοι τοῖς ὑμετέροις γράμμασιν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· λεγέτω ἐν πρώτῃ τάξει Μέμνων ὁ εὐλαβέ-

E [d] Actio V. Constantinopolitani Concilii, lecta Ephesi, & relecta Chalcedone.

SEquenti die, id est, septimadecima mensis Novembris, rursus congregata sancta synodo in secretario episcopii, Aetius diaconus & notarius dixit: Qui directi sunt hesterno die, qui erat sextusdecimus dies mensis Novembris, religiosissimi presbyteri, Memnon sacrorum vasorum custos, & Epiphanius, & Germanus diaconus, in tertiam vocationem ad reverentissimum Eutychem presbyterum & archimandritam, adsunt, volentes intimare quæ a memorato viro audierunt, [e] ministrantes litteris vestræ sanctitatis. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Priore loco dicat Memnon reverentissi-

[d] al. Quinta cognitio, &c.

[e] al. porrantes ei litteras

ANNO CHRISTI 451.

mus presbyter, quale responsum accepit ab Eutyche presbytero & archimandrita super his, pro quibus directus est a sancta synodo. Memnon presbyter & sacrorum vasorum custos dixit: Secundum jussionem vestræ sanctitatis & vestræ sanctæ congregationis, pervenientes usque ad reverentissimum presbyterum & archimandritam Eutychem, reddidimus ei scripta, quæ a vestra sancta synodo transmissa sunt ei. Accipiens autem & perlegens dixit nobis: Quia direxi reverendum presbyterum & archimandritam Abraamium ad sanctissimum & beatissimum archiepiscopum nostrum, necnon & sanctum concilium, quatenus ex persona mea consentiat omnibus quæ dicta sunt a sanctis patribus in Nicæa vel in Epheso congregatis, & omnibus quæ a beato Cyrillo. Et adhuc eo dicente, Eusebius reverentissimus episcopus dixit: Nunc venit consentire? Ego non de futuris eum, sed de præteritis accusavi. Numquid modo, si ei quidam ediderunt aliquam expositionem dicentes: Propter necessitatem consenti & subscribe: propterea ego jam victus sum? Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Nullus neque tibi concedet recedere ab accusatione, neque illi, ut non satisfaciat de præteritis. Eusebius Dei amantissimus episcopus dixit: Postulo [a] hanc vocem mihi non præjudicare. Ego enim fidelissimos testes habeo, sub quorum præsentia perversa docebat & admonebat: & contentionem expertus est, non semel, non bis, sed & sæpius admonitus a me, ut recta saperet, nec ita acquievit. Num si dicas his qui in carcere sunt: Ex hodie non latrocinemini; & omnes promittunt. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Nullum præjudicium generatur tuæ sanctitati in accusatione a te proposita, etsi millies spoponderit subscribere expositionibus sanctorum patrum. Sicut enim sæpius jam a nobis dictum est, oportet eum prius convictum esse in quibus accusatus est, & satisfacere. Et cum adhuc hæc dicerentur, adjecit reverentissimus presbyter & vasorum custos Memnon: dicebat vero: Eo quod in infirmitate constitutus sum, hac de causa direxi presbyterum & archimandritam Abraamium. Cum vero ferventius ei imminerem, quia debes pervenire & præsentare te in sancta synodo, & satisfacere his, quibus impeteris, hoc ait: Quia [b] exspecto papam Abraamium; forte exorabit dominum, & sanctam synodum. Dico ei; Quid ergo? Nos manemus hic, donec veniat? Respondit: Peto supplicari domino archiepiscopo & sanctæ synodo, quatenus inducias mihi tribuant præsentis septimanæ: & secunda feria volente Deo, ingredior, & satisfacio, & domino, & sanctæ synodo. Flavianus reverentissimus archiepiscopus dixit: Dicat & reverentissimus presbyter Epiphanius, quid audierit a religiosissimo presbytero & archimandrita Eutyche. Religiosissimus presbyter Epiphanius dixit: Secundum jussionem vestræ sanctitatis pervenimus ego & reverendus presbyter & custos sacrorum vasorum Memnon, pariter cum reverendo Germano diacono: & reddidimus reverendo presbytero & archimandritæ Eutychi commonitorium scriptum a vestra sancta synodo; & perlegens ipsum, illa dixit, quæ reverendus presbyter Memnon prosecutus est. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Dicat & religiosissimus Germanus diaconus quæ audierit. Religiosissimus diaconus Germanus dixit: Secundum jussionem vestræ sanctitatis & sancti concilii pervenimus ad reverendum presbyterum & archimandritam Eutychem: Et hæc eadem nobis dixit, quæ & reverendi presbyteri prosecuti sunt. Eusebius Dei amantissimus episcopus dixit: Jam & pridem postulavi vestram sanctitatem pro seditione ab eo meditata, quoniam conturbationes immittit etiam monasteriis, quatenus dirigatur ad monasteria ad cognoscendum: quia omnes [c] commonet, debere eos alicui chartulæ ab ipso conscriptæ aut (nescio quomodo) ad eum perductæ subscribere. Pro quo vestra sanctitas præcepit certos reverendos clericos pergere ad monasteria. Jubete ergo eos adesse, & sub fide monimentorum ea quæ a mo-

[a] al. hac voce mihi non præjudicari.

[b] al. sustineo

[c] al. commovet

ACTIO PRIMA.

σαντος πρεσβυτέρου, ποίας τετύχηκεν ἀποκρίσεως παρὰ τοῦ πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, ἐφ' οἷς ἀπέσταλται παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου. ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, καὶ σκευοφύλαξ Μέμνων εἶπε· κατὰ τὴν κέλευσιν τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, καὶ τῆς ἁγίας ὑμῶν συνόδου, ἀφικόμενοι πρὸς τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, ἐπιδεδώκαμεν αὐτῷ τὸ παρὰ τῆς ἁγίας ὑμῶν συνόδου γράμμα ἀποσταλὲν αὐτῷ. λαβὼν δὲ, καὶ ἀναγνοὺς, εἶπεν ἡμῖν· ὅτι ἀπέστειλα τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην Ἀβραάμιον πρὸς τὸν ἁγιώτατον καὶ ὁσιώτατον ἀρχιεπίσκοπον ὑμῶν, καὶ τὴν ἁγίαν σύνοδον· ὥστε συνθέσθαι αὐτὸν εἰς πρόσωπον ἐμὸν πᾶσι τοῖς ἐκφωνηθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ καὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ, καὶ τοῖς κατὰ τὸν μακάριον Κύριλλον πᾶσι. καὶ ἔτι τοῦτο λέγοντος, ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπε· νῦν ἦλθε συνθέσθαι; ἐγὼ οὐ περὶ τῶν μελλόντων κατηγόρησα, ἀλλὰ περὶ τῶν φθασάντων. μὴ γὰρ ἄρτι, ἐὰν ἐκδεδώκασιν αὐτῷ τινες ἔκθεσιν, καὶ εἶπον ὅτι διὰ τὴν ἀνάγκην σύνθου, ἢ ὑπόγραψον, ἤδη ἡττήθην ἐγώ; ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· οὐδεὶς οὐδέ σοι συγχωρεῖ ἐκστῆναι τῆς κατηγορίας, οὔτε ἐκείνῳ τὸ μὴ ἀπολογήσασθαι ὑπὲρ τῶν παρῳχηκότων. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπεν· ἀξιῶ ταύτην τὴν φωνὴν ἐμοὶ μὴ προκρῖναι. ἐγὼ γὰρ ἀξιοπίστους μάρτυρας ἔχω, ἐφ' ὧν τὰ διεστραμμένα ἐδίδασκε, καὶ κατήχει, καὶ ἀντιλογίας ἐπειράθη, οὐχ ἅπαξ, οὐ δὶς, ἀλλὰ καὶ πολλάκις ὑπομνησθεὶς παρ' ἐμοῦ, ὥστε τὰ ὀρθὰ φρονεῖν οὐδὲ οὕτως ἐπείσθη. ἐπεὶ, εἴπε καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ· ἀπὸ τῆς σήμερον μὴ λῃστεύετε· καὶ πάντες ἐπαγγέλλονται. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· οὐδὲν πρόκριμα οἴσει τῇ σῇ θεοσεβείᾳ εἰς τὴν παρὰ σοῦ τεθεῖσαν κατηγορίαν, κἂν μυριάκις ὑπισχνῆται καθυπογράφειν τοῖς ἐκτεθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων. καθὼς γὰρ καὶ ἤδη εἴρηται πολλάκις ἡμῖν, δεῖ αὐτὸν πρότερον ἐλεγχθῆναι ἐφ' οἷς κατηγορήθη, καὶ ἀπολογήσασθαι. καὶ ἔτι τούτων λεγομένων, προσέθηκεν ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ σκευοφύλαξ Μέμνων. ἔλεγε δὲ· ὅτι διὰ τὸ ἐν ἀῤῥωστίᾳ με ἐξετάζεσθαι, τούτου ἕνεκεν ἀπέστειλα τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον Ἀβραάμιον. ὡς δὲ πολὺ ἐγκειμένου, ὅτι ὀφείλεις παραγενέσθαι καὶ ἀπαντῆσαι πρὸς τὴν ἁγίαν σύνοδον, καὶ ἀπολογήσασθαι τοῖς ἐπαγομένοις σοι, ἔφη τοῦτο ὅτι περιμένω τὸν [a] πάπαν Ἀβραάμιον, ἴσως δυσωπήσει τὸν κύριον, καὶ τὴν ἁγίαν σύνοδον. λέγω αὐτῷ· ἡμεῖς μένομεν μέχρι ἐνταῦθα ἕως οὗ ἔρχεται; λέγει· παρακαλῶ δυσωπηθῆναι τὸν κύριον τὸν ἀρχιεπίσκοπον, καὶ τὴν σύνοδον, ὥστε ταύτης ἑβδομάδος ταύτης ἀνοχήν μοι δοθῆναι, καὶ τῇ δευτέρᾳ, ἐὰν ᾖ θέλημα Θεοῦ, εἰσέρχομαι, καὶ ἀπολογοῦμαι τῷ κυρίῳ, καὶ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ. ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· λεγέτω καὶ ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος Ἐπιφάνιος, τί ἤκουσε παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς. ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος Ἐπιφάνιος εἶπε· κατὰ τὴν κέλευσιν τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης παραγενόμενος ἐγώ τε, καὶ ὁ θεοσεβέστατος πρεσβύτερος καὶ σκευοφύλαξ Μέμνων, ἅμα τῷ εὐλαβεστάτῳ διακόνῳ Γερμανῷ, ἀποδεδώκαμεν τῷ εὐλαβεστάτῳ πρεσβυτέρῳ καὶ ἀρχιμανδρίτῃ Εὐτυχεῖ τὸ χαρτὶν αὐτοῦ ὑπομνηστικὸν παρὰ τῆς ἁγίας ὑμῶν συνόδου· καὶ ἀναγνοὺς τοῦτο, ἐκεῖνα εἶπεν, ἅπερ κατέθετο ὁ θεοσεβέστατος πρεσβύτερος Μέμνων. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· λεγέτω καὶ ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Γερμανὸς, ἅπερ ἤκουσεν. ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Γερμανὸς εἶπε· κατὰ τὴν κέλευσιν τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, καὶ τῆς ἁγίας συνόδου, παρεγενόμεθα πρὸς τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερόν τε καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχέα· καὶ ταῦτα αὐτὸς εἶπεν ἡμῖν, ἅπερ οἱ εὐλαβέστατοι πρεσβύτεροι κατέθεντο. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπεν· ἠξίωσα καὶ πρώην τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην διὰ τὴν ἐπισύστασιν τὴν παρ' αὐτοῦ μελετωμένην, ἐπειδὴ ταραχὴν ἐμβάλλει καὶ τοῖς μοναστηρίοις, ὥστε ἀποσταλῆναι εἰς τὰ ἀσκητήρια ἐπὶ τῷ γνωσθῆναι ὅτι πάντας [b] αἰτιᾶται, ὡς ὀφείλοντας τόμῳ τινὶ παρ' αὐτοῦ ἢ συνταχθέντι, ἢ οὐκ οἶδ' ὅπως εἰς αὐτὸν ἐλθόντι, ὑπογράψαι. περὶ τούτου ἡ ὑμετέρα ἁγιωσύνη ἐκέλευσε φανερῶς τοὺς εὐλαβεστάτους κληρικοὺς διαβῆναι εἰς τὰ ἀσκητήρια. κελεύσατε καὶ τούτους παρεῖναι, καὶ καταθέσθαι ἐπὶ τῆς πίστεως τῶν ὑπομνημάτων, ἅπερ παρὰ τῶν μο-

[a] Forte, παπᾶν.

[b] Forte, ἀνασείουσιν.

ANNO CHRISTI 451.

ναχῶν ἀκηκόασιν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· λεγέτωσαν οἱ νοτάριοι, τίνες εἰσὶν ἀποσταλέντες εἰς τὰ ἐν τῇ πόλει μοναστήρια. οἱ νοτάριοι εἶπον· οἱ εὐλαβέστατοι, Πέτρος ὁ πρεσβύτερος, καὶ Πατρίκιος ὁ διάκονος· καὶ πάρεισιν ἐνταῦθα. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· λεγέτωσαν τί ἀκηκόασι παρ' ἑκάστου τῶν εὐλαβεστάτων ἀρχιμανδριτῶν. ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος Πέτρος εἶπε· κατὰ τὴν κέλευσιν τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης καὶ τῆς ἁγίας συνόδου, φθάσαντες ἕως τοῦ μοναστηρίου τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου Μαρτίνου, ἐπηρωτήσαμεν, εἴ τινα τόμον παρὰ τοῦ πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς ἐδέξατο. καὶ ἀπεκρίνατο, ἀπεστάλθαι μὲν πρὸς αὐτὸν τῇ παρασκευῇ τῇ παρελθούσῃ, ἥτις ἐστὶ δωδεκάτη τοῦ Νοεμβρίου μηνὸς, διὰ Κωνσταντίνου διακόνου τινὸς, ἀξιοῦν ὑπογράψαι· καὶ οὐκ ἐπείσθην, εἰπών, μὴ εἶναι ἐμὸν τὸ ὑπογράφειν, ἐπισκόπων δὲ μόνον. καὶ ἀξιοῦν ἔλεγεν· ὅτι εἰ μὴ νῦν συμπνεύσετέ μοι, καὶ ταπεινώσει με ὁ ἐπίσκοπος, πολλῷ πλέον καὶ ὑμῖν ἐπιβήσεται. ἐκεῖθεν ἐξελθόντες, ἤλθομεν πρὸς τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην Φαῦστον. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· τί δὲ περιεῖχεν ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης Μαρτῖνος τὸν τόμον ἔλεγεν, ὃν καθυπογράψαι οὐχ εἵλετο; ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος Πέτρος εἶπεν· ὡς ἔλεγε, τὰ ἐν Ἐφέσῳ γενόμενα. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· ἀναγνοὺς, καὶ καταμαθὼν, ἢ ἀκούσας μόνον, ταῦτα πρὸς ἐκεῖνον ἀπεκρίνατο; ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος εἶπεν· οὐκ ἀνέγνω μὲν, ἔλεγε δὲ, ὅτι ταῦτά ἐστι τοῦ μακαρίου Κυρίλλου, καὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ ἐπισκόπων. ὑπεγέγραπτο δὲ καὶ ὁ τόμος, καὶ τὴν ὑπογραφὴν ὑπέκρυπτεν. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης Φαῦστος ἔλεγεν, ἀπεστάλθαι πρὸς αὐτὸν τόμον διὰ Κωνσταντίνου καὶ Ἐλευσινίου, ὡς ὀφείλειν αὐτὸν ὑπογράψαι· καὶ ἀπῄτει τὴν δύναμιν τοῦ τόμου καὶ ἔλεγεν ἐκεῖνος· ὅτι τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτώ ἐστιν ἡ ἔκθεσις, καὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ συλλεγέντων ἐπισκόπων, καὶ εἶπον αὐτοῖς, λέγει, ὅτι τὰ ἴσα ἐκείνων σώζεται παρ' ἡμῖν· καὶ δὸς ἡμῖν πρὸς ἐπίσκεψιν, μή ποτέ τινα προσθήκην ἔχει. καὶ οὐ κατεδέξαντο, ἀλλ' ἀνεχώρησαν. ἡμεῖς δὲ καὶ τέκνα τῆς ἐκκλησίας ἐσμὲν, καὶ ἕνα πατέρα, μετὰ τὸν Θεὸν, τὸν ἀρχιεπίσκοπον ἔχομεν. καὶ ὁ [a] κύρειος Ἰὼβ λέγει· τόμον μὲν οὐκ ἀπέστειλε πρὸς ἡμᾶς· φασὶ δὲ, ὅτι ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις τόμον ἔχει σοι ἀποστεῖλαι ὁ ἀρχιεπίσκοπος, ὥστε ὑπογράψαι· καὶ μὴ πεισθῇς αὐτῷ. ἀπήλθομεν δὲ καὶ πρὸς Μανουήλιον· καὶ ἔφησε μὴ ἀπεστάλθαι πρὸς αὐτόν. ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς Ἀβραάμιον· κἀκεῖνος ἔλεγε, μὴ πεπέμφθαι πρὸς αὐτὸν μήτε φάσιν, μήτε τόμον. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· λεγέτω καὶ Πατρίκιος ὁ διάκονος, τί ἤκουσε παρὰ τῶν εὐλαβεστάτων πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιμανδριτῶν. ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Πατρίκιος εἶπεν· ἀποσταλεὶς παρὰ τῆς ὑμετέρας ἁγιότητος, καὶ τῆς ἁγίας ὑμῶν συνόδου, μετὰ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου Πέτρου· κἀκεῖνα ἤκουσα, ἅπερ κατέθετο ὁ μνημονευθεὶς εὐλαβέστατος πρεσβύτερος. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπεν· ὁρᾷ ἡ ὑμετέρα ἁγιωσύνη τὰ πλημμεληθέντα Εὐτυχεῖ τῷ ἀρχιμανδρίτῃ, καὶ ὅτι τὰ ἀλλότρια τῆς πίστεως φρονεῖ. ταῦτα γὰρ ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἔκδικος Ἰωάννης κατέθετο, καὶ ὁ σὺν αὐτῷ ἀποσταλεὶς εὐλαβέστατος διάκονος Ἀνδρέας, καὶ ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Ἀθανάσιος, ὁ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Βασιλείου· οἷα δὲ καὶ νῦν οἱ εὐλαβέστατοι ἀρχιμανδρῖται διὰ τῶν ἀποσταλέντων πρὸς αὐτοὺς εὐλαβεστάτων κληρικῶν ἐγνώρισαν τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ. τίς οὖν ἔτι λείπεται ἐκείνῳ τόπος ἀπολογίας; διὸ ἀξιῶ τὰ δοκοῦντα τοῖς ἁγίοις κανόσιν ἐπενεχθῆναι ἤδη καὶ ἐπ' αὐτῷ ψηφισθῆναι. ὁ γὰρ ταραχὰς ἐμβάλλων, καὶ ἀλλότρια φρονῶν τῆς πίστεως, πῶς οὗτος ἐν ἱερεῦσι Θεοῦ, ἢ ἐν ἀρχιμανδρίταις [b] δίκαιόν ἐστιν ἀριθμεῖσθαι; συνορᾶτε δὲ, ὅτι καὶ ἐπιορκῶν ἐλήλεγκται. ὁ γὰρ εἰπών, ὅτι κέκριταί μοι μὴ ἐξελθεῖν, καὶ τάφος μοί ἐστι τὸ μοναστήριον, οὗτος ἐπαγγέλλεται ἐλθεῖν, πρὸς ὑπέρθεσιν ὁρῶν, καὶ ἕτερά τινα τεχνάζων ὥστε φυγεῖν τοὺς ἐλέγχους, καὶ μὴ ὑπομεῖναι τιμωρίαν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· ἐξαρκεῖ μὲν πάντα τὰ κατατεθέντα κατὰ Εὐτυχοῦς τοῦ πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου, δεῖξαι ἡμῖν, ὅτι ἕτερα

[a] Forte, κύρις

[b] Forte, δίκαιος

A nachis audierint, profiteri. Sanctissimus archiepiscopus dixit: Dicant notarii quinam sunt directi ad monasteria civitatis. Notarii dixerunt: Religiosissimi, Petrus presbyter, & Patricius diaconus; & hic praesentes sunt. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Dicant quid audierint ab unoquoque reverentissimorum archimandritarum. Reverentissimus Petrus presbyter dixit: Secundum jussionem vestrae sanctitatis & sanctae synodi pervenientes ad monasterium reverentissimi presbyteri & archimandritae Martini, requisivimus si aliquam chartulam directam a reverendo presbytero & archimandrita Eutyche susceperit. Qui respondit directam ad se quidem fuisse praeterita sexta feria, quae est duodecima mensis Novembris, B per quemdam Constantinum diaconum, petens ut subscriberem; & non acquievi, dicens: Non est meum subscribere, sed episcoporum tantum est. Et postulans dicebat: Si nunc mihi conspirare nolueritis, & humiliaverit me episcopus, postmodum [a] & vobis impositurus est. Exinde egressi, venimus ad reverendum presbyterum & archimandritam Faustum. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Quid autem continere reverendus presbyter & archimandrita Martinus dicebat tomum, quem subscribere noluit? Petrus presbyter dixit: Ut dicebat, quae in Epheso acta sunt. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Legerat & cognoverat; an tantummodo audiens, haec illi respondit? Petrus reverentissimus presbyter dixit: C Non legerat quidem; dicebat vero, quia ista sunt beati Cyrilli, & episcoporum qui in Epheso. Subscriptus vero erat & tomus, & occultabat subscriptionem. Similia vero & reverendus presbyter & archimandrita Faustus dicebat, directum ad se tomum per Constantinum & Eleusinium, quasi deberet a se subscribi: & exigebat virtutem & sententiam chartulae. Dicebat ille: Trecentorum decem & octo est expositio, & in Epheso congregatorum beatissimorum episcoporum. Et respondi eis, inquit: Exemplaria eorum salvantur apud nos; & date nobis ad [b] inspiciendum, ne forte aliquod additamentum habeat. Et non acquieverunt, sed recesserunt. Nos vero & ecclesiae filii sumus, & unum patrem post Deum habemus archiepiscopum. D Et domnus Job dixit: Tomum quidem non direxit ad nos; dicebant vero quia in his diebus tomum ad te directurus est archiepiscopus, ut subscribas, & ne persuadearis ab eo. Perreximus vero & ad Manuhelem: & dixit ad se non directum. Similiter ad Abraamium: & ipse dicebat, neque tomum, neque aliquod responsum ad se fuisse directum. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Dicat & Patricius reverendus diaconus, quid a reverendis presbyteris & archimandritis audierit. Patricius reverendus diaconus dixit: Directus a vestra sanctitate, & a vestra sancta synodo, una cum reverendo presbytero Petro, audivi illa, quae & memoratus reverendus presbyter professus est. Eusebius Dei amantissimus episcopus E dixit: Pervidet vestra sanctitas, quae ab Eutyche archimandrita commissa sunt, & quia aliena a fide sapit. Talia enim & religiosus presbyter & defensor Joannes prosecutus est, & cum eo directus Andreas reverendus diaconus, & Athanasius religiosus diaconus reverentissimi Basilii episcopi; qualia & nunc responsa reverentissimi archimandritae per directos ad se religiosissimos clericos innotuerunt vestrae sanctitati. Qualis ergo adhuc ei satisfactionis locus relinquitur? Pro quo puto, quae praecipiunt sanctae regulae ad praesens in eum jam exerceri. Qui enim conturbationes immittit, & aliena a fide sapit, qua forte dignus est inter Dei sacerdotes & archimandritas connumerari? Perspicitis vero, quia & de perjurio arguitur. Qui enim dixit, quia definitum est mihi non egredi, & sepulchrum mihi est monasterium, ipse promittit venire, ad dilationem respiciens, & alia aliqua machinans, quatenus fugiat comprobationes, & non sustineat poenam. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Sufficiunt quidem universa quae adversus Eutychem presbyterum & archimandritam deposita sunt, ad ostendendum nobis, quia aliena

[a] al. & vobis se superimpositurus est

[b] al. pertractandum

a recta fide sapit, & conturbare festinavit ecclesiam: quatenus amodo jam vindicta canonica subjaceret, & alienaretur & a sacerdotali, qua fungitur, dignitate, & a principatu monasterii. Propter pleniorem vero examinationem, & postulatas ab eo præstamus inducias: sic enim occurrens, in faciem convincetur. Si vero secundum propriam promissionem Eutyches presbyter & archimandrita minime occurrerit proxima secunda feria, id est, vigesimo secundo die præsentis mensis Novembris, privabitur omnino & presbyterii dignitate, & alienabitur præesse monasterio.

παρὰ τὴν ὀρθὴν πίστιν φρονεῖ, καὶ τὴν ἐκκλησίαν διαταράξαι ἐσπούδασεν· ὥστε αὐτὸν ἐντεῦθεν ἤδη ὑποπεσεῖν τοῖς τῶν κανόνων ἐπιτιμίοις, καὶ ἀλλοτριωθῆναι καὶ τῆς περικειμένης αὐτῷ ἀξίας ἱερατικῆς, καὶ τοῦ προΐστασθαι μοναστηρίου. ὑπὲρ δὲ πλείονος ἀκριβείας καὶ τὴν ἐξαιτηθεῖσαν παρ' αὐτοῦ διωρίαν παρέχομεν αὐτῷ. οὕτως γὰρ ἀπαντήσας κατὰ πρόσωπον ἐλεγχθήσεται. εἰ δέ γε κατὰ τὴν ἰδίαν ἐπαγγελίαν μὴ ἀπαντήσοι ὁ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης Εὐτυχὴς, τῇ προσεχούσῃ δευτέρᾳ, τουτέστι τῇ εἰκάδι δευτέρᾳ τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς Νοεμβρίου, ἀπαλλοτριωθήσεται εἰς τὸ παντελὲς καὶ τῆς ἀξίας τοῦ πρεσβυτέρου, καὶ ξένος γενήσεται τοῦ προΐστασθαι μοναστηρίου.

Actio VI. [a] Constantinopoli, lecta Ephesi, & relecta Chalcedone.

a In ms. Florentino dicitur quinta: at in Bib. sexta.

Πρᾶξις ϛʹ. ἐν Κωνσταντινουπόλει.

DIe sabbato, qui est vigesimus dies mensis Novembris, considente sancta & magna synodo in secretario episcopii, Eusebius Dei amantissimus episcopus dixit: In quibus scripto accusavi Eutychem presbyterum & archimandritam, supplico vestram sanctitatem, necessarios mihi, propter motum a me adversus eum negotium, præcipere in vestram venire sanctam synodum die proxima secunda feria, in qua & ille se venire promisit. Sunt autem qui a me quæruntur, Narses presbyter & syncellus ejus, Maximus archimandrita & amicus ejus, & Constantinus diaconus & apocrisarius ejusdem Eutychis, & Eleusinius diaconus ejusdem monasterii; ut eis præsentibus facta cognitione, veritas manifestetur. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Inquisiti a reverentissimo Eusebio episcopo vocentur ad occurrendum præfinito die. Eusebius Dei amantissimus episcopus dixit: A quibusdam comperi, quia secunda facta vocatione a sancta vestra synodo, directi a vobis religiosissimi presbyteri Mamas & Theophilus aliqua ab Eutyche presbytero & archimandrita audierint, quæ sub fide monimentorum non sunt professi. Et hæc si manifesta fuerint, comprobatio est certa quid sapiat. Peto igitur vocatos Mamam & Theophilum presbyteros, propositis sanctis evangeliis, dicere quæ audierunt ab Eutyche presbytero & archimandrita. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Dicant notarii, si supradicti reverentissimi presbyteri in præsenti sunt. Notarii dixerunt: Adest quidem reverendus Theophilus presbyter: reverendus vero Mamas presbyter absens est. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Audivisti quæ a Dei amantissimo episcopo Eusebio dicta sunt? Propter quod timorem Dei præ oculis habens, omnia cum veritate profitere, quæ ab Eutyche presbytero dicente audisti, cum ad vocandum eum a nobis & a sancta synodo directus es. Theophilus religiosissimus presbyter dixit: Secundum jussionem sanctitatis vestræ ego & religiosissimus presbyter Mamas pervenimus ad monasterium reverentissimi presbyteri & archimandritæ Eutychis, & porreximus ei a vestra sancta synodo directum commonitorium evocationis ejus: & cœpit velle disputare nobiscum. Reverendo autem presbytero Mama dicente ei, quia non pro hoc venimus, ut una cum tua [b] reverentia disputemus, sed evocare te ad occurrendum in sancta synodo; cœpit idem reverentissimus presbyter & archimandrita, præsente Narsete presbytero, & Maximo archimandrita, & aliis quibusdam monachis, dicere: In qua scriptura jacent duæ naturæ? Deinde vero quis sanctorum patrum exposuit, Deum Verbum habere duas naturas? Ad hæc nobis respondentibus: Et tu ostende nobis ubi continetur homousion, aut quæ scriptura hoc dicit? Respondit idem reverentissimus presbyter Eutyches: Non continentur in scripturis, in expositione vero patrum jacet. Ad hæc reverendus presbyter Mamas respondens dixit: Eo modo, sicut homousion in sanctis scripturis non jacet, sed a sanctis patribus expositum est; ita & de duabus naturis idem sancti patres exposuerunt. Dixi ad hæc & ego: Perfectus est

b al. beatitudine.

ΗΜέρᾳ σαββάτου, ἥτις ἐστὶν εἰκὰς τοῦ Νοεμβρίου μηνὸς, συνεδρευούσης τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης συνόδου ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ ἐπισκοπείου, ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπεν· ἐφ' οἷς ἐγγράφως ὑπεσχόμην Εὐτυχῆ τὸν πρεσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην, παρακαλῶ τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην, ἀναγκαίους μοι ὄντας εἰς τὴν κινουμένην παρ' ἐμοῦ κατ' αὐτοῦ ὑπόθεσιν, κελεῦσαι εἰς τὴν ἁγίαν ὑμῶν σύνοδον παραγενέσθαι τῇ προσεχούσῃ δευτέρᾳ, εἰς ἣν ἐκεῖνος ἐπηγγείλατο παραγίνεσθαι. εἰσὶ δὲ οἱ ἐπιζητούμενοι παρ' ἐμοῦ, Ναρσῆς ὁ πρεσβύτερος καὶ σύγκελλος αὐτοῦ, Μάξιμος ἀρχιμανδρίτης, ὁ φίλος αὐτοῦ, καὶ Κωνσταντῖνος διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τοῦ αὐτοῦ Εὐτυχοῦς, Ἐλευσίνιος διάκονος τῆς αὐτῆς μονῆς. ἐφ' ᾧ τε παρόντων αὐτῶν γινομένης τῆς διαγνώσεως, τὸ ἀληθὲς κατάδηλον γενέσθαι. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· οἱ ἐπιζητηθέντες παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Εὐσεβίου, κληθήτωσαν εἰς τὸ ἀπαντῆσαι τῇ ὡρισμένῃ ἡμέρᾳ. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπε· περιηχήθην παρά τινων, ὡς τῆς δευτέρας κλήσεως γινομένης παρὰ τῆς ἁγίας ὑμῶν συνόδου, οἱ ἀποσταλέντες παρ' ὑμῶν εὐλαβέστατοι πρεσβύτεροι, Μάμας καὶ Θεόφιλος, ἐπήκουσάν τινα παρὰ Εὐτυχοῦς τοῦ πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου, ἅπερ ἐπὶ τῆς * πράξεως τῶν ὑπομνημάτων οὐ κατέθεντο. καὶ ταῦτα δὲ εἰ φανείη, ἀπόδειξίς ἐστιν ἐναργὴς τοῦ φρονήματος αὐτοῦ. ἀξιῶ τοίνυν κληθέντας Μάμαντα καὶ Θεόφιλον τοὺς πρεσβυτέρους, προκειμένων τῶν ἁγίων εὐαγγελίων, εἰπεῖν ἅπερ ἀκηκόασι παρὰ Εὐτυχοῦς τοῦ πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· λεγέτωσαν οἱ νοτάριοι, εἰ οἱ προειρημένοι εὐλαβέστατοι πρεσβύτεροι ἐνταῦθά εἰσι. οἱ νοτάριοι εἶπον· ὁ μὲν εὐλαβέστατος Θεόφιλος ὁ πρεσβύτερος πάρεστιν· ὁ δὲ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος Μάμας οὐκ ἔστιν ἐνταῦθα. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· ἐπήκουσας τῶν λεχθέντων παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Εὐσεβίου; διὸ πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχων τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, κατάθου σύμπαντα μετὰ ἀληθείας, ἅπερ ἀκήκοας λέγοντος τοῦ πρεσβυτέρου Εὐτυχοῦς, ἡνίκα ἀπεστάλης πρὸς τὸ καλέσαι αὐτὸν, παρά τε ἡμῶν καὶ τῆς ἁγίας συνόδου. Θεόφιλος πρεσβύτερος εἶπε· κατὰ κέλευσιν τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, ἐγώ τε καὶ ὁ θεοσεβέστατος πρεσβύτερος Μάμας καταλαβόντες τὸ μοναστήριον τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς· καὶ ἐπιδεδώκαμεν αὐτῷ τὸ ὑπομνηστικὸν τῆς κλήσεως αὐτοῦ, παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου ἀποσταλὲν αὐτῷ. καὶ ἤρξατο θέλειν συζητεῖν ἡμῖν. τοῦ δὲ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου Μάμα λέγοντος αὐτῷ, ὅτι περ οὐ διὰ τοῦτο ἤλθομεν τοῦ συζητῆσαι τῇ σῇ εὐλαβείᾳ, ἀλλὰ καλέσαι σε ὑπαντῆσαι εἰς τὴν ἁγίαν σύνοδον· ἤρξατο λέγειν ὁ αὐτὸς εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης, παρόντος τοῦ πρεσβυτέρου Ναρσοῦ, καὶ τοῦ ἀρχιμανδρίτου Μαξίμου, καὶ ἑτέρων τινῶν μοναχῶν· ὅτι ἐν ποίᾳ γραφῇ κεῖνται δύο φύσεις; ἔπειτα δὲ, τίς τῶν ἁγίων πατέρων ἐξέθετο δύο φύσεις τὸν Θεὸν λόγον ἔχειν; ἡμῶν δὲ πρὸς ταῦτα ἀποκριναμένων αὐτῷ· καὶ αὐτὸς δεῖξον ἡμῖν, ποῦ κεῖται τὸ ὁμοούσιον, ἢ ποία γραφὴ λέγει ποτέ; ἀπεκρίθη ὁ αὐτὸς εὐλαβέστατος Εὐτυχής· οὐ κεῖται παρὰ τῇ γραφῇ, εἰς τὴν ἔκθεσιν δὲ τῶν πατέρων κεῖται. πρὸς ταῦτα ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος Μάμας ἀποκρινάμενος εἶπεν· ὃν τρόπον τὸ ὁμοούσιον οὐ κεῖται παρὰ τῇ γραφῇ, ἀλλὰ παρὰ τῶν πατέρων ἐξετέθη, οὕτω καὶ περὶ δύο φύσεων οἱ αὐτοὶ ἅγιοι πατέρες ἐξέθεντο· εἶπον κἀγὼ πρὸς ταῦτα· τέλειός ἐστι

* πίστεως, in Latino.

ANNO CHRISTI 451.

ACTIO PRIMA.

ὁ Θεὸς λόγος, ἢ οὔ; λέγει ὁ αὐτὸς πρεσβύτερος· τέλειος. εἶπον κἀγώ· τέλειος ἄνθρωπος ὁ σαρκωθεὶς, ἢ οὔ; λέγει ὁ αὐτὸς πρεσβύτερος· τέλειος. εἰ τοίνυν Θεὸς τέλειος, καὶ ἄνθρωπος τέλειος, δύο τέλεια ἕνα ἀποτελοῦσιν υἱὸν, τί κωλύει λέγειν ἡμᾶς ἐκ δύο φύσεων ἕνα υἱόν; πρὸς ταῦτα ἀπεκρίνατο ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης Εὐτυχής· μὴ γένοιτο εἰπεῖν ἐμὲ, ἐκ δύο φύσεων τὸν Χριστὸν, ἢ φυσιολογεῖν τὸν Θεόν μου. εἴτε οὖν βούλονται καθελεῖν με, εἴτε θέλουσι ποιεῖν κατ' ἐμοῦ, κατὰ συγχώρησιν Θεοῦ ποιείτωσαν· ἐγὼ γὰρ ἐν τῇ πίστει, ᾗ παρέλαβον, ἐν αὐτῇ ἕστηκα, καὶ πληροφορῆσαι βούλομαι. ἅπερ ἀκήκοα παρ' αὐτοῦ, ταῦτά ἐστιν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· εἰπὲ ἡμῖν, τίνος ἕνεκεν τοιαῦτα περὶ τῆς πίστεως ἀκούσας παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου Εὐτυχοῦς, παραγενόμενος τῇ προτεραίᾳ ταῦτα παρεσιώπησας; ὁ εὐλαβέστατος Θεόφιλος πρεσβύτερος εἶπεν· οἶδε καὶ ἡ ὑμετέρα θεοφιλία, ὡς οὐ διὰ ταύτην ἀπεστάλημεν τὴν αἰτίαν, ἀλλὰ μόνον τοῦ καλέσαι τὸν πρεσβύτερον Εὐτυχῆ· διὸ μὴ ἐρωτηθέντες, περιττὸν ἡγησάμεθα ταῦτα εἰπεῖν, περὶ ὧν οὐκ ἐνετάλθημεν. οἱ νοτάριοι εἶπον· παρεγένετο καὶ Μάμας ὁ πρεσβύτερος, οὗ ἐμνημόνευσεν ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· ἀναγνωσθήτω τῷ εὐλαβεστάτῳ πρεσβυτέρῳ Μάμᾳ τὰ καταπραχθέντα παρὰ Θεοφίλου τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου· καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, ὁ θεοφιλέστατος πρεσβύτερος Μάμας εἶπεν· εἰ περὶ ἀνθρώπου ἦν τὸ ζητούμενον, ὄνομα κληρικοῦ ἔχων, οὐκ ἂν ἐψευσάμην· περὶ δὲ πίστεως λεγομένων, οὐκ ἂν ἀρνήσομαι, οὐδὲ ψεύσομαι μὴ γένοιτο. ἐπειδὴ ἀποστελλόμενοι οὐδὲν ἕτερον ἐνετάλθημεν παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, ἢ μόνον τὸ ὑπομνηστικὸν δοῦναι, καὶ ἀπόκρισιν λαβεῖν, εἴτε ἔρχεται, εἴτε μή· διὰ τοῦτο ἐν τῇ πρώτῃ καταθέσει, ἅπερ ἠθέλησεν ἐκεῖνος λαλῆσαι, περιττὰ ἐνόμισα εἶναι καταθέσθαι. ἀλλ' ἐπειδὴ ἠρώτησεν ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος καὶ τὰ λαληθέντα καταθέσθαι, τὰ αὐτὰ κἀγὼ κατατίθημι, ἅπερ καὶ ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος Θεόφιλος κατέθετο. καὶ γὰρ ἡμῶν ἡσυχαζόντων, καὶ μὴ βουλομένων αὐτῷ περὶ μηδενὸς λαλῆσαι, αὐτὸς ἐφιλονείκει, λέγων περὶ τοῦ δόγματος, ὡς ἐφρόνει· καὶ ἠρέμα κατηγοροῦμεν αὐτοῦ. ἔλεγε γὰρ, ὅτι ὁ Θεὸς λόγος σαρκωθεὶς τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν ἣν πεπτωκυῖαν ἦλθεν ἐγεῖραι. εὐθέως ἐπιλαβόμενος εἶπον· ποίαν; πάλιν λέγει αὐτός· ὅτι τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν. ἔλεγον ἐγὼ, σημειωσάμενος τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν· καὶ παρὰ ποίας φύσεως αὕτη * ἀνῃρέθη; ἔλεγεν· ὅτι ἐγὼ παρὰ τῆς γραφῆς οὐκ ἐδιδάχθην περὶ δύο φύσεων. εἶπον ἐγώ· ὅτι οὔτε περὶ τοῦ ὁμοουσίου παρὰ τῆς γραφῆς ἐδιδάχθημεν, ἀλλὰ παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τὰς γραφὰς καὶ νοησάντων ὀρθῶς, καὶ ἐκθεμένων πιστῶς· οὕτως οὖν παρελάβομεν καὶ περὶ τοῦ ὁμοουσίου, καὶ περὶ τοῦ ἐκ δύο φύσεων εἶναι τὸν Χριστὸν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ. ἔφησε πρὸς ταῦτα· ὅτι ἐγὼ θεότητα οὐ φυσιολογῶ, οὔτε λέγω δύο φύσεις· μὴ γένοιτο. καί εἰμι ἐνταῦθα· κἂν καθαιρεθῶ, τάφος μοι ἔστω τὸ μοναστήριον· καὶ ἐὰν συγχωρῇ Θεὸς παθεῖν μέ τι, ἡδέως πάσχω· ἐγὼ γὰρ δύο φύσεις οὐχ ὁμολογῶ. διὰ δὲ τὴν αἰτίαν, ἣν προεῖπον, ἐπειδὴ οὔτε συζητῆσαι ἀπήλθομεν, ἀλλὰ μόνον ἀπόκρισιν δοῦναι καὶ λαβεῖν, διὰ τοῦτο ταῦτα ἐν τῇ προτεραίᾳ οὐ κατεθέμεθα. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· δῆλά ἐστι τὰ παρὰ ἀμφοτέρων τῶν εὐλαβεστάτων πρεσβυτέρων κατατεθέντα. ὅθεν καὶ αὐτὰ ἀναλαμβανέσθω τῇ πίστει τῶν ὑπομνημάτων.

A Deus Verbum, an non? Dixit idem presbyter: Perfectus. Dixi ego: Perfectus & homo incarnatus, an non? Dixit idem presbyter: Perfectus. Dixi: Si ergo Deus perfectus & homo perfectus, duo perfecta unum perficiunt Filium: quid igitur prohibet nos dicere, ex duabus naturis unum Filium? Et ad hæc respondit reverentissimus presbyter & archimandrita Eutyches: Absit a me, dicere ex duabus naturis esse Christum, aut de natura loqui seu disputare Dei mei. Si ergo me deponere volunt, aut si desiderant facere aliquid adversum me, secundum permissum Dei faciant. Ego enim in fide quam accepi, in ipsa steti, & consummari desidero. Hæc sunt quæ ab eo audivi. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Dic nobis, qua de re talia de fide a reverentissimo Eutyche audiens, hæc ipsa adveniens prius tacueras? B Theophilus reverentissimus presbyter dixit: Scit & vestra beatitudo, quia non pro hac causa sumus directi, sed tantummodo vocare presbyterum Eutychem. Propter quod minime interrogati, superfluum putavimus hæc dicere, de quibus mandatum non accepimus. Notarii dixerunt: Advenit & Mamas presbyter, quem memoratus est Eusebius Dei amantissimus episcopus. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Relegatur reverendo presbytero Mamæ prosecutio reverendi Theophili presbyteri. Et postquam lecta est, Mamas religiosissimus presbyter dixit: Si de homine esset quod inquirebatur, cum nomen clerici habeam, non mentirer: de fide autem loquendo absit ut negem, aut mentiar. Quoniam directi nihil aliud a sancta synodo in mandatis accepimus, nisi C tantummodo commonitorium dare, & responsum accipere, si venit, aut non; propterea in prima prosecutione, quæ voluit ille loqui, superflua putavi profiteri. Sed quia interrogavit reverentissimus Eusebius episcopus & quæ locuti sumus profiteri, hæc eadem & ego profiteor, quæ etiam & reverentissimus presbyter Theophilus professus est. Nam nobis tacentibus, & minime ei volentibus de ulla causa loqui, ipse certabat, dicens de dogmate, sicut sapiebat; & leniter reprehendimus eum. Dicebat enim, quia Deus Verbum incarnatus humanam naturam, quæ ceciderat, venit erigere. Statim respondens dixi: Qualem? Dixit iterum ille, quia humanam naturam. Dico ego: Fige in memoriam, quia humanam, & a qua D natura hæc suscepta est? Dicebat: Quia ego a sanctis scripturis non didici de duabus naturis. Dixi ego: Quia neque de homousio a sanctis scripturis edocti sumus, sed a sanctis patribus, qui scripturas & pie intellexerunt, & exposuerunt fideliter: sic ergo accepimus & de homousio, & de ex duabus naturis esse Christum Filium Dei. Ait ad hæc: Quia ego de deitatis natura non disputo, neque dico duas naturas; absit: & hic sum; & si damnatus fuero, sepulchrum mihi sit monasterium: & si permiserit Deus me pati aliquid, libenter patior; ego tamen duas naturas non confiteor. Pro ea ergo causa, quam dixeram, quia non ad conquirendum missi sumus, sed tantummodo responsum dare, & accipere; ideo hæc prius minime sumus prosecuti. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Manifesta sunt ab utrisque reverentissimis presbyteris exposita: unde hæc gestorum fides accipiat.

* Forte, ἀνάρξη

Πρᾶξις ἑβδόμη ἐν Κωνσταντινουπόλει.

E

Actio VII. [a] Constantinopoli, lecta Ephesi, relecta Chalcedone.

Συναχθείσης αὖθις τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης συνόδου, προκειμένων τῶν ἁγίων καὶ φρικτῶν εὐαγγελίων, καὶ προεδρεύοντος τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Φλαβιανοῦ ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ ἐπισκοπείου, τῇ ὁρισθείσῃ προθεσμίᾳ, ἡμέρᾳ δευτέρᾳ, ἥ τις ἐστὶν εἰκὰς δευτέρα τοῦ Νοεμβρίου μηνὸς, Ἀστέριος πρεσβύτερος καὶ νοτάριος εἶπεν· ἀπήντησεν ἡ κυρία ἡμέρα, καὶ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος πρὸ τῶν θυρῶν ἕστηκε, ζητῶν εἰσελθεῖν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· εἰσίτω. καὶ μετὰ τὸ εἰσελθεῖν, ὁ ἁγιώτατος ἀρχι-

Congregata rursus sancta & magna synodo, prolatis sanctis & tremendis evangeliis, & præsidente sanctissimo archiepiscopo nostro Flaviano in secretario episcopii, statuto tempore, secunda feria, quæ est vicesima secunda dies mensis Novembris, [b] Asterius presbyter & notarius dixit: Advenit [c] statutus dies, & Dei amantissimus Eusebius episcopus præ foribus stans petit se intromitti. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Ingrediatur. Cumque ingressus fuisset, Flavianus

[a] In mss. Seguerano dicitur sexta cognitio; in Bob. septima.

Anno 448

[b] al. Aetius

[c] al. tractatus

sanctissimus archiepiscopus dixit: Eant Philadelphius & [a] Cyrillus diacones, & requirant reverendum presbyterum & archimandritam Eutychem circa episcopium, si occurrerit secundum promissionem suam, & vocent eum ad concilium. Et paulo post redeuntes prædicti dixerunt, quæsitum quidem illum per universam ecclesiam, sed non inventum, nec ipsum nec quemquam ipsius. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Et rursus Crispinus & [b] Diogenianus diaconi euntes, requirant eum circa ecclesiam, & ubicumque esse didicerint, & evocent eum. Et cum abiissent & reversi essent, dixerunt, ipsum quidem non repertum, sed didicisse, quod cum maxima multitudine militum & monachorum ac præfectianorum apparitorum esset venturus. Et cum ista dicerentur, & exspectaret sancta synodus, Joannes venerabilis presbyter & defensor dixit: Occurrit reverendus presbyter & archimandrita Eutyches cum magna multitudine militum & monachorum & præfectianorum apparitorum, sublissimæ potestatis præfectorum prætorio, & non aliter eum volunt dimittere, ut ingrediatur in vestrum sanctum concilium, nisi eis promiserimus restituturos ejus personam. Est vero pariter & Magnus [d] mirandissimus Silentiarius, & ipse una cum eo præ foribus cupiens ingredi, utpote directus a piissimo & amante Christum Imperatore nostro. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Ingrediantur. Cumque ingressi fuissent, mirandissimus Magnus Silentiarius dixit: Per vestigia sanctitatis vestræ, si jubetis suscipere responsum domini Imperatoris. Certa enim quædam vobis [e] scripto mandavit, quæ si placet, relegam. Sancta synodus dixit: Relege quæ a piissimo & religiosissimo nostro Imperatore præcepta sunt, fili. Et legit mirificentissimus Magnus Silentiarius ita:

Nos pacem cogitamus sanctarum ecclesiarum & catholicæ fidei, & custodiri volumus rectam & Deo inspirante prædicatam fidem a patribus nostris qui in Nicæa congregati sunt, trecentis decem & octo, & ab his qui Ephesi interfuerunt damnationi Nestorii. Hoc ergo volumus, ne scandalum in prædicta catholica fide immittatur. Et quoniam scimus magnificentissimum Patricium Florentium esse fidelem, & testimoniis probatum in recta fide, volumus ipsum interesse audientiæ [f] synodi, quoniam sermo de fide est.

Adhuc cum hæc legerentur, sancta synodus dixit: Multos annos Imperatori. Magna fides Imperatorum. Custodibus fidei multos annos, orthodoxis Imperatoribus multos annos. Pio & orthodoxo, pio Imperatori, Pontifici Imperatori. Audite sancti patres: Gratias agimus orthodoxis Imperatoribus. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Dominum Florentium fidelem omnes scimus, & testificationibus probatum in catholica fide & volumus eum interesse. Discamus autem & ab Eutyche presbytero, si vult & ipse eum interesse. Eutyches presbyter & archimandrita dixit: Quod vult Deus, & sanctitas vestra, facite: ego me vobis commendo. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Veniat & magnificentissimus patricius Florentius. Dignare ergo, fili Silentiarie, [g] ipsum vocare. Vir laudabilis Magnus silentiarius dixit: Jubete & aliquem clericorum mecum missi, ne forte dubitet, quod vestra sanctitas non miserit. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Si jussisset piissimus Imperator noster nos mittere, misissemus: quoniam vero non jussit, ipse solus perge ad ejus amplitudinem. Et cum venisset magnificentissimus & gloriosissimus Expræfectus & Exconsul & Patricius Florentius, sancta synodus dixit: Stent in medio accusator & accusatus, & legantur ab initio quæ acta sunt de negotio, quod vertitur inter Dei amantissimum episcopum Eusebium, & venerabilem presbyterum & archimandritam Eutychem: ut instructi ex his quæ gesta sunt, [h] congruentem æquitati & sanctis canonibus terminum demus his quæ mota sunt. Et transiens in medium Aëtius dia-

a al. Betillus

b al. Jovinianus

c al. magnificentissimi & gloriosissimi Præfecti prætoriorum.

d al. vir laudabilis, in cod. Bob.

e al. scripta

f al. synodali

g al. fatigate ad eum.

h al. convenientem justitiæ & sanctis regulis.

ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀπελθόντες Φιλάδελφος καὶ Βήριλλος οἱ διάκονοι, ἐπιζητησάτωσαν τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ περὶ τὸ ἐπισκοπεῖον· εἴ γε κατὰ τὰς ἰδίας ὑποσχέσεις ἀπήντησε, καὶ καλέσωσιν αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον. καὶ ἐν τῷ μεταξὺ ἐπανελθόντες οἱ προειρημένοι, ἔφησαν· ἐζητήκαμεν μὲν αὐτὸν διὰ πάσης τῆς ἐκκλησίας, μὴ εὑρηκέναι δὲ μήτε αὐτὸν, μήτε τινὰ τῶν αὐτοῦ. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· καὶ αὖθις Κρισπῖνος καὶ Γαβιανὸς οἱ διάκονοι ἀπελθόντες ζητησάτωσαν αὐτὸν περὶ τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ὅπου ἂν μάθωσιν εἶναι, καὶ καλεσάτωσαν αὐτόν. οἱ δὲ ἀπελθόντες, μετὰ τὸ ὑποστρέψαι, εἶπον, αὐτὸν μὲν μὴ εὑρηκέναι, μεμαθηκέναι δὲ μετὰ πολλῆς βοηθείας στρατιωτῶν, καὶ μοναχῶν, καὶ ἐπαρχικῶν, μέλλειν αὐτὸν παραγίνεσθαι. καὶ τούτων λεγομένων, καὶ ἐκδεχομένης τῆς ἁγίας συνόδου, ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἔκδικος Ἰωάννης εἶπεν· ἀπήντησεν ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης Εὐτυχὴς μετὰ πολλοῦ πλήθους στρατιωτῶν, καὶ μοναχῶν, καὶ ταξεωτῶν τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἐπάρχου τῶν πραιτωρίων· καὶ οὐχ ἑτέρως αὐτὸν βούλονται ἀπολῦσαι, ἵνα εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἁγίαν ὑμῶν σύνοδον, εἰ μὴ ἀντιφωνήσωμεν ἀποκαταστῆσαι αὐτοῦ τὸ πρόσωπον. ἔστι δὲ καὶ Μάγνος ὁ θαυμασιώτατος σιλεντιάριος, καὶ αὐτὸς ἅμα αὐτῷ περὶ τὰς θύρας, βουλόμενος εἰσελθεῖν, ὡς ἀποσταλεὶς παρὰ τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου ἡμῶν βασιλέως. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· εἰσίτωσαν. καὶ μετὰ τὸ εἰσελθεῖν, ὁ θαυμασιώτατος σιλεντιάριος Μάγνος εἶπε· τῷ ἴχνει τῆς ἁγιωσύνης ὑμῶν, εἰ κελεύετε δέξασθαι τὴν ἀπόκρισιν τοῦ δεσπότου. φανερὰ γάρ ὑμῖν ἐγγράφως ἐδήλωσε, καὶ εἰ παρίσταται, ἀναγινώσκω. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· ἀνάγνωθι τὰ παρὰ τοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν βασιλέως προσταχθέντα, τέκνον. καὶ ἀνέγνω ὁ θαυμασιώτατος σιλεντιάριος Μάγνος·

Ὅτι ἡμεῖς τῆς εἰρήνης φροντίζομεν, καὶ τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν, καὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως· καὶ φυλάττεσθαι θέλομεν τὴν ὀρθῶς καὶ θεοπνεύστως ἐκφωνηθεῖσαν πίστιν παρὰ τῶν πατέρων ἡμῶν, τῶν ἐν Νικαίᾳ συναχθέντων τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ, καὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ, τῶν ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Νεστορίου. τοῦτο οὖν θέλομεν, μὴ σκάνδαλον εἰς τὴν προειρημένην ὀρθοδοξίαν βληθῆναι. ἐπειδὴ δὲ οἴδαμεν τὸν μεγαλοπρεπέστατον πατρίκιον Φλωρέντιον ὄντα πιστὸν, καὶ μεμαρτυρημένον ἐπὶ τῇ ὀρθότητι, θέλομεν συνεῖναι αὐτὸν τῇ ἀκροάσει τῆς συνόδου, ἐπειδὴ λόγος περὶ πίστεώς ἐστι.

Ἐν τούτῳ ἀναγινωσκομένων, ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως. μεγάλη ἡ πίστις τῶν βασιλέων· τῶν φυλάκων τῆς πίστεως πολλὰ τὰ ἔτη· τῶν ὀρθοδόξων βασιλέων πολλὰ τὰ ἔτη· τῷ εὐσεβεῖ, τῷ ὀρθοδόξῳ, τῷ εὐσεβεῖ βασιλεῖ, τῷ ἀρχιερεῖ βασιλεῖ. ἀκούετε ἅγιοι πατέρες· εὐχαριστοῦμεν τοῖς ὀρθοδόξοις βασιλεῦσιν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· τὸν κύριον Φλωρέντιον πιστὸν πάντες ἴσμεν, καὶ μεμαρτυρημένον ἐπὶ ὀρθοδοξίᾳ, καὶ βουλόμεθα αὐτὸν παρεῖναι. μάθωμεν δὲ καὶ παρὰ Εὐτυχοῦς τοῦ πρεσβυτέρου, εἰ βούλεται αὐτὸς παρεῖναι. Εὐτυχὴς πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης εἶπεν· ὃ θέλει ὁ Θεὸς, καὶ ἡ ἁγιωσύνη ὑμῶν, ποιήσατε· ἐγὼ ἐμαυτὸν ὑμῖν παρατίθημι. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· ἐλθέτω καὶ ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος Φλωρέντιος. καταξίωσον οὖν τέκνον ὁ σιλεντιάριος καλέσαι αὐτόν. ὁ θαυμασιώτατος σιλεντιάριος Μάγνος εἶπε· καὶ κελεύσατέ τινα μετ' ἐμοῦ συμπεμφθῆναι κληρικὸν, μή πως ἀμφιβάλῃ περὶ τούτου, ὅτι ἡ ἁγιωσύνη ὑμῶν οὐκ ἀπέστειλεν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· εἰ ἐκέλευσεν ὁ εὐσεβέστατος ἡμῶν βασιλεὺς ἡμᾶς πέμψαι, ἐπέμψαμεν ἄν· ἐπειδὴ δὲ οὐκ ἐκέλευσεν, αὐτὸς μόνος ἀπελθὲ πρὸς τὴν αὐτοῦ μεγαλοπρέπειαν. καὶ μετὰ τὸ ἐλθεῖν τὸν μεγαλοπρεπέστατον καὶ ἐνδοξότατον ἀπὸ ἐπάρχων, καὶ ὑπάτων, καὶ πατρίκιον Φλωρέντιον, ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· στήτωσαν εἰς μέσον ὅ, τε κατηγορῶν καὶ ὁ κατηγορούμενος, καὶ ἀναγινωσκέσθω ἄνωθεν ἡ γενομένη πρᾶξις ἐπὶ τῇ κατὰ τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Εὐσέβιον, καὶ τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ ὑποθέσει. ἐφ' ᾧ τε ὁδηγηθέντας ἡμᾶς ἐκ τῶν πεπραγμένων, πέρας δοῦναι τοῖς ἤδη κινηθεῖσι, τῷ τε δικαίῳ καὶ τοῖς ἁγίοις κανόσι συμβαῖνον· καὶ παρελθὼν εἰς μέσον Αέτιος διάκονος

ANNO CHRISTI 451.

ACTIO PRIMA.

διάκονος καὶ νοτάριος, ἀνεγίνωσκε τὴν γενομένην πρᾶξιν τῶν ὑπομνημάτων. καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκειν, φθάσαντος αὐτοῦ εἰς τὸ μέρος τῆς δευτέρας ἐπιστολῆς τοῦ τῆς θείας μνήμης Κυρίλλου, τῆς γραφείσης πρὸς τοὺς θεοφιλεστάτους τῆς ἀνατολῆς ἐπισκόπους, ἐν ᾗ περιέχει τὰ ῥήματα ταῦτα· ὁμολογοῦμεν τοιγαροῦν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν τὸν Χριστὸν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, Θεὸν τέλειον, καὶ ἄνθρωπον τέλειον ἐκ ψυχῆς λογικῆς καὶ σώματος· πρὸ αἰώνων μὲν ἐκ τοῦ πατρὸς γεννηθέντα κατὰ τὴν θεότητα, ἐπ᾽ ἐσχάτων δὲ τῶν ἡμερῶν τὸν αὐτὸν δι᾽ ἡμᾶς, καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, ἐκ Μαρίας τῆς παρθένου κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα· ὁμοούσιον τῷ πατρὶ κατὰ τὴν θεότητα, καὶ ὁμοούσιον ἡμῖν κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα. δύο γὰρ φύσεων ἕνωσις γέγονε. διὸ ἕνα Χριστὸν, ἕνα κύριον ὁμολογοῦμεν. κατὰ ταύτην τὴν τῆς ἀσυγχύτου ἑνώσεως ἔννοιαν ὁμολογοῦμεν τὴν ἁγίαν παρθένον θεοτόκον, διὰ τὸ τὸν Θεὸν λόγον σαρκωθῆναι, καὶ ἐνανθρωπῆσαι, καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς συλλήψεως ἑνῶσαι ἑαυτῷ τὸν ἐξ αὐτῆς ληφθέντα * ναόν. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπεν· οὗτος, τῶν ποδῶν ὑμῶν, ἰδοὺ οὐχ ὁμολογεῖ· οὐδὲ συνέθετό ποτε τούτοις, ἀλλὰ ἐναντία τούτων ἐφρόνησε, καὶ ἐλάλησε πρὸς ἕκαστον τῶν συντυγχανόντων αὐτῷ, καὶ κατήχει. ὁ μεγαλοπρεπέστατος καὶ ἐνδοξότατος ἀπὸ ἐπάρχων, καὶ ὑπάτων, καὶ πατρικίων Φλωρέντιος εἶπεν· εἰ παρίσταται τῇ ὑμετέρᾳ ὁσιότητι, ἐρωτάσθω ὁ πατὴρ Εὐτυχὲς, εἰ γε συντίθεται τούτοις. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπεν. ἔνδον, ἀναγνωσθῇ πᾶσα ἡ πρᾶξις τῶν ὑπομνημάτων. ἀρκεῖ γάρ μοι ἡ πρᾶξις εἰς ἔλεγχον· καὶ γὰρ ἐμοὶ ἐληλεγμένος ἐστίν. οὐδὲ γὰρ ἄρτι ἐὰν συνθῆται, λαβών ποθεν ἔκθεσιν, ἐγὼ πρόκριμα ὀφείλω ὑπομεῖναι. ἐγὼ ἀπέδειξα αὐτὸν καὶ διὰ τῶν καταθέσεων τῶν πρὸς αὐτὸν ἀποσταλέντων παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, καὶ διὰ μαρτύρων ὁσιωτάτων ἐπισκόπων δύναμαι πάλιν τὰ αὐτὰ ἀποδεῖξαι, εἴγε ἀρνήσαιτο. ἔστι γὰρ ὁ κύριος Μελίφθογγος, καὶ ὁ κύριος Ἰοβιανὸς, καὶ ὁ κύριος Ἰουλιανὸς, εἰδότες ἀκριβῶς. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν. οὐδεὶς οὔτε σοι συγχωρεῖ, ἐπίσκοπε Εὐσέβιε, μὴ ἐλέγξαι αὐτὸν, οὔτε τὸν πρεσβύτερον Εὐτυχῆ ἐκ τοῦ παραχρῆμα δέξεταί τις συντιθέμενον, ἐὰν μὴ ἐλεγχθῇ, τί πρότερον ἐφρόνει. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπε· δέδοικα αὐτοῦ τὴν περιδρομήν. ἐγὼ πένης εἰμὶ, ἀκτήμων. ἐξορίαν μοι ἀπειλεῖ. χρήματα ἔχει· ἀναζωγραφεῖ μοι ἤδη τὴν Ὄασιν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· κἂν μυριάκις ταῦτα λέγῃς ἐπιμένων, ἡμεῖς τῆς ἀληθείας οὐδὲν προτιμῶμεν. Εὐσέβιος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐὰν ἁλῶ ἐγὼ συκοφάντης, ἀφαιρεθῶ τῆς ἀξίας. ὁ μεγαλοπρεπέστατος καὶ ἐνδοξότατος ἀπὸ ὑπάτων καὶ πατρίκιος Φλωρέντιος εἶπε· πεῦσις προσενεχθῇ τῷ πρεσβυτέρῳ Εὐτυχεῖ, πῶς πιστεύει, καὶ τί λέγει· καὶ τότε πάλιν ἐρωτάσθω, διὰ τί νῦν ταῦτα λέγων, πρότερον ἄλλως ἐφρόνει. Εὐσέβιος ἐπίσκοπος εἶπε· καθὼς προεῖπον, προκρίματός μοι μὴ γενομένου ἀπὸ τῆς νῦν καταθέσεως, ἐρωτάσθω. ἐγὼ γὰρ ἀπὸ τῶν ἤδη πραχθέντων ὑπομνημάτων ἤλεγξα αὐτὸν μὴ ὀρθῶς φρονοῦντα. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· οὐκ ἔσται σοι πρόκριμα ἀπὸ τοῦ νῦν αὐτὸν καταθέσθαι· ἡ γὰρ ἤδη γενομένη πρᾶξις τὴν ἰδίαν ἰσχὺν ἔχει. Εὐσέβιος ἐπίσκοπος εἶπε· συντίθεται τοῖς ἀναγνωσθεῖσιν ἄρτι τοῖς τοῦ μακαρίου Κυρίλλου, καὶ ὁμολογεῖ δύο φύσεων ἕνωσιν γεγενῆσθαι ἐν ἑνὶ προσώπῳ καὶ μιᾷ ὑποστάσει, ἢ οὔ; ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· ἤκουσας, πρεσβύτερε [b] Εὐτυχῆ, τί ὁ κατήγορός σου λέγει; λέγε τοίνυν. εἰ ἐκ δύο φύσεων ἕνωσιν ὁμολογεῖς. Εὐτυχὲς πρεσβύτερος εἶπε· ναὶ ἐκ δύο φύσεων. Εὐσέβιος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὁμολογεῖς δύο φύσεις, κύριε ὁ ἀρχιμανδρίτης, μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν, καὶ ὁμοούσιον ἡμῖν εἶναι τὸν Χριστὸν λέγεις κατὰ σάρκα, ἢ οὔ;

* Forte, ἄ-[illegible]

[b] Forte, Εὐτυχῆ.

A *conus & notarius, legebat factam cognitionem gestorum. Et cum legeret, pervenit ad partem secundæ epistolæ sanctæ memoriæ Cyrilli scripta ad Dei amantissimos episcopos Orientales, in qua hæc continebantur: Confitemur itaque Dominum nostrum Jesum Christum Filium Dei unigenitum, Deum perfectum & hominem perfectum ex anima rationali & corpore, ante sæcula quidem ex Patre natum secundum divinitatem, in ultimis autem diebus eumdem propter nos & propter nostram salutem de Maria Virgine secundum humanitatem: consubstantialem Patri secundum divinitatem, & consubstantialem nobis secundum humanitatem. Duarum enim naturarum unitio facta est: propter quod unum Christum, unum Dominum confitemur, secundum hunc intellectum inconfusæ* B *unionis. Confitemur sanctam Virginem [a] Dei genitricem, propter incarnationem Dei Verbi & hominis assumptionem, & quia ex ejus conceptione univit sibi templum, quod accepit ex ipsa. Eusebius Dei amantissimus episcopus dixit: Iste, per Vestigia vestra, hoc non confitetur, nec his aliquando consensit, sed contraria illis sensit, & locutus est ad unumquemque ad se venientem, & docuit. Magnificentissimus & gloriosissimus Florentius Exprafectus & Exconsul & Patricius dixit: Si placet vestræ sanctitati, interrogetur papas Eutyches, utrum his consentiat. Eusebius Dei amantissimus episcopus dixit: Patimini ut legatur omnis actio gestorum. Sufficiunt enim mihi prius acta ad eum convincendum: nam mihi jam convictus est. Neque enim si modo consenserit, sumens alicunde documentum, debeo pati præjudicium. Nam ego demonstravi eum & per professiones eorum qui ad eum* C *missi sunt a sancta synodo; & per testes episcopos sanctissimos eadem possum rursus ostendere, si negaverit. Est enim domnus Meliphthongus, & domnus [b] Joannes & domnus Julianus, scientes certissime. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Nemo neque tibi concedit, Eusebi episcope, eum non convincere, neque presbyterum Eutychem continuo suscipiet aliquis consentientem, nisi convincatur quid ante senserit. Eusebius Dei amantissimus episcopus dixit: Metuo ipsius [c] concussionem. Ego pauper sum nihil possidens; minatur mihi exsilium; divitias habet; [d] designat mihi jam nunc Oasim. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Licet millies ista perseveres dicendo, nos tamen nihil præponimus veritati. Eusebius episcopus dixit: Si convictus fuero calumniæ, amittam dignitatem. Magnificentissimus & glorio-* D *sissimus Exprafectus & Patricius Florentius dixit: [e] Interrogatio offeratur Eutychi presbytero, ut exponat quemadmodum credit & dicit: & tunc rursus interrogetur, cur modo ista asserens, ante aliter asserebat. Eusebius episcopus dixit: Sicut prædixi, dum præjudicium mihi non fiat ex ejus repentina consensione, interrogetur. Ego enim ex his quæ ante acta sunt, [f] documentis convici eum non recte sentientem. Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Non erit tibi præjudicium, si modo consenseris; nam quæ ante acta sunt, habent propriam firmitatem. Eusebius episcopus dixit: Consentit istis quæ modo lecta sunt beatæ memoriæ Cyrilli, & confitetur duarum naturarum unitionem factam in una persona & in una subsistentia, an non? Flavianus sanctissimus archiepiscopus dixit: Audisti, presbyter Eutyches, quid accusator tuus dicit? edicito nunc, si ex duabus naturis unitionem confiteris. Eutyches presbyter dixit: Etiam ex duabus naturis. Eusebius episcopus dixit: Confiteris duas naturas, domne archimandrita, post incarnationem, & consubstantialem nobis esse Christum dicis secundum carnem, an non?*

[a] al. theotocon

[b] al. Jovianus, & sic legit in cod. Acarmetensi Rusticus.

[c] al. circumventionem.

[d] al. perpingit mihi jam Oasam, id est, Petram exsilii.

[e] al. Inquisitio

[f] al. moderna professione

Ἐπὶ Διοσκόρου.

E

Ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· ἆρον, καῦσον Εὐσέβιον. οὗτος ζῶν καῇ· οὗτος εἰς δύο γένηται· ὡς ἐμέρισε, μερισθῇ. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἀνεκτὸς ὑμῖν ἐστιν οὗτος ὁ λόγος, μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν δύο φύσεις εἰπεῖν; ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· ἀνάθεμα τῷ λέγοντι. Διόσκορος ἐπί-

Interruptio in Epheso.

EPHESI ACTA.

Sancta synodus dixit: Tolle, incende Eusebium. Iste vivus ardeat, iste in duo fiat. Sicut partitus est, partiatur. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Tolerabilis est vobis iste sermo, post inhumanationem duas naturas dicere? Sancta synodus dixit: Anathema ei qui dixerit.

Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Quoniam voces vestras necessarias habeo & manus, si quis non potest clamare, manum extendat. Sancta synodus dixit: Si quis dicit duo, sit anathema.

A ... σκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἐπειδὴ καὶ τῶν φωνῶν ὑμῶν χρείαν ἔχω, καὶ τῶν χειρῶν, εἴ τις οὐ δύναται βοῆσαι, τὴν χεῖρα ἐκτεινάτω. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· εἴ τις λέγει δύο, ἀνάθεμα.

Interruptio in Chalcedone.

CHALCED. ACTA.

Et cum legerentur, Orientales & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Nullus ista dixit. Dioscorus hæc dixit: ista Ægyptii dixerunt. Ægyptii reverentissimi episcopi dixerunt: Ista tunc diximus, & nunc dicimus. Constantinus devotus a secretis sacri consistorii ex eadem scheda recitavit:

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν. ταῦτα οὐδεὶς εἶπε· ταῦτα Διόσκορος εἶπε· ταῦτα οἱ Αἰγύπτιοι εἶπον· οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι Αἰγύπτιοι εἶπον. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι Αἰγύπτιοι εἶπον· ταῦτα καὶ τότε εἴπομεν, καὶ νῦν λέγομεν. Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κωνσιστωρίου ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χαρτίου ἀνέγνω.

* Quæ in Constantinopoli.

Ἐπὶ Φλαβιανοῦ.

CONSTAN. ACTA.

a *Lectio gestorum supra scriptorum.*

b *al. disserere.*

Eutyches presbyter dixit: Ego non veni [b] *disputare, sed veni suggerere sanctitati vestræ quid sentiam. Scriptum est enim in hac chartula, quid sentiam: jubete eam legi. Sanctissimus archiepiscopus dixit: Ipse lege. Eutyches presbyter dixit: Non possum. Sanctissimus archiepiscopus dixit: Quare? Tu ne exposuisti, an alterius est expositio? Si tua est, lege tu ipse. Eutyches presbyter dixit: Mea quidem est dictatio, quæ dictatio æqualis est expositioni sanctorum patrum. Sanctissimus archiepiscopus dixit: Dic, quorum patrum? Dic per te ipsum; quid opus habes charta?*

B Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· ἐγὼ οὐκ ἦλθον διαλεχθῆναι, ἀλλὰ ἦλθον ποιῆσαι τὴν ὁσιότητα ὑμῶν, ὅπως φρονῶ. γέγραπται γάρ ἐν τῷ χάρτῃ τούτῳ τὸ ὅπως φρονῶ· καὶ κελεύσατε αὐτὸ ἀναγνωσθῆναι. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· αὐτὸς ἀνάγνωθι. Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· οὐ δύναμαι. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· διὰ τί; αὐτὸς ἐξέθου, ἢ ἄλλου ἐστὶν ἡ ἔκθεσις; εἰ σή ἐστιν, ἀνάγνωθι αὐτός. Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· ἐμὴ μέν ἐστιν ἡ ἔκθεσις, ἡ δὲ ὑπαγόρευσις ἴση ἐστὶ τῶν ἁγίων πατέρων. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε, ποίων πατέρων; εἰπὲ δι' ἑαυτοῦ, τί χρείαν ἔχεις χάρτου;

EPHESI ACTA.

Et cum legerentur, Joannes episcopus Hephæsti dixit: Quando quidem abfuit, & in concilium venire minime sperabatur, omnis ei quasi promitti clementia videbatur: quando vero advenit, in omnem tentationem inhumanitatis inducitur.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Ἡφαίστου εἶπεν· ὅτε μὲν ἀπῆν, καὶ οὐκ ἠλπίζετο εἰς τὸ συνέδριον παραγενέσθαι, πᾶσα αὐτῷ φιλανθρωπία κατεπηγγέλλετο τὸ δοκεῖν· ἐπειδὴ * δὲ παραγέγονε, ἐπὶ C πᾶσαν ἀπανθρωπίας εἰς πεῖραν ἄγεται.

* *Forte*, δὲ

CONSTAN. ACTA.

Eutyches presbyter dixit: Sic credo. Adoro Patrem cum Filio, & Filium cum Patre, & Spiritum sanctum una cum Patre & Filio. Confiteor autem factam ejus in carne præsentiam ex carne sanctæ Virginis, & incorporatum eum perfecte propter nostram salutem. Sic confiteor coram Patre & Filio & Spiritu sancto, & vestra sanctitate.

Εὐτυχὴς ὁ πρεσβύτερος εἶπεν, οὕτως πιστεύω. προσκυνῶ τὸν πατέρα μετὰ τοῦ υἱοῦ, καὶ τὸν υἱὸν μετὰ τοῦ πατρὸς, καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ. ὁμολογῶ δὲ τὴν ἔνσαρκον αὐτοῦ παρουσίαν γεγενῆσθαι ἐκ τῆς σαρκὸς τῆς ἁγίας παρθένου, καὶ ἐνανθρωπῆσαι αὐτὸν τελείως διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν. οὕτως ὁμολογῶ ἐπὶ τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, καὶ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης.

Σημείωσαι, ὅτι ἐπὶ ταύτῃ τῇ ἐνθέῳ τῆς ὁμολογίας ἐδέξατο Διόσκορος Εὐτυχῆ ἅμα πάσῃ τῇ συνόδῳ.

EPHESI ACTA.

Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Admittimus hanc vocem. Sancta synodus dixit: Hæc fides patrum. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Quoniam dicit religiositas vestra, hæc est fides patrum, quæ fides? quam quis exposuit? Sancta synodus dixit: Eutyches; nam Eusebius impius est. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Audistis fidem Eutychis archimandritæ: Ecce omnibus vobis manifesta est ejus intentio. (Joannes presbyter & primicerius notariorum reliqua recitavit:)

Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· καταδεχόμεθα ταύτην τὴν φωνήν. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἐπειδὴ λέγει ἡ θεοσέβεια ὑμῶν· αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων· ποία πίστις; ἣν ἐξέθετο τίς; ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν. Εὐτυχὴς, ὁ γὰρ D Εὐσέβιος ἀσεβής ἐστιν. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἠκούσατε τῆς πίστεως Εὐτυχοῦς τοῦ ἀρχιμανδρίτου; ἰδοὺ πᾶσιν ὑμῖν ὁ σκοπὸς αὐτοῦ ἀναφανὴς εὑρέθη.

CONSTAN. ACTA.

Sanctissimus archiepiscopus dixit: Confiteris consubstantialem Patri secundum divinitatem, & consubstantialem matri secundum humanitatem, eumdem ipsum unum Filium Dominum nostrum Jesum Christum? Eutyches presbyter dixit: Ego, quoniam commendavi me sanctitati vestræ, dixi quid sentiam de ipso Patre & Filio & Spiritu sancto: nihil ulterius me interrogetis. Sanctissimus archiepiscopus dixit: Nunc Christum confiteris ex duabus naturis? Eutyches presbyter dixit: Quoniam confiteor Deum meum, Dominum cæli & terræ, hactenus de ejus natura disputare non mihi persuadebam: consubstantialem autem nobis hactenus nunquam me dixisse confiteor. Sanctissimus archiepiscopus dixit: Non dicis consubstantialem Patri secundum divinitatem, & consubstantialem nobis eumdem secundum humanitatem? Eutyches presbyter dixit: Usque ad hodiernum diem non dixi corpus Domini & Dei nostri consubstantiale nobis: sanctam autem Virginem confiteor nobis esse consubstantialem, & quoniam ex ipsa incarnatus est Deus noster. Sanctissimus archiepiscopus dixit: Consubstantialis ergo nobis est Virgo, ex qua incarnatus est Dominator Christus? Eutyches presbyter dixit: Dixi, quia Virgo consubstantialis est nobis. Basilius reverentissimus episcopus dixit: Si mater est nobis consubstantialis, & ipse: quoniam Filius hominis vocatus est. Si ergo mater ejus consubstantialis est nobis, & ipse secundum carnem

Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· ὁμολογεῖς ὁμοούσιον τῷ πατρὶ κατὰ τὴν θεότητα, καὶ ὁμοούσιον τῇ μητρὶ κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα τὸν αὐτὸν ἕνα υἱὸν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν; Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· ἐγὼ ἐπειδὴ παρέθηκα ἐμαυτὸν τῇ ἁγιωσύνῃ ὑμῶν, εἶπον ὅπως φρονῶ περὶ αὐτοῦ τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· τί ποτε ἄλλο μηκέτι με ἐξέταζε. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· νῦν ὁμολογεῖς ἐκ δύο φύσεων; Εὐτυχὴς ὁ πρεσβύτερος εἶπεν· ἐπειδὴ ὁμολογῶ Θεόν μου καὶ κύριον οὐρανοῦ καὶ γῆς, ἕως σήμερον φυσιολογεῖν ἐμαυτῷ οὐκ ἐπιτρέπω· ὁμοούσιον δὲ ἡμῖν E ἕως νῦν οὐκ εἶπον αὐτὸν, ὁμολογῶ. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· οὐ λέγεις ὁμοούσιον τῷ πατρὶ κατὰ τὴν θεότητα, καὶ ὁμοούσιον ἡμῖν τὸν αὐτὸν κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα; Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· ἕως σήμερον οὐκ εἶπον τὸ σῶμα τοῦ κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν ὁμοούσιον ἡμῖν· τὴν δὲ ἁγίαν παρθένον ὁμολογῶ εἶναι ἡμῖν ὁμοούσιον, καὶ ὅτι ἐξ αὐτῆς ἐσαρκώθη ὁ Θεὸς ἡμῶν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· ὁμοούσιος οὖν ἡμῖν ἐστιν ἡ παρθένος, ἐξ ἧς ἐσαρκώθη ὁ δεσπότης Χριστός; Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· εἶπον, ὅτι ἡ παρθένος ὁμοούσιος ἡμῖν ἐστιν. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Βασίλειος εἶπεν· εἰ ἡ μήτηρ ἐστὶν ὁμοούσιος, καὶ αὐτός· υἱὸς γὰρ ἀνθρώπου ἐκλήθη. εἰ οὖν ἡ μήτηρ ἐστὶν ὁμοούσιος ἡμῖν, καὶ αὐτὸς κατὰ σάρκα

ANNO CHRISTI 451.

ACTIO PRIMA.

ὁμοούσιος ἡμῖν ἐστιν. Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· ἐπειδὴ νῦν λέγετε, πάντα στοιχῶ. ὁ μεγαλοπρεπέστατος καὶ ἐνδοξότατος ἀπὸ ἐπάρχων καὶ ἀπὸ ὑπάτων καὶ πατρικίων Φλωρέντιος εἶπε· τῆς μητρὸς ὁμοουσίου ἡμῖν οὔσης, πάντως καὶ ὁ υἱὸς ὁμοούσιος ἡμῖν ἐστιν. Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· ἕως σήμερον οὐκ εἶπον· ἐπειδὴ γὰρ σῶμα Θεοῦ αὐτὸ ὁμολογῶ, προσέχεις; οὐκ εἶπον σῶμα ἀνθρώπου τὸ τοῦ Θεοῦ σῶμα, ἀνθρώπινον δὲ τὸ σῶμα· καὶ ὅτι ἐκ τῆς παρθένου ἐσαρκώθη ὁ κύριος. εἰ δὲ δεῖ εἰπεῖν ἐκ τῆς παρθένου καὶ ὁμοούσιον ἡμῖν, καὶ τοῦτο λέγω, κύριε· πλὴν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ μονογενῆ, κύριον οὐρανοῦ καὶ γῆς, συνδεσπόζοντα καὶ συμβασιλεύοντα τῷ πατρί, μεθ' οὗ καὶ συγκαθέζεται καὶ συνδοξάζεται. οὔτε γὰρ λέγω τὸ ὁμοούσιον, ἀρνούμενος [a] τὸ εἶναι αὐτὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ. πρότερον μὲν οὐκ ἔλεγον· λέγω δέ σοι, ὅτι νομίζω ἐν ταῖς ἀρχαῖς οὐκ ἔλεγον· νῦν δὲ ἐπειδὴ ἡ ὁσιότης ὑμῶν εἶπε, τοῦτο λέγω. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· οὐκοῦν κατὰ ἀνάγκην, οὐ κατὰ γνώμην τὴν ἀληθῆ πίστιν ὁμολογεῖς; Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· ἄρτι κύριε οὕτως [b] ἔχω. ἕως τῆς ὥρας ταύτης ἐφοβούμην εἰπεῖν· [c] ἐπειδὴ δὲ οἶδα τὸν κύριον Θεὸν ἡμῶν, καὶ φυσιολογεῖν ἐμαυτῷ οὐκ ἐπέτρεπον· ἐπειδὴ δὲ ἡ ὁσιότης ὑμῶν ἐπιτρέπει καὶ διδάσκει, λέγω. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· οὐχ ἡμεῖς καινοτομοῦμεν, ἀλλ' οἱ πατέρες ἐξέθεντο· καὶ καθὼς ἡ ἐκτεθεῖσα πίστις παρ' αὐτῶν ἔχει, οὕτως πιστεύοντες, τούτοις ἐμμένειν ἅπαντας βουλόμεθα, καὶ μηδένα καινοτομεῖν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος καὶ ἐνδοξότατος πατρίκιος Φλωρέντιος εἶπεν· ὁμοούσιον καὶ ἐκ δύο φύσεων μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν τὸν κύριον ἡμῶν τὸν ἐκ τῆς παρθένου λέγεις, ἢ οὔ; Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· ὁμολογῶ ἐκ δύο φύσεων γεγενῆσθαι τὸν κύριον ἡμῶν πρὸ τῆς ἑνώσεως· μετὰ δὲ τὴν ἕνωσιν, μίαν φύσιν ὁμολογῶ.

[a] Forte, τὸ

[b] al. ἔχε

[c] Forte, ἐπειδὴ οἶδα

A *consubstantialis est nobis. Eutyches presbyter dixit: Quoniam modo dicitis, omnibus consentio. Magnificentissimus atque gloriosissimus Exprafectus & Exconsul Florentius Patricius dixit: Cum mater nobis consubstantialis sit, sine dubio & Filius consubstantialis est nobis. Eutyches presbyter dixit: Hactenus non dixi. Quoniam ipsum corpus Dei confiteor, anima ivertis? Non dixi corpus hominis corpus Dei; humanum autem corpus est, quoniam ex ipsa Virgine incarnatus est Dominus. Si autem oportet ut dicatur ex Virgine, & consubstantiale nobis; & hoc dico, domne: tamen Filium Dei unigenitum Dominum cali & terra, condominantem & conregnantem Patri, cui consides & collaudatur. Neque enim dico consubstantialem, negans quod ipse sit Filius Dei. Ante quidem non dicebam: dico quidem modo tibi: quod puto, in* B *exordio non dixi: nunc autem, quia vestra sanctitas hoc dicit, dico. Sanctissimus archiepiscopus dixit: Ergo per necessitatem, non per voluntatem, veram fidem confiteris? Eutyches presbyter dixit: Nunc domne, [a] ita me habeo. Usque ad hanc horam metuebam dicere: [b] quoniam vero scio Dominum nostrum Deum, & de ejus natura disputare mihi non [c] persuadebam: quoniam autem vestra sanctitas permittit & docet, dico. Sanctissimus archiepiscopus dixit: Non nos novitatem inducimus, sed patres nostri exposuerunt: & sicut exposita ab eis fides habet, sic credentes, in his perseverare omnes volumus, & nullum aliquid innovare. Magnificentissimus & gloriosissimus Florentius Patricius dixit: Consubstantialem & ex duabus naturis post incarnationem Dominum nostrum, qui ex Virgine est, dicis, an non? Eutyches presbyter dixit: Confiteor ex duabus naturis fuisse Dominum nostrum ante adunationem; post adunationem vero unam naturam confiteor.*

[a] al. ita habe.

[b] al. quoniam scio

[c] al. permittebam:

Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· συντιθέμεθα τούτοις καὶ ἡμεῖς πάντες. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· συντιθέμεθα.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, οἱ ἀνατολικοὶ καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ταῦτα οὐδεὶς εἶπε· ταῦτα οἱ Αἰγύπτιοι εἶπον· ταῦτα τοῦ Φαραώ εἰσιν. ἀνάθεμα τοῖς εἰποῦσι ταῦτα· Διοσκόρου εἰσὶ ταῦτα· τοῦ φονέως εἰσί. μετὰ ταῦτα τί ζητοῦμεν; τὰς φωνὰς ἡμῶν τῷ βασιλεῖ· πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως· πολλὰ τὰ ἔτη τῆς Αὐγούστας· πολλὰ τὰ ἔτη τῆς συγκλήτου. Εὐστάθιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βηρυτοῦ εἶπεν· καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως, καὶ ὁ σκοπὸς τῆς εὐσεβεστάτης Αὐγούστης, καὶ ὁ σκοπὸς ὁ ὑμέτερος ἑνῶσαι βούλεται τὰς ἐκκλησίας· ἵνα τοίνυν μή, μετὰ τὸ ἐξελθεῖν ἐντεῦθεν ἡμᾶς, ἄρξωνταί τινες λέγειν ὅτι ἐδογματίσθη δύο φύσεις λέγειν μετὰ τὴν ἕνωσιν μεμερισμένας. καὶ ὡς ἔλεγε, Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σελευκείας εἶπε· γνωρίζομεν τὰς δύο φύσεις, οὐ διαιροῦμεν· οὔτε διῃρημένας, οὔτε συγκεχυμένας λέγομεν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπε· διέξιθι τὰ λοιπά. Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χαρτίου ἀνέγνω.

Σημείωσαι, ὅτι καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ ὁμολογίᾳ δέχεται Διόσκορος Εὐτυχέα καὶ ἐπαινεῖ, ἅμα πάσῃ τῇ συνόδῳ.

C *Dioscorus episcopus Alexandria dixit: Consentimus his & nos omnes. Sancta synodus dixit: Consentimus.*

EPHESI ACTA.

Et cum legerentur, Orientales & qui cum ipsis reverentissimi episcopi dixerunt: Ista nemo dixit. Anathema ei qui dixit ista. Homicida dixit: Ægyptii dixerunt hæc. Ista Pharaonis sunt: anathema qui ista dixerunt. Hæc Dioscori sunt: hæc homicidæ sunt. Post hæc quid quærimus? Voces nostras Imperatori: multos annos Augustæ, multos annos Senatui. Eustathius reverentissimus episcopus Beryti dixit: Et intentio piissimi Imperatoris, & intentio piissimæ Augustæ, & intentio vestra vult unire ecclesias. Ergo ne, postquam hinc fuerimus egressi, incipiant aliqui di- D cere, quoniam docuerunt duas naturas dicere post adunationem divisas. Et cum hæc diceret, Basilius reverentissimus civitatis Seleuciæ Isauriæ dixit: Cognoscimus duas naturas, non dividimus: neque divisas, neque confusas dicimus. Gloriosissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: Percurre reliqua. Constantinus devotissimus a secretis sacri consistorii recitavit ex eadem scheda.

CHALCED. ACTA.

Ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· δεῖ σε σαφῶς ὁμολογῆσαι, καὶ ἀναθεματίσαι πᾶν τὸ ἐναντίον τῶν νῦν ἀναγνωσθέντων δογμάτων. Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· εἶπον τῇ ὁσιότητι ὑμῶν, ὅτι πρὸ τούτου οὐκ ἔλεγον· νῦν δὲ ἐπειδὴ τοῦτο διδάσκει ἡ ὁσιότης ὑμῶν, λέγω, καὶ ἀκολουθῶ τοῖς πατράσιν· οὔτε δὲ ἐν ταῖς γραφαῖς εὗρον σαφῶς τοῦτο, οὔτε οἱ πατέρες εἶπον πάντες. ἐὰν δὲ ἀναθεματίσω, οὐαί μοί ἐστιν, ὅτι τοὺς πατέρας μου ἀναθεματίζω. καὶ ἀναστᾶσα ἡ ἁγία σύνοδος, ἐπεβόα λέγουσα· ἀνάθεμα αὐτῷ. καὶ μετὰ ταῦτα ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· λεγέτω ἡ ἁγία σύνοδος, τίνος ἐστὶν ἄξιος ὁ παρών, μήτε ὁμολογῶν σαφῶς τὴν ὀρθὴν πίστιν, μήτε συνθέσθαι τῷ φρονήματι τῆς παρούσης ἁγίας συνόδου βουλόμενος, ἀλλ' ἐπιμένων τῇ διεστραμμένῃ καὶ πονηρᾷ αὐτοῦ κακονοίᾳ. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Ἀμασείας Σέλευκος εἶπεν· ἄξιος μέν ἐστιν οὗτος καθαιρέσεως· ἐν δὲ τῇ φιλανθρωπίᾳ μόνον τῇ ὑμετέρᾳ κεῖται ἀξιώσεως. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· εἰ μὲν ὁμολογήσας τὸ οἰκεῖον πλάσμα, ἐπιδη

Sancta synodus dixit: Oportet te clare confiteri, & anathematizare omne dogma, quod contrarium est his qua modo lecta sunt. Eutyches presbyter dixit: Dixi sanctitati vestra, quoniam ante hoc non dicebam: nunc autem, quoniam hoc docet sanctitas vestra, dico & se- E *quor patres. Neque autem in scripturis inveni manifeste hoc explanatum, neque omnes patres dixerunt. Si vero anathematizavero, va mihi est, quod patres meos anathematizo. Exsurgens sancta synodus clamavit dicens: Anathema ipsi. Et post hac sanctissimus archiepiscopus dixit: Dicat sancta synodus, quod quid meretur iste prasens, neque aperte confitens rectam fidem, neque consentire volens his qua hac sancta synodus sentit, sed in sua perversa & iniqua malignitate persistens. Seleucus Dei amantissimus episcopus Amasia dixit: Dignus est quidem damnatione iste; in vestra tamen sanctitatis humanitate solum consistit. Sanctissimus archiepiscopus dixit: Si quidem confitens proprium peccatum persuaderetur*

CONSTAN. ACTA.

anathematizare propriam doctrinam, & consentire nobis A *sequentibus traditiones sanctorum patrum, merito dignus esses venia. Sed quoniam permanet in sua* [a] *malignitate, subjacebit* [b] *vindictis canonum. Eutyches presbyter dixit: Dico quidem ista, quoniam & vos nunc jussistis, non autem anathematizo. Quod enim dico, in veritate dico. Magnificentissimus & gloriosissimus Florentius Patricius dixit: Duas naturas dicis, & consubstantialem nobis esse? Eutyches presbyter dixit: Ego legi scripta beati Cyrilli & sanctorum patrum, & sancti Athanasii, quoniam ex duabus quidem naturis dixerunt ante adunationem, post adunationem autem & incarnationem, non jam duas naturas, sed unam naturam dixerunt.* B *Magnificentissimus & gloriosissimus Exprafectus & Exconsul Florentius Patricius dixit: Confiteris duas naturas post adunationem? Dic. Si non dixeris, damnaberis. Eutyches presbyter dixit: Legi jubete sancti Athanasii scripta, ut advertatis quoniam nihil tale dicit. Basilius Dei amantissimus episcopus dixit: Si non duas naturas post adunationem dixeris, commixtionem & confusionem dicis.*

a al. iniquitate

b al. vindictæ canonicæ

EPHESI ACTA.

Et exsurgens Basilius reverentissimus episcopus Seleuciæ Isauriæ, dixit: Hanc vocem quam dicunt me dixisse, ego non dixi his verbis, neque scio ista me dixisse. Dicente vero monacho: Ex duabus naturis dico Dominum Jesum Christum, post adunationem vero unam naturam; & C *non addente, incarnatam & inhumanatam, scio hæc me dixisse: Quia si dixeris, ex duabus naturis, post adunationem vero unam, & non addideris incarnatam & inhumanatam, putaberis confusionem dicere & commixtionem. Si autem addideris incarnatam & inhumanatam, eadem cum patribus nostris dicis: quia manifeste secundum expositionem patrum, aliud quidem est divinitas ejus, id est, unius Domini Jesu Christi: & aliud caro ejus, quæ ex matre est. Juvenalis episcopus Hierosolymorum dixit: Hæc ergo vox adulterata est? Basilius episcopus Seleuciæ Isauriæ dixit: Non sum memor, neque scio dixisse.*

CONSTAN. ACTA.

Magnificentissimus & gloriosissimus Florentius dixit: Qui non dicit, ex duabus naturis, & duas naturas, D *non credit recte. Exsurgens universa sancta synodus exclamavit: Quæ ex necessitate est, fides non est. Multi anni Imperatorum, multi anni. Fides nostra semper vincit. Non consentit; quid illi persuades? Sanctissimus archiepiscopus dixit: Per omnia Eutyches quondam presbyter & archimandrita & ex his qua antea acta sunt, & nunc propriis ejus confessionibus, Valentini & Apollinaris perversitate repertus est ægrotare; & eorum blasphemias incommutabiliter sequi; qui nec nostram reverens persuasionem atque doctrinam, rectis voluit consentire dogmatibus. Unde lacrymantes & gementes perfectam ejus perditionem, decrevimus per Dominum nostrum Jesum Christum ab eo blasphematum, extraneum eum esse ab omni officio sacerdotali, & a nostra communione, & primatu monasterii; scientibus hoc omnibus qui postea colloquentur ei, & ad eum convenerint, quoniam rei* E *erunt & ipsi pœnæ excommunicationis,* [c] *ut qui non declinaverint confabulationes ejus.*

Depositio Eutychis.

c al. sicut non recedentes ab ejus confessione; al. et, elocutione.

Flavianus episcopus Constantinopolis [d] *Romæ, definiens subscripsi.*

d In Græc. novæ Romæ.

Saturninus episcopus Marcianopolis, definiens subscripsi.

Basilius episcopus Seleuciæ Isauriæ, definiens subscripsi.

Seleucus Dei gratia episcopus Amasiæ Heleuoponti, definiens subscripsi.

Eulalius episcopus Chalcedonensis, definiens subscripsi.

Timotheus episcopus *, *definiens subscripsi.*

Dorotheus episcopus misericordia Dei Neocæsareæ, recognoscens consensi & subscripsi.

Æthericus episcopus Smyrnæ, definivi: si quis aliud sapit de fide, præter ea quæ in Nicæa ab omni sancta synodo definita sunt, anathema sit.

ἀναθεματίσαι τὸ ἴδιον δόγμα, καὶ συνθέσθαι ἡμῖν ἑπομένοις ταῖς ἐκθέσεσι τῶν ἁγίων πατέρων, εἰκότως ἠξιοῦτο συγγνώμης. ἐπειδὴ δὲ ἐπιμένει τῇ ἑαυτοῦ παρανομίᾳ, ὑποπεσεῖται ταῖς τῶν κανόνων ἐπιτιμίαις. Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπε· λέγω μὲν ταῦτα, ἐπειδὴ καὶ ὑμεῖς νῦν ἐκελεύσατε· οὐκ ἀναθεματίζω δέ. ὃ γὰρ λέγω, μετὰ ἀληθείας λέγω. ὁ μεγαλοπρεπέστατος καὶ ἐνδοξότατος ἀπὸ ἐπάρχων καὶ ὑπάτων καὶ πατρικίων Φλωρέντιος εἶπε· δύο φύσεις λέγεις, καὶ ὁμοούσιον ἡμῖν; εἰπέ. Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· ἐγὼ ἀνέγνων τοῦ μακαρίου Κυρίλλου, καὶ τῶν ἁγίων πατέρων, καὶ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, ὅτι ἐκ δύο μὲν φύσεων εἶπον πρὸ τῆς ἑνώσεως· μετὰ δὲ τὴν ἕνωσιν, καὶ τὴν σάρκωσιν, οὐκέτι δύο φύσεις εἶπον, ἀλλὰ μίαν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος καὶ ἐνδοξότατος ἀπὸ ἐπάρχων καὶ ὑπάτων καὶ πατρικίων Φλωρέντιος εἶπεν· ὁμολογεῖς δύο φύσεις μετὰ τὴν ἕνωσιν; εἰπέ. Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· ἀναγνωσθῆναι κελεύσατε τὰ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, ἵνα γνῶτε, ὅτι οὐδὲν τοιοῦτον λέγει. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Βασίλειος εἶπεν. ἐὰν μὴ δύο φύσεις μετὰ τὴν ἕνωσιν εἴπῃς, σύγκρασιν λέγεις, καὶ σύγχυσιν.

Καὶ ἀναστὰς ὁ αὐτὸς Βασίλειος ἐπίσκοπος [a] Ἰσαυρίας εἶπε· ταύτην τὴν λέξιν ἥν λέγουσί με εἰρηκέναι φωνὴν, ἐγὼ ἐκ εἶπον αὐταῖς λέξεσιν· ἐκ οἶδα ταῦτα εἰρηκώς. εἰρηκότος δὲ τοῦ μονάζοντος· ἐκ δύο φύσεων λέγω τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, μετὰ δὲ τὴν ἕνωσιν μίαν φύσιν· καὶ μὴ προσθέντος, σεσαρκωμένην καὶ ἐνανθρωπήσασαν, ταῦτα οἶδα εἰρηκώς· ὅτι ἐὰν εἴπῃς ἐκ δύο φύσεων, μετὰ δὲ τὴν ἕνωσιν εἴπῃς μίαν, καὶ ἐὰν μὴ προσθῇς, σεσαρκωμένην καὶ ἐνανθρωπήσασαν, ὑπονοῇ σύγχυσιν λέγειν, καὶ σύγκρασιν· ἐὰν δὲ προσθῇς, σεσαρκωμένην καὶ ἐνανθρωπήσασαν, τὰ αὐτὰ τοῖς πατράσιν ἡμῶν λέγεις. δῆλον γὰρ [b] μετὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν πατέρων, ὅτι ἄλλο μέν τι ἐστιν ἡ θεότης αὐτοῦ, τουτέστι, τοῦ ἑνὸς κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἄλλο τι ἡ σὰρξ αὐτοῦ ἡ ἐκ μητρός. Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν· αὕτη οὖν ἡ φωνὴ παραπεποίηται; Βασίλειος ἐπίσκοπος Ἰσαυρίας εἶπεν· οὐ μέμνημαι, οὐδὲ οἶδα εἰρηκώς.

a Forte, Σελευκείας

b al. lege, κατά.

Ὁ μεγαλοπρεπέστατος καὶ ἐνδοξότατος Φλωρέντιος εἶπεν· ὁ μὴ λέγων ἐκ δύο φύσεων, καὶ δύο φύσεις, οὐ πιστεύει ὀρθῶς. καὶ ἀναστᾶσα ἡ ἁγία σύνοδος ἅπασα ἐβόα· μετὰ ἀνάγκης ἐκ ἔστι πίστις. πολλὰ τὰ ἔτη τῶν βασιλέων, πολλὰ τὰ ἔτη. ἡ πίστις ἡμῶν ἀεὶ νικᾷ. οὐ συντίθεται, τί αὐτὸν πείθεις; ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· Διὰ πάντων πεφώραται Εὐτυχὴς ὁ πάλαι πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης, ἔκ τε τῶν ἤδη πεπραγμένων, καὶ τῶν ἰδίων αὐτοῦ νῦν καταθέσεων, τὴν Οὐαλεντίνου καὶ Ἀπολιναρίου κακοδοξίαν νοσῶν, καὶ ταῖς ἐκείνων δυσφημίαις ἀμεταθέτως ἀκολουθῶν· ὅς γε οὐδὲ τὴν ἡμετέραν αἰδεσθεὶς παραίνεσίν τε καὶ διδασκαλίαν, συνθέσθαι τοῖς ὀρθοῖς δόγμασι κατεδέξατο. ὅθεν ἐπιδακρύσαντες, καὶ στενάξαντες ἐπὶ τῇ παντελεῖ ἀπωλείᾳ αὐτοῦ, ὡρίσαμεν διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ βλασφημηθέντος, ἀλλότριον αὐτὸν εἶναι παντὸς ἱερατικοῦ τάγματος, καὶ τῆς πρὸς ἡμᾶς κοινωνίας, καὶ τῆς προστασίας μοναστηρίου· εἰδότων ἐκείνων πάντων τῶν μετὰ ταῦτα διαλεγομένων αὐτῷ, ἢ συντυγχανόντων, ὡς ὑπεύθυνοι ἔσονται καὶ αὐτοὶ τῷ τῆς ἀκοινωνησίας ἐπιτιμίῳ, ὡς μὴ ἀποσχόντες τῆς πρὸς αὐτὸν ὁμιλίας.

Εὐτυχοῦς καθαίρεσις.

Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Σατουρνῖνος ἐπίσκοπος Μαρκιανουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Βασίλειος ἐπίσκοπος Σελευκείας Ἰσαυρίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Σέλευκος χάριτι Χριστοῦ ἐπίσκοπος Ἀμασείας τοῦ Ἑλενοπόντου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐλάλιος ἐπίσκοπος Καλχηδόνος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Τιμόθεος ἐπίσκοπος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Δωρόθεος ἐπίσκοπος ἐλέει Θεοῦ Νεοκαισαρείας, ἀναγνοὺς καὶ συναινέσας ὑπέγραψα.

Αἰθέριχος ἐπίσκοπος Σμύρνης ὥρισα· εἴ τις ἄλλο φρονεῖ ἔνεκεν τῆς πίστεως ἔξωθεν τῶν ὁρισθέντων παρὰ πάσης τῆς ἁγίας συνόδου τῆς κατὰ Νίκαιαν, ἀνάθεμα ἔστω.

ANNO CHRISTI 451.

Καλλίνικος ἐπίσκοπος Ἀπαμείας τῆς Βιθυνίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κεκρόπιος ἐλέει Θεοῦ ἐπίσκοπος Σεβαστοπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μελίφθογγος ἐλέει Θεοῦ ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Ἡλιούπολιν ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Λογγῖνος ἐλέει Θεοῦ ἐπίσκοπος Χεῤῥονήσου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Τρύφων ἐπίσκοπος τῆς Χίου πόλεως τῶν νήσων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, ὁρίσας ὑπέγραψα χειρὶ ἐμῇ.

Παῦλος ἐπίσκοπος τῆς Ἀπολλωνιατῶν πόλεως ἁγίας ἐκκλησίας, ὁρίσας ὑπέγραψα. ὁ ἑαυτὸν δείρας, οὐδεὶς αὐτοῦ φείδεται.

Σάββας ἐπίσκοπος Πάλτου, ὁρίσας ὑπέγραψα χειρὶ ἐμῇ.

Ἰοβῖνος ἐπίσκοπος Δεβέλτου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰουλιανὸς ἐλάχιστος ἐπίσκοπος τῆς Κῶ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Σαβινιανὸς ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Τερμησὸν, καὶ Εὐδοκιάδα, καὶ Ἰοβίαν, ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

[a] Εὐτύχιος ἐλέει Θεοῦ ἐπίσκοπος τῆς ἁγίας ἐκκλησίας Δοκιμίου Φρυγίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

[a] Forte, Εὐστόχιος.

Πιόνιος ἐλάχιστος ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Τρωάδα ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κοσσίνιος ἐλάχιστος ἐπίσκοπος πόλεως Ἱεροκαισαρείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐλάχιστος ἐπίσκοπος πόλεως Ὑρκανῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Διαφερέντιος ἐπίσκοπος πόλεως Ὄλβης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰουλιανὸς ἐπίσκοπος πόλεως [b] Μουστήνης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

[b] Forte, Μοστηνῆς.

Ῥωμανὸς ἐπίσκοπος Εὐδοξιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα, ὁρίσας διὰ τοῦ πρεσβυτέρου Βασιλίσκου.

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

Θωμᾶς ὁ ἐλάχιστος ἐπίσκοπος Οὐαλεντινιανουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Αὐρήλιος ἐπίσκοπος τῆς Ὀπιτανῶν, ὑπέγραψα.

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

Τιμόθεος ἐπίσκοπος Πριμουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Γενέθλιος ἐπίσκοπος Ἀργείων ὑπέγραψα.

Ἀνδρέας πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς, διὰ τοῦ πρεσβυτέρου Τιμοθέου.

Φαῦστος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς τοῦ πάλαι πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου.

Μαρτῖνος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ μακαρίου [c] Δίου, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς τοῦ πάλαι πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου, διὰ τοῦ ἀδελφοῦ Φιλίππου.

[c] Forte, Διονυσίου.

Μανουήλιος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς.

Πέτρος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ μακαρίου Θαλασσίου, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς τοῦ πάλαι πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου, διὰ Θεοδώρου μοναχοῦ.

Ἰὼβ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς διὰ τοῦ διακόνου μου Ἀνδρέου.

Ἀντίοχος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ μακαρίου Θεοτέκνου, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς.

Ἀβραάμιος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς.

Θεόδωρος μονάζων καὶ ἀρχιμανδρίτης, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς.

Θεόδωρος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης τῶν Αἰγυπτίων, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς.

Πιέντιος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης τοῦ μαρτυρίου τῶν νηπίων, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς.

Φλαυιανὸς ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ ἁγίου Ἑρμαίου, ὑπέγραψα καθαιρέσει Εὐτυχοῦς.

Εὐσέβιος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς Ἡλία, ὑπέ-

A *Callinicus episcopus Apamea, qua est in Bithynia, definiens subscripsi.*

ACTIO PRIMA.

Cecropius misericordia Dei episcopus Sebastopolit, definiens subscripsi.

Meliphthongus misericordia Dei episcopus sancta Dei ecclesia qua est [a] Juliopolit, definiens subscripsi.

[a] Heliopolit. Divion.

Longinus misericordia Dei episcopus [b] Cherjonensis, definiens subscripsi.

[b] al. Chersonensi

Tryphon episcopus Chii civitatis insula sancta Dei ecclesia, definiens subscripsi manu mea.

Paulus episcopus Apolloniada civitatis sancta ecclesia, definiens subscripsi. Qui seipsum [c] percutis, nullus illi parcie.

[c] cædit, Divion.

Sabbas episcopus Palti prima Syria, definient subscripsi manu mea.

B *Jovinus episcopus Develti, definiens subscripsi.*

Julianus minimus episcopus Coensis, definiens subscripsi.

Sabinianus episcopus Termissi, & Eudociadis, & Jovia sancta Dei ecclesia, definient subscripsi.

[d] *Eustochius misericordia Dei episcopus sancta Dei ecclesia Doeimii Phrygia, definiens subscripsi.*

[d] Euticius, Divion.

Pionius minimus episcopus Troadis sancta Dei ecclesia, definiens subscripsi.

Cossinius minimus episcopus Hierocasarea, definiens subscripsi.

Joannes minimus episcopus Hyrcanorum civitatis, definiens subscripsi.

Diaferentius episcopus civitatis [e] Olba, definiens subscripsi.

[e] Olvis, Divion.

C *Julianus episcopus civitatis Mostena, definiens subscripsi.*

Romanus episcopus Eudoxiopolis, definiens subscripsi [f] per presbyterum Basiliscum.

[f] In mss. Bib. sive Divion. hoc tribuitur Eudoxio.

Eudoxius episcopus civitatis Bosphori, judicans & definiens subscripsi.

Thomas [g] minimus episcopus Valentinianopolis, definiens subscripsi.

[g] humilis, Divion.

Aurelius episcopus Opitana civitatis subscripsi.

Secundinus episcopus Nosalenensis, his gestis subscripsi.

Januarius episcopus civitatis Macriana subscripsi.

Timotheus episcopus [h] Primopolis definiens subscripsi.

[h] al. Primopolitanæ civitatis,

Genethlius episcopus [i] Argos, definiens subscripsi.

[i] Argis, Divion. al. Argivus.

Andreas presbyter & archimandrita, subscripsi in depositione Eutychis per presbyterum Timotheum.

D *Faustus presbyter & archimandrita, subscripsi in depositione Eutychis quondam presbyteri & archimandrita.*

Martinus presbyter & archimandrita monasterii beati Dionysii, subscripsi in depositione Eutychis quondam presbyteri & archimandrita, per fratrem Philippum.

Manuhel presbyter & archimandrita, subscripsi in depositione Eutychis.

Petrus presbyter & archimandrita monasterii beati Thalassii, subscripsi in damnatione Eutychis quondam presbyteri & archimandrita per Theodorum monachum.

Job presbyter & archimandrita subscripsi in depositione Eutychis per diaconum meum Andream.

E *Antiochus presbyter & archimandrita monasterii beati Theotecni, subscripsi in depositione Eutychis.*

Abraamius presbyter & archimandrita subscripsi in depositione Eutychis.

Theodorus monachus & archimandrita subscripsi in depositione Eutychis.

Theodorus presbyter & archimandrita monasterii Ægyptiorum, subscripsi in depositione Eutychis.

Pientius presbyter & archimandrita basilica parvulorum, subscripsi in depositione Eutychis.

Flavianus presbyter & archimandrita monasterii sancti [k] Hermilli, subscripsi in depositione Eutychis.

Eusebius presbyter & archimandrita monasterii Helia,

[k] In Græco, Hermæi.

ACTIO PRIMA.

subscripsi in depositione Eutychis.

Eusebius presbyter & archimandrita monasterii sancti Eulogii, subscripsi per Theodulum diaconum meum in depositione Eutychis.

Tryphon archimandrita subscripsi in depositione Eutychis.

Jacobus diaconus & archimandrita Syrorum, subscripsi per [a] *Zoticum monachum meum in depositione Eutychis.*

Elpidius presbyter & archimandrita subscripsi in depositione Eutychis.

Paulus presbyter & archimandrita Ætherii, subscripsi in depositione Eutychis.

Carosus presbyter & archimandrita, subscripsi in depositione Eutychis.

Asterius presbyter & archimandrita monasterii [b] *beati Laurentii, subscripsi in depositione Eutychis.*

Callinicus monachus & archimandrita monasterii Theodoti, in Eutychis depositione subscripsi.

Germanus presbyter & archimandrita subscripsi in depositione Eutychis per Glycerium diaconum.

Marcellus exiguus presbyter & archimandrita, subscripsi in depositione Eutychis manu mea. [c]

Omnes quinquaginta tres subscripserunt.

Cumque lecta fuissent, Eutyches archimandrita dixit: Certa ex gestis quæ lecta sunt, adulterata sunt: & sunt quæ in hoc negotio acta sunt, & peto ea recenseri. Juvenalis episcopus Hierosolymorum dixit: Suscepta percurrantur, & fidei inserantur monimentorum.

Joannes presbyter & primicerius notariorum legit exemplar gestorum habitorum Idibus Aprilis Constantinopoli.

[d] Acta Constantinopoli post Eutychetis depositionem, in Ephefo lecta sub Dioscoro, & Chalcedone relecta.

ACTA ALIA CONSTANT.

Anno 449.

FLaviano Protogene, & qui fuerit nunciatus, Consulibus, cum sedissent ex sacro mandato in majore porticu sanctæ ecclesiæ,

Flavianus reverentissimus episcopus hujus inclytæ urbis,

Florentius magnificentissimus [e] *Exprafectus urbis, & Exprafectus pratorio sexies, & Exconsul, & Patricius,*

Thalassius reverentissimus episcopus Cæsareæ civitatis, provinciæ Cappadociæ,

Eusebius reverentissimus episcopus Ancyranorum [f] *civitatis,*

Seleucus reverentissimus episcopus civitatis Amasiæ.

Basilius reverentissimus episcopus Seleuciæ civitatis Isauriæ,

Alexander reverentissimus episcopus Tomitanorum civitatis, provinciæ Scythiæ,

Marinianus reverentissimus episcopus Synnadorum,

Meliphthongus reverentissimus episcopus Juliopolitanorum civitatis,

Acacius reverentissimus episcopus [g] *Ariarathira civitatis,*

Proclus reverentissimus episcopus Adrianopolitanus,

Daniel reverentissimus episcopus civitatis Cadenæ,

Sabbas reverentissimus episcopus civitatis Paltenæ,

Longinus reverentissimus episcopus Chersonensis civitatis,

Joannes reverentissimus episcopus Burcalenopolitanus, provinciæ Cariæ,

Paulinus reverentissimus episcopus Theodosiopolis, provinciæ Asiæ,

Thomas reverentissimus episcopus Theodosiopolis, provinciæ Phrygiæ Pacatianæ,

[a] *ms.* Zoenam.

[b] beatæ memoriæ, *ms.*

[c] In cod. Bell. Numero omnes 51. subscripserunt. *Alii* sunt 55.

EPHESI ACTA.

[d] *al.* Replicatio gestorum.

[e] *al.* Exprafecto urbis, & Præfecto prætorio sexies,

[f] *al.* Galatiæ

[g] *al.* Ariathiæ Ariarathiæ, Dresm.

A χαψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς.

Εὐσέβιος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ ἁγίου Εὐλογίου, ὑπέγραψα διὰ Θεοδούλου διακόνου μου τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς.

Τρύφων ἀρχιμανδρίτης ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς.

Ἰάκωβος διάκονος καὶ ἀρχιμανδρίτης τῶν Σύρων, ὑπέγραψα διὰ Ζωτικοῦ μονάζοντός μου τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς.

Ἐλπίδιος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς.

Παῦλος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης τοῦ Αἰθερίου, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς.

Κάρωσος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς. B

Ἀστέριος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης τῆς μονῆς τοῦ μακαρίου Λαυρεντίου, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς.

Καλλίνικος μονάζων καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῶν Θεοδότου, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς.

Γερμανὸς πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς διὰ Γλυκερίου διακόνου.

Μάρκελλος ὁ ἐλάχιστος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Εὐτυχοῦς χειρὶ ἐμῇ.

Εὐτυχὴς ἀρχιμανδρίτης εἶπε· τινὰ τῶν ὑπομνημάτων τῶν ἀναγνωσθέντων παρεποιήθη· καὶ ἔστι τὰ ἐπὶ τούτοις πεπραγμένα, καὶ ἀξιῶ ταῦτα ἀναγνωσθῆναι. Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπε· * ὑποδεχθέντα ἀναγνωσθήτω, καὶ τοῖς ὀρθρί- C θω προστιθέμενα ὑπομνήμασι.

Ἰωάννης πρεσβύτερος καὶ πρῶτος νοταρίων ἀνέγνω ἀντίγραφον ὑπομνημάτων γενομένων εἰδοῖς Ἀπριλίοις ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Τὰ πραχθέντα μετὰ τὴν καθαίρεσιν Εὐτυχοῦς ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀναγνωσθέντα δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ Διοσκόρου.

ΦΛαυίου Πρωτογένους, καὶ τοῦ δηλωθησομένου ὑπάτου, συνελθόντων καθεζομένων ἐν τῇ μειζοτέρᾳ στοᾷ τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας,

Φλαβιανοῦ τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου ταύτης τῆς ἐνδόξου πόλεως·

Φλωρεντίου τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου ἀπὸ ἐπάρχων πόλεως, καὶ ἀπὸ ἐπάρχων πραιτωρίου τὸ ἕκτον, καὶ ἀπὸ ὑπάτων καὶ πατρικίων· D

Θαλασσίου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Καισαρέων πόλεως, ἐπαρχίας Καππαδοκίας·

Εὐσεβίου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀγκυρανῶν πόλεως·

Σελεύκου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀμασέων πόλεως·

Βασιλείου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Σελευκέων πόλεως, ἐπαρχίας Ἰσαυρίας·

Ἀλεξάνδρου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Τομέων πόλεως, ἐπαρχίας Σκυθίας·

Μαρινιανοῦ τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Συνναδέων πόλεως.

Μελιφθόγγου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Ἰουλιουπολιτῶν πόλεως· E

Ἀκακίου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀριαραθιτῶν πόλεως·

Πρόκλου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Ὀρεστιαδιτῶν πόλεως·

Δανιήλου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Καδοηνῶν πόλεως·

Σάββα τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Παλτηνῶν πόλεως·

Λογγίνου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Χερσονησιτῶν πόλεως·

Ἰωάννου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Βυρκαληνῶν πόλεως, ἐπαρχίας Καρίας·

Παυλίνου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Θεοδοσιουπολιτῶν πόλεως, ἐπαρχίας Ἀσίας·

Θωμᾶ τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Θεοδοσιουπολιτῶν πόλεως, ἐπαρχίας Φρυγίας Πακατιανῆς·

ANNO CHRISTI 451.

* Forte, ὑποδεχθέντα ex Latino.

ANNO CHRISTI 451.

ACTIO PRIMA. ACTA ALIA CONSTAN.

Τιμοθέου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς [a] Ἀραβῶν πόλεως, ἐπαρχίας Παλαιστίνης·

[a] Σαρακη-νῶν, in Latino.

Εὐσεβίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Δορυλαέων πόλεως, ἐπαρχίας Φρυγίας Σαλουταρίας·

Παύλου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀπολλωνιατῶν πόλεως, ἐπαρχίας Βιθυνίας·

Εὐδοξίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Βοσπορηνῶν πόλεως·

Εὐσταχίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Δοκιμηνῶν πόλεως·

Τιμοθέου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Πριμουπολιτῶν πόλεως·

Πέτρου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Θεοδοσιουπολιτῶν πόλεως, ἐπαρχίας Ἀρμενίας.

Σεκουνδίνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Νοακησέων πόλεως·

Κανδιδιανοῦ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀντιοχέων πόλεως, ἐπαρχίας Πισιδίας·

Ἰουλιανοῦ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Κοῦ.

Λογγίνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Τυμανδηνῶν πόλεως, ἐπαρχίας Πισιδίας·

Γεροντίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Βασιλινουπολιτῶν πόλεως·

Περγαμίου τοῦ εὐλαβεστάτου τῆς Ἀντιοχέων πόλεως, ἐπαρχίας Πισιδίας·

Παύλου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀνθηδονιτῶν πόλεως.

Νατίρα τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Γαζαίων πόλεως·

Εὐφράτα τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἐλευθεροπολιτῶν πόλεως, ἐπαρχίας Κρήτης·

Τρύφωνος τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Χίου πόλεως·

Αὐρηλίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀδραμυττηνῶν πόλεως.

Παρόντος Μάμα τοῦ περιβλέπτου κόμητος, καὶ προξίμου τοῦ θείου σκρινίου τῶν λιβέλλων καὶ τῶν θείων κογνιτιόνων, Μακεδόνιος ὁ περίβλεπτος τριβοῦνος, καὶ ῥεφερενδάριος εἶπε· τῇ πρὸ ἓξ εἰδῶν Ἀπριλλίων ἀπὸ θείων μανδάτων ἐκελεύσθην τοὺς εὐλαβεστάτους ἐπισκόπους τὴν πίστιν τῶν πρώην γεναμένων ὑπομνημάτων περὶ τῆς αἰτίας, ἥ τις μεταξὺ Φλαβιανοῦ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου καὶ Εὐτυχοῦς τοῦ ἀρχιμανδρίτου κινεῖται, ἐκζητῆσαι. ὅπερ ἐν τῷ παρόντι ὡσαύτως γενέσθαι ἡ βασιλικὴ ἐκέλευσεν αὐθεντία. Φλαύιος Φλωρέντιος ὁ μεγαλοπρεπέστατος ἀπὸ ἐπάρχων πόλεως, καὶ ἀπὸ ἐπάρχων πραιτωρίων τὸ ἕκτον, καὶ ἀπὸ ὑπάτων πατρίκιος, εἶπε· τὰ πραχθέντα ἐπὶ τῇ καταθέσει τοῦ περιβλέπτου ῥεφερενδαρίου, παρούσης τῆς ἁγίας συνόδου ἀναγνωσθήτω. καὶ ἐπεὶ προσκομίσθη τὸ χαρτίον ἀπὸ τοῦ θείου σκρινίου τῶν λιβέλλων καὶ τῶν θείων κογνιτιόνων, παρὰ Ἰωάννου τοῦ καθωσιωμένου [b] ἐκσκέπτορος τοῦ αὐτοῦ θείου σκρινίου, ἀνεγνώσθη.

[b] Forte, ἐκσκέπτορος.

Φλαυίου Πρωτογένους τοῦ λαμπροτάτου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου ὑπάτου, πρὸ ἓξ εἰδῶν Ἀπριλλίων, ἐν Κωνσταντινουπόλει, θείᾳ κελεύσει καθεζομένων ἐν τῷ ἁγίῳ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας βαπτιστηρίῳ,

Θαλασσίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Καισαρέων πόλεως Καππαδοκίας, καὶ

Εὐσεβίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀγκυρανῶν πόλεως·

Κωνσταντίνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Μελιτηνῶν πόλεως·

Βασιλείου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Σελευκέων πόλεως, ἐπαρχίας Ἰσαυρίας·

Σατουρνίνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Μαρκιανουπόλεως·

Μαρινιανοῦ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Συνναδηνῶν πόλεως·

Πατρικίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Τυανέων πόλεως·

Τρύφωνος τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Χίου πόλεως·

Σελεύκου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀμασέων πόλεως·

Κανδιδιανοῦ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀντιοχέων πόλεως, ἐπαρχίας Πισιδίας·

Τιμοθέου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀραβῶν πόλεως·

Νατίρα τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Γαζαίων πόλεως·

A *Timotheus reverentissimus episcopus Saracenorum civitatis, provinciæ Palæstinæ,*

Eusebius reverentissimus episcopus Dorylæi civitatis, provinciæ Phrygiæ Salutariæ,

Paulus reverentissimus episcopus Apolloniadis civitatis, provinciæ Bithyniæ,

Eudoxius reverentissimus episcopus Bosphorenorum civitatis,

Eustochius reverentissimus episcopus Docimenæ civitatis,

Timotheus reverentissimus episcopus Primopolitanæ civitatis,

Petrus reverentissimus episcopus Theodosiopolis civitatis, provinciæ Armeniæ,

Secundinus reverentissimus episcopus Nocensianæ civitatis,

B *Candidianus reverentissimus episcopus Antiochiæ civitatis provinciæ Pisidiæ,*

Julianus reverentissimus episcopus Coënsis,

Longinus reverentissimus episcopus [a] Tymandenæ civitatis, provinciæ Pisidiæ,

[a] inf. Mandenorum, in Græco.

Gerontius reverentissimus episcopus Basilinopolitanus,

Pergamius reverentissimus episcopus Antiochiæ Pisidiæ provinciæ [b] (Phrygiæ Salutariæ,)

[b] al. Trimitaniæ.

Paulus reverentissimus episcopus civitatis Anthedonensis,

Natiras reverentissimus episcopus Gazenæ civitatis,

Euphrates reverentissimus episcopus Eleutheropolis, provinciæ Cretæ,

C *Tryphon reverentissimus episcopus civitatis Chii,*

Aurelius reverentissimus episcopus civitatis Adramytenæ,

Præsente Mama viro spectabili Comite, & proximo sacri scrinii libellorum, sacrarumque cognitionum, Macedonius spectabilis tribunus, notarius & referendarius, dixit: Sub die sexto Iduum Aprilium, ex sacro mandato jussus sum, reverentissimos episcopos fidem pridem factorum monimentorum de accusatione, quæ inter Flavianum reverentissimum episcopum, & Eutychem archimandritam movetur, perquirere: quod & in præsenti idemidem fieri Imperialis præcepit auctoritas. Flavius Florentius magnificentissimus Expræfectus urbis, & Præfectus prætorii sexies, & Exconsul & Patricius, di- D *xit: Quæ acta sunt in prosecutione viri spectabilis Macedonii referendarii, præsente sancta synodo, lectione pandantur. Cumque prolata fuisset scheda e sacro scrinio libellorum & sacrarum cognitionum, a Joanne devotissimo exceptore ejusdem sacri scrinii, recitata est.*

Flavio Protogene viro clarissimo, & qui fuerit nuntiatus, Consulibus, sub die quinto Iduum Aprilium, in Constantinopoli, cum sedissent ex sacra jussione in sanctissimo baptisterio catholicæ ecclesiæ,

Thalassius reverentissimus episcopus Cæsareæ civitatis Cappadociæ,

Eusebius reverentissimus episcopus Ancyræ civitatis Galatiæ,

E *Constantinus reverentissimus episcopus Melitenæ civitatis,*

Basilius reverentissimus episcopus Seleuciæ civitatis, provinciæ Isauriæ,

Saturninus reverentissimus episcopus Marcianopolitanus,

Marinianus reverentissimus episcopus Synnadæ civitatis,

Patricius reverentissimus episcopus civitatis Tyaneorum,

Tryphon reverentissimus episcopus Chii civitatis,

Seleucus reverentissimus episcopus Amasiæ civitatis,

Candidianus reverentissimus episcopus Antiochiæ civitatis, provinciæ Pisidiæ,

Timotheus reverentissimus episcopus [c] Saracenæ civitatis,

[c] Divion. Saracinæ. In Græco, Arcenæ.

Natiras reverentissimus episcopus Gazenæ civitatis,

Eustathius reverentissimus episcopus Parnasenæ civitatis, A
Paulus reverentissimus episcopus Anthedonis civitatis,
Thomas reverentissimus episcopus Theodosiopolitanæ civitatis,
Eustochius reverentissimus episcopus civitatis Docimenæ,
Gerontius reverentissimus episcopus Basilinopolitanus,

Aquilas reverentissimus episcopus civitatis [a] *Aurocrorum,*
Secundinus reverentissimus episcopus Novensenæ civitatis,
Acacius reverentissimus episcopus Ariarathiræ civitatis,
Julianus reverentissimus episcopus Coënsis civitatis,

Proclus reverentissimus episcopus civitatis [b] *Adranorum,* B
Eudoxius reverentissimus episcopus Bosphori,
Sabbas reverentissimus episcopus civitatis Paltenæ,
Timotheus reverentissimus episcopus Primopolitanus,

Paulinus reverentissimus episcopus Theodosiopolis civitatis, provinciæ Asiæ,
Paulus reverentissimus episcopus Apolloniadæ civitatis,
Longinus reverentissimus episcopus Tymandinæ civitatis.

Macedonius vir spectabilis tribunus, & referendarius dixit: Eutyches reverentissimus archimandrita, oblatis precibus sacratissimo Imperatori, suggessit pridem se reperisse; & reliqua, quæ in sacris scriniis continentur.

Magnificentissimus Patricius dixit: Oblatæ preces C *reverentissimi Eutychis monachi perlegantur, & spectabilis tribunus, notarius & referendarius doceat si qui observant,* [c] *pro persona agentes ejusdem reverentissimi monachi. Et antequam legerentur, Macedonius vir spectabilis tribunus, notarius & referendarius dixit: Observant qui pro persona monachi possint dicere. Magnificentissimus Patricius dixit: Quid pro hoc placet reverentissimis episcopis? Eusebius reverentissimus episcopus Dorylei civitatis dixit: Si per procuratorem dicit, me jubete recedere. Magnificentissimus Patricius dixit: Quod Imperialis præcepit auctoritas, omnibus modis observandum est. Unde si consentiunt reverentissimi episcopi, ut suscipiantur hi qui pro persona reverentissimi monachi agere parati sunt, dicant. Meliphthongus reverentissimus episcopus dixit: Tali facta accusatione,* D *consequens est adesse eum qui accusatur, præsertim quia hujusmodi accusationes non sine periculo fiunt. Nec enim leve est ac transitorium quod* [d] *vertitur. Quoniam igitur piissimus Imperator ex avita traditione consuevit orthodoxam continere fidem, & in nullo sanctas regulas irrumpere, postulamus ejus referri clementiæ: & si jusserit in criminali causa alterum pro altero* [e] *decertare, & hoc suscipimus: præcipue quia universalem præcepit fieri synodum, & necesse est majores causas in illud reservare concilium. Et vocati sunt multi, & justum est, quæ a piissimo Principe præcepta sunt, effectui mancipari. Magnificentissimus Patricius dixit: Quod sibi de hoc spectabilis tribunus, notarius & referendarius mandatum* E *esse cognoscit, exponat. Macedonius spectabilis tribunus, notarius & referendarius dixit: Piissimus dominus noster cognoscens damnatum esse prædictum virum, jussit pro eo omnibus modis directos ingredi, ut cognoscant in relectione chartarum, quæ ab archiepiscopo ad eum dicta sunt, & quæ ab eo ad sanctissimum archiepiscopum. Magnificentissimus Patricius dixit: Simplex est quod postulatur: & propter hoc illi ingrediantur: & sub eorum præsentia preces recitentur. Et cum ingressi fuissent, & stetissent in medio, Constantinus, Eleusinius, & Constantius, reverendi monachi, Macedonius spectabilis tribunus, notarius, (& referendarius,) proferens sanctum evangelium, dixit: Oportet omnia quæ*

[a] al. Attochiæ
[b] al. Adelanæ
[c] al. præ foribus, personam agentes.
[d] al. probatur
[e] al. periclitari

A Εὐσταθίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Παρνασσηνῶν πόλεως·
Παύλου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀνθηδονέων πόλεως·
Θωμᾶ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Θεοδοσιουπολιτῶν πόλεως·
Εὐστοχίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Δοκιμηνῶν πόλεως·
Γεροντίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Βασιλινουπολιτῶν πόλεως·
Ἀκύλα τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Αὐροχλέων πόλεως·
Σεκουνδίνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Νοβηνῶν πόλεως·
Ἀκακίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀριαραθηνῶν πόλεως·
Ἰουλιανοῦ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς [a] Ἀδραμυττηνῶν πόλεως·

B .·. .·. .·. .·. .·. .·. .·. .·.
Εὐδοξίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Βοσπορηνῶν πόλεως·
Σάββα τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Παλτηνῶν πόλεως·
Τιμοθέου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Πριμουπολιτῶν πόλεως·
Παυλίνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Θεοδοσιουπολιτῶν πόλεως, ἐπαρχίας Ἀσίας·
Παύλου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀπολλωνιατῶν πόλεως·
Λογγίνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Μανδηνῶν πόλεως.

Μακεδόνιος ὁ περίβλεπτος τριβοῦνος καὶ ῥεφερενδάριος εἶπεν· Εὐτυχὴς ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιμανδρίτης, προσενεχθείσης δεήσεως τῷ βασιλικῷ δεσπότῃ, ἐδίδαξε πρώην ἑαυτὸν ἐπιδεδωκέναι. καὶ τὰ λοιπὰ, ἅπερ ἐν τῷ θείῳ σκρινίῳ ἐμφέρονται.

C Ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· ἡ δέησις τοῦ εὐλαβεστάτου μοναχοῦ Εὐτυχοῦς προσενεχθεῖσα ἀναγνωσθήτω· καὶ ὁ λαμπρότατος τριβοῦνος, νοτάριος καὶ ῥεφερενδάριος διδάξῃ, [b] οἵ τινες προσεδρεύουσιν, ὑπὲρ τοῦ προσώπου προΐστανται τοῦ αὐτοῦ εὐλαβεστάτου μοναχοῦ. καὶ πρὸ τοῦ ἀναγνωσθῆναι, Μακεδόνιος ὁ λαμπρότατος νοτάριος καὶ ῥεφερενδάριος εἶπε· προσεδρεύουσιν, οἵ τινες ὑπὲρ τοῦ προσώπου τοῦ μοναχοῦ δύνανται λέγειν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· τί ἀρέσκει περὶ τούτου τοῖς εὐλαβεστάτοις ἐπισκόποις; Εὐσέβιος ἐπίσκοπος τῆς Δορυλαέων εἶπεν· εἰ δι' ἐντολέως λέγει, κελεύσατέ με ἀναχωρῆσαι. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· ὅπερ ἐκέλευσεν ἡ βασιλικὴ αὐθεντία, κατὰ πάντα τρόπον παραφυλακτέον ἐστί. διὸ εἰ συγκατάθοιντο οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, ἵνα εἰσελθῶσιν οὗτοι, οἵ τινες ὑπὲρ τοῦ προσώπου τοῦ εὐλαβεστάτου μοναχοῦ D προελθεῖν ἕτοιμοί εἰσιν, εἰπάτωσαν. Μελίφθογγος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· τοιαύτης κατηγορίας γινομένης, ἀκόλουθόν ἐστι παρεῖναι τὸν κατηγορούμενον, εἰ καὶ μάλιστα ἐπικινδύνως γίνονται αἱ τοιαῦται κατηγορίαι. οὐδὲ γὰρ ἁπλῶς, οὐδὲ ὡς ἔτυχε, περὶ τῶν τυχόντων ἐστὶ τὸ δικαζόμενον. ἐπεὶ οὖν ὁ εὐσεβέστατος βασιλεὺς ἐκ προγονικῆς παραδόσεως εἴθισται φυλάττειν τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, καὶ τοὺς κανόνας μηδόλως παραπατεῖσθαι, ἀξιοῦμεν ἀναχθῆναι αὐτῷ· καὶ εἰ κελεύει ἐγκληματικῶς δίκην ἀγωνίσασθαι ἄλλον ὑπὲρ ἄλλου, καὶ τοῦτο προσδεχόμεθα. εἰ καὶ τὰ μάλιστα οἰκουμενικὴν ἐκέλευσε γενέσθαι σύνοδον, καὶ πεφυλάχθαι τὰ χαλεπώτερα τῶν πραγμάτων ἐν ἐκείνῃ τῇ συνόδῳ, καὶ μετεκλήθησαν πολλοί, καὶ δίκαιόν ἐστι τὰ θεσπισθέντα παρὰ τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως εἰς πέρας ἀχθῆναι. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· τί ἑαυτῷ περὶ τούτου ὁ λαμπρότατος τριE βοῦνος, νοτάριος καὶ ῥεφερενδάριος ἐντεταλθὲν εἶναι γινώσκει, ἐκθέσθω. Μακεδόνιος ὁ λαμπρότατος τριβοῦνος, νοτάριος καὶ ῥεφερενδάριος εἶπεν· ὁ εὐσεβέστατος δεσπότης ἡμῶν, γνοὺς ὡς καθῄρηται ὁ προλεχθεὶς ἀνὴρ, ἐκέλευσεν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐκ παντὸς τρόπου τοὺς ἀποσταλέντας, εἰσελθόντας, ἐπιγνῶναι ἀναγινωσκομένων τῶν χαρτῶν τὰ παρ' αὐτοῦ εἰρημένα πρὸς αὐτὸν, καὶ τὰ παρ' αὐτοῦ πρὸς τὸν ἁγιώτατον ἀρχιεπίσκοπον. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· ἁπλοῦν ἐστιν ὅπερ αἰτεῖται, καὶ διὰ τοῦτο ἐκεῖνοι εἰσελθέτωσαν, καὶ ἐπὶ τῇ αὐτῶν παρουσίᾳ ἡ δέησις ἀναγινωσκέσθω. καὶ ὅτε εἰσῆλθον, καὶ εἰς τὸ μέσον ἔστησαν, Κωνσταντῖνος, Ἐλευσίνιος, καὶ Κωνστάντιος, οἱ εὐλαβέστατοι μοναχοὶ, Μακεδόνιος ὁ λαμπρότατος τριβοῦνος, νοτάριος, τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον προσφέρων, εἶπεν· χρὴ πάντα τὰ

κελευσθέντα

[a] Forte, Κο, ex Latino.
[b] Forte, οἵ τινες, ex Latino.

Anno Christi 451.

κελευσθέντα παρὰ τῆς αὐτῶν εὐσεβείας εἰπεῖν με. ἐκέλευσε τοίνυν, τοὺς τηνικαῦτα παρόντας ἁγιωτάτους ἐπισκόπους μεθ' ὅρκου εἰπεῖν, εἰ ἀληθεῖς εἰσι τῶν ὑπομνημάτων ἀναγινωσκομένων αἱ καταθέσεις, αἱ παρὰ ἑκατέρου τοῦ μέρους προσενεχθεῖσαι. Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Σελευκέων πόλεως εἶπε· μέχρι νῦν ὅρκον οὐκ ἴσμεν προσενεχθέντα ἐπισκόποις. ἀλλὰ καὶ ἐντέταλται ἡμῖν παρὰ τοῦ σωτῆρος Χριστοῦ, μὴ ὀμόσαι, μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶ τοῦ Θεοῦ· μήτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιον ἐστὶ τοῦ Θεοῦ· μήτε εἰς τὴν κεφαλὴν τὴν ἑαυτοῦ τινα ὀμόσαι, ὅτι οὐδεὶς δύναται τρίχα τῶν ὑπὸ Θεοῦ δημιουργηθέντων αὐτὸς ποιῆσαι. ἕκαστος δὲ ὡς θυσιαστηρίῳ παρεστὼς, τὸν τοῦ Θεοῦ φόβον ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν, καὶ τὸ ἑαυτοῦ συνειδὸς φυλάττων καθαρὸν τῷ Θεῷ, τῶν ὄντων αὐτῷ ἐν μνήμῃ οὐδὲν ἔχει παραλεῖψαι. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος Φλωρέντιος εἶπεν· ὡς ἅπαξ εἴρηται, τῶν δεήσεων ἡ ἀνάγνωσις παρακολουθείτω. καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐκσκέπτορος ἀνεγνώσθη.

Τοῖς εὐλαβεστάτοις καὶ πιστοτάτοις φιλοχρίστοις βασιλεῦσι, Θεοδοσίῳ καὶ Οὐαλεντινιανῷ, τοῖς αἰωνίοις Αὐγούστοις, παρὰ Εὐτυχοῦς ἀρχιμανδρίτου.

Πάντων μοι μετὰ τὸν Θεὸν, καὶ σωτηρίας, καὶ τῆς ἀληθείας φανερώσεως γέγονεν ἡ εὐσέβεια ὑμῶν, ἐν οὐδενὶ πράγματι παραλείψασα τῶν τι περὶ τῆς πίστεως εἴκχα, καὶ τῶν κατ' ἐμοῦ συκοφαντιῶν τὴν ἔρευναν ποιουμένη. τὸ γὰρ ὑπόμνημα τὸ σκευωρηθὲν παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Φλαβιανοῦ κατ' ἐμοῦ, ἀνέγνων τῇ χθὲς ἡμέρᾳ, καὶ εὗρον ἐναντία τῶν πεπραγμένων κείμενα τῷ χάρτῃ. οὔτε γὰρ ἃ πρὸς ἐμὲ εἰρήκασιν, ἔκειτο ἐν αὐτῷ· οὔτε ἃ ἐγὼ ἐλάλησα, ἔταξαν ἐν τῷ αὐτῷ ὑπομνήματι. δέομαι τοίνυν τῆς ὑμετέρας γαληνότητος, συνήθως τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἀντεχομένης, καὶ τῆς ὑπολήψεως τῆς ἐμῆς βραχύτητος, καταξιῶσαι θεσπίσαι τοὺς θεοφιλεστάτους ἐπισκόπους, τοὺς τὸ τηνικαῦτα συνεδρεύσαντας, καὶ τοὺς νοταρίους τοῦ αὐτοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Φλαβιανοῦ, καὶ τοὺς ἀποσταλέντας πρὸς με παρ' αὐτοῦ εὐλαβεστάτους κληρικοὺς, καὶ καλοῦντας ἀπαντῆσαι εἰς τὸ συνέδριον, καὶ τὸν εὐλαβέστατον διάκονον Ἀθανάσιον τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Βασιλείου, συνελθεῖν, παρόντος τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Θαλασσίου· ὥστε αὐτοὺς ἐρωτηθέντας, εἰπεῖν μετὰ ἀληθείας ἐγγράφως, ἅπερ ἴσασι. καὶ τούτου τυχὼν, συνήθως ὑμνῶν, εὐχαριστήσω τῷ δεσπότῃ καὶ Θεῷ τῶν ὅλων Χριστῷ, καὶ τῇ ὑμετέρᾳ εὐσεβείᾳ διηνεκῶς.

Ὁ αὐτὸς καθωσιωμένος ἐκσκέπτωρ εἶπεν· ἔστι καὶ θεία ὑποσημείωσις ἐν τῇ ἀναγνωσθείσῃ δεήσει τοῦ θειοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν βασιλέως. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· μετὰ προσκυνήσεως ἀναγινωσκέσθω. καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐκσκέπτορος ἀνεγνώσθη· κατατεθήτω παρὰ τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, οἳ τότε πρότερον συνῆλθον, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ παρὰ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Θαλασσίῳ, ἵνα παρὰ τούτοις παρόντων πάντων, περὶ ὧν ἡ δέησις λαλεῖ, τοῦ πράγματος ἡ ἀλήθεια ἐκζητηθείη. ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Φλαβιανὸς εἶπεν· οἱ εὐλαβέστατοι διάκονοι καὶ νοτάριοι, Ἀστέριος, καὶ Ἀέτιος, Νόννος, Ἀσκληπιάδης, καὶ Προκόπιος, παρέστωσαν. καὶ ὁπότε εἰς τὸ μέσον ἔστησαν Ἀστέριος, Ἀέτιος, Νόννος, Ἀσκληπιάδης, Προκόπιος, οἱ νοτάριοι τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Φλαβιανοῦ, ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· παρόντων πάντων τὰ ὑπομνήματα κατὰ τάξιν ἀναγινωσκέσθω. καὶ πρὶν προσενεχθῶσιν, Ἀέτιος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπεν· οὐκ ἴσμεν, τῶν ποδῶν ὑμῶν, διὰ τί ἐκλήθημεν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· οἱ εὐλαβέστατοι διάκονοι καὶ νοτάριοι τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Φλαβιανοῦ, τὰ ὑπομνήματα ἐν τούτῳ τῷ πράγματι πραχθέντα προσενεγκάτωσαν ἀναγνωσθησόμενα. Ἀέτιος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπεν· οὔτε μὴν αἰτίαν ἴσμεν, ἐφ' ᾗ παρέσμεν, οὔτε δὲ ὧν ἀπαιτούμεθα ὑπομνημάτων πρᾶξιν. τούτου ἕνεκεν ἀναβαλλόμεθα, καὶ ἀξιοῦμεν γνῶναι ἐφ' ᾧ τι καὶ ἱστάμεθα, καὶ ἀποκρίνεσθαι ὀφείλομεν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· ἅ τινα ἐν τῇ δίκῃ Εὐτυχοῦς τοῦ μονάζοντος ἀρχῆθεν παρηκολούθησε, ἐπιζητοῦμεν δημοσιευθῆναι. Ἀέτιος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπεν· αἰτίασις γάρ τις ποτε καθ' ἡμῶν

mandata sunt ab eorum pietate, dicere me. Jussit igitur, eos qui dudum præsentes fuerunt, sacratissimos episcopos sub sacramento dicere, si vera sunt legendorum monimentorum professiones, ab utraque parte [a] *illata. Basilius reverentissimus episcopus Seleuciensium ecclesiæ dixit: Hactenus juramentum episcopis nescimus oblatum. Sed & præceptum est nobis a Domino Christo, non jurandum, neque per cælum, quia thronus Dei est, neque per terram, quia scabellum pedum Dei est: neque per caput suum quemquam jurare, quia nullus potest unum capillum eorum, qui a Deo creati sunt, ipse facere. Unusquisque vero sicut ante altare stans, Dei timorem habens præ oculis, & propriam conscientiam mundam servans Deo, quod in memoria retinet, nullatenus habet intermittere. Magnificentissimus Patricius dixit: Sicut semel dictum est, precum lectio sequatur. Et per eumdem devotissimum exceptorem recitatum est.*

Actio Prima.

Acta alia Constani

[a] al. oblata

Matth. 5.

Piissimis & fidelissimis amicis Christi Imperatoribus nostris, Theodosio & Valentiniano, perpetuis Augustis, Eutyches archimandrita.

In omnibus mihi post Deum & salutis & veritatis manifestatio facta est vestra pietas, in nulla re prætermittens inquisitionem facere eorum, quæ vel de fide, vel adversus me calumniose mota sunt. Gesta enim, quæ sunt composita a reverentissimo archiepiscopo Flaviano adversum me, legi hesterno die, & reperi contraria his quæ acta sunt, contineri in chartis. Nec enim quæ ipse ad me locutus est, jacebant in eis: neque quæ ego locutus sum, inseruerunt eidem monimento. Supplico igitur vestræ serenitati, consuete orthodoxæ fidei patrocinanti, & meæ parvitatis opinioni, ut dignetur præcipere, beatissimos episcopos qui in hac causa tunc resederunt, & notarios ejusdem reverentissimi episcopi Flaviani, & reverendos clericos qui ad me directi fuerant, vocantes ut occurrerem, & reverendum diaconum Athanasium reverentissimi episcopi Basilii, convenire in præsentia sanctissimi episcopi Thalassii; quatenus interrogati dicant omni cum veritate in scriptis, quid noverint: ut hoc consecutus, more solito laudans, gratias agam Domino & Deo omnium Christo, & vestræ semper pietati.

Idem devotissimus exceptor dixit: Est in recitata prece etiam divina adnotatio sacratissimi & piissimi Imperatoris nostri. Magnificentissimus Patricius dixit: Summa cum veneratione percurratur. Et per eumdem devotissimum exceptorem recitatum est. Deponant apud reverentissimos episcopos non solum qui dudum convenerant, verum etiam & apud reverentissimum episcopum Thalassium; ut omnibus his præsentibus, quos supplicatio loquitur, negotii veritas inquiratur. Flavianus reverentissimus episcopus dixit: Reverendi diaconi & notarii, Asterius & Aëtius, Nonnus, Asclepiades & Procopius præsto sint. Cumque in medio stetissent Asterius, Aëtius, Nonnus, Asclepiades, Procopius, notarii Flaviani reverentissimi episcopi, magnificentissimus Patricius dixit: Præsentibus omnibus monimenta ex ordine relegantur. Et priusquam offerrentur, Aëtius reverendus diaconus & notarius dixit: Nescimus per vestigia vestra, cur vocati simus. Magnificentissimus Patricius dixit: Religiosissimi diaconi & notarii reverentissimi episcopi Flaviani, monimenta in hoc negotio [b] *celebrata offerant relegenda. Aëtius diaconus & notarius dixit: neque causam scimus, pro qua hic assistimus, neque* [c] *pro quo gestorum exiguntur monimenta. Hac de re differimus, & supplicamus scire, pro quo adstamus & respondere debemus. Magnificentissimus Patricius dixit: Gesta, quæ in causa Eutychis monachi consequenter acta sunt, inquirimus publicari. Aëtius diaconus & notarius dixit: Accusatio enim aliqua aliquando salis adversum*

[b] al. acta

[c] al. quorum

ACTIO PRIMA. Acta alia Constant.

nos emersit? Magnificentissimus Patricius dixit: Causam requirere jussus sum, & propter hoc necessaria est gestorum oblatio. Cur ergo dilatione & calliditate uteris? Aëtius diaconus & notarius dixit: Qui exordium inquisitionis negotio præstitit & originem, det nobis tempus respondendi, utrum proferamus, aut non proferamus. Magnificentissimus Patricius dixit: Vos gesta excepistis, a vobis ergo proferenda sunt. Aëtius diaconus & notarius dixit: Quis est accusator? Seleucus reverentissimus episcopus dixit: Preces Eutychis archimandritæ lectæ sunt nobis, continentes, quod perviderit gesta, & deprehenderis in eis non contineri, quæ in sancta synodo acta sunt. Justum ergo nobis hoc videtur, ut proferantur illa monimenta quæ legisse se asseruit, & ex eis causa fieri examinationem. Magnificentissimus Patricius ad Aëtium dixit: Authenticis monimentis opus est, in quibus subscriptiones episcoporum continentur. Propter quod ut sæpe interlocutus sum, hæc a notariis proferantur. Aëtius diaconus & notarius dixit: Dignetur magna & sancta synodus & vestra magnificentia tempus nobis dare, de quibus volumus dicere: nec enim sine periculo nobis est. Magnificentissimus Patricius dixit: Monimenta prius convenit publicare; postmodum enim, si quid docere desiderat, facultas tibi præstabitur. Aëtius diaconus & notarius dixit: Nihil incongruum, neque injustum postulamus, & præ omnibus magnificentia vestra cognoscit; & sicut dixi, quia non de parvo est nobis periculum. Audivimus autem, quia interpellatio adversum nos facta sit a quodam apud piissimum & Christi amantissimum, & qui a Domino Deo conservatur, Imperatorem. Supplicamus has nobis declinari objectiones, & causas agnoscere, & personam statui, & manifestam accusationem adversus certas personas fieri: atque ita respondebimus, & nos defendemus, præsumentes de vestra justitia. Magnificentissimus Patricius dixit: Adversum nos interim nihil depositum est, sed gesta quæruntur, quæ sicut sæpius dictum est, a vobis proferenda sunt. Aëtius diaconus & notarius dixit: Monimentorum acta nos deducunt in medium: neque enim ab aliis scripta sunt. Magnificentissimus Patricius dixit: Ne aliqua suspicione perculsus, hæc proferre formides. Aëtius diaconus & notarius dixit: A me tale aliquid nec dictum, nec gestum est. Magnificentissimus Patricius dixit: Monimenta proferantur. Et priusquam proferrentur, reverentissimus episcopus hujus inclytæ civitatis Flavianus dixit: Cognoscitis, quia tunc sancta synodo congregata, & voces ab utraque parte vos excepistis, & subtiliter cognoscitis quæ a vobis scripta sunt. Et si hæc vera sunt, expressim & cum Dei timore dicite. Sin vero aliqua falsata sunt, quasi ante tribunal Christi nolite mentiri, & falsarium non taceatis. Hæc ita interloquente reverentissimo episcopo, magnificentissimus Patricius dixit: Propositum reverentissimi episcopi [a] novimus, quia propria conscientia fisus interfatus est religiosissimos notarios gesta proferre, & docere de omnibus veritatem. Quapropter gesta, sicut sæpius dictum est, proferantur. Aëtius diaconus & notarius dixit: Admonitio sanctissimi & beatissimi archiepiscopi nostri voluntati nostræ tribuit, quatenus inter acta veritatem dicamus. Si ergo nobis dicentibus digni fide constabimus, & confitebimur & proferemus, & veritatem dicemus. Magnificentissimus Patricius dixit: Monimentorum lectio celebretur. Aëtius diaconus & notarius dixit: Postulo & sanctam synodum, quæ tunc fuit præsens, præcipere nobis proferre monimentorum seriem. Reverentissimus episcopus Seleucus dixit: Semel sanctissimo archiepiscopo nostro jubente proferri monimentorum gesta, nullam dilationem in proferendis actis convenit fieri. Et quasi a reverentissimis episcopis dictum sit: Hæc eadem omnes dicimus: magnificentissimus Patricius dixit: Dum singula

[a] al. laudamus,

ANNO CHRISTI 451.

A τοιαύτη ἀνέκυψεν; ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· τὸ πρᾶγμα ἀναζητηθῆναι ἐκελεύσθην· καὶ διὰ τοῦτο τῶν ὑπομνημάτων ἡ προκομιδὴ ἀναγκαία ἐστί. διὰ τί τοίνυν ὑπερθέσει καὶ πανουργίᾳ κέχρησαι; Ἀέτιος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπεν· ὁ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐξετάσεως τῷ πράγματι παρέχων, καὶ τὴν αἰτίαν, δότω ἡμῖν καιρὸν τῆς ἀπολογίας, ἢ προσενέγκαι, ἢ μὴ προσενέγκαι. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· ὑμεῖς τὰ ὑπομνήματα ἐξελάβετε. παρ' ὑμῶν τοίνυν ταῦτα προσενεκτέα εἰσί. Ἀέτιος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπε· τίς ἐστιν ὁ αἰτιώμενος; Σέλευκος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· δεήσεις τοῦ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς ἀνεγνώσθησαν ἡμῖν, περιέχουσαι, ὡς ἐντυχόντος τοῖς ὑπομνήμασι, καὶ ἐπισημειωσαμένου, μὴ κεῖσθαι ἐν αὐτοῖς τὰ πεπραγμένα ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ. δίκαιον οὖν ἡμῖν τοῦτο καταφαίνεται, προκομισθῆναι ἐκεῖνα τὰ ὑπομνήματα. οἷς φησὶν ἐντετυχηκέναι, B καὶ ἐξ αὐτῶν τὴν ἐξέτασιν τοῦ πράγματος γενέσθαι. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος πρὸς Ἀέτιον εἶπε· τῶν ὑπομνημάτων τῶν αὐθεντικῶν χρεία ἐστὶν, ἐν οἷς αἱ ὑπογραφαὶ τῶν ἐπισκόπων περιέχονται. διὸ ἅπερ πλειστάκις διελάλησα, ταῦτα παρὰ τῶν νοταρίων προκομισθήτω. Ἀέτιος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπε· καταξιώσῃ ἡ ἁγία καὶ μεγάλη σύνοδος καὶ ἡ ὑμετέρα μεγαλοπρέπεια καιρὸν ἡμῖν δοῦναι, περὶ ὧν βουλόμεθα λέγειν· οὐ γάρ ἐστιν ἡμῖν ἀκίνδυνον. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· τὰ ὑπομνήματα πρότερον ἁρμόζει δημοσιευθῆναι. καὶ μετὰ ταῦτα εἴ τι διδάξαι ἐπιζητεῖς, ἄδειά σοι παρασχεθήσεται. Ἀέτιος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπεν· οὐδὲν ἄτοπον, οὐδὲ παρὰ τὸ δίκαιον ἐπιζητοῦμεν. καὶ πρὸ πάντων ἐπίσταται ἡ ὑμετέρα μεγαλοπρέπεια, καὶ καθὼς εἶπον, ἐπειδὴ οὐ περὶ μικρῶν ἡμῖν ἐστιν ὁ κίνδυνος. πεπληροφορήμεθα δὲ, ὡς C αἰτίασις γέγονε καθ' ἡμῶν παρά τινος πρὸς τὸν εὐσεβέστατον, καὶ φιλόχριστον, καὶ παρὰ τοῦ δεσπότου Θεοῦ ἡμῶν φρουρούμενον βασιλέα. ἀξιοῦμεν ταύτας καὶ ἐμφανεῖς ἡμῖν γενέσθαι, καὶ τὰς αἰτίας μαθεῖν, καὶ τὸ πρόσωπον εἶναι, καὶ φανερὰν τὴν κατηγορίαν κατὰ φανερῶν προσώπων ποιήσασθαι. καὶ οὕτως ἀπολογησόμεθα, καὶ ἑαυτοὺς συσκεψόμεθα, θαῤῥοῦντες τῇ δικαιοσύνῃ τῇ ὑμετέρᾳ. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· καθ' ὑμῶν πως οὐδὲν * ἐτέθη, ἀλλὰ τὰ ὑπομνήματα ζητοῦνται· ἅ τινα, καθὼς πλειστάκις ἐῤῥέθη, παρ' ὑμῶν προκομιστέα ἐστίν. Ἀέτιος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπεν· ἡ τῶν ὑπομνημάτων πρᾶξις ἄγει ἡμᾶς εἰς μέσον· οὔτε γὰρ παρὰ ἄλλων γεγένηται. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· μή τινι ὑπονοίᾳ πληγεὶς, ταῦτα προσενέγκαι εὐλαβῇ; Ἀέτιος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπεν· οὐδὲν τοιοῦτο παρ' ἐμοὶ εἴρηται, οὔτε γέγονεν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος D πατρίκιος εἶπε· τὰ ὑπομνήματα προσενεχθήτω. καὶ πρὶν ἢ προσενεχθῶσιν, ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος ταύτης τῆς ἐνδόξου πόλεως Φλαβιανὸς εἶπεν· οἴδατε ὅτι τότε συνελθούσης τῆς ἁγίας συνόδου, καὶ τὰς παρ' ἑκατέρων φωνὰς ὅτι καὶ ἐξειλήφατε ὑμεῖς, καὶ ἴστε ἀκριβῶς τὰ γεγραμμένα παρ' ὑμῶν· καὶ εἰ ἀληθῆ ταῦτα, εἴπατε μετὰ ἀκριβείας καὶ φόβου Θεοῦ· εἰ δὲ παραπεποίηνταί τινα, ὡς ἐπὶ τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ μὴ ψεύσησθε, καὶ τὸν παραποιήσαντα μὴ παρασιωπήσητε. τούτων οὕτως μεταξὺ λαληθέντων παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου, ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· τὴν πρόθεσιν τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπιστάμεθα ἐπισκόπου, ὅτι τῇ ἰδίᾳ συνειδήσει θαῤῥῶν, ἀπῃτήσατο τοὺς εὐλαβεστάτους νοταρίους τὰ ὑπομνήματα προσενεγκεῖν, καὶ τὴν ἀλήθειαν περὶ πάντων διδάξαι. διὰ τὸ ὑπομνήματα, ὡς πλειστάκις εἴρηται, προσενεχθῶσιν. Ἀέτιος διάκο- E νος καὶ νοτάριος εἶπεν· ἡ παραίνεσις τοῦ ὁσιωτάτου καὶ ἁγιωτάτου ἡμῶν ἀρχιεπισκόπου τῇ γνώμῃ ἀποδίδωσι τῇ ἡμετέρᾳ, ὥστε τὸ ἀληθὲς ἐπὶ τῇ πράξει τῶν ὑπομνημάτων εἰπεῖν· εἰ τοίνυν λεγόντων ἡμῶν πίστεως ἐσόμεθα ἄξιοι, καὶ κατατιθέμεθα, καὶ προκομίσομεν, καὶ λέξομεν τὴν ἀλήθειαν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· τῶν ὑπομνημάτων ἡ ἀνάγνωσις γενέσθω. Ἀέτιος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπεν· ἀξιῶ καὶ τὴν ἁγίαν σύνοδον τὴν τότε παροῦσαν, ἐπιτρέψαι ἡμῖν προκομίσαι τὴν τῶν ὑπομνημάτων πρᾶξιν. ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σέλευκος εἶπεν· ἅπαξ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν κελεύσαντος προκομισθῆναι τὴν πρᾶξιν τῶν ὑπομνημάτων, οὐδεμίαν δεῖ ἀναβολὴν περὶ τὴν προκομιδὴν γενέσθαι. καὶ ὡσπερεὶ παρὰ πάντων τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων ἐῤῥέθη, πάντες τὰ αὐτὰ λέγομεν· ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· ἐν ὅσῳ ἕκαστα

* Forte, κατετέθη.

Anno Christi 451.

κεφαλαία ἀναγινώσκεται, τί ἐν τούτοις καταψεκτέον τὸ μέρος τοῦ εὐλαβεστάτου μοναχοῦ δοκιμάζει, καὶ ἔτι καὶ τὰ ἀντίγραφα, ἃ τινα παρ' ἑαυτῷ ἔχει τὸ μέρος τοῦ εὐλαβεστάτου μοναχοῦ, προσενεχθέντα, τῇ ἀναγνώσει τῶν αὐθεντικῶν ὑπομνημάτων συγκριθήτωσαν. καὶ ὅτε τὸ ἑκάτερον μέρος τὰ ὑπομνήματα προσήνεγκεν, Ἀέτιος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπεν· εἰ κελεύει ἡ μεγαλοπρέπεια ὑμῶν, ἔχομέν τι εἰπεῖν. ἐμάθομεν, ὡς διὰ τῶν δεήσεων ἀνεδίδαξεν ὁ εὐλαβέστατος Εὐτυχής, πράξει ὑπομνημάτων ἐντετυχηκέναι, κἀκεῖθεν τὰς αἰτίας τῶν αὐτοῦ προσόντων δικαιολογιῶν εὑρηκέναι. ταύτην τὴν πρᾶξιν ἀξιοῦμεν. οὕτω λέγοντος, ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· διὰ τοῦτο συγκρίνεσθαι τοῖς αὐθεντικοῖς ὑπομνήμασι τὰ ἀντίγραφα εἴπομεν. Ἀέτιος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπεν· ἀξιοῦμεν γνῶναι, πότερον αὐθεντικά ἐστιν, ἢ ἀντίγραφα, ἢ τι τοιοῦτο παρά τινος αὐτῷ παρεσχέθη. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· ὁ εὐλαβέστατος Κωνσταντῖνος, εἰ ἃ προφέρει ἀντίγραφα, ἴσα εἰσιν, ἢ αὐθεντικά, διδάξει. Κωνσταντῖνος διάκονος καὶ μονάζων εἶπεν· ἴσα ἐστι. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· νῦν ἡ ἀνάγνωσις παρακολουθείτω. καὶ πρὶν ἢ ἀναγνωσθῆναι, Ἀέτιος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπεν· ἀξιοῦμεν ἐντυχεῖν τῇ πράξει τῶν ὑπομνημάτων τῇ παρ' αὐτοῦ προκομισθείσῃ, ἵνα γνωρίσωμεν τίνος χείρ ἐστι, καὶ παρὰ τίνος δέδοται, εἰ ἐκδέδοται παρὰ νοταρίου. δέξασθε τὰς ἡμετέρας αἰτήσεις ὡς ἀπρεπεῖς οὔσας. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· εἰ τοῖς αὐθεντικοῖς ὑπομνήμασι τὰ ἀντίγραφα οὐ συμφωνοίη, τότε ἐστὶ ἀξίως ἐπιζητηθείη. Ἀέτιος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπεν· οὐδὲν κωλύει. ἀεὶ ἐδικάσατε, καὶ δικάζοντες διελάμψατε. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· τῶν περιττῶν ἐασθέντων, ἡ ἀνάγνωσις γινέσθω. καὶ δι' Ἀστερίου τοῦ καθωσιωμένου ἐκσκέπτορος τὸ αὐθεντικὸν σχεδάριον, τὸ ἀπὸ τῶν νοταρίων προσενεχθέν, ἄλλου τὰ ἀντίγραφα, ἅ τινα ἐκ τοῦ μέρους Εὐτυχοῦς εὐλαβεστάτου ἀρχιμανδρίτου προσενεχθέντα, συγκρίνοντος, ἀνεγνώσθησαν. καὶ ἀνεγνώσθη ἐξ ἀρχῆς ἡ πρώτη καὶ ἡ δευτέρα πρᾶξις· ἥ τις καὶ ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν ἐμφέρεται οὕτως.

Ὑπατείας Φλαβίου Ζήνωνος καὶ Ποστουμιανοῦ τῶν λαμπροτάτων, τῇ πρὸ ἓξ εἰδῶν Νοεμβρίων, ἐν τῇ φιλοχρίστῳ καὶ βασιλευούσῃ Κωνσταντινουπόλει, νέᾳ Ῥώμῃ. καὶ τὰ λοιπά.

Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι τὴν πρώτην καὶ δευτέραν πρᾶξιν, καὶ πληρωθῆναι τὰς καταθέσεις τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, Ἀέτιος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπεν· ἀξιοῦμεν τὴν ἁγίαν καὶ μεγάλην σύνοδον, ἐρωτηθῆναι, ἐπακούσασαν τῶν ἰδίων φωνῶν, καὶ τῆς πράξεως τῶν ὑπομνημάτων, μή τι παραπεποίηται, ἢ παρέφθαρται. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· ἐν ᾧ σιωπῶσι, συγκατατίθεσθαι * φαίνονται. ὅθεν καὶ δὴ τὰ λοιπὰ ἀναγινωσκέσθω. καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐκσκέπτορος ἀνεγνώσθη ἡ τρίτη πρᾶξις, καὶ ἐμφέρεται ἐν τοῖς ὑπομνήμασι. καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς καταθέσεως τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου καὶ ἐκδίκου Ἰωάννου, Κωνσταντῖνος διάκονος καὶ μοναχὸς εἶπεν· οὕτως οὐκ ἐλέχθη, τῶν ποδῶν ὑμῶν, ὡς ἔχει. ὁ αὐτὸς καθωσιωμένος ἐκσκέπτωρ, ἐπαναληφθείσης τῆς ἀναγνώσεως, ἀνέγνω· εἰ δέ που τύχοι τι παρ' αὐτῶν ἔν τισι λέξεσιν ἢ διασφαλῆναι, ἢ διαπλανηθῆναι, τοῦτο μήτε διαβάλλειν, μήτε καταδέχεσθαι· μόνας δὲ τὰς γραφὰς ἐρευνᾷν, ὡς βεβαιοτέρας οὔσας τῆς τῶν πατέρων ἐκθέσεως. καὶ ὅτε ἀνεγνώσθη, Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος καὶ μοναχὸς εἶπεν· ὅτι διαφόρως μὲν ἐλάλησαν οἱ ἅγιοι πατέρες, καὶ πάντα δέχομαι· εἰς κανόνα δὲ πίστεως οὐ δέχομαι. καὶ ὅτε γογγυσμὸς καὶ θόρυβος ἀνεφύη, Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος καὶ μονάζων εἶπεν· τοῦτο παρακαλῶ, ὥστε τοὺς ἐξελθόντας, καὶ ἀκούσαντας παρὰ τοῦ ἀρχιμανδρίτου, μετὰ τοῦ συνειδότος, ὡς ἐπὶ τοῦ κυρίου, ἃ ἤκουσαν, μετὰ ἀληθείας εἰπεῖν· προκρίματος μὴ γινομένου τῷ ἀρχιμανδρίτῃ ἐκ τῆς ἐμῆς καταθέσεως· ἀξιῶ τοὺς παρατυχόντας εὐλαβεστάτους κληρικοὺς καταθέσθαι, ἅπερ ἤκουσαν παρ' αὐτοῦ, καὶ τὸν εὐλαβέστατον διάκονον Ἀθανάσιον. Σέλευκος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· πρὸ τῆς καταθέσεως τοῦ ἀδελφοῦ Κωνσταντίνου, οἱ εἰς πρόσωπον ἀποσταλέντες τοῦ τὰς δεήσεις προσαναθέντος, ὑπέσχοντο πάντα, ἃ ἂν αὐτοὶ εἴπωσι, στοιχεῖν τὸν ἀρχιμανδρίτην αὐτῶν· καὶ ἀξιοῦμεν τὴν ἐπὶ τῷ προκρίματι φωνὴν πρόκριμα τῇ πράξει τῶν ὑπομνημάτων μὴ ποιεῖν. Κωνσταντῖνος διάκονος καὶ μονάζων εἶπεν· ἀξιῶ

Actio Prima. Acta alia Constant.

A capitula relegantur, quid in his reprehensibile probat pars reverendi monachi, prosequatur: & scripta, quæ penes se habet pars prædicti reverendi monachi, oblata lectione, cum gestis authenticis conferantur. Et cum utraque pars obtulisset monimenta, Aëtius diaconus & notarius dixit: Si jubet magnificentia vestra, habemus aliquid dicere. Didicimus, quod per supplicationem docuit reverendus Eutyches, se gesta recensuisse, & exinde causas pro suis assertionibus reperisse; hæc acta petimus. Quo dicente, magnificentissimus Patricius dixit: Propter hoc conferri authenticis gestis [a] rescripta diximus. Aëtius diaconus & notarius dixit: Petimus agnoscere, utrum authentica sint, an exemplaria, aut si quid tale ab aliquo ei est præstitum. Magnificentissimus Patricius dixit: B Reverentissimus Constantinus, si hæc quæ profert, exemplaria sunt, aut authentica, doceat. Constantinus diaconus & monachus dixit: Exemplaria sunt. Magnificentissimus Patricius dixit: Nunc lectio subsequatur. Et priusquam legerentur, Aëtius diaconus & notarius dixit: Petimus considerare seriem gestorum, quæ ab eis offertur, ut cognoscamus cujus manus sit, vel a quo data sit, aut si a notariis sit edita. Suscipite nostras petitiones quæ non sunt incongruæ. Magnificentissimus Patricius dixit: Si authenticis gestis schedæ non concordant, hæc juste postea requirentur. Aëtius diaconus & notarius dixit: Nihil prohibet. Semper judicastis, & judicando claruistis. Magnificentissimus Patricius dixit: Superfluis prætermissis, lectio celebretur. Et relecta est per Asterium devotissimum exceptorem authentica scheda a notariis oblata, & ab alio collatis exemplaribus prolatis a parte Eutychis reverentissimi presbyteri & archimandritæ relecta sunt, & ab exordio recensita sunt prima & secunda acta, quæ & in monimentis ita inserta sunt.

C

Consulatu Flavii Zenonis & Postumiani virorum clarissimorum, sub die sexto Idus Novembris, in [b] amica Christi & regia urbe Constantinopoli Roma, & reliqua.

Et postquam relecta est prima & secunda actorum series, & suppletis depositionibus reverentissimorum episcoporum, Aëtius diaconus & notarius dixit: Petimus sanctam & magnam synodum interrogari, auditis propriis vocibus & gestorum serie, ne aliquid falsatum sit vel corruptum. Magnificentissimus Patricius dixit: [c] In hoc ipso quod tacent, consentire monstrantur. Unde convenit & reliqua recenseri. Et per eumdem devotissimum exceptorem tertia gestorum series est relecta, quæ est & monimentis inserta. Et relecta prosecutione viri religiosissimi Joannis presbyteri & defensoris, Constantinus diaconus & monachus dixit: Ita non est dictum, per vestigia vestra, ut continet. Idem devotissimus exceptor, repetita eadem lectione, relegit: Et si alicubi contigit aliqua ab eis in aliquibus verbis falli, aut errari; hoc neque accusare, neque suscipere: solas autem scripturas scrutari, ut firmiores sanctorum patrum expositionibus. Et cum lectum fuisset, Constantinus reverendus diaconus & monachus dixit: Quoniam diversis modis locuti sunt sancti patres, & omnia suscipio: In regula autem fidei non suscipio. Et quando perturbatio & mussitatio facta est, Constantinus reverendus diaconus & monachus dixit: Hoc rogo, ut qui egressi sunt, & audierunt ab archimandrita, cum integra conscientia, quasi in præsentia Domini, quæ audierunt, cum veritate dicant, præjudicio minime generato archimandritæ ex mea depositione; rogo reverentissimos clericos qui interfuerunt, deponere quæ ab eo audierint, & religiosum diaconum Athanasium. Seleucus reverentissimus episcopus dixit: Ante [d] depositionem fratris Constantini, qui in persona directi sunt ipsius qui precem porrexit, promiserunt omnia quæ ipsi dixerint, rata habere eorum archimandritam; & petimus vocem præjudicantem non facere præjudicium monimentis actorum. Constantinus diaconus & monachus dixit: Sup-

D

E

[a] al. schedas

Anno 441.

[b] al. Christianissima

[c] al. Donec tacent,

* Forte, φαίνονται. ex Latino.

[d] al. professionem

plico illud auferri, quod est, In regula fidei; quia in perturbatione nesciens sum locutus. Seleucus reverentissimus episcopus dixit: Quia cum quies esset, ante perturbationem, hanc vocem frater Constantinus deposuit, attestantur sanctissimi episcopi, necnon & ipsorum potestas. Magnificentissimus Patricius dixit: De postulatione utriusque partis quid considerandum putant, reverentissimus episcopus Thalassius & Eusebius dignentur dicere. Reverentissimus episcopus Thalassius dixit: Non potest directus a reverentissimo monacho, certa quidem de his quæ ipse voce sua confitetur, suscipere: certa autem minime suscipere. Eusebius reverentissimus episcopus Ancyranorum civitatis dixit: Et mihi similiter placet, ut qui personam religiosi archimandritæ suscepit, omnia ei firma consistant, quæ ex ejus voce prolata sunt: & non in parte velle ea teneri; in parte vero, quæ dicta sunt velle improbari. Magnificentissimus Patricius dixit: Religiosissimi Joannes presbyter, & Andreas, quæ cognoscunt se ab Eutyche monacho audisse, memores suæ opinionis exponant. Et cum in medio stetissent Joannes reverentissimus presbyter & defensor sanctæ ecclesiæ hujus gloriosæ civitatis, & Andreas reverendus diaconus, Constantinus diaconus & monachus dixit: Non diximus, quia complacent omnia archimandritæ, quæ dico? Magnificentissimus Patricius dixit: Voces tuæ in monimentis continentur. Seleucus reverentissimus episcopus dixit: Veniens magnificentissimus referendarius, directus a piissimo & Christi amico Imperatore nostro, deposuit pro persona archimandritæ Eutychis directos, Constantinum, & qui cum eo sunt, suscepturos omnia quæ in eum inferuntur. Magnificentissimus Patricius dixit: Verba similiter tua eisdem monimentis continentur. Et adjecit: Religiosus presbyter Joannes, quæ ab Eutyche religioso monacho audivit, exponat. Et priusquam exponeret, Meliphthongus reverentissimus episcopus dixit: Ex providentia quadam in exordio statim, accusatione instante, commemoravi, & dixi, quia non de qualibetcumque re accusatio commovetur, neque per procuratorem tam periculosa causa tentari aut fieri debet: sed necessaria est & accusati præsentia, [a] legibus hoc præcipientibus. Si vero forte videtur piissimo Principi, per procuratorem ventilari criminale negotium, & accusare sine periculo, & hoc [b] constituerit, innotescat ipsi: & necesse erit nos in omnibus Imperatoris Christi amici cedere jussioni. Seleucus reverentissimus episcopus dixit: Firmitatem tenentibus etiam his, quæ & hodie acta sunt ex prosecutione magnificentissimi referendarii, & consensu sanctorum episcoporum, & magnificentissimi & gloriosissimi Exconsulis & Patricii Florentii, exponant & religiosissimi Joannes presbyter & Andreas diaconus, quæ noverunt. Joannes reverendus presbyter & defensor dixit: Ea quidem, quæ professus sum, & sanctissimo & Deo amabili concilio sunt relecta, præsente magnificentissimo & per omnia gloriosissimo Exconsule ac Patricio Florentio, quoniam hac veritate subsistunt; hoc & religiosissimus diaconus. Quo dicente, Constantinus Diaconus dixit: Non omnia sunt relecta. Idem Joannes reverendus presbyter & defensor dixit: Etiam ecce hoc dico. Constantinus reverendus diaconus dixit: Ego unum verbum dixi perturbatus, & scriptum est. Quo dicente reverentissimus episcopus Thalassius dixit: Sufficiebat quidem & opinio Joannis presbyteri; quoniam vero Evangelium nobis omnibus est antepositum, rationabile est & ipsum super his quæ dicit, coram Evangelio roborare. Idem Joannes reverendus presbyter & defensor subjungens, dixit: Quoniam vero hac veritate subsistunt, & ex eo quod placuit adversario dubitare, majore ea vinculo veritatis obstrinxit: & hoc agnovit Deo amabile sanctumque concilium, ex eo quod postea verba propria refutare tentavit. Sed quoniam oportet perfici lectionem, & satisfieri mihi ex consequentibus, quatenus cognoscam ea quæ dicta sunt a reverentissimo archimandrita Eutyche, & si convenien-

[a] al. & maxime

[b] al. constituerit, vel innotuerit

ἐκεῖνο περιαιρεθῆναι, τὸ, εἰς τὸν κανόνα τῆς πίστεως· ὅτι ἐν θορύβῳ μὴ εἰδὼς ἐλάλησα. Σέλευκος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὅτι ἡσυχίας οὔσης, πρὸ τοῦ θορύβου, ταύτην τὴν φωνὴν ὁ ἀδελφὸς Κωνσταντῖνος κατέθετο, μαρτυροῦσι καὶ οἱ ἁγιώτατοι ἐπίσκοποι, καὶ ἡ αὐτῶν ἐξουσία. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· περὶ τῆς [a] αἰτήσεως ἑκατέρου μέρους τί σκεπτέον δοκιμάζουσιν οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι Θαλάσσιος καὶ Εὐσέβιος, καταξιωσάτωσαν εἰπεῖν. ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Θαλάσσιος εἶπεν· οὐ δύναται ὁ ἀποσταλεὶς παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου μοναχοῦ, τινὰ μὲν ὧν κατατίθεται, αὐτὸς τῇ ἰδίᾳ φωνῇ καταδέχεσθαι, τινὰ δὲ μὴ καταδέχεσθαι. ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος τῆς Ἀγκυρανῶν πόλεως εἶπε· καὶ ἐμοὶ τὰ σύμφωνα δοκεῖ, ὥστε τὸν τὸ πρόσωπον ἀναδεξάμενον τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, πάντα κύρια ἡγεῖσθαι τὰ παρὰ τῆς ἑαυτοῦ φωνῆς εἰρημένα· καὶ μὴ μέρος μὲν [b] βουλεύεσθαι κρατεῖν, μέρος δὲ θέλειν τῶν εἰρημένων ἀνατρέπεσθαι. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· ὁ εὐλαβέστατος Ἰωάννης ὁ πρεσβύτερος, καὶ Ἀνδρέας, ἅ τινα γινώσκουσιν ἑαυτοὺς παρὰ Εὐτυχοῦς τοῦ εὐλαβεστάτου μοναχοῦ ἀκηκοέναι, μεμνημένοι τῆς ἰδίας ὑπολήψεως καταθέσθωσαν. καὶ ὁπότε εἰς μέσον ἔστησαν, Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἔκδικος τῆς ἁγίας ἐκκλησίας ταύτης τῆς ἐνδόξου πόλεως, καὶ Ἀνδρέας ὁ εὐλαβέστατος διάκονος, Κωνσταντῖνος διάκονος εἶπεν· οὐκ εἴπομεν, ὅτι στοιχεῖ πάντα τῷ ἀρχιμανδρίτῃ, ἅπερ λέγω; ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· αἱ φωναί σου ἐν τοῖς ὑπομνήμασι περιέχονται. Σέλευκος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· Φθάσας ὁ μεγαλοπρεπέστατος ῥεφερενδάριος, ὡς ἀπὸ τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου βασιλέως ἡμῶν, κατέθετο εἰς πρόσωπον τοῦ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς ἀπεστάλθαι Κωνσταντῖνον καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ, ὀφείλοντας ἀναδέξασθαι τὰ εἰς αὐτὸν ἀναφερόμενα. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· τὰ ῥήματα ὡσαύτως τὰ σὰ τοῖς ὑπομνήμασι περιέχεται. καὶ προσέθηκεν· ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος Ἰωάννης, τινὰ παρὰ Εὐτυχοῦς τοῦ μοναχοῦ ἤκουσεν, ἐκθέσθω. καὶ πρὶν ἢ καταθέσθαι, Μελιφθόγγιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐκ προμηθείας τινὸς παρὰ τὰς ἀρχὰς εὐθὺς τῆς κατηγορίας [c] ἐνιστάμενος, ἐμνημόνευσα, καὶ εἶπον· ὅτι οὐ περὶ τῶν τυχόντων ἡ κατηγορία γίνεται, οὔτε δι' ἐντολέως τὸ τηλικοῦτον ἐπικίνδυνον πρᾶγμα δοκιμάζεται, ἢ ὀφείλει γίνεσθαι· ἀλλὰ χρήζομεν τῆς παρουσίας τοῦ κατηγορουμένου, τοῦτο καὶ τῶν νόμων βουλομένων. εἰ δὲ ἄρα παρέστατο τῷ εὐσεβεστάτῳ βασιλεῖ, δι' ἐντολέως ἐγκληματικὴν γυμνάζεσθαι δίκην, καὶ κατηγορεῖν ἀκινδύνως, καὶ προστάξειεν, τοῦτο γνωρισθῇ αὐτῷ· καὶ ἀνάγκη ἡμᾶς εἶξαι φιλοχρίστῳ βασιλεῖ πάντα κελεύοντι. Σέλευκος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· βεβαίων ὄντων τῶν πραχθέντων καὶ σήμερον ἐκ τῆς καταθέσεως τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου ῥεφερενδαρίου, καὶ τῆς συναινέσεως τῶν ἁγιωτάτων ἐπισκόπων, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ὑπάτων καὶ πατρικίου Φλωρεντίου, καταθέσθωσαν καὶ οἱ εὐλαβέστατοι, ὁ πρεσβύτερος Ἰωάννης, καὶ ὁ διάκονος Ἀνδρέας, ἅπερ ἴσασιν. Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἔκδικος εἶπε· τὰ μὲν κατατεθέντα παρ' ἐμοῦ, καὶ ὑπαναγνωσθέντα τῇ ἁγιωτάτῃ καὶ θεοφιλεστάτῃ συνόδῳ παρόντος καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ τὰ πάντα ἐνδοξοτάτου, τοῦ ἀπὸ ὑπάτων καὶ πατρικίου Φλωρεντίου, ὅτι γε δὴ ἀληθείας ὑπάρχει ἐστίν· τοῦτο καὶ ὁ εὐλαβέστατος διάκονος. οὕ λέγοντος, Κωνσταντῖνος διάκονος εἶπεν· ὅλα οὐκ ἀνεγνώσθη. ὁ αὐτὸς Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἔκδικος εἶπεν· ἐγὼ εἶπον ἵνα λέγω ἐν θορύβῳ, καὶ ἐγράφη. οὕ λέγοντος, ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Θαλάσσιος εἶπεν· ἤρκει μὲν καὶ ἡ ὑπόληψις Ἰωάννου τοῦ πρεσβυτέρου. ἐπειδὴ δὲ τὸ εὐαγγέλιον πᾶσι πρόκειται ἡμῖν, εὔλογόν ἐστι καὶ αὐτὸν, ἐφ' οἷς λέγει, ἐπὶ τοῦ εὐαγγελίου πιστώσασθαι. ὁ αὐτὸς Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἔκδικος ὑποδείξας εἶπεν. ὅτι γε δὴ ἀληθείας ἐστὶν ὑπάρχει, πρὸς οἷς ἔδοξεν ἐπαμφιβάλλειν, πλείονι δεσμῷ ἀληθείας κατέδησε· καὶ τοῦτο ἡ θεοφιλὴς καὶ ἁγία σύνοδος ἔγνω, ἀφ' ὧν τελευταῖον πρὸς ἀνατροπὴν εἶδε τῶν οἰκείων λόγων. ἐπειδὴ δὲ δεῖ τελείαν ὑπανάγνωσιν γενέσθαι, καὶ πεισθῆναί με ἀπὸ τῶν ἑπομένων, ὥστε γνωρίσαι με τὰ κατατεθέντα παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, καὶ εἰ συμ-

[a] Forte, αἰτήσεως, ex Latino.

[b] Forte, βούλεσθαι.

[c] Forte, ἐνιστάμενος, ex Latino.

ANNO CHRISTI 451.

βάλοιτο εἶπε τῆς καταπεθείσης πολυκαίδα παρ' ἐμοῦ, ἢ ἀπαρνήσασθαι, εἰ γε ἄρα τύχοι, μὴ ἐπιγνωσθῆν παρ' ἐμοῦ· ἀξιῶ τὴν ὑμετέραν θεοφιλίαν ὑπαναγνωσθῆναι, καὶ πληρεστάτην γενέσθαι τὴν ἀνάγνωσιν· ὥστε σωτηρεῖν με διὰ πάντων διὰ σέβας τῶν ἁγίων εὐαγγελίων τὸ προτεθὲν παρὰ τῆς ὑμετέρας θεοφιλείας, καὶ ἀκολουθήσαι τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· αὖθις Ἰωάννου τοῦ πρεσβυτέρου αἱ φωναὶ ἐκ τῶν ὑπομνημάτων ἐπαναληφθῶσιν, ὅπου ἑαυτόν τινα παρὰ Εὐτυχοῦς ἀκηκοέναι κατέθετο. καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐκσκέπτορος πάλιν φωναὶ τοῦ αὐτοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου Ἰωάννου ἀνεγνώσθησαν.

Ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἔκδικος Ἰωάννης εἶπε· πρότερον τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Εὐσεβίου προσελθόντος ἐν συνεδρίῳ τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ, καὶ αἰτιασαμένου τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, καὶ βιβλίον ἔγγραφον ἐπιδεδωκότος, τὸ κατάδηλον ποιοῦν αὐτὸν τὰ τῶν αἱρετικῶν πάθη, καὶ ἐξαιτήσαντος προσκληθῆναι αὐτὸν ἐπὶ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης ἀπολογήσασθαι ἐπὶ τοῖς ἐπαγομένοις αὐτῷ παρ' αὐτοῦ, προνοίᾳ πειθομένη ἡ ὑμετέρα ἀπερίγραπτος σοφία, προσέταξε διαβῆναι ἐμέ τε καὶ τὸν εὐλαβέστατον διάκονον Ἀνδρέαν πρὸς αὐτὸν ἐν τῇ μονῇ αὐτοῦ, καὶ καλέσαι αὐτὸν ἀπολογησόμενον. τούτου δὲ γενομένου, καὶ παραγενομένων ἡμῶν πρὸς αὐτὸν ἐν τῇ αὐτοῦ μονῇ, τούς τε λιβέλλους αὐτῷ ὑπανέγνωμεν, καὶ τὰ ἴσα τούτων δεδώκαμεν, καὶ τὸν αἰτιασάμενον κατάδηλον ἐποιήσαμεν, καὶ κατεμηνύσαμεν αὐτῷ τὴν κλῆσιν, καὶ τὴν ἀπολογίαν τὴν ἐπὶ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης. ὁ δὲ τὸ μὲν ὑπαντῆσαι καὶ ἀπολογήσασθαι, παντελῶς ἀπηρνήσατο. εἰρηκὼς τοῦτο προκεῖσθαι αὐτῷ, καὶ ὅρῳ τινὶ κεκρατηκέναι ἀπ' ἀρχῆς, τὸ μηδαμῶς ἀλλαχόσε ἀποβαίνειν αὐτὸν τῆς ἑαυτοῦ συνοδίας, ὥσπερ δέ τινι ὡς ἐν τάφῳ διατρίβειν ἐν τῇ μονῇ· γνωσθῆναι δὲ τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ δι' ἡμῶν ἐξῄτησεν, ὅτι περ ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος, ἐχθρὸς αὐτῷ πάλαι τυγχάνων, λοιδορίας καὶ ὕβρεως χάριν, ταύτην τὴν κατηγορίαν κατ' αὐτοῦ ἐποιήσατο. ἕτοιμον γὰρ αὐτὸν εἶναι ἔφασκε ταῖς ἐκθέσεσι τῶν ἁγίων πατέρων, τῶν τε ἐν Νικαίᾳ καὶ ἐν Ἐφέσῳ τὴν σύνοδον ποιησαμένων, συντίθεσθαι, καὶ ὑπογράφειν ταῖς ἑρμηνείαις αὐτῶν ὡμολόγει. εἰ δέ που τύχοι τι παρ' αὐτοῖς ἔν τισι λέξεσιν ἢ διασφαλθὲν, ἢ διαπλανηθὲν, τοῦτο μήτε διαβάλλειν, μηδὲ καταδέχεσθαι. μόνας δὲ τὰς γραφὰς ἐρευνᾶν, ὡς βεβαιοτέρας οὔσας τῆς τῶν πατέρων ἐκθέσεως. μετὰ δὲ τὴν ἐνανθρώπησιν τοῦ Θεοῦ λόγου, τουτέστι μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, μίαν φύσιν προσκυνεῖν, καὶ ταύτην Θεοῦ σαρκωθέντος, καὶ ἐνανθρωπήσαντος· καὶ βιβλίον τοιοῦτον προσκομίσας ὑπανεγίνωσκε. προσετίθει δὲ, ὅτι λοιδορίας τινὸς, ὡς ἔφη, * καταπεθείσης κατ' αὐτοῦ, ὡς αὐτοῦ εἰρηκότος, ὅτι τὴν δὴ ἐξ οὐρανοῦ τὴν σάρκα ὁ Θεὸς λόγος κατενήνοχεν, αὐτὸς ἀνεύθυνος τυγχάνει τῆς τοιαύτης λοιδορίας. τὸ δὲ ἐκ δύο φύσεων ἑνωθεισῶν καθ' ὑπόστασιν γεγενῆσθαι τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, μήτε μεμαθηκέναι ἐν ταῖς ἐκθέσεσι τῶν ἁγίων πατέρων· μήτε καταδέχεσθαι, εἰ τύχοι τι αὐτῷ τοιοῦτον παρά τινος ὑπαναγινώσκεσθαι· διὰ τὸ τὰς θείας γραφὰς, ὡς ἔλεγεν, ἀμείνονας εἶναι τῆς τῶν πατέρων διδασκαλίας. καὶ ταῦτα λέγων, ὡμολόγει τέλειον Θεὸν εἶναι, καὶ τέλειον ἄνθρωπον, τὸν γεννηθέντα ἐκ τῆς παρθένου Μαρίας, μὴ ἔχοντα σάρκα ὁμοούσιον ἡμῖν. τοῦτο δὲ ἐμοὶ διαλεγόμενος εἶπεν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· ταῦτα αὐτὸς μόνος ἀκήκοας, ἢ καὶ ὁ ἅμα σοι ἀποσταλεὶς διάκονος Ἀνδρέας; ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἔκδικος Ἰωάννης εἶπεν· ἐν ᾧ ταῦτά μοι ἐνετέλλετο εἰς τὸ ἀναγγεῖλαι τῇ ὑμετέρᾳ ὁσιότητι, παρῆν καὶ ὁ εὐλαβέστατος Ἀνδρέας ὁ διάκονος.

Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἔκδικος εἶπεν· οἶδε καὶ ἡ ὑμετέρα μεγαλοπρέπεια, καὶ ἡ θεοφιλεστάτη καὶ ἁγία σύνοδος, ὅτι ἐπ' αὐτοῖς τῶν λέξεών τινα ἔρχεσθαι, ἀποστελλόμενον μηνύματα κομίσαι πρός τινας, οὐχ οἷόν τέ ἐστι. οὔτε γὰρ τῶν πάνυ εὐδοκιμωτάτων ῥητόρων ἄν τις ποιήσοιτο τοῦτο, τὸ τὰς ἀλλοτρίας λέξεις ποτὲ διαπορθμεύειν καὶ διακομίζειν ποι. ὅτε δὲ ἡνίκα ταῦτα ἐπυνθανόμην παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, παρῆν καὶ ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Ἀνδρέας, ἔτι γε μὴν καὶ ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Ἀθανάσιος· κἀγὼ δὲ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ ὑπομνηστικὸν ποιήσας παρ' ἐμαυτῷ, ὡς ᾤμην, τῶν παρ' ἐκείνου ῥηθέντων, φυ-

* Forte, κατενεχθείσης ex Latino.

ACTIO PRIMA. ACTA ALIA CONSTANT.

A *tia dixit his quæ tunc a me dicta sunt: aut denegem, si a me non agnosci contigerit: peto vestram* [a] *Deoamabilitatem, plenissimam fieri lectionem, ut & cuncta perspiciam propter reverentiam sancti Evangelii, quod vestra Deoamabilitas proposuit, & verbum consequar veritatis. Magnificentissimus Patricius dixit: Rursus Joannis presbyteri voces ex monimentis repetantur, ubi aliqua ab Eutyche se audisse confessus est. Et per eumdem devotissimum exceptorem denuo voces Joannis presbyteri recitata sunt.*

[a] al. sanctitatem

Religiosus Joannes presbyter & defensor dixit: Ante hoc reverentissimo Eusebio episcopo interpellante vestram sanctitatem in synodo & accusante religiosissimum Eutychem presbyterum & archimandritam, & libellum in B *scriptis porrigente, declarantem ægrotare eum hæreticorum passione, & postulante evocari eum ad vestram sanctitatem, & satisfacere pro his, quæ ei ab ipso ingerebantur: providens vestra incircumscripta sapientia, præcepit pervenire me & reverendum Andream diaconum ad monasterium ipsius, & evocare eum ad satisfaciendum. Quo facto, pervenientes ad eum in monasterio ipsius, libellos ei legimus, & exemplaria eorum dedimus, & accusatorem manifestavimus, & nunciavimus ei vestræ sanctitatis evocationem, pro satisfactione apud beatitudinem vestram. Qui occurrere quidem & satisfacere modis omnibus abnegavit, dicens, hoc apud se decretum ex definitione quadam ab initio contineri, ut nullo modo alibi a sua congregatione discederet, sed quodammodo eum velut in sepulcro degere in monasterio. Cognitum vero per nos* C *sanctitati vestræ fieri postulavit, quia Dei amantissimus episcopus Eusebius olim inimicus ejus existens, detractionis atque injuria gratia hanc accusationem adversus eum conflaverit. Paratum enim se esse dicebat expositionibus sanctorum patrum qui in Nicæno & Ephesino concilio congregati fuint, consentire, & subscribere eorum interpretationibus fatebatur. Si vero alicubi contigerit ab ipsis in aliquibus verbis vel falli, vel eos errasse, hoc neque accusare, neque suscipere: solas autem scripturas inquirere, sicut patrum* [b] *expositionibus firmiores. Post inhumanationem vero Dei Verbi, id est, post nativitatem Domini nostri Jesu Christi, unam naturam adorare, & hanc Dei incarnati &* [c] *inhumanati. Et de hujusmodi codicem proferens, legebat. Addebat autem detractionem quam-* D *dam contra se ubique diffusam, quasi ipse dixerit, quod de cælo carnem Deus Verbum deduxerit: se vero liberum esse ab hujusmodi detractione. Ex duabus autem naturis adunatis secundum subsistentiam factum fuisse Dominum nostrum Jesum Christum, neque didicisse in expositionibus sanctorum patrum: neque suscipere, si contigerit ei aliquid hujusmodi a quolibet relegi: quoniam divinæ scripturæ, sicut dicebat, meliores sunt sanctorum patrum doctrinis. Et hæc dicens, confitebatur perfectum Deum esse & perfectum hominem, qui natus est ex Maria Virgine, non habentem carnem consubstantialem nobis. Hoc autem mihi colloquens dixit. Sanctissimus archiepiscopus dixit: Hæc eadem solus audisti, an & qui tecum directus est, Andreas diaconus? Reverentissimus Joannes presbyter &* E *defensor dixit: Cum ista mihi mandaret vestræ suggerere sanctitati, præsens erat & reverendus diaconus Andreas.*

Hæc quæ sequuntur, habentur supra post initium III. actionis Constantinopol. pag. 140. alia subinde latinitate.

[b] al. traditionibus

[c] al. hominis facti.

Et postquam lectum est, Joannes reverentissimus presbyter & defensor dixit: Scit & vestra magnificentia, & Deoamabilis & sancta synodus, quoniam impossibile est eisdem verbis uti eum, qui dirigitur enunciationem aliquibus intimare. Nec enim hoc vel probatissimorum rhetorum aliquis forsan efficiat, aliena verba deferre, & aliquibus deportare. Veruntamen quando hæc a viro religioso archimandrita Eutyche inquirebam, præsens fuis & religiosus Andreas diaconus, & insuper religiosus Athanasius diaconus. Ego autem eo tempore commemoratorium faciens, apud meipsum, ut putabam, quæ ille dixit, cu-

ACTIO PRIMA.
Acta alia Constant.

stodio, atque apud me habeo. Oportuit autem eumdem reverentissimum archimandritam Eutychem esse præsentem his quæ hodie peraguntur, pro confessione mea. Hoc enim & a vestra incircumscriptibili prudentia credidi comprobari; ut ipse qui dixerat mihi, præsens hic quæ a me dicebantur, audiret; & (interrogatus) contradiceret sermonibus meis, aut consentiret eis. Nec enim puto religiosum virum, propositis sanctis Evangeliis, verba mea destruere, quæ tunc ipse locutus est, maxime cum & præsens reverendus diaconus Constantinus aliquando quidem consentiat his quæ a me dicuntur, aliquando autem, ut suspicatur, adversetur his quæ a me dicta sunt. Et rogo, ne valde a me expressa verba quærantur, quæ ille locutus est: nec enim hoc quisquam facere potuit, ipsius prorsus verbis redintegrare alicujus eloquia. Conscriptos autem a me sermones tunc in commemoratorio jubete relegi. Magnificentissimus Patricius dixit: Commemoratorium, quod postulat, relegatur, & conferatur professioni, quæ gestis continetur; ut si quid ex sensu vel ex verbis dissonat, agnoscatur. Et priusquam legeretur, Joannes religiosus presbyter & defensor dixit: Rogo primum ut religiosus Andreas, & religiosus diaconus Athanasius præsentes dicant, si consonant his quæ jam lecta sunt, & a me jampridem exposita. Magnificentissimus Patricius dixit: Interim lectio subsequatur. Et cum protulisset commentarium religiosus Joannes presbyter & defensor, per eumdem devotissimum exceptorem relectum est.

Ante hæc religioso Eusebio episcopo in concilio vestræ beatitudinis interpellante, & accusante Eutychem religiosum presbyterum & archimandritam, & libellum contra eum dante, quo indicatur, hæretica eum ægrotare perfidia: ac postulante eumdem religiosum archimandritam accersitum, satisfacere de iis quæ ei ab ipso impingebantur: providens catholicæ fidei incircumscriptibilis vestra providentia, abire ad illum præcepit me, & religiosum diaconum Andream, & vocare eum satisfacturum. Hoc autem facto, nobisque ei in suo monasterio præsentatis, relectaque ei accusatione conscripta, atque exemplaribus traditis, accusatoreque etiam declarato, & evocatione ad satisfactionem apud vestrum Deoamabile sanctumque concilium, memoratus Eutyches, huc quidem venire, & his, de quibus inclamatur, occurrere, modis omnibus distulit: dicens, decretum sibi, & definitione quadam ab exordio conservatum, ut nusquam alibi a congregatione discedat, propterea quod velut in sepulcro quodam in monasterio degat. Innotescere vero per nos vestræ sanctitati postulavit, quod olim inimicus ejus exsistens Deo amicissimus Eusebius, injuriæ & derogationis gratia hanc contra eum accusationem instituit. Se enim sequi expositiones sanctorum & beatissimorum patrum, qui in Nicæno atque Ephesino concilio fuerunt, & subscribere eis paratum esse promittit. Si vero forte alicubi, ut dicebat, circa aliqua verba vel erraverunt patres nostri vel falli potuerunt, ea se (quod ad ipsum attinet) neque accusare, neque suscipere; sed solas divinas scripturas scrutari de hujusmodi, utpote firmiores. Dicebat autem memoratus, ab aliquibus vanas contra se derogationes dispersas, quasi Deus Verbum carnem de cælo deduxerit: alienum autem se esse ab hujusmodi derogatione. Nam post incarnationem Dei Verbi, hoc est, post nativitatem Domini nostri Jesu Christi, unam naturam adorare, & hanc Dei incarnati atque inhumanati. Et de hoc codicem proferens, relegebat. Ex duabus enim naturis post unionem Domini nostri Jesu Christi disputare oportere, neque didicisse in expositionibus patrum; neque suscipere, si contingat sibi forte tale aliquid relegi; eo quod divina scriptura, ut dixit, nullam de naturis faciant mentionem, & meliores sint [a] expositionibus magistrorum. Et hæc dicens, addebat, quoniam Deus perfectus & homo perfectus natus est ex Virgine.

[a] al. doctrinis atque expositionibus patrum.

ANNO CHRISTI 451.

λάθω, καὶ ἔχω παρ' ἐμαυτῷ. ἔδει δὲ καὶ αὐτὸν τὸν εὐλαβέστατον ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ παρεῖναι τοῖς πραττομένοις σήμερον, τῆς καθαιρέσεως ἕνεκεν τῆς ἐμῆς. τοῦτο γὰρ δὴ καὶ παρὰ τῇ ὑμετέρᾳ ἀπεριλογίστῳ σοφίᾳ δοκιμάζεσθαι νενόμικα. ὥστε αὐτὸν τὸν εἰρηκότα μοι, παρόντα ἐνταῦθα πυνθάνεσθαι τῶν λεγομένων παρ' ἐμοῦ, καὶ ἀντειπεῖν πρὸς τὰ παρ' ἐμοῦ λεγόμενα, ἢ συνθέσθαι αὐτοῖς. οὔτε γὰρ οἶμαι εὐλαβείας αὐτὸν ἐντὸς ὄντα, τῶν εὐαγγελίων προκειμένων, ἀναιρεῖν μου τοὺς λόγους, παρ' αὐτοῦ τηνικαῦτα ῥηθέντας, μάλιστα ἐπειδήπερ καὶ ὁ παρὼν εὐλαβέστατος διάκονος Κωνσταντῖνος, τῇ μὲν συντίθεται τοῖς λεγομένοις παρ' ἐμοῦ, τῇ δὲ, ὡς ὑπονοεῖ, ἄντικρυς βαίνει τῶν ῥηθέντων παρ' ἐμοῦ. καὶ ἀξιῶ, μὴ πάνυ τὴν λέξιν αὐτῶν σαφῶς ἀπαιτουμένων παρ' ἐμοῦ, τῶν ῥηθέντων παρ' ἐκείνου· οὐδὲ γὰρ ἂν ποιήσαιτό τις τοῦτο, τὸ αὐτολεξεὶ διαμνημονεῦσαι ῥήματά τινος· τὰ δὲ γραφέντα τότε ἐν τῷ ὑπομνηστικῷ, κελεύσατε ἀναγνωσθῆναι. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· τὸ ὑπομνηστικὸν, ὅπερ ἐξαιτεῖς, ἀναγνωσθήτω, καὶ συγκριθῇ τῇ καταθέσει, ἵνα τις ἐν τοῖς ὑπομνήμασι περιέχεται· ἵν' εἴ τι περὶ τὸν νοῦν, ἢ περὶ τὰ ῥήματα διαφωνηθῇ, γνωσθῇ. καὶ πρὶν ἢ ἀναγνωσθῆναι, Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἔκδικος εἶπεν· ἀξιῶ πρότερον τὸν εὐλαβέστατον Ἀνδρέαν, καὶ τὸν εὐλαβέστατον διάκονον Ἀθανάσιον, παρόντας λέγειν, εἴ γε συνᾴδουσι τοῖς ὑπαναγνωσθεῖσιν ἤδη, καὶ τηνικαῦτα παρ' ἐμοῦ κατατεθεῖσιν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· τέως ἡ ἀνάγνωσις παρακολουθείτω. καὶ ὅτε προήνεγκε τὸ ὑπομνηστικὸν Ἰωάννης πρεσβύτερος καὶ ἔκδικος, διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐξκέπτορος ἀνεγνώσθη.

Πρώην τοῦ θεοφιλεστάτου Εὐσεβίου ἐν συνεδρίῳ προσελθόντος τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ, καὶ κατηγορήσαντος Εὐτυχοῦς τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου, καὶ βιβλίον ἐπιδιδόντος κατ' αὐτοῦ, τὸ καταδηλοῦν νοσεῖν αὐτὸν τὰ τῆς αἱρετικῆς πάθη, καὶ ἐξαιτήσαντος, τὸν μνημονευθέντα εὐλαβέστατον ἀρχιμανδρίτην μεταπεμφθέντα, ἀπολογήσασθαι τοῖς ἐπαγομένοις αὐτῷ παρ' αὐτοῦ· πρόνοιαν δὲ ποιουμένη τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἡ ἀπερίληπτος ὑμῶν σοφία, διαβῆναι προσέταξεν ἐμέ τε καὶ τὸν εὐλαβέστατον διάκονον Ἀνδρέαν πρὸς αὐτὸν, καὶ καλέσαι αὐτὸν ἀπολογησόμενον. τούτου δὴ γενομένου, καὶ παραγενομένων ἡμῶν πρὸς αὐτὸν ἐν τῇ αὐτοῦ μονῇ, καὶ ὑπαναγνόντων αὐτῷ τὴν ἔγγραφον κατηγορίαν, καὶ τὰ ἴσα δεδωκότων, καὶ καθυπομνησάντων αὐτῷ τὸν αἰτιασάμενον, τὴν κλῆσιν, καὶ τὴν ἀπολογίαν τὴν ἐπὶ τῆς θεοφιλοῦς ὑμῶν καὶ ἁγίας συνόδου, ὁ μνημονευθεὶς Εὐτυχὴς, τὸ μὲν ἐνταῦθα ἀπαντῆσαι, καὶ ἀπολογήσασθαι τοῖς ἐπαγομένοις αὐτῷ, παντελῶς παρῃτήσατο, ὑμῶν καὶ ἁγίας συνόδου, ὁ μνημονευθεὶς Εὐτυχὴς, τὸ μὲν ἐνταῦθα ἀπαντῆσαι, καὶ ἀπολογήσασθαι τοῖς ἐπαγομένοις αὐτῷ, παντελῶς παρῃτήσατο, εἰρηκὼς προκεῖσθαι αὐτῷ τοῦτο, καὶ ὅρῳ τινὶ κεκρατηκέναι ἀπ' ἀρχῆς, τὸ μηδαμῶς ἀλλαχόσε ἀποβαίνειν τῆς ἑαυτοῦ συνοδίας, ἀλλά τι, ὥσπερ ἐν τάφῳ τινὶ, διατρίβειν ἐν τῇ μονῇ. γνωσθῆναι δὲ τῇ ὑμετέρᾳ ὁσιότητι δι' ἡμῶν ἐξῄτει, ὡς ἐχθρὸς ὢν αὐτῷ πάλαι ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος, ὕβρεως χάριν καὶ λοιδορίας ταύτην κατ' αὐτοῦ τὴν κατηγορίαν ἐνεστήσατο. αὐτὸς γὰρ ἕπεσθαι ταῖς ἐκθέσεσι τῶν ἁγίων καὶ μακαρίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ καὶ ἐν Ἐφέσῳ συνόδων γενομένων, καὶ καθυπογράφειν αὐταῖς ἑτοίμως ἔχειν ἐπηγγείλατο. εἰ δέ που τύχοι, ὡς ἔφησε, περί τινας λέξεις ἢ διεσφάλησαν οἱ πατέρες ἡμῶν, ἢ διεπλανήθησαν, ταῦτα, τό γε ἐπ' αὐτῷ, μήτε διαβάλλειν, μήτε προσδέχεσθαι· ἐρευνᾶν δὲ μόνας τὰς θείας γραφὰς περὶ τῶν τοιούτων, ὡς βεβαιοτέρας. ἔφη δὲ ὁ αὐτὸς λοιδορίας παρά τινων λεχθείσας ὡς ὁ Θεὸς λόγος ἐξ οὐρανοῦ τὴν σάρκα κατήνεγκεν, ἀλλότριος ὑπάρχειν τῆς τοιαύτης λοιδορίας. μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν δὲ τοῦ Θεοῦ λόγου, τουτέστι μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, μίαν φύσιν προσκυνεῖν, καὶ ταύτην Θεοῦ σαρκωθέντος καὶ ἐνανθρωπήσαντος· καὶ περὶ τούτου βιβλίον προκομίσας, ὑπανεγίνωσκε. τὸ γὰρ ἐκ δύο φύσεων μετὰ τὴν ἕνωσιν φυσιολογεῖν χρῆναι τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, οὔτε μεμαθηκέναι [a] ταῖς ἐκθέσεσι τῶν ἁγίων πατέρων ἔφασκεν, οὔτε μὴν δέχεσθαι, εἰ ἄρα καὶ τύχοι τοιοῦτόν τι [b] παραναγινωσκόμενον· διὰ τὸ τὰς θείας γραφὰς, καθὼς ἔφη, μηδεμίαν μνήμην πεποιῆσθαι περὶ φύσεων, καὶ κρείττονας εἶναι τῶν διδασκαλικῶν ἐκθέσεων. καὶ ταῦτα λέγων, προσετίθει, Θεὸν τέλειον καὶ ἄνθρωπον τέλειον ἐκ τῆς παρθένου γεγεννῆσθαι.

[a] Forte, ἐν ταῖς, ex Latino.

[b] Forte, παραναγινωσκόμενον.

ANNO CHRISTI 451.

Ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε πρὸς Κωνσταντῖνον τὸν μοναχόν· κατὰ τὴν ὕφην τοῦ ὑπομνηστικοῦ, ἢ κατὰ τὴν ὕφην τῶν ὑπομνημάτων, εἰρηκέναι τὸν εὐλαβέστατον μοναχὸν Εὐτυχῆ τοῖς κληρικοῖς, φάσκεις; Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος καὶ μονάζων εἶπεν· ὅ,τι ἂν καταθῶνται οἱ ἀκούσαντες, τοῦτο καταδέχεται ὁ ἀρχιμανδρίτης μετὰ τῆς ἀληθείας. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· Ἀνδρέας ἅπερ παρὰ τοῦ μοναχοῦ ἤκουσεν, εἴπῃ, πρότερον τῶν φωνῶν αὐτοῦ ἐκ τῶν ὑπομνημάτων ἀναγινωσκομένων. καὶ πρὶν ἢ ἀναγνωσθῶσιν, Ἐλευσίνιος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος καὶ μονάζων εἶπε· τὸ, μὴ ἔχοντα σάρκα ὁμοούσιον ἡμῖν, τοῦτο δὲ ἐμοὶ διαλεγόμενος εἴρηκεν, ἐν τῷ προκομισθέντι παρ᾽ αὐτοῦ ὑπομνηστικῷ οὐ κεῖται. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· τί πρὸς ταῦτα λέγει ὁ εὐλαβέστατος Ἰωάννης; Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἔκδικος εἶπε· τὰς ἁγίας γραφὰς προέθηκεν ἡμῖν τοῖς ταπεινοῖς ἡ ὑμετέρα θεοφίλεια, καὶ ἡ ὑμετέρα μεγαλοπρέπεια· καὶ ἃ ἔχει τὸ ὑπόμνημα, καὶ ἡ κατάθεσις αὕτη, ἡ ἐν τῷ ὑπομνηστικῷ, εἰ καὶ συνέβη διαφωνεῖν εἰς τὰς λέξεις αὐτὰς, οὐκ * εἰμί. οὗ λέγοντος, ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· ἀλλ᾽ οὐκ ἔστιν ὀλίγον, ὅπερ ἐνηλλάχθαι λέγεται. Ἰωάννης πρεσβύτερος καὶ ἔκδικος εἶπε. καὶ τίς δύναται τὰς ἀλλοτρίας λέξεις αὐτὰς διακρατεῖν τινι, τὴν δὲ διάνοιαν αὐτῶν, ἣν εἶπεν; οὗ λέγοντος, ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· τί τοίνυν τοῦτον ἐν τούτῳ τῷ μέρει εἰρηκέναι διαβεβαιοῦσαι; Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἔκδικος εἶπε· τί γάρ ἐστι τὸ ἀμφιβαλλόμενον περὶ τοῦ ὁμοουσίου; εἴρηκεν· ὅτι τῇ μητρὶ ἐστιν ὁμοούσιος· οὐκ εἶπεν ἡμῖν τοῖς ἀνθρώποις. καὶ ὅπου θέλετε, ὀμνύω, ὅτι εἶπεν· ὁμοούσιος τῇ μητρί ἐστι, καὶ οὐκ ἔχει ἡμῖν ὁμοούσιον τὴν σάρκα. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· αὖθις τὸ μέρος τοῦτο τῇ μὲν ἐκ τοῦ ὑπομνηστικοῦ, τῇ δὲ ἐκ τῶν ὑπομνημάτων ἀναγινωσκέσθω, ἵνα ὁ εὐλαβέστατος Ἰωάννης ἰδικῶς καταθῆται, τί ἐν τούτῳ παρ᾽ αὐτοῦ ἤκουσεν. οὗ γενομένου, Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἔκδικος εἶπε· τοῦτο μόνῳ μοι διαλεγόμενος εἶπεν· ὅτι ἡμῖν ὁμοούσιον οὐκ ἔχει τὴν σάρκα, ἀλλὰ τῇ μητρί. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· ἐπελάθου ὅπερ ἤκουσας, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἔχει τοῦτο ἐν τῷ ὑπομνηστικῷ, οὐ ἐνέταξας. Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἔκδικος εἶπεν· ἐπειδὴ οἱ παρόντες μετ᾽ ἐμοῦ εὐλαβέστατοι διάκονοι οὐκ ἤκουσαν τὰ ἐμοὶ ἰδίᾳ ῥηθέντα, διὰ τοῦτο οὐκ ἐνέθηκα τῷ ὑπομνηστικῷ. Κωνσταντῖνος διάκονος καὶ μοναχὸς εἶπε· καὶ τοῦτο παρακαλοῦμεν, ὥστε τοὺς εὐλαβεστάτους διακόνους ἐλθεῖν, καὶ καταθέσθαι μετὰ ἀληθείας, ἃ ἤκουσαν παρὰ τοῦ ἀρχιμανδρίτου, καὶ εἰ ἰδίᾳ αὐτῷ ἐλάλησεν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· καθάπερ ἀνώτερον διελάλησα, παρόντος Ἀνδρέου, αἱ φωναὶ αὐτοῦ δημοσιευθῶσι. καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐκσκέπτορος ἐξ αὐτῶν τῶν ὑπομνημάτων ἀνεγνώσθησαν.

Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· λεγέτω καὶ ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Ἀνδρέας, εἰ ταῦτα ἤκουσε παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς λεγόμενα. ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Ἀνδρέας εἶπε· κατὰ τὴν κέλευσιν τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης ἀπήλθομεν πρὸς τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, καὶ διαλεχθέντες αὐτῷ, ταῦτα παρ᾽ αὐτοῦ ἠκούσαμεν, ἃ καὶ ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἔκδικος Ἰωάννης ἤδη κατέθετο.

Ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· Ἀνδρέας ὁ εὐλαβέστατος διάκονος τί παρὰ Εὐτυχοῦς ἤκουσε, καταθέσθω. Ἀνδρέας ὁ εὐλαβέστατος διάκονος εἶπεν· ἐπειδὴ ὁ Θεὸς συγκαθέζεται ὑμῖν, καὶ φόβος, καὶ τρόμος ἔχει μου τὴν ψυχὴν, τῆς ἀληθείας ἐκστῆναι οὐ δύναμαι. πρώτως γὰρ ἀποσταλεὶς παρὰ τοῦ δεσπότου μου τοῦ τὰ πάντα ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Φλαβιανοῦ, καὶ τῆς σὺν αὐτῷ ἁγίας συνόδου, πρὸς τὸν εὐλαβέστατον ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, περὶ μὲν τῆς κλήσεως ὅσα κατέθετο ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἔκδικος Ἰωάννης, ταῦτα καὶ συγκατατίθεμαι, καὶ σύνοιδα. περὶ δὲ τοῦ ὁμοουσίου πεῦσιν προσαγαγόντος τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου καὶ ἐκδίκου Ἰωάννου τῷ εὐλαβεστάτῳ πρεσβυτέρῳ καὶ ἀρχιμανδρίτῃ Εὐτυχεῖ, πότερον λέγει ὁμοούσιον τῷ πατρὶ τὸν Θεὸν λόγον κατὰ τὴν θεότητα, καὶ ὁμοούσιον ἡμῖν κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα, ἔφη ὁ ἀρχιμανδρίτης Εὐτυχὴς, λέγων τὸ μά-

* Forte, ἴσμεν, ex Latino.

ACTIO PRIMA: ACTA ALIA CONSTANT.

Magnificentissimus Patricius ad Constantinum monachum dixit: Secundum narrationem commemoratorii, an secundum monimentorum seriem locutum fuisse reverentissimum monachum Eutychem clericis, dicis? Constantinus reverendus diaconus & monachus dixit: Quidquid allegaverint qui audierunt, hoc suscipit archimandrita cum veritate. Magnificentissimus Patricius dixit: Andreas, quæ ab ipso monacho audivit, edicat, relectis prius ejus vocibus ex monimentis gestorum. Et priusquam legerentur, Eleusinius religiosus diaconus & monachus dixit: Non habentem carnem consubstantialem nobis, hoc mihi in collocutione dixit, in prolato ab eo commentario non continetur. Magnificentissimus Patricius dixit: Quid ad hæc dicit religiosus Joannes? Joannes reverentissimus presbyter & defensor dixit: Sanctas scripturas proposuit nobis humilibus vestra beatitudo & vestra magnificentia: & quæ habet commemoratorium meum, ista & confessio in gestis: & si contigit in sermonibus ea dissonare, non scio. Quo dicente, magnificentissimus Patricius dixit: Sed non est modicum quod dicitur immutatum. Joannes religiosissimus presbyter & defensor dixit: Et quis potest ipsa aliena verba redintegrare cuilibet, sed magis ipsum intellectum quem dixit? Quo dicente, magnificentissimus Patricius dixit: Quid ergo istum in hac parte dixisse confirmas? Joannes religiosissimus presbyter & defensor dixit, Quid enim exstat ambiguum de consubstantiali? Dixit: quia matri consubstantialis est: non dixit, nobis hominibus. Et ubi vultis, juro quia dixit: "Consubstantialis matri est, & non habet consubstantialem nobis carnem." Magnificentissimus Patricius dixit: Rursus hæc pars tam de monimentis, quam de commemoratorio relegatur, ut religiosus Joannes specialiter fateatur, quid in hoc ab eo audierit. Quo facto, Joannes religiosus presbyter & defensor dixit: Istud mihi soli disputans dixit, "quoniam consubstantialem nobis carnem non habet, sed matri." Magnificentissimus Patricius dixit: Oblitus es quæ audisti, & propterea hæc commemoratorio non indidisti. Joannes religiosissimus presbyter & defensor dixit: Quoniam præsentes mecum viri reverendi diaconi non audierunt quæ mihi seorsum dicta sunt, propterea hæc non indidi commentario. Constantinus diaconus & monachus dixit: Et hoc rogamus, ut reverendi diaconi veniant, & cum veritate profiteantur quæ audierunt ab archimandrita: & si [a] semotim illi locutus est. Magnificentissimus Patricius dixit: Sicut superius interlocutus sum, præsente Andrea voces ipsius publicentur. Et per eumdem virum devotissimum exceptorem ex gestis relecta sunt.

Sanctissimus archiepiscopus dixit: Dicat & reverentissimus diaconus Andreas, si hæc audivit a reverentissimo presbytero & archimandrita Eutyche dicta. Andreas reverendus diaconus dixit: Secundum præceptum vestræ sanctitatis ivimus ad reverentissimum presbyterum & archimandritam Eutychem: & locuti illi, hæc ab ipso audivimus, quæ & religiosus presbyter & defensor Joannes jam professus est.

Magnificentissimus Patricius dixit: Andreas religiosus diaconus quid ab Eutyche audivit, referat. Andreas religiosus diaconus dixit: Quoniam Deus considet vobis, & timor & tremor sensum meum detinet, non possum a veritate excedere. Primitus etenim directus a domino meo [b] sanctissimo archiepiscopo Flaviano, & sanctissimo cum ipso conventu, ad reverentissimum archimandritam Eutychem, ea quidem quæcumque de evocatione edocuit reverendus presbyter & defensor Joannes, hæc & comprofessus sum, & conscius sum. De consubstantiali autem cum interrogationem faceret reverentissimus presbyter & defensor Joannes reverentissimo archimandritæ Eutychi, utrum dicat consubstantialem Patri Deum Verbum secundum deitatem, & consubstantialem nobis secundum humanitatem, inquit archimandrita Eutyches, dicens:

[a] al. singillatim.

[b] Cod. meo cuncta sanctissimo

Symbolum quemadmodum habet? Dicit domnus Joannes, A quia [a] mathema consubstantialem Patri habet tantum. Opposuit archimandrita Eutyches, dicens: Ita ergo habe & tu, quoniam & ego ita teneo. Aliud quid nescio in hoc negotio. Magnificentissimus Patricius dixit: [b] Semotim tamen aliquid Joannes cum Eutyche monacho te absente locutus est? Andreas diaconus dixit: Quadam locutus est, per vestigia vestra, quæ ego non audivi. Magnificentissimus Patricius dixit: Nunc vir religiosus diaconus Athanasius adveniat. Et cum stetisset in medio Athanasius diaconus, magnificentissimus Patricius ad eum dixit: Propositum tuum considerans, cum veritate dic quid monachum Eutychem Joanni viro reverentissimo, vel Andrea, dixisse cognoscis. Athanasius reverendus diaconus dixit: Quoniam de anima est sermo, & non est absque periculo non proferenti veritatem; quæ comperi, hæc & dico. Non sum directus ego pro hac causa cum Dei amantissimo presbytero Joanne, vel Andrea diacono: vocatus tamen a prædicto Dei [c] amantissimo presbytero & defensore Joanne, tamquam sibi præsente & audiente quæ ab eo dicta sunt, & requisitus a sanctissimis episcopis, professus est. Sed & nunc hoc commemoratorio relecto, quod tenebat prædictus Deo amicissimus vir, agnovi omnes alios sermones, solum vero de consubstantiali non agnovi. Sed tunc, eodem presbytero interrogante archimandritam, ac dicente: Confiteris Dominum consubstantialem quidem Patri secundum divinitatem, consubstantialem vero nobis secundum humanitatem? idem archimandrita dixit: Symbolum quemadmodum habet? Deinde respondens presbyter, ait: Consubstantialem Patri. Dicit ille: Ita habeto, quia & ego ita habeo. Magnificentissimus Patricius dixit: Sermocinationes tamen quasdam inter se privatim Eutyches religiosus monachus & Joannes presbyter habuerunt? Athanasius religiosus diaconus dixit: Non intendi, per vestigia vestra. Eleusinius religiosus monachus dixit: Precamur virum religiosum Athanasium diaconum requisitum profiteri de iis, quibus in secunda interrogatione reprehendit virum reverendum presbyterum Joannem. Docuit namque, quod post primam professionem alia iterum legebantur, & reprehendit, protestans quod ita non sunt scripta hæc, quæ D professus est prius, quando venit de monasterio, sive hæc, sive alia: Sed postea congregatione habita, & jubente sanctissimo archiepiscopo acta gestorum proferri, in quibus professus est Deo amicissimus Joannes presbyter, relectis eis, reprehendit reverendus diaconus Athanasius, dicens, quia hæc non audivi. Magnificentissimus Patricius dixit: Joannis voces ex monimentis relegantur: & quod amplius de iis Athanasius paratus est docere, prosequatur. Et cum iterum recitata fuissent, idem Joannes reverentissimus presbyter & defensor dixit: Præcedens vir religiosus diaconus Andreas, necnon & reverendus Athanasius diaconus, omnibus quæ a me dicta sunt in commemoratorio consenserunt, præter consubstantialem, ut dixerunt: & hoc profitentes, qualiter dictum est a E reverentissimo archimandrita: & poteris intelligere, & venerabile sanctumque hoc concilium, & vestra magnificentia, quia hoc ipsum, quod dixerim, quoniam scis consubstantialem Patri secundum divinitatem, & consubstantialem nobis secundum humanitatem? quia hoc ipsum, quod e contrario interrogavit, dubitationis erat signum; & precor vocem reverendorum diaconorum, quæ confirmat omnem professionem meam factam in commemoratorio, jam nullatenus everti debere. Magnificentissimus Patricius dixit: Athanasius quod requisitus est, dicat. Athanasius reverendus diaconus dixit: In tertia discussione hæc professio, quæ nunc deposita est a presbytero, relegebatur in secretario: & novum hunc sermonem accepi, qui in fine positus est, ubi dicit: Non habentem carnem consubstantialem nobis; & contradixi. Dixit enim etiam idem presbyter Joannes: Hoc mihi soli locutus est. Magnificentissimus Patricius dixit: Absente

θημα πῶς ἔχει; ἔφη ὁ [a] κῦρ Ἰωάννης· ὅτι περὶ τὸ μάθημα ἔχει, ὁμοούσιον τῷ πατρὶ μόνον. ἀντέφησεν ὁ ἀρχιμανδρίτης Εὐτυχής, λέγων· οὕτως ἔχε καὶ αὐτός, ἐπειδὴ κἀγὼ οὕτως ἔχω. ἕτερόν τι οὐκ ἐπίσταμαι ἐν τῇ ὑποθέσει. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· ἰδιάζοντος ὅμως Ἰωάννης μετὰ Εὐτυχοῦς τοῦ μοναχοῦ τί ποτε σοῦ ἀπόντος ἐλάλησεν; Ἀνδρέας ὁ εὐλαβέστατος διάκονος εἶπε· τινὰ ἐλάλησε, τῶν ποδῶν ὑμῶν, ἃ ἐγὼ οὐκ ἤκουσα. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· νῦν Ἀθανάσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐλθέτω. καὶ ὅτε εἰς μέσον ἔστη Ἀθανάσιος ὁ διάκονος, ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος πρὸς αὐτὸν εἶπε· τὸ σὸν ἐπιτήδευμα σκοπῶν, μετὰ ἀληθείας εἰπὲ τί τὸν μοναχὸν Εὐτυχῆ Ἰωάννῃ τῷ εὐλαβεστάτῳ, ἢ Ἀνδρέᾳ εἰρηκέναι γινώσκεις; Ἀθανάσιος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος εἶπεν· B ἐπειδὴ περὶ ψυχῆς ἐστιν ὁ λόγος, καὶ οὐκ ἀκίνδυνόν ἐστι τῷ μὴ λέγοντι τὴν ἀλήθειαν, ἅπερ ἤκουσα, ταῦτα καὶ λέγω. ἐγὼ οὐκ ἀπεστάλην διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν μετὰ τοῦ θεοφιλεστάτου Ἰωάννου, ἢ τοῦ εὐλαβεστάτου διακόνου Ἀνδρέου· προσκληθεὶς δὲ παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου καὶ ἐκδίκου Ἰωάννου, ὡς ἐκεῖ μου παρόντος, καὶ ἀκούσαντος τὰ παρ' ἐκείνου εἰρημένα· καὶ ἐρωτηθεὶς παρὰ τῶν ὁσιωτάτων ἁγίων ἐπισκόπων, κατέθηκα ὅτι ταῦτα κἀγὼ παρὼν ἐκεῖ ἤκουσα, ὅσαπερ καὶ αὐτὸς κατέθετο· καὶ νῦν δὲ τοῦ ὑπομνηστικοῦ τούτου ἀναγνωσθέντος, ὅπερ κατεῖχεν ὁ προειρημένος θεοφιλέστατος ἀνήρ, ἐπέγνων τὰς ἄλλας λέξεις· τὸ μέντοι περὶ τοῦ ὁμοουσίου οὐκ ἐπέγνων. ἀλλὰ τότε αὐτοῦ τοῦ πρεσβυτέρου ἐρωτήσαντος τὸν ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, καὶ εἰρηκότος· ὁμολογεῖς τὸν κύριον ὁμοούσιον τῷ πατρὶ κατὰ τὴν θεότητα, ὁμοούσιον δὲ τὸν αὐτὸν C ἡμῖν κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα; ἔφησεν ὁ αὐτὸς ἀρχιμανδρίτης, λέγων· τὸ μάθημα πῶς ἔχει; εἶτα ἀποκριθεὶς ὁ πρεσβύτερος λέγει· ὁμοούσιον τῷ πατρί. λέγει ὁ αὐτός· οὕτως ἔχε, ὅτι κἀγὼ οὕτως ἔχω. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· ὁμιλίας ὅμως μεταξὺ αὐτῶν ἰδιαζόντων ὁ εὐλαβέστατος Εὐτυχὴς ὁ μονάζων, [b] ἢ Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος εἶχεν; Ἀθανάσιος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος εἶπεν· οὐ προσέσχον, τῶν ποδῶν ὑμῶν. Ἐλευσίνιος ὁ εὐλαβέστατος μονάζων εἶπεν· ἀξιοῦμεν τὸν εὐλαβέστατον διάκονον Ἀθανάσιον ἐρωτηθέντα καταθέσθαι περὶ ὧν ἐν τῇ δευτέρᾳ ἐξετάσει ἐπελάβετο τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου Ἰωάννου. ἔδειξε γάρ, ὅτι μετὰ τὴν προτέραν κατάθεσιν ἕτερα πάλιν ἀνεγινώσκετο, καὶ ἐπελάβετο· οὕτως οὐκ ἐγράφη ταῦτα, ἃ κατέθετο πρότερον, ὅτε ἦλθεν ἀπὸ τοῦ μοναστηρίου, εἴτε D ταῦτα, εἴτε ἄλλα. μετὰ δὲ ταῦτα συνεδρίου γενομένου, καὶ κελεύσαντος τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τὴν πρᾶξιν τῶν ὑπομνημάτων φέρεσθαι, ἔνθα κατέθετο ὁ θεοφιλέστατος πρεσβύτερος Ἰωάννης, ἀναγινωσκομένων ἐκείνων, ἐπελάβετο ὁ διάκονος Ἀθανάσιος· ὅτι ταῦτα οὐκ ἤκουσα. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· Ἰωάννου αἱ φωναὶ ἐκ τῶν ὑπομνημάτων ἀναγνωσθῶσι· καὶ τὸ πλέον περὶ τούτων ἕτοιμός ἐστιν Ἀθανάσιος διδάξαι, κατατεθήτω. καὶ ὅτε πάλιν ἀνεγνώσθησαν, ὁ αὐτὸς Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος εἶπεν· προλαβὼν ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Ἀνδρέας, ἔτι γε μὴν καὶ ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Ἀθανάσιος, πᾶσι τοῖς παρ' ἐμοῦ ῥηθεῖσιν ἐν τῷ ὑπομνηστικῷ συνέθεντο, δίχα τοῦ ὁμοουσίου, ὡς ἔφησαν· καὶ αὐτὸ καταθέμενοι, πῶς ἐλαλήθη παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιμανδρίτου. καὶ δύναται συνιέναι καὶ ἡ εὐλαβεστάτη ἁγία σύνοδος, καὶ ἡ E ὑμετέρα μεγαλοπρέπεια, ὅτι τὸ αὐτὸ τοῦτο τὸ εἰπεῖν ἐμέ, ὅτι οἶδας ὁμοούσιον τῷ πατρὶ κατὰ τὴν θεότητα, καὶ ὁμοούσιον ἡμῖν κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα; ἐκ τοῦ ἀντιπεριστῆσαι αὐτόν, ἀμφιβολίας ἦν τεκμήριον. καὶ ἀξιῶ τὴν φωνὴν τῶν εὐλαβεστάτων διακόνων, τὴν βεβαιώσασάν μου ταύτην τὴν κατάθεσιν ἐν τῷ ὑπομνήματι, μηκέτι χρῆναι ἀνατρέπεσθαι. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· Ἀθανάσιος, ὅπερ ἐζητήθη, εἰπέτω. Ἀθανάσιος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος εἶπεν· ἐν τῇ τρίτῃ ἐξετάσει αὕτη ἡ κατάθεσις, ἡ καταπεθεῖσα παρὰ τοῦ πρεσβυτέρου, ἀνεγινώσκετο εἰς τὸ σέκρετον· καὶ ἐξενοφωνήθην περὶ τὴν λέξιν τὴν ἐπὶ τέλει κειμένην ταύτην, ὅπου λέγει· μὴ ἔχοντα σάρκα ὁμοούσιον ἡμῖν· καὶ ἀντέκρουσα. εἶπε γὰρ καὶ αὐτὸς ὁ πρεσβύτερος· ὅτι τοῦτο ἐμοὶ μόνῳ διελέχθη. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· ἀπόντος

σου ὅμως

[a] Mathema, id est, doctrina, symbolum est.
[b] al. sigillatim
[c] al. cultore

[a] Forte, ὡς
[b] Forte, ἢ ex Latino.

ANNO CHRISTI 451.

ACTIO PRIMA. ACTA ALIA CONSTAN.

σου ὅμως ἰδιάζοντος τί ποτε μετ᾽ αὐτοῦ ἐλαλήθη; Ἀθανάσιος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος εἶπεν· οὐκ οἶδα. Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἔκδικος εἶπεν· ὅτι μὲν πάντα τὰ παρ᾽ ἐμοῦ ῥηθέντα, καὶ δεύτερον καὶ τρίτον ἐρωτηθέντες οἱ εὐλαβέστατοι διάκονοι ἐβεβαίωσαν ταῖς οἰκείαις φωναῖς, ἔγνω καὶ ἡ ὑμετέρα μεγαλοπρέπεια καὶ ἀκούει, καὶ ἐπίσταται. περὶ δὲ τοῦ ὁμοουσίου, ἐπειδὴ ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Ἀθανάσιος ἔφησε ξενοφωνηθεὶς ἔτι θόρυβόν τινα ἐμπεποιηκέναι, κἀγὼ συνομολογῶ· ἰδίᾳ γάρ μοι ἔγνω ἔφην εἰρηκέναι αὐτόν· ὅπερ οὖν καὶ εἴρηκεν. ὅτι δὲ καὶ αὐτοὶ μεγαλοφωνοῦς ἤκουσαν ἐμοῦ λέγοντος αὐτῷ· ὅτι οἶδας αὐτὸν τῷ πατρὶ ὁμοούσιον κατὰ τὴν θεότητα, καὶ ὁμοούσιον ἡμῖν κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα; καὶ αὐτοὶ ταῖς οἰκείαις φωναῖς κατέθεντο.

Καὶ πληρωθέντος τοῦ πρώτου ὑπομνήματος Μαρῖνος ἀναγνώστης καὶ νοτάριος τῆς Καισαρέων ἐκκλησίας Καππαδοκίας πρώτης ἀνέγνω. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· τὸ μέρος τῶν ὑπομνημάτων λοιπὸν ἀναγνωσθήτω. καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐξκέπτορος ἀνεγνώσθη. ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἔκδικος Ἰωάννης εἶπεν· ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ τῆς διαλέξεως· καὶ τὰ λοιπὰ τῆς τρίτης πράξεως· καὶ ὅτε ἀνεγνώσθη, Κωνσταντῖνος διάκονος καὶ μονάζων εἶπεν· οὐκ εἶπεν[a] ὅτι εἰ μὴ συμπνεύσητέ μοι, καὶ ταπεινώσῃ με ὁ ἐπίσκοπος, πλεῖστον καὶ ὑμῖν ἐπιθήσεται. οὐκ εἶπεν[b], κατὰ τῶν ποδῶν ὑμῶν. Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος εἶπεν· ἐπειδὴ οὔτε οἱ ἀποσταλέντες ἐνταῦθά εἰσιν, οὔτε ὁ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης Μαρτῖνος ἐνταῦθά ἐστιν, εἰ κελεύετε, παρέλθῃ τοῦτο. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· πατρίκιος, ὅς τις ἅμα Πέτρῳ πρὸς τὸν μονάζοντα ἀπῆλθεν, ἐνταῦθα εἶναι λέγεται. τί οὖν βούλεσθε; τοῦτον ἐρωτηθῆναι; ἢ τὸν εὐλαβέστατον Μαρτῖνον; Ἐλευσίνιος ὁ εὐλαβέστατος μονάζων καὶ διάκονος εἶπε· τὸ ἀναγκαῖον [c]γινέσθω, κατὰ τῶν ποδῶν ὑμῶν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· μὴ ἄλλως τὰ ὑπομνήματα περιέχῃ, ἤπερ ἡ ἀλήθεια ἔχει περὶ τούτου τοῦ μέρους; οὐ λέγοντος, Κωνσταντῖνος διάκονος καὶ μονάζων εἶπεν· οὐχί, κατὰ τῶν ποδῶν ὑμῶν, εἰς τὸ μέρος τοῦτο. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· τὰ ἀκόλουθα ἀναγινωσκέσθω. καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐξκέπτορος ἐκ τοῦ αὐτοῦ χαρτίου ἀνεγνώσθη.

Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· τί δὲ περιέχει ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης Μαρτῖνος τοῦ ὕπνου ἀνεγερθεὶς; καὶ τὰ λοιπά. καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, Αἔτιος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπε· δεόμεθα τῆς παρούσης ἁγίας συνόδου, καὶ τῆς ὑμετέρας μεγαλοπρεπείας, καταξιώσατε κελεῦσαι, πεῦσιν προσαχθῆναι τοῖς εὐλαβεστάτοις κληρικοῖς, ὧν μνήμην πεποίηται ἡ παροῦσα τῶν ὑπομνημάτων ἀνάγνωσις· καὶ καθομολογῆσαι, μή τι ἀμφιβάλλουσιν ἐπὶ τοῖς ἀνεγνωσμένοις, καὶ τὰ τηνικαῦτα παρ᾽ αὐτῶν κατατεθέντα· τουτέστι, Μάμαν τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον, Θεόφιλον, Μέμνονα, Ἰωάννην, Ἀνδρέαν καὶ Ἀθανάσιον, τοὺς διακόνους. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· μὴ ἀμφιβαλλόντων ἐκείνων, ἡ παροῦσα ζήτησις πρόκειται; ἀλλὰ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἀνδρὶ μοναχῷ, οὗ καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐν τῷ παρόντι ἵστανται. καὶ προσέθηκε· τὰ λοιπὰ ἀναγινωσκέσθω. καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐξκέπτορος ἀνεγνώσθησαν.

Ἡμέρα σαββάτου, ἥ τις ἐστὶν εἰκὰς τοῦ Νοεμβρίου μηνός· καὶ τὰ λοιπά. καὶ ὅτε ἀνεγνώσθησαν, Κωνσταντῖνος ὁ διάκονος εἶπε· παρακαλοῦμεν, ὥστε ἐρωτηθῆναι αὐτούς, εἰ ταῦτα ἤκουσαν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· καὶ Θεόφιλος, τῶν καθοσιώσεων αὐτοῦ δημοσιευθεισῶν, εἰ[d] ταύτης αὐτὸν ἀκηκοέναι ἢ εἰρηκέναι ἔγνω, εἰπάτω. καὶ ὅτε εἰς μέσον ἔστη Θεόφιλος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, εἶπεν· ἀποσταλεὶς ἐγὼ καὶ ὁ πρεσβύτερος Μάμας παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου καὶ τῆς ἁγίας συνόδου, καταλαβόμενοι τὸ μοναστήριον τοῦ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς· καὶ πρῶτον μὲν τὰ ἀναγνωσθέντα [e]ἀρτίως, ἤρξατο λέγειν· ὕστερον δὲ οὐκ ἐβουλόμεθα αὐτῷ συζητῆσαι· ὡς ἐπὶ τοῦ Χριστοῦ ἠνάγκασεν ἡμᾶς, καὶ οἰκείᾳ φωνῇ εἶπεν· ὅτι ἀμήχανον τὸν Χριστὸν ἐμὲ εἰπεῖν ἐκ δύο φύσεων· οὔτε γὰρ φυσιολογῶ τὸν κύριόν μου. ταῦτα οὖν αὐτὰ τὰ ἀναγνωσθέντα ἐκ τοῦ στόματος τοῦ εὐλαβεστάτου ἀνδρὸς ἀκούσαν-

[a] Forte, εἶπε, ex Lat.
[b] Forte, εἶπεν, ex Lat.
[c] Forte, γινέσθω
[d] Forte, ταῦτα, ex Latino.
[e] Forte, ἄρτι,

A te tamen, singulatim aliquid cum illo sermocinatus non est? Athanasius reverendus diaconus dixit: Non vidi. Joannes reverentissimus presbyter & defensor dixit: Quoniam quidem omnia quæ a me dicta sunt, & secundo & tertio requisiti reverendi diacones confirmaverunt propriis vocibus, hoc & vester Deo amabilis sanctus conventus, & vestra magnificentia audivit, & cognoscit. De consubstantiali autem, quoniam vir religiosus diaconus Athanasius dixit, novum se comperisse sermonem, sed & conturbationem etiam quamdam concitasse, hoc etiam ego confiteor. Semotim enim hoc dixi eum retulisse mihi, quod qui lem & dixit. Quia vero & ipsi ex parte audierint me ei dicentem: Agnoscis eum Patri consubstantialem secundum deitatem, & consubstantialem nobis secundum B humanitatem? etiam ipsi propriis vocibus affirmaverunt.

Completis autem primis gestis, Marinus lector & notarius Cæsareensis ecclesiæ Cappadociæ primæ relegit. Magnificentissimus Patricius dixit: Pars gestorum reliqua relegatur. Et per eumdem virum devotum exceptorem relectum est. Joannes religiosissimus presbyter & defensor dixit: In eodem tempore collocutionis nostræ: & reliqua tertiæ cognitionis. Et cum relectum fuisset, Constantinus diaconus & monachus ait: Hoc non dixit: Quod nisi conspiraveritis mihi, & humiliaverit me episcopus, postmodum etiam vobis imponet. Hoc non dixit, per vestigia vestra. Constantinus reverendus diaconus ait: Quoniam neque qui directi sunt, hic sunt, neque presbyter & archimandrita Martinus in præsenti reperitur, si jubetis, hoc transeat. Magnificentissimus Patricius dixit: C Patricius, qui simul cum Petro ad monachum ivit, hic esse dicitur. Dicite ergo: Vultis istum interrogari, an reverendum Martinum? Eleusinius reverendus diaconus & monachus dixit: Necessaria pertractate, per vestigia vestra. Magnificentissimus Patricius dixit: Ne forte aliter gesta contineant, quam ipsa veritas habet de hac parte? Quo dicente, Constantinus diaconus & monachus dixit: Non habent aliter, per vestigia vestra, in hac parte. Magnificentissimus Patricius dixit: Sequentia relegantur. Et per eumdem virum devotum exceptorem de eadem scheda relectum est.

Supra, pag. 142. Sup. act. 5. Constantinop. pag. 154.

Sanctissimus archiepiscopus dixit: Quid autem contineri reverendus presbyter & archimandrita Martinus in D somo retulit? & reliqua. Et postquam lecta sunt, Aetius diaconus & notarius dixit: Precamur præsentem sanctum conventum, sed & vestram magnificentiam, jubere interrogationem adhiberi viris reverendis clericis, quorum nobis mentionem præsens lectio gestorum continuit; & profiteri, numquid dubitent super his quæ relecta sunt, & ab eis tunc exposita: id est, Mamæ viro religioso presbytero, Theophilo, Memnoni, & Joanni presbytero & defensori, Andreæ & Athanasio diaconis. Magnificentissimus Patricius dixit: Numquid ambigentibus illis præsens requisitio proponitur, sed viro reverentissimo Eutychi monacho, cujus & homines in præsenti stant? Et addidit: Reliqua relegantur. Et per eumdem virum devotum exceptorem relectum est:

Supra, pag. 154.

E Die sabbati, quæ est vigesima dies mensis Novembris; & reliqua. Et cum lecta fuissent, Constantinus diaconus dixit: Rogamus interrogari eos, si hæc audierunt. Magnificentissimus Patricius dixit: Et Theophilus, professionibus suis publicatis, si hæc eum audisse vel dixisse scis, dicat. Et cum in medio stetisset Theophilus reverendus presbyter, dixit: Directus ego & presbyter Mamas a sanctissimo archiepiscopo & a sancto conventu, pervenimus ad monasterium viri reverentissimi archimandritæ Eutychis: Et primum quidem hæc, quæ nuper relecta sunt, cœpit dicere: Postea vero noluimus cum ipso certare; sicut coram Christo compulit nos, & propria voce dixit: Quoniam impossibile est dicere me Christum ex duabus naturis: neque enim de natura disputo Domini mei. Hæc ergo ipsa quæ relecta sunt, audientes ex ore viri re-

Sup. act. 6. Constantinop. pag. 155.

ACTIO PRIMA. ACTA ALIA CONSTAN.

verentissimi Eutychis, professi sumus: & neque additamentum, neque ablationem aliquam fecimus. Constantinus monachus dixit: Aliud nihil audivit? Magnificentissimus Patricius dixit: Extra hæc quæ confessus es, nihil aliud audisti? Theophilus reverendus presbyter dixit: Dicebat, quia & patrum expositiones sequor. Ista dixit. Magnificentissimus Patricius ad monachos dixit: Quid amplius requiritis? Constantinus diaconus & monachus dixit: Supplicamus & domnum Mamam dicere. Magnificentissimus Patricius dixit: Similiter & religiosus Mamas quæ cognoscit, profiteatur. Et antequam profiteretur, Eleusinius diaconus & monachus dixit: Ipse confessus est, quoniam dicebat: Et patrum expositiones sequor; & non est insertum in gestis. Magnificentissimus Patricius ad Theophilum dixit: Quare in gestis nullo modo continetur, quod tamquam ab Eutyche dictum, in tua professione postea addidisti? Theophilus reverendus presbyter dixit: Et alia dixit, per vestigia vestra, quæ in memoria non habeo. Quæ autem in mentem venerunt, confessus sum. Magnificentissimus Patricius dixit: Quare hoc in gestis illo tempore non inseruisti? Eleusinius monachus dixit: Certe superius dixit, neque additamentum, neque detractionem eorum quæ dixit, se fecisse. Theophilus presbyter dixit: Quæ audivi ex ore archimandritæ, hæc dixi. Si autem volunt ut ampliora dicam quæ non audivi ª....... Quo dicente, magnificentissimus Patricius dixit: Mamas presbyter, sicut dictum est, profequatur. Mamas religiosus presbyter dixit: Relegatur, per vestigia vestra, professio, quæ tunc habita est, quoniam oblitus sum. Magnificentissimus Patricius dixit: Voces illius ex gestis publicentur; ut relectis his, quæ se audisse cognoscit, dicat. Et per eumdem virum devotum exceptorem ex gestis voces ejus relectæ sunt.

ª *Hic interpellatus est a Eleusinio: atque ejus abrupta oratio*

Supra pag. 157.

Sanctissimus archiepiscopus dixit: Dic nobis, cujus gratia; & cetera. Quæ postquam relecta sunt, Mamas presbyter dixit: Ita est, per vestigia vestra; hæc professus sum, quæ mihi relecta sunt, & nihil amplius professus sum. Constantinus diaconus & monachus dixit: Arbitror quia contraria sunt sibimet, quæ dixit dominus presbyter, quantum ex relectis professionibus Theophili & Mamæ. Magnificentissimus Patricius dixit: Num forte aliter habent gesta? Eleusinius monachus dixit: Non habent aliter, per vestigia vestra. Magnificentissimus Patricius dixit: Si quid aliud est, relegatur. Et per eumdem virum devotum exceptorem relectum est.

Ultima actio.

Supra pag. 158.

Congregato rursus sanctissimo & magno conventu, propositis sacris ac venerabilibus Evangeliis, & præsidente sanctissimo archiepiscopo nostro Flaviano in secretario episcopii, definita dilatione, id est, secunda feria, quæ est vigesima secunda dies mensis Novembris; & cetera. Et postquam relecta sunt, magnificentissimus Patricius dixit: Interlocutio mea posita est, continens, quoniam requisitio oblata est presbytero Eutychi, quemadmodum credit, & quid dicit: usque ad hoc dixi. Addiderunt vero, quod non est dictum, quod & insensatum est. Et nunc iterum interrogetur, cur nunc hoc dicens, primum aliter sapiebat. Et addidit: Quomodo hoc potui dicere, necdum aliquid reverentissimo archimandrita Eutyche dicente? Sanctissimus episcopus hujus gloriosæ civitatis ad notarios dixit: Quemadmodum hæc, quæ non est interlocutus magnificentissimus Patricius, gestis inserta sunt? Aëtius religiosus diaconus & notarius dixit: Habemus quid de his dicere. Sanctissimus episcopus hujus gloriosæ civitatis dixit: Quis vobis hæc dictavit? Ego vobis aliquid addere dixi? aut a vobis, vel certe ab aliis hæc audientes, fecistis? Aëtius diaconus dixit: Jam enim quasi persuasa sanctitas vestra quod additamentum factum est, hæc interrogat? Magnificentissimus Patricius dixit: Relegantur sequentia. Similiter per eumdem virum devotum exceptorem relectum est.

ANNO CHRISTI 451.

τες, κατεθέμεθα, καὶ οὔτε προσθήκην τινὰ ἐποιησάμεθα, οὔτε ὑφαίρεσιν. Κωνσταντῖνος εἶπεν· ἄλλο οὐδὲν ª ἤκουσε. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· ἐκτὸς τούτων, ὧν κατέθου, οὐδὲν ἄλλο ἤκουσας; Θεόφιλος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος εἶπεν. ἔλεγεν, ὅτι καὶ τῇ ἐκθέσει τῶν πατέρων ἀκολουθῶ. ταῦτα ἔλεγεν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε πρὸς τοὺς μοναχούς· τί πλέον ἐπιζητεῖτε; Κωνσταντῖνος διάκονος καὶ μοναχὸς εἶπεν· ἀξιοῦμεν καὶ τὸν κύριον Μάμαν εἰπεῖν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· ὁ εὐλαβέστατος ὡσαύτως Μάμας, ἅτινα οἶδε, καταθέσθω. καὶ πρὶν ἢ καταθέσθαι, Ἐλευσίνιος διάκονος καὶ μονάζων εἶπεν· αὐτὸς καθωμολόγησεν, ὅτι ἔλεγε καὶ ταῖς ἐκθέσεσι τῶν πατέρων ἀκολουθεῖν. καὶ οὐκ ἔγκειται ἐν τοῖς ὑπομνήμασι. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος πρὸς Θεόφιλον εἶπε· διὰ τί ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν οὐδαμῶς περιέχεται, ὅπερ, ὡς ἐρρέθη παρὰ Εὐτυχοῦς, ἐν τῇ σῇ καταθέσει μετὰ ταῦτα προσέθηκας; Θεόφιλος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος εἶπε· καὶ ἄλλα εἶπε, τῶν ποδῶν ὑμῶν, ἃ ἐπὶ μνήμης οὐ φέρω· ἃ δὲ φέρω ἐπὶ μνήμης, κατεθέμην. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· διὰ τί τότε τοῖς ὑπομνήμασι τῷ τότε καιρῷ οὐδαμῶς ἐνέταξας; Ἐλευσίνιος μονάζων εἶπε. καὶ μὴν ἐν τοῖς ἀνωτέρω εἶπεν· ὅτι οὔτε προσθήκην ἂν εἴποι, οὔτε ὑφαίρεσιν ἐποιησάμην. Θεόφιλος πρεσβύτερος εἶπεν· ἃ ἤκουσα ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ τοῦ ἀρχιμανδρίτου, ταῦτα εἶπον· εἰ δὲ θέλουσιν, ἵνα πλείονα εἴπω, ἃ ἤκουσα, ᵇ οὐδὲ λέγω. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· Μάμας ὁ πρεσβύτερος, καθὰ εἴρηται, καταθέσθω. Μάμας ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος εἶπεν· ἀναγνωσθῇ, τῶν ποδῶν ὑμῶν, ἡ κατάθεσις ἡ ἐπὶ γενομένη, ἐπειδὴ ἐπελαθόμην. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· αἱ φωναὶ αὐτοῦ ἐκ τῶν ὑπομνημάτων ἀναγνωσθῶσιν· ἵνα τούτων ἐπαναγνωσθέντων, ἅτινα αὐτὸς ἀκηκοέναι οἶδε, εἴπῃ. καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐκσκέπτορος ἀνεγνώσθησαν ἐκ τῶν ὑπομνημάτων αἱ φωναὶ αὐτοῦ.

Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· εἰπὲ ἡμῖν, τίνος ἕνεκεν καὶ τὰ λοιπά. καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, Μάμας ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος εἶπεν· οὕτως ἐστὶ, τῶν ποδῶν ὑμῶν· ταῦτα κατεθέμην, ἃ ἀνέγνω, καὶ οὐδὲν πλέον κατεθέμην. Κωνσταντῖνος διάκονος καὶ μονάζων εἶπε· λογίζομαι, ὅτι ἐναντία ἐστὶν ἀλλήλοις, ἃ εἶπεν ὁ κύριος ὁ πρεσβύτερος, ὡς ἀπὸ τῶν ἀναγνωσθεισῶν τῆς καταθέσεως Θεοφίλου καὶ Μάμα· ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· μὴ τὰ ὑπομνήματα ἄλλως περιέχουσιν; Ἐλευσίνιος μονάζων εἶπεν. οὐχὶ, τῶν ποδῶν ὑμῶν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· εἴ τι ἄλλο ἐστὶν, ἀναγνωσθήτω. καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐκσκέπτορος ἀνεγνώσθη.

Τετάρτη πρᾶξις.

Συναχθείσης αὖθις τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης συνόδου, προκειμένων τῶν ἁγίων καὶ φρικτῶν εὐαγγελίων, καὶ προεδρεύοντος τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Φλαβιανοῦ ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ ἐπισκοπείου, τῇ ὁρισθείσῃ προθεσμίᾳ, ἡμέρᾳ δευτέρᾳ, ἥ τις ἐστὶ δευτέρα καὶ εἰκὰς τοῦ Νοεμβρίου μηνός· καὶ τὰ λοιπά. καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· διαλαλιὰ τέτακταί μου, περιέχουσα τὴν προσενεχθεῖσαν τῷ πρεσβυτέρῳ Εὐτυχεῖ, πῶς πιστεύει, καὶ τί λέγει. ἕως τούτου εἶπον· προσέθηκαν δὲ ὃ μὴ εἴρηται, ὃ ἐστι καὶ ἀδιανόητον. καὶ νῦν πάλιν ἐρωτάσθω, διὰ τί νῦν ταῦτα λέγων, πρότερον ἄλλως ἐφρόνει. καὶ προσέθηκε· πῶς τοῦτο ἠδυνάμην εἰπεῖν, μηδὲν εἰρηκότος μηδέπω τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς; ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος ταύτης ἐνδόξου πόλεως πρὸς τοὺς ταχυγράφους εἶπε· πῶς ἃ μὴ διελάληθη παρὰ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου ἀνδρὸς, ἔγκειται τοῖς ὑπομνήμασι; Ἀέτιος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπεν· ἔχομέν τι περὶ τούτων εἰπεῖν. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· τίς ὑμῖν ταῦτα ὑπηγόρευσεν; ἐγὼ εἶπον ὑμῖν προσθεῖναι; ἢ ἀφ' ἑαυτῶν, ἢ παρ' ἑτέρων ἀκούσαντες, ταῦτα ἐποιήσατε; Ἀέτιος διάκονος εἶπεν· ἤδη γὰρ ὡς πεπεισμένη ἡ ἁγιωσύνη ὑμῶν, ὅτι προσθήκη γέγονε, ταῦτα ἐρωτᾷ; ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν. ἀναγνωσθήτω τὰ ἑξῆς. ὡσαύτως διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐκσκέπτορος ἀνεγνώσθη.

ª *Forte, ἤκουσεν; ex Latino.*

ᵇ *Forte, οὐ λέγεις, ὁ μεγαλοπρεπέστατος, ex Latino.*

ANNO CHRISTI 451.

ACTIO PRIMA.

ACTA ALIA CONSTANT.

Εὐσέβιος ἐπίσκοπος εἶπε· καθὼς προεῖπον, προκρίματός μοι μὴ γινομένου ἀπὸ τῆς νῦν αὐτοῦ καταθέσεως. καὶ τὰ λοιπά. καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, Ἐλευσίνιος διάκονος εἶπε· κατὰ τάξιν οὐ κεῖται. πρότερον ἐπεδίδου τὸν λίβελλον, ἔνθα ἡ πίστις τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ περιείχετο, καθὼς καὶ ἐν Ἐφέσῳ ἡ ἁγία σύνοδος ἐβεβαίωσε· καὶ τότε [a] προσκομίζων τὸν λίβελλον, οὐκ ἐδέξατο ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος. καὶ τῆς μεγαλοπρεπείας ὑμῶν λεγούσης, ὅτι ὀφείλει δέξασθαι· οὐδὲ οὕτως ἐδέχθη. ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος ταύτης τῆς ἐνδόξου πόλεως εἶπε· καὶ πόθεν τοῦτο δῆλον, ὅτι τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ τὴν ἔκθεσιν ἐκεῖνος εἶχεν ὁ χάρτης; Ἐλευσίνιος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος εἶπεν· ἔδει οὖν [b] λεχθῆναι αὐτόν. Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Δορυλαέων πόλεως εἶπεν· ἐνεύχομαι τὴν ἁγίαν καὶ ὁμοούσιον τριάδα, τῇ μελλούσῃ ἔσεσθαι οἰκουμενικῇ συνόδῳ κατὰ θέσπισμα τῶν φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων, φυλαχθῆναι τὴν ὑπόθεσιν ταύτην· ὥστε ἐκεῖ μετὰ πάσης ἀκριβείας δειχθῆναι Εὐτυχῆ τὸν ἤδη καθῃρημένον ὡς αἱρετικόν, ὅτι καὶ τὰ αἱρετικὰ φρονεῖ, καὶ φρονῶν οὐ παύεται. Αἴτιος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπε· δεόμεθα τῆς ὑμετέρας μεγαλοπρεπείας, καὶ τῆς παρούσης ἁγίας συνόδου. οὐ λέγοντος, ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· οὐδὲ ὁ θεοφιλέστατος καὶ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Φλαβιανὸς τοῦτο ἀμφιβάλλει, ὅτι προσκομίζοντος λίβελλον τοῦ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, δέξασθαι οὐκ ἐβουλήθη, ἀλλ' ἑαυτὸν ἀποκρίνασθαι αὐτὸν διελάλησεν. ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σέλευκος εἶπε· προλαβὼν ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Ἐλευσίνιος εἶπε, λίβελλον προσενηνοχέναι τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τὸν εὐλαβέστατον ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, ἐν ᾧ ἔφασκε τὸ δόγμα τῆς πίστεως περιέχεσθαι. ἐπειδὴ δὲ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν γράμματα τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων Λέοντος ἐνεφανίσθη ἡμῖν, περιέχοντα, ὡς ᾐτιάσατο ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιμανδρίτης Εὐτυχής, καὶ ἐπεκαλέσατο ἐν τῷ καιρῷ τῆς ζητήσεως τὴν ὑμετέραν ἀκρόασιν διὰ τῆς τοῦ λιβέλλου δόσεως· πῶς νῦν ἐνιστάμενος, καὶ λέγων, περὶ τὴν πίστιν εἶναι τὸν λίβελλον, ἐπὶ τοῦ Ῥώμης ἁγιωτάτου ἐπισκόπου τὴν ἐπὶ [c] συνόδου παραίτησιν, ἔκκλητον αὐτὴν ἀπεκάλεσε; καὶ ἐντεῦθεν διδαχθῆναι, ὅτι οὐ τοῖς αὐτοῖς ἐπιμένει ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιμανδρίτης. καὶ ἀξιῶ τὴν ἐπιστολὴν προσκομισθεῖσαν ἀναγνωσθῆναι. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· μετὰ τὸ τὴν σύνοδον παύσασθαι τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, ἐπιδέδωκέ μοι ὁ εὐλαβέστατος Εὐτυχὴς ἴσον λιβέλλου, ὃ ἔλεγε προσκεκομικέναι τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, ὁ καθωσιωμένος ἐκσκέπτωρ ὑπέζευξεν· Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· ἐγὼ οὐκ ἦλθον διαλεχθῆναι ἀλλ' ἦλθον πεῖσαι τὴν ὁσιότητα ὑμῶν, ὅπως φρονῶ. γέγραπται γὰρ ἐν τῷ χάρτῃ τούτῳ, ὅπως φρονῶ· καὶ κελεύσατε αὐτὸν ἀναγνωσθῆναι. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· αὐτὸς ἀνάγνωθι. Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· οὐ δύναμαι. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· διὰ τί; σὺ οὐκ ἐξέθου; ἢ ἄλλου ἐστὶν ἡ ἔκθεσις; εἰ σή ἐστιν, ἀνάγνωθι αὐτήν. Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· ἐμὴ μέν ἐστιν ἡ ἐπαγγελία, ἡ δὲ [d] ὑπαγορεία αὕτη ἐστὶ τῶν ἁγίων πατέρων. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· ποίων πατέρων, εἰπὲ διὰ σεαυτοῦ, τί χρείαν ἔχεις χάρτου; Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· οὕτως πιστεύω. προσκυνῶ τὸν πατέρα μετὰ τοῦ υἱοῦ, καὶ τὸν υἱὸν μετὰ τοῦ πατρός, καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ. ὁμολογῶ δὲ καὶ τὴν ἔνσαρκον αὐτοῦ παρουσίαν γεγενῆσθαι ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου, καὶ ἐνανθρωπῆσαι αὐτὸν τελείως διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν. οὕτως ὁμολογῶ ἐπὶ τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, καὶ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης.

Eusebius episcopus dixit: [a] *Sicut & antea dixi, nullo mihi præjudicio generato ex moderna hujus professione: & cetera. Et postquam relectum est, Eleusinius diaconus dixit: Non sunt secundum ordinem posita. Prius libellum porrigebat, in quo fides trecentorum decem & octo patrum continebatur, sicut & in Epheso sanctus conventus confirmavit: & hunc offerentem libellum non suscepit Dei amantissimus episcopus. Sed & magnificentia vestra dicente, quoniam suscipi oportet, nec tunc auditus est. Sanctissimus archiepiscopus hujus gloriosæ civitatis dixit: Et unde hoc certum est, quia trecentorum decem & octo patrum fidem illa chartula continebat? Eleusinius religiosus diaconus dixit: Oportuerat ergo suscipi eum. Eusebius reverentissimus episcopus Dorylæi dixit: Conjuro vos per sanctam & consubstantialem Trinitatem, futuro Concilio universali, secundum sanctionem Christi amicorum Principum, hoc negotium reservari: ut ibi cum omni diligentia ostendatur Eutyches jam abdicatus sicut hæreticus, quia hæretica & sapiat, & sapere non quiescit. Aetius religiosus diaconus & notarius dixit: Rogamus magnificentiam vestram, & præsentem sanctum conventum...... Quo dicente, magnificentissimus Patricius dixit: Neque Dei amantissimus & sanctissimus archiepiscopus Flavianus de hoc ambigit, quoniam offerente libellum reverentissimo archimandrita Eutyche, noluit suscipere: sed ut per semetipsum responderet, interlocutus est. Seleucus reverentissimus episcopus dixit: Anticipans vir religiosus diaconus Eleusinius dixit, libellum obtulisse sancto conventui reverentissimum archimandritam Eutychem, in quo dicebat expositionem fidei contineri. Quoniam vero ante paucos dies litteræ sanctissimi archiepiscopi Romanorum Leonis insinuatæ sunt nobis, continentes quia accusavit reverentissimus archimandrita Eutyches, & appellavit in tempore examinationis vestram audientiam per dationem libelli, & ideo post damnationem eum archimandritam renominaverunt; quomodo nunc instans, & dicens de fide esse libellum, apud sanctissimum Romanorum episcopum recusationem in synodo, appellationem nominavit? Et hinc doceri debetis, quoniam non in eisdem permanet reverentissimus archimandrita: & postulo epistolam prolatam relegi. Magnificentissimus Patricius dixit: Postquam quievit conventus reverentissimorum episcoporum, obtulit mihi reverentissimus Eutyches exemplum libelli, quem dicebat se obtulisse sancto conventui. Et cum legeretur, idem vir devotissimus exceptor subjunxit: Eutyches presbyter dixit: Ego non veni disputare, sed satisfacere sanctitati vestræ, quemadmodum sapio. Scriptum autem est in hac charta, quemadmodum credo: & jubete eam relegi. Sanctissimus archiepiscopus dixit: Tu relege. Eutyches presbyter dixit: Non possum. Sanctissimus archiepiscopus dixit: Quare? Tu non exposuisti? an alterius est hæc expositio? Si sua, ipse relege. Eutyches presbyter dixit: Enuntiatio quidem mea est; dictatio vero hæc, sanctorum patrum est. Sanctissimus archiepiscopus dixit: Quorum patrum? dic per se, quid opus habes charta? Eutyches presbyter dixit: Ita credo. Adoro Patrem cum Filio, & Filium cum Patre, & Spiritum sanctum cum Patre & Filio. Confiteor vero & incarnatam ejus præsentiam factam ex carne Virginis, & inhumanatum eum perfecte propter salutem nostram. Ita confiteor coram Patre & Filio & sancto Spiritu, & vestra sanctitate.*

Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, Ἐλευσίνιος διάκονος εἶπεν· ὡς ἀναγκασθεὶς δι' ἑαυτοῦ τὴν πίστιν ὁμολογῆσαι, λέγει ὅτι ἑστὼς ἔμπροσθεν τοῦ πατρός, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, ὃν προσεκύνησα καὶ προσκυνῶ, ὅτι οὕτω φρονῶ, ὡς οἱ πατέρες οἱ τριακόσιοι δέκα καὶ ὀκτὼ οἱ ἐν Νικαίᾳ ἐξέθεντο, καὶ ἡ ἐν Ἐφέσῳ ἐβεβαίωσεν ἁγία σύνοδος· καὶ ταῦτα ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν οὐ κεῖται. Αἴτιος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπεν· ἀξιοῦ τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην, καὶ τὴν ὑμετέραν μεγαλοπρέπειαν, ἐπειδὴ προσ-

Et postquam relecta sunt, Eleusinius diaconus dixit: Ut coactus est per se fidem confiteri, dicit: Quod stans in conspectu Patris & Filii & Spiritus sancti, quem adoravi & adoro, & adoraturus sum, quia ita sapio, quemadmodum sancti patres trecenti decem & octo sanxerunt, qui in Nicæa, sed & sanctissimus conventus confirmavit in Epheso; & hæc in gestis inserta non sunt. Aetius diaconus & notarius dixit: Precamur sanctitatem vestram, sed & vestram magnificentiam, interrogationem adhibe-

[a] Forte, προσκομίζων ex Latino.

[b] Forte, δέξασθαι ex Latino.

[c] Forte, σύνοδον

[d] Forte, ὑπαγορία

[a] Supra, pag. 181.

Supra pag. 181.

ACTIO PRIMA.

ACTA ALIA CONSTAN.

ri tunc præsentibus sanctissimis episcopis, qui & interlocuti sunt ea quæ produxit lingua ipsorum, & hac manu propria confirmaverunt; si ea quæ nunc ab his dicta sunt, eo tempore a viro religioso Eutyche dicta sunt, & si aliquid immutatum est in his quæ gesta continent. Basilius episcopus dixit: Ut vere dicam, ego memoriam eorum diligenter non habeo. Seleucus episcopus dixit: Relegantur mihi voces, quibus reverendus diaconus Eleusinius [a] ministravit. Et cum de tabulis voces Eleusinii relegerentur huic, Seleucus reverentissimus episcopus dixit: Neque ego commemoro hæc dicta a reverentissimo archimandrita Eutyche. Tryphonianus episcopus dixit: Sicut sub Dei veritate, prout in gestis continetur, ita hic locutus est ille. Longinus episcopus dixit: Sicut gesta relecta continent, ita & ego commemoro Eutychem archimandritam dixisse. Quod autem dicitur modo ab Eleusinio reverentissimo, quoniam dixit: Ut trecenti decem & octo qui in Nicæa, & qui in Epheso confirmaverunt; ita habeo; ostenditur & ex ultimis, ubi noluit confiteri Dominum nostrum Jesum Christum consubstantialem nobis secundum carnem factum; & sicut coram Deo, ita hæc dico. Meliphthongus reverentissimus episcopus dixit: Ut coram Deo dico, nihil aliter comperi tunc factum, quam nunc relectum est. Quod vero dixit diaconus Eleusinius, quia tales emisit voces Eutyches; ipse scit, qui corda hominum scrutatur Deus: quia non audivi, non commemoro. Julianus reverentissimus episcopus dixit: Et ante verba mea arguet infidelitatem Eutychis gestorum series. Nos enim ea quæ nunc professa sunt ab Eleusinio diacono, ignoramus. Neque enim aliquid tale dictum est ab Eutyche. Paulus reverentissimus episcopus dixit. In veritate dico, quasi novam sum audiens vocem, cum hæc ab Eleusinio diacono audio. Scio autem, quia quæ continentur in gestis, vera sunt omnia; & neque vel unius syllabæ aut additio est, aut detractio. Eudoxius reverentissimus episcopus dixit: Coram Deo dico, obstupesco nunc audiens hæc ab Eleusinio diacono. Tunc enim non est dictum tale aliquid a reverentissimo archimandrita Eutyche, sed tantum quæ gestis inserta sunt. Eustochius reverentissimus episcopus dixit: Sicut coram Deo, quæ dixerunt qui ante me sunt, hæc & ego dico: quoniam illa tantum scio, quæ gestis inserta sunt. Timotheus reverentissimus episcopus dixit: Quia audivi dicentem eum: Quoniam ita credo, sicut patres nostri. Scit tamen & vestra magnificentia, quia, sive sursum, sive deorsum, audivi eum dicentem: Ita sapio, sicut patres nostri. Valerianus reverentissimus episcopus dixit: Hæc & ego dico. Sabbas reverentissimus episcopus dixit: Testis mihi est Deus, cui in die judicii pro his ipsis reddituri sumus rationem, quoniam quæ in gestis inserta sunt, hæc locutus est archimandrita. Et laboravi ego, supplicans ei ut confiteretur consubstantialem nobis; & nullo modo eum persuadere potui. Secundinus reverentissimus episcopus dixit: Extra ea quæ gestis inserta sunt, nihil audivi, nihil dictum est. Aurelius reverentissimus episcopus dixit: Hæc quæ nobis relecta sunt prius, & illo tempore ab archimandrita dicta esse commemoror. Constantinus diaconus dixit: Rogo sanctum conventum vestrum, interrogari domnum episcopum Basilium, quid est quod dixit, quando domnus Eusebius episcopus insurrexit contra eum, & objurgavit; sicut coram Deo, quid est quod dixit? Surrexit dicens, quoniam libellos contra eum daturus sum; & ita eum corripuit. Magnificentissimus Patricius dixit: Interim acquiesce fieri lectionem:

[a] al. obsecutus est.

A τεχθεῖσαι τοῖς τότε παροῦσιν ἁγιωτάτοις ἐπισκόποις, τοῖς καὶ διαλεχθεῖσιν ἅπερ προήγαγεν αὐτῶν ἡ γλῶσσα, καὶ ταῦτα τῇ οἰκείᾳ χειρὶ βεβαιώσασιν, εἰ γε ταῦτα νῦν παρ' αὐτοῦ εἰρημένα, τότε παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου Εὐτυχοῦς εἴρηνται· καὶ εἴ γέ τι παρακεχάρακται τῶν ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν ἐγκειμένων. Βασίλειος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὡς ἐπ' ἀληθείας ἐγὼ μνήμην τούτων ἀκριβῶς οὐ φέρω. Σέλευκος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀναγνωσθήτωσάν μοι αἱ φωναὶ, αἷς ὑπηρέτησεν ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Ἐλευσίνιος. Καὶ ὅτε ἀπὸ δέλτων αἱ φωναὶ Ἐλευσινίου τούτῳ ἀνεγνώσθησαν, Σέλευκος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· οὔτε ἐγὼ ἐπιμέμνημαι τῶν τοιούτων ῥηθέντων παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς. Τρυφωνιανὸς ἐπίσκοπος εἶπεν· ὡς ἐπ' ἀληθείας τοῦ Θεοῦ, ὡς κεῖται εἰς τὰ ὑπομνήματα, οὕτως ἐλάλησεν ἐκεῖνος ὧδε. Λογγῖνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὡς τὰ ὑπομνήματα ἀνεγνώσθη, καὶ περιέχει, οὕτω μέμνημαι κἀγὼ, ὅτι ἐρρέθη παρὰ Εὐτυχοῦς τοῦ ἀρχιμανδρίτου· τὸ δὲ λεχθὲν ἄρτι τῷ εὐλαβεστάτῳ Ἐλευσινίῳ, ὅτι εἶπεν· ὡς οἱ τριακόσιοι δέκα καὶ ὀκτὼ ἅγιοι πατέρες οἱ ἐν Νικαίᾳ, καὶ οἱ ἐν Ἐφέσῳ ἐβεβαίωσαν, οὕτως ἔχω· δείκνυται καὶ ἐκ τῶν τελευταίων, ὅπου οὐκ ἠθέλησεν ὁμολογῆσαι τὸν κύριον ἡμῶν τὸν Χριστὸν ὁμοούσιον ἡμῖν κατὰ τὴν σάρκα γεγενῆσθαι· καὶ ὡς ἐπὶ τοῦ Θεοῦ, ταῦτα λέγω. Μελίφθογγος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὡς ἐπὶ Θεοῦ λέγω, ὅτι οὐδὲν ἕτερον εὗρον τῶν τότε πραχθέντων, ἢ νῦν ἀναγνωσθέντων. περὶ δὲ τοῦ λεχθέντος τῷ διακόνῳ Ἐλευσινίῳ, ὅτι τοιαύτας ἔρριψε φωνὰς ἐκεῖνος, οἶδεν ὁ τὰς καρδίας ἐμβατεύων· οὐκ ἤκουσα, οὐδὲ μέμνημαι. Ἰουλιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· καὶ πρὸ τῶν λόγων ἐμῶν ἐλέγχει τὴν ἀπιστίαν Εὐτυχοῦς τῶν ὑπομνημάτων ἡ πρᾶξις. ἡμεῖς γὰρ ταῦτα τὰ νῦν κατατεθέντα παρὰ Ἐλευσινίου τοῦ διακόνου, ἀγνοοῦμεν· οὐδὲ γὰρ εἴρηταί τι τοιοῦτον παρὰ Εὐτυχοῦς. Παῦλος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐπ' ἀληθείας λέγω, ὅτι ξενοφωνοῦμαι νῦν, παρὰ Ἐλευσινίου ταῦτα ἀκούων. οἶδα δὲ τὰ ἐμφερόμενα ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν ἀληθῆ εἶναι πάντα· καὶ οὔτε προσθήκη συλλαβῆς, οὔτε ὑφαίρεσίς ἐστιν. Εὐδόξιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὡς ἐπὶ Θεοῦ λέγω, ξενοφωνεῖ με τὰ παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου Ἐλευσινίου τοῦ διακόνου ἀρτίως ῥηθέντα. ὅτε γὰρ οὐκ ἐλαλήθη παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, ἀλλὰ τὰ ἐγκείμενα ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν. Εὐστόχιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὡς ἐπὶ Θεοῦ, ἃ εἶπον οἱ πρὸ ἐμοῦ, ταῦτα κἀγὼ λέγω, τὰ ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν ἐγκείμενα. Τιμόθεος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὅτι ἤκουσα λέγοντος αὐτοῦ· ὅτι οὕτως φρονῶ, ὡς οἱ πατέρες ἡμῶν· οἶδε δὲ καὶ ἡ μεγαλοπρέπεια ὑμῶν, εἴτε ἄνω, εἴτε κάτω, ὅτι ἤκουσα αὐτοῦ λέγοντος· ὅτι οὕτω φρονῶ, ὡς οἱ πατέρες ἡμῶν. Οὐαλεριανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· οὐδὲν ὧν εἶπεν Ἐλευσίνιος ὁ διάκονος, ἤκουσα παρὰ Εὐτυχοῦς. ὁ Θεὸς μάρτυς. Σάββας ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· μάρτυς ἐστὶν ὁ Θεὸς, ᾧ διδόαμεν * αὐτοῦ ἀπολογίαν ἐν ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτι τὰ κείμενα ἐν τοῖς ὑπομνήμασι, ταῦτα ἐλάλησεν ὁ ἀρχιμανδρίτης. ἔκαμον δὲ ἐγὼ, παρακαλῶν αὐτὸν καθαρῶς ὁμοούσιον ἡμῖν, καὶ οὐκ ἠδυνήθην πεῖσαι αὐτόν. Σεκουνδῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐκτὸς ἐκείνων τῶν ἐν τοῖς ὑπομνήμασι γεγραμμένων, οὐδὲν ἤκουσα, οὐδὲ ἐρρέθη. Αὐρήλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· κατὰ ταῦτα τὰ ἀναγνωσθέντα ἡμῖν πρότερον, ταῦτα ἐν τῷ καιρῷ παρὰ τοῦ ἀρχιμανδρίτου μεμνήμεθα εἰρῆσθαι. Κωνσταντῖνος διάκονος εἶπε· παρακαλῶ τὴν ἁγίαν ὑμῶν σύνοδον, τὸν κύριον τὸν ἐπίσκοπον Βασίλειον ἐρωτηθῆναι, τί ἐστιν, ὃ εἶπεν, ὅτε κύριος ὁ Εὐσέβιος ὁ ἐπίσκοπος κατεστασίασεν αὐτοῦ, καὶ ἐπετίμησεν· ὡς ἐπὶ κυρίου, τί ἐστιν, ὃ εἶπε; ἀνέστη λέγων· ὅτι λιβέλλους κατ' αὐτοῦ ἔχω δοῦναι. καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· τέως ἀνέχου γενέσθαι τὴν ἀνάγνωσιν, καὶ εἰ κατωτέρω ταῦτα περιέχονται, τότε ταῖς δικαιολογίαις χρῆσαι. καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ὀνοματάρίου ἀνεγνώσθη.

* Forte, αὐτῷ, ex Latino.

& si inferius hæc non continentur, tunc istis allegationibus utere. Et per eumdem virum devotum exceptorem relectum est:

Supra pag. 161.

Sanctissimus archiepiscopus dixit: Confiteris consubstantialem Patri secundum deitatem, & consubstantialem nobis secundum humanitatem eumdem unum Filium? & cetera. Et postquam relecta sunt, Constantinus diaconus dixit: Quando dixit archimandri-

Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· ὁμολογεῖς ὁμοούσιον τῷ πατρὶ κατὰ τὴν θεότητα, καὶ ὁμοούσιον τῇ μητρὶ κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα τὸν αὐτὸν ἕνα υἱόν; καὶ τὰ λοιπά. Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, Κωνσταντῖνος ὁ διάκονος εἶπεν ὅτι εἶπεν ὁ ἀρχιμαν-

ANNO CHRISTI 451.

Anno Christi 451.

ὁρίτης· ὅτι μίαν φύσιν ὁ κύριος ὁ ἐπίσκοπος οὕτως εἶπε. οὗ λέγοντος, Ἐλευσίνιος ὁ διάκονος εἶπεν· ὡς ἐπὶ τοῦ Θεοῦ, ἀνεθεματίσθη τότε παρὰ τῆς θεοσεβείας ὑμῶν, ὅτι λέγει· ἀναστᾶσα ἡ ἁγία σύνοδος ἀνεθεμάτισεν αὐτόν; [a] Τιμόθεος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· οὐκ ἤκουσα. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· τοιοῦτον οὖν τι οὐδὲ [b] ἐῤῥέθη; Σέλευκος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐγὼ οὐκ ἤκουσα. Ἰουλιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀληθῶς τοῦτο οὐδὲ ἐγὼ ἤκουσα. Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὄντως, ἑταῖρε, τῆς γλώττης μου τοιοῦτόν τι οὐκ ἐξῆλθεν. Μελίφθογγος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐγὼ ὑβρίσθην κατὰ τὴν ὥραν παρά τινων, ὡς ἀνάξιος ὢν τῆς συνόδου. ἐπειδὴ ἐπιβόησα ὑπερθέσει, καὶ οὐκ οἶδα. Σάββας ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐπὶ ἀρχόντων ὅταν εἰσέλθῃ μάρτυς εἰς μαρτυρίαν, καὶ μὴ δυνηθῇ λαλῆσαι, νεύει εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἔχει στέφανον τῶν μαρτύρων. πάντες οὖν ἡμεῖς ὑπεγράψαμεν διὰ χειρὸς, καὶ ὡμολογήσαμεν ἐγγράφως· πῶς δυνάμεθα ἀρνήσασθαι; Τρύφων ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὡς ἅπαξ αὐτοῦ ἀσεβῆ λαλήσαντος ῥήματα, καὶ παρὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ, καὶ τῆς ἐν Ἐφέσῳ ἁγίας συνόδου, πάντες ἀνεθεμάτισαν αὐτὸν οἱ παρόντες κληρικοί. Αἴτιος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπεν· ἐν ταῖς τοιούταις ἁγιωτάταις συνόδοις συμβαίνει πολλάκις, ἵνα τῶν παρόντων θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων εἴπῃ τι καὶ τὸ παρὰ τοῦ ἑνὸς λεγόμενον, ὡς παρὰ πάντων ὁμοῦ ἐκφωνούμενον, καὶ γράφεται καὶ νοεῖται. τοῦτο ἐξ ἀρχῆς παρηκολούθησεν· ἀμέλει ἑνὸς λέγοντος, γράφομεν. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· εἰ τοίνυν εὑρεθείη νῦν εἷς, ἢ δεύτερος εἰπὼν, ὡς καὶ κατέθεντο οἱ θεοφιλέστατοι, [c] καὶ συνεφώνησαν, καὶ ἐπεβόησαν τότε ὁ ἁγιώτατος κλῆρος, ἀξιοῦμεν μηδόλως τὴν φωνὴν ταύτην ἐκβληθῆναι, ἢ περιγραφῆναι τῶν ὑπομνημάτων· ἐπειδὴ φαίνονται πάντες οἱ ἁγιώτατοι ἐπίσκοποι ὑπογράψαντες. καὶ οὗ λέγοντος, ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· ἃ μὲν ἕκαστοι κατέθεντο, βέβαιά ἐστιν· ἃ ἀλήθεια περιέχει, οὐδαμῶς ἀμφιβάλλονται. Αἴτιος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπεν· ἀξιοῦμεν τὴν περὶ τούτου κατάθεσιν νῦν τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Σάββα, καὶ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Τρύφωνος, φανερωθῆναι ἐπὶ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, καὶ Παύλου τοῦ θεοφιλεστάτου. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· ἐγνωσμένα εἰσὶ, καὶ τοῖς ὑπομνήμασι περιέχονται. διόπερ τὰ λοιπὰ ἀναγινωσκέσθω. ὡσαύτως τὰ λοιπὰ διὰ τοῦ καθωσιωμένου ἐκσκέπτορος ἀνεγνώσθη.

Καὶ μετὰ ταῦτα ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· λεγέτω ἡ ἁγία σύνοδος, τίνος ἐστὶν ἄξιος ὁ παρὼν, μήτε ὁμολογῶν σαφῶς τὴν ὀρθὴν πίστιν, μήτε συνθέσθαι τῷ φρονήματι τῆς παρούσης ἁγίας συνόδου βουλόμενος, ἀλλ' ἐπιμένων τῇ διεστραμμένῃ καὶ πονηρᾷ αὐτοῦ κακονοίᾳ. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Σέλευκος εἶπεν· ἄξιος μέν ἐστιν οὗτος καθαιρέσεως· ἐν δὲ τῇ φιλανθρωπίᾳ μόνον κεῖται τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· εἰ μὲν ὁμολογήσας τὸ οἰκεῖον πταῖσμα, ἐπείσθη ἀναθεματίσαι τὸ ἴδιον δόγμα, καὶ συνθέσθαι ἡμῖν ἑπομένοις ταῖς ἐκθέσεσι τῶν ἁγίων πατέρων, εἰκότως ἠξιοῦτο συγγνώμης· ἐπειδὴ δὲ ἐπιμένει τῇ ἑαυτοῦ κακογνωμίᾳ, ὑποπεσεῖται ταῖς τῶν κανόνων ἐπιτιμίαις. Εὐτυχὲς πρεσβύτερος εἶπε· λέγω μὲν ταῦτα, ἐπειδὴ καὶ ὑμεῖς νῦν ἐκελεύσατε· οὐκ ἀναθεματίζω δέ· ὃ γὰρ λέγω, μετὰ ἀληθείας λέγω. ὁ μεγαλοπρεπέστατος ἀπὸ ἐπάρχων, καὶ ὑπάτων, καὶ πατρίκιος Φλωρέντιος εἶπε· δύο φύσεις λέγεις, καὶ ὁμοούσιον ἡμῖν; εἰπέ.

Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· τὸ εἰπὲ, οὐχ ὡς ἐξελέγχων, [d] ἀλλὰ προτρέπων αὐτὸν τοῖς λεγομένοις παρὰ τῆς συνόδου συνθέσθαι. Κωνσταντῖνος διάκονος εἶπεν· ἐπὶ τίνι καθῃρέθη ὁ ἀρχιμανδρίτης; οὐχὶ ἐπειδὴ ὁ θεοφιλέστατος καὶ ἁγιώτατος ἡμῶν ἀρχιεπίσκοπος ἠρώτα αὐτόν· λέγεις δύο φύσεις μετὰ τὴν ἕνωσιν, καὶ ἀναθεματίζεις τοὺς μὴ λέγοντας; καὶ ἐπειδὴ οὐκ ἀπεδέξατο ἀναθεματίσαι, ἐπὶ τούτῳ καθῃρέθη; καὶ αἱ φωναὶ αὐτοῦ οὐ κεῖνται ἐν τοῖς ὑπομνήμασι. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πα-

a Forte, Παῖδες

b Forte, ἐῤῥέθη

c Forte, ἐπίσκοποι, ex Latino.

d Forte, εἶπε, ex Latino.

Actio Prima. Acta alia Constant.

ta unam naturam, tunc dominus episcopus ita dixit: Quo dicente, Eleusinius diaconus dixit: Sicut coram Deo, numquid anathematizatus est tunc a religiositate vestra, quia dicit: Exsurgens sancta synodus anathematizavit eum? Timotheus reverentissimus episcopus dixit: Non audivi. Magnificentissimus Patricius dixit: Tunc nihil tale dictum est? Seleucus reverentissimus episcopus dixit: Ego non audivi. Julianus reverentissimus episcopus dixit: Vere hoc nec ego audivi. Basilius reverentissimus episcopus dixit: Vere, frater, ex lingua mea talis vox non est egressa. Meliphthongus reverentissimus episcopus dixit: Ego in illa hora a quibusdam injuriatus sum, tamquam indignus conventu, quia dilationem clamavi, & nescio. Sabbas reverentissimus episcopus dixit: Ante judices quando [a] introierit martyr ad martyrium, & loqui non potuerit, annuit capite suo, & habet coronam [b] martyrum. Omnes ergo nos subscripsimus manibus nostris, & confessi sumus scriptis: quomodo negare possumus? Tryphon reverentissimus episcopus dixit: Sicut semel impia eo verba locuto, & extra expositionem sanctorum trecentorum decem & octo patrum, & sancta Ephesina synodi, omnes anathematizaverunt eum præsentes clerici. Aëtius diaconus & notarius dixit: In talibus sanctissimis conciliis contingit frequenter, unum ex præsentibus reverentissimis episcopis aliquid dicere: & quod ab uno dictum est, tamquam ab omnibus simul dicatur, & scribitur & intelligitur. Hoc ab exordio subsecutum est, in tantum, ut uno dicente scribamus. Sancta synodus dixit: Si ergo inventus fuerit nunc unus aut secundus dicens, quia & professi sunt Dei amantissimi episcopi, & consonaverunt, & acclamaverunt tunc sanctissimi clerici, petimus nullatenus hanc vocem excludi aut submoveri de gestis, quoniam videntur omnes sancti episcopi subscripsisse. Quo dicente, magnificentissimus Patricius dixit: Quæ unusquisque professus est, firma sunt: quæ veritas continet, nullatenus dubitantur. Aetius diaconus & notarius dixit: Rogamus de hoc professionem nunc reverentissimi episcopi Sabba, & reverentissimi episcopi Tryphonis fieri manifestam præsente sanctitate vestra, sed & Pauli reverentissimi episcopi. Magnificentissimus Patricius dixit: Manifesta sunt, & gestis inserta sunt. Unde reliqua relegantur. Similiter per eumdem virum devotum exceptorem relectum est.

Et post hæc sanctissimus archiepiscopus dixit: Dicat sanctus conventus, quid meretur hic præsens, neque aperte rectam fidem confitens, neque volens doctrinæ præsentis concilii consentire, sed permanens in perversa ac maligna sua sententia. Seleucus Dei amantissimus episcopus dixit: Dignus est iste quidem damnari: in humanitate autem sola vestræ sanctitatis positum est. Sanctissimus archiepiscopus dixit: Si quidem confitens proprium peccatum, acquievisset condemnare suam doctrinam, & consentires nobis sequentibus traditiones sanctorum patrum, consequenter dignus erat venia: sed quoniam permanet in malignitate sua, subjacebit canonum vindictis. Eutyches presbyter dixit: Dico quidem ista, quoniam & vos nunc jussistis, non autem anathematizo. Quod enim dico, cum veritate dico. Magnificentissimus & gloriosissimus Exprefectus & Consul & Patricius Florentius dixit: Duas naturas dicis, & consubstantialem nobis? dic.

Et postquam recitatum est, magnificentissimus Patricius dixit: Quod dixi, Dic; non quasi interloquens dixi, sed exhortans eum, ut consentiret his quæ a sancta synodo dicebantur. Constantinus diaconus dixit: Propter quæ damnatus est Eutyches archimandrita? Nonne quia religiosissimus & sanctissimus archiepiscopus noster interrogabat eum: Dicis duas naturas post adunationem, & anathematizas eos qui non dicunt? Et quoniam non acquievit anathematizare, pro hoc condemnatus est: & voces ejus non continentur in gestis. Magnificentissimus

a al. venerit unus testis in testimonium,

b al. testimonii.

Supra pag. 180

ACTIO PRIMA. Acta alia Constant.

ANNO CHRISTI 451.

A *Patricius dixit : Reliqua relegantur , ut si nullatenus in gestis posita sunt , quæ Constantinus confirmavit , sciamus. Similiter per eumdem devotissimum exceptorem recitatum est.*

Supra pag. 167.

Eutyches presbyter dixit : Ego legi scripta beati Cyrilli , & sanctorum patrum , & sancti Athanasii , quoniam ex duabus quidem naturis dixerunt ante adunationem : post adunationem vero & incarnationem , jam non dixerunt duas naturas , sed unam. Magnificentissimus & gloriosissimus Exprafectus & Consul & Patricius Florentius dixit : Confiteris duas naturas post adunationem? dic : si non dixeris , damnaberis.

Et cum recitarentur , magnificentissimus Patricius dixit : Istud, Dic : Si non dixeris, damnaberis ; non quasi interloquens dixi , sed quia videbam instantes ei omnes , B hortabar eum consentire. Similiter & per eumdem virum devotum exceptorem relectum est.

Supra ibidem.

Eutyches presbyter dixit : Legi jubete sancti Athanasii scripta , ut advertatis , quoniam nihil tale dicit. Basilius Dei amantissimus episcopus dixit : Si non duas naturas & post adunationem dicis , commixtionem quamdam & confusionem dicis. Magnificentissimus & gloriosissimus Patricius Florentius dixit : Qui non dicit , Ex duabus naturis , & duas naturas ; non credit recte.

Et cum legerentur , magnificentissimus Patricius dixit : Hanc interlocutionem non dixi ; neque enim idoneus eram dicere. Reverentissimus episcopus hujus gloriosæ civitatis dixit : Quæ dicuntur non fuisse tunc dicta , C gestorum tamen serie continentur : adnotate vos notarii : Contra vos enim de hoc certamen est , & opportuno tempore requirenda sunt hæc diligentius. Aëtius diaconus & notarius dixit : Nunc est tempus [a] & convinci , & non convinci. Hic etenim sunt & præsentes sanctissimi episcopi , qui audierunt. Sed & magnitudo ipsorum audivit sæpe gesta ex his etiam qui in præcelsis dignitatibus sunt , præsentibus & multis sanctissimis episcopis : & numquid magnificentia ipsorum non unquam reprehendit ? Quo dicente , magnificentissimus Patricius dixit : Quando enim mihi relecta sunt gesta , ut & reprehenderem? quippe cum quærenti mihi ea relegere, non dederunt. Aëtius diaconus & notarius dixit : Nemo nobis dixit. Similiter per eumdem virum devotum exceptorem relectum est.

[a] al. probari ea , & improbari.

τρίκιος εἶπεν· τὰ ὑπόλοιπα ἀναγινωσκέσθω· ἵνα εἰ μηδαμῶς ἐν τοῖς ὑπομνήμασι περιέχονται, ἅ τινα Κωνσταντῖνος διεβεβαιώσατο, γνῶμεν. ὡσαύτως διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐκσκέπτορος ἀνεγνώσθη.

Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· ἐγὼ ἀνέγνων τοῦ μακαρίου Κυρίλλου, καὶ τῶν ἁγίων πατέρων, καὶ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, ὅτι ἐκ δύο μὲν φύσεων εἶπον πρὸ τῆς ἑνώσεως· μετὰ δὲ τὴν ἕνωσιν καὶ τὴν σάρκωσιν, οὐκέτι δύο φύσεις εἶπον, ἀλλὰ μίαν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος ἀπὸ ἐπάρχων, καὶ ὑπάτων, καὶ πατρίκιος Φλωρέντιος εἶπεν· ὁμολογεῖς δύο φύσεις μετὰ τὴν ἕνωσιν; εἰπέ. ἐὰν μὴ εἴπῃς, καθαιρῇ.

Ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· τὸ, εἰπὲ, ἐὰν μὴ εἴπῃς, καθαιρῇ· οὐχ ὡς διαλαλῶν εἶπον, ἀλλ' ἐπειδὴ ἑώρων ἐπικειμένους αὐτῷ πάντας, προετρεπόμην αὐτὸν συνθέσθαι. ὡσαύτως διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐκσκέπτορος ἀνεγνώσθη.

Εὐτυχὴς πρεσβύτερος εἶπεν· ἀναγνωσθῆναι κελεύσατε τὰ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, ἵνα γνῶτε, ὅτι οὐδὲν τοιοῦτο λέγει. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Βασίλειος εἶπεν· ἐὰν μὴ δύο φύσεις καὶ μετὰ τὴν ἕνωσιν εἴπῃς, σύγκρασιν λέγεις, καὶ σύγχυσιν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος καὶ ἐνδοξότατος πατρίκιος Φλωρέντιος εἶπεν· ὁ μὴ λέγων, ἐκ δύο φύσεων, καὶ δύο φύσεις, οὐ πιστεύει ὀρθῶς.

Ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· ταύτην τὴν διαλαλιὰν οὐκ εἶπον· οὐδὲ γὰρ ἐγὼ οἷός τε ἤμην δογματίζειν. ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος ταύτης τῆς ἐνδόξου πόλεως εἶπεν· ἃ λέγεται μὴ λελέχθαι, ἔγκειται δὲ τοῖς ὑπομνήμασι, σημειώσασθε ὑμεῖς οἱ νοτάριοι· πρὸς γὰρ ὑμᾶς ἐστιν ὁ ἀγὼν περὶ τούτου, καὶ ἀναγκαίως ζητηθήσεται μετὰ ἀκριβείας ταῦτα. Ἀέτιος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπε· νῦν ἐστι καιρὸς καὶ τοῦ ἐλεγχθῆναι, καὶ τοῦ μὴ ἐλεγχθῆναι· ἐνθάδε γάρ εἰσιν οἱ παρόντες ἁγιώτατοι ἐπίσκοποι, οἱ καὶ ἀκηκοότες· καὶ τὸ αὐτοῦ μέγεθος πολλάκις ἐπήκουσε τῶν ὑπομνημάτων καὶ τῶν ἐν ἀξιώμασι κορυφαίων, παρόντων πολλῶν καὶ ἁγιωτάτων ἐπισκόπων. καὶ οὐδέποτε ἡ αὐτοῦ μεγαλοπρέπεια οὔτε ἐμέμψατο. οὕτω λέγοντος, ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· πότε γὰρ ἀνεγνώσθη μοι τὰ ὑπομνήματα, ἵνα καὶ μέμψωμαι; ἀμέλει ζητήσαντί μοι αὐτὰ ἀναγνωσθῆναι, οὐκ ἔδωσαν. Ἀέτιος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπεν· οὐδεὶς ἡμῖν εἶπεν. ὡσαύτως διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐκσκέπτορος ἀνεγνώσθη.

Supra ibidem.

D *Et exsurgens universa sancta synodus exclamavit : Ex necessitate fides non est. Multi anni Imperatorum ; multi anni. Fides nostra semper vincit. Non consentit : quid illi persuades?*

Et postquam relectum est , Constantinus reverendus diaconus dixit : Hæc synodus dixit? Aëtius reverendus diaconus dixit : Interrogetur sancta synodus. Sabbas reverentissimus episcopus dixit : In omnibus ecclesiis anathematizatus est , & in uno angulo non habuit anathematizari? Tryphon reverentissimus episcopus dixit : Et ego hæc eadem dico. Constantinus reverendus diaconus dixit : Propter quod damnatus est archimandrita , ejus rei vox non est posita. Domnus enim archiepiscopus noster exegit eum , dicens : Dic duas naturas post adunationem , & anathematiza eos qui non dicunt. Et E quoniam noluit anathematizare ; dicens : Væ mihi est , si sanctos patres anathematizavero : tunc fecit damnationem ejus : & hæc vox non est posita ; & tunc relectum est. Et domnus Basilius episcopus novit , quando interrogatus est archimandrita : Dicis duas naturas? & dixit : Ego unam confiteor ; & subjunxit mox domnus Basilius episcopus dicens , quia a sancto Athanasio dictum est , Una natura Verbi incarnati ; & nec hoc positum est. Sed & domnus episcopus Seleucus interlocutus est , quod relegantur confessiones nostræ : & si consentit his archimandrita , videamus. Et jubente domno archiepiscopo nostro relegi, surrexit subito religiosus presbyter Asterius, & damnationem relegit. Et hoc non est positum. Magnificentissimus Patricius dixit : Juxta me sedens religiosissimus Seleucus dixit : Jubeat sanctitas vestra expositio-

Καὶ ἀναστᾶσα ἡ σύνοδος πᾶσα ἐπεβόα. κατὰ ἀνάγκης οὐκ ἔνι πίστις. πολλὰ τὰ ἔτη τῶν βασιλέων, πολλὰ τὰ ἔτη· ἡ πίστις ἡμῶν ἀεὶ νικᾷ. οὐ συντίθεται· τί αὐτὸν πείθεις;

Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος εἶπε· ταῦτα ἡ σύνοδος εἶπεν; Ἀέτιος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος εἶπεν· ἐρωτηθῇ ἡ ἁγία σύνοδος. Σάββας ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐπὶ ὅλων τῶν ἐκκλησιῶν ἀνεθεματίσθη, καὶ εἰς μίαν γωνίαν οὐκ εἶχεν ἀνάθεμα; Τρύφων ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· κἀγὼ ταῦτα λέγω. Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος εἶπε· διὸ καθῃρέθη ὁ ἀρχιμανδρίτης, οὐ κεῖται ἡ φωνή. ὁ γὰρ κύριος ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἡμῶν ἀπῄτησεν αὐτὸν, λέγων ὅτι εἰπὲ δύο φύσεις μετὰ τὴν ἕνωσιν, καὶ ἀναθεμάτισον τοὺς μὴ λέγοντας. καὶ ἐπειδὴ οὐκ ἠθέλησεν ἀναθεματίσαι λέγων· ὅτι οὐαί μοί ἐστιν, ἐὰν ἀναθεματίσω τοὺς ἁγίους πατέρας· καὶ τότε ἐποίησε τὴν καθαίρεσιν αὐτοῦ· καὶ αὕτη ἡ φωνὴ οὐ κεῖται. καὶ τότε ἀνεγνώσθη. καὶ ὁ κύριος Βασίλειος ὁ ἐπίσκοπος, ὅτε ἠρωτήθη ὁ ἀρχιμανδρίτης· ὅτι λέγεις δύο φύσεις; καὶ εἶπεν· ὅτι ὁμολογῶ μίαν φύσιν· ἐπήγαγεν εὐθὺς ὁ κύριος Βασίλειος ὁ ἐπίσκοπος λέγων· ὅτι καὶ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου φέρεται μίαν φύσιν τοῦ λόγου σεσαρκωμένου, καὶ οὔτε τοῦτο κεῖται. καὶ ἄλλο ὁ κύριος ὁ ἐπίσκοπος Σέλευκος διελάλησεν· ὅτι ἀναγνωσθῇ ἡμῶν ἡ κατάθεσις, καὶ ἴδωμεν, εἰ συντίθεται ταύταις ὁ ἀρχιμανδρίτης ταῖς καταθέσεσιν ἡμῶν. καὶ κελεύσαντος τοῦ κυρίου τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν ἀναγνωσθῆναι, ἀνέστη ἀμέσως ὁ θεοσεβέστατος πρεσβύτερος Ἀστέριος, καὶ τὴν καθαίρεσιν ἀνέγνω. καὶ τοῦτο οὐ κεῖται. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· πλησίον μου καθεζόμενος ὁ θεοφιλέστατος Σέλευκος εἶπε· κελεύσῃ ἡ ἁγιότης ὑμῶν τὰς καταθέ-

ANNO CHRISTI 451.

ACTIO PRIMA. ACTA ALIA CONSTANT.

σις πάντων ἡμῶν, τὰς γενομένας περὶ τῆς πίστεως, ἀναγνωσθῆναι, καὶ εἰπεῖν τὸν εὐλαβέστατον Εὐτυχῆ, εἰ συντίθεται ταύταις. τούτων ῥηθέντων, εἶπον τῷ ἁγιωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Φλαβιανῷ, κελεῦσαι γενέσθαι τὴν ἀνάγνωσιν. καὶ διελάλησεν ἀναγνωσθῆναι τὰς καταθέσεις. καὶ τούτων οὐδὲν γέγονεν, ἀλλὰ ἀμέσως ἡ καθαίρεσις ἀνεγνώσθη. ἴσασι δὲ τοῦτο καὶ οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι, Σέλευκος καὶ Βασίλειος. Σέλευκος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· μέμνημαι διαλαλήσας. Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὡς ἐπ' ἀληθείας λέγω, ὡς ἐπὶ λέξεως μὲν τῶν ὑπ' ἐμοῦ διαλαληθέντων μνησθῆναι οὐ δύναμαι. καὶ γὰρ καὶ πολὺς χρόνος παρῆλθε. τοῦ δὲ κυρίου, καὶ τῆς συνόδου λεγούσης· λέγεις γνωρίζεσθαι δύο φύσεις ἐν τῷ κυρίῳ, [a] θεότητος καὶ ἀνθρωπότητος; τοῦ δὲ ἀρχιμανδρίτου λέγοντος· ἐκ δύο μὲν φύσεων λέγω τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν πρὸ τῆς ἑνώσεως· μετὰ δὲ τὴν ἕνωσιν, μίαν λέγω φύσιν· οἶδα ἐγὼ τοιαύτην τινὰ διάνοιαν ἐπαγαγών· ἐὰν ἐκ δύο φύσεων εἴπῃς πρὸ τῆς ἑνώσεως, μετὰ δὲ τὴν ἕνωσιν μίαν εἴπῃς ἀπολελυμένως, σύγχυσιν ὑποπτεύῃ λέγειν, καὶ σύγκρασιν. μετὰ δὲ ταῦτα οἶδα ἀποστραφεὶς, καὶ εἰπὼν κατὰ τὴν διάνοιάν μου, οἷον οἶδεν ὁ Χριστός. καὶ γὰρ καὶ τὸν κύριον τὸν ἀρχιεπίσκοπον ἐκμειλισσόμενος, καὶ αὐτὸν τὸν ἀρχιμανδρίτην ἕλκων ἠρέμα εἰς τὸ συνθέσθαι ἡμῖν, λέγω· ἐὰν δὲ εἴπῃς τοῦ Θεοῦ λόγου μίαν φύσιν σεσαρκωμένην καὶ ἐνανθρωπήσασαν, τὰ αὐτὰ λέγεις ἡμῖν καὶ τοῖς πατράσι· δῆλον γὰρ, ὅτι ἄλλο μέν τί ἐστιν ἡ θεότης ἡ ἐκ τοῦ πατρὸς, ἄλλο δέ τι ἡ σὰρξ ἡ ἐκ τῆς μητρὸς, ἣ ἐσάρκωσεν ἑαυτόν. Αἴτιος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπε· πολλὰ πολλάκις, ὡς ἐν διαλέξει κοινῇ, καὶ ἐν συμβουλῆς μέρει, ἐν συνόδῳ παρὰ τῶν παρόντων ἁγιωτάτων ἐπισκόπων λέγεται, ἃ οὐκ ἐπιτρέπουσι γράφεσθαι. Λογγῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· καὶ ἐρρέθη, καὶ κεῖται, καὶ ἀνεγνώσθη, καὶ πάλιν ἀνεγνώσθη. Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος εἶπεν· ὅτι ἡ καθαίρεσις ἡ ἀναγνωσθεῖσα, οὐκ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ὑπηγορεύθη, ἀλλὰ πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὸν ἀρχιμανδρίτην εἰς τὸ ἐπισκοπεῖον ὑπηγορεύθη. Αἴτιος διάκονος εἶπεν· ἀξιοῦμεν καταθέσθαι αὐτὸν, πόθεν ταῦτα μεμάθηκε, καὶ δεῖξαι, εἰ ἀληθῆ ταῦτα τυγχάνει. Σέλευκος ἐπίσκοπος εἶπεν· εἰ μὲν ἔμελλε κανονικῶς νῦν ἐξέτασις γίνεσθαι, ἥρμοζε τῷ εὐλαβεστάτῳ διακόνῳ Κωνσταντίνῳ αἰτιᾶσθαι τὴν ἀπόφασιν, καὶ ἡμᾶς, καὶ τοὺς νοταρίους, καὶ περὶ ταύτης ἡμᾶς συνίστασθαι. ἐπειδὴ δὲ νῦν περὶ τοῦ παραποιῆσθαι τὰ ὑπομνήματα ἐκέλευσεν ὁ εὐσεβέστατος ἡμῶν βασιλεὺς τὴν ἐξέτασιν γενέσθαι, νομίζω νῦν μὴ ἁρμόζειν τὸν περὶ τούτου λόγον. Κωνσταντῖνος διάκονος εἶπε· ταῦτα ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν οὐ κεῖνται. Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐπειδὴ ἀνέμνησέ με ὁ εὐλαβέστατος Κωνσταντῖνος τῆς φωνῆς, ἵνα μὴ ἀρνούμενος βλάψω τὴν ἐμὴν ψυχὴν, διὰ τοῦτο εἶπον ταῦτα. εἶπον δὲ ταῦτα διαλεγόμενος [ταῦτα] οὐκ ἀποφαινόμενος. ἀμέλει ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος, ὑπονοήσας, ὅτι τῷ ἀρχιμανδρίτῃ ὑποβάλλω, ἔδοξε τραχύνεσθαι εἰς ἐμέ. Αἴτιος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπεν· ἀξιοῦμεν καὶ τὸν ἁγιώτατον ἐπίσκοπον Σέλευκον εἰπεῖν [b] εἴ γε ἄγε φησὶ τότε διαλελαληκέναι, τὸ ὅτι [c] δεῖν ἀναγνωσθῆναι ἐκθέσεις, ταῦτα ἐπὶ τῷ ἐνταχθῆναι τοῖς ὑπομνήμασιν ἐρρέθη. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· ἔλεγε γὰρ ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Σέλευκος, ἢ ἄλλος τις, ποῖα μὲν ἔδει γράφεσθαι, ποῖα δὲ μή. Αἴτιος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπεν· ἐπειδὴ ἠκούσαμεν παρ' αὐτοῦ εἰρῆσθαι, καταξιώσατε...... οὐ λέγοντος, Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος εἶπεν· ὁ ἀρχιμανδρίτης ἤκουσε, καὶ ὑμεῖς οὐκ ἠκούσατε; Σέλευκος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· μέμνημαι εἰρηκὼς τοιαύτας φωνάς. συνέβη δὲ τοῦ θορύβου μεγαλυνθέντος, μὴ γραφῆναί μου πάντως τὴν φωνήν. Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος εἶπε· καὶ ἤδη εἶπεν, ὅτι ὁ κύριος ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἡμῶν ἠρώτησε τὸν ἀρχιμανδρίτην. λέγεις δύο φύσεις μετὰ τὴν ἕνωσιν, καὶ ἀναθεματίζεις τοὺς μὴ λέγοντας δύο φύσεις; καὶ αὕτη ἡ λέξις οὐ κεῖται ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν. ἐπὶ τούτοις γὰρ καθῃρέθη, διὰ τὸ μὴ ἀναθεματίσαι αὐτόν. ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Θαλάσσιος εἶπεν· ἐπήκουσεν ἡ ἁγία σύνοδος τῶν εἰρημένων παρὰ Κωνσταντίνου τοῦ εὐλαβεστάτου διακόνου; καταξιούσθω οὖν

[a] *Forte*, θεότητα καὶ ἀνθρωπότητα;
[b] *Forte*, εἴ γε
[c] *Forte*, δεῖ

A *nes nostrum omnium, quas de fide fecimus, relegi; & dicere reverentissimum Eutychem, si consentit eis. His ita dictis, dixi sanctissimo archiepiscopo Flaviano, ut praeciperet fieri lectionem. Et interlocutus est relegi debere expositiones: & nihil ex his factum est; sed subito damnatio est relecta. Sciunt autem hoc & Deo amantissimi episcopi Seleucus & Basilius. Seleucus reverentissimus episcopus dixit: Memini me interlocutum. Basilius reverentissimus episcopus dixit: Sicut in veritate dico, ipsa verba, quae tunc interlocutus sum, rememorari non possum, quia & multum tempus transivit. Domno autem & concilio dicente: Dicis cognosci duas naturas in Domino, deitatem & humanitatem? Archimandrita autem dicente: Ex duabus quidem naturis dico Dominum* B *nostrum Jesum Christum ante adunationem, post unionem autem, unam dico naturam: scio & ego talem me quamdam sententiam protulisse: Si ex duabus naturis dicis ante unionem, post unionem autem unam dixeris absolute, confusionem putaberis inducere & commixtionem. Post hac autem scio quia conversus sum: & dicens in mente mea, qualem scit Christus; quippe & domnum archiepiscopum placans, & ipsum archimandritam trahens sensim, ut consentiret nobis, dixi: Si autem dixeris unam naturam Dei Verbi incarnatam & inhumanatam, eadem dicis nobis & Patribus. Manifestum est enim, quod aliud quiddam est deitas, quae ex Patre est; aliud vero quiddam caro, quae ex matre est, quae se incarnavit. Aetius* C *diaconus & notarius dixit: Multa saepius tamquam in collocutione communi, & in parte consilii, in conventu a praesentibus sanctissimis episcopis dicuntur, quae scribi non praecipiuntur. Longinus reverentissimus episcopus dixit: Et dictum est, & positum est, & lectum, & denuo relectum est. Constantinus religiosus diaconus dixit: Quia damnatio quae relecta est, non eadem hora dictata est: sed antequam veniret archimandrita in episcopium, dictata est. Aëtius diaconus & notarius dixit: Precamur confiteri eum, unde haec didicit, & ostendere si vera sunt quae dicit. Seleucus episcopus dixit: Si quidem nunc regulariter esset inquisitio facienda, aptum erat religiosissimo diacono Constantino accusare sententiam, & nos, & notarios; & debere nos de hac purificare. Quoniam vero nunc* D *jussit piissimus noster Imperator fieri inquisitionem, si falsata sunt gesta, nunc arbitror non convenire de hoc loqui. Constantinus reverendus diaconus dixit: Haec in gestis non jacent. Basilius reverentissimus episcopus dixit: Quoniam religiosus diaconus Constantinus commemoravit vocem meam, ne forte negans, noceam propriam animam; propterea haec dixi. Haec autem dixi tunc disputans, non definiens. Unde & reverentissimus episcopus Eusebius suspicans quod archimandritae suaderem, visus est exasperari contra me. Aetius diaconus & notarius dixit: Supplicamus etiam sanctissimum episcopum Seleucum dicere, si ea quae dixit se tunc interlocutum: (quia oportet legi professiones;) ista sic dicta sunt ut gestis insererentur. Magnificentissimus Patricius dixit: Quid* E *enim? dicebat religiosissimus episcopus Seleucus, vel alter aliquis, quae deberent scribi, quae autem non. Aetius religiosus diaconus & notarius dixit: Quoniam audivimus ab ipso fuisse dictum; dignemini...... Quo dicente Constantinus religiosus diaconus dixit: Archimandrita audivit, & vos non audistis? Seleucus reverentissimus episcopus dixit: In mente habeo tales me dixisse voces. Evenit tamen, excrescente tumultu, vocem meam omnino non scribi. Constantinus religiosus diaconus dixit: Etiam dixi, quia domnus archiepiscopus noster interrogavit archimandritam: Dicis duas naturas post adunationem, & anathematizas eos qui non dicunt duas naturas? Et hic sermo non est insertus in gestis. Pro his enim & damnatus est, quia eos qui post unitionem duas naturas negant, anathematizare noluit. Thalassius reverentissimus episcopus dixit: Audivit sancta synodus ea quae dicta sunt a Constantino reverendo diacono? Dignetur ergo*

sancta synodus, si scit hæc dixisse Dei amantissimum & sanctissimum archiepiscopum Flavianum, facere manifesta præsenti conventui. Basilius reverentissimus episcopus dixit: Quia Eusebius reverentissimus episcopus & semel & secundo accusavit eum, tamquam non dicentem duas naturas post adunationem, recolimus: & quoniam ipse dixit: Audis quid tibi dicit, & quid tibi proponis? quid dicis ad hæc? Reminiscimur. Constantinus religiosus diaconus dixit: Ipsos ergo sermones a domno nostro archiepiscopo non audisti? Basilius reverentissimus episcopus dixit: In principio quartæ examinationis etiam reverentissimus Eusebius episcopus dixit ad monachum: Dicis duas naturas post adunationem, & consubstantialem nobis Dominum nostrum Jesum Christum secundum carnem? & anathematizas eos qui non ita sapiunt? Et domnus archiepiscopus obtulit ei interrogationem, si dicit hæc, quæ proponit ei accusator. In postremis autem turba maxima facta, vere non recordor, si talem ei episcopus sanctissimus fecerit objectionem. Constantinus religiosus diaconus dixit: Hoc rogo sanctum conventum vestrum. Audistis a domno meo archiepiscopo dicente: Dicisne duas naturas? Quo dicente, Seleucus reverentissimus episcopus dixit: Quoniam quidem dictum est in interrogatione, sive a Dei amantissimo Eusebio, sive a Dei amantissimo & sanctissimo nostro archiepiscopo Flaviano dictum est. Quali autem tempore dictum est, de duabus naturis, non recordor. Magnificentissimus Patricius dixit: Recolo & ego, quia tunc dictum est hoc a sanctissimo archiepiscopo: Confiteris duas naturas & post adunationem? Et respondit ille, dicens: Quoniam codex est sancti Athanasii & aliorum episcoporum, qui non habet ita, piget me dicere. Aetius religiosus diaconus & notarius dixit: Talis interrogatio a Dei amantissimo episcopo Eusebio, dum gesta fierent, dicta est. Timotheus reverentissimus episcopus dixit: Ita audivi, quomodo reverentissimus episcopus Basilius dixit. Julianus reverentissimus episcopus dixit: Cum turba esset, non recolo a quo dicta est. Eudoxius reverentissimus episcopus dixit: Recordor quidem religiosissimum episcopum Eusebium dixisse, & sanctissimum archiepiscopum consentientem ei, & compellentem archimandritam consentire his quæ ab Eusebio dicebantur. Longinus reverentissimus episcopus dixit: Coram Deo dico, quia ista non possum rememorari: quia confusio jam orta erat: & quæ [a] ante agebantur, nos qui retro eramus, non cognovimus. Sabbas reverentissimus episcopus dixit: Recordor ego, quia dixi ad ipsum archimandritam, quia nisi confitearis ex duabus naturis unum Unigenitum, aut dispensationem negas, aut deitatem. Constantinus religiosus diaconus dixit: Eutyches, dum legeretur damnatio, appellavit sanctum concilium sanctissimi episcopi Romani, & Alexandrini, & Hierosolymitani, & Thessalonicensis: & hæc in gestis non sunt inserta. Magnificentissimus Patricius dixit: Turba facta, & dissoluto conventu, dixit ad me silenter, appellans Romanum, & Ægyptium, & Hierosolymitanum concilium. Et ego arbitratus indecens esse, latere hoc sanctissimum & reverentissimum archiepiscopum Flavianum, abscedens dixi ei. Basilius reverentissimus episcopus dixit: Jam in veritate dico; adhuc ipso conventu sedente, & proponente hoc sancta synodo, ut diceret iste duas naturas inseparabiles & inconfusas in uno Domino & post adunationem, scio quia dixit religiosus archimandrita Eutyches: Si præceperint mihi patres, Romanus & Alexandrinus, dico hoc ipsum. Hoc autem non quasi appellans dixit, sed dicens: Non sum ausus dicere propter patres. Sanctissimus archiepiscopus hujus gloriosæ civitatis dixit: Non audivi ego ab illo, sed a viro magnificentissimo & gloriosissimo Exconsule & Patricio, discedente me [b] in superius hospitium post solutam synodum. Magnificentissimus Patricius dixit: Si cognoverunt appellantem virum religiosum monachum ceteri sanctissimi episcopi, dicant. Julianus reverentissimus episcopus

Hæc habentur in 7. actione, supra pag. 182.

Supra pag. 167.

a al. inante

b al. in superiora domus

ἡ ἁγία σύνοδος, εἰ οἶδε ἐπίσταται ταῦτα εἰρηκέναι τὸν θεοφιλέστατον καὶ ἁγιώτατον Φλαβιανὸν, φανερὰ ποιῆσαι τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ. Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὅτι Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος καὶ ἅπαξ καὶ δεύτερον ᾐτιάσατο αὐτὸν, μὴ λέγει δύο φύσεις μετὰ τὴν ἕνωσιν, μεμνήμεθα. καὶ ὅτι αὐτὸς εἶπεν· ἀκούεις τί σοι λέγει, καὶ τί σοι προτείνει; τί λέγεις πρὸς ταῦτα; μεμνήμεθα. Κωνσταντῖνος διάκονος εἶπεν· αὐτὰς οὖν τὰς λέξεις παρὰ τοῦ δεσπότου ἡμῶν τοῦ ἀρχιεπισκόπου οὐκ ἤκουσας; Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐν τοῖς προοιμίοις τῆς τετάρτης ἐξετάσεως καὶ ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος εἶπε πρὸς τὸν μονάζοντα· λέγεις δύο φύσεις μετὰ ἕνωσιν, καὶ ὁμοούσιον ἡμῖν τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν τὸ κατὰ σάρκα; ἀναθεματίζεις τοὺς μὴ οὕτω φρονοῦντας; καὶ ὁ κύριος ὁ ἀρχιεπίσκοπος προσήγαγεν αὐτῷ πεῦσιν, εἰ λέγει ταῦτα, ἅπερ προτείνει αὐτῷ ὁ κατήγορος· πρὸς δὲ τοῖς τελευταίοις, θορύβου πολλοῦ γενομένου, ὄντως οὐ διαμέμνημαι, εἰ τοιαύτην ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος ἐποιήσατο πρότασιν. Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος εἶπε· τοῦτο παρακαλῶ τὴν ἁγίαν σύνοδον ὑμῶν. ἠκούσατε παρὰ τοῦ δεσπότου μου τοῦ ἀρχιεπισκόπου λέγοντος· ὅτι λέγεις δύο φύσεις; οὐ λέγοντος, Σέλευκος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὅτι μὲν ἐῤῥέθη ἐν τῇ ἐξετάσει, εἴτε παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου Εὐσεβίου, εἴτε παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Φλαβιανοῦ, ἐῤῥέθη· κατὰ ποῖον δὲ καιρὸν ἐῤῥέθη τὸ τῶν φύσεων, οὐκ ἐπιμέμνημαι. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· μέμνημαι κἀγὼ τότε ῥηθέντος τούτου παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου· ὅτι ὁμολογεῖς δύο φύσεις καὶ μετὰ τὴν ἕνωσιν; καὶ ἀπεκρίνατο ἐκεῖνος λέγων· ἐπειδὴ βιβλίον ἐστὶ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, καὶ ἄλλων ἐπισκόπων, μὴ ἔχει οὕτως, ὀκνῶ εἰπεῖν· Ἀέτιος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπεν· ἡ τοιαύτη πεῦσις παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου Εὐσεβίου, τῆς πράξεως γενομένης, κατετέθειται. Τιμόθεος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· οὕτως ἤκουσα, ὡς καὶ ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Βασίλειος εἶπεν· Ἰουλιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· θορύβου ὄντος, οὐ μέμνημαι παρὰ τίνος ἐλέχθη. Εὐδόξιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· μέμνημαι τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Εὐσέβιον εἰρηκότα, τὸν δὲ ἁγιώτατον ἀρχιεπίσκοπον συναινοῦντα, καὶ ἀναγκάζοντα τὸν ἀρχιμανδρίτην συνθέσθαι τοῖς λεγομένοις παρὰ Εὐσεβίου. Λογγῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὡς ἐπὶ Θεοῦ λέγω, ὅτι τούτων οὐ δύναμαι μνημονεύειν, ἐπειδὴ σύγχυσις λοιπὸν ἐγένετο· καὶ τὰ πραττόμενα ἔμπροσθεν ἡμεῖς οἱ ὀπίσω ὄντες οὐκ ἐγινώσκομεν. Σάββας ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· μέμνημαι ἐγὼ, ὅτι εἶπον πρὸς τὸν ἀρχιμανδρίτην· εἰ μὴ ὁμολογήσεις ἐκ δύο φύσεων ἕνα μονογενῆ, ἢ τὴν οἰκονομίαν ἀρνῇ, ἢ τὴν θεότητα. Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος εἶπεν· ἀναγινωσκομένης τῆς καθαιρέσεως, ἐπεκαλέσατο τὴν ἁγίαν σύνοδον τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου Ῥώμης, καὶ Ἀλεξανδρείας, καὶ Ἱεροσολύμων, καὶ Θεσσαλονίκης· καὶ ταῦτα οὐ κεῖται ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· θορύβου γενομένου, καὶ διαλυθείσης τῆς συνόδου, εἶπε πρᾴως ἐμοὶ, ἐπικαλούμενος τὴν Ῥώμης, καὶ τὴν Αἰγύπτου, καὶ τὴν Ἱεροσολύμων σύνοδον. κἀγὼ νομίσας ἄπρεπον εἶναι λαθεῖν τοῦτο τὸν ἁγιώτατον καὶ θεοφιλέστατον Φλαβιανὸν, ἀπελθὼν εἶπον αὐτῷ. Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὡς ἐπ' ἀληθείας λέγω, ὅτι τοῦ συνεδρίου συγκροτουμένου, καὶ προτεινομένου, τούτου παρὰ τῆς συνόδου, εἰπεῖν αὐτὸν ἀχωρίστους καὶ ἀσυγχύτους τὰς δύο φύσεις ἐπὶ τοῦ ἑνὸς κυρίου καὶ μετὰ τὴν ἕνωσιν, οἶδα ὅτι εἶπεν ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιμανδρίτης Εὐτυχής· ὅτι ἐὰν κελεύσωσί μοι οἱ πατέρες, ὁ, τε Ῥώμης, καὶ ὁ Ἀλεξανδρείας, λέγω τοῦτο αὐτό. τοῦτο δὲ οὐκ ἐπικαλούμενος εἶπεν, ἀλλὰ λέγων· οὐ τολμῶ εἰπεῖν διὰ τοὺς πατέρας. ὁ ἁγιώτατος ἐπίσκοπος ταύτης τῆς [a] ὀρθοδόξου πόλεως εἶπεν· ἐγὼ οὐκ ἤκουσα παρ' ἐκείνου, ἀλλὰ παρὰ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ὑπάτων, καὶ πατρικίου, ἀπελθόντος μου εἰς τὸ ἀνώγεον [b] ἐκεῖσε μετὰ τὸ λυθῆναι τὴν σύνοδον. ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπεν· εἰ ἔγνωσαν ἐπικαλούμενον τὸν εὐλαβέστατον ἄνδρα τὸν μοναχὸν, εἰ λοιποὶ ἁγιώτατοι ἐπίσκοποι εἴπωσι. Ἰουλιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὡς

[a] Forte, ἐνδόξου ex Latino.

[b] Forte, ἀνώγεων

εἶπεν· ὡς ἐπὶ Θεοῦ, οὐδέν τι παρὰ Εὐτυχοῦς τοῦ μοναχοῦ A ἤκουσα ἐν τῷ συνεδρίῳ. Σέλευκος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· τοῦ συνεδρίου ὄντος, καὶ τῆς ἐξετάσεως γινομένης, οὐδὲν τοιοῦτον ἔγνωμεν λελέχθαι παρὰ τοῦ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς περὶ ἐκκλήτου· παρὰ τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων ἐρρέθη, καὶ ἡμεῖς τὰ αὐτὰ καταπιθέμεθα. ὡσαύτως δὲ διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐκσκέπτωρος ἀνεγνώσθη.

Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· διὰ πάντων πεφώραται Εὐτυχὴς ὁ πάλαι πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης, ἔκ τε τῶν ἤδη πεπραγμένων, καὶ τῶν οἰκείων αὐτοῦ νῦν καταθέσεων, τῇ Οὐαλεντίνου καὶ Ἀπολιναρίου κακοδοξίᾳ νοσῶν, καὶ ταῖς ἐκείνων δυσφημίαις ἀμεταθέτως ἀκολουθῶν· ὅς γε οὐδὲ τὴν ἡμετέραν αἰδεσθεὶς παραίνεσίν τε καὶ διδασκαλίαν συνθέσθαι τοῖς ὀρθοῖς δόγμασι κατεδέξατο. ὅθεν ἐπιδακρύσαντες καὶ στενάξαντες τῇ παντελεῖ ἀπωλείᾳ αὐτοῦ, ὡρίσαμεν διὰ τοῦ κυρίου B ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ ὑπ' αὐτοῦ βλασφημηθέντος, ἀλλότριον αὐτὸν εἶναι παντὸς ἱερατικοῦ τάγματος, καὶ τῆς πρὸς ἡμᾶς κοινωνίας, καὶ τῆς προστασίας τοῦ μοναστηρίου· εἰδότων ἐκείνων τῶν μετὰ ταῦτα διαλεγομένων ἢ συντυγχανόντων αὐτῷ, ὡς ὑποδύσονται ἔσονται καὶ αὐτοὶ τῷ τῆς ἀκοινωνησίας ἐπιτιμίῳ, ὡς μὴ ἀποφυγόντες τῆς πρὸς αὐτὸν ὁμιλίας.

Αἱ ὑπογραφαί.

Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Καὶ οἱ λοιποὶ ἐπίσκοποι ὑπέγραψαν, καὶ ἀρχιμανδρῖται.

Ὁ μεγαλοπρεπέστατος πατρίκιος εἶπε· σύμπαντα ἀνενεχθήσεται εἰς γνῶσιν τῆς βασιλικῆς φιλανθρωπίας. Ἀέτιος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπε· μέχρι τοῦ παρόντος συνέστημεν ἑαυτοῖς, ἐφ' οἷς ἐδυνάμεθα, καὶ ὅτι ἀναγνώσεως πολλάκις γινομένης, οὐδεὶς ἡμῖν ἐμέμψατο. ἐπειδὴ δὲ πρὸ πολλοῦ χρόνου, τῶν χαρτῶν πρότερον παρ' ἡμῖν ὄντων, Ἀστέριος ὁ σὺν ἡμῖν πρεσβύτερος, καὶ νοτάριος συνὼν ἡμῖν, καὶ συμπράττων, κατελθὼν τοὺς χάρτας ἡμῶν ἅπαντας ἀφείλετο, τά τε σχεδάρια, τά τε αὐθεντικὰ, καί ἐστι διμηνιαῖος χρόνος, καὶ οὐδὲν τούτων ἔχομεν. τοῦ λοιποῦ εἰ κινεῖταί τι, ἢ προφέρεται, ἢ λέγεται περὶ τῆς παρούσης ὑποθέσεως, ἡμᾶς ἐλευθερωθῆναι. Φλαύιος Φλωρέντιος ὁ μεγαλοπρεπέστατος καὶ ἐνδοξότατος ἀπὸ ἐπάρχων πόλεως, καὶ ἀπὸ ἐπάρχων πραιτωρίων τὸ ἕκτον, καὶ ἀπὸ ὑπάτων, καὶ πατρίκιος εἶπε· καὶ τοῦτο τοῖς ὑπομνήμασι τοῖς παροῦσιν ἐμβληθῇ, ἵνα εἰς γνῶσιν τῆς βασιλικῆς αὐθεντίας ἔλθῃ.

Ἑτέρα πρᾶξις ἐν Κωνσταντινουπόλει.

.·. .·. .·. .·. .·. .·. .·. .·.

Φλαυΐου Πρωτογένους τοῦ λαμπροτάτου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου ὑπάτου, πρὸ πέντε καλανδῶν Μαΐων, ἐν Κωνσταντινουπόλει, θείᾳ κελεύσει διαγινώσκοντος Μαρτιαλίου τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου κόμητος καὶ μαγίστρου τῶν θείων ὀφφικίων, παρόντος Καρτερίου τοῦ περιβλέπτου κόμητος καὶ προξίμου τοῦ θείου σκρινίου τῶν λιβέλλων, καὶ τῶν θείων κογνιτιόνων, εἰσελθόντων Μακεδονίου τοῦ περιβλέπτου τριβούνου, νοταρίου καὶ ῥεφερενδαρίου, καὶ Μάγνου τοῦ καθωσιωμένου σιλεντιαρίου, μετὰ Κωνσταντίνου τοῦ εὐλαβεστάτου μοναχοῦ καὶ διακόνου, Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος εἶπε· δεήσεις ἐπιδέδωκεν Εὐτυχὴς ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιμανδρίτης τῷ εὐσεβεστάτῳ ἡμῶν δεσπότῃ, φανερὰ περιεχούσας· καὶ ταύτας ἡ εὐσέβεια [a] αὐτοῦ ὑπεσημειώσατο· ὑπεδέξατο δὲ αὐτὰς ὁ περίβλεπτος τριβοῦνος καὶ ῥεφερενδάριος. ἀξιῶ ὥστε ταῦτα αὐτὰ καταθέσθαι αὐτὸν, καὶ τὰς δεήσεις [b] ἀναγνωσθῆναι, καὶ τὰ δόξαντα τῇ εὐσεβείᾳ [c] αὐτοῦ δῆλα γενέσθαι. Φλαύιος Ἀριόβινδος Μαρτιάλιος ὁ μεγαλοπρεπέστατος κόμης καὶ μάγιστρος τῶν θείων ὀφφικίων εἶπεν· ἃ τινα ὥρισεν ἡ φιλανθρωπία ἡ βασιλικὴ διὰ τοῦ περιβλέπτου τριβούνου, καὶ νοταρίου, καὶ ῥεφερενδαρίου, ταῖς ὑμετέραις διανοίαις γνωρισθῶσιν. Μακεδόνιος τριβοῦνος, καὶ νοτάριος, ῥεφερενδάριος εἶπεν· Εὐτυχὴς ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιμανδρίτης προσενεχθεισῶν δεήσεων τῷ βασιλικῷ θρόνῳ, φανερά τι ἐδίδαξε, καὶ κελεῦσαι κατηξίωσεν ἡ γαληνότης αὐτοῦ, ἐν τῷ δικαστηρίῳ τῆς ὑμετέρας μεγαλοπρεπείας τῶν δικαίων

[a] Forte, αὐτοῦ ex Latino.
[b] Forte, ἀναγνωσθῆναι, ex Latino.
[c] Forte, αὐτοῦ ex Latino.

dixit: Coram Deo dico: nihil tale ab Eutyche monacho audivi in consessu. Seleucus reverentissimus episcopus dixit: Dum esset concilium, & [a] interrogatio proveniret, nihil tale cognovimus dictum ab archimandrita Eutyche de appellatione: a reverentissimis episcopis dictum est, & nos eadem confitemur. Similiter & per eumdem devotissimum exceptorem relectum est:

[a] vel inquisitio fieret,

Sanctissimus archiepiscopus dixit: Per omnia apparet Eutyches quondam presbyter & archimandrita, tam ex his quæ ante acta sunt, & nunc propriis ejus confessionibus, Valentini & Apollinaris ægrotare perfidia, & eorum blasphemias [b] incommutabiliter sequi: qui nec nostram reverens persuasionem & doctrinam, rectis voluit consentire dogmatibus. Unde lacrymantes & gementes B propter perfectam ejus perditionem, decrevimus per Dominum nostrum Jesum Christum ab eo blasphematum, extraneum eum esse ab omni officio sacerdotali, & a nostra communione, & primatu monasterii: scientibus illud omnibus, qui postea cum eo colloquentur, & ad eum convenerint, quoniam rei erunt & ipsi pœna excommunicationis, ut qui non declinaverint confabulationes ejus.

Sup. pag. 167.

[b] vel pertinaciter

SUBSCRIPTIONES.

Flavianus episcopus Constantinopolitanæ Romæ, judicans subscripsi.

Et reliqui omnes episcopi subscripserunt, & archimandritæ.

Magnificentissimus Patricius dixit: Omnia referantur C ad cognitionem clementiæ Imperialis. Aëtius reverendus diaconus dixit: Usque ad præsens approbavimus nosmetipsos in quibus potuimus, & quia sæpe lectione facta nemo nos reprehendit: quoniam vero ante multum tempus, dum chartæ prius apud nos essent, Asterius, qui nobiscum est presbyter, & notarius nobiscum constitutus, & agens, descendit, & omnes chartas nostras abstulit, & schedas & authenticas; & est duorum aut trium mensium tempus, & nihil ex his habemus. Si ergo in posterum aliquid aut movetur, aut dicitur de præsenti negotio, nos liberos esse decet. Flavius Florentius magnificentissimus Expræfectus urbis, & Expræfectus prætoriorum sexies, & Exconsul & Patricius dixit: Et hoc præsentibus inseratur monimentis, ut ad Imperialem veniat notionem. D

Alia actio Constantinopoli, lecta Ephesi, & relecta Chalcedone.

Consulatu Flavii Protogenis viri clarissimi, & qui fuerit nuntiatus, sub die quinta Kalendas Maii, in Constantinopoli, ex sacra jussione cognoscente Martiali magnificentissimo Comite & magistro sacrorum officiorum, præsente Carterio viro spectabili Comite, & proximo sacrii scrinii [c] libellorum sacrarumque cognitionum, ingressis Macedonio viro spectabili tribuno, notario & referendario, & Magno viro devoto Silentiario, cum Constantino reverendo monacho & diacono: Constantinus reverendus diaconus dixit: Preces obtulit Eutyches E archimandrita piiss:mo domino nostro, certa continentes, [d] & has ejus pietas subnotavit. Suscepit vero eas vir spectabilis tribunus & referendarius. Supplico, ut hæc eadem ipse profiteatur, & preces relegantur, & quæ ejus pietati placuerunt, manifesta fiant. Flavius Ariovindus Martialis magnificentissimus Comes & magister sacrorum officiorum dixit: Quæ definivit Principalis clementia per virum spectabilem tribunum, notarium & referendarium, nostris [e] mentibus intimentur. Macedonius tribunus, notarius & referendarius dixit: Eutyches [f] vir religiosus archimandrita, oblatis precibus Principali serenitati, certa quædam edocuit: & dignata est præcipere ejus tranquillitas, in judicio vestra magnificentia rectis

Anno 449.

[c] libellensium, in mss.
[d] Adnotatio Rustici diaconi: In scriptis Eutychis Theodosius subscripsit.
[e] al. sensibus
[f] al. venerabilis

ACTIO PRIMA. Acta alia constant.

ANNO CHRISTI 451.

precibus, Magnum virum devotum Silentiarium profiteri quid in eo negotio subsecutum esse cognoscit. Magnificentissimus Comes & magister sacrorum officiorum dixit: Preces, quæ a reverentissimo Eutyche presbytero invictissimis Principibus porrectæ sunt, susceptæ, lectione pandantur. Et per Euethium virum devotum, exceptorem sacri scrinii libellorum, sacrarumque cognitionum, relectæ sunt.

Supplicatio Eutychis.

Piissimis & fidelissimis, ac Christi amatoribus Principibus nostris, Flavio Theodosio & Valentiniano, perpetuis Augustis, ab Eutyche archimandrita.

Vestra pietas superius & a principio non ignorans circa rectam fidem, religionem mundam & irreprehensibilem fidem meam, pro calumnia mihi composita, & meditatis insidiis ab Eusebio episcopo Dorylai, quasi recte non sapiam, sancire dignata est, ingrediente me in concilium, adesse mihi virum laudabilem Magnum Silentiarium custodiæ causa. Qui vadens ad episcopium, & præsentiam meam nuncians, quædam audivit a religiosissimo episcopo Flaviano de damnatione mea, & vidit. Precor igitur vestram tranquillitatem, dignetur sancire apud quem [a] *placuerit vestræ pietati, eumdem virum* [b] *mirandissimum Magnum Silentiarium cum veritate scriptis profiteri ea quæ audivit (ut superius dixi) & vidit: quo his impetratis, solitas orationes Deo semper pro vestra salute referam, piissimi & fidelissimi Imperatores.*

Magnificentissimus Comes & magister sacrorum officiorum dixit: Sacra subnotatio recitetur. Et per eumdem virum devotum exceptorem relecta est. Profiteatur vir devotus Magnus Silentiarius apud magnificentissimum magistrum sacrorum officiorum omnia quæ super hoc negotio subsecuta cognovit. Magnificentissimus Comes & magister sacrorum officiorum dixit: Necessarium est, quæ sanxit clementia Principalis, effectui mancipari. Unde vir devotissimus Magnus Silentiarius, si qua cognovit, secundum sacram præceptionem profiteatur. Magnus devotissimus Silentiarius dixit: Sæpe directus sum a sacratissimo & piissimo domino nostro ad archiepiscopum Flavianum, ut adesset magnificentissimus & gloriosissimus Exprafectus & Consul & Patricius Florentius synodo, quæ futura erat in episcopio hujus regiæ civitatis: & distulit archiepiscopus dicens, quia non oportet hic fatigari eumdem virum magnificentissimum [& gloriosissimum] Exprafectum & Consulem & Patricium Florentium: quia jam de hoc forma data est, & damnatus est Eutyches monachus, quoniam secundo vocatus non obedivit. Postmodum vero obtulerunt mihi chartam quamdam habentem damnationem ejus. Magnificentissimus Comes & magister sacrorum officiorum dixit: Prosecutio Magni viri devoti Silentiarii monimentis publicis inseratur. Constantinus diaconus & monachus dixit: Postulo & hoc, ut profiteatur dominus Magnus Silentiarius, quia ante synodum damnatio facta est. Magnificentissimus Comes & magister sacrorum officiorum dixit: Quæ cognoscit profiteatur. Magnus devotus Silentiarius dixit: Et prius dixi, quod ante synodum damnationem Eutychis mihi ostenderunt. Magnificentissimus Comes & magister sacrorum officiorum dixit: Et hæc professio gestis inseratur. Constantinus monachus & diaconus dixit: Precor & hoc, ut vir spectabilis tribunus & referendarius prosequatur ea quæ audivit ab Asterio reverendo presbytero & notario. Magnificentissimus Comes & magister sacrorum officiorum dixit: Quamvis in precibus hæc petitionis pars minime contineatur, attamen propria voluntate, si voluerit vir spectabilis tribunus, notarius & referendarius, quæ cognovit, profiteatur. Macedonius spectabilis tribunus, [c] *notarius & referendarius dixit: Ante hoc sacratis-*

[a] al. sederit

[b] vel illustrem seu laudabilem

[c] al. notariorum &

ἀναγνωσθεισῶν, Μάγνον τὸν καθωσιωμένον σιλεντιάριον καταθέσθαι τί, ἃ ἐν τῇ αὐτῇ δίκῃ παρηκολουθηκότα γινώσκει. ὁ μεγαλοπρεπέστατος κόμης καὶ μάγιστρος τῶν θείων ὀφφικίων εἶπεν· αἱ δεήσεις αἱ διὰ προσενεχθεῖσαι τοῖς ἀηττήτοις βασιλεῦσι παρὰ Εὐτυχοῦς τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, [a] ὑποδεχθεῖσαι ἀναγινωσκέσθωσαν. καὶ διὰ Εὐηθίου τοῦ καθωσιωμένου ἐξσκέπτορος τοῦ θείου σκρινίου τῶν λιβέλλων καὶ τῶν θείων κογνιτιόνων, ἀνεγνώσθησαν.

Δέησις Εὐτυχοῦς.

Τοῖς εὐσεβέσι, καὶ πιστοτάτοις, καὶ φιλοχρίστοις βασιλεῦσιν ἡμῶν, Φλαυΐῳ Θεοδοσίῳ, καὶ Οὐαλεντινιανῷ, τοῖς αἰωνίοις Αὐγούστοις, παρὰ Εὐτυχοῦς ἀρχιμανδρίτου.

Ἡ ὑμετέρα εὐσέβεια ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς οὐκ ἀγνοοῦσα τὴν περὶ τὴν ὀρθοδοξίαν καθαράν μου καὶ ἀνεπίληπτον πίστιν, συκοφαντίας μοι πλακείσης παρὰ Εὐσεβίου ἐπισκόπου Δορυλαίου, ὡς μὴ φρονοῦντι ὀρθὰ, καὶ ἐπιβουλῆς μελετωμένης, κατηξίωσε θεσπίσαι, εἰσιόντος μου εἰς τὸ συνέδριον, τὸν θαυμασιώτατον ὑμῶν σιλεντιάριον Μάγνον συνεῖναί μοι ἀσφαλείας ἕνεκα. ὃς ἀπελθὼν εἰς τὸ ἐπισκοπεῖον, καὶ μηνύσας τὴν παρουσίαν μου, φανερὰ ἀκήκοε παρὰ τοῦ θεοσεβεστάτου ἐπισκόπου Φλαβιανοῦ περὶ τῆς καθαιρέσεώς μου, καὶ εἶδε. δέομαι τοίνυν τῆς ὑμετέρας γαληνότητος, καταξιῶσαι θεσπίσαι, ἐφ' οὗ ἂν ἀρέσκειεν τῇ ὑμετέρᾳ εὐσεβείᾳ, τὸν αὐτὸν θαυμασιώτατον σιλεντιάριον Μάγνον καταθέσθαι ἐγγράφως μετὰ τῆς ἀληθείας, ἅπερ ἀκήκοεν, ὡς προεῖπον, καὶ εἶδε. καὶ τούτου τυχὼν, τὰς συνήθεις εὐχὰς ἀναπέμψω τῷ Θεῷ ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας σωτηρίας διηνεκῶς, εὐσεβέστατοι καὶ φιλόχριστοι βασιλεῖς.

Ὁ μεγαλοπρεπέστατος κόμης καὶ μάγιστρος τῶν θείων ὀφφικίων εἶπεν· ἡ θεία καὶ δὴ ὑποσημείωσις ἀναγινωσκέσθω. καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ καθωσιωμένου ἐξσκέπτορος ἀνεγνώσθη. καταθέσθω ὁ καθωσιωμένος Μάγνος σιλεντιάριος παρὰ τῷ μεγαλοπρεπεστάτῳ μαγίστρῳ τῶν θείων ὀφφικίων πάντα, ἃ ἐν τούτῳ τῷ πράγματι παρηκολουθηκότα ἔγνω. ὁ μεγαλοπρεπέστατος κόμης καὶ μάγιστρος τῶν θείων ὀφφικίων εἶπεν· ἀναγκαῖόν ἐστιν, ἅ τινα προσέταξεν ἡ φιλανθρωπία βασιλικὴ, πέρας νῦν παραδοθῆναι. ὅθεν ὁ καθωσιωμένος σιλεντιάριος Μάγνος, ἅ τινα ἔγνω, κατὰ τὴν θείαν κέλευσιν καταθέσθω. Μάγνος ὁ καθωσιωμένος σιλεντιάριος εἶπε· πολλάκις ἐπέμφθην παρὰ τοῦ θειοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπον Φλαβιανὸν, περὶ τοῦ παραγενέσθαι τὸν μεγαλοπρεπέστατον καὶ ἐνδοξότατον ἀπὸ ἐπάρχων, καὶ ὑπάτων, καὶ πατρίκιον Φλωρέντιον ἐν τῇ μελλούσῃ γίνεσθαι συνόδῳ ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ τῆσδε τῆς βασιλευούσης πόλεως· καὶ ἀνεβάλλετο ὁ ἀρχιεπίσκοπος, λέγων, οὐ χρείαν σκυλῆναι ἐνταῦθα τὸν αὐτὸν μεγαλοπρεπέστατον ἀπὸ ἐπάρχων καὶ πατρίκιον Φλωρέντιον· καὶ γὰρ ἤδη τύπος ἐδόθη περὶ τούτου, καὶ καθῃρέθη Εὐτυχὴς ὁ μονάζων, ἐπειδὴ δεύτερον ἐκλήθη, καὶ οὐχ ὑπήκουσε. τέλος οὖν προσήνεγκαν μοι χάρτην τινὰ περιέχοντα τὴν καθαίρεσιν αὐτοῦ. ὁ μεγαλοπρεπέστατος κόμης καὶ μάγιστρος τῶν θείων ὀφφικίων εἶπε· Μάγνου τοῦ καθωσιωμένου σιλεντιαρίου ἡ κατάθεσις ἐγκείσθω τοῖς θείοις ὑπομνήμασι. Κωνσταντῖνος μονάζων καὶ διάκονος εἶπεν· ἀξιῶ καὶ τοῦτο, ὥστε καταθέσθαι τὸν κύριον τὸν σιλεντιάριον Μάγνον, ὅτι πρὸ τῆς συνόδου ἡ καθαίρεσις γέγονεν. ὁ μεγαλοπρεπέστατος κόμης καὶ μάγιστρος τῶν θείων ὀφφικίων εἶπεν· ἅ τινα ἐπίσταται, καταθέσθω. Μάγνος ὁ καθωσιωμένος σιλεντιάριος εἶπε· καὶ ἤδη εἶπον, ὅτι πρὸ τῆς συνόδου [b] ὑπέδειξέ μοι τὴν καθαίρεσιν Εὐτυχοῦς. ὁ μεγαλοπρεπέστατος κόμης καὶ μάγιστρος τῶν θείων ὀφφικίων εἶπε· καὶ αὕτη ἡ κατάθεσις τοῖς ὑπομνήμασιν ἐμφερέσθω. Κωνσταντῖνος μονάζων καὶ διάκονος εἶπεν· ἀξιῶ καὶ τοῦτο, ὥστε τὸν περίβλεπτον τριβοῦνον καὶ ῥεφερενδάριον καταθέσθαι, ἅπερ ἤκουσε παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου καὶ νοταρίου Ἀστερίου. ὁ μεγαλοπρεπέστατος κόμης καὶ μάγιστρος τῶν θείων ὀφφικίων εἶπεν· εἰ καὶ τὰ μάλιστα οὐ περιέχεται ταῖς δεήσεσι τοῦτο τὸ μέρος τῆς αἰτήσεως, ὅμως ἰδίᾳ προαιρέσει, εἰ βουληθείη ὁ περίβλεπτος τριβοῦνος καὶ ῥεφερενδάριος, καταθέσθω ὅσα ἔγνω. Μακεδόνιος ὁ περίβλεπτος τριβοῦνος νοταρίων καὶ ῥεφερενδάριος εἶπε· πρώην ὁ θειότατος

[a] Forte, ὑποδεχθεῖσαι ex Latino.

[b] Forte, ἐπέδειξεν, ex Latino.

Anno Christi 451.

τις καὶ εὐσεβέστατος ἡμῶν βασιλεὺς ἐκέλευσε συναχθῆναι τούς τε ἐπισκόπους, καὶ τὸν τὰ πάντα μεγαλοπρεπέστατον καὶ ἐνδοξότατον ἀπὸ ἐπάρχων, καὶ ὑπάτων, καὶ πατρίκιον Φλωρέντιον, δεήσεις ἐπιδεδωκότος τοῦ εὐλαβεστάτου καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, καὶ αἰτιωμένου τὴν γεγενημένην πρᾶξιν, ἅτε δὴ ἐναλλαγεῖσαν παρὰ τῶν νοταρίων κατὰ κακουργίαν· καὶ φανερὰ παρηκολούθησεν ἐν τῇ γενομένῃ συνόδῳ. ἀναχωροῦντι δέ μοι [a] ἀπήντησεν Ἀστέριος ὁ πρεσβύτερος καὶ νοτάριος, ὁρκίζων με ἀκοῦσαι παρ' αὐτοῦ, ἅπερ ἤθελε λέγειν. ᾐτιᾶτο δὲ τὸν εὐλαβέστατον Ἀβραάμιον, καὶ τοὺς νοταρίους, ὡς ἐναλλάξαντας ἐν τοῖς ὑπομνήμασι κεφάλαια φανερά· καὶ ἐπεὶ αὐτὸς ἀνάγκην ἔχει, ὑφορώμενος τὴν τοιαύτην κακουργίαν, [b] ἐκείνους μὲν δεῖξαι τὰ τοιαῦτα [c] τετολμηκότας, παρὰ γνώμην δὲ αὐτοῦ. Φλάβιος Ἀριοβίνδας Μαρτιάλιος ὁ μεγαλοπρεπέστατος κόμης καὶ μάγιστρος τῶν θείων ὀφφικίων εἶπεν· αὕτη ὁμοίως ἡ κατάθεσις τοῖς ὑπομνήμασιν ἐμφερέσθω, ἐκδοθήτω. Φλάβιος Καρτέριος ὁ λαμπρότατος κόμης καὶ πρόξιμος τοῦ θείου σκρινίου τῶν λιβέλλων καὶ τῶν θείων κογνιτιόνων, τὰ ὑπομνήματα ἐκδοθῆναι [d] ἐκέλευσεν. Φλάβιος Εὐήθιος ὁ καθωσιωμένος ἐκσέπτωρ τοῦ θείου σκρινίου τῶν λιβέλλων καὶ τῶν θείων κογνιτιόνων, τὰ ὑπομνήματα ἐξέδωκα.

[a] Forte, ἀπήντα
[b] Forte, ἐκεῖνον
[c] Forte, τετολμηκότα,
[d] vel ἐκέλευσα, ex Latino.

Ἕως ὧδε τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ Φλαβιανοῦ.

Ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ Διοσκόρου.

Βασίλειος ἐπίσκοπος Σελευκείας Ἰσαυρίας εἶπε· συμφέρομαι τῇ πίστει τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ καὶ ἐν Ἐφέσῳ ἐκείνην πάλιν βεβαιωσάντων· καὶ τοὺς ἐναντία φρονοῦντας κατά τι ἢ τοῖς ἐν Νικαίᾳ ἢ ἐν Ἐφέσῳ τυπωθεῖσιν, ἀποστρέφομαι, ἀναθεματίζων τοὺς διαιροῦντας μετὰ τὴν ἕνωσιν εἰς δύο φύσεις, ἢ ὑποστάσεις, ἢ πρόσωπα, τὸν ἕνα κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν μεμφόμενος, καὶ ἐπιλαμβανόμενος τῆς φωνῆς τῆς ἐμαυτοῦ, ἣν περὶ τῶν δύο φύσεων κατεθέμην ἐν τοῖς πραχθεῖσιν ὑπομνήμασιν ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει· καὶ προσκυνῶ τὴν μίαν φύσιν τῆς θεότητος τοῦ μονογενοῦς ἐνανθρωπήσαντος καὶ σεσαρκωμένου.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι ταῦτα, Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σελευκείας Ἰσαυρίας εἶπεν· οὐ κέχρημαι ἄλλοις μάρτυσιν· διὰ τοῦ μακαρίου Ἰωάννου τοῦ ἐπισκόπου παρεκάλεσα διορθώσασθαι τὴν διαλαλιάν μου, δεδοικώς σε τὸν εὐλαβέστατον Διόσκορον, καὶ φοβούμενος. πολλὴν γὰρ ἐπέστησας ἡμῖν τότε ἀνάγκην, τὴν μὲν ἔξωθεν, τὴν δὲ ἔνδοθεν, τὴν δὲ ἀπὸ τῆς γλώσσης σου. εἰσέτρεχον γὰρ εἰς τὴν ἐκκλησίαν στρατιῶται μετὰ ὅπλων, καὶ εἱστήκεισαν οἱ μονάζοντες μετὰ Βαρσουμᾶ, καὶ οἱ παραβαλανεῖς, καὶ πλῆθος ἄλλο πολύ. ὁρκωθῶσι πάντες· ὁρκωθῇ Αὐξόνιος ὁ ἐπίσκοπος ὁ Αἰγύπτιος· ὁρκωθῇ Ἀθανάσιος, εἰ μὴ ἔλεγον· μὴ κύρι, μὴ καθέλῃς τὴν ὑπόληψιν πάσης τῆς οἰκουμένης. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἐγώ σε ἠνάγκασα; Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σελευκείας Ἰσαυρίας εἶπεν· εἰς τοιαύτην μιαιφονίαν σὺ ἡμᾶς ἠνάγκασας ταῖς ἀπειλαῖς τοῦ πολλοῦ πλήθους μετὰ τὴν καθαίρεσιν τοῦ μακαρίου Φλαβιανοῦ. συλλάβεσθε ποίαν ἐπήγαγε βίαν τότε, τὴν ἐξουσίαν πάντων εἰληφὼς τῶν πραγμάτων, καὶ τῆς κρίσεως, ὁπότε νῦν πᾶσαν τὴν σύνοδον θορυβεῖ· [e] ἓξ αὐτοῦ εἰσι περιλελειμμένοι, καὶ θορυβεῖ πάντας ἡμᾶς. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· καὶ ὁ ἐμὸς νοτάριος Δημητριανὸς ἕτοιμός ἐστιν ἀποδεῖξαι, ὅτι παρεκλήθη παρὰ σοῦ λάθρα, ὥστε μετατυπώσασθαι τὴν φωνήν. Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σελευκείας Ἰσαυρίας εἶπεν· ἀξιῶ τὴν μεγαλοπρέπειαν ὑμῶν, ἕκαστον τῶν μητροπολιτῶν ἐπισκόπων, καὶ τὸν Λυκαονίας, καὶ Φρυγίας, καὶ Πέργης, καὶ τοὺς ἄλλους, ἐλθεῖν ὧδε, καὶ ἐπὶ τῶν εὐαγγελίων εἰπεῖν, εἰ μὴ μετὰ τὴν καθαίρεσιν τοῦ μακαρίου Φλαβιανοῦ πάντων ἡμῶν κατηφῶν γενομένων, καὶ τῶν μὲν ὀκνούντων ῥῆξαι φωνήν, τῶν δὲ φευγόντων, ἀναστὰς αὐτὸς, καὶ στὰς ἐφ' ὑψηλοῦ, ἐσημείωσε, καὶ ἔλεγε· βλέπετε, εἴ τις οὐ θέλει ὑπογράψαι, πρὸς ἐμὲ ἔχει. ὁρκωθῇ ὁ κύριος Εὐσέβιος, εἰ μὴ ἐκινδύνευσε καθαιρεθῆναι, πρὸς ὀλίγον ἀναβαλλόμενος τὴν φωνήν. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· οὔπω τῶν κατὰ Φλα-

[e] Forte, ἓξ αὐτοὶ ex Latino.

Actio Prima. Acta alia Constant.

A *simus & piissimus noster Imperator precepit colligi tam episcopos quam magnificentissimum & gloriosissimum Exprafectum & Consulem & Patricium Florentium, precibus datis ab Eutyche reverentissimo archimandrita, & accusante gesta quae acta sunt, tamquam maligne a notariis immutata; & certa subsecuta sunt in facta synodo. Cum vero recederem, obvius mihi factus est Asterius presbyter & notarius, conjurans me audire ab ipso, quae volebat effari. Accusabat autem reverendum Abraamium & notarios, tamquam immutantes in gestis quaedam capitula: & quia necessarium habet ipse, metuens hujusmodi malignitatem, illos quidem ostendere talia, sed sine ejus scientia, commisisse. Flavius Ariovindus Martialis vir magnificus, Comes & magister sacrorum officiorum, dixit: Et hac similiter professio gestis inseratur; edantur. Flavius Carterius V. C. Comes, & proximus sacri scrinii libellorum, sacrarumque cognitionum, gesta edi precepi. Flavius Eusthius vir devotus, exceptor sacri scrinii libellorum, sacrarumque cognitionum gesta edidi.* B

Huc usque gesta Constantinopoli sub Flaviano.

Ephesi acta sub Dioscoro.

Basilius episcopus Seleucia Isauria dixit: Consentio fidei sanctorum patrum qui in Nicaea fuerunt, & qui in Epheso eamdem iterum confirmaverunt. Eos vero qui contraria sentiunt in aliquo, vel his quae in Epheso ordinata sunt, aversor: anathematizans dividentes post unionem in duas naturas, vel subsistentias, vel personas unum Dominum nostrum Jesum Christum: accusans & reprehendens propriam vocem, quam de duabus naturis professus sum in gestis habitis apud regiam civitatem; & adoro unam naturam deitatis Unigeniti [a] *inhumanati & incarnati.* C

[a] al. hominis facti

Chalced. Acta.

Et cum legerentur, Basilius reverentissimus episcopus Seleuciae Isauriae dixit: Non utor aliis testibus. Per beatum Joannem episcopum rogavi emendari interlocutionem meam, timens ac metuens te reverentissimum Dioscorum. Magnam enim nobis necessitatem imposuisti tunc, tam quidem ab his qui foris [b], quam ex lingua tua. Irruebant enim in ecclesiam milites cum armis, instabant monachi qui cum Barsuma, & [c] parabalani, & multitudo alia grandis. Conjurentur omnes; conjuretur Auxonius episcopus Aegyptius, conjuretur Athanasius, quia dicebam: Noli, domne, noli solvere totius orbis opinionem. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriae dixit: Ego te coëgi? Basilius reverentissimus episcopus Seleuciae Isauriae dixit: In tale nos homicidium tu compulisti per minas multitudinis post damnationem beatissimi Flaviani. Conjicite, quantam tunc intulit violentiam, omnium rerum potestatem adeptus & judicii, cum etiam & nunc omne conturbet concilium. Sex illi tantum relicti sunt, & omnes nos conturbat. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriae dixit: Et meus notarius Demetrianus paratus est approbare, quia clam ab ipso rogatus est vocem suam immutare. Basilius reverentissimus episcopus Seleuciae Isauriae dixit: Precor magnificentiam vestram, singulos metropolitanos episcopos, & Lycaoniae, & Phrygiae, & Pergensem, & ceteros venire huc: & praesentibus sacrosanctis Evangeliis dicere, si non post damnationem beati Flaviani omnibus nobis tristibus effectis, & aliquantis quidem nolentibus emittere vocem, aliquantis autem fugientibus, exsurgens ipse, & stans in alto, designabat & dicebat: Videte; qui non vult subscribere, ad me habet. Conjuretur domnus Eusebius, nisi periclitatus sit ipse damnari, quia parum distulit vocem. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriae dixit: Necdum disceptatis his quae contra Fla- D E

[b] *Additur in Graeco*, & qui intus erant.
[c] al. qui parabalani nuncupantur.

ACTIO PRIMA.

ANNO CHRISTI 449.

vianum agebantur, vocem suam reprehendit, & rogavit auferri. Basilius reverentissimus episcopus Seleuciæ Isauriæ dixit: Quidquid professus est contra me, jubete manifestum mihi fieri, ut adversus eum [a] respondeam. Onesiphorus reverentissimus episcopus Iconii dixit: Postquam lecta sunt hæc omnia, quæ nunc relecta sunt, regula legebatur [b], in qua continebatur, nullum debere jam de fide quærere aliquid, neque episcopum, neque clericum; alioquin esse eum condemnatum; si autem laïcus est, ut excommunicatus exsisteret. Dico his qui juxta me considebant, episcopis: Regula ista propter nihil aliud legitur, nisi ut Flavianus episcopus damnetur. Erat autem mecum reverentissimus episcopus Synnadæ Marinianus, & Pergensis Domnus Epiphanius. Dicit mihi Pergensis: Absit; sed si aliqua forte indignatio procedat, contra Eusebium utique futura est. Nam contra Flavianum nemo erit insanus, ut frustra tale aliquid faciat. Post lectam hanc regulam, confestim dicit: Da hic notarios. Et allata & relecta est damnatio beati Flaviani. Tollens ergo ego alios episcopos, surrexi, & tenui genua ipsius, dicens: Noli, per vestigia reverentiæ vestræ; nihil dignum damnatione egit. Si autem & reprehensione dignus est, reprehendatur. Et exsurgens de throno, stans super scabellum suum dixit: Seditionem mihi movetis? Da comites. Et ita timentes subscripsimus. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Mentitur. Pœnas sustineat. Non dixi, Da comites. Da, qui dicant. Et exsurgente Mariniano reverentissimo episcopo Synnadensi, dixit ad eum Dioscorus reverentissimus episcopus: Interminatus dixi, Adduc comites huc? Marinianus reverentissimus episcopus Synnadensis dixit: Dum vellet proferre sententiam, surrexi ego & domnus Onesiphorus, & domnus Nunechius Laodicensis, & alii, & tenuimus pedes ejus, dicentes: Quia & tu presbyteros habes; non debet propter presbyterum damnari domnus episcopus. Deinde ipse dicit: Etiamsi lingua mihi præcidatur, aliam vocem non emitto. Sic irruit multitudo, & permanebamus nos, tenentes genua ejus, & rogantes eum; & tunc emisit hanc vocem: Ubi sunt comites? Amans veritatem dico. Ingressi sunt comites, & introduxerunt Proconsulem cum multitudine magna & catenis; post hoc unusquisque nostrum subscripsit. Dioscorus reverentissimus episcopus dixit: Non erant decem, aut viginti, aut triginta, aut centum soli; ex ipsis autem adduco testes, quia ex iis quæ dixit, nihil verum est. Quoniam vero laboravit magnificentia vestra, si placet, differatur: & iterum quidquid tractaveritis, facimus. Gloriosissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: Cetera relegantur.

[a] *al.* responsa præparem.

[b] *Græce, additur,* in Epheso.

A νιανὸν ἐξεταζομένων, ἐπελάβετο τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ ἠξίωσε περιαιρεθῆναι ταύτην. Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σελευκείας Ἰσαυρίας εἶπεν· εἴ τι κατέθετο κατ᾽ ἐμοῦ, κελεύσατε γενέσθαι μοι φανερὸν, ὥστε με πρὸς αὐτὸν τὰς ἀποκρίσεις ποιήσασθαι. Ὀνησιφόρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἰκονίου εἶπε· μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι ταῦτα πάντα τὰ νῦν ἀναγνωσθέντα, δῆλον ὅτι ὁ ἐν Ἐφέσῳ κανὼν ἀνεγινώσκετο, ἐν ᾧ περιείχετο, μηκέτι περὶ πίστεώς τινα μηδένα ζητεῖν, μήτε ἐπίσκοπον, μήτε κληρικὸν, ἐπεὶ εἶναι αὐτὸν καθῃρημένον. ἐὰν δὲ λαϊκὸς ἐστιν, ἀκοινώνητον αὐτὸν τυγχάνειν. λέγω τοῖς πλησίον μου καθεζομένοις ἐπισκόποις. οὗτος ὁ κανὼν δι᾽ οὐδὲν ἕτερον ἀναγινώσκεται, ἢ ἵνα ὁ ἐπίσκοπος Φλαβιανὸς καθαιρεθῇ. ἦν δὲ μετ᾽ ἐμοῦ ὁ ἐπίσκοπος Συνάδων Μαρινιανὸς ὁ εὐλαβέστατος, καὶ ὁ Πέργης ὁ κύριος Ἐπιφάνιος. λέγει μοι ὁ Πέργης· μὴ γένοιτο. ἀλλ᾽ εἰ ἄρα ἀγανάκτησις ἔχει γενέσθαι, γίνεται κατὰ Εὐσεβίου κατὰ γὰρ B Φλαβιανοῦ οὐδεὶς ἔχει μανῆναι, καὶ εἰκοδόν τι ποιῆσαι ἀμάτως. μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι τὸν κανόνα τοῦτον, εὐθέως λέγει· δὸς ὧδε τοὺς νοταρίους. καὶ εἰσήχθη, καὶ ἀνεγινώσκετο τὸ καθαιρετικὸν τοῦ μακαρίου Φλαβιανοῦ. λαβὼν ἐγὼ ἄλλους ἐπισκόπους, ἀνέστην, καὶ κατεῖχον τὰ γόνατα αὐτοῦ, λέγων· μὴ, τῶν ποδῶν τῆς θεοσεβείας σου· οὐδὲν ἄξιον καθαιρέσεως ἔπραξεν. εἰ δὲ καταγνώσεώς ἐστιν ἄξιος, καταγνωσθῇ. καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τοῦ θρόνου, καὶ στὰς εἰς τὸ ὑποπόδιον αὐτοῦ, λέγει· στάσιν μοι κινεῖτε; δὸς τοὺς κόμητας. καὶ οὕτω φοβηθέντες ὑπεγράψαμεν. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· ψεύδεται· δίκας ὑπεχέτω· δὸς τοὺς λέγοντας. καὶ ἀναστάντος Μαρινιανοῦ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Συνάδων, Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε πρὸς αὐτόν· εἶπον ἀπειλήσας, φέρε τοὺς κόμητας ὧδε; Μαρινιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Συνάδων εἶπεν· ὡς ἔμελλεν ἀποφαίνεσθαι, ἀνέστην ἐγὼ, καὶ ὁ κύριος Ὀνησιφόρος, καὶ ὁ κύριος Νουνέχιος ὁ Λαοδικείας, καὶ ἄλλοι καὶ κατέχομεν C αὐτοῦ τοὺς πόδας, λέγοντες· ὅτι καὶ σὺ πρεσβυτέρους ἔχεις, καὶ οὐκ ὀφείλει διὰ πρεσβύτερον καθαιρεθῆναι ὁ κύριος ἐπίσκοπος. εἶτα αὐτὸς λέγει· ἐὰν γλωσσοτομηθῶμαι, ἄλλην φωνὴν οὐκ ἀφίημι. οὕτως συνέρρευσε πλῆθος· καὶ ἐπεμένομεν κρατοῦντες αὐτοῦ τὰ γόνατα, καὶ παρακαλοῦντες αὐτόν· καὶ ἀφῆκε τὴν φωνὴν ταύτην. ποῦ εἰσιν οἱ κόμητες; φίλω ἡ ἀλήθεια. εἰσῆλθον οἱ κόμητες, καὶ εἰσήγαγον τὸν ἀνθύπατον μετὰ κλοιῶν, καὶ μετὰ πλήθους πολλοῦ καὶ λοιπὸν ἕκαστος ἡμῶν ὑπέγραψεν. Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· οὐκ ἦσαν δέκα, ἢ εἴκοσι, ἢ τριάκοντα, ἢ ἑκατὸν μόνοι. ἐξ αὐτῶν δὲ ἐγὼ φέρω μάρτυρας, ὅτι οὐδὲν ὧν εἴρηκεν, ἀληθές ἐστιν. ἐπειδὴ δὲ ἔκαμεν ἡ μεγαλοπρέπεια ὑμῶν, εἰ δοκεῖ ὑπερτεθῆναι· καὶ πάλιν, ὃ δ᾽ ἂν σκοπηθείη, ποιοῦμεν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπεν· ἀναγινωσκέσθω τὰ λοιπά.

Veronicianus vir devotissimus secretarius sacri consistorii ex eadem scheda recitavit.

EPHESI ACTA.

Seleucus episcopus dixit: Congruo & consentio iis quæ in Nicæa a sanctis patribus exposita sunt, & in Epheso confirmata: & reprehendo vocem meam, quam dixi in gloriosissima Constantinopoli, habentem, quia oportet in duabus naturis Dominum nostrum post adunationem prædicari, anathematizans eos, qui in duas naturas, vel in duas subsistentias, aut in duas personas post adunationem dividunt Dominum nostrum Jesum Christum, & alienos arbitror ab ecclesiastica communione. Eutyches archimandrita dixit: Pervidet & vestra reverentia, quia relectorum actio ostendit, gesta priora esse falsata. Habemus vero & nunc professionem viri laudabilis Magni Silentiarii, factam sub viro magnificentissimo magistro; & postulamus hanc relegi. Flavianus episcopus Constantinopolitanæ urbis dixit: Falsa est. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Si quid scit Dei amantissimus episcopus Flavianus sua opinioni congruum, in scriptis dicat. Flavianus episcopus Constantinopolitanæ urbis dixit: Occlusisti mihi omnem justam allegationem. Dioscorus epis-

D Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χαρτίου ἀνέγνω.

Ἐν Ἐφέσῳ τὰ Διοσκόρου.

Σέλευκος ἐπίσκοπος εἶπε· συμφέρομαι, καὶ συντίθεμαι τοῖς ἐν Νικαίᾳ ἐκτεθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων, καὶ τοῖς ἐν Ἐφέσῳ βεβαιωθεῖσι· καὶ μέμφομαι τὴν φωνήν μου, ἣν εἶπον ἐν τῇ λαμπρᾷ Κωνσταντινουπόλει, ἔχουσαν, δεῖν ἐν δύο φύσεσι τὸν κύριον ἡμῶν δογματίζεσθαι μετὰ τὴν ἕνωσιν, ἀναθεματίζων τοὺς εἰς δύο φύσεις, ἢ δύο ὑποστάσεις, ἢ δύο πρόσωπα μετὰ τὴν ἕνωσιν διαιροῦντας τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ ἀλλοτρίους ἡγοῦμαι τῆς ἐκκλησιαστικῆς συναφείας. E Εὐτυχὲς ἀρχιμανδρίτης εἶπε· συνεῖδεν ἡ ὑμετέρα θεοσέβεια, ὅτι τῶν ἀναγνωσθέντων ἡ πρᾶξις ἔδειξε παραπεποιημένα τὰ πρότερα ὑπομνήματα. ἔχομεν δὲ καὶ νῦν τὴν κατάθεσιν τοῦ θαυμασιωτάτου σιλεντιαρίου Μάγνου, τὴν γενομένην ἐπὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου μαγίστρου καὶ ἀξιοῦμεν ταύτην ἀναγνωσθῆναι. Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπε· ψευδής ἐστι. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· εἴ τι ἔγνωκεν ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Φλαβιανὸς συμβαλλόμενον αὐτοῦ τῇ ὑπολήψει, λεγέτω ἐγγράφως. Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· ἀπέκλεισάς μου πᾶσαν δικαιολογίαν. Διόσκορος ἐπι-

σκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· οἶδεν ἡ παροῦσα ἁγία σύνοδος, εἰ ἀπέκλεισά σου τι. εἰπὲ οὖν εἴ τι οἶδας συμβαλλόμενόν σοι, εἰπέ. Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· συνεχωρήθη μοι λαλῆσαι; Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· οὐδείς σε ἐκώλυσεν· οἶδεν ἡ ἁγία σύνοδος. Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· ἡ δευτέρα πρᾶξις οὐδὲν ἔχει πλαστὸν, οἶδε καὶ ὁ κύριος Θαλάσσιος, οἶδε καὶ ὁ κύριος Εὐσέβιος. Θαλάσσιος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπεν· οὐδεὶς ἐκώλυσε τοῦ λαλῆσαι τὴν σὴν ὁσιότητα. εἴ τι τοίνυν ἔχεις συμβαλλόμενον, εἰπέ. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· κύριε Εὐσέβιε εἰπέ· ἐκώλυσα αὐτὸν λαλῆσαι; Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας Γαλατίας εἶπεν· ὡς οἶδεν ὁ Θεὸς, ἀνεχόμεθά σε λαλοῦντα. Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν· ἔτι καὶ νῦν, εἴ τι θέλεις, εἰπέ. Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· ἐπὶ τοῦ κυρίου Θαλασσίου καὶ τοῦ κυρίου Εὐσεβίου, παρόντος καὶ τοῦ σιλεντιαρίου Μάγνου, ἐγένετο ἡ πρᾶξις, καὶ ἐξητάσθη, καὶ οὐδὲν τοιοῦτον ἀπεδείχθη. ἕκαστος τῶν τότε παρόντων ἐπισκόπων, ὡς ἐπὶ Θεοῦ, ἃ ἤκουσεν, εἰπέ. καὶ ἀψευδῶς εἰρέθη. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· κύριε Στέφανε ἐπίσκοπε, εἰπὲ, εἰ ἐκώλυσα αὐτόν. Στέφανος ἐπίσκοπος Ἐφέσου εἶπεν· ἰδοὺ, ποῦ ἐστιν; ἐὰν ἐκώλυσας αὐτὸν, εἰπάτω. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· εἴπατε πάντες, εἰ ἐκώλυσα αὐτόν. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· οὐκ ἐκωλύσαμεν αὐτόν. Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· ἐμοῦ τῶν πεπραγμένων οὐδὲν ἅπτεται ἀλλὰ τὸν Θεόν. οὐδὲν γὰρ ἑτέρως ἐδόξασα, ἢ ἐφρόνησα ποτὲ, ἢ φρονῶ. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· δήλων ὄντων τῶν πραχθέντων, λεγέτω ἕκαστος τῶν παρόντων ἁγίων ἐπισκόπων, ὅπως οἶδε πιστεύοντα τὸν ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, καὶ τί περὶ αὐτοῦ ποιεῖ.

Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν· ἐν τῷ αὐτὸν συνεχῶς καταπεπεῖσθαι, ὡς ἀκολουθεῖ τῇ ἐκθέσει τῆς πίστεως τῆς ἐν Νικαίᾳ συνόδου, καὶ τοῖς ἐν Ἐφέσῳ πραχθεῖσι τῇ προτέρᾳ μεγάλῃ καὶ ἁγίᾳ συνόδῳ, ὀρθοδοξότατον ἐν οἷς ἀπεφθέγξατο καταλαμβάνω. κἀγὼ δὲ ψηφίζομαι, καὶ βούλομαι εἶναι αὐτὸν καὶ ἐν τῷ μοναστηρίῳ, καὶ ἐν τῷ οἰκείῳ βαθμῷ. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· αὕτη δικαία κρίσις.

Δόμνος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας εἶπεν. ἐπειδὴ πρώην ἐκ τῶν ἐπισταλέντων παρὰ τῆς ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει συγκροτηθείσης ἁγίας συνόδου περὶ τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει αὐτοῦ· ἐκ δὲ τῶν ἀρτίως ἐπιδοθέντων λιβέλλων παρ' αὐτοῦ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ ἐπὶ τῆς Ἐφεσίων μητροπόλεως συγκροτηθείσῃ, ὡμολόγησε στοιχεῖν τῇ πίστει τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ, τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων, καὶ τῇ προτέρᾳ ἐν τῇδε τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει συγκροτηθείσῃ ὁμοίως συνόδῳ, συνευδοκῶ μάλιστα καὶ αὐτὸς μετὰ τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος, ἀπολαβεῖν αὐτὸν καὶ τὴν τοῦ πρεσβυτερίου ἀξίαν, καὶ τὴν ἡγεμονίαν τῶν ὑπ' αὐτὸν τεταγμένων εὐλαβεστάτων ἀδελφῶν.

Στέφανος ἐπίσκοπος τῆς Ἐφεσίων εἶπεν· ἀπὸ τῶν ἀναγνωσθέντων καὶ ἐπιδοθέντων λιβέλλων παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, δείκνυται, ὅτι καὶ ὀρθῶς δοξάζει, καὶ τὴν ὀρθόδοξον ἔχει πίστιν. ὅθεν καὶ ἐγὼ ἐξακολουθῶν ταῖς ἀποφανθείσαις παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Ἰουβεναλίου, συντίθεμαι καὶ συναινῶ, εἶναι αὐτὸν πρεσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην.

Θαλάσσιος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας πρώτης εἶπεν· ἐπαινῶ καὶ ἀποδέχομαι τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, μηδὲν ἔξω τῆς ἐν Νικαίᾳ συνόδου φρονήσαντα, μήτε δὲ τῆς ἐκτεθείσης παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου παραχαράξαντά τι· ἀλλὰ γὰρ ἀποδεξάμενος, βούλομαι ἔχεσθαι αὐτὸν τοῦ βαθμοῦ τοῦ πρεσβυτερίου.

Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας Γαλατίας εἶπε· καὶ τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, καὶ πάντα ἄνθρωπον σύμφωνα φρονοῦντα τῇ ἁγιωτάτῃ συνόδῳ τῇ ἐν Ἐφέσῳ, ἥ τις καὶ ἐβεβαίωσε τὰ ἐν Νικαίᾳ διατυπωθέντα, ὀρθόδοξον ἡγοῦμαι, καὶ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας οὐκ ἀλλότριον. εὔλογον δὲ ὑπολαμβάνω τὸν ἀκατάγνωστον τῷ φρονήματι, τουτέστι, τὸν προειρημένον εὐλαβέστατον πρεσβύτερον καὶ ἀρ-

A copus Alexandriæ dixit: Scit præsens sancta synodus si tibi aliquid occlusi. Si quid ergo scis congruum tibi, dic. Flavianus episcopus Constantinopolitanæ urbis dixit: Non mihi permissum est loqui. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Nemo te prohibuit; scit & hæc sancta synodus. Flavianus Constantinopolitanæ urbis episcopus dixit: Secunda acta nihil habent falsum; scit & domnus Thalassius, & domnus Eusebius. Thalassius episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Nemo prohibuit loqui sanctitatem tuam. Si quid ergo tibi speras congruere, dic. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Domne Eusebi, dicas: prohibui eum loqui? Eusebius episcopus Ancyræ Galatiæ dixit: Sicut novit Deus, optamus te loqui. Juvenalis episcopus Hierosolymæ dixit: Sed & nunc, quidem quod B vult, edicat. Flavianus episcopus Constantinopolis dixit: Coram domno Thalassio & domno Eusebio, præsente etiam Magno Silentiario, gesta facta sunt, & examinata sunt, & nihil tale approbatum est. Singuli qui tunc præsentes fuerunt episcopi, ut coram Deo, quæ audierunt, dixerunt, & nihil falsi dictum est. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Domne episcope Stephane, dic, si prohibui eum. Stephanus episcopus Ephesi dixit: Ecce ibi est: si prohibuisti eum, dicat. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Dicite omnes, si prohibui eum. Sancta synodus dixit: Non eum prohibuimus. Flavianus episcopus Constantinopolis dixit: Me acta illa nihil attingunt propter Deum. Neque enim aliter glorificavi, aut sapui aliquando, vel sapio. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: C Manifestis factis quæ relecta sunt, dicant singuli præsentes sancti episcopi, quomodo sciunt archimandritam Eutychem credere, & quid de eo ordinant.

Juvenalis Hierosolymorum episcopus dixit: Cum frequenter confiteatur, eo quod sequatur expositionem fidei synodi quæ in Nicæa habita est, & ea quæ prius in magno concilio apud Ephesum gesta sunt, orthodoxum summe eum in his quæ locutus est, comperi. Et ego autem decerno & volo eum in suo monasterio degere, & in propria gradu. Sancta synodus dixit: Hoc justum judicium.

Domnus episcopus Antiochiæ dixit: Quoniam dudum ex transmissa mihi epistola a sancta synodo in Constantinopoli congregata, in damnationem viri religiosissimi archimandritæ subscripsi: ex nuper autem oblatis ab ipso li-D bellis sanctæ synodo in hac Ephesina metropoli congregatæ, confessus est, se acquiescere & fidei sanctorum trecentorum decem & octo patrum qui in Nicæa convenerunt; sed & priori concilio quod in hac eadem urbe Ephesina similiter convenit; comprobavi & ego ipse cum vestra sanctitate, recipere eum & presbyterii dignitatem & primatum sub eo degentium religiosissimorum fratrum.

Stephanus episcopus Ephesi dixit: Ex iis quæ relecta sunt, & ex oblatis libellis a viro reverentissimo presbytero & archimandrita Eutyche, ostenditur, quia & recte glorificat, & orthodoxam habet fidem. Unde & ego sequens sententiam sanctissimi ac Deo amicissimi episcopi Juvenalis, consentio & concordo, esse eum presbyterum & archimandritam.

E Thalassius episcopus Cæsareæ Cappadociæ primæ dixit: Laudo & approbo virum reverentissimum presbyterum & archimandritam Eutychem, nil extra Nicænam sy[n]odum sapientem, neque expositam fidem in sancta synodo in aliquo corrumpentem: sed & approbans volo eum habere gradum presbyterii.

Eusebius episcopus Ancyræ Galatiæ dixit: Et reverentissimum presbyterum & archimandritam Eutychem, & omnem hominem consona sapientem sanctissimo conventui Niceno, & sanctissimo Ephesino concilio, quod & confirmavit ea quæ in Nicæa sancita sunt, orthodoxum arbitror, & a catholica fide non alienum. Rationabile autem suspicor, & in doctrina fidei irreprehensibilem, id est, prædictum virum reverentissimum presbyterum & ar-

chimandritam Eutychem, non privari sacerdotali dignitate & primatu monachorum.

[a] Cyrus episcopus Aphrodisiadis Cariæ dixit: Ex oblatis libellis a viro reverentissimo Eutyche presbytero & archimandrita, & relectis, apparet ipsum ei, quod fides sanctorum patrum habet qui in Nicææ & hic congregati sunt, consonasse. Unde & ego consensio sententiæ sanctorum patrum, ut & presbyterii habeat dignitatem, & præsit monasterio.

A χιμανδρίτην Εὐτυχῆ μὴ ἀποστερεῖσθαι τοῦ ἱερατικοῦ ἀξιώματος, καὶ τῆς ἡγεμονίας τῶν μοναζόντων.

Κῦρος ἐπίσκοπος Ἀφροδισιάδος τῆς Καρίας εἶπεν· ἀπὸ τῶν ἐπιδοθέντων λιβέλλων παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, καὶ ἀναγνωσθέντων, δέδεικται τὴν πίστιν τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ καὶ ἐνταῦθα συναχθέντων * συνωμολογηκέναι. ὅθεν κἀγὼ σύμψηφος τῇ τῶν ἁγίων πατέρων ψήφῳ γίνομαι· ὥστε καὶ τῆς τοῦ πρεσβυτερίου ἔχεσθαι αὐτὸν ἀξίας, καὶ τοῦ ἡγεῖσθαι τοῦ μοναστηρίου.

Ἐρασίστρατος ἐπίσκοπος Κορίνθου τῆς Ἑλλάδος.

Erasistratus episcopus Corinthi Helladis dixit: Ostendit per libellos suos reverentissimus archimandrita Eutyches, quod semper ea sapuit, quæ orthodoxa fides continet, & secutus est depositiones sanctorum patrum qui in Nicææ congregati sunt, quæ confirmata sunt in hac etiam metropoli per pridem collectam sanctissimam synodum. Unde & ego consone decerno, ut fruatur & dignitate presbyterii, & præsit monasterio, ubi a principio ordinatus est.

Κυΐντιλλος ἐπίσκοπος Ἡρακλείας, ἐπέχων καὶ τὸν τόπον Ἀναστασίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Θεσσαλονίκης.

Quintillus episcopus Heracleæ, agens vices Anastasii reverentissimi episcopi Thessalonicensis, dixit: Ex nuper oblatis libellis sanctæ & magnæ huic synodo a viro reverentissimo archimandrita Eutyche, reperi eum recte credentem expositæ fidei a sanctis trecentis decem & octo patribus qui in Nicææ congregati sunt, sed & iis quæ acta sunt a sancta synodo hic collecta ad impii Nestorii damnationem. Necessarie ergo suscipiens hanc ejus fidem, dignum eum judico & presbyterio, & primatu monasterii.

Μελίτιος ἐπίσκοπος Λαρίσσης, ἐπέχων τὸν τόπον Δόμνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀπαμείας.

Meletius episcopus Larissenæ civitatis, & agens vices domni reverentissimi episcopi Apameæ, dixit: Consono & ego sententiis sanctorum patrum: [b] conspexi enim ex iis quæ lecta sunt, orthodoxe eum credere, unde dignum eum judico priore sacerdotio, & monasterii gubernaculo.

Κυριακὸς ἐπίσκοπος Τρωκμάδων, ἐπέχων τὸν τόπον [d] Θεοφίλου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Πισινοῦντος τῆς δευτέρας Γαλατίας τὰ ὅμοια εἶπεν.

Cyriacus episcopus Trogmadensium, locum tenens & Theoctisti reverentissimi episcopi Pissinuntis Galatiæ secundæ, dixit: Sanctissimo presbytero & archimandrita interpellante sanctum conventum per libellos, & docente ita eum colere fidem, sicuti sancti trecenti decem & octo, & sequi sanctam Ephesinam synodum, orthodoxum eum invenimus, & volumus eum habere gradum presbyterii, sed & principatum monachorum. Dixi autem hæc & pro me, & pro prædicto metropolitano, eo quod ille gravi infirmitate deprimatur.

Διογένης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κυζίκου εἶπεν· ἀπὸ τῶν νῦν καταθέντων ἀπὸ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, ἔγνωμεν, ὡς καὶ αὐτὸς συντίθεται τῇ ἐκθέσει τῆς πίστεως τῶν πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῇ ὕστερον τῶν ἁγίων πατέρων συναχθεισῶν ἐν ταύτῃ τῇ μεγαλωνύμῳ Ἐφέσῳ· καὶ δικαιῶ αὐτὸν οὕτω φρονοῦντα, καὶ τοῦ ἱερατικοῦ ἀπολαύειν ἀξιώματος, καὶ τοῦ μοναστηρίου φροντίζειν κατὰ τὴν προλαβοῦσαν συνήθειαν.

Diogenes reverentissimus episcopus Cyzici dixit: ex iis quæ nunc professus est reverentissimus presbyter & archimandrita Eutyches, cognovimus quod & ipse consentit expositæ fidei a sanctis patribus qui in Nicææ convenerunt, & qui postea in hac celeberrima Ephesia urbe congregati sunt: & propter hoc judico eum, tamquam ita sapientem, & sacerdotali dignitate frui, & monasterium procurare secundum priorem consuetudinem.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Σεβαστείας Ἀρμενίας πρώτης εἶπε παραπλήσια τῷ ἀνωτέρῳ.

Joannes episcopus Sebastiæ Armeniæ primæ dixit: Hoc est recte credere, sequi sanctos patres. Et reverentissimus igitur presbyter & archimandrita Eutyches, sequens expositam fidem a sanctis patribus apud Nicæam, & consonantia sanctorum patrum apud Ephesum, orthodoxus est, & dignus ut præsit monasterio, & secundum priorem consuetudinem fungatur sacerdotio.

B

Βασίλειος ἐπίσκοπος Σελευκείας Ἰσαυρίας.

Basilius episcopus Seleuciæ Isauriæ dixit: Ex oblatis libellis a reverentissimo Eutyche presbytero & archimandrita tunc sancto congregato conventui secundum sancti Spiritus operationem, cognoscens eum consona patribus, qui in Nicææ & in Epheso ante hoc convenerunt, sapere, restituo ei juxta præcedentes patres & presbyterii gradum, & primatum monasterii.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Ταρσοῦ.

Theodorus episcopus Tarsensis civitatis dixit: Cognovimus reverentissimum presbyterum & archimandritam, tam ex oblatis ab eo libellis, quam ex confessione

C

ipsius quæ in gestis continetur, sequentem fidem sanctorum patrum quæ in Nicææ est exposita, & confirmata ab iis qui dudum in Epheso convenerunt: & justum est habere eum sacerdotium, & præesse monasterio, quoniam hoc omni sancto complacuit concilio.

Ῥωμανὸς ἐπίσκοπος Μύρων τῆς Λυκίας.

Romanus episcopus Myrorum civitatis, provinciæ Lyciæ, dixit: Reverentissimus presbyter & archimandrita Eutyches sequens fidem sanctorum patrum, fruatur &, honore presbyterii, & præsit reverendo monasterio.

Φώτιος ἐπίσκοπος Τύρου.

Photius episcopus Tyri dixit: Condecens, & omni consequentia dignum est, ita sequenti catholicam fidem, quæ exposita est a sanctis patribus in Nicææ, & quæ

D

confirmata est a sancta synodo ante hoc in Epheso congregata, sacerdotali eum frui dignitate, & curam consuete sui generis monasterii decernimus. Eum qui recta fide & vitæ claritate decoratus est, omni honore, qui ei a divina collatus est gratia, secundum anteriora frui jam justum est.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Δαμασκοῦ.

Theodorus episcopus Damascenæ civitatis dixit: Per nuper porrectos libellos a viro reverentissimo presbytero & archimandrita Eutyche pervidimus, quoniam expositionibus sanctorum patrum qui in Nicææ, & synodo quæ in hac clara urbe Ephesi postea congregata est, consentit: & propter hoc consona etiam & ego sanctis patribus decernens, justum arbitror, eum & sacerdotium

E

habere presbyterii, & monasterii principatum.

Ἰουλιανὸς ἐπίσκοπος Ταβίας.

Julianus episcopus Tabiæ dixit: Sanctorum patrum trecentorum decem & octo concordiam inspiratam a gratia Dei, in Nicæna urbe congregatorum, quæ exposuit dogmatum diligentiam, manifeste esse sancti Spiritus vocem omnes confitentur, qui pietatis jura non negant: & quæ in hac splendida metropoli non ante multa tempora concurrens synodus confirmavit, sicut illi priores initio scripserunt per Spiritum, hoc & qui post ipsos, colentes ea quæ illorum sunt, diligentissimam horum decreverunt cautelam. Reverentissimum igitur presbyterum & archimandritam Eutychem, ea quæ in Nicææ a patribus sunt

[a] Cod. Cyrus

[b] al. pervidi ex selectis,

[c] al. gubernatione

[d] Forte, Θεοκτίστου

* Forte, συνωμολογηκέναι

exposita, & ab iis qui in Ephesо fuerunt, confirmata, clara voce pronuntiantem, justum est & pietatis gratia & sacerdotali frui dignitate, & sacrum habere promittentium meliorem vitam primatum.

Φλωρέντιος ἐπίσκοπος Λυδίας.

Florentius episcopus Lydiæ dixit: Porrigente libellos viro reverentissimo archimandrita Eutyche, in quibus spondet se conjunctum fidei sancti conventus Nicæni, & nuper congregati in Ephesina metropoli: addente etiam super hæc eo, quod omnem hæresim inscriptam libello anathematizet, & tamquam sub Deo Patre & Filio & sancto Spiritu, ex animo referat ea quæ in libello credens indidit: & ego similia præcedentibus decerno, decorari quidem eum nomine presbyterii, præesse autem secundum præcedentem consuetudinem fraternitati.

Μαρινιανὸς ἐπίσκοπος Συννάδων.

Marinianus episcopus Synnadensis dixit: Eutyches reverentissimus archimandrita spondens per libellos proprios sequi sanctam synodum Nicænam, & ea quæ tunc in Ephesо de iis definita sunt a beatissimo & sanctissimo Cyrillo, & cum ipso sancto conventu, fruatur presbyterio & communione nostra, ac præsis secundum Deum decenter monasterio.

Μουσώνιος ἐπίσκοπος Νύσσης.

Musonius episcopus Nyssenæ civitatis dixit: Custodem fidei trecentorum decem & octo, & definitionum sanctorum patrum qui apud Ephesum ostendit virum religiosum presbyterum & archimandritam Eutychem porrectus ab ipso libellus, nec non & professiones quas gestis inseruit: unde & habere eum sacerdotium, & præesse viris reverendis monachis justum arbitror propter rectam ejus fidem.

Κωνσταντῖνος ἐπίσκοπος Βόστρων.

Constantinus episcopus Bostrenæ civitatis dixit: Manifestum effectum est & ex relectis gestis, & ex oblatis libellis a viro reverentissimo presbytero & archimandrita Eutyche, eo quod consequentia sapit exposita orthodoxæ fidei in Nicæa a sanctis patribus, id est, trecentis decem & octo, & iis qui in Ephesо congregati sunt, sanctis patribus; unde & ego justum reor, habere eum & sacerdotium presbyterii & primatum monasterii.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Νικοπόλεως Ἀρμενίας πρώτης.

Joannes episcopus Nicopolitanæ civitatis Armeniæ primæ dixit: Ex porrectis libellis sanctissimo conventui a viro reverentissimo presbytero Eutyche, cognoscentes eum recte glorificare secundum expositionem sanctorum patrum qui in Nicæa, & qui pridem in Ephesо congregati sunt; & nos eadem quæ sanctissima synodus, decernimus; dignum eum esse judicantes & sacerdotio fungi, & præesse monasterio.

Ἀκάκιος ἐπίσκοπος Ἀριαραθείας Ἀρμενίας δευτέρας, ἐπέχων καὶ τὸν τόπον Κωνσταντίνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Μελιτηνῆς.

Acacius episcopus Ariarathirensis Armeniæ secundæ, & agens vices Constantini viri religiosissimi episcopi Melitenæ, dixit: Religiosissimus & sanctissimus presbyter Eutyches & per porrectos libellos, & per ea quæ nunc professus est, ostendit se recte sapere, sicut & ii qui in Nicæa trecenti decem & octo patres nostri, & qui post in Ephesо congregati sunt. Dignus ergo est recipi in sacerdotium & primatum habere monasterii.

Στέφανος ἐπίσκοπος Ἱεραπόλεως.

Stephanus episcopus Hierapolitanæ civitatis dixit: His quæ bene complacita sunt sanctis patribus nostris de viro religiosissimo presbytero & archimandrita Eutyche, & ego consentiens sum; propterea quod ex relectis persuasus sum, eum esse orthodoxum; unde habere eum & gradum sacerdotii, & primatu monasterii dignum judico.

Ἀττικὸς ἐπίσκοπος Νικοπόλεως Ἠπείρου παλαιᾶς.

Atticus episcopus Nicopolitanæ civitatis, Epiri veteris dixit: Oportebat quidem sufficere professiones sanctorum atque eximiorum patrum nostrorum, in quibus concordes & nunc inveniuntur immutabiles factis sanctorum pridem habitis patrum decretis, qui in illis temporibus in Nicæna civitate, & qui in hac Ephesiorum Deo amica metropoli, cujus princeps atque magister factus est omni laude dignissimus & ter beatus inter angelos, qui olim pater noster erat Cyrillus, qui ubique terrarum illustravit sanctum nostræ fidei mysterium. Condecet enim vere, viros religiosos ac fideles sanctorum patrum fidei convivere. In tantum igitur etiam ego profiteor, eo quod consonantem invenimus virum reverentissimum presbyterum & archimandritam Eutychem, præsertim ex nuper nobis lectis gestis, & ex oblatis per manus ipsius libellis, sancto huic & universali concilio, expositionibus sanctorum patrum, & est rationabile secundum sententiam sanctorum patrum, quæ & vera est, esse eum presbyterum, & primatum habere a Deo illi traditi monasterii.

Εὐστάθιος ἐπίσκοπος Βηρυτοῦ.

Eustathius episcopus Beryti dixit: Sic pie doctrinam fidei exposuit exactus reverentissimus archimandrita Eutyches, ut cogeret & præsentem sanctum conventum omnem sacris & consonis uti vocibus, & collaudare, quia hæc est fides patrum. Quis ergo ita alienus est a pietate, qui hunc talem patiatur non frui & sacerdotii gradu & monasterii primatu?

Νουνέχιος ἐπίσκοπος Λαοδικείας Τριμιταρίας.

Nunechius episcopus Laodiceæ Trimitariæ dixit: Justum est & consequens, & humanissimæ huic synodo conveniens, Eutychem virum reverentissimum presbyterum & archimandritam sequentem expositionem sanctorum patrum qui in Nicæa, & sanctissimorum qui pridem in hac splendida urbe congregati sunt, sicut ab ipso porrecti libelli continent, frui & sacerdotali dignitate, & regere monasterium, sicut placuit & sanctis patribus.

Ὀλύμπιος ἐπίσκοπος Κωνσταντίας τῆς Κύπρου.

Olympius episcopus Constantiæ Cypri insulæ dixit: Et ego consentio definitis a sanctitate vestra in restitutione viri reverentissimi presbyteri & archimandritæ Eutychis.

Κανδιδιανὸς ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας τῆς Πισιδίας.

Candidianus episcopus Antiochiæ Pisidiæ dixit: Pie & canonice decretis a sanctissimis & religiosissimis patribus de Eutyche viro reverentissimo presbytero & archimandrita, etiam ego consentio.

Στέφανος ἐπίσκοπος Ἀναζαρβοῦ.

Stephanus episcopus Anazarbi dixit: Manifeste monstratum est ex nuper relectis, eo quod nihil extra sanctos patres sapuit reverentissimus presbyter & archimandrita Eutyches, sed sæpe confessus est, sequentia se sapere sanctis patribus trecentis decem & octo in Nicæa, sed & in hac postea civitate congregatis episcopis sanctissimis. Unde ego similem sanctis patribus profero sententiam, ut habeat & presbyterii dignitatem & sacerdotium, & curam monasterii.

Γερόντιος ἐπίσκοπος Σελευκείας Συρίας.

Gerontius episcopus Seleuciæ Syriæ dixit: Ex porrectis libellis a viro religiosissimo presbytero & archimandrita Eutyche, invenimus eum consentientem & sanctæ synodo quæ in Nicæa, & quæ in Ephesо: & volumus eum habere presbyterii dignitatem, sed & præesse solite iis qui sub ipso erant, religiosissimis monachis.

Ῥουφῖνος ἐπίσκοπος Σαμοσάτων.

Rufinus episcopus Samosatenæ civitatis dixit: Ex relectis libellis coram sancta synodo, qui porrecti sunt a viro religiosissimo presbytero & archimandrita Eutyche,

reperi eum consone sancta synodo Nicæna & Ephesina A sapere: & consentio una cum sanctis patribus, & volo eum habere presbyterii dignitatem, & præesse solite sub se constitutis monachis.

Ἰνδῖμος ἐπίσκοπος Εἰρηνουπόλεως·

Indimus episcopus Irenopolitanus dixit: Per omnia quæ nunc relecta sunt, omnibus satisfecit professio viri religiosissimi presbyteri & archimandritæ Eutychis, eo quod sequentia sanctis patribus in Nicæa congregatis trecentis decem & octo, sed & iis qui apud hanc metropolim, sapuit, & nihil extra divinos canones: ideo & ego eamdem profero sententiam, quam & sancti patres: & definio habere eum & presbyterii dignitatem, & monasterii principatum.

Τιμόθεος ἐπίσκοπος Βαλανέων. B

Timotheus episcopus Balaneensis dixit: Libellis porrectis a reverentissimo presbytero & archimandrita Eutyche: in quibus profitetur se acquiescere & permanere in fide, quæ pro tempore exposita est a sanctis patribus in Nicæa congregatis, & nuper in Ephesina urbe, & ego profiteor, sicut sancti patres probaverunt, habere eum & dignitatem presbyterii & archimandritæ.

Θεοδόσιος ἐπίσκοπος Κανώθα·

Theodosius episcopus Canothenæ civitatis dixit: Sequor & amplector jussionem sanctorum patrum in restitutione reverentissimi presbyteri & archimandritæ Eutychis: (hoc enim decretum a Deo prolatum est per sanctum concilium:) simul & decerno esse eumdem loco suo presbyterum & archimandritam. C

Εὐτύχιος ἐπίσκοπος Ἀδριανουπόλεως Ἠπείρου παλαιᾶς.

Eutychius episcopus Adrianopolitanus veteris Epiri dixit: Sanctis approbantibus patribus, & reperiens ex gestis in urbe regia Constantinopoli habitis, & ex oblatis libellis a Dei amantissimo presbytero & archimandrita Eutyche, quod extranea non sentit iis quæ a sanctis patribus apud Nicæam, & in Deoamantissima Epheso confirmata sunt; & mea humilitas concors fit sententiæ, in habendo per eum presbyterio, & præesse monasterio sicut & pridem. Nam & sanctissimus pater meus & episcopus Atticus Nicopolitanus similia sanctis patribus de prædicto reverentissimo presbytero & archimandrita professus est.

Κλαύδιος ἐπίσκοπος Ἀγχιάσμου Ἠπείρου Παλαιᾶς·

Claudius episcopus [a] Anchiaxi veteris Epiri dixit: D Profitente Dei amantissimo & sanctissimo metropolitano episcopo nostro Attico consequentia huic sanctæ & magnæ synodo, & ego hæc sequens profiteor, sicut ejus sanctitas est professa, pro reverentissimo presbytero & archimandrita Eutyche.

[a] al. Anchiasmitanæ civitatis

Συμεὼν ἐπίσκοπος Ἀμίδης Μεσοποταμίας·

Symeon episcopus Amidenæ civitatis Mesopotamiæ provinciæ dixit: Ex iis quæ nuper lecta sunt, & subtiliter approbata in hac sancta synodo, quibus placuerunt omnia quæ gesta sunt in negotio religiosissimi presbyteri & archimandritæ Eutychis, & ego sequor quæ ab eorum sanctitate sunt ordinata, esse eumdem religiosissimum presbyterum Eutychem in antiquo presbyterii ordine, & tenere eum primatum proprii monasterii. E

Σέλευκος ἐπίσκοπος Ἀμασείας·

Seleucus Amasiæ episcopus dixit: Consentiente reverentissimo presbytero & archimandrita Eutyche sequi ea quæ exposita sunt a sanctis patribus apud Nicæam, & quæ in Epheso confirmata sunt, justum judico, habere eumdem reverentissimum presbyterum sacerdotale ministerium, & monachorum principatum.

Πέτρος ἐπίσκοπος Γαγγρῶν·

Petrus episcopus Gangrenæ civitatis dixit: Et ego concors sum sententiæ ordinatæ a sanctis patribus in judicio reverentissimi presbyteri & archimandritæ Eutychis.

A Λουκᾶς ἐπίσκοπος Δυῤῥαχίου·

Lucas episcopus Dyrrachii dixit: Reverentissimus presbyter & archimandrita Eutyches per oblationem libellorum & gestorum docuit sanctam & magnam synodum, sobrium se esse in Christo, & confiteri decenter expositam fidem tam a sanctis patribus & doctoribus, quam a sancto Nicæno concilio, & confirmatam in Ephesina urbe, congregata magna & universali synodo, & a collectis nunc in eadem metropoli sanctissimis & beatissimis episcopis, & per probationem reddentibus memorato presbytero & archimandritæ sanctam presbyterii communionem, & primatum monasterii. Et ego hæc eadem profiteor, & paria definio.

Ἀντώνιος ἐπίσκοπος Λυχνιδίου·

B Antonius episcopus Lychnidiensis dixit: Et ego consona iis quæ ante me sanctissimus episcopus Lucas metropolitanus confessus est, [a] adæque sapiens approbavi.

[a] Divion. similiter

Μάρκος ἐπίσκοπος Εὐροίας·

Marcus episcopus Euriæ dixit: Et ego consentaneus sum iis quæ professa sunt a sancto episcopo metropolitano meo Attico, propter reverentissimum presbyterum & archimandritam Eutychem.

Βιγιλάντιος ἐπίσκοπος Λαρίσσης·

Vigilantius episcopus Larissenæ civitatis dixit: Ex lectis nobis monimentis, & porrectis libellis a reverentissimo Eutyche, considerantes sapere eum, sicut & nos, secundum expositam in Nicæa a sanctis patribus fidem, quæ & supersignata est a facta in Epheso sancta synodo, concordes sumus etiam nos in sententia nunc C congregatorum sanctorum patrum & consacerdotum, secundum jussionem piissimorum Imperatorum, pro restitutione presbyterii prædicti Eutychis, & ad monachorum suorum primatum.

Βασίλειος ἐπίσκοπος Τραϊανουπόλεως ἐπαρχίας Ῥοδόπης·

Basilius episcopus Traianopolitanus, provinciæ Rhodopæ, dixit: Consona sanctis patribus & mea parvitas pro persona viri religiosi presbyteri & archimandritæ Eutychis decernit.

Κωνσταντῖνος ἐπίσκοπος Δημητριάδος·

Constantinus episcopus Demetriadis dixit: Omnibus consentio, quæ a sanctis patribus sunt definita in sancto Ephesino concilio, quatenus habeat reverentissimus presbyter Eutyches sacerdotium & primatum monasterii, D qui confessus est consentaneum se esse Nicænæ fidei, & omnibus quæ a sanctis patribus sunt exposita in catholica fide.

Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος Σεβαστῆς Ταρσοῦ·

Alexander episcopus Sebastenæ civitatis sub Tarso positæ dixit: Reverentissimo & religiosissimo presbytero & archimandrita Eutyche consentiente fidei trecentorum decem & octo qui in Nicæa fuerunt, & fidei beatæ memoriæ sanctissimi & religiosissimi Cyrilli, confirmatæ in Epheso, justum arbitror habere presbyterium eumdem reverentissimum presbyterum & archimandritam, & principatum monasterii tenere.

Σώζων ἐπίσκοπος Φιλίππων·

E Sozon episcopus Philippensium dixit: Libelli, qui nunc dati sunt a reverentissimo presbytero & archimandrita Eutyche, consonant iis quæ a sanctis patribus in Nicæa sunt exposita, & iis qui statuta sanctorum patrum in hac urbe consignaverunt. Talem ergo eum habentem fidem decerno secundum omnium judicium, & sacerdotalem eum honorem habere & monachorum principatum.

Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Δουβέρου Μακεδονίας πρώτης·

Eusebius episcopus Doberitanus Macedoniæ primæ dixit: Hæc eadem & mihi placent de reverentissimo presbytero & archimandrita Eutyche.

Μαξιμῖνος ἐπίσκοπος Σιῤῥαίων Μακεδονίας πρώτης·

[b] Maximinus episcopus Serrensis Macedoniæ primæ dixit:

[b] al. Maximus

mæ dixit : Hæc eadem & mihi placent de reverensissimo presbytero & archimandrita Eutyche.

Ἑρμογένης ἐπίσκοπος Κασσανδρείας Μακεδονίας πρώτης·

Hermogenes episcopus Cassandriæ Macedoniæ primæ dixit : Hæc eadem & mihi videntur de reverentissimo presbytero & archimandrita Eutyche.

Λουκᾶς ἐπίσκοπος Βερῥοίας Μακεδονίας πρώτης·

Lucas episcopus Berrhœæ civitatis Macedoniæ primæ dixit : Monachorum principem, & in multitudine piorum primatem reverentissimum & devotissimum Eutychem in nullo reprehensibilem inveniens, sed sectatorem sanctorum patrum apud Nicæam & in hac urbe convenientium catholicæ fidei, volo eum priorem honorem habere presbyterii, & præsulatus monachorum.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Μεσσήνης τῆς Ἀχαΐας·

Joannes episcopus Messenæ civitatis, provinciæ Achaiæ, dixit : In nullo delinquens reverentissimus presbyter & archimandrita Eutyches eorum quæ pie decreta sunt in Nicæa a sanctis patribus, & ab iis qui convenerunt in Epheso, fruatur sacerdotali dignitate, & præsit secundum pristinam consuetudinem honesto habitaculo fratrum.

Οὐράνιος ἐπίσκοπος Ἱμερίας ἐπαρχίας Ὀσροηνῶν, ἑρμηνεύοντος αὐτὸν Εὐλογίου πρεσβυτέρου Ἐδέσσης·

Uranius episcopus Himeriæ Osroënæ provinciæ, interpretante eum Eulogio presbytero Edesseno dixit : Ex iis quæ lecta sunt, agnitus est reverentissimus presbyter & archimandrita Eutyches recte sapere, & sectari fidem trecentorum decem & octo qui in Nicæa congregati sunt, quam & in Epheso sancta synodus confirmavit : & justum est recipere eum presbyterii dignitatem, & esse presbyterum, & monasterii primatum habere.

Ἀθανάσιος ἐπίσκοπος Ὀπουντίης τῆς Ἀχαΐας·

Athanasius episcopus Opuntinæ civitatis provinciæ Achaiæ dixit : Recte & irreprehensibiliter investigans semitas sanctorum patrum, qui pro tempore collecti sunt a sancto Spiritu in Nicæa & in Epheso, sicut docuit per libellos & confessiones suas, quas intra gestorum seriem deposuit reverentissimus presbyter & archimandrita Eutyches, justum judicamus ut fruatur sacerdotali ordine, & præsit monachis secundum præcedentem consuetudinem.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Κλαυδιουπόλεως τῆς Ἰσαυρίας·

Theodorus episcopus Claudiopolitanus provinciæ Isauriæ dixit : Secundum [a] *rectam instructionem Deo amicissimi presbyteri & archimandritæ Eutychis, & ex ejus voce & scriptis prolata professione, manifestum est recte eum sapere; unde & ego concors sententiæ constitutus sancti conventus, confirmo habere eum presbyterii honorem, & præsulatum sancti sui monasterii.*

[a] al. libellum, seu relectam instructionem.

Λεόντιος ἐπίσκοπος Ἀσκάλωνος·

Leontius episcopus Ascalonensis dixit : Laudo divinitus datam sententiam per sanctos & religiosissimos nostros antistites. Unde & ego sequens optimam eorum sententiam, supplico recipi reverentissimum Eutychem in sacerdotio, quod pridem habebat, & retinere eum monachorum principatum.

Φωτεινὸς ἐπίσκοπος Λύδδης·

Photinus episcopus Lyddensis dixit : Apparuit per omnia & per proprias in scriptis probatas voces, religiosissimus archimandrita Eutyches recte credere, & consequentia sapere sanctis patribus Nicæni concilii, & qui post eos hic collecti sunt. Propter quod sanctos patres sequens, consensi & simul decrevi, habere eum presbyterii locum & sacerdotii dignitatem, & secundum consuetudinem prospicere proprio monasterio.

Παῦλος ἐπίσκοπος Μαϊουμᾶ·

Paulus episcopus Majumensis dixit : Reverentissimum presbyterum & archimandritam Eutychem, secutum canones sanctorum patrum nostrorum qui in Nicæa & qui in Epheso convenerunt, & ego justum judico gradum eum presbyterii & archimandritæ recipere.

Ζώσιμος ἐπίσκοπος Μινωΐδος·

Zosimus episcopus [a] *Minoidensis civitatis dixit : Quoniam per omnia repertus est religiosus presbyter & archimandrita Eutyches sapere rectam fidem, quæ a sanctis patribus in Nicæa & hic est exposita, decerno & ego eum sacerdotii perfrui dignitate, & præesse sanctæ fraternitati.*

[a] al. Minoidenæ

Ἐπιφάνιος ἐπίσκοπος Πέργης·

Epiphanius episcopus Pergensis dixit : Secundum ea quæ beneplacita sunt sancto concilio, & ego omnibus consentio, quæ sancti patres professi sunt.

Βαρούχιος ἐπίσκοπος Σωζούσης Παλαιστίνης·

[b] *Baruchius episcopus* [c] *Orusæ Palæstinæ provinciæ dixit : Secundum veram vocem religiosissimi & sanctissimi archiepiscopi Juvenalis, consonam constitutam iis quæ a Domino nostro Salvatore Christo & sanctis Apostolis dicta sunt, & a sanctis patribus qui in Nicæa & qui in Epheso convenerunt, & ego similiter decerno, reverentissimum presbyterum & archimandritam Eutychem recipere proprium presbyterii gradum, & præesse solite sancto suo monasterio, ac clare & per omnia manifestum catholicum.*

[b] al. Uranius

[c] al. Sozensis, sive Sozusenis.

Ἡρακλείδης ἐπίσκοπος Ἀζώτου·

[d] *Heraclius episcopus Azotensis dixit : His qui recte de fide sapiunt, omnes consentire justum est. Unde & ego religiosum presbyterum & archimandritam Eutychem secutum canones sanctorum patrum qui in Nicæa & qui in Epheso convenerunt, justum judico recipere presbyterii dignitatem, & præesse fraternitati quæ sub eo est.*

[d] al. Heraclides

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Τιβεριάδος·

Joannes episcopus Tiberiadis dixit : Audivi confessiones religiosi presbyteri & archimandritæ Eutychis ex iis quæ in urbe felicissima Constantinopoli & hic gesta sunt, & in nullo eum inveni reprehensibilem, sed secutum expositam sanctam fidem trecentorum decem & octo sanctorum patrum qui in Nicæa & qui hic convenerunt : & volo eum, sicut sancti patres probaverunt, habere dignitatem presbyterii, & principatum detinere sancti sui monasterii.

Μουσώνιος ἐπίσκοπος Ζωόρων·

Musonius episcopus [e] *Zoarensis dixit : Custodem fidei trecentorum decem & octo, & definitionis sanctorum patrum qui in Epheso congregati sunt, manifestavit religiosissimum presbyterum & archimandritam porrectus ab eo libellus, & professiones quæ ab eo in monimentis facta sunt : propter quod detinere eum sacerdotium, & præesse reverendis monachis, propter ejus catholicam fidem justum existimo.*

[e] al. Zoorenensis, sive Zoaroenensis.

Διονύσιος ἐπίσκοπος [f] Συκαμαζόνος·

Dionysius episcopus Sycamazonensis dixit : Ex omnibus gestis præsens religiosissimus presbyter & archimandrita Eutyches manifestatus est, quæ a catholicis probata sunt, sapere. Neque enim prætermisit, nec aliquid violavit eorum quæ in Nicæa a sanctis trecentis decem & octo patribus ordinata sunt de catholica fide, nec non quæ in Epheso confirmata sunt. Unde & ego similiter decerno, sicut & sancti patres; & volo hunc suo monasterio consuete præesse, & presbyterii honore perfrui.

[f] Forte, Συκαμαζῶνος, ut pag. 238.

Καϊουμᾶς ἐπίσκοπος Φαινοῦς·

Caïumas episcopus [g] *Phaneensis dixit : Nihil errantem reperiens reverentissimum archimandritam Eutychem, secutus & ego quæ bene sunt placita sanctissimo nostro archiepiscopo, consentio & ego restitui ei pristinum gradum presbyteratus, & præesse eum secundum consuetudinem suo proprio monasterio.*

[g] Fenuensis, in mss.

Αἰθέριχος ἐπίσκοπος Σμύρνης·

Æthericus episcopus Smyrnensis dixit: Reperiens Dei amantissimum presbyterum & archimandritam Eutychem consentientem sancto concilio quod in Nicaa convenit, & sancta synodo qua hic prius collecta est, & nunc firmata a sancto vestro conventu; & ego in hoc consentiens, confiteor catholicum prædictum religiosum virum esse, & habere presbyteratus dignitatem, & præesse monasterio.

Ζεβίνος ἐπίσκοπος Πέλλης·

[a] *Zebennus episcopus Pellensis dixit: Ex porrectis libellis, per quos catholicam fidem plane exposuit reverentissimus presbyter & archimandrita Eutyches, secutus canones, & ex gestis vere manifestata est ejus recta fides. Unde & ego justum judico, per omnia catholicum* B *demonstratum, recipere sacerdotalem gradum, & primatum* [b] *archimandritarum.*

Παγκράτιος ἐπίσκοπος Λιβυάδος·

Pancratius episcopus Libyadis dixit: Justum est, religiosissimum presbyterum & archimandritam Eutychem secutum regulas sanctorum patrum qui in Nicaa & in Epheso convenerunt, & ob hoc recipientem a sanctissimo archiepiscopo nostro Juvenali gradum presbyteratus & archimandrita, quippe plenius rectam fidem sapientem, consona decernere de eo & meam parvitatem.

Αὐξίλαος ἐπίσκοπος Σαρακηνῶν ὑποσπόνδων·

[c] *Auxilaus episcopus gentis Saracenorum fœderatorum dixit: Annuo & consentio omnibus beneplacitis de Eutyche reverentissimo archimandrita; & justum judico, restitui ei presbyterii gradum, & præesse eum proprio monasterio.* C

Ἀλύπιος ἐπίσκοπος Βακάθων·

Alypius episcopus [d] *Bacanthensis dixit: Ex relectorum nobis gestorum serie, nec non etiam ex porrectis libellis a religiosissimo presbytero & archimandrita Eutyche, cognoscens diligenter concordem eum esse sancta fidei, qua exposita est a trecentis decem & octo sanctis episcopis tam qui in Nicaa, quam qui in Epheso convenerunt, secundum justum decretum sanctissimi archiepiscopi nostri Juvenalis, & reliqui sancti concilii, & ego consentio eum esse presbyterum & archimandritam.*

Πολυχρόνιος ἐπίσκοπος Ἀντιπατρίδος·

Polychronius episcopus Antipatridis dixit: Sequor D *& consentio iis qua beneplacita sunt sanctissimo archiepiscopo Juvenali, & sacro huic concilio; & judicavi restitui ministerio reverentissimum Eutychem archimandritam, & præesse eum solenniter proprio monasterio.*

Δομνῖνος ἐπίσκοπος Πλαταιῶν τῆς Ἑλλάδος·

Domninus episcopus Plataarum civitatis, provincia Helladis, dixit: In omnibus declaratus bene peragens pietatis verbum religiosus presbyter & archimandrita Eutyches, dignus est & gradu presbyterii decorari, & præesse secundum consuetudinem fratribus.

Θεοδόσιος ἐπίσκοπος Μασταύρων·

Theodosius episcopus Mastaurensis dixit: Consequens est discipulos sectari doctores, & eos qui probaverunt ex E *pracedentibus religiositatem reverentissimi presbyteri Eutychis circa sanctorum patrum regulas, & custodiam eorum qui in Nicaa & in hac splendidissima metropoli convenerunt. Et ego igitur comprobo justum esse, eum perfrui & presbyterii dignitate, & monasterii principatu.*

Κυριακὸς ἐπίσκοπος Αἰγίας·

Cyriacus episcopus [d] *Ægea dixit: Consequenter sancti patres definierunt in persona religiosissimi & reverentissimi presbyteri & archimandrita Eutychis, reperientes eum orthodoxe sapere qua a sanctis patribus statuta sunt, qui in Nicaa & in Epheso metropoli convenerunt. Quem reverentissimum virum & mea decre-* A *vit parvitas tenere eum & presbyterii gradum & dignitatem archimandrita.*

Φλαυιανὸς ἐπίσκοπος Ἀδραμυττίου·

Flavianus episcopus Adramytinus dixit: Reverentissimus presbyter & archimandrita ostendit propriam voluntatem, quoniam consentit & confitetur sancto concilio sanctorum patrum qui in Nicaa congregati sunt, & eorum confirmationi, qua facta est in Ephesina metropoli. Unde quemadmodum sancti patres definierunt, qui in hac eadem metropoli convenerunt, dignus est in sacerdotali presbyterii ordine connumerari reverentissimus archimandrita Eutyches, & præesse monasterio religiosorum monachorum, qui sub ipso sunt constituti.

Λεόντιος ἐπίσκοπος Μαγνησίας Μαιάνδρου·

B *Leontius episcopus Magnesia Maandri dixit: Et in dogmaticis doctrinis, & in spiritualibus fungentes sacerdotio magisteriis patres, nos filios convenit sequi. Quoniam igitur judicatum est ab hoc honestissimo & divino collegio, reverentissimum presbyterum & archimandritam Eutychem recipere & gradum presbyterii, & [a] primatum monasterii, quod ei nuper ablatum est: unde & mea concordat parvitas, ad perfruendum eum & presbyterii dignitate, & principatu monasterii.*

Εὐτρόπιος ἐπίσκοπος Περγάμου τῆς Ἀσίας.

Eutropius episcopus Pergamensis Asia provincia dixit: Reverentissimo presbytero & monacho Eutyche probato per libellos ab eo sancta synodo porrectos, credere recte secundum expositionem sanctorum patrum Nicani C *& Ephesini concilii, & ego sanctorum patrum sententia sancta & magna synodi, qua secundum divinam jussionem in Ephesina metropoli collecta est, consentio, quatenus dignus habeatur fungi sacerdotio, & præesse monachis.*

Μάξιμος ἐπίσκοπος Τράλλεων·

Maximus episcopus Trallensis dixit: Et ego interlocutiones sanctorum & Deoamantissimorum patrum nostrorum sequens, propter quod probatus est Dei amantissimus presbyter & archimandrita Eutyches custodire catholicam fidem, decerno tenere eum sacerdotium & monasterium quod ante sortitus est.

Ὀνησίφορος ἐπίσκοπος Ἰκονίου·

Onesiphorus episcopus Iconiensis dixit: Et ego approbo justum esse, religiosissimum presbyterum & archimandritam Eutychem & in ordine esse sacerdotii, & præesse eum proprio monasterio.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Ῥόδου·

Joannes episcopus Rhodi insula dixit: Ex porrectis libellis ab Eutyche reverentissimo archimandrita demonstratum est, quia & recte sapit, & dignus est tenere dignitatem presbyterii & principatum monasterii; unde & ego consentio his qua a sancta vestra & magna synodo de eo sunt ordinata.

Διογενιανὸς ἐπίσκοπος Ῥεμεσιανῶν·

Diogenianus episcopus civitatis Remessianensium dixit: Secundum consensum patrum Eutyches presbyter habeat communionem & sacerdotium & habitaculum proprii monasterii.

Θεοδόσιος ἐπίσκοπος Ἀμαθοῦντος·

Theodosius episcopus Amathuntina civitatis dixit: Auditor factus lectionis monimentorum, qua de reverentissimo archimandrita Eutyche gesta sunt, & inveniens eum recte sapere, & unitum sancto Nicano concilio, quam ei quod pridem hic & nunc gratia Dei collectum est, consentio, sicut placuit sanctis patribus, tenere eum & gradum sacerdotii, & primatum monasterii.

Κυριακὸς ἐπίσκοπος Λεβέδου·

Cyriacus episcopus Lebedensis dixit: Et ego concors efficior prolata sententia sanctorum patrum in persona reverentissimi archimandrita Eutychis; unde justum

[a] al. Zennus, vel Zaennus.

[b] melius mss. archimandritæ, ut pag. seq. A. 2.

[c] mss. Auxolaus.

[d] al. Bacatensis.

[d] al. Eleusis, vel Aegleasis.

[a] al. principatum: & mox quod ei ante ablatum.

judico tenere eum gradum presbyterii & primatum monasterii.

Γεννάδιος ἐπίσκοπος Τήνων·

[a] *Gennadius episcopus* [b] *Tiensis, provinciæ Helladis, dixit: Ex lectione monimentorum & datis libellis, cognovi catholicum esse reverentissimum archimandritam Eutychem. Unde & ego consentaneus factus sententiæ sanctorum patrum, justum judico tenere eum gradum presbyterii, & principatum monasterii.*

[a] al. Germanus
[b] al. Egitensis, sive Geniensis.

Ὀλύμπιος ἐπίσκοπος Εὐάζων·

Olympius episcopus Evazensis dixit: Reverentissimum archimandritam Eutychem cognovi tam ex [c] *lectione monimentorum, quam per propria manu conscriptos & porrectos libellos, & ex propriis vocibus, quas professus est præsente universali concilio, (cui præsul & primus est sanctissimus pater noster & universalis archiepiscopus Dioscorus magnæ Alexandrinæ civitatis) catholicum & similia sapientem & concordem constitutum sanctis trecentis decem & octo patribus in Nicæa convenientibus, in recta & vera fide quæ est ab eis exposita, & quæ in Ephesino concilio dudum confirmata est. Unde concors & ego exsistens sanctorum patrum prolatæ sententiæ, justum judico, reverentissimum archimandritam Eutychem tenere pristinum sacerdotium, & præesse reverendis fratribus, quos sub sua manu jampridem habebat.*

Ἰουλιανὸς ἐπίσκοπος Ὑπαίπων·

Julianus episcopus Hypæporum civitatis dixit: Et ego ita decerno, sicut definivit sancta & universalis synodus, quæ secundum Dei gratiam, & juxta sanctionem piissimorum & Christi amicorum nostrorum Imperatorum in Ephesina metropoli collecta est, quatenus reverentissimus archimandrita Eutyches teneat presbyterii gradum, & fruatur sancto ministerio Domini nostri Jesu Christi, & præsit procurationi religiosissimorum fratrum ejus, quod sub eo est, monasterii.

Θεόπεμπτος ἐπίσκοπος Καβάσων·

Theopemptus episcopus Cabasenus dixit: Sicut videtur, etiam nunc Judaizant, perscrutantes Salvatorem omnium Christum. Ignorantes enim ipsius cum carne dispensationis mysterium, hactenus perdurarunt errantes & decipientes, sicut beatus Paulus dixit. Eutychem igitur reverentissimum & Dei amantissimum presbyterum & archimandritam pridem ab exordio scientes non solum catholicum, verum etiam sceleratis Nestorii dogmatibus fortiter repugnantem, cognovimus & nunc ex lectione monimentorum, injuste & contra leges damnationem perpessum. Et quia nunc per oblationem libellorum manifestam fecit huic sancto & magno concilio rectam suam & immaculatam fidem, hunc & nos habemus communicatorem, & inter presbyteros numerandum, & præsulem sui monasterii, secundum sanctorum patrum sententias.

2. Timoth. 3. vers. 13.

Καλλιέριος ἐπίσκοπος Ἀρσινοΐτου, ἑρμηνεύοντος αὐτὸν Ἰουλίου διακόνου αὐτοῦ·

Caiosirius episcopus Arsinoitæ civitatis, interpretante eum Helia diacono suo, dixit: Comperi ex facta hodie chartarum lectione, reverentissimum presbyterum & archimandritam Eutychem recte sapere de fide catholica. Quapropter sicut semper eum communicatorem habuimus, secundum decreta hujus sanctæ synodi & dignum eum existimo recipere presbyterii ordinem & præsulatum proprii monasterii.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Ἡφαίστου·

Joannes episcopus Hephæsti civitatis dixit: Religiosissimus presbyter & archimandrita Eutyches (qui neque minis inimicissimi judicis, neque varietate accusatoris victus, sed in tanta tempestate insidiarum influctuosam suam animam conservavit, & adversus omnimodos conturbantes eum & impugnantes fluctus restitit: hæc enim nuper facta lectio eorum quæ in persona ejus contra leges gesta sunt, demonstraverunt) fruatur presbyterii dignitate, & præsulatu sub ipso degentium reverendorum monachorum, circa rectam & immaculatam fidem pie & indeclinabiliter demonstrans custodiam, quæ ei facta est scutum in tempore tanti belli, tantis undique inimicitiarum & impietatum jaculato sagittis.

Ἡρακλείδης ἐπίσκοπος Ἡρακλέους·

Heraclides episcopus Heracleensis dixit: Ex gestis, & libellis Eutychis reverentissimi presbyteri & archimandritæ hodie lectis, cognovimus eum, sicut semper, recta sapere, & ei sanctam communionem dedimus; quatenus & recipiat presbyterii gradum & primatum proprii monasterii, secundum decreta sanctæ synodi.

Ἰσαὰκ ἐπίσκοπος Ἐλεαρχίας·

Isaac episcopus Elearchiensis dixit: Ex libellis porrectis, & monimentis quæ & hodie lecta sunt, inventus est reverentissimus presbyter, & archimandrita Eutyches sequens fidem sanctorum patrum, quæ in Nicæa est exposita, & in hac Ephesia civitate ante hoc confirmata: & concors exsisto sanctis patribus, quatenus habeat presbyterii ordinem & archimandritæ honorem.

Γεμελλῖνος ἐπίσκοπος Ἐρυθρῶν.

[a] *Gemellinus episcopus* [b] *Erythrensis dixit: Ex lectione monimentorum, quæ in magnifica & Christianissima Constantinopoli acta sunt, de quibus accusabatur reverentissimus & Deo amicissimus Eutyches archimandrita, per eadem agnoscentes, quoniam ipse quidem semper catholice & sapuit & sapit: qui vero eum (sicut arbitrati sunt) deposuerunt, inventi sunt contraria sapere Nicæno & Ephesino concilio: justum judicavit sancta hæc & magna synodus, quatenus idem sit & presbyter & archimandrita secundum priorem consuetudinem: unde & ego his consentio.*

[a] al. Gemellus
[b] al. Heretiensis.

Ἀπολλώνιος ἐπίσκοπος Τανέως·

Apollonius episcopus [c] *Taneensis dixit: Recte repertus est sapere & credere reverentissimus presbyter & archimandrita Eutyches: propter quod consentio his quæ a sanctis patribus de eo definita sunt, in recipiendo honore presbyteratus; & ut teneat gubernationem, sicut & pridem, proprii monasterii.*

[c] al. Taneotanus

Γεννάδιος ἐπίσκοπος Ἑρμουπόλεως·

Gennadius episcopus magnæ Hermopolitanæ civitatis dixit: Ex oblatis libellis huic sanctæ synodo, & lectione hodie facta monimentorum, cognovimus Eutychem reverentissimum presbyterum & archimandritam recte sapuisse, & sapere: & propter hoc consentio, quatenus recipiat presbyterii gradum, & honorem archimandritæ.

Κῦρος ἐπίσκοπος Βαβυλῶνος·

Cyrus episcopus Babylonis dixit: Quantum constat ex oblatione libellorum, & lectione monimentorum, consensi & ego præcessoribus sanctis patribus, reperiens catholicum, & fidem tenentem inconcussibilem, reverentissimum presbyterum & archimandritam Eutychem, ad tenendam presbyterii dignitatem, & monachorum procurationem.

Ἀθανάσιος ἐπίσκοπος Βουσίρεως·

Athanasius episcopus Busiridensis dixit: Cum ostensus sit reverentissimus presbyter & archimandrita Eutyches sapere & credere, sicut & sancta synodus continet, quæ eo tempore in Nicæa congregata est, confirmata vero & a sancta synodo, quæ paulo ante in hac civitate facta est; acquiesco & ego, & consentio, sicut & hæc sancta synodus decrevit, recipere eum presbyterii dignitatem, habere etiam & sui monasterii principatum.

Φωτεινὸς ἐπίσκοπος Τευχείρων·

Photinus episcopus Teuchirensis dixit: Quantum ex oblatis a reverentissimo presbytero & archimandrita libellis, & lectione monimentorum, rationabile & justum

ACTIO PRIMA.

est, restituere eum in sacerdotio, nec non & procuratione secundum consuetudinem proprii monasterii.

Θεόφιλος ἐπίσκοπος Κλεοπατρίδος·

Theophilus episcopus Cleopatridis dixit: Et vita & mores, & ab exordio conversatio, perhibent testimonium fidei reverentissimo presbytero & archimandritæ Eutychi, qui & tantum laborem jampridem sustinuit adversus Nestorii insanias, ex quibus apud omnes exstitit laudabilis; & nunc vero nihilominus sequentem eum expositiones sanctorum patrum in Nicæa congregatorum, & in hac Ephesina civitate confirmatas, (cui præfuit ter beatus archiepiscopus quondam noster Cyrillus:) & ego consentio quatenus permaneat, in quibus pridem permanebat, id est, in presbyterii & archimandritæ honore.

Πασμήιος ἐπίσκοπος Παράλου·

[a] Pasmeius episcopus Parali dixit: Ex porrectis a reverentissimo presbytero & archimandrita Eutyche libellis cognovimus eum irreprehensibiliter rectam nostram & immaculatam fidem tenere; propter quod & ego consentio & concordo his quæ a sanctis patribus terminata sunt.

[a] Divion. Pasmeius.

Σωσίας ἐπίσκοπος Σωζούσης·

Sosias episcopus [b] Sozusæ dixit: Bona & justa sanctorum patrum, & pietatem in se habens sententia, quam proferre dignati sunt pro restitutione reverentissimi presbyteri & archimandritæ Eutychis, respicientes integra subtilitate hæc quæ hodie lecta sunt: quibus & ego concordo, justum arbitrans reddi ei tam locum presbyteratus, quam primatum honestissimi monasterii.

[b] Sozensis, Divion.

Θεόδουλος ἐπίσκοπος Πιαλᾶ·

Theodorus episcopus [c] Ticeliæ civitatis dixit: Ex libellis a religiosissimo presbytero & archimandrita Eutyche porrectis huic sanctæ synodo, & lectione monimentorum, in omnibus cognovimus eum & recte sapere & sapuisse: & ego justum existimo, reddi ei presbyterii locum & honorem archimandritæ.

[c] Tisilicenæ, Divion.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος [d] Βάρκης·

[d] Βάρκης, in Latino.

Theodorus episcopus Barcensis dixit: Lecta hodie charta quæstionis gratia adversus religiosissimum presbyterum & archimandritam Eutychem facta, probaverunt eum recta sapere, & sapuisse: & in hoc concors exsisto ad restituendum ei & gradum presbyterii, & principatum proprii monasterii.

Ῥοῦφος ἐπίσκοπος Κυρήνης·

[e] Rufinus episcopus Cyrenensis dixit: Rationabiliter & juste sacerdotium & principatum monasterii restituit hæc sancta & magna synodus reverentissimo presbytero & archimandritæ Eutychi. Pium enim eum & fidelem acta monimentorum, & qui porrectus est ab eo libellus monstravit. Et huic ego concordo sententiæ.

[e] al. Rufus.

Ζήνων ἐπίσκοπος Ῥινοκουρούρων·

Zenon episcopus Rhinocururensis dixit: Plane approbatum est, tam ex nunc facta lectione gestorum, quam ex porrectis irreprehensibilibus libellis a sanctissimo presbytero & archimandrita Eutyche, quia diligens est circa piam religionem, & quia secutus est catholicam fidem, quæ ante hoc est exposita a ter beatis patribus nostris episcopis in Nicæa convenientibus, & circa hæc, quæ hic paulo ante statuta sunt a sanctæ memoriæ & inter sanctos constituto Cyrillo Alexandrinæ civitatis antistite, & confirmata a sancta & universali synodo. Unde & mea humilitas consentanea sit sancto & magno huic concilio, quatenus memoratus sanctissimus presbyter & archimandrita Eutyches non sit extra sacerdotalem dignitatem, sed & presbyterii gradum & principatum religiosissimorum teneat monachorum.

ANNO CHRISTI 451.

Λούκιος ἐπίσκοπος Ζύγρων·

Lucius episcopus [a] Zygrensis dixit: Ex porrectis a reverentissimo presbytero & archimandrita Eutyche libellis cognovimus eum recta sapere in catholica fide: & ob hoc & ego consentio cunctorum sententiæ, quatenus ei restituatur & dignitas presbyterii, & honor archimandritæ.

[a] al. Zogrensis

[b] Αὐξόνιος ἐπίσκοπος Σεβεννύτου·

Auxonius episcopus [c] Sebennitenæ civitatis dixit: Ex lectione actorum monimentorum, & ex porrectis libellis, reverentissimus archimandrita Eutyches approbatus est sapere & dicere & credere, sicut expositio fidei continet, quæ facta est a sanctis patribus olim in Nicæa congregatis, quæ & confirmata est a synodo paulo ante in hac civitate facta, cui præfuit ter beatus & omnino laudabilis memoriæ antistes noster Cyrillus: & justum est, ut memoratus vir reverendus, sicut & sancta synodus decrevit, recipiat presbyterii dignitatem, & permaneat in quibus degebat prius; habere vero eum & patrocinium proprii monasterii.

[b] al. Ausonius

[c] al. Sebennitinæ

Ἰσαὰκ ἐπίσκοπος [d] Ταύα·

Isaac episcopus [e] Tavensis dixit: Lectis hodie monimentis, & porrecto libello a reverentissimo Eutyche, consona prosecuti sunt Deo dignissimi patres, qui nunc in hoc sancto & universali concilio congregati sunt. Et ego igitur consentaneus factus sum his quæ acta sunt; & peto eum tenere presbyteratum, & præesse proprio monasterio.

[d] Forte, Ταυᾶ.

[e] al. Tabensis, seu Taveiensis.

Φιλόκαλος ἐπίσκοπος [f] Ζαγύλων·

Philocalus episcopus [g] Zagylensis dixit: Ex libellis sanctæ synodo a reverentissimo presbytero & archimandrita Eutyche porrectis, docentibus de catholica fide, cognovimus, quia irreprehensibiliter sapit quæ a sancto Nicæno concilio definita sunt, insuper etiam in Ephesina synodo confirmata. Propter quod & nos cognoscentes eum sic sapere, decernimus restitui ei presbyterii dignitatem, & archimandritæ honorem.

[f] Forte, Ζαγυλῶν.

[g] al. Zagilonensis, seu Zagulonensis.

Ἡσαΐας ἐπίσκοπος Ἑρμουπόλεως μικρᾶς· οἱ πάντες ὅμοια καὶ παραπλήσια διαλαλοῦσι, καὶ κατεῖπον·

Isaias episcopus Hermopoleos minoris dixit: Sancta hac & magna synodo judicio & decreto gestorum suscipiente religiosum & Deo dignum presbyterum & archimandritam Eutychem, sicut consona priori & magnæ synodo Nicænæ & Ephesinæ credentem, necessarie & ego consentio, & decerno tenere eum & presbyteratus honorem & principatum monasterii.

Barsumas presbyter & archimandrita per interpretem Eusebium monachum dixit: Et ego ut filius sequor proprios patres, & testimonium perhibens catholicæ fidei sanctissimi & religiosissimi archimandritæ Eutychis, consentio & concordo & gratulor, quoniam restituistis ei sacerdotii gradum & principatum sanctissimi sui monasterii.

Βαρσουμᾶς πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης δι' ἑρμηνέως Εὐσεβίου μοναχοῦ εἶπε· κἀγὼ, ὡς τέκνον, ἐξακολουθῶν τοῖς ἰδίοις πατράσι, καὶ μαρτυρῶν τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς, συντίθεμαι, καὶ συναινῶ, καὶ χαίρω, ὅτι ἀποδεδώκατε αὐτῷ τὸν τῆς ἱερωσύνης βαθμὸν, καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἁγιωτάτου αὐτοῦ μοναστηρίου.

Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Omnes sancti hujus & universalis concilii sententias super reverentissimo archimandrita Eutyche confirmans, & meam ipsius simul introduco voluntatem, quatenus numeretur in ordine presbyterii, præsit etiam & proprio monasterio, sicut antea.

Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· τὰς πάσας τῆς ἁγίας ταύτης καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου ψήφους ἐπὶ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἀρχιμανδρίτῃ Εὐτυχεῖ, βεβαιῶ, καὶ τὴν ἐμαυτοῦ συνεπάγω γνώμην, ὥστε ἔσεσθαι πάλιν ἐν τῇ τοῦ πρεσβυτερίου τάξει, ἡγεῖσθαι δὲ καὶ τοῦ οἰκείου μοναστηρίου, καθὰ καὶ πάλαι.

Ἰωάννης πρεσβύτερος καὶ πρῶτος νοταρίων εἶπεν· οἱ κληρικοὶ καὶ μονάζοντες τοῦ μοναστηρίου τοῦ ὑπὸ τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ, λίβελλον προσεκόμισαν τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ συνόδῳ, ὅν τινα ἀναγνωσόμεθα, εἰ προστάξει ἡ ὑμῶν ὁσιότης. Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας Γαλατίας εἶπεν· ὑποδεχθεὶς ὁ λίβελλος ἀναγνωσθήτω. Ἰωάννης πρεσβύτερος καὶ πρῶτος νοταρίων ἀνέγνω.

Joannes presbyter & primicerius notariorum dixis: Clerici & monachi monasterii, quod sub reverentissimo pr:sbytero & archimandrita Eutyche est, vel degit, libellum obtulerunt sancto vestro concilio, quem legemus, si praceperit vestra sanctitas. Eusebius episcopus Ancyra Galatia dixit: Susceptus libellus recitetur. Joannes presbyter & primicerius notariorum recitavit:

Ἐπιστολὴ τῶν ὑπὸ Εὐτυχῆ μοναχῶν πρὸς τὴν δευτέραν ἐν Ἐφέσῳ σύνοδον.

Epistola monachorum qui sub Eutyche, ad Concilium Ephesinum secundum.

Τῇ ἁγίᾳ καὶ θεοφιλεῖ συνόδῳ οἰκουμενικῇ ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει παρὰ Ναρσοῦ πρεσβυτέρου, καὶ Τιμοθέου, καὶ Εὐσεβίου, καὶ Κωνσταντίνου, καὶ λοιπῶν διακόνων, καὶ ὑποδιακόνων, καὶ πάντων τῶν μοναζόντων, τῶν πολιτευομένων ὑπὸ τὸν θεοσεβέστατον πρεσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην Εὐτυχῆ.

Sanctæ huic & Dei amantissimæ universali synodo, congregatæ in Ephesia metropoli, a Narsete presbytero, & Timotheo, & Eusebio, & Constantino, & ceteris diaconibus, subdiaconibus, & omnibus monachis sub religiosissimo archimandrita Eutyche constitutis.

Τὰς ἐπηγγελμένας παρὰ τοῦ φιλανθρώπου τοῦ Θεοῦ τοῖς εἰς αὐτὸν πεπιστευκόσι δωρεὰς ἐκ τῶν θείων λογίων καταμαθόντες, καὶ χρημάτων, καὶ οἷς ἕκαστος ἐκοσμεῖτο ἀξιώμασί τε καὶ διαφόροις στρατείαις, καὶ πάντων ἅπαξ τῶν δοκούντων ἀνθρωπίνων εἶναι καλῶν ὑπεριδόντες, ὧν τε ἤδη ἐν ἀπολαύσει, καὶ ὧν ἔτι προσεδοκῶμεν, ἐπὶ μίαν ἅπαντες τὴν τῶν μοναχῶν πολιτείαν καὶ καρτερίαν ἀπηντήσαμεν, τὸν τῶν τριακοσίων ἀριθμὸν ἤδη πληροῦντες χάριτι τοῦ δεσπότου Χριστοῦ, καὶ ὑφ' ἡγεμόνι τῷ εὐλαβεστάτῳ ἀρχιμανδρίτῃ Εὐτυχεῖ τοῖς τῆς εὐσεβείας καὶ δικαιοσύνης διδάγμασι πειθαρχοῦντες, καὶ τριακοστὸν ἐνιαυτὸν, μικροῦ πρὸς, οἱ πολλοὶ ταύτην τὴν καρτερίαν διαπλεύσαντες· ἀλλ' ὁ εὐσεβέστατος ἐπίσκοπος τῆς βασιλίδος Κωνσταντινουπόλεως Φλαβιανὸς, δέον τὰ μὲν παρόντα ἐπαινεῖν, ἐπὶ δὲ τὰ βελτίω προτρέπειν, καὶ πάσῃ προνοίᾳ τοὺς ἀπὸ τῶν ἀνθρωπίνων τῷ Θεῷ προσδραμόντας συνέχειν, τουναντίον, ἤπερ ἔπρεπεν, εἰργάσατο· τὸν μὲν ἡμέτερον ποιμένα συκοφαντίαις τε καὶ βλασφημίαις περιβαλὼν, καὶ προφάσει οὐκ ἀληθεῖ τῆς αὐτοῦ καθαιρέσεως τὴν εὐσέβειαν ὑποκρινάμενος, ὅτι μὴ βλασφημεῖ μετ' αὐτοῦ παρὰ τὸν ὅρον τῆς πίστεως, ὃν ἐξέθετο μὲν ἡ ἐν Νικαίᾳ ἁγία σύνοδος, ἐβεβαίωσε δὲ ἡ πάλαι κατὰ τήνδε τὴν Ἐφεσίων· ἡμῖν δὲ παρεκελεύετο διὰ τοῦ ἀποσταλέντος παρ' αὐτοῦ [a] Θεοδοσίου τοῦ πρεσβυτέρου, συμπαρόντων αὐτῷ καὶ ἑτέρων κληρικῶν, ἀφίστασθαι τοῦ ποιμένος, καὶ μηδὲ προσφθέγγεσθαι αὐτῷ ἔτι, καὶ τὰ τοῦ μοναστηρίου φυλάττειν αὐτῷ, τῷ τῶν πτωχῶν ὀνόματι· τοῦτο γὰρ ἐπραγματεύετο· ἢ τοῦτο μὴ ποιοῦντας, εἴργεσθαι καὶ αὐτοὺς μετὰ τοῦ διδασκάλου τῆς κοινωνίας τῶν θείων μυστηρίων· καὶ τὸ μὲν ἅγιον θυσιαστήριον, ὅπερ αὐτὸς πρὸ ἓξ μηνῶν τῆς μελετηθείσης ἐπιβουλῆς κατέπηξεν, κενὸν τῆς θείας ἱερουργίας ἐστί. μεμενήκαμεν δὲ ἡμεῖς ἄχρι τῆς ἁγίας ὑμῶν συνόδου ταῖς ἀδίκοις ταύταις ἀποφάσεσιν αὐτοῦ δεδεμένοι. τινὲς δὲ καὶ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τετελευτήκασιν ἐν τῷ τῆς ἀδίκου τιμωρίας σχήματι. καὶ τὰ μὲν ἄλλα τῆς ἀσκήσεως συνήθως πράττομεν κατὰ τὸν θεσμὸν τῶν μοναχῶν· ἀλλότριοι δὲ καθεστήκαμεν, ὧν οἱ ἀσεβεῖς κατακριθέντες. ἐν ταύτῃ δακρύοντας ἡμᾶς τῇ συμφορᾷ ἡ σωτήριος ἡμέρα τῶν γενεθλίων τοῦ δεσπότου καὶ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν πᾶσι Χριστιανοῖς εὐφροσύνην ὑπάρξασαν, ἡμεῖς πενθοῦντες διεπλεύσαμεν· ἀντὶ τῶν προσευχῶν τῆς μυσταγωγίας, θρήνους ἐκ τῆς γλώττης προχέοντες. ἐν τούτοις ἡμᾶς καὶ ἡ τῶν ἐπιφανίων ἡμέρα διεδέξατο. καὶ ὥσπερ οἱ θανάτῳ προσομιλοῦντες, φιλοψύχως ἔχοντες, τὴν τελευτὴν καταδύρονται· οὕτως ἡμεῖς ἐπὶ τῇ τῶν ἀχράντων μυστηρίων ἀφαιρέσει πενθοῦντες διεπλεύσαμεν. ἐπέστη καὶ ἡ τοῦ σωτηρίου πάθους ἡμέρα, καὶ νὺξ ἱερὰ, καὶ ἡ τῆς ἀναστάσεως ἑορτή, καθ' ἣν λύεται μὲν τοῖς πλείστοις τῶν ἡμαρτηκότων τὰ ἀπὸ τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν ἐπιτίμια, λύεται δὲ παρὰ τῶν βασιλευόντων ἐπὶ τῶν ἐγκλημάτων τὰ δεσμὰ τοῖς ὑπευθύνοις, εὐφροσύνης δὲ δικαίας πᾶς οἶκος καὶ ἀγορὰ πᾶσα πληροῦται· ἡμεῖς δὲ τοῖς τῶν ἀδίκων ἀποφάσεων δεσμοῖς κατεχόμενοι, οὐδὲν φιλάνθρωπον τοῦ κατακρίναντος εἴδομεν· ἀλλὰ μεμένηκεν ἀκλινὴς ἄχρι τοῦ παρόντος, ἐννέα μηνῶν περί που ἤδη παραδραμόντων, τοιαύ-

[a] Forte, Θεοδότου, ex Latino.

Promissa a misericorde Deo in eum credentibus bona ex divinis edocti eloquiis, & cognationes, & pecunias, & quibus unusquisque nostrum decorabatur, dignitates & diversas militias, & semel omnia quæ videntur bona humana despicientes, quibus fruebamur, fruique adhuc sperabamus, in unam omnes monachorum conversationem & continentiam concurrimus, trecentorum numerum jam complentes gratia Domini Christi, & sub praposito reverentissimo archimandrita Eutyche, pietatis & justitiæ doctrinis obedientes, & tricesimo anno plus minus plures ex nobis in hac continentia perdurantes. Sed reverentissimus episcopus regiæ Constantinopolitana civitatis Flavianus, cum oporteret eum & præsentia laudare, & ad meliora cohortari, & omni providentia continere eos, qui humana derelinquentes, ad Deum confugimus; contra quam decuit operatus est: nostrum quidem pastorem calumniis & blasphemiis circumveniens, & non veram occasionem damnationis, veluti ex pietate, simulans, eo quod non blasphemat cum ipso prater definitionem fidei, quam exposuit quidem sanctum Nicanum concilium, confirmavit autem & quæ prius in hac Epheso congregata est synodus: nobis autem pracipiebat per directum ab eo Theodotum presbyterum, cum eo præsentibus aliis clericis, recedere a pastore, & neque loqui cum eo de cetero; sed & res monasterii adversus ipsum custodiri (hoc ipsum enim negociabatur) sub nomine pauperum: aut hoc non facientes, prohiberi & nos cum nostro magistro a communione divinorum mysteriorum. Et sanctum quidem altare, quod ipse ante sex menses, quam insidias meditaretur, [a] consecravit, vacuum divino remansit sacrificio. Permansimus autem nos hactenus usque ad hanc sanctam vestram synodum iniquis ejus sententiis alligati. Aliquanti autem ex fratribus nostris obierunt sub eodem [b] iniquo pœnæ schemate. Et alia quidem conversationis [c] monasterialis solenniter celebramus secundum monachorum regulas; alieni vero [d] existimus ab iis, a quibus sunt alieni, [e] qui tamquam impii sunt damnati. Et in hac infelicitate lacrymantes nos invenit salutaris dies natalis Salvatoris nostri Dei & Domini Jesu Christi; & quæ omnibus Christianis est in lætitia, eam nos in luctu peregimus, pro orationibus divini [f] ministerii, lamentationes ex lingua nostra profundentes. In his nos & sancta Epiphaniorum dies suscepit. Et sicut morti propinquantes, & animam suam diligentes, finem suum deflent; ita nos in [g] sacri ministerii ablatione lugentes peregimus. Supervenit & salutaris passionis dies, & sacra nox, & Resurrectionis festivitas, in qua quidem & plurimis peccatoribus a sanctis patribus nostris damnationes solvuntur; verum & ab Imperatoribus criminalia reis vincula relaxantur; justa vero lætitia omnis domus & omne forum repletur: nos vero injustis detenti sententiæ vinculis, nullam clementiam nostri vidimus damnatoris: sed usque in præsenti perseveravit indeclinabilis, jam novem pæne transactis mensibus, talem uti-

Matth. 19.

[a] al. infixit, ut in Græco.
[b] al. in lol. qua pœna schismatis.
[c] al. monasteriorum
[d] al. exstitimus
[e] al. sicut qui pro impietate
[f] al. mysterii
[g] al. sacræ communionis

quæ super se a vobis sententiam ordinans, ut pro suo iniquo contra nos prolato judicio dignum inveniat fructum, justa adversum se a vobis prolata sententia; ut secundum sanctas scripturas judicetur quemadmodum judicavit, & fruatur sicut insidiatus est. Propter quod supplicamus vestræ sanctæ synodo, condolere quidem pro tanto tamque iniquo cruciatu, quem pro pietate sufferimus a sacerdote; reddere vero nobis quidem communionem injuste ablatam, illi vero talia perpetranti, vicissitudinem eorum quæ judicavit injuste.

Matth. 7.

A τὴν πάντως ἐφ' ἑαυτῷ τὴν παρ' ὑμῶν ψῆφον ποιῶν, ἵνα τῆς οἰκείας ἐφ' ἡμῖν ἀδίκου κρίσεως ἄξιον εὕροι καρπὸν, τὴν ὑπ' αὐτῷ παρ' ὑμῶν δικαίαν ψῆφον· καὶ οὕτως κατὰ τὴν θείαν γραφὴν, κριθῇ μὲν, ὡς ἔκρινε, ἀπολαύσῃ δὲ, ὡς ἐπεβούλευσε. διόπερ καθικετεύομεν τὴν ὑμετέραν ἁγίαν σύνοδον, συναλγῆσαι μὲν ἡμῖν τῆς τοιαύτης ἀδίκου κολάσεως, ἣν ὑπὲρ εὐσεβείας παρὰ ἱερέως ὑπομεμενήκαμεν αὐτήν· ἀποδοῦναι δὲ, ἡμῖν μὲν ἣν οὐ δικαίως ἀφαιρούμεθα κοινωνίαν, τῷ δὲ ταῦτα δεδρακότι τὴν ἀμοιβὴν ὧν οὐ δικαίως ἔκρινεν.

Narses presbyter manu mea subscripsi.

Timotheus diaconus manu mea subscripsi.
Eusebius diaconus manu mea subscripsi.
Constantinus diaconus manu mea subscripsi.
[a] *Eustathius diaconus manu mea subscripsi.*
Zenobius diaconus manu mea subscripsi.
Auxentius diaconus manu mea subscripsi.
Zenobius diaconus manu mea subscripsi.
Smaragdus diaconus manu mea subscripsi.
Eleusinius diaconus manu mea subscripsi.
Constantinus diaconus manu mea subscripsi.
Theodorus subdiaconus manu mea subscripsi.
Gerontius subdiaconus manu mea subscripsi.
[b] *Prosphorius subdiaconus manu mea subscripsi.*
Martyrius monachus manu mea subscripsi.
Pancharius monachus manu mea subscripsi.
Paulonas monachus manu mea subscripsi.
[c] *Philinius monachus manu mea subscripsi.*
Abraamius monachus manu mea subscripsi.
Julianus monachus manu mea subscripsi.
Antonius monachus manu mea subscripsi.
Macedonius monachus manu mea subscripsi.
Timotheus monachus manu mea subscripsi.
[d] *Julianus monachus manu mea subscripsi.*
Euprepius monachus manu mea subscripsi.
Dorotheus monachus manu mea subscripsi.
Eortasius monachus manu mea subscripsi.
Timotheus monachus manu mea subscripsi.
Eugenius monachus manu mea subscripsi.
Theotimus monachus manu mea subscripsi.
[e] *Joannes monachus manu mea subscripsi.*
Malchus monachus manu mea subscripsi.
[f] *Eubulus monachus manu mea subscripsi.*
Gymnasius monachus manu mea subscripsi.
Hypatius monachus manu mea subscripsi.

[a] Eusicius, Divion.
[b] al. Porphyrius.
[c] al. Philumenus.
[d] Joannes, mss.
[e] al. Julianus.
[f] al. Euvolus.

Ναρσῆς πρεσβύτερος ὑπέγραψα χειρὶ ἐμῇ· τῇ αὐτῇ ὑπογραφῇ πάντες·
Τιμόθεος·
B Εὐσέβιος·
Κωνσταντῖνος·
Εὐστάθιος·
Ζηνόβιος·
Αὐξέντιος·
Ζηνόβιος·
Σμάραγδος·
Ἐλευσίνιος·
Κωνσταντῖνος·
Θεόδωρος·
Γερόντιος·
Πορφύριος·
Μαρτύριος·
Πάγχαρις·
C Παυλωνᾶς·
Φιλαύμβρος·
Ἀβραάμιος·
Ἰουλιανός·
Ἀντώνιος·
Μακεδόνιος·
Τιμόθεος·
Ἰουλιανός·
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
Εὐφήμιος·
Θεότιμος·
D . . . .
Μάλχος·
Εὔβουλος·
Γυμνάσιος·
Ὑπάτιος·

Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Quoniam excommunicatos vos dixistis factos esse, ignoratis vero culpam, & conjicimus & nos pro qua re; dicite manifeste, propriam fidem quomodo habeatis. Hæc enim est [g] *vestra absolutio, confessio fidei. Eleusinius diaconus & monachus dixit: Sicut per libellum Deo dignus archimandrita noster edocuit vestram sanctitatem, sic sapimus, sicut trecenti decem & octo sancti patres in Nicæa sanxerunt, & sicut hic congregata sancta synodus confirmavit: & præter istam fidem numquam neque intelleximus, neque sapuimus aliquid. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: De incarnati Salvatoris nostri præsentia sic sapitis, sicut beatus Athanasius, & beatus Cyrillus, & beatus Gregorius, & omnes catholici episcopi. Eleusinius diaconus & monachus dixit: Omnes sic sapimus, sicut & qui in Nicæa convenerunt, & hic qui congregati sunt sancti patres. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Quoniam dedit libellos reverentissimus presbyter & archimandrita Eutyches, acquiescitis his quæ ille scripsit, & sequimini fidem ejus? Eleusinius diaconus & monachus dixit: Etiam. Dioscorus episcopus Alexandria dixit: Ne prævaricemini. Eleusinius diaconus & monachus dixit: Non. Dioscorus episcopus Alexandriæ*

[g] al. vester fructus.

Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἐπειδὴ ἀκοινωνήτους ἑαυτοὺς εἴπατε γεγενῆσθαι, ἀγνοεῖτε δὲ τὴν αἰτίαν, καὶ τεκμαιρόμεθα καὶ ἡμεῖς διὰ τί· εἴπατε φανερῶς τὴν ἑαυτῶν πίστιν, ὅπως ἔχετε. αὕτη γάρ ἐστιν ὑμῶν ἡ ἀπόλυσις [a], ἡ ὁμολογία τῆς πίστεως. Ἐλευσίνιος διάκονος καὶ μονάζων εἶπε· καθὼς διὰ τοῦ λιβέλλου ὁ θεοσεβὴς ἀρχιμανδρίτης ἡμῶν ἐδίδαξε τὴν ὑμετέραν ἁγιότητα, ὅτι οὕτω φρονοῦμεν, ὡς οἱ E τριακόσιοι δέκα καὶ ὀκτὼ ἅγιοι πατέρες οἱ ἐν Νικαίᾳ ἐξέθεντο· ἣν καὶ ἐβεβαίωσεν ἡ ἐνταῦθα ἁγία σύνοδος· καὶ παρὰ ταύτην τὴν πίστιν οὐδέποτε οὐδὲ ἐνενοήσαμέν τι, οὔτε ἐφρονήσαμεν. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· περὶ τῆς ἐνσάρκου τοῦ σωτῆρος παρουσίας οὕτω φρονεῖτε, ὡς ὁ μακάριος Ἀθανάσιος, καὶ ὁ μακάριος Κύριλλος, καὶ ὁ μακάριος Γρηγόριος, καὶ πάντες οἱ ὀρθόδοξοι ἐπίσκοποι; Ἐλευσίνιος διάκονος καὶ μονάζων εἶπε· πάντες οὕτω φρονοῦμεν, ὡς καὶ οἱ ἐν Νικαίᾳ συνελθόντες, καὶ οἱ ἐνταῦθα συνειλεγμένοι ἅγιοι πατέρες. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἐπιδέδωκε λίβελλον ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης Εὐτυχής· πείθεσθε οἷς ἔγραψεν, καὶ ἀκολουθεῖτε τῇ πίστει αὐτοῦ; Ἐλευσίνιος διάκονος καὶ μονάζων εἶπε· ναί. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας

[a] al. ἀπόλαυσις videtur legisse vetus interpres, qui fructus reddidit, & in alio ms. fruitio.

ANNO CHRISTI 451.

εἶπεν· τὰ αὐτὰ φρονεῖτε; τοῖς αὐτοῖς στοιχεῖτε; ἀναθεματίζετε τοὺς μὴ οὕτω φρονοῦντας; Ἐλευσίνιος διάκονος καὶ μονάζων εἶπεν· ναὶ, τῶν ποδῶν ὑμῶν. Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν· ἀκόλουθόν ἐστιν, οὕτως αὐτοὺς τὴν ὀρθόδοξον ὁμολογοῦντας πίστιν, τήν τε ἐν Νικαίᾳ ἐκτεθεῖσαν, καὶ ἐν Ἐφέσῳ βεβαιωθεῖσαν, μετέχειν καὶ τῆς ἁγίας κοινωνίας, καὶ τῶν οἰκείων βαθμῶν. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· πάντες συναινοῦμεν τούτοις τοῖς λόγοις· πάντες τὰ αὐτὰ λέγομεν. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· δοκεῖ οὖν τῇ θεοσεβείᾳ ὑμῶν, ἐν τῇ διαλαλιᾷ καὶ τοῦτο [a] ἐντεθῆναι, ὅτι μετὰ τοῦ ἀρχιμανδρίτου Εὐτυχοῦς ἀπελύσαμεν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ κληρικοὺς, ἤτοι μονάζοντας; ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· ἀπελύσαμεν αὐτούς. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· κοινωνοῦμεν αὐτοῖς καὶ τῇ ἀξίᾳ καὶ τοῖς μυστηρίοις; ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· ναὶ, αὕτη δικαία κρίσις. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· δήλων ὄντων τῶν πεπραγμένων, καὶ πάσης τῆς ἁγίας ταύτης συνόδου συναινεσάσης καὶ ἀποδούσης τὴν κοινωνίαν τῷ εὐλαβεστάτῳ ἀρχιμανδρίτῃ Εὐτυχεῖ, ἔτι τε καὶ τὴν τοῦ πρεσβυτέρου ἀξίαν, πρὸς δὲ τούτοις ἀπολυσάσης καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ κληρικοὺς ἤτοι μονάζοντας, δίκαιόν ἐστι λοιπὸν, καὶ ἀκόλουθον, τὰ περὶ τῆς ὀρθῆς ἡμῶν πίστεως πεπραγμένα ἐν τῇ συναχθείσῃ πρώην ἐν ταύτῃ τῇ πόλει μακαριωτάτῃ συνόδῳ, ἀναγνωσθῆναι· ἅ τινα προκομίσας ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ πρῶτος νοταρίων Ἰωάννης, ἀναγινωσκέτω, ἐὰν τοῦτο καὶ πάσῃ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ δόξῃ. Δόμνος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας εἶπεν· εἰ ἔδοξεν ἀναγνωσθῆναι, ἀναγινωσκέσθω. Θαλάσσιος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπεν· ἀναγκαῖον ἡμῖν ἐστι τὸ ἀναγνωσθῆναι τὴν πίστιν τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ, καὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ, ὥστε ἡμᾶς πλεῖόν τι ἀκροασαμένους ἐπιστηριχθῆναι. Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας Γαλατίας εἶπε· λυσιτελὴς ἡ τῶν ἁγίων συνόδων ἀνάγνωσις καὶ βεβαίωσις· ἐκεῖθεν γὰρ ἔχομεν τῆς ὀρθοδοξίας ἡμῶν τὴν ἀσφάλειαν. Στέφανος ἐπίσκοπος Ἐφέσου εἶπεν· ἀναγνωσθήτω ἡ ἔκθεσις ἡ γενομένη παρὰ τῶν ἐν Νικαίᾳ τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων, καὶ ἡ [b] βεβαιωθεῖσα ἐν Ἐφέσῳ, πρὸς ἀσφάλειαν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως· ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· πάντες τοῦτο βουλόμεθα.

Ἰωάννης πρεσβύτερος καὶ πρῶτος νοταρίων ἀνέγνω.

A *dixit: Hæc eadem sapitis? his contenti estis? Anathematizatis eos qui sic non sapiunt? Eleusinius diaconus & monachus dixit: Etiam, per vestigia vestra. Juvenalis episcopus Hierosolymorum dixit: Consequens est, sic eos rectam fidem confitentes in Nicæa expositam, & in Epheso confirmatam, participes exsistere & sanctæ communionis & propriorum graduum. Sancta synodus dixit: Omnes consentimus his verbis, omnes hæc dicimus. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Placet ergo religiositati vestræ in interlocutione & hoc inseri, quia cum reverentissimo archimandrita Eutyche absolvimus & qui cum eo sunt, clericos sive monachos? Sancta synodus dixit: Absolvimus eos. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Communicamus* [a] *eos & dignitate & mysteriis? Sancta* B *synodus dixit: Etiam, hoc justum judicium. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Manifestis constitutis gestis, & omni sancto hoc concilio consentiente & restituente communionem reverentissimo archimandritæ Eutychi, verum etiam & presbyterii dignitatem; super his vero absolvente omnes qui cum ipso sunt, tam clericos ejus, quam monachos; justum est de cetero & consequens, ea quæ de recta fide nostra acta sunt in congregata pridem in hac civitate beatissima synodo recitari; quæ proferens reverendus presbyter & primicerius notariorum Joannes, relegat, si hoc & universo sancto concilio placuerit. Domnus episcopus Antiochiæ dixit: Si placuerit recitari, recenseatur.* C *Thalassius episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Necessarium nobis est relegi fidem sanctorum patrum trecentorum decem & octo, & qui apud Ephesum, quatenus nos audientes plus aliquid, imbuamur. Eusebius episcopus Ancyræ Galatiæ dixit:* [b] *Utilis sanctorum conciliorum lectio & confirmatio. Illinc enim habemus tutelam nostræ catholicæ fidei. Stephanus episcopus Ephesi dixit: Legatur expositio quæ facta est a sanctis trecentis decem & octo patribus in Nicæa, & confirmata in Ephesο, ad cautelam catholicæ fidei. Sancta synodus dixit: Omnes hoc volumus.*

D *Joannes presbyter & primicerius notariorum recitavit.*

Ἐκ τῶν πεπραγμένων ἐν Ἐφέσῳ τῇ πρώτῃ συνόδῳ.

[c] Ephesinæ primæ synodi acta quædam, recensita Ephesi in synodo profana, & rursus Chalcedone relecta.

Τοῖς μετὰ τὴν ὑπατείαν τῶν δεσποτῶν ἡμῶν Φλαυΐων, Θεοδοσίου τὸ τρισκαιδέκατον, καὶ Οὐαλεντινιανοῦ τὸ τέταρτον, τῶν αἰωνίων Αὐγούστων, τῇ πρὸ ἕνδεκα καλανδῶν Αὐγούστων, ἥ τις ἐστὶ κατ' Αἰγυπτίους Ἐπιφὶ κη΄. ἰνδικ. Νεστόριος καθῄρηται· ἅ τινα ἐμφέρεται τῇ ὄπισθεν πράξει.

Post consulatum dominorum nostrorum, Flavii Theodosii XIII. & Valentiniani tertium [d] *PP. Augustorum, sub die undecima Kalendarum Augusti, qui est secundum Ægyptios vigesimus octavus dies Epiphi, congregata synodo in Ephesina metropoli ex sanctione religiosissimorum & amantium Christum Imperatorum, & sedentibus in episcopio Deo amicissimi Memnonis episcopi, Dei amantissimis & religiosissimis episcopis,*

Cyrillo Alexandriæ, & agente vices & locum sanctissimi & beatissimi archiepiscopi Romanæ ecclesiæ Cælestini,
Juvenali Hierosolymorum,
Memnone Ephesino,
Flaviano Philippensi, & agente vices Rufi reverentissimi episcopi Thessalonicensis,
Theodoto Ancyræ Galatiæ primæ,
Firmo Cæsareæ Cappadociæ primæ,
Acacio Melitenæ Armeniæ,
Joanne Gortynæ Cretæ,
Perigene Corinthi [e] *Helladis,*
Cyro Aphrodisiadis, provinciæ Cariæ,
Valeriano Iconii,
Palladio Amasiæ Hellesponti,
Hesychio Parii,
Hellanico Rhodi,
Dynato Nicopolitano veteris Epiri,
Euchario Dyrracheno novæ Epiri,
Perrebio [e] *Pharmali,*
E *Eudoxio Chomatis Lyciæ,*
Silvano Charetaporum Phrygiæ,
Beriniano Pergensi, provinciæ Pamphyliæ,
Amphilochio Sidensi,
Epiphanio Cratiensi, Provinciæ Honoriadis,
Gregorio Cerasuntis Ponti Polemoniaci,
Senecione [f] *Scodrensi,*
Dalmatio Cyziceno,
Docimasio Maronensi Thraciæ,
Joanne insulæ Proconnesi,
Daniele Colonensi Cappadociæ secundæ,
Romano Raphiensi,
Pauliniano Majumensi,
Paulo Anthedonensi,
Fido Ioppensi,
Joanne Sycamazonensi,
Theodoro Gadarensi,
Letoio Lybiadensi,

ACTIO PRIMA.

[a] Forte, ἐντεθῆναι.

[b] Forte, βεβαιωθεῖσα ex Lat.

[a] al. eis

[b] al. utilissima

[c] al. Initium, al. ex gestis Ephesinæ secundæ.

Actio VI. Concilii Ephesini I.

[d] perpetuorum.

[e] al. Achaiæ.

[e] al. Pharmalis,

[f] forte, Gerdensi,

Apelle Eleusii,
Theodoro [a] *Aribdelensi,*
Petro Parembolensi,
Joanne Augustopolitano,
Saida Phanensi,
Rufino [b] *Tabeensi,*
Anysio Thebarum,
Callicrate Naupactensi,
Domnino Opuntensi,
Nicia Megarensi,
Agathocle Coronensi Achaiæ,
Felice Apolloniensi, ac Bellidensi,
Theodoro Dodonensi,
[c] *Anderio Chersonesi Cretæ,*
Prothymio Comanensi,
Paulo Lampensi,
Zenobio Gnossensi,
Luciano Topirensi Thraciæ,
[d] *Ennepio Maximianopolitano;*
Secundiano Lamiensi,
Dione Thebarum Thessaliæ,
Theodoro Echinensi,
Martyrio [e] *Helistrensi,*
Thoma Derbensi,
Athanasio Parosithensi,
Themistio Iassensi,
[f] *Aphthoneto Heracleensi,*
Philippo Amyzonensi,
Apelle Cibyrrhensi,
Spudasio Ceramensi,
Archelao Myndensi;
Phania Harpasensi,
Promachio Alindensi,
Philippo Pergamensi Asiæ,
[g] *Maximo Assuensi,*
Dorotheo Myrrhinensi,
Maximo Cymensi,
[h] *Ephoro Hypæpensi,*
Alexandro Arcadiopolitano,
Eutychio Theodosiopolitano,
[i] *Rhodone Palæopolitano,*
Eutropio Evasensi,
Aphobio [k] *Colonensi,*
Nestorio Sionensi,
Heracleone Trallensi,
Theodoto Nysseno,
Theodoro [l] *Alyddensi,*
Timotheo Briulensi,
Theodosio Mastaurensi,
Tychico Erythrensi,
Eusebio Clazomenensi,
Eulalio Colophonensi,
Modesto [m] *Aneonensi,*
Theosebio Prienensi,
Eusebio Magnesiensi Sipyli,
Sapricio Paphensi insulæ Cypri,
Zenone Curiensi,
Rhegino Constantiensi,
Evagrio Solonensi,
Cæsario chorepiscopo Arcesenæ,
Triboniano Aspendensi Pamphyliæ,
Nunechio Selgensi,
Solone Corydalensi,
Acacio Cottianensi,
Pabisco Apollonianensi,
Anysio Corybrassensi,
Matidiano Coracesiensi,
Eutropio Etenniensi Galatiæ,
Philumeno Cinnensi,
Stategio Athribidensi,

[a] mss. Ariadelensi,
[b] mss. Gabalensi,
[c] mss. Andatio. Et mox: Cyrillo Cylenti Chersonensi.
[d] mss. Iennepio.
[e] al. Trahensi.
[f] al. Apronio, pro Aphthonio.
[g] al. Maximiano.
[h] al. Euporo.
[i] al. Rhodano, vel Romano.
[k] al. Colonensi,
[l] al. Aninetensi,
[m] al. Oneonensi,

A *Eusebio Heracleæ Honoriadis,*
Paralio Andraponensi Hellesponti;
Hermogene Rhinocururensi,
Evoptio Ptolemaidæ Pentapolis,
Eusebio Pelusiensi,
Adelphio Onuphensi,
Paulo Phragonensi,
Phœbammone Coptensi,
Macario Metelitensi,
Adelphio Saënsi,
Macedonio Xoënsi,
Marino Heliopolitano,
Eulogio Terenuthensi,
Macario Anteensi,
B *Metrodoro Leontensi,*
Petro Oxyrynchitano,
Athanasio Paraliensi,
Silvano Coprithidensi,
Joanne Hephæstiensi,
Aristobulo Tmuensi,
Theone Sethrœensi,
Lampetio Casiensi,
Cyro Achaensi,
Publio Olbiensi,
Samuele Dysthensi,
Zenobio Barcensi,
Zenone [a] *Zentyrensi,*
Sosipatro Septimiacensi,
Daniele Dardaniensi,
C *Eusebio* [b] *Juliopolitano,*
[c] *Heraclide Heracleensi,*
Chrysaorio Aphroditano,
Andrea Hermopolis majoris,
Sabino Panensi,
Abraamio Ostracinensi,
Hierace [d] *Asaniensi,*
Alypio [e] *Selinuntensi,*
Alexandro Cleopatridensi,
Theopempto Cabasensi,
Isaac [f] *Taviensi,*
[g] *Ammone Butensi,*
Heraclio [h] *Ptenethensi;*
Isaac Elearchiensi,
D *Heraclito Tamiathidensi,*
Theona Psynchensi,
Ammonio Panephysensi,
Bessula diacono Carthaginensi,
Arcadio & Projecto episcopis & legatis,
Philippo religiosissimo presbytero apostolicæ Romanæ sedis & legato;

[a] al. Teuchitensi,
[b] al. Nilopolitano,
[c] al. Heraclio.
[d] Corb. Aphnaitensi,
[e] al. Fenoënsi,
[f] al. Tabensi,
[g] al. Annone
[h] al. Thyneos,

Petrus presbyter Alexandriæ, & primicerius notariorum, dixit: Sancta & magna vestra synodus omnem habens providentiam rectæ & apostolicæ fidei, & veritatis dogmatum, providens vero & statui & disciplinæ sanctarum ecclesiarum, terminum promulgavit, quem præ manibus habentes, si præceperit vestra sanctitas, legemus. Sancta synodus dixit: Promulgata sententia E *a sancto & universali hoc concilio recitetur, & gestis inseratur.*

Quæ in Nicæa congregata est synodus hanc fidem exposuit.

Credimus in unum Deum, Patrem omnipotentem, omnium visibilium & invisibilium factorem. Et in unum Dominum Jesum Christum, Filium Dei natum ex Patre unigenitum, hoc est, de substantia Patris; Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero; natum, non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt & quæ in cælo, & quæ in terra. Qui pro-

Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit & incarnatus est, & inhumanatus est, passus est, & resurrexit tertia die, ascendit in cælos, & sedet in dextera Patris, venturus inde judicare vivos & mortuos. Et in Spiritum sanctum. Eos autem qui dicunt: Erat aliquando quando non erat; & antequam nasceretur, non erat; & quia ex non exsistentibus factus est, vel ex altera subsistentia vel essentia; dicentes esse aut mutabilem, aut convertibilem Filium Dei; hos anathematizat catholica & apostolica ecclesia.

Huic quidem sanctæ fidei omnes convenit consentire. Habet enim pie & sufficienter ad utilitatem iis qui sub cælo sunt. Quoniam vero aliquanti simulant quidem confiteri eam, & consentire ei, falsè vero interpretantur intellectus virtutem ad id quod eis placet, & circumveniunt veritatem, erroris & perditionis filii constituti: necessarium visum est, sanctorum & catholicorum Patrum proferre testimonia, quæ possint satisfacere quemadmodum eam intellexerint, & prædicare confisi sint: quatenus & manifestum sit, quod omnes rectam & immaculatam fidem habentes, sic & intelligant, & interpretentur, & prædicent eam.

Petrus presbyter Alexandriæ, & primicerius notariorum, dixit: Quoniam præ manibus habemus libros sanctorum & beatissimorum patrum & episcoporum, & diversorum martyrum, elegimus vero ex his capitula, quæ, si præcipitis, recitamus. Flavianus episcopus Philippensium dixit: Et hæc recitata monimentis inserantur. Et lectum est ita.

Hæc testimonia sunt ex alia latinitate, in Conc. Ephes. act. 1.

Petri sanctissimi episcopi Alexandriæ & martyris, ex libro de divinitate.

Quoniam & vere gratia & veritas per Jesum Christum facta est, (unde & gratia ejus salvi facti sumus, secundum apostolicum dictum: & hoc, inquit, non ex nobis, Dei enim donum est: non ex operibus, ut ne quis glorietur) *voluntate Dei* Verbum caro factum est, & habitu inventus ut homo, *non destitit a divinitate. Neque enim ut a virtutis suæ aut gloriæ perfectione recederet, pauper factus est, cum dives esset; sed ut & mortem pro nobis peccatoribus susciperet,* justus pro injustis, quatenus nos offerret Deo, mortificatus quidem carne, vivificatus vero spiritu.

Joan. 1. v. — Ephes. 2. v. 8. Joan. 1. Philip. 2. 2. Cor. 8. v. 9. — 1. Pet. 3. v. 18.

Et post [a] *aliqua: Unde & evangelista veraciter dicit:* Et Verbum caro factum & habitavit in nobis. *Tunc utique, ex quo angelus salutavit Virginem dicens:* Ave gratia plena, Dominus tecum. *Quod enim ait,* Dominus tecum *(nunc est audire Gabrielem) hoc est, Deus Verbum tecum. Significat enim ipsum natum in utero, & carnem factum, sicut scriptum est:* Spiritus sanctus superveniet in te, & virtus Altissimi obumbrabit tibi: ideoque & id quod nascetur ex te sanctum, vocabitur Filius Dei.

[a] al. aliquanta — Joan. 1. v. 14. — Luc. 1. v. 28. — Ibid. v. 35.

Et iterum post alia: Deus autem Verbum absque viri præsentia, secundum voluntatem Dei qui omnia operari potest, factus in utero Virginis caro, non indiguit viri operatione aut præsentia. Efficacius enim viro inoperata est Dei virtus, obumbrans Virginem cum superveniente sancto Spiritu.

Athanasii sanctissimi episcopi Alexandriæ, ex libro contra Arianos.

Orat. 4. contra Arian. ante med.

Multi igitur sanctificati sunt, & mundi ab omni peccato. Jeremias quidem & ex utero sanctificatus est: & Joannes adhuc constitutus in utero, exsiliit in exsultatione, in voce Dei genitricis Mariæ. Et tamen regnavit mors ab Adam usque ad Moysen, etiam super eos qui non peccaverunt in similitudinem prævaricationis Adæ. *Et ita manebant nihilominus homines mortales & corruptibiles, capaces suæ naturæ passionum.*

Jere. 1. Luc. 1. v. 44. Rom. 5. v. 14.

A *Nunc autem Verbo facto homine, & sua faciente quæ carnis sunt, hæc corpus ultra non tangunt, propter Deum Verbum quod in eo factum est, sed ab ipso quidem consumpta sunt. De cetero vero homines nullatenus secundum suas passiones peccatores permanent & corruptibiles; sed secundum Verbi virtutem resurgentes, immortales & incorruptibiles semper permanent. Unde & carne nascente ex Dei genitrice Maria, ipse dicitur esse natus, qui aliis nativitatem, ut sint, præstat; ut nostram in semetipsum transferret nativitatem: ne de cetero sicut terra tantum constituti, in terram eamus; sed sicut cælesti Verbo conjuncti, in cælum ab eo perducamur. Ergo sic & reliquas corporis passiones non indecenter in seipsum transtulit, ut non jam sicut homines* B *moriamur, sed sicut proprii Verbi, æterna vita efficiamur participes. Nec ultra enim secundum priorem nativitatem in Adam morimur, sed jam nativitate nostra & omni carnali infirmitate translatis in Verbum, resurgimus a terra, soluta quæ per peccatum est maledictione, propter eum qui in nobis pro nobis factus est maledictum.*

Psal. 81. 1. Cor. 15. vers. 22. — Galat. 3 v. 13.

Ejusdem ex epistola ad Epictetum.

*Quomodo autem & dubitare ausi sunt qui dicuntur Christiani, si is qui ex Maria processit Dominus, Filius quidem est Dei essentia & natura; id vero quod est secundum carnem, ex semine est David, carne autem sanctæ Maria? Qui autem (putas) isti tam temerarii sunt, ut dicerent, Christum, qui carne passus & cruci*C*fixus, non Dominum, & Salvatorem, & Deum, & Filium Patris? Aut quomodo Christiani volunt nominari, qui dicunt, in hominem sanctum, sicut in unum de prophetis, supervenisse Verbum, & non ipsum hominem factum, accipientem ex Maria corpus; sed alterum esse Christum, & alterum Dei Verbum, quod ante Mariam & ante sæcula Filius est Patris? Aut quomodo Christiani esse possunt, dicentes alterum esse Filium, & alterum esse Dei Verbum?* Et post alia iterum. *Non appositive hæc facta sunt, (absit) sicut quidam iterum arbitrati sunt; sed proprie in veritate homine facto Salvatore, totius hominis salus facta est. Si enim appositive fuit in corpore Verbum, secundum eos (quod autem appositive dicitur, imaginatio est) invenitur pu*D*tativa & salus & resurrectio hominum dici, secundum impium Manichæum. Sed vera, non phantastica, est salus nostra: neque corporis solius, sed totius hominis, animæ & corporis veraciter salus facta est. Humanum ergo corpus natura id quod ex Maria, secundum divinas scripturas, & verum fuit Domini Salvatoris.*

Paulo post principium. — Rom. 1.

Julii sanctissimi episcopi Romani, ex epistola ad * Docimum.

* al. Prosdocimum. mss. Prosdotium.

Prædicatur vero ad supplementum fidei & incarnatus ex Maria Virgine Dei Filius & habitans in hominibus, non in homine operatus (hoc enim in prophetis fuerat & apostolis) perfectus Deus in carne, & homo E *perfectus in spiritu; non duo filii, unus quidem* [b] *proprius filius assumens hominem, alter vero mortalis susceptus a Deo: sed unus unigenitus in cælo, unigenitus Deus in terra.*

[b] al. germanus

Felicis sanctissimi episcopi Romani & martyris, ex epistola ad Maximianum episcopum, & clericos Alexandriæ.

De incarnatione autem Verbi & fide, credimus in Dominum nostrum Jesum Christum ex Maria Virgine natum, quoniam ipse est æternus Dei Filius, & Verbum, & non homo a Deo susceptus, ut alter esset præter ipsum. Nec enim hominem assumpsit Dei Filius, ut esset alter præter ipsum: sed Deus exsistens perfe-

ctus, factus est simul & homo perfectus, incarnatus ex Virgine.

Theophili sanctissimi episcopi Alexandriæ, [a] ex quinta epistola paschali.

[a] minus bene, quinta feria Paschæ, in mss.

Sunt enim & nunc miraculorum tunc factorum reliquiæ. Non sint increduli, quoniam virtus Dei potens est facere virginem parere, in qua factum est vivens Dei Verbum, ut nobis fieret simile. Aliter enim nobiscum colloqui propinquius non poterat: ut non ex voluntate & somno, sicut in aliis habetur hominibus, susciperet corpus, quod in similitudinem hujus accepit ex virgine genitus homo; apparens quidem sicut nos secundum servilem formam, ex operibus vero approbatus, quoniam universorum factor & dominus est, agens opera Dei.

Sap. 7. v. 3.

Item ejusdem, ex alia paschali epistola.

Sicut enim artifices optimi non in pretiosis solum materiis artem ostendentes, mirandi sunt; sed qui ex vili luto & cera solubili sæpe sua disciplina operando demonstrant virtutem, multo magis sunt laudabiles: ita omnium optimus artifex, vivum & efficax Dei Verbum, decorans convenientia ordinis universa, non quasi [b] *accepta corporis pretiosa materia ad nos pervenit, sed in luto majestatem suæ artis ostendit;* [c] *reformans hominem qui de limo plasmatus est, ipse ex Virgine* [d] *novi decoris homo procedens; modum quidem nativitatis immutans, per omnia vero nostram secundum nos, absque peccato, similitudinem non judicans fugiendam. Nascens pannis involutus est, nutritus est infans in præsepio positus, naturæ infirmitatem propter præcedentes causas excipiens. Sed dum adhuc infans esset, simul & inimicum & ejus* [e] *cuneum conturbavit, magos attrahens ad pœnitentiam, & imperans eis contemnere regem, a quo fuerant destinati.*

Heb. 4. v. 12.
[b] al. cælestis
[c] al. reformaret
[d] al. novo ordine
Luc. 2. Ibid. 15. Matth. 2.
[e] al. aciem

Cypriani sanctissimi episcopi & martyris, ex libro de pietatis opere & eleemosynis.

Multa & magna sunt, fratres dilectissimi, beneficia divina, quibus in salutem nostram Dei Patris & Christi larga & copiosa clementia & operata est, & semper operatur; quod conservandis ac vivificandis nobis Pater Filium suum misit, ut reparare nos posset: quodque Filius missus, esse & hominis Filius voluit, ut nos Dei filios faceret; humiliavit se, ut populum, qui prius jacebat, erigeret: vulneratus est, ut vulnera nostra curaret: servivit, ut ad libertatem servientes extraheret; mori sustinuit, ut immortalitatem mortalibus exhiberet.

Ambrosii sanctissimi episcopi Mediolanensis, ex libro de fide ad Gratianum.

Lib. 1. cap. 6.

Si mihi non credunt, credant Apostolo dicenti: Postquam vero venit plenitudo temporis, misit Deus Filium suum factum ex muliere, factum sub lege. *Filium*, inquit, *suum, non unum de multis; non communem, sed suum. Suum cum dicit, generationis æternæ proprietatem significavit. Hunc postea factum ex muliere asseruit, ut factura non divinitati, sed assumptioni corporis adscriberetur. Factum ex muliere per carnis susceptionem: factum sub lege per observantiam legis. Generatio autem illa cælestis ante legem, ista post legem.*

Galat. 4.

Ejusdem, ex libro secundo de fide.

Cap. 4.

Sileant igitur inanes de sermonibus quæstiones, quia regnum Dei, sicut scriptum est, non in persuasione verbi est, sed in ostensione virtutis. *Servemus distinctionem divinitatis & carnis. Unus in utraque loquitur Dei Filius, quia in eodem utraque natura est. Etsi idem loquitur, non uno semper loquitur modo. Intende in eo nunc gloriam Dei, nunc hominis passiones. Quasi Deus loquitur quæ sunt divina, quia Verbum est: quasi homo dicit quæ sunt humana, quia in mea substantia loquebatur:* Hic est panis vivus, qui de cœlo descendit. *Panis hic caro est, sicut ipse dixit:* Hic panis, quem ego dabo, caro mea est. *Hic est qui descendit: hic est*, quem Pater sanctificavit, & misit in hunc mundum. *Hæc ipsa littera nos docet, sanctificatione non divinitatem eguisse, sed carnem.*

1. Cor. 2.
Joan. 6.
Ibid. v. 51.
Joan. 10. vers. 36.

Gregorii majoris sanctissimi episcopi Nazianzeni, ex epistola prima ad Cledonium.

Nec decipiant homines, neque decipiantur, hominem sine mente suscipientes dominicum, ut ipsi dicunt; magis autem Dominum nostrum & Deum. Neque enim hominem separamus a deitate, sed unum eumdemque prædicamus: prius quidem non hominem, sed Deum & Filium tantummodo, & ante sæcula, absque commixtione corporis & omnium quæ corporis sunt: in fine vero & hominem assumptum pro nostra salute, passibilem carne, impassibilem deitate; circumscriptum corpore, incircumscriptum divinitate: eumdem terrenum & cælestem, visibilem & invisibilem, comprehensibilem & incomprehensibilem; ut in toto homine, eodemque & Deo, totus homo reformaretur, qui ceciderat sub peccato.

Si quis Dei genitricem Mariam non æstimat, alienus est a deitate.

Si quis quasi per fistulam, ita per Virginem transisse, & non potius in ipsa plasmatum esse dicit divine pariter & humane: divine quidem, quia sine viro; humane autem, quia communi lege nascendi: anathema sit.

Si quis plasmatum dicit esse hominem, deinde subintrasse Deum, damnandus est. Neque enim Dei nativitas hæc est, sed fuga nativitatis.

Si quis introducit duos filios, unum quidem ex Deo Patre, secundum vero ex matre, sed non unum eumdemque; ab adoptione excidat, quæ promissa est recte credentibus. Naturæ quidem duæ, Deus & homo, quemadmodum & anima & corpus: filii vero non duo, neque dii. Neque enim hic duo homines, etsi ita Paulus id quod intus est hominis, id quod foris est, nominavit. Et si oportet breviter dicere, aliud quidem & aliud est ex quibus constat Salvator; quoniam non idem est illud invisibile huic visibili, & id quod sine tempore, ei quod sub tempore: non alius vero, & alius; absit; nam utraque unum sunt propter temperamentum, Deo quidem inhumanato, homine vero deificato, sive quocumque modo quis nominaverit. Dico autem aliud & aliud, e converso quam in Trinitate habetur. Ibi enim alius & alius est, ut non subsistentias confundamus: non aliud vero & aliud; unum enim idemque sunt tria, & idipsum divinitate.

1. Cor. 15.
2. Cor. 4.

Si quis velut in propheta dicit secundum gratiam operatum, & non secundum essentiam conjunctum & conformatum esse, sit vacuus melioris operationis, magis autem plenus nugis.

Si quis non adorat eum qui crucifixus est, anathema sit, & connumeretur cum Dei interfectoribus.

Si quis ex operibus perfectum, aut post baptisma, aut post resurrectionem ex mortuis, adoptionem meruisse dicit, sicut pagani fictos subintroducunt, anathema sit. Quod enim cœpit, & proficit, aut perficitur, non est Deus, etsi per modicum augmentum ita dicatur.

Basilii sanctissimi episcopi Cæsareæ Cappadociæ.

Lib. de Spir. sanct. ad Amphiloch. cap. 8.

Non enim tantum cælum & terra, & magnitudines pelagorum, & in aquis degentia, & terrena animalia, & arbores, & stellæ, & aër, & horæ, & varia universitatis decoratio, excellentiam fortitudinis demon-

strant: quantum est quod possibile fuit Deo, incomprehensibili impassibiliter per carnem cum morte confligere, ut nobis propria passione impassibilitatem donaret.

Gregorii sanctissimi episcopi Nysseni.

Philip. 2. v. 5. De beata vita comparanda. Homil. 1.

Hoc enim sapiatur, *inquit*, in vobis quod & in Christo Jesu: qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse se æqualem Deo, sed semetipsum exinanivit, formam servi suscipiens. *Quid pauperius in Deo, quam forma servi? Quid humilius in rege universorum, quam in communionem pauperis nostræ naturæ voluntarie pervenire? Rex regum & Dominus dominantium forma servitutis induitur: Judex omnium fit sub tributo potentium: creatura Dominus in speluncam diverit: & qui omnia palmo tenet, non invenit locum in diversorio, sed in præsepio animalium projicitur: mundus & [a] incontaminabilis, humanæ naturæ suscipere dignatur sordes; & per omnem paupertatem nostram pertransiens, usque ad mortis processit experimentum. Videte voluntariæ paupertatis mensuram. Vita mortem gustat; judex in judicium adducitur; vita universorum Dominus fit sub sententia judicantis; omnium cælestium potestatum rex carnificum manus non repulit. Ad hoc tibi, inquit, exemplum respiciat humilitatis mensura.*

Matth. 17. vers. 27. Isa. 40. Luc. 2. a al. immortalis. Joan. 19.

Attici episcopi Constantinopolitani.

Hodie Christus Dominus clementia nativitatem suscepit. Nativitas enim divina majestatis jam præexsistebat. Deinde post hæc iterum subjungit: *Misericordia Verbum exinanitur, qui natura exinaniri non potest; seipsum enim exinanivit, formam servi accipiens. Incorporeus propter te incarnatur. Verbum enim caro factum est. Palpatur, qui propter incorporeum naturam tactui non subjacet; qui sine initio est, sub corporeo fit initio: qui perfectus est, crescit; incommutabilis proficit: qui dives est, intrat in diversorio: qui operit cælum nubibus, pannis involvitur: rex in præsepio ponitur.*

Philip. 2. Joan. 1. Psalm. 146. Luc. 2.

Amphilochii episcopi Iconii.

Quoniam enim idem ipse est & rex & Deus, & mortem propter dispensationem passionis gustavit, dona, mysterii sunt indicia. Offerunt aurum: agnoscunt enim eum esse regem; offerunt & thus sicut Deo; offerentes & myrrham, propter mortem in mysterio passionis.

Matth. 2.

Item ejusdem.

Nisi enim ille nasceretur carnaliter, numquam tu natus fuisses spiritualiter. Nisi ille dignatus fuisset formam servi suscipere, numquam tu gloriam adoptionis lucratus esses. Propter quod venit in terram cælestis, ut tu terrenus elevareris in cælum. Propter hoc Christus semetipsum exinanivit, ut nos omnes de plenitudine ejus acciperemus. Illius mors, nostra facta est immortalitas, Domini passio servo facta est exaltatio. Tu vero beneficium accipis ad occasionem blasphemiæ.

Philip. 2. Joan. 1.

Attici episcopi Constantinopolitani.

Si quem discernit incarnatio Unigeniti, & partus Virginis, & passionum communio, & crux, & passio, atque mors, discens cognoscat, provisoria hæc universalis salutis, sed non indigna divina clementiæ. Si enim turpe est Deo habitare in Virgine, turpius omnino est & creare. Si autem creans non sustinuit contumeliam, neque habitare in creatura dignum verecundia judicavit. Et si pati malum est, quale est a passionibus liberare? Ideo & mortuus est, ut immortalis morte mortem mortificaret: & resurrexit, nostram disponens resurrectionem. Et omnia hæc suscepit non natura divinitatis, sed susceptione carnis: illa quidem in [b] inviolabilitate propria impassibilitatis permanens; hæc vero omnes passiones sustinens, quatenus optima conversationis fieret legislator & princeps. Quibus expletis subjunctum est.

b al. integritate.

Petrus presbyter Alexandriæ & primicerius notariorum dixit: Secundum sanctionem piissimorum & amicorum Christi Imperatorum Theodosii & Valentiniani, congregata in [a] Ephesia metropoli ex omni (sicut dicitur) mundo sancta hac synodo religiosissimorum omnino sanctarum ecclesiarum episcoporum, & considente, & definiente obtinere ac firmam esse fidem, qua exposita est per sanctum Spiritum a sanctis patribus pro tempore in Nicæa civitate congregatis numero trecentis decem & octo, & ordinante de his quemadmodum oportebat: Charisius quidam nomine presbyter, qui fuit & œconomus sanctæ ecclesiæ Philadelphenæ civitatis, docuit, quia quidam de Lydia provincia descendentes hæretici, voluerunt suum quidem errorem relinquere, ad veritatis vero lumen converti, & imbui catholicæ ecclesiæ rectis & piis dogmatibus: & cum oporteret eos in veritatem perduci, amplius decepti sunt, & quasi ex fovea in deteriorem foveam ceciderunt. Docuit enim, quoniam Antonius & Jacobus presbyterorum nomen habentes, descenderunt de Constantinopoli, commendatitias portantes epistolas a quodam Anastasio & Photio, illo tempore cum hæretico Nestorio constitutis, & iisdem quoque presbyterorum habentibus nomina. Et cum oporteret Apostolicam atque evangelicam traditionem fidei, quam exposuerunt pro tempore patres qui in Nicæa civitate congregati sunt, tradere iis qui ex errore ad veritatem convertebantur, & a tenebris venire ad lucem desiderabant; protulerunt expositionem aliquam impiorum dogmatum, sub obtentu symboli compositam; & huic fecerunt subscribere miseros illos, omnem modum impietatis superantes in iis. Pro manifestissima vero explanatione eorum quæ dicta sunt, insertus est, qui porrectus est libellus a memorato presbytero Charisio, & impiæ illius hæreseos expositio de inhumanatione unigeniti Filii Dei, cum subscriptione eorum qui decepti sunt.

a al. Ephesina

Sancto & Deo amabili universali Concilio congregato in Ephesia metropoli, libellus a Charisio presbytero & œconomo Philadelphiæ.

Oratio quidem est omnium qui bene sapiunt, honorem semper & decentem reverentiam spiritualibus maxime patribus & doctoribus exhibere. Si vero alicubi contigerit, eos qui docere debent, talia subjectos de fide instruere, quæ omnium aures & corda lædant; necessarium est ordinem commutari; & eos qui male docere conantur, a minoribus redargui. Igitur quia unus ex his Nestorius est, sua carpens perfidia fructus, qui pessime de fide quæ in Christum est sapiens, & docens multa sapius, quæ non oportebat, omnem omnino qui sub sole est orbem pariter conturbavit: ita ut & Christi amantissimos Imperatores cogeret sancire, vestram sanctitatem hic congregatam, ea quæ catholica sunt fidei dogmata confirmare. Et hoc propter suam clementiam Dominus Deus præstans, omnes vos sanctos patres hic propterea congregavit. Hujus gratia ego ad vestræ sanctitatis genua provolutus, doceo, quia non solus ipse Nestorius, sed & qui cum eo sunt impietatis ejus participes Anastasius & Photius presbyteri, eamdem hæresim & in aliis civitatibus volentes dispergere, Jacobum quemdam similia iis sapientem continuerunt, & hactenus continent, mensam & fiduciam ei præstantes; quem & per litteras jamdudum sicut orthodoxum commendaverunt reverentissimis episcopis Lydiæ. Talia vero ab isto tentata sunt, quæ cum sanctitas vestra cognoverit, omnibus modis movebitur ad regularem adversus eum pœnam, & adversus illos qui eum continent. In Philadelphiam enim civitatem provinciæ Lydiæ perveniens, & quosdam simpliciores

clericos decipiens, sanctorum patrum Nicænorum expositionem fidei spernens, alterius expositioni fidei, magis autem perfidiæ subscribere fecit. Et hoc fecerunt, sicut simpliciores, subscribentes: Quia huic orthodoxæ fidei acquiescimus. Quæ expositio hæreticis blasphemiis plena, & habens subreptiones eorum, quibus subrepsit, salva est: quam rogo coram vestra sanctitate relegi, ut manifesta sit, quæ ab eis meditata sit contra catholicam fidem subversio. Non solum vero hoc, sed & littera prædictorum, ubi Jacobo quidem hæretico constituto, qui talia commisit, testimonium catholicæ fidei perhibent: me autem sicut hæreticum, ministerio & communione privaverunt, pie sapientem, sicut subnexum est. His enim lectis, docebitur omnibus modis vestra reverentia, quæ adversus catholicam fidem ab eis commissa sunt, quæ Dominus per vestram sanctitatem usque ad finem destruet.

Charisii fidei professio catholica.

Credo in unum Deum Patrem omnipotentem, omnium visibilium & invisibilium factorem. Et in unum Dominum Jesum Christum Filium ejus unigenitum; Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero, homousion Patri. Qui propter nos & propter nostram salutem descendit de cælis, & incarnatus est, & natus ex sancta Virgine, & homo factus est: crucifixus est propter nos, mortuus, & resurrexit tertia die, ascendit in cælos, & iterum veniet judicare vivos & mortuos. Et in sanctum Spiritum veritatis, paracletum, consubstantialem Patri & Filio: [a] *& in sanctam catholicam ecclesiam, in resurrectionem mortuorum, & in vitam æternam.*

[a] al. mss. & vett. edit. & sanctam.... & vitam æternam.

Exemplar expositionis falsati symboli.

Eos qui nunc in primis imbuuntur ecclesiastici dogmatis diligentia, aut ex aliquo volunt hæretico errore ad veritatem converti, doceri & confiteri oportet, quia credimus in unum Deum, Patrem [b] *sempiternum, neque postea incipientem ut esset, sed qui est ab æternitate sempiternus Deus: neque vero postea factum Patrem, quoniam utique semper Deus erat & Pater. Credimus vero & in unum Dei Filium unigenitum, de substantia exsistentem Patris, sicut vere Filium, & ejusdem substantiæ exsistentem illi, cujus est & creditur filius. Et in Spiritum vere sanctum, qui ex Dei est substantia; non Filium, Deum vero, sicut ejusdem exsistentem substantiæ, cujus est Deus Pater, ex quo secundum essentiam est.* Nos enim, *inquit*, non spiritum mundi accepimus, sed spiritum qui ex Deo est: *a creatura quidem eum universa separans, Deo vero conjungens, ex quo essentialiter est speciali modo præter omnem creaturam: quam non secundum substantiam, sed secundum causam creationis ex Deo esse arbitramur. Sed neque Filium æstimamus eum, neque per Filium sumpsisse substantiam. Confitemur vero* [c] *Patrem perfectum persona, & Filium similiter, & sanctum Spiritum identidem, salva nobis pietatis ratione: id est, Patrem & Filium & Spiritum sanctum, non tres aliquas diversas substantias æstimari, sed unam identitate deitatis cognoscendam. Oportet vero & de dispensatione, quam pro nostra salute in Domino Christo Dominus Deus perfecit, scire, quoniam Deus Verbum hominem perfectum assumpsit ex semine Abrahæ & David, secundum pronuntiationem divinarum scripturarum; hoc exsistentem natura, quod erant illi, ex quorum erat semine; hominem perfectum natura ex anima intellectuali & carne humana constantem. Quem hominem exsistentem secundum nos per naturam, Spiritus sancti virtute in Virginis utero formatum, factum ex muliere & factum sub lege, ut omnes nos a servitute legis redimeret, ante jam prædestinatam adoptionem accipientes, inenarrabiliter sibimet univit: mortem quidem eum secundum legem humanam* [a] *experiri constituens, suscitans vero ex mortuis, & perducens in cælum, & considere faciens ad dexteram Dei. Unde super omnes constitutus principatus & potestate & dominationes & virtutes, & omne quod nominatur nomen non solum in hoc sæculo, verum etiam & in futuro, ab omni creatura accepit adorationem, sicut inseparabilem ad divinam naturam habens copulationem relatione Dei & intelligentia, omni creatura ei adorationem exhibente. Et neque duos Filios dicimus, neque duos Dominos: quoniam* [b] *unus Filius secundum substantiam, Deus Verbum, unigenitus Filius Patris, cui iste conjunctus & participans filiatione, communicat nomine Filii & honore: & Dominus secundum essentiam est Deus Verbum, cui iste conjunctus honore communicat. Et ideo neque duos Filios dicimus, neque duos Dominos; quia manifeste constituto secundum substantiam Domino & Filio, inseparabilem tenet ad eum copulationem qui causa nostræ salutis assumptus, conrefertur nomine & honore Filio & Domino: non sicut unusquisque nostrum &* [c] *secundum seipsum constitutus est Filius; unde & multi, secundum beatum Paulum, dicimur filii; sed solus præcipuum habens hoc, quod in ea quæ est ad Deum Verbum copulatione, filiatione & dominatione participans, aufert quidem omnem suspicionem dualitatis filiorum & dominorum: præstat vero nobis in copulatione ad Deum Verbum, omnem habere ipsius fidem & intelligentiam &* [d] *speculationem, pro quibus & adorationem pro relatione Dei ab omni suscepit creatura. Unum igitur Filium dicimus, & Dominum nostrum Jesum Christum per quem omnia facta sunt: & principaliter quidem Deum Verbum intelligentes, substantialiter Filium Dei & Dominum:* [e] *cointelligentes autem assumptum Jesum a Nazareth, quem unxit Deus spiritu & virtute, sicut in Verbi Dei copulatione filiationis & dominationis participantem. Qui & secundus Adam juxta beatum Paulum dicitur, utpote ejusdem naturæ constitutus cujus Adam, demonstrans vero nobis futurum statum; & tantam habens ab illo differentiam, quantam quidem esse oportet inter eum, qui inenarrabilia ministrat in futuro sæculo bona, & inter eum qui præsentium tribulationum dedit initium. Simili vero modo & secundus Adam vocatur, sicut secundum statum demonstrans: quoniam primi quidem mortalis & passibilis & multis pleni doloribus, exordium factus est Adam, cujus & nos suscepimus similitudinem: secundum vero ostendit Dominus Christus, qui de cælo in futuro apparens, omnes nos ad suam perducet communionem.* Primus enim, *inquit*, homo ex terra, terrenus: secundus homo Dominus de cælo: *id est, exinde appariturus, ut omnes ad imitationem perducat suam. Unde subjunxit:* Qualis terrenus, tales & terreni: & qualis cælestis, tales & cælestes. *Et*, Sicut portavimus imaginem terreni, portemus & imaginem cælestis. *In eo vero apparente, & ab omnibus videndo qui in futuro judicandi sunt, invisibiliter exsistens: faciet judicium divina natura.* Tempora enim ignorantiæ nostræ prætermittens Deus, nunc præcepit omnibus hominibus ubique pœnitentiam agere: quoniam statuit diem, in qua judicaturus est universum orbem in justitia, in viro quem prædestinavit, fidem præstans omnibus, resuscitans eum a mortuis. *Hæc est ecclesiasticorum dogmatum doctrina: & omnis qui his contraria sapit, anathema sit. Omnis qui salutarem pœnitentiam non suscipit anathema sit. Omnis, qui non celebrat sanctum diem paschæ secundum sanctæ catholicæ ecclesiæ statuta, anathema sit.*

Budius Vinici Philadelphiensis Quartodecimanus cognoscens veram & catholicam fidem, & postulans sanctissimum episcopum Theophanium, accessi ad sanctam & catholicam ecclesiam: & anathematizo omnem hæresim,

[b] al. æternum.
1. Cor. 2.
[c] al. Patris perfectam personam, Filii similiter, & Spiritus sancti identidem.
Matth. 1. Rom. 1.
Galat. 4.
[a] al. Gustare faciens
Ephes. 1. v. 21.
[b] mss. unus Filius Patris.
[c] Græce, καθ' ἑαυτὸν, seorsum, exclusis aliis, singulus quisque.
Galat. 3. vers. 26. & alibi.
[d] al. theoriam.
[e] al. consuspicantes
Act. 10. v. 38.
1. Cor. 15.
Ibid. v. 47.
Act. 17.

ANNO CHRISTI 451.

præcipue Quartodecimanorum, in qua prius erraveram, & consentio supra scripta expositioni catholicæ fidei, anathematizans & eos qui non celebrant sanctum diem pascha, sicut sancta catholica & apostolica ecclesia celebrat; jurans per sanctam & consubstantialem Trinitatem, & pietatem & victoriam Dominorum orbis terræ, Flavii Theodosii & Flavii Valentiniani perpetuorum Augustorum. Si vero aliquid eorum quandoque transgressus fuero, subjacere me legis severitati. Et relecta mihi expositione, subscripsi per Flavium Isicium Philadelphiæ principalem, propterea quod litteras ignorem.

Similiter subscripserunt & Flavius Isicius Cerdanepii Philadelphiæ [a] senator, Quartodecimanus,
[b] Rufinus Diffilius Philadelphiæ secundæ, Quartodecimanus,
Eugenius secundæ Philadelphiæ Quartodecimanus,
Faustinus laicus secundæ Philadelphiæ Quartodecimanus,
[c] Dalmatius & Alexander per manum [d] Eutropii filii Theodori,
Flavianus Nymphidianus secundæ Philadelphiæ scholasticus,
Polychronius Tatiani Philadelphiensis, per manum Flavii Hesychii Cerdanepii, & Danielis, Philadelphenorum principalium,
Eustathius Marcelli Philadelphius Quartodecimanus,
Eutychius secundæ Philadelphiæ,
Stratonicus [e] Ammonii Philadelphius Quartodecimanus,
[f] Theodorus & Alexander Philadelphii,
[g] Marinianus Evethii, per manum Neoterii lectoris,
Padicius Philadelphius,
Cyriacus Philadelphenus, de hæresi Novatianorum, per Eusebium Syrum Calliopium,
Auxonius Philadelphius, Novatianus,
Diomedes, habitans in vico Caccaba,
Julianus Philadelphiæ secundæ, per Martyrium lectorem,
Eutychius chorepiscopus, de viro Aulacis, [h] primus Tessarescædecatitarum,
Patricius presbyter, de vico Paradioxilo, per manum Maximi presbyteri, &
Zenon chorepiscopus, Quartodecimanorum hæreseos, per Flavium Palladium.

[a] al. curialis.
[b] In mss. Bellovacensi? (Bo-hierano) & Joyano fusius explicantur omnes istæ subscriptiones, quas hoc loco omisimus ut minus necessarias. Vide Tom. 1. Conc. pag. 1518. & seqq.
[c] al. Damalius
[d] al. Euprepii
[e] al. Emonii.
[f] al. Theodorius.
[g] al. Marinus
[h] al. princeps Quartodecimanorum hæreseos.

His igitur perlectis, statuit sancta synodus, alteram fidem nemini licere proferre, aut conscribere aut componere, præter definitam a sanctis patribus, qui in Nicæa cum Spiritu sancto congregati sunt. Qui vero ausi fuerint aut componere fidem alteram, aut proferre, vel offerre converti volentibus in agnitionem veritatis, sive ex Judaismo, sive ex qualicumque hæresi; hos quidem, si sunt episcopi aut clerici, alienos esse episcopos ab episcopatu, & clericos a clericatu judicamus: si vero laici fuerint, anathema esse. Secundum similem vero modum, si inventi fuerint sive episcopi, vel clerici, aut laici, sive sapere, sive docere ea quæ sunt in oblata expositione a Charisio presbytero de inhumanatione unigeniti Filii Dei, sive scelerata & perversa Nestorii dogmata, quæ & subnexa sunt; subjaceant sententiæ sanctæ hujus & universalis synodi, quatenus manifestum sit, quia episcopus quidem privabitur ab episcopatu, & erit damnatus; clericum vero similiter cadere a clericatu: si vero laicus quis sit, & ipse anathematizetur, sicut superius dictum est.

Lecta sunt etiam [i] capita quædam ex Nestorii blasphemiis.

[i] al. testimonia

ACTIO PRIMA.

Ex codice Nestorii, quaternione XVII. de dogmatibus.

Quoties igitur divina scriptura dictura est aut nativitatem Christi ex Virgine Maria, aut mortem, nusquam videtur ponere, Deus, sed aut Christus, aut Filius, aut Dominus: quoniam hæc tria duarum naturarum sunt significativa, aliquando quidem hujus, aliquando illius, aliquando vero & hujus & illius. Est autem tale quod dico. Quando ex Virgine nativitatem nobis scriptura narrat, quid dicit? Misit Deus Filium suum. *Et non dicit, Misit Deus Deum Verbum: sed profert nomen, quod significat duas naturas. Quoniam enim Filius homo est & Deus, dicit:* Misit Deus Filium suum factum ex muliere: *ut cum audis, Factum ex muliere, deinde vides nomen præpositum, quod indicat duas naturas, nativitatem ex beata Virgine factam, Filium quidem voces: (Filium enim genuit Dei & quæ peperit Christum Virgo;) sed quoniam Filius Dei duplex est secundum naturas, non genuit quidem Filium Dei, sed genuit humanitatem, quæ est Filius propter conjunctum Filium.*

Galat. 4.

Similiter ejusdem, ex quaternione XXI.

Vide quid contingat, hæretice. Non invideo voci dicenti Christi genitricem Virginem; sed scio venerabilem, quæ suscepit Deum, per quam processit omnium dominator, per quam illuxit justitiæ sol. Iterum suspectum habeo plausum. Quod dixi, Processit, intellexistis? Non est dictum a me, Processit, quasi genitus est: nec enim ita cito obliviscor meorum. Nam procedere Deum ex Christi genitrice Virgine, a sanctis scripturis didici: nasci vero Deum ex ipsa, nusquam didici. Et post alia. *Nusquam igitur divina scriptura Deum de Christi matre Virgine dicit natum, sed Jesum Christum, & Filium, & Dominum. Hæc omnes confitemur. Quæ enim docuit divina scriptura, infelix qui non continuo suscipit.* Surgens, accipe infantem & matrem ejus. *Hæc angelorum vox est. Fortasse vero melius te, quæ pertinent ad nativitatem, sciebant archangeli.* Surgens, tolle infantem, & matrem ejus. *Non dixit, Surge, tolle Deum & matrem ejus.*

Matth. 2.

Similiter ejusdem, ex quaternione XXIII.

Quod igitur dicebamus, Noli timere accipere Mariam conjugem tuam: quod enim in ea natum *vel* factum est, *(quod sive per unam n litteram, sive per duas scribatur, sensui nihil præjudicat)* de Spiritu sancto est. *Si vero dixerimus, quia Deus Verbum natus est in carne; aliud enim est [a] simul esse cum illo qui natus est, & aliud, nasci.* Quod enim, *inquit*, in ea natum est, de Spiritu sancto est; *id est, Spiritus sanctus creavit quod in ipsa est. Viderunt ergo patres, sicut docti in divinis scripturis, quod si pro incarnato posuerimus natum, invenietur aut Filius Spiritus sancti Deus Verbum, aut duos patres habens: aut si per unam n litteram, & factum dicamus, invenietur Deus Verbum creatura esse Spiritus sancti. Fugientes igitur nativitatis sermonem, posuerunt: Qui descendit propter nos homines, & propter nostram salutem, & incarnatus est. Quid est, Incarnatus est? Non conversus ex divinitate in carnem. Incarnatum enim ex sancto Spiritu dicentes, secuti sunt evangelistam. Nam & evangelista veniens ad inhumanationem, fugit nativitatem dicere in Verbo, & posuit incarnationem. Ubi? Audi:* Et Verbum caro factum est. *Non dixit, Verbum per carnem natum est. Namque ubi commemorant Apostoli & evangelistæ filium, ponunt, quia natus est ex muliere. Intende quod dicitur, obsecro. Ubi dicunt nomen filii, & quoniam natus est ex muliere, ponunt*

Matth. 1.

[a] al. coësse.

Joan. 1.

natum esse : ubi vero commemorant Verbum, nullus eorum ausus est dicere nativitatem per humanisatem. Audi. Beatus Joannes evangelista veniens ad Verbum & ad incarnationem ejus, audi qualia dicit : Verbum caro factum est; *(hoc est, suscepit carnem)* & habitavit in nobis, *(id est, nostram naturam indutus est)* & vidimus gloriam ipsius Filii. *Non dixit, Vidimus nativitatem Verbi.*

[Ibidem.]

Similiter ejusdem, ex quaternione XV. [a] in dogmate.

[a al. de]

Ita & secundum carnem Christum Deum nominamus propter conjunctionem Dei Verbi, hoc quod videtur scientes ut hominem. Audi Paulum utraque prædicantem. Ex Judæis, *inquit*, Christus secundum carnem, qui est super omnia Deus. *Confitetur hominem prius, & tunc propter conjunctionem Dei, Deum prædicat, quod videtur; ut nullus* [b] *Christianitatem hominem colere suspicetur.*

[Rom. 9.] [b al. Christum]

Similiter ejusdem, ex quaternione XXVII.

Non autem sicut dicebamus Deum omnium creatorem, & Deum Moysen. Deum enim, *inquit*, posui te Pharaonis; *& filium Dei Israël.* Filius enim, *inquit*, primogenitus meus Israël; *& sicut dicebamus, christum Saul.* Non enim, *inquit*, mittam manum meam in eum, quoniam christus Domini est. *Et Cyrum identidem.* Hæc *enim, inquit*, ait Dominus christo meo Cyro; *& Babylonium sanctum.* Ego *enim, inquit*, impero eis; sanctificati sunt; & ego adduco eos. *Ita dicimus Dominum Christum, & Deum, & Filium, & sanctum, & Christum : sed communio quidem nominum similis, non eadem vero dignitas.*

[Exod. 7.] [Exod. 4.] [1. Reg. 24.] [Isai. 45] [Isai. 13.]

Similiter ejusdem, ex quaternione XV.

Hoc sapiatur in vobis, quod & in Christo Jesu; qui cum in forma Dei esset, semetipsum exinanivit, formam servi accipiens. *Non dixit, Hoc* [c] *sapiatur in vobis quod & in Deo Verbo; quod cum in forma Dei esset, formam servi accepis : sed dicens,* Christus, *tamquam vocem duas naturas significantem, sine periculo eum & formam servi, quam accepis, & Deum nominat : quia ea quæ dicuntur, in naturarum duplicitatem irreprehensibiliter dividuntur.*

[Philip. 2.] [c al. sentiatur]

Similiter ejusdem, ex quaternione XVI.

Ut in nomine Jesu omne genu flectatur, cælestium, terrestrium & infernorum; & omnis lingua confiteatur, quia Dominus Jesus Christus. *Propter induentem* [d] *indutum veneror :* [e] *propter absconditum adoro visibilem. Inseparabilis enim a visibili Deus; ideoque ejus qui non separatur, honorem non* [f] *separo. Separo naturas, sed adorationem unio.*

[Ibid. v. 10.] [d al. indumentum] [e al. pro occulto] [f al. divido.]

Similiter ejusdem, ex quaternione XVII. de Dogmate.

Erat quidem Deus Verbum & ante inhumanationem Filius, & Deus, & exsistens cum Patre : suscepit vero in ultimis temporibus servi formam. Sed ante hoc Filius constitutus & vocatus, post susceptionem non potest vocari separatus Filius, ne duos Filios doceamus. Sed quoniam illi Filio copulatus est qui in principio erat : qui ad eum copulatus est, non potest secundum filiationis dignitatem, divisionem suscipere. Secundum dignitatem dixi filiationis, non secundum naturas. Propterea & Deus Verbum Christus nuncupatur, quoniam [g] *conjunctionem habet cum Christo perpetuam.*

[g al. copulationem]

Similiter ejusdem, ex quaternione XV. in Dogmate.

Inconfusibilem igitur naturarum servemus copulationem : confiteamur in homine Deum : veneremur eum qui divina copulatione omnipotenti Deo coadoratur homo.

Similiter ejusdem, ex quaternione VI. in Dogmate.

Attende & hoc confestim conjunctum. Ut misericors, *inquit*, fiat, & fidelis sacerdos apud Deum. In quo enim passus est ipse & tentatus, potens est hos, qui tentantur, adjuvare. *Ergo qui passus est, sacerdos est misericors. Passibile autem est templum, non ille qui passibilem vivificat Deus.*

[Hebr. 2.]

Similiter ejusdem, ex quaternione XXVII.

Ut discatis, inquit, quoniam nimia erat illa copulatio deitatis, quæ & in infantia carnis Dominicæ videbatur. Eras enim ipse & infans, & infantis Dominus. Laudastis vocem, sed nec [a] *propterea sine examinatione* [b] *plaudatis. Dixi enim, quia & ipse erat infans & infantis habitator.*

[a al. eam] [b al. tenearis.]

Similiter ejusdem, ex quaternione I.

Communes igitur sunt operationes Trinitatis, & solis subsistentiis divisionem habentes. Gloria ergo unigeniti aliquando ad Patrem refertur. Est enim, *inquit*, Pater meus, qui me glorificat. *Aliquando vero ad Spiritum :* Spiritus enim, *inquit*, veritatis me glorificabit. *Aliquando vero ad Christi potestatem.*

[Joan. 8.] [Joan. 16.]

Similiter ejusdem, ex quaternione XVI. de Filio dicens :

Iste qui dicit : Deus meus, Deus meus, quare me dereliquisti ? *Iste, qui triduanam sustinuit mortem. Adoro vero eum cum deitate, sicut divinæ auctoritatis cooperatorem.* Et post aliqua. *Non secundum se Deus, quod in utero plasmatum est; non secundum se Deus, quod creatum est de Spiritu; non secundum se Deus, quod in sepulcro sepultum est; sic enim erimus hominum & mortuorum cultores aperti; sed quoniam in illo suscepto Deus est; ex suscipiente, qui susceptus est, sicut suscipiensi copulatus, connuncupatur Deus.*

[Matth. 27. ex psal. 21.]

Similiter ejusdem, ex quaternione III. contra hæreticos, de Spiritu dicens.

Quomodo enim servus sis, inquit, qui cum Filio & Patre operatur? Et si requirat quis actiones Spiritus, inveniet Filii & Patris in nullo minores. Non quia una dividatur Deitas, sed quia sancta scriptura, ea quæ unius virtutis sunt, & in singulas partitur subsistentias, [c] *ad demonstrationem similitudinis Trinitatis. Et attende mihi hanc* [d] *similitudinem, ex majoribus operibus incipientem. Deus Verbum factus est caro, & habitavit in nobis. Consedere fecit sibi Pater susceptam humanitatem.* Dixit *enim, inquit*, Dominus Domino meo, Sede ad dexteram meam. *Ejus qui susceptus est, gloriam descendens Spiritus sustentavit.* Quando enim, *inquit*, veniet Spiritus veritatis, ipse me glorificabit.

[c al. in approbatione homousii Trinitatis.] [d al. unam substantiam] [Joan. 1.] [Ephes. 1.] [Psalm. 109.] [Joan. 16.]

Ejusdem ex quaternione VI. de Christo dicens :

Quia missus est prædicare captivis remissionem, & cæcis restitutionem visus : & sicut Apostolus subjungit, & dicit : Hic fidelis Deo factus pontifex. *Factus est enim iste, qui non prius erat æternus : iste qui paulatim in pontificis, o hæretice, proficit dignitate. Et audi manifestiore tibi hoc voce clamantem :* In diebus, *ait*, carnis suæ preces supplicationesque ad eum, qui poterat illum salvum facere a morte, cum clamore valido & lacrymis offerens, & exauditus est pro sua reverentia. Et quidem cum esset Filius, didicit ex his quæ passus est, obedientiam; & consummatus, factus est omni-

[Luc. 4.] [Hebr. 2.] [Hebr. 5.]

bus obtemperantibus sibi causa salutis æternæ. *Consummatur vero, o hæretice, quod paulatim proficit; de quo & Lucas in Evangeliis clamat:* Jesus proficiebat ætate & sapientia & gratia. *Quibus consona & Paulus loquitur:* Consummatus, *inquit*, factus est omnibus obtemperantibus sibi causa salutis æternæ, appellatus a Deo pontifex juxta ordinem Melchisedec. *Et post alia:* Pontifex vocatus. *Quid ergo e contrario interpretaris Paulo, impassibilem Deum Verbum terrena commiscens similitudini, & passibilem pontificem faciens?*

Luc. 2. Hebr. 5.

Et iterum ejusdem, ex quaternione XVII.

Hebr. 3.

Unde, fratres sancti, vocationis cælestis participes, considerate apostolum & pontificem confessionis nostræ Jesum, qui fidelis est ei qui fecit illum. *Et post alia: Existente ergo nobis hoc solo pontifice compatiente, & cognato & firmo, ab ejus fide ne recedatis. Ipse est enim nobis promissæ benedictionis destinatus ex semine Abrahæ, pro se & genere suo sacrificium corporis offerens. Attendendum est hic, quia confitens omnem pontificem egere sacrificio, & exeipiens Christum, ut qui non indiguit, hic dixit, & pro seipso offerre, & pro genere suo sacrificium.*

Hebr. 5.

Similiter ejusdem, ex quaternione IIII.

Joan. 6.

Audite igitur attendentes verba. Qui manducat, *inquit*, meam carnem. *Memorate, quia de carne est quod dicitur, & quia non a me additum est carnis nomen, ut non videar illis male interpretari:* Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem. *Numquid dixit; Qui manducat deitatem meam, & bibit deitatem meam? Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, in me manet, & ego in eo.* Et post alia. *Sed ad propositum redeamus.* Qui manducat meam carnem & bibit meum sanguinem, in me manet & ego in eo. *Commemoramini quia de carne dicitur:* Sicut misit me qui vivus est Pater; *me, qui visibilis sum. Si forte male interpretor, ex his quæ sequuntur, audiamus.* Sicut misit me qui vivus est Pater. *Ille dicit deitatem, ego humanitatem. Videamus quis est qui male interpretatur:* Sicut misit me qui vivus est Pater. *Dicit hæreticus: Hic divinitatem dicit. Misit me, inquit, Deum Verbum. Sicut misit me vivus Pater (secundum illos) & ego vivo Deus Verbum propter Patrem. Deinde quod post hæc est:* Et qui me manducat, & ipse vivet. *Quem manducamus? Deitatem, aut carnem?*

Ibidem.

Ibidem.

Similiter ejusdem, ex quaternione XVI.

Et omnino, inquit, si omnem simul novam scripturam effoderis, nunquam invenies in ipsa mortem ad Deum pertinentem: sed aut ad Christum, aut ad Filium, aut ad Dominum. Christus *enim*, & Filius, & Dominus *in unigenito a divina scriptura positum, duarum naturarum significativum est: & aliquando quidem designant deitatem, aliquando vero humanitatem, aliquando etiam utraque; ut est illud, cum Paulus in epistola prædicat:* Cum inimici essemus, reconciliati sumus Deo, per mortem Filii ejus; *humanitatem clamat Filii. Cum vero iterum idem ad Hebræos dicit:* Deus locutus est nobis in Filio, per quem fecit & sæcula; *divinitatem significat Filii. Neque enim caro creatrix est sæculorum, quæ post multa creata est sæcula.* Et post alia: *Non deitas fratrem Jacobum habuit; nec Dei Verbi mortem nos annuntiamus, cum Dominico corpore & sanguine pascimur.*

Rom. 5. Hebr. 1. Galat. 1. 1. Cor. 11.

Similiter ejusdem, ex quaternione XXIII.

Considero, inquit, nostros populos multam reverentiam possidentes, & ferventissimam pietatem; per ignorantiam vero divinæ scientiæ [a] *labentes. Hoc vero non crimen est populi, sed (ut decenter dicam) eo quod non habuerint doctores tempus, quo possint aliquid de doctrina nobis commendare subtilius.*

[a] *al.* lubricantes.

Petrus presbyter Alexandriæ & primicerius notariorum dixit: Ecce manifeste in his dicit, quoniam eorum qui ante eum fuerunt, doctorum nullus hæc locutus est populis, quæ ipse locutus est.

Cyrillus episcopus Alexandriæ, subscripsi, pronuntians cum sancta Synodo,
Arcadius episcopus & legatus sedis Apostolicæ,
Juvenalis episcopus Hierosolymæ,
Projectus episcopus & legatus sedis Apostolicæ,
Flavianus episcopus Philippensium,
Philippus presbyter sedis Apostolicæ atque legatus,
Firmus episcopus Cæsareæ,
Memnon episcopus Ephesi,
Et omnes alii episcopi supra recensiti similiter subscripserunt.

Ἔτι ἀναγινωσκομένων, κηρίων ἀναφθέντων, Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος ἀνέγνω τὰ ἑξῆς οὕτως.

Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· οἶμαι πᾶσιν ἀρέσκειν τὰ ἐκτεθέντα παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων πάλαι· ἃ καὶ ἐβεβαίωσε, καὶ μόνα κρατεῖν ὥρισεν ἡ ἐνταῦθα συνειλεγμένη πρῴην ἁγία σύνοδος· καὶ ἀρκούντως ἔχοντα * ἠκούσαμεν. διοριζομένων αὐτῶν οὕτως· εἴ τις παρὰ ταῦτα λέγει, ἢ φρονεῖ, ἢ ἀνασκευάζει, ἢ ζητεῖ, ὑποκείσθω τῇ ἀποφάσει. τί ὑμῖν δοκεῖ; ἕκαστος ποίαν ἔχει γνώμην, ἐγγράφως λεγέτω. δυνάμεθα παρὰ ταῦτα ζητεῖν, ἢ ἀνασκευάζειν; εἰ δέ τις ἐζήτησε περαιτέρω τῶν εἰρημένων, οὐ δικαίως ὑποκείσεται τῇ ἀποφάσει τῶν πατέρων; λεγέτω τοίνυν ἕκαστος ὑμῶν, εἰ ταύτης ἐστὶ τῆς γνώμης.

* Forte, ἠκούσαμεν δὲ ὁριζόντων ex Latino.

Et cum legerentur, accensis cereis, Constantinus devotissimus secretarius sacri consistorii ex eadem scheda recitavit sequentia in hunc modum.

Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Existimo omnibus placere quæ sunt exposita a sanctis patribus qui in Nicæa olim congregati sunt, quæ & confirmavit, & sola tenere definivit, quæ hic pridem sancta synodus collecta est, [Deo amabilia] & sufficienter habentia. [b] *Audivimus autem definientes eos ita: Si quis præter hæc dixerit, aut sapuerit, aut retractaverit, aut quæsierit, subjaceat sententiæ. Quid vobis videtur? Unusquisque qualem habet voluntatem, scriptis dicat.* [c] *Non enim possumus hæc aut quærere, aut retractare. Si vero aliquis inquisivit ultra ista quæ dicta, [& ordinata sunt, & placuerunt;] nonne juste subjacebit patrum sententiæ? Dicat igitur unusquisque vestrum, si ejus est voluntatis.*

[b] Hoc est, audivimus, cum ipsi definiverint ita:

[c] *al.* Possumus ne præter hæc aut quærere, aut retractare?

Θαλάσσιος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπε· τὸ τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἁγίων πατέρων ἐπὶ τῇ ἐκθέσει τῆς πίστεως ἀοίδιμον ἔδειξε καὶ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ ἡ θεία χάρις· ᾗπερ ἐκεῖνοι ταῖς γλώσσαις χρώμενοι, ἐδογμάτισαν. ἐβεβαίωσε δὲ μάλιστα καὶ ἡ ἐν ταύτῃ τῇ λαμπρᾷ μητροπόλει συνελθοῦσα τῶν ἁγίων ὁμόνοια, ἣν κρατεῖν ἐκ παντὸς ἀναγκαῖόν ἐστι, τοῦ τρόπου, προσθήκης ὁμοῦ ἢ ὑφαιρέσεως ὁμοίως λυμαινομένης τῷ κανόνι τῆς θεσπισθείσης ὑπὸ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ βεβαιωθείσης ὑπὸ τῶν ἐνταῦθα συνεληλυθότων τὸ πρότερον. τοὺς ἐναντία τούτων φρονοῦντας βδελύσσομαι, ὡς παραλύοντας τὴν ὀρθὴν πίστιν.

Thalassius episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Trecentorum decem & octo patrum in editione fidei laudem illis temporibus divina gratia demonstravit, cui illi accomodantes linguas prædicaverunt. Confirmavit vero maxime & quæ in hac splendida metropoli convenit sanctorum concordia, quam tenere omnino est necessarium sine aliquo additamento aut detrimento: quia hæc similiter nocere solent regulæ pietatis sancitæ a sanctis patribus qui in Nicæa congregati sunt, & confirmatæ ab his qui hic ante hoc convenerunt. Eos autem qui contraria iis sapiunt, abominor, sicut solventes rectam fidem.

ACTIO PRIMA.

A Σώζων ἐπίσκοπος Φιλίππων·

Sozon episcopus Philippensis dixit : A trecentis decem & octo sanctis patribus qui in Nicaa convenerunt, expositam fidem & credo, & in hac urbe congregata synodo consentimus : & eos qui prater hac sapiunt, aut docent, minime esse catholicos credidi.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος * Σεβάστης Ἀρμενίας·

*Forte, Σεβαστείας

Joannes episcopus Sebastia civitatis Armenia prima dixit : Morbum in veritate introducere nihil est aliud, quam audere impietatem fidei commiscere. Qui enim spernit fidem, qua in se firmitatem possidet pra multitudine & tempore & auctoritate eorum qui exposuerunt, nullum habet stabilitatis terminum, mutabili voluntatis impietate agrotans. Unde & ego omnem haresim & novitatem abominans, colo solam hanc fidem, B qua a sanctissimis patribus est exposita, quia omnis pietatis nostra est subsidium.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Ταρσοῦ τῆς Κιλικίας·

Theodorus episcopus Tarsensis civitatis provincia Cilicia prima, dixit : Et fidei, qua exposita est a sanctis patribus qui in Nicaa convenerunt, & qui pridem in Epheso congregati sunt, similia & ego ipse sapiens permaneo ; & eos qui prater hac sapiunt, non judico catholice sapere.

Βασίλειος ἐπίσκοπος Σελευκείας Ἰσαυρίας·

Basilius episcopus civitatis Seleucia, provincia Isauria, dixit : Et expositam fidem a sanctis patribus qui in Nicaa convenerunt, & qua sunt lecta sanctorum patrum dogmata, & qua pridem in hac civitate a sanctis C patribus congregatis ordinata sunt, ejusdem sancti Spiritus operationis esse credo : & eos qui prater hac aut sapiunt, aut docent, inimicos orthodoxorum ecclesia existimo.

Στέφανος ἐπίσκοπος Ἐφέσου·

Stephanus episcopus civitatis Ephesina dixit : Manifesta sunt, qua a sanctis patribus sancita & definita sunt trecentis decem & octo, qui in Nicaa civitate congregati sunt, qua & confirmata sunt a sancta & universali synodo collecta in hac Ephesia metropoli. Unde si quis prater ea qua sancita sunt, dixerit, anathema sit ; quoniam hac est vera & catholica fides.

Οὐράνιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἱμερίας, ἐπαρχίας Ὀσροήνης, δι' ἑρμηνέως Εὐλογίου πρεσβυτέρου Ἐδεσσηνοῦ·

D *Uranius episcopus civitatis Himeria, provincia Osroëna, interpretante se Eulogio presbytero Edesseno, dixit : In his qua exposita sunt a concilio in Nicaa congregato, & sententia qua definita est in hac metropoli de eadem fide adversus pravaricatores ejus, permaneo : & qui prater hac ausi fuerint aut dicere, aut inquirere, anathematizo, & alienos esse a recta fide definio.*

Hilarus diaconus Romana ecclesia, interpretante se Florentio episcopo Lydiensi, dixit : Qua nuper lecta sunt de fide prolata, tam qua in Nicaa est exposita, quam qua a sancta synodo pridem in Ephesina civitate a sanctis patribus confirmata est, apostolica sedes & docet & veneratur. Hac ergo scio sanctorum patrum consonare dogmatibus : hac & propriis, o vos sanctissimi, litteris, E quas ad vos destinavit, apostolica sedes inseruit. Quas, si jusseritis recitari, cognoscetis consonas esse veritati.

Basilius episcopus Trajanopolitanus dixit : Et mea parvitas in hac sancta fide nutrita est, & in ipsa oro vitam finire.

Polychronius episcopus Antipatridis civitatis dixit : Divinas & veras constitutiones sanctorum patrum & tenemus gratia Dei apud nosmetipsos, & in hac nos fide semper custodiri oramus.

Sancta synodus dixit : Omnes ejusdem sumus voluntatis & fidei.

Dioscorus episcopus Alexandria dixit : Quoniam

ANNO CHRISTI 451.

A Θεόδωρος ἐπίσκοπος Δαμασκοῦ [a] εἶπε ταῦτα, καὶ ὅμοια.

[a] Forte, εἶπε

Theodorus episcopus Damasci dixit : Qui istis qua nuper lecta sunt, obtemperat, alienus est a catholica fide, & dignus anathemate, quod a sanctis patribus definitum est.

Ἰουλιανὸς ἐπίσκοπος ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας Λέοντος, ἑρμηνεύοντος αὐτὸν Φλωρεντίου ἐπισκόπου Λυδῶν, εἶπε· ταῦτα κατέχει ἡ ἀποστολικὴ καθέδρα.

[b] *Julianus episcopus tenens locum Leonis sanctissimi episcopi Romana ecclesia, interpretante se Florentio episcopo Lydia, dixit : Hac tenet apostolica sedes.*

[b] al. Julius in mss. semper.

Στέφανος ἐπίσκοπος Ἱερᾶς πόλεως εἶπε· τούτοις καὶ ἡμεῖς συντιθέμεθα· καὶ παρὰ ταῦτα οὔτε ἐφρονήσαμεν, οὔτε φρονήσο- B μεν ἀλλὰ μέχρι τελείας ἡμῶν ἀναπνοῆς αὐτοῖς ἀκολουθήσομεν, καὶ οὐδενὸς τῶν παρὰ ταῦτα διδάσκειν ἐπιχειρούντων πώποτε ἀνεξόμεθα.

Stephanus episcopus Hierapolitanus dixit : His & nos consentimus, & prater hac neque sapuimus, neque sapiemus, & usque ad ultimum [c] suspirium nostrum hac sequemur, & nullis unquam prater hac [illegible]ntibus docere permittemus.

[c] al. spiritum

Μελίτιος ἐπίσκοπος Λαρίσσης, ποιούμενος τὸν λόγον καὶ ὑπὲρ τοῦ ὁσιωτάτου Συρίας Δόμνου.

Meletius episcopus Larissena civitatis, faciens verbum pro sanctissimo episcopo Domno Apamea civitatis Syria secunda, dixit : Semper ab infantia his credidi, & nunc hanc eamdem teneo fidem, & amplector eam, C qua nuper nobis lecta est, sanctorum patrum expositionem.

Κῦρος ἐπίσκοπος Ἀφροδισιάδος τῆς Καρίας·

Cyrus episcopus Aphrodisiadis civitatis, provincia Caria, dixit : Et ego non solum a puerili ac monachali mea vita, sed etiam ex paterna doctrina hanc fidem possideo.

Φλωρέντιος ἐπίσκοπος Λυδῶν·

Florentius episcopus civitatis Lydia dixit : Et ego huic adhareo fidei, qua nuper lecta est, & dudum a sanctis patribus cum sancto Spiritu definita : & tutelam mea spei esse confiteor : & placent mihi qua sancita sunt.

Κανδιδιανὸς ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας τῆς Πισιδίας εἶπεν τὰ ὅμοια·

D *Candidianus episcopus civitatis Antiochia, provincia Pisidia, dixit : Et a pueritia nutritus sum in catholica fide, & archidiaconus regia civitatis fui, & gratia Dei & Christi sine querela hactenus (sicut arbitror) conversatus sum, & usque hodie sanctorum patrum trecentorum decem & octo qui in Nicaa, & eorum qui in hac metropoli congregati, inconcussibiles expositiones custodio, & usque in finem hac eadem & sapui, & sapio.*

Ἱλαρὸς διάκονος τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας, ἑρμηνεύοντος αὐτὸν Φλωρεντίου ἐπισκόπου Λυδῶν, εἶπε· τὰ πρόσφατον ἀναγνωσθέντα, τοῦτο μὲν ἐκ τῆς τῶν ἐν τῇ Νικαίων συναχθέντων πίστεως, τοῦτο δὲ βεβαιωθέντα ἐν τῇ κατὰ τὴν Ἔφεσον ἁγίᾳ συνόδῳ πάλαι συνειλεγμένῃ, ὁ ἀποστολικὸς θρόνος καὶ διδάσκει καὶ πρεσβεύει. ταῦτα τοίνυν οἶδα συνᾴδοντα τοῖς δόγμασι τῶν ἁ- E γίων πατέρων, καὶ τοῖς ἰδίοις δὲ πρὸς ὑμᾶς, ἁγιώτατοι, ἐνέθηκεν ὁ ἀποστολικὸς θρόνος γράμμασιν. ἅπερ, εἰ κελεύσοιτε ἀναγνωσθῆναι, γνώσεσθε συνᾴδοντα τῇ ἀληθείᾳ.

Βασίλειος ἐπίσκοπος Τραϊανουπόλεως εἶπε· καὶ ἡ ἐμὴ βραχύτης ἐν ταύτῃ ἀνατέθραπται τῇ ἁγίᾳ πίστει, καὶ ἐν αὐτῇ πληρῶσαι τὸν βίον εὔχομαι.

Πολυχρόνιος ἐπίσκοπος Ἀντιπατρίδος εἶπε· τὰς θείας καὶ ἀληθεῖς διατυπώσεις τῶν ἁγίων πατέρων κατέχομεν χάριτι Θεοῦ παρ' ἑαυτοῖς, καὶ ἐν τῇ πίστει ταύτῃ φυλαχθῆναι εὐχόμεθα.

Ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· οἱ πάντες τῆς αὐτῆς ἐσμεν γνώμης καὶ πίστεως.

Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· ἐπειδὴ ἡ ἁγία καὶ

ANNO CHRISTI 451.

γία καὶ μεγάλη σύνοδος, ἡ ἐν Νικαίᾳ πάλαι συναγηγερμένη κατὰ βούλησιν Θεοῦ, τὴν ὀρθὴν ἡμῶν καὶ ἀμώμητον ἐξέθετο πίστιν, ἣν τινα καὶ ἡ πρὸ βραχέος ἐνταῦθα συνειλεγμένη ἐβεβαίωσε, καὶ ταύτην μόνην κρατεῖν καὶ ἐκκλησιάζεσθαι ὥρισε, τυπώσασα καὶ τοῦτο· ὥστε μηδενὶ ἐξεῖναι ἑτέραν πίστιν παρὰ ταύτην ἐκτίθεσθαι, ἢ ζητεῖν, ἢ καινουργεῖν τι, ἢ ἀνακινεῖν τι περὶ τῆς ἁγίας ἡμῶν θρησκείας· τοὺς δέ γε παρὰ ταῦτα ἢ ζητεῖν, ἢ φρονεῖν, ἢ συντιθέναι τι πειρωμένους, ἢ ὅλως ἀνασκευάζειν ἐπιχειροῦντας τὰ τετυπωμένα, ἐπιτιμίοις φανεροῖς ὑποβέβληκεν, ἵν' εἰ μὲν εἶεν ἐπίσκοποι, ἀλλότριοι τῆς ἐπισκοπῆς γένωνται· εἰ δὲ κληρικοί, τοῦ κλήρου· εἰ δὲ λαϊκοί, ξένοι τῆς κοινωνίας. ταῦτα γὰρ ἐκ τῶν ἀναγνωσθέντων ἀρτίως ὑπομνημάτων ἐδιδάχθημεν. φαίνονται δέ, ὡς συνορᾷ ἡ ἁγία αὕτη καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, πάντα σχεδὸν ἀνακαινίσαντες καὶ μετασκευάσαντες, Φλαβιανὸς ὁ γενόμενος τῆς Κωνσταντινουπολιτῶν ἐκκλησίας ἐπίσκοπος, καὶ Εὐσέβιος ὁ τοῦ Δορυλαίου, καὶ σκανδάλου καὶ ταραχῆς γενόμενοι πρόφασις ταῖς τε ἁγίαις ἐκκλησίαις, καὶ τοῖς ἁπανταχοῦ ὀρθοδόξοις λαοῖς· εὔδηλοι, ὡς ἑαυτοὺς ὑπέθηκαν τοῖς ὡρισμένοις τὸ τηνικαῦτα συνοδικοῖς παρὰ τῶν ἁγίων ἡμῶν πατέρων ἐπιτιμίοις. ὅθεν δὴ καὶ ἡμεῖς τὰ ἐκείνων βεβαιοῦντες ἀλλοτρίους αὐτοὺς τοὺς μνημονευθέντας, Φλαβιανὸν καὶ Εὐσέβιον, παντὸς ἱερατικοῦ καὶ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος κεκρίκαμεν εἶναι. καταπεισθήτω δὲ ἕκαστος τῶν παρόντων θεοσεβεστάτων ἐπισκόπων τὴν ἑαυτοῦ γνώμην, καὶ φανερὰν ταύτην ποιείτω ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων. σύμπαντα μέντοι τὰ πεπραγμένα τήμερον, γνωρισθήσονται τοῖς εὐσεβεστάτοις καὶ φιλοχρίστοις ἡμῶν βασιλεῦσιν. Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος εἶπε· παραιτοῦμαί σε. Ἱλαρος διάκονος τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας εἶπε· κοντραδίκιτουρ. ὅ ἐστιν, ἀντιλέγεται.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, ἐπεβόησαν· ἀνάθεμα Διοσκόρῳ. ταύτῃ τῇ ὥρᾳ καθεῖλε, ταύτῃ τῇ ὥρᾳ καθαιρεθῇ. ἅγιε κύριε, σὺ αὐτὸν ἐκδίκησον. Λέοντος πολλὰ τὰ ἔτη. τοῦ πατριάρχου πολλὰ τὰ ἔτη.

Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χαρτίου ἀνέγνω τὰ ἐπίλοιπα οὕτως.

Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν· ἑαυτοὺς ἀλλοτρίους ἱερωσύνης καὶ βαθμοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀπέδειξαν Φλαβιανὸς καὶ Εὐσέβιος, ἐπιχειρήσαντες προσθεῖναί τι, ἢ ἀφελεῖν ἐκ τῆς πίστεως τῆς ἐκτεθείσης ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῇ ἐν Νικαίᾳ, ἣν ἐβεβαίωσεν ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, ἡ ἐνταῦθα ἐν τῇ Ἐφέσῳ πάλαι συναχθεῖσα· ὥστε τοὺς τολμῶντάς τι προσθεῖναι, ἢ ἀφελεῖν τῆς πίστεως, ἀλλοτρίους εἶναι τῆς ἱερωσύνης, καὶ μάλιστα τοσαύτην σύγχυσιν ποιήσαντας· ὅθεν κἀγὼ τὰ αὐτὰ ψηφίζομαι τῇ τε ἁγίᾳ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ, καὶ τῷ ἁγίῳ καὶ θεοφιλεστάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Διοσκόρῳ, ἀλλοτριῶν αὐτοὺς τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος.

Δόμνος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας εἶπε· σύμψηφός εἰμι καὶ αὐτὸς τῇ ἁγίᾳ ὑμῶν συνόδῳ τῇ καθελούσῃ Φλαβιανὸν καὶ Εὐσέβιον, ὡς μὴ ἐμμείναντας τῇ ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῇ πρώην ἐνταῦθα συναθροισθείσῃ· καὶ συναινῶ τῇ εἰς αὐτοὺς παρ' ὑμῶν ἐξενεχθείσῃ δικαίᾳ ψήφῳ.

Θαλάσσιος ἐπίσκοπος Καισαρείας εἶπεν· ὅσοι παρὰ τοὺς ἐπὶ τῇ πίστει τῶν πατέρων τύπους διαφέρονται, ἑαυτοῖς ἐπάγουσι τὰ ἐκ τῶν κανόνων ἐπιτίμια. ὅθεν Φλαβιανὸς καὶ Εὐσέβιος, ὑπερβάντες τοὺς ἐν Νικαίᾳ καὶ ἐν Ἐφέσῳ ἐκτεθέντας τύπους παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων, κατὰ τὴν ψῆφον τῆς ὑμετέρας θεοφιλείας, καὶ ἡμῶν, τοῦ τῆς ἐπισκοπῆς βαθμοῦ ἠλλοτρίωνται.

Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας Γαλατίας εἶπεν· ἐμοὶ μὲν προσφιλὲς ἀεὶ τὸ φιλάνθρωπον. ἐπειδὴ δὲ θρησκείας λόγος ἐκίνησε τοὺς ὁσίους πατέρας πρὸς τὴν ἀπόφασιν, τὴν ἐξενεχθεῖσαν δικαίᾳ ψήφῳ κατὰ Φλαβιανοῦ καὶ Εὐσεβίου συντίθεμαι.

Στέφανος ἐπίσκοπος Ἐφέσου εἶπε· δικαία ἡ ἐξενεχθεῖσα ἀπόφασις κατὰ Φλαβιανοῦ τοῦ πάλαι ἐπισκόπου, καὶ Εὐσεβίου

A *sancta & magna synodus, quæ jamdudum in Nicæa congregata est per voluntatem Dei, rectam nostram & immaculatam fidem exposuit, quam & nuper hic congregata sancta synodus confirmavit, & hanc solam teneri, & in ecclesia tradi definivit; ordinans & hoc, quatenus nulli liceat alteram fidem præter hanc vel exponere, vel inquirere, vel innovare, aut penitus commovere de nostra venerabili religione: eos autem qui præter hæc tentant aut sapere, aut quærere, aut componere, aut omnino quæ ordinata sunt, retractare, certis subjecit damnationibus: ita ut si episcopi sint, alieni sint ab episcopatu, & clerici a clericatu: si vero laici, priventur communione; hæc namque ex nuper lectis monimentis didicimus. Apparent vero, sicut omnis vestra sancta & universalis synodus pervidet, omnia pene re-* B *novantes* [a] *& immutantes, Flavianus ecclesiæ quondam Constantinopolitanæ urbis episcopus, & Eusebius Dorylai, & scandali & conturbationis facti occasio sanctissimis ecclesiis, & ubique catholicis populis: certum est, hos ex semetipsis synodi.is olim a sanctis patribus definitis damnationibus subjacere. Unde & nos quæ eorum sunt confirmantes, memoratos, id est, Flavianum & Eusebium, ab omni sacerdotali & episcopali dignitate esse judicamus alienos. Confiteatur vero & unusquisque religiosissimorum episcoporum suam propriam voluntatem, & manifestam hanc faciat sub fide monimentorum. Universa autem quæ acta sunt hodie, innotescant piissimis & Christianissimis Imperatoribus. Flavianus episcopus dixit: Appello a te. Hilarus diaconus Roma-* C *næ ecclesiæ dixit: Contradicitur.*

[a] al. renovantes

CHALCED. ACTA.

Et cum legerentur, Orientales & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Anathema Dioscoro. Hac hora damnavit, hac hora damnetur. Sancte Domine, tu [b] illum vindica; Domine, tu illum vindica. Catholice Imperator, tu illum vindica. Leoni multos annos. Patriarchæ multos annos.

[b] Scilicet Flavianum: at Græce, tu teipsum vindica.

Constantinus devotissimus secretarius [sacri consistorii] ex eadem scheda recitavit reliqua in hunc modum:

EPHES. ACTA.

Juvenalis episcopus Hierosolymitanus dixit: Sese alienos a sacerdotio & gradu episcopali monstraverunt Flavianus & Eusebius, qui conati sunt addere & minuere aliquid de sancta fide, quæ in Nicæa a sancto con- D *cilio exposita est, quam & confirmavit sancta & universalis synodus in hac Ephesia civitate pridem collecta. Quapropter justum est, eos qui audent addere aliquid fidei, aut minuere, alienos esse a sacerdotio & maxime qui tantam fecerunt confusionem. Unde & ego consona decerno sanctæ & universali synodo, & sanctissimo archiepiscopo Dioscoro, alienans eos ab episcopatus dignitate.*

Domnus episcopus Antiochiæ dixit: Concors sum & ego sanctæ vestræ synodo damnanti Flavianum & Eusebium, tamquam non permanentes in sancto Nicæno concilio, & quod pridem hic congregatum est: & consentio in eos a vobis prolata justa sententia.

Thalassius episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: E *Quotquot præter constitutiones patrum, quas de fide decreverunt, agere conantur, sibimet inducunt correptiones canonicas. Unde Flavianus & Eusebius qui transgressi sunt constituta quæ in Nicæa & in Epheso a sanctis patribus exposita sunt, secundum decretum vestræ religiositatis & nostrum, episcopali gradu privati sunt.*

Eusebius episcopus Ancyræ Galatiæ dixit: Mihi quidem amabilis est semper misericordia. Sed quoniam religionis ratio movet sanctos patres ad prolatam justo judicio sententiam adversus Flavianum & Eusebium, & ego consentio.

Stephanus episcopus Ephesiæ civitatis dixit: Justa est, quæ est prolata sententia contra Flavianum quondam

ACTIO PRIMA.

episcopum, & Eusebium: unde consentio utrorumque depositioni, & subscribo.

Κῦρος ἐπίσκοπος Ἀφροδισιάδος·

Cyrus episcopus Aphrodisiadis civitatis dixit: Nemo ita insipiens, aut Deo inimicus exsistit, qui definitionibus & sententiis patrum audeat contraire. Unde & ego concors præcedentibus sententiis sanctorum patrum factus sum in damnatione Flaviani & Eusebii quondam episcoporum.

Ἐρασίστρατος ἐπίσκοπος Κορίνθου τῆς Ἑλλάδος·

Erasistratus episcopus Corinthi Helladis dixit: Præsens & cognoscens ab his quæ lecta sunt, non consona sapere catholicæ fidei Flavianum & Eusebium, neque obtemperare Nicæno sancto concilio, nec non & Ephesino quod paulo ante est collectum, & ego consentio sanctis patribus, & alienos ab omni episcopali dignitate hos esse existimo, id est, Flavianum & Eusebium.

Κυΐντιλλος ἐπίσκοπος Ἡρακλείας, ἐπέχων καὶ τὸν τόπον Ἀναστασίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Θεσσαλονικέων·

Quintillus episcopus Heracleæ, vicarius [a] *Anastasii reverentissimi episcopi Thessalonicensis, dixit: Quæ paulo ante in hac civitate collecta est sancta & magna synodus in damnationem impii Nestorii definiit, nulli licere alteram quandoque proferre fidem, quam quæ in Nicæa exposita est sanctis trecentis decem & octo patribus. Sequens igitur & ego ipse illam definitionem, omnes quidem qui permanent in prædicta fide, catholicos esse judico: hos vero qui aliquid perverterunt, anathematizo, & alienos esse catholicæ fidei decerno.*

[a] al. locum etiam tenens

Μελίτιος ἐπίσκοπος Λαρίσσης, ἐπέχων καὶ τὸν τόπον τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Δόμνου τῆς Ἀπαμέων ἐκκλησίας·

Meletius episcopus Larissenæ civitatis, & agens vices Domni reverentissimi episcopi Apamenæ ecclesiæ, dixit: Consentio & ego vestræ sanctitati, quæ justa & legitima est in depositione Flaviani & Eusebii quondam episcoporum: quoniam demonstrati sunt prævaricari constituta, quæ tradita sunt a sanctis & magnis conciliis quæ in Nicæa & in Epheso congregata sunt; & alienos eos esse episcopali dignitate una vobiscum existimo.

Διογένης ἐπίσκοπος Κυζίκου·

Diogenes episcopus Cyzicenæ civitatis dixit: Hæc eadem & ego consentio sanctis nostris patribus, in iis quæ adversus Flavianum & Eusebium ordinata sunt, alienans eos ab episcopali dignitate.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Σεβαστείας Ἀρμενίας πρώτης·

Joannes episcopus Sebastiæ primæ Armeniæ dixit: Omnis innovatio, quæ contra justitiam ab aliquibus committitur, super se trahit regularem sententiam. Quoniam igitur & Flavianus & Eusebius convicti sunt prævaricari, & innovationem fecisse in ea fide, quæ a sanctis patribus apud Nicæam constituta est, & apud Ephesum confirmata, justo judicio sacerdotio privati sunt, secundum formam reverentissimi & sanctissimi Alexandrini archiepiscopi, & sancti & universalis concilii: & ego eisdem consentio.

Βασίλειος ἐπίσκοπος Σελευκείας Ἰσαυρίας·

Basilius episcopus Seleuciæ Isauriæ dixit: Sequor ea quæ a sanctitate vestra adversus Flavianum & Eusebium quondam episcopos ordinata sunt, & consentio omnibus definitis a vestra beatitudine. Etenim ipsi secuti estis ea quæ pridem sancti patres sanxerunt & jusserunt adversus prævaricatores fidei: si quidem sacerdotes sunt, alienos esse a sacerdotio; si vero laici sint, hos fieri sub anathemate.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Ταρσοῦ.

Theodorus episcopus Tarsensis civitatis dixit: Prolatæ adversus Flavianum & Eusebium sententiæ a sancta synodo, sicut juste & canonice promulgatæ, & ego consentio.

ὅλον συναινῶ, καὶ συνυπογράφω ἐπὶ τῇ καθαιρέσει ἀμφοτέρων·

Ῥωμανὸς ἐπίσκοπος Μύρων τῆς Λυκίας·

Romanus episcopus Myrensis civitatis, provinciæ Lyciæ, dixit: Et ego concors sum iis quæ a sanctis patribus sancita sunt adversus Flavianum & Eusebium; & juste adversus eos prolatæ sententiæ.

Φώτιος ἐπίσκοπος Τύρου·

Photius episcopus Tyri civitatis dixit: Consona & mea profitetur parvitas sententiæ sancti hujus & universalis concilii, alienos facienti Flavianum & pessimum Eusebium a sacerdotio, tamquam contraria sapientes sancto Nicæno concilio, & quod paulo ante in hac splendida Ephesina metropoli congregatum est.

Ἰουλιανὸς ἐπίσκοπος Ταβίας·

Julianus episcopus Tabiæ civitatis dixit: Doleo quidem, ad hanc tristem vocem veniens. Talis enim prudentium lex est. Sed quoniam pro pietatis assertione magni universalis concilii præsules Flavianum & Eusebium definitioni patrum subjecerunt, his quæ legitime facta sunt, consentio.

Φλωρέντιος ἐπίσκοπος Λυδῶν·

Florentius episcopus Lydorum civitatis dixit: Quoniam hoc sanctæ & magnæ synodo placuit, eos qui divinas leges prævaricantur, ex ejus sancto ore damnari; adversus Flavianum & Eusebium quondam episcopos similia & ego vestræ sanctitati decerno.

Μαρινιανὸς ἐπίσκοπος Συνάδων·

Marinianus episcopus Synnadensis dixit: Sequor in omnibus, quæ sunt ordinata a sancta synodo (quæ & meam supereminent parvitatem) adversus Flavianum & valde pessimum Eusebium: & consentio eorum damnationi.

Μουσώνιος ἐπίσκοπος Νύσσης·

Musonius episcopus Nyssenæ civitatis dixit: Quoniam spernere reperti sunt sanctam synodum ante hoc in Ephesia metropoli congregatam, Flavianus & Eusebius quondam episcopi, ideo & ego in regulari eorum facta damnatione consentio.

Κωνσταντῖνος ἐπίσκοπος Βόστρων·

Constantinus episcopus Bostrenæ civitatis dixit: Consentio & ego justæ depositioni, quæ adversus Flavianum & Eusebium quondam episcopos a sancta synodo prolata est, & concors sum sententiæ bene ab ipsa definitæ.

Στέφανος ἐπίσκοπος Ἱερᾶς πόλεως·

Stephanus episcopus Hierapolitanæ civitatis dixit: Sequor & ego a vestra sanctitate adversus Flavianum & Eusebium quondam episcopos prolatam sententiam, tamquam prævaricantes sanctos canones, qui in Nicæa & hic pridem constituti sunt; & alienos eos esse consequenter vestræ definitioni consentio.

Ἀττικὸς ἐπίσκοπος Νικοπόλεως Ἠπείρου παλαιᾶς·

Atticus episcopus Nicopolitanæ civitatis veteris Epiri dixit: Sequor & ego quæ a sanctis patribus definita sunt in sententia, quæ adversus Flavianum & Eusebium prolata est; alienans eos, sicut judicavit sanctorum sententia, ab episcopatus dignitate.

Εὐστάθιος ἐπίσκοπος Βηρυτοῦ·

Eustathius episcopus Beryti dixit: Manifesta omnibus facta est forma definita a nostris sanctis patribus, qui hic pridem ex jussione piissimorum & Christianissimorum nostrorum Imperatorum congregati sunt, aperte jubens, eos qui conantur aliquid inquirere, aut scrutari, aut addere fidei sanctorum patrum qui in Nicæa convenerunt, & hos proprio gradu privari. Flavianus ergo quondam Constantinopolitanus episcopus, & Eusebius olim Dorylæi præsulatum habens, contraria his sapientes, seipsos illi omnino terribili subjecerunt sententiæ.

ANNO CHRISTI 451.

ACTIO PRIMA.

Νουνέχιος ἐπίσκοπος Λαοδικείας Τριμιταρίας·

Nunechius episcopus Laodicea Trimitaria dixit: Consentio & ego ipse prolata sententia a sanctis patribus adversus Flavianum & Eusebium quondam episcopos.

Ὀλύμπιος ἐπίσκοπος Κωνσταντίας τῆς Κύπρου.

Olympius episcopus Constantia civitatis Cypri insula dixit: Concors & ego sum vestro sancto & glorioso concilio, damnanti Flavianum & Eusebium tamquam pravaricatores eorum, qua placita sunt in sancta Nicana synodo, & in ea qua hic sub ter beato & sancta memoria patre nostro & episcopo Cyrillo congregata est. & consentio juste definitis a vestro magno & sancto concilio.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Ῥόδου·

Joannes episcopus insula Rhodi dixit: Consentio & ego ipse his qua definita sunt a sancta & magna vestra synodo in alienatione Flaviani & Eusebii, eo quod pravaricati sunt qua in sancta & magna Nicana synodo definita sunt, & qua sub reverendo & sancta memoria patre nostro & episcopo Cyrillo in hac Ephesia metropoli ordinata sunt.

Κανδιδιανὸς ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας τῆς Πισιδίας·

Candidianus episcopus civitatis Antiochia, provincia Pisidia, dixit: Omnibus regulariter ordinatis ab omni sancta synodo sanctorum patrum adversus Flavianum & Eusebium & ego consentio.

Στέφανος ἐπίσκοπος Ἀναζάρβου.

Stephanus episcopus Anazarbena civitatis dixit: Consentio & ego juste prolata sententia a vestra sanctitate adversus Flavianum & Eusebium quondam episcopos, & alienos eos de cetero existimo ab hujusmodi dignitate, & quod pravaricati sunt prolata statuta a sancta & magna in Nicea congregata synodo, nec non & qua consequenter in hac civitate collecta est.

Γερόντιος ἐπίσκοπος Σελευκείας Συρίας·

Gerontius episcopus Seleucia Syria dixit: Et ego ipse consentio sancto vestro concilio, & alienos decerno Flavianum & Eusebium ab episcopatus dignitate, tamquam pravaricatores eorum qua sancita sunt a sanctis patribus, qui in Nicaa, & qui in Ephesia civitate collecti sunt.

Ῥουφῖνος ἐπίσκοπος Σαμοσάτων·

Rufinus episcopus Samosatena civitatis dixit: Consentio omnibus qua juste prolata sunt adversus Flavianum & Eusebium quondam episcopos, & alienos esse existimo a sacerdotali dignitate, tamquam pravaricatores eorum qua a sanctis patribus statuta sunt in Nicaa & in Epheso congregatis.

Ἰνδίμιος ἐπίσκοπος Εἰρηνουπόλεως·

* *Indimus episcopus Irenopolitana civitatis dixit: Juste promulgato judicio a vestra sanctitate in damnatione Flaviani & Eusebii quondam episcoporum, qui pravaricati sunt prolata statuta a sancta & magna synodo sanctorum patrum, qui in Nicaa civitate collecti sunt, nec non etiam qui paulo ante in hac Ephesia civitate, consentio, & alienos eos de cetero ab episcopali dignitate existimo.*

* Græce, Indimius

Τιμόθεος ἐπίσκοπος Βαλανέων·

Timotheus episcopus Balaneensis dixit: Consentio & ego prolata juste sententia a vestra sancta synodo in damnationem Flaviani & Eusebii quondam episcoporum, in quibus transgredi ausi sunt ea qua placita sunt synodo, qua in Nicaa civitate & qua nuper in Epheso collecta est.

Θεοδόσιος ἐπίσκοπος Κανώθα·

Theodosius episcopus Canotha civitatis dixit: Permaneo in omnibus definitis a sancta synodo de Flaviano & Eusebio quondam episcopis, & alienos eos existimo ab episcopatus dignitate, tamquam pravaricatores statutorum patrum, qui in Nicaa & qui in Epheso convenerunt.

Σέλευκος ἐπίσκοπος Ἀμασείας·

Seleucus episcopus Amasia dixit: His qua legitime & regulariter de Flaviano & Eusebio a sancta synodo definita sunt, & ego ipse concors efficior, & consentio alienos eos esse ab omni sacerdotali ministerio.

Πέτρος ἐπίσκοπος Γαγγρῶν·

Petrus episcopus Gangrena civitatis dixit: Et ego concors sum sententia sanctorum patrum in damnatione Flaviani & Eusebii.

.·. .·. .·. .·. .·. .·. .·.

Eutychius episcopus Hadrianopolis veteris Epiri, dixit similiter.

Claudius episcopus civitatis Anchiaxi veteris Epiri, dixit similiter.

Simeon episcopus Amida, dixit similiter.

Elias episcopus Hadrianopolitanus Asia dixit similiter.

Lucas episcopus Dyrrhacena civitatis, dixit similiter.

Βασίλειος ἐπίσκοπος Τραϊανουπόλεως·

Basilius episcopus Trajanopolitanus Rhodopena provincia dixit: Sententia hujus magna & sancta synodi & mea consentit parvitas adversus Flavianum & Eusebium.

Δοκιμάσιος ἐπίσκοπος Μαρωνείας·

Docimasius episcopus Maronea dixit: Prolata sententia a sancta magna synodo adversus Flavianum & Eusebium consentit & mea humilitas.

Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος Σεβαστῆς·

Alexander episcopus civitatis Sebasta dixit: Qua prolata est a sanctis patribus adversus Flavianum & Eusebium sententia & ego similiter consentio.

Οὐράνιος ἐπίσκοπος Ἱμερίας ἐπαρχίας Ὀσροηνῆς, ἑρμηνεύοντος αὐτῷ Εὐλογίου πρεσβυτέρου Ἐδεσσηνοῦ·

*Uranius episcopus * Himerorum civitatis, provincia Osroëna, interpretante se Eulogio presbytero Edesseno, dixit: Quotquot ausi sunt pravaricari sententiam sanctorum patrum qui in Nicaa & qui in Epheso convenerunt, hi non solum ab ecclesiastica dignitate debent expelli, verum etiam gladio submitti. Oportebat enim, videntes eos qui ante se fuerunt, quali subjacuerunt pœna, recedere ab hujusmodi conatibus. Quoniam igitur Flavianus & Eusebius pravaricatores eorum exstiterunt, hos & ego alienos ab episcopatus dignitate, & dignos multis millibus malis esse definio.*

* In Græco, Himeria

Ἀθανάσιος ἐπίσκοπος Ὀπούντος·

Athanasius episcopus Opuntina civitatis dixit: Et ego concors effectus prolata sententia a sancta synodo in damnatione Flaviani & Eusebii eadem profiteor.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Κλαυδιουπόλεως·

Theodorus episcopus Claudiopolitanus dixit: Consentio his qua a sancta synodo judicata sunt in damnatione Flaviani & Eusebii, ut qui non permanserunt in regulis trecentorum decem & octo patrum, & statutis sancti concilii, quod dudum in hac Ephesia civitate collectum est; & similia decerno eorum qua juste a vestra sancta synodo dicta sunt.

Λεόντιος ἐπίσκοπος Ἀσκάλωνος·

Leontius episcopus Ascalonensis dixit: Consentio omnibus qua a sanctis patribus adversus Flavianum & Eusebium decreta sunt, quatenus alieni sint ab omni sacerdotali dignitate.

Φωτεινὸς ἐπίσκοπος Λύδδης·

Photinus episcopus Lydda dixit: Recte & juste quod hic pridem convenit sanctum concilium definivit, nihil ab aliquo mutilari eorum qua in Nicaa, vel in eo ordinata sunt. Propter quod consentio his qua nunc a sanctis patribus statuta sunt, & alieno ab episcopatus gradu Flavianum & Eusebium, qui ausi sunt pravaricari ea qua in sancta ordinata sunt synodo.

ACTIO PRIMA.

Ἀναστάσιος ἐπίσκοπος Ἀρεοπόλεως·

Anastasius episcopus Areopolitanus dixit: Audiens cognitionem, qua inter reverentissimum presbyterum & archimandritam Eutychem & Eusebium & Flavianum habita est, & ex prolatis monimentis & porrectis libellis reprehendens perfidiam, concors effectus & ego sanctis patribus, alienos eos feci ab omni sacerdotali dignitate, id est, Flavianum & Eusebium.

Θεοδόσιος ἐπίσκοπος Ἀμαθοῦντος·

a al. Heliodorus

[a] Theodosius episcopus Amathuntenæ civitatis dixit: Flavianus & Eusebius, qui sanctorum patrum qui in Nicæa & qui in hac pridem civitate collecti sunt definitiones non custodierunt, & a sanctis patribus damnati sunt, etiam alieni ab episcopali dignitate a me facti sunt. Sequor enim ea quæ a sanctis patribus decreta sunt.

Παῦλος ἐπίσκοπος Μαϊουμᾶ·

Paulus episcopus Maiumensis civitatis dixit: Flavianum & Eusebium, qui sanctorum patrum qui in Nicæa, & pridem in Epheso congregatorum statuta prævaricati sunt, & propter hoc damnati a nunc collecta sancta synodo, decrevi & ego alienos esse ab episcopali dignitate.

Ζώσιμος ἐπίσκοπος Μηνοΐδος·

Zosimus episcopus Minoidæ civitatis dixit: Flavianus & Eusebius, quoniam in sanctorum patrum, qui in Nicæa & in Epheso convenerunt, definitionibus minime permanserunt, & prævaricati sunt, & mutilarunt, & propter hoc damnati sunt sententia hujus præsentis sanctæ synodi, etiam a me sanctis patribus concordante, episcopali privati sunt dignitate.

Ἐπιφάνιος ἐπίσκοπος Πέργης·

Epiphanius episcopus Pergensis civitatis dixit: Exsecrabile quidem erat hoc mihi, lacrymans vero anima; concors & ego efficior in damnatione Flaviani quondam Constantinopolitani episcopi, & Eusebii qui olim Dorylenæ civitatis tenuit præsulatum.

Βαρούχ ἐπίσκοπος Σωζούσης·

Baruchius episcopus Sozusenæ civitatis dixit: Custodet fidei sacerdotes semper Spiritus sanctus producit. Qui ergo contraria committunt, quam peragere debuerunt, damnandi sunt. Inter quos Flavianus, necnon & Eusebius, canonicis expositionibus sanctorum patrum qui in Nicæa & qui in Epheso convenerunt, audacter rebelles inventi, episcopatus decident gradu, propriæ temeritatis justum luentes judicium.

Ἡράκλειος ἐπίσκοπος Ἀζώτου·

Heraclius episcopus Azoti civitatis dixit: Eos qui conturbare conantur & mutilare semper ea quæ a sanctis patribus bene statuta sunt, sancta hæc & magna synodus bene fecit abscindere Flavianum & Eusebium ab omni sacerdotali ministerio. Unde & ego juste definita sequens consentio.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Τιβεριάδος·

Joannes episcopus Tiberiadis dixit: Justa est & legitima quæ adversus Flavianum & Eusebium a sancta synodo est prolata sententia: unde & ego hæc eadem profiteor.

Μουσώνιος ἐπίσκοπος Ζοόρων·

b al. Zoroensis

Musonius episcopus [b] Zoarensis dixit: Non adversantur hominibus, sed Deo, qui iis quæ a trecentis decem & octo sanctis patribus in Nicæa a Spiritu sancto congregatis, & post ipsos iterum in hac magna Ephesia metropoli sancita sunt, exsistunt contrarii. Unde Flavianus & Eusebius contraria sancto Spiritui loquentes & peragentes, episcopatus utrique deciderunt gradu, sibimetipsis causam ruinæ, non nobis, qui ab eorum impietate recessimus, adscribentes.

Διονύσιος ἐπίσκοπος Συκαμαζώνος·

Dionysius episcopus Sycamazonensis dixit: Justa & Deo amabilia a patribus definita sunt adversus Flavianum & Eusebium quondam episcopos, qui recte de fide A *non sapuerunt. Unde & ego hæc eadem decerno, quæ & sancta synodus.*

ANNO CHRISTI 451.

Καιουμᾶς ἐπίσκοπος Φαινοῦς·

Caiumas episcopus Phænensis dixit: Et ego justa reperiens quæ a sanctis patribus adversus Flavianum & Eusebium quondam episcopos decreta sunt, abscidi eos a sacerdotio, consentiens sanctæ synodo.

Αἰθέριος ἐπίσκοπος Σμύρνης·

Æthericus episcopus Smyrnensis dixit: Nullus audet contraire statutis sanctorum & magnorum conciliorum, quæ divinitus definierunt, eos qui prævaricati sunt catholicam religionem, regulari reprehensioni subjacere. Unde & ego concors sententiæ vestræ sanctitatis factus Flavianum & Eusebium quondam episcopos sacerdotali B *nudavi dignitate.*

Κωνστάντιος ἐπίσκοπος Σεβαστείας·

Constantius episcopus Sebastiæ civitatis dixit: Flavianus & Eusebius, quia ad acerbissimum bellum eorum, qui in Nicæa olim, & postmodum in Epheso de fide sunt regulariter exposita, seipsos armaverunt, episcopali decidant gradu, per propriam ruinam universum orbem ab scandalo, quod operati sunt, liberantes.

Ζέβεννος ἐπίσκοπος Πέλλης·

a al. Zenonus

[a] Zebennus episcopus Pellensis dixit: Deo amabilia & utilia a sanctis patribus decreta sunt adversus Flavianum & Eusebium, qui non secuti sunt sanctum & universale Nicænum concilium, & quæ in hac Ephesia civitate adversus temeratores ecclesiasticorum termino- C *rum confirmata sunt. Unde & ego concors sententiæ effectus, alienos feci ab omni sacerdotali dignitate Flavianum & Eusebium.*

Ἀλύπιος ἐπίσκοπος Βάκχων·

b al. Bacatensis

Alypius episcopus [b] Bachatensis dixit: Præsens & audiens examinata cognitione, quæ inter reverentissimum presbyterum & archimandritam Eutychem, interque Flavianum & Eusebium facta est, & ego cognoscens & ex relectis nobis monimentis & porrectis libellis esse reprehensibiles eosdem Flavianum & Eusebium, & reos perfidiæ apparuisse; concors effectus sanctissimis patribus, alienos eos feci, id est, Flavianum & Eusebium, a sacerdotali dignitate.

Πολυχρόνιος ἐπίσκοπος Ἀντιπατρίδος·

D *Polychronius episcopus civitatis Antipatridis dixit: Secundum sententiam sanctorum patrum, quæ adversus Flavianum & Eusebium prolata est, ut extranei sint a sacerdotio & dignitate episcopatus, & ego consentio.*

Παγκράτιος ἐπίσκοπος Λιβυάδος·

Pancratius episcopus Libyadis civitatis dixit: Flavianus & Eusebius, episcopatus sui ruina orbe ab scandalo liberato, docent omnes oportere perseverare in regulis quæ a sanctis patribus in Nicæa & in Epheso promulgata sunt, & non se armare ad manifestissimum prælium, quemadmodum hi.

Αὐξίλαος ἐπίσκοπος Σαρακηνῶν τῶν ὑποσπόνδων·

Auxilaus episcopus gentis Saracenorum fœderatorum dixit: Justum est, ea quæ a sanctis patribus definita E *sunt, sequi. Unde & ego consentio prolatis definitionibus adversus Flavianum & Eusebium quondam episcopos.*

Δομνῖνος ἐπίσκοπος Πλαταιῶν·

Dominus episcopus Plataæ civitatis dixit: Cum manifesta sit interlocutio sanctorum patrum, & prolata definitio adversus Flavianum & Eusebium; & ego concors effectus sententiæ, hæc eadem profiteor.

Θεοδόσιος ἐπίσκοπος Μασταύρων·

Theodosius episcopus Mastaurensis dixit: Justo consistente decreto sanctorum patrum in damnatione Flaviani & Eusebii, & ego concors sententiæ factus sum.

Κυριακὸς ἐπίσκοπος Αἴγαις·

Cyriacus episcopus Æglensis dixit: Et si præter no-

stras orationes factum est non obedire Flavianum & Eusebium regulari expositioni sanctorum patrum apud Nicaam prolata, & in hac Ephesia metropoli confirmata, & propter hoc justa adversus eos a sancta synodo est prolata sententia: cui & ego concors effectus sum in damnatione memoratorum.

Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος Ἀδραμυττίου.

Flavianus episcopus Adramytena civitatis dixit: Et ego consentio definitioni, qua a sanctis pontificibus prolata est, Dioscoro, Juvenali, Domno, & Stephano, & Thalassio, & ab omni collecto una cum ipsis sancto concilio, Flaviani & Eusebii causa, & alienos istos judico ab omni simul sacerdotio.

Κυριακὸς ἐπίσκοπος Λεβέδου.

Cyriacus episcopus Lebedensis dixit: Concors & ego factus sum sanctorum patrum decreto: unde consentio in damnationem Flaviani & Eusebii, qui veritatem contempserunt.

Λεόντιος ἐπίσκοπος Μαγνησίας.

Leontius episcopus Magnesia Maandri dixit: Non optabam quidem, neque ea qua adversus sanctissimum & reverentissimum presbyterum & archimandritam Eutychem audacter commissa sunt, fieri; Flavianum & Eusebium quondam episcopos, extra catholicam fidem convinci sapere: sed quoniam qua facta sunt, regulari integritate calcata sunt, pradictus quidem religiosissimus archimandrita justam promeruit ab hoc sancto & universali concilio clementiam, recipiens & gradum & communionem, & principatum proprii monasterii: Flavianus vero & Eusebius sibimetipsis adscribant ex propria blasphemia acquisitam perditionem. Propter quod & ego consentio his qua adversus eos ab omni ac Deo amabili & universali synodo definita sunt.

Εὐτρόπιος ἐπίσκοπος Περγάμου.

Eutropius episcopus Pergamensis dixit: Concors & ego factus sum sanctorum patrum sententia in damnatione Flaviani & Eusebii.

Γεννάδιος ἐπίσκοπος Τηίων.

Gennadius episcopus Teiensis civitatis, provincia Achaia, dixit: Et ego similiter concors efficior sanctis patribus, quatenus alieni sint Flavianus & Eusebius a participatione sacerdotalis gradus.

Ὀλύμπιος ἐπίσκοπος Εὐάζων.

Olympius episcopus Evazorum dixit; Secundum pracedentem sententiam sanctorum patrum universalis synodi Ephesi congregata, decerno & ego lacrymans multum apud memetipsum, Flavianum & Eusebium alienos esse ab omni sacerdotali collegio.

Μάξιμος ἐπίσκοπος Τράλλεων.

Maximus episcopus Trallensis dixit: Consentio & ego in damnatione Flaviani & Eusebii quondam episcoporum, juxta terminum a sanctis patribus datum.

Ἰουλιανὸς ἐπίσκοπος Ὑπαίπων.

Julianus episcopus Hypapensis dixit: Et ego concors efficior definitioni a sanctis patribus prolata, qui secundum gratiam Dei in Ephesia metropoli collecti sunt, quatenus Flavianus & Eusebius alieni sint ab episcopatus dignitate, & non fruantur sancto & arcano mysterio Domini Christi & Dei nostri, tamquam contraria sapientes sancta fidei, qua exposita est a sanctis patribus qui in Nicaa civitate collecti sunt, & qui postmodum in Ephesia civitate congregati sunt.

Θεόπεμπτος ἐπίσκοπος Καβάσων.

Theopemptus episcopus Cabasenus dixit: Grave pralium quidem, quod a manifestissimis inimicis est: a fictis vero & deceptoribus amicis, durius: nocent enim per simulationes, & quam maxime simpliciores a pietate abstrahunt, & longe ab ecclesiasticis seducunt dogmatibus. Reverentissimus igitur Flavianus magna Constantinopolitana urbis quondam episcopus, confirmare desiderant perniciosi Nestorii dogmata, per multa ostensus est hareticus: nec non & Dorylai civitatis male factus quondam episcopus Eusebius, similia Flaviano sapiens deprehensus est. Quoniam ergo & sancta hac & magna synodus, quia non permanserunt iidem in sanctorum patrum doctrinis, justam damnationis adversus eos sententiam protulit; concors & ego sum his omnibus, qua a sancto concilio super his statuta sunt, quatenus manifestum sit, alienos eos esse ab episcopatus dignitate, & omni sacerdotali ministerio.

Καλοσίριος ἐπίσκοπος Ἀρσινοΐτης, ἑρμηνεύοντος αὐτῷ Ἰουλίου διακόνου αὐτοῦ.

Calosirius episcopus Arsinoënsis, interpretante eum [a] Helia diacono suo, dixit: Et ego hac eadem qua & pracedentes sanctissimi episcopi in damnatione Flaviani & Eusebii quondam episcoporum, confiteor & consentio in omnibus qua definita sunt a sancta synodo.

[a] Grac. Julio.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Ἡφαίστου.

Joannes episcopus Hephastenus dixit: Si eum, qui scandalizaverit unum de pusillis, reum amarissima pœna divina Salvatoris definivit sententia: quid patientur dignum sua impietate, qui omnem fere orbem terra in prasenti conturbaverunt, & fiduciam his qui scelerata Nestorii dogmata colunt, quantum ad ipsos pertinet, præstiterunt? Insuper etiam paganis & Judais ad deridendum & detrahendum Christiana fidei dederunt licentiam, quasi usque in hodiernam diem recta & immaculata nostra fides ignorata sit, qua a sanctis patribus per Spiritum sanctum in Nicaa est exposita, consignata vero paulo ante in hac metropoli: & hoc sanctissimo concedente collegio, sancta & justa pracipiente sententia abscidi a sacerdotio eum, qui ausus fuerit novam aliquam inquisitionem, aut expositionem superintroducere his, qua plenissime per sanctum Spiritum, sicut dixi, sunt exposita. Sed hoc quidem justum decretum supra memorati contemnentes, quod sibi placuit peregerunt. Occasio vero fuerat inimicitiarum adversus pradictum presbyterum Eutychem, illi circa catholicam fidem tuitio, quam usque in finem idem religiosissimus vir immutabilem conservavit. Et hoc damnationis ejus crimen inventum est. Abominatio est enim peccatori Dei cultus. Flavianus igitur & Eusebius decenter sanctorum patrum nostrorum subjacent sententia, a sancto hoc concilio expulsi sacerdotio, innovare fidem volentes, & Nestorii imprudenter dogmatibus congruere; quatenus de cetero nulla innovatio perpetretur adversus piam & rectam religionem.

Matth. 18.

Eccli. 1. 32.

Ἡρακλείδης ἐπίσκοπος Ἡρακλείας.

Heraclides episcopus Heracleensis dixit: Secundum ea qua definita sunt a sancta vestra synodo, concors & ego sum & consentio in damnatione Flaviani & Eusebii quondam episcoporum.

Ἰσαὰκ ἐπίσκοπος Ἐλεαρχίας.

Isaac episcopus Elearchiensis civitatis dixit: Hac eadem & ego profiteor, quemadmodum & ante me sanctissimi patres & episcopi, in damnatione Flaviani & Eusebii quondam episcoporum.

Γεμελλῖνος ἐπίσκοπος Ἐρυθρῶν.

[b] Gemellinus episcopus Erythrensis dixit: Qui sanctorum patrum doctrinis bene expositis & habentibus non obtemperant, seipsos ecclesiasticis subjiciunt sententiis. Hoc & in prasenti est invenire. Quoniam ergo aliqua displicentia spiritualibus nostris patribus, qui venerabilem illum trecentorum decem & octo episcoporum numerum compleverunt, & his qui dudum in Ephesia metropoli eorum acta confirmaverunt: inquisitio facta est ab Eusebio Dorylaorum episcopo, & Flaviano Constantinopolitano judicante & acquiescente retractari aliquid eorum, qua non continentur in pradictis doctrinis; necessarium est subjicere eos definita sententia a sanctis

[b] al. Gemellus

patribus, pridem in Ephesia metropoli hec approbantibus, & deponendos esse, & ab omni ecclesiastice agmine effici alienes.

Ἀπολλώνιος ἐπίσκοπος Τάνως·

Apollonius episcopus Tanea dixit: His quæ a sanctis patribus eo tempore in Nicæa congregatis, exposita sunt pro catholica fide quæ in Christo est, & nuper confirmatis in hac Ephesia metropoli, quia contraria sapientes & gerentes Eusebius & Flavianus inventi sunt, & increpationibus quæ ibi continentur, subjacuerunt, & a sancta hac & universali synodo sunt damnati, & alieni ab omni sacerdotali agmine facti: ideoque & ego concordo & consentio.

Γεννάδιος ἐπίσκοπος Ἑρμουπόλεως μεγάλης·

Gennadius episcopus majoris Hermopolitanæ civitatis dixit: Hæc eadem & ego, quæ prædecessores mei sancti patres super damnatione Flaviani & Eusebii quondam episcoporum statuerunt, profiteor, & damnandos eos esse decerno.

Κῦρος ἐπίσκοπος Βαβυλῶνος·

Cyrus episcopus Babylonis dixit: Et ego consentio his quæ a sanctis patribus super damnatione Flaviani & Eusebii quondam episcoporum definita sunt.

Ἀθανάσιος ἐπίσκοπος Βουσίριδος·

Athanasius episcopus Busiridis civitatis dixit: Sequens & ego juste promulgatam sententiam adversus Flavianum & Eusebium, profiteor, & consentio decretis, quæ super eos definita sunt.

Φωτινὸς ἐπίσκοπος Τεντύρων·

Photinus episcopus [a] *Tentyrenæ civitatis dixit: Secundum ea quæ constituta sunt a sanctis patribus, & ego decerno, confirmans ab eis factam damnationem Flaviani & Eusebii quondam episcoporum, & consentio decretis omnibus, quæ contra eos definita sunt.*

[a] al. Theocetenæ

Θεόφιλος ἐπίσκοπος Κλεοπατρίδος·

Theophilus episcopus Cleopatridis civitatis dixit: Concordo & consentio his quæ sancta hæc & universalis synodus definivit adversus Flavianum & Eusebium quondam episcopos, & concors efficior in omnibus quæ adversus eos statuta sunt.

Παφνούτιος ἐπίσκοπος Παράλου·

Paphnutius episcopus Parali dixit: Concors & ego efficior his, quæ placuerunt sancto & magno huic concilio super damnatione Flaviani & Eusebii quondam episcoporum.

Σωσίας ἐπίσκοπος Σοζούσης·

Sosias episcopus Sozusæ civitatis dixit: Quæ definita sunt a sanctis patribus super damnatione Flaviani & Eusebii quondam episcoporum, justa cognoscens, his & ego concors efficior.

Θεόδουλος ἐπίσκοπος Πισκλᾶ·

Theodulus episcopus [b] *Ticeliensis civitatis dixit: Expedisset Flaviano & Eusebio quondam episcopis, si nati non fuissent, sed mola asinaria suspendi circa colla eorum, & in mare projici, quoniam scandalizaverunt animas simplices. Et propter hoc concors efficior in damnatione eorum, tamquam qui prævaricati sunt definitiones sanctorum patrum in Nicæa & in Ephese ante hoc congregatorum.*

[b] al. Tisilinæ. Matth. 18. & 21.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Βαρκης·

Theodorus episcopus Barcensis civitatis dixit: Hæc eadem & ego habeo dicere, & agere, & sapere, quæ placuerunt sancto huic conventui: & in his consentio & concordo super damnatione Flaviani & Eusebii quondam episcoporum.

Ῥοῦφος ἐπίσκοπος Κυρήνης·

Rufus episcopus Cyrenensis dixit: Flavianus & Eusebius quondam episcopi sibimetipsis causa damnationis effecti sunt, qui sanctorum patrum dogmata ausi sunt retractare. Et ego igitur consentio & concordo in eorum damnatione, quæ a sancta & magna hac synodo promulgata est.

Ζήνων ἐπίσκοπος Ῥινοκορούρων·

Zenon episcopus Rhinocururensis civitatis dixit: Licet severa, & omni tristitia plena, & amarissimis lacrymis digna, adversus quondam episcopos a sancta & magna synodo sententia prolata sit; verumtamen propter multam iniquitatem & impietatem impii Eusebii, & seducti ejus insania & cæcitate Flaviani, sicut hæc monimentorum lectio manifestat, sequentes compassionis & fraternæ caritatis jura, congemiscentes consentimus adversus eos promulgatæ justo judicio.

Λούκιος ἐπίσκοπος Ζυγρῶν·

Lucius episcopus Zygrenæ civitatis dixit: Flavianum & Eusebium quondam episcopos, convictos in prævaricatione eorum quæ in Nicæa & quæ in Ephese a sanctis patribus pridem congregatis definita sunt, condemno & ego secundum statuta totius hujus sancti concilii.

Αὐσόνιος ἐπίσκοπος Σεβεννύτου·

Ausonius episcopus Sebennytensis civitatis dixit: Licet lacrymis digna sit, quæ adversus Flavianum & Eusebium sententia prolata est (oportet enim nos juxta compassionis legem contristari & repleri mæstitia) attamen sequens & ego sanctum hoc & universale concilium, consentio his quæ adversus eos definita sunt.

Ἰσαὰκ ἐπίσκοπος Ταυᾶ·

Isaac episcopus * *Tavensis civitatis dixit: Contra semetipsos Flavianus & Eusebius quondam episcopi elicuerunt sententiam, quantum intelligitur ex gestis quæ in Nicæno & in hac civitate collecto concilio acta sunt, tantorum congregatorum episcoporum, præsente eis & sancto Spiritu, ex eo quod prævaricati sunt ea quæ illo tempore gesta sunt. Consequens ergo, secundum voces religiosissimorum patrum, alienos eos esse ab omni sacerdotali ordine.*

* al. Tabennæ

Φιλόκαλος ἐπίσκοπος Ζαγυλίων·

Philocalus episcopus Zagylensis civitatis dixit: Lectis synodalibus formis, quæ a sanctis patribus de catholica fide statuta sunt, cognovimus ex his quæ nunc prolata & relecta sunt, monimentis, Flavianum & Eusebium quondam episcopos, retractantes ea quæ bene sunt placita a sanctis patribus: ideo & ego consentio in eorum damnationem, secundum ea quæ ab hac sancta synode ordinata sunt.

Ἡσαΐας ἐπίσκοπος Ἑρμουπόλεως μικρᾶς·

Isaias episcopus Hermopolis minoris dixit: Adversus seipsos Eusebius & Flavianus, secundum quod ex gestorum serie ostenditur, protulerunt sententiam: quia post definitionem sancti & universalis, id est, Nicæni concilii & Ephesini, alteram fidem exponere ausi sunt, inferentes sibimetipsis increpationes, quæ in præcedentibus sanctis conciliis definita sunt: & præsente hac sancta & universali synodo eos damnante, sanctis definitionibus eorum concors efficior.

Βαρσουμᾶς πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης, ἑρμηνεύοντος αὐτὸν Εὐσεβίου μοναχοῦ·

Barsumas presbyter & archimandrita, interpretante eum Eusebio monacho, dixit: Et ego sequens sanctos patres qui in Nicæa convenerunt, & qui in Ephesο prius, nunc vero vestram sanctitatem, Flavianum quondam Constantinopolitanæ civitatis episcopum, & Eusebium, damnatos a vobis, condemnabo: sciens, quæ a vestra sanctitate acta sunt, secundum Dei timorem esse confecta.

Εἶπον οἱ πάντες ὅμοια καὶ ὑπέγραψαν·

Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Dioscorus episcopus Alexandriæ, definiens subscripsi.

Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων,
[a] *Juvenalis episcopus Hierosolymorum, definiens subscripsi.*
Δόμνος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας,
Domnus episcopus Antiochenæ civitatis, definiens subscripsi.
Στέφανος ἐπίσκοπος Ἐφέσου,
Stephanus episcopus Ephesi, definiens subscripsi.
Θαλάσσιος ἐπίσκοπος [b] Καππαδοκίας,
Thalassius episcopus Cæsareæ Cappadociæ, definiens subscripsi.
Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας Γαλατίας,
Eusebius misericordia Dei episcopus metropolis Ancyræ Galatiæ, definiens subscripsi.
Κῦρος ἐπίσκοπος Ἀφροδισιάδος,
Cyrus minimus episcopus Aphrodisiadis metropolis sanctæ Dei ecclesiæ, definiens subscripsi.
Ἐρασίστρατος ἐπίσκοπος Κορίνθου,
Erasistratus episcopus Corinthi, definiens subscripsi.
Διογένης ἐπίσκοπος Κυζίκου,
Diogenes episcopus Cyzici, definiens subscripsi.
Ἰωάννης ἐπίσκοπος Σεβαστείας,
Joannes episcopus Sebastiæ, definiens subscripsi.
Βασίλειος ἐπίσκοπος Σελευκείας Ἰσαυρίας·
Basilius episcopus Seleuciæ Isauriæ, definiens subscripsi.
Καὶ οἱ λοιποὶ πάντες οὕτως ὑπέγραψαν·
Ἕως ὧδε τὰ ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ Διοσκόρου·
[c] *Theodorus episcopus Tarsi, definiens subscripsi.*
Romanus episcopus Myrorum, definiens subscripsi.
Photius episcopus Tyri, definiens subscripsi.
Theodorus episcopus Damasci, definiens subscripsi.
Julianus episcopus Tabiæ, definiens subscripsi.
Florentius episcopus Sardium Lydiæ metropolis, definiens subscripsi.
Marinianus episcopus Synnadæ, definiens subscripsi.
Musonius episcopus Nyssæ, definiens subscripsi.
Constantinus episcopus Bostrenorum, definiens subscripsi.
Joannes Dei gratia episcopus Nicopolitanus primæ Armeniæ, definiens subscripsi.
Acacius episcopus Ariarathiræ, definiens subscripsi.
Stephanus episcopus Hierapolitanus, definiens subscripsi.
Atticus episcopus Nicopolis, quæ est metropolis veteris Epiri, decernens cum sanctis patribus ac definiens subscripsi.
Meletius episcopus Larissenæ sanctæ ecclesiæ, faciens sermonem suum pro episcopo Domno Apamenorum, quam etiam pro me, definiens subscripsi.
Quintillus episcopus Heracleæ, tenens locum sanctissimi archiepiscopi Thessalonicensis Anastasii, definiens subscripsi.
Eustathius episcopus Beryti, definiens subscripsi.
Nunechius episcopus Laodiceæ metropolis, definiens subscripsi.
Candidianus episcopus Antiochiæ metropolis definiens subscripsi.
Stephanus episcopus Anazarbi, decernens subscripsi.
Gerontius episcopus Seleuciæ Syriæ, definiens subscripsi.
Rufinus episcopus Samosatenus, definiens subscripsi.
Indimus episcopus Irenopolitanus, definiens subscripsi.
Timotheus humilis episcopus civitatis Balaneorum, definiens subscripsi.
Theodosius episcopus Canothæ, definiens subscripsi.
Eutychius episcopus Adrianopolis veteris Epiri, definiens subscripsi.
Claudius episcopus Anchiasmi veteris Epiri, definiens subscripsi.
Symeon episcopus Amidæ metropolis Mesopotamiæ, definiens subscripsi.

[a] Juvenalem præcedit Domnus in mss. Jul. & in Bob.

[b] Forte, Καισαρείας

[c] In codd. Latinis hi prætera adscripti leguntur.

A *Elias episcopus Hadrianopolis Asiæ, definiens subscripsi per Romanum episcopum Myrorum, eo quod [a] nesciam litteras.*
Seleucus gratia Christi episcopus metropolis Amasiæ, definiens subscripsi.
Petrus episcopus Gangrenæ civitatis, definiens subscripsi.
Lucas episcopus Dyrrachii, definiens subscripsi.
Antoninus episcopus Lychnidensis, definiens subscripsi.
Marcus episcopus Euriæ civitatis definiens subscripsi.
Vigilantius episcopus Larissæ, definiens subscripsi.
Basilius episcopus sanctæ ecclesiæ Trajanopolis provinciæ Rhodopæ, definiens subscripsi.
Docimasius episcopus sanctæ [b] ecclesiæ, quæ est Maroneæ provinciæ Rhodopæ, definiens subscripsi.
B *Constantinus episcopus Demetriadis, definiens subscripsi.*
Alexander episcopus sanctæ ecclesiæ, quæ est Sebastæ Tarsensis, definiens subscripsi.
Sozon episcopus Philippensis, subscripsi.
Eusebius episcopus [c] Topiritanus Macedoniæ primæ, definiens subscripsi.
[d] *Maximianus episcopus [e] Derrensis civitatis Macedoniæ, definiens subscripsi.*
Hermogenes episcopus Cassandriæ Macedoniæ primæ, definiens subscripsi.
Diogenianus episcopus Remessianensis Daciæ mediterraneæ, definiens subscripsi.
Lucas episcopus Berrhœæ Macedoniæ primæ, definiens subscripsi.
C *Cyriacus episcopus Trocmadorum civitatis, & agens vices Theoctisti reverentissimi episcopi Pissinuntensis metropolis Galatiæ secundæ, definiens subscripsi.*
Joannes episcopus Messenæ quæ est Achaiæ, definiens subscripsi.
Uranius episcopus civitatis Himeriæ provinciæ Osroenæ, definiens subscripsi.
Athanasius episcopus Opuntis quæ est Achaiæ, definiens subscripsi.
Theodorus Claudiopolis Isauriæ, definiens subscripsi.
Olympius episcopus metropolis Constantiæ Cypri, definiens subscripsi.
Leontius episcopus Ascalonæ, definiens subscripsi.
Photinus episcopus Lyddæ, definiens subscripsi.
Anastasius episcopus Areopolitanus, definiens subscripsi.
D *Theodosius episcopus Amathuntenus, definiens subscripsi.*
Paulus episcopus Maïumæ, definiens subscripsi.
Baruchius episcopus ecclesiæ [f] Orusæ, definiens subscripsi.
Heraclius episcopus Azoti, definiens subscripsi.
Joannes episcopus Tiberiadis, definiens subscripsi.
Musonius minimus episcopus Zoarensis, definiens subscripsi.
Dionysius episcopus Sycamazonensis, definiens subscripsi.
Caïumas episcopus [g] Phænicensis, definiens subscripsi per coepiscopum meum Dionysium, propter quod litteras ignorem.
Constantinus episcopus Sebastæ, definiens subscripsi.
E *Zebennus episcopus Pellensis, definiens subscripsi.*
Alypius episcopus [h] Bactrorum, definiens subscripsi.
Polychronius episcopus Antipatridis, definiens subscripsi.
Pancratius episcopus Lybiadis, definiens subscripsi.
Auxilaus episcopus [i] Saracenorum fœderatorum, definiens subscripsi.
Domninus episcopus Platæarum, definiens subscripsi.
Theodosius episcopus Mastaurensis, definiens subscripsi.
Cyriacus minimus episcopus [k] Egaræ, definiens subscripsi.
Flavianus minimus episcopus Adramytenus, definiens subscripsi.
Cyriacus minimus episcopus Lebedi, definiens subscripsi.

[a] al. ignorarem

[b] al. Romaniæ

[c] al. Doberitanus

[d] al. Maximinus

[e] Corb. Serrensis

[f] al. Sosusæ, in Corb. & Divion.

[g] Corb. Phænus.

[h] al. Bachatensis. Vide pag. 284.

[i] al. Popondensis Saracenorum; ubi Popondensis est pro ὑποσπόνδων fœderatorum.

[k] Eglæ, in Corb. & Divion. & supra pag. 264.

Leontius episcopus Magnesiæ Mæandri, definiens subscripsi.
Eutropius episcopus Pergami, definiens subscripsi.
Gennadius humilis episcopus Tiensis, definiens subscripsi.
Olympius episcopus [a] Ebaganensis, definiens subscripsi.
Maximus episcopus Trallensis, definiens subscripsi.
Julianus humilis episcopus Hypæporum, definiens subscripsi.
Chrysanthus minimus episcopus Balcenus, definiens subscripsi.
Polycarpus minimus episcopus Gabalorum, definiens subscripsi.
Paulus humilis episcopus Tripolis, definiens subscripsi.
Epiphanius episcopus Pergæ Pamphyliæ, definiens subscripsi.
Petrus episcopus Chersonensis, faciens verba, & pro Cyriaco episcopo Heracleæ [a] Thraciæ definiens subscripsi.
Olympius episcopus Sozopolis provinciæ Pisidiæ, definiens subscripsi.
Florentius episcopus Lesbi & Tenedi Hellesponti, definiens subscripsi.
Ætherichus episcopus Smyrnensis, definiens subscripsi.
Bassus episcopus civitatis Chii, definiens subscripsi.
Daniel minimus episcopus civitatis Cadoniæ sanctæ Dei ecclesiæ, definiens subscripsi.
Symmachus minimus episcopus Attaliæ sanctæ Dei ecclesiæ, definiens subscripsi.
Philetus episcopus sanctæ Dei ecclesiæ quæ est [b] Hierocæpiæ, definiens subscripsi.
Zosimus episcopus Minoidis, definiens subscripsi.
Maras episcopus civitatis Dionysiæ, definiens subscripsi.
Eulogius presbyter, hortatu Uranii episcopi Himerorum, provinciæ Osroënæ Syriæ, subscripsi pro eo [c] definiens cum synodo.
Theopemptus episcopus Cabasorum, definiens subscripsi.
Calosirius episcopus Arsinoitensis, definiens subscripsi per Eliam primum diaconum meum.
Joannes episcopus Hephæstiensis, definiens subscripsi.
Heraclides episcopus Heracleæ, definiens subscripsi.
[d] Gemellinus episcopus Erythrensis, definiens subscripsi.

[a] Supra, pag. 255. Evazorum.
[a] al. Trachienis Corb. & Div.
[b] al. Corb. Cæsariæ.
[c] al. definiens
[d] al. Gemellus

Apollonius episcopus Taneæ, definiens subscripsi.
Gennadius episcopus Hermopolis majoris, definiens subscripsi.
Cyrus episcopus civitatis [b] Babulinæ, definiens subscripsi.
Athanasius episcopus civitatis Busiridis, definiens subscripsi.
Photinus episcopus civitatis [c] Tentyrenæ, definiens subscripsi.
Theophilus episcopus Cleopatridis, definiens subscripsi.
Pasmeius episcopus [d] Parali civitatis, definiens subscripsi.
Sosias episcopus Sozusæ, definiens subscripsi.
Theodulus episcopus [e] Ticeliensis, definiens subscripsi.
Theodorus episcopus Barcensis, definiens subscripsi.
Rufus episcopus Cyrenensis, definiens subscripsi.
Zenon episcopus Rhinocururensium, definiens subscripsi.
Lucius episcopus Zygrensis, definiens subscripsi.
Auxonius episcopus Sebennytensis, definiens subscripsi.
Isaac episcopus Tavensis, definiens subscripsi.
Philocalus episcopus Zagylensis, definiens subscripsi.
Isaias episcopus Hermopolis minoris, definiens subscripsi.
Marinianus episcopus Gazæ, definiens subscripsi.
Martyrius episcopus Gortynæ Cretæ, definiens subscripsi.
Gennadius episcopus civitatis [f] Gnidi, definiens subscripsi.
Barsumas presbyter & archimandrita definiens subscripsi.
Longinus presbyter, agens vices Dorothei reverentissimi episcopi Neocæsareæ, definiens subscripsi.
Anthemius presbyter, agens vices Patricii episcopi Tyanensis, provinciæ Cappadociæ secundæ, definiens subscripsi.
Ariston presbyter, agens vices Eunomii reverentissimi episcopi Nicomediæ, definiens subscripsi.
Olympius presbyter, agens vices Calogeri reverentissimi episcopi Claudiopolis, provinciæ Ponti, definiens subscripsi.

[b] al. Babylonis,
[c] al. Teuchitorum, Paris. Div. Corb.
[d] al. Paraliotum
[e] al. Corb. & Div. Tilliæ.
[f] al. Cnosi, seu Cnosii

CHALCED. ACTA.

Gloriosissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: De recta quidem & catholica fide perfectius sequenti die, conveniente concilio, diligentiorem examinationem fieri oportere perspicimus. Quoniam vero Flavianus religiosæ memoriæ & Eusebius reverentissimus episcopus ex gestorum & cognitionum [e] scrutatione, & ipsa voce quorumdam, qui tunc synodo præfuerunt, confitentium se errasse, & [f] frustra eos damnasse, quia nihil circa fidem monstrantur errasse, ostenduntur injuste depositi; videtur nobis (secundum quod Deo placitum est) justum esse, si placuerit divinissimo & piissimo domino nostro, eidem pœnæ Dioscorum reverentissimum episcopum Alexandriæ, & Juvenalem reverentissimum episcopum Hierosolymorum, & Thalassium reverentissimum episcopum Cæsareæ Cappadociæ, & Eusebium reverentissimum episcopum Ancyræ, & Eustathium reverentissimum episcopum Beryti, & Basilium reverentissimum episcopum Seleuciæ Isauriæ, qui tunc potestatem & principatum synodi tenuerunt, subjacere, & a sancto concilio secundum regulas ab episcopali dignitate fieri alienos, omnibus, quæ consequenter acta sunt, ad sacrum apicem referendis. Orientales & qui cum ipsis reverentissimi clamaverunt: Hoc justum judicium. Illyriciani reverentissimi episcopi dixerunt: Omnes erravimus, omnes veniam mereamur. Orientales & qui cum ipsis reverentissimi episcopi dixerunt. Multos annos Senatui. Sanctus Deus, sanctus fortis, sanctus immortalis, miserere nobis: Multos annos Imperatoribus. Impius semper fugit. Dioscorum Christus deposuit: homicidam Christus deposuit. Hæc ju-

[e] al. instructione
[f] Forte, temere

E. Καλχηδόν.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· Περὶ μὲν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως καὶ καθολικῆς πληρέστερον, συνόδου γενομένης, τῇ ὑστεραίᾳ ἀκριβεστέραν ἐξέτασιν δεῖν γενέσθαι συνορῶμεν. ἐπειδὴ δὲ Φλαβιανὸς ὁ τῆς εὐλαβοῦς μνήμης, καὶ Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, ἐκ τῆς τῶν πεπραγμένων καὶ διεγνωσμένων ἐρεύνης, καὶ αὐτῆς τῆς φωνῆς τινων τῶν ἐξάρχων γενομένων τῆς τότε συνόδου, ὁμολογησάντων ἐσφάλθαι, καὶ ματαίως αὐτοὺς καθῃρηκέναι, οὐδὲν περὶ τὴν πίστιν σφαλέντας, δείκνυνται ἀδίκως καθῃρημένοι· καταφαίνεται δὲ ἡμῖν κατὰ τὸ τῷ Θεῷ ἀρέσκον, δίκαιον εἶναι, εἰ παρασταίη τῷ θειοτάτῳ καὶ εὐσεβεστάτῳ ἡμῶν δεσπότῃ, τῷ αὐτῷ ἐπιτιμίῳ Διόσκορον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Ἀλεξανδρείας, καὶ Ἰουβενάλιον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Ἱεροσολύμων, καὶ Θαλάσσιον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Καισαρείας Καππαδοκίας, καὶ Εὐσέβιον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Ἀγκύρας, καὶ Εὐστάθιον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Βηρυτοῦ, καὶ Βασίλειον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Σελευκείας Ἰσαυρίας, τοὺς ἐξουσίαν εἰληφότας, καὶ ἐξάρχοντας τῆς τότε συνόδου, ὑποπεσεῖν, παρὰ τῆς ἱερᾶς συνόδου κατὰ τοὺς κανόνας, τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος ἀλλοτρίους γινομένους, πάντων τῶν παρακολουθησάντων τῇ θείᾳ κορυφῇ γνωριζομένων. Οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· αὕτη δικαία κρίσις. οἱ Ἰλλυρικιανοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· πάντες ἐσφάλημεν, πάντες συγγνώμης ἀξιωθῶμεν. οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· πολλὰ τὰ ἔτη τῆς συγκλήτου. ἅγιος ὁ Θεὸς, ἅγιος ἰσχυρὸς, ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς. πολλὰ τὰ ἔτη τῶν βασιλέων. ὁ ἀσεβὴς ἀεὶ φεύγει· Διόσκορον ὁ Χριστὸς καθεῖλε· τὸν φονέα ὁ [f] Θεὸς καθεῖλεν, αὕτη δικαία

[f] Forte, Χριστὸς

ANNO CHRISTI 451.

ACTIO SECUNDA.

δικαία ψῆφος· αὕτη δικαία σύνοδος, δικαία σύγκλητος· τοὺς μάρτυρας ὁ Θεὸς ἐξεδίκησεν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· ἕκαστος τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων τῆς παρούσης ἁγίας συνόδου, ὅπως πιστεύει, ἐγγράφως αὐτὸ πιστὸς εἶναι, τὸν τοῦ Θεοῦ πρὸ ὀφθαλμῶν τιθέμενος φόβον, ἐκθέσθαι σπουδασάτω γινώσκων, ὡς ὁ θειότατος καὶ εὐσεβέστατος ἡμῶν δεσπότης κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν ἐν Νικαίᾳ ἁγίων πατέρων τιη΄. καὶ κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν ρν΄. τῶν μετὰ ταῦτα, καὶ τὰς κανονικὰς ἐπιστολὰς καὶ ἐκθέσεις τῶν ἁγίων πατέρων Γρηγορίου, Βασιλείου, Ἀθανασίου, Ἱλαρίου, Ἀμβροσίου, καὶ τὰς Κυρίλλου δύο κανονικὰς ἐπιστολὰς, τὰς ἐν τῇ κατ' Ἔφεσον πρώτῃ συνόδῳ βεβαιωθείσας καὶ δημοσιευθείσας, πιστεύει, κατ' οὐδένα τρόπον τῆς αὐτῶν πίστεως ἀναχωρῶν. καὶ γὰρ ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιεπίσκοπος τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέων, πρὸς τὴν παρὰ Εὐτυχοῦς ἀπίστως καὶ ὑπεναντίας τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ἀνακύψασαν ἀμφιβολίαν, φαίνεται πρὸς τὸν τῆς εὐλαβοῦς μνήμης Φλαβιανὸν τὴν ἐπιστολὴν ἐκπέμψας. ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

A sta sententia: hoc justum concilium, hoc sanctum concilium. Justus Senatus, justum concilium. Martyres Deus vindicavit. Gloriosissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: Unusquisque reverentissimorum episcoporum præsentis sancti concilii, quomodo credit, in scriptis sine ullo metu, Dei timorem ante suos oculos ponens, exponere festinet: cognoscens, quoniam divinissimus & piissimus dominus noster secundum expositionem in Nicæa congregatorum B trecentorum decem & octo sanctorum patrum, & secundum expositionem qui post eos fuerunt centum quinquaginta, & secundum canonicas epistolas & expositiones sanctorum patrum, Gregorii, Basilii, Hilarii, Athanasii, Ambrosii, & Cyrilli duas canonicas epistolas in Ephesina prima synodo publicatas & confirmatas, credit, nullo modo ab earum fide recedens. Etenim reverentissimus archiepiscopus senioris urbis Romæ Leo adversus Eutychis infidelem & contrariam catholicæ religioni emergentem dubitationem, visus est ad reverendæ memoriæ Flavianum misisse epistolam. Legi, legimus. Aëtius archidiaconus regnantis Constantinopolitanæ novæ Romæ, & primicerius notariorum dixit: Completum est.

Τέλος τῆς πρώτης πράξεως.

Finis primæ actionis.

ANNOTATIO RUSTICI.

Ex codice Divionensi.

Explicit prima cognitio Chalcedonensis concilii. Finivimus emendantes & conferentes apud Chalcedonem, feria IV. Ind. XIII. XV. Kal. Aprilis: Rusticus per gratiam Dei diaconus sanctæ ecclesiæ Romanæ contuli, annotavi, distinxi. Deo gratias.

Anno Christi 550.

ΠΡΑ͂ΞΙΣ ΔΕΥΤΕ΄ΡΑ τῆς ἐν Καλχηδόνι ἁγίας συνόδου.

C

[a] ACTIO SECUNDA Chalcedonensis Concilii.

[a] Cognitio tertia dicitur in mss. ordine inverso.

ΥΠατίᾳ τοῦ δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου, τῇ πρὸ ἓξ εἰδῶν Ὀκτωβρίων, ἐν Καλχηδόνι, κατὰ κέλευσιν τοῦ θειοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, συνελθόντων ἐν τῇ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας τῶν ἐνδοξοτάτων ἀρχόντων, τουτέστι, τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου στρατηλάτου καὶ ἀπὸ ἐπάρχων καὶ ὑπάτων καὶ πατρικίου Ἀνατολίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἐπάρχου τῶν ἱερῶν πραιτωρίων Παλλαδίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἐπάρχου πόλεως Τατιανοῦ, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου μαγίστρου τῶν θείων ὀφφικίων Βινκομάλου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου μαγίστρου Μαρτιαλίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου κόμητος τῶν καθωσιωμένων δομεστίκων Σποραχίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου κόμητος τῶν θείων πριβάτων Γενεθλίου, προσόντος δὲ καὶ τῆς ἐνδόξου συγκλήτου, τουτέστι, τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ἐπάρχων καὶ ὑπάτων καὶ πατρικίου Φλωρεντίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ὑπάτων καὶ πατρικίου Σενάτορος, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ μαγίστρων καὶ ὑπάτων καὶ πατρικίου Νόμου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ἐπάρχων καὶ ὑπάτων καὶ πατρικίου Πρωτογένους, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ἐπάρχων Ζωΐλου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ἐπάρχων πόλεως Θεοδώρου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ἐπάρχων πόλεως Ἀπολλωνίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ πραιποσιτῶν Ῥωμανοῦ, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ἐπάρχων τοῦ Ἰλλυρικοῦ Θεοδώρου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ἐπάρχων πραιτωρίων Κωνσταντίνου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου ἀπὸ πραιποσιτῶν Ἀρτάξου. συνελθούσης δὲ καὶ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, τῆς κατὰ θεῖον θέσπισμα ἐν τῇ Καλχηδονέων πόλει συναθροισθείσης, τουτέστι,

COnsulatu domini nostri Marciani perpetui Augusti, & qui fuerit nuntiatus, sub die [b] sexto Idus Octobris, Chalcedone, secundum Dei gratiam, & [c] jussionem divinissimi & piissimi domini nostri Marciani perpetui Augusti, convenientibus in sancta ecclesia sanctæ martyris Euphemiæ gloriosissimis judicibus, id est, magnificentissimo & gloriosissimo Magistro militum, & expræfecto & exconsule ordinario ac patricio Anatolio, & magnificentissimo & glo- D riosissimo præfecto sacrorum prætoriorum Palladio, & magnificentissimo & gloriosissimo præfecto urbis Tatiano, & magnificentissimo & gloriosissimo magistro sacrorum officiorum Vincomalo, & magnificentissimo & gloriosissimo exmagistro Martiali, & magnificentissimo ac gloriosissimo Comite devotissimorum domesticorum Sporacio, & magnificentissimo Comite [d] sacrorum privatorum Genethlio; insuper & gloriosissimo & amplissimo Senatu, id est, magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto prætoriorum & exconsule ordinario ac patricio Florentio, & magnificentissimo & gloriosissimo exconsule ordinario & patricio Senatore, & magnificentissimo & glo- E riosissimo exmagistro officiorum & exconsule ordinario ac patricio Nomo, & magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto & exconsule ordinario ac patricio Protogene, & magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto Zoilo, & magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto urbis Theodoro, & magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto urbis Apollonio, & magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto sacri cubiculi Romano, & magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto Illyrici [e] Theodoro, & magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto prætoriorum Constantino, & magnificentissimo & gloriosissimo exprææposito [f] Artaxe: convenientes vero & sancto & universali Concilio, secundum sacram sanctionem in Chalcedonensi civitate congregato, id est,

[b] sub die Idus Oct. in Jol. cod.

[c] al. sanctionem.

[d] al. sacrarum privatarum

[e] Euloglo sup. act. 1.

[f] al. sacri cubiculi

Πασχασίου καὶ Λουκενσίου τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, καὶ

Paschasino & [g] Lucentio reverentissimis episcopis, &

[g] in mss. Lucensio.

ACTIO SECUNDA.

ANNO CHRISTI 451.

Bonifacio religiosissimo presbytero, agentibus vicem A sanctissimi & Deo amicissimi archiepiscopi senioris Romæ Leonis, &

Anatolio sanctissimo archiepiscopo magni nominis Constantinopolitanæ civitatis, novæ Romæ, & [a] ceteris sanctissimis & religiosissimis episcopis, id est,

[b] Maximo Antiochiæ Syriæ,
Stephano Ephesi,
Petro Corinthi,
Eleutherio Chalcedonensi,
Diogene Cyzici,
Quintillo Heracleæ Macedoniæ, agente vicem Anastasii Thessalonicensis,
Luciano Byziæ, agente vicem Cyriaci episcopi Heracleæ Thraciæ, B
Florentio Sardium Lydiæ,
Eunomio Nicomediæ,
Eusebio & Constantino presbyteris, gerentibus vicem Anastasii episcopi Nicæni,
Meletio Larissæ, agente vicem Domni episcopi Apameæ Syriæ secundæ,
Amphilochio Sidæ Pamphyliæ,
Julio civitatis Coënsis, & ipso agente vicem sedis Apostolicæ,
Theodoro Tarsensi,
Cyro Anazarbi Ciliciæ secundæ,
Constantino Bostrensi,
Photio Tyri Phœniciæ,
Theodoro Damasceno, C
Nonno Edessæ Syriæ,
Symeone Amidenæ civitatis Mesopotamiæ,
Joanne Sebastiæ Armeniæ,
Seleuco Amasiæ,
Constantino Melitenæ Armeniæ,
Patricio Tyanorum Cappadociæ secundæ,
Petro Gangrensi,
Photino archidiacono, agente vicem Dorothei Neocæsariensis,
Romano Myrensis civitatis Lyciæ,
Critoniano Aphrodisiadis Cariæ,
Nunechio Laodiceæ Phrygiæ Pacatianæ,
Mariniano Synnadensi,
Onesiphoro Iconii, D
Pergamio Antiochiæ Pisidiæ,
Epiphanio Pergæ Pamphyliæ,
Attico Nicopolis veteris Epiri,
Martyrio Gortynæ Cretæ,
Luca Dyrrachii,
Constantino Demetriadis, tenente locum Vigilantii episcopi Larissæ Thessaliæ,
Francione Philippopolis Thraciæ,
Basilio Trajanopolis Rhodopæ,
Sebastiano Berrhœæ Syriæ,
Theoctisto Berrhœæ Macedoniæ,
Gerontio Seleuciæ Syriæ,
Eusebio presbytero, agente vicem Macarii episcopi E Laodiceæ Syriæ,
Eusebio Dorylæi,
Saba Palti, Syriæ primæ,
Sophronio Constantinæ civitatis,
Patricio Neocæsareæ civitatis Augustæ Euphratesiæ,
Mara Anasarthæ,

Eustathio Beryti Phœniciæ,
Leontio Ascalonæ Palæstinæ,
Aniano Capitoliadis,
Zebenno Pellensi,
Joanne Tiberiadis,
Antiocho Arcensi,

[a] al. cetero sancto concilio.

[b] Nomina sequentia desiderantur in mss. Latinis.

Βονιφατίου πρεσβυτέρου, ἐπεχόντων τὸν τόπον τοῦ θεοφιλεστάτου καὶ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντος, καὶ

Ἀνατολίου τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς μεγαλωνύμου Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, καὶ τῶν λοιπῶν ὁσιωτάτων καὶ εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, τουτέστι,

Μαξίμου Ἀντιοχείας,
Στεφάνου Ἐφέσου,
Πέτρου Κορίνθου,
Ἐλευθερίου Καλχηδόνος,
Διογένους Κυζίκου,
Κυιντίλλου Ἡρακλείας, ἐπέχοντος τὸν τόπον Ἀναστασίου Θεσσαλονίκης,
Λουκιανοῦ Βύζης, ἐπέχοντος τὸν τόπον Κυριακοῦ Ἡρακλείας Θρᾴκης,
Φλωρεντίου Σάρδεων,
Εὐνομίου Νικομηδείας,
Εὐσεβίου καὶ Κωνσταντίνου πρεσβυτέρων, ἐπεχόντων τὸν τόπον Ἀναστασίου Νικαίας,
Μελετίου Λαρίσσης, ἐπέχοντος τὸν τόπον Δόμνου Ἀπαμείας [a] δευτέρας,
Ἀμφιλοχίου Σίδης,
Ἰουλιανοῦ τῆς Κώων πόλεως, ἐπέχοντος καὶ αὐτοῦ τὸν τόπον τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου,
Θεοδώρου Ταρσοῦ,
Κύρου Ἀναζάρβου,
Κωνσταντίνου Βόστρων,
Φωτίου Τύρου,
Θεοδώρου Δαμασκοῦ,
Νόννου Ἐδέσσης,
Συμεῶνος Ἀμίδης,
Ἰωάννου Σεβαστείας,
Σελεύκου Ἀμασείας,
Κωνσταντίνου Μελιτινῆς,
Πατρικίου Τυάνων,
Πέτρου Γαγγρῶν,
Φωτινοῦ ἀρχιδιακόνου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Δωροθέου Νεοκαισαρείας,
Ῥωμανοῦ Μύρων,
Κριτωνιανοῦ Ἀφροδισιάδος Καρίας,
Νουνεχίου Λαοδικείας,
Μαρινιανοῦ Συννάδων,
Ὀνησιφόρου Ἰκονίου,
Περγαμίου Ἀντιοχείας Πισιδίας,
Ἐπιφανίου Πέργης,
Ἀττικοῦ Νικοπόλεως,
Μαρτυρίου Γορτύνης,
Λουκᾶ Δυρραχίου,
Κωνσταντίνου Δημητριάδος, ἐπέχοντος τὸν τόπον Βιγιλαντίου ἐπισκόπου Λαρίσσης Θεσσαλίας,
Φραγκίωνος Φιλιππουπόλεως,
Βασιλείου Τραϊανουπόλεως,
Σεβαστιανοῦ Βεῤῥοίας Μακεδονίας,
Θεοκτίστου Βεῤῥοίας Συρίας,
Γεροντίου Σελευκείας,
Εὐσεβίου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Μακαρίου Λαοδικείας Συρίας,
Εὐσεβίου Δορυλαίου,
Σάβα Πάλτου,
Σωφρονίου Κωνσταντίνης,
Πατρικίου Νεοκαισαρείας,
Μάρα [b] Ἀναζάρβου,
[c] Ῥωμανοῦ Χαλκίδος,
Εὐσταθίου [d] Βηρυτίων,
Λεοντίου Ἀσκάλωνος,
Ἀνιανοῦ Καπιτωλιάδος,
Ζεβέννου Πέλλης,
Ἰωάννου Τιβεριάδος,
Ἀντιόχου Ἄρκης,

[a] Forte, Συρίας

[b] Forte, Ἀνασάρθων.

[c] Forte, Παρόλου

[d] Forte, Βηρυτοῦ

ANNO CHRISTI 451.

ACTIO SECUNDA.

Βηρυλλίου Αἰλᾶ,
Ἀρέτα Ἐλούσης,
Μουσωνίου Σηγώρ,
Παγκρατίου [a] Λιβιάδος,
Ζωσίμου Μηνοΐδος,
Πολυχρονίου Ἀντιπατρίδος,
Ἰωάννου [b] Γαδίρων,
Παύλου Ἀνθηδόνος,
[c] Φωτίου Λύδδης,
Ῥουφίνου Βύβλου,
Ἡρακλείου Ἀζώτου,
Μαρκιανοῦ Γεράρων,
Στεφάνου Ἰαμνίας,
Ἐπικτήτου Διοκλητιανουπόλεως,
Ῥωμανοῦ Εὐδοξιουπόλεως,
Θεοδώρου Κλαυδιουπόλεως [d] Ἰσαυρίας,
Ἰουλιανοῦ Κελενδέρεως,
Ἐπιφανίου Κέστρων,
Αἰλιανοῦ Σελινοῦντος,
Γαΐου Συέδρων,
Ἀμμωνίου Ἰωτάπης,
Ματάλου Φιλαδελφείας,
Μάρκου Ἀρεθούσης,
Τιμοθέου Βαλανέων,
Εὐσεβίου Σελευκοβήλου,
Εὐτυχιανοῦ Ἐπιφανείας,
Παύλου [e] Μαριάμμης,
Λαμπαδίου Ῥαφαναίων,
Ἀλεξάνδρου Σεβαστῆς,
Φιλίππου Ἀδάνης,
Ὑπατίου Ζεφυρίου,
Θεοδώρου Αὐγούστης,
Ἰουλιανοῦ Ῥώσου,
Πολυχρονίου Ἐπιφανείας,
Ἰωάννου Φλαβιάδος,
Ἰνδίμου Εἰρηνουπόλεως,
Σωφρονίου χωρεπισκόπου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Βασσιανοῦ Μοψουεστίας,
Πρόκλου Ἀδράων,
Εὐλογίου Φιλαδελφείας,
[f] Θεοδοσίου Κανώθας,
Ὁρμίσδου Φιλιππουπόλεως,
[g] Δομνίνου Σιδῶνος,
Θεοδώρου Τριπόλεως,
Ὀλυμπίου Πανεάδος,
Θωμᾶ Πορφυρεῶνος,
Πορφυρίου Βοτρύων,
Πορφυρίου ἀρχιδιακόνου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Οὐρανίου ἐπισκόπου Ἐμέσης,
Ἰωσὴφ Ἡλιουπόλεως,
Ἰορδάνου Ἀβίλης,
Οὐαλερίου Λαοδικείας,
Θωμᾶ Εὐορείας,
Θεοδωρήτου Κύρου,
Ῥουφίνου Σαμοσάτων,
Ἰωάννου Γερμανικείας,
Τιμοθέου Δολίχης,
Εὐολκίου Ζεύγματος,
Ἀθανασίου [h] Πέργης,
Ζεβέννου Μαρτυροπόλεως,
Καλλινίκου Ἀπαμείας,
[i] Καϊουμα Μαρκουπόλεως,
Ἰωάννου Καρρῶν,
Ἀβραμίου Κιρκησίου,
Λευκαδίου [k] Μνίζου,
Ἰωάννου ἔθνους Σαρρακηνῶν,
Νώου Κηφᾶ,
Ἰωάννου Πολεμωνίου,
[l] Γρατιανοῦ Κερασοῦντος,
Ἰουλιανοῦ Ταβίας,

[a] Ita leg. non Λιβιάδος: nam in eo constanter mendosa sunt exemplaria.
[b] Forte, Γαδάρων,
[c] Forte, Φωτινοῦ
[d] Forte, Ἡρακλείας,
[e] Forte, Μαριάμμης,
[f] Forte, Θεοδώρου
[g] Forte, Δαμιανοῦ
[h] Forte, Πέρρας,
[i] Forte, Καϊουμᾶ.
[k] Forte, Μνιζοῦ,
[l] Forte, Γρατιδιανοῦ

A Beryllo Aïlensi,
Areta Elusæ Palæstinæ secundæ,
Musonio Segorensi,
Pancratio Liviadis,
Zozimo Minoidis,
Polychronio Antipatridis,
Joanne Gadirorum,
Paulo Anthedonis,
Photino Lyddæ,
Rufino Bybli,
Heraclio Azoti,
Marciano Gerarorum,
Stephano Jamniæ Palæstinæ,
Epicteto Diocletianopolis,
B Romano Eudoxiopolis Isauriæ,
Theodoro Claudiopolis,
Juliano Celenderis Isauriæ,
Epiphanio Cestriæ,
Æliano Selenuntis,
Caïo Syedrorum,
Ammonio Jotapæ,
Matalo Philadelphiæ,
Marco Arethusæ Syriæ secundæ,
Timotheo Balaneorum,
Eusebio Seleucobeli,
Eutychiano Epiphaniæ Syriæ secundæ,
Paulo Mariamnæ,
Lampadio Rhaphanæorum,
Alexandro Sebastæ Ciliciæ,
C Philippo Adanæ,
Hypatio Zephyrii,
Theodoro Augustæ,
Juliano Rhossi,
Polychronio Epiphaniæ Ciliciæ secundæ,
Joanne Flaviadis Ciliciæ,
Indimo Irenopolis Ciliciæ secundæ,
Sophronio chorepiscopo, agente vicem Bassiani episcopi Mopsuestiæ,
Proclo Adranæ,
Eulogio Philadelphiæ Arabiæ,
Theodosio Canothæ,
Hormisda Philippopolis Arabiæ,
Damiano Sidonis,
D Theodoro Tripolis Phœniciæ primæ,
Olympio Paneadis,
Thoma Porphyreonis,
Porphyrio Botryorum,
Porphyrio archidiacono, agente vicem Uranii episcopi Emesæ Phœnices Libani,
Joseph Heliopolis Phœnices Libani,
Jordane Abilæ Syriæ,
Valerio Laodiceæ Phœniciæ,
Thoma Evoreæ,
Theodoreto Cyri,
Rufino Samosatensi,
Joanne Germaniciæ,
E Timotheo Dolichæ,
Evolcio Zeugmatis,
Athanasio Perrhæ,
Zebenno Martyropolis,
Callinico Apameæ Bithyniæ,
Caiuma Marcopolis,
Joanne Carrharum,
Abramio Cercisiorum,
Leucadio Mnizi,
Joanne gentis Saracenorum,
Noe Cepha castelli insulæ,
Joanne Polemonii,
Gratidiano Cerasuntis,
Juliano Tabiæ, *Galatiæ primæ*,

ACTIO SECUNDA.

ANNO CHRISTI 451.

Meliphthongo Heliopolis, *Galatiæ primæ.*
Hyperechio Asponensi, *Galatiæ primæ.*
Acacio Cinnæ, *Galatiæ primæ.*
Euphrasio Laganiæ, *Galatiæ primæ.*
Cecropio Sebastopolis,
Joanne Nicopolis Armeniæ primæ,
Attico Zelorum civitatis,
Antiocho Sinopæ,
Euchario diacono, tenente locum Paralii episcopi Andraporum Hellesponti,
Paulo presbytero, agente vices Uranii episcopi Himeriæ,
Acacio Ariarathiæ,
Heraclio Comanorum,
Adelphio chorepiscopo, agente vices Adolii episcopi Arabissi,
Euphronio presbytero, agente vices Domni episcopi Cucusi,
Otreio presbytero, tenente locum Joannis episcopi Arcæ,
Theodosio Nazianzi Cappadociæ secundæ,
Aristomacho Coloniæ Cappadociæ secundæ,
Rheno Iunopolis,
Epiphanio presbytero, tenente locum Ætherii episcopi Pompeiopolis,
Philotimo presbytero, agente vices Themistii episcopi Amastridis Ponti,
Theodoro Heracleæ Ponti,
Eulogio presbytero, tenente locum Genethlii episcopi Cratiensis,
Pelagio presbytero agente vices Theophili episcopi Hadrianopolis,
Elpidio Thermensis majoris,
Aquila Eudoxiadis,
Mysterio Ammorii,
Longino Orcisti,
Docimasio Maroneæ Rhodopæ,
Sereno Maximianopolis Rhodopæ,
Ætherieho Smyrnæ Asiæ,
Eusebio Clazomenarum civitatis,
Cyriaco Ægees Asiæ,
Mama Aninethensi,
Leontio Magnesiæ Mæandri,
Quinto Phociensi,
Proclo Argizæ,
Thoma Auliocomensi,
Olympio Theodosiopolis,
Philippo Novæ aulæ,
Rufino Briulorum,
Marcellino Metropolis civitatis,
Isaïa Elaïtarum,
Paulino Theodosiopolis Asiæ,
Juliano Hypæporum,
Hesperio Pitanæ civitatis,
Proterio Myrrhinæ civitatis Asiæ,
Basilico Palæopolis,
Mæonio Nyssenæ civitatis Asiæ,
Petro Dardaniensi,
Thalassio Parii Hellesponti.
David Hadrianæ Hellesponti,
Eulalio Pioniæ Hellesponti,
Pionio Troadis Hellesponti,
Stephano Pœmaninensi,
Theosebio Ilii Hellesponti,
Hermia Abydi Hellesponti,
Daniele Lampsaceno,
Patricio Hadrianutherorum Hellesponti,
Mencerate Cerassorum,
Cossinio Hierocæsareæ Lydiæ, tenente locum Andreæ episcopi Satalorum,

A Μελιφθόγγου [a] Ἡλιουπόλεως,
Ὑπερεχίου Ἀσπόνων,
Ἀκακίου Κίννης,
Εὐφρασίου Λαγανίας,
Κεκροπίου Σεβαστοπόλεως,
Ἰωάννου Νικοπόλεως,
Ἀττικοῦ Ζήλων,
Ἀντιόχου Σινώπης,
Εὐχαρίου διακόνου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Παραλίου Ἀνδράπων,
Παύλου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Οὐρανίου [b] Ἱβώρων,
Ἀκακίου Ἀριαραθείας,
Ἡρακλείου Κωμάνων,
B Ἀδελφίου χωρεπισκόπου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Ἀδολίου Ἀραβισσοῦ,
Εὐφρονίου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Δόμνου Κουκουσοῦ,
Ὀτρηΐου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Ἰωάννου Ἄρκης,
Θεοδοσίου Ναζιανζοῦ,
Ἀριστομάχου Κολωνείας,
Ῥήνου [c] Γουνοπόλεως,
Ἐπιφανίου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον [d] Αἰθηρίου Πομπηϊουπόλεως,
Φιλοτίμου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Θεμιστίου Ἀμάστριδος,
Θεοδώρου Ἡρακλείας,
C Εὐλογίου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Γενεθλίου Κρατίας,
Πελαγίου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Θεοφίλου Ἀδριανουπόλεως,
Ἐλπιδίου τῶν Θερμῶν,
Ἀκύλα Εὐδοξιάδος,
Μυστηρίου Ἀμμορίου,
Λογγίνου Ὀρκιστοῦ,
Δοκιμασίου Μαρωνείας,
Σερήνου Μαξιμιανουπόλεως Ῥοδόπης,
Αἰθερίχου Σμύρνης,
Εὐσεβίου Κλαζομενῶν,
Κυριακοῦ Αἰγῆς,
Μάμα Ἀνινήτου,
D Λεοντίου Μαγνησίας Μαιάνδρου,
Κοΐντου Φωκαίας,
Πρόκλου [e] Ἀργίζων,
Θωμᾶ Αὐλίου κώμης,
Ὀλυμπίου Θεοδοσιουπόλεως,
Φιλίππου Νέας αὐλῆς,
Ῥουφίνου Βρεούλων,
Μαρκελλίνου Μητροπόλεως,
Ἡσαΐου Ἐλαϊτῶν,
[f] Ταυρίου Θεοδοσιουπόλεως,
Ἰουλιανοῦ Ὑπαίπων,
Ἑσπερίου Πιτάνης,
Προτερίου Μυρρίνης,
Βασιλικοῦ Παλαιᾶς πόλεως,
E Μαιονίου Νύσσης,
Πέτρου Δαρδανίου,
Θαλασσίου Παρίου,
Δαυὶδ Ἀδριανῶν,
Εὐλαλίου [g] Πιόνων,
Πιονίου Τρωάδος,
Στεφάνου [h] Ποιμανίνου,
Θεοσεβίου Ἰλίου,
Ἑρμείου Ἀβύδου,
Δανιήλου Λαμψάκου,
Πατρικίου Ἀδριανοῦ θηρῶν,
Μενεκράτους Κερασσῶν,
Κοσσινίου Ἱεροκαισαρείας, ἐπέχοντος τὸν τόπον Ἀνδρέου Σαταλων,

[a] Forte, Ἰουλιοπόλεως.
[b] Forte, Ἱμερίας.
[c] Forte, Ἰουνοπόλεως.
[d] Forte, Αἰθερίχου.
[e] Forte, Ἀργίζης.
[f] Forte, Παυλίνου.
[g] Forte, Πιονίων.
[h] Forte, Ποιμανηνοῦ.

ANNO CHRISTI 451.

Ἠλία Βλαυνδοῦ,
Πολυκάρπου [a] Τεχβάλων,
Πατρικίου [b] Ἀκράχων,
Παύλου Τριπόλεως,
Ἀλμαχίου [c] Σεύζων,
Λευκίου Ἀπόλλωνος ἱεροῦ.
Γεμέλλου Στρατονικείας,
Ἀλκιμήδους Σιλανδοῦ,
Διονυσίου Ἀτταλείας,
Νικολάου Ἀκαρασσέων, ἐπέχοντος καὶ τὸν τόπον Στεφάνου [d] Λιμύρων,
Ζηνοδότου [e] Τερμισσοῦ,
Φρόντωνος Φασηλιτῶν,
Φιλίππου Βαλβουραίων,
Θεοδώρου Ἀντιφέλλου,
Λεοντίου Ἀράξων,
Ἀντιπάτρου [f] Καπίου,
Ἀνδρέου [g] Τρόγλων,
Ῥωμανοῦ [h] Βουδόνων,
Νικίου Μεγάρων,
Ἀθανασίου Ὀπούντος,
Δομνίνου Πλαταιῶν,
Ὀνησίμου Ἄργους,
Μάρκου [i] Εὐβοίας.
Περεγρίνου Φοινίκης,
Εὐτυχίου Ἀδριανουπόλεως,
[k] Κλαδίου Ἀγχιάσμου,
Σωτηρίχου Κερκύρας,
Διονυσίου Ἀντιοχείας,
Ἰωάννου Ἀλινδων,
[l] Φλακίλλου Ἰασοῦ,
Παπίου Ερίζων,
Διονυσίου Ἡρακλείας Λάτμου,
Μενάνδρου Ἡρακλείας [m] Σαρδικῆς,
Εὐπυθίου Στρατονικείας,
Ἰωάννου Ἀμυζόνος.
Τυχανίου Ἀπολλωνιάδος,
Θεοδωρήτου Ἀλαβάνδων,
Ἰωάννου Κνιδίων,
Ἰουλιανοῦ πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Καλανδίωνος Ἁλικαρνασσοῦ,
Δανιήλου [n] Κωίων,
Μοδέστου Σεβαστῆς,
Παύλου Ἀριστίου,
Εὐλαλίου Σιβλίας,
Χαρίτωνος Διονυσιουπόλεως,
Γενναδίου Ἀκμωνίας,
Θωμᾶ Θεοδοσιουπόλεως,
Γενναδίου Μοσσύνων,
Εὐάνδρου Διοκλείας,
Γεροντίου Βασιλειουπόλεως,
Ἀλφείου Μυνδου,
Θεοκτίστου πρεσβυτέρου ἐπέχοντος τὸν τόπον Ζωτικοῦ Ἀριάσσου,
Μύρθου Εὐλάνδρων,
Λουκιανοῦ Ἴψοῦ,
Φιλίππου Λυσιάδος,
Ἐπιφανίου Μιδαίου,
Ἀβερκίου Ἱερᾶς πόλεως,
Κυριακοῦ Εὐκαρπίας,
Εὐτυχίου Δοκιμίου,
Ἀκύλου Αὐλόκρων,
Βασιλείου Νακολείας,
Στρατηγίου Πολυβώτου,
Νεοπτολέμου Κορνῶν,
Παύλου Δέρβης,
Πλουτάρχου Λύστρων,
Εὐγενίου Καννῶν,
Ῥούφου Σίδης,
Τυράννου Ὁμονάδων;

[a] Forte, Γαβάλων, [b] Forte, Ἀκρασσοῦ, [c] Forte, Σέττων, [d] Forte, Λιμύρων, [e] Forte, Τελμισσοῦ [f] Forte, Καύνου, [g] Forte, Τλωίων, [h] Forte, Βουβωνίων. [i] al. Εὐρίας, [k] Forte, Κλαυδίου. [l] Forte, Πλακίδου Ἀσσοῦ, [m] Forte, Σαλβάκης, [n] Forte, Καδῶν,

ACTIO SECUNDA.

A Elia Blandi civitatis,
Polycarpo Gabalorum Lydiæ,
Patricio Acrassi,
Paulo Tripolis Lydiæ,
Almachio [a] Settorum,
Leucio Apollinis fani,
Gemello Stratoniciæ,
Alcimede Silandi Lydiæ,
Dionysio Attaliæ Lydiæ,
Nicolao Acarasseorum, gerente vicem Stephani episcopi Limyræ Lyciæ,
Zenodoto [b] Telmessi,
Frontone Phaselitarum,
Philippo Balburæorum,
B Theodoro Antiphelli,
Leontio Araxorum Lyciæ,
Antipatro Cauni Lyciæ,
Andrea Troglorum,
Romano Bubonéorum,
Nicia Megarorum,
Athanasio Opuntis Achaiæ,
Domnino Platæarum,
Onesimo Argorum,
Marco Euriæ,
Peregrino Phœniciæ Helladis,
Eutychio Hadrianopolis veteris Epiri,
Claudio Anchiaxi veteris Epiri,
Sotericho Corcyræ veteris Epiri,
Dionysio Antiochiæ Cariæ,
C Joanne Alindorum,
[c] Flacillo Iassi,
Papia Erizorum,
Dionysio Heracleæ Latmi,
Menandro Heracleæ [d] Salbacæ,
Eupythio Stratoniciæ Cariæ,
Joanne Amyzonis Cariæ,
Tynchanio Apolloniadis Cariæ;
Theodoreto Alabandorum,
Joanne Gnidi Cariæ,
Juliano presbytero, gerente vices Calandionis episcopi Halicarnassensis,
Daniele Cadorum civitatis,
Modesto Sebastæ,
D Paulo Aristii,
Eulalio Sibliæ,
Charitone Dionysiopolis,
Gennadio Acmoneorum Phrygiæ Pacatianæ,
Thoma Theodosiopolis Phrygiæ Pacatianæ,
Gennadio Mossynorum,
Evandro Diocliæ,
Gerontio Basilinopolis,
Alphio Myndi Cariæ,
[e] Theoctisto presbytero, tenente locum Zotici episcopi Ariassi,
Myro Eulandrorum,
Luciano Ipsensis civitatis Phrygiæ,
Philippo Lysiadensi,
E Epiphanio Midæi,
Abercio Hierapolis Phrygiæ,
Cyriaco Eucarpiæ,
Eustochio Docimii Phrygiæ,
Aquila Aulocrorum,
Basilio Nacoliæ,
Strategio Polyboti,
Neoptolemo Cornorum,
Paulo Derbæ Phrygiæ,
Plutarcho Lystrorum,
Eugenio Cannorum,
Rufo Sidæ,
Tyranno Homonadum,

[a] al. Seugorum, [b] al. Tetmessi, [c] al. Placido Assi. [d] In Græco, Sardicæ, [e] al. Philotheo

Acholio Latandæ,
Eutropio Adadorum,
Paulo Philomelii,
Paulino Apameæ Pisidiæ,
Theotecno Tyrassi,
Eorticio [a] Metropolis civitatis Pisidiæ,
Florentio Hadrianopolis,
Cyro Siniadis,
Libanio Paralai Lycaoniæ,
Alexandro Seleuciæ Pisidiæ,
Olympio Sozopolis Pisidiæ,
Fonteiano Sagalassi,
Bassona Neapolis,
Adelo chorepiscopo, tenente locum Messalini episcopi Laodiceæ,
Sotere Theodosianæ civitatis, agente vices Heliodori episcopi Amathuntis, & Proëchii episcopi Arsinoæ,
Epaphrodito Tamisensi, agente vicem Didymi episcopi Lapithi,
Dionysio diacono, tenente locum Photini episcopi Chytrorum,
Joanne Messenæ civitatis Achaiæ,
Euelpisto chorepiscopo, tenente locum Florentii episcopi Tenedi insulæ,
Ophelimo Tegeæ Helladis,
Irenæo Naupacti,
Cyrillo Subritensi,
Gennadio Gnossi,
Eusebio Apolloniæ,
Demetrio Lampæ,
Euphrate Eleuthernæ civitatis Cretæ,
Chrysogono presbytero, tenente locum Pauli episcopi Cantanensis,
Sozonte Philipporum Macedoniæ,
Eusebio [b] Doberorum Macedoniæ primæ,
Maximino Serrarum Macedoniæ primæ,
Nicolao Stobeorum Macedoniæ secundæ,
Dardanio Bargalorum,
Honorato Thassi Helladis,
Theophilo Ariassi,
Neone Selii,
Theodoto Lysineorum,
Mara Codrylorum,
Paulo Puglorum,
Marcellino Isindorum,
Macedonio Magydensi,
Eudoxio Etennorum,
Eugenio Cotenorum,
Marcellino Coralliæ,
Petro Echinæorum,
Aurelio Afro,
Obrimo Corasii,
Eustathio gentis Saracenorum,
Resticiano Afro,

Et considentibus omnibus ante cancellos sanctissimi altaris, magnificentissimi & gloriosissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: Priore conventu de damnatione sanctæ memoriæ Flaviani & Eusebii reverentissimi episcopi inquisitio facta est: & omnibus vobis manifestum constitutum, quam juste & secundum consequentiam provenit examinatio: & ostensi sunt tunc crudeliter & non decenter damnati. Quæ nobis igitur visa sunt super hoc capitulo fieri oportere, tunc per interlocutionem vobis manifesta facta sunt. Nunc autem hoc quærendum & studendum & judicandum est, ut vera fides stabiliatur, pro qua maxime & concilium factum est. Scientes igitur, quia & Deo rationem redditúri estis, tam pro propriis animabus singuli vestrum, quam & pro nostris

A Ἀχολίου Λαρανδῶν,
Εὐτροπίου Ἀδάδων,
Παύλου Φιλομηλίου,
Παυλίνου Ἀπαμείας,
Θεοτέκνου [a] Τυρσαίου,
Ἑορτικίου Μητροπόλεως,
Φλωρεντίου Ἀδριανουπόλεως,
Κύρου Σινιάδος,
Λιβανίου Παραλαοῦ,
Ἀλεξάνδρου Σελευκείας,
Ὀλυμπίου Σωζοπόλεως,
[b] Φροντιανοῦ Σαγαλασσοῦ,
Βασσονᾶ Νέας πόλεως,
Ἀδέλου χωρεπισκόπου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Μεσσαλίνου Λαοδικείας,
B Σωτῆρος Θεοδοσιανῆς, ἐπέχοντος τὸν τόπον Ἡλιοδώρου Ἀμαθοῦντος, καὶ Προεχίου Ἀρσινόης,
Ἐπαφροδίτου Ταμασοῦ, ἐπέχοντος τὸν τόπον Διδύμου Λαπίθου,
Διονυσίου διακόνου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Φωτινοῦ Χυτρῶν,
Ἰωάννου Μεσσήνης,
Εὐελπίστου χωρεπισκόπου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Φλωρεντίου ἐπισκόπου Τενέδου,
Ὠφελίμου Τεγέας,
Εἰρηναίου Ναυπάκτου,
Κυρίλλου [c] Ὠρεινοῦ,
Γενναδίου Κνωσσοῦ,
C Εὐσεβίου [d] Ἀπολλωνιάδος,
Δημητρίου [e] Λάππης,
Εὐφράτου Ἐλευθέρνης,
Χρυσογόνου πρεσβυτέρου, ἐπέχοντος τὸν τόπον Παύλου [f] Καντάνου,
Σώζοντος Φιλίππων,
Εὐσεβίου Δοβήρων,
Μαξιμίνου [g] Σιρρέων,
Νικολάου Στόβων,
Δαρδανίου Βαργάλων,
Ὁνωράτου Θάσου,
Θεοφίλου Ἀριασσοῦ,
Νέωνος [h] Σινύου,
Θεοδότου Λυσινέων,
D Μάρα [i] Κοδρύλων,
Παύλου Πούγλων,
Μαρκελλίνου Ἰσινδῶν,
Μακεδονίου [k] Μαδύτου,
Εὐδοξίου Ἐτεννῶν,
Εὐγενίου Κοτέννων,
[l] Μαρκελλίνου Κορακησίου,
Πέτρου Ἐχιναίων,
Αὐρηλίου [m] Ἄφρου,
[n] Ὀβριμοῦ Κορασίου,
Εὐσταθίου ἔθνους Σαρακηνῶν,
Ῥεστικιανοῦ Ἄφρου.

E Καὶ καθεσθέντων πάντων πρὸ τῶν καγκέλλων τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου, οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· τῇ προτεραίᾳ συνόδῳ περὶ τῆς καταδίκης Φλαβιανοῦ, τῆς εὐλαβοῦς μνήμης, καὶ Εὐσέβιον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον, καθαιρέσεως ἡ ζήτησις ἐγένετο· καὶ πᾶσιν ὑμῖν φανερὸν κατέστη, ὅπως καὶ δικαίως, καὶ κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τὰ τῆς ἐξετάσεως προέβη· καὶ ἀπεδείχθησαν πικρῶς καὶ μὴ πρεπόντως καθαιρεθέντες. ἅπερ τοίνυν ἡμῖν ἐφάνη ἐπὶ τούτῳ τῷ κεφαλαίῳ δεῖν γενέσθαι, ταῦτα δῆλα ὑμῖν ἐκ τῆς διαλαλιᾶς ἐγένετο. νῦν δὲ τὸ ζητούμενον, καὶ κρινόμενον, καὶ σπουδαζόμενόν ἐστιν, ὥστε τὴν ἀληθῆ πίστιν συγκροτηθῆναι, δι' ἣν μάλιστα καὶ ἡ σύνοδος γέγονεν. εἰδότες οὖν, ὡς καὶ τῷ Θεῷ λόγον δώσετε ὑπὲρ τῆς οἰκείας ἕκαστος ὑμῶν ψυχῆς, καὶ ὑπὲρ ἡμῶν

[a] al. Nicopolis

[b] al. Topeti.

[c] al. Marciano

[a] Lege, Τυραίου,

[b] Forte, Φοντιανοῦ

[c] Forte, Σουβρίτου,

[d] Forte, Ἀπολλωνίας,

[e] Forte, Λάμπης,

[f] Forte, Καντάνου

[g] Forte, Σιρρῶν,

[h] Forte, Σιλίου,

[i] Forte, Κορδύλων,

[k] Forte, Μαγύδου,

[l] Forte, Μαρκελλίνου

[m] Forte, Ἄφρου,

[n] Forte, Ὀβρίμου

ANNO CHRISTI 451. — ACTIO SECUNDA.

ἀπαιτεῖ, οἱ πιστοὶ καὶ διδαχθῆναι τὰ τῆς θρησκείας ἐπιθυμοῦμεν ὀρθῶς, καὶ πᾶσαν ἀμφιβολίαν ἀφαιρεθῆναι ἐκ τῆς πάντων τῶν ἁγίων πατέρων ὁμονοίας, καὶ συναινέσεως, καὶ συμφώνου ἐκθέσεως, καὶ διδασκαλίας· σπουδάσατε ἄνευ φόβου, ἢ χάριτος, ἢ ἀπεχθείας, τὴν πίστιν καθαρῶς ἐκθέσθαι· ὥστε καὶ τοὺς δοκοῦντας μὴ ταὐτὰ πᾶσι πεφρονηκέναι, τῇ τῆς ἀληθείας ἐπιγνώσει ἐπαναχθῆναι εἰς τὴν ὁμόνοιαν. εἰδέναι γὰρ ὑμᾶς βουλόμεθα, ὡς ὁ θειότατος καὶ εὐσεβέστατος δεσπότης τῆς οἰκουμένης, καὶ ἡμεῖς, τὴν ὀρθόδοξον πίστιν τὴν παρὰ τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ, καὶ παρὰ τῶν ρν΄. ἔτι μὴν καὶ παρὰ τῶν λοιπῶν ἁγίων καὶ ἐπιδόξων πατέρων παραδοθεῖσαν φυλάττομεν, καὶ κατὰ ταύτην πιστεύομεν. [a] οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ἔκθεσιν ἄλλην οὐδεὶς ποιεῖ, οὐδὲ ἐγχειροῦμεν, οὐδὲ τολμῶμεν ἐκθέσθαι· ἐδίδαξαν γὰρ οἱ πατέρες· καὶ ἐγγράφως σώζεται τὰ παρ᾽ ἐκείνων ἐκτεθέντα· παρ᾽ ἐκεῖνα λέγειν οὐ δυνάμεθα. Κεκρόπιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σεβαστοπόλεως εἶπεν· ἀνεφύη τὰ κατὰ Εὐτυχέα· ἐπὶ τούτοις τύπος ἐδόθη παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου ἐν Ῥώμῃ ἀρχιεπισκόπου, καὶ στοιχοῦμεν αὐτῷ, καὶ ὑπεγράψαμεν πάντες τῇ ἐπιστολῇ. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ταῦτα πάντες λέγομεν· ἀρκεῖ τὰ ἐκτεθέντα· ἄλλην ἔκθεσιν οὐκ ἐξὸν γενέσθαι. Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· εἰ δοκεῖ τῇ ὑμετέρᾳ εὐλαβείᾳ, οἱ ὁσιώτατοι πατριάρχαι διοικήσεως ἑκάστης ἐπιλεξάμενοι ἕνα ἢ δευτέρους τῆς ἰδίας ἕκαστος διοικήσεως, εἰς τὸ μέσον παρελθόντες, καὶ κοινῇ περὶ τῆς πίστεως βουλευσάμενοι, τὰ συνδοκοῦντα φανερὰ πᾶσι καταστήσουσιν· ὥστε, εἰ μὲν συνθοῖντο πάντες, λυθῆναι πᾶσαν ἀμφισβήτησιν, ὅπερ εὐχόμεθα· εἰ δέ τινες, ὅπερ οὐχ ἡγούμεθα, ἐναντία φρονήσουσι, ὥστε καὶ τὰς ἐκείνων φανερὰς καταστῆναι γνώμας. [b] οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ἔγγραφον ἔκθεσιν οὐ ποιούμεθα. κανών ἐστιν ὁ διαγορεύων, ἀρκεῖν τὰ ἐκτεθέντα. ὁ κανὼν βούλεται ἄλλην ἔκθεσιν μὴ γίνεσθαι. τὰ τῶν πατέρων κρατείτω. Φλωρέντιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σάρδεων εἶπεν· ἐπειδὴ οὐκ ἔστι δυνατὸν ἀθρόον ὑπαγορεῦσαι περὶ τῆς πίστεως, τοὺς διδαχθέντας ἕπεσθαι τῇ Νικαίᾳ ἁγίᾳ συνόδῳ, καὶ τῇ ἐν Ἐφέσῳ ὀρθῶς συγκροτηθείσῃ καὶ εὐσεβῶς, κατὰ τὴν πίστιν τῶν ἁγίων πατέρων, Κυρίλλου, καὶ Κελεστίνου, καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἁγιωτάτου Λέοντος, ἱκετεύομεν τὸ ὑμέτερον μέγεθος, δοθῆναι ἡμῖν προθεσμίαν, ὥστε μετὰ σκέμματος πρέποντος προσελθεῖν τῇ ἀληθείᾳ τοῦ πράγματος· εἰ καὶ τὰ μάλιστα εἰς ἡμέτερον πρόσωπον, τῶν ὑπογραψάντων τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ὁσιωτάτου Λέοντος, οὐ δεόμεθα διορθώσεως. Κεκρόπιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σεβαστοπόλεως εἶπεν· ἡ πίστις καλῶς [c] διήρηται παρὰ τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἁγίων πατέρων, καὶ ἐβεβαιώθη παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων, Ἀθανασίου, Κυρίλλου, Κελεστίνου, Ἱλαρίου, Βασιλείου, Γρηγορίου, καὶ νῦν πάλιν διὰ τοῦ ἁγιωτάτου Λέοντος· καὶ ἀξιοῦμεν καὶ τὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τιη΄· καὶ τὰ τοῦ ὁσιωτάτου Λέοντος, ἀναγνωσθῆναι. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπον· ἀναγνωσθήσεται τὰ ἐκτεθέντα παρὰ τῶν ἁγίων τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ πατέρων ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων. [d]

A omnibus, qui & doceri quæ ad religionem pertinent, recte desideramus, & omnem ambiguitatem auferri, ex omnium sanctorum patrum concordia & consensu, & consona expositione & doctrina: festinate sine ullo timore & gratia atque inimicitia fidem puram exponere: ita ut & qui videntur non eadem cum omnibus sapere, per veritatis agnitionem ad concordiam revocentur. Scire enim vos volumus, quia tam divinissimus & piissimus orbis terræ dominus, quam nos, catholicam fidem a sanctis trecentis decem & octo, & a sanctis centum & quinquaginta, necnon etiam & a ceteris sanctissimis & gloriosissimis patribus traditam, custodimus, & secundum ipsam credimus. Reverentissimi episcopi clamaverunt: Expositionem alteram nullus facit, neque tentamus, neque audemus exponere. Docuerunt enim patres, & in scriptis custodiuntur quæ ab eis sunt exposita, & citra ea dicere non possumus. Cecropius reverentissimus episcopus Sebastopolitanus dixit: Emerserunt quæ ad Eutychem pertinebant, & super iis forma data est a sanctissimo archiepiscopo Romanæ urbis, & [a] sequimur eum, & epistolæ omnes subscripsimus. Reverentissimi episcopi clamaverunt: Ista omnes dicimus; sufficiunt quæ exposita sunt: alteram expositionem non licet fieri. Gloriosissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: Si placet vestræ reverentiæ, sanctissimi patriarchæ singularum provinciarum, eligentes singulos aut binos suæ propriæ quisque provinciæ, in medium transeuntes, & communiter de fide tractantes, quæ complacita fuerint, omnibus manifesta constituant: quatenus si, ut optamus, omnes consenserint, solvatur omnis ambiguitas: sin vero aliqui contraria (quod non putamus) sapuerint, ita fiet, ut & eorum voluntates manifestæ constituantur. Reverentissimi episcopi clamaverunt: In scriptis expositionem non facimus. Regula est, quæ prædicat sufficere quæ sunt exposita. Regula vult aliam expositionem non fieri. Ea quæ sunt patrum, teneantur. Florentius reverentissimus episcopus Sardium dixit: Quoniam non est possibile, subito dictare de fide eos qui docti sunt sequi Nicænam sanctam synodum, & quæ in Epheso recte & pie roborata est, secundum fidem sanctorum patrum [b] Cyrilli & Cælestini, & epistolæ sanctissimi Leonis, precamur vestram magnificentiam præstari nobis inducias, quatenus cum decenti tractatu accedere ad veritatis causam possimus: quamvis in nostra persona, qui epistolæ sanctissimi Leonis subscripsimus, non indigeamus correctione. Cecropius reverentissimus episcopus Sebastopolitanæ civitatis dixit: Fides bene disceptata est a trecentis decem & octo sanctis patribus, & firmata a sanctis patribus Athanasio, Cyrillo, Cælestino, Hilario, Basilio, Gregorio, & nunc iterum per sanctissimum Leonem: & precamur ut ea quæ sanctorum patrum trecentorum decem & octo sunt, & quæ sanctissimi Leonis, recitentur. Gloriosissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: Recitentur quæ exposita sunt a sanctis trecentis decem & octo patribus in Nicæa congregatis.

[a] In Græco hic additur, Ῥωμαῖοι εἰ ἀνέγνων, ἀνεγράφομεν, ἀνέγνων.

[b] In Græco hic additur, Ῥωμαῖοι εἰ ἀνέγνων, ἀνεγράφομεν, ἀνέγνων.

[c] Forte, ὑφήρηται

[d] In Græco hic additur, Ῥωμαῖοι εἰ ἀνέγνων, ἀνεγράφομεν, ἀνέγνων.

[a] al. constat nobis.

[b] al. Cælestini & Cyrilli

Εὐνόμιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικομηδείας ἀπὸ βιβλίου ἀνέγνω.

E Eunomius reverentissimus episcopus Nicomediæ civitatis ex codice recitavit:

Ἔκθεσις συνόδου γενομένης ἐν Νικαίᾳ.

Expositio fidei Concilii habiti in Nicæa.

ΕΝ ὑπατείᾳ Παυλίνου καὶ Ἰουλιανοῦ τῶν λαμπροτάτων, ἔτους ἀπὸ Ἀλεξάνδρου χλς΄. ἐν μηνὶ Δεσίῳ ιθ΄. τῇ πρὸ ιγ΄. καλανδῶν Ἰουλίων, ἐν Νικαίᾳ τῇ μητροπόλει Βιθυνίας.

Πιστεύομεν εἰς ἕνα Θεὸν, πατέρα παντοκράτορα, πάντων ὁρατῶν τε καὶ ἀοράτων ποιητήν. καὶ εἰς ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, γεννηθέντα ἐκ τοῦ πατρὸς μονογενῆ, τουτέστιν, ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ πατρὸς, Θεὸν ἐκ Θεοῦ, φῶς ἐκ φωτὸς, Θεὸν

Consulatu Paulini & Juliani virorum clarissimorum consulum, anno post Alexandrum sexcentesimo tricesimo sexto, mensis secundum Græcos Desii, die decimo nono, quod est tertiodecimo Kalendarum Juliarum, in Nicæa metropoli provinciæ Bithyniæ.

Anno 325.

Credimus in unum Deum, Patrem omnipotentem, omnium visibilium & invisibilium creatorem. Et in unum Dominum Jesum Christum, Filium Dei, ex Patre natum unigenitum, hoc est, de substantia Patris; Deum ex Deo, lumen ex lumine, Deum ve-

rum ex Deo vero; natum, non factum, homousion A Patri, hoc est, ejusdem cum Patre substantiæ, per quem omnia facta sunt, quæ in cælo & quæ in terra. Qui propter nos homines & propter nostram salutem descendit, & incarnatus est, & inhumanatus, passus est, & resurrexit tertia die; & ascendit in cælos, inde venturus est judicare vivos & mortuos. Et in Spiritum sanctum. Eos autem qui dicunt: Erat aliquando, quando non erat, & antequam nasceretur non erat, & quia ex nullis exstantibus factus est; aut ex alia subsistentia vel substantia dicunt esse, aut convertibilem aut mutabilem Filium Dei; anathematizat sancta ecclesia catholica & apostolica.

ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ· γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ πατρί· δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο, τά τε ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ τὰ ἐν τῇ γῇ· τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα, καὶ σαρκωθέντα καὶ ἐνανθρωπήσαντα· παθόντα, καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ· ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ πάλιν ἐρχόμενον κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς· καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. Τοὺς δὲ λέγοντας· ἦν ποτε, ὅτε οὐκ ἦν, καὶ πρὶν γεννηθῆναι, οὐκ ἦν· καὶ ὅτι ἐξ οὐκ ὄντων ἐγένετο· ἢ ἐξ ἑτέρας ὑποστάσεως, ἢ οὐσίας φάσκοντας εἶναι, ἢ τρεπτὸν ἢ ἀλλοιωτὸν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τούτους ἀναθεματίζει ἡ καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ ἐκκλησία.

Reverentissimi episcopi clamaverunt: Hæc catholicorum fides: huic omnes credimus: in hac baptizati sumus: in hac baptizamus. Beatus Cyrillus sic docuit: hæc vera fides: hæc sancta fides: hæc sempiterna fides: in hac baptizati sumus: in hac baptizamus: omnes ita credimus: Papa Leo sic credit: Cyrillus ita credidit: papa Leo ita interpretatus est. Gloriosissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: Recitentur & quæ a sanctis centum quinquaginta patribus exposita sunt.

Οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· αὕτη ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων· [a] ταύτῃ πάντες πιστεύομεν· ἐν ταύτῃ ἐβαπτίσθημεν. ἐν ταύτῃ βαπτίζομεν. ὁ μακάριος Κύριλλος οὕτως ἐδίδαξεν· αὕτη ἡ ἀληθινὴ πίστις· αὕτη ἡ ἁγία πίστις· αὕτη αἰωνία πίστις· εἰς ταύτην ἐβαπτίσθημεν· εἰς ταύτην βαπτίζομεν· πάντες οὕτως πιστεύομεν· ὁ πάπας Λέων οὕτως πιστεύει· Κύριλλος οὕτως ἐπίστευσεν· ὁ πάπας Λέων οὕτως ἡρμήνευσεν· οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· ἀναγνωσθήτωσαν καὶ τὰ ἐκτεθέντα παρὰ τῶν ρν'. ἁγίων πατέρων. [b]

[a] Forte, ταύτην

[b] In Græco hic additur, Ῥωμαῖοι ἀνέγνωσαν, ἀνέγνωμεν, ἀνέγνων.

Aëtius reverendus diaconus Constantinopolitanæ ecclesiæ, ex codice recitavit [symbolum centum B quinquaginta patrum.]

Ἀέτιος ὁ εὐλαβέστατος διάκονος Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ βιβλίου ἀνέγνω οὕτως.

Sancta fides, quam exposuerunt sancti centum quinquaginta patres, consona sanctæ & magnæ synodo Nicænæ.

Η ἁγία πίστις, ἣν ἐξέθεντο οἱ ἅγιοι πατέρες ρν'. συμφωνοῦσα τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ συνόδῳ τῇ ἐν Νικαίᾳ.

Symbolum synodi Constantinopolitanæ.

CRedimus in unum Deum, Patrem omnipotentem, factorem cæli & terræ, visibilium omnium & invisibilium. Et in unum Dominum Jesum Christum, Filium Dei unigenitum, ex Patre natum ante omnia sæcula: Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero; natum, non factum, homousion Patri, hoc est, ejusdem cum Patre substantiæ, per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de cælis: & incarnatus est de Spiritu sancto & Maria Virgine: humanatus est: & crucifixus pro nobis est sub Pontio Pilato, passus & sepultus: & tertia die resurrexit, secundum scripturas: & ascendit in cælos, & sedet ad dexteram Patris: & iterum venturus est cum gloria judicare vivos & mortuos: cujus regni non erit finis. Et in Spiritum sanctum, Dominum & vivificatorem, ex Patre procedentem, cum Patre & Filio coadorandum & conglorificandum: qui locutus est per prophetas. In unam sanctam catholicam & apostolicam ecclesiam. Confitemur unum baptisma in remissionem peccatorum; & exspectamus resurrectionem mortuorum; & vitam futuri sæculi. Amen.

ΠΙστεύομεν εἰς ἕνα Θεὸν, πατέρα παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀοράτων. καὶ εἰς ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων· φῶς ἐκ φωτὸς, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ· γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ πατρὶ, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο· τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν, καὶ σαρκωθέντα ἐκ πνεύματος ἁγίου, καὶ Μαρίας τῆς παρθένου, καὶ ἐνανθρωπήσαντα· σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου, καὶ παθόντα, καὶ ταφέντα, καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς γραφάς· καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ πατρός· καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς· οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος· καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸ κύριον, καὶ τὸ ζωοποιὸν, τὸ ἐκ τοῦ πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν πατρὶ. καὶ υἱῷ συμπροσκυνούμενον, καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν προφητῶν. εἰς μίαν ἁγίαν καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν ἐκκλησίαν. ὁμολογοῦμεν ἓν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. προσδοκῶμεν ἀνάστασιν νεκρῶν, καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. ἀμήν.

Omnes reverentissimi episcopi clamaverunt: Hæc omnium fides: hæc orthodoxorum fides: omnes sic D credimus. Aëtius reverentissimus archidiaconus dixit: Est & epistola sanctæ & beatæ memoriæ Cyrilli Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopi scripta ad Nestorium, quæ ab omnibus sanctissimis episcopis prius in Ephesо in damnationem ejusdem Nestorii congregatis & approbata est, & subscriptione omnium confirmata. Est autem & altera epistola ejusdem sanctæ memoriæ Cyrilli, ad beatæ memoriæ Joannem Antiochenæ magnæ civitatis quondam episcopum scripta, quæ similiter & confirmata est; & si placuerit, eas recitabo. Gloriosissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: Recenseantur epistolæ sanctæ memoriæ Cyrilli.

Πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν· αὕτη πάντων πίστις τῶν ὀρθοδόξων. οὕτω πάντες πιστεύομεν. Ἀέτιος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιδιάκονος εἶπεν· ἔστι καὶ ἡ ἐπιστολὴ, ἡ γραφεῖσα παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ἐν ὁσίοις Κυρίλλου, τοῦ γενομένου ἐπισκόπου τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας πρὸς Νεστόριον· ἥ τις παρὰ πάντων τῶν ἁγίων ἐπισκόπων, τῶν ἐν Ἐφέσῳ πρότερον συνελθόντων ἐπὶ καθαιρέσει τοῦ αὐτοῦ Νεστορίου, καὶ ἐνεκρίθη, καὶ δι' ὑπογραφῆς πάντων ἐβεβαιώθη. ἔστι δὲ καὶ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ αὐτοῦ ἐν ἁγίοις Κυρίλλου, ἡ γραφεῖσα πρὸς τὸν τῆς ὁσίας μνήμης Ἰωάννην τὸν γενόμενον τῆς Ἀντιοχείας μεγαλοπόλεως ἐπίσκοπον, ἥ τις ὁμοίως ἐβεβαιώθη. καὶ εἰ παρίσταται, ἀναγνώσομαι αὐτάς. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον. ἀναγνωσθήτωσαν αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου.

Aëtius archidiaconus regiæ Constantinopolitanæ civitatis legit:

Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως ἀνέγνω.

Τοῦ εὐλα-

ANNO CHRISTI 451.

A

Τῷ εὐλαβεστάτῳ καὶ θεοσεβεστάτῳ συλλειτουργῷ Νεστορίῳ, Κύριλλος ἐν κυρίῳ χαίρειν.

[a] Καταφλυαροῦσι μὲν, ὡς μανθάνω, τινὲς τῆς ἐμῆς ὑπολήψεως, ἐπὶ τῆς σῆς θεοσεβείας, καὶ τοῦτο συχνῶς. καὶ τὰ λοιπὰ τῆς ἐπιστολῆς, ἥ τις προκεῖται ἐν τῇ γενομένῃ ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ Εὐτυχοῦς συνόδῳ ἀναγνωσθεῖσα ἐν τῇ β'. πράξει.

[a] Forte, Καταφλυαροῦσι.

Τοῦ αὐτοῦ ἁγιωτάτου τῇ μνήμῃ Κυρίλλου ἐπιστολὴ, γραφεῖσα πρὸς Ἰωάννην ἐπίσκοπον Ἀντιοχείας περὶ τῆς εἰρήνης.

B

Εὐφραινέσθωσαν οἱ οὐρανοὶ, καὶ ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ· λέλυται γὰρ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ, καὶ πέπαυται τὸ λυποῦν, καὶ διχονοίας ἁπάσης ἀνῄρηται τρόπος· καὶ τὰ λοιπὰ, καθὼς προκεῖνται πᾶσαι ἐν τῇ αὐτῇ συνόδῳ τῇ κατὰ Εὐτυχοῦς, μετὰ τὴν προγραφεῖσαν.

Καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐπεβόησαν· πάντες οὕτως πιστεύομεν· ὁ πάπας Λέων οὕτω πιστεύει· ἀνάθεμα τῷ μερίζοντι, καὶ τῷ συγχέοντι· αὕτη ἡ πίστις Λέοντος τοῦ ἀρχιεπισκόπου· Λέων οὕτω πιστεύει· Λέων καὶ Ἀνατόλιος οὕτω πιστεύουσιν· πάντες οὕτω πιστεύομεν· ὡς Κύριλλος, οὕτω πιστεύομεν· αἰωνία μνήμη Κυρίλλου· ὡς αἱ ἐπιστολαὶ Κυρίλλου ἔχουσιν, οὕτω φρονοῦμεν· οὕτως ἐπιστεύσαμεν· οὕτω πιστεύομεν. Λέων ὁ ἀρχιεπίσκοπος οὕτω φρονεῖ, οὕτω πιστεύει, οὕτως ἔγραψεν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· ἀναγνωσθήτω καὶ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς βασιλίδος καὶ πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντος.

C

Βερονικιανὸς, ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου, ἀνέγνω ἀπὸ βιβλίου ἐπιδοθέντος αὐτῷ παρὰ Ἀετίου ἀρχιδιακόνου τῆς ἁγίας ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως.

Ἑρμηνεία τοῦ Ῥωμαϊκοῦ τὸ ἀκόλουθον.

Ἐπιστολὴ ἐγκύκλιος, ἤγουν συνοδικὴ, τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, γραφεῖσα πρὸς Φλαβιανὸν ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως.

Τῷ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ Φλαβιανῷ, Λέων.

Ἀναγνόντες τὰ γράμματα τῆς ἀγάπης σου, ἅπερ οὕτω βραδύτατα γενέσθαι θαυμάζομεν, καὶ τῇ [b] τάξει τῶν ὑπομνημάτων ἐντυχόντες, ἥ τις ἐπὶ τῶν ἐπισκόπων ἐπράχθη, μόλις ποτὲ τί τὸ παρ' ὑμῖν σκάνδαλον ἀνέφυη κατὰ

D

τῆς ὑγιοῦς πίστεως, ἔγνωμεν· καὶ τὰ πρότερον λεληθότα δικαίως, νῦν ἡμῖν δῆλα γεγόνασι. δι' ὧν Εὐτυχὴς, ὁ [c] τῆς τοῦ πρεσβυτέρου προσηγορίας καὶ τιμῆς ἄξιος νομισθεὶς, πάνυ τις ἀσύνετος, καὶ λίαν ἀμαθὴς ἀποδείκνυται· ὡς περὶ αὐτοῦ καὶ τὸ τοῦ προφήτου εἰρῆσθαι· οὐκ ἐβουλήθη συνιέναι τοῦ ἀγαθῦναι, ἀδικίαν ἐμελέτησεν ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ. τί δ' αὖ ἀδικώτερον ἢ τὸ τὰ ἀσεβῆ φρονεῖν, καὶ τοῖς εὖ φρονοῦσι, καὶ σοφωτέροις μὴ εἴκειν; εἰς τὴν ἄνοιαν δὲ ταύτην ἐμπίπτουσιν, οἱ κατά τι μὲν ἐμπόδιον ἀσαφείας γνῶναι τὸ ἀληθὲς κωλυόμενοι, οὐκ ἐπὶ τὰς προφητικὰς δὲ φωνὰς, οὐκ ἐπὶ τὰς τῶν ἀποστόλων γραφὰς, οὐκ ἐπὶ τὰς εὐαγγελικὰς αὐθεντίας, ἀλλ' ἐφ' ἑαυτοὺς ἀνατρέχοντες· καὶ διὰ τοῦτο διδάσκαλοι πλάνης ἀναδεικνύμενοι, ἐπειδὴ τῆς

E

ἀληθείας μαθηταὶ μὴ γεγόνασι. ποίαν γὰρ ἀπὸ τῶν θείων βίβλων παιδείαν τῆς τε παλαιᾶς καὶ καινῆς διαθήκης προσείληφεν, ὃς οὐδὲ αὐτὰ τοῦ συμβόλου τὰ προοίμια ἐδέξατο; καὶ ὅπερ ἀνὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην τῇ φωνῇ πάντων τῶν ἀναγεννωμένων προφέρεται, τοῦτο κατὰ νοῦν ἔτι τούτου τοῦ γέροντος οὐ λαμβάνεται.

Ἀγνοῶν τοίνυν ἃ δέοι περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ λόγου νοεῖν, καὶ τῶν θείων γραφῶν ἐν τῷ πλάτει πονεῖν οὐ βουλόμενος, ὅπως ἂν τοῦ φωτὸς τῆς ἐντεῦθεν γνώσεως ἄξιος γένηται, ἐκείνην γοῦν ὤφειλε τὴν κοινὴν καὶ μὴ διαφωνοῦσαν ὁμολογίαν ἐν ἀκροάσει προσμεμελημένως παραδέξασθαι, ἣν τῶν πιστῶν ἅπαν τὸ πλῆθος ὁμολογεῖ, πιστεύειν ἑαυτὸν εἰς Θεὸν πατέρα παντοκράτορα, καὶ εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν, τὸν υἱὸν αὐ-

[b] Forte, σκάξει

[c] Forte, τῆς τοῦ πρεσβυτέρου προσηγορίας τιμῆς ἠξιωμένος ἄξιος

A

ACTIO SECUNDA.

Reverentissimo & religiosissimo consacerdoti Nestorio, Cyrillus in Domino salutem.

Obloquuntur quidem, sicut audio, quidam existimationi meæ apud tuam religiositatem, & hoc frequenter. *Et reliqua epistolæ, quæ lecta est in actione secunda synodi Constantinopolitana contra Eutychem habita.*

Habetur supr. act. 1. hujus Concilii, pag. 115.

Similiter idem archidiaconus Aëtius recitavit:

Domino meo dilectissimo fratri & consacerdoti Joanni, Cyrillus in Domino salutem.

B

Lætentur cæli, & exsultet terra. Solutus est enim medius paries maceriæ, & quod contristabat quievit, ac dissensionis modus omnis abscissus est. *Et reliqua, prout ante posita est integra in eadem synodo contra Eutychem, post supra dictam epistolam.*

Vide supra, act. 1. pag. 119.

Et [a] cum legerentur, reverentissimi episcopi clamaverunt: Omnes sic credimus: papa Leo sic credit: anathema ei qui partit, & ei qui [b] dividit: hæc fides Leonis archiepiscopi: Leo sic credit: Leo & Anatolius ita credunt: omnes sic credimus: sicut Cyrillus, ita credimus: æterna memoria Cyrilli: sicut epistolæ Cyrilli habent, ita sapimus, sic credidimus: sic credimus: Leo archiepiscopus sic sapit, ita credit, ita scripsit. Gloriosissimi judices & amplissimus Senatus

C

dixerunt: Recitetur & epistola Deo dignissimi archiepiscopi regiæ & senioris Romæ Leonis.

[a] Græce, postquam lecta sunt.

[b] Græce, qui confundit.

Veronicianus devotissimus secretarius sacri consistorii, recitavit ex codice porrecto sibi ab Aëtio archidiacono sanctæ Constantinopolitanæ ecclesiæ.

Epistola synodica sanctissimi Leonis papæ urbis Romæ, scripta ad Flavianum archiepiscopum Constantinopolitanum, [c] contra Eutychetis hæresim.

[c] al. de hæresi Eutychianorum. sive proprie de ipso Eutyche.

Dilectissimo fratri Flaviano, Leo.

D

I. Lectis dilectionis tuæ litteris, quas miramur fuisse tam seras, & gestorum episcopalium ordine recensito, tamdem quid apud vos scandali contigerit, atque contra integritatem fidei exortum fuerit, agnovimus: & quæ prius videbantur occulta, nunc nobis reserata patuerunt. Quibus Eutyches, qui presbyteri nomine honorabilis videbatur, multum imprudens & nimis imperitus ostenditur: ut etiam de ipso dictum sit a propheta: *Noluit intelligere ut bene ageret, iniquitatem meditatus est in cubili suo.* Quid autem iniquius, quam impia sapere, & sapientioribus doctioribusque non credere? Sed in hanc insipientiam cadunt, qui cum ad cognoscendam veritatem aliquo impediuntur obscuro, non ad propheticas voces, non ad apostolicas litteras, nec ad evangelicas aucto-

Psalm. 35.

E

ritates, sed ad semetipsos recurrunt. Et ideo magistri erroris exsistunt, quia veritatis discipuli non fuere. Quam enim eruditionem sacris novi & veteris testamenti paginis acquisivit, qui nec ipsius quidem symboli initia comprehendit? & quod per totum mundum omnium regenerandorum voce depromitur, istius adhuc senis corde non capitur.

II. Nesciens igitur quid deberet de Verbi Dei incarnatione sentire, nec volens ad promerendum intelligentiæ lumen, in sanctarum scripturarum latitudine laborare, illam salutem communem & indiscretam confessionem solicito apprehendisset auditu, qua fidelium universitas profitetur, credere se in Deum Patrem omnipotentem, & in Jesum Christum Filium

Leonis Papæ Epistola ad Flavianum Ep. Cp.

ejus unicum, Dominum nostrum, qui natus est de A Spiritu sancto ex Maria Virgine. Quibus tribus sententiis omnium fere hæreticorum machinæ destruuntur. Cum enim Deus & omnipotens & æternus Pater creditur, consempiternus eidem Filius demonstratur, in nullo a Patre differens: quia de Deo Deus, de omnipotente omnipotens, de æterno natus est coæternus: non posterior tempore, non inferior potestate, non dissimilis gloria, non divisus essentia. Idem vero sempiterni genitoris Unigenitus sempiternus, natus est de Spiritu sancto ex Maria Virgine. Quæ nativitas temporalis, illi nativitati divinæ & sempiternæ nihil minuit, nihil contulit; sed totam se, reparando homini, qui erat deceptus, impendit: ut & mortem B vinceret, & diabolum, qui mortis habebat imperium, sua virtute destrueret. Non enim superare nos possemus peccati & mortis auctorem, nisi naturam nostram ille susciperet, & suam faceret; quem nec peccatum contaminare, nec mors potuit detinere. Conceptus quippe est de Spiritu sancto intra uterum matris Virginis, quæ ita illum salva virginitate edidit, quemadmodum salva virginitate concepit. Sed si de hoc Christianæ fidei fonte purissimo sincerum intellectum haurire non poterat, quia splendorem perspicuæ veritatis obcæcatione sibi propria tenebrarat, doctrinæ se evangelicæ subdidisset; dicente Matthæo: *Liber generationis Jesu Christi, filii David, filii Abraham.* Apostolicæ quoque prædicationis expetisset C instructum, & legens in epistola ad Romanos: *Paulus servus Jesu Christi, vocatus apostolus, segregatus in evangelium Dei, quod ante promiserat per prophetas suos in scripturis sanctis de Filio suo, qui factus est ei ex semine David secundum carnem:* ad propheticas paginas piam solicitudinem contulisset, & invenisset promissionem Dei ad Abraham dicentis: *In semine tuo benedicentur omnes gentes.* Et ne de hujus seminis proprietate dubitaret, secutus fuisset Apostolum dicentem: *Abrahæ dictæ sunt promissiones, & semini ejus. Non dicit: Et seminibus, quasi in multis sed quasi in uno, Et semini tuo, quod est Christus.* Isaïæ quoque prædicationem interiore apprehendisset auditu, dicentis: *Ecce Virgo in utero concipiet, & pariet filium; &* D *vocabitur nomen ejus Emmanuel; quod est interpretatum, Nobiscum Deus.* Ejusdemque prophetæ fideliter verba legisset: *Puer datus est nobis, & filius datus est nobis, potestas cujus super humerum ejus: & vocabitur nomen ejus magni consilii angelus, admirabilis, consiliarius, Deus fortis, princeps pacis, pater futuri sæculi.* Nec frustratorie loquens, ita Verbum diceret carnem factum, ut editus utero Virginis Christus haberet formam hominis, & non haberet materni corporis veritatem. An forte ideo putamus Dominum nostrum Jesum Christum non nostræ esse naturæ, quia missus ad beatam Mariam Angelus ait: *Spiritus sanctus super-* E *veniet in te, & virtus Altissimi obumbrabit tibi: ideoque & quod nascetur ex te sanctum vocabitur Filius Dei:* ut quia conceptus Virginis divini fuit operis, non de natura concipientis fuerit caro concepti? Sed non ita intelligenda est illa generatio singulariter mirabilis, & mirabiliter singularis, ut per novitatem creationis, proprietas remota sit generis. Fecunditatem enim Virgini Spiritus sanctus dedit; veritas autem corporis sumpta de corpore est: *Verbum caro factum est, & habitavit in nobis,* hoc est, in ea carne quam sumpsit ex homine, & quam spiritu vitæ rationalis animavit.

Marginalia: Hebr. 2. — Matth. 1. — Rom. 1. — Genes. 22. — Galat. 3. — Isa. 7. — Luc. 1. — Proverb. 9. Joan. 1.

A τοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν κύριον ἡμῶν· τὸν γεννηθέντα ἐκ πνεύματος ἁγίου, καὶ Μαρίας τῆς παρθένου. δι' ὧν τριῶν ἀποφάσεων τὰ πάντων σχεδὸν αἱρετικῶν καταλύεται μηχανήματα. ὅταν γὰρ Θεὸς, καὶ παντοκράτωρ, καὶ [a] πατὴρ εἶναι πιστεύεται, συναΐδιος αὐτῷ καὶ υἱὸς ἀποδείκνυται, ἐν οὐδενὶ τοῦ πατρὸς διαφέρων· ἐπειδήπερ ἐκ Θεοῦ Θεὸς, ἐκ παντοκράτορος παντοκράτωρ, ἐξ ἀϊδίου γεννηθεὶς συναΐδιος, οὔτε μεταγενέστερος χρόνῳ, οὐκ ἐλάσσων δυνάμει, οὐκ ἀνόμοιος δόξῃ, οὐ κεχωρισμένος οὐσίᾳ. ὁ δὲ αὐτὸς τοῦ ἀϊδίου πατρὸς μονογενὴς ἀΐδιος ἐτέχθη ἐκ πνεύματος ἁγίου, καὶ Μαρίας τῆς παρθένου· ἥ τις γέννησις χρονικὴ τῆς θείας αὐτοῦ, καὶ ἀϊδίου γεννήσεως οὔτε τι ἀπεμείωσεν, οὔτε μὴν τι ταύτῃ προσέθηκεν· ἀλλ' ὅλην ἑαυτὴν εἰς τὸ σῶσαι τὸν ἄνθρωπον πλανηθέντα [b] ἐκένωσεν, ἵνα καὶ τὸν θάνατον νικήσῃ, καὶ τὸν διάβολον, τὸν τὸ B κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τῇ οἰκείᾳ καταβάλῃ δυνάμει· οὐδὲ γὰρ ἂν ἠδυνήθημεν νικῆσαι τῆς ἁμαρτίας, καὶ τοῦ θανάτου τὸν ἀρχηγὸν, εἰ μὴ τὴν ἡμετέραν αὐτὸς φύσιν ἀνέλαβε, καὶ οἰκείαν εἰργάσατο· ὃν οὔτε ἁμαρτία μολῦναι, οὔτε θάνατος κατασχεῖν ἠδυνήθη· συνελήφθη μὲν οὖν δηλονότι ἐκ πνεύματος ἁγίου ἐν γαστρὶ τῆς παρθένου Μαρίας μητρός· ἥ τις οὕτω φυλαχθείσης τῆς παρθενίας αὐτὸν ἀπεκύησεν, ὥσπερ οὖν καὶ ἀμιάντου μενούσης τῆς παρθενίας συνέλαβεν. ἀλλ' εἴπερ ἐκ [c] ταύτης πιᾶ καὶ τῆς ἐν τῇ πίστει τῶν Χριστιανῶν καθαρωτάτης πηγῆς καθαρὰν αὐτὸς σύνεσιν δέξασθαι οὐκ ἠδύνατο, διὰ τὸ τῆς τηλαυγοῦς ἀληθείας αὐτὸν ἑαυτῷ τὸ φέγγος ἐκ τῆς οἰκείας ἐπισκοτίζειν τυφλώσεως, τῇ διδασκαλίᾳ γοῦν τῇ τοῦ εὐαγγελίου ἑαυτὸν ὑπήγαγεν ἄν· καὶ λέγοντος Ματθαίου· βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ Δαβίδ, υἱοῦ Ἀβραάμ· C καὶ τοῦ ἀποστολικοῦ δὲ κηρύγματος τὴν εἰσήγησιν ἂν ἐπεζήτησε· καὶ [d] ἀναγινώσκων ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῇ· Παῦλος δοῦλος Ἰησοῦ Χριστοῦ κλητὸς ἀπόστολος, ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον Θεοῦ, ὃ προεπηγγείλατο διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν γραφαῖς ἁγίαις, περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος Δαβὶδ τὸ κατὰ σάρκα· ἐπὶ τὰς προφητικὰς οὕτως ἂν βίβλους τὴν εὐσεβῆ φροντίδα μετήγαγε, καὶ [e] εὑρίσκων τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν Ἀβραὰμ λέγοντος· ἐν τῷ σπέρματί σου εὐλογηθήσονται πάντα τὰ ἔθνη· ὅπως τι ἂν περὶ τῆς κυριότητος τούτου μὴ ἀμφιβάλῃ τοῦ σπέρματος, ἠκολούθησεν ἂν καὶ τῷ ἀποστόλῳ λέγοντι· τῷ δὲ Ἀβραὰμ ἐρρέθησαν αἱ ἐπαγγελίαι, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ· οὐκ εἶπε· καὶ τοῖς σπέρμασιν, ὡς ἐπὶ πολλῶν, ἀλλ' ὡς ἐφ' ἑνός· καὶ τῷ σπέρ- D ματί σου, ὅπερ ἐστὶ Χριστός. καὶ τὸ Ἡσαΐου δὲ κήρυγμα διὰ τῆς ἐνδοτέρας κατεῖχεν ἂν ἀκροάσεως, λέγοντος· ἰδοὺ, ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ λήψεται, καὶ τέξεται υἱὸν, καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ. ὅπερ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον, μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός. καὶ τοῦ αὐτοῦ δὲ προφήτου πιστῶς ἂν ἀνεγίνωσκε τὰ ῥήματα· παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν, υἱὸς καὶ ἐδόθη ἡμῖν, οὗ ἀρχὴ ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτοῦ, καὶ [f] καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, μεγάλης βουλῆς ἄγγελος, Θεὸς ἰσχυρὸς, ἐξουσιαστὴς, ἄρχων εἰρήνης, πατὴρ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. οὐδὲ ματαίως λαλῶν, οὕτως ἂν εἶπε σάρκα γενέσθαι τὸν λόγον, ὡς ὅτιπερ ὁ τεχθεὶς ἀπὸ τῆς παρθένου Χριστὸς, εἶχε μὲν ἀνθρώπου μορφὴν, οὐκ εἶχε δὲ τοῦ μητρῴου σώματος τὴν ἀλήθειαν· ἢ ἄρα τὸν δεσπότην Χριστὸν οὐκ εἶναι τῆς ἡμετέρας νομίζομεν φύ- E σεως, ὅτι πρὸς τὴν μακαρίαν Μαρίαν ὁ πεμφθεὶς ἄγγελος εἶπε· πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σὲ, καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι· διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ἐκ σοῦ ἅγιον, κληθήσεται υἱὸς Θεοῦ· ὅπως ἂν, ἐπειδήπερ ἡ σύλληψις τῆς παρθένου θείας ἔργον γεγένηται δημιουργίας, ἐκ τῆς φύσεως τῆς συλλαβούσης ἡ σὰρξ τοῦ συλληφθέντος μὴ γένηται; ἀλλ' οὐχ οὕτως νοητέον ἐκείνην τὴν γέννησιν· ἥ τις μοναδικῶς ἐστὶ θαυμαστὴ, καὶ θαυμαστῶς ἐστὶ μονογενής· ὥστε διὰ τῆς καινοπρεπείας τῆς γεννήσεως, τὴν τοῦ γένους ἐκβάλλεσθαι κυριότητα. τὸ μὲν γὰρ γόνιμον τῇ παρθένῳ τὸ ἅγιον πνεῦμα παρέσχεν· ἡ δὲ τοῦ σώματος ἀλήθεια προσελήφθη ἐκ σώματος· καὶ τῆς σοφίας οἰκοδομούσης ἑαυτῇ οἶκον, ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο, καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, τουτέστιν, ἐν τούτῳ τῷ σώματι, ὅπερ ἔλαβεν ἐξ ἀνθρώπου, καὶ ὅπερ πνεύματι ζωῆς λογικῆς ἐψύχωσεν.

[a] Forte, πατὴρ ἀΐδιος εἶναι
[b] Forte, ἐδαπάνησεν
[c] Forte, ταύτης τῆς ἐν τῇ
[d] Forte, ἀναγνούς
[e] Forte, εὗρεν
[f] Forte, καλεῖται

III. Salva igitur proprietate utriusque naturæ, & in unam coëunte personam, suscepta est a majestate humilitas, a virtute infirmitas, ab æternitate mortalitas,

Σωζομένης τοίνυν τῆς ἰδιότητος ἑκατέρας φύσεως, καὶ εἰς ἓν πρόσωπον συνιούσης, ἀνελήφθη ἀπὸ μὲν τῆς θειότητος ἡ ταπεινότης, ἀπὸ δὲ τῆς δυνάμεως τὸ ἀδύνατον, ἀπὸ τοῦ ἀϊδίου τὸ θνητόν·

ANNO CHRISTI 451.

ACTIO SECUNDA.

S. Leonis Papæ Epistola ad Flavianum Ep. CP.

τόν καὶ πρὸς τὸ χρεωστούμενον ὄφλημα τῆς ἡμετέρας φύσεως [a] ἐκπληρῶσαι, ἡ θεία φύσις ἡνώθη τῇ φύσει τῇ παθητῇ· ἵνα ὅπερ δὲ τοῖς ἡμετέροις ἰάμασιν ὑπάρχει ἁρμόδιον, εἷς καὶ ὁ αὐτὸς ὑπάρχων μεσίτης Θεοῦ, καὶ ἀνθρώπων, ἄνθρωπος Χριστὸς Ἰησοῦς, καὶ ἀποθνήσκειν ἐκ τοῦ ἑνὸς δυνηθῇ, καὶ πάλιν ἐκ τοῦ ἑτέρου μὴ δυνηθῇ. Ἐν ἀκεραίᾳ τοιγαροῦν ἀληθοῦς ἀνθρώπου, καὶ τελείᾳ φύσει, Θεὸς ἀληθὴς ἐτέχθη· ὅλος ἐν τοῖς ἑαυτοῦ, καὶ ὅλος ἐν τοῖς ἡμῶν· ἡμέτερα δὲ λέγομεν, ἅπερ ἐν ἡμῖν ἐξ ἀρχῆς ὁ δημιουργὸς ἐναπέθετο, καὶ ἅπερ ἀνακαινιστέα πάλιν ἐδέξατο· ἐκεῖνα γὰρ, ἅπερ ὁ ἀπατεὼν ἐπεισήγαγε, καὶ ὁ ἀπατηθεὶς ἄνθρωπος [b] ἥμαρτε, τὸ τυχὸν ἐπὶ τοῦ σωτῆρος ἴχνος οὐκ ἔσχηκεν. οὐδὲ ἐπειδὴ κοινωνίαν τῆς ἀνθρωπίνης ὑπεισελήλυθεν ἀσθενείας, διὰ τοῦτο καὶ κοινωνὸς τῶν ἡμετέρων γέγονεν ἁμαρτημάτων. Προσείληφε γὰρ δούλου μορφὴν δίχα ῥύπου τοῦ ἁμαρτήματος· καὶ τὸ ἀνθρώπινον αὔξων καὶ τὸ θεῖον οὐ μειῶν. ἐπειδήπερ ἡ κένωσις ἐκείνη, δι' ἧς ἑαυτὸν ὁ ἀόρατος ὁρατὸν παρεσκεύασε, καὶ ὁ ποιητὴς καὶ δεσπότης τῶν ὅλων, εἷς τῶν ἀνθρώπων ἠβουλήθη γενέσθαι, συγκατάβασις ἦν ἀγαθοῦ ἐλέους, οὐκ ἀσθένεια τῆς δυνάμεως. Τοιγαροῦν ὃς μένων ἐν μορφῇ Θεοῦ, πεποίηκε τὸν ἄνθρωπον, αὐτὸς ἐν μορφῇ δούλου γέγονεν ἄνθρωπος· φυλάττει γὰρ ἑκατέρα φύσις ἀνελλιπῶς τὴν ἑαυτῆς ἰδιότητα· καὶ ὥσπερ οὐκ ἀναιρεῖ τὴν τοῦ δούλου μορφὴν ἡ μορφὴ τοῦ Θεοῦ, οὕτως τὴν τοῦ Θεοῦ μορφὴν ἡ τοῦ δούλου [c] μόρφωσις οὐκ ἐμείωσεν· ἐπειδὴ γὰρ κατηυχᾶτο ὁ διάβολος τὸν ἄνθρωπον τὸν ἠπατημένον ἐκ τῆς πλάνης [d] ἑαυτοῦ, τῶν θείων δωρεῶν ἐστερημένον, καὶ τῶν τῆς ἀφθαρσίας ἀγαθῶν γεγυμνωμένον ὑπὸ τὴν τοῦ θανάτου χαλεπὴν ἀπόφασιν γεγενῆσθαι, καὶ ἐν τοῖς ἰδίοις κακοῖς προσευρηκέναι αὐτὸν εὑρηκέναι τινὰ ἐκ τῆς αὐτοῦ τοῦ γεγονότος [e] παραβάτου κοινωνίας· ὡς καὶ τὸν Θεὸν, πρὸς τῆς αὐτοῦ δικαιοσύνης ἀπαιτούσης, ἀμεῖψαι περὶ τὸν ἄνθρωπον τὴν οἰκείαν ἀπόφασιν, ὃν ἐν τοσαύτῃ τιμῇ κατεσκεύασε. χρεία τῆς οἰκονομίας τοῦ ἀπορρήτου μυστηρίου γεγένηται, ἵνα ὁ ἀναλλοίωτος Θεὸς, οὗ τινος ἡ βούλησις τῆς ἐμφύτου χρηστότητος στερηθῆναι μὴ δύναται, τὴν πρώτην περὶ ἡμᾶς τὴν τῆς οἰκείας [f] εὐσεβείας ἀπορρήτῳ μυστηρίῳ πληρώσῃ διοίκησιν· καὶ ἵνα ὁ ἄνθρωπος, ὁ τῇ κακουργίᾳ τῆς διαβολικῆς κακίας πρὸς ἁμαρτίας συνελαθεὶς, μὴ παρὰ βούλησιν ἀπόληται τοῦ Θεοῦ.

A & ad persolvendum conditionis nostræ debitum, natura inviolabilis naturæ est unita passibili; ut quod nostris remediis congruebat, *unus atque idem mediator Dei & hominum homo Christus Jesus*, & mori posset ex uno, & mori non posset ex altero. In integra ergo veri hominis, perfectaque natura, verus natus est Deus: totus in suis, totus in nostris. Nostra autem dicimus, quæ in nobis ab initio creator condidit, & quæ reparanda suscepit. Nam illa quæ deceptor intulit, & homo deceptus admisit, nullum habuere in Salvatore vestigium. Nec quia communionem humanarum subiit infirmitatum, ideo nostrorum fuit particeps delicto- B rum. Assumpsit formam servi sine sorde peccati, humana augens, divina non minuens: quia exinanitio illa, qua se invisibilis visibilem præbuit, & creator ac dominus omnium rerum unus voluit esse mortalium; inclinatio fuit miserationis, non defectio potestatis. Proinde qui manens in forma Dei, fecit hominem; idem in forma servi, factus est homo. Tenet enim sine defectu proprietatem suam utraque natura. Et sicut formam servi, Dei forma non adimit; ita formam Dei, servi forma non minuit. Nam quia gloriabatur diabolus, hominem sua fraude deceptum, divinis ca- C ruisse muneribus; & immortalitatis dote nudatum, duram mortis subiisse sententiam, seque in malis suis quoddam de prævaricatoris consortio invenisse solatium; Deum quoque, justitiæ exigente ratione, erga hominem, quem in tanto honore condiderat, propriam mutasse sententiam: opus fuit secreti dispensatione consilii, ut incommutabilis Deus, cujus voluntas non potest sua benignitate privari, primam erga nos pietatis suæ dispositionem sacramento occultiore compleret; & homo diabolicæ iniquitatis versutia actus in culpam, contra Dei propositum non periret.

[a] Forte, ἐκπαθήσῃ.

[b] Forte, παρέδεξατο, ex Latino.

[c] Forte, μορφὴ

[d] Forte; αὐτοῦ

[e] Forte, παραβάτου

[f] Forte, φιλανθρωπίας ἀπορ. ex Latino.

1. Timoth. 2.

Προσέρχεται τοίνυν εἰς τὰ ταπεινὰ τοῦ κόσμου ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ τοῦ οὐρανίου θρόνου καταβαίνων, καὶ ἀπὸ τῆς πατρικῆς δόξης οὐκ ἀφιστάμενος· καινῇ μὲν τῇ τάξει, καὶ καινῇ τῇ γεννήσει γεννώμενος· καινῇ μὲν τῇ τάξει, ὅπερ ἀόρατος ὢν ἐν τοῖς ἑαυτοῦ, ὁρατὸς γέγονεν ἐν τοῖς παρ' ἡμῖν, καὶ ἀκατάληπτος ὢν, ἠβουλήθη καταλαμβάνεσθαι, καὶ προαιώνιος μένων, εἶναι ἤρξατο ἀπὸ χρόνου, καὶ τοῦ παντὸς ὢν δεσπότης, τὴν δουλικὴν μορφὴν ἀνεδέξατο, τῆς οἰκείας θειότητος ἐπισκιάσας τὸ μέγεθος, καὶ ὁ ἀπαθὴς Θεὸς οὐκ ἀπηξίωσε παθητὸς εἶναι ἄνθρωπος, καὶ ὁ ἀθάνατος νόμοις ὑποκεῖσθαι θανάτου· καινῇ δὲ τῇ γεννήσει τεχθεὶς, ἐπειδὴ ἡ ἀχραντος παρθενία ἐπιθυμίαν μὲν ἠγνόησε, τὸ δὲ τῆς σαρκὸς ἐχορήγησεν ὕλην. καὶ προσελήφθη ἐκ τῆς μητρὸς ἡ τοῦ δεσπότου φύσις, οὐχ ἁμαρτία· οὐ μὴν ἐπειδήπερ ἐν τῷ δεσπότῃ Ἰησοῦ Χριστῷ τῷ τεχθέντι ἐκ τῆς γαστρὸς τῆς παρθένου θαυμαστή τις ἐστὶν ἡ γέννησις, διὰ τοῦτο ἡμῖν οὐχὶ φύσις ὁμοία· ὁ γὰρ ὢν Θεὸς ἀληθὴς, αὐτός ἐστι καὶ ἄνθρωπος ἀληθής. καὶ ψεῦδος οὐδὲν ἐν ταύτῃ τῇ ἑνώσει τυγχάνει, ἐν ὅσῳ τὰ συναμφότερα μετ' ἀλλήλων ἐστὶ καὶ τοῦ ἀνθρώπου τὸ ταπεινὸν, καὶ τῆς θεότητος τὸ μέγεθος· ὥσπερ γὰρ τῷ ἐλεεῖν ὁ Θεὸς τροπὴν οὐχ ὑφίσταται, οὕτως ὁ ἄνθρωπος τῷ μεγέθει τῆς θείας ἀξίας οὐκ ἀναλίσκεται· ἐνεργεῖ γὰρ ἑκατέρα μορφὴ μετὰ τῆς θατέρου κοινωνίας, ὅπερ ἴδιον ἔσχε, τοῦ μὲν λόγου κατεργαζομένου τοῦτο ὅπερ ἐστὶ τοῦ λόγου, τοῦ δὲ σώματος ἐκτελοῦντος, [g] ὅπερ ἐστὶ τοῦ σώματος· καὶ τὸ μὲν αὐτῶν διαλάμπει τοῖς θαύμασι, τὸ δὲ [h] ταῖς ὕβρεσιν ὑποπέπτωκε. καὶ καθάπερ ὁ λόγος ἀπὸ τῆς ἰσότητος τῆς τοῦ πατρὸς δόξης οὐκ ἀχώριστος, οὕτω τὸ σῶμα τὴν φύσιν τοῦ ἡμετέρου γένους οὐκ ἀπολέλοιπεν· εἷς γὰρ καὶ ὁ αὐτὸς ἀληθῶς υἱός τε Θεοῦ, καὶ ἀληθῶς υἱὸς ἀνθρώπου τυγχάνει· Θεὸς μὲν κατὰ τοῦτο, καθὸ ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ λόγος· ἄνθρωπος δὲ κατὰ τοῦτο, καθὸ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο, καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν· καὶ Θεὸς μὲν κατὰ τοῦτο, καθὸ δι' αὐτοῦ τὰ πάντα ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἕν· ἄνθρωπος δὲ κατὰ τοῦτο, καθὸ γέγονεν ἐκ γυναικὸς, γέγονεν ὑπὸ νόμον· καὶ

[g] Forte, ἅπερ

[h] Forte, τοῖς παθήμασι

IV. Ingreditur ergo hæc mundi infirma Filius D Dei, de cælesti sede descendens, & a paterna gloria non recedens, novo ordine, nova nativitate generatus. Novo ordine, quia invisibilis in suis, visibilis factus est in nostris: incomprehensibilis, voluit comprehendi: ante tempora manens, esse cœpit ex tempore: universitatis Dominus servilem formam, obumbrata majestatis suæ immensitate, suscepit: impassibilis Deus, non dedignatus est esse homo passibilis: & immortalis, mortis legibus subjacere. Nova autem nativitate generatus, quia inviolata virginitas concupiscentiam nescivit, carnis materiam ministravit. Assumpta est igitur de matre, Domini natura, non culpa: nec in Domino Jesu Christo, ex utero Virginis genito, quia nativitas est mirabilis, ideo natura est dissimilis. Qui enim verus est Deus, idem verus est homo. Et nullum est in hac unitate mendacium, dum E invicem sunt & humilitas hominis & altitudo deitatis. Sicut enim Deus non mutatur miseratione, ita homo non consumitur dignitate. Agit enim utraque forma cum alterius communione, quod proprium est; Verbo scilicet operante quod Verbi est, & carne exsequente quod carnis est. Unum horum coruscat miraculis, aliud succumbit injuriis. Et sicut Verbum ab æqualitate paternæ gloriæ non recessit, ita caro naturam nostri generis non reliquit. Unus enim idemque est (quod sæpe dicendum est) vere Dei Filius, & vere hominis filius. Deus per id, quod *in principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum*: homo per id, quod *Verbum caro factum est, & habitavit in nobis*. Deus per id, quod *omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil*: homo per id, quod *factus est ex muliere, factus est sub lege*. Na-

Joan. 1.

Ibidem.

ACTIO SECUNDA.

tivitas carnis, manifestatio est humanæ naturæ: partus Virginis, divinæ est virtutis indicium: infantia parvuli ostenditur humilitate cunarum: magnitudo Altissimi declaratur vocibus angelorum. Similis est rudimentis hominum, quem Herodes impius molitur occidere: sed Dominus est omnium, quem magi gaudentes veniunt suppliciter adorare. Jam cum ad præcursoris sui Joannis baptismum venit, ne lateret, quod carnis velamine divinitas tegeretur, vox Patris de cælo intonans dixit: *Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi complacui.* Quem itaque sicut hominem diabolica tentat astutia, eidem sicut Deo angelica famulantur officia. Esurire, sitire, lassescere, atque dormire, evidenter humanum est: sed quinque panibus quinque millia hominum satiare, & largiri Samaritanæ aquam vivam, cujus haustus bibenti præstet, ne ultra jam sitiat; supra dorsum maris plantis non subsidentibus ambulare, & elationes fluctuum increpata tempestate consternere, sine ambiguitate divinum est. Sicut ergo (ut multa prætereeam) non ejusdem naturæ est, flere miserationis affectu amicum mortuum, & eumdem remoto quatriduanæ aggere sepulturæ, ad vocis imperium excitare redivivum; aut in ligno pendere, & in noctem luce conversa, omnia elementa tremefacere; aut clavis transfixum esse, & paradisi portas fidei latronis aperire: ita non ejusdem est naturæ dicere: *Ego & Pater unum sumus:* & dicere, *Pater major me est.* Quamvis enim in Domino Jesu Christo, Dei & hominis una persona sit; aliud tamen est, unde in utroque communis est contumelia, aliud, unde communis est gloria. De nostro enim illi est minor Patre humanitas: de Patre illi est æqualis cum Patre divinitas.

S. Leonis papæ Epistola ad Flavianum Ep. Co. — Ibidem. — Galat. 4. — Matth. 3. — Joan. 10. — Joan. 14.

V. Propter hanc unitatem personæ, in utraque natura intelligendam, & filius hominis legitur descendisse de cælo, cum Filius Dei carnem de ea Virgine, de qua est natus, assumpserit. Et rursus, Filius Dei crucifixus dicitur ac sepultus, cum hæc non in divinitate, qua unigenitus consempiternus & consubstantialis est Patri, sed in naturæ humanæ sit infirmitate perpessus. Unde unigenitum Filium Dei crucifixum & sepultum, omnes etiam in symbolo confitemur, secundum illud Apostoli dictum: *Si enim cognovissent, nunquam Dominum majestatis crucifixissent.* Cum autem ipse Dominus noster atque Salvator fidem discipulorum suis interrogationibus erudiret: *Quem,* inquit, *dicunt homines esse filium hominis?* cumque illi diversas aliorum opiniones retexuissent: *Vos autem,* ait, *quem me esse dicitis?* Me utique, qui sum filius hominis, & quem in forma servi atque in veritate carnis aspicitis, quem me esse dicitis? Ubi beatus Petrus divinitus inspiratus & confessione sua omnibus gentibus profuturus: *Tu es,* inquit, *Christus Filius Dei vivi.* Nec immerito beatus est pronuntiatus a Domino, & a principali petra soliditatem & virtutis traxit & nominis, qui per revelationem Patris eumdem & Filium Dei est confessus & Christum; quia unum hominem sine alio receptum non proderat ad salutem: sed æqualis erat periculi, Dominum Jesum Christum aut Deum tantummodo sine homine, aut sine Deo solum hominem credidisse. Post resurrectionem vero Domini, quæ utique veri corporis fuit, quia non alter est resuscitatus, quam qui fuerat crucifixus & mortuus, quid aliud quadraginta dierum mora gestum est, quam ut fidei nostræ integritas ab omni caligine mundaretur? Colloquens enim cum discipulis suis, & cohabitans atque convescens, & pertractari se diligenti curiosoque contactu ab eis, quos dubietas perstringebat, admittens: ideo & clausis ad discipulos januis introibat, & flatu suo dabat Spiritum sanctum, & donato intelligentiæ lumine, sanctarum scripturarum

1. Cor. 2. — Matth. 16. — Matth. 16. — Act. 1. — Joan. 20.

A ἡ μὲν τῆς [a] σαρκώσεως γέννησις ἀνθρωπίνης ἐστὶ δήλωσις φύσεως, ὁ δὲ τοκετὸς τῆς παρθένου αἰνίγμα τῆς θείας ὑπάρχει δυνάμεως. καὶ ἡ μὲν νηπιότης τοῦ βρέφους διὰ τῆς τῶν σπαργάνων ἀπλείας ἐπιγινώσκεται· τὸ δὲ μέγεθος τῆς αὐτοῦ μεγαλωσύνης διὰ τῶν ἀγγελικῶν φωνῶν ἀποδείκνυται· καὶ ὁμοιοῦται μὲν τοῖς νεωστὶ τικτομένοις ἀνθρώποις οὗτος, ὃν Ἡρώδης ἀσεβὼς φονεῦσαι βούλεται· ἀλλὰ ἐστὶ δεσπότης τῶν ὅλων, ὃν μάγοι χαίροντες ἱκετικῶς προσκυνοῦσι. ὅτι δὲ πρὸς τὸ τοῦ προδρόμου αὐτοῦ Ἰωάννου ἔρχεται βάπτισμα, ὅπως ἂν μὴ λάθῃ, ὅπερ τῷ προκαλύμματι τῆς σαρκὸς ἡ θεότης ἐκρύπτετο, ἡ τοῦ πατρὸς φωνὴ ἐξ οὐρανοῦ ἐπιβοῶσα, φησίν· οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα· τοιγαροῦν ὃν ὡς ἄνθρωπον ἡ τοῦ διαβόλου πειράζει πανουργία, τούτῳ, ἅτε δὴ Θεῷ, ἡ τῶν ἀγγέλων τάξις

B διακονεῖ. τὸ μὲν γὰρ πεινῆν, καὶ διψῆν, καὶ κοπιᾷν, καὶ ὑπνοῦν, ὁμολογουμένως ἐστὶν ἀνθρώπου. ἀλλὰ τὸ πέντε ἄρτοις πέντε χιλιάδας ἀνθρώπων χορτάσαι, καὶ χαρίσασθαι τῇ Σαμαρείτιδι ζῶν ὕδωρ, ὅθεν ἀρυσαμένη αὐτῇ ὑπῆρχε τὸ μηκέτι διψῆν· καὶ ἐπὶ μὲν νώτου θαλάσσης περιπατεῖν, τῶν ποδῶν οὐ βαπτιζομένων, τὰς δὲ τῶν κυμάτων οἰδήσεις, ἐπιτιμηθέντος τοῦ κλύδωνος, καταπαύειν, ἐστὶν ἀναμφιβόλως Θεοῦ. ὥσπερ οὖν, ἵνα τὰ πολλὰ παραλείψω, οὐ τῆς αὐτῆς ἐστι φύσεως τὸ κλαίειν ἐκ διαθέσεως οἴκτου τὸν τελευτήσαντα φίλον, καὶ τὸ τὸν αὐτὸν ἀναζῆν μέλλοντα, διασκεδασθείσης τῆς προσχώσεως, τῆς τεταρταίας ἤδη ταφῆς ἐξαναστῆσαι πρὸς τὸ κέλευσμα τῆς φωνῆς· ἢ τὸ ἐπὶ ξύλου κρεμασθῆναι, καὶ ἐξ ἡμέρας εἰς νύκτα μεταβληθείσης τὰ στοιχεῖα πάντα συσσεῖσαι· ἢ τὸ διαπεπάρθαι τοῖς ἥλοις, καὶ τὰς τοῦ παραδείσου πύλας ἀνοῖξαι τῇ πίστει τῇ τοῦ λῃστοῦ· οὕτως οὐ τῆς αὐτῆς ἐστι φύσεως τὸ λέ-

C γειν· ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ἕν ἐσμεν, καὶ τὸ λέγειν· ὁ πατήρ μου μείζων μου ἐστίν. εἰ καὶ τὰ μάλιστα γὰρ ἐν τῷ δεσπότῃ Ἰησοῦ Χριστῷ τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ ἀνθρώπου ἕν ἐστι τὸ πρόσωπον, ὅμως ἕτερόν ἐστιν ἐκεῖνο, ἐξ οὗ ἐν ἑκατέρῳ κοινόν ἐστι τὸ τῆς ὕβρεως, καὶ ἕτερον ἐξ οὗ κοινὸν τὸ τῆς δόξης καθέστηκεν. ἐξ ἡμῶν μὲν γάρ ἐστιν αὐτῷ ἡ ἐλάσσων τοῦ πατρὸς ἀνθρωπότης, ἀπὸ δὲ τοῦ πατρὸς ἐστιν αὐτῷ ἡ μετὰ τοῦ πατρὸς ἴση θεότης.

Διὰ ταύτην τοίνυν τοῦ προσώπου τὴν ἕνωσιν, τὴν ἐν ἑκατέρᾳ φύσει νοεῖσθαι ὀφείλουσαν, καὶ υἱὸν ἀναγινώσκομεν ἀνθρώπου καταπεφοιτηκέναι ἐξ οὐρανοῦ ὅτε ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τὸ σῶμα ἐξ αὐτῆς τῆς παρθένου, ἐξ ἧς ἐτέχθη, προσείληφεν· καὶ πάλιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ σταυρωθεὶς λέγεται, καὶ ταφείς· ὅτε ταῦτα οὐκ ἐν αὐτῇ θεότητι, ἐν ᾗ μονογενής, καὶ συναΐδιος, καὶ ὁμοούσιός ἐστι

D τῷ πατρί, ἀλλ' ἐν τῇ ἀσθενείᾳ τῆς ἀνθρωπίνης ὑπομεμένηκε φύσεως. ὅθεν τὸν μονογενῆ υἱὸν τοῦ Θεοῦ σταυρωθέντα, καὶ ταφέντα, πάντες καὶ ἐν τῷ συμβόλῳ συνομολογοῦμεν, κατ' ἐκεῖνο τὸ ἀποστολικόν· εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν. ὅτε δὲ αὐτὸς ὁ κύριος ἡμῶν, καὶ σωτὴρ τὴν πίστιν τῶν μαθητῶν διὰ τῶν οἰκείων ἐξεπαίδευσεν ἐρωτήσεων. [b] τίνα, φησί, λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; καὶ ἐκείνων ἀποκριναμένων, ἄλλας ἄλλων εἶναι δόξας· ὑμεῖς, φησί, τίνα με λέγετε εἶναι; ἐμὲ δηλαδὴ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὃν ἐν μορφῇ δούλου, καὶ ἀληθείᾳ σώματος θεωρεῖτε, τίνα με λέγετε; ἔνθα ὁ μακάριος Πέτρος θεόθεν ἐμπνευσθείς, καὶ διὰ τῆς οἰκείας ὁμολογίας πᾶσι μέλλων γενέσθαι σωτηρία τοῖς ἔθνεσι, σὺ εἶ, φησίν, ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, τοῦ ζῶντος· καὶ ἀξίως μακάριος ἀπεφάνθη παρὰ τοῦ κυρίου, καὶ ἀπὸ τῆς πρωτοτύπου πέτρας τὸ [c] στερεὸν ἐπεσπάσατο τῆς τε ἀρετῆς, καὶ τῆς προσηγορίας· ὅς γε δι' ἀποκαλύψεως τοῦ πα-

E τρὸς τὸν αὐτὸν καὶ υἱὸν Θεοῦ ὡμολόγησε, καὶ Χριστόν· ἐπειδήπερ ἐν τούτων δίχα θατέρου λαμβανόμενον, οὐδὲν ὠφέλησεν εἰς σωτηρίαν· καὶ τοῦ αὐτοῦ ὑπῆρχε κινδύνου τὸ τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν ἢ Θεὸν μόνον ἄνευ ἀνθρώπου, ἢ δίχα Θεοῦ πιστεύειν ἄνθρωπον μόνον. κατὰ δὲ τὴν ἀνάστασιν τοῦ κυρίου, ἥ τις δηλαδὴ τοῦ ἀληθοῦς αὐτοῦ σώματος γέγονεν, ἐπειδήπερ οὐκ ἄλλος ἀνέστη, εἰ μὴ ὁ σταυρωθεὶς καὶ ἀποθανών, τί ἕτερον τῇ τῶν τεσσαράκοντα ἡμερῶν αὐτοῦ διατριβῇ γέγονεν, ἢ ἵνα ἐκ πάσης ἀχλύος τὰ τῆς πίστεως ἡμῶν καθαρθῇ; διαλεγόμενος γὰρ ἑαυτοῦ μαθηταῖς, καὶ συνδιατρίβων, καὶ [d] συναλιζόμενος, ἀκριβέστερόν τι, καὶ πολυπραγμονέστερον διὰ τῆς ἁφῆς ἑαυτὸν ψηλαφᾶσθαι παρὰ τούτων, οὓς ἔπληττε τὸ ἀμφίβολον, ἐνεδίδου· διὰ τοῦτο καὶ κεκλεισμένων τῶν θυρῶν εἰσῄει πρὸς τοὺς μαθητάς, καὶ τῷ φυσήματι τῷ ἑαυτοῦ παρεῖχεν ἅγιον πνεῦμα· καὶ χαριζόμενος τὸ φῶς τὸ τῆς γνώσεως, τῶν θείων γρα-

ANNO CHRISTI 451.

[a] Forte συγγένεσις ex Latino.

[b] Forte, τίνα με, φασί.

[c] Forte, στερρὸν

[d] Forte, συναυλιζόμενος.

φὰν ἀπεκάλυψε τὰ ἀπόῤῥητα· καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς τὰ τραύματα τῆς πλευρᾶς, καὶ τὰς διατρήσεις τῶν ἥλων, καὶ πάντα τὰ τοῦ νεαροῦ πάθους ἐπεδείκνυ σημεῖα, λέγων· ψηλαφήσατέ με, καὶ ἴδετε, ὅτι πνεῦμα σάρκα καὶ ὀστέα οὐκ ἔχει, καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα· ὅπως ἂν μεμαθηκέναι ἐν αὐτῷ γνωσθῇ ἡ ἰδιότης τῆς τε θείας καὶ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἀδιαίρετος· οὕτω τε μάθωμεν τὸν λόγον, μὴ τοῦτο εἶναι, ὅπερ ἐστὶν ἡ σάρξ, ἀλλ' ἵνα υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν λόγον ὁμολογήσωμεν, καὶ τὴν σάρκα. τῆς πρὸς πίστιν τοῦ μυστηρίου κενὸς ὢν Εὐτυχὴς οὗτος καὶ ἀμέτοχος ὀφείλει νομίζεσθαι· ὃς τὴν φύσιν τὴν ἡμετέραν ἐν τῷ μονογενεῖ υἱῷ τοῦ Θεοῦ οὔτε διὰ τῆς ταπεινότητος τῆς ἀνθρωπότητος, οὔτε διὰ τῆς δόξης ἔγνω τῆς ἀναστάσεως· οὔτε τὴν ἀπόφασιν ἐφρίξε τοῦ μακαρίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ λέγοντος· ὅτι πᾶν πνεῦμα τὸ ὁμολογοῦν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθέναι, ἀπὸ Θεοῦ ἐστι, καὶ πᾶν πνεῦμα τὸ διαιροῦν Ἰησοῦν Χριστὸν, ἀπὸ Θεοῦ οὐκ ἔστι· καὶ οὗτός ἐστιν ὁ ἀντίχριστος· τί δέ ἐστι τὸ [a] διαιροῦν Ἰησοῦν, εἰ μὴ τὴν ἀνθρωπίνην ἀπ' αὐτοῦ φύσιν ἀποχωρίζειν, καὶ τὸ μυστήριον, δι' οὗ περ ἐσώθημεν μόνου, πειρᾶσθαι μάταιον διὰ πλασμάτων ἀναιδῶν ἀπεργάζεσθαι; ὁ δὲ τὴν ἀχλὺν ὑφιστάμενος περὶ τὴν φύσιν τοῦ Χριστοῦ, ἀναγκαίως καὶ περὶ τὸ πάθος αὐτοῦ τῇ παραπλησίᾳ τυφλώσει παραφρονεῖ· καὶ γὰρ εἰ τὸν σταυρὸν τοῦ δεσπότου ψευδῆ μὴ νομίζει, καὶ τὸ πάθος τὸ ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου σωτηρίας ἀναδεχθὲν, ἀληθῶς γενόμενον οὐδαμῶς ἀμφιβάλλει· οὗ τινος οὖν ἐπιγινώσκει τὸν θάνατον, ἐπιγινωσκέτω τὴν σάρκα. καὶ μηδὲ τῆς ἡμετέρας αὐτὸν σαρκὸς ἄνθρωπον ἀπαρνείσθω, ὃν παθητὸν ἔγνω γενόμενον. ἐπειδήπερ ἡ ἄρνησις τοῦ ἀληθοῦς σώματος ἄρνησίς ἐστι καὶ τοῦ πάθους τοῦ σώματος. εἰ τοίνυν δέχεται πίστιν χριστιανῶν, καὶ ἀπὸ τοῦ κηρύγματος τοῦ εὐαγγελίου μὴ τὴν ἰδίαν ἀκοὴν ἀποστρέφει, σκοπείτω ποία φύσις διαπεπαρμένη τοῖς ἥλοις ἐν τῷ τοῦ σταυροῦ ξύλῳ ἐκρέματο, καὶ ἀνοιγείσης τῆς πλευρᾶς τοῦ ἐσταυρωμένου τῷ στιγμῇ διὰ τοῦ δόρατος τοῦ στρατιώτου, πόθεν τὸ αἷμα, καὶ τὸ ὕδωρ ἐῤῥύη, ἵνα τὴν ἐκκλησίαν τὴν τοῦ Θεοῦ τῷ τε λουτρῷ καταρδεύεσθαι, καὶ τῷ πόματι. ἀκουέτω δὲ καὶ τοῦ μακαρίου Πέτρου τοῦ ἀποστόλου κηρύττοντος· ὅτι ὁ καθαρισμὸς τοῦ πνεύματος διὰ τοῦ ῥαντισμοῦ γίνεται τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ· μηδὲ παροδικῶς ἀναγινωσκέτω τοῦ αὐτοῦ ἀποστόλου τὰ ῥήματα λέγοντος· εἰδότες, ὅτι οὐ φθαρτοῖς, ἀργυρίῳ, ἢ χρυσίῳ ἐλυτρώθητε ἐκ τῆς ματαίας ὑμῶν πατροπαραδότου ἀναστροφῆς, ἀλλὰ τῷ τιμίῳ αἵματι, ὡσανεὶ ἀμνοῦ ἁγίου, καὶ ἀμώμου Χριστοῦ Ἰησοῦ. καὶ τοῦ μακαρίου δὲ Ἰωάννου τοῦ ἀποστόλου τῇ μαρτυρίᾳ μὴ ἀνθιστάσθω λέγοντος· καὶ τὸ αἷμα τοῦ Ἰησοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας· καὶ πάλιν· αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν· καὶ τίς ἐστιν, ὁ νικῶν τὸν κόσμον, εἰ μὴ ὁ πιστεύων, ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ; οὗτος ὁ ἐρχόμενος δι' ὕδατος, καὶ αἵματος, Ἰησοῦς Χριστός· οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον, ἀλλ' ἐν ὕδατι, καὶ αἵματι· καὶ τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ μαρτυροῦν [b], ἐπειδὴ τὸ πνεῦμά ἐστιν ἡ ἀλήθεια. τρεῖς γάρ εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες, τὸ πνεῦμα, καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ τὸ αἷμα· καὶ οἱ τρεῖς τὸ ἕν εἰσι, τὸ πνεῦμα δηλονότι τοῦ ἁγιασμοῦ, καὶ τὸ αἷμα τῆς λυτρώσεως, καὶ τὸ ὕδωρ τοῦ βαπτίσματος· ἅπερ τρία ἕν ἐστι, καὶ ἀμέριστα μένει· καὶ οὐδὲν αὐτῶν ἀπὸ τῆς αὐτῶν χωρίζεται συναφείας. ἐπειδήπερ ἡ καθολικὴ ἐκκλησία ἐν ταύτῃ ζῇ, καὶ προκόπτει τῇ πίστει, ἵνα [c] μήτε δίχα τῆς ἀληθοῦς θεότητος ἡ ἀνθρωπότης, μήτε δίχα τῆς ἀληθοῦς ἀνθρωπότητος ἡ θεότης πιστεύηται.

Πρὸς μέντοι γε τὴν διαλαλιὰν τῆς ὑμετέρας ἀκροάσεως ὁ Εὐτυχὴς ἀπεκρίνατο, λέγων· ὁμολογῶ ἐκ δύο φύσεων γεγενῆσθαι τὸν κύριον ἡμῶν πρὸ τῆς ἑνώσεως· μετὰ μέντοι τὴν ἕνωσιν μίαν φύσιν ὁμολογῶ· θαυμάζω τὴν οὕτως ἄλογον, καὶ οὕτω διεστραμμένην ὁμολογίαν, μηδεμιᾷ τῶν δικαζόντων ἐπιτιμήσει δεξαμένην ἐπιλήψιμον· καὶ τὸν οὕτως ἄφρονα λόγον ἐν παραδρομῇ γεγονότα, ὡς τῶν ἀκουσάντων οὐδενὶ προσκρουσάντων· ὅτε τὸν αὐτὸν τρόπον ἐστὶν ἀσεβὲς τὸ λέγειν, ὡς ἐκ δύο φύσεων πρὸ τῆς ἐνανθρωπήσεως ὁ μονογενὴς ἐστὶν υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὥσπερ ἐστὶν ἀθέμιτον τὸ διαβεβαιοῦσθαι, ὡς μετὰ τὸ τὸν λόγον σάρκα γενέσθαι, μία ἐν αὐτῷ φύσις ἐστίν· ὅπερ ὅπως ἂν μὴ Εὐτυχὴς ὀρθῶς, [d] ἤτ' οὖν ἀνεκτῶς ὑπολάβῃ ῥηθέν· ἐπειδήπερ ἐξ οὐδεμιᾶς ἡμῶν ἐπετιμήθη ψήφου, τὴν τῆς σῆς ἀγάπης ὑπομιμνήσκομεν ἀκρίβειαν, ἀδελφὲ τιμιώτατε, ἵνα εἰ διὰ

Anno Christi 451.

[a] Forte, διαιρεῖν, ex Latino.

[b] Forte, ὅτι Χριστός ἐστιν ἡ ἀλήθεια.

[c] Forte, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ex Latino.

[d] Forte, εἴτ' οὖν.

occulta pandebat: & rursus vulnus lateris, fixuras clavorum, & omnia recentissimæ passionis signa monstrabat, dicens: (*Videte manus meas & pedes, quia ego sum:*) *palpate & videte, quia spiritus carnem & ossa non habet, sicut me videtis habere*: ut agnosceretur in eo proprietas divinæ humanæque naturæ individua permanere; & ita sciremus, Verbum non hoc esse quod carnem; & unum Dei Filium, & Verbum confiteremur & carnem. Quo fidei sacramento Eutyches iste nimium æstimandus est vacuus, qui naturam nostram in unigenito Dei, nec per humilitatem mortalitatis nec per gloriam resurrectionis agnovit; nec sententiam beati apostoli & evangelistæ Joannis expavit, dicentis; *Omnis spiritus qui confitetur Jesum Christum in carne venisse, ex Deo est: & omnis spiritus qui solvit Jesum, ex Deo non est: & hic est antichristus.* Quid autem est solvere Jesum, nisi humanam ab eo separare naturam & sacramentum fidei, per quod unum salvati sumus, impudentissimis evacuare figmentis? Caligans vero circa naturam corporis Christi, necesse est ut etiam in passione ejus eadem obcœcatione desipiat. Nam si crucem Domini non putat falsam, & susceptum pro mundi salute supplicium, verum fuisse non dubitat: cujus credit mortem, agnoscat & carnem. Nec diffiteatur nostri corporis hominem, quem cognoscit fuisse passibilem: quoniam negatio veræ carnis, negatio est etiam corporeæ passionis. Si ergo Christianam suscipit fidem, & a prædicatione Evangelii suum non avertit auditum; videat, quæ natura transfixa clavis pependerit in crucis ligno; & aperto per militis lanceam latere crucifixi intelligat unde sanguis & aqua effluxerint, ut ecclesia Dei & lavacro rigaretur & poculo. Audiat & beatum Petrum apostolum prædicantem, quod sanctificatio spiritus, per aspersionem fiat sanguinis Christi. Nec transitorie legat ejusdem apostoli verba dicentis: *Scientes, quod non corruptibilibus argento vel auro redempti estis de vana vestra conversatione paternæ traditionis; sed pretioso sanguine, quasi agni incontaminati & immaculati, Jesu Christi.* Beati quoque Joannis apostoli testimonio non resistat, dicentis: *Et sanguis Jesu Filii Dei emundat nos ab omni peccato*: & iterum: *Hæc est victoria, qua vincit mundum, fides nostra. Et quis est qui vincit mundum, nisi qui credit, quoniam Jesus est Filius Dei? Hic est qui venit per aquam & sanguinem, Jesus Christus: non in aqua solum, sed in aqua & sanguine. Et Spiritus est qui testificatur, quoniam Christus est veritas: quia tres sunt qui testimonium dant, Spiritus, aqua, & sanguis: & hi tres unum sunt*: Spiritus utique sanctificationis, & sanguis redemptionis, & aqua baptismatis: quæ tria unum sunt & individua manent, nihilque eorum a sui connexione sejungitur: quia catholica ecclesia hac fide vivit ac proficit, ut in Christo Jesu nec sine vera divinitate humanitas, nec sine vera credatur humanitate divinitas.

VI. Cum autem ad interlocutionem examinis vestri Eutyches responderit, dicens: Confiteor ex duabus naturis fuisse Dominum nostrum ante adunationem, post adunationem vero unam naturam confiteor: miror tam absurdam, tamque perversam ejus professionem, nulla judicantium increpatione reprehensam; & sermonem nimis insipientem, nimisque blasphemum, ita omissum, quasi nihil quod offenderet, esset auditum; cum tam impie duarum naturarum ante incarnationem unigenitus Dei Filius fuisse dicatur, quam nefarie postquam Verbum caro factum est, natura in eo singularis asseritur. Quod ne Eutyches ideo vel recte vel tolerabiliter æstimet dictum, quia nulla est vestra sententia confutatum; dilectionis tuæ diligentiam commonemus, frater carissime, ut si per

Anno Christi 451.

S. Leonis Papæ Epistola ad Flavianum Ep. Cp.

Luc. 24. Joan. 20. Luc. 24. 1. Joan. 4. 1. Petr. 1. Ibidem. 1. Joan. 1. 1. Joan. 5.

ACTIO SECUNDA. S. Leonis Papæ Epistola ad Flavianum Ep. Cp.

inspirationem misericordiæ Dei, ad satisfactionem causa perducitur, imprudentia hominis imperiti etiam ab hac sensus sui peste purgetur. Qui quidem (sicut gestorum ordo patefecit) bene cœperat a sua persuasione discedere, cum vestra sententia coartatus, profiteretur se dicere quod ante non dixerat; & ei fidei acquiescere, cujus prius fuisset alienus. Sed cum anathematizando impio dogmati noluisset præbere consensum, intellexit eum fraternitas vestra in sua manere perfidia, dignumque esse qui judicium condemnationis exciperet. De quo si fideliter atque utiliter dolet, & quam recte mota sit episcopalis auctoritas, vel sero cognoscit; vel si ad satisfactionis plenitudinem omnia quæ ab eo male sunt censa, viva voce & præsenti subscriptione damnaverit, non erit reprehensibilis erga correctum quantacumque miseratio: quia Dominus noster verus & bonus pastor qui animam suam posuit pro ovibus suis, & qui venit animas hominum salvare, non perdere, imitatores nos suæ vult esse pietatis; ut peccantes quidem justitia coërceat, conversos autem misericordia non repellat. Tunc enim demum fructuosissime fides vera defenditur, quando etiam a sectatoribus suis opinio falsa damnatur. Ad omnem vero causam pie ac fideliter exsequendam, fratres nostros [a] Julianum episcopum & Renatum presbyterum [b] sed & filium meum Hilarum diaconum vice nostra direximus. Quibus Dulcitium notarium nostrum, cujus fides nobis est sæpe probata, sociamus: confidentes adfuturum divinitatis auxilium, ut is qui erraverat, damnata sensus sui pravitate, salvetur. Deus te incolumem custodiat, frater carissime. Data Idibus Junii, Asterio & Protogene viris clarissimis Consulibus.

[a] MS. omnes Julium.

[b] Quidam hic addunt, tituli S. Clementis: sed has voces manuscripti libri non habent.

Anno Christi 451.

τῇ τοῦ Θεοῦ οἰκτιρμῶν εἰς [a] ἀπολογίας ἀφίκηται τὰ τοῦ πράγματος, ἡ ἄγνοια τοῦ ἀμαθοῦς ἀνθρώπου καὶ ἀπὸ ταύτης τῆς φθορᾶς κατὰ τὴν οἰκείαν [b] διάνοιαν καθαρθῇ. ὅς τις μέντοι, ὡς ἡ τάξις τῶν πεπραγμένων δηλοῖ, καλῶς ἀναχωρεῖν ἦν ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς ἰδίας ὑπονοίας, ὁπηνίκα τῇ ὑμῶν ἀποφάσει συνεχόμενος, ὡμολόγει λέγειν ἑαυτὸν, ὃ πρότερον οὐκ εἰρήκει, καὶ ταύτῃ ἐφησυχάζειν τῇ πίστει, ἧς ἐτύγχανε πρότερον ἀλλότριος. ἀλλ' ὁπότε ἐν τῷ ἀναθεματισμῷ ἀσεβεῖ δόγματι συναινέσαι οὐκ ἠβούλετο, ἔγνω αὐτὸν ἡ ὑμῶν ἀδελφότης, ἐν τῇ οἰκείᾳ διαμένοντα κακοδοξίᾳ, καὶ ἄξιον εἶναι τοῦ δέχεσθαι τὴν κρίσιν τῆς καθαιρέσεως· ἐφ' ᾧπερ, εἰ πιστῶς καὶ συμφερόντως ἀλγεῖ, καὶ εἰ βραδέως γνῷ, ὅμως ἐπιγινώσκει, ὅπως εἰς δέον ἡ τῶν ἐπισκόπων ἐπ' αὐτοῦ αὐθεντία κεκίνηται· ἢ εἰ πρὸς τὸ πλεῖον τῆς ἀπολογίας ἴδοι, ὥστε πάντα τὰ παρ' αὐτοῦ κακῶς φρονηθέντα, ἐναργεῖ καὶ παρούσῃ τῇ φωνῇ, καὶ οἰκείᾳ δὲ καταδικασθῆναι ὑπογραφῇ, οὐκ ἔσται κατηγορίας ἄξιος ὁ περὶ τὸν διορθωθέντα ὁποσοῦν ἔλεος· ἐπειδήπερ ὁ κύριος ἡμῶν ὁ ἀληθινὸς καὶ ἀγαθὸς ποιμὴν, ὁ τὴν ψυχὴν θεὶς ὑπὲρ τῶν προβάτων τῶν ἑαυτοῦ, καὶ ὃς ἦλθε τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων σῶσαι, οὐκ ἀπολέσαι, μιμητὰς ἡμᾶς τῆς οἰκείας ἀγαθότητος εἶναι βούλεται· ἵνα τοὺς μὲν ἁμαρτάνοντας σωφρονίσῃ τὸ δίκαιον, τοὺς ἐπιστρέψαντας δὲ ὁ τῆς συμπαθείας μηδαμῶς ἔλεος ἀπώσηται. τότε γὰρ ὄντως, τότε σὺν ἀγαθῷ τῷ καρπῷ τὸ τῆς πίστεως ἀληθὲς ἐκδικεῖται, ὅτε καὶ παρὰ τῶν τῆς αἱρέσεως [c] ἐξάρχων ἡ οἰκεία κακοδοξία καταδικάζεται. πρὸς δὲ τὸ πᾶσαν τὴν ὑπόθεσιν εὐσεβῶς καὶ πιστῶς ἐξανύσασθαι, τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν Ἰουλιανὸν τὸν ἐπίσκοπον, καὶ Ῥενάτον τὸν πρεσβύτερον, ἔτι γε μὴν καὶ τὸν υἱόν μου Ἵλαρον τὸν διάκονον, εἰς τὸν ἡμῶν ἀπεστάλκαμεν τόπον. οἷς Δουλκίτιον τὸν νοτάριον τὸν ἡμέτερον, οὗ τὴν πίστιν ἐδοκιμάσαμεν, συνεζεύξαμεν, θαῤῥοῦντες, τὴν τοῦ Θεοῦ παρέσεσθαι τὴν βοήθειαν, ὥστε τὸν πλανηθέντα καταδικάσαντα τὴν σκαιότητα τοῦ φρονήματος τοῦ οἰκείου σωθῆναι. ὁ Θεός ἐῤῥωμένον σε διαφυλάξοι, ἀδελφὲ προσφιλέστατε. Ἐδόθη εἰδοῖς Ἰουνίαις, ὑπατείας Ἀστερίου καὶ Πρωτογένους τῶν λαμπροτάτων ὑπάτων.

ANNO CHRISTI 451.

[a] Forte, πληροφορίας

[b] Forte, διὰ σοῦ καθαρθῇ.

[c] Forte, ἀπερχομένων

Ex cod. Bob. Tiburtius notarius jussu domini mei venerabilis papæ Leonis edidi.

Similiter [c] testimonia sanctorum patrum & confessorum.

Ὁμοίως μαρτυρίαι ἁγίων πατέρων καὶ ὁμολογητῶν.

Pleraque hæc sanctorum patrum testimonia a sancto Leone adjuncta sunt epistolæ ipsius XCVII. ad Leonem Augustum, sed in aliquibus Græcis codicibus Concilii hujus inseruntur etiam hoc loco: sed male, ut sequentia admonent.

Sancti Hilarii episcopi & confessoris, in lib. IX. de fide.

[c] Lib. 9. de Trinit. fere in principio.

NEscit plane vitam suam, nescit, qui Christum Jesum, ut verum Deum, ita & verum hominem ignorat. Et ejusdem periculi res est, Christum Jesum vel spiritum Deum, vel carnem nostri corporis denegare. *Omnis ergo qui confitebitur me coram hominibus, confitebor & ego eum coram Patre meo, qui est in cælis. Qui autem negaverit me coram hominibus, negabo & ego eum coram Patre meo qui est in cælis.* Hæc Verbum caro factum loquebatur, & homo Jesus Christus Dominus majestatis docebat; mediator ipse in se ad salutem ecclesiæ constitutus; & in ipso illo inter Deum & homines mediatoris sacramento utrumque unus exsistens: dum ipse ex unitis in idipsum naturis, naturæ utriusque res eadem est, ita tamen, ut neutro careret in utroque; ne forte Deus esse, homo nascendo desineret; & homo rursus, Deus manendo, non esset. Hæc itaque humanæ beatitudinis fides vera est, Deum & hominem prædicare, Verbum & carnem confiteri: neque Deum nescire, quod & homo sit; neque carnem ignorare, quod Verbum sit.

Matth. 10.

Τοῦ ἁγίου Ἱλαρίου ἐπισκόπου καὶ ὁμολογητοῦ, ἐν τῷ περὶ πίστεως ἐνάτῳ λόγῳ.

ΟΥκ οἶδεν, οὐκ οἶδεν ὄντως τὴν ἑαυτοῦ ζωὴν, ὃς Ἰησοῦν τὸν Χριστὸν, ὡς ἀληθῆ Θεὸν, [d] ὄντως καὶ ἀληθῆ ἄνθρωπον οὐκ ἐπίσταται. τοῦ γὰρ αὐτοῦ κινδύνου τὸ πρᾶγμα τυγχάνει, ἐὰν Χριστὸν Ἰησοῦν ἢ πνεῦμα [e] Θεοῦ, ἢ σάρκα τοῦ ἡμετέρου ἀρνησώμεθα σώματος. ἅπας τοιγαροῦν, ὃς ἂν ὁμολογήσῃ με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, κἀγὼ ὁμολογήσω αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ὃς δ' ἂν ἀπαρνήσηταί με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, κἀγὼ ἀρνήσομαι αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ταῦτα ὁ λόγος σὰρξ γενόμενος ἔλεγε, καὶ ἄνθρωπος Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ κύριος τῆς δόξης ἐδίδασκε· πρὸς τὴν τῆς ἐκκλησίας σωτηρίαν μεσίτης αὐτὸς ὑπάρχων ἐν ἑαυτῷ· ἐν αὐτῷ τῷ μυστηρίῳ δι' οὗ τῷ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις ἐμεσίτευσεν, εἷς τυγχάνων τὸ συναμφότερον ἐκ τῶν ἑνωθεισῶν εἰς τὸ αὐτὸ τοῦτο δὴ φύσεων, ἓν καὶ ταὐτὸ δι' ἑκατέρας φύσεως ὤν· πλὴν οὕτως ὡς ἐν ἑκατέρῳ μηδετέρου χρῄζειν· μήπως παύσηται Θεὸς εἶναι τικτόμενος ἄνθρωπος· ἢ πάλιν ἄνθρωπος [f] οὐκ ἐν τῷ διαμένειν Θεός. οὐκοῦν τοῦτο τῆς ἐν ἀνθρώποις ἀληθοῦς πίστεως τὸ μακάριον, τὸ τὸν μὲν Θεὸν καὶ ἄνθρωπον κηρύττειν, τὴν δὲ σάρκα καὶ λόγον ὁμολογεῖν, καὶ [g] ποτὲ Θεὸν εἰδέναι, ὅτι καὶ ἄνθρωπος ἐστι· καὶ τὴν σάρκα μὴ ἀγνοεῖν, ὅτι καὶ λόγος ἐστί.

[d] Forte, οὕτως ex Latino.

[e] Forte, Θεὸν,

[f] Forte, διὰ τὸ ὤν, ex Latino.

[g] Forte, τόν τε

Item ejusdem in eodem libro, inter cetera.

Ibidem paulo post.

Natus igitur unigenitus Deus ex Virgine homo, & secundum plenitudinem temporum in semetipso provecturus in Deum hominem, hunc per omnia evangelici sermonis modum tenuit, ut se Filium Dei credi doceret,

Τοῦ αὐτοῦ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ.

Ἐκ παρθένου τοίνυν τεχθεὶς ἄνθρωπος ὁ μονογενὴς Θεὸς, καὶ κατὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ καιροῦ μέλλων ὁ αὐτὸς ἐν ἑαυτῷ τὴν τοῦ ἀνθρώπου προκοπὴν εἰς Θεὸν ἀπεργάζεσθαι, ταύτην τὴν τάξιν ἐν ἅπασι τοῖς εὐαγγελικοῖς λόγοις ἐφύλαξεν· ἵνα ἑαυτὸν καὶ υἱὸν εἶναι Θεοῦ διδάξῃ πιστεύ-

θῆναι, καὶ ἀνθρώπου υἱὸν ὑπομένει κηρύττεσθαι· τῷ μὲν ἄνθρωπος εἶναι, λαλῶν ἅπαντα, καὶ πράττων, ἅπερ ἐστὶ Θεοῦ· αὖθις δὲ καὶ [a] τὸ Θεὸς ὑπάρχειν λαλῶν ἅπαντα, καὶ πράττων, ἅπερ ἐστὶν ἀνθρώπου· οὕτω μέντοι, ὥς τι ταύτῃ τῇ καθ' ἑκάτερον γένος αὐτὸν ὁμιλίᾳ μηδὲ πώποτε λαλεῖν, εἰ μὴ κατὰ τὸ σημαίνειν Θεόν τε καὶ ἄνθρωπον.

Τοῦ αὐτοῦ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ.

Ἐπειδὴ τοιγαροῦν τὸ δελεάζειν τοὺς ἀπλουστέρους, καὶ τοὺς ἀγνοοῦντας, τοῖς αἱρετικοῖς γίνεται πρόφασις· ὥστε τὰ παρ' ἐκείνου κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα λαληθέντα, ψευδομένους λέγειν, ὡς κατὰ ἀσθένειαν τῆς θείας εἴρηται φύσεως· καὶ ἐπειδήπερ εἷς καὶ ὁ αὐτός ἐστιν ὁ πάντα λαλῶν, ὅσαπερ καὶ ἐλάλει, φιλονεικοῦσιν αὐτοὺς περὶ ἑαυτοῦ πάντα αὐτὸν εἰρηκέναι. καὶ οὐδὲ ἡμεῖς μὲν ἀρνούμεθα, πάντας τοὺς ὄντας αὐτοῦ λόγους, τῆς ἰδίας αὐτοῦ φύσεως εἶναι· ἀλλ' εἴπερ Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς ἄνθρωπος καὶ Θεός, καὶ οὔτε μὴν ὅτε ἄνθρωπος, τότε πρῶτον Θεός, οὔτε μὴν ὅτε ἄνθρωπος, τότε οὐκ ἦν καὶ Θεός· οὐδὲ μετὰ τὸν ἄνθρωπον ἐν τῷ κυρίῳ, οὐχὶ [b] ὁ λόγος ἄνθρωπος, καὶ [c] ὁ λόγος Θεός, ἐπειδὴ εἷς ἐστιν ἕν, καὶ τὸ αὐτὸ εἶναι μυστήριον τῶν αὐτοῦ λόγων, ὃ καὶ τῷ τόκου καθέστηκεν· καὶ ὅταν ἐν αὐτῷ κατὰ καιρὸν τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ διαιρῇς, τότε τότε τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ ἀνθρώπου διαχώριζε ῥήματα. καὶ ὁπηνίκα Θεὸν καὶ ἄνθρωπον ὁμολογῇς, ἐν καιρῷ τὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀνθρώπου διάκρινε ῥήματα· ὅταν δὲ ἐκ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου, πάλιν ἀνθρώπου καθόλου, καὶ καθόλου Θεοῦ τὸν καιρὸν εἶναι νόησον, [d] ταῦτα λελάληται περὶ τὸ μηνῦσαι τὸ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ, τῷ καιρῷ τὰ λεχθέντα προσαρμόσον· καὶ ἐπειδήπερ [e] ἄλλος ἐστὶ πρὸ τοῦ ἀνθρώπου Θεός, [f] ἄλλος δὲ πάλιν ἄνθρωπος καὶ Θεός, καὶ ἄλλο μετὰ τὸν ἄνθρωπον καὶ Θεόν, ὅλος ἄνθρωπος, καὶ ὅλος Θεός· μὴ σύγχεε τοῖς καιροῖς, καὶ τοῖς γένεσι τὸ τῆς οἰκονομίας μυστήριον· ἀνάγκη γὰρ κατὰ τὴν ποιότητα τῶν γενῶν καὶ τῶν φύσεων, ἄλλην μὲν αὐτοῦ γεγενῆσθαι τὴν ὁμιλίαν, μηδέπω κατὰ τὸ τοῦ ἀνθρώπου [g] τεχθέντα μυστήριον, ἄλλην δὲ ἔτι προσπλαιόντος τῷ θανάτῳ, καὶ ἄλλην [h] ἤδη τυγχάνοντος ἀιδίου. δι' ἡμᾶς τοίνυν ἅπαντα ταῦτα μένων Χριστὸς Ἰησοῦς, καὶ τεχθεὶς ἄνθρωπος σώματος ἡμετέρου, κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς ἡμετέρας ἐλάλησε φύσεως, οὐ μὴν τῆς οἰκείας ἀποβαλὼν φύσεως τὸ εἶναι Θεός. εἰ γὰρ καὶ ἐν τῷ τόκῳ, καὶ τῷ πάθει, καὶ τῷ θανάτῳ τὰς τῆς ἡμετέρας φύσεως πράξεις διήνυσεν, ὅμως ἅπαντα ταῦτα τῇ δυνάμει τῆς ἑαυτοῦ διεπράξατο φύσεως.

Ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ.

Ὁρᾷς ἄρα, οὕτω Θεὸν καὶ ἄνθρωπον ὁμολογεῖσθαι, ὥστε τὸν μὲν θάνατον τῷ ἀνθρώπῳ, τῷ δὲ Θεῷ τῆς σαρκὸς λογίζεσθαι τὴν ἀνάστασιν; ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

τὴν μὲν γὰρ τοῦ Θεοῦ φύσιν ἐν τῇ δυνάμει τῆς ἀναστάσεως νόει· τὴν δὲ κατ' ἄνθρωπον οἰκονομίαν ἐν τῷ θανάτῳ ἐπίγνωθι. καὶ ἐπειδήπερ ἑκάτερα ταῖς οἰκείαις γεγένηνται φύσεσιν, ἕνα μοι Χριστὸν Ἰησοῦν ἐκεῖνον εἶναι μνημόνευε, τὸν ὄντα ἀμφότερα.

Καὶ μετ' ὀλίγα.

Ταῦτα δὲ τούτου χάριν διὰ βραχέων ὑπέδειξα, ἵνα ἑκατέραν φύσιν ἐν τῷ κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ ἱστᾶσθαι μνημονεύωμεν· ὁ γὰρ ὢν ἐν μορφῇ Θεοῦ, ἔλαβε δούλου μορφήν.

Τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζοῦ ἐν τῇ ὁμιλίᾳ τῇ περὶ τῶν [i] ἐπιφανείων.

Ἐπειδὴ τοίνυν προῆλθεν ἐκ τῆς παρθένου Θεὸς μετὰ τῆς προσλήψεως, [k] ἐκ δύο τῶν ἑαυτοῖς ἐναντίων, σαρκὸς καὶ πνεύματος· ὧν τὸ μὲν αὐτοῦ εἰς τὴν προσλήφθη, τὸ δὲ τὴν χάριν παρέχει τῆς θεότητος.

Ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ μετ' ὀλίγα.

Ἀπεστάλη μὲν, ἀλλ' ὡς ἄνθρωπος· διπλῆ γὰρ ἦν ἡ φύσις ἐν τούτῳ. ἀμέλει τοι ὁπόθεν καὶ ἐκοπίασε, καὶ ἐπείνασε, καὶ ἐδίψησε, καὶ ἠγωνίασε, καὶ ἐδάκρυσεν ἀνθρωπίνου σώματος νόμῳ.

Τοῦ ἁγίου Ἀμβροσίου ἐπισκόπου καὶ ὁμολογητοῦ, ἐκ τῶν περὶ πίστεως λόγων, τῶν πρὸς Γρατιανὸν τὸν βασιλέα, λόγου δευτέρου.

Ὅθεν ἐκεῖνο τὸ ἀναγνωσθὲν, ὡς ὁ κύριος τῆς δόξης ἐσταύρωται, μὴ τῇ ἑαυτοῦ δόξῃ σταυρωθέντα νομίσωμεν· ἀλλ' ἐπεὶ ὁ αὐτὸς

[a] Forte, τῷ
[b] Forte, ὅλος ex Latino.
[c] Forte, ὅλος ex Latino.
[d] Forte, τὸν ἄλλο λελάληται ex Latino.
[e] Forte, ἄλλο ἐστὶ
[f] Forte, ἄλλο δὲ
[g] Forte, τεχθέντος
[h] Forte, ἐκ
[i] al. ἐπιφανίων
[k] Forte, ἐν ἐκ

A homiois filiom prædicari admoneret: loquens & gerens homo universa quæ Dei sunt, loquens deinde & gerens Deus universa quæ hominis sunt; ita tamen, ut ipso illo utriusque generis sermone nunquam nisi cum significatione & hominis & Dei locutus sit.

Item alio loco in eodem libro, inter cetera.

Hinc itaque fallendi simplices atque ignorantes hæreticis occasio est, ut quæ ab eo secundum hominem dicta sunt, dicta esse secundum naturæ divinæ infirmitatem mentiantur: & quia unus atque idem est loquens omnia, quæ loquitur, de semetipso omnia eum locutum esse contendant. Nec sane negamus, totum illud, qui ejus manet, naturæ suæ esse sermonem. Sed si Jesus Christus & homo & Deus est; & neque cum homo, tum primum Deus, neque cum homo, tum non etiam & Deus; neque post hominem in Deo non totus homo, totus Deus; unum atque idem necesse est dictorum ejus sacramentum esse, quod [a] generum. Et cum in eo secundum tempus discernis hominem a Deo, Dei tum atque hominis discerne B sermonem: & cum Deum atque hominem in tempore confiteris, Dei atque hominis in tempore dicta dijudica. Cum vero ex homine & Deo tursum totius hominis, totius etiam Dei tempus [b] intelligis. Si quid aliud ad demonstrationem ejus temporis dictum est, tempori coaptato quæ dicta sunt: ut cum aliud sit ante hominem Deus, aliud sit post hominem & Deum totus homo, & totus Deus, non confundas temporibus & generibus dispensationis sacramentum, cum pro qualitate generum ac naturarum, alium ei in sacramento hominis necesse est sermonem fuisse non nato, alium adhuc morituro, alium jam æterno. Nostri igitur causa hæc omnia Jesus Christus [c] manens, & corporis nostri homo natus, secundum consuetudinem naturæ nostræ locutus est; non tamen omittens naturæ suæ esse, quod Deus est. Nam tametsi in partu & passione ac morte, naturæ nostræ res peregerit, res tamen ipsas omnes virtute naturæ suæ gessit; *& reliqua.*

Ibid in paucis interjectis.

[a] *al.* generis.
[b] *al.* intellige.
[c] *al.* gerens,

Item alio loco in eodem libro, inter cetera.

C Vides ne ita Deum & hominem prædicari, ut mors homini, Deo vero carnis excitatio deputetur? Non [tamen ut alius sit qui mortuus est, & alius sit per quem mortuus resurgit. Spoliata enim carne, Christus est mortuus: & sursum Christum a mortuis excitans, idem Christus est, carne se spolians.] Naturam Dei in virtute resurrectionis intellige; dispensationem hominis in morte cognosce. Et cum sint utraque suis gesta naturis, unum tamen Christum Jesum eum memento esse, qui utrumque est.

Aliquanto post.

Item post pauca.

D Hæc igitur demonstranda a me paucis fuerunt, ut utriusque naturæ personam tractari in Domino Jesu Christo meminissemus: qui erat in forma Dei, formam servi accepit.

Philip. 2.

Sancti Gregorii episcopi Nazianzi, in homilia de Epiphania, inter cetera.

Cum ergo processisset ex Virgine Deus, in ea, quam assumpserat, humana natura, unum e duobus sibi invicem contrariis exsistens, carne & spiritu, horum aliud in Deum assumitur, aliud deitatis gratiam præstat.

Est in oratione de nativitate Christi, non longe a fine.

Item infra.

E Missus est quidem, sed ut homo. Duplex enim erat in eo natura. Inde denique & laboravit [ex itinere,] inde & esuriit, & sitivit, & contristatus est, & flevit, humani corporis lege.

Ibidem paulo post.

Item sancti Ambrosii episcopi & confessoris (Mediolanensis ecclesiæ,) ex libro secundo de fide ad Gratianum Imperatorem, inter cetera.

Unde illud quod lectum est, Dominum majestatis crucifixum esse, non quasi in majestate sua crucifixum pute-

Cap. 4. initio 1. Cor. 2.

ACTIO SECUNDA.

mus: sed quia idem Deus, idem homo; per divinitatem Deus, per susceptionem carnis homo Jesus Christus; Dominus majestatis dicitur crucifixus, quia consors utriusque naturæ, id est, humanæ atque divinæ, in natura hominis subiit passionem, ut indiscrete & Dominus majestatis dicatur esse qui passus est, & filius hominis, sicut scriptum est, *qui descendit de cælis.*

Joan. 3.

Item alio loco in eodem libro, inter cetera.

Eodem cap. ante med. — 1. Cor. 2.

Sileant igitur inanes de sermonibus quæstiones, quia *regnum Dei*, sicut scriptum est, *non in persuasione verbi est, sed in ostensione virtutis.* Servemus distinctionem divinitatis & carnis. Unus in utraque loquitur Dei Filius, quia in eodem utraque natura est. Etsi idem loquitur, non uno semper loquitur modo. Intende in eo nunc gloriam Dei, nunc hominis passiones. Quasi Deus loquitur quæ sunt divina, quia Verbum est: quasi homo dicit quæ sunt humana, quia in ea substantia loquebatur.

Item ejusdem in libro de incarnatione Domini contra Apollinaristas.

Cap. 6.

Sed dum hos redarguimus, emergunt alii, qui carnem Domini & divinitatem dicunt unius esse naturæ. Quæ tantum sacrilegium inferna vomuere? Jam tolerabiliores sunt Ariani, quorum per istos perfidiæ robur adolescit, ut majore contentione asserant, Patrem & Filium & Spiritum sanctum unius non esse substantiæ: quia isti divinitatem Domini & carnem, substantiæ unius dicere tentavere.

Eod. cap.

Item infra. Et hic mihi frequenter Nicæni concilii tractatum se tenere commemorat. Sed in illo tractatu patres nostri non carnem, sed Dei Verbum unius substantiæ cum Patre esse dixerunt. Et Verbum quidem ex paterna processisse substantia, carnem autem ex Virgine esse confessi sunt. Quomodo igitur Nicæni concilii nomen obtenditur, & nova inducuntur, quæ numquam nostri sensere majores? *& reliqua.*

Item sancti Joannis episcopi Constantinopolitani, in homilia de ascensione Domini.

Tom. 5. operum ejus.

a al. inter duos conserta pugna dissidentes, unus

Nam sicut [a] duobus jurgio separatis, unus in medio positus, altercantium litem discordiamque dissolvit, ita & Christus fecit. Deus nobis juste irascebatur: & nos contemnebamus iratum, & clementem Dominum declinabamus: & se medium Christus ingessit & sociavit utramque naturam: & quod a Patre nobis imminebat supplicium ipse sustinuit.

Item ejusdem episcopi in eadem homilia, inter cetera.

Christus igitur nostræ naturæ primitias obtulit Patri, & oblatum donum miratus est Pater, quod & tanta dignitas offerebat, & quia quod offerebatur, nulla macula fœdabatur. Nam & suis manibus suscepit oblatum, & suæ sedis fecit esse participem, & quod plus est, ad partem suæ dexteræ collocavit. Cognoscamus igitur quis ille est qui audivit: *Sede ad dexteram meam:* quæ natura est, cui dixit: Esto meæ particeps sedis. Illa natura est, quæ audivit: *Terra es, & in terram ibis. Et rursus in eadem homilia aliquanto post.* Quo sermone utar, quo verbo dicam, reperire non possum. Natura fragilis, natura contempta, & omnibus monstrata [b] deterior, omnia vicit, omnia superavit, & omnibus hodierna die meruit excelsior reperiri. Hodie angeli vota diu desiderata receperunt: hodie archangeli, quod multo tempore cupiebant, inspicere valuerunt; naturam nostram in sede Dominica, immortali fulgentem gloria perviderunt.

Psalm. 109. — Genes. 3.

b al. minor,

Item sancti Augustini episcopi Hipponensis in epistola ad Volusianum, inter cetera.

Epist. 3. circa med. tom. 2.

Nunc vero ita inter Deum & homines mediator apparuit, ut in unitate personæ copulans utramque naturam, & solita sublimaret insolitis, & insolita solitis temperaret.

Item ejusdem in expositione Evangelii secundum Joannem, inter cetera.

Tract. 78. post med. tom. 9.

Quid igitur, hæretice? Cum Christus sit Deus & ho-

ANNO CHRISTI 451.

A Θεός τε καὶ ἄνθρωπος· κατὰ μὲν τὴν θεότητα, Θεὸς, κατὰ δὲ τὴν πρόσληψιν τῆς σαρκὸς, ἄνθρωπος Ἰησοῦς Χριστὸς, ὁ κύριος τῆς δόξης ἐσταυρῶσθαι λέγεται· καὶ γὰρ ἑκατέρας μετέχει φύσεως, τουτέστιν ἀνθρωπίνης καὶ θείας· ἐν τῇ τοῦ ἀνθρώπου γὰρ φύσει τὸ πάθος ὑπέμεινεν· ἵνα ἀδιαιρέτως καὶ κύριος τῆς δόξης, καὶ υἱὸς ἀνθρώπου εἶναι λέγηται ὁ παθών· καθὼς γέγραπται· ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς.

Ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ, ἐν ἄλλῳ τόπῳ.

Σιγάτωσαν τοίνυν αἱ περὶ τῶν λόγων μάταιαι ζητήσεις, ἡ γὰρ τοῦ Θεοῦ βασιλεία, καθὼς γέγραπται, οὐκ ἐν πειθοῖ λόγων ἐστὶν, ἀλλ' ἐν ἀποδείξει δυνάμεως. φυλάξωμεν τὴν διαφορὰν τῆς σαρκός τε καὶ τῆς θεότητος· εἷς γὰρ Θεοῦ υἱὸς ἐν ἑκατέρᾳ λαλεῖ, ἐπειδήπερ ἑκατέρα φύσις ἐστὶν ἐν αὐτῷ. ἀλλ' εἰ καὶ ὁ αὐτὸς λαλεῖ, οὐχ ἑνὶ μέντοι γε πάντοτε τρόπῳ λαλεῖ· ὁρᾷς ἐν αὐτῷ νῦν μὲν δόξαν Θεοῦ, νῦν δὲ πάθη ἀνθρώπων· ὡς Θεὸς λαλεῖ τὰ ὄντα θεῖα, ἐπειδήπερ λόγος ἐστίν· ὡς ἄνθρωπος λαλεῖ τὰ ἀνθρώπινα, ἐπειδήπερ ἐν ταύτῃ ἐλάλει τῇ B φύσει.

Ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ ἐν τῷ λόγῳ τῷ περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ κυρίου, κατὰ Ἀπολλιναριστῶν.

Ἀλλ' ἐν ὅσῳ τούτους ἐλέγχομεν, ἀναφύονται ἕτεροι λέγοντες, τό, τε σῶμα τοῦ κυρίου καὶ τὴν θεότητα μιᾶς φύσεως εἶναι· ποῖος ᾅδης τὴν τοιαύτην βλασφημίαν ἠρεύξατο; Ἀρειανοὶ γὰρ ἤδη τυγχάνουσιν ἀνεκτότεροι, ὧν ἡ ἀσέβεια διὰ τούτους κρατύνεται· ὥστε μείζονι φιλονεικίᾳ, πατέρα καὶ υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα μιᾶς οὐσίας μὴ λέγειν· ἐπειδήπερ οὗτοι τὴν θεότητα τοῦ κυρίου καὶ τὴν σάρκα μιᾶς φύσεως εἰπεῖν ἐπιχειροῦσιν.

Ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ μετ' ὀλίγα. καὶ [a] οὗτος λέγει μοι συνεχῶς, τῆς ἐν Νικαίᾳ συνόδου ἑαυτὸν κατέχειν τὴν ἔκθεσιν· ἀλλ' ἐν ἐκείνῃ τῇ ἐκθέσει οἱ ἡμέτεροι πατέρες οὐχὶ τὴν σάρκα, τὸν δὲ τοῦ Θεοῦ λόγον, μιᾶς τῷ πατρὶ οὐσίας εἶναι εἰρήκασι· καὶ τὸν μὲν λόγον ἐκ τῆς τοῦ πατρὸς προεληλυθέναι οὐσίας, τὴν δὲ σάρκα ἐκ τῆς παρθένου τεχθῆναι ὡμολογήκασι. διὰ τί τοίνυν ἡμῖν τὸ μὲν τῆς ἐν Νικαίᾳ συνόδου προτείνεται ὄνομα, εἰσάγονται δὲ καινά, καὶ ἅπερ οὐκ ἐνεθυμήθησάν ποτε οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι;

a Forte, οὕτως

C Ὁμοίως τοῦ ἁγιωτάτου Ἰωάννου ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, ἐν τῇ ὁμιλίᾳ τῇ περὶ τῆς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου.

Καθάπερ γὰρ δύο τινῶν ἀμφιμαχίᾳ διεστώτων, ἕτερός τις ἐν μέσῳ [b] παρεντεθεὶς, λύει τὴν τῶν ἐριζόντων μάχην τε, καὶ διχόνοιαν· οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς ἐποίησεν. ὠργίζετο μὲν ἡμῖν δικαίως ὁ Θεὸς, ἡμεῖς δὲ τῆς αὐτοῦ καταφρονοῦμεν ὀργῆς, τὸν φιλάνθρωπον δεσπότην ἀποστρεφόμενοι· καὶ μέσον ἑαυτὸν ἐμβαλὼν ὁ Χριστὸς, ἑκατέραν φύσιν εἰς φιλίαν συνήγαγεν· καὶ τὴν παρὰ τοῦ πατρὸς ἐπικειμένην ἡμῖν, αὐτὸς τιμωρίαν ὑπέμεινεν.

b Forte, παρενθεὶς

Ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ Ἰωάννου, ἐν τῇ αὐτῇ ὁμιλίᾳ.

Προσήνεγκε τοίνυν τὰς ἀπαρχὰς τῆς ἡμετέρας φύσεως τῷ πατρὶ, καὶ τὸ δῶρον αὐτὸς ἐθαύμασεν ὁ πατὴρ, διά τε τὴν τοσαύτην ἀξίαν τοῦ D προσκομίσαντος, καὶ τοῦ προσενεχθέντος τὸ ἄμωμον. καὶ γὰρ οἰκείαις ἐδέξατο ταῖς χερσὶ, καὶ τοῦ θρόνου μέτοχον εἶναι τοῦ οἰκείου πεποίηκε· καὶ τὸ πλέον, ἐν τῷ τῆς ἑαυτοῦ δεξιᾶς [c] αὐτομερεῖ καθίδρυσεν· οὐκοῦν ἐπιγνῶμεν, τίς ἐκεῖνος ὁ ἀκούσας ἐστί· κάθου ἐκ δεξιῶν μου· τίς ἦν ἡ φύσις ἐκείνη, πρὸς ἣν εἶπεν· ἔσο τοῦ θρόνου μου κοινωνός· ἐκείνη ἦν ἡ φύσις, πρὸς ἣν εἶπε· γῆ εἶ, καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσῃ. Καὶ πάλιν, τοῦ αὐτοῦ Ἰωάννου μετ' ὀλίγα· ποίῳ χρήσομαι λόγῳ, ποίοις φθέγξομαι ῥήμασι, ἀγνοῶ. ἡ φύσις ἡ σαθρὰ, ἡ φύσις ἡ εὐτελής, ἡ πάντων ἐλάττων ἀποδειχθεῖσα, πάντα νενίκηκεν, ὑπερέβαλεν ἅπαντα σήμερον, ἀνωτέρα γενέσθαι πάντων ἠξίωται· σήμερον ἀπέλαβον, [d] ὅπερ ἐπὶ χρόνον πολὺν ἐπεθύμουν ἄγγελοι· σήμερον ἀρχάγγελοι τὴν ἐπὶ πολὺ ποθουμένην θεωρίαν γενέσθαι δεδύνηνται· καὶ τὴν φύσιν τὴν ἡμῶν E ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ βασιλέως τῇ δόξῃ τῆς ἀθανασίας ἐκλάμπουσαν κατιδόντες.

c Forte, αὐτῷ μέρει

d Forte, ὃ ἐπὶ, ex Latino.

Ὁμοίως, ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τῆς πρὸς Βολουσιανὸν τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου Αὐγουστίνου.

Νῦν δὲ [e] οὕτως μεταξὺ Θεοῦ, καὶ ἀνθρώπων ἀνεφάνη μεσίτης, ὥστε αὐτὸν ἐν τῇ τοῦ προσώπου ἑνότητι συνάπτειν ἑκατέραν τὴν φύσιν, καὶ τὰ ἐν ἔθει αὐξῆσαι τοῖς ἀήθεσι, καὶ τὰ ἀήθη συγκεράσαι τοῖς ἐξ ἔθους.

e Forte, οὕτως ex Latino.

Ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ Αὐγουστίνου ἐν τῇ [f] ἐκθέσει τοῦ εὐαγγελίου τοῦ κατὰ τὸν ἅγιον Ἰωάννην.

f Forte, ἑρμηνείᾳ

Τί τοίνυν αἱρετικέ; ἐπειδὴ Χριστὸς ἐστὶ Θεὸς, καὶ ἄνθρωπος,

λαλεῖ

λαλεῖ μὲν ὡς ἄνθρωπος, συκοφαντεῖς δὲ Θεόν; ἐκεῖνος [a] ἐν αὐτῷ A τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν ὑψοῖ, σὺ ἐν ἐκείνῳ τολμᾷς ἐξαφανίσαι τὴν θείαν;

[a] Forte, ἑαυτῷ, ex Latino.

Ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ Αὐγουστίνου ἐν τῷ λόγῳ τῷ περὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς πίστεως.

Καὶ γὰρ ἡμέτερόν ἐστι τὸ πιστεύειν, ἐκείνου δὲ τὸ εἰδέναι· καὶ οὕτως αὐτὸς ὁ Θεὸς λόγος τὸ πᾶν ὑποδεξάμενος, ὅπερ ἐστὶν ἀνθρώπου, ἄνθρωπός ἐστιν· καὶ ὁ προσληφθεὶς ἄνθρωπος, ὑποδεξάμενος ἅπαν, ὅπερ ἐστὶ Θεοῦ, ἄλλο τι μὴ ἔστω, πλὴν ὅπερ Θεός· οὐ μὴν ἐπειδὴ σεσαρκωμένος εἶναι λέγεται, καὶ μικτὸς, μεμειῶσθαι τὴν οὐσίαν τὴν αὐτοῦ νομιστέον· οἶδε μίγνυσθαι Θεὸς ἑαυτὸν δίχα τῆς οἰκείας φθορᾶς, καὶ μίγνυσθαι μέντοι γε κατ' ἀλήθειαν. οἶδεν οὕτως ἐν ἑαυτῷ ὑποδέξασθαι, ὥστε μηδὲν αὐτῷ προσθήκης αὐξάνεσθαι· καθὼς οἶδεν, B ἑαυτὸν ὅλον ἐνέχει· ὥστε μηδὲν αὐτῷ συμβῆναι μειώσεως. μὴ τοίνυν κατὰ τὴν τῆς ἡμετέρας ἀσθενείας ἔννοιαν, καὶ τὰ αἰσθητὰ τῆς πείρας διδάγματα στοχαζόμενοι, ἐκ τῶν ἴσων τῶν [b] ἐν αὐτοῖς μιγνυμένων κτισμάτων μεμῖχθαι νομίσωμεν Θεόν τε καὶ ἄνθρωπον· καὶ τῇ τοιαύτῃ συγχύσει τοῦ τε λόγου καὶ τῆς σαρκὸς, ὡσανεί τι σῶμα γενόμενον. ἀπείη οὕτω πιστεύειν· μήπως τῷ τρόπῳ τῶν συνερχομένων, δύο φύσεις εἰς μίαν ὑπόστασιν ἐληλυθέναι νομίσωμεν, ἡ γὰρ τοιαύτη μίξις ἐστὶν ἑκατέρου μέρους φθορά. ὁ δὲ Θεὸς ὁ χωρῶν, ἀλλ' οὐ χωρούμενος· ἐρευνῶν, ἀλλ' οὐκ ἐρευνώμενος· πληρῶν, ἀλλ' οὐ πληρούμενος· ὁ πανταχοῦ ὁμοῦ ὢν ὅλος, καὶ δι' ὅλων χωρῶν, διὰ τὸ ἐκχέαι τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν, ὡς οἰκτίρμων, ἐμίγη τῇ φύσει τῇ ἀνθρωπίνῃ· οὐ μὴν ἡ ἀνθρώπου φύσις ἐμίγη τῇ θείᾳ.

[b] Forte, ἰσότητι

Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας ἀπὸ τῶν σχολίων περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ μονογενοῦς. C

Ἄνθρωπος ὠνόμασται, καίτοι κατὰ φύσιν ὑπάρχων Θεὸς, ὁ ἐκ Θεοῦ πατρὸς λόγος, ὡς μετεσχηκὼς αἵματος καὶ σαρκὸς παραπλησίως ἡμῖν. ὤφθη γὰρ οὕτω τοῖς ἐπὶ γῆς, καὶ οὐ μεθεὶς ὅπερ ἦν, ἀλλ' ἐν προσλήψει γεγονὼς τῆς καθ' ἡμᾶς ἀνθρωπότητος τελείως ἐχούσης κατὰ τὸν ἴδιον λόγον.

Τοῦ αὐτοῦ Κυρίλλου περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ μονογενοῦς.

Εἷς οὖν ἄρα ἐστὶν ὁ καὶ πρὸ τῆς ἐνανθρωπήσεως Θεὸς ἀληθὴς, καὶ ἐν ἀνθρωπότητι μεμενηκὼς, ὅπερ ἦν τε, καὶ ἔστι, καὶ ἔσται. οὐ διαιρετέον ἄρα τὸν ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν εἰς ἄνθρωπον ἰδικῶς. ἀλλ' ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν Ἰησοῦν Χριστὸν εἶναί φαμεν, τὴν τῶν φύσεων εἰδότες διαφορὰν, καὶ ἀσυγχύτους ἀλλήλαις τηροῦντες αὐτάς. D

Τοῦ αὐτοῦ Κυρίλλου μετὰ ἄλλα.

Νοεῖται γὰρ πάντως, ὡς ἕτερος ἐν ἑτέρῳ, τὸ κατοικοῦν, τουτέστιν, ἡ θεία φύσις ἐν ἀνθρωπότητι, καὶ οὐ παθοῦσα φυρμὸν, ἢ ἀνάχυσίν τινα, καὶ μετάστασιν, τὴν εἰς ὅπερ οὐκ ἦν. τὸ γὰρ ἐνοικεῖν ἑτέρῳ λεγόμενον, οὐκ αὐτὸ γέγονεν ὅπερ ἐστὶ τοῦτο ἐν ᾧ κατοικεῖ· νοεῖται δὲ μᾶλλον ἕτερον ἐν ἑτέρῳ· ἐν δέ γε τῇ φύσει τοῦ λόγου, καὶ τῆς ἀνθρωπότητος, μόνην ἡμῖν σημαίνει διαφορὰν τῶν φύσεων τὸ διάφορον· εἷς γὰρ ἐξ ἀμφοῖν νοεῖται Χριστός. οὐκοῦν τὸ ἀσύγχυτον εὖ μάλα τετηρηκὼς, φησὶν ἐν ἡμῖν ἐσκηνωκέναι τὸν λόγον. ἕνα γὰρ υἱὸν οἶδε μονογενῆ τὸν σάρκα γενόμενον, καὶ ἐνανθρωπήσαντα.

Καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς προγεγραμμένης ἐπιστολῆς, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων. αὕτη E ἡ πίστις τῶν ἀποστόλων· πάντες οὕτω πιστεύομεν· οἱ ὀρθόδοξοι οὕτω πιστεύουσιν. ἀνάθεμα τῷ μὴ οὕτω πιστεύοντι, Πέτρος διὰ Λέοντος ταῦτα ἐξεφώνησεν· οἱ ἀπόστολοι οὕτως ἐδίδαξαν· εὐσεβῶς καὶ ἀληθινῶς Λέων ἐδίδαξε. Κύριλλος οὕτως ἐδίδαξε. Κυρίλλου αἰωνία ἡ μνήμη. Λέων καὶ Κύριλλος ὁμοίως ἐδίδαξαν. Λέων καὶ Κύριλλος οὕτως ἐδίδαξαν. ἀνάθεμα τῷ μὴ οὕτω πιστεύοντι. αὕτη ἡ ἀληθινὴ πίστις. οἱ ὀρθόδοξοι οὕτω φρονοῦμεν. αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων. ταῦτα ἐν Ἐφέσῳ διὰ τί οὐκ ἀνεγνώσθη; ταῦτα Διόσκορος ἔκρυψεν.

Ἡνίκα δὲ ἀνεγινώσκετο τὸ μέρος τῆς προγεγραμμένης ἐπιστολῆς, τὸ περιέχον· καὶ πρὸς τὸ τὸ χρεωστούμενον ὄφλημα τῆς ἡμετέρας φύσεως ἐκτισθῆναι, ἡ θεία φύσις ἡνώθη τῇ φύσει τῇ παθητῇ· ἵνα τοῦτο δὴ τὸ ταῖς ἡμετέραις ἰάσεσιν ὑπάρχον ἁρμόδιον, ὁ εἷς καὶ ὁ αὐτὸς ὢν μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ἄνθρωπος Ἰησοῦς Χριστὸς, καὶ ἀποθνήσκειν ἐκ τοῦ ἑνὸς

A mo, loquitur ut homo; & calumniaris Deo? Ille in se naturam commendat humanam, tu in illo audes deformare divinam.

Item ejusdem Augustini, in sermone de expositione fidei.

Ex Græco translata.

Nostrum etenim est credere, illius vero scire: & ita ipse Deus Verbum cum totum susceperit quod est hominis, homo sit: & assumptus homo cum totum susceperit quod est Dei, non sit aliud quid nisi quod Deus: non tamen quia incarnatus esse dicitur & mixtus, imminutam fuisse ejus substantiam putandum est. Novit miscere seipsum Deus sine sui corruptione, & miscere quidem secundum veritatem; novit ita in se suscipere, ut nihil sibi ex accessione augeatur; quemadmodum novit, seipsum totum B infudit, ut nihil ipsi imminutionis accideret. Ne igitur secundum nostræ infirmitatis intelligentiam, & sensibilia experientiæ documenta æstimantes, ex æqualibus quæ inter se miscentur creaturis mixtum fuisse putemus Deum & hominem, & ejusmodi confusione Verbi & carnis quasi corpus quoddam factum fuisse; absit ut ita credamus, ne forte ex rerum congredientium modo, duas naturas in unam hypostasin convenisse putemus; nam ejusmodi mixtio est partis utriusque corruptio. Deus autem qui capit, non capitur; qui investigat, non investigatur; qui implet, non impletur; qui ubique simul totus est, & per omnia tendit, per id quod suam vim infudit, ut misericors, mixtus est humanæ naturæ; non tamen hominis natura mixta divinæ.

C *Cyrilli archiepiscopi Alexandrini, e scholiis de Incarnatione Unigeniti.*

Homo nominatus est, cum sit natura Deus, Dei Patris Verbum; quoniam similiter ut nos, sanguini communicavit & carni. Sic enim in terris apparuit, non amittens id quod erat, sed assumens humanitatis nostræ naturam in sua ratione perfectam.

Cap. 4. Hebr. 2.

Item ejusdem in eodem libro, de incarnatione Unigeniti.

Unus igitur est & ante incarnationem Deus verus, & qui in humanitate mansit id quod erat, & est, & erit. Non discernendum igitur unum Dominum Jesum Christum in hominem seorsum, [& seorsum in Deum;] sed unum eumdemque Jesum Christum esse dicimus: non D ignorantes differentiam naturarum, sed eas inconfusas inter se servantes.

Cap. 13. ante med.

Item ejusdem Cyrilli post alia.

[a] Dicitur namque tamquam aliud in alio inhabitare, id est, divina natura non perpessa commixtionem, aut confusionem, aut transmutationem, ut esset quod non erat. Quidquid enim in alio habitare dicitur, non ipsum fit tale quale est id, in quo inhabitat, sed aliud in alio magis intelligitur. At vero in Verbi [b] persona & humanitatis, solam nobis differentiam designat diversitas naturarum. Unus enim ex utraque intelligitur Christus. Ergo [c] inconfusione, ut ante dixi, servata inhabitasse ait Verbum in nobis. Scit enim, unum esse Filium unigenitum, carnem factum & hominem.

Eodem lib. cap. 15 post med.

[a] al. Intelligitur namque omnino tamquam

[b] al. natura

[c] al. in confusionem excluderet, vigilanter ait, inhabitasse Verbum in nobis.

E Post lectionem autem prædictæ epistolæ, reverentissimi episcopi clamaverunt: Hæc patrum fides, hæc apostolorum fides. Omnes ita credimus, orthodoxi ita credunt. Anathema ei qui ita non credit. Petrus per Leonem ita locutus est. Apostoli ita docuerunt. Pie & vere Leo docuit, Cyrillus ita docuit. Cyrilli æterna memoria. Leo & Cyrillus similiter docuerunt, anathema ei qui sic non credit. Hæc vera fides. Catholici ita sapimus. Hæc patrum fides. Hæc in Epheso cur lecta non sunt? Hæc Dioscorus occultavit.

Et cum legeretur pars prædictæ epistolæ, quæ continet: *Et ad persolvendum conditionis nostræ debitum, natura inviolabilis, naturæ est unita passibili; ut quod nostris remediis congruebat, unus atque idem mediator Dei & hominum, homo Christus Jesus, & mori posset ex*

Cap. 3. 1. Timoth. 2.

ACTIO SECUNDA.

ANNO CHRISTI 451.

uno, & mori non posset ex altero: dubitantibus Illyri- A cianis & Palæstinis reverentissimis episcopis, Aëtius reverentissimus diaconus sanctæ Constantinopolitanæ ecclesiæ legit Cyrilli sanctæ memoriæ Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopi capitulum, ita continens: *Quoniam vero iterum proprium ejus corpus gratia Dei, sicut ait Paulus, pro omnibus gustavit mortem, ideo dicitur ipse passus propter nos mortem; non tamquam in experimentum veneris mortis, quod ad suam pertinebat naturam, (dementia est enim hoc dicere aut sapere:) sed quia, secundum quod nuper dixi, caro ejus gustavit mortem.*

In epist. ad Nestorium. Hebr. 2.

Similiter cum legeretur ex epistola pars, quæ continet: *Agit enim utraque forma cum alterius communione, quod proprium est: Verbo scilicet operante quod Verbi est, & carne exsequente quod carnis est. Unum* B *eorum coruscat miraculis, aliud succumbit injuriis.* Dubitantibus Illyricianis & Palæstinis reverentissimis episcopis, Aëtius archidiaconus sanctæ Constantinopolitanæ ecclesiæ legit sanctæ memoriæ Cyrilli capitulum, continens ita: *Quædam sunt voces quammaxime Deum decentes, quædam vero decentes humanitatem, quædam vero medium quemdam tenentes ordinem, insinuantes Filium Dei Deum esse & hominem simul.*

Cap. 4.

Similiter cum legeretur ex eadem epistola pars, quæ ita continet: *Quamvis in Domino Jesu Christo Dei & hominis una persona sit; aliud tamen est, unde in utroque communis est contumelia, aliud unde communis est gloria. De nostro enim illi est minor Patre humanitas: De Patre* C *illi est æqualis cum Patre divinitas:* Dubitantibus Illyricianis & Palæstinis reverentissimis episcopis, Theodoretus reverentissimus episcopus Cyri dixit: Est similiter exemplum beatissimi Cyrilli ita habens: *Et factum hominem, & non mutantem quod proprium est: permansit enim id quod erat; intelligitur vero omnino & aliud in alio quod habitat, id est, divina natura in humanitate.*

Eod. cap. in fine.

Magnificentissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: Post hæc omnia adhuc quis dubitat? Reverentissimi episcopi clamaverunt: Nemo dubitat. Atticus reverentissimus episcopus Nicopolitanæ civitatis dixit: Quoniam præstitit magnificentia vestra suarum aurium facilitatem cum patientia, precamur (si jube- D tis) inducias dari nobis, ut intra paucos dies tranquilla mente, & non turbato animo, quæ Deo placent, a sanctis patribus ordinentur. Quoniam vero nunc domini nostri & sanctissimi patris & archiepiscopi Leonis, adornantis Apostolicam sedem, lecta est epistola; oportet vero & beatæ memoriæ Cyrilli epistolam scriptam ad Nestorium, in qua jubet eum consentire duodecim capitulis, & hanc dari nobis, ut in tempore disceptationis parati inveniamur. Reverentissimi episcopi clamaverunt: Si jubetis dari nobis inducias, petimus patres simul perscrutari. Magnificentissimi & gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Differatur audientia usque ad quinque dies, ut inter hos conveniat vestra sanctitas ad sanctissimum E archiepiscopum Anatolium, & communiter de fide tractetis; ut qui dubitant, doceantur. Omnes reverentissimi episcopi clamaverunt: Nos ita credimus; sicut Leo, ita credimus; nostrum nullus dubitat; nos jam subscripsimus. Magnificentissimi & gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Non est necessarium omnes vos convenire. Sed quia conveniens est, omnibus dubitantibus persuadere, reverentissimus episcopus Anatolius eligat de his, qui subscripserunt, quos putaverit idoneos esse ad ea docenda de quibus dubitatur. Reverentissimi episcopi clamaverunt: Pro patribus petimus, patres synodo reddite. Consentaneos Leoni synodo, patres synodo. Has voces Imperatori, has preces catholico, has preces Au-

A δυναστῇ, καὶ τελευτῆν ἐκ τοῦ ἑτέρου μὴ δυναστῇ· ἀμφιβαλλόντων τῶν Ἰλλυρικῶν, καὶ Παλαιστινῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως ἀνέγνω Κυρίλλου, τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης γενομένου ἐπισκόπου τῆς Ἀλεξανδρέων πόλεως, κεφάλαιον περιέχον οὕτως· ἐπειδὴ δὲ πάλιν τὸ ἴδιον αὐτοῦ σῶμα χάριτι Θεοῦ, καθά φησιν ὁ ἀπόστολος, ὑπὲρ παντὸς ἐγεύσατο θανάτου, λέγεται παθεῖν αὐτὸς τὸν ὑπὲρ ἡμῶν θάνατον, οὐχ ὡς εἰς πεῖραν ἐλθὼν θανάτου τό γε ἧκον εἰς τὴν αὐτοῦ φύσιν. ἀποπληξία γὰρ τὸ λέγειν τοῦτο, ἢ φρονεῖν· ἀλλ' ὅτι, καθάπερ ἔφην ἀρτίως, ἡ σὰρξ αὐτοῦ ἐγεύσατο θανάτου.

Ὁμοίως, ἡνίκα ἀνεγινώσκετο τὸ μέρος τὸ περιέχον· ἐνεργεῖ γὰρ ἑκατέρα μορφὴ μετὰ τῆς θατέρου κοινωνίας, ὅπερ ἴδιον ἔσχηκε, τοῦ μὲν λόγου κατεργαζομένου τοῦθ', ὅπερ ἐστὶ τοῦ λό- B γου, τοῦ δὲ σώματος ἐκτελοῦντος, ἅπερ ἐστὶ τοῦ σώματος· καὶ τὸ μὲν αὐτοῦ διαλάμπει τοῖς θαύμασι, τὸ δὲ ταῖς ὕβρεσιν ὑποπέπτωκεν· ἀμφιβαλλόντων τῶν Ἰλλυρικῶν, καὶ Παλαιστινῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος τῆς ἁγίας ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως ἀνέγνω τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου κεφάλαιον, περιέχον οὕτως· αἱ μὲν εἰσι τῶν φωνῶν ὅτι μάλιστα θεοπρεπεῖς, αἱ δὲ οὕτω πάλιν ἀνθρωποπρεπεῖς, αἱ δὲ μέσην τινὰ τάξιν ἔχουσιν, ἐμφανίζουσαι τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ Θεὸν ὄντα, καὶ ἄνθρωπον ὁμοῦ ἐν ταὐτῷ.

Ὁμοίως, ἡνίκα ἀνεγινώσκετο ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς τὸ μέρος, τὸ περιέχον οὕτως· εἰ καὶ τὰ μάλιστα ἐν τῷ δεσπότῃ Ἰησοῦ Χριστῷ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀνθρώπου ἓν ὑπάρχει τὸ πρόσωπον, ὅμως ἕτερόν ἐστιν ἐκεῖνο, ἐξ οὗ ἐν ἑκατέρῳ κοινόν ἐστι τὸ τῆς ὕβρεως, καὶ ἕτερον, ἐξ οὗ κοινὸν τὸ τῆς δόξης καθέ- C στηκεν. ἐξ ἡμῶν μὲν γάρ ἐστιν αὐτοῦ ἡ ἐλάσσων τοῦ πατρὸς ἀνθρωπότης· ἀπὸ δὲ τοῦ πατρὸς ἐστιν αὐτοῦ ἡ μετὰ τοῦ πατρὸς ἴση θεότης· ἀμφιβαλλόντων τῶν Ἰλλυρικῶν, καὶ Παλαιστινῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, Θεοδώρητος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κύρου εἶπεν· ἔστιν ὅμοιον ὑπόδειγμα τοῦ μακαρίου Κυρίλλου, περιέχον οὕτως· καὶ γέγονεν ἄνθρωπος, καὶ οὐ μεθεῖται τὸ ἴδιον· μεμένηκε γάρ, ὅπερ ἦν. νοεῖται δὲ πάντως καὶ ἐνοικοῦν ἐν ἑτέρῳ τὸ κατοικοῦν. τουτέστιν ἡ θεία φύσις ἐν τῇ ἀνθρωπότητι.

Οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· μετὰ ταῦτα πάντα, ἔτι τις ἀμφιβάλλει; οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν, οὐδεὶς ἀμφιβάλλει. Ἀττικὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικοπόλεως εἶπεν· ἐπειδὴ παρέσχε τὸ εὔηκοον τῆς ἀκοῆς ἡ μεγαλοπρέπεια ὑμῶν μετὰ τῆς D ἀνεξικακίας, κελεύσατε ἐνδοθῆναι ἡμῖν, ὥστε ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ἀκυμάντῳ διανοίᾳ καὶ ἀταράχῳ, τὰ τῷ Θεῷ δοκοῦντα, καὶ τοῖς ἁγίοις [a] πατράσι τυπωθῆναι. ἐπειδὴ [b] τοῦ ἀνεγνώσθη ἡ τοῦ δεσπότου ἡμῶν, καὶ ἁγίου πατρὸς καὶ ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, τοῦ τὸν ἀποστολικὸν καθέδραν διακοσμοῦντος ἐπιστολή· χρὴ δὲ καὶ τὴν τοῦ μακαρίου Κυρίλλου ἐπιστολὴν τὴν πρὸς Νεστόριον γραφεῖσαν, ἐν ᾗ παρακελεύεται αὐτὸν συνθέσθαι τοῖς κεφαλαίοις τοῖς δώδεκα, καὶ ταύτην δοθῆναι ἡμῖν, ἵνα ἐν τῷ καιρῷ τῆς διασκέψεως ἕτοιμοι εὑρεθῶμεν. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· εἰ κελεύετε ἐνδοθῆναι ἡμῖν, παρακαλοῦμεν, τοὺς πατέρας συσκέψασθαι. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· ὑπερτεθήσεται ἡ ἀκρόασις ἕως ἡμερῶν πέντε· ὥστε ἐν τῷ μεταξὺ συνελθεῖν τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην εἰς τὰ τοῦ ἁ- E γιωτάτου Ἀνατολίου, καὶ κοινῇ περὶ τῆς πίστεως βουλεύσασθαι, ἵνα οἱ ἀμφιβάλλοντες διδαχθῶσιν. πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ἡμεῖς οὕτω πιστεύομεν· ἡμῶν οὐδεὶς ἀμφιβάλλει· ἡμεῖς ἤδη ὑπεγράψαμεν. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· οὐκ ἀναγκαῖον πάντας [c] ἡμᾶς συνελθεῖν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἀκόλουθόν ἐστι πεισθῆναι πάντας τοὺς ἀμφιβάλλοντας, ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιεπίσκοπος Ἀνατόλιος ἀπὸ τῶν ὑπογραψάντων ἐπισκόπων ἐπιλεξάσθω, οὓς ἂν νομίσῃ ἱκανοὺς εἶναι πρὸς διδασκαλίαν τῶν ἀμφιβαλλομένων. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· δεόμεθα περὶ τῶν πατέρων, τοὺς πατέρας τῇ συνόδῳ· .·. .·.

.·. .·. .·. .·. .·. .·. .·. τὰς φωνὰς τῷ βασιλεῖ, τὰς ἱκεσίας τῷ ὀρθοδόξῳ, τὰς ἱκεσίας τῇ Αὐγού-

[a] Forte, πατράσι, τυπωθῆναι.

[b] Forte, τὴν

[c] Forte, ὑμᾶς ex Latino.

γε· πάντες ἡμάρτομεν, πᾶσι συγχώρησον. οἱ κληρικοὶ Κωνσταντινουπόλεως ἐβόησαν· ὀλίγοι κράζουσιν· οὐ λέγει ἡ σύνοδος· ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, ἐβόησαν· τὸν Αἰγύπτιον τῇ ἐξορίᾳ. οἱ Ἰλλυρικιανοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· πάντες ἡμάρτομεν· [a] πάντας ἐλέησον· ταῦ φωνὰς τῷ ὀρθοδόξῳ βασιλεῖ· αἱ ἐκκλησίαι σχίζονται. οἱ κληρικοὶ Κωνσταντινουπόλεως ἐβόησαν. Διόσκορον τῇ ἐξορίᾳ· Διόσκορον ὁ Θεὸς καθεῖλεν. οἱ Ἰλλυρικιανοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· πάντες ἡμάρτομεν· πᾶσι συγχωρηθῇ· Διόσκορον τῇ συνόδῳ· Διόσκορον ταῖς ἐκκλησίαις. ἐφ' ὑμῶν κακὸν μὴ γένηται. ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

οἱ κληρικοὶ Κωνσταντινουπόλεως ἐβόησαν· ὁ κοινωνῶν Διοσκόρῳ, Ἰουδαῖός ἐστιν. οἱ ἀνατολικοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· τὸν Αἰγύπτιον τῇ ἐξορίᾳ· τὸν αἱρετικὸν τῇ ἐξορίᾳ. οἱ Ἰλλυρικιανοὶ, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· τοὺς πατέρας τῇ συνόδῳ. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· τὰ διαλαληθέντα ἔργῳ παραδοθήσεται.

A gustæ. Omnes peccavimus, omnibus indulgeatur. Clerici Constantinopolitani clamaverunt: Pauci clamant, non tota dicit synodus. Orientales & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Ægyptium exsilio. Illyriciani & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Precamur, omnibus miseremini. Orientales & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Ægyptium exsilio. Illyriciani & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Omnes peccavimus, omnium miseremini. Has voces catholico Imperatori. Ecclesiæ scinduntur. Clerici Constantinopolitani clamaverunt: Dioscorum exsilio; B hæreticum exsilio. Dioscorum Christus damnavit. Illyriciani & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Omnes peccavimus, omnibus [a] indulgete. Dioscorum synodo, Dioscorum ecclesiis. Sub vobis malum non fiat: sub imperio vestro malum non fiat: sub imperio vestro dissidium non fiat. Clerici Constantinopolitani clamaverunt: Qui communicat Dioscoro, Judæus est. Orientales & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Ægyptium exsilio; hæreticum exsilio. Illyriciani & qui cum ipsis reverentissimi episcopi clamaverunt: Patres synodo. Magnificentissimi & gloriosissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: Quæ interlocuta sunt, effectui mancipentur.

[a] Forte, πᾶσι συγχώρησον. τὰς

[a] al. indulgeatur.

ΤΡΙ'ΤΗ ΠΡΑ'ΞΙΣ
τῆς ἐν Καλχηδόνι ἁγίας συνόδου.

Ὑπατείᾳ τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου ἡμῶν βασιλέως Μαρκιανοῦ τὸ πρῶτον, καὶ τοῦ δηλωθησομένου, τῇ πρὸ τριῶν εἰδῶν Ὀκτωβρίων, ἐν Καλχηδόνι τῇ πόλει τῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας, κατὰ χάριν Θεοῦ, καὶ ἐκ θεσπίσματος τῶν εὐσεβεστάτων βασιλέων, συνόδου οἰκουμενικῆς συγκροτηθείσης, καὶ συνεδρευσάντων ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῆς ἁγίας καὶ καλλινίκου μάρτυρος Εὐφημίας πάντων τῶν ὁσιωτάτων καὶ θεοφιλεστάτων·

Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως νέας Ῥώμης, καὶ πριμικήριος νοταρίων, εἶπε. μέμνηται ἡ ἁγιότης ὑμῶν, ὅτι πρῴην ἀναγνωσθεισῶν τῶν ἐπιδοθεισῶν δεήσεων τοῖς εὐσεβεστάτοις καὶ φιλοχρίστοις βασιλεῦσιν ἡμῶν, παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου Εὐσεβίου ἐπισκόπου τῆς Δορυλαιτῶν κατὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀλεξανδρέων Διοσκόρου, φανερὰ παρηκολούθησε πράξις ὑπομνημάτων· παρόντων τῷ ἁγιωτάτῳ τούτῳ συνεδρίῳ τῶν τε ἐνδοξοτάτων καὶ μεγαλοπρεπεστάτων ἀρχόντων, καὶ τῆς ἱερᾶς καὶ ἐνδόξου συγκλήτου, ἐξεταζομένου τοῦ μεταξὺ αὐτῶν πράγματος μέχρι βαθυτάτης ἑσπέρας. ἐπεὶ τοίνυν ὁ αὐτὸς θεοφιλέστατος Εὐσέβιος ἐπίσκοπος ἑτέρους λιβέλλους καὶ νῦν ἐπιδέδωκε τῇ ὑμετέρᾳ ὁσιότητι κατὰ τοῦ μνημονευθέντος ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Διοσκόρου, μετὰ χεῖρας ἔχοντες τούτους, ὑποβάλλομεν πρὸς τὸ παριστάμενον. Πασχασῖνος ἐπίσκοπος Λιλυβαίου ἐπαρχίας Σικελίας, ἐπέχων δὲ τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντος, εἶπε Ῥωμαϊστί· καὶ ἑρμηνεύθησαν εἰς Ἑλληνικὸν οὕτως· ἔγνωσται πάντως τῇ θεοφιλεῖ ταύτῃ συνόδῳ, καὶ πρὸς τὸν μακάριον καὶ ἀποστολικὸν πάπαν Λέοντα θεῖα γράμματα ἀπεστάλθαι, ὥστε αὐτὸν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ παρεῖναι καταξιῶσαι. ἀλλ' ἐπειδήπερ οὔτε τὸ τῆς ἀρχαιότητος ἔθος ἔχειν τοῦτο, οὔτε τοῦ δημοσίου καιροῦ ἡ ἀνάγκη ἐπιτρέπειν ἐδόκει, τὴν ἡμετέραν βραχύτητα ἀνθ' ἑαυτοῦ [b] τὰ τῆς ἁγίας συνόδου [c] ἐπιτρέψαι. καὶ διὰ τοῦτο ἀναγκαῖον ἐστὶ ταῦτα, ἅπερ ἂν εἰς μέσον ἀχθῇ, δι' ἡμετέρας διαλαλιᾶς σκοπηθῆναι. δεχθεὶς τοίνυν ὁ λίβελλος, ὁ νῦν προκομισθεὶς παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἀδελφοῦ ἡμῶν καὶ συνεπισκόπου Εὐσεβίου, ὑποδεχθεὶς, παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιδιακόνου, καὶ πριμικηρίου νοταρίων Ἀετίου, ἀναγνωσθήτω. καὶ λαβὼν Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος, καὶ πριμικήριος νοταρίων ἀνέγνω.

C [b] ACTIO TERTIA
Chalcedonensis Concilii.

Consulatu piissimi & Christianissimi Imperatoris nostri Marciani primo, & qui fuerit nuntiatus, sub die tertio Idus Octobris, in Chalcedonensi civitate Bithyniæ provinciæ, secundum Dei gratiam, & ex sanctione piissimorum & fidelissimorum Imperatorum, congregato universali Concilio, & considentibus in sancta basilica sanctæ & bonæ victricis martyris Euphemiæ omnibus sanctissimis & reverentissimis episcopis:

Aëtius archidiaconus regiæ Constantinopolis novæ urbis Romæ, & primicerius notariorum, dixit: Re-D tinet vestra sanctitas, quoniam pridem lectis precibus, quæ piissimis & Christianissimis Imperatoribus nostris a religiosissimo episcopo Dorylætanæ civitatis Eusebio, adversus religiosissimum episcopum Alexandriæ Dioscorum porrectæ sunt, certa gesta monimentorum subsecuta sunt; præsentibus huic sancto concilio & gloriosissimis & magnificentissimis judicibus, & amplissimo & gloriosissimo Senatu, cum examinaretur inter utrosque causa usque ad ultimam vesperam? Quoniam igitur idem religiosissimus episcopus Eusebius & nunc alios libellos vestræ sanctitati obtulit adversus eum quem jam sæpius memoravimus sanctissimum episcopum Dioscorum; hos præ manibus ha-E bentes, intimamus ad id faciendum, quod vobis placuerit. Paschasinus episcopus Lilybæi, provinciæ Siciliæ, agens vices sanctissimi episcopi Apostolicæ sedis senioris urbis Romæ Leonis, per interpretem sic dixit: Notum est nempe huic Deo amabili concilio, & ad beatum & apostolicum & catholicum papam Leonem sacras esse litteras destinatas, quatenus huic sancto concilio se præsentare dignaretur. Sed quoniam neque antiqua hoc tenuit consuetudo, neque generalis temporis necessitas permittere videbatur, nostram parvitatem huic sancto concilio pro se præsidere præcepit. Ideoque necessarium est, hæc quæ in medium proferuntur, per nostram interlocutionem disceptari. Propter hoc igitur porrectus libellus a religiosissimo fratre nostro & coëpiscopo Eusebio, susceptus a religiosissimo archidiacono & primicerio notariorum Aëtio recitetur. Et suscipiens Aëtius archidiaconus & primicerius notariorum recitavit:

[b] In ms. Paris. sive Jolyano, hæc cognitio sequitur primam, dicitur que secunda: in Bal... dicitur tertia.

Quidam hic apponunt nomina episcoporum, sed desunt ea in codicibus mss.

[b] Forte, ταύτῃ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ

[c] Post ἐπιτρέψαι, forte deest, προεδρεύειν, ut est supra in epist. Leonis ad synodum Chalc. & ita legitur in Latino.

ACTIO TERTIA.

ANNO CHRISTI 451.

A

Sanctæ & universali synodo, ex sanctione piissimorum Imperatorum nostrorum congregatæ in Chalcedonensium civitate provinciæ Bithyniæ, ab Eusebio Dorylatanæ civitatis episcopo, faciente verba tam pro se, quam etiam pro sancta memoriæ Flaviano quondam episcopo Constantinopolitanæ civitatis, & pro catholica fide.

Sciences vestræ sanctitatis mores Deo amabiles & contrarios malitiæ, & circa iniqua passos justam compassionem vestram, multa & dira contra omnem consequentiam perpessi a reverentissimo episcopo Alexandriæ magnæ civitatis Dioscoro, adimus vestram reverentiam, justitiam impetrare deprecantes: causam vero in his contentam. Pridem congregata vestra sancta synodus pariter cum gloriosissimis & excellentissimis judicibus & amplissimo Senatu in hac sancta ecclesia, audivit ex precibus nostris, quas obtulimus piissimis nostris Imperatoribus adversus Dioscorum reverentissimum Alexandriæ magnæ civitatis episcopum; & propositum vobis certamen discussit inter nos: & [a] arguit quæ audacter commissa sunt a Dioscoro adversus me, & sanctæ memoriæ Flavianum, & orthodoxam fidem. Accusavimus enim prædictum Dioscorum, tamquam consentaneum Eutychi hæretico & damnato & anathematizato: & quia volens perfidiam ejus confirmare in nuper facto in Ephesia metropoli concilio, multitudine seditiosæ turbæ collecta, potentiam sibimet acquirens per suas divitias, rectam fidem (quantum ad ipsum met pertinet) contaminavit, & fermentum hæreseos insolitæ in catholica ecclesia introduxit, & nos sacerdotali dignitate privavit. Quia ergo cognitione facta, sicut novit vestra reverentia, prædictus Dioscorus aliena sapere a catholica fide, a nobis demonstratus est; & me non permisit ingredi in concilium in Ephesia metropoli factum, & adesse meis allegationibus: insuper vero & Flavianum sanctæ memoriæ quondam Constantinopolitanæ urbis episcopum, pro quo & sermonem feci, pro tempore suis allegationibus uti non sivit: præterea vero voces, quæ a synodo tunc dictæ non sunt, monimentis indidit, & in puris chartis compulit eos subscribere: & omnem iniquitatem operatus est contra ipsam pietatem, & contra divinas regulas, & contra legum consequentiam: precor & supplico vestræ sanctitati, miseremini nostri, sancti patres: & dum adhuc in memoria retinetis, quæ antea inter nos & præfatum Dioscorum acta sunt, decernite, omnia quæ adversus nos gesta sunt, [b] viribus carere, & nihil nobis ea monimenta, quæ injuste contra nos facta sunt, nocere: habere vero nos & sacerdotalem dignitatem: anathematizare autem ejus sceleratum dogma, pietatis autem verbum corroborare: & illum, eorum quæ audacter commisit, luere pœnas: quatenus exemplum factus in reliqua vita, omnes corrigat similia actis ejus agere conantes. Quod impetrantes, incessanter gratias agemus vestræ sanctitati.

[a] al. agnovit.

[b] al. vacare seu vacuari.

Τῇ ἁγίᾳ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ, τῇ ἐκ θεσπίσματος τῶν εὐσεβεστάτων ἡμῶν βασιλέων συναχθείσῃ ἐν τῇ Καλχηδονέων πόλει τῆς Βιθυνίας, παρὰ Εὐσεβίου ἐπισκόπου τῆς Δορυλαϊτῶν, ποιουμένου τὸν λόγον ὑπέρ τε ἑαυτοῦ, καὶ ὑπὲρ τοῦ ἐν ἁγίοις Φλαβιανοῦ, τοῦ γενομένου ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως.

Τὸ φιλόθεον καὶ μισοπόνηρον ἦθος, καὶ τὸ περὶ τοὺς ἀδικουμένους συμπαθὲς τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης ἐπιστάμενοι, πολλὰ καὶ δεινὰ, καὶ παρὰ πᾶσαν ἀκολουθίαν ὑπομείναντες παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀλεξανδρέων Διοσκόρου, προσῄειμεν τῇ ὑμετέρᾳ θεοφιλείᾳ, τῶν δικαίων τυχεῖν ἀξιοῦντες· τὰ δὲ τοῦ πράγματος ἐν τούτοις. πρῴην συναχθεῖσα ὑμῶν ἡ ἁγία σύνοδος ἅμα τοῖς ὑπερλαμπροτάτοις καὶ ἐξοχωτάτοις ἄρχουσι, καὶ τῇ ὑπερφυεῖ συγκλήτῳ, ἐν ταύτῃ ἁγίᾳ, καὶ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, ἐπήκουσε τῶν δεήσεων ἡμῶν, τῶν ἐπιδοθεισῶν τοῖς εὐσεβεστάτοις ἡμῶν βασιλεῦσι κατὰ Διοσκόρου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου καὶ προτεθέντα ὑμῖν τὸν ἀγῶνα, διήλεγξε τὰ μεταξὺ ἡμῶν καὶ ἔπειτα τοῖς τετολμημένοις Διοσκόρῳ κατ' ἐμοῦ, καὶ τοῦ ἐν ἁγίοις Φλαβιανοῦ, καὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. ἐνεστησάμεθα γὰρ τὸν προειρημένον Διόσκορον, ὡς ὁμόδοξον ὄντα Εὐτυχεῖ τῷ αἱρετικῷ, καὶ καθῃρημένῳ, καὶ ἀναθεματισμένῳ· καὶ ὅτι βουλόμενος τὴν ἐκείνου κακοδοξίαν βεβαιῶσαι ἐν τῇ ἔναγχος γενομένῃ συνόδῳ ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει, πλῆθος ἀτάκτων ὄχλων συναγαγὼν, καὶ δυναστείαν αὐτῷ πορισάμενος διὰ τῆς περιούσης αὐτῷ ἀπειρίας, τήν τε ὀρθὴν πίστιν, τό γε ἧκον εἰς αὐτὸν, ἐλυμήνατο, καὶ ζύμην αἱρέσεως ἀήθους εἰσήνεγκεν εἰς τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἡμᾶς τῆς ἀξίας τῆς ἱερωσύνης ἀφείλετο. ἐπεὶ οὖν τῆς διαγνώσεως γενομένης, ὡς ἐπίσταται ὑμῶν ἡ θεοφιλία, ἀπεδείχθη παρ' ἡμῶν ὁ προειρημένος Διόσκορος ἀλλότρια φρονῶν τῆς ὀρθῆς πίστεως, καὶ ἐμὲ μὴ συγχωρήσας συνελθεῖν ἐν τῷ συνεδρίῳ τῷ γενομένῳ ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει, καὶ συστῆσαι ταῖς ἰδίαις δικαιολογίαις, ἔτι δὲ καὶ τὸν ἐν ἁγίοις Φλαβιανὸν τὸν γενόμενον ἐπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως, ὑπὲρ οὗ καὶ τὸν λόγον ἐποιησάμην, κατὰ καιρὸν ταῖς ἰδίαις δικαιολογίαις χρήσασθαι· πρὸς τούτοις δὲ καὶ φωνὰς, τὰς μὴ ῥηθείσας παρὰ τῆς τότε συνόδου, ἐνθεὶς τοῖς ὑπομνήμασι, καὶ εἰς ἀγράφους χάρτας παρασκευάσας αὐτοὺς ὑπογράψαι· καὶ πᾶσαν ἀδικίαν κατεργασάμενος εἴς τε τὴν εὐσέβειαν, καὶ εἰς τοὺς θείους κανόνας, καὶ εἰς τὴν τῶν νόμων ἀκολουθίαν· δέομαι, καὶ προσπίπτω τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ, οἰκτειρήσατε ἡμᾶς, ἅγιοι πατέρες· καὶ ὡς ἔτι ἔχετε ἐν μνήμῃ τὰ πρώην πεπραγμένα μεταξὺ ἡμῶν καὶ τοῦ προειρημένου Διοσκόρου, ψηφίσασθε πάντα τὰ πραχθέντα καθ' ἡμῶν χωλάζειν καὶ μηδὲν ἡμᾶς ἀπὸ τῶν γεγενημένων ἀδίκως καθ' ἡμῶν ὑπομνημάτων παραβλάπτεσθαι· ἔχειν δὲ ἡμᾶς τὴν ἀξίαν τῆς ἱερωσύνης· ἀναθεματίσαι δὲ τὸ μιαρὸν αὐτοῦ δόγμα· κρατῦναι δὲ τὸν τῆς εὐσεβείας λόγον· κἀκεῖνον δὲ δίκας * ἀπαιτῆσαι τῶν τετολμημένων· ὥστε ὑπόδειγμα αὐτὸν γενόμενον τῷ λοιπῷ βίῳ, πάντας σωφρονίσαι τοὺς τὰ ὅμοια αὐτῷ πράττειν ἐπιχειροῦντας. τούτου γὰρ τυχόντες, ἀδιαλείπτως εὐχαριστήσομεν τῇ ὑμετέρᾳ ὁσιότητι.

* Forte, ἀπαιτῆσαι, ex Latino.

B C D

E

Eusebius episcopus Dorylætanæ civitatis, provinciæ Phrygiæ Salutariæ, hos libellos manu mea subscribens porrexi.

Et cum lecti fuissent, Eusebius episcopus dixit: Supplico adversarium meum ad conspectum meum evocari. Aëtius archidiaconus & primicerius notariorum dixit: Dudum, sicut jussistis, pergentibus hinc [c] Domnino & Cyriaco diaconibus, quemadmodum ad alios sanctissimos episcopos, & ad Dioscorum sanctissimum episcopum, priusquam consessus fieret, & hortantibus eum ut conveniret & ipse in hoc concilio, nunciavit, se quidem velle venire, non autem permitti a custodientibus se, sicut dicebat. Paschasinus episcopus dixit: Quoniam non videmus præsentem esse Dioscorum sanctissimum episcopum Alexandriæ, egredientes religiosi clerici inquirant eum, si præ fori-

[c] al. Domno

Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Δορυλαίου ἐπαρχίας Φρυγίας Σαλουταρίας, ἐπιδέδωκα τοὺς δύο τοὺς λιβέλλους, ὑπογράψας χειρὶ ἐμῇ.

Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, Εὐσέβιος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀξιῶ τὸν ἀντίδικόν μου κατὰ πρόσωπόν μου κληθῆναι. Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος, καὶ πρώτης νοταρίων, εἶπεν· ἤδη, καθὼς ἐκελεύσατε, ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους ὁσιωτάτους ἐπισκόπους, διὰ τῶν Δομνίνου, καὶ Κυριακοῦ, τῶν διακόνων, πρὸς τὸν Διόσκορον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον ἔνθεν, πρὸ τοῦ συνεδριάσαι, καὶ προτρεπομένων αὐτὸν ἐπὶ τὸ συνελθεῖν καὶ αὐτὸν ἐνταῦθα, ἐδήλωσεν, ἐθέλειν μὲν παραγενέσθαι, μὴ συγχωρεῖσθαι δὲ ὑπὸ τῶν φυλαττόντων αὐτὸν, ὡς ἔφασκε. Πασχασῖνος ὁ ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐπειδὴ οὐχ ὁρῶμεν παρόντα Διόσκορον τὸν Ἀλεξανδρείας εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον, ἐξελθόντες εὐλαβέστατοι κληρικοὶ, ἐπιζητησάτωσαν αὐτὸν, εἰ παρὰ τοῦ

συνεδρίου τυγχάνει. Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος καὶ πριμικήριος νοταρίων, εἶπε· καθὼς ἐκελεύσατε, Ἐπιφάνιος, καὶ Ἐλπίδιος, πρεσβύτεροι, περιελθόντες τὸ ἅγιον τοῦτο μαρτύριον, ἐζήτησαν τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον τῆς Ἀλεξανδρέων Διόσκορον· καὶ εἰ παρίσταται, παραγγελλόμενοι ἐρωτηθῶσιν. Ἀνατόλιος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ῥώμης, εἶπε· λεγέτωσαν οἱ εὐλαβέστατοι, Ἐπιφάνιος, καὶ Ἐλπίδιος, οἱ πρεσβύτεροι, εἴγε ἐπεζήτησαν τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Διόσκορον. Ἐπιφάνιος, καὶ Ἐλπίδιος, πρεσβύτεροι, εἶπον· περιελθόντες τὰς περιβόλους τοῦ ἁγίου τόπου τούτου, ἐζητήσαμεν, καὶ οὐχ εὕρομεν αὐτόν. Ἀνατόλιος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ῥώμης, εἶπεν· εἰ παρίσταται τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ ἀποστεῖλαι πρὸς αὐτὸν τινὰς τῶν θεοφιλεστάτων ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ συνεπισκόπων, εἰς τὸ καταγώγιον ἔνθα μένει, καὶ ὑπομνῆσαι αὐτὸν ἐπὶ τὸ παραγενέσθαι ἐν τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ συνόδῳ. Μάξιμος ἐπίσκοπος τῆς μεγαλοπόλεως Ἀντιοχείας εἶπε· καλῶς ἔδοξε τῷ ἁγιωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Ἀνατολίῳ, ὥστε πεμφθῆναι θεοφιλεστάτους ἐπισκόπους ἐπὶ τὸ μετακαλέσασθαι τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας Διόσκορον καὶ δήλην αὐτῷ ποιῆσαι τὴν κατ' αὐτοῦ γεγενημένην αἰτίαν. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· ἀκόλουθόν ἐστι δηλωθῆναι τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας Διοσκόρῳ. ὅθεν ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Κωνστάντιος ὁ μητροπολίτης Βόστρων, καὶ Ἀκάκιος Ἀριαραθείας, καὶ Ἀττικὸς Ζήλων, διαβάντες, ὑπομνησάτωσαν τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Διόσκορον, παραγενέσθαι εἰς τὸ ἅγιον τοῦτο συνέδριον.

bus concilii invenitur. Aëtius archidiaconus & primicerius notariorum dixit: Quemadmodum jussistis, Epiphanius & Helpidius presbyteri circumeuntes sanctam hanc basilicam, quæsierunt religiosissimum episcopum Alexandriæ Dioscorum: & si placuerit, præsentati interrogentur. Anatolius episcopus Constantinopolitanæ civitatis dixit: Dicant reverentissimi Epiphanius & Helpidius presbyteri, si quæsierunt reverentissimum episcopum Dioscorum. Epiphanius & Helpidius dixerunt: Peragrantes atria sancti hujus loci, quæsivimus & non eum invenimus. Anatolius episcopus Constantinopolitanæ urbis novæ Romæ dixit: Si complacet vestræ sanctitati aliquos ex Dei amantissimis fratribus & coëpiscopis nostris destinare ad eum in domum in qua manet, & commonefacere eum ut in hoc sanctum concilium adveniat. Maximus episcopus magnæ Antiochiæ dixit: Bene placuit sanctissimo archiepiscopo Anatolio, dirigi Deo amicissimos episcopos ad accersendum rursus Dei amantissimum Dioscorum magnæ Alexandrinæ civitatis episcopum; & manifestum ei facere, quæ adversus eum facta est accusatio. Sancta synodus dixit: Consequens est, mandare Dei amantissimo episcopo Alexandrinæ civitatis Dioscoro. Unde Deo amicissimi episcopi Constantinus metropolitanus Bostrensis, & Acacius Ariarathiensis, & Atticus Zelensis pergentes commoneant Dei amantissimum episcopum Alexandriæ Dioscorum occurrere ad sanctum hoc concilium.

PRIMA VOCATIO.

Καὶ ἀπελθόντων τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, Κωνσταντίνου, καὶ Ἀκακίου, καὶ Ἀττικοῦ, μετὰ Ἱμερίου ἀναγνώστου καὶ νοταρίου, εἶτα ἐπανελθόντων, Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος, καὶ πριμικήριος νοταρίων, εἶπεν· οἱ πρὸ βραχέος ἀποσταλέντες ὁσιώτατοι ἐπίσκοποι, Κωνσταντῖνος ὁ τῆς μητροπόλεως Βόστρων, καὶ Ἀκάκιος Ἀριαραθείας, καὶ Ἀττικὸς Ζήλων, πρὸς τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον τῆς Ἀλεξανδρέων Διόσκορον παρὰ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, παραγεγόνασι· καὶ τοῦτο αὐτὸ ὑποβάλλομεν πρὸς γνῶσιν τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης.

Ἀνατόλιος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ῥώμης, εἶπε· καταξιώσουσιν οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι διδάξαι τὴν ἁγίαν ταύτην σύνοδον, οἵαν ἀπόκρισιν ἐδέξαντο παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Διοσκόρου. Κωνσταντῖνος ἐπίσκοπος Βόστρων εἶπε· κατὰ τὸ προσταχθὲν παρὰ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, ἀπελθόντες πρὸς τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Διόσκορον τῆς Ἀλεξανδρέων, ἐγγράφως τὰ ἐντεταλθέντα ἡμῖν εἴπομεν αὐτῷ· καὶ ἠξιώσαμεν τὸν συνόντα ἡμῖν Ἱμέριον τὸν ἀναγνώστην καὶ νοτάριον, ἐξειληφότα εἰπεῖν, τίνα ἐστὶ καὶ τὰ παρ' ἡμῶν λεχθέντα, καὶ ποίαν ἀπόκρισιν ἡμῖν δέδωκε. Πασχασῖνος ἐπίσκοπος δι' ἑρμηνέως εἶπεν· ὁ παρὼν νοτάριος Ἱμέριος, κατὰ τὴν κατάθεσιν τοῦ θεοφιλεστάτου ἀδελφοῦ ἡμῶν καὶ συνεπισκόπου, ταῦτα ἅπερ ἀπεκρίνατο Διόσκορος ὁ ἐπίσκοπος ἀναγινωσκέτω ἵνα δυνηθῇ ἡ μακαρία αὕτη σύνοδος, κοινοποιησαμένη τὴν συμβουλὴν, ἐμμελῶς διαγνῶναι, τὸ ὀφεῖλον πραχθῆναι. Ἱμέριος ἀναγνώστης καὶ νοτάριος, ἀνέγνω οὕτως.

Κωνσταντῖνος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Βόστρων πρὸς τὸν ἐπίσκοπον Διόσκορον εἶπεν· ἡ ἁγία σύνοδος παρακαλεῖ σου τὴν ἁγιότητα ἀπαντῆσαι ἕως αὐτῆς, συνηθροισμένη ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῆς ἁγίας, καὶ καλλινίκου μάρτυρος Εὐφημίας. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· φυλάττομαι ἐγώ· εἰ δὲ συγχωροῦμαι κατελθεῖν, εἰπάτωσαν. * Ἀκάκιος ἐπίσκοπος Ἀριαραθείας εἶπεν· ἡμεῖς πρὸς τοὺς καθωσιωμένους μαγιστριανοὺς οὐκ ἀπεστάλημεν, ἀλλὰ πρὸς τὴν σὴν ὁσιότητα, ὥστε σε καταξιῶσαι σκυλῆναι, καὶ καταλαβεῖν τὴν ἁγίαν σύνοδον συνηθροισμένην ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἕτοιμός εἰμι παραγενέσθαι εἰς τὴν ἁγίαν καὶ οἰκουμενικὴν σύνοδον· ἀλλὰ κωλύομαι. Ἀττικὸς ἐπίσκοπος Ζήλων εἶπε· λίβελλοι ἐπεδόθησαν καὶ νῦν παρὰ Εὐσε-

* Forte, οἱ μαγιστριανοὶ, addenda vox ex Latino.

Et cum abiissent reverentissimi episcopi Constantinus & Acacius & Atticus cum Himerio lectore & notario, & reversi fuissent, Aëtius archidiaconus & primicerius notariorum dixit: Qui paulo ante destinati sunt sanctissimi episcopi Constantinus metropolitanus Bostrensis, & Acacius Ariarathiensis, & Atticus Zelensis, ad Dei amantissimum episcopum Alexandriæ Dioscorum a vestra sanctitate, advenerunt; & hoc ipsum suggerimus ad notitiam vestræ sanctitatis.

Anatolius episcopus Constantinopolitanæ civitatis novæ Romæ dixit: Dignentur Deo amicissimi episcopi docere hanc sanctam synodum, quale acceperunt responsum a Dei amantissimo Dioscoro episcopo. Constantinus episcopus metropolitanus Bostrensis dixit: Secundum præceptum vestræ sanctitatis pergentes ad reverentissimum episcopum Alexandriæ Dioscorum, in scriptis ei, quæ nobis mandata sunt, diximus: & postulamus ut Himerius lector & notarius, qui pariter nobiscum directus est, & excepit, dicat quæ sunt, quæ a nobis dicta sunt, & quale nobis dedit responsum. Paschasinus episcopus per interpretem dixit: Præsens Himerius notarius secundum prosecutionem Deo amicissimi fratris nostri & coëpiscopi, ea quæ respondit episcopus Dioscorus, recitet; ut possit hæc beatissima synodus communi concilio [a] tractare quid debeat agere. Himerius lector & notarius recitavit. Et lectum est ita:

[a] al. dignoscere convenientes quid.

Constantinus episcopus metropolis Bostrensis, ad episcopum Dioscorum dixit: Sancta synodus tuam obsecrat sanctitatem, usque ad ipsam occurrere, quæ congregata est in basilica sanctæ & bonæ victricis martyris Euphemiæ. Dioscorus reverentissimus episcopus Alexandriæ dixit: Custodior ego; si vero permittunt me [b] descendere, dicant magistriani. Acacius episcopus Ariarathiensis dixit: Nos ad devotissimos [c] magistrianos non sumus directi, sed ad tuam sanctitatem, quatenus digneris fatigare te, & pervenire ad sanctum concilium, congregatum in basilica sanctæ martyris Euphemiæ. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Paratus sum advenire ad sanctum & universale concilium; sed prohibeor. Atticus episcopus Zelensis dixit: Libelli porrecti sunt & nunc ab Euse-

[b] al. discedere

[c] al. agentes in rebus

bio Dei amantissimo episcopo, sancto & universali concilio adversus tuam sanctitatem; & per nos sancta & magna synodus tuæ sanctitati mandavit, quatenus pervenias & satisfacias super his, de quibus accusaris. Dioscorus episcopus Alexandriæ dixit: Semel dixi, quod ego paratus sum venire ad sanctum & universale concilium: sed, ut videt vestra religiositas, prohibeor a devotissimis [a] magistrianis & scholaribus. Et cum hæc lecta fuissent, Himerius lector & notarius dixit: Sed postquam descendi cum Dei amantissimis episcopis, occurrit Eleusinius vir laudabilis adjutor magnificentissimi & gloriosissimi magistri sacrorum officiorum; & reversi iterum Deo amicissimi episcopi ad eumdem Dei amantissimum episcopum Dioscorum, & ascendentes, rursus commonuerunt eum occurrere, & cetra locuti sunt, quæ in exceptis habeo: & si placet vestræ sanctitati & hæc recenseo. Sancta synodus dixit: Relege. Himerius lector & notarius legit: Dioscorus Alexandriæ episcopus dixit: Tractans apud memetipsum, & cognoscens quid expedit mihi, hæc respondeo. Quoniam ante hæc in congregatione sedentes magnificentissimi judices certa definierunt post multam uniuscujusque interlocutionem, nunc vero in prædictorum infirmationem secunda me evocat congregatio; obsecro ut qui pridem ad hoc sanctum concilium gloriosissimi judices & amplissimus Senatus convenerunt, & nunc sint præsentes, ut iterum sub eorum præsentia hæc eadem examinentur. Acacius episcopus Ariarathiensis dixit: Non ita sancta & magna synodus vestram sanctitatem evocavit, ad subvertendum ea quæ sub magnificentissimorum & gloriosissimorum judicum & sacri Senatus præsentia acta sunt: sed mandata destinavit, quatenus ad concilium pervenias, & non absit ab eo tua sanctitas.

Dioscorus episcopus dixit: Dixistis mihi nunc, quod libellos porrexit Eusebius adversus meam [b] religiositatem; postulo iterum præsentibus judicibus & glorioso Senatu approbari quæ ab ipso dicuntur. Atticus episcopus Zelensis dixit: Nos ad tuam directi sumus sanctitatem ad cohortandum. Et interrumpens eum Dioscorus episcopus, dixit: Respondi jam, quia sub præsentia magnificentissimorum judicum & sacri Senatus iterum, quæ de me sunt, volo discuti. Constantinus episcopus metropolitanus Bostrensis dixit: Statim ut venimus, respondit nobis tua sanctitas: Quoniam si permissus fuero a me custodientibus, pervenio ad sanctum concilium. Quoniam igitur adveniente viro clarissimo adjutore gloriosissimi magistri officiorum permissus es, si volueris, ad sanctam synodum pervenire; de hoc, si placet, da nobis responsum. Dioscorus episcopus dixit: Nunc didici, quia non sunt præsentes magnificentissimi & gloriosissimi judices & sanctus Senatus, & ideo nunc ita respondi.

Et cum lectum fuisset, Eusebius episcopus Dorylænæ civitatis dixit: Precor sanctitatem vestram, quæ nunc a destinato notario cum Dei amantissimis episcopis ad reverentissimum episcopum Dioscorum lecta sunt, jubete indi præsentibus monimentis. Maximus episcopus magnæ Antiochenæ civitatis dixit: Ea quidem, quæ nunc ab Himerio notario lecta sunt, actis inserantur monimentorum. Consequens tamen est, secundum regulas sanctorum patrum & rursus dirigi ad Dei amantissimum episcopum Dioscorum reverentissimos episcopos, ad vocandum eum secundo: ut adveniat in hoc universale sanctumque concilium. Eusebius episcopus Dorylænæ civitatis dixit: Dei amantissimus episcopus Dioscorus dissimulationes & occasiones [c] emittit, ne ad hanc sanctam perveniat synodum. Super certis enim capitulis jam convictus est, tam sub vestræ sanctitatis, quam sub magnificentissimorum judicum & sacri Senatus præsentia; & sunt alia capitula, quæ debent coram vestra sanctitate

[a] al. agentibus in rebus & scholariis.

[b] al. reverentiam

[c] al. immittit seu intromittit,

βίου τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου τῇ ἁγίᾳ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ κατὰ τῆς σῆς ὁσιότητος· καὶ δι' ἡμῶν ἡ ἁγία καὶ μεγάλη σύνοδος ἐδήλωσε τῇ σῇ ἁγιωσύνῃ· ὥστε σε παραγενέσθαι, καὶ ἀπολογήσασθαι ἐφ' οἷς ἐγκαλῇ. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἅπαξ εἶπον, ὅτι προθύμως κἀγώ εἰμι τοῦ ἐλθεῖν εἰς τὴν ἁγίαν καὶ οἰκουμενικὴν σύνοδον· ἀλλ' ὡς ὁρᾷ ἡ ὑμετέρα θεοφίλεια, κωλύομαι ὑπὸ τῶν καθωσιωμένων μαγιστριανῶν, καὶ σχολαρίων. καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι ταῦτα, Ἱμέριος ἀναγνώστης εἶπεν· ἐπειδὴ μετὰ τὸ κατελθεῖν με ἅμα τοῖς θεοφιλεστάτοις ἐπισκόποις, ἀπήντησεν Ἐλευσίνιος ὁ θαυμασιώτατος βοηθὸς τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου μαγίστρου τῶν θείων ὀφφικίων, καὶ ὑποστρέψαν οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι πάλιν πρὸς τὸν αὐτὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Διόσκορον, καὶ ἀνελθόντες πάλιν ὑπέμνησαν αὐτόν, καὶ φανερὰ διελέχθησαν, ἅ τινα ἐν ἐκλήψει ἔχω· καὶ εἰ παρίσταται τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ, ταῦτα ἀναγνώσομαι. ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος εἶπεν· ἀνάγνωθι. Ἱμέριος ἀναγνώστης ἀνέγνω οὕτως. Διόσκορος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· συναγαγὼν ἐμαυτόν, καὶ γνοὺς τὸ συμφέρον, τάδε ἀποκρίνομαι· ἐπειδὴ ἐν τῇ πρὸ ταύτης συνόδῳ καθεζόμενοι οἱ μεγαλοπρεπέστατοι ἄρχοντες, [a] ὥρισαν φανερὰ μετὰ πολλὴν ἑκάστου διαλαλιάν, νῦν δὲ δευτέρα με καλεῖ σύνοδος εἰς τὴν τῶν προειρημένων ἀνατροπήν, παρακαλῶ, τοὺς καὶ πρώην ἐν τῇ συνόδῳ παραγενομένους μεγάλους ἄρχοντας, καὶ τὴν ἱερὰν σύγκλητον καὶ νῦν παρεῖναι· ἵνα πάλιν ἐπ' αὐτοῖς τὰ αὐτὰ γυμνασθῇ. Ἀκάκιος ἐπίσκοπος Ἀριαραθείας εἶπεν· οὐχ οὕτως ἐκάλεσεν ἡ ἁγία καὶ μεγάλη σύνοδος τὴν σὴν ἁγιωσύνην, ὥστε ἀνασκευάσασθαι τὰ ἐπὶ τῶν μεγάλων καὶ ἐνδόξων ἀρχόντων, καὶ ἐπὶ τῆς ἱερᾶς συγκλήτου πραχθέντα, ἀλλὰ δηλώσασα ἀπέστειλεν, ὥστε καταλαβεῖν τὸ συνέδριον, καὶ μὴ ἀπολειφθῆναι αὐτοῦ τὴν σὴν ὁσιότητα.

Διόσκορος ἐπίσκοπος εἶπεν· εἰρήκατέ μοι νῦν, ὅτι λιβέλλους ἐπιδέδωκεν Εὐσέβιος κατὰ τῆς ἐμοῦ θεοσεβείας· παρακαλῶ πάλιν παρόντων τῶν ἀρχόντων, καὶ τῆς ἱερᾶς συγκλήτου, δοκιμασθῆναι τὰ κατ' αὐτόν. Ἀττικὸς ἐπίσκοπος Ζήλων εἶπεν· ἡμεῖς ἀπεστάλημεν πρὸς τὴν σὴν ὁσιότητα ἐπὶ τῷ προτρέψασθαι. καὶ ὑπέκοψεν αὐτὸν Διόσκορος ὁ ἐπίσκοπος, εἰπών· ἀπεκρινάμην ἤδη, ὅτι ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν μεγάλων ἀρχόντων καὶ τῆς ὑπερφυοῦς συγκλήτου, πάλιν τὰ κατ' ἐμὲ ἐξετασθῆναι βούλομαι. Κωνσταντῖνος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Βόστρων εἶπεν· εὐθὺς ἐλθοῦσιν ἡμῖν ἀπεκρίνατο ἡ σὴ ὁσιότης· ὅτι ἐὰν συγχωρηθῶ ὑπὸ τῶν φυλαττόντων με, καταλαμβάνω τὴν ἁγίαν σύνοδον. ἐπεὶ τοίνυν παραγενομένου τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου βοηθοῦ τοῦ ἐνδοξοτάτου μαγίστρου, ἐπετράπης, εἰ βούλει, ἐλθεῖν εἰς τὴν ἁγίαν σύνοδον, περὶ τούτου, εἰ δοκεῖ, ἀπόκρισιν ἡμῖν δός. Διόσκορος ἐπίσκοπος εἶπεν· νῦν μεμάθηκα, ὅτι οὐ πάρεισιν οἱ μεγαλοπρεπέστατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος. καὶ διὰ τοῦτο νῦν, οὕτως ἀπεκρινάμην.

Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπεν· δέομαι τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, τὰ ἀναγνωσθέντα ἄρτι παρὰ τοῦ νοταρίου, τοῦ ἀποσταλέντος μετὰ τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων Διόσκορον, κελεύσατε ἐμφέρεσθαι τῇ πράξει τῶν ὑπομνημάτων. Μάξιμος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας εἶπεν· τὰ μὲν νῦν ἀναγνωσθέντα παρὰ Ἱμερίου τοῦ ἀναγνώστου, ἐμφερέσθω τῇ πράξει τῶν ὑπομνημάτων· ἀκόλουθον δὲ κατὰ τοὺς κανόνας τῶν ἁγίων πατέρων, καὶ αὖθις ἀποσταλῆναι πρὸς τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Διόσκορον τοὺς [b] καλοῦντας αὐτὸν ἐκ δευτέρου ἐπὶ τὸ παραγενέσθαι ἐν τῇ ἁγίᾳ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ. Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπεν· ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Διόσκορος σκήψεις καὶ προφάσεις προβάλλεται, τοῦ μὴ καταλαβεῖν τὴν ἁγίαν ταύτην σύνοδον· φανερὰ γὰρ κεφάλαια ἤδη [c] ἐλέγχθη καὶ ἐπὶ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, καὶ ἐπὶ τῆς λαμπρᾶς, καὶ ἐνδόξου συγκλήτου. καὶ ἔστιν ἕτερα κεφάλαια, τὰ ὀφείλοντα ἐπὶ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης

[a] Forte, ζη[illegible], καὶ φανερῶς ὥρισαν μετὰ

[b] Forte, καλέσοντας

[c] ἠλέγχθη in Latino.

ANNO CHRISTI 451.

γυμνασθῆναι, καὶ [a] ἀποδεχθῆναι· καὶ κελεύσατε αὐτὸν παρεῖναι· οὐδὲ γὰρ ἀνασκευάζομέν τι τῶν ἤδη πεπραγμένων. Αἔτιος ἀρχιδιάκονος καὶ πριμικήριος νοταρίων εἶπε· τί δοκεῖ τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ περὶ τῆς διαλαληθείσης δευτέρας κλήσεως; ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· ἀκόλουθόν ἐστι καὶ κανονικὸν, καὶ δεύτερον αὐτὸν κληθῆναι. ἀπῆλθον τοίνυν πρὸς Διόσκορον τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον οἱ [b] εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, Περγάμιος, Κεκρόπιος, καὶ Ρουφῖνος, προτρεπόμενοι αὐτὸν, ὥστε παραγενέσθαι πρὸς ἡμᾶς. Αἔτιος ἀρχιδιάκονος καὶ πριμικήριος νοταρίων εἶπε· παρίσταται οὖν τῇ ἁγιωσύνῃ ὑμῶν [c] ἀποστεῖλαι πρὸς αὐτὸν ἐκ προσώπου τῆς ἁγίας συνόδου; Ἀμφιλόχιος ἐπίσκοπος Σίδης εἶπε· ὑπερτεθῇ μίαν, ἢ δύο ἡμέρας τὸ πρᾶγμα. Μενεκράτης ἐπίσκοπος Κερασουντῶν ἐπαρχίας Λυδίας εἶπεν· εἷς ἄνθρωπος τὴν οἰκουμένην ἠρήμωσε, καὶ παρακαθήμεθα αὐτῷ τρεῖς μῆνας. καὶ [d] ἀπεστάλη τὸ δεύτερον οὕτως.

ventilari, & [a] approbari; & jubete eum adesse. Neque enim subvertimus aliquid eorum quæ dudum acta sunt. Aëtius archidiaconus & primicerius notariorum dixit: Quid videtur vestræ sanctitati de interlocutione secundæ vocationis? Sancta synodus dixit: Consequens & regulare est, & secundo eum evocare. Eant igitur ad Dioscorum religiosissimum Alexandrinorum episcopum Dei amicissimi episcopi Pergamius & Cecropius & Rufinus ad cohortandum eum, ut ad nos veniat. Aëtius archidiaconus & primicerius notariorum dixit: Placet ergo sanctitati vestræ, [b] ipsos ad eum ex persona totius sancti concilii destinare? Amphilochius episcopus metropolitanus Sidensis dixit: Uno aut duobus diebus causa differatur. Menecrates episcopus [c] Cerasuntis provinciæ Lydiæ, dixit: Unus homo universum orbem desolavit & perturbavit, & tres menses assidemus ei. Et destinatum est secundo ita.

[a] Forte, ἀποδεχθῆναι
[b] Forte, θεοφιλέστατοι
[c] Forte, ἐπιστεῖλαι
[d] Forte, ἐπεστάλη

ACTIO TERTIA.
[a] Forte probari
[b] al. scriptis
[c] Diu. Cerasunsis.

ΔΕΥΤΈΡΑ ΚΛΗ͂ΣΙΣ ΔΙΟΣΚΌΡΟΥ.

Ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ τῆς Ἀλεξανδρέων Διοσκόρῳ.

Πρώην ἔδοξε τοῖς κρατοῦσι τῶν ὅλων, ἐπί τε τῶν μεγαλοπρεπεστάτων καὶ ἐνδοξοτάτων ἀρχόντων, καὶ τῆς ἱερᾶς καὶ ἐνδόξου συγκλήτου, τὰ μεταξὺ τῆς σῆς θεοσεβείας καὶ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Εὐσεβίου, καὶ ἐφ' ἡμῶν γυμνάζεσθαι. καὶ νῦν ἔδοξεν, ὥστε τὴν ἁγίαν ταύτην συνεδρευούσης μεγάλην σύνοδον, ἔχουσαν τὴν κανονικὴν αὐθεντίαν, μὴ ἀνασκευαζομένων τῶν πρότερον ἐπὶ σοὶ πεπραγμένων ἐν ἐκείνῳ τῷ θείῳ συνεδρίῳ, περὶ ἑτέρων τινῶν, ὧν ἐπάγει ταννῦ ὁ αὐτὸς θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εὐσέβιος, διὰ λιβέλλων αἰτιασάμενος, τὴν ἐξέτασιν ποιήσασθαι. ἀπροφασίστως τοίνυν ἡ σὴ θεοσέβεια παραγενέσθω πρὸς ἡμᾶς, ἀπολογησομένη, καθὼς ἡ τῶν κανόνων ἀπαιτεῖ τάξις. ἰδοὺ γὰρ καὶ δευτέραν κανονικὴν κλῆσιν πρὸς τὴν σὴν θεοσέβειαν πεποιήμεθα. ἀποστείλαντες Περγάμιον, Κεκρόπιον, καὶ Ρουφῖνον, τοὺς θεοφιλεστάτους ἀδελφοὺς καὶ συνεπισκόπους ἡμῶν, ὀφείλοντας ὑπομνῆσαι τὴν σὴν θεοσέβειαν, ὥστε ἀνενδοιάστως πρὸς ἡμᾶς παραγενέσθαι, καὶ ἀπολογήσασθαι τοῖς ἐπαγομένοις.

SECUNDA VOCATIO.

Sancta & universalis synodus Dei amantissimo episcopo Alexandrinorum Dioscoro.

Prius placuit [sacratissimis] dominis orbis terræ, tam sub magnificentissimis & gloriosissimis judicibus, quam etiam sub sacro & amplissimo Senatu, inter tuam religiositatem atque reverentissimum episcopum Eusebium, & a nobis causam examinari: & nunc placuit, considente sancta & magna synodo, habente regularem auctoritatem, nihil de prioribus, quæ de te, seu contra te, acta sunt in illo sacro concilio, retractari; sed de aliis quibusdam, de quibus nunc idem Dei amantissimus episcopus Eusebius, per libellos accusans tuam religiositatem, a nobis petit fieri examinationem. Sine ulla igitur excusatione tua religiositas perveniat ad nos, satisfactura, sicut ordo expetit regularum. Ecce enim & secundam regularem vocationem ad tuam fecimus religiositatem, dirigentes Pergamium & Cecropium & Rufinum, Dei amantissimos fratres & coëpiscopos nostros; debentes commonefacere tuam religiositatem, quatenus ipse ad nos indubitanter pervenias, & satisfacias de his quæ tibi ingeruntur.

Καὶ ἐπανελθόντων αὐτῶν, Ἀρχιδιάκονος καὶ πριμικήριος νοταρίων εἶπεν· οἱ τῇ δευτέρᾳ κλήσει διακονησάμενοι ἐπίσκοποι, Περγάμιος, Κεκρόπιος, καὶ Ρουφῖνος, παραγεγόνασι, καὶ τοῦτο αὐτὸ ἀναφέρομεν. Στέφανος ἐπίσκοπος Ἐφέσου εἶπε· λεγέτωσαν οἱ θεοφιλέστατοι, εἴ τι δ' ἂν ἤκουσαν παρὰ Διοσκόρου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀλεξανδρέων· καὶ ἀναγγειλάτωσαν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ ἅπερ ἤκουσαν, μετὰ ἀληθείας. Περγάμιος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας Πισιδίας εἶπεν. ἀκολούθως τοῖς προσταχθεῖσι παρὰ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, ἐπὶ τῇ δευτέρᾳ κανονικῇ κλήσει ὑπόμνησιν πεποιήμεθα πρὸς τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον τῆς Ἀλεξανδρέων Διόσκορον· καὶ ἐπὶ τοῖς δηλωθεῖσιν αὐτῷ ἐγγράφως, ἀπόκρισιν φανερὰν πεποίηται· ἥν τις, εἰ παρίσταται τῇ ὑμετέρᾳ ὁσιότητι, ὑπαναγνωσθήσεται παρὰ τοῦ ἐξειληφότος, καὶ σὺν ἡμῖν παραγενομένου ἀναγνώστου, καὶ νοταρίου Ὑπατίου. Διογένης ἐπίσκοπος Κυζίκου εἶπεν· ὁ ἀναγνώστης Ὑπάτιος ἀναγνωσθήτω ἅπερ ἐξείληφε παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Διοσκόρου, ταύτῃ τῇ ἁγίᾳ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ. Ὑπάτιος ἀναγνώστης, καὶ νοτάριος ἀνέγνω οὕτως.

Et his remeantibus, Aëtius archidiaconus & primicerius notariorum dixit: Qui secundæ ministraverunt vocationi, sanctissimi episcopi Pergamius & Cecropius & Rufinus advenerunt; & hoc ipsum suggerimus. Stephanus episcopus Ephesi dixit: Dicant Deo amicissimi episcopi, si quid a beatissimo episcopo Alexandrinæ magnæ civitatis Dioscoro audierunt; & sanctæ synodo, quæ audierunt cum veritate denuntient. Pergamius episcopus metropolitanus Antiochiæ Pisidiæ dixit: Consequenter his quæ præcepta sunt a vestra sanctitate, de secunda regulari vocatione commonefecimus Dei amantissimum episcopum Alexandrinorum Dioscorum: & super hæc, quæ ei in scriptis mandata sunt, certum fecit responsum; quod, si placuerit vestræ sanctitati, a lectore & notario Hypatio, qui nobiscum directus fuerat, & exceperat, recitetur. Diogenes episcopus metropolitanus Cyzici dixit: Lector Hypatius, quæ a Dei amantissimo episcopo Dioscoro excepit, huic sanctæ & magnæ & universali recenseat synodo. Hypatius lector & notarius relegit ita.

Περγάμιος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας Πισιδίας εἶπεν· ἡ συναθροισθεῖσα ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας οἰκουμενική, ἁγία, καὶ καθολικὴ σύνοδος, δευτέραν κλῆσιν ποιουμένη πρὸς τὴν σὴν ὁσιότητα ἐξαπέστειλε τὴν ἡμετέραν βραχύτητα, τὴν ὑπόμνησιν ποιουμένην ἐγγράφως, μηνύσοντα ἅπερ νῦν τῇ σῇ ὁσιότητι ὑπαναγνωσόμεθα. καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι τῷ ἐπισκόπῳ Διοσκόρῳ τὰ παρὰ τῆς ἁγίας ὑμῶν καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου δηλωθέντα αὐτῷ διὰ τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, Διόσκορος ἐπί-

Pergamius episcopus metropolitanus Antiochiæ Pisidiæ dixit: Congregata in basilica sanctæ martyris Euphemiæ universalis sancta & catholica synodus, secundam vocationem faciens ad tuam sanctitatem, parvitatem nostram direxit, facientem commonitionem in scriptis, denuncians quæ nunc tuæ sanctitati relegentur. Et cum episcopo Dioscoro, quæ a sancta vestra & universali synodo per Dei amantissimos episcopos ei mandata sunt, lecta fuissent, Dioscorus epis-

ACTIO TERTIA.

copus dixit: Jam dudum præveniens [a] demandavi vestræ religiositati, quia & infirmitate detineor, & postulo magnificentissimos judices & sacrum Senatum esse præsentem in eorum, quæ nunc examinanda sunt, audientia. Quoniam vero amplius mihi ægritudo invaluit, hujus gratia feci dilationem. Cecropius episcopus Sebastopolitanus dixit: Paulo ante tua sanctitas non se asserebat infirmari, sed postulavit sacratissimum Senatum & magnificentissimos judices esse præsentes: nunc vero hoc addidit. Dignare ergo, sicut te decet, agere; & regulis satisfaciens, obedire sanctæ & universali synodo; quatenus quæ negotio competunt, consequenter & secundum regulas proveniant. Dioscorus episcopus dixit: Semel dixi, quia postulavi gloriosissimos & magnificentissimos judices & sacratissimum Senatum adesse his quæ nunc debent examinari. Rufinus Samosatenus episcopus dixit: Canonica sunt quæ moventur: & potest & nunc tua perveniens sanctitas, quæ vult, postulare a sancto concilio. Dioscorus episcopus dixit: Venerunt religiosissimi episcopi ad concilium Juvenalis & Thalassius, Eusebius, Basilius, & Eustathius? Pergamius episcopus dixit: De hac interrogatione a tua reverentia facta, responsum nunc facere non præcepit nobis sancta & universalis synodus: ut vero satisfaciat regulari secundæ vocationi, sufficienter commonefecimus. Tuæ igitur sanctitatis est, & sanctissimam & universalem synodum, prout decet, per obedientiam honorare; & tuæ reverentiæ cognitas regulares formas similiter in honore habere, consequenter illis obtemperando. Dioscorus episcopus dixit: Et nunc eadem dico: Petii piissimum & Christianissimum nostrum Imperatorem, quatenus & nunc, ante hoc constituti in sancta synodo magnificentissimi & gloriosissimi judices una cum sacro Senatu, præsentes sint his quæ examinanda sunt, præsentibus etiam & religiosissimis episcopis, qui simul mecum feruntur in accusatione, quæ nobis ingeritur ab Eusebio. Cecropius episcopus dixit: Tuam tantummodo religiosissimus Eusebius sanctitatem accusat, & hæc societas necessaria non est: sed ut consequenter & regulariter impleatur obedientia, & quæ canonica sunt ventilentur. Quando enim quædam regularia examinantur, neque judices, neque aliquos laïcos interesse oportet, nisi tantummodo tuam sanctitatem, quæ in propria accusatur persona. Non est igitur opus ista tarditate aut dilatione, siquidem volueris & Deo & canonibus obedire, & non per dilationes confirmare ea quæ ab accusatore dicuntur. Dioscorus episcopus dixit: Semel precatus sum piissimum & amicum Christi nostrum Imperatorem, quatenus & alii episcopi una mecum intersint. Neque enim adversus me specialiter causam habet Eusebius, sed potius de quibus omnes pariter egimus. Pergamius episcopus dixit: Secundum quod Dei amantissimus coëpiscopus Cecropius tuam commonuit reverentiam, religiosissimi Eusebii episcopi accusatio, sicut adversus tuam reverentiam facta, tuam quærit personam: ideoque tuam sanctitatem consequenter & regulariter vocavit & vocat sanctissima & [b] catholica synodus. Dioscorus episcopus dixit: Semel dixi, quæ dixi, & ultra hæc compendiosius quod dicam non habeo.

[a] al. renuntiavi

[b] al. universalis

Et cum prædicta relecta fuissent, Eusebius episcopus Dorylætanæ civitatis dixit: Et per preces, quas victoribus & triumphatoribus dominis nostris obtuli, adversus solum religiosissimum Dioscorum accusationem institui, tamquam ab eo passus iniqua, una cum sanctæ memoriæ patre nostro & quondam archiepiscopo Flaviano: & nunc sub fide monimentorum profiteor, quoniam adversus nullum alterum facio accusationem, nisi tantummodo adversus Dioscorum magnæ Alexandrinæ civitatis episcopum. Non ergo fingat occasiones Dioscorus, neque compellat me aliis quibus nolo, accusationem ingerere: quippe etsi ab aliis læsus essem, licebat mihi adversus unum, quem

ANNO CHRISTI 451.

A σκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἤδη φθάσας δεδήλωκα τῇ ὑμετέρᾳ θεοφιλείᾳ, ὡς ὅτι καὶ ἀῤῥωστίᾳ συνέχομαι, καὶ ἐξῄτησα, ὥστε τοὺς μεγαλοπρεπεστάτους ἄρχοντας, καὶ τὴν ἱερὰν σύγκλητον, καὶ νῦν παρεῖναι τῇ τῶν ἐξεταζομένων ἀκροάσει. ἐπειδὴ δέ μοι τὰ τῆς ἀῤῥωστίας ἐπετάθη, τούτου χάριν τὴν ὑπέρθεσιν πεποίημαι. Κεκρόπιος ἐπίσκοπος Σεβαστουπόλεως εἶπεν· πρὸ βραχέος ἡ σὴ ὁσιότης οὐχ ὡμολόγει ἀῤῥωστίαν, ἀλλ' ἐπεζήτησε παρεῖναι τὴν ἱερὰν σύγκλητον, καὶ τοὺς μεγαλοπρεπεστάτους ἄρχοντας· νῦν δὲ τοῦτο προσέθηκε. καταξίωσον οὖν, ὡς πρέπον σεαυτῷ πρᾶγμα ποιεῖν, καὶ τοῖς κανόσι τὸ εἰκὸς ἐκπληρῶν, ὑπακοῦσαι τῇ ἁγίᾳ καὶ καθολικῇ συνόδῳ, ὥστε τὰ τῷ πράγματι ἀκολούθως καὶ κατὰ κανόνας προβληθῆναι. Διόσκορος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἅπαξ εἶπον, ὅτι [a] ἐξέτησα τοὺς μεγαλοπρεπεστάτους καὶ ἐνδοξοτάτους B ἄρχοντας, καὶ τὴν ἱερὰν σύγκλητον παρεῖναι τοῖς ὀφείλουσι καὶ νῦν ἐξετάζεσθαι. Ῥουφῖνος ἐπίσκοπος Σαμοσάτων εἶπε· κανονικά ἐστι τὰ νῦν κινούμενα, καὶ δύναται καὶ νῦν ἡ σὴ ὁσιότης παραγενομένη, ἃ βούλεται, [b] ἐξετάσαι παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου. Διόσκορος ἐπίσκοπος εἶπε· παρεγένοντο οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι ἐν τῇ συνόδῳ, Ἰουβενάλιος, Θαλάσσιος, Εὐσέβιος, Βασίλειος, καὶ Εὐστάθιος; Περγάμιος ἐπίσκοπος εἶπε· περὶ τῆς ἐρωτήσεως τῆς γενομένης παρὰ τῆς σῆς ἁγιωσύνης, ἀποκρίνασθαι ἡμᾶς τανῦν, οὐ προσέταξεν ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος· ὥστε δὲ τὸ ἱκανὸν τῇ κανονικῇ δευτέρᾳ κλήσει γενέσθαι, αὐτάρκως τὴν ὑπόμνησιν [c] πεποιήμεθα. τῆς σῆς τοίνυν ἐστὶν ὁσιότητος, καὶ τὴν ἁγιωτάτην καὶ καθολικὴν σύνοδον προσηκόντως τιμῆσαι τῇ εὐπειθείᾳ, καὶ τοὺς ἐγνωσμένους τύπους κανονικοὺς τῇ σῇ θεοσεβείᾳ, ὡσαύτως ἐν τιμῇ πεπεῖσθαι [d] τὸ ἀκολούθως C αὐτοῖς εἶξαι. Διόσκορος ἐπίσκοπος εἶπε· καὶ νῦν τὰ αὐτὰ λέγω· παρεκάλεσα τὸν εὐσεβέστατον καὶ φιλόχριστον ἡμῶν βασιλέα, ὥστε καὶ νῦν τοὺς πρότερον ὄντας ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ μεγαλοπρεπεστάτους ἄρχοντας, καὶ τὴν ἱερὰν σύγκλητον, παρεῖναι τοῖς ἐξεταζομένοις· συμπαρόντων καὶ τῶν θεοσεβεστάτων ἐπισκόπων, τῶν μετ' ἐμοῦ ἅμα ἐμοὶ ἐμφερομένων εἰς τὴν ἀπαγγελίαν, ἣν ἐπιφέρει ἡμῖν Εὐσέβιος. Κεκρόπιος ἐπίσκοπος εἶπε· τῆς σῆς μόνης θεοσεβείας ὁ ἐπίσκοπος Εὐσέβιος κατηγορεῖ· καὶ τῆς κοινωνίας ταύτης χρεία οὐκ ἔστιν· ἀλλὰ ἀκολούθως καὶ κανονικῶς τὴν ὑπακοὴν πληρωθῆναι, καὶ τὰ κανονικὰ ἐξετασθῆναι· κανονικῶν γὰρ ἐξεταζομένων, οὔτε ἄρχοντας, οὔτε ἑτέρους τινὰς λαϊκοὺς παρεῖναι χρὴ, εἰ μὴ μόνον τὴν σὴν ὁσιότητα, τὴν εἰς πρόσωπον κατηγορουμένην οἰκεῖον. οὔτε οὖν χρεία τῆς μελλήσεως, ἢ τῆς ὑπερθέσεως ταύτης, εἴπερ βούλει καὶ τῷ Θεῷ, καὶ τοῖς κανόσι D γενέσθαι εὐπειθὴς, καὶ μὴ βεβαιοῦσθαι τὰ παρὰ τοῦ κατηγόρου λεγόμενα, διὰ τῆς ὑπερθέσεως. Διόσκορος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἅπαξ ἐδεήθην τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου βασιλέως, ὥστε καὶ τοὺς ἄλλους ἐπισκόπους ἅμα ἐμοὶ παρεῖναι. οὐδὲ γὰρ ἰδικῶς ἴδιον πρᾶγμα πρὸς ἐμὲ ἔχει Εὐσέβιος, ἀλλ' ἢ ἄρα κοινῇ περὶ ὧν πάντες ἐπράξαμεν. Περγάμιος ἐπίσκοπος εἶπε· καθὰ ὁ θεοφιλέστατος συνεπίσκοπος Κεκρόπιος ὑπόμνησιν προσήγαγε τῇ σῇ θεοφιλείᾳ, ἡ κατηγορία ἡ παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Εὐσεβίου, οἷα κατὰ τῆς σῆς γενομένη θεοσεβείας, τὸ σὸν ἐπιζητεῖ πρόσωπον. διὸ καὶ τὴν σὴν θεοσέβειαν ἀκολούθως καὶ κανονικῶς ἐκαλέσατό τε, καὶ καλεῖ ἡ ἁγία καὶ καθολικὴ σύνοδος. Διόσκορος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἅπαξ εἶπον· καὶ περαιτέρω τούτων εἰπεῖν οὐκ ἔχω συντόμως.

E Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι τὰ εἰρημένα, Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπε· διὰ τῶν δεήσεων τῶν ἐπιδοθεισῶν τοῖς καλλινίκοις καὶ τροπαιούχοις ἡμῶν δεσπόταις, τὴν κατηγορίαν κατὰ μόνου τοῦ θεοφιλεστάτου Διοσκόρου συνεστησάμην, ὡς παρ' αὐτοῦ ἀδικηθεὶς, ἅμα τῷ ἐν ἁγίοις πατρὶ ἡμῶν Φλαβιανῷ· καὶ νῦν καθίσταμαι ἐπὶ τῆς πίστεως τῶν ὑπομνημάτων, ὅτι κατ' οὐδενὸς ἑτέρου ποιοῦμαι τὸν λόγον τῆς ἐπαγωγῆς, εἰ μὴ κατὰ μόνου Διοσκόρου τοῦ τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως. μὴ προφασιζέσθω τοίνυν Διόσκορος, μηδὲ ἀνάγκην μοι ἐπαγέτω ἄλλων κατηγορεῖν, ὧν οὐ βούλομαι. εἰ γὰρ καὶ ἤμην ἠδικημένος παρὰ ἄλλων, ἐξῆν μοι καθ' ἑνὸς, οὗ ἂν βούλομαι.

[a] Forte, ἐξῄτησα.

[b] Forte, ἐξετάσαι ex Latino.

[c] Forte, πεποιήμεθα.

[d] Forte, τοὺς, ex Latino.

βούλομαι, τὴν ἐπαγγελίαν ἀποθέσθαι, ὁπότε δὲ οὐχ ὁμολογῶ, οὐδὲ ἠδίκημαί τι παρὰ ἄλλου, ἀξιῶ τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην, καὶ τρίτῃ κλήσει αὐτὸν καλέσαι εἰς τὸ ἅγιον ὑμῶν συνέδριον, ἐπὶ * τὸ παραγενέσθαι, καὶ δέξασθαι τὰς παρ' ἐμοῦ εἰς αὐτὸν γενομένας ἀναγωγάς.

* Forte, τῷ

Καὶ ὡς ἔλεγεν, Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος, καὶ πριμικήριος νοταρίων, εἶπε· πρὸ τούτου τινὲς λέγοντες ἑαυτοὺς κληρικούς, μετὰ καὶ ἑτέρων λαϊκῶν ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρέων ὁρμώμενοι, λιβέλλους ἐπιδεδώκασι κατὰ τοῦ ὁσιωτάτου Διοσκόρου. οὗτοι πρὸ τοῦ ἁγίου τούτου συνεδρίου τυγχάνουσι, καὶ ἐκβοῶσι κεκραγότες καὶ ἀξιοῦσιν ἐνορκίζοντες ὑμᾶς εἰς τὴν ἁγίαν καὶ ὁμοούσιον τριάδα, καὶ σωτηρίαν καὶ νίκην τῶν φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων, εἰσόδου τυχεῖν, καὶ τοῦτο αὐτὸ ὑποβαλλόμεθα πρὸς τὸ παριστάμενον. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· εἰσίτωσαν οἱ τοὺς λιβέλλους ἐπιδεδωκότες. καὶ μετὰ τὸ εἰσελθεῖν, Ἀθανάσιος λέγων ἑαυτὸν εἶναι πρεσβύτερον τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως, εἶπε· πολλά, καὶ δεινά, καὶ παγχάλεπα, καὶ πάσης ἀσεβείας ἀνάμεστα, καὶ πλεονεξίας, ὑπομεμενηκὼς παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου καὶ θεοσεβεστάτου ἐπισκόπου Διοσκόρου, δεήσεις ἐπιδέδωκα τοῖς εὐσεβεστάτοις καὶ φιλοχρίστοις ἡμῶν δεσπόταις, διδάσκων τὰ κατ' ἐμαυτόν, καὶ ἃς ὑπομεμένηκα συσκευάς, καὶ ἐπιβουλὰς παρ' αὐτοῦ· ἐπί τε τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ τὰς αὐτὰς δεήσεις ἐπιδέδωκα· καὶ δέομαι τῶν ἁγίων καὶ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων καὶ πατέρων ἡμῶν, ὥστε κἀμὲ κατελεῆσαι, καὶ δέξασθαι μετ' εὐμενείας, διδάσκοντα τὰ κατ' ἐμαυτόν. καὶ μετ' αὐτὸν Ἰσχυρίων, λέγων ἑαυτὸν εἶναι διάκονον τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως, εἶπεν· ὥστε μὴ νομίζειν τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Διόσκορον, μόνον τὸν θεοσεβέστατον ἐπίσκοπον Εὐσέβιον κατηγορίαν ἐνστήσασθαι κατ' αὐτοῦ, ἀλλὰ γνῶναι καὶ τοὺς ἄλλους, καὶ τίνες εἰσὶν οἱ κατηγοροῦντες αὐτοῦ, καὶ τίνα τὰ ἐπαγόμενα αὐτῷ, παρακαλοῦμεν ἀναγνωσθῆναι τοὺς λιβέλλους. Λουκήνσιος ἐπίσκοπος εἶπεν· οἱ λίβελλοι, οἱ κατὰ τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Διοσκόρου παρὰ διαφόρων ἡμῖν προσκομισθέντες, παρὰ τοῦ ἀρχιδιακόνου καὶ πριμικηρίου Ἀετίου, ἀναγινωσκέσθωσαν· ὥστε πᾶσαν ταύτην τὴν ἁγίαν σύνοδον γνῶναι, τί περιέχουσι. καὶ λαβὼν Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος, καὶ πριμικήριος νοταρίων, ἀνέγνω λίβελλον Θεοδώρου. Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, Πασχασῖνος ἐπίσκοπος εἶπε· τί πρὸς ταῦτα λέγει ὁ παρὼν κατήγορος Θεόδωρος; εἰ θαρρεῖ ὑποδεῖξαι τὰ ἐπαγόμενα παρ' αὐτοῦ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Διοσκόρῳ, διὰ τοῦ οἰκείου στόματος ὁμολογείτω, εἴ γε μὴ βούλεται καθ' ἑαυτοῦ στρέφεσθαι τὴν τῶν κανόνων ἀπόφασιν. Θεόδωρος εἶπεν· ἀξιῶ τὸν ἐπιδοθέντα λίβελλον ἐμφέρεσθαι τοῖς ὑπομνήμασιν· ἕτοιμος γάρ εἰμι συστῆναι ἐμαυτῷ. Πασχασῖνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὁ ἀναγνωσθεὶς λίβελλος τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ὑπομνήμασιν ἐντεθείσθω· τὰ δὲ λοιπὰ λεγέτω Θεόδωρος, παραγενομένου τοῦ ἀντιδίκου αὐτοῦ, τὰ αὐτῷ προσαρμόζοντα.

A vellem, accusationem deponere. Cum vero profiteor, quia neque ab altero læsus sum, supplico vestræ sanctitati, & tertia eum accersitum vocatione, adesse vestro sancto concilio, & meas contra eum factas conventiones suscipere.

Et cum diceret, Aëtius archidiaconus & primicerius notariorum dixit: Ante hoc aliqui dicentes se esse clericos, una cum aliis laïcis ab Alexandria orti, adversus Dioscorum sanctissimum episcopum libellos porrexerunt. Hi ante sanctum concilium vestrum constituti clamoribus usi sunt, & obsecrant, conjurantes vos per sanctam & consubstantialem Trinitatem, & salutem & victoriam piissimorum & Christianissimorum nostrorum Imperatorum, introitum impetrare. Et hoc ipsum ad id quod placuerit, suggerimus. Sancta synodus dixit: Ingrediantur, qui libellos porre- B xerunt. Et cum ingressi fuissent, Athanasius dicens se esse presbyterum magnæ Alexandrinæ civitatis, dixit: Multa & dira & omnino sævissima, & omni plena impietate & avaritia perpessus a reverentissimo episcopo Dioscoro, preces obtuli piissimis & Christianissimis nostris Imperatoribus, docens quas ab eo sustinui circumventiones pariter & insidias, nec non & huic sancto & universali concilio easdem preces obtuli. Et precor sanctissimos & Dei amantissimos episcopos & patres nostros, quatenus & mei misereamini, & clementer me suscipiatis, [a] docentem quæ ad meipsum pertinent. Et post ipsum Ischyrion, dicens se esse magnæ Alexandrinæ civitatis diaconum, dixit: Ut non putet reverentissimus episcopus Dioscorus, solum reverentissimum episcopum Eusebium accusationem adversus eum instituisse: sed ut sciat & alios, & qui C sint qui accusant, & quæ sunt quæ ei ingeruntur, obsecramus libellos recitari. Lucentius episcopus dixit: Libelli, qui adversus reverentissimum episcopum Dioscorum a diversis nobis oblati sunt, suscepti ab Aëtio archidiacono & primicerio notariorum recenseantur, quatenus hæc omnis sancta synodus scire possit quid continent. Et suscipiens Aëtius archidiaconus & primicerius notariorum libellum Theodori legit. Et cum lectum fuisset, Paschasinus reverentissimus episcopus dixit: Quid ad hæc dicit præsens accusator Theodorus? Si confidit [b] approbare ea quæ ingerit adversus reverentissimum episcopum Dioscorum, proprio ore confiteatur, si non vult adversus se regularem converti sententiam. Theodorus diaconus dixit: Supplico porrectum libellum monimentis inseri: paratus enim sum mihi ipsi adesse. Paschasinus episcopus dixit: Perlectus libellus monimentis ecclesiasticis societur: reliqua vero dicat Theodorus, adveniente ejus adversario, quæ ei competunt.

[a] al. ut doceam quæ ego ipse sustinui.

[b] al. probare.

Λίβελλος Θεοδώρου διακόνου Ἀλεξανδρείας, ἐπιδοθεὶς κατὰ Διοσκόρου.

Τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ θεοφιλεστάτῳ οἰκουμενικῷ ἀρχιεπισκόπῳ καὶ πατριάρχῃ τῆς μεγάλης Ῥώμης Λέοντι, καὶ τῇ ἁγίᾳ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ τῇ ἐν Καλχηδόνι κατὰ βούλησιν Θεοῦ καὶ θέσπισμα θεῖον συναθροισθείσῃ, παρὰ Θεοδώρου διακόνου Ἀλεξανδρείας.

Τὰ παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου Διοσκόρου τοῦ γενομένου ἐπισκόπου τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως τολμηθέντα, E γλώττης μὲν δέονται ἀρχαίας, τῆς δυναμένης διδάξαι ἕκαστον τῶν παρ' αὐτοῦ τολμηθέντων εἴς τε τὸ θεῖον, καὶ τοὺς ἁγίους τῶν πατέρων κανόνας, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ εἰς διαφόρους, καὶ πλείστους ἐκείνης τῆς χώρας. τὰ γὰρ εἰς αὐτὴν τὴν καθοσίωσιν παρ' αὐτοῦ κατασκευασθέντα, τὰ πεπραγμένα ἐπὶ διαφόρων ἀρχόντων διδάξει τὴν ὑμετέραν ὁσιότητα· ὅμως, ἵνα ταῦτα συνελὼν εἴπω τὰ παρ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἡμετέραν μικρότητα γεγενημένα, προσ-

D *Libellus Theodori diaconi Alexandrini, contra Dioscorum exhibitus.*

Sanctissimo ac Dei amantissimo & universali archiepiscopo & patriarchæ magnæ Romæ Leoni, & sanctæ & universali Chalcedonensi synodo, quæ voluntate Dei & sacra præceptione congregata est, a Theodoro ecclesiæ Alexandrinæ diacono.

QUæ a reverentissimo Dioscoro Alexandriæ magnæ civitatis episcopo per audaciam commissa sunt, lingua quidem egent antiqua, quæ possit docere singula, quæ ab ipso perpetrata sunt, & adversus divinitatem ipsam, & in sanctorum patrum regulas, nec non etiam & in diversos & plurimos illius provinciæ. [c] Quæ enim in ipsam devotionem ab eo confecta sunt gesta, sub diversis judicibus habita, vestram sanctitatem docebunt. Tamen ut omnia compendiose dicam, quæ ab eo in nostram pusillitatem perpetrata sunt, ad-

[c] al. Quæ enim crimina læsæ majestatis admisit.

ACTIO TERTIA.

sum vestram deprecans sanctitatem. Viginti & duos A plus minus annos in schola devotissimorum [a] magistrianorum militans conversatus sum; nullam adversus memetipsum dans aliquando reprehensionem aut querelam, sperans magnæ illius scholæ mereri privilegia. Sed sanctæ & beatæ memoriæ Cyrillus, qui nominatissimæ Alexandrinæ civitatis triginta & duos annos fuit archiepiscopus, rectæ & immaculatæ fidei advocatus, deputatum me habuit, & maxime in tempore, quo facta est sub eo in Epheso synodus; & sine ulla querela ministrans sancto illi & per Deum facto concilio, ita ut pro sinceritate & studio meo, magnæ Alexandrinæ civitatis clericatum ab ipso mererer. Si- B quidem videbar fructu multorum annorum fraudari militiæ meæ; majorem tamen honorem existimans divini & venerabilis mysterii ministerium, quindecim annos in eodem clero permansi, sperans & majorem honorem mereri. Sed inter hæc sancto & beatæ memoriæ Cyrillo de hac humana vita migrante, succedens ei (quod utinam numquam contigisset) memoratus reverentissimus episcopus Dioscorus, nulla adversus me accusatione per scripturam vel sine scriptura facta, sed neque simplici querela, in principio episcopatus sui (quem nescio quo ordine sortitus est) statim me clericatu privavit, comminans & magna illa C civitate fugare, propter nihil aliud, nisi ob id quod familiaritatem & benevolentiam sanctæ memoriæ Cyrilli merebar. Intentio enim ejus talis est, non solum parentes ejus ex illa civitate exagitare, seu vita privare, verum etiam & familiares ipsius; exercens inimicitias adversus ejus rectam fidem, hæreticus constitutus, & semper quæ Origenis sunt sapiens: & hæc homo neque sanctæ Trinitatis blasphemiis abstinens, neque homicidii expers, neque alienas parcens excidere arbores, neque incendia facere, neque domos destruere, sed enim & turpiter semper vivens: quod sum paratus ostendere. Quoniam igitur vestra Deoamabilitas pervidet, quia non levem iniquitatem sustinuir, militiam tantorum annorum contemnens, majorem D sacerdotalem ordinem arbitrans; supplico permittere mihi in sancto vestro concilio adesse, & meis allegationibus uti, ne ex utraque parte videar cadere, qui & in militia, sicut dixi, irreprehensibiliter conversatus sum; & in venerabili clero, quantum ad me pertinuit, cum modestia memoratis temporibus ministravi. Ostendam enim, cum omnia quæ dicta sunt, perpetrasse; nec non etiam & contra gestum in metropoli Nicæa concilium, temerarium exstitisse. Hic namque sanctissimus, magis autem circa omnia ferocissimus, in consuetudine habens leges prævaricari, nihil arbitrans, quod ab ipso in sanctæ & sacræ memoriæ Flavianum commissum est, insuper ad mala majora se ver- E tit. Excommunicationem namque faciens contra sanctissimum & beatissimum Apostolicæ sedis magnæ Romæ episcopum, suasit subscribere eis, qui cum ipso de Ægypto exierunt sanctissimis episcopis plus minus numero decem, (neque enim ampliores ausi sunt exire cum ipso, propter ea quæ ab ipso in Epheso contra leges peracta sunt) aliquoties comminans, aliquoties nolentes decipiens; unde lacrymantes atque gementes, nefandæ illi chartæ subscripserunt. Considerate igitur, sanctissimi & reverentissimi patres, quam neque Deo placita sint, quæ ab eo per audaciam commissa sunt, neque hominibus toleranda. Et obsecro vestram sanctitatem præcipere, si placet, eos qui subter designati sunt, sub custodia fieri, quatenus quæ veritatis sunt, ostendantur. Sunt autem, Agorastus, Dorotheus, Eusebius, Joannes notarius. Tempore namque opportuno vocante, offero vestro angelico choro sanctissimos viros & reverentia & rectitudine adornatos, qui super singulis capitulis possint testimonium perhibere. Et ipse ego hanc accusationem propria subscripsi manu. Theodorus diaconus sanctæ & catholicæ ecclesiæ magnæ Alexandrinæ civitatis, suprascriptus, sancto & universali concilio hos libellos obtuli.

A ειμι δεόμενος τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης. ἐπὶ δύο, καὶ εἴκοσι ἔτη, πλέον ἢ ἔλαττον, ἐστρατευσάμην ἐν τῇ τῶν καθωσιωμένων μαγιστριανῶν σχολῇ, οὐδεμίαν κατ' ἐμαυτοῦ [a] βλάβην ἢ μέμψιν διδοὺς, προσδοκήσας τῶν προνομίων τῆς μεγάλης ἐκείνης σχολῆς ἀξιωθῆναι. ἀλλ' ὁ τῆς ὁσίας καὶ ἁγίας μνήμης Κύριλλος, ὁ τῆς περιωνύμου Ἀλεξανδρείας γεγονὼς ἀρχιεπίσκοπος, ὁ τῆς ὀρθῆς καὶ ἀμωμήτου πίστεως συνήγορος, ἐκπέμπει με ἔσχε, καὶ μάλιστα ἐν τῷ καιρῷ τῆς κατὰ τὴν Ἔφεσον γενομένης ἐπ' αὐτοῦ συνόδου. καὶ δὴ καὶ ἀμέμπτως ἐξυπηρετησάμενος τῇ ὁσίᾳ ἐκείνῃ καὶ κατὰ Θεὸν γεγενημένῃ συνόδῳ, [b] οὕτως ὡς διὰ τὸ γνήσιον, καὶ σπουδαῖον, ἠξίωσε με τοῦ κλήρου τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξαν-B δρείας. ὡς δὲ ἐδόκουν τῶν [c] κατὰ τῆς πολυχρονίου στρατείας ἀποστερεῖσθαι, μείζονα ἡγησάμενος τὴν τιμὴν τὴν τῶν θείων καὶ σεπτῶν μυστηρίων ὑπηρεσίας, παρέμεινα τῷ αὐτῷ κλήρῳ ἐπὶ δέκα καὶ πέντε ἔτη, ἐλπίσας καὶ μείζονος ἀξιωθῆναι τιμῆς. ἀλλ' ἐν τοσούτῳ τοῦ τῆς ὁσίας καὶ ἁγίας μνήμης Κυρίλλου τὸν ἀνθρώπινον ὑπεξελθόντος βίον, διαδεξαμένου τε αὐτὸν, ὡς εἴθε μήποτε, τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Διοσκόρου, οὐδεμιᾶς κατ' ἐμοῦ αἰτιάσεως ἐγγράφου ἢ ἀγράφου γεγενημένης, ἀλλ' οὐδὲ ψιλῆς μέμψεως, ἐκτὸς με τοῦ κλήρου πεποίηκεν ἐν προοιμίοις [d] τῆς ἣν οὐκ οἶδ' ὅπως ἔλαχεν ἐπισκοπῆς, ἀπειλήσας καὶ τῆς μεγάλης ἐκείνης διώκειν πόλεως, δι' οὐδὲν ἕτερον, εἰ μὴ διὰ τὸ τῆς οἰκειότητος καὶ εὐμενείας τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου ἠξιῶσθαί με. σκοπὸς γὰρ αὐτῷ, οὐ μόνον τοὺς ἀπὸ γένους αὐτοῦ C ἐλάσαι ἐκείνης τῆς πόλεως, ἤγουν ἀφελέσθαι τοῦ ζῆν, ἀλλὰ γὰρ καὶ τοὺς προσῳκειωθέντας αὐτῷ ἀπεχθανόμενος πρὸς τὴν ὀρθὴν ἐκείνου πίστιν· αἱρετικὸς γὰρ ὑπάρχει, καὶ ἀεὶ τὰ Ὠριγένους [e] φρονῶν· καὶ ταῦτα ἄνθρωπος, οὐ δυσφημιῶν τῶν περὶ τὴν ἁγίαν τριάδα φεισάμενος, οὐ φόνων ἀμοιρήσας, οὐ δενδροκοπιῶν, οὐ πυρκαϊῶν, οὐ καθαιρέσεως οἰκιῶν· ἀλλὰ γὰρ καὶ αἰσχρῶς ἀεὶ ζήσας· ὅπερ ἕτοιμος ἔχω δεῖξαι. ἐπεὶ τοίνυν συνορᾷ ἡ ὑμετέρα θεοφίλεια, ὡς οὐ τὴν τυχοῦσαν ἀδικίαν ὑπομεμένηκα, στρατείας τοσούτου χρόνου καταφρονήσας, μείζονα τὴν τῆς ἱερωσύνης τάξιν ἡγησάμενος, παρακαλῶ ἐπιτραπῆναί με ἐν τῇ ἁγίᾳ ὑμῶν συνόδῳ γενέσθαι, καὶ τοῖς προσοῦσί μοι χρήσασθαι δικαίοις· ὥστε με μὴ κατὰ δύο ἐπιμερῶν ἐκπεσεῖν, τὸ ἐν τῇ στρατείᾳ, ὡς ἔφην, ἀμέμπτως διάξαντα, καὶ ἐν τῷ ἁγιωτάτῳ κλήρῳ, τὸ ὅσον ἐπ' ἐμοὶ, μετ' ἐπιεικείας ἐν τοῖς μνημονευθεῖσι D χρόνοις ἐξυπηρετησάμενον. δείξω γὰρ αὐτὸν πάντα τὰ εἰρημένα πλημμελήσαντα, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὸ κατὰ τὴν Νίκαιαν μητρόπολιν παρ' αὐτοῦ τολμηθέν. οὗτος ὁ ἁγιώτατος, μᾶλλον δὲ εἰπεῖν, ἀγριώτατος, περὶ πάντα ἐν ἔθει γενόμενος τοῦ παρανομεῖν, οὐδὲν ἡγησάμενος τὸ παρ' αὐτοῦ κατὰ τοῦ τῆς ὁσίας καὶ ἁγίας μνήμης Φλαβιανοῦ τολμηθὲν, ἐπὶ μεῖζον τὸ κακὸν τρέπεται. ἀκοινωνησίαν κατὰ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς μεγάλης Ῥώμης παρασκευάζει τοὺς ἅμα αὐτῷ ἐξελθόντας ἐξ Αἰγύπτου ἁγιωτάτους ἐπισκόπους τὸν ἀριθμὸν, πλέον ἢ ἔλαττον δέκα, οὐδὲ γὰρ πλείους τετολμήκασιν ἐξελθεῖν ἅμα αὐτῷ, διὰ τὰ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν Ἔφεσον παρανομηθέντα, καθυπογράψαι ταύτῃ, τῇ μὲν ἀπειλῶν, τῇ δὲ ἀπατῶν· οὐ βουλομένους ἀμέλει δακρύοντας καὶ στένοντας ὑπογράψαι τῷ ἀθεμίτῳ ἐκείνῳ E χάρτῃ· συνορᾶτε τοιγαροῦν, θεοφιλέστατοι πατέρες, ὡς οὔτε Θεῷ θεμιτὰ τὰ παρ' αὐτοῦ τολμηθέντα, οὔτε ἀνθρώποις φορητά. καὶ παρακαλῶ τὴν ὑμετέραν ὁσιότητα, κελεῦσαι, εἴγε παρίσταται, τοὺς ὑποτεταγμένους ἐν ἀσφαλεῖ γενέσθαι, ὥστε δειχθῆναι τὰ τῆς ἀληθείας· εἰσὶ δὲ, Ἀγόραστος, Δωρόθεος, Εὐσέβιος, Ἰωάννης νοτάριος. καιροῦ γὰρ καλοῦντος, ἐκδώσω τῷ ὑμῶν ἀγγελικῷ χορῷ ἁγίους ἄνδρας, ἐπὶ ὀρθότητι καὶ εὐσεβείᾳ κεκοσμημένους, τοὺς ἐφ' ἑκάστῳ κεφαλαίῳ μαρτυρεῖν δυναμένους.

Θεόδωρος διάκονος τῆς ἁγίας καθολικῆς ἐκκλησίας τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας, ὁ προγεγραμμένος, ἐπιδέδωκα τοὺς λιβέλλους τῇ ἁγίᾳ, καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ.

ANNO CHRISTI 451.

[a] Al. agentium in rebus.

[a] Forte. βλάβην, ex Latino.

[b] Forte, οὕτως, ex Latino.

[c] Forte, καρπῶν, ex Latino.

[d] Forte, ἣν

[e] Forte, Φρονῶν.

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι τὸν λίβελλον, ὁ αὐτὸς Θεόδωρος εἶπεν· ἕτοιμός εἰμι παραγενομένου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Διοσκόρου εἰς τὴν ἁγίαν ὑμῶν σύνοδον, συστῆναι τοῖς παρ᾽ ἐμοῦ κατηγορηθεῖσιν. Βονιφάτιος πρεσβύτερος τῆς ἐκκλησίας Ῥώμης εἶπε· καὶ τοῦ καταβοῶντος Ἰσχυρίωνος τοῦ παρόντος, τοὺς λιβέλλους ὑπαναγνωσθῆναι δίκαιον. Ῥωμανὸς ἐπίσκοπος Μύρων εἶπε· κατὰ τὰ διαλαληθέντα παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου πρεσβυτέρου Βονιφατίου, οἱ προσδοθέντες παρὰ Ἰσχυρίωνος λίβελλοι ἀναγνωσθήτωσαν. καὶ λαβὼν Ἀσκληπιάδης διάκονος καὶ νοτάριος ἀνέγνω.

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

Λίβελλος Ἰσχυρίωνος διακόνου Ἀλεξανδρείας, ἐπιδοθεὶς κατὰ Διοσκόρου τῇ ἁγίᾳ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ.

Τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ μακαριωτάτῳ οἰκουμενικῷ ἀρχιεπισκόπῳ καὶ πατριάρχῃ τῆς μεγάλης Ῥώμης Λέοντι, καὶ τῇ ἁγίᾳ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ τῇ ἐν Καλχηδόνι βουλήσει Θεοῦ καὶ θείῳ θεσπίσματι συναθροισθείσῃ, παρὰ Ἰσχυρίωνος διακόνου τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας.

Νῦν ὅτε φωνῆς ἐλευθέρας τετύχηκεν ἕκαστος τῶν πεπονθότων κακῶς, καὶ προστάται δίκαιοι τῷ ἀνθρωπίνῳ γένει ἐπιπεφοιτήκασιν, καὶ οἴχεται λοιπὸν πᾶσα συσκευὴ, καὶ πλεονεξία, καὶ τὰ ὡς ἐν τυραννίδι δεινὰ, τότε κἀγὼ τεθαῤῥηκὼς, τόδε τὸ βιβλίον προσάξαι τῇ ὑμετέρᾳ ὁσιότητι, καὶ διδάξαι, οἷα κατ᾽ ἐμοῦ, καὶ καθ᾽ ἑτέρων τινῶν πεπόνηται, εἴγε μοι γλῶττα ἦν δυναμένη καὶ ὑπὲρ ἐκείνων λέγειν, παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου Διοσκόρου. οὐδὲ γὰρ ἠμοίρησέ τις ἐκείνου τῆς ὠμότητος, καὶ ἀπανθρωπίας· τινῶν μὲν γὰρ ἐξεκόπησαν χωρία, δενδροκοπίας κατ᾽ αὐτῶν τολμηθείσης· ἑτέρων δὲ καὶ οἰκήματα κατηνέχθησαν· ἄλλοι καὶ προσωρίσθησαν· ἕτεροι δὲ καὶ προστίμοις ὑπεβλήθησαν· τινὲς δὲ καὶ τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας, ὡσπερεὶ ἰδίου κτήματος αὐτοῦ οὔσης, ἀπηλάθησαν. ὅτι γὰρ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν καθοσίωσιν ἁμαρτῆσαι τὰ μέγιστα οὐ παρῃτήσατο, τοῦτο μεγάλοι τε καὶ περιφανεῖς ἄνδρες ἴσασιν· οὐ μὴν δὲ, ἀλλὰ καὶ πᾶσα ἐκείνη ἡ μεγάλη πόλις Ἀλεξάνδρεια, ὡς καὶ τὰ πεπραγμένα ἐπὶ διαφόρων ἀρχόντων δείκνυσι. τὰ γὰρ εἰς τὴν ἁγίαν καὶ ὁμοούσιον τριάδα παρ᾽ αὐτοῦ πολλάκις ἐμπαροινηθέντα, ἅπας μὲν ὁ τῆς φερωνύμου πόλεως ἐκείνης λαὸς, οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ ὁ εὐλαβὴς κλῆρος, καὶ εὐλαβέστατοι μονάζοντες, ἐπίστανται· τοσοῦτον δὲ πρὸς πάντας, οὐχ ὡς ἔπρεπεν ἐπισκόπῳ, καὶ μάλιστα τηλικαύτης πόλεως, καὶ τοῦ εὐαγγελικοῦ ἐκείνου θρόνου τυχόντι, τετόλμηκεν, ὥστε καὶ τὸν παρεχόμενον παρὰ τῶν εὐσεβεστάτων ἡμῶν βασιλέων σῖτον ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Λιβύης, διὰ τὸ τὴν χώραν ξηροτάτην εἶναι, καὶ μηδὲ ὅλως σῖτον ἐν αὐτῇ γεωργεῖσθαι, πρὸς τὸ ἐν πρώτοις μὲν τὴν ἀναίμακτον θυσίαν ἐπιτελεῖσθαι, οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ τοὺς παρεπιδημοῦντας, ἔτι δὲ καὶ ἐγχωρίους πένητας παραμυθεῖσθαι, μὴ συγχωρεῖν δέχεσθαι τοὺς ἁγίους ἐπισκόπους ἐκείνης τῆς χώρας, ἀλλ᾽ ἐξαργυρίζειν τὸν μνημονευθέντα σῖτον δαψιλέσι χρήμασιν, αὐτὸν δὲ καὶ ὠνεῖν ἐν καιρῷ σπανίας * διαπεπραγμένον βαρυτάτοις τιμήμασιν· ὡς ἀπὸ τούτου μήτε φρικτὴν καὶ ἀναίμακτον θυσίαν ἐπιτελεῖσθαι, μήτε μὴν, ὡς ἔφην, τοὺς ξένους, ἢ καὶ τοὺς ἐντοπίους ταύτης ἀπολαύειν τῆς παραμυθίας. τὸ γὰρ κατὰ τὴν τῆς λαμπρᾶς μνήμης Περιστερίαν πρᾶγμα οὐδεὶς ἠγνόησε, καὶ μάλιστα τῶν οἰκούντων ταύτην τὴν βασιλίδα νέαν Ῥώμην. ἐκείνης

* Forte, διαπιπράσκειν

A Similiter & reliqui accusatores suas accusationes singuli per singula se probare spoponderunt, & singulos accusationis libellos propria manu subscripserunt.

Et post lectionem libelli hoc idem ipse Theodorus dixit: Paratus sum adveniente reverentissimo episcopo Dioscoro in hoc sanctum vestrum concilium, meis adesse accusationibus. [a] Bonifacius presbyter Romanæ ecclesiæ, vicarius & ipse beatissimi papæ Leonis dixit: Et proclamantis præsentis Ischyrionis justum est recitari libellos. Romanus episcopus metropolitanus Myrensis provinciæ Lyciæ dixit: Secundum interlocutionem religiosissimi presbyteri Bonifacii, oblati libelli ab Ischyrione recenseantur. Et suscipiens Asclepiades diaconus & notarius legit.

[a] In mss. Bonifatius.

B Et postquam lectum est, Petrus episcopus metropolitanus Corinthi dixit: Et ab Ischyrione reverentissimo porrectus libellus, ex lectione notus factus sancto huic & universali concilio præsentibus inseratur monimentis.

Libellus Ischyrionis diaconi Alexandriæ, sanctæ & œcumenicæ synodo exhibitus adversus Dioscorum.

Sanctissimo & beatissimo universali archiepiscopo & patriarchæ magnæ Romæ Leoni, & sanctæ universali Chalcedonensi synodo, voluntate Dei & divina præceptione congregatæ, libellus ab Ischyrione magnæ Alexandrinæ civitatis diacono. C

Nunc, quando liberam vocem unusquisque, qui male passus est, recepit; & justi patroni humano generi præsunt; & periit de cetero omnis circumventio & avaritia, & dira quæ erant quasi in tyrannide; tunc & ego ausus sum hunc libellum vestræ sanctitati offerre, & docere quanta adversus me & adversus quosdam alios commissa sunt a reverentissimo magnæ Alexandrinorum civitatis episcopo Dioscoro, si mihi lingua dicere & pro illis sufficeret. Neque enim quisquam fuit expers illius crudelitatis & inhumanitatis. Aliquorum enim vastata sunt prædia, ex- D cisione arborum perpetrata: aliorum vero domus destructæ sunt, alii in exsilium pulsi sunt, alii vero multatione vexati sunt, quidam vero & ab Alexandrina magna civitate, sicut de propria ejus possessione, exclusi sunt. Quoniam quidem in ipsam devotionem non intermisit maxima peccare, hoc magni & clari viri sciunt, nec non etiam & omnis illa magna civitas Alexandrina, sicut & acta habita sub diversis judicibus manifestant. Quæ enim contra sanctam & consubstantialem Trinitatem ab ipso sæpe contumeliose dicta sunt, omni nominatissimæ illius civitatis populo, nec non etiam venerabili clero, reverentissimis quoque monachis nota sunt. Tanta autem contra omnes (non sicut decebat episcopum, & maxime tantæ E civitatis, & evangelicæ illius sedis præsulem constitutum) perpetrare ausus est: ut etiam & frumentum, quod a piissimis nostris Imperatoribus ecclesiis Libyæ, propter ariditatem illius provinciæ, & quia ibi omnino triticum non nascitur, præstitutum est; in primis quidem ut incruenta ex ipso hostia offeratur, deinde ut & peregrini, nec non etiam & provinciales pauperes aliquod mereantur solatium; non permitteret suscipere sanctissimos episcopos illius provinciæ: sed adæraret, & coëmeret memoratum frumentum largissimis pecuniis, ipsum vero in tempore famis gravissimis æstimationibus venumdaret. Et ex hoc neque terribile & incruentum sacrificium celebratum est: neque (sicut dixi) peregrini, aut provinciales hoc solatio fruiti sunt. Ceterum clarissimæ memoriæ Peristeriæ negotium nullus ignoravit, maxime eorum qui in hac regia urbe nova Roma habitare noscuntur. Illa

ACTIO TERTIA.

namque pro suæ animæ salute testamentum condens, A jussit multam quantitatem pecuniarum præstari monasteriis, nec non etiam xenodochiis & ptochiis, & aliis pauperibus Ægyptiacæ provinciæ. Quod moleste ferens idem reverentissimus vir, ob id quod in persona ejus hæc minime sunt dimissa, fecit easdem pecunias pro eleemosyna scortis & aliis theatricis dispertiri personis; ut neque incensum ex oblatione illius clarissimæ memoriæ Peristeriæ, quantum ad eum pertinuit, Deo offerretur. Sed illius quidem feminæ manifestum propositum demonstratum est: lascivia vero prædicti reverendi viri & luxuria omni illi provinciæ non ignorata est: (impudicis mulieribus frequenter in episcopio, & in balneo ejus aperte deliciantibus, præcipue famosissima Pansophia, quæ cognominatur Orine, de qua & numerosus Alexandriæ populus frequentissimas voces emisit tam ipsius, quam amatoris ejus faciens mentionem:) vestro autem angelico choro manifestabitur. Non solum vero hæc, sed etiam homicidia per occasionem istius admirabilis doctoris perpetrata sunt. Quoniam vero & quæ in me miserabili ab ipso commissa sunt, tolerabilia non sunt, supplex accedo, & precor vestram sanctitatem misereri mei, hominis, qui multis temporibus in sancta illa magnæ civitatis ecclesia laboravi, & hac de causa clericatum ejus merui, sæpius destinatus in peregrinationes sub sanctæ memoriæ Cyrillo, qui ipsam evangelicam sedem ornavit; & maxime ad regiam novam Romam, C aliquando quidem in hiemis tempore cum jumentis iter omne perficiens; aliquando vero & pro commissis mihi a sanctæ memoriæ Cyrillo necessariis causis, per mare omne [a] navigio transmeans, aliquando per Lyciam, aliquando per Pamphyliam; ita ut debile mihi corpus laborum faceret magnitudo, sicut & ipsis aspectibus intuetur vestra beatitudo. Obtinui enim dignus fieri & familiaritate & gratia sanctæ memoriæ archiepiscopi Cyrilli; quod reverentissimum episcopum Dioscorum contristabat. Quippe mox ut migravit sanctæ & beatæ memoriæ Cyrillus in cælos, iste (quod utinam numquam contigisset) successit, qui prohibuit me in sanctissimis & venerabilibus mysteriis obsequium facere. Nihilo minus etiam adver- D sus nostras vilissimas possessiones, monachos & aliquos alios destinavit, & tradidit eas incendio, ita ut & ipsa in eisdem possessionibus ædificia, ex quibus nutrimenti mei haberem solatium, pauper constitutus & solutus corpore, penitus ignis consumeret: diversæ quoque arbores ibi succiderentur, atque ipsa vastaretur terra, & mihi ultra inutilis fieret; ut in reliquum mendicans, nec victus necessarios haberem. Sed neque his contentus, submittit adversus miserabilem me ecclesiasticorum catervam (ut verius autem dicam, latronum) pariter cum Petro & Harpocratione diaconibus, & Mena presbytero, ut me de humanis rebus auferrent, mandans corpus meum mortuum sibi E deportari. Quod nisi per misericordiam Dei ante punctum temporis mihi innotuisset, & fugissem, jam pridem, sicut dixi, ab humanis rebus effectus essem alienus. Postquam vero salvari per misericordiam Dei potui, ex insensibilitate autem mea non discessi ex maxima urbe Alexandrina, & propter infirmitatem corporis mei, & quia multum meorum obsequio indigebam; præcipue vero quia & ex ea essem civitate ego & mei majores, & quia domum in ea haberem; iratus super his, quasi nihil factum esset, in ipsis paschalibus diebus iterum me jubet per Harpocrationem diaconum rapi, (semper enim ejus ministravit furori pariter cum prædicto Petro diacono, sicut demonstrant quæ apud Ephesum gesta sunt adversus sanctæ memoriæ Flavianum quondam archiepiscopum novæ Romæ, & contra multos alios, insuper etiam & contra reverentissimum nunc quidem episcopum, tunc vero presbyterum & œconomum constitutum magnæ Ale-

[a] al. navigium

A γὰρ ὑπὲρ τῆς ἑαυτῆς ψυχῆς ἐν τῷ διατίθεσθαι παρακελευσαμένης, πλεῖστον ποσὸν χρυσίου παρασχεθῆναι τοῖς μοναστηρίοις, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῖς ξενεῶσι, καὶ πτωχείοις, καὶ ἑτέροις πένησι τῆς Αἰγυπτιακῆς χώρας, ἀχθεσθεὶς ὁ εὐλαβέστατος ἀνὴρ, ἐφ' οἷς ἐν εἰς πρόσωπον [a] αὐτοῦ κατέλειψεν, παρασκευάζει ἐκεῖνα τὰ χρήματα αὐτοῦ παρασχεθῆναι, καὶ ἀντὶ ἐλεημοσύνης θυμέλαις, καὶ διανεμοῖς ἑτέροις προσώποις· ὥστε μηδὲ τὴν εὐωδίαν τὴν ἀπὸ τῆς θυσίας τῆς λαμπρᾶς τὴν μνήμην Περιστερίας ἀναχθῆναι πρὸς τὸν Θεὸν, τὸ ὅσον ἐπ' αὐτῷ. ἀλλὰ φανερὰ ἡ πρόθεσις ἐκείνης ἀπεδείχθη, ὁ δὲ [b] κῶμος τοῦ προλεχθέντος εὐλαβοῦς ἀνδρὸς, καὶ ἡ ἀκολασία, πάσῃ ἐκείνῃ τῇ χώρᾳ οὐκ ἠγνόηται· ἀπὸ τοῦ φανερῶς ἀσήμους γυναῖκας συνεχῶς ἐντρυφᾷν τῷ ἐπισκοπείῳ, καὶ τῷ λουτροῦ τύπου, καὶ B μάλιστα ἡ περιβόητος Πανσοφία, ἡ καλουμένη Ορεινή, περὶ ἧς καὶ ὁ πολυάνθρωπος τῆς Ἀλεξανδρέων δῆμος ἀφῆκε φωνὴν, αὐτῆς τε, καὶ τοῦ ἐραστοῦ μεμνημένος· φανερωθήσεται δὲ τῷ ὑμετέρῳ ἀγγελικῷ χορῷ. οὐ μόνον δὲ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ φόνοι παρὰ τὴν αἰτίαν τοῦ θαυμαστοῦ ὑποφήτου γεγένηνται. ἐπειδὴ δὲ καὶ τὰ εἰς ἐμὲ τὸν ἐλεεινὸν παρ' αὐτοῦ πλημμεληθέντα ἀφόρητα τυγχάνει, προσέρχομαι, καὶ δέομαι τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος, κατελεῆσαί με, ἄνθρωπον ἐν πολλοῖς χρόνοις κεκμηκότα τῇ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ ἐκείνης τῆς μεγίστης πόλεως, καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν τοῦ κλήρου αὐτῆς ἀξιωθέντα, καὶ πολλάκις σταλέντα ἀποδημίας, καὶ ἐπὶ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης, καὶ ἁγιωτάτου Κυρίλλου, τοῦ τὸν εὐαγγελικὸν θρόνον διακοσμήσαντος, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῆς βασιλευούσης νέας Ῥώμης, ποτὲ μὲν ἐν ὥρᾳ χειμῶνος διὰ ζώων ἅπασαν τὴν ὁδὸν διανύσαντα, ποτὲ δὲ C καὶ διὰ ἐγχειρισθείσας μοι παρὰ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου ἀναγκαίας χρείας διὰ θαλάσσης τὸν πάντα πλοῦν διαπεραιωθέντα, ἄλλοτε διὰ Λυκίας, ἑτέρωθι διὰ Παμφυλίας· ὥστε ἐπιστῆ με τὸ σῶμα ἀπὸ τῶν ὑπερβαλλόντων καμάτων γενέσθαι, ὡς καὶ αὐταῖς ὄψεσιν ὁρᾷ ἡ ὑμετέρα μακαριότης. ἐπέτυχον γὰρ ἀξιωθεὶς καὶ τῆς οἰκειότητος, καὶ εὐμενείας τοῦ ἐν ἁγίοις τῇ μνήμῃ ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου. ὅπερ τὸν εὐλαβέστατον Διόσκορον ἐλύπει. ἀμέλει γοῦν παραυτὰ τοῦ μεταφοιτῆσαι ἐν οὐρανοῖς τὸν τῆς ὁσίας μνήμης Κύριλλον, αὐτόν τε καταστῆναι, ὡς εἴθε μὴ ἦν ποτε, κωλύει με τὴν τῶν ἀχράντων, καὶ σεπτῶν μυστηρίων ὑπηρεσίαν ποιήσασθαι· οὐδὲν δὲ ἧττον ἐκπέμπει κατὰ τῶν ἡμετέρων ἀπεριλαῶν κτημάτων, μονάζοντάς τε, καὶ ἑτέρους τινάς· καὶ ἐμπρησμῷ ταῦτα καταβάλλει, ὥστε ἐν αὐτοῖς τοῖς κτημασίοις οἰκοδομήματα, ἀφ' D ὧν τὰς διατροφὰς εἶχον, πένης τυγχάνων, καὶ συντετριμμένος τὸ σῶμα, ἄρδην πυρὶ καταναλωθῆναι, ἐκκοπῆναι δὲ καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς διάφορα καρποφόρα δένδρα, διακοπῆναι δὲ καὶ αὐτὴν τὴν γῆν, καὶ ἀνόνητά μοι ταῦτα γενέσθαι· ὡς λοιπὸν προσαιτίζεσθαι, καὶ μηδὲ τὰς ἀναγκαίας ἔχειν τροφάς. ἀλλὰ μηδὲ τούτοις ἀρκεσθεὶς, ἐπιπέμπει κατ' ἐμοῦ τοῦ ἐλεεινοῦ φάλαγγα ἐκκλησιαστικὴν, ἀληθὲς δὲ εἰπεῖν, λῃστρικὴν, ἅμα Πέτρῳ διακόνῳ, καὶ Ἁρποκρατίωνι, καὶ Μηνᾷ πρεσβυτέρῳ, ὥστε με τῶν ἀνθρωπίνων ἐκτὸς ποιήσασθαι, ἐντειλάμενος τὸ σῶμά μου νεκρὸν αὐτῷ ἀπενεχθῆναι. ὅπερ εἰ μὴ ἐκ φιλανθρωπίας τοῦ Θεοῦ πρὸ βραχείας ὥρας μοι ἐγνώσθη, καὶ ἔφυγον, πάλαι ἂν, ὡς ἔφην, καὶ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων ἐκτὸς E γενόμενος ἐτύγχανον. ὡς δὲ διασωθῆναι τῇ φιλανθρωπίᾳ τοῦ Θεοῦ δεδύνημαι, ἐξ ἀναισθησίας δὲ οὐ πέφευγα τὴν μεγίστην Ἀλεξάνδρειαν, διά τε τὴν ἀσθένειαν τοῦ ἡμετέρου σώματος, καὶ διὰ τὸ πλείστης θεραπείας παρὰ τῶν ἰδίων δεῖσθαι, ἄλλως τε τῷ ἐξ αὐτῆς εἶναι ἐμέ τε, καὶ τοὺς ἡμετέρους προγόνους, καὶ τὸ ἐφέστιον ἐν αὐτῇ ἔχειν. ὀργισθεὶς ἐπὶ τούτοις, ὡς οὐδενὸς γεγονότος, ἐν αὐταῖς ταῖς πασχαλίαις ἡμέραις πάλιν με κελεύει ἐξανάρπαστον γενέσθαι δι' Ἁρποκρατίωνος· ἀεὶ γὰρ αὐτοῦ τῇ μανίᾳ ὑπηρέτησεν, ἅμα Πέτρῳ τῷ προλεχθέντι διακόνῳ. ὡς καὶ τὰ ἐν Ἐφέσῳ κατὰ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Φλαβιανοῦ τοῦ γενομένου ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως ἀπέδειξαν, καὶ ἑτέρων πολλῶν, ἔτι τε καὶ τοῦ εὐλαβεστάτου, νῦν μὲν ἐπισκόπου, τηνικαῦτα δὲ πρεσβυτέρου καὶ οἰκονόμου τυγχάνοντος τῆς ἐκκλησίας τῆς μεγα-

ANNO CHRISTI 451.

[a] Forte, τὸ ex Latino.

[b] Forte, κῶμος

ANNO CHRISTI 451.

ACTIO TERTIA.

λοπόλεως Ἀλεξανδρείας, Προτερίου· καὶ ἐγκλείομαι ἐν ἑνὶ ξενῶνι τῶν λελωβημένων, κατ' οὐδένα τρόπον ὑπεύθυνός τινι τυγχάνων· ἀλλ' οὐδὲ, ὡς ἐδίδαξα, αἰτιάσεώς ποτε γεγενημένης κατ' ἐμοῦ· ἐπιπέμπει δὲ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ξενῶνί τινας πάλιν, ὥστε με ἀποκτεῖναι· ὡς καὶ τοῖς ἐν αὐτῷ τῷ ξενῶνι πᾶσι πεφανέρωται· ἀμέλει γοῦν ἐκ μεταποιήσεως βοηθῆσαί μοι κατηξιώθησαν. διὸ καὶ ζῶ μέχρι νῦν. καὶ οὐ πρότερον ἀφῆκαν ἐκείνων τῶν παρανομωτάτων δεσμῶν, εἰ μὴ καὶ τῆς μεγάλης Ἀλεξανδρείας συνθέμενον ἐν τοιαύτῃ καταστάσει σώματος ἐκτὸς γενέσθαι, καὶ ἕτερά τινα καταθύμια αὐτοῦ πρᾶξαι. ἐπεὶ οὖν συνορᾶτε, ἁγιώτατοι, καὶ ὁσιώτατοι πατέρες, ὡς πάντα τὰ παρ' αὐτοῦ γεγενημένα, οὔτε Θεῷ θεμιτὰ, οὔτε νόμοις ἀνεκτὰ, ἀλλ' οὐδὲ παντὶ ἀνθρώπῳ· δέομαι τῆς ὑμετέρας ἀγγελικῆς στρατιᾶς κατελεῆσαί με, καὶ κελεῦσαι εἰσελθόντα ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ, στῆναι πᾶσι τούτοις· ὥστε μοι καὶ τὸ ἀδικηθέντα, ἐφ' οἷς ἠδίκημαι, γενέσθαι, καὶ τὸν βαθμὸν, εἴγε ὑμῶν τῇ ὁσιότητι παρέσχειν, ἀποκατασταθῆναι, ἀνθρώπῳ ἐν πολλῷ χρόνῳ γνησίως ἐξυπηρετησαμένῳ τῆς ἁγίας μνήμης καὶ ὀρθοδόξου πίστεως συνηγόρῳ Κυρίλλῳ ἐπισκόπῳ γενομένῳ, καὶ μὴ ἔχοντι ἀλλαχόθεν τὰς ἀναγκαίας τοῦ ζῆν τροφάς· ἐφ' ᾧ τι με τούτων τῶν δικαίων τυχόντα, τὰς συνήθεις εὐχὰς, καὶ εὐχαριστίας ἀναπέμψαι τῷ πάντων ἡμῶν σωτῆρι Χριστῷ ὑπὲρ τοῦ ὑμετέρου ἀγγελικοῦ χοροῦ. καὶ παρακαλῶ πρὸς ἀπόδειξιν τῶν παρ' ἐμοῦ εἰρημένων ἐν ἀσφαλεῖ γενέσθαι Ἀγόραστον, Δωρόθεον, Εὐσέβιον, Διδίωνα, Ἁρποκρατίωνα, Πέτρον, [a] Γαϊανὸν, περιχύτην τοῦ ἐπισκοπικοῦ λουτροῦ, συνεκδημήσαντα αὐτῷ, ἰδιώτην ὄντα, καὶ δυνάμενον πάντα ἀκριβῶς εἰπεῖν. ἕτοιμος γὰρ ἔχω καιρῷ τῆς διακρίσεως καὶ ἁγιωτάτους ἄνδρας βίῳ καὶ πίστει μαρτυρουμένους παραγαγεῖν ἐκ κελεύσεως τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος, τοὺς δυναμένους ἐπὶ πᾶσι τούτοις μαρτυρῆσαι. Ἰσχυρίων διάκονος ἐπιδέδωκα τούσδε τοὺς λιβέλλους, γενομένους κατὰ βούλησιν ἐμὴν, καὶ ὑπαγορευθέντας, καὶ ὑπογεγραμμένους.

xandrinæ civitatis ecclesiæ Proterium:) & recludor in uno xenodochio tabidorum, nullo modo alicui obnoxius constitutus; neque sicut docui, accusatione aliquando adversus me facta; immittit autem iterum & in eodem xenodochio aliquos, qui me occiderent, sicut & omnibus qui in ipso xenodochio sunt, manifestum est; in tantum, ut horrentes maliriam, juvare me dignarentur: propter quod & vivo hactenus. Nec prius me ab illis iniquissimis absolvit vinculis, nisi & a magna Alexandria alienum me fieri promitterem in tali corporis statu, & aliqua alia quæ illi erant desiderabilia agere. Quoniam igitur consideratis, sanctissimi & beatissimi patres, quia omnia quæ ab eo commissa sunt, neque Deo placita, neque legibus tolcranda sunt, sed neque ulli homini: peto & deprecor vestigia angelicæ vestræ militiæ, misereri mei, & præcipere, me sanctum & universale vestrum intrare concilium, hæc omnia probaturum: quatenus & ex omni iniquitate in me illæsus effectus, proprio gradui, si vestræ placuerit sanctitati, restituar, homo qui multis temporibus sincere jussionibus sanctæ memoriæ & catholicæ fidei advocati Cyrilli ministravi, & debilis factus, & non habens aliunde necessaria vitæ nutrimenta; quatenus hæc juste promeritus, solitas orationes & gratias referam omnium nostrum Salvatori Christo pro vestro angelico choro. Et supplico, pro documento eorum quæ a me dicta sunt, in tuto collocari Agorastum, Dorotheum, Eusebium, Didionem, Harpocrationem, Petrum, [a] Gaianum mediastinum episcopalis balnei, nunc cum comitantem, qui est imperitus, & qui potest omnia subtiliter dicere. Paratus enim sum, tempore cognitionis & sanctissimos viros, vita & fide probabiles, producere ex jussione vestræ sanctitatis, qui de his omnibus, testificari valeant. Ischytion diaconus hos libellos obtuli, factos secundum meam voluntatem & dictatos, & manu mea subscriptos.

[a] Forte, Γαΐον.

[a] al. Gaium.

Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι αὐτὸν, Πασχασῖνος ἐπίσκοπος εἶπε· καὶ ὁ λίβελλος τοῦ παρόντος Ἀθανασίου, ὁ προσκομισθεὶς ἡμῖν, ἀναγινωσκέσθω. καὶ λαβὼν Προκόπιος διάκονος, καὶ νοτάριος, ἀνέγνω. καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι αὐτὸν, Λουκήνσιος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἅπερ ἐν τῷ λιβέλλῳ διδάσκεις κατὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Διοσκόρου, ταῦτα σκόπει· καὶ εἰ θαρρεῖς, γνώρισον [b] αὐτὰ, καὶ τῷ οἰκείῳ σου δήλωσον στόματι. Ἀθανάσιος εἶπεν· ἕτοιμός εἰμι, καὶ θαρρῶ ἐμαυτῷ, παραγενόμενον αὐτὸν ἐπὶ τῆς ἁγιωτάτης ὑμῶν συνόδου διελέγξαι εἰς πάντα, ἅπερ αὐτοῦ κατηγόρησα. καὶ μετ' αὐτὸν, Ἰσχυρίων εἶπεν· εἰ παρενεχθείη ἐν ταύτῃ τῇ ἁγιωτάτῃ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ Διόσκορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας, ἕτοιμος ἔχω κἀγὼ δι' ἐναργῶν ἀποδείξεων ταῦτα πάντα, ἅπερ ἐδίδαξα τὸν ὑμέτερον ἀγγελικὸν χορόν· οὐδὲν δὲ ἧττον καὶ τῶν ὀνομασθέντων παρ' ἐμοῦ μαρτύρων, συγκέλλων αὐτοῦ ὄντων, καὶ μετ' αὐτοῦ μέχρι καὶ νῦν ὄντων, καὶ περιφερομένων ὥστε καὶ ἐκ τῶν οἰκείων αὐτοῦ ταῦτα δεῖξαι ἀληθῆ· μετὰ τὰς εὐχὰς ὑμῶν. τινὲς δὲ τιμῆς ἠξιώθησαν, ἐπειδὴ ὑπούργησαν τοῖς φόνοις ἐκείνοις, τοῖς ἐν Ἐφέσῳ γενομένοις, καὶ ἐνταῦθά εἰσι. καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, Μαρινιανὸς ἐπίσκοπος Συννάδων εἶπεν· ὁ ἐπιδοθεὶς λίβελλος κατὰ Διοσκόρου τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου παρὰ Ἀθανασίου τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου Ἀλεξανδρείας, ἐμφερέσθω τῇ πίστει τῶν ὑπομνημάτων. Περγάμιος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας Πισιδίας εἶπε· τὸν ἀναγνωσθέντα λίβελλον, ὃν ἐπιδέδωκεν Ἀθανάσιος ὁ εὐλαβέστατος, ἐν ᾧ κατῃτιάσατο Διόσκορον τὸν ἐπίσκοπον, ἁρμόδιον τοῖς νῦν πραττομένοις ἐντεθῆναι ὑπομνήμασι. λεγέτω δὲ ὁ αὐτὸς Ἀθανάσιος τῇ οἰκείᾳ αὐτοῦ φωνῇ, εἴγε ταῖς κατηγορίαις ἑαυτοῦ συνίσταται.

[b] Forte, αὐτῷ.

Et cum recitatus fuisset libellus, Paschasinus episcopus dixit: Et libellus præsentis Athanasii, qui nobis oblatus est, recenseatur. Et suscipiens eum Procopius diaconus & notarius, legit. Et cum lectus esset, Lucentius episcopus dixit: Quæ per libellum docuisti adversus Dei amantissimum Dioscorum episcopum, hæc considera: & si confidis, per te notum [b] nobis facito, & proprio ore manifesta. Athanasius dixit: Paratus sum, & mihi confido advenientem eum in vestro sancto concilio, in omnibus de quibus eum accusavi, convincere. Et post ipsum Ischyrion dixit: Si deductus fuerit in hac sancta & universali synodo Dioscorus reverentissimus Alexandriæ episcopus, paratus sum per evidentissimas probationes demonstrare hæc omnia, quæ vestrum angelicum chorum docui, nihilominus & per nominatos a me testes, syncellos ejus constitutos, qui hactenus cum ipso degere & manere videntur, cum producti fuerint, quatenus & ex domesticis ejus veritas ostendatur. Per orationes enim vestras, quidam in honore promoti sunt, pro eo quod illis homicidiis, quæ in Epheso facta sunt, ministrassent, & hic cum ipso sunt. Et cum lecti fuissent libelli, Marinianus episcopus metropolitanus Synnadæ dixit: Oblatus libellus adversus reverentissimum Dioscorum episcopum ab Athanasio viro religioso, fidei monimentorum cum aliis inseratur. Pergamius episcopus metropolitanus Antiochiæ Pisidiæ dixit: Lectum libellum, quem obtulit reverendus Athanasius, in quo reverentissimum Dioscorum Alexandriæ civitatis episcopum accusavit, oportet monimentis quæ nunc aguntur, inseri. Dicat vero idem Athanasius propria voce, si suis accusationibus aderit.

[b] al. ipsi

Libellus Athanasii presbyteri Alexandriæ, prolatus adversus Dioscorum sanctæ synodo.

Sanctissimo & beatissimo universali patriarchæ magnæ Romæ Leoni, & sancto & universali concilio secundum Dei voluntatem & divinum nutum congregato in Chalcedonensi civitate, a miserabili Athanasio quondam presbytero magnæ Alexandrinæ civitatis, & filio sororis sanctæ & beatæ memoriæ episcopi Cyrilli.

SAnctæ & beatæ memoriæ Cyrillus, magnæ Alexandrinæ civitatis quondam triginta & duobus annis archiepiscopus, irreprehensibiliter & cum recta fide vivens, mihi quidem Athanasio, & clarissimæ memoriæ Paulo fratri meo avunculus fuerat; meæ vero matris Isidoræ germanus. Hic moriturus testamentum condens, honoravit eum, quicumque ille post eum fuisset ordinatus archiepiscopus, plurimis & magnis legatis de propria sua substantia, conjurans eum in scriptis per venerabilia & terribilia mysteria, ut ipsius foveret genus, & in nullo eis laborem incuteret. Sed reverentissimus episcopus Dioscorus, qui malo non solum nostro, sed etiam totius illius diœceseos, succedens in throno, inimicitias exercens contra ejus rectam fidem, hæreticus constitutus, non solum non fovet, sed pro nihilo ducens ejus terribiles adjurationes, contraria in nos operatus est, omnes adversus nos exquirens insidias. Et in principio quidem episcopatus, quem nescio qua ratione sortitus est, mihi & fratri meo adhuc tunc superstiti, mortem minitans, a nominatissima Alexandria quadam nos intentione exclusit, ita ut persecutionem passi, exinde ad felicissimam Constantinopolitanam urbem perveniremus, sperantes mereri auxilium. Sed intentio præfati reverentissimi viri talis erat, quatenus hic teneremur & affligeremur, tam ab iniquæ memoriæ Chrysaphio, quam etiam & a magnificentissimo & gloriosissimo Nomo, tunc res totius orbis habente præ manibus. Huic enim mandavit per litteras, quasi magnum aliquid providens memoratis, ut nos quidem ab eis consumeremur, ipsi vero nostræ captionis gratiam se debere confiterentur. Quippe illico cum in regiam urbem pervenissemus, sperantes mereri auxilium, sub custodia habiti, diversis sumus pœnis subjecti, quousque omnia quæ in mobilibus habebamus, daremus: ita ut cum tormentis non sufficeremus, quasi pro remedio cogeremur gravissimis usuris multos feneratores inquirere; ita ut noster quidem frater clarissimæ memoriæ Paulus, non sustinens cruciatus & injurias, humanis rebus excederet. Ego autem Athanasius, & nostræ materteræ, & uxor & filii fratris mei, malo nostro in humanis rebus permansimus, nihil aliud quam feneratores habentes sub gravissimis, sicut dixi, usuris; ut de cetero nec procedendi haberemus licentiam, pro frequentissima feneratorum contra nos interpellatione, cum non haberemus unde absolveremus debitum. Infinitam namque & excedentem non solum nostram virtutem, sed etiam divitum insignium, pecuniam exacti sumus, ita ut nihil nobis relinqueretur. Super hæc autem, ut neque habitationem aliquam haberemus, nostras domos [a] præparavit ecclesias fieri, & meam Athanasii quarto tecto superjacentem, & quæ pro sui positione fieri non posset ecclesia, complectitur cum prædictis domibus, alias etiam vicinas validas domos & aditus tenens. Sed neque his contentus, me presbyterio privavit, & alienum ab ecclesiastico fecit collegio, nulla adversus me facta accusatione. Et agimus annum jam septimum errantes de loco in locum, partim quidem ut diximus,

[a] al. jussit

Λίβελλος Ἀθανασίου πρεσβυτέρου Ἀλεξανδρείας, προκομισθεὶς κατὰ Διοσκόρου τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ.

Τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ μακαριωτάτῳ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ τῆς μεγάλης Ῥώμης Λέοντι, καὶ τῇ ἁγίᾳ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ, κατὰ βούλησιν Θεοῦ καὶ θεῖον νεῦμα συναχθείσῃ ἐν τῇ Καλχηδονίων πόλει, παρὰ τοῦ ἐλεεινοῦ Ἀθανασίου γενομένου πρεσβυτέρου τῆς μεγάλης Ἀλεξανδρείας, υἱοῦ ἀδελφῆς τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου.

Ο Τῆς ἁγίας καὶ μακαρίας μνήμης Κύριλλος, ὁ τῆς μεγάλης Ἀλεξανδρείας γεγονὼς ἀρχιεπίσκοπος ἐπὶ τριάκοντα δύο ἔτη, ἀμέμπτως μετὰ τῆς ὀρθῆς πίστεως ζήσας, ἐμοῦ μὲν τοῦ Ἀθανασίου γεγένηται θεῖος πρὸς μητρός, καὶ τοῦ τῆς λαμπρᾶς μνήμης ἀδελφοῦ μου Παύλου, [a] ἐμοῦ δὲ τῆς Ἰσιδώρας ἀδελφός. οὗτος μέλλων τελευτᾷν, διαθήκας θέμενος, ἐτίμησε τὸν μετ' αὐτὸν γενόμενον ἐπίσκοπον, ὅστις ἐὰν ᾖ, πλείστοις καὶ μεγάλοις λεγάτοις ἐκ τῆς ἰδίας ἑαυτοῦ ὑποστάσεως, ὁρκώσας ἐγγράφως κατὰ τῶν σεπτῶν καὶ φρικτῶν μυστηρίων, ὥστε θάλψαι τὸ αὐτοῦ γένος, καὶ ἐν μηδενὶ κάματον αὐτῷ παρασχεῖν. ἀλλ' ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Διόσκορος, ἐπὶ κακῷ οὐ μόνον ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ πάσης ἐκείνης τῆς διοικήσεως, διαδεξάμενος τὸν θρόνον, ἀπεχθανόμενος πρὸς τὴν ὀρθὴν ἐκείνου πίστιν, αἱρετικὸς τυγχάνων, οὐ μόνον οὐ θάλπει, ἀλλὰ καὶ παρ' οὐδὲν θέμενος τοὺς φρικτοὺς ὅρκους, τὰ ἐναντία εἰς ἡμᾶς διεπράξατο, πᾶσαν ἐπινοῶν καθ' ἡμῶν ἐπιβουλήν· καὶ διώκει μὲν ἐν προοιμίοις τῆς, ἧς οὐκ οἶδ' ὅπως ἔλαχεν, ἐπισκοπῆς, ἀπειλῶν θάνατον, ἐμέ τε, καὶ τὸν ἡμέτερον ἀδελφὸν ἔτι περιόντα, τῆς περιωνύμου Ἀλεξανδρείας, σκοπῷ τινι, ὥστε ἡμᾶς διωκομένους καταλαβεῖν τὴν παιδευδαίμονα Κωνσταντινούπολιν, [b] ἐλπίσαντες βοηθείας ἀξιωθῆναι. ὁ δὲ σκοπὸς τοῦ προειρημένου εὐλαβεστάτου ἀνδρὸς οὗτος ἦν· ὥστε ἡμᾶς [c] ἀπολειφθῆναι ἐνταῦθα, καὶ περιπεμφθῆναι τῷ τῆς ἀλιτηρίου μνήμης Χρυσαφίῳ, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῷ μεγαλοπρεπεστάτῳ καὶ ἐνδοξοτάτῳ [d] Νόμῳ, τότε τὰ τῆς οἰκουμένης ἐν χερσὶν ἔχοντι πράγματα. [e] τούτῳ γὰρ ἦν διὰ γραμμάτων μηνύσας, ὡς μέγα τι προξενῶν τοῖς μνημονευθεῖσι, τὸ ἡμᾶς μὲν παρ' αὐτῶν ἀναλωθῆναι, αὐτοὺς δὲ χάριν τῆς θήρας ὁμολογῆσαι. ἀμέλει γοῦν παρ' αὐτὰ τοῦ γενέσθαι ἡμᾶς ἐπὶ τῆς βασιλευούσης πόλεως, ἐλπίσαντες βοηθείας ἀξιωθῆναι, ἐν ἀσφαλείᾳ γινόμεθα· καὶ αἰκισμοῖς διαφόροις ὑποβαλλόμεθα, ἄχρις οὗ πάντα, ἃ εἴχομεν ἐν κινητοῖς, παρεσχήκαμεν· ἔτι δὲ οὐκ ἀρκουμένους πρὸς τὴν μεθοδείαν τῶν βασάνων ἐκείνων, ἀναγκασθῆναι ἡμᾶς καὶ δανεισταῖς πλείστοις ἐπὶ βαρυτάτοις τόκοις κοινωνῆσαι· ὡς τὸν μὲν ἡμέτερον ἀδελφὸν τὸν τῆς λαμπρᾶς μνήμης Παῦλον, οὐκ ἐνεγκόντα τὰς αἰκίας, καὶ τὰς ὕβρεις, τὸν ἀνθρώπινον ὑπεξελθεῖν βίον· ἐμὲ δὲ τὸν Ἀθανάσιον, καὶ τὰς ἡμετέρας θείας, καὶ τὴν γαμετὴν, καὶ τὰ παιδία τοῦ ἡμετέρου ἀδελφοῦ, τῷ κακῷ ἡμῶν, ἐν τοῖς ἀνθρωπίνοις εἶναι πράγμασι, οὐδὲν ἕτερον ἔχοντας, [f] ἢ μόνον δανειστὰς, ἐπὶ βαρυτάτοις ἡμῖν, ὡς ἔφημεν, τόκοις ἐκδανείσαντας· καὶ λοιπὸν μηδὲ τοῦ προελθεῖν ἐξουσίαν ἔχειν, διαφόρων ἐντυχιῶν παρ' αὐτῶν τῶν δανειστῶν καθ' ἡμῶν γινομένων, καὶ οὐκ ἐχόντων πόθεν τὸ ὄφλημα αὐτοῖς ποιησόμεθα. ἄπειρα γὰρ, καὶ ὑπερβαίνοντα οὐ μόνον τὴν ἡμετέραν δύναμιν, ἀλλὰ γὰρ καὶ τῶν ἐν ἀξίᾳ ἐπισήμων, ἀπῃτήμεθα. πρὸς δὲ τούτοις, ὥστε ἡμᾶς μηδὲ τὴν οἴκησιν ἔχειν, παρασκευάζει καὶ τὰς ἡμῶν οἰκίας ἐκκλησίας γενέσθαι· καὶ τῆς ἐμῆς τοῦ Ἀθανασίου τετάρτῃ στέγῃ ἐπικειμένης, καὶ τῆς θέσεως οὐκ ἐπιδεχομένης εἶναι ἐκκλησίας, συμπεριλαμβάνει ταῖς προειρημέναις οἰκίαις καὶ τὰ παρακείμενα στερρὰ οἰκοδομήματα, καὶ προσόδους. ἀλλ' οὐδὲ τούτοις ἀρκεσθεὶς, καθαιρεῖ με τοῦ πρεσβυτερίου, καὶ ἐκτὸς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καταλόγου ποιεῖται, μηδεμιᾶς κατ' ἐμοῦ [g] αἰτίας γεγενημένης. καὶ λοιπὸν ἕβδομον χρόνον διαπλούμεν, [h] πλανώμενοι ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, τῇ μὲν, ὡς ἔφημεν,

[a] Lege, μητρὸς δὲ τῆς ἐμῆς Ἰσιδώρας

[b] Forte, ἐλπίσαντας

[c] Forte, ἀπολειφθῆναι

[d] Forte, Νόμῳ.

[e] Forte, τούτῳ

[f] Forte, εἰ μὴ δανειστὰς

[g] Forte, αἰτίας

[h] Forte, περιπλανώμενοι: vel, περιπλανώμενοι.

μῶν, ὑπὸ δανειστῶν διωκόμενοι, τῇ δὲ ϗ παρ' αὐτοῦ, μηδὲ ἐν ἐκκλησίαις, ἢ μοναστηρίοις οἰκεῖν συγχωρούμενοι. οὕτως οὖν καταλαβομένου ἐμοῦ τοῦ Ἀθανασίου τὴν Μετάνοιαν, προάστειον δὲ τοῦτο τῆς μεγίστης Ἀλεξανδρείας, ὅ ποτε Κάνωπος καλούμενον ἐκ προαστείου ἀνωθεν, ϗ ἐκ παλαιᾶς συνηθείας, ἐπὶ χάριν πρὸς ἀνάπαυσιν τῶν καταφυγόντων ὅλον γὰρ δοκεῖ ὑπὸ τὴν φυλακὴν τοῦ ἁγίου μοναστηρίου τῶν Ταβεννησιωτῶν, οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ ϗ ὑπὸ τοὺς περιβόλους τῆς ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, ὃ ϗ δημόσιον ἔχει λουτρὸν πρὸς τὸ θεραπείας τυχεῖν τὸ ἡμέτερον ἄθλιον σῶμα, ϗ τὸ ἀσφαλὲς ἔχει ἀπὸ τῶν ἐπιβουλευόντων ποιεῖν. πρὸς ἀσέβειαν ὁ μνημονευθεὶς εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος ὀργῇ, ὡς ἐλεεινοτέρους πάσης ἐλεεινότητος ἡμᾶς γενομένους, μὴ οἰκτειρῆσαι, μηδὲ μὴν τι συνιέναι τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ. ἀλλὰ γὰρ κελεύει, μήτε τὸ δημόσιον λουτρὸν λούειν, μήτε ἄρτον πιπράσκεσθαι, ἢ ἕτερόν τι ὅλον ἐκεῖσε διαπιπράσκεσθαι, πρὸς ἓν ὁρῶν, ὥστε ἡμᾶς ἀπὸ τῆς στενοχωρίας καὶ τοῦ λιμοῦ ἀπολέσθαι. ϗ γοῦν ὑπὸ τῆς πολλῆς στενώσεως, ϗ ἐνδείας, μικροῦ καὶ τῶν ἀνθρωπίνων ἐκτὸς γεγένημαι· ὅπερ μὲν ἀξιῶ περὶ, ἀπαλλαγῆν τῶν κακῶν, οὐ συνέβη δέ μοι διὰ τὴν Θεοῦ φιλανθρωπίαν. τὰ μὲν οὖν χρήματα, ἅπερ ἀπῃτήθημεν, τὰ μὲν ἐξ ἰδίας ὑποστάσεως, τὰ δὲ δανεισάμενοι βαρυτάτοις, ὡς ἔφημεν, τόκοις, συντείνουσιν εἰς χρυσίου λίτρας χιλίας τετρακοσίας, πλέον ἢ ἔλαττον· ἅπερ ἐκομίσατο παρ' ἡμῶν ὁ μεγαλοπρεπέστατος, καὶ ἐνδοξότατος [a] Νόμος, διὰ τοῦ καθωσιωμένου μαγιστριανοῦ Σεβήρου, τοῦ γενομένου σουβαδιούβα τῆς σχολῆς τῶν καθωσιωμένων μαγιστριανῶν. οὐδὲ γὰρ τὸ πρόσωπον τοῦ βαρβάρου Χρυσαφίου ἐθεασάμεθα. τὰς δὲ τοιαύτας ἡμῶν ϗ τηλικαύτας συμφορὰς οὐδὲν ἡγησάμενος, ὁ κατηχῶν ϗ τῶν ὑπολειφθέντων ἐμοὶ τῷ Ἀθανασίῳ πραγμάτων γίνεται· ὥστε παντάπασί μοι τὰ τῆς ἀναγκαίας τροφῆς ἐπιλεῖψαι, καὶ λοιπὸν ἐρανίζεσθαι παρὰ τῶν ἀγαθῶν εἰωθότων τὰ διαφέροντα ἐμοί, ϗ τῶν ὑπολειπόντων μοι δύο ἢ τριῶν ἀνδραπόδων. μετὰ ταῦτα δὲ μετὰ ταῦτα πάντα χρήματα τὰς ἡμετέρας θείας, ἀδελφὰς δὲ τοῦ τῆς ὁσίας ϗ μακαρίας μνήμης Κυρίλλου, στενοχωρήσας εἰς αὐτὴν τὴν ψυχήν, ϗ πολιορκήσας, ἀπῄτησας ϗ τὸν κατ' αὐτοῦ θάνατον, χρυσίου λίτρας ὀγδοήκοντα πέντε· οὐδὲν ἧττον καὶ τὰ παιδία τοῦ τῆς λαμπρᾶς μνήμης μου ἀδελφοῦ, ϗ τὴν τούτου γαμετήν, τὰ μὲν ὀρφανίαν δυστυχοῦντα, τὴν δὲ ἀπουσίαν ἀνδρὸς ὀδυρομένην, χρυσίου λίτρας τεσσαράκοντα. συνιδεῖν τοίνυν πάντα, θεοφιλέστατοι, ὡς οὐδὲ βάρβαροί ποτε τοιαῦτα τετολμήκασι κατὰ τῶν ὑπηκόων, οἷα ὁ θαυμάσιος ὑφηγητής, ὁ τοῖς λαοῖς μὲν ὀφείλων κηρύττειν ἀμνησικακίαν. ταῦτα δὲ αὐτὸς οὐ μόνον καθ' ἡμῶν, ἀλλὰ ϗ καθ' ἑτέρων πολλῶν ἐτόλμησε. καὶ δεόμεθα τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος, ὥστε ἡμᾶς τῆς γοῦν βοηθείας ἀξιωθῆναι, ϗ διαγνῶναι ἡμῖν προστεθεῖσαν, ἐφ' ᾧ τι ἡμᾶς ϗ ἅπερ κακῶς ἀπῃτήθημεν παρὰ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου ϗ ἐνδοξοτάτου [b] Νόμου, ἀπολαβεῖν, ϗ ἐπὶ τοὺς δανειστὰς καταβαλεῖν. ἑτοίμως γὰρ ἔχομεν δεῖξαι αὐτὸν τὸν μεγαλοπρεπέστατον ἄνδρα ταύτην τὴν ποσότητα τοῦ χρυσοῦ ἀπαιτήσαντα ἡμᾶς, ϗ τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Διόσκορον τετολμηκότα ϗ εἰς αὐτὸν τὸν Χριστὸν [c] ἐμπαροινήσαντα, ϗ ἕτερα πολλὰ πλημμελήσαντα, ἃ μὴ τοῖς νόμοις μόνοις ἀπηγόρευται, ἀλλὰ ϗ τοῖς ἀγριωτάτοις καὶ ὠμοτάτοις τῶν βαρβάρων. τὰ γὰρ τούτου πλημμελήματα ἐκείνων τὴν ὠμότητα, ϗ τὴν εἰς Θεὸν ἀσέβειαν ὑπερνικήκασι. ϗ δεόμεθα τυχεῖν, ὡς ϗ προπαρακεκλήκαμεν, τῆς ὑμῶν βοηθείας· ὥστε ἡμᾶς εὐχαριστοῦντας τῷ Θεῷ, καὶ τῇ ὑμῶν θεοσεβείᾳ, τὰς συνήθεις [d] εὐχαριστίας ἀναπέμψαι ὑπὲρ τῆς ὑμῶν ὁσιότητος τῷ πάντων ἡμῶν σωτῆρι Χριστῷ. παρακαλοῦμεν δὲ μηδὲ μάρτυρας ἀπολιμπάνεσθαι, τοὺς δυναμένους καιρῷ διαγνώσεως περὶ πάντων τῶν παρ' ἡμῶν εἰρημένων μαρτυρῆσαι.

Ὁ ἐλεεινὸς Ἀθανάσιος πρεσβύτερος τῆς περιωνύμου πόλεως Ἀλεξανδρείας τοὺς λιβέλλους ἐπιδέδωκα τῷ ἁγιωτάτῳ ϗ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ, ϗ ἀρχιεπισκόπῳ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντι, καὶ τῇ ἁγιωτάτῃ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ τῶν ἁγίων ἐπισκόπων ϗ πατέρων.

[a] Forte, Νόμος,

[b] Forte, Νόμου.

[c] Forte, ἐμπαροινήσαντα,

[d] Forte, εὐχαριστίας ex Latino.

a creditoribus fugientes, partim vero & ab ipso, neque in ecclesiis, neque in monasteriis habitare permissi. Sic ergo perveniente me Athanasio in Metanœa, id est, hujus nominis suburbano magnæ Alexandriæ civitatis, quod aliquando Canopus vocabatur; quod suburbanum ab initio & ex antiqua consuetudine ad refrigerium confugientium constitutum est; totum enim videtur esse sub tutela venerabilis monasterii [a] Tabennesiotarum; verum etiam & intra fines sanctæ Dei ecclesiæ, habens & publicum balneum, in quo & reficere nostrum miserabile corpus, & [b] tutelam ab insidientibus sperabamus habere: in tantum ad impietatem memoratus reverentissimus episcopus declinavit; ut miserioribus omni miseria nobis effectis, neque misereretur, neque aliquod mandatum Christi perciperet in mente. Nam præcepit, neque [c] publicum balneum exhiberi, neque panem transmitti, aut alium aliquem cibum ibidem venumdari; ad hoc unum respiciens, quatenus sub angustia non lavandi & famis periremus. Unde ex multa angustia & penuria paulominus de humanis rebus excessi, quod mihi quidem optabile erat, ut a tantis malis liberarer: non autem contigit mihi per Dei misericordiam. Pecuniæ itaque quas exacti sumus, quædam quidem de propria nostra substantia, aliæ vero sub gravissimis usuris, sicut diximus, accommodatæ, usque ad mille quadringentas plus minus auri libras extenduntur; quas a nobis magnificentissimus & gloriosissimus Nomus, per virum devotum Severum magistrianum, & quondam [d] subadjutorem ejusdem devotissimæ [e] magistrianorum scholæ, accepit. Nec enim faciem barbari illius Chrysaphii vidimus. Has vero nostras & hujusmodi calamitates pro nihilo ducens, in possessionem relictarum mihi Athanasio rerum mittitur; ita ut undique mihi & necessarius victus deficeret, & postea mendicando, ab his qui misereri pie consueverunt, mihi & relictis duobus aut tribus mancipiis victum colligerem. Post has autem omnes pecunias, a nostris materteris, sororibus vero sanctæ & beatæ memoriæ Cyrilli, angustians usque ad ipsam animam, extremamque expugnationem, afflictis metu mortis, exegit auri pondo octoginta quinque; nihilo minus & a filiis clarissimæ memoriæ mei fratris orbitate infelicibus, & ejus uxore mortem mariti sui plangente, auri pondo quadraginta. Considerate igitur omnia, Deo amantissimi, quia nec barbari aliquando adversus subjectos sibi talia commiserunt, qualia iste mirabilis doctor, qui aliis prædicare debuit oblivisci malitiam. Talia autem ipse non solum contra nos, sed etiam contra multos alios perpetravit: & precamur vestram sanctitatem, ut vel nunc mereamur auxilium, & cognitione vobis proposita, quæ injuste a magnificentissimo & gloriosissimo Nomo exacti sumus, recipiamus & reddamus feneratoribus. Parati enim sumus ostendere, hunc magnificentissimum virum, qui nos illam quantitatem exegit, ac reverentissimum episcopum Dioscorum & in ipsum Christum contumelias perpetrasse, & multa alia commisisse, quæ non solum legibus abdicata sunt, sed etiam immanissimis & ferocissimis barbaris. Istius enim commissa, illorum crudelitatem, & omnem circa Deum impietatem vicerunt. Et precamur, sicut & antea obsecravimus, vestrum mereri auxilium; quatenus gratias agentes Deo & vestræ religiositati, solitas orationes pro vestra sanctitate Christo omnium nostrum Salvatori fundamus. Rogamus vero, neque testes abesse, qui possint tempore cognitionis, de omnibus quæ a nobis dicta sunt, testimonium perhibere.

Miserabilis Athanasius presbyter nominatissimæ Alexandrinæ civitatis, hos libellos porrexi sanctissimo & universali archiepiscopo & patriarchæ Leoni, & sanctissimo & universali concilio sanctorum patrum & episcoporum.

[a] al. Tabennensium.

[b] al. cautelam

[c] al. fiscale

[d] al. subadjuvam

[e] al. agentium in rebus

ACTIO TERTIA.

Et post hæc Athanasius dixit: Possum adesse meæ voci & opinioni, & per manifestissimas approbationes ostendere, omnia hæc adversus me a reverentissimo & Dei amantissimo Dioscoro perpetrata, in totis octo hodie annis eo circumveniente me, & insidias faciente usque ad ipsam salutem mihi & omni nostro generi & meis materteris, & ter beatissimo fratri meo, & uxori ejus, & orphanis infantibus. Joannes episcopus metropolis Sebastiæ Armeniæ primæ dixit: Quid etiam adstans desiderat, manifeste doceat. Sophronius dixit: Multa iniqua perpessus & ego a Dioscoro reverentissimo Alexandrinæ civitatis episcopo, ad sanctum hoc perveni concilium: & interpellans dudum, libellos porrexi, & jubete eos relegi. Joannes episcopus metropolitanus Sebastiæ dixit: Et libelli præsentis Sophronii recitentur. Et accipiens Asclepiades diaconus & notarius, recitavit. Et cum lecti fuissent, Sophronius dixit: Peto & meos libellos inseri monimentis. Patricius episcopus metropolitanus Tyanensis dixit: Lecti libelli secundum postulationem Sophronii, monimentorum [a] seriei socientur.

[a] al. textui

Libellus Sophronii Christiani, ad Leonem Papam & Chalcedonense concilium.

Sanctissimo & beatissimo universali archiepiscopo & patriarchæ magnæ urbis Romæ Leoni, & sanctissimo concilio secundum voluntatem Dei & divina mandata in Chalcedonensi civitate congregato, a Sophronio Christiano.

[b] leg. ex Græco, Operatissima res mihi contigit.

ORationis meæ opus fuit, non solum vero mihi minimo, verum etiam omnibus qui a Dioscoro episcopo magnæ civitatis Alexandrinæ læsi sunt, ut secundum voluntatem Dei & sanctionem sacratissimorum dominorum orbis terræ, sanctum vestrum & angelicum congregaretur concilium; quatenus interpellans edocerem, quantam tyrannidem & violentiam a memorato reverentissimo episcopo sustinui. Precor igitur vestram sanctam synodum, suas mihi aures accommodare, ut quæ in me commissa sunt, pro meis viribus doceam; licet majore sermone, quia magna sunt, egeant. Læsus enim maxime & ego, & in paupertatem deductus per diversas circumventiones reverentissimi Dioscori magnæ Alexandrinæ civitatis episcopi, per quas sæpius adversus me pauperem maligne operatus est, adiens doceo, diversos habens obnoxios, nec non etiam & iniqua passus a Macario magnæ Alexandrinæ civitatis curiali. Hic enim conjugem meam nomine Theodotam, ex qua & filios suscepi, neque repudio consequente, neque tristi aliquo commisso, sed in communi connubio constitutam, desiderio iniquo captus, raptam apud se habuit. Ad hoc concitatus, quod neque barbari umquam facile perpetrarunt, vix tandem perveniens ad dominos orbis terræ, & magnificentissimos & excellentissimos præfectos accusavi, memoratum Macarium, & certa super his acta sunt. Et postulavi eum, qui sic contra jura perpetrare præsumpsit, repræsentari una cum mea conjuge Theodota, quatenus legitima examinatio cognitionis proveniret: nominans & alios, qui mihi in scriptis, vel sine scriptis probationibus obnoxii sunt. Habens itaque divina decreta, sed & maximas sententias magnificentissimorum & gloriosissimorum præfectorum, necessarie vero & eorum exsecutorem, id est, virum venerabilem Theodorum ex amplissimo officio, reversus sum in magnam Alexandrinam civitatem, quatenus hæc executioni traderentur. Sed reverentissimus episcopus Dioscorus omnia indevote agens, arbitratusque se super omnes esse, neque Imperialia decreta, neque magnificas concessit exsequi senten-

ANNO CHRISTI 451.

Καὶ μετὰ ταῦτα Ἀθανάσιος εἶπε· συνίσταμαι τῇ ἐμαυτοῦ ἐπιστολῇ, τῇ ἐμῇ ὑπολήψει, καὶ [a] δι' ἐναργῶν ἀποδείξεων ἀποδείκνυμι, πάντα τὰ κατ' ἐμοῦ δραματουργήσαντα Διόσκορον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον, [b] ἐν ὀκτὼ ἔτεσι σήμερον συσκευαζόμενόν με, καὶ ἐπιβουλεύοντά μοι, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν σωτηρίαν, καὶ παντὶ τῷ ἡμετέρῳ γένει, καὶ ταῖς ἐμαῖς θείαις, καὶ τῷ τρισμακαριωτάτῳ μου ἀδελφῷ, καὶ τῇ γαμετῇ αὐτοῦ, καὶ τοῖς ὀρφανοῖς παιδίοις. Ἰωάννης ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Σεβαστείας εἶπε· τί καὶ ὁ ἑστὼς βούλεται, σαφῶς διδασκέτω. Σωφρόνιος εἶπε· ἀδικηθεὶς πλεῖστα κἀγὼ παρὰ Διοσκόρου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀλεξανδρείας, κατείληφα τὴν ἁγιωτάτην ταύτην σύνοδον· καὶ προσελθὼν πρώην, ἐπιδέδωκα λιβέλλους· καὶ κελεύσατε αὐτοὺς ἀναγνωσθῆναι. Ἰωάννης ἐπίσκοπος Σεβαστείας εἶπε· καὶ οἱ τοῦ ἑστῶτος Σωφρονίου λίβελλοι ἀναγινωσκέσθωσαν. καὶ λαβὼν Ἀσκληπιάδης διάκονος, καὶ νοτάριος, ἀνέγνω. καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, Σωφρόνιος εἶπε· ἀξιῶ τοὺς ἐμοὺς λιβέλλους ἐντεθῆναι τοῖς ὑπομνήμασιν. Πατρίκιος ἐπίσκοπος Τυάνων εἶπε· ἐμφερέσθωσαν καὶ οἱ ἀναγνωσθέντες λίβελλοι τῇ πράξει τῶν ὑπομνημάτων κατὰ τὴν αἴτησιν Σωφρονίου.

[a] Forte, δι' ἐναργῶν
[b] Forte, ὀκτὼ ἔτεσιν ἐπιβουλεύοντά μοι

Λίβελλος Σωφρονίου, δοθεὶς κατὰ Διοσκόρου τῇ ἁγίᾳ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ τῇ ἐν Καλχηδόνι.

Τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ μακαριωτάτῳ οἰκουμενικῷ ἀρχιεπισκόπῳ καὶ πατριάρχῃ τῆς μεγάλης Ῥώμης Λέοντι, καὶ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῇ κατὰ βούλησιν Θεοῦ, καὶ θεῖα μανδάτα, ἐπὶ τῆς Καλχηδονέων πόλεως συναθροισθείσῃ, παρὰ Σωφρονίου χριστιανοῦ.

Ἔργων ἔργον μοι γέγονεν, οὐκ ἐμοὶ δὲ μόνῳ τῷ ἐλαχίστῳ, ἀλλὰ γὰρ καὶ πᾶσι τοῖς ἠδικημένοις παρὰ Διοσκόρου τοῦ ἐπισκόπου τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως, τὸ κατὰ βούλησιν Θεοῦ, καὶ θέσπισμα τῶν δεσποτῶν τῆς οἰκουμένης, τὴν ἁγιωτάτην ὑμῶν καὶ ἀγγελικὴν ἀθροισθῆναι σύνοδον· ἐφ' ᾧ τε προσελθόντα με διδάξαι, ὅσην τυραννίδα, καὶ βίαν ὑπέμεινα παρὰ τοῦ μνημονευθέντος εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου. δέομαι τοίνυν τῆς ἐναντίας ὑμῶν συνόδου παρασχεῖν μοι τὰς ἀκοάς, ὥστε διδάξαι, καθὸ μοι δύναμίς ἐστι, εἰ καὶ μεγάλα, καὶ λόγου πλείστου δεόμενα, τὰ κατ' ἐμοῦ τολμηθέντα. ἀδικηθεὶς γὰρ τὰ μέγιστα κἀγώ, καὶ εἰς πενίαν ἐληλακὼς ἐκ διαφόρων κατασκευῶν τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Διοσκόρου τῆς μεγάλης Ἀλεξανδρείας, ἀφ' ὧν διαφόρως κατ' ἐμοῦ τοῦ πένητος κατεσκεύασε, προσέτι διδάσκων, διαφόρους ἔχων ὑπευθύνους· οὐ μὴν ἀλλὰ γὰρ καὶ ἀδικηθεὶς παρὰ Μακαρίου τοῦ πολιτευομένου τῆς μεγάλης Ἀλεξανδρείας· οὗτος γὰρ τὴν ἡμετέραν γαμετὴν Θεοδότην, ἀφ' ἧς καὶ παῖδας πεποίηκα, οὐ διαφέροις προκολουθησάσης, οὐ λυπηροῦ τινος γινομένου, ἀλλὰ γὰρ τὸ συνοικέσιον ἅμα ἡμῶν ἐχόντων, ἐν ἐπιθυμίᾳ ἀδίκῳ γενόμενος, ἁρπάσας ἔχει. πρὸς τούτοις ἀχθεσθείς, δι' ὅπερ οὔτε βάρβαροι πεπλήκασι ῥᾳδίως τοῦτο, καταλαβὼν τοὺς δεσπότας τῆς οἰκουμένης, καὶ τοὺς μεγαλειοτάτους, καὶ [c] ἐξοχωτάτους ὑπάρχους, ᾐτιασάμην τὸν μνημονευθέντα Μακάριον, καὶ φανερά ἐστι [d] τὰ ἐπὶ τοῦτο πεπραγμένα. ἠξίωσά τε τὸν οὕτω παρανομήσαντα πλημμελήσαντα μετὰ καὶ τῆς ἡμετέρας γαμετῆς Θεοδότης ἀχθῆναι, πρὸς τὸ νόμιμον ἐξέτασιν τὰ τῆς ὑποθέσεως προελθεῖν, μνημονεύσας καὶ ἑτέρων μοι γενομένων ὑπευθύνων, κατ' ἐγγράφους καὶ ἀγράφους ἀποδείξεις. ἔχων τοίνυν τοὺς θείους τύπους, ἔτι τε καὶ τὰς μεγίστας ἀποφάσεις τῶν μεγάλων καὶ ἐξοχωτάτων [e] ἐπάρχων, εἰκότως δὲ καὶ τὸν ταῦτα συνεκβιβάζοντα, φημὶ δὴ τὸν αἰδέσιμον Θεόδωρον τὸν ἐκ τῆς μεγίστης τάξεως, κατέλαβον τὴν μεγάλην Ἀλεξάνδρειαν, ὥστε ἐκβιβασμῷ ταῦτα παραδοθῆναι. ἀλλ' ὁ εὐλαβέστατος Διόσκορος πάντα ἀκαθοσιώτως πράττων, νομίζων τε ἀνώτερος πάντων εἶναι, οὔτε τοὺς θείους τύπους, οὔτε τὰς μεγίστας ἀποφάσεις συνεχώρησεν ἐκβι-

[c] Forte, ἐνδοξοτάτους
[d] Forte, τούτῳ
[e] Forte, ἀρχόντων,

βασθῆναι,

βασιλεῦσαι, ἑαυτὸν τὴν χώραν μᾶλλον, ἢ τὸν κρατοῦντα εἶναι λέγων. ἀμέλει γοῦν καταπέμπει κατ' ἐμοῦ Ἰσίδωρον, ὄνομα μὲν ἔχοντα διακόνου, ὑπηρέτην δὲ τῆς αὐτοῦ μανίας ἀεὶ γενόμενον, μετὰ φάλαγγος λῃστρικῆς χωρικῶν τε, καὶ ἑτέρων τινῶν, ὥστε με τῶν ἀνθρωπίνων ἐκτὸς ποιῆσαι πραγμάτων, τὸν δὲ ἐκ τῆς μεγίστης τάξεως ἀποσταλέντα μοι ἐκβιβαστὴν, ἄνευ αἰτίας ἐκδιῶξαι· ὃ δὴ καὶ γέγονεν· ὅς τις διάκονος κατὰ πρόσταξιν τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Διοσκόρου, οὐκ ἀρκεσθεὶς τούτοις, καὶ πάντα τὰ προσόντα μοι ἀφείλετο ἔν τε ᵃ φάρσοι, καὶ ἑτέροις πράγμασιν· ἀφ' ὧν τὰς διατροφὰς εἶχον μετὰ καὶ τῶν ἡμετέρων παίδων. ἐκ γὰρ παραδόξου ταῦτα γνοὺς, τινός μοι τὴν μανίαν τοῦ μνημονευθέντος μηνύσαντος, ἐκφυγὼν διεσώθην. ἐπεὶ οὖν τὰ τολμηθέντα παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου Διοσκόρου οὐδὲ βάρβαροί ποτε τετολμήκασι, καὶ δέομαι τῆς ὑμετέρας ἀγγελικῆς στρατιᾶς, κατελεῆσαί με, καὶ κελεῦσαι, ἐνταῦθα ἐκ θείας προνοίας καταληφθέντα τὸν τύραννον, τὰς ἀποκρίσεις B ποιήσασθαί μοι. ἑτοίμως γὰρ ἔχω δεῖξαι τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Διόσκορον καὶ κατὰ τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου τριάδος πολλάκις δυσφήμους ἀφεῖναι φωνάς· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ μοιχείας πεπλημμεληκέναι, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν καθοσίωσιν ἡμαρτηκότα. τὸν γὰρ θεῖον λαυρᾶτον ἐπὶ ἀγαθῇ οἰκουμενικῇ εἰσερχόμενον καὶ ἐν τῇ μεγαλοπόλει Ἀλεξανδρείᾳ, οὐ παρῃτήσατο ἕτερα διανεῖμαι πλεῖστα δι' Ἀγοράστου, καὶ Τιμοθέου, καὶ ἑτέρων τινῶν, καὶ ταῦτα παρασκευάσαι διωχθῆναι· ἐπαχθῶς γὰρ ἔφερεν, ἐφ' οἷς ὅλως τοιοῦτος δεσπότης τῆς οἰκουμένης ἀνηγορεύετο· ἑαυτὸν γὰρ μᾶλλον βασιλεύειν ἤθελε τῆς Αἰγυπτιακῆς διοικήσεως· καὶ τὰ πραχθέντα παρὰ διαφόροις ἄρχουσι δείκνυσιν· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὁ περίβλεπτος τριβοῦνος Ἰωάννης, μαρτυρεῖ. καὶ εἰ μὴ ὅτι ἐκ θείας προνοίας ἔτυχεν ὁ μεγαλοπρεπέστατος καὶ ἐνδοξότατος Θεόδωρος, τὰ τῆς Αἰγυπτιακῆς διοικήσεως ἰθύνων πράγματα, ὁ γενναῖος τῶν νόμων προστάτης, πάλαι ἂν ᵇ ἀπολώλει ἡ μεγάλη C Ἀλεξάνδρεια παρὰ τοῦ προλεχθέντος τυράννου. ὅτι γὰρ οὐκ ἐγὼ μόνος, ἀλλὰ καὶ πλεῖστοι ἕτεροί εἰσιν, οἱ πεπειραμένοι τῆς μανίας τοῦ προλεχθέντος εὐλαβεστάτου Διοσκόρου, ὡμολόγηται. καὶ οἱ πεπονθότες, εἴτε διὰ πενίαν, εἴτε καὶ διὰ τὸν φόβον τῆς ἐκείνου τυραννίδος, οὐ τετολμήκασι καταλαβεῖν τὴν ὑμετέραν ὁσιότητα, καὶ ταῦτα αἰτιάσασθαι. καὶ παρακαλῶ, καὶ δέομαι τοῦ ὑμετέρου ἀγγελικοῦ χοροῦ, Ἀγόραστον ἐνταῦθα καταλαμβανόμενον, ἵνα τῶν συνεργησάντων αὐτὸν τῇ μανίᾳ, σύγκελλον αὐτοῦ ὄντα, παραχθῆναι· καὶ κελεῦσαί με ἐπὶ τῆς ἁγιωτάτης ὑμῶν καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου εἰσελθόντα, συστῆσαι πάντα, οἷς ἐδίδαξα· ἑτοίμως γὰρ ἔχω, εἰ ἀξιωθείην τῶν ὑμετέρων ὁσίων ἀκοῶν, δεῖξαι τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Διόσκορον ταῦτα πεπλημμεληκότα.

A tias, ſuam magis provinciam, quam Imperatorum eſſe dicens. Quippe immittit adverſus me Iſidorum, nomen quidem habentem diaconi, ſui vero furoris miniſtrum; cum latrocinantium agmine tam ruſticorum, quam quorumdam aliorum, ut me de rebus humanis facerent alienum; exſecutorem vero mihi ex ampliſſimo officio delegatum, ſine ulla ᵃ accuſatione abigerent; quod & factum eſt. Qui diaconus, ſecundum præceptionem memorati reverentiſſimi epiſcopi Dioſcori, non contentus iis, inſuper omnes meas abſtulit facultates, quas in ᵇ veſtibus & multis rebus aliis poſſidebam, ex quibus cum noſtris infantibus victum habebam. Ex inſperato enim iſta cognoſcens, aliquo mihi memorati inſaniam nunciante, fugiens ſalvatus ſum. Quoniam igitur quæ perpetrata ſunt a reverentiſſimo B epiſcopo Dioſcoro, neque a barbaris aliquando ſunt commiſſa, ᶜ adeo & deprecor veſtram angelicam militiam, miſeremini mei, & præcipite per Dei providentiam hic comprehenſum tyrannum mihi facere reſponſum. Præparatus enim ſum oſtendere, reverentiſſimum epiſcopum Dioſcorum & adverſus ſanctam & conſubſtantialem Trinitatem ſæpius blaſphemas emiſiſſe voces, nec non etiam adulteria perpetraſſe, & in ipſam devotionem peccaſſe. Nam & ſacra laureata, cum & pro felicitate orbis terræ & in Alexandrinam civitatem introiſſent, non recuſavit multis diſpergere pecunias per Agoraſtum & Timotheum & alios quoſdam, ut ea de civitate depelleret. Moleſte enim ferebat, eo quod omnino talis orbis terræ dominus prædicaretur. Seipſum enim magis Ægyptiacæ diœceſi imperare volebat, ſicut & geſta apud diverſos judices con- C fecta demonſtrant. Nam & vir ᵈ ſpectabilis tribunus & notarius Joannes teſtimonium perhibet: & niſi quia ex divina providentia contigit magnificentiſſimum & glorioſiſſimum Theodorum Ægyptiacæ provinciæ gubernare negotia, fortem legum patronum, olim a prædicto tyranno magna Alexandrinorum civitas fuiſſet deleta. Quia enim non ego ſolus, ſed etiam multi ſunt alii experti inſaniam reverentiſſimi Dioſcori, manifeſtum eſt: licet qui pertulerunt, ſive pro paupertate, ſive pro timore ejus tyrannidis, non ſunt auſi, ad veſtram ſanctitatem pervenientes, cum accuſare: Peto ergo & deprecor veſtrum angelicum chorum, Agoraſtum hic comprehenſum, unum ex cooperatoribus ejus inſaniæ, & ſyncellum ejus exſiſtentem, adduci: & jubete me apud veſtrum ſanctum & univerſale concilium ingredientem, omnia probare quæ docui. Paratus enim ſum, ſi meruero a ſanctis veſtris auribus audientiam, oſtendere reverentiſſimum epiſcopum Dioſcorum hæc omnia perpetraſſe.

Σωφρόνιος χριστιανὸς ὁ προκείμενος, ἐπιδέδωκα τῇ ἁγιωτάτῃ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ τόνδε τὸν λίβελλον, ὡς πρόκειται.

D Supraſcriptus Sophronius Chriſtianus hunc libellum obtuli ſancto & univerſali concilio, ſicut præſcripta ſunt.

Καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν. οἱ μὲν λίβελλοι οὗτοι ἐμφερέσθωσαν τοῖς πεπραγμένοις· δέδηλον δὲ, ὡς αὖθις ἀναγνωσθῆναι δεῖ τούτους, παραγινομένου τοῦ τὰς μέμψεις ἔχοντος ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Διοσκόρου. Φλωρέντιος ἐπίσκοπος Σάρδεων εἶπε· δήλων ὄντων τῶν ἀναγνωσμένων, καὶ τρίτον κληθῇ ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Διόσκορος· ἐπειδὴ τοῦτο βούλεται ἡ τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως ἀκολουθία· ὅπως εἰ καὶ μετὰ ταύτην παραιτήσοιτο, ὁ κανὼν τὴν ἑαυτοῦ βαδίσῃ ὁδόν. Πασχασῖνος ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· προσφόρως ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Φλωρέντιος, δι' ὧν εἶπε, κατέθετο, ὥστε τρίτον ὑπομνησθέντα διὰ τῶν ἁγιωτάτων ἀδελφῶν ἡμῶν ἐλθεῖν αὐτὸν, καὶ μὴ ὑπερθέσθαι, ἐπὶ ταῖς τῶν οἰκείων κατηγόρων ἀγωγαῖς ἀποκρίνασθαι. καὶ διὰ τοῦτο, εἰ ἀρέσκει τῇ ἁγιωτάτῃ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ, καὶ τρίτον κληθήτω ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Διόσκορος. Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος, καὶ πριμικήριος νοταρίων εἶπεν· ἐπειδὴ τρίτην κλῆσιν παρὰ τῆς ἁγιωτάτης καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου πρὸς τὸν θεοσεβέστατον ἐπίσκοπον Διόσκορον γενέσθαι ἐδικαιώσατε, κελεύσατέ τινας τῶν ἁγιωτάτων ἐπισκόπων ἀπελθόντας.

Et poſt hæc ſancta ſynodus dixit: Omnes hi libelli geſtis inſerantur. Oportet enim eos rurſus recitari, adveniente ſanctiſſimo Dioſcoro, & querelam ſuſcipiente. Florentius epiſcopus metropolitanus Sardenſis dixit: Certis conſtitutis quæ lecta ſunt, & tertio vocetur religioſiſſimus Alexandrinorum epiſcopus Dioſcorus; quoniam hoc vult eccleſiaſtici ordinis conſequentia: ut ſi & poſt hanc tertiam evocationem veni- E re recuſaverit, regulæ ſuo itinere gradiantur. Paſchaſinus epiſcopus dixit: Conſequenter Dei amantiſſimus epiſcopus Florentius proſecutus eſt, ut tertio commoneatur per ſanctiſſimos fratres noſtros, quatenus venire non differat ad reſpondendum ſe accuſantibus. Et pro hoc ſi placet ſanctæ & univerſali ſynodo, & tertio vocetur reverentiſſimus epiſcopus Dioſcorus. Aëtius archidiaconus & primicerius notariorum dixit: Quoniam tertiam vocationem a ſancta ſynodo ad religioſiſſimum epiſcopum Dioſcorum fieri judicaſtis, ſi placet, jubete aliquos ſanctiſſimos epiſcopos perge-

ᵃ Forte, βάρεσι

ᵇ Forte, ἀπωλώλει

ᵃ al. actione

ᵇ al. navibus

ᶜ Forte, ideo.

ᵈ ſtrenuus, Divion.

te, & commonefacere eum, ut occurrat vel nunc in A ſacratiſſimum veſtrum concilium. Sancta ſynodus dixit: Deo amantiſſimi epiſcopi Francion, Lucianus, & Joannes, pergentes ad ſanctiſſimum epiſcopum Dioſcorum, manifeſtam ei tertiam conſtituant vocationem, eum fraterne monentes.

ὑπομνῆσαι αὐτὸν ἀπαντῆσαι νῦν γοῦν εἰς τὸ ἱερὸν τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης συνέδριον. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι, Φραγκίων, Λουκιανός, καὶ Ἰωάννης, διαβαίνοντες πρὸς τὸν ἐπίσκοπον Διόσκορον, ἐμφανῆ τὴν τρίτην ταύτην κλῆσιν καταστήσουσιν αὐτῷ, ἀδελφικῶς παραινοῦντες.

TERTIA VOCATIO DIOSCORI.

ΤΡΊΤΗ ΚΛΗ͂ΣΙΣ ΔΙΟΣΚΌΡΟΥ.

Sancta & magna univerſalis ſynodus, ſanctiſſimo epiſcopo Dioſcoro.

Η ἁγιωτάτη καὶ οἰκουμενικὴ μεγάλη σύνοδος, τῷ ὁσιωτάτῳ ἐπισκόπῳ Διοσκόρῳ.

QUæ de tua religioſitate mandantur, multam & diverſam habent varietatem. Aliquando enim teneri te a devotiſſimis [a] magiſtrianis atque ſcholaribus ſignificant: deinde poſt eorum permiſſionem, oportere B confingunt, gerendis præſentes eſſe debere magnificentiſſimos & glorioſiſſimos judices; rurſus ægritudinem proferunt: & iterum magnificentiſſimorum & glorioſiſſimorum judicum conſeſſionem ſimulant exſpectare: inſuper poſtulaſſe etiam a piiſſimo & Chriſti amico noſtro Imperatore religioſiſſimos epiſcopos, Juvenalem, Thalaſſium, Euſebium, Baſilium, & Euſtathium, una tecum adeſſe in iis quæ contra te dicta ſunt, ſignificant. Quorum ſingula nullo modo veritati concordant, quoniam unumquodque dictorum tuorum repellit ex differentia veritatem. Quoniam igitur neque piiſſimus & Chriſti amicus Imperator noſter ea quæ dixiſti, decrevit; ſed permiſit ſancto huic univerſali concilio audientiam; neque aliud aliquid a præſenti regulari examinatione nos prohibet; omni depoſita C excuſatione dignare advenire in ſacrum hoc concilium, ad ſatisfaciendum ſimul & reverentiſſimo Euſebio epiſcopo, & iis quæ tibi nunc ingeruntur, reſponſurus; & iis qui in præſenti adverſus te alios accuſatorios dederunt libellos, qui non pauci ſunt, & ab Alexandria venerunt, clericis & laicis: quorum nomina ſunt, Athanaſius, Theodorus, Iſchyrion, & Sophronius: ſciens, quod ſi poſt tertiam hanc regularem vocationem, ex omni parte nullam habentem ſuſpicionem, ad veniendum diſtuleris, præſens ſancta & magna & univerſalis ſynodus ad illum veniet modum, qui contra pertinaces & contemptores ſynodalis vocationis ſcit movere pœnam a canonibus jure conſtitutam. Direximus vero ad te & nunc tertiæ vocationis gratia, Dei amiciſſimos coëpiſcopos noſtros, Francionem metropolitanum Philippopoleos, & Lucianum Byzenum provinciæ Thraciæ, & Joannem Germaniciæ civitatis orientalis.

[a] al. agentibus in rebus atque ſcholaribus

ΤΑ παρὰ τῆς σῆς θεοσεβείας δηλούμενα πολλὴν καὶ διάφορον ἔχει τὴν ποικιλίαν, ποτὲ μὲν ἐπέχεσθαι παρὰ τῶν καθωσιωμένων μαγιστριανῶν καὶ σχολαρίων γνωρίζοντα, εἶτα μετὰ τὴν ἐκεῖθεν ἐπιζήτησιν, δεῖν παρεῖναι τοὺς μεγαλοπρεπεστάτους καὶ ἐνδοξοτάτους ἄρχοντας τοῖς πραττομένοις· αὖθις ἀρρωστίαν προϊσχόμενα, καὶ πάλιν αἰτούμενα τὴν τῶν μεγαλοπρεπεστάτων καὶ ἐνδοξοτάτων ἀρχόντων συνεδρίαν εἰρωνευόμενα. προσέτι δὲ καὶ ἐξῃτῆσθαι ἤδη παρὰ τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου ἡμῶν βασιλέως, τοὺς θεοφιλεστάτους ἐπισκόπους, Ἰουβενάλιον, Θαλάσσιον, Εὐσέβιον, Βασίλειον, καὶ Εὐστάθιον, συμπαρεῖναί σοι ἐπὶ τοῖς κατὰ σοῦ ῥηθεῖσι σημαίνοντα· ὧν ἕκαστον κατ' οὐδένα τρόπον ἐπάγεται τὴν ἀλήθειαν, ἑκάστου τῶν παρὰ σοῦ εἰρημένων ἀποδιωκομένου τὸ ἀληθές. ἐπεὶ τοίνυν οὐδὲ ὁ εὐσεβέστατος βασιλεύς, οἷάπερ ἔφης, ἐθέσπισεν· ἀλλ' ἐπέτρεψε τῇ ἁγιωτάτῃ καὶ οἰκουμενικῇ ταύτῃ συνόδῳ τὴν ἀκρόασιν, οὔτε τι ἕτερον ἀπείργει ἡμᾶς τῆς παρούσης κανονικῆς ἐξετάσεως, πᾶσαν ἀποσεισάμενος πρόφασιν, καταξίωσον καταλαβεῖν ἱερὸν τόδε συνέδριον, αὐτῷ τε τῷ θεοφιλεστάτῳ Εὐσεβίῳ τῷ ἐπισκόπῳ, καὶ τοῖς νῦν ἐπαγομένοις ἀποκρινόμενος, καὶ τοῖς ἐπὶ τῷ παρόντι ἐπιδεδωκόσι κατὰ σοῦ τοὺς κατηγορικοὺς λιβέλλους, οὐκ ὀλίγοις οὖσι, καὶ ἐκ τῆς Ἀλεξανδρέων ὁρμωμένοις κληρικοῖς τε καὶ λαϊκοῖς· ὧν αἱ προσηγορίαι, Ἀθανάσιος, Θεόδωρος, Ἰσχυρίων, καὶ Σωφρόνιος· ἀπολογησάμενος. εἰδώς, ὡς εἰ κατὰ τὴν τρίτην ταύτην κανονικὴν κλῆσιν, πανταχόθεν τὸ ἀνύποπτον ἔχουσαν, ὑπερθοῖο πρὸς τὴν ἄφιξιν, ἡ παροῦσα ἁγία καὶ μεγάλη οἰκουμενικὴ σύνοδος ἐπ' ἐκεῖνον ἐλεύσεται τὸν τρόπον, ὅς τις κατὰ τῶν ἀπειθούντων καὶ καταφρονούντων τῆς συνοδικῆς κλήσεως οἶδε κινεῖν τὴν ἐκ τῶν κανόνων ἐκδεδομένην ἐπιτιμίαν. ἀπεστείλαμεν δὲ καὶ νῦν τῆς τρίτης κλήσεως πρὸς σὲ χάριν τοὺς θεοφιλεστάτους συνεπισκόπους ἡμῶν, Φραγκίωνα Φιλιππουπόλεως, καὶ Λουκιανὸν Βύζης, καὶ Ἰωάννην Γερμανικείας τῆς ἀνατολῆς.

Anatolius Dei amantiſſimus archiepiſcopus dixit: Dignentur Francion & Lucianus & Joannes Deo a- D miciſſimi epiſcopi, ſicut complacuit, pergere ad Dei amantiſſimum epiſcopum Dioſcorum, & petere eum, ut vel nunc adſit huic ſancto concilio. Francion epiſcopus metropolitanus Philippopoleos dixit: Unum de excipientibus notariis jubete nobiſcum venire, ad perlegenda religioſiſſimo Dioſcoro epiſcopo quæ ei mandata ſunt a veſtro ſancto concilio. Sancta ſynodus dixit: Pergat Palladius diaconus & notarius Deo amiciſſimi epiſcopi Patricii: & quæ a nobis ei dictata ſunt, ex exceptis ſuis religioſiſſimo epiſcopo Dioſcoro, præſentibus directis reverentiſſimis, relegat. E

Ὁ θεοφιλέστατος ἀρχιεπίσκοπος Ἀνατόλιος εἶπε· καταξιωσάτωσαν, Φραγκίων, καὶ Λουκιανός, καὶ Ἰωάννης, οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι, ὡς συνέδοξε, παραγενόμενοι πρὸς τὸν θεοσεβέστατον ἐπίσκοπον Διόσκορον, παρακαλέσαι αὐτὸν * γοῦν παραγενέσθαι εἰς τὴν ἁγίαν σύνοδον. Φραγκίων ἐπίσκοπος Φιλιππουπόλεως εἶπεν· ἵνα τῶν ἐξυπηρετούντων νοταρίων κελεύσητε συνελθεῖν ἡμῖν, ἐπὶ τῷ ἀναγνωσθῆναι τὰ παρὰ τῆς ἁγίας ὑμῶν συνόδου δηλωθέντα τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Διοσκόρῳ. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· ἀπελθέτω Παλλάδιος διάκονος καὶ νοτάριος τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Πατρικίου, καὶ τὰ ὑπαγορευθέντα αὐτῷ παρ' ἡμῶν ἀπὸ τῆς ἐκλήψεως ὑπαναγνῷ τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Διοσκόρῳ, παρόντων τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων τῶν ἀποσταλέντων.

* Forte, νῦν ex Latino.

Et redeuntibus rurſus iiſdem reverentiſſimis epiſcopis, Aëtius archidiaconus & primicerius notariorum dixit: Qui deſtinati ſunt ſanctiſſimi epiſcopi ad Dei amantiſſimum epiſcopum Dioſcorum, ad faciendam ad eum ſecundum divinas regulas tertiam vocationem, adſunt: & hoc ipſum ſuggero. Anatolius epiſcopus Conſtantinopolis novæ Romæ dixit: Dignemini referre nobis, quale & ipſi nunc pro tertia vocatione a Dei amantiſſimo epiſcopo Dioſcoro accepiſtis reſponſum. Francion epiſcopus metropolitanus Philippopoleos dixit: Sicut præcipere dignata eſt veſtra ſanctitas, pergere nos ad Dei amantiſſimum epiſcopum

Ἐπανελθόντων αὖθις αὐτῶν τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος καὶ πριμικήριος νοταρίων εἶπεν· οἱ ἁγιώτατοι ἐπίσκοποι, οἱ ἀποσταλέντες πρὸς τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Διόσκορον ἐπὶ τῇ τρίτῃ κλήσει κατὰ τοὺς θείους κανόνας ποιήσασθαι, πάρεισι· καὶ τοῦτο αὐτὸ γνωρίζομεν. Ἀνατόλιος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, εἶπε· καταξιώσατε ἀναγγεῖλαι ἡμῖν, ποίας καὶ αὐτοὶ νῦν ἐπὶ τῇ τρίτῃ κλήσει ἀποκρίσεως τετυχήκατε παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Διοσκόρου. Φραγκίων ἐπίσκοπος Φιλιππουπόλεως εἶπε, καθὼς κατηξίωσεν ἡ ὑμετέρα ὁσιότης προστάξαι, ὥστε ἡμᾶς διαβῆναι πρὸς τὸν θεοφιλέστατον

ἐπίσκοπον Διόσκορον, ἀπελθόντες, καὶ τὰ ἐντεταλμένα διὰ ῥημάτων ἀπηγγείλαμεν, καὶ τὴν τρίτην κλῆσιν ἔγγραφον ἐπιδοθεῖσαν ἀναγνωσθῆναι πεποιήκαμεν· καὶ ἀξιοῦμεν τὴν ἁγίαν σύνοδον, καὶ τὰ παρ' ἡμῶν πρὸς αὐτὸν εἰρημένα, καὶ τὰ παρ' ἐκείνου πρὸς [a] ἀπόκρισιν εἰρημένα παραναγνωσθῆναι. Μάξιμος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας εἶπεν· ἀναγινωσκέσθω τὰ παρὰ τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Διοσκόρῳ ἐπὶ τῇ τρίτῃ κλήσει δηλωθέντα. Παλλάδιος διάκονος καὶ νοτάριος τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Πατρικίου ἀνέγνω οὕτως.

Φραγκίων ἐπίσκοπος Φιλιππουπόλεως πρὸς Διόσκορον ἐπίσκοπον Ἀλεξανδρείας εἶπεν· ἡ ἁγιωτάτη καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος συναθροισθεῖσα ἐν τῷ ἁγίῳ μαρτυρείῳ τῆς ἁγίας Εὐφημίας, ἀπέστειλε πρὸς τὴν σὴν θεοσέβειαν τὴν ἡμετέραν ἐλαχιστότητα, τρίτην ἤδη κλῆσιν ταύτην ποιουμένη, κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἁγίων κανόνων· καὶ αὐτὴν τὴν ἔγγραφον κλῆσιν, ἣν πεποίηται, κελεύσῃ ἡ σὴ θεοσέβεια ὑπαναγνωσθῆναι· ἵνα καταξιώσῃς παραγενέσθαι εἰς τὸ θεοφιλὲς αὐτῶν συνέδριον, καὶ ἀποκρίνασθαι πρὸς τὰ ἐπαγόμενα. Διόσκορος ἐπίσκοπος εἶπεν· αὐτάρκως ἀνεδίδαξα τὴν ὑμετέραν θεοσέβειαν· οἷς προσθεῖναί τι οὐ δύναμαι. ἀρκοῦμαι γὰρ ἐκείνοις. Λουκιανὸς ἐπίσκοπος Βύζης εἶπεν· πρέπει τῇ σῇ ὁσιότητι ὑπακοῦσαι τῇ ἁγιωτάτῃ καὶ μεγάλῃ συνόδῳ, καὶ θαρρήσαντα τῷ ἑαυτῆς συνειδότι παραγενέσθαι ἀπολογησομένην πρὸς τὰ ἐπαγόμενα· ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον ἀντιλέγουσα, ὑποβληθῇ τῷ κανονικῷ ἐπιτιμίῳ, τῷ μάλιστα τρίτην ἤδη ταύτην γεγενῆσθαι πρὸς σὲ παρὰ τῆς ἁγιωτάτης καὶ μεγάλης συνόδου κλῆσιν. Διόσκορος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἃ εἶπον, εἶπον. οἷς προσθεῖναι οὐ δύναμαι. Ἰωάννης ἐπίσκοπος Γερμανικείας εἶπεν. πρὸ τριῶν ἡμερῶν κατὰ διάταγμα τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου βασιλέως ἡμῶν, οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ἱερὰ σύγκλητος μετὰ τῆς ἁγίας συνόδου, τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐπαγομένων τῇ θεοσεβείᾳ σου ἁμαρτημάτων παρὰ τοῦ θεοσεβεστάτου ἐπισκόπου Εὐσεβίου ἐποιήσαντο, καὶ καταψηφισάμενοι τῆς θεοσεβείας σου, ὑπὸ ἀπόφασιν σε πεποιήκασιν, εἰ τοῦτο παρεστάθη τοῖς ταύτην ἐπάγειν παρὰ τοῦ δεσπότου Θεοῦ πεπιστευμένοις ἁγιωτάτοις ἐπισκόποις. ἀλλὰ τὸ πρέπον ἑαυτῇ ἡ ἁγιωτάτη καὶ μεγάλη σύνοδος, εἰς νοῦν λαβοῦσα, ἄχρι τοῦ παρόντος τῇ θεοσεβείᾳ σου ἐνδέδωκε. καταξίωσον τοίνυν, εἴπερ συνειδότι κέχρησαι καθαρῷ, παραγενέσθαι, καὶ τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ ἀποκρίνασθαι συνόδῳ. Διόσκορος ἐπίσκοπος εἶπεν· καὶ τρίτον ἐγὼ ταῦτα λέγω, ὅτι προσθεῖναι τοῖς ἤδη ῥηθεῖσιν οὐκ ἔχω. Φραγκίων ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀλλ' ἀναγκαῖον ἡγούμεθα, παρεῖναι τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τὴν σὴν θεοσέβειαν, καὶ ἀποκρίνασθαι, ὥστε τὰ τῷ Θεῷ δοκοῦντα τυπωθῆναι. Διόσκορος ἐπίσκοπος εἶπεν· πάλιν τὰ αὐτὰ ἐρῶ, καὶ οὐδὲν πλέον προσθεῖναι τοῖς εἰρημένοις ἔχω. Λουκιανὸς ἐπίσκοπος εἶπεν· οὐ μικρά, οὐδὲ τὰ τυχόντα ἐμφέρεται τοῖς λιβέλλοις, τοῖς ἐπιδοθεῖσι κατὰ τῆς σῆς θεοσεβείας τῇ ἁγιωτάτῃ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ· εἰ τοίνυν σαυτῷ θαρρεῖς, δυνάμενος στῆναι πρὸς τὰ ἐπαγόμενα, ἐξαιτούμεθα παρεῖναί σε, δεικνύντα πανταχοῦ, ὅπως ἀλλότριος, καὶ ἀθῷος τῶν κατὰ σοῦ μέμψεων τυγχάνεις. Διόσκορος ἐπίσκοπος εἶπεν· τί με ἀναγκάζετε ἄλλα εἰπεῖν; τὰ αὐτὰ τοῖς προλαβοῦσιν ἐρῶ. Ἰωάννης ἐπίσκοπος εἶπεν· οὐκ ἔστιν [b] ἀνάγκη τὸ πρᾶγμα. μεγάλη ἐστὶ καὶ οἰκουμενικὴ ἡ ἁγία σύνοδος· καὶ πιστεύομεν, ὅτι, ὡς ὑπὸ μάρτυρι τῷ Θεῷ, οὕτω δικάζει. εἰ τοίνυν πιστεύεται, καὶ οἶδέ σου ἡ ὁσιότης δύνασθαι ἀποσκευάσασθαι τὰς ἐπαγομένας σοι μέμψεις, παρά τε τοῦ θεοφιλεστάτου Εὐσεβίου, καὶ τῶν σήμερον προσελθόντων, καὶ λιβέλλους ἐπιδεδωκότων, παραγενοῦ, καὶ ἀπάλλαξον σπίλου τὴν ἁγίαν τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίαν. Διόσκορος ἐπίσκοπος εἶπεν· σπίλον οὐκ ἔχει ἡ καθολικὴ ἐκκλησία· μὴ γένοιτο· ἐγὼ γὰρ οἶδα, πῶς προσέλθω ταῖς ἀποκρίσεσιν. Ἰωάννης ἐπίσκοπος εἶπεν· τὰ ἁμαρτήματα τῶν ἱερέων κοινὸν αἶσχός ἐστιν. εἰ τοίνυν οἶδέ σου ἡ ἁγιωσύνη συκοφαντίαν παρά τινων ὑπομένουσα, οὐκ ἔστι πόρρωθεν ἡ ἁγία σύνοδος. σκύλθητι, καὶ διέλεγξον τὸ ψεῦδος. Διόσκορος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἃ εἶπον, εἶπον· καὶ ἀρκοῦμαι τούτοις.

[a] Forte, ἀναγνῶσαι

[b] Forte, ἀνάγκης, ex Latino.

Dioscorum, pervenimus, & quæ mandata fuerant, verbis ei nunciavimus, & tertiam vocationem in scriptis directam perlegi fecimus: & petimus, tam quæ a nobis ad eum dicta, quam quæ ab ipso responsa sunt, relegi sancto concilio. Maximus episcopus Antiochiæ magnæ civitatis dixit: Legantur quæ a reverentissimo episcopo Dioscoro pro tertia vocatione mandata sunt. Palladius diaconus & notarius Patricii Deo amicissimi episcopi Tyanensis recitavit ita:

Francion episcopus Philippolitanus ad Dioscorum Alexandriæ civitatis episcopum dixit: Sancta & universalis synodus congregata in basilica sanctæ martyris Euphemiæ, nostram humilitatem ad tuam religiositatem destinavit; tertiam jam hanc vocationem faciens, secundum consequentiam sanctorum canonum. Et hanc vocationem, quam in scriptis fecit, jubeat tua reverentia recitari, ut digneris advenire in sanctam eorum congregationem, ad respondendum ad ea quæ ingeruntur. Dioscorus episcopus dixit: Sufficienter docui vestram religiositatem: quibus addere aliquid non possum; illa enim sufficiunt mihi. Lucianus episcopus Byzensis dixit: Decet tuam sanctitatem obedire sancto & magno & universali concilio: & confidentia suæ conscientiæ advenire ad satisfaciendum super iis, quæ sibi ingeruntur: ne amplius contradicens, regulari increpationi succumbat: præcipue jam tertia hac ad te a sancta & magna synodo facta vocatione. Dioscorus episcopus dixit: Quæ dixi, dixi: quibus addere aliquid non possum. Joannes episcopus Germaniciæ dixit: Ante tres dies secundum præceptionem piissimi & Christianissimi nostri Imperatoris, magnificentissimi & gloriosissimi judices, & sacratissimus Senatus, una cum sancta & magna synodo, examinationem de iis peccatis, quæ ingerebantur tuæ religiositati a religiosissimo episcopo Eusebio fecit: & decernens adversus tuam reverentiam, promulgavit sententiam, si hoc placuisset sanctissimis episcopis, quibus hanc inferre a Domino Deo creditum est. Sed quod ipsam decet, sancta & magna synodus mente concipiens, hactenus tuæ religiositati dedit inducias. Dignate igitur, si conscientia uteris munda, advenire, & sanctæ & magnæ synodo respondere. Dioscorus episcopus dixit: Et tertio hæc eadem dico, quod addere aliquid iis quæ jam dicta sunt, non habeo. Francion episcopus dixit: Sed necessarium ducimus, ad sanctam synodum tuam religiositatem advenire & respondere; ut quæ Deo placuerint, ordinentur. Dioscorus episcopus dixit: Iterum hæc eadem dico, & nihil amplius addere habeo iis quæ dicta sunt. Lucianus episcopus dixit: Non parva neque levia inferuntur in libellis, qui adversus tuam reverentiam sancto & universali concilio oblati sunt. Si ergo tibi ipsi confidis, quasi potens adesse super iis quæ ingeruntur, petimus te adesse, ut ostendas, quia per omnia ab iis, in quibus reprehenderis, innocens & alienus exsistis. Dioscorus episcopus dixit: Quid me compellitis alia dicere? Hæc eadem, quæ prius, dico. Joannes episcopus dixit: Non est violentiæ causa. Magna est & universalis sancta synodus: & credimus, quia [a] sicut placitum est Deo, ita judicat. Si igitur videtur & scit tua sanctitas, posse destruere querimonias, quæ sibi ingeruntur, tam a Dei amantissimo episcopo Eusebio, quam ab iis qui hodie interpellantes obtulerunt libellos, adesto, & a macula libera sanctam Dei ecclesiam. Dioscorus episcopus dixit: Maculam non habet catholica ecclesia, absit. Ego enim scio, quomodo occurri responsionibus. Joannes episcopus dixit: Delicta sacerdotum, communis est turpitudo. Si igitur scit tua sanctitas calumniam se ab aliquibus pati, non est longe sancta synodus; fatigare, ut convincas mendacium. Dioscorus episcopus dixit: Quæ dixi, dixi: & hæc mihi sufficiunt.

[a] al. sub Deo teste.

Et postquam recitatum est, Paschasinus episcopus dixit: Cognovit Deoamabilis & beatissima synodus; quoniam tertio vocatus per Dei amantissimos episcopos, Francionem, Lucianum & Joannem, Dioscorus episcopus ad respondendum suis accusatoribus, sciens se esse obnoxium, venire contempsit. Quo igitur dignus est ita contemnens, vestra sanctitas ore proprio faciat manifestum. Sancta synodus dixit: Indignatione, quæ contra inobedientes a sanctis regulis constituta est. Stephanus episcopus Ephesi metropolis dixit: Hoc consequens est, ut qui secundum sanctos canones vocatus, eosdem canones conculcavit, eorum sententiæ subjaceat. Paschasinus episcopus dixit: Iterum rogamus vestram beatitudinem. Ecce tertio a sanctis fratribus & coëpiscopis nostris vocatus, & contemnens, & non veniens, quo dignus est? Quid placeat vestræ sanctitati, volumus discere. Sancta synodus dixit: Quæ placita sunt canonibus. Lucianus episcopus dixit: A beatissimo patre nostro & archiepiscopo Cyrillo in sancta Ephesina synodo contra Nestorium quædam acta sunt: ipsa inspicientes, formam quæ placuerit, date. Paschasinus episcopus dixit: Jubet religiositas vestra, ut ultione ecclesiastica contra eum utamur? Consentitis? Sancta synodus dixit: Omnes consentimus, quæ regulis sunt placita, in eo fieri. Paschasinus episcopus dixit: Jubet religiositas vestra, ut ecclesiastica sententia adversus eum, ut sum interlocutus, utamur? Sancta synodus dixit: Etiam consentimus. [a] Quintus episcopus Phocensis dixit: Quando sanctum virum Flavianum catholicæ fidei custodem interfecit, neque canones protulit, neque lecti sunt, neque aliquo ecclesiastico ordine usus est, sed propria utens auctoritate, eum damnavit. Nunc vero omnia canonice placuerunt, & non debent iterum dilationibus protrahi. Proterius episcopus [b] Mytensis dixit: Quando interfectus est sanctus Flavianus, nihil consequenter supra eum actum est. Nunc vero tanti sancti patres, & nunc iterum protractiones [c] tentat exquirere, omnibus pie in sancto concilio [d] collectis? Julianus episcopus Hypæpensis dixit: Sancti patres audite. Quando in Ephesia metropoli primatum habebat Dioscorus ad judicandum inter sanctum Flavianum & religiosissimum Eusebium episcopum, interque Eutychem, ex omni parte iniquam proferens sententiam, ipse prius prosecutus est injustum judicium, & omnes cum necessitate secuti sunt. Nunc vestra sanctitas primatum tenet sanctissimi Leonis, & omne sanctum concilium, quod secundum Dei gratiam & sanctionem piissimorum nostrorum Imperatorum congregatum est, & cognovistis singula quæ in Epheso injuste facta sunt; & omnia quæ ibi gesta sunt, vestræ sanctitati innotuerunt: & semel, & secundo, & tertio vocavit Dioscorum, & nullatenus voluit obedire. Petimus igitur vestram sanctitatem, qui habes, magis autem qui habetis locum sanctissimi papæ Leonis, promulgare in eum, & regulis insitam contra eum proferre sententiam. Omnes enim, & tota universalis synodus concors efficitur vestræ sanctitatis sententiæ. Paschasinus episcopus dixit: Iterum dico: Quid placet beatitudini vestræ? Maximus episcopus magnæ Antiochenæ civitatis dixit: Quod videtur sanctitati vestræ, & nos concordes efficimur.

[a] al. Cuintus

[b] Dic. Simitensis. Lege Myrinensis.

[c] al. tentatis

[d] al. gestis

Καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, Πασχασῖνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἔγνω ἡ θεοφιλεστάτη καὶ μακαριωτάτη ἁγία σύνοδος, ὅτι τρίτον κληθεὶς διὰ τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, Φραγκίωνος, καὶ Λουκιανοῦ, καὶ Ἰωάννου, Διόσκορος ἐπίσκοπος ἐπὶ τῷ τοῖς οἰκείοις κατηγόροις ἀποκρίνασθαι, τῷ συνειδέναι ἔνοχον τυγχάνειν ἑαυτὸν, ἐλθεῖν [a] καταφρονεῖ. τίνος τοίνυν ἄξιός ἐστιν ὁ οὕτω καταφρονήσας, ἡ ὑμετέρα ἁγιότης τῷ οἰκείῳ στόματι δῆλον ποιησάτω. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· τῆς ἐκ τῶν κανόνων κατὰ τῶν ἀπειθούντων ἀγανακτήσεως. Στέφανος ἐπίσκοπος Ἐφέσου εἶπε· τοῦτό ἐστι τὸ ἀκόλουθον, τὸν κληθέντα κατὰ τοὺς ἁγίους κανόνας, καὶ καθυβρίσαντα, τῷ τῶν κανόνων ἐπιτιμίῳ ὑποβληθῆναι. Πασχασῖνος ἐπίσκοπος εἶπε· πάλιν ἀξιοῦμεν τὴν μακαριότητα ὑμῶν· ὁ ἤδη τρίτον παρὰ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ συνεπισκόπων κληθεὶς, καὶ καταφρονήσας, καὶ μὴ ἐλθὼν, τίνος ἐστὶν ἄξιος; τί δοκεῖ τῇ ἁγιωσύνῃ ὑμῶν, μαθεῖν θέλομεν. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· τὰ δοκοῦντα τοῖς κανόσι. Λουκιανὸς ἐπίσκοπος εἶπε· παρὰ τοῦ μακαριωτάτου πατρὸς ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου ἐπράχθη τινὰ κατὰ Νεστορίου ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῇ κατ' Ἔφεσον· ἐκείνοις ἐνιδόντες, τύπον δότε τὸν ἀρεσκόμενον. Πασχασῖνος ἐπίσκοπος εἶπε· κελεύει ἡ θεοσέβεια ὑμῶν, τοῖς ἐπιτιμίοις τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς χρησόμεθα κατ' αὐτοῦ; συναρέσκει; ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· πάντες συναινοῦμεν εἰς τὰ δοκοῦντα. Πασχασῖνος ἐπίσκοπος εἶπε· κελεύει ἡ θεοσέβεια ὑμῶν, τοῖς ἐπιτιμίοις τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς χρησόμεθα κατ' αὐτοῦ, καθὰ διελάλησα; ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· ναὶ, συναινοῦμεν. Κόιντος ἐπίσκοπος Φωκαίας εἶπε· ὅτε τὸν ἁγιώτατον ἄνδρα Φλαβιανὸν τὸν τῆς ὀρθοδοξίας φύλακα ἐφόνευσεν, οὔτε κανόνας [b] προήγαγεν, οὔτε ἀνεγνώσθησαν, οὔτε ἐκκλησιαστικῇ τινι τάξει ἐχρήσατο, ἀλλὰ αὐθεντίᾳ ἰδίᾳ χρώμενος καθεῖλε. νῦν δὲ πάντα κανονικῶς ἔδοξε, καὶ οὐκ ὀφείλει πάλιν εἰς ὑπερθέσεις χωρεῖν. Προτέριος ἐπίσκοπος [c] Σμύρνης εἶπεν· ὅτε ἐφονεύετο ὁ ἁγιώτατος Φλαβιανὸς, οὐδὲν ἀκόλουθον ἐπράχθη ἐπ' αὐτῷ. νῦν δὲ τοσοῦτοι ἅγιοι πατέρες, καὶ νῦν πάλιν ὑπερθέσεις [d] πειρᾶται ἐρευνῆσαι, πάντων ὁσίως τῶν ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ συνειλεγμένων; Ἰουλιανὸς ἐπίσκοπος Ὑπαίπων εἶπεν· ἅγιοι πατέρες ἀκούσατε. ὅτε τὸ κῦρος εἶχε Διόσκορος κατὰ τὴν Ἐφεσίων πόλιν τοῦ κρίνειν καὶ μεταξὺ μὲν τὸν ἁγιώτατον Φλαβιανὸν, καὶ τὸν θεοσεβέστατον ἐπίσκοπον Εὐσέβιον καθεῖλεν, ἄδικον ψῆφον [e] ἐξαγαγὼν· καὶ αὐτὸς πρῶτος κατῆρξε τὴν ἄδικον κρίσιν, καὶ πάντες [f] ἠναγκάσθησαν μετὰ ἀνάγκης. νῦν ἡ ὑμετέρα ἁγιότης τὸ κῦρος ἔχει τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, καὶ πᾶσα ἡ ἁγία σύνοδος ἡ συναχθεῖσα κατὰ Θεοῦ χάριν, καὶ θέσπισμα τῶν θεοσεβεστάτων ἡμῶν βασιλέων· καὶ ἔγνωτε ἕκαστα, ἅπερ γέγονεν ἐν Ἐφέσῳ ἄδικα· καὶ ἅπαντα τὰ πραχθέντα ἐκεῖ, ἐν γνώσει γέγονε τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ· καὶ πρῶτον, καὶ δεύτερον, καὶ τρίτον ἐκάλεσε Διόσκορον, καὶ οὐδαμῶς ἐβουλήθη ὑπακοῦσαι. παρακαλοῦμεν οὖν τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην, τὸν ἐπέχοντα, μᾶλλον δὲ τοὺς ἐπέχοντας τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, ἀποφήνασθαι κατ' αὐτοῦ, καὶ τὰ ἐπιτίμια, τὰ τοῖς κανόσιν ἐγκείμενα, κατ' αὐτοῦ ὁρίσαι· πάντες γὰρ, καὶ πᾶσα ἡ οἰκουμενικὴ σύνοδος σύμψηφος γίνεται τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ. Πασχασῖνος εἶπε· πάλιν λέγω· τί ἀρέσκει τῇ μακαριότητι ὑμῶν; Μάξιμος ἐπίσκοπος τῆς μεγαλοπόλεως Ἀντιοχείας εἶπεν· ὁ δοκεῖ τῇ ὁσιότητι ὑμῶν, καὶ ἡμεῖς σύμψηφοι γινόμεθα.

[a] Forte, καταφρονεῖ;

[b] Forte, προήγαγε,

[c] Forte, Μύρινης

[d] al. πειρᾶται

[e] Forte, ἐξαγαγὼν

[f] Forte, ἠναγκάσθησαν

Paschasinus episcopus Lilybætanus, provinciæ Siciliæ, & cum ipso Lucentius episcopus [e] Esculanensis, & Bonifacius presbyter magnæ Romanæ ecclesiæ, tenentes locum sanctissimi & beatissimi archiepiscopi Apostolicæ sedis magnæ & senioris Romæ Leonis, pronuntiaverunt: Manifesta facta sunt, quæ a Dioscoro quondam Alexandriæ magnæ ecclesiæ episcopo commissa sunt adversus sanctarum regularum ordinem, & ecclesiasticam disciplinam, tam ex iis quæ dudum examinata sunt in priori consessu, quam ex iis quæ hodie acta sunt. Hic enim (ut plurima intermittamus) Eutychem similia sibi sapientem, & regulari-

[e] al. Herculanensis, sive Herclanensis.

Πασχασῖνος ἐπίσκοπος Λιλυβαίου τῆς Σικελίας, καὶ μετ' αὐτοῦ Λουκήνσιος ἐπίσκοπος Ἐρκουλάνων, καὶ Βονιφάτιος πρεσβύτερος ἐκκλησίας τῆς μεγάλης Ῥώμης, ἐπέχοντες τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου καὶ μακαριωτάτου πατριάρχου τῆς μεγάλης Ῥώμης καὶ ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, ἀπεφήναντο· δῆλα γεγένηνται τὰ τετολμημένα Διοσκόρῳ, τῷ γενομένῳ τῆς Ἀλεξανδρέων μεγάλης ἐκκλησίας ἐπισκόπῳ, κατὰ τῆς τῶν κανόνων τάξεως, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως, ἔκ τε τῶν ἤδη ἐξετασθέντων ἐν τῷ προτέρῳ συνεδρίῳ, καὶ ἀπὸ τῶν σήμερον πεπραγμένων. οὗτος γὰρ, ἵνα τὰ πολλὰ παραλείψωμεν, Εὐτυχῆ τὸν ὁμόδοξον αὐτῷ, κανονικῶς κα-

ANNO CHRISTI 451.

ACTIO TERTIA.

καθαιρεθέντα παρὰ τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Φλαβιανοῦ, αὐθεντήσας, ἀκανονίστως εἰς κοινωνίαν ἐδέξατο, πρὶν συνεδρεῦσαι ἐν τῇ Ἐφεσίων μετὰ τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων. ἀλλ᾽ ἐκείνοις μὲν ὁ ἀποστολικὸς θρόνος συγγνώμην ἀπένειμεν ἐπὶ τοῖς ἐκεῖσε μὴ κατὰ γνώμην ὑπ᾽ αὐτῶν πεπραγμένοις· οἳ καὶ διετέλεσαν μέχρι τοῦ παρόντος ἑπόμενοι τῷ τε ἁγιωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Λέοντι, καὶ πάσῃ τῇ ἁγιωτάτῃ καὶ οἰκουμενικῇ ἁγίᾳ συνόδῳ. οὗ δὴ χάριν καὶ ἐν τῇ ἑαυτοῦ κοινωνίᾳ ὁμοπίστους ἐδέξατο. οὗτος δὲ μέχρι τοῦ παρόντος ἐνέμεινε σεμνυνόμενος ἐπ᾽ ἐκείνοις, ἐφ᾽ οἷς ἔδει στένειν καὶ εἰς γῆν κατακυφῆναι. πρὸς τούτοις δὲ οὐδὲ τὴν ἐπιστολὴν ἀναγνωσθῆναι συνεχώρησε τοῦ μακαριωτάτου πάπα Λέοντος, τὴν γραφεῖσαν παρ᾽ αὐτοῦ πρὸς τὸν ἐν ἁγίοις τῆς μνήμης Φλαβιανόν, καὶ ταῦτα, πολλάκις παρακληθεὶς ἀναγνῶναι ταύτην ἀπὸ τῶν κομισάντων, καὶ μεθ᾽ ὅρκου ποιήσασθαι τὴν ἀνάγνωσιν ὑποσχόμενος· ἧς μὴ ἀναγνωσθείσης, σκανδάλου καὶ βλάβης αἱ ἀνὰ τὴν οἰκουμένην ἐπληρώθησαν ἁγιώταται ἐκκλησίαι. ἀλλ᾽ ὅμως τοιούτων παρ᾽ αὐτοῦ τολμηθέντων, ἐσκοποῦμεν ἐκ τῆς προτέρας πράξεως, φιλανθρωπίας αὐτὸν ἀξιῶσαι, ὡς καὶ τοὺς λοιποὺς θεοφιλεστάτους ἐπισκόπους, καίτοι μηδὲ [a] αἰτίαν παραπλησίως αὐτῷ τῆς κρίσεως [b] ἐσχηκότας. ἐπειδὴ δὲ τοῖς δευτέροις τὴν προτέραν παρανομίαν ὑπερηκόντισεν, ἐτόλμησε δὲ καὶ ἀκοινωνησίαν [c] ὑπαγορεῦσαι κατὰ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς μεγάλης Ῥώμης Λέοντος, πρὸς δὲ τούτοις καὶ λιβέλλων πολλῶν [d] παρανομιῶν μεστῶν κατ᾽ αὐτοῦ προσενεχθέντων τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ συνόδῳ, καὶ ἅπαξ, καὶ δίς, καὶ τρὶς διὰ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων κανονικῶς κληθεὶς οὐχ ὑπήκουσεν, ὑπὸ τοῦ συνειδότος δηλονότι κεντούμενος, καὶ τοὺς παρὰ συνόδων διαφόρων ἐνθέσμως καθαιρεθέντας, παρανόμως ἐδέξατο, αὐτὸς [e] καθ᾽ ἑαυτοῦ τὴν ψῆφον ἐξήνεγκε, διαφόρως τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς πατήσας θεσμούς. ὅθεν ὁ ἁγιώτατος καὶ μακαριώτατος ἀρχιεπίσκοπος τῆς μεγάλης καὶ πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέων, δι᾽ ἡμῶν καὶ τῆς παρούσης ἁγιωτάτης συνόδου, μετὰ τοῦ τρισμακαριωτάτου καὶ πανευφήμου Πέτρου τοῦ ἀποστόλου, ὅς ἐστι πέτρα καὶ κρηπὶς τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, καὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ὁ θεμέλιος, ἐγύμνωσεν αὐτὸν τῆς τε ἐπισκοπῆς, καὶ πάσης ἱερατικῆς ἠλλοτρίωσεν ἀξίας. τοιγαροῦν ἡ ἁγιωτάτη αὕτη καὶ μεγάλη σύνοδος τὰ δόξαντα τοῖς κανόσιν ἐπὶ τῷ μνημονευθέντι Διοσκόρῳ ψηφίσεται.

[a] Forte, αὐθεντίαν

[b] Forte, ἐσχηκότων.

[c] Forte, ἐπαγορεῦσαι.

[d] Forte, παρανομίας

[e] Forte, καθ᾽ ἑαυτόν

ter a proprio damnatum episcopo (id est, sanctissimo patre nostro & archiepiscopo quondam Flaviano) praesumens sibi primatum, irregulariter in communionem suscepit, priusquam consideret in Epheso cum Dei amantissimis episcopis. Sed illis quidem Apostolica sedes veniam praestitit de iis quae ibi non voluntarie ab eis gesta sunt, qui & hactenus permanserunt obedientes sanctissimo archiepiscopo Leoni, & omni sancto & universali concilio; hujus gratia & in sua communione eos sicut confideles suscepit. Hic autem & hactenus permansit glorians in eis, pro quibus eum oportebat gemere, & se terrae prosternere. Super haec vero neque epistolam legi permisit beatissimi papae Leonis, scriptam ad sanctae memoriae Flavianum, & hoc frequenter rogatus a portitoribus recitari eam, & cum juramento fieri lectionem promittens: qua non lecta, scandalum & laesionem sanctae Dei ecclesiae per totum orbem terrae pertulerunt. Sed tamen talibus ab eo audacter commissis, deliberabamus, ut de priore sua pessima actione aliqua ei praestaretur clementia, sicut & ceteris reverentissimis episcopis, & iis qui neque similem ei auctoritatem judicandi habuerunt. Sed quoniam secundis excessibus priorem iniquitatem valde transcendit, (praesumpsit enim & excommunicationem dictare adversus sanctissimum & beatissimum archiepiscopum magnae Romae Leonem: insuper etiam multi libelli multis ejus pleni iniquitatibus, contra cum in sancto & magno concilio oblati sunt: & semel, & secundo, & tertio per Dei amantissimos episcopos regulariter vocatus, minime voluit obedire, propria utique conscientia stimulatus: & hos, qui a diversis conciliis regulariter damnati sunt, contra divinas leges suscepit) ideo ipse contra se elicuit sententiam, & saepius ecclesiasticos conculcans canones. Unde sanctissimus & beatissimus archiepiscopus magnae & senioris Romae Leo, per nos & per praesentem sanctam synodum, una cum ter beatissimo & omni laude digno beato Petro apostolo, qui est petra & crepido catholicae ecclesiae, & rectae fidei fundamentum, nudavit eum tam episcopatus dignitate, quam etiam & ab omni sacerdotali alienavit ministerio. Igitur sancta haec & magna synodus, quae placent regulis, super memorato Dioscoro decernat.

Ἀνατόλιος ἐπίσκοπος τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, εἶπε· τὰ αὐτὰ τῷ ἀποστολικῷ θρόνῳ διὰ πάντων φρονῶν, σύμψηφος κἀγὼ γίνομαι ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, τοῦ γενομένου ἐπισκόπου τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως, ἑαυτὸν πάσης ἱερατικῆς λειτουργίας ἀλλότριον ἀποδείξαντος, διὰ τὸ ἐν ἅπασιν ἀπειθῆσαι τοῖς τῶν ἁγίων πατέρων κανόσι, καὶ τρίτον κανονικῶς κληθέντα, καὶ μὴ ὑπακοῦσαι θελήσαντα.

Anatolius archiepiscopus regiae Constantinopolis novae Romae dixit: Haec eadem Apostolicae sedi per omnia sapiens, concors sententiae efficior super damnatione Dioscori quondam Alexandrinae magnae civitatis episcopi, qui se ipsum ab omni sacerdotali ministerio ostendit alienum, eo quod omnibus sanctorum patrum regulis extitit inobediens, & tertio canonice vocatus noluit obtemperare.

Μάξιμος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας·

Maximus episcopus magnae Antiochiae civitatis dixit: Optabam quidem nullum ex fratribus & consacerdotibus meis talibus peccatis irruere, ut etiam regulis subjaceret. Quoniam vero Dioscorus quondam Alexandrinae magnae civitatis episcopus, super alia & tertio ad se facta regulari vocatione, inobediens visus est, non occurrens: ideo eum ecclesiasticae sententiae subjicio, sicut & sanctissimus & beatissimus archiepiscopus & pater noster Leo regiae senioris urbis Romae, per vicarios suos sanctissimos episcopos Paschasinum, & Lucentium, & religiosissimum presbyterum ejusdem magnae Romae Bonifacium, & sanctissimus & beatissimus regiae novae Romae archiepiscopus Anatolius, interlocuti sunt. Et ego his concors effectus, alienum eum judico ab omni episcopali sive sacerdotali dignitate & ministerio.

Στέφανος ἐπίσκοπος Ἐφέσου·

Stephanus episcopus Ephesi metropolis dixit: Et ego his quae dicta sunt a religiosissimis & sanctissimis Leone & Anatolio super damnatione Dioscori quondam Alexandrinae magnae civitatis episcopi, concors efficior, & alienum eum ab omni sacerdotali dignitate esse definio.

Λουκιανὸς ἐπίσκοπος Βύζης·

Lucianus episcopus Byziae civitatis, agens vices Deo amicissimi episcopi Cyriaci metropolitani Heracleae, pro ipso dixit: His quae secundum Deum sancto & magno concilio super damnatione Dioscori quondam magnae Alexandrinae civitatis episcopi bene placuerunt, consentio; alienans eum ab omni sacerdotali ministerio & dignitate.

Διογένης ἐπίσκοπος Κυζίκου·

Diogenes episcopus Metropolis Cyzici civitatis dixit: Dioscorus quondam magnae Alexandrinae civitatis episcopus, nuper adversus eum oblatis libellis, tertio regulariter per religiosissimos episcopos vocatus, & non obediens, semetipsum hujusmodi increpatio-

nibus fecit obnoxium. Unde & ego consentio his quæ adversus eum sunt definita, alienans eum ab omni sacerdotali ministerio, consentiens his quæ statuta sunt a sanctissimo & beatissimo archiepiscopo Romano Leone, & his quæ a sanctissimo & beatissimo regiæ novæ Romæ Anatolio, & præsente sancto & universali concilio.

Ἰουλιανὸς ἐπίσκοπος τῆς Κώου·

Julianus episcopus Coënsis, & legatus Romanæ ecclesiæ, dixit: Mihi quidem lacrymarum fontes distillant, & tenet linguam ad explanationem communis compassio. Sed quoniam præter meum votum Dioscorus magnæ Alexandrinæ civitatis episcopus tot seipsum per inobedientiam criminibus monstravit obnoxium, accusatus a diversis in multis delictis, & tertio vocatus regulariter, occurrere minime voluit, debilitate conscientiæ tentus, dolens & gemens dico, alienum eum esse ab episcopatus dignitate & omni sacerdotali ministerio.

Εὐνόμιος ἐπίσκοπος Νικομηδείας·

Eunomius episcopus Nicomediæ civitatis metropolitanus dixit: His quæ sub diligenti sancti hujus & universalis concilii examinatione super Dioscoro, qui fuit magnæ Alexandrinæ civitatis episcopus, cum legitima cautela gesta sunt, & ego consequnter decerno, alienum eum judicans a sede sacerdotali.

Πέτρος ἐπίσκοπος Κορίνθου·

Petrus episcopus metropolitanus Corinthi, provinciæ Achaïæ, dixit: Consentio & ego his interlocutionibus, tam vicariorum sanctissimi & beatissimi archiepiscopi maximæ Romæ Leonis, & sanctissimi & Deo amicissimi & omni laude supergressi Anatolii, super damnatione Dioscori, & alienum eum ab omni sacerdotali ministerio esse decerno.

Ἐλευθέριος Καλχηδόνος·

Eleutherius episcopus Chalcedonensis dixit: Omnibus juste definitis a sancta hac & universali synodo adversus Dioscorum quondam magnæ Alexandrinæ civitatis episcopum, concors effectus, alienum eum esse judico ab omni sacerdotali dignitate & ministerio.

Θεόδωρος Ταρσοῦ·

Theodorus episcopus metropolitanus Tarsensis dixit: Seipsum alienum fecit a sacerdotali dignitate Dioscorus, Eutychem damnatum a sanctæ memoriæ Flaviano in communionem suam irregulariter suscipiens; super criminibus vero gravissimis accusatus, & vocatus a sancto & universali concilio, non obtemperans: unde a maximis sedibus tam magnæ Romæ, quam novæ Romæ, sanctissimarum ecclesiarum archiepiscopis, Leone & Anatolio, juste damnatus est. Quibus & ego concors effectus, interlocutus sum, alienum eum judicans ab omni pontificali ministerio.

Ῥωμανὸς Μύρων·

Romanus episcopus metropolitanus Myrenæ civitatis dixit: Dioscorum accusatum per oblationem libellorum a religiosissimo episcopo Eusebio, insuper etiam & a diversis clericis in sancta & universali synodo, congregata secundum sanctionem piissimorum & Christianissimorum nostrorum Imperatorum in Chalcedonensi civitate, tertia ad eum regulariter facta vocatione per reverentissimos episcopos, ut veniret, & de his qui ei ingerebantur, sibi adesset, & minime obedientem, *consone & ego sequens sanctissimum & beatissimum archiepiscopum Leonem senioris Romæ, & sanctissimum & Dei amantissimum archiepiscopum novæ Romæ Constantinopolitanum Anatolium, & omne sanctum & universale concilium; profiteor prædictum Dioscorum Alexandrinæ civitatis quondam episcopum, contemnentem & non obedientem, alienum esse tam ab episcopatus dignitate, quam ab omni sacerdotali ministerio.

Κῦρος Ἀναζάρβου·

Cyrus episcopus metropolitanus Anazarbenæ civitatis dixit: Lamentatione quidem dignum est, aliquem patrum nostrorum in hujusmodi incidisse delicta, quæ a sacerdotali eum alienent dignitate. Quoniam vero ea quæ super Dioscoro quondam episcopo magnæ Alexandrinæ civitatis subsecuta sunt, & tres quæ ad eum factæ sunt vocationes, quibus noluit obedire, compulerunt sanctos & beatissimos nostros patres regulariter & consequenter eum ab episcopali dignitate & ministerio exterum constituere: hæc & ego, quæ ab eis recte & juste judicata sunt, sequens, eadem decerno, alienum eum judicans ab omni episcopali dignitate & ministerio.

Κωνσταντῖνος Μελιτινῆς·

Constantinus episcopus metropolis Melitenæ civitatis dixit: Ploro quidem & plango per suos actus ruentem de episcopali gradu Dioscorum quondam Alexandrinæ magnæ civitatis episcopum. Tamen quoniam consequenter & canonice & juste adversus eum a sanctissimo & beatissimo archiepiscopo Leone, & a sancto & beatissimo Anatolio archiepiscopo novæ Romæ Constantinopolitano, & sancto & magno & universali Chalcedonensi concilio est prolata sententia; concors efficior his quæ super prædicto definita sunt, alienum eum judicans ab omni sacerdotali ministerio.

Σέλευκος Ἀμασείας·

Seleucus episcopus metropolitanus Amasiæ civitatis dixit: His quæ legitime & canonice nuper prolata sunt ab Apostolica Romana sede per sanctissimos episcopos, qui ejus loco advenerunt, & a sanctissimo & Dei amantissimo archiepiscopo novæ Romæ Anatolio, & ab omni sancto concilio, super Dioscoro magnæ Alexandrinæ civitatis quondam episcopo, & ipse consentio & concordo, & omni eum judico pontificatus ministerio esse privatum.

Ἰωάννης Σεβαστείας·

Joannes episcopus metropolitanus Sebastiæ civitatis dixit: Justa & regularis prolata sententia a beatissimo & sanctissimo patre nostro & archiepiscopo Romano Leone, & Dei amantissimo & sanctissimo archiepiscopo Anatolio novæ Romæ Constantinopolitano, & a sancto hoc & universali concilio, super Dioscorum Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopum. Et ego omnibus quæ super eum sunt placita, consentiens, alienum eum judico ab omni sacerdotali ministerio.

Κωνσταντῖνος Βόστρων·

Constantinus episcopus metropolitanus Bostrenæ civitatis dixit: Consentio & ego his quæ definita sunt adversus Dioscorum Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopum a vicariis sanctissimi archiepiscopi Leonis, Dei amantissimis episcopis, & a sancto & beatissimo archiepiscopo regiæ Constantinopolitanæ civitatis novæ Romæ Anatolio; & alienum eum judico ab omni sacerdotali dignitate & ministerio.

Καλόγηρος Κλαυδιουπόλεως·

Calogerus episcopus Claudiopolis civitatis metropolitanus dixit: Consentio his quæ regulariter & juste super Dioscorum Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopum facta sunt, decernens eum alienum esse ab omni sacerdotali dignitate & ministerio.

Πατρίκιος Τυάνων·

Patricius episcopus Tyanæ civitatis metropolitanus dixit: Ego quidem optabam non interesse tali audaciæ Dioscori, ita contemnentis tam divinos canones, quam etiam sanctissimos patres & archiepisco-

pos, magnæ Romæ Leonem, & novæ Romæ Anatolium, & omne sanctum & universale concilium. Quoniam vero quæ commissa sunt, omnem repulerunt regularem consequentiam, concors sum omnibus his quæ super eo a maxima & Deoamabili synodo ordinata sunt, alienum eum judicans ab omni pontificali ministerio.

Ἀμφιλόχιος Σίδης·

Amphilochius episcopus metropolitanus Sidenæ civitatis, provinciæ Pamphyliæ, dixit: Votum quidem mihi erat, nec qualecumque quidem, maxime autem, honoratum ecclesiæ membrum abscindere. Quoniam vero Dioscorus Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopus, super quibus accusatus est a quibusdam, tertio vocatus a sancto & universali concilio minime occurrit, & super seipsum sanctæ synodi attraxit sententiam; sibimet hoc ipsum juste reputet.

Ἐπιφάνιος Πέργης·

Epiphanius episcopus metropolitanus Pergensis civitatis, provinciæ Pamphyliæ, dixit: Optabam quidem ex nulla parte, neque super minores talem proferre sententiam, qualem adversus Dioscorum magnæ Alexandrinæ civitatis quondam episcopum. Sed quoniam seipsum obnoxium constituit, nolens tertio a sancto & universali concilio vocatus advenire, & satisfacere de his quæ ei ingerebantur, contra seipsum sententiam protulit: quam & ego sequens, consentio omnibus his quæ super eo judicata sunt.

Θεόδωρος Δαμασκοῦ·

Theodorus episcopus metropolitanus Damascenæ civitatis dixit: Recte & juste & secundum sanctorum canonum normam sancta & magna synodus definivit, quatenus Dioscorus sit alienus a sacerdotali & episcopali dignitate. Propter quod & ego alienum eum ab omni sacerdotii ministerio judico, concors effectus his quæ placita sunt, sicut prædixi, sanctæ & magnæ synodo.

Ἀττικὸς Νικοπόλεως παλαιᾶς Ἠπείρου·

Atticus episcopus Nicopolitanæ civitatis, metropolis veteris Epiri, dixit: Regularem fidem sanctorum patrum decernentium damnationem Dioscori magnæ Alexandrinæ civitatis quondam episcopi, & ego sequens, concors efficior.

Ὀνησίφορος Ἰκονίου·

Onesiphorus episcopus metropolis Iconii civitatis dixit: Oportebat quidem reverentissimum Dioscorum & scientem regulas & consuetudinem minime ignorantem, obtemperare his quæ a sancto & universali concilio præcepta fuerant; & tertio vocatum eum per Dei amantissimos episcopos, advenire in sanctum concilium ad satisfaciendum de his quæ ei ingerebantur.

Βασίλειος Τραιανουπόλεως·

Basilius episcopus metropolitanus Trajanopolis civitatis dixit: His quæ placuerunt sancto concilio super Dioscoro consentit & mea parvitas.

Φλωρέντιος Σάρδεων·

Florentius episcopus metropolitanus Sardenæ civitatis dixit: Sequens & ego hæc quæ decreta sunt a sanctissimo & beatissimo papa Leone, per ejus beatitudinis vicarios, & per alios sanctos episcopos, Dioscorum magnæ Alexandrinæ civitatis episcopum, quoniam seipsum obnoxium constituit, nolens tertio a sancta & universali synodo vocatus advenire, alienum a sacerdotio & communione ecclesiastica decerno, propter suprascriptas culpas.

Φραγκίων Φιλιππουπόλεως·

Francion episcopus metropolitanus Philippopolis civitatis dixit: Concors & ego efficior Apostolicæ sedi, & sanctissimo & Dei amantissimo archiepiscopo Anatolio Constantinopolitanæ civitatis novæ Romæ, & præsenti sancto & universali concilio, de damnatione Dioscori Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopi: & judico alienum eum esse tam a dignitate sacerdotali, quam etiam a communione terribilis mysterii.

Ἰωάννης Ῥόδου·

Joannes episcopus metropolitanus Rhodi insulæ dixit: Omnibus juste & regulariter definitis a sancta hac & universali synodo adversus Dioscorum magnæ Alexandrinæ civitatis quondam episcopum, concors & ego effectus, alienum eum judico ab omni sacerdotali, sive etiam episcopali dignitate & ministerio.

Πέτρος Γαγγρῶν·

Petrus episcopus metropolitanus Gangrenæ civitatis dixit: Quæ placuerunt Apostolicæ sedi & sanctis patribus super damnatione Dioscori, his & ego consensi.

Φώτιος Τύρου·

Photius episcopus metropolitanus civitatis Tyri, dixit: Justæ & regulari sententiæ, quæ facta est in Dioscorum magnæ Alexandrinæ civitatis quondam episcopum, a sanctissimo & beatissimo archiepiscopo Leone, & sanctissimo & beatissimo archiepiscopo regiæ urbis Anatolio, & a sancto & universali concilio, quod secundum decretum Dei & Imperialem sanctionem in Chalcedonensi civitate factum est, consentio; & decerno ea quæ super eo sunt placita; & alienum eum habeo ab omni sacerdotali dignitate.

Νουνέχιος Λαοδικείας·

Nunechius episcopus metropolitanus Laodiceæ civitatis dixit: Secundum ea quæ definita sunt a sanctissimo & beatissimo patre nostro & archiepiscopo senioris Romæ Leone, per directos ab eo reverentissimos episcopos & Dei amantissimum presbyterum Bonifacium, & a reverentissimo & sanctissimo Anatolio archiepiscopo novæ Romæ Constantinopolitanæ civitatis, & omni præsenti concilio, judico & ipse Dioscorum Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopum, alienum esse ab omni sacerdotali ministerio.

Περγάμιος Ἀντιοχείας Πισιδίας·

Pergamius episcopus metropolitanus Antiochenæ civitatis provinciæ Pisidiæ, dixit: Plurimam olim confusionem contra divinos canones operantem Dioscorum magnæ Alexandrinæ civitatis quondam episcopum, & post multa adversus eum a diversis personis in sancta & magna synodo in scriptis deposita, vocatum probabiliter non semel, neque secundo, sed tertio, & advenire minime passum, sed aliqua inconsequenter & indecenter responsa facientem, & propter hoc juste damnatum ab universali hoc & sancto concilio; alienum eum esse a sacerdotali ministerio & dignitate, & prædictis increpationibus subjacere, similiter & ego decerno.

Μελέτιος Λαρίσσης·

Meletius episcopus Latissenæ civitatis, faciens verba pro Domno sanctissimo episcopo metropolitano Apameæ civitatis, dixit: Hæc eadem & ego decerno, concors effectus sanctis patribus adversus Dioscorum magnæ Alexandrinæ civitatis quondam episcopum, & eum alienum facio ab omni sacerdotali ministerio & dignitate.

Κριτωνιανὸς Ἀφροδισιάδος·

Critonianus episcopus metropolitanus Aphrodisiadis civitatis, dixit: Secundum prolatam sententiam adversus Dioscorum magnæ Alexandrinæ civitatis quondam episcopum, a sanctissimis & beatissi-

mis archiepiscopis & patribus nostris magnarum & regalium urbium, secundo & tertio regulariter vocatum, & minime obedientem, & ego concors effectus eidem sententiæ, alienum eum definio ab omni sacerdotali ordine & ministerio.

Συμεώνιος Ἀμίδης·

Symeon episcopus metropolitanus Amidenæ civitatis dixit: Concors & ego sum regulariter gestis super damnatione Dioscori quondam episcopi Alexandrinæ magnæ civitatis, a sanctissimo ac beatissimo Anatolio archiepiscopo Constantinopolitanæ civitatis novæ Romæ, & sanctissimis & Dei amantissimis episcopis in hoc sancto concilio congregatis, alienum judicans eumdem Dioscorum ab omni episcopali dignitate & ministerio.

Θεόκτιστος Πισινοῦντος·

Theoctistus episcopus metropolitanus Pissinuntenæ civitatis dixit: Consentio & ego omnibus, quæ adversus Dioscorum magnæ Alexandrinæ civitatis quondam episcopum ordinata sunt a sancto & universali concilio, per Photinum religiosissimum archidiaconum meum, alienans eum ab omni sacerdotali dignitate & ministerio.

Φροντινιανὸς Σαγαλασσοῦ·

[a] Frontinianus episcopus Sagalassenæ civitatis dixit: Concors efficior his quæ statuta sunt a sanctissimis patribus super damnatione Dioscori magnæ Alexandrinæ civitatis quondam episcopi, & alienum eum existimo ab omni sacerdotali & ecclesiastico ordine.

[a] *al.* Fontianus *seu* Pontianus Alagallenæ

Νεοπτόλεμος Κορνων·

Neoptolemus episcopus [b] Cornensis dixit: Necessarium est, & nos sequi ea quæ regulariter adversus Dioscorum sanctis patribus & metropolitanis episcopis sunt placita. Unde & ipse consentio factæ super eo damnationi.

[b] *Parif. & Div.* Coronensis.

Ἀκάκιος Λαρανδων·

Acholius episcopus Larandenæ civitatis dixit: Juste & regulariter judicatis a sanctis patribus adversus Dioscorum Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopum, concors & ego effectus sum in ejus damnatione.

Ἰουλιανὸς Ὑπαίπων·

Julianus episcopus Hypæporum dixit: Et ego consentio omnibus, quæ interlocuti sunt sanctissimi episcopi Paschasinus & Lucentius, & Bonifacius religiosissimus presbyter, vicarii sanctissimi & beatissimi archiepiscopi Romani; & sanctissimus & beatissimus archiepiscopus regiæ Constantinopolitanæ civitatis novæ Romæ Anatolius: & omnibus quæ definivit sancta & universalis synodus super Dioscoro magnæ Alexandrinæ civitatis quondam episcopo: & judico eum alienum ab omni sacerdotali dignitate, & a fruitione sancti & inenarrabilis mysterii Dei nostri.

Λεόντιος Μαγνησίας·

Leontius episcopus Magnesiæ civitatis dixit: Lex est pia, patribus obedire, & eorum sequi judicia. Hanc legem & in præsenti custodiens, iis quæ ordinata sunt super Dioscoro, concors & ego efficior, alienans eum ab omni sacerdotali dignitate.

Εὐδόξιος Χώματος·

Eudoxius episcopus Chomatenæ civitatis dixit: Secundum ea quæ a sanctis patribus approbata sunt super damnatione Dioscori quondam Alexandrinæ magnæ civitatis episcopi, & ego consentio, & alienum eum ab omni sacerdotio judico.

Στέφανος Λιμύρων·

Stephanus episcopus Limyræ civitatis dixit: Consentio regulariter factæ Dioscori Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopi damnationi: propter quod & ego minimus definio, eum esse ab omni sacerdotio alienum.

Φρόντων Φασηλίδος·

Fronton episcopus Phaselidenæ civitatis dixit: Concors sum & ipse damnationi factæ super Dioscoro magnæ Alexandrinæ civitatis quondam episcopo, & alienum eum ab omni episcopali & sacerdotali ministerio esse approbavi; sicut & sancti patres, & sanctum decrevit concilium.

Θεόδωρος Ἀντιφέλλου·

Theodorus episcopus Antiphellenæ civitatis dixit: Consentio damnationi Dioscori Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopi, sicut sanctis regulis placuit, alienum eum existimans ab omni sacerdotali dignitate.

Λεόντιος Ἀράξου·

Leontius episcopus [a] Zarenæ civitatis dixit: Secundum prolatam sententiam a sanctis per omnia patribus adversus Dioscorum magnæ Alexandrinæ civitatis quondam episcopum, concors efficior in ejus damnatione; ab omni sacerdotali dignitate alienum eum existimans.

[a] *al.* Azarenæ

Ἀντίπατρος [b] Κάμου·

Antipater episcopus [c] Cauninæ civitatis dixit: Consentio in Dioscori Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopi damnatione, & ab omni sacerdotali ministerio alienum eum judico.

[b] *Forte,* Καύνου.

[c] *al.* Chaunenæ

Φίλιππος Λιβύρων·

Philippus episcopus Liburenæ civitatis dixit: Concors efficior professionibus sanctorum patrum, factis super damnatione Dioscori Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopi: & approbo & ego alienum eum esse ab episcopatus dignitate, & omni sacerdotali ministerio.

Κρατῖνος Πανόρμου·

[d] Gratianus episcopus Panormensis dixit: Concors & ego efficior in damnatione Dioscori magnæ Alexandrinæ civitatis quondam episcopi, facta a sanctis patribus; & alienum eum existimo ab omni sacerdotali dignitate.

[d] *al.* Cratinus.

Ἀνδρέας Τοίων·

Andreas episcopus [e] Toënsis dixit: His quæ definita sunt a præcedentibus sanctis patribus de damnatione Dioscori Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopi, in omnibus concors efficior; & ab omni eum honore sacerdotali alienum judico.

[e] Tatoënsis *Div.* At *Parif.* Tacënsis.

Νικόλαος Ἀκαρασσοῦ·

Nicolaus episcopus Acarassenus dixit: Consentio damnationi Dioscori Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopi, factæ a sanctis patribus & a sancta synodo, alienum eum judicans ab omni sacerdotali dignitate.

Ῥωμανὸς Βουβώνων·

Romanus episcopus Bubonensis dixit: Hæc eadem & ego profiteor, quæ & ante me sanctissimi patres; & concors sum in damnatione Dioscori Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopi, ab omni sacerdotali honore alienum eum judicans.

Ἀττικὸς Ζήλων·

Atticus episcopus Zelensis dixit: Lacrymor equidem de his quæ contigerunt, eo quod frater noster aliquando & consacerdos in talibus fuerit delictis. Quoniam vero consequens est & justum, regulariter me motum, eadem adversus eum definire, hujus rei gratia consentaneus & ego super damnatione Dioscori Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopi, sanctis patribus efficior, & alienum eum judico ab omni sacerdotali dignitate.

Παῦλος Φιλομηλίου·

Paulus episcopus Philomeliensis dixit: Concors & ego

& ego efficior tam sanctissimo archiepiscopo Leoni, A quam regulari & justæ sententiæ factæ super damnatione Dioscori Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopi: & alienum eum judico ab omni sacerdotali ministerio.

Φλωρέντιος Ἁδριανουπόλεως.

Florentius episcopus Hadrianopolitanus dixit: Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopus Dioscorus super iis quæ gessit inique, luit supplicium. Igitur & ego his quæ a sanctis patribus & archiepiscopis & omni sancto concilio super eum definita sunt, consentio, ab omni ecclesiastico ministerio cessare eum decernens.

Μεσσαλῖνος Λαοδικείας.

Messalinus episcopus Laodicensis dixit: Ostendit B divinitas, quia non protractione temporum solent magnitudines delictorum oblivionem suscipere; sed divinorum ac sanctorum patrum regulæ apprehenderunt iniqua gerentem, & per nos judicant, Dioscorum magnæ Alexandrinæ civitatis quondam episcopum foras abjici ab ecclesiastico ordine, & divina sacerdotali operatione.

Ἐλπίδιος μονῆς Θέρμων.

Elpidius episcopus mansionis Thermensis dixit: Consentio sententiæ prolatæ a sanctis patribus contra Dioscorum Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopum, & alienum eum existimo ab omni sacerdotali ordine & ministerio.

Λογῖνος Ὀρχιστοῦ.

Longinus episcopus Orchistensis civitatis dixit: Concors efficior sanctis patribus in damnatione Dioscori quondam Alexandrinæ magnæ civitatis episcopi, & ab omni sacerdotali ministerio alienum eum esse judico.

Μυστήριος Ἀμμωρίου.

Mysterius episcopus Ammorii civitatis dixit: Prolatæ a sanctissimis & beatissimis patribus & episcopis nostris adversus Dioscorum quondam magnæ civitatis Alexandrinæ episcopum sententia & ego minimus consentio, alienum eum ab omni sacerdotali ministerio esse existimans.

Πέτρος Δαρδανίου.

Petrus episcopus Dardaniensis civitatis dixit: Definitionibus sanctorum patrum adversus Dioscorum promulgatis & ego concors efficior, alienans eum ab omni sacerdotali ministerio.

Ἰοβῖνος [a] Δεβέλτου.

[b] Jovinus episcopus Deueltensis dixit: Dioscorum magnæ Alexandrinæ civitatis quondam episcopum, in multis & diversis accusatum criminibus, insuper & perfidiam Eutychis secutum, & juste a sancta & magna synodo damnatum, concors & ego effectus, ab omni eum episcopali ministerio existimo alienum.

Ἰνδιμος Εἰρηνουπόλεως.

Indimus episcopus Irenopolitanus Ciliciæ secundæ dixit: Consentio prolatæ sententiæ adversus Dioscorum magnæ Alexandrinæ civitatis quondam episcopum, a sanctissimo & beatissimo archiepiscopo Romano Leone, per eos qui ab ipso directi sunt, sanctissimos & beatissimos episcopos; nec non etiam & a sanctissimo & beatissimo archiepiscopo regiæ Constantinopolitanæ urbis novæ Romæ Anatolio, & a ceteris sanctissimis patribus, & alienum eum existimo ab omni episcopali dignitate & ministerio.

Ἀκύλας Εὐδοξιάδος.

[c] Aquilas episcopus Eudoxiadæ civitatis dixit: Agnosco juste damnatum Dioscorum in hac sancta synodo a sanctis patribus, quia præter regulas, beatæ memoriæ episcopum Flavianum damnavit; hunc & ego cum omni synodo damnatum habeo.

[a] Lege, Δεβέλτου.
[b] al. Jovianus episcopus Debaltensis seu Debeltenæ civitatis provinciæ Hæmimontis.
[c] al. Acylas

Εὐτρόπιος Ἀδάδων.

Eutropius episcopus [a] Adadensis dixit: Factæ damnationi Dioscori Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopi, & a sanctissimis & beatissimis archiepiscopis Leone & Anatolio antiquæ Romæ & novæ, & a sancto & universali hoc concilio, consentio & concors sum, ab omni eum ecclesiastico ministerio alienum judicans.

Μάρκος Ἀρεθούσης.

Marcus episcopus Arethusæ civitatis dixit: Ad hæc eadem & ego consentio sanctis patribus adversus Dioscorum magnæ Alexandrinæ civitatis quondam episcopum, & alieno eum ab omni sacerdotali ministerio.

Προτέριος Μυῤῥίνης.

[b] Proterius episcopus [c] Myrrhinæ civitatis dixit: Cum omnibus sanctis patribus & ego concors efficior in damnatione Dioscori magnæ Alexandrinæ civitatis quondam episcopi.

Μαρκελλῖνος Μητροπόλεως.

Marcellinus episcopus Metropolis civitatis dixit: Consentio & ego sanctis patribus universalis & sancti concilii in damnatione Dioscori, juste suscipientis damnationem.

Εὐσέβιος Κλαζομενῶν.

Eusebius episcopus Clazomenæ civitatis dixit: Et ego concors efficior sanctissimis & Dei amantissimis C patribus, in damnatione Dioscori magnæ Alexandrinæ civitatis quondam episcopi.

Ὀλύμπιος Θεοδοσιουπόλεως.

[d] Olympius episcopus Theodosiopolitanus dixit: Consentio & ego sanctissimis & beatissimis patribus, in damnatione Dioscori Alexandrinorum quondam episcopi.

Μάμας Ἀνινήτου.

Mamas episcopus Aninetenæ civitatis dixit: Prolato termino a sanctis patribus super damnatione Dioscori Alexandrinæ civitatis quondam episcopi & ego consentio.

Γερόντιος Σελευκείας.

Gerontius episcopus Seleuciæ civitatis dixit: Et ego consentio factæ damnationi a sanctis patribus super Dioscoro Alexandrinæ magnæ civitatis quondam D episcopo.

Ἰουλιανὸς Ῥόσου.

Julianus episcopus [e] Rhosi civitatis dixit: Consentio damnationi factæ a sanctis patribus super Dioscoro Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopo, & alienum eum judico ab omni sacerdotali ministerio.

Ὑπάτιος Ζεφυρίου, καὶ Ἀλέξανδρος Σεβαστῆς, καὶ Θεόδωρος Αὐγούστης, καὶ Χρύσιππος Μαλλοῦ.

Hypatius episcopus Zephyrii, & Alexander episcopus Sebastæ Ciliciæ secundæ, & Theodorus episcopus Augustæ, & Chrysippus episcopus Malli, dixerunt: Consentimus omnibus regulariter & juste judicatis super damnatione Dioscori Alexandrinæ magnæ E civitatis quondam episcopi, a sancta & universali synodo, & alienum eum habemus ab omni sacerdotali ministerio.

Κυριακὸς Τροκμάδων.

Chrysippus presbyter, verba faciens pro Dei amantissimo & sanctissimo Cyriaco episcopo Trocmadenæ sanctæ Dei ecclesiæ, dixit: Concors & ego efficior his quæ determinata sunt a sanctis patribus super damnatione Dioscori magnæ Alexandrinæ civitatis quondam episcopi, quatenus alienus sit a sacerdotali ministerio & episcopali dignitate.

Δανιὴλ Καδῶν.

Daniel minimus episcopus Cadenæ civitatis dixit:

ACTIO TERTIA.

[a] Adadensis, Paris. Adadensis, Cod. & Div.
[b] Paterius, Divion.
[c] Smyrnæ, Div. & Paris. male.
[d] Alypius in cod. Jol.
[e] Rusu, Div. Rhosis, Paris.

Secundum ea quæ ordinata sunt ab Apostolica sede senioris & regiæ Romæ, & ab omni præsente sancto concilio, & ipse judico alienum esse Dioscorum Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopum ab omni ecclesiastico ministerio & sancta communione.

Θωμᾶς Θεοδοσιουπόλεως·

Thomas episcopus Theodosiopolitanæ civitatis dixit: Et ipse concors efficior tam Apostolicæ sedi, quam universæ sanctæ synodo, adversus Dioscorum Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopum, quatenus alienus sit ab ecclesiastico ministerio & sancta communione.

Ἰωάννης Τραπεζοῦντος·

Joannes episcopus Trapezuntis dixit: Concors efficior & ego omnibus præcedentibus sanctis patribus adversus Dioscorum, & alienum judico eum ab omni sacerdotali ministerio & dignitate.

Ἀθανάσιος Μοσσύνων·

[a] Athanasius episcopus Mossynorum dixit: Et ego concors efficior omni sancto concilio, & alienum judico Dioscorum ab omni sacerdotali dignitate & sancta communione.

[a] Gennadius, supra. pag. 211. & 212.

Πατρίκιος Νεοκαισαρείας.

Patricius episcopus Neocæsareæ provinciæ Augustæ Euphratesiæ, dixit: Consentio sancto & universali concilio, & judico Dioscorum ab omni sacerdotali dignitate & ministerio alienum.

Ἐπίκτητος Διοκλητιανουπόλεως·

Epictetus episcopus Diocletianopolis dixit: Vestigia sequens & ego sanctorum patrum, cum sanctis viris alienum judico Dioscorum ab episcopali honore & dignitate.

Ἀλέξανδρος Σελευκείας Πισιδίας·

Alexander episcopus Seleuciæ Pisidiæ provinciæ dixit: Concors & ego in omnibus efficior his quæ judicata sunt ab angelico vestro consessu adversus Dioscorum Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopum.

Οὐαλεριανὸς Λαοδικείας Φοινίκης·

[b] Valerius episcopus Laodiceæ Phœnicis dixit: Consona & ipse sancto concilio adversus Dioscorum quondam episcopum decerno, judicans eum ab omni ecclesiastico ministerio & episcopali dignitate alienum.

[b] al. Valerianus

Νατήρας Γάζης·

Natiras episcopus Gazæ dixit: Consentio beatissimis & sanctissimis patribus nostris adversus Dioscorum Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopum; & judico eum alienum esse ab omni episcopali dignitate & ministerio, contemnentem vocationes sanctorum patrum.

Κυρῖνος Πατάρων·

[c] Cytinus episcopus civitatis Pataræ dixit: His quæ judicata sunt a sanctissimis patribus & archiepiscopis adversus Dioscorum quondam episcopum, concors & ego efficior & consentio, & alienum eum existimo a sacerdotali dignitate & ministerio.

[c] al. Cyprianus

Θεόφιλος Ἀριασσοῦ·

Theophilus episcopus civitatis [d] Orei dixit: In omnibus quæ ordinata sunt a sancta & universali synodo adversus Dioscorum quondam episcopum, consentio, & concordo his quæ super eo gesta sunt.

[d] Corb. Oriessu. Div. Ariassu.

Νέων Σιλίου·

Neon episcopus civitatis [e] Silii dixit: Omnibus quæ prolata sunt vel decreta a sancta & universali synodo adversus Dioscorum quondam episcopum, consentio, & concordo omnibus quæ adversus eum acta sunt.

[e] al. Silliorum, vel Sybbatorum.

Εὐδόξιος Ἐτεννῶν·

Eudoxius episcopus civitatis Etennorum dixit: Sicut præcedentes sancti patres, & ego concors efficior ad damnationem Dioscori quondam episcopi.

Μαρκιανὸς Κεπίνων·

Marcianus episcopus Stephanorum dixit: Sicut præcedentes sancti patres, & ego concors efficior ad damnationem Dioscori quondam episcopi.

Διόδοτος Λυσιμαχίας·

Diodotus episcopns civitatis [a] Lysimachiorum dixit: Et ego consentio omnibus decretis super damnatione Dioscori, qui fuit episcopus.

[a] al. Lysaniæ

Ἰωάννης Φλαβιάδος·

Joannes episcopus Flaviadis, provinciæ Ciliciæ, dixit: Consentio prolatæ a sanctis patribus sententiæ adversus Dioscorum quondam episcopum, & alieno eum ab omni sacerdotali ministerio.

Τρύφων Χίου·

Tryphon episcopus insulæ Chii dixit: Concors efficior sanctis patribus adversus Dioscorum quondam episcopum, & alienum eum judico ab omni sacerdotali dignitate & ministerio.

Παῦλος Πτολεμαΐδος·

Paulus episcopus Ptolemaidis civitatis dixit: In omnibus quæ ordinata sunt a sancto & universali concilio super Dioscoro quondam episcopo, & ego consentio, & alienum eum judico ab omni episcopali dignitate & ministerio.

Διονύσιος Ἡρακλείας·

Dionysius episcopus Heracleotenæ civitatis dixit: Prolatæ sententiæ a sanctissimis & beatissimis archiepiscopis & patribus magnarum & regalium urbium super Dioscoro quondam episcopo, vocato secundo & tertio, & non obediente, & ego concors efficior, alienum eum existimans ab omni sacerdotali dignitate & ministerio.

Ἰωάννης Ἀλίνδου·

Joannes episcopus civitatis Alindæ dixit: Concors & ego efficior sanctis patribus senioris & novæ Romæ, & ceteris sanctis patribus, adversus Dioscorum quondam episcopum, & alienum eum existimo ab omni sacerdotali dignitate & ministerio.

Εὐστάθιος Στρατονικείας·

[b] Eustathius episcopus Stratoniciæ civitatis dixit: Secundum prolatam sententiam a sanctis archiepiscopis & patribus adversus Dioscorum quondam episcopum, vocatum secundo & tertio, & ego concors eis efficior, & alienum eum existimo ab omni sacerdotali dignitate & ministerio.

[b] Eupithius, supra. pag. 211. & 212.

Ἰωάννης Ἀμαζονίων·

Joannes episcopus civitatis [c] Amyzonum dixit: Et ego in omnibus concors efficiot his, quæ super Dioscoro quondam episcopo acta sunt, alienum eum judicans ab omni episcopali dignitate & ministerio.

[c] al. Amazonum

Παπίας Ἐρίζων·

Papias episcopus civitatis Erizorum dixit: Secundum prolatam sententiam a sanctis patribus adversus Dioscorum quondam episcopum, concors & ipse efficior eis, & alienum eum judico ab omni episcopali ministerio.

Διονύσιος Ἀντιοχείας [d] Καλυδείας.

Dionysius episcopus Antiochiæ civitatis, provinciæ Cariæ, dixit: Et ipse concors efficior omnibus sanctis patribus, & alienum judico Dioscorum quondam episcopum ab omni sacerdotali dignitate & cooperatione.

[d] Forte, Καρίας.

Τυχάνης Ἀπολλωνιάδος·

Tynchanius episcopus Apolloniadæ civitatis dixit: Et ego similia sanctissimis & Deo amicissimis archiepiscopis & patribus nostris decerno super damnatione Dioscori episcopi.

Θεοδώρητος Ἀλαβάνδων·

Theodoretus epiſcopus civitatis Alabandenæ dixit : Et ego ſimilia decerno beatiſſimis & ſanctiſſimis archiepiſcopis & patribus noſtris ſuper damnatione Dioſcori quondam epiſcopi, alienum eum judicans ab omni ſacerdotali dignitate & operatione.

Μένανδρος Ἡρακλείας·

Menander epiſcopus Heracleæ civitatis dixit : Similia & ego decerno iis, quæ ſancti archiepiſcopi & patres noſtri ſuper Dioſcoro quondam epiſcopo, alienans eum ab omni ſacerdotali dignitate & operatione.

Φλακκῖνος Ἰασοῦ·

Flaccillus epiſcopus civitatis Iaſſi dixit : Secundum prolatum decretum a ſanctiſſimis archiepiſcopis & patribus ſuper Dioſcoro quondam epiſcopo, vocato ſecundo & tertio, & minime obediente, & ego alienum eum exiſtimo ab omni ſacerdotali dignitate & operatione.

Ἰωάννης Κνίδου·

Joannes epiſcopus civitatis Gnidi dixit : Concors & ego efficior ſanctis patribus, & alienum judico Dioſcorum quondam epiſcopum ab omni ſacerdotali dignitate & miniſterio.

Καλανδίων Ἁλικαρνασσοῦ·

Julianus preſbyter, & agens vices Calandionis epiſcopi Halicarnaſſenæ civitatis dixit : Secundum prolatam juſtam ſententiam a ſanctis archiepiſcopis & patribus adverſus Dioſcorum quondam epiſcopum, vocatum & ſecundo & tertio, & minime obedientem, & ego alienum eum exiſtimo ab omni ſacerdotali dignitate & miniſterio.

Θεότεκνος Τυρίου·

Theotecnus epiſcopus [a] Tyræi dixit : Omnibus quæ a ſanctis patribus ſecundum Dei timorem & ſecundum diligentiam ſanctorum canonum ordinata ſunt ſuper Dioſcoro quondam epiſcopo, & ego conſentio, alienans eum ab omni epiſcopali miniſterio.

Ἑόρτικος Νικοπόλεως·

[b] Eorticius epiſcopus Nicopolitanæ civitatis provinciæ Piſidiæ, dixit : Concors & ego efficior ſanctis patribus ſenioris & novæ Romæ, & ceteris omnibus ſanctis patribus, adverſus Dioſcorum quondam epiſcopum, & alienum eum exiſtimo ab omni ſacerdotali dignitate & miniſterio.

Κῦρος Σινιάνδου·

Cyrus epiſcopus Siniandi civitatis dixit : Dioſcorum quondam epiſcopum contra ſanctos canones agentem, & ſuper ſceleratis & nefandis a plurimis accuſatum, & tertia vocatione vocatum, & minime obedientem, ſecundum præcedentes ſanctos patres & ego alienum eum judico a pontificatus collegio, & omni ſacerdotali miniſterio.

Αἰθέριχος Σμύρνης·

Æthericus epiſcopus Smyrnæ civitatis dixit : Decreto ſanctorum patrum ſuper damnatione Dioſcori quondam epiſcopi facto, & ego conſentio, alienum eum exiſtimans ab epiſcopali dignitate & ſanctorum communione, ſecundum quod placuit ſanctiſſimo archiepiſcopo Leoni, & ſanctiſſimo archiepiſcopo Anatolio, & ſancto concilio.

Φλωρέντιος Τενέδου·

Florentius epiſcopus Tenedi inſulæ dixit : Seipſum nudans pontificatus dignitate Dioſcorus quondam epiſcopus, pro eo quod vocatus ſecundum eccleſiaſticas regulas tertio per diverſos ſanctiſſimos epiſcopos, obaudire minime paſſus eſt, inordinatis uſus occaſionibus, dignus eſt alienus eſſe a ſacerdotali ordine, & ab omni miniſterio & communione, ſecundum quod placuit præcedentibus ſanctiſſimis patribus & epiſcopis.

Ζηνόδοτος Τελμησσοῦ·

Zenodotus epiſcopus civitatis [a] Telmeſſi dixit : Non debet indignari Dioſcorus, juſto ſuccumbens judicio, qui ſanctæ memoriæ quondam epiſcopum Flavianum nullo modo damnatione oſtenſum dignum, inique damnavit, ſicut lecta monimenta antehac in hoc ſancto concilio oſtenderunt ; & in præſenti vocatus a ſancta ſynodo per ſanctiſſimos patres ſemel, ſecundo, & tertio, ſecundum divinorum canonum ordinem, occurrere, & accuſatoribus reſpondere minime paſſus eſt. Juſte igitur auferatur ab epiſcopali ſede, & omni eccleſiaſtico ſtatu.

Σάββας Πάλτου·

Sabbas epiſcopus civitatis Palti dixit : Juſte & ſancte ſancti patres damnaverunt novum Caïn Dioſcorum Alexandrinæ magnæ civitatis quondam epiſcopum. Hunc & ego damno, & alienum ab eccleſiaſtico miniſterio eſſe decerno.

Θεόκτιστος Βεῤῥοίας·

Theoctiſtus epiſcopus civitatis Berrhœæ dixit : Conſentio omnibus quæ decreta ſunt a ſanctis patribus ſuper damnatione Dioſcori, & alienum eum judico ab omni ſacerdotali miniſterio & communione.

Μακάριος Αἴνου·

Macarius epiſcopus Æni civitatis dixit : Conſentio omnibus decretis præcedentium ſanctorum patrum ſuper damnatione Dioſcori.

Κυριακὸς Αἰγῶν·

Cyriacus epiſcopus civitatis Ægeæ dixit : Conſentio omnibus quæ regulariter & legitime a ſanctis patribus ſuper Dioſcorum Alexandrinæ magnæ civitatis quondam epiſcopum terminata ſunt, alienum eum faciens ab omni ſacerdotali honore, & epiſcopali dignitate.

Γενέθλιος Κρατείας·

Eulogius preſbyter, agens vices Genethlii reverentiſſimi epiſcopi Cratiæ civitatis, dixit : Conſentiens ſubſcripſi his quæ definita ſunt a ſancta ſynodo.

Φίλιππος Θεοδοσιουπόλεως·

Philippus epiſcopus Theodoſiopolis, ſive Novæ aulæ dixit : Et ego concors efficior ſanctis patribus adverſus Dioſcorum quondam epiſcopum Alexandrinorum, alienum eum faciens ab epiſcopali dignitate, & omni ſacerdotali miniſterio.

Βασίλειος Παλαιᾶς πόλεως·

[b] Baſilius epiſcopus Palæopolis dixit : Secundum terminum ſanctorum patrum, quem ſanxerunt adverſus Dioſcorum quondam epiſcopum Alexandrinorum, regulariter ſuper eo proferentes ſententiam, & ego concors eis efficior, ut ſit extraneus tam a ſacerdotali dignitate, quam a communione.

Παυλῖνος Ἀπαμείας Πισιδίας·

Paulinus epiſcopus civitatis Apameæ Piſidiæ dixit : Conſona & ego profitens ſanctis patribus veteris & novæ Romæ, a quibus Dioſcorus damnatus eſt, qui intolerabiliter in divinitate deliquit, mala operans, ſuper ejus digne facta damnatione concors efficior.

Βασίλειος Νακωλείας·

Baſilius epiſcopus civitatis Nacoliæ dixit : Et ego ſimilia decerno, ſicut ſancta patrum ſynodus, adverſus Dioſcorum Alexandrinæ quondam epiſcopum ; & extraneum eum exiſtimo ab omni ſacerdotali miniſterio, regulis minime obtemperantem.

Ἰωάννης Γερμανικείας·

Joannes epiſcopus Germaniciæ civitatis dixit : Manifeſtus eſt Dioſcorus Alexandrinæ civitatis quondam epiſcopus, quia mala uſus conſcientia, pro his quæ ei crimina ingerebantur, occurrere ad hoc

[a] al. Tyanadi

[b] al. Eortius

[a] al. Telmiſſidis

[b] Baſiliſcus, v. l. Baſiliscus, ſupra pag. 279. & 280.

sanctum & universale concilium minime voluit. Unde adversus eum prolatæ sententiæ & ego consentio.

Κεκρόπιος Σεβαστοπόλεως.

Cecropius episcopus Sebastopolitanæ civitatis dixit: Concors sum & ego Apostolicæ sedi, & sanctæ & magnæ huic synodo, in his quæ regulariter ordinata sunt adversus Dioscorum, & consentio alienum eum esse a sacerdotali ministerio.

Ἀκάκιος Ἀριαραθείας.

Acacius episcopus Ariarathirenæ civitatis dixit: Justo & recto judicio tam Apostolicæ sedis, quam Sanctæ & universalis synodi, & ego consentio super Dioscoro inobediente regulis, & alienum eum esse profiteor ab omni sacerdotali ministerio.

Ἰωάννης Νικοπόλεως.

Joannes episcopus Nicopolitanus dixit: Boni consilii bonus est finis. Sed quoniam non recte cogitans Dioscorus Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopus, & secundum regulas tertio vocatus, minime obediens, ultimam super se traxit sententiam: inde & ego concors sum omnibus, & alienum eum ab omni sacerdotali ministerio esse judico.

Ῥουφῖνος Σαμοσάτων.

Rufinus episcopus Samosatenæ civitatis dixit: Sequens sanctos archiepiscopos & patres, concors & ego efficior his quæ juste secundum regulas ordinata sunt, super damnatione Dioscori magnæ Alexandrinæ civitatis quondam episcopi, & alienum eum ab omni ministerio sacerdotali esse existimo.

Λουκιανὸς Βύζης.

Lucianus episcopus Byzensis dixit: Sequens & ego sanctos patres, concors efficior justæ secundum regulas prolatæ sententiæ adversus Dioscorum Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopum; & alienum eum ab omni dignitate & sacerdotali ministerio esse existimo.

Σεβαστιανὸς Βεῤῥοίας.

Sebastianus episcopus Berrhœensis Macedoniæ dixit: Dioscorus regularibus laqueis compeditus, alienus sit ab episcopali sede. Unde omnibus sanctis patribus concors adversus eum efficior, secundum apostolicæ scripturæ eloquium dicentis: *Tollite malum ex vobis ipsis.*

1. Corinth. 5.

Μενεκράτης Κεραμοῦ.

Menecrates episcopus [a] Cerassenorum civitatis dixit: Hæc eadem & ego profiteor, quæ & metropolita meus, & sancta synodus, concors effectus in damnatione Dioscori Alexandrinæ civitatis quondam episcopi, alienans eum ab omni sacerdotali dignitate.

[a] al. Cerassenæ.

Κοσσίνιος Ἱεροκαισαρείας.

Cossinius episcopus civitatis Hierocæsareæ provinciæ Lydiæ dixit: Concors & ego efficior huic sancto & magno concilio super facta damnatione Dioscori, & alienum eum decrevi ab omni sacerdotali ordine & ministerio.

Πατρίκιος Ἀκμωνεί.

Patricius episcopus [b] Acmassenæ civitatis dixit: Consentio in facta damnatione ab omni sancto concilio adversus Dioscorum Alexandrinum quondam episcopum, alienum eum judicans ab omni sacerdotali ministerio.

[b] al. Acamesenæ

Δομνῖνος Πλαταιῶν.

Domninus episcopus Plateæ civitatis dixit: Consentio justæ & regulariter factæ damnationi super Dioscorum Alexandrinorum quondam episcopum, a sancto & universali concilio, & alienum eum existimo ab omni sacerdotali ordine & ministerio.

Διονύσιος ἐπίσκοπος Ἀτταλείας.

Dionysius episcopus Attaliæ Lydiorum civitatis dixit: Consentio justæ & regulari damnationi quæ facta est in Dioscorum, qui fuit episcopus Alexandriæ, a sancta & universali synodo, & alienum eum existimo ab omni ecclesiastico ministerio.

Παῦλος Τριπόλεως.

Paulus episcopus Tripolitanus dixit: Consentio & ego justæ & regulariter a sancta hac & universali synodo adversus Dioscorum Alexandrinorum quondam episcopum factæ damnationi, & alieno eum ab omni sacerdotali ministerio.

Γέμελλος Στρατονικείας.

Gemellus episcopus Stratoniciæ civitatis dixit: Consentio in damnatione Dioscori Alexandrinæ civitatis quondam episcopi, ab hac sancta & magna synodo facta, & extraneum eum esse judico ab omni episcopali sede.

Μαιόνιος Νύσσης.

Mæonius episcopus Nyssenæ civitatis, provinciæ Asiæ, dixit: Non parva, neque levia adversus divinos canones deliquit Dioscorus Alexandrinorum quondam episcopus, sicut pridem ante excellentissimos judices & sacratissimum senatum ostensum est, & sicut diversæ accusationes a diversis hodie factæ ostendunt. Unde & ego sequens sanctos patres, decerno nudum eum esse ab omni sacerdotali dignitate.

Ἡσαΐας Ἐλαίτης.

Isaias episcopus Elaitanæ civitatis dixit: Juxta prolatam formam a sanctis patribus, contra se Dioscorus Alexandrinæ civitatis quondam episcopus, super his quæ ab eo perpetrata sunt in sanctæ memoriæ episcopo Flaviano, audiat Domini per meam parvitatem vocem: *In quo judicio judicaveritis, judicabimini.* Projectus est igitur a sancto & universali hoc concilio, cui & ego concors efficior.

Matth. 7.

Ἑσπέριος Πιτάνης.

Hesperius episcopus Pitanensis dixit: Juste sanctis patribus judicantibus secundum sanctas regulas super damnatione Dioscori Alexandrinæ urbis quondam episcopi, alieno eum & ego cum omnibus ab omni ecclesiastico ministerio.

Κοΐντος Φωκαίας.

Quintus episcopus Phoceæ civitatis dixit: Juste & sancte a sanctis patribus determinatis super damnatione Dioscori quondam episcopi consentio.

Εὐστόχιος Δοκιμείου.

[a] Eustochius episcopus Docimeorum dixit: Dioscorum quondam Alexandrinorum episcopum damnatum regulariter a sanctis & beatissimis patribus, alienum esse & ipse existimo ab omni sacerdotali consequentia.

[a] al. Eutychius.

Μουσώνιος Νύσσης.

Musonius episcopus Nyssenus Lyciæ dixit: Ejusdem sum & ego sententiæ, quæ a sanctis patribus promulgata est super damnatione Dioscori Alexandrinorum quondam episcopi, & alieno eum ab omni sacerdotali dignitate.

Ζήνων Ἰουνοπόλεως.

[b] Zenus episcopus Iunopolitanus dixit: His quæ Apostolica sedes & sanctum concilium in Chalcedona congregatum terminavit adversus Dioscorum Alexandrinorum quondam episcopum, & ego consentio.

[b] al. Rhenus.

Παῦλος Μαριάμμης.

Paulus episcopus Mariamnæ civitatis dixit: Omnibus sanctis patribus consentio, & condemno Dioscorum quondam episcopum, & alieno eum ab omni sacerdotali ministerio.

Εὐστάθιος Σαρακηνῶν.

Eustathius episcopus gentis Saracenorum dixit: Omnibus quæ placita sunt sanctis regulis & sanctis patribus consentio.

Θαλάσσιος Παρίου·

Thalassius episcopus Parii civitatis dixit: Quæ a sancta synodo juste definita sunt adversus Dioscorum Alexandrinorum quondam episcopum, & ego decerno, & alienum eum judico ab omni episcopali dignitate.

Ἀθανάσιος Πέῤῥης·

Athanasius episcopus [a] Pari insulæ dixit: Consentio omnibus, quæ sancto placuerunt concilio super damnatione Dioscori Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopi, & alienum eum judico ab omni episcopali dignitate.

[a] al. Pergensis vel Perthensis

Οὐράνιος Ἐμίσης·

Uranius episcopus Emisenus dixit: Eadem & ego, quæ sancti patres, decerno de Dioscoro Alexandrinorum quondam episcopo, & volo eum alienum esse ab omni episcopali ministerio.

Δαμιανὸς Σιδῶνος·

Damianus episcopus civitatis Sidoniorum dixit: Hæc eadem & ego quæ & sancta synodus, decerno, & judico Dioscorum Alexandrinorum quondam episcopum alienum esse ab omni sacerdotali ministerio.

Νῶε Κηφᾶς·

Noe episcopus [b] Cephacastelli dixit: Et ego concors sum in omnibus, quæ placita sunt sancto concilio super damnatione Dioscori Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopi.

[b] al. Nonne Cephascastelli

Οὐράνιος Ἱμερίων·

Paulus presbyter, agens vices Deo amicissimi Uranii episcopi [c] Himerorum civitatis dixit: Dioscorus aliquando Alexandrinæ civitatis episcopus, ipsum concilium condemnans, alienavit se a sacerdotali dignitate. Unde & ego talia accipiens a Dei amantissimo Uranio episcopo mandata, concors efficior sanctissimis & Deo amicissimis episcopis, qui justam super eo protulerunt sententiam.

[c] al. Iborhanæ

Πολυχρόνιος Ἐπιφανείας·

Polychronius episcopus Epiphaniæ civitatis dixit: Consentio sanctis patribus super facta damnatione justa & regulari adversus Dioscorum magnæ Alexandrinæ civitatis quondam episcopum constitutum, judicans eum alienum esse ab omni sacerdotali dignitate.

Θεόδωρος Τριπόλεως Φοινίκης·

Theodorus episcopus Tripolitanæ civitatis, provinciæ Phœniciæ primæ, dixit: Miratus sum hujus sancti & magni concilii sapientiam & compassionem, atque magnanimitatem circa Dioscorum magnæ Alexandrinæ civitatis quondam episcopum; hujus vero memorati viri duritiam cordis. Namque tertio evocatus a sancta hac & magna synodo, ut in Dei amantissimam congregationem veniret, atque accusationibus criminalibus satisfaceret, non acquievit, mala conscientia vulneratus. Unde & ipse iis quæ recte & regulariter a sancta hac & beata synodo adversus eum decreta sunt, & consentio & concordo, alienans eum ab omni sacerdotali ministerio.

Λουκιανὸς Ἴψου·

Lucianus episcopus [d] Ipsensis civitatis dixit: Audiens hæc quæ gesta sunt & decreta a sanctis patribus & omni sancto concilio de Dioscoro quondam Alexandriæ episcopo, ut minime obtemperante sanctis canonibus, & ego alienum eum judico ab omni sacerdotali dignitate & ministerio.

[d] al. Ipsinensis

Πρόκλος Ἀδράνων·

Proclus episcopus civitatis Adranorum dixit: Hæc eadem & ego, quæ placuerunt Deo amantissimis & sanctissimis archiepiscopis & sanctæ synodo, decerno, alienum esse judicans Dioscorum ab omni episcopali & sacerdotali ordine & ministerio.

[a] Ἀμάχιος Σήτων·

Amachius episcopus Septenæ civitatis, provinciæ Lydiæ, dixit: Et ego hæc eadem decerno, quæ regulariter a sancto & universali concilio ordinata sunt super damnatione Dioscori magnæ Alexandrinæ civitatis quondam episcopi, ab omni eum alienans sacerdotali dignitate.

[a] Supra, pag. 281. Almachius Settorum.

Ἀλκιμήδης Σιλανδοῦ·

Alcimedes episcopus Silandi civitatis, provinciæ Lydiæ, dixit: His quæ consequenter & secundum diligentiam canonum a sancto hoc & universali concilio super damnatione Dioscori Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopi ordinata sunt, consentio, alienum eum esse judicans ab omni sacerdotali ministerio.

Πολύκαρπος Γαβάλων·

Polycarpus episcopus Gabalenæ civitatis, provinciæ Lydiæ, dixit: Et hæc eadem decerno, quæ sancta & universalis synodus secundum prolatam sententiam super damnatione Dioscori Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopi, & alieno eum ab omni sacerdotali dignitate & ab ecclesiastico ministerio.

Ἐλευσίνιος Ἀπόλλωνος ἱεροῦ·

[b] Eleusinius episcopus Apollinis fani civitatis, provinciæ Lydiæ, dixit: Eadem & ego profiteor, quæcumque & sancta synodus super damnatione Dioscori Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopi, & alieno eum ab omni sacerdotali ministerio & episcopatus dignitate.

[b] Supra, pag. 282. & infra, actione IV. Lucius.

Πατρίκιος Ἀδριανοῦ Θηρῶν·

Patricius episcopus ecclesiæ Hadrianotherarum, provinciæ Hellesponti, dixit: Concors & ego efficior huic sanctæ & beatissimæ synodo, & Dioscorum Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopum, in plurimis & magnis delictis accusatum, & damnatum a sanctis archiepiscopis, damno, ab omni eum ecclesiastica communione alienum decernens.

Ἠλίας Βλαυνδοῦ·

Elias episcopus [c] Bleandrenæ civitatis dixit: Consentio & ego his quæ a sancta synodo super Dioscori damnatione ordinata sunt, & alienum eum judico ab omni sacerdotali ministerio.

[c] al. Blaudenæ.

Εὐσέβιος Σελευκοβήλου·

Eusebius episcopus Seleucobeli civitatis dixit: Rectum & justum & regulare judicium sanctæ hujus magnæ & universalis synodi sequens, & his quæ ab ea adversus Dioscorum Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopum definita sunt, concors effectus, alienum eum definio ab omni sacerdotali dignitate & ministerio.

Θεοδόσιος Κανώθα·

Theodosius episcopus Canothæ dixit: Concors efficior sanctæ & universali huic synodo adversus Dioscorum quondam Alexandrinæ civitatis episcopum, & alieno eum ab omni sacerdotali dignitate & episcopali ministerio.

Ἑρμείας Ἀβύδου·

Hermias episcopus Abydi sanctæ ecclesiæ dixit: Concors efficior sanctis patribus super damnatione Dioscori Alexandriæ quondam episcopi, & alienum eum esse judico ab omni ecclesiastico ministerio.

Γεννάδιος Ἀκμωνίων·

Gennadius episcopus civitatis Acmoneorum Phrygiæ Pacatianæ dixit: Concors efficior sanctis patribus, & sancto magnoque concilio, super damnatione Dioscori Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopi, & alienum eum esse judico ab omni ecclesiastico ministerio.

Εὐλάλιος Πιονίτου·

Eulalius episcopus Pionitanorum civitatis provinciæ Hellesponti, dixit: Secundum ea quæ determinata sunt a sanctis patribus, consentio, & alienum judico ab omni sacerdotali ministerio Dioscorum Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopum.

Θεοσέβιος Ἰλίου·

Theosebius episcopus Ilii [a] Hellesponti dixit: His quæ determinata sunt adversus Dioscorum Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopum a sancto & universali concilio, concors efficior, & alienum eum esse judico ab omni sacerdotali ministerio.

[a] al. Hellopolitanus

Πιόνιος Τρῳάδος·

Pionius episcopus civitatis Troadis dixit: Omnibus quæ definita sunt a sanctis patribus adversus Dioscorum quondam Alexandrinæ magnæ civitatis episcopum, consentio, alienum eum esse existimans ab episcopali honore, & omni sacerdotali ministerio.

Στέφανος Ποιμανηνοῦ·

Stephanus episcopus civitatis [b] Iamnæorum dixit: His quæ determinata sunt a sanctissimis patribus super Dioscoro Alexandrinorum quondam episcopo, consentio, & alienum eum judico ab omni sacerdotali ministerio.

[b] Corb. & Div. Manceorum

Καλλίνικος Ἀπαμείας·

Callinicus episcopus Apamiæ dixit: Tribus vocationibus a sancto & universali concilio regulariter factis inobediens Dioscorus, seipsum alienum a sacerdotali dignitate ostendit, regulis contraria perpetrans. Igitur & ego ipse sequens sententiam tam Romani sanctissimi archiepiscopi Leonis, quam adversus eum protulit per eos qui ab eo directi sunt, quam etiam magnæ Constantinopolitanæ civitatis sanctissimi archiepiscopi Anatolii, & Antiochiæ, hæc eadem de eo decerno.

Ῥωμανὸς Εὐδοξιουπόλεως·

Romanus episcopus Eudoxiopolis Thraciæ dixit: Sequens fidem & decretum sanctorum patrum, Dioscorum alienum judicavi ab omni ministerio sacerdotali, & ecclesiastica dignitate.

Ἀνδρέας Σαττάλων·

Andreas episcopus civitatis [c] Sectoriensis, provinciæ Lydiæ, dixit: Hæc eadem ego profiteor, & consentio factæ damnationi super Dioscorum a sanctissimo & universali concilio, & alienum eum facio ab omni sacerdotali ministerio, & episcopali dignitate.

[c] al. Sitonensis & Rettonensis.

Σωφρόνιος Κωνσταντίνης·

Sophronius episcopus Constantinæ civitatis dixit: Consentio his quæ a sanctissimis & Dei amantissimis archiepiscopis definita sunt, insuper etiam & a considentibus eis sanctissimis patribus adversus Dioscorum Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopum, decernens eum alienum esse ab omni sacerdotali dignitate & ministerio.

Ὁρμίσδας Φιλιππουπόλεως·

Hormisda episcopus Philippopolitanus provinciæ Arabiæ dixit: Consentio his quæ regulariter & juste a sancto & universali concilio adversus Dioscorum Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopum facta sunt, & alienum eum judico ab omni ecclesiastico ministerio.

Παῦλος Ἀράδου·

Paulus episcopus [d] Aradensis dixit: Dioscorus Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopus, ostensus est, quia mala compunctus conscientia, vocatus a vestra hac sancta & universali synodo, in Dei amantissimum hoc concilium advenire minime voluit, & de his quæ ei criminaliter ingerebantur, satisfacere. Unde legitime adversus eum facta damnatione a sanctis patribus, & ipse concors sum, alienans eum ab omni sacerdotali dignitate & ministerio.

[d] al. Aradonensis

Τιμόθεος Βαλανέων·

Timotheus episcopus Balaneorum dixit: Et mea concors constituta est parvitas prolatæ canonicæ interlocutioni adversus Dioscorum Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopum a sancto hoc & universali concilio, & alienum eum esse existimo ab omni sacerdotali dignitate & ministerio.

Θεοδόσιος Ναζιανζοῦ·

Theodosius episcopus Nazianzenus, provinciæ Cappodociæ secundæ, dixit: Concors efficior sanctis patribus in damnationem prolatam adversus Dioscorum Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopum, & alienum eum esse judico ab omni sacerdotali ministerio & episcopali dignitate.

Ἀριστόμαχος Κολωνείας·

Aristomachus episcopus Coloniæ provinciæ Capadociæ secundæ dixit: Similia sanctis patribus & regulis sapiens & judicans, alienum esse cognosco Dioscorum ab omni sacerdotali ministerio.

Πέτρος Γαβάλων·

Petrus episcopus Gabalenus Syriæ dixit: Consentio omnibus quæ definita sunt a sancto & universali concilio super damnatione Dioscori Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopi, & alienum eum judico ab omni sacerdotali ministerio.

Ῥουφῖνος Βελιτῶν·

Rufinus episcopus Britulenus dixit: Consentio & ego damnationi Dioscori Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopi, sicut & sancta & universalis synodus determinavit; & alienum eum judico ab omni sacerdotali ministerio.

Ὀλύμπιος Σωζοπόλεως·

Olympius episcopus Sozopolitanus dixit: Consentio sanctis patribus super damnatione Dioscori Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopi, & alienum eum judico ab omni sacerdotali ministerio.

Εὐφράτης Ἐλευθερίνης·

Euphrates episcopus Eleutherinæ civitatis dixit: Consentio sanctis patribus super damnatione Dioscori Alexandrinæ magnæ civitatis quondam episcopi, & alienum eum esse judico ab omni sacerdotali ministerio.

Καϊούμας Μαρκουπόλεως·

Caïumas episcopus [a] Marcopolitanus similiter dixit.

[a] Corb. Marcopolitanus.

Ἰωάννης Κάῤῥων·

Joannes episcopus [b] Carrhensis dixit: Hæc eadem, quæ sancti patres, decerno adversus Dioscorum Alexandrinorum quondam episcopum, & alienum eum judico ab omni sacerdotali ministerio.

[b] Act. x dicitur Ep. Theodosiopolitanus.

Ἀβραάμιος Κάστρου Κιρκησίου·

Abraamius episcopus [c] Castricircensis dixit: Hæc eadem quæ & sancti patres, adversus Dioscorum Alexandrinorum quondam episcopum decerno, & alieno eum ab omni ecclesiastico ministerio.

[c] al. Cercensis

Δημήτριος [d] Λαππῶν·

Demetrius episcopus civitatis Lappæ dixit: Consentio sanctis patribus super damnatione Dioscori Alexandrinorum quondam episcopi, & alienum eum esse judico ab omni sacerdotali ministerio.

[d] supra p. 284. Λαππης.

Βιθιλλας Νέας πόλεως·

[e] Bassonas episcopus Neapolitanus dixit: Concors efficior professionibus sanctorum patrum super damnatione Dioscori Alexandrinorum magnæ civitatis quondam episcopi, alienum eum existimans ab omni sacerdotali & ecclesiastico ministerio.

[e] al. Bethesalas seu Bethesslas, supra pag. 284. Βασσωνᾶς.

Μουσώνιος Βεριμίνου·

Musonius episcopus [f] Briminensis dixit: Concors & ego efficior super damnatione Dioscori magnæ Alexandrinorum civitatis quondam episcopi, & alie-

[f] al. Bribonensis

num eum eſſe judico ab omni ſacerdotali & eccleſiaſtico miniſterio.

ANNO CHRISTI 451.

[a] Ἀντίοχος Σινώπης·

[b] Antiochus epiſcopus Sinopenſis dixit: His quæ legitime & juſte & regulariter definita ſunt a ſanctiſſimo & beatiſſimo archiepiſcopo Leone, & a ſanctiſſimo archiepiſcopo regiæ civitatis Anatolio, ſuper Dioſcoro Alexandrinæ magnæ civitatis quondam epiſcopo, & ipſe concors efficior, alienans eum ab omni ſacerdotali miniſterio.

[a] Forte, Ἀντίλοχος

[b] Forte, Antilochus.

Παράλιος Ἀνδράπων·

Helpidius preſbyter, agens vices Deo amantiſſimi epiſcopi Paralii [c] Andrapenſis, dixit: His quæ legitime ab archiepiſcopis & ab univerſali concilio adverſus Dioſcorum Alexandrinæ magnæ civitatis quondam epiſcopum decreta ſunt, concors efficior.

[c] al. Andrapinenſis

Δόμνος Κουκουσοῦ·

Euphronius preſbyter, verba faciens pro Domno reverentiſſimo epiſcopo Cucuſenorum, dixit: Juſte prolatæ a ſancto hoc & univerſali concilio, adverſus Dioſcorum Alexandrinæ magnæ civitatis quondam epiſcopum ſententiæ conſentio & concordo, alienans eum ab omni ſacerdotali miniſterio & dignitate.

Ἀντωνιανὸς Ἀμισοῦ·

Elpidius preſbyter, agens vices reverentiſſimi [d] Antoniani epiſcopi Amiſenorum dixit: Legitime & regulariter a ſanctiſſimis archiepiſcopis, & a ſancto & univerſali concilio adverſus Dioſcorum Alexandrinæ magnæ civitatis quondam epiſcopum prolatæ ſententiæ, & ipſe concors efficior.

[d] al. Antonii vel Amani Emeſenorum

Θεόδωρος Κλαυδιουπόλεως·

Theodorus epiſcopus Claudiopolitanus, provinciæ Iſauriæ dixit: Conſentio iis quæ juſte decreta ſunt a ſanctiſſimo archiepiſcopo regiæ urbis Romæ Leone per Paſchaſinum & Lucentium Dei amantiſſimos epiſcopos, & Bonifacium religioſiſſimum preſbyterum, vicarios ejuſdem beatiſſimi archiepiſcopi Leonis, & a ſanctiſſimo archiepiſcopo regiæ urbis novæ Romæ Conſtantinopolitano Anatolio, & ab omni ſancta ſynodo, ſuper Dioſcorum Alexandrinæ ſanctæ eccleſiæ quondam epiſcopum, probans eum alienum eſſe ab epiſcopatus dignitate.

Οἱ πάντες εἱρμῷ τοῦ θεοφιλεστάτου τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως Ἀνατολίου διελάλησαν.

[e] Omnes per ordinem poſt Dei amantiſſimum Anatolium epiſcopum regiæ urbis Conſtantinopolis interlocuti ſunt.

[e] al. Hæc non leguntur in mſſ. Latinis.

Καὶ μετὰ τὸ διαλαλῆσαι πάντας τοὺς ὁσιωτάτους ἐπισκόπους, ὑπέγραψαν οὕτως.

Et cum omnes ſanctiſſimi epiſcopi interlocuti fuiſſent, ſubſcripſerunt in hunc modum.

ΑἹ ὙΠΟΓΡΑΦΑΊ.

Πασχασῖνος ἐπίσκοπος Λιλυβαίων τῆς Σικελῶν ἐπαρχίας, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς μεγάλης Ῥώμης Λέοντος, [f] ὁρίσας ἅμα τῇ ἁγιωτάτῃ συνόδῳ ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὁμοῦ καὶ ὑπέγραψα.

[f] Forte, ὁρίσας

SUBSCRIPTIONES.

Paſchaſinus epiſcopus eccleſiæ Lilybætanæ, vicarius beatiſſimi atque apoſtolici univerſalis eccleſiæ Papæ urbis Romæ Leonis, ſanctæ ſynodo præſidens, in Dioſcori damnatione conſenſu univerſalis concilii ſubſcripſi.

Λουκήντιος ἐπίσκοπος Ἐρκουλανῶν, καὶ αὐτὸς ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς μεγάλης Ῥώμης Λέοντος, ἅμα τῇ ἁγιωτάτῃ συνόδῳ ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα.

Lucentius epiſcopus Eſculanæ eccleſiæ, & ipſe vicem gerens Apoſtolicæ ſedis magnæ Romæ Leonis, ſimul cum ſanctiſſima ſynodo in damnatione Dioſcori definiens, ſubſcripſi.

ACTIO TERTIA.

Βονιφάτιος πρεσβύτερος καὶ πρεσβευτὴς τῆς ἐκκλησίας τῆς πρεσβυτέρας καὶ μεγάλης Ῥώμης, καὶ αὐτὸς ὁμοίως ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, τῇ τιμίᾳ καὶ μακαριωτάτῃ ἅμα καὶ ἀποστολικῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ πάπα Λέοντος, ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Cælius Bonifacius preſbyter & legatus ſanctæ eccleſiæ antiquæ & magnæ Romæ, & ipſe ſimiliter locum tenens ſanctiſſimi archiepiſcopi Leonis, ſimul cum honorabili & beatiſſima atque apoſtolica eccleſia Papæ Leonis, in damnatione Dioſcori definiens ſubſcripſi.

Ἀνατόλιος ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, ὁρίσας ἅμα τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα.

Anatolius archiepiſcopus Conſtantinopolis novæ Romæ, definiens pariter cum ſancta ſynodo in damnatione Dioſcori, ſubſcripſi.

Μάξιμος ἐπίσκοπος τῆς μεγάλης πόλεως Ἀντιοχείας, ὁρίσας ἅμα τῇ συνόδῳ ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα.

Maximus epiſcopus magnæ civitatis Antiochiæ, definiens ſimul cum ſancta ſynodo in damnatione Dioſcori, ſubſcripſi.

* Κυιντίλλος ἐπίσκοπος Ἡρακλείας, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Θεσσαλονικέων Ἀναστασίου, ὁρίσας ἅμα τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα.

Quintillus epiſcopus Heracleæ Macedoniæ, gerens vicem Anaſtaſii ſanctiſſimi archiepiſcopi Theſſalonicenſis, definiens ſimul cum ſancta ſynodo in damnatione Dioſcori, ſubſcripſi.

* Ruſticus admonet permulto pluſquam eſſe in mſſ. iſtas Epiſcoporum ſubſcriptiones. Nos Latinas ex mſſ. Latinis, Græcas ex Græcis repræſentamus.

Καὶ οἱ λοιποὶ πάντες, τῇ αὐτῇ τάξει καὶ εἱρμῷ ὁρίσαντες, ὑπέγραψαν.

Et reliqui omnes eodem ordine & ſerie definientes ſubſcripſerunt.

Andreas preſbyter Theſſalonicenſis pro reverentiſſimo Euxitheo epiſcopo meo ſubſcripſi.

Στέφανος Ἐφέσου.

Stephanus epiſcopus metropolitanus Epheſi ſubſcripſi.

Διογένης Κυζίκου.

Diogenes epiſcopus metropolitanus Cyzici ſubſcripſi.

Thalaſſius epiſcopus Cæſereæ Cappadociæ, ſubſcripſi.

Lucianus epiſcopus Byziæ, pro Cyriaco reverentiſſimo epiſcopo Heracleæ Thraciæ, ſubſcripſi.

Ἰουλιανὸς τῆς Κώων ἐλάχιστος ἐπίσκοπος, καὶ πρεσβευτὴς τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, καὶ τὰ ἑξῆς.

Julianus minimus epiſcopus Coënſis, & legatus eccleſiæ Romanæ, ſubſcripſi.

Πέτρος Κορίνθου.

Petrus epiſcopus Corinthi, provinciæ Achaiæ, ſubſcripſi.

Ἰωάννης Σεβαστείας.

Joannes epiſcopus Sebaſtiæ metropolis, ſubſcripſi.

Σέλευκος Ἀμασείας.

Seleucus epiſcopus Amaſiæ, ſubſcripſi.

Κωνσταντῖνος Μελιτηνῆς.

Conſtantinus epiſcopus Melitenæ metropolis, ſubſcripſi.

Πατρίκιος Τυάνων.

Patricius epiſcopus Tyanæ, ſubſcripſi.

Θεόδωρος Ταρσοῦ.

Theodorus epiſcopus Tarſenſis metropolis, ſubſcripſi.

Θεόδωρος Δαμασκοῦ.

Theodoſius epiſcopus civitatis Damaſcenæ, ſubſcripſi.

Πέτρος Γαγγρῶν.

Petrus episcopus Gangrenæ civitatis, subscripsi.

Βασίλειος Τραιανουπόλεως.

Basilius episcopus metropolitanus Traianopolitanæ civitatis, subscripsi.

Ἐλευθέριος Καλχηδόνος.

Eleutherius episcopus Chalcedonensis, subscripsi.

Βασίλειος Σελευκείας Ἰσαυρίας.

Basilius episcopus Seleuciæ Isauriæ, subscripsi.

Ἀμφιλόχιος Σίδης.

Amphilochius episcopus metropolitanus Sidenæ civitatis, provinciæ Pamphyliæ, subscripsi.

Κῦρος Ἀναζάρβου.

Cyrus episcopus Anazarbenæ metropolis, subscripsi.

Καλόγηρος Κλαυδιουπόλεως.

Calogerus episcopus metropolitanus Claudiopolitanæ civitatis, subscripsi.

Εὐνόμιος Νικομηδείας.

Eunomius episcopus Nicomediæ metropolis, subscripsi.

Ῥωμανὸς Μύρων.

Romanus episcopus Myrenæ metropolis, subscripsi.

Κωνσταντῖνος Βόστρων.

Constantinus episcopus metropolitanus Bostrenæ civitatis subscripsi.

Φραγκίων Φιλιππουπόλεως.

Francion episcopus metropolitanus Philippopolis civitatis, subscripsi.

Μελέτιος Λαρίσσης.

Δόμνος Ἀπαμείας.

Meletius episcopus Latissæ, & faciens sermonem pro Domno episcopo Apameæ Syriæ, subscripsi.

Στέφανος Ἱερᾶς πόλεως.

Stephanus episcopus Hierapolis, subscripsi.

Φλωρέντιος Σάρδεων.

Florentius episcopus metropolitanus Sardenæ civitatis, provinciæ Lydiæ, subscripsi.

Περγάμιος Ἀντιοχείας Πισιδίας.

Pergamius episcopus metropolitanus Antiochenæ civitatis, pro me & pro Domno reverentissimo episcopo metropolitano Apamenæ civitatis subscripsi.

Νουνέχιος Λαοδικείας.

Nunechius episcopus Laodiceæ metropolis, subscripsi.

Ὀνησιφόρος Ἰκονίου.

Onesiphorus episcopus Iconii metropolis, subscripsi.

Λουκᾶς Δυῤῥαχίου.

Lucas episcopus Dyrrachenæ civitatis, metropolitanus provinciæ novæ Epiri, subscripsi.

Ἐπιφάνιος Πέργης.

Epiphanius episcopus metropolitanus Pergensis civitatis, provinciæ Pamphyliæ, subscripsi.

Μαρινιανὸς Συννάδων.

Marinianus episcopus Synnadæ, subscripsi.

Φώτιος Τύρου.

Photius episcopus metropolitanus Tyri, subscripsi.

Νόννος Ἐδέσσης.

Nonnus episcopus civitatis Edessæ, subscripsi.

Σεβαστιανὸς Βέῤῥοης.

Sebastianus episcopus Berthoënsis, subscripsi.

Ἰωάννης * Σεβαστείας Ἀρμενίας.

Joannes episcopus Nicopolis Armeniæ primæ, subscripsi.

* Forte, Νικοπόλεως ex Latino.

Ἀριστόμαχος Κολωνίας.

Aristomachus episcopus civitatis Coloniæ, subscripsi.

Ἰωάννης Γερμανικείας.

Joannes episcopus Germaniciæ, subscripsi.

Κεκρόπιος Σεβαστουπόλεως.

Cecropius episcopus Sebastopolis civitatis, subscripsi.

Ἀκάκιος Ἀριαραθείας.

Acacius episcopus Ariarathiæ civitatis, subscripsi.

Ἡρακλεῖος Κομάνων.

Heraclius episcopus civitatis Comanorum, subscripsi.

Συμεὼν Ἀμίδης.

Symeon episcopus Amidæ metropolis, subscripsi.

Γρατιδιανὸς Κερασοῦντος.

Gratidianus episcopus Cerasuntensis, subscripsi.

Ἀτάρβιος Τραπεζοῦντος.

Atarbius episcopus civitatis Trapezuntis, subscripsi.

Ἀττικὸς Νικοπόλεως.

Atticus episcopus metropolitanus Nicopolitanæ civitatis veteris Epiri, subscripsi.

Φίλιππος Ἀδάνης.

Philippus episcopus civitatis Adanæ, subscripsi.

Θαλάσσιος Παρίου.

Thalassius episcopus civitatis Parii, subscripsi.

Θεόκτιστος Βεῤῥοίας.

Theoctistus episcopus civitatis Berrhœensis, subscripsi.

Γερόντιος Σελευκείας.

Gerontius episcopus Seleuciæ Syriæ, subscripsi.

Τιμόθεος Βαλανέων.

Timotheus episcopus Balaneorum, subscripsi.

Σωφρόνιος Κωνσταντίνης.

Sophronius episcopus civitatis Constantinæ, subscripsi.

Ἀλέξανδρος Σεβαστῆς.

Alexander episcopus Sebastæ Ciliciæ, subscripsi.

Μάρκος Ἀρεθούσης.

Marcus episcopus Arethusæ civitatis, subscripsi.

Θεοδόσιος Ναζιανζοῦ.

Theodosius episcopus Nazianzenus, subscripsi.

Ὑπάτιος Ζεφυρίου.

Hypatius episcopus civitatis Zephyrii, subscripsi.

Θεόδοτος Κλαυδιουπόλεως.

Theodotus episcopus Claudiopolitanus, subscripsi.

Οὐράνιος Ἐμέσης.

Uranius episcopus Emesenæ civitatis, subscripsi.

Λουκιανὸς Ἴψου.

Lucianus episcopus Ipsinorum civitatis, subscripsi.

Ἰουλιανὸς Ῥόδου.

Julianus episcopus civitatis Rhosi, subscripsi.

Εὐστόχιος Δοκιμίου.

Eustochius episcopus civitatis Docimiorum, subscripsi.

Θεόδωρος Αὐγούστης.

Theodorus episcopus Augustæ, subscripsi.

Ἐπίκτητος Διοκλητιανουπόλεως.

Epictetus episcopus Diocletianopolitanæ civitatis, subscripsi.

Πολυχρόνιος Ἐπιφανείας.

Polychronius episcopus Epiphaniæ, subscripsi.

Εὐόλκιος Ζεύγματος.

Evoltius episcopus Zeugmatis, subscripsi.

Παῦλος Πτολεμαΐδος.

Paulus episcopus Ptolemaidæ, subscripsi.

Τρύφων Χίου.

Tryphon episcopus insulæ Chii, subscripsi.

Ἰωάννης Ῥόδου.

Joannes episcopus metropolitanus insulæ Rhodi, subscripsi.

Βασίλειος Νακωλείας.

Basilius episcopus civitatis Nacoliæ, subscripsi.

Παῦλος

ANNO CHRISTI 451.

Παῦλος Μαριάμμης.
Paulus epiſcopus Mariamnenſis civitatis, ſubſcripſi.
Ἀντίοχος Σινώπης.
Antiochus epiſcopus civitatis Sinopæ, ſubſcripſi.
Ἀπραγμόνιος Τίου.
Apragmonius epiſcopus civitatis Tii, ſubſcripſi.
Ζηνόδοτος Τελμισσῶν.
Zenodotus epiſcopus Telmiſſenæ civitatis, ſubſcripſi.
Ῥῆνος Ἰουνουπόλεως.
Rhenus epiſcopus Iunopoleos, ſubſcripſi.
Κριτωνιανὸς Ἀφροδισιάδος.
Critonianus epiſcopus metropolitanus Aphrodiſiadæ civitatis, ſubſcripſi.
Χρύσιππος Μάλλου.
Chryſippus epiſcopus civitatis Malli, ſubſcripſi.
Καλλίνικος Ἀπαμείας.
Callinicus epiſcopus Apameæ, ſubſcripſi.
Ἴνδιμος Καρίνου.
Indimus epiſcopus Carini civitatis, ſubſcripſi.
Μῦρος Εὐλανδρων.
[a] Myrus epiſcopus Eulandrenæ civitatis, ſubſcripſi.
Καΐουμας Μαρκουπόλεως.
Caiumas epiſcopus Marcopolitanæ civitatis, ſubſcripſi.
Ἰωάννης Καῤῥῶν.
Joannes epiſcopus Carrhenæ civitatis, ſubſcripſi.
Ἀβραάμιος Κιρκησίου.
Abraamius epiſcopus [b] Circeſienſis, ſubſcripſi.
Εὐσέβιος Κλαζομενῶν.
Euſebius epiſcopus Clazomeniæ civitatis, ſubſcripſi.
Μάμας Ἀνινήτου.
Mamas epiſcopus Aninetenæ civitatis, ſubſcripſi.
Αἰθέριχος Σμύρνης.
Ætherichus epiſcopus Smyrnæ, ſubſcripſi.
Λεόντιος Μαγνησίας.
Leontius epiſcopus Magneſiæ, ſubſcripſi.
Προτέριος Μυῤῥίνης.
Proterius epiſcopus civitatis Myrrhinæ, ſubſcripſi.
Μεόνιος Νύσσης.
Meonius epiſcopus Nyſſenæ civitatis, ſubſcripſi.
Μαρκελλῖνος Μητροπόλεως.
Marcellinus epiſcopus Metropolis civitatis, ſubſcripſi.
Ἡσαΐας Ἐλαιτῶν.
Iſaias epiſcopus Elaitenæ civitatis, ſubſcripſi.
Κόϊντος Φωκαίας.
Quintus epiſcopus Phocienſis, ſubſcripſi.
Ἑσπέριος Πιτάνης.
Heſperius epiſcopus Pitanæ civitatis, ſubſcripſi.
Θεότεκνος Τυραίου.
Theotecnus epiſcopus civitatis Tyræi, ſubſcripſi.
Βασσωνᾶς Νέας πόλεως.
[c] Baſſonas epiſcopus Neapolitanæ civitatis, ſubſcripſi.
Παῦλος Φιλομηλίου.
Papas epiſcopus Philomelienſis, ſubſcripſi.
Παῦλος Τριπόλεως.
Paulus epiſcopus Tripolitanæ civitatis, ſupſcripſi.
Κῦρος Σινιανδοῦ.
Cyrus epiſcopus civitatis Siniandi, ſubſcripſi.
Ὀλύμπιος Θεοδοσιουπόλεως.
Olympius epiſcopus [d] Theodoſiopolitanus, ſubſcripſi.
Φροντιανὸς Σαγαλασσοῦ.
Fonteianus epiſcopus Sagalaſſenæ civitatis, ſubſcripſi.
Κοσσίνιος Ἱεροκαισαρείας.
Coſſinius epiſcopus Hierocæſareæ, provinciæ Lydiæ, ſubſcripſi.

[a] Parif. & Div. Myron.
[b] al. Caſtricir. cenſis.
[c] Parif. Barſon. Div. Baſſon.
[d] Div. in marg. Sozopolis.

ACTIO TERTIA.

A Παυλῖνος Ἀπαμείας.
Paulinus epiſcopus Apameæ civitatis Piſidiæ, ſubſcripſi.
Σάββας Πάλτου.
Sabbas epiſcopus Paltenæ civitatis, ſubſcripſi.
Εὐδόξιος Χώματος.
Eudoxius epiſcopus Chomatenæ civitatis, ſubſcripſi.
Φίλιππος Βαρβουρέων.
Philippus epiſcopus civitatis * Balbureorum, ſubſcripſi.
Φρόντων Φασηλίδος.
Fronton epiſcopus Phaſelidenæ civitatis, ſubſcripſi.
Πατρίκιος Νεοκαισαρείας.
Patricius epiſcopus Neocæſareæ, provinciæ Auguſtæ B Euphrateſiæ, ſubſcripſi.
Τιμόθεος Δολίχης.
Timotheus epiſcopus Dolichenæ civitatis, ſubſcripſi.
Κυριακὸς Πατάρων.
Cyrinus epiſcopus Pataræ civitatis, ſubſcripſi.
Στέφανος Λιμύρων.
Stephanus epiſcopus Limyræ civitatis, ſubſcripſi.
Θεόδωρος Ἀντιφέλλου.
Theodorus epiſcopus Antiphellenæ civitatis, ſubſcripſi.
Λεόντιος Ἀράξων.
Leontius epiſcopus Araxenæ civitatis, ſubſcripſi.
Ἀντίπατρος Καύνου.
C Antipatrus epiſcopus civitatis Cauni, ſubſcripſi.
Ἀνδρέας Τλωέων.
Andreas epiſcopus civitatis Tloëanæ, ſubſcripſi.
Κρατιανὸς Πανόρμου.
Gratianus epiſcopus Panormi, ſubſcripſi.
Νικόλαος Ἀκαρασσοῦ.
Nicolaus epiſcopus Acaraſſenæ civitatis, ſubſcripſi.
Ῥωμανὸς Βουβωνίων.
Romanus epiſcopus Bubonenſis civitatis, ſubſcripſi.
Εὐλόγιος Φιλαδελφείας.
Eulogius epiſcopus metropolitanus Philadelphiæ, provinciæ Arabiæ, ſubſcripſi.
Ὀλύμπιος Σωζοπόλεως.
Olympius epiſcopus Sozopolis, ſubſcripſi.
D Θεοσέβιος Ἰλίου.
Theoſebius epiſcopus civitatis Ilii, ſubſcripſi.
Ἀβέρκιος Ἱεραπόλεως.
Abercius epiſcopus Hierapoleos civitatis, ſubſcripſi.
Εορτίκιος Νικοπόλεως Πισιδίας.
Eorticius epiſcopus Nicopolitanæ civitatis, provinciæ Piſidiæ, ſubſcripſi.
Δομνῖνος Πλαταιῶν.
Domninus epiſcopus civitatis Platæarum, ſubſcripſi.
Εἰρηναῖος Ναυπάκτου.
Irenæus epiſcopus civitatis Naupacti, ſubſcripſi.
Ἀθανάσιος Ὀπουντος.
Athanaſius epiſcopus Opuntinæ civitatis, ſubſcripſi.
E Ἑρμείας Ἀβύδου.
Hermias epiſcopus Abydi ſanctæ Dei eccleſiæ, ſubſcripſi.
Εὐτρόπιος Ἀδάδου.
Eutropius epiſcopus Adadæ civitatis, ſubſcripſi.
Φλωρέντιος Ἀδριανουπόλεως.
Florentius epiſcopus Hadrianopolitanæ civitatis, ſubſcripſi.
Πρόκλος Ἀδρανῶν.
Proclus epiſcopus Adranorum civitatis, ſubſcripſi.
Δαμιανὸς Σιδῶνος.
Damianus epiſcopus civitatis Sidonis, ſubſcripſi.
Θεοδόσιος Κανώθας.
Theodoſius epiſcopus Canothæ, ſubſcripſi.

* Parif. & Div. Ballorenæ.

Ἀλέξανδρος Σελευκείας Πισιδίας.
Alexander episcopus Seleuciæ provinciæ Pisidiæ, subscripsi.
Ῥουφῖνος Σαμοσάτων.
Rufinus episcopus Samosatenæ civitatis, subscripsi.
Πατρίκιος Ἀκρασσοῦ.
Patricius episcopus Acrassenæ civitatis, subscripsi.
Ὀρμίσδας Φιλιππουπόλεως.
Hormisda episcopus Philippopolis provinciæ Arabiæ, subscripsi.
Θεόδωρος Τριπόλεως.
Theodorus episcopus Tripolitanæ civitatis, subscripsi.
Νεοπτόλεμος Κόρνων.
Neoptolemus episcopus Cornæ, subscripsi.
Εὐσέβιος Σελευκοβήλου.
Eusebius episcopus civitatis Seleucobeli, subscripsi.
Πέτρος Δαρδάνου.
Petrus episcopus civitatis Dardani, subscripsi.
Ἰωάννης Πολεμωνίου.
Joannes episcopus Polemonii, subscripsi.
Μαρτύριος Γορτύνης.
Martyrius episcopus Gortynæ, subscripsi.
Νικόλαος Στόβων.
Nicolaus episcopus Stoborum civitatis, subscripsi.
Κῦρος Κυβίστρων.
Cyrus episcopus civitatis Cybistrorum, subscripsi.
Γεννάδιος Ἀκμονέων.
Gennadius episcopus civitatis Acmoneorum, provinciæ Phrygiæ, subscripsi.
Δημήτριος Λαμπῶν.
Demetrius episcopus Lampenæ civitatis, subscripsi.
Εὐφρατᾶς Ἐλευθέρνης.
Euphratas episcopus civitatis Eleuthernæ, subscripsi.
Κωνσταντῖνος Δημητριάδος.
Constantinus episcopus Demetriadis, subscripsi.
Παῦλος Δέρβης.
Paulus episcopus civitatis Derbæ, subscripsi.
Πλούταρχος Λύστρων.
Plutarchus episcopus Lystrenæ civitatis, subscripsi.
Εὐγένιος Καννῶν.
Eugenius episcopus civitatis Cannorum, subscripsi.
Ῥοῦφος Ὕδης.
Rufus episcopus civitatis Ydis, subscripsi.
Τύραννος Ὁμοναδων.
Tyrannus episcopus Homonadorum civitatis, subscripsi.
Ἀχόλιος Λαράνδων.
Acholius episcopus Larandenæ civitatis, subscripsi.
Διονύσιος Ἀτταλείας.
Dionysius episcopus Attaliæ civitatis, subscripsi.
Φίλιππος Λυσιάδος.
Philippus episcopus Lysiadis civitatis, subscripsi.
Στρατήγιος Πολυβότου.
Strategius episcopus Polybotorum civitatis, subscripsi.
Κυριακὸς Τρωγμάδων.
Cyriacus episcopus * Trognadæ civitatis, subscripsi.

* al. Trognadenæ.

Διόδωρος Λυσινέων.
Diodotus episcopus Lysineon civitatis, subscripsi.
Διονύσιος Ἀντιόχου.
Dionysius episcopus Antiochiæ Cariæ, subscripsi.
Ἰωάννης Ἀλίνδων.
Joannes episcopus civitatis Alindenæ, subscripsi.
Τυχάνιος Ἀπολλωνιάδος.
Tynchanius episcopus Apolloniadæ, subscripsi.
Μένανδρος Ἡρακλείας.
Menander episcopus Heracleæ, subscripsi.

Ἰωάννης ᵃ Ἀμαζόνος.
Joannes episcopus civitatis Amyzonis, subscripsi.

ᵃ Forte, Ἀμύζονος

Θεόδωρος Ἀλαβάνδων.
Theodorus episcopus Alabandenæ civitatis, subscripsi.
Εὐπίθιος Στρατονικείας.
Eupithius episcopus Stratoniciæ, subscripsi.
Ῥωμανὸς Εὐδοξιουπόλεως.
Romanus episcopus Eudoxiopolis, id est, Selymbriæ, provinciæ Thraciæ, subscripsi.
Καλανδίων Ἁλικαρνασσοῦ.
Julianus presbyter, agens vices Calandionis episcopi Halicarnassenæ civitatis, subscripsi.
Θεόκτιστος Πισσινοῦντος.
Theoctistus episcopus metropolitanus Pissinuntinæ civitatis, subscripsi.
Μυστήριος Ἀμμορίου.
Mysterius episcopus Amorii civitatis, subscripsi.
Κυριακὸς Αἰγῆς.
Cyriacus episcopus ᵇ Egapsi civitatis, subscripsi.

ᵇ Div. Igipsi. Paris. Gipsi.

Ἰουλιανὸς Ὑπαίπων.
Julianus episcopus civitatis Hypæporum, subscripsi.
Λογγῖνος Ὀρχιστοῦ.
Longinus episcopus Orchistenæ civitatis, subscripsi.
Δαυὶδ Ἀνδριανουπόλεως.
David episcopus Andrianæ civitatis, subscripsi.
Ἀλκιμήδης Σιλανδοῦ.
Alcimedes episcopus civitatis Silandi, provinciæ Lydiæ, subscripsi.
Πολύκαρπος Γαβάλων.
Polycarpus episcopus civitatis Gabalenæ, provinciæ Lydiæ, subscripsi.
Ἀμάχιος Σίλλων.
Amachius episcopus civitatis ᶜ Sellenæ, subscripsi.

ᶜ Div. Silinæ

Ἡλίας Βλαύνδου.
Helias episcopus Blandorum civitatis, subscripsi.
Μενεκράτης Κεράσων.
Menecrates episcopus Cerassorum, subscripsi.
Ἀδέλιος Ἀπόλλωνος ἱεροῦ.
Eleusinius episcopus Apollinis fani, subscripsi. ᵈ

ᵈ In mss. post Heusinium, additur subscribit Leucius episcopus fani Apollinis.

Γέμελλος Στρατονικείας.
Gemellus episcopus Stratoniciæ civitatis, subscripsi.
Στέφανος Πρυμνησσοῦ.
Stephanus episcopus Prymnesiæ civitatis, subscripsi.
Θωμᾶς Θεοδοσιουπόλεως.
Thomas episcopus Theodosiopolis, subscripsi.
Ἀκύλας Αὐροκρῶν.
ᵉ Aquilas episcopus Aurocrorum, subscripsi.

ᵉ al. Acylas.

Ῥουφῖνος Βριούλων.
Rufinus episcopus Briulenæ civitatis, subscripsi.
Θωμᾶς Πορφυρεῶνος.
Thomas episcopus Porphyrionis, subscripsi.
Οὐαλλεριανὸς Λαοδικείας Φοινίκης.
Valerius episcopus Laodiceæ civitatis Phœniciæ, subscripsi.
Πιόνιος Τρωάδος.
Pionius episcopus civitatis Troadæ, subscripsi.
Παῦλος Πουγλῶν.
Paulus episcopus civitatis Puglorum, subscripsi.
Θεόδωρος Ἡρακλείας Πόντου.
Theodorus episcopus Heracleæ Ponti, subscripsi.
Ἰωάννης Φλαβιάδος.
Joannes episcopus civitatis Flaviadis, subscripsi.
Γεννάδιος Μοσσύνης.
Athanasius episcopus ᶠ Mossynorum civitatis, subscripsi.

ᶠ al. Monsynon.

Ἰωάννης Τραπεζουπόλεως.
Joannes episcopus Trapezopolis, subscripsi.

Εὐλάλιος Πιονίων.

Eulalius episcopus Pioniæ civitatis, provinciæ Hellesponti, subscripsi.

Νέων Σιλαίδων.

Neon episcopus civitatis Silii, subscripsi.

Θεόφιλος Ἀρεαπό.

Theophilus episcopus civitatis Orei, subscripsi.

Μακεδὼν Μαδύνω.

Macedonius episcopus [a] Magydenæ civitatis, subscripsi.

Παῦλος Ἀριστίου.

Paulus episcopus civitatis Aristii, subscripsi.

Σερῆνος Μαξιμιανουπόλεως.

Serenus episcopus Maximianopolitanus, subscripsi.

Ἰουλιανὸς Κελενδέρεως.

Julianus episcopus Celenderitis civitatis, subscripsi.

Φίλιππος τῆς Νέας αὐλῆς.

Philippus episcopus [b] Novæ aulæ civitatis, subscripsi.

Παυλῖνος Θεοδοσιουπόλεως.

Paulinus episcopus Theodosiopolis, subscripsi.

Τύραννος Γερμανικουπόλεως.

Tyrannus episcopus Germanicopolis, subscripsi.

Ἐπιφάνιος Κέστρων.

Epiphanius episcopus Cestriæ civitatis, subscripsi.

Ἀκάκιος Ἀντιοχείας τῆς Λαμωτίδος.

Acacius episcopus Antiochiæ Lamotidis, subscripsi.

Ἀμμώνιος Ἰωτάπης.

Ammonius episcopus Iotapensis civitatis, subscripsi.

Μέγαλος Φιλαδελφείας.

Megalus episcopus Philadelphiæ, subscripsi.

Αἰλιανὸς Σελινοῦντος.

Ælianus episcopus civitatis Selenuntis, subscripsi.

Πέτρος Γαβάλων.

Petrus episcopus Gabalenæ civitatis, subscripsi.

Νῶε Κηφᾶ.

Noë episcopus Cepha castelli, subscripsi.

Μάρας Ἀναζάρβου.

Ῥωμύλος Χαλκίδος.

Maras episcopus Anasarthenæ civitatis, pro me & Romulo episcopo Chalcidensis civitatis, subscripsi.

Γεννάδιος Κνωσσίας.

Gennadius episcopus Gnossi civitatis, subscripsi.

.·. .·. .·. .·. .·. .·. .·. .·.

.·. .·. .·. .·. .·. .·. .·.

Indimus episcopus Irenopolis, provinciæ Ciliciæ secundæ, subscripsi.

Andreas episcopus Sectoriorum civitatis, subscripsi.

Patricius episcopus Adrianothyræ sanctæ Dei ecclesiæ, provinciæ Hellesponti, subscripsi.

Dionysius episcopus Heracleæ civitatis, subscripsi.

Papias episcopus Erizorum, subcripsi.

Athanasius episcopus Pari insulæ, subscripsi.

Daniel episcopus Cadenæ civitatis, subscripsi.

Eudoxius episcopus civitatis Etennorum, subscripsi.

Macarius episcopus civitatis Æni Thraciæ, subscripsi.

Basilius episcopus Palæopolis, subscripsi.

Messalinus episcopus Laodicensis, subscripsi.

Jovianus episcopus Develtanæ civitatis, subscripsi.

Natiras episcopus Gazæ civitatis, subscripsi.

Eutychius episcopus Hadrianopolis veteris Epiri, subscripsi.

Eustachius episcopus gentis Saracenorum, subscripsi.

Paulus presbyter, agens vices Uranii reverentissimi episcopi Himerorum civitatis, subscripsi.

Stephanus episcopus civitatis [c] Manenon, subscripsi.

Paulus episcopus civitatis Aradæ, subscripsi.

Helpidius presbyter, agens vices Paralii episcopi Andrapenæ civitatis, subscripsi.

Euphronius presbyter, agens vices domini episcopi

[a] Div. Majudiiæ.
[b] al. Neaulitanæ.
[c] Ita mss. Prius legebatur, Janiniæ.

A Copissenæ civitatis subscripsi.

Helpidius presbyter, agens vices Antoniani episcopi civitatis Amissu, subscripsi.

Paulus episcopus Anthedonis, subscripsi.

Patricius episcopus Acamasenus, subscripsi.

Οὗτοι πάντες παραπλησίως ὑπέγραψαν τῇ ἐπιγραφῇ ταύτῃ, ὁ ἐστιν ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα.

Hi omnes similiter subscripserunt hac inscriptione, id est, definiens in damnatione Dioscori, subscripsi.

Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων, πειθόμενος τῇ ἀποφάσει τῶν καθελόντων ἁγιωτάτων καὶ ὁσιωτάτων ἐπισκόπων Διόσκορον, συνθέμενος ὑπέγραψα κἀγὼ τῇ καθαιρέσει αὐτοῦ.

B Juvenalis episcopus Hierosolymorum civitatis, obtemperans sententiæ sanctissimorum & beatissimorum episcoporum, qui deposuerunt Dioscorum episcopum, consentiens & ego subscripsi in damnationem ejus.

Θαλάσσιος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας, ἀκολουθήσας τῷ τύπῳ τῶν ἁγίων πατέρων, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου.

Thalassius episcopus Cæsareæ Cappadociæ, sequens formam sanctorum patrum, subscripsi in damnatione Dioscori.

Φλωρέντιος ἐπίσκοπος Τενέδου, Λέσβου, Προσελήνης, καὶ τῶν Αἰγιαλῶν, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα δι' Εὐλογίου τοῦ χωρεπισκόπου, διὰ τὸ ἐμὲ ὑπότρομον ἔχειν ὑπὸ ἀρρωστίας τὴν χεῖρα.

C Florentius episcopus Tenedi insulæ, [a] Proselenes, & Ægialorum, definiens in damnatione Dioscori, subscripsi per Eulogium chorepiscopum, eo quod habeam manum trementem ex infirmitate.

Σωτὴρ ἐπίσκοπος Θεοδοσιανῆς, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου ὑπέγραψα.

Soter episcopus Theodosianæ civitatis, definiens in damnatione Dioscori, subscripsi.

Ἐπαφρόδιτος ἐπίσκοπος τῆς κατὰ [b] Δάμασον ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου ὑπέγραψα.

Epaphroditus episcopus civitatis Tamasii sanctæ ecclesiæ, definiens in damnatione Dioscori, subscripsi.

D Δωρόθεος ἐπίσκοπος τῆς Διοκαισαρείων μητροπόλεως, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα.

Dorotheus episcopus [c] Diocæsareæ metropolis, definiens in damnatione Dioscori, subscripsi.

Ἐλπίδιος μονῆς Θερμῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου.

Helpidius episcopus mansionis Thermanorum, definiens subscripsi in depositione Dioscori.

Ἀκύλας ἐπίσκοπος ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας τῆς κατ' Εὐδοξιάδα, ὁρίσας ὑπέγραψα.

[d] Aquilas episcopus sanctæ Dei ecclesiæ Eudoxiadis civitatis, definiens subscripsi depositioni Dioscori.

E Ἀττικὸς ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος Ζήλων πόλεως, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου ὑπέγραψα.

Atticus miseratione divina episcopus Zelensis civitatis, definiens in depositione Dioscori, subscripsi.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Διοκαισαρείας τῆς Ἰσαυρίας, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα διὰ τοῦ ἀναγνώστου μου Νείλου.

Joannes episcopus Diocæsareæ civitatis Isauriæ, definiens in damnatione Dioscori, subscripsi per Nilum lectorem meum.

Εὐλάλιος ἐπίσκοπος τῆς ἐν Σιβλιανοῖς ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου ὑπέγραψα.

Eulalius episcopus civitatis Siblii sanctæ Dei ecclesiæ, definiens in damnatione Dioscori, subscripsi.

[a] al. Lesbi,
[b] Forte, Tamaso ex Latino.
[c] al. Neocæsareæ.
[d] al. Acylas.

Εὐστάθιος ἐπίσκοπος τῆς Βηρυτίων πόλεως, πειθεὶς τῇ ἀποφάσει τῶν θεοφιλεστάτων καὶ ὁσιωτάτων ἐπισκόπων, τῶν καθελόντων Διόσκορον, συνέθεμην τῇ καθαιρέσει, ὑπογράψας χειρὶ ἐμῇ.

Eustathius episcopus Beryti civitatis, obtemperans sententiæ Dei amantissimorum & sanctissimorum episcoporum qui deposuerunt Dioscorum, consensi in damnatione ejus, subscribens manu mea.

Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας Γαλατίας, πειθεὶς τῇ ἀποφάσει τῶν καθελόντων ἁγιωτάτων καὶ ὁσιωτάτων ἐπισκόπων, συνθέμενος ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου.

Eusebius episcopus Ancyræ Galatiæ, obtemperans sententiæ sanctissimorum & religiosissimorum episcoporum qui deposuerunt, consentiens subscripsi in damnatione Dioscori.

Ἰουλιανὸς ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος Ταβίας κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τῷ ἁγιωτάτῳ τῆς μητροπόλεως ἡμῶν ἐπισκόπῳ συναινέσας, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου.

Julianus miseratione divina episcopus Tabiæ, eodem modo consentiens sanctissimo metropolis nostræ episcopo, subscripsi in damnatione Dioscori.

Μελιφθόγγος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Ἡλιούπολιν ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, εἰ καὶ περὶ τὴν ἑνδεκάτην, κατὰ τὸ γεγραμμένον, συνέφθασα τὴν καθαίρεσιν Διοσκόρου, σύμψηφος τοῖς πατράσι γενόμενος, συναινῶ τῇ κατ' αὐτοῦ ἐξενεχθείσῃ ψήφῳ παρὰ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, καὶ ὑπέγραψα.

Meliphthongus miseratione divina episcopus civitatis Heliopolis sanctæ Dei ecclesiæ, etsi undecima hora, sicut scriptum est, adveni in damnationem Dioscori, concors factus judicio patrum, consentio sententiæ adversus eum a sancta & universali synodo prolatæ, & subscripsi.

Ἀκάκιος ἐπίσκοπος πόλεως Κίννης, συναινῶ τῇ μεγάλῃ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, καὶ ὑπέγραψα.

Acacius episcopus civitatis Cinnæ, consentio magnæ & universali synodo in depositione Dioscori, & subscripsi.

Λευκάδιος ἐπίσκοπος Μνίζου, συναινῶν τῇ μεγάλῃ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα χειρὶ ἐμῇ.

Leucadius episcopus Imnizu civitatis, consentiens magnæ & œcumenicæ synodo in damnatione Dioscori, subscripsi manu mea.

Εὐφράσιος ἐπίσκοπος Λαγανίας, συναινῶ τῇ μεγάλῃ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ, καὶ ὑπέγραψα ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου.

Euphrasius episcopus Laganiæ civitatis, consentio magnæ & œcumenicæ synodo, & in damnatione Dioscori subscripsi.

Δανιὴλ ἐπίσκοπος Λαμψάκου, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα.

Daniel episcopus civitatis Lampsaci, definiens in depositione Dioscori, subscripsi.

Ἀντίοχος ἐπίσκοπος Ἀλκενοῦς, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα.

Antiochus episcopus Alcenensis civitatis, definiens in damnatione Dioscori, subscripsi.

Ῥουφῖνος ἐπίσκοπος Βύβλου, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα.

Rufinus episcopus civitatis Bybli, definiens in damnatione Dioscori, subscripsi.

Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος Ἀντεράδου, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου ὑπέγραψα.

Alexander episcopus Antaradi civitatis, definiens in damnatione Dioscori subscripsi.

Λεόντιος ἐπίσκοπος Ἀσκάλωνος, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα.

Leontius episcopus civitatis Ascalonæ, definiens in damnatione Dioscori, subscripsi.

Ἀνιανὸς ἐπίσκοπος Καπιτωλιάδος, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα.

Anianus episcopus Capitoliadis civitatis, definiens in damnatione Dioscori, subscripsi.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Κνίδου, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα.

Joannes episcopus civitatis Gnidi, definiens in depositione Dioscori, subscripsi.

Δοκιμάσιος ἐπίσκοπος Μαρωνείας, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα.

Docimasius episcopus Maroniæ, definiens in damnatione Dioscori, subscripsi.

Σώζων ἐπίσκοπος Φιλίππων, γνοὺς τὴν ἐξέτασιν τῶν ἁγίων πατέρων, καὶ τῇ τούτων κρίσει ἐξακολουθεῖν ὀφείλων, ὑπέγραψα τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου.

Sozon episcopus Philippensis, cognoscens discussionem sanctorum patrum, & cum sequi debeam eorum judicium, subscripsi in damnatione Dioscori.

Εὐλόγιος πρεσβύτερος Κρατείας, τόπον ἐπέχων Γενεθλίου ἐπισκόπου, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα.

Eulogius presbyter Cratiæ, tenens locum Genethlii episcopi, definiens in damnatione Dioscori, subscripsi.

Μόδεστος πρεσβύτερος, τόπον ἐπέχων Ὀλυμπίου Προυσιάδος, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα.

Modestus presbyter, gerens vicem Olympii Prusiadis civitatis episcopi, definiens in damnatione Dioscori, subscripsi.

Πελάγιος πρεσβύτερος, τόπον ἐπέχων Θεοφίλου ἐπισκόπου Ἀδριανουπόλεως, ὁρίσας ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου, ὑπέγραψα.

Pelagius presbyter, tenens locum Theophili episcopi Adrianopolis, definiens in damnatione Dioscori, subscripsi.

Πέρσης ὑπέγραψα Περσιστί.

Persas subscripsi Persice.

Κυριακὸς Εὐκαρπίας.

Cyriacus episcopus civitatis Eucarpiæ, subscripsi.

.·. .·. .·. .·. .·. .·. .·. .·.

.·. .·. .·. .·. .·. .·. .·.

Musianus episcopus civitatis Limerorum, subscripsi.

Joannes episcopus Hephæsti, subscripsi.

Macarius episcopus Laodiceæ civitatis, subscripsi.

Joannes episcopus Gadaræ civitatis, subscripsi.

Nicias episcopus Megarensis, subscripsi.

Ophelimus episcopus Tegeæ civitatis, subscripsi.

Evander episcopus Dicliæ, subscripsi.

Zebennus episcopus Pellensis, subscripsi.

Photinus episcopus Lyddæ civitatis, subscripsi.

Cyrillus episcopus Subriti civitatis Cretæ, subscripsi.

Eusebius episcopus Doberi civitatis, subscripsi.

Peregrinus episcopus Phœnicis, subscripsi.

Claudius episcopus Anchiaxi, subscripsi.

Antiochus episcopus [b] Arcæ civitatis, subscripsi.

Joannes episcopus Tiberiadis, subscripsi.

Florentius episcopus civitatis Iororum, subscripsi.

Leontius episcopus Zarensis, subscripsi.

Philippus episcopus Liberensis civitatis, subscripsi.

Ibas episcopus Edessenæ civitatis, subscripsi.

Ætherius episcopus Sardanæ civitatis, subscripsi.

Alexander episcopus Tomitanorum, provinciæ Scythiæ, subscripsi.

Marcianus episcopus Stephaniæ civitatis, subscripsi.

A

Καθαίρεσις πεμφθεῖσα παρὰ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου Διοσκόρῳ.

Ἡ ἁγία καὶ μεγάλη καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, ἡ χάριτι Θεοῦ κατὰ θέσπισμα τῶν εὐσεβεστάτων καὶ θεοφιλεστάτων βασιλέων ἡμῶν συναχθεῖσα ἐν τῇ Καλχηδονέων πόλει τῆς Βιθυνίας, ἐν τῷ μαρτυρείῳ τῆς ἁγιωτάτης, καὶ καλλινίκου μάρτυρος Εὐφημίας, Διοσκόρῳ.

Γίνωσκε σεαυτὸν διὰ τὴν κατὰ τῶν θείων κανόνων ὑπεροψίαν, καὶ διὰ τὴν ἀπείθειάν σου τὴν περὶ τὴν ἁγίαν ταύτην καὶ οἰκουμενικὴν σύνοδον, ὑφ᾽ ὧν πρὸς τοῖς ἄλλοις σου πλημμελήμασιν, οἷς ἑάλως, καὶ τρίτον κληθεὶς παρὰ τῆς ἁγίας ταύτης καὶ μεγάλης συνόδου κατὰ τοὺς θείους κανόνας, ἐπὶ τῷ ἀποκρίνασθαι τοῖς ἐπαγομένοις σοι, μὴ ἀπήντησας, [a] ὀκτωβρίῳ μηνὶ τῇ ἐνεστώσῃ τρεισκαιδεκάτῃ, παρὰ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου καθαιρεῖσθαι τῆς ἐπισκοπῆς, καὶ παντὸς ἐκκλησιαστικοῦ [b] θεσμοῦ ὑπάρχειν ἀλλότριον.

[a] Forte, ὀκτωβρίου μηνὸς τῇ

[b] Forte, βαθμοῦ

B

Damnatio missa Dioscoro a sancto & universali concilio.

Sancta & magna & universalis synodus, quæ gratia Dei secundum constitutum piissimorum & Dei amantissimorum principum nostrorum collecta est in Chalcedonensium civitate Bithyniæ & basilica sanctissimæ & bonæ victricis martyris Euphemiæ, Dioscoro.

COgnosce te ipsum, propterea quod divinos canones despexisti, & inobediens exstitisti huic sancto & universali consilio: [a] superque hæc, præter alia tua commissa, in quibus inventus es reus, etiam tertio evocatus ab hac sancta & magna synodo secundum divinas regulas, ut accusationibus responderes, minime occurristi; Octobris mensis præsentis decimotertio die a sancto & universali concilio esse ab episcopatu depositum, & ab omni [b] ecclesiastica functione submotum.

[a] al. siquidem præter alia

[b] al. ecclesiastico ordine

Τοῖς κληρικοῖς Ἀλεξανδρείας, τοῖς τυχοῦσιν ἐν Καλχηδόνι, περὶ τῆς καθαιρέσεως Διοσκόρου.

Ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, ἡ χάριτι Θεοῦ κατὰ θέσπισμα τῶν εὐσεβεστάτων καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων, συναχθεῖσα ἐν τῇ Καλχηδονέων πόλει τῆς Βιθυνίας, ἐν τῷ μαρτυρείῳ τῆς ἁγίας καὶ καλλινίκου μάρτυρος Εὐφημίας, Χαρμοσύνῳ πρεσβυτέρῳ καὶ οἰκονόμῳ, καὶ Εὐθαλίῳ ἀρχιδιακόνῳ, τοῖς εὐλαβεστάτοις, καὶ λοιποῖς κληρικοῖς οὖσιν ἐνταῦθα.

C

Γινωσκέτω ὑμῶν ἡ εὐλάβεια, Διόσκορον, τὸν γενόμενον ὑμῶν ἐπίσκοπον, πολλοῖς τρόποις ἁλόντα ἐπὶ βλάβῃ τῶν ἁγίων καὶ τῶν θείων κανόνων, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως, προσέτι γε μὴν καὶ ἐνυβρίσαντα τὴν ἁγίαν ταύτην καὶ οἰκουμενικὴν σύνοδον, ἀπὸ τοῦ κληθῆναι τρίτον κατὰ τοὺς θείους κανόνας, καὶ καταφρονήσαντα μὴ ἀπαντῆσαι, κατὰ τὴν χθὲς ἡμέραν, ἥ τις ἐστὶ τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς [c] ὀκτωμβρίου τρισκαιδεκάτη, ἡμέρα σαββάτου, παρὰ τῆς ἁγίας μεγάλης καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, κατὰ τὸ δοκοῦν τῇ ἐκκλησιαστικῇ καταστάσει, καθαιρεῖσθαι τῆς ἐπισκοπῆς, καὶ παντὸς ἐκκλησιαστικοῦ βαθμοῦ γενέσθαι ἀλλότριον. φυλάξατε τοίνυν τὰ ἐκκλησιαστικὰ σύμπαντα, ὡς μέλλοντες καὶ λόγον ἀποδοῦναι τῷ κατὰ βούλησιν Θεοῦ, καὶ νεύματι τῶν εὐσεβεστάτων καὶ θεοφιλεστάτων ἡμῶν βασιλέων, χειροτονηθησομένῳ τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως ἐκκλησίας ἐπισκόπῳ.

[c] Forte, ὀκτωβρίου

Clericis Alexandrinis, Chalcedone constitutis, de damnatione Dioscori.

Sancta & magna & universalis synodus, quæ gratia Dei secundum sanctionem piissimorum & amantium Christum Imperatorum nostrorum collecta est in Chalcedonensi civitate Bithyniæ regionis, in martyris sanctissimæ & bonæ victricis Euphemiæ ecclesia, Charmosyno presbytero & œconomo, & Euthalio archidiacono, reverentissimis, & ceteris clericis, qui hic sunt.

COgnoscat reverentia vestra, Dioscorum, qui fuit vester episcopus, multis modis deprehensum in sanctarum & divinarum regularum læsione, & ecclesiastici ordinis; insuper vero & huic sanctæ & universali synodo contumelias irrogantem, quod tertio evocatus secundum divinos canones, contempsit occurrere; hesterno die, qui est præsentis Octobris tertiusdecimus, dies Sabbati, a sancta & universali synodo, secundum quod placuit ecclesiasticæ disciplinæ, tam ab episcopatu esse depositum, quam & ab omni ecclesiastico gradu factum extraneum. Custodite igitur res ecclesiasticas universas, tanquam qui redditurí estis rationem ei, qui secundum Dei voluntatem & nutum piissimorum & Dei amantissimorum Imperatorum nostrorum Alexandrinæ magnæ civitatis sanctissimæ ecclesiæ ordinandus est episcopus.

D

[d] Πρόθεσμα κατὰ Διοσκόρου.

[d] Forte, Προθέσπισμα, vel πρόθεμα.

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

Ἡ ἁγία καὶ μεγάλη οἰκουμενικὴ σύνοδος, ἡ χάριτι Θεοῦ κατὰ θέσπισμα τῶν εὐσεβεστάτων καὶ θεοφιλεστάτων βασιλέων ἡμῶν συναχθεῖσα ἐν τῇ Καλχηδονέων πόλει τῆς Βιθυνίας ἐπαρχίας, ἐν τῷ μαρτυρείῳ τῆς ἁγιωτάτης καὶ καλλινίκου μάρτυρος Εὐφημίας, παντὶ τῷ φιλοχρίστῳ λαῷ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ Καλχηδόνος.

E

Ἦλθεν εἰς τὴν ἁγίαν καὶ μεγάλην σύνοδον, ὡς μετὰ τὴν ἐκ τῶν θείων κανόνων τῆς ἱερωσύνης, ἀφαί-

Propositio edicti Chalcedonensis concilii contra Dioscorum.

Sancta & magna & universalis synodus, quæ per gratiam Dei secundum sanctionem piissimorum & Dei amantissimorum Imperatorum nostrorum in Chalcedonensi civitate provinciæ Bithyniæ collecta est in ecclesia [sanctissima & decore ornata] victricis sanctissimæ martyris Euphemiæ, omni dilecto in Christo Constantinopolitanæ simul & Chalcedonensis civitatis populo.

PErvenit ad sanctum magnumque concilium, quod post sacerdotii ablationem ex divinis regulis des-

cendentem, Dioscorus, qui fuit Alexandrinorum magnæ civitatis episcopus diffamare præsumit, rursus se fore sacerdotium recepturum, quod prius habuit: & non ad placandum largitorem Christum, sed ad iniquitatem, corruptionemque canonum divinorum, & ecclesiastici ordinis, est hoc abusus. Ut igitur cuncti, qui sanæ fidei estis alumni, certum & indubitatum teneatis, quod justa sit super eum a sancto & universali concilio decreta dejectio, justum judicavimus has litteras promulgare: significantes, quod qui talia perpetravit, quæ ab omnium dominatore Deo, & a tanta episcoporum multitudine ignosci non debeant, sacerdotali gratia denudatus, omnino nullam restaurationis spem poterit obtinere: quippe quo projecto una quieverit & scandalum.

A ῥιον, Διόσκορος ὁ γενόμενος τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως ἐπίσκοπος, ᵃ ἐπιχρήσας διαθρυλλεῖν, αὖθις ἀπολαβεῖν τὴν ἱερωσύνην, ἣν πρότερον εἶχεν, οὐκ εἰς θεραπείαν τοῦ δεδωκότος Χριστοῦ, ἀλλ' εἰς ἀδικίαν, καὶ λύμην τῶν θείων κανόνων, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως, ᵇ ταύτῃ ἀπεχρήσατο. ἵνα τοίνυν ἅπαντες οἱ τῆς ᶜ ἁγνῆς πίστεως τρόφιμοι ἀναμφίβολον ἔχητε τὴν εἴδησιν ἐπ' αὐτῷ παρὰ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου τῆς καθαιρέσεως ψῆφον, τόδε τὸ γράμμα ἐδικαιώσαμεν ἐκπέμψαι, διασημαίνοντες, ὡς ὁ παρὰ τοῦ δεσπότου Θεοῦ, καὶ παρὰ τοσούτου πλήθους ἐπισκόπων, δι' ὧν ἀσύγγνωστα δέδρακε, τῆς κατὰ τὴν ἱερωσύνην χάριτος ἀφαιρεθεὶς, οὐδεμίαν τοιγαροῦν ἔχει ἀποκαταστάσεως ἐλπίδα· ὡς μετὰ τῆς αὐτοῦ ἀποβολῆς πεπαυμένου καὶ τοῦ σκανδάλου.

ᵃ Forte, ἐπιχειρήσας
ᵇ Forte, ταύτην
ᶜ Forte, ὑγιοῦς ex Latino.

Epistola Concilii Chalcedonensis, ad Valentinianum & Marcianum Imperatores.

Piissimis & fidelissimis & Christianissimis Imperatoribus, victoribus ac triumphatoribus, Valentiniano & Marciano semper Augustis, sancta & magna synodus secundum Dei gratiam & sanctionem vestræ pietatis congregata in Chalcedonensium civitate.

MAgnæ ᵃ ægritudines & medicamine forti & medico indigent sapienti. Propter hoc igitur omnium Dominus, passionibus orbis terræ, sicut medicum optimum vestram superinstituit pietatem, ut has congruentibus sanetis medicamentis. Vos vero, Christianissimi, divinum suscipientes decretum, præ aliis omnibus competentem diligentiam adhibuistis ecclesiis, pontificibus ᵇ concordiæ medicinam machinantes. Undique enim nos congregantes ᶜ omne commodastis auxilium; quatenus & factæ interimantur discordiæ, & paternæ fidei doctrina roboretur. Nos igitur ᵈ considerantes, & universo orbi factæ tempestatis causam inquirentes, hujus rei auctorem comperimus Dioscorum quondam Alexandrinorum episcopum. Primum quidem, quia epistolam a sanctissimo archiepiscopo senioris Romæ Leone directam ad sanctæ memoriæ Flavianum quondam Constantinopolitanæ urbis episcopum, recitari prohibuit reverentissimis episcopis Ephesi congregatis, & hoc D post promissiones suas & juramenta plurima, sicut nos præsentes novimus. Secundo vero, quia Eutychi ægrotanti impietate Manichæi, & legitime abdicato, tam sacerdotium, quam monachorum principatum ante decretum synodale irregulariter reddidit; & hæc, cum sanctissimus & beatissimus magnæ Romæ archiepiscopus Leo per easdem litteras convenientia decrevisset, & scelestam Eutychis in scriptis damnasset perfidiam, dicentis: » Confiteor quidem ante adunationem » ex duabus naturis Dominum nostrum Jesum » Christum, post unitionem vero unam esse naturam. Et quia in Dei amantissimum episcopum Eusebium iniqua ᵉ commisit; adhuc autem & quosdam a diversis conciliis rite damnatos, in communionem propria auctoritate suscepit; sanctis regulis præcipientibus, excommunicatos ab aliis, in communionem alios non debere suscipere. Et forte super tantis ac talibus iniquitatibus veniam adipisci potuisset, si per dignam pœnitentiam ᶠ adsciseeret medicinam ab hoc universali concilio. Sed quoniam super alias suas ᵍ nequitias & adversus ipsam Apostolicam sedem latravit, & excommunicationis litteras adversus sanctissimum & beatissimum papam Leonem facere conatus est, in prioribus arroganter perstitit iniquitatibus; & adver-

ᵃ al. passiones
ᵇ al. consonantia medicamina.
ᶜ al. omnem commovistis quæstionem,
ᵈ al. considerantes,
ᵉ al. addixit
Concilii Sardicen. can. 11. al. 16.
ᶠ al. quæreret
ᵍ al. malitias

B sus præsentem sanctam universalem & magnam synodum procax exsistens, atque diversis contra se factis accusationibus, omnino contemnens, respondere non passus est: semel quoque ac secundo & tertio secundum sanctas regulas vocatus, despexit occurrere: decenter ab universali concilio sacerdotio est nudatus, & ab episcopali dignitate pronuntiatus est alienus; ut his similia perpetrare tentantibus, disciplinæ fieret & ᵈ sobrietatis exemplum: quoniam quidem & divinæ præcipiunt leges, aperte dicentes: *Expellite malum a vobismetipsis.* Quid autem pejus est tantis in rebus delinquente, & ita divinos canones conculcante, & universum orbem terræ fluctuatione & tempestate replente, & membra ecclesiæ dissipante, & hæc eadem C adversus se invicem armante? Enimvero inveniet aliquis & medicum (quando viderit membrum teneri incurabili passione, & corpori omni pestiferum) ferro utentem, & abscindentem male se habentia, ut aliis corporis partibus conferat sanitatem. Hæc vere pium vestrum docemus Imperium, ut & illius malitiam, & in eum prolatæ (ᵉ quod Deo teste dicimus) justæ sententiæ sinceritatem ᶠ consideretis. Credimus enim consonos nobis fieri & vos piissimos & Christianissimos Imperatores, scientes vestri venerabilis Imperii circa malos horrorem, & quantam pacis ecclesiasticæ geritis providentiam, experimento edocti. Cujus gratia & omnium Deum petimus, Imperium vestrum amplius custodire, pietatem solito more protegens, & tranquille universum orbem terræ regens, & justitiam singulis subditis judicans, & resistentes manus hostium subjugans, & vestris sceptris obtemperare compellens. Ut autem quæ bene & secundum Deum cum sanctis regulis definita sunt, manifestius cognoscat Christianissimum vestrum Imperium, & ipsa, quæ subsecuta sunt, monimentorum gesta, cum omnium nostrum subscriptione huic relationi sociavimus.

ᵈ al. moderationis
ᵉ al. quasi sub divino conspectu
ᶠ al. diligenter

E *Relatio sanctæ synodi Chalcedonensis ad gloriosam Pulcheriam Augustam de damnatione Dioscori Alexandriæ quondam episcopi.*

Ex codice Bob. Relationes sanctæ synodi ex codice A... Græco in Latinum translati ego ipse: solo et Rusticus S. R. E. diaconus.

Piissimæ & Christum diligenti, Deoque dilectissimæ reginæ & Augustæ, custodi catholicæ & orthodoxæ fidei filiæ Pulcheriæ, sancta & magna synodus, quæ secundum Dei gratiam & vestri Imperii sanctionem in Chalcedonensium metropoli congregata est.

MUlta tibi dona præstentur, quæ donante digna sunt Salvatore, quæ amas Christum, si-

lia & Augusta. Loquentes enim nos ad alumnam fidei, oportet ab orationibus inchoare, atque hinc Deo laudes offerre, quia juxta ipsam Domini evangelicam vocem, lucet lux meritorum vestrorum coram cunctis hominibus; & bona opera vestra cernentes, glorificant Patrem nostrum, qui in cælis est. Ecce enim cunctis pietatis vestræ fulgor irradiat: impletus est per vos apostolicæ doctrinæ cursus, & zelo vestri amoris in Deum, ignorantiæ caligo perculsa est, & fidei declarata concordia; nec ultra hæreticæ pestilentiæ nobis sunt importuna zizania. Consonamus universis magisteriis pietatis, vestris id adjuti laboribus impetrantes. Per vos enim nobis fidelium gregibus caulæ replentur: per vos nunc, qui olim fuerant dispersi, concurrunt: suntque pastores ovibus restituti, & magistri discipulis. Qui enim dispergebat, extinctus est: sopitus est persecutor, princeps tempestatis explosus est: ipsique naves suas in cursu repetiere rectores, Christo ad intelligentiam prospere dirigente, qui ostendit in Leone mirabili veritatem; quia sicut sapiente Petro, ita & isto utitur assertore. Et nos quidem desideravimus, ut omne membrum nobiscum pariter fraterna concordia choros gaudii celebraret. Sed quia solus ille, qui Alexandrinorum tenuit præsulatum, ultro semetipsum a tantorum bonorum collegio pepulit, & nos ei cum tristitia & lacrymis denegavimus communionis nostræ consortium: quia & Salvator noster, qui vult omnes homines salvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire, illum, quem sordida indutum veste conspexit, a regali aula competenter exclusit. Cui quia similem comperimus esse Dioscorum, ob hoc eum a sacerdotii dignitate contra vota nostra [a] definivimus alienum. Fratribus enim scandala ponebat, ut nequam, & in ore suo abundavit nequitia, fallacia sua litterarum Romani pontificis abnuens lectionem. Unde quia semetipsum non exhibuit bonis exemplum, remansit sicut statua salis, ut terreat delinquentes: dum per illa quæ gessit, pro nobis suis adjudicatoribus satisfaciat; eo quod ex nulla duritia, quinimo nec quanta adhuc exigebat justitia, sententiæ adversus eum decreta protulimus. Unde præsumentes, ea quæ placuerunt, vestro insinuamus Imperio; ut illum pro suis erroribus exsecretur, nostram vero sententiam probet, a quibus pro totius corporis providentia, quod computruerat, est abscissum.

Mat. 5. — 1. Tim. 2. — Matt. 22. — [a] al. desexuimus — Psalm. 49. — Gen. 19.

Estote igitur incolumium protectores, & sicut pii roborate fideles: & divinæ in vobis providentiæ largitori hanc vicissitudinem repensate, ut tali pretio illum obtineatis honorem, qui nulla successione finietur; & Imperiali corona coronam immarcessibilem comparetis. His enim, qui pie dispensationem rerum peragunt terrenarum, necessario cælestia rependuntur; & maxime vobis, o fidelissimi, quibus & inter tanti onera principatus, in orationibus tota vita consistit; quorum conversatio est in psalmis; & apud quos dignitate videntur ornati, qui se humiliant propter Deum: quibus religionis est, ut ad eos facile accedatur; & zelus ille cælestis, quatenus omnibus qui ad vestrum pertinent principatum, fructum provideant veritatis.

ΠΡΑ͂ΞΙΣ ΤΕΤΑ'ΡΤΗ
τῆς ἐν Καλχηδόνι ἁγίας συνόδου.

Ὑπατείας τοῦ δεσπότου ἡμῶν Φλαυΐου Μαρκιανοῦ τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου πρὸ δεκαὲξ Καλανδῶν Νοεμβρίων, ἐν Καλχηδόνι κατὰ κέλευσιν τοῦ θειοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, συνελθόντων ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας τῶν ἐνδοξοτάτων ἀρχόντων· τουτέστι, τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου στρατηλάτου καὶ ἀπὸ ὑπάτων καὶ πατρικίου Ἀνατολίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἐπάρχου τῶν ἱερῶν πραιτωρίων Παλλαδίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἐπάρχου πόλεως Τατιανοῦ, καὶ τῶν λοιπῶν ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ παρόντων δὲ καὶ τῆς ἐνδόξου συγκλήτου, τουτέστι τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ἐπάρχων, καὶ ὑπάτων καὶ πατρικίου Φλωρεντίου· καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ἐπάρχων καὶ πατρικίου Σενάτορος· καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ μαγίστρων καὶ ὑπάτων καὶ πατρικίου Νόννου· καὶ τῶν λοιπῶν·

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ συνελθούσης δὲ καὶ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, τῆς κατὰ θεῖον θέσπισμα ἐν τῇ Καλχηδονέων πόλει συναθροισθείσης· τουτέστι

ACTIO QUARTA
Chalcedonensis Concilii.

Consulatu domini nostri Flavii Marciani perpetui Augusti, & qui fuerit nuntiatus, decimosexto Kalendas Novembris, Chalcedone secundum jussionem sacratissimi & piissimi domini nostri Marciani perpetui Augusti, congregatis in sanctissima Dei ecclesia sanctæ martyris Euphemiæ gloriosissimis judicibus, hoc est, magnificentissimo & gloriosissimo magistro militum & exconsule & patricio Anatolio, & magnificentissimo & gloriosissimo præfecto sacrorum prætoriorum Palladio, & magnificentissimo & gloriosissimo præfecto urbis Tatiano, [& magnificentissimo & gloriosissimo magistro sacrorum officiorum Vincomalo, & magnificentissimo & gloriosissimo exmagistro Martiali, & magnificentissimo comite devotissimorum domesticorum Sporatio: & magnificentissimo comite [b] sacrorum privatorum Genethlio:] ad hæc & gloriosissimo Senatu, hoc est, magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto & exconsule ac patricio Florentio, & magnificentissimo & gloriosissimo exconsule ac patricio Senatore, & magnificentissimo & gloriosissimo exmagistro & exconsule & patricio [c] Nomo, [& magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto & exconsule & patricio Protogene, & magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto urbis Zoilo, & magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto urbis Theodoro, & magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto urbis Apollonio, & magnificentissimo & gloriosissimo expræposito sacri cubiculi Romano, & magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto Illyrici Theodoro, & magnificentissimo & gloriosissimo expræfecto prætoriorum Constantino, & magnificentissimo & gloriosissimo expræposito sacri cubiculi [d] Artaxerxe: congregato autem & sancto universalique concilio, quod secundum divinam sanctionem in Chalcedonensium civitate collectum est, hoc est,

[b] al. sacrarum privatarum — [c] al. Nonno — [d] al. Attax.

Paschasino & Lucentio reverentissimis episcopis, & Bonifacio reverentissimo presbytero, habentibus locum sanctissimi & Deo dilectissimi episcopi senioris Romæ Leonis, &

Anatolio magni nominis Constantinopolis novæ Romæ episcopi, & reliquis sanctissimis & reverentissimis episcopis, id est,

Maximo Antiochiæ Syriæ,

Quintillo Heracleæ Macedoniæ, habente locum [a] Anastasii episcopi Thessalonicensis,

Stephano episcopo Ephesi,

Luciano Byziæ, habente locum Cyriaci episcopi Heracleæ Thraciæ,

Diogene Cyzici,

Petro Corinthi, Florentio Sardium, Eunomio Nicomediæ, Eusebio & Constantino presbyteris, habentibus locum Anastasii episcopi Nicææ, Eleutherio Chalcedonensi, Meletio Larissæ, habente locum Domni episcopi Apameæ Syriæ secundæ, Amphilochio Sidæ, Juliano Coënsis civitatis, habente locum & ipso sedis Apostolicæ Romæ, Theodoro Tarsi, Cyro Anazarbi, Constantino Bostrorum, Photio Tyri, Theodoro Damasci, Nonno Edessæ, Simeone Amidæ, Joanne Sebastiæ, Seleuco Amasiæ, & reliqua sancta synodo. Et residentibus omnibus ante altaris sanctissimi cancellos, propositis in medio sacrosanctis evangeliis, gloriosissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: Ut sciamus quæ gerenda sint, relegantur ea quæ in præcedentibus sunt audientiis constituta [b] .... Constantinus vir devotus magistrianus & secretarius, ex scheda gestorum sub consulatu domini nostri Marciani perpetui Augusti, & qui fuerit nuntiatus, octavo Idus Octobris Chalcedone, inter alia legit: Magnificentissimi & gloriosissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: De orthodoxa quidem & catholica fide integrius & subtilius in concilio post hunc diem inquisitionem fieri oportere perpendimus. Quoniam autem Flavianus reverendæ memoriæ & Eusebius reverentissimi episcopi, ex gestorum & cognitionum perscrutatione, & ipsa voce aliquorum, qui priores fuerant in illo concilio, & se errasse dicentium confessione, & quod vane fuerint condemnati, qui nihil in fide peccaverant, probantur injuste damnati; videtur nobis (secundum hoc quod Deo est placitum) justum esse, si visum fuerit sacratissimo & piissimo domino nostro, increpationi simili subjacere Dioscorum Alexandriæ, Juvenalem reverentissimum episcopum Hierosolymorum, & Thalassium reverentissimum episcopum Cæsareæ Cappadociæ, & Eusebium reverentissimum episcopum Ancyræ, & Eustathium reverentissimum episcopum Beryti, & Basilium reverentissimum episcopum Seleuciæ Isauriæ, qui potestatem habuerunt, & principes tunc fuere concilii, & cadere de sancta synodo, ut secundum canones alieni a dignitate episcopatus existant, omnibus quæ subsecuta sunt, a sacro vertice cognoscendis Post aliqua, magnificentissimi & gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Unusquisque reverentissimorum episcoporum hujus præsentis sancti concilii, quomodo credit, per scripturam sine aliquo metu, solius Dei timorem præ oculis habens, festinet exponere: sciens quia sacratissimus & piissimus dominus noster Imperator secundum Nicænam expositionem sanctorum patrum trecentorum decem & octo, & secundum expositionem sanctorum patrum centum quinquaginta, qui post hæc collecti sunt, & secundum canonicas epistolas & expositiones sanctorum patrum, Gregorii, Basilii, Hilarii, Athanasii, Ambrosii, & Cyrilli canonicas duas epistolas, quæ sunt in primo Ephesino publicatæ concilio atque firmatæ, credit, nullo modo ab eorum fide recedens. Nam & reverentissimus archiepiscopus senioris Romæ Leo pro contentione, quæ ab

[a] Annotatio Rufini. Hic Anastasius, in priore Græca actione, Euxitheus.

[b] In Græco adduntur, Latine legi, legimus, lege. Sup. Act. 1. in fin.

A Πασχασίου καὶ Λουκηνσίου, τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων καὶ Βονιφατίου τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, ἐπεχόντων τὸν τόπον τοῦ ὁσιωτάτου, καὶ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντος· καὶ

Ἀνατολίου τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς μεγαλωνύμου Κωνσταντινουπόλεως νέας Ῥώμης· καὶ τῶν λοιπῶν ὁσιωτάτων καὶ εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων· τουτέστι,

Μαξίμου Ἀντιοχείας Συρίας·

Κυιντίλλου Ἡρακλείας Μακεδονίας, ἐπέχοντος τὸν τόπον Ἀναστασίου ἐπισκόπου Θεσσαλονίκης·

Στεφάνου Ἐφέσου·

Λουκιανοῦ Βύζης, ἐπέχοντος τὸν τόπον Κυριακοῦ ἐπισκόπου Ἡρακλείας Θρᾴκης·

B Διογένους Κυζίκου· καὶ τῶν λοιπῶν·

.·. .·. .·. .·. .·. .·. .·.

καὶ καθεσθέντων πάντων πρὸ τῶν καγκέλλων τοῦ ἁγιωτάτου θυσιαστηρίου, προκειμένου ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἁγίου καὶ ἀχράντου εὐαγγελίου, οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· ὥστε ἡμᾶς συνιδεῖν τὸ πρακτέον, ἀναγινωσκέσθωσαν οἱ C διατυπωθέντες τύποι ἐν ταῖς προλαβούσαις ἀκροάσεσι. Ῥωμαϊστὶ ἀνέγνων, ἀνέγνωμεν, ἀνάγνωθι. Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος μαγιστριανὸς καὶ σηκρητάριος ἀπὸ σχεδαρίου πραχθέντος ἐν ὑπατείᾳ τοῦ δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου, τῇ πρὸ ὀκτὼ εἰδῶν ὀκτωμβρίων ἐν Καλχηδόνι, μεταξὺ τῶν λοιπῶν ἀνέγνω· οἱ μεγαλοπρεπέστατοι, καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· περὶ τῆς ὀρθοδόξου καὶ καθολικῆς πίστεως πληρέστερον συνόδου γενομένης μετὰ μίαν ἀκριβεστέραν ἐξέτασιν δεῖν γενέσθαι συνεωράκαμεν. Ἐπειδὴ δὲ Φλαβιανὸς ὁ τῆς εὐλαβοῦς μνήμης, καὶ Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, ἐκ τῆς τῶν πεπραγμένων καὶ διαγνωσθέντων ἐρεύνης, καὶ αὐτῆς τῆς φωνῆς τινῶν τῶν ἐξάρχων γενομένων τῆς τότε συνόδου, ὁμολογησάντων ἐσφάλθαι, καὶ μάτην αὐτοὺς καθῃρηκέναι, οὐδὲν περὶ τὴν πίστιν σφαλέντας, δείκνυνται ἀδίκως καθαιρεθέντες, φαίνεται ἡμῖν κατὰ τὸ τῷ D Θεῷ ἀρέσκον, δίκαιον εἶναι, εἰ παρασταίη τῷ θειοτάτῳ καὶ εὐσεβεστάτῳ ἡμῶν δεσπότῃ, τῷ αὐτῷ ὑποπεσεῖν ἐπιτιμίῳ Διόσκορον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Ἀλεξανδρείας, καὶ Ἰουβενάλιον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Ἱεροσολύμων, καὶ Θαλάσσιον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Καισαρείας Καππαδοκίας, καὶ Εὐσέβιον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Ἀγκύρας, καὶ Εὐστάθιον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Βηρυτοῦ, καὶ Βασίλειον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Σελευκείας Ἰσαυρίας, τοὺς ἐξουσίαν * ἐσχηκότας, καὶ ἐξάρχοντας τῆς τότε συνόδου, κατὰ τοὺς κανόνας τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος ἀλλοτρίους γενομένους πάντων τῶν παρακολουθησάντων τῇ θείᾳ κορυφῇ γνωριζομένων. μετὰ τὰ λοιπά· οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς E σύγκλητος, εἶπον· ἕκαστος τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων τῆς παρούσης ἁγίας συνόδου, ὅπως πιστεύει, ἐγγράφως σπευδέτω προσθεῖναι, τὸν τοῦ Θεοῦ πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχων φόβον, ἐκθέσθαι σπουδασάτω, γινώσκων, ὡς ὁ θειότατος καὶ εὐσεβέστατος ἡμῶν δεσπότης κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν ἐν Νικαίᾳ ἁγίων πατέρων τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ, καὶ κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, τῶν μετὰ ταῦτα, καὶ κατὰ τὰς κανονικὰς ἐπιστολὰς καὶ ἐκθέσεις τῶν ἁγιωτάτων πατέρων, Γρηγορίου, Βασιλείου, Ἱλαρίου, Ἀθανασίου, Ἀμβροσίου, καὶ τὰς Κυρίλλου δύο κανονικὰς ἐπιστολὰς, τὰς ἐν τῇ κατ' Ἔφεσον πρώτῃ συνόδῳ δημοσιευθείσας καὶ βεβαιωθείσας, πιστεύει, κατ' οὐδένα τρόπον τῆς αὐτῶν πίστεως ἀναχωρῶν. καὶ γὰρ καὶ ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέων περὶ τὴν παρὰ

Εὐτυχοῦς

* Forte, κληρικὸς.

ANNO CHRISTI 451.

Εὐτυχοῦς ἀπίστως, καὶ ὑπεναντίον τῆς καθολικῆς θρησκείας ἀνακύψασαν ἀμφιβολίαν, φαίνεται πρὸς τὸν τῆς ὁσίας μνήμης Φλαβιανὸν τὴν ἐπιστολὴν ἐκπέμψας.

Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος ἀπὸ ἑτέρου χαρτίου πραχθέντος ἐν ὑπατείᾳ τοῦ δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ, τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου, τῇ πρὸ ᵃ μιᾶς εἰδῶν ὀκτωβρίων ἐν Καλχηδόνι, μετὰ τὰ λοιπὰ ἀνέγνω· οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· ὑπερτεθήσεται ἡ ἀκρόασις ἕως ἡμερῶν πέντε, ὥστε ἐν τῷ μεταξὺ συνελθεῖν τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην εἰς τὸ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ἀνατολίου, καὶ κοινῶς περὶ τῆς πίστεως βουλεύσασθαι· ἵνα οἱ ἀμφιβάλλοντες διδαχθῶσι. μετὰ τὰ λοιπὰ οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· οὐκ ἀναγκαῖον πάντας ὑμᾶς συνελθεῖν. ἀλλ' ἐπειδὴ ἀκόλουθόν ἐστι πεισθῆναι τοὺς ἀμφιβάλλοντας, ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιεπίσκοπος Ἀνατόλιος ἀπὸ τῶν ὑπογραψάντων ἐπισκόπων ἐπιλέξηται, οὓς ἂν νομίσῃ ἱκανοὺς εἶναι πρὸς ᵇ διδασκάλους τῶν ἀμφιβαλλόντων. μετὰ τὰ λοιπά, οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· τὰ διαλαληθέντα ἔργῳ παραδοθήσεται.

Οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· δήλων γενομένων τῶν ἤδη πρότερον τυπωθέντων, τί ἔδοξε περὶ τῆς ἁγίας πίστεως τῇ εὐλαβεστάτῃ συνόδῳ, ᶜ αὐτὴ διδασκέτω. ᵈ Πασχασῖνος καὶ Λουκήνσιος οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, καὶ Βονιφάτιος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, τοποτηρηταὶ τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, διὰ Πασχασίνου τοῦ εὐλαβεστάτου εἶπον· ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ καὶ μακαρία σύνοδος τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ τῆς πίστεως τὸν κανόνα, τὸν ἐν τῇ Νικαίᾳ παρ' αὐτῶν ἐκτεθέντα, καὶ τοὺς ὅρους κρατεῖ, καὶ μεταδιώκει. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἡ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα συναχθεῖσα σύνοδος ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου, τὴν αὐτὴν πίστιν ἐβεβαίωσεν· οὗ τινος συμβόλου τὴν ἔκθεσιν ἡ ἐπὶ τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ μνήμῃ Κυρίλλου σύνοδος ἐν τῇ Ἐφέσῳ ᵉ ἐξηνεχθεῖσα, ἐν ᾗ Νεστόριος κατεδικάσθη, ὁμοίως ἀσπάζεται. τρίτη δὲ τοῦ μακαριωτάτου ἀνδρός, πάντων τῶν ἐκκλησιῶν ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, τοῦ Νεστορίου, καὶ Εὐτυχοῦς αἵρεσιν καταδικάσαντος τὰ ἀποσταλέντα γράμματα φανεροῦσι, τίς τῆς ἀληθείας ἡ πίστις. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ ἁγία σύνοδος ταύτην τὴν πίστιν κατέχει, ταύτην μεταδιώκει· καὶ οὐδὲν περαιτέρω οὔτε προσθεῖναι, οὔτε μειῶσαι ἀνέχεται· ἧς τινος καταθέσεως ἑρμηνευθείσης Ἑλληνιστὶ διὰ Βερονικιανοῦ τοῦ καθωσιωμένου σηκρηταρίου τοῦ θείου κονσιστωρίου, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· οὕτως πάντες πιστεύομεν, οὕτως ἐβαπτίσθημεν, οὕτως βαπτίζομεν, οὕτως ἐπιστεύσαμεν, οὕτως πιστεύομεν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· ἐπειδὴ τὰ θεῖα εὐαγγέλια παρὰ τῆς ὑμετέρας εὐλαβείας προτεθέντα ὁρῶμεν, ἕκαστος τῶν συνελθόντων ἐπισκόπων διδαξάτω, εἰ ἡ ἔκθεσις τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ πατέρων ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων, καὶ τῶν μετὰ ταῦτα ἑκατὸν πεντήκοντα, ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει συναθροισθέντων, συμφωνεῖ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος.ᶠ

Ἀνατόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιεπίσκοπος τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως εἶπε· συνᾴδει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ὁσιωτάτου, καὶ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος τῷ συμβόλῳ τῶν ἐν Νικαίᾳ τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων ἡμῶν, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει μετὰ ταῦτα συναχθέντων, τῶν τὴν αὐτὴν πίστιν βεβαιωσάντων, καὶ τοῖς ἐν Ἐφέσῳ πραχθεῖσιν ἐπὶ τοῦ μακαριωτάτου καὶ ἐν ἁγίοις Κυρίλλου παρὰ τῆς οἰκουμενικῆς καὶ ἁγίας συνόδου, ὅτε τὸν δύσφημον Νεστόριον καθεῖλε. διὸ καὶ συνῄνεσα, καὶ ἀσμένως ὑπέγραψα.

Πασχασῖνος καὶ Λουκήνσιος οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, καὶ Βονιφάτιος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, τοποτηρηταὶ τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, διὰ Πασχασίνου τοῦ εὐλαβεστάτου εἶπον· σαφές ἐστι, καὶ οὐ δύναται ἀμφισβητηθῆναι, μίαν εἶναι πίστιν τοῦ μακαριωτάτου πάπα τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας ἀρχιεπισκόπου Λέοντος συνᾴδουσαν τῇ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων πίστει

ᵃ Forte, ἕξ, sexto, in Latino.
ᵇ Forte, διδασκαλίαν.
ᶜ Forte, αὐτὴ ex Latino.
ᵈ In margine, Ρωμαῖοι, ἀνέγνων, ἀνεγνώκαμεν, ἀνέγνω.
ᵉ Forte, συναχθεῖσα,
ᶠ In margine, Ρωμαῖοι, ἀνέγνων, ἀνέγνωμεν, ἀνέγνω.

ACTIO QUARTA.

A Eutyche infideliter & contra catholicam religionem facta est, videtur ad reverendæ memoriæ Flavianum epistolam direxisse.

Veronicianus vir devotus secretarius, ex alia scheda gestorum quæ acta sunt Consulatu domini nostri Marciani perpetui Augusti, & ejus qui fuerit nuntiatus, sexto Idus Octobris, Chalcedone, post alia legit: Magnificentissimi & gloriosissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: Differatur ᵃ auditio usque ad dies quinque, ut inter hæc vestra sanctitas congregetur ad sanctissimum archiepiscopum Anatolium, & de fide communiter cogitetis; ut ii qui dubitant, doceantur. Et post reliqua: Magnificentissimi & gloriosissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: Necessarium non est omnes vos convenire. Sed quoniam B consequens est credere dubitantes, reverentissimus episcopus Anatolius eligat ex iis qui subscripserunt, quos putaverit esse dignos, ut doceant dubitantes. Post reliqua: Magnificentissimi & gloriosissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: Interlocutio quæ præcessit, tradatur effectui.

Magnificentissimi & gloriosissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: Manifestatis iis quæ jam pridem constituta sunt, quod placuit reverendo concilio de sancta fide, ipsum nos doceat. Paschasinus & Lucentius reverentissimi episcopi, & Bonifacius reverentissimus presbyter, vicarii sedis Apostolicæ, per virum reverentissimum episcopum Paschasinum dixerunt: Sancta & beatissima synodus fidei regulam, quæ apud C Nicæam a patribus est constituta, sequitur & tenet: sed etiam & centum quinquaginta apud Constantinopolim sub sanctæ recordationis Theodosio majore congregata synodus, ipsam fidem confirmavit; cujus symboli expositionem a beatæ recordationis viro Cyrillo apud Ephesum expositam (quando Nestorius est pro sui calliditate damnatus) similiter amplectitur: tertio vero beatissimi atque apostolici viri universalis ecclesiæ Papæ Leonis, Nestorii & Eutychetis hæresin damnantis, directa scripta, qui dvera fides habeat exposuerunt. Similiter vero & sancta synodus hanc fidem tenet, hanc sequitur: nihil amplius nec addere potest, nec minuere. Qua expositione interpretata Græce per Veronicianum virum devotum secretarium di- D vini consistorii, reverentissimi episcopi clamaverunt: Omnes sic credimus, sic baptizati sumus, sic baptizamus: sic credidimus, sic credimus. Gloriosissimi judices & amplissimus senatus dixerunt: Quoniam sacra evangelia posita a reverentia vestra perspicimus, singuli reverentissimi episcopi qui convenerunt, doceant, si expositio trecentorum decem & octo sanctorum patrum qui olim in Nicæa collecti sunt, & post hæc centum quinquaginta, qui in regia congregati sunt civitate, consonat epistolæ reverentissimi Papæ Leonis.

Anatolius reverentissimus episcopus regiæ Constantinopolis dixit: Epistola sanctissimi & Deo amicissimi archiepiscopi Leonis consonat symbolo trecentorum decem & octo sanctorum patrum qui apud Nicæam, E & centum quinquaginta qui apud Constantinopolim postea sunt collecti, qui eamdem fidem confirmaverunt: sed & iis quæ in Epheso sub beatissimo & sanctissimo Cyrillo gesta sunt ab universali & sancto concilio, quando maledictum Nestorium condemnavit. Quapropter consensi, & eidem epistolæ libenter subscripsi.

Paschasinus & Lucentius reverentissimi episcopi, & Bonifacius presbyter, vicarii sedis Apostolicæ per virum reverentissimum Paschasinum dixerunt: Manifestum est, nec poterit dubitari, unam fidem beatissimi Papæ sedis Apostolicæ rectoris Leonis cum trecentorum decem & octo apud Nicæam patrum concor-

Supra, pag. 374. initio secundæ Actionis.

ᵃ al. audientia

dare, atque detineri: centum quoque quinquaginta apud Constantinopolim congregatorum sacerdotum, qui eamdem fidem firmaverunt; sed & Cyrilli sanctæ recordationis viri apud Ephesum (quod Nestorius pro suo errore damnatus est) statuta in nullo penitus discordare. Ideoque etiam beatissimi Papæ Leonis epistola, quæ illam fidem exposuisse, causa erroris Eutychis, est visa, uno sensu, uno quoque spiritu videtur illi fidei esse conjuncta.

Maximus reverentissimus episcopus Antiochiæ Syriæ dixit: Concordat epistola sanctissimi archiepiscopi regiæ Romæ Leonis, expositionibus trecentorum decem & octo apud Nicæam sanctorum patrum, & centum quinquaginta apud Constantinopolim novam Romam, & in Epheso a sanctissimo episcopo Cyrillo expositæ fidei: & subscripsi.

Stephanus reverentissimus episcopus Ephesi dixit: Concordat epistola, & subscripsi ei, cum recte habeat.

Diogenes reverentissimus episcopus Cyzici dixit: Concordat epistola, & subscripsi ei, cum recte habeat.

Cyrus episcopus Anazarbi dixit similiter: Consonat, & subscripsi ei.

Constantius reverentissimus episcopus Bostrorum Arabiæ dixit: Consonat, & subscripsi ei.

Joannes reverentissimus episcopus Sebastiæ Armeniæ primæ dixit: Secundum intellectum meum, intentio epistolæ sanctissimi archiepiscopi Romæ Leonis consonat fidei trecentorum decem & octo, & centum quinquaginta qui post hæc apud Constantinopolim congregati sunt, & expositioni quæ in Epheso in damnatione impii Nestorii facta est, cui beatissimus Cyrillus præsidebat: & in ea epistola subscripsi.

Constantinus reverentissimus episcopus Melitenæ Armeniæ secundæ dixit: Certo scio epistolam beatissimi & sanctissimi Papæ Leonis episcopi Romani, cui etiam subscripsi, consonam esse expositioni sanctorum patrum trecentorum decem & octo qui in Nicæa convenerunt, & centum quinquaginta qui Constantinopoli sub divæ memoriæ Theodosio, & eorum qui in Epheso sub beatissimo Alexandrinorum episcopo Cyrillo.

Seleucus reverentissimus episcopus Amasiæ dixit: Consonas expositæ fidei trecentorum decem & octo sanctorum patrum invenimus synodicas epistolas sanctissimi patris nostri Cyrilli. Similiter etiam epistolam sanctissimi archiepiscopi nostri Leonis invenimus consentire trecentis decem & octo; & iis quæ a sanctissimo Cyrillo sunt exposita.

Patricius reverentissimus episcopus Tyanorum dixit: Epistolam sanctissimi Leonis archiepiscopi Romæ, consonam invenimus trecentis decem & octo qui in Nicæa, & centum quinquaginta sanctis patribus qui postea in regia urbe convenerunt: & subscripsi.

Theodorus reverentissimus episcopus Damasci dixit: Non est ambigendum, quin epistola beatissimi & sanctissimi patris nostri archiepiscopi Leonis consonet expositioni sanctorum patrum qui in Nicæa convenerunt; similiter etiam epistolæ beatissimi Cyrilli eidem expositioni consonent: & subscripsi ei.

Photius reverentissimus episcopus Tyri dixit: Expositæ fidei a sanctis trecentis decem & octo patribus qui in Nicæa, consonantiam invenimus, & apud sanctos patres centum quinquaginta qui Constantinopoli convenerunt, & apud eos qui postea Ephesi sub beatissimo Cyrillo, & cum epistola sanctissimi & beatissimi patris nostri archiepiscopi Romanorum ecclesiæ Leonis: & subscripsi manu mea.

Simeon reverentissimus episcopus Amidæ Mesopotamiæ dixit: Concordat epistola Romanorum archiepiscopi Leonis, expositæ fidei & in Nicæa, & a cen-

τῶν συνελθόντων κατὰ Νίκαιαν, καὶ κρατεῖν ϗ τὴν τῶν ρν'. τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει συναθροισθέντων, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπὶ τοῦ τῆς ἁγίας μνήμης Κυρίλλου κατὰ τὴν Ἔφεσον ὁρισθέντα, ἡνίκα Νεστόριος διὰ τὴν ἰδίαν πλάνην καθῃρέθη, καὶ οὐδαμῶς τὸ σύνολον διαφωνεῖ. καὶ τούτου χάριν ϗ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ μακαριωτάτου πάπα, ἥ τις ἐκείνην τὴν πίστιν ἀνανέωσεν, αἰτίᾳ τῆς πλάνης Εὐτυχοῦς, ἀποδέδεκται, [a] ὡς ἐν τῷ ἑνὶ καὶ τῷ αὐτῷ πνεύματι συνᾴδει τῇ αὐτῇ [b] ἐπιστολῇ.

Μάξιμος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας Συρίας εἶπε· συνᾴδει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς βασιλευούσης Ῥώμης Λέοντος τοῖς ἐκτεθεῖσι παρὰ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἐν Νικαίᾳ ἁγίων πατέρων, καὶ τῶν ρν'. τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ νέᾳ Ῥώμῃ, καὶ τῇ ἐν Ἐφέσῳ παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου Κυρίλλου ἐκτεθείσῃ πίστει· ϗ ὑπεσημειωσάμην.

Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἐφέσου εἶπε· συνᾴδει ἡ ἐπιστολὴ, ϗ ὑπεσημειωσάμην αὐτῇ, ὀρθῶς ἐχούσῃ.

Διογένης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κυζίκου εἶπε· συνᾴδει, ϗ ὑπέγραψα αὐτῇ.

Κῦρος ἐπίσκοπος Ἀναζάρβου εἶπεν ὁμοίως· συνᾴδει, καὶ ὑπέγραψα αὐτῇ.

Κωνστάντιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βόστρων Ἀραβίας εἶπε· συνᾴδει, ϗ ὑπέγραψα αὐτῇ.

Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σεβαστείας πρώτης [c] Συρίας εἶπε· κατὰ τὴν ἐμὴν κατάληψιν ὁ σκοπὸς τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Ῥωμαίων Λέοντος συνᾴδει τῇ πίστει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν μετὰ ταῦτα ρν'. ἐν Κωνσταντινουπόλει συναχθέντων, καὶ τῇ ἐκθέσει τῇ γενομένῃ ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ τῇ καθαιρέσει τοῦ δυσσεβοῦς Νεστορίου, ἧς ἡγεῖτο ὁ μακαριώτατος Κύριλλος· ϗ ὑπεσημηνάμην τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ.

Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀρμενίας δευτέρας Μελιτηνῆς εἶπε· πεπληροφόρημαι, ὡς ἡ ἐπιστολὴ τοῦ μακαριωτάτου καὶ ὁσιωτάτου πάπα Λέοντος τοῦ τῆς Ῥωμαίων, ἐν ᾗ καὶ ὑπέγραψα, σύμφωνός ἐστι τῇ ἐκθέσει τῶν ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ συνειλεγμένων τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ρν'. ἐπὶ τοῦ τῆς θείας λήξεως Θεοδοσίου, καὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ τοῦ μακαριωτάτου τῆς Ἀλεξανδρέων ἐπισκόπου Κυρίλλου.

Σέλευκος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀμασίας εἶπε· συμφώνους τῇ ἐκτεθείσῃ πίστει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων τὰς συνοδικὰς ἐπιστολὰς τοῦ ὁσιωτάτου πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου εὑρήκαμεν. ὁμοίως δὲ καὶ τοῖς τε τριακοσίοις δεκαοκτὼ συνᾴδουσαν, καὶ τοῖς παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου Κυρίλλου, τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Λέοντος εὑρήκαμεν.

Πατρίκιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τυάνων εἶπε· τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἁγιωτάτου Λέοντος τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ῥώμης, σύμφωνον εὑρήκαμεν τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ τῶν ἐν Νικαίᾳ, ϗ τῶν ρν'. τῶν μετὰ ταῦτα ἐν τῇ βασιλευούσῃ συνελθόντων ἁγίων πατέρων, ϗ ὑπέγραψα.

Θεόδωρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δαμασκοῦ εἶπεν· οὐδὲ ἀμφιβάλλειν δεῖ, ὅτι γε συνᾴδει τῇ ἐκθέσει τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ μακαριωτάτου ϗ ἁγιωτάτου πατρὸς ἡμῶν ἀρχιεπισκόπου Λέοντος· ὁμοίως δὲ καὶ αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου τῇ αὐτῇ ἐκθέσει συνᾴδουσι· ϗ ὑπέγραψα αὐτῇ.

Φώτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τύρου εἶπε· τῆς ἐκτεθείσης πίστεως παρὰ τῶν ἐν Νικαίᾳ τριακοσίων δεκαοκτὼ τὴν συμφωνίαν εὑρήκαμεν παρά τε τοῖς ρν'. ἁγίοις πατράσι, τοῖς συνελθοῦσιν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, καὶ τοῖς μετὰ ταῦτα συνελθοῦσιν ἐν τῇ Ἐφεσίων ἐπὶ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου, ϗ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου ϗ μακαριωτάτου πατρὸς ἡμῶν ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας Λέοντος· ϗ ὑπέγραψα χειρὶ ἐμῇ.

Συμεὼν ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀμίδης Μεσοποταμίας εἶπε· συμφωνεῖ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων Λέοντος τῇ τε ἐν Νικαίᾳ ἐκτεθείσῃ πίστει, ϗ τῇ τῶν ρν'. ϗ

[a] Forte, ὡς τῷ

[b] Forte, πίστει.

[c] Ἀρμενίας in Latino.

τῇ ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης Κυρίλλου· καὶ ὑποσημηνάμην αὐτῇ.

Περγάμιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας Πισιδίας εἶπε· συνᾴδουσαν καὶ συμφωνοῦσαν τὴν ἐπιστολὴν γνωρίζω τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων Λέοντος τῇ καθολικῇ πίστει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν ρν'. ἁγίων πατέρων, ἔτι μὴν καὶ τῶν μετὰ ταῦτα συνελθόντων ἐπὶ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου ἐν τῇ Ἐφεσίων πόλει· καὶ ὑποσημηνάμην αὐτῇ.

Θεόδωρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ταρσοῦ εἶπε· συμβαίνουσαν γνωρίζομεν τῇ ἐκθέσει τῆς πίστεως τῶν ἐν Νικαίᾳ τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγιωτάτων ἐπισκόπων, καὶ τῇ τῶν ρν'. ὁμοίως ἁγίων πατέρων τῶν συνελθόντων ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ τῇ ἐν Ἐφέσῳ μετὰ ταῦτα ἐπὶ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου, τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων Λέοντος· καὶ ὑπέγραψα ἐν αὐτῇ.

Φραγκίων ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Φιλιππουπόλεως τῆς Θρᾴκης εἶπε· συνᾴδει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος τῇ ἐν Νικαίᾳ ἐκτεθείσῃ πίστει ὑπὸ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων, καὶ τῇ ἐν τῇ βασιλευούσῃ Κωνσταντινουπόλει γενομένῃ συνόδῳ τῶν ρν'. καὶ τῇ ἐν Ἐφέσῳ συνόδῳ, ἧς ἡγεῖτο ὁ μακάριος Κύριλλος. καὶ ὑπέγραψα ἐν αὐτῇ.

Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπε· σύμφωνον ἔκρινα εἶναι τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντος τῇ ἐκθέσει τῶν ἐν Νικαίᾳ συναχθέντων πατέρων, τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῇ συνόδῳ τῶν ρν'. τῶν συναχθέντων ἐν τῇ μεγαλοπόλει Κωνσταντινουπόλει, καὶ τῇ συνόδῳ τῇ γενομένῃ ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ τοῦ μακαρίου Κυρίλλου· καὶ ὑπέγραψα ἐν αὐτῇ.

Φλωρέντιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σάρδεων Λυδίας εἶπεν· ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ μακαριωτάτου πάπα Λέοντος συνᾴδει τῇ πίστει τῆς τε ἐν Νικαίᾳ ἁγίας συνόδου συναχθείσης, καὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει τῶν ρν'. συναγηγερμένης, καὶ τῆς ἐν Ἐφέσῳ κατὰ Νεστορίου βουλήσει Θεοῦ συνελθούσης, ἧς ἡγεῖτο ὁ μακάριος Κύριλλος· καὶ ὑπέγραψα ἐν αὐτῇ.

Ἀμφιλόχιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σίδης Παμφυλίας εἶπε· τῆς εἰλικρινοῦς καὶ ἀληθοῦς πίστεως ἐκτεθείσης παρὰ τῶν ἐν Νικαίᾳ συλλεγέντων ἁγίων πατέρων, συμβαίνοντα, καὶ οἱ κατὰ τὴν μεγάλην Κωνσταντινούπολιν, νέαν Ῥώμην, ρν'. ἅγιοι πατέρες συνέγραψαν, καὶ οἱ τῆς κατ' Ἔφεσον ἐπὶ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης Κυρίλλου ἁγίας συνόδου· ᾗ ἔτι καὶ ὁ νοῦς, ὁ κατ' εὐσέβειαν ὑπαγορευθεὶς, τῆς ἐπιστολῆς τοῦ πάντα ἐκπλεστάτου τῆς Ῥωμαίων ἀρχιεπισκόπου Λέοντος· καὶ ὑποσημηνάμην.

Μαριανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Συννάδων εἶπε· Συνᾴδειν ἔγνων τὴν ἐπιστολὴν τοῦ πάντα ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων Λέοντος τῇ μόνῃ καὶ μακαρίᾳ καὶ θεοφιλεῖ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν ρν'. τῶν ἐν βασιλίδι Κωνσταντινουπόλει συναχθέντων· οὐ μόνον δὲ τούτων, ἀλλὰ καὶ τῇ συνόδῳ τῇ γενομένῃ κατὰ Νεστορίου ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης Κυρίλλου· διὸ καὶ ὑπέγραψα ἐν αὐτῇ.

Ἐπιφάνιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Πέργης εἶπεν· ὡς συνιδεῖν ἠδυνήθην ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἐπιστολῆς τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων Λέοντος, συμφωνεῖ κατὰ διάνοιαν τῇ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν μετ' αὐτὴν κατὰ τὴν βασιλεύουσαν πόλιν συναθροισθέντων ρν'. καὶ τῇ ἐν Ἐφέσῳ δὲ κατὰ Νεστορίου τοῦ ἀσεβοῦς γενομένῃ, ἧς ἡγεῖτο ὁ μακάριος Κύριλλος· καὶ ταύτην ἔχων τὴν γνώμην, ὑπέγραψα τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ.

Ὀνησίφορος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἰκονίου εἶπε· κατ' οὐδὲν ἀπᾴδουσαν συνιδὼν τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων Λέοντος τῆς ἐκτεθείσης πίστεως παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συναχθέντων, καὶ τῶν ρν'. τῶν ἐν τῇ μεγαλωνύμῳ Κωνσταντινουπόλει συνελθόντων, καὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ συναχθέντων ἐπὶ τῇ καθαιρέσει τοῦ δυσσεβοῦς Νεστορίου παρὰ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης πατρὸς ἡ-

tum quinquaginta, & in Ephefo fub beatæ memoriæ Cyrillo: & fubfcripfi ei.

Pergamius reverentiffimus epifcopus Antiochiæ Pifidiæ dixit: Confentire & concordare fcio epiftolam fanctiffimi archiepifcopi Romanorum Leonis cum catholica fide trecentorum decem & octo, & centum quinquaginta fanctorum patrum, quin etiam eorum qui poftea in Ephefiorum urbe convenerunt fub beatiffimo Cyrillo: & fubfcripfi ei.

Theodorus reverentiffimus epifcopus Tarfi dixit: Epiftolam fanctiffimi archiepifcopi Romanorum Leonis convenire fcimus cum expofitione fidei trecentorum decem & octo fanctiffimorum epifcoporum qui in Nicæa, & centum quinquaginta fimiliter fanctorum patrum qui Conftantinopoli convenerunt, & qui poftea Ephefi fub beatiffimo Cyrillo: & fubfcripfi ei.

Francion reverentiffimus epifcopus Philippopolis Thraciæ dixit: Confonat epiftola fanctiffimi archiepifcopi Leonis expofitæ fidei in Nicæa a trecentis decem & octo fanctis patribus, & fynodo centum quinquaginta in regia urbe congregatæ, & fynodo Ephefinæ, cui præfuit beatus Cyrillus: & fubfcripfi ei.

Eufebius reverentiffimus epifcopus Dorylæi dixit: Confonam effe cenfeo epiftolam fanctiffimi archiepifcopi veteris Romæ Leonis expofitioni trecentorum decem & octo patrum in Nicæa congregatorum, & fynodo centum quinquaginta in magna urbe Conftantinopoli, & fynodo Ephefi habitæ fub beato Cyrillo: & fubfcripfi ei.

Florentius reverentiffimus epifcopus Sardium Lydiæ dixit: Epiftola fanctiffimi & beatiffimi Papæ Leonis congruit cum fide fanctæ fynodi in Nicæa congregatæ, & centum quinquaginta Conftantinopoli collectæ, & ejus quæ Ephefi adverfus Neftorium Dei voluntate convenit, cui præfuit beatus Cyrillus: & fubfcripfi ei.

Amphilochius reverentiffimus epifcopus Sidæ Pamphyliæ dixit: Sinceræ & veræ fidei expofitæ a fanctis patribus in Nicæa collectis, congruentia tum fancti patres confcripferunt, qui in magna Conftantinopoli nova Roma, tum qui Ephefi in fancta fynodo fub beatæ memoriæ Cyrillo convenerunt: cum qua etiam congruit fenfus fecundum pietatem dictatus epiftolæ per omnia perfectiffimi Romanorum archiepifcopi Leonis: & fubfcripfi.

Marinianus reverentiffimus epifcopus Synnadorum dixit: Confentire novi epiftolam in omnibus fanctiffimi Romanorum archiepifcopi Leonis foli & beatæ ac religiofæ expofitioni trecentorum decem & octo patrum, & centum quinquaginta in regia Conftantinopoli congregatorum: neque horum folummodo, verum etiam fynodo adverfus Neftorium Ephefi habitæ fub Cyrillo beatæ memoriæ: ideo etiam fubfcripfi ei.

Epiphanius reverentiffimus epifcopus Pergæ dixit: Quantum perfpicere potui ex lectione epiftolæ religiofiffimi archiepifcopi Romanorum Leonis, confonat ejus fenfus expofitioni fanctorum trecentorum decem & octo patrum in Nicæa, & centum quinquaginta in regia urbe poftea congregatorum, & fynodo Ephefi adverfus impium Neftorium habitæ, cui præerat beatus Cyrillus: & ita fentiens, fubfcripfi eidem epiftolæ.

Onefiphorus reverentiffimus epifcopus Iconii dixit: Cum epiftolam fanctiffimi archiepifcopi Romanorum Leonis nulla in re diffentire videam ab expofita fide fanctorum patrum qui in Nicæa congregati funt, & centum quinquaginta qui apud magni nominis Conftantinopolim convenerunt, & ab iis quæ Ephefi in damnatione impii Neftorii a beatæ memoriæ patre no-

stro Cyrillo gesta sunt, subscripsi eidem epistolæ Papæ Leonis.

Petrus reverentissimus episcopus Gangrorum dixit: Fidei quam sancti patres trecenti decem & octo in Nicæa confirmaverunt nobis, & centum quinquaginta in regia Constantinopoli congregati, & qui postea Ephesi, præsidente sanctæ illi synodo beato Cyrillo, cum consona esset etiam epistola sanctissimi archiepiscopi Leonis, & eumdem haberet scopum, eam amplexi sumus, eique subscripsimus.

a Corb. & Div. Theodorus.

[a] Theodosius reverentissimus episcopus Canothæ dixit: Immobilis est fides sanctorum trecentorum decem & octo. Si quis conatus fuerit immota movere, ipse fluctuabit. Hanc igitur sequimur, & credimus: expositionem quoque editam a sanctis centum quinquaginta patribus qui Constantinopoli convenerunt, & Ephesi adversus impium Nestorium factam sub beatæ memoriæ Cyrillo: & consentit epistola sanctissimi archiepiscopi & patris nostri Leonis: & subscripsi ei.

Sabas reverentissimus episcopus Palti Syriæ dixit: Trecenti decem & octo sancti patres voluntate Dei in Nicæa congregati, & edocti a Spiritu sancto, rectam fidem nostram exposuerunt, & centum quinquaginta Constantinopoli collecti eam secuti sunt: similiter etiam huic congruentia beatus Cyrillus Ephesi docuit; consona quoque sanctissimus archiepiscopus Romanorum Leo per suam epistolam docuit, & universus orbis terrarum sic institutus est & edoctus, & nos eamdem retinemus & docemus: & subscripsi ei, atque anathematizo eos qui aliquid vel addunt vel detrahunt.

Epiphanius reverentissimus presbyter, tenens locum religiosissimi Ætherici episcopi Pompeiopolis, provinciæ Paphlagoniæ, dixit: Misericordia Domini nostri Christi confirmatus sum in fide trecentorum decem & octo sanctorum patrum qui in Nicæa, & quam postea confirmaverunt centum quinquaginta congregati in sancta synodo Constantinopoli habita, & post hanc qui similiter Ephesi convenerunt, præsidente sanctæ memoriæ Cyrillo: certus etiam de epistola sanctissimi archiepiscopi Romanorum Leonis, quod consonet prædictis expositionibus: præterea cum ipse religiosissimus episcopus Æthericus eidem epistolæ subscripserit, ego quoque prædictam sanctam fidem sequor.

Philotimus reverentissimus presbyter, tenens locum religiosissimi Themistii episcopi Amastridis, provinciæ Paphlagoniæ, dixit: Iisdem consentio.

Abraamius reverentissimus episcopus Castricircensis, Osroënæ provinciæ, dixit: Audita depositione prædictorum reverentissimorum episcoporum, similiter & ego depono: & subscripsi epistolæ sanctissimi Romanæ urbis archiepiscopi Leonis.

Eudoxius reverentissimus episcopus Etennorum Pamphyliæ dixit: Fides fundata est, quam trecenti decem & octo sancti patres Nicææ firmaverunt, & centum quinquaginta Constantinopoli congregati, & Ephesi habita sancta synodus, præsidente sanctissimo episcopo Cyrillo; cui consonat etiam epistola sanctissimi archiepiscopi Romanorum Leonis: & ei subscripsi.

Eugenius reverentissimus episcopus Cotenorum Pamphyliæ dixit: Et ego iisdem consentio, & subscripsi epistolæ sanctissimi archiepiscopi Romanorum Leonis.

Obrimus reverentissimus episcopus Coracesii dixit: Iisdem & ego consentio: & subscripsi epistolæ sanctissimi archiepiscopi Romanorum Leonis.

b MS. Lilyi.

Neon reverentissimus episcopus civitatis [b] Psyllii Pamphyliæ dixit: Epistola scripta a religiosissimo & sanctissimo Romanorum archiepiscopo Leone, quod attinet ad sensum, consonat cum fide exposita a san-

Ἅμα Κυρίλλου, ὑπέγραψα τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ τοῦ πάπα Λέοντος.

Πέτρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Γαγγρῶν εἶπε· ἣν ἐκράτυναν ἐφ' ἡμῖν πίστιν οἱ ἅγιοι πατέρες οἱ τριακόσιοι δεκαοκτὼ οἱ ἐν Νικαίᾳ, καὶ οἱ ρν'. οἱ ἐν τῇ βασιλευούσῃ Κωνσταντινουπόλει συναχθέντες, μετὰ δὲ ταῦτα καὶ οἱ ἐν Ἐφέσῳ, προηγουμένου τοῦ μακαρίου Κυρίλλου τῆς ἁγίας ἐκείνης συνόδου, σύμφωνον οὖσαν καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, καὶ τὸν αὐτὸν ἔχουσαν σκοπὸν, κατεδεξάμεθα· καὶ ὑπέγραψα ἐν αὐτῇ.

Θεοδόσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κανώθας εἶπεν· ἀσάλευτος ἡ πίστις τῶν τριακοσίων δεκαοκτώ. ἐάν τις ἐπιχειρήσῃ σαλεῦσαι τὰ ἀσάλευτα, σαλευθήσεται. ταύτῃ γοῦν ἀκολουθοῦμεν, καὶ πιστεύομεν, καὶ τῇ ἐκθέσει τῇ ἐκτεθείσῃ παρὰ τῶν ρν'. ἁγίων πατέρων τῶν συνελθόντων ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ τῇ ἐν Ἐφέσῳ κατὰ δυσσεβοῦς Νεστορίου γενομένῃ ἐπὶ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης Κυρίλλου· καὶ συνᾴδει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου καὶ πατρὸς ἡμῶν Λέοντος· καὶ ὑπέγραψα ἐν αὐτῇ.

Σάββας ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Πάλτου Συρίας εἶπεν· οἱ τριακόσιοι δεκαοκτὼ ἅγιοι πατέρες συναχθέντες κατὰ γνώμην Θεοῦ τῆς Νικαίας, καὶ διδαχθέντες ἀπὸ πνεύματος ἁγίου, τὴν ὀρθὴν πίστιν ἡμῶν ἐξέθεντο, καὶ οἱ ρν'. συναχθέντες ἐν Κωνσταντινουπόλει, ταύτῃ ἠκολούθησαν· ὁμοίως δὲ σύμφωνα ταύτῃ καὶ ὁ μακάριος Κύριλλος ἐν Ἐφέσῳ ἐδίδαξε. σύμφωνα δὲ καὶ ὁ ὁσιώτατος ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ῥωμαίων Λέων διὰ τῆς ἰδίας ἐπιστολῆς ἐδίδαξε· καὶ πᾶσα ἡ οἰκουμένη, οὕτω κατηχήθη καὶ ἐδιδάχθη, καὶ ἡμεῖς ταύτην κατέχομεν, καὶ διδάσκομεν· καὶ ὑπέγραψα ἐν αὐτῇ· καὶ ἀναθεματίζω τοὺς ἢ προστιθέντας τι, ἢ ὑφαιροῦντας.

Ἐπιφάνιος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Αἰθερίου Πομπηϊουπόλεως ἐπαρχίας Παφλαγονίας, εἶπεν· ἐλέει τοῦ δεσπότου Χριστοῦ ἐξεβεβαιώθην εἰς τὴν πίστιν τῶν τιη'. ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ, ἣν μετὰ ταῦτα ἐβεβαίωσαν οἱ ρν'. οἱ συναχθέντες ἐν τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγίᾳ συνόδῳ, καὶ μετὰ ταύτην οἱ ἐν Ἐφέσῳ ὁμοίως συναχθέντες, ἡγουμένου τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου· πληροφορηθεὶς δὲ καὶ ἐπὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων Λέοντος· ὡς συμφωνοῦσι ταῖς προειρημέναις ἐκθέσεσι, ὑπογράψαντος καὶ τοῦ αὐτοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Αἰθερίου τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ, ἀκολουθῶ τῇ προλεχθείσῃ ἁγίᾳ πίστει.

Φιλότιμος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Θεμιστίου Ἀμάστριδος ἐπαρχίας Παφλαγονίας, εἶπε· συνᾴδω τοῖς αὐτοῖς.

Ἀβραάμιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κάστρου Κιρκησίου * εἶπεν· ἐπακούσας τῆς καταθέσεως τῶν προειλημμένων εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, κατὰ τὰ αὐτὰ κατατίθημι, καὶ ὑπέγραψα τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων πόλεως Λέοντος.

* Forte, Orghwvds

Εὐδόξιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἐτεννῶν Παμφυλίας εἶπεν· ἡ πίστις τεθεμελίωται, ἣν γὰρ οἱ τριακόσιοι δεκαοκτὼ ἐν τῇ Νικαίᾳ ἐστήριξαν ἅγιοι πατέρες, καὶ οἱ ἑκατὸν πεντήκοντα συναχθέντες ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἡ ἐν Ἐφέσῳ γενομένη ἁγία σύνοδος, ἡγουμένου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Κυρίλλου· ᾗ γὰρ συνᾴδει καὶ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων Λέοντος· ἐν ᾗ καὶ ὑπέγραψα.

Εὐγένιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κοτεννῶν Παμφυλίας εἶπε· κἀγὼ τοῖς αὐτοῖς συντίθημι, καὶ ὑπέγραψα τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων Λέοντος.

Ὄβριμος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κορακησίου εἶπε· κἀγὼ τοῖς αὐτοῖς συντίθημι, καὶ ὑπέγραψα τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων Λέοντος.

Νέων ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος πόλεως Σιλλαίου Παμφυλίας εἶπεν· ἡ γραφεῖσα ἐπιστολὴ παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου καὶ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων Λέοντος, συνᾴδει, ὅσον κατὰ διάνοιαν, τῇ ἐκτεθείσῃ πίστει παρὰ τῶν ἁγίων πα-

ANNO CHRISTI 451.

πέρων τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα τῶν ἐν τῇ βασιλευούσῃ Κωνσταντινουπόλει, καὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ συνδραμόντων. Νεστορίου τοῦ ἀσεβοῦς ἕνεκεν· ἧς ὁ τῆς μακαρίας μνήμης Κύριλλος, καὶ ταύτην ἔχων τὴν γνώμην, ἤδη πάλαι ὑπέγραψα τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ.

Θεόφιλος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀριασσοῦ Παμφυλίας εἶπεν· ὡς καταλαβεῖν ἠδυνήθην, συμφωνεῖ, ὅσον κατὰ ἔννοιαν, ἡ ἐπιστολὴ ἡ γραφεῖσα παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου καὶ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντος, τῇ ἐκτεθείσῃ πίστει παρά τε τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων, καὶ τῶν μετὰ ταῦτα ἐν Κωνσταντινουπόλει ρν'. καὶ τῶν Νεστορίου τοῦ ἀσεβοῦς χάριν συνελθόντων ἐν τῇ Ἐφεσίων· ἧς τὸ κεφάλαιον ὑπῆρχεν ὁ μακάριος Κύριλλος. καὶ ταύτην ἔχων τὴν γνώμην, φαίνομαι τῇ ἐπιστολῇ τοῦ αὐτοῦ πάπα καθυπογράψας.

Βῆρος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, ἐπέχων τὸν τόπον Μάρα θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου τῆς Κορδαλισσέων Παμφυλίας, εἶπε· καθίστημι ὑπὲρ τοῦ μνημονευθέντος εὐλαβεστάτου ἀνδρὸς, ἐπειδὴ δι' ἀρρωστίαν ἀπὸ τῆς Νικαέων πόλεως οὐ παραγέγονεν, ἡ ἐπιστολὴ ἡ γραφεῖσα παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου καὶ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν τῆς Ῥωμαίων Λέοντος οὐκ ἀπᾴδει, ὅσον πρὸς ἔννοιαν, τῇ ἐκτεθείσῃ πίστει παρά τε τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων, καὶ παρὰ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα ἐν Κωνσταντινουπόλει συνδραμόντων, ἔτι μὴν καὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ.

Σεβαστιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βεῤῥοίας εἶπε· κατὰ πάντα συνᾴδει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ κυρίου Λέοντος τοῦ ἀρχιεπισκόπου τῇ [a] ἐκθέσει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα ἁγίων πατέρων, καὶ πραχθεῖσιν ἐν Ἐφέσῳ τὸ πρότερον παρὰ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου· καὶ [b] ἀρεσθεὶς, ταύτῃ ὑπέγραψα.

Ἀριστόμαχος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κολωνείας δευτέρας Καππαδοκίας εἶπε· συνᾴδει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος κατὰ πάντα τῇ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγίων πατέρων, καὶ τοῖς παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου Κυρίλλου ἐν Ἐφέσῳ ἐν τῇ προτέρᾳ συνόδῳ πραχθεῖσι· καὶ ἤδη ὑπέγραψα.

Ἰουλιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Κῶ εἶπεν· ἀστράπτει τῇ συμφωνίᾳ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων, καὶ τῶν ρν'. τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ τοῦ τῆς θείας λήξεως Θεοδοσίου συναχθέντων, καὶ τοῖς πραχθεῖσιν ἐν Ἐφέσῳ παρὰ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου τοῦ ἐπισκόπου τῆς Ἀλεξανδρέων, ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Λέοντος· καὶ τούτοις ἐμμένων, ὑπέγραψα.

Θεοδώρητος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κύρου εἶπε· συνᾴδει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τοῦ κυρίου Λέοντος τῇ ἐν Νικαίᾳ ἐκτεθείσῃ πίστει παρὰ τῶν ἁγίων καὶ μακαρίων πατέρων, καὶ τῷ ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπαγορευθέντι παρὰ τῶν ρν'. συμβόλῳ τῆς πίστεως, καὶ ταῖς ἐπιστολαῖς τοῦ μακαρίου Κυρίλλου· καὶ ἀποδεξάμενος τὴν προῤῥηθεῖσαν ἐπιστολὴν, ὑπέγραψα.

Κεκρόπιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σεβαστουπόλεως Ἀρμενίας εἶπε· συνᾴδει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων Λέοντος [c] τῇ ἐκτεθείσῃ παρὰ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῇ ἐκθέσει τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα ἁγίων πατέρων, καὶ τῇ συνέσει τοῦ ἁγίου καὶ τρισμακαρίου Κυρίλλου· καὶ ἀποδεξάμενος τὴν προῤῥηθεῖσαν ἐπιστολὴν, ὑπέγραψα.

Ἀκάκιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀριαραθείας εἶπε· σύμφωνός ἐστιν ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων Λέοντος τῇ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει συναχθέντων, καὶ τοῖς ἐπὶ τοῦ ἁγιωτάτου Κυρίλλου πραχθεῖσιν ἐν Ἐφέσῳ τὸ πρότερον, καὶ βεβαιωθεῖσι· καὶ συνεθέμην, καὶ ὑπέγραψα.

Ἀττικὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ζήλων ἐπαρχίας Ἑλενοπόντου εἶπε· συνᾴδει ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου πάπα Λέοντος τῇ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει συναχθέντων, καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου πάπα Κυ-

[a] Forte, ἐκθέσει

[b] Forte, ἀρεσθεὶς,

[c] Forte, τῇ ἐκτεθείσῃ

ACTIO QUARTA.

A ctis trecentis decem & octo patribus qui Nicææ, & a centum quinquaginta qui in regia urbe Constantinopoli, & qui Ephesi propter impium Nestorium convenerunt; cui synodo præerat beatæ memoriæ Cyrillus: & hanc sequens sententiam, eidem epistolæ jam pridem subscripsi.

Theophilus reverentissimus episcopus [a] Orei Pamphyliæ dixit: Quantum assequi potui, epistola scripta a sanctissimo & religiosissimo archiepiscopo veteris Romæ Leone consonat in sensu cum exposita fide a sanctis trecentis decem & octo patribus qui Nicææ convenerunt, & a centum quinquaginta qui postea Constantinopoli, & ab iis qui Ephesi propter impium Nestorium convenerunt; cujus synodi caput erat beatus B Cyrillus; & hanc sententiam sequentem, epistolæ ejusdem Papæ me subscripsisse liquet.

[a] mss. Ariassensi.

Verus religiosissimus presbyter, obtinens locum Maræ reverentissimi episcopi Cordilusorum Pamphyliæ, dixit: Depono pro memorato reverentissimo viro, eo quod propter infirmitatem a Nicæna civitate non advenit, epistolam scriptam a religiosissimo & sanctissimo archiepiscopo nostro urbis Romæ Leone non dissentire, quod ad sententiam attinet, ab exposita fide a trecentis decem & octo sanctis patribus qui Nicææ, & a centum quinquaginta qui Constantinopoli, & ab iis etiam qui Ephesi convenerunt.

Sebastianus reverentissimus episcopus Berrhoeæ dixit: Epistola domini Leonis archiepiscopi per omnia C consentit cum expositione trecentorum decem & octo, & centum quinquaginta sanctorum patrum, & cum gestis Ephesi prius a sanctæ memoriæ Cyrillo: & huic consentiens subscripsi.

Aristomachus reverentissimus episcopus Coloniæ Cappadociæ secundæ dixit: Sanctissimi archiepiscopi Leonis epistola per omnia consentit cum expositione sanctorum patrum trecentorum decem & octo in Nicæa, & centum quinquaginta Constantinopoli congregatorum, & cum iis quæ a sanctissimo Cyrillo in prima Ephesina synodo acta sunt: & jam subscripsi.

Julianus reverentissimus episcopus Coënsis dixit: Epistola sanctissimi archiepiscopi nostri Leonis fulget ex concordia trecentorum decem & octo patrum, & D centum quinquaginta qui Constantinopoli sub divæ memoriæ Theodosio congregati sunt: & congruit cum iis quæ Ephesi gesta sunt a beatissimo Cyrillo Alexandrinorum episcopo: & in iis permanens, subscripsi.

Theodoretus reverentissimus episcopus Cyri dixit: Sanctissimi archiepiscopi domini Leonis epistola consentit cum exposita apud Nicæam fide a sanctis & beatis patribus, & cum symbolo fidei apud Constantinopolim a centum quinquaginta episcopis dictato, & cum epistolis beati Cyrilli: & amplexus prædictam epistolam, subscripsi.

Cecropius reverentissimus episcopus Sebastopolis Armeniæ dixit: Epistola sanctissimi archiepiscopi Romæ Leonis consentit cum expositione trecentorum de- E cem & octo, & centum quinquaginta sanctorum patrum, & cum sententia sancti ac beatissimi Cyrilli: & amplectens prædictam epistolam, subscripsi.

Acacius reverentissimus episcopus Ariarathiæ dixit: Consona est epistola sanctissimi archiepiscopi Romæ Leonis expositioni trecentorum decem & octo Nicææ, & centum quinquaginta Constantinopoli congregatorum, & iis quæ sub sanctissimo Cyrillo prius Ephesi gesta sunt & confirmata: & consensi, ac subscripsi.

Atticus reverentissimus episcopus Zelorum provinciæ Helenoponti, dixit: Epistola sanctissimi Papæ Leonis consentit cum expositione trecentorum decem & octo sanctorum patrum Nicææ, & centum quinquaginta Constantinopoli congregatorum, & cum episto-

Actio quarta.

Anno Christi 451.

la sanctissimi Papæ Cyrilli olim Ephesi gestis recensita: iisque consensimus, & subscripsimus.

Heraclius reverentissimus episcopus Comanorum provinciæ Armeniæ secundæ, dixit: Hoc dicimus; epistolam sanctissimi Leonis per omnia convenire cum sanctis patribus nostris, trecentis, inquam, decem & octo, & centum quinquaginta, & cum iis quæ a beatissimo Cyrillo Ephesi prius gesta sunt & confirmata: eique tomo consensi, & subscripsi.

Meletius reverentissimus episcopus Larissæ, provinciæ Syriæ secundæ, locum tenens Domni sanctissimi episcopi Apameæ, dixit: Consonat epistola sanctissimi archiepiscopi Romanæ ecclesiæ Leonis cum trecentis decem & octo sanctis patribus, & centum quinquaginta qui Constantinopoli convenerunt, adhuc etiam & cum gestis & confirmatis a beatissimo Cyrillo in priore synodo Ephesina: & consentiens subscripsi eidem epistolæ.

Olympius reverentissimus episcopus Paneadis, provinciæ Phœniciæ primæ, dixit: Epistola sanctissimi & religiosissimi archiepiscopi Leonis continet consona expositioni trecentorum decem & octo, & centum quinquaginta sanctorum patrum, adhuc autem & gestis in priore synodo Ephesina sub beatæ memoriæ Cyrillo; & consentiens subscripsi eidem epistolæ.

Timotheus reverentissimus episcopus Balanæorum Syriæ secundæ, dixit: Cum sensu fidei exposito a trecentis decem & octo sanctis patribus in Nicæa congregatis, & a centum quinquaginta qui Constantinopoli eo tempore convenerunt, consentit epistola scripta a sanctissimo archiepiscopo & patre nostro Leone ad beatæ memoriæ Flavianum; consona est etiam iis quæ in prima Ephesina synodo a beato Cyrillo gesta sunt & confirmata: & consentiens, ei tomo subscripsi.

Julianus reverentissimus episcopus Rhosi Ciliciæ secundæ, dixit: Congrua epistola sanctissimi archiepiscopi Leonis expositioni fidei sanctorum patrum trecentorum decem & octo, & centum quinquaginta, & iis quæ in prima Ephesina synodo sub beatissimo Cyrillo gesta sunt & confirmata: & consentiens, subscripsi ei tomo.

Paulus reverentissimus episcopus Mariamnæ Syriæ secundæ dixit: Sanctissimi & religiosissimi archiepiscopi urbis Romæ Leonis epistola consona est expositæ fidei a sanctis patribus in Nicæa, & post hæc a centum quinquaginta Constantinopoli, & iis quæ a beato Cyrillo Ephesi prius scripta sunt: & huic consentiens subscripsi.

Atarbius reverentissimus episcopus Trapezuntis, civitatis Ponti Polemoniaci, dixit: Per fidem consubstantialis Trinitatis, & sapientiam divinitus vobis subministratam, vestra etiam gloria videt, epistolam sanctissimi Leonis consonam esse expositioni fidei trecentorum decem & octo sanctissimorum patrum qui Nicææ, & centum quinquaginta qui postea in regia urbe convenerunt, & iis qui Ephesi sub sanctæ memoriæ Cyrillo prius gesta sunt & confirmata: ac propterea & nos, & religiosissimus Dorotheus Neocæsareæ metropolis nostræ episcopus, ita sentientes, subsignavimus.

Act. 1. Act. 5. Act. 6. & Act. 16. dicitur Photinus Archidiaconus Theoktisti Ep. Pessinuntis: Atarbius autem vices gessisse Dorothei Ep. Neocæsareæ.

Photinus diaconus, vicarius Dorothei reverentissimi episcopi Neocæsareæ Ponti Polemoniaci, dixit: Ego quoque hæc depono.

Joannes reverentissimus episcopus Polemonii, civitatis Ponti Polemoniaci, dixit: Epistola sanctissimi Papæ Leonis consona est expositioni trecentorum decem & octo sanctorum patrum qui Nicææ, & centum quinquaginta qui Constantinopoli convenerunt, & priori synodo Ephesinæ sub beatissimo Cyrillo: & ipsam subsignavi.

Gratidianus reverentissimus episcopus Cerasuntis

ρίλλου τῷ ἐν Ἐφέσῳ πάλαι πραχθεῖσι· καὶ τούτοις συνεθέμεθα, καὶ ὑπεγράψαμεν.

Ἡράκλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κομάνων ἐπαρχίας δευτέρας Ἀρμενίας, εἶπε· τοῦτο φαμὲν, ὅτι ἡ συνᾴδει ἐν ἅπασι τοῖς ἁγίοις πατράσιν ἡμῶν, λέγω δὴ τοῖς τριακοσίοις δεκαοκτὼ, καὶ τοῖς ρν΄. καὶ τοῖς τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου, τοῖς ἐν Ἐφέσῳ τὸ πρότερον πραχθεῖσι καὶ βεβαιωθεῖσιν, ἡ τοῦ ἁγιωτάτου Λέοντος ἐπιστολή· καὶ συνεθέμην τῷ τόμῳ, καὶ ὑπέγραψα.

Μελέτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Λαρίσσης ἐπαρχίας δευτέρας Συρίας, ποιτηρητὴς τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Ἀπαμείας Δόμνου, εἶπε· συνᾴδει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος τοῦ τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας, τοῖς τε τριακοσίοις δεκαοκτὼ ἁγίοις πατράσι, καὶ τοῖς ρν΄. ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἔτι μὴν καὶ τοῖς τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου, τοῖς ἐν Ἐφέσῳ ἐν τῇ προτέρᾳ συνόδῳ πραχθεῖσι, καὶ βεβαιωθεῖσι· καὶ συνθέμενος ὑπέγραψα τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ.

Ὀλύμπιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Πανεάδος ἐπαρχίας πρώτης Φοινίκης εἶπε· συνᾳδὰ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος περιέχει τῇ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν ρν΄. ἁγίων πατέρων, ἔτι δὲ καὶ τοῖς ἐπὶ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης Κυρίλλου ἐν Ἐφέσῳ τὸ πρότερον πραχθεῖσι· καὶ συνθέμενος ὑπέγραψα τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ.

Τιμόθεος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βαλανεῶν Συρίας δευτέρας εἶπε· τῇ ἐννοίᾳ τῆς πίστεως τῇ ἐκτεθείσῃ ὑπὸ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων, καὶ τῇ τῶν ρν΄. ἐκτεθείσῃ ὑπὸ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει τηνικαῦτα συνελθόντων, ὁμόλογός ἐστιν ἡ ἐπιστολὴ ἡ γραφεῖσα πρὸς τὸν τῆς μακαρίας μνήμης Φλαβιανὸν παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου καὶ πατρὸς ἡμῶν Λέοντος, συμφωνοῦσα καὶ τοῖς παρὰ τοῦ μακαρίου Κυρίλλου ἐν Ἐφέσῳ τὸ πρότερον πραχθεῖσι καὶ βεβαιωθεῖσι· καὶ συνθέμενος, ὑπέγραψα τῷ τόμῳ.

Ἰουλιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ῥωσοῦ Κιλικίας δευτέρας εἶπε· συνᾴδει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος τῇ ἐκθέσει τῆς πίστεως τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τε τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, καὶ τοῖς ἐπὶ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου ἐν Ἐφέσῳ πραχθεῖσι, καὶ βεβαιωθεῖσιν ἐν τῇ προτέρᾳ συνόδῳ· καὶ συνθέμενος, ὑπέγραψα τῷ τόμῳ.

Παῦλος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Μαριάμνης Συρίας δευτέρας εἶπε· τῇ ἐκτεθείσῃ παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ πόλει, καὶ τῶν μετὰ ταῦτα ἐν Κωνσταντινουπόλει ρν΄. καὶ τοῖς ὑπὸ τοῦ μακαρίου Κυρίλλου γραφεῖσιν ἐν Ἐφέσῳ τὸ πρότερον, σύμφωνός ἐστιν ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων Λέοντος· καὶ ταύτῃ συνθέμενος ὑπέγραψα.

Ἀτάρβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος πόλεως Τραπεζοῦντος Πόντου Πολεμωνιακοῦ, εἶπε· τῇ πίστει τῆς θείας τῆς ὁμοουσίου τριάδος, καὶ τῇ θεόθεν ὑμῖν ἐπιχορηγηθείσῃ σοφίᾳ, συνορᾷ καὶ ἡ ὑμετέρα ὑπεροχὴ, σύμφωνον εἶναι τῇ ἐκθέσει τῆς πίστεως τῶν ἐν Νικαίᾳ ἁγιωτάτων πατέρων τιη΄. καὶ τῶν ἐν τῇ βασιλευούσῃ συναχθέντων μετὰ ταῦτα ρν΄. προσρηθεῖσι, καὶ τοῖς ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου τὸ πρότερον πραχθεῖσι καὶ βεβαιωθεῖσι, τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ὁσιωτάτου Λέοντος· καὶ διὰ τοῦτο ἡμεῖς τε, καὶ θεοφιλέστατος Δωρόθεος ὁ τῆς μητροπόλεως ἡμῶν Νεοκαισαρείας ἐπίσκοπος, καθυπεσημηνάμεθα, οὕτω φρονοῦντες.

Φωτεινὸς διάκονος, ποιτηρητὴς τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Δωροθέου Νεοκαισαρείας Πόντου Πολεμωνιακοῦ, εἶπε· κἀγὼ ταῦτα καθίστημι.

Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος πόλεως Πολεμωνίου Πόντου Πολεμωνιακοῦ, εἶπεν· ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου πάπα Λέοντος σύμφωνός ἐστι τῇ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει συνελθόντων, καὶ τῇ συνόδῳ τῇ ἐν Ἐφέσῳ τὸ πρότερον, τῇ ἐπὶ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου· καὶ ὑπεσημειωσάμην αὐτῇ.

* Γρατιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κερασοῦντος Πόν-

* Forte, Γρατιδιανὸς

ANNO CHRISTI 451.

ACTIO QUARTA.

του Πολεμωνιακοῦ, εἶπε· τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου πάπα Λέοντος, συμφωνούσῃ τῇ ἐκθέσει τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ τοῖς ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου πραχθεῖσι καὶ βεβαιωθεῖσιν, ὑπεσημειωσάμην.

.·. .·. .·. .·. .·. .·. .·. .·.

Ῥῆνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἰωνοπόλεως Παφλαγονίας εἶπε· τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, τῇ συνᾳδούσῃ τῇ ἐκτεθείσῃ πίστει παρὰ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα ἁγίων πατέρων, καὶ τοῖς ὑπὸ τοῦ ὁσιωτάτου Κυρίλλου ἐν Ἐφέσῳ τὸ πρότερον βεβαιωθεῖσιν, ὑπεσημειωσάμην.

Καΐουμας ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Μαρκουπόλεως, ἐπαρχίας Ὀσροηνῆς, εἶπε· συνᾴδει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος τοῖς ἐκτεθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, καὶ τοῖς μακαρίου Κυρίλλου ἐν Ἐφέσῳ τὸ πρότερον βεβαιωθεῖσι· καὶ ὑπέγραψα αὐτῇ.

Ἀθανάσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Πέῤῥης Εὐφρατησίας εἶπε· συμφωνεῖ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ μακαριωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος τῆς Ῥωμαίων τῇ ἐκτεθείσῃ πίστει παρὰ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ τοῖς τυπωθεῖσιν ἐν τῇ Ἐφεσίων πρώτῃ συνόδῳ ἐπὶ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου καὶ ὑπέγραψα τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ.

Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τραϊανουπόλεως, ἐπαρχίας Ῥοδόπης, εἶπε· τοῖς πάλαι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἐν τῇ Νικαίων τυπωθεῖσι, καὶ μετὰ ταῦτα παρὰ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει συνελθόντων βεβαιωθεῖσιν, ἔτι γε μὴν καὶ τοῖς ἐν Ἐφέσῳ κατὰ τὴν προτέραν σύνοδον, συμφώνως ἐκείνοις πεπραγμένοις ἐπὶ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου στοιχῶν, καὶ τὴν τοῦ τὰ πάντα ὁσιωτάτου τῆς Ῥωμαίων ἀρχιεπισκόπου Λέοντος ἐπιστολὴν, τὴν γραφεῖσαν πρὸς τὸν τῆς ὁσίας μνήμης Φλαβιανὸν, προσίεμαι, * πρὸς τὸν αὐτὸν βλέπουσαν σκοπόν· καὶ αὐτῆς ὑπεσημειωσάμην.

* Forte, πρὸς τὸν αὐτὸν

Δοκιμάσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Μαρωνείας Ῥοδόπης εἶπε· τῇ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἔτι γε μὴν καὶ τοῖς ἐπὶ τοῦ μακαρίου Κυρίλλου ἐν Ἐφέσῳ τὸ πρότερον πραχθεῖσι καὶ βεβαιωθεῖσι, συμβαίνουσαν ὁρῶν καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου, μετὰ πάντων καὶ αὐτὸς ὑπεσημειωσάμην αὐτῇ.

Σερῆνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Μαξιμιανουπόλεως Ῥοδόπης εἶπε· τῇ ἐκτεθείσῃ παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ πάλαι συναχθέντων τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τοῖς ἐπὶ τοῦ ἁγιωτάτου Κυρίλλου ἐν τῇ Ἐφεσίων πρώτῃ συνόδῳ πραχθεῖσι, συνᾴδουσαν εὑρὼν τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, μετὰ πάντων καὶ αὐτὸς ὑπέγραψα ἐν αὐτῇ.

Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σελευκοβήλου Συρίας δευτέρας εἶπε· τοῖς ἐκτεθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τριακοσίων, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, ἔτι μὴν καὶ τοῖς τοῦ μακαρίου Κυρίλλου, τοῖς ἐν Ἐφέσῳ κατὰ τὴν προτέραν σύνοδον πραχθεῖσι καὶ βεβαιωθεῖσι, σύμφωνον εὑρὼν τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, ὑπέγραψα αὐτῇ.

Εὐσέβιος καὶ Κωνσταντῖνος, οἱ εὐλαβέστατοι πρεσβύτεροι τῆς Νικαέων πόλεως, τοποτηροῦντες τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου τῆς αὐτῆς πόλεως Ἀναστασίου, εἶπον· καταπιθέμεθα, ὅτι ἤδη καὶ ἀναγνοὺς τὸν τόμον τοῦ ἁγιωτάτου Λέοντος ὁ ὁσιώτατος ἡμῶν ἐπίσκοπος Ἀναστάσιος, καὶ εὑρὼν αὐτὸν σύμφωνον τοῖς ἐκτεθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τριακοσίων, τῶν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει συνελθόντων, καὶ τοῖς ἐπὶ τοῦ μακαρίου Κυρίλλου ἐν τῇ προτέρᾳ συνόδῳ τῇ κατ' Ἔφεσον πραχθεῖσι καὶ βεβαιωθεῖσι, καθυπέγραψεν αὐτῇ.

Πορφύριος ἀρχιδιάκονος, τοποτηρῶν Οὐρανίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἐμέσης ἐπαρχίας Φοινίκης, εἶπεν· ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος ἡμῶν Οὐράνιος, ὁ εἰς τόπον αὐτοῦ ἀνα-

A Ponti Polemoniaci, dixit: Epistolam sanctissimi archiepiscopi Papæ Leonis, consentientem expositioni sanctorum patrum trecentorum decem & octo qui Nicææ, & centum quinquaginta qui Constantinopoli convenerunt, & iis quæ Ephesi sub sacræ memoriæ Cyrillo gesta & confirmata sunt, subsignavi.

[Joannes episcopus [a] Carrhæ, similiter.

Rhenus reverentissimus episcopus [b] Iunopolis Paphlagoniæ dixit: Epistolam sanctissimi archiepiscopi Leonis, consentientem expositæ fidei a trecentis decem & octo, & centum quinquaginta sanctis patribus, & iis quæ in priore synodo Ephesina a sanctissimo Cyrillo confirmata sunt, subsignavi.

[a] al. Carnorum.
[b] al. Ionopolis.

B Caïumas reverentissimus episcopus Marcopolis provinciæ Osroënæ, dixit: Epistola sanctissimi archiepiscopi Leonis concordat cum iis quæ exposita sunt a trecentis decem & octo sanctis patribus, & a centum quinquaginta, & cum iis quæ a beato Cyrillo confirmata sunt in priore synodo Ephesina: & subscripsi ei.

Athanasius reverentissimus episcopus [c] Pari insulæ dixit: Epistola beatissimi archiepiscopi Romæ Leonis consonat expositæ fidei a trecentis decem & octo, & a centum quinquaginta qui Constantinopoli convenerunt, & iis quæ a beatissimo Cyrillo decreta sunt in prima synodo Ephesina: & eidem epistolæ subscripsi.

[c] al. Perrhæ Euphratesiæ.

Basilius reverentissimus episcopus Trajanopolis provinciæ Rhodopes, dixit: Sequens ea quæ olim a sanctis patribus trecentis decem & octo Nicææ decreta C sunt, & quæ postea a centum quinquaginta sanctis patribus Constantinopoli congregatis confirmata, & ea etiam quæ in priori synodo Ephesina similiter acta sunt sub beatæ memoriæ Cyrillo, amplector etiam epistolam per omnia sanctissimi Romanorum archiepiscopi Leonis, scriptam ad sanctæ memoriæ Flavianum, cum ad idem propositum respiciat: & ipse quoque subsignavi.

Docimasius reverentissimus episcopus Maroneæ Rhodopæ, dixit: Expositioni trecentorum decem & octo sanctorum patrum qui Nicææ, & centum quinquaginta qui Constantinopoli convenerunt, ac iis præterea quæ sub beato Cyrillo in priore Ephesina synodo acta sunt & confirmata, convenire videns epistolam D sanctissimi archiepiscopi, cum omnibus ipse quoque eam subsignavi.

Serenus reverentissimus episcopus Maximianopolis Rhodopæ dixit: Epistolam sanctissimi archiepiscopi Leonis consentientem inveniens expositioni sanctorum trecentorum decem & octo patrum qui olim Nicææ, & centum quinquaginta qui post hæc Constantinopoli convenerunt, & iis quæ sub sanctissimo Cyrillo in prima synodo Ephesina gesta sunt, cum omnibus ego quoque eidem subscripsi.

Eusebius reverentissimus episcopus Seleucobeli Syriæ secundæ dixit: Consonam inveniens sanctissimi archiepiscopi Leonis epistolam iis quæ exposita sunt a sanctis patribus trecentis decem & octo, & centum E quinquaginta, & iis etiam quæ a beato Cyrillo Ephesi in priore synodo acta & confirmata sunt, subscripsi.

Eusebius & Constantinus reverentissimi presbyteri civitatis Nicænæ, ac vicarii Anastasii sanctissimi episcopi ejusdem civitatis, dixerunt: Cum sanctissimus episcopus noster Anastasius legisset tomum sanctissimi Leonis, & invenisset ipsum consentire iis quæ a sanctis trecentis decem & octo patribus in civitate nostra congregatis exposita sunt, & iis quæ sub beato Cyrillo in prima Ephesina synodo acta & confirmata sunt, ipsum ei subscripsisse deponimus.

Porphyrius archidiaconus, locum tenens Uranii reverentissimi episcopi Emesæ provinciæ Phœniciæ, dixit: Uranius reverentissimus episcopus noster, qui in

sui locum me misit, inveniens epistolam beatissimi Leonis archiepiscopi veteris Romæ consentientem expositioni trecentorum decem & octo sanctorum patrum qui Nicææ, & centum quinquaginta qui Constantinopoli convenerunt, & iis quæ a beatissimo Cyrillo gesta & confirmata sunt in Ephesina synodo priore, subscripsit ei.

Theodorus episcopus Claudiopolis provinciæ Isauriæ, dixit: Fidei trecentorum decem & octo, & centum quinquaginta, consona est interpretatio exposita a beatissimo Cyrillo, & confirmata in sancta synodo Ephesina prima: cui etiam consona est interpretatio epistolæ religiosissimi archiepiscopi Leonis: & subscripsi ei.

Joannes reverentissimus episcopus Germaniciæ Augustæ Euphratesiæ dixit: In fide trecentorum decem & octo qui Nicææ, & centum quinquaginta qui Constantinopoli superioribus congregati sunt, & baptizati sumus, & baptizamus: & huic consona invenientes ea quæ a beatissimo Cyrillo in priore Ephesina synodo exposita sunt & confirmata, & epistolam quoque beatissimi archiepiscopi Leonis, subscripsimus ei.

Evolcius reverentissimus episcopus Zeugmatis Augustæ Euphratesiæ dixit: Epistola sanctissimi archiepiscopi Leonis consentit cum expositione trecentorum decem & octo, & centum quinquaginta sanctorum patrum, & cum iis quæ a beatissimo Cyrillo in priore synodo Ephesina gesta & confirmata sunt: & subscripsi ei.

Similiter Quintillus reverentissimus episcopus Heracleæ; tenens locum sanctissimi Anastasii Thessalonicensis episcopi, &

Petrus reverentissimus episcopus Corinthi, metropolis Helladis, &

Atticus reverentissimus episcopus Nicopolis, metropolis veteris Epiri, &

Lucas reverentissimus episcopus Dyrrhachii, metropolis novæ Epiri, &

Constantinus reverentissimus episcopus Demetriadis Thessaliæ, tenens locum Vigilantii reverentissimi episcopi Larissæ, metropolis ejusdem provinciæ, &

Martyrius reverentissimus episcopus Gortynæ, metropolis Cretæ:

Et reverentissimi episcopi Macedoniæ primæ; id est,
Sozon reverentissimus episcopus Philippensium, &
Eusebius reverentissimus episcopus Toperi, &
Maximus reverentissimus episcopus [a] Chersonesi, &
Nicolaus reverentissimus episcopus Stoborum, &
Joannes reverentissimus episcopus Parthicopolis, &
Dardanius reverentissimus episcopus Bargalæ, &
Honoratus reverentissimus episcopus Thassi:

Et episcopi Helladis; hoc est,
Nicæas reverentissimus episcopus Megaræ, &
Joannes reverentissimus episcopus Messenæ, &
Ophelimus reverentissimus episcopus Tegeæ, &
Athanasius reverentissimus episcopus Opuntis, &
Irenæus reverentissimus episcopus Naupacti, &
Domninus reverentissimus episcopus Platæarum, &
Onesimus reverentissimus episcopus Argorum:

Et episcopi veteris Epiri; hoc est,
Marcus reverentissimus episcopus [b] Euriæ, &
Peregrinus reverentissimus episcopus Phœniciæ, &
Eutychius reverentissimus episcopus Hadrianopolis, &
Claudius reverentissimus episcopus Anchiaxi, &
Soterichus reverentissimus episcopus Corcyræ:

Et episcopi novæ Epiri; hoc est,
Petrus reverentissimus episcopus Echinæorum, &
Eusebius reverentissimus episcopus Apolloniæ:

Et episcopi Cretæ; id est,
Cyrillus reverentissimus episcopus Subritis, &

[a] al. Scetheium.

[b] al. Eubææ, pro Euriæ.

A σίλας με, εὑρὼν τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης συμφωνοῦσαν τῇ ἐκθέσει τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ τοῖς τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου ἐν Ἐφέσῳ τὸ πρότερον πραχθεῖσι καὶ βεβαιωθεῖσιν, ὑπέγραψα αὐτῇ.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Κλαυδιουπόλεως ἐπαρχίας Ἰσαυρίας εἶπε· τῇ πίστει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, σύμφωνός ἐστιν ἡ ἑρμηνεία ἡ ἐκτεθεῖσα παρὰ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου, καὶ βεβαιωθεῖσα ἐν τῇ κατ' Ἔφεσον προτέρᾳ ἁγίᾳ συνόδῳ· σύμφωνος δέ ἐστι καὶ ἡ ἑρμηνεία τῆς ἐπιστολῆς τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, καὶ ὑπέγραψα αὐτῇ.

B Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Γερμανικείας Αὐγουστοευφρατησίας εἶπεν· ἐπὶ τῇ πίστει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις ἀθροισθέντων, καὶ ἐβαπτίσθημεν, καὶ βαπτίζομεν· καὶ ταύτῃ σύμφωνα εὑρόντες τὰ ἐκτεθέντα παρὰ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου ἐν τῇ προτέρᾳ κατ' Ἔφεσον συνόδῳ, καὶ βεβαιωθέντα, ἔτι μὴν καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, ὑπεγράψαμεν αὐτῇ.

Εὐλόγιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τοῦ Ζεύγματος Αὐγουστοευφρατησίας εἶπε· συνᾴδει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος τῇ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα ἁγίων πατέρων, καὶ τοῖς τοῦ ἁγιωτάτου Κυρίλλου ἐν Ἐφέσῳ τὸ πρότερον πραχθεῖσι καὶ βεβαιωθεῖσι· καὶ ὑπέγραψα αὐτῇ.

C Ὁμοίως, Κυΐντιλλος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἡρακλείας, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Θεσσαλονικέων Ἀναστασίου, καὶ

Πέτρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κορίνθου, μητροπόλεως Ἑλλάδος, καὶ

Ἀττικὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικοπόλεως, μητροπόλεως παλαιᾶς Ἠπείρου, καὶ

Λουκᾶς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δυῤῥαχίου, μητροπόλεως νέας Ἠπείρου, καὶ

Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δημητριάδος Θεσσαλίας, ἐπέχων τὸν τόπον Βιγιλαντίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Λαρίσσης, μητροπόλεως ἐπαρχίας τῆς αὐτῆς, καὶ

Μαρτύριος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Γορτύνης, μητροπόλεως Κρήτης·

D Καὶ οἱ Μακεδονίας πρώτης εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι τουτέστι
Σώζων ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Φιλίππων, καὶ
Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος [a] Δεβύρου, καὶ
Μάξιμος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σε[illegible], καὶ
Νικόλαος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Στόβων, καὶ
Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Παρθικοπόλεως, καὶ
Δαρδάνιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος [b] Βαογάλων, καὶ
Ὀνωράτος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Θάσου·

Καὶ οἱ τῆς Ἑλλάδος· τουτέστι,
Νικαίας ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Μεγάρων, καὶ
Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Μεσσήνης, καὶ
Ὠφέλιμος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τεγέας, καὶ
Ἀθανάσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ὀπούντος, καὶ
E Εἰρηναῖος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ναυπάκτου, καὶ
Δομνῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Πλαταιῶν, καὶ
Ὀνήσιμος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἄργους·

Καὶ οἱ παλαιᾶς Ἠπείρου· τουτέστι,
Μάρκος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Εὐβοίας, καὶ
Περεγρῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Φοινίκης, καὶ
Εὐτύχιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀδριανουπόλεως, καὶ
Κλαύδιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀγχιασμοῦ, καὶ
Σωτήριχος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κερκύρας·

Καὶ οἱ νέας Ἠπείρου· τουτέστι,
Πέτρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἐχινέου, καὶ
Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀπολλωνίας·

Καὶ οἱ τῆς Κρήτης· τουτέστι,
Κύριλλος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σουβρίτης, καὶ

[a] Forte, Τοπήρου.

[b] Forte, Βαργάλων.

Γεννάδιος

Γεννάδιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κνωσσοῦ, καὶ
Δημήτριος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Λάμπης, καὶ
Εὐφρατᾶς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἐλευθέρνης, ἐπέχων τὸν τόπον καὶ Παύλου εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Καντάνου, ἀπὸ χάρτου διὰ σημείων ὑπαγορεύσαντες διὰ Σώζοντος ἐπισκόπου Φιλίππων· τὴν τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ πίστιν, σωτηρίαν ἡμετέραν οὖσαν, καὶ φυλάττομεν, καὶ μετὰ ταύτης ἐξελθεῖν τὸν βίον εὐχόμεθα. ἀλλὰ καὶ ἡ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα κατ' οὐδὲν ταύτῃ τῆς εἰρημένης πίστεως ἀσύμφωνός ἐστι. φυλάττοντες δὲ ἐξακολουθοῦμεν καὶ πᾶσι τὰ πεπραγμένα καὶ ὡρισμένα ἐπὶ τῆς πρώτης Ἐφεσινῆς συνόδου, ἧς καθηγηταὶ γεγόνασιν ὁ μακαριώτατος Κελεστῖνος ὁ τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας πρόεδρος, καὶ ὁ μακαριώτατος Κύριλλος ὁ τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας· καὶ ὀρθοδοξότατον εἶναι τὸν ὁσιώτατον πατέρα καὶ ἀρχιεπίσκοπον Λέοντα πεπληροφορήμεθα. γεγένηται δὲ ἡμῖν περὶ τῆς ἐπισταλείσης παρὰ τῆς αὐτοῦ μακαριότητος ἐπιστολῆς τὸ ἀναμφίβολον, τῶν ὁσιωτάτων ἐπισκόπων Πασχασίνου καὶ Λουκενσίου, τῶν τὸν τόπον ἐπεχόντων τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας, σαφηνισάντων ἡμῖν, ἃ ἡ φράσις διστάζειν ἐποίει. ὅτι γὰρ κατὰ τὸ πρόσταγμα τῆς ὑμετέρας ἐξουσίας παρὰ τῷ ὁσιωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ τῆς μεγάλης Κωνσταντινουπόλεως Ἀνατολίῳ, καὶ τῇ συνεδρευούσῃ αὐτῷ ἁγιωτάτῃ συνόδῳ παραγενόμενοι, ὁρίσαντες, περὶ ὧν ἀμφιβάλλομεν ὀλίγον πρὸ τούτου πληροφορηθῆναι, εὕρομεν αὐτοὺς τὴν ἁγιότητα ἑτοιμότατα τὴν ἀμφιβολίαν ἐκβάλλουσαν. πάντα γὰρ ἄνθρωπον ἀναθεματίζουσι, διαιροῦντα τῆς θεότητος τὴν σάρκα τοῦ κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἣν ἥνωσεν ἑαυτῷ ἀπὸ τῆς ἁγίας παρθένου Μαρίας τῆς Θεοτόκου, καὶ μὴ τὰ θεοπρεπῆ καὶ ἀνθρωποπρεπῆ αὐτὸν εἶναι λέγοντα ἀσυγχύτως, καὶ ἀτρέπτως, καὶ ἀδιαιρέτως. διά τοι τοῦτο πληροφορηθέντες, καὶ συμφωνεῖν ἡγούμενοι κατὰ πάντα τοῖς προγεγραμμένοις ἁγίοις πατράσι τὴν ἐπιστολήν, συνῃνέσαμεν ταύτῃ, καὶ ὑπεγράψαμεν. Πάντες οἱ προλεχθέντες εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· πάντες οἱ τοῦ Ἰλλυρικοῦ τὴν αὐτὴν φωνὴν ἐδώκαμεν, ᾗ πάντες συντιθέμεθα.

A Gennadius reverentissimus episcopus Cnossi, & Demetrius reverentissimus episcopus Lampæ, & Euphratas reverentissimus episcopus Eleuthernæ, tenens etiam locum Pauli reverentissimi episcopi [a] Candiæ, ex charta dictaverunt notis per Sozontem episcopum Philippensium: Nos sanctorum patrum trecentorum decem & octo fidem, quæ est salus nostra, & servamus, & cum ipso vitam nostram complere oramus: nec non & centum quinquaginta fides nullo modo ante dictæ fidei dissonat, quam & servantes, exsequimur & omnia quæ acta sunt & decreta in prima Ephesina synodo, cujus præsides fuerunt beatissimus Cælestinus Apostolicæ sedis [b] præsul, & beatissimus Cyrillus episcopus magnæ civitatis Alexandriæ: & summe orthodoxum esse sanctissimum patrem nostrum archiepiscopum Leonem, perfectissime novimus. Factum est autem nobis certum de epistola missa ab ipB sius beatitudine, a sanctissimis episcopis Paschasino & Lucentio, qui locum continent Apostolicæ sedis, qui nobis [c] dilucidaverunt, quæ linguæ obscuritas secernere subnotabat. Quando enim secundum jussionem potestatis vestræ, ad sanctissimum archiepiscopum Constantinopolis magnæ civitatis Anatolium, & ad considentem ei sanctam synodum pervenimus, volentes de quibus paulo ante dubitabamus, doceri; invenimus ipsorum sanctitatem paratissimam ad expellendam omnem dubitationem. Omnem enim hominem anathematizabant separantem a divinitate carnem Domini & Dei & Salvatoris nostri Jesu Christi, quam sibi adunavit de sancta Virgine Maria genitrice Dei: & non dicentem, quæ Deum decent & quæ homini conveniunt, ipsius esse inconfuse & indivise & sine conversione. Et per hoc nobis satisfactum est. Et per omnia consonare æstimantes præscriptis sanctis patribus, huic epistolæ consensimus & subscripsimus. Omnes antedicti reverentissimi episcopi dixerunt: Omnes de Illyrico eamdem vocem dedimus, cui omnes consentimus.

[a] al. Carenon

[b] al. princeps

[c] al. exposuerunt quæ ipsa narratio demonstrat.

Λεόντιος ὁ εὐλαβέστατος Ἀσκάλωνος Παλαιστίνης πρώτης, καὶ
Φωτεινὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Λύδδης, καὶ
Παῦλος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀνθηδόνος, καὶ
Ἡράκλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀζώτου, καὶ
Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἰαμνείας, καὶ
Πολυχρόνιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀντιπατρίδος, καὶ
Παγκράτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Λιβιάδος, καὶ
Ζώσιμος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Μηνοΐδος, καὶ
Ἀνανίας ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Καπιτωλιάδος Παλαιστίνης δευτέρας, καὶ
Ζέβεννος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Πέλλης, καὶ
Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τιβεριάδος, καὶ
Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Γαδάρων, καὶ
Βήρυλλος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Αἰλᾶ Παλαιστίνης τρίτης, καὶ
Ἀρέτας ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἐλούσης, καὶ
Μουσώνιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ζωορῶν, καὶ

C Leontius reverentissimus episcopus Ascalonis Palæstinæ primæ, &
Photinus reverentissimus episcopus Lyddæ, &
Paulus reverentissimus episcopus Anthedonis, &
Heraclius reverentissimus episcopus Azoti, &
Stephanus reverentissimus episcopus Iamniæ, &
Polychronius reverentissimus episcopus Antipatridis, &
Pancratius reverentissimus episcopus Lybiadis, &
Zosimus reverentissimus episcopus Minoidis, &
[d] Aunianus reverentissimus episcopus Capitoliadis Palæstinæ secundæ, &
D Zebennus reverentissimus episcopus Pellensis civitatis, &
Joannes reverentissimus episcopus Tiberiadis, &
Joannes reverentissimus episcopus Gadarorum, &
[e] Beryllus reverentissimus episcopus Aïalæ Palæstinæ tertiæ, &
Aretas reverentissimus episcopus Elusæ, &
Musonius reverentissimus episcopus Zoaræ, &

[d] Ananias; Fanf.

[e] Bessula; Divion.

Μαρκιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἰωτάβης, ἀπὸ χάρτου ὑπαγορεύσαντες διὰ Ἀνανίου ἐπισκόπου εἶπον· ἡμεῖς πάντες τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων τὴν πίστιν ἐφυλάξαμεν ἀεὶ καὶ φυλάττομεν, καὶ μετὰ ταύτης τὸν βίον ἐξελθεῖν εὐχόμεθα. ἀκολουθοῦμεν δὲ καὶ τῇ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα πατέρων κατ' οὐδὲν διαφωνούσῃ· συντιθέμεθα δὲ καὶ τοῖς παρὰ τοῦ μακαριωτάτου καὶ ὁσιωτάτου τὴν μνήμην γενομένου τῆς Ἀλεξανδρέων ἐπισκόπου Κυρίλλου πεπραγμένοις καὶ ὡρισμένοις κατὰ τὴν Ἐφεσίων ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ. ἀλλὰ καὶ ἀναγνωσθείσης ἡμῖν τῆς ἐπιστολῆς τοῦ μακαριωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου τῶν Ῥωμαίων Λέοντος, τοῖς πλείοσιν ὀρθῶς ἔχειν προσετέθημεν, καὶ τοῖς εἰρημένοις συνᾴδειν. τινὲς δὲ ἡμῖν ἐξ αὐτῆς προσίσταντο λέξεις, ὡς μα-

Marcianus reverentissimus episcopus Iliota, ex charta cum dictassent per Annianum episcopum Capitoliadis, dixerunt: Nos omnes sanctorum patrum trecentorum decem & octo qui in Nicæa civitate convenE erunt, fidem semper servavimus & servamus, & cum ea vitæ nostræ finem complere oramus. Sequimur autem & centum quinquaginta fidem nullo modo dissonantem. Consentimus etiam actis & constitutis in prima Ephesina synodo a beatissimæ & sanctissimæ memoriæ Cyrillo, qui fuit episcopus Alexandriæ magnæ civitatis. Sed & lecta nobis epistola beatissimi & Deo amicissimi archiepiscopi Romani Leonis, in plurimis recte habens, & prædictis consonans, & consentimus. Aliqua autem nobis ex ipsa obstiterunt verba, ut [f] par-

[f] al. divisionem

titionem & separationem aliquam demonstrantia sic A volentibus sapere: de quibus & ab initio ante vestram clementiam certabamus, & tunc a vestra jussi exire magnificentia, audivimus a sanctissimis patribus & episcopis & presbyteris locum continentibus sanctissimi & Dei amatoris præcipui archiepiscopi Leonis, quia nullam dicunt partitionem in Domino & Deo & Salvatore nostro Jesu Christo, sed unum eumdemque Dominum Filium Dei; propter quod consensimus, & tomo subscripsimus. Existimamus autem quod & ipsi etiam nunc, si invitati fuerint a vestra magnitudine, eadem confitebuntur pro utilitate totius mundi. Omnes prædicti reverentissimi episcopi dixerunt: Eadem omnes diximus, & his consentimus.

Nunechius reverentissimus episcopus Laodiceæ B Phrygiæ Pacatianæ dixit: Epistola beatissimi Leonis, in qua & subscripsi, consonat expositioni fidei sanctorum patrum qui in Nicæa, & centum quinquaginta qui in Constantinopoli congregati sunt, & synodo Ephesinæ cujus præsidens fuit beatus pater noster Cyrillus.

Nonnus reverentissimus episcopus Edessæ Osroënæ dixit: Epistola beatissimi Leonis consona est synodo Nicææ habitæ trecentorum decem & octo, & centum quinquaginta qui Constantinopoli sub Theodosio divæ memoriæ convenerunt, & epistolæ beatæ memoriæ Cyrilli in Ephesina metropoli confirmatæ; quam etiam subsignavi.

Polychronius reverentissimus episcopus Epiphaniæ C Ciliciæ dixit: Communis fidelium pater beatus Paulus apostolus, qui nos omnes per Evangelium genuit, testatur de fide Romanorum, quod in toto mundo annuntietur: quam fidem jam inde a principio sancta illa ecclesia servavit: quam elocutus est nunc & semper sanctissimus archiepiscopus Leo, consonantem fidei sanctorum patrum qui Nicææ convenerunt, & omnium orthodoxorum. Hanc jam olim tenuimus fidem, ac tenemus, in qua & baptizati sumus, & baptizamus.

Rom. 1.

Eunomius reverentissimus episcopus Nicomediæ dixit: Expositionem fidei sanctorum patrum trecentorum decem & octo qui Nicææ convenerunt, secutus est religiosissimus episcopus Alexandriæ Cyrillus: præterea synodus etiam centum quinquaginta episcoporum in magna urbe Constantinopoli sub divæ memoriæ D Theodosio collecta eamdem sententiam confirmavit: religiosissimus quoque Romanorum archiepiscopus Leo perspicue eamdem secutus ostenditur. In ea igitur fide, quam ex patribus habemus, nihil novi admittentes, hanc per Dei gratiam servavimus, & servamus, & servabimus.

Alexander reverentissimus episcopus Sebastiæ Ciliciæ primæ dixit: Epistola beatissimi & sanctissimi Leonis archiepiscopi Romæ consona est expositioni trecentorum decem & octo Nicææ editæ, & centum quinquaginta in Constantinopoli felicissima urbe congregatorum sub divæ memoriæ Theodosio, & epistolæ beatissimi & sanctissimi Cyrilli Ephesi confirmatæ.

E

Callinicus reverentissimus episcopus Apameæ Bithyniæ dixit: Synodus Nicææ habita a trecentis decem & octo sanctis patribus, & centum quinquaginta Constantinopoli celeberrima urbe, propter ordinationem beatissimi Nectarii episcopi, & quæ Ephesi adversus Nestorium convenit, unum habet sensum, dum Trinitatem adorat, & Trinitatem prædicat, & orbi Trinitatem tradit. Ego igitur has sanctas synodos sequor, in quas credidi, & subscripsi, has etiam confiteor, hisque consentio: & his paria sanctissimus pater noster Leo scripsit.

Theodorus reverentissimus episcopus Tripolis Phœ-

ρισμόν τινα ἢ χωρισμὸν τοῖς οὕτω φρονεῖν ἐθέλουσιν ἐμφαίνοντα, περὶ ὧν καὶ ἐπὶ τῆς ὑμετέρας ἐξ ἀρχῆς ἀμφιβάλλομεν φιλανθρωπίας, καὶ ἐξελθόντες ἀπὸ τῆς ὑμετέρας κελευσθέντες μεγαλοπρεπείας, ἠκούσαμεν παρὰ τῶν ἁγιωτάτων πατέρων ἐπισκόπων τε καὶ πρεσβυτέρων τῶν ἐπεχόντων τὸν τόπον τοῦ θεοφιλεστάτου καὶ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, ὡς οὐδένα λέγουσι μερισμὸν ἐπὶ τοῦ κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀλλ' ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν κύριον τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ. διὸ συνετέθημεν, καὶ τῷ τόμῳ καθυπεγράψαμεν· οἰόμεθα δὲ αὐτοὺς καὶ νῦν, εἰ ἐπιτραπεῖεν παρὰ τοῦ ὑμετέρου μεγέθους, τὰ αὐτὰ καταθέσθαι ὑπὲρ ὠφελείας τοῦ κόσμου παντός. πάντες οἱ προλεχθέντες εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον. τὰ αὐτὰ πάντες εἴπομεν, καὶ τούτοις συντιθέμεθα.

Νουνέχιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Λαοδικείας Φρυγίας Πακατιανῆς εἶπεν· ἡ ἐπιστολὴ τοῦ μακαριωτάτου Λέοντος, ἐν ᾗ καὶ ὑπέγραψα, σύμφωνός ἐστι τῇ ἐκθέσει τῆς πίστεως τῶν ἐν Νικαίᾳ ἁγίων πατέρων, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα τῶν συνελθόντων ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ τῇ συνόδῳ τῇ κατ' Ἔφεσον, ἧς ἡγεῖτο ὁ μακάριος πατὴρ ἡμῶν Κύριλλος.

Νόννος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἐδέσσης Ὀσροηνῆς εἶπεν· ἡ ἐπιστολὴ τοῦ μακαριωτάτου Λέοντος σύμφωνός ἐστι τῇ συνόδῳ τῇ κατὰ Νίκαιαν γενομένῃ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑκατὸν πεντήκοντα ἐπὶ τοῦ τῆς θείας λήξεως Θεοδοσίου, καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης Κυρίλλου ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει βεβαιωθείσῃ· ᾗ καὶ ὑπεσημειωσάμην.

Πολυχρόνιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἐπιφανείας Κιλικίας εἶπεν· ὁ κοινὸς τῶν πιστῶν πατὴρ ὁ μακάριος Παῦλος, ὁ ἀπόστολος, ὁ διὰ τοῦ εὐαγγελίου πάντας ἡμᾶς γεννήσας, μαρτυρεῖ τῇ πίστει Ῥωμαίων, ὡς ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ καταγγελλομένῃ· ἣν πίστιν ἄνωθεν ἐφύλαξεν ἡ ἁγία ἐκκλησία ἐκείνη· ἣν ἐξεφώνησε νῦν, καὶ ἀεὶ, ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Λέων, συμφωνοῦσαν τῇ τῶν ἐν Νικαίᾳ ἁγίων πατέρων, καὶ πάντων τῶν ὀρθοδόξων. ταύτην ἄνωθεν ἐκρατήσαμεν τὴν πίστιν, καὶ κρατοῦμεν· ἐν ᾗ καὶ ἐβαπτίσθημεν, καὶ βαπτίζομεν.

Εὐνόμιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικομηδείας εἶπε· τῇ ἐκθέσει τῆς πίστεως τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ τῶν ἐν Νικαίᾳ, ὀρθῶς καὶ εὐσεβῶς ἔχούσῃ, ἠκολούθησεν ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Ἀλεξανδρέων Κύριλλος· ἔτι μὴν καὶ ἡ ἐν τῇ μεγαλωνύμῳ Κωνσταντινουπόλει τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα ἐπισκόπων ἐπὶ τοῦ τῆς θείας λήξεως Θεοδοσίου ἀθροισθεῖσα σύνοδος τὴν αὐτὴν γνώμην ἐκύρωσε· καὶ ὁ θεοφιλέστατος δὲ τῆς Ῥωμαίων ἀρχιεπίσκοπος Λέων σαφῶς ἐξακολουθήσας δείκνυται ταύτῃ. μηδὲν οὖν νεωτερίζοντες ἐφ' ᾗ ἔχομεν πίστει ἐκ πατέρων, ταύτην ἐφυλάξαμεν τῇ τοῦ Θεοῦ χάριτι, καὶ φυλάττομεν, καὶ φυλάξομεν.

Ἀλέξανδρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σεβαστῆς πρώτης Κιλικίας εἶπεν· ἡ ἐπιστολὴ τοῦ μακαριωτάτου καὶ ὁσιωτάτου Λέοντος τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ῥώμης σύμφωνός ἐστι τῇ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, τῇ γενομένῃ ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῇ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα τῶν συναχθέντων ἐν τῇ πανευδαίμονι Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ τοῦ τῆς θείας λήξεως Θεοδοσίου, καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ μακαριωτάτου καὶ ἁγιωτάτου Κυρίλλου, τῇ ἐν Ἐφέσῳ βεβαιωθείσῃ.

Καλλίνικος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀπαμείας Βιθυνίας εἶπεν· ἡ σύνοδος ἡ ἐν τῇ Νικαέων συγκροτηθεῖσα παρὰ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα τῶν ἐν τῇ μεγαλωνύμῳ Κωνσταντινουπόλει, ἐπὶ τῇ χειροτονίᾳ τοῦ μακαριωτάτου Νεκταρίου τοῦ ἐπισκόπου, καὶ ἡ ἐν Ἐφέσῳ κατὰ Νεστορίου συγκροτηθεῖσα, ἓν ἔχει φρόνημα, τριάδα προσκυνοῦσα, καὶ τριάδα κηρύττουσα, καὶ τριάδα τῷ κόσμῳ παραδιδοῦσα. καὶ αὐτὸς οὖν ταύταις ταῖς ἁγίαις συνόδοις στοιχῶ, εἰς ἃς καὶ ἐπίστευσα, καὶ ὑπέγραψα. εἰς ταύτας καὶ ὁμολογῶ, καὶ συντίθεμαι. καὶ τὰ ἴσα τούτοις γέγραφεν ὁ ὁσιώτατος πατὴρ ἡμῶν Λέων.

Θεόδωρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τριπόλεως Φοινίκης

τρόπης παραλίας εἶπε· τῇ ὀρθῇ καὶ ἀποστολικῇ πίστει τῇ ἐκτεθείσῃ ἀπὸ τῶν μακαριωτάτων καὶ ἁγιωτάτων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων, ἔτι μὴν καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα τῶν ἐπὶ τῆς βασιλευούσης νέας Ῥώμης Κωνσταντινουπόλεως συνελθόντων, καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου, τοῦ τῆς Ἀλεξανδρέων γενομένου ἐπισκόπου, ἐν Ἐφέσῳ ἐμφανισθείσῃ, συνᾴδει ἡ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Λέοντος ἐπιστολή.

Ἀπραγμόνιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τίου εἶπεν· οὐδεμίαν διαφορὰν ἐν τοῖς ἐκτεθεῖσι παρὰ τῶν ἁγιωτάτων πατέρων τῶν τριακοσίων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων, οὔτε μὴν παρὰ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, συνορῶ. ἀλλὰ γὰρ καὶ ταύταις συνᾴδειν τὰς ἐπιστολὰς τοῦ μακαρίου Κυρίλλου, καὶ τοῦ ὁσιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου πάπα Ῥώμης Λέοντος, ἐπίσταμαι.

Κοσσίνιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἱεροκαισαρείας Λυδίας εἶπε· σύμφωνός ἐστιν ἡ ἐπιστολὴ τοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ πάπα Λέοντος τοῖς τριακοσίοις δεκαοκτὼ πατράσιν ἡμῶν τοῖς ἐν Νικαίᾳ, καὶ ἡ πρᾶξις ἡ προτέρα τοῦ μακαρίου πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου ἐν Ἐφέσῳ γενομένη κατὰ Νεστορίου, καὶ ἡ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα συναχθέντων ἐν τῇ πανευδαίμονι Κωνσταντινουπόλει, νέᾳ Ῥώμῃ. καὶ ταύταις πιστεύομεν, καὶ διδάσκομεν.

Εὐλόγιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Φιλαδελφίας Ἀραβίας εἶπεν· ἐγὼ οὕτως πιστεύω, καθὼς ἐξέθεντο οἱ τριακόσιοι δεκαοκτὼ ἅγιοι πατέρες, καὶ οἱ συνελθόντες ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει, καὶ καθὼς περιέχει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου, καὶ ἡ ἐπιστολὴ περιέχει τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος· συνᾴδει γὰρ τοῖς τριακοσίοις δεκαοκτὼ· καὶ ὑπέγραψα ἐν αὐτῇ.

Ἐπιφάνιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κέστρων Συρίας εἶπεν· οὐδὲν ἧττον περιέχει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου καὶ πατρὸς ἡμῶν Λέοντος τῆς ἐκθέσεως τῆς γενομένης παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῆς ἐπιστολῆς τῆς γραφείσης παρὰ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης Κυρίλλου τοῖς ἐν Ἐφέσῳ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα ἁγίων πατέρων τῶν συναχθέντων ἐν τῇ πανευδαίμονι Κωνσταντινουπόλει νέᾳ Ῥώμῃ· καὶ ὑπέγραψα ἐν αὐτῇ.

Ἀνδρέας ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σαγάρων Λυδίας εἶπεν· οὐδεμίαν ἐναλλαγὴν εὑρίσκω τῇ ἐκτεθείσῃ πίστει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ πατέρων περιέχουσαν τὴν ἐπιστολὴν τοῦ πατρὸς ἡμῶν πάπα Λέοντος, καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ μακαρίου πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου, καὶ τῇ πράξει τῇ γενομένῃ ἐν τῇ πανευφήμῳ νέᾳ Ῥώμῃ Κωνσταντινουπόλει παρὰ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα πατέρων· καὶ ταύτῃ πιστεύομεν, καὶ διδάσκομεν· καὶ ὑπέγραψα ἐν αὐτῇ.

Ἰουλιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κελενδέρεως ἐπαρχίας Ἰσαυρίας εἶπε· πιστεύομεν κατὰ τὴν πίστιν τὴν δεθεῖσαν ἡμῖν παρὰ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, καὶ ταῖς ἐπιστολαῖς τοῦ ἁγιωτάτου τῆς Ἀλεξανδρέων πόλεως Κυρίλλου, καὶ τοῦ ὁσιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου πάπα Λέοντος Ῥώμης· καὶ ὑπέγραψα ἐν αὐτῇ.

Πατρίκιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀκρασσοῦ ἐπαρχίας δευτέρας εἶπε· καθὼς ἐδιδάχθημεν, τῇ ἐκθέσει τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα συνελθόντων ἐν τῇ βασιλευούσῃ Κωνσταντινουπόλει, καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ὁσιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, ἐν ᾗ καὶ ὑπέγραψα, ἐχούσαις συνῳδά, πιστεύω.

Διονύσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀτταλείας ἐπαρχίας Λυδίας εἶπε· κατὰ τὴν εὐαγγελικὴν φωνὴν ἐξέθεντο τὴν πίστιν βεβαίαν καὶ ἀσάλευτον οἱ τριακόσιοι δεκαοκτὼ οἱ ἐν Νικαίᾳ συναχθέντες, καὶ οἱ ἑκατὸν πεντήκοντα οἱ ἐν τῇ βασιλευούσῃ Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἡ ἐπιστολὴ δὲ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου, καὶ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ὁσιωτάτου καὶ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς μεγάλης Ῥώμης Λέοντος, ἐν ᾗ καὶ ὑπέγραψα, συνᾴδουσι πᾶσιν.

Ἠλίας ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος πόλεως Βλαύνδου Λυδίας εἶπε· τῇ ἐκθέσει τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῇ παρὰ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου, συνᾴδει ἡ ἐπι-

A nicis primæ maritimæ dixit: Cum recta & apostolica fide exposita a beatissimis ac sanctissimis patribus qui Nicææ, atque etiam centum quinquaginta qui in regia urbe Constantinopoli nova Roma convenerunt; & cum epistola beatissimi Cyrilli Alexandriæ quondam episcopi, Ephesi declarata, consentit epistola sanctissimi ac religiosissimi episcopi Leonis.

Apragmonius reverentissimus episcopus Tii dixit: Nullam differentiam inter ea quæ exposita sunt a sanctissimis patribus trecentis decem & octo qui Nicææ convenerunt, & ea quæ a centum quinquaginta, conspicio; quin etiam cum iis consentire scio epistolas beati Cyrilli, & sanctissimi ac religiosissimi Leonis Papæ B Romani.

Cossinius reverentissimus episcopus Hierocæsareæ Lydiæ dixit: Consona est epistola patris nostri & Papæ Leonis trecentis decem & octo patribus nostris qui Nicææ convenerunt, & actio prior beati patris nostri Cyrilli Ephesi habita adversus Nestorium, & centum quinquaginta in felicissima urbe Constantinopoli nova Roma congregatorum: & his credimus, & ita docemus.

Eulogius reverentissimus episcopus Philadelphiæ Arabiæ dixit: Ego sic credo, ut exposuerunt trecenti decem & octo sancti patres, & qui in regia urbe convenerunt, & ut continet epistola beatissimi patris nostri Cyrilli, & epistola religiosissimi archiepiscopi Leonis; (consonant enim trecentis decem & octo) & ei C subscripsi.

Epiphanius reverentissimus episcopus Cestrorum Syriæ dixit: Nihil minus continet epistola sanctissimi archiepiscopi & patris nostri Leonis, quam expositio Nicææ edita a sanctis patribus trecentis decem & octo, & epistola scripta a beatæ memoriæ Cyrillo ad eos qui erant Ephesi; & quæ a centum quinquaginta sanctis patribus in urbe felicissima Constantinopoli nova Roma congregatis: & ei subscripsi.

Andreas reverentissimus episcopus [a] Sagarorum Lydiæ dixit: Epistolam patris nostri Papæ Leonis nihil varietatis invenio continere ab exposita fide trecentorum decem & octo patrum, & ab epistola beati patris nostri Cyrilli, & ab actis in celeberrima urbe Con-D stantinopoli nova Roma a sanctis centum quinquaginta patribus: & ei credimus, & ita docemus, eique subscripsi.

Julianus reverentissimus episcopus Celenderenæ civitatis, provinciæ Isauriæ, dixit: Credimus secundum fidem nobis traditam a sanctis patribus trecentis decem & octo Nicææ, & centum quinquaginta, & epistolis sanctissimi Alexandrinæ urbis episcopi Cyrilli: & sanctissimi Leonis Papæ Romani: & ei subscripsi.

Patricius reverentissimus episcopus [b] Acrassi provinciæ secundæ dixit: Sicut edocti sumus, expositioni sanctorum patrum trecentorum & octo Nicææ, & centum quinquaginta in regia urbe Constantinopoli congregatorum, & epistolæ sanctissimi ac religiosissimi ar-E chiepiscopi Leonis, cui etiam subscripsi, cum sibi consentiant, credo.

Dionysius reverentissimus episcopus Attaliæ provinciæ Lydiæ, dixit: Secundum evangelicam vocem exposuerunt fidem firmam atque inconcussam trecenti decem & octo Nicææ, & centum quinquaginta in regia urbe Constantinopoli congregati. Epistola quoque beatissimi Cyrilli, & epistola piissimi & sanctissimi archiepiscopi magnæ Romæ Leonis, cui etiam subscripsi, cum omnibus consentiunt.

Elias reverentissimus episcopus [c] Bleandri Lydiæ, dixit: Expositioni sanctorum patrum trecentorum decem & octo Nicææ congregatorum, & centum quinquaginta, & epistolæ beatissimi Cyrilli, consonat epi-

[a] Satalorum, supra. pag. 161. in Græco.

[b] Notitia ponunt Ἀκρασὸς in Lycia, & in Lydia.

[c] al. Blaudi

stola sanctissimi & religiosissimi Leonis Papæ Romani, A cui etiam subscripsi per dominum Constantinum.

Romanus reverentissimus episcopus Myrorum Lyciæ dixit: Epistolas quidem duas, alteram sanctæ memoriæ Cyrilli, alteram religiosissimi archiepiscopi Leonis, consentire fateor. Verum illa Nicææ habita sancta & œcumenica synodus de ejusmodi rebus non disseruit. In omnibus autem quæ ab ipsa sunt exposita, & manemus, & incedimus; neque adimere aliquid, neque adjicere possumus.

Neoptolemus reverentissimus episcopus Cornorum, provinciæ Lycaoniæ, dixit: Jam inde ab initio nostra patria ab omni hæretica labe pura, ejusmodi quæstionum & contentionum expers fuit: nosque simplicius credidimus, patrum fidem sequentes expositam in urbe B Nicæna, quam postea interpretatus est beatæ memoriæ Cyrillus, ac denuo declaravit sanctissimus ac religiosissimus Romanæ urbis archiepiscopus Leo: nosque rursum his expositionibus non adversamur. Quod si quis habere se putat occasionem aliquam contradicendi adversus expositionem beatissimi episcopi Leonis, ipse simul quærat atque contendat, nobis nulla in re contradicentibus aut repugnantibus expositioni trecentorum decem & octo, & eorum qui postea fuerunt centum quinquaginta sanctorum patrum fidei.

Florentius reverentissimus episcopus Adrianopolis Pisidiæ, dixit: Ante interpretationes religiosissimi & beatissimi patris nostri Cyrilli, & beatissimi archiepiscopi Leonis, expositioni sanctorum patrum qui Ni- C cææ convenerunt, obsequentes, ita credidimus & credimus: nec non centum quinquaginta fidei consentimus, aperte prædicanti, ex Spiritu sancto & Maria Virgine Dominum nostrum Jesum Christum esse incarnatum. Huic fidei sanctorum patrum ita credimus, ut interpretati sumus, neque ulla in re ambigimus.

Eutropius reverentissimus episcopus Adadorum Pisidiæ dixit: Epistola sanctissimi archiepiscopi Leonis nulla in re dissentit ab exposita fide a sanctis patribus qui Nicææ, & a centum quinquaginta qui postea Constantinopoli convenerunt, & ab epistola Cyrilli sanctæ memoriæ, sed in omnibus consonat: & necessario ego quoque consentio, & ei subscripsi.

Fonteïanus reverentissimus episcopus Sagalassi di- D xit: Ex quamplurimis argumentis mihi persuadens, epistolam a beatissimo patre nostro Leone scriptam consonare cum symbolo a sanctissimis patribus Nicææ exposito, & a centum quinquaginta qui in urbe felicissima eamdem fidem exposuerunt, & cum epistola a sanctæ memoriæ Cyrillo quondam Alexandrinæ urbis sanctissimo episcopo edita: & consentiens subscripsi.

Paulus reverentissimus episcopus Derbæ Lycaoniæ dixit: Nos ab initio, nostraque civitas hanc quæstionem ignoravit: credimus etiam misericordi Deo, quod neque in posterum quæstio existet; nam propter ejus bonitatem ab omni hæretico morbo puri sumus. Didicimus enim & accepimus, ut credamus expositioni trecentorum decem & octo in Nicæa sanctorum pa- E trum, & centum quinquaginta qui postea Constantinopoli convenerunt, & epistolæ beatissimi archiepiscopi Leonis consonanti cum interpretatione sanctæ memoriæ Cyrilli: & ita credimus.

Acholius reverentissimus episcopus Larandorum Lycaoniæ dixit: Nulla in re differre probavimus epistolam sanctissimi Papæ Leonis ab expositione trecentorum decem & octo, & centum quinquaginta, & ab expositione beatissimi Cyrilli; cui etiam subscripsi.

Myrus reverentissimus episcopus Eulandrorum Phrygiæ dixit: Secundum canones sanctorum patrum in Nicæa, & centum quinquaginta in urbe regia congregatorum, & secundum expositionem beatissimi Cy-

A τοῦ ὁσιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου πάπα Λέοντος Ῥώμης, ᾗ καὶ ὑπέγραψα διὰ τοῦ κυρίου Κωνσταντίνου.

Ῥωμανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Μύρων Λυκίας εἶπεν· ὅτι αἱ δύο ἐπιστολαὶ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου, καὶ τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, συνῳδὰ λέγουσι, συντίθημι. ἡ δὲ ἐν Νικαίᾳ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος περὶ τοιούτων οὐκ ἔσχε διάλεξιν. πᾶσι δὲ τοῖς παρ' αὐτῆς ἐκτεθεῖσι καὶ ἐμμένομεν, καὶ στοιχοῦμεν· καὶ οὔτε ὑφελεῖν, οὔτε προσθεῖναι δυνάμεθα.

Νεοπτόλεμος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κόρνων ἐπαρχίας Λυκαονίας εἶπεν· ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς ἡ ἡμετέρα πατρὶς, πάσης αἱρετικῆς καθαρεύουσα νόσου, περὶ τὰς τοιαύτας ζητήσεις καὶ φιλονεικίας ἀγυμνάστως ἔσχε· καὶ ἡμεῖς ἀφελέστερον ἐπιστεύσαμεν, ἀκολουθοῦντες τῇ πίστει τῶν πατέρων, B τῇ ἐκτεθείσῃ ἐν τῇ Νικαέων πόλει, ἣν ὕστερον ἡρμήνευσεν ὁ τῆς μακαρίας μνήμης Κύριλλος, καὶ πάλιν ἐσαφήνισεν ὁ ἁγιώτατος καὶ θεοφιλέστατος ἀρχιεπίσκοπος Λέων τῆς Ῥωμαίων πόλεως· καὶ πάλιν ἡμεῖς ταῖς ἐκθέσεσι ταύταις οὐκ ἀναστρεπτούμεθα. εἰ δέ τις οἴεται ἔχειν τινὰ ἀφορμὴν ἀντιλογίας κατὰ τῆς ἐκθέσεως τοῦ μακαριωτάτου Λέοντος ἐπισκόπου, αὐτὸς συζητείτω καὶ φιλονεικείτω, ἡμῶν ἐν μηδενὶ ἀντιλεγόντων ἢ ἀντιμαχομένων τῇ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν μετὰ ταῦτα ἑκατὸν πεντήκοντα ἁγίων πατέρων πίστει.

Φλωρέντιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀδριανουπόλεως Πισιδίας εἶπε· πρὸ τῶν ἑρμηνειῶν τοῦ θεοφιλεστάτου καὶ μακαριωτάτου πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου, καὶ τοῦ μακαριωτάτου C ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, τῇ ἐκθέσει τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ πειθόμενοι, οὕτως ἐπιστεύσαμεν καὶ πιστεύομεν· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα συναινοῦμεν τῇ πίστει τῇ σαφῶς διαγορευούσῃ, ὡς ἐκ πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς παρθένου ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐσαρκώθη. ταύτῃ τῇ πίστει τῇ τῶν ἁγίων πατέρων οὕτω πιστεύομεν, ὥσπερ * ἡρμηνεύσαμεν, καὶ οὐδὲν διαμφιβάλλομεν.

* Forte, ἡρμηνεύσαμεν.

Εὐτρόπιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀδάδων Πισιδίας εἶπεν· ἐν οὐδενὶ ἀπᾴδει τῆς ἐκτεθείσης πίστεως παρὰ τῶν ἐν Νικαίᾳ πατέρων, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει μετὰ ταῦτα συνελθόντων, καὶ τῆς ἐπιστολῆς Κυρίλλου τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης, ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, ἀλλ' ἐν πᾶσι συμφωνεῖ· καὶ ἀναγκαίως κἀγὼ συναινῶ, καὶ ταύτῃ ὑπέγραψα.

D Φροντιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σαγαλασσοῦ εἶπεν· ἐκ πολλῶν ὅσων ἐμαυτὸν πληροφορήσας, συνᾴδειν τὰ ἐπισταλέντα παρὰ τοῦ μακαριωτάτου ἡμῶν πατρὸς Λέοντος τῷ συμβόλῳ τῷ ἐκτεθέντι παρὰ τῶν ἁγιωτάτων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα τῶν ἐν τῇ πανευδαίμονι πόλει τὴν αὐτὴν ἐκθεμένων πίστιν, καὶ τῇ παρὰ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης ἁγιωτάτου ἐπισκόπου Κυρίλλου γενομένου τῆς Ἀλεξανδρέων πόλεως ἐκτεθείσῃ, καὶ συναινέσας ὑπέγραψα.

Παῦλος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δέρβης Λυκαονίας εἶπεν· ἡμεῖς ἐξ ἀρχῆς, καὶ ἡ ἡμετέρα πόλις τὴν ζήτησιν ταύτην ἠγνόησε· πιστεύομεν δὲ τῷ φιλανθρώπῳ Θεῷ, ὅτι οὔτε τοῦ λοιποῦ ζήτησις γενήσεται· διὰ γὰρ τὴν ἀγαθότητα αὐτοῦ πάσης καθαρεύομεν νόσου αἱρετικῆς. ἐδιδάχθημεν γὰρ, καὶ παρελάβομεν πιστεύειν τῇ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ E τῶν ἐν Νικαίᾳ ἁγίων πατέρων, καὶ τῶν μετὰ ταῦτα ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑκατὸν πεντήκοντα, καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ μακαριωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, συνᾳδούσῃ τῇ πίστει τῶν ἁγίων πατέρων, καὶ τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου· καὶ οὕτω πιστεύομεν.

Ἀχόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Λαρανδῶν Λυκαονίας εἶπεν· οὐδὲν ἐδοκιμάσαμεν διαφέρειν τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἁγιωτάτου πάπα Λέοντος πρὸς τὴν ἔκθεσιν τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, καὶ τὴν ἔκθεσιν τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου· ᾗ τινι καὶ ὑπέγραψα.

Μύρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Εὐλανδρέων Φρυγίας εἶπε· κατὰ τοὺς κανόνας τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν ἐν τῇ βασιλευούσῃ ἑκατὸν πεντήκοντα, καὶ τὴν ἔκθεσιν τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου, τῇ νῦν γραφείσῃ ἐπι-

στολῇ παρὰ ἀρχιεπισκόπου Λέοντος συναινῶ, εἰς πάντα συναινοῦσι· καὶ ὑπέγραψα.

Λουκιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος [a] Ἴψου Φρυγίας εἶπεν· τῇ ἐπιστολῇ τοῦ μακαριωτάτου καὶ ὁσιωτάτου Λέοντος, συμφωνούσῃ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ὁσιωτάτου Κυρίλλου, καὶ τῇ ἐκθέσει τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα τῶν ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει ἁγίων πατέρων, συναινῶ, καὶ ὑπέγραψα.

[a] Forte, Ἴψου

Φίλιππος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Λυσιάδος Φρυγίας εἶπεν· ἐγὼ ἐπακούσας τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, ὅτι σύμφωνα καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα τῶν συναχθέντων ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει, καὶ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων ἡρμήνευσε, πληροφορηθεὶς, καὶ συναινέσας ὑπέγραψα.

Εὐστόχιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δοκιμίου Φρυγίας εἶπεν· ἡ ὑπαναγνωσθεῖσα ἡμῖν ἐπιστολὴ ἀρτίως τοῦ μακαριωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος συνῳδὰ ἔχει τῆς ἁγίας συνόδου τῆς ἐν Νικαίᾳ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν ἐν τῇ βασιλευούσῃ Κωνσταντινουπόλει ἑκατὸν πεντήκοντα, καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου. ὅθεν κἀγὼ συναινῶ, καὶ ὑπέγραψα αὐτῇ.

Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νακωλείας Φρυγίας εἶπε· τῆς γραφείσης παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, ἀναγνωσθείσης ἡμῖν, καὶ τῆς τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου, καὶ τῆς τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων ἐκθέσεως, καὶ τῆς τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, τὴν πίστιν εὑρὼν συνᾴδουσαν, καὶ πληροφορηθεὶς, συνῄνεσα εἰς πάντα, καὶ ὑπέγραψα.

Κυριακὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος [b] Εὐκάρπου εἶπε· τὴν πίστιν τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ τῶν ἐν Νικαίᾳ συναχθέντων, καὶ τῶν μετὰ ταῦτα ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει συναθροισθέντων, καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ μακαριωτάτου ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου εὑρὼν συνᾴδουσαν, καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος· καὶ συναινῶν εἰς πάντα, ὑπέγραψα.

[b] Forte, Εὐκαρπίας

Ἀβέρκιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἱεραπόλεως Φρυγίας εἶπε· τῇ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει συναθροισθέντων, καὶ τῇ ἐπιστολῇ τῇ γραφείσῃ παρὰ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου, εὗρον συνᾴδουσαν τὴν ἐπιστολὴν τὴν γραφεῖσαν παρὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Λέοντος· καὶ οὕτω πιστεύω, καὶ πρὸς πάντα πληροφορηθεὶς συνῄνεσα, καὶ ὑπέγραψα.

Στρατήγιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Πολυβοτίων πόλεως εἶπε· τὴν ἐπιστολὴν τοῦ μακαριωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος εὗρον μὴ ἀπᾴδουσαν τῇ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συναχθέντων, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα τῶν ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει συνελθόντων, καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου, καὶ τῇ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν μετὰ ταῦτα ἑκατὸν πεντήκοντα ἁγίων πατέρων, κἀγὼ συναινῶ· καὶ οὕτω πιστεύων ὑπέγραψα.

.·. .·. .·. .·. .·. .·. .·. .·.

Κριτωνιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀφροδισιάδος Καρίας εἶπε· κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ, ἣν τινα καὶ ἐβεβαίωσαν οἱ ἑκατὸν πεντήκοντα οἱ ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει συναθροισθέντες· ἣν καὶ Κύριλλος ὁ τῆς ὁσίας μνήμης ἐν Ἐφέσῳ συμφώνως ἡρμήνευσε· κατὰ ταύτην εὑρὼν καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ πάπα Λέοντος συνᾴδειν, συναινῶν εἰς πάντα, ὑποσημειωσάμην.

.·. .·. .·. .·. .·. .·. .·. .·.

.·. .·. .·. .·. .·. .·. .·.

Παπίας ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἐρίζης εἶπε· κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συναχθέντων τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν μετὰ ταῦτα ἑκατὸν πεντήκοντα ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει, καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου, εὗρον καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος συνᾴδουσαν· καὶ ταύτῃ ἀκολουθῶν συναινῶ.

[c] Εὐπίθιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Στρατονικείας εἶπε· κἀγὼ κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων τῶν συνελθόντων ἐν τῇ Νικαιέων πόλει, καὶ τῶν μετὰ

[c] Forte, Εὐπείθιος

rilli, epistolæ nunc ab archiepiscopo Leone scriptæ, cum per omnia concordet, consentio, & subscripsi.

Lucianus reverentissimus episcopus Ipsensis Phrygiæ dixit: Epistolæ beatissimi ac sanctissimi Leonis, cum epistola sanctissimi Cyrilli, & expositioni centum quinquaginta sanctorum patrum consonet, qui in regia urbe convenerunt, consentio, & subscripsi.

Philippus reverentissimus episcopus Lysiadis Phrygiæ dixit: Ego audita epistola archiepiscopi Leonis, & certior factus, quod consona dixerit epistolæ beatissimi Cyrilli, & expositioni centum quinquaginta qui in regia urbe congregati sunt, & trecentorum decem & octo patrum; consentiens subscripsi.

Eustochius reverentissimus episcopus Docimii Phrygiæ dixit: Lecta nobis nuper epistola beatissimi archiepiscopi Leonis, consona continet sanctæ synodo Nicænæ trecentorum decem & octo, & centum quinquaginta qui in regia urbe Constantinopoli convenerunt, & epistolæ beatissimi Cyrilli; quamobrem & ego consentio, & subscripsi.

Basilius reverentissimus episcopus Nacoliæ Phrygiæ dixit: Lecta nobis epistola a sanctissimo archiepiscopo Leone scripta, & epistola beatissimi Cyrilli, & expositione sanctorum patrum trecentorum decem & octo, & altera centum quinquaginta, cum fidem consentire invenerim, & certior sim factus, consensi per omnia & subscripsi.

Cyriacus reverentissimus episcopus Eucarpi dixit: Cum secundum fidem sanctorum patrum trecentorum decem & octo qui Nicææ, & eorum qui postea in regia urbe congregati sunt, epistolam beatissimi archiepiscopi Cyrilli, & epistolam sanctissimi archiepiscopi Leonis invenerim consonare, & ipse per omnia consentiens subscripsi.

Abercius reverentissimus episcopus Hierapolis Phrygiæ dixit: Expositioni trecentorum decem & octo sanctorum patrum qui Nicææ convenerunt, & centum quinquaginta qui Constantinopoli, & epistolæ scriptæ a beatæ memoriæ Cyrillo, reperi consonare, scriptam a Leone archiepiscopo epistolam: & ita credo, & per omnia certior factus consensi, & subscripsi.

Strategius reverentissimus episcopus [*] Polybotis urbis dixit: Epistolam beatissimi archiepiscopi Leonis inveni non dissidere ab expositione sanctorum trecentorum decem & octo qui Nicææ, & centum quinquaginta qui in regia urbe convenerunt, & ab epistola sanctæ memoriæ Cyrilli: expositioni vero trecentorum decem & octo, & postea centum quinquaginta sanctorum patrum, & ego consentio; & ita credens subscripsi.

[*] al. Polybotu

Epiphanius episcopus Midæi similiter.

Critonianus reverentissimus episcopus Aphrodisiadis Cariæ dixit: Cum invenerim epistolam Papæ Leonis consonare expositioni sanctorum trecentorum decem & octo patrum qui Nicææ, quam etiam confirmarunt centum quinquaginta qui in regia urbe congregati sunt, & quam Cyrillus sanctæ memoriæ apud Ephesum consentienter est interpretatus, per omnia consentiens subsignavi.

Joannes episcopus Amazonis similiter.

Dionysius episcopus Antiochiæ similiter.

Papas reverentissimus episcopus Erizæ dixit: Consentientem expositioni sanctorum patrum trecentorum decem & octo qui Nicææ, & centum quinquaginta qui postea in regia urbe congregati sunt, epistolam quoque sanctæ memoriæ Cyrilli reperi, & epistolam sanctissimi archiepiscopi Leonis; & eam sequens approbo.

Eupithius reverentissimus episcopus Stratoniciæ dixit: Ego etiam juxta expositionem trecentorum decem & octo sanctorum patrum qui in Nicæna urbe conve-

nerunt, & centum quinquaginta qui postea in regia A urbe congregati sunt, & epistolam sanctæ memoriæ Cyrilli, inveni consona dicere etiam epistolam beatissimi archiepiscopi Leonis, & approbo omnia, & subscripsi.

Theodoretus reverentissimus episcopus Alabandorum Cariæ dixit: Et ego consentio epistolæ sanctissimi archiepiscopi Leonis, consonanti cum expositione trecentorum decem & octo sanctorum patrum, & centum quinquaginta qui postea Constantinopoli convenerunt, & cum epistola sanctæ memoriæ Cyrilli: & subscripsi.

Menander reverentissimus episcopus Heracleæ Salbaces Cariæ dixit: Cum expositione trecentorum decem & octo Nicææ, & centum quinquaginta Constantinopoli congregatorum, & cum epistola sanctæ B memoriæ Cyrilli deprehendi etiam epistolam sanctissimi archiepiscopi Leonis concordare; eique consentiens subscripsi.

Joannes reverentissimus episcopus Gnidi dixit: Ita credo, ut exposuerunt sancti patres trecenti decem & octo, & centum quinquaginta Constantinopoli, ut etiam beatus Cyrillus credidit: & amplector epistolam beatissimi Papæ Leonis iis consentientem; eique approbans subscripsi.

Tynchanius reverentissimus episcopus Apolloniadis dixit: Cum expositione trecentorum decem & octo, & centum quinquaginta sanctorum patrum in regia urbe congregatorum, & cum epistola beatissimi Cyrilli, deprehendi etiam epistolam sanctissimi archiepiscopi Leo- C nis consonare; & ita sentiens subscripsi.

Dionysius reverentissimus episcopus Lagmi Cariæ dixit: Juxta expositionem trecentorum decem & octo sanctorum patrum in urbe Nicæa congregatorum, & juxta confirmationem centum quinquaginta qui in Constantinopoli celeberrima urbe convenerunt, & juxta doctrinam beatissimi Cyrilli, & juxta epistolam lectam sanctissimi archiepiscopi Leonis, quæ ab ipsorum fide non dissentit, & ego credo, & subscripsi.

Gemellus reverentissimus episcopus Stratoniciæ dixit: Cum expositione trecentorum decem & octo sanctorum patrum Nicææ, & centum quinquaginta Constantinopoli congregatorum, epistolam quoque beatissimi & sanctissimi Leonis concordare deprehendi; & D ita credens subscripsi.

Leucius reverentissimus episcopus Apollinis fani, provinciæ Lydiæ, dixit: Expositionem trecentorum decem & octo sanctorum patrum, & centum quinquaginta, & epistolam sanctæ memoriæ Cyrilli, epistolam quoque modo lectam sanctissimi archiepiscopi Leonis inveni concordare: & ita credens ei epistolæ subscripsi.

Polycarpus reverentissimus episcopus Gabalorum, provinciæ Syriæ dixit: Cum expositione trecentorum decem & octo sanctorum patrum qui Nicææ, & centum quinquaginta qui in Constantinopoli celeberrima urbe congregati sunt, etiam epistolam sanctissimi archiepiscopi Leonis [a] conversam; & ita credens & con- E sentiens subscripsi.

Joannes reverentissimus episcopus Alindorum, provinciæ Cæsareæ [b], dixit: Epistola sanctissimi Papæ Leonis concordat cum fide trecentorum decem & octo sanctorum patrum, & centum quinquaginta in Constantinopoli celeberrima urbe congregatorum, & cum epistola beatæ memoriæ Cyrilli: & ita consentiens subscripsi.

Julianus reverentissimus presbyter Halicarnassi, continens locum Calandionis ejusdem urbis episcopi dixit: Congruentem expositioni trecentorum decem & octo, & centum quinquaginta, & epistolæ sanctæ

[a] Forte, concordare reperi; &

[b] Forte, Cariæ.

A ἑκατὸν πεντήκοντα τῶν ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει συναθροισθέντων, καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου, εὗρον συνῳδὰ λέγουσαν καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ μακαριωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος· καὶ συναινῶ πᾶσι, καὶ ὑπέγραψα.

Θεοδώρητος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλαβανδῶν Καρίας εἶπε· κἀγὼ συναινῶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, συναδούσῃ τῇ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων, καὶ τῶν μετὰ ταῦτα ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑκατὸν πεντήκοντα, καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου· καὶ ὑπέγραψα.

Μένανδρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἡρακλείας Σαλβάκης Καρίας εἶπε· κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ B τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ κατὰ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ὁσίου τὴν μνήμην Κυρίλλου, εὗρον καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος συνᾴδουσαν· καὶ ταύτῃ συναινῶν ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κνίδου εἶπε· πιστεύω, καθὼς ἐξέθεντο οἱ ἅγιοι πατέρες οἱ τριακόσιοι δεκαοκτὼ, καὶ οἱ ἑκατὸν πεντήκοντα ἐν Κωνσταντινουπόλει. καθὼς καὶ ὁ μακάριος Κύριλλος ἐπίστευσε· καὶ καταδέχομαι τὴν ἐπιστολὴν τοῦ μακαριωτάτου πάπα Λέοντος, συνᾴδουσαν τούτοις· καὶ ταύτῃ συναινῶν ὑπέγραψα.

Τυγχάνιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀπολλωνιάδος εἶπε· κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα τῶν ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει συναχθέντων ἁγίων C πατέρων, καὶ κατὰ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ μακαρίου Κυρίλλου εὗρον καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος συνᾴδουσαν· καὶ οὕτω φρονῶν ὑπέγραψα.

Διονύσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Λάγμου Καρίας εἶπε· κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων τῶν ἐν τῇ Νικαίων συναχθέντων, καὶ κατὰ τὴν βεβαίωσιν τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα τῶν ἐν τῇ μεγαλωνύμῳ Κωνσταντινουπόλει συναχθέντων ἁγίων πατέρων, καὶ κατὰ τὴν διδαχὴν τοῦ μακαριωτάτου Κυρίλλου, καὶ κατὰ τὴν ἐπιστολὴν τὴν ἀναγνωσθεῖσαν τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, τὰ συνᾴδουσαν τῆς αὐτῶν πίστεως, κἀγὼ πιστεύω, καὶ ὑπέγραψα.

Γέμελλος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Στρατονικείας εἶπε· κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει συναθροισθέντων, καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ μακαριω- D τάτου καὶ ὁσιωτάτου Λέοντος συνᾴδουσαν εὗρον· καὶ οὕτω πιστεύων, ὑπέγραψα.

Λεύκιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀπόλλωνος ἱεροῦ ἐπαρχίας Λυδίας εἶπε· τὴν ἔκθεσιν τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Κυρίλλου, καὶ τὴν νῦν ἀναγνωσθεῖσαν τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος εὗρον συνᾴδουσαν· καὶ οὕτως πιστεύων, ὑπέγραψα τῇ ἐπιστολῇ.

Πολύκαρπος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Γαβάλων ἐπαρχίας Συρίας εἶπε· κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων τῶν συναχθέντων ἐν τῇ Νικαίων, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα τῶν ἐν τῇ μεγαλωνύμῳ Κωνσταντινουπόλει, καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου E Λέοντος [a] ἑρμηνευθεῖσαν, καὶ οὕτω πιστεύων καὶ συναινῶν, ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀλινδῶν ἐπαρχίας [b] Καισαρείας εἶπεν· ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου πάπα Λέοντος συνᾴδει τῇ πίστει τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα τῶν ἐν τῇ μεγαλωνύμῳ Κωνσταντινουπόλει συναχθέντων, καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης Κυρίλλου· καὶ οὕτω συναινῶν, ὑπέγραψα.

Ἰουλιανὸς ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος Ἀλικαρνασσοῦ, ἐπέχων τὸν τόπον Καλανδίωνος τοῦ ἐπισκόπου τῆς αὐτῆς πόλεως, εἶπε· κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, καὶ κατὰ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ τῆς

[a] Forte, ἑρμηνευθεῖσαν, οὕτω πιστεύω συνᾴδουσαν εὗρον,

[b] Forte, Καρίας

ANNO CHRISTI 451.

ὁσίας μνήμης Κυρίλλου, εὗρον καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος γραφεῖσαν· καὶ ταύτῃ συμφωνήσας ὑπέγραψα.

Οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· εἰ καὶ οἱ λοιποὶ πάντες, οἱ μὴ ἰδικῶς καταθέμενοι εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι συντίθενται τοῖς εἰρημένοις παρὰ τῶν καταθεμένων ὁσιωτάτων πατέρων, οἰκείᾳ φωνῇ διδασκέτωσαν. Πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· πάντες συντιθέμεθα· πάντες συναινοῦμεν· πάντες ὁμοίως πιστεύομεν· πάντες τὰ αὐτὰ φρονοῦμεν· οὕτω φρονοῦμεν· οὕτω πιστεύομεν· τοὺς πατέρας τῇ συνόδῳ· τοὺς ὁμοδόξους τῇ συνόδῳ· τοὺς ὑπογράψαντας τῇ συνόδῳ. πολλὰ τὰ ἔτη τῶν βασιλέων· πολλὰ τὰ ἔτη τῆς Αὐγούστης. τοὺς πατέρας τῇ συνόδῳ· τοὺς ὁμοπίστους τῇ συνόδῳ. πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως. τοὺς ὁμόφρονας τῇ συνόδῳ. πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως. καὶ οἱ πέντε τῇ πίστει ὑπέγραψαν. ὡς Λέων, οὕτω φρονοῦσι. πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως. Οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον. ἀνηνέγκαμεν τῷ θειοτάτῳ καὶ εὐσεβεστάτῳ ἡμῶν δεσπότῃ περὶ αὐτῶν καὶ ἀναμένομεν τὴν ἀπόκρισιν τῆς αὐτοῦ εὐσεβείας. ἡ δὲ εὐλάβεια ἡ ὑμετέρα καὶ περὶ Διοσκόρου τοῦ παρ' ὑμῶν καθαιρεθέντος, ἀγνοούσης καὶ τῆς θειοτάτης κορυφῆς, καὶ ἡμῶν, καὶ περὶ αὐτῶν τῶν πέντε, ὑπὲρ ὧν τὴν παράκλησιν ποιεῖσθε, καὶ πάντων τῶν πεπραγμένων ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, δώσει λόγον τῷ Θεῷ. [a] πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· Διόσκορον ὁ Θεὸς καθεῖλε· Διόσκορος δικαίως καθῃρέθη· Διόσκορον ὁ Χριστὸς καθεῖλε.

Καὶ ὀλίγων ὡρῶν διαγενομένων ἐν τῷ περιμένειν τὴν παρὰ τοῦ θειοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου ἀπόκρισιν, οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ὁ εὐσεβέστατος ἡμῶν βασιλεὺς μαθὼν τὰς ὑμῶν αἰτήσεις, τῇ ὑμετέρᾳ γνώμῃ δίδωσι βουλεύσασθαι περὶ Ἰουβεναλίου, καὶ Θαλασσίου, καὶ Εὐσεβίου, καὶ Βασιλείου, καὶ Εὐσταθίου, τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, τὰ ὑμῖν παριστάμενα. τῆς θεοσεβείας τοίνυν ἐπὶ τῆς ὑμετέρας γινωσκούσης, ὅτι τῷ Θεῷ τῶν γινομένων δώσει λόγον, τὸ παριστάμενον περὶ αὐτῶν διαλογίσασθαι. Ἀνατόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπε· δεόμεθα αὐτοὺς εἰσελθεῖν. πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· παρακαλοῦμεν αὐτοὺς εἰσελθεῖν. τοὺς ὁμοδόξους τῇ συνόδῳ· τοὺς ὑπογράψαντας τῇ ἐπιστολῇ Λέοντος, τῇ συνόδῳ. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος εἶπον· εἰσίτωσαν. [b] καὶ εἰσελθόντων τῶν προγεγραμμένων εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, καὶ καθεσθέντων, πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· εἷς Θεὸς ὁ τοῦτο ποιήσας. πολλὰ τὰ ἔτη τῶν βασιλέων· τῶν [c] μεγαλωνύμων βασιλέων πολλὰ τὰ ἔτη. πολλὰ τὰ ἔτη τῆς συγκλήτου· πολλὰ τὰ ἔτη τῶν ἀρχόντων· τῶν ὀρθοδόξων πολλὰ τὰ ἔτη. αὕτη τελεία ἕνωσις· αὕτη ἡ εἰρήνη τῶν ἐκκλησιῶν.

[a] Additur in mſ. Ρωμαῖοι, ἀνίγνωι, ἀνίγνωμεν, ἄνιγνοι.

[b] Additur in mſ. Ρωμαῖοι, ἀνίγνωι, ἀνίγνωμεν, ἄνιγνοι.

[c] Forte, μεγάλων

memoriæ Cyrilli, deprehendi etiam epiſtolam a ſanctiſſimo archiepiſcopo Leone ſcriptam, & ei conſentiens ſubſcripſi.

ACTIO QUARTA.

Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi judices & ampliſſimus Senatus dixerunt: Et ſi reliqui omnes reverentiſſimi epiſcopi, qui non ſpecialiter ſunt confeſſi, conſentiunt dictis eorum qui jam confeſſi ſunt, ſanctiſſimorum patrum, propria voce doceant. Omnes reverentiſſimi epiſcopi clamaverunt: Omnes acquieſcimus, omnes conſentimus, omnes ſimiliter credimus, omnes eadem ſapimus. Sic ſapimus, ſic credimus. Patres ad ſynodum, concredentes ad ſynodum: qui ſubſcripſerunt, ad ſynodum. Multi anni Imperatoribus: multi anni Auguſtæ. Patres ad ſynodum, concredentes ad ſynodum. Multi anni Imperatoribus. Conſapientes ad ſynodum. Multi anni Imperatoribus. Ipſi quinque qui infra appellantur epiſcopi fidei ſubſcripſerunt; ſicut Leo, ſic ſapiunt. Multi anni Imperatoris. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi judices * dixerunt: Suggeſſimus divino & piiſſimo domno noſtro Imperatori propter ipſos: & exſpectamus pietatis ejus mandata. Veſtra autem reverentia & de Dioſcoro qui a vobis damnatus eſt, ignorante divino vertice & nobis, & de ipſis quinque, pro quibus petitionem facitis, & de omnibus actis in ſancta ſynodo dabit rationem Deo. Omnes reverentiſſimi epiſcopi clamaverunt: Dioſcorum Deus depoſuit, Dioſcorus juſte damnatus eſt, Dioſcorum Chriſtus depoſuit.

* Addunt libri veteres, & ampliſſimus Senatus.

Et paucis horis tranſactis, dum exſpectabatur divi & piiſſimi domni noſtri Imperatoris mandatum, magnificentiſſimi & glorioſiſſimi judices, & ampliſſimus Senatus dixerunt: Piiſſimus noſter Imperator addiſcens veſtras preces, ſententiæ veſtræ permiſit de Juvenale deliberare, & de Thalaſſio, & de Euſebio, & de Euſtathio, reverentiſſimis epiſcopis, quæ vobis placuerint. Ergo veſtra religioſitas cognoſcens quia Deo de his quæ fiunt, dabit rationem, quid fieri de ipſis debeat, cogitate. Anatolius reverentiſſimus archiepiſcopus Conſtantinopolis dixit: Petimus eos intrare. Omnes reverentiſſimi epiſcopi clamaverunt: Rogamus eos intrare. Qui ſimiliter credunt, ad ſynodum: qui eadem ſapiunt, ſynodo: qui ſubſcripſerunt epiſtolæ Leonis, ad ſynodum. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi judices & ampliſſimus Senatus dixerunt: Intrent. Et poſtquam intraverunt præfati reverentiſſimi epiſcopi, & conſederunt, omnes reverentiſſimi epiſcopi iterum clamaverunt: Unus Deus, qui hoc fecit: Multi anni Imperatorum: magnorum Imperatorum multi anni: multi anni Senatus, multi anni judicum. Orthodoxorum multi anni. Hæc integra adunatio, hæc pax eccleſiarum.

Οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· τῇ προτεραίᾳ φανεροὶ ἐπίσκοποι τῆς Αἰγυπτιακῆς διοικήσεως, δεήσεις δεδώκασι τῷ θειοτάτῳ καὶ εὐσεβεστάτῳ ἡμῶν δεσπότῃ, τὴν οἰκείαν πίστιν ἐκτιθέντες· καὶ ἤρεσε τῇ αὐτοῦ εὐσεβείᾳ, ταύτας ἐπὶ τῆς ἁγίας ὑμῶν ἀναγνωσθῆναι συνόδου. εἴκοντες τοίνυν τοῖς προσταχθεῖσι παρὰ τῆς θείας καὶ καλλινίκου κορυφῆς, εἰσελθεῖν τε αὐτοὺς ἐπιτρέπομεν, καὶ τὰς δεήσεις, παρόντων αὐτῶν, ἀναγνωσθῆναι, καὶ τὸ παριστάμενον περὶ αὐτῶν τὴν ὑμετέραν εὐλάβειαν διδάξαι. καὶ εἰσελθόντων Ἱερακίου, Σαβίνου, Ἀπολλωνίου, Πασμείου, Ἰανουαρίου, Εὐλογίου, Ἰωάννου, Ἰσαὰκ, Ἥρωνος, Στεφάνου, Θεοφίλου, ἑτέρου Θεοφίλου, Ἰσιδώρου, τῶν εὐλαβεστάτων Αἰγυπτίων ἐπισκόπων, καὶ κατὰ κέλευσιν πάντων καθεσθέντων, οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· ὑμεῖς δεήσεις ἐπιδεδώκατε; οἱ εὐλαβέστατοι τῆς Αἰγυπτίων ἐπίσκοποι εἶπον· ναὶ τῶν ποδῶν ὑμῶν. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· καὶ ταύταις καθυπεγράψατε; καὶ ἰδόντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι τὰς ὑπογραφὰς τῆς δεήσεως, εἶπον· ναὶ τῶν ποδῶν ὑμῶν, γνωρίζομεν τὰς ὑπογρα-

Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi judices & ampliſſimus Senatus dixerunt: Pridie certi epiſcopi Ægyptiacæ regionis petitiones porrexerunt diviniſſimo & piiſſimo Imperatori domino noſtro, propriam fidem exponentes; & placuit pietati ejus ante veſtram ſanctam ſynodum eas recitari. Ergo obedientes decretis divi & victoris [a] apicis, & intrare eos præcipimus, & petitiones ipſis præſentibus recitari, & veſtram reverentiam docere, quod de eis placuerit. Ut intraverunt [b] Hieracus, Sabinus, Apollonius, Paſmeius, Januarius, Eulogius, Joannes, Iſaac, Heron, Stephanus, Theophilus, alter Theophilus, Iſidorus, reverentiſſimi Ægyptiorum epiſcopi, & ex juſſione omnium conſederunt, magnificentiſſimi & glorioſiſſimi judices & ampliſſimus Senatus dixerunt: Vos petitiones porrexiſtis? Reverentiſſimi Ægyptiorum epiſcopi dixerunt: Etiam, per veſtigia veſtra. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi judices & ampliſſimus Senatus dixerunt: Et ſubſcripſiſtis eis? Et conſpexerunt iidem reverentiſſimi Ægyptiorum epiſcopi ſubſcriptionem petitionum, & dixerunt: Etiam, per veſtigia veſtra, cognoſcimus ſubſcri-

[a] al. principis.

[b] al. Hieracis.

ACTIO QUARTA.

ptiones. Nos subscripsimus, nostræ sunt litteræ. Magnificentissimi & gloriosissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: Recitentur petitiones. Constantinus devotissimus secretarius sacri consistorii recitavit:

Piissimis & Christi amatoribus nostris Imperatoribus, Flavio Valentiniano, & Flavio Marciano, victoribus ac triumphatoribus, semper Augustis, ab omnibus episcopis Ægyptiacæ vestræ regionis.

QUæ a principio tradita est nobis a sanctissimis & spiritalibus patribus nostris orthodoxa fides, & a sancto evangelista Marco, & ubique audito episcopo & martyre Petro, & sanctissimis patribus nostris Athanasio & Theophilo, & sanctissimæ memoriæ Cyrillo, & nos servamus, & confessionis eorum discipuli, eam colimus, & secundum eam sapimus; sicuti & trecenti decem & octo qui in Nicæa, & beatissimus Athanasius, & qui sanctis connumeratur beatissimus Cyrillus, exposuerunt; anathematizantes omnes hæreses, & Arii, & Eunomii, & Manichæi, & Nestorii, & illos qui dicunt e cælo carnem Domini nostri fuisse, & non ex sancta Dei genitrice Virgine Maria, ad similitudinem nostram sine peccato: super hæc & omnes hæreses, quæ extra ecclesiam catholicam sapiunt & docent.

Et subscriptiones:

[a] Hieraces episcopus Aphnaitarum porrexi.
Sabinus episcopus Coptitarum porrexi.
Apollonius episcopus Tanecorum porrexi.
[b] Pasmeius episcopus Paralœtorum porrexi.
Januarius episcopus Leontorum porrexi.
Eulogius episcopus Athribitarum porrexi.
Joannes episcopus Psynchi porrexi.
Isaac episcopus Gadæorum porrexi.
Heron episcopus [c] Thenissæ porrexi.
Stephanus episcopus Geritarum porrexi.
Theophilus episcopus Erythræ porrexi.
Theophilus episcopus Cleopatridis porrexi.
Isidorus episcopus Sethrœtarum porrexi.

Omnes reverentissimi episcopi clamaverunt: Dogma Eutychis quare non anathematizaverunt? Cum imposturа petitiones porrexerunt. Epistolæ Leonis subscribant, anathematizantes Eutychem & dogmata ejus. Consentiant epistolæ Leonis. Eludere nos volunt, & discedere. Diogenes reverentissimus episcopus Cyzici dixit: Synodus propter Eutychem facta est, non propter aliud aliquid. Romanus episcopus propter ipsum scripsit. Omnes consensimus epistolæ consequenter habenti expositioni sanctorum patrum. Consentiant & isti epistolæ sanctissimi Leonis. Paschasinus & Lucentius reverentissimi episcopi, & Bonifacius presbyter, vicarii sedis Apostolicæ, per Paschasinum episcopum dixerunt: Dicant si consentiunt epistolæ Apostolicæ sedis, & si anathema dicunt Eutycheti. Acacius reverentissimus episcopus Ariarathiæ dixit: Suggerimus anathematizare eos Eutychem aperte, qui dixit ante incarnationem duas naturas Salvatoris nostri, & post incarnationem, unam. Cecropius reverentissimus episcopus Sebastopolis dixit: Subscribant epistolæ beatissimi Papæ Leonis, & Eutychem anathematizent, & dogma ejus. Hieracus reverentissimus episcopus Ægypti, & ceteri reverentissimi episcopi Ægyptii, per eumdem Hieracum dixerunt: Si quis præter ista, quæ a nobis in petitionibus porrecta sunt, sapit, sive Eutyches, sive alter aliquis, anathema sit. De epistola autem sanctissimi & Deo amicissimi archiepiscopi Romani Leonis, sciunt omnes sanctissimi patres nostri, quia in omnibus exspectamus sententiam beati nostri archiepiscopi; & petimus vestram clementiam exspe-

σαν· ἡμεῖς ὑπεγράψαμεν· ἡμέτερά εἰσι τὰ γράμματα. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· ἀναγινωσκέσθωσαν αἱ δεήσεις. [a] Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κοινσιστωρίου ἀνέγνω.

ANNO CHRISTI 451.

[a] Ad litur in mss. Reg. ... , ἀνέγνω, ἀνεγνώσθη, ἀνέγνω.

Τοῖς εὐλαβεστάτοις καὶ φιλοχρίστοις ἡμῶν βασιλεῦσι, Φλαυίῳ Οὐαλεντινιανῷ, καὶ Φλαυίῳ Μαρκιανῷ, νικηταῖς, τροπαιούχοις, ἀεὶ Αὐγούστοις, παρὰ πάντων τῶν τῆς ὑμετέρας Αἰγυπτιακῆς διοικήσεως ἐπισκόπων.

ΤΗν ἐξ ἀρχῆς παραδοθεῖσαν ἡμῖν ἐκ τῶν ἁγίων καὶ πνευματοφόρων ἡμῶν πατέρων ὀρθόδοξον πίστιν, ἀπό τε τοῦ εὐαγγελιστοῦ τοῦ ἁγίου Μάρκου, καὶ τοῦ ἀοιδίμου ἐπισκόπου καὶ μάρτυρος Πέτρου, καὶ τῶν ἁγίων ἡμῶν πατέρων, Ἀθανασίου, Θεοφίλου, καὶ τοῦ ἐν ἁγίοις Κυρίλλου, καὶ ἡμεῖς φυλάττοντες, καὶ τῆς ἐκείνων ὁμολογίας ὑπάρχοντες μαθηταί, ταύτην πρεσβεύομεν, καὶ κατὰ ταύτην φρονοῦμεν, καθὼς καὶ οἱ ἐν Νικαίᾳ τιη΄ ἐξέθεντο, καὶ ὁ μακαριώτατος Ἀθανάσιος, καὶ ὁ ἐν ἁγίοις Κύριλλος· ἀναθεματίζοντες πᾶσαν αἵρεσιν, τήν τε Ἀρείου, καὶ Εὐνομίου, καὶ Μανιχαίου, καὶ Νεστορίου, καὶ τῶν λεγόντων ἐξ οὐρανοῦ τὴν σάρκα τοῦ κυρίου ἡμῶν ὑπάρχειν, καὶ μὴ ἐκ τῆς ἁγίας θεοτόκου Μαρίας τῆς παρθένου, καθ᾽ ὁμοιότητα πάντων ἡμῶν, χωρὶς ἁμαρτίας· πρὸς δὲ τούτοις καὶ πᾶσαν αἵρεσιν, ἐκτὸς τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας φρονοῦσάν τε καὶ διδάσκουσαν.

Καὶ αἱ ὑπογραφαί.

Ἱέρακις ἐπίσκοπος Ἀφναιτῶν ἐπιδέδωκα.
Σαβῖνος ἐπίσκοπος Κοπτιτῶν ἐπιδέδωκα.
Ἀπολλώνιος ἐπίσκοπος Τανέως ἐπιδέδωκα.
Πασμείας ἐπίσκοπος Παραλιωτῶν ἐπιδέδωκα.
Ἰανουάριος ἐπίσκοπος Λεόντων ἐπιδέδωκα.
Εὐλόγιος ἐπίσκοπος [b] Ἀθλιβιτῶν ἐπιδέδωκα.
Ἰωάννης ἐπίσκοπος Ψύγχεως ἐπιδέδωκα.
Ἰσαὰκ ἐπίσκοπος Ταυαιωτῶν ἐπιδέδωκα.
Ἥρων ἐπίσκοπος Θεννήσου ἐπιδέδωκα.
Στέφανος ἐπίσκοπος Γερρῶν ἐπιδέδωκα.
Θεόφιλος ἐπίσκοπος Ἐρυθροῦ ἐπιδέδωκα.
Θεόφιλος ἐπίσκοπος Κλεοπατρίδος ἐπιδέδωκα.
Ἰσίδωρος ἐπίσκοπος Σεθρωιτῶν ἐπιδέδωκα.

[b] Forte, Ἀθριβιτῶν

Πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· τὸ δόγμα τοῦ Εὐτυχοῦς διὰ τί οὐκ ἀνεθεμάτισαν; μετὰ ἐπιθέσεως τὰς δεήσεις ἐπιδεδώκασι. τῇ ἐπιστολῇ Λέοντος ὑπογράψωσιν, ἀναθεματίζοντες Εὐτυχέα καὶ τὸ δόγμα αὐτοῦ. συνθέσθωσαν τῇ ἐπιστολῇ Λέοντος. χλευάσαι ἡμᾶς θέλουσι, καὶ ἀπελθεῖν. Διογένης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κυζίκου εἶπεν· ἡ σύνοδος διὰ Εὐτυχέα ἐγένετο. μὴ γὰρ δι᾽ ἄλλο τί ποτε; ὁ Ῥώμης ἀρχιεπίσκοπος δι᾽ αὐτὸν ἔγραψε. συνεθέμεθα πάντες τῇ ἐπιστολῇ ἀκολουθούσῃ τῇ ἐκθέσει τῶν ἁγίων πατέρων. συνθέσθωσαν καὶ αὐτοὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ὁσιωτάτου Λέοντος. Πασχασῖνος καὶ Λουκήνσιος οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, καὶ Βονιφάτιος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, τοποτηρηταὶ τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, διὰ Πασχασίνου τοῦ ἐπισκόπου εἶπον· εἰπάτωσαν, εἰ συντίθενται τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, καὶ εἰ ἀναθεματίζουσιν Εὐτυχέα. Ἀκάκιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀριαραθείας εἶπεν· ἀξιοῦμεν αὐτοὺς φανερῶς ἀναθεματίσαι Εὐτυχέα τὸν εἰπόντα πρὸ τῆς ἐνανθρωπήσεως δύο φύσεις τοῦ σωτῆρος ἡμῶν, καὶ μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν, μίαν. Κεκρόπιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σεβαστοπόλεως εἶπεν· ὑπογραψάτωσαν τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ὁσιωτάτου πάπα Λέοντος, καὶ Εὐτυχέα ἀναθεματισάτωσαν, καὶ τὸ δόγμα αὐτοῦ. Ἱεράκις ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Αἰγύπτου εἶπε, καὶ οἱ λοιποὶ ἐπίσκοποι Αἰγύπτιοι δι᾽ αὐτοῦ τοῦ Ἱερακίου· εἴ τις παρὰ ταῦτα τὰ παρ᾽ ἡμῶν ἐν ταῖς δεήσεσιν ἐπιδοθέντα φρονεῖ, εἴτε Εὐτυχής, εἴτε ἕτερός τις, ἀνάθεμα ἔστω. περὶ δὲ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, ἴσασι πάντες οἱ ἁγιώτατοι ἡμῶν πατέρες, ὅτι ἐν ἅπασιν ἀναμένομεν τὴν γνώμην τοῦ παρ᾽ ἡμῖν ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου· καὶ παρακαλοῦμεν τὴν ὑμετέραν φιλανθρωπίαν, ἀναμεῖναι

[a] al. Hieracis

[b] al. Pasmius, seu Pasimus.

[c] al. Tanis.

ἀναμεῖναι τὴν τοῦ ἡμετέρου προέδρου γνώμην· αὐτῷ γὰρ ἐν A ἅπασιν ἀκολουθήσομεν. τοῦτο γὰρ καὶ οἱ ἐπὶ τῆς Νικαίας ἅγιοι πατέρες συναγηγερμένοι ἐκανόνισαν τιή. ὥστε ἀκολουθεῖν πᾶσαν τὴν Αἰγυπτιακὴν διοίκησιν τῷ ἀρχιεπισκόπῳ τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας, καὶ μηδὲν δίχα αὐτοῦ πράττεσθαι παρά τινος τῶν ὑπ' αὐτὸν ἐπισκόπων. Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπε· ψεύδονται. Φλωρέντιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σάρδεων εἶπε· δειξάτωσαν ὃ λέγουσιν. πάντες ἐβόησαν· φανερῶς ἀναθεματίσατε τὸ δόγμα Εὐτυχοῦς. ὁ μὴ ὑπογράφων τῇ ἐπιστολῇ, ᾗ συνήνεσεν ἡ ἁγία σύνοδος, αἱρετικός ἐστιν. ἀνάθεμα Διοσκόρῳ, καὶ τοῖς φιλοῦσιν [a] αὐτόν. ἐὰν μὴ ὀρθοδόξως φρονῶσι, πῶς ἔχουσι ψηφίσασθαι ἐπίσκοπον; οἱ Αἰγύπτιοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· περὶ πίστεώς ἐστιν ὁ ἀγών. Κικρόπιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σεβαστουπόλεως B εἶπεν· οὐκ ἴσασιν οὗτοι, πῶς πιστεύουσι, καὶ [b] νῦν μαθεῖν βούλονται. Φώτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τύρου εἶπε· συνετίθεσθε τῇ ἐπιστολῇ τοῦ μακαριωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ῥώμης Λέοντος, καθὼς καὶ ἡ οἰκουμενικὴ σύνοδος συνέθετο, καὶ ὑπέγραψεν, ἢ οὔ; Πασχασῖνος καὶ Λουκήνσιος καὶ Βονιφάτιος, οἱ εὐλαβέστατοι τοποτηρηταὶ τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, διὰ Πασχασίνου εἶπον· τοσούτων ἐτῶν ἐπίσκοποι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις γηράσαντες, ἕως τοῦ καιροῦ τούτου τὴν πίστιν τὴν ὀρθόδοξον καὶ καθολικὴν ἀγνοοῦντες, ἔτι ἐκδέχονται ἀλλοτρίας γνώμης ὁρμᾶσθαι; καὶ ἑρμηνευθείσης ἑλληνιστὶ τῆς προγεγραμμένης καταθέσεως, πάντες οἱ ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ὁ μὴ συντιθέμενος τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, αἱρετικός ἐστι. Διογένης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κυζίκου εἶπεν· ὁ ἀκμὴν μὴ εἰδὼς, τί πιστεύει, οὗτος ἔχει χειροτονῆσαι ἐπί- C σκοπον; οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ὁ μὴ ἀναθεματίζων Εὐτυχέα, αἱρετικός ἐστιν. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι Αἰγύπτου ἐβόησαν· ἀνάθεμα Εὐτυχεῖ καὶ τοῖς πιστεύουσιν αὐτῷ. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον. ὑπογράψωσι τὴν ἐπιστολὴν Λέοντος. ὁ μὴ ὑπογράφων τῇ ἐπιστολῇ, αἱρετικός ἐστιν. οἱ τῆς Αἰγύπτου εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· παρὰ γνώμην ἀρχιεπισκόπου οὐ δυνάμεθα ὑπογράψαι. Ἀκάκιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀριαραθείας εἶπεν· ἄτοπόν ἐστι, τὴν οἰκουμενικὴν ὑπερίδεῖν σύνοδον, καὶ εἰς ἓν πρόσωπον βλέπειν, τὸ μέλλον τὴν ἐπισκοπὴν διανύειν τῆς Ἀλεξανδρέων πόλεως. ὁ σκοπὸς γὰρ αὐτοῖς ἐστιν, ὥσπερ ἐν Ἐφέσῳ τὰ πάντα συνέχεαν, καὶ σκανδάλων ἐπλήρωσαν τὴν οἰκουμένην, καὶ νῦν ταράξαι τὴν ἁγίαν ταύτην καὶ μεγάλην σύνοδον. διό- D μεθα οὖν, μὴ παραχωρηθῆναι αὐτοῖς, ἀλλ' ἢ συνθέσθαι αὐτοὺς τῇ ἐπιστολῇ, ἢ δέξασθαι τὸ ἐκ τῶν κανόνων ἐπιτίμιον, καὶ εἰδέναι, ὅτι ἀκοινώνητοί εἰσι. Φώτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τύρου εἶπε· πῶς τὴν χειροτονίαν ἐπιχειροῦσι ποιῆσαι, ἕτερα φρονοῦντες τῇ οἰκουμενικῇ ταύτῃ συνόδῳ; εἰ τοίνυν φρονοῦσιν ὀρθῶς, δειξάτωσαν τὸν ἑαυτῶν σκοπὸν τὸν περὶ τὴν πίστιν, καὶ δεξάσθωσαν τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἀρχιεπισκόπου Λέοντος· εἰ δὲ μὴ βούλονται, ἀκοινώνητοί εἰσιν· οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν. τοῦτο πάντες λέγομεν· πάντες οὕτω φρονοῦμεν. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι τῆς Αἰγύπτου εἶπον· ἤδη διὰ δεήσεως τὴν ἑαυτῶν πίστιν φανερὰν ἐπεδείξαμεν, καὶ ὡς ἔξω τῆς καθολικῆς πίστεως εὑρήμεθα πιστεύοντες. ἐπειδὴ δὲ οἱ τῆς διοικήσεως ἡμῶν θεοσεβέστατοι ἐπίσκοποι τυγχάνουσι E παμπολλοι, οὐχ οἷοί τε δὲ ἡμεῖς ἐσμεν ὀλιγάριθμοι ὄντες τὸ ἐκείνων ἀναδέχεσθαι πρόσωπον, ἀξιοῦμεν τὴν ὑμετέραν ὑπεροχὴν, καὶ τὴν ἁγίαν καὶ μεγάλην ταύτην σύνοδον, ὥστε κατελεῆσαι ἡμᾶς, καὶ ἀναμεῖναι τὸν ἡμέτερον ἀρχιεπίσκοπον, ἵνα κατὰ τὰ ἀρχαῖα ἔθη τῇ γνώμῃ ἐκείνου ἐξακολουθήσωμεν. ἐὰν γὰρ παρὰ τὴν τοῦ ἡγεμονεύοντος γνώμην ποιήσωμέν τι, ὡς ἀκανονίστως ἐπέρχονται ἡμῖν οἱ ἀπὸ πάσης τῆς Αἰγυπτιακῆς διοικήσεως, καὶ ὡς ἀθετήσασι, καὶ μὴ φυλάξασι τὰ ἀρχαῖα ἔθη κατὰ τοὺς κανόνας. ἐλεήσατε τὸ γῆρας ἡμῶν, ἐλεήσατε· καὶ μὴ παρίδετε ἡμᾶς ἐν ἀλλοδαπῇ τὸν βίον ἡμῶν καταλῦσαι. καὶ ἔρριψαν ἑαυτοὺς εἰς τὸ ἔδαφος οἱ αὐτοὶ εὐλα-

A ctare præsidis nostri sententiam, quia cum in omnibus sequemur. Nam & sanctissimi patres qui in Nicæa congregati sunt, trecenti decem & octo, hanc regulam dederunt, ut sequatur omnis Ægyptiaca regio archiepiscopum magni nominis civitatis Alexandrinæ, & nihil absque ipso agatur ab aliquo ei subjacente episcopo. Eusebius reverentissimus episcopus Dorylæi dixit: Mentiuntur. Florentius reverentissimus episcopus Sardium dixit: Ostendant quod dicunt. Omnes reverentissimi episcopi clamaverunt: Manifeste anathematizate dogma Eutychis. Qui non subscribit epistolæ, cui omnis sancta synodus consensit, hæreticus est. Anathema Dioscoro, & amantibus eum. Si non recte sa- B piunt, [a] quomodo possunt [b] eligere episcopum? Reverentiss.mi episcopi Ægyptii clamaverunt: De fide est certamen. Cecropius reverentissimus episcopus Sebastopolis dixit: Non noverunt isti quomodo credunt, & [c] nunc volunt discere. Photius reverentissimus episcopus Tyri dixit: Consentitis epistolæ beatissimi & sanctissimi archiepiscopi Romæ Leonis, sicut & universalis synodus consensit & subscripsit, aut non? Paschasinus & Lucentius reverentissimi episcopi, & Bonifacius presbyter, vicarii sedis Apostolicæ, per Paschasinum reverentissimum episcopum dixerunt: Tot annorum episcopi in ecclesia senescentes, usque ad hoc tempus fidem rectam catholicam ignorant, & exspe- C ctant adhuc alienam sententiam? Et interpretata in Græcam linguam prædicta interlocutione, omnes reverentissimi episcopi clamaverunt: Qui non consentit epistolæ sanctissimi archiepiscopi Leonis, hæreticus est. Diogenes reverentissimus episcopus Cyzici dixit: Qui necdum cognoscunt quod credunt, isti ordinare habent episcopum? Omnes reverentissimi episcopi clamaverunt: Qui non anathematizat Eutychem, hæreticus est. Reverentissimi episcopi Ægyptii clamaverunt: Anathema Eutychi & credentibus ei. Reverentissimi episcopi clamaverunt & dixerunt: Subscribant epistolæ Leonis. Qui non ei subscribit, hæreticus est. Reverentissimi episcopi Ægyptii clamaverunt: Extra voluntatem archiepiscopi nostri non possumus subscri- D bere. Acacius reverentissimus episcopus Ariarathiæ dixit: Incongruum est, universalem synodum prætermittere, & in unam personam attendere, quæ susceptura est episcopatum Alexandriæ magnæ civitatis. Intentio enim his est, sicut in Epheso perturbaverunt omnia, & scandalis compleverunt universum mundum, & nunc istam sanctam & magnam synodum perturbare [d]. Petimus, ut non eis concedatur: sed aut consentiant epistolæ, aut regularem damnationem suscipiant, & cognoscant quia excommunicati sunt. Photius reverentissimus episcopus Tyri dixit: Quomodo conantur [e] ordinem facere, non eadem sapientes huic sanctæ & universali synodo? Si enim recta sapiunt, ostendant E propriam intentionem, qualis est circa fidem, & suscipiant epistolam sanctissimi archiepiscopi Leonis. Si autem nolunt, excommunicati sunt. Omnes reverentissimi episcopi clamaverunt: Hæc omnes dicimus, omnes sic sapimus. Reverentissimi episcopi Ægyptiorum per unum ipsorum, Hieracum scilicet, dixerunt: Jam per petitiones nostram fidem manifestam fecimus, & non extra catholicam fidem credentes apparuimus. Quia vero episcopi nostræ regionis nimis multi sunt, nos pauci, non possumus pauci numero illorum personas suscipere. Petimus autem vestram sublimitatem, & hanc sanctam & magnam synodum, ut misereamini nobis, & exspectetis nostrum archiepiscopum, ut secundum antiquam consuetudinem illius sequamur sententiam. Quia si extra voluntatem præsidis nostri aliquid faciamus, sicut præsumptores & non servantes secundum canones antiquam consuetudinem, omnes Ægyptiacæ regiones [f] insurgent in nos. Ergo miseremini nostræ senectutis: miseremini, & non nos faciatis in peregrinatione nostram vitam consumere. Et iidem reverentissimi episcopi jactaverunt se in ter-

[a] Forte, αὐτόν.

[b] Forte, μή.

Can. 6.

[a] al. habent de episcopo decernere?

[b] al. ordinare

[c] al. non

[d] al. festinant.

[e] al. ordinationem

[f] al. aggredientur nos.

ACTIO QUARTA.

ANNO CHRISTI 451.

ram, & dixerunt: Clementes estis, miseremini nostri. Cecropius reverentissimus episcopus Sebastopolis dixit: Universalis hæc synodus, [a] Ægyptiaca regione major est, ac fide dignior: & non est justum [b] decem hæreticos audiri, & prætermitti mille ducentos episcopos. Non enim nunc nos exigimus, ut pro aliis suam fidem ostendant; sed dicimus, ut ipsi pro sua persona rectæ fidei consentiant. Reverentissimi episcopi Ægyptiorum clamaverunt: Jam non possumus habitare in provincia: miseremini nostri. Eusebius reverentissimus episcopus Dorylæi dixit: Procuratores sunt isti omnium Ægyptiorum, & debent universalem synodum sequi. Lucentius reverentissimus episcopus, vicarius sedis Apostolicæ dixit: Si errant, doceantur per vestram magnificentiam: quia non possunt decem homines præjudicium facere synodo sexcentorum episcoporum, nec catholicæ fidei. Reverentissimi episcopi Ægyptii clamaverunt: Occidimur, miseremini nostri. Omnes reverentissimi episcopi clamaverunt: Videtis, quomodo testimonium perhibent suis episcopis, dicentes: Quia occidimur? Ægyptii reverentissimi episcopi dixerunt: Morimur, per vestigia vestra, miseremini nostri. Moriamur a vobis, & non illic. Fiat hic archiepiscopus, & subscribimus, & consentimus. Miseremini canonum nostrorum. Detur hic archiepiscopus. Novit Dei amantissimus archiepiscopus Anatolius, quia talis consuetudo in Ægyptiaca regione obtinuit, ut omnes episcopi obediant archiepiscopo Alexandriæ. Non quia non obtemperamus synodo, sed occidemur in patria. Miseremini nostri; potestatem habetis: subditi sumus, non recusamus. Melius est nos mori a domino mundi, & a vestra magnificentia, & ab hac sancta synodo, quam illic. Propter Deum miseremini istorum canonum, parcite decem hominibus, parcite. Omnes reverentissimi episcopi clamaverunt: Isti hæretici sunt. Reverentissimi episcopi Ægyptii dixerunt: Potestatem habetis in animam nostram, parcite decem hominibus. Moriemur illic. Melius est hic mori. Misericordes sunt domini. Novit consuetudinem Anatolius archiepiscopus. Hic sumus usque dum fiat archiepiscopus. Sedes nostras volunt: tollant. Nolumus esse episcopi, solummodo non moriamur. Date archiepiscopum, & si contradixerimus, punite nos. Consentimus his quæ decrevit potestas vestra. Non contradicimus, sed eligite archiepiscopum. Hic exspectamus usque dum ordinetur. Omnes reverentissimi episcopi clamaverunt: Subscribant damnationi Dioscori. Magnificentissimi & gloriosissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: Quoniam reverentissimi episcopi Ægyptiorum, non ut repugnantes catholicæ fidei, subscribere in præsenti distulerunt epistolæ sanctissimi archiepiscopi Leonis, sed dicentes consuetudinem esse in Ægyptiaca regione, extra sententiam & jussionem archiepiscopi nihil tale se posse; poscunt autem sustineri se, donec consecretur episcopus qui ordinandus est magnæ civitatis Alexandriæ: rationabile nobis & clemens esse apparuit, ut in eodem habitu exspectent in regia civitate, & dilationem habeant usque ad ordinationem archiepiscopi magnæ civitatis Alexandriæ. Paschasinus reverentissimus episcopus, vicarius sedis Apostolicæ, dixit: Si præceperit gloria vestra, & jubetis illis aliquid præstari humanitatis, fidejussoribus datis, non exeant de ista civitate, quamdiu Alexandria episcopum accipiat. Magnificentissimi & gloriosissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: Sanctissimi Paschasini sit firmum judicium. Unde permanentes in proprio habitu reverentissimi episcopi Ægyptiorum, aut dent fidejussores, si hoc illis est possibile; aut per sacramentum eis credatur, quia exspectant ordinationem futuri episcopi magnæ civitatis Alexandriæ.

[a] Al. Ægyptiacis episcopis

[b] Supra sunt tredecim, pag. 415.

δίαστι ἐπίσκοποι, καὶ εἶπον· ἐλεήσατε ἡμᾶς, φιλάνθρωποί ἐστε. Κεκρόπιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σεβαστουπόλεως εἶπεν· ἡ οἰκουμενικὴ σύνοδος τῆς Αἰγυπτιακῆς μείζων ἐστὶ, καὶ ἀξιοπιστέρα. καὶ οὐκ ἔστι δίκαιον, δέκα αἱρετικοὺς ἀκουσθῆναι, καὶ παροφθῆναι χιλίους διακοσίους ἐπισκόπους. οὔτε γὰρ νῦν ἀπαιτοῦμεν αὐτοὺς, ὑπὲρ ἑτέρων τὴν ἑαυτῶν πίστιν φανερῶσαι· ἀλλ᾽ εἰς οἰκεῖον πρόσωπον λέγομεν αὐτοὺς συνθέσθαι τῇ ὀρθοδοξίᾳ. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι τῶν Αἰγυπτίων ἐβόησαν· οὐκ ἔτι δυνάμεθα οἰκῆσαι τὴν ἐπαρχίαν· ἐλεήσατε ἡμᾶς. Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπεν· ἐντολεῖς εἰσιν οὗτοι πάντων τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ὀφείλουσι τῇ οἰκουμενικῇ συνόδῳ συνθέσθαι. Λουκήνσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, εἶπεν· εἰ πλανῶνται, παρὰ τῆς ὑμετέρας μεγαλοπρεπείας μανθανέτωσαν· ὅτι οὐ δύνανται δέκα ἄνδρες πρόκριμα ποιεῖν τῇ συνόδῳ τῶν ἑξακοσίων ἐπισκόπων, καὶ τῇ καθολικῇ πίστει. οἱ εὐλαβέστατοι τῶν Αἰγυπτίων ἐπίσκοποι ἐβόησαν· φονευόμεθα· ἐλεήσατε ἡμᾶς. πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ὁρᾶτε, πῶς μαρτυροῦσι τοῖς ἑαυτῶν ἐπισκόποις; λέγουσιν· ὅτι φονευόμεθα. οἱ Αἰγύπτιοι εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ἀποθνήσκομεν, τῶν ποδῶν ὑμῶν· ἐλεήσατε ἡμᾶς. ἀποθάνωμεν ἀφ᾽ ὑμῶν, καὶ μὴ ἐκεῖ. γένηται ὧδε ἀρχιεπίσκοπος, καὶ ὑπογράφομεν, καὶ συντιθέμεθα. τοὺς κανόνας ταύτας ἐλεήσατε· δοθήτω ὧδε ἀρχιεπίσκοπος. οἶδεν ὁ θεοφιλέστατος ἀρχιεπίσκοπος Ἀνατόλιος, ὅτι τὸ τοιοῦτον ἔθος κεκράτηκεν ἐν τῇ Αἰγυπτιακῇ διοικήσει, ὥστε πάντας τοὺς ἐπισκόπους ὑπακούειν τῷ Ἀλεξανδρείας ἀρχιεπισκόπῳ. οὐκ ἀπειθοῦμεν τῇ συνόδῳ, ἀλλὰ φονευόμεθα ἐν τῇ πατρίδι· ἐλεήσατε ἡμᾶς. ἐξουσίαν ἔχετε· ὑποκείμεθα, οὐκ ἀπειθοῦμεν. αἱρετώτερον ἡμᾶς παρὰ τοῦ δεσπότου τῆς οἰκουμένης, καὶ παρὰ τῆς ὑμῶν ὑπεροχῆς, καὶ παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου ἀποθανεῖν, ἢ ἐκεῖ. διὰ τὸν Θεὸν ταύτους τοὺς κανόνας ἐλεήσατε· φείσασθε δέκα ἀνθρώπων, φείσασθε. πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· οὗτοι αἱρετικοί εἰσιν. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι Αἰγύπτιοι εἶπον· τῶν ψυχῶν ἡμῶν ἐξουσίαν ἔχετε, δέκα ἀνθρώπων φείσασθε· ἀποθνήσκομεν ἐκεῖ. βέλτιον ἐνταῦθα ἀποθανεῖν. ἐλεήμονές εἰσιν οἱ δεσπόται. οἶδε τὸ ἔθος ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἀνατόλιος. ὧδέ ἐσμεν, ἕως οὗ γένηται ἀρχιεπίσκοπος. τοὺς θρόνους θέλουσι· λαβέτωσαν· οὐ θέλομεν εἶναι ἐπίσκοποι· μὴ ἀποθάνωμεν μόνοι. φέρετε ἀρχιεπίσκοπον, καὶ ἐὰν ἀντείπωμεν, τιμωρήσασθε ἡμᾶς. πειθόμεθα οἷς ὁρίζει ἡ ἐξουσία ὑμῶν· οὐκ ἀπειθοῦμεν· ἀλλ᾽ ἐκλέξασθε ἀρχιεπίσκοπον. ὧδε ἐκδεχόμεθα, ἕως οὗ χειροτονηθῇ. πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ὑπογράψωσι τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· ἐπειδὴ οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι τῆς Αἰγυπτίων, οὐχ ὡς μαχόμενοι τῇ καθολικῇ πίστει, ὑπογράψαι τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀνεβάλλοντο, ἀλλὰ φάσκοντες ἔθος εἶναι ἐν τῇ Αἰγυπτιακῇ διοικήσει, παρὰ γνώμην καὶ διατύπωσιν τοῦ ἀρχιεπισκόπου μηδὲν τοιοῦτον ποιεῖν, καὶ ἀξιοῦσιν ἐνδοθῆναι αὐτοῖς ἄχρι τῆς χειροτονίας τοῦ ἐσομένου τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως ἐπισκόπου· εὔλογον ἡμῖν ἐφάνη καὶ φιλάνθρωπον, ὥστε αὐτοῖς μένουσιν ἐπὶ τοῦ ἰδίου σχήματος ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει, ἔνδοσιν παρασχεθῆναι, ἄχρις ἂν χειροτονηθῇ ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως. [a] Πασχασῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος καὶ τοποτηρητὴς τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου εἶπεν· εἰ προστάττει ἡ ὑμετέρα ἐξουσία, καὶ [b] κελεύετέ τι περὶ αὐτοὺς παρασχεθῆναι φιλανθρωπίας ἐχόμενον, ἐγγύας δότωσαν, ὅτι οὐκ ἐξέρχονται ταύτης τῆς πόλεως, ἕως οὗ ἡ Ἀλεξανδρέων ἐπίσκοπον δέξηται. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· ἡ τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Πασχασίνου ψῆφος βεβαία ἔστω. ὅθεν μένοντες ἐπὶ τοῦ οἰκείου σχήματος οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι τῶν Αἰγυπτίων, ἢ ἐγγύας παρέξουσιν, εἰ τοῦτο αὐτοῖς δυνατὸν, ἢ ἐξωμοσίᾳ καταπιστευθήσονται, ἀναμένοντες τὴν χειροτονίαν τοῦ ἐσομένου ἐπισκόπου τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως.[c]

[a] In mſ. Pa-[illegible] si.

[b] Forte, κλίνει

[c] In mſ. Pa-[illegible], [illegible].

ANNO CHRISTI 451.

Καὶ κατὰ κέλευσιν τῶν ἐνδοξοτάτων ἀρχόντων, καὶ τῆς μεγαλοφυοῦς συγκλήτου, καὶ τῆς ἁγίας συνόδου, εἰσελθόντων Φαύστου, Μαρτίνου, Πέτρου, Μανουηλίου, Ἀβραμίου, Ἰώβ, Ἀντιόχου, Θεοδώρου, Παύλου, Ἰακώβου, Εὐσεβίου, Τρύφωνος, Μαρκέλλου, Τιμοθέου, Περγαμίου, Πέτρου, Ἀστερίου, Ἰωάννου, τῶν εὐλαβεστάτων πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιμανδριτῶν, καὶ καθεσθέντων, οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· δεήσεις ἐπεδόθησαν τῷ θειοτάτῳ καὶ εὐσεβεστάτῳ ἡμῶν δεσπότῃ ἐξ ὀνόματος Καρώσου καὶ Δωροθέου τῶν εὐλαβεστάτων ἀρχιμανδριτῶν, καὶ ἑτέρων τινῶν. τὰ ὀνόματα τοίνυν τῶν ἐπιδεδωκότων αὐτὰς δῆλα γενέσθωσαν τοῖς εἰσελθοῦσιν εὐλαβεστάτοις ἀνδράσιν, ὥστε αὐτοὺς εἰπεῖν, εἰ πάντες ἴσασιν εἶναι ἀρχιμανδρίτας. [a]καὶ ἀκούσαντες οἱ εὐλαβέστατοι ἀρχιμανδρῖται τὰ ὀνόματα τῶν ἐπιδεδωκότων τὰς δεήσεις, διὰ Φαύστου τοῦ εὐλαβεστάτου εἶπον· Κάρωσος καὶ Δωρόθεος ἀρχιμανδρῖταί εἰσιν. Ἐλπίδιος μεμοροφύλαξ τῶν Προκοπίου ἐστί. Φωτεινὸν οὐκ οἴδαμεν, τίς ἐστιν· Εὐτύχιος ἐν μαρτυρίῳ Κελεστίνης ἐστί· μοναστήριον γὰρ οὐκ ἔχει. Θεόδωρος μνημορείτης ἐστί. Μωσῆν οὐκ οἴδαμεν. Μάξιμος ἀρχιμανδρίτης ἐστί, διδάσκαλος Εὐτυχοῦς. Γερόντιον οὐκ οἴδαμεν. Νεμεσινὸν οὐκ οἴδαμεν, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ξενίζει ἡμᾶς. Θεοφίλου τὸ ὄνομα αὐτοῦ ξενιζόμεθα. Θωμᾶν ὁμοίως οὐκ οἴδαμεν. Λεόντιος [b]ἀπὸ ἀρκτηΐφρος ἐστί. Ὕψης μνημορείτης ἐστί, ἔχει δύο ἢ τρία ὀνόματα εἰς τὸ Ξυλόκιρκον. Παῦλος ὁ Βιθυνὸς κατὰ μόνας ἐστὶν εἰς μνημεῖον. Γαυδέντιος [c]ἐστιν, ἔχει πέντε ὀνόματα εἰς [d]τὸ Φιλίππου. Εὐγνωμόνιον οὐκ οἴδαμεν. παρακαλοῦμεν πεμφθῆναί τινα ἀπὸ τῆς μεγαλοπρεπείας ὑμῶν καὶ τῆς ἁγίας συνόδου τινάς, καὶ ἀπελθεῖν, καὶ ἰδεῖν τὰ μοναστήρια αὐτῶν, καὶ μαθεῖν, εἰ ἔχουσι μοναστήρια, ἢ χλευάζουσι τὰς ὑπολήψεις τῶν ἀρχιμανδριτῶν· καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν ὀφείλουσιν [e]ἐπιτιμηθῆναι, ὥστε μὴ ἑαυτοὺς ἀρχιμανδρίτας λέγειν, τοὺς ἐν μνημείοις κατοικοῦντας. παρακαλοῦμεν δέ, τοὺς λέγοντας ἑαυτοὺς μονάζοντας, καὶ μὴ γνωριζομένους μήτε παρὰ τῆς ὑμετέρας μεγαλοπρεπείας, μήτε ἀπὸ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου, μήτε παρ' ἡμῶν, ἐξελθεῖν ἀπὸ τῆς πόλεως, ὡς [f]ἐπιθέτας, διὰ τὸ σκάνδαλον, ὃ ἐπεχείρησαν ποιῆσαι. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· εἰσέλθωσιν οἱ εὐλαβέστατοι μονάζοντες, οἱ τὰς δεήσεις ἐπιδεδωκότες. καὶ εἰσῆλθον Κάρωσος καὶ Δωρόθεος, καὶ Ἐλπίδιος, καὶ Φωτεινός, καὶ Εὐτύχιος, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ προειρημένοι μοναχοὶ εὐλαβέστατοι. καὶ Βαρσουμᾶς μοναχός, ἔτι μὴν καὶ Καλοπόδιος ὁ εὐνοῦχος. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· δεήσεις πάλαι ἡ ὑμετέρα εὐλάβεια δέδωκε τῷ καλλινίκῳ κορυφῇ. ἐπιδόντες τοίνυν τὰς προκειμένας ὑμῖν, εἴπατε, εἰ ἐπιγινώσκετε αὐτὰς εἶναι τὰς παρ' ὑμῶν ἐπιδοθείσας. Κάρωσος καὶ Δωρόθεος οἱ εὐλαβέστατοι ἀρχιμανδρῖται, καὶ οἱ λοιποί, ἐπιδόντες τὰς δεήσεις, εἶπον· αὗταί εἰσιν αἱ δεήσεις αἱ παρ' ἡμῶν ἐπιδοθεῖσαι. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· ἀναγινωσκέσθωσαν αἱ δεήσεις. καὶ πρὸ τῆς ἀναγνώσεως, Ἀνατόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπε· Καλοπόδιος καὶ Γερόντιος, οἱ μεταξὺ αὐτῶν πρεσβύτεροι ὄντες, καθῃρέθησαν πάλαι, καὶ οὐκ ἔξεστιν αὐτοῖς εἰσελθεῖν. Γερόντιος καὶ Καλοπόδιος εἶπον· ἡμῖν οὐδεὶς εἶπεν, ὅτι καθῃρέθημεν· ἄρτι ἡμῖν εἶπον· Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἁγίας ἐκκλησίας, ἀπελθὼν πρὸς Καλοπόδιον τὸν εὐνοῦχον, εἶπεν αὐτῷ· ὁ ἀρχιεπίσκοπος λέγει σοι δι' ἐμοῦ ἀρχιδιακόνου, ὅτι καθῃρημένος εἶ· καὶ ἔξελθε. Καλοπόδιος εἶπε· διὰ ποῖον πρᾶγμα; Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος εἶπεν· ὡς αἱρετικός. Καλοπόδιος εἶπεν· ἀξιῶ ἀναγνωσθῆναι τὰς δεήσεις ἡμῶν. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἀναγινωσκέσθωσαν. [g]Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος μαγιστριανὸς καὶ σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ἀνέγνω.

[a] In ms. Ταμησεῖ, ἀνίγνω, ἀνέγνωσθη, ἀνέγνω.

[b] Forte, ἀπὸ ἀρκτηΐφρος

[c] Forte, μονήρης ἐστι,

[d] Forte, τὸ

[e] Forte, ἐπιτιμηθῆναι,

[f] Forte, ἐπιθέτας

[g] In ms. Ταμησεῖ, ἀνίγνω, ἀνέγνωσθη, ἀνέγνω.

ACTIO QUARTA.

Per jussionem quoque gloriosissimorum judicum, & amplissimi Senatus, & sanctæ synodi, intrantibus Fausto, Martino, Petro, Manuele, Abraamio, Job, Antiocho, Theodoro, Paulo, Jacobo, Eusebio, Tryphone, Marcello, Timotheo, Pergamio, Petro, Asterio, Joanne, reverentissimis presbyteris & archimandritis, & considentibus, magnificentissimi & gloriosissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: Petitiones porrectæ sunt divinissimo & piissimo nostro Imperatori ex nomine Carosi & Dorothei reverentissimorum archimandritarum, & aliorum aliquorum. Nomina autem illorum qui eas porrexerunt, manifesta fiant his, qui introierunt, reverentissimis viris, ut dicant, si omnes noverunt esse archimandritas. Et audientes archimandritæ nomina eorum qui petitiones porrexerunt, per Faustum reverentissimum archimandritam dixerunt: Carosus & Dorotheus archimandritæ sunt. Helpidius monumentorum [a] Procopiensium custos est: Photinus autem quis est, non novimus: Eutychius de basilica [b] Cælestinæ est, quia monasterium non habet: Theodorus in monumentis habitat: Moysen non novimus: Maximus archimandrita est, magister Eutychis: Gerontium non novimus: Nemesinum non novimus, sed & nomen ejus miramur: Theophili & nomen miramur: Thomam similiter non novimus: Leontius ex ursario est: Hypsius in monumentis habitat, habens [c] duo vel tria nomina in Xylocirco: * Callinicus habet decem nomina in memoria in Xylocirco: Paulus de Bithynia est [d] habitans solitarie in monumento: Gaudentius in monumentis habitat, habet quinque nomina in Philippianis: [e] Eugnomonem non novimus. Rogamus aliquos mitti a vestra magnificentia, & a vestra sancta synodo, ut ambulent, & videant monasteria eorum, & discant si habent monasteria, an deludant, & noceant honoribus archimandritarum; & amodo debent habere disciplinam, ut non se dicant archimandritas, qui in monumentis habitant. Petimus etiam, ut & illi qui se dicunt esse monachos, & non agnoscuntur nec a vestra magnificentia, nec a sanctissimo archiepiscopo, nec a nobis, exeant a civitate sicut impostores, propter scandalum quod conati sunt facere. Magnificentissimi & gloriosissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: Intrent reverentissimi monachi, qui petitiones porrexerunt. Et intraverunt Carosus, & Dorotheus, & Helpidius, & Photinus, & Eutychius, & reliqui reverentissimi monachi, & Barsumas monachus, insuper etiam & Calopodius eunuchus. Magnificentissimi & gloriosissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: Petitiones olim reverentia vestra [f] victori summo porrexit. Ergo respicientes quæ vobis proferuntur, dicite si eas agnoscitis a vobis porrectas. Carosus & Dorotheus reverentissimi archimandritæ, & reliqui, respicientes petitiones, dixerunt: Istæ sunt petitiones quas nos porreximus. Magnificentissimi & gloriosissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: Recitentur petitiones. Et antequam recitarentur, Anatolius reverentissimus archiepiscopus Constantinopolis dixit: Calopodius & Gerontius, qui inter eos presbyteri sunt, olim damnati sunt, & non illis licet intrare. Calopodius & Gerontius dixerunt: Nemo nobis dixit, quia damnati sumus: modo nobis dixerunt. Aëtius archidiaconus sanctæ ecclesiæ Constantinopolitanæ vadens ad Calopodium eunuchum, dixit ei: Archiepiscopus per me archidiaconum dicit tibi, quia damnatus es: & exi. Calopodius dixit: Pro qua causa? Aëtius archidiaconus dixit: Ut hæreticus. Calopodius dixit: Suggero ut legantur petitiones nostræ. Gloriosissimi & magnificentissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: Recitentur. Veronicianus devotissimus magistrianus & secretarius sacri consistorii recitavit:

[a] al. Procopii.

[b] al. Celerinæ

* Callinicus iste deest in Græco.

[c] Id est, duos vel tres homines, qui solitarie ... disciplina degunt.

[d] al. singulus

[e] al. Eugnomonium

[f] al. vestiti

ACTIO QUARTA.

ANNO CHRISTI 451.

Piissimo & Christi amantissimo Imperatori nostro, novo Constantino, Marciano, a Caroso, Dorotheo, Helpidio, Photino, Eutychio, Theodoro, Moyse, Maximo, Gerontio, Nemesino, Theophilo, Thomæ, Leontio, Hypsio, Callinico, Paulo, Gaudentio, Eugnomone, minimis archimandritis, & ab omnibus in Christo comitibus suis, & reliquis clericis, & monachis, & laicis.

Τῷ εὐσεβεστάτῳ καὶ φιλοχρίστῳ βασιλεῖ, νέῳ Κωνσταντίνῳ, Μαρκιανῷ, Καρώσου, Δωροθέου, Ἐλπιδίου, Φωτεινοῦ, Εὐτυχίου, Θεοφίλου, Θωμᾶ, Λεοντίου, Θεοδώρου, Μωσῆ, Μαξίμου, Γεροντίου, Νεμεσινοῦ, Ὕψου, Καλλινίκου, Παύλου, Γαυδεντίου, Εὐγνωμονίου, τῶν ἐλαχίστων ἀρχιμανδριτῶν, καὶ πάσης αὐτῶν τῆς συνοδίας τῆς ἐν Χριστῷ, καὶ λοιπῶν κληρικῶν καὶ μοναζόντων καὶ λαϊκῶν.

Semper Imperium Romanorum, & præsertim a Theodosio maximo & beato, universum mundum pacis bono complevit, laborans pro recta fide. Sed quoniam quisque suum quærit, non etiam proximi, (sicut sancit sancta scriptura) omnia soluta sunt, apostolorum fides turbata est: & ea quidem quæ sunt inimicorum, Judæorum dicimus & paganorum, quamvis pessima, tamen in pace constituta sunt: nostra autem in bello [a] irreconciliabili persistunt. Hæc autem correctio servabatur vestro amico Christi Imperio, ut non in recta fide fiat schisma, sed ut fides firmaretur a divinitate vestra. Omnis enim justitia omnem quidem judicem decet, sed præcipue Imperatorem, & maxime pium: unde [b] ad ipsum pertinet, jus promulgare legitimum. Suggerimus ergo pietati vestræ, ut præcipiat universalem fieri synodum, quam vestra pietas providentiam faciens nostrum omnium saluti, jam convenire sancivit. Vacent autem turbationes & subscriptiones quæ per violentiam fiunt, & persecutiones quæ semper a clericis contra nos meditantur, & quas conantur facere, latentes vestram pietatem. Et petimus divinitatem vestram, jam neminem jactari nec a monasterio, nec ab ecclesia, neque a basilica martyris, usque ad justum sanctæ synodi judicium, ne canonicis regulis obviare videatur: & ne forte aliqui, aliis seditionem facientibus, hæc pietati vestræ putent adscribenda, quam pacem diligere, & pro ipsa præ omnibus novimus cogitare: ut iterum per sanctos patres sancta fide confirmata, possimus reliquum tempus vitæ nostræ caste & pie vivere, & in pace incessanter consuetas orationes offerre Domino nostro Christo pro [c] diuturnitate æterni vestri Imperii, qui & sua bona voluntate invisibiliter vobis donavit Imperium, divinissimi Augusti.

1. Cor. 10.

[a] al. infœderato

[b] al. ipsi convenit sancire quod justum est.

[c] al. perpetuo & æternali vestro imperio.

Ἀεὶ τὸ Ῥωμαίων βασίλειον, καὶ μάλιστα ἀπὸ Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου καὶ μάκαρος, τὴν οἰκουμένην γαληνῆς ἀνεπλήρωσεν, ἀγωνισάμενον ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. ἀλλὰ διὰ τὸ ἕκαστον τὸ ἑαυτοῦ ζητεῖν, καὶ μηκέτι τὸ τοῦ ἑτέρου, καθὼς ἐκαθαιτεῖ ἡ θεία γραφὴ, ἅπαντα λέλυται· τῶν ἀποστόλων ἡ πίστις τετάρακται, καὶ τὰ μὲν τῶν ἐχθρῶν, Ἰουδαίων φαμὲν καὶ Ἑλλήνων, ἐν εἰρήνῃ, εἰ καὶ χείριστα καθέστηκε, τὰ δὲ ἡμέτερα ἐν πολέμῳ ἀσπόνδῳ τυγχάνει. αὕτη δὲ ἡ διόρθωσις ἐτηρεῖτο τῇ φιλοχρίστῳ ὑμῶν βασιλείᾳ, πρὸς τὸ μὴ σχίσμα γενέσθαι ἐν τῇ ὀρθοδοξίᾳ, ἀλλὰ τὴν πίστιν στηριχθῆναι ὑπὸ τῆς θειότητος ὑμῶν. πᾶν γὰρ δίκαιον παντὶ μὲν ἄρχοντι πρέπει, βασιλεῖ δὲ, καὶ μάλιστα εὐσεβεῖ, κατ᾽ ἐξαίρετον· ὅθεν αὐτῷ πρέπει νομοθετεῖσθαι τὸ δίκαιον. δεόμεθα οὖν τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας, πρὸς τὸ κελεῦσαι οἰκουμενικὴν γενέσθαι σύνοδον, ἣν ἤδη καὶ ἡ ὑμετέρα εὐσέβεια, προνοουμένη τῆς πάντων σωτηρίας, συνελθεῖν κατηξίωσεν· ἀργήσαι δὲ τὰς στάσεις, καὶ τὰς κατὰ βίαν ὑπογραφὰς γινομένας, καὶ τοὺς διωγμοὺς τοὺς καθ᾽ ἑκάστην παρὰ τῶν κληρικῶν καθ᾽ ἡμῶν μελετωμένους, οὓς ἐπιχειροῦσι, λανθάνοντες τὴν ὑμετέραν εὐσέβειαν. καὶ παρακαλοῦμεν τὴν ὑμετέραν θειότητα, [a] μηδὲν ἀναβάλλεσθαι, μήτε ἀπὸ μοναστηρίου, μήτε ἀπὸ ἐκκλησίας, μήτε ἀπὸ μαρτυρείου, ἕως τῆς δικαιοκρισίας τῆς ἁγίας συνόδου, πρὸς τὸ μὴ [b] καὶ νομίσαι τινὰς, ἄλλων ἀτακτούντων, ἐπιγράφειν ταῦτα τῇ ὑμετέρᾳ εὐσεβείᾳ· καὶ γὰρ φιλεῖν ὑμᾶς τὴν εἰρήνην, καὶ ταύτης φροντίζειν πρὸ πάντων, πεπείσμεθα· ἵνα τῆς ἁγίας πίστεως στηριχθείσης καὶ πάλιν διὰ τῶν ἁγίων, δυνηθῶμεν τὸν ἐπίλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν σωφρόνως καὶ δικαίως ἐν εἰρήνῃ τὰς συνήθεις καὶ ἀδιαλείπτους εὐχὰς ἀναπέμψαι τῷ δεσπότῃ Χριστῷ, ὑπὲρ τῆς διαμονῆς τοῦ αἰωνίου ὑμῶν κράτους, τῷ καὶ ἀοράτως τῇ ἰδίᾳ εὐδοκίᾳ χαρισαμένῳ ὑμῖν τὸ βασίλειον, θειότατοι Αὔγουστοι.

[a] Forte, μηδένα βάλλεσθαι, μήτε

[b] Forte, καινοτομῆσαί τινας,

Diogenes reverentissimus episcopus Cyzici dixit: Barsumas qui inter illos intravit, occidit beatum Flavianum. Ipse instabat, & dicebat: Occide. Et non est positus in petitionibus: quare introivit? Omnes reverentissimi episcopi clamaverunt: Omnem Syriam Barsumas evertit; duxit super nos mille monachos. Magnificentissimi & gloriosissimi judices & amplissimus Senatus ad monachos dixerunt: Secundum vestram petitionem, quam per suggestiones dedistis, divus & piissimus Imperator noster & sanctam synodum convenire, & vos nunc introire præcepit. Ergo postquam intrastis, sustinete discere quæ ab ipsa sancta synodo de fide [d] firmantur. Carosus & Dorotheus reverentissimi archimandritæ, & ceteri monachi dixerunt: Rogamus ut recitetur libellus qui a nobis offertur. Omnes reverentissimi episcopi clamaverunt: Homicidam Barsumam mitte foras; homicidam in [e] arenam: anathema [f] Barsumæ: Barsumam in exsilium. Magnificentissimi & gloriosissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: Recitetur libellus, qui a reverentissimis monachis porrectus est. Constantinus devotissimus secretarius divini consistorii, accipiens ab eis recitavit:

[d] al. decernuntur, vel formantur.

[e] al. stadium

[f] al. Barsumæ.

Διογένης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κυζίκου εἶπε· Βαρσουμᾶς ὁ μεταξὺ αὐτῶν εἰσελθὼν, ἔσφαξε τὸν μακάριον Φλαβιανόν. αὐτὸς ἵστατο, καὶ ἔλεγε· σφάξον. καὶ μὴ ἐγκείμενος ταῖς δεήσεσι, διὰ τί εἰσῆλθε; πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· πᾶσαν Συρίαν Βαρσουμᾶς ἠφάνισε· ἐπήγαγεν ἡμῖν χιλίους μονάζοντας. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες πρὸς τοὺς μονάζοντας εἶπον· κατὰ τὴν ὑμετέραν διὰ τῶν δεήσεων παράκλησιν ὁ θειότατος καὶ εὐσεβέστατος ἡμῶν δεσπότης καὶ τὴν ἁγίαν σύνοδον συγκροτηθῆναι, καὶ νῦν ὑμᾶς εἰσόδου τυχεῖν προσεκέλευσεν. εἰσελθόντες τοίνυν ἀνέχεσθε μαθεῖν τὰ παρὰ τῆς αὐτῆς ἁγιωτάτης συνόδου περὶ πίστεως τυπούμενα. [c] Κάρωσος καὶ Δωρόθεος οἱ εὐλαβέστατοι ἀρχιμανδρῖται, καὶ οἱ λοιποὶ μονάζοντες εἶπον· ἀξιοῦμεν ἀναγνωσθῆναι τὸν παρ᾽ ἡμῶν προσφερόμενον λίβελλον. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· τὸν φονέα Βαρσουμᾶν ἔξω [d] βάλετε. τὸν φονέα τῷ σταδίῳ· ἀνάθεμα τῷ Βαρσουμᾷ· Βαρσουμᾶν τῇ ἐξορίᾳ. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· ὁ παρὰ τῶν εὐλαβεστάτων μοναχῶν ἐπιδιδόμενος λίβελλος ἀναγινωσκέσθω. Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κωνσιστωρίου ὑποδεξάμενος ἀνέγνω.

[c] In ms. Ῥωμαίοις, ἀνέγνω, ἀνέγνωμεν, ἀνέγνω.

[d] al. βάλε

Anno Christi 451. | Actio quarta.

Τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῇ ἐνταῦθα ἐνδημούσῃ νῦν, παρὰ τῶν ἀρχιμανδριτῶν καὶ ἁπάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἀδελφότητος.

Κατὰ τὴν πρώτην κλῆσιν εὐθὺς ἐλθεῖν εἴχομεν πρὸς τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ εὐσεβὴς ἡμῶν δεσπότης ἐδήλωσε τῷ ὁσιωτάτῳ ἀρχιμανδρίτῃ καὶ πρεσβυτέρῳ Καρώσῳ, μὴ παραγίνεσθαι αὐτὸν, εἰ μὴ καὶ ἡ αὐτοῦ εὐσέβεια παρῇ, ἡμεῖς δὲ ἐκτὸς αὐτοῦ εἰσελθεῖν περιττὸν ἡγησάμεθα, ἐπειδή ἐστιν ἡμῶν πατὴρ, ὡς καὶ τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ διὰ τῶν πεμφθέντων παρ' ὑμῶν πρὸς ἡμᾶς ἀντεδηλώθη αὕτη ἡ αἰτία, τούτου ἕνεκα οὐ παρεγινόμεθα. νῦν δὲ παραγινόμενοι, δεόμεθα τῆς ἁγιωσύνης ὑμῶν, πάντα ἀκολούθως προβῆναι, καὶ παρεῖναι κατὰ τὸ συνέδριον τοῦτο τὸν ἁγιώτατον ἀρχιεπίσκοπον Διόσκορον, καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ ἁγιωτάτους ἐπισκόπους.

Καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι, πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ἀνάθεμα Διοσκόρῳ· Διόσκορον ὁ Χριστὸς καθεῖλε, τούτους ἔξω βάλε. ἆρον ὕβριν τῆς συνόδου· ἆρον βίαν τῆς συνόδου· ἆρον αἶσχος τῆς συνόδου. Φαῦστος ὁ εὐλαβέστατος, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ εὐλαβέστατοι ἀρχιμανδρῖται εἶπον· ἆρον ὕβριν τῶν μοναστηρίων. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· τῶν δεήσεων τούτων οὐκ ἔστι τῆς συνόδου ἀκροᾶσθαι. τὸν καθαιρεθέντα παρὰ πάσης ὁμοῦ τῆς συνόδου, ἐπίσκοπον ἐτόλμησαν ᵃ ὀνομάσαι. οἱ κανόνες διὰ τί πατοῦνται; οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἄνευ προκρίματος ἀναγινωσκέσθω ὁ λίβελλος. ᵇ Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ἀνέγνω τὰ ἑξῆς τοῦ λιβέλλου.

ᵃ Forte, ὀνομάσαι;
ᵇ In mſ. Romani.

Καὶ γὰρ ὁ εὐσεβέστατος ἡμῶν βασιλεὺς, ἀφ' οὗ προσέταξε τὴν σύνοδον ταύτην γενέσθαι, ἐπηγγείλατο ἡμῖν τὰ τῆς πίστεως τῆς ἐκτεθείσης παρὰ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων ἐπισφραγίζεσθαι μόνον, καὶ μηδὲν ἕτερον παρὰ τοῦτο κινεῖσθαι, ἢ γίνεσθαι. τούτου δὲ δόξαντος, πάντως ἡ ἄλογος ἡ καθαίρεσις ἡ γενομένη κατὰ Διοσκόρου τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου· ἐπειδὴ οὔτε ἐκτὸς αὐτοῦ, ἢ τῶν σὺν αὐτῷ ὄντων ἁγιωτάτων ἐπισκόπων, δυνάμεθά τι λέγειν ἢ ποιεῖν περὶ πίστεως. κελεύσατε τοίνυν, παραγενέσθαι τὸν αὐτὸν ἀρχιεπίσκοπον Διόσκορον, καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ ἐπισκόπους, ὥστε τὰ σκάνδαλα τὰ γενόμενα περὶ τὴν πίστιν ἐκκοπῆναι, καὶ τοὺς ὀρθοδόξους λαοὺς μὴ ἔχειν σχίσματα ἐν ἑαυτοῖς· ἐπειδὴ ἡ περὶ τοῦτο τὸ μέρος σπουδὴ πάντων ὑμῖν τῶν ἐν τῷ βίῳ τούτῳ προτιμοτέρα ὀφείλει εἶναι. εἰ δὲ τὰ οὕτως ἀκολούθως παρ' ἡμῶν ζητούμενα ἡ ὁσιότης ὑμῶν ἀντιτείνει, καὶ θέλει αὐθεντίᾳ χρήσασθαι ἐναντίᾳ οὔσῃ τοῖς συμφέρουσι, μαρτυρόμενοι τὸν δεσπότην Χριστὸν, καὶ τὸν εὐσεβέστατον βασιλέα, καὶ τοὺς μεγαλοπρεπεστάτους ἄρχοντας, καὶ τὴν ἱερὰν σύγκλητον, καὶ τὸ ὑμέτερον δὲ συνειδὸς, καὶ ἐκτιναξάμενοι τὰ ἱμάτια, τῆς κοινωνίας τῆς πρὸς ὑμᾶς ἐκτὸς ποιούμεθα ἑαυτούς. οὐ γὰρ ἀνεχόμεθα, τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἀθετουμένου, κοινωνοὶ γενέσθαι τοῖς τοῦτο ἀθετοῦσι. εἰς δὲ πληρεστέραν ἀπόδειξιν τοῦ μηδὲν ἡμᾶς ὑπεναντίον τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως φρονεῖν, μήτε χώραν ἔχειν τινὰ συκοφαντίαν καθ' ἡμῶν γενομένην, ὑπετάξαμεν καὶ αὐτὸ τὸ σύμβολον, καὶ τὸν ὅρον ἐπισφραγίζοντα τοῦτο, καὶ ἐξενεχθέντα παρὰ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου τῆς καθελούσης Νεστόριον.

Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν ἁγίας καὶ καθολικῆς ἐκκλησίας εἶπε· κανών ἐστιν οὗτος, ὃς μετὰ τῶν ἄλλων τέθειται παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων· οὓς φυλάττοντες οἱ ἅγιοι πατέρες οἱ ἐπίσκοποι, ἐκδιδάσκουσι κληρικοὺς, καὶ μονάζοντας, καὶ πάντας τοὺς χριστιανίζοντας, εἰ εὕροιεν ἢ ἀφηνιάζοντας, ἢ μὴ βουλομένους πείθεσθαι, κεχρῆσθαι τῷ κανόνι τούτῳ. καὶ ἀπὸ βιβλίου ἀνέγνω ταῦτα.

Περὶ τῶν ἑαυτοὺς ἀφοριζόντων κληρικῶν, ἢ μοναζόντων.

Εἴ τις πρεσβύτερος ἢ διάκονος καταφρονήσας τοῦ ἰδίου

Sanctæ ſynodo, quæ hic modo profecta eſt, ab archimandritis, & omni in Chriſto fraternitate.

Ad primam vocationem ſtatim convenire habuimus ad veſtram ſanctitatem: ſed quia piiſſimus Imperator ſanctiſſimo archimandritæ & preſbytero Caroſo mandavit non venire, niſi & ipſius pietas præſens fuerit; nos autem ſine ipſo intrare ſupervacuum putavimus, quia pater eſt noſter; ſicut & veſtræ ſanctitati per reſcripta mandavimus, quia ad hoc non venimus. Nunc autem ad vos venientes, petimus veſtram ſanctitatem, ut omnia conſequenter procedant, & ob hoc concilium conveniant ſanctiſſimus archiepiſcopus Dioſcorus, & qui cum ipſo ſunt ſanctiſſimi epiſcopi.

Et cum legerentur, omnes reverentiſſimi epiſcopi clamaverunt: Anathema Dioſcoro. Dioſcorum Chriſtus depoſuit. Iſtos mitte foras. Tolle injuriam a ſynodo. Voces Imperatori. Tolle violentiam a ſynodo, tolle injuriam a ſynodo, tolle ᵃ notam a ſynodo. Fauſtus reverentiſſimus, & qui cum ipſo reverentiſſimi archimandritæ dixerunt: Tolle injuriam a monaſteriis. Omnes reverentiſſimi epiſcopi clamaverunt: Petitiones iſtas ſynodum audire non licet. Illum qui damnatus eſt ab omni ſynodo, epiſcopum nominare auſi ſunt. Regulæ quare calcantur? Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi judices & ampliſſimus Senatus dixerunt: Sine præjudicio recitetur libellus. Conſtantinus devotiſſimus ſecretarius ſacri conſiſtorii, libelli reliqua recitavit:

ᵃ al. peſtem

Namque & ipſe piiſſimus noſter, ex quo congregare hanc ſynodum conſtituit, pollicitus eſt nobis, confirmari tantum expoſitionem fidei trecentorum decem & octo ſanctorum patrum, & nihil aliud ante hoc moveri vel fieri. Iſto autem placito, utique irrationabilis eſt facta damnatio contra ſanctiſſimum archiepiſcopum Dioſcorum, quia nec ſine eo & ſanctiſſimis epiſcopis qui cum ipſo ſunt, poſſumus aliquid de fide aut dicere aut facere. Ergo præcipite venire eumdem ſanctiſſimum archiepiſcopum Dioſcorum, & omnes epiſcopos qui cum ipſo ſunt, ut & ſcandala, quæ facta ſunt de fide, incidantur, & orthodoxi populi non habeant inter ſe diſcordiam. Debebat enim in hac parte vobis eſſe ſtudium ante omnia vitæ neceſſaria. Si autem contra hæc, quæ nos tam conſequenter requirimus, veſtra nititur reverentia, & velit auctoritate uti, quæ contraria eſt utilitatibus: teſtatur Dominum Chriſtum, & piiſſimum Imperatorem, & magnificentiſſimos judices & ampliſſimum Senatum, & veſtram conſcientiam, & veſtes noſtras excutimus, & extra communicationem veſtram noſmetipſos efficiemus. Non enim patimur, ſymbolo fidei trecentorum decem & octo recuſato, communicatores fieri eorum qui hoc reſpuunt. Ad integriorem autem probationem, quod nihil nos contrarium ſymbolo fidei ſapiamus, & ut locum non habeat aliqua calumnia adverſum nos facta, ſubdidimus & ipſum ſymbolum, & definitionem quæ hoc ſuperſignavit, prolatum a ſancta & univerſali ſynodo quæ Neſtorium condemnavit.

Aëtius archidiaconus Conſtantinopolis ſanctæ & catholicæ eccleſiæ dixit: Regula eſt hæc cum aliis poſita a ſanctis patribus, quam cuſtodientes ſanctiſſimi patres epiſcopi, docent & clericos & monachos & omnes Chriſtum colentes. Si autem inveniant aut reſultantes, aut acquieſcere non volentes, hac utuntur regula. Et ex codice relegit hæc.

De clericis & monachis, qui ſemetipſos a communione ſuſpendunt.

Can. 5. Concilii Antiocheni.

Si preſbyter aut diaconus ſuum contemnens epiſcopum,

ACTIO QUARTA.

ANNO CHRISTI 451.

a communione semetipsum suspendit ecclesiæ, & secretius collectam fecerit, & altare constituerit, & noluerit evocanti episcopo consentire, neque eidem acquiescere, neque obedire & prius & secundo vocanti; hunc omnino damnari, nec unquam curationem mereri, nec recipere eum posse honorem, [ordinamus.] Si autem permanserit turbas faciens & seditiones ecclesiæ, per extraneam potestatem, tamquam seditiosum debere [a] *converti.*

[a] al. comprimi.

Omnes reverentissimi episcopi clamaverunt: Hæc justa regula patrum. Magnificentissimi & gloriosissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: Secundum vestram petitionem, & contradicentibus reverentissimis episcopis, oblati a vobis libelli relecti sunt. Dicite igitur, si vultis dogmatibus totius sanctissimæ synodi consentire. Carosus reverentissimus archimandrita dixit: Fidem trecentorum decem & octo patrum qui convenerunt apud Nicæam, in qua & baptizatus sum, novi; nam ego aliam fidem nescio. Episcopi sunt: potestatem habent & excommunicare, & damnare, & quidquid volunt, potestatem habent: amplius ab hoc ego aliud nescio. Me sanctus Theotimus in Tomis baptizavit: jussit mihi nihil aliud sapere. Dorotheus reverentissimus archimandrita dixit: Permaneo in fide sanctorum patrum trecentorum decem & octo qui apud Nicæam convenerunt, in qua baptizatus sum, & in constituto eorum qui apud Ephesum Nestorium damnaverunt. Et sic credo, & præter hanc, non novi aliam fidem. Barsumas reverentissimus monachus per proprium hominem, interpretantem eum Syriace loquentem, dixit: Sic credo, quomodo trecenti decem & octo: & sic baptizatus sum in nomine Patris & Filii & Spiritus sancti, sicut ipsos Dominus docuit Apostolos. Helpidius monachus dixit: Ego credo sicut trecenti decem & octo qui convenerunt apud Nicæam, & qui in Epheso Nestorium damnaverunt: & permaneo in constitutis, sicut exposuerunt. Alii monachi, qui cum ipsis erant, dixerunt: Et nos eadem dicimus.

Matth. 28.

Aëtius archidiaconus Constantinopolitanæ sanctissimæ ecclesiæ, vadens ad eos, dixit eis: Sanctum hoc magnumque concilium sic credit, sicut trecenti decem & octo sancti patres, qui apud Nicæam tunc congregati sunt, exposuerunt: & hoc symbolum & ipsi custodiunt, & omnes advenientes edocent. Quoniam autem inter hæc discordiæ sunt per aliquos generatæ, & adversus has repugnantes sancti patres Cyrillus & Cælestinus, & nunc sanctissimus & beatissimus Papa Leo, epistolas interpretantes symbolum, non fidem aut dogma exponentes, dederunt, quas veneratur omne concilium universale, & consentit, & interpretationem earum tradit cupientibus edoceri: & vestra dilectio huic sententiæ totius sanctæ synodi conquiescit, & anathematizat Nestorium & Eutychem, tamquam novas voces introducentes, aut non? Carosus reverentissimus monachus dixit: Ego quid habeo anathematizare Nestorium, qui semel & secundo & tertio & multoties anathematizavi & damnavi eum? Aëtius reverentissimus archidiaconus Constantinopolis sanctissimæ ecclesiæ dixit: Et Eutychem igitur modo anathematizas, sicut sancta synodus, aut non? Carosus reverentissimus monachus dixit: Non est scriptum tibi: *Non judices, ne judiceris?* Episcopi sedent, & tu cur loqueris? Aëtius reverentissimus archidiaconus Constantinopolitanæ sanctæ ecclesiæ dixit: Ad ea quæ per me interrogatus es a sancto concilio, dic: Acquiescis sancto & universali concilio, an non? Carosus reverentissimus monachus dixit: Ego secundum expositionem trecentorum decem & octo sanctorum patrum, ut dixi, sic credo, [b] sic baptizatus sum: Aliud quid mihi [c] dicis? nescio. Potestatem habetis, episcopi estis: vultis in exsilium mittere? vultis damnare? Quidquid vultis, suscipio a vobis. Sanctus apostolus dicit: *Si angelus de cælo annuntiaverit vobis præterquam quod accepistis, ana-*

Matth. 7.

[b] al. sicut & baptizatus

[c] al. dicitis?

ἐπισκόπου, ἀφώρισεν ἑαυτὸν τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἰδίᾳ συνάγει, καὶ θυσιαστήριον ἔστησε, καὶ τῷ ἐπισκόπου προσκαλουμένου, ἀπειθεῖ, καὶ μὴ βούλοιτο αὐτῷ πείθεσθαι, μηδὲ ὑπακούειν καὶ πρῶτον καὶ δεύτερον καλοῦντι, τοῦτον καθαιρεῖσθαι παντελῶς, καὶ μηκέτι θεραπείας τυγχάνειν, μηδὲ ἀπολαμβάνειν αὐτὸν δύνασθαι τὴν τιμήν· εἰ δὲ ἐπιμένοι θορυβῶν καὶ ἀναστατῶν τὴν ἐκκλησίαν, διὰ τῆς ἔξωθεν ἐξουσίας, ὡς στασιώδη, αὐτὸν ἐπιστρέφεσθαι.

Πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· οὗτος δίκαιος κανών· οὗτος ὁ κανὼν τῶν ἁγίων πατέρων. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· κατὰ τὴν ὑμετέραν αἴτησιν, καὶ ἀντιλεγόντων τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, οἱ ἐπιδοθέντες παρ᾽ ὑμῶν λίβελλοι ἀνεγνώσθησαν. εἴπατε τοίνυν, εἰ βούλεσθε τοῖς δόγμασι πάσης τῆς ἁγιωτάτης συνόδου συναινεῖν. Κάρωσος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιμανδρίτης εἶπε· τὴν τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων πατέρων πίστιν, ἐν ᾗ καὶ ἐβαπτίσθην, οἶδα· ἑτέραν ἐγὼ ἄλλην πίστιν οὐκ οἶδα. ἐπίσκοποί εἰσι, καὶ ἐξουσίαν ἔχουσι καὶ ἀφορίσαι, καὶ καθαιρῆσαι· καὶ εἴ τι θέλουσιν, ἐξουσίαν ἔχουσι. πλέον ταύτης ἐγὼ ἄλλην οὐκ οἶδα. ἐμὲ ὁ ἅγιος Θεότιμος [a] ἐν τῷ μέρει, ὅτι ἐβάπτισεν, ἐκέλευσέ μοι ἄλλο τί ποτε μὴ φρονεῖν. Δωρόθεος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιμανδρίτης εἶπε· τῇ πίστει τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ τριακοσίων δεκαοκτὼ, ἐν ᾗ καὶ ἐβαπτίσθην, καὶ τῷ ὅρῳ τῶν ἐν Ἐφέσῳ καθελόντων Νεστόριον ἐμμένω, καὶ οὕτω πιστεύω, καὶ παρὰ ταύτην, ἄλλην πίστιν οὐκ οἶδα. Βαρσουμᾶς ὁ εὐλαβέστατος μοναχὸς διὰ ἰδίου ἀνθρώπου, ἑρμηνεύοντος αὐτὸν Συριστὶ λαλοῦντα, εἶπεν· οὕτω πιστεύω, ὡς οἱ τριακόσιοι δεκαοκτὼ, καὶ οὕτως ἐβαπτίσθην, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· ὡς αὐτοὺς ἐδίδαξεν ὁ κύριος τοὺς ἀποστόλους. Ἐλπίδιος μοναχὸς εἶπεν· ἐγὼ πιστεύω, ὡς οἱ τριακόσιοι δεκαοκτὼ πατέρες οἱ ἐν Νικαίᾳ, καὶ οἱ ἐν Ἐφέσῳ, οἱ Νεστόριον καθελόντες· καὶ ἐμμένω τῷ ὅρῳ, ᾧ ἐξέθεντο οἱ ἅγιοι πατέρες. οἱ λοιποὶ ἄλλοι μονάζοντες εἶπον· καὶ ἡμεῖς τὰ αὐτὰ λέγομεν.

[a] Forte, ἐν Τόμοις ἐβάπτισεν, ex Latino.

Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, ἀπελθὼν πρὸς αὐτοὺς, εἶπεν· ἡ ἁγία αὕτη καὶ μεγάλη σύνοδος οὕτω πιστεύει, ὡς οἱ τριακόσιοι δεκαοκτὼ ἅγιοι πατέρες οἱ ἐν Νικαίᾳ τηνικαῦτα συναχθέντες ἐξέθεντο· καὶ τοῦτο τὸ σύμβολον αὐτοί τε φυλάττουσι, καὶ πάντας τοὺς προσιόντας ἐκδιδάσκουσιν. ἐπειδὴ δὲ ἐν τῷ μεταξὺ διχόνοιαι παρά τινων ἀνεφύησαν, καὶ πρὸς ταύτας ἀνταγωνιζόμενοι οἱ ἅγιοι πατέρες Κύριλλος καὶ Κελεστῖνος, καὶ νῦν ὁ ἁγιώτατος καὶ μακαριώτατος πάπας Λέων, ἐπιστολὰς ἑρμηνευούσας τὸ σύμβολον, οὐ πίστιν ἢ δόγμα ἐκτιθέμενοι, ἐκδεδώκασιν· ἃς ἀσπάζεται πᾶσα ἡ οἰκουμενικὴ σύνοδος, καὶ συναινεῖ, καὶ τὴν ἐκ τούτων ἑρμηνείαν παραδίδωσι τοῖς ἐπιθυμοῦσι μαθεῖν· καὶ ἡ ὑμετέρα ἀγάπη ταύτῃ τῇ γνώμῃ πάσης τῆς ἁγίας συνόδου πείθεται, καὶ ἀναθεματίζει Νεστόριον καὶ Εὐτυχέα, ὡς καινοφωνήσαντας, ἢ οὔ; Κάρωσος ὁ εὐλαβέστατος μοναχὸς εἶπεν· ἐγὼ τί ἔχω ἀναθεματίσαι Νεστόριον, ὅτι καὶ ἅπαξ καὶ δεύτερον καὶ τρίτον καὶ πολλάκις ἀνεθεμάτισα αὐτὸν, καὶ καθῄρησα; Ἀέτιος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιδιάκονος τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν ἐκκλησίας εἶπε· καὶ Εὐτυχέα λοιπὸν [b] ἀναθεματίζει, ὡς ἡ ἁγία σύνοδος, ἢ οὔ; Κάρωσος ὁ εὐλαβέστατος μοναχὸς εἶπεν· οὐ γέγραπται· μὴ κρίνῃς, ἵνα μὴ κριθῇς; ἐπίσκοποι καθέζονται, καὶ σὺ διὰ τί λαλεῖς; Ἀέτιος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιδιάκονος εἶπε· πρὸς ἃ ἠρωτήθης δι᾽ ἐμοῦ παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, εἰπέ· πείθῃ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῇ οἰκουμενικῇ, ἢ οὔ; Κάρωσος ὁ εὐλαβέστατος μοναχὸς εἶπεν· ἐγὼ κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, ὡς εἶπα, οὕτω πιστεύω, ὡς καὶ ἐβαπτίσθην. ἄλλο τί μοι λέγετε; οὐκ οἶδα. ἐξουσίαν ἔχετε. ἐπίσκοποί ἐστε· θέλετε ἐξορίσαι; θέλετε καθαιρῆσαι; εἴ τι θέλετε, δέχομαι παρ᾽ ὑμῶν. ὁ ἅγιος ἀπόστολος λέγει· ἐὰν ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίσηται ὑμῖν, παρ᾽ ὃ παρελάβετε, ἀναθε-

[b] Forte, ἀναθεματίζεις.

μα ἔστω. τί ἔχω ποιῆσαι; ἐὰν μὴ πιστεύῃ Εὐτυχὴς, ὡς πιστεύει ἡ ἐκκλησία ἡ καθολικὴ, ἀνάθεμα ἔστω. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· ἀναγνωσθήτωσαν αἱ δεήσεις, αἱ παρὰ Φαύστου τοῦ εὐλαβεστάτου καὶ τῶν εὐλαβεστάτων ἀρχιμανδριτῶν ἐπιδοθεῖσαι.[a] Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κωνσιστωρίου ἀνέγνω.

Τῷ [b] ὑπὸ ἀχράντου τριάδος σκεπομένῳ εὐσεβεστάτῳ καὶ φιλοχρίστῳ δεσπότῃ βασιλεῖ Μαρκιανῷ, αἰωνίῳ Αὐγούστῳ, δέησις καὶ ἱκεσία παρὰ Φαύστου, Μαρτίνου, Πέτρου, Μανουήλου, Ἀβραμίου, Ἰὼβ, Ἀντιόχου, Δωροθέου, Παύλου, Εὐσεβίου, Ἰακώβου, Εὐσεβίου, Τρύφωνος, Μαρκέλλου, Τιμοθέου, Γερμανοῦ, Πέτρου, Ἀστερίου, Ἰωάννου, πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιμανδριτῶν.

Ἡ φιλόχριστος ὑμῶν καὶ εὐσεβὴς βασιλεία τὴν εὐσεβῆ τῶν ὀρθοδόξων θρησκείαν αὔξειν τε καὶ συγκροτεῖν μεμελετηκυῖα, τὸν τῶν ἁγιωτάτων ἐκκλησιῶν ἐξήλασε θόρυβον. Εὐτυχέα γὰρ, τὸν τὰς μιαρὰς καὶ βεβήλους κατὰ τοῦ πάντων ἡμῶν σωτῆρος Χριστοῦ ἐξερευξάμενον φωνὰς, καὶ ἐπισπεῖραι πολλὰ τῇ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ ζιζάνια μηχανησάμενον, ἐξέωσε τὸ φιλόχριστον ὑμῶν κράτος. οἱ δὲ ἐκείνῳ μαθητευθέντες, οὐ βούλονται τῇ ὀρθοδόξῳ καὶ εὐσεβεῖ πίστει καθυποσημήνασθαι, καὶ ἐξακολουθῆσαι τοῖς τῶν ἁγίων πατέρων εὐσεβέσι δόγμασιν· ἀλλὰ σκληροτράχηλοι μεμενήκασιν, ἀνθιστάμενοι, καὶ ἀντιπίπτοντες τῇ ὀρθῇ τῶν πατέρων ὁμολογίᾳ· καίτοι πολλῆς αὐτοῖς παραινέσεως προσαχθείσης παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Ἀνατολίου, καὶ τῶν ἅμα αὐτῷ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων καὶ πρεσβυτέρων· καὶ τῶν ἱερῶν αὐτοῖς δογμάτων παραναγνωσθέντων, καθὼς οἱ παρ' ὑμῶν ἀποσταλέντες πάντα δῆλα ὑμῖν κατέστησαν. τούτου ἕνεκεν ἀξιοῦμεν τὸ ὑμέτερον κράτος, ὥστε θεσπίσαι, μὴ ἐπιπλεῖον προκόψαι αὐτοῖς τὰ τῆς ἀσεβείας· ἐπιτραπῆναι δὲ ἡμῖν, τοῖς πνευματικοῖς τῶν μοναχῶν ὅροις ὑποβαλεῖν τοὺς οὕτως ἀναιδῶς τῆς ὀρθῆς ἡμῶν ἀποστατήσαντας πίστεως· ἵν', εἴπερ διορθωθεῖεν, ὅπερ εὐχόμεθα, μετὰ τῶν σωζομένων καὶ αὐτοὶ τὴν μερίδα ἔχοιεν· εἰ δὲ ἐπιπλεῖον ἐπιμένοιεν τῇ ἑαυτῶν κακονοίᾳ, πρέπουσαν δέξασθαι τὴν ἐπιτίμησιν αὐτούς. καὶ περὶ τοῦ σπηλαίου δὲ, ἔνθα οἱ θηριώδεις κατοικοῦσι, καὶ καθ' ἑκάστην τὸν τῶν ὅλων βλασφημοῦσι σωτῆρα Χριστὸν, τύπον δοθῆναι παρ' ἡμῶν ἐπιτρέψῃ ἡ φιλόχριστος ὑμῶν βασιλεία, θείας ὑμῶν [c] ἐπισημειώσεως καταπεμπομένης εἰς πρόσωπον ἡμέτερον.

Δωρόθεος ὁ εὐλαβέστατος μοναχὸς εἶπεν· ἐπειδὴ Εὐτυχῆ λέγουσιν, ὅτι πρὸ τῆς ἑνώσεως δύο φύσεις εἶπε, καὶ μετὰ τὴν ἕνωσιν, μίαν φύσιν, καὶ ἀναθεματίζουσιν αὐτὸν, ὡς αἱρετικόν· ταῦτα πανταχοῦ προτάσεις ἔθηκεν Εὐτυχής· καὶ ἡ ὑμετέρα μεγαλοπρέπεια ἤκουσε τὰ προτεθέντα αὐτοῦ, ὅτι ὀρθόδοξός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος, καὶ συκοφαντοῦσιν αὐτόν. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· Εὐτυχὴς εἶπεν· ὅτι τὸ σῶμα τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ οὐκ ἔστι τῆς ἡμῶν οὐσίας. σὺ περὶ τούτου πῶς δοξάζεις[d]; Δωρόθεος ὁ εὐλαβέστατος μοναχὸς εἶπεν· εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐβαπτίσθημεν, ὁμολογοῦντες τὸν σωτῆρα ἡμῶν Χριστὸν, τὸν κατελθόντα, καὶ σαρκωθέντα ἐκ τῆς παρθένου, καὶ ἐνανθρωπήσαντα, σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου. μακροθυμήσατε δὲ, καὶ ἐάν [e] παρέρχηταί με, διορθώσασθε. τοῦτον ἐκ τῆς τριάδος εἶναι ὁμολογοῦμεν. καὶ γὰρ αὐτὸς ὁ δεσπότης ἡμῶν, ὁ ἐμπτυσθεὶς καὶ κολαφισθεὶς καὶ ῥαπισθεὶς, ἡνίκα ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, λέγει τοῖς ἁγίοις μαθηταῖς αὐτοῦ· πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. ὁμολογοῦμεν οὖν τὸν παθόντα ἐκ τῆς τριάδος εἶναι. καὶ ἄλλην πίστιν οὐκ οἴδαμεν. πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ὑπογράφεις τῇ ἐπιστολῇ, ἢ οὔ;

[a] In mſ. Romano.

[b] Forte, ὑπὸ τῆς ἀχράντου.

[c] Forte, ὑποσημειώσεως

[d] In mſ. Romano.

[e] Forte, παρέρχεταί με, διορθώσασθε.

A *thema ſit*. Quid habeo facere ? Si non credit Eutyches, ſicut credit univerſalis eccleſia, anathema ſit. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi judices & ampliſſimus Senatus dixerunt : Relegantur preces quæ a Fauſto reverentiſſimo, & ab aliis reverentiſſimis archimandritis oblatæ ſunt. Veronicianus vir devotus ſecretarius ſacri conſiſtorii legit :

[a] A divina ſemper manu protecto piiſſimo & Chriſtianiſſimo dominatori & Imperatori Marciano perpetuo Auguſto, preces & ſupplicationes a Fauſto, Martino, Petro, Manuhelio, Abraamio, Job, Antiocho, Theodoro, Paulo, Jacobo, Euſebio, Tryphone, Marcello, Timotheo, Germano, Petro, Aſterio & Joanne, preſbyteris & archimandritis.

Chriſtianiſſimum & pium veſtrum Imperium ſanctam orthodoxorum religionem augere atque continere meditans, ſanctarum eccleſiarum expulit turbationem. Eutychem enim, qui pollutas & profanas adverſus omnium Salvatorem Chriſtum voces evomuit, & ſuperſeminare in Chriſti eccleſia multa zizania machinatus eſt, projecit Chriſtianiſſima veſtra potentia. Qui autem ab illo edocti ſunt, nolunt piæ & orthodoxæ fidei ſubſcribere, & ſequi ſanctorum patrum piiſſima dogmata; ſed dura cervice manſerunt, reſultantes atque adverſantes rectæ patrum confeſſioni; quamvis multa admonitio eis adhibita ſit a Dei amantiſſimo archiepiſcopo Anatolio, & his qui cum eo ſunt, ſanctiſſimis epiſcopis & preſbyteris : & divinis dogmatibus eis relectis, ſicut hi qui a nobis directi ſunt, vobis hoc declararunt. Hac de cauſa rogamus veſtram ſancire poteſtatem, quatenus non amplius eorum augeatur impietas : præcipi autem nobis, ut monachorum ſpiritalibus conſtitutis ſubdamus eos, qui ſic inverecunde a noſtra fide recta receſſerunt : ut ſi emendati fuerint, (quod oramus) cum his qui ſalvantur, ipſi quoque partem habeant : ſin autem amplius in ſua mala fide permanſerint, decentem eos ſuſcipiant diſciplinam. De ſpelunca autem, ubi ipſi digni beſtiis habitant, & quotidie blaſphemant Salvatorem omnium Chriſtum, diſponi a nobis præcipiat Chriſtianiſſimum veſtrum Imperium, ſacra veſtra ſubnotatione tranſmiſſa ad noſtram perſonam.

Dorotheus reverentiſſimus monachus dixit : Quoniam Eutychen dicunt, quia ante unitionem duas naturas dixit, & poſt unitionem unam naturam, & anathematizant eum ſicut hæreticum : paſſim ubique propoſitiones poſuit Eutyches, & veſtra magnificentia audivit quæ ſunt ab eo propoſita, quia orthodoxus eſt is homo, & fit ei calumnia. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi judices & ampliſſimus Senatus dixerunt : Eutyches ait, quod corpus Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti non fuit noſtræ ſubſtantiæ : tu de hoc quomodo confiteris ? Dorotheus reverentiſſimus monachus dixit : In nomine Patris & Filii & Spiritus ſancti tincti ſumus, confitentes Salvatorem noſtrum Jeſum Chriſtum, qui deſcendit & incarnatus eſt ex ſancta Virgine Maria, qui inhumanatus eſt, & crucifixus eſt pro nobis temporibus Pontii Pilati. Suſtinete autem, & ſi quid me tranſit, corrigat. Hunc ex Trinitate eſſe fatemur. Nam & ipſe Dominus noſter, in cujus faciem exſpuerunt, & telo percuſſus eſt, & alapas accepit, cum ſurrexiſſet a mortuis, dixit ſanctis ſuis diſcipulis : *Euntes, docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris & Filii & Spiritus ſancti.* [b] Credimus ergo illum paſſum, Trinitatis eſſe, & aliam fidem non novimus. Omnes reverentiſſimi epiſcopi dixerunt ; Subſcribis epiſtolæ, aut

[a] In Græco, Ab immaculata Trinitate protecto.

Matt. 28.

[b] al. Confitemur ergo eum qui paſſus eſt, unum Trinitatis eſſe.

Actio Quarta.

Anno Christi 451.

non? Dorotheus reverentissimus monachus dixit: Ego in baptisma credo, epistolæ autem non subscribo. Magnificentissimi & gloriosissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: Cum piissimus noster Imperator & magnificentissimos judices & amplissimum Senatum ad vos destinavit, promisistis non contradicere his quæ a sancta synodo promulgantur: quare igitur in præsenti non consentitis decretis sanctæ synodi? Dorotheus reverentissimus monachus dixit: Tunc nos locuti sumus judicibus & Senatui: & intus intrantes, rogavimus Imperatorem, ut hæc synodus quæ præsens est, fidem confirmaret trecentorum decem & octo patrum, in qua baptizati sumus, una cum definitione, quæ ab ipsis patribus definita est. Magnificentissimi & gloriosissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: Quia divinissimus Imperator noster pius est, & nos intentionem ejus sequimur, si vultis, inducias duorum aut trium dierum ad cogitandum accipite, (hoc enim ut vobis concedatur, nos petimus sanctam synodum:) ut recogitantes, confessionem fidei sanctorum patrum sequamini. Carosus reverentissimus archimandrita dixit: Hic sum; quid opus habetis duos aut tres dies sustinere? Ecce modo, si vultis aliquid facere, potestatem habetis. Dorotheus reverentissimus monachus dixit: In fide permaneo trecentorum decem & octo patrum, in qua & baptizatus sum, & in definitione Ephesia, & aliud aliquid non dico. Magnificentissimi & gloriosissimi judices & amplissimus Senatus dixerunt: A sancta synodo formula dabitur.

A Δωρόθεος ὁ εὐλαβέστατος μοναχὸς εἶπεν· ἐγὼ εἰς τὸ βάπτισμα πιστεύω, ἐπιστολῇ δὲ οὐχ ὑπογράφω. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· ἐπειδὴ ὁ θειότατος ἡμῶν βασιλεὺς τοὺς μεγαλοπρεπεστάτους ἄρχοντας, καὶ τοὺς συγκλητικοὺς ἔπεμψε τοὺς ἐνδοξοτάτους πρὸς [a] ὑμᾶς, ὑπέσχεσθε πείθεσθαι τοῖς πραττομένοις παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου· αἰτίαν ποίαν ἐπὶ τοῦ παρόντος οὐ συντίθεσθε τοῖς ὅροις τῆς ἁγίας συνόδου; [b] Δωρόθεος ὁ εὐλαβέστατος μοναχὸς εἶπεν· ἡμεῖς τότε ἐλαλήσαμεν τοῖς ἄρχουσι καὶ τῇ συγκλήτῳ, καὶ παρεκαλέσαμεν τὸν βασιλέα, εἰσελθόντες ἔσω, ἵνα ἡ σύνοδος ἡ παροῦσα βεβαιώσῃ τὴν πίστιν τῶν τιη΄. ἁγίων πατέρων, ἐν ᾗ καὶ ἐβαπτίσθημεν, μετὰ τοῦ ὅρου τοῦ ὁρισθέντος παρὰ τῶν [c] αὐτῶν πατέρων. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρB χοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· ἐπειδὴ ὁ θειότατος ἡμῶν δεσπότης εὐσεβής ἐστι, καὶ ἡμεῖς τῷ αὐτοῦ σκοπῷ ἀκολουθοῦμεν, εἰ βούλεσθε ὑμῖν ἐνδοθῆναι δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας πρὸς ἐπίσκεψιν, ἐξαιτοῦμεν τοῦτο παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου ὑμῖν ὑπάρξαι· ἵνα ἐπισκεψάμενοι, ἀκολουθήσητε τῇ παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων δοξαζομένῃ πίστει. Κάρωσος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιμανδρίτης εἶπεν· ὧδέ εἰμι· τί χρείαν ἔχετε δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας ἐνδέξασθαι; [d] εἰ δὲ ἄρτι ἐξουσίαν ἔχετε, [e] ὅτι θέλετε, ποιεῖτε. Δωρόθεος ὁ εὐλαβέστατος μοναχὸς εἶπε· τῇ πίστει τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τιη΄. ἐμμένω, ἐν ᾗ καὶ ἐβαπτίσθην, καὶ τῷ ὅρῳ τῶν ἐν Ἐφέσῳ· καὶ ἄλλο τι οὐ λέγω. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες, καὶ ἡ ὑπερφυὴς σύγκλητος, εἶπον· παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου τύπος δοθήσεται. [f]

[a] Forte, ὑμᾶς ex Latino.

[b] In ms. Parisiensi, ἀναγνω, ἀναγνωμέν, ἀναγνω.

[c] Forte, αὐτῶν

[d] Forte, ἰδού, ἄρτι ex Latino.

[e] Forte, ὅ, τι

[f] In ms. Parisiensi, ἀναγνω, ἀναγνωμέν, ἀναγνω.

In cod. Divion. seu Boh. Exemplar collatum die x. Kal. Aprilis, indictione XIII. ad codices Græcos diligentissime. Explicit Actio IV. Incipit Actio V. Alleluia.

ACTIO DE CAROSO ET DOROTHEO, & iis qui cum eo erant.

Ex versione nova edidit Romana. Nam Actio hæc de Caroso & Dorotheo, non est in antiquis mss. Latinis.

Consulatu piissimi & Christum amantis Imperatoris nostri Marciani Augusti primum, tertio decimo Kalendas Novembris, considente sancto & generali concilio, quod juxta jussionem piissimorum Imperatorum nostrorum congregatum est in Chalcedonensium metropoli, in martyrio sanctæ & pulchræ victricis martyris Euphemiæ, Aëtius archidiaconus & primicerius dixit: Reverentissimus presbyter & circuitor Alexander missus a sanctitate vestra ad piissimum & Christi amantem Imperatorem nostrum monachorum causa, Carosi & Dorothei, & eorum qui Eutychem monachum quondam archimandritam sequuntur, qui desciverunt ab orthodoxa fide; certa quædam ab ipsorum pietate jussus dicere vestræ sanctitati, nunc adest, ac vult exponere. Et hoc vobis suggerimus, ad quod placuerit. Sancta synodus dixit: Dicat, qui adest, reverentissimus presbyter & visitator Alexander, quæ a piissimo & fidelissimo Imperatore nostro significata sunt sanctæ synodo. Alexander presbyter & visitator dixit: Missus a sanctitate vestra, & a magnificentissimis judicibus & sacro Senatu, ad piissimum & Christi amantem Imperatorem nostrum, cum ei dixissem, quod Dorotheus & Carosus, qui preces obtulerunt, significarunt dicentes, quod pollicita est pietas vestra, monasteria convocari, & nos cum ipsis, & proposito sancto evangelio, inter utrosque nos disceptare. Si igitur jubet pietas vestra, hoc fiat; nos enim illuc ire non possumus. Hæc cum audisset dominus orbis, significavit eis per me & dominum Joannem decurionem, quod si voluissem ego sedere inter vos atque alios monachos, & audire inter utrosque vos, non huc sanctam & universalem synodum fatigassem. Sed cum ipsi propterea adfuissent, ac nos de vobis certiores fecissent, dixi ut vos adessetis, & ea quæ nescitis, cognosceretis, & in-

C ΠΡΑ͂ΞΙΣ ΠΕΡῚ ΚΑΡΏΣΟΥ ΚΑῚ ΔΩΡΟΘΈΟΥ, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

Υπατείας τοῦ εὐλαβεστάτου καὶ φιλοχρίστου ἡμῶν βασιλέως Μαρκιανοῦ Αὐγούστου τὸ πρῶτον, πρὸ δεκατριῶν καλανδῶν Νοεμβρίων, συνεδρευούσης τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, τῆς κατὰ θέσπισμα τῶν εὐσεβεστάτων ἡμῶν βασιλέων συναθροισθείσης ἐπὶ τῆς Καλχηδονέων μητροπόλεως, ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῆς ἁγίας καὶ καλλινίκου μάρτυρος Εὐφημίας, Αἴτιος ἀρχιδιάκονος καὶ πριμικήριος εἶπεν· ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ περιοδευτὴς Ἀλέξανδρος, ἀποσταλεὶς παρὰ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης πρὸς τὸν εὐσεβέστατον καὶ φιλόχριστον βασιλέα τῶν μοναζόντων ἕνεκεν, τῶν περὶ Κάρωσον καὶ Δωρόθεον, καὶ τῶν κατὰ Εὐτυχέα τόν ποτε ἀρχιμανδρίτην μοναζόντων, τῶν ἀποστατησάντων τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, φανερὰ παρὰ τῆς αὐτοῦ εὐσεβείας κελευσθεὶς εἰπεῖν πρὸς τὴν ὑμετέραν ὁσιότητα, παραγενόμενος νῦν, βούλεται καταθέσθαι· καὶ τοῦτο αὐτὸ ὑποβάλλομεν πρὸς τὸ παριστάμενον. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· λεγέτω ὁ παρὼν εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ περιοδευτὴς Ἀλέξανδρος τὰ παρὰ τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ πιστοτάτου βασιλέως ἡμῶν δηλωθέντα τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ. Ἀλέξανδρος πρεσβύτερος καὶ περιοδευτὴς εἶπεν· ἀποσταλεὶς παρὰ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, καὶ παρὰ τῶν μεγαλοπρεπεστάτων ἀρχόντων, καὶ τῆς ἱερᾶς συγκλήτου, πρὸς τὸν εὐλαβέστατον καὶ φιλόχριστον ἡμῶν βασιλέα, εἰπόντος μου αὐτῷ· ὅτι Δωρόθεος καὶ οἱ περὶ Κάρωσον, οἱ δεδωκότες τὰς δεήσεις, ἐδήλωσαν λέγοντες ὅτι E ὑπέσχετο ἡ ὑμετέρα εὐσέβεια, τὰ μοναστήρια συγκαλεῖσθαι, καὶ ἡμᾶς μετ' αὐτῶν, καὶ κειμένου τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου, διακούειν μεταξὺ ἀμφοτέρων ἡμῶν. ἐὰν οὖν κελεύῃ ἡ ὑμετέρα εὐσέβεια, τοῦτο γινέσθω· ἐπεὶ ἡμεῖς ἀπελθεῖν ἐκεῖ οὐ δυνάμεθα. ταῦτα ἀκούσας ὁ δεσπότης τῆς οἰκουμένης, ἐδήλωσεν αὐτοῖς δι' ἐμοῦ καὶ τοῦ κυρίου Ἰωάννου τοῦ δεκουρίωνος· ὅτι εἰ ἤθελον ἐγὼ καθεσθῆναι ἀνὰ μέσον ὑμῶν, καὶ τῶν ἄλλων μοναστῶν, καὶ διακοῦσαι μεταξὺ ἀμφοτέρων ὑμῶν, οὐκ ἂν τὴν ἁγίαν καὶ οἰκουμενικὴν σύνοδον ἔσκυλα ἐνταῦθα. ἀλλὰ διὰ τοῦτο παραγενομένων αὐτῶν, καὶ δηλωσάντων ἡμῖν περὶ ὑμῶν, εἶπον παραγενέσθαι ὑμᾶς, καὶ ἅπερ μὴ οἴδατε, γνῶναι, καὶ ἐρωτήσαντας,

τόνησης, ἃ ἐκ οἴδατε, μαθεῖν παρ' αὐτῶν. δίκαιον οὖν ἐκρίναμεν, ἀπελθεῖν ὑμᾶς εἰς τὴν σύνοδον. ἵνα γὰρ ποθεν εἰδῆτε, ὅτι εἴ τι δ' ἂν τυπώσῃ ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, καὶ ἐπιδῷ μοι ἐγγράφως, τούτοις στοιχῶ, τούτοις στέργω, τούτοις πιστεύω· πρὸς ποτε ἔχετε, καὶ ἄλλην ἀπόκρισιν παρ' ἐμοῦ οὐ λαμβάνετε. ἡ ἁγία σύνοδος ἐπεφώνησε· πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως· πολλὰ τὰ ἔτη τῆς Αὐγούστης· πολλὰ τὰ ἔτη τῶν ὀρθοδόξων. καὶ μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη δέησις δοθεῖσα τῷ εὐσεβεστάτῳ βασιλεῖ παρὰ Καρόσου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι, Αἴτιος ἀρχιδιάκονος εἶπεν· ἐπήκουσεν ἡ ἁγία ὑμῶν μεγάλη καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος τῶν ἐπιδοθεισῶν δεήσεων τῷ παρὰ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ ἀναδειχθέντι εὐσεβεστάτῳ καὶ φιλοχρίστῳ ἡμῶν βασιλεῖ, παρὰ τῶν εὐλαβεστάτων μοναζόντων Καρόσου καὶ Δωροθέου, καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς περὶ τὴν πίστιν χωλευόντων, ὡς ῥιψοκινδύνως προελθόντες, ἐτόλμησαν ἐπίσκοπον ὀνομάζειν τὸν παρὰ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου καθαιρεθέντα Διόσκορον, καὶ [a] παρακαλέσαι τοὺς εὐσεβεστάτους καὶ θεοφιλεστάτους βασιλέας, παραγενέσθαι [b] αὐτοὺς εἰς τὴν ἁγίαν σύνοδον ταύτην, καὶ ὡς ἀνεύθυνον μετὰ παρρησίας τῇ πίστει συνηγορεῖν. ἐπεὶ τοίνυν οὐ μόνον αὐτοὶ ποτε πεφώραται κακοδοξοῦντες, ἀλλὰ καὶ τῶν καθαιρεθέντων ὑπερασπίζοντες· φανερὰ δὲ ἀγορεύουσιν οἱ θεῖοι κανόνες κατὰ τῶν τὰ τοιαῦτα σφαλλομένων κληρικῶν τε καὶ μοναχῶν· εἰ κελεύετε, τούτους ἀναγνωσόμεθα· ἐπειδήπερ μάλιστα καὶ φαίνονται ἐκ πολλοῦ χωρίσαντες ἑαυτοὺς τῆς τε ἁγιωτάτης καὶ καθολικῆς ἐκκλησίας, καὶ τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου, ὥστε καὶ ἐκ τῶν παρ' αὐτῶν ἐπιδοθέντων λιβέλλων φανερὰν τὴν ἑαυτῶν γνώμην καταστῆσαι. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· οἱ θεῖοι τῶν πατέρων κανόνες ἀναγνωσθήτωσαν, καὶ ἐμφερέσθωσαν τοῖς ὑπομνήμασι. καὶ λαβὼν τὴν βίβλον Αἴτιος ἀρχιδιάκονος καὶ πριμικήριος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ἀνέγνω.

[a] Forte, παρεγγελίσαι

[b] Forte, αὐτὸν

Κανὼν πγ'.

Εἴ τις ἐπίσκοπος ὑπὸ συνόδου καθαιρεθεὶς, ἢ πρεσβύτερος, ἢ διάκονος, ἢ ὅλως τοῦ κανόνος, ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου, τολμήσειέ τι πρᾶξαι τῆς λειτουργίας, εἴτε ἐπίσκοπος κατὰ τὴν προάγουσαν συνήθειαν, εἴτε ὁ πρεσβύτερος, εἴτε ὁ διάκονος, μηκέτι [c] ἐξὸν εἶναι αὐτῷ μηδὲ ἐν ἑτέρᾳ συνόδῳ ἐλπίδα ἀποκαταστάσεως, μηδὲ ἀπολογίας χώραν ἔχειν· ἀλλὰ καὶ τοὺς κοινωνοῦντας αὐτῷ πάντας ἀποβάλλεσθαι τῆς ἐκκλησίας, καὶ μάλιστα εἰ μαθόντες τὴν ἀπόφασιν, τὴν κατὰ τῶν προειρημένων ἐξενεχθεῖσαν, τολμήσειαν αὐτοῖς κοινωνεῖν.

[c] Forte, ἐξεῖναι αὐτῷ.

Κανὼν πδ'.

Περὶ τῶν ἑαυτοὺς ἀφοριζόντων.

Εἴ τις πρεσβύτερος, ἢ διάκονος, καταφρονήσας τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου, ἀφώρισεν ἑαυτὸν τῆς ἐκκλησίας, καὶ [d] ἰδίᾳ συνήγαγε, καὶ θυσιαστήριον ἔστησε, καὶ τοῦ ἐπισκόπου προσκαλεσαμένου αὐτὸν, ἀπειθοίη, καὶ μὴ βούλοιτο αὐτῷ πείθεσθαι, μηδὲ [e] ὑπακούειν καὶ πρῶτον καὶ δεύτερον καὶ τρίτον καλοῦντι, τοῦτον καθαιρεῖσθαι παντελῶς, καὶ μηκέτι θεραπείας τυγχάνειν, μήτε ἀπολαμβάνειν αὐτὸν δύνασθαι τὴν τιμήν· εἰ δὲ παραμένοι θορυβῶν καὶ ἀναστατῶν τὴν ἐκκλησίαν, διὰ τῆς ἔξωθεν ἐξουσίας, ὡς στασιώδη, αὐτὸν [f] ἀποστρέφεσθαι.

[d] Forte, ἰδίᾳ

[e] Forte, ὑπακούειν

[f] Forte, ἐπιστρέφεσθαι.

Καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων, ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· τὸν δεσπότην Χριστὸν εἰς φιλανθρωπίαν μιμουμένη ἡ ἁγία αὕτη καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, ἀποδέξατο τοὺς μεγαλοπρεπεστάτους καὶ ἐνδοξοτάτους ἄρχοντας, καὶ τὴν ἱερὰν καὶ φιλόχριστον σύγκλητον, τῆς ἐπὶ τοῖς μονάζουσι Καρόσῳ, Δωροθέῳ, καὶ Βαρσουμᾷ, καὶ τοῖς σὺν αὐτοῖς, συγκαταβάσεως· ὥστε παρασχεθῆναι τοῖς μνημονευθεῖσι πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ πεισθῆναι τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ, καὶ τοῖς παρ' αὐτῆς ἐπὶ τῇ ὀρθῇ πίστει τυπωθεῖσι, διωρίαν ἡμερῶν τριάκοντα, τουτέστιν, ἀπὸ τῆς ἐνεστώσης μηνὸς Ὀκτωβρίου πεντεκαιδεκάτης, μέχρι Νοεμβρίου πεντεκαιδεκάτης. ἀποσταλήσονται τοίνυν πρὸς αὐτοὺς κληρικοὶ τῇ ὡρισμένῃ ἡμέρᾳ, ὑπομιμνήσκοντες αὐτοὺς, ἵνα ἢ ὀρθοδοξήσωσι πρὸς τὴν ἀλήθειαν, ἢ εἴξωσι πᾶσι τοῖς δόξασι τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ συνόδῳ πρὸς ἀναίρεσιν πάσης αἱ-

A terrogando, ea quæ non noſtis, diſceretis ab iis. Juſtum igitur decrevimus, vos ad concilium abire. Nam (ut ſciatis) quidquid definierit ſanctum & generale concilium, ac mihi in ſcriptis dederit, ea ſequor, iis contentus ſum, iis fidem habeo. Ad hoc habetis, nec aliud a me reſponſum accipitis. Sancta ſynodus acclamavit: Imperatori multos annos: multos annos Auguſtæ: multos annos orthodoxis. Poſtea lectæ ſunt preces oblatæ piiſſimo Imperatori a Caroſo, & qui cum ipſo erant; quibus lectis Aëtius archidiaconus dixit: Audivit ſanctum magnum veſtrum & univerſale concilium preces datas piiſſimo & Chriſtum amanti Imperatori noſtro, qui a Chriſto Domino electus eſt, a reverentiſſimis monachis Caroſo & Dorotheo, & B iis qui cum ipſis in fide claudicant, qui temere agentes, ac ſe in periculum conjicientes, auſi ſunt epiſcopum nominare Dioſcorum, qui a ſancto & univerſali concilio depoſitus eſt: ac deprecari piiſſimos ac Deo amabiliſſimos Imperatores, ut ipſi adeſſent ad hoc ſanctum concilium; & quaſi hoc reprehenſione careat, libere fidei patrocinarentur. Quoniam igitur ipſi non ſolum male in hoc ſentire deprehenſi ſunt, ſed etiam depoſitos protegere; aperte autem pronuntiant ſacri canones de clericis ac monachis, qui in hujuſmodi labuntur: ſi jubetis, hos legemus: quandoquidem maxime videntur ſe jam pridem a ſanctiſſima & catholica eccleſia, & a proprio epiſcopo ſeparaſſe, ut etiam ex datis libellis ſuam ſententiam aperuerunt. Sancta ſynodus dixit: C Sacri patrum canones legantur, & commentariis inſerantur. Sumptoque libro Aëtius archidiaconus & primicerius magnæ eccleſiæ legit:

Canon octogeſimus tertius.

Si quis epiſcopus a ſynodo depoſitus, aut presbyter, aut diaconus, aut omnino qui eſt ſub regula, a proprio epiſcopo auſus fuerit amplius aliquid ſacri miniſterii gerere, ſive epiſcopus juxta ſuperiorem conſuetudinem, ſive presbyter, ſive diaconus, poſtea non liceat ei ne in altera quidem ſynodo ſpem reſtitutionis, nec ſatisfactionis locum habere. Sed & omnes qui ei communicant, ejiciantur ex eccleſia: & maxime ſi poſtquam cognoverunt ſententiam in prædictos latam, iis communicare auſi fuerint.

Eſt Can. 4. Conc. Antiocheni, ex Can. 28. Apoſt.

D

Alius Canon LXXXIV.

De iis qui ſeipſos ſeparant.

Si quis presbyter aut diaconus, contempto proprio epiſcopo, ſe ab eccleſia ſegregaverit, ac ſeorſim congregationem habuerit, & altare conſtituerit: ſi commonenti epiſcopo non acquieverit, nec conſentire vel obedire voluerit ſemel & iterum ac tertium vocanti; is omnino deponatur nec ultra remedium conſequi, nec proprium honorem recipere poſſit. Quod ſi perſeveraverit tumultuari, & eccleſiam perturbare; per poteſtatem externam tamquam ſeditioſus corrigatur.

Can. 5. Con. Antioch. ex Can. Apoſt. 31.

Poſt lectionem autem divinarum & ſacrarum regu- E larum ſancta ſynodus dixit: Chriſti Domini benignitatem atque humanitatem imitans ſancta hæc & univerſalis ſynodus, probat laudatque magnificentiſſimos & glorioſiſſimos judices, & ſacrum Chriſtique amantem Senatum, de condeſcenſione erga monachos Caroſum, Dorotheum, Barſumam, & qui cum ipſis ſunt: ut memoratis ad deliberandum & ad obediendum ſancto huic & œcumenico concilio, & iis quæ ab eo de recta fide ſtatuta ſunt, darentur triginta dierum induciæ, id eſt, a decimo quinto die præſentis Octobris, uſque ad Novembris decimum quintum. Ad eos igitur clerici mittentur præfinito die, qui admoneant, ut vel recto pede ambulent in veritate, ac iis cedant quæ placita ſunt huic ſancto concilio, ad totius hæreticæ pra-

vœque opinionis destructionem; aut sciant se cum monachis, qui cum ipsis sunt, privatos esse & gradu, & omni dignitate & communione, una cum eo ut desinant præesse monasteriis; ac si quidem persugere conentur, valere in eos eamdem pœnam decernit sanctum hoc & universale magnum concilium: externa videlicet auctoritate, juxta divinas sacrasque patrum regulas, corroborante sententiam in contumaces latam.

A ῥητικῆς κακοδοξίας ἢ ἴσωσιν, ἴσασιν μετὰ τῶν σὺν αὐτοῖς μοναχῶν γεγυμνῶσθαι τοῦ τε βαθμοῦ, καὶ πάσης ἀξίας τε καὶ κοινωνίας, μετὰ τοῦ καὶ ἀποπαῦσαι ἡγεμονεύειν μοναστηρίων· εἰ, εἴγε διαφυγεῖν ἐπιχειρήσειαν, κρατεῖν ἐπ' αὐτοῖς τὸ αὐτὸ ἐπιτίμιον, ψηφίζεται ἡ ἁγία αὕτη καὶ οἰκουμενικὴ μεγάλη σύνοδος· δηλονότι καὶ τῆς ἔξωθεν αὐθεντίας, κατὰ τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς τῶν πατέρων κανόνας, συνεπισχυούσης τῇ ψήφῳ κατὰ τῶν ἀπειθούντων.

ACTIO DE PHOTIO EPISCOPO TYRI, & Eustathio episcopo Beryti.

B

a Ex nova versione Edit. Rom. Balsamon ad can. 29. Conc. Chalced. dicit hanc actionem fuisse olim in fine gestorum. MS. codices Latini eam non habent. Negotia Episcoporum, si post fidem discussa fuerunt, sed ante definita act. 6. die xi. Kal. Novemb. hæc actio non potuit esse xiii. Kal. Novemb.

Consulatu domni nostri Marciani perpetui Augusti, & ejus qui renuntiatus fuerit, a tertio decimo Kalendas Novembris, Chalcedone jussu sacratissimi & piissimi domini nostri, convenientibus in sanctissima ecclesia sanctæ martyris Euphemiæ, magnificentissimo & gloriosissimo magistro militum, exconsule & patricio Anatolio, & ceteris prædictis magnificentissimis & gloriosissimis judicibus, insuper & prædicta sancta & generali synodo, jussu sacratissimi & piissimi domini nostri in Chalcedonensium civitate congregata, & consedentibus omnibus ante cancellos sanctissimi altaris, Photius reverentissimus episcopus Tyri dixit: Preces obtuli sacratissimo & Christum diligenti C Imperatori: ac jussit vestram magnificentiam una cum sancto hoc & universali concilio causam audire, eamque definire. Oro igitur ut legantur meæ preces, mihique judicium reddatur. Gloriosissimi judices dixerunt: Legantur preces Photii reverentissimi episcopi. Et antequam legerentur, Eustathius reverentissimus episcopus Beryti dixit: Piissimus & Christi amans dominus noster, ac piissima Christique amans domina nostra, vosque gloriosissimi judices & amplissimus Senatus, & sanctum generaleque concilium, cujus principes sunt Deoamabilissimi & sanctissimi patres nostri Leo & Anatolius, fidei causa nos hic congregarunt: ac jubete ante omnia subscribi definitionem, ut prius quæstio fidei absolvatur. Quod si de mea quoque causa D jubetis nunc quæri, non sum in mora, sed protinus respondebo. Gloriosissimi judices dixerunt: Quandoquidem conventus sacratissimus dominus noster a Photio reverentissimo episcopo Tyriorum metropoleos, jussit rem ejus & aliorum episcoporum, qui dicunt læsum esse capitulum, in sanctissimo concilio præsentibus nobis examinari: legantur preces Photii reverentissimi episcopi. Cumque eæ datæ essent, Constantinus devotus secretarius sacri consistorii legit:

Ὑπατείας τοῦ δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου, τῇ πρὸ δεκατεσσάρων καλανδῶν Νοεμβρίων, ἐν Καλχηδόνι, κατὰ κέλευσιν τοῦ θειοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου δεσπότου ἡμῶν, συνελθόντων ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας, τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου στρατηλάτου, ἀπὸ ὑπάτων καὶ πατρικίου Ἀνατολίου, καὶ λοιπῶν τῶν προειρημένων μεγαλοπρεπεστάτων καὶ ἐνδοξοτάτων ἀρχόντων, παρούσης δὲ καὶ τῆς προειρημένης ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, τῆς κατὰ θέσπισμα τοῦ θειοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου ἐν τῇ Καλχηδονέων πόλει συναθροισθείσης, καὶ καθεσθέντων πάντων πρὸ τῶν καγκέλλων τοῦ ἁγιωτάτου θυσιαστηρίου, Φώτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τύρου εἶπε· δεήσεις ἐπιδέδωκα τῷ θειοτάτῳ καὶ φιλοχρίστῳ βασιλεῖ, καὶ ἐκέλευσε τὴν ὑμετέραν μεγαλοπρέπειαν, ἅμα τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ ἀκοῦσαι τοῦ πράγματος, καὶ τύπον δοῦναι αὐτῷ. παρακαλῶ τοίνυν, ἀναγνωσθῆναί μου τὰς δεήσεις, καὶ τὰ δίκαια ὑπαρχθῆναί μοι. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἀναγνωσθήσονται αἱ δεήσεις Φωτίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου. καὶ πρὸ τῆς ἀναγνώσεως, Εὐστάθιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βηρυτοῦ εἶπεν· ὁ εὐσεβέστατος καὶ φιλόχριστος ἡμῶν δεσπότης, καὶ ἡ εὐσεβεστάτη καὶ φιλόχριστος ἡμῶν δέσποινα, καὶ ὑμεῖς οἱ ἐνδοξότατοι καὶ φιλόχριστοι ἄρχοντες, καὶ μεγίστη σύγκλητος, καὶ ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, ἧς ἐξάρχουσιν οἱ θεοφιλέστατοι καὶ ὁσιώτατοι πατέρες ἡμῶν Λέων καὶ Ἀνατόλιος, τῆς πίστεως ἕνεκεν ἡμᾶς ἐνταῦθα συνήγαγον. καὶ κελεύσατε πρὸ πάντων ὑπογραφῆναι τὸν ὅρον, ἵνα πρότερον πληρωθῇ τὰ περὶ τῆς πίστεως. εἰ δὲ καὶ περὶ τοῦ ἐμοῦ πράγματος κελεύετε νῦν ζητηθῆναι, οὐχ ὑπερτίθεμαι, ἀλλ' εὐθὺς τὰς ἀποκρίσεις ποιοῦμαι. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἐπειδὴ προσελθόντος ὁ θειότατος ἡμῶν βασιλεὺς παρὰ Φωτίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Τυρίων μητροπόλεως, ἐκέλευσε καὶ τὸ κατ' αὐτὸν καὶ τοὺς ἄλλους ἐπισκόπους, τοὺς βεβλάφθαι λέγοντας, κεφάλαιον ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ συνόδῳ παρόντων ἡμῶν ἐξετασθῆναι· ἀναγνωσθήτωσαν αἱ δεήσεις Φωτίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου. * Καὶ ἐπιδοθεισῶν αὐτῶν, Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ἀνέγνω.

* In ms. Paγκρίσι.

Terræ & maris, omniumque hominum nationis & generis dominis, Flaviis Valentiniano & Marciano, perpetuis & triumphatoribus Augustis, preces & supplicatio a Photio episcopo Tyriorum civitatis E vestræ primæ Phœnices.

Τοῖς γῆς καὶ θαλάττης, καὶ πάντων ἀνθρώπων ἔθνους καὶ γένους δεσπόταις, Φλαυίοις Οὐαλεντινιανῷ καὶ Μαρκιανῷ, τοῖς αἰωνίοις καὶ τροπαιούχοις Αὐγούστοις, δέησις καὶ ἱκετηρία παρὰ Φωτίου ἐπισκόπου τῆς Τυρίων πόλεως τῆς ὑμετέρας πρώτης Φοινίκης.

Quicumque ea quæ ex sententia sunt, volunt adipisci, non aliter poterunt, quam si vestris vestigiis advoluti, inde spei suæ fructum aliquem capere valeant; ac maxime cum jus supplicationibus eorum adest. Ego igitur ad has preces veni, persuasum habens, quod non a jure exciderem. Quænam igitur causa sit precum mearum, brevis edocebit sermo. Sanctissimæ Tyriorum ecclesiæ ex priscis & immemorabilibus temporibus a sanctis canonibus certa definita sunt jura, tum in ecclesiastica administratione, tum in ordinationibus. Ejusmodi jura Eustathius reverentissimus episcopus Berytiorum civitatis, cum nonnullorum pro

Πάντες ὅσοι τῶν κατὰ γνώμην τυχεῖν ἐθέλουσιν, οὐκ ἄλλως δυνηθήσονται, εἰ μὴ τοῖς ὑμετέροις ἴχνεσι προσπέσοιεν, ἐκεῖθεν τῶν ἐλπιζομένων καρπόν τινα ἀπολαῦσαι ἐξισχύουσιν· ὅταν μάλιστα τὸ δίκαιον ταῖς αὐτῶν ἱκετείαις προσῇ. κἀγὼ τοίνυν ἐπὶ τάσδε τὰς λιτὰς ἐλήλυθα, πίστας ἐμαυτόν, ὡς οὐ διαμαρτήσομαι τοῦ δικαίου. τίς τοίνυν ἡ αἰτία τῶν ἐμῶν δεήσεων, βραχὺς ἀναδιδάξει λόγος. τῇ Τυρίων ἁγίᾳ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ ἐξ ἀρχαίων καὶ ἀμνημονεύτων τῶν χρόνων, ἀπὸ τῶν ἁγίων κανόνων φανερὰ ἀφώρισται δίκαια ἔν τε διοικήσει τῇ ἐκκλησιαστικῇ, καὶ ἐν ταῖς χειροτονίαις. τὰ τοιαῦτα δίκαια Εὐστάθιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Βηρυτίων πόλεως, σπουδῇ

ANNO CHRISTI 451.

ᵃ Forte, χειροτονίᾳ ἰσχ.

κατὰ ᵃ καιρόν τινα ἰσχυρὸς, παραφθάσας ἐπεχείρησε, θείας πεπορισμένος ἀντιγραφὰς ἐπὶ τῆς θείας λήξεως Θεοδοσίου· δι' ὧν ἐβουλήθη, ἐκδικῶν ἑαυτῷ φαίνεσθαι πολιτῶν χειροτονίας, τινὰ τῶν δικαίων τῆς προειρημένης ἐκκλησίας εἰς ἑαυτὸν μεταθεῖναι· τοσαύτῃ δὲ ὁ μνημονευθεὶς ὁσιώτατος ἐπίσκοπος εἰς τὸ περιγράψαι τὰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ δίκαια ἐνστάσει ἐχρήσατο, ὡς καὶ συνοδικὸν πρός με παρασκευάσαι ἐκπεμφθῆναι, καθαίρεσιν ἀπειλοῦν, εἰ μή γε τῷ τοιούτῳ ὑποσημειώσομαι χάρτῃ· ᾧ τινι ἐγὼ οὐκ ἐκ προθέσεως, δεῖ δὲ τῆς ἐν αὐτῷ ἐγκειμένης ἀπειλῆς, ὑποσημειωσάμενος, τὴν ἐπενεχθεῖσάν μοι ἀνάγκην διὰ τῆς ὑπογραφῆς ἐσήμανα. ἔγραψα γὰρ, ὡς κελευσθεὶς ὑπέγραψα, εἰδὼς, ὡς οὐδὲν τοῦτο προκρίνει μοι, τῶν θείων καὶ τῶν θείων νόμων τὰ μὴ ἐκ προθέσεως, ἐξ ἀνάγκης δὲ γινόμενα μηδεμίαν ἔχειν ἰσχὺν διοριζόντων. ἐπὶ δὲ τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας, οὐκ ἴσασι πεῖραν παρειληφότες ἄνθρωποι πάντες, ὡς οὔτε ἄλογος προστασία κρατεῖ, οὔτε τις μὴ ἀρχαιότητι ἐγνωσμένην ἐκδικεῖν ἑαυτῷ τι ἐθελήσας κατὰ καινοτομίαν, δυνήσεται. δέομαι οὖν προσκυλινδούμενος τῶν ὑμετέρων ἰχνῶν, θεσπίσαι τὸ οὐράνιον ὑμῶν κράτος, πάντα τὰ ἐξ ἀρχῆς ἐκ τῶν θείων κανόνων ἀφορισθέντα τῇ προειρημένῃ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ, ἄπτωτα μένειν· εἰ τι δὲ ὑπεναντίον τῆς ἀρχαιότητος παρὰ τοῦ μνημονευθέντος, ἢ παρ' ἑτέρου τινὸς αὐτῷ προσθέντος ἐπικεχείρηται, τοῦτο ἄκυρον τυγχάνειν, καὶ μηδεμίαν ἔχειν ἰσχύν· ἀλλ' ἀποδοθῆναι ἄτρωτα τὰ δίκαια τῆς ἐν Τύρῳ ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, ἀργεῖν δὲ πάντα τὰ ἐκ συναρπαγῆς τῷ μνημονευθέντι πορισθέντα, τοῦτο μὲν θεῖα γράμματα, τοῦτο δὲ καὶ ἀποφάσεις οἱωνδήποτε μειζόνων δικαστηρίων. καὶ εἴ τις δὲ τούτων χάριν συναίνεσις παρά τινων ἁγιωτάτων ἐπισκόπων γεγένηται ἐπ' ἀναιρέσει τῆς ἀρχαιότητος καὶ τῶν θείων κανόνων, μηδεμίαν ἔχειν ἰσχύν· μηδενός μοι προκρίματος γινομένου ἐκ τῆς παρ' ἐμοῦ γεγενημένης ἐν τῷ συνοδικῷ, καθ' ὃν εἴρηκα τρόπον, ὑποσημειώσεως· θείου ὑμῶν καὶ προσκυνουμένου τύπου πραγματικοῦ περὶ τούτου καταπεμπομένου πρός τε τοὺς μεγαλοπρεπεστάτους καὶ ἐνδοξοτάτους ἐπάρχους τῶν ἱερῶν ὑμῶν πραιτωρίων, καὶ πρὸς τὸν μεγαλοπρεπέστατον καὶ ἐνδοξότατον στρατηλάτην τῆς ἕω, καὶ πρὸς τὸν μεγαλοπρεπέστατον καὶ ἐνδοξότατον μάγιστρον τῶν θείων ὑμῶν ὀφφικίων, καὶ τὴν ἁγίαν καὶ οἰκουμενικὴν σύνοδον, τὴν ἐν τῇ Καλχηδονέων χάριτι Χριστοῦ, καὶ νεύματι ὑμετέρῳ ἀθροισθεῖσαν· ὡς ἂν μηδὲν ὑπεναντίον τῶν παρὰ τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας θεσπιζομένων, προβῆναι δυνηθείη. πέφυκε γὰρ τὰ τῶν ἱερῶν δίκαια μηδέποτε ἐλαττοῦσθαι ἀπὸ τῆς τῶν προεστώτων χαυνότητος. καὶ τούτου τυχὼν, τὰς συνήθεις εὐχὰς ὑπὲρ τοῦ αἰωνίου ὑμῶν κράτους ποιήσομαι διηνεκῶς.

Οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· τί πρὸς ταῦτα δικαιολογεῖται ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Βηρυτίων Εὐστάθιος; Εὐστάθιος ἐπίσκοπος εἶπε· κελεύσατε αὐτὸν εἰπεῖν, εἴτε κανονικῶς κινεῖ, εἴτε κατὰ νόμους. Φώτιος ἐπίσκοπος εἶπε· ᵇ προσῆλθον τῷ εὐσεβεστάτῳ βασιλεῖ, ὥστε τυχεῖν τῶν δικαίων τὸν θρόνον τῆς Τυρίων. καὶ ὅτι παλαιὸν ἔθος ἐζήτησεν ἀνατρέψαι Εὐστάθιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, ἐρωτηθῶσιν οἱ κύριοι καὶ ἁγιώτατοι ἐπίσκοποι. ἐγὼ γὰρ τῶν κανόνων οὐκ ἐξίσταμαι, οὔτε τύπους τῶν πατέρων ἀνατρέψαι βούλομαι· ἀλλ' ἐκεῖνα τὰ δίκαια μὴ ἀνατραπῆναι αἰτῶ. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· τῷ θειοτάτῳ δεσπότῃ τῆς οἰκουμένης ἤρεσε, μὴ κατὰ θεῖα γράμματα, ἢ πραγματικοὺς τύπους, τὰ τῶν ὁσιωτάτων ἐπισκόπων προβαίνειν, ἀλλὰ κατὰ τοὺς κανόνας τοὺς παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων νομοθετηθέντας. πάσης τοίνυν ἀργούσης ἐκ θείων πραγματικῶν διατυπώσεως, οἱ περὶ τούτου κεφαλαίου κείμενοι κανόνες ἀναγινωσκέσθωσαν. καὶ πρὸ τῆς ἀναγνώσεως τῶν κανόνων, Εὐστάθιος ἐπίσκοπος εἶπε· τῶν ποδῶν ὑμῶν, ἐπειδὴ διέβαλέ με, ὡς κατὰ σπουδὴν ἀνύσαντα, παρακαλῶ πληροφορηθῆναι τὴν ἁγίαν καὶ οἰκουμενικὴν σύνοδον, ὅτι οὐδὲν ἐξ ἐμοῦ πέπρακται. οὔτε γὰρ οὕτω τολμηρὸς ἤμην, ὥστε κατὰ τῶν κανόνων τῶν πατέρων ἐλθεῖν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· λεγέτω ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, εἴ γε αὐτῇ ἀρέσκει, κατὰ τοὺς κανόνας τῶν πατέρων ἐξετασθῆναι τὴν περὶ τούτου ζήτησιν, ἢ κατὰ τὰ θεῖα πραγματικά, περὶ ὧν τὰ παραστάντα τῇ θείᾳ κορυφῇ ἤδη πᾶσι φανερὰ κατεστήσαμεν. ἡ ἁγία

ᵇ Forte, προσῆλθον ex Latino.

ACTIO QUARTA.

A tempore studia habuisset, violare conatus est, sacra faciens rescripta sub Theodosio divae memoriae, quibus voluit, certarum civitatum sibi ordinationes asserens, quaedam jura praedictae ecclesiae in se transferre. Tanta autem memoratus sanctissimus episcopus ad circumscribendum ecclesiae jura, instantia usus est, ut synodicum ad me curaverit mitti, depositionem comminans, nisi tali chartae subsignarem: cui cum, non ex proposito, sed metu minarum quae ei inerant, subsignassem, impositam mihi necessitatem subscriptione significavi. Scripsi enim, quod jussus subscripsi; cum scirem nihil hoc mihi praejudiciare: quod sacrae divinaeque leges ea quae non ex proposito, sed ex necessitate fiunt, nullam vim habere definiant. Sub vestra autem pietate, sciunt qui- B cumque experimentum sumpsere, quod neque pro aliquo homine sine ratione stare quidquam pollet; nec si quis velit quod vetustati ignotum sit, per novitatem usurpare, id poterit. Obsecro igitur provolutus vestris pedibus: ut sanciat caeleste vestrum Imperium, ut omnia quae primitus a sacris regulis attributa sunt praedictae sanctissimae ecclesiae, integra maneant: si quid vero contra antiquitatem memoratus, vel quivis alius qui cum eo faciat, aggressus sit, id irritum sit & vanum, nec ullam vim habeat; sed reddantur integra jura sanctissimae Tyri ecclesiae: cessent vero omnes, quae ex subreptione a memorato quaesitae sunt tum sacrae litterae, tum sententiae quorumcumque maximorum judiciorum. Ac si quis horum gratia a quibusdam episcopis C assensus factus sit ad evertendam vetustatem & sacras regulas, nullam vim habeat; nullo mihi facto praejudicio ex ea quae a me in synodico facta est, quemadmodum dixi, subsignatione: de hoc mittendo sacrum vestrum & venerandum typum pragmaticum ad magnificentissimos & gloriosissimos praefectos sacrorum vestrorum praetoriorum, & ad magnificentissimum & gloriosissimum praefectum exercituum Orientis, & ad gloriosissimum magistrum sacrorum vestrorum officiorum, atque ad sanctum & oecumenicum concilium, quod Chalcedone Christi gratia & nutu vestro collectum est: ut nihil contra ea quae a vestra pietate sanciuntur, procedere possit. Natura enim comparatum est, ut sacrorum jura numquam imminuantur a praefectorum ᵃ vanitate. Hoc cum adeptus fuero, consue- D tas preces pro aeterno vestro Imperio jugiter faciam.

ᵃ al. inertia, sive mollitie.

Magnificentissimi & gloriosissimi judices dixerunt: Quid ad haec allegat reverentissimus episcopus Berytiorum Eustathius? Eustathius episcopus dixit: Jubete eum dicere, utrum secundum canones moveat, an secundum leges. Photius episcopus dixit: Adii religiosissimum Imperatorem, ut sedes Tyriorum sua jura adipisceretur. Quod autem vetustum morem studuerit evertere Eustathius reverentissimus episcopus, interrogentur domini & sanctissimi episcopi. Ego enim a regulis non discedo, nec volo typos patrum evertere; sed postulo ne illa jura evertantur. Gloriosissimi judices dixerunt: Sacratissimo domino orbis terrae placuit, E non juxta sacras litteras aut pragmaticos typos, res sanctissimorum episcoporum procedere, sed juxta regulas a sanctis patribus latas. Omni igitur cessante e sacris pragmaticis definitione, canones de hoc capitulo editi legantur. Et ante canonum lectionem, Eustathius episcopus dixit: Per vestigia vestra; quoniam me calumniatus est, quasi studio fecerim, obsecro sanctum & universale concilium ᵇ satisfactionem accipere, quod nihil per me actum est. Neque enim ita audax fuissem, ut patrum regulis adversarer. Gloriosissimi judices dixerunt: Dicat sancta & universalis synodus, utrum ei placeat, ex regulis patrum hujus causae quaestionem examinari, an e sacris pragmaticis: de quibus quid sacro apici visum sit, jam omnibus apertum fecimus. Sancta

Hic loco, & alibi saepe, per sacras litteras intelliguntur Imperatorum litterae.

ᵇ al. doceri,

synodus dixit: Contra regulas nihil pragmaticum valebit. Regulæ patrum teneant. Gloriosissimi judices dixerunt: Nunc tempus est edoceri nos a sancta synodo, an liceat ex sacro pragmatico alienæ ecclesiæ jura ab aliis episcopis averti. Sancta synodus dixit: Non licet hoc: est præter regulas. Gloriosissimi judices dixerunt: Cum apertum responsum sit, quod sancta synodus dedit, dicat reverentissimus episcopus Photius, quas ecclesias quæ sub se metropolitano episcopo essent, abstulit reverentissimus episcopus Eustathius, aut quid gestum sit de ordinationibus quæ ab ipso factæ fuerant. Photius episcopus Tyri dixit: Cepit Byblon, Borryn, Tripolim, Orthosiadem, Arcas, Antaradon, ac precor, ut benignitas vestra jubeat, eas sedi Tyri restitui; atque ut de aliis quæ facta sunt, amplitudo vestra cognoscat. Eustathius reverentissimus episcopus dixit: Concilium reverentissimorum episcoporum factum est Constantinopoli, ac data definitio est, cui etiam Maximus reverentissimus episcopus Antiochiæ subscripsit. Maximus reverentissimus episcopus Antiochiæ dixit: Charta mihi allata est, quæ habebat subscriptionem sanctissimi archiepiscopi Anatolii: quem ego sequens, subscripsi. Gloriosissimi judices dixerunt: Aderat igitur reverentia tua synodo, quæ sub sanctissimo archiepiscopo Anatolio hæc definiebat, & gestis consensit? Maximus reverentissimus episcopus Antiochiæ dixit: Eram Constantinopoli; cum vero concilium de hoc haberetur, non adfui: sed mihi allata est charta, & subscripsi. Eustathius episcopus dixit: Vestram potestatem & sanctam synodum doceo, quod nunc non allego, ut omnino capiam; sed ut vobis persuadeam, quod calumniatus est me; neque enim ego religiosissimo Imperatori preces obtuli, ut Berytum metropolim facerem. Consuetudo autem Imperatoris est facere metropoles. Nec vero ego civitates divisi, sed sancta divisit synodus. Quemadmodum & nunc, cum pauci Constantinopoli convenissent, missa est epistola almi archiepiscopi Leonis, iis qui ubique essent, metropolitis, & subscripta est: sic tunc quæ visa erant præsentibus sanctissimis episcopis, allata sunt & subscripta. Photius reverentissimus episcopus Tyri dixit: A me ordinatio facta est, cum juxta vetustum ordinem, qui de provincia sunt, mihi adessent: atque inde primum missa est mihi absenti excommunicatio, ac mansi excommunicatus centum viginti duos dies, ac duos rursum ordinavi episcopos: eos deposuit, presbyterosque fecit. Magnificentissimi & gloriosissimi judices dixerunt: Quis misit? Photius reverentissimus episcopus Tyri dixit: Nescio; inde missa est. Anatolius reverentissimus archiepiscopus Constantinopolis dixit: Quædam egit nullo more atque ordine; hic indignata synodus, & juxta regulas commota, excommunicationem ei misit. Magnificentissimi & gloriosissimi judices dixerunt: Dicat sancta synodus, licueritne sanctissimo archiepiscopo Anatolio, absenti reverentissimo episcopo Photio excommunicationem mittere, ac jubere ut ei certæ ecclesiæ in provincia auferrentur: & an synodum appellare oporteat conventum episcoporum qui in regia civitate diversantur. Tryphon reverentissimus episcopus Chii dixit: Synodus appellatur, & conveniunt, & laborantes aliqua oppressione sua jura nanciscuntur. Atticus reverentissimus episcopus Zelorum dixit: At absentem nemo damnat. Omnes reverentissimi episcopi acclamaverunt: Nemo absentem condemnat. Anatolius reverentissimus episcopus Constantinopolis dixit: Tenuit pridem consuetudo, ut qui in magna hac civitate morantur sanctissimi episcopi, cum eos temporis occasio vocat de emergentibus quibusdam ecclesiasticis causis, conveniant, ac singula definiant, responsoque eos dignentur, qui precantur aliquid. Nihil ergo a me factum est, quod novitati sit affine: nec qui ex consuetudine consederunt sanctissimi qui in civitate

A σύνοδος εἶπε. κατὰ τῶν κανόνων ᵃ πραγματικὸν μηδὲν ἰσχύσῃ· οἱ κανόνες τῶν πατέρων κρατείτωσαν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· νῦν καιρός ἐστι διδαχθῆναι ἡμᾶς παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, εἰ ἔξεστι κατὰ θεῖον πραγματικὸν ἀλλοτρίας ἐκκλησίας δίκαια ἑτέροις ἐπισκόποις περιαιρεῖσθαι. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· οὐκ ἔξεστι τοῦτο· παρὰ τοὺς κανόνας ἐστίν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· φανερᾶς γενομένης τῆς ἀποκρίσεως, ἣν ἔδωκεν ἡ ἁγία σύνοδος, λεγέτω ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Φώτιος, ποίας ἐκκλησίας ὑπὸ αὐτὸν μητροπολίτην τυγχάνοντα ἐπίσκοπον ἀφείλετο ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Εὐστάθιος, ἢ τί περὶ τῶν χειροτονιῶν τῶν ὑπ' αὐτοῦ γενομένων πέπρακται. Φώτιος ἐπίσκοπος Τύρου εἶπεν· ἔλαβε ᵇ Βίβιον, Βότρυον, Τρίπολιν, Ὀρθωσιάδα, Ἄρκας, Ἀντάραδον· καὶ παρακαλῶ, κελεῦσαι τὴν ὑμετέραν φιλανθρωπίαν, ταύτας τῷ θρόνῳ Τύ-

B ρου ᶜ ἀποκατασταθῆναι, καὶ περὶ τῶν γενομένων ἑτέρων μανθάνειν τὸ ὑμέτερον μέγεθος. Εὐστάθιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· σύνοδος εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων γέγονεν ἐν Κωνσταντινουπόλει· καὶ ὅρος ἐδόθη, ᾧ τινι καὶ Μάξιμος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας ὑπέγραψε. Μάξιμος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας εἶπε· χάρτης μοι ἠνέχθη, ἔχων ὑπογραφὴν τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ἀνατολίου· καὶ τούτῳ ἀκολουθήσας κἀγὼ, ὑπέγραψα. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· παρῆν οὖν ἡ σὴ εὐλάβεια τῇ συνόδῳ, τῇ ἐπὶ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ἀνατολίου ταῦτα τυπούσῃ, καὶ τοῖς πραχθεῖσι συνῄνεσας; Μάξιμος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας εἶπεν· ἐν Κωνσταντινουπόλει ἤμην. συνόδου γενομένης περὶ τούτου, οὐ παρήμην· ἀλλ' ἠνέχθη μοι χάρτης, καὶ ὑπέγραψα. Εὐστάθιος ἐπί-

C σκοπος εἶπε· διδάσκω τὴν ὑμετέραν ἐξουσίαν, καὶ τὴν ἁγίαν σύνοδον, ὡς οὐ νῦν δικαιολογοῦμαι περὶ τοῦ πάντως λαβεῖν, ἀλλὰ περὶ τοῦ πεῖσαι, ὅτι ἐσυκοφάντησέ με. ἐγὼ γὰρ, οὔτε δεήσεις ἐπιδέδωκα τῷ εὐλαβεστάτῳ βασιλεῖ, ἵνα μητρόπολιν Βηρυτὸν ποιήσῃ· ἔθος δὲ τῷ βασιλεῖ ποιεῖν τὰς μητροπόλεις. καὶ τὰς πόλεις δὲ οὐκ ἐγὼ διεῖλον, ἀλλὰ ἡ ἁγία σύνοδος διεῖλεν· ὥσπερ καὶ νῦν ὀλίγων συνελθόντων ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐπέμφθη ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος τοῖς ἁπανταχοῦ μητροπολίταις, καὶ ὑπεγράφη· οὕτω καὶ τότε τὰ δόξαντα τοῖς παροῦσιν ὁσιωτάτοις ἐπισκόποις προσηνέχθη, καὶ ὑπεγράφη. Φώτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τύρου εἶπε· χειροτονία ἐγένετο παρ' ἐμοῦ, τῶν τῆς ἐπαρχίας συνόντων μοι κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τὴν παλαιάν, καὶ ἐπέμφθη μοι ἐντεῦθεν πρῶτον μὲν ἀκοινωνησία λοιπὸν, καὶ ἔμει-

D να ᵈ ἀκοινώνητος ρκβ΄. ἡμέρας· καὶ δύο πάλιν ἐχειροτόνησα ἐπισκόπους· καὶ καθεῖλεν αὐτοὺς, καὶ ἐποίησε πρεσβυτέρους. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· τίς ἐστιν ὁ πέμψας; Φώτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τύρου εἶπεν· οὐκ οἶδα· ἐντεῦθεν ἐπέμφθη. Ἀνατόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· ἀνακόλουθά τινα ἔπραξε. καὶ ἀγανακτήσασα ἡ σύνοδος ἐνταῦθα, κατὰ κανόνας κινηθεῖσα, ἀκοινωνησίαν αὐτῷ ἔπεμψεν. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· λεγέτω ἡ ἁγία σύνοδος, εἰ ἐξῆν τῷ ἁγιωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Ἀνατολίῳ, ἀπόντι Φωτίῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ ἀκοινωνησίαν καταπέμψαι, καὶ προστάξαι ἀφαιρεθῆναι αὐτὸν φανερὰς κατὰ τὴν ἐπαρχίαν ἐκκλησίας· καὶ εἰ σύνοδον χρὴ καλεῖν, τῶν ἐπιδημούντων τῇ βασιλίδι πόλει τὴν συνέλευσιν. Τρύφων ὁ

E εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Χίου εἶπε· σύνοδος καλεῖται, καὶ συνάγονται· καὶ οἱ καταπονούμενοι τῶν δικαίων ἀπολαύουσιν. Ἀττικὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ζήλων εἶπεν· ἀλλ' ἀπόντα οὐδεὶς κατακρίνει. πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ἀπόντα οὐδεὶς κατακρίνει. Ἀνατόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπε· συνήθεια ἄνωθεν κεκράτηκε, τοὺς ἐνδημοῦντας τῇ μεγαλωνύμῳ πόλει ἁγιωτάτους ἐπισκόπους, ἡνίκα καιρὸς καλέσῃ περὶ ἀνακυπτόντων τινῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων, συνιέναι, καὶ διατυποῦν ἕκαστα, καὶ ἀποκρίσεως ἀξιοῦν τοὺς δεομένους. οὐδὲν τοίνυν καινοτομίας παρ' ἐμοῦ ἐχόμενον γεγένηται, οὐδὲ συνεδρευσάντων κατὰ τὸ σύνηθες οἱ ἐνδημοῦντες ἁγιώτατοι ἐπίσκο-

ANNO CHRISTI 451.

ᵃ Forte, πραγματικὸν

ᵇ Lege, Βίβλον.

ᶜ Forte, ἀποκατασταθῆναι.

ᵈ Forte, ἀκοινώνητος.

ANNO CHRISTI 451.

ᵃ Forte, κοινὸν Lat.

ᵇ Forte, Ῥωμαϊκῇ φωνῇ

τοι ᵃ καινὸν τύπον ἐξηνέγκαν. καὶ δείκνυσι τὴν παρουσίαν τῶν ἐπισκόπων ἡ γενομένη πρᾶξις. Εὐνόμιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικομηδείας εἶπεν· ἡ μεγαλοπρέπεια ὑμῶν ἠρώτησεν ἡμᾶς, εἰ ἔξεστι τὸν ἀπόντα καταδικάζεσθαι. πρὸς ὃ δέδωκα τὴν ἀπόκρισιν ᵇ Ῥωμαϊκῇ φωνῇ· ἐν ταῖς θείαις κεῖνται γραφαῖς, οὕτω περιέχουσαι τῇ βίβλῳ τῶν πράξεων· οὐκ ἔστιν ἔθος Ῥωμαίοις χαρίζεσθαί τινα, πρὶν ἂν ὁ κατηγορούμενος κατὰ πρόσωπον ἔχοι τοὺς κατηγόρους, τόπον τε ἀπολογίας λάβοι περὶ τοῦ ἐγκλήματος. Φώτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τύρου εἶπεν· οὐδὲν ἕτερον ἀξιῶ, καὶ δέομαι τῆς ὑμετέρας δικαιοκρισίας, ἢ τοὺς κανόνας σῶσαι, καὶ τοὺς παρ' ἐμοῦ μὲν χειροτονηθέντας ἐνθέσμως, ἐκβληθέντας δὲ, καὶ γενομένους πρεσβυτέρους, ἀποκατασταθῆναι, καὶ λαβεῖν με τὰς ἐκκλησίας. ἡ ἁγία σύνοδος ἐβόησεν· αὕτη δικαία αἴτησις· οἱ κανόνες κρατείτωσαν· δικαία ἡ αἴτησις Φωτίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἀναγνωσθήτωσαν οἱ κανόνες. Ἀττικὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικοπόλεως Ἠπείρου ἀνέγνω.

Τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων κανὼν δ΄.

Ἐπίσκοπον προσήκει μάλιστα μὲν ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ καθίστασθαι. εἰ δὲ δυσχερὲς εἴη τὸ τοιοῦτον, ἢ διὰ κατεπείγουσαν ἀνάγκην, ἢ διὰ μῆκος ὁδοῦ, ἐξ ἅπαντος τρεῖς ἐπὶ τὸ αὐτὸ συναγομένους, συμψήφων γινομένων καὶ τῶν ἀπόντων, καὶ συντιθεμένων διὰ γραμμάτων, τότε τὴν χειροτονίαν ποιεῖσθαι· τὸ δὲ κῦρος τῶν γινομένων δίδοσθαι καθ' ἑκάστην ἐπαρχίαν τῷ μητροπολίτῃ.

Οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· παρῆσαν ποτε οἱ τῆς ἐπαρχίας ἐπίσκοποι, ὅτε ἐχειροτονεῖτο ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Εὐστάθιος; Εὐστάθιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βηρυτοῦ εἶπεν· ἀφ' οὗ μητροπολίτης ἐγενόμην, παρῆσαν σὺν ἐμοὶ οἱ δόξαντές μοι· νῦν δὲ ἔξεστι τῷ εὐσεβεστάτῳ βασιλεῖ κελεύειν ὃ βούλεται. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἡ ἁγία σύνοδος τὸ παριστάμενον αὐτῇ διδασκέτω· πότερον ἀρέσκει, κατὰ τὸν κανόνα τῶν ἁγίων τριακοσίων δεκαοκτὼ πατέρων, ἕνα μητροπολίτην ἐπίσκοπον εἶναι, τὸν ἐν ταῖς χειροτονίαις τῶν κατὰ πόλιν ἑκάστης ἐπαρχίας εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων τὸ κῦρος ἔχοντα, ἢ δύο εἶναι καὶ ἐξεῖναι αὐτοῖς κεχωρισμένως ἐν ταῖς πόλεσι τὰς χειροτονίας ποιεῖσθαι. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· ἕνα κατὰ τοὺς κανόνας τῶν ἁγίων πατέρων ἀξιοῦμεν εἶναι μητροπολίτην· δεόμεθα, τοὺς κανόνας τῶν ἁγίων πατέρων κρατεῖν. Ἀττικὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικοπόλεως Ἠπείρου εἶπεν· ὁ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων κανὼν ἕνα βούλεται μητροπολίτην καθ' ἑκάστην ἐπαρχίαν εἶναι ἐπίσκοπον· καὶ ἱκετεύομεν καὶ νῦν τὴν δύναμιν τῶν κανόνων εἰς πάντα καὶ πάσας τὰς ἐπαρχίας ἰσχύειν· ἀργούντων πάντων τῶν ἐκ περιδρομῆς πραγματικῶν γινομένων, καὶ ἀνατρεψάντων τὰ πνευματικῶς καὶ κατὰ Θεὸν θεσπισθέντα παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· καὶ κατὰ τοὺς κανόνας τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων, καὶ κατὰ τὴν ψῆφον καὶ δικαίωσιν πάσης τῆς ἁγίας συνόδου, Φώτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τυρίων μητροπόλεως τὴν πᾶσαν ἐξουσίαν τοῦ χειροτονεῖν ἐν ὅλαις ταῖς πόλεσι τῆς πρώτης Φοινίκης ἐπαρχίας ἕξει· Εὐστάθιος δὲ ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος ἀπὸ τοῦ θείου πραγματικοῦ τύπου μηδὲν πλέον ἑαυτῷ ἐκδικείτω τῶν λοιπῶν ἐπισκόπων τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας. καὶ εἰ συναινεῖ τούτοις ἡ ἁγία σύνοδος, διδασκέτω. ἡ ἁγία σύνοδος ἐβόησεν· αὕτη δικαία κρίσις· αὕτη Θεοῦ κρίσις· αὕτη δικαία ψῆφος. πολλὰ τὰ ἔτη τῶν βασιλέων· πολλὰ τὰ ἔτη τῆς Αὐγούστης· πολλὰ τὰ ἔτη τῶν ἀρχόντων. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· περὶ τῶν ἐπισκόπων τῶν χειροτονηθέντων παρὰ Φωτίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου, ἀποκινηθέντων δὲ παρὰ Εὐσταθίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου, καὶ μετὰ τὴν ἐπισκοπὴν πρεσβυτέρους εἶναι κελευσθέντων, τί παρίσταται τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ; ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· ἐπισκόπους αὐτοὺς εἶναι ἀξιοῦμεν· δίκαιον αὐτοὺς ἐπὶ

A erant episcopi, novam formam protulerunt; ac ostendit præsentiam episcoporum actio quæ facta est. Eunomius reverentissimus episcopus Nicomediæ dixit: Magnificentia vestra nos percontata est, num liceat absentem condemnare. Ad hoc responsum ᵃ do Romana voce: In divinis est scripturis, sic continens in libro Actorum: *Non est Romanis consuetudo donare aliquem hominem, priusquam is qui accusatur, præsentes habeat accusatores, locumque defendendi accipiat ad diluenda crimina.* Photius reverentissimus episcopus dixit: Nihil aliud postulo, precorque vestrum justum judicium, nisi ut faciatis ut regulæ stent: utque ii qui a me legitime ordinati sunt, postea vero ejecti, & facti presbyteri, restituantur, ac ut ego ecclesias meas recipiam. Sancta synodus acclamavit: Hoc justum postulatum; B regulæ teneant; justa petitio Photii reverentissimi episcopi. Magnificentissimi & gloriosissimi judices dixerunt: Legantur regulæ. Atticus reverentissimus episcopus Nicopolis Epiri legit:

ACTIO QUARTA.

ᵃ Forte, do: Romana vox in divinis

Act. 25. 16.

Trecentorum decem & octo sanctorum patrum, qui Nicææ convenerunt, Canon quartus.

Episcopum maxime quidem convenit ab omnibus qui in provincia sunt, ᵇ *constitui. Si vero id difficile fuerit, aut propter urgentem necessitatem, aut propter itineris longitudinem, omnino tres simul conveniant, suffragantibus etiam absentibus, & per litteras assensum suum declarantibus: ac tunc ordinatio fiat. Suprema vero auctoritas eo-* C *rum quæ fiunt, detur in unaquaque provincia metropolitæ.*

ᵇ al. ordinari

Magnificentissimi & gloriosissimi judices dixerunt: Aderantne provinciæ episcopi, cum ordinaretur reverentissimus episcopus Eustathius? Eustathius reverentissimus episcopus Beryti dixit: Ex quo factus sum metropolita, una mecum adfuerunt qui mihi sunt visi: nunc autem licet piissimo Imperatori jubere quod vult. Magnificentissimi & gloriosissimi judices dixerunt: Sancta synodus quid sibi videatur, doceat: utrum placeat, juxta regulam sanctorum trecentorum decem & octo patrum, unum metropolitanum episcopum esse, qui in ordinationibus reverentissimorum episcoporum in unaquaque provinciæ civitate potestatem habeat, an duos; ita ut iis liceat separatim in civitatibus ordina- D tiones facere. Sancta synodus dixit: Unum, juxta regulas sanctorum patrum, volumus esse metropolitam; petimus ut regulæ sanctorum patrum teneant. Atticus reverentissimus episcopus Nicopolis civitatis Epiri didixit: Trecentorum decem & octo patrum regula unum vult metropolitam in unaquaque provincia episcopum esse; & supplicamus, ut etiam nunc virtus regularum in omnia & in omnes provincias valeat: cessantibus omnibus pragmaticis, quæ ex concursatione & ambitione fiunt, quæque everterunt ea quæ spiritualiter & secundum Deum a sanctis patribus sancita sunt. Magnificentissimi & gloriosissimi judices dixerunt: Juxta regulas trecentorum decem & octo sanctorum patrum, & justam sententiam totius sanctæ synodi, E Photius reverentissimus episcopus Tyriorum metropolis omnem potestatem ordinandi in universis civitatibus primæ Phœnices provinciæ habebit: Eustathius vero reverentissimus episcopus e sacro pragmatico typo nihil amplius sibi vindicet, quam reliqui episcopi ejusdem provinciæ. Et an his consentiat sancta synodus edoceat. Sancta synodus acclamavit: Hoc justum judicium, hoc Dei judicium, hæc justa sententia. Multos annos Imperatorum, multos annos Augustæ, multos annos Judicum. Magnificentissimi & gloriosissimi judices dixerunt: De episcopis ordinatis a Photio reverentissimo episcopo, amotis vero ab Eustathio reverentissimo episcopo, & post episcopatum presbyteris esse jussis, quid videtur sanctæ synodo? Sancta synodus dixit: Episcopos eos esse censemus: justum est eos

recipere episcopatum & civitates, tamquam ordinatos A a metropolita; ordinatio patris Photii teneat. Sebastianus reverentissimus episcopus Berrhœæ Thraciæ dixit: Hoc omnes deprecamur, ut reddatur iis dignitas & episcopatus & sedes & honor, tamquam ordinatis a metropolita. Magnificentissimi & gloriosissimi judices dixerunt: De his finaliter decernere ac definire, sanctæ est synodi. Qua interlocutione Græce interpretata per Veronicianum devotum secretarium sacri consistorii, Paschasinus & Lucentius reverentissimi episcopi, & Bonifacius presbyter, vicarii Apostolicæ sedis Romæ, dixerunt: Episcopum in gradum presbyterii redigere, sacrilegium est. Si vero & causa quædam justa illos ab actu episcopatus amovet, nec presbyteri locum retinere debent. Si autem citra aliquod crimen amoti sunt B dignitate, ad episcopalem dignitatem revertentur. Anatolius reverentissimus archiepiscopus Constantinopolis dixit: Hi qui dicuntur ab episcopali dignitate in presbyteri ordinem descendisse, si quidem ex rationabilibus quibusdam causis damnantur, jure nec in presbyterii quidem honore esse merentur: sin absque aliqua rationabili causa in inferiorem gradum detracti sunt, justum est eos, si quidem non obnoxii cognoscantur, episcopatus recipere dignitatem & sacerdotium. Maximus reverentissimus episcopus Antiochiæ dixit: Ego quoque eadem, quæ Deo amabilissimi & sanctissimi episcopi, sentio de his qui ab episcopis in presbyteros transpositi sunt. Juvenalis reverentissimus episcopus Hierosolymorum dixit: Et ego de hujus- C modi eadem dico. Thalassius reverentissimus episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Assentior his quæ in scriptis definita sunt a sanctis patribus, tum Romanis, tum magni nominis Constantinopolis Anatolio. Eusebius reverentissimus episcopus Ancyræ Galatiæ dixit: Sequor sententiam præfatorum sanctorum patrum, ac pronuntiationem justæ illorum sententiæ. Julianus reverentissimus episcopus Coënsium civitatis, & ipse vicarius Apostolicæ sedis, dixit: Inconsequens est, nec pium, eos qui episcopi canonice ordinati sunt, & ordinationem prompto animo susceperunt, rursum presbyteri, præter omnem canonum ordinem, dignitatem habere. Si vero recte accusantur ut deprehensi in quibusdam criminibus, sancta synodus causæ certitu- D dinem explorabit, ac veritate in lucem prolata, episcopi honore carebunt. Nec enim fieri potest, ut minor gradus majori dignitati succedat. Eunomius reverentissimus episcopus Nicomediæ dixit: Qui dignus non est esse episcopus, nec dignus quidem est qui sit presbyter. Omnes reverentissimi episcopi acclamarunt: Justum patrum judicium: omnes eadem dicimus. Patres juste decreverunt: sententia archiepiscoporum polleat. Magnificentissimi & gloriosissimi judices dixerunt: Quæ placita sunt sanctæ synodo, in omne tempus firma custodiantur.

Cecropius reverentissimus episcopus Sebastopolis dixit: Ne potestas vestra accusationem & querimonias a quacumque persona accipiat, & fatigetur, neve nos E conteramur; petimus ut sine contradictione cessent ea pragmatica, quæ in detrimentum canonum a quibusdam facta sunt in omni provincia: canones autem per omnia teneant. Sic enim & fides custoditur, & unaquæque ecclesia tutum statum habebit: ac ne liceat aliquos præter canones ordinare. Magnificentissimi & gloriosissimi judices dixerunt: Si tota sanctissima synodus consentit petitioni Cecropii reverentissimi episcopi, doceat. Sancta synodus acclamavit: Omnes eadem dicimus, universa pragmatica cessabunt, regulæ teneant: & hoc a vobis fiat. Magnificentissimi & gloriosissimi judices dixerunt: Ex sententia sanctæ synodi, in aliis quoque omnibus provinciis regulæ teneant. Sancta synodus acclamavit: Multos annos Imperatoris, multos annos

ἀπολαβεῖν τὴν ἐπισκοπὴν καὶ τὰς πόλεις, ὡς χειροτονηθέντας παρὰ τοῦ μητροπολίτου. ἡ χειροτονία τοῦ πατρὸς Φωτίου κρατείτω. Σεβαστιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βερροίας Θρᾴκης εἶπε· τοῦτο πάντες παρακαλοῦμεν, ἀποδοθῆναι αὐτοῖς καὶ τὴν ἐπιτιμίαν, καὶ τὴν ἐπισκοπὴν, καὶ τὸν θρόνον αὐτῶν, καὶ τὴν τιμὴν, ὡς χειροτονηθεῖσι παρὰ τοῦ μητροπολίτου. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· τὸ περὶ τούτου τελείως ψηφίζεσθαι καὶ τυποῦν, τῆς ἁγίας συνόδου. [a] ἧς τινος διαλαλιᾶς ἑρμηνευθείσης ἑλληνιστὶ διὰ Βερονικιανοῦ τοῦ καθωσιωμένου σηκρητερίου τοῦ θείου κονσιστωρίου, Πασχασῖνος καὶ Λουκήνσιος οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, καὶ Βονιφάτιος πρεσβύτερος, τοποτηρηταὶ τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας Ῥώμης, εἶπον· ἐπίσκοπον εἰς πρεσβυτέρου βαθμὸν κατάγειν, ἱεροσυλία ἐστίν. εἰ δὲ καὶ αἰτία τις δικαία B ἐκείνους ἀπὸ τῆς πράξεως τῆς ἐπισκοπῆς ἀποκινεῖ, οὐδὲ πρεσβυτέρου τόπον κατέχειν ὀφείλουσιν· εἰ δὲ καὶ ἐκτὸς τινος ἐγκλήματος ἀπεκινήθησαν τοῦ ἀξιώματος, πρὸς τὴν ἐπισκοπικὴν ἀξίαν ἐπαναστρέψουσιν. Ἀνατόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· οὗτοι οἱ λεγόμενοι ἀπὸ τῆς ἐπισκοπικῆς ἀξίας εἰς τὴν τοῦ πρεσβυτέρου τάξιν καταβεβηκέναι, εἰ μὲν ἀπὸ εὐλόγων τινῶν καταδικάζονται, εἰκότως οὐδὲ τῆς τοῦ πρεσβυτέρου ἐντὸς ἄξιοι τυγχάνουσιν εἶναι τιμῆς· εἰ δὲ δίχα τινὸς αἰτίας εὐλόγου εἰς τὸν ἥττονα κατεβιβάσθησαν βαθμὸν, δίκαιοί εἰσιν, εἴ γε ἀνεύθυνοι φανεῖεν, τὴν τῆς ἐπισκοπῆς ἀναλαβεῖν ἀξίαν τε καὶ ἱερωσύνην. Μάξιμος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας εἶπε· κἀγὼ τὰ αὐτὰ τοῖς θεοφιλεστάτοις καὶ ὁσιωτάτοις ἐπισκόποις συντίθεμαι περὶ τῶν ἀπὸ ἐπισκόπων εἰς πρεσβυτέρους μετατεθέντων. Ἰουβενάλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων C εἶπε· κἀγὼ τὰ αὐτὰ λέγω περὶ τῶν τοιούτων. Θαλάσσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπε· συντίθεμαι τοῖς ἐγγράφως τυπωθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων, τῶν τε Ῥωμαίων, καὶ τοῦ τῆς μεγαλωνύμου Κωνσταντινουπόλεως Ἀνατολίου. Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας Γαλατίας εἶπεν· ἀκολουθῶ τῇ ψήφῳ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν προειρημένων, τῇ τε τῆς δικαίας γνώμης αὐτῶν ἀποφάσει. Ἰουλιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Κώων πόλεως, ἐπέχων καὶ αὐτὸς τὸν ἀποστολικὸν θρόνον, εἶπεν· ἀνακόλουθόν ἐστι καὶ ἀσεβὲς, χειροτονηθέντας κανονικῶς ἐπισκόπους, καὶ προθύμως τὴν χειροτονίαν δεξαμένους, πάλιν τὸ τοῦ πρεσβυτέρου παρὰ πᾶσαν τὴν τῶν κανόνων τάξιν ἀπολαύειν ἀξίας. εἰ δὲ, οἷα εἰκὸς, κατηγοροῦνται ὡς ἁλόντες D ἐπί τισιν ἐγκλήμασι, δικάσει ἡ ἁγία σύνοδος τὴν ἀκρίβειαν τοῦ πράγματος, καὶ τῆς ἀληθείας φανερωθείσης, [b] ὅτε στερήσονται τῆς ἐπισκοπικῆς τιμῆς. οὐ γὰρ οἷόν τε τὸν ἐλάττονα βαθμὸν μείζονος ἀξίας καθεστάναι διάδοχον. Εὐνόμιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικομηδείας εἶπεν· ὁ μὴ ὢν ἄξιος ἐπίσκοπος εἶναι, οὐδὲ πρεσβύτερος εἶναι δυνατὸς ἄξιος. πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· δικαία ἡ κρίσις τῶν πατέρων· πάντες τὰ αὐτὰ λέγομεν. οἱ πατέρες δικαίως ἐψηφίσαντο· ἡ ψῆφος τῶν ἀρχιεπισκόπων κρατείτω. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· τὰ ἀρέσαντα τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον βέβαια φυλαττέσθω.

Κεκρόπιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σεβαστουπόλεως εἶπεν· ὑπὲρ τοῦ μηδὲ τὴν ὑμετέραν ἐξουσίαν αἰτιάσεις παρ' ἑκάστου προσώπου δέχεσθαι, καὶ κάμνειν, μήτε ἡμᾶς συντρίβεσθαι, E δεόμεθα, ὥστε ἀργῆσαι ἀναντιρρήτως τὰ ἐπὶ βλάβῃ τῶν κανόνων πραγματικὰ προαχθέντα παρά τινων ἐν πάσῃ ἐπαρχίᾳ, κρατῆσαι δὲ τοὺς κανόνας διὰ πάντων· οὕτω γὰρ καὶ ἡ πίστις φυλάττεται, καὶ ἑκάστη ἐκκλησία ἕξει τὸ ἀσφαλές· καὶ μὴ ἐξεῖναι παρὰ κανόνας χειροτονεῖν τινας. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· εἰ πᾶσα ἡ ἁγιωτάτη σύνοδος συναινεῖ τῇ αἰτήσει Κεκροπίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου, διδασκέτω. ἡ ἁγία σύνοδος ἐβόησε· πάντες τὰ αὐτὰ λέγομεν. ὅλα τὰ πραγματικὰ ἀργήσει· οἱ κανόνες κρατείτωσαν· καὶ τοῦτο παρ' ὑμῶν γινέσθω. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· κατὰ τὴν ψῆφον τῆς ἁγίας συνόδου, καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις ἁπάσαις ἐπαρχίαις τὰ τῶν κανόνων κρατείτω. ἡ ἁγία σύνοδος ἐβόησε· πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως· πολλὰ τὰ ἔτη

ACTIO QUARTA.

ANNO CHRISTI 451.

[a] In ms. Pa-[illegible]

[b] Forte, ὅτε

ANNO CHRISTI 451.

τῆς Αὐγούστης· πολλὰ τὰ ἔτη τῶν ἀρχόντων. αὕτη δικαία κρίσις· οἱ δίκαιοι δικαίως ἔκριναν. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· τὰ διαλαληθέντα ἔργῳ παραδοθήσεται[a].

A Augustæ, multos annos judicum. Hoc justum judicium: justi juste judicarunt. Magnificentissimi & gloriosissimi judices dixerunt: De quibus interlocutio facta est, effectui mandabuntur.

ACTIO QUARTA.

[a] In mſ. Parisiensi, ἀπέγραψαν, ἀπέγραψαν, ἀπεγράφη, ἀπέγραψαν.

ΠΡΑ'ΞΙΣ ΠΕ'ΜΠΤΗ.

B

ACTIO QUINTA Chalcedonenſis Concilii.

Ὑπατείας τοῦ δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου, τῇ πρὸ μιᾶς καὶ δέκα καλανδῶν Νοεμβρίων, ἐν Καλχηδόνι, κατὰ κέλευσιν τοῦ θειοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου Μαρκιανοῦ τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, συνελθόντων ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας, τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου στρατηλάτου, ἀπὸ ὑπάτων καὶ πατρικίου Ἀνατολίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἐπάρχου τῶν ἱερῶν πραιτωρίων Παλλαδίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου μαγίστρου τῶν θείων ὀφφικίων Βικομάλου, συνελθόντων δὲ καὶ Πασχασίνου καὶ Λουκηνσίου τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, καὶ Βονιφατίου τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, [b] ἐπέχοντες τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντος, καὶ
Ἀνατολίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς μεγαλωνύμου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ
Μαξίμου τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιεπισκόπου Ἀντιοχείας Συρίας, καὶ
Ἰουβεναλίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων, καὶ

[b] al. ἐπεχόντων

Consulatu domni nostri Marciani perpetui Augusti, & qui fuerit nuntiatus, sub die xj. Kalendas Novembris, Chalcedone secundum jussionem divinissimi & piissimi domini nostri Marciani perpetui Augusti, convenientibus in sanctissima ecclesia sanctæ martyris Euphemiæ, magnificentissimo & gloriosissimo magistro militum, exconsule ac patricio Anatolio, & magnificentissimo & gloriosissimo præfecto sacrorum prætoriorum Palladio, & magnificentissimo & C gloriosissimo magistro sacrorum officiorum Vincomalo: convenientibus etiam Paschasino & Lucentio reverentissimis episcopis, & Bonifacio reverentissimo presbytero, agentibus vices sancti archiepiscopi senioris Romæ Leonis, &
Anatolio reverentissimo archiepiscopo magni nominis Constantinopolis, &
Maximo reverentissimo episcopo Antiochiæ Syriæ, &
Juvenali reverentissimo episcopo Hierosolymorum, &
Quintillo reverentissimo episcopo Heracleæ Macedoniæ, agente vices sanctissimi Anastasii episcopi Thessalonicensis, &
Thalassio reverentissimo episcopo Cæsareæ Cappadociæ, &
Stephano reverentissimo episcopo Ephesi, &
Luciano reverentissimo episcopo Byziæ, agente vices Deo amicissimi Cyriaci episcopi Heracleæ Thraciæ, &
Eusebio reverentissimo episcopo Ancyræ Galatiæ, &
Diogene reverentissimo episcopo Cyzici, &
Petro reverentissimo episcopo Corinthi, &
Florentio reverentissimo episcopo Sardium, &
Eunomio reverentissimo episcopo Nicomediæ,
Anastasio reverentissimo episcopo Nicææ, &
Juliano reverentissimo episcopo Coënsi, & eodem agente vices sedis Apostolicæ senioris Romæ, &
Eleutherio reverentissimo episcopo Chalcedonensi, &
Basilio reverentissimo episcopo Seleuciæ Isauriæ, &
Meletio reverentissimo episcopo Larissæ, agente vices reverentissimi episcopi Apameæ Syriæ Domni, &
Amphilochio reverentissimo episcopo Sidæ, &
Theodoro reverentissimo episcopo Tarsi, &
Cyro reverentissimo episcopo Anazarbi, &
Constantino reverentissimo episcopo Bostrorum, &
Photio reverentissimo episcopo Tyri, &
Theodoro reverentissimo episcopo Damasci, &
Stephano reverentissimo episcopo Hierapolis, &
Nonno reverentissimo episcopo Edessæ, &
Symeone reverentissimo episcopo Amidæ, &
Epiphanio reverentissimo episcopo, agente vices reverentissimi Olympii episcopi Constantiæ, &
Joanne reverentissimo episcopo Sebastiæ, &
Seleuco reverentissimo episcopo Amasiæ, &
Constantino reverentissimo episcopo Melitenæ, &
Patricio reverentissimo episcopo Tyanensi, &
Petro reverentissimo episcopo Gangrorum, &
Eustathio reverentissimo episcopo Beryti, &
Apragmonio reverentissimo episcopo Tii, agente vices reverentissimi Calogeri episcopi Claudiopolis, &
Atarbio reverentissimo episcopo Trapezuntis, agente vices [a]Dorothei reverentissimi episcopi Neocæsareæ, &
Photino archidiacono agente vices Theoctisti reverentissimi episcopi Pisinuntis,
Romano reverentissimo episcopo Myrorum, &
Critoniano reverentissimo episcopo Aphrodisiadis Cariæ, &
Nunechio reverentissimo episcopo Laodiceæ Phrygiæ, &
Mariniano reverentissimo episcopo Synnadorum, &
Onesiphoro reverentissimo episcopo Iconii, &
Pergamio reverentissimo episcopo Antiochiæ Pisidiæ, &
Epiphanio reverentissimo episcopo [b]Pergani, &

[a] Sic Parif. cod. Att. etiam t. 6. & 16.

[b] al. Pergæ Pamphyliæ, supra pag. 190.

Attico reverentiſſimo epiſcopo Nicopolis Epiri, &
Martyrio reverentiſſimo epiſcopo Gortynæ, &
Luca reverentiſſimo epiſcopo Dyrrhachii, &
Vigilantio reverentiſſimo epiſcopo Lariſſæ Theſſaliæ, &
Francione reverentiſſimo epiſcopo Philipporum, &
Sebaſtiano reverentiſſimo epiſcopo Berrhœæ, &
Gerontio reverentiſſimo epiſcopo Seleuciæ Syriæ, &
Euſebio preſbytero, agente vices Macarii reverentiſſimi epiſcopi Laodiceæ Syriæ, &
Euſebio reverentiſſimo epiſcopo Dorylei,

A Et reliqua ſancta & univerſali ſynodo ſecundum præcepta diviniſſimi & piiſſimi domini noſtri Marciani congregata in Chalcedone civitate: & conſedentibus omnibus ante cancellos ſancti altaris, magnificentiſſimi & glorioſiſſimi judices dixerunt: Hæc quæ decreta ſunt de fide, manifeſta nobis jubete perfici. Aſclepiades diaconus [a] magni nominis ſanctiſſimæ eccleſiæ Conſtantinopolis, recitavit definitionem, quam non placuit his geſtis inſerere. Et poſt lectionem dubitantibus aliquibus, Joannes reverentiſſimus epiſcopus Germaniciæ, tranſiens in medio dixit: Non bene habet definitio, ſed debet integre fieri. Anatolius Dei amantiſſimus archiepiſcopus nominatiſſimæ Conſtantinopolis ad ſanctam ſynodum dixit: B Placet vobis definitio? Omnes reverentiſſimi epiſcopi, præter Romanos & aliquos orientales, clamaverunt: Definitio omnibus placet. Hæc fides patrum. Qui præter iſta ſapit, hæreticus eſt. Qui aliter ſapit, anathema ſit. Neſtorianos mitte foras. Hæc definitio omnibus placet. Qui non anathematizat Neſtorium, exeat a ſynodo. Anatolius Deo amiciſſimus archiepiſcopus regiæ urbis Conſtantinopolis dixit: Heri omnibus definitio fidei placuit? Prædicti reverentiſſimi epiſcopi clamaverunt: Definitio omnibus placuit, aliter non credimus. Anathema illi qui aliter credit. Iſta fides patrum. Definitio Deo placuit. Iſta fides orthodoxorum. Fides fraudem non patitur. Sancta Maria Theotocos ſcribatur: in ſymbolo ſic addatur.

[a] al. magnæ eccleſiæ regiæ CP. Pariſ.

Καὶ τῆς λοιπῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, τῆς κατὰ θέσπισμα τοῦ θειοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου Μαρκιανοῦ ἐν τῇ Καλχηδονέων πόλει συναθροισθείσης· καὶ καθεσθέντων πάντων περὶ τὰ κάγκελλα τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου, οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· τὰ τυπωθέντα περὶ τῆς πίστεως δῆλα ἡμῖν καταστῆσαι καταξιώσατε [a]. Ἀσκληπιάδης διάκονος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως ἀνέγνω ὅρον, ὃν ἔδοξε μὴ ἐνταγῆναι τοῖσδε τοῖς ὑπομνήμασι. μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν, ἀμφιβαλλόντων τινῶν, Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Γερμανικείας εἶπεν· οὐκ ἔχει καλῶς ὁ ὅρος, καὶ ὀφείλει καλῶς γενέσθαι. Ἀνατόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως πρὸς τὴν ἁγίαν σύνοδον εἶπεν· ἀρέσκει ὑμῖν ὁ ὅρος; πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, ἐκτὸς τῶν Ῥωμαίων, καί τινων ἀνατολικῶν, ἐβόησαν· ὁ ὅρος πᾶσιν ἀρέσκει· αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων. ὁ παρὰ ταῦτα φρονῶν, αἱρετικός ἐστιν· εἴ τις ἄλλως φρονεῖ, ἀνάθεμα ἔστω. τοὺς Νεστοριανοὺς ἔξω βάλε· οὗτος ὁ ὅρος πᾶσιν ἀρέσκει. ὁ μὴ ἀναθεματίζων Νεστόριον, ἐξέλθῃ τῆς συνόδου. Ἀνατόλιος ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· ἤρεσεν χθὲς πᾶσιν ὁ ὅρος τῆς πίστεως; οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ὁ ὅρος πᾶσιν ἤρεσεν. ἄλλως οὐ πιστεύομεν· ἀνάθεμα τῷ ἄλλως πιστεύοντι. αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων. ὁ ὅρος τῷ Θεῷ ἤρεσεν· αὕτη ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων· ἡ πίστις δόλον μὴ πάθῃ. ἡ ἁγία Μαρία θεοτόκος γραφῇ· ἐν τῷ συμβόλῳ οὕτω προστεθῇ.

[a] In mſ. Pariſ. ἀνέγνων, ἀνέγνωμεν, ἀνέγνω.

C *Quæ ſequuntur, ex Latino Græce ſunt reddita.*

Paſchaſinus & Lucentius reverentiſſimi epiſcopi, & Bonifacius preſbyter, vicarii ſedis Apoſtolicæ Romæ, dixerunt: Si non conſentiunt epiſtolæ Apoſtolici & beatiſſimi viri papæ Leonis, jubete nobis reſcripta dari, ut revertamur, & ibi ſynodus celebretur. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi judices dixerunt: Si placet, ab Orientalibus reverentiſſimis epiſcopis ſex, & ab Aſiana regione tres, & ab Illyrico tres, & a Pontica tres, & a Thracia tres, præſentibus etiam ſanctiſſimo archiepiſcopo Anatolio, & reverentiſſimis Romanis, convenia- D mus intro in oratorio [b] ſanctæ martyris, & omnibus ab iiſdem conſequenter requiſitis, quæ placuerint de ſancta fide, manifeſta nobis fiant. Prædicti reverentiſſimi epiſcopi clamaverunt: Omnibus definitio placuit. Has voces Imperatori. Iſta definitio orthodoxorum eſt. Et iterum Joanne reverentiſſimo epiſcopo Germaniciæ veniente ad glorioſiſſimos judices, reverentiſſimi epiſcopi clamaverunt; Neſtorianos mitte foras, inimicos Dei mitte foras. Qui ſunt, vix apparent. Univerſus mundus orthodoxus eſt. Heri definitio omnibus placuit. Imperator orthodoxus eſt, Auguſta orthodoxa eſt, Auguſta Neſtorium expulit. Judices orthodoxi ſunt. Multi anni Auguſtæ, multi anni Imperatori. Heri definitio om- E nibus placuit. Multi anni judicibus. Petimus ut definitio ſubſcribatur coram Evangeliis. Omnibus placuit; jubete ſubſcribi definitionem. Contra fidem fraus non fiat. Qui non ſubſcribit definitioni, hæreticus eſt. Sancta Maria Theotocos eſt. Qui non ſic ſapit, hæreticus eſt. Orthodoxi judices, fidem cuſtodite: orthodoxorum Imperatorum orthodoxi judices; a definitione nullus abſcedit; Spiritus ſanctus definitionem dictavit. Definitio orthodoxa eſt. Definitio modo ſubſcribatur. Qui non ſubſcribit, hæreticus eſt. Hæreticos foras mit-

[b] al. Sancti martyris in Corb. & Dev. pro martyrii: hoc eſt, eccleſia S. Euphemiæ.

Τῶν Ῥωμαϊκῶν τύπων ἡ ἑρμηνεία. Ἑλληνιστί ἐστι τὰ ἐπαγόμενα.

Πασχασῖνος καὶ Λουκήνσιος οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, καὶ Βονιφάτιος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, τοποτηρηταὶ τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου Ῥώμης, εἶπον· εἰ μὴ συναινοῦσι τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ἀποστολικοῦ καὶ μακαριωτάτου ἀνδρὸς ἐπισκόπου Λέοντος, κελεύσατε ἡμῖν ἀντίγραφα δοθῆναι, ἵνα ὑποστρέψωμεν, κἀκεῖ σύνοδος ἐπιτελῆται. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· εἰ δοκεῖ, ἀπὸ τῶν εὐλαβεστάτων ἀνατολικῶν ἐπισκόπων ἕξ, καὶ ἀπὸ τῶν τῆς Ἀσιανῆς διοικήσεως τρεῖς, καὶ ἀπὸ τῆς Ποντικῆς τρεῖς, καὶ ἀπὸ τοῦ Ἰλλυρικοῦ τρεῖς, καὶ ἀπὸ τῆς Θρᾴκης τρεῖς, συμπαρόντων τοῦ τε ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ἀνατολίου, καὶ τῶν εὐλαβεστάτων ἀπὸ Ῥώμης, συνέλθωμεν ἔνδον ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τοῦ ἁγίου μαρτυρίου, καὶ πάντων ἀκολούθως παρ' αὐτοῖς ἐξετασθέντων, τὰ ἀρέσκοντα περὶ τῆς ἁγίας πίστεως φανερὰ ὑμῖν γένωνται. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ὁ ὅρος πᾶσιν ἤρεσε· τὰς φωνὰς τῷ βασιλεῖ· οὗτος ὁ ὅρος τῶν ὀρθοδόξων· καὶ πάλιν Ἰωάννου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Γερμανικείας ἐλθόντος πρὸς τοὺς ἐνδοξοτάτους ἄρχοντας, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· τοὺς Νεστοριανοὺς ἔξω βάλε· τοὺς θεομάχους ἔξω βάλε· ποῦ εἰσί, [b] καὶ μόλις ἐδείχθησαν· ἡ οἰκουμένη ὀρθόδοξός ἐστι· χθὲς ὁ ὅρος πᾶσιν ἤρεσεν. ὁ βασιλεὺς ὀρθόδοξός ἐστι· ἡ Αὐγοῦστα ὀρθόδοξός ἐστι· ἡ Αὐγοῦστα Νεστόριον ἐδίωξεν. οἱ ἄρχοντες ὀρθόδοξοί εἰσιν. πολλὰ τὰ ἔτη τῆς Αὐγούστης· πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως. χθὲς ὁ ὅρος πᾶσιν ἤρεσε. πολλὰ τὰ ἔτη τῶν ἀρχόντων. ὁ ὅρος, δεόμεθα, ὑπογραφῇ ἐπὶ τῶν εὐαγγελίων. πᾶσιν ἤρεσε. κελεύσατε ὑπογραφῆναι τὸν ὅρον. κατὰ τῆς πίστεως δόλος μὴ γένηται. ὁ μὴ ὑπογράφων τῷ ὅρῳ, αἱρετικός ἐστι. ἡ ἁγία Μαρία θεοτόκος ἐστί. ὁ μὴ φρονῶν οὕτως, αἱρετικός ἐστι. [c] οἱ ὀρθόδοξοι ἄρχοντες τὴν πίστιν [d] φυλάττουσιν. ὀρθοδόξων βασιλέων ὀρθόδοξοι ἄρχοντες. τοῦ ὅρου οὐδεὶς ἐξίσταται. τὸ ἅγιον πνεῦμα τὸν ὅρον ὑπηγόρευσεν. ὁ ὅρος ὀρθόδοξός ἐστιν· ὁ ὅρος ἄρτι ὑπογραφῇ. ὁ μὴ ὑπογράφων, αἱρετικός ἐστι. τοὺς αἱρετικοὺς ἔξω βάλε.

[b] Forte, μόλις
[c] Forte, ὀρθόδοξοι
[d] Forte, φυλάξατε.

ἔξω βάλε. Θεοτόκος ἡ παρθένος Μαρία· τὸν αἱρετικὸν ἔξω βάλε. ἡ Θεοτόκος Μαρία τῷ ὅρῳ προστεθῇ. τοὺς Νεστοριανοὺς ἔξω βάλε. ὁ Χριστὸς Θεός ἐστιν. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· Διόσκορος ἔλεγεν· ὅτι διὰ τοῦτο καθεῖλον Φλαβιανόν, ἐπειδὴ δύο φύσεις εἶπεν εἶναι· ὁ δὲ ὅρος ἐκ δύο φύσεων ἔχει. Ἀνατόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπε· διὰ τὴν πίστιν οὐ καθῃρέθη Διόσκορος, ἀλλ' ἐπειδὴ ἀκοινωνησίαν ἐποίησε τῷ κυρίῳ Λέοντι τῷ ἀρχιεπισκόπῳ· καὶ τρίτον ἐκλήθη, καὶ οὐκ ἦλθε· διὰ τοῦτο καθῃρέθη. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἀρχιεπισκόπου Λέοντος καταδέχεσθε [a]; οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· καὶ ὑπεδεξάμεθα, καὶ ὑπεγράψαμεν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· οὐκοῦν τὰ ἐν αὐτῇ ἐμφερόμενα ἐντεθῇ τῷ ὅρῳ. οἱ εὐλαβέστατοι ἐβόησαν· ἄλλος ὅρος οὐ γίνεται· οὐδὲν λείπει τῷ ὅρῳ. Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπεν· ἄλλος ὅρος οὐ γίνεται. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· τὴν ἐπιστολὴν ὁ ὅρος ἐβεβαίωσεν· ἀρχιεπίσκοπος Λέων, ὡς πιστεύομεν, οὕτω πιστεύει. ὁ ὅρος ὑπογραφέσθω. ὁ ὅρος πάντα ἔχει. ὁ ὅρος τὴν πίστιν ἔχει. Λέων εἶπε τὰ Κυρίλλου. Κελεστῖνος τὰ Κυρίλλου ἐβεβαίωσε. Ξύστος τὰ Κυρίλλου ἐβεβαίωσεν· ἓν βάπτισμα, εἷς κύριος, μία πίστις. ἆρον δόλον τοῦ ὅρου· οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἀνενεχθήσεται τῷ θειοτάτῳ καὶ εὐσεβεστάτῳ ἡμῶν δεσπότῃ τὰ ἐκβοώμενα. καὶ ἀπελθὼν κατὰ κέλευσιν τῶν ἐνδοξοτάτων ἀρχόντων εἰς τὸ θεῖον παλάτιον Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κωνσιστωρίου, καὶ μετὰ μικρὸν ἐπανελθών, προσεφώνησε τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ ταῦτα.

A te. Virgo Maria Theotocos est. Hæreticum mitte foras. Maria Theotocos definitioni addita est. Nestorianos mitte foras. Christus Deus est. Magnificentissimi & gloriosissimi judices dixerunt: Dioscorus dicebat, propter hoc se damnasse Flavianum, quia duas naturas aiebat esse: definitio autem, ex duabus habet naturis. Anatolius reverentissimus archiepiscopus Constantinopolis dixit: Propter fidem non est damnatus Dioscorus, sed quia excommunicationem fecit domino archiepiscopo Leoni: & tertio vocatus est, & non venit: & ideo damnatus est. Magnificentissimi & gloriosissimi judices dixerunt: Epistolam sanctissimi Leonis suscipitis? Prædicti reverentissimi episcopi clamaverunt: Etiam suscepimus, & subscripsimus. Magnificentissimi B & gloriosissimi judices dixerunt: Ergo quæ in ea inferuntur, inserantur definitioni. Prædicti reverentissimi episcopi clamaverunt: Altera definitio non fit; nihil deest definitioni. Eusebius reverentissimus episcopus Dorylæi dixit: Alia definitio non fit. Prædicti reverentissimi episcopi clamaverunt: Epistolam definitio firmavit; archiepiscopus Leo, ut credimus, sic credit. Definitio subscribatur; definitio habet omnia: definitio fidem habet. Leo eadem dixit, quæ & Cyrillus: Cælestinus, quæ Cyrillus dixit, firmavit: Xystus firmavit, quæ Cyrillus dixit: *Unum baptisma, unus Dominus, una fides.* Tolle fraudem a definitione. Magnificentissimi & gloriosissimi judices dixerunt: Suggerentur diviniissimo & piissimo domino nostro Imperatori clamores isti. Et per jussionem gloriosissimorum judicum vadens in divinum palatium Veronicianus devotissimus secretarius sacri consistorii, & post paululum rediens, ista sanctæ synodo interlocutus est:

Ephes. 4.

Προσφώνησις.

C

Ἐκέλευσεν ὁ θειότατος καὶ εὐσεβέστατος ἡμῶν δεσπότης, ἢ κατὰ τὰ δόξαντα τοῖς μεγαλοπρεπεστάτοις καὶ ἐνδοξοτάτοις ἄρχουσιν, ἓξ ἀπὸ τῶν τῆς ἀνατολικῆς διοικήσεως εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, καὶ τρεῖς ἀπὸ τῶν τῆς Ποντικῆς, καὶ τρεῖς ἀπὸ τῶν τῆς Ἀσιανῆς, καὶ τρεῖς ἀπὸ τῶν τῆς Θρᾴκης, καὶ τρεῖς ἀπὸ τοῦ Ἰλλυρικοῦ, συμπαρόντων τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ἀνατολίου, καὶ τῶν εὐλαβεστάτων ἀπὸ Ῥώμης, συνελθεῖν ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τοῦ ἁγιωτάτου μαρτυρίου, καὶ τὰ περὶ τῆς πίστεως ὀρθῶς καὶ ἀνεπιλήπτως τυπῶσαι, ἐπὶ τῷ πάντας συναρέσαι, καὶ μηδὲ ἓν ἀμφίβολον καταλειφθῆναι· ἢ, εἰ μὴ τοῦτο δοκεῖ, ἕκαστον τὴν πίστιν διὰ τοῦ μητροπολίτου δήλην καταστῆσαι· ὥστε μηδεμίαν ἀμφιβολίαν, ἢ διχόνοιαν ὁμοίως καταλειφθῆναι. εἰ δὲ μὴ τοῦτο βουληθείη ἡ ὑμετέρα ἁγιότης, εἰδέναι ὑμᾶς, ὅτι ἐν τοῖς δυτικοῖς μέρεσιν ἔχει γενέσθαι ἡ σύνοδος, ὡς τῆς ὑμετέρας θεοσεβείας ἐνταῦθα τὰ περὶ τῆς ἀληθοῦς καὶ ὀρθοδόξου πίστεως ἀναμφιβόλως τυπῶσαι μὴ βουλομένης. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως· ἢ ὁ ὅρος κρατείτω, ἢ ἀπερχόμεθα. πολλὰ τὰ ἔτη τῶν βασιλέων. Κεκρόπιος εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σεβαστουπόλεως εἶπεν· ἀξιοῦμεν ἀναγνωσθῆναι τὸν ὅρον, καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας, καὶ μὴ ὑπογράφοντας, ἐκείνους ἀπελθεῖν· ἡμεῖς γὰρ συναινοῦμεν ἐπὶ τοῖς καλῶς τυπωθεῖσι, καὶ οὐδὲν ἀντιλέγομεν. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι τοῦ Ἰλλυρικοῦ εἶπον· οἱ ἀντιλέγοντες, φανεροὶ γίνωνται. οἱ ἀντιλέγοντες, Νεστοριανοί εἰσιν· οἱ ἀντιλέγοντες, εἰς Ῥώμην ἀπέλθωσιν. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· Διόσκορος ἔλεγε· τὸ ἐκ δύο φύσεων δέχομαι, τὸ δὲ δύο οὐ δέχομαι. ὁ δὲ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Λέων δύο φύσεις λέγει εἶναι ἐν τῷ Χριστῷ ἡνωμένας ἀσυγχύτως, καὶ ἀτρέπτως, καὶ ἀδιαιρέτως, ἐν τῷ ἑνὶ μονογενεῖ υἱῷ τῷ σωτῆρι ἡμῶν. τίνι τοίνυν ἀκολουθεῖτε; τῷ ἁγιωτάτῳ Λέοντι; ἢ Διοσκόρῳ; [b] οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ὡς Λέων, οὕτω καὶ πιστεύομεν. οἱ ἀντιλέγοντες, Εὐτυχιανισταί εἰσι. Λέων ὀρθοδόξως ἐξέθετο. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· προσθέτε οὖν τῷ ὅρῳ, κατὰ τὴν ψῆφον τοῦ ἁγιωτάτου ἡμῶν Λέοντος, δύο φύσεις εἶναι [c] ἡνωμένας ἀτρέπτως, καὶ ἀμερίστως, καὶ ἀσυγχύτως ἐν τῷ Χριστῷ. [d] καὶ κατὰ παράκλησιν πάντων, οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες

Interlocutio.

Præcepit diviniissimus & piissimus dominus noster Imperator, [a] vel sicut placuit magnificentissimis judicibus, sex reverentissimos episcopos ab Orientali regione, & tres ex Pontica, & tres ab Asiana, & tres a Thracensi, & tres ab Illyrico, præsentibus etiam sanctissimo archiepiscopo Anatolio, & reverentissimis Romanis, & convenientibus in oratorio sanctæ martyris, de fide recte & [b] irreprehensibiliter constituatur; quibus omnes consentiant, & nihil dubium relinquatur: vel si vobis hoc non placet, singuli fidem suam per suum metropolitam manifestam constituant, ut nulla similiter dubietas, aut discordia relinquatur. Si autem neque hoc D vestra velit sanctitas, cognoscite quia in partibus Occidentalibus fieri habet synodus, eo quod religiositas vestra hic noluit de vera & orthodoxa fide indubitanter definire. Reverentissimi episcopi clamaverunt: Multi anni Imperatori. Aut definitio persistat, aut imus. Multi anni Imperatoribus. Cecropius reverentissimus episcopus Sebastopolis dixit: Petimus recitari definitionem; & ii qui contradicunt, & non subscribunt, ipsi ambulent; quia nos consentimus bene decretis, & in nullo contradicimus. Reverentissimi episcopi Illyrici dixerunt: Qui contradicunt, manifesti fiant. Qui contradicunt, Nestoriani sunt. Qui contradicunt, Romam ambulent. Magnificentissimi & gloriosissimi ju- E dices dixerunt: Dioscorus dicebat quod ex duabus naturis est, suscipio; duas non suscipio. Sanctissimus autem archiepiscopus Leo duas naturas dicit esse in Christo unitas inconfuse, inconvertibiliter & indivisibiliter in uno unigenito Filio Salvatore nostro. Quem igitur sequimini? sanctissimum Leonem, aut Dioscorum? Reverentissimi episcopi clamaverunt: Ut Leo, sic credimus. Qui contradicunt, Eutychianistæ sunt. Leo recte exposuit. Magnificentissimi & gloriosissimi judices dixerunt: Ergo addite definitioni, secundum judicium sanctissimi patris nostri Leonis, duas esse naturas unitas in Christo inconvertibiliter, & inseparabiliter, & inconfuse. Et rogati ab omnibus gloriosissimi judices,

[a] In mſ. Paμαϊκῷ, ἀπεδέχου, ἀπεδέχοντο, ἀπέχου.

[b] In mſ. Paμαϊκῷ.

[c] Forte, ἡνωμένας,

[d] In mſ. Paμαϊκῷ.

[a] l. ut sicut

[b] al. indeficienter

A intraverunt in oratorio sanctissimæ martyris Euphemiæ, una cum Anatolio reverentissimo archiepiscopo Constantinopolitano, & Paschasino & Lucentio reverentissimis episcopis, & Bonifacio presbytero, & Juliano reverentissimo episcopo Coënsi, vicariis Apostolicæ sedis Romanæ magnæ civitatis: nec non & Maximo reverentissimo episcopo Antiochiæ Syriæ, & Juvenale reverentissimo episcopo Hierosolymitano, & Thalassio reverentissimo episcopo Cæsareæ Cappadociæ, & Eusebio reverentissimo episcopo Ancyræ Galatiæ, & Quintillo & Attico & Sozonte, reverentissimis episcopis Illyricis; & Diogene reverentissimo episcopo Cyzici, & Leontio reverentissimo episcopo Magnesiæ, & Florentio reverentissimo episcopo Sardium, B & Eusebio reverentissimo episcopo Dorylæi, & Theodoro reverentissimo episcopo Tarsi, & Cyro reverentissimo episcopo Anazarbi, & Constantino reverentissimo episcopo Bostrorum, & Theodoro reverentissimo episcopo Claudiopolis Isauriæ; & Francione, & Sebastiano, & Basilio reverentissimis episcopis Thracibus. Et postquam tractaverunt de sancta fide, & exierunt, & sederunt omnes; magnificentissimi & gloriosissimi judices dixerunt: Dignetur sancta synodus fidem continens, cum taciturnitate audire quæ decreta sunt in præsentia nostra a congregatis sanctissimis patribus, qui & definitionem fidei interpretati sunt. Aërius archidiaconus sanctæ ecclesiæ magnæ civitatis Constantinopolis recitavit:

C Sancta & magna & universalis synodus, quæ per gratiam Dei, & præceptum piissimorum & Christianissimorum Imperatorum Valentiniani & Marciani Augustorum, congregata est in Chalcedone metropoli provinciæ Bithyniorum, in ecclesia sanctæ & victricis martyris Euphemiæ, hæc definivit, quæ subter scripta sunt:

Hæc editio Latina edita est ex mss. Corb. & Divion. In collect. Isidori, de Conc. Chalcedonensi nihil exstat, præter hanc definitionem fidei, usque ad finem fere hujus act. cum allocutione Imperatoris Marciani, act. 6. ex alia latinitate. Est & alia versio Dionysii Exigui, in collect. mss. nostra.

Joan. 14. 27.

Matth. 13.

a *al.* erroris integram

b *al.* compositionem

DOminus noster & salvator Jesus Christus notitiam fidei discipulis suis firmans, dixit: *Pacem meam relinquo vobis, pacem meam do vobis*: ut nullus dissonet a proximo circa dogmata pietatis, sed ut pariter veritatis ostendant prædicationem. Quia vero non definit per zizania sua diabolus contra semina pietatis insurgere, D & semper aliquid novum contra veritatem invenire: propter hoc Dominus, ut consuevit, providens humano generi, piissimum hunc & fidelissimum ad æmulationem erexit Imperatorem, & undique sacerdotii præsides ad se convocavit: ut gratia Domini omnium nostrum Christi operante, omnem quidem mendacii pestilentiam a Christi ovibus removeret, germinibus autem veritatis eas pinguescere faciat. Quod & perfecimus, communi judicio dogmata expellentes erroris, & [a] inerrabilem patrum renovavimus fidem, symbolum trecentorum decem & octo omnibus prædicantes. Et eos qui hanc veluti [b] tesseram pietatis acceperunt, ut proprios patres etiam adscribimus; eos nimirum qui postea in magna Constantinopoli congregati sunt centum quinquaginta, & eamdem fidem ipsi quoque confirmaverunt. E Decernimus igitur, ordinem & omnes formulas custodientes, quæ de fide sunt constitutæ, & nos sanctæ synodi quondam in Epheso factæ, cujus præsides fuerunt beatissimæ memoriæ Cælestinus Romanorum, & Cyrillus Alexandrinorum, præfulgere quidem rectæ & immaculatæ fidei expositionem sanctorum & beatissimorum trecentorum decem & octo patrum, qui in Nicæa temporibus piæ memoriæ Constantini Imperatoris congregati sunt: servari autem & ea quæ apud Constantinopolim a sanctissimis centum quinquaginta patribus decreta sunt, ad expellendas quidem hæreses quæ eo tempore germinaverant, & ad confirmationem ejusdem catholicæ & apostolicæ nostræ fidei.

A εἰσῆλθον ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τῆς ἁγιωτάτης μάρτυρος Εὐφημίας, ἅμα Ἀνατολίῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ Πασχασίνῳ καὶ Λουκεντίῳ τοῖς εὐλαβεστάτοις ἐπισκόποις, καὶ Βονιφατίῳ πρεσβυτέρῳ, καὶ Ἰουλιανῷ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ τῆς Κῴων πόλεως, τοῖς ποτοτηρηταῖς τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς Ῥωμαίων μεγαλοπόλεως· ἔτι μὴν καὶ Μαξίμῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἀντιοχείας Συρίας, καὶ Ἰουβεναλίῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἱεροσολύμων, καὶ Θαλασσίῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Καισαρείας Καππαδοκίας, καὶ Εὐσεβίῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἀγκύρας Γαλατίας, καὶ Κυιντίλλῳ, καὶ Ἀττικῷ, καὶ Σώζοντι, τοῖς εὐλαβεστάτοις ἐπισκόποις τοῖς ἀπὸ τοῦ Ἰλλυρικοῦ, καὶ Διογένει τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Κυζίκου, καὶ Λεοντίῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Μαγνησίας, καὶ Φλωρεντίῳ τῷ εὐ- B λαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Σάρδεων, καὶ Εὐσεβίῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Δορυλαίου, καὶ Θεοδώρῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ταρσοῦ, καὶ Κύρῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἀναζαρβοῦ, καὶ Κωνσταντίνῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Βόστρων, καὶ Θεοδώρῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Κλαυδιουπόλεως Ἰσαυρίας, καὶ Φραγκίωνι, καὶ Σεβαστιανῷ, καὶ Βασιλείῳ, τοῖς εὐλαβεστάτοις ἐπισκόποις τοῖς ἀπὸ τῆς Θράκης. καὶ πραχθέντων περὶ τῆς ἁγίας πίστεως, καὶ ἐξελθόντων, καὶ καθεσθέντων πάντων, οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· καταξιωσάτω ἡ ἁγία σύνοδος τὴν πίστιν συγκροτοῦσα, μετὰ ἡσυχίας ἀκοῦσαι τῶν ὁρισθέντων ἐπὶ παρουσίᾳ ἡμετέρᾳ παρὰ τῶν συνελθόντων ἁγίων πατέρων, καὶ τὸν ὅρον τῆς πίστεως ἑρμηνευσάντων.

C [a] Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως ἀνέγνω.

[a] *In mss.* Romanis, ἀνέγνων, ἀνεγνώσθη, ἀνέγνω.

Ἡ ἁγία καὶ μεγάλη καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, ἡ κατὰ Θεοῦ χάριν καὶ θέσπισμα τῶν εὐσεβεστάτων καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων Μαρκιανοῦ καὶ Οὐαλεντινιανοῦ Αὐγούστων, συναχθεῖσα ἐν τῇ Καλχηδονίων μητροπόλει τῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας, ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῆς ἁγίας καὶ καλλινίκου μάρτυρος Εὐφημίας, ὥρισε τὰ ὑποτεταγμένα.

ΟΚύριος ἡμῶν καὶ σωτὴρ Ἰησοῦς Χριστὸς τῆς πίστεως τὴν γνῶσιν τοῖς μαθηταῖς βεβαιῶν, ἔφη· εἰρήνην τὴν ἐμὴν ἀφίημι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· ὥστε μηδένα πρὸς τὸν πλησίον διαφωνεῖν ἐν τοῖς δόγμασι τῆς εὐσεβείας, ἀλλ᾽ ἐπίσης ἅπασι τὸ τῆς ἀληθείας ἐπιδείκνυσθαι κήρυγμα. ἐπειδὴ δὲ οὐ παύεται διὰ τῶν ἑαυτοῦ ζι- D ζανίων ὁ πονηρὸς τοῖς τῆς εὐσεβείας ἐπιφυόμενος σπέρμασι, καί τι καινὸν κατὰ τῆς ἀληθείας ἐφευρίσκων ἀεί, διὰ τοῦτο συνήθως ὁ δεσπότης προνοούμενος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, τὸν εὐσεβῆ τοῦτον καὶ πιστότατον πρὸς ζῆλον ἀνέστησε βασιλέα, καὶ τοὺς ἁπανταχῆ τῆς ἱερωσύνης πρὸς ἑαυτὸν ἀρχηγοὺς συνεκάλεσεν· ὥστε, τῆς χάριτος τοῦ πάντων ἡμῶν δεσπότου Χριστοῦ ἐνεργούσης, πᾶσαν μὲν τοῦ ψεύδους τῶν τοῦ Χριστοῦ προβάτων ἀποσείσασθαι λύμην, τοῖς δὲ τῆς ἀληθείας αὐτὴν καταπιαίνειν βλαστήμασι. ὃ δὴ καὶ πεποιήκαμεν, κοινῇ ψήφῳ τὰ τῆς πλάνης ἀπελάσαντες δόγματα, τὴν δὲ ἀπλανῆ τῶν πατέρων ἀνανεωσάμενοι πίστιν, τὸ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ σύμβολον τοῖς πᾶσι κηρύξαντες, καὶ ὡς οἰκείους, τοὺς τοῦτο τὸ [b] σύνθημα τῆς εὐσεβείας δεξαμένους πατέρας ἐπιγραψάμενοι· οἵπερ εἰσὶν οἱ μετὰ ταῦτα ἐν τῇ E μεγάλῃ Κωνσταντινουπόλει συνελθόντες ρν´. καὶ αὐτοὶ τὴν αὐτὴν ἐπισφραγισάμενοι πίστιν. ὁρίζομεν τοίνυν, τὴν τάξιν καὶ τοὺς περὶ τῆς πίστεως ἅπαντας τύπους φυλάττοντες καὶ ἡμεῖς τῆς κατ᾽ Ἔφεσον πάλαι γεγενημένης ἁγίας συνόδου, ἧς ἡγεμόνες οἱ ἁγιώτατοι τὴν μνήμην Κελεστῖνος ὁ τῆς Ῥωμαίων, καὶ Κύριλλος ὁ τῆς Ἀλεξανδρέων, ἐτύγχανον, προλάμπειν μὲν τῆς ὀρθῆς καὶ ἀμωμήτου πίστεως τὴν ἔκθεσιν τῶν τιη´. ἁγίων καὶ μακαρίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ ἐπὶ τοῦ εὐσεβοῦς μνήμης Κωνσταντίνου τοῦ γενομένου βασιλέως συναχθέντων· κρατεῖν δὲ καὶ τὰ παρὰ τῶν ρν´. ἁγίων πατέρων ἐν Κωνσταντινουπόλει ὁρισθέντα, πρὸς ἀναίρεσιν μὲν τῶν τότε φυεισῶν αἱρέσεων, βεβαίωσιν δὲ τῆς αὐτῆς καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἡμῶν πίστεως.

[b] *Forte,* σύνθημα.

Σύμβολον τῶν ἐν Νικαίᾳ τριακοσίων δεκαοκτώ.

Πιστεύομεν εἰς ἕνα Θεὸν, πατέρα παντοκράτορα, πάντων ὁρατῶν τε καὶ ἀοράτων ποιητήν· καὶ εἰς ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τὸν γεννηθέντα ἐκ τοῦ πατρὸς μονογενῆ, τουτέστιν, ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ πατρός· Θεὸν ἐκ Θεοῦ, φῶς ἐκ φωτὸς, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ πατρὶ, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο· τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν, καὶ σαρκωθέντα ἐκ πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς παρθένου, καὶ ἐνανθρωπήσαντα, σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου, καὶ παθόντα, καὶ ταφέντα, καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς γραφάς· καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ καθεζόμενον ἐν δεξιᾷ τοῦ πατρός· καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς· οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος· καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸ κύριον, τὸ ζωοποιόν. τοὺς δὲ λέγοντας· ἦν ποτε, ὅτε οὐκ ἦν, καὶ πρὶν γεννηθῆναι οὐκ ἦν· καὶ ὅτι ἐξ οὐκ ὄντων ἐγένετο, ἢ ἐξ ἑτέρας ὑποστάσεως ἢ οὐσίας φάσκοντας εἶναι, ἢ τρεπτὸν, ἢ ἀλλοιωτὸν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ· τούτους ἀναθεματίζει ἡ καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ ἐκκλησία.

Καὶ τὸ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα ἁγίων πατέρων σύμβολον, τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει συναχθέντων.

Πιστεύομεν εἰς ἕνα Θεὸν, πατέρα παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων, καὶ ἀοράτων· καὶ εἰς ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων, φῶς ἐκ φωτὸς, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ πατρὶ, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο· τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν, καὶ σαρκωθέντα ἐκ πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς παρθένου, καὶ ἐνανθρωπήσαντα· σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου, καὶ παθόντα, καὶ ταφέντα, καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς γραφάς· καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ καθεζόμενον ἐν δεξιᾷ τοῦ πατρός· καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς· οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος· καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸ κύριον καὶ ζωοποιὸν, τὸ ἐκ τοῦ πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν πατρὶ καὶ υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν προφητῶν· εἰς μίαν ἁγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν ἐκκλησίαν. ὁμολογοῦμεν ἓν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. προσδοκῶμεν ἀνάστασιν νεκρῶν, καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. ἀμήν.

Ἤρκει μὲν οὖν εἰς ἐντελῆ τῆς εὐσεβείας ἐπίγνωσίν τε καὶ βεβαίωσιν τὸ σοφὸν καὶ σωτήριον τοῦτο τῆς θείας χάριτος σύμβολον· περί τε γὰρ τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐκδιδάσκει τὸ τέλειον, καὶ τοῦ κυρίου τὴν ἐνανθρώπησιν τοῖς πιστῶς δεχομένοις παρίστησιν. ἀλλ' ἐπειδήπερ οἱ τῆς ἀληθείας ἀθετεῖν ἐπιχειροῦντες τὸ κήρυγμα, διὰ τῶν οἰκείων αἱρέσεων τὰς κενοφωνίας ἀπέτεκον, οἱ μὲν τὸ τῆς δι' ἡμᾶς τοῦ κυρίου οἰκονομίας μυστήριον παραφθείρειν τολμῶντες, καὶ τὴν Θεοτόκον ἐπὶ τῆς παρθένου φωνὴν ἀπαρνούμενοι· οἱ δὲ σύγχυσιν καὶ κρᾶσιν εἰσάγοντες, καὶ μίαν εἶναι φύσιν τῆς σαρκὸς καὶ τῆς θεότητος ἀνοήτως ἀναπλάττοντες, καὶ παθητὴν τοῦ μονογενοῦς τὴν θείαν φύσιν τῇ συγχύσει τερατευόμενοι· διὰ τοῦτο πᾶσαν αὐτοῖς ἀποκλεῖσαι κατὰ τῆς ἀληθείας μηχανὴν βουλομένη ἡ παροῦσα νῦν αὕτη ἁγία μεγάλη καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, τὸ τοῦ κηρύγματος ἄνωθεν ἀσάλευτον ἐκδιδάσκουσα, ὥρισε προηγουμένως, τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων τὴν πίστιν μένειν ἀπαρεγχείρητον· καὶ διὰ μὲν τοὺς τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ μαχομένους, τὴν χρόνοις ὕστερον παρὰ τῶν ἐπὶ τῆς βασιλευούσης πόλεως συνελθόντων ἑκατὸν πεντήκοντα ἁγίων πατέρων περὶ τῆς τοῦ πνεύματος οὐσίας παραδοθεῖσαν διδασκαλίαν κυροῖ· ἣν ἐκεῖνοι τοῖς πᾶσιν ἐγνώρισαν, οὐχ ὥς τι λεῖπον τοῖς προλαβοῦσιν * ἐπάγοντες, ἀλλὰ τὴν περὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος αὐτῶν ἔννοιαν κατὰ τῶν τὴν αὐτοῦ δεσποτείαν ἀθε-

* Forte, ἐπισάγοντες,

Symbolum trecentorum decem & octo patrum in Nicæa.

Credimus in unum Deum, Patrem omnipotentem, omnium visibilium & invisibilium conditorem. Et in unum Dominum Jesum Christum Filium Dei, natum ex Patre unigenitum, id est, ex substantia Patris; Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero: genitum, non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de cælis, & incarnatus est de Spiritu sancto & Maria Virgine, atque inhumanatus est. Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato, & passus & sepultus est, & resurrexit tertia die secundum scripturas: & ascendit in cælos, & sedet in dextera Patris: & iterum venturus est cum gloria judicare vivos & mortuos, cujus regni non erit finis. Et in Spiritum sanctum, Dominum & vivificantem. Eos vero qui dicunt: Erat quando non erat, & antequam genitus esset, non erat, & quia ex non exstantibus factus est; vel ex alia subsistentia vel substantia dicunt esse, vel mutabilem, vel alterabilem Filium Dei: istos anathematizat catholica & apostolica ecclesia.

Item symbolum centum quinquaginta sanctorum patrum, qui Constantinopoli congregati sunt.

Credimus in unum Deum, Patrem omnipotentem, factorem cæli & terræ, visibilium omnium & invisibilium. Et in unum Dominum Jesum Christum, Filium Dei unigenitum, natum ex Patre ante omnia sæcula; [Deum de Deo,] lumen de lumine, Deum verum de Deo vero: genitum, non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de cælis, & incarnatus est de Spiritu sancto & Maria virgine, & homo factus est: & crucifixus est propter nos sub Pontio Pilato, passus & sepultus est: & resurrexit tertia die secundum scripturas: & ascendit in cælos, & sedet ad dexteram Patris: & iterum venturus est cum gloria judicare vivos & mortuos: cujus regni non erit finis. Et in Spiritum sanctum Dominum & vivificatorem, ex Patre procedentem, cum Patre & Filio adorandum & conglorificandum; qui locutus est per prophetas. In unam sanctam catholicam & apostolicam ecclesiam. Confitemur unum baptisma in remissionem peccatorum: exspectamus resurrectionem mortuorum, & vitam futuri sæculi. Amen.

Sufficeret quidem ad plenam cognitionem & confirmationem pietatis hoc sapiens & salutare divinæ gratiæ symbolum; de Patre enim & Filio & Spiritu sancto perfectionem docet, ac Domini nostri inhumanationem fideliter accipientibus repræsentat. Sed quoniam hi qui veritatis reprobare prædicationem conantur, per proprias hæreses novas voces genuerunt: alii quidem mysterium dispensationis Domini, quæ propter nos facta est, corrumpere præsumentes, & vocem Theotocos de Virgine dici denegantes: alii autem confusionem & mixtionem introducentes, & unam naturam esse carnis & divinitatis stulte confingentes, & passibilem Unigeniti divinam naturam per confusionem [a] prodigiose dicentes: propter hoc illis omnem machinationem contra veritatem volens claudere præsens nunc sancta & magna & universalis synodus, prædicationem hanc ab initio [b] immobilem docens, decrevit ante omnia, fidem integram & [c] intemeratam permanere trecentorum decem & octo sanctorum patrum: & confirmat doctrinam, quæ de substantia Spiritus sancti a patribus centum quinquaginta postea congregatis in regia civitate tradita est propter illos qui Spiritui sancto repugnabant; quam illi omnibus notam fecerunt, non quasi aliquid deesset prioribus, adjicientes; sed suum de sancto Spiritu intellectum, contra illos qui dominationem ejus te-

Hæc ex alia latinitate refert Vigilius Taps. lib. 5. adv. Eutych. c. 17. alia in coll. B. Isidori.

[a] portentuose, *Paris.*

[b] *al.* inconcussam

[c] *al.* inreprehensibilem

spuere tentaverunt, scripturarum testimoniis declarantes: propter illos autem qui dispensationis mysterium corrumpere conantur, & purum hominem esse genitum ex sancta Virgine Maria impudenter delirant, epistolas synodicas beatissimi Cyrilli Alexandrinæ ecclesiæ præsulis ad Nestorium & ad Orientales, congruenter habentes suscepit, ad convincendas Nestorii vesanias, & ad interpretationem eorum, qui salutaris symboli pio zelo nosse desiderant intellectum: quibus etiam & epistolam magnæ & senioris urbis Romæ præsulis beatissimi & sanctissimi archiepiscopi Leonis, quæ scripta est ad sanctæ memoriæ archiepiscopum Flavianum ad perimendam Eutychis malam intelligentiam, utpote & magni illius Petri confessioni congruentem, & communem quamdam columnam exsistentem adversus perverse sentientes, ad confirmationem rectorum dogmatum congruenter aptavit. His namque qui in duos filios dispensationis divinæ mysterium discerpere nituntur, repugnat: & illos qui passibilem deitatem Unigeniti ausi sunt dicere, a sacro cœtu expellit: & his qui in duabus Christi naturis temperamentum aut confusionem opinantur, resistit: & eos qui cælestem, aut alterius alicujus esse substantiæ, quam ex nobis assumpsit servi formam, delirantes dicunt, abigit: & qui duas quidem ante unitatem naturas Domini fabulantur, unam vero post unitionem confingunt, condemnat. Sequentes igitur sanctos patres, unum eumdemque confiteri Filium & Dominum nostrum Jesum Christum consonanter omnes docemus, eumdem perfectum in deitate, & eumdem perfectum in humanitate, Deum verum & hominem verum eumdem ex anima rationali & corpore, consubstantialem nobis eumdem secundum humanitatem, *per omnia nobis similem absque peccato:* ante sæcula quidem de Patre genitum secundum deitatem, in novissimis autem diebus eumdem propter nos & propter nostram salutem ex Maria Virgine Dei genitrice secundum humanitatem, unum eumdemque Christum, Filium, Dominum, Unigenitum, in duabus naturis inconfuse, incommutabiliter, indivise, inseparabiliter agnoscendum; nusquam sublata differentia naturarum propter unitionem, magisque salva proprietate utriusque naturæ, & in unam personam atque subsistentiam concurrente: non in duas personas partitum aut divisum, sed unum eumdemque Filium & Unigenitum Deum Verbum, Dominum Jesum Christum, sicut ante prophetæ de eo, & ipse nos Jesus Christus erudivit, & patrum nobis symbolum tradidit. His igitur cum omni undique [a] exacta cura & diligentia a nobis dispositis, definivit sancta & universalis synodus, alteram fidem nulli licere proferre, aut conscribere, vel componere, aut sentire, aut alios docere. Eos autem qui audent componere fidem alteram, aut proferre, aut docere, aut tradere alterum symbolum volentibus ad agnitionem veritatis converti, vel ex gentilitate, vel ex Judaismo, vel ex hæresi quacumque; hos si episcopi fuerint aut clerici, alienos esse episcopos ab episcopatu, & clericos a clero: si vero monachi aut laïci fuerint, anathematizari eos.

Post lectionem vero definitiones omnes religiosissimi episcopi clamaverunt. Hæc fides patrum. Metropolitani modo subscribant: præsentibus ipsis judicibus modo subscribant: quæ bene definita sunt, dilationem non suscipiant. Hæc fides Apostolorum, huic omnes consentimus, omnes ita sapimus. Magnificentissimi & gloriosissimi judices dixerunt: Quæ a sanctis patribus statuta sunt, & omnibus placuerunt, manifesta fient [b] sacro vertici.

Hebr. 4.

Vide Rusticum in dial. adversus Acephalos.

[a] al. scrupulositate

Dionysius Exiguus hoc loco posuit subscriptiones: Et subscripserunt universi episcopi: Paschasinus &c.

[b] al. divino

A τῶν πνευματομάχων χάριν ἐκείνης μαρτυρίας τρανώσασα· διὰ δὲ τοὺς τὸ τῆς οἰκονομίας παραχαράττειν ἐπιχειροῦντας μυστήριον, καὶ ψιλὸν ἄνθρωπον εἶναι τὸν ἐκ τῆς ἁγίας τεχθέντα Μαρίας, ἀναιδῶς ληρῳδοῦντας, τὰς τοῦ μακαρίου Κυρίλλου, τοῦ τῆς Ἀλεξανδρέων ἐκκλησίας γενομένου ποιμένος, συνοδικὰς ἐπιστολὰς πρὸς Νεστόριον καὶ πρὸς τοὺς τῆς ἀνατολῆς, ἁρμοδίους οὔσας ἐδέξατο, εἰς ἔλεγχον μὲν τῆς Νεστορίου φρενοβλαβείας, ἑρμηνείαν δὲ τῶν εὐσεβεῖ ζήλῳ τοῦ σωτηρίου συμβόλου ποθούντων τὴν ἔννοιαν· αἷς καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ τῆς μεγίστης Ῥώμης προέδρου τοῦ μακαριωτάτου καὶ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, τὴν γραφεῖσαν πρὸς τὸν ἐν ἁγίοις ἀρχιεπίσκοπον Φλαβιανὸν ἐπ᾽ ἀναιρέσει τῆς Εὐτυχοῦς κακονοίας, ἅτε δὴ τῇ τοῦ μεγάλου Πέτρου ὁμολογίᾳ συμβαίνουσαν, καὶ κοινήν τινα στήλην ὑπάρχουσαν B κατὰ τῶν κακοδοξούντων, εἰκότως συνήρμοσε, πρὸς τὴν τῶν ὀρθοδόξων δογμάτων βεβαίωσιν. τοῖς τε γὰρ εἰς υἱῶν δυάδα τὸ τῆς οἰκονομίας διασπᾶν ἐπιχειροῦσι μυστήριον, παρατάττεται· καὶ τοὺς παθητὴν τοῦ μονογενοῦς λέγειν τολμῶντας τὴν θεότητα, τοῦ τῶν ἱερῶν ἀπωθεῖται συλλόγου· καὶ τοῖς ἐπὶ τῶν δύο φύσεων τοῦ Χριστοῦ κρᾶσιν ἢ σύγχυσιν ἐπινοοῦσιν ἀνθίσταται· καὶ τοὺς οὐράνιον, ἢ ἑτέρας τινὸς ὑπάρχειν οὐσίας τὴν ἐξ ἡμῶν ληφθεῖσαν αὐτῷ τοῦ δούλου μορφὴν παραπαίοντας ἐξελαύνει· καὶ τοὺς δύο μὲν πρὸ τῆς ἑνώσεως φύσεις τοῦ κυρίου μυθεύοντας, μίαν δὲ μετὰ τὴν ἕνωσιν ἀναπλάττοντας ἀναθεματίζει. ἑπόμενοι τοίνυν τοῖς ἁγίοις πατράσιν, ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν ὁμολογεῖν υἱὸν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν συμφώνως ἅπαντες C ἐκδιδάσκομεν, τέλειον τὸν αὐτὸν ἐν ἀνθρωπότητι, Θεὸν ἀληθῶς, καὶ ἄνθρωπον ἀληθῶς τὸν αὐτὸν ἐκ ψυχῆς λογικῆς καὶ σώματος, ὁμοούσιον τῷ πατρὶ κατὰ τὴν θεότητα, καὶ ὁμοούσιον τὸν αὐτὸν ἡμῖν κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα; κατὰ πάντα ὅμοιον ἡμῖν, χωρὶς ἁμαρτίας· πρὸ αἰώνων μὲν ἐκ τοῦ πατρὸς γεννηθέντα κατὰ τὴν θεότητα, ἐπ᾽ ἐσχάτων δὲ τῶν ἡμερῶν τὸν αὐτὸν δι᾽ ἡμᾶς καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἐκ Μαρίας τῆς παρθένου τῆς θεοτόκου κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα, ἵνα καὶ τὸν αὐτὸν Χριστὸν, υἱὸν, κύριον, μονογενῆ, ἐκ δύο φύσεων ἀσυγχύτως, ἀτρέπτως, ἀδιαιρέτως, ἀχωρίστως γνωριζόμενον· οὐδαμοῦ τῆς τῶν φύσεων διαφορᾶς ἀνῃρημένης διὰ τὴν ἕνωσιν, σωζομένης δὲ μᾶλλον τῆς ἰδιότητος ἑκατέρας φύσεως, καὶ εἰς ἓν πρόσωπον καὶ μίαν ὑπόστασιν συντρεχούσης, οὐκ εἰς δύο πρόσωπα D μεριζόμενον ἢ διαιρούμενον, ἀλλ᾽ ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν υἱὸν καὶ μονογενῆ, Θεὸν λόγον, κύριον Ἰησοῦν Χριστόν· καθάπερ ἄνωθεν οἱ προφῆται περὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἡμᾶς ὁ κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς ἐξεπαίδευσε, καὶ τὸ τῶν πατέρων ἡμῖν παραδέδωκε σύμβολον. τούτων τοίνυν μετὰ πάσης πανταχόθεν ἀκριβείας τε καὶ ἐμμελείας παρ᾽ ἡμῶν διατυπωθέντων, ὥρισεν ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, ἑτέραν πίστιν μηδενὶ ἐξεῖναι προφέρειν, ἢ γοῦν συγγράφειν, ἢ συντιθέναι, ἢ φρονεῖν, ἢ διδάσκειν ἑτέρους. τοὺς δὲ τολμῶντας ἢ συντιθέναι πίστιν ἑτέραν, ἢ γοῦν προκομίζειν, ἢ διδάσκειν, ἢ παραδιδόναι ἕτερον σύμβολον τοῖς ἐθέλουσιν ἐπιστρέφειν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐξ Ἑλληνισμοῦ, ἢ ἐξ Ἰουδαϊσμοῦ, ἢ γοῦν ἐξ αἱρέσεως οἱασδηποτοῦν, τούτους, E εἰ μὲν εἶεν ἐπίσκοποι ἢ κληρικοί, ἀλλοτρίους εἶναι τοὺς ἐπισκόπους τῆς ἐπισκοπῆς, καὶ τοὺς κληρικοὺς τοῦ κλήρου· εἰ δὲ μονάζοντες ἢ λαϊκοὶ εἶεν, ἀναθεματίζεσθαι αὐτούς.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὅρου πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων. οἱ μητροπολῖται ἄρτι ὑπογράψωσι. παρόντων αὐτῶν ἀρχόντων, ἄρτι ὑπογράψωσι. τὰ καλῶς ὁρισθέντα ὑπέρθεσιν μὴ δέξηται. αὕτη ἡ πίστις τῶν ἀποστόλων. ταύτῃ πάντες συντιθέμεθα· πάντες οὕτω φρονοῦμεν. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· τὰ παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τυπωθέντα, καὶ πᾶσιν ἀρέσαντα, δῆλα τῇ θείᾳ γενέσθω κορυφῇ. *

* In mſ. Regiis, ἀνέγνων, ἀνέγνωμεν, ἀνέγνω.

In cod. Bob. Divionensi. Idem contuli, Explicit actio V. incipit VI. feliciter.

Anno Christi 451.

Actio sexta.

ΠΡΑΞΙΣ ἝΚΤΗ.

Ὑπατείᾳ τοῦ δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου, τῇ πρὸ ὀκτὼ καλανδῶν Νοεμβρίων, ἐν Καλχηδόνι, κατὰ κέλευσιν τοῦ θειοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου Μαρκιανοῦ τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, συνελθούσης ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ τῆς ὁσίας καὶ καλλινίκου μάρτυρος Εὐφημίας τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, τῆς κατὰ θεῖον θέσπισμα ἐν τῇ Καλχηδονέων πόλει συναθροισθείσης, τουτέστι,

Πασχασίνου καὶ Λουκηνσίου τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, καὶ Βονιφατίου τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, ἐπεχόντων τὸν τόπον τοῦ ὁσιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντος, καὶ

Ἀνατολίου τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς μεγαλωνύμου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τῶν λοιπῶν ὁσιωτάτων καὶ εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, τουτέστι,

Μαξίμου Ἀντιοχείας Συρίας,
Ἰουβεναλίου Ἱεροσολύμων,
Κυιντίλλου Ἡρακλείας Μακεδονίας, ἐπέχοντος τὸν τόπον Ἀναστασίου ἐπισκόπου Θεσσαλονίκης,
Θαλασσίου Καισαρείας Καππαδοκίας,
Στεφάνου Ἐφέσου,
Λουκιανοῦ Βύζης, ἐπέχοντος τὸν τόπον Κυριακοῦ Ἡρακλείας Θρᾴκης,
Εὐσεβίου Ἀγκύρας Γαλατίας,
Διογένους Κυζίκου,
Πέτρου Κορίνθου,
Φλωρεντίου Σάρδεων, καὶ τῶν λοιπῶν.

A

ACTIO SEXTA Chalcedonensis concilii.

Consulatu domini nostri Marciani perpetui Augusti, & qui fuerit nuntiatus, octavo Kal. Novembris, in Chalcedone secundum jussionem divinissimi & piissimi domini nostri Marciani perpetui Augusti: conveniente in sanctissima ecclesia sanctæ & [a] bonæ victricis martyris Euphemiæ sancta & universali synodo, quæ secundum divinam sanctionem in Chalcedonensium civitate congregata est, id est,

[a] al. bene

Paschasino & Lucentio reverentissimis episcopis, & Bonifatio reverentissimo presbytero, locum tenentibus sanctissimi & Deo amicissimi archiepiscopi senioris Romæ Leonis, &

B

Anatolio sanctissimo archiepiscopo splendidissimæ Constantinopolis (novæ Romæ,) & reliquis sanctissimis & reverentissimis episcopis, id est,

Maximo Antiochiæ Syriæ,
Juvenale Hierosolymorum,
Quintillo Heracleæ Macedoniæ, tenente locum Anastasii episcopi Thessalonicensis;
Thalassio Cæsareæ Cappadociæ,
Stephano Ephesi,
Luciano Byziæ, tenente locum Cyriaci episcopi Heracleæ Thraciæ;
Eusebio Ancyræ Galatiæ,
Diogene Cyzici,
Petro Corinthi,
Florentio Sardium,
Eunomio Nicomediæ,
Anastasio Nicææ,
Eleutherio Chalcedonensi,
Juliano civitatis Coënsis, tenente & ipso locum Apostolicæ sedis senioris Romæ Leonis;
Basilio Seleuciæ Isauriæ,
Meletio Larissæ, tenente locum Domni episcopi Apameæ Syriæ,
Amphilochio Sidæ,
Theodoro Tarsi,
Cyro Anazarbi,
Constantino Bostrensi,
Photio Tyri,
Theodoro Damasci,
Stephano Hierapoleos,
Nonno Edessæ,
Symeone Amidæ,
Epiphanio episcopo Pergæ, tenente locum Olympii episcopi Constantiæ;
Joanne Sebastiæ,
Seleuco Amasiæ,
Constantino Melitenæ,
Patricio Tyanensi,
Petro Gangrensi,
Apragmonio Tii, tenente locum Galogeri episcopi Claudiopolis,
Atarbio Trapezuntis, tenente locum Dorothei episcopi Neocæsareæ,
Photino archidiacono, tenente locum Theoctisti episcopi Pissinuntis;
Romano Myrensi,
Critoniano Aphrodisiadis Cariæ,
Nunechio Laodiceæ Phrygiæ,
Mariniano Synnadæ,
Onesiphoro Iconii,
Pergamio Antiochiæ Pisidiæ,
Epiphanio Pergensi,
Attico Nicopolis veteris Epiri,
Martyrio Gortynæ,
Luca Dyrrhachii,
Vigilantio Larissæ Thessaliæ,
Francione Philippopolis,
Sebastiano Berœæ,

Basilio Traianopolis,
Tryphone Chii,
Theoctisto Berrhœæ Syriæ,
Gerontio Seleuciæ,
Eusebio presbytero, tenente locum Macarii episcopi Laodiceæ Syriæ,
Eusebio Dorylæi,
Saba Palti,
Petro Gabalæ,
Sophronio Constantinæ,
Patricio Neocæsareæ Augustæ Euphratesiæ,
Mara Anasarthæ,
Romulo Chalcidis,
Eustathio Beryti,
Leontio Ascalonæ,
Aniano Capitoliadis,
Zebenno Pellæ,
Joanne Tiberiadis,
Antiocho [a] Archelaidis,
Beryllo Ailæ,
Aretha Elusæ,
Musonio [b] Zoaræ,
Rufino Bybli,
Pancratio Lybiadis,
Zosimo Minoidis,
Natira Gazæ,
Polychronio Antipatridis,
Joanne Gadaræ,
Paulo Anthedonis,
Photino Lyddæ,
Heraclio Azoti,
Marciano [c] Gerræ,
Stephano Jamniæ,
Epicteto Diocletianopolis,
Romano Eudoxiopolis,
Theodoro Claudiopolis Isauriæ,
Juliano Celenderitis,
Tyranno Germanicopolis,
Joanne Diocæsareæ,
Acacio Antiochiæ,
Epiphanio Cestriæ,
Aeliano Selenuntis,
Ammonio Iotapis,
Megalo Philadelphiæ,
Marco Arethusæ,
Timotheo Balaneorum,
Eusebio Seleucobeli,
Eutychiano Epiphaniæ,
Paulo Mariamnis,
Lampadio Rhaphanæorum,
Alexandro Sebastiæ,
Philippo Adanæ,
Hypatio Zephyrii,
Theodoro Augustæ,
Chrysippo Malli,
Juliano Rhosi,
Polychronio Epiphaniæ,
Joanne Flaviadis,
Indimo [d] Hermopolis,
Sophronio chorepiscopo, tenente locum Bassiani episcopi Mopsuestiæ;
Proclo Adranæ,
Eulogio Philadelphiæ Arabiæ,
Theodosio Canothæ,
Hormisda Philippopolis,
Damiano Sidonis,
Theodoro Tripolis,
Olympio Paneadis,
Paulo Ptolemaidis,
Paulo Aradi,

[a] Div. & Corb. Archis.
[b] Corb. & Div. Sigut.
[c] Parif. & Corb. Getatum,
[d] Iernopolis, mss.

A Thoma Porphyrionis,
Phosphoro Orthosiadis,
Porphyrio archidiacono, tenente locum Uranii episcopi Emissæ;
Joseph Æliopolis Phœniciæ,
Jordano Abilæ,
Valerio Laodiceæ Phœniciæ,
Thoma Evoreæ Phœnicis,
Theodoreto Cyri,
Rufino Samosateno,
Joanne Germaniciæ,
Timotheo Dolichis,
Evoltio Zeugmatis,
Athanasio Pergæ,
B Caiuma Marcopolis,
Joanne Carrhensium,
Abraamio Circisii,
Joanne Saracenorum,
Noë Cepha castelli,
Callinico Apameæ Bithyniæ,
Leucadio [a] Thinniensi,
Joanne Polemonii,
Gratidiano Cerasuntis,
Juliano Tabiæ,
Meliphthongo Juliopolis,
[b] Hypericio Asponensium,
Acacio Cinnæ,
Euphrasio [c] Laciniæ,
C Cecropio Sebastopolis,
Joanne Nicopolis Armeniæ,
Dorotheo presbytero, tenente locum [d] Anatolii episcopi Satalorum;
Attico Zelorum,
Antiocho Sinopis,
Euchario diacono, tenente locum Paralii Andraponensis;
Paulo presbytero, tenente locum Uranii episcopi [e] Himerorum;
Acacio Ariarathiræ,
Heraclio Comanorum,
Adelphio chorepiscopo, tenente locum Adolii episcopi Arabissi,
D Euphronio presbytero, tenente locum Domni episcopi Cucusi,
Otreio presbytero, tenente locum Joannis episcopi Arcensis,
Theodosio Nazianzeno,
Aristomachio Coloniæ,
Rheno Iunopolis,
Epiphanio presbytero, tenente locum Ætherii episcopi Pompeiopolis;
Philotimo presbytero, tenente locum Themistii episcopi Amastridis;
Theodoro Heracleæ,
Eulogio presbytero, tenente locum Genethlii episcopi Cratiæ;
E Pelagio presbytero, tenente locum Theophili episcopi Hadrianopolis;
Helpidio Thermensis,
Aquila Eudoxiadis,
Mysterio Amorii,
Longino Orcisti,
Docimasio Maroneæ,
Sereno Maximianopolis,
Ætherico Smyrnæ,
Eusebio Clazomenensi,
Cyriaco Ægensi,
Mama Anineti,
Leontio Magnesiæ Mæandri,
Quinto Phocææ,

[a] al. Gnidi,
[b] al. Hyperechio
[c] Parif. Laganiæ.
[d] Andreæ, supra, pag. 313. in Græco.
[e] Corb. Iberotanai.

ANNO CHRISTI 451.

Proclo Argissæ,
Thoma [a] Alalcomensi,
Olympio Theodosiopoleos,
Philippo Novæ aulæ,
Rufino Briuleno,
Marcellino Metropolis,
Isaïa Elaitano,
Paulino Theodosiopolis Asiæ,
Juliano Hypæpæ,
Hesperio Pitanæ,
Proterio [b] Myrrhinæ,
Basilico Palæopolis,
Mæonio Nyssæ,
Petro Dardani,
Thalassio Parii,
Davide Adrianæ,
[c] Eulalio Pioniæ,
Pionio Troadis,
Stephano [d] Prymnesiæ,
[e] Theosebio Ilii,
Hermia Abydi,
Daniele Lampsaci,
Patricio Adrianotheron,
Menecrate Cerassorum,
Cossinio Hierocæsareæ, & tenente locum Argei Salgon,
Helia Blandi,
Polycarpo Gabalorum,
Patricio Actassu,
Paulo Tripolis Lydiæ,
Amachio [f] Septoriorum,
Leucio Apollinis fani,
Gemello Stratoniciæ,
Alcimede Silandi,
Dionysio Attaliæ,
Nicolao Acarassæorum, & tenente locum Stephani episcopi Limyræ,
Zenodoto Telmessi,
Frontone Phaselidis,
Philippo [g] Liburnæ,
Theodoro Antiphelli,
Leontio Araxorum,
Antipatro Cauni,
Andrea Sectoriorum,
Paulo [h] Tlogorum,
Romano Buboneorum,
Nicia Megarorum,
Athanasio Opuntis,
Domnino Plateæ,
Onesimo Argorum,
Marco Euriæ,
Peregrino Phœnicis,
Eutychio Hadrianopoleos,
Claudio [i] Anchiaxi,
Sotericho Corcyræ,
Dionysio Antiochiæ,
Joanne Alindæ,
Flacillo Iassi,
Papia Erizorum,
Dionysio Heracleæ Latmi,
Menandro Heracleæ Salbacis,
Eupithio Stratoniciæ,
Joanne Amyzonis,
Tynchanio Apolloniadis,
Theodoreto Alabandorum,
Joanne Gnidi,
Juliano presbytero, tenente locum Calandionis episcopi Halicarnassi,
Daniele Cadorum,
Modesto Sebastæ,

a al. Aulioconæ,
b al. Myrrenis,
c Eulogio, Paris. Div. Corb.
d al. Poemanenensi,
e mss. Theodosio,
f mss. Septon.
g mss. Balbuscon,
h mss. Tlosoo,
i al. Anchiasmi,

ACTIO SEXTA.

A Paulo Aristii,
Eulalio Sibliæ,
Charitone Dionysiopolis,
Joanne Trapezopolis,
Gennadio Acmoneorum,
Thoma Theodosiopoleos,
Gennadio Mossynorum,
Euandro Diocliæ,
Gerontio Basiliopolis,
Alphio Myndi,
Theoctisto presbytero, tenente locum Diogenis episcopi Orthosiæ;
Philotheo presbytero, tenente locum Zotici episcopi [a] Arpasensis;
B Myro Eulandrensi,
Luciano Ipsensi,
Philippo Lysiadis,
Epiphanio Midæi,
Abercio Hierapoleos,
Cyriaco Eucarpiæ,
Eustochio Docimii,
Aquila Aurocrorum,
Basilio Nacoliæ,
Strategio Polyboti,
Neoptolemo Cornensi,
Paulo Derbis,
Plutarcho Lystrensi,
Eugenio Cannorum,
C Rufo Hydæ,
Tyranno Homonadum,
Acholio Larandæ,
Eutropio Adadorum,
Paulo Philomelii,
Paulino Apameensi,
Theotecno [b] Tyræi,
Eorticio Metropoleos,
Cyro Siniandi,
Libanio [c] Parii Lycaoniæ,
Alexandro Seleuciæ,
Olympio Sozopoleos,
Fonteiano Sagalassi,
Adilo chorepiscopo, tenente locum Messalini episcopi Laodiceæ,
D [d] Bassona Neapoleos,
Florentio Hadrianopolis,
[e] Maiano Limerorum,
Zebenno Martyropolis,
Euelpisto chorepiscopo, tenente locum Florentii episcopi Tenedi;
Sotere Theodosiadis, tenente locum Heliodori episcopi Amathuntis, & Proëchii Arsinoæ;
Epaphrodito Tamassii, tenente locum Didymi episcopi civitatis Lapethi;
Dionysio diacono, tenente locum Photini episcopi Chytrorum;
Joanne Messenæ,
E Ophelimo Tegeæ,
Irenæo Naupacti,
Cyrillo Subritis,
Gennadio Gnossi,
Eusebio Apolloniensi,
Demetrio [f] Lappensi,
Euphratæ Eleuthernensi,
Chrysogono presbytero, tenente locum Pauli episcopi [g] Candiæ;
Sozonte Philipporum,
Constantino Demetriadis,
Eusebio [h] Topiris,
Maximino Serres,
Nicolao Stoborum,

a al. Actassi,
b Div. Tytani.
c al. Parian
d al. Bassiola, al. Basso Neaspoleos
e al Musonio Limeniæ, al. Limena.
f al. Lampæ,
g al. Cantani
h al. Duberorum,

ACTIO SEXTA.

Dardanio Bargalæ,
Joanne Parthicopoleos,
Honorato Thassi,
Theophilo [a] Orci,
Neone [b] Psyllii,
Diodoro Lysineorum,
Paulo [c] Puglorum,
Mara [d] Cordilusorum,
Marcellino Isindorum,
Macedonio Magydensi,
Eudoxio Etennorum,
Eugenio Cotennorum,
Marcellino Coralliæ,
Obrimo Coracesii,
Petro Echinæorum,
Eustathio gentis Saracenorum;
Aurelio Afro,
[e] Resticiano Afro,

[a] al. Ariassi
[b] al. Silbii
[c] mss. Poglon
[d] al. Codrylorum,
[e] al. Resticiano

Καὶ τῶν λοιπῶν ὁσιωτάτων καὶ εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων παραγενόμενος ἐν τῇ αὐτῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ ὁ θειότατος καὶ εὐλαβέστατος ἡμῶν δεσπότης Μαρκιανὸς ὁ αἰώνιος Αὔγουστος, ἅμα τοῖς μεγαλοπρεπεστάτοις καὶ ἐνδοξοτάτοις ἄρχουσι, τουτέστι, τῷ ἐνδοξοτάτῳ στρατηλάτῃ, ἀπὸ ὑπάτων καὶ πατρικίῳ Ἀνατολίῳ, καὶ τῷ ἐνδοξοτάτῳ ἐπάρχῳ τῶν ἱερῶν πραιτωρίων Παλλαδίῳ, καὶ τῷ μεγαλοπρεπεστάτῳ ἐπάρχῳ τῆς βασιλίδος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, Τατιανῷ, καὶ λοιποῖς τοῖς μεγαλοπρεπεστάτοις ἄρχουσι.

Et reliqua sancta synodo: Adveniens in eadem sanctissima ecclesia divinissimus & piissimus dominus noster Marcianus perpetuus Augustus, (præsente ex divino zelo ac fervore fidei etiam piissima & Christianissima regina Augusta Pulcheria) una cum magnificentissimis & gloriosissimis judicibus, id est, gloriosissimo magistro militum & exconsule ac patricio Anatolio, & gloriosissimo præfecto sacrorum prætoriorum Palladio, & magnificentissimo præfecto regiæ Constantinopolitanæ urbis novæ Romæ Tatiano, & gloriosissimo magistro sacrorum officiorum Vincomalo, & viris magnificentissimis & magistris Martiali & Placito, & viro magnificentissimo comite domesticorum Sporacio, & viro magnificentissimo comite [a] sacrorum privatorum Genethlio, & viro magnificentissimo comite domesticorum & sacrorum stabulorum Aëtio, & viro magnificentissimo primicerio clarissimorum tribunorum & notariorum Leontio: super his etiam amplissimo senatu, id est, gloriosissimo expræfecto & exconsule ac patricio Florentio, & gloriosissimo exconsule ac patricio Senatore, & gloriosissimo exmagistro & exconsule ac patricio Nomo, & gloriosissimo expræfecto & exconsule ac patricio Protogene, & viro magnificentissimo expræfecto & patricio Eugato, & viro magnificentissimo expræposito Romano, & viro magnificentissimo expræfecto Zoilo, & viro magnificentissimo expræfecto urbis Theodoro, & viro magnificentissimo expræfecto Apollonio, & viro magnificentissimo expræfecto urbis Antiocho, & viro magnificentissimo expræfecto urbis Anysio, & viro magnificentissimo expræfecto Illyrici Theodoro, & viro magnificentissimo expræposito [b] Artaxerse, & viro magnificentissimo expræfecto Constantino, & viro magnificentissimo expræfecto [c] Parmasio, & viro magnificentissimo expræfecto Illyrici Eulogio, & viris magnificentissimis exquæstoribus, Apollodoro, Theodoro & Menna, & viro magnificentissimo [d] & comite privatorum Severo, & viro magnificentissimo [e] & comite largitionum Basilio, & viro magnificentissimo [f] & comite privatorum Juliano, & viro magnificentissimo expræfecto Tryphone, & viro magnificentissimo exquæstore Polychronio, & viro magnificentissimo excomite Constantino, & viro magnificentissimo excomite Severiano, & viro magnificentissimo excomite Heracliano;

Quæ sunt inclusa parenthesi, sunt etiam in ms. nostro.

ANNO CHRISTI 451

[a] al. sacrorum privatarum
[b] al. Artaxe
[c] al. Parnasio
[d] al. excomite privatarum
[e] al. excomite
[f] al. excomite privatarum

παρόντων δὲ καὶ τοῖς περιβλέπτοις κόμησι, καὶ τριβούνοις νοταρίοις· προσεφώνησε τὰ ὑποτεταγμένα, πρότερον Ῥωμαϊστί, καὶ τὴν Ῥωμαϊκὴν προσφώνησιν, Ἑλληνιστί.

super his etiam spectabilibus comitibus & tribunis notariis; allocutus est quæ subsequuntur, primum Latine, & postmodum Græce: [g] cujus allocutionis virtus est ista.

[g] al. Dominus noster Marcianus perpetuus Augustus allocutus est sanctam synodum ita.

ADLOCUTIO MARCIANI IMPERATORIS.

Ex ms. cod. Collegii Paris. Soc. Jesu.

Interpretatio Latina adlocutionis.

Divinissimus & piissimus dominus noster Marcianus perpetuus Augustus, virtutem præscriptæ adlocutionis & Græce adlocutus est ita:

UBi primum divino judicio ad imperium sumus electi, inter tantas necessitates reipublicæ nulla nos magis causa constrinxit, quam ut orthodoxa & vera fides Christiana, quæ sancta atque pura est, indubitata omnium animis insideret. Constat autem, avaritia vel pravis studiis quorumdam, per media tempora nonnullis diversis sentientibus, & pro voluntate sua, non prout veritas atque doctrina patrum postulat, populos seducentibus, in errorem quamplurimos esse deductos. Qua de re sanctam synodum hoc videlicet proposito fieri studuimus, & vobis laborem indixisse videmur; quatenus omni errore atque caligine detersa, prout se divinitas hominibus manifestare voluit, & doctrina patrum ostendit, religio nostra, quæ pura atque sancta est, universorum mentibus insinuata, suæ virtutis luce fulgescat: nec

Ἑρμηνεία τῆς Ῥωμαϊκῆς προσφωνήσεως.

Ὁ θειότατος καὶ εὐλαβέστατος ἡμῶν δεσπότης Μαρκιανὸς ὁ αἰώνιος Αὔγουστος τὴν δύναμιν τῆς [g] προτεταγμένης προσφωνήσεως καὶ Ἑλληνιστὶ προσεφώνησεν οὕτως.

[g] Forte, προτεταγμένης

ΕΝ προοιμίοις τῆς ἡμετέρας βασιλείας, θείᾳ ψήφῳ ἐπ' αὐτὴν αἱρεθέντες, παρὰ τῶν ἄλλων ἁπασῶν καὶ ἀναγκαιοτάτων φροντίδων, οὐδὲν οὕτω καὶ βουλῆς καὶ σπουδῆς ἄξιον ἐνομίσαμεν, ὡς τὸ περὶ ὀρθοδόξου πίστεως, ἁγίας καὶ ἀληθῶς τυγχανούσης, ὁμογνώμονας ἅπαντας εἶναι, καὶ μηδὲν περὶ αὐτὴν ἀμφίβολον ταῖς τῶν ἀνθρώπων ὑπεισελθεῖν ψυχαῖς. Εὕρηται γὰρ ὁ μέσος χρόνος, τινῶν τοῦτο μὲν χρημάτων ἐπιθυμίαις, τοῦτο δὲ φαύλαις σπουδαῖς φρονούντων διάφορα, καὶ παρὰ τὴν τῶν ἁγίων πατέρων πίστιν τε καὶ διδασκαλίας τοῖς πλήθεσιν ἐκτιθέμενα, πλείους γέμειν ἐπιβλαβείας. Ταύτην ἰάσασθαι βουλόμενοι, τὴν ἁγίαν ὑμῶν ἠθροίσαμεν σύνοδον, διὰ τῆς ὑμετέρας μόχθων ἀποπλήσομεν μέγιστον ἔσεσθαι πιστεύσαντες τὴν τῆς ἀληθοῦς θρησκείας βεβαίωσιν, ὥστε τὴν ἐπισυμβᾶσαν ἀχλὺν ταῖς τῶν ἀνθρώπων τῶν πεπλανημένων ἐννοίαις ἀναιρεθῆναι· καὶ καθὼς αὐτὸ τὸ θεῖον τοῖς ἀνθρώποις εἰκὼν βουληθὲν ἑαυτὸ κατέστησε φανερόν, καὶ ὡς ἡ τῶν ἁγίων πατέρων διδασκαλία τὴν καθαρωτάτην καὶ ἀληθινὴν ταῖς ἁπάντων ψυχαῖς ἐκλάμπουσαν πίστιν ἐξέθετο, οὕτω τὸ ἀνθρώπινον θρησκεύειν θέλος,

καὶ τὸ

Anno Christi 451.

Actio sexta.

καὶ τὸ λοιπὸν πάντας περιαιρεθῆναι τοὺς τολμῶντας αὐθάδειαν περὶ τῆς γεννήσεως τοῦ δεσπότου καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἑτέρως τι φρονεῖν ἢ διαλογίζεσθαι, παρὰ τὰ κηρυχθέντα μὲν παρὰ τῶν ἁγίων ἀποστόλων, παραδοθέντα δὲ νῦν συμφώνως παρὰ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων ἡμῶν τῶν ἐν Νικαίᾳ· ὃν τρόπον καὶ ἡ τοῦ θεοφιλεστάτου Λέοντος τοῦ τῆς βασιλίδος Ῥώμης ἀρχιεπισκόπου, τοῦ τὸν ἀποστολικὸν θρόνον κυβερνῶντος, ἐπιστολὴ διαπεμφθεῖσα πρὸς τὸν τῆς ὁσίας μνήμης Φλαβιανὸν ἐπίσκοπον τῆς νέας βασιλίδος Ῥώμης γενόμενον, σημαίνει. ἀναιρουμένης τοίνυν πάσης ἀνθρωπίνης σπουδῆς, ἐκβαλλομένης τε ἁπάσης προστασίας, καὶ τῆς ἀπληστίας χώραν ἐχούσης οὐδεμίαν, ἡ ἀλήθεια πᾶσιν ὑμῶν ἐκθέσει φανερωθήτω. ἡμεῖς γὰρ βεβαιότητι τῆς πίστεως προσελθόντες, οὐ δυνάμεως ἐπίδειξιν ποιούμενοι, παρεῖναι τῇ συνόδῳ ἐδοκιμάσαμεν, ὑπόδειγμα ποιούμενοι τὸν τῆς μακαρίας λήξεως Κωνσταντῖνον· ὥστε τῆς ἀληθείας εὑρεθείσης, μὴ περαιτέρω τὰ πλήθη ὑποσυρόμενα φαύλαις τισὶ διδασκαλίαις διχονοεῖν. πολλοὶ γὰρ ἁπλότητι διανοίας πληθέντες ὑπό τινων περιττὰ καὶ σεσοφισμένα ἐπιχειρούντων, εἰκότως ἠπάτηνται. ἃ ἔστι μὲν γὰρ ἀμφίβολον, ὡς ἁπλῶς καὶ [a] μοχθηρῶς ἐξηγοῦνται, αἵ τε διχόνοιαι καὶ πολλαὶ ἀναφύονται αἱρέσεις. τῇ δὲ ἡμετέρᾳ γαληνότητι σπουδαῖόν ἐστι, τοὺς δήμους ἅπαντας μίαν καὶ τὴν αὐτὴν περὶ τὸ θεῖον ἔχοντας γνώμην, τὴν ἀληθῆ καὶ καθολικὴν θρησκείαν τε καὶ πίστιν σέβειν, ἣν αὐτῆς κατὰ τὰ παραδοθέντα παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων δόγματα ἐξηγήσασθε. ἔργον τοίνυν γενέσθω τῆς ὑμετέρας εὐλαβείας, ἵνα ὁμογνώμονι ψυχῇ, καθάπερ ἐν τῇ Νικαέων ἁγιωτάτῃ τῶν πατέρων συνόδῳ φανερωθεῖσα ἡ πίστις, πλάνης μὲν ἠλευθέρωσε τοὺς ἀνθρώπους, εἰς τοὺς δὲ παραχθεῖσα, πᾶσιν ἐγνώσθη· παραπλησίως καὶ νῦν διὰ τῆς ὑμετέρας συνόδου τὸ μὲν ἀμφίβολον ἐν τῷ ὀλίγῳ τούτῳ χρόνῳ τεχθέν, καθὼς εἴπομεν, φαυλότητί τινων καὶ ἀπληστίᾳ, περιαιρεθῇ, εἴ ποτε δὲ τὰ παρ᾽ ὑμῶν διαγνωσθέντα φυλαχθῇ. ἔσται δὲ τῆς θείας προνοίας, τοῦθ᾽ ὅπερ ὁσιωτάτῃ γνώμῃ προσθεῖναι σπουδάζομεν, εἰς τὸ διηνεκὲς ἐπὶ τῇ παρ᾽ ὑμῶν ὠφελείᾳ φυλαχθῆναι βέβαιον. [b]

in posterum quisquam audeat de nativitate Domini & Salvatoris nostri Jesu Christi aliter disputare, quam Apostolica prædicatio, & instituta trecentorum decem & octo sanctorum Patrum eidem convenientia, posteritati tradidisse noscuntur: sicut etiam sancti Leonis Papæ urbis Romæ, qui sedem Apostolicam gubernat, missa ad sanctæ memoriæ Flavianum Constantinopolitanæ urbis episcopum scripta testantur. Remotis itaque studiis, ablatis patrociniis, cessante avaritia, cunctis veritas innotescat. Nos enim ad fidem confirmandam, non ad potentiam aliquam exercendam, exemplo religiosi principis Constantini, synodo interesse voluimus, ne vel ulterius populi pravis suasionibus separentur. Facile enim simplicitas quorumdam hactenus nonnullorum ingeniis atque superflua verbositate decepta est: & constat, diversorum pravis insinuationibus dissensiones & hæreses natas. Studium autem nostrum est, ut omnis populus per veram & sanctam doctrinam unum sentiens, in eamdem religionem redeat, & veram fidem catholicam colat, quam secundum institutiones patrum exponere concordantibus æque animis religio vestra festinet: quatenus sicut a Nicæna synodo usque ad proximum tempus, erroribus amputatis, vera fides cunctis innotuit; ita & nunc per hanc sanctam synodum remotis caliginibus, quæ in his paucis annis, sicut superius dictum est, pravitate atque avaritia quorumdam emersisse videntur, perpetuo, quæ statuta fuerint, conserventur. Erit autem divinæ majestatis, id quod sancto animo fieri desideramus, in æternum firmiter custodire.

Πάντες ἐβόησαν· Μαρκιανῷ νέῳ Κωνσταντίνῳ. πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως. πολλὰ τὰ ἔτη τῆς Αὐγούστης. τῶν ὀρθοδόξων πολλὰ τὰ ἔτη. Μαρκιανῷ τῷ φιλοχρίστῳ. διὰ βίου ἡ ὑμῶν βασιλεία, ἄξιοι τῆς ὀρθοδοξίας. φιλόχριστοι, ἄφθονα ὑμῖν. Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· ἐπειδὴ τῇ ῥοπῇ τῆς ἄνωθεν χάριτος, καὶ τῷ φιλοχρίστῳ ζήλῳ τῆς γαληνότητος ὑμῶν τῶν εὐσεβεστάτων καὶ πιστοτάτων, τῶν ἐκ Θεοῦ εἰληχότων τὸ πάντων κρατεῖν βασιλέων, ἡ κατὰ θέσπισμα ὑμέτερον συνειλεγμένη ἁγία αὕτη καὶ μεγάλη καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, μετὰ πλείστης ὅσης ἐκ πολλῶν ἡμερῶν σπουδῆς, καὶ θείας ἐμμελείας, πᾶσαν μὲν ἐν τῷ παρεληλυθότι ὁπωσοῦν ἀναφυεῖσαν κατὰ τῆς ὀρθῆς καὶ ἀμωμήτου καθολικῆς ἡμῶν πίστεως διχόνοιαν ἐκ μέσου πεποίηκε, τῷ τῆς ἀληθείας λόγῳ πᾶσαν ἀπελάσασα καινοφωνίαν, καθὰ καὶ τὰ ἐγγράφως ἐφ᾽ ἑκάστῳ τῶν παρακολουθησάντων πεπραγμένα δηλοῖ· ὅρον δὲ νῦν ἐξεφώνησεν ἀπλανῆ, τῇ τῆς θείας χάριτος ὀχυρωθεῖσα δυνάμει, καὶ τῶν ἁγίων καὶ μακαριωτάτων πατέρων ἐν αὐτῷ διατηρήσασα τὴν διάνοιαν, πρὸς γνῶσιν μὲν ἀκριβῆ τῶν εἰλικρινῶς ἀναγινωσκόντων, ἀγήρω δὲ στέφανον τῆς ὑμετέρας εὐσεβοῦς βασιλείας· [c] ἐπέχων νῦν μετὰ χεῖρας, εἰ παρίσταται νεύματι τῆς ὑμετέρας ἡμερότητος, ἀναγνώσομαι. ἀνάγνωθι. [d] Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, ἀνέγνω.

Omnes clamaverunt: Marciano novo Constantino. Multos annos. Imperatori. Multos annos. Augustæ. Orthodoxis multos annos. Marciano amatori Christi. Vestrum nobis duret Imperium, digni ex orthodoxa fide. Ab amatoribus Christi procul invidia sit. Et post has voces, Aëtius archidiaconus Constantinopolitanæ urbis, dixit: Quoniam nutu supernæ gratiæ, & divino zelo serenitatis vestræ piissimæ & fidelissimæ, quibus a Deo datum est omnibus imperare, hæc magna & sancta & universalis synodus, per præceptum vestrum congregata, summo studio & divina diligentia per multos dies omnem discordiam, quæ in præterito quoquo modo adversus rectam & immaculatam catholicam nostram fidem exorta est, expulit; per verbum veritatis omnem novam vocem abjiciens, sicut scripta per singula quæ contigerunt gesta manifestant: definitionem autem nunc ab omni errore alienam prædicavit, divinarum scripturarum virtute munita, servatque in ea sanctorum & beatissimorum patrum sententiam; ad certam quidem scientiam sincere legentium, & ad perpetuam coronam vestri pii imperii: hanc præ manibus habens, si placet, annuente vestra serenitate recitabo. Divinissimus & piissimus dominus Imperator dixit: Lege. Aëtius archidiaconus Constantinopolis novæ Romæ legit:

Ἡ ἁγία καὶ μεγάλη καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, ἡ κατὰ Θεοῦ χάριν καὶ θέσπισμα τῶν εὐσεβεστάτων καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων, Οὐαλεντινιανοῦ καὶ Μαρκιανοῦ Αὐγούστων, συναχθεῖσα ἐν τῇ Καλχηδονέων μητροπόλει τῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας, ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῆς ἁγίας καὶ καλλινίκου μάρτυρος Εὐφημίας, ὥρισε τὰ ὑποτεταγμένα. ὁ κύριος ἡμῶν καὶ σωτὴρ Ἰησοῦς Χριστός. καὶ τὰ ἑξῆς.

Sancta & magna & universalis synodus, quæ secundum Dei gratiam & sanctionem piissimorum Christianissimorumque Imperatorum nostrorum Valentiniani & Marciani Augustorum, congregata est apud Chalcedonem metropolim Bithyniæ provinciæ, in basilica sanctæ & venerabilis martyris Euphemiæ, definivit subter annexa. Dominus noster & Salvator Jesus Christus notitiam fidei, &c.

Τὰ ἑξῆς γέγραπται ἐν τῇ πρὸ τῆς πράξεως ταύτης πράξει, ἤτοι τῇ πέμπτῃ.

Reliqua descripta sunt in proxima superiore actione; id est, quinta [a].

Πασχασῖνος ἐπίσκοπος, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ δεσπότου μου τοῦ μακαριωτάτου καὶ ἀποστολικοῦ τῆς οἰκουμενικῆς ἐκκλησίας ἐπι-

Paschasinus episcopus, vicarius domini mei beatissimi atque Apostolici universalis ecclesiæ Papæ urbis

[a] Forte, μοχθηρῶς διαφέρων

[b] In mſ. Παραμυθεῖ.

[c] Forte, ἔχων

[d] In mſ. Παραμυθεῖ.

[a] Supra, pag. 451.

Romæ Leonis, synodo præsidens, statui, consensi, & subscripsi.

Lucentius episcopus civitatis ecclesiæ Asculanæ, vicarius domini mei beatissimi atque Apostolici viri universalis ecclesiæ Papæ urbis Romæ Leonis, in synodo Græce relecta subscripsi.

Bonifacius presbyter urbis Romæ, vicarius domini mei beatissimi & Apostolici viri universalis ecclesiæ Papæ urbis Romæ Leonis, [a] cum universa synodo consensi & subscripsi.

Anatolius episcopus Constantinopolis novæ Romæ, definiens subscripsi.

Maximus episcopus Antiochiæ, statuens subscripsi.

Juvenalis episcopus Hierosolymorum, statuens subscripsi.

Quintillus episcopus Heracleæ, tenens locum Anastasii sanctissimi episcopi Thessalonicensium, statuens subscripsi.

Thalassius episcopus Cæsareæ Cappadociæ, definiens subscripsi.

Stephanus episcopus Ephesi definiens subscripsi.

Lucianus episcopus Byzæ, habens locum Cyriaci religiosissimi episcopi Heracleæ Thraciæ, definiens subscripsi.

Eusebius episcopus Ancyræ, definiens subscripsi.

Diogenes episcopus Cyzici, definiens subscripsi.

Petrus episcopus Corinthi, definiens subscripsi.

Florentius episcopus Sardium, definiens subscripsi.

Anastasius episcopus Nicææ, definiens subscripsi.

Eunomius episcopus Nicomediæ, definiens subscripsi.

Julianus minimus episcopus & [b] legatus sedis Apostolicæ, definiens subscripsi.

Eleutherius episcopus Chalcedonensis, definiens subscripsi.

Basilius misericordia Dei episcopus Seleuciæ metropolis Isauriæ, definiens subscripsi.

Meletius episcopus Larissæ, sermonem faciens & pro sanctissimo domino episcopo Apameæ Syriæ secundæ, & pro me, definiens subscripsi.

Amphilochius episcopus Sidæ, definiens subscripsi.

Theodorus episcopus metropolis Tarsi, definiens subscripsi.

Cyrus episcopus Anazarbi civitatis sanctæ Dei ecclesiæ, definiens subscripsi.

Constantinus episcopus Bostrensium metropolis, definiens subscripsi.

Photius episcopus Tyri metropolis, definiens subscripsi.

Theodorus episcopus Damasci, definiens subscripsi.

Stephanus episcopus Hierapolis, definiens subscripsi.

Nonnus episcopus Edessenorum civitatis, definiens subscripsi.

Symeon episcopus Amidæ metropolis, definiens subscripsi per Petrum presbyterum.

Olympius episcopus metropolis Constantiæ, definiens subscripsi per Epiphanium episcopum.

Joannes miseratione Dei episcopus Sebastiæ, definiens subscripsi.

Seleucus Dei gratia episcopus Amasiæ metropolis, definiens subscripsi.

Constantinus miseratione divina episcopus Melitenæ, definiens subscripsi.

Patricius episcopus Tyanorum metropolis, definiens subscripsi.

Petrus episcopus metropolis Gangrorum, definiens subscripsi.

Calogerus episcopus metropolis Claudiopolis, definiens subscripsi per Apragmonium episcopum Tii.

Dorotheus episcopus Neocæsareæ, definiens subscripsi per Atarbium episcopum Trapezuntis.

[a] *Paris.* in Concilio his quæ Græce lecta sunt subscripsi.

[b] *Annotatio Rustici.* Nota quia non vicarium, sed legatum se dicit. *Et tamen supra quamquam nominatur inter vicarios.*

σκόπου πόλεως Ῥώμης Λέοντος, ἐν τῇ συνόδῳ τῆς Ἑλληνικῇ ἀναγνωσθείσῃ ὑπέγραψα.

Λουκήντιος ἐπίσκοπος πόλεως ἐκκλησίας Ἀσκουλάνων, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ δεσπότου μου τοῦ μακαριωτάτου καὶ ἀποστολικοῦ τοῦ ἀνδρὸς πάσης ἐκκλησίας ἐπισκόπου πόλεως Ῥώμης Λέοντος, ἐν τῇ συνόδῳ τῆς Ἑλληνικῇ ἀναγνωσθείσῃ ὑπέγραψα.

Βονιφάτιος πρεσβύτερος πόλεως Ῥώμης, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ δεσπότου μου τοῦ μακαριωτάτου καὶ ἀποστολικοῦ ἀνδρὸς τῆς οἰκουμενικῆς ἐκκλησίας, ἐπισκόπου πόλεως Ῥώμης Λέοντος, ἐν τῇ συνόδῳ τῆς Ἑλληνικῇ ἀναγνωσθείσῃ ὑπέγραψα.

Ἀνατόλιος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μάξιμος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κυίντιλλος ἐπίσκοπος Ἡρακλείας, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου Θεσσαλονικέων Ἀναστασίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θαλάσσιος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Στέφανος ἐπίσκοπος Ἐφέσου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Λουκιανὸς ἐπίσκοπος Βύζης, ἐπέχων τὸν τόπον Κυριακοῦ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Ἡρακλείας Θρᾴκης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Διογένης ἐπίσκοπος Κυζίκου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πέτρος ἐπίσκοπος Κορίνθου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φλωρέντιος ἐπίσκοπος Σάρδεων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀναστάσιος ἐπίσκοπος Νικαίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐνόμιος ἐπίσκοπος Νικομηδείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰουλιανὸς ὁ ἐλάχιστος ἐπίσκοπος καὶ πρεσβευτὴς τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἐλευθέριος ἐπίσκοπος Καλχηδόνος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Βασίλειος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος Σελευκείας τῆς μητροπόλεως Ἰσαυρίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μελέτιος ἐπίσκοπος Λαρίσσης, ποιούμενος τὸν λόγον καὶ ὑπὲρ τοῦ ὁσιωτάτου Δόμνου ἐπισκόπου Ἀπαμείας Συρίας δευτέρας, καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

. . . .

Θεόδωρος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Ταρσοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κῦρος ἐπίσκοπος τῆς ἐν Ἀναζάρβῳ τῇ πόλει ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κωνσταντῖνος ἐπίσκοπος Βόστρων μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φώτιος ἐπίσκοπος τῆς Τύρων μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Δαμασκοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Στέφανος ἐπίσκοπος Ἱερᾶς πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Νόννος ἐπίσκοπος τῆς Ἐδεσσηνῶν πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Συμεώνης ἐπίσκοπος Ἀμίδης τῆς μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Πέτρου πρεσβυτέρου.

Ὀλύμπιος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Κωνσταντίας, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Ἐπιφανίου ἐπισκόπου.

Ἰωάννης ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος Σεβαστείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Σέλευκος χάριτι Θεοῦ ἐπίσκοπος μητροπόλεως Ἀμασείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κωνσταντῖνος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος Μελιτηνῆς, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πατρίκιος ἐπίσκοπος τῆς Τυάνων μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πέτρος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Γαγγρῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Καλόγερος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Κλαυδιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Ἀπραγμονίου ἐπισκόπου.

Δωρόθεος ἐπίσκοπος τῆς Νεοκαισαρείας, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Ἀταρβίου ἐπισκόπου Τραπεζοῦντος.

Θεόκτιστος ἐπίσκοπος τῆς Πισσινουντίων μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Φωτεινοῦ ἀρχιδιακόνου.

Ῥωμανὸς ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Μύρων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κριτωνιανὸς ἐπίσκοπος Ἀφροδισιάδος Καρίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Νουνέχιος ἐπίσκοπος Ἀφροδισιάδος Καρίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μαρινιανὸς ἐπίσκοπος Συννάδων τῆς μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ὀνησιφόρος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Ἰκονίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Περγάμιος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας Πισιδίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἐπιφάνιος ἐπίσκοπος Πέργης τῆς μητροπόλεως Παμφυλίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀττικὸς ἐπίσκοπος Νικοπόλεως τῆς κατὰ τὴν παλαιὰν Ἤπειρον, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μαρτύριος ἐπίσκοπος Γορτύνης τῆς Κρητῶν μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Λουκᾶς ἐπίσκοπος Δυρραχηνῶν μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φραγκίων ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Φιλιππουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Βιγιλάντιος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Λαρίσσης Θεσσαλίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Σεβαστιανὸς ἐπίσκοπος Βερόης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Βασίλειος ἐπίσκοπος τῆς Τραϊανουπολιτῶν μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Τρύφων ἐπίσκοπος τῆς Χίου, ὁρίσας ὑπέγραψα ὑπὲρ Ἰωάννου ἐπισκόπου Ῥόδου.

Θεόκτιστος ἐπίσκοπος Βερροίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Γερόντιος ἐπίσκοπος Σελευκείας Συρίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μακάριος ἐπίσκοπος Λαοδικείας, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Εὐσεβίου πρεσβυτέρου Ἀντιοχείας.

Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Δορυλαίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Σάββας ἐπίσκοπος Πάλτου, διὰ Θαλασσίου διακόνου ὁρίσας ὑπέγραψα.

Λουκιανὸς ἐπίσκοπος Βύζης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πέτρος ἐπίσκοπος Γαβουλᾶ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Σωφρόνιος ἐπίσκοπος Κωνσταντίνης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πατρίκιος ἐπίσκοπος Νεοκαισαρείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μάρας ἐπίσκοπος Ἀνασάρθας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ῥωμύλος ἐπίσκοπος Χαλκίδος, ὁρίσας ὑπέγραψα χειρὶ Μάρα τοῦ ἐπισκόπου Ἀνασάρθας.

Εὐστάθιος ἐπίσκοπος τῆς Βηρυτίων μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Λεόντιος ἐπίσκοπος Ἀσκάλωνος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀνιανὸς ἐπίσκοπος Καπιτωλιάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ζέβεννος ἐπίσκοπος πόλεως Πέλλης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος πόλεως Τιβεριάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀντίοχος ἐπίσκοπος Ἄρκης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Βήρυλλος ἐπίσκοπος Αἰλᾶ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀρέτας ἐπίσκοπος Ἐλούσης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μουσώνιος ἐπίσκοπος Σηγώρ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ῥουφῖνος ἐπίσκοπος Βύβλου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Παγκράτιος ἐπίσκοπος Λιβυάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Νατίρας ἐπίσκοπος πόλεως τῆς κατὰ Γάζαν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πολυχρόνιος ἐπίσκοπος Ἀντιπατρίδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος τῆς Γαδαρέων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Παῦλος ἐπίσκοπος τῆς Ἀνθηδονίων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φωτεινὸς ἐπίσκοπος ἐλάχιστος Λύδδης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

A Theoctistus episcopus Pissinuntis metropolis, definiens subscripsi per Photinum archidiaconum.

Romanus episcopus metropolis Myrorum, definiens subscripsi.

Critonianus episcopus Aphrodisiadis Cariæ, definiens subscripsi.

Nunechius episcopus metropolis Laodiceæ, definiens subscripsi.

Marinianus episcopus metropolis Synnadorum, definiens subscripsi.

Onesiphorus episcopus metropolis Iconii, definiens subscripsi.

Pergamius episcopus Antiochiæ Pisidiæ, definiens subscripsi.

B Epiphanius episcopus Pergæ metropolis Pamphyliæ, definiens subscripsi.

Atticus episcopus Nicopolis veteris Epiri, definiens subscripsi.

Martyrius episcopus Gortynæ metropolis Cretæ, definiens subscripsi.

Lucas episcopus Dyrrhachii metropolis, definiens subscripsi.

Francion episcopus Philippopolis metropolis, definiens subscripsi.

Vigilantius episcopus Larissæ metropolis Thessaliæ, definiens subscripsi.

Sebastianus episcopus Beroæ, definiens subscripsi.

Basilius episcopus Trajanopolis metropolis, definiens subscripsi.

C Tryphon episcopus Chii, definiens subscripsi pro Joanne episcopo Rhodi,

Theoctistus episcopus Berrhœæ, definiens subscripsi.

Gerontius episcopus Seleuciæ Syriæ, definiens subscripsi.

Marius episcopus Laodiceæ Syriæ, definiens subscripsi per Eusebium presbyterum Antiochiæ.

Eusebius episcopus Dorylæi, definiens subscripsi.

Sabas episcopus Palti, per Thalassium diaconum definiens subscripsi.

Lucianus episcopus Byziæ, definiens subscripsi.

Petrus episcopus Gabalæ, definiens subscripsi.

Sophronius episcopus Constantinæ, definiens subscripsi.

D Patricius episcopus Neocæsareæ, definiens subscripsi.

Maras episcopus Anasarthæ, definiens subscripsi.

Romulus episcopus Chalcidis, definiens subscripsi per manum Maræ chorepiscopi Anasarthæ.

Eustathius episcopus Beryti metropolis, definiens subscripsi.

Leontius episcopus Ascalonis, definiens subscripsi.

Anianus episcopus Capitoliadis, definiens subscripsi.

Zebennus episcopus civitatis Pellæ, definiens subscripsi.

Joannes episcopus Tiberiadis civitatis, definiens subscripsi.

Antiochus episcopus Archelaidis, definiens subscripsi.

E Beryllus episcopus Ailæ, definiens subscripsi.

Aretas episcopus Elusæ, definiens subscripsi.

Musonius episcopus Segor, definiens subscripsi.

Rufinus episcopus Bybli, definiens subscripsi.

Pancratius episcopus Libyadis, definiens subscripsi.

Natiras episcopus Gazæ, definiens subscripsi.

Polychronius episcopus Antipatridis, definiens subscripsi.

Joannes episcopus Gadarensium, definiens subscripsi.

Paulus episcopus Anthedonis, definiens subscripsi.

Photinus minimus episcopus Lyddæ, definiens subscripsi.

A Heraclius epiſcopus Azoti, definiens ſubſcripſi.
Marcianus epiſcopus Gerrhæ, definiens ſubſcripſi.
Stephanus epiſcopus Iamniæ, definiens ſubſcripſi.
Epictetus epiſcopus Diocletianopolis, definiens ſubſcripſi.
Romanus epiſcopus Eudoxiopolis, definiens ſubſcripſi.
a Ibas epiſcopus Edeſſæ, definiens ſubſcripſi.

a Hæc Facundus l. 5. c. 3 ſcribit LXXXX ſubſcripſiſſe in hac act. 6. & tamen eſt hic LXXXV.

Theodorus epiſcopus Claudiopolis Iſauriæ, definiens ſubſcripſi.
Julianus epiſcopus Celenderis Iſauriæ, definiens ſubſcripſi.
Tyrannus epiſcopus Germanicopolis Iſauriæ, definiens ſubſcripſi.
B Joannes epiſcopus Diocæſareæ civitatis, definiens ſubſcripſi per Lectorem meum Julium.
Ælianus epiſcopus Selinuntis civitatis, definiens ſubſcripſi per ſubdiaconum meum Paulum.
Acacius epiſcopus Antiochiæ civitatis Iſauriæ, definiens ſubſcripſi.
Epiphanius epiſcopus civitatis Ceſtræ, definiens ſubſcripſi.
Ammonius epiſcopus Iotapæ, definiens ſubſcripſi.
Megalus epiſcopus Philadelphiæ civitatis, definiens ſubſcripſi.
Marcus epiſcopus Arethuſæ, definiens ſubſcripſi per Timotheum epiſcopum Balanæorum.
Timotheus epiſcopus Balanæorum, definiens ſubſcripſi.
C Euſebius epiſcopus civitatis Seleucobeli, definiens ſubſcripſi per Paulum epiſcopum Mariamnæ.
Eutychianus epiſcopus Epiphaniæ, definiens ſubſcripſi per Meletium epiſcopum Lariſſæ.
Paulus epiſcopus Mariamnæ, definiens ſubſcripſi.
Lampadius epiſcopus civitatis Rhaphanæorum, definiens ſubſcripſi per Januarium diaconum meum.
Alexander epiſcopus Sebaſtæ civitatis, definiens ſubſcripſi.
Philippus epiſcopus Adanæ civitatis, definiens ſubſcripſi.
Hypatius epiſcopus Zephyrii civitatis, definiens ſubſcripſi.
D Theodorus epiſcopus Auguſtæ civitatis, definiens ſubſcripſi.
Chryſippus epiſcopus civitatis Malli, definiens ſubſcripſi.
Polychronius epiſcopus Epiphaniæ, definiens ſubſcripſi.
Joannes epiſcopus Flaviadis, definiens ſubſcripſi.
Indimus epiſcopus Irenopolis, definiens ſubſcripſi.
Julianus epiſcopus Rhoſi civitatis, definiens ſubſcripſi.
Sophronius chorepiſcopus, ſermonem faciens pro Baſſiano epiſcopo, definiens ſubſcripſi.
Eulogius epiſcopus civitatis Philadelphiæ, definiens ſubſcripſi.
E Petrus epiſcopus Adranorum civitatis, definiens ſubſcripſi.
Theodoſius epiſcopus civitatis Canothæ, definiens ſubſcripſi.
Hormiſda epiſcopus Philippopolis, definiens ſubſcripſi.
Damianus civitatis Sidonis, definiens ſubſcripſi.
Theodorus epiſcopus Tripoleos, definiens ſubſcripſi.
Olympius epiſcopus Paneadis, definiens ſubſcripſi.
Paulus epiſcopus Ptolemaïdis, definiens ſubſcripſi.
Paulus epiſcopus civitatis Aradi, definiens ſubſcripſi.
Thomas epiſcopus Porphyrionis, definiens ſubſcripſi.
Porphyrius epiſcopus Botrorum, definiens ſubſcripſi per Timotheum diaconum.

Ἡράκλειος ἐπίσκοπος Ἀζώτου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Μαρκιανὸς ἐπίσκοπος Γεῤῥῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Στέφανος ἐπίσκοπος Ἰαμνίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἐπίκτητος ἐπίσκοπος Διοκλητιανουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ῥωμανὸς ἐπίσκοπος Εὐδοξιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἴβας ἐπίσκοπος Ἐδέσσης, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Θεόδωρος ἐπίσκοπος Κλαυδιουπόλεως Ἰσαυρίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
a Γούλιος ἐπίσκοπος Κελενδέρεως τῆς Ἰσαυρίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

a Forte, Ἰουλιανός

Τύραννος ἐπίσκοπος Γερμανικουπόλεως τῆς Ἰσαυρίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἰωάννης ἐπίσκοπος πόλεως Διοκαισαρείας, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ τοῦ ἀναγνώστου μου Νείλου.
Αἰλιανὸς ἐπίσκοπος πόλεως Σελινοῦντος, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ τοῦ ὑποδιακόνου μου Παύλου.
Ἀκάκιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀντιοχείας Ἰσαυρίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἐπιφάνιος ἐπίσκοπος πόλεως Κέστρου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἀμμώνιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἰωτάπης, ὁρίσας ὑπέγραψα.
b Μέγαλος ἐπίσκοπος πόλεως Φιλαδελφίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

b Forte, Γέμελλος.

Μάρκος ἐπίσκοπος Ἀρεθούσης, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Τιμοθέου ἐπισκόπου Βαλανεῶν.
Τιμόθεος ἐπίσκοπος Βαλανεῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Εὐσέβιος ἐπίσκοπος πόλεως Σελευκοβήλου, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Παύλου ἐπισκόπου Μαριάμνης.
Εὐτυχιανὸς ἐπίσκοπος Ἐπιφανείας, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Μελετίου ἐπισκόπου Λαρίσσης.
Παῦλος ἐπίσκοπος Μαριάμνης, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Λαμπάδιος ἐπίσκοπος πόλεως Ῥαφανεῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Ἰαννουαρίου διακόνου μου.
Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος πόλεως Σεβαστῆς, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Φίλιππος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀδάνης, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ὑπάτιος ἐπίσκοπος πόλεως Ζεφυρίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Θεόδωρος ἐπίσκοπος Αὐγούστης πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Χρύσιππος ἐπίσκοπος πόλεως Μάλλου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Πολυχρόνιος ἐπίσκοπος Ἐπιφανείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἰωάννης ἐπίσκοπος Φλαβιάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἴνδιμος ἐπίσκοπος Εἰρηνουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἰουλιανὸς ἐπίσκοπος πόλεως Ῥωσοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Σωφρόνιος χωρεπίσκοπος, ποιούμενος λόγον ὑπὲρ Βασσιανοῦ ἐπισκόπου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Εὐλόγιος ἐπίσκοπος πόλεως Φιλαδελφίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Πρόκλος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀδράων, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Θεοδόσιος ἐπίσκοπος πόλεως Κανώθας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ὁρμίσδας ἐπίσκοπος Φιλιππουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Δαμιανὸς ἐπίσκοπος πόλεως Σιδῶνος, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Θεόδωρος ἐπίσκοπος Τριπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ὀλύμπιος ἐπίσκοπος Πανεάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Παῦλος ἐπίσκοπος Πτολεμαΐδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Παῦλος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀράδου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Θωμᾶς ἐπίσκοπος Πορφυρεῶνος, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Πορφύριος ἐπίσκοπος c Βοτρυῶνος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

c Forte, Βοτρύων.

Φωσφόρος ἐπίσκοπος Ὀρθωσιάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Οὐράνιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἐμίσης, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἰωσὴφ ἐπίσκοπος Ἡλιουπόλεως Φοινίκης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰορδάνης ἐπίσκοπος [a] Βίλης, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Βαλέριος ἐπίσκοπος πόλεως Λαοδικείας τῆς Φοινίκης, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Θωμᾶς ἐπίσκοπος Εὐαρίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Θεοδώρητος ἐπίσκοπος Κύρου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ῥουφῖνος ἐπίσκοπος Σαμοσατέων, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἰωάννης ἐπίσκοπος Γερμανικείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Τιμόθεος ἐπίσκοπος Δολίχης, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Εὐόλκιος ἐπίσκοπος Ζεύγματος, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἀθανάσιος ἐπίσκοπος Πέῤῥης, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ζέβιννος ἐπίσκοπος Μαρτυροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Καλλίνικος ἐπίσκοπος Ἀπαμείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Καϊουμᾶς ἐπίσκοπος Μαρκουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἰωάννης ἐπίσκοπος πόλεως Καῤῥῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀβραάμιος ἐπίσκοπος Κιρκησίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Λευκάδιος ἐπίσκοπος Μνίζου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Νόας ἐπίσκοπος Κηφᾶς, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἀτάρβιος ἐπίσκοπος πόλεως Τραπεζοῦντος, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἰωάννης ἐπίσκοπος Πολεμωνίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Γρατιδιανὸς ἐπίσκοπος πόλεως Κερασοῦντος, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἰουλιανὸς ἐπίσκοπος Ταβίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Μελίφθογγος ἐπίσκοπος Ἰουλιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ὑπέριχος ἐπίσκοπος Ἀσπόνων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀκάκιος ἐπίσκοπος πόλεως Κίννης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐφράσιος ἐπίσκοπος Λαγανίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Κεκρόπιος ἐπίσκοπος Σεβαστουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Νικοπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἀνατόλιος ἐπίσκοπος πόλεως Σατάλων, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Δωροθέου πρεσβυτέρου.
Ἀττικὸς ἐπίσκοπος Ζήλων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

[b] Ἀντίοχος ἐπίσκοπος Σινώπης, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Παράλιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀνδράπων, ὁρίσας ὑπέγραψα δι' Εὐχαρίου διακόνου.
Οὐράνιος ἐπίσκοπος Ἰβώρων, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Παύλου πρεσβυτέρου μου.
Ἀκάκιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀριαραθείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἡράκλειος ἐπίσκοπος πόλεως Κομάνων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀδόλιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀραβισσοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα δι' Ἀδελφίου χωρεπισκόπου.
Δόμνος ἐπίσκοπος Κουκουσοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ [c] Εὐφρονίου πρεσβυτέρου.
Ἰωάννης ἐπίσκοπος Ἄρκης, ὁρίσας ὑπέγραψα χειρὶ πρεσβυτέρου Ὀτρείου.
Θεοδόσιος ἐπίσκοπος Ναζιανζοῦ πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀριστόμαχος ἐπίσκοπος Κολωνείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀπραγμόνιος ἐπίσκοπος πόλεως Τίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ῥῆνος ἐπίσκοπος Ἰωνοπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Αἰθέριος ἐπίσκοπος Πομπηιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεμίστιος ἐπίσκοπος Ἀμάστριδος, διὰ Φιλοτίμου πρεσβυτέρου ὁρίσας ὑπέγραψα.

A Phosphorus episcopus Orthosiadis, definiens subscripsi per Timotheum diaconum.
Uranius episcopus Emisæ, definiens subscripsi.
Joseph episcopus Heliopolis Phœnices, definiens subscripsi.
Jordanus episcopus Abilæ, definiens subscripsi.
Valerius episcopus Laodiceæ civitatis, definiens subscripsi.
Theonas episcopus Evariæ, definiens subscripsi.
Theodoretus episcopus Cyri, definiens subscripsi.
Rufinus episcopus Samosatenus, definiens subscripsi.
Joannes episcopus Germaniciæ, definiens subscripsi.
Timotheus episcopus Dolichæ, definiens subscripsi.
Euoltius episcopus Zeugmatis, definiens subscripsi.
B Athanasius episcopus [a] Pari, definiens subscripsi.
Zebennus episcopus Martyropolis, definiens subscripsi.
Callinicus episcopus Apameæ, definiens subscripsi.
Caïumas episcopus Marcopolis, definiens subscripsi.
Joannes episcopus civitatis Carrhensium, definiens subscripsi.
Abraamius episcopus Circensii, definiens subscripsi.
Leucadius episcopus Mnizi, definiens subscripsi.
Noë episcopus Cephacastelli, definiens subscripsi.
Atarbius episcopus Trapezuntis civitatis, definiens subscripsi.
Joannes episcopus Polemonii, definiens subscripsi.
Gratidianus episcopus Cerasuntis civitatis, definiens subscripsi.
C Julianus episcopus Tabiæ, definiens subscripsi.
Meliphthongus episcopus Juliopolis, definiens subscripsi.
[b] Hypericius episcopus Asponensium, definiens subscripsi.
Acacius episcopus civitatis Cinnæ, definiens subscripsi.
Euphrasius episcopus Laganiæ, definiens subscripsi.
Cecropius episcopus Sebastopolis, definiens subscripsi.
Joannes episcopus Nicopolis, definiens subscripsi.
Anatolius episcopus civitatis Satalorum, definiens subscripsi per Dorotheum presbyterum.
D Atticus episcopus civitatis Zelorum, definiens subscripsi.
Antiochus episcopus Sinopis, definiens subscripsi.
Paralius episcopus civitatis Androporum, definiens subscripsi per Eucharium diaconum.
Uranius episcopus [c] Himerorum, definiens subscripsi per Paulum presbyterum meum.
Acacius episcopus civitatis Ariarathiæ, definiens subscripsi.
Heraclius episcopus civitatis Comanorum, definiens subscripsi.
Adolius episcopus civitatis Arabissi, definiens subscripsi per Adelphium chorepiscopum.
Domnus episcopus Cucusi, definiens subscripsi per Euphronium presbyterum.
E Joannes episcopus Arcæ, definiens subscripsi per manum Otrei presbyteri.
Theodosius episcopus civitatis Nazianzi, definiens subscripsi.
Aristomachus episcopus Coloniæ, definiens subscripsi.
Apragmonius episcopus civitatis Tii, definiens subscripsi.
Rhenus episcopus [d] Iunopolis, definiens subscripsi.
Ætherius episcopus Pompeiopolis, definiens subscripsi [per Epiphanium presbyterum.]
Themistius episcopus Amastridis, per Philotimum presbyterum definiens subscripsi.

[a] Forte, Βίλης, vel Ἀβίλης. (Greek column)
[b] Forte, Ἀντίοχος. (Greek column)
[c] Forte, Εὐφρονίου. (Greek column)

[a] Paris. Pari. (Latin column)
[b] Corb. Hyperechius. (Latin column)
[c] Div. Hiberorum. (Latin column)
[d] al. Ionopolis. (Latin column)

A Theodorus episcopus Heracleæ Ponti, definiens subscripsi.

Genethlius episcopus Cratiæ, definiens subscripsi per Eulogium presbyterum.

Theophilus episcopus Hadrianopolis, definiens subscripsi per Pelagium presbyterum meum.

Helpidius episcopus civitatis Thermarum, definiens subscripsi.

Aquilas episcopus Eudoxiadis, definiens subscripsi.

Mysterius episcopus civitatis Ammorii, definiens subscripsi.

Cyriacus episcopus Trognadorum, definiens subscripsi per manum Chrysippi presbyteri.

Longinus episcopus civitatis Orcisti, definiens subscripsi.

B Serenus episcopus Maximianopolis, definiens subscripsi.

Petrus episcopus metropolis Gangrenorum, definiens subscripsi pro Polychronio episcopo [a] Dabliorum, & Theodoro episcopo [b] Solorum.

Æthericus episcopus Smyrnæ, definiens subscripsi per Paulum diaconum.

Eusebius episcopus civitatis Clazomenarum, definiens subscripsi.

Cyriacus episcopus [c] Ægeæ, definiens subscripsi.

Mamas episcopus Aninetensis, definiens subscripsi.

Leontius episcopus Magnesiæ Mæandri, definiens subscripsi.

C Quintus episcopus Phociensis civitatis, definiens subscripsi.

Proclus episcopus [d] Argissæ civitatis, definiens subscripsi.

Thomas episcopus Auliucomes, definiens subscripsi.

Olympius episcopus Theodosiopolis, definiens subscripsi.

Philippus episcopus [e] Novæ aulæ, definiens subscripsi.

Rufinus episcopus Briulenus, definiens subscripsi.

Marcellinus episcopus Metropolis civitatis, definiens subscripsi.

Isaïas episcopus Elaïtanus, definiens subscripsi.

Paulinus episcopus Theodosiopolis, definiens subscripsi.

D Julianus episcopus civitatis Hypæporum, definiens subscripsi.

Hesperius episcopus Pitanæ civitatis, definiens subscripsi.

Proterius episcopus Myrinæ civitatis, definiens subscripsi.

Basilius episcopus Palæopolis, definiens subscripsi.

Petrus episcopus civitatis Dardaniorum, definiens subscripsi.

Thalassius episcopus Parii civitatis, definiens subscripsi.

David episcopus Adrianorum, definiens subscripsi.

E Eulalius episcopus civitatis Pioniorum, definiens subscripsi.

Pionius episcopus Troadis civitatis, definiens subscripsi.

Mæonius episcopus Nyssæ civitatis, definiens subscripsi.

Stephanus episcopus [f] Prymnesiæ, definiens subscripsi.

[g] Theosebius episcopus Ilii, definiens subscripsi.

Hermias episcopus Abydi civitatis, definiens subscripsi.

Daniel episcopus civitatis Lampsaci, definiens subscripsi.

Patricius episcopus Adrianotheron, definiens subscripsi.

[a] al. Dadibrorum.
[b] Corb. Sororum.
[c] Div. Ægle.
[d] al. Aregizorum, Corb. Parif. Argizon.
[e] al. Theodosiopolis,
[f] Permanini, Corb. Colb. Parif.
[g] Theodolus, Div.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Ἡρακλείας Πόντου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Γενέθλιος ἐπίσκοπος Κρατείας, ὁρίσας ὑπέγραψα δι' Εὐλογίου πρεσβυτέρου.

Θεόφιλος ἐπίσκοπος Ἀδριανουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ πρεσβυτέρου μου Πελαγίου.

Ἐλπίδιος ἐπίσκοπος πόλεως τῶν Θερμῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀκύλας ἐπίσκοπος Εὐδοξιάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μυστήριος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀμμωρίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κυριακὸς ἐπίσκοπος Τρωκνάδων, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ χειρὸς Χρυσίππου πρεσβυτέρου.

Λογγῖνος ἐπίσκοπος πόλεως Ὀρκιστοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Σερῆνος ἐπίσκοπος Μαξιμιανουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πέτρος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Γαγγρῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα ὑπὲρ Πολυχρονίου ἐπισκόπου Δαδύβρων, καὶ Θεοδώρου ἐπισκόπου Σούρων.

Αἰθέριχος ἐπίσκοπος Σμύρνης, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Παύλου διακόνου.

Εὐσέβιος ἐπίσκοπος πόλεως Κλαζομενῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κυριακὸς ἐπίσκοπος πόλεως Αἰγαίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μάμας ἐπίσκοπος πόλεως Ἀνηρίτου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Λεόντιος ἐπίσκοπος Μαγνησίας Μαιάνδρου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κόϊντος ἐπίσκοπος πόλεως Φωκαίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πρόκλος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀργιζῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θωμᾶς ἐπίσκοπος Αὐλίου Κώμης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ὀλύμπιος ἐπίσκοπος Θεοδοσιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φίλιππος ἐπίσκοπος Νέας αὐλῆς, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ῥουφῖνος ἐπίσκοπος πόλεως Βριούλων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μαρκελλῖνος ἐπίσκοπος πόλεως Μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἡσαΐας ἐπίσκοπος Ἐλαΐτων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Παυλῖνος ἐπίσκοπος Θεοδοσιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰουλιανὸς ἐπίσκοπος πόλεως Ὑπαίπων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἑσπέριος ἐπίσκοπος πόλεως Πιτάνης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Προτέριος ἐπίσκοπος πόλεως Μυρρίνης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Βασιλειὸς ἐπίσκοπος Παλαιᾶς πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πέτρος ἐπίσκοπος πόλεως Δαρδάνου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θαλάσσιος ἐπίσκοπος πόλεως Παρίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Δαυὶδ ἐπίσκοπος Ἀδριανῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐλάλιος ἐπίσκοπος πόλεως Πιονίων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πιόνιος ἐπίσκοπος πόλεως Τρῳάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μαιόνιος ἐπίσκοπος πόλεως Νύσσης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Στέφανος ἐπίσκοπος πόλεως * Ποιμανηνοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεοσέβιος ἐπίσκοπος Ἰλίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἑρμῆς ἐπίσκοπος πόλεως Ἀβύδου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Δανιὴλ ἐπίσκοπος πόλεως Λαμψάκου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πατρίκιος ἐπίσκοπος Ἀδριανοῦ θηρῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

* Forte, Ποιμανηνοῦ.

ANNO CHRISTI 451.

Μενεκράτης ἐπίσκοπος πόλεως Κερασουνίων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κοσσίνιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἱεροκαισαρείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀνδρέας ἐπίσκοπος Δαιδάλων, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Κοσσινίου ἐπισκόπου.

Ἠλίας ἐπίσκοπος πόλεως Βλαύνδου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πολύκαρπος ἐπίσκοπος πόλεως Γαβαλῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πατρίκιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀκρασσοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Παῦλος ἐπίσκοπος Τριπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀλμάχιος ἐπίσκοπος Σεπτῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Λούκιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀπόλλωνος ἱεροῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Γέμελλος ἐπίσκοπος πόλεως Στρατονικείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀλκιμήδης ἐπίσκοπος Σιλάνδου Λυδίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Διονύσιος ἐπίσκοπος Λυδὸς Ἀτταλείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Στέφανος ἐπίσκοπος Λιμύρων, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Νικολάου ἐπισκόπου τῆς Ἀκαρασσηνῶν πόλεως, διὰ τὸ ἀῤῥωστεῖν με.

Ζηνόδοτος ἐπίσκοπος τῆς Τελμισσέων μητροπόλεως, καὶ Μακρᾶς τῆς νήσου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φρόντων ἐπίσκοπος τῆς Φασηλιτῶν πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φίλιππος ἐπίσκοπος πόλεως Βαλβουρέων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀντιφέλλου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Λεόντιος ἐπίσκοπος Ἀραξῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀντίπατρος ἐπίσκοπος Καρασσέων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀνδρέας ἐπίσκοπος τῆς Τλωέων πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Νικόλαος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀκαρασσοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ῥωμανὸς ἐπίσκοπος τῆς Βουβωνέων πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Δοκιμάσιος ἐπίσκοπος πόλεως Μαρωνείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Νικέας ἐπίσκοπος πόλεως Μεγάρων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀθανάσιος ἐπίσκοπος πόλεως Ὀπουντίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Δομνῖνος ἐπίσκοπος Πλαταιέων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ὀνήσιμος ἐπίσκοπος Ἄργους, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μαρκιανὸς ἐπίσκοπος πόλεως Εὐροίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Περεγρῖνος ἐπίσκοπος πόλεως Φοινίκης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐτύχιος ἐπίσκοπος Ἀδριανουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κλαύδιος ἐπίσκοπος Ἀγχιασμοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Σωτήριχος ἐπίσκοπος πόλεως Κερκύρας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Διονύσιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀντιοχείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Ἀλινδῶν πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φλακίλλιος ἐπίσκοπος Ἰασσοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Παπίας ἐπίσκοπος πόλεως Ἐρίζης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Διονύσιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἡρακλείας * Ἀπάλμου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

* Forte, Λάτμου,

A Menecrates episcopus civitatis [a] Caryssorum, definiens subscripsi.

Cossinius episcopus Hierocæsareæ civitatis, definiens subscripsi.

Andreas episcopus [b] Dædalorum, definiens subscripsi per Cossinium episcopum.

Elias episcopus civitatis [c] Bleandri, definiens subscripsi.

Polycarpus episcopus civitatis Gabalorum, definiens subscripsi.

Patricius episcopus [d] Acamassenus, definiens subscripsi.

Paulus episcopus Tripolis, definiens subscripsi.

Almachius episcopus [e] Settenorum, definiens subscripsi.

B Lucius episcopus Apollinis fani, definiens subscripsi.

Gemellus episcopus Stratoniciæ civitatis, definiens subscripsi.

Alcimedes episcopus Silandi Lydiæ, definiens subscripsi.

Dionysius episcopus Attaliæ Lydiæ, definiens subscripsi.

Stephanus episcopus Limyrensium, definiens subscripsi per Nicolaum episcopum Acarassenum, eo quod ægrotarem.

Zenodotus episcopus Telmessi metropolis, & Macræ insulæ, definiens subscripsi.

C Fronton episcopus civitatis Phaselitarum, definiens subscripsi.

Philippus episcopus civitatis [f] Liburnensium, definiens subscripsi.

Theodorus episcopus civitatis Antiphelli, definiens subscripsi.

Leontius episcopus civitatis Araxorum, definiens subscripsi.

Antipater episcopus [g] Cauni, definiens subscripsi.

Andreas episcopus Tlozorum civitatis, definiens subscripsi.

Nicolaus episcopus civitatis Acarassi, definiens subscripsi.

Romanus episcopus civitatis Bubonensium, definiens subscripsi.

D Docimasius episcopus civitatis Maroneæ, definiens subscripsi.

Niceas episcopus civitatis Megarensium, definiens subscripsi.

Athanasius episcopus civitatis Opuntis, definiens subscripsi.

Domninus episcopus Platæensium, definiens subscripsi.

Onesimus episcopus Argorum, definiens subscripsi.

[h] Marcus episcopus Euroeæ civitatis, definiens subscripsi.

Peregrinus episcopus civitatis Phœnices, definiens subscripsi.

E Eutychius episcopus Hadrianopolis, definiens subscripsi.

Claudius episcopus Anchiasmi, definiens subscripsi.

Soterichus episcopus Corcyræ civitatis, definiens subscripsi.

Dionysius episcopus civitatis Antiochiæ, definiens subscripsi.

Joannes episcopus civitatis Alindorum, definiens subscripsi.

Flacillus episcopus [i] Assi, definiens subscripsi.

Papias episcopus civitatis Erizorum, definiens subscripsi.

Dionysius episcopus Heracleæ civitatis Latmi, definiens subscripsi.

ACTIO SEXTA.

[a] Cod. Cerasseorum,
[b] Paris. Sagalorum,
[c] al. Blandi,
[d] al. civitatis Acrassi,
[e] al. Septorum,
[f] Balburorum, Paris.
[g] Carasseon, Paris.
[h] al. Marcianus,
[i] al. Iassi,

Menander episcopus Heracleæ Salbacis, definiens A subscripsi.
Eupithius episcopus Stratouiciæ civitatis, definiens subscripsi.
Joannes episcopus civitatis Amazonis, definiens subscripsi.
Tynchanius episcopus Apolloniadis civitatis, definiens subscripsi.
Theodoretus episcopus civitatis Alabandorum, definiens subscripsi.
Joannes episcopus Gnidi, definiens subscripsi.
Calandion episcopus civitatis Halicarnassi, definiens subscripsi per Julianum presbyterum.
Daniel episcopus civitatis Cadorum, definiens subscripsi. B
Modestus episcopus Sebastæ civitatis, definiens subscripsi.
Paulus episcopus Aristii, definiens subscripsi.
Eulalius episcopus civitatis [a] Silbii, definiens subscripsi.
Chariton episcopus Dionysiopolis, definiens subscripsi.
Joannes episcopus Trapezopolis, definiens subscripsi.
Gennadius episcopus Acmoneorum, definiens subscripsi.
Thomas episcopus Theodosiopolis, definiens subscripsi.
Gennadius episcopus civitatis Mossynorum, definiens subscripsi. C
Evandrus episcopus civitatis Diocliæ, definiens subscripsi.
Gerontius episcopus civitatis Basilinopolis, definiens subscripsi.
Alphius episcopus civitatis Myndi, definiens subscripsi.
Diogenes episcopus civitatis Orthosiæ, definiens subscripsi per Theoctistum presbyterum.
Zoticus episcopus civitatis Harpasensium, definiens subscripsi per Philotheum presbyterum.
Mirus episcopus Eulandrorum, definiens subscripsi.
Lucianus episcopus Ipsensis, definiens subscripsi.
Philippus episcopus Lysiadis civitatis, definiens subscripsi.
Epiphanius episcopus [b] Midanensis, definiens sub- D scripsi.
Abercius episcopus Hierapolis, definiens subscripsi.
Cyriacus episcopus civitatis Eucarpiæ, definiens subscripsi.
Eustathius episcopus civitatis Docimii, definiens subscripsi.
Aquilas episcopus Aurocrorum, definiens subscripsi.
Basilius episcopus Nacoliæ, definiens subscripsi.
Strategius episcopus Polyboti, definiens subscripsi.
Neoptolemus episcopus civitatis Cornensium, definiens subscripsi.
Paulus episcopus Derbæ civitatis, definiens subscripsi.
Plutarchus episcopus civitatis Lystrorum, definiens E subscripsi.
Eugenius episcopus civitatis Canorum, definiens subscripsi.
[d] Rufus episcopus Sidæ, definiens subscripsi.
Tyrannus episcopus civitatis Homonadorum, definiens subscripsi.
Acholius episcopus Larandorum civitatis, definiens subscripsi.
Eutropius episcopus [e] Alindorum, definiens subscripsi.
Paulus episcopus Philomelii, definiens subscripsi.
Paulinus episcopus Apameæ, definiens subscripsi.
Theoctistus episcopus Tyræi, definiens subscripsi.

[a] mss. Sibliæ,
[b] Div. Midai. [c] al. Eultochius.
[d] al. Rufinus episcopus civitatis Hydæ.
[e] al. Adadæ,

Μένανδρος ἐπίσκοπος πόλεως Ἡρακλείας * Σαλμάκης, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Εὐπίθιος ἐπίσκοπος πόλεως Στρατονικείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἰωάννης ἐπίσκοπος πόλεως Ἀμαζόνος, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Τυχχάνιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀπολλωνιάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Θεοδώρητος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀλαβανδῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἰωάννης ἐπίσκοπος Κνίδου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Καλανδίων ἐπίσκοπος πόλεως Ἁλικαρνασοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Δανιὴλ ἐπίσκοπος πόλεως Κάδων, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Μόδεστος ἐπίσκοπος πόλεως Σεβαστῆς, ὁρίσας ὑπέγραψα.
.. ..
Εὐλάλιος ἐπίσκοπος πόλεως Σιβλείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Χάρης ἐπίσκοπος Διονυσιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἰωάννης ἐπίσκοπος Τραπεζουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Γεννάδιος ἐπίσκοπος Ἀκμοναίων, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Θωμᾶς ἐπίσκοπος Θεοδοσιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Γεννάδιος ἐπίσκοπος πόλεως Μοσύνων, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Εὔανδρος ἐπίσκοπος πόλεως Διοκλείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Γερόντιος ἐπίσκοπος πόλεως Βασιλινουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἀλφεῖος ἐπίσκοπος πόλεως Μύνδου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Διογένης ἐπίσκοπος πόλεως Ὀρθωσιάδων, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Θεοκτίστου πρεσβυτέρου.
Ζωτικὸς ἐπίσκοπος πόλεως Ἁρπασῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Φιλοθέου πρεσβυτέρου.
Μῖρος ἐπίσκοπος Εὐλάνδρων, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Λουκιανὸς ἐπίσκοπος πόλεως Ἴψου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Φίλιππος ἐπίσκοπος πόλεως Λυσιάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἐπιφάνιος ἐπίσκοπος πόλεως Μιδαίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἀβέρκιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἱερᾶς πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Κυριακὸς ἐπίσκοπος πόλεως Εὐκαρπίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Εὐστάθιος ἐπίσκοπος πόλεως Δοκιμίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἀκύλας ἐπίσκοπος Αὐροκρῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Βασίλειος ἐπίσκοπος Νακωλείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Στρατήγιος ἐπίσκοπος Πολυβότου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Νεοπτόλεμος ἐπίσκοπος πόλεως Κόρνων, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Παῦλος ἐπίσκοπος πόλεως Δέρβης, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Πλούταρχος ἐπίσκοπος πόλεως Λύστρων, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Εὐγένιος ἐπίσκοπος πόλεως Κανῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ῥουφῖνος ἐπίσκοπος πόλεως Ὕδης, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Τύραννος ἐπίσκοπος πόλεως Ὁμοναδῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἀχόλιος ἐπίσκοπος πόλεως Λαρανδῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Εὐτρόπιος ἐπίσκοπος Ἀλανδῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Παῦλος ἐπίσκοπος Φιλομηλίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Παυλῖνος ἐπίσκοπος Ἀπαμείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Θεόκτιστος ἐπίσκοπος Τυραίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἑορτίκιος

* Forte, Σαλ. Cάκης,

Anno Christi 451.

Εὐρήκιος ἐπίσκοπος Νικοπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κύριλλος ἐπίσκοπος Σινιάνδου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Λιβάνιος ἐπίσκοπος πόλεως Παραλίων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος Σελευκείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ὀλύμπιος ἐπίσκοπος Σωζοπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φροντιανὸς ἐπίσκοπος Σαγαλάσου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μεσσαλῖνος ἐπίσκοπος Λαοδικείας, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Δαδίτου χωρεπισκόπου.

Βασσωνᾶς ἐπίσκοπος Νέας πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φλωρέντιος ἐπίσκοπος Ἀδριανουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μουσιανὸς ἐπίσκοπος Λιμβρῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μανασσῆς ἐπίσκοπος Θεοδοσιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Βαργυλίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φλωρέντιος ἐπίσκοπος Λέσβου Τενέδου, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Εὐελπίστου χωρεπισκόπου.

Τρύφων ἐπίσκοπος Χίου τῆς νήσου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἐπαφρόδιτος ἐπίσκοπος πόλεως Ταμάσου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Σωτῆρις ἐπίσκοπος πόλεως Θεοδοσιανῆς, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἡλιόδωρος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀμαθοῦντος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Δίδυμος ἐπίσκοπος Λαπίθου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Προέχιος ἐπίσκοπος Ἀρσινόης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἐπιφάνιος ἐπίσκοπος Σόλων, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Σωτῆρι ἐπισκόπου.

Φωτινὸς ἐπίσκοπος Χύθρων, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Διονυσίου διακόνου.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος πόλεως Μεσσήνης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ὠφέλιμος ἐπίσκοπος πόλεως Τεγέας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εἰρηναῖος ἐπίσκοπος πόλεως Ναυπάκτου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κύριλλος ἐπίσκοπος πόλεως Σουβρίτης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Γεννάδιος ἐπίσκοπος πόλεως Κνωσσοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐσέβιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀπολλωνιάδος, συνώρισα, καὶ ὑπέγραψα.

Δημήτριος ἐπίσκοπος Λάμπης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐφράτας ἐπίσκοπος Ἐλευθέρνης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Παῦλος ἐπίσκοπος Καντάνου, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Χρυσογόνου πρεσβυτέρου.

Σώζων ἐπίσκοπος Φιλίππων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Δοβήρου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μαξιμῖνος ἐπίσκοπος Σέῤῥων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Νικόλαος ἐπίσκοπος Στόβων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Δαρδάνιος ἐπίσκοπος Παρλαῶ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Παρθικοπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Κυριάκου πρεσβυτέρου.

Ὁνωρᾶτος ἐπίσκοπος πόλεως Θάσου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεόφιλος ἐπίσκοπος Ἀριασσοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Νέων ἐπίσκοπος Σιλλύου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Διόδοτος ἐπίσκοπος πόλεως Λυσινιάδων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Actio sexta.

A Eorticius episcopus Nicopolis Pisidiæ, definiens subscripsi.

Cyrus episcopus Siniandi, definiens subscripsi.

Libanius episcopus civitatis [a] Parali Lycaoniæ, definiens subscripsi.

Alexander episcopus Seleuciæ, definiens subscripsi.

Olympius episcopus Sozopolis, definiens subscripsi.

Fonteianus episcopus Sagalassi, definiens subscripsi.

Messalinus episcopus Laodiceæ, definiens subscripsi per [b] Adisum chorepiscopum.

Bassonas episcopus Neapolis, definiens subscripsi.

Florentius episcopus Hadrianopolis, definiens subscripsi.

[c] Musianus episcopus Limerorum, definiens subscripsi.

B Manasses episcopus Theodosiopolis, definiens subscripsi.

Joannes episcopus Bargilæ, definiens subscripsi.

Florentius episcopus Lesbi Tenedi, definiens subscripsi per Evelpistum chorepiscopum.

Tryphon episcopus Chii insulæ, definiens subscripsi.

Epaphroditus episcopus civitatis Tamasii, definiens subscripsi.

Soteres episcopus civitatis Theodosianæ, definiens subscripsi.

Heliodorus episcopus civitatis Amathuntis, definiens subscripsi per Soterem episcopum Theodosianæ.

C Didymus episcopus Lapithi, definiens subscripsi per Epaphroditum episcopum Tamasii.

Proëchius episcopus Arsinoës, definiens subscripsi per Soterem episcopum Theodosianæ.

Epiphanius episcopus Solorum, definiens subscripsi per Soterem episcopum Theodosianæ.

Photinus episcopus Chythrorum, definiens subscripsi per Dionysium diaconum.

Joannes episcopus Messenæ civitatis definiens subscripsi.

Ophelimus episcopus Tegeæ civitatis, definiens subscripsi.

Irenæus episcopus civitatis Naupacti, definiens subscripsi.

D Cyrillus episcopus civitatis Subriti, definiens subscripsi.

Gennadius episcopus Gnossi civitatis, consensi & subscripsi.

Eusebius episcopus civitatis Apolloniadis, definiens subscripsi.

Demetrius episcopus [d] Lappæ, definiens subscripsi.

Euphratas episcopus Eleuthernæ, definiens subscripsi.

Paulus episcopus [e] Cantani, definiens subscripsi per Chrysogonum presbyterum.

Sozon episcopus Philippensis, definiens subscripsi.

Eusebius episcopus [f] Topirensium, definiens subscripsi.

E Maximinus episcopus Serrensium, definiens subscripsi.

Nicolaus episcopus Stoborum, definiens subscripsi.

Dardanius episcopus [g] Bargylæ, definiens subscripsi.

Joannes episcopus Parthicopolis, definiens subscripsi per Cyriacum presbyterum.

Honoratus episcopus civitatis Thassi, definiens subscripsi.

Theophilus episcopus Ariassi, definiens subscripsi.

Neon episcopus Sillyi, definiens subscripsi.

Diodotus episcopus civitatis Lysinæorum, definiens subscripsi.

[a] al. Paraliorum.
[b] mss. Dadi-tum
[c] mss. Musonius Limenorum.
[d] al. Lampæ
[e] al. Candiæ.
[f] al. Doberi.
[g] al. Parlaæ.

Maras episcopus civitatis Codrylensium, definiens A subscripsi per Marcellinum episcopum Isindensem.

Paulus episcopus Puglon, definiens subscripsi.

Marcellinus episcopus civitatis Isindorum, consensi & subscripsi..

Macedonius episcopus civitatis Magydis, definiens subscripsi.

Eudoxius episcopus civitatis Etennorum, definiens subscripsi.

Vide Act. xvi. Aurelius episcopus Adrumetinus, definiens subscripsi.

Marcianus episcopus civitatis Caralliæ, definiens subscripsi.

Eugenius episcopus civitatis Cotennorum, definiens B subscripsi.

Obrimus episcopus Coracesii civitatis, definiens subscripsi.

Petrus episcopus civitatis Echinæorum, definiens subscripsi per manum Sophronii [a] coëpiscopi mei.

Eustathius episcopus gentis Saracenorum, definiens subscripsi.

Constantinus episcopus civitatis Demetriadis, definiens subscripsi.

[b] Resticianus episcopus Africanus, consensi & subscripsi.

Sabinianus episcopus Perrhæ, definiens subscripsi.

Eudoxius episcopus Chomatis, definiens subscripsi.

Palladius episcopus Corydalorum, definiens subscri- C psi per Eudoxium episcopum Chomatis.

Diogenes episcopus metropolis Cyzici, & pro absentibus episcopis sub me constitutis, hoc est, Alexandro civitatis Ocæ, Gemello Melitopolis, Eustorgio Scepsii, Eutychiano Batensi, Acacio Proconnesi, & Timotheo Germæ, consentiens subscripsi.

Theodorus episcopus Tarsi metropolis, & pro absentibus episcopis sub me constitutis, Sallustio Corycensi, & Matroniano Pompeiopolis, consentiens subscripsi.

Marinianus episcopus metropolis Synnadorum, & pro absentibus reverentissimis episcopis qui sub me sunt, Helladio [c] Thyatitæ, Paulo civitatis Ama- D dassæ, Auxanonte civitatis Præpenissi, Otreio civitatis Cinnaborii, Auxanonte civitatis Bryzenorum, Jacobo Prymnesiæ, & Basilio civitatis Orei, consentiens subscripsi.

[d] Cyrus episcopus Anazarbi metropolis, & pro absentibus episcopis sub me constitutis, Paregorio Castabalæ, Juliano Alexandriæ minoris, Eustathio Ægeorum, consentiens subscripsi.

Onesiphorus episcopus Iconii metropolis definiens subscripsi & pro absentibus episcopis sub me constitutis, Eugenio civitatis [e] Aranæ, Diomede Amblatense, Aëtio Isauropolis, Eustathio civitatis [f] Ebagenorum, [g] Hegemonio civitatis Gadatenorum, Conone civitatis Pergæ, Armatio civitatis Mi- E sthiæ, Onesimo civitatis [h] Cyzistrorum, Olympio civitatis [i] Sadagenorum.

Basilius episcopus Seleuciæ Isauriæ metropolis, definiens subscripsi & pro absentibus episcopis sub me constitutis, Antonio Nephelidis, Jacobo Anemorii, Nunechio Charadrorum, Diapherontio [k] Olbassæ, Antonio Domitiopolis, Stephano Dalisandi, Paulo Hierapolis, Menodoro Irenopolis, Conone [l] Isidis.

Nunechius episcopus Laodiceæ metropolis, definiens subscripsi & pro absentibus episcopis sub me constitutis, Symmachio Attudorum, Phileto, Charatapensi, Epiphanio Colossensi, Evagora Iluzo-

Μάρας ἐπίσκοπος πόλεως Κοδρύλων, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Μαρκελλίνου ἐπισκόπου.

Παῦλος ἐπίσκοπος πόλεως Πούγλων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μαρκελλῖνος ἐπίσκοπος πόλεως Ἰσινδῶν συναινέσας, καὶ ὑπέγραψα.

Μακεδόνιος ἐπίσκοπος πόλεως [a] Μαυδεῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐδόξιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἐτεννῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Αὐρήλιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀδραμυτηνῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μαρκιανὸς ἐπίσκοπος πόλεως Καραλλίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐγένιος ἐπίσκοπος πόλεως Κοτεννῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ὄβριμος ἐπίσκοπος πόλεως Κορακησίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πέτρος ἐπίσκοπος πόλεως Ἐχιναίων, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ χειρὸς Σωφρονίου συνεπισκόπου μου.

Εὐστάθιος ἐπίσκοπος ἔθνους Σαρακηνῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κωνσταντῖνος ἐπίσκοπος πόλεως Δημητριάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ῥεστιτιανὸς ἐπίσκοπος Ἀφρικῆς, συναινέσας, καὶ ὑπέγραψα.

Σαβινιανὸς ἐπίσκοπος Πέῤῥης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐδόξιος ἐπίσκοπος Χώματος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Παλλάδιος ἐπίσκοπος Κορυδάλλων, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Εὐδοξίου ἐπισκόπου.

Διογένης ἐπίσκοπος μητροπόλεως Κυζίκου, καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπόντων ἐπισκόπων τῶν ὑπ' ἐμὲ, τουτέστιν, Ἀλεξάνδρου πόλεως Ὄκης, Γεμέλλου Μελιτουπόλεως, Εὐστοργίου Σκηψίου, Εὐτυχιανοῦ Βάρης, Ἀκακίου Προικοννήσου, καὶ Τιμοθέου Γέρμης, συναινῶν ὑπέγραψα.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Ταρσοῦ τῆς μητροπόλεως, καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπόντων ἐπισκόπων τῶν ὑπ' ἐμὲ, Σαλουστίου Κωρύκου, καὶ Ματρωνιανοῦ Πομπηϊουπόλεως, συναινῶν ὑπέγραψα.

Μαρινιανὸς ἐπίσκοπος μητροπόλεως Συννάδων, καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπόντων εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων τῶν ὑπ' ἐμὲ, Ἑλλαδίου πόλεως Τεκτοζέου, Παύλου πόλεως Ἀμαδάσσης, Αὐξάνοντος πόλεως Πρεπενισσοῦ, Ὀτρείου πόλεως Κινναβορείου, Αὐξάνοντος Βρύζου, Ἰακώβου πόλεως Πρυμνησσοῦ, καὶ Βασιλείου πόλεως Ὄξυ, συναινῶν ὑπέγραψα.

Κύριλλος ἐπίσκοπος Ἀναζάρβου τῆς μητροπόλεως, καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπόντων ἐπισκόπων τῶν ὑπ' ἐμὲ, Παρηγορίου Κασταβάλης, Ἰουλιανοῦ [b] Ἀλεξάνδρου, Εὐσταθίου Αἰγῶν, συναινῶν ὑπέγραψα.

Ὀνησιφόρος ἐπίσκοπος Ἰκονίου μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπόντων ἐπισκόπων τῶν ὑπ' ἐμὲ, Εὐγενίου πόλεως Βαράγων, Διομήδους πόλεως Ἀμβλάδων, Ἀετίου Ἰσαυροπόλεως, Εὐσταθίου πόλεως Σαυάτρων, Ἡγεμονίου πόλεως Τδμαυπού, Κόνωνος πόλεως Περτῶν, Ἁρματίου πόλεως Μισθίας, Ὀνησίμου πόλεως Γλισρῶν, Ὀλυμπίου πόλεως Οὐσάδων.

Βασίλειος ἐπίσκοπος Σελευκείας Ἰσαυρίας μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπόντων ὑπ' ἐμὲ ἐπισκόπων, Ἀντωνίου Νεφελίδος, Ἰακώβου Ἀνεμουρίου, Νουνεχίου Χαράδρων, Διαφεροντίου Ὄλβης, Ἀντωνίου Δομετιουπόλεως, Στεφάνου Δαλισανδοῦ, Παύλου Ἱεραπόλεως, Μηνοδώρου Εἰρηνουπόλεως, Κόνωνος Βίδης.

Νουνέχιος ἐπίσκοπος Λαοδικείας τῆς μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπόντων ὑπ' ἐμὲ ἐπισκόπων, Συμμαχίου πόλεως Ἀττουδῶν, Φιλητοῦ πόλεως Χαιρετάπων, Ἐπιφανίου πόλεως Κολασσῶν, Εὐαγόρα πόλεως Ἰλου-

[a] Div. chorepiscopi.

[b] Div. Resticianus.

[c] Tectorii, Paris. Carb.

[d] al. Cyrillus

[e] Div. Barageon.

[f] Div. Evagrorum. Paris. Saubatron.

[g] Div. Gedammaïo. Paris. Gadamanti.

[h] Illistrorum, Paris.

[i] ms. Salorum.

[k] Paris. Olbæ,

[l] Paris. Bidis.

[a] Forte, Μαγύδου.

[b] Forte, Ἀλεξανδρείας

ANNO CHRISTI 451.

ζῶν, Ζωσίμου πόλεως Θεμισσοῦ, Ἀντιόχου πόλεως Σαγάων, Φιλαδέλφου πόλεως [a] Ἀπταάσου, Ἀραμίου πόλεως Συννάου, Ἡρακλείου πόλεως Κυδισσοῦ, Γαΐου πόλεως Ἀλιαίων, Ματθία πόλεως Τεμένου Θύρων, Φιλίππου πόλεως Πελτῶν, Τατιανοῦ πόλεως Φιλιππουπόλεως.

Ὀλύμπιος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Κύπρου, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Ἐπαφροδίτου ἐπισκόπου πόλεως Ταμασοῦ, καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπόντων, Ἑρμολάου πόλεως Καρπερωνπόλεως, Ἀριστοκλέους Τιβεριουπόλεως, καὶ Νικοπολίωνος πόλεως...

Συμεώνης ἐπίσκοπος Ἀμίδης τῆς μητροπόλεως, ὑπέγραψα καὶ ὑπὲρ τῶν ὑπ' ἐμὲ, Εὐσεβίου Μαρτυρουπόλεως, Καϊουμᾶ Οὐαλαρσικουπόλεως, Σετικίου πόλεως... διὰ Πέτρου πρεσβυτέρου.

Περγάμιος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας τῆς Πισιδῶν μητροπόλεως, ὑπέγραψα καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπόντων θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων τῆς προειρημένης ἐπαρχίας, Ἀπελλίου πόλεως, Πρωτογένους πόλεως, Μαρκελλίνου πόλεως, Μαξιμίνου πόλεως, Τιμοθέου πόλεως, Εὐτροπίου πόλεως, Ἀρμενίου πόλεως, Μουσωνίου πόλεως.

Στέφανος ἐπίσκοπος Ἐφέσου τῆς μητροπόλεως, καὶ ὑπὲρ τῶν ὑπ' ἐμὲ ἀπόντων θεοσεβεστάτων ἐπισκόπων, τουτέστιν, Εὐτροπίου πόλεως Περγάμου, Φλαβιανοῦ πόλεως Ἀδραμυττίου, Μαξίμου πόλεως Ἀσσοῦ, Ἀρτιανοῦ πόλεως Ἀντάνδρου, Χρυσογόνου πόλεως Μύκης, Ἀλεξάνδρου πόλεως Μαγνησίας, Εὐσταθίου πόλεως Τεμένου, Δρακοντίου πόλεως Ἐρυθρῶν, Γενναδίου πόλεως Τέων, Ἰουλιανοῦ πόλεως Λεβέδου, Ἀλεξάνδρου πόλεως Κολοφῶνος, Ζωτικοῦ πόλεως Ἀναίας, Ἰσιδώρου πόλεως Πριήνης, Μαξίμου πόλεως Μαστευρῶν, Εὐστοργίου πόλεως Διὸς ἱεροῦ, Γεροντίου πόλεως Ἀρκαδιουπόλεως, Θωμᾶ πόλεως Αὐλίου κώμης, Ῥουφίνου πόλεως Ἰλίου, Ἰωάννου Βαρέτων, Βασιλείου πόλεως Ἀσσίων, Ἀλεξάνδρου πόλεως Μιναώνης, συναινέσας ὑπέγραψα διὰ Ἑσπερίου ἐπισκόπου Πιτάνης.

Κωνσταντῖνος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Βόστρων, καὶ ὑπὲρ τῶν ὑπ' ἐμὲ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων Πλάκου πόλεως Γερασῶν, Ζωσίου πόλεως Ἐσβουντῶν, Μάλχου πόλεως Αὔνου, [b] Γαυτοῦ πόλεως Νειλων, Νόννου πόλεως [c] Ζεραβένης, Χείλωνος πόλεως Νέας πόλεως, Ἰωάννου πόλεως Ἔῤῥης, Ἰοβίου πόλεως Νέβης, Γαϊανοῦ πόλεως Μηδάβων, Σεβήρου Μαξιμιανουπόλεως, Ἀναστασίου πόλεως Εὐνηίας, Σολέμου πόλεως Κωνσταντίνης, Μαρᾶ πόλεως Διονυσιάδος, συναινέσας ὑπέγραψα.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Δαμασκοῦ, καὶ ὑπὲρ τῶν ὑπ' ἐμὲ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, Ἰωάννου Παλμύρας, Δάδα πόλεως Χονοχάρων, Εὐσεβίου πόλεως Ἰαβρουδῶν, Θεοδώρου πόλεως Δάβρων, Ἀβρααμίου πόλεως [d] Ἀρχάων, Πέτρου πόλεως [e] Κορεδαίων, συναινέσας ὑπέγραψα.

Στέφανος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Ἱεραπόλεως, καὶ ὑπὲρ τῶν ὑπ' ἐμὲ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, Οὐρανίου πόλεως Σούρων, Μαρᾶ πόλεως Ὠρίμων, Δαυὶδ πόλεως Εὐρώπου, Κοσμᾶ πόλεως Μαριανουπόλεως, συναινῶν ὑπέγραψα.

Γρηγόριος ἐπίσκοπος Ἀδριανουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Διβέλτου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ὁ θειότατος καὶ εὐσεβέστατος ἡμῶν δεσπότης πρὸς τὴν ἁγίαν σύνοδον εἶπε· λεγέτω ἡ ἁγία σύνοδος, εἰ κατὰ συναίνεσιν πάντων τῶν ὁσιωτάτων ἐπισκόπων ὁ νῦν ἀναγνωσθεὶς ὅρος ἐξεφωνήθη [f]. πάντες ἐβόησαν· πάντες οὕτως πιστεύομεν· μία πίστις, μία γνώμη· πάντες τὸ αὐτὸ φρονοῦμεν, πάντες συναινέσαντες ὑπεγράψαμεν, πάντες ὀρθόδοξοί ἐσμεν· αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων· αὕτη ἡ πίστις τῶν ἀποστόλων· αὕτη ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων· αὕτη ἡ πίστις τὴν οἰκουμένην ἔσωσεν. Μαρ-

[a] Forte, Εὐπασαίου,
[b] Forte, Γαύτο
[c] Forte, Ζαζαβίνης,
[d] Forte, Ἀρλάνων,
[e] Forte, Κορεδαίνων,
[f] In mss. Ῥωμαϊκοί, ἀνέγνων, ἀνέγνωμεν, ἀνέγνω.

rum, Zosimo Themissi, Antiocho civitatis Neæ, Philadelphio civitatis [a] Anthemusiæ, Aramio civitatis Synnai, Heraclio civitatis Cydissorum, Caïo civitatis Egarorum, Matthia Temenuthyrorum, Philippo civitatis Peltorum, Tatiano Philippopolis.

Olympius episcopus metropolis Cypri definiens subscripsi per Epaphroditum episcopum Tamassi, & pro absentibus episcopis sub me constitutis, Hermolao civitatis Carteriopolis, Aristoclide Tiberiopolis, Nicopolione civitatis...

Symeonius episcopus Amidæ metropolis, subscripsi & pro episcopis sub me constitutis, Eusebio Maronopolis, Caiuma Valarsecopolis, * Tyricio civitatis.... per Petrum presbyterum.

Pergamius episcopus Antiochiæ Pisidiæ, subscripsi & pro absentibus religiosissimis episcopis prædictæ provinciæ, Apellio, Protogene, Marcellino, Maximo, Timotheo, Eutropio, Armenio, Musonio.

Stephanus episcopus Ephesi metropolis, & pro religiosissimis episcopis absentibus sub me constitutis, hoc est, Eutropio civitatis Pergami, Flaviano civitatis [b] Adriacenorum, Maximo civitatis Assi, Aretiano civitatis Antandrorum, Chrysogono civitatis [c] Cimæ, Alexandro Magnesiæ, Eustathio civitatis [d] Timbriæ, Dracontio [e] Eretriensium, Gennadio civitatis Teorum, Juliano civitatis Lebedi, Alexandro civitatis Colophonis, Zotico civitatis Anæorum, Isidoro civitatis Prienes, Maximo Trallianorum, Sabatio Mastaurorum, Eustorgio civitatis Templi Jovis, Gerontio Arcadiopolis, Thoma civitatis Aulii, Rufino civitatis Ilii, Joanne civitatis [f] Bargasorum, Basilio civitatis Assæorum, Alexandro civitatis [g] Naulochi, per Hesperium episcopum Pitanæ consentiens subscripsi.

Constantinus episcopus metropolis Bostrorum, & pro religiosissimis episcopis sub me constitutis, Placo civitatis Gerasæ, Zosio civitatis Esbuntorum, Malcho civitatis [h] Auaræ, Gautone civitatis [i] Elanorum, Nonno civitatis Zerabenæ, Chilone Neapolis, Joanne civitatis Erræ, Jovio civitatis Nebæ, Caiano civitatis Medaborum, Severo Maximianopolis, Anastasio [k] Anithæ, Solemo civitatis Constantinæ, Mara Dionysiadis, consentiens subscripsi.

Theodorus episcopus metropolis Damasci, & pro religiosissimis episcopis sub me constitutis, Joanne civitatis Palmyræ, [l] Cochena civitatis Danaborum, Eusebio civitatis Iabrudorum, Theodoro civitatis Dabrorum, Abraamio civitatis [m] Alanorum, Petro civitatis Coradænorum, consentiens subscripsi.

Stephanus episcopus metropolis Hierapolis, & pro Deo amantissimis episcopis sub me constitutis, Uranio civitatis Surorum, Mara civitatis Orimorum, David civitatis Europi, Cosma Marianopolis, consentiens subscripsi.

[n] Sunt CCCCLXX.

[o] Gregorius episcopus Adrianopolis, definiens subscripsi.

Juvenalis episcopus Dibelli, definiens subscripsi.

[p] Divinissimus & piissimus noster Imperator ad sanctam synodum dixit: Dicat sancta synodus, si secundum omnium sanctorum episcoporum expositionem, definitio nunc relecta, prolata est. Omnes clamaverunt: Omnes sic credimus: una fides, una voluntas, omnes idipsum sapimus, omnes consentientes subscripsimus, omnes orthodoxi sumus. Hæc fides patrum, hæc fides Apostolorum, hæc fides orthodoxorum, hæc fides orbem terræ salvavit. Mar-

ACTIO SEXTA.

[a] Parif. Atattalli.
* In Græco, Setticio.
[b] Parif. Adramyttii,
[c] al. Myces,
[d] Corb. Temeni,
[e] al. Erythrensium,
[f] Corb. Barettorum,
[g] mss. Monaulæ,
[h] Div. Æni,
[i] Div. Elorum,
[k] mss. Eunimiæ,
[l] Parif. Dada Chonachatorum,
[m] Parif. Arlænorum.
[n] Vide Ephræmium, apud Phot. cod. 229. ubi hunc eundem numerum habet
[o] Hi duo non sunt in mss. Latinis.
[p] al. Sacratissimus

ACTIO SEXTA.

ANNO CHRISTI 451.

ciano novo Constantino, novo Paulo, novo David: A annos David Imperatori, [a] pie Domine vitam ei, novo Constantino, novo Marciano. Vos estis pax orbis, [b] pie Domine, vitam ei. Conservet vos fides vestra: Christus, quem honoras, ipse te custodiat. Orthodoxam fidem tu roborasti. Sicut Apostoli, ita credidis. Augustæ multos annos. Vos lumina orthodoxæ fidei, propter hæc ubique pax est. Lumina pacis Domine tu custodi. Luminaria mundi Domine tu custodi. Perpetua memoria novo Constantino. Quæ ex genere orthodoxa est, Deus eam custodiat: custodem B fidei Deus custodiat: eam quæ semper pia est, Deus custodiat. Pia, orthodoxa, quæ contraria est hæreticis, Deus eam custodiat. Omnes hæreticos tu fugasti: (Nestorium & Eutychem tu persecuta es.) Absit invidia a vestro imperio: digni fide, digni Christo: absit invidia a vestro regno. Fideles Imperatores sic honorantur. Deus custodiat potestatem vestram: Deus pacificet Imperium vestrum. Marcianus novus Constantinus, Pulcheria nova Helena. Fidem tu ostendisti: zelum Helenæ tu sectaris. Vestra vita, munimen cunctorum est: vestra fides, ecclesiarum gloria est.

[a] al. pio.

[b] al. pio.

Μαρκιανῷ νέῳ Κωνσταντίνῳ, νέῳ Παύλῳ, νέῳ Δαβίδ· τὰ ἔτη τοῦ Δαβὶδ τῷ βασιλεῖ. δέσποτα κύριε ζωὴν αὐτῷ, νέῳ Κωνσταντίνῳ, νέῳ Μαρκιανῷ. ὑμεῖς ἡ εἰρήνη τῆς οἰκουμένης. δέσποτα κύριε ζωὴν αὐτῷ. φυλάξει ὑμᾶς ἡ πίστις ὑμῶν. τὸν Χριστὸν τιμᾷς, αὐτός σε φυλάξει· τὴν ὀρθοδοξίαν σὺ ἐβεβαίωσας. ὡς οἱ ἀπόστολοι, οὕτω πιστεύεις. [a] τῇ Αὐγούστῃ πολλὰ τὰ ἔτη. ὑμεῖς φωστῆρες τῆς ὀρθοδοξίας· διὰ ταῦτα πανταχοῦ εἰρήνη. τοὺς φωστῆρας τῆς εἰρήνης κύριε φύλαξον· τοὺς φωστῆρας τῆς οἰκουμένης κύριε σὺ φύλαξον. αἰωνία ἡ μνήμη νέῳ Κωνσταντίνῳ. τὴν ἀπὸ γένους ὀρθόδοξον ὁ Θεὸς [b] φυλάξει· τὴν φύλακα B τῆς πίστεως ὁ Θεὸς φυλάξοι· τὴν ἀεὶ εὐσεβῆ ὁ Θεὸς φυλάξει. τὴν εὐσεβῆ, τὴν ὀρθόδοξον, τὴν κατὰ τῶν αἱρετικῶν ὁ Θεὸς φυλάξει. ὅλους τοὺς αἱρετικοὺς σὺ ἐδίωξας. ἀπεῖη φθόνος τῆς ὑμῶν βασιλείας· ἄξιοι τῆς πίστεως, ἄξιοι τοῦ Χριστοῦ· ἀπείη φθόνος τῆς ὑμῶν βασιλείας, οἱ πιστοὶ βασιλεῖς οὕτω τιμῶνται. ὁ Θεὸς [c] φυλάξει τὸ κράτος ὑμῶν· ὁ Θεὸς [d] εἰρηνεύσει τὴν βασιλείαν ὑμῶν. Μαρκιανὸς νέος Κωνσταντῖνος. Πουλχερία νέα Ἑλένη. τὴν πίστιν σὺ ἐπεδείξω τῆς Ἑλένης τὸν ζῆλον σὺ ἐπεδείξω. ἡ ὑμετέρα ζωὴ πάντων ἀσφάλεια· ἡ ὑμετέρα πίστις, δόξα τῶν ἐκκλησιῶν.

[a] Forte, τῆς Αὐγούστης

[b] Forte, φυλάξει.

[c] Forte, φυλάξει

[d] Forte, εἰρηνεύσει

Et post has voces diviniſſimus & piiſſimus domi- C nus noster ad sanctam synodum dixit: Licet laborem vestræ reverentiæ fatigationemque fecerimus, tamen maximas gratias agimus omnium Salvatori Christo, quia multorum errantium circa fidem amputata discordia, in unam eamdemque religionem omnes nunc una voluntate convenimus, sperantes celerrimam vestris ad divinitatem precibus, & circa omnia pacem nobis a Deo donari. Omnes clamaverunt: Hæc digna vestro imperio: hæc propria vestri regni: hæc correctio vestri imperii: digne fide, digne Christo, digne imperio & religione. Propter hæc pacificatur orbis terrarum, hæc digna vestro imperio. Per te orthodoxa fides firmata est, per te hæresis non est. Cælestis [c] rex, terrenum custodi. Per te firmata fides est. Cælestis rex, Augustam custodi. Per te fides firmata est. D Unus Deus, qui hoc fecit. Rex cælestis, Augustam custodi, [d] dignam pacis. Hæreticos tu fugasti. Nestorio & Eutychi anathema: anathema & Dioscoro. Per vos fides, per vos pax. Hæc oratio ecclesiarum, hæc oratio pastorum. Nestorio & Eutychi & Dioscoro anathema.

[c] al. imperator

[d] al. digni pace.

Ὁ θειότατος καὶ εὐσεβέστατος ἡμῶν δεσπότης πρὸς τὴν ἁγίαν σύνοδον εἶπεν· εἰ καὶ κάματον τῇ ὑμετέρᾳ εὐλαβείᾳ καὶ σκυλμὸν ἐποιήσαμεν, χάριν μεγίστην ὁμολογοῦμεν τῷ πάντων σωτῆρι Χριστῷ, ὅτι πολλῶν πλανωμένων περὶ τὴν πίστιν ἀναιρεθείσης τῆς διχονοίας, εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ὁμογνωμόνως θρησκείαν ἅπαντες συνήλθομεν, ἐλπίζοντες τὴν τάχιστα πρὸς τὸ κρεῖττον ταῖς ὑμετέραις πρεσβείαις, καὶ τὴν ἐπὶ πᾶσιν εἰρήνην ἡμῖν παρὰ τοῦ Θεοῦ δωρηθήσεσθαι. πάντες ἐβόησαν· ταῦτα ἄξια τῆς ὑμῶν βασιλείας· ταῦτα ἴδια τῆς ὑμῶν βασιλείας. τοῦτο κατόρθωμα τῆς σῆς βασιλείας· ἄξιε τῆς πίστεως, ἄξιε τοῦ Χριστοῦ, ἄξιε τῆς βασιλείας καὶ τῆς θρησκείας. διὰ ταῦτα εἰρηνεύει ἡ οἰκουμένη. ταῦτα ἄξια τῆς ὑμῶν βασιλείας. διὰ σοῦ ἡ ὀρθοδοξία ἐβεβαιώθη, διὰ σὲ οὐκ ἔστιν αἵρεσις. οὐράνιε βασιλεῦ, τὸν ἐπίγειον φύλαξον· διὰ σοῦ βεβαία ἡ πίστις. οὐράνιε βασιλεῦ, τὴν Αὐγοῦσταν φύλαξον· διὰ σοῦ βεβαία ἡ πίστις. εἷς Θεὸς ὁ D τοῦτο ποιήσας. οὐράνιε βασιλεῦ, τὴν Αὐγοῦσταν φύλαξον· ἀξίαν τῆς εἰρήνης. τοὺς αἱρετικοὺς σὺ ἐδίωξας. Νεστορίῳ καὶ Εὐτυχεῖ ἀνάθεμα· ἀνάθεμα καὶ Διοσκόρῳ· δι' ὑμᾶς ἡ πίστις, ἡ εἰρήνη. αὕτη ἡ εὐχὴ τῶν ἐκκλησιῶν, αὕτη εὐχὴ τῶν ποιμένων. Νεστορίῳ, καὶ Εὐτυχεῖ, καὶ Διοσκόρῳ ἀνάθεμα.

Et post has voces diviniſſimus & piiſſimus dominus noster ad sanctam synodum dixit: Pia & catholica fide a sancta & universali synodo secundum patrum expositionem declarata, justum simul & expediens esse nostra tranquillitas approbavit, omnem de cetero contentionis occasionem de sanctæ fidei reli- E gione penitus amputari. Si quis igitur [e] idiota, vel militaris, seu clericus, publice de fide, turbam congregans, sub obtentu disputationis tumultum fecerit; sciat, quia si quidem idiota sit, ab urbe regia expelletur: militaris vero & clericus gradus sui periculum sustinebunt, & pœnis aliis subjacebunt. Omnes clamaverunt: Multos annos Imperatori, multos annos Augustæ. Christum amantis Imperatoris multi anni: pio & Christiano multi anni. Ecclesias tu erexisti, orthodoxam fidem tu confirmasti. Augustæ orthodoxæ multos annos: piæ & amatrici Christi. Imperium vestrum Deus custodiat. Vos hæreticos expulistis. Nestorio & Eutychi & Dioscoro anathema. Trinitas hos tres damnavit, Trinitas hos tres ejecit. In perpetuum maneat vestrum imperium.

[e] al. privatus

Ὁ θειότατος καὶ εὐσεβέστατος ἡμῶν δεσπότης πρὸς τὴν ἁγίαν σύνοδον εἶπε· τῆς εὐσεβοῦς καὶ καθολικῆς ἡμῶν πίστεως παρὰ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου κατὰ τὴν τῶν πατέρων ἔκθεσιν φανερωθείσης, δίκαιον ὁμοῦ καὶ συμφέρον εἶναι ἡ ἡμετέρα γαληνότης ἐδοκίμασε, πᾶσαν τὴν τοῦ λοιποῦ φιλονεικίας ἀφορμὴν περὶ τῆς ἁγίας θρησκείας ἀναιρεθῆναι. εἴ τις τοίνυν ἰδιώτης, ἢ [e] στρατιώτης περιπολήσας, ἢ εἰς κλῆρον τελῶν, δημοσίᾳ περὶ τῆς πίστεως ὀχλαγωγεῖν συναγαγὼν, καὶ ἐν προ- E σχήματι διαλέξεως θόρυβον ἐμποιεῖ· ἴστω, ὡς ὁ μὲν ἰδιώτου τύχην ἐπιγραφόμενος, τῆς βασιλίδος ἐξελαθήσεται πόλεως· ὁ δὲ στρατευόμενος περὶ τῆς ἑαυτοῦ στρατείας, καὶ ὁ κληρικὸς περὶ τοῦ ἰδίου βαθμοῦ κινδυνεύσει, καὶ ἑτέραις ὑποβληθήσεται τιμωρίαις. πάντες ἐβόησαν· πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως· τοῦ φιλοχρίστου βασιλέως πολλὰ τὰ ἔτη· τῷ εὐσεβεῖ, τῷ Χριστιανῷ. τὰς ἐκκλησίας σὺ ὤρθωσας, τὴν ὀρθοδοξίαν σὺ ἐστήριξας. τῆς Αὐγούστης πολλὰ τὰ ἔτη· τῇ εὐσεβεῖ καὶ φιλοχρίστῳ. τὴν ὑμετέραν βασιλείαν ὁ Θεὸς [f] φυλάξει· τοὺς αἱρετικοὺς ὑμεῖς ἐξεβάλετε. Νεστορίῳ, καὶ Εὐτυχεῖ, καὶ Διοσκόρῳ ἀνάθεμα. ἡ τριὰς τοὺς τρεῖς καθεῖλεν· ἡ τριὰς τοὺς τρεῖς ἐξέβαλε. δι' αἰῶνος ἡ ὑμῶν βασιλεία.

[e] Forte, στρατείας

[f] Forte, φυλάξει.

Diviniſſimus & piiſſimus dominus noster ad sanctam synodum dixit: Quædam capitula sunt, quæ ad honorem vestræ reverentiæ vobis servavimus, decorum esse judicantes, a vobis hæc regulariter potius formari per synodum, quam nostra lege sanciri. Et jubente diviniſſimo & piiſſimo Principe nostro, Ve-

Ὁ θειότατος καὶ εὐσεβέστατος ἡμῶν δεσπότης πρὸς τὴν ἁγίαν σύνοδον εἶπε· τινά ἐστι κεφάλαια, ἅ τινα πρὸς τιμὴν τῆς ὑμετέρας εὐλαβείας ὑμῖν ἐφυλάξαμεν, πρέπον ἡγησάμενοι, παρ' ὑμῶν ταῦτα κανονικῶς κατὰ σύνοδον τυπωθῆναι, ἢ νόμοις θεσπισθῆναι ἡμετέροις. καὶ κατὰ κέλευσιν τοῦ θειοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου, Βερονικιανὸς ὁ καθω-

ANNO CHRISTI 451.

σιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου, τὰ κεφάλαια ἀνέγνω οὕτω.

α'.

Τοὺς ἀληθῶς καὶ εἰλικρινῶς τὸν μονήρη μετιόντας βίον τῆς ὀφειλομένης αὐτοῖς ἀξιοῦμεν τιμῆς. ἐπειδὴ δέ τινες τῷ μοναχικῷ κεχρημένοι προσχήματι, καὶ τὰς ἐκκλησίας καὶ τὰ κοινὰ διαταράττουσι πράγματα, ἔδοξε, μηδένα μὲν οἰκοδομεῖν μοναστήριον παρὰ γνώμην τοῦ τῆς πόλεως ἐπισκόπου, μήτε δὲ ἐν κτήματι παρὰ γνώμην τοῦ δεσπότου τοῦ κτήματος· τοὺς δὲ καθ' ἑκάστην πόλιν καὶ χώραν μονάζοντας ὑποτετάχθαι τῷ ἐπισκόπῳ, καὶ τὴν ἡσυχίαν ἀσπάζεσθαι, καὶ προσέχειν μόνῃ τῇ νηστείᾳ καὶ τῇ προσευχῇ, μήτε δὲ ἐκκλησιαστικοῖς ἢ δημοσίοις παρενοχλεῖν πράγμασιν, εἰ μή ποτε ἄρα ἐπιτραπεῖεν διὰ χρείαν ἀναγκαίαν ἀπὸ τοῦ τῆς πόλεως ἐπισκόπου. B μήτε μὴν ἐξουσίαν ἔχειν τοὺς μονάζοντας δέχεσθαι ἐν τοῖς ἑαυτῶν μοναστηρίοις δούλους, ἢ ἐναπογράφους, παρὰ γνώμην τῶν δεσποτῶν.

β'.

Ἐπειδὴ δέ τινες τῶν ἐν τῷ κλήρῳ κατειλεγμένων καὶ τῶν μοναζόντων, τὴν φιλοχρηματίαν νοσοῦντες, εἰς φροντίδας βιωτικῶν πραγμάτων ἑαυτοὺς ἐμβάλλουσι, μισθωταὶ κτημάτων ἢ ἐπίτροποι καθιστάμενοι, ἢ οἰκίαις προσεδρεύοντες, ὡς διοικοῦντες· ἔδοξε τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ καὶ μεγάλῃ συνόδῳ, μηδένα κληρικὸν μισθοῦσθαι κτήματα, ἢ ἐπιτροπὴν ἀναδέχεσθαι, εἰ μή ποτε ἄρα παρὰ τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου ἐπιτραπείη τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων ποιεῖσθαι φροντίδα. εἰ δέ τις μετὰ τὸν C ὅρον τοῦτον, ἢ αὐτὸς τολμήσοι μισθοῦσθαι, ἢ δι' ἄλλου πρὸς τοιαύτην ἀναδέξασθαι φροντίδα, τῷ ἐκκλησιαστικῷ τοῦτον ὑποβάλλεσθαι ἐπιτιμίῳ. εἰ δὲ ἐπιμένοι φιλονεικῶν, γυμνοῦσθαι αὐτὸν τοῦ ἀξιώματος.

γ'.

Κληρικοὺς εἰς ἐκκλησίας τελοῦντας μὴ ἐξεῖναι εἰς ἄλλης πόλεως, τάττεσθαι ἐκκλησίαν, ἀλλὰ στέργειν ἐκείνην, ἐν ᾗ λειτουργεῖν ἐξ ἀρχῆς ἠξιώθησαν· ἔξω ἐκείνων, εἴ τινες ἀπολέσαντες τὰς οἰκείας πατρίδας, ἀπὸ ἀνάγκης εἰς ἄλλην ἐκκλησίαν μετῆλθον. εἰ δέ τις μετὰ τὸν ὅρον τοῦτον τὸν ἄλλῳ ἐπισκόπῳ προσήκοντα δέξαιτο κληρικόν, ἔδοξεν ἀκοινώνητον γενέσθαι καὶ τὸν δεχθέντα, καὶ τὸν δεξάμενον, ἕως ἂν ὁ ἀποστὰς κληρικὸς εἰς τὴν ἰδίαν ἐπανέλθῃ ἐκκλησίαν.

Καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν, ἐπιδοθέντων τῶν κεφαλαίων παρὰ τοῦ θειοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου τῷ θεοφιλεστάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ τῆς βασιλίδος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, Ἀνατολίῳ, πάντες οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· πολλὰ τὰ ἔτη τῷ βασιλεῖ· τῷ εὐσεβεῖ, τῷ Χριστιανῷ. ὁ Χριστὸς, ὃν σέβῃ, αὐτός σε φυλάξοι. ταῦτα τῆς πίστεως ἄξια. τῷ ἱερεῖ, τῷ βασιλεῖ. τὰς ἐκκλησίας σὺ ὤρθωσας, νικητὰ πολεμίων, διδάσκαλε πίστεως. πολλὰ τὰ ἔτη τῆς Αὐγούστης· τῇ εὐσεβεῖ, τῇ φιλοχρίστῳ· τῆς ὀρθοδόξου πολλὰ τὰ ἔτη. τὴν ὑμετέραν βασιλείαν ὁ Θεὸς φυλάξοι. τοὺς αἱρετικοὺς καθείλετε· τὴν πίστιν ὑμεῖς ἐφυλάξατε. ἄφθονα τῆς ὑμῶν βασιλείας. δι' αἰῶνος ἡ ὑμῶν βασιλεία.

Ὁ θειότατος καὶ εὐσεβέστατος ἡμῶν δεσπότης πρὸς τὴν ἁγίαν σύνοδον εἶπε· εἰς τιμὴν τῆς τε ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας, καὶ τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος, τὴν Καλχηδονίων πόλιν, ἐν ᾗ [a] τῆς ἁγίας πίστεως σύνοδος διεκρίθη, μητροπόλεως ἔχειν πρεσβεῖα ἐθεσπίσαμεν, ὀνόματι μόνῳ ταύτην τιμήσαντες, σωζομένου δηλαδὴ τῇ Νικομηδέων μητροπόλει τοῦ [b] ἰδίου ἀξιώματος [c]. πάντες ἐβόησαν· δικαία ἡ κρίσις τοῦ βασιλέως· ἄξιε τῆς ἁγίας τριάδος. ἓν πάσχα τῇ οἰκουμένῃ. τὰς παρασυστάσεις τῶν ἐπισκόπων ὑμεῖς κωλύσατε. ἡ ἁγία τριὰς φυλάξει σε. δεόμεθα, ἀπόλυσον ἡμᾶς.

[a] Forte, τὰ τῆς πίστεως τῆς ἁγίας κατὰ σύνοδον διηνέχθη.
[b] Forte, οἰκείου
[c] In mſ. Pa- rigisi.

rarum. Circumventiones [f] episcoporum vos cohibetis. pie Imperator, dimitte nos.

Ὁ θειότατος καὶ εὐσεβέστατος ἡμῶν δεσπότης πρὸς τὴν ἁγίαν σύνοδον εἶπε· κεκμήκατε, τῷ καλῷ διαστήματι σπουδαίων ἐπι-

A ronicianus vir devotus, ſecretarius ſacri conſiſtorii, capitula ſic relegit:

ACTIO SEXTA.

I.

Eos qui vere & ſincere ſolitariam arripiunt vitam, debito honore dignos judicamus. Quoniam vero quidam ſub prætextu ſolitariæ vitæ & eccleſias & communes perturbant cauſas; placuit nullum quidem ædificare monaſterium præter voluntatem epiſcopi civitatis, neque in poſſeſſione præter voluntatem domini poſſeſſionis. Eos vero monachos, qui per ſingulas civitates ſunt atque provincias, ſubjici epiſcopo, & quietem amplecti, & intendere ſolum jejunio & orationi; & neque eccleſiaſticis, neque publicis importunos rebus [a] exſiſtere; niſi forte jubeatur eis propter neceſſariam cauſam ab epiſcopo civitatis. Sed neque poteſtatem habere monachos ſuſcipiendi in monaſteriis ſuis ſervos, aut inſcriptitios, præter voluntatem dominorum.

Vetus hæc verſio eſt: ſed habentur hi infra inter canones hujus concilii, in ordine quarto. Alia præterea verſione ſunt iidem canones in epiſt. s. Pelagii I. ad epiſcopos Iſtriæ.

[a] al. ſe implicare,

II.

Quoniam vero aliqui clericorum & monachorum pecuniæ amore languentes, curis mundanarum rerum ſemetipſos ſubjiciunt, aut poſſeſſionum conductores, aut procuratores conſtituti, aut in domibus [ſæcularium] obverſantes, tamquam [b] diſpenſatores effecti: placuit huic ſancto & magno concilio, nullum clericum conducere poſſeſſiones, aut procurationem ſuſcipere, niſi forte ei a proprio epiſcopo jubeatur eccleſiaſticarum poſſeſſionum habere ſolicitudinem. Si quis autem poſt hanc definitionem aut ipſe conducere præſumpſerit, aut per alium quemlibet hanc curam ſuſcipere, eccleſiaſticæ pœnæ ſubdatur: quod ſi in contentione perſtiterit, dignitate privetur.

Infra, Can. iij.

[b] al. diſpoſitores.

III.

Clericos in eccleſia conſtitutos non licere alterius civitatis eccleſiæ deputari, ſed permanere illic, in qua miniſtrare ab initio deputati ſunt: extra illos ſcilicet, qui amiſſis propriis provinciis, ex neceſſitate in alienam eccleſiam tranſierunt. Si quis vero poſt hanc definitionem clericum alteri epiſcopo competentem ſuſceperit; placuit extra communionem fieri & eum qui D ſuſceptus eſt, & qui ſuſcepit, donec clericus qui abſceſſit, ad propriam revertatur eccleſiam.

Infra, Can. xx.

Et poſt hanc lectionem, traditis capitulis a ſacratiſſimo & piiſſimo principe religioſiſſimo archiepiſcopo regiæ Conſtantinopolis novæ Romæ Anatolio, omnes reverentiſſimi epiſcopi clamaverunt: Multos annos Imperatori pio, Chriſtiano. Chriſtus, quem colis, ipſe te ſervet. Hæc fide digna ſunt. [c] Sacerdoti Imperatori multos annos. Eccleſias tu erexiſti, victor bellorum, doctor fidei. Multos annos Auguſtæ piæ, amatrici Chriſti. Orthodoxæ multos annos. Veſtrum imperium Deus conſervet. Hæreticos vos [d] deſtruxiſtis, fidem vos cuE ſtodiſtis. Invidia ab imperio veſtro procul ſit: imperium veſtrum per ſæculum ſit.

[c] Pariſ. Pontifici Imperatori.

[d] al. depoſuiſtis

Et poſt hæc diviniſſimus & piiſſimus dominus noſter ad ſanctam ſynodum dixit: Ad honorem ſanctæ martyris Euphemiæ, & veſtræ pariter ſanctitatis, Calchedonenſium civitatem, in qua ſanctæ fidei Concilium geſtum eſt, metropolis privilegia habere ſancimus, nomine tantum hanc honorantes, ſalva videlicet Nicomedienſium civitati propria dignitate. Omnes clamaverunt: Juſtum judicium Imperatoris, digni ſancta [e] martyre. Unum paſcha orbi ter- [g] Hæc ſancta te cuſtodiat. Supplicamus, dimitte nos;

[e] al. digne ſancta Trinitate.

[f] al. violentias

[g] al. Sancta Trinitas te conſervet.

Diviniſſimus & piiſſimus dominus noſter Marcianus perpetuus Auguſtus ad ſanctum concilium dixit: Multum quidem eſtis itinere fatigati, laborem perfe-

Actio sexta.

rentes. Verumtamen sustinete adhuc tres aut quatuor A dies, & præsentibus magnificentissimis nostris judicibus, quæcumque vultis movete, competens adepturi solatium. Nullus vestrum antequam [a] perfecti termini ex omnibus proferantur, a sancto concilio discedat.

[a] *al.* detur de omnibus perfecta definitio.

μείναντες. ἀναμείνατε δὲ τρεῖς ἡμέρας, ἢ τέσσαρας ἔτι· καὶ παρόντων τῶν μεγαλοπρεπεστάτων ἡμῶν ἀρχόντων, ἅπερ ἂν βούλεσθε, κινήσατε, τῆς προσηκούσης βοηθείας, ἀξιωθησόμενοι. μηδεὶς δὲ [a] ἡμῶν πρὸ [b] τοὺς τελείους τύπους πάντων δεχθῆναι, τῆς ἁγίας ἀναχωρήσει συνόδου.

Anno Christi 451.

[a] *Forte*, ὑμῶν

[b] *Forte*, τοῦ τὰς

In cod. Div. sive Bohieriano: Explicit Actio VI. Incipit VII. Actio de Domno Antiocheno quondam patriarcha, translata ex Græco in Latinum. *At in aliis mss. sequuntur canones XXVII. ex latinitate Dionysii Exigui. postea actio quæ hic est octava: & ibi octava est, quæ est hic septima. Variant enim exemplaria in ordine actionum hujus synodi.*

ACTIO SEPTIMA
Chalcedonensis concilii.

Consulatu domini nostri Marciani perpetui Augusti, septimo Kalendas Novembris, Chalcedone secundum jussionem sacratissimi & piissimi domini nostri convenientibus in sanctissima ecclesia beatæ martyris Euphemiæ gloriosissimis judicibus, hoc est, magnificentissimo & gloriosissimo patricio Anatolio, & magnificentissimo & gloriosissimo præfecto sacrorum prætoriorum Palladio, & magnificentissimo & gloriosissimo magistro sacrorum officiorum Vincomalo: convenientibus etiam Paschasino & Lucentio reverentissimis episcopis, & Bonifacio reverentissimo presbytero, vicariis sanctissimi archiepiscopi veteris Romæ Leonis: & Anatolio reverentissi- C mo episcopo magni nominis Constantinopolis, & Maximo reverentissimo episcopo Antiochiæ Syriæ, & Juvenali reverentissimo episcopo Hierosolymorum, & Quintillo reverentissimo episcopo Heracleæ Macedoniæ, tenente locum sanctissimi Thessalonicensium episcopi Anastasii, & Thalassio reverentissimo episcopo Cæsareæ, & ceteris supradictis reverentissimis episcopis, & reliquo sancto & universali concilio, per sanctionem divinissimi & piissimi domini nostri in Chalcedonensium civitate congregato: & residentibus cunctis ante cancellos sanctissimi altaris: magnificentissimi & gloriosissimi judices dixerunt: Divinissimus & piissimus dominus noster rogatus a Maximo & Juvenale sanctissimis episcopis, D præcepit nos agnoscere de motis inter eos capitulis. Unde convenientes prædicti sanctissimi viri, certa ad invicem inter se ex non scripto constituerunt, quæ etiam nobis manifesta fecerunt, & videntur ex consensu juste disposita. Hæc igitur necessarium judicavimus etiam coram sancta synodo unumquemque eorum edocere, quatenus & ex nostro [b] decreto, & ex vestra sententia, quæ fuerint placita, [c] confirmentur.

[b] *al.* allocutione. *sive* allocutione

[c] *al.* firmitatem habeant

Maximus reverentissimus episcopus Antiochiæ Syriæ dixit: Placuit mihi & reverentissimo episcopo Juvenali, post multam contentionem, per consensum, ut sedes quidem Antiochiensium maximæ civitatis beati Petri habeat duas Phœnicias & Arabiam, sedes autem Hierosolymorum habeat tres Palæstinas. Et rogamus ex decreto vestræ magnificentiæ, & sancti E concilii, hæc ex scripto firmari.

Juvenalis sanctissimus Hierosolymorum civitatis episcopus dixit: Hæc etiam mihi complacuerunt, ut sancta quidem Christi resurrectio tres Palæstinas habeat; sedes autem Antiochiensium, duas Phœnicias & Arabiam. Et rogo quatenus ex decreto vestræ magnificentiæ, & sancti concilii ista firmentur.

Qua interlocutione Græce interpretata per Veronicianum devotissimum magistrianum, & secretarium sacri consistorii, mox sequentia.

Paschasinus & Lucentius reverentissimi episcopi, & Bonifacius presbyter, tenentes locum Apostolicæ sedis veteris Romæ, [per Paschasinum reverentissimum episcopum] dixerunt: Hæc concordantibus fra-

ΠΡΑΞΙΣ ΕΒΔΟΜΗ.
τῆς ἐν Καλχηδόνι ἁγίας συνόδου.

Ὑπατείας τοῦ δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, τῇ πρὸ ἑπτὰ Καλανδῶν Νοεμβρίων, ἐν Καλχηδόνι, κατὰ κέλευσιν τοῦ θειοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου συνελθόντων ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας, τῶν ἐνδοξοτάτων ἀρχόντων· τουτέστι τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου πατρικίου Ἀνατολίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἐπάρχου τῶν ἱερῶν πραιτωρίων Παλλαδίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου μαγίστρου τῶν θείων ὀφφικίων Βικομάλου· συνελθόντων δὲ καὶ Πασκασίνου καὶ Λουκηνσίου τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, καὶ Βονιφατίου τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, ἐπεχόντων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντος, καὶ Ἀνατολίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς μεγαλωνύμου Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, καὶ Μαξίμου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἀντιοχείας Συρίας, καὶ Ἰουβεναλίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων, καὶ Κυντίλλου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἡρακλείας Μακεδονίας, ἐπέχοντος τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Θεσσαλονικέων Ἀναστασίου, καὶ Θαλασσίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Καισαρείας, καὶ λοιπῶν τῶν προειρημένων εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, καὶ τῆς λοιπῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, τῆς κατὰ θέσπισμα τοῦ θειοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου ἐν τῇ Καλχηδονίων πόλει συναθροισθείσης, καὶ καθεσθέντων πάντων πρὸ τῶν καγκέλλων τοῦ ἁγιωτάτου θυσιαστηρίου, οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ὁ θειότατος καὶ εὐσεβέστατος ἡμῶν δεσπότης παρακληθεὶς παρὰ Μαξίμου καὶ Ἰουβεναλίου, τῶν ὁσιωτάτων ἐπισκόπων, προσεκελεύσατο ἡμᾶς διαλαβεῖν μεταξὺ αὐτῶν περὶ τῶν κινουμένων κεφαλαίων· καὶ συνελθόντες οἱ μνημονευθέντες ὁσιώτατοι ἄνδρες, φανερὰ πρὸς ἀλλήλους ἐν τοῖς [c] ἀγράφοις ἐτύπωσαν, ἃ καὶ ἡμῖν δῆλα κατέστησαν, δοκοῦντα κατὰ συναίνεσιν δικαίως πεπρᾶχθαι. ταῦτα τοίνυν ἀναγκαῖον ἡγησάμεθα καὶ ἐπὶ τῆς ἁγίας συνόδου ἑκάτερον διδάξαι, ὥστε καὶ ἐξ ἡμετέρας ἀποφάσεως, καὶ ἐξ ὑμετέρας ψήφου, τὰ ἀρέσκοντα βεβαιωθῆναι.[d]

[c] *Forte*, ἀγράφως

[d] *In ms.* Παρκρῖει.

Μάξιμος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας Συρίας εἶπεν. ἤρεσέ μοι καὶ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἰουβεναλίῳ, κατὰ σύμβασιν, μετὰ πολλὴν φιλονεικίαν, ὥστε τὸν μὲν θρόνον τῆς Ἀντιοχέων μεγαλοπόλεως τὸν τοῦ ἁγίου Πέτρου, ἔχειν δύο Φοινίκας καὶ Ἀραβίαν, τὸν δὲ θρόνον τῆς Ἱεροσολυμιτῶν ἔχειν τὰς τρεῖς Παλαιστίνας. καὶ ἀξιοῦμεν ἐξ ἀποφάσεως τῆς ὑμετέρας μεγαλοπρεπείας, καὶ τῆς ἁγίας συνόδου, ἐγγράφως βεβαιωθῆναι ταῦτα.

Ἰουβενάλιος ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος τῆς Ἱεροσολυμιτῶν πόλεως εἶπε· τὰ αὐτὰ κἀμοὶ συνήρεσεν· ὥστε τὴν μὲν ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ ἀνάστασιν τὰς τρεῖς Παλαιστίνας ἔχειν, τὸν δὲ θρόνον τῆς Ἀντιοχέων δύο Φοινίκας καὶ Ἀραβίαν. καὶ ἀξιῶ ὥστε ἐξ ἀποφάσεως τῆς ὑμετέρας μεγαλοπρεπείας, καὶ τῆς ἁγίας συνόδου, βεβαιωθῆναι ταῦτα.

Ἧς πρὸς διαλαλιᾶς Ἑλληνιστὶ ἑρμηνευθείσης διὰ Βερονικιανοῦ τοῦ καθωσιωμένου μαγιστριανοῦ, καὶ σηκρητερίου τοῦ θείου κονσιστωρίου, τὰ ἑπόμενα.

Πασκασῖνος καὶ Λουκήνσιος οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, καὶ Βονιφάτιος πρεσβύτερος, ἐπέχοντες τὸν τόπον τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, εἶπον ταῦτα, ἃ τινα συμφωνούντων τῶν

ANNO CHRISTI 451.

ACTIO SEPTIMA.

ἀδελφῶν ἡμῶν, * Μαξίμῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἀντιοχείας, καὶ Ἰουβεναλίῳ Ἱεροσολύμων, ὑπὲρ ἀγαθῆς εἰρήνης εἰρῆσθαι νομίζομεν· τουτέστιν, ἵνα ὁ τῆς Ἀντιοχέων ἐκκλησίας τὰς δύο Φοινίκας καὶ τὴν Ἀραβίαν ἔχῃ, ὁ δὲ Ἱεροσολύμων τὰς τρεῖς Παλαιστίνας ἔχῃ· ἔτι τε καὶ τῆς ἡμετέρας ὑποτυπώσεως τῇ διαλαλιᾷ βεβαιωθῶσιν· ἵνα μηδεμία μετέπειτα περὶ τούτου τοῦ πράγματος ταῖς προλεχθείσαις ἐκκλησίαις φιλονεικία καταλειφθείη.

* Pro Μαξίμῳ... τῷ Ἰουβεναλίῳ.

Ἀνατόλιος ἐπίσκοπος τῆς ἐνδόξου Κωνσταντινουπόλεως νέας Ῥώμης εἶπε· τὰ συναρέσαντα μεταξὺ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀντιοχέων Μαξίμου, καὶ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἱεροσολυμιτῶν Ἰουβεναλίου, καὶ ἐξ ἐμῆς διαλαλιᾶς βέβαια μενέτω· ἵνα ἡ μὲν ἁγιωτάτη ἐκκλησία τῆς Ἀντιοχέων μεγαλοπόλεως Φοινίκας δύο καὶ Ἀραβίαν ἔχῃ, ἡ δὲ ἁγιωτάτη ἐκκλησία τῆς Ἱεροσολυμιτῶν τὰς τρεῖς Παλαιστίνας ἔχῃ· ὥστε τοῦ λοιποῦ ἑκατέραν ἐκκλησίαν πρὸς τὴν ἑτέραν ταύτης ἕνεκα τῆς ὑποθέσεως μηδεμίαν ἀμφισβητήσεως ἔχειν ἀφορμήν.

Θαλάσσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπε· τοῖς κατὰ συναίνεσιν τυπωθεῖσι μεταξὺ τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων Μαξίμου καὶ Ἰουβεναλίου, καὶ ἡμεῖς συναινοῦμεν.

Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἐφέσου εἶπε· καθὼς ἔδοξε τῷ θεοφιλεστάτῳ καὶ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ τῆς Ἀντιοχέων πόλεως Μαξίμῳ, καὶ τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ τῆς Ἱεροσολυμιτῶν Ἰουβεναλίῳ, ὥστε τὴν μὲν ἁγιωτάτην ἐκκλησίαν τῆς Ἀντιοχέων πόλεως ἔχειν τὰς δύο Φοινίκας καὶ τὴν Ἀραβίαν, τὴν δὲ ἁγιωτάτην ἐκκλησίαν Ἱεροσολύμων τὰς τρεῖς Παλαιστίνας ἔχειν, κἀγὼ βεβαιῶ τὰ μεταξὺ αὐτῶν δόξαντα· ὥστε ἑκατέραν ἐκκλησίαν τοῦ λοιποῦ μηδεμίαν ἀφορμὴν ἔχειν φιλονεικίας.

Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας Γαλατίας εἶπε· χάριν γινώσκομεν τῷ δεσπότῃ Θεῷ, ἐφ' οἷς δύο πατέρων ἀμφισβήτησις συμβάσει φιλικῇ πεπεράτωται. κρατεῖν τοίνυν τὰ ἑκατέροις τοῖς μέρεσι δεδογμένα βουλόμεθα.

Πέτρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κορίνθου εἶπεν· ἐπὶ τῇ εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ τῶν ἀμφοτέρων πατέρων ἡσθέντες, συναινοῦμεν τοῖς δόξασι.

Ἰουλιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Κῴων εἶπε· καθὼς συνήρεσεν ἑκατέροις τοῖς μέρεσι, τουτέστι, τῷ εὐλαβεστάτῳ Μαξίμῳ ἐπισκόπῳ τῆς Ἀντιοχέων, καὶ Ἰουβεναλίῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ τῆς Ἱεροσολύμων, ὥστε τὴν μὲν ἁγιωτάτην ἐκκλησίαν τῆς Ἀντιοχέων μεγαλοπόλεως ἔχειν τὰς δύο Φοινίκας καὶ τὴν Ἀραβίαν, τὴν δὲ ἁγιωτάτην ἐκκλησίαν τῶν Ἱεροσολυμιτῶν τὰς τρεῖς Παλαιστίνας ἔχειν, κἀγὼ ὁρίζω, βέβαια εἶναι τὰ μεταξὺ αὐτῶν δόξαντα, μεσιτευούσης τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀγάπης, ἑκατέροις εἰς ἕνωσιν.

Διογένης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κυζίκου εἶπε· συναινῶ τοῖς παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων γεγενημένοις.

Ἀμφιλόχιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σίδης εἶπε· τῆς θείας ἐναργῶς οἰκονομίας εἰς φιλικὴν σύμβασιν τὰ τῆς ἀμφισβητήσεως τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων Μαξίμου καὶ Ἰουβεναλίου, ἐλθεῖν κελευσάσης, εὐχαριστῶν κἀγὼ τῷ σωτῆρι Χριστῷ περὶ τῆς αὐτῶν εἰρήνης, συναινῶ τοῖς πεπραγμένοις.

Πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· καὶ ἡμεῖς τὰ αὐτὰ λέγομεν, καὶ συναινοῦμεν τοῖς παρὰ τῶν πατέρων εἰρημένοις. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἔργον καὶ τοῦτο γέγονε τῆς ἁγίας τριάδος, καὶ τῆς τοῦ θειοτάτου ἡμῶν βασιλέως προθέσεως· ὥστε τὰ ἀμφισβητούμενα παρ' αὐτῶν τῶν φιλονεικεῖν δοκούντων, ὁμογνώμονι τυπωθῆναι προθέσει. ἡ κατὰ σύμβασιν τοίνυν Μαξίμου τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀντιοχέων, καὶ Ἰουβεναλίου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Ἱεροσολυμιτῶν γενομένη συναίνεσις, ἣν ἡ ἑκατέρου κατάθεσις ἐδή-

ς.

A tribus nostris, Maximo reverentissimo Antiochiensium civitatis episcopo, & Juvenale [reverentissimo & sanctissimo] Hierosolymorum episcopo, pro bono pacis dicta noscuntur: hoc est, ut Antiochiensium ecclesia duas Phœnicias & Arabiam habeat; Hierosolymorum vero, tres Palæstinas possideat. Adhuc autem & nostræ humilitatis interlocutione firmentur, ut nulla in posterum de hac causa in prædictis ecclesiis contentio relinquatur.

Anatolius reverentissimus archiepiscopus gloriosæ Constantinopolis novæ Romæ dixit: Quæ complacuerunt inter Dei amantissimum episcopum Antiochiensium Maximum, & Dei amantissimum Hierosolymorum episcopum Juvenalem, & ex mea inter- B locutione firma consistant: ut sanctissima quidem ecclesia Antiochiensium magnæ civitatis habeat duas Phœnicias & Arabiam; sanctissima vero ecclesia Hierosolymorum tres Palæstinas obtineat; quatenus de cetero utrique ecclesiæ hujus rei causa nullius contentionis relinquatur occasio.

Thalassius reverentissimus episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: His quæ per consensum ordinata sunt inter Dei amantissimos episcopos Maximum & Juvenalem, & nos consentimus.

Stephanus reverentissimus episcopus Ephesi dixit: Sicut placuit Dei amantissimo & reverentissimo episcopo Antiochiensium civitatis Maximo, & Dei amantissimo Juvenali Hierosolymorum episcopo, ut C sanctissima quidem Antiochiensium civitatis ecclesia habeat duas Phœnicias & Arabiam, sanctissima vero Hierosolymorum ecclesia tres habeat Palæstinas, quæ inter eos placuerunt, confirmo: quatenus utraque ecclesia de cetero nullius habeat contentionis occasionem.

Eusebius reverentissimus episcopus Ancyræ Galatiæ dixit: Gratias agimus Domino Deo, in eo quod duorum patrum contentio amicabili placito terminata est. Obtinere igitur volumus ea, quæ utrisque partibus placuerunt.

Petrus reverentissimus episcopus Corinthi dixit: Circa pacem & concordiam utrorumque patrum gaudentes, placitis consentimus.

Julianus reverentissimus episcopus Coënsium di- D xit: Sicut complacuit utrique parti, hoc est, Maximo reverentissimo episcopo Antiochiensium, & Juvenali reverentissimo episcopo Hierosolymorum, ut sanctissima quidem ecclesia Antiochiensium maximæ civitatis habeat duas Phœnicias & Arabiam, sanctissima vero ecclesia Hierosolymorum tres Palæstinas obtineat; & ego quæ inter eos placuerunt, mediante Christi caritate, utrisque ad unitatem firma esse decerno.

Diogenes reverentissimus episcopus Cyzici dixit: Consentio his quæ a patribus facta sunt.

Amphilochius reverentissimus episcopus Sidensis dixit: Aperte divina dispensatione ad amicabilem con- E sensum contentionem Deoamantissimorum episcoporum Maximi & Juvenalis venire jubente, gratias agens & ego Salvatori Christo, de eorum pace, consentio his quæ sunt bene disposita.

Omnes reverentissimi episcopi clamaverunt: Nos etiam eadem dicimus, & consentimus his, quæ a patribus dicta sunt. Magnificentissimi & gloriosissimi judices dixerunt: Et hoc opus fuit sanctæ Trinitatis, & propositi divinissimi & piissimi Principis nostri, quatenus ea quæ in lite erant apud eos qui contendere videbantur, concordi proposito deciderentur. Per placitum igitur Maximi sanctissimi Antiochiensium civitatis episcopi, & Juvenalis sanctissimi Hierosolymorum episcopi facta consensio, sicut utriusque attestatio

declaravit, firma etiam per nostrum decretum, & A sententiam sancti concilii, in omni tempore permanebit: hoc est, ut Maximus quidem sanctissimus episcopus, seu Antiochiensium sanctissima ecclesia, duas Phœnicias & Arabiam sub propria habeat potestate: Juvenalis autem sanctissimus Hierosolymorum episcopus, sive sanctissima ecclesia quæ sub eo est, tres Palæstinas itidem sub propria habeat potestate: vacantibus scilicet, secundum jussionem divinissimi & piissimi Principis, omnibus rebus; & quocumque modo sacris ab utraque parte litteris impetratis; insuper & multatione, quæ in eis hujus rei causa noscitur contineri.

λυσι, βεβαία καὶ ἐξ ἡμετέρας ἀποφάσεως, καὶ ἀπὸ τῆς ψήφου τῆς ἁγίας συνόδου, εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον διαμένει· τουτέστιν, ὥστε Μάξιμόν τε τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον, ἤτοι τὴν ἁγιωτάτην Ἀντιοχέων ἐκκλησίαν, τὰς δύο Φοινίκας καὶ τὴν Ἀραβίαν ἔχειν ὑπὸ τὴν ἰδίαν ἐξουσίαν· Ἰουβενάλιον δὲ τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον τῆς Ἱεροσολυμιτῶν, ἤτοι τὴν ὑπ' αὐτὸν ἁγιωτάτην ἐκκλησίαν, τὰς τρεῖς Παλαιστίνας ὑπὸ τὴν ἰδίαν ἐξουσίαν ἔχειν, ἀργούντων κατὰ κέλευσιν τοῦ δεσπότου καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου, πάντων τῶν πραγματικῶν, ἢ τῶν ἄλλως πεπορισμένων τοῖς μέρεσι θείων γραμμάτων, καὶ τῶν περιεχομένων αὐτοῖς προστίμων, ταύτης ἕνεκεν τῆς ὑποθέσεως.

Contuli die Kal. Aprilium feria IV. indictione XIV. Explicit actio VII. incipit VIII. *& in margine:* In codice est Acœmetarum.

ACTIO OCTAVA
Chalcedonensis Concilii.

Consulatu domini nostri Marciani perpetui Augusti, & qui fuerit nuntiatus, sub die septimo Kalendas Novembris, Chalcedone secundum jussionem sacram divinissimi & piissimi domini nostri congregatis in sanctissima ecclesia sanctæ martyris Euphemiæ, magnificentissimo & gloriosissimo magistro militum & exconsule ordinario & patricio Anatolio, & magnificentissimo & gloriosissimo præfecto sacrorum prætoriorum Palladio, & magnificentissimo & gloriosissimo magistro sacrorum officiorum Vincomalo: congregatis autem & Paschasino & Lucentio reverentissimis episcopis, & Bonifacio reverentissimo presbytero, tenentibus locum sanctissimi archiepiscopi senioris Romæ Leonis, &

ΠΡΑ͂ΞΙΣ ὈΓΔΟΉ
τῆς ἐν Καλχηδόνι ἁγίας συνόδου.

B Ὑπατείας τοῦ δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου, τῇ πρὸ ἑπτὰ Καλανδῶν Νοεμβρίων, ἐν Καλχηδόνι, κατὰ κέλευσιν τοῦ θειοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου συνελθόντων ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας, τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου στρατηλάτου ἀπὸ ὑπάτων καὶ πατρικίου Ἀνατολίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ὑπάρχου τῶν ἱερῶν πραιτωρίων Παλλαδίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου μαγίστρου τῶν θείων ὀφφικίων Βινκομάλου· συνελθόντων δὲ καὶ Πασχασίνου καὶ Λουκηνσίου τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, καὶ Βονιφατίου τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, ἐπεχόντων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου τῆς D πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντος, καὶ

Anatolio reverentissimo archiepiscopo magni nominis Constantinopolis novæ Romæ, &

Ἀνατολίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς μεγαλωνύμου Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, καὶ

Maximo reverentissimo episcopo Antiochiæ Syriæ, &

Μαξίμου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἀντιοχείας Συρίας, καὶ

Juvenali reverentissimo episcopo Hierosolymorum, &

Ἰουβεναλίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων, καὶ

Quintillo reverentissimo episcopo Heracleæ Macedoniæ, habente locum sanctissimi episcopi Thessalonicensis Anastasii, &

Κυιντίλλου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἡρακλείας Μακεδονίας, ἐπέχοντος τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Θεσσαλονικέων Ἀναστασίου, καὶ

Thalassio reverentissimo episcopo Cæsareæ Cappadociæ, &

Θαλασσίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας, καὶ

Stephano reverentissimo episcopo Ephesi,

Στεφάνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἐφέσου, καὶ τῶν καθεξῆς ὑποτεταγμένων εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων.

Luciano reverentissimo episcopo Byziæ, habente locum reverentissimi Cyriaci episcopi Heracleæ Thraciæ, &
Eusebio reverentissimo episcopo Ancyræ, &
Diogene reverentissimo episcopo Cyzici, &
Petro reverentissimo episcopo Corinthi, &
Florentio reverentissimo episcopo Sardium, &
Eunomio reverentissimo episcopo Nicomediæ, &
Anastasio reverentissimo episcopo Nicææ, &
Juliano reverentissimo episcopo Coënsi, habente locum & ipso Apostolicæ sedis senioris Romæ Leonis, &
Eleutherio reverentissimo episcopo Chalcedonensi, &
Basilio reverentissimo episcopo Seleuciæ Isauriæ, &
Meletio reverentissimo episcopo Larissæ, habente locum reverentissimi episcopi Apameæ Syriæ Domni, &
Amphilochio reverentissimo episcopo Sidæ, &
Theodoro reverentissimo episcopo Tarsi, &
Cyro reverentissimo episcopo Anazarbi, &
Constantino reverentissimo episcopo Bostrorum, &
Photio reverentissimo episcopo Tyri, &
Theodoro reverentissimo episcopo Damasci, &
Stephano reverentissimo episcopo Hierapolis, &
Nunechio reverentissimo episcopo Laodiceæ, habente locum reverentissimi Olympii episcopi Constantiæ, &
Joanne reverentissimo episcopo Sebastiæ, &
Seleuco reverentissimo episcopo Amasiæ, &

Constantino reverentissimo episcopo Militenæ, &
Patricio reverentissimo episcopo Tyanorum, &
Petro reverentissimo episcopo Gangrorum, &
Apragmonio reverentissimo episcopo Tii, habente locum reverentissimi Calogeri episcopi Claudiopolis, &
Atarbio reverentissimo episcopo Trapezuntis, habente locum reverentissimi Dorothei episcopi Neocæsareæ, &
Photino archidiacono, habente locum reverentissimi Theoctisti episcopi Pissinuntis, &
Romano reverentissimo episcopo Myrorum, &
Critoniano reverentissimo episcopo Aphrodisiadis Cariæ, &
Nunechio reverentissimo episcopo Laodiceæ Phrygiæ, &
Mariniano reverentissimo episcopo Synnadorum, &
Onesiphoro reverentissimo episcopo Iconii, &
Pergamio reverentissimo episcopo Antiochiæ Pisidiæ, &
Epiphanio reverentissimo episcopo Pergæ, &
Attico reverentissimo episcopo Nicopolis Epiri, &
Martyrio reverentissimo episcopo Gortynæ, &
Luca reverentissimo episcopo Dyrrachenorum, &
Vigilantio reverentissimo episcopo Larissæ Thessaliæ, &
Francione reverentissimo episcopo Philippopolis,
Sebastiano reverentissimo episcopo Berrhœæ, &
Basilio reverentissimo episcopo Traianopolis, &
Tryphone reverentissimo episcopo Chii, &
Theoctisto reverentissimo episcopo Berrhœæ, &
Gerontio reverentissimo episcopo Seleuciæ Syriæ, &
Eusebio presbytero habente locum Macarii reverentissimi episcopi Laodiceæ Syriæ, &
Eusebio reverentissimo episcopo Dorylæi,

καὶ τῆς λοιπῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, τῆς κατὰ θέσπισμα τοῦ δεσπότου καὶ εὐλαβεστάτου ἡμῶν βασιλέως ἐν τῇ Καλχηδονέων πόλει συναθροισθείσης· καὶ καθεσθέντων πάντων πρὸ τῶν κιγκλίδων τοῦ ἁγιωτάτου θυσιαστηρίου, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· Θεοδώρητος ἄρτι ἀναθεματισάτω Νεστόριον. Θεοδώρητος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος παρελθὼν ἐν τῷ μέσῳ εἶπε· καὶ δεήσεις ἐπιδέδωκα τῷ δεσπότῃ καὶ εὐσεβεστάτῳ βασιλεῖ, καὶ λιβέλλους ἐπιδέδωκα τοῖς εὐλαβεστάτοις ἐπισκόποις, τοῖς ἐπέχουσι τὸν τόπον τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος· καὶ εἰ δοκεῖ ὑμῖν, ἀναγινωσκέσθωσαν ἐφ' ὑμῶν· καὶ μανθάνετε ὅπως φρονῶ. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ἀναγνωσθῆναι οὐδὲν θέλομεν. Νεστόριον ἄρτι ἀναθεμάτισον. Θεοδώρητος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐγὼ διὰ τὴν τοῦ Θεοῦ χάριν καὶ παρ' ὀρθοδόξοις ἐτράφην, καὶ ὀρθοδόξως ἐδιδάχθην, καὶ ὀρθοδόξως ἐκήρυξα· καὶ οὐ μόνον Νεστόριον καὶ Εὐτυχῆ, ἀλλὰ καὶ πάντα ἄνθρωπον μὴ φρονοῦντα ὀρθῶς ἀποστρέφομαι, καὶ ἀλλότριον ἡγοῦμαι. καὶ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· φανερῶς εἰπὲ· ἀνάθεμα Νεστορίῳ καὶ τοῖς δόγμασιν αὐτοῦ· ἀνάθεμα Νεστορίῳ καὶ τοῖς φιλοῦσιν αὐτόν. Θεοδώρητος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐπ' ἀληθείας οὐ λέγω, εἰ μὴ ὡς οἶδα ἀρέσκειν τῷ Θεῷ. πρῶτον πείθω ὑμᾶς, ὅτι οὔτε πόλεως φροντίζω, οὔτε τιμῆς χρήζω, οὔτε διὰ τοῦτο παρεγενόμην· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐσυκοφαντήθην, ἦλθον πληροφορῆσαι, ὅτι ὀρθόδοξός εἰμι, καὶ ὅτι Νεστόριον, καὶ Εὐτυχῆ, καὶ πάντα ἄνθρωπον δύο υἱοὺς λέγοντα ἀναθεματίζω. καὶ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· εἰπὲ φανερῶς· ἀνάθεμα Νεστορίῳ καὶ τοῖς φρονοῦσι τὰ αὐτοῦ. Θεοδώρητος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐγὼ, ἐὰν μὴ ἐκθῶμαι ὅπως πιστεύω, οὐ λέγω· πιστεύω δέ..... καὶ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· οὗτος αἱρετικός ἐστιν· οὗτος Νεστοριανός ἐστι. τὸν αἱρετικὸν ἔξω βάλε. Θεοδώρητος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀνάθεμα Νεστορίῳ, καὶ τῷ μὴ λέγοντι τὴν ἁγίαν παρθένον Μαρίαν θεοτόκον, καὶ τῷ εἰς δύο υἱοὺς μερίζοντι τὸν ἕνα υἱὸν τὸν μονογενῆ. ἐγὼ δὲ καὶ τῷ ὅρῳ τῆς πίστεως ὑπέγραψα, καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος. καὶ οὕτω φρονῶ· καὶ μετὰ ταῦτα πάντα, * ὑγιαίνετε. οἱ εὐλαβέστατοι ἄρχοντες εἶπον· ὁ πᾶσα λοιπὸν περὶ Θεοδωρήτου τοῦ θεοφιλεστάτου ἀμφιβολία λέλυται. καὶ γὰρ Νεστόριον ἐπὶ ἡμῶν ἀνεθεμάτισε, καὶ παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου καὶ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης προσεδέχθη,

* Forte, ὑγιαίνετε,

& reliqua sancta & universali synodo, quæ secundum sanctionem divinissimi domni nostri Imperatoris in Chalcedonensium civitate collecta est: & residentibus omnibus ante cancellos sanctissimi altaris, reverentissimi episcopi clamaverunt: Theodoretus modo anathematizet Nestorium. Theodoretus reverentissimus episcopus transiens in medium dixit: Et preces obtuli divinissimo & piissimo Imperatori, & libellos obtuli reverentissimis episcopis agentibus locum reverentissimi archiepiscopi Leonis: & si vobis videtur, legantur coram vobis, ut sicut sapio cognoscatis. Reverentissimi episcopi clamaverunt: Nihil relegi volumus: modo anathematiza Nestorium. Theodoretus reverentissimus episcopus dixit: Ego per Dei gratiam ab orthodoxis sum nutritus & orthodoxe sum edoctus, & orthodoxe prædicavi: & non solum Nestorium & Eutychem, sed & omnem hominem qui recte non sapit, aversor & alienum existimo. Et dum diceret hæc, reverentissimi episcopi clamaverunt: Clare dic anathema Nestorio, & dogmatibus ejus: anathema Nestorio, & amantibus eum. Theodoretus reverentissimus episcopus dixit: Vere non dico, nisi quomodo novi Deo placere. Prius satisfacio vobis, quia neque de civitate cogito, neque honore opus habeo, neque ob hoc adveni: sed quia calumniam passus sum, veni satisfacere me esse orthodoxum, & omnem hæreticum qui converti noluerit, anathematizo; & quia Nestorium, & Eutychem, & omnem hominem dicentem vel opinantem duos filios, anathematizo. Et cum diceret, reverentissimi episcopi clamaverunt: Dic aperte; anathema Nestorio, & qui ea quæ ejus sunt sapiunt. Theodoretus reverentissimus episcopus dixit: Ego nisi exposuero quomodo credo, non dico. Credo autem..... Et cum diceret, reverentissimi episcopi clamaverunt: Iste hæreticus est, iste Nestorianus est. Hæreticum foras mitte. Theodoretus reverentissimus episcopus dixit: Anathema Nestorio, & ei qui non dicit Dei genitricem Virginem Mariam, & qui in duos filios partitur unum Filium unigenitum. Ego autem & fidei definitioni subscripsi, & epistolæ sanctissimi & Deo amantissimi archiepiscopi domini Leonis; & sic sapio. Et post omnia hæc dixit: [a] Salvete. Gloriosissimi judices dixerunt: Omnis jam dubitatio de Theodoreto reverentissimo episcopo est soluta; quippe & Nestorium coram nobis anathematizavit, & a sanctissimo & Dei amantissimo archiepiscopo senioris urbis Romæ Leone susceptus

[a] Valete. Par.

est, & definitionem fidei a religiositate vestra prolatam libenter suscepit, & insuper epistolæ memorati sanctissimi archiepiscopi Leonis subscripsit. Deest igitur ut sententia proferatur a reverentia vestra, ut ecclesiam suam recipiat, sicut & sanctissimus Leo archiepiscopus judicavit. Omnes reverentissimi episcopi clamaverunt: Theodoretus dignus est sede. Ecclesia pastorem recipiat: orthodoxum doctorem ecclesia recipiat. Theodoretus dignus est sede. Archiepiscopo Leoni multos annos. Post Deum Leo judicavit. Populus orthodoxum recipiat digum sua sede. Theodoreto catholico doctori reddatur ecclesia.

Paschasinus & Lucentius reverentissimi episcopi, & Bonifacius reverentissimus presbyter, insuper & Julianus reverentissimus episcopus Coënsis, habentes locum Apostolicæ sedis, dixerunt: Sanctissimum & venerabilem episcopum Theodoretum sanctissimus & beatissimus universæ ecclesiæ episcopus urbis Romæ Leo dudum in communionem suscepit ita, sicut litteræ ab eo ad nostram humilitatem directæ testantur. Si igitur fidem catholicam sicut promittit, & secundum prædictum beatum episcopum subscriptionem in proprio libello direxit, & nostræ insuper humilitati alio dato libello monstravit; quoniam & Nestorium & Eutychem non solum scripto, sed & sub præsentia totius consessus ore proprio anathematizavit; hoc judicio sanctissima & venerandissima synodus, insuper vero & nostra humilitas, reddi ei ecclesiam propriam definivit.

Anatolius reverentissimus episcopus Constantinopolis dixit: Reverentissimus episcopus Theodoretus per omnia quidem est orthodoxus demonstratus; & ob hoc vero, quod anathematizavit Nestorium & Eutychem, ejusque [a] male placiti hæresim; suam igitur ecclesiam juste recipiat.

[a] al. pravi sensus

Maximus reverentissimus episcopus Antiochiæ dixit: Dudum quidem & a principio reverentissimum episcopum Theodoretum novi catholicum, audiens doctrinas ejus in sanctissima ecclesia: multo autem magis nunc ejus recipio sanctitatem, quia modo anathematizavit Nestorium & Eutychem, & sapit secundum definitionem expositam ab hoc sancto concilio. Unde & ego decerno esse eum consuete episcopum civitatis Cyri.

Juvenalis reverentissimus episcopus Hierosolymorum dixit: Et ego eisdem consentio, quæ decrevit Anatolius Dei amantissimus Constantinopolitanus episcopus.

Thalassius reverentissimus episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Et ego decerno his similia, quæ patres sanctissimi de Dei amantissimo episcopo Theodoreto firmaverunt.

Eusebius reverentissimus episcopus Ancyræ dixit: His quæ firmata sunt a sanctissimis patribus nostris & archiepiscopis, consona definio de reverentissimo episcopo Theodoreto.

Constantinus reverentissimus episcopus Bostrorum Arabiæ dixit: Et ego consentio his, quæ de sanctissimo episcopo Theodoreto recte & juste decreta sunt.

Omnes reverentissimi episcopi clamaverunt: Hoc justum judicium, hæc justa sententia, hoc Christi judicium; his & nos consentimus: hæc omnes dicimus. Gloriosissimi judices dixerunt: Secundum decretum sancti concilii, Theodoretus sanctissimus episcopus ecclesiam civitatis Cyri recipiat.

Reverentissimi episcopi clamaverunt: Anathematizet & Sophronius.

Sophronius reverentissimus episcopus [b] Constantiæ dixit: anathema Nestorio & Eutychi, & omnibus qui orthodoxe non sapiunt. Reverentissimi episcopi clamaverunt: Et Joannes modo anathematizet.

[b] al. Constantinæ.

καὶ τὸν ὅρον τῆς πίστεως, τὸν παρὰ τῆς ὑμετέρας θεοσεβείας ἐκτεθέντα, ἐδέξατο ἀσμένως· καὶ πρὸς ἔτι μὴν καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ μνημονευθέντος ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος καθυπέγραψε. λείπεται τοίνυν ψῆφον ἐξενεχθῆναι παρὰ τῆς θεοσεβείας τῆς ὑμετέρας, ὥστε καὶ τὴν ἐκκλησίαν αὐτὸν ἀπολαβεῖν, καθὼς καὶ ὁ ὁσιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Λέων ἐδικαίωσε. πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· Θεοδώρητος ἄξιος τοῦ θρόνου. τῇ ἐκκλησίᾳ τὸν ὀρθόδοξον. ἡ ἐκκλησία τὸν ποιμένα ἀπολάβῃ. τὸν ὀρθόδοξον διδάσκαλον ἡ ἐκκλησία ἀπολάβῃ· τοῦ θρόνου Θεοδώρητος ἄξιος. τοῦ ἀρχιεπισκόπου Λέοντος πολλὰ τὰ ἔτη. μετὰ τὸν Θεὸν Λέων ἐδίκασεν. ὁ λαὸς τὸν ὀρθόδοξον ἀπολάβῃ· ἄξιε τοῦ θρόνου. Θεοδωρήτῳ τῷ ἐπισκόπῳ ἡ ἐκκλησία ἀποδοθῇ.

Πασχασῖνος καὶ Λουκήνσιος οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, καὶ Βονιφάτιος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος, ἔτι δὲ καὶ Ἰουλιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Κῴων πόλεως, ἐπέχοντες τὸν τόπον τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, εἶπον· τὸν ἁγιώτατον καὶ σεβάσμιον ἐπίσκοπον Θεοδώρητον καὶ ὁ ἁγιώτατος καὶ μακαριώτατος πάσης ἐκκλησίας ἐπίσκοπος πόλεως Ῥώμης Λέων [a] πάλιν εἰς κοινωνίαν ἐδέξατο οὕτως, καθὼς τὰ γράμματα, τὰ παρ' αὐτοῦ ἀποσταλέντα πρὸς τὴν ἡμετέραν ταπείνωσιν, μαρτυροῦσιν. εἰ τοίνυν τὴν καθολικὴν πίστιν, καθὼς ἐπηγγείλατο, καὶ κατὰ τὸν προλεχθέντα μακάριον ἐπίσκοπον τὴν ὑπογραφὴν ἐν τῷ ἰδίῳ λιβέλλῳ ἀπέστειλε, καὶ τῇ ἡμετέρᾳ ἔτι ταπεινώσει ἑτέρου δοθέντος λιβέλλου, [b] ἔδειξεν· ἐπειδὴ καὶ Νεστόριον καὶ Εὐτυχῆ οὐ μόνον ἐγγράφως, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ παντὸς τοῦ συνεδρίου, οἰκείῳ στόματι ἀνεθεμάτισε, ταύτῃ τῇ κρίσει ἡ ἁγιωτάτη καὶ σεβασμία σύνοδος, ἔτι τε καὶ ἡ ἡμετέρα ταπεινότης, ἀποδοθῆναι αὐτῷ τὴν ἰδίαν ἐκκλησίαν ὥρισεν.

[a] Forte, πάλαι

[b] Forte, ἐδέξατο

Ἀνατόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπε· ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Θεοδώρητος διὰ πάντων μὲν ὀρθόδοξος ἀπεδείχθη, καὶ δι' αὐτὸ δὲ τὸ ἀναθεματίσαι Νεστόριον καὶ Εὐτυχῆ. δικαίως τοίνυν καὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀπολήψεται ἐκκλησίαν.

Μάξιμος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας εἶπε· πάλαι μὲν καὶ ἐξ ἀρχῆς τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Θεοδώρητον ὀρθόδοξον ᾔδειν, ἐπακούων αὐτοῦ περὶ τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας τῶν διδασκαλιῶν· πολὺ δὲ πλέον νῦν ἀπεδεξάμην τὴν αὐτοῦ ὁσιότητα, ἀναθεματίσαντα νῦν Νεστόριον καὶ Εὐτυχέα, καὶ φρονοῦντα κατὰ τὸν ὅρον τὸν ἐκτεθέντα παρὰ τῆς ἁγίας ταύτης συνόδου. ὅθεν ψηφίζομαι καὶ ἐγὼ τῆς πόλεως Κύρου συνήθως αὐτὸν εἶναι ἐπίσκοπον.

Ἰουβενάλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπε· κἀγὼ τοῖς αὐτοῖς συντίθεμαι, οἷσπερ ἐψηφίσατο ὁ θεοφιλέστατος ἀρχιεπίσκοπος Ἀνατόλιος.

Θαλάσσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπε· κἀγὼ παραπλήσια τοῖς ἀποφηναμένοις ἁγίοις πατράσι ψηφίζομαι περὶ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου.

Φώτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τύρου εἶπε· τοῖς τυπωθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπων κατατίθεμαι σύμψηφα περὶ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Θεοδωρήτου.

Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βόστρων Ἀραβίας εἶπε· συναρέσκει κἀμοὶ τοῖς περὶ τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Θεοδωρήτου ὀρθῶς καὶ δικαίως ὁρισθεῖσι.

Πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· αὕτη δικαία κρίσις· αὕτη δικαία ψῆφος· αὕτη Χριστοῦ κρίσις· τούτοις καὶ ἡμεῖς συναινοῦμεν· ταῦτα πάντες λέγομεν. Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· κατὰ τὴν κρίσιν τῆς ἁγίας συνόδου, Θεοδώρητος ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος τὴν ἐκκλησίαν Κύρου πόλεως ἀπολήψεται. [c]

[c] In ms. Paris.

Οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ἀναθεματισάτω καὶ Σωφρόνιος.

Σωφρόνιος ἐπίσκοπος Κωνσταντιανῆς εἶπε· ἀνάθεμα Νεστορίῳ καὶ Εὐτυχεῖ, καὶ πᾶσι τοῖς μὴ ὀρθῶς φρονοῦσι. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· καὶ Ἰωάννης ἄρτι ἀναθεματισάτω.

ANNO CHRISTI 451.

ACTIO NONA.

Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Γερμανικείας εἶπεν· ἀνάθεμα Νεστορίῳ καὶ Εὐτυχεῖ, καὶ πᾶσι τοῖς φαῦλα φρονοῦσιν. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· Ἀμφιλόχιος Εὐτυχεα ἄρτι ἀναθεματισάτω.

Ἀμφιλόχιος ἐπίσκοπος Σίδης εἶπεν· ἀνάθεμα τῷ ἐπικατάρατῳ Εὐτυχεῖ, καὶ τοῖς τὰ αὐτοῦ φρονοῦσι· οἱ ἐνδοξότατοι καὶ μεγαλοπρεπέστατοι ἄρχοντες εἶπον· διὰ πάντων θεραπευθείσης τῆς ἁγίας συνόδου, καιρὸς τὴν ὁμόνοιαν πάντας φυλάττειν.

A

Joannes reverentissimus episcopus Germaniciæ dixit: Anathema Nestorio & Eutychi, & omnibus prava sapientibus. Reverentissimi episcopi clamaverunt: Amphilochius modo Eutychem anathematizet.

Amphilochius reverentissimus episcopus Sidæ dixit: Anathema maledicto Eutychi, & qui ea quæ ejus sunt, sapiunt. Gloriosissimi & magnificentissimi judices dixerunt: Curata per omnia sancta synodo, tempus est omnes servare concordiam.

In cod. Bobieriano: Consuli feria v i. Kalend. Aprilis, Ind. x i i i. Deo gratias: Explicit actio octava: incipit actio nona. In codice Acumetensium posteaquam formata est fidei definitio mox & illa actio subsequitur & per omnia simile habet initium & inde & in nominibus tam judicum quam episcoporum: excepto quod postquam scriptum est: *Et Eusebio venerando episcopo Dorylai*, adjicitur, *& Cecropio episcopo Sebastopolis*, & sic cetera subsequuntur, id est, *Et reliqua sancta & universali* &c.

ΠΡΑ͂ΞΙΣ ἘΝΝΆΤΗ
τῆς ἐν Καλχηδόνι ἁγίας συνόδου.

Ὑπατείας τοῦ δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου, τῇ πρὸ * ἓξ Καλανδῶν Νοεμβρίων, ἐν Καλχηδόνι, κατὰ κέλευσιν τοῦ θειοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου Μαρκιανοῦ τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, συνελθόντων ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας, τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου στρατηλάτου ἀπὸ ὑπάτων καὶ πατρικίου Ἀνατολίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἐπάρχου τῶν πραιτωρίων Παλλαδίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου μαγίστρου τῶν θείων ὀφφικίων Βικομάλου· συνελθόντων δὲ καὶ Πασχασίνου καὶ Λουκινσίου τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, καὶ

B

* ἑπτὰ, in Latino.

Βονιφατίου τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, ἐπεχόντων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς πρεσβυτέρας, Ῥώμης Λέοντος, καὶ

C

Ἀνατολίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς μεγαλωνύμου Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, καὶ

Μαξίμου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἀντιοχείας Συρίας, καὶ

Κυιντίλλου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἡρακλείας Μακεδονίας, ἐπέχοντος τὸν τόπον τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Θεσσαλονικέων Ἀναστασίου, καὶ

Θαλασσίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας, καὶ

Στεφάνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἐφέσου,

καὶ τῆς λοιπῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, τῆς κατὰ θέσπισμα τοῦ θειοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου Μαρκιανοῦ ἐν τῇ Καλχηδονέων πόλει συναθροισθείσης· καὶ καθεσθέντων πάντων πρὸ τῶν καγκέλλων τοῦ ἁγιωτάτου θυσιαστηρίου, εἰσελθὼν Ἴβας ὁ εὐλαβέστατος ὁ γενόμενος ἐπίσκοπος τῆς Ἐδεσσηνῶν πόλεως, εἶπεν· ἀδικηθεὶς παρὰ Εὐτυχοῦς, καὶ σκευωρίαν ὑπομείνας ἀπὼν ἀπὸ τεσσαράκοντα μονῶν, καὶ καθαιρεθεὶς, ἦλθον ἐνταῦθα φιλανθρωπίας τυχεῖν· καὶ προσῆλθον τῇ θείᾳ καὶ ἀθανάτῳ κορυφῇ· καὶ ἐκέλευσε τὴν ὑμετέραν μεγαλοπρέπειαν ἅμα τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ ἐξετάζειν τὰ κατ' ἐμέ. δέομαι τοίνυν ὑμῶν, ἵνα μάθητε, ὅτι συκοφαντίαν ὑπέμεινα, συκοφαντηθεὶς παρά τινων κληρικῶν. κελεύσατε τὰ ἐπικριθέντα παρὰ Φωτίου καὶ Εὐσταθίου τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων ἀναγνωσθῆναι. Οὐρανιος γὰρ ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ἱμερίων, εἰς χάριν Εὐτυχοῦς πάντα πράττων, παρεσκεύασέ τινας κληρικοὺς αἰτιάσασθαί με, καὶ τὴν δίκην ἑαυτῷ τε, καὶ τοῖς προλεχθεῖσι παραπεμφθῆναι. καὶ εὑρέθην ἀθῷος ἀπὸ τῶν βλασφημιῶν τῶν ἐπενεχθεισῶν μοι· καὶ ἐπίκρισις ἐξηνέχθη παρὰ τῶν προλεχθέντων εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, τὰς μὲν κατηγορίας τὰς κατὰ συκοφαντίαν κατ' ἐμοῦ γενομένας ἐλέγχουσα, προσμαρτυροῦσα δὲ τῇ ἐμῇ ὀρθοδοξίᾳ. κελεύσατε οὖν, πάντα τὰ κατὰ ἀπόντος ἐμοῦ πεπραγμένα ἐν Ἐφέσῳ ἀργεῖν, καὶ τὰ δίκαιά μοι φυλαχθῆναι, τῷ ἐν μηδενὶ καταγνωσθέντι, καὶ ἀποδοθῆναί μοι τὴν ἐπισκοπὴν καὶ τὴν ἐκκλησίαν. καὶ γὰρ ἅπαντες οἱ κληρικοὶ Ἐδέσσης δι' ὧν ἔγραψαν τοῖς προλεχθεῖσιν ἐπισκόποις ἐμαρτύρησαν μοι, ὅπερ ὀρθόδοξος τυγχάνω, καὶ ἀλλότριος

D

E

ACTIO NONA
Chalcedonensis Concilii.

Consulatu domini nostri Marciani perpetui Augusti, & qui fuerit declaratus, septimo Kalendas Novembris, in Chalcedone, secundum jussionem divinissimi & piissimi domini nostri Marciani perpetui Augusti, convenientibus in sanctissima ecclesia martyris Euphemiæ [a] magnificentissimo & gloriosissimo magistro militum exconsule & patricio Anatolio, & magnificentissimo & gloriosissimo præfecto sacrorum prætoriorum Palladio, & magnificentissimo & gloriosissimo magistro sacrorum officiorum Vincomalo: convenientibus etiam & Paschasino & Lucentio religiosissimis episcopis, &

[a] Al. gloriosissimis proceribus & sancta universali synodo.

Bonifacio religiosissimo presbytero, tenentibus locum sanctissimi archiepiscopi antiquæ Romæ Leonis, &

Anatolio reverentissimo archiepiscopo magni nominis Constantinopolis novæ Romæ, &

Maximo reverentissimo episcopo Antiochiæ Syriæ, &

Quintillo reverentissimo episcopo Heracleæ Macedoniæ, tenente locum reverentissimi episcopi Thessalonicensium Anastasii, &

Thalassio reverentissimo episcopo Cæsareæ Cappadociæ, &

Stephano reverentissimo episcopo Ephesi,

& reliqua sancta & universali synodo, quæ per decretum divinissimi & piissimi domini nostri Marciani in Chalcedone civitate collecta est: & residentibus omnibus ante cancellos sanctissimi altaris, ingressus Ibas reverentissimus, qui fuit Edessenæ civitatis episcopus, dixit: Injustitiam ab Eutyche & falsa figmenta perpessus, absens a quadraginta mansionibus, & condemnatus, huc adveni impetrare clementiam: & adii sacrum & immortalem verticem: & jussit vestram magnificentiam, cum sancta hac & universali synodo, quæ adversum me sunt gesta perquirere. Deprecor igitur vos, ut cognoscatis quoniam falsam accusationem pertuli, & calumniam a quibusdam clericis. Jubete ea quæ judicata sunt a Photio & Eustathio reverentissimis episcopis, relegi. Uranius enim episcopus Himerorum in gratiam Eutychis omnia agens, præparavit ut quidam clerici accusarent me, & judicium sibi prædictisque transmitteretur: & inventus sum innocens a blasphemiis quæ mihi illatæ sunt: & judicatum datum est a præfatis reverentissimis episcopis; accusationes quidem adversum me per calumniam factas arguens, testificans autem me esse catholicum. Jubete igitur omnia quæ per absentiam meam in Epheso sub Dioscoro gesta sunt, evacuari; & justitiam mihi servari, qui in nullo culpabilis sum; & reddi mihi episcopatum pariter & ecclesiam. Nam & omnes clerici Edesseni per quæ scripserunt præfatis episcopis testantur me esse catholicum: & alienus

sum a nefaria blasphemia quæ mihi infertur. Magnificentissimi & gloriosissimi judices dixerunt: Postulatione Ibæ reverentissimi declarata, quid sanctæ synodo videtur? ᵃ Paschasinus & Lucentius & Julianus reverentissimi episcopi, & Bonifacius presbyter, vicarii sedis Apostolicæ per Paschasinum dixerunt: Ea quæ gesta sunt, quorum memoriam fecit reverentissimus Ibas, & semetipsum mundum ab omni accusatione in episcoporum judicio significavit, proferantur in medium, ut eorum lectione aut quid judicandum sit, aut quid definiri oporteat, cognoscamus. Et porrecta ea sententia ab Iba reverentissimo, Beronicianus devotissimus secretarius divini consistorii relegit:

ᵃ d. Latine

Judicatum Photii & Eustathii pro Iba.

» Post consulatum Flavii Zenonis & Postumiani » virorum clarissimorum consulum, sub die quin- » to Kalendar. Martiarum, in colonia Tyro clarissima » metropoli consulari, anno quingentesimo septuagesi- » mo quarto, mensis Peritii die decima, secundum Ro- » manos autem Februarii quinta & vicesima, indictione » prima, Photius episcopus Tyriorum metropolis, & » Eustathius Berytiorum pulcræ civitatis, interlocuti » sumus ea, quæ sunt subjecta. Magnificentissimus & » gloriosissimus tribunus & notarius Damascius, adve- » niens in Phœnicum provinciam, pias litteras nobis de- » dit per omnia piissimi & amatoris Christi Imperatoris » nostri, quæ juberent auditores nos esse cum religiosissi- » mo Uranio episcopo civitatis Himeriæ, capitulorum » eorum quæ moventur adversus Dei amantissimum I- » bam Edessenæ civitatis episcopum, a Samuele & Cyro » & Mara & Eulogio reverentissimis; & formam, quæ » nobis videretur, justissimam proferre. His ergo quæ » pie sancita sunt, satisfacientes, audientiam proposui- » mus: & partibus nobis adductis per præfatum strenuis- » simum & spectabilem tribunum & notarium Damas- » cium, ab eodem strenuissimo viro depositione facta, » manifestante Imperatoris nostri piissimi sanctionem, » necessarie hortabamur, accusatorum personam haben- » tes, docere quæ vellent. His ergo dantibus capitula » quædam, & rogantibus ut horum fieret subtilis inqui- » sitio, incumbentes nos capitulis, & invenientes in his » accusationem quamdam adversus Ibam religiosissimum » episcopum, quasi non recte saperet, sed alia præter » piam doctrinam doceret; necessario hujus prius inqui- » sitionem cum magna diligentia facere sumus impulsi. » Præcepimus igitur accusatoribus dicere, quænam a re- » ligiosissimo episcopo Iba dogmata dicta essent, a pieta- » te (sicut ipsi dicebant) aliena. Cum illi certa quædam » dixissent, & multa mota fuissent, quæ in actis inserta » sunt; nos audientium ordinem ad modicum relinquen- » tes, & ad sanctarum ecclesiarum communem utilita- » tem respicientes, pro judicibus, pacis mediatores eis » partibus nosmetipsos effecimus: & multis usi conciliis, » pietatem ubique præponentes, & inquirentes, præpa- » ravimus religiosissimum Ibam episcopum (quod & ip- » se amplexus est) ad satisfactionem eorum qui læsi dice- » bantur, ex scripto dare quod sentit vel sapit de pia no- » stra fide: quod & fecit. Ex abundanti autem prædictus » religiosissimus vir promisit & in suæ civitatis ecclesia » alloqui, & manifeste anathematizare malignæ impieta- » tis principem Nestorium, & eos qui sicut ille sapiunt, » & qui vel libris vel codicibus ejus utuntur. Confessus » autem sic se credere, sicut continent litteræ conventio- » nis factæ inter Dei amantissimum & sanctissimæ me- » moriæ virum Joannem maximæ Antiochenæ civitatis » episcopum, & Cyrillum maximæ Alexandrinorum ci- » vitatis episcopum, quibus ministravit beatæ memoriæ » Paulus Emisenorum civitatis episcopus, ex quibus uni- » versalis concordia facta est. Consentire autem & omnibus quæ nuper gesta sunt a sancta synodo, quæ conve-

In edit. Crabbi dicitur, Ibæ Edisseni episcopi libellus quærulosus.

εἶμι τῆς ἐπενεχθείσης μοι ἀθεμίτου βλασφημίας. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι ἄρχοντες εἶπον· τῆς διδασκαλίας Ἴβα τοῦ εὐλαβεστάτου δήλης γενομένης, τί παρίσταται τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ; ᵃ Πασχασῖνος καὶ Λουκίνσιος καὶ Ἰουλιανὸς οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἰβόντες σὺν Βονιφατίῳ πρεσβυτέρῳ· τὰ πεπραγμένα, ὧν τὴν μνήμην ἐποιήσατο ὁ εὐλαβέστατος Ἴβας, καὶ ἑαυτὸν καθαρὸν ἀπὸ πάσης κατηγορίας ἐν τῷ τῶν ἐπισκόπων κριτηρίῳ κατεσήμανε, προκομισθήτω ἐν τῷ μέσῳ· ἵνα ἐκ τῆς τούτων ἀναγνώσεως ἢ δικάσωμεν, ἢ εἴ τι ὁρίσαι χρὴ, ἐπιγνῶμεν. καὶ ἐπιδοθείσης τῆς ἀποφάσεως παρὰ Ἴβα τοῦ εὐλαβεστάτου, Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ἀνέγνω.

ᵃ In mſ. Παρκωσι.

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

Μετὰ τὴν ὑπατίαν Φλαυΐου Ζήνωνος καὶ Ποστουμιανοῦ τῶν λαμπροτάτων, πρὸ πέντε καλανδῶν μαρτίων, ἐν κολωνίᾳ Τύρῳ λαμπροτάτῃ μητροπόλει ὑπατικῇ, ἔτους τετάρτου ἑβδομηκοστοῦ πεντακοσιοστοῦ, μηνὸς Περιτίου δεκάτῃ, κατὰ Ῥωμαίους Φεβρουαρίου πέμπτῃ καὶ εἰκάδι, ἰνδικτιῶνος πρώτης, Φώτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τύρου μητροπόλεως, καὶ Εὐστάθιος τῆς Βηρυτίων καλλιπόλεως, διελαλήσαμεν τὰ ὑποτεταγμένα. ὁ μεγαλοπρεπέστατος καὶ ἐνδοξότατος τριβοῦνος καὶ νοτάριος Δαμάσκιος ἐπιδημήσας τῇ Φοινίκων ἐπαρχίᾳ, εὐσεβῆ γράμματα ἡμῖν ᵇ δέδωκε τοῦ πάντα εὐσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου βασιλέως ἡμῶν, προσκελευόμενα, ὥστε ἀκροατὰς ἡμᾶς γενέσθαι ἅμα τῷ θεοσεβεστάτῳ ἐπισκόπῳ τῆς Ἱμερίων πόλεως Οὐρανίῳ, τῶν κινουμένων πρὸς τὸν θεοσεβέστατον ἐπίσκοπον τῆς Ἐδεσσηνῶν πόλεως Ἴβαν παρὰ Σαμουήλου καὶ Κύρου καὶ Μάρα καὶ Εὐλογίου τῶν εὐλαβεστάτων· καὶ τύπον τὸν ἡμῖν φαινόμενον δικαιότατον προενεγκεῖν. τοῖς οὖν εὐσεβῶς θεσπισθεῖσι τὸ ἱκανὸν ποιοῦντες, ᶜ προτεθείκαμεν τὴν ἀκρόασιν· καὶ τῶν μερῶν προσαχθέντων ἡμῖν διὰ τοῦ προειρημένου ἐνδοξοτάτου καὶ περιβλέπτου τριβούνου καὶ νοταρίου Δαμασκίου, καὶ καταθέσεως γενομένης παρὰ τοῦ αὐτοῦ ἐνδοξοτάτου ἀνδρὸς, δηλούσης τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως ἡμῶν τὸ θέσπισμα, ἀναγκαίως ἐπετρέψαμεν οἱ τῶν κατηγόρων τὸ πρόσωπον ἔχοντες διδάσκειν, ἃ ἔχουσιν. ἐπιδεδωκότων δὲ αὐτῶν κεφάλαιά τινα, καὶ ἀξιούντων τούτων ἀκριβῆ γενέσθαι τὴν ἐξέτασιν, ἐντυχόντες ἡμεῖς τοῖς κεφαλαίοις, καὶ ἐν τούτοις εὑρόντες ἔλεγχον τινὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Ἴβα, ὡς οὐκ ὀρθῶς φρονοῦντος, ἀλλ' ἕτερα παρὰ τὸν τῆς εὐσεβείας λόγον διδάσκοντος, ἀναγκαίως τούτου πρότερον τὴν ἐξέτασιν μετὰ πολλῆς τῆς ἐπιμελείας ποιήσασθαι κατηπείχθημεν. ἐπετρέψαμεν τοιγαροῦν τοῖς κατηγόροις εἰπεῖν, τίνα ἐστὶν, ἃ τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἴβα εἴρηται τῆς εὐσεβείας, ὡς ἔφασκον, ἀλλότρια δόγματα. εἰπόντων δὲ αὐτῶν φανερά τινα, καὶ πολλῶν κινηθέντων, ἅπερ ἐμφέρεται τοῖς ὑπομνήμασιν, ἡμεῖς τὴν τῶν ἀκροατῶν τάξιν πρὸς μικρὸν καταλιπόντες, εἰς τὸ κοινωφελὲς τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν ἀπιδόντες, ἀντὶ δικαστῶν, εἰρήνης μεσίτας τοῖς μέρεσιν ἑαυτοὺς κατεστήσαμεν· καὶ πολλαῖς χρησάμενοι ταῖς συμβουλαῖς, τῆς εὐσεβείας πανταχοῦ προτιμωμένης καὶ ἐξεταζομένης, ᵈ παρεκαλέσαμεν τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Ἴβαν, καὶ αὐτὸν τοῦτο ἀρεσάμενον εἰς πληροφορίαν τῶν λεγόντων βεβλάφθαι, ἐγγράφως ἐπιδοῦναι, ὅπως ἔχει τι καὶ φρονεῖ περὶ τῆς εὐσεβοῦς ἡμῶν πίστεως· ὅπερ καὶ πεποίηκεν. ἐκ περιουσίας δὲ ὁ προειρημένος θεοφιλέστατος ἀνὴρ ὑπέσχετο, καὶ ἐν τῇ ἑαυτοῦ πόλει διαλέγεσθαι πρὸς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ φανερῶς ἀναθεματίζειν τὸν τῆς πονηρᾶς δυσσεβείας ἔξαρχον Νεστόριον, καὶ τοὺς ἢ λόγοις ἢ βίβλοις αὐτοῦ κεχρημένους· ὁμολογεῖν δὲ οὕτως πιστεύειν, ὡς τὰ γράμματα περιέχει τὰ τῆς συμβάσεως τῆς γενομένης μεταξὺ τῶν θεοφιλεστάτων καὶ ὁσιωτάτων τὴν μνήμην, Ἰωάννου τε τῆς μεγίστης Ἀντιοχέων πόλεως ἐπισκόπου, καὶ Κυρίλλου τε τῆς Ἀλεξανδρέων μεγίστης πόλεως ἐπισκόπου, οἷς διηκονήσατο ὁ τῆς μακαρίας μνήμης ἐπίσκοπος τῆς Ἐμισηνῶν πόλεως Παῦλος· ἐξ ὧν ἡ οἰκουμενικὴ συνεκροτήθη ὁμόνοια· στοιχεῖν δὲ καὶ πᾶσι τοῖς πραχθεῖσιν ἔναγχος παρὰ τῆς συνελθούσης ἁγίας

ᵇ Forte, ἐπιδέδωκε

ᶜ Forte, προτεθείκαμεν

ᵈ Forte, παρεκαλέσαμεν

ANNO CHRISTI 451.

ACTIO NONA.

συνόδου ἐν τῇ βασιλευούσῃ καὶ φιλοχρίστῳ Κωνσταντινουπόλει· ἔχειν δὲ τὰ δόξαντα ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει ἅπαντα, ὡς παρὰ συνόδου ὑπὸ ἁγίου πνεύματος κινηθείσης· ἴσην τε αὐτὴν ἡγεῖσθαι τῇ ἐν Νικαίᾳ συγκροτηθείσῃ, καὶ μηδεμίαν διαφορὰν νομίζειν αὐτῆς πρὸς ταύτην. καὶ σφόδρα αὐτοῦ τὴν θεοσέβειαν ἐπῃνέσαμεν, ἁρπάσαντος προθύμως τὸ θεραπεῦσαι τοὺς ἐξ ὑπονοίας, ἢ ἄλλως βεβλαμμένους περὶ τὴν ὑπόληψιν τῆς αὐτοῦ διδασκαλίας. τούτων δεχθέντων καὶ ἐπαγγελθέντων, καὶ μεσοτοίχου τῆς ἔχθρας σὺν Θεῷ καταλυθέντος, ἐπείγασμεν τὴν συναγαγεῖν ἡμᾶς, καὶ συνάψαι πρὸς εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν καὶ ἀγάπην τῇ κεφαλῇ τὰ διεστῶτα μέλη. διαλεχθέντες τοιγαροῦν ὅσαπερ ἔδει, πεπείκαμεν τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Ἴβαν, ἔχειν τοὺς προειρημένους ὡς ἴδια τέκνα, καὶ θάλπειν, καὶ συγκροτεῖν, ἁπάσης ἀμνηστίας παρεχομένης, τῷ Θεῷ τὸ κριτήριον αὐτοῦ προθέντας. πεπείκαμεν δὲ καὶ αὐτοὺς τοὺς προειρημένους συνελθεῖν ὡς πατρὶ τῷ αὐτῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἴβᾳ, καὶ πᾶσαν ἐπαγγείλασθαι εὔνοιαν, καὶ διάθεσιν, ὡς τῶν λυπηρῶν ἁπάντων σὺν Θεῷ πεπαυμένων. πρὸς [a] πόσι ἀπῃτήσαμεν ἡμεῖς [b] λόγον τὸν θεοσεβέστατον ἐπίσκοπον Ἴβαν, ὡς πᾶσι τοῖς ἐν τῷ παρόντι πράγματι λυπήσασιν αὐτόν, ἢ δόξασιν αὐτὸν προσκεκρουκέναι, ἀμνηστίαν δωρεῖσθαι· καὶ οὐδένα λυπεῖν, οὔτε μὴν ἐπιστερεῖν βαθμοῦ, οὐδὲ τοὺς ἐλάττονας προτιμᾶν τῶν ὑπερβεβηκότων διὰ τὴν γεγενημένην λύπην· ἀλλὰ πάντας, εἴτε κληρικοὶ εἶεν, εἴτε μονάζοντες, ἢ λαϊκοί, ὡς ἴδια ἔχειν τέκνα, οὐδεμίαν διαφορὰν ἑκάστου πρὸς τὸν ἄλλον ποιούμενος, ἀλλὰ πᾶσι τὸ δίκαιον φυλάττων ἔν τε ταῖς τιμαῖς, καὶ ταῖς θεραπείαις, καὶ τοῖς βαθμοῖς. περὶ δὲ τῆς ἐκκλησιαστικῆς προσόδου, καὶ τῶν ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας προσπελαζομένων τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ, κινηθέντων τινῶν, ἔδοξε τῷ αὐτῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἴβᾳ, ἐξ οἰκείας γνώμης ἐπαγγείλασθαι, ὅτι δὴ τὸ λοιπὸν κατὰ τύπον τὸν ἐν τῇ μεγίστῃ τῶν Ἀντιοχέων ἐκκλησίᾳ διοικεῖσθαι τὰ πράγματα διὰ οἰκονόμων ἐκ τοῦ κλήρου προβαλλομένων ὑπὸ τῆς αὐτοῦ θεοσεβείας. ἔδοξε δέ, ὡς εἴ ποτε δόξας δικαίως λυπεῖσθαι ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας, βουληθείη ἐπιτιμῆσαί τινι τῶν προειρημένων εὐλαβεστάτων, Σαμουήλῳ, Κύρῳ, Μάρᾳ, Εὐλογίῳ, μὴ ἐξ αὐθεντίας ἰδίας ἐπιτιμᾷ αὐτοῖς, ἀλλὰ ὥστε ποιεῖν γνώμῃ τοῦ θεοφιλεστάτου καὶ ἁγιωτάτου πατρὸς καὶ ἀρχιεπισκόπου Δόμνου, διὰ τὴν φθάσασαν εἰς αὐτοὺς γενέσθαι μικροψυχίαν. ἐγυμνάσθη δὲ καὶ ἕτερά τινα κεφάλαια [c] ἀχάρως, ἅ τινα καὶ ἐποίησεν καὶ ἔστερξεν ἀμφότερα τὰ [d] παρ' ἡμῶν δοκιμασθέντα.

[a] Forte, τούτῳ
[b] Forte, ὅρκῳ ex Latino.
[c] Forte, ἐγχάρως.
[d] Forte, μέρη τὰ

nit in regia & Christiana Constantinopoli civitate: habere autem omnia quæ placuerunt in Ephesina metropoli, ut a concilio, quod a Spiritu sancto movebatur: æqualem autem eam judicare illi, quæ in Nicæa habita est, & nullam differentiam arbitrari ejus ad illam. Et valde ejus religiositatem laudavimus, quod prompte anticipaverit curare eos, qui vel suspicione, vel alio quolibet modo læsi erant de opinione ejus doctrinæ. His ergo placitis & promissis, & medium parietem inimicitiarum Dei ope solventes, necessarium fuit congregare nos, & conjungere ad pacem & concordiam & dilectionem cum capite membra divisa. Docentes igitur quæcumque decebat: persuasimus reverentissimo episcopo Ibæ, ut præfatos sicut filios proprios haberet & foveret & contineret, omni injuriarum oblivione prævia, Dei judicium ei proponentes. Persuasimus autem & eisdem prædictis, ut convenirent cum eodem religiosissimo episcopo Iba tamquam cum patre, & omnem præberent benignitatem pariter & affectum; omnibus quæ tristitiam commoverunt, Deo juvante, cessantibus. Super hæc nos exegimus sacramentum a religiosissimo episcopo Iba, ut omnibus qui eum in præsenti negotio contristassent, vel visi fuissent aliquid adversus eum egisse, oblivionem donaret, & nullum penitus contristaret, neque gradu fraudaret, neque minores majoribus propter præfatam contristationem præferret: sed omnes sive clerici, sive monachi, vel laïci essent, tamquam proprios filios haberet, nullam differentiam uniuscujusque ad alium faciendo, sed omnibus servaret justitiam in honoribus & [a] obsequiis & gradibus. De ecclesiastico vero reddito, & ex quacumque causa acquisitis sanctissimæ ecclesiæ, motis aliquibus, placuit eidem religiosissimo episcopo Ibæ ex propria voluntate promittere, quod de cetero secundum formam Antiochenæ maximæ [b] civitatis gubernarentur res per œconomos ex clero ordinatos ab ejus [c] religiositate. Placuit autem, ut si aliquando juste visus contristari religiosissimus Ibas episcopus voluerit corripere aliquem præfatorum venerabilium, Samuelis, Cyri, Maræ, Eulogii, non ex auctoritate propria corripiat eos, sed ex sententia religiosissimi & sanctissimi patris & archiepiscopi Domni hoc faciat, propter præcedentem, quæ inter eos accidit, offensionem. Sunt autem agitata & alia quædam ex non scripto capitula, quæ & disposita sunt, & rata partes ambæ habuerunt, quæ a nobis sunt probata.

[a] al. consuetudinibus.
[b] Græce, ecclesiæ gubernarentur.
[c] al. sanctitate

ΑἹ ὙΠΟΓΡΑΦΑΊ.

Φώτιος ἐπίσκοπος τῆς Τυρίων πόλεως ἐπέκρινα.
Εὐστάθιος ἐπίσκοπος τῆς Βηρυτίων καλλιπόλεως ἐπέκρινα.

Σαμουῆλος πρεσβύτερος στέργω τὰ ἐπικριθέντα.

SUBSCRIPTIONES.

Photius episcopus Tyri decrevi.
Eustathius episcopus Berytiorum pulcræ civitatis decrevi.
Samuel presbyter rata habeo quæ decreta sunt.
Maras presbyter rata habeo quæ decreta sunt.
Cyrus presbyter rata habeo quæ decreta sunt.
Eulogius presbyter rata habeo quæ decreta sunt.

Οἱ μεγαλοπρεπέστατοι ἄρχοντες εἶπον· ἤκουσε τῶν ἀναγνωσθέντων ἡ ἁγία σύνοδος. τὸ τοίνυν παριστάμενον [e] αὐτῷ λεγέτω. Πασκασῖνος καὶ οἱ λοιποὶ εὐλαβέστατοι διὰ τοῦ [f] πρεσβυτέρου τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου εἶπον· οἱ ἁγιώτατοι ἐπίσκοποι, οἵτινες ἰδίᾳ ψήφῳ ἄμεμπτον καὶ πάσης κατηγορίας ἐλεύθερον Ἴβαν τὸν εὐλαβέστατον ἐδήλωσαν, τὴν ἰδίαν ἐπίκρισιν, εἰ ἐπιγινώσκουσιν, εἰπάτωσαν. Φώτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τύρου εἶπε· καὶ ἡμετέρα ἐστὶν ἡ ἐπίκρισις. Εὐστάθιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βηρυτοῦ εἶπεν· ἐμὴ ἐστὶν ἡ ὑπαγορεία. Πασκασῖνος καὶ οἱ λοιποὶ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ἤκουσεν ἡ ὑμετέρα μακαριότης, τί περιέχει καὶ ἡ τῶν ἁγιωτάτων ἐπισκόπων ἐπίκρισις· ὁμοίως καὶ τῇ ὑμετέρᾳ ἁγνότητι περὶ τῆς στάσεως Ἴβα τί φαίνεται, ἀποφήνασθαι καταξιώσατε. καὶ σιωπώντων πάντων τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, οἱ μεγαλοπρεπέστατοι ἄρχοντες εἶπον· τῇ

[e] Forte, αὐτῇ
[f] Forte, Βονιφατίου πρεσβυτέρου

Magnificentissimi & gloriosissimi judices dixerunt: Audivit sancta synodus quæ relecta sunt; quid igitur ei videatur, edicat. Paschasinus & reliqui reverentissimi episcopi per Bonifacium presbyterum Apostolicæ sedis dixerunt: Sanctissimi episcopi, qui decreto proprio inculpabilem & ab omni accusatione liberum Ibam reverentissimum declararunt, si propriam sententiam recognoscant, edicant. Photius reverentissimus episcopus Tyri dixit: Etiam nostrum est [d] judicatum. Eustathius reverentissimus episcopus Beryti dixit: Mea est & [e] dictatio. Paschasinus & reliqui episcopi sedis Apostolicæ dixerunt: Audivit vestra beatitudo quid contineat & sanctissimorum episcoporum decretum: similiter & vestræ [f] puritati de statu Ibæ quid videatur, declarare dignemini. Et tacentibus omnibus reverentissimis episcopis, magnificentissimi judices dixerunt: Sub-

[d] al. decretum
[e] al. subscriptio.
[f] Legit in Græco interpres ἁγνότητι, pro ἁγιότητι Sanctitati.

sequenti die suam sententiam sanctissima synodus efficiet manifestam.

ἑξῆς τὴν ἑαυτῆς γνώμην ἡ ἁγία σύνοδος φανερὰν καταστήσει.[a]

. *In cod. Divion. seu Bobierriano*: Explicit actio IX. incipit X. Contuli Græca: Kal. Aprilis. In codice Acumetensium sic jacet, VI. Actio Chalcedonensis. Et incipit: Similiter &c.

[a] *In ms.* Ῥωμαϊστί, ἀνέγνων, ἀνέγνωμεν, ἀνέγνω.

ACTIO DECIMA Chalcedonensis Concilii.

Similiter sexto Kalend. Novembris, eodem Consulatu, in eadem sanctissima ecclesia sanctæ martyris Euphemiæ, præsidentibus eisdem magnificentissimis & gloriosissimis judicibus, & eadem sancta & universali synodo secundum jussionem divinissimi & piissimi domini nostri Marciani perpetui Augusti, ingressus prædictus reverentissimus Ibas episcopus dixit: Deprecor magnificentiam vestram, & sanctam hanc & universalem synodum. Eutyches adversus me pro fide quædam falsa confinxit, nec me in synodum introire permisit: per quadraginta mansiones per diversos ad invicem succedentes ordines direxit me: viginti amplius carceres mutavi, tamquam non esset carcer in Antiochia in ordine Comitianorum: dicunt mihi, quia damnatus es. Si videtur ergo magnificentiæ vestræ & sanctæ vestræ synodo, quæ sine judicio in absentia mea adversum me acta sunt, infringere; in vestra erit potestate. Ob hoc etenim, sicut jam docui, adii sacrum & immortalem verticem; & jussit vestram magnificentiam & sanctam synodum audire, quæ adversum me gesta sunt. Et cognovistis ex decreto, quia in nullo culpabilis sum repertus. Magnificentissimi & gloriosissimi judices dixerunt: Pridem dilatione facta, ut sancta synodus quæ ei viderentur ediceret de Iba reverentissimo, quæ ei placent, manifeste declaret. Reverentissimi episcopi clamaverunt: Absentem nemo condemnat. Ibas reverentissimus dixit: Exoro vos; absens condemnatus sum, non aderam: non obtinui me defendendi locum, [a] non mihi permissum est facere verbum. Reverentissimi episcopi clamaverunt: Male fecerunt, qui eum præter canones dudum damnaverunt. Quæ adversus absentem facta sunt, vacuentur. Hæc omnes dicimus. Nullus condemnat absentem. Patricius reverentissimus episcopus Tyanensis dixit: Pridem relecta est sententia eorum qui tunc judices fuerunt deputati, (dico autem Photii & Eustathii reverentissimorum episcoporum) & decreverunt eum sacerdotem esse. Omnes ergo eorum definitioni consentimus, & eum esse volumus sacerdotem. Orientales reverentissimi episcopi clamaverunt: Justum est hoc decretum. Quidam reverentissimi episcopi clamaverunt: Contradicitur. Sunt accusatores ejus foris, & jubeantur ingredi. Magnificentissimi & gloriosissimi judices dixerunt: Ingrediantur qui Ibam reverentissimum episcopum accusare volunt. Et ingressis Theophilo diacono, & Euphrasio, & Abraamio, & Antiocho, Theophilus dixit: Rogamus, quæ super Iba in Beryto gesta sunt, relegi, ut discatis quia juste damnatus est. Magnificentissimi & gloriosissimi judices dixerunt: Accusaturus Ibam reverentissimum advenisti, an pro fide certaturus gesta relegi quæris? Theophilus diaconus dixit: Accusatores manifesti sunt, & hic non sunt. Ego diaconus sum, & scio violentiam civitatis. Et si accuso, & testes non adsunt, denegat. Magnificentissimi & gloriosissimi judices dixerunt: Scriptas probationes de re aliqua præstare potes? Theophilus diaconus dixit: Habeo monimenta, quæ super eo gesta in Beryto, & quæ in Epheso. Ecce & domnus Thalassius religiosissimus episcopus novit: ipse, qui suscepit relationes, adest. Interrogetur ipse, ob quam causam damnationem fecit. Et domnus Eusebius adest, & novit. Eusebius reverentissimus episcopus Ancyræ Galatiæ dixit: Ego relationem non suscepi: dum autem in Epheso relegeretur, audivi; & est versuum charta multorum, & multorum

[a] *al.* non meæ defensionis facere verbum.

A ΠΡΑ͂ΞΙΣ ΔΕΚΆΤΗ τῆς ἐν Καλχηδόνι ἁγίας συνόδου.

Ὁμοίως τῇ πρὸ [b] πέντε καλανδῶν Νοεμβρίων, ὑπατείᾳ τῇ αὐτῇ, ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας, προκαθεζομένων τῶν αὐτῶν μεγαλοπρεπεστάτων καὶ ἐνδοξοτάτων ἀρχόντων, καὶ τῆς αὐτῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, κατὰ κέλευσιν τοῦ θειοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου Μαρκιανοῦ τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, εἰσελθὼν ὁ προλεχθεὶς εὐλαβέστατος Ἴβας εἶπε· δέομαι τῆς μεγαλοπρεπείας ὑμῶν, καὶ τῆς ἁγίας ταύτης καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου. Εὐτυχής με διὰ τὴν πίστιν συνεσκευάσατο· οὐ συνεχώρησέ μοι εἰσελθεῖν εἰς τὴν σύνοδον· ἀπὸ τεσσαράκοντα B μονῶν δι' ἀμοιβαίων τῶν τάξεων παρέπεμψέ με· εἴκοσι ἢ καὶ πλείους [c] φυλακὰς ἤμειψα, [d] ὡς εἰμὶ ἐν φυλακῇ ἐν Ἀντιοχείᾳ ὑπὸ τὴν κομητιακὴν τάξιν, λέγουσί μοι· ὅτι καθῃρέθης. εἰ παρίσταται τῇ μεγαλοπρεπείᾳ ὑμῶν καὶ τῇ ἁγίᾳ ὑμῶν συνόδῳ, τὰ ἀκρίτως ἐπ' ἐμοὶ ἀπόντι γεγενημένα ἀνατραπῆναι, τῆς ὑμετέρας ἐστὶν ἐξουσίας. περὶ γὰρ τούτου, ὡς ἤδη ὑμᾶς ἐδίδαξα, προσῆλθον τῇ θείᾳ καὶ ἀθανάτῳ κορυφῇ· καὶ ἐκέλευσε τὴν ὑμετέραν μεγαλοπρέπειαν, καὶ τὴν ἁγίαν σύνοδον, ἀκοῦσαι τῶν κατ' ἐμέ. καὶ ἔγνωτε ἀπὸ τῆς ἐπικρίσεως, ὅτι ἐν οὐδενὶ αἴτιος εὑρέθην. Οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· τῇ προτεραίᾳ ὑπερθέσεως γενομένης εἰς τὸ τὴν ἁγιωτάτην σύνοδον τὰ δοκοῦντα αὐτῇ εἰπεῖν περὶ Ἴβα τοῦ εὐλαβεστάτου, τὰ δόξαντα αὐτῇ φανερὰ καθιστάτω. οἱ C εὐλαβέστατοι ἐβόησαν· ἀπόντα οὐδεὶς κατακρίνει. Ἴβας εὐλαβέστατος εἶπε· δέομαι ὑμῶν· ἀπὼν κατεκρίθην· οὐ παρήμην· οὐκ ἔτυχον ἀπολογίας· οὐκ ἠξιώθην λόγου. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· κακῶς ἐποίησαν οἱ παρὰ τοὺς κανόνας κατακρίναντες αὐτόν· τὰ κατὰ ἀπόντος γενόμενα ἀργείτω. ταῦτα πάντες λέγομεν· οὐδεὶς ἀπόντα κατακρίνει. Πατρίκιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τυάνων εἶπε· πρώην ἀνεγνώσθη ἡ ψῆφος τῶν τότε δικαστῶν τεθέντων, φημὶ δὴ, Φωτίου καὶ Εὐσταθίου τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων· καὶ ἔκριναν αὐτὸν ἱερέα εἶναι. πάντες οὖν συναινοῦμεν τῷ ὅρῳ ἐκείνων, καὶ βουλόμεθα αὐτὸν εἶναι ἱερέα. οἱ ἀνατολικοὶ ἐπίσκοποι ἐβόησαν· αὕτη δικαία κρίσις. τινὲς τῶν ἐπισκόπων ἐβόησαν· ἀντιλέγεται. εἰσὶν D οἱ κατήγοροι. θέλοντες Ἴβα τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου. καὶ εἰσελθόντων Θεοφίλου διακόνου, καὶ Εὐφρασίου, καὶ Ἀντιόχου, καὶ Ἀβραμίου, Θεόφιλος διάκονος εἶπε· ἀξιοῦμεν τὰ ἐπὶ Ἴβᾳ πεπραγμένα ἐν Βηρυτῷ ἀναγνωσθῆναι, ἵνα μάθητε, ὅτι δικαίως καθῃρέθη. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· κατηγορήσων Ἴβα τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου εἰσελήλυθας, ἢ ὡς ὑπὲρ τῆς πίστεως ἀγωνιζόμενος, τὰ πεπραγμένα ζητεῖς ἀναγνωσθῆναι; Θεόφιλος διάκονος εἶπεν· οἱ κατήγοροι δῆλοί εἰσι, καὶ οὐκ εἰσὶν ἐνταῦθα. ἐγὼ διάκονός εἰμι, καὶ οἶδα τὴν βίαν τῆς πόλεως· καὶ εἰ κατηγορῶ, οὐ πάρεισι μάρτυρες, καὶ ἀρνεῖται. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· E [e] ἐγγεγράφους ἀποδείξεις περί τινος δύνασαι παρασχεῖν; Θεόφιλος διάκονος εἶπεν· ἔχω τὰ ὑπομνήματα τὰ ἐπ' αὐτῷ πεπραγμένα ἐν Βηρυτῷ, καὶ τὰ ἐν Ἐφέσῳ. ἰδοὺ καὶ ὁ κύριος ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Θαλάσσιος οἶδεν· αὐτὸς δεξάμενος τὰς ἀναφορὰς, πάρεστιν· αὐτὸς ἐρωτηθῇ· αὐτὸς καὶ τὴν καθαίρεσιν αὐτοῦ ἐποίησε διὰ ποῖον πρᾶγμα. καὶ ὁ κύριος Εὐσέβιος πάρεστι, καὶ οἶδεν. Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας Γαλατίας εἶπεν· ἐγὼ ἀναφορὰς οὐκ ἐδεξάμην· ἤκουσα δὲ ἀναγινωσκομένης αὐτῆς ἐν Ἐφέσῳ· καὶ ἔστι πολυστιχὸς ὁ χάρτης, καὶ πολ-

[b] ἓξ *in Latino.*

[c] *In Latino,* φυλακὰς

[d] *Forte,* ὡσεὶ μὴ ἔτι φυλακή

[e] *Forte,* ἐγγράφους.

λεῖν ἀνθρώπων καταθέσεις ἔχων. εἰ δὲ ἔχει ὑπομνήματα, ὡς [a] ἐν δίκῃ, αὐτὸ δεῖξαι. ἐγὼ γὰρ μετὰ πλήθους ἀκροατὴς ἤμην. Θαλάσσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπε· μετὰ πάντων ἠκροασάμεθα. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· παρῆν τηνικαῦτα Ἴβας ὁ εὐλαβέστατος τῇ ὑμετέρᾳ ἀκροάσει; Θαλάσσιος καὶ Εὐσέβιος οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· οὐ παρῆν. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ἀπόντα οὐδεὶς κατακρίνει. Θεόφιλος διάκονος εἶπεν· ἡ ἀλήθεια δειχθῇ ἐπὶ τῆς ἁγίας συνόδου. καὶ ὁ κύριος Εὐστάθιος λέγει ὅτι εἰσήνεγκαν τρεῖς, καὶ ἕξ, καὶ δώδεκα μάρτυρας διὰ τὴν λέξιν ἣν εἶπε, τὴν οὐ φθονῶ τῷ Χριστῷ γενομένῳ Θεῷ. ἐπειδὴ ἔστι Φώτιος ὁ ἐπίσκοπος· προτεθῇ αὐτῷ τὸ εὐαγγέλιον. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· πεπειραμένος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Φώτιος τῆς κρίσεως τῆς συνόδου, τὴν δικαιοσύνην, ἣν ἐπὶ τοῦ ἰδίου πράγματος εὗρε, φυλάξαι καὶ νῦν σπουδασάτω, διηγούμενος ἡμῖν, ὡς ἔχει τὸ κατὰ Ἴβαν τὸν εὐλαβέστατον πρᾶγμα. [b] Φώτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Τυρίων πόλεως εἶπε· τὸ ἀληθὲς λέγω· οὔτε γὰρ πρέπει ἐν οἱῳδήποτε πράγματι ψεύσασθαι· πολλῷ δὲ μᾶλλον ἐπὶ τοιούτῳ καὶ τοσούτῳ, καὶ ζητουμένῳ παρὰ τῆς ὑμετέρας ἐξουσίας καὶ τῆς οἰκουμενικῆς συνόδου φανερῶς. ἐπὶ αὐτὸν ἐλθόντες ἀπὸ Μεσοποταμίας πρεσβύτεροι καὶ μονάζοντες, ἔλεγον περὶ αὐτοῦ· εἶτα αὐτὸς ἠρνεῖτο, ἡμεῖς ὡς ἐμεσιτευόμεθα, καὶ ἀπὸ τοῦ ὄγκου τῶν δυσφημιῶν, καὶ ἀπὸ τῆς ὀχλήσεως τῶν μοναζόντων καὶ πρεσβυτέρων, [c] προετρέψαμεν ἐξελθεῖν αὐτοὺς ἀπὸ Τύρου. ἐσκανδαλίζετο γὰρ ἡ πόλις, μηδέποτε τοιοῦτόν τι [d] νοήσασα, μήτε ἀκούσασα. μετὰ ταῦτα αὐτοῦ ὀμνύοντος, μηδὲν εἰρῆσθαι παρ' αὐτοῦ, ἐδεξάμεθα ἡμεῖς ἀφορμάς, ὥστε εἰρηνεῦσαι τοὺς ἀμφοτέρους, κοινωνῆσαι [e] αὐτοῖς· παρῆν δέ, νομίζω, καὶ ὁ κύριος ὁ διάκονος Εὐλόγιος ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως· ἡμεῖς φίλους αὐτοὺς ἐποιήσαμεν. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι ἄρχοντες εἶπον· ἠλέγχθη τοίνυν Ἴβας ὁ εὐλαβέστατος παρὰ τῶν κατηγορησάντων αὐτοῦ; Φώτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· οὔ. ἔλεγε δέ· [f] ἐλθόντες τινές, συνόντες αὐτοῖς τοῖς κληρικοῖς, τρεῖς, ὑβρίζουσι καὶ ἀτιμάζουσι, καὶ μαχομένοις πρὸς αὐτόν, μαρτυρεῖν· ἡμεῖς εἴπομεν, ὅτι οὐκ ἔστι τοὺς συνόντας τοῖς ἐχθροῖς δεκτοὺς εἶναι εἰς μαρτυρίαν· ἐποιήσαμεν οὖν αὐτοὺς φίλους· τὰ ἅγια δῶρα αὖθις ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ ἐκοινώνησαν μετ' ἀλλήλων αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύτεροι. Θεόφιλος διάκονος εἶπε· τὴν σωτηρίαν τῶν βασιλέων, καὶ τὴν νίκην αὐτῶν, ἀναγνωσθῇ τὰ ἐπ' αὐτῷ πεπραγμένα. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι ἄρχοντες εἶπον· ἀναγνωσθήτω τὰ ἐπὶ Ἴβᾳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐν τῇ Τυρίων λεγόμενα πεπρᾶχθαι. [g] καὶ ἐπιδοθέντων αὐτῶν, Κωνστάντιος ὁ καθωσιωμένος μαγιστριανὸς ἀνέγνω.

hominum depoſitiones habens. Si autem habet monimenta, tamquam ad petitionem geſta, ejus eſt probare. Ego enim cum multitudine auditor fui. Thalaſſius reverentiſſimus epiſcopus Cæſareæ Cappadociæ dixit: Cum omnibus audiebamus. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi judices dixerunt: Aderat tunc Ibas reverentiſſimus in veſtra audientia? Thalaſſius reverentiſſimus epiſcopus Cæſareæ Cappadociæ, & Euſebius reverentiſſimus epiſcopus Ancyræ Galatiæ, dixerunt: Non aderat. Orientales & Pontici reverentiſſimi epiſcopi clamaverunt: Abſentem nullus addicit. Theophilus diaconus dixit: Veritas in ſancta ſynodo demonſtretur. Et domnus Euſtathius dixit: Quia introduxerunt tres, & ſex, & duodecim teſtes propter dictionem quam dixit; hoc eſt: *Non invideo Chriſto facto Deo.* Hic eſt Photius epiſcopus. Proponatur ei Evangelium. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi judices dixerunt: Expertus reverentiſſimus epiſcopus Photius ſententiam ſynodi, juſtitiam quam in propria cauſa invenit, cuſtodire nunc quoque feſtinet, narrans nobis quomodo ſe habuit Ibæ negotium. Photius reverentiſſimus epiſcopus Tyri dixit: Vere dico; neque enim decet in quacumque cauſa mentiri; multo magis in tali & tanta, & quæ a veſtra poteſtate requiritur, & ab univerſali ſynodo aperte. Quæſtione quadam de eo mota adverſus cum venientes preſbyteri & monachi a Meſopotamia, dicebant de ipſo: iſte vero negabat. Nos tamquam mediatores, & pro mole blaſphemiarum, & pro importunitate monachorum & preſbyterorum, juſſimus egredi eos a Tyro. Scandalizabatur enim civitas, quæ nunquam tale aliquid vel cogitaverat, vel audierat. Poſt hæc eo jurante, nihil tale a ſe dictum, occaſionem percepimus ut pacificaremus ambos, & communicarent ſibi, (aderat autem, ut puto, & domnus diaconus Eulogius Conſtantinopolitanus) & nos amicos eos fecimus. Glorioſiſſimi judices dixerunt: Ibas igitur reverentiſſimus a ſuis accuſatoribus eſt convictus? Photius reverentiſſimus epiſcopus Tyri dixit: Non. Dicebat autem: Venerunt quidam tres cohabitatores ipſis clericis injuriantibus, & litigantibus contra eum, dicere teſtimonium. Nos diximus quia non poſſunt cohabitantes inimicis ſuſceptibiles ad teſtimonium comprobari. Fecimus ergo eos amicos: ſancta munera [a] rurſum in epiſcopio communicaverunt invicem preſbyteri & ipſe. Theophilus diaconus dixit: Per ſalutem Imperatorum, eorumque victoriam, legantur quæ ſuper eo geſta ſunt. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi judices dixerunt: Relegantur ea quæ ſuper Ibam reverentiſſimum in Tyro geſta dicuntur. Et his oblatis, Conſtantinus vir devotus magiſtrianus, & adjutor ſacri conſiſtorii legit:

Ὑπομνηστικὸν Δαμασκίῳ τῷ περιβλέπτῳ τριβούνῳ καὶ νοταρίῳ [h] πραιτωριανῷ.

Εἰδότες τὴν πρόθεσιν τῆς σῆς θαυμασιότητος, καὶ ἐπιστάμενοι ὅσην ἔχεις σπουδὴν εἰς τὸ παραστῆσαι ἑαυτὸν τῷ Θεῷ καὶ τῇ ἡμετέρᾳ εὐσεβείᾳ, ἐδοκιμάσαμεν, [i] ὡς τὸ ἀπελθεῖν ἅμα Οὐρανίῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ τῆς Ἱμεραίων πόλεως εἰς τὰ μέρη τῆς ἀνατολῆς, καὶ συντρεχόντων τῶν κατὰ τόπον ἀρχόντων, παρασκευάσαι Ἴβαν τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον τῆς Ἐδεσσηνῶν πόλεως, καὶ Δανιὴλ τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Θεοδοσιουπόλεως, εἰς τὴν Φοινίκων ἀπελθεῖν ἐπαρχίαν, κἀκεῖσε κινηθῆναι τὰ κινούμενα παρὰ τῶν εὐλαβεστάτων κληρικῶν τῶν προειρημένων πόλεων, ἐπί τε τοῦ προειρημένου θεοσεβεστάτου Οὐρανίου, καὶ Φωτίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Τυρίων πόλεως, καὶ Εὐσταθίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Βηρυτίων πόλεως, κατὰ τῶν μνημονευθέντων θεοσεβεστάτων ἐπισκόπων. σπούδασον τοίνυν κατὰ τὰ παραστάντα τῇ ἡμετέρᾳ θειότητι, ἀπελθεῖν εἰς τὰ μέρη τῆς ἀνατολῆς, καὶ παρασκευάσαι τοὺς προειρημένους εὐλαβεστάτους ἐπισκόπους εἰς τὴν Φοινίκων παραγενέσθαι, κἀκεῖσε πάντα τὰ κινούμενα κεφάλαια

Commonitorium Damaſcio ſpectabili tribuno & notario Prætorianorum.

Scientes admirationis tuæ propoſitum, & cognoſcentes quantum habeas ſtudium, ut teipſum Deo & noſtræ pietati commendes, viſum nobis eſt ut tu pergas cum Uranio reverentiſſimo epiſcopo Himerorum civitatis ad partes Orientales, & cooperantibus per ſingula loca judicibus, inducas reverentiſſimum Ibam Edeſſenæ civitatis epiſcopum, & Danielem reverentiſſimum Carrhenorum civitatis epiſcopum, & Joannem reverentiſſimum Theodoſiopolitanum epiſcopum, in Phœnicum provinciam properare, & ibi inquiri quæ moventur a reverentiſſimis prædictarum civitatum clericis, tam abud prædictum religioſiſſimum Uranium, & Photium reverentiſſimum epiſcopum Tyri, metropolis, quam Euſtathium reverentiſſimum Berytiorum civitatis epiſcopum, adverſus ſupra memoratos religioſiſſimos epiſcopos. Feſtina igitur ſecundum ea quæ noſtræ divinitati viſa ſunt, pergere ad partes Orientales, & inducere præfatos reverentiſſimos epiſcopos in Phœniciam advenire, & ibi omnia capita quæ moventur

[a] Forte, ἐν διέσει αὐτῷ.
[b] In mſ. Pariſi.
[c] Forte, πρεσβυτέρων al. προετρέψαμεν ſive προσετάξαμεν ἐξελθ.
[d] Forte, νοήσασα.
[e] Forte, αὐτοῖς ex Lat.
[f] Forte, ἦλθον ex Lat.
[g] In mſ. Pariſi, ἀνέγνω, ἀνέγνωσαν, ἀνέγνωσμένον, ἀνέγνω.
[h] Forte, πραιτωριανῶν ex Lat.
[i] Forte, ὥστε

[a] Corb. ſine ſum.

a venerabilibus clericis Edessenæ (& Carrhensis & Theodosiopolitanæ) civitatis, inquiri subtiliter apud memoratos religiosissimos episcopos: & quæ ab iis fuerint definita, effectui mancipare. Data sexto Kalendas Novembris, Constantinopoli.

Berytensis synodus habita in causa Ibæ Edesseni episcopi, relecta Chalcedone.

POst Consulatum Flavii Zenonis & Postumiani virorum clarissimorum, Kalendis Septembris, indictione secunda, in colonia Christi amica Beryto, considentibus Photio & Eustathio & Uranio religiosissimis episcopis in novo episcopio Beryti sanctissimæ novæ ecclesiæ, præsente & Damascio spectabili tribuno & notario divini palatii, & Eulogio religiosissimo diacono Christi amantissimæ Constantinopolis sanctissimæ ecclesiæ, præsentibus religiosissimis episcopis, Iba, Joanne, Daniele; stantibus autem Samuele, & Cyro, & Eulogio, & Mara, & Ablavio, & Joanne, & Anatolio, & Caiuma, & Abibo: vir spectabilis Damascius dixit: Cum præsentes reverentissimi clerici adiissent piissimum & divinissimum dominum nostrum Imperatorem, & accusassent reverentissimum & Deo amantissimum Ibam episcopum, & reverentissimum Joannem episcopum, & reverentissimum Danielem episcopum; pietas ejus sanxit (sicut continent & piæ sacræ litteræ, quæ ad vestram datæ sunt sanctitatem) ut ii qui accusati sunt, ab Osroëna provincia ad Phœniciam advenirent, & ad illata crimina apud vestram religiositatem responderent. Et deputatus sum eos deducere, & quæ a vobis fuerint definita, exsecutioni mandare. Adsunt ambæ partes ad hoc quod vobis placuerit. Religiosissimi episcopi Photius & Eustathius & Uranius dixerunt: Pium commonitorium dignetur tua magnificentia demonstrare, ut per omnia intentionem piissimi & Christianissimi Imperatoris nostri sequamur: præfulgere etenim debet his gestis. Quo facto, Eulogius diaconus Constantinopolis dixit: Adeuntibus reverentissimis clericis, Samuele, Cyro, Eulogio, Mara, Ablavio, Joanne, & Anatolio, & Caiuma, & Abibo, Deo amantissimum & sanctissimum archiepiscopum nostrum Flavianum in sanctissima ecclesia regiæ Constantinopolis novæ Romæ, & accusantibus Ibam, Joannem, & Danielem reverentissimos episcopos, approbavit ejus sanctitas vestram religiositatem audire negotium: & de hoc litteras detuli, & dedi vestræ sanctitati. Et adsunt partes ad hoc quod vobis videtur. Reverentissimi episcopi dixerunt: Quoniam dubitamus, quomodo proferre interrogationes aut responsiones debeamus his qui personam accusatorum obtinent, Deo amantissimus episcopus Ibas nos doceat, si quid adversus eos actum est in sancta & magna synodo, quæ in Antiochena pridem facta est civitate. Samuel dixit: Rogamus ut ea quæ dicuntur, Syra lingua dicantur propter sanctissimum episcopum Uranium: quoniam integre novit ea quæ scripta sunt Deo amantissimo & sanctissimo archiepiscopo Flaviano a Deo amantissimo & sanctissimo archiepiscopo Domno, de nobis; adfuit enim apud Constantinopolim. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Adsit unus eorum, qui possit interpretari Deo amantissimo episcopo Uranio. Notarii dixerunt: Adest Maras, qui potest interpretari Deo amantissimo episcopo Uranio. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Jam interrogationem intulimus tibi religiosissimo episcopo Ibæ, quatenus nos doceres, si quid de his stantibus actum est in sancto magnoque concilio, quod est pridem in Antiochia Christo amantissima congregatum, ut congrue eis nos inferamus interrogationes, sive responsa. Religiosissimus episcopus Ibas dixit: Isti quatuor qui stant, libellos obtulerunt religiosissimo episcopo Domno: & dignata est ejus sanctitas mandare nobis, ut occurreremus. Et quoniam Quadragesima erat, post diem nos jussit occurrere. Qui

A παρὰ τῶν εὐλαβεστάτων κληρικῶν τῆς Ἐδεσσηνῶν πόλεως ἀκριβῶς ζητηθῆναι ἐπὶ τῶν μνημονευθέντων θεοσεβεστάτων ἐπισκόπων, καὶ τὰ ὁριζόμενα παρ' αὐτῶν πέρατι παραδοθῆναι. ἐδόθη τῇ πρὸ ἑπτὰ καλανδῶν Νοεμβρίων ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Τὰ ἐν Βηρυτῷ πεπραγμένα ἐπὶ Ἴβᾳ.

ΜΕτὰ τὴν ὑπατείαν Φλαβίου Ζήνωνος καὶ Ποστουμιανοῦ τῶν λαμπροτάτων, καλάνδαις Σεπτεμβρίαις, ἰνδικτιῶνος δευτέρας, ἐν κολωνίᾳ φιλοχρίστῳ Βηρυτῷ συνεδρευόντων Φωτίου, Εὐσταθίου, Οὐρανίου, τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, ἐν τῷ νέῳ ἐπισκοπείῳ τῆς ἐν Βηρυτῷ ἁγιωτάτης νέας ἐκκλησίας, παρόντος καὶ Δαμασκίου τοῦ περιβλέπτου τριβούνου B καὶ νοταρίου τοῦ θείου παλατίου, καὶ Εὐλογίου τοῦ θεοφιλεστάτου διακόνου τῆς κατὰ τὴν φιλόχριστον Κωνσταντινούπολιν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, παρόντων τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, Ἴβα, Ἰωάννου, Δανιήλου, ἑστώτων δὲ Σαμουήλου, Κύρου, Εὐλογίου, Μάρα, Ἀβλαβίου, Ἰωάννου, Ἀνατολίου, Καϊούμου, καὶ Ἀβίβου, ὁ περίβλεπτος Δαμάσκιος εἶπε· τῶν παρόντων εὐλαβεστάτων κληρικῶν προσελθόντων τῷ εὐσεβεστάτῳ καὶ θεοφιλεστάτῳ ἡμῶν δεσπότῃ, καὶ αἰτιασαμένων τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Ἴβαν, καὶ τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Ἰωάννην, καὶ τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Δανιήλ, ἐθέσπισεν ἡ αὐτοῦ εὐσέβεια, ὡς περιέχουσι καὶ αἱ πρὸς τὴν ὑμετέραν θεοσέβειαν ἀποσταλεῖσαι θεῖαι συλλαβαί, τοὺς αἰτιαθέντας ἀπὸ τῆς Ὀσροηνῶν τὴν Φοινίκην καταλαβεῖν, τοῦ πρὸς τὰ ἐπαγόμενα αὐτοῖς ἐπὶ τῆς C ὑμετέρας θεοσεβείας ἀπολογήσασθαι· καὶ προσετάχθην αὐτοὺς παραγαγεῖν, καὶ τὰ παρ' ὑμῶν ὁριζόμενα ἐκβιβασμῷ παραδοῦναι. πάρεισιν ἀμφότερα τὰ μέρη εἰς τὸ παριστάμενον. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι Φώτιος καὶ Εὐστάθιος καὶ Οὐράνιος εἶπον· τὸ εὐσεβὲς κομμονιτώριον καταξιώσῃ ἡ σὴ μεγαλοπρέπεια ἐπιδεῖξαι, ἵνα τῷ σκοπῷ τοῦ φιλοχρίστου ἡμῶν βασιλέως διὰ πάντων ἀκολουθήσωμεν· προλάμπειν γὰρ ὀφείλει τῶνδε τῆς πράξεως. τούτου γενομένου, Εὐλόγιος διάκονος εἶπε· προσελθόντων τῶν εὐλαβεστάτων κληρικῶν, Σαμουήλου, Κύρου, Εὐλογίου, Μάρα, Ἀβλαβίου, Ἰωάννου, Ἀνατολίου, Καϊούμου, καὶ Ἀβίβου, τῷ θεοφιλεστάτῳ καὶ ὁσιωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ ἡμῶν Φλαβιανῷ τῷ κατὰ τὴν βασιλεύουσαν Κωνσταντινούπολιν νέαν Ῥώμην ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, καὶ αἰτιασαμένων Ἴβαν καὶ D Ἰωάννην καὶ Δανιήλ τοὺς θεοσεβεστάτους ἐπισκόπους, ἐδοκίμασεν ἡ αὐτοῦ ἁγιότης, τὴν ὑμετέραν θεοσέβειαν ἀκοῦσαι τῆς ὑποθέσεως· καὶ περὶ τούτου γράμματα ἐκόμισα, καὶ ἀποδέδωκα τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ. καὶ πάρεστι τὰ μέρη πρὸς τὸ παριστάμενον. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ἐπειδὴ ἀποροῦμεν, ὅπως προσαγάγωμεν τὰς πεύσεις καὶ τὰς ἀποκρίσεις τοῖς τὸ πρόσωπον τῶν κατηγόρων ἐπέχουσι, διδασκέτω ἡμᾶς ὁ θεοφιλέστατος Ἴβας ἐπίσκοπος, εἴτι κατ' αὐτῶν πέπρακται ἐπὶ τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης συνόδου τῆς κατὰ τὴν μεγαλόπολιν Ἀντιόχειαν πρῴην συγκροτηθείσης. Σαμουῆλος εἶπε· παρακαλοῦμεν τὰ λεγόμενα Συριστὶ λεχθῆναι, διὰ τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον Οὐράνιον. ἐπειδὴ ἀκριβῶς οἶδε, τίνα ἐπὶ τὰ χαρτία τῷ θεοφιλεστάτῳ καὶ ἁγιωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Φλαβιανῷ παρὰ τοῦ E θεοφιλεστάτου καὶ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Δόμνου περὶ ἡμῶν· παρῆν γὰρ ἐν Κωνσταντινουπόλει. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· παρέστω τῶν δυναμένων ἑρμηνεῦσαι εἷς τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Οὐρανίῳ. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· καὶ ἤδη πεῦσιν προσηγάγομεν σοὶ τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἴβᾳ, ὥστε διδάξαι ἡμᾶς, εἴτι περὶ τῶν ἑστώτων ἐπράχθη ἐν τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ συνόδῳ, τῇ πρῴην συναχθείσῃ κατὰ τὴν φιλόχριστον Ἀντιόχειαν· ὥστε ἁρμοδίως προσαγαγεῖν ἡμᾶς αὐτοῖς τὰς πεύσεις καὶ ἀποκρίσεις. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπεν· οὗτοι οἱ τέσσαρες οἱ ἑστῶτες λιβέλλους ἐπιδεδώκασι τῷ θεοσεβεστάτῳ ἐπισκόπῳ κυρίῳ Δόμνῳ· καὶ κατηξίωσεν ἡ αὐτοῦ ἁγιωσύνη δηλῶσαι ἡμῖν ἀπαντῆσαι. καὶ ἐπειδὴ τεσσαρακοστὴ ἦν, ἐκέλευσε μετὰ τὴν ἡμέραν ἀπαντῆσαι ἡμᾶς,

ANNO CHRISTI 451.

ACTIO DECIMA

γράψας ἐμοὶ, ὥστε ἀπολυθῆναι αὐτοὺς τῆς ἀκοινωνησίας· ἦσαν γάρ μοι ἀκοινώνητοι. ἐγὼ τὸ πᾶν ἐπέτρεψα τῇ γνώμῃ τοῦ ἀρχιεπισκόπου. ὁ ἀρχιεπίσκοπος διὰ τὴν ἑορτὴν ἀπέλυσεν αὐτοὺς τῆς ἀκοινωνησίας, ἐπὶ τῷ ὅρῳ τούτῳ, ἐπὶ τῷ μὴ ἐξελθεῖν Ἀντιόχειαν, ἕως ἂν τότε λάβῃ τὰ κατὰ τὸ πρᾶγμα. ἐὰν δὲ ἐξέλθωσι πρὶν τότε δέξηται τὸ πρᾶγμα, ὑποκεῖσθαι αὐτοὺς μείζονι ἐπιτιμίῳ τῆς καθαιρέσεως. Σαμουῆλος καὶ Κῦρος, πρὸ τοῦ ἡμᾶς ἐπιστῆναι τῇ πόλει, κατασιγήσαντες, ἀνεχώρησαν εἰς τὸ κομιτᾶτον· ἔμεινε δὲ Μάρας καὶ Εὐλόγιος. εἶτα ὡς συνεκροτήθη ἡ ἁγία σύνοδος· ἦσαν γὰρ οὐκ ὀλίγοι ἐπίσκοποι ἐκεῖ· ἐκέλευσεν ἀναγνωσθῆναι τοὺς λιβέλλους. ἀνεγνώσθησαν οἱ λίβελλοι· ἐνέφερον ὀνόματα τεσσάρων κατηγόρων· εἱστήκεισαν δὲ οἱ δύο. ἤρετο αὐτούς· ποῦ εἰσιν οἱ ᵃ ἕτεροι ὑμῶν; οἱ δὲ εἶπον· οὐκ οἴδαμεν. ὡς δὲ ἠκούσαμεν, ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπῆλθον. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ἡ σὴ θεοσέβεια παροῦσα τότε τὸν σκοπὸν ὀφείλει εἰδέναι τῆς ἁγίας ἐκείνης καὶ μεγάλης συνόδου, εἴτε τελείως καθεῖλεν, εἴτε ἐπ' ἀμφιβόλῳ πως τὸν ὅρον ἐξεφώνησε· δῆλον γάρ ἐστιν, ὡς οὐκ ἂν εἴποι ἡ σὴ ὁσιότης τὰ μὴ παρὰ τῆς ἁγίας ἐκείνης συνόδου πραχθέντα, ὡς πεπραγμένα εἰπεῖν· ἐνὶ καὶ ῥᾴδιον καταλαβεῖν τὴν ἀλήθειαν. ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπε· τὰ κρυπτὰ εἰδέναι οὐ δύναμαι. ἐγὼ νομίζω, ὅτι τελείαν καθαίρεσιν αὐτῶν ἐποιήσατο. εἰ δὲ φαίνεται ὑμῖν ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως αὐτῶν τὴν καθαίρεσιν αὐτῶν μὴ πεποιηκέναι, ὑμέτερόν ἐστι κρῖναι. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· λαβόντες οἱ νοτάριοι, ἐκεῖνο τὸ μέρος τὸ περὶ τῶν ἀπολειφθέντων διέλθωσιν, ἵνα γνῶμεν τὰ πεπραγμένα. Σαμουῆλος εἶπε· πᾶσαν δικαιολογίαν ἡμῖν ἁρμόζουσαν κατὰ τῆς καθαιρέσεως τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἴβα, καὶ κατὰ τῶν κελευσθέντων ἀναγνωσθῆναι, φυλαχθῆναι τῷ ἡμετέρῳ μέρει, παρακαλοῦμεν δικαίως τὴν ὑμετέραν εὐλάβειαν. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· εἰς πρόκριμα σὸν ᵇ οὐκ εἴπομεν τὴν ἀνάγνωσιν γενέσθαι. Σαμουῆλος εἶπεν· ἐπειδὴ τὰ πραττόμενα ἀκολούθως πράττεται, καὶ πολλάκις ᶜ ἐπείγει ἡμᾶς ἕτερα κινεῖν, καὶ οὐ ταῦτα· ἠξιώσαμεν ᵈ δὲ φυλαχθῆναι ἡμῖν δικαιολογίαν, καὶ περὶ τούτου ἀγωνιζόμεθα καὶ δεικνύομεν, ὅτι οὐκ ἐσμὲν ὑπεύθυνοι τῇ καθαιρέσει, οὐδὲ τῇ ἀκοινωνησίᾳ. ἀλλὰ τὸ γενόμενον, μετὰ ἀταξίας γέγονε καὶ παρὰ τοὺς κανόνας, παρὰ τοῦ ἐπισκόπου ἡμῶν Ἴβα. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ἀναγνωσθήτω τὸ μέρος τῶν ὑπομνημάτων, τὸ περὶ τῶν ἀπολειφθέντων ἐν τῇ ἀκροάσει τῇ κατὰ τὴν μεγίστην Ἀντιόχειαν γεγενημένῃ.

ᵃ Lege, ἑταῖροι, ut in Latino.

ᵇ Lege οὐκ, ut in Latino.

ᶜ Forte, ἐπείγει

ᵈ Forte οὖν

scripsit mihi ut ab excommunicatione eos absolverem. Erant enim a me excommunicati: Ego omnia sententiæ archiepiscopi dereliqui. Qui archiepiscopus propter festivitatem ab excommunicatione eos absolvit; sub ea tamen definitione, ut non excederent Antiochiam, donec sententiam causa perciperet. Si autem exirent antequam finem causa perciperet, majori pœnæ essent damnationis obnoxii. Samuel & Cyrus, antequam adveniremus in civitatem, deserentes in comitatum profecti sunt: Maras autem & Eulogius remanserunt. Deinde ubi collecta est sancta synodus, (erant autem illic non pauci episcopi) jussit libellos relegi. Relecti libelli sunt: continebantur nomina quatuor accusatorum: stabant autem duo. Interrogavit autem eos: Ubi sunt vestri sodales, qui vobiscum obtulerunt libellos? Illi autem dixerunt: Nescimus; tamen sicut audivimus, Constantinopolim perrexerunt. Religiosissimi episcopi dixerunt: Tua religiositas, quæ tunc præsens fuit, debet scire intentionem sancti illius & magni concilii, utrum integre damnasset, an in dubio hanc sententiam protulisset. Manifestum est enim, quia non patietur tua sanctitas, quæ a sancto illo non sunt gesta concilio, dicere quasi gesta. Nam & facile percipitur veritas. Religiosissimus episcopus Ibas dixit: Occulta nosse non possum. Ego puto, quia perfectam horum damnationem fecit. Si autem videtur vobis ex sententia eorum damnationem eorum non fecisse, vestrum est judicare. Reverentissimi episcopi dixerunt: Ea quæ gesta sunt in sancto illo conventu, tua sanctitas præ manibus habet? Religiosissimus episcopus Ibas dixit: Habeo, & adjacent. Reverentissimi episcopi dixerunt: Suscipientes notarii, illam partem gestorum percurrant, quæ continet de his qui se subtraxerunt; ut quæ de his gesta sunt, agnoscamus. Samuel dixit: Omnem allegationem nobis congruam adversus depositionem reverentissimi episcopi Ibæ, & adversus ea quæ jussa sunt relegi, reservari nostræ parti, sicut justum est, vestram sanctitatem statuere quæsumus. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Ad præjudicium tuum non diximus nunc fieri lectionem. Samuel dixit: Quoniam ea quæ aguntur, consequenter aguntur: & forte imminet nobis, ut non hæc, sed alia moveantur: rogavimus autem reservari nobis allegationem, & ob hoc certamus, & ostendimus, quia non subjacemus damnationi, neque excommunicationi: sed hoc quod factum est, sine ordine & præter regulas a reverentissimo episcopo nostro Iba factum est. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Relegatur pars illa gestorum, quæ de his qui se de audientia subtraxerunt, pridem in maxima Antiochia sunt confecta.

PARS CONCILII ANTIOCH.

Ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· ποῦ εἰσιν οἱ ἅμα ὑμῖν ἐπιδεδωκότες τοὺς λιβέλλους; Μάρας καὶ Εὐλόγιος πρεσβύτεροι εἶπον· τὰς συσκευὰς αὐτοῦ μαθόντες, ὡς καὶ ἡμεῖς ἐμάθομεν, οὐκ οἴδαμεν πῶς ἐκεῖνοι ἀνεχώρησαν. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· ποῦ δὲ νῦν εἰσι; Μάρας πρεσβύτερος εἶπεν· οὐκ οἴδαμεν ἀκριβῶς· ὡς δὲ ἀκούομεν, ἐν Κωνσταντινουπόλει ὥδευσαν· οὔτε δὲ γράμματα αὐτῶν ἐδεξάμεθα, οὔτε οἴδαμεν ἀκριβῶς. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Δόμνος εἶπε· ποίας ὑφεωρῶντο συσκευάς; καὶ μὴν ἐμοῦ γράψαντος τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἴβα περὶ τούτου, ἀντέγραψεν, ἐμοὶ διδοὺς τὸ πᾶν· καὶ ἐλύθησαν ἅμα ὑμῖν τοῦ ἐπιτιμίου τῆς ἀκοινωνησίας ἐπὶ ὅρῳ τοιούτῳ, ἐπὶ τῷ ἔχειν μὲν ὑμᾶς τὴν κοινωνίαν· ἐὰν δέ τις ὑμῶν ὑπολειφθείη πρὸ πέρατος τῆς ὑποθέσεως, ἐκκλησιαστικῷ ὑποβληθήσεται ἐπιτιμίῳ. δῆλοι τοίνυν εἰσὶν ἀπολειφθέντες, καὶ τῆς ἀκοινωνησίας καὶ τοῦ ἀποστολικοῦ τούτου θρόνου καταφρονήσαντες, καὶ ἑαυτοὺς ὑποβαλόντες καὶ τῷ μείζονι τῆς καθαιρέσεως ἐπιτιμίῳ. Σαμουῆλος εἶπεν· ἀξιῶ τὰς ὑπογραφὰς τῶν εὑρεθέντων ἐκεῖ ἐπισκόπων καὶ ὑπογραψάντων ἀναγνωσθῆναι, καὶ ἐνταγῆναι τοῖς πραττομένοις. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ἀναγνωσθήτωσαν αἱ ὑπογραφαὶ τῶν θεοφιλεστάτων καὶ ἁγιωτάτων ἐπισκόπων τῶν ἐγκειμένων τοῖσδε τοῖς ὑπομνήμασι· καὶ ὑποτιθῶσι.

Sanctum concilium dixit: Ubi sunt qui vobiscum obtulerunt libellos? Maras & Eulogius presbyteri dixerunt: Ejus calumnias agnoscentes, sicut & nos didicimus, nescimus quomodo illi discesserint. Sanctum concilium dixit: Nunc autem ubi sunt? Maras presbyter dixit: Nescimus integre: sicut autem audivimus, Constantinopolim sunt profecti. Neque vero litteras eorum suscepimus, neque scimus integre. Sanctissimus Domnus archiepiscopus dixit: Quas calumnias metuebant, cum ego utique scripsissem religiosissimo Ibæ ob hoc, & rescripserit, relinquens mihi omnia; & absoluti vobiscum sunt ab excommunicationis pœna, sub hac definitione, ut vos quidem haberetis communionem: si quis autem vestrum causam desereret ante finem, ecclesiasticæ disciplinæ subjaceret? Manifesti sunt igitur desertores, & excommunicationem & apostolicum hunc thronum contemnentes, & semetipsos submittentes majori damnationis supplicio. Samuel dixit: Rogo subscriptiones eorum episcoporum, qui ibidem reperti sunt & subscripserunt, relegi, & inseri monimentis. Reverentissimi episcopi dixerunt: Relegantur subscriptiones religiosissimorum & sanctissimorum episcoporum, qui in his inserti sunt monimentis, pariter & subdantur.

SUBSCRIPTIONES.

Domnus episcopus Antiochiæ interlocutus sum.
Symeonius episcopus Amidæ hæc eadem interlocutus sum.
Stephanus episcopus Hierapolitanus hæc eadem interlocutus sum.
Constantinus episcopus Bostræ sanctissimæ Dei ecclesiæ, hæc eadem interlocutus sum.
Theoctistus episcopus Berrhœæ hæc eadem interlocutus sum.
Thomas episcopus [a] Mompsuestiæ hæc eadem interlocutus sum.
[b] Placcus episcopus Gerasenæ sanctæ ecclesiæ hæc eadem decrevi.
[c] Evoltius episcopus Zeugmatis hæc eadem interlocutus sum.
Daniel episcopus [d] Carrhensium hæc eadem interlocutus sum.
Dadas episcopus Batneorum hæc eadem interlocutus sum.

Deo amantissimi episcopi dixerunt: Manifesta est interlocutio reverentissimi & sanctissimi patris nostri & archiepiscopi Domni. Libelli igitur, qui heri oblati sunt, relegantur, & gestis [e] addantur.

Sanctissimis per omnia & Deo amantissimis episcopis, Photio & Eustathio & Uranio, petitio oblata a Samuele, Cyro, Eulogio, Mara, presbyteris sanctissimæ ecclesiæ Edessenæ.

Nos equidem optabamus per omne tempus vitæ sine litigio vivere. Quoniam autem ea quæ audacter gesta sunt adversus nostram ecclesiam & sanctorum nostrorum patrum fidem, a venerabili episcopo nostro Iba, per summam injustitiam, compulerunt nos ad hanc accusationem descendere, tam ejus, quam ejus fratris Danielis, qui idem episcopus est Carrhensium civitatis; consequenter & secundum canones adeuntes concilium tam Orientale, quam Occidentale, oportuit nos & piissimum atque Christianissimum Principem nostrum pro his deprecari. Ex hoc ergo & sanctissimo nostro archiepiscopo Flaviano pariter decernente, & cum piissimo nostro Principe disponente, a vestra sanctitate nostrum exerceri negotium, advenimus parati nobis adesse. Adimus igitur per hos nostros deprecantes libellos, ut jubeatur a vestra sanctitate inchoari negotium.

Samuel presbyter libellos obtuli cum collegis.

Cyrus presbyter porrexi libellos cum collegis.
Eulogius presbyter porrexi hos libellos cum sociis.

Maras presbyter obtuli libellos cum sociis.

Samuel dixit: Rogamus hoc nobis licitum exsistere a vestra justitia, ut hæc eadem Syra lingua dicantur Deo amantissimo & sanctissimo episcopo Uranio; quoniam aderat Constantinopoli, quando litteræ de hoc scriptæ ab archiepiscopo Domno ad archiepiscopum Flavianum, relectæ sunt: & iterum adfuit in Antiochia, quando de hoc moturi eramus sermonem. Et de hoc qualia ei locutus sit, & quid ei dixerit, rogamus ut dicat. Photius & Eustathius reverentissimi episcopi dixerunt: Omnia quæ expetisti, is qui adest religiosissimo episcopo Uranio propria interpretabitur lingua. Et postquam interpretata sunt, Deo amantissimi Photius & Eustathius episcopi dixerunt: Edoceat nos ve-

ΑἹ ὙΠΟΓΡΑΦΑΊ.

Δόμνος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας διελάλησα.
Συμεώνης ἐπίσκοπος Ἀμίδης τὰ αὐτὰ διελάλησα.

. . . .

Κωνσταντῖνος ἐπίσκοπος Βόστρης τὰ αὐτὰ διελάλησα.

Θεόκτιστος ἐπίσκοπος Βεῤῥοίας τὰ αὐτὰ διελάλησα.

Θωμᾶς ἐπίσκοπος Μοψουεστίας τὰ αὐτὰ διελάλησα.

Πλάκκος ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Γέρασαν ἁγίας ἐκκλησίας τὰ αὐτὰ ἐψηφισάμην.
Εὐόρκιος ἐπίσκοπος τῆς Ζεύγματος τὰ αὐτὰ διελάλησα.

Δανιῆλος ἐπίσκοπος πόλεως Βεῤῥοίων τὰ αὐτὰ διελάλησα.

Δάδας ἐπίσκοπος Βάτνων τὰ αὐτὰ διελάλησα.

Οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· δήλη ἐστὶν ἡ διαλαλιὰ τοῦ θεοφιλεστάτου καὶ ἁγιωτάτου πατρὸς ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπου Δόμνου. ἐπαναγνωσθῶσιν οἱ λίβελλοι ἐπιδοθέντες χθὲς ἀναγνωσθήτωσαν, καὶ ἐνταχθήτωσαν τοῖς πεπραγμένοις.

ΟἹ ΚΑΤᾺ ΤΟΥ͂ ἼΒΑ ΛΊΒΕΛΛΟΙ.

Τοῖς ἁγιωτάτοις καὶ πάντα ὁσιωτάτοις καὶ θεοφιλεστάτοις ἐπισκόποις, Φωτίῳ, Εὐσταθίῳ καὶ, Οὐρανίῳ, ἱκεσία παρὰ Σαμουήλου, Κύρου, Εὐλογίου, Μάρα, πρεσβυτέρων τῆς κατὰ Ἔδεσσαν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας.

Ἡμεῖς μὲν ηὐξάμεθα τὸν ἅπαντα χρόνον τῆς ζωῆς ἀπράγμονα βιῶναι χρόνον. ἐπειδὴ δὲ τὰ τολμηθέντα κατὰ τῆς ἡμετέρας ἐκκλησίας καὶ τῆς ὀρθῆς τῶν πατέρων ἡμῶν πίστεως, παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἴβα, ἐν ἐσχάτῃ ἀδικίᾳ συνήλασεν ἡμᾶς ἐπὶ τήνδε τὴν κατηγορίαν ἐλθεῖν αὐτοῦ τε, καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Δανιήλου, καὶ αὐτοῦ ἐπισκόπου τῆς Καῤῥηνῶν πόλεως ἀκολούθως καὶ κατὰ κανόνας ταῖς συνόδοις προσελθόντες, ποτὲ μὲν τῇ ἀνατολικῇ, ποτὲ δὲ τῇ δυτικῇ, ἔδει καὶ ἡμᾶς καὶ τῷ εὐσεβεστάτῳ καὶ φιλοχρίστῳ ἡμῶν βασιλεῖ περὶ τούτων προσελθεῖν· καὶ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Φλαβιανοῦ συμψηφισαμένου τῷ εὐσεβεστάτῳ καὶ φιλοχρίστῳ ἡμῶν βασιλεῖ, καὶ τυπώσαντος ἐπὶ τῆς ὑμετέρας ἁγιότητος τὰ καθ' ἡμᾶς γυμνασθῆναι, παρεγενόμεθα, ἑτοίμως ἔχοντες ἑαυτοῖς στῆναι. προσίμεν τοίνυν διὰ τῶνδε ἡμῶν τῶν λιβέλλων, δεόμενοι ἐπιτραπῆναι παρὰ τῆς ὑμετέρας ἁγιότητος, ἄρξασθαι τῆς ὑποθέσεως.

Σαμουῆλος πρεσβύτερος ἐπιδέδωκα τοὺς λιβέλλους [a] ἅμα ἑτέροις.

. . . .

Εὐλόγιος πρεσβύτερος ἐπιδέδωκα τοὺς λιβέλλους ἅμα ἑτέροις.

Μάρας πρεσβύτερος ἐπιδέδωκα τοὺς λιβέλλους ἅμα ἑτέροις.

Σαμουῆλος πρεσβύτερος εἶπε· παρακαλοῦμεν καὶ τοῦτο ὑπάρξαι ἡμῖν παρὰ τῆς ὑμετέρας δικαιοσύνης, ὥστε αὐτὰ ταῦτα Συριστὶ ῥηθῆναι τῷ θεοφιλεστάτῳ καὶ ἁγιωτάτῳ ἐπισκόπῳ Οὐρανίῳ, ἐπειδὴ παρῆν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἡνίκα τὰ γραφέντα περὶ τούτου γράμματα παρὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Δόμνου πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπον Φλαβιανὸν, ἀνεγνώσθη· καὶ πάλιν παρῆν ἐν Ἀντιοχείᾳ, ὅτε περὶ τούτου ἐμέλλομεν κινεῖν λόγον καὶ περὶ τούτου οἷα αὐτῷ διελέχθη, καὶ τί αὐτῷ εἶπε, παρακαλοῦμεν αὐτὸν εἰπεῖν. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι Φώτιος καὶ Εὐστάθιος εἶπον· ἅπαντα, ἅπερ ἐζήτησας, ὁ παρεστὼς τῷ θεοσεβεστάτῳ ἐπισκόπῳ διὰ τῆς οἰκείας ἑρμηνεύσει γλώσσης. καὶ ἡρμηνεύθη. διδάξει λοιπὸν καὶ ἡμᾶς ὁ εὐλα-

[a] Paris. Mampsuestiæ.
[b] Div. Flaccillus.
[c] Mss. Evortius.
[d] Paris & Corb. Berrhœensium. Div. Vercoensium.
[e] al. indantur.
[b] Forte, ἑτέροις, ut in Latino, & sic infra.

ANNO CHRISTI 451.

ACTIO DECIMA.

βέστατος Μάρας, ἀφ' ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Οὐράνιος τῇ οἰκείᾳ διελέχθη φωνῇ. Μάρας εἶπε· ταῦτα εἶπον· ἀνεγνώσθη τὰ γράμματα ἐπὶ τῶν πατρικίων· ὅτι ἐπειδὴ συνεῖχον τὸ συνέδριον, ἐποιήσαμεν αὐτοὺς ἀκοινωνήτους. ὅμως δὲ ἐγὼ κριτὴς ἐδόθην, καὶ οὐ δύναμαι μαρτυρεῖν. ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπεν· ἐκείνων ὁ κύριος Δόμνος οὐκ ἐμνημόνευσεν ἐν τῇ ἐπιστολῇ, γράφων πρὸς τὸν ἁγιώτατον ἀρχιεπίσκοπον Φλαβιανόν, ἅπαξ καθῃρημένων. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· εἰρήκαμεν· δήλη ἐστὶν ἡ διαλαλιὰ τοῦ θεοφιλεστάτου καὶ ἁγιωτάτου πατρὸς ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπου Δόμνου. ἀναγνωσθήτωσαν τοιγαροῦν αὖθις οἱ λίβελλοι. καὶ ἀνεγνώσθησαν. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· οἱ ἐπιδοθέντες παρ' ὑμῶν λίβελλοι γενικήν τινα περιέχουσι κατηγορίαν. ἐγγράφως τοιγαροῦν ἕκαστος κατατιθέσθω, ὅ τι κατηγορεῖν ἔχει, καὶ οἵοις ἐνστῆναι κεφαλαίοις βεβούλευνται. Σαμουῆλος εἶπε· κατὰ τάξιν τὰ κεφάλαια διὰ στόματος προφέρομεν ἐπὶ τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος. ἀρχόμεθα δὲ ἀπὸ τούτου τοῦ κεφαλαίου. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ἕκαστος οἰκείᾳ φωνῇ κατατιθέσθω, εἰ ἐνίσταται τῇ κατηγορίᾳ περὶ τῶν ἐπιδεδομένων κεφαλαίων. Σαμουῆλος εἶπεν· ἐνίσταμαι. Μάρας εἶπεν· ἐνίσταμαι. Εὐλόγιος εἶπεν· ἐνίσταμαι. Κῦρος εἶπεν· ἐνίσταμαι. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ἀναγινωσκέσθωσαν τὰ κεφάλαια ἅπαντα, καὶ οὕτως ἑκάστου ποιούμεθα τὴν ἐξέτασιν. Σαμουῆλος εἶπε· καὶ αὐτὰ ἐνταγῆναι τοῖς πεπραγμένοις παρακαλοῦμεν. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ἐνταχθήτωσαν τὰ κεφάλαια.

Τῆς πόλεως συνεισενεγκαμένης εἰς λύτρωσιν αἰχμαλώτων ἕως νομισμάτων χιλίων πεντακοσίων, καὶ ὄντων παρὰ τῷ κειμηλιοφύλακι ἕως νομισμάτων ἑξακισχιλίων, μικροῦ πρός, ἐκτὸς προσόδων, ὧν ὑποδέχεται ὁ αὐτοῦ ἀδελφός, ἔχων σκεύη ἀργύρου ἠγορασμένου ἕως λιτρῶν διακοσίων, ταῦτα πέπρακε· καὶ εἰ μὴ χίλια νομίσματα μόνον, ὡς ἔγνωμεν, ἐκ ἔπεμψε, τὰ ὑπόλοιπα εἰς ἑαυτὸν ἀπενεγκάμενος.

Ὅτι τὸ ποτήριον [a] διάλιθον πολλοῦ ἄξιον, προσενεχθὲν τῇ ἡμετέρᾳ ἐκκλησίᾳ παρὰ ἁγίου ἀνδρὸς ἀπὸ ἐτῶν ἕνδεκα, ἐν τοῖς κειμηλίοις τῆς ἐκκλησίας οὐκ ἀπέθετο· καὶ οὐκ οἴδαμεν τί γέγονεν ἀπ' αὐτοῦ.

Ἔτι καὶ ἀπὸ χειροτονιῶν λαμβάνει.

Ἀβραάμιός τις ἦν διάκονος τοῦ ἡμετέρου κλήρου. οὗτος Ἰωάννου τινὸς γόητος φωραθέντος, οὗ ἦν φίλος καὶ συμμύστης, ἐπὶ τοῦ εὐλαβεστάτου ἡμῶν διακόνου ἐπισκόπου, καὶ παντὸς τοῦ κλήρου τοῦ συνκληθέντος ἐπὶ τῇ ἀκροάσει Ἀβραμίου τοῦ διακόνου, ἀνεδείχθη αὐτοῦ ὁμολογήσαντος συνειδέναι· ὡς καὶ κόλασιν ὑπομεῖναι τῆς ἀκοινωνησίας, καὶ παρὰ πάντων μισηθῆναι, καὶ διωχθῆναι, καὶ ἐπὶ πολλῷ τῷ χρόνῳ. μετὰ ταῦτα· οὐκ οἴδαμεν πῶς ὑποπεισθεὶς· ἀπολογίας παρ' αὐτοῦ οὐδαμοῦ προσχωρησάσης, ἐπιχείρησεν αὐτὸν ἐπίσκοπον χειροτονῆσαι τῆς Βατνέων πόλεως, καὶ κωλυθεὶς παρὰ τοῦ τηνικαῦτα ἀρχιδιακόνου αὐτοῦ, ἠγανάκτησε· καὶ τὸν μὲν ὑπεύθυνον θανάτῳ, καθ' ἑαυτὸν ἐψηφίσατο εἶναι ἐπίσκοπον· τὸν δὲ μηνύσαντα τὸν θρύλλον τῆς πόλεως, καὶ εἰπόντα, ὡς οὐ δίκαιον γενέσθαι, ἀπήλασε τοῦ τόπου, ποιήσας ἀκοινώνητον, διώξας καὶ τῆς ἐκκλησίας. καὶ ἐπειδὴ οὐ προσέθη αὐτῷ τὰ τοῦ ἐπισκόπου, ἠναγκάσθη αὐτὸν ποιῆσαι ξενοδόχον· καὶ ἔχει παρακατασχὼν τὸν χάρτην τῶν γοητικῶν ἐπικλήσεων ὁ εὐλαβέστατος ἡμῶν ἐπίσκοπος, ὀφείλων τῷ ἄρχοντι τῆς ἐπαρχίας τῷ ἀπηγορευμένον προσενεγκεῖν κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τῶν νόμων.

Βαλέντιόν τινα ἐπίρρητον ἄνδρα, οὗ πάντες οἱ συγκωμῆται κατεβόησαν ἐγγράφως καὶ ἀγράφως μοιχείαν καὶ ἀρσενοκοιτίαν, ἐχειροτόνησε πρεσβύτερον καὶ περιοδευτήν, φυλακίσας καὶ τῷ ἄρχοντι παραδοὺς τοὺς καταβοήσαντας· καὶ ταῦτα ἐμφανισάντων αὐτῷ γράμματα τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Δόμνου.

Ὅτι ἐχειροτόνησε Δανιῆλον τὸν αὐτοῦ ἀδελφιδοῦν ἐπίσκοπον τῆς Ἑλλήνων πόλεως· ᾧ ποτὲ ἔδει [b] πνεῦμα ἅγιον γε-

A nerabilis Maras, quæ religiosissimus episcopus Uranius propria voce locutus est. Maras dixit: Relectæ sunt litteræ coram patriciis: & quoniam confundebant consessum, fecimus eos excommunicari. Tamen ego judex datus sum, & non possum testari. Religiosissimus episcopus Ibas dixit: Non fecit illorum mentionem dominus Domnus in epistola quam scripsit ad sanctissimum archiepiscopum Flavianum, qui fuerunt semel damnati. Religiosissimi & sanctissimi episcopi dixerunt: Diximus, clara est interlocutio Deo amantissimi patris nostri & archiepiscopi Domni; relegantur igitur rursus libelli. Et postquam relecti sunt, Deo amantissimi episcopi dixerunt: Libelli, qui a vobis oblati sunt, generalem quamdam continent accusatio- B nem. In scriptis igitur unusquisque vestrum deponat & quid accusare habeat, & quibus deliberaverit instare capitulis. Samuel dixit: Per ordinem ex ore capitula coram vestra sanctitate proferimus. Incipimus autem ab isto capitulo. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Singuli propria voce deponant, si accusationi persistunt de iis capitulis, quæ dederunt. Samuel dixit: Persisto. Maras dixit: Persisto: Eulogius dixit: Persisto. Cyrus dixit: Persisto. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Relegantur omnia capitula, & sic uniuscujusque inquisitionem faciemus. Samuel dixit: Et ea deprecamur inseri monimentis. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Inserantur.

I. Civitate conferente ad redemptionem captivo- C rum usque ad [a] mille & quingentos solidos, & positis apud custodem sacrorum ministeriorum usque ad sex millia solidorum, & paulo amplius, præter redditus, quos suscipit ipsius frater, habens in vasis argenti sacri usque ad libras ducentas, ea vendidit [*] pro mille solidis solum, (sicut nos cognovimus, non direxit) in semetipsum reliqua conferens.

II. Rursus calicem gemmatum pretio multo valentem, oblatum nostræ ecclesiæ a sancto viro ante annos undecim, inter vasa sanctæ ecclesiæ non reposuit, & nescimus quid factum sit de eo.

III. Adhuc & de ordinationibus accipit.

IV. Abraamius quidam diaconus nostri cleri fuit. Hic Joanne [b] quondam maleficio deprehenso, cujus amicus erat & [c] conscius, coram reverentissimo episcopo D nostro & omni clero convocato ad audientiam Abraamii diaconi, monstratum est eodem confitente conscium esse, ut pœnam sustinuerit excommunicationis, & omnibus odio fuerit, & omnium insectationi patuerit multo tempore. Post hæc (nescimus quomodo persuasus) satisfactione ab eo nullatenus proveniente, tentavit eum Batneorum civitatis ordinare episcopum: & prohibitus ab eo, qui tunc archidiaconus erat, indignatus est. Et hunc quidem qui morti erat obnoxius, apud semetipsum decrevit esse episcopum. Illum vero qui turbam indicaverat civitatis, & dixit justum non esse hoc fieri, removit de proprio loco, & excommunicavit, & expulit ab ecclesia. Et quia de episcopo ei non E processit, compulsus est eum facere xenodochum. Et retinet chartam magicarum incantationum reverentissimus episcopus noster, qui debuit ad judicem provinciæ hunc, qui ita exsecrabilis est, offerre secundum [d] consuetudinem legum.

V. [e] Balleum nomine quemdam virum (de quo omnes qui in eodem vico habitant, clamaverunt & in scriptis, & sine scriptura, tamquam adulterum & masculorum concubitorem) ordinavit presbyterum & [f] procuratorem; in custodiam retrudens, & judici tradens eos qui clamaverant; & hæc innotescentibus ei litteris Deo amantissimi archiepiscopi Domni.

VI. Quia ordinavit Danielem [g] filium sui fratris episcopum Paganorum civitatis; [h] cui oporteret san-

[a] Forte, διὰ λίθου

[b] al. πνεῦμα, sive ποτὲ ex vetere versione.

[a] Div. Paris. & Corb. Sex millia solidos & amplius, præter redditus.

[*] In Græco & mille solidos tantum, ut cognovimus, misit: reliqua ad se transtulit.

[b] Paris. cujusdam Canteni filio.

[c] Paris. secretarius.

[d] al. consequentiam.

[e] Paris. Immissorem.

[f] Paris. chorepiscopum.

[g] Paris. & Div. suum fratruelem episcopum, qui erat ex paganorum civitate.

[h] Paris. & Div. dum oportebat patrem sanctum fieri cujus potestati opera reverentiam facere.

ACTIO DECIMA.

ANNO CHRISTI 451.

ctum Spiritum adesse, cujus possent opera adducere & A persuadere, ut vel nunc ad agnitionem veritatis accederent; iste illic ordinavir inquietum, & juvenem exsistentem, & luxuriosissimum. Neque enim statuit, aut passus est, aliquando latere: sed pæne semper in nostram adveniebat civitatem propter Challoam quamdam maritatam, circumducens eam per loca diversa, in deliciis cum ea deditus.

VII. Quia omnes ecclesiasticos redditus multos exsistentes, & in infinitam tendenies quantitatem, confert suo fratri, vel consobrinis. Et rogamus ut rationem faciat coram vestra sanctitate.

VIII. Quia hereditates & munera, & quæ undecumque offeruntur, & cruces positas aureas & argenteas, collecta dirigit fratri suo, vel consobrinis. B

IX. Quia & ex definita mensura in expensas [a] captivorum, in domibus suorum erogat cognatorum.

X. Quia dum memoria fieret sanctorum martyrum, non est datum vinum [b] ad sacrificium altaris, ad sanctificationem & populi distributionem, nisi [c] admodum exiguum, & vitiosum, ac lutosum, & quasi eo tempore vendemiatum: ut ex hoc cogerentur, qui deputati fuerant ministrare, de taberna sex omnino infectos comparare sextarios, qui nec sufficerent: in tantum ut his quibus sanctum corpus distribuebant, innuerent ut egrederentur, quia sanguis non inveniretur; illis bibentibus, & tunc ac semper habentibus diversum & mirabile vinum. Et hæc acta sunt conscio & admonito eo, qui potestatem ministeriorum habebat: cui C & dictum est, ut & ipse admoneret episcopum cum fiducia. Et cum nihil fecisset, illo tempore coacti sumus nos & ipsum reverentissimum episcopum rursus admonere. Et cum didicisset, permotus non est, sed contempsit; ita ut multi nostræ civitatis hinc scandalizarentur.

XI. Quia Nestorianus est, & beatum Cyrillum episcopum appellar hæreticum.

XII. Quia episcopus Daniel quosdam ex sua luxuria clericos ordinavit.

XIII. Pirozo presbytero bene testante, & sua propria disponente, & res quas habuit, ecclesiis relinquente redditus nullos habentibus, accensus noster episcopus, Ibas, cautionem ejus se habere dixit [d] mille du- D centorum solidorum: & id significavit ei, volens ejus infringere voluntatem, & eum per tristitiam [e] perimere.

XIV. Daniele autem episcopo testante, & relinquente quam habuit locupletem facultatem & prædia ex ecclesiasticis rebus, nepotibus suæ amicæ, & ipsi Challoæ, neque indignatus est, neque increpavit eum.

XV. Quia Challoa amica Danielis episcopi, quæ prius nihil habuit, multis rebus ecclesiasticis abutens, quæ apud ipsam sunt, ducentenos & trecentenos solidos feneratur: & ex hoc manifestum fit, unde sit harum rerum collectio.

XVI. Abraamius fuit quidam diaconus. Hic [f] apantita erat nostræ ecclesiæ, diversis negociabatur temporibus: prius pauper & nihil fere habens, ex nostra E ecclesia multas & innumeras res habuit, quæ pro veritate erant nostræ ecclesiæ. Suadet huic Daniel episcopus, ut sub scripto testamento in eum suam transmitteret hereditatem, jurans ei, hæc se post ejus mortem pauperibus erogare; hoc enim & testamento continetur. Et postquam hæc Daniel est adeptus, non solum (sicut oportebat, & sicut juraverat) non disposuit, sed luxuriæ ejus [g] serviunt: Challoæ enim mulieri dedit eam.

XVII. Et quia a paganis incidentibus in peccatum sacrificiorum, accipiens Daniel episcopus sportulam, remittit crimen, negotians & hinc sibimet lucrum.

[a] Mss. [illegible], carcerum.

[b] al. ut offerretur sancto altari, & sanctificaretur, & populo distribueretur.

[c] al. omnino pallidum & hoc infectum.

[d] Paris. & Rusticus Diac. trium millium.

[e] al. dejicere.

[f] Ita hæc dictio in codd. Bobiensi & Iolys legitur.

[g] In Græco, servienti Challoæ mulieri.

νέαθαι, οὐ ἠδυνάτο τὰ ἔργα κατανοῆσαι, καὶ ὑποπεῖσαι, νῦν γοῦν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν· αὐτὸν ἄτακτον ὄντα, καὶ ἀσελγέστατον, καὶ νεώτερον. οὐδὲ γὰρ ἠξίωσεν, οὐδὲ ἠνέσχετό ποτε λαθεῖν. ἀλλὰ δι' ὅλου σχεδὸν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει παρέβαλλεν διὰ Χαλλόαν τινὰ ὕπανδρον, ὀχετεύων ταύτην, καὶ περιάγων τόπον ἐκ τόπου, καὶ εἰς τρυφὴν ἑαυτὸν μετὰ ταύτης ἐκδιδούς.

Ὅτι πάντα τὰ ἐκκλησιαστικὰ προσόδια, πολλὰ ὄντα, καὶ εἰς ἄπειρον ποσότητα συντείνοντα καταβάλλεται ἐπὶ τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφόν, ἢ τοὺς ἑαυτοῦ ἀδελφιδοῦς· καὶ ἀξιοῦμεν λόγον αὐτὸν δοῦναι ἐπὶ τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος.

Ὅτι τὰς κληρονομίας, ἢ τὰς καρποφορίας, καὶ τὰ ὁθενδήποτε συνεισφερόμενα, ἢ ἀνατιθέμενα, σταυρία χρυσᾶ ἢ ἀργυρᾶ συναγόμενα, καταβάλλεται ἐπὶ τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφόν, ἢ τοὺς αὐτοῦ ἀδελφιδοῦς.

Ὅτι καὶ ἐκ τοῦ ἀφωρισμένου [a] μέρους εἰς ἀνάλωμα τῶν [b] φυλακῶν, εἰς τὰς οἰκίας τῶν αὐτοῦ συγγενῶν ἀναλίσκει.

Ὅτι μνείας οὔσης τῶν ἁγίων μαρτύρων, οὐκ ἐδόθη οἶνος προσενεχθῆναι τῷ ἁγίῳ θυσιαστηρίῳ, καὶ ἁγιασθῆναι, ἢ τῷ λαῷ διαδοθῆναι, εἰ μὴ ὀλίγος πάνυ, καὶ οὗτος φαῦλος, ἢ πηλώδης, καὶ ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ τρυγηθείς· ὡς ἀναγκασθῆναι τοὺς ἀφορισθέντας ὑπηρετῆσαι, ἀπὸ καπηλείου φαῦλον πάνυ ἀγοράσαι ἓξ ξέστας, τοὺς μηδὲ ἐπαρκέσαντας· [c] ὅτι τοῖς τὸ ἅγιον σῶμα διανέμουσι ἔνευσαν, εἰσελθεῖν αὐτούς, ὡς τοῦ αἵματος μὴ εὑρισκομένου, αὐτῶν πινόντων, καὶ ἐχόντων, καὶ ἀεὶ ἐχόντων διάφορον καὶ θαυμαστὸν οἶνον. καὶ ταῦτα ἐπράχθη τοῦ ἔχοντος τὴν ἐξουσίαν τῆς ὑπηρεσίας εἰδότος, καὶ διδαχθέντος ἐπὶ τῷ καὶ αὐτὸν διδάξαι τὸν ἐπίσκοπον μετὰ παρρησίας. ἢ μηδὲν αὐτοῦ ποιήσαντος κατ' ἐκεῖνο καιροῦ, ὡς ἀναγκασθῆναι ἡμᾶς, καὶ αὐτὸν τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον ἀναδιδάξαι· μαθόντα δὲ, μὴ κινηθῆναι, ἀλλὰ καταφρονῆσαι, ὡς σκανδαλισθῆναι ἐντεῦθεν πολλοὺς τῶν τῆς ἡμετέρας πόλεως.

Ὅτι Νεστοριανός ἐστι, καὶ τὸν μακάριον Κύριλλον τὸν ἐπίσκοπον αἱρετικὸν ἀποκαλεῖ.

Ὅτι ὁ ἐπίσκοπος Δανιῆλος τινας τῶν μάλιστα τῆς ἀσελγείας αὐτοῦ ἐχειροτόνησε κληρικούς.

Περόζου τοῦ πρεσβυτέρου καλῶς διαθεμένου, καὶ τὰ κατ' αὐτὸν ποιήσαντος, καὶ καταλείψαντος ἅπερ εἶχε πράγματα ταῖς πρόσοδον μὴ ἐχούσαις ἐκκλησίαις, ἀχθεσθεὶς ὁ ἡμέτερος ἐπίσκοπος Ἴβας, εἶπε γραμματεῖον αὐτοῦ ἔχειν νομισμάτων τρισχιλίων διακοσίων καὶ τοῦτο ἐδήλωσεν αὐτῷ, θέλων ἀνατρέψαι αὐτοῦ τὴν βούλησιν, καὶ αὐτὸν ἀπολέσαι ἀπὸ λύπης.

Δανιήλου δὲ τοῦ ἐπισκόπου διαθεμένου, καὶ καταλείψαντος ἅπερ εἶχε πλούσια πράγματα καὶ κτήματα ἐκ τῶν ἐκκλησιαστικῶν τοῖς ἐγγόνοις τῆς αὐτοῦ φίλης, καὶ αὐτῇ Χαλλόᾳ, οὔτε ἠγανάκτησεν, οὔτε ἐνεκάλεσεν.

Ὅτι Χαλλόα ἡ φίλη Δανιήλου τοῦ ἐπισκόπου, τὸ πρότερον μηδὲν ἔχουσα, ἀποχρησαμένη τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς τοῖς παρ' αὐτῇ οὖσι πολλοῖς πράγμασι, δανείζει ἀπὸ νομισμάτων διακοσίων καὶ τριακοσίων· ὡς δῆλον ἐντεῦθεν γενέσθαι, πόθεν ἡ συναγωγὴ τῶν πραγμάτων.

Ἀβραάμιός τις ἦν διάκονος. οὗτος [d] ἀπ' αὐτῆς ἐπίχαρις τῆς ἡμετέρας ἐκκλησίας, διαφόρως πραγματευσάμενος, ὢν πρότερον πένης, καὶ μηδέν, σχεδὸν εἰπεῖν, ἔχων, τῆς ἡμετέρας ἐκκλησίας πολλὰ καὶ ἀμύθητα πράγματα ἔσχεν· ἅ τινα κατὰ ἀλήθειαν ἦν τῆς ἡμετέρας ἐκκλησίας. ὑποτίθεται τούτῳ Δανιῆλος ὁ ἐπίσκοπος, εἰς αὐτὸν παραπέμψαι τὸν κλῆρον κατ' ἐγγράφους διαθήκας, ὀμόσας αὐτῷ, τοῖς πτωχοῖς αὐτὰ διδόναι μετὰ τὴν ἐκείνου ἀποβίωσιν· τοῦτο γὰρ καὶ αἱ διαθῆκαι περιέχουσι. τούτων ἐν καθέξει γενόμενος ὁ Δανιῆλος, οὐ μόνον, ὡς ἐχρῆν καὶ ὤμοσεν, οὐ διῴκησεν, ἀλλὰ τῇ δουλευούσῃ τῇ ἀσελγείᾳ αὐτοῦ Χαλλόᾳ τῇ γυναικὶ δέδωκεν αὐτά.

Ὅτι παρὰ τῶν ἐμπεσόντων Ἑλλήνων ἁμαρτήματι θυσίας λαμβάνων Δανιῆλος ἐπίσκοπος σπόρτουλα, ἀφίησι τὸ ἔγκλημα, πραγματευόμενος ἑαυτῷ κἀντεῦθεν κέρδος.

[a] Forte, μέτρου

[b] al. φυλάκων

[c] Forte, ὥστε ut in Latino.

[d] Forte, ἀπαντητής

ANNO CHRISTI 451.

Ὅτι τῆς ἐκκλησίας Ἐδέσης τοῦ κτήματος Λαφαργαρίθας ὕλας τεμόντες, ἀπήνεγκαν εἰς τὰ κτήματα Χαλλόας τῆς φίλης Δανιήλου τοῦ ἐπισκόπου, καὶ ἔκτισαν ἃ ἠβουλήθησαν.

Οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ὅταν ἔλεγχος ἐπὶ κεφαλαίῳ παρακολουθήσῃ, ψυχῆς κίνδυνον φέρων, περιττὴν ἡγούμεθα τῶν λοιπῶν τὴν ἐξέτασιν. τὰ τοίνυν ὁμολογουμένως ἀπηγορευμένα καὶ τοῖς κανόσι καὶ τοῖς νόμοις, καὶ προδήλως μισητὰ τοῖς τὸν Θεὸν φοβουμένοις, ταῦτα ἐκλέξασθε πρότερον, καὶ τούτοις ἐνστῆτε. δοκεῖ δὲ ἡμῖν ταῦτα εἶναι τὰ καίρια. πρῶτον μὲν τὸ ὀρθῆς εἶναι πίστεως χρῆναι τὸν ἱερωσύνῃ τιμηθέντα· εἶτα τὸ καθεστάναι πάσης ἀσελγείας ἐλεύθερον· ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ μὴ προδιδόναι τὴν εὐσέβειαν, μάλιστα χρημάτων ἕνεκεν. [a] ὡς εἴ τινος ἀποδεῖξαι δύνασθε τὴν παράβασιν, οἰκείῳ κατάθεσθε στόματι. Σαμουῆλος εἶπεν· ὡς ἠξιώσαμεν ἤδη, παρακαλοῦμεν ἑκάστου κεφαλαίου κατὰ τάξιν τὴν ἐξέτασιν γενέσθαι. καὶ εἰ μὲν τὸ πρῶτον κεφάλαιον ἐπιτίμιον τοιοῦτον ἔχει, ὥστε αὐτῷ ἀρκεσθῆναι μόνῳ, καὶ μήτε ἕτερα κινηθῆναι, καλῶς ἐδικαίωσεν ἡ ὑμετέρα ὁσιότης, καὶ ἡμεῖς τούτῳ δουλεύσομεν. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ἐκ τῶν ἐπιδεδομένων παρ' ὑμῶν κεφαλαίων τρία μάλιστά ἐστι τὰ πονηρά, καὶ τῶν ἄλλων ἀκριβέστερον ἐξελέγχεσθαι πεφυκότα. τούτοις τοίνυν εἰ συστῆναι δύνασθε, καθάπερ εἰρήκαμεν, οἰκείᾳ γλώττῃ κατάθεσθε. Μάρας εἶπε· τὰ περὶ τῆς πίστεως κινοῦμεν πρῶτον, καὶ τὰ ἄλλα κεφάλαια κινοῦμεν. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· προεθήκαμεν ὑμῖν τὸ ποιήσασθαι τούτων τῶν τριῶν κεφαλαίων τὴν ἔνστασιν, οὐκ ἤδη ἠρνησάμεθα τῶν λοιπῶν τὴν ἐξέτασιν. Μάρας εἶπε· τὰ περὶ τῆς πίστεως κινοῦμεν πρῶτον. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· τί κινεῖν ἔχεις περὶ πίστεως; Μάρας εἶπε· προσομιλῶν εἶπεν· οὐ φθονῶ τῷ Χριστῷ γενομένῳ Θεῷ· ἐφ' ὅσον γὰρ αὐτὸς ἐγένετο, κἀγὼ ἐγενόμην. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ὁμολογησάτω πρῶτον ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας, εἰ αὐτῷ ταῦτα εἴρηται. ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπεν· ἀνάθεμα τῷ εἰπόντι, καὶ τῷ συκοφαντοῦντι. ἐγὼ γὰρ οὐκ εἶπον· μὴ γένοιτο. Σαμουῆλος εἶπε· μάρτυρες ἡμῖν εἰσι τούτων, ἐξ ὧν ἐνταῦθα πάρεισι. παρακαλοῦμεν τούτους καλουμένους παρ' ὑμῶν δεχθῆναι, καὶ οἰκείᾳ φωνῇ καταθέσθαι, εἰ μὴ ἤκουσαν αὐτοῦ εἰρηκότος τοῦτο. ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπε· μυριάκις ἐγὼ ἀποτμηθῆναι καταδέχομαι, ἢ εἰπεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο· καὶ μὴ γένοιτο, μηδὲ ἐνθυμηθῆναί με τοῦτο. ἀλλ' οἶδα ἐγώ, ὅτι ἕκαστος ἀπὸ τῆς ὁμολογίας σώζεται. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ἐν ἐκκλησίᾳ φὴς ταῦτα εἰρῆσθαι τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἴβᾳ; Σαμουῆλος εἶπεν· ἔθος ἐστὶν ἐν τῇ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ ἡμέρᾳ τοῦ πάσχα, ἢ πρὸ τῆς ἡμέρας, διδόναι αὐτὸν ἐκ χειρὸς τοῖς κληρικοῖς φαγητά τινα ἑορταστικά. ταῦτα μέλλων διδόναι, ὁμιλεῖ πρότερον καὶ οὕτως δίδωσιν. ὡμίλησε δὲ τοῦτο, καὶ εἶπεν ἐπὶ πάντων κληρικῶν παρόντων διὰ τὸ λαβεῖν τὰ ἑορταστικὰ ταῦτα· καὶ ἐλέγχεται, τινῶν ἐξ αὐτῶν ἐνταῦθα κληρικῶν παρόντων, τῶν ἀκουσάντων τούτου εἰρημένου παρ' αὐτοῦ. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· πρὸ πόσου χρόνου ταῦτα εἰρῆσθαι λέγεις τῷ θεοσεβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἴβᾳ; Σαμουῆλος εἶπεν· ἔστι τρία ἔτη, μικρῷ πρός· εἴρηται δὲ καὶ ἕτερα. τέως δὲ ταῦτα, εἰ παρίσταται, ἀποδεικνύομεν. εἰ δὲ καὶ τὰ ἄλλα συνάψαι ἡμᾶς κελεύετε, καὶ τὰ ἄλλα κατατιθέμεθα. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· τίνες εἰσὶ τέως οἱ τοῦτο μαρτυρεῖν δυνάμενοι; Σαμουῆλος εἶπεν· εἰσὶ μὲν πολλοί. ἐπὶ παντὸς γὰρ τοῦ κλήρου εἶπεν· ἐκ τούτων δέ εἰσιν ἐνταῦθα τρεῖς· καὶ οἱ τρεῖς δεκτοὶ καὶ τοῖς κανόσι καὶ τοῖς νόμοις. εἰ δὲ πλειόνων χρεία, καὶ παρίσταται, καὶ ἄλλων ἐκδίδομεν ὀνόματα· καὶ παρέσονται κατὰ κέλευσιν ὑμετέραν. ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπεν· ἔστιν ὁ κλῆρος ἡμῶν διακοσίων ὀνομάτων, μικρῷ πρός, ἢ καὶ πλειόνων· οὐδὲ γὰρ στοιχῶ τὸν ἀριθμόν. πάντες οἱ κληρικοὶ ἐμαρτύρησαν, εἴτε αἱρετικός εἰμι, εἴτε ὀρθόδοξός εἰμι, καὶ δι' ἐγγράφων ὁμολογιῶν ἀποστελεισῶν τῷ ἁγιωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Δόμνῳ· ἔγραψαν δὲ καὶ πρὸς τὴν ὑμετέραν θεοσέβειαν· εἰ συνᾴδει ἡ μαρτυρία τῶν τοσούτων κληρικῶν τῇ, ὡς λέγει, τριῶν μαρτύρων τῶν συνεισελθόντων αὐτοῖς εἰς κατηγορίαν ἐν Κωνσταν-

[a] Forte, ὧν, ut in Latino.

ACTIO DECIMA.

XVIII. Quia & ecclesiæ Edessenæ e prædio Lafargaritha, silvas cædentes, portaverunt [a] ad prædia Challoæ amicæ Danielis episcopi, & ædificaverunt quæ voluerunt.

Deo amantissimi episcopi dixerunt: Quando [b] redargutio capituli sequitur, animæ periculum ferens, superfluam judicamus inquisitionem fieri ceterorum. Quæ igitur manifeste interdicta sunt & canonibus & legibus, & sunt aperte odiosa Deum timentibus, hæc eligite primum, & his instate. Videntur autem nobis hæc esse principalia. Primum quidem, rectæ esse oportere fidei, qui sacerdotio fungitur. Deinde, esse eum totius luxuriæ liberum: sed nec prodere pietatem, maxime pecuniarum causa. Ex quibus si alicujus probare potestis prævaricationem, proprio ore deponite. Samuel dixit: Sicut jam postulavimus, rogamus fieri inquisitionem capituli uniuscujusque per ordinem. Et si quidem primum capitulum increpationem talem habeat, ut id solum sufficiat, & nihil aliud sit movendum, bene id judicabit vestra sanctitas, & nos his serviemus. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Ex capitulis a vobis oblatis, tria sane sunt pessima, cum soleant talia objurgari facillime. Hæc igitur si probare potestis, ut diximus, propria lingua testamini. Maras dixit: De fide movemus prius, & alia capitula post movemus. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Si proposuimus vobis, ut horum trium capitulorum probationi instetis, non ex hoc inquisitionem negavimus reliquorum. Maras dixit: De fide movemus prius. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Quid habes de fide movere? Maras dixit: Alloquens dixit: *Non invideo Christo facto Deo: in quantum enim ipse factus est, & ego factus sum.* Deo amantissimi episcopi dixerunt: Confiteatur prius religiosissimus episcopus Ibas, [c] si hæc ita dicta sunt. Religiosissimus episcopus Ibas dixit: Anathema ei qui dixit, & ei qui calumniatur. Ego enim non dixi: absit. Samuel dixit: Testes nobis exsistunt hujus rei, ex iis qui hic sunt: rogamus hos a vobis vocatos suscipi, & propria voce testari, si eum non audierunt hæc dicentem. Religiosissimus episcopus Ibas dixit: Decies millies ego secari patior, quam dicere hoc verbum; absit a me hoc vel cogitare. Sed scio ego, quia unusquisque ex confessione salvatur. Deo amantissimi episcopi dixerunt: In ecclesia dicis religiosissimum Ibam episcopum hæc dixisse? Samuel dixit: Consuetudo est in ecclesia in die sancto Paschæ, aut ante diem, dare eum de manu clericis quædam pro festivitate. Hæc daturus, alloquitur primitus, & sic dat. Allocutus est autem hoc, & dixit coram omnibus præsentibus clericis, ut acciperent ea quæ pro festivitate dantur. Et convincitur ab aliquibus ex his clericis hic stantibus, qui hoc ab isto audierunt dictum. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Ante quantum tempus hæc dixisse reverentissimum Ibam episcopum profiteris? Samuel dixit: Sunt tres anni, plus minus. Dicta sunt autem & alia. Sed interim hæc, si videtur, comprobamus. Si autem & alia nos conjungere jubetis, & alia quoque deponimus. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Qui sunt, qui hoc possint interim attestati? Samuel dixit: Sunt quidem multi: coram omni enim clero dixit. Ex his autem sunt hic tres: & tres, quos canones legesque suscipiunt. Si autem pluribus opus est, & videtur, etiam aliorum dabimus nomina, & secundum vestram aderunt jussionem. Religiosissimus episcopus Ibas dixit: Est clerus noster paulo major numero nominum ducentorum; plus minus, aut etiam plurium, (neque enim retineo numerum:) omnes clerici testati sunt, [d] si vere orthodoxus sive hæreticus sum, & per confessiones scriptas, quæ directæ sunt sanctissimo archiepiscopo Domino: & ad vestram reverentiam scripserunt: si consonat tantorum testimonium clericorum tribus (sicut ipse dicit) testibus, qui cum ipsis venerunt ad accusandum in Constan-

[a] Div. sibi.

[b] Paris. objurgatio.

Vide Facund. lib. 5. cap. 4.

[c] Paris. si hæc ab eo prolata sunt. Alius legit οὕτω pro αὐτῷ.

[d] In Græc. sive.

» tinopolim, & nunc vero cum ipsis exsistunt, vestrum est A judicare. Samuel dixit: Nostrum est, qui intendimus de hoc capitulo, & accusantium, eorum quæ diximus, probationes ostendere; non religiosissimi episcopi nostri Ibæ, aut per semetipsum, aut per alios sibi testari. Negationis enim rationem nullus exigit. Dixi quia factum est: meum est probare. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Eos qui testes a te adducti sunt, declara nominatim, ut qui audierint Ibam religiosissimum episcopum hoc dixisse. Samuel dixit: Est David diaconus excustode sacrorum vasorum, & Maras diaconus, & Sabas diaconus, qui constituta beati Ephræm per loca singula profert, vir inter Syros sapientissimus. Religiosissimus episcopus Ibas dixit: Et Maras cum ipsis in Antiochia adiit, & libellos cum ipsis porrexit, & ascendit in Constantinopolim cum eis. Maras autem secundum veritatem excommunicatus est a proprio archidiacono, (non enim a me excommunicatus est:) quoniam injuriam fecit presbytero, ob hoc eum a communione suspendit. Deinde invenerunt eum tristem, & susceperunt eum ad accusationem. Illos qui ascenderunt adversus me, [& contra me adierunt principem] quomodo isti ad testimonium producere poterunt? Tu quando dixisti: *Vita mortua est*: non tibi dixi repente: Amice; si quidem hoc dicis, quia caro Domini vivificans est, & Christus noster vita est, & ego confiteor: si autem de divinitate sensisti, non recipio? & ex eo tempore communicasti mihi annis decem. Samuel dixit: Si vocavit me secretius, vel increpavit, vel de hac re si mihi locutus est, sum his quæ dicit obnoxius, nisi quia ex illo me alloqui non [a] præcepit. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Religiosissimus episcopus Ibas edocuit, quia te vocasset, & aliqua monuisset: tu denegas. Quoniam testium nullus est, qui vel doceat, vel moneat; hoc ergo tamquam supervacuum relinquentes, ad præsens redite negotium. Samuel dixit: Sufficit mihi, quod coram vestra confessus est sanctitate, quoniam me increpavit ex hoc reverentissimus episcopus Ibas. Venerabilis episcopus Ibas dixit: Non increpavi, sed [b] interrogavi: Amice, quomodo dixisti vitam fuisse mortuam? Divinitatem dicis, an carnem Dei vivificantem dicis? Etenim vita est, & vivificans. Et sic credo, & confiteor ore meo, sicut jussit ipse Deus: *Quia ore fit confessio ad salutem.* Deo amantissimi episcopi dixerunt: Interrogavimus vos, si in ecclesia religiosissimus episcopus Ibas hoc quod dicitur a vobis, docuit: & dicitis, quia in triclinio episcopii, omni clero præsente, hoc dogmatizavit. Quoniam igitur & canones & leges propter [c] indigentiam certum numerum testium deduci ex omnibus decreverunt; & in præsenti negotio indigentia testium non est, sed abundantia magis, sicut ipsi testamini: necessarium est, non solum his qui a vobis adducti sunt, credi, quoniam illos reverentissimus episcopus Ibas tamquam accusatores vobiscum hic asserit exsistentes; sed pæne omnes interrogari, qui illo tempore benedictiones ab eo, sicut narratis, acceperunt. Maras dixit: Forte sunt quidam neque scientes se audire: sed qui integre noverunt talia, manifesti sunt, & hos nominaturi sumus. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Quanti aderant ibi tunc presbyteri? Maras dixit: Nescimus. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Dum benedictiones præberentur, verisimile est omne reverentissimorum clericorum concilium adfuisse. Eulogius dixit: Maxime quidem: & si venire & dicere aliqui voluissent, ejus [d] concinnationes pavescentes non venerunt. Multi enim eligunt hunc non offendere, ne moriantur. Quemdam enim presbyterum nolentem subscribere in ejus laudibus, cum accusationem in Antiochia adversus eum instituissemus, postquam exinde est reversus, insidiose peremit: & viro ante annos quinquaginta catholico, nec lavanti aliquando ex quo conversus est, cui tota civitas testabatur, accusationem intulit per proprios dispensatores; quam nec ad exitum perducere valuit, quam-

[a] *al.* permisit.

[b] *al.* consului.

Rom. 10.

[c] *al.* quæstionem.

[d] *Hoc est*, machinationes.

A πόλει, καὶ νῦν δὲ αὐτοῖς ἅμα οὖσι, ὑμέτερόν ἐστι δοκιμάσαι. Σαμουῆλος εἶπεν· ἡμέτερόν ἐστι τῶν ἐπιστάντων τῷ κεφαλαίῳ, ἢ κατηγορούντων, ἀποδείξεις δεικνύναι ὧν εἴπομεν, οὐ τοῦ θεοσεβεστάτου ἐπισκόπου Ἴβα μαρτυρῆσαι ἑαυτῷ, ἢ δι' ἄλλων· ἀρνήσεως γὰρ λόγον οὐδεὶς ἀπαιτεῖται. εἶπον, ὅτι γέγονεν· ἐμόν ἐστιν ἀποδεῖξαι. οἱ θεοσεβέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· εἰπὲ τοὺς [a] παραχθησομένους ὑπὸ σοῦ μάρτυρας ὀνόματι, ὡς ἀκηκοότας τοῦ θεοσεβεστάτου ἐπισκόπου Ἴβα ταῦτα εἰρηκότος. Σαμουῆλος εἶπεν· ἔστι Δαυὶδ διάκονος ἀπὸ κειμηλιοφυλάκων, καὶ Μάρας διάκονος, ὁ τὰ συντάγματα κατὰ τὸν τόπον τοῦ μακαρίου Ἐφραὶμ λέγων, ἀνὴρ ἐν τοῖς Σύροις σοφώτατος. ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπε· καὶ Μάρας ἐνέτυχεν ἐν Ἀντιοχείᾳ μετ' αὐτῶν, καὶ λιβέλλους ἐπιδέδωκε μετ' αὐτῶν, καὶ ἀνῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἅμα αὐτοῖς. Μάρας δὲ κατὰ τὸ B ἀληθὲς ἀκοινώνητός ἐστι τῷ ἰδίῳ ἀρχιδιακόνῳ, οὐδὲ γὰρ ἐμοί ἐστιν ἀκοινώνητος· ἐπειδὴ ὕβρισε πρεσβύτερον· διὰ τοῦτο ἀκοινώνητον αὐτὸν ἐποίησεν· εἶτα εὗρον αὐτὸν λυπούμενον, καὶ προσεδέξαντο αὐτὸν εἰς κατηγορίαν. ἐκείνους τοὺς ἀνελθόντας κατ' ἐμοῦ, πῶς δύνανται αὐτοὶ προσάγειν εἰς μαρτυρίαν; σὺ ὅτε εἶπας· ἡ ζωὴ ἀπέθανεν· οὐκ εὐθὺς εἶπόν σοι· ἑταῖρε. εἰ μὲν τοῦτο λέγεις, ὅτι ἡ σὰρξ τοῦ κυρίου ζωοποιός ἐστι, καὶ ὁ Χριστὸς ἡμῶν ζωή ἐστι, κἀγὼ ὁμολογῶ· εἰ δὲ ᾐνίξω τὴν θεότητα, οὐ δέχομαι. καὶ ἐξ ἐκείνου ἐκοινώνησάς μοι δέκα ἔτη. Σαμουῆλος εἶπεν· εἰ ἐκάλεσέ με ἰδίᾳ, ἢ ἐπετίμησεν, ἢ περὶ τούτου μοι διελέχθη, ὑπεύθυνός εἰμι οἷς λέγει· εἰ μὴ, ὅτι ἐξ ἐκείνου οὐκ ἐπέτρεψέ μοι ὁμιλῆσαι. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας ἐδίδαξεν, C ὡς προσεκαλέσατό σε, καί τινα παρῄνεσεν· αὐτὸς ἀρνῇ. ἐπεὶ μαρτύρων δὲ οὐδεὶς ἐκ παντὸς ἢ διδάσκει, ἢ παραινεῖ. τοιγαροῦν, ὡς περιττὸν, καταλιπόντες, ἐπὶ τὸ προκείμενον ἔλθετε. Σαμουῆλος εἶπεν· ἀρκεῖ μοι, ὅτι ὡμολόγησεν ἐπὶ τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος, ὅτι ἐπετίμησέ μοι περὶ τούτου. ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπεν· οὐδὲ ἐπετίμησα, ἀλλὰ ἐπυθόμην· ἑταῖρε, πῶς εἶπας τὴν ζωὴν τεθνάναι; τὴν θεότητα λέγεις, ἢ τὴν σάρκα τοῦ Θεοῦ ζωοποιὸν λέγεις; καὶ γὰρ καὶ ζωή ἐστι, καὶ ζωοποιός· καὶ οὕτω καὶ πιστεύω, καὶ ὁμολογῶ τῷ στόματί μου, ὡς ἐκέλευσεν ὁ Θεὸς αὐτός· ὅτι τῷ στόματι ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ἐπυνθανόμεθα ὑμῶν, εἰ ἐπὶ ἐκκλησίας ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας τοῦτο τὸ παρ' ὑμῶν εἰρημένον ἐδίδαξε· καὶ εἴπατε, ὅτι ἐν τῷ τρικλίνῳ τοῦ ἐπισκοπείου, D παντὸς τοῦ κλήρου παρόντος, τοῦτο ἐδογμάτισεν. ἐπεὶ τοίνυν οἱ κανόνες, [b] οἱ νόμοι διὰ τὸ ἄπορον προσέταξαν ῥητὸν ἀριθμὸν μαρτύρων ἐκ παντὸς προσάγεσθαι, ἐν δὲ τῷ παρόντι πράγματι ἀπορία οὐκ ἔστιν. ἀλλ' εὐπορία μαρτύρων, ὡς αὐτοὶ κατέθεσθε· ἀναγκαῖόν ἐστι, μὴ μόνον τοὺς ὑφ' ὑμῶν νῦν [c] προσαγομένους, ἐπειδήπερ ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας ὡς συγκατηγόρους ὑμῶν αὐτοὺς διέβαλε, πιστευθῆναι· ἀλλὰ γὰρ καὶ σχεδὸν πάντας ἐρωτηθῆναι τοὺς κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν τὰς εὐλογίας παρ' αὐτοῦ δεξαμένους, ὡς ἐδιδάξατε. Μάρας εἶπε· πολλάκις εἰσί τινες μηδὲ εἰδότες ἀκοῦσαι· ἀλλ' οἱ ἀκριβῶς εἰδότες τὰ τοιαῦτα, φανεροί εἰσι· καὶ τούτους ἐκδιδόαμεν. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· πόσοι παρῆσαν τηνικαῦτα ἐκεῖσε πρεσβύτεροι; Μάρας εἶπεν· οὐκ οἴδαμεν. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· εὐλογιῶν παρεχομένων, εἰ- E κὸς ἦν ἅπαν τὸ σύστημα τῶν εὐλαβεστάτων κληρικῶν παρεῖναι. Εὐλόγιος εἶπε· μάλιστα μέν· καὶ εἰ ἠβούλοντό τινες ἐλθεῖν, καὶ εἰπεῖν, τὰς σκευωρίας αὐτοῦ φοβούμενοι, οὐκ ἀνῆλθον. πολλοὶ γὰρ αἱροῦνται μὴ προσκροῦσαι αὐτῷ, ἵνα μὴ ἀποθάνωσι. τινα γὰρ μὴ βουληθέντα τῶν πρεσβυτέρων καθυπογράψαι τοῖς αὐτοῦ ἐπαίνοις, ἡνίκα τὴν κατηγορίαν ἐν Ἀντιοχείᾳ κατ' αὐτοῦ ἐνεστησάμεθα, μετὰ τὸ κατελθεῖν αὐτὸν ἐκεῖθεν συνεκλάσατο· καὶ ἄνδρα ἀπὸ πεντήκοντα ἐτῶν ὀρθόδοξον ὄντα, μηδέποτε μηδὲ λουσάμενον ἐξ οὗ τῷ βίῳ τούτῳ ἀπετάξατο, ᾧ πᾶσα ἡ πόλις μαρτυρεῖ, κατηγορίαν ἐνστησάμενος κατ' αὐτοῦ διὰ τῶν ἰδίων οἰκονόμων, [d] ἣν οὐδὲ ὑπεξελθεῖν ἐδυνήθη, ὁ δὲ

[a] *Forte*, παραχθησομένους.

[b] *Forte*, καὶ οἱ, ut in Latino.

[c] *Forte*, παραχθησομένους.

[d] *Forte*, εὐχρηστήσασθαι ἐν, ὃ δὲ.

ANNO CHRISTI 451.

ACTIO DECIMA.

ὡς τὸν ἄρχοντα παραβιαζόμενον αὐτοῦ μὴ βουληθῆναι, ᵃ ὅτι ἐκείνου ἐνισταμένου, καὶ λέγοντος· δειχθείη ἡ κατ' ἐμοῦ συσκευή· ἀπέλυσεν αὐτὸν, καὶ πᾶσα ἡ πόλις ἐδέξατο αὐτὸν ἀπὸ φυλακῆς μετὰ κηρῶν καὶ λύχνων. καὶ διὰ τοῦτο πάντες οἱ κληρικοὶ εὐλαβούμενοι, οὐχ αἱροῦνται καταμαρτυρῆσαι αὐτοῦ. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· οὐχ ἡγούμεθα, τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ πρὸ ὀφθαλμῶν ὄντας, καὶ τῆς πίστεως προκειμένης, αἱρεῖσθαι πρὸς χάριν ἀνθρώπων τῆς ἰδίας καταφρονεῖν σωτηρίας. ὅθεν, ἐπειδήπερ αὐτὸς ἐδίδαξας, ὡς τὸ πλῆθος συνῄθροισε τῶν εὐλαβεστάτων κληρικῶν, ὅτι ταῦτα ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας ἐδίδασκεν, οὐ δεχόμεθα τὴν τῶν προσαγομένων παρ' ὑμῶν τριῶν μαρτύρων φωνὴν, καὶ μάλιστα ὑπόπτων ὑπαρχόντων αὐτῷ τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἴβᾳ, καθάπερ κατέθετο. Σαμουῆλος εἶπε· πῶς οἷόν τέ ἐστιν, ὅλον τὸν κλῆρον ἐνεχθῆναι εἰς μαρτυρίαν; Εὐλόγιος εἶπεν· ὅτε ἤμεθα ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐποίησαν ὑπογραφὰς ἐπαίνων· περιέφερον αὐτὴν τοῖς κληρικοῖς, ἵνα ὑπογράψωσι. τινὲς τῶν κληρικῶν, ἢ δεκαπέντε, ἢ δεκαοκτὼ, οὐκ ἠβουλήθησαν ὑπογράψαι, λέγοντες· ὅτι πολλάκις ἐρωτώμεθά τί ποτε, καὶ οὐκ οἴδαμέν τι εἰπεῖν, καὶ οὐ δυνάμεθα ψεύσασθαι. τούτους ἀγαγὼν βιαίως εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἐποίησε καταπραγῆναι, ὡς ὀφείλοντας βληθῆναι ἔξω, ἐπειδὴ μὴ ὑπέγραψαν. καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς ἀκοινωνήτους ἔξω· καὶ διὰ τοῦτο ἦλθον ἐν Ἀντιοχείᾳ. ἐξ οὗ δὲ εἶδον, ὅτι κατεπονήθημεν, καὶ οὐκ ἐδέχθη ἡμῶν τὰ δίκαια, καὶ ὅτι κατῆλθεν ὁ ἄνθρωπος, ὡς περιγενόμενος ἡμῶν, ἐφοβήθησαν κατελθεῖν εἰς τὴν πόλιν· καὶ ἀνάγκην ἔχομεν τρέφειν αὐτοὺς ἕως τῆς σήμερον διὰ τὴν μαρτυρίαν. ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπεν· ὁ ἁγιώτατος καὶ ὁσιώτατος ἡμῶν ἀρχιεπίσκοπος παρεγένετο εἰς Ἱεράπολιν εἰς τὸν ᵇ ἐνθρονισμὸν τοῦ κυρίου Στεφάνου τοῦ θεοσεβεστάτου ἐπισκόπου. ἠβουλήθημεν πληρῶσαι τὰ νενομισμένα, καὶ ἀπελθεῖν, καὶ ἀσπάσασθαι αὐτοὺς εἰς Ἱεράπολιν. ὡς ἔτι ἐξερχόμεθα, ἀκούομεν ὅτι Σαμουῆλος καὶ Κῦρος ὧδε νῦν ἐπὶ τὸ κατηγορῆσαι ἡμῶν ἦλθον, ὑπογραφὰς τινῶν κληρικῶν λαβόντες. ὁμολογῶ τοίνυν συνεκάλεσα τὸν κλῆρον, καὶ εἶπον, ὡς ἤκουσα, ὅτι Σαμουῆλος καὶ Κῦρος ἦλθον ἐπὶ τῷ κατηγορῆσαι ἡμῶν. ἀλλὰ καὶ ὑμῖν λέγω, εἴ τις ἐγγράφως αὐτοῖς ἐκοινώνησεν εἰς τοὺς λιβέλλους, ἕως ἂν εἰδῇ ποῖον τέλος λαμβάνει τὸ πρᾶγμα, μὴ κοινωνήσῃ. ἀφώρισαν ἑαυτοὺς οἱ λοιποὶ, τραυματιζόμενοι ὑπὸ τοῦ συνειδότος. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· πόσοι ἦσαν οἱ ἀφορίσαντες αὐτούς; ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπεν· εἰσὶν ὡς δεκαπέντε, μικρῷ πρὸς, οἱ ἀφορίσαντες ἑαυτούς· καὶ ἐγὼ οὐκ ἀφώρισα αὐτούς. Μάρας εἶπεν· ᶜ εἰ ἀφώρισέ τις ἑαυτούς, εἰ μὴ ἐγὼ μόνος καὶ ὁ πρεσβύτερος Σαμουῆλος· ἐπειδὴ ἡμεῖς ἦμεν λιβέλλους ἐπιδόντες κατ' αὐτοῦ, οἱ τέσσαρες, ἐγὼ καὶ Κῦρος καὶ Σαμουῆλος καὶ Εὐλόγιος· ἔλαβον οἱ δύο τοὺς λιβέλλους, καὶ ἀπῆλθον εἰς Ἱεράπολιν, ἐπὶ τῷ μεῖναι τὸν ἀρχιεπίσκοπον. ὁ κύριος δὲ Σαμουῆλος ἐκακοῦτο λοιπόν· συνεκάλεσε πάντας ἐν τῷ σεκρέτῳ, καὶ εἶπεν. ἐπειδὴ ἤκουσα, ὅτι Κῦρος καὶ Εὐλόγιος ἀπῆλθον κατ' ἐμοῦ κατηγορῆσαι, τούτους ἀφώρισα, ἵνα γνῶτε, ὅτι ἀκοινώνητοί εἰσιν. εἰ δέ τις συνέπραξεν αὐτοῖς ἐν τοῖς λιβέλλοις, ἢ συνοίδεν, ἐπειδὴ ἀκούω, ὅτι τριάκοντά εἰσι κληρικοὶ οἱ συντιθέμενοι αὐτοῖς, δίδωμι τῇ γνώμῃ αὐτούς. οὐδεὶς ἐξέβη, εἰ μὴ ἐγὼ μόνος καὶ αὐτός· ἐπειδὴ οὐκ ἦσαν συντιθέμενοι ἡμῖν, ἀλλ' ἔμειναν κοινωνοῦντες αὐτῷ. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· λεγέτω ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας, εἰ ἀληθῶς λέλεκται αὐτῷ ἅπερ οὗτοι εἰρήκασι. ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπεν· ἐγὼ οὔτε εἶπον, καὶ ἀναθεματίζω τὸν εἰπόντα. ἐγὼ γὰρ οὔτε παρὰ δαίμονος ἤκουσα τὸ ῥῆμα τοῦτο. Μάρας εἶπεν· εἰσὶ μάρτυρες οἱ μαρτυροῦντες ἡμῖν ἐνταῦθα τρεῖς, ὧν τὰ ὀνόματα ἐκδίδομεν· εἰσὶ δὲ ἡμῖν καὶ ἕτεροι ἐν Ἐδέσσῃ. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ἀναγκαῖόν ἐστι καὶ τούτων προστεθῆναι τὰς ᵈ κατηγορίας, ἐπειδὴ οὐ περὶ μικροῦ ἐστιν ἡ ζήτησις. Εὐλόγιος εἶπεν· ἐκδίδομεν. Μάρας εἶπε· τὸν μακάριον Κύριλλον οὐκ ἐκάλεσας αἱρετικόν; ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπεν· ἐπ' ἀληθείας λέγω, οὐ μέμνημαι. εἰ δὲ καὶ ἐκάλεσα αὐτὸν,

ᵃ Forte, ἐπὶ

ᵇ Forte, ἐνθρονιστήριον

ᶜ Forte, οὐκ ἀφώρισα, ut in Latino.

ᵈ Forte, προσηγορίας, ex Lat.

A vis judex in ejus gratia ageret, illo stante & clamante: Ostendatur quæ adversus me calumnia instituta est,ᵃ aut absolvat. Et omnis civitas suscepit eum cum cereis & lucernis. Et ob hoc omnes clerici metuentes, adversus eum testari non volunt. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Non arbitramur, timorem Dei ante oculos habentes, & fidei causa proposita, pro gratia hominum salutem propriam aliquem posse contemnere. Unde quoniam ipse narrasti collectam reverentissimorum clericorum multitudinem, quando hæc religiosissimus Ibas edocuit, non suscipimus trium testium, qui a vobis deducti sunt, voces, & maxime cum suspecti sint eidem religiosissimo episcopo, sicut deposuit. Samuel dixit: Quomodo possibile est, totum clerum ad testimonium B evocari? Eulogius dixit: Dum essemus in Antiochia, fecerunt dictationem laudum, & hanc circumferebant clericis ut subscriberent; quidam clericorum, aut quindecim, aut decem & octo subscribere noluerunt, dicentes: Forte interrogamur aliquid, & nescimus quid dicere, & mentiri non possumus. Hos deducens in ecclesiam violenter, inclamari fecit, quasi qui deberent foras mitti, quoniam minime subscripsissent: & excommunicavit eos coram omni ecclesia, & misit eos foras; & ex hoc venerunt in Antiochiam. Ex quo autem viderunt, quia oppressi sumus, & non sunt nostræ allegationes susceptæ, & quia descendit homo ille, qui quasi contra nos prævaluerat; timuerunt descendere in civitatem, & necesse habuimus usque hodie eos pro testimo- C nio pascere. Religiosissimus episcopus Ibas dixit: Sanctissimus & beatissimus archiepiscopus noster advenit in Hierapolim, ut domnum Stephanum inthronizaret religiosissimum episcopum. Nos voluimus quæ consuetudinis sunt implere, & ire & salutare eos in Hierapolim. Dum egredimur, audio quia Samuel & Cyrus jam ᵇ huc venerunt ad accusandum nos, subscriptiones nonnullorum clericorum accipientes. Confiteor quia convocavi clerum, & dixi me audisse, quia Samuel & Cyrus venerunt ad accusandum nos. Sed & vobis dico, si quis in scriptis communicaverit eis in libellis, donec videat quem finem causa suscipiet, non communicet. Excommunicaverunt semetipsos reliqui sua conscientia D vulnerati. Religiosissimi episcopi dixerunt: Quot erant, qui semetipsos excommunicaverunt? Religiosissimus episcopus Ibas dixit: Sunt plus minus quindecim, qui semetipsos a communione suspenderunt. Nam ego eos non excommunicavi. Maras dixit: Nullus excommunicavit semetipsum, nisi ego solus, & presbyter Samuel. Quoniam nos quatuor libellos dederamus adversus eum, ego & Cyrus & Samuel & Eulogius: duo tulerunt libellos, & profecti sunt Hierapolim, ut sustinerent archiepiscopum: domnus autem Samuel jam male habebat. Deinde convocavit omnes in secretario, & dixit: Quoniam audivi, quia Cyrus & Eulogius profecti sunt ut me accusarent, hos a communione suspendi, ut cognoscatis quia excommunicati sunt. Si quis au- E tem eis in libellis cooperatus est, vel conscius est (quoniam audio quod triginta sunt clerici qui eis consenserant) eorum dimitto sententiæ. Nullusque egressus est, nisi ego solus & ipse; quia non nobis consenserant, sed remanserunt communicantes ei. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Dicat religiosissimus episcopus Ibas, si vere ab eo dicta sunt, quæ isti dixerunt. Religiosissimus episcopus Ibas dixit: Ego nec dixi, & anathematizo qui dixit; ego enim nec a dæmone audivi hoc verbum. Maras dixit: Sunt testes, qui testantur nobis, hic tres, quorum nomina damus. Sunt autem & alii nobis in Edessa. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Necessarium est adjici & horum quoque vocabula, quoniam non est de re modica quæstio. Eulogius dixit: Dabimus. Maras dixit: Beatæ memoriæ Cyrillum non vocasti hæreticum? Religiosissimus episcopus Ibas dixit: Cum veritate dico, non sum memor. Et si vocavi eum,

ᵃ In secreto, & ipsum absolveret, judex nimirum.

ᵇ Div. profecti erant.

ACTIO DECIMA.

ANNO CHRIST. 451.

» quando orientale concilium eum quasi hæreticum anathematizavit, secutus sum [a] primatem meum. Maras dixit: Non dixisti, quia nisi anathematizasset capitula sua, non reciperemus eum? Religiosissimus episcopus Ibas dixit: Dixi, quia nisi semetipsum interpretatus fuisset, & suscepisset eum orientale concilium, & ego eum cum meo principe & orientali concilio abnegabam. Maras dixit: An non dixisti, quando [b] agitatum est in secreto: Bonæ memoriæ Cyrillum tamquam hæreticum habui, & donec anathematizasset sua capitula, non recepi eum? Religiosissimus episcopus Ibas dixit: Vere non sum memor. Si autem dixi, dixi quia vere, nisi orientale concilium recepisset eum sua illic capitula retractantem, hæreticum eum haberem. Religiosissimi episcopi dixerunt: Si probate potestis, quia post factam ecclesiarum unitionem (quæ facta est cum beatissimæ & sanctissimæ memoriæ Joanne, & religiosissimæ & sanctissimæ memoriæ Cyrillo episcopo) cum sua confessione hæreticum nominavit religiosissimus episcopus Ibas? Maras dixit: Hoc dixit, quia habuimus eum hæreticum, donec sua anathematizasset capitula. Religiosissimus episcopus Ibas dixit: Ego, postquam sua capitula interpretatus est, tantum abest ut eum virum anathematizarim, ut etiam litteras ab eo acceperim, & literas ei miserim; & [c] communicatorem me habuit, & communicatorem eum habui. Deo amantissimi episcopi dixerunt: Postquam communicastis adinvicem, dixisti aliquid? Maras dicit: Annon dixit, quia hæreticus fuit, donec anathematizasset? Religiosissimus episcopus Ibas dixit: Donec semetipsum interpretatus fuisset, (quia orientale concilium eum vocabat hæreticum, & ut hæreticum eum condemnavit) hæreticum eum & ego putabam. Postquam vero adunatæ sunt ecclesiæ, & beatus Paulus perrexit Alexandriam, orientalium fide portata, & suscepit ab eo capitulorum interpretationem, omnes eum communicatorem habuimus & orthodoxum, & nullus eum appellat hæreticum. Religiosissimi episcopi dixerunt: Maxime quidem sufficit ad pietatem hæresis abnegatio: verumtamen religiosissimus Ibas episcopus causam edocuit, pro qua putavit hæreticum cum omni orientali concilio sanctissimæ memoriæ Cyrillum. Vos autem dicitis: Annon eum nominavit hæreticum? Hoc vobis est necessarium probare. Maras dixit: Annon hoc dixit: Hæreticum eum habui, donec anathematizasset sua capitula? Religiosissimus episcopus Ibas dixit: Donec secretius ad aurem Joannis beatissimi loqueretur, & suscepisset ab eo scriptam de fide confessionem, quam per Paulum beatissimum destinavit, hæreticum eum omnes habuimus: postquam vero suscepit eum, communicavimus ei, & communicavit nobis, & nos ei. Samuel dixit: Hæc modo venerabilis episcopus Ibas dicit, sua corrigere volens errata: nostrum vero est probare, quia Cyrillum dixit hæreticum, & post hæc emendans semetipsum ait: Donec sua anathematizasset capitula, hæreticus fuit. Religiosissimus episcopus Ibas dixit: Ego anathematis non feci mentionem, ego secutus sum orientale concilium. Vultis in scriptis proferre quæ scripta sunt? Vultis non scripta proferre, an scripta? Deo amantissimi episcopi dixerunt: Si post mortem beatissimi & sanctissimi Cyrilli religiosissimus Ibas episcopus eum visus est hæreticum nominasse, & eum hæreticum habuisse, monstrate. Maras dixit: Probamus. Idem vir devotissimus secretarius similiter relegit:

ὅτι ἡ ἀνατολικὴ σύνοδος ὡς αἱρετικὸν ἀνεθεμάτισεν, ἐξηκολούθησα τῷ ἐξάρχῳ μου. Μάρας εἶπεν· οὐκ εἶπας· ὅτι εἰ μὴ ἀναθεματίσῃ τὰ κεφάλαια αὐτοῦ, οὐκ ἐδεξάμεθα αὐτόν; ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπεν· εἶπον, ὅτι εἰ μὴ αὐτὸς ἑαυτὸν ἡρμήνευσεν, καὶ ἐδέξατο αὐτὸν ἡ ἀνατολικὴ σύνοδος, κἀγὼ μετὰ τοῦ ἐξάρχου μου, καὶ τῆς ἀνατολικῆς συνόδου, ἀπηρνούμην αὐτόν. Μάρας εἶπεν· [*] πρώην εἶπας, ὅτι ἡνίκα ἐζητεῖτο ἐν τῷ σεκρέτῳ, τὸν μακάριον Κύριλλον ὡς αἱρετικὸν εἶχον, καὶ ἕως οὗ ἀνεθεμάτισε τὰ κεφάλαια, οὐκ ἐδεξάμην αὐτόν. ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπεν· οὕτως οὐ μέμνημαι. εἰ δὲ καὶ εἶπον, [a] εἶπον ὅτι ἀληθῶς, εἰ μὴ ἡ ἀνατολικὴ σύνοδος ἐδέξατο αὐτὸν ἑρμηνεύσαντα τὰ ἐκεῖ κεφάλαια αὐτοῦ, αἱρετικὸν εἶχον αὐτόν. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· εἰ δύνασθε ἀποδεῖξαι, ὅτι μετὰ τὴν ἕνωσιν τῶν ἐκκλησιῶν, τὴν γενομένην πρὸς τὸν μακαριώτατον καὶ ὁσιώτατον τὴν μνήμην πατέρα ἡμῶν καὶ ἐπίσκοπον Ἰωάννην, καὶ τὸν θεοσεβέστατον καὶ ἁγιώτατον τὴν μνήμην ἐπίσκοπον Κύριλλον, αἱρετικὸν ὠνόμασεν αὐτὸν ὁ θεοσεβέστατος Ἴβας, ὁμολογήσατε. Μάρας εἶπεν· τοῦτο εἶπεν· ὅτι εἴχομεν αὐτὸν αἱρετικόν, ἕως οὗ [b] ἀνεθεμάτισε τὰ κεφάλαια. ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπεν· ἐγὼ τοσοῦτον ἀπέχω τοῦ μετὰ τὸ ἑρμηνευθῆναι αὐτοῦ τὰ κεφάλαια ἀναθεματίσαι τὸν ἄνδρα, ὅτι καὶ τὰ γράμματα παρ' αὐτοῦ ἐδεξάμην, καὶ γράμματα αὐτῷ ἔπεμψα, καὶ κοινωνόν με εἶχε, καὶ κοινωνὸν αὐτὸν εἶχον. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· μετὰ τὸ γενέσθαι ὑμᾶς κοινωνικούς, τί ποτε εἴπας; Μάρας εἶπεν· πρώην εἶπεν· ὅτι αἱρετικὸς ἦν, ἕως ὅτι ἀνεθεμάτισεν. ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπεν· ἕως ὅτι ἡρμήνευσεν αὐτόν, ἐπειδὴ ἡ ἀνατολικὴ σύνοδος αἱρετικὸν αὐτὸν ἐκάλει, καὶ ὡς αἱρετικὸν καθεῖλεν, αἱρετικὸν αὐτὸν κἀγὼ ἐνόμιζον· μετὰ δὲ τὸ ἑνωθῆναι τὰς ἐκκλησίας, καὶ τὸν μακάριον Παῦλον ἀπελθεῖν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἀπενέγκαι τὴν πίστιν τῶν ἀνατολικῶν, καὶ δέξασθαι παρ' αὐτοῦ τὴν ἑρμηνείαν τῶν κεφαλαίων, πάντες κοινωνικὸν αὐτὸν ἔσχομεν καὶ ὀρθόδοξον, καὶ οὐδεὶς καλεῖ αὐτὸν αἱρετικόν. οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· μάλιστα μὲν ἀρκεῖ ἡ ἄρνησις τῆς αἱρέσεως πρὸς εὐσέβειαν· πλὴν ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας ἐδίδαξε τὴν αἰτίαν, δι' ἣν αἱρετικὸν ὠνόμασε μετὰ πάσης τῆς κατὰ τὴν ἀνατολὴν ἁγίας συνόδου τὸν ὁσιώτατον τὴν μνήμην Κύριλλον. ὑμεῖς δὲ φατε, ὅτι πρώην αἱρετικὸν αὐτὸν ὠνόμασε. τοῦτο ἀναγκαῖόν ἐστιν ὑμᾶς δεῖξαι. Μάρας εἶπεν· πρώην εἶπεν· αἱρετικὸν αὐτὸν εἶχον, ἕως οὗ ἀνεθεμάτισε τὰ κεφάλαια. ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπεν· ἕως οὗ ἐψιθύρισε πρὸς τὸ οὖς τοῦ μακαριωτάτου Ἰωάννου, καὶ ἐδέξατο παρ' αὐτοῦ τὴν ἔγγραφον ὁμολογίαν περὶ πίστεως, ἣν ἔπεμψε διὰ τοῦ μακαριωτάτου Παύλου, πάντες αἱρετικὸν αὐτὸν εἴχομεν· καὶ μετὰ τὸ δέξασθαι αὐτόν, κοινωνοὶ ἦμεν, καὶ ἐκοινώνει ἡμῖν, καὶ ἡμεῖς αὐτῷ. Σαμουῆλος εἶπεν· ταῦτα νῦν λέγει ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, θέλων διορθώσασθαι αὐτοῦ τὰ σφάλματα. ἡμέτερον δεῖξαί ἐστιν, ὅτι Κύριλλον εἶπεν αἱρετικόν, καὶ διορθούμενος ἑαυτόν, μετὰ ταῦτα εἶπεν· ἕως οὗ ἀνεθεμάτισε τὰ κεφάλαια αὐτοῦ, αἱρετικὸς ἦν. ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας εἶπεν· ἐγὼ ἀναθεματισμὸν οὐκ ἐμνημόνευσα· ἐγὼ ἐξηκολούθησα τῇ ἀνατολικῇ συνόδῳ. θέλετε τὰ ἔγγραφα; προσενέγκατε τὰ ἔγγραφα. [c] οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· εἰ φαίνεται μετὰ τὸν θάνατον τοῦ μακαριωτάτου καὶ ἁγιωτάτου Κυρίλλου ὁ θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας αἱρετικὸν αὐτὸν ὀνομάζων, καὶ αἱρετικὸν αὐτὸν ἔχων, ἀποδείξατε. Μάρας εἶπεν· ἀποδείκνυμεν. ὁ αὐτὸς καθωσιωμένος σηκρητάριος ὁμοίως ἀνέγνω.

[a] Paris. cum qui in me habebat primatum.

[b] MS. flagitatum.

[c] al. communicavit mihi & communicavi ei.

[*] In Græco est, πρώην, hoc est, anno superiore: & ipse ter quater ... Latine legere ... annon, vel ... pro annon, ut ...

[a] Forte, εἶπον ἀληθῶς, ὅτι εἰ μή. ex Latino.

[b] Forte, ἀνεθεμάτισε.

[c] Forte, θέλετε τὰ ἄγραφα; προσενέγκατε τὰ ἄγραφα, ex Latino.

[d] *Ex epistola, quæ scripta est a reverentissimo Iba episcopo Edessenorum, Mari Persæ, post procemium.*

IN brevi autem claræ tuæ prudentiæ, quæ in paucis multa cognoscit, indicare quæ pridem & nunc hic acta sunt, festinavimus: scientes quia quæ vestræ sanctitati a nobis scripta sunt, vestro studio illic omnibus innotescent, & quia nullam permutationem scripturæ a

Ἀπὸ τῆς ἐπιστολῆς γραφείσης παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἴβα τῆς Ἐδεσσηνῶν πόλεως, Μάρῃ Πέρσῃ, μετὰ τὸ προοίμιον.

ΕΝ συντόμῳ δὲ τῇ συνέσει σου τῇ φαιδρᾷ, τῇ δι' ὀλίγων τὰ πολλὰ ἐπιγινωσκούσῃ, οἷα πρὸ τούτου καὶ νῦν συνέβη ἐνταῦθα, γνωρίσαι σοι ἐσπουδάσαμεν, εἰδότες ὡς ταῦτα τῇ σῇ θεοσεβείᾳ γράφοντες, πᾶσι διὰ τῆς σῆς σπουδῆς τοῖς ἐκεῖσε γνώριμα γίνεται τὰ παρ' ἡμῶν, ὡς οὐδεμίαν ἐναλλαγὴν

[d] al. Interpretatio epistolæ quæ scripta est a venerabili Iba episcopo ad Marim Persam. Est hæc epistola in Conc. V. coll. 6. alia Latinitate: & rursum alia apud Facund. l. 6.

αἱ γρα-

αἱ παρὰ τοῦ Θεοῦ δεδεῖσθαι χαρὰν ἔλαβον. ποιοῦμαι δὲ τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποθέσεως ἐκ τῶν λόγων, ὧν καὶ αὐτὸς ἐπίστασαι. ἐγένετο φιλονεικία, ἐξ οὗ ἐπὶ ἡ σὴ θεοσέβεια ἐνταῦθα ἦν, τοῖς δύο ἀνθρώποις τούτοις, Νεστορίῳ καὶ Κυρίλλῳ· καὶ συνέγραψαν κατ' ἀλλήλων λόγους βλαβερούς, οἵτινες σκάνδαλοι ἦσαν τοῖς ἀκούουσι. Νεστόριος γὰρ εἴρηκεν ἐν τοῖς αὐτοῦ λόγοις, καθὼς καὶ ἡ σὴ θεοσέβεια ἐπίσταται, ὅτι ἡ μακαρία Μαρία θεοτόκος οὐκ ἔστιν· ὡς νομισθῆναι τοῖς πολλοῖς ἐκ τῆς αἱρέσεως Παύλου τοῦ Σαμοσατέως αὐτὸν εἶναι, τοῦ φάσκοντος, ἄνθρωπον ψιλὸν εἶναι τὸν Χριστόν. Κύριλλος δὲ θέλων τοὺς λόγους Νεστορίου ἀνατρέψαι, ὤλισθε, καὶ εὑρέθη ἐμπίπτων εἰς τὸ δόγμα Ἀπολιναρίου. συνέγραψε γὰρ καὶ αὐτὸς ὁμοίως ἐκείνῳ, ὅτι αὐτὸς ὁ Θεὸς λόγος γέγονεν ἄνθρωπος· ὡς μὴ εἶναι διαφορὰν μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν αὐτῷ. συνέγραψε γὰρ τὰ δώδεκα κεφάλαια, ἅπερ νομίζω καὶ τὴν σὴν θεοσέβειαν ἐγνωκέναι· ὅτι μία φύσις ἐστὶ τῆς τε θεότητος καὶ τῆς ἀνθρωπότητος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· καὶ ὡς οὐ χρή, φησί, διαιρεῖν τὰς φωνὰς τὰς εἰρημένας, ἃς ἢ ὁ κύριος περὶ ἑαυτοῦ εἴρηκεν, ἢ οἱ εὐαγγελισταὶ περὶ αὐτοῦ. πόσης δὲ ἀσεβείας πεπλήρωται ταῦτα, καὶ πρὸ τοῦ ἡμᾶς εἰπεῖν, ὡς καὶ ἡ σὴ ἁγιωσύνη ἐπίσταται. πῶς γὰρ δυνατὸν νοηθῆναι τὸν ἐν ἀρχῇ λόγον ἐπὶ τοῦ ναοῦ τοῦ γεννηθέντος ἐκ Μαρίας; ἢ ἐκεῖνο τό· ἠλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους· περὶ τῆς θεότητος τοῦ μονογενοῦς ῥηθῆναι; ἡ γὰρ ἐκκλησία οὕτως λέγει, ὡς καὶ ἡ σὴ θεοσέβεια ἐπίσταται, καὶ ἐξ ἀρχῆς [a] ἐδιδάχθη καὶ ἐστηρίχθη ἐκ τῆς θείας διδασκαλίας, ἐκ τῶν λόγων τῶν μακαρίων πατέρων· δύο φύσεις, μία δύναμις, ἓν πρόσωπον· ὅπερ ἐστίν, εἷς υἱὸς Ἰησοῦς Χριστός. διὰ ταύτην τὴν φιλονεικίαν οἱ νικηταὶ καὶ εὐσεβεῖς βασιλεῖς ἐκέλευσαν τοὺς ἐξάρχους τῶν ἐπισκόπων εἰς τὴν Ἐφεσίων πόλιν συναχθῆναι, καὶ ἐπὶ πάντων τοὺς λόγους Νεστορίου καὶ Κυρίλλου κριθῆναι. πρὸ δὲ τοῦ πάντας τοὺς ἐπισκόπους τοὺς κελευσθέντας συναχθῆναι, ἐλθεῖν εἰς τὴν Ἔφεσον, προλαβὼν ὁ αὐτὸς Κύριλλος τὰς ἀκοὰς τῷ φαρμάκῳ, τῷ τυφλοῦντι τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν σοφῶν, προκατέσχεν· εὗρε δὲ αἰτίαν ἐκ τοῦ μίσους τοῦ πρὸς Νεστόριον. καὶ πρὸ τοῦ εἰς τὴν σύνοδον παραγενέσθαι τὸν ἁγιώτατον καὶ θεοφιλέστατον ἀρχιεπίσκοπον Ἰωάννην, ἐκ τῆς ἐπισκοπῆς τὸν Νεστόριον καθεῖλον, κρίσεως καὶ ζητήσεως μὴ γενομένης. μετὰ δὲ δύο ἡμέρας τῆς τούτου καθαιρέσεως ἤλθομεν εἰς Ἔφεσον· καὶ μαθόντων ἡμῶν, ὅτι ἐν τῇ καθαιρέσει Νεστορίου τῇ γενομένῃ παρ' αὐτῶν, τὰ δώδεκα κεφάλαια τὰ συγγραφέντα παρὰ Κυρίλλου, ἐναντία ὄντα τῇ πίστει τῇ ἀληθινῇ, ἀνέθηκαν καὶ ἐβεβαίωσαν, καὶ συνέθεντο αὐτοῖς, ὡς τῇ ἀληθινῇ πίστει συμφωνοῦσι, πάντες οἱ τῆς ἀνατολῆς ἐπίσκοποι αὐτὸν Κύριλλον καθεῖλον, καὶ κατὰ τῶν ἄλλων ἐπισκόπων τῶν συνθεμένων τοῖς κεφαλαίοις, ἀκοινωνησίαν ὥρισαν. καὶ μετὰ ταύτην τὴν ταραχήν, ἕκαστος εἰς τὴν πόλιν τὴν ἑαυτοῦ ὑπέστρεψεν. Νεστόριος δέ, ἐπειδὴ ἐμισεῖτο παρὰ τῆς πόλεως, καὶ τῶν μεγάλων τῶν ὄντων ἐν αὐτῇ, ἐκεῖ ἐπιστρέψαι οὐκ ἠδυνήθη. καὶ ἔμεινεν ἡ σύνοδος ἡ ἀνατολικὴ μὴ κοινωνοῦσα τοῖς ἐπισκόποις τοῖς κοινωνήσασι Κυρίλλῳ. καὶ διὰ ταῦτα λύπη πολλὴ μεταξὺ αὐτῶν ἐγένετο· καὶ ἐν φιλονεικίᾳ ἐπίσκοποι πρὸς ἐπισκόπους ἐγένοντο, καὶ λαοὶ πρὸς λαούς· καὶ τὸ γεγραμμένον ἔργῳ ἐπληρώθη· ὅτι ἔσονται ἐχθροὶ οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ. καὶ ἐκ τούτου λοιδορίαι πολλαὶ καθ' ἡμῶν ἐγένοντο Ἑλλήνων τε καὶ αἱρετικῶν. οὐ γὰρ ἐτόλμα τις ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν, ἢ ἀπὸ χώρας εἰς χώραν ἀπέρχεσθαι· ἀλλ' ἕκαστος τὸν πλησίον, ὡς ἐχθρόν, ἐδίωκε. πολλοὶ δὲ μὴ ἔχοντες φόβον Θεοῦ πρὸ ὀφθαλμῶν, προφάσει ζήλου τοῦ ὑπὲρ τῶν ἐκκλησιῶν, ἣν εἶχον ἔχθραν κεκρυμμένην ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, εἰς ἔργον ἀγαγεῖν ἐσπούδαζον. ὧν εἷς ἐξ αὐτῶν τυγχάνει ὁ τῆς ἡμετέρας πόλεως τύραννος, ὃν καὶ αὐτὸς οὐκ ἀγνοεῖς· ὅστις προφάσει τῆς πίστεως οὐ μόνον τοὺς ζῶντας ἀμύνεται, ἀλλὰ καὶ τοὺς πάλαι πρὸς τὸν Θεὸν [b] ἐπαναλυθέντας· ὧν εἷς ἐστιν ὁ μακάριος Θεόδωρος, ὁ κῆρυξ τῆς ἀληθείας, καὶ διδάσκαλος τῆς ἐκκλησίας· ὃς οὐ μόνον ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ τοὺς αἱρετικοὺς [c] ἐκολάφισεν εἰς τὴν ἀληθινὴν αὐτοῦ πίστιν, ἀλλὰ καὶ μετὰ θάνατον ὅπλον πνευματικὸν τοῖς συντάγμασιν αὐτοῦ τοῖς παισὶ τῆς ἐκκλησίας κατέλιπεν· ὡς καὶ ἡ σὴ θεοσέβεια αὐτῷ

[a] Forte, ἐδιδάχθη, καὶ ἐστηρίχθη, ex Latino.

[b] Forte, ἀπηλλαχθέντας.

[c] Forte, ἐκόλαφισεν.

A Deo traditæ susceperunt. Facio autem hujus argumenti principium ex sermonibus, quos & ipse edoctus es. Contentio facta est, ex quo hic tua religiositas fuit, his duobus hominibus Nestorio & Cyrillo: & conscripserunt adversum se nocivos vel perniciosos libros, qui audientibus fuerunt scandalum. Nestorius enim dixit in suis libris, sicut & religiositas tua novit, quia beata Maria Dei genitrix non est: ita ut multi putarent, ex hæresi Pauli Samosateni hunc esse, qui dixit hominem putum esse Christum. Cyrillus autem libros Nestorii volens destruere, lapsus est, & inventus est in Apollinarii dogma incidens. Conscripsit enim & iste illi similiter, quia ipse Deus Verbum homo factus est; ut non esset differentia inter templum & inhabitantem in eo. Conscripsit enim duodecim capitula, quæ puto & tuam B cognovisse religiositatem: quia una natura est divinitatis & humanitatis Domini nostri Jesu Christi: & quia, sicut dicit, non oportet dividere voces dictas, quas vel ipse Dominus de semetipso dixit, vel Evangelistæ de eo. Hæc omni impietate plena sunt; & antequam nos dicamus, sanctitas tua novit. Quomodo enim accipi potest hoc quod est in principio Verbum, de templo quod factum est ex Maria? aut illud: *Minuisti eum paulo minus ab Angelis*; de divinitate Unigeniti dictum? Ecclesia enim sic dicit, sicut & tua religiositas novit, & sicut a principio est edocta & confirmata divina doctrina ex libris beatissimorum patrum. Duæ naturæ, una virtus, una persona, quæ est unus Filius Dominus noster Jesus Chri-C stus. Ob hanc contentionem victores & pii Imperatores jusserunt episcoporum primores in Ephesina congregari civitate, & coram omnibus libros Nestorii & Cyrilli judicari. Prius autem quam omnes episcopi, qui jussi fuerant congregari, venissent in Ephesum, anticipans idem Cyrillus, aures omnium quodam medicamine, quod solet sapientum oculos obcæcare, præoccupavit. Invenit autem causam ex odio, quod habuit circa Nestorium. Et antequam in synodum adveniret sanctissimus & Deo amantissimus archiepiscopus Joannes, Nestorium ex episcopatu deposuerunt, judicio & inquisitione non facta. Post duos autem dies damnationis ejus venimus in Ephesum: & cognoscentibus nobis, quia in damnatione Nestorii quæ ab eis facta est, duo-D decim capitula quæ a Cyrillo conscripta sunt, cum essent contraria veræ fidei, posuerunt & firmaverunt, & consenserunt eis tanquam veræ fidei consonis; omnes Orientales episcopi eumdem Cyrillum damnaverunt, & excommunicationem adversus alios episcopos qui consenserant ejus capitulis, protulerunt. Et post hanc perturbationem unusquisque in suam civitatem reversus est: Nestorius autem, quia suæ erat odio civitati, & viris qui in ea sunt, maximis, in eam reverti non potuit. Et remansit orientale concilium non communicans episcopis, qui communicaverunt Cyrillo. Et ob hoc multa tristitia inter eos facta est; & in contentione erant episcopi adversus episcopos, & populi adversus populos: & completum est opere, quod scriptum est: *Quia erunt* E [a] *inimici domestici ejus*. Ex hoc detractiones multæ adversus nos factæ sunt paganorum & hæreticorum. Non enim audebat aliquis de civitate ad civitatem, aut ad provinciam de provincia proficisci: sed tamquam inimicum suum, unusquisque proximum suum persequebatur. Multi autem ante oculos non habentes Dei timorem, occasione ecclesiastici zeli, inimicitiam, quam occultam in cordibus suis habuerant, ad effectum perducere festinabant. Ex quibus unus existit nostræ [b] tyrannus civitatis, quem & ipse non ignoras: qui occasione fidei non solum viventes punit, sed & hos etiam qui olim ad Dominum migraverunt. Quorum unus est beatus Theodorus veritatis prædicator, & doctor ecclesiæ: qui non solum in vita sua colaphis cecidit hæreticos pro veritate suæ fidei, sed & post mortem spiritalia arma in opusculis suis ecclesiæ filiis dereliquit, sicut & tua sanctitas cum

Psal. 8.

Matth. 10.

[a] Ita & Facundus.

[b] Rabbulas Edessenus episcopus.

» co versata agnovit, & ex his quæ ipse conscripsit, credi- A
» dit. Hunc ausus est, qui omnia præsumit, coram ecclesia
» clare anathematizare, qui propter zelum Dei non solum
» propriam civitatem ab errore ad veritatem convertit,
» sed & longe existentes ecclesias sua doctrina perdocuit.
» Et de libris quidem ejus multa ubique perscrutatio facta
» est: non quia a vera fide existerent alieni; (vidi enim eum,
» adhuc illo vivo, frequenter cum laudantem, & in libris
« ejus legebat:) sed propter inimicitiam latentem, quam
» adversus eum habuit, quoniam manifeste eum convicit
» in synodo. His ergo malis interea gestis, & unoquoque
» ut volebat, sicut scriptum est, ambulante, adorandus
» Deus noster, qui semper sua clementia curam pro suis
» gerit ecclesiis, erexit cor fidelissimi atque victoris prin-
» cipis, ut dirigeret [a] virum magnum, & in suo palatio no- B
» tum, qui cogeret reverentissimum atque sanctissimum
» archiepiscopum Orientis domnum Joannem, ut reconci-
» liaretur Cyrillo: ab eo enim fuerat de episcopatu depo-
» situs. Et postquam litteras Imperatoris accepit, sanctissi-
» mum & religiosissimum Paulum Emisenum episcopum
» direxit, per eum veram fidem scribens, & denuntians ei,
» quia si huic fidei Cyrillus consentiret, & anathematiza-
» ret eos qui dicunt: Quia divinitas passa est; & qui di-
» cunt: Quia una natura est divinitatis & humanitatis;
» ut ei communicaret. Voluit autem Dominus, qui sem-
» per suæ curam gerit ecclesiæ, quam sanguine suo proprio
» redemit, ut & cor Ægyptii subigeret, & sine fatigatio-
» ne consentiret fidei, eamque susciperet, & omnes qui
» absque hac crederent, anathematizaret. Et communi-
» cantibus invicem, contentio de medio est oblata, & pax C
» in ecclesia facta est; & non est in ea jam schisma, sed
» pax, sicut pridem fuit. Quæ autem verba sunt, quæ a
» sanctissimo & Deoamantissimo archiepiscopo Joanne
» scripta sunt, & quæ a Cyrillo rescripta suscepit, ipsas
« epistolas huic, quam ad tuam direxi religiositatem, con-
» junxi: ut relegens tua sanctitas agnoscat, & omnibus
» amantibus pacem denuntiet, quia contentio jam quievit,
» & medius inimicitiæ paries est ablatus, & qui seditiose
» adversus vivos & mortuos irruerant, in confusione sunt,
» satisfacientes pro suis excessibus, & contraria docentes
» suæ priori doctrinæ. Non enim quisquam audet dicere:
» Quia una est natura divinitatis & humanitatis; sed con-
» fitentur in templum, & in eum qui in hoc habitat, qui
» est unus Filius Jesus Christus. Hæc autem scripsi tuæ D
» religiositati ex magno affectu, quem circa te habeo,
» sciens quia tua sanctitas nocte & die in doctrina Dei se-
» metipsum exercet, ut multis sit utilis.

» Ibas reverentissimus episcopus dixit: Jubeat vestra
» clementia relegi & litteras clericorum Edessenorum, ut
» cognoscatis, quia & ab his quæ mihi illata sunt, alienus
» exsisto, & violentiam sum perpessus. Magnificentissimi
» & gloriosissimi judices dixerunt: Relegantur ea quæ
» scripta sunt a venerabilibus clericis Edessenis. Et obla-
» tis his, Beronicianus devotus secretarius sacri consisto-
» rii legit:

» [b] *Instructio & deprecatio Dei amantissimis atque sanctis-*
» *simis episcopis Photio & Eustathio, ab omni clero* E
» *Edessenæ civitatis.*

» A Multis atque diversis de Phœnice advenientibus
» ad nos cognovimus ea quæ ab his, qui insurrexe-
» runt in Deoamantissimum & sanctissimum episcopum
» nostrum Ibam, gesta sunt: & perterriti in eo quod di-
» ctum est, (transcendunt enim & illorum qui sine Deo
» sunt, & infidelium, & hæreticorum, & Judæorum, &
» paganorum auditum, ea quæ nobis dicta sunt: quia no-
» bis præsentibus dixisset idem Deoamantissimus episco-
» pus noster: *Non invideo Christo facto Deo; (quoniam*
» *& ego, si volo, possum fieri secundum illum:)* & omnes
» nos, quos dicunt audivisse ea verba, manifestum facimus vestræ Deoamabilitati, tamquam coram Dei cle-

A συνεπτωχότα ἦγον, καὶ ἀπὸ τῶν συγγραφέντων παρ' αὐτοῦ ἐπίστευον. τοῦτον ἐτόλμησεν ὁ πάντα τολμῶν ἐπὶ ἐκκλησίας φανερῶς ἀναθεματίσαι, τὸν διὰ ζῆλον Θεοῦ οὐ μόνον τὴν ἰδίαν πόλιν ἐκ τῆς πλάνης εἰς τὴν ἀλήθειαν ἐπιστρέψαντα, ἀλλὰ καὶ τὰς μακρὰν οὔσας ἐκκλησίας παιδεύσαντα τῇ αὐτοῦ διδασκαλίᾳ. καὶ περὶ τῶν βιβλίων αὐτοῦ πολλὴ ἔρευνα πανταχοῦ ἐγένετο, οὐ διὰ τὸ τῇ πίστει τῇ ἀληθεῖ ἐναντίας αὐτὰς εἶναι. ἀεὶ γὰρ ζῶντος αὐτοῦ συνεχῶς αὐτὸν ἐπῄνει, καὶ εἰς τὰ βιβλία αὐτοῦ ἀνεγίνωσκεν· ἀλλὰ διὰ τὴν ἔχθραν τὴν κεκρυμμένην, ἣν εἶχε πρὸς αὐτὸν, ἐπειδὴ ἤλεγξεν αὐτὸν φανερῶς ἐν τῇ συνόδῳ. τούτων δὲ τῶν κακῶν μεταξὺ γενομένων καὶ ἑκάστου ὡς ἐβούλετο, κατὰ τὸ γεγραμμένον, ἀπιόντος, ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ προσκυνητὸς, ὁ πάντοτε τῇ φιλανθρωπίᾳ αὐτοῦ φροντίζων [a] τῆς ἐκκλησίας, διήγειρε τὸ πιστοτάτου καὶ νικητοῦ βασιλέως τὸν νοῦν, πέμψαι ἄνδρα μέγαν B καὶ γνώριμον ἀπὸ τοῦ παλατίου τοῦ ἰδίου, ἀναγκάζοντα τὸν ἁγιώτατον ἀρχιεπίσκοπον τῆς ἀνατολῆς τὸν κύριον Ἰωάννην, διαλλαγῆναι Κυρίλλῳ· ὑπ' αὐτοῦ γὰρ τῆς ἐπισκοπῆς καθῄρητο. καὶ μετὰ τὸ δέξασθαι τὰ γράμματα τοῦ βασιλέως, ἀπέστειλε τὸν ἁγιώτατον καὶ θεοφιλέστατον Παῦλον τὸν ἐπίσκοπον [b] Ἐμέσης, γράψας δι' αὐτοῦ τὴν ἀληθινὴν πίστιν, καὶ διαμαρτυράμενος αὐτῷ, ὅτι εἰ ταύτῃ τῇ πίστει συνθῆται Κύριλλος, καὶ ἀναθεματίσῃ τοὺς λέγοντας, ὅτι ἡ θεότης ἔπαθε· καὶ τοὺς λέγοντας, ὅτι μία φύσις ἐστὶ θεότητος καὶ ἀνθρωπότητος· ἵνα αὐτῷ κοινωνήσῃ. ἠβουλήθη δὲ ὁ Θεὸς ὁ πάντοτε φροντίζων τῆς ἰδίας ἐκκλησίας τῆς τῷ ἰδίῳ αἵματι αὐτοῦ λυτρωθείσης, καὶ τὴν καρδίαν τοῦ Αἰγυπτίου μαλάξαι, καὶ ἐκτὸς σκύλσεως τῇ πίστει συνθέσθαι, καὶ ταύτην δέξασθαι, καὶ πάντας τοὺς ἐκτὸς ταύτης πιστεύοντας ἀναθεματίσαι. καὶ κοινωνησάν- C των ἀλλήλοις, ἡ φιλονεικία ἐκ μέσου ἤρθη, καὶ εἰρήνη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ γέγονε· καὶ οὐκ ἔτι λοιπὸν ἐν αὐτῇ σχίσμα, ἀλλὰ εἰρήνη, ὡς τὸ πρότερον, ἐστί. τίνα δέ ἐστι τὰ ῥήματα τὰ παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Ἰωάννου γραφέντα, καὶ τίνα ἀντίγραφα ἐδέξατο παρὰ Κυρίλλου, αὐτὰς τὰς ἐπιστολὰς ταύτῃ τῇ πρὸς τὴν σὴν θεοσέβειαν συζεῦξας, ἀπέστειλα τῇ σῇ ὁσιότητι· ἵνα ἀναγνοὺς γνῷς. καὶ πᾶσι διαγγείλῃς, ὅτι ἡ φιλονεικία λοιπὸν πέπαυται, καὶ τὸ μεσότοιχον ἤρθη τῆς ἔχθρας, καὶ οἱ ἀτάκτως κατὰ ζώντων καὶ νεκρῶν ἐπελθόντες, ἐν αἰσχύνῃ εἰσὶν, ἀπολογούμενοι ὑπὲρ τῶν ἰδίων πλασμάτων, καὶ ἐναντία τῇ προτέρᾳ αὐτῶν διδαχῇ διδάσκοντες. οὐ γὰρ τολμᾷ τις εἰπεῖν, ὅτι μία ἐστὶ φύσις θεότητος καὶ ἀνθρωπότητος· ἀλλὰ ὁμολογοῦσιν εἰς τὸν ναὸν, καὶ εἰς τὸν ἐν αὐτῷ ἐνοικοῦντα, ὄντα ἕνα υἱὸν Ἰησοῦν Χριστόν. D ταῦτα δὲ ἔγραψα τῇ σῇ θεοσεβείᾳ ἐκ πολλῆς διαθέσεως, ἧς ἔχω πρὸς σὲ, πεπεισμένος ὡς ἡ σὴ ἁγιωσύνη νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τοῦ Θεοῦ σεαυτὸν γυμνάζεις, ἵνα πολλοὺς ὠφελήσῃς.

Ἴβας ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· κελευσάτω ἡ ὑμετέρα φιλανθρωπία ἀναγνωσθῆναι τὰ γράμματα τῶν κληρικῶν Ἐδέσσης, ἵνα μάθητε, ὅτι καὶ τῶν ἐπαχθέντων μοι ἀλλότριός εἰμι, καὶ βίαν ἔπαθον. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι ἄρχοντες εἶπον· ἀναγινωσκέσθω τὰ γράμματα τὰ γραφέντα παρὰ τῶν εὐλαβεστάτων κληρικῶν Ἐδέσσης. καὶ ἐπιδοθέντων, Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ἀνέγνω.

Διδασκαλία καὶ παράκλησις τοῖς θεοφιλεστάτοις καὶ ὁσιωτάτοις E ἐπισκόποις, Φωτίῳ καὶ Εὐσταθίῳ, παρὰ παντὸς τοῦ κλήρου τῆς Ἐδεσσηνῶν μητροπόλεως.

ΠΑρὰ πολλῶν καὶ διαφόρων τῶν ἀπὸ Φοινίκης παραγενομένων πρὸς ἡμᾶς μαθόντες ἡμεῖς τὰ περὶ τῶν ἐπαναστάντων τῷ θεοφιλεστάτῳ καὶ ὁσιωτάτῳ ἐπισκόπῳ Ἴβᾳ, καὶ φρίξαντες ἐπὶ τῷ ῥηθέντι· ὑπερβαίνει γὰρ καὶ τὴν τῶν ἀθέων καὶ ἀπίστων, αἱρετικῶν, καὶ Ἰουδαίων, καὶ Ἑλλήνων ἀκοὴν τὰ ῥηθέντα ἡμῖν ὅτι παρόντων ἡμῶν εἶπεν ὁ αὐτὸς θεοφιλέστατος καὶ ἡμῶν ἐπίσκοπος· ὅτι οὐ φθονῶ τῷ Χριστῷ γενομένῳ Θεῷ· ἐπειδὴ κἀγὼ, εἰ βούλομαι, γίνομαι κατ' αὐτόν· καὶ πάντας ἡμᾶς, ὥς λέγουσιν, ἀκηκοέναι τῶν ῥηθέντων καταδῆλον ποιοῦμεν τῇ ὑμετέρᾳ θεοφιλίᾳ, ὅτι, ὡς ἐπὶ Θεοῦ τοῦ φι-

Judic. 17. & 21.

a Aristolaum tribunum.

a Forte, τῆς ἐκκλησίας.

b Forte, Ἐμίσης.

b Postulatio, Paris.

κακοφρόνου, οὔτε παρ' αὐτοῦ, οὔτε παρ' ἄλλου οὐδενὸς ἀκηκόαμεν τοιοῦτόν ποτε εἰρῆσθαι, οὐδὲ εἰσῆλθεν εἰς τὰ ὦτα τὰ ἡμέτερα οὐδὲν τοιοῦτο οὐδέποτε· ἀναθεματίζοντες ἑαυτοὺς, καὶ τῇ φρικτῇ γεέννῃ ὑποδικίους ποιοῦντες, εἰ οὐδαμῶς τι τοιοῦτον εἰρῆσθαι παρ' αὐτοῦ, ἢ ἕτερόν τι ἐναντιούμενον τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει. εἰ γὰρ τοιούτου τινὸς ῥηθέντος ἠνειχόμεθα, ἢ κοινωνῆσαι τῷ εἰπόντι, ἢ συλλειτουργῆσαι αὐτῷ, τῇ ἐσχάτῃ ὑπόδικοι ἦμεν τιμωρίᾳ, ὡς κοινωνήσαντες τοιούτῳ [a] μύσει. παρακαλοῦμεν δὲ, καὶ δεόμεθα τῆς ὑμετέρας σοφίας, ὥστε μετὰ τάχους συμπεῖσαι τὸν αὐτὸν θεοφιλέστατον ἡμῶν ἐπίσκοπον, καταλαβεῖν τὴν αὐτοῦ ποίμνην κινδυνεύουσαν διασπαραχθῆναι παρὰ πάντων, μηδενὸς ὄντος τοῦ ταύτης προΐστασθαι δυναμένου· καὶ μάλιστα τῆς σωτηρίου ἑορτῆς τοῦ ἁγίου πάσχα ἐπιστάσης, ἐν ᾗ καὶ διὰ τὰς κατηχήσεις, καὶ τοὺς ἀξιουμένους τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, χρεία τῆς αὐτοῦ παρουσίας. καὶ ἀξιοῦμεν ταύτην ἡμῶν τὴν διδασκαλίαν ἐντεθῆναι τοῖς πραττομένοις ἐπὶ τῆς ὑμετέρας σοφίας, ὥστε μηδένα ταύτην διαλαθεῖν.

[a] Forte, μύσει.

ΚΑῚ ΑἹ ὙΠΟΓΡΑΦΑΊ.

[b] Φικίδας πρεσβύτερος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα [c] ἑτέροις.

Οὐρσικῖνος πρεσβύτερος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.

Εὐλόγιος πρεσβύτερος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ Συριακή.

Λιβάνιος πρεσβύτερος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ Συριακή.

.˙. .˙. .˙. .˙. .˙. .˙. .˙. .˙.

Λεόντιος πρεσβύτερος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.

[d] Μίκαλλος πρεσβύτερος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.

Εὐσέβιος πρεσβύτερος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.

Βασίλειος πρεσβύτερος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ Συριακή.

Ἀβραάμιος πρεσβύτερος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.

Πατρώϊνος πρεσβύτερος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.

Βάσσος πρεσβύτερος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.

Στρατήγιος πρεσβύτερος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ Συριακή.

Σαββάτιος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.

Νικίας διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.

Μαρτύριος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.

Εὐλόγιος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.

Σάββας διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.

Ἰάκωβος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.

.˙. .˙. .˙. .˙. .˙. .˙. .˙. .˙.

[e] Ἀφρήμιος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.

Πατρίκιος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.

Ἀκάκιος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.

Ξανάκιος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.

Σάββας διάκονος, λεγόμενος ἰατρὸς, πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ Συριακή.

Εὐσέβιος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.

[b] Forte, Φαιδίδας.
[c] Forte, ὑπο-γραφεῖς, ex Lat.
[d] Forte, Μικάλλιος.
[e] Forte, Ἐφρήμιος.

mentia, quia neque ab alio ullo tale dictum aliquando audivimus, neque in aures nostras ingressum est tale aliquid aliquando: anathematizantes nosmetipsos, & terribili gehennæ nosmetipsos obnoxios facientes, si uovimus aliquid tale dictum ab eo, aut aliud aliquid contrarium catholicæ fidei. Si enim aliquo tali dicto acquiesceremus, aut communicare ei qui dixit, aut comministrare in sacrificio; ultimo supplicio fuissemus obnoxii, tamquam communicantes tali exsecrationi. Rogamus autem & deprecamur vestram sapientiam, ut eidem reverentissimo episcopo suadeatis, quatenus velociter ad suum gregem reverti festinet, qui periclitatur ab omnibus laccrari, cum nullus sit qui ei adesse prævaleat; & maxime festivitate salutifera sancti diei paschalis imminente: in qua & propter catechismos, & propter eos qui digni sunt sancto baptismate, opus est ejus præsentia. Et petimus hanc [a] instructionem nostram coram vestra sapientia gestis innecti, ut nullum hæc lateant.

ET SUBSCRIPTIONES.

Fæcidas presbyter feci hanc [b] suggestionem cum sociis.

[c] Ursicinus presbyter feci hanc suggestionem cum sociis.

Eulogius presbyter feci hanc suggestionem cum sociis. Et suscriptio Syra.

Libanius [d] presbyter feci hanc instructionem cum sociis. Et subscriptio Syriaca.

Rhodon presbyter similiter. Et subscriptio Syra.

Leontius presbyter feci hanc instructionem cum sociis.

Micallus presbyter, similiter.

Eusebius presbyter, similiter.

Basilius presbyter, similiter. Et subscriptio Syra.

Abraamius presbyter feci hanc instructionem cum sociis.

Patroinus presbyter, similiter. [e] Atticus presbyter similiter.

Bassus presbyter, similiter.

Strategius presbyter, similiter. Et subscriptio Syra.

Sabbatius diaconus feci hanc suggestionem simul cum ceteris.

[f] Niceas diaconus, similiter.

Martyrius diaconus, similiter.

Eulogius diaconus, similiter.

Sabbas diaconus, similiter.

Jacobus diaconus, similiter.

Cyrus Leontii diaconus, similiter.

[g] Aphremius diaconus, similiter.

[h] Patricius diaconus, similiter.

Acacius diaconus, similiter.

[i] Sanctius diaconus, similiter.

Sabas diaconus, qui dicor medicus, feci hanc suggestionem cum ceteris. Et subscriptio Syra.

Eusebius diaconus, similiter.

[a] postulationem, Paris. & Div.
[b] postulationem, Paris.
[c] al. Ursinus
[d] Colb. primus presbyter. Paris. archipresbyter.
[e] mss. Arsenius.
[f] al. Niclas
[g] Aframius, Paris.
[h] Petrus, Paris.
[i] Suscius, Paris.

Cyrus diaconus, ſimiliter.
Abraamius diaconus, ſimiliter. Et ſubſcriptio Syra.
Lucianus diaconus, ſimiliter.
Anyſius diaconus, ſimiliter. Et ſubſcriptio Syra.
Abibus diaconus, ſimiliter, Et ſubſcriptio Syra.
Andreas diaconus, ſimiliter.
Arbius diaconus rogatus ſubſcripſi pro reverentiſſimo Hypatio diacono, qui confeſſus eſt ſe feciſſe hanc a inſtructionem cum ſociis.
Dadoës diaconus feci hanc inſtructionem cum ſociis, ſtans pro ea uſque ad mortem.
Abibus diaconus rogatus ſubſcripſi pro reverentiſſimo Valentino diacono, ob hoc quod non poterat. Et ſubſcriptio Syra.
Euſebius diaconus feci hanc inſtructionem cum ſociis. Et ſubſcriptio Syra.
Eulogius diaconus feci hanc petitionem cum ſociis, & inſto pro ea uſque ad mortem.
Abraamius diaconus feci hanc petitionem cum ceteris.
Romanus diaconus, ſimiliter.
Paulus diaconus, ſimiliter.
Item Paulus diaconus rogatus ſubſcripſi pro Marea diacono, qui hanc fecit petitionem cum ſociis.
Cyrillus diaconus feci hanc inſtructionem cum ſociis.
Cæſarius diaconus, ſimiliter.
Apeneus diaconus, ſimiliter.
Maronius diaconus, ſimiliter.
b Fæcidas diaconus, ſimiliter. Et ſubſcriptio Syra.
Joannes diaconus, ſimiliter.
Gerontius diaconus, ſimiliter.
Agapius diaconus, ſimiliter.
Adelphius diaconus, ſimiliter. Et ſubſcriptio Syra.
Sabbas diaconus, ſimiliter. Et ſubſcriptio Syra.
Baſſus ſubdiaconus feci hanc petitionem cum ſociis. Et ſubſcriptio Syra.
Reſtutus ſubdiaconus feci hanc inſtructionem cum ſociis, inſtans pro ea uſque ad mortem.
Cyrus ſubdiaconus feci hanc inſtructionem cum ſociis.
Reſtitutus ſubdiaconus rogatus ſubſcripſi pro Abibo ſubdiacono, qui hanc petitionem fecit cum ſociis.
Thomas ſubdiaconus feci hanc petitionem cum ceteris. Et ſubſcriptio Syra.
Baſſus ſubdiaconus rogatus ſubſcripſi pro Abibo lectore, qui ſe confeſſus eſt hanc petitionem feciſſe cum ſociis.
Adelphius lector feci hanc petitionem cum ſociis.
Euphraſius ſubdiaconus, ſimiliter. Et ſubſcriptio Syra.
Romulus ſubdiaconus, ſimiliter. Et ſubſcriptio Syra.

a al. petitionem

b al. Facidus

A Κῦρος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.
Ἀβραάμιος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ Συριακή.
.·. .·. .·. .·. .·. .·. .·. .·.
Ἀνύσιος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ Συριακή.
Ἄβιβος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ Συριακή.
Ἀνδρέας διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.
Ἄρβιος διάκονος ἀξιωθεὶς ἔγραψα ὑπὲρ τοῦ εὐλαβεστάτου διακόνου Ὑπατίου, ὁμολογοῦντος πεποιηκέναι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.
B Δαδόης διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.
Ἄβιβος διάκονος ἀξιωθεὶς ἔγραψα ὑπὲρ τοῦ εὐλαβεστάτου διακόνου Οὐαλεντίνου, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι αὐτόν. καὶ ἡ ὑπογραφὴ Συριακή.
Εὐσέβιος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ Συριακή.
Εὐλόγιος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις, ἐνιστάμενος ὑπὲρ αὐτῆς ἄχρι θανάτου.
Ἀβραάμιος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.
Ῥωμανὸς διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.
Παῦλος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.
C Παῦλος διάκονος ἀξιωθεὶς ὑπέγραψα ὑπὲρ Μάρα διακόνου, τῆσδε πεποιηκότος διδασκαλίας ἅμα ἑτέροις.
Κύριλλος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.
Καισάριος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.
Ἀπίνιος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.
Μαρώνης διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.
a Φειδᾶς διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ Συριακή.
Ἰωάννης διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.
D Γερόντιος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.
Ἀγάπιος διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.
Ἀδέλφιος b ὑποδιάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.
Σάββας διάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ Συριακή.
Βάσσος ὑποδιάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ Συριακή.
Ῥεστοῦτος ὑποδιάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις, ἐνιστάμενος ὑπὲρ αὐτῆς ἕως θανάτου.
Κῦρος ὑποδιάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.
E Ῥεστιτοῦτος ὑποδιάκονος ἀξιωθεὶς ὑπέγραψα ὑπὲρ Ἀβίβου ὑποδιακόνου, πεποιηκότος τήνδε τὴν διδασκαλίαν ἅμα ἑτέροις.
Θωμᾶς ὑποδιάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ Συριακή.
Βάσσος ὑποδιάκονος ἀξιωθεὶς ὑπέγραψα ὑπὲρ Ἀβίβου ἀναγνώστου, ὁμολογοῦντος πεποιηκέναι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.
Ἀδέλφιος ὑποδιάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις.
Εὐφράσιος ὑποδιάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ Συριακή.
Ῥωμύλος ὑποδιάκονος πεποίημαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ Συριακή.

a Forte, Φαικίδας

b διάκονος, in Lat.

Εὐσέβιος ὑποδιάκονος παραιτοῦμαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ Συριακή.

Ποιμένιος ὑποδιάκονος παραιτοῦμαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ Συριακή.

Θεόφιλος ἀναγνώστης παραιτοῦμαι τὴν διδασκαλίαν ταύτην ἅμα ἑτέροις. καὶ ἡ ὑπογραφὴ Συριακή.

Θεόφιλος διάκονος εἶπε· δέομαι ὑμῶν, ὁ ἐνέγκας ταύτην αὐτὴν (οὐκ οἶδα πῶς λέγεται ὁ διάκονος), ὁ ἐνέγκας αὐτὴν μετὰ τὸ ἐκβληθῆναι αὐτὸν ἐκεῖθεν, εἰ μὴ ὡμολόγησεν ἐπὶ πάντων τῶν κληρικῶν, ὅτι ἐγὼ ἤλλαξα τὴν λέξιν ἐκείνην, ἵνα ἀρέσω τῷ ἐπισκόπῳ. καὶ μετὰ ταῦτα ἐγένετο ἡ ἀναφορὰ ἀπὸ πάσης τῆς πόλεως· καὶ κεῖται ἐκείνη ἡ λέξις εἰς τὴν ἀναφοράν. κελεύσατε ζητηθῆναι, εἰ μὴ ὡμολόγησεν ὁ διάκονος, ὅτι ἐγὼ ἤλλαξα τὴν λέξιν· ἔπεμψεν αὐτὸν ἀπὸ Βηρυτοῦ. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι ἄρχοντες εἶπον· τὰ μὲν ἀναγνωσθέντα, φανερά· ἵνα δὲ μηδὲν ἐλλείψῃ τοῖς δικαίως κριθῆναι ὀφείλουσιν, ἀναγνωσθήτω τὰ ἐν Ἐφέσῳ ἐν τελευταίοις περὶ Ἴβα τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου πραχθέντα. [a]

Πασχασῖνος καὶ Λουκέντιος, καὶ Ἰουλιανὸς, οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, καὶ Βονιφάτιος πρεσβύτερος τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, διὰ Πασχασίνου εἶπον· σύνοδος οὐ δύναται ἐμφέρεσθαι, ἐν ᾗ τὰ ἀθέμιτα πλάσματα ἐκεῖνα ἀνεγνώσθησαν· καὶ διὰ τοῦτο περιττὰ φαίνεται πρὸς ἀνάγνωσιν τὰ ἐκεῖ πεπραγμένα. εἰ μὲν οὖν καὶ ἀπὸ τοῦ μακαριωτάτου καὶ ἀποστολικοῦ ἐπισκόπου τῆς πόλεως Ῥώμης πάντα τὰ ἐκεῖ πεπραγμένα μάταιά ἐστι, δῆλόν ἐστι, ὡς καὶ ὁ ἁγιώτατος ἐπίσκοπος τῆς Ἀντιοχέων ἐκκλησίας ἔξω τούτων ἐστὶν· ἵνα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τοῦ γαληνοτάτου καὶ Χριστιανικωτάτου βασιλέως ἐπιτύχωμεν· ὥστε ἐκείνην τὴν σύνοδον ἱερῷ ἰδίῳ νόμῳ μήτε ὀνομάζεσθαι προστάξῃ.

Ἀνατόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, εἶπεν· αὐτόθεν τὴν ἀναίρεσιν ἔχει τὰ κατ' Ἔφεσον πρῴην πεπραγμένα, ἀφ' οὗ μάλιστα μετὰ ταῦτα καλλίστην καὶ τῷ Θεῷ φίλην ἔχει τὴν διόρθωσιν. τοιγαροῦν [b] καταστοιχίζομαι, μηδὲν τῶν ἐν ἐκείνῃ τῇ λεγομένῃ συνόδῳ πεπραγμένων κρατεῖν, πλὴν τοῦ κατὰ τὴν μεγίστην Ἀντιόχειαν ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Μαξίμου· ἐπειδήπερ καὶ ὁ ἁγιώτατος ἐπίσκοπος Ῥωμαίων Λέων εἰς κοινωνίαν αὐτὸν δεξάμενος, ἄρχειν τῆς Ἀντιοχέων ἐκκλησίας ἐδικαίωσεν. ᾧ τινι τύπῳ ἀκολουθῶν, αὐτός τε συνῄνεσα, καὶ πᾶσα ἡ παροῦσα ἁγία σύνοδος. δεόμεθα δὲ τοῦ εὐλαβεστάτου καὶ φιλοχρίστου ἡμῶν βασιλέως, ὥστε καὶ εὐσεβεῖ νόμῳ θεσπίσαι, μήτε σύνοδον ἐκείνην, τὴν μετὰ τὴν πρώτην γενομένην ἐν Ἐφέσῳ, ὀνομάζεσθαι, μήτε τι τῶν ἐν αὐτῇ πεπραγμένων κρατεῖν.

[a] In mſ. Parisi, ἀνέγνω, ἀνεγνώσθη, ἀνέγνων.

[b] Forte, καταψηφίζομαι.

Euſebius ſubdiaconus, ſimiliter. Et ſubſcriptio Syra.

Pœmenius ſubdiaconus, ſimiliter. Et ſubſcriptio Syra.

Theophilus lector, ſimiliter. Et ſubſcriptio Syra.

Theophilus diaconus dixit: Deprecor vos, qui detulit hanc ipſam (neſcio quomodo dicitur diaconus, qui eam deportavit) poſtquam inde projectus eſt, ſi non confeſſus eſt coram omnibus clericis, quia ego mutavi verbum illud, ut placerem epiſcopo. Et poſt hæc relatio facta eſt ab omni civitate, & eſt illud verbum in relatione poſitum. Jubete quæri, ſi non confeſſus eſt diaconus, quia ego mutavi verbum: miſit enim eum a Beryto. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi judices dixerunt: Ea quidem quæ relecta ſunt, clarent: ut autem nihil deſit juſte judicare debentibus, relegantur quæ in Epheſo in ultimum de Iba reverentiſſimo epiſcopo geſta ſunt.

Paſchaſinus & Lucentius & Julianus reverentiſſimi epiſcopi, & Bonifacius venerabilis preſbyter, vicarii ſedis Apoſtolicæ, per Paſchaſinum dixerunt: Synodus proferri non poteſt, in qua vitia illa nefaria ſint relecta: & ob hoc ad lectionem videntur eſſe ſuperflua quæ ibi ſunt acta. Si ergo beatiſſimo & Apoſtolico Romanæ urbis epiſcopo omnia quæ ibi geſta ſunt, [a] vana ſunt habita; claret, [b] quia & ſanctiſſimus epiſcopus Antiochenæ civitatis extra hæc eſt, quem poſt hæc beatiſſimus epiſcopus in propriam communionem ſuſcepit. Neceſſarium eſt enim, ut rurſus eumdem tranquilliſſimum & Chriſtianiſſimum Principem adeamus, quatenus illud concilium ſacra & pia lege neque nominari præcipiat.

Anatolius reverentiſſimus [c] archiepiſcopus Conſtantinopolis novæ Romæ dixit: Hinc deſtructionem ea quæ in Epheſo nuper geſta ſunt, habuerunt, ex quo maxime poſt hoc optime ſunt & Deoamabiliter emendata. Igitur definimus, nihil horum valere, quæ in illa (quæ ſynodus dicitur) ſunt confecta, niſi illud circa ſanctiſſimum Maximum magnæ Antiochenæ civitatis epiſcopum: quoniam & ſanctiſſimus Leo Romanus archiepiſcopus in communionem eum recipiens, præeſſe eum Antiochienſium judicavit eccleſiæ: quam formam ſequens & ipſe approbavi, & præſens omne ſanctum concilium. Deprecamur autem piiſſimum & Chriſti amantiſſimum noſtrum Imperatorem, quatenus & pia lege ſanciat, neque ſynodum illam, quæ poſt primam in Epheſo facta, nominari; neque quidquam, quod in ea actum eſt, tenere.

[a] vacua, Pariſ.

[b] Annotatio Ruſtici. Nota de Maximo ordinato apud Epheſum.

[c] Cod. epiſcopus.

Ἰουβενάλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν· ὃ ἀρέσκεται περὶ τούτου τῷ εὐσεβεῖ ἡμῶν βασιλεῖ, θεσπισάτω τὸ θεοφιλὲς αὐτοῦ κράτος.

Θαλάσσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπε· τὰ αὐτὰ κἀγὼ φρονῶ τῷ θεοφιλεστάτῳ καὶ ὁσιωτάτῳ ἐπισκόπῳ Ἰουβεναλίῳ.

Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας Γαλατίας εἶπε· συμφωνῶ [c] κἀγὼ τῷ ὁσιωτάτῳ ἐπισκόπῳ Ἰουβεναλίῳ περὶ ταύτης τῆς ὑποθέσεως καὶ φρονῶ, καὶ λέγω.

Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἐφέσου εἶπε· κἀγὼ δικαιῶ, τὰ παρὰ κανόνας γενόμενα ἐν τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει ἀνατραπῆναι, ἐκτὸς τῶν πραχθέντων κατὰ Δόμνου τοῦ τῆς Ἀντιοχέων ἐπισκόπου, διὰ τὸ δεχθῆναι τὴν χειροτονίαν τοῦ γενομένου κανονικῶς θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Μαξίμου ἀντ' αὐτοῦ ἐν τῇ Ἀντιοχέων μητροπόλει παρά τε τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, καὶ τῆς παρούσης ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου.

Πέτρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κορίνθου εἶπεν· οὔτε ἀφῃρούμην αὐτὸν τῆς ἱερωσύνης, ἐπειδὴ μήτε ἐκοινώνησα τῇ συνόδῳ τῇ κατ' Ἔφεσον· καὶ ἕπομαι τῇ καθηγήσει τῶν ἐπεχόντων τὸν τόπον τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας, καὶ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ἀνατολίου.

[c] Forte, σύμφωνα.

Juvenalis reverentiſſimus epiſcopus Hieroſolymorum dixit: Quod placet de hac re piiſſimo & Dei amantiſſimo Imperatori noſtro, ejus imperium Deo amicum ſancire dignetur.

Thalaſſius reverentiſſimus epiſcopus Cæſareæ Cappadociæ, dixit: Hæc eadem & ego ſapio, quæ Dei amantiſſimus & ſanctiſſimus Juvenalis epiſcopus.

Euſebius reverentiſſimus epiſcopus Ancyræ Galatiæ dixit: Conſona & ego ſanctiſſimo epiſcopo Juvenali de hoc negotio & ſapio & dico.

Stephanus venerabilis epiſcopus Epheſi dixit: Et ego judico, ut quæ contra canones in Epheſina metropoli facta ſunt, infringantur: exceptis his quæ geſta ſunt adverſus Domnum Antiochenæ civitatis epiſcopum: ob hoc, quia ordinatio Dei amantiſſimi epiſcopi Maximi facta pro eo canonice in Antiochena metropoli, a ſanctiſſimo archiepiſcopo Leone & hoc præſente ſancto & univerſali concilio eſt ſuſcepta.

Petrus reverentiſſimus epiſcopus Corinthi dixit: Neque abſtuli ipſi Ibæ ſacerdotium, quia nec communicavi Epheſino concilio: & ſequor expoſitionem horum qui ſedis Apoſtolicæ locum habent, & ſanctiſſimi archiepiſcopi Anatolii.

Diogenes reverentissimus episcopus Cyzici dixit: A Et ego consentio sanctissimis archiepiscopis.

Joannes reverentissimus episcopus Sebastiæ dixit: Simili sententia, qua Dei amantissimus & sanctissimus episcopus Juvenalis, & ego decerno: omnia auctoritati Imperatoris nostri piissimi & Christianissimi permittens.

Constantinus reverentissimus episcopus Bostræ dixit: Et ego consentio his quæ interlocuti sunt patres.

Theodorus reverentissimus episcopus Damasci dixit: Et ego consentio omnibus quæ a sanctis patribus juste & sancte [a] formata sunt.

Crionianus reverentissimus episcopus Aphrodisiadis dixit: Et ego consentio his quæ a sanctis patribus sunt [b] formata.

B Romanus reverentissimus episcopus Myrorum Lyciæ dixit: Omnia quæ a piissimis & Christi amatoribus Imperatoribus nostris formanda sunt de synodo quæ dicitur esse, cum non sit, & nos prone suscipimus.

Eunomius reverentissimus episcopus Nicomediæ dixit: Quod placuit sancto concilio de his quæ in Epheso gesta sunt, hoc & mihi placet.

Cecropius reverentissimus episcopus Sebastopolitanus dixit: Illud concilium dicere non debemus. [c]

Reverentissimi episcopi clamaverunt: Omnes hæc eadem dicimus.

Igitur non amplius relectis iis quæ in Epheso gesta sunt, magnificentissimi & gloriosissimi judices dixe- C runt: Quid placet ei de Iba reverentissimo episcopo, sancta synodus doceat.

Paschasinus & Lucentius reverentissimi episcopi, & Bonifacius presbyter, tenentes locum sedis Apostolicæ (quia Missi Apostolici semper in synodis prius loqui & confirmare soliti sunt:) per Paschasinum dixerunt: Relectis chartis, agnovimus ex sententia reverentissimorum episcoporum, Ibam reverentissimum innoxium approbari. Relecta enim ejus epistola agnovimus eum esse orthodoxum. Et ob hoc decernimus, & honorem episcopatus, & ecclesiam, a qua injuste & absens expulsus est, ei restituendam. De sanctissimo igitur episcopo Nonno qui [d] pro eo paulo ante factus est, existimationis erit venerabilis episcopi Antiochenæ D ecclesiæ, quid oporteat de eo formari.

Anatolius reverentissimus archiepiscopus Constantinopolis novæ Romæ dixit: Dei amantissimorum episcoporum qui causam judicaverunt, fides, ac lectio omnium horum quæ sunt subsecuta, demonstrant innoxium Ibam reverentissimum ab accusationibus, quæ illatæ sunt in eum. Unde omnem in præsenti de eo suspicionem abjicio, quoniam consentit & subscribit ei quæ nunc de fide sententia data est a sancto concilio, & epistolæ sanctissimi archiepiscopi novæ Romæ Leonis: & dignum eum judico episcopatu, & habere curam ejus ecclesiæ, in qua pridem exsistebat. De Nonno autem reverentissimo episcopo formam dabit Maximus reverentissimus Antiochenus episcopus.

E Maximus reverentissimus episcopus Antiochenus dixit: Ex iis quæ modo relecta sunt, manifestum est, quia ab omnibus ei illatis reverentissimus Ibas innocens est repertus: & ex relecto quoque rescripto, epistolæ, quæ prolata est ab eo qui adversarius ejus exsistit, orthodoxa ejus declarata est dictatio. Unde & ego decerno, eum & episcopatus recipere dignitatem, & civitatem propriam, sicut visum est & sanctissimis archiepiscopis, qui locum sanctissimi archiepiscopi Leonis retinent, & qui regiæ civitatis est sanctissimo archiepiscopo Anatolio: Nonno nimirum Dei amantissimo episcopo, qui pro eo factus est, manente in eadem episcopatus dignitate, quoad simul cum Dei amantissimis

a firmata, *Paris.*

b firmata, *Paris.*

c *Addunt hoc loco editiones veteres & ms. Colb.* 1864. quia nec Apostolica auctoritate coactum est, neque rite peractum. *De secundo concilio seu latrocinio Ephesino hic sermo est. Vide Vigilii constitutum.*

d al. ante modicum pro eo factus est, tractandum est, a reverendo & venerabili episcopo Antiochenæ ecclesiæ.

Διογένης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κυζίκου εἶπε· συναρέσκω κἀγὼ τοῖς ὁσιωτάτοις ἀρχιεπισκόποις.

Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὁμογνωμόνως τῷ θεοφιλεστάτῳ καὶ ἁγιωτάτῳ ἐπισκόπῳ Ἰουβεναλίῳ ψηφίζομαι κἀγὼ τῇ αὐθεντίᾳ τὸ πᾶν ἐπιδοὺς τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου βασιλέως ἡμῶν.

Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βόστρων εἶπε· κἀγὼ συντίθεμαι τοῖς παρὰ τῶν πατέρων λαληθεῖσι.

Θεόδωρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δαμασκοῦ εἶπε· κἀγὼ συναινῶ πᾶσι τοῖς παρὰ τῶν πατέρων δικαίως καὶ ὁσίως τυπωθεῖσι.

Κρητωνιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀφροδισιάδος εἶπε· κἀγὼ συντίθεμαι τοῖς παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τυπωθεῖσι.

Ῥωμανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Μύρων τῆς Λυκίας εἶπε· πάντα τὰ παρὰ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων τυπούμενα περὶ τῆς λεγομένης συνόδου, μὴ οὔσης δὲ, καὶ ἡμεῖς προθύμως δεχόμεθα.

Εὐνόμιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικομηδείας εἶπεν· ὅπερ [a] δόξει τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ περὶ τῶν πραχθέντων ἐν Ἐφέσῳ, τοῦτο κἀμοὶ ἀρέσκει.

Κεκρόπιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σεβαστοπόλεως εἶπε· σύνοδον ἐκείνην οὐκ ὀφείλομεν λέγειν.

Πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· πάντες τὰ αὐτὰ λέγομεν.

Μηκέτι τοίνυν ἀναγνωσθέντων τῶν ἐν Ἐφέσῳ τὸ πρότερον πραχθέντων, οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· τὸ παριστάμενον περὶ Ἴβα τοῦ εὐλαβεστάτου ἡ ἁγία σύνοδος διδαξάτω. [b]

Πασχασῖνος καὶ Λουκήνσιος οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, καὶ Βονιφάτιος πρεσβύτερος ἐπέχοντες τὸν τόπον τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, διὰ Πασχασίνου εἶπον· ἀναγνωσθέντων τῶν χαρτῶν, ἔγνωμεν διὰ μὲν ἀποφάσεως τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, Ἴβαν τὸν εὐλαβέστατον ἀθῶον ἀποδειχθῆναι· ἀναγνωσθείσης γὰρ τῆς ἐπιστολῆς αὐτοῦ, ἐπέγνωμεν αὐτὸν ὑπάρχειν ὀρθόδοξον. καὶ διὰ τοῦτο δογματίζομεν, καὶ τὴν τιμὴν τῆς ἐπισκοπῆς, καὶ τὴν ἐκκλησίαν, ἀφ' ἧς ἀδίκως καὶ ἀπὼν ἐξεβλήθη, ἀποκατασταθῆναι. περὶ τοῦ ἁγιωτάτου τοίνυν ἐπισκόπου, τοῦ πρὸ βραχέως ἀντ' αὐτοῦ γενομένου, τῆς δοκιμασίας ἐστὶ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου, τῆς Ἀντιοχέων ἐκκλησίας, τί περὶ τούτου χρὴ [c] τυπῶσαι.

Ἀνατόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, εἶπεν· ἡ τῶν δικασάντων θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων πίστις, καὶ ἀνάγνωσις πάντων τῶν παρακολουθησάντων ἀθῶον δείκνυσιν Ἴβαν τὸν εὐλαβέστατον τῶν ἐπενεχθέντων αὐτῷ κατηγορημάτων. ὅθεν πᾶσαν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀποδύομαι περὶ αὐτοῦ ὑπόνοιαν, ἐπειδὴ συντίθεται καὶ ὑπογράφει τῷ τε νῦν δοθέντι περὶ τῆς πίστεως ὅρῳ παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, καὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Ῥωμαίων Λέοντος· καὶ ἄξιον αὐτὸν κρίνω τῆς ἐπισκοπῆς, καὶ ἔχειν τὰς φροντίδας τῆς ἐν ᾗ πρότερον ἐτύγχανεν ἐκκλησίας. περὶ δὲ Νόννου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τύπον δώσει ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Ἀντιοχέων Μάξιμος.

Μάξιμος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Ἀντιοχέων πόλεως εἶπεν· ἀπὸ τῶν ἀρτίως ἀναγνωσθέντων δῆλον καθέστηκεν, ὡς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἴβας ἀθῷος ἐκ πάντων τῶν ἐπενεχθέντων αὐτῷ καὶ ἐκ τοῦ ἀναγνωσθέντος δὲ ἀντιγράφου τῆς ἐπιστολῆς, τοῦ προκομισθέντος παρὰ τοῦ ἀντιδίκου αὐτοῦ, ὀρθόδοξος ὤφθη αὐτοῦ ἡ ὑπαγόρευσις. ὅθεν κἀγὼ ψηφίζομαι, ἀπολαβεῖν αὐτὸν τήν τε ἀξίαν τῆς ἐπισκοπῆς, καὶ τὴν οἰκείαν πόλιν, καθὼς καὶ τοῖς ἁγιωτάτοις ἀρχιεπισκόποις συνέδοξε, τοῖς ἐπέχουσι τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος, καὶ τῷ τῆς βασιλευούσης ὁσιωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Ἀνατολίῳ· δηλαδὴ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Νόννου, τοῦ ἀντ' αὐτοῦ χειροτονηθέντος, μένοντος ἐν τῇ αὐτῇ ἀξίᾳ τῆς ἐπισκοπῆς, ἐπὶ τῷ περὶ

a *Forte*, ἤρεσε, *ex Lat.*

b *In ms* Ῥωμαϊστί, ἀνέγνων, ἀνέγνωμεν, ἀνέγνων.

c *Forte*, τυπῶσαι.

αὐτοῦ δοκιμάσῃ με τῶν τῆς διοικήσεως θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων.

Ἰουβενάλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπε· τοὺς ἐπιστρέφοντας ἡ θεία γραφὴ κελεύει δέχεσθαι. διὸ καὶ τοὺς ἀπὸ αἱρετικῶν δεχόμεθα. ὅθεν συνορῶ, τὸν εὐλαβέστατον Ἴβαν φιλανθρωπίας τυχεῖν, τοῦ καὶ γέροντα εἶναι, ἐπὶ τοῦ ἔχεσθαι αὐτὸν τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος, ὀρθόδοξον ὄντα.

Θαλάσσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπε· τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων Φωτίου καὶ Εὐσταθίου δοκιμασάντων τὰ κατὰ τὸν εὐλαβέστατον Ἴβαν, καὶ μὴ κατακρινάντων αὐτὸν, τῇ αὐτῶν ὑπολήψει πειθόμενος κἀγὼ, βούλομαι αὐτὸν ἔχεσθαι τῆς ἱερωσύνης κατὰ τὸ δόξαν τοῖς ἁγιωτάτοις προέδροις, διὰ τὸ μάλιστα ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν ὑποσχέσθαι αὐτὸν ἀναθεματίσαι ἐκεῖνα, ἅπερ οἱ κατήγοροι κατ᾽ αὐτοῦ ἐγγράφως κατέθεντο.

Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας Γαλατίας εἶπεν· ἀνάγνωσις τοῦ ὅρου τοῦ ἐκφωνηθέντος ἐν Τύρῳ παρὰ τῶν ἁγιωτάτων ἐπισκόπων Φωτίου καὶ Εὐσταθίου, ἐδίδαξεν, ὡς ὁ εὐλαβέστατος Ἴβας ἐν ἐκείνῳ τῷ κριτηρίῳ ἀνεθεμάτισε Νεστόριον καὶ τὰ ἀσεβῆ αὐτοῦ δόγματα, καὶ τοῖς ὀρθοῖς συνέθετο δόγμασι. διὸ καὶ οἱ προειρημένοι εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι τὴν πληροφορίαν ταύτην δεξάμενοι, τὸ δεῖν ἔχειν αὐτὸν τὴν ἐπισκοπὴν ἐδοκίμασαν. καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος τοίνυν τὸν αὐτὸν θεοσεβέστατον Ἴβαν ἀναθεματίζοντα Νεστόριον καὶ τὰ ἀσεβῆ αὐτοῦ δόγματα, ἔχεσθαι βούλομαι τῆς ἀρχιερωσύνης.

Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἐφέσου εἶπε· τὸν εὐλαβέστατον Ἴβαν ἀναθεματίζοντα Νεστόριον καὶ Εὐτυχέα, καὶ τὰ ἀσεβῆ αὐτῶν δόγματα, κἀγὼ ψηφίζομαι, καθὼς καὶ οἱ ἅγιοι πατέρες, εἶναι ἐν τῇ τάξει τῆς ἐπισκοπῆς.

Διογένης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κυζίκου εἶπε· τὸν ὅρον τὸν ἐκφωνηθέντα παρὰ τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων Φωτίου καὶ Εὐσταθίου περὶ τοῦ θεοφιλεστάτου Ἴβα, κρατεῖν ἐδικαίωσα, τοῦ μάλιστα καὶ τοὺς κατηγόρους τοὺς ὑποκειμένους συναινέσαι διὰ τῆς οἰκείας ὑπογραφῆς τῷ αὐτοῦ ἐκτεθέντι ὅρῳ, καὶ νῦν ἀναγνωσθέντι ἐπὶ τῆς ἁγίας ταύτης καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου.

Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βόστρων εἶπε· συντίθεμαι κἀγὼ τοῖς καλῶς δόξασι τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ περὶ Ἴβα τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου.

Θεόδωρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δαμασκοῦ εἶπε· τοῖς ἀκολούθως καὶ κανονικῶς παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων ὁρισθεῖσιν ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ θεοφιλεστάτου Ἴβα, κἀγὼ συντίθεμαι.

Μελέτιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Λαρίσσης, ἐπέχων τὸν τόπον Δόμνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἀπαμείας Συρίας, εἶπε· συντίθεμαι κἀγὼ τοῖς ὁρισθεῖσι καλῶς παρὰ τῶν ἁγίων καὶ ὁσίων πατέρων περὶ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἴβα.

Ῥωμανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Μύρων τῆς Λυκίας εἶπεν· ὡς ἡ τῶν ἀναγνωσθέντων ἔπεισεν ἡμᾶς πίστις, κρίνω τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Ἴβαν * ἔχειν τὴν ἱερωσύνην, καθὼς καὶ οἱ ἁγιώτατοι ἀρχιεπίσκοποι ἐψηφίσαντο· δηλονότι ἀναθεματίζοντα Νεστόριον καὶ Εὐτυχέα, καὶ τὰ ἀσεβῆ αὐτῶν φρονήματα.

* Forte, ἔχεσθαι τῆς ἱερωσύνης,

Εὐνόμιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικομηδείας. ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ καὶ Ἰωάννης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σεβαστείας, καὶ Σέλευκος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀμασείας, καὶ Κωνσταντῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Μελιτινῆς, καὶ Πατρίκιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τυάνων, καὶ Πέτρος εὐλα-

episcopis ejusdem diœcesis meæ de illius ordinatione deliberem.

Juvenalis reverentissimus Hierosolymorum episcopus dixit: Qui convertuntur, hos scriptura divina suscipi jubet. Quapropter & eos qui ab hæreticis revertuntur, suscipimus. Unde pervideo reverentissimum Ibam impetrare clementiam, quia & senex est, ut habeat episcopatus gradum, orthodoxus exsistens.

Thalassius reverentissimus episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Cum reverentissimi episcopi Photius & Eustathius causam Ibæ inquisierint, & eum non condemnaverint; horum sententiæ inhærens, volo permanere eum in sacerdotio, sicut & sanctissimis præsulibus visum est: maxime quia in gestis promisit, se anathematizaturum illa, quæ accusatores adversus eum deposuerant ex scripto.

Eusebius episcopus Ancyræ Galatiæ dixit: Lectio sententiæ quæ in Tyro prolata est a sanctissimis episcopis Photio & Eustathio, docuit quia reverentissimus Ibas in illo judicio anathematizavit Nestorium & ejus impia dogmata, & consensit rectis dogmatibus. Quapropter & præfati reverentissimi episcopi hanc satisfactionem recipientes, eum episcopatum retinere debere censuerunt. Et in præsenti igitur eumdem religiosissimum Ibam anathematizantem Nestorium & ejus impia dogmata, permanere in sacerdotio volo.

Stephanus reverentissimus episcopus Ephesi dixit: Reverentissimum Ibam anathematizantem Nestorium & Eutychem, & eorum impia dogmata, & ego decerno, sicut & sancti patres, in ordine episcopatus exsistere.

Diogenes reverentissimus episcopus Cyzici dixit: Sententiam quæ prolata est a sanctissimis episcopis Photio & Eustathio de reverentissimo episcopo Iba, tenere oportere judico, maxime quia & ejus accusatores ibi positi subscriptione propria expositæ illi definitioni consentiunt, quæ nunc relecta est in sancto hoc & universali concilio.

Constantinus reverentissimus episcopus Bostrorum dixit: Et ego consentio iis quæ bene visa sunt sancto concilio de Iba Dei amantissimo episcopo.

Theodorus reverentissimus episcopus Damasci dixit: His quæ consequenter & canonice a sanctis patribus definita sunt super persona religiosissimi Ibæ & ego consentio.

Meletius reverentissimus episcopus Larissæ, tenens locum Domni reverentissimi episcopi Apameæ Syriæ, dixit: Et ego consentio iis quæ bene definita sunt a sanctissimis patribus de reverentissimo episcopo Iba.

Romanus reverentissimus episcopus Myrorum Lyciæ dixit: Sicut relectorum nobis fides suasit, & ego decerno eumdem reverentissimum episcopum Ibam permanere in sacerdotio, sicuti est & a sanctissimis patribus & archiepiscopis definitum: utique eo anathematizante Nestorium & Eutychem, & ea quæ impie sapuerunt.

Eunomius reverentissimus episcopus Nicomediæ dixit: Jam quidem ex iis quæ relecta sunt, innoxius approbatus est reverentissimus Ibas. In quibus etenim dicendo male, culpare visus est beatissimum Cyrillum, in postremis recte confessus, illa in quibus culpaverat, refutavit. Unde & ego anathematizantem eum Nestorium & Eutychem, & impia eorum dogmata, & consentientem iis quæ a sanctissimo episcopo Leone scripta sunt, & huic universali concilio, dignum esse episcopatu decerno.

Joannes reverentissimus episcopus Sebastiæ, & Seleucus reverentissimus episcopus Amasiæ, & Constantinus reverentissimus episcopus Melitenus, & Patricius reverentissimus episcopus Tyanorum, & Petrus reve-

ACTIO DECIMA.

a al. Atranus Pers. & Vigiu constitutum.

rentissimus episcopus Gangrorum, & [a] Atarbius reverentissimus episcopus Trapezuntis, habens locum reverentissimi episcopi Dorothei Neocæsareæ, dixerunt: Definitio reverentissimorum episcoporum Photii & Eustathii demonstrat innoxium reverentissimum episcopum Ibam: similiter autem & Ibæ abnegatio facit nos ad eum recipiendum proniores. Amica etenim semper est Domino Christo clementia. Unde secundum judicium sacrorum præsulum & totius sancti concilii, justum decernimus & nos, eum recipere gradum episcopatus, quippe cum anathematizet Nestorium & Eutychem, & impia eorum dogmata, & per omnia huic sanctæ synodo consentiat.

A σέβαστος ἐπίσκοπος Γαγγρῶν, καὶ Ἀτάρβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τραπεζοῦντος, ἐπέχων καὶ τὸν τόπον τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Θεοδώρου Νεοκαισαρείας, εἶπον· ὁ ὅρος τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων Φωτίου καὶ Εὐσταθίου ἀθῷον ἔδειξε τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Ἴβαν· ὁμοίως δὲ καὶ ἡ αὐτοῦ ἄρνησις προθυμοτέρους ἡμᾶς περὶ τὸ δέξασθαι αὐτὸν κατέστησε· φίλον γὰρ ἀεὶ τῷ δεσπότῃ Χριστῷ τὸ φιλάνθρωπον. ὅθεν κατὰ τὴν κρίσιν τῶν ὁσιωτάτων προέδρων καὶ πάσης τῆς ἁγίας συνόδου, δίκαιον κρίνομεν αὐτὸν καὶ ἡμεῖς ἀπολαβεῖν τὸν βαθμὸν τῆς ἐπισκοπῆς, ἀναθεματίζοντα αὐτὸν δηλονότι Νεστόριον καὶ Εὐτυχέα, καὶ τὰ ἀσεβῆ αὐτῶν δόγματα, καὶ συμφερόμενον κατὰ πάντα τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ συνόδῳ.

Francion reverentissimus episcopus Philippopolitanus, & Basilius episcopus Traianopolitanus, dixerunt: Qui in judicio neque præsens fuit, sed neque advocatus est, eum nullo modo lædi per sententiam, quæ adversus eum prolata est, judicamus.

B Φραγκίων ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Φιλιππουπόλεως, καὶ Βασίλειος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Τραιανουπόλεως, εἶπον· τὸν ἐν τῇ κρίσει μὴ παρόντα, ἀλλὰ μήτε προσκληθέντα, κατὰ μηδένα τρόπον βλάπτεσθαι ὑπὸ τῆς ἐξενεχθείσης κατ' αὐτοῦ ψήφου δοκιμάζομεν.

Nunechius reverentissimus episcopus Laodiceæ Phrygiæ dixit: Consentio iis quæ definita sunt a sanctis patribus de Iba reverentissimo episcopo.

Νουνέχιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Λαοδικείας Φρυγίας εἶπε· συναινῶ τοῖς ὁρισθεῖσι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων ἐπὶ Ἴβα εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου.

Florentius reverentissimus episcopus Sardium Lydiæ dixit: Et ego eadem colloquor iis quæ jam dicta sunt de Iba reverentissimo episcopo.

Φλωρέντιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σάρδεων Λυδίας εἶπε· σύμφημι κἀγὼ τὰ ἴσα τοῖς προλεχθεῖσιν ἐπὶ Ἴβα τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου.

Eusebius reverentissimus episcopus Dorylæi dixit: Tantis patribus sanctis episcopatum reverentissimo Ibæ reddentibus & ego consentio.

Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπε· τοσούτων ὁσίων πατέρων ἀποδεδωκότων Ἴβᾳ τῷ εὐλαβεστάτῳ τὴν ἐπισκοπὴν, κἀγὼ συναινῶ.

Omnes reverentissimi episcopi clamaverunt: Omnes eadem dicimus. Nestorium modo anathematizet, Eutychem & ejus dogmata modo anathematizet.

C Πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· πάντες τὰ αὐτὰ λέγομεν. Νεστόριον καὶ Εὐτυχέα ἄρτι ἀναθεματισάτω.

Ibas reverentissimus episcopus dixit: Et jam in scriptis anathematizavi Nestorium, ejusque dogma, & nunc anathematizo eum decies millies. Quod enim semel cum satisfactione fit, si fiat decies millies, non contristat. Anathema & ipsi Nestorio & Eutychi, & unam dicenti naturam. Et omnem eum qui non sapit sicut hæc sancta synodus, anathematizo.

Ἴβας ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· καὶ ἤδη ἐγγράφως ἀναθεμάτισα Νεστόριον καὶ τὸ δόγμα αὐτοῦ, καὶ νῦν ἀναθεματίζω αὐτὸν μυριάκις. τὸ γὰρ ἅπαξ μετὰ πληροφορίας γενόμενον, κἂν μυριάκις γένηται, οὐ λυπεῖ. καὶ ἀνάθεμα καὶ αὐτῷ Νεστορίῳ, καὶ Εὐτυχεῖ, καὶ τῷ λέγοντι μίαν φύσιν. καὶ πάντα δὲ τὸν μὴ φρονοῦντα ὡς φρονεῖ ἡ ἁγία σύνοδος αὕτη, ἀναθεματίζω.

Magnificentissimi & gloriosissimi judices dixerunt: Quæ judicata sunt a sancto concilio de Iba reverentissimo episcopo, propriam [b] vim retinebunt.

Οἱ μεγαλοπρεπέστατοι ἄρχοντες εἶπον· τὰ δικαιώματα παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου περὶ Ἴβα τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου, τὴν ἰδίαν ἰσχὺν ἕξει.*

b al. fortitudinem

* In ms. Par. κρίσει, ἀπόγνωσιν, ἀπόγνωμήν, ἀπόγνωσιν.

P. Labbei observatio.

In codice Divion. sive Bohieriano. Constantinopoli, v. Kalend. Aprilis Ind. XIII. feria v. In Acumetensium codice post hanc subsequitur, & de beato Theodoreto. In alio codice Græco &c. Deo gratias. Explicit actio X. incipit XI.

Vide supra, pag. 49?.

In codice eodem Boh. sequens de Domno actio collocatur supra, in tio 7. actionis, ut monuimus. In editione vero Crabbi subjungitur eidem actioni septima. In eadem editione Crabbi subjiciuntur actioni X. hæc verba: Constantinopoli VI. Kalendas Aprilis, indictione XIII. feria sexta, *quæ hactenus molestiam plurimam creavere lectoribus, idcoque a Romana aliisque editionibus expuncta, quæ nos Rustico S. R. E. diacono ope codicis Bohieriani vindicavimus. Baluzius legit, invitis (ut fatetur) codicibus antiquis,* Contuli VI. Kal.

ACTIO DE DOMNO ANTIOCHENO.

c *Anastasio Rustico diacono.* Actio de Domno Antiocheno, quam inveni in codice Patriciæ Julianæ membranaceo novo, transcriptam ex codice vetusto chartaceo, quem dixit ipse fuisse Proculi & Albini germanorum scholasticorum. *Habent hanc actionem & Vaticani codd. tres: quorum unus decitur annorum fere mille: habent & Corbeiensis, Divionensis, & alii. Hanc tamen in suis codicibus non viderunt Evagrius & Liberatus.*

[c] CONsulatu D. N. Marciani perpetui Augusti, & qui fuerit nuntiatus, sexto Kalendarum Novembrium, Chalcedone secundum præceptum divinissimi & clementissimi domini nostri Imperatoris, convenientibus in sancta ecclesia sanctæ martyris Euphemiæ, magnificentissimo & gloriosissimo magistro militum & exconsule ordinario & patricio Anatolio: & magnificentissimo & gloriosissimo præfecto sacri consistorii Palladio: & magnificentissimo & gloriosissimo sacrorum officiorum magistro Vincomalo: convenientibus etiam Paschasino & Lucentio reverentissimis episcopis, & Bonifacio reverentissimo presbytero, vicariis sanctissimi archiepiscopi senioris Romæ Leonis: & Anatolio reverentissimo archiepiscopo maximi nominis Constantinopolis, & Maximo reverentissimo archiepiscopo Antiochiæ Syriæ, & Juvenale reverentissimo episcopo Hierosolymitano, & cetera sancta synodo, quæ ex sanctione divinissimi & clementissimi domini nostri Marciani Imperatoris in Chalcedonensi civitate congregata est, quorum nomina infra sunt scripta: Et residentibus universis ante cancellos sancti altaris, Ma-

D ximus reverentissimus episcopus Antiochiæ dixit: Deprecor magnificentissimos & gloriosissimos judices, & sanctam hanc & universalem synodum, ut humanitatem exercere in Domnum, qui fuit Antiochiæ episcopus, dignemini, & statuere ei certos sumptus de ecclesia quæ sub me est.

Paschasinus & Lucentius reverentissimi episcopi, & Bonifatius presbyter, vicarii sedis Apostolicæ, per Paschasinum reverentissimum episcopum dixerunt: Sanctus & beatissimus Papa, qui episcopatum sancti ac venerabilis maximi episcopi Antiochenæ ecclesiæ confirmavit, justo satis ju- E dicio ejus meritum approbasse videtur; si quidem memoratus reverentissimus episcopus Maximus suo arbitrio Domno voluerit esse consultum, ut sumptus ei de sua ecclesia, miserationis intuitu, prout æstimaverit, largiatur; ut contentus alimoniis, quiescat in posterum. Quæ confessio Græce per Beronicianum virum devotissimum, secretarium sacri consistorii, translata est. Anatolius reverentissimus episcopus Constantinopolitanus dixit: Laudo & ego condo-

a al. compassionem.
b al. preces
c al. exclamavit:

a condolentiam beatissimi episcopi Antiochiæ Maximi, in quibus spontanea voluntate ipse tales b precatorias obtulit, ut sumptus præstaret Domno, qui fuit episcopus ecclesiæ sanctæ quæ sub eo est, præter hoc prædicto nihil requirente.

Juvenalis episcopus Hierosolymitanus dixit: Amplector & ego consilium sancti episcopi Antiochiæ Maximi. Universa sancta synodus c vociferata est: Laudabiles merito sunt benevolentiæ archiepiscopi. Omnes cogitatum ejus laudamus. Hic decet ejus existimationem humanus cogitatus pontificis. Magnificentissimi judices dixerunt: Amplectente sancta synodo arbitrium Maximi viri religiosi episcopi Antiochensium, quod de Domno probavit, & nos eidem consentimus, ejus arbitrio derelinquentes quæ sunt de Domni honorificentia. *Et alia manu:* Edantur.

ΠΡΑ͂ΞΙΣ ἙΝΔΕΚΆΤΗ τῆς ἐν Καλχηδόνι ἁγίας συνόδου.

Ὑπατείας τοῦ δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου, τῇ πρὸ τεσσάρων καλανδῶν Νοεμβρίων, ἐν Καλχηδόνι, κατὰ κέλευσιν τοῦ θειοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου συνελθόντων ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας, τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου στρατηλάτου, ἀπὸ ὑπάτων καὶ πατρικίου Ἀνατολίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἐπάρχου τῶν ἱερῶν πραιτωρίων Παλλαδίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου μαγίστρου τῶν θείων ὀφφικίων Βινκομάλου· συνελθόντων τε Πασχασίου καὶ Λουκηνσίου, τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, καὶ Βονιφατίου τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, ἐπεχόντων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντος, καὶ Ἀνατολίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς μεγαλωνύμου Κωνσταντινουπόλεως νέας Ῥώμης, καὶ Μαξίμου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἀντιοχείας Συρίας, καὶ Κυντίλλου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἡρακλείας Μακεδονίας, ἐπέχοντος τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Θεσσαλονικέων Ἀναστασίου, καὶ Θαλασσίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας, καὶ Στεφάνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἐφέσου, καὶ τῆς λοιπῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, τῆς κατὰ θέσπισμα τοῦ θειοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου ἐν τῇ Καλχηδονέων πόλει συναθροισθείσης, καὶ καθεσθέντων πάντων πρὸ τῶν καγκέλλων τοῦ ἁγιωτάτου θυσιαστηρίου, εἰσελθὼν Βασσιανὸς ὁ εὐλαβέστατος, ὁ πρώην γενόμενος ἐπίσκοπος τῆς Ἐφεσίων μητροπόλεως, a συνόντων αὐτῷ καὶ b Βασσιανοῦ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, εἶπε· Βίαν παθὼν, προσῆλθον τῷ εὐσεβεστάτῳ ἡμῶν βασιλεῖ, καὶ ἐδεήθην αὐτοῦ· καὶ κατέπεμψε θεῖον γράμμα πρὸς τὴν ἁγιωτάτην καὶ μεγάλην καὶ οἰκουμενικὴν σύνοδον, ὥστε ἀκουσθῆναί με. καὶ ἐπειδὴ πάντα τὰ γινόμενα ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ ἐκέλευσεν ἡ θεία κορυφὴ παρούσης τῆς ὑμετέρας μεγαλοπρεπείας ἐξετασθῆναι, παρακαλῶ τὴν ὑμετέραν ἐξουσίαν καὶ τὴν ἁγίαν σύνοδον, ὥστε τὸ θεῖον γράμμα ἀναγνωσθῆναί μοι, καὶ τὰ c δίκαιά μοι φυλαχθῆναι. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἀναγινωσκέσθω τὸ θεῖον γράμμα. καὶ ἐπιδοθέντος αὐτοῦ, Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος μαγιστριανὸς καὶ σηκρητάριος τοῦ θείου κωνσιστωρίου, ἀνέγνω.

a Forte, συνόντος.
b Forte, Κασσιανοῦ ex Latino.
c Forte, ἐγκλήματά μου

Αὐτοκράτορες Καίσαρες Οὐαλεντινιανὸς καὶ Μαρκιανὸς, νικηταὶ, τροπαιοῦχοι, τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, τῇ κατὰ θεῖον ἡμῶν θέσπισμα ἐν Καλχηδόνι συναθροισθείσῃ.

Βασσιανὸς ὁ εὐλαβέστατος πολλὰ ἄτοπα ὑπομεμενηκὼς, ἅ τινα ταῖς αὐτοῦ δεήσεσι ταῖς τῷ θείῳ ἡμῶν γράμματι ὑποτεταγμέναις περιέχεται, ἠξίωσε, παρὰ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης ταῦτα γυμνασθῆναι. φιλοπονησάτω τοίνυν ἡ ὑμετέρα εὐλάβεια, δεξαμένη παρὰ ἡμῶν τὰ θεῖα γράμματα, ζητῆσαι τὰ τοῦ πράγματος, καὶ τύπον δοῦναι τὸν ὑμῖν παριστάμενον.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· καὶ αἱ ὑποτεταγμέναι δεήσεις ἀναγινωσκέσθωσαν. ὁ αὐτὸς ἀνέγνω.

ACTIO UNDECIMA Chalcedonensis concilii.

Apud Evagrium, & in cod. mss Paris. actio hæc duodecima est.

Consulatu domini nostri Marciani perpetui Augusti, & qui fuerit nuntiatus quarto Kalendarum Novembris, in Chalcedona secundum jussionem divinissimi & piissimi domini nostri Imperatoris, convenientibus in sanctissima ecclesia sanctæ martyris Euphemiæ, magnificentissimo & gloriosissimo magistro militum & exconsule & patricio Anatolio, & magnificentissimo & gloriosissimo præfecto sacrorum prætoriorum Palladio, & magnificentissimo & gloriosissimo magistro sacrorum officiorum Vincomalo: convenientibus etiam Paschasino & Lucentio reverentissimis episcopis, & Bonifacio reverentissimo presbytero, tenentibus locum sanctissimi ac beatissimi episcopi Romæ Leonis: & Anatolio reverentissimo episcopo magni nominis Constantinopolis novæ Romæ, & Maximo reverentissimo episcopo Antiochiæ Syriæ, & Quintillo reverentissimo episcopo Heracleæ Macedoniæ, tenente locum sanctissimi Anastasii Thessalonicensium episcopi, & Thalassio reverentissimo episcopo Cæsareæ Cappadociæ, & Stephano reverentissimo episcopo Ephesi, & reliquo sancto & universali concilio, ex divali decreto in Chalcedonensium civitate congregato: & residentibus omnibus ante cancellos sancti altaris, ingressus Bassianus reverentissimus pridem factus episcopus in Ephesiorum metropoli, adhærente sibi etiam Cassiano reverentissimo presbytero, a dixerunt: Violentiam passus, adii piissimum nostrum Imperatorem, eique supplicavi; & direxit divinas litteras ad sanctum & magnum & universale concilium, ut me audiat. Et quoniam omnia quæ moventur in sancto concilio, divinus apex præsente vestra magnificentia præcepit examinari; rogo vestram potestatem, sanctumque concilium, ut litteræ divinæ legantur, & ego audiar, & mihi quæ sunt b justa, serventur. Gloriosissimi judices dixerunt: Litteræ divinæ legantur. Quibus traditis, Veronicianus vir devotus, magistrianus & secretarius divini consistorii, legit:

a Div. dixit.
b al. justitiæ.

Imperatores Cæsares Valentinianus & Marcianus, victores & triumphatores maximi, semper colendi Augusti, sancto concilio, quod sacro nostro decreto in Chalcedone collectum est.

Bassianus reverentissimus multa incongrua passus, contenta in precibus ejus, quæ his nostris divinis litteris subditæ sunt, petit a vestra sanctitate hæc discuti. Festinet igitur vestra reverentia, has nostras suscipiens litteras, causam discutere; & formam quæ vobis visa fuerit, proferre.

Gloriosissimi judices dixerunt: Et preces quæ subjectæ sunt, relegantur. Idem relegit:

Anno Christi 451.

Bassiani episcopi litteræ ad Valentinianum & Marcianum Imperatores supplicatoria pro causa sua, ex editione Crabbi.

A

Terræ marisque & totius humani generis dominis Flaviis Valentiniano & Marciano perpetuis Augustis, supplicatio & deprecatio a Bassiano humili & pusillo episcopo.

OMnis salus violentiam patientium, post Deum vestra tranquillitas est, præcipue autem sacerdotum Christi. Quapropter & ego ad has preces veni provolutus vestigiis vestris, ut mei misereamini. Nam quæ in me præsumpta sunt, lacrymis & gemitibus plena, & inenarrabilia esse noscuntur. Sed ut breviter pietati vestræ suggeram, quidam eorum qui sacerdotio funguntur, nec non & alii, crudelia & interdicta legibus in me, B sicut dictum est, facere præsumpserunt; & talia, quæ neque a barbaris sunt aliquando commissa. Spernentes enim Dei timorem, & immaculatorum virtutem mysteriorum, quam ex humillimis manibus meis Dei misericordia susceperunt, postquam a nobis mysteriorum perfectio celebrata est, repente apprehendentes me, & abripientes de sancta ecclesia, [a] plagis afficiebant, ducentes & portantes in foro; aliquando vero & recludentes, gladiis me subjecerunt. In iis itaque dum ipsius vitæ periculum sustinerem, furentes & abripientes pallium sacerdotii mei, in sede posuerunt quemdam ex iis, qui & ipse præsumpserat ea quæ in me incongrue facta sunt, & in locum meum. Et post hæc, quascumque res habueram mobiles vel immobiles, abstulerunt, & sicut C voluerunt, sibi partiti sunt. Super hæc etiam, multos hominum meorum diversis plagis morti tradiderunt, ita ut funera ante januas sanctæ Dei ecclesiæ quidam exponerent. Quia ergo (Deo mihi teste, & hominibus potentibus & venerabilibus) in nullo culpabilis exstiti ex iis quæ in me dicta sunt, atque in me præsumpta: supplico vestræ pietati, & provolvor divinis vestris sacratisque vestigiis, quatenus sancire dignetur vestra cælestis potestas, sacra vestra subnotatione missa ad sanctum concilium, ut cognitio fiat inter me miserrimum, & eos qui in me talia præsumpserunt, ac dicunt aliquid se adversum me habere. Hoc insuper sancire vestram [b] divinitatem exoro, ut nulli liceat [c] vexationem aliquam mihi inferre, donec ad finem perveniant ea quæ D inter me & adversarios meos aguntur. Nam consuetudo illorum est hoc facere, ne in eos videar prævalere, & ea quæ mihi ab eis inferuntur, vel a me dicuntur, coram sacerdotibus in sancto concilio, vestris sacratissimis auribus referre: & ut detur nobis, qui debeat quæ ab eis definita fuerint, effectui mancipare: [d] ut his potitus, consuetas orationes referam incessanter Deo pro perpetuo vestræ potestatis Imperio.

Gloriosissimi judices dixerunt: Dicat Bassianus reverentissimus nomina eorum qui ab eo sunt accusati. Bassianus reverentissimus episcopus dixit: Multi quidem sunt; princeps tamen horum ipse est, qui nunc episcopus est Stephanus. Hic enim & sedem meam tenet, & res: & rogo omnia examinari. Necessarium est enim E potius sacerdotium, quam possessiones. Quæratur enim si quid peccavi: inquirant patres nostri, & sicut volent, decernant. Gloriosissimi judices dixerunt: Stephanus reverentissimus episcopus ad ista respondeat. Stephanus reverentissimus episcopus dixit: Sunt hic episcopi Asianæ diœcesis: veniant, [e] & probamus quæ nostra sunt. Est episcopus Magnesiæ Leontius, Mæonius episcopus Nyssæ, Proterius episcopus Smyrnæ, & ceteri qui hic sunt. Gloriosissimi judices dixerunt: Interim tu responde. Stephanus reverentissimus episcopus Ephesi dixit: Iste neque ordinatus est in Epheso, sed vacante sancta ecclesia, colligens seditiosorum turbam cum gladiis, & aliis quibusdam [f] arenariis, supergressus est, &

[a] al. verberibus

[b] al. tranquillitatem

[c] al. exactionem

[d] al. &

[e] al. & nosipsos defendemus.

[f] Corb. hetanatiis. Colb. & Pamf. etanatiis. Div. erinatiis.

Actio XI.

Τῆς γῆς καὶ θαλάσσης καὶ παντὸς ἀνθρώπων ἔθνους καὶ γένους δεσπόταις, Φλαυΐῳ Οὐαλεντινιανῷ καὶ Μαρκιανῷ, τοῖς αἰωνίοις Αὐγούστοις, δέησις καὶ ἱκεσία παρὰ Βασσιανοῦ ταπεινοῦ καὶ ἐλαχίστου ἐπισκόπου.

ΠΑσι ἡ σωτηρία [a] μετὰ τὸν Θεὸν ἡ ὑμετέρα γαληνότης ὑπάρχει, ἐξαιρέτως δὲ τῶν ἱερέων τοῦ Χριστοῦ. διὸ κἀγὼ ἐπὶ τάσδε τὰς δεήσεις ἐλήλυθα, προσκυλινδούμενος τοῖς ὑμετέροις ἴχνεσιν, ἐν τούτοις με κατελεηθῆναι. τὰ γὰρ εἰς ἐμὲ τολμηθέντα, δακρύων καὶ στεναγμῶν ἀνάμεστα ὑπάρχει, καὶ ἀδιήγητα. ἀλλ' ἵνα διὰ συντομίας ἀναδιδάξω τὴν ὑμετέραν εὐσέβειαν, τινὲς τῶν ἐν τῷ τάγματι τῆς ἱερατείας, B καὶ ἄλλοι τινὲς πεπαρῴνηται δεινὰ καὶ ἀπηγορευμένα τοῖς νόμοις εἰς ἐμὲ, ὡς εἴρηται, τετολμήκασι ποιῆσαι, οἷα οὔτε ὑπὸ βαρβάρων τετόλμηταί ποτε. καταφρονήσαντες γὰρ τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν τῶν ἀχράντων μυστηρίων δύναμιν, ἥνπερ ἐκ τῶν, ἐλέῳ Θεοῦ, ταπεινοῦ χειρῶν μου ἐδέξαντο, μετὰ τὸ τὴν τῶν ἀχράντων μυστηρίων τελέσαι ἡμᾶς λειτουργίαν, παρ' αὐτὰ χειρωσάμενοί με, ἁρπάσαντες ἀπὸ τῆς ἁγίας ἐκκλησίας πληγαῖς ᾐκίζοντό με, ἄγοντες καὶ φέροντες ἐν τῇ ἀγορᾷ· ποτὲ δὲ καὶ ἐγκατάκλειστον ποιοῦντες, ξίφει με κατέβαλον. ἐν τούτοις τοίνυν εἰς αὐτὸ τὸ ζῆν κινδυνεύοντός μου, μανέντες ἐνυβρίζοντες, ἁρπάσαντες τὸ περιβόλαιον τῆς ἐμῆς ἱερωσύνης, ἕνα τινὰ, καὶ αὐτὸν ἐξ αὐτῶν τῶν τολμησάντων τὰ εἰς ἐμὲ γεγονότα ἀτοπήματα, εἰς τὸν τόπον τὸν ἐμόν. καὶ λοιπὸν καὶ ὅσαπερ ὑπῆρχέ μοι πράγματα ἔν C τε κινητοῖς καὶ ἀκινήτοις, ἀφείλοντο, καὶ ὡς ἠβουλήθησαν, εἰς ἑαυτοὺς κατεμερίσαντο. πολλοὺς δὲ καὶ τῶν διαφερόντων μοι ἀνθρώπων θανάτῳ καὶ πληγαῖς διαφόροις κατέβαλον· ὥστε καὶ τὰ λείψανα πρὸ τῶν θυρῶν τῆς ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας τινὰς ἀποθεῖναι. ἐπεὶ οὖν ἐν οὐδενὶ, τοῦ Θεοῦ μοι μαρτυροῦντος, καὶ ἀνθρώπων δὲ δυνατῶν καὶ ἀξιολόγων, παραίτιος εὑρέθημεν ἐπὶ τούτοις τοῖς εἰρημένοις καὶ τολμηθεῖσι παρ' αὐτῶν εἰς ἐμὲ, δέομαι τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας, καὶ προσκυλινδοῦμαι τῶν θείων ὑμῶν καὶ ἀχράντων ἰχνῶν, ὅπως θεσπίσαι καταξιώσῃ τὸ ὑμῶν οὐράνιον κράτος διὰ θείας ὑμῶν ὑποσημειώσεως καταπεμπομένης πρὸς τὴν ἁγίαν σύνοδον, διάγνωσιν συγκροτηθῆναι μεταξὺ αὐτοῦ τε τοῦ ἐλεεινοῦ καὶ αὐτῶν τῶν ταῦτα διαπραξαμένων εἰς ἐμὲ, καὶ λεγόντων ἔχειν τι πρὸς ἐμέ. θεσπίσαι δὲ καὶ τοῦτο ἱκετεύω τὴν ὑμετέραν D θειότητα, ὥστε μὴ ἐξεῖναί τινι, ἐπάγειν μοι μεθοδείαν, ἄχρις ἂν πέρατος [b] ἀξιωθῆναι τὰ μεταξὺ ἐμοῦ τε καὶ τῶν ἐμῶν διαδίκων πραττόμενα· ἐπειδὴ ἔθος αὐτοῖς ἐστι τοῦτο ποιεῖν, πρὸς τὸ μὴ ἐλεγχθῆναί με αὐτῶν, καὶ τὰ παρ' αὐτῶν ἐπιφερόμενά μοι, καὶ παρ' ἐμοῦ λεγόμενα ἐπὶ τῶν ἀρχιερέων ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, ἐπὶ τὰς θείας ὑμῶν ἀκοὰς ἀναγαγεῖν· δοθῆναι δὲ ἡμῖν τὸν ὀφείλοντα τὰ παρ' αὐτῶν ἐπικριθέντα εἰς πέρας ἀγαγεῖν. καὶ τούτου τυχὼν, τὰς συνήθεις εὐχὰς τῷ Θεῷ ἀναπέμψω ὑπὲρ τοῦ αἰωνίου ὑμῶν κράτους διὰ παντός.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· λεγέτω Βασσιανὸς ὁ εὐλαβέστατος τὰς προσηγορίας τῶν παρ' αὐτοῦ αἰτιαθέντων. Βασσιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· πολλοὶ μέν εἰσιν· ὁ δὲ ἀρχηγὸς τῶν γεγενημένων αὐτός ἐστιν ὁ ἄρτι ἐπίσκοπος Στέφα-E νος. οὗτος γὰρ τὸν θρόνον μου κατέχει, καὶ τὰ πράγματα· καὶ παρακαλῶ δοκιμασθῆναι πάντα. ἀναγκαιοτέρα ἐστὶν ἡ ἱερωσύνη τῶν κτημάτων. ζητηθῇ, ἐάν τι ποτε ἡμάρτηκα· δοκιμάσωσιν οἱ πατέρες ἡμῶν, καὶ ὡς θέλουσιν, ὁρίσουσιν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἀποκρινάσθω πρὸς ταῦτα Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος. Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος ἀπεκρίνατο· εἰσὶν ἐνταῦθα οἱ ἐπίσκοποι τῆς Ἀσιανῆς διοικήσεως· καὶ ἐλθέτωσαν, καὶ συνιστάμεθα ἑαυτοῖς. ἔστιν ὁ ἐπίσκοπος Μαγνησίας Λεόντιος, Μαιόνιος ἐπίσκοπος Νύσσης, Πρωτέριος ἐπίσκοπος [c] Μυρρίνης, καὶ λοιποὶ οἱ ὄντες ἐνταῦθα. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· τέως ἀπόκριναι αὐτοῖς. Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἐφέσου εἶπεν· οὗτος οὔτε ἐχειροτονήθη ἐν τῇ Ἐφέσῳ, ἀλλὰ σχολαζούσης τῆς ἁγίας ἐκκλησίας, συναγαγὼν ὄχλον ἄτακτον μετὰ ξιφῶν καὶ ἄλλων τινῶν, [d] ἐργαταρίων, ἐπεισῆλθε, καὶ

[a] Forte, τῶν βίαν πασχόντων, ex Lat.

[b] Forte, ἀξιωθῇ

[c] Forte, Σμύρνης, ut in Lat.

[d] Forte, ἀρηναρίων,

ἐκαθίσθη ἐν αὐτῇ. εἰ τοίνυν κρίνει ἡ ὑμετέρα μεγαλοπρέπεια εἶναι ἐπίσκοπον, ἄλλος λόγος ἐστί. τούτου ἐξωσθέντος κατὰ κανόνας, καὶ ῥιφέντος ἀξίως, ἐμὲ τεσσαράκοντα ἐπίσκοποι τῆς Ἀσίας ψήφῳ καὶ τῶν λαμπροτάτων, καὶ τῶν λογάδων, καὶ τοῦ εὐλαβεστάτου παντὸς κλήρου, καὶ τῶν λοιπῶν πάντων τῆς πόλεως πάσης, ἐχειροτόνησαν. σήμερον γὰρ πεντήκοντα ἔτη ἔχω ἐν τῷ κλήρῳ Ἐφέσου. Βασσιανὸς ὁ εὐλαβέστατος εἶπε· μὴ περιτρέχε με. ἐγὼ καὶ κανονικῶς ἐγενόμην καὶ δείκνυμι τοῦτο· οὔτε καθῃρέθην παρά τινος, ἀλλ' ἐκ νέας ἡλικίας ζῶν [a] τοῖς πτωχοῖς, καὶ πτωχεῖον ἐποίησα, καὶ ἔθηκα εἰς αὐτὸ ἑβδομήκοντα κράββατα, καὶ πάντας τοὺς νοσοῦντας καὶ τετραυματισμένους ἐξένιζον. Μέμνων δὲ ὁ γενόμενος ἐπίσκοπος Ἐφέσου, φθονήσας τούτοις, ἐπειδὴ ἠγαπώμην παρὰ πάντων, πάντα ἐποίησεν ἐπὶ τῷ ἐκδιωχθῆναί με τῆς πόλεως· καὶ ἐπέβαλε τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τῷ χειροτονῆσαί με ἐπίσκοπον Εὐάζων· καὶ τοῦτο ἐποίησεν· ἐγὼ δὲ οὐ κατεδεχόμην, ἀλλ' ἀπὸ ὥρας τρίτης ἕως ἕκτης ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου με ᾐκίσατο· καὶ τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον ἐγεμίσθη αἱμάτων, καὶ τὸ θυσιαστήριον. τούτου δὲ οὕτω γεγονότος, ἐγὼ ἔμεινα οὕτω, μήτε εἰς τὴν πόλιν ἀπελθὼν, μήτε αὐτὴν τὴν πόλιν εἰδώς· ἔμεινα δὲ οὕτω. καὶ συνέβη τὸν αὐτὸν Μέμνονα τέλει τοῦ βίου χρήσασθαι. μετὰ ταῦτα ἐχειροτονήθη Βασίλειος· οὗτος δὲ μετακαλεσάμενος τὴν σύνοδον τῆς ἐπαρχίας, καὶ μαθὼν παρ' αὐτῶν τὴν βίαν ἣν ἔπαθεν, ὅτι [b] σκευὴ ἦν, ἐχειροτόνησεν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ ἄλλον ἐπίσκοπον, ἐμοὶ δὲ ἀπέδωκε τὴν κοινωνίαν καὶ τὸν τόπον τῆς ἐπισκοπῆς. συνέβη δὲ τοῦτον πάλιν τέλει τοῦ βίου χρήσασθαι, ἐμὲ δὲ μετὰ πολλῆς ἀνάγκης καὶ βίας ἐνθρονίζουσιν εἰς τὴν αὐτὴν πόλιν Ἔφεσον ὁ λαὸς, καὶ ὁ κλῆρος, καὶ οἱ ἐπίσκοποι· ὧν εἷς Ὀλύμπιος ὁ ἐπίσκοπος ἐνταῦθά ἐστι. γνοὺς δὲ ταῦτα ὁ εὐσεβέστατος ἡμῶν βασιλεὺς, εὐθὺς τοῦτο αὐτὸ ἐβεβαίωσε· καὶ διὰ θείου ὑπομνηστικοῦ ἐδήλωσεν ἐν φανερῷ, βεβαιῶν τὴν ἐπισκοπήν· μετὰ ταῦτα ἀπέστειλε σάκραν πάλιν διὰ Εὐσταθίου τοῦ σιλεντιαρίου, βεβαιοῦσαν τὴν ἐπισκοπήν. ἦλθον δὲ ἐν τῇ βασιλευούσῃ Κωνσταντινουπόλει· καὶ λαβόμενος ἡμᾶς ὁ αὐτὸς δεσπότης, ἐμέ τε καὶ τὸν γενόμενον τῆς αὐτῆς βασιλευούσης πόλεως ἐπίσκοπον Πρόκλον, φίλους ἡμᾶς ἐποίησε. καὶ ἐκοινώνησα μετ' [c] αὐτοῦ, καὶ μετὰ πάντων τῶν κατὰ καιρὸν εὑρεθέντων. καὶ συνοδικὰ ποιήσας ὁ αὐτὸς ὁσιώτατος Πρόκλος, ἀπέστειλε καὶ τῇ πόλει, καὶ τοῖς ἐπισκόποις, καὶ τοῖς κληρικοῖς. ἔμεινα δὲ οὕτως ἐγὼ τετραετῆ χρόνον· ὡς καὶ δέκα ἐπισκόπους με χειροτονῆσαι, καὶ πολλοὺς κληρικούς. καὶ ἐν εἰρήνῃ ἡμῶν διαγόντων, ὅπερ καὶ δι' ἀναφορῶν ἐγνώρισαν οἱ αὐτοὶ ὁσιώτατοι ἐπίσκοποι καὶ ὁ εὐλαβέστατος κλῆρος τῷ εὐσεβεστάτῳ ἡμῶν βασιλεῖ, καὶ τῇ αἰωνίᾳ Αὐγούστῃ, ἀσμένως δεξαμένη ἡ αὐτῶν εὐσέβεια, εὐθὺς ἀντέγραψεν ἐμοί τε καὶ αὐτοῖς τοῖς ὁσιωτάτοις ἐπισκόποις καὶ τοῖς κληρικοῖς· καὶ ἀπέστειλαν διὰ σιλεντιαρίου. ἀναγνωσθεισῶν δὲ τῶν θείων συλλαβῶν, πάντες ἐδοξάσαμεν τὸν Θεὸν, ὅτι οὕτως φροντίζει ἡ αὐτῶν εὐσέβεια περὶ τῆς εἰρήνης τῶν ἐκκλησιῶν. τῇ δὲ αὔριον ἡμέρᾳ λειτουργησάντων πάντων ἐμοῦ, ἀπὸ τῆς λειτουργίας αὐτόχειρες γενόμενοι, κατέκλεισάν με ἔνδοθεν· καὶ μετὰ βίας ἀφαιρήσαντές μου τὸ περιβόλαιον τῆς ἱερωσύνης, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντά μοι, καὶ λαβόντες ἕνα αὐτῶν τοῦτον τὸν Στέφανον, ἐποίησαν αὐτὸν ἐπίσκοπον. Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος εἶπε· κελεύσῃ ἡ ὑμετέρα ἐξουσία· ἐνταῦθά εἰσιν οἱ ἐπίσκοποι· ἐλθῶσιν ἐπὶ τῷ φανῆναι τὴν ἀλήθειαν ἐπὶ τῆς μεγαλοπρεπείας τῆς ὑμετέρας. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἐπὶ τίνι καλεῖς τοὺς εὐλαβεστάτους ἐπισκόπους; Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος εἶπεν· ἐπὶ τῷ καταθέσθαι αὐτοὺς τὰ γεγονότα πάντα, ἐπειδὴ αὐτὸς ἐπεισῆλθε τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ μετὰ ξιφῶν, καὶ ἀρεναρίων, καὶ [d] ἄλλων τινῶν, καὶ ἐκαθίσθη ἐπὶ τὸν θρόνον. ἐξώσθη παρὰ τοῦτο παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων, παρά τε τοῦ ὁσιωτάτου τῆς βασιλευούσης Ῥώμης Λέοντος, καὶ τοῦ μακαριωτάτου Φλαβιανοῦ τοῦ ἐν ὁσίοις, τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως, καὶ παρὰ τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, καὶ παρὰ τοῦ ἐν Ἀντιοχείᾳ· παρὰ τούτων ἐξώσθη κρίσει βασιλικῇ, κατέστη δὲ ἡ ἐμὴ βραχύτης. ἔμαθον πάντες, συνέ-

A sedit ibi. Si hunc ergo judicat vestra magnificentia esse episcopum, alia ratio est. Hoc ergo expulso secundum canones, & projecto ut merebatur, me quadraginta episcopi Asiani, suffragio & nobilium & plebis, & totius reverentissimi cleri, & omnis civitatis ordinaverunt. Hodie enim quinquaginta annos habeo in Ephesino clero. Bassianus reverentissimus episcopus dixit: Noli me circumvenire. Ego & canonice factus sum episcopus, & ostendo hoc, & a nullo depositus sum, nec accusatus ab aliquo, neque culpatus. Sed & ego a juvenili ætate mea vixi pauperibus, & ptochium feci, & in eo posui septuaginta lectos, & omnes languentes & ulceratos hospitio suscipiebam. Memnon autem qui B fuit episcopus Ephesi, invidiam habens in istis, quoniam diligebar ab omnibus, nihil non egit ut expellerer a civitate: & immisit manus suas ut me ordinaret episcopum Evazotum, & hoc fecit. Ego autem non acquiescebam, sed ab hora tertia usque ad sextam coram altari me plagis afflixit: & sanctum evangelium & altare sanguine est impletum. His igitur ita gestis ego sic permansi, neque ad civitatem vadens, neque penitus ecclesiæ illi communicans, in qua nominatus fueram, neque penitus ipsam civitatem videns. Mansi ergo sic, & contigit ipsum Memnonem finem vitæ suscipere. Post hæc ordinatus est Basilius. Is autem evocans concilium provinciæ, & agnoscens ab eis violentiam quam fueram passus, & quoniam machinatio fuerat; alium in illa ci- C vitate ordinavit episcopum, mihi vero reddidit communionem & locum episcopatus. Contigit iterum & hunc finem vitæ suscipere, me autem cum multa necessitate & vi inthronizaverunt in eadem civitate Ephesi populus & clerus & episcopi, quorum unus episcopus Olympius hic est. Agnoscens autem hæc piissimus noster Imperator, repente hoc confirmavit, & continuo per commonitorium aperte declaravit, confirmans episcopatum. Postea direxit iterum sacram per * Eustathium Silentiarium, quæ confirmaret episcopatum. Veni autem in regiam Constantinopolim: & suscipiens nos idem rerum dominus, id est, me & eum qui erat in ipsa regia civitate, episcopum Proclum, D amicos nos fecit: & communicavi cum eo, & cum omnibus episcopis qui per singula tempora sunt reperti. Et faciens synodicam idem sanctissimus Proclus, direxit & civitati & episcopis & clericis. Mansi itaque sic quatuor annis, ita ut decem episcopos ordinarem, & multos clericos. Et cum in pace degeremus, (quæ etiam per relationem suam manifestaverunt ipsi sanctissimi episcopi & reverentissimus clerus piissimo nostro Imperatori, & perpetuæ Augustæ;) placida voluntate suscipiens eorum pietas, repente rescripsit mihi & ipsis sanctissimis episcopis & clericis, & direxerunt per Silentiarium. Relectis autem divinis syllabis, omnes nos glorificavimus Deum, quia eorum pietas de ecclesiarum pace adeo curam gerit. Crastinâ autem die mis- E sas celebravimus omnes simul: & post missas, manus injicientes incluserunt me, & cum vi abripuerunt pallium sacerdotii mei, & omnia bona mea: & sumentes unum ex ipsis hunc Stephanum, fecerunt eum episcopum. Stephanus reverentissimus episcopus Ephesi dixit: Jubeat vestra potestas, episcopos qui sunt hic, venire, ut appareat veritas coram vestra magnificentia. Gloriosissimi judices dixerunt: Pro qua re vocas reverentissimos episcopos? Stephanus reverentissimus episcopus Ephesi dixit: Ut testentur de universis quæ gesta sunt, quandoquidem ipse superintravit in sanctam ecclesiam cum gladiis & arenariis & aliis quibusdam, & sedit in sede. Et pro hoc expulsus est a sanctis patribus, & a sanctissimo regiæ civitatis Romæ Leone, & a beatissimo sanctæ memoriæ Flaviano Constantinopolitanæ urbis, & ab Alexandrino & Antiocheno; ab his enim expulsus est. Ecclesiastico enim judicio mea humilitas constituta est. Cognoverunt omnes, & con-

[a] Forte, πτωχοῖς, καὶ τοῖς

[b] Forte, σκευὴ

[c] Forte, αὐτοῦ, ex Lat.

[d] Forte, ἄλλων

* f. Eustathium.

senserunt, & sanctæ memoriæ Theodosius Imperator, A & universa synodus. Pro his enim misit sanctæ memoriæ Imperator Theodosius Eustathium primicerium Silentiariorum, ut cognosceret inter eum & clerum, & pauperes, qui ab eo injustitiam fuerant passi. Venit in Epheso beatæ memoriæ Eustathius, tres menses exegit cognoscendo. Quæ cognovit, manifesta fecit: & terminum quem decrevit beatæ memoriæ Eustathius, suscepit, & confessiones exposuit: & clericis & pauperibus & ecclesiæ hæc manifesta sunt. Sunt hic episcopi: veniant huc, & fateantur si aliter dico. Jubeat vestra magnificentia venire eos. Numquid cum eis ordinatus est ibi? Superintravit ibi, hodie quatuor anni sunt: & Romanus episcopus eum deposuit, & Alexandrinus eum damnavit. Videat vestra magnificentia epistolam [a] scriptam a beatissimo papa Leone. Gloriosissimi judices dixerunt: Confiteris reverentissimum Bassianum quatuor annis obtinuisse sanctam Ephesiorum civitatis ecclesiam, velut episcopum? Stephanus reverentissimus episcopus Ephesi dixit: Velut tyrannus, non ut episcopus. Quomodo enim obtinere poterat, qui per manus impositionem constitutus non est, sed cum gladiis est ingressus, & sedit [b] ibi? Jubeat vestra magnificentia episcopos ingredi. Gloriosissimi judices dixerunt: Ostendat Bassianus reverentissimus, si per synodum reverentissimorum episcoporum, & consueta ordinationis lege episcopus Ephesiorum metropolis est constitutus. Bassianus reverentissimus episcopus dixit: Evazorum ego neque umquam factus sum, neque profectus illuc; sed vim passus, denominatus sum episcopus. Canones manifesti sunt. Dicant patres, si præjudicium est ordinari, nec proficisci. Ipsi dicant: noverunt regulas. Supplico ut audiar. Interim præsumptio declaretur, quia auctoritate usi capientes clauserunt me; & tunc de sacerdotio quærimus. Violentia primo quæratur. Stephanus reverentissimus episcopus Ephesi dixit: Supplico ut canones relegantur, qui dicunt ut is qui in alia civitate ordinatus est, constitui non possit in altera. Gloriosissimi judices dixerunt: Relegantur hi canones. Leontius reverentissimus episcopus Magnesiæ ex codice [c] relegit, regula nonagesima quinta.

ρεσαν, καὶ ὁ ἐν ἁγίοις βασιλεὺς Θεοδόσιος, καὶ ἡ σύνοδος πᾶσα. ἐπὶ τούτοις ἔπεμψεν ὁ ἐν ἁγίοις βασιλεὺς Θεοδόσιος Εὐστάθιον τὸν πριμικήριον τῶν σιλεντιαρίων, διαγνῶναι μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ κλήρου καὶ τῶν πτωχῶν τῶν ἀδικηθέντων παρ᾽ αὐτοῦ. ἦλθεν ἐν τῇ Ἐφεσίων ὁ μακάριος Εὐστάθιος, τρεῖς μῆνας ἐποίησε διαγινώσκων. ἃ διέγνω, φανερὰ κατέστησε· καὶ τὸν ὅρον, ὃν ἐξήνεγκεν ὁ μακάριος Εὐστάθιος, κατεδέξατο, καὶ ὁμολογίας ἐξέθετο· καὶ τῷ κλήρῳ, καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ φανερὰ ταῦτά ἐστιν. εἰσὶν ἐνταῦθα οἱ ἐπίσκοποι. εἰσέλθωσιν, ἐὰν ἄλλως ἐρῶ. κελεύσῃ ἡ μεγαλοπρέπεια ὑμῶν, ἐλθεῖν αὐτούς. μὴ σὺν αὐτοῖς ἐχειροτονήθη ἐκεῖ; ἐπεισῆλθεν ἐκεῖ σήμερον ἀπὸ τεσσάρων ἐτῶν· καὶ ὁ Ῥώμης αὐτὸν καθεῖλε, καὶ ὁ Ἀλεξανδρείας B αὐτὸν καθεῖλεν. ἴδῃ τὴν ἐπιστολὴν τὴν γραφεῖσαν παρὰ τοῦ μακαριωτάτου πάπα Λέοντος τὸ ὑμέτερον μέγεθος. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ὁμολογεῖς, Βασσιανὸν τὸν εὐλαβέστατον τέσσαρα ἔτη κατεσχηκέναι τὴν ἁγιωτάτην τῆς Ἐφεσίων πόλεως ἐκκλησίαν, ὡς ἐπίσκοπον; Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος εἶπε· τυραννήσας, οὐχ ὡς ἐπίσκοπος. πῶς γὰρ εἶχε κρατῆσαι, ὁ μὴ χειροτονηθεὶς, ἀλλὰ μετὰ ξιφῶν εἰσελθὼν, καὶ καθισθεὶς ἑαυτῷ; κελεύσῃ ἡ μεγαλοπρέπεια ὑμῶν, εἰσελθεῖν τοὺς ἐπισκόπους. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· δειξάτω Βασσιανὸς ὁ εὐλαβέστατος, εἴ γε ἀπὸ συνόδου εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, καὶ μετὰ τὸν εἰωθότα θεσμὸν εἰς χειροτονίαν ἐπίσκοπος κατέστη τῆς Ἐφεσίων μητροπόλεως [c]. Βασσιανὸς ὁ εὐλαβέστατος εἶπεν· Εὐάζων C ποτὲ ἐγὼ οὔτε ἐγενόμην, οὔτε ἀπῆλθον, ἀλλὰ βιασθεὶς ὠνομάσθην ἐπίσκοπος. οἱ κανόνες φανερὰ ἔχουσιν. οἱ πατέρες, ἐὰν πρόκριμά ἐστι τὸ χειροτονηθῆναι, καὶ μὴ ἀπελθεῖν. αὐτοὶ εἰπάτωσαν· οἴδασι τοὺς κανόνας. παρακαλῶ, ἀκουσθῆναί μου. τέως φανερωθῇ ἡ τόλμα, ὅτι αὐθεντήσαντες, καὶ λαβόντες ἀνέκλεισάν με· καὶ τότε περὶ τῆς ἱερωσύνης ζητοῦμεν. ἡ βία ζητηθῇ. Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος εἶπεν· ἀξιῶ τοὺς κανόνας ἀναγνωσθῆναι τοὺς λέγοντας· ὥστε ἐν ἑτέρᾳ πόλει τὸν χειροτονηθέντα μὴ δύνασθαι ἐν ἑτέρᾳ καθίστασθαι. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἀναγνωσθήτωσαν οἱ κανόνες. Λεόντιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Μαγνησίας ἀνέγνω. Καν. ϟε΄.

Si quis episcopus vacans super ecclesiam vacantem semetipsum injiciens, subripuerit sedem præter perfectum D *concilium; hunc expellendum esse, licet omnis populus quem arripuit, eum elegerit. Perfecta vero synodus illa est, cui interest & metropolitanus episcopus.*

Εἴ τις ἐπίσκοπος σχολάζων ἐπὶ σχολάζουσαν ἐκκλησίαν ἑαυτὸν ἐπιῤῥίψας, ὑφαρπάζοι τὸν θρόνον δίχα συνόδου τελείας, τοῦτον ἀπόβλητον εἶναι, κἂν εἰ πᾶς ὁ λαὸς, ὃν ὑφήρπασεν, ἕλοιτο αὐτόν· τελείαν δὲ εἶναι σύνοδον ἐκείνην, ᾗ συμπάρεστι καὶ ὁ τῆς μητροπόλεως.

Idem reverentissimus Leontius episcopus ex eodem codice legit, regula nonagesima sexta.

Ὁ αὐτὸς εὐλαβέστατος Λεόντιος ἐπίσκοπος ἀνέγνω ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ βιβλίου. Καν. ϟϛ΄.

Si quis episcopus ordinationem acceperit episcopatus, & populo præesse decretus, non acquieverit ordinationi, neque ei persuasum fuerit proficisci ad ecclesiam sibi commissam; hunc excommunicatum esse, donec coactus acquiescat, aut quidquam de eo episcoporum provincia synodus perfecta definiat.

Εἴ τις ἐπίσκοπος χειροτονίαν λαβὼν ἐπισκόπου, καὶ ὁρισθεὶς προεστάναι λαοῦ, μὴ καταδέξοιτο τὴν χειροτονίαν, μηδὲ πείθοιτο ἀπιέναι εἰς τὴν ἐγχειρισθεῖσαν αὐτῷ ἐκκλησίαν, τοῦτον εἶναι ἀκοινώνητον, ἕως ἂν ἀναγκασθεὶς καταδέξηται, ἢ ὁρίσει τι περὶ αὐτοῦ ἡ τελεία σύνοδος τῶν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν ἐπισκόπων.

Gloriosissimi judices dixerunt: Reverentissimus episcopus Bassianus edoceat, quis eum fecit episcopum. Bassianus reverentissimus episcopus dixit: Unus eorum E qui me inthronizaverunt, hic est Olympius, nescio alios: hunc recordor. Lucianus reverentissimus episcopus Byziæ dixit: Qui habuit jus, suscepit eum bonæ memoriæ Proclus, & suscepit eum beatæ memoriæ Theodosius piissimus Imperator, & vocans eos, amicos eos effecit: sed tamen cur est expulsus? Stephanus reverentissimus episcopus Ephesi dixit: Beatus sanctæ memoriæ Flavianus expulit eum. Gloriosissimi judices dixerunt: Quoniam memoria facta est Olympii reverentissimi episcopi, tamquam is inthronizaverit Bassianum reverentissimum episcopum; prædictus Olympius, si hæc ita sunt, nos edoceat. Olympius reverentissimus episcopus Theodosiopolis dixit: Post mortem Basilii episcopi, qui illo tempore fuit in civitate, in qua ordinatus sum episcopus Theodosiopolis, in ea degebam. [d] Mandaverunt mihi clerici ejusdem civitatis

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· διδαξάτω Βασσιανὸς ὁ εὐλαβέστατος, τίς αὐτὸν κατέστησεν ἐπίσκοπον. Βασσιανὸς ὁ εὐλαβέστατος εἶπεν· εἷς ἐκ τῶν ἐνθρονισάντων με οὗτός ἐστιν Ὀλύμπιος. οὐκ οἶδα ἄλλους· τοῦτον μνημονεύω. Λουκιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βύζης εἶπεν· ὁ ἔχων τὸ κῦρος, ἐδέξατο αὐτόν· ὁ μακαρίτης Πρόκλος ἐδέξατο αὐτὸν, καὶ ὁ μακαρίτης Θεοδόσιος ὁ εὐσεβέστατος βασιλεύς· καὶ καλέσας αὐτοὺς, φίλους αὐτοὺς ἐποίησεν. ἀλλὰ ὅμως διὰ τί ἐξεβλήθη; Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος εἶπεν· ὁ μακάριος ἐν ἁγίοις Φλαβιανὸς ἐξεώσατο αὐτόν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἐπειδὴ μνήμη γέγονεν Ὀλυμπίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου, ὡς ἐνθρονίσαντος Βασσιανὸν τὸν εὐλαβέστατον, ὁ προλεχθεὶς εὐλαβέστατος Ὀλύμπιος, εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει, διδασκέτω. Ὀλύμπιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Θεοδοσιουπόλεως εἶπε· μετὰ τὸν θάνατον τοῦ κατὰ καιρὸν ἐπισκόπου Βασιλείου ἐν τῇ πόλει, ἐν ᾗ κεχειροτόνημαι ἐπίσκοπος Θεοδοσιουπόλεως, ἐν αὐτῇ διῆγον. δηλοῦσί μοι οἱ κληρικοὶ αὐτῆς τῆς πόλεως

[a] Non exstat.

[b] al. sibi

Vide Hincmar. opusc. 55. capitul. cap. 21.

[c] Cod. 95. Antiquam collectionem Canonum intelligit certis numeris definitam. Est Can. 16. Concilii Antiocheni alterius versionis quam Dionysii aut Isidori.

Canon 17. ejusdem Concilii Antiocheni. Cod. 96.

[c] In ms. Pamaresi, ἀνέγνω, ἀνέγνωμεν, ἀνέγνω.

[d] al. Significaverunt

ANNO CHRISTI 451.

Ἐφέσου, λέγοντες· παραγενοῦ ἐνταῦθα, ἵνα κανονικῶς χειροτονίαν δέξηται ἡ πόλις, ἐπειδὴ ἐκοιμήθη ὁ τῆς ὁσίας μνήμης Βασίλειος, ὁ γενόμενος ἐπίσκοπος. ἐγὼ δὲ δεξάμενος τὰ γράμματα ταῦτα, παρεγενόμην, ὑπολαβὼν, ὅτι καὶ ἄλλοι εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐκλήθησαν. πρὸ τριῶν δὲ ἡμερῶν τοῦ μέλλειν εἰσιέναι εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦτον, καὶ ἐνθρονίζεσθαι, καταχθεὶς ἔν τινι ὁσπιτίῳ, προσέμενον καὶ τοὺς ἑτέρους εὐλαβεστάτους ἐπισκόπους, ὥστε γενέσθαι κανονικὴν τὴν χειροτονίαν κατὰ τὸ ἔθος. ὡς δὲ καὶ μίαν, καὶ δευτέραν, καὶ τρίτην ἡμέραν ἔμεινα ἐν τῷ ὁσπιτίῳ, καὶ ἄλλος οὐχ εὑρέθη θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος, τελευταῖον ἐλθόντες τινὲς τῶν εὐλαβεστάτων κληρικῶν, λέγουσί μοι· ἄλλοι ἐπίσκοποι οὐκ εἰσὶν ἐνταῦθα, τί δεῖ γενέσθαι; εἶπον ἐγώ· τί δύναμαι ποιῆσαι; ἐπειδὴ ἔξω τῆς ἀκριβείας τῶν κανόνων ἐστὶ, μόνον ἐπίσκοπον διοικεῖν ἐκκλησίαν, καὶ μάλιστα τοιαύτης περιφανοῦς μητροπόλεως. ὡς δὲ ταῦτα ἐλάλουν μετ' ἐμοῦ, περιεκύκλωσαν τὸ οἴκημα, ἔνθα ἤμην, πλῆθος ἄπειρον, καὶ οὐκ οἶδα ποῦ γέγονα· καὶ ἐπὶ τοσαύτης ἐξουσίας, καὶ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, τις ποτε γυμνώσας παραμήριον Ὁλοσήρικος, τοῦτο ὄνομα αὐτῷ, κομενταρήσιος τάχα ὢν, ἦλθε καὶ αὐτὸς, καὶ τὸ πλῆθος ἅπαν, καὶ βαστάσαντές με, ἀπήγαγον εἰς τὴν ἐκκλησίαν. καὶ οὕτω μετὰ διακοσίων ἢ τριακοσίων ἀνθρώπων, καὶ ἐμὲ καὶ αὐτὸν ἀνήγαγον εἰς τὸν θρόνον, καὶ ἐγένετο ὁ ἐνθρονιασμός. μέχρι τούτου τὸ ὅπως γέγονεν, οἶδα. Βασσιανὸς ὁ εὐλαβέστατος εἶπεν· ἐψεύσατο. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· εἰ Πρόκλος ὁ τῆς ὁσίας μνήμης, ὁ γενόμενος ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, ἐδέξατο αὐτὸν Βασσιανὸν τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον, καὶ ἐκοινώνησεν αὐτῷ ὡς ἐπισκόπῳ τῆς Ἐφεσίων μητροπόλεως, ὁ εὐλαβέστατος κλῆρος τῆς ἁγίας Κωνσταντινουπόλεως ἐκκλησίας διδασκέτωσαν. * Θεόφιλος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας εἶπεν· ὡς ἐπὶ Θεοῦ, καὶ ἐδέξατο αὐτὸν ὁ ἐν ἁγίοις Πρόκλος κοινωνικὸν, καὶ συνοδικοῖς γράμμασι τιμήσας αὐτὸν, ἀπέλυσεν ἐπὶ τὴν Ἔφεσον· καὶ ἐν τοῖς διπτύχοις ἔταξεν αὐτοῦ τὸ ὄνομα, καὶ ἐλέγετο ἕως πρὸ ὀλίγου καιροῦ. πάντες οἱ εὐλαβέστατοι κληρικοὶ τῆς Κωνσταντινουπολιτῶν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας εἶπον· καὶ ἡμεῖς τὰ αὐτὰ λέγομεν. ἐδέξατο γὰρ αὐτὸν, καὶ ἐκοινώνησεν αὐτῷ ὁ μακάριος Πρόκλος, καὶ ἐποίησε συνοδικὰ γράμματα, καὶ εἰς τὰ δίπτυχα αὐτὸν ἔταξεν.

* In ms. Pamelii, ἀνέγνων, ἀνέγνωμεν, ἀνέγνων.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· νῦν Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος λεγέτω, ὅπως ἐπίσταται Βασσιανὸν τὸν εὐλαβέστατον ἀποκινηθέντα τῆς ἐπισκοπῆς, καὶ εἰ αὐτὸς παρὰ τῆς συνόδου ἐχειροτονήθη. Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος εἶπεν· ἀνηνέχθη παρὰ τῷ ἐπισκόπῳ τῆς Ἀλεξανδρέων πόλεως, τοῦ ἐν ἁγίοις Θεοδοσίου τοῦ βασιλέως γράψαντος ἐκεῖ· ἠνέχθη δὲ γράμματα καὶ παρὰ τοῦ μακαριωτάτου πάπα τοῦ ἐν Ῥώμῃ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου, ὥστε τοῦτον μὴ δεῖν εἶναι ἐπίσκοπον· καὶ φανερά ἐστι τὰ γράμματα. κελεύσατε ἐλθεῖν τοὺς νοταρίους ἐπὶ τῷ φανερωθῆναι ποίῳ τρόπῳ ἀπεκινήθη, καὶ ποίῳ τρόπῳ ἐξεβλήθη, καὶ ποίῳ τρόπῳ ἐγὼ κατέστην. ἡμεῖς διὰ τὴν πίστιν ἤλθομεν. μὴ οὖν ᾔδειν, ὅτι τοῦτο εἶχεν ἀνακύψαι; ἅπαξ πέρας ἔλαβε τὸ πρᾶγμα. ἦλθεν ὁ σιλεντιάριος ἐκεῖ· τρεῖς μῆνας ἐποίησε διαγινώσκων μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν κληρικῶν· φανερά ἐστι τὰ ὁρισθέντα. Βασσιανὸς ὁ εὐλαβέστατος εἶπε· Στέφανος πρεσβύτερός μου ἦν· τέσσαρα ἔτη μετ' ἐμοῦ ἐλειτούργει, μετ' ἐμοῦ ἐκοινώνει· καὶ ἐκοινώνει παρ' ἐμοῦ, ὡς παρ' ἐπισκόπου. καὶ αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ, ᾗ ἐνέκλεισάν με, καὶ ταῦτα ἔπαθον, μὰ τὰς δυνάμεις τοῦ Θεοῦ, ὕδωρ ἐζήτησα, καὶ οὐκ ἔδωκαν μοι. ἐπὶ τρίμηνον εἶχόν με ἐγκατάκλειστον. οἱ δὲ παρ' ἐμοῦ ἐπίσκοποι χειροτονηθέντες, αὐτοὶ καὶ τοῦτον ἐχειροτόνησαν ἐπίσκοπον, ὄντος μου ἐγκατακλείστου. ἐὰν μὴ εἰμὶ ἐγὼ ἐπίσκοπος, οὐδὲ οἱ παρ' ἐμοῦ χειροτονηθέντες ὀφείλουσιν εἶναι ἐπίσκοποι, οὐδὲ οἱ κληρικοί.

ACTIO XI.

Ephesi, dicentes: Veni huc ut canonice ordinationem suscipiat civitas, quoniam obdormivit sanctæ memoriæ Basilius, qui fuit episcopus. Ego vero has litteras accipiens, adveni, credens quia & alii reverentissimi episcopi vocati essent. Ante tres autem dies quam ingressus essem ecclesiam, ut inthronizaretur, dum applicassem in quodam hospitio, sustinebam etiam reverentissimos episcopos, ut canonice secundum morem ordinatio proveniret. Ut ergo primam & secundam & tertiam sustinuissem diem in hospitio, & alter nullus Deo amicissimorum est inventus episcopus; tandem venientes quidam e reverendis clericis, dicunt mihi: Alii episcopi non sunt hic, quid facto est opus? Dicebam ego: Solus quid possum facere? Quoniam extra rationem canonum est, solum episcopum disponere ecclesiam, & maxime tantæ metropolis. Cum ergo hæc loquerer mecum, circumdedit mansionem, in qua eram, innumera multitudo: & nescivi ubi essem, & coram tanta potestate, & coram altari, quidam enudans gladium, Holosericus nomine, qui, puto, comitianus est, venit & ipse & omnis multitudo, & portantes me, profecti sunt in ecclesiam. Et ita cum ducentis aut trecentis hominibus & me & ipsum levaverunt ad sedem, & inthronizatio celebrata est. Usque ad hoc, quemadmodum factum est, novi. Bassianus reverentissimus episcopus dixit: Mentitus est: Gloriosissimi judices dixerunt: Si Proclus sanctæ memoriæ, qui fuit archiepiscopus regiæ Constantinopolis, suscepit Bassianum reverentissimum episcopum, & communicavit ei tamquam episcopo Ephesiorum metropolis, reverentissimus clerus sanctæ Constantinopolitanæ ecclesiæ nos edoceat. Theophilus reverentissimus presbyter Constantinopolis sanctæ ecclesiæ dixit: Ut coram Deo, & suscepit eum sanctæ memoriæ Proclus communicantem, & synodalibus litteris honorans dimisit eum ad Ephesum, & in diptychis posuit nomen ejus, & recitabatur usque ad modicum ab hinc tempus. Omnes reverentissimi clerici sanctæ Constantinopolitanæ ecclesiæ dixerunt: Et nos hæc ipsa dicimus. Suscepit enim eum, & communicavit ei beatæ memoriæ Proclus, & fecit synodicas litteras, & in diptychis eum posuit.

Gloriosissimi judices dixerunt: Nunc Stephanus reverentissimus episcopus dicat, quemadmodum novit Bassianum reverentissimum episcopum ab episcopatu remotum, & si ipse per synodum ordinatus est. Stephanus reverentissimus episcopus Ephesi dixit: Relatum est [a] episcopo Alexandrinæ civitatis, sanctissimæ memoriæ Theodosio principe scribente illuc: allatæ sunt etiam litteræ a beatissimo & sanctissimo papa Romano, quatenus istum esse non oporteret episcopum; & manifestæ sunt [b] litteræ. Jubete venire notarios, ut declaretur quomodo remotus est, & quomodo est ejectus, & quomodo ego sum ordinatus. Nos propter fidem venimus. Numquid ergo sciebam, quoniam hoc potuisset emergere? Semel finem accepit causa. Venit Silentiarius illuc, tres menses fecit cognoscens inter eum & clericos. Clarent ea quæ definita sunt. Bassianus reverentissimus dixit: Stephanus presbyter meus fuit: quatuor annis mecum missas celebrabat, mecum communicabat, & communicabatur mihi tamquam episcopo. Et ipsa die qua recluserunt me, simul communicavimus; & arripuit me, & inclusit me: & ista sum passus: per virtutes Dei, aquam quæsivi, & non mihi dederunt. Tribus mensibus habuerunt me clausum. Episcopi autem qui a me ordinati sunt, ipsi & hunc ordinaverunt episcopum, dum essem inclusus. Si non sum ego episcopus, neque illi qui a me sunt ordinati, esse debent episcopi, neque clerici.

[a] Corb. & Colb. ad episcopum.

[b] Non exstant.

Κασσιανὸς πρεσβύτερος, συνὼν Βασσιανῷ τῷ εὐλαβεστάτῳ, εἶπε· τῇ μέσῃ ἑβδομάδι κατειλήφασιν ἡμᾶς, καὶ εἰσήνεγκαν ἐν τῷ βαπτιστηρίῳ, Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος ἐπί-

Cassianus presbyter, qui fuit cum Bassiano reverentissimo, dixit: Media hebdomada coëgerunt nos, & introduxerunt in baptisterio, Stephanus reverentissi-

mus episcopus, & Mæonius; & dederunt mihi Evangelium, & conjuraverunt me, & dixerunt: Veni, jura non discedere ab illo, sed vivere cum eo, & mori cum eo, & non tradere eum. Dixi: Hodie viginti quinque annis communico, Constantinopoli negotium agens: & Deus est qui novit, quia numquam juravi alicui: & nunc dum presbyter sum, cogitis me jurare? Qui sumentes Evangelium dederunt mihi, & juravi eis. Et quinta feria de sancto pascha tollentes, & ipsum incluserunt, & me ceciderunt, & debilem fecerunt calcibus. Et adduxerunt tres subdiaconos, & vespere tulerunt, & duxerunt me in domum meam, & posuerunt me semivivum, & phlebotomaverunt me. Ut ergo non pejerarem, hodie quatuor annos habeo errando & mendicando Constantinopoli, ut non pejerarem nomen Filii Dei. Lucianus reverentissimus episcopus Byziæ transiens in medium, dixit: Obstrinxerunt nos reliqui episcopi nobiscum residentes, ut unusquisque quod novit in veritate, & ad pietatem tendere, dicat. Et licet ex nobisipsis bonum esset hoc facere, veruntamen dicimus, quoniam quatuor annis operatus est in sede sine contentione, sine contradictione, & ordinavit decem episcopos, & clericos multos, & communicavit ei qui nunc est episcopus Stephanus, cum esset ejus presbyter, & omnes reliqui clerici. Et quomodo possibile est nunc Bassianum expelli præter consequentiam regularem, cum præcipue beatissimus Proclus regiæ Constantinopolis episcopus ei communicaverit, & per synodicas litteras firmaverit ejus episcopatum? Meliphthongus reverentissimus episcopus Heliopolis transiens in medium, dixit: Oportebat eum qui quatuor annis sine contentione episcopatum obtinuit, aut accusari, aut ita sine judicio non jactari. Et quoniam & ego conjuratus sum ab episcopis juxta me sedentibus, quatenus transiens in medium dicam ea quæ cunctos movent; tamquam os effectus reliquorum prope me residentium episcoporum, ex persona cunctorum hæc refero & sancto concilio & vestræ potestati, quæ Lucianus reverentissimus episcopus dixit. Stephanus reverentissimus episcopus dixit: Sanctissimus archiepiscopus Romanus Leo hunc damnavit, quoniam præter regulas factus est. Cecropius reverentissimus episcopus Sebastopolis dixit: Domne Stephane; cognosce quantum potest Flavianus beatæ memoriæ etiam post mortem. Reverentissimi episcopi & clerici Constantinopolitani clamaverunt: Veritas sic habet: omnes hæc ipsa dicimus. Flaviano æterna memoria: orthodoxi æterna memoria. Ecce ultio, ecce veritas. Flavianus post mortem vivit: martyr pro nobis oret. Flavianus post mortem fidem exposuit. Flavianus hic est: orthodoxus hic est. Multos annos Imperatori. Flavianus nobiscum judicat.

Gloriosissimi judices dixerunt: Omnibus examinatis de Bassiano & Stephano reverentissimis, relectis etiam canonibus, dicat sancta synodus, de episcopatu Ephesio quid eis videatur. Reverentissimi episcopi clamaverunt: Justitia Bassianum vocat: regulæ valeant. Gloriosissimi judices dixerunt: Nobis quidem videtur, neque Bassianum reverentissimum dignum existere ut sit Ephesiorum civitatis episcopus, quoniam ex invasione violenta episcopatum sibimet vindicavit; neque Stephanum reverentissimum episcopum, qui per conjurationes & tales adinventiones episcopatum sibimet acquisivit: Justum vero esse, ut eligatur alius, qui & fidem integre sciat, & vita noscatur ornatus, ut esse possit episcopus. Totum autem concilio sancto relinquimus, quatenus sententiam, quæ in hac causa fuerit visa, depromat. Sancta synodus clamavit: Hæc justa sententia est: hoc Dei judicium est: Christus judicavit causam: Deus per vos judicat: hæc sententia Christi est. Canones & leges vos custoditis. Multos annos Imperatoribus, multos annos judicibus, multos annos concilio.

A σκοπος, καὶ Μαιόνιος· καὶ ἐπέδωκάν μοι τὸ εὐαγγέλιον, καὶ ὥρκωσάν με, καὶ λέγουσί μοι· δεῦρο, ὄμοσον μὴ ἀναχωρῆσαι ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ ζῆν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀποθανεῖν μετ' αὐτοῦ, καὶ μὴ προδοῦναι αὐτόν. λέγω· σήμερον εἰκοσιπέντε ἔτη εἰμὶ [a] κοινωνός, εἰς Κωνσταντινούπολιν πραγματευόμενος· καὶ Θεός ἐστιν ὁ εἰδώς, οὐδέποτε ὤμοσά τινι· καὶ νῦν πρεσβυτέρου μου ὄντος, καταναγκάζετέ με ὀμόσαι; λαβόντες τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον, ἔδωκάν μοι, καὶ ὤμοσα αὐτοῖς· καὶ τῇ πέμπτῃ τοῦ ἁγίου πάσχα λαβόντες, καὶ αὐτὸν ἀπέκλεισαν, καὶ ἐμὲ ἐκρότησαν, καὶ ἀσθενῆ με ἐποίησαν διὰ λακτισμάτων· καὶ ἤνεγκαν τρεῖς ὑποδιακόνους, καὶ ὀψὲ ἦραν, καὶ ἀπήνεγκάν με ἐν τῷ οἴκῳ μου, καὶ ἔθηκαν ἡμιθανῆ, καὶ ἐφλεβοτόμησάν με. ἵνα οὖν μὴ ἐπιορκήσω, σήμερον [b] τεσσαράκοντα ἔτη πλαζόμενος ἐπαιτῶ ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἵνα μὴ B ἐπιορκήσω τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ Θεοῦ. Λουκιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βύζης παρελθὼν ἐν τῷ μέσῳ, εἶπεν· ἐνεφίμωσαν ἡμᾶς οἱ λοιποὶ ἐπίσκοποι οἱ μεθ' ἡμῶν καθεζόμενοι, ὥστε ἕκαστον, ὃ οἶδεν ἀληθῶς καὶ πρὸς εὐσέβειαν συντεῖνον, εἰπεῖν. καὶ εἰ καὶ ἐξ αὐτῶν καλὸν ἦν ἡμᾶς τοῦτο ποιῆσαι, πλὴν λέγομεν· ὅτι τετραετίαν ἐνήργησεν ἐν τῷ θρόνῳ ἀμάχως, δίχα ἀντιῤῥήσεως, καὶ ἐχειροτόνησε δέκα ἐπισκόπους καὶ κληρικοὺς πολλούς, καὶ ἐκοινώνησεν αὐτῷ αὐτὸς ὁ νῦν ἐπίσκοπος Στέφανος, πρεσβύτερος αὐτοῦ ὤν, καὶ πάντες οἱ λοιποὶ κληρικοί. καὶ πῶς οἷόν τέ ἐστι νῦν Βασσιανὸν ἐξωθεῖσθαι παρὰ τὴν τῶν κανόνων ἀκολουθίαν, τῷ καὶ μάλιστα τὸν μακαριώτατον Πρόκλον τὸν τῆς βασιλευούσης ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως κεκοινωνηκέναι αὐτῷ, καὶ διὰ συνοδικῶν γραμμάτων βεβαιῶσαι τὴν τούτου ἐπισκοπήν; Μελίφθογγος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος C [c] Ἰλιουπόλεως παρελθὼν εἰς τὸ μέσον, εἶπεν· ἐχρῆν τὸν τετραετῆ χρόνον κατεσχηκότα τὴν ἐπισκοπὴν ἀμάχως, ἢ μεμφθῆναι, ἢ οὕτως ἀκρίτως μὴ ῥιφθῆναι. καὶ ἐπειδὴ κατηναγκάσθην παρὰ τῶν ἐγγὺς καθεζομένων κἀμοῦ ἐπισκόπων, ὥστε με παρελθόντα εἰπεῖν τὰ κινοῦντα πάντας, οἷα στόμα γενόμενος τῶν ἐγγύς μου λοιπῶν ὄντων ἐπισκόπων, ἐκ προσώπου πάντων ταῦτα ἀναφέρω τῇ τε ἁγίᾳ συνόδῳ καὶ τῇ ὑμετέρᾳ ἐξουσίᾳ, ἅπερ Λουκιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε. Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος εἶπεν· ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Λέων ὁ Ῥώμης τοῦτον καθεῖλεν, ἐπειδὴ παρὰ κανόνας ἐγένετο. Κεκρόπιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σεβαστουπόλεως εἶπε· κύριε Στέφανε, πόσα δύναται Φλαβιανὸς καὶ ὁ μακάριος, καὶ μετὰ θάνατον; πάντες οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι καὶ οἱ κληρικοὶ Κωνσταντινουπόλεως εἶπον· ἡ ἀλήθεια D οὕτως ἔχει· πάντες τὰ αὐτὰ λέγομεν. Φλαβιανοῦ αἰωνία ἡ μνήμη· τοῦ ὀρθοδόξου αἰωνία ἡ μνήμη. ἰδοὺ ἐκδίκησις, ἰδοὺ ἀλήθεια. Φλαβιανὸς μετὰ θάνατον ζῇ. ὁ μάρτυς ὑπὲρ ἡμῶν εὔξεται. Φλαβιανὸς μετὰ θάνατον τὴν πίστιν ἐξέθετο. Φλαβιανὸς ὧδέ ἐστιν· ὁ ὀρθόδοξος ὧδέ ἐστιν. πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως. Φλαβιανὸς ἡμῖν συνδικάζει.

Οἱ [d] ὀρθοδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· πάντων ἐξετασθέντων περὶ τῶν ἐπὶ Βασσιανῷ καὶ Στεφάνῳ τοῖς εὐλαβεστάτοις πεπραγμένων, ἀναγνωσθέντων δὲ καὶ τῶν κανόνων, λεγέτω ἡ ἁγία σύνοδος αὐτῆς περὶ τῆς κατ' Ἔφεσον ἐπισκοπῆς, τί αὐτῇ παρίσταται. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· τὸ δίκαιον Βασσιανὸν καλεῖ· οἱ κανόνες κρατείτωσαν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἡμῖν μὲν φαίνεται οὔτε Βασσιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἄξιος E ἂν ἐπίσκοπος εἶναι τῆς Ἐφεσίων πόλεως, ἐπειδήπερ ἐξ ἐφόδου βιαίας ἑαυτῷ ταύτην ἐξεδίκησεν· οὔτε Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος, ἐκ συνωμοσιῶν καὶ τοιαύτης περινοίας τὴν ἐπισκοπὴν ἑαυτῷ περιποιήσας· δίκαιον δὲ εἶναι ἐπιλεχθῆναι ἕτερον, τήν τε πίστιν ἀκριβῶς ἐπιστάμενον, καὶ βίῳ κεκοσμημένον, τὸν ἐπίσκοπον εἶναι ὀφείλοντα. τὸ πᾶν δὲ τῇ ἁγιωτάτῃ συνόδῳ καταλιμπάνομεν, ὥστε δοκιμάσαι τὸ παριστάμενον αὐτῇ τούτων ἐπὶ τῷ πράγματι. ἡ ἁγία σύνοδος ἐβόησεν· αὕτη δικαία κρίσις· αὕτη Θεοῦ κρίσις· ὁ Χριστὸς ἐδίκασε τῇ ὑποθέσει· ὁ Θεὸς δι' ὑμῶν δικάζει· αὕτη ἡ ἀπόφασις τοῦ Θεοῦ ἐστι. τοὺς κανόνας καὶ τοὺς νόμους ὑμεῖς φυλάττετε· πολλὰ τὰ ἔτη τῶν βασιλέων· πολλὰ τὰ ἔτη τῶν ἀρχόντων· πολλὰ τὰ ἔτη τῆς συνόδου.

[a] Forte, κοινωνῶ.

[b] Forte, τέσσαρα ex Latino.

[c] Forte, Ἡλιουπόλεως ex Latino.

[d] Forte, ἐνδοξότατοι.

ANNO CHRISTI 451.

ACTIO XI.

Πασκασῖνος καὶ Λουκήνσιος οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, ἐπέχοντες τὸν τόπον τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, εἶπον· δῆλα τὰ παρὰ πάσης τῆς συνόδου λεχθέντα. τί περὶ τούτου τοῦ πράγματος ἢ τῶν προσώπων δοκεῖ, καὶ ἡμῶν καὶ τούτων ἐστὶ τὴν ἀπόφασιν βεβαιῶσαι. Ἀνατόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, εἶπε· τοὺς ἀθέσμως ἑαυτοὺς ἁρμόσαντας τῇ τοῦ Χριστοῦ νύμφῃ, τῇ κατ' Ἔφεσόν φημι ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ, τούτους εἰκότως οἱ νόμοι ἑαυτῆς ἀπέβαλε. Ἠρεμείτω οὖν, ὅ, τε ἐπιπηδήσας τῷ θρόνῳ Βασσιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, καὶ ὁ μετ' ἐκεῖνον ἑαυτὸν ἐπιβαλὼν ἀτάκτως Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, τὴν ἡσυχίαν ἀγέτωσαν, πεπαυμένοι τῆς κατ' ἐκείνην τὴν ἐκκλησίαν ἐνεργείας. δοθήσεται δὲ τῇ Ἐφεσίων μητροπόλει ἐπίσκοπος, ὁ παρὰ Θεοῦ ἀναδεδειγμένος, καὶ παρὰ πάντων τῶν μελλόντων ποιμαίνεσθαι ψηφιζόμενος, εἰς τὴν τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐκεῖ χειροτονίαν, ὀρθοτομῶν τὸν λόγον τῆς ἀληθείας· τῶν μνημονευθέντων δηλονότι ἐχόντων μόνον τὴν ἀξίαν τῆς ἐπισκοπῆς, καὶ τὴν κοινωνίαν, καὶ παραμυθίας τῆς προσηκούσης ἀπὸ ταύτης τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας ἀξιουμένων.

Ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· αὕτη δικαία ψῆφος, αὕτη δικαία κρίσις.

Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπεν· ἡ ἔφοδος τοῦ εὐλαβεστάτου Βασσιανοῦ ἀνατροπὴν ἔχει τῶν κανόνων, καὶ ἡ ἀτάκτως γενομένη ἐπὶ Στεφάνῳ χειροτονία. ὅθεν, εἰ δοκεῖ, ἀμφοτέρους μὲν σχολάζειν τῆς ἐπισκοπῆς τῆς Ἐφεσίων μητροπόλεως, χειροτονηθῆναι δὲ κανονικὸν ἐπίσκοπον τῇ προειρημένῃ μητροπόλει, βίῳ καὶ πίστει κεκοσμημένον. οἱ τῆς Ἀσίας εὐλαβέστατοι προσπεσόντες τῇ ἁγιωτάτῃ συνόδῳ τῶν πατέρων, εἶπον· ἐλεήσατε ἡμᾶς. ἡμεῖς παρακαλοῦμεν τὴν ἁγίαν σύνοδον, ὥστε κατελεῆσαι τὰ παιδία ἡμῶν. μὴ δι' ἡμᾶς καὶ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἀποθάνῃ· ὥστε φιλανθρωπίας δοθῆναι τούτοις, καὶ δοθῆναι ἡμῖν κἂν Βασσιανὸν εἰς κοινοῦ ἀναίρεσιν· ἐπεὶ, εἴ τις ὧδε χειροτονηθείη, καὶ τὰ παιδία ἡμῶν ἀποθνήσκει, καὶ ἡ πόλις ἀπόλλυται. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἐπειδὴ κατὰ τὰς φωνὰς τῆς ἁγίας συνόδου οὔτε Βασσιανὸς, οὔτε Στέφανος, οἱ εὐλαβέστατοι, ἄξιοί εἰσιν ἐπίσκοποι εἶναι τῆς Ἐφεσίων πόλεως, οἱ δὲ τῆς Ἀσιανῆς ἐπίσκοποι οἱ ἐνταῦθα εὑρεθέντες φασὶν, εἰ ἐνταῦθα χειροτονηθείη ἕτερος ἐπίσκοπος, ἐν θορύβῳ γίνεσθαι τὴν Ἐφεσίων πόλιν· λεγέτω ἡ ἁγία σύνοδος, ποῦ βούλονται οἱ κανόνες τὸν τῆς κατ' Ἔφεσον ἁγιωτάτης ἐκκλησίας χειροτονηθῆναι ἐπίσκοπον. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι εἶπον· ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ. Διογένης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κυζίκου εἶπε· τὸ ἔθος ὧδε ἔχει. εἰ ἐγένετο ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος, οὐκ εἶχε ταῦτα γίνεσθαι. ἐκεῖ σαλγαμαρίους χειροτονοῦσι, καὶ διὰ τοῦτο ἀνατροπὴ γίνεται. Λεόντιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Μαγνησίας εἶπεν· ἀπὸ τοῦ ἁγίου Τιμοθέου μέχρι νῦν εἰκοσιεπτὰ ἐπίσκοποι ἐγένοντο, πάντες ἐν Ἐφέσῳ ἐχειροτονήθησαν. μόνος Βασίλειος κατὰ βίαν ὧδε ἐγένετο, καὶ σφαγαὶ ἐγένοντο. Φίλιππος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν ἁγίας μεγάλης ἐκκλησίας εἶπεν· ὁ ἐν ἁγίοις Ἰωάννης ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως δεκαπέντε ἐπισκόπους καθεῖλεν, ἀπελθὼν ἐν Ἀσίᾳ, καὶ ἐχειροτόνησεν ἄλλους ἀντ' αὐτῶν· καὶ Μέμνων ὧδε ἐβεβαιώθη. Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἶπε· καὶ Κάστινος ὧδε ἐχειροτονήθη Ἡρακλείδης, καὶ ἄλλοι μετὰ γνώμης τοῦ ὧδε ἀρχιεπισκόπου ἐχειροτονήθησαν· καὶ Βασίλειον ὁμοίως ὁ μακάριος Πρόκλος ἐχειροτόνησε· καὶ ὁ μακάριος Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς [a] συνήργησε τῇ τοιαύτῃ χειροτονίᾳ, καὶ ὁ μακάριος Κύριλλος ὁ ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας. οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· οἱ κανόνες κρατείτωσαν. ταῖς φωναῖς τῷ βασιλεῖ. οἱ κληρικοὶ Κωνσταντινουπόλεως ἐβόησαν· τὰ τῶν πατέρων τῶν ρν΄. κρατείτω. τὰ προνόμια Κωνσταντινουπόλεως μὴ ἀπόληται. ἡ χειροτονία κατὰ τὸ ἔθος ὑπὸ τοῦ ὧδε ἀρχιεπισκόπου γινέσθω. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· συνορῶμεν ὅτι ἐπισκέψεως δεῖται ἡ ἁγία σύνοδος περὶ τῆς χειροτονίας τῆς κατ' Ἔφεσον ἐπισκοπῆς. ὅθεν, εἰ δοκεῖ, τῇ ἑξῆς τοῦτο τελειοτέρως τυπωθήσεται. [b]

[a] *Forte,* συνηγόρει

[b] *In mss.* Ρωμαιστὶ, αἰνῶν, αἰνοῦμεν, αἰνοῦ.

Paschasinus & Lucentius reverentissimi episcopi, obtinentes locum Apostolicæ sedis veteris Romæ, dixerunt: Clarent quæ ab universo concilio dicta sunt; quid de hac causa sive de personis videatur, & nostrum & horum est confirmare sententiam. Anatolius reverentissimus archiepiscopus Constantinopolis novæ Romæ dixit: Eos qui se contra legem sponsæ Christi sanctissimæ Ephesinæ ecclesiæ conjunxerunt, hos decenter legibus suis expellit. Igitur & qui insilivit sedi Bassianus reverentissimus episcopus, & qui post illum inordinate semetipsum immisit Stephanus reverentissimus episcopus, quietem habeant, cessantes ab operatione ejusdem ecclesiæ. Dabitur autem Ephesiorum metropoli episcopus a Deo monstratus, & ab omnibus qui pascendi sunt, eligendus ad ordinationem illius episcopatus, qui & recte prædicet verbum veritatis: memoratis scilicet dignitatem tantummodo episcopatus habentibus & communionem, necessariaque salaria, quæ a sanctissima hac consequentur ecclesia.

Sancta synodus exclamavit: Hæc justa sententia, hoc justum judicium est.

Eusebius reverentissimus episcopus Dorylæi dixit: Invasio reverentissimi Bassiani eversionem habet regularum, & extra regulas etiam inordinate facta ordinatio in Stephano. Unde, si videtur, ambo debent Ephesiorum metropolis episcopatu vacare. Ordinari autem regulariter debet episcopus prædictæ metropoli, vita & fide compositus. Asiani reverentissimi episcopi prostrati ante sanctissimam synodum patrum dixerunt: Miseremini nostri; nos supplicamus sancto concilio, ut misereatur filiorum nostrorum, ne forte propter nos & propter peccata nostra moriantur, ut nobis clementia condonetur: nam si Bassiano successorem suadeat aliquis hic ordinari, & filii nostri moriuntur, & civitas deperit. Gloriosissimi judices dixerunt: Quoniam secundum voces sancti concilii neque Bassianus, neque Stephanus reverentissimi, digni sunt qui in Ephesiorum civitate sint episcopi, Asiani autem episcopi hic reperti dicunt: Si hic ordinetur alter episcopus, Ephesiorum conturbari civitatem: dicat sancta synodus, ubi volunt canones episcopum Ephesinæ sanctissimæ ecclesiæ ordinari. Reverentissimi episcopi clamaverunt: In provincia. Diogenes reverentissimus episcopus Cyzici dixit: Consuetudo [a] hic habet; si factus fuisset a Constantinopolitano episcopo, [b] non habuerunt hæc agi. Ibi enim salgamarios ordinant, & propterea [c] eversio fit. Leontius reverentissimus episcopus Magnesiæ dixit: A sancto Timotheo usque nunc viginti septem episcopi facti, omnes in Epheso sunt ordinati. Solus Basilius violenter hic factus est, & multæ cædes hinc ortæ sunt. Philippus reverentissimus presbyter Constantinopolitanæ sanctissimæ magnæ ecclesiæ dixit: Sanctæ memoriæ Joannes episcopus Constantinopolitanus [d] quindecim episcopos deposuit, profectus in Asiam, & pro eis alios ordinavit, & Memnon [e] hic ordinatus est. Aëtius archidiaconus Constantinopolis dixit: Et Castinus hic ordinatus est, Heraclides, & alii cum voluntate nostræ urbis archiepiscopi ordinati sunt. Basilium similiter beatæ memoriæ Proclus ordinavit, & beatæ memoriæ quidem Theodosius Imperator hujuscemodi ordinationi cooperatus est, & beatæ memoriæ Cyrillus Alexandrinus episcopus. Reverentissimi episcopi clamaverunt: Canones obtineant. [f] Voces Imperatori. Clerici Constantinopolitanæ ecclesiæ clamaverunt: Ea quæ sanctorum patrum centum quinquaginta sunt, teneant: privilegia Constantinopolis non depereant. Ordinatio secundum morem ab archiepiscopo nostro fiat. Gloriosissimi judices dixerunt: Perspicimus quia hic deliberatione opus habet sanctum concilium, de ordinatione episcopatus Ephesinæ ecclesiæ. Unde, si videtur, cras hoc perfectius disponatur.

[a] *hoc est, ut Constantinopoli ordinetur.*

[b] *hoc est, non ista accidissent.*

[c] *Paris. & Div. mutatio.*

[d] *Sex tantum, si fides Palladio.*

[e] *al. confirmatus est.*

[f] *Hæc in nullis mss. leguntur, nisi quæ in vet. edit.*

In cod. Boh. contuli die altero a Kalendis Aprilis.

Apud Evagrium, & in ms. cod. Parif. actio hæc tertiadecima est.

ACTIO DUODECIMA Chalcedonensis Concilii.

SImiliter tertio Kalendarum Novembrium, eodem Consulatu, in eadem sanctissima ecclesia residentibus suprascriptis magnificentissimis & gloriosissimis judicibus, & eodem sancto & generali concilio, gloriosissimi judices dixerunt: Solicitudo necessaria reipublicæ negligitur, nobis propter fidem in sancto concilio continuo occupari a divino apice jussis. Quia ergo multum nos a necessariis reipublicæ causis abduci non est possibile, velocem quæstionibus solutionem imponere festinantes, primo ordine dicere sanctam synodum petimus, si quid majus deliberavit de sanctissima Ephesiorum ecclesia, utrum alium ei episcopum oporteat ordinari, an certe Bassianum reverentissimum episcopum recipere episcopatum, an Stephanum reverentissimum episcopum esse. Omnia enim quæ ad eos pertinent, sicut novit eadem sancta synodus, hesterno die sufficienter examinata noscuntur.

Anatolius reverentissimus archiepiscopus Constantinopolitanus dixit: Mihi placet, si etiam sancto concilio videtur, neutrum horum illius esse civitatis episcopum, sed alium debere ordinari, eo quod præter canones sibimet episcopatum usurparunt: habere autem eos & a sancta pascendos ecclesia.

Paschasinus reverentissimus episcopus, obtinens locum Apostolicæ sedis, dixit: Bassianus vel Stephanus episcopi, sicut cognitio manifestavit, non bono ordine uterque Ephesiorum ecclesiam detinuisse noscuntur. Hac ergo gratia, si omnis sanctissima synodus consentit, his remotis, alter regulariter ordinetur.

Lucensius reverentissimus episcopus, obtinens locum Apostolicæ sedis, dixit: Non est canonicum ambos esse.

Rusticus admonet hoc loco Bonifacium presb. non apparere.

Julianus reverentissimus Coënsium civitatis episcopus, & ipse vicarius cum Romanis Apostolicæ sedis, dixit: Non: debent ambo projici.

Gloriosissimi judices dixerunt: Quoniam sæpe nobis interloquentibus, & poscentibus proferri sententiam de episcopatu sanctæ ecclesiæ in Epheso constitutæ, perfecta responsio ab omnibus non est data, venerabile & immaculatum Evangelium in medio proferatur. Et allato sanctissimo Evangelio in medio, gloriosissimi judices dixerunt: Similem petitionem sanctæ synodo rursus offerimus, propositis sanctis Evangeliis, adhortantes vos, neque duorum quemquam lædere, si forte quisquam eorum dignus est, ut in memorata sanctissima ecclesia episcopatum debeat obtinere; sive si uterque indignus est, declarare. Unde secundum Deum, & secundum quod dignum est atque decens ac utile sanctæ ecclesiæ, quæ justa sunt decernite.

Anatolius reverentissimus episcopus Constantinopolitanus dixit: Et dudum dixi: mihi videtur, si etiam sanctissimo concilio placet, ut neuter eorum sit Ephesiorum civitatis episcopus, sed alius ex electione omnium qui pascendi sunt, ordinetur ad gubernandum episcopatum, eo quod ambo præter regulas sibimet episcopatum usurpaverint: habere autem eos & dignitatem episcopi, & communionem, & ab ecclesia esse pascendos.

Paschasinus reverentissimus episcopus, obtinens locum sedis Apostolicæ, dixit: Hæc ipsa quæ semel disposui, & in præsenti dispono de memoratis, quorum uterque nullo ordine Ephesiorum suscepit ecclesiam: & propterea si consentit omnis synodus, debet, his remotis, alter secundum canonum statuta decerni.

ΠΡΑΞΙΣ ΔΩΔΕΚΑΤΗ τῆς ἐν Καλχηδόνι ἁγίας συνόδου.

Ὁμοίως τῇ πρὸ τριῶν καλανδῶν Νοεμβρίων, ὑπατείᾳ τῇ αὐτῇ, ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ προκαθεζομένων τῶν προγεγραμμένων μεγαλοπρεπεστάτων καὶ ἐνδοξοτάτων ἀρχόντων, καὶ τῆς αὐτῆς ἁγιωτάτης καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἡ τῶν δημοσίων φροντὶς ἀναγκαία τυγχάνουσα τὰ πλεῖστα ῥᾳθυμεῖται, ἡμῶν διὰ τὴν πίστιν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ συνεχῶς οὕτω προσεδρεύειν ὑπὸ τῆς θείας κορυφῆς προσταχθέντων· ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ πολὺ τῶν ἀναγκαίων τῇ πολιτείᾳ πραγμάτων ἀφέλκεσθαι ἡμᾶς οὐ δυνατὸν, ταχεῖαν ἐπὶ τοῖς ζητήμασι λύσιν ἐπιτεθῆναι σπουδάζοντες, ἐν πρώτῃ τάξει λέγειν τὴν ἁγίαν σύνοδον ἐξαιτοῦμεν, εἴ τι πλέον ἐβουλεύσατο περὶ τῆς κατ' Ἔφεσον ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, πότερον χρὴ χειροτονηθῆναι ἕτερον αὐτῇ ἐπίσκοπον, ἢ Βασσιανὸν τὸν εὐλαβέστατον ἀναλαβεῖν τὴν ἐπισκοπὴν, ἢ Στέφανον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον εἶναι. πάντα γὰρ τὰ κατ' αὐτοὺς, ὡς ἐπίσταται ἡ αὐτὴ ἁγία σύνοδος, τῇ χθὲς ἡμέρᾳ ἱκανῶς ἐξητάσθη.

Ἀνατόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· ἐμοὶ ἀρέσκει, εἰ καὶ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ παρίσταται, μηδέτερον αὐτῶν τῆς πόλεως ἐκείνης εἶναι ἐπίσκοπον, ἀλλ' ἕτερον χειροτονηθῆναι, διὰ τὸ τούτους παρὰ κανόνας ἑαυτοῖς τὴν ἐπισκοπὴν ἁρπάσαι· ἐχόντων αὐτῶν δηλονότι τὴν τοῦ ἐπισκόπου ἀξίαν, καὶ ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας ἀποτρεφομένων.

Πασχασῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, ἐπέχων τὸν θρόνον τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας, εἶπε· Βασσιανὸς ἢ Στέφανος ἐπίσκοποι, καθὼς ἡ [a] διάγνωσις ἐφανέρωσεν, οὐκ ἀγαθῇ τάξει ἀμφότεροι τὴν Ἐφεσίων κεκρατηκέναι γινώσκονται ἐκκλησίαν. τούτου οὖν χάριν [b] ἡ πᾶσα ἁγιωτάτη σύνοδος συναινεῖ, τούτων ἀποκινηθέντων, [c] ἄλλος κατὰ κανόνας ψηφισθῆναι.

Λουκένσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, εἶπε· κανονικὸν οὐκ ἔστιν ἀμφοτέρους κρατεῖν.

Ἰουλιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Κῶ, τοποτηρητὴς καὶ αὐτὸς ἅμα τοῖς Ῥωμαίοις τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, εἶπεν· οὐκ, ὀφείλουσιν οἱ δύο ῥιφῆναι.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἐπειδὴ πολλάκις ἡμῶν διαλαλησάντων, καὶ ἐξαιτησάντων ψῆφον ἐξενεχθῆναι περὶ τῆς ἐπισκοπῆς τῆς κατ' Ἔφεσον ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, τελεία ἀπόκρισις παρὰ πάντων οὐκ ἐδόθη, τὸ σεπτὸν καὶ ἄχραντον εὐαγγέλιον μέσον κομιζέσθω. καὶ ἐνεχθέντος τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου, οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· τὴν ὁμοίαν αἴτησιν προσφέρομεν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, προκειμένων τῶν σεβασμίων εὐαγγελίων, προτρέποντες αὐτὴν, μήτε τῶν δύο τινὰ βλάψαι, εἴ γε ἄξιός ἐστί τις αὐτῶν τῆς ἐπισκοπῆς ἀντέχεσθαι, μήτε τὴν μνημονευθεῖσαν ἐκκλησίαν, εἴ γε ἑκάτερος ἀνάξιός ἐστιν· ἀλλὰ κατὰ Θεὸν, καὶ κατὰ τὸ ἄξιον, καὶ πρέπον, καὶ συμφέρον τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ, τὰ δίκαια ψηφίσασθαι. [d]

Ἀνατόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπε· καὶ ἤδη εἶπον· ἐμοὶ παρίσταται, εἰ καὶ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ δοκεῖ, ὥστε μηδένα αὐτῶν τῆς Ἐφεσίων πόλεως εἶναι ἐπίσκοπον, ἀλλ' ἕτερον, ἐξ ἐπιλογῆς πάντων τῶν μελλόντων ποιμαίνεσθαι ψηφιζόμενον, διοικεῖν τὴν ἐπισκοπὴν ἁρπάσαι· ἔχειν δὲ αὐτοὺς καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ ἐπισκόπου, καὶ τὴν κοινωνίαν, καὶ ἀποτρέφεσθαι ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας.

Πασχασῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, εἶπε· τὰ αὐτὰ, ἅπερ ἅπαξ κατεθέμην, καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος τυπῶ. τῶν μνημονευθέντων ἑκάτερος τὴν Ἐφεσίων ἀτάκτως ἐκκλησίαν κατείληφε· καὶ διὰ τοῦτο πᾶσα ἡ σύνοδος συναινεῖν ὀφείλει, τούτων ἀποκινηθέντων, ἄλλον κατὰ τοὺς κανόνας ψηφισθῆναι.

[a] *Forte*, διάγνωσις.
[b] *Forte*, εἰ *ex Lat.*
[c] *Forte*, ἄλλον, *ex Lat.*
[d] *In ms. Parisiensi*, ἀναγνωσθέντων, ἀνεγνώσθη, ἀνέγνω.

Μάξιμος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας Συρίας εἶπε· παρὰ κανόνας ἀμφότεροι ἀπὸ τῆς χθὲς ἐξετασθείσης τὴν ἐπισκοπὴν κατέχον. τίς δὲ αὐτῶν ἄξιός ἐστι μεῖναι ἐν τῇ πόλει κατὰ φιλανθρωπίαν, τῶν τῆς ἐπαρχίας ἐστὶ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων εἰπεῖν.

Ἰουβενάλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶπεν· εἰ συνορᾷ ἡ ἁγία σύνοδος, τρέφεσθαι αὐτοὺς ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἐφεσίων, ἕτερον δὲ χειροτονηθῆναι κανονικῶς.

Θαλάσσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας εἶπε· συντίθεμαι τοῖς διαλαληθεῖσι παρὰ τῶν ὁσιωτάτων καὶ θεοφιλεστάτων πατέρων.

Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας εἶπε· τοῖς ἀποφηναμένοις πατράσι συναινῶ.

Ἰουλιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Κῶ, καὶ τοποτηρητὴς τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, εἶπε· κατὰ μὲν κανόνας οὐδεὶς ὀφείλει εἶναι· κατὰ δὲ φιλανθρωπίαν, ἡ σύνοδος Ἀσιανὴ ἐπιλέξεται, τίς ὀφείλει εἶναι.

Εὐσέβιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπε· πίστευσον, παρὰ κανόνας οἱ δύο ἐγένοντο.

Διογένης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κυζίκου εἶπε· τὰ κατὰ αὐτοὺς πλέον ἴσασιν οἱ τῆς ἐπαρχίας θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι. ὥστε λεγέτωσαν ἐκεῖνοι κατὰ τὴν προσοῦσαν αὐτοῖς εὐλάβειαν εἰς τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, τίνα προσήκει κρατεῖν τὴν Ἐφεσίων, διὰ τὸ μὴ στασιασθῆναι τὴν πόλιν.

Ῥωμανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Μύρων τῆς Λυκίας εἶπε· συντίθεμαι τοῖς παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τυπωθεῖσι.

Εὐνόμιος ὁ εὐλαβέστατος * Νικομηδείας εἶπε· κἀγὼ συναινῶ τοῖς τυπωθεῖσι παρὰ τῶν πρὸ ἐμοῦ ἁγιωτάτων ἐπισκόπων.

* Forte deest ἐπίσκοπος

Μαρινιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Συνάδων εἶπε· κανονικῶς οὐδὲ εἷς αὐτῶν ὀφείλει εἶναι.

Ἐλευθέριος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Καλχηδόνος εἶπεν· ἐδίδαξεν ἡμᾶς ἡ διάγνωσις ἡ κατὰ τοὺς ἐπισκόπους, ὅτι οὐδὲ εἷς αὐτῶν κανονικῶς κατέσχε τὴν ἐπισκοπὴν τῆς κατ' Ἔφεσον ἁγιωτάτης ἐκκλησίας.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἀρέσκει τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ ἡ διαλαλιὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Ἀνατολίου, καὶ τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Πασχασίνου ἐπέχοντος τὸν τόπον τοῦ Ῥώμης ἀποστολικοῦ θρόνου, ἡ λέγουσα, τοὺς μὲν δύο ὀφείλειν ἀποκινηθῆναι, ὡς παρὰ κανόνας γενομένους, ἕτερον δὲ χειροτονηθῆναι· τοὺς δὲ προειρημένους, ἔχοντας τὴν τοῦ ἐπισκόπου ἀξίαν, ἀπὸ τῆς κατ' Ἔφεσον ἁγιωτάτης ἐκκλησίας ἀποτρέφεσθαι.

Ἡ ἁγία σύνοδος ἐβόησεν· αὕτη εὐσεβὴς διαλαλιά· αὕτη κατὰ κανόνας ἐστί.

Διογένης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κυζίκου εἶπε· τῶν ἄλλων αὕτη βελτίων ἐστί. πάντες ἐβόησαν· αὕτη δικαία κρίσις· αὕτη πᾶσιν ἀρέσκει· οἱ δύο παρὰ κανόνας ἐγένοντο· τὰ τῶν κανόνων ἐπ' αὐτοῖς κρατείτω.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἐπειδὴ πᾶσιν ἀρέσκει ἡ διαλαλιὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως Ἀνατολίου, καὶ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Πασχασίνου ἐπέχοντος τὸν τόπον Λέοντος τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, παρακελευομένη, διὰ τὸ ἀμφοτέρους ἀκανονίστως γεγονέναι, μηδέτερον αὐτῶν χρηματίσαι, μήτε μὴν ἡγεῖσθαι τῆς κατ' Ἔφεσον ἁγιωτάτης ἐκκλησίας· καὶ πᾶσα δὲ ἡ ἁγία σύνοδος ἀκανονίστως τούτους κεχειροτονῆσθαι ἐδίδαξε, καὶ ταῖς διαλαλιαῖς τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων συνῄνεσεν· ἀποκινηθήσονται μὲν τῆς κατ' Ἔφεσον ἁγίας ἐκκλησίας Βασσιανὸς καὶ Στέφανος οἱ εὐλαβέστατοι, ἕξουσι δὲ τὴν ἀξίαν τοῦ ἐπισκόπου, καὶ ἀπὸ τῶν προσόδων τῆς μνημονευθείσης ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, τροφῆς ἕνεκα καὶ παραμυθίας, καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἀνὰ διακοσίους χρυσίνους λαμβανέτωσαν· ἕτερος δὲ χειροτονηθήσεται κατὰ τοὺς κανόνας τῇ αὐτῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ ἐπίσκοπος.

Maximus reverentissimus Antiochiæ Syriæ dixit: Absque regulis ambo, ex his quæ heri cognita sunt, episcopatum obtinuerunt. Quis autem eorum dignus est esse in civitate per clementiam, a sanctissimis provinciæ episcopis est dicendum.

Juvenalis reverentissimus episcopus Hierosolymorum dixit: Si perspicit sancta synodus, pasci quidem eos ab Ephesiorum ecclesia, alium vero regulariter ordinari.

Thalassius reverentissimus episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Consentio interlocutionibus sanctissimorum patrum.

Eusebius reverentissimus episcopus Ancyræ Galatiæ dixit: His quæ a patribus sunt decreta, consentio.

Julianus reverentissimus episcopus Coënsium, & vicarius Apostolicæ sedis, dixit: Secundum regulas quidem neuter esse debet: per clementiam vero synodus Asiana eligat, qui possit esse.

Eusebius reverentissimus episcopus Dorylæi dixit: Crede, absque regulis ambo sunt facti.

Diogenes reverentissimus episcopus Cyzici dixit: Qualis quisque eorum sit, plus sciunt Dei amantissimi episcopi provinciæ. Dicant ergo illi secundum reverentiam, quam de Dei timore habent, episcopatum Ephesi quem oporteat obtinere, ne in civitate seditio generetur.

Romanus reverentissimus episcopus Myrorum Lyciæ dixit: Consentio his quæ a sanctis patribus sunt ordinata.

Eunomius reverentissimus episcopus Nicomediæ dixit: Et ego consentio his quæ a sanctissimis patribus ante me definita sunt.

Marinianus reverentissimus episcopus Synnadorum dixit: Regulariter neuter eorum esse debet.

Eleutherius reverentissimus episcopus Chalcedonensis dixit: Docuit nos cognitio quæ de episcopis facta est, quia nullus eorum regulariter episcopatum sanctissimæ Ephesiæ detinuit ecclesiæ.

Gloriosissimi judices dixerunt: Placet sancto concilio interlocutio Deoamantissimi archiepiscopi Anatolii, & reverentissimi episcopi Paschasini obtinentis locum Romanæ Apostolicæ sedis: qua declaratum est, ambos quidem esse removendos, tamquam præter regulas factos, alterum vero ordinari debere; prædictos autem habere episcopi dignitatem, & a sanctissima Ephesia ecclesia nutriendos.

Sancta synodus exclamavit: Hæc pia interlocutio, hæc secundum regulas est.

Diogenes reverentissimus episcopus Cyzici dixit: Aliarum hæc melior est. Omnes clamaverunt: Hæc justa sententia, hæc omnibus placet. Ambo absque regulis facti sunt. Quæ canonica sunt, in his obtineant. Interlocutiones episcoporum teneant.

Gloriosissimi judices dixerunt: Quoniam placuit universis interlocutio Deoamantissimi archiepiscopi regiæ Constantinopolis Anatolii, & reverentissimi episcopi Paschasini obtinentis locum Leonis Dei amantissimi archiepiscopi senioris Romæ, præcipiens, eo quod uterque contra regulas factus est, neutrum eorum denominari, neque præesse sanctissimæ Ephesiorum ecclesiæ; & omnis sancta synodus contra regulas eos ordinatos edocuit, & interlocutionibus reverentissimorum episcoporum consensit; removebuntur quidem a sancta Ephesiorum ecclesia Bassianus & Stephanus reverentissimi; habeant autem dignitatem episcopi, & ex redditibus memoratæ sanctissimæ ecclesiæ, nutrimenti gratia & consolationis, annis singulis solidos aureos ducentos accipiant: alter vero secundum regulas ejusdem sanctissimæ ecclesiæ episcopus ordinabitur.

Actio decimatertia. *Anno Christi 451.*

Omnis sancta synodus exclamavit: Hæc justa sententia, hæc justa forma, hæc bene habent.

Bassianus reverentissimus episcopus dixit: Quæ mihi abrepta sunt, jubete restitui.

Gloriosissimi judices dixerunt: Si quid Bassiano reverentissimo episcopo ex rebus illi competentibus direptum est, sive a Stephano reverentissimo episcopo, sive ab aliis quibuscumque personis, hoc ei post judiciales probationes, ab his qui abstulerunt, vel causa læsionis fuerunt, restituetur.

Πᾶσα ἡ ἁγία σύνοδος ἐβόησεν· αὕτη δικαία κρίσις· οὗτος ὁ δίκαιος τύπος· ταῦτα καλῶς ἔχει.

Βασσιανὸς ὁ εὐλαβέστατος εἶπε· τὰ ἁρπαγέντα μοι ἀποκατασταθῆναι κελεύσατε.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· εἴ τι Βασσιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος ἐκ τῶν αὐτῷ διαφερόντων ἀφῃρέθη, εἴτε παρὰ Στεφάνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου, εἴτε παρὰ ἑτέρων οἱωνδήποτε προσώπων, τοῦτο αὐτῷ μετὰ τοὺς [a] ἐνδικαστηρίοις ἐλέγχους παρὰ τῶν ἀφελομένων, ἢ αἰτίων τῆς βλάβης γενομένων, ἀποκατασταθήσεται.[b]

[a] Forte, ἐν δικαστηρίοις

[b] In mſ. Παμήσει, ἀπήγαγον, ἀπογινομένων, ἀπήγαγον.

ACTIO DECIMATERTIA Chalcedonensis Concilii.

ΠΡΑ͂ΞΙΣ ΤΡΙΣΚΑΙΔΕΚΑ'ΤΗ τῆς ἐν Καλχηδόνι ἁγίας συνόδου.

Ex versione nova, editorum Romanæ.

Consulatu domini nostri Marciani perpetui Augusti, & qui fuerit nuntiatus, tertio Kalendarum Novembris, Chalcedone secundum jussionem divinissimi & piissimi domini nostri Imperatoris, congregatis in sanctissima ecclesia sanctæ martyris Euphemiæ, magnificentissimo & gloriosissimo magistro militum & exconsule ordinario & patricio Anatolio: & magnificentissimo & gloriosissimo præfecto sacrorum prætoriorum Palladio: & magnificentissimo & gloriosissimo magistro sacrorum officiorum Vincomalo: convenientibus etiam Paschasino & Lucentio reverentissimis episcopis, & Bonifacio reverentissimo presbytero, tenentibus locum sanctissimi archiepiscopi veteris Romæ Leonis, & Anatolio reverentissimo episcopo magni nominis Constantinopolis, & Maximo reverentissimo archiepiscopo Antiochiæ Syriæ, & Juvenali reverentissimo archiepiscopo Hierosolymorum, & reliquo sancto universalique concilio per divinam sanctionem in civitate Chalcedonensium congregato; & residentibus omnibus ante cancellos sancti altaris; Eunomius reverentissimus episcopus Nicomediensium dixit: Preces obtuli piissimo orbis terrarum domino, postulans, ut privilegia metropolis Nicomediæ secundum canones qui antiquitus obtinuerunt, atque consuetudines, conserventur: & jussit vestram magnificentiam simul cum sancto concilio cognoscere, & causæ terminum dare. Rogo itaque, ut cognoscatis preces meas, & causam meam audiatis, & mihi quæ sunt justa, servetis. Gloriosissimi judices dixerunt: Relegantur preces. Veronicianus vir devotus, magistrianus & secretarius divini consistorii, legit:

Ὑπατείας τοῦ δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου, τῇ πρὸ τριῶν καλανδῶν Νοεμβρίων, ἐν Καλχηδόνι κατὰ κέλευσιν τοῦ θειοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου δεσπότου ἡμῶν, συνελθόντων ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας, τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου στρατηλάτου, ἀπὸ ὑπάτων καὶ πατρικίου Ἀνατολίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἐπάρχου τῶν ἱερῶν πραιτωρίων Παλλαδίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου μαγίστρου τῶν θείων ὀφφικίων Βικομάλου· συνελθόντων δὲ καὶ Πασχασίνου καὶ Λουκηνσίου, τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, καὶ Βονιφατίου τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, ἐπεχόντων τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντος, καὶ Ἀνατολίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς μεγαλωνύμου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ Μαξίμου τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιεπισκόπου Ἀντιοχείας Συρίας, καὶ Ἰουβεναλίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων, καὶ τῆς λοιπῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, τῆς κατὰ θέσπισμα τοῦ θειοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου ἐν τῇ Καλχηδονέων πόλει συναθροισθείσης, καὶ καθεσθέντων πάντων πρὸ τῶν καγκέλλων τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου, Εὐνόμιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικομηδείας εἶπε· δέησις ἐπιδέδωκα τῷ εὐσεβεστάτῳ δεσπότῃ τῆς οἰκουμένης, παρακαλῶν τὰ κανονικὰ τῆς μητροπόλεως Νικομηδείας, κατὰ τοὺς κρατήσαντας ἀρχῆθεν κανόνας καὶ ἔθη, φυλαχθῆναι· καὶ ἐκέλευσε τὴν ὑμετέραν μεγαλοπρέπειαν ἅμα τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ ἀκοῦσαι, καὶ τέλος δοῦναι τῷ πράγματι. παρακαλῶ τοίνυν ἀναγνωσθῆναι τὰς δεήσεις μου, καὶ τὸ πρᾶγμα ἀκουσθῆναι, καὶ τὰ δίκαιά μοι φυλαχθῆναι. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἀναγνωσθήτωσαν αἱ δεήσεις. Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κωνσιστωρίου, ἀνέγνω.

Terræ marisque & totius gentis hominum dominis, Flaviis Valentiniano & Marciano perpetuis Augustis, supplicatio & postulatio ab Eunomio episcopo, & omni clero Nicomediensis metropolis sanctæ Dei ecclesiæ catholicæ.

[c] Τῆς γῆς καὶ θαλάσσης καὶ παντὸς ἀνθρώπων ἔθνους καὶ γένους δεσπόταις, Φλαυΐοις Οὐαλεντινιανῷ καὶ Μαρκιανῷ, τοῖς αἰωνίοις Αὐγούστοις, δέησις καὶ ἱκεσία παρὰ Εὐνομίου ἐπισκόπου, καὶ παντὸς τοῦ κλήρου τῆς κατὰ Νικομήδειαν μητρόπολιν ἁγίας τοῦ Θεοῦ καθολικῆς ἐκκλησίας.

[c] Forte, Τοῖς

Deus vobis regnum & omnium rerum imperium, ut omnes gubernaretis ad salutem orbis terrarum, & pacem sanctarum ecclesiarum, juste donavit. Quapropter ante omnia & per omnia, piissimi & Christi amantissimi Principes, pro orthodoxæ & saluberrimæ fidei dogmatibus cogitatis, tam hæreticorum fremitus extinguentes, quam pia dogmata ad lucem deducentes. Unde prosternimus nos majestatis vestræ vestigiis, ut jubeatis arceri injustitiam quæ adversum nos a reverentissimo episcopo Nicæno Anastasio est præsumpta; quatenus valeamus, congrua Christianis pace fruentes, sine intermissione mysteria divina perficere. Memoratus enim reverentissimus Anastasius, neque timorem Dei præ oculis sumens, neque leges pietatis vestræ reveritus, confundit & conturbat in Bithyniorum provincia absque consuetudine formas & ecclesia-

Θεὸς τὸ βασιλεύειν ὑμῖν καὶ κρατεῖν τῶν ὅλων ἐπὶ σωτηρίᾳ τῆς οἰκουμένης, καὶ εἰρήνῃ τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν, δικαίως δεδώρηται. διὸ δὴ πρὸ πάντων τε καὶ μετὰ πάντων, εὐσεβέστατοι καὶ φιλόχριστοι βασιλεῖς, τῶν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως καὶ ὑγιοῦς δογμάτων φροντίζετε, τὰ μὲν τῶν αἱρετικῶν φρυάγματα σβεννύντες, τὰ δὲ τῶν εὐσεβῶν δογμάτων εἰς φῶς ἀγαγόντες δικαίως. προσπίπτομεν τοίνυν τοῖς ἴχνεσι τοῦ ὑμετέρου κράτους, κελεῦσαι κωλυθῆναι τὴν καθ' ἡμῶν παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Νικαίων Ἀναστασίου τολμηθεῖσαν ἀδικίαν, ὡς δυνηθῆναι ἡμᾶς τῆς πρεπούσης Χριστιανοῖς εἰρήνης ἀπολαύοντας, ἀδιαλείπτως τὰς τοῦ Θεοῦ λειτουργίας ἐκτελεῖν. ὁ γὰρ μνημονευθεὶς εὐλαβέστατος Ἀναστάσιος, μήτε τὸν τοῦ Θεοῦ λαμβάνων πρὸ ὀφθαλμῶν φόβον, μήτε τοὺς τῆς εὐσεβείας ὑμῶν ἐντρεπόμενος νόμους, συγχέει καὶ [d] καταρράσσει ἐν τῇ Βιθυνῶν ἐπαρχίᾳ παρὰ τὴν

[d] Forte, ταράττει

τοὺς κρατήσαντας ἐν ταῖς ἐκκλησίαις βασιλικούς τε καὶ κανονικοὺς τύπους, ἁρπάζων τὰ ἡμῖν παρὰ τῶν νόμων τῆς εὐσεβείας ὑμῶν, καὶ τὰ παρὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν θεσμῶν ὑπάρξαντα δίκαια· ἅπερ οὐδείς ποτε τῶν πρὸ αὐτοῦ ἐπισκόπων παρασαλεύειν ἢ κινεῖν ἐπεχείρησε· μόνος δὲ οὗτος πλεονεκτεῖν ἡμᾶς καὶ ταράσσειν ἤρξατο, τὸ ἐπὶ κακοῖς ἰσχύειν δόξαν λογιζόμενος· ὡς τούτου ἕνεκα τῆς αἰτίας καὶ τῇ ἁγίᾳ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ λιβέλλους ἐπιδοῦναι ἡμᾶς. ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ τῆς ἀκροάσεως εἰς ὑπέρθεσιν χωρεῖ, καὶ δεδοίκαμεν, μή πως λυθείσης τῆς συνόδου ἀργήσῃ τὰ ἡμέτερα δίκαια, δεόμεθα, νεύματι τοῦ ὑμετέρου κράτους ἀνυπερθέτως γενέσθαι τὴν ἀκρόασιν. τυχόντες γὰρ ὧν ἐδεήθημεν, τὰς συνήθεις εὐχὰς ὑπὲρ τοῦ αἰωνίου ὑμῶν κράτους τῷ δεσπότῃ Χριστῷ ἀναπέμψομεν.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· τί πρὸς ταῦτα ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀναστάσιος δικαιολογεῖται; Ἀναστάσιος ἐπίσκοπος τῆς Νικαέων πόλεως εἶπεν· ᾐτιάσατό με, ὅτι ἐγὼ ἐκαινοτόμησα ἐν τῷ μεταξὺ, ἢ ἐβιασάμην. ἓν δειξάτω, ὧν λέγει. ἐγὼ δὲ τὸ ἐναντίον ἔχω δεῖξαι, ὅτι καὶ ἥρπασέ μου παροικίας, καὶ πολλὰ ἃ οὐκ ἔστιν ἔθος ποιεῖν τὸν Νικομηδείας, ἐποίησεν ἐπ' ἐμοῦ, καὶ ὑπέσχημαι πανταχοῦ, ἱκετεύων τῷ ἀρχιεπισκόπῳ, καὶ ἀξιῶν τὰ δίκαιά μου γυμνασθῆναι κατὰ τὴν ἀρχαιότητα καὶ τοὺς κανόνας· οὐδὲ γὰρ ἐγὼ πλέον τι ζητῶ. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἰδικῶς λεγέτω ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Νικομηδείας Εὐνόμιος, κατὰ τί ἠδίκηται παρὰ Ἀναστασίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου. Εὐνόμιος Νικομηδείας εἶπε· κατὰ τὸ κρατῆσαν ἔθος ἐπὶ τῶν πρὸ ἐμοῦ, καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ, ὑποτεταγμένας ἔχω τὰς ἐν τῇ Βιθυνῶν ἐπαρχίᾳ ἐκκλησίας. ὁ δὲ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀναστάσιος κληρικοὺς ἐκκλησίας τῆς ἐν Βασιλινουπόλει, τῆς ὑποτελοῦς ἐμοὶ, ἀκοινωνήτους ἐποίησεν· ὅπερ τοῖς κανόσιν ἀπείρηται. Ἀναστάσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικαίας εἶπε· πρῶτον δειξάτω, ὅτι καὶ Βασιλινούπολις ὑπ' αὐτόν ἐστι, καὶ ὅτι ἐγὼ κληρικοὺς ἀκοινωνήτους ἐποίησα. τὰ δύο δειξάτω· ἐγὼ δὲ δείκνυμι Βασιλινούπολιν ἀεὶ ὑπὸ Νίκαιαν γενομένην· καὶ γὰρ ῥεγεὼν ἦν αὐτῆς· τοῦτο τὰ βουλευτήρια οἶδε· καὶ εἰπάτω, ὑπὸ τίνα ἦν Βασιλινούπολις, εἰ μὴ ῥεγεὼν ἦν Νικαίας. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· κατὰ ποῖον τρόπον ἀποδεικνύναι ἐπαγγέλλῃ, τὴν κατὰ Βασιλινούπολιν ἁγιωτάτην ἐκκλησίαν ὑπὸ Νίκαιαν εἶναι; πότερον κατὰ τοὺς κανόνας, ἢ ἐκ συνηθείας τινός; Ἀναστάσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικαίας εἶπεν· ὥσπερ Ταττάιος καὶ Δωρὶς ῥεγεῶνές εἰσιν ὑπὸ τὴν Νίκαιαν, οὕτως ἦν πρὸ τούτου καὶ Βασιλινούπολις ὑπὸ τὴν Νίκαιαν. βασιλεὺς τις Ἰουλιανὸς, ἢ οὐκ οἶδα τίς πρὸ αὐτοῦ, ἐποίησεν αὐτὴν πόλιν· καὶ λαβὼν ἀπὸ Νικαίας πραγματευομένους, κατέστησεν ἐκεῖ· καὶ τὸ ἔθος ἀπὸ τότε ἕως νῦν ἤδη κρατεῖ. ἐὰν λείψῃ ἐν Βασιλινουπόλει πραγματευόμενος, ἀπὸ Νικαίας πέμπεται ἐκεῖ· καὶ πάλιν ἀπὸ Βασιλινουπόλεως μεθίσταται ἐν Νικαίᾳ· καὶ ἡ πρότερον οὖσα ῥεγεὼν, πάλιν μετὰ ταῦτα ἐγένετο πόλις. ἐξ ἐκείνου φαίνεται ὁ Νικαίας ἐπίσκοπος χειροτονήσας ἐκεῖ καὶ ἅπαξ, καὶ δεύτερον· καί εἰσιν ἐπιστολαὶ τοῦ μακαρίου Ἰωάννου ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως πρὸς τὸν Νικαίας ἐπίσκοπον, ὥστε ἀπελθεῖν, καὶ διορθώσασθαι τὴν ἐκκλησίαν, ὡς αὐτῷ προσήκουσαν. ἔχω γράμματα πρὸς τὸν μακάριον Πρόκλον. δείκνυμι ἐγὼ, πόσοι ἀπὸ Νικαίας ἐχειροτονήθησαν· καὶ δειξάτω καὶ οὗτος, πόσοι ἀπὸ Νικομηδείας ἐχειροτονήθησαν. Εὐνόμιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικομηδείας εἶπεν· οὐ δύναται δεῖξαι χειροτονίας ποιήσας· εἰ δὲ καὶ ἐποίησε καθ' ὑφαρπαγὴν ἅπαξ, ἐμοὶ οὐδὲν κατὰ τοὺς κανόνας προκριθῆναι δύναται. Ἀναστάσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· οὐκ ἐγὼ, ἀλλ' ὁ πρὸ ἐμοῦ ἐποίησεν. Εὐνόμιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἅπαξ ἐποίησεν, ὡς λέγεις, ἢ πολλάκις; εἰ ἅπαξ ἐποίησε καθ' ὑφαρπαγήν τινα, ἢ συμβαίη, ὅτε οὐκ εἶχε τηνικαῦτα ἐπίσκοπον ἡ μητρόπολις Νικομήδεια, καὶ ἐδέησε παρὰ τοῦ Νικαίας γενέσθαι, οὐδὲν πρόκριμα ἐμοὶ κατὰ τοὺς κανόνας. δύναμαι γὰρ ἐγὼ δεῖξαι, πολλοὺς μὲν ἀπὸ Νικομηδείας χειροτονηθέντας, σὺ δὲ οὐκ οἶδα εἰ δυνήσῃ κἂν ἕνα δεῖξαι. Ἀναστάσιος ὁ εὐλαβέστατος

A stícas & imperiales, quæ hactenus tenuisse noscuntur in ecclesiis; invadendo jura quæ nobis pietatis vestræ legibus & ecclesiasticis sanctionibus sunt collata, quæ nullus aliquando prædecessorum ejus episcoporum * jubere aut movere tentavit. Solus autem hic per cupiditatem opprimere nos & conturbare cœpit, in malis victorem ac superiorem esse, gloriam credens; ita ut hujus rei gratia huic sancto & universali concilio libellos cogeremur offerre. Sed quoniam audientia in dilationem cedit; & formidamus, ne forte dimisso concilio jura nostra vacuentur: suppplicamus nutu vestræ majestatis audienriam nostram sine dilatione fieri: ut dum impetraverimus quæ poscimus, consuetas orationes Domino Deo pro æterna vestra potestate solvamus.

* *Forte, turbare.*

B Gloriosissimi judices dixerunt: Quid ad hæc reverentissimus Anastasius allegat? Anastasius reverentissimus episcopus Nicænæ ecclesiæ dixit: Accusavit me, quasi ego aliquas novitates inter hæc introduxissem, aut violentiam fecerim: unum ex his quæ dicit, ostendat. Ego autem [a] diversa monstratutus sum, quoniam abripuit parochias meas, & multa quæ non est consuetudo facere Nicomediensem, fecit in me, & passus sum [b] in omnibus: supplicans archiepiscopo, & jura mea examinari deposcens secundum antiquitatem & regulas; nec enim ego aliquid amplius volo. Gloriosissimi judices dixerunt: [c] Proprie dicat Dei amantissimus Eunomius episcopus, in quo injustitiam ab Anastasio reverentissimo episcopo passus est. Eunomius reverentissimus episcopus Nicomediæ dixit: Secundum consuetudinem quam tenebant superiores mei & ejus, subjectas habeo in provincia Bithyniorum ecclesias: reverentissimus autem episcopus Anastasius clericos ecclesiæ Basilinopolis mihi [d] subjectos excommunicavit, quod canonibus prohibetur. Anastasius reverentissimus episcopus Nicææ dixit: Prius ostendat, quia & Basilinopolis sub ipso est, & quia ego clericos ecclesiæ suæ excommunicatos effeci; hæc duo probet. Ego autem ostendam Basilinopolim sub Nicæa [e] jam olim fuisse; nam regio fuit ejus: id curia novit; & dicat curia, sub quo fuit Basilinopolis, si non fuit regio Nicææ. Gloriosissimi judices dixerunt: Quomodo te monstrare D promittis, Basilinopolis sanctissimam ecclesiam sub Nicæa esse? utrum secundum canones, an ex aliqua consuetudine? Anastasius reverentissimus episcopus Nicææ dixit: Sicut [f] Tacteus & [g] Dotis regiones sunt sub Nicæa, sic fuit ante hoc Basilinopolis sub Nicæa. Imperator quidam Julianus (aut nescio quis ante eum) fecit eam civitatem; & sumens ex Nicæa curiales, ibi constituit; & consuetudo ex tunc hactenus observatur. Et si forte defuerit in Basilinopoli curialis, de Nicæa mittitur ibi, & rursus de Basilinopoli transfertur in Nicæam. Quæ cum prius fuisset regio, postea civitas effecta est; ex illo perspicuum est ab episcopo Nicæno ibidem episcopatum fuisse ordinatum & semel & secundo. Et sunt epistolæ beati Joannis episcopi Constanti- E nopolitani ad Nicænum episcopum, ut iret & emendaret ecclesiam, tamquam sibimet competentem. Habeo litteras ad beatæ memoriæ Proclum. Ostendo ego, quot a Nicæa ordinati sunt: & ostendat hic quoque quot a Nicomedia sunt ordinati. Eunomius reverentissimus episcopus Nicomediæ dixit: Neque quidem potest ostendere ordinationem se fecisse: quod etsi fecit semel per subreptionem, secundum canones nequaquam mihi præjudicare potest. Anastasius reverentissimus episcopus dixit: Non ego, sed decessor meus fecit. Eunomius reverentissimus episcopus dixit: Semel fecit, sicut dicis, an frequenter? Si semel fecit per subreptionem, vel contigit forte, ut tunc non haberet episcopum metropolis Nicomedia, & indiguit a Nicæno fieri; hinc nullum mihi præjudicium secundum regulas generatur. Possum enim ego monstrare, multos quidem a Nicomedia ordinatos: tu vero nescio si possis vel unum ostendere. Anastasius reverentissimus episcopus

[a] *al.* contrarium.
[b] *al.* ubique.
[c] *al.* Peculiariter
[d] *al.* subjectas
[e] *al.* semper
[f] *al.* Tattaïus
[g] *al.* Doris

dixit: Quando civitas facta est Basilinopolis, quis A prius ordinavit? Eunomius reverentissimus episcopus dixit: Quia excommunicavit clericos Basilinopolis mihi subjectos, possum ostendere. Testem voco sanctissimum [a] magnæ Constantinopolis archiepiscopum, qui suscepit eos, & reddidit eis communionem. Anastasius reverentissimus episcopus dixit: Non vere dicis. Eunomius reverentissimus episcopus dixit: Do epistolam domni archiepiscopi, ubi reddidit eis communionem, & ubi scripsit tibi: quod præter canones fecisti. Ostendo decreta Basilinopolitanorum, ubi rogaverunt de episcopo: tu ostende ubi rogaverunt Nicænum, ut eis daret episcopum. Anastasius reverentissimus episcopus dixit: Jubete me probare paululum. Obtuli libellos archiepiscopo qui fuit, rogans eum ut vocaret domnum Eunomium episcopum, & audiret inter jura nostra. Dedit litteras & ad me & ad eum, scribens ambobus, B ac dicens: Nullus vestrum introducat aliquam novitatem, sed consistite in rebus antiquis. Ego enim novi, quomodo debeam metropoles honorare. Et habeo hujusmodi litteras & ego, & ipse. Accepi ego, sicut dixi, tales litteras, sciunt hoc & notarii: dicant & alii. Venerunt Basilinopolitani clerici, adeuntes me adversus episcopum suum. Ego custodiens mandata archiepiscopi, dixi: Non vos suscipio, sed abite ad archiepiscopum: & si mihi jusserit, audiam. Et relinquentes illi & me & ipsum, venerunt ad sanctitatem domni Eunomii: dederunt ei libellos adversus episcopum suum. Misit ipse repente, præsentans episcopum Basilinopolis: confugit episcopus Basilinopolis ad me. Gloriosissimi judices dixerunt: Canones legantur. Veronicianus vir devotus, magistrianus & secretarius divini consistorii, ex codice dato ab Eunomio reverentissimo episcopo legit capitulum sextum:

[a] Megalopolis, Paris. & Dav.

εἶπεν· ὅτε πόλις ἐγένετο ἡ Βασιλινούπολις, τίς * πρῶτον ἐχειροτόνησεν; Εὐνόμιος ὁ εὐλαβέστατος εἶπεν· ὅτι ἀφώρισε κληρικοὺς Βασιλινουπόλεως ἐμοὶ ὑποκειμένους, δύναμαι δεῖξαι. μάρτυρα καλῶ τὸν ἁγιώτατον ἀρχιεπίσκοπον τῆς μεγαλοπόλεως, ὅστις ἐδέξατο αὐτοὺς, καὶ ἀπέδωκεν αὐτοῖς τὴν κοινωνίαν. Ἀναστάσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· οὐ λέγεις ἀληθῶς. Εὐνόμιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· δὸς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ κυροῦ τοῦ ἀρχιεπισκόπου, ὅπου ἀπέδωκεν αὐτοῖς τὴν κοινωνίαν, καὶ ὅπου ἔγραψέ σοι, ὡς παρὰ κανόνας πεποίηκας. δείκνυω ψηφίσματα Βασιλινουπολιτῶν, ὅπου παρεκάλεσαν περὶ ἐπισκόπου· σὺ δεῖξον, ποῦ παρεκάλεσαν Νικαεῖς, ὥστε δοῦναι αὐτοῖς ἐπίσκοπον. Ἀναστάσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· κελεύσατέ με διδάξαι μικρόν. ἐπέδωκα λιβέλλους τῷ ἀρχιεπισκόπῳ γενομένῳ, ἀξιῶν αὐτὸν καλέσαι τὸν κύριον Εὐνόμιον τὸν ἐπίσκοπον, καὶ ἀκοῦσαι μεταξὺ τῶν δικαίων ἡμῶν. δέδωκε γράμματα καὶ πρὸς ἐμὲ καὶ πρὸς αὐτὸν, γράψας ἀμφοτέροις, B ὅτι μηδεὶς ὑμῶν μηδὲν καινοτομείτω, ἀλλὰ στοιχεῖτε τοῖς ἀρχαίοις. οἶδα γὰρ ἐγὼ, πῶς ὀφείλω τὰς μητροπόλεις τιμᾷν. καὶ ἔχω τοιαῦτα γράμματα καὶ ἐγὼ, καὶ αὐτός. λαμβάνω, ὡς εἶπον, τὰ τοιαῦτα γράμματα. ἴσασι καὶ οἱ νοτάριοι· εἴπωσι καὶ ἄλλοι. ἔρχονται οἱ Βασιλινουπόλεως κληρικοὶ ἐντυχεῖν μοι κατὰ τοῦ ἐπισκόπου αὐτῶν. φυλάττων ἐγὼ τὰς παραγγελίας τοῦ ἀρχιεπισκόπου, λέγω· οὐ δέχομαι ὑμᾶς. ἀλλ' ἀπέλθετε πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπον· καὶ ἐὰν κελεύσῃ μοι, ἀκούω. καὶ ἐάσαντες ἐκεῖνοι καὶ ἐμὲ καὶ αὐτὸν, ἔρχονται πρὸς τὴν ἁγιωσύνην τοῦ κυροῦ Εὐνομίου. διδόασιν αὐτῷ λιβέλλους κατὰ τοῦ ἐπισκόπου τοῦ ἰδίου. πέμπει αὐτὸς εὐθὺς, παριστῶν τὸν ἐπίσκοπον Βασιλινουπόλεως· προσφεύγει ὁ ἐπίσκοπος Βασιλινουπόλεως πρὸς ἐμέ. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἀναγνωσθήτωσαν οἱ κανόνες. Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος ἀπὸ βιβλίου ἐπιδοθέντος παρὰ Εὐνομίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἀνέγνω·

CAPUT VI.

ΚΕΦΑΛ. ϛʹ.

C

Episcopum oportet quidem præcipue ab omnibus episcopis provincialibus ordinari: si vero hoc difficile est, aut propter imminentem necessitatem, aut propter itineris longitudinem: ex omnibus ad hoc ipsum tribus una congregatis, & in uno decernentibus, & absentibus per litteras consentientibus, ordinationem fieri. Potestas autem gestorum uniuscujusque provinciæ metropolitano episcopo competit.

Est canon IV. concilii Nicæni; cur autem hic sextus appelletur, diximus tomo I. pag. 814.

Ἐπίσκοπον προσήκει μάλιστα μὲν ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ἐπισκόπων καθίστασθαι· εἰ δὲ δυσχερὲς εἴη τὸ τοιοῦτον, ἢ διὰ κατεπείγουσαν ἀνάγκην, ἢ διὰ μῆκος ὁδοῦ, ἐξ ἅπαντος τρεῖς ἐπὶ τὸ αὐτὸ συναγομένους, συμψήφων γινομένων καὶ τῶν ἀπόντων, καὶ συντιθεμένων διὰ γραμμάτων, τότε τὴν χειροτονίαν ποιεῖσθαι. τὸ δὲ κῦρος τῶν γινομένων δίδοσθαι καθ' ἑκάστην ἐπαρχίαν τῷ μητροπολίτῃ.

Anastasius reverentissimus episcopus dixit: Consentio canoni: Si non sum metropolitanus, nec ego illic habeo potestatem. Gloriosissimi judices dixerunt: Ostende quemadmodum jura metropolitani habes. Anastasius reverentissimus episcopus dixit: Supplico relegi D legem. Gloriosissimi judices dixerunt: Legatur. Et dante Anastasio reverentissimo episcopo, Constantinus vir devotus, magistrianus & secretarius divini consistorii, legit:

Ἀναστάσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικαίας εἶπε· στοιχῶ τῷ κανόνι. εἰ μή εἰμι μητροπολίτης, οὐκ ἔχω μέρος οὐδὲ ἐγὼ ἐκεῖ. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἐπίδειξον κατὰ ποῖον τρόπον τὰ τοῦ μητροπολίτου δίκαια ἔχεις. Ἀναστάσιος ὁ εὐλαβέστατος εἶπεν· ἀξιῶ ἀναγνωσθῆναι τὸν νόμον. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἀναγνωσθήτω. καὶ ἐπιδοθέντος αὐτοῦ παρὰ Ἀναστασίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου, Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστορίου, καὶ μαγιστριανὸς, ἀνέγνω.

Interpretatio legis.

Ἑρμηνεία νόμου.

Imperatores Cæsares Flavius Valentinianus & Valens, pii, felices, Augusti, perpetui victores, salutem dicunt Nicænis.

Αὐτοκράτορες Καίσαρες Φλαύιοι Οὐαλεντινιανὸς καὶ Οὐάλης, εὐτυχεῖς, εὐσεβεῖς, σεβαστοὶ, αἰώνιοι νικηταὶ, λέγουσι Νικαεῦσιν.

Licet studium nostrum ex illo manifestum atque E clarum sit cunctis, ex quo regni sublimitatem & publicam gubernationem Dei voluntate suscepimus; verumtamen & super principatum hujus felicitatis adjicimus, quoniam vestra civitas sub initium completa gaudio, & exsultans super nostra felicitate, gratiæ atque lætitiæ omni populo causa facta est. Propterea licet metropolitana olim est nominata, & hoc leges antiquæ continent, tamen legem nobis proferentibus, nulla dubitatio esse poterit, eo quod hæc immota & firma permaneant, & temporibus futuris augenda: & de cetero

Εἰ καὶ ἡ σπουδὴ ἡ ἡμετέρα δήλη πᾶσι καὶ περιφανὴς γέγονεν, ἐξ οὗ τῆς βασιλείας τὸ ὑπερανεστηκὸς, καὶ τῶν δημοσίων τοὺς οἴακας βουλήσει τοῦ κρείττονος ὑπεδεξάμεθα, ὅμως πρὸς τούτοις ἀποστέργομεν καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν αὐτῆς τῆς εὐτυχίας· ὅτι γε ἡ ὑμετέρα πόλις συμπεπληρωθεῖσα, καὶ γαυρωθεῖσα ἐπὶ τῇ ἡμετέρᾳ εὐτυχίᾳ, χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης παντὶ δήμῳ αἰτία γέγονε. διὸ δὴ ἐπειδὴ μητρόπολις πάλαι ὠνομάσθη, καὶ τοῦτο νόμοι παλαιοὶ περιέχουσι, τὰ αὐτὰ ἄρτι Νικαεῦσι νομοθετούντων ἡμῶν ὑπάρξειν, οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ἔχειν δύναται, τὸ ἀσάλευτα καὶ ἰσχυρὰ μένειν, καὶ εἰς τὸ ἑξῆς αὐξηθησόμενα· καὶ εἰς τὸ ἑξῆς

* Forte, πρῶτος

αὐτὴν στέψαντες, ἐν τῇ ὑμετέρᾳ πόλει προϊέναι ἐθεσπίσαμεν. διαμενέτω τοίνυν εἰς τὸ διηνεκὲς ἡ συνήθεια αὕτη, καὶ ἡ πόλις ὑμῶν μητρόπολις ἔστω, τῆς συνηθείας τῆς ἐπὶ τῇ προόδῳ τοῦ Βιθυνιάρχου διαμενούσης· οὐδεὶς ἀφαιρεῖται τι τῶν ἄλλων. βουλήσει τοῦ κρείττονος αὐξηθείη τῆς ὑμετέρας πόλεως τὸ ἀξίωμα. χαίροντες τοίνυν τὰς εὐχὰς διπλασιάζετε, καὶ ἥδεσθε ἐφ' οἷς αὕτη ἡ τιμὴ ὑμῖν παρέχεται, πάσης ἀμφιβολίας εἰς τὸ ἑξῆς σχολαζούσης· συνορῶντες, ὅπως αἰωνίου εἰρήνης καὶ προνοίας ἐκ τῶν ἡμετέρων θεσπισμάτων τετυχήκατε.

Εὐνόμιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀξιῶ τὴν ὑμετέραν μεγαλοπρέπειαν κελεῦσαι ἀναγνωσθῆναι τὸν νόμον τὸν παρασχεθέντα Νικομηδεῦσι μετὰ ταῦτα. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἀναγινωσκέσθω. καὶ ἐπιδοθέντος αὐτοῦ παρὰ Εὐνομίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου, Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κωνσιστωρίου ἀνέγνω.

Οὐαλεντινιανὸς εὐσεβὴς, εὐτυχὴς, Αὔγουστος, Νικομηδεῦσι χαίρειν.

Η περὶ τὰ πριβιλέγια τῆς πόλεως τῆς ὑμετέρας πάλαι ὑπάρξασα ἀρχαία συνήθεια φυλαχθήσεται. οὔτε γὰρ προσθήκη τῆς τιμῆς τῶν Νικαιέων πόλεως τὸ δίκαιον τὸ ὑμέτερον δύναται βλάψαι, ὁπότε ἐπαύξεται τὸ ἀξίωμα τῆς Νικομηδέων, εἴπερ ἐκείνη, ἡ ἐν δευτέρῳ τόπῳ οὖσα, μητροπόλεως ὀνόματι καλεῖται.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· οὐδὲ ἓν μὲν θεῖον γράμμα περὶ ἐπισκόπων διαλέγεται· ἑκάτερον δὲ τὴν τιμὴν τῆς μητροπόλεως περιέχει. τὸ δὲ θεῖον γράμμα τῆς θείας λήξεως Οὐαλεντινιανοῦ καὶ Οὐάλεντος, τηνικαῦτα τῇ Νικαιέων παρασχὸν τὸ μητροπολιτικὸν δίκαιον, ἰδικῶς παρακελεύεται τῶν ἄλλων μηδὲν ὑφαιρεῖσθαι πόλεων· καὶ ὁ κανὼν τῶν ἁγίων πατέρων περὶ ἑνὸς μητροπολίτου καθ' ἑκάστην τῶν ἐπαρχιῶν διαγορεύει. τί τοίνυν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ παρίσταται περὶ τούτου; ἡ ἁγία σύνοδος ἐβόησεν· οἱ κανόνες κρατείτωσαν· τοῖς κανόσι τὸ ἱκανὸν γινέσθω. Ἀττικὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικοπόλεως παλαιᾶς Ἠπείρου εἶπεν· ὁ κανὼν οὕτως διαγορεύει, ὥστε ἐν μιᾷ ἑκάστῃ τῶν ἐπαρχιῶν τὸ κῦρος ἔχειν τὸν τῆς μητροπόλεως, καὶ αὐτὸν καθιστᾶν πάντας τοὺς ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἐπαρχίαν ὄντας ἐπισκόπους· καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ διάνοια τοῦ κανόνος. τὸν δὲ τῆς Νικομηδείας, ἐπειδὴ ἐξ ἀρχαίου αὕτη μητρόπολις ἐστι, κεχειρίσθαι πάντας τοὺς ὑπὸ τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ ὄντας ἐπισκόπους χρεωστεῖ. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· ταῦτα πάντες βουλόμεθα· ταῦτα πάντες δεόμεθα· ταῦτα πανταχοῦ κρατείτω. ταῦτα πᾶσιν ἀρέσκει. Ἰωάννης, Κωνσταντῖνος, Πατρίκιος, καὶ οἱ λοιποὶ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι τῆς Ποντικῆς διοικήσεως εἶπον· οἱ κανόνες ἴσασιν ἕνα μητροπολίτην τὸν ἀρχαιότερον. καὶ δῆλον, ὡς τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Νικομηδείας διαφέρουσιν αἱ χειροτονίαι· καὶ ἐπειδὴ καὶ αἱ νομοθεσίαι, ὡς συνεῖδε καὶ ἡ ὑμετέρα μεγαλοπρέπεια, ὀνόματι μητροπόλεως μόνῳ ἐτίμησαν τὴν Νικαίαν, προτιμᾶται δὲ τῶν λοιπῶν ἐπισκόπων τῆς ἐπαρχίας τῇ τιμῇ μόνῃ. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· κανονικῶς ἐδίδαξαν· καλῶς ἐδίδαξαν· πάντες τὰ αὐτὰ λέγομεν.

Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος τῆς μεγαλωνύμου Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· ὑποβάλλομεν τῇ ὑμετέρᾳ μεγαλοπρεπείᾳ, παρακαλοῦντες, ὥστε μηδὲν πρόκριμα τῷ Κωνσταντινουπόλεως ἁγιωτάτῳ θρόνῳ γενέσθαι τὰ νῦν διαλαλούμενα παρὰ τῶν ὁσιωτάτων ἐπισκόπων, τῆς Νικομηδέων πόλεως Εὐνομίου, καὶ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου τῆς Νικαιέων Ἀναστασίου, ἢ τὰ ἐπ' αὐτοῖς τυπούμενα. ὁ γὰρ ἁγιώτατος τῆς Κωνσταντινουπόλεως θρόνος ἢ τὴν χειροτονίαν αὐτὸς ἐνεργεῖ ἐν τῇ Βασιλινουπόλει μετὰ τῶν λοιπῶν, ἢ ἐπιτρέπει γενέσθαι, καθὼς καὶ τὰ φοιτῶντα γράμματα, ἢ φοιτήσαντα πολλάκις, δεῖξαι δυνάμεθα. καὶ ἀξιοῦμεν τὰς ἐπιστολὰς προβληθῆναι. ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· οἱ κανόνες κρατείτωσαν· τοῖς κανόσι τὸ ἱκανὸν γινέσθω. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· τὴν μὲν αὐθεντίαν τοῦ μητροπολίτου ἐν ταῖς κατὰ Βιθυνίαν ἐκκλησίαις ὁ Νικομηδείας εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος ἕξει, τοῦ Νικαίας τὴν τιμὴν μόνην τοῦ μητροπολίτου

hunc etiam in vestra civitate exornantes, procedere sancivimus. Permaneat igitur in perpetuum ista consuetudo, & civitas vestra sit metropolitana, consuetudine tamen in processu Bithyniæ judicis permanente. Nullus enim aufert aliquid aliorum. Ergo voluntate Dei vestræ civitatis dignitas augeatur. Gaudentes itaque, orationes vestras duplicate: & lætamini in his, in quibus hic vobis præbetur honor, omni dubietate in futurum vacante; conspicientes quemadmodum perpetuam pacem & providentiam ex nostris sanctionibus impetrastis.

Eunomius reverentissimus episcopus Nicomediæ dixit: Rogo vestram magnificentiam, ut jubeatis legi legem Nicomediensibus post hæc concessam. Gloriosissimi judices dixerunt: Legatur. Et dante Eunomio reverentissimo episcopo: Veronicianus vir devotus secretarius divini consistorii, legit:

Valentinianus pius, felix, Augustus, Nicomediensibus salutem.

Circa privilegia civitatis vestræ, quæ olim fuerint, prisca consuetudo servabitur. Neque enim honoris adjectio Nicænorum civitatis jus vestium lædere poterit; cum augeatur dignitas Nicomediensium civitatis, quando illa quæ secundo loco est, metropolis nomine vocatur.

Gloriosissimi judices dixerunt: Nullæ quidem ex his divinæ literæ de episcopatu loquuntur: utræque enim de honore referuntur metropolitanarum urbium. Sacræ autem litteræ divinæ memoriæ Valentiniani & Valentis, quæ tunc Nicænæ civitati præbuerunt metropoliticum jus, proprie præcipiunt ab aliis civitatibus nihil auferri: & regula sanctorum patrum de uno metropolita in unaquaque provincia decrevit. Quid igitur concilio sancto videtur? Sancta synodus clamavit: Canones teneant: Canonibus satisfiat. Atticus reverentissimus episcopus Nicopolis veteris Epiri dixit: Regula ita præcipit, ut in unaquaque provincia metropolitanus habeat potestatem, & ipse constituat omnes qui in ea provincia sunt, episcopos: & hic est sensus regulæ. Nicomediensis autem episcopus, quoniam ab initio hæc metroplis est, debet omnes episcopos qui in eadem provincia sunt, ordinare. Sancta synodus dixit: Hæc omnes volumus, hæc omnes supplicamus, hæc ubique teneant, hæc omnibus placent. Joannes, Constantinus, Patricius, Petrus & reliqui reverentissimi episcopi Ponticæ diœcesis, per unum ipsorum Joannem, dixerunt: Canones unum sciunt metropolitam antiquiorem: & manifestum est, quoniam religiosissimo episcopo Nicomediæ ordinationes competunt, & quia leges etiam (sicut perspexit & vestra magnificentia) nomine metropolis solummmodo honoraverunt Nicænum; & præponitur reliquis episcopis provinciæ honore solummodo. Sancta synodus dixit: Regulariter docuerunt, bene docuerunt: omnes hæc ipsa dicimus.

Aëtius archidiaconus splendidissimæ Constantinopolis dixit: Suggerimus vestræ magnificentiæ, rogantes ut nullum præjudicium Constantinopolitanæ sanctissimæ sedi fiat ex his quæ nunc proferuntur a sanctissimis archiepiscopis, vel quæ moventur inter Dei amantissimum episcopum Nicomediensium Eunomium, & Dei amantissimum episcopum Nicænum Anastasium, aut quæ inter eos ordinantur. Sanctissima enim Constantinopolitana sedes aut ordinationem ipsa facit in Basilinopoli cum reliquis, aut eam permittit fieri; sicut litteris quæ fiunt, vel factæ sunt sæpius, ostendere possumus. Et rogamus ut epistolæ proponantur. Sancta synodus clamavit: Canones teneant: Canonibus satisfiat. Gloriosissimi judices dixerunt: Auctoritatem quidem metropolitani inter ecclesias provinciæ Bithyniæ, Nicomediensis reverentissimus habebit episcopus, Nicæno habente honorem metropolitani tan-

ACTIO QUARTADECIMA.

tummodo, subjacente autem ad exemplum aliorum episcoporum provinciæ Nicomediensi. Hoc enim visum est etiam sancto concilio. Quæcumque autem sedi Constantinopolitanæ sanctissimæ ecclesiæ de ordinationibus provinciæ competunt, hæc suo ordine coram sancto concilio examinabuntur. Eunomius reverentissimus episcopus Nicomediæ dixit: Gratias ago justitiæ judicii magnificentiæ vestræ, & diligo archiepiscopum splendidissimæ Constantinopolis, obtinentibus [a] utique regulis. Gloriosissimi judices dixerunt: Quæ dixisti, conscripta sunt.

[a] *al. antiquis.*

ἔχοντος, ὑποκειμένου δὲ κατὰ μίμησιν τῶν ἄλλων ἐπισκόπων τῆς ἐπαρχίας τῇ τῆς Νικομηδείας· τοῦτο γὰρ καὶ τῇ ἁγίᾳ παρέστη συνόδῳ. ὅσα δὲ τῷ θρόνῳ τῆς κατὰ τὴν μεγαλώνυμον Κωνσταντινούπολιν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας περὶ τοῦ χειροτονεῖν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἁρμόζει, ταῦτα κατὰ τάξιν οἰκείαν ἐπὶ τῆς ἁγίας γυμνασθήσεται συνόδου. Εὐνόμιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Νικομηδείας εἶπεν· εὐχαριστῶ τῇ δικαιοκρισίᾳ τῆς μεγαλοπρεπείας ὑμῶν, καὶ ἀγαπῶ τὸν ἀρχιεπίσκοπον τῆς μεγαλωνύμου Κωνσταντινουπόλεως, κρατούντων τῶν κανόνων. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἃ εἴρηκας, γέγραπται. [a]

[a] *In mss. Parmensi, ἀίγνων, ἀίγνων, ἀίγνωμ. ἀίγνω.*

ANNO CHRISTI 451.

ACTIO QUARTADECIMA Chalcedonensis concilii.

Consulatu domini nostri Marciani perpetui Augusti, & qui fuerit nuntiatus, sub die pridie Kalendas Novembris, Chalcedone secundum jussionem divinissimi & piissimi Principis, convenientibus in sanctissima ecclesia sanctæ martyris Euphemiæ, magnificentissimo & gloriosissimo magistro militum, & exconsule ac patricio Anatolio, & magnificentissimo & gloriosissimo præfecto sacrorum prætoriorum Palladio, & magnificentissimo & gloriosissimo magistro divinorum officiorum Vincomalo: convenientibus etiam Paschasino & Lucentio reverentissimis episcopis, & Bonifacio reverentissimo presbytero, vicariis archiepiscopi veteris Romæ Leonis, & Anatolio reverentissimo episcopo magni nominis Constantinopolis, & Maximo reverentissimo episcopo Antiochiæ Syriæ, & Juvenali reverentissimo episcopo Hierosolymorum, & Quintillo reverentissimo episcopo Heracleæ Macedoniæ, tenente locum sanctissimi episcopi Thessalonicensium Anastasii; & Thalassio reverentissimo episcopo Cæsareæ Cappadociæ, & Stephano reverentissimo episcopo Ephesi, & reliquo sancto universalique concilio, quod in Chalcedonensium civitate divali sanctione collectum est: & residentibus omnibus ante cancellos sancti altaris, Sabinianus reverentissimus episcopus dixit: Abrepta mihi injuste episcopatus mei sede, libellos supplices obtuli sacro & immortali vertici, & jussit vestram magnificentiam una cum sancto & universali hoc concilio causam meam inquirere. Habeo autem & petitionem ad sanctum hoc concilium: & supplico præcipere vestram magnificentiam, & petitionem meam legi & preces meas, & mihi quæ sunt justa reservari. Gloriosissimi judices dixerunt: Legantur preces & oblata petitio a Sabiniano reverentissimo episcopo. Constantinus vir devotus, adjutor divini consistorii, legit:

In sequentibus Græcis codicibus & Latinis quos habemus, Stephanus adhuc nominatur episcopus Ephesi, cum tamen in act. 12. ab illo episcopatu dejectus fuerit.

ΠΡΑ͂ΞΙΣ ΙΔ. τῆς ἐν Καλχηδόνι ἁγίας συνόδου.

Ὑπατείας τοῦ δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου, τῇ πρὸ μιᾶς καλανδῶν Νοεμβρίων, ἐν Καλχηδόνι κατὰ κέλευσιν τοῦ θειοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου Μαρκιανοῦ τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, συνελθόντων ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας, τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου στρατηλάτου, ἀπὸ ὑπάτων καὶ πατρικίου Ἀνατολίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἐπάρχου τῶν ἱερῶν πραιτωρίων Παλλαδίου, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου μαγίστρου τῶν θείων ὀφφικίων Βικομάλου· συνελθόντων δὲ καὶ Πασχασίνου καὶ Λουκεντίου τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, καὶ Βονιφατίου τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου, ἐπεχόντων τὸν τόπον τοῦ ἀρχιεπισκόπου πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντος, καὶ Ἀνατολίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς μεγαλωνύμου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ Μαξίμου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἀντιοχείας Συρίας, καὶ Ἰουβεναλίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων, καὶ Κυιντίλλου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἡρακλείας Μακεδονίας, ἐπέχοντος τὸν τόπον τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου τῶν Θεσσαλονικέων Ἀναστασίου, καὶ Θαλασσίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας, καὶ Στεφάνου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἐφέσου, καὶ τῆς λοιπῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, τῆς κατὰ θέσπισμα τοῦ θειοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου ἐν τῇ Καλχηδονέων πόλει συναθροισθείσης· καὶ καθεσθέντων πάντων πρὸ τῶν καγκέλλων τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου, Σαβινιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀφαιρεθεὶς ἀδίκως τὸν θρόνον τῆς ἐπισκοπῆς, δεήσεις ἐπιδέδωκα τῇ θείᾳ καὶ αἰωνίᾳ κορυφῇ· καὶ ἐκέλευσε τὴν ὑμετέραν μεγαλοπρέπειαν, ἅμα τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ, τὸ κατ' ἐμὲ πρᾶγμα ζητῆσαι. ἔχω δὲ καὶ διδασκαλικὸν πρὸς τὴν ἁγίαν ταύτην σύνοδον· καὶ παρακαλῶ τὴν ὑμετέραν μεγαλοπρέπειαν, κελεῦσαι καὶ τὸ διδασκαλικὸν ἀναγνωσθῆναι, καὶ τὰς δεήσεις, καὶ τὰ δίκαιά μοι φυλαχθῆναι. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἀναγινωσκέσθωσαν αἱ δεήσεις καὶ τὸ προσκομιζόμενον διδασκαλικὸν παρὰ Σαβινιανοῦ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου. Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος βοηθὸς τοῦ θείου κονσιστωρίου ἀνέγνω.

Piissimis & Christi amantissimis, & digne a Deo omnium honoratis Augustis, Valentiniano & Marciano, preces & supplicatio a Sabiniano episcopo.

Dominus omnium videns apostolicam & orthodoxam fidem a dissimulatoribus interim fatigari, & omnem mundum seditione vexari, suscitavit vestram pietatem, universum mundum regere atque gubernare, & tumultus qui a nefariis hominibus exorti sunt adversus sanctorum doctrinam reprimere, & claritatem atque soliditatem recti dogmatis confirmare. Unde juste de vestra etiam tranquillitate vobis dixerit Deus: Exaltavi electum de plebe mea: inveni David servum meum, oleo sancto meo unxi eum: manus enim mea suscipiet eum, & brachium meum confortabit eum. *Credens itaque, nutu divino super omnium principatum ac dominationem*

Psalm. 88.

Τοῖς εὐσεβεστάτοις καὶ φιλοχρίστοις, καὶ ἀξίως παρὰ τοῦ Θεοῦ τῶν ὅλων τετιμημένοις Αὐγούστοις, Οὐαλεντινιανῷ καὶ Μαρκιανῷ, δέησις καὶ ἱκεσία παρὰ Σαβινιανοῦ ἐπισκόπου.

Ὁ τῶν ὅλων κύριος ἰδὼν τὴν ἀποστολικὴν ὀρθόδοξον πίστιν ἀπὸ τῶν ῥᾳθύμων τέως χειμαζομένην, καὶ πάντα τὸν κόσμον ἐν ἀταξίᾳ κινδυνευόμενον, ἤγειρε τὴν ὑμετέραν εὐσέβειαν ἰθῦναι καὶ κυβερνῆσαι τὴν οἰκουμένην, καὶ τὰς ὑπὸ τῶν μοχθηρῶν ἐπιφυείσας τῇ διδασκαλίᾳ τῶν ἁγίων ταραχὰς καταστεῖλαι, καὶ τὸ λαμπρὸν καὶ βέβαιον τῆς ὀρθοδοξίας κυρῶσαι. καὶ εἰκότως ἐπὶ τῆς ὑμετέρας γαληνότητος εἴποι καὶ ὑμῖν ὁ Θεός· ὕψωσα ἐκλεκτὸν ἐκ τοῦ λαοῦ μου· εὗρον Δαυὶδ τὸν δοῦλόν μου, ἐν ἐλαίῳ ἁγίῳ μου ἔχρισα αὐτόν· ἡ γὰρ χείρ μου συναντιλήψεται αὐτῷ, καὶ ὁ βραχίων μου κατισχύσει αὐτόν. [b] πιστεύω σου νεύματι θείῳ εἰς τὴν τῶν ὅλων ἀρχὴν καὶ δεσποτείαν

[b] *Forte, πιστεύων, ex Lat.*

Anno Christi 451.

Actio quartadecima.

ἐπιστῆναι ὑμῶν τὴν θειότητα, πάρειμι λιπαρῶν καὶ καθικετεύων ὑμῶν τὴν εὐσέβειαν, κελεῦσαι, πρόνοιάν μου γενέσθαι, καὶ ζητηθῆναι τὰ κατὰ τὴν ἐμὴν ὑπόθεσιν. ἐγὼ γὰρ ἤμην παιδόθεν ἀσκητηρίου οἰκονομῶν, πολυάνθρωπον μοναστήριον, οὐδὲν περὶ ἐπισκοπῆς ἐνθυμούμενος, μή τί γε προσπηδῶν τινι τούτου τοῦ ἀξιώματος ἕνεκεν. τῇ οὖν ἐπιμελείᾳ τῶν μοναχῶν ὄντος μου, ἐφίσταταί μοι ἀφνίδιον ὁ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ τῆς μητροπόλεως ἐπίσκοπος μετὰ τῶν τῆς ἐπαρχίας ἐπισκόπων, καὶ χειροτονεῖ με ἐπίσκοπον Πέρρης, ἐξ ἧς καθῃρέθη Ἀθανάσιος, ἐγγράφως ἐπὶ βαρυτάτοις κεφαλαίοις κατηγορηθείς, καὶ μὴ δυνηθείς ποτε ἀπολογήσασθαι πρὸς τὰ ἐπαγόμενα αὐτῷ ἐγκλήματα. ἀλλὰ ποτὲ μὲν παραιτούμενος τὴν ἐπισκοπήν, ποτὲ δὲ διαφόρως περιϊὼν τὰς κλήσεις τῶν καλούντων αὐτὸν εἰς κρίσιν συνόδων διετέλει. οὗτος ἐν τῇ κατ' Ἔφεσον συνόδῳ ἐξ ἐπιτάγματος τοῦ τῆς Ἀλεξανδρέων προέδρου τῇ ἐμῇ ἐπεισελήλυθεν ἐκκλησίᾳ. ἐγὼ δὲ παρὰ γνώμην χειροτονηθείς, ἐκβέβλημαι· καὶ ταῦτα τῶν οἰκούντων ἐκείνην τὴν πόλιν ὀδυρμοῖς καὶ θρηνοῖς χρησαμένων ἐπὶ τῇ ἐμῇ ἐξόδῳ. ἱκετεύω τοίνυν τὸ ὑμέτερον κράτος, κελεῦσαι, καὶ τὴν κατ' ἐμὲ ὑπόθεσιν παρούσης ὑμῶν τῆς εὐσεβείας ἐξετασθῆναι, καὶ τὸ πρέπον πέρας λαβεῖν· ἵνα κἀγὼ μετὰ τῶν ἄλλων ἁπάντων τὰς συνήθεις εὐχὰς ὑπὲρ τοῦ αἰωνίου ὑμῶν κράτους ποιῶμαι δεσπόται, εὐσεβέστατοι καὶ καλλίνικοι βασιλεῖς. Σαβινιανὸς ἐπίσκοπος ὑπηγόρευσα· καὶ ὑπογράψας ἐπιδίδωμι τῇ ὑμετέρᾳ εὐσεβείᾳ.

Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τὴν διδασκαλίαν ἀνέγνω.

A consistere vestram divinitatem, adsum supplicans atque rogans vestram pietatem, ut mei providentiam fieri, & causam meam examinari praecipiatis. Ego enim a puero eram in monasterio dispensator asceterii multorum virorum, nihil de episcopatu cogitans, nedum rogans quemquam hujus gratia dignitatis. Dum ergo essem in monachorum [a] providentia constitutus adsistit, mihi repente illius temporis metropolitanus episcopus cum provincialibus episcopis, & me Perrha ordinavit episcopum, de qua dejectus est Athanasius, ex scripto de gravissimis capitulis accusatus: nec valens umquam pro illatis sibi criminibus reddere rationem, nunc quidem episcopatum repudiabat, nunc vero citationes synodorum vocantium eum ad judicium varie declinabat. Is enim in Ephesia synodo, ex B praecepto Alexandrini praesulis, in meam ecclesiam superingressus, & ego praeter voluntatem meam ordinatus, expulsus sum. Et hac quidem acta sunt, habitatoribus illius civitatis dolentibus & lugentibus meam expulsionem. Supplico igitur vestra potentia, ut jubeatis & meam causam sub praesentia vestrae pietatis examinari, & placitum terminum dari, ut & ego cum cunctis aliis consuetas orationes pro perpetua vestra potentia semper exsolvam, piissimi atque victores Principes. Sabinianus episcopus dictavi & subscripsi, & offero vestrae pietati.

[a] al. cura Paris. & Div.

Veronicianus vir devotus, secretarius divini consistorii, petitionem legit:

Τοῖς τὰ πάντα θεοφιλεστάτοις καὶ ἁγίοις πατράσι καὶ ἀρχιεπισκόποις, Λέοντι, Ἀνατολίῳ, Μαξίμῳ, καὶ πάσῃ τῇ λοιπῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, δέησις καὶ ἱκεσία παρὰ Σαβινιανοῦ ἐπισκόπου.

Per omnia Dei amantissimis & sanctissimis patribus & archiepiscopis, Leoni, Anatolio, Maximo, & omni sancto concilio, C petitio & deprecatio data a Sabiniano episcopo.

Πολλαὶ μὲν καὶ διάφοροι αἱ περὶ τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων τοῦ δεσπότου Χριστοῦ εὐεργεσίαι· ἡ δὲ ἐν τῷ παρόντι καιρῷ περὶ τὰς αὐτοῦ ἁγίας ἐκκλησίας γινομένη κηδεμονία, ἰδικήν τινα τυγχάνει καὶ ἐξαίρετος, καθὼς τὰ πράγματα βοᾷ. συνήθροισε γὰρ τὴν ὑμετέραν ἀγγελικὴν σύνοδον διὰ τῶν ὡς ἀληθῶς εὐσεβεστάτων καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων, ἐπὶ τῷ τὴν πλάνην ἰδεῖν, καὶ τὴν μὲν πρὸ τούτων τῶν ἐνιαυτῶν δύο, μικρῷ πρὸς ἐν Ἐφέσῳ γενομένην σύγχυσίν τε καὶ ἀκαταστασίαν καταργῆσαι, τὴν δὲ ἀλήθειαν καὶ δικαιοσύνην φωτίσαι. ὅθεν κἀγὼ τῆς ζάλης ἐκείνης καὶ τῶν κλυδώνων πειραθείς, ἐπὶ τὸν ὑμέτερον καταφεύγω εὔδιον λιμένα· διδάσκων, ὡς Διόσκορος ὁ τῆς Ἀλεξανδρέων, αὐθεντίᾳ, ἔτι δὲ καὶ τυραννίδι ἐμὲ μὲν τῆς ἐγχειρισθείσης μοι κατὰ κανόνας τῶν Περρηνῶν ἐκκλησίας διὰ τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου καὶ μητροπολίτου ἡμῶν Στεφάνου, ἐξέωσεν, ἀντεισήγαγε δὲ Ἀθανάσιον, ἄνδρα καθαιρεθέντα ἐν τῇ Ἀντιοχέων μεγαλοπόλει ὑπὸ πλείστων θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων. οἷα τοίνυν καὶ τὰ μετὰ ταῦτα γέγονε, καὶ ὅπως πᾶσα ἡ πόλις μετὰ πικρῶν δακρύων καὶ ὀδυρμῶν περιχυθεῖσα, δυσαποσπάστως εἶχε περὶ ἐμέ, καὶ τὴν ἐμὴν ἐπένθει βιαίαν ἐκβολήν, περιττὸν ἐμὲ λέγειν. διὸ παρακαλῶ καὶ καθικετεύω τὴν ὑμετέραν φιλοθεΐαν, μὴ περιϊδεῖν τὴν κατ' ἐμοῦ γενομένην ἀδικίαν· ἀλλὰ κελεῦσαι, τῶν δικαίων με τυχεῖν· ὅπως καὶ ἐν τούτῳ αἰνῆται ὁ φιλάνθρωπος Θεός, διὰ τῆς ὑμετέρας ἀγγελικῆς καὶ θεοτιμήτου συνόδου καταργήσας μὲν τὴν πλάνην, φωτίσας δὲ τὴν ἀλήθειαν. Σαβινιανὸς ἐπίσκοπος ἐπιδέδωκα ὑπαγορεύσας καὶ ὑπογράψας τήνδε τὴν δέησιν.

Multa quidem atque diversa sunt circa genus humanum Domini Christi beneficia: hac autem in praesenti tempore circa sanctas ejus ecclesias cura propria quadam exsistit atque praecipua, sicut ipsa res clamant. Congregavit enim vestrum angelicum concilium per piissimos revera & Christianissimos nostros Imperatores, ad errorem perspiciendum, & confusionem atque seditionem qua ante hos paulo plus duos annos in Epheso facta est destruendam, & veritatem atque justitiam declarandam. Unde & ego illam tempestatem & fluctuationem expertus, ad vestrum confugi tranquillis-D simum portum: suggerens, quia Dioscorus Alexandrinus auctoritate sua, insuper & tyrannide, me quidem a Perrhenorum ecclesia, commissa mihi secundum canones a sanctissimo episcopo metropolis nostrae Stephano, expulit; e diverso autem introduxit Athanasium, virum depositum in Antiochiensium splendidissima civitate a multis Dei amantissimis episcopis. Qua vero post hac gesta sunt, & quomodo civitas universa cum amaris lacrymis atque gemitibus circumfusa a me agre separabatur, & violentam meam lugebat exclusionem, me dicere, puto, superfluum est. Unde rogo & supplico vestra pietati, ut injustitiam quam passus sum, nullatenus despiciatis; sed etiam jubeatis, me impetrare qua justa sunt: quatenus etiam in hoc Dei clementia collaudetur, qui per vestram angelicam & a Deo honoratam synodum destruxit quidem errorem, & luci reddidit veritatem. Sabinianus episcopus obtuli hanc petitionem a me dictatam atque subscriptam.

Οἱ μεγαλοπρεπέστατοι ἄρχοντες εἶπον· ἀποκρινάσθω Ἀθανάσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Πέρρης. Ἀθανάσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπε· τὸ ἐμὸν πρᾶγμα ἀπὸ μακροῦ χρόνου κατῆρκται· καὶ τούτου ἤκουσαν οἱ τῆς μακαρίας μνήμης Κύριλλός τε καὶ Πρόκλος, καὶ φανεροὺς τύπους ἔγραψαν τῷ Ἀντιοχείας γενομένῳ ἐπισκόπῳ Δόμνῳ· συνέθετο ἐκεῖνος πληρῶσαι ταῦτα. αἰσθόμενος τοῦ θανάτου τοῦ μακαρίου Κυρίλλου, ἀνεπήδησε, καὶ ἐκάλει εἰς κρίσιν· ἐγὼ δὲ * ἀντέστρεψα· ὡς, εἰ μὲν βούλεται ἐμμεῖναι τοῖς τύποις τοῖς δοθεῖσι παρὰ

* Forte, ἀντέγραψα, ex Lat.

E Gloriosissimi judices dixerunt: Respondeat Athanasius reverentissimus episcopus. Athanasius reverentissimus episcopus Perrhae dixit: Mea causa a longo tempore inchoata est: & hanc audierunt beatae memoriae Cyrillus & Proclus, & certas formas scripserunt Domno, qui fuit Antiochenus episcopus; promisitque ille eas complere. Et cum cognovisset mortem beati Cyrilli, resiliit, & ad judicium me vocavit. Ego rescripsi, quia si vellet permanere in datis sententiis ab

archiepiscopis, paratus essem: si vero vellet aliud aliquid, non audire me ejus citationem. Semel enim præcedentes episcopi rem certissimam decreverunt. Accusavi autem eos qui adversum me machinati sunt: & jusserunt non interesse judicio eos qui a me fuerant accusati. Rogo itaque, si videtur vestræ potestati, archiepiscoporum litteræ relegantur. Gloriosissimi judices dixerunt: Litteræ Procli & Cyrilli reverentissimæ memoriæ relegantur. Et tradita scheda ab Athanasio reverentissimo episcopo, Veronicianus vir devotus secretarius divini consistorii legit:

A τῶν ἀρχιεπισκόπων, ἕτοιμός εἰμι· εἰ δὲ ἕτερόν τι βούλεται, οὐκ ἐπακούω τῇ κλήσει. ἅπαξ γὰρ οἱ προλαβόντες ἅγιοι ἐπίσκοποι φανερῶς ἐτύπωσαν. ᾐτιασάμην δὲ καὶ αὐτοὺς συσκευασαμένους με· καὶ ἐκέλευσαν μὴ παρεῖναι τῇ κρίσει αὐτοὺς τοὺς αἰτιαθέντας παρ᾽ ἐμοῦ. ἀξιῶ, εἰ παρίσταται τῇ ὑμετέρᾳ ἐξουσίᾳ, τὰ γράμματα τῶν ἀρχιεπισκόπων ἀναγνωσθῆναι. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· τὰ γράμματα Πρόκλου καὶ Κυρίλλου τῶν τῆς εὐλαβοῦς μνήμης ἀναγνωσθήσονται. καὶ ἐπιδοθέντος χαρτίου παρὰ Ἀθανασίου τοῦ ἐπισκόπου, Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος ἀνέγνω.

Rescriptum synodicarum litterarum.

Ἀντίγραφον συνοδικοῦ γράμματος.

Domino meo dilectissimo fratri & consacerdoti Domno, Cyrillus in Domino salutem.

B Κυρίῳ μου ἀγαπητῷ ἀδελφῷ καὶ συλλειτουργῷ Δόμνῳ, Κύριλλος ἐν κυρίῳ χαίρειν.

Condolere nos fratribus necessarium est, quando quidam consacerdotum aliqua se passos affirmant, & hoc a propriis clericis, quos erat necessarium subdere tanquam patribus cervicem, & esse subjectos secundum placitum Dei, & ecclesiæ regulas talia decernentes. Hoc ergo præsumi, quovis modo turpissimum est. Tanta namque passum se dicit reverentissimus episcopus Athanasius, ut etiam congregata in regia civitate synodus lacrymas daret. Ait enim, quosdam clericos qui sub eo constituti sunt, in tantam audaciam prosiliisse, ut quod attinet ad præsumptionis vim, & expellerent eum a sacerdotio, & super eum damnationis sententiam ferrent. Volunt enim œconomos ecclesiæ, aut certe ecclesiasticarum rerum dispensatores ejicere, & quosdam alios sibi propria auctoritate constituere: super hac autem etiam de sacris diptychis nomen ejus auferre, & alia quadam absurda, & sceleribus plena perpetrare, qua subjectorum libellorum virtus noscitur continere. Quia vero nimis incongruum est, præsumi talia a clericis adversus episcopos proprios: & hæc despicere nos impossibile est: dignetur tua sanctitas (si ab Antiochia longe est civitas, cujus gubernationem sortitus est memoratus religiosissimus episcopus Athanasius) quibusdam per proprias litteras audientiam delegare: quatenus evocati hi qui accusati sunt, respondeant: & si inventi fuerint accusationibus rei, a sacro ministerio [a] decidant. Quod enim ipsi adversus patrem proprium præsumpserunt, hoc juste sustineant: quando omnem consequentiam prætermiserunt, & omnem legem transcendere præsumpserunt, & pro nihilo esse judicaverunt senectutem exhonorare patris. Dicuntur autem non modo primum tales esse cœpisse, sed jam in multis culpati sunt adhuc valde pejoribus asperioribusque [b]. Asserit autem eum se suspectum habere, qui nunc jus metropolicum provincia obtinet, ex qua est: & sicut jam dixi, nihil molesti est, si iis qui ei suspecti sunt, judicare non liceat. Dic fraternitati qua apud te est, salutem. Salutat te in Domino qua nobiscum est.

[a] al. deleantur.

[b] al. addit, præsumptionibus.

Συναλγεῖν ἡμᾶς ἀδελφοῖς ἀναγκαῖον, [a] καὶ εἴ τινες τῶν συλλειτουργῶν πεπονθέναι τι διϊσχυρίζονται, καὶ τοῦτο παρὰ κληρικῶν ἰδίων, οἷς ἦν ἀναγκαῖον ὑπέχειν, ὡς πατράσι, τὸν αὐχένα, καὶ ὑποτάττεσθαι κατὰ τὸ δοκοῦν τῷ Θεῷ, καὶ τοῖς τῆς ἐκκλησίας κανόσι διωρισμένον. τοῦτο τοίνυν τῶν αἰσχίστων ἐστὶ τολμώμενον; τοιαῦτά φησι πεπονθέναι ἑαυτὸν ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος· [b] ἔδωκε καὶ [c] τῇ τῆς συναχθείσης κατὰ τὴν βασιλεύουσαν Κωνσταντινούπολιν συνόδου καταστάσει δάκρυον. φησὶ γὰρ, τινὰς τῶν [d] ὑπ᾽ αὐτὸν ὄντων κληρικῶν καταθαρρῆσαι τοσοῦτον, ὡς, τό γε ἧκον εἰς ἐγχειρημάτων δύ-

C ναμιν, καὶ ἐξεῶσαι τῆς ἱερωσύνης αὐτὸν, καὶ καθαιρέσεως ψῆφον ἐπ᾽ αὐτὸν ἐξενεγκεῖν. βούλονται γὰρ τοὺς μὲν οἰκονόμους τῆς ἐκκλησίας, ἤτοι τοὺς τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων χειριστὰς ἐκβαλεῖν, ἑτέρους δὲ αὐτοὶ τοὺς κατὰ γνώμην ἰδίαν· καὶ πρὸς τούτοις ἔτι καὶ ἐκ τῶν ἱερῶν διπτύχων περιελεῖν αὐτοῦ τὸ ὄνομα, ἕτερά τέ τινα ἄτοπα καὶ ἀνοσιότητος γέμοντα δρᾶσαι ἃ καὶ ἡ τῶν συνεζευγμένων λιβέλλων περιέχει δύναμις. ἐπειδὴ δὲ ἐστι τῶν ἀτόπων, τοιαῦτα τολμᾶσθαι παρὰ κληρικῶν κατὰ τῶν ἰδίων ἐπισκόπων· καὶ περιιδεῖν ἀμήχανον ἡμᾶς· καταξιωσάτω ἡ σὴ ὁσιότης, εἰ τῆς Ἀντιοχέων ἐστὶ μακρὰν ἡ πόλις, ἣν διοικεῖν ἔλαχεν ὁ μνημονευθεὶς θεοσεβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος, τισὶ δι᾽ οἰκείων γραμμάτων ἐπιτρέψαι τὴν ἀκρόασιν· ὥστε κληθέντας τοὺς τὴν [e] αἰτίασιν ὑπομείναντας, ἀπολο-

D γήσασθαι· καὶ εἰ εὑρεθεῖεν ἔνοχοι τοῖς αἰτιάμασι, ἀπολισθῆσαι τῆς ἱερᾶς λειτουργίας. ὃ γὰρ αὐτοὶ τετολμήκασι κατὰ τοῦ ἰδίου πατρὸς, τοῦτο παθεῖν εἰσὶ δίκαιοι, πάσης ἀλογήσαντες ἀκολουθίας, καὶ πάντα θεσμὸν ὑπερβάντες, καὶ παρ᾽ οὐδὲν ποιησάμενοι τὸ ἀτιμάσαι πατέρα. λέγονται δὲ καὶ οὐ νῦν [f] πρότερον ἄρξασθαι εἶναι τοιοῦτοι, ἀλλ᾽ ἤδη κατηγορεῖσθαι καὶ ἐπὶ πολλοῖς ἔτι χείροσι καὶ θρασυτέροις ἐγχειρήμασι. φάσκει δὲ ὕποπτον [g] ἔχειν τὸν λαχόντα νῦν εἰς τὸ μητροπολιτικὸν δίκαιον τῆς ἐπαρχίας ἐξ ἧς ἐστι· καὶ ὡς ἔφην ἤδη, τὸ λυποῦν οὐδὲν, ἐξεῖναι τοῖς ἐν ὑποψίᾳ μὴ δικάζειν αὐτοῦ. πρόσειπε τὴν παρὰ σοὶ ἀδελφότητα· σὲ ἡ σὺν ἐμοὶ ἐν κυρίῳ προσαγορεύει.

[a] Forte, καὶ εἴ τινες

[b] Forte, ἃ ὥστε ex Lat.

[c] Forte, ἀπὸ τῆς συναχθείσης.

[d] Forte, ὑπ᾽ αὐτὸν, ex Lat.

[e] Forte, αἰτίαν

[f] Forte, πρῶτον

[g] Forte, εἶναι

Rescriptum synodicarum litterarum.

E

Ἀντίγραφον συνοδικοῦ γράμματος.

Sanctissimo & Dei amantissimo fratri & consacerdoti Domno Proclus, in Domino salutem.

Ex editione Romana, quæ habet vetera quædam & nova. In codd. Bolur. & Isyano est versio penitus barbara, quemadmodum in editione Crabbi.

Caritas sancta, Deo dilectissime, maximum in hoc est donum. Vincient enim ad concordiam magnus artifex Deus naturam quam fabricatus est, benevolentia eos conjunxit, qui ratione reguntur; ut dum alii aliorum casus proprios ducerent, ac unusquisque ex se res alterius metiretur, in insolubilem consensionis unanimitatem ea connecterentur, qua unius natura sunt. Ea enim qua affectu disjuncta sunt, necessario in mutuum exitium ruunt: qua vero voluntate unita sunt, non facile

Τῷ ὁσιωτάτῳ καὶ θεοφιλεστάτῳ ἀδελφῷ καὶ συλλειτουργῷ Δόμνῳ, Πρόκλος ἐν κυρίῳ χαίρειν.

Τὸ φιλάλληλον, θεοφιλέστατε, μέγιστον ἐν τούτῳ τυγχάνει δῶρον. συνδέσμῳ γὰρ εἰς ὁμογνωμοσύνην ὁ ἀριστοτέχνης Θεὸς ἣν ἐδημιούργησε φύσιν, τῇ διαθέσει τοὺς λόγῳ διοικουμένους συνέσφιγξεν· ἵν᾽ οἰκειούμενοι τὰ ἀλλήλων πάθη, καὶ ἕκαστος ἑαυτῷ τὰ τοῦ ἑτέρου μετρῶν, εἰς ἄλυτον συμπαθείας ὁμοφροσύνην συμπλέκοιτο τὰ ὁμοφυῆ. τὰ μὲν γὰρ ἀφεστῶτα κατὰ σχέσιν, πρὸς τὴν ἀλλήλων ἀναγκαίως ἐπείγεται φθοράν· τὰ δὲ ἑνούμενα κατὰ γνώμην, οὐ ῥᾳδίως

ἀπολισθαίνει

ANNO CHRISTI 451.

ἀπολισθαίνει τῆς οἰκείου ἀσφαλείας. διὸ καὶ ὁ Παῦλος τὸ πλῆθος τῶν πιστῶν, καὶ τὸ σύγκρότημα τῆς ἐκκλησίας, σώματι ἀπείκασε, λέγων· ὑμεῖς ἐστε σῶμα Χριστοῦ, καὶ μέλη ἐκ μέλους· πάντας ἐξαγορεύων τὴν τοῦ πλήθους σύμπνοιαν, καὶ ἀπαγορεύων νόσον τὴν φιλοπόλεμον αἰτίασιν, ἐκ τῆς τῶν μελῶν συμφωνίας. περὶ τί δὲ ταῦτα γράφω, θεοφιλέστατε, μικρὸν ἀνάσχου μαθεῖν. ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος τῆς Περρηνῶν ἐκκλησίας Ἀθανάσιος ἄπιστα ὁμοῦ, καὶ πληποῦσαν οὐ μετρίως τοὺς ἀκούοντας ἀπεθρήνησε τραγῳδίαν, φήσας, τοὺς αὐτοῦ κληρικοὺς, ὥσπερ ἀποδυσαμένους τὸν λογισμὸν τῆς ὑποταγῆς, καὶ νομίσαντας ἀρκεῖν αὐτοῖς ἐκ τοῦ βούλεσθαι, καὶ εἶναι ἱεροτυράννους, ἀπώσασθαι μὲν αὐτὸν τῆς ἐκκλησίας σὺν οὐδενὶ δικαίῳ λόγῳ, καὶ τό γε ἐπ' αὐτοῖς, καὶ ὅσοι ἥκει εἰς μανίας ὑπερβολὴν, καθελεῖν, καὶ τοῖς ἔργοις πεῖσαι, ὅτι ἐν τῇ γνώμῃ τῶν [a] περιπειθομένων, ἀλλὰ μὴ ἐν τῇ ψήφῳ τῶν κανόνων, ἡ τῶν ἱερῶν κρατύνεται τάξις· οἰκονόμους τε καὶ φροντιστὰς κατ' οἰκείαν ἐπιστῆσαι τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ τῶν ἱερῶν δέλτων περιελεῖν τὸ ὄνομα τοῦ ἐπισκοποῦντος· καὶ συντόμως εἰπεῖν, ἀναφανδὸν ἐξορχήσασθαι τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀπαξίαν· προσθεὶς, ὡς ἔθρεψεν αὐτοὺς τὴν περὶ τὰ τοιαῦτα τόλμαν ἡ τῶν πάλαι παρ' αὐτοῖς αἰσχρουργηθέντων ἡ εὔλογος συγγνώμη. τοὺς γὰρ πρὸ αὐτοῦ τὰ ὅμοια πεποιηκότας, ἐδῶ τὴν ὁρμὴν τὸ χεῖρον ἐκορύφωσαν, ἐφ' οἷς μὴ πάλαι ἀξίας δεδώκασι δίκας, τοῦ μηδὲ αὖθις σωφρονῆσαι ἐχούσης ἐφόδου. ἀλλ' αὐτὸς, θεοφιλέστατε, καταξίωσον, παρ' ἡμῶν δυσωπούμενος· δύνασαι γάρ· οἰκειώσασθαι τοῦ συνιερέως τὰς ἀσθενείας, μάλιστα πειθόμενος τῷ μακαρίῳ Παύλῳ βοῶντι· εἰ πάσχει ἓν μέλος, συμπάσχει πάντα τὰ μέλη. καὶ εἰ μακρὰν τῶν Ἀντιοχέων μεγαλοπόλεως ἡ πόλις, ἐν ᾗ ταῦτα ἐδραματουργήθη, ἀπῴκισται, τινὰς τῶν ἀσυγκρίτων καὶ ἀπροσωπολήπτων θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων ἀκοῦσαι τῆς ὑποθέσεως. ὑφορᾶται γὰρ τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον τῆς μητροπόλεως, ὡς τῇ τῆς μανίας τῶν ἀντιπάλων φλογὶ τὴν ἐκ δυσμενείας κατ' αὐτοῦ παρεχόντα δύναμίν τε καὶ ὕλην. καὶ, εἰ ἐλεγχθεῖεν ἐφ' οἷς ᾐτιάθησαν οἱ παρ' αὐτοῦ καταβοώμενοι, καὶ εἰς ἀπόνοιαν τὸν Ἀβεσσαλὼμ ἐκεῖνον μιμησάμενοι, ἐπίσης ἐκείνῳ δέξασθαι καὶ τὴν ἐκ τοῦ παραδείγματος τιμωρίαν. οὕτω γὰρ μισεῖ ὁ Θεὸς τοὺς κατὰ πατέρων ὁπλιζομένους, ὡς ἐν πάσῃ τῇ κτίσει στηλιτεύειν τὰς πατραλοίας. οἶδα δὲ, θεοφιλέστατε, ὡς πάντας περιπτυσσόμενος ἐν σπλάγχνοις Χριστοῦ, καὶ γέμων συμπαθείας, εἰκαιώσῃ τὸν πρεσβύτην, καὶ ἀπομάξεις αὐτοῦ τὸ τῆς θλίψεως δάκρυον, καὶ χαρίσῃ αὐτῷ τὸ μισοπόνηρον, καὶ τοὺς τῆς ἱερωσύνης ἐπιβούλους, [b] μετὰ τοὺς ἐλέγχους ὀργῇ δικαίᾳ χρησάμενος καὶ ἀμύνῃ τὸ πρέπον ἐχούσῃ, παρασκευάσεις ἐκποδὼν γενέσθαι, σύντομον [c] νομὴν, τὸ κοινὸν τῆς ἱερωσύνης καταβλάπτουσαν, ἐπιστημόνως ἐκτέμνων. εἰ γὰρ δοίη τις, τοὺς τολμῶντας ἃ μὴ δεῖ, καὶ εἰς τοσοῦτο φθάνοντας θράσους, ὡς καὶ τοιούτων καταπολμᾶν, δι' ὧν ἱερωσύνην καθυβρίζουσιν, οἰκτείρειν ἀκρίτως, ἀφ' ὧν τὸν ἔλαιον περὶ ἀνομίας [d] θηρεύουσι. καὶ παρακαλεῖν· λείπεται οὐδὲν, ἢ πάντας τοὺς τῶν ἐκκλησιῶν προεστῶτας παίγνιον εἶναι καὶ τῶν διαβολικῶν ὀργάνων. ἀλλ' ὁ Θεὸς ἐπὶ τούτῳ καὶ τὴν σὴν θεοσέβειαν προεχειρίσατο, ἐπὶ τῷ καὶ παύειν ἀδικίας, καὶ τόλμας ἀναστέλλειν καὶ ἱερωσύνῃ καμνούσῃ βοηθεῖν, καὶ ταῖς οἰκείαις λοιδορίαις χώραν μὴ παρέχειν ἀλλὰ μετὰ διάγνωσιν, τῷ μὲν συκοφαντουμένῳ, εἴ γε συκοφαντεῖται, βοηθεῖν· τὸν δὲ συκοφαντοῦντα, εἴ γε ἀληθῶς συκοφαντεῖ, ἐκτέμνειν. μὴ τοίνυν νομίσῃ σου ἡ θεοσέβεια, ὡς ἐφ' ὕβρει τοῦ θρόνου τῆς μεγίστης Ἀντιοχέων πόλεως κατέλαβε τὰ τῇδε ὁ μνημονευθεὶς θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος· ἀλλ' ὑφορώμενός τινας, ὥς φησι, τοὺς ταραχαῖς χαίροντας, καὶ οἰκείῳ πάθει στρατευομένους, δέδωκε πρὸς καιρὸν τόπον τῇ ὀργῇ· ἐπεί τοι, τὸ ἀνεξίκακον, καὶ ἥμερον, καὶ φιλοδίκαιον τῆς σῆς θεοσεβείας κηρύττων οὐ παύεται· καὶ ἄλλως ὡς αἰτιώμενος· μὴ φεύγων ἀλλὰ δυσωπῶν αἰδεσιμωτέραν γενέσθαι τὴν ὑπ' αὐτῷ μαρτυρίαν. διὸ καὶ τοῖς παροῦσιν αὐτὸν παραθέμενοι γράμμασι, θαῤῥεῖν ἔπειθον ἐγώ τε καὶ ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος καὶ συλλειτουργὸς ἡμῶν Κύριλλος, ὡς

[a] Forte, περιπειθομένων, ex Lat.

[b] Forte, καὶ

[c] Forte, γάγγραιναν, ex Lat.

[d] Forte, θηρεύοντες ἐπιτιμήσεις, ex Lat.

a firmitate propria dilabuntur. Unde & beatus Paulus multitudinem fidelium & conjunctionem ecclesiæ, corpori comparavit, dicens: Vos estis corpus Christi, & membra ex membro: omnibus prædicans multitudinis conspirationem, & ex concordia membrorum prohibens, ne contentionis morbo, cui bella sunt amica, laboremus. Cur autem hæc scribam, Dei amantissime pater, rogo paululum ut agnoscas. Dei amantissimus ecclesiæ Perrhenorum episcopus Athanasius incredibilem simul, & audientibus non mediocriter molestam pompam deflevit: dicens clericos suos velut exutos ratione subjectionis, & putantes sibi sufficere voluntatem, ut essent sacrorum tyranni, expulisse eum ab ecclesia, cum justa ratio nulla subsisteret: & quantum ad eos attinet, in tantam vesaniam exsiliisse, ut etiam damnarent eum; & operibus persuaderent, quia in voluntate procacium, & non in decreto regularum, [a] sacrorum ordo consistat: œconomos autem & curatores propria voluntate constituisse ecclesiæ Dei, & episcopi nomen de sacris diptychis abstulisse; & ut breviter dixerim, palam ecclesiasticum ordinem expulisse: adjiciens, quoniam nutrivit circa hæc istorum præsumptionem veteribus eorum & sceleratis operibus non rationabilis venia data. Nam præcessoribus ejus similia facientes, inde gradu facto, impetum suum ad pejora cumularunt, cum prius meritas pœnas non sustinuerint, aditu illis dato, ut neque in posterum sibi temperarent. Sed tu, Dei amantissime, dignare, a nobis rogatus (potes enim) consacerdotis infirmitates tibi proprias efficere, obediens præcipue beato Paulo dicenti: Si patitur unum membrum, compatiuntur omnia membra. Et si quidem longe ab urbe Antiochena civitas constituta est, in qua hæc perpetrata noscuntur, aliquos Dei amantissimorum episcoporum ipsi urbi vicinos, personas non accipientes, ad audiendum hanc causam sanctitas tua deputet. Formidat enim religiosissimum metropolitanum episcopum, tamquam vesana flamma inimicorum ejus ex odio adversus eum vim præbentem atque materiam. Et si quidem convicti fuerint in quibus accusantur, ii de quibus conqueritur, & qui superbiam Absalom imitati sunt, simili exemplo plectantur. Sic enim odit Deus eos qui adversus patres armantur, ut patrum invasores in omni mundo infamia [b] notet. Novi autem, Dei amantissime, quoniam omnes complectens in Christi visceribus, & commiseratione plenus, consolaberis senem, & lacrymas ejus tribulationis absterges, & donabis ei odium malignitatis, & sacerdotii adversarios post convictionem furori justo & competenti vindictæ subjiciens, expelles omnem pessimam voluntatem, & communis sacerdotii pestem, scienter abscindens. Nam si quis concesserit, ut præsumptoribus & inconvenienter in tantam procacitatem exsilientibus, ut Dei pontificibus contumeliam inferre audeant, misericordia illis sine judicio fiat, ex quibus oleum iniquitatis supplicationibus aucupantur: nihil est reliquum, nisi ut omnes ecclesiarum præsules in lusum & opprobrium fiant, & per hæc stabiliatur diabolicum instrumentum. Sed Deus ad hoc tuam religiositatem prærordinavit, ut & injustitias removeas, & præsumptiones comprimas, & sacerdotio laboranti succurras, & multis maledictis locum non præbeas: sed post cognitionem, ei quidem qui calumniam patitur, adjutorium feras: illum vero qui calumniam fecit, si vere est calumniatus, abscindas. Non igitur tua religiositas arbitretur, quia tamquam ad injuriam sedis Antiochenæ maximæ civitatis huc venit memoratus Dei amantissimus episcopus; sed metuens quosdam, sicut ait, seditionibus gaudentes, & passioni propriæ militantes, dedit ad tempus locum iræ: nam alioqui patientiam, & mansuetudinem, & justitiam tuæ religiositatis prædicare non cessat: nec ut accuset, (absit hoc) sed ut supplicet honestiorem in se compositionem effici. Unde & præsentibus eum litteris consolantes, consideravissimus ego atque sanctissimus episcopus & consacerdos noster Cyrillus, quod

ACTIO QUARTADECIMA.

Ephes. 5. 1. Cor. 12.

[a] al. consistunt ordines sacerdotum.

1. Cor. 12.

[b] al. notemus

ACTIO QUARTADECIMA.

propter caritatem, quæ continetur in nobis, habens reverentiam scribentibus, harum litterarum gerulum modis omnibus adjuvabis. Omnem quæ tecum est, in Christo fraternitatem plurimum saluto.

Gloriosissimi judices dixerunt: Post epistolam quid actum est? Sabinianus reverentissimus episcopus dixit: Supplico gesta legi, & ipsa vos edocebunt. Gloriosissimi judices dixerunt: Interlocutiones gestorum quæ porriguntur, legantur. Constantinus devotus secretarius divini consistorii, ex scheda illi a Sabiniano reverentissimo episcopo data, cujus initium erat disruptum, reliqua legit:

CONCILIUM ANTIOCHENUM.

IN Antiochensium sanctissima ecclesia, in porticu æstivalis secretarii, facto concilio, & residentibus sanctissimis episcopis, Domno ejusdem Antiochiæ, Theodoro Damasci, Valerio Anazarbi, Pompeiano Emesæ, Polychronio Epiphaniæ secundæ Ciliciæ, Damiano Sidonis, Iamblicho Chalcidis, Theoctisto Berrhœæ, Gerontio Seleuciæ, Josepho Heliopolis, Timotheo Dolichis, Benetio Bybli, Epiphanio [a] Arcæ, Paulo Ptolemaïdis, Stephano Epiphaniæ Syriæ secundæ, Phosphoro Orthosiadis, Thoma Mompsuestiæ, Jordane Abilæ, Paulo Antaradi, Barane Alexandriæ, Mara Urimorum, Sabba Palti, Mara Anasarthæ, Joanne Theodosiopolis, Daniele Carrhensium, Sophronio Constantiæ, Uranio Himerorum, Mariniano [b] Iotapæ, Tatianus diaconus & notarius dixit: Perrhenses clerici libellos & nunc iterum obtulerunt vestræ sanctitati adversus reverentissimum episcopum Athanasium. Quia igitur adest sanctum concilium, præ manibus habeo libellos; & si præcipit tua sanctitas, eos relego.

[a] al. Heracleæ

[b] Rhosaphæ, in mss.

Domnus episcopus Antiochiæ dixit: Ubi sunt qui libellos obtulerunt? Tatianus Diaconus dixit: Foris sunt. Domnus episcopus dixit: Ingrediantur. Tatianus diaconus dixit: Adstitit Isacius, qui libellos obtulit. Domnus episcopus dixit: Solus Isacius libellos obtulit, an alii cum eo? Tatianus diaconus dixit: Solus Isacius obtulit libellos. Domnus episcopus dixit: Dicat Isacius si ipse libellos obtulit. Isacius primicerius lectorum dixit: Etiam, quæso sanctitatem tuam. Domnus episcopus dixit: Lege illos. Et lecti sunt. Domnus episcopus dixit: Quoniam memoria facta est & Joannis subdiaconi, & ipse ingrediatur. Tatianus diaconus dixit: Adest Joannes subdiaconus. Domnus episcopus dixit: Præsentibus eis lege conjunctos libellos. Et lecti sunt. Domnus episcopus dixit: Ubi sunt ipsi libelli? Tatianus diaconus dixit: Habeo præ manibus. Domnus episcopus dixit: Lege etiam eos. Et lecti sunt. Domnus episcopus dixit: Quando delegavimus causam beatissimo Panolbio, qui tunc metropolitanus erat ejus provinciæ, ut causam audiret, quæ subsecuta sunt? Tatianus diaconus dixit: Habeo ejusdem beatissimi Panolbii epistolam, per quam edocuit quæ secuta sunt. Domnus episcopus dixit: Lege eam. Et lecta est. Domnus episcopus dixit; Habes exemplaria repudii reverentissimi episcopi Athanasii? Tatianus diaconus dixit: Præ manibus habeo & exemplaria & authentica, quæ accepi a Dei amantissimo episcopo Joanne Hierapolitanorum metropolis. Domnus episcopus dixit: Legantur authentica per ordinem. Et lecta sunt.

Theodorus episcopus Damasci dixit: Quoniam favorabilis erat circa reverentissimum episcopum Athanasium beatæ memoriæ Panolbius Hierapolitanus quondam episcopus, per proprios repudii libellos edocuit idem reverentissimus episcopus Athanasius. Manifestus est igitur litem fugiens, & neque amico proprio audientiam suam credens.

Valerius episcopus Anazarbi dixit: Manifestus est reverentissimus episcopus Athanasius tamquam sibi conscius nonnullorum, quibus accusatur, eo quod noluerit

A διὰ τὴν κρατοῦσαν ἐν ἡμῖν ἀγάπην αἰδεσθεὶς τοὺς ἐπιστείλαντας, βοηθήσεις πάντως τῷ κομίσαντι. πᾶσαν τὴν σὺν σοὶ ἀδελφότητα πλεῖστα προσαγορεύω.

ANNO CHRISTI 451.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· μετὰ τὰς ἐπιστολὰς τί ἐπράχθη; Σαβινιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀξιῶ τὰ ὑπομνήματα ἀναγνωσθῆναι· καὶ ταῦτα διδάσκει ὑμᾶς. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· αἱ [a] διδασκαλίαι τῶν προκομιζομένων ὑπομνημάτων ἀναγνωσθήτωσαν. Κωνσταντῖνος ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου, ἀπὸ χαρτίου ἐπιδοθέντος αὐτῷ παρὰ Σαβινιανοῦ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου, οὗ ἡ ἀρχὴ ἐφθαρτο, τὰ ἑξῆς ἀνέγνω.

[a] Forte, διαλαλιαι. ex Latino.

B ἘΝ τῇ Ἀντιοχέων ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ, ἐν τῷ στοᾷ τοῦ θερινοῦ σηκρέτου, συνόδου γενομένης, καὶ καθεζομένων τῶν ἁγιωτάτων ἐπισκόπων, Δόμνου τῆς αὐτῆς Ἀντιοχείας, Θεοδώρου Δαμασκοῦ, Βαλερίου Ἀναζάρβου, Πομπηϊανοῦ Ἐμέσης, Πολυχρονίου Ἐπιφανείας τῆς δευτέρας Κιλικίας, Δαμιανοῦ Σιδῶνος, Ἰαμβλίχου Χαλκίδος, Θεοκτίστου Βεῤῥοίας, Γεροντίου Σελευκείας, Ἰωσὴφ [b] Ἡλιουπόλεως, Τιμοθέου Δολίχης, Βενετίου Βίβλου, Ἐπιφανίου Ἡρακλείας, Παύλου Πτολεμαΐδος, Στεφάνου Ἐπιφανείας δευτέρας Συρίας, Φωσφόρου Ὀρθωσιάδος, Θωμᾶ Μοψουεστίας, Ἰορδάνου Ἀβίλης, Παύλου Ἀντιπάδου, Βαραίου Ἀλεξανδρείας, Μάρα Οὐρίμων, Σάββα Πάλτου, Μάρα [c] Οἰνοπάδας, Ἰωάννου Θεοδοσιουπόλεως, Δανιήλου Καρῶν, Σωφρονίου Κωνσταντίνης, Οὐρανίου [d] Οὐέρας, Μαρινιανοῦ Ῥωσαφᾶ· Τατιανὸς διάκονος καὶ νοτάριος εἶπεν· οἱ ἀπὸ Πέῤῥης ὁρμώμενοι κληρικοὶ λιβέλλους καὶ νῦν πάλιν ἐπιδεδώκασι τῇ ὑμετέρᾳ ὁσιότητι κατὰ
C τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἀθανασίου. ἐπειδὴ τοίνυν πάρεστιν ἡ ἁγία σύνοδος, ἔχω μετὰ χεῖρας τοὺς λιβέλλους· καὶ εἰ κελεύσειεν ἡ σὴ ὁσιότης, τούτους ἀναγνώσομαι.

[b] Ἡλιουπόλεως, in Latino.

[c] Forte, Ἀνασαρθᾶς.

[d] Ἱμέρων in Latino.

Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπε· ποῦ εἰσὶν οἱ τοὺς λιβέλλους ἐπιδεδωκότες; Τατιανὸς διάκονος εἶπεν· ἔξω εἰσί. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· εἰσίτωσαν. Τατιανὸς διάκονος εἶπεν· ἔστηκεν Ἰσαάκιος ὁ τοὺς λιβέλλους ἐπιδεδωκώς. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπε· μόνος Ἰσαάκιος δέδωκε τοὺς λιβέλλους, ἢ καὶ ἄλλοι σὺν αὐτῷ; Τατιανὸς διάκονος εἶπε· μόνος Ἰσαάκιος ἐπιδέδωκε τοὺς λιβέλλους. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπε· λεγέτω Ἰσαάκιος, εἰ αὐτὸς ἐπιδέδωκε τοὺς λιβέλλους. Ἰσαάκιος, ἀρχιαναγνώστης εἶπε· ναί· δέομαι τῆς ἁγιωσύνης σου. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀνάγνωθι τούτους. καὶ ἀνεγνώσθησαν. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐπειδὴ ἐμνημόνευσε καὶ Ἰωάννου ὑποδιακόνου, εἰσίτω καὶ οὗτος.
D Τατιανὸς διάκονος εἶπε· πάρεστι καὶ Ἰωάννης ὁ ὑποδιάκονος. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπε· παρόντων αὐτῶν, ἀνάγνωθι τοὺς συνεζευγμένους λιβέλλους. καὶ ἀνεγνώσθησαν. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπε· ποῦ εἰσιν αὐτοὶ οἱ λίβελλοι; Τατιανὸς διάκονος εἶπεν· ἔχω μετὰ χεῖρας. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀνάγνωθι καὶ τούτους. καὶ ἀνεγνώσθησαν. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἡνίκα παρεπέμψαμεν τὴν δίκην τῷ μακαριωτάτῳ Πανολβίῳ τῷ τηνικαῦτα μητροπολίτῃ τῆς ἐπαρχίας, ὥστε διακοῦσαι τῆς ὑποθέσεως, τίνα παρηκολούθησαν; Τατιανὸς διάκονος εἶπεν· ἔχω τοῦ αὐτοῦ μακαριωτάτου Πανολβίου ἐπιστολὴν, δι' ἧς ἐδίδαξε τὰ παρακολουθήσαντα. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀνάγνωθι καὶ ταύτην. καὶ ἀνεγνώσθη. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἔχεις τὰ ἀντίγραφα τῶν παραιτήσεων τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἀθανασίου; Τατιανὸς διάκονος εἶπεν· ἔχω μετὰ χεῖρας καὶ τὰ ἀντίγραφα καὶ
E τὰ αὐθεντικὰ, λαβὼν παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ἱεραπολιτῶν μητροπόλεως. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀναγνωσθήτω τὰ αὐθεντικὰ κατὰ τάξιν. καὶ ἀνεγνώσθη.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Δαμασκοῦ εἶπεν· ὅτι ἐπιεικῶς διέκειτο περὶ τὸν εὐλαβέστατον Ἀθανάσιον ὁ μακαρίτης Πανόλβιος ὁ τῶν Ἱεραπολιτῶν τηνικαῦτα ἐπίσκοπος, διὰ τῶν οἰκείων παραιτήσεων ἐδίδαξεν ὁ αὐτὸς εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος. δῆλος τοίνυν ἐστὶ φυγὼν τὴν δίκην, καὶ μηδὲ τῷ φίλῳ ἑαυτοῦ τὴν κατ' αὐτὸν ἐμπιστεύσας ἀκρόασιν.

Βαλέριος ἐπίσκοπος Ἀναζάρβου εἶπε· δῆλός ἐστιν ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος συνειδὼς ἑαυτῷ τινα, ἅπερ καὶ κατηγόρηται, τῷ μὴ βουληθῆναι παρὰ τῷ αὐτοῦ

Anno Christi 451.

Actio quartadecima. Concilium Antiochenum.

φίλῳ τῷ μακαριωτάτῳ Πανολβίῳ δικάσασθαι, κατὰ τὰς παρ' αὐτοῦ γραφείσας παραιτητικὰς ἐπιστολάς.

Πομπηϊανὸς ἐπίσκοπος Ἐμέσης εἶπε· φίλου τυγχάνοντος αὐτῷ τοῦ παμμακαρίου Πανολβίου τοῦ ἐπισκόπου, ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος δῆλός ἐστιν, ὡς ὑπὸ κακοῦ συνειδότος τοῦτο πεποίηκε.

Πολυχρόνιος ἐπίσκοπος Ἐπιφανείας εἶπεν· ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος, οὐδὲ τῷ αὐτοῦ φίλῳ θαρρήσας τὴν κατ' αὐτοῦ κατηγορίαν, δῆλός ἐστι φαύλῳ συνειδότι φυγὼν τὴν δίκην.

Ἰάμβλιχος ἐπίσκοπος εἶπεν· εἰ ἑαυτῷ ἐθάρρει ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος, οὐκ ἂν τὴν ἀκρόασιν Πανολβίου τοῦ φίλου αὐτοῦ παρῃτήσατο, ὡς αὐτὸς ἐν τοῖς παραιτητικοῖς γράμμασι τοῖς πρὸς αὐτὸν ὡμολόγησεν· ἀλλ' ἴσως ὑπὸ τοῦ συνειδότος ἐλαυνόμενος, ἔφυγε τὴν κλῆσιν τὴν ἐπὶ τοῦ προειρημένου μακαρίου Πανολβίου.

Δαμιανὸς ἐπίσκοπος Σιδῶνος εἶπε· μεγάλα ἑαυτὸν ἠδίκησε, καὶ ὑπεύθυνον κατέστησε τοῖς ἁγίοις κανόσιν ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος, τρίτον κληθεὶς παρὰ τοῦ τῆς εὐλαβοῦς μνήμης Πανολβίου, τοῦ τὸ τηνικαῦτα τῆς Ἱεραπολιτῶν μητροπόλεως ἐπισκόπου τυγχάνοντος, καὶ τρίτον παραιτησάμενος, καὶ μὴ ἀπαντήσας.

Γερόντιος ἐπίσκοπος Σελευκείας εἶπε· τὰ μέγιστα ἑαυτὸν ἠδίκησεν ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος, μήτε τοῦ φίλου αὐτοῦ τοῦ μακαρίου Πανολβίου ἀνασχόμενος, καὶ ταῦτα κληθεὶς δικάσασθαι, φυγὼν τὴν ἀκρόασιν, ὡς καὶ αἱ παρ' αὐτοῦ τρεῖς παραιτητικαὶ ἐπιστολαὶ διηγόρευσαν.

Βενίσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βίβλου εἶπε· τὰ παραιτητικὰ γράμματα τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἀθανασίου ἐδίδαξεν ἡμᾶς, ὡς γνήσιος ἐτύγχανεν ὁ τότε μητροπολίτης αὐτῷ, ὁ μακάριος Πανόλβιος, παρ' ᾧ τὰς ἀποκρίσεις ἔδει ποιήσασθαι. ὅθεν οὐκ ἐχρῆν τὴν κλῆσιν φυγεῖν, εἰ μή που γε τὸ συνειδὸς αὐτῷ ἐνεπόδιζε.

Θεόκτιστος ἐπίσκοπος Βερροίας εἶπεν· εἰ εἶχε καθαρὸν τὸ συνειδὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος, οὐκ ἂν παρῃτήσατο τοῦ μακαρίου Πανολβίου τὴν κλῆσιν, φίλου αὐτοῦ τυγχάνοντος.

Ἐπιφάνιος ἐπίσκοπος Ἄρκης εἶπεν· ἔδειξεν ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος, ὡς ἑαυτὸν τῆς Περρινῶν ἐκκλησίας ἀπηλλοτρίωσε, τὴν ἐπισκοπὴν παραιτησάμενος, τρεῖς [a] ἐπέστελε, καὶ ταῦτα, φίλον ἔχων τὸν μακάριον Πανόλβιον τὸν γενόμενον τῆς Ἱεραπολιτῶν ἐπίσκοπον, δυνάμενον, εἰ μὴ ἑαυτῷ συνῄδει, τὰ κατ' αὐτὸν δεόντως ποιῆσαι.

[a] Forte, ἀπέστελε;

Μάρας ἐπίσκοπος Οὐρίμων εἶπε· τῷ φυγεῖν τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Ἀθανάσιον τὴν κρίσιν τοῦ μακαρίου Πανολβίου τοῦ τὸ τηνικαῦτα τῆς Ἱεραπολιτῶν ἐπισκόπου, δῆλός ἐστιν ἐλεγχόμενος ὑπὸ τοῦ συνειδότος.

Βαράνης ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας εἶπε· τὰ μέγιστα ἑαυτὸν ἠδίκησεν ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος, μὴ ὑπακούσας τῷ τηνικαῦτα μητροπολίτῃ τῷ μακαρίῳ Πανολβίῳ, καὶ ταῦτα, φίλῳ αὐτοῦ τυγχάνοντι. ὅθεν δῆλός ἐστιν, ὡς οὐκ ὀρθῷ συνειδότι συζήσας, ἀπέφυγε τὴν τοιαύτην κρίσιν, καὶ ἐπὶ τὰς παραιτήσεις ἦλθεν.

Στέφανος ἐπίσκοπος Ἐπιφανείας εἶπε· [b] περιττὸν εἶναι μετὰ τρεῖς παραιτήσεις, καὶ ταῦτα, [c] ὅρον ἐχούσας, ἐξετάσει παραδοθῆναι τὸ πρᾶγμα τὸ κατὰ τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Ἀθανάσιον. πῶς γὰρ ἂν εἵλετο παρὰ τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ συνόδῳ δικάσασθαι, ὁπότε ἐπὶ τοῦ οἰκείου φίλου τοῦ μακαρίου Πανολβίου, ὡς αὐτὸς ἐν τοῖς παραιτητικοῖς αὐτοῦ ἐσήμανε, τὴν κρίσιν φαίνεται ἀποφυγών;

[b] Forte, περιττὸν οἶμαι μετὰ

[c] Forte, ὅρκον

Φωσφόρος ἐπίσκοπος Ὀρθωσιάδος εἶπε· τὰ παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἀθανασίου γραφέντα πρὸς τὸν μακάριον Πανόλβιον τὸν τηνικαῦτα ἐπίσκοπον ὄντα τῆς Ἱεραπολιτῶν, δηλοῖ, ὡς τὴν κρίσιν φεύγων, τῆς Περρινῶν ἀνεχώρησεν ἐπισκοπῆς.

Δανιῆλος ἐπίσκοπος Καρρῶν εἶπεν· ἐδήλωσε τὰ πεμφθέντα παραιτητικὰ γράμματα παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἀθανασίου πρὸς τὸν μακάριον ἐπίσκοπον Πανόλβιον, ὡς παραιτησάμενος τὴν κρίσιν, ἀλλότριον ἑαυτὸν τῆς ἐπισκοπῆς κατέστησεν.

apud amicum proprium Panolbium causam dicere, secundum epistolas repudii ab eo conscriptas.

Pompeianus episcopus Emisa dixit: Cum amicus ejus exsisteret beata memoria Panolbius episcopus, certum est quod reverentissimus episcopus Athanasius hoc conscientia mala fecit.

Polychronius episcopus Epiphaniæ dixit: Reverentissimus episcopus Athanasius neque suo amico committens accusationem suam, certum est prava conscientia declinasse judicium.

Iamblichus episcopus Chalcidis dixit: Si confideret reverentissimus Athanasius, audientiam Panolbii amici proprii non fugisset, sicut ipse in litteris repudii ad eum datis professus est. Sed forsan conscientia compulsus evocationem declinavit a prædicto beato Panolbio factam.

Damianus episcopus Sidonis dixit: Maxime sibiipsi nocuit, & reum se canonibus sanctis effecit reverentissimus episcopus Athanasius citatus a reverendæ memoriæ Panolbio, qui tunc erat Hierapolitanorum metropolitanus episcopus: & tertio respuens, nec occurrens.

Gerontius episcopus Seleuciæ dixit: Valde sibimetipsi nocuit reverentissimus episcopus Athanasius, neque amicum suum prædictum Panolbium passus, & præcipue evocatus ad judicium, & audientiam fugiens, sicut tria ejus repudia manifestant.

Benesius reverentissimus episcopus Bybli dixit: Lectio litterarum repudii reverentissimi episcopi Athanasii docuit nos, quia purus amicus fuit ei qui tunc metropolitanus erat, hoc est, beato Panolbio, apud quem respondere oportebat. Unde non oportuit evocationem effugere, nisi forte ejus conscientia impedisset.

Theoctistus episcopus Berrhœa dixit: Si mundam habuisset conscientiam reverentissimus episcopus Athanasius, non repudiasset audientiam beati Panolbii, cum ejus utique amicus esset.

Epiphanius episcopus Arcæ dixit: Ostendit reverentissimus episcopus Athanasius, quia semetipsum ab episcopatu Perrhenorum ecclesia fecit extraneum, repudium tertio mittens, dum utique beatum Panolbium Hierapolitanorum episcopum amicum haberet, qui posset, nisi ipse sibi conscius esset, ejus negotium bene disponere.

Maras episcopus Urimorum dixit: In eo quod reverentissimus episcopus Athanasius judicium beati Panolbii declinavit, qui tunc Hierapolitanorum erat episcopus, apparet quia conscientia sua convictus est.

Baranes episcopus Alexandriæ dixit: Maxime sibi nocuit reverentissimus episcopus Athanasius, non obediens tunc metropolitano beatæ memoriæ Panolbio, & præcipue cum ejus amicus exsisteret; unde certum est, quia non recta conscientia vivens, talem audientiam declinavit, & ad recusationes venit.

Stephanus episcopus Epiphaniæ dixit: Superfluam rem esse judico, post tria repudia, & terminum habentia, causam reverentissimi episcopi Athanasii in examinationem adduci. Quomodo enim elegit hanc a sancto concilio judicari, dum proprii amici sui beatæ memoriæ Panolbii, sicut ipse in repudiis manifestavit, videatur declinasse judicium?

Phosphorus episcopus Orthosiadis dixit: Ea quæ a reverentissimo episcopo Athanasio sunt scripta ad beatæ memoriæ Panolbium, qui tunc Hierapolitanorum erat episcopus, manifestant quoniam, judicium fugiens, reus a Perrhenorum discessit episcopatu.

Daniel episcopus Carrhensium dixit: Palam est quia directis repudii litteris reverentissimus episcopus Athanasius ad beatæ memoriæ Panolbium, qui tunc metropolitanus erat, refutando judicium, ab episcopatu semetipsum fecit extraneum.

ACTIO QUARTADECIMA. CONCILIUM ANTIOCHENUM.

Joannes episcopus Theodosiopolis dixit: Iis quæ placent sancto concilio vestro & ego consentio.

Sophronius episcopus [a] *Constantiæ dixit: Ex repudii litteris quæ relecta sunt, deprehenditur reverentissimus episcopus Athanasius, quia ad judicium venire noluit, & episcopatum quoque repudiavit.*

Joseph episcopus [b] *Iuliopolis dixit: Tertio repudiando reverentissimus episcopus Athanasius, & nolendo apud amicum suum beatæ memoriæ Panolbium, qui tunc metropolitanus erat episcopus, occurrere, & causam dicere; & semetipsum ab illatis sibi criminibus liberare, certum est quoniam conscientia mala usus sit.*

Timotheus episcopus Dolichæ dixit: Oportebat quidem reverentissimum episcopum Athanasium ab exordio, evocatum tertio a beatæ memoriæ Panolbio, qui tunc metropolitanus episcopus erat, occurrere, & allegationibus suis uti; cum secundum ea quæ nunc lecta sunt, amicum suum eum lem esse definiret. Quia igitur sæpe evocatus repudiavit, reum semetipsum illatorum sibi criminum constituit.

Paulus episcopus Aradi dixit: Tertio ad audientiam evocatus reverentissimus Athanasius a Panolbio metropolitano episcopo, & maxime ejus amico, sicut ex his quæ sunt lecta, didicimus, & tertio Perrhenorum episcopatum repudians, apparet non bona conscientia percussum declinasse judicium.

Paulus episcopus Ptolemaïdis dixit: His quæ recte ac rite a præcedentibus sanctis patribus adversus eum pronuntiata sunt, similia decerno.

Sabas episcopus Palti dixit: Tertio repudiando reverentissimus Athanasius, & conjurando alium pro se ordinari debere, quam de reliquo rationem habet de episcopatu Perrhenorum sanctæ Dei ecclesiæ nunc movere, & præcipue apud amicum suum beatæ memoriæ Panolbium causam non dixerit?

Maras episcopus Anasarthæ dixit: Integre semetipsum diligi monstravit reverentissimus episcopus Athanasius a beatæ memoriæ Panolbio metropolis episcopo, per epistolas repudii ad eum directas. Fugiens itaque audientiam ejus, apparet hoc conscientia mala fecisse.

Domnus episcopus Antiochiæ dixit: Post hæc repudia ubi degebat reverentissimus episcopus Athanasius? Isacius archidiaconus dixit: Egressus est de civitate, & in regione Samosatorum degebat apud semetipsum in proprio prædio; & denuo descendit in civitatem Samosatorum. Quoniam autem hic sunt clerici, rogo sanctum vestrum concilium ingredi eos, & dicere quæ ipsi quoque noverunt. Domnus episcopus dixit: Ingrediantur. Et illis ingressis, Tatianus diaconus dixit: Adsunt reverentissimi clerici. Domnus episcopus dixit: Stent secundum ordinem reverentissimi presbyteri & reverentissimi diaconi. Theodoretus episcopus Damasci dixit: Ubi degebat post repudia reverentissimus episcopus Athanasius? * *Domnus episcopus dixit: Quid dicunt & reliqui clerici? Theodorus episcopus dixit: Ex illo regressus est Perrhen. Domnus episcopus dixit: Quot ordinavit? Theodorus episcopus dixit: Istas ordinationes post repudia a se facta, constituis? Domnus episcopus dixit: Dicant & reliqui clerici, qui noverunt, quid postea subsecutum sit. Theodorus episcopus dixit: Vos cujus rei causa estis Hierapolim profecti? Domnus episcopus dixit: Novi & ego* [c] *domo profectum esse reverentissimum episcopum Athanasium; nam detulit mihi litteras Deo amantissimorum & sanctissimorum episcoporum, id est, domni Procli & domni Cyrilli. Theodorus episcopus dixit: Divina littera per Deo amantissimum episcopum Athanasium perlata sunt sanctissimorum archiepiscoporum: jubeat tua sanctitas has relegi coram sancto concilio. Domnus episcopus dixit: Legantur. Et lecta sunt.*

[a] Constantinæ, Corb.
[b] Div. Heliopolis.
* Desunt responsiones clericorum.
[c] al. formidasse

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Θεοδοσιουπόλεως εἶπε· τοῖς δόξασιν ὑμῶν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ καὶ αὐτὸς συναινῶ.

Σωφρόνιος ἐπίσκοπος Κωνσταντίνης πόλεως εἶπε· ἐκ τῶν ἀναγνωσθέντων παραιτητικῶν γραμμάτων δῆλός ἐστιν ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος, εἰς κρίσιν μὴ θέλων ἐλθεῖν, καὶ τὴν ἐπισκοπὴν παραιτησάμενος.

Ἰωσὴφ ἐπίσκοπος [a] Γλίου πόλεως εἶπε· τρίτον παραιτησάμενος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος, καὶ μὴ βουληθεὶς ἐπὶ τοῦ φίλου αὐτοῦ τοῦ μακαρίου Πανολβίου, τοῦ τηνικαῦτα τῆς μητροπόλεως ἐπισκόπου, ἀπαντῆσαι, καὶ δικάσασθαι, καὶ ἑαυτὸν ἐλευθερῶσαι τῶν ἐπαγομένων αὐτῷ ἐγκλημάτων, δῆλός ἐστι κακῇ συνειδήσει χρησάμενος.

Τιμόθεος ἐπίσκοπος Δολίχης εἶπε· ἔδει μὲν τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Ἀθανάσιον παρὰ τὴν ἀρχήν, τρίτον κληθέντα παρὰ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης Πανολβίου, τοῦ τηνικαῦτα τῆς Ἱεραπολιτῶν μητροπόλεως ἐπισκόπου, ἀπαντῆσαι, καὶ ταῖς προσηκούσαις αὐτῷ χρήσασθαι δικαιολογίαις, ὁπότε ἀπὸ τῶν νυνὶ ἀναγνωσθέντων καὶ φίλον αὐτὸν ἑαυτοῦ ὡρίσατο. ἐπειδὴ τοίνυν πολλάκις κληθεὶς παρῃτήσατο, ὑπεύθυνον ἑαυτὸν κατέστησε τοῖς ἐπαγομένοις αὐτῷ.

Παῦλος ἐπίσκοπος Ἀράδου εἶπε· τρίτον εἰς ἀκρόασιν κληθεὶς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος ὑπὸ τοῦ μακαρίου Πανολβίου τοῦ τῆς Ἱεραπολιτῶν μητροπόλεως ἐπισκόπου, καὶ ταῦτα, φίλου αὐτοῦ τυγχάνοντος, ὡς ἀπὸ τῶν ἀναγνωσθέντων ἐμάθομεν, καὶ τρίτον παραιτησάμενος τὴν ἐπισκοπὴν τῆς Περρηνῶν ἐκκλησίας, δῆλός ἐστιν, ὡς οὐ καλῇ συνειδήσει πληττόμενος ἔφυγε τὸ κριτήριον.

Παῦλος ἐπίσκοπος Πτολεμαΐδος εἶπε· τοῖς καλῶς καὶ ὁσίως παρὰ τῶν προλαβόντων ἁγίων πατέρων ἀποφανθεῖσι κατ' αὐτοῦ, τὰ ὅμοια κατατίθημι.

Σάββας ἐπίσκοπος Πάλτου εἶπε· τρίτον παραιτησάμενος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος, καὶ ὁρκώσας ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ χειροτονηθῆναι, ποῖον λόγον ἔχει λοιπὸν περὶ ἐπισκόπου κινεῖν τῆς Περρηνῶν ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, καὶ μάλιστα ἐπὶ τοῦ φίλου αὐτοῦ τοῦ μακαρίου Πανολβίου, τοῦ τηνικαῦτα τῆς μητροπόλεως ἐπισκόπου, μὴ δικασάμενος;

Μάρας ἐπίσκοπος [b] Οἰσαρθᾶς εἶπε· γνησίως φιλούμενον αὐτὸν ἔδειξεν ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος ὑπὸ τοῦ μακαριωτάτου Πανολβίου τοῦ τῆς μητροπόλεως ἐπισκόπου, διὰ τῶν [c] πρὸς αὐτὸν παραιτητικῶν ἐπιστολῶν. φυγὼν τοίνυν τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἀκρόασιν, δῆλός ἐστι πονηρᾷ συνειδήσει τοῦτο πεποιηκώς.

Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπε· μετὰ τὰς παραιτήσεις ταύτας ποῦ διῆγεν ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος; Ἰσαάκιος ἀρχιδιάκονος εἶπεν· ἐξῆλθε τὴν πόλιν, καὶ ἐπὶ τῇ χώρᾳ Σαμοσάτων διῆγε καθ' ἑαυτὸν ἐν ἰδίῳ χωρίῳ· καὶ πάλιν κατῆλθεν ἐν Σαμοσάτοις τῇ πόλει. ἐπειδὴ δὲ ἐνταῦθά εἰσι κληρικοί, παρακαλῶ τὴν ἁγίαν ὑμῶν σύνοδον, εἰσελθεῖν καὶ αὐτούς, καὶ εἰπεῖν αὐτοὺς ἅπερ καὶ αὐτοὶ οἴδασι. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· εἰσίτωσαν. καὶ εἰσελθόντων αὐτῶν, Τατιανὸς διάκονος εἶπεν· ἑστήκασιν οἱ εὐλαβέστατοι κληρικοί. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπε· στήτωσαν κατὰ τάξιν οἱ εὐλαβέστατοι πρεσβύτεροι καὶ οἱ εὐλαβέστατοι διάκονοι. Θεόδωρος ἐπίσκοπος εἶπε· ποῦ διῆγε μετὰ τὰς παραιτήσεις ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος; Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπε· τί λέγουσι καὶ οἱ κληρικοί; Θεόδωρος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐξ ἐκείνου ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Πέῤῥην. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπε· πόσους ἐχειροτόνησε; Θεόδωρος ἐπίσκοπος εἶπε· ταύτας τὰς χειροτονίας μετὰ τὰς τρεῖς παραιτήσεις λέγεις γεγενῆσθαι παρ' αὐτοῦ; Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· εἰπάτωσαν καὶ οἱ λοιποὶ κληρικοὶ ἅπερ ἴσασι, καὶ τί μετὰ ταῦτα παρηκολούθησε. Θεόδωρος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὑμεῖς τίνος ἕνεκεν ἀπήλθετε ἐν Ἱεραπόλει; Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· οἶδα κἀγὼ [d] ἐκδεδημηκέναι τὸν ἐπίσκοπον Ἀθανάσιον· καὶ γὰρ ἐκόμισέ μοι γράμματα τῶν θεοφιλεστάτων καὶ ἁγίων ἐπισκόπων, τοῦ κυρίου Πρόκλου φημί, καὶ τοῦ κυρίου Κυρίλλου. Θεόδωρος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὅσα γράμματα διὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Ἀθανασίου κεκόμισται τῶν ἁγιωτάτων καὶ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, κελευσάτω σου ἡ ἁγιότης ταῦτα ἀναγνωσθῆναι ἐπὶ τῆς ἁγίας συνόδου. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀναγνωσθήτωσαν. καὶ ἀνεγνώσθη.

ANNO CHRISTI 451.

[a] Forte, Ἡλίου
[b] Forte, Ἀνασαρθᾶς
[c] Forte, πρὸς ex Lat.
[d] Forte, ἐκδεδημηκέναι

Θεόδωρος ἐπίσκοπος εἶπε· φαίνεται ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος μηδὲν ἀληθὲς διδάξας τοὺς ἁγιωτάτους καὶ θεοφιλεστάτους ἀρχιεπισκόπους, τὸν κύριον Πρόκλον καὶ τὸν κύριον Κύριλλον· ὁπότε καὶ ἐπὶ τοῦ μακαρίου Πανολβίου τοῦ γενομένου αὐτοῦ μητροπολίτου, φίλου αὐτοῦ τυγχάνοντος, καθὼς ἐν τοῖς ἐπιδοθεῖσιν παρ᾽ αὐτοῦ παραιτήσεσιν, ἐγνώρισε, παρῄτηται τὴν τῆς Πέῤῥης ἐπισκοπὴν, καὶ οὐχ ὑπὸ τῶν κληρικῶν ἐξηλάθη, ὡς ἐδίδαξεν· ἀλλ᾽ αὐτὸς τρίτον παρ᾽ αὐτοῦ τοῦ μακαρίου Πανολβίου κληθεὶς, παρῃτήσατο τὴν ἀκρόασιν τῶν ἐπαγομένων αὐτῷ ἐγκλημάτων, καὶ τὴν πόλιν ἀπέλιπε. προσθεὶς καὶ τοῦτο ἐν τοῖς παραιτητικοῖς αὐτοῦ συγγράμμασιν, ὅτι δύο ἢ τριῶν ἐνιαυτῶν πάλαι παρ᾽ αὐτῷ κέκριται, τὸ ἀποστῆναι τῆς ἐπισκοπῆς.

Βασίλειος ἐπίσκοπος εἶπε· συνεῖδον κἀγὼ, ὡς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος ψευδῆ ἐδίδαξε τοὺς θεοφιλεστάτους καὶ ἁγιωτάτους ἐπισκόπους Πρόκλον καὶ Κύριλλον. καὶ γὰρ καὶ οἰκείᾳ γνώμῃ τὴν ἐπισκοπὴν παρῃτήσατο ἐγγράφως· καὶ τρίτον παρὰ τοῦ μακαρίου Πανολβίου κληθεὶς, ἔφυγε τὴν κρίσιν, καὶ χρησάμενος παραιτήσει, καὶ οἰκείᾳ γνώμῃ τὴν πόλιν ἀπολιπὼν, καὶ οὐχ ὑπὸ τῶν ἰδίων κληρικῶν [a] ἐξηλάθη.

Πολυχρόνιος ἐπίσκοπος εἶπε· πρόδηλος τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Ἀθανασίου ἡ περὶ τὸ πρᾶγμα αὐτοῦ ἀδολεσχία, συκοφαντήσαντος τοὺς τῆς ἐκκλησίας αὐτοῦ εὐλαβεστάτους κληρικούς· [b] ἑαυτοῦ γὰρ ἀναχωρήσας τῆς ἐκκλησιαστικῆς λειτουργίας, καὶ πρὸ πλείστου χρόνου εἰς ἀποδημίαν μακρὰν ἀπεληλυθὼς, ἐκείνοις τὴν αἰτίαν ἐπήγαγε.

Πομπηιανὸς ἐπίσκοπος εἶπε· τὰ αὐτὰ καὶ ἡμεῖς συνείδομεν, ὡς ἐψεύσατο ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος, καὶ ἕτερα ἀνθ᾽ ἑτέρων ἐδίδαξε τοὺς θεοφιλεστάτους καὶ ἁγιωτάτους ἐπισκόπους Πρόκλον καὶ Κύριλλον.

Ἰάμβλιχος ἐπίσκοπος εἶπε· οἱ ἐπιδοθέντες λίβελλοι τῶν παραιτήσεων παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἀθανασίου τῷ μακαρίῳ Πανολβίῳ, τῷ τηνικαῦτα ἐπισκόπῳ τῆς μητροπόλεως τυγχάνοντι, καὶ φίλῳ αὐτοῦ ὄντι, ὡς καὶ αὐτὸς ἐδίδαξε, διδάσκουσιν ἡμᾶς, ὡς μάτην ἐσυκοφάντησε παρὰ τοῖς ἁγιωτάτοις ἀρχιεπισκόποις Πρόκλῳ καὶ Κυρίλλῳ τοὺς εὐλαβεστάτους κληρικοὺς αὐτοῦ, αὐτὸς ἀφ᾽ ἑαυτοῦ ἀπολιπὼν τὴν Περρηνῶν ἐπισκοπὴν, καὶ ὁμόσας ἕτερον ἀντ᾽ αὐτοῦ χειροτονηθῆναι ἐπίσκοπον.

Τιμόθεος ἐπίσκοπος εἶπε· τὰ αὐτὰ συνεῖδον κἀγὼ τοῖς θεοφιλεστάτοις ἐπισκόποις.

Δαμιανὸς ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐθαύμασα, πῶς ἠνέσχετο ὁ ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος, κληθεὶς παρὰ τοῦ τῆς μητροπόλεως ἐπισκόπου τοῦ μακαρίου Πανολβίου ἀπολογήσασθαι, καὶ παραιτησάμενος τελείως τὴν ἐπισκοπὴν, ἐνοχλεῖν τοῖς θεοφιλεστάτοις ἀρχιεπισκόποις Πρόκλῳ καὶ Κυρίλλῳ, μηδὲν ἀληθὲς διδάξας.

Γερόντιος ἐπίσκοπος εἶπε· τὰ αὐτὰ συνεῖδον κἀγὼ, ὡς μηδὲν ἀληθὲς ἐδίδαξε τοὺς ἁγιωτάτους καὶ θεοφιλεστάτους ἐπισκόπους, Πρόκλον φημὶ, καὶ Κύριλλον, ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος.

Θεόκτιστος ἐπίσκοπος εἶπε· τὰ αὐτὰ συνεῖδον κἀγὼ, ὡς ψευδῆ ἐδίδαξε τοὺς ἁγιωτάτους καὶ ὁσιωτάτους ἀρχιεπισκόπους, Πρόκλον φημὶ, καὶ Κύριλλον, ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος.

Στέφανος ἐπίσκοπος εἶπε· κἀγὼ οὕτω συνεῖδον μᾶλλον ἐψεῦσθαι καὶ ἐπὶ τῶν ἁγιωτάτων καὶ θεοφιλεστάτων ἀρχιεπισκόπων, Πρόκλου καὶ Κυρίλλου, τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Ἀθανάσιον. οὔτε γὰρ παρὰ τῶν κληρικῶν φαίνεται ἀπελαθεὶς, ἀλλὰ μᾶλλον οἰκείᾳ γνώμῃ τὰς παραιτήσεις ποιησάμενος.

Βαλέριος ἐπίσκοπος Λαοδικείας εἶπε· τὰ αὐτὰ κἀγὼ συνεῖδον τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ.

⁖ ⁖ ⁖ ⁖ ⁖ ⁖ ⁖ ⁖

⁖ ⁖ ⁖ ⁖ ⁖ ⁖ ⁖

[c] Βάρης ἐπίσκοπος εἶπε· κἀγὼ συναινῶ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, κἀκεῖνα σύμφημι εἶναι, ἃ καὶ αὐτοὶ καλῶς ἔχειν ἐδοκίμασαν.

Παῦλος ἐπίσκοπος εἶπε· τὰ αὐτὰ κἀγὼ συνεῖδον τοῖς προλαβοῦσιν ἁγίοις πατράσι, σύμψηφος [d] αὐτῆς ὤν.

Ἰωσὴφ ἐπίσκοπος εἶπε· τὰ αὐτὰ συνεῖδον κἀγὼ τοῖς θεοφιλεστάτοις ἁγιωτάτοις ἐπισκόποις.

[a] Forte, ἐξελαθείς.

[b] Forte, ἀφ᾽ ἑαυτοῦ.

[c] Forte, Βαράνης.

[d] Forte, αὐτοῖς.

A *Theodorus episcopus dixit: Videtur reverentissimus episcopus Athanasius nihil verum docuisse sanctissimos & Dei amantissimos archiepiscopos dominum Proclum & dominum Cyrillum, cum etiam apud beatum Panolbium, qui fuit ejus metropolita & ejus amicus, sicut ipse in repudiis a se datis ostendit, repudiavit Perrha episcopatum, & non a clericis est expulsus, sicut edocuit: sed ipse tertio ab eodem Panolbio evocatus, audientiam illatorum sibi criminum refutavit; & propriam civitatem reliquit: adjiciens & hoc in repudii sui litteris, quoniam ante duos aut tres annos hoc apud se deliberatum fuisset, ut ab episcopatu recederet.*

Valerius episcopus dixit: Perspexi & ego, quoniam reverentissimus Athanasius falsa docuerit Dei amantissi- B *mos & sanctissimos archiepiscopos Proclum & Cyrillum. Nam & propria voluntate ex scripto repudiavit episcopatum, & tertio a beata memoria Panolbio evocatus, audientiam declinavit: usus etiam repudio, & propria voluntate civitatem deseruit, & non a propriis clericis est expulsus.*

Polychronius episcopus dixit: Manifesta est Dei amantissimi episcopi Athanasii circa causam suam argumentatio, calumniam facientis (quasi de violentia sua) reverentissimis ecclesiæ suæ clericis: qui cum a semetipso ab ecclesiastico ministerio discesserit, & ante multa tempora in profectionem longinquam abierit, causam illis adscripsit.

Pompeianus episcopus dixit: Hæc eadem & nos cognovimus, quod mentitus est reverentissimus episcopus C *Athanasius, & alia pro aliis edocuit Dei amantissimos episcopos Proclum & Cyrillum.*

Iamblichus episcopus dixit: Dati repudii libelli a reverentissimo episcopo Athanasio beatæ memoriæ Panolbio, qui tunc metropolitanus episcopus & amicus ejus erat, sicut & ipse monstravit, docent nos quia inaniter calumniam fecit apud sanctissimos & venerandissimos archiepiscopos Proclum & Cyrillum de reverentissimis suis clericis, cum ipse episcopatum Perrhenorum sponte reliquerit, & conjuraverit alium pro se ordinari episcopum.

Timotheus episcopus dixit: Hæc eadem, quæ Dei amantissimi episcopi, & ego perspexi.

[a] *Daniel episcopus dixit: Admiratus sum, quomodo passus sit reverentissimus episcopus Athanasius (evoca-* D *tus a metropolitano episcopo beatæ memoriæ Panolbio ut satisfaceret, & tertio repudians episcopatum) importunus exsistere Dei amantissimis archiepiscopis Proclo & Cyrillo, & nihil eos veri edocere.*

Gerontius episcopus dixit: Hæc eadem & ego perspexi, quia nihil veritatis edocuit sanctissimos & Dei amantissimos episcopos Proclum & Cyrillum reverentissimus episcopus Athanasius.

Theoctistus episcopus dixit: Hæc ipsa & ego perspexi; quia falsa docuerit sanctissimos & venerabilissimos Proclum & Cyrillum reverentissimus episcopus Athanasius.

Stephanus episcopus dixit: Et ego ita perspexi, quia magis mentitus est etiam apud sanctissimos & Dei aman- E *tissimos archiepiscopos Proclum & Cyrillum reverentissimus episcopus Athanasius. Nam neque a clericis videtur expulsus, sed potius propria voluntate repudia fecit.*

Valerius episcopus Laodiceæ Syriæ dixit: Et ego hæc ipsa perspexi, quæ sanctum concilium.

Epiphanius episcopus [b] *Arcæ dixit: Hæc ipsa & ego cognosco, quæ sanctum concilium.*

Baranes episcopus dixit: Et ego consentio sancto concilio Dei amantissimorum episcoporum, & illa constituo, quæ & ipsi bene se habere comprobaverunt.

Paulus episcopus dixit: Hæc ipsa & ego perspexi, quæ sanctissimi patres, & cum eis decerno.

Joseph episcopus dixit: Hæc ipsa & ego perspexi, quæ Dei amantissimi & sanctissimi archiepiscopi decreverunt.

[a] al. Damianus

[b] al. Heracleæ

Maras reverentissimus episcopus dixit : Convictus est reverentissimus episcopus Athanasius falsa docuisse Dei amantissimos episcopos.

Sabas episcopus dixit : Si quietem diligeret reverentissimus episcopus Athanasius, non eum oportuerat post repudium & jusjurandum, importunum exsistere sanctissimis patribus & archiepiscopis Proclo & Cyrillo.

Joannes episcopus dixit : Similiter & ego perspexi.

Daniel episcopus dixit : Similiter & ego perspexi.

Sophronius episcopus dixit : Præcedentibus me Dei amantissimis episcopis & ego consentio.

*Domnus episcopus dixit : Quando suscepi litteras Dei amantissimorum Procli & Cyrilli, memor sum quia & eum huc evocavi, & Dei amantissimos episcopos provinciæ, ut hæc causa examinaretur. Relege itaque ambas epistolas. Et lecta sunt. Domnus episcopus dixit : Quid rescripsit ad hæc reverentissimus episcopus Athanasius? * Domnus episcopus dixit : Lege & epistolam, quam scripsit religiosissimus Joannes Hierapolitanorum metropolis episcopus. Idem dixit : Novi, quando suscepi a reverentissimo episcopo Athanasio, quia mox convocavi sanctum concilium secundum ejus preces, mittens etiam scripta ad eum, ut adesset in hoc sancto concilio. Relege itaque a me ad eum missam epistolam. Idem dixit : Lege etiam synodicas litteras ad eum datas. Domnus episcopus dixit : Quis ei detulit hanc epistolam? Idem dixit : Quæ sunt præter hæc ex non scripto dicta a reverentissimo episcopo Athanasio? Domnus episcopus dixit : Lege etiam epistolam ab eo conscriptam sancto concilio. Tatianus diaconus dixit : Habeo & epistolas religiosissimorum episcoporum domni Ibæ & domni Andreæ, quas miserunt evocati a tua sanctitate, & occurrere non valentes. Domnus episcopus dixit : Lege & eas per ordinem. Tatianus diaconus dixit : Alios libellos obtulit sancto concilio reverentissimus Philippus subdiaconus sanctæ Dei ecclesiæ Perrhensis : & si jubet vestra sanctitas, hos quoque relego. Domnus episcopus dixit : Lege. Theodorus episcopus dixit : Ea quæ posita sunt in libellis, solus nosti, an alii simul sciunt? Philippus subdiaconus dixit : Novit hæc etiam reverentissimus presbyter [a] Fronton exœconomus. Domnus episcopus dixit : Dicat reverentissimus Fronton, quid de causa novit. Domnus episcopus dixit : Hæc dominica quæ est? Theodorus episcopus dixit : Quis scit hæc? Fronton presbyter dixit : Theodorus diaconus, qui commanebat cum ipso episcopo Athanasio. Theodorus episcopus dixit : Quid nosti in causa columnarum argentearum, si vere conscius eras illo tempore reverentissimo episcopo Athanasio? Domnus episcopus dixit : Dicant etiam isti, quorum memoriam fecit Fronton presbyter, quid noverunt. Theodorus episcopus dixit : Si hic sunt quorum memoriam fecit reverentissimus Maris presbyter, & ipsi quæ noverunt, propria voce testentur. Tatianus diaconus dixit : Adstant Maris & Theophilus diacones. Theodorus episcopus dixit : Quid nostis in causa? Qui postquam libellorum meminerant, Domnus episcopus dixit : Lege eos. Theodorus episcopus dixit : Numquid non sufficient nobis quæ jam dicta sunt atque deposita, scandalis complere omnium aures?*

Domnus episcopus dixit : Quid perspicit vestra sancta synodus fieri oportere?

Theodorus episcopus dixit : Si opinionis suæ curam habuisset Athanasius reverentissimus episcopus, non declinasset examinationem criminum sibimet illatorum; & quod majus est, audientia delegata beatæ memoriæ Panolbio, qui fuit Hierapolitanus episcopus, & ejus amicus, & circa eum valde favorabilis, sicut ipse Athanasius propriis litteris sæpius intimavit. A quo tertio ad audientiam evocatus, non obedivit, sed etiam tertio episcopatum Perrhensem ex scripto repudiavit per ea quæ ad eumdem beatæ memoriæ Panolbium scripsit, in quibus

* Desunt responsiones hic & alibi.

[a] al. Fronto & exœconomo.

Μάρας ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐλήλεγκται ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος, ὡς ψευδῆ ἐδίδαξε τοὺς θεοφιλεστάτους ἐπισκόπους.

Σάββας ἐπίσκοπος εἶπεν· εἰ τὴν ἡσυχίαν ἠγάπα ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος, οὐκ ἔδει αὐτὸν μετὰ παραίτησιν καὶ ὅρκους ἐνοχλῆσαι τοῖς ἁγίοις πατράσι καὶ ἀρχιεπισκόποις Πρόκλῳ καὶ Κυρίλλῳ.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος εἶπε· τὰ αὐτὰ κἀγὼ συνεῖδον.

Δανιῆλος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὁμοίως κἀγὼ συνεῖδον.

Σωφρόνιος ἐπίσκοπος εἶπε· κἀγὼ τοῖς πρὸ ἐμοῦ θεοφιλεστάτοις ἐπισκόποις συναινῶ.

Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἡνίκα ἐδεξάμην τὰ γράμματα τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων Πρόκλου καὶ Κυρίλλου, μέμνημαι καὶ αὐτὸν ἐνταῦθα συγκαλέσας, καὶ τοὺς θεοφιλεστάτους ἐπισκόπους τῆς ἐπαρχίας, ὥστε ἐξετάσαι τὰ κατὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην. ἀναγινωσκέσθωσαν τοίνυν ἀμφότεραι αἱ ἐπιστολαί. καὶ ἀνεγνώσθησαν. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀναγνωσθῇ καὶ ἣν ἔγραψεν ἐπιστολὴν ὁ θεοφιλέστατος Ἰωάννης ὁ τῆς Ἱεραπολιτῶν μητροπόλεως ἐπίσκοπος. ὁ αὐτὸς εἶπεν· οἶδα, ἡνίκα ἐδεξάμην τὴν παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἀθανασίου ἐπιστολὴν, εὐθὺς συγκαλέσας με τὴν ἁγίαν σύνοδον κατὰ τὰς αὐτοῦ παρακλήσεις, ἐπιστείλας τι καὶ πρὸς αὐτὸν, ὥστε παραγενέσθαι τῆς ἁγίας συνόδου [a] συγκεκροτημένης. ἀναγνωσθῇ τοίνυν ἡ παρ' ἐμοῦ πρὸς αὐτὸν γραφεῖσα ἐπιστολή. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπε· τί πρὸς ταῦτα ἀντέγραψεν ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος; ὁ αὐτὸς εἶπεν· ἀναγνωσθῇ καὶ τὸ συνοδικὸν γράμμα τὸ πρὸς αὐτὸν πεμφθέν. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπε· τίς ταύτην αὐτῷ ἀπεκόμισε τὴν ἐπιστολήν; ὁ αὐτὸς εἶπε· τίνα δὲ τὰ ἀγράφως ῥηθέντα ὑπὸ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἀθανασίου; Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀναγνωσθῇ καὶ τὴν παρ' αὐτοῦ γραφεῖσαν ἐπιστολὴν πρὸς τὴν ἁγίαν σύνοδον. Τατιανὸς διάκονος εἶπεν· ἔχω καὶ ἐπιστολὰς τῶν θεοσεβεστάτων ἐπισκόπων, τοῦ κυροῦ Ἴβα καὶ τοῦ κυροῦ Ἀνδρέου, ἃς ἐπέστειλαν κληθέντες ὑπὸ τῆς σῆς ὁσιότητος, καὶ μὴ δυνηθέντες ἀπαντῆσαι. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀναγνωσθῶσι καὶ ταύτας κατὰ τάξιν. Τατιανὸς διάκονος εἶπεν· ἑτέρους λιβέλλους ἐπιδέδωκε τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ ὁ εὐλαβέστατος ὑποδιάκονος Φίλιππος τῆς κατὰ Πέῤῥην ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας. καὶ εἰ κελεύσειεν ἡ ὑμετέρα ὁσιότης, τούτους ἀναγνώσομαι. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀναγνωσθῇ. Θεόδωρος ἐπίσκοπος εἶπε· τὰ ἐγκείμενα τοῖς λιβέλλοις μόνος οἶδας, ἢ καὶ ἄλλοι συνίσασιν; Φίλιππος ὁ ὑποδιάκονος εἶπεν· οἶδε ταῦτα καὶ ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος Φρόντων ὁ ἀπὸ οἰκονόμος. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπε· λεγέτω ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος Φρόντων, τί περὶ τῆς ὑποθέσεως οἶδε ταύτης. Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· αὕτη ἡ δεσποτικὰ [b] τίς ἐστι; Θεόδωρος ἐπίσκοπος εἶπε· τίς οἶδε ταῦτα; Φρόντων πρεσβύτερος εἶπε· Θεόφιλος διάκονος ὁ συμμείνας τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἀθανασίῳ. Θεόδωρος ἐπίσκοπος εἶπε· τί οἶδας ἐν τῇ ὑποθέσει τῇ κατὰ τοὺς στύλους τοὺς ἀργυροῦς, εἴπερ ἀληθῶς [c] συνῄδεις κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἀθανασίῳ; Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· εἰπάτωσαν καὶ οὗτοι, ὧν μνήμην ἐποιήσατο Φρόντων ὁ πρεσβύτερος, ἅπερ ἐπίστανται. Θεόδωρος ἐπίσκοπος εἶπεν· εἰ ἐνταῦθά εἰσιν, ὧν μνείαν ἐποιήσατο ὁ εὐλαβέστατος Μάρης, καὶ αὐτοὶ οἰκείᾳ φωνῇ καταθέσθωσαν ἅπερ ἐπίστανται. Τατιανὸς διάκονος εἶπεν· ἵστανται Μάρης καὶ Θεόφιλος οἱ διάκονοι. Θεόδωρος ἐπίσκοπος εἶπε· τί οἴδατε ἐν τῷ πράγματι; Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἀναγνωσθῶσι τούτους. Θεόδωρος ἐπίσκοπος εἶπεν· οὐχ ἱκανοῦσιν τῶν ἤδη ῥηθέντων, σκανδάλων πληρῶσαι τὰς ἁπάντων ἀκοάς.

Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπε· τί συνορᾷ ὑμῶν ἡ ἁγία σύνοδος δεῖν γενέσθαι;

Θεόδωρος ἐπίσκοπος εἶπεν· εἰ τῆς ὑπολήψεως τῆς ἑαυτοῦ ἐφρόντιζεν Ἀθανάσιος ὁ ἐπίσκοπος, οὐκ ἂν ἔφυγε τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐγκλημάτων τῶν ἐπαχθέντων αὐτῷ· καὶ τὸ δὲ μεῖζον, τῆς ἀκροάσεως ἀφορισθείσης τῷ μακαρίῳ Πανολβίῳ τῷ γενομένῳ τῆς Ἱεραπολιτῶν ἐπισκόπῳ, ὃν καὶ φίλον αὐτοῦ γεγενῆσθαι, καὶ ἄγαν περὶ αὐτὸν διακεῖσθαι, ὁ αὐτὸς Ἀθανάσιος δι' οἰκείων γραμμάτων πολλαχῶς ἐσήμανεν. ἀλλὰ καὶ τρίτον τὴν ἐπισκοπὴν τῆς Πέῤῥης παρῃτήσατο ἐγγράφως, δι' ὧν πρὸς τὸν αὐτὸν μακαρίτην ἐπέστειλε Πανόλβιον, ἐν οἷς

[a] Forte, συγκροτηθείσης.

[b] Forte, τίς.

[c] Forte, συνῄδεις, ex Lat.

ANNO CHRISTI 451.

παρεκάλει, διὰ τὸ ἡσυχίας ἀπολαύεσθαι, φήσας. τοῦτο δὲ οὐκ ἐποίησεν, ἀλλὰ μακρὰς ὁδοὺς στείλας, ἐνώχλησε τὰς ἀκοὰς τῶν ἁγιωτάτων καὶ θεοφιλεστάτων ἀρχιεπισκόπων, τοῦ κυρίου φημὶ Πρόκλου, καὶ τοῦ κυρίου Κυρίλλου, μηδὲν ἀληθὲς τοὺς μνημονευθέντας ἄνδρας διδάξας. ἀλλὰ καὶ μετὰ ταῦτα πολλάκις κληθεὶς, τοῦτο μὲν παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου πατρὸς ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπου κυρίου Δόμνου, τοῦτο δὲ καὶ παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, ἀποδύσασθαι τὰ ἐπαγόμενα αὐτῷ ἐγκλήματα, παραγενέσθαι οὐκ ἐβουλήθη. τί οὖν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς δοκεῖ θεσμοῖς, τὸν ἐπί τισιν ἀτοπίαις ἐγκαλούμενον, καὶ τρίτον καλούμενον, καὶ μὴ παραγινόμενον, ἐκπίπτειν ἧς ἔχει τιμῆς; φαίνεται δὲ ὁ μνημονευθεὶς Ἀθανάσιος οὐ τρίτον μόνον, ἀλλὰ καὶ πολλάκις κληθεὶς, καὶ μὴ ὑπακούσας, μηδὲ τοῖς ἐπαγομένοις ἐγκλήμασι βουληθεὶς ἀποκρίνασθαι. τούτου ἕνεκεν ἀλλότριον [a] ἑαυτὸν τῆς ἱερωσύνης κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς θεσμοὺς εἶναι [b] κρίνων, καὶ χρῆναί φημι τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον τῆς Ἱεραπολιτῶν τὸν κύριον Ἰωάννην τὴν ταχίστην ἐπίσκοπον τῆς Περρηνῶν ἐνθέσμως χειροτονῆσαι· ὅπως κἂν ὀψέ ποτε ἐν εἰρηνικῇ καταστάσει ἡ αὐτὴ γένηται πόλις, ἀπαλλαγεῖσα τοῦ σάλου καὶ τοῦ θορύβου τοῦ ἐν τῷ διετεῖ τούτῳ χρόνῳ ἐν αὐτῇ γενομένου.

Βαλέριος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐπειδὴ φαίνεται ἄνωθεν παραιτησάμενος τὴν ἐξέτασιν τῆς ὑποθέσεως ὁ προῤῥηθεὶς Ἀθανάσιος, ἀποφυγὼν καὶ τὴν κρίσιν τοῦ μακαρίου Πανολβίου, ἔτι τε καὶ τοῦ μετὰ ταῦτα γενομένου αὐτοῦ μητροπολίτου, καὶ νῦν δὲ ἐνθέσμως κληθεὶς παρά τε τοῦ κοινοῦ πατρὸς καὶ ἀρχιεπισκόπου Δόμνου, καὶ τῆς συναθροισθείσης ἐνταῦθα ἁγίας συνόδου, ὁμοίως καὶ τὴν ἐξέτασιν ἀπέφυγε, διαφόροις ὑπερθέμενος, δῆλός ἐστιν ὀφείλων καταψηφισθῆναι. τοιγαροῦν ἀλλότριον αὐτὸν κἀγὼ τῆς ἱερωσύνης ἐδοκίμασα, καὶ τῆς τοῦ ἐπισκόπου ἀξίας. καὶ ὀφείλει ἐκ παντὸς ἐκεῖ χειροτονηθῆναι ἕτερος ἐπίσκοπος, ὡς τούτου ἅπαξ ἀλλοτριωθέντος· ὥστε παύσασθαι νῦν γοῦν τὴν ὀρφανίαν τῆς Περρηνῶν πόλεως.

Τιμόθεος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὀρθὴ καὶ δικαία ἐξενήνεκται ψῆφος παρὰ τῆς ἐνταῦθα ἀθροισθείσης ἁγίας συνόδου κατὰ τοῦ προειρημένου Ἀθανασίου. καὶ γὰρ κληθεὶς τοσαυτάκις ἐνθέσμως καὶ ἀκολούθως, καὶ παραγενόμενος, ὑπό τε τοῦ μητροπολίτου αὐτοῦ τοῦ μακαρίου Πανολβίου, ὑπό τε τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Ἰωάννου τοῦ μητροπολίτου ἡμῶν, καὶ ὑπὸ τῆς παρούσης ἐνταῦθα ἁγίας συνόδου, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου ἡμῶν Δόμνου, καὶ μὴ ὑπακούσας, διαφόροις δὲ ἀναβολαῖς χρησάμενος, ἑαυτῷ ἐπιγραφέτω τὴν παντελῆ ἀποβολὴν τῆς ἀρχιερωσύνης. τοιγαροῦν συντίθεμαι καὶ αὐτὸς τοῖς κανονικῶς καὶ ἐνθέσμως διαγνωσθεῖσιν ὑπὸ τῆς ἁγίας ὑμῶν συνόδου· καὶ παρακαλῶ, ὥστε ἐπίσκοπον χειροτονηθῆναι τῇ Περρηνῶν ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ, ὥστε καὶ ἡμᾶς καὶ τὴν αὐτὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν συντριβῆς καὶ ταλαιπωρίας ἀπαλλαγῆναι.

Μάρας ἐπίσκοπος εἶπε· τὰ αὐτὰ κἀγὼ συντίθεμαι, καὶ ἀλλότριον κρίνω τῆς ἀρχιερατικῆς τιμῆς Ἀθανάσιον τὸν γενόμενον Πέῤῥης ἐπίσκοπον, ἐπειδὴ πολλάκις κληθεὶς οὐχ ὑπήκουσε· καὶ παρακαλῶ, ὥστε τὴν ταχίστην ἐπίσκοπον χειροτονηθῆναι ἀντ᾽ αὐτοῦ τῇ Περρηνῶν ἐκκλησίᾳ.

Πομπηιανὸς ἐπίσκοπος εἶπε· τοῖς κανονικῶς καὶ ἐκκλησιαστικῶς διαγνωσθεῖσιν ὑπὸ τῶν ἁγιωτάτων καὶ θεοφιλεστάτων μητροπολιτῶν Θεοδώρου καὶ Βαλερίου, κἀγὼ συντίθεμαι δικαίως ὑπ᾽ αὐτῶν κριθεῖσι, δοκιμάσας κἀγὼ, Ἀθανάσιον τὸν γενόμενον Πέῤῥης ἐπίσκοπον, ἀλλότριον εἶναι παντάπασι καὶ τῆς ἐπισκοπῆς καὶ τῆς ἀρχιερατικῆς τιμῆς· καὶ παρακαλῶ ἄλλον ἀντ᾽ αὐτοῦ καταστῆναι ἐπίσκοπον τῆς αὐτῆς πόλεως, ἵνα κἂν νῦν ἀπαλλαγῇ ταραχῶν καὶ θορύβων ἡ αὐτὴ κατὰ Πέῤῥην ἁγία τοῦ Θεοῦ ἐκκλησία.

Ἰάμβλιχος ἐπίσκοπος εἶπε· σύμψηφος γίνομαι κἀγὼ τοῖς ἐνθέσμως καὶ κανονικῶς πεπραχθεῖσι παρὰ τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, φημὶ Θεοδώρου καὶ Βαλερίου τῶν μητροπολιτῶν, περὶ Ἀθανασίου τοῦ ποτε ἐπισκόπου τῆς Περρηνῶν. ὅθεν ἀξιῶ τὸν ἁγιώτατον ἐπίσκοπον Ἰωάννην τὸν μητροπολίτην, τούτου ἀλλοτρίου γενομένου κατὰ τὴν [c] ἡμετέραν δοκιμασίαν τῆς ἐπισκοπῆς, ἄλλον πρόεδρον δοῦναι τῇ Περρηνῶν ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ.

[a] Forte, αὐτὸν
[b] Forte, κρίνω
[c] Forte, ὑμετέραν, ex Lat.

ACTIO QUARTADECIMA. CONCILIUM ANTIOCHENUM.

etiam rogavit, dicens a se silentium complectendum. Sed hoc non fecit: sed longa itinera aggressus, turbavit aures sanctissimorum & Dei amantissimorum archiepiscoporum: id est, domni Procli & domni Cyrilli, nihil verum memoratos sanctissimos viros edocens: sed etiam postea sæpius evocatus tam a sanctissimo patre nostro & archiepiscopo domino Domno, quam a præsenti sancto concilio, quatenus semetipsum a criminibus sibi illatis exueret, venire non voluit. Quid ergo ecclesiasticis sanctionibus placet? eum qui pro quibusdam rebus incongruis evocatur, & tertio vocatus non venit, cadere honore quem habet. Manifestum est autem, memoratum Athanasium non solum tertio, sed etiam frequenter evocatum non obedisse, neque illatis criminibus respondere voluisse. Hujus rei gratia alienum eum a sacerdotio secundum ecclesiasticas leges esse decerno, & oportere Dei amantissimum episcopum Hierapolitanorum domnum Joannem velociter episcopum in ecclesia Perrhenorum regulariter ordinare, ut tandem aliquando in pacifica quiete eadem civitas constituatur, libera a fluctuatione atque tumultu, qui in hoc duorum annorum tempore in ea fuit.

Valerius episcopus dixit: Quoniam dudum videtur examinationem causæ repudiasse prædictus Athanasius, declinando judicium beatæ memoriæ Panolbii, insuper etiam & ejus successorit metropolitæ, & nunc etiam regulariter evocatus a communi patre & archiepiscopo Domno, & a sancto concilio, similiter examinationem fugit, frequenter differendo; certum est, quoniam debet condemnari. Igitur extraneum eum & ego sacerdotio judicavi, & ab episcopi dignitate; & debet ab omnibus illic ordinari alter episcopus, tanquam hoc semel alienato: quatenus vel nunc desinat esse [a] patre (quod violenter sustinuit) orbata Perrhenorum civitatis ecclesia.

[a] al. sine patre pupilla

Timotheus episcopus dixit: Recta & justa prolata est sententia a congregato hic sancto concilio adversus prædictum Athanasium. Nam toties consequenter & regulariter evocatus a metropolitano suo beatæ memoriæ Panolbio, & Dei amantissimo & sanctissimo episcopo Joanne metropolita nostro, & a præsenti sancto concilio, sed etiam a sanctissimo & Dei amantissimo episcopo nostro Domno; & non obaudiens, diversis vero dilationibus usus, sibimet omnem sacerdotii privationem adscribat. Igitur & ego consentio iis quæ regulariter & legitime sunt decreta a sancto vestro concilio: & supplico ut Perrhenorum sanctissima ecclesia ordinetur episcopus, ut & nos & eadem sanctissima ecclesia contritione & miseria liberemur.

Maras episcopus dixit: His eisdem & ego consentio, & alienum esse decerno ab honore episcopatus Athanasium, qui Perrhæ fuit episcopus, quoniam sæpe vocatus non obedivit: & supplico, ut velociter in Perrhenorum ecclesia ordinetur episcopus.

Pompeianus episcopus Emesæ dixit: His quæ regulariter & ecclesiastice definita sunt a sanctissimis & Dei amantissimis metropolitis Theodoro & Valerio, & ego consentio, quæ utique juste ab eis decreta sunt; approbans & ego Athanasium, qui Perrhæ fuit episcopus, esse & ab episcopatu omnimodis alienum, & ab honore pontificatus: & rogo alium episcopum pro eo constitui in eadem civitate, ut vel nunc a tumultu & seditionibus eadem Perrhenorum sancta Dei ecclesia liberetur.

Iamblichus episcopus dixit: Simul decerno & ego ea quæ regulariter & legitime constituta sunt a Dei amantissimis & sanctissimis episcopis, id est, Theodoro & Valerio metropolitis, de Athanasio, qui quondam Perrhenorum fuit episcopus. Unde & ego rogo sanctissimum Joannem episcopum hujus pridem metropolitam, isto secundum vestram approbationem alieno ab episcopatu facto, alium pontificem constituere sanctissimæ Perrhenorum ecclesiæ.

Uranius episcopus dixit : Athanasium episcopum evocatum, ut satisfaceret de illatis sibi maximis nefariisque criminibus, & non obedientem citationi canonicæ Dei amantissimi & sanctissimi archiepiscopi nostri Domni, & præsentis sancti magnique concilii, quoniam conscientia mala videtur alligatus, hunc & ego decerno indignum & extraneum omni ecclesiastico ministerio, episcopique vocabulo.

Damianus episcopus dixit : Oportebat Anastasium, qui Perrhenorum ecclesiæ fuit episcopus, in quibusdam criminibus accusatum, & evocatum a beatissimo Panolbio suo tunc metropolita, & curam ejus habente, obaudire, & suis allegationibus uti : at hoc quidem non fecit, sed per longa itinera profectus, & molestus exsistens auribus religiosissimorum episcoporum Procli & Cyrilli, & deferens litteras, quarum gratia & iterum evocatus est a sanctissimo archiepiscopo nostro Domno & sancto concilio, obaudire contempsit. Cum ergo hoc non fecerit, & ego decerno alienum eum exsistere a dignitate pontificatus, & oportere ut amantissimus Dei Joannes episcopus Hierapolitanorum metropolis episcopum consecret pro eo Perrhenorum sanctæ ecclesiæ.

Polychronius episcopus dixit : Luctus & gemitus causa nobis effectus est Athanasius quondam Perrhenorum episcopus. Diversis enim criminibus accusatus judicium declinavit, tertio evocatus a beatæ memoriæ Panolbio Hierapolitanorum episcopo, cum utique ejus amicus exsisteret, sicut ipse in repudii sui litteris declaravit ; & nunc quoque sæpius a Dei amantissimo & sanctissimo archiepiscopo Domno, & hoc congregato concilio vocatus, obedire citationi noluit, sed permansit multo tempore illudens, & fallens ecclesiasticas sanctiones. Propter hæc igitur omnia, semetipsum ab omni pontificatus ministerio denudavit, episcopique vocabulo ; & sit quoque depositus etiam meo decreto : & ordinabitur alter episcopus sanctæ Perrhensi ecclesiæ, qui possit ei solvere malorum calamitatem.

Theoctistus episcopus dixit : Consentio his quæ bene & regulariter definita sunt a sancto concilio, quatenus alienus sit ab honore pontificatus Athanasius, qui Perrhæ fuit episcopus : & decerno, ut pro eo alius Perrhenorum sanctissimæ Dei ecclesiæ ordinetur episcopus.

Benetius episcopus dixit : His quæ regulariter a sancto concilio sunt prolata, consentio etiam ipse, judicans Athanasium Perrhæ quondam episcopum posthac alienum esse a pontificatu, & oportere pro eo pontificem ecclesiæ Dei constitui.

Gerontius episcopus dixit : Quoniam sæpe vocatus Athanasius Perrhæ quondam episcopus & a metropolita suo beatæ memoriæ Panolbio, & a Joanne Hierapolitanorum metropolitano episcopo, & ab archiepiscopo nostro Domno, sed & a præsenti sancto concilio non adfuit ; hunc & ego alienum esse decerno secundum ecclesiasticas sanctiones ab episcopatu : & rogo velociter episcopum ordinari pro eo sanctissimæ Perrhenorum ecclesiæ.

Stephanus episcopus dixit : De maximis criminibus accusatus Athanasius Perrhenorum quondam episcopus, & sæpius evocatus, & nec semel obaudiens, sed longa itinera eligens proficisci, & molestus exsistere auribus religiosissimorum episcoporum Procli & Cyrilli, & propterea rursus ab [a] Exarcho Orientalis diœcesis evocatus, & a congregato sancto concilio, & neque sic obaudiens, dignus est expelli a pontificatu, alio pro eo prædictæ ecclesiæ constituto pontifice.

[a] Id est, Domno Antiocheno Patriarcha.

Joseph episcopus dixit : Oportebat quidem occurrere Athanasium Perrhenorum ecclesiæ quondam episcopum, & ab illatis sibi criminibus semetipsum exuere. Sed quoniam sæpe evocatus hoc non fecit, sanctum præsens concilium in eum sententiam protulit secundum ecclesiasticas

Οὐράνιος ἐπίσκοπος εἶπεν· Ἀθανάσιον τὸν ἐπίσκοπον κληθέντα εἰς τὸ ἀπολογήσασθαι περὶ τῶν ἐπενεχθέντων αὐτῷ μεγάλων καὶ ἀθεμίτων ἐγκλημάτων, καὶ μὴ ὑπακούσαντα τῇ ἐνθέσμῳ κλήσει τοῦ θεοφιλεστάτου καὶ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Δόμνου, καὶ τῆς παρούσης ἁγίας καὶ μεγάλης συνόδου, ἀπὸ συνειδότος κακοῦ ἐχόμενον· τοῦτον κἀγὼ συμψηφίζομαι ἀνάξιον καὶ ἀλλότριον πάσης ἐκκλησιαστικῆς λειτουργίας καὶ τῆς τοῦ ἐπισκόπου προσηγορίας.

Δαμιανὸς ἐπίσκοπος εἶπεν· ἔδει Ἀθανάσιον τὸν γενόμενον τῆς Περρηνῶν ἐκκλησίας ἐπίσκοπον, ἐπὶ φανεροῖς ἐγκλήμασιν αἰτιαθέντα, καὶ κληθέντα ὑπὸ τοῦ μακαρίου Πανολβίου τοῦ γενομένου μητροπολίτου αὐτοῦ, καὶ φροντίζοντος αὐτοῦ, ὑπακοῦσαι, καὶ χρήσασθαι τοῖς ἑαυτοῦ δικαίοις. ἀλλὰ τοῦτο μὲν οὐ πεποίηκεν, ἀλλὰ μακρὰς στειλάμενος ὁδοὺς, καὶ ἐνοχλήσας τὰς ἀκοὰς τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων Πρόκλου καὶ Κυρίλλου, καὶ κομίσας τὰ γράμματα, ὧν ἕνεκα καὶ αὖθις ἐκλήθη παρά τε τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Δόμνου, παρά τε τῆς ἁγίας συνόδου, ὑπακοῦσαι οὐκ ἠβουλήθη. τούτου οὖν μὴ πεποιηκότος, ἐδοκίμασα κἀγὼ ἀλλότριον αὐτὸν εἶναι τῆς ἀρχιερατικῆς ἀξίας, καὶ χρῆναι τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Ἰωάννην, τὸν τῆς Ἱεραπολιτῶν μητροπόλεως ἐπίσκοπον, ἀντ' αὐτοῦ προχειρίσασθαι τῇ Περρηνῶν ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ πρόεδρον.

Πολυχρόνιος ἐπίσκοπος εἶπε· θρήνου καὶ ὀδυρμῶν πρόξενος ἡμῖν ἐγένετο Ἀθανάσιος ὁ ποτὲ τῆς Περρηνῶν γενόμενος ἐπίσκοπος. ἐπὶ ἐγκλήμασι γὰρ διαφόροις κατηγορηθεὶς τὴν κρίσιν ἀπέφυγε, τρίτον κληθεὶς ὑπὸ τοῦ μακαρίου Πανολβίου τοῦ τῆς Ἱεραπολιτῶν ἐπισκόπου, καὶ ταῦτα φίλου τυγχάνοντος αὐτοῦ, ὡς αὐτὸς ἐν τοῖς παραιτητικοῖς αὐτοῦ ἐδήλωσε γράμμασι. καὶ νῦν δὲ πολλάκις κληθεὶς ὑπὸ τοῦ θεοφιλεστάτου καὶ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τοῦ κυροῦ Δόμνου, καὶ τῆς ἐνταῦθα συνελθούσης συνόδου, ὑπακοῦσαι τῇ κλήσει οὐκ ἠθέλησεν, ἀλλ' ἔμεινεν ἐπὶ πολὺν χρόνον παίζων καὶ * πατῶν τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς θεσμούς. τούτων οὖν ἕνεκεν πάντων ἑαυτὸν τῆς ἱερατικῆς ἀπεγύμνωσε λειτουργίας καὶ τῆς τοῦ ἐπισκόπου προσηγορίας· καὶ ἔστω καθῃρημένος καὶ τῇ ἐμῇ ψήφῳ. χειροτονηθήσεται δὲ ἕτερος ἐπίσκοπος τῇ ἐν Πέρρῃ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ, ὁ δυνάμενος αὐτῇ λῦσαι τὴν συμφορὰν τῶν κακῶν.

* Forte, ἀπατῶν ex Lat.

Θεόκτιστος ἐπίσκοπος εἶπε· συντίθεμαι τοῖς καλῶς καὶ ἐνθέσμως ὁρισθεῖσι παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, ὥστε ἀλλότριον εἶναι τῆς ἀρχιερατικῆς τιμῆς Ἀθανάσιον τὸν γενόμενον τῆς Πέρρης ἐπίσκοπον· καὶ ψηφίζομαι, ὥστε ἀντ' αὐτοῦ χειροτονηθῆναι ἄλλον τῇ Περρηνῶν ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ ἐπίσκοπον.

Βενέτιος ἐπίσκοπος εἶπε· τοῖς κανονικῶς παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου ἐξενεχθεῖσι συντίθεμαι καὶ αὐτὸς, κρίνας Ἀθανάσιον τὸν Πέρρης γενόμενον ἐπίσκοπον, ἀλλότριον τοῦ λοιποῦ τῆς ἀρχιερατικῆς τυγχάνειν τιμῆς, καὶ δεῖν ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ πρόεδρον προβληθῆναι τῇ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ.

Γερόντιος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐπειδὴ πολλάκις κληθεὶς Ἀθανάσιος ὁ γενόμενος Πέρρης ἐπίσκοπος, ὑπό τε τοῦ μητροπολίτου αὐτοῦ τοῦ μακαρίου Πανολβίου, ὑπό τε τοῦ θεοφιλεστάτου Ἰωάννου τοῦ τῆς Ἱεραπολιτῶν μητροπόλεως ἐπισκόπου, καὶ τοῦ παναγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Δόμνου, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῆς παρούσης ἐνταῦθα ἁγίας συνόδου, οὐ παρεγένετο· τοῦτον κἀγὼ ἀλλότριον κρίνω κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς θεσμοὺς τῆς ἐπισκοπῆς· καὶ παρακαλῶ, τὴν ταχίστην χειροτονηθῆναι ἐπίσκοπον ἀντ' αὐτοῦ τῇ Περρηνῶν ἁγίᾳ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ.

Στέφανος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐπὶ μεγίστοις ἐγκλήμασι κατηγορηθεὶς Ἀθανάσιος ὁ γενόμενος ἐπίσκοπος τῆς Περρηνῶν πόλεως, καὶ πολλάκις κληθεὶς, καὶ οὐδὲ ἅπαξ ὑπακούσας, ἀλλὰ μακρὰς ὁδοὺς ἑλόμενος στείλασθαι, καὶ ὀχλῆσαι τὰς ἀκοὰς τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων Πρόκλου καὶ Κυρίλλου, καὶ διὰ τοῦτο πάλιν ὑπό τε τοῦ ἐξάρχου τῆς ἀνατολικῆς διοικήσεως κληθεὶς, καὶ τῆς ἀθροισθείσης ἁγίας συνόδου, καὶ οὐδὲ οὕτως ὑπακούσας, δίκαιός ἐστιν ἐξωθῆναι τῆς ἀρχιερωσύνης, ἑτέρου ἀντ' αὐτοῦ καθισταμένου προέδρου τῇ προειρημένῃ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ.

Ἰωσὴφ ἐπίσκοπος εἶπεν· ἔδει μὲν ἀπαντήσαντα τὸν Ἀθανάσιον τὸν γενόμενον τῆς Περρηνῶν ἐκκλησίας ἐπίσκοπον, ἀποδύσασθαι τὰ ἐπιφερόμενα αὐτῷ ἐγκλήματα. ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο πολλάκις κληθεὶς οὐ πεποίηκεν, ἡ δὲ παροῦσα ἁγία σύνοδος κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς θεσμοὺς ψῆφον ἐξή-

νεγκε κατ'

τέλει κατ' αὐτοῦ, συντίθεμαι κἀγὼ πᾶσι τοῖς ἐνθέσμως ὁρισθεῖσι παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, κρίνας ἀλλότριον αὐτὸν εἶναι τῆς ἀρχιερωσύνης, χρῆναι δὲ ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ τῇ Περρηνῶν ἁγίᾳ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ πρόεδρον καταστῆναι.

Φωσφόρος ἐπίσκοπος εἶπε· συναινῶ κἀγὼ τοῖς ἐνθέσμως ὁρισθεῖσι παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, καὶ ἀλλότριον αὐτὸν εἶναι δοκιμάσας τῆς ἐπισκοπῆς τὸν προειρημένον Ἀθανάσιον, παρακαλῶ καὶ συμψηφίζομαι ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ προχειρισθῆναι ἐπίσκοπον τῆς Περρηνῶν ἐκκλησίας.

Θωμᾶς ἐπίσκοπος εἶπε· τῶν κατηγόρων Ἀθανασίου πολλάκις, πάλαι τε τῷ Πανολβίῳ τῷ μακαρίῳ τῷ τῆς μητροπόλεως ἐπισκόπῳ γενομένῳ, καὶ τῷ ἁγιωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ ἡμῶν κυρῷ Δόμνῳ, καὶ νῦν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ παρενοχλησάντων, κλήσεών τε πολλάκις γενομένων, ὥστε τὴν τῶν κατηγοριῶν γενέσθαι ἐξέτασιν, μὴ ἀπαντήσας Ἀθανάσιος, ἑαυτὸν ἔξω τῆς τῆς *ἀρχιερατικῆς πεποίηκεν ἐνεργείας· καὶ μετὰ τὴν τῆς ἁγίας συνόδου ψῆφον, ἀναγκαίως ἡ τῶν Περρηνῶν ἁγία τοῦ Θεοῦ ἐκκλησία, τοσοῦτον ἀπροστάτευτος μείνασα χρόνον, λήψεται πρόεδρον χειροτονούμενον ἀκολούθως παρά τε τοῦ θεοφιλεστάτου μητροπολίτου καὶ τῶν τῆς ἐπαρχίας θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων.

* Forte, ἀρχιερωσύνης

Παῦλος ἐπίσκοπος εἶπε· συντίθεμαι τοῖς ἀποφανθεῖσι παρὰ τῆς ἁγίας ταύτης συνόδου, καὶ ἀλλότριον τῆς ἐπισκοπῆς κρίνω τὸν προειρημένον Ἀθανάσιον, καὶ ψηφίζομαι ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ συντόμως χειροτονηθῆναι τῇ Περρηνῶν ἁγίᾳ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ.

Παῦλος ἄλλος ἐπίσκοπος εἶπε· τοῖς ἐκκλησιαστικῶς καὶ κανονικῶς ὁρισθεῖσι παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου σύμψηφός εἰμι· ἀλλότριον κρίνω τῆς ἀρχιερατικῆς τιμῆς Ἀθανάσιον τὸν γενόμενον Περρῆς ἐπίσκοπον, καὶ ψηφίζομαι ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ διὰ τάχους προβληθῆναι τῇ αὐτῇ ἁγίᾳ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ.

Μάρας ἐπίσκοπος εἶπε· κἀγὼ τὰ αὐτὰ συντίθεμαι, καὶ ἀλλότριον κρίνω τῆς ἀρχιερατικῆς τιμῆς Ἀθανάσιον τὸν γενόμενον Περρῆς ἐπίσκοπον, ἐπειδὴ πολλάκις κληθεὶς οὐχ ὑπήκουσε· καὶ ψηφίζομαι ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ χειροτονηθῆναι τῇ Περρηνῶν ἁγίᾳ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ.

Βαραίης ἐπίσκοπος εἶπεν· τοῖς ἐνθέσμως ὁρισθεῖσιν ὑπὸ τῶν παρόντων θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων συνῳδὰ κἀγώ φημι, ἀλλότριον κρίνας παντελῶς τῆς ἀρχιερατικῆς τιμῆς καὶ τῆς ἀξίας τοῦ ἐπισκόπου τὸν αὐτὸν Ἀθανάσιον· καὶ ψηφίζομαι ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ τῇ Περρηνῶν ἁγίᾳ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ χειροτονηθῆναι.

Ἐπιφάνιος ἐπίσκοπος εἶπε· τοῖς καλῶς καὶ ἐνθέσμως ἀποφανθεῖσιν ὑπὸ τῆς ἁγίας συνόδου συντίθεμαι καὶ αὐτός, ἀλλότριον κρίνας τῆς ἀρχιερατικῆς τιμῆς Ἀθανάσιον τὸν γενόμενον Περρῆς ἐπίσκοπον· καὶ ψηφίζομαι διὰ τάχους ἕτερον προβληθῆναι τῇ αὐτῇ Περρηνῶν ἐκκλησίᾳ, δυνάμενον διοικῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸ τοῦ Θεοῦ βούλημα.

Ἰορδάνης ἐπίσκοπος εἶπε· τοῖς κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας ὑπὸ τῆς ἁγίας συνόδου καλῶς ἀποφανθεῖσι συντίθεμαι, ἀλλότριον κρίνας Ἀθανάσιον τῆς ἀρχιερατικῆς τιμῆς, τὸν γενόμενον Περρῆς ἐπίσκοπον· καὶ ψηφίζομαι ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ χειροτονηθῆναι τῇ Περρηνῶν ἁγίᾳ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος εἶπε· συντίθεμαι καὶ αὐτὸς ἐγὼ τοῖς κανονικῶς καὶ ἐνθέσμως ψηφισθεῖσι παρὰ τῆς θείας συνόδου· καὶ ἀλλότριον κρίνας τῆς ἐπισκοπῆς Ἀθανάσιον, δοκιμάζω ἕτερον πρόεδρον καταστῆναι τῇ Περρηνῶν ἐκκλησίᾳ.

Δανιῆλος ἐπίσκοπος εἶπε· σύμφημι πᾶσι τοῖς κανονικῶς δόξασι τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, καὶ ἀλλότριον κρίνας Ἀθανάσιον τῆς ἐπισκοπῆς, δοκιμάζω ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ χειροτονηθῆναι τῇ Περρηνῶν πόλει.

Σωφρόνιος ἐπίσκοπος εἶπε· τοῖς κανονικῶς καὶ ἐνθέσμως ὁρισθεῖσι παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου καὶ αὐτὸς ἐξακολουθῶν, ἀλλότριον κρίνω τῆς ἐπισκοπῆς Ἀθανάσιον, καὶ δοκιμάζω ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ καταστῆναι τῇ Περρηνῶν ἁγίᾳ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ.

Σάββας ἐπίσκοπος εἶπε· συντίθεμαι κἀγὼ τοῖς διαλαληθεῖσι πᾶσι, καὶ σύμψηφός εἰμι τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, ἀλλότριον δοκιμάσας εἶναι τῆς ἀρχιερατικῆς τιμῆς Ἀθανάσιον· ἐπειδὴ κληθεὶς παρὰ πάσης τῆς ἐπαρχίας, καὶ τῶν μητροπολι-

A sanctiones. Unde & ego consentio omnibus quæ ab eis legaliter definita sunt, judicans eum alienum esse a pontificatu: oportere autem alium pro eo pontificem Perrhenorum sanctæ Dei ecclesiæ ordinari.

Phosphorus episcopus dixit: Consentio & ego his quæ regulariter definita sunt a sancto concilio, alienum esse judicans ab episcopatu prædictum Athanasium: rogo autem, & una decerno, alium pro eo Perrhenorum sanctissimæ Dei ecclesiæ ordinari pontificem.

Thomas episcopus dixit: Accusatoribus Athanasii frequenter olim quidem beatæ memoriæ Panolbio, qui metropolis fuit episcopus, & sanctissimo archiepiscopo nostro Domno, & nunc etiam sancto concilio molestis existentibus: & vocationibus sæpe factis, ut accusationum examinatio B proveniret, non occurrens Athanasius, semetipsum extraneum ab efficacia pontificatus effecit. Unde post sententiam sancti concilii, necessario Perrhenorum sanctissima Dei ecclesia, tanto tempore sine præsule manens, suscipiat pontificem a sanctissimo metropolita & religiosissimis episcopis provinciæ regulariter ordinatum.

Paulus episcopus Ptolemaïdis dixit: Consentio his quæ decreta sunt ab hoc sancto concilio, & alienum ab episcopatu judico prædictum Athanasium: atque decerno alium pro eo velociter Perrhenorum sanctæ Dei ecclesiæ ordinandum episcopum.

Paulus episcopus Aradi & Antaradi dixit: His quæ ecclesiastice & regulariter a sancto concilio sunt decreta, particeps sum: alienum judicans ab honore episcopatus A-C thanasium Perrhenorum quondam episcopum, & decerno alium pro eo celerius eidem sanctissimæ Dei ecclesiæ constituendum episcopum.

Maras episcopus dixit: Et ego hæc ipsa constituo, & alienum judico ab honore pontificatus Athanasium Perrhenorum quondam episcopum, quoniam sæpius evocatus non obaudivit: & decerno alium pro eo Perrhenorum sanctæ Dei ecclesiæ ordinari debere.

Baranes episcopus dixit: His quæ regulariter definita sunt a Dei amantissimis episcopis, consona loquor & ego, alienum judicans ab omni pontificatus honore & dignitate episcopatus eumdem Athanasium: & decerno alium pro eo Perrhenorum sanctæ Dei ecclesiæ constituendum.

Epiphanius episcopus dixit: His quæ bene & regulari- D ter a sancto concilio sunt decreta, consentio & ipse; alienum judicans ab honore pontificatus Athanasium Perrhenorum quondam episcopum: & decerno celeriter alium constitui eidem Perrhenorum ecclesiæ, qui eam possit pro Dei voluntate gubernare.

Jordanes episcopus dixit: His quæ secundum ecclesiasticos canones a sancto concilio bene sunt prolata, consentio; alienum judicans ab honore pontificatus Athanasium Perrhenorum quondam episcopum: & decerno alium pro eo Perrhenorum sanctæ Dei ecclesiæ ordinandum.

Joannes episcopus Theodosiopolis dixit: Consentio & ego ipse iis quæ canonice & legitime definita sunt a sancto concilio: & alienum ab episcopatu judico Athanasium, approbans alterum pontificem constituendum ecclesiæ Per- E rhenorum.

Daniel episcopus dixit: Consentio omnibus his quæ regulariter sancto concilio placuerunt, & alienum judico Athanasium ab episcopatu: approbans alterum pro eo Perrhenorum civitati ordinandum episcopum.

Sophronius episcopus dixit: Ea quæ regulariter atque legaliter a sancto concilio definita sunt, & ipse sequens, alienum judico Athanasium ab episcopatu, approbans alterum pro eo Perrhenorum sanctæ Dei ecclesiæ constituendum episcopum.

Sabas episcopus dixit: Consentio & ego omnibus quæ dicta sunt, & una decerno cum sancto concilio, alienum judicans esse ab honore pontificatus Athanasium; quoniam evocatus ab omni sua provincia, suisque metropoli-

ACTIO QUARTADECIMA. CONCILIUM ANTIOCHENUM.

tis, & sanctissimo patre nostro atque doctore, & ab omni hoc sancto concilio, non obedivit: approbo autem quatenus pro eo Perrhenorum sanctæ Dei ecclesiæ ordinetur episcopus, qui possit ab ea hanc malorum congeriem avertere.

Domnus episcopus dixit: Mei quidem voti non fuit, talem adversus episcopum proferre sententiam. Quia vero sancto concilio digne complacuit, alienum exsistere Athanasium secundum ecclesiasticas sanctiones ab episcopatu, tamquam multis magnisque criminibus accusatum, semper vero judicium & examinationem causæ fugientem; confirmo hæc etiam ego, & in his quæ omnibus communiter placuerunt, concors exsisto, judicans eum alienum esse a pontificatu: & præcipio Dei amantissimo episcopo Joanni, & ipsius provinciæ religiosissimis episcopis, alium pro eo Perrhenorum sanctæ Dei ecclesiæ episcopum ordinare.

Et subscriptiones prædictorum episcoporum.

CONCILIUM CHALCEDONENSE.

Gloriosissimi judices dixerunt: Si qui eorum, qui tunc cum Domno deposuerunt Athanasium reverentissimum episcopum, assident sancto concilio, in medium transeant. Et transeuntibus in medium Theodoro reverentissimo episcopo Damasci, Theoctisto reverentissimo episcopo BerrhϾ, Gerontio reverentissimo episcopo Seleuciæ, Damiano reverentissimo episcopo Sidonis, Joseph reverentissimo episcopo Heliopolis, Saba reverentissimo episcopo Palti, & Sophronio reverentissimo episcopo Constantinæ, Gloriosissimi judices dixerunt: Dicant reverentissimi & sanctissimi episcopi, pro qua culpa tunc Athanasium reverentissimum deposuerunt de episcopatu.

Theodorus reverentissimus episcopus Damasci dixit: Clerici Perrhenorum ecclesiæ accusationes obtulerunt adversus eum, & evocatus non adfuit, dicens quosdam se inimicos habere; & secundo evocatus non adfuit. Cum vero tres evocationes in eum factæ fuissent, & venire recusasset, secundum canones adversus eum depositionis ejus prolata sententia est.

Theoctistus reverentissimus episcopus BerrhϾ, dixit: Tertio evocatus religiosissimus episcopus Athanasius a concilio Antiochiæ congregato, non adfuit: & ideo quod non adfuit, damnatus est.

Gerontius reverentissimus episcopus Seleuciæ Syriæ dixit: Nos deposuimus eum, quoniam regulariter evocatus tertio non occurrit, & secundum regulas depositus est ab omnibus qui tunc convenerant. Gravia enim quædam posita erant in libellis adversus eum prolatis, & evocatus regulariter, obaudire contempsit.

Damianus reverentissimus episcopus Sidonis dixit: Tertio evocatus Athanasius reverentissimus episcopus a sancto concilio Antiochiæ congregato, non obaudivit: & secundum regulas ab omnibus qui tunc convenerant, condemnatus est.

Joseph reverentissimus episcopus Heliopolis dixit: Evocatus a sancto concilio Antiochiæ congregato in auditorio & semel & secundo & tertio reverentissimus Athanasius, & non adveniens, damnationi submissus est.

Sabas reverentissimus episcopus Palti dixit: Aderam in judicio. Detulerat Athanasius sacram, ut non sederet neque domnus Theodorus in causa, neque Joannes metropolita. Sedebant ambo in causa. Dicebam ad eos: Quia si judices estis, audite negotium. Si vero non subscribitis, egredimini. Simpliciter contentione facta subscribere noluerunt. Ad ultimum evocatus est tertio, & non venit: & propterea deposuimus eum.

Sophronius reverentissimus episcopus Constantinæ dixit: Nihil discussum est eorum quæ adversus eum

ANNO CHRISTI 451.

A τοῦ αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἁγιωτάτου πατρὸς ἡμῶν καὶ διδασκάλου, καὶ πάσης τῆς παρούσης τῆς ἁγίας συνόδου, οὐχ ὑπήκουσε· καὶ δικαιώσω, ὥστε ἕτερον ἐπίσκοπον ἀντ' αὐτοῦ καταστῆναι τῇ Περρίνων ἁγίᾳ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ, τὸν δυνάμενον αὐτῇ λῦσαι τὴν συμφορὰν τῶν κακῶν.

Δόμνος ἐπίσκοπος εἶπεν· ἐμοὶ μὲν ἀπευκτὸν ἦν, τοιαύτην ἐξενεχθῆναι κατὰ ἐπισκόπου ψῆφον. ἐπειδὴ δὲ καὶ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ συνέδοξεν, ἀλλότριον Ἀθανάσιον εἶναι κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς θεσμοὺς τῆς ἐπισκοπῆς, ἀξίως, αἰτιαθέντα μὲν ἐπὶ πολλοῖς καὶ μεγάλοις ἐγκλήμασι, φυγόντα δ' ἀεὶ τὸ κριτήριον καὶ τὴν ἐξέτασιν τῆς ὑποθέσεως, βεβαιῶ ταῦτα κἀγὼ, καὶ τοῖς κοινῇ πᾶσι δόξασι συμψηφίζομαι, κρίνας αὐτὸν ἀλλότριον εἶναι τῆς ἱερωσύνης· καὶ ἐπιτρέπω τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Ἰωάννῃ, καὶ τοῖς τῆς ἐπαρχίας θεοσεβεστάτοις

B ἐπισκόποις, ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ χειροτονῆσαι ἐπίσκοπον τῇ ἐν Πέρρῃ ἁγίᾳ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ.

Καὶ αἱ ὑπογραφαὶ τῶν προειρημένων ἐπισκόπων.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· εἴ τινες τῶν τηνικαῦτα ἅμα Δόμνῳ καθελόντων τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον Ἀθανάσιον προσεδρεύουσι τῇ ἁγιωτάτῃ συνόδῳ, παρελθέτωσαν εἰς μέσον. [a] Καὶ παρελθόντων εἰς μέσον Θεοδώρου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Δαμασκοῦ, Θεοκτίστου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Βεῤῥοίας, Γεροντίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Σελευκείας, Δαμιανοῦ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Σιδῶνος, Ἰωσὴφ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Ἡλιουπόλεως, Σάββα τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Πάλτου, καὶ Σωφρονίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐπισκόπου Κωνσταντίνης, οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον·

C Ἀθανάσιον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον, λεγέτωσαν οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι διὰ ποίαν αἰτίαν τὸ τηνικαῦτα καθεῖλον.

[a] *In ms. Romani*, ἀνέγνω, ἀνέγνωμεν, ἀνέγνω.

Θεόδωρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Δαμασκοῦ εἶπε· κληρικοὶ τῆς Περρινῶν ἐκκλησίας αἰτιάσεις δεδώκασι κατ' αὐτοῦ· καὶ κληθεὶς οὐ παρεγένετο, εἰπών τινας ἐχθροὺς ἔχειν· καὶ δεύτερον κληθεὶς, οὐ παρεγένετο. ὡς δὲ τρίτη κλῆσις ἐπὶ αὐτοῦ γεγένηται, καὶ παρῃτήσατο ἐλθεῖν, κατὰ τοὺς κανόνας ἐξηνέχθη ψῆφος ἡ καθαιροῦσα αὐτόν.

Θεόκτιστος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Βεῤῥοίας εἶπε· κληθεὶς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος ὑπὸ τῆς συνόδου τῆς συναχθείσης ἐν Ἀντιοχείᾳ, τρίτον, οὐ παρεγένετο· καὶ κατεκρίθη ἀπὸ τοῦ μὴ παραγενέσθαι.

D Γερόντιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σελευκείας εἶπεν· ἡμεῖς καθείλομεν αὐτὸν, ἐπειδὴ κανονικῶς ἐκλήθη τρίτον, καὶ οὐκ ἀπήντησε· καὶ κατὰ τοὺς κανόνας καθῃρέθη παρὰ πάντων τῶν συνελθόντων. βαρέα γάρ τινα ἐνέκειτο τοῖς λιβέλλοις τοῖς κατ' αὐτοῦ· καὶ ἐκλήθη κανονικῶς, καὶ οὐκ ἀπήντησε.

Δαμιανὸς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Σιδῶνος εἶπε· κληθεὶς ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου τῆς συναθροισθείσης ἐν τῇ Ἀντιοχείᾳ, τρίτον, οὐχ ὑπήκουσε· καὶ κατὰ τοὺς κανόνας καθῃρέθη παρὰ πάντων τῶν τότε συνελθόντων.

Ἰωσὴφ ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἡλιουπόλεως εἶπε· κληθεὶς ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῇ κατὰ Ἀντιόχειαν συνελθούσῃ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ καὶ ἅπαξ, καὶ δεύτερον, καὶ τρίτον ὁ εὐλαβέστατος Ἀθανάσιος, καὶ μὴ παραγενόμενος, ὑπεβλήθη τῇ καθαιρέσει.

E Σάββας ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Πάλτου εἶπε· [b] παρήμην εἰς τὸ δικαστήριον. ἦν δὲ Ἀθανάσιος ἐνεγκὼν σάκραν, ὥστε μὴ καθεσθῆναι μηδὲ τὸν κύριον [c] Θεοδώρητον εἰς τὴν δίκην, μηδὲ Ἰωάννην τὸν μητροπολίτην. ἐκάθηντο οἱ δύο εἰς τὴν δίκην. ἔλεγον πρὸς αὐτούς· ὅτι εἰ δικασταί ἐστε, ἀκούσατε τοῦ πράγματος· εἰ δὲ μὴ ὑπογράφετε, ἐξέλθετε. ἁπλῶς φιλονεικία ἐγένετο, καὶ οὐκ ἤθελον τοῦ γράψαι. τέλος ἐκλήθη τρίτον, καὶ οὐκ ἦλθε, καὶ διὰ τοῦτο καθείλομεν αὐτόν.

[b] *Forte*, παρήμην.
[c] *Forte*, Θεόδωρον.

Σωφρόνιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κωνσταντίνης πόλεως εἶπεν· οὐδὲν ἐξήτασται τῶν κατ' αὐτὸν καὶ παρουσίᾳ αὐτοῦ

ANNO CHRISTI 451.

ACTIO QUARTADECIMA.

κατὰ παρουσίαν οὐδὲν ἐξητάσθη· ἀλλὰ ἐκ μιᾶς μοίρας ᾐτιάσαντο ἐκεῖνοι· ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐπιστεύσαμεν τῇ μιᾷ μοίρᾳ, ἐπειδὴ οἱ κατήγοροι ὅσα θέλουσι λέγουσιν· οὐ πάντως δὲ δεῖ πείθεσθαι τοῖς κατηγοροῦσιν· ἐκλήθη διὰ ταῦτα ἅπαξ· εἶπε τὴν αἰτίαν, δι' ἣν οὐ παρεγένετο· ὅτι τινὰς ἐχθροὺς ἔχει. ἐγένετο ἐν τοῖς ὑπομνήμασι· πάλιν ἐκ δευτέρου ἐκλήθη. πάλιν ἐκλήθη ἐκ τρίτου· ὡς οὐχ ὑπήκουσεν ἐκ τρίτου, ἐξηνέχθη ψῆφος ἡ καθελοῦσα αὐτόν.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· λεγέτω Ἀθανάσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, τίνος ἕνεκα τρίτον κληθεὶς παρὰ τῆς κατὰ Ἀντιόχειαν συνόδου, οὐκ ἀπήντησε, ταῖς οἰκείαις δικαιολογίαις χρησάμενος. Ἀθανάσιος ὁ εὐλαβέστατος εἶπεν· ἐπειδὴ ἐχθρός μου ἦν αὐτὸς ὁ κρίνων ὁ Ἀντιοχείας· καὶ ἀξιῶ ταῦτα ἀναγνωσθῆναι, καὶ δειχθῆναι τὴν ἀλήθειαν· ἀπῆλθον οἱ κληρικοὶ, καὶ αὐτοὶ ἐψηφίσαντο, μὴ θελήσαντες. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· Σαβινιανὸς μὲν ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, ἐπειδὴ μετὰ τὴν καθαίρεσιν Ἀθανασίου τοῦ εὐλαβεστάτου ἐχειροτονήθη ὑπὸ τῆς κατὰ τὴν ἐπαρχίαν συνόδου, ἐπὶ τῆς ἐπισκοπῆς τῆς Περρηνῶν πόλεως, καθὼς ἡμεῖς συνορῶμεν, μένειν ὀφείλει· οὐδὲ γὰρ ἐκ μιᾶς μοίρας ἀποκινηθεὶς, δίκαιός ἐστι πρόκριμα παθεῖν, ἐπειδὴ οὐ μετεκλήθη, οὐδὲ ἀπολογία αὐτῷ ἐφυλάχθη. Ἀθανάσιος δὲ καθαιρεθεὶς, ὡς μὴ ὑπακούσας τῆς κλήσεσι, μετὰ ταῦτα δὲ ἐκ μιᾶς μοίρας παρὰ Διοσκόρου τῆς ἐπισκοπῆς ἀντέχεσθαι κελευσθεὶς, τέως, καθὼς συνορῶμεν, ἡσυχάζειν ὀφείλει· τὰ δὲ περὶ τῶν ἐπαχθέντων αὐτῷ δεῖν σκοπηθῆναι δικάζομεν ἐπὶ τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Ἀντιοχέων Μαξίμου, καὶ ἐπὶ τῆς μετ' αὐτοῦ συνόδου· οὕτω μέν τοι, ὥστε ἐντὸς ἐκτὼ μηνῶν ἀπὸ τῆς σήμερον ἡμέρας ἀριθμουμένων τὴν ἐξέτασιν γενέσθαι τῶν ἤδη κατ' αὐτοῦ τὴν κατηγορίαν ποιησαμένων, ἢ καὶ ἑτέρου τινὸς τῷ πράγματι συνισταμένου. καὶ εἰ μὲν ἐλεγχθείη πεπραχὼς πάντα τὰ ἐγκληματικῶς καὶ χρηματικῶς αὐτῷ ἐπενεχθέντα, καὶ ἐμφερόμενα τοῖς ὑπομνήμασιν, ἢ καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν ἄξιον ὑπάρχον καθαιρέσεως, μὴ μόνον αὐτὸν ἀλλότριον εἶναι τῆς αὐτῆς ἐπισκοπῆς, ἀλλὰ καὶ τοῖς δημοσίοις ὑποπίπτειν νόμοις. εἰ δὲ ἐντὸς ταύτης τῆς προθεσμίας μὴ ἐναχθείη, ἢ ἐναγόμενος μὴ ἐλεγχθείη, ὡς προείρηται, Ἀθανάσιον μὲν τὴν ἐπισκοπὴν καὶ τὴν ἐκκλησίαν τῆς αὐτῆς πόλεως ἀναλαβεῖν διὰ τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Μαξίμου τοῦ τῆς Ἀντιοχέων μεγαλοπόλεως, Σαβινιανὸν δὲ τὸν εὐλαβέστατον καὶ τὸ ἀξίωμα τῆς ἐπισκοπῆς ἔχειν, καὶ ὑποκαθεστῶτα εἶναι, τρεφόμενον, ὡς ἂν ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος τῆς Ἀντιοχέων Μάξιμος πρὸς τὴν δύναμιν τῆς κατὰ Πέρρην ἁγιωτάτης ἐκκλησίας διατυπώσῃ. τούτων ἀκούσασα ἡ ἁγιωτάτη σύνοδος λεγέτω, εἰ τοῖς τυπωθεῖσιν ἐπιψηφίζεται, ἢ τι ἕτερον τυποῖ.

erant, & in præſentia ejus per probationem nihil examinatum eſt. Sed ex una parte accuſaverunt illi. Nos autem non credidimus uni parti, quoniam accuſatores quæcumque volunt dicunt, nec omnino oportet accuſatoribus credi. Evocatus eſt autem propter hæc ſemel: dixit cauſam, pro qua non adeſſet, quoſdam ſe inimicos habere in ſynodo: quæ poſita eſt in geſtis. Iterum ſecundo evocatus eſt. Cum autem non obediſſet tertio, deponens eum prolata ſententia eſt.

Glorioſiſſimi judices dixerunt: Dicat Athanaſius reverentiſſimus epiſcopus cur tertio evocatus a ſancto Antiocheno concilio, non occurrit, ut propriis allegationibus uteretur. Athanaſius reverentiſſimus epiſcopus dixit: Quoniam inimicus meus erat ipſe qui judicabat, Antiochenus archiepiſcopus. Et rogo hæc relegi, & veritatem probari. Abierunt tredecim clerici, & ipſi decreverunt nolentes. Glorioſiſſimi judices dixerunt: Sabinianus reverentiſſimus epiſcopus, quoniam poſt depoſitionem Athanaſii reverentiſſimi ordinatus eſt a provinciali concilio, in Perrhenorum civitatis epiſcopatu (ſicut nos perſpicimus) manere debet. Neque enim ex una parte remotus, juſtum eſt ut præjudicium patiatur: quoniam neque vocatus eſt, neque contradictio ei ſervata eſt. Athanaſius vero depoſitus, tamquam evocationibus non obaudiens, poſtea vero ex una parte a Dioſcoro epiſcopatum obtinere juſſus, interim, ſicut perſpicimus, debet quieſcere. Cauſas vero illatas ei, examinandas eſſe decernimus apud ſanctiſſimum epiſcopum Antiochiæ Maximum, & concilium quod cum eo eſt: ita tamen, ut intra octo menſes, a præſenti die numerandos, examinatio fiat eorum qui dudum accuſationem adverſus eum propoſuerunt, aut ſi quivis alius contra eum de his ipſis inſtare voluerit: & ſi quidem convictus fuerit omnia præſumpſiſſe, quæ ei criminaliter ſeu pecunialiter ſunt illata, & geſtis inſerta, aut unum ex illis, quod damnatione ſit dignum; non ſolum eum alienum eſſe ab eodem epiſcopatu, ſed etiam legibus publicis eſſe ſubdendum. Si vero intra hoc tempus non agatur adverſus eum, neque convincatur, ſicut prædictum eſt; Athanaſius quidem epiſcopatum ejuſdem recipiat civitatis & eccleſiam per ſanctiſſimum epiſcopum Antiochiæ Maximum; Sabinianus vero reverentiſſimus epiſcopus & dignitatem epiſcopatus habeat, & ſubſtitutus ſit, & paſcatur, ſicut reverentiſſimus epiſcopus Antiochenorum Maximus ſecundum facultatem Perrhenorum ſanctiſſimæ eccleſiæ diſpoſuerit. Hæc audiens ſanctiſſima ſynodus dicat, ſi ea quæ ſunt ordinata, decernit, an aliud quid diſponit.

Μάξιμος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας εἶπε· τούτου οὐδὲν δικαιότερον. Κῦρος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Ἀναζαρβοῦ εἶπεν· ὁ Θεὸς δι' ὑμῶν ἐλάλησεν· ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· οὐδὲν δικαιότερον, οὐδὲν ἀκριβέστερον. αὕτη δικαία ψῆφος. τὰ τυπωθέντα πέρας λαβέτω· μετὰ τοῦ Θεοῦ ὑμεῖς δικάζετε.

Maximus reverentiſſimus epiſcopus Antiochiæ dixit: Hoc nihil juſtius. Cyrus reverentiſſimus epiſcopus Anazarbi dixit: Deus per vos locutus eſt. Sancta ſynodus dixit: Nihil juſtius, nihil integrius; hoc juſtum judicium: hæc juſta ſententia. Quæ diſpoſita ſunt, effectui mancipentur, quia cum Deo vos judicatis.

Οἱ μεγαλοπρεπέστατοι καὶ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· τὰ παρ' ἡμῶν μὲν δοκιμασθέντα, τυπωθέντα δὲ παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, βέβαια μενέτω.*

Glorioſiſſimi judices dixerunt: Ea quæ a nobis quidem approbata ſunt, diſpoſita vero a ſancto concilio, firma conſiſtant.

* In mſ. Pameneri, ἀνέγνων, ἀνέγνωμεν, ἀνέγνων.

In cod. Bobieriano: Contuli * ſexta feria ante Paſcha, cui vicini ſumus, die ante Kal. Aprilis VI. ind. XIII. & requievi ab opere perpetrato, complens adjuvante gratia Chriſti collationem ſanctiſſimi Concilii Chalcedonenſis. Explicit actio XIV. incipit XV. Cod. Acumitenſium: Termini eccleſiaſtici promulgati a ſancta & magna & univerſali ſynodo, quæ Chalcedone collecta eſt.

* Falſa temporis adnotatio.

ACTIO DECIMAQUINTA.

Ex collectione pergamena ms. Dionysiana, quæ est in Bibliotheca Collegii Parisiensis Societatis Jesu, unde canones emendatiores prodeunt: ut ex codice Avicensi, quem a P. Sirmondo descriptum fuisse ex ipsius apographo intelligimus.

ACTIO DECIMAQUINTA Chalcedonensis Concilii.

Definitiones ecclesiasticæ editæ a sancta & generali synodo Chalcedone congregata.

TITULI CANONUM.

Ex collectione Dionysii Exigui.

ΠΡΑΞΙΣ ΙΕ'. τῆς ἐν Καλχηδόνι ἁγίας συνόδου.

Ὅροι ἐκκλησιαστικοὶ ἐκφωνηθέντες παρὰ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου τῆς ἐν Καλχηδόνι συναχθείσης.

TITULI CANONUM.

Ex collectione Isidori Mercatoris.

ANNO CHRISTI 451.

VERSIO ISIDORI MERCATORIS.

CANON I.

Regulas a sanctis patribus in unaquaque synodo usque nunc prolatas teneri statuimus.

II.

Si quis episcoporum, accepta pecunia, ordinationem fecerit, & [b] sub pretium deduxerit [c] impretiabilem gratiam, atque ordinaverit per pecunias episcopum, sive chorepiscopum, sive presbyterum, sive diaconum, aut quemcumque alium qui connumeratur inter clericos; aut accepta pecunia ordinaverit œconomum, id est defensorem, sive [d] paramonarium: quicumque ergo hæc [e] meditatus fuerit, si convictus fuerit, ipse quidem subeat gradus sui periculum; & qui sic ordinatus fuerit, nullum habeat fructum ex hujusmodi mercimonio & creatione probrosa, sed sit alienus [f] & dignitatis & [g] solicitudinis ejus, quam per pecunias [h] introivit. Sed & ille qui instans tam turpibus & illicitis [i] datis, intercessor apparuit, si quidem clericus fuerit, de proprio decidat gradu: si vero laïcus, sive monachus fuerit, anathema sit.

III.

Pervenit ad sanctam synodum, quia de his qui in clero connumerantur, quidam propter [k] turpis lucri gratiam, alienarum [l] possessionum conductiones & causas sæculares suscipiunt, & seipsos quidem a ministeriis sanctis per desidiam separant, ad domos autem sæcularium concurrunt, & substantiarum eorum gubernationes avaritiæ causa suscipiunt. Decrevit ergo sancta & magna synodus, neminem deinceps eorum, hoc est, episcopum, sive clericum, aut monachum, conducere possessiones, aut misceri sæcularibus procurationibus: nisi forte qui legibus ad minorum tutelas ætatum, sive curationes, inexcusabiles attrahuntur, aut cui ipsius civitatis episcopus ecclesiasticarum rerum commiserit gubernacula, vel orphanorum, ac viduarum [m] quæ indefensæ sunt, [n] & earum personarum, quæ maxime ecclesiastico indigent adminiculo, propter timorem Dei. Si quis vero transgressus fuerit statuta, [o] correptioni ecclesiasticæ subjaceat.

IV.

Qui vere & pure solitariam eligunt vitam, digni sunt convenienti honore. Quia tamen quidam [p] monachi habitu utentes, [q] res communes disturbant, indifferenter civitates circumeuntes, nec non & monasteria per se ipsos propria præsumptione constituere tentant: placuit, neminem aut ædificare, aut consti-

b *al.* in venalitatem vel nundinationem adduxerit.

c *al.* indistrabilem sive inappretiabilem.

d *al.* mansionarium.

e *al.* aut quemlibet de canone turpis lucri gratia tentaverit.

f *al.* aut

g *al.* aut

h *al.* impetravit.

i *al.* lucris

26. Distinct. 86. Pervenit ad sanctam.

k *al.* turpia lucri

l *al.* prædiorum.

m *al.* sine provisione existentium.

n *al.* aut

o *al.* ecclesiasticis increpationibus

16. XVI. Quæst. 1. Qui vere.

p *al.* monachili prætextu

q *al.* ecclesiasticos actus civilesque conturbant.

ΚΑΝΩΝ α'.

Τοὺς παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων καθ' ἑκάστην σύνοδον ἄχρι τοῦ νῦν ἐκτεθέντας κανόνας κρατεῖν ἐδικαιώσαμεν.

β'.

Εἴ τις ἐπίσκοπος ἐπὶ χρήμασι χειροτονίαν ποιήσαιτο, καὶ εἰς πρᾶσιν καταγάγῃ τὴν ἄπρατον χάριν, καὶ χειροτονήσῃ ἐπὶ χρήμασιν ἐπίσκοπον, ἢ χωρεπίσκοπον, ἢ πρεσβύτερον, ἢ διάκονον, ἢ ἕτερόν τινα τῶν ἐν τῷ κλήρῳ καταριθμουμένων, ἢ προβάλλοιτο ἐπὶ χρήμασιν ἢ οἰκονόμον, ἢ ἔκδικον, ἢ προσμονάριον, ἢ ὅλως τινὰ τοῦ κανόνος, δι' αἰσχροκέρδειαν οἰκείαν· ὁ τοῦτο ἐπιχειρήσας, ἐλεγχθεὶς, περὶ τὸν οἰκεῖον κινδυνευέτω βαθμόν· καὶ ὁ χειροτονούμενος μηδὲν ἐκ τῆς κατ' ἐμπορίαν ὠφελείσθω χειροτονίας ἢ προβολῆς, ἀλλ' ἔστω ἀλλότριος τῆς ἀξίας, ἢ τοῦ φροντίσματος, οὗπερ ἐπὶ χρήμασιν ἔτυχεν· εἰ δέ τις καὶ μεσιτεύων φανείη τοῖς οὕτως αἰσχροῖς καὶ ἀθεμίτοις λήμμασι, καὶ οὗτος, εἰ μὲν κληρικὸς εἴη, τοῦ οἰκείου ἐκπιπτέτω βαθμοῦ. εἰ δὲ λαϊκὸς, ἢ μονάζων, ἀναθεματιζέσθω.

γ'.

Ἦλθεν εἰς τὴν ἁγίαν σύνοδον, ὅτι τῶν ἐν τῷ κλήρῳ κατειλεγμένων τινὲς δι' οἰκείαν αἰσχροκέρδειαν ἀλλοτρίων κτημάτων γίνονται μισθωταὶ, καὶ πράγματα κοσμικὰ ἐργολαβοῦσι, τῆς μὲν τοῦ Θεοῦ λειτουργίας καταῤῥᾳθυμοῦντες, τοὺς δὲ τῶν κοσμικῶν ὑποτρέχοντες οἴκους, καὶ οὐσιῶν χειρισμοὺς ἀναδεχόμενοι διὰ φιλαργυρίαν. ὥρισε τοίνυν ἡ ἁγία σύνοδος, μηδένα τοῦ λοιποῦ, μὴ ἐπίσκοπον, μὴ κληρικὸν, μὴ μονάζοντα, ἢ μισθοῦσθαι κτήματα, ἢ πράγματα, ἢ ἐπεισάγειν ἑαυτὸν κοσμικαῖς διοικήσεσι· πλὴν εἰ μή που ἐκ νόμων καλοῖτο εἰς ἀφηλίκων ἀπαραίτητον ἐπιτροπὴν, ἢ ὁ τῆς πόλεως ἐπίσκοπος ἐκκλησιαστικῶν ἐπιτρέψοι φροντίζειν πραγμάτων, ἢ ὀρφανῶν καὶ χηρῶν ἀπρονοήτων, καὶ τῶν προσώπων τῶν μάλιστα τῆς ἐκκλησιαστικῆς δεομένων βοηθείας, διὰ τὸν φόβον τοῦ κυρίου. εἰ δέ τις παραβαίνειν τὰ ὡρισμένα τοῦ λοιποῦ ἐπιχειρήσει, ὁ τοιοῦτος ἐκκλησιαστικοῖς ὑποκείσθω ἐπιτιμίοις.

δ'.

Οἱ ἀληθῶς καὶ εἰλικρινῶς τὸν μονήρη μετιόντες βίον, τῆς προσηκούσης ἀξιούσθωσαν τιμῆς. ἐπειδὴ δέ τινες τῷ μοναχικῷ κεχρημένοι προσχήματι, τάς τε ἐκκλησίας καὶ τὰ πολιτικὰ διαταράσσουσι πράγματα, περιϊόντες ἀδιαφόρως ἐν ταῖς πόλεσιν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ μοναστήρια ἑαυτοῖς συνιστᾶν ἐπιτηδεύοντες· ἔδοξε μηδένα μηδαμοῦ οἰ-

ACTIO DECIMAQUINTA.

VERSIO DIONYSII EXIGUI.

CANON I.

Regulas sanctorum patrum per singula nunc usque concilia constitutas, proprium robur obtinere decrevimus.

II.

Si quis episcopus per [a] pecunias fecerit ordinationem, & [b] sub pretio redegerit gratiam, [c] quæ non potest [d] vendi, ordinaveritque per [e] pecunias episcopum, aut presbyterum, aut diaconum, vel quemlibet ex his qui connumerantur in clero, aut promoverit per pecunias [f] dispensatorem, aut defensorem, vel quemquam omnino qui subjectus est regulæ, pro suo turpissimi lucri commodo; [g] is qui hoc attentasse probatus fuerit, proprii gradus periculo subjacebit: & qui ordinatus est, nihil ex hac ordinatione vel promotione, quæ est per negotiationem facta proficiat, sed sit alienus ea dignitate vel solicitudine, quam per pecunias acquisivit. Si quis vero mediator tam turpibus & nefandis datis vel acceptis exstiterit, si quidem clericus fuerit, proprio gradu decidat: si vero laïcus aut monachus, anathematizetur.

III.

Pervenit ad sanctam synodum, quod quidam qui in clero videntur allecti, propter lucra turpia conductores alienarum possessionum fiant, & sæcularia negotia sub cura sua suscipiant, Dei quidem ministerium parvi pendentes, sæcularium vero discurrentes domos, & propter avaritiam, patrimoniorum solicitudinem [h] sumentes. Decrevit itaque sanctum hoc magnumque concilium, nullum deinceps, non episcopum, non clericum, vel monachum, aut possessiones conducere, aut negotiis sæcularibus se immiscere, præter pupillorum, si forte [i] curam inexcusabilem leges imponant: aut civitatis episcopus ecclesiasticarum rerum solicitudinem habere præcipiat; aut orphanorum & viduarum, earum quæ sine ulla provisione sunt, ac personarum quæ maxime ecclesiastico indigent adjutorio, & propter timorem Domini causa deposcat. Si quis autem transgredi de cetero hæc statuta tentaverit; qui est hujusmodi, ecclesiasticis increpationibus subjacebit.

IV.

Qui vere & sincere singularem sectantur vitam, competenter [k] honorentur. Quoniam vero quidam utentes habitu [l] monachali, ecclesiastica negotia civiliaque conturbant, circumeuntes indifferenter urbes, nec non & monasteria sibi instituere [m] tentantes; placuit nullum usquam ædificare aut constituere monaste-

8. 1. Quæst. 1. Si quis episcopus.

a *Parif.* pecuniam.

b *mſ.* sub pretium.

c quæ nisi per gratiam Dei non acquiritur, *Atrb.*

d *mſ. Parif.* vendari.

e *Parif.* procurium.

f *al.* aut dispensatorem, aut laicum defensorem.

g *mſ.* nisi qui hoc attentasse probatum fuerit. *al.* cum hoc

h adsumentes, *mſ.*

i *al.* a minoris ætatis tutelam quæ excusari non licet, *Atrb.*

k *mſ.* honore digni habeantur.

l *mſ.* monachi.

m *mſ.* præsumentes.

rium, vel ᵃ oratorii domum, præter conscientiam civitatis episcopi: Monachos vero per unamquamque civitatem aut regionem subjectos esse episcopo, & quietem diligere, & intentos esse tantummodo jejunio & orationi, in locis in quibus renuntiaverunt sæculo, permanentes: nec ecclesiasticis vero, nec sæcularibus negotiis communicent, vel in aliquo sint molesti, propria monasteria deserentes; nisi forte his præcipiatur propter opus necessarium ab episcopo civitatis. Nullum vero recipere in monasteriis servum obtentu monachi præter sui domini conscientiam. Transgredientem vero hanc definitionem nostram, excommunicatum esse decernimus, ne nomen Dei blasphemetur. Verumtamen episcopum convenit civitatis competentem monasteriorum providentiam gerere.

V.

De his qui transmigrant de civitate in civitatem, episcopis aut clericis, placuit ut canones qui de hac re a sanctis patribus statuti sunt, habeant propriam firmitatem.

VI.

Nullum absolute ordinari debere presbyterum aut diaconum, nec quemlibet in gradu ecclesiastico, nisi specialiter * in ecclesia civitatis, aut possessionis, aut martyrii, aut monasterii qui ordinandus est, pronuntietur. Qui vero absolute ordinantur, decrevit sancta synodus irritam haberi hujuscemodi manus impositionem, & nusquam posse ministrare, ad ordinantis injuriam.

VII.

Qui semel in clero deputati sunt, aut monachorum vitam expetiverunt, statuimus, neque ad militiam, neque ad dignitatem aliquam venire ᵇ mundanam: aut hoc tentantes, & non agentes pœnitentiam, ut redeant ad hoc, quod propter Deum prius elegerunt, anathematizari.

VIII.

Clerici qui præficiuntur ᶜ ptochiis, vel qui ordinantur in monasteriis & basilicis martyrum, sub episcoporum qui in unaquaque civitate sunt, secundum sanctorum patrum traditiones, potestate permaneant; nec per contumaciam ab episcopo suo dissiliant. Qui vero audent evertere hujuscemodi formam quoquo modo, nec proprio subjiciuntur episcopo; si quidem clerici sunt, canonum ᵈ correptionibus subjacebunt: si vero laïci vel monachi fuerint, communione priventur.

ᵃ *Anit.* oratorii. — * ecclesiæ, *mss.* — ᵇ *Anit.* sæcularem. — ᶜ *Anit.* dispensationi pauperum. — ᵈ *al.* damnationi *sive* ultionibus.

A οἰκοδομεῖν, μηδὲ συνιστᾶν μοναστήριον, ἢ εὐκτήριον οἶκον, παρὰ γνώμην τοῦ τῆς πόλεως ἐπισκόπου· τοὺς δὲ καθ' ἑκάστην πόλιν καὶ χώραν μονάζοντας ὑποτετάχθαι τῷ ἐπισκόπῳ, καὶ τὴν ἡσυχίαν ἀσπάζεσθαι, καὶ προσέχειν μόνῃ τῇ νηστείᾳ καὶ τῇ προσευχῇ, ἐν οἷς τόποις ἀπετάξαντο, προσκαρτεροῦντας· μήτε δὲ ἐκκλησιαστικοῖς, μήτε βιωτικοῖς παρενοχλεῖν πράγμασιν, ἢ ἐπικοινωνεῖν, καταλιμπάνοντας τὰ ἴδια μοναστήρια· εἰ μή ποτε ἄρα ἐπιτραπεῖεν διὰ χρείαν ἀναγκαίαν ὑπὸ τοῦ τῆς πόλεως ἐπισκόπου. μηδένα δὲ B προσδέχεσθαι ἐν τοῖς μοναστηρίοις δοῦλον ἐπὶ τῷ μονάσαι παρὰ γνώμην τοῦ ἰδίου δεσπότου· τὸν δὲ παραβαίνοντα τοῦτον ἡμῶν τὸν ὅρον, ὡρίσαμεν ἀκοινώνητον εἶναι, ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ βλασφημῆται. τὸν μέντοι ἐπίσκοπον τῆς πόλεως χρὴ τὴν δέουσαν πρόνοιαν ποιεῖσθαι τῶν μοναστηρίων.

ε'.

Περὶ δὲ τῶν μεταβαινόντων ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν ἐπισκόπων ἢ κληρικῶν, ἔδοξε τοὺς περὶ τούτων κανόνας παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων ἔχειν τὴν ἰδίαν ἰσχύν.

C

ϛ'.

Μηδένα δὲ ἀπολελυμένως χειροτονεῖσθαι, μήτε πρεσβύτερον, μήτε διάκονον, μήτε ὅλως τινὰ τῶν ἐν ἐκκλησιαστικῷ τάγματι· εἰ μὴ ἰδικῶς ἐν ἐκκλησίᾳ πόλεως ἢ κώμης, ἢ μαρτυρίῳ, ἢ μοναστηρίῳ, ὁ χειροτονούμενος ἐπικηρύττοιτο. τοὺς δὲ ἀπολύτως χειροτονουμένους ὥρισεν ἡ ἁγία σύνοδος ἄκυρον ἔχειν τὴν τοιαύτην χειροθεσίαν, καὶ μηδαμοῦ δύνασθαι ἐνεργεῖν ἐφ' ὕβρει τοῦ χειροτονήσαντος.

D

ζ'.

Τοὺς ἅπαξ ἐν κλήρῳ κατειλεγμένους, ἢ καὶ μονάσαντας, ὡρίσαμεν, μήτε ἐπὶ στρατείαν, μήτε ἐπὶ ἀξίαν κοσμικὴν ἔρχεσθαι· ἢ τοῦτο τολμῶντας, καὶ μὴ μεταμελουμένους, ὥστε ἐπιστρέψαι ἐπὶ τοῦτο, ὃ διὰ Θεὸν πρότερον εἵλοντο, ἀναθεματίζεσθαι.

η'.

Οἱ κληρικοὶ τῶν πτωχείων καὶ μοναστηρίων, ὑπὸ τῶν ἐν ἑκάστῃ πόλει ἐπισκόπων τὴν ἐξουσίαν, κατὰ τὴν E τῶν ἁγίων πατέρων παράδοσιν, διαμενέτωσαν· καὶ μὴ καταυθαδιάζεσθαι, ἢ ἀφηνιάζειν τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου. οἱ δὲ τολμῶντες ἀνατρέπειν τὴν τοιαύτην διατύπωσιν καθ' οἱονδήποτε τρόπον, καὶ μὴ ὑποταττόμενοι τῷ ἰδίῳ ἐπισκόπῳ, εἰ μὲν εἶεν κληρικοί, τοῖς τῶν κανόνων ὑποκείσθωσαν ἐπιτιμίοις· εἰ δὲ μονάζοντες ἢ λαϊκοί, ἔστωσαν ἀκοινώνητοι.

A tuere monasteria, aut oratorii domum, sine conscientia ipsius civitatis episcopi. Eos vero, qui per singulas civitates seu possessiones in monasteriis sunt, subjectos esse debere episcopo, & quieti operam dare, atque observare jejunia & orationes, in locis in quibus ᵃ semel Deo se devoverunt, permanentes: & neque communicare ecclesiasticis, neque sæculares aliquas tractare actiones, relinquentes propria monasteria: nisi forte jubeantur, propter urgentes necessitates, ab ipsius civitatis B episcopo. Et neminem servorum suscipi in monasterium, ut sit cum eis monachus, nisi cum domini proprii conscientia. Prætereuntem vero hæc decrevimus extra communionem esse, ne nomen Domini blasphemetur. Convenit vero civitatis episcopo, ᵇ curam solicitudinemque necessariam monasteriis exhibere.

V.

Propter eos episcopos sive clericos, qui de civitate ad civitatem transeunt, placuit, definitiones datas a sanctis patribus habere propriam firmitatem.

C VI.

Neminem absolute ordinari presbyterum, vel diaconum, vel quemlibet in ecclesiastica ordinatione constitutum; nisi ᶜ manifeste in ecclesia civitatis, sive possessionis, aut in martyrio, aut in monasterio, qui ordinatur, ᵈ mereatur ordinationis publicatæ vocabulum. Eorum vero qui ᵉ absolute ordinantur, decrevit sancta synodus ᶠ vacuam haberi manus impositionem, & nullum ejus tale factum valere, ad injuriam ipsius qui eum ordinavit.

D VII.

Eos qui semel in clero ᵍ taxati fuerint, sive in monasteriis deputati, decrevimus neque ad militiam neque ad ʰ honores sæculares venire. Eos autem, qui hoc ausi fuerint facere, & non ejus rei pœnitere maluerint, ut ad hoc idem revertantur, quod ante obtentu Dei proposuerunt sibi, anathematizari.

VIII.

Clerici in ⁱ ptochiis, & in monasteriis, aut martyriis constituti, sub E potestate sint ejus, qui in ea est civitate episcopus, secundum traditionem sanctorum patrum: nec per ᵏ præsumptionem recedant a suo episcopo. Eos vero qui ausi fuerint rescindere hujusmodi ˡ institutionem quocumque modo, vel si noluerint subjacere proprio episcopo; si quidem fuerint clerici, ᵐ pro personarum ordinatione subjaceant ⁿ condemnationibus ᵒ canonum: si vero monachi seu laïci fuerint, ᵖ communione priventur.

ᵃ *al.* renunciaverunt. — ᵇ *al.* competentem providentiam. — 16. VII. *Quæst.* 1. Propter eos. — 1. *Distinct.* 70. Neminem absolute. — ᶜ *al.* specialiter — ᵈ *al.* pronuntietur — ᵉ *al.* impronuntiabiles — ᶠ *al.* irritam — 3. XX. *Quæst.* 3. Eos qui semel. — ᵍ *al.* deputati — ʰ *al.* dignitates — 10. XVIII. *Quæst.* 2. Quidam monachorum §. Clerici. — ⁱ *Ptochium est domus mendicorum, vel locus ad recipiendos mendicos.* — ᵏ *al.* contumaciam subsannantes suos episcopos. — ˡ *al.* ordinationem — ᵐ *al.* paternarum auditionum — ⁿ *al.* increpationi — ᵒ *al. deest hoc verbum.* — ᵖ *al.* excommunicentur.

ANNO CHRISTI 451.

VERSIO ISIDORI MERCATORIS.

IX.

Si clericus adversus clericum habeat negotium, non relinquat suum episcopum, & ad sæcularia judicia non concurrat: sed prius [a] negotium agitetur apud proprium episcopum, vel certe ([b] si fuerit judicium ipsius episcopi) apud arbitros ex utraque parte electos audiatur negotium. Si quis vero contra hæc fecerit, canonum subjaceat correctionibus. Et si clericus adversus suum vel alium episcopum habeat causam, apud audientiam synodi provinciæ ejus [c] conquiratur. Si vero contra ipsius provinciæ metropolitanum episcopum, episcopus sive clericus habeat controversiam, pergat ad ipsius diœcesis [d] primatem, aut certe ad Constantinopolitanæ regiæ civitatis sedem, ut eorum ibi proprium negotium [e] exquiratur.

X.

Non licere clericum in ecclesiis duarum civitatum ordinari, sed in qua ab initio ordinatus est, & cujus [f] expetitio erat ante profugium. Et si propter vanæ gloriæ desiderium contigerit, [g] ut post ad majorem ecclesiam confugerit; eum indubitanter revocari debere ad eam, in qua ab exordio ordinatus est, & ibi tantummodo ministrare. Si quis vero jam translatus est ab alia in aliam ecclesiam, nihil habeat commune cum priore ecclesia, sive sub hac ecclesia constitutis martyriis, sive in ptochiis, vel xenodochiis, aut eorum negotiis. Eos vero qui ausi fuerint post ordinationem hujus magnæ & universalis synodi agere quæ prohibita sunt, statuit sancta synodus cadere de proprio gradu.

XI.

Omnes pauperes & indigentes ecclesiasticis auxiliis, cum proficiscuntur, sub probatione epistolii, sive pacificis, quæ dicuntur [h] ecclesiasticæ, tantummodo commendari statuimus, & non commendatitiis epistolis: quia commendatitias epistolas, quas dicimus, eos tantum accipere convenit, [i] qui in opere sunt [k] clariores [l].

XII.

Pervenit ad nos, quod quidam præter [m] ecclesiasticos ordines affectantes potentiam, per pragmaticam [n] formam, unam provinciam in duas dividant, ita ut ex hoc inveniantur duo metropolitani episcopi in una eademque esse provincia. Statuit ergo sancta synodus, deinceps nihil tale attentari a quolibet episcopo: eos vero qui tale aliquid attentaverint, de proprio gradu cadere. Si quæ vero antea civitates per pragmaticam Imperialem metropolitani nominis honore decoratæ sunt, nomine solo perfruantur; [o] & qui

[a] al. actio ventiletur.
[b] al. consilio ejusdem episcopi.
[c] al. conquæratur.
[d] al. metropolitanum.
[e] al. judicetur; vel & ibi proprium negotium exsequatur.
[a] Forte, κληρικοὺς
[f] al. expetierat ante perfugium.
[g] al. ut pote
[b] Forte, ἐπιθυμίας.
[h] al. quæ dicunt εἰρηνικὰ ecclesiastici
[i] al. qui in opinione sunt clariore
[k] al. honoratiores
[l] al. & eis tantummodo præbeantur.
2. Distinct. 101. Pervenit ad nos.
[m] al. ecclesiasticas ordinationes
[n] al. sacram
[o] al. & honoretur qui ecclesiam ejus regit episcopus incolumi scilicet metropolitano episcopo jure proprio reservato.

θ'.

Εἴ τις κληρικὸς πρὸς κληρικὸν πρᾶγμα ἔχοι, μὴ καταλιμπανέτω τὸν οἰκεῖον ἐπίσκοπον, καὶ ἐπὶ κοσμικὰ δικαστήρια κατατρεχέτω· ἀλλὰ πρότερον τὴν ὑπόθεσιν γυμναζέτω παρὰ τῷ ἰδίῳ ἐπισκόπῳ, ἢ γνώμῃ αὐτοῦ τοῦ ἐπισκόπου, παρ' οἷς ἂν τὰ ἀμφότερα μέρη βούλεται, τὰ τῆς δίκης συγκροτείσθω. εἰ δέ τις παρὰ ταῦτα ποιήσει, κανονικοῖς ὑποκείσθω ἐπιτιμίοις. εἰ δὲ καὶ κληρικὸς ἔχοι πρᾶγμα πρὸς τὸν ἴδιον ἐπίσκοπον, ἢ πρὸς ἕτερον, παρὰ τῇ συνόδῳ τῆς ἐπαρχίας δικαζέσθω. εἰ δὲ πρὸς τὸν τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας μητροπολίτην ἐπίσκοπος ἢ κληρικὸς ἀμφισβητοίη, καταλαμβανέτω ἢ τὸν ἔξαρχον τῆς διοικήσεως, ἢ τὸν τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως θρόνον, καὶ ἐπ' αὐτῷ δικαζέσθω.

ι'.

Μὴ ἐξεῖναι [a] κληρικὸν ἐν δύο πόλεων καταλέγεσθαι ἐκκλησίαις κατὰ τὸ αὐτὸ, ἐν ᾗ τε τὴν ἀρχὴν ἐχειροτονήθη, καὶ ἐν ᾗ προσέφυγεν, ὡς μείζονι δῆθεν, διὰ δόξης κενῆς [b] ἐπιθυμίαν· τοὺς δέ γε τοῦτο ποιοῦντας ἀποκαθίστασθαι τῇ ἰδίᾳ ἐκκλησίᾳ, ἐν ᾗ ἐξ ἀρχῆς ἐχειροτονήθησαν, καὶ ἐκεῖ μόνον λειτουργεῖν. εἰ μέν τοι ἤδη τις μετετέθη ἐξ ἄλλης εἰς ἄλλην ἐκκλησίαν, μηδὲν τοῖς τῆς προτέρας ἐκκλησίας, ἤτοι τῶν ὑπ' αὐτὴν μαρτυρίων, ἢ πτωχείων, ἢ ξενοδοχείων, ἐπικοινωνεῖν πράγμασι. τοὺς δέ γε τολμῶντας μετὰ τὸν ὅρον τῆς μεγάλης καὶ οἰκουμενικῆς ταύτης συνόδου πράττειν τι τῶν νῦν ἀπηγορευμένων, ὥρισεν ἡ ἁγία σύνοδος, ἐκπίπτειν τοῦ οἰκείου βαθμοῦ.

ια'.

Πάντας τοὺς πένητας καὶ δεομένους ἐπικουρίας, μετὰ δοκιμασίας, ἐπιστολίοις, εἴτουν εἰρηνικοῖς ἐκκλησιαστικοῖς μόνοις ὡρίσαμεν ὁδεύειν, καὶ μὴ συστατικοῖς· διὰ τὸ τὰς συστατικὰς ἐπιστολὰς προσήκειν τοῖς οὖσι μόνοις ἐν ὑπολήψει παρέχεσθαι προσώποις.

ιβ'.

Ἦλθεν εἰς ἡμᾶς, ὡς τινες παρὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς θεσμοὺς προσδραμόντες δυναστείαις, διὰ πραγματικῶν βασιλικῶν τὴν μίαν ἐπαρχίαν εἰς δύο κατέτεμον, ὡς ἐκ τούτου δύο μητροπολίτας εἶναι ἐν τῇ αὐτῇ ἐπαρχίᾳ. ὥρισε τοίνυν ἡ ἁγία σύνοδος, τοῦ λοιποῦ μηδὲν τοιοῦτον τολμᾶσθαι παρὰ [c] ἐπισκόπου· ἐπεὶ τὸν τοῦτο ἐπιχειροῦντα ἐκπίπτειν τοῦ οἰκείου βαθμοῦ. ὅσαι δὲ ἤδη πόλεις διὰ γραμμάτων βασιλικῶν τῷ τῆς μητροπόλεως ἐτιμήθησαν ὀνόματι, μόνης ἀπολαυέτωσαν τῆς τιμῆς· καὶ ὁ τὴν

ACTIO DECIMA-QUINTA.

VERSIO DIONYSII EXIGUI.

IX.

Si quis clericus adversus clericum habet negotium, non deserat proprium episcopum, & ad sæcularia percurrat judicia: sed prius actio ventiletur apud episcopum proprium; vel certe consilio ejusdem episcopi, apud quos utræque partes voluerint, judicium [a] obtinebunt. Si quis autem [b] præter hæc fecerit, canonicis [c] correctionibus subjacebit. Quod si clericus habet causam adversus episcopum proprium, vel adversus [d] alterum, apud synodum provinciæ judicetur. Quod si adversus ejusdem provinciæ metropolitanum episcopus vel clericus habet querelam, [e] petat aut primatem diœceseos, aut sedem regiæ urbis Constantinopolitanæ, & [f] apud ipsam judicetur.

X.

Non licere clericum [g] conscribi in duabus simul ecclesiis, & in qua ab initio ordinatus est, & ad quam confugit, quasi ad potiorem, ob inanis gloriæ cupiditatem: hoc autem facientes revocari debere ad suam ecclesiam, in qua [h] primitus ordinati sunt, & ibi tantummodo ministrare. Si vero jam quis translatus est ex alia in aliam ecclesiam, nihil prioris ecclesiæ, vel martyriorum quæ sub ea sunt, aut prochiorum, aut xenodochiorum rebus omnino communicet. Eos vero qui ausi fuerint post definitionem magnæ & universalis hujus synodi, quidquam ex his quæ nunc sunt prohibita, perpetrare, decrevit sancta synodus a proprio hujusmodi gradu [i] excidere.

XI.

Omnes pauperes & indigentes auxilio, cum proficiscuntur, sub probatione epistoliis vel ecclesiasticis pacificis tantummodo commendari decrevimus, & non [k] commendatitiis litteris: propterea quod commendatitias litteras personis [l] honoratioribus solummodo conceduntur.

XII.

Pervenit ad nos, quod quidam præter ecclesiastica statuta facientes, convolarunt ad potestates, & per pragmaticam formam in duo provinciam unam diviserunt, ita ut ex hoc facto duo metropolitani esse videantur in una provincia. Statuit ergo sancta synodus, de reliquo nihil ab episcopis tale tentari: alioquin, qui hoc adnisus fuerit, amissioni gradus proprii subjacebit. Quæcumque vero civitates jam [m] litteris Imperialibus metropolitani nominis honore subnixæ sunt, honore tantummodo perfruantur; & qui ec-

[a] al. continebunt
[b] al. præterierit nec fecerit
[c] al. interdictis; coercitionibus.
[d] al. extraneum. Anic.
[e] al. ad primam sedem recurrant, Anic.
[f] ibi causam definiant, Anic.
[g] mss. Paris. in duarum civitatum simul pronunciare ecclesiis.
[h] mss. Paris. initio.
[i] mss. recedere.
[k] al. synodocis. Anic. forte synodicis.
[l] qui bonæ esse opinionis videntur, Anic.
[c] Forte, ἐπισκόπων, ex Lat.
[m] al. per sacras litteras

VERSIO DIONYSII EXIGUI.

clesiam ejus gubernat episcopus, salvis * vere metropolitanis privilegiis suis.

XIII.

Peregrinos clericos & lectores in alia civitate, præter commendatitias litteras [a] sui episcopi, nusquam penitus ministrare debere.

XIV.

Quoniam in quibusdam provinciis concessum est [b] lectoribus & psalmistis uxores ducere, statuit sancta synodus, non licere cuiquam ex his accipere sectæ alterius uxorem. Qui vero ex hujusmodi conjugio jam filios susceperunt, si quidem præventi sunt, ut ex se geniti apud hæreticos baptizarentur, offerre eos ecclesiæ catholicæ communioni conveniet: non baptizatos autem, non posse eos ulterius apud hæreticos baptizare: sed neque copulari debet nuptura hæretico, aut Judæo, vel pagano; nisi forte promittat se ad orthodoxam fidem persona orthodoxæ copulanda transferre. Si quis hanc definitionem sanctæ synodi transgressus fuerit, correptioni canonicæ subjacebit.

XV.

[c] Diaconissam non ordinandam esse ante annum quadragesimum, & hanc cum summo libramine. Si vero [d] suscipiens manus impositionem, & [e] aliquandiu temporis in ministerio permanens, semetipsam tradat nuptiis, gratiæ Dei contumeliam faciens, anathematizetur hujusmodi cum eo qui eidem [f] copulatur.

XVI.

Virginem quæ se Deo consecravit, similiter & monachum, non licere nuptialia jura contrahere. Quod si hoc inventi fuerint perpetrantes, excommunicentur [g]. Confitentibus autem decrevimus, ut habeat auctoritatem ejusdem loci episcopus misericordiam eis humanitatemque largiri.

XVII.

Singularum ecclesiarum rusticas parochias, velut possessiones, manere [h] inconcussas illis episcopis, qui eas retinere noscuntur, & maxime si per tricennium eas absque vi obtinentes, [i] sub dispensatione rexerunt. Quod si intra tricennium facta est de his, vel fiat altercatio, licere eis qui se læsos asserunt, apud sanctam synodum provinciæ de his movere certamen. Quod si quisquam a suo metropolitano læditur, apud [k] primatem diœceseos, aut apud sanctam Constantinopolitanam sedem judicetur, sicut superius dictum est. Si qua vero civitas potestate imperiali [l] novata est, aut si protinus innovetur, civiles dispositiones & publicas ecclesiasticarum quoque parochiarum ordines subsequantur.

* *mss.* vere metropoli.

[a] sine synodiciis litteris, *Anc.*

15. *Distinct.* 31. Quoniam in quibusdam.

[b] lectores & psaltes nubere permittuntur.

[c] *mss.* Diaconam.

[d] accepta velatione *Anc.*

[e] *al.* aliquantum.

[f] *Paris.* conjungitur.

[g] *al.* a communione suspendantur.

[h] inconvulsas, *Anc.*

[i] absunt hæ duæ voces a *ms.* uno *Paris.*

[k] *al.* primam sedem provinciæ suæ.

[l] *al.* nova constituta est aut certe constituatur.

A ἐκκλησίας αὐτῆς διοικοῦντος ἐπισκόπου, δηλονότι σωζομένων τῷ κατὰ ἀλήθειαν μητροπολίτῃ τῶν οἰκείων δικαίων.

ιγ'.

Ξένους κληρικοὺς καὶ [a] ἀναγνώστας ἐν ἑτέρᾳ πόλει δίχα συστατικῶν γραμμάτων τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου μηδ' ὅλως μηδαμοῦ λειτουργεῖν.

ιδ'.

Ἐπειδὴ ἔν τισιν ἐπαρχίαις συγκεχώρηται τοῖς ἀναγνώσταις καὶ ψάλταις γαμεῖν, ὥρισεν ἡ ἁγία σύνοδος, μὴ ἐξεῖναί τινα αὐτῶν ἑτερόδοξον γυναῖκα λαμβάνειν· τοὺς δὲ ἤδη ἐκ τοιούτων γάμων παιδοποιήσαντας, εἰ μὲν B ἔφθασαν βαπτίσαι τὰ ἐξ αὐτῶν τεχθέντα παρὰ τοῖς αἱρετικοῖς, προσάγειν αὐτὰ τῇ κοινωνίᾳ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας· μὴ βαπτισθέντα δὲ, μὴ δύνασθαι ἔτι βαπτίζειν αὐτὰ παρὰ τοῖς αἱρετικοῖς, μήτε μὴν συνάπτειν πρὸς γάμον αἱρετικῷ, ἢ Ἰουδαίῳ, ἢ Ἕλληνι· εἰ μὴ ἐπαγγέλλοιτο μετατίθεσθαι εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν τὸ συναπτόμενον πρόσωπον τῷ ὀρθοδόξῳ. εἰ δέ τις τοῦτον τὸν ὅρον παραβαίη τῆς ἁγίας συνόδου, [b] κανονικῶς ὑποκείσθω.

C ιε'.

Διακόνισσαν μὴ χειροτονεῖσθαι γυναῖκα πρὸ ἐτῶν τεσσαράκοντα, καὶ ταύτην μετὰ ἀκριβοῦς δοκιμασίας. εἰ δέ γε δεξαμένη τὴν χειροθεσίαν, καὶ χρόνον τινὰ παραμείνασα τῇ λειτουργίᾳ, ἑαυτὴν ἐπιδῷ γάμῳ, ὑβρίσασα τὴν τοῦ Θεοῦ χάριν, ἡ τοιαύτη ἀναθεματιζέσθω μετὰ τοῦ αὐτῇ συναφθέντος.

ιϛ'.

Παρθένον ἑαυτὴν ἀναθεῖσαν τῷ δεσπότῃ Θεῷ, ὡσαύτως δὲ καὶ μονάζοντα, μὴ ἐξεῖναι γάμῳ προσομιλεῖν. D εἰ δέ γε εὑρεθεῖεν τοῦτο ποιοῦντες, ἔστωσαν ἀκοινώνητοι. ὡρίσαμεν δὲ ἔχειν τὴν αὐθεντίαν τῆς ἐπ' αὐτοῖς φιλανθρωπίας τὸν κατὰ τόπον ἐπίσκοπον.

ιζ'.

Τὰς καθ' ἑκάστην ἐκκλησίαν ἀγροικικὰς παροικίας, ἢ ἐγχωρίους, μένειν ἀπαρασαλεύτους παρὰ τοῖς κατέχουσιν αὐτὰς ἐπισκόποις, καὶ μάλιστα, εἰ τριακονταετῆ χρόνον ταύτας ἀβιάστως διακατέχοντες ᾠκονόμησαν. εἰ δὲ ἐντὸς τῶν τριάκοντα ἐτῶν γεγένηταί τις, E ἢ γένοιτο περὶ αὐτῶν ἀμφισβήτησις, ἐξεῖναι τοῖς λέγουσιν ἠδικῆσθαι, περὶ τούτων κινεῖν παρὰ τῇ συνόδῳ τῆς ἐπαρχίας. εἰ δέ τις παρὰ τοῦ ἰδίου ἀδικοῖτο μητροπολίτου, παρὰ τῷ ἐξάρχῳ τῆς διοικήσεως, ἢ τῷ Κωνσταντινουπόλεως θρόνῳ δικαζέσθω, καθὰ προείρηται. εἰ δέ τις ἐκ βασιλικῆς ἐξουσίας ἐκαινίσθη πόλις, ἢ αὖθις καινισθείη, τοῖς πολιτικοῖς καὶ δημοσίοις τύποις καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν παροικιῶν ἡ τάξις ἀκολουθείτω.

VERSIO ISIDORI MERCATORIS.

A ecclesiam ejus regit episcopus, privilegio metropolitano episcopo juxe proprio reservato.

XIII.

Extraneum clericum & lectorem extra civitatem suam sine commendatitiis litteris proprii episcopi nusquam penitus liceat ministrare.

XIV.

Quia in quibusdam provinciis conceditur [a] psalmistis & lectoribus uxores accipere; statuit sancta synodus, prorsus non licere cuiquam ex his [b] alterius sectæ accipere uxorem. B Si quis vero prævenit, & habet jam de tali [c] conjugio filios, si forte prævenerint eos jam apud hæreticos baptizari, debent eos offerre sanctæ ecclesiæ catholicæ, ut ibi communicent. Qui vero adhuc baptizati non sunt, omnimodo non posse eos in hæretica ecclesia baptizari, nec in [d] matrimonio jungi hæretico, Judæo, vel pagano, nisi forte spoponderit se venire ad orthodoxam fidem, dum conjungitur personæ orthodoxæ. Si quis vero hanc definitionem sanctæ synodi præterierit, C regularum condemnationibus subjaceat.

XV.

Diaconissam non debere ante quadraginta annos ordinari, & hoc cum diligenti probatione. Si vero [e] susceperit ordinationem, & quantocumque tempore observaverit ministerium, & postea se nuptiis tradiderit, injuriam faciens Dei gratiæ, hæc anathema sit cum eo qui in illius [f] nuptiis convenit.

XVI.

Si qua virgo se dedicaverit Deo, similiter & monachus, non licere D eis jungi nuptiis. Si vero inventi fuerint hoc facientes, maneant excommunicati. [g] Statuimus vero posse in eis facere humanitatem, si ita probaverit loci episcopus.

XVII.

Per singulas ecclesias parochias rusticanas, sive in possessionibus, manere [h] immobiles apud eos, qui eas retinent, episcopos, & maxime si eas sine violentia jam per [i] triginta annos tenentes gubernaverunt. Si vero intra triginta annos etiam facta fuerit, aut fiat de his [k] altercatio, E licere eis qui se dixerint læsos, propter eas movere apud synodum provinciæ certamen. Si quis vero putaverit se a proprio metropolitano gravari, apud primatem diœceseos, aut apud Constantinopolitanæ civitatis sedem agat judicium, sicut dictum est. Si vero qualibet civitas per auctoritatem imperialem [l] renovata est, aut si renovetur in posterum, civilibus & publicis ordinationibus etiam ecclesiarum parochianarum sequatur ordinatio.

7. *Distinct.* 71. Pervenit ad nos.

[a] *In Cod. Vat.* ἀγοῦ-ς. *Cod. Sfort.* ἀγνώτους, ignotos.

[a] *al.* psaltis

[b] *al.* hæreticam

[c] *al.* connubio

[d] *al.* copulare impiis hæreticorum aut Judæorum aut paganorum.

[b] *Forte,* ἐπιτιμίῳ ὑποκείσθω *ex Lat.*

27. XXVII. *Quæst.* 1. Diaconissam.

[e] *al.* suscepta manus impositione tempus aliquantum permanens in ministerio, semetipsam det ad nuptias.

[f] *al.* nuptias.

27. XXVII. *Quæst.* 1. Si qua virgo.

[g] *al.* Pœnitentes autem exomologesim facientes, habere auctoritatem in eorum humanitate ejusdem loci episcopus.

16. XVI. *Quæst.* 3. Per singulas ecclesias.

[h] *al.* inconcussæ

[i] *al.* tricennium

[k] *al.* dubitatio

[l] *al.* deducta

XVIII.

ANNO CHRISTI 451.

VERSIO ISIDORI MERCATORIS.

XVIII.

[a] Conjurationum & conſpirationum crimen, quod apud Græcos dicitur phratria, publicis etiam legibus certum eſt penitus inhiberi: hoc multo magis in ſancta Dei eccleſia ne fiat, convenit abdicari. Si qui vero clerici vel monachi inventi fuerint conjurantes, aut phratrias vel factiones componentes aliquas ſuis epiſcopis, aut aliis clericis, omnino cadant de proprio gradu.

11. XI. Quæſt. 1. Conjurationum.
a al. conventionum

XIX.

Pervenit ad aures noſtras & hoc, quod in provinciis conſtituta epiſcoporum concilia minime celebrentur; & quod inde multæ, quæ correctione opus habent, eccleſiaſticæ res negligantur. Statuit igitur hæc ſancta ſynodus, ſecundum patrum regulas bis in anno in unum convenire per ſingulas provincias epiſcopos, ubi [b] ſingula quæ emerſerint, corrigantur. Qui vero noluerint convenire epiſcopi, conſtituti in ſuis civitatibus, & cum maxime in ſui corporis ſanitate conſiſtentes, etiam omnibus aliis urgentibus & inexcuſabilibus negotiis liberi ſunt, licere eos fraternæ caritatis admonitionibus corripi.

6. Diſtinct. 18. Pervenit ad noſtras.
Canon 5. Concil. Nicæni.
b al. ubi metropolitanus epiſcopus probaverit: & ſic corrigere ſingula quæ emerſerint.

XX.

Clericos in ſuis eccleſiis conſtitutos, ſicut jam definivimus non licere in alterius civitatis eccleſiis ordinari; ſed acquieſcere in ea, in qua ab initio [c] miniſtrare meruerunt: exceptis illis, qui proprias civitates perdiderunt, & ex neceſſitate ad alias eccleſias migraverunt. Si vero quicumque epiſcopus poſt definitionem iſtam ſuſceperit clericum ad alium epiſcopum pertinentem; placuit ſanctæ ſynodo, & hunc qui ſuſceperit, & eum qui ſuſceptus eſt, tamdiu excommunicatos manere, quamdiu ipſe clericus ad propriam eccleſiam revertatur.

4. Diſtinct. 71. Clericos in ſuis.
c al. fecere initium miniſtrandi.

XXI.

Clericos, ſive laïcos, qui accuſaverint epiſcopum aut clericos, [d] temere atque indifferenter non debere ſuſcipi in accuſationem, niſi prius eorum opinio fuerit perſcrutata.

d al. paſſim & ſine probatione

XXII.

Non licere clericis poſt mortem epiſcopi ſui rapere pertinentes ad eum res, ſicut jam præcedentibus regulis ſtatutum habetur. Si vero hæc fecerint, periclitari ſe noverint in proprio gradu.

43. XII. Quæſt. 2. Non liceat clericis.
Canon Apoſtol. 40.

XXIII.

Pervenit ad aures ſanctæ ſynodi, quia clerici quidam & monachi nihil habentes ſibi injunctum a proprio epiſcopo, interdum vero etiam illi qui ab eo fuerant excommunicati, veniant [e] ad hanc regiam civitatem Conſtantinopolitanam, & mul-

17. XVI. Quæſt. 1. Quidam monachi.
e Ita mſ. confer finem actionis XI. & partis 3. cap. 1.

ιη΄.

Τὸ τῆς συνωμοσίας ἢ φατρίας ἔγκλημα καὶ παρὰ τῶν ἔξω νόμων πάντη κεκώλυται, πολλῷ δὲ μᾶλλον ἐν τῇ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ τοῦτο γίνεσθαι ἀπαγορεύειν προσήκει. εἴ τινες τοίνυν κληρικοὶ, ἢ μονάζοντες εὑρεθεῖεν συνομνύμενοι, ἢ φατριάζοντες, ἢ κατασκευὰς τυρεύοντες ἐπισκόποις, ἢ συγκληρικοῖς, ἐκπιπτέτωσαν πάντη τοῦ οἰκείου βαθμοῦ.

ιθ΄.

Ἦλθεν εἰς τὰς ἡμετέρας ἀκοὰς, ὡς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις αἱ κεκανονισμέναι σύνοδοι τῶν ἐπισκόπων οὐ γίνονται, καὶ ἐκ τούτου πολλὰ παραμελεῖται τῶν διορθώσεως δεομένων ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων. ὥρισε τοίνυν ἡ ἁγία σύνοδος κατὰ τοὺς τῶν ἁγίων πατέρων κανόνας δὶς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐπιπαυτὸ συντρέχειν καθ᾽ ἑκάστην ἐπαρχίαν τοὺς ἐπισκόπους, ἔνθα ἂν ὁ τῆς μητροπόλεως ἐπίσκοπος δοκιμάσῃ, καὶ διορθοῦν ἕκαστα τὰ ἀνακύπτοντα· τοὺς δὲ μὴ συνιόντας ἐπισκόπους, ἐνδημοῦντας ταῖς ἑαυτῶν πόλεσι, καὶ ταῦτα, ἐν ὑγείᾳ διάγοντας, καὶ πάσης ἀπαραιτήτου καὶ ἀναγκαίας ἀσχολίας ὄντας ἐλευθέρους, ἀδελφικῶς ἐπιπλήττεσθαι.

κ΄.

Κληρικοὺς εἰς ἐκκλησίαν τελοῦντας, καθὼς ἤδη ὡρίσαμεν, μὴ ἐξεῖναι εἰς ἄλλης πόλεως τάττεσθαι ἐκκλησίαν, ἀλλὰ στέργειν ἐκείνην, ἐν ᾗ ἐξ ἀρχῆς λειτουργεῖν ἠξιώθησαν. ἐκτὸς ἐκείνων, οἵ τινες ἀπολέσαντες τὰς ἰδίας πατρίδας, ἀπὸ ἀνάγκης εἰς ἄλλην ἐκκλησίαν μετῆλθον. εἰ δέ τις ἐπίσκοπος μετὰ τὸν ὅρον τοῦτον ἄλλῳ ἐπισκόπῳ προσήκοντα δέξηται κληρικὸν, ἔδοξεν ἀκοινώνητον εἶναι καὶ τὸν δεχθέντα καὶ τὸν δεξάμενον, ἕως ἂν ὁ μεταστὰς κληρικὸς εἰς τὴν ἰδίαν ἐπανέλθῃ ἐκκλησίαν.

κα΄.

Κληρικοὺς, ἢ λαϊκοὺς, κατηγοροῦντας ἐπισκόπων, ἢ κληρικῶν, ἁπλῶς καὶ ἀδοκιμάστως μὴ προσδέχεσθαι, εἰ μὴ πρότερον ἐξετασθῇ αὐτῶν ἡ ὑπόληψις.

κβ΄.

Μὴ ἐξεῖναι κληρικοῖς μετὰ θάνατον τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου διαρπάζειν τὰ διαφέροντα αὐτῷ πράγματα, καθὼς καὶ τοῖς πάλαι κανόσιν ἀπηγόρευται· τοὺς δὲ τοῦτο ποιοῦντας κινδυνεύειν εἰς τοὺς ἰδίους βαθμούς.

κγ΄.

Ἦλθεν εἰς ἀκοὰς τῆς ἁγίας συνόδου, ὡς κληρικοί τινες καὶ μονάζοντες, μηδὲν ἐγκεχειρισμένοι ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου, ἔστι δὲ ὅτε καὶ ἀκοινώνητοι γενόμενοι παρ᾽ αὐτοῦ, καταλαμβάνοντες τὴν βασιλεύουσαν Κωνσταντινούπολιν, ἐπὶ πολὺ ἐν αὐτῇ δια-

ACTIO DECIMA-QUINTA.

VERS. DIONYSII EXIGUI.

XVIII.

Conjurationis vel conſpirationis crimen & ab exteris legibus eſt omnino prohibitum: multo magis hoc in Dei eccleſia ne fiat, admonere convenit. Si qui ergo clerici vel monachi reperti fuerint conjurantes, [a] aut conſpirantes, aut inſidias ponentes epiſcopis, aut conclericis, gradu proprio penitus [b] abſcindantur.

a & per conjurationem calumniam facientes, Anis.
b abjiciantur Anis.

XIX.

Pervenit ad aures noſtras, quod in provinciis ſtatuta epiſcoporum concilia minime celebrentur; & ex hoc plurima negligantur eccleſiaſticarum cauſarum, quæ correctionibus indigeant. Decrevit itaque ſancta ſynodus, ſecundum canones patrum bis in anno epiſcopos in idipſum in unamquamque provinciam convenire, quo metropolitanus [c] epiſcopus probaverit, & corrigere ſingula, ſi qua fortaſſis emerſerint. Quicumque vero non advenerint epiſcopi, reſident autem in ſuis civitatibus, & hoc, [d] ſi in ſua incolumitate conſiſtunt, omnique inexcuſabili & neceſſaria occupatione probantur liberi, * fraterno corripiantur affectu.

Canon 5. Concilii Nicæni
c mſ. Pariſ. antiſtes.
d ſuppedicante ſalute, Anis.
* Pariſ. fraternæ correptioni ſubjaceant.

XX.

Clericos in eccleſia miniſtrantes, ſicut jam conſtituimus, in alterius civitatis eccleſia ſtatutos fieri [e] non oportet, ſed contentos eſſe, in quibus ab initio miniſtrare meruerunt: exceptis illis, qui proprias amittentes provincias, ex neceſſitate ad aliam eccleſiam tranſierunt. Si quis autem epiſcopus poſt hanc definitionem ſuſceperit clericum ad alium epiſcopum pertinentem, placuit, & ſuſceptum & [f] ſuſcipientem communione privari, donec is qui migraverat clericus ad propriam fuerit regreſſus eccleſiam.

e militare, Anis.
f ſuſceptorem, Anis.

XXI.

Clericos aut laïcos accuſantes epiſcopos aut clericos, paſſim & ſine probatione ad accuſationem recipi non debere, niſi prius eorum diſcutiatur exiſtimationis opinio.

49. II. Quæſt. 7. Clericos aut laïcos.

XXII.

Non licere clericis poſt obitum ſui epiſcopi, res ad eum pertinentes diripere, ſicut antiquis quoque eſt canonibus [g] conſtitutum. Quod ſi hoc facere tentaverint, graduum ſuorum periculo ſubjacebunt.

g Pariſ. eſt præfixum.

XXIII.

Pervenit ad aures ſancti concilii, quod quidam clerici & monachi, quibus nihil ab epiſcopo ſuo commiſſum eſt, aliquando vero & communione ab eo privati, pervenientes ad urbem regiam Conſtantinopolitanam, in ea diutius immorantur,

excitantes turbas, & statum ecclesiasticum commoventes, subvertentes etiam quorumdam domos. Decrevit itaque sancta synodus, hujusmodi primo quidem per Defensorem Constantinopolitanæ sanctissimæ ecclesiæ commoneri, ut egrediantur ab urbe regia. Quod si iisdem negotiis impudenter insistant, etiam nolentes idem Defensor expellat, ut ad propria loca perveniant.

XXIV.

Quæ semel ex voluntate [a] episcopi dedicata sunt monasteria, perpetuo manere monasteria; & res quæ ad ea pertinent, monasterio reservari; nec posse ea ultra fieri sæcularia habitacula. Qui vero hoc fieri permiserint, canonum [b] correptionibus subjacebunt.

a consilio episcoporum, *Anti.*

b sententiis, *Anti.*

XXV.

Quoniam quidam metropolitanorum (quantum comperimus) commissos sibi greges negligunt, & ordinationes episcoporum facere differunt: placuit sanctæ synodo, intra tres menses ordinationes episcoporum celebrari, nisi forte necessitas inexcusabilis [c] coëgerit tempus dilationis extendi. Quod si hoc minime fecerit, correptioni ecclesiasticæ subjacebit: verumtamen redditus ecclesiæ viduatæ penes œconomum ejusdem ecclesiæ integri reserventur.

XXVI.

Quoniam in quibusdam ecclesiis (ut rumore comperimus) [d] præter œconomos, episcopi facultates ecclesiasticas tractant: placuit, omnem ecclesiam habentem episcopum, habere œconomum de clero proprio, qui dispenset res ecclesiasticas [e] secundum sententiam episcopi proprii; ita ut ecclesiæ dispensatio [f] præter testimonium non sit, & ex hoc dispergantur ecclesiasticæ facultates, & sacerdotio maledictionis [g] contumelia procuretur. Quod si hoc minime fecerit, divinis constitutionibus subjacebit.

c sine œconomis, *Anti.*

d al. cum consensu

e al. sine testimonio

f al. derogatio.

XXVII.

Eos qui rapiunt mulieres etiam [h] sub nomine simul habitandi, aut cooperandi, aut conniventes raptoribus; decrevit sancta synodus, ut si quidem clerici sunt, decidant gradu proprio; si vero laïci, anathematizentur.

1. XXXVI. Quæst. 2. Eos qui rapiunt.

g al. hospitalis solatii nomine.

Canones sequentes non sunt in aliis mss. Latinis, sive Isidori, sive Dionysii, sive aliis. Nec in collect. vel Nomocanone Joannis Antioch. Patr. CP. nec apud Theodorum Lectorem, nec in Arabica paraphrasi, atque scripta diutius ante 1191.

τελοῦσι, ταραχὰς ἐμποιοῦντες, καὶ θορυβοῦντες τὴν ἐκκλησιαστικὴν κατάστασιν, ἀνατρέπουσί τε οἴκους τινῶν. ὥρισε τοίνυν ἡ ἁγία σύνοδος, τοὺς τοιούτους ὑπομιμνήσκεσθαι μὲν πρότερον διὰ τοῦ ἐκδίκου τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, ἐπὶ τῷ ἐξελθεῖν τῆς βασιλευούσης πόλεως. εἰ δὲ τοῖς αὐτοῖς πράγμασιν ἐπιμένοιεν, ἀναισχυντοῦντες, καὶ ἄκοντας αὐτοὺς διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐκδίκου ἐκβάλλεσθαι, καὶ τοὺς ἰδίους καταλαμβάνειν τόπους.

κδ΄.

Τὰ ἅπαξ καθιερωθέντα μοναστήρια κατὰ γνώμην ἐπισκόπου, μένειν εἰς τὸ διηνεκὲς μοναστήρια, καὶ τὰ προσήκοντα αὐτοῖς πράγματα φυλάττεσθαι τῷ μοναστηρίῳ, καὶ μηκέτι δύνασθαι γίνεσθαι ταῦτα κοσμικὰ καταγώγια. τοὺς δὲ συγχωροῦντας τοῦτο γίνεσθαι, ὑποκεῖσθαι τοῖς τῶν κανόνων ἐπιτιμίοις.

κε΄.

Ἐπειδή τινες τῶν μητροπολιτῶν, ὡς περιηχήθημεν, ἀμελοῦσι τῶν ἐγκεχειρισμένων αὐτοῖς ποιμνίων, καὶ ἀναβάλλονται τὰς χειροτονίας τῶν ἐπισκόπων· ἔδοξε τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, ἐντὸς τριῶν μηνῶν γίνεσθαι τὰς χειροτονίας τῶν ἐπισκόπων, εἰ μή ποτε ἄρα ἀπαραίτητος ἀνάγκη παρασκευάσῃ ἐπιταθῆναι τὸν τῆς ἀναβολῆς χρόνον· εἰ δὲ μὴ τοῦτο ποιήσει, ὑποκεῖσθαι αὐτὸν κανονικῷ ἐπιτιμίῳ· τὴν μέντοι πρόσοδον τῆς χηρευούσης ἐκκλησίας σώαν φυλάττεσθαι παρὰ τῷ οἰκονόμῳ τῆς ἐκκλησίας.

κς΄.

Ἐπειδὴ δὲ ἔν τισιν ἐκκλησίαις, ὡς περιηχήθημεν, δίχα οἰκονόμων οἱ ἐπίσκοποι τὰ ἐκκλησιαστικὰ χειρίζουσι πράγματα· ἔδοξε πᾶσαν ἐκκλησίαν ἐπίσκοπον ἔχουσαν, καὶ οἰκονόμον ἔχειν ἐκ τοῦ ἰδίου κλήρου, οἰκονομοῦντα τὰ ἐκκλησιαστικὰ κατὰ γνώμην τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου· ὥστε μὴ ἀμάρτυρον εἶναι τὴν οἰκονομίαν τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐκ τούτου τὰ τῆς ἐκκλησίας σκορπίζεσθαι πράγματα, καὶ λοιδορίαν τῇ ἱερωσύνῃ προστρίβεσθαι· εἰ δὲ μὴ τοῦτο ποιήσει, ὑποκεῖσθαι αὐτὸν τοῖς θείοις κανόσι.

κζ΄.

Τοὺς ἁρπάζοντας γυναῖκας, καὶ ἐπ' ὀνόματι συνοικεσίου, ἢ συμπράττοντας, ἢ συναιροῦντας τοῖς ἁρπάζουσιν, ὥρισεν ἡ ἁγία σύνοδος, εἰ μὲν κληρικοὶ εἶεν, ἐκπίπτειν τοῦ οἰκείου βαθμοῦ· εἰ δὲ λαϊκοί, ἀναθεματίζεσθαι αὐτούς.

tis temporibus in ea consistentes, perturbationes tranquillitati ecclesiasticæ inferant, & diversorum domos corrumpant. Statuit igitur sancta synodus, hos quidem primum commoneri per Defensorem Constantinopolitanæ sanctæ ecclesiæ, ut exeant de regia civitate. Si autem in eodem proposito improbe perduraverint, etiam invitos eos [a] expellat ipse Defensor, ut ad sua loca redeant.

a al. ejici per eumdem defensorem

XXIV.

Quæ semel consecrata fuerint monasteria cum judicio sui episcopi, maneant perpetuo monasteria: & res ad ea pertinentes conservari ipsis monasteriis decrevimus, nec ulterius posse ea fieri sæcularia habitacula. Qui vero permiserint hæc fieri, subjaceant his condemnationibus, quæ per canones constitutæ sunt.

4. XIX. Quæst. 3. Quæ semel dedicata.

XXV.

Quoniam quidam metropolitanorum, sicut ad nos perlatum est, negligunt sibi creditum gregem, & differunt ordinationes facere episcoporum: placuit sanctæ synodo intra tres menses fieri ordinationes episcoporum, nisi forte inexcusabilis necessitas coëgerit tempus ordinationis amplius prorogari. Si autem quis episcoporum hæc non observaverit, ipsum debere ecclesiasticæ condemnationi subjacere: redditus vero ejusdem viduatæ ecclesiæ integros reservari apud œconomum ejusdem ecclesiæ placuit.

1. Distinct. 75. Quoniam quidam metropolitanorum.

XXVI.

Quia in quibusdam ecclesiis, sicut ad nos pervenit, sine œconomo episcopi res ecclesiasticas tractant: placuit, omnes ecclesias episcopos habentes, etiam œconomum habere de proprio clero, qui gubernet ecclesiæ res cum arbitrio sui episcopi, ut non sine testimonio sit [b] gubernatio ipsarum rerum ecclesiasticarum, & ex hoc eveniat res ejusdem ecclesiæ dispergi, & sacerdotali dignitati obtrectatio generetur. Si vero quis hoc non observaverit, divinis subjaceat regulis.

4. Distinct. 89. Quia in quibusdam.

b al. gubernantia ipsa.

XXVII.

Eos qui sibi rapiunt uxores, vel eos qui eis auxilium præstiterint, statuit sancta synodus, si quidem clerici fuerint, cadere de proprio gradu: si vero laïci fuerint, anathema sint.

[c] Expliciunt Canones sancti Chalcedonensis Concilii.

c Ita mss.

Bonifacius presbyter sanctæ ecclesiæ Romanæ statui & subscripsi: & cæteri episcopi diversarum provinciarum, vel civitatum subscripserunt. Consuli, die VI. Kal. Aprilis Ind. XIII.

XXVIII.

Sanctorum patrum decreta ubique sequentes, & canonem qui nuper lectus est, centum & quinquaginta Dei amantissimorum episcoporum agnoscentes, eadem quoque & nos decernimus ac statuimus de privilegiis

κη΄.

Πανταχοῦ τοῖς τῶν ἁγίων πατέρων ὅροις ἑπόμενοι, καὶ τὸν ἀρτίως ἀναγνωσθέντα κανόνα τῶν ρν΄. θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων γνωρίζοντες, τὰ αὐτὰ καὶ ἡμεῖς ὁρίζομεν καὶ ψηφιζόμεθα περὶ τῶν πρεσβείων τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας Κων-

ANNO CHRISTI 451.

ACTIO DECIMAQUINTA.

Ex versione Gentiani Herveti.

σταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης· καὶ γὰρ τῷ θρόνῳ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, διὰ τὸ βασιλεύειν τὴν πόλιν ἐκείνην, οἱ πατέρες εἰκότως ἀποδεδώκασι τὰ πρεσβεῖα. καὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ κινούμενοι οἱ ρν'. θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι, τὰ ἴσα πρεσβεῖα ἀπένειμαν τῷ τῆς νέας Ῥώμης ἁγιωτάτῳ θρόνῳ, εὐλόγως κρίναντες, τὴν βασιλείᾳ καὶ συγκλήτῳ τιμηθεῖσαν πόλιν, καὶ τῶν ἴσων ἀπολαύουσαν πρεσβείων τῇ πρεσβυτέρᾳ βασιλίδι Ῥώμῃ, καὶ ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς, ὡς ἐκείνην, μεγαλύνεσθαι πράγμασι, δευτέραν μετ' ἐκείνην ὑπάρχουσαν· καὶ ὥστε τοὺς τῆς Ποντικῆς, καὶ τῆς Ἀσιανῆς, καὶ τῆς Θρακικῆς διοικήσεως μητροπολίτας μόνους, ἔτι δὲ καὶ τοὺς ἐν τοῖς βαρβαρικοῖς ἐπισκόπους τῶν προειρημένων διοικήσεων χειροτονεῖσθαι ἀπὸ τοῦ προειρημένου ἁγιωτάτου θρόνου τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας· δηλαδὴ ἑκάστου μητροπολίτου τῶν προειρημένων διοικήσεων, μετὰ τῶν τῆς ἐπαρχίας ἐπισκόπων, χειροτονοῦντος τοὺς τῆς ἐπαρχίας ἐπισκόπους, καθὼς τοῖς θείοις κανόσι διηγόρευται· χειροτονεῖσθαι δὲ, καθὼς εἴρηται, τοὺς μητροπολίτας τῶν προειρημένων διοικήσεων παρὰ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως ἀρχιεπισκόπου, ψηφισμάτων συμφώνων, κατὰ τὸ ἔθος, γινομένων, καὶ ἐπ' αὐτὸν ἀναφερομένων.

A sanctissimæ ecclesiæ Constantinopolis novæ Romæ. Etenim antiquæ Romæ throno, quod urbs illa imperaret, jure patres privilegia tribuerunt. Et eadem consideratione moti centum quinquaginta Dei amantissimi episcopi, sanctissimo novæ Romæ throno æqualia privilegia tribuerunt, recte judicantes, urbem quæ & imperio & senatu honorata sit, & æqualibus cum antiquissima regina Roma privilegiis fruatur, etiam in rebus ecclesiasticis, non secus ac illam, extolli ac magnifieri, secundam post illam exsistentem: & ut Ponticæ & Asianæ & Thraciæ diœceseos metropolitani soli, præterea episcopi prædictarum diœcesum quæ sunt inter barbaros, a prædicto throno sanctissimæ Constan- B tinopolitanæ ecclesiæ ordinentur: unoquoque scilicet prædictarum diœcesum metropolitano cum provinciæ episcopis, provinciæ episcopos ordinante, quemadmodum divinis canonibus est traditum; ordinari autem, sicut dictum est, prædictarum diœcesum metropolitanos a Constantinopolitano archiepiscopo, convenientibus de more factis electionibus, & ad ipsum relatis.

κθ'.

Ἐπίσκοπον εἰς πρεσβυτέρου βαθμὸν φέρειν, ἱεροσυλία ἐστίν. εἰ δὲ αἰτία τις δικαία ἐκείνους ἀπὸ τῆς πράξεως τῆς ἐπισκοπῆς ἀποκινεῖ, οὐδὲ πρεσβυτέρου τόπον κατέχειν ὀφείλουσιν. εἰ δὲ ἐκτός τινος ἐγκλήματος ἀπεκινήθησαν τοῦ ἀξιώματος, πρὸς τὴν τῆς ἐπισκοπῆς ἀξίαν ἐπαναστρέψουσιν.

Ἀνατόλιος ὁ εὐλαβέστατος ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· οὗτοι οἱ λεγόμενοι ἀπὸ τῆς ἐπισκοπικῆς ἀξίας εἰς τὴν τοῦ πρεσβυτέρου τάξιν κατεληλυθέναι, εἰ μὲν ἀπὸ εὐλόγων τινῶν αἰτιῶν καταδικάζονται, εἰκότως οὐδὲ τῆς τοῦ πρεσβυτέρου ἐντὸς ἄξιοι τυγχάνουσιν εἶναι τιμῆς· εἰ δὲ δίχα τινὸς αἰτίας εὐλόγου εἰς τὸν ἥττονα κατεβιβάσθησαν βαθμὸν, δίκαιοι τυγχάνουσιν, εἴ γε ἀνεύθυνοι φανεῖεν, τὴν τῆς ἐπισκοπῆς ἐπαναλαβεῖν ἀξίαν τε καὶ ἱερωσύνην.

XXIX.

Episcopum in presbyteri gradum deducere, est sacrilegium. Si qua autem justa causa illos ab episcopali actione removet, nec presbyteri debent locum obtine- C re. Sin autem absque ullo crimine dignitate moti sunt, ad episcopalem dignitatem redibunt.

Anatolius religiosissimus Constantinopolitanus archiepiscopus dixit: Ii qui dicuntur ab episcopali dignitate ad presbyteri ordinem descendisse, si justis quidem de causis condemnantur, jure nec presbyteri honore digni sunt. Sin autem sine aliqua probabili causa ad inferiorem gradum depressi sunt, jure, si quidem nulli sunt culpæ affines, episcopatus auctoritatem & sacerdotium recipient.

λ'.

Ἐπειδὴ οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι τῆς Αἰγύπτου, οὐχ ὡς μαχόμενοι τῇ καθολικῇ πίστει, ὑπογράψαι τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Λέοντος ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀνεβάλοντο, ἀλλὰ φάσκοντες, ἔθος εἶναι ἐν τῇ Αἰγυπτιακῇ διοικήσει, παρὰ γνώμην καὶ διατύπωσιν τοῦ ἀρχιεπισκόπου μηδὲν τοιοῦτον ποιεῖν, καὶ ἀξιοῦσιν ἐνδοθῆναι αὐτοῖς ἄχρι τῆς χειροτονίας τοῦ ἐσομένου τῆς τῶν Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως ἀρχιεπισκόπου, εὔλογον ἡμῖν ἐφάνη καὶ φιλάνθρωπον, ὥστε αὐτοῖς μένουσιν ἐπὶ τοῦ οἰκείου σχήματος, ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει, ἔνδοσιν παρασχεθῆναι, ἄχρις ἂν χειροτονηθῇ ὁ τῆς Ἀλεξανδρέων ἀρχιεπίσκοπος. ὅθεν μένοντες ἐπὶ τοῦ οἰκείου σχήματος, ἢ ἐγγύας παρέξουσιν, εἰ τοῦτο αὐτοῖς δυνατὸν, ἢ ἐξωμοσίᾳ καταπιστευθήσονται.

XXX.

Quoniam religiosissimi episcopi Ægypti, non ut catholicæ fidei adversantes, sanctissimi archiepiscopi D Leonis epistolæ subscribere distulerunt; sed dicentes in Ægyptiaca diœcesi hanc esse consuetudinem, ut præter voluntatem & mandatum episcopi nihil tale faciant, & petunt concedi sibi dilationem usque ad ordinationem futuri magnæ civitatis Alexandrinorum archiepiscopi; justum nobis & humanum visum est, ut ipsis in proprio habitu in Imperiali urbe manentibus remissio concedatur, donec ordinatus fuerit Alexandrinus archiepiscopus. Unde in proprio habitu manentes vel fidejussores dabunt, si hoc ab eis fieri potest, vel eorum jurijurando fides habebitur.

CANONUM CHALCEDONENSIUM PARAPHRASIS ARABICA.

Auctore Josepho presbytero Ægyptio, ac edita est Tomo I. pag. 310. Synodici Beveregii.

LIBER QUARTI EX OECUMENICIS CONCILIIS,

Quod in urbe Chalcedone congregatum est; ex sexcentis triginta numero episcopis, propter Eutychem & Dioscorum, tempore Imperatoris Marciani.

In nomine Dei Patris & Filii & Spiritus sancti, unius Dei.

Hic liber est sancti Concilii quarti ex Oecumenicis commemoratis, quod in urbe Chalcedone ex triginta & sexcentis episcopis, sanctis electisque Patribus congregatum est. Institutus autem est eorum conventus propter Eutychium & Dioscorum, qui Christum duas habere naturas, divinam & humanam, pertinaciter denegabant. Sed Patres sancta hac synodo congregati asseruerunt, confirmarunt, verum constituerunt, & confessi sunt duas in Christo naturas esse, naturam divinam & naturam humanam: illumque in una persona esse, nec commixtum, nec separatum. Et anathematizarunt & maledictos pronunciarunt Eutychium & Dioscorum & Macarium ac Thimarium discipulum ejus, & sequaces eorum, tempore Marciani. Hoc enim sanctum Concilium Chalcedone coram Imperatore Marciano congregatum est. Numero autem erant sexcenti triginta episcopi Patres sancti. Præsides in eo tunc temporis erant Anatolius Patriarcha Constantinopolitanus, & Maximus Antiochenus, & Juvenalis Patriarcha Hierosolymitanus.

Erant etiam in synodo procuratores Leonis Patriarchæ Romani. Dicunt autem ipsum hunc Leonem Patriarcham urbis Romæ huic etiam synodo in fine ipsius præsentem adfuisse. Occasionem huic convocando Concilio Eutychius mente alienatus præbuit; & opinio quam iste orthodoxæ doctrinæ contrariam protulerat. De isto autem Eutychio plura dicamus necesse est.

Eusebius itaque episcopus Dorylæi ad Flavianum Patriarcham Constantinopolitanum venit (idque prius quam sancta hæc synodus congregaretur:) eique retulit, hunc Eutychium de Christo Domino nostro male sensisse, & sanctæ Dei ecclesiæ contradicere: & ab eo rogavit, ut istum adesse juberet, ut eum propter opinionis ejus pravitatem coram ipso reprehenderet. Sanctus igitur Flavianus recipiebat quod Eusebius episcopus ejus de isto ipsi retulerat. Et dicebat ei Patriarcha; Videsis ut tu in præsentia synodi ejus causa congregatæ hoc confirmes. Tunc mittebant usquequo quartum hoc sanctum Patrum Concilium convocassent, qui Eutychi opinionem inspicerent. Congregati sunt autem Constantinopoli, Marciano tunc temporis imperante. In unum igitur congregati, nuncios mittebant ad Eutychium; hic autem primo apparere recusabat. Cum vero alii post alios ad eum missi fuissent nuncii, quarta demum citatione adveniebat: & interea dum in eum præsentem diligenter quæsitum esset, patebat iis opinionis istius pravitas. Quoniam non diceret corpus Magistri Dominique nostri Jesu Christi nobiscum nostræ essentiæ esse; sed dicebat eum duas habuisse naturas ante corporis assumptionem, & deinde post Incarnationem unam factam esse naturam. Cum enim in medio Concilii præsens esset, & a synodo rogatus sententiam suam de Christo, respondebat eis: *Ego dico unam solam, non duas in Christo naturas esse.* Tunc respondentes dicebant ei: Si Christus, ut tu arbitraris, unica sit natura; tum æterna quidem natura de novo facta esset. Quod si qui æternus fuit, de novo factus sit; tum qui nunquam non est, idem aliquando non fuit. Et si admitti potest, ut quod æternum fuit, idem de novo extiterit, etiam qui stat idem erit qui sedet, calidum idem quod frigidum, præceptor idem qui puer: cum id genus absurdis, quæ inter nullos homines effari licet. Iste autem tacebat, & nihil respondebat, quoniam ad silentium redactus fuit. Dicebant igitur ei: Heus tu ab opinione recede: nam improba est opinio. Ille autem redire noluit, sed in ea constanter perstitit. Tunc eum anathematizabant & excommunicabant propter hoc dictum. Is autem se immorigerum diu gerebat: donec ad Imperatorem Theodosium [a] in Arcadia se contulit, & opem ab eo imploravit, prætendens se injuria affectum esse; & eum rogavit, ut concilium sibi denuo congregaret, quod in negotium ipsius inspiceret. Ei itaque Concilium Ephesi secundo congregarunt, in quo quadringenti quinquaginta episcopi numerati sunt. Præses in hoc Concilio erat Dioscorus Patriarcha Alexandrinus, necnon Domnus Antiochenus. Dictus autem Dioscorus rem agitabat, quemadmodum ipse voluit. Sed & procuratores sancti Romani Præsulis Concilio huic intererant, & inspiciebant sententiam a Flaviano latam, & segregationem atque anathematizationem ab eo inflictam Eutychio, quem propter dictum episcopi Dorylæi anathemate percusserat. Et inveniebant illud recte factum, eumque anathemati denuo subjiciebant. Volebant etiam eum expellere, quemadmodum expulsi fuerant qui eum præcesserunt. Verum Dioscorus videns quid Flavianus Patriarcha Constantinopolitanus, nec non quid Eusebius episcopus Dorylæi fecerat, ipse & socii ejus, sententiam ab iis contra Eutychium latam improbabant. Tunc de Flaviano in Byzantio inquirebant, & quid factum fuerat in depositione Eutychii sibimet injurii, qui dicebat corpus Domini Jesu Christi, cui sit gloria, nostris corporibus in natura haud simile esse, verum eum ante corporis assumptionem ex duabus naturis constitisse, & post corporis assumptionem ex una natura, quoniam per corporis assumptionem numerus periit. Tum demum hi Flavianum Patriarcham Constantinopolitanum, & Eusebium episcopum Dorylæi inique excommunicabant; autumantes eos Eutychium injuria affecisse, & Flavianum cum legatis sancti Patriarchæ Romani prætextum quæsivisse; & sententiam istam sustulerunt, utpote quæ injusta fuerit, alta voce exclamantes, hanc sententiam inique latam esse. Verum Dioscorus Patriarcha Alexandrinus eo quod fecerat non contentus fuit, donec etiam Domnum Antiochenum, & Theodoritum [b] Ancyranum, & [c] Abiam Rohensem, aliosque complures segregaverat. Et hæc quidem omnia Dioscorus Patriarcha Alexandrinus propterea fecit, quod ipse præsens non fuerit in primo Concilio; præ animositate quod illud sine sui præsentia Eutychium excommunicaverat; & idcirco errorem pro veritate, & veritatem pro errore habuit, resque sanctæ Ecclesiæ conturbavit. Verum nec hoc ei satis visum est, usque quo ad Patriarcham Romanum miserat, eum rogans, ut illis Eucharistia interdiceret. Et in hoc statu ipse Epheso reversus est, postquam doctrinam sanctæ Ecclesiæ confuderat. Sed & aliud etiam ei in causa fuit, quare hoc decerneret; protectio nimirum Imperatoris, a quo munera ceperat in Eutychetis negotio.

[a] *Pro* Arcadii filium

[b] *Pro* Cyri *vel* Cyrrhi episcopum.

[c] *Pro* Ibam. *Roha est Edessa.*

Hoc itaque judicium fuit Eutychii, & origo fidei ipsius. Iste autem Eutychius peritus fuit medicus; ac proinde cum eum anathematizarant, non expellebant eum, quemadmodum anathematizatos expellere soliti sunt; idque quoniam medicina ejus illis opus esset. Unde relictus est in urbe Constantinopoli; ubi etiam constanter mansit usque ad mortem Imperatoris Marciani, cui Imperator Asterius successit. Hic autem Imperator in gravem morbum incidit, idque post duos annos ab inflicto Eutycheti anathemate; qui medicinam morbo ejus adhibuit, adeo ut istius opera sanitati restitutus fuerit. Tum dicebat ei Imperator: Pete a me quidquid tibi opus est. Et dicebat ei Eutychius: Petitio mea ad te, o mi princeps, est: siquidem Eusebius episcopus Dorylæi, inter quem & me magna orta est contentio, abiens ad Flaviani Patriarchæ Constantinopolitani sedem, inique me detulit, eumque eo incitavit, ut synodum adversum me congregaret, meque injuste & iniquissime excommunicaret: Petitio proinde ad te, o mi princeps, est ut synodum mihi convoces, quæ negotium meum & sententiam in me latam inspiciat, mihique adeo faveat, ut me anathemate solvat. Et dicebat ei Imperator: Hoc volente Deo Opt. Max. tibi effectum dabo. Tunc mittebat Imperator ad Dioscorum Patriarcham Alexandrinum, & Joannem Patriarcham Antiochenum; iisque in mandatis dabat, ut coram protinus adessent. Adveniebat itaque Dioscorus, & una cum eo tredecim episcopi. Sed præsul Antiochenus moram trahebat, & non præsens aderat. Quapropter Imperator Dioscoro mandabat Eutychii causam examinare, eumque anathemate quocumque demum modo solvere: Et ei insuper, tam minis quam promissis insectans, dicebat: Si illum anathemate solveris, omnimodis te beneficiis cumulabo, tibique benignus ero. Sin hoc non feceris: nec eum solveris, certissime te morte afficiam. Quamobrem eligens sibimet beneficia præ cæde, iste consessum faciebat una cum tredecim istis episcopis, & qui cum eis etiam veniebant. Hi autem benignam ei (Eutychio) sententiam ferebant, eumque anathemate suo solvebant: sed Eusebium episcopum Dorylæi excommunicabant: & tum demum ab urbe Constantinopoli reversi sunt, postquam doctrinam sanctæ Ecclesiæ corruperant. Et hanc ob causam Dioscorus Eutychium adjuvit. Sic itaque nos modo explicuimus, quomodo habuit totum eorum negotium, & quidquid ab iis factum est.

In Fastis anni 449. ponitur Consul Asterius.

Verum postquam mortuo Imperatori Asterio Marcianus in Imperio successisset, (quod post mortem etiam Eutychii factum est:) synodus e præsulibus ad Imperatorem Marcianum congregata est; qui etiam ei dixerunt: O Imperator, sane Eusebius episcopus Dorylæi vir sanctus est & sceleris purus; Eutychius autem hæreticus fuit, veræ religioni contradicens; eumque sanctus Eusebius ob hæresim ipsius excommunicavit: tunc congregati sunt ad Imperatorem Asterium (Eutychius & socii) opem ab eo implorantes; atque hoc ipsi adeo placuit, ut injustam ei synodum convocaret, cui præsidebat Dioscorus Patriarcha Alexandrinus. Ipse enim superstes adhuc erat, vita ad hoc usque tempus non functus. Istud autem iniquum Concilium Eusebium sanctum anathemate percussit, & Eutychium hæreticum solvit. Quapropter te, o Imperator, oportet Concilium convocare, quod in hanc rem inspiciat. Imperator itaque sanctum Concilium illico congregabat, a quo Dioscorus, propter ea quæ male & injuste fecerat, anathemate percussus est: de quo Dioscorus certior factus ipse etiam synodum Alexandriæ cogebat, & Græcos excommunicabat, asserens hoc recte a se factum esse; huncque Eusebium in errore fuisse, Eutychium autem recte sensisse. Iste enim idem quod Eutychius asseruit, & Jacobitarum religionem professus est, & ipse & sectatores ejus eamdem ad hunc usque diem amplexi sunt: & propterea Jacobitæ de eo opinantur, quod ipse unus ex iis esset, qui religionem ipsorum fundavit; & post eum Severus, & Jacobus etiam eidem opinioni testimonium præbuit. Sed hi duo post illum orti sunt; & illi magistri illius (opinionis) fuerunt in provinciis Mesopotamiæ; Dioscorus autem in provinciis Ægypti & Nubiæ eum instituit, & in partibus eis adjacentibus. Sic modo absolvimus notitiam hæretici, & quidquid ad eum pertinet.

Nunc autem in notitiam veritatis redeamus, & quomodo ipsa sese habuit. Cum homines igitur secundæ hujus synodi Ephesi congregatæ injustitiam vidissent, consentiebant ut Concilium Chalcedone conveniret, quod proinde congregatum est. Et præses in eo erat sanctus Anatolius Patriarcha Constantinopolitanus: quoniam [d] Eusebius jam mortuus erat: & Maximus Patriarcha Antiochenus, nam Domnus etiam vita functus fuerat. Sed Juvenalius Patriarcha Hierosolymitanus adhuc in vita & præsens erat. Cum hæc autem synodus congregata esset, Dioscorum Patriarcham Alexandrinum excommunicabat, propterea quod Eutychium in veritate oppugnanda receperat. Tunc opinionem Eutychii infidelis & blasphemam ejus in medium proferebant, & in eam diligenter inquirebant, sincere de ea differentes, & in utramque partem disputantes. Concilium autem sanctum Nicææ, & alterum Constantinopoli habitum recipiebant: quoniam in duobus istis sanctis Conciliis fidem suam collocabant. Sed

[d] *Pro* Flavianus.

& primum etiam Concilium Ephesi celebratum admiserunt, quoniam ipsi Patres in eo etiam prædicarunt, Christum in personæ unitate duas habere naturas. Quin etiam consenserunt in fidem & receptionem duorum codicum sancti Cyrilli: quorum unus idem erat, quem ad Nestorium hæreticum conscripsit; alter autem is, quem ad Orientales scripsit. Et propterea eos duas synodos vocant: idque quia primus in synodo Ephesi primo habita lectus fuit, & synodus summo applausu eum excepit, & doctrinam in eo contentam approbavit. Is etiam, quem ad Orientales scripsit, receptus est: namque synodus populi Orientalis & Ægyptii cum summo etiam applausu excepit. Et Cyrillus illico hujus Concilii præses constitutus est. Tunc etiam in hoc Concilio lectus est Liber Leonis Patriarchæ Romani, qui etiam summa approbatione exceptus, & columna fidei orthodoxæ nominatus est. Item excommunicationem Nestorii confirmarunt. Tunc Eutychii & Dioscori opinionem rejiciebant, eosque anathemate percussos propter fidei ipsorum pravitatem excommunicabant.

Porro orthodoxam etiam fidem ex adverso hæresi constituerunt: qua exposuere quod dicunt, Christum ante unionem duas habuisse naturas; & post unionem, unam habere naturam incarnatam: quoniam hæc est sanctorum Patrum sententia: & sic etiam Cyrillus dixit, hoc modo, & quod Christus una est natura incarnata: sanctus autem per vocem *incarnata* duas naturas indigitat. Neque enim parvi faciunt hanc vocem in numero, eo quod unam naturam dicit. Et quicumque asserunt Christum unicam habere naturam, & de incarnatione mentionem non injiciunt, eos nos expellimus, anathematizamus, & excommunicamus. Hæc autem ipsorum fides fuit: Credimus Dominum nostrum Jesum Christum unum esse, non duos Christos, (quemadmodum opinatus est Nestorius juxta sententiam quam protulit:) & unam subsistentiam & unam personam in duabus naturis; & non unicam habere naturam, (quemadmodum Eutychius & Dioscorus affirmarunt;) eumque Deum esse ac hominem, de essentia Patris in divinitate sua, & de essentia nostra in humanitate sua. Et hæc vera est fides. Deinde in hoc etiam Concilio docuerunt, sanctam puramque Virginem Dei genitricem fuisse. Et quoniam synodus propter Eutychium congregata est, prædicarunt etiam Christum duabus naturis constare, sine commistione, & sine commutatione, & sine disjunctione, & sine separatione, cognitum in divinitate sua perfectum, & in humanitate etiam sua perfectum; idque propterea quod Eutychius corruptam valde de incarnatione opinionem amplexus est. Et quicumque corpus Domini Jesu Christi de essentia nostra post unionem esse non dicet, iste duarum essentiarum proprietates corrumpit; ac proinde dixerunt duas naturas inconfusas esse; quoniam quod non confunditur, in unione sua non alteratur: ipsumque conservatum esse duarum substantiarum compotem, nec disjunctionis nec separationis rationem subeuntem; deinde nec divisum omnino esse nec separatum; verum per unionem esse in persona, & unam personam perficere. Hoc itaque explicite posuerunt, & proprietates naturarum non corruperunt: sed proprietates utriusque ex duabus istis naturis conservatas esse in una persona & una hypostasi; eumque nec divisum esse in duabus personis, neque etiam separatum, asseruerunt.

Et quidem qui extra ecclesiam sunt, testantur nihil vitii in omnibus synodi Chalcedonensis statutis esse, ubi ea decreverunt, juxta quæ Patres ipsimum fere locuti sunt: sed non dicent actiones duarum naturarum & proprietates ipsarum post unionem conservatas esse. Quod si duæ partes post conserventur, hoc cognitum est, essentias ipsarum etiam post unionem conservatas esse. Et si essentiæ, quæ sunt duæ naturæ, post unionem & in unione conserventur, quomodo aliter esse potest? Si duæ non sint naturæ, neque divisio ibi esse potest, quoniam divisio non est nisi naturarum; ac proinde quomodo divisio esse potest, si non sint naturæ ejus capaces?

Postquam itaque synodus Chalcedonensis fidem promulgasset, Theodoretum & * Abiam recepit; postquam accurato scrutinio in eos inquisivisset: iique Nestorio maledixerant, quem antea admiserant, (fuerant enim Nestoriani:) & propriis manibus ad imum chartæ subscripserant, in qua fides continebatur. Sed Dioscorus hoc omnino renuit, neque eorum receptioni annuere voluit; quoniam ille Eutychium, licet non conversum, jam receperat; eumque orthodoxum, hoc est, recte in fide institutum nominaverat. Sic itaque fides, in quam Patres Chalcedonenses consenserunt, processit. Verum multi homines Dioscori depositionem ægre tulerunt: sed plura iis non præsto erant argumenta, quam quod ei firmiter adhæsissent, & stulte agentes in partes secessissent. Qui enim ecclesiam Dei rescindunt, successu felices non erunt.

* Pro Ibam.

Sancta autem ecclesia Dei quatuor Concilia recipiebat, & orthodoxam eorum fidem prædicabat; & nihilo recedit ab iis quæ illa constituerunt: sed sequitur Concilium Nicææ habitum, & fidem ejus amplectitur, quod Filius sit Patri coëssentialis, lumen ex lumine, Deus verus ex vero Deo. Tunc etiam maledixit Ario & sociis ejus, atque etiam iis qui post eum eamdem fidem profiterentur. Deinde recipit etiam Synodum Constantinopolitanam; & universam illius doctrinam, de eo quod Spiritus sanctus Deus est, prædicat: & sic dicit, quod Pater & Filius & Spiritus sanctus unus est Deus, tres hypostases, proprietates, & personæ, perfectæ proprietatis actus perfecti, in se subsistentes; numero solum, non divinitate distincti: tres personæ in una essentia, una divinitate. Neque enim tres essentias nec tres naturas in Trinitate asserimus; neque unam hypostasim, nec unam personam, omnibus unam: quoniam unitas in essentiam dumtaxat ac naturam cadit; Trinitas autem in hypostases & personas. Postea etiam eadem synodus maledixit Macedonio Spiritus sancti inimico, & sociis ejus, qui blasphema etiam in Spiritum verba profuderant; & quoniam isti etiam divinitatem cum Sabellio confundunt; sed non etiam cum Ario eam dividunt. Porro Ecclesia recipit etiam Concilium Ephesinum primum, quo testati sunt Filium, qui est Verbum Dei, unam fuisse in Trinitate personam, ante mundum ex Patre genitum, eumque Patri & Spiritui sancto coëssentialem esse: atque insuper illum ultimis diebus in humanitate natum esse ex sancta Virgine Domina beata Maria; & non unitum esse cum homine subsistente; sed in utero puræ Virginis humanitatem sibi assumpsisse cum anima mente prædita, rationali, intelligenti: eumque Deum verum esse, ipsum Deum perfectum, & hominem perfectum, unam hypostasim, unam personam. Tradidit etiam dolores ejus vere dolores fuisse, & opera ejus vere miracula: & quod ille unus fecit quæ facere Deo convenit, & fecit etiam quæ homini facere convenit: & propterea dicit duas ei progenerationes fuisse; unam ex Patre ante sæcula, alteram ex utero in ultimis diebus. Deinde testata est etiam Christum duas habere naturas, & dicit eum unam esse personam: & maledixit Nestorio, & improbæ ejus opinioni, & omnibus una cum eo hæreticis. Verumtamen libri hæreticorum & libri sanctæ ecclesiæ omnes collecti fuerunt ad constituendam Dioscori excommunicationem. Et cum ab iis nonnulli recesserint, secundum admiserunt concilium Ephesi celebratum: sed in eo Eutychius acceptus fuit dicens, corpus Christi non esse ejusdem cum nobis essentiæ: & dicebat etiam eum duabus constitisse naturis ante unitionem, & post unitionem unam habere naturam. Et quicumque istud Concilium admittit, idem omnia admittat necesse est quæcumque isti dixerint. Quod si contradixerint, sibimet quidem contradicent; cum enim istud admittant in operibus, quomodo in verbis etiam non admittent?

Porro Eutychius post secundum istud Ephesinum Concilium, alias res deposuit: verum sancta ecclesia Concilium istud Ephesinum secundum non recipit: sed ea recipit Concilium Chalcedonense, & Concilium Nicænum, & Constantinopolitanum, & Ephesinum primum. Deinde Eutychium segregavit, & omnes istius libros rejecit: & prædicavit Virginem Dominam beatam Mariam sanctam fuisse Dei genitricem; & Christum unam esse hypostasim, & personam unam; ipsum perfectum Deum & perfectum hominem; eumdemque Patri coëssentialem esse in divinitate, & eumdem etiam nobis coëssentialem esse in humanitate. Tum prædicavit Christum duabus constare naturis; quæ divinitatis perfectæ & humanitatis perfectæ notionibus dignoscuntur. Cum autem duas naturas asserit, id sane dicit per modum distinctionis, & non conjunctionis. Qui autem hanc amplexi sunt sententiam, videlicet coalitionis post unionem, dicant mihi an conservetur, aut non conservetur? Nulli dubitamus, quin (ultimum) hoc non dicent. Quod si perpetuo conservetur, ille ex duabus naturis procul dubio ratione distinctionis, non ratione conjunctionis, constat. Sic itaque explicuimus modo quidquid ad hoc Concilium pertinet, tam quod pro eo, quam quod contra illud fuit, nec quidquam omnino mutavimus. Synodus autem Chalcedone congregata hæc statuta constituit, quæ sunt viginti septem Canones, vicesimo quinto die Tisrin prioris, anno Alexandri Imperatoris Græci septingentesimo sexagesimo tertio: suntque hi qui sequuntur:

CANON I.

Omnes Canones, quos Patres nostri ante nos in omnibus conciliis constituerunt, diligenter observentur, & opera juxta eos instituantur, & nihil in eis violetur.

CANON II.

Quicumque episcopus aliquid in ordinatione pecunia vendit, aut munus pro ea accipit, siquidem post aliquod tempus id cognitum fuerit, eum pecuniam pro ordinatione ab eo accepisse, quem episcopum constituere voluit, aut chorepiscopum, aut presbyterum, aut diaconum, aut in aliquo e gradibus sacerdotii, ex iis qui in Ecclesiæ ministerio recensentur; aut eum muneribus a viro corruptum fuisse, & tum eum constituisse œconomum Ecclesiæ, vel alium aliquem ex Ecclesiæ præpositis; vel ecclesiam & ordinationem mercaturam fecisse, qua nego-

tietur, donec eo res pervenit, ut ipse proclamet ordinationem celebrandam esse; & quicumque voluit accepit, more nonnullorum hæreticorum & ipsorum operum: Contra quemcumque id apparuerit, mercatura sua atque etiam gradu excidat ipse, & qui ordinationem ab eo accepit: nihil etiam exinde fructus percipiat, quoniam eam mercaturam fecit; sed gradu suo dejiciatur, quo per munera constitutus est. Et quicumque sordidis hujusmodi rebus, quæ non sunt licitæ, sese injecerit, gradu suo deponatur, si sacerdos sit: sin laicus aut monachus, anathematizetur: quoniam sacerdotium Dei Opt. Max. pretio vendidit, & mercaturam eo exercuit.

CANON III.

Perlatum est ad sanctam synodum, quod nonnulli ex iis, qui in ecclesiæ ministerio constituuntur, se villis alienis conducendis immisceant, & propter turpis lucri amorem mundanis negotiationibus se exerceant; & a Dei, cujus nomen sanctificetur, ministerio recedunt, & ad laicos accedunt, & eorum procurationibus & possessionibus se immittunt propter pecuniæ amorem. Et propterea (Patres) hoc statutum ediderunt, & decreverunt, ut nec episcopus, nec sacerdos, nec monachus, præsumat in se suscipere possessiones, mercaturas, & procurationes: præterquam nisi ei placuerit curatorem esse puerorum, qui orphani sunt, ut hereditas eorum apud ipsum deponatur, eosque suæ tutelæ commissos habeat, & inter eos versetur in metu & timore Dei usque dum ad virilem ætatem pervenerint: siquidem hoc illi a præfecto mandatum fuerit, ab eo ut excusetur obtinere non potest; aut episcopus civitatis hoc præceperit, ut opes ecclesiæ custodiat, aut opes orphanorum, aut opes viduarum, quibus nemo est qui negotia ipsorum curet: aut etiam gerat facultatem miseri alicujus viri, timore Dei Opt. Max. ab eo mercedem suam petens. Si quis autem ausus fuerit transgredi quod nos constituimus & decrevimus, anathematizetur.

CANON IV.

Quicumque solitariam elegerunt vitam, & monachi facti sunt, laude, veneratione, & honore afficiantur. Quoniam autem quidam iis solo similes habitu vestimenta lanea induunt, ut eo artificio reverentiam sibi concilient; atque hoc facientes ecclesiam perturbant, & in civitatibus circumcursant; atque ædes sacras, id est, monasteria aut claustra ædificare student, propriis suis facultatibus; vel, si nihil ipsis suppetat, facultatibus fidelium; & eadem habitare invitos adigunt: Nobis igitur visum est, ut nemo in quavis provincia ædificet, nec monasterium sibi constituat in civitatibus, nimirum in medio civitatum, in vicinio mulierum: hoc enim iis non licet. Neque conveniant etiam in domo ad precandum, ne civitates in schismata trahant: neque fratres una congregentur sine præcepto episcopi & permissione ejus. Sed monachi, qui sunt in civitatibus & vicis, episcopis suis auscultent, & eorum potestati subjiciantur, & iis in omnibus quæ faciunt obsequantur; & quietem & vacationem eligant, & in jejunio & oratione constantes maneant: & eo loco perseverent, quo monachi constituti sunt: neque rebus ecclesiæ, nec mundi negotiationibus sese ingerant; neque monasterio suo emigrent; nisi accidens aliquod iis contigerit, & episcopus suus propterea ex re jusserit. Nec in ullo monasterio recipiatur vir, monasticam vitam agere cupiens, qui servus est sub dominio, nisi domini sui voluntate & lubenti animo. Qui autem hoc statutum, quod in libro hoc nostro edidimus, violare ausus fuerit, stricte præcipimus, ut ecclesiam ingredi prohibeatur, ne probra in religionem nostram jaciantur. Episcopus autem monasteria visitet; eaque, ut par est, in cura habeat.

CANON V.

De eo quod ministros ecclesiæ & sacerdotes ejus ab una ad aliam ecclesiam migrare non oporteat: præcipimus ut firma maneant statuta, quæ sancti Patres ante nos constituerunt; & ut ista recipiantur, & omnia eorum præcepta firmiter obtineant.

CANON VI.

Nemo ordinationem recipiat, nisi declaretur ei locus & sedes ubi resideat; non presbyter, nec diaconus, nec alius ab iis, neque qui istis inferior est: sed locus ejus declaretur, & in eo constans maneat; & si ab eo translatus fuerit, eidem restituatur: & deinceps in eo perpetuo sit loco, cui ordinatus est; sive sit ecclesia civitatis, aut pagi, aut martyrii, vel etiam monasterii: & tempore, quo primos suscipit ordines, eumdem locum divulget in facie synodi, & coram iis, ut ipsi eum cognoscant. Et si quis ordinationem susceperit absolute, loco ejus non declarato, irritum sit sacerdotium ejus; neque ei quovis in loco gradus sui ministerium exercere liceat, ad ejus qui eum ordinavit opprobrium, vel ob consuetudinem quæ in ecclesia Dei processit.

CANON VII.

Quicumque in ministerio ecclesiæ constitutus est, vel in monasterii etiam ministerio, ut fiat monachus; de eo præcipimus, ut non constituatur in militia, neque in aliquo magistratus civilis negotio, nec in externa administratione, neque etiam in ulla negotiatione, quæ sæcularibus similis est. Et si quis ausus fuerit transgredi quod præcipimus, & sinceram facti sui pœnitentiam non egerit, nec resipuerit, & ad pristinum suum statum in ministerio Dei Opt. Max. redierit; anathemate percutiatur, & sancta Dei ecclesia ejiciatur.

CANON VIII.

Quicumque sacerdos in ullis est rebus pauperum, aut orphanorum, vel in monasteriis aut martyriis; episcopo civitatis, in cujus territoriis locus ejus est, subjiciatur, juxta quod sancti Patres statuerunt: neque præsumat episcopo suo immorigerum esse, nec obedientiam suam ei præstandam relinquere. Et si ipse ausus fuerit, vel aliquam violandi ea quæ præcipimus occasionem dederit, & episcopo suo non obtemperaverit, si monachus est aut laicus, sanctam ecclesiam ingredi prohibeatur.

CANON IX.

Si contentio inter sacerdotes acciderit, aut ipsi in aliqua re sibi invicem adversarii fuerint, episcopos suos non relinquant, & opem a principibus aut judicibus implorent: sed episcopum de rebus suis certiorem faciant, & arbitros inter se constituant jussu episcopi: deinde acquiescant in eo, quod ipse de illis statuerit. Si quis eorum autem contra fecerit ac a nobis constituitur, gradu suo decidat. Si vero sacerdos querelam habuerit contra episcopum suum, aut episcopum alium, querela ista ad synodum episcoporum apud Metropolitanum istius loci congregatam referatur. Verum si querela contra metropolitam fuerit, ab eo ad Exarchum cui subest veniet, & ad Patriarcham in Imperiali civitate Constantinopoli, & ei querelam suam declaret, & jus suum accipiat.

CANON X.

Non licet cuivis ex ecclesiæ ministris duabus ecclesiis ministrare, sed in ea cujus ministerio separatus est: & si parva fuerit, in alia ipsa majore propter desiderium inanis gloriæ & laudis ab hominibus non ministrabit. Et si quis a propria sua ecclesia migrare ausus fuerit, eidem restituatur, & in ea ministret. Quod si sacerdos aliquis ab una ecclesia ad aliam migraverit, sic ut canonis hujus auctoritatem minuat, eumque contemptui exponat; ei ne liceat attingere rem aliquam prioris ecclesiæ, a qua migravit, nec rem aliquam martyriorum, nec domorum eorum qui morbis & invaletudine affliguntur; neque etiam attingat nosocomia quæ sunt in isto loco. Quicumque autem violaverit quod synodus nostra præcipit, & aggressus fuerit quæ nos prohibuimus, mandamus modo ut gradu suo deponatur.

CANON XI.

De omnibus pauperibus, qui eleemosynas rogant, mandamus modo, ut scribantur eis epistolæ, cum inquisitum fuerit in res eorum, & quod illi digni sint eleemosynis, & quod necessaria iis deficiant. Et hæ epistolæ in ipsorum manibus sint, ut fideles etiam eas videant, & misericordia in eos commoveantur; sintque similes litteris, quæ in sacerdotum gratiam scribuntur: quoniam litteræ istæ iis dumtaxat qui bonæ sunt famæ, & bonæ conversationis, & melioris notæ, scribuntur.

CANON XII.

De eo quod non oportet episcopum fieri metropolitanum per litteras Imperatoris, & favorem ejus.

Pervenit ad sanctam synodum, quod quidam violatis sanctæ ecclesiæ ritibus, & implorato principis auxilio, nonnullas metropoles in duas secuerunt partes, & provincias Imperatoris jussu sciderunt, ut in una provincia duo sint metropolitani, etsi non sint duo præsules in eodem loco. Quapropter statuit sancta synodus, ut nullus in posterum episcopus quippiam huic simile faciat; & si quis nobis contradicere, & hoc decretum transgredi ausus fuerit, gradu suo dejiciatur: civitates autem, quæ per Imperatoris præceptum metropoleon honorem adeptæ sunt, solum honoris nomen habeant. Sic etiam erit episcopus, qui in isto loco ministrat: & agnoscat jus & honorem isti civitati debitum, quæ revera metropolitani civitas est.

CANON XIII.

De sacerdotibus, qui ex provincia sua egrediuntur.

Quicumque vir ex ecclesiæ ministris aut sacerdotibus peregrinis ex provincia sua ad aliam emigrat, ne consistat in aliquo gradu ministerii sui ei collato, pro pœna ei; nisi secum habeat litteras patentes ab episcopo suo, quibus ei permittitur, ut transeat quocumque velit ex provinciis Dei; & ibi honoretur.

CANON XIV.

Quandoquidem in nonnullis provinciis hujusmodi obtinuit consuetudo, ut lectoribus & cantoribus qui in ecclesia degunt, id est, *ψάλται*, permittatur uxores ducere; & cum hoc iis conceditur, licitum iis est, non illicitum: statuit sancta synodus, ut non liceat cuivis eorum uxorem ducere, quæ sit ex hæreticorum filiabus: Et quicumque ex iis uxorem ex

hæreticis antehac duxerunt; & nati sunt ipsis ex iis liberi, quos etiam apud hæreticos baptizarunt; eos ad sanctam Dei Ecclesiam adducant, & in ea istos signent. Quod si eos non baptizaverint, posthæc non licebit iis illos apud hæreticos baptizare: neque cum iis matrimonium inibunt, nec etiam cum Judæis, nec cum ethnicis: nisi persona, cui matrimonio quis conjungitur, spoponderit se a parte nostra staturam, una cum liberis suis nobiscum fore, seque in orthodoxa nostra fide credituram esse. Qui autem hoc statutum transilire ausus fuerit, anathematizatus, segregatus, excommunicatus sit.

CANON XV.

Mulier ecclesiæ ministra ne constituatur, priusquam anni quadraginta ei elapsi fuerint: neque etiam constituatur, nisi post multum & accuratum scrutinium quod menstrua ei cessarunt, & quod ipsa concupiscentia non laborat. Quod si nupserit, postquam donum Dei Opt. Max. & eminentis hujus gradus ministerium suscepit; & ipsa, & qui eam duxit, anathemate simul devoveantur oportet.

CANON XVI.

Quæcumque virgo se se Deo Opt. Max. obtulerit; & sic etiam de juvenibus diximus, qui monasticam vitam agere & monasteria ingredi cupiunt; ne liceat iis ut ad matrimonium redeant: & quicumque ex iis hoc fecisse deprehensus fuerit, ecclesiam ingredi prohibeatur. Sed visum est nobis, ut res ipsorum episcopo provinciæ suæ committatur; & ipse misericordiam & clementiam iis administret, eosque recipiat, quemadmodum ipsi visum fuerit.

CANON XVII.

Præcipimus, ut in omni provincia termini ejus firmi serventur; & ut omnis provincia constanter maneat in potestate episcopi sui, adeo ut numquam moveatur: præsertim si ista provincia in manibus fuerit alicujus episcopi, qui eam triginta annos gubernavit, & negotia ejus administravit, juxta quod necessarium, conveniens, & licitum fuit: & nemo cum eo litigavit de aliqua re ad ecclesias ejus pertinente, atque eam secure tenuerit, & in ea fidus habitus fuerit, hoc etiam ei concedatur, ut post annositatem ejus & consuetudinem nihil ei immutetur. Quod si in istis triginta annis controversia sæpius mota fuerit de spurcitia factorum ejus, & de pravo ejus ecclesiarum regimine, & judiciorum ejus iniquitate; tum ei qui injuria se ab episcopo affectum conqueritur, permittatur querelam suam ad synodum istius provinciæ deferre, ut eam inspiciat. Et si metropolitanus episcopo alicui injustus fuerit, deferatur querela ad Patriarcham, qui in illa est diœcesi, & ad episcopum urbis Constantinopoleos, sicut ante dictum est. Et si Imperator præceperit, gradus ejus ei auferatur, vel aliæ ejus res postea capiantur. Et firmi maneant cum episcopo ejus limites, qui in Imperatoris senatu constituti sunt.

CANON XVIII.

De eo quod nulli sacerdoti vel falso vel vere jurare liceat, neque sodalitates congregare, neque turpia facta perpetrare, congregando ad rebellionem & falsam fidem promovendam; quod quidem externæ leges prohibent; quanto magis sanctæ ecclesiæ leges istud vetare oportet? Quapropter quicumque sacerdos, aut monachus sive religiosus, ex iis qui monasteria inhabitant, aut multitudo eorum se congregaverint, vel fœdus jurejurando omnes eorum inter sese sanxerint, quod episcopum suum in aliqua lege vel monasterii sui præfectum opponent, & fraudulenter machinati fuerint eum gradu suo movere, anathematizati sint & segregati sint.

CANON XIX.

De eo quod episcopos oporteat bis in anno apud metropolitanum suum aut Patriarcham suum congregari, ut ipse eos examinet, & negotia eorum inspiciat.

Pervenit ad synodum, quod non congregatur synodus episcoporum ex omni provincia ad metropolitanum suum, aut Patriarcham suum, quemadmodum antiqui Patres statuerunt: & quod hac corruptionis causa multæ hæreses in Ecclesiam introductæ sunt, propterea quod illi in eas qua debuerunt diligentia inquirere neglexerunt. Quamobrem visum est nobis, ut synodus conveniat, & bis quotannis congregetur, ubi metropolitano visum fuerit, & ipse iis mandaverit; ut corrigantur quæcumque ad eum corruptiones delatæ sunt, quemadmodum sancti Patres ante nos præceperunt. Et si quis episcopus hoc transgressus fuerit, & ad synodum non venerit, & præcipue cum præsens est in civitate sua, & corpore suo sanus, synodus fratrum suorum eum ob neglectum ejus in Ecclesiæ negotiis reprehendunt.

CANON XX.

De eo quod non liceat cuilibet sacerdoti ab una ad aliam civitatem migrare.

Nullis licet Ecclesiæ sacerdotibus ad aliam exire civitatem, & in sacerdotum catalogum referri, sacerdotum videlicet illius civitatis, juxta quod lege descriptum est: sed in ecclesiis illis persistant, in quibus ordinati sunt, aut super eas constituti, & in iis ministrent: nisi necessitas eos e provincia ipsorum moveat ex parte principis victoris & religionem negare cogentis. Et si propter hanc ipsi causam ad aliam se conferant Ecclesiam, nullum est in iis crimen. Quod si nos episcopum aliquem post hunc diem invenerimus, sacerdotem aliquem ad aliam provinciam pertinentem suscepisse; visum est nobis, ut prohibeatur aliquid ad gradus sui ministerium spectans exsequi, & ipse, & quem suscepit; donec ea persona ad suam Ecclesiam regressa fuerit.

CANON XXI.

Quicumque vir e sacerdotibus & laïcis episcopum aut sacerdotem aliqua re accusat, non admittatur ab eo accusatio ejus, priusquam accurato scrutinio in eum inquisitum fuerit: & si ille dignus sit, cui fides habeatur in eo quod refert, propter bonam ejus religionem & pietatem, examinetur quod defert: sin aliter se habuerit, nec omnino ab eo admittatur quod de illo dicit.

CANON XXII.

De eo quod non liceat sacerdotibus post mortem episcopi sui res ejus usurpare, nec bona ejus diripere, nisi quæ per testamentum suum reliquit.

Non licet sacerdotibus episcopi sui divitias usurpare, quas post se reliquit, cum mortem obiit Dei Opt. Max. jussu, qui vitam & mortem infert; ipse autem vivus est, qui non moritur: neque res ejus usurpabunt, nisi eas de quibus Patres locuti sunt & mandatum ediderunt. Et si quis eorum istud fecerit, gradu ejiciatur.

CANON XXIII.

De eo quod oporteat, ut ex urbe Constantinopoli expellatur omnis sacerdos, aut religiosus, aut monachus, qui nec munus nec certum in ea locum sibi adsignatum habet.

Ad sanctam synodum relatum est, quod nonnulli e sacerdotibus & monachis, quos episcopi ipsorum ob necessaria eorum negotia dudum miserunt; sed & multi eorum excommunicati ad urbem Constantinopolim veniunt, & in ea commorantur longo tempore, & rescindunt resecantque ecclesiæ ordinem, & in fidelium etiam domibus frequentes sunt, ut eos sibi amicitia conjungant, & diligunt liberos eorum, uxores etiam atque filias eorum, iisque se applicant; idque hoc animo, ut eo modo magnas sibi opes acquirant, aut facile obtineant quidquid velint ex rebus sibi necessariis. Quocirca sanctæ synodo visum est, ut omnes qui hoc modo vel ei similiter se habent, Defensor, cui ecclesia Constantinopolitana subest, ad eos prius accedat, & urbe exire præcipiat. Quod si exire nolunt, sed etiam post dictam ejus admonitionem iis factam commorantur, vi & contemptu illinc ejiciantur, ut ad loca sua redeant.

CANON XXIV.

De eo quod monasteria laïcorum domicilia fieri non debeant.

Monasteria, quæ Deo Opt. Max. separantur, & episcopi mandato consecrantur, atque etiam ipsius consilio, perpetuo sint monasteria; & opes ipsorum ex frugibus & votis & nummis iis conserventur; neque laïcorum habitationes fiant: & quicumque monasterium aliquod sibi domicilium constituerit, aut illud cognoverint, & non mutaverit, anathematizatus sit & maledictus.

CANON XXV.

De eo quod non oporteat ecclesiam longo relinqui tempore sine episcopo, nec provinciam sine metropolitano, neque sine Patriarcha.

Quandoquidem nonnulli metropolitani, ex lucri & populi sibi congregandi aviditate, episcoporum ordinationes differunt; visum est synodo, ut episcopi ordinationem non differant ultra tres menses a morte decessoris; nisi causa aliqua necessaria contigerit, quæ evitari nequit; & necesse sit ut episcopi ordinatio ulterius differatur. Et quicumque huic decreto adversatus fuerit, synodus eum reprehendat; & quodcumque sibi visum fuerit, judicium in eum statuat. Omnes autem istius ecclesiæ re-

ACTIO SEXTADECIMA.

ditus in ecclesiæ procuratoris sive œconomi manibus maneant, ut ipse eos conservet.

A

CANON XXVI.

Pervenit ad sanctam synodum, quod nonnullæ sint ecclesiæ, quibus nullus est œconomus; & quod pauci sint episcopi, qui opes ecclesiæ accipiunt. Quamobrem præcipimus, ut omnis ecclesia, quæ habet episcopum, œconomum etiam habeat e sacerdotibus ejusdem ecclesiæ, & quidem selectissimis; & ut ipse sit, qui pecuniam pro ecclesia expendat episcopi mandato, juxta quod episcopus voluerit aut ei præceperit. Verumtamen episcopus ecclesiæ expensis inspiciat, neque sine ipsius testimonio fiant, ne opes ecclesiæ perdantur, & sacerdotes propterea reprehendantur. Quicumque autem hoc transilierit, anathematus sit, segregatus, excommunicatus.

CANON XXVII.

De eo quod non oporteat matrimonium inter homines per vim fieri; sed ut animo lubente & electione sui invicem fiat.

Pervenit ad sanctam synodum, quod nonnulli ex iis, quibus secta est potens, feminas sibimet in matrimonium rapiunt sine ipsarum voluntate. Quocirca quicumque liberam mulierem matrimonii causa sibi violenter arripuerit, aut opem ei tulerit; qui eo nomine rapit, aut una cum eo rapuerit; præcipit modo sancta synodus, ut qui id fecerit, si sacerdos sit, sacerdotio suo deponatur & gradu excidat: sin laïcus, a congregatione expellatur & ab Eucharistia arceatur.

ANNO CHRISTI 451.

Explicit quartum ex Oecumenicis Conciliis.

ACTIO SEXTADECIMA Chalcedonensis Concilii.

Consulatu domini nostri Marciani perpetui Augusti, & qui fuerit nuntiatus, * quinto Kalend. Novembris, Chalcedone secundum jussionem divinissimi & piissimi domini nostri Marciani perpetui Augusti, congregatis in sanctissima ecclesia sanctæ martyris Euphemiæ, magnificentissimo & gloriosissimo magistro militum & exconsule & patricio Anatolio, & magnificentissimo & gloriosissimo præfecto sacrorum prætoriorum Palladio, & magnificentissimo & gloriosissimo magistro sacrorum officiorum Vincomalo: congregatis etiam Paschasino & Lucentio reverentissimis episcopis, & Bonifacio reverentissimo presbytero, habentibus locum sanctissimi archiepiscopi senioris Romæ Leonis, &

* Ita mss. omnes: tametsi actiones duæ præcedentes habitæ perhibentur pridie Kal. Novemb.

ΠΡΑΞΙΣ ΕΚΚΑΙΔΕΚΑΤΗ τῆς ἐν Καλχηδόνι ἁγίας συνόδου.

Υπατείας τοῦ δεσπότου ἡμῶν Μαρκιανοῦ τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου, πρὸ πέντε καλανδῶν Νοεμβρίων, ἐν Καλχηδόνι κατὰ κέλευσιν τοῦ θειοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου Μαρκιανοῦ, τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου, συνελθόντων ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας τῶν ὑπερφυεστάτων μεγαλοπρεπεστάτων καὶ ἐνδοξοτάτων ἀρχόντων, ἔτι δὲ καὶ τῶν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων.

Anatolio reverentissimo archiepiscopo magni nominis Constantinopolis, &
Maximo reverentissimo episcopo Antiochiæ Syriæ, &
Juvenali reverentissimo episcopo Hierosolymorum, &
Quintillo reverentissimo episcopo Heracleæ Macedoniæ, habente locum Anastasii reverentissimi Thessalonicensium episcopi, &
Thalassio reverentissimo episcopo Cæsareæ Cappadociæ, &
[a] Stephano reverentissimo episcopo Ephesi, &
Luciano reverentissimo episcopo Bizyæ, habente locum religiosissimi Cyriaci episcopi Heracleæ Thraciæ, &
Eusebio reverentissimo episcopo Ancyræ Galatiæ, &
Diogene reverentissimo episcopo Cyzici, &
Petro reverentissimo episcopo Corinthi, &
Florentio reverentissimo episcopo Sardium, &
Eunomio reverentissimo episcopo Nicomediæ, &
Anastasio reverentissimo episcopo Nicææ, &
Juliano reverentissimo episcopo Coënsi, habente locum sedis Apostolicæ senioris Romæ, &
Eleutherio reverentissimo episcopo Chalcedonensium, &
Basilio reverentissimo episcopo Seleuciæ Isauriæ, &
Meletio reverentissimo episcopo Larissæ, habente locum reverentissimi domni episcopi Apameæ Syriæ, &
Amphilochio reverentissimo episcopo Sidæ, &
Theodoro reverentissimo episcopo Tarsi, &
Cyro reverentissimo episcopo Anazarbi, &
Constantino reverentissimo episcopo Bostrorum Arabiæ, &
Photio reverentissimo episcopo Tyri, &
Theodoro reverentissimo episcopo Damasci, &
Stephano reverentissimo episcopo Hierapoleos, &
Iba reverentissimo episcopo Edessæ, &
Symeone reverentissimo episcopo Amidæ, &
Epiphanio reverentissimo episcopo Pergæ, habente locum reverentissimi Olympii episcopi Constantiæ, &
Joanne reverentissimo episcopo Sebastiæ, &
Seleuco reverentissimo episcopo Amasiæ, &
[b] Constantino reverentissimo episcopo Melitenæ, &
Patricio reverentissimo episcopo Tyanorum, &
Petro reverentissimo episcopo Gangrorum, &
Calogero reverentissimo episcopo Claudianopolis, &
Apragmonio reverentissimo episcopo [c] Tii, &
Atarbio reverentissimo episcopo Trapezuntis, habente locum reverentissimi Dorothei episcopi Neocæsareæ, &
Photino archidiacono, habente locum Theoctisti reverentissimi episcopi Pissinuntis, &
Romano reverentissimo episcopo Myrorum, &
Critoniano reverentissimo episcopo Aphrodisiadis Cariæ, &

[a] Qui depositus est act. XII.

[b] Paris. Constantio Melitenæ.

[c] Divion. Cil.

Nunechio

Nunechio reverentissimo episcopo Laodiceæ Phrygiæ, &
Mariniano reverentissimo episcopo Synnadorum, &
Onesiphoro reverentissimo episcopo Iconii, &
Vigilantio reverentissimo episcopo Larissæ Thessaliæ, &
Pergamio reverentissimo episcopo Antiochiæ Pisidiæ, &
Epiphanio reverentissimo episcopo Pergæ, &
Attico reverentissimo episcopo Nicopolis veteris Epiri, &
Martyrio reverentissimo episcopo Gortynæ, &
Luca reverentissimo episcopo Dyrrachii, &
Francione reverentissimo episcopo Philippopolis, &
Sebastiano reverentissimo episcopo Berrhœæ, &
Basilio reverentissimo episcopo Traianopolis, &
Tryphone reverentissimo episcopo Chii, &
Theoctisto reverentissimo episcopo Berrhœæ, &
Gerontio reverentissimo episcopo Seleuciæ Syriæ, &
Eusebio reverentissimo presbytero, obtinente locum Macarii episcopi Laodiceæ Syriæ, &
Eusebio reverentissimo episcopo Dorylæi,

A καὶ τῆς λοιπῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, τῆς κατὰ θέσπισμα τοῦ θειοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου ἐν τῇ Καλχηδονέων πόλει συναθροισθείσης· καὶ καθεσθέντων πάντων πρὸ τῶν καγκέλλων τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου, Πασχασῖνος καὶ Λουκήνσιος οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι, ἐπέχοντες τὸν τόπον τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, εἶπον· εἰ προστάξῃ ἡ ὑμετέρα μεγαλειότης, ἔχομέν τινα διδασκαλίαν ὑποβαλεῖν. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· λεγέτω ὃ βούλεσθε. Πασχασῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ Ῥώμης εἶπεν· οἱ δεσπόται τῆς οἰκουμένης φροντίζοντες ὑπὲρ τῆς ἁγίας καθολικῆς πίστεως, δι' ἧς τὸ βασίλειον αὐτοῖς αὔξεται καὶ ἐπιδίδωσιν, ὁρίσαι ἤδη κατηξίωσαν, ἵνα μία πίστις διὰ τῆς ἀγαθῆς εἰρήνης ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις φυλάττηται. μείζονι τοιγαροῦν φροντίδι ἔτι καὶ εἰς τὸ μετὰ ταῦτα ἡ τούτων φιλανθρωπία προνοῆσαι κατηξίωσεν· ἵνα μή τις B αὖθις ἀψιμαχία μεταξὺ τῶν ἐπισκόπων τοῦ Θεοῦ, ἢ σχίσματα, ἢ σκάνδαλα ἀναφυῇ. τῇ χθὲς δὲ ἡμέρᾳ ἀναχωρησάσης τῆς ὑμετέρας ὑπεροχῆς, καὶ τῆς ἡμετέρας ταπεινώσεως, ὑπομνήματά τινα λέγεται πεπρᾶχθαι· ἅπερ ἡμεῖς ὑπεναντίον τῶν κανόνων καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιστήμης φαμὲν γεγενῆσθαι. ταῦτα αἰτοῦμεν, ἵνα ἡ ὑμετέρα ἐνδοξότης προστάξῃ ἀναγνωσθῆναι· ἵνα πᾶσα γοῦν ἡ ἀδελφότης, πότερον δίκαια, ἢ ἄδικα τὰ πεπραγμένα. οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· εἴ τινα ἐστὶν ὑπομνήματα μετὰ τὴν ἡμετέραν ἀναχώρησιν πεπραγμένα, ἀναγινωσκέσθω. καὶ πρὸ τῆς ἀναγνώσεως, Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκκλησίας εἶπεν· ὡμολόγηται, ὅτι τὰ περὶ τῆς πίστεως τύπον ἐδέξαντο πρέποντα. ἔθος δὲ ἐν ταῖς C συνόδοις, μετὰ τὸ τὰ κυριώτατα πάντων τυπωθῆναι, καὶ ἕτερά τινα ἀναγκαῖα γυμνάζεσθαι καὶ τυποῦσθαι. εἴχομεν, τουτέστιν, ἡ Κωνσταντινουπολιτῶν ἁγιωτάτη ἐκκλησία, ἕτερά τινα διαπράξασθαι. παρεκαλέσαμεν τοὺς κυρίους τοὺς ἐπισκόπους τοὺς ἀπὸ Ῥώμης, κοινωνοὺς γενέσθαι τῶν πραττομένων· παρῃτήσαντο, λέγοντες, ἐντολὰς μὴ εἰληφέναι τοιαύτας. ἀνηνέγκαμεν καὶ ἐπὶ τὴν ὑμετέραν μεγαλοπρέπειαν· ἐκελεύσατε τὴν ἁγίαν σύνοδον τοῦτο αὐτὸ διαγνῶναι. προελθούσης τῆς ὑμετέρας μεγαλοπρεπείας, οἱ ἁγιώτατοι ἐπίσκοποι, ὡς κοινοῦ ὄντος ἐνταῦθα τοῦ πράγματος, ἀναστάντες ᾐτήσαντο τὴν πρᾶξιν ταύτην γενέσθαι. καὶ πάρεισιν ἐνταῦθα, οὔτε ἐν παραβύστῳ πέπρακται, οὔτε κλεπτῶς τοῦτο· καὶ ἔστιν ἡ πρᾶξις ἀκόλουθος καὶ κανονική. οἱ μεγαλοπρεπέστατοι ἄρχοντες εἶπον· γενομένη πρᾶξις ἀναγινωσκέσθω.

Et reliquo sancto & universali concilio, quod secundum sanctionem divinissimi & piissimi domini nostri Imperatoris in Chalcedonensium civitate collectum est: & residentibus omnibus ante cancellos sancti altaris, Paschasinus & Lucentius reverentissimi episcopi, vicarii sedis Apostolicæ, dixerunt: Si imperat magnificentia vestra, habemus quædam referre vobis. Gloriosissimi judices dixerunt: Quod vultis, edicite. Paschasinus sanctissimus episcopus, vicarius sedis Apostolicæ dixit: Domini totius orbis pro catholica fide decertantes, per quam & augetur eorum & lucet imperium, sancire dignati sunt, quatenus unam fidem teneant omnes ecclesiæ pro bono pacis. Major autem eorum tranquillitati cura est, in quibus post hæc providere dignati sunt, ne qua rursus contentio inter sacerdotes Dei, aut schisma, aut aliquod nascatur scandalum. Hesterna enim die, postquam potestas vestra surrexit, & humilitas nostra vestigia vestra secuta est, quædam gesta facta dicuntur, quæ nos & præter canones ecclesiasticos & disciplinam æstimamus effecta. Poscimus ergo, ut vestra magnificentia relegi hæc præcipiat, ut omnis fraternitas inspiciat, utrum justa, an injusta sint ea quæ gesta sunt. Qua voce Græce interpretata per Veronicianum devotum secretarium divini consistorii, gloriosissimi judices dixerunt: Si qua gesta post nostrum discessum facta sunt, relegantur. Et antequam recenserentur, Aëtius archidiaconus sanctæ ecclesiæ Constantinopolis dixit: Confitendum est, quia formam ea quæ de fide sunt, congruam susceperunt. Consuetudo autem est in synodis, postquam ea quæ sunt omnium præcipua, fuerint definita, & alia quædam necessaria exerceri atque formari. Habuimus, hoc est, Constantinopolitana sanctissima ecclesia, certa quædam, quæ agere deberemus; rogavimus dominos episcopos de Roma, ut communicarent iis gestis: refutaverunt, dicentes, talia se non suscepisse mandata. Retulimus & ad vestram magnificentiam; & jussistis, ut præsens sanctum concilium hoc ipsum inspiceret. Procedente vestra magnificentia, sanctissimi episcopi qui hic sunt, tamquam de communi causa surgentes poposcerunt hæc fieri gesta. Et adsunt hic, neque in occulto gestum est, neque furtim sunt gesta, sed consequenter atque canonice facta. Gloriosissimi judices dixerunt: Gesta quæ confecta sunt, relegantur.

Καὶ ἐπιδοθέντος χαρτίου παρὰ Ἀετίου ἀρχιδιακόνου τῆς Κωνσταντινουπολιτῶν ἐκκλησίας, Βερονικιανὸς ὁ καθωσιωμένος σηκρητάριος τοῦ θείου κονσιστωρίου ἀνέγνω.

D Et oblata scheda ab Aëtio archidiacono Constantinopolitano, Veronicianus devotus secretarius divini consistorii legit.

Πανταχοῦ τοῖς τῶν ἁγίων πατέρων ὅροις ἑπόμενοι, καὶ τὸν ἀρτίως ἀναγνωσθέντα κανόνα τῶν ρν'. θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων τῶν συναχθέντων ἐπὶ τοῦ εὐσεβοῦς τῆς μνήμης μεγάλου Θεοδοσίου τοῦ γενομένου βασιλέως ἐν τῇ βασιλίδι Κωνσταντινουπόλει, νέᾳ Ῥώμῃ, γνωρίζοντες, τὰ αὐτὰ καὶ ἡμεῖς ὁρίζομέν τε καὶ ψηφιζόμεθα περὶ τῶν πρεσβείων τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας τῆς αὐτῆς Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης. καὶ γὰρ τῷ θρόνῳ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, διὰ τὸ βασιλεύειν τὴν πόλιν ἐκείνην,

Definitiones sanctorum Patrum sequentes ubique, & regulam quæ nunc relecta est, centum quinquaginta Dei amantissimorum episcoporum, qui congregati sunt piæ memoriæ Imperatore [a] magno Theodosio in regia civitate Constantinopoli nova Roma, cognoscentes, & nos eadem definimus de privilegiis ejusdem sanctissimæ Constantinopolitanæ ecclesiæ novæ Romæ. Etenim sedi senioris Romæ, propter imperium civitatis illius,

[a] al. majore

ACTIO DECIMA-SEXTA.

a al. digne.

ANNO CHRISTI 451.

patres a consequenter privilegia reddiderunt. Et eadem A intentione permoti centum quinquaginta Dei amantissimi episcopi, æqua sanctissimæ sedi novæ Romæ privilegia tribuerunt, rationabiliter judicantes, Imperio & senatu urbem ornatam, æquis senioris regiæ Romæ privilegiis frui; & in ecclesiasticis, sicut illam, majestatem habere negotiis; & secundam post illam exsistere; & hos qui de Ponto sunt, & de Asia & Thracia, diœcesibus, metropolitanos solos, rursus autem & qui inter barbaros sunt, episcopos præfatarum diœcesum ordinari a prædictæ sanctissimæ Constantinopolitanæ sedis sanctissima ecclesia: quippe, ut unusquisque metropolita præfatarum diœcesum cum episcopis suæ provinciæ ordinet suæ regionis episcopos, sicut divinis canonibus est præceptum: ordinari autem, sicut dictum est, B metropolitas præfatarum diœcesum a Constantinopolitano archiepiscopo, decretis consonis secundum morem factis, & ad eum relatis.

SUBSCRIPTIONES.

Anatolius episcopus Constantinopolis novæ Romæ, definiens subscripsi.

Maximus episcopus Antiochiæ Syriæ, definiens subscripsi.

Juvenalis episcopus Hierosolymorum, definiens subscripsi.

Cyriacus episcopus Heracleæ metropolis, per Lucianum episcopum Byziæ definiens subscripsi.

Diogenes episcopus metropolis Cyzici, definiens sub- C scripsi.

Florentius episcopus Sardium Lydiæ metropolis, definiens subscripsi.

Romanus episcopus metropolis Myrorum, definiens subscripsi.

Basilius Dei gratia episcopus Seleuciæ metropolis Isauriæ, definiens subscripsi.

Cyrus episcopus Anazarbi metropolis, definiens subscripsi.

Eleutherius episcopus metropolis Chalcedonensis, definiens subscripsi.

Theodorus episcopus metropolis Tarsi, definiens subscripsi.

Calogerus episcopus metropolis Claudianopolis Ho- D noriadis, per Stephanum presbyterum definiens subscripsi.

Seleucus Dei gratia episcopus metropolis Amasiæ, definiens subscripsi.

Petrus episcopus metropolis Gangrorum, definiens subscripsi.

Photius episcopus metropolis Tyri, definiens subscripsi.

Theodorus episcopus metropolis Damasci, definiens subscripsi.

Constantinus episcopus metropolis Bostrorum, definiens subscripsi.

Meletius episcopus Larissæ, sermonem faciens & pro sanctissimo Domno episcopo Apamiæ Syriæ, & E pro me, definiens subscripsi.

Stephanus episcopus Hierapoleos, similiter.

Basilius episcopus Traianopolis, similiter.

Francion episcopus Philippopolis metropolis, definiens subscripsi.

Nunechius episcopus metropolis Laodiceæ, definiens subscripsi.

Marinianus episcopus metropolis Synnadorum, definiens subscripsi.

Onesiphorus episcopus metropolis Iconii, definiens subscripsi.

Pergamius episcopus Antiochiæ Pisidiæ, definiens subscripsi.

A οἱ πατέρες εἰκότως ἀποδεδώκασι τὰ πρεσβεῖα. καὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ κινούμενοι οἱ ρν΄. θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι, τὰ ἴσα πρεσβεῖα ἀπένειμαν τῷ τῆς νέας Ῥώμης ἁγιωτάτῳ θρόνῳ, εὐλόγως κρίναντες τὴν βασιλείᾳ καὶ συγκλήτῳ τιμηθεῖσαν πόλιν, καὶ τῶν ἴσων ἀπολαύουσαν πρεσβείων τῇ πρεσβυτέρᾳ βασιλίδι Ῥώμῃ, καὶ ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς, ὡς ἐκείνην, μεγαλύνεσθαι πράγμασι, δευτέραν μετ᾽ ἐκείνην ὑπάρχουσαν· καὶ ὥστε τοὺς τῆς Ποντικῆς, καὶ τῆς Ἀσιανῆς, καὶ τῆς Θρᾳκικῆς διοικήσεως μητροπολίτας μόνους, ἔτι δὲ καὶ τοὺς ἐν τοῖς βαρβαρικοῖς ἐπισκόπους τῶν προειρημένων διοικήσεων χειροτονεῖσθαι ὑπὸ τοῦ προειρημένου ἁγιωτάτου θρόνου τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας· δηλαδὴ ἑκάστου μητροπολίτου τῶν προειρημένων διοικήσεων μετὰ τῶν τῆς ἐπαρχίας ἐπισκόπων χειροτονοῦντος τοὺς τῆς ἐπαρχίας ἐπισκόπους, καθὼς τοῖς θείοις κα- B νόσι διηγόρευται· χειροτονεῖσθαι δὲ, καθὼς εἴρηται, τοὺς μητροπολίτας τῶν προειρημένων διοικήσεων παρὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, ψηφισμάτων συμφώνων κατὰ τὸ ἔθος γενομένων, καὶ ἐπ᾽ αὐτὸν ἀναφερομένων.

ΑἹ ὙΠΟΓΡΑΦΑΊ.

Ἀνατόλιος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ῥώμης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μάξιμος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας Συρίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰουβενάλιος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κυριακὸς ἐπίσκοπος Ἡρακλείας μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Λουκιανοῦ ἐπισκόπου Βύζης.

C Διογένης ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Κυζίκου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φλωρέντιος ἐπίσκοπος Λυδῶν μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ῥωμανὸς ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Μύρων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Βασίλειος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος Σελευκείας τῆς μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κῦρος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Ἀναζάρβου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἐλευθέριος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Καλχηδόνος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Ταρσοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

D Καλόγηρος ἐπίσκοπος τῆς Κλαυδιουπολιτῶν μητροπόλεως Ὁνωριάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Στεφάνου πρεσβυτέρου.

Σέλευκος χάριτι Θεοῦ ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Ἀμασείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πέτρος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Γαγγρῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φώτιος ἐπίσκοπος Τύρου τῆς μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Δαμασκοῦ τῆς μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κωνσταντῖνος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Βόστρων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μελέτιος ἐπίσκοπος Λαρίσσης, τὸν λόγον ποιούμενος ὑπὲρ τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Δόμνου Ἀπαμείας Συρίας, καὶ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

Φραγκίων ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Φιλίππου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Νουνέχιος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Λαοδικείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μαρινιανὸς ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Συννάδων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ὀνησιφόρος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Ἰκονίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Περγάμιος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας Πισιδίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

A

Κριτωνιανὸς ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Ἀφροδισιάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Εὐτύχιος ἐπίσκοπος Ἐπιφανείας Συρίας δευτέρας, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Μελετίου ἐπισκόπου Λαρίσσης.
Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Δορυλαίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Λουκιανὸς ἐπίσκοπος Βύζης καὶ Ἀρκαδιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἰωάννης ἐπίσκοπος Ῥόδου, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Τρύφωνος ἐπισκόπου Χίου.
Ἴβας ἐπίσκοπος Ἐδέσσης, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἀβραάμιος ἐπίσκοπος Κιρκησίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Θεόδωρος ἐπίσκοπος Κλαυδιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἀντίοχος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος Σινώπης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

B

Ῥουφῖνος ἐπίσκοπος Σαμοσάτων, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Οὐράνιος ἐπίσκοπος Ἱμέρων, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Καλλίνικος ἐπίσκοπος Ἀπαμείας, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Παύλου πρεσβυτέρου.
Τιμόθεος ἐπίσκοπος Βαλανεῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Μάρκος ἐπίσκοπος Ἀρεθούσης, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Τιμοθέου ἐπισκόπου Βαλανεῶν.
Πρόκλος ἐπίσκοπος Ἀδραηνῶν πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Θεοδόσιος ἐπίσκοπος πόλεως Κανόθας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ὁρμίσδας ἐπίσκοπος Φιλιππουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

C

Πατέριος χωρεπίσκοπος, ὑπὲρ Ἰορδάνου ἐπισκόπου Ἀβίλης, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Μελίφθογγος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Ἰουλιούπολιν ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἰωσὴφ ἐπίσκοπος Ἡλιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Δαμιανὸς ἐπίσκοπος πόλεως Σιδῶνος, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἰωάννης ἐπίσκοπος πόλεως Φλαβιάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἴνδιμος ἐπίσκοπος Εἰρηνουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἰουλιανὸς ἐπίσκοπος πόλεως Ῥωσοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἀρέτας ἐπίσκοπος Ἐλούσης, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Βήρυλλος ἐπίσκοπος Αἰλᾶ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

D

Ὀλύμπιος ἐπίσκοπος Πανεάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Οὐράνιος ἐπίσκοπος Ἐμέσης, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Θεόδωρος ἐπίσκοπος Τριπόλεως, ὁμοίως.
Παῦλος ἐπίσκοπος Ἀράδου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Δανιὴλ ἐπίσκοπος Λαμψάκου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Λεόντιος ἐπίσκοπος Ἀσκάλωνος, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Λουκιανὸς ἐπίσκοπος τῆς Ὑψηλοῦ πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος Σελευκείας Πισιδίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Στέφανος ἐπίσκοπος Πρυμνησσοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Πολύκαρπος ἐπίσκοπος πόλεως Γαβάλων, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Λεῦκος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀπόλλωνος ἱεροῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

E

Νατείρας ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Γάζαν ἐκκλησίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Γεννάδιος ἐπίσκοπος τῆς Μοσυναίων πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἀλφιὸς ἐπίσκοπος πόλεως Μύνδου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Γεννάδιος ἐπίσκοπος τῆς Ἀκμοναίων, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Διονύσιος ἐλάχιστος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀντιοχείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἰωάννης ὁ ἐλάχιστος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀλινδῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Διονύσιος ὁ ἐλάχιστος ἐπίσκοπος πόλεως Ἡρακλείας Λάτμου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Critonianus episcopus Aphrodisiadis metropolis, definiens subscripsi.
Eutychianus episcopus Epiphaniæ Syriæ secundæ, definiens subscripsi per Meletium episcopum Larissæ.
Eusebius episcopus Dorylæi, definiens subscripsi.
Lucianus episcopus Byziæ & Arcadiopolis, definiens subscripsi.
Joannes episcopus Rhodi, definiens subscripsi per Tryphonem episcopum Chii.
Ibas episcopus Edessæ, definiens subscripsi.
Abraamius episcopus Circensii, definiens subscripsi.
Theodorus episcopus Claudiopolis, definiens subscripsi.
Antiochus miseratione divina episcopus Sinopæ, definiens subscripsi.
Rufinus episcopus Samosatensis, definiens subscripsi.
Uranius episcopus [a] Himerorum, definiens subscripsi.
Callinicus episcopus Apameæ, definiens subscripsi per Paulum presbyterum.
Timotheus episcopus Balanæorum, definiens subscripsi.
Marcus episcopus Arethusæ, definiens subscripsi per Timotheum episcopum Balanæorum.
Proclus episcopus Adranorum civitatis, definiens subscripsi.
Theodosius episcopus civitatis Canothæ, definiens subscripsi.
Hormisda episcopus Philippopolis, definiens subscripsi.
Paternius chorepiscopus, pro Jordane episcopo Abilæ, definiens subscripsi.
Meliphthongus miseratione divina episcopus Juliopolis sanctæ Dei ecclesiæ, definiens subscripsi.
Joseph episcopus Heliopolis, definiens subscripsi.
Damianus episcopus civitatis Sidonis, definiens subscripsi.
Joannes episcopus Flaviadis civitatis, definiens subscripsi.
Indimus episcopus Irenopolis, definiens subscripsi.
Julianus episcopus civitatis Rhosi, definiens subscripsi.
Aretas episcopus Elusæ, definiens subscripsi.
Beryllus episcopus Ailæ, definiens subscripsi.
Olympius episcopus Paneadis, definiens subscripsi.
Uranius episcopus Emesæ, definiens subscripsi.
Theodorus episcopus Tripolis, similiter.
Paulus episcopus Aradi, definiens subscripsi.
Daniel episcopus Lampsaci, definiens subscripsi.
Leontius episcopus Ascalonis, definiens subscripsi.
Lucianus episcopus Ipsenopoleos, definiens subscripsi.
Alexander episcopus Seleuciæ Pisidiæ, definiens subscripsi.
Stephanus episcopus [b] Prymnesiæ, definiens subscripsi.
Polycarpus episcopus civitatis Gabalorum, definiens subscripsi.
Leucus episcopus templi Apollinis, definiens subscripsi.
Natiras episcopus ecclesiæ Gazæ, definiens subscripsi.
Gennadius episcopus Mosynæorum civitatis, definiens subscripsi.
Alphius episcopus civitatis Myndi, definiens subscripsi.
Gennadius episcopus Acmonæorum, definiens subscripsi.
Dionysius minimus episcopus Antiochiæ civitatis, definiens subscripsi.
Joannes minimus episcopus civitatis Alindorum, definiens subscripsi.
Dionysius minimus episcopus civitatis Heracleæ Lagmi, definiens subscripsi.

[a] al. Iberorum.
[b] al. Pœmaneni.

Joannes minimus episcopus Gnidi, definiens subscripsi.	A Ἰωάννης ὁ ἐλάχιστος ἐπίσκοπος Κνίδου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Eusebius episcopus Seleucobeli, per Paulum episcopum Mariamnæ, definiens subscripsi.	Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Σελευκοβήλου, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Παύλου ἐπισκόπου Μαριάμνης.
Paulus episcopus Mariamnæ, similiter.	.·. .·. .·. .·. .·. .·. .·. .·.
Polychronius episcopus Epiphaniæ, definiens subscripsi.	Πολυχρόνιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἐπιφανείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Romanus episcopus Eudoxiopolis, definiens subscripsi.	Ῥωμανὸς ἐπίσκοπος Εὐδοξιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Aurelius episcopus ex partibus Africanis, definiens subscripsi.	Αὐρήλιος ἐπίσκοπος ἐκ τῶν μερῶν τῆς Ἀφρικῆς, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Patricius episcopus Acrassi, definiens subscripsi.	Πατρίκιος ἐπίσκοπος Ἀκρασσοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Bassianus episcopus Mompsuestias, per Sophronium chorepiscopum Anazarbi, definiens subscripsi.	Βασσιανὸς ἐπίσκοπος πόλεως Μοψουεστίας, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Σωφρονίου ἐπισκόπου Ἀναζάρβου.
Rhenus episcopus Ionopolis, definiens subscripsi.	B Ῥηνος ἐπίσκοπος Ἰωνοπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Zenodotus episcopus Telmissæ civitatis, & Longæ insulæ, definiens subscripsi.	Ζηνόδοτος ἐπίσκοπος τῆς Τελμισσῶν πόλεως, καὶ Μακρᾶς τῆς νήσου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Theodorus miseratione divina episcopus Antiphellensis civitatis, definiens subscripsi.	Θεόδωρος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος τῆς Ἀντιφελλιτῶν πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Philippus miseratione divina episcopus civitatis Balburorum, provinciæ Lyciæ, definiens subscripsi.	Φίλιππος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος πόλεως Βαλβουρέων ἐπαρχίας Λυκίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Andreas episcopus Lyciæ civitatis Tloæorum, definiens subscripsi.	Ἀνδρέας ἐπίσκοπος Λυκίας πόλεως Τλωέων, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Romanus miseratione divina episcopus civitatis Bubonæorum, provinciæ Lyciæ, definiens subscripsi.	Ῥωμανὸς ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος τῆς Βουβωνέων πόλεως, Λυκίας ἐπαρχίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Thomas episcopus civitatis Evareæ, definiens subscripsi.	Θωμᾶς ἐπίσκοπος πόλεως Εὐαρείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Theoctistus episcopus civitatis Pisinuntis per [a] Photinum archidiaconum meum definiens subscripsi.	Θεόκτιστος ἐπίσκοπος τῆς Πισινουντίων πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Φωτεινοῦ ἀρχιδιακόνου μου.
Florentius episcopus Lesbi, Tenedi, Proselenes, Ægialorum, per Euelpistum chorepiscopum meum definiens subscripsi.	C Φλωρέντιος ἐπίσκοπος Λέσβου, Τενέδου, Προσελήνης, Αἰγιαλῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Εὐελπίστου χωρεπισκόπου μου.
Tryphon episcopus sanctæ ecclesiæ in Chio, definiens subscripsi.	Τρύφων ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Χίον ἁγίας ἐκκλησίας, [a] ὑπέγραψα.
Docimasius episcopus Maroneæ, definiens subscripsi.	Δοκιμάσιος ἐπίσκοπος Μαρωνείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Serenus minimus episcopus Maximianopolis, definiens subscripsi.	Σερῆνος ἐλάχιστος ἐπίσκοπος Μαξιμιανουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Euphrasius episcopus Laganiæ, definiens subscripsi.	Εὐφράσιος ἐπίσκοπος Λαγανίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Eustochius episcopus Docimii, definiens subscripsi.	Εὐστόχιος ἐπίσκοπος Δοκιμίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Basilius episcopus Nacoliæ, definiens subscripsi.	Βασίλειος ἐπίσκοπος Νακωλείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Pionius episcopus civitatis Troadis, definiens subscripsi.	Πιόνιος ἐπίσκοπος πόλεως Τρωάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Petrus minimus episcopus civitatis Dardani, definiens subscripsi.	Πέτρος ἐλάχιστος ἐπίσκοπος πόλεως Δαρδάνου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Theosebius episcopus civitatis Ilii, definiens subscripsi.	D Θεοσέβιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἰλίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Eulalius episcopus Pioniorum, definiens subscripsi.	Εὐλάλιος ἐπίσκοπος Πιονίων, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Eutropius minimus episcopus Adadorum Pisidiæ, definiens subscripsi.	Εὐτρόπιος ἐλάχιστος ἐπίσκοπος Ἀδάδων Πισιδίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Olympius episcopus Sozopolis, definiens subscripsi.	Ὀλύμπιος ἐπίσκοπος Σωζοπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Musianus episcopus Limenum, definiens subscripsi.	Μουσιανὸς ἐπίσκοπος Λιμένων, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Philippus episcopus Lysiadis, definiens subscripsi.	Φίλιππος ἐπίσκοπος Λυσιάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Gemellus episcopus civitatis Stratoniciæ, definiens subscripsi.	Γέμελλος ἐπίσκοπος πόλεως Στρατονικείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Cyrinus episcopus civitatis Patarorum, definiens subscripsi.	Κύρινος [b] ἐπίσκοπος πόλεως Πατάρων, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Eulalius episcopus civitatis Sibliæ, definiens subscripsi.	Εὐλάλιος ἐπίσκοπος πόλεως Σιβλείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Modestus episcopus civitatis Sebastiæ, definiens subscripsi.	Μόδεστος ἐπίσκοπος πόλεως Σεβαστῆς, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Epiphanius episcopus civitatis Midaii, definiens subscripsi.	E Ἐπιφάνιος ἐπίσκοπος πόλεως Μιδαΐου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Thomas episcopus Theodosiopolis, definiens subscripsi.	Θωμᾶς ἐπίσκοπος Θεοδοσιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Paulus episcopus civitatis Aristii, definiens subscripsi.	Παῦλος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀρίστου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Joannes episcopus Trapezopolis, definiens subscripsi.	Ἰωάννης ἐπίσκοπος Τραπεζουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Tynchanius episcopus Apolloniadis civitatis, definiens subscripsi.	Τυγχάνιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀπολλωνιάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Photius episcopus Tyri metropolis, subscripsi, & pro Petro episcopo Bybli, & pro Heraclito episcopo Arcæ, & pro Phosphoro episcopo Orthosiadis, & pro Porphyrio episcopo Bottryorum.	Φώτιος ἐπίσκοπος Τύρου μητροπόλεως, ὑπέγραψα, καὶ ὑπὲρ Πέτρου ἐπισκόπου Βύβλου, καὶ Ἡρακλείτου ἐπισκόπου Ἄρκης, καὶ ὑπὲρ Φωσφόρου ἐπισκόπου Ὀρθωσιάδος, καὶ ὑπὲρ Πορφυρίου ἐπισκόπου Βοτρύων.

[a] *mss. Fortunatum.* (margin, at Theoctistus)

[a] *Forte, ὁρίσας ὑπ. ex Lat.* (margin, at Tryphon)

[b] *al. Κυρῖνος*

ANNO CHRISTI 451.

Παπίας ἐπίσκοπος πόλεως Ἐριζῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐλάχιστος ἐπίσκοπος [a] Ἀμαζόνος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεοδώρητος ὁ ἐλάχιστος ἐπίσκοπος Ἀλαβανδῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Καλανδίων ἐπίσκοπος πόλεως Καρίας Ἁλικαρνασσοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Ἰουλιανοῦ πρεσβυτέρου μου.

Νεοπτόλεμος ἐπίσκοπος Κόρνου ἐπαρχίας Λυκαονίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Παῦλος ἐπίσκοπος πόλεως Δέρβης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πλούταρχος ἐπίσκοπος πόλεως Λύστρων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐγένιος ἐπίσκοπος πόλεως Καννῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ῥοῦφος ἐπίσκοπος πόλεως Ὕδης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀχόλιος ἐπίσκοπος πόλεως Λαρανδῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Τύραννος ἐπίσκοπος Ὁμαναδῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θωμᾶς ἐπίσκοπος [b] Πορφυρίων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὔανδρος ἐπίσκοπος πόλεως Διοκλείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος πόλεως Βαργυλίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

Διονύσιος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀτταλείας τῶν Λυδῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀνδρέας ἐπίσκοπος πόλεως [c] Σαγάλων, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Διονυσίου ἐπισκόπου.

Σάββας ἐπίσκοπος πόλεως Παλτοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα δι' Ἀχολίου ἐπισκόπου πόλεως Λαρανδῶν.

Μῖρος ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Εὔλανδραν ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, ὑπέγραψα χειρὶ ἐμῇ.

Ἀβέρκιος ὁ ἐλάχιστος ἐπίσκοπος τῆς Ἱεραπολιτῶν πόλεως Φρυγίας Σαλουταρίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κυριακὸς ἐπίσκοπος τῆς Εὐκαρπιέων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀκύλας ὁ ἐλάχιστος ἐπίσκοπος Αὐροκρῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐλόγιος ἐπίσκοπος Φιλαδελφίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος πόλεως Σεβαστῆς, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φίλιππος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀδανέων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Αὐγούστης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κυριακὸς ἐπίσκοπος πόλεως Τροκνάδων, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ τοῦ πρεσβυτέρου μου Χρυσίππου.

Πολυχρόνιος ἐπίσκοπος Ἀντιπατρίδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

Εὐδόξιος ἐπίσκοπος πόλεως Χώματος Λυκίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Στέφανος ἐπίσκοπος ἐλέῳ Θεοῦ [d] Μύλων Λυκίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πατρίκιος ἐπίσκοπος Ἀδριανοῦ θηρῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἑρμείας ὁ ἐλάχιστος ἐπίσκοπος πόλεως Ἀβύδου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Δαυὶδ ἐπίσκοπος Ἀδριανῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἡράκλειος ἐπίσκοπος Ἀζώτου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Λεόντιος ἐπίσκοπος Ἀράζων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Σαβινιανὸς ἐπίσκοπος Πέρρης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Παυλῖνος ἐπίσκοπος Ἀπαμείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Τύραννος ἐπίσκοπος Γερμανικοπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Δανιὴλ ἐπίσκοπος Κάδων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀττικὸς ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος Ζήλων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Νόης ἐπίσκοπος Κηφᾶ, ὁρίσας ὑπέγραψα χειρὶ ἐμῇ.

[a] Forte, Ἀμαζόνος.
[b] al. Πορφυρέων.
[c] Pro Σαγάλων.
[d] Forte, Λιμύρων.

ACTIO DECIMA-SEXTA.

A Papias episcopus civitatis Erizorum, definiens subscripsi.

Joannes minimus episcopus Amazonis, definiens subscripsi.

[a] Theodorus minimus episcopus Alabandorum, definiens subscripsi.

Calandion episcopus Halicarnassi civitatis Cariæ, per Julianum presbyterum meum definiens subscripsi.

Neoptolemus episcopus Cornensis, provinciæ Lycaoniæ, definiens subscripsi.

Paulus episcopus civitatis Derbæ, definiens subscripsi.

Plutarchus episcopus civitatis Lystrorum, definiens subscripsi.

Eugenius episcopus civitatis Cannorum, definiens subscripsi.

B [a] Rufus episcopus civitatis Hydæ, definiens subscripsi.

Acholius episcopus Larandorum, definiens subscripsi.

Tyrannus episcopus Homonadorum, definiens subscripsi.

Thomas episcopus Porphyrionis, definiens subscripsi.

Evander episcopus civitatis Dioclea, definiens subscripsi.

Joannes episcopus civitatis [b] Arcæ, definiens subscripsi.

Dardanius episcopus Bargylæ, similiter.

Dionysius episcopus Attaliæ civitatis Lydiæ, definiens subscripsi.

Andreas episcopus civitatis [c] Sectoriorum, per Dionysium episcopum Attaliæ Lydiæ, definiens subscripsi.

C Sabas episcopus Palti, definiens subscripsi per Acholium episcopum Larandorum.

Mirus episcopus sanctæ Dei ecclesiæ Eulandræ, subscripsi manu mea.

Abercius minimus episcopus Hierapoleos Phrygiæ Salutaris, definiens subscripsi.

Cyriacus episcopus Eucarporum, definiens subscripsi.

Aquilas minimus episcopus Aurocrorum, definiens subscripsi.

Eulogius episcopus Philadelphiæ, definiens subscripsi.

Alexander episcopus civitatis Sebastæ, definiens subscripsi.

D Philippus episcopus civitatis Adanorum, definiens subscripsi.

Hypatius episcopus Zephyrii, similiter.

Theodorus episcopus Augustæ, definiens subscripsi.

Cyriacus episcopus civitatis [d] Trocnadorum, definiens subscripsi per Chrysippum presbyterum meum.

Polychronius episcopus Antipatridis, definiens subscripsi.

Joannes episcopus Carrhorum, similiter.

Eudoxius episcopus Chomatis civitatis Lyciæ, definiens subscripsi.

Stephanus miseratione divina episcopus Limyrorum Lyciæ, definiens subscripsi.

Patricius episcopus Adrianotherorum, definiens subscripsi.

E Hermias minimus episcopus civitatis Abydi, definiens subscripsi.

David episcopus Adrianæ, definiens subscripsi.

Heraclius episcopus Azoti, definiens subscripsi.

Leontius episcopus Arazorum, definiens subscripsi.

[e] Sabinianus episcopus Perrhæ, definiens subscripsi.

Paulinus episcopus Apameæ, definiens subscripsi.

Tyrannus episcopus Germanicopolis, definiens subscripsi.

Daniel episcopus civitatis Cadorum, definiens subscripsi.

Atticus miseratione divina episcopus Zelorum, definiens subscripsi.

Noë episcopus Cepha Castelli, subscripsi manu mea.

[a] Ita ms.
[a] ms. Rufinus.
[b] al. Bargylii.
[c] ms. Satalorum.
[d] al. Trocmadorum.
[e] ms. Sabinus.

Valerianus episcopus Laodiceæ Phœnicis, definiens subscripsi.
Cyrus episcopus civitatis Sinandi, definiens subscripsi.
Bassonas episcopus Neapolis, definiens subscripsi.
Eupithius episcopus Stratonicorum Cariæ, definiens subscripsi.
Eorticius episcopus Nicopolis Pisidiæ, definiens subscripsi.
Joannes episcopus Germaniciæ, definiens subscripsi.
Theodoritus episcopus Cyri, definiens subscripsi.
Timotheus episcopus civitatis Dolichis, definiens subscripsi.
Thalassius episcopus Parii, definiens subscripsi.
Gerontius episcopus Seleuciæ, definiens subscripsi.
Theoctistus episcopus Berrhœæ, subscripsi per Gerontium episcopum Seleuciæ.
Petrus episcopus Gabulæ, definiens subscirpsi.
Evolcius episcopus Zeugmatis, definiens subscripsi.
Fonteianus episcopus Sagalassi, definiens subscripsi.
[a] Rusticius episcopus Afer, definiens subscripsi.
Anianus episcopus Capitoliadis, definiens subscripsi.
Zebennus episcopus civitatis Pellæ, definiens subscripsi.
Joannes episcopus Tiberiadis sanctæ ecclesiæ, definiens subscripsi.
Menecrates episcopus civitatis Cerassurum, definiens subscripsi.
Pancratius episcopus sanctæ ecclesiæ Libyadis, definiens subscripsi.
Cossinius episcopus Hierocæsareæ, definiens subscripsi.
Alcimedes minimus episcopus Silandri, definiens subscripsi.
Amachius episcopus civitatis Septoriorum, definiens subscripsi.
Ætherius Dei gratia episcopus Pompeiopolis, definiens subscripsi per Epiphanium presbyterum.
Themistius episcopus Amastridis, definiens subscripsi per Philotimum presbyterum.
Paulus episcopus Tripolis, definiens subscripsi.
Musonius episcopus Zoarorum, similiter.
Messalinus episcopus Laodiceæ, similiter.
Olympius episcopus Theodosiopolis magnæ Armeniæ, definiens subscripsi.
Fronton episcopus Phaselitarum, definiens subscripsi.
Diogenes episcopus Cyzici metropolis, definiens subscripsi & pro absentibus religiosissimis episcopis qui sub me sunt, Timotheo Germæ, Alexandro Ocæ, Philostorgio Scepsiæ, Gemello Melitopolis, Eutychiano Bareæ, Acacio Prœconnesi.
Stephanus episcopus Hierapolis subscripsi & pro absentibus qui sub me sunt, religiosissimis episcopis, Uranio, Mara, David, Cosma, [b] Marino.
Nunechius episcopus metropolis Laodiceæ subscripsi & pro his qui sub me sunt, religiosissimis episcopis, Heraclio, Symmachio, Philadelphio, Phileto, Tatiano, Antiocho, Zosimo, Epiphanio, Arabio, Caïo, Evagora.

Lucentius reverentissimus episcopus, sedis Apostolicæ vicarius, dixit: Primo gloria vestra perpendat, qua circumventione cum sanctis episcopis gestum sit, ut non conscriptis canonibus, quorum mentionem fecerunt, [c] subscribere sint coacti.

Et interpretata voce per Veronicianum devotum secretarium divini consistorii, reverentissimi episcopi clamaverunt: Nemo coactus est. Lucentius reverentissimus episcopus, vicarius sedis Apostolicæ, dixit: Accedit ad cumulum, quod trecentorum decem & octo constitutionibus postpositis, centum quinquaginta, qui in synodicis canonibus non habentur, mentionem tan-

Margin notes: [a] m. Rusticus. [b] al. Mariano. Versio Latina manca vel dictat a verbis Græcis, quæ corrupta videntur: & interpretis sensus videtur ex integriori textu desumptus. [c] al. subscribere sint coacti.

Βαλεριανὸς ἐπίσκοπος Λαοδικείας τῆς Φοινίκης, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Κῦρος ἐπίσκοπος πόλεως Σιναοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Βασσωνᾶς ἐπίσκοπος Νέας πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Εὐπίθιος ἐλάχιστος ἐπίσκοπος Στρατονικέων Καρίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Εορτίκιος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Πισιδῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἰωάννης ἐπίσκοπος Γερμανικείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Θεοδώρητος ἐπίσκοπος Κύρου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Τιμόθεος ἐπίσκοπος πόλεως Δολίχης, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Θαλάσσιος ἐπίσκοπος Παρίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Γερόντιος ἐπίσκοπος Σελευκείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Θεόκτιστος ἐπίσκοπος Βεῤῥοίας, ὑπέγραψα διὰ Γεροντίου ἐπισκόπου Σελευκείας.
Πέτρος ἐπίσκοπος Γαβουλᾶ, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Εὐόλκιος ἐπίσκοπος Ζεύγματος, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Φοντηϊανὸς ἐπίσκοπος Σαγαλάσσου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ῥουστίκιος ἐπίσκοπος Ἀφρός, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἀνιανὸς ἐπίσκοπος Καπιτωλιάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ζέβεννος ἐπίσκοπος πόλεως Πέλλης, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἰωάννης ἐπίσκοπος τῆς ἐν Τιβεριάδι ἁγίας ἐκκλησίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Μενεκράτης ἐπίσκοπος πόλεως Κερασοῦντος, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Παγκράτιος ἐπίσκοπος τῆς ἁγίας ἐκκλησίας Λιβυάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Κοσσίνιος ἐπίσκοπος Ἱεροκαισαρείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἀλκιμήδης ἐλάχιστος ἐπίσκοπος Σιλάνδρου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ἀμάχιος ἐπίσκοπος πόλεως Σεπτῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Αἰθέριος ἐπίσκοπος χάριτι τοῦ Θεοῦ Πομπηϊουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Ἐπιφανίου ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβυτέρου.
Θεμίστιος ἐπίσκοπος Ἀμάστριδος, ὁρίσας ὑπέγραψα διὰ Φιλοτίμου πρεσβυτέρου.
Παῦλος ἐπίσκοπος Τριπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

Μανασσῆς ἐπίσκοπος Θεοδοσιουπόλεως μεγάλης Ἀρμενίας, ὁρίσας ὑπέγραψα χειρὶ ἐμῇ.
Φρόντων ἐπίσκοπος τῆς Φασηλιτῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Διογένης ἐπίσκοπος Κυζίκου τῆς μητροπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπόντων θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων τῶν ὑπ' ἐμὲ, Τιμοθέου Γέρμης, Ἀλεξάνδρου Ὄκης, Φιλοστοργίου Κεψίου, Γεμέλλου Μελιτουπόλεως, Εὐτυχιανοῦ Βάρεως, Ἀκακίου Προικοννήσου, τῷ ὅρῳ.
Στέφανος ἐπίσκοπος Ἱερᾶς πόλεως ὑπέγραψα καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπόντων θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων τῶν ὑπ' ἐμὲ, Οὐρανίου, Μάρα, Δαυὶδ, Κοσμᾶ, Μαριανοῦ, τῷ ὅρῳ.
Νουνέχιος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Λαοδικείας, ὑπέγραψα καὶ ὑπὲρ τῶν ὑπ' ἐμὲ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, Ἡρακλείου, Συμμαχίου, Φιλίππου, Φιλαδελφίου, Φιλήτου, Τατιανοῦ, Ἀντιόχου, Ζωσίμου, Ἐπιφανίου, Ἀραβίου, Γαΐου, Εὐαγόρα, τῷ ὅρῳ.

Λουκήνσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος, τοποτηρητὴς τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, εἶπε· πρῶτον ἡ ὑμετέρα ἐνδοξότης ἐδοκίμασεν ὅσα ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν ἐπισκόπων ἐπράχθη, ἵνα μή τις κατὰ ἀνάγκην ὁρίσας ὑπογράψαι τοῖς μνημονευθεῖσι κανόσι βιασθῇ.

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

Οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· οὐδεὶς ἠναγκάσθη.
Λουκήνσιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος καὶ τοποτηρητὴς τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, εἶπε· φαίνεται * παρασυρείσθαι τοὺς ὅρους τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτώ, καὶ τοὺς μετὰ ταῦτα ἑκατὸν πεντήκοντα· τὰ νῦν μνημονευθέντα, μὴ ἐμφερόμενα

Margin note: * Forte, παρασυρεῖσθαι.

ANNO CHRISTI 451.

δὲ ἐν τοῖς συνοδικοῖς κανόσι. ταῦτα φάσκουσιν ὡρίσθαι. εἰ τοίνυν ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις τῷ βενεφικίῳ ἐχρήσαντο, τί νῦν ζητοῦσιν; ᾧ μὴ κατὰ κανόνας ἐχρήσαντο; ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ Ἀέτιος ἀρχιδιάκονος τῆς Κωνσταντινουπολιτῶν ἐκκλησίας εἶπε· εἰ περὶ τούτου τοῦ κεφαλαίου ἐντολάς εἰλήφασί τινας, προκομισάτωσαν. Βονιφάτιος ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος εἶπεν· ὁ μακαριώτατος καὶ ἀποστολικὸς ἐπίσκοπος μετὰ πολλὰ καὶ τοῦτο ἡμῖν ἐνετείλατο. καὶ ἀπὸ τοῦ χάρτου ἀνέγνω.

Τοὺς ὅρους τῶν ἁγίων πατέρων μηδεμιᾷ προπετείᾳ ἐλαττωθῆναι ἢ μειωθῆναι. φυλαττέσθω δηλαδὴ τοῦ ἡμετέρου προσώπου ἡ ἀξία παρὰ τούτοις ἐν ὑμῖν· ∴ ∴ ∴ κἂν τινες τυχὸν πεποιθότες δυνάμει τῶν ἰδίων πόλεων, παρασφετερίζεσθαι ἐπιχειρήσωσι, τούτους ἐκβάλλεσθαι κατὰ τὸ τῷ δικαίῳ πρέπον.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἑκατέρων μέρος τοὺς κανόνας προβαλλέτω. Πασχασῖνος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος καὶ τοποτηρητὴς ἀνέγνω.

Τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἁγίων πατέρων κανὼν ἕκτος. ἡ ἐκκλησία Ῥώμης πάντοτε ἔσχε τὰ πρωτεῖα. ἐχέτω τοιγαροῦν καὶ ἡ Αἴγυπτος, ὥστε τὸν ἐπίσκοπον Ἀλεξανδρείας πάντων ἔχειν ἐξουσίαν, ἐπειδὴ καὶ τῷ Ῥώμης ἐπισκόπῳ τοῦτο συνηθές ἐστιν. ὁμοίως καὶ κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν, καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις ἐπαρχίαις, τὰ πρωτεῖα σώζεσθαι ταῖς ἐκκλησίαις. [a] καὶ τοῦτο δὲ πρόδηλον, ὡς εἴ τις χωρὶς γνώμης τοῦ μητροπολίτου γένηται ἐπίσκοπος, τὸν τοιοῦτον ἡ σύνοδος ἡ μεγάλη ὥρισε μὴ δεῖν εἶναι ἐπίσκοπον. ἐὰν μέντοι ἡ ὁσίων πάντων γνώμη εὔλογος ᾖ, καὶ κατὰ κανόνα ἐκκλησιαστικὸν, δύο δὲ ἢ τρεῖς δι' οἰκείαν φιλονεικίαν ἀντιλέγωσι, κρατείτω ἡ τῶν πλειόνων ψῆφος. ἐπειδὴ δὲ ἡ συνήθεια κεκράτηκε, καὶ παράδοσις ἀρχαία ἐστὶν, ὥστε καὶ τὸν ἐν Αἰλίᾳ ἐπίσκοπον τιμᾶσθαι, ἐχέτω τὴν ἀκολουθίαν τῆς τιμῆς, τῇ μητροπόλει σωζομένου τοῦ οἰκείου ἀξιώματος.

[a] Forte, πρόδηλον δ', ex Lat.

A tum fecisse noscuntur, quae dicunt ante octoginta prope annos constituta fuisse. Si ergo his temporibus hoc beneficio usi sunt, quid nunc requirunt? Si numquam usi sunt, quare requirunt? Qua voce per Constantinum devotum secretarium divini consistorii Graece interpretata, Aetius archidiaconus sanctissimae Constantinopolitanae dixit: Si de hoc capitulo aliquod mandatum acceperunt, proferant. Bonifacius presbyter, sedis Apostolicae vicarius, dixit: Beatissimus & apostolicus Papa inter cetera hoc nobis mandavit. Et ex chartula recitavit:

ACTIO DECIMASEXTA.

" Sanctorum quoque patrum constitutionem prolatam nulla patiamini temeritate violari vel imminui, servantes omnimodis personae nostrae in vobis, quos vice nostra transmisimus, dignitatem: ac si qui forte civitatum suarum splendore confisi, aliquid sibi tentaverint usurpare, hac qua dignum est constantia retundatis.

B Gloriosissimi judices dixerunt: Utraque pars canones proponat. Paschasinus reverentissimus episcopus, vicarius sedis Apostolicae, recitavit:

Trecentorum decem & octo sanctorum patrum canon sextus. *Quod ecclesia Romana semper habuit primatum. Teneat autem & Aegyptus, ut episcopus Alexandriae omnium habeat potestatem, quoniam & Romano episcopo haec est consuetudo. Similiter autem & qui in Antiochia constitutus est: & in ceteris provinciis, primatus habeant ecclesiae civitatum ampliorum. Per omnia autem manifestum sit, quod si quis praeter voluntatem metropolitani episcopi fuerit ordinatus, hunc statuit haec sancta synodus non debere esse episcopum. Sane si communi consensui & rationabiliter probato, & secundum ecclesiasticam regulam statuto, duo aliqui aut tres* [a] *per contentionem suam contradicant, illa obtineat sententia, in qua plures fuerint numero sacerdotes. Quoniam vero mos antiquus obtinuit & vetusta traditio, ut etiam Aelia, id est, Hierosolymorum episcopo deferatur, habeat consequenter honorem suum, sed metropolitano suo dignitas salva sit.*

Canon 6. Nicaen.

[a] al. contentione sua

Κωνσταντῖνος σηκρητάριος ἀπὸ βιβλίου ἐπιδοθέντος παρὰ C Ἀετίου ἀρχιδιακόνου ἀνέγνω.

Τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἁγίων πατέρων κανὼν ς'. τὰ ἀρχαῖα ἔθη κρατείτω, τὰ ἐν Αἰγύπτῳ, ὥστε τὸν Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπον πάντων ἔχειν ἐξουσίαν, ἐπειδὴ καὶ τῷ ἐν Ῥώμῃ ἐπισκόπῳ τοῦτο σύνηθές ἐστιν. ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν, καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις ἐπαρχίαις, τὰ πρεσβεῖα σώζεσθαι ταῖς ἐκκλησίαις. καθόλου δὲ πρόδηλον ἐκεῖνο, ὅτι εἴ τις χωρὶς γνώμης τοῦ μητροπολίτου γένοιτο ἐπίσκοπος, τὸν τοιοῦτον ἡ σύνοδος ἡ μεγάλη ὥρισε μὴ δεῖν εἶναι ἐπίσκοπον. ἐὰν μέντοι τῇ κοινῇ πάντων ψήφῳ εὐλόγῳ οὔσῃ, καὶ D κατὰ κανόνα ἐκκλησιαστικὸν, δύο ἢ τρεῖς δι' οἰκείαν φιλονεικίαν ἀντιλέγωσι, κρατείτω ἡ τῶν πλειόνων ψῆφος.

Ὁ αὐτὸς σηκρητάριος ἀνέγνω ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ βιβλίου συνοδικὸν τῆς δευτέρας συνόδου. Τάδε ὥρισαν οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει χάριτι Θεοῦ συνελθόντες ἑκατὸν πεντήκοντα ἐπίσκοποι ἐκ διαφόρων ἐπαρχιῶν κατὰ κλῆσιν τοῦ θεοφιλεστάτου βασιλέως Θεοδοσίου, ἐπὶ Νεκταρίου ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως· μὴ ἀθετεῖσθαι τὴν πίστιν, μηδὲ τοὺς κανόνας τῶν πατέρων τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ, τῶν ἐν Νικαίᾳ τῆς Βιθυνίας συνελθόντων, ἀλλὰ μένειν ἐκείνην κυρίαν· καὶ ἀναθεματισθῆναι πᾶσαν αἵρεσιν, καὶ ἰδικῶς τὴν τῶν Εὐνομιανῶν, εἴτουν Ἀνομοίων, καὶ τὴν τῶν Ἀρειανῶν, ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ἤγουν πνευματομάχων, καὶ τὴν τῶν Σαβελλιανῶν. καὶ τὴν τῶν [b] Μαρκιανιστῶν, καὶ τὴν τῶν Φωτεινιανῶν, καὶ τὴν τῶν Ἀπολλιναριστῶν. τοὺς δὲ ὑπὲρ τὴν διοίκησιν ἐπισκόπους ταῖς ὑπερορίοις ἐκκλησίαις μὴ ἐπιβαίνειν, μηδὲ συγχέειν τὰς ἐκκλησίας, ἀλλὰ κατὰ τοὺς κανόνας, τὸν μὲν Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπον τὰ ἐν Αἰγύπτῳ μόνον οἰκονομεῖν, τοὺς δὲ τῆς ἀνατολῆς ἐπισκόπους τὴν ἀνατολὴν μόνην διοικεῖν· φυλαττομένων τῶν ἐν τοῖς κανόσι

[b] Lege, Μαρκελλιανῶν.

Constantinus devotus secretarius divini consistorii, ex dato codice ab Aetio archidiacono Constantinopolitanorum sanctissimae ecclesiae, recitavit:

Regula sexta trecentorum decem & octo sanctorum patrum. *Antiquae consuetudines teneant in Aegypto, ut Alexandrinus episcopus omnium habeat potestatem, quoniam & Romano episcopo haec consuetudo est. Similiter autem & Antiocheno, & in aliis provinciis, primatus habeant ecclesiae civitatum. Universaliter autem illud manifestum est, quia quisquis praeter voluntatem metropolitani fiat episcopus, hunc sancta synodus definivit non debere esse episcopum. Sane si omnium consensui rationabili et probato, & secundum ecclesiasticam regulam statuto, duo aliqui vel tres per contentionem suam contradicant,* [b] *definitio obtineat plurimorum.*

[b] al. sententia

Synodicum primi concilii sub Nectario episcopo Constantinopolis, episcoporum centum quinquaginta. *Haec constituerunt episcopi qui in Constantinopolim Dei gratia convenerunt ex diversis provinciis, secundum evocationem Dei amantissimi principis Theodosii, sub Nectario episcopo Constantinopolitano. Non recusari fidem, neque regulas trecentorum decem & octo patrum qui in* E *Nicaea Bithyniae convenerunt, sed maneant illa propria. Et anathematizentur omnes haereses, & proprie Eunomianorum, vel dissimilem Filium Patri credentium, & Arianorum, seu Eudoxianorum, & Semiarianorum, seu Pneumatomachorum, & Sabellianorum, & Marcionistarum, & Photinianorum, & Apollinaristarum. Episcopi autem super dioecesim, quae trans finem sunt ecclesiarum, non transcendant, neque confundant ecclesias; sed secundum regulas, Alexandriae quidem episcopus ea solum quae sunt in Aegypto, disponat; Orientis autem episcopi Orientem solum gubernent: servatis autem primatibus, se-*

[c] ultra in Conc. CP. I

cundum canones Nicænos, Antiochenæ ecclesiæ: & episcopos Asianæ diœcesis Asianam diœcesim tantummodo gubernare, & Ponticos Ponticam, & Thraciæ Thraciam solum. Invocatos autem episcopos [a] *super Diœcesim, vel pro ordinatione, vel pro aliis ecclesiasticis ordinationibus nullatenus advenire. Servata autem suprascripta de provinciis vel regionibus regula, manifestum est, quia secundum unamquamque provinciam ejusdem synodus provinciæ gubernatura est, secundum ea quæ in Nicæa sunt constituta. Eas autem quæ sunt in barbaris gentibus, Dei ecclesias gubernari oportet secundum hanc, quæ per patres consuetudo tenet. Episcopum tamen Constantinopolitanum habere primatus honorem post Romanum episcopum, propterea quod sit nova Roma.*

[a] ultra, in Conc. CP. I.

Gloriosissimi judices dixerunt: Hi qui relecto tomo subscripserunt Asiani & Pontici sanctissimi episcopi dicant, si voluntate propria, vel imposita sibi aliqua necessitate coacti subscripserunt. Et transeuntibus in medio Ponticis & Asianis episcopis qui subscripserunt, Diogenes reverentissimus episcopus Cyzici dixit: Coram Deo, cum voluntate subscripsi.

Florentius episcopus Sardium Lydiæ dixit: Nulla mihi illata est necessitas, sed sponte subscripsi.

Romanus episcopus Myrorum dixit: Non sum coactus. Ego gratum habeo sub sede Constantinopolitana esse, quoniam & [b] ipse me honoravit, & [c] ipse me ordinavit. Mihi justum videtur, & voluntate subscripsi.

[b] al. ipsa, sedes scilicet.
[c] al. ipsa

Calogerus episcopus Claudiopolis Honoriadis dixit: Secundum sententiam sanctorum patrum centum quinquaginta, voluntate propria, non coactus subscripsi.

Seleucus episcopus Amasiæ dixit: Ante me tres sunt ab hac sede ordinati episcopi; & inveniens hanc consequentiam, & ego secutus sum. Et nunc propria voluntate feci, sub hac sede esse volens, quia & providetur mihi.

Eleutherius Chalcedonensis dixit: Sciens quia & per canones & per consuetudinem præcedentem habet hæc jura Constantinopolitana sedes, cum voluntate subscripsi.

Petrus episcopus Gangrorum dixit: Ante me tres sunt ordinati a sede regiæ civitatis, & ego post tantos similiter. Et ob hoc consensi his quæ consuetudo habuit, & sponte subscripsi.

Nunechius episcopus Laodiceæ dixit: Gloria sedis Constantinopolitanæ, gloria nostra est. Hujus enim honoris nos sumus quoque participes, quoniam solicitudines nostras suscipit: & diligimus ut uniuscujusque provinciæ [d] metropolis a sede hac ordinetur; unde & sponte subscripsi.

[d] pro metropolites.

Marinianus episcopus Synnadorum dixit: Cum sint & priores mei a sancta sede Constantinopolitanæ ecclesiæ ordinati, & ego ipse quoque per eam; sponte subscripsi, quoniam & canones primatum præbent Constantinopolitanæ sanctissimæ sedi.

Pergamius episcopus Antiochiæ Pisidiæ dixit: Et propria voluntate subscripsi, & in omnibus sanctissimum archiepiscopum regiæ civitatis novæ Romæ in honore & cura, sicut patrem præcipuum, habere nos convenit. Hoc solum rogo, ut si qua aut per eorum sanctitatis ignorantiam, aut per subreptionem inveniuntur agi; pro ejus gloria, vel pace sanctarum ecclesiarum, & ejus ad Deum coram omnibus comprobatione, hæc tamquam coram patre discutiantur atque serventur.

Critonianus episcopus Aphrodisiadis dixit: Ex propria voluntate subscripsi, sequens intentionem sanctorum patrum, & debitor ejus sedis existens; quoniam & ego ordinatus sum, & priores mei, & omne patrocinium ecclesia nostra prometetur.

τοῖς κατὰ Νίκαιαν πρεσβείων τῇ Ἀντιοχέων ἐκκλησίᾳ· καὶ τοὺς τῆς Ἀσιανῆς διοικήσεως ἐπισκόπους τὰ κατὰ τὴν Ἀσιανὴν διοίκησιν μόνον οἰκονομεῖν, καὶ τοὺς τῆς Ποντικῆς τὰ τῆς Ποντικῆς μόνον, καὶ τοὺς τῆς Θρᾴκης τὰ τῆς Θρᾴκης μόνον· ἀκλήτους δὲ ἐπισκόπους ὑπὲρ διοίκησιν μὴ ἐπιβαίνειν ἐπὶ χειροτονίᾳ, ἤ τισιν ἄλλαις οἰκονομίαις ἐκκλησιαστικαῖς. φυλαττομένου δὲ τοῦ γεγραμμένου περὶ τῶν διοικήσεων κανόνος, εὔδηλον, ὡς τὰ καθ' ἑκάστην ἐπαρχίαν ἡ τῆς ἐπαρχίας σύνοδος διοικήσει, κατὰ τὰ ἐν Νικαίᾳ ὡρισμένα. τὰς δὲ ἐν τοῖς βαρβαρικοῖς ἔθνεσι τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας οἰκονομεῖσθαι χρὴ κατὰ τὴν κρατήσασαν συνήθειαν ἐπὶ τῶν πατέρων· τὸν μέντοι Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπον ἔχειν τὰ πρεσβεῖα τῆς τιμῆς μετὰ τὸν Ῥώμης ἐπίσκοπον, διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν νέαν Ῥώμην.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· οἱ ὑπογράψαντες τῷ ἀναγνωσθέντι τόμῳ ἐκ τῶν τῆς Ἀσιανῆς διοικήσεως καὶ Ποντικῆς ὁσιώτατοι ἐπίσκοποι λεγέτωσαν, εἰ γε οἰκείᾳ γνώμῃ, ἢ ἀνάγκης πρὸς αὐτοὺς * ἐπενεχθείσης, ὑπέγραψαν. καὶ παρελθόντων αὐτῶν ἐν τῷ μέσῳ, Διογένης ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κυζίκου εἶπεν· ὑπὸ γνώμης ὑπέγραψα, ὡς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

* Forte, ἐπενεχθείσης.

Φλωρέντιος ἐπίσκοπος Σάρδεων· οὐδεμία μοι ἀνάγκη ἐπήχθη, ἀλλ' ἑκουσίως ὑπέγραψα.

Ῥωμανὸς ἐπίσκοπος Μύρων εἶπεν· οὐκ ἠναγκάσθην ἐγὼ· ἡδέως ἔχω ὑπὸ τὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως εἶναι, ἐπειδὴ καὶ αὐτός με ἐτίμησε, καὶ αὐτός με ἐχειροτόνησεν. ἐμοὶ δίκαιον φαίνεται, καὶ ἀπὸ γνώμης ὑπέγραψα.

Καλόγηρος ἐπίσκοπος Κλαυδιουπόλεως εἶπε· κατὰ γνώμην τῶν ἁγιωτάτων πατέρων τῶν ρν'. ἰδίᾳ γνώμῃ ὑπέγραψα, μὴ ἀναγκασθείς.

Σέλευκος ἐπίσκοπος Ἀμασείας εἶπε· πρὸ ἐμοῦ τρεῖς ἐπίσκοποι ἐχειροτονήθησαν ὑπὸ τοῦ θρόνου τούτου· καὶ εὑρὼν ταύτην τὴν ἀκολουθίαν, ἠκολούθησα. καὶ νῦν ἑκουσίως ἐποίησα, βουλόμενος εἶναι ὑπὸ τὸν θρόνον τοῦτον.

Ἐλευθέριος ἐπίσκοπος Καλχηδόνος εἶπεν· ἐπιστάμενος, ὡς καὶ ἐκ τῶν κανόνων, καὶ ἐκ τῆς προλαβούσης συνηθείας, ἔχει τὰ δίκαια ταῦτα ὁ Κωνσταντινουπόλεως θρόνος, μεθ' ἡδονῆς ὑπέγραψα.

Πέτρος ἐπίσκοπος Γαγγρῶν εἶπε· πρὸ ἐμοῦ τρεῖς ἐχειροτονήθησαν ὑπὸ τοῦ θρόνου τῆς βασιλευούσης πόλεως, κἀγὼ μετ' αὐτοὺς ὁμοίως. καὶ διὰ τοῦτο συνεθέμην, ὡς συνήθειαν ἔχον· καὶ ἑκουσίως ὑπέγραψα.

Νουνέχιος ἐπίσκοπος Λαοδικείας εἶπε· ἡ δόξα τοῦ θρόνου Κωνσταντινουπόλεως, δόξα ἡμῶν ἐστι· τῆς γὰρ ἐντεῦθεν τιμῆς καὶ ἡμεῖς μετέχομεν, ἐπειδὴ καὶ τὰς μερίμνας ἡμῶν ἀναδέχεται· καὶ ἀγαπῶμεν, τὸν καθ' ἑκάστην ἐπαρχίαν μητροπολίτην ὑπὸ τοῦ θρόνου τούτου χειροτονεῖσθαι. ὅθεν καὶ ἑκὼν ὑπέγραψα.

Μαρινιανὸς ἐπίσκοπος Συνάδων εἶπεν· ὡς καὶ τῶν πρὸ ἐμοῦ χειροτονηθέντων ὑπὸ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως ἁγιωτάτου θρόνου, καὶ ἐμοῦ δι' αὐτοῦ, ἑκουσίως ὑπέγραψα· ἐπειδὴ καὶ οἱ κανόνες τὰ πρεσβεῖα παρέχουσι τῷ Κωνσταντινουπόλεως ἁγιωτάτῳ θρόνῳ.

Περγάμιος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας εἶπε· καὶ οἰκείᾳ γνώμῃ τὴν ὑπογραφὴν πεποίημαι, καὶ ἐν πᾶσι τὸν ὁσιώτατον ἀρχιεπίσκοπον τῆς βασιλευούσης νέας Ῥώμης διὰ τιμῆς καὶ προνοίας, ὡς πατέρα ἐξαίρετον ὄντα, ἔχειν ἡμᾶς προσήκει. ἐπιτοσοῦτον δὲ μόνον ἀξιῶ, ὥστε, εἴ τινα ἢ κατὰ ἄγνοιαν τῆς αὐτοῦ ὁσιότητος, ἢ συναρπαγὴν, εὑρίσκεται πραττόμενα, ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ δόξης, καὶ τῆς εἰρήνης τῶν ἁγιωτάτων ἐκκλησιῶν, καὶ τῆς πρὸς Θεὸν αὐτοῦ παρὰ πᾶσιν εὐδοκιμήσεως, ταῦτα, ὡς ἐπὶ πατρὸς, ἐξετασθῆναί τε καὶ φυλαχθῆναι.

Κριτωνιανὸς ἐπίσκοπος Ἀφροδισιάδος εἶπεν· ὑπὸ οἰκείας γνώμης τὴν ὑπογραφὴν πεποίημαι, ἀκολουθῶν τῷ σκοπῷ τῶν ἁγιωτάτων πατέρων, καὶ χρεωστῶν τῷ θρόνῳ τούτῳ, ἐφ' ᾧ κἀγὼ ἐχειροτονήθην, καὶ οἱ πρὸ ἐμοῦ, καὶ πάσης προστασίας ἡ ἐκκλησία ἡμῶν τυγχάνει.

Εὐσέβιος

ANNO CHRISTI 451.

ACTIO DECIMASEXTA.

Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Δορυλαίου εἶπεν· ἑκὼν ὑπέγραψα, A ἐπειδὴ καὶ τὸν κανόνα τοῦτον τῷ ἁγιωτάτῳ πάπᾳ ἐν Ῥώμῃ ἐγὼ ἀνέγνων, παρόντων τῶν κληρικῶν Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἀπεδέξατο αὐτόν.

Ἀντίοχος ἐπίσκοπος Σινώπης εἶπεν· ἑκὼν ὑπέγραψα, ἀκολουθήσας τῷ μητροπολίτῃ μου, καὶ τῷ κανόνι τῶν ρν'.

Οἱ λοιποὶ ἐβόησαν· ἑκόντες ὑπεγράψαμεν.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἀναγνωσθεισῶν τῶν ὑπογραφῶν, καὶ τῆς ἑκάστου τῶν ὑπογραψάντων καταθέσεως φανερᾶς γενομένης, ὡς οὐδεμιᾶς ἀνάγκης, ἀλλὰ γνώμῃ οἰκείᾳ ὑπέγραψαν, οἱ μὴ ὑπογράψαντες ὁσιώτατοι ἐπίσκοποι τί B διδάσκουσι;

Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Ἀγκύρας εἶπεν· ἐγὼ ἐμὸν λόγον ἔχω εἰπεῖν, οὐδὲν πρόκριμα φέρων τῇ κοινότητι. ὅτι παντελῶς ἀπέχω τοῦ ἐπιθυμεῖν χειροτονεῖν, ἐκ πραγμάτων ἐδήλωσα. ὁ γὰρ ἀρτίως καθεζόμενος ὁσιώτατος ἐπίσκοπος, καὶ τὸν πρὸ τούτου ἐγὼ ἐχειροτόνησα. ἅπασα γὰρ ἡ πόλις ἦλθε πρὸς ἐμὲ εἰς τὴν Ἄγκυραν, καὶ ἐκόμισαν τὰ ψηφίσματα. ἀπεκρινάμην αὐτοῖς, λέγων ἐγὼ οὐκ εἰμὶ τῶν ἐπιθυμούντων χειροτονεῖν. ἀνεμίμνησκόν με τῶν πρότερον χειροτονηθέντων παρὰ τοῦ Ἀγκυρανοῦ ἐπισκόπου, ἑνός, δευτέρου, τρίτου. ἐγὼ ἐμαυτὸν δίκῃ οὐκ ἐμβάλλω. μετὰ ταῦτα ἔρχονται, παρακαλοῦσι τὸν μακάριον Πρόκλον. καὶ ἐν τῷ λέγειν αὐτόν, Φίλιππος πρεσβύτερος C τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν ἐκκλησίας εἶπεν· ἡ θεοσέβειά σου ἔγραψε περὶ Καλλινίκου· μετὰ δὲ τὴν θεοσέβειάν σου, Πέτρον ἐχειροτόνησεν ὁ μακάριος Πρόκλος. Εὐσέβιος Ἀγκύρας εἶπεν· ἐπέστειλεν ὁ μακάριος πρὸς ἐμέ· ἐχειροτόνησα αὐτόν. ταῦτα πάντα οὐκ ἔστι δικαιολογία, ἀλλὰ ἀπόδειξις τῆς ἐμῆς προαιρέσεως· ἵνα μετὰ ταῦτα ἐπαγάγω, τί αἰτῶ, ἢ πρὸς [a] τίνας τι λέγω. ἀπῆλθον εἰς τὴν Γάγγραν, ἐνεθρόνισα τὸν ἐπίσκοπον. οὕτως συνέβη, ἀπέθανεν ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν. πάλιν πάντες οἱ τῆς πόλεως προσπλαθέντες μοι, παρεκάλουν, ὥστε ποιῆσαι ἄλλον ἐπίσκοπον. τὰ αὐτὰ ὑμῖν ἀποκρίνομαι καὶ νῦν. ἐγὼ οὐκ ἐπιθυμῶ χειροτονεῖν. θεασάμενοι τὴν ἐμὴν προαίρεσιν ἐπὶ τούτῳ, ἦλθον ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἤγαγον τὸν κύριον Πέτρον, τὸν νῦν καθεζόμενον. ταῦτα μὲν οὖν ἔστω μαρτυρία D τῆς ἐμῆς προαιρέσεως, καὶ τοῦ χειροτονεῖν οὐκ ἐπιθυμῶ. παρακαλῶ δέ, τὰς πόλεις διὰ χειροτονίας μὴ λύεσθαι. ἐὰν [b] μὲν γὰρ ἐν ταῖς πόλεσιν αὐταῖς οἱ ψηφιζόμενοι παρὰ τῆς πόλεως, χειροτονῶνται παρὰ συνόδου τῆς κατὰ τὴν ἐπαρχίαν δοκιμαζόμενοι, λύονται αἱ οὐσίαι. καὶ ἀπὸ πείρας εἰμί, ἐπειδὴ τὰ πρὸ ἐμοῦ πολλὰ ὀφείλων [c] ἀπέδωκα. Φίλιππος πρεσβύτερος εἶπεν· ἀπὸ τοῦ κανόνος ταῦτα ἀνῄρηται. ταῦτα νόμοις καὶ κανόσιν ἀνῄρηται. καθαρὰ τὰ θυσιαστήρια. Εὐσέβιος Ἀγκύρας εἶπεν· διὰ τὸν Θεὸν λάμπει ἡ ὑπόληψις τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ἀνατολίου. ἀλλ' οὐδεὶς ἐστιν ἀθάνατος.

Eusebius episcopus Dorylæi dixit: Sponte subscripsi, quoniam & hanc regulam sanctissimo Papæ in urbe Roma ego relegi, præsentibus clericis Constantinopolitanis; eamque suscepit.

Antiochus episcopus Sinopæ dixit: Sponte subscripsi, sequens metropolitam meum, & regulam centum quinquaginta.

Ceteri reverentissimi episcopi clamaverunt: Sponte subscripsimus.

Gloriosissimi judices dixerunt: Relectis subscriptionibus, & uniuscujusque subscribentium depositione manifestaria; quia nulla necessitate, sed voluntate propria subscripserunt; hi qui non subscripserunt sanctissimi episcopi, quid edocent?

Eusebius episcopus Ancyræ Galatiæ dixit: Ego meum dicturus sum verbum, nullum in commune præjudicium faciens. Quoniam penitus desisto a desiderio ordinationis, rebus ostendi. Petrus etenim episcopus, qui modo testatus est, de Gangris est episcopus. Ante hunc enim qui fuit, ego ordinavi. Omnis enim civitas ad me venit in Ancyra, decreta portantes. Respondi eis dicens: Ego non sum ex iis qui ordinare desiderant. Commemorabant vero mihi priores, qui fuerant ordinati ab episcopo Ancyranorum, duos aut tres. Ego dixi: Quæcumque mihi dicatis, ego meipsum judicio non submitto. Post hæc veniunt rogantes beatum Proclum.... Et cum diceret, Philippus reverentissimus presbyter Constantinopolitanæ sanctæ ecclesiæ dixit: Religiositas tua scripsit de Callinico, & post sanctitatem tuam Petrum ordinavit beatus Proclus. Eusebius episcopus Ancyræ dixit: Direxit beatus Proclus ad me scripta. Ordinavi eum. Hoc totum allegatio non est, sed meæ voluntatis probatio, ut post hæc inferam quod peto, vel ad quid contradico. Profectus sum in Gangra, inthronizavi episcopum. Sic evenit, ut moreretur intra paucos dies. Rursus omnes de civitate adeuntes rogabant ut fieret alter episcopus. Dixi, hæc ipsa vobis & nunc respondeo: Ego non desidero ordinare. Respicientes meum in his rebus fastidium, venerunt Constantinopolim, & deduxerunt domnum Petrum, qui nunc confessus est. Hoc ergo sit pro meæ testimonio voluntatis, & quod ego ordinare non cupio. Rogo autem, ut civitates pro ordinationibus non solvantur. Si enim non in civitatibus ipsis qui eliguntur a civitate ordinantur, a synodo provinciæ comprobati; solvuntur substantiæ. Et hoc probatum habeo, qui pro eo qui ante me fuit, multa reddidi debita. Philippus presbyter dixit: Ex regula [a] hoc interemptum est. Hæc legibus & regulis interempta sunt. Altaria munda sunt.

Eusebius episcopus Ancyræ dixit: Propter Deum, opinio clara est sanctissimi episcopi Anatolii; sed nullus immortalis exsistit.

Ἀνατόλιος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως εἶπεν· ὑφ' οὗ ἐ- E χειροτονήθης αὐτός; Εὐσέβιος εἶπε· τῷ κακῷ μου εὑρέθην ἐνταῦθα, καὶ ἐχειροτονήθην παρὰ τοῦ μακαρίου Πρόκλου. Θαλάσσιος ἐπίσκοπος Καισαρείας εἶπεν· ἀπερχόμεθα πρὸς τὸν κύριον τὸν ἀρχιεπίσκοπον Ἀνατόλιον, καὶ τυποῦμεν αὐτό.

Anatolius episcopus Constantinopolis dixit: A quo ordinatus es ipse? Eusebius dixit: [b] Hic malo meo repertus sum, & ordinatus a beato Proclo. Thalassius episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Pergamus ad domnum Anatolium archiepiscopum, & [c] judicabimus illud.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ἐκ τῶν πεπραγμένων, καὶ ἐκ τῆς ἑκάστου καταθέσεως, συνορῶμεν, πρὸ πάντων μὲν τὰ πρωτεῖα καὶ τὴν ἐξαίρετον τιμήν, κατὰ τοὺς κανόνας, τῷ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης θεοφιλεστάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ φυλάττεσθαι· χρῆναι δὲ τὸν ὁσιώτατον ἀρχιεπίσκοπον τῆς βασιλίδος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ῥώμης τῶν αὐτῶν πρεσβείων τῆς τιμῆς ἀπολαύειν, καὶ αὐτὸν ἐξ αὐθεντίας ἐξουσίαν ἔχειν τοῦ χειροτονεῖν τοὺς μητροπολίτας ἔν τε τῇ Ἀσιανῇ, καὶ Ποντικῇ καὶ Θρακικῇ ταῖς διοικήσεσι, κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον. ὥστε ψηφίζεσθαι μὲν παρὰ τῶν ἑκάστης μητροπόλεως κληρικῶν, καὶ κτητόρων, καὶ λαμπροτάτων ἀνδρῶν, ἔτι μὴν καὶ παρὰ τῶν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων πάντων, ἢ τῶν πλείονων, καὶ ἐπιλέγεσθαι ὃν ἂν οἱ προειρημένοι ἄξιον εἶναι τῆς κατὰ τὴν μητρόπολιν ἐκ-

Gloriosissimi judices dixerunt: Ex his quæ gesta sunt, & ab unoquoque deposita, perpendimus, omnem quidem primatum & honorem præcipuum secundum canones, antiquæ Romæ Dei amantissimo archiepiscopo conservari: oportere autem sanctissimum archiepiscopum regiæ Constantinopolis novæ Romæ eisdem primatibus honoris & ipsum dignum esse, & potestatem habere ordinare metropolitas in Asiana & Pontica & Thracia diœcesibus, secundum hunc modum; ut decreto facto, a clericis uniuscujusque metropolis, & possessoribus, atque clarissimis viris, super hæc & a reverentissimis episcopis provinciæ omnibus aut pluribus, eligatur is quem præfati metropolitanæ ecclesiæ

[a] Forte, τὸ ἀντιλέγω. ex Lat.

[b] Forte, μὴ γὰρ

[c] Forte, ἀπέδωκα.

[a] al. hoc interruptum est.

[b] Id est, Constantinopoli: cum tamen hæc Chalcedone decernerentur.

[c] al. judicamus.

episcopi dignum esse probaverint: referatur autem ab A omnibus eligentibus sanctissimo archiepiscopo regiæ Constantinopolis; ut penes eum sit, si velit, hunc qui electus est advenire, & hic ordinari, an secundum ejus permissionem in provincia episcopatus mereri decretum: uniuscujusque tamen civitatis sanctissimos episcopos ordinari ab omnibus, aut pluribus provinciæ reverentissimis episcopis, potestatem habente metropolitano secundum patrum regulas definitam, etiam nihil communicante in illorum ordinationibus sanctissimo archiepiscopo regiæ Constantinopolis. Hæc a nobis inspecta sunt. Quæ autem sibi videantur, sanctum & universale concilium docere dignetur. B

Reverentissimi episcopi clamaverunt: Hæc justa sententia: hæc omnes dicimus, hæc omnibus placent: hoc justum decretum. Quæ constituta sunt, valeant. Hæc justa sententia. Omnia ordinate decreta sunt. Supplicamus, dimitte nos. Omnes in hac sententia permanemus, omnes eadem dicimus.

Lucentius reverentissimus episcopus vicarius sedis Apostolicæ dixit: Sedes Apostolica nobis præsentibus [a] humiliari non debet: & ideo quæcumque in præjudicium canonum vel regularum hesterna die gesta sunt C nobis absentibus, sublimitatem vestram petimus, ut circumduci jubeatis: sin alias, contradictio nostra his gestis inhæreat, ut noverimus quid Apostolico viro [b] universalis ecclesiæ Papæ referre debeamus: ut ipse aut de suæ sedis injuria, aut de canonum eversione possit ferre sententiam.

Joannes reverentissimus episcopus Sebastiæ dixit: Omnes in sententia vestræ magnificentiæ permanemus. Illustrissimi judices dixerunt: Quod interlocuti sumus, tota synodus approbavit.

[a] In Græco, nobis præsentibus omnia fieri præcepit.

[b] In Græco, & totius ecclesiæ præcipuo episcopo

A κλησίας ἐπίσκοπον δοκιμάσωσιν· αναφέρεσθαι δὲ παρὰ πάντων τῶν ἐπιλεξαμένων τῷ ὁσιωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ τῆς βασιλίδος Κωνσταντινουπόλεως, ἐπὶ τῷ ἐν αὐτῷ εἶναι, εἴ τι βούλεται τὸν ἐπιλεχθέντα ἐνταῦθα παραγενόμενον χειροτονηθῆναι, εἴ τι κατ' ἐπιτροπὴν αὐτοῦ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῇ ψήφῳ τῆς ἐπισκοπῆς τυχεῖν· τοὺς μὲν τοι κατὰ πόλιν ὁσιωτάτους ἐπισκόπους χειροτονεῖσθαι παρὰ πάντων, ἢ τῶν πλειόνων τῆς ἐπαρχίας εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων, τὸ κῦρος ἔχοντος τοῦ μητροπολίτου κατὰ τὸν κείμενον τῶν πατέρων κανόνα, καὶ μηδὲν ἐπικοινωνοῦντος ταῖς ἐκείνων χειροτονίαις τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς βασιλίδος Κωνσταντινουπόλεως. ταῦτα παρ' ἡμῶν ἐσκοπήθη. τὰ B δὲ παριστάμενα αὐτῇ, ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος διδάξαι καταξιωσάτω.

Οἱ εὐλαβέστατοι ἐπίσκοποι ἐβόησαν· αὕτη δικαία ψῆφος· ταῦτα πάντες λέγομεν· ταῦτα πᾶσιν ἀρέσκει. αὕτη δικαία κρίσις· τὰ τυπωθέντα κρατείτω. αὕτη δικαία ψῆφος. πάντα δεόντως ἐτυπώθη. δεόμεθα, ἀπολύσατε ἡμᾶς. τὴν σωτηρίαν τῶν βασιλέων, ἀπολύσατε ἡμᾶς. πάντες τῇ ἀποφάσει ἐμμένομεν, πάντες τὰ αὐτὰ λέγομεν.

Λουκήνσιος ἐπίσκοπος εἶπεν· ὁ ἀποστολικὸς θρόνος ἡμῶν παρόντων προσέταξε πάντα πραχθῆναι. καὶ διὰ τοῦτο, εἴ τι δέ ποτε παρὰ τοῦ δικαστηρίου παρὰ κανόνας τῇ χθὲς ἡμέρᾳ C ἐπράχθη ἀπόντων ἡμῶν, τὴν ὑμετέραν ὑπεροχὴν αἰτοῦμεν, ὥστε κελεῦσαι περιαιρεθῆναι· [a] ἵνα μὴ φιλονεικία τις ἐξ ὑμῶν ὑπάρξῃ τούτοις τοῖς ὑπομνήμασιν, [b] ἀλλὰ γινώσκειν ἡμᾶς σαφῶς, τί τῷ ἀποστολικῷ καὶ πάσης ἐκκλησίας προύχοντι ἐπισκόπῳ ἀνενεγκεῖν· ἵνα αὐτὸς ἢ περὶ τῆς οἰκείας τοῦ θρόνου ὕβρεως, ἢ περὶ τῆς ἀνατροπῆς τῶν κανόνων δυνηθῇ ἀποφήνασθαι.

.•. .•. .•. .•. .•. .•. .•. .•.

.•. .•. .•. .•. .•. .•. .•.

.•. .•. Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον· ὅσα διελαλήσαμεν, πάντα ἡ σύνοδος ἐκύρωσε.[c]

[a] Forte, εἰ δὲ μὴ, ἀντιλογία, ex Lat.

[b] Forte, ἵνα vel ὥστε, ex Lat.

[c] In ms. Παρῆσι, ἀπήγαγον, ἀπηγάγετο, ἀπήγαγον.

TERTIA PARS,

In qua continentur nonnulla ad Concilium spectantia, & alia quæ post Concilium acta sunt.

In Græco est, Τόμος γ'. ἐν ᾧ τὰ περὶ τῆς συνόδου ἐστι, καὶ ἄλλα τὰ μετ' αὐτήν.

Adlocutio sancti & universalis Chalcedonensis Concilii, ad Marcianum piissimum & amatorem Christi Imperatorem.

Quod non innovans aliquid adversus Nicænam fidem nunc sanctissimus archiepiscopus Leo scripsit epistolam ad sanctæ memoriæ Flavianum Constantinopolitanæ regiæ urbis episcopum; sed sanctos Patres secutus sit, qui & post magnam synodum Nicænam hæreses, quæ per unumquodque tempus exortæ sunt, similiter refutaverunt.

ET hoc profecto vestrum decebat Imperium, ut suæ circa subjectos sibi providentiæ ex his quæ ad Deum pertinent, initium sumeret, & primo contra diabolum pro pietate militia conveniret. Unde nobis impenetrabilem in omni errore propugnatorem Deus providit, & Romanæ ecclesiæ Papam ad victoriam præparavit, doctrinis eum per omnia veritatis accingens, ut quemadmodum fervens affectu Petrus, & hic affectu ferventiore decertans, omnem ad Deum sensum intelligentiamque perducat. Sed ne quis fidei ejus concordiam vitans, & propriæ seductionis convictionem celare contendens, quasi peregrinam quamdam & ignoratam regulis, epistolæ ejus seriem accuset, asserens quod non liceat cuiquam exponere fidem præter patres qui apud Nicæam concorditer convenerunt: unam quidem esse velut principali loco trecentorum decem & octo patrum doctrinæ confessionem, lex nobis ecclesiæ præcipit; quam velut commune sanctorum decre-

D Προσφωνητικὸς παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου πρὸς τὸν εὐλαβέστατον καὶ φιλόχριστον βασιλέα Μαρκιανόν.

Ὅτι οὐ καινοτομῶν τι καὶ κατὰ τῆς ἐν Νικαίᾳ πίστεως, νῦν ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Λέων ἐποιήσατο τὴν ἐπιστολὴν τὴν πρὸς τὸν ἐν ἁγίοις ἐπίσκοπον τῆς βασιλίδος Κωνσταντινουπόλεως Φλαβιανὸν, ἀλλὰ τοῖς ἁγίοις πατράσιν ἀκολουθῶν, τοῖς καὶ μετὰ τὴν μεγάλην σύνοδον τὴν ἐν Νικαίᾳ τὰς κατὰ καιρὸν ἀναφυείσας αἱρέσεις ὁμοιοτρόπως ἐλέγξασιν.

HN ἄρα καὶ τοῦτο τῆς ὑμετέρας βασιλείας ἐπάξιον, τῆς τῶν ὑπηκόων ἐκ τῶν τῷ Θεῷ προσηκόντων ἐπιμελείας E κατάρχεσθαι, καὶ πρῶτον ἐξ εὐσεβείας κατὰ τοῦ διαβόλου συγκροτῆσαι στρατόπεδον. ὅθεν ἄτρωτον [d] ὑμῖν ἐν πάσαις ὁ Θεὸς ἐποίησε πρόμαχον, καὶ τὸν τῆς Ῥωμαίων πρὸς νίκην ἀπήρτισε πρόεδρον, τοῖς τῆς ἀληθείας αὐτὸν πανταχόθεν περιφράξας διδάγμασιν· ἵνα, ὡς ὁ θερμὸς τῷ πόθῳ Πέτρος μαχόμενος, ἅπαν πρὸς Θεὸν ἐφελκύσηται νόημα. ἀλλὰ μή τις τῆς πίστεως αὐτοῦ τὴν ὁμόνοιαν παρατρεπόμενος, καὶ τῆς οἰκείας ἀπάτης τὸν ἔλεγχον ἐπικαλύπτειν πειρώμενος, ὡς ξένην τινὰ, καὶ τοῖς κανόσιν οὐ νενομισμένην τῆς ἐπιστολῆς διαβάλλῃ τὴν σύνταξιν, ὡς οὐκ ἐξὸν εἶναι λέγων, ἐκθεῖναί τινα πίστεως παρὰ τὴν ἐν Νικαίᾳ τῶν πατέρων συνελθόντων. μίαν μὲν ὡς κεφαλαίῳ τὴν τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ διδασκαλίας ὁ τῆς ἐκκλησίας εἶναι παρακελεύεται νόμος· ἣν, ὡς κοινὸν ἐξ ἁγίων συν-

[d] Forte, ὑμῖν.

ANNO CHRISTI 451.

PARTIS TERTIÆ CAP. I.

θημα, τοῖς καλουμένοις πρὸς τὴν τῆς υἱοθεσίας παρεχόμενον ἀσφάλειαν. πρὸς δὲ τοὺς ἀντιφωνοῦντας ποικίλαι τῆς ἀξίαν ἡμῖν ἀφορμαὶ παραδίδονται, τοῖς ὑπ' αὐτῶν ψευδῶς ἐπαγομένοις παρὰ τῶν εὐσεβούντων [a] προσαρμοζόμεναι. τοῖς μὲν γὰρ οἰκείοις ἀρκεῖ πρὸς ὠφέλειαν ἡ τῆς πίστεως ἀδιάκριτος κατανόησις, εἰς συγκατάθεσιν τῶν τῆς εὐσεβείας δογμάτων τοὺς ἀγαπωμένους προσάγουσα· τοῖς δὲ τὴν ὀρθὴν διαστρέφειν πειρωμένοις διδασκαλίαν, δεῖ πρὸς ἕκαστον ὧν αὐτοὶ γεννῶσιν, προσαπαντᾶν, καὶ ταῖς αὐτῶν μηχαναῖς ἀντιτάττειν τὰ πρόσφορα. εἰ μὲν οὖν ἅπαντες τῷ τῆς πίστεως ἠρκοῦντο συντάγματι, καὶ τῆς εὐσεβείας ἐκ καινοτομίας τὴν τρίβον, ἔδει παῖς τῆς ἐκκλησίας μηδὲν τῷ συμβόλῳ προστιθέναι εἰς ἀπόδειξιν. ἐπειδὴ δὲ πολλοὶ τῆς εὐθείας πρὸς τὰς τῆς πλάνης ὁδοὺς ἐκτρέπονται, καινήν τινα πορείαν ἑαυτοῖς ἐπινοοῦντες τῷ ψεύδει, ἀνάγκη καὶ ἡμᾶς τοῖς τῆς ἀληθείας αὐτοὺς ἐπιστρέφειν εὑρέμασι, καὶ ταῖς αὐτῶν ἐπινοίαις ἀντιτάττειν τὸν ἔλεγχον, οὐχ ὥς τι λεῖπον τῇ πίστει καινουργοῦντας ἀεὶ πρὸς εὐσέβειαν, ἀλλ' ὡς τοῖς παρ' ἐκείνων καινοτομουμένοις ἐπινοοῦντας τὰ πρόσφορα. καὶ ἵνα τῷ ὑμετέρῳ κράτει γένηται κατάδηλον τὸ λεγόμενον, [b] αὐτῶν τῶν τῆς πίστεως ῥημάτων ἀρξόμεθα, τὰς τῶν πατέρων, ὡς ἕκαστος ἔσχε περὶ αὐτῶν, παραθέντες ἐννοίας. εἶπεν ἡ πίστις·

[a] Forte, προσαρμοζόμεναι, ex Lat.

[b] Forte, ἀπ' αὐτῶν

Πιστεύω εἰς ἕνα κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, ὁμοούσιον τῷ πατρί. τοῦτο τέλειον τοῖς ἀγνωμονεῖν πειρωμένοις πρὸς ὁμολογίαν τὸ ῥῆμα, μίαν τοῦ υἱοῦ πρὸς τὸν πατέρα τῆς θεότητος ὑπαγορεῦον τὴν φύσιν· ὥστε μὴ ἄλλης μὲν οὐσίας τὸν υἱόν, ἑτέρας δὲ τὸν πατέρα προσαπτόμενον τῷ φρονήματι, καὶ ταῖς Ἀρείου κατὰ τῆς εὐσεβείας κακοτεχνίαις συμφέρεσθαι. ἀλλ' ἐπειδὴ Φωτεινὸς καὶ Μάρκελλος ἑτέραν κατὰ τοῦ υἱοῦ βλασφημίαν ἐκαινοτόμησαν, ἐκ εἶναι τοῦτον παντελῶς ταῖς συκοφαντίαις ἀρνούμενοι, ἀλλὰ τὸν αὐτὸν πατέρα καὶ υἱὸν καὶ πνεῦμα καλεῖσθαι διαβεβαιούμενοι, καὶ μέχρι μόνου φωνῆς τῆς κλήσεως τὸ διάφορον ὁριζόμενοι τὸ τῶν τριῶν ὑποστάσεων οἱ πατέρες ἀπεστήλωσαν δόγμα, ἐκ ἔξωθεν τῆς γραφῆς αὐτοῖς ἀναπλάσαντες τὸ εὕρημα, οὐδὲ τῆς πίστεως, ὡς ἀτελῆ, παραδραμόντες τὴν ἔννοιαν, ἀλλ' αὐτὴν ταῖς θεοπνεύστοις σαφηνίζοντες ῥήσεσι, καὶ τῷ τοῦ ὁμοουσίου καλῶς ἐπαγωνιζόμενοι ῥήματι, καὶ δεικνύντες, [c] καὶ μίαν ἐπὶ δύο προσώπων ἡμῖν οὐσίαν ἡ πίστις ἐξέθετο, ἐκ αὐτὴν τοῦ υἱοῦ τὴν ὕπαρξιν περιγράψαι. πάλιν ἔφη· καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· ἀρκοῦσαν τοῖς εὐσεβέσι τῆς τοῦ πνεύματος θεολογίας παραδοῦσα τὴν ἔννοιαν· ἡ γὰρ ὁμοίως τῷ πατρὶ καὶ υἱῷ, τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ πιστεύειν διαγορεύουσα, δηλονότι ὡς εἰς Θεὸν ἔχειν τὰς ἐλπίδας ἐπέταξε, μίαν ἐν τριάδι φύσιν τοῖς παραδεχομένοις γνωρίζουσα. ἀλλ' ἐπειδήπερ ἁπλῆν ἡ πίστις τηνικαῦτα τοῦ πνεύματος τὴν διδασκαλίαν ἐξέθετο, οὐδενὸς οὔπω περὶ αὐτοῦ προσερίζοντος, οἱ τῆς Ἀρείου σπορᾶς ἐν ἑαυτοῖς τὴν λύμην φυλάξαντες, τοῖς περὶ τοῦ υἱοῦ συναλόντες ἐλέγχοις, ἐπὶ τὸ πνεῦμα τὴν βλασφημίαν μετήνεγκαν, ἀνεπίδεκτον αὐτοῖς εἶναι τὴν συκοφαντίαν οἰόμενοι, καὶ τὴν τοῦ κτίσματος εὐτέλειαν αὐτοῦ τολμηρῶς ἐπιφέροντες. ὅθεν οἱ μετὰ ταῦτα τῆς ἀληθείας ὑπερασπίζοντες, τὴν αὐτῶν λύμην ταῖς ἀντιμαχίαις ἀπονίψαντες, κύριον αὐτό, καὶ Θεόν, καὶ πατρὸς ἔχειν τὴν ἐκπόρευσιν, κατὰ τὴν τῆς πίστεως διάνοιαν ἀπεφήναντο. οὕτω μὲν οὖν οἱ κατὰ τῆς θεότητος τολμηταί, ἀσεβείας προσωπεῖῳ κατὰ τῆς πίστεως τὴν πίστιν ὀρύξαντες, τοῖς τῆς τριάδος συνηγόροις ἑάλωσαν. ἐπειδὴ δὲ καὶ τὰ καλῶς τῇ πίστει περὶ τῆς οἰκονομίας τεθέντα, ταῖς αὐτῶν ἐπιρεπεῖ πονηρίαις ἀνατρέπειν προσῆλθον, πάλιν ἡ χάρις καὶ πρὸς τὴν τούτων ἔφοδον ἡμῖν ἀνέδειξε στρατηγούς, δεικνύντας, ὡς ἐντελῆ τε καὶ θεῖα, καὶ τῆς τοῦ Θεοῦ λόγου φιλανθρωπίας ἐπάξια τὰ περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ συμβόλου τυγχάνει νοήματα. ἔφη γάρ· κατελθόντα, καὶ σαρκωθέντα, καὶ ἐνανθρωπήσαντα. τῷ μὲν κατελθόντα, τὴν ἑκούσιον τῆς ἐξουσίας

[c] Forte, ὅτι ex Latino.

tum, ad eorum qui vocantur in adoptionem filiorum, tradimus firmitatem. Adversus autem eos qui veritati resistunt, variæ nobis certaminum causæ tributæ sunt, a piis viris congruenter adhibitæ contra ea quæ ab iis fallaciter inferuntur. Et credentibus quidem sufficit ad utilitatem fidei indiscussa perspectio, ad confessionem pii dogmatis devotos pertrahens animos. His autem qui doctrinam rectam pervertere moliuntur, ad singula quæ male pariunt, oportet occurrere, & eorum objectis congrua quæque providere. Nam si omnes contenti essent fidei constituto, & pietatis semitam nulla innovatione turbarent, deceret ecclesiæ filios nihil amplius excogitare, quam symbolo constat esse declaratum. Sed quia multi a recta linea per anfractus erroris exorbitant, novum quoddam sibimet iter mendacii construentes; necesse nobis est, veritatis eos inventione convertere, commenta quoque eorum devia salutaribus [a] adjectionibus refutare; non ut novum ad pietatem (quasi fidei desit) semper aliquid exquirentes, sed ut contra ea quæ ab illis innovata sunt, excogitantes quæ salubria judicantur. Et ut mansuetudini vestræ, quod dicimus, evidenter appareat, ab ipsis fidei sermonibus inchoëmus, sanctorum patrum, qualiter quisque de his senserit, decreta subdentes. Dixit fides:

[a] al. appositionibus

Credo in unum Dominum Jesum Christum Filium Dei consubstantialem Patri. Hoc verbum perfectum est atque sufficiens his qui ad confessionem fidei devotum animum deferre contendunt, unam divinitatis naturam Patris Filiique significans; ita ut non alterius quidem substantiæ Patrem, alterius vero Filium sensus excogitet, & Arii contra pietatem sentientis, malignitatibus conveniat. Sed quia Photinus atque Marcellus aliam adversus Filium blasphemiam innovarunt; eum prorsus exsistere audaci calumnia negantes, sed unum eumdemque ipsum Patrem & Filium & Spiritum sanctum appellatum esse affirmantes, & usque ad vocabulorum tantummodo sonum Trinitatis definivere [b] substantiam: contra eos quoque trium subsistentiarum patres intulere doctrinam, non extra scripturam sanctam hanc inventionem sibi confingentes, nec intelligentiam fidei veluti imperfectam penitus transeuntes, sed eam divinitus inspiratis explanantes eloquiis; & pro Homousii, id est, unius essentiæ confessione optime desudantes; & ostendentes quod unam duarum personarum nobis essentiam fides ediderit, nequaquam Filii subsistentiam denegaverit. Iterum ait symbolum: *Credo & in Spiritum sanctum:* sufficientem intelligentiam, quod Spiritus sanctus Deus sit, piis mentibus tradens. Si enim similiter ut in Patrem & Filium, ita etiam & in Spiritum sanctum credere jussit; manifestum est quippe quod ut in Deum spem nos habere præcipit, unam naturam insinuans in Trinitate credentibus. Sed quia tunc fides simplicem de Spiritu sancto doctrinam protulit, nullo adhuc certamen afferente de eo: illi qui de Arii stirpe progeniti sunt, apud semetipsos hanc pestilentiam retinentes, veris refutationibus convicti de Filio, in Spiritum sanctum suam blasphemiam transtulerunt; arbitrantes calumniam suam non posse detegi, cum temeratie eum inter creaturæ vilia deputarent. Unde qui defensionem veritati postea detulerunt, piis renisi argumentationibus, eorum penitus expulere contagia, Dominum illum & Deum ex Patre procedentem, secundum fidei documenta declarantes. Sic igitur audaces adversus divinitatem, qui colore pietatis adversus fidem simulato, regulam fidei subruebant, ab assertoribus Trinitatis capti atque protriti sunt. Sed quia etiam illa quæ bene de Dominicæ incarnationis dispensatione probantur esse fide disposita, aliis hæretici malignis inventionibus subvertere sunt moliti, iterum gratia & contra eorum ferales impetus nobis propugnatores veritatis ostendit, confidentius asserentes, quod integra & divina de incarnatione Dei Verbi, dignaque tantæ clementiæ symboli intelligentia comprobetur. Ait enim: *Descendit, & incarnatus est, & inhumanatus est.* Quod descendit quidem, hæc dicta sunt, spon-

[b] al. distantiam.

tancæ potestatis condescensionem describentia: dicens A vero, *incarnatus est*, veram assumptionem nostræ carnis, & ex Virgine per unitatem nativitatis ostendit. Quod vero inhumanatus est, in ipso nostræ naturæ plenitudinem ex anima rationali & corpore manifestant. Sed nescio quomodo contra fidem hanc malignus multifidam perniciem excogitavit hominibus; tamquam inimicus arcem divinæ providentiæ circa nos violare contendens: & his quidem juxta id quod assumptum est, nativitatem persuasit ex Virgine denegare, velut in honorem atque reverentiam nostri Salvatoris & Domini gloriæ, vocabulum Dei Genitricis ab ejus generatione subripiens: illos autem adversus ipsam ejusdem Unigeniti divinitatem impie atque impudenter armavit, con- B vertibilem eam atque passibilem profanis instigans prædicare sermonibus; distributor plane malarum rerum dignis ministratoribus, quæ fiunt blasphema sacrilegaque dispertiens: ita ut per illos quidem assumptæ formæ adimerentur indicia, per istos autem tantummodo carnis unitio diceretur: & illi quidem negarent animæ medicinam, hi vero inesse quidem animam corpori, sed eam præter intelligentiam esse faterentur. Per hos etiam hostis antiquus unitionis nisus est sacramenta dividere; & purum, tamquam de propheta aliquo, id quod appatuit pro nobis, asserere; per illos autem differentiam negare naturarum, & nihil Redemptoris nostri divinitatis humanitatisque relinquere proprium; C simulque fermenti instar, dispensationis negotia universa miscere. Verum non latuit indormitabilem oculum naturæ nostræ communis inimicus; sed tamquam luminaria confestim patres nostros his quos tenebrarum pervaserat error, ostendit; qui cunctis reserarent intelligentiam fidei, & incarnationis beneficia diligenter prædicarent; quomodo dispensationis sacramentum sit ab initio ex utero dispositum, quomodo & Dei Genitrix sit Virgo vocitata, propter eum qui virginitatem ejus dignatus est etiam sacrare post partum, uterumque (ut decebat Deum) integritate signare: quomodo secundum veritatem mater dicta sit propter carnem quam ex se omnium Domino ministravit: quomodo de Jesse ra- D dice ortus sit, quomodo semen Abrahæ mundi conditor apprehenderit, quomodo in seipso nostræ probaverit naturæ primitias, quomodo perfectus Deus & perfectus homo Unigenitus apparuerit, quomodo in eo sub testimoniis claruerit differentia naturarum, quomodo personæ singularitas demonstrata sit; quomodo Jesus Christus heri & hodie, ipse & in sæcula: quomodo recens & sempiternus, quomodo cælestis atque terrenus, quomodo visibilis & invisibilis, quomodo consubstantialis Patri secundum divinitatem, & consubstantialis idem ipse matri secundum humanitatem: quomodo idem impassibilis ut Deus, & ut homo passibilis sit, E probatur. His inimicum patres nostri prostravere sermonibus: hanc pro symbolo defensionem contra eos qui calumniam tentaverunt struere, protulerunt: non aliud nobis ad confessionem proferentes signaculum fidei; sed quod male ab hostibus corruptum fuerat, instaurantes, atque obsistentes eis qui per illa tempora subripere nitebantur, & custodes singuli eorum quibus præerant, effecti sunt ad salutem. Sic magnus ille Basilius minister gratiæ, subsistentiarum evidentiam, ut in epistola, mire declaravit, & sancti Spiritus doctrinam diligentius tradidit, consacerdotum suorum eliciens etiam subscriptione consensum. Sic quoque Damasus Romanæ [a] urbis decus ad justitiam, litteris ad Paulinum datis, dispensationis sacramenta patefecit; ut his quæ bene decreta sunt, si qui communionis suæ participes velint esse, consentiant. Ita & qui postmodum ubique adversus varias hæreticorum congregati sunt novitates, commune de fide decretum unanimiter ediderunt, ea quæ fraterno consensu probaverant, absentibus evidentissime intimantes. Et illi quidem qui apud Sardicam contra reliquias Arii convenerunt, Orientalibus direxerunt sui constituta judicii. [b] Qui vero in hac urbe Apollinaris detexerunt pestilentiam, Occidentalibus proprium innotuere decretum: & illis qui-

Vide Facund. lib. 1. c. 1. & 4.

Isai 11. Hebr. 2.

Heb. 13.

[a] al. episcopus & justitiæ decus

[b] Constantinopoli: tametsi Chalcedone ista dicuntur.

ὑπογράφοντα, συγκατέβασιν· τῷ δὲ σαρκωθέντα, τὴν ἀληθῆ τῆς ἡμετέρας σαρκὸς ἀνάληψιν ὑποφαίνοντα, καὶ [a] τὴν ἐκ παρθένου καθ' ἕνωσιν γεννήσεως τὴν ἀπόδειξιν ἀνθρωπίνην· τῷ δὲ ἐνανθρωπήσαντα, τὴν ψυχῆς λογικῆς καὶ σώματος ἐν αὐτῷ τῆς ἡμετέρας φύσεως συμπλήρωσιν παρεχόμενα. ἀλλ' οὐκ οἶδ' ὅπως πολυειδῆ τοῖς ἀνθρώποις ἐντεῦθεν ὁ πονηρὸς τὴν ἀπώλειαν ἐπινόει, τῆς εἰς ἡμᾶς, ὡς ἐχθρὸς, τοῦ Θεοῦ προνοίας τὸ κεφάλαιον ἀφαρπάζειν βουλόμενος. καὶ τοὺς μὲν ἔπεισε τὴν ἐκ παρθένου κατὰ τὸ ληφθὲν ἀπαρνεῖσθαι γέννησιν, ὡς ἐν τιμῇ δῆθεν, καὶ φειδοῖ τῆς τοῦ σωτῆρος ἀξίας, τὴν θεοτόκος, τοῦ γενέσεως ὑποκλέπτων φωνήν· τοὺς δὲ κατ' αὐτῆς ἀϊδίου τῆς τοῦ μονογενοῦς θεότητος ὥπλισε πρὸς ἀσέβειαν, τρεπτὴν καὶ παθητὴν αὐτὴν ὑπὸ πίστεως ἀνακηρύξαι B τοῖς ῥήμασι, μερίζων τοῖς κακῶν ὑπηρέταις ἀξίοις διανέμων τὰ βλάσφημα· ὥστε τοὺς μὲν τῆς ληφθείσης μορφῆς ἀναιρεῖν τὰ γνωρίσματα, τοὺς δὲ μέχρι σαρκὸς μόνης ὁμολογῆσαι ἕνωσιν· καὶ τοὺς μὲν τῆς ψυχῆς τὴν ἰατρείαν ἀρνήσασθαι, τοὺς δὲ ταύτην δίχα νοῦ παρεῖναι λέγειν τῷ σώματι· καὶ τοὺς μὲν τὸ τῆς ἑνώσεως διασπᾶσθαι μυστήριον, καὶ ψιλὸν, ὡς ἐπὶ προφήτου τινὸς, εἰπεῖν τὸ φαινόμενον· τοὺς δὲ τὸ τῶν φύσεων ἀθετῆσαι διάφορον, καὶ μηδὲν τῆς τοῦ σωτῆρος θεότητος καὶ ἀνθρωπότητος καταλιπεῖν ἰδίωμα, φύρειν δὲ ἁπαξαπλῶς ἅπαντα τῆς οἰκονομίας τὰ πράγματα. ἀλλ' οὐκ ἔλαθε τὸν ἀκοίμητον ὁ τῆς φύσεως ἐχθρὸς ὀφθαλμόν· ἀλλ' ὡς φωστῆρας εὐθὺς τοῖς ἐν πλάνῃ τοὺς πατέρας ἀνέδειξε, τῆς πίστεως ἅπασιν ἀναπτύσσοντας τὴν διάνοιαν, καὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως ἀκριβῶς τὴν εὐεργεσίαν κηρύξοντας· πῶς ἄνωθεν ἐκ C μήτρας τῆς οἰκονομίας κατήρτισται τὸ μυστήριον, πῶς καὶ θεοτόκος, διὰ [b] τὸ τὴν παρθενίαν αὐτῆς καὶ μετὰ τὴν κύησιν χαρισάμενον, καὶ θεοπρεπῶς τὴν μήτραν σφραγίσαντα, καὶ κατὰ ἀλήθειαν μήτηρ, διὰ τὴν ἐξ αὐτῆς, ἣν ἐδάνεισε, σάρκα τῷ δεσπότῃ τῶν ὅλων ἡ παρθένος ὠνόμασται· πῶς ἀνέτειλεν ἐκ τῆς Ἰεσσαὶ ῥίζης ὁ κύριος· πῶς σπέρματος Ἀβραὰμ ὁ κύριος ἐπελάβετο· πῶς τῆς ἡμετέρας ἐν αὐτῷ φύσεως τὴν ἀρχὴν ἐπεδείξατο· πῶς Θεὸς τέλειος καὶ ἄνθρωπος ὁ μονογενὴς ἀναπέφανται· πῶς ἐν αὐτῷ τῶν φύσεων μεμαρτύρηται τὸ διάφορον· πῶς τοῦ προσώπου τὸ μοναδικὸν ἀποδέδεικται· πῶς Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας· πῶς πρόσφατος καὶ ἀΐδιος, πῶς οὐ- D ράνιος καὶ ἐπίγειος, πῶς ὁρατὸς καὶ ἀόρατος, πῶς ὁμοούσιος τῷ πατρὶ κατὰ τὴν θεότητα, καὶ ὁμοούσιος αὐτὸς τῇ μητρὶ κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα· πῶς ὁ αὐτὸς, ἀπαθὴς ὡς Θεὸς, καὶ παθητὸς ὡς ἄνθρωπος, ἀποδέδεικται. τούτοις οἱ πατέρες τὸν πονηρὸν κατηγωνίσαντο τοῖς ῥήμασι· ταύτην ἐπὶ τῷ συμβόλῳ κατὰ τῶν συκοφαντεῖν ἐγχειρούντων τὴν συνηγορίαν προτείνοντες, οὐκ ἄλλο τῆς πίστεως ἡμῖν πρὸς ὁμολογίαν ἐπισφραγίζοντες σύνθημα, ἀλλὰ τὸ κακῶς παρ' ἐχθρῶν διαφθειρόμενον διασώζοντες, καὶ τοῖς κατὰ καιρὸν ἐφαρπάζειν ἐπιχειροῦσι παρατιθέμενοι. οὕτως ὁ μέγας Βασίλειος, ὁ τῆς χάριτος ὑπηρέτης, τὴν τῶν ὑποστάσεων, ὡς ἐν ἐπιστολῇ, σαφήνειαν διευκρίνησε, καὶ τὴν τοῦ ἁγίου πνεύματος ἀκριβῆ διδασκαλίαν E παρέδωκε, ταῖς ὑπογραφαῖς τῶν συνιερωμένων ἀπαιτήσας τὴν συγκατάθεσιν. οὕτως Δάμασος, τὸ τῆς Ῥώμης πρὸς δικαιοσύνην καλλώπισμα, τοῖς πρὸς Παυλῖνον τὴν οἰκονομίαν διήρθρωσε γράμμασι, πίστει τοῖς καλῶς κριθεῖσι τοὺς τῆς αὐτοῦ κοινωνίας μετέχειν βουλομένους ἐπιψηφίσασθαι. οὕτως οἱ μετὰ ταῦτα πανταχοῦ ποικίλως ἐπὶ ταῖς τῶν αἱρετικῶν ἀθροισθέντες καινίσμασι, κοινὴν, ὡς σύμψυχοι, ὑπὲρ τῆς πίστεως ψῆφον ἐξενηνόχασιν, ἅπερ ἀδελφικῶς ἑαυτοῖς ἐδοκίμασαν, ταῦτα τρανῶς τοῖς ἀποῦσι διαπορθμεύσαντες· καὶ οἱ μὲν ἐν Σαρδικῇ κατὰ τῶν Ἀρείου λειψάνων ἀγωνισάμενοι, τοῖς ἐν ἀνατολῇ τὴν κρίσιν ἐξέπεμψαν· οἱ δὲ ἐνταῦθα τὴν Ἀπολιναρίου λύμην φωράσαντες, τοῖς ἐν δύσει τὴν ψῆφον ἐγνώριζον· καὶ τῶν μὲν

[a] Forte, τῆς

[b] Forte, τὸν ex Lat.

Ὅσιος ἐξῆρχε τῆς γνώμης, τῶν δὲ Νεκτάριος σὺν Γρηγορίῳ τὴν ἡγεμονίαν ἦρχετο. οὕτως ἐν Ἐφέσῳ τὸ περὶ τῆς Θεοτόκου κριθὲν ἐκυροῦτο τοῖς γράμμασι· καὶ τὰς περὶ τῆς θεότητος καὶ ἀνθρωπότητος τοῦ κυρίου χρήσεις μεθ' ὑπογραφῆς ἐψηφίζοντο, χειρὶ καὶ γλώττῃ τὴν τῶν φύσεων ἐν ἑνὶ προσώπῳ πιστούμενοι ὁμολογίαν. εἰ δέ τις μέχρι τούτου εἶναι τοῖς τῇ πίστει συνηγορεῖν βουλομένοις προσάπτει τὴν ἄδειαν, μάλιστα μὲν τοῖς αἱρετικοῖς τοῦτο νομοθετείτω τὸ πρόσταγμα, ἐκείνους παύσῃ τῆς ἀδικίας, μὴ τοὺς ποιμένας τῆς ἀντιλήψεως. πᾶς γὰρ νόμος τοῖς πονηροῖς ἀπαγορεύει τὴν ἁμαρτίαν, οὐ τοῖς κριταῖς ἀπείργει τῆς ἐξουσίας. ἄλλως τε μανθανέτωσαν, ὡς ἔξεστι καὶ νῦν, ἀμφισβητήσεως φυείσης, ταῖς τῶν πατέρων ἑρμηνείαις τὴν ἡμετέραν ἐπισυνάπτειν ὁμολογίαν, καὶ πείθειν, ὡς οὐκ ἀπᾷδον τῆς ἐκείνων διανοίας ἐπιδεχόμεθα φρόνημα, ἀλλὰ μάρτυσιν αὐτοῖς πρὸς τὴν τῆς ἡμετέρας πίστεως βεβαίωσιν χρώμεθα. οὕτω τοῖς Ἀθανασίου πρὸς Ἐπίκτητον φιλοτιμούμεθα γράμμασιν· οὕτως ὡς οἰκείαν τὴν πρὸς Κληδόνιον Γρηγορίου ἐπιστολὴν προφέρομεν. καὶ τί δεῖ τὰ πολλὰ λέγειν; εἰ γὰρ τὸ δι' ἐπιστολῶν τὸ τῆς ἐκκλησίας σαφηνίζεσθαι φρόνημα πρὸς ἑκάστην ζήτησιν, μέμψεως ἄξιον, αὐτὸν ἄν τις πρῶτον τὸν μακάριον γράψαιτο Κύριλλον, ὃς τοῖς ἑαυτοῦ γράμμασι τοῖς τῆς ἕω τὸ οἰκεῖον ἐσήμαινε φρόνημα. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὸν μέγαν τῇ αὐτῇ τις ἂν Πρόκλον περιβάλοι γραφῇ, τὸν πρὸς Ἀρμενίους τόμον τοῖς τῆς ἀνατολῆς εἰς συμφωνίας ἀπόδειξιν διαπεμψάμενον. κοινωνήσει δὲ τῆς αἰτίας καὶ ὁ σοφὸς τῆς Ἀντιοχέων Ἰωάννης, ὃς τὰς αἱρετικῶν τὰς λοιδορίας ἀποστομώσας, καὶ τῆς ἀποστολικῆς διδαχῆς τὸ ὀρθὸς ἐνδεικνύμενος, τοὺς ἑῴας ὡς ἐκ μιᾶς γλώττης τῷ ὁσίῳ Πρόκλῳ καὶ τῷ τῆς οἰκουμένης τὰ σκῆπτρα διέποντι τὴν ὁμολογίαν ἐξέπεμψε. μὴ τοίνυν ἡμῖν τοῦ θαυμαστοῦ τῆς Ῥώμης προέδρου τὴν ἐπιστολὴν, ὡς καινοτομίας ἔγκλημα, προφερέτωσαν. ἀλλὰ, εἰ μὴ σύμφωνος ταῖς γραφαῖς, ἐλεγχέτωσαν· εἰ μὴ τοῖς προλαβοῦσι πατράσιν ὁμόδοξος, εἰ μὴ πρὸς δυσσεβῶν κατηγορίαν γέγονεν, εἰ μὴ * τῆς ἐν Νικαίᾳ πίστεως τὴν συνηγορίαν ἐνδείκνυται, εἰ μὴ τῶν καινοτομεῖν ἐπιχειρούντων ἀνατρέπει τὸ μύθευμα, εἰ μὴ τῶν ματαιοφρονούντων καταστρέφεται τερατείας. εἰ γάρ τις τῶν πατέρων παραχαράττει τὴν ἔννοιαν, οὗτος τῶν τῆς παραβάσεως ἄθλων ὑπεύθυνος, οὐχ ὁ τῆς παραβάσεως ἐπιφέρων τὸν ἔλεγχον. ὁ μὲν γὰρ ἐξ οἰκείας γνώμης, οὐδενὸς μαχομένου, τοῖς αὐτοῦ ῥήμασι φιλοτιμούμενος, ἐκθεὶς, οὗτος ὡς ἀλαζὼν ἂν εἰκότως ἁλίσκοιτο. ὁ δὲ τοῖς κακῶς φρονεῖν ἐγνωκόσι μαχόμενος, τῇ τῶν ἐχθρῶν ἐπινοίᾳ προσαρμόζει τὴν γλῶτταν, τὰ παρ' ἐκείνων κακῶς εἰρημένα τοῖς τῆς ἀληθείας διαλύειν πειρώμενος. ἀλλ' ὦ φιλόχριστοι, καὶ τῆς ἄνωθεν ὑμῖν κληρωθείσης βασιλείας ἐπάξιοι, τῇ πίστει τὸν εὐεργέτην ἀμείψασθε, καὶ σῇ περὶ τὴν ὁμολογίαν σπουδῇ τῆς τιμῆς τὴν εὐγνωμοσύνην ἐνδείξασθε, τῶν μὲν πονηρῶν τὰς ὁρμὰς ἀνακόπτοντες, πᾶσι δὲ τῆς εὐσεβοῦς ὁμολογίας τὰς συμφωνίας βραβεύοντες, καὶ καθάπερ σφραγῖδα τῶν εὐσεβῶν δογμάτων, τῇ παρ' ὑμῶν ἀθροισθείσῃ συνόδῳ τῆς Πέτρου καθέδρας βεβαιοῦντες τὸ κήρυγμα. θαῤῥεῖν γὰρ χρὴ τὴν ὑμετέραν εὐσέβειαν, ὡς οὐδὲν τῆς πάλαι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων καταγγελθείσης πίστεως ὁ θεοφιλὴς τῆς Ῥώμης παρακεκαίνικε πρόεδρος. καὶ ἵνα μηδεμία τοῖς ἐκ φθόνου τὸν ἀποστολικὸν ἄνδρα διαβάλλειν πειρωμένοις καταλίπηται πρόφασις, τὰς συμφώνους τῇ ἐπιστολῇ τῶν ἁγίων πατέρων χρήσεις, πρὸς ἀκριβῆ γνῶσιν τοῦ ὑμετέρου κράτους, ἐκ πολλῶν ὀλίγας παρατεθείκαμεν.

* Forte, τῆς

A dem Osius ad proferendam sententiam præerat; horum autem Nectarius cum Gregorio [a] tenuit principatum. Sic & apud Ephesum, [b] id quod de Dei Genitrice judicatum est, scripto firmatum est. Et de deitate atque humanitate Domini testimonia cum propria subscriptione protulerunt, manu & lingua naturarum professionem in una persona pariter approbantes. Si quis autem censet, hucusque consistere debere eos qui fidem pro facultate defendere cupiunt; maxime quidem hoc præceptum hæreticis promulgare debebit, illos ab impugnatione removens, non avertens a protectione pastores. Omnis enim lex injustos a delictis cohibet, non B judices a potestate [c] disjungit. Alias autem doceantur indociles, quia & nunc licet, ut ambiguitate quæstionis exorta, patrum interpretationibus nostram confessionem coaptemus; satisfacientes quod in nullo discordem intelligentiæ eorum detulerimus animum, sed his utamur testibus ad nostræ fidei firmitatem. Sic Athanasii ad Epictetum amplectimur litteras: sic tamquam propriam Gregorii ad Cledonium epistolam ubique proferimus. Et quid oportet plura dicere? Si enim per epistolas ecclesiæ dogmata declarari pro unaquaque quæstione, dignum culpa judicant, ipsum in primis beatissimum Cyrillum quilibet poterit denotare, qui litC teris suis, quod sentiebat, Orientalibus expressit. Necnon & magnum Proclum huic vituperationi subjiciet, qui eisdem Orientalibus volumen ad Armenios pro fidei constantia destinavit. His autem consociabitur ad culpam & sapientissimus Joannes Antiochenus episcopus, qui hæreticorum maledicta repellens, & Apostolicæ doctrinæ rectissimum dogma declarans, totius Orientis confessionem, velut ex uno ore, sanctissimo Proclo, & ei qui per idem tempus mundi regebat gubernacula, destinavit. Non igitur nobis admirandi Romanæ urbis præsulis epistolam, velut innovationis offendiculum criminentur; sed si non est divinis Scripturis coaD ptata, redarguant; si non præcedentium patrum sententiis adunata, si non impiorum accusationem continet, si non defensionem Nicænæ fidei profert, si non eorum qui novitates appetunt, commenta subruit; si non vaniloquorum contagia prodigiosa subvertit. Si quis enim patrum depravat intelligentiam, hic pœnæ trangressionis habetur obnoxius, non qui trangressionem sua cura redarguit. Qui enim sponte sua, nullo contra confligente, professionem verbis propriis defert, hic ut elatus non immerito comprobatur. Qui vero eis qui prava sentiunt, obluctatur, is contra inimicorum adinventiones linguam prudenter exercet, quæ E ac illis male prolata sunt, veritatis nitens ratione dissolvere. Sed o vos Christi amantes, & imperio superno nutu vobis concesso dignissimi, compensate ei fidem, qui beneficia tanta concessit; studioque circa purissimam confessionem, pro concessis honoribus præstantiam vestræ devotionis ostendite; malignorum quidem molimina refrenantes, omnibus vero piæ confessionis declarantes in unitate concordiam; ac velut signaculum sacræ doctrinæ, concilii hujus a vobis congregati prædicationem Petri sedis auctoritate roborantes. Confidere namque oportet vestram pietatem, quia nihil præter fidem, quæ olim a sanctis patribus annuntiata est, venerabilis Romanus pontifex innovavit. Atque ut nulla his qui Apostolicum virum per invidiam lacerare nituntur, relinquatur occasio, consonantia epistolæ ejus sanctorum patrum testimonia, ad certiorem notitiam vestræ pietatis, ex multis pauca subdidimus.

[a] *al.* suscepetat
[b] *al.* quod Dei Genetrix sit Maria.
[c] *al.* discingit

A

Testimonia sanctorum Patrum, qui & duas naturas in Christo confessi sunt, & consubstantialem Patri Deum Verbum, etiam nobis secundum carnem ex Maria consubstantialem factum, veraciter asseruerunt.

Lib. 1. contra Eunom.

Sancti Basilii ex his quae contra Eunomium scripsit.

Ego enim & hoc quod est in forma Dei exsistere, ac si in essentia Dei aequivalere pronuntio. Sicut enim hoc quod formam servi suscepit in substantia humana Dominum nostrum factum esse significat: ita cum dicit, quod in forma Dei est, divinae substantiae proprietatem sine dubitatione commendat.

B

Lib. 1. de fide c. 4.

Beati Ambrosii ex his quae scripsit ad Gratianum Imperatorem.

Servemus differentiam divinitatis & carnis. Unus in utraque loquitur Filius Dei, quia in eodem utraque natura est.

Epist. 1.

Beati Gregorii Theologi ex epistola ad Cledonium.

Naturae quidem duae, Deus & homo, quia & anima & corpus: filii autem non duo, neque duo dii.

Ejusdem ex secundo sermone de Filio.

C

Et hoc est quod facit haereticis seductionem, nominum prolata sejunctio. Signum est autem, quia ubi naturae secernuntur intelligentiis, simul secernuntur & nomina.

Orat. 3. contra Arian. prope fin.

S. Athanasii ex his quae scripsit adversus haereses.

Et sicut non essemus liberati a peccato atque maledicto, si non caro naturae esset humanae, quam induit Verbum: (nihil enim commune nobis est ad alienum:) sic nequaquam homo Deus fieret, si non natura esset ex Patre, & verum atque consempiternum esset ejus Verbum, quod factum est caro. Idcirco namque talis est facta connexio, ut ei qui juxta naturam divinitatis est, illum hominem qui est humanae naturae, conjungeret.

D

Amphilochii episcopi Iconii de explanatione Evangelii secundum Joannem.

Discerne jam naturas tam Dei, quam hominis. Neque enim per amissionem Dei factus est homo, neque secundum provectum ex homine Deus est. Deum enim [a] dico & hominem; da passiones carni, da Deo miracula.

a In Graeco, dicens.

Antiochi episcopi Ptolemaïdis.

Non confundas naturas, & non obstupesces circa dispensationem.

b al. Epiphania.

Beati Flaviani episcopi Antiocheni in [b] Theophania.

E

Psal. 105.

Quis revera loquetur potentias Domini, auditas faciet omnes laudes ejus? Quis verbo collati nobis beneficii magnitudinem possit exprimere? Humana natura deitati conjungitur; ita tamen, ut in se utraque natura permaneat.

Homil. 11.

Beati Joannis episcopi Constantinopolitani de explanatione Evangelii secundum Joannem.

Joan. 1.

Quid enim intulit? *Et habitavit in nobis.* Hoc fere dicens: Nihil incongruum suspiceris ex hoc quod factum est. Non enim conversionem dixit illius inconvertibilis naturae, sed habitationem & commorationem. Id autem quod habitat, non ipsum est quod habi-

Ὅτι καὶ οἱ ἅγιοι πατέρες δύο φύσεις ἐν Χριστῷ εἰρήκασι, καὶ τὸν ὁμοούσιον τῷ πατρὶ Θεὸν λόγον, ὁμοούσιον ἡμῖν ἐκ Μαρίας κατὰ σάρκα γενόμενον.

Τοῦ ἁγίου Βασιλείου ἐκ τῶν πρὸς Εὐνόμιον.

Ἐγὼ γὰρ καὶ τὸ ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχειν, ἴσον τῷ ἐν οὐσίᾳ Θεοῦ ὑπάρχειν δυνάμει φημί· ὡς γὰρ τὸ μορφὴν δούλου εἰληφέναι, ἐν τῇ οὐσίᾳ τῆς ἀνθρωπότητος τὸν κύριον ἡμῶν γεγενῆσθαι σημαίνει· οὕτω λέγων, ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχειν, τῆς οὐσίας τῆς θείας παρίστησι πάντως τὴν ἰδιότητα.

Τοῦ μακαρίου Ἀμβροσίου ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τῆς πρὸς τὸν βασιλέα Γρατιανόν.

Φυλάξωμεν διαφορὰν θεότητος καὶ σαρκός. εἷς ἐν ἑκατέρᾳ φθέγγεται υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἐπειδὴ ἐν αὐτῷ ἑκατέρα φύσις ἐστίν.

Τοῦ μακαρίου Γρηγορίου τοῦ θεολόγου ἐκ τῆς πρὸς Κληδόνιον.

Φύσεις μὲν γὰρ δύο, Θεὸς καὶ ἄνθρωπος, ἐπεὶ καὶ ψυχὴ καὶ σῶμα· υἱοὶ δὲ οὐ δύο, οὐδὲ Θεοί.

Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ περὶ υἱοῦ δευτέρου λόγου.

Καὶ τοῦτό ἐστιν, ὃ ποιεῖ τοῖς αἱρετικοῖς τὴν πλάνην, ἡ τῶν ὀνομάτων ἐπίζευξις, ἐπαλλαττομένων τῶν ὀνομάτων διὰ τὴν σύγκρασιν. σημεῖον δὲ, ὡς ἡνίκα αἱ φύσεις διίστανται ταῖς ἐπινοίαις, συνδιαιρεῖται καὶ τὰ ὀνόματα.

Τοῦ μακαρίου Ἀθανασίου ἐκ τοῦ κατὰ αἱρέσεων λόγου.

Καὶ ὥσπερ οὐκ ἂν ἠλευθερώθημεν ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, εἰ μὴ φύσει σὰρξ ἦν ἀνθρωπίνη, ἣν ἐνεδύσατο ὁ λόγος· οὐδὲν γὰρ κοινὸν ἦν ἡμῖν πρὸς τὸ ἀλλότριον· οὕτως οὐκ ἂν ἐθεοποιήθη ὁ ἄνθρωπος, εἰ μὴ φύσει ἐκ τοῦ πατρὸς, καὶ ἀληθινὸς, καὶ ἴδιος ἦν αὐτοῦ ὁ λόγος ὁ γενόμενος σάρξ. καὶ διὰ τοῦτο γὰρ τοιαύτη γέγονεν ἡ συνάφεια, ἵνα τῷ κατὰ φύσιν τῆς θεότητος συνάψῃ τὸν φύσει ἄνθρωπον.

Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην.

Διάκρινον λοιπὸν τὰς φύσεις, τήν τε τοῦ Θεοῦ, τήν τε τοῦ ἀνθρώπου. οὔτε γὰρ κατ᾽ ἔκπτωσιν Θεοῦ γέγονεν ἄνθρωπος, οὔτε κατὰ προκοπὴν ἐξ ἀνθρώπου Θεός. Θεὸν γὰρ λέγων καὶ ἄνθρωπον, δὸς τὰ παθήματα τῇ σαρκὶ, δὸς τὰ θαύματα τῷ Θεῷ.

Ἀντιόχου ἐπισκόπου Πτολεμαΐδος.

Μὴ συγχέῃς τὰς φύσεις, καὶ οὐχὶ ναρκήσεις περὶ τὴν οἰκονομίαν.

Τοῦ μακαρίου ἐπισκόπου Φλαβιανοῦ Ἀντιοχείας εἰς τὰ Θεοφάνια.

Τίς ὡς ἀληθῶς λαλήσει τὰς δυναστείας τοῦ κυρίου, ἀκουστὰς ποιήσει πάσας τὰς αἰνέσεις αὐτοῦ; τίς ἂν λόγῳ παραστήσειε τῆς εἰς ἡμᾶς εὐεργεσίας τὸ μέγεθος; ἀνθρωπίνη φύσις θεότητι συνάπτεται, μενούσης ἐφ᾽ ἑαυτῆς ἑκατέρας φύσεως.

Τοῦ μακαρίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην.

Τί γὰρ ἐπάγει; καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν. μονονουχὶ λέγων· μηδὲν ἄτοπον ὑποπτεύσῃς ἀπὸ τοῦ, ἐγένετο· οὐ γὰρ τροπὴν εἶπε τῆς ἀτρέπτου φύσεως ἐκείνης, ἀλλὰ σκήνωσιν καὶ κατοίκησιν. τὸ δὲ σκηνοῦν, οὐ ταὐτὸν ἂν εἴη τῇ σκηνῇ, ἀλλ᾽ ἕτερον ἐν ἑτέρῳ σκηνοῖ· ἐπεὶ οὐδ᾽ ἂν εἴη σκήνωσις·

οὐδὲν γὰρ ἐν ἑαυτῷ κατοικεῖ. ἕτερον δὲ εἶπον κατ' οὐσίαν. τῇ γὰρ ἑνώσει καὶ τῇ συναφείᾳ, ἕν ἐστιν ὁ Θεὸς λόγος καὶ ἡ σάρξ· οὐ συγχύσεως γινομένης, οὐδὲ ἀφανισμοῦ τῶν οὐσιῶν, ἀλλ' ἑνώσεώς τινος ἀῤῥήτου τινὸς καὶ ἀφράστου.

Τοῦ μακαρίου Ἀττικοῦ ἐκ τῆς πρὸς Εὐψύχιον ἐπιστολῆς.

Τί τοίνυν ἐχρῆν τὸν πάνσοφον πραγματεύσασθαι; μεσιτείᾳ τῆς προσληφθείσης σαρκὸς, καὶ ἑνώσει τοῦ Θεοῦ λόγου πρὸς τὸν ἐκ Μαρίας ἄνθρωπον, ἑκάτερα γίνεται· ὥστε τὸν ἐξ ἀμφοῖν ἑνωμένον, ἐπὶ τῷ οἰκείου μένειν τῆς ἀπαθοῦς θεότητος ἀξιώματος, σαρκὶ δὲ θανάτῳ προσομιλήσαντα, ὁμοῦ μὲν ἀποδεῖξαι τῇ ὁμοφύλῳ τῆς σαρκὸς φύσει τὴν κατὰ τοῦ θανάτου ὑπεροψίαν, ὁμοῦ δὲ κρατύνεσθαι τῇ τελευτῇ τῆς καινῆς διαθήκης τὰ δίκαια.

Τοῦ μακαρίου Πρόκλου ἐξ ὁμιλίας τῆς εἰς τό· παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν, υἱὸς καὶ ἐδόθη ἡμῖν.

Καὶ τὰς φύσεις τῷ λόγῳ δίελε, καὶ τὴν ἕνωσιν τοῦ μυστηρίου θεολόγησον.

Τοῦ μακαρίου Κυρίλλου ἐκ τῆς πρὸς Νεστόριον ἐπιστολῆς.

Καὶ ὅτι διάφοροι μὲν αἱ πρὸς τὴν ἑνότητα τὴν ἀληθινὴν συνενεχθεῖσαι φύσεις, εἷς δὲ ἐξ ἀμφοῖν Χριστὸς καὶ υἱὸς, οὐχ ὡς τῆς τῶν φύσεων διαφορᾶς ἀνῃρημένης διὰ τὴν ἕνωσιν.

Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς πρὸς Ἰωάννην ἐπιστολῆς.

Εἷς γὰρ κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, κἂν ἡ τῶν φύσεων μὴ ἀγνοῆται διαφορὰ ἐξ ὧν τὴν ἀπόῤῥητον ἕνωσιν πεπρᾶχθαι φαμέν.

Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς πρὸς Νεστόριον ἐπιστολῆς.

Ἐννοοῦντες τοίνυν τῆς ἐνανθρωπήσεως τὸν τρόπον, ὡς ἔφην, ὁρῶμεν, ὅτι δύο φύσεις συνῆλθον ἀλλήλαις καθ' ἕνωσιν ἀδιάσπαστον ἀσυγχύτως καὶ ἀτρέπτως. ἡ γὰρ σὰρξ σάρξ ἐστι, καὶ οὐ θεότης, εἰ καὶ γέγονε * Θεὸς σάρξ. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ λόγος Θεός ἐστι, καὶ οὐ σάρξ, εἰ καὶ ἰδίαν ἐποιήσατο τὴν σάρκα οἰκονομικῶς.

* Forte, Θεοῦ ex Lat.

Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς πρὸς τὸν μακάριον Ἰωάννην τὸν Ἀντιοχείας πατριάρχην ἐπιστολῆς.

Δύο γὰρ φύσεων ἕνωσις γέγονε. διὸ ἕνα Χριστὸν, ἕνα υἱὸν, ἕνα κύριον ὁμολογοῦμεν. κατὰ ταύτην τὴν τῆς ἀσυγχύτου ἑνώσεως ἔννοιαν ὁμολογοῦμεν τὴν ἁγίαν παρθένον θεοτόκον, διὰ τὸ τὸν Θεὸν λόγον σαρκωθῆναι καὶ ἐνανθρωπῆσαι, καὶ ἐξ αὐτῆς συλλήψεως ἑνῶσαι ἑαυτῷ τὸν ἐξ αὐτῆς ληφθέντα ναόν.

Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως ἐκ τῆς ἑρμηνείας τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου.

Καὶ καθάπερ τις ἐν μεταιχμίῳ τινὲς δύο τινῶν ἀλλήλων διεστώτων, ἀμφοτέρας ἀπλώσας τὰς χεῖρας, ἑκατέρωθεν λαβὼν συνάψειε· οὕτω καὶ αὐτὸς ἐποίησε, τὴν παλαιὰν τῇ καινῇ συνάπτων, τὴν θείαν φύσιν τῇ ἀνθρωπίνῃ, τὰ αὐτοῦ τοῖς ἡμετέροις.

taculum, sed alterum in altero inhabitat: alioquin jam non erit habitatio; nihil enim in se ipso habitat. Alterum autem dixi juxta substantiam. Per unitionem enim & connexionem unum est Deus Verbum & caro, nequaquam facta confusione vel permixtione harum substantiarum, sed unitione quadam ineffabili atque inenarrabili.

Beati Attici Constantinopolitani episcopi ex epistola ad [a] *Eupsychium.*

[a] al. Eficium sive Eulicium

Quid igitur oportebat operari illum sapientissimum? Mediatione assumptæ carnis, & unitione Dei Verbi ad hominem qui ex Maria est, utrumque factum est; ita ut ex utroque unitus Christus, quatenus Deus est, in propria impassibilis deitatis dignitate persisteret: quatenus vero per carnem cum morte congressus, simul & per cognatam carnis naturam contemptum mortis ostenderet, pariterque etiam per ipsius mortem novi testamenti jura firmarentur.

Beati Procli ex sermone in illud: Puer natus est nobis, Filius datus est nobis.

Et naturas ratione divide, & unitatem mysterii divinis extolle præconiis.

Beati Cyrilli ex epistola ad Nestorium.

Et quia diversæ quidem sunt naturæ, quæ ad unitionem verissimam convenerunt, unus vero ex utraque est Christus & Filius: non quod naturarum differentia per unionem sublata sit.

Conc. Ephes. par. 1. c. 2.

Ejusdem ex epistola ad Joannem Antiochenum episcopum destinata.

Unus enim Dominus Jesus Christus, licet non ignoretur differentia naturarum, ex quibus ineffabilem unitionem dicimus esse celebratam.

Conc. Ephes. par. 3. c. 24.

Ejusdem ex epistola ad [b] *Nestorium.*

Advertentes igitur modum incarnationis, ut dixi, videmus quod duæ naturæ per individuam unitionem inconfuse atque [c] inconvertibiliter invicem sibi convenerunt. Caro namque caro est, & non deitas, licet Dei sit facta caro. Similiter etiam Verbum Deus est, & non caro, licet dispensatorie propriam fecerit carnem.

[b] al. Successum Diocæsariensis ecclesiæ episcopum in Tol. & Bob. recte.
[c] al. immutabiliter, seu incommutabiliter.

Ejusdem ex epistola ad beatum Joannem directa.

Duarum namque naturarum unitio facta est: idcirco unum Christum, unum Filium, unum Dominum confitemur. Secundum hanc inconfusibilis unitatis intelligentiam confitemur sanctam Virginem Dei genitricem, propterea quod Deus Verbum, incarnatus est & homo factus, & ex ipsa conceptione unierit sibi quod ex ea sumptum est templum.

In epistola Joannis Antiocheni ad Cyrillum, qui hæc eadem retulit in epistola sua ad ipsum Joannem, par. 3. Conc. Ephesini c. 10. & 24.

Sancti Joannis archiepiscopi Constantinopolitani de explanatione Evangelii secundum Matthaum.

Et quemadmodum quis in meditullio pugnæ positus, duobus quibusdam invicem sibi discordantibus, utrasque manus extendens, sumens utrumque conjungat: sic etiam Christus fecit, vetus novo, divinam naturam humanæ, sua nostris clementer adjungens.

Explicit allocutio sive responsum sancti Chalcedonensis concilii cum subjectis testimoniis patrum. *In cod. Bob. additur:* habita apud Marcianum venerabilem principem. *Ibidem leguntur ista verba:* Contuli ad solum codicem Acumitensium (quia non affuit alius Græcus) dicta feria v. Kal. Aprilis, indictione XIII. *Subjiciuntur deinde iterum canones sive regula 27. concilii Chalcedonensis; verum ex Dionysiana versione, qua supra excusa est, pag. 602.*

II. *Relatio sanctæ synodi Chalcedonensis ad sanctissimum Papam Romanæ ecclesiæ Leonem, de omnibus gestis generaliter.*

[a] Sancta & magna & universalis synodus, quæ per gratiam Dei & sanctionem piissimorum & amatorum Christi Imperatorum nostrorum collecta est in Chalcedonensium metropoli provinciæ Bithyniæ, sanctissimo & beatissimo Romanorum archiepiscopo Leoni.

Repletum est gaudio os nostrum, & lingua nostra exsultatione. Hanc tamquam propriam nobis prophetiam gratia coaptavit, a quibus pietatis [b] est restitutio confirmata. Quid enim fide sublimius ad lætandum? Quid agnitione Dominica festivius ad [c] coronas, quam nobis olim Salvator ipse tradidit ad salutem, inquiens: *Euntes, docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti; docentes eos servare omnia quæcumque mandavi vobis?* Quam [d] veluti auro textam seriem, ex veste Christi & præcepto [e] legislatoris venientem usque ad nos, ipse servasti, vocis beati Petri omnibus constitutus interpres, ejus fidei beatificationem super omnes adducens. Unde & nos quippe ut inchoatore bonorum, te ad utilitatem utentes, ecclesiæ filiis hereditatem sortemque veritatis ostendimus: [f] non singulatim faciente in occulto unoquoque doctrinam; sed uno spiritu, una conspiratione atque concordia confessionem fidei declarantes: & eramus in communi corona gaudii, quasi in imperialibus cœnis, deliciis spiritualibus epulantes, quas per tuas litteras Christus præparaverat invitatis, & supercælestem sponsum inter nos conversantem nos cernere putabamus. Si enim ubi sunt duo aut tres congregati in nomine ejus, ibi se in medio eorum fore perhibuit, quantam circa [g] quingentos viginti sacerdotes [h] peculiaritatem potuit demonstrare, qui & patriæ & labori suæ confessionis notitiam prætulerunt? Quibus tu quidem, sicut membris caput, præeras in his qui tuum tenebant ordinem, benevolentiam præferens. Imperatores vero fideles ad ordinandum decentissime præsidebant, sicut Zorobabel & Jesus: ecclesiæ, tamquam Jerusalem, ædificationem renovare circa dogmata [i] annitentes. Et erat utique adversarius tamquam bestia [k] extra caulas apud semetipsum rugiens, nullum prævalens capere, nisi semetipsum ei ad capiendum injecisset is, qui Alexandrinorum quondam pontifex fuit. Qui multa prius pessime operatus, priora sequentibus superavit. Nam beatum illum inter sanctos Constantinopolis pastorem Flavianum, Apostolicam proferentem fidem, & Dei amantissimum episcopum Eusebium, præter omnem canonum consequentiam deposuit atque damnavit; & Eutychem pro impietate damnatum suæ tyrannidis decretis innoxium statuit; & dignitatem quæ a vestra illi ablata fuerat sanctitate (quippe ut ab eo qui hac gratia erat indignus) ille restituit; & in summa, sicut singularis ferus, in vineam irruens, quam optimam reperit [l] plantationem, evertit; quam vero infructuosam, eradicatam, rursus induxit: & eos quidem qui ea quæ pastorum sunt, sapiunt, abscidit; eos vero qui lupi demonstrati sunt, super oves imposuit. Et post hæc omnia, insuper & contra ipsum, cui vineæ custodia a Salvatore commissa est, extendit insaniam; id est, contra tuam quoque Apostolicam sanctitatem; & excommunicationem meditatus est contra te, qui corpus ecclesiæ unire festinas. Et dum de talibus pœnitere eum potius oporteret, dum deberet misericordiam lacrymis postulare, tamquam de bonis [male sobrius] exsultabat, epistolam quidem tuæ respuens sanctitatis, omnibus vero dogmatibus veritatis adversans.

Ἐπιστολὴ σταλεῖσα παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου τῷ ἁγιωτάτῳ πάπᾳ τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας Λέοντι.

Ἡ ἁγία, καὶ μεγάλη, καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος, ἡ κατὰ Θεοῦ χάριν καὶ θέσπισμα τῶν εὐσεβεστάτων καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων συναχθεῖσα ἐν τῇ Καλχηδονέων μητροπόλει τῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας, τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ μακαριωτάτῳ τῆς Ῥωμαίων ἀρχιεπισκόπῳ Λέοντι.

Ἐπλήσθη χαρᾶς τὸ στόμα ἡμῶν, καὶ ἡ γλῶσσα ἡμῶν ἀγαλλιάσεως. Ταύτην ὡς οἰκείαν ἡμῖν ἡ χάρις τὴν προφητείαν ἐφήρμοσεν, οἷς τὸ τῆς εὐσεβείας ἐβεβαιώθη κατόρθωμα. τί γὰρ πίστεως πρὸς εὐφροσύνην αἰσιώτερον; τί τῆς δεσποτικῆς γνώσεως πρὸς χαρὰν φαιδρότερον; ἣν αὐτὸς ἄνωθεν ὁ σωτὴρ πρὸς σωτηρίαν ἡμῖν παρέδωκε, φήσας· πορευθέντες, μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν. ἣν αὐτὸς ὥσπερ χρυσοῦν σειρὰν τῷ προστάγματι τοῦ νομοθέτου καταγομένην εἰς ἡμᾶς, διεφύλαξας, πᾶσι τῆς τοῦ μακαρίου Πέτρου φωνῆς ἑρμηνεὺς καθεσταμένος. ὅθεν καὶ ἡμεῖς, ὡς ἀρχηγῷ σοι τοῦ καλοῦ πρὸς ὠφέλειαν χρησάμενοι, τῆς ἀληθείας τοῖς τῆς ἐκκλησίας τέκνοις τὸν κλῆρον ἐδείξαμεν, οὐ καθ' ἕνα ἕκαστος ἐν παραβύστῳ τὴν διδασκαλίαν ποιούμενοι, ἀλλὰ κοινῷ πνεύματι, μιᾷ συμπνοίᾳ καὶ ὁμονοίᾳ τῆς πίστεως τὴν ὁμολογίαν γνωρίσαντες· καὶ ἦμεν ἐν κοινῇ χορείᾳ, τοῖς πνευματικοῖς, ὡς ἐν βασιλικοῖς δείπνοις, ἐντρυφῶντες ἐδέσμασιν, ἅπερ διὰ τῶν σῶν γραμμάτων ὁ Χριστὸς τοῖς ἀνακεκλημένοις ἡτοίμασε· καὶ τὸν ἐπουράνιον νυμφίον ἐν ἡμῖν ὁρᾷν ἐδοκοῦμεν ἐνδιατρίβοντα. εἰ γὰρ ὅπου εἰσὶ δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ αὐτοῦ ὄνομα, ἐκεῖ ἔφη εἶναι ἐν μέσῳ αὐτῶν· πόσην περὶ πεντακοσίους εἴκοσιν ἱερέας τὴν οἰκειότητα ἐπεδείκνυτο, οἳ καὶ πατρίδος καὶ πόνου τῆς εἰς αὐτὸν ὁμολογίας τὴν γνῶσιν προτεθείκασιν; ὧν σὺ μὲν, ὡς κεφαλὴ μελῶν, ἡγεμόνευες ἐν τοῖς τὴν σὴν τάξιν ἐπέχουσι, τὴν εὔνοιαν ἐπιδεικνύμενος. βασιλεῖς δὲ πιστοὶ πρὸς εὐκοσμίαν ἐξῆρχον, ὡς Ζοροβάβελ τῷ Ἰησοῦ, τῆς ἐκκλησίας, καθάπερ Ἱερουσαλὴμ, τὴν ἐν τοῖς δόγμασιν οἰκοδομίαν ἀνανεοῦν προθυμούμενοι. καὶ ἦν αὖ ὁ ἀντικείμενος ὡς θὴρ ἔξω τῆς μάνδρας καθ' ἑαυτὸν ὠρυόμενος, οὐδένα ἔχων λαβεῖν, εἰ μὴ ἑαυτὸν αὐτῷ πρὸς θήραν ὁ τῆς Ἀλεξανδρέων πάλαι γενόμενος ὑπέρριψε πρόεδρος· ὃς πολλὰ πρότερον εἰργασμένος δεινὰ, ἀπέκρυψε τοῖς δευτέροις τὰ πρότερα. τὸν γὰρ μακάριον ἐκεῖνον τὸν ἐν ἁγίοις τῆς Κωνσταντινουπόλεως ποιμένα Φλαβιανὸν, τὴν ἀποστολικὴν προϊσχόμενον πίστιν, καὶ τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Εὐσέβιον, παρὰ πᾶσαν τὴν τῶν κανόνων ἀκολουθίαν καθεῖλε· καὶ τὸν ἐπὶ δυσσεβείᾳ κατακεκριμένον Εὐτυχῆ, ταῖς τῆς τυραννίδος αὐτοῦ ψήφοις ἠθώωσε, καὶ τὴν παρὰ τῆς ὑμῶν ὁσιότητος, ὥσπερ ἀναξίου τῆς χάριτος, ἀφαιρεθεῖσαν ἀξίαν ἀπέδωκε· καὶ ὡς μονιὸς ἅπαξ ἄγριος ἐπιπεσὼν τῇ ἀμπέλῳ, τὴν μὲν ἀρίστην εὗρε φυτείαν, ἀνέτρεψε· τὴν δὲ ὡς ἄκαρπον, ἐρριμμένην, εἰσήγαγε· καὶ τοὺς μὲν τὰ ποιμένων φρονοῦντας ἀπέτεμε, τοὺς δὲ λύκους ἀποδεδειγμένους τοῖς προβάτοις ἐπέστησε· καὶ πρὸς τούτοις ἅπασιν, ἔτι καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ τῆς ἀμπέλου τὴν φυλακὴν παρὰ τοῦ σωτῆρος ἐπιτετραμμένου τὴν μανίαν ἐξέτεινε· λέγομεν δὴ, τῆς σῆς ὁσιότητος· καὶ ἀκοινωνησίαν κατὰ σοῦ τὸ σῶμα τῆς ἐκκλησίας ἑνοῦν σπουδάζοντος ἐμελέτησε. καὶ δέον ἐπὶ τούτοις μετανοῆσαι, δέον δάκρυσιν αἰτῆσαι τὸν ἔλεον, ὡς ἐπὶ σεμνοῖς ἐνηγάλλετο, τὴν μὲν ἐπιστολὴν τῆς σῆς ὁσιότητος διαπτύων, πᾶσι δὲ τοῖς τῆς ἀληθείας δόγμασιν ἀνθιστάμενος

καὶ ἔδει

[a] Interprete Rustico diacono, ut ipse testatur in cod. Divion. Additæ variæ lectiones ex vetere interprete.

Psal. 125.

[b] al. confirmatum est votum.

[c] al. exaltationem.

Matth. 28.

[d] al. tamquam auream catenulam

[e] al. imponentis deductam.

[f] al. non per singulos singuli tamquam in secreto doctrinam facientes.

Matth. 18.

[g] Hæc duo verba desunt in mss. Latinis. Adsunt & in rescripto Marciani ad Palladium.

[h] al. familiaritatem.

1. Esd. 3.

[i] al. invitantes

[k] al. foris a septis secum fremens

Psal. 79.

[l] al. plantam

καὶ ἔδει μὲν αὐτὸν εὐθὺς ἐφ᾽ ἧς ἑαυτὸν ἔταξε, καταλεῖψαι μερίδος. ἐπειδὴ δὲ τοῦ σωτῆρος τὴν μαθητείαν ἐπαγγελλόμεθα, ὃς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν, ἔργῳ ταύτην ἐπ᾽ αὐτοῦ κυρῶσαι τὴν φιλανθρωπίαν ἐσπουδάσαμεν· καὶ πρὸς κρίσιν ἀδελφικῶς ἐκαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἀποτεμεῖν πειρώμενοι, ἀλλ᾽ ἀπολογίας αὐτοῦ χώραν πρὸς ἰατρείαν παρέχοντες. καὶ ηὐχόμεθα κρείττονα φανῆναι τῶν ποικίλαις αὐτὸν γραψαμένων αἰτιάσεσι, ἵνα φαιδροὶ φαιδρῶς τὴν σύνοδον διαλύσαντες, ἐν μηδενὶ πλεονεκτηθῶμεν ὑπὸ τοῦ σατανᾶ. ἀλλ᾽ οὗτος ἐν ἑαυτοῦ ᵃ ἄκρατον τοῦ συνειδότος ἔχων τὸν ἔλεγχον, τῇ ὑπερθέσει τῆς κρίσεως ταῖς κατηγορίαις συνέθετο, καὶ τὰς ἐνθέσμους τρεῖς ἐπ᾽ αὐτοῦ γενομένας κλήσεις παρεώρα. διὰ ταῦτα τοιγαροῦν, ἣν αὐτὸς καθ᾽ ἑαυτοῦ τοῖς πλημμελήμασιν ἐξήνεγκε ψῆφον, ταύτην ὡς οἷόν τε μετρίως ἐκυρώσαμεν, τῆς ποιμαντικῆς δορᾶς τὸν λύκον γυμνώσαντες, ἣν καὶ πάλαι σχήματι περικείμενος ἀπηλέγχετο. μέχρι τούτου ἡμῖν ἵστατο τὰ στυγνά, καὶ τῶν καλῶν ἡ χάρις εὐθὺς ἐπέλαμψε· καὶ ἓν ζιζάνιον ἀνασπάσαντες, πᾶσαν τῷ καθαρῷ σίτῳ τὴν οἰκουμένην μεθ᾽ ἡδονῆς ἐπληρώσαμεν. καὶ ὡς ἐκριζοῦν καὶ καταφυτεύειν τὴν ἐξουσίαν δεξάμενοι, τὴν ἐκτομὴν μέχρις ἑνὸς ἐστενώσαμεν, τῶν δὲ καλῶν τὴν εὐκαρπίαν ἐπιμελῶς ἐρριζώσαμεν. Θεὸς γὰρ ἦν ὁ ἐνεργῶν, καὶ ἡ τὸν σύλλογον τῷ νυμφῶνι στεφανοῦσα καλλίνικος Εὐφημία· ἥ, ὥσπερ οἰκείαν ὁμολογίαν, τῆς πίστεως παρ᾽ ἡμῶν δεξαμένη τὸν ὅρον, τῷ ἑαυτῆς νυμφίῳ διὰ τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως καὶ τῆς φιλοχρίστου βασιλίδος προσήγαγε, πᾶσαν μὲν τῶν ἀντικειμένων ταραχὴν κατευνάσασα, τὴν δὲ τῆς ἀληθείας, ὡς φίλην, ὁμολογίαν κρατύνασα, καὶ χειρὶ καὶ γλώττῃ ταῖς πάντων ψήφοις ἐπιψηφίσασα πρὸς ἀπόδειξιν. ταῦτά ἐστιν, ἅπερ σὺν σοὶ τῷ πνεύματι παρόντι, καὶ συνευδοκεῖν, ὡς ἀδελφοῖς, ἐγνωκότι, καὶ μονονουχὶ διὰ τῆς τῶν σῶν τοποτηρητῶν ὁρωμένῳ σοφίας, εἰργασάμεθα. γνωρίζομεν δέ, ὡς καὶ ἕτερά τινα τῆς τῶν πραγμάτων εὐταξίας, καὶ τῆς τῶν ἐκκλησιαστικῶν θεσμῶν ἀσφαλείας ἕνεκα ὡρίσαμεν, πεπεισμένοι καὶ τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην διδαχθεῖσαν ἀποδέχεσθαί τε ταῦτα, καὶ βεβαιοῦν. τὸ γὰρ ἐκ πολλοῦ κρατῆσαν ἔθος, ὅπερ εἶχεν ἡ Κωνσταντινουπολιτῶν ἁγία τοῦ Θεοῦ ἐκκλησία εἰς τὸ χειροτονεῖν μητροπολίτας τῶν διοικήσεων τῆς τε Ἀσιανῆς, Ποντικῆς, καὶ Θρᾳκικῆς, καὶ νῦν κατὰ συνοδικὴν ἐκυρώσαμεν ψῆφον, οὐ τοσοῦτον τῷ θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεώς τι παρέχοντες, ὅσον ταῖς μητροπόλεσι τὴν εὐταξίαν πρυτανεύοντες, διὰ τὸ πολλοὺς πολλάκις, τελευτώντων τῶν ἐπισκόπων, ἀνακύπτειν θορύβους, ἀκυβερνήτων ὄντων τῶν ἐν αὐταῖς κληρικῶν τε καὶ ᵇ λαϊκῶν, καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν συγχεόντων· ὅπερ οὐδὲ τὴν ὑμετέραν ἔλαθεν ἁγιότητα, μάλιστα τῶν Ἐφεσίων ἕνεκεν, πλειστάκις ὑμῖν διοχλησάντων. ἐβεβαιώσαμεν δὲ καὶ τὸν τῶν ρν´. ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει συναθροισθέντων ἐπὶ τοῦ τῆς εὐσεβοῦς μνήμης τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου, κανόνα τὸν διαγορεύοντα, μετὰ τὸν ὑμέτερον ἁγιώτατον καὶ ἀποστολικὸν ᶜ, τὰ πρεσβεῖα τὸν Κωνσταντινουπόλεως ἔχειν· πεπεισμένοι, ὡς τῆς ἀποστολικῆς παρ᾽ ὑμῖν κρατούσης ἀκτῖνος, καὶ ἐπὶ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκκλησίαν, συνήθως κηδόμενοι, πολλάκις ταύτην ἐφαπλώσατε, διὰ τὸ ἄφθονον ὑπάρχειν ὑμῖν τῶν οἰκείων ἀγαθῶν πρὸς τοὺς γνησίους μετάδοσιν. ἅπερ τοίνυν ὡρίσαμεν πρὸς ἀναίρεσιν μὲν πάσης συγχύσεως, βεβαίωσιν δὲ τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐταξίας, ταῦτα ὡς οἰκεῖά τε καὶ φίλα, καὶ πρὸς εὐκοσμίαν ἁρμόδια, περιπτύξασθαι καταξίωσον, ἁγιώτατε καὶ μακαριώτατε πάτερ. οἱ γὰρ τὸν τόπον τῆς ὑμετέρας ἁγιότητος ἐπέχοντες ὁσιώτατοι ἐπίσκοποι Πασχασῖνος καὶ Λουκήνσιος, καὶ ὁ σὺν αὐτοῖς θεοφιλέστατος πρεσβύτερος Βονιφάτιος, τοῖς οὕτω τυπωθεῖσι σφοδρῶς ἀντιτείνειν ἐπεχείρησαν, πάντως ἀπὸ τῆς ὑμετέρας ἄρξασθαι καὶ τοῦτο τὸ καλὸν προνοίας βουλόμενοι, ἵνα καθάπερ τῆς πίστεως, οὕτω καὶ τῆς εὐταξίας ὑμῖν λογισθῇ τὸ κατόρθωμα. ἡμεῖς γὰρ θεραπεύοντες τούς τε εὐσεβεστάτους καὶ φι-

ᵃ Forte, ἔλεγχον, ex Lat.

ᵇ Forte, λαῶν,

ᶜ Forte deest, θρόνον

A Et quidem oportebat eum mox inter illos, in quorum se ipse statuit parte, relinquere. Quoniam vero Salvatoris profitemur nos esse discipulos, qui omnes homines salvos fieri vult, & ad agnitionem veritatis accedere; opere hanc in eo misericordiam festinavimus confirmare, & eum cum fraterna mansuetudine ad judicium vocabamus; non quasi tentantes abscindere, sed excusationis ei locum salvandi causa tribuentes: & orabamus eum declarari victorem contra eos qui eum diversis criminationibus accusabant; ut festiva celebrique lætitia, concilium dimittentes, in nullo superaremur a satana. Sed ille ᵃ in semetipso inscriptam convictionem conscientiæ habens, refutatione judicii accu- B sationibus suis assensit, & legitimas ad se factas tres evocationes abjecit. Propterea ergo decretum quod ipse contra semetipsum peccando protulerat, hoc (prout potuimus levigando) firmavimus, lupum pastorali pelle nudantes, qua prius quoque figura tantummodo, seu in speciem convincebatur obtectus. Usque ad hæc nobis tristia parvenientia cessaverunt, & bonorum gratia mox effulsit: & unum zizanium evellentes, mundo tritico universum mundum cum voluptate complevimus. Et tamquam evellendi ac plantandi potestatem sumentes, incisionem quidem uno homine tenus coangustavimus, bonorum vero ubertatem diligenter plantavimus. Deus enim erat qui operabatur, & quæ suo tha- C lamo concilium coronavit ornata decore victoriæ Euphemia; quæ tamquam propriam confessionem, fidei definitionem suscipiens a nobis, suo sponso per piissimum Imperatorem & amicam Christi Augustam obtulit: omnem quidem perturbationem contrariorum sedans, veritatis autem confessionem roborans, ut amicam; & manu ac lingua universorum decretis pro demonstratione ᵇ subscribens. Hæc sunt, quæ tecum, qui spiritu præsens eras, & complacere tamquam fratribus deliberasti, & qui pæne per tuotum vicariorum sapientiam videbaris a nobis, effecimus. Indicamus vero, quia & alia quædam pro rerum ipsarum ordinata quiete, & propter ecclesiasticorum statutorum definivimus D firmitatem: scientes quia & vestra sanctitas addiscens, & probatura & confirmatura est eadem. Eam namque consuetudinem, quæ ex longo jam tempore permansit, quam habuit Constantinopolitanorum sancta Dei ecclesia ad ordinandum metropolitanos provinciarum tam Asianæ, quam Ponticæ, & Thraciæ, & nunc synodali decreto firmavimus; non tam sedi Constantinopolitanæ aliquid præstantes, quam metropolitanis urbibus quietem congruam providentes: eo quod frequenter episcopis vitam finientibus, multæ turbæ nascuntur, clericis ac populis qui per easdem sunt civitates, absque rectore remanentibus, & ecclesiasticum ordinem confundentibus: quod nec vestram latuit sanctita- E tem: maxime propter Ephesios, unde quidam vobis sæpius importuni fuerunt. Confirmavimus autem & centum quinquaginta sanctorum patrum regulam, qui in Constantinopoli congregati sunt sub piæ memoriæ majore Theodosio; quæ præcepit, post vestram sanctissimam & Apostolicam sedem, ᶜ honorem habere Constantinopolitanam, quæ secunda est ordinata; confidentes, quia ᵈ lucente apud vos Apostolico radio, & usque ad Constantinopolitanorum ecclesiam, consuete gubernando, illum spargentes, hunc sæpius expanditis, eo quod absque invidia consueveritis vestrorum bonorum participatione ditare domesticos. Quæ igitur ad interemptionem quidem totius confusionis, confirmationem vero ecclesiasticæ ordinationis definivimus, hæc sicut propria & amica, & ᵉ ad decorem convenientissima, dignare complecti sanctissime & beatissime pater. Qui enim locum vestræ sanctitatis obtinent sanctissimi episcopi Paschasinus & Lucentius, & qui cum eis est reverentissimus presbyter Bonifacius, his ita constitutis vehementer resistere tentaverunt, procul dubio a vestra providentia inchoari & hoc bonum volentes: ut sicut fidei, sic ᶠ bonæ ordinationis vobis deputetur effectus. Nos enim curantes tam pissimos & Christi ami-

1. Tim. 2.

ᵃ al. inscriptum in seipso conscientiæ testem.

ᵇ al. subscriptam.

ᶜ al. primatum Constantinopolim habere secundi loci.

ᵈ al. dominante ac prævalente.

ᵉ al. ad ornatum

ᶠ al. ordinis restitutio imputetur.

PARTIS TERTIÆ CAP. II.

ANNO CHRISTI 451.

cos Imperatores, qui super hoc delectantur, quam clarissimum Senatum, & totam (sicut dicere convenit) imperii civitatem; opportunum credidimus esse honoris ejus confirmationem ab universali concilio celebrari, & velut hæc a tua sanctitate fuerint inchoata, eo quod fovere semper studeas, [a] roboravimus, præsumentes; dum novérimus, quia quidquid rectitudinis a filiis fit, ad patres recurrit, facientes hoc sibi proprium. Rogamus igitur, & tuis decretis nostrum honora judicium; & sicut nos capiti in bonis [b] adjecimus consonantiam, sic & summitas tua filiis quod decet adimpleat. Sic enim & pii principes complacebunt, qui tamquam legem tuæ sanctitatis judicium firmaverunt: & Constantinopolitana sedes suscipiet præmium, quæ omne semper studium vobis ad causam pietatis explevit, & semetipsam vobis ad concordiam eodem zelo conjunxit. Ut autem cognoscatis, quia nihil alicui donando per gratiam fecimus, aut per inimicitias adversando, sed ut nutu gubernati divino; omnem vobis gestorum vim insinuavimus, ad comprobationem nostræ sinceritatis, & ad eorum quæ a nobis gesta sunt, firmitatem & consonantiam.

A λογχέντες βασιλέας ἐπὶ τούτῳ ἡσθέντας, τήν τε λαμπροτάτην σύγκλητον, καὶ πᾶσαν, ὡς εἰπεῖν, τὴν βασιλεύουσαν, ἁρμόδιον ἐνομίσαμεν καὶ ὑπ' αὐτῆς [a] περὶ τῆς οἰκουμενικῆς συνόδου βεβαιῶσαι τῆς τιμῆς· καὶ ὡς ἐκ τῆς ὁσιότητος ταύτην ἐναρχθεῖσαν, δι' ὧν ἀεὶ θάλπειν ἐσπούδακας, θαῤῥήσαντες ἐκυρώσαμεν· εἰδότες ὡς πᾶν περὶ τῶν τέκνων γινόμενον κατόρθωμα εἰς τοὺς οἰκειουμένους πατέρας ἀνατρέχει. παρακαλοῦμεν τοίνυν, τίμησον καὶ ταῖς σαῖς ψήφοις τὴν κρίσιν, ὥσπερ ἡμεῖς τῇ κεφαλῇ τὴν ἐν τοῖς καλοῖς συμφωνίαν εἰσηνεγκάμεθα, οὕτω καὶ ἡ κορυφὴ τοῖς παισὶν ἀναπληρώσει τὸ πρέπον. οὕτω γὰρ καὶ βασιλεῖς εὐσεβεῖς θεραπευθήσονται, οἱ τὴν τῆς σῆς ὁσιότητος, ὡς νόμον, βεβαιώσαντες κρίσιν· καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως θρόνος τὴν ἀμοιβὴν ἀποδέξεται, πᾶσαν ἀεὶ σπουδὴν περὶ τὴν τῆς εὐσεβείας ὑμῶν ἐκπληρώσας ὑπόθεσιν, καὶ τῷ ζήλῳ συνάψας ἑαυτὸν ὑμῖν πρὸς ὁμόνοιαν. ἵνα δὲ γνῶτε, ὡς οὐδὲν πρὸς χάριν ἢ πρὸς ἀπέχθειαν πεποιήκαμεν, ἀλλ' ὡς θείῳ κυβερνώμενοι νεύματι, πᾶσαν ὑμῖν τῶν πεπραγμένων τὴν δύναμιν ἐγνωρίσαμεν εἰς σύστασιν ἡμετέραν, καὶ τῶν πεπραγμένων βεβαίωσίν τε καὶ συγκατάθεσιν.

[a] al. confidenter firmavimus: scientes quia omne bonum quod a filiis fit ad propriis recurrit parentes.

[b] al. consulimus consensum, sic & caput

[a] Forte, παρὰ, ex Lat.

In codice mss. V. C. Joannis Bohierii Senatoris Divionensis hæc verba Rustici S. R. E. diaconi interpretis adscripta occurrunt. Scripsi pridie Kalend. Aprilis feria III. Ind. XIII. *& sequitur deinde epistola S. Leonis, quæ huic relationi respondet, incipitque:* Omnem quidem fraternitatem &c. *quam infra leges hujus appendicis seu tertiæ partis numero XIV.*

In ms. Jolyano hæ tres leguntur subscriptiones: Anatolius episcopus Constantinopolitanus valete vos in Domino oro, Dei amantissime pater. Maximus episcopus magnæ urbis Antiochiæ valete vos in Domino oro, sanctissime & beatissime pater. Juvenalis episcopus Hierosolymitanus valere vos in Domino oro, sanctissime & beatissime pater.

Ceteræ subscriptiones desunt: atque ibi desinit ms. ille V. C. Claudii Jolyi Canonici Parisiensis codex optimæ notæ, ex cujus collatione non pœnitendum sæpiuscule operæ laborisque nostri pretium retulimus, inquit P. Phil. Labbe Societ. JESU. *In codice Vaticano sunt aliæ subscriptiones sexaginta duæ, sed nec satis accuratæ, & ex antecedentibus sessionibus ab amanuensi haud satis perito descriptæ; qui scribendo, seque adjecit in fine:* Similiter & reliqui omnes episcopi subscripserunt.

III. *Edictum [c] Valentiniani & Marciani Imperatorum, quo prohibentur disputationes de fide coram vulgo.*

[c] Ex versione Rustici diaconi.

Imperatores Cæsares, Flavius Valentinianus, Pontifex inclytus, Germanicus inclytus, Alemannicus inclytus, Sarmaticus inclytus, Trib. Potest. XXVII. Imperii XXVII. Consul VII. & Flavius Marcianus, Pontifex inclytus, Germanicus inclytus, Sarmaticus inclytus, Alemannicus inclytus, Francicus inclytus, Trib. Pot. XXVII. Imp. Consul semel: de Christianæ fidei rebus edictum civibus nostris Constantinopolitanis.

Οἱ βασιλεῖς, Φλαύιος Οὐαλεντινιανὸς, καὶ Φλάυιος Μαρκιανὸς, αἰώνιοι Αὔγουστοι, περὶ τοῦ κεκωλῦσθαι τὰς [b] περὶ τῶν Χριστιανῶν διαλέξεις, πρόσταγμα τοῖς πολίταις ἡμῶν τοῖς Κωνσταντινουπολίταις.

[b] Forte, περὶ τῆς Χριστ. sive, περὶ πίστεως τῶν Χριστ.

TAmdem aliquando, quod summis votis atque studiis optabamus, evenit. Remota est de orthodoxa Christianorum lege contentio: tandem remedia culpabilis erroris inventa sunt, & discors populorum sententia in unum consensum concordiamque convenit. E diversis enim provinciis religiosissimi sacerdotes Chalcedonem venerunt juxta nostra præcepta, & quid observari in religione debeat, perspicua definitione docuerunt. Cesset igitur jam profana contentio. Nam vere impius atque sacrilegus est, qui post tot sacerdotum sententiam, opinioni suæ aliquid tractandum relinquit. Extremæ quippe dementiæ est, in medio & perspicuo die commentitium lumen inquirere. Quisquis enim post veritatem repertam aliquid ulterius discutit, mendacium quærit. Nemo itaque vel clericus, vel militaris, vel alterius cujuslibet conditionis, de fide Christiana publice turbis adunatis & audientibus tractare conetur in posterum, ex hoc tumultus & perfidiæ occasionem requirens. Nam injuriam facit judicio religiosissimæ synodi, si quis semel judicata ac recte disposita revolvere, & publice disputare contendit: cum ea quæ nunc de Christiana fide statuta sunt, juxta Apostolicas expositiones, & statuta sanctorum patrum trecentorum decem & octo, & centum quinquaginta, definita esse noscantur. Nam in contemptores hujus legis pœna non deerit: quia non solum contra fidem bene compositam veniunt, sed etiam Judæis & paganis ex hujusce-

Leg. 3. C. de summ. Trin. & fide cath.

C Μόλις ποτὲ τὸ διὰ μεγίστης εὐχῆς ὑπάρχον ἡμῖν καὶ σπουδῆς ἀπέβη, καὶ ἡ περὶ τοῦ νόμου τῶν ὀρθοδόξων Χριστιανῶν ἐκποδὼν φιλονεικία γεγένηται· μόλις εὕρηται τὰ τῆς ἐπιψόγου πλάνης ἰάματα, καὶ τῶν δήμων ἡ διαφωνοῦσα διάνοια πρὸς μίαν ἐλήλυθε σύνθεσιν καὶ ὁμόνοιαν. ἐκ διαφόρων γὰρ ἐπαρχιῶν εὐλαβεῖς κατὰ τὴν Καλχηδονέων πόλιν ἐπίσκοποι συνηθροίσθησαν ἐξ ἡμετέρου προστάγματος, καὶ δι' ὅρου σαφῶς, ὅπερ τῇ θρησκείᾳ ἡ δέοι φυλάττεσθαι, ἐδίδαξαν. ἡ βέβηλος τοίνυν ἔρις τοῦ λοιποῦ χαλαζέτω. καὶ γὰρ ἀληθῶς ἀσεβὴς καὶ ἱερόσυλος, ὃς μετὰ τοσούτων ἐπισκόπων ἀπόφασιν τῇ οἰκείᾳ τι ποτε γνώμῃ καταλιμπάνει πρὸς ἔρευναν· ἐπειδὴ ἐσχάτης ἀνοίας ἐστὶ, τὸ μεσούσης ἡμέρας φῶς σεσοφισμένον ζητεῖν. ὁ γάρ τι μετὰ τὴν εὕρεσιν τῆς ἀληθείας διερευνώμενος περαιτέρω, ψεῦδος ζητεῖ. μηδεὶς οὖν κληρικὸς, ἢ γοῦν στρα-

D τευόμενος, ἢ γοῦν ἑτέρας αἱρέσεως οἱασδήποτε, περὶ τῆς τῶν Χριστιανῶν πίστεως, δημοσίᾳ συναγομένων ὄχλων καὶ ἀκροωμένων, εἰς τὸ ἑξῆς διαλέξεις ποιεῖσθαι τολμάτω, ταραχῆς ἐκ τούτου καὶ κακοδοξίας προφάσεις ἐπιζητῶν. τὴν κρίσιν γὰρ ὑβρίζει πάσης τῆς ἁγίας συνόδου, ὅστις ἂν τὰ ἅπαξ κριθέντα, καὶ ὀρθῶς τυπωθέντα, πάλιν ἀνακυλίειν ἐκ διαλέξεως, καὶ δημοσιεύειν φιλονεικοίη. ὅτι τὰ νῦν περὶ τῆς τῶν Χριστιανῶν πίστεως ὁρισθέντα, κατὰ τὰς τῶν τιη΄. διδασκαλίας, καὶ τῶν ρν΄. τυπωθέντα γινώσκεται. οὐδὲ γὰρ ἐλλείψει τιμωρία κατὰ τῶν τοῦδε καταφρονούντων τοῦ νόμου· ἐπειδήπερ οὐ μόνον κατὰ τῆς πίστεως τῆς εὖ διατεθείσης ἐναντίοι χωροῦσιν, ἀλλὰ καὶ Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησιν ἐκπομπεύουσι(?) διὰ τῆς τοιᾶσδε

φιλονεικίας τὰ σεπτὰ ποιοῦσι μυστήρια. οὐκοῦν, εἰ μὲν εἴη κληρικὸς ὁ περὶ θρησκείας δημοσίᾳ φιλονεικεῖν τολμῶν, ἀποκινηθήσεται τοῦ καταλόγου τῶν κληρικῶν· εἰ δὲ στρατείᾳ κοσμούμενος, τὴν ζώνην ἀφαιρεθήσεται. καὶ οἱ λοιποὶ δὲ οἱ ἔνοχοι τῷ ἐγκλήματι τούτῳ, τῆς βασιλίδος αὐτῆς ἐλαθήσονται πόλεως, κατὰ τὴν τῶν δικαστηρίων κίνησιν καὶ ταῖς ἁρμοζούσαις ὑποβληθησόμενοι τιμωρίαις. δῆλον γάρ, ὡς ἐντεῦθεν τῇ μανίᾳ τῇ αἱρετικῇ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ὑποθέσεις τινὰς παρέχεσθαι, ἐν ὅσῳ τινὲς διαλέγονται δημοσίᾳ καὶ ἐρίζουσιν. ἅπαντες τοίνυν τὰ παρὰ τῆς ἁγίας ἐν Καλχηδόνι συνόδου ὁρισθέντα παραφυλάττειν ὀφείλουσι, τοῦ λοιποῦ μηδὲν ἀμφιβάλλοντες. διὰ τοῦ τοιούτου τοιγαροῦν ὑπομνησθέντες τοῦ τῆς γαληνότητος ἡμῶν διατάγματος, τῶν δυσσεβῶν ἀπολήξατε, καὶ τοῦ περὶ τῶν θείων ἐφεξῆς ζητεῖν ὅπερ ἀθέμιτον. ἐπειδήπερ οὐ μόνον ἐκ θείας κρίσεως, καθάπερ πιστεύομεν, τὸ ἁμάρτημα τὸ τοιοῦτον τιμωρηθήσεται, ἀλλὰ γὰρ καὶ τῇ τῶν νόμων, καὶ τῇ τῶν δικαζόντων αὐθεντίᾳ σωφρονισθήσεται. ἐδόθη πρὸ ἑπτὰ εἰδῶν Φεβρουαρίων ἐν Κωνσταντινουπόλει.

A modi certamine profanant veneranda mysteria. Igitur si clericus erit qui publice tractare de religione ausus fuerit, a consortio clericorum removebitur: si vero militia præditus sit, cingulo spoliabitur: ceteri etiam hujus criminis rei de hac regia urbe pellentur, pro vigore judiciario etiam competentibus suppliciis subjugandi. Constat enim, hinc hæreticæ insaniæ exordia fomitemque præberi, dum publice quidam disputant atque contendunt. Universi ergo quæ a sancta synodo Chalcedonensi statuta sunt, custodire debebunt, nihil postea dubitaturi. Hoc itaque nostræ commoniti serenitatis edicto, abstinete a profanis vocibus, & ulterius definite de divinis disputare: quod nefas est. Quia non solum divino judicio peccatum hoc, prout credimus, B punietur; verum etiam legum & judicum auctoritate coërcebitur. Datum Constantinopoli VII. Idus Februarii, Sporacio viro clarissimo, & qui fuerit nuntiatus, Consulibus.

PARTIS TERTIÆ CAP. IV.

Anno 452.

Διάταξις τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου βασιλέως Μαρκιανοῦ, προτεθεῖσα ἐν Κωνσταντινουπόλει μετὰ τὴν σύνοδον, βεβαιοῦσα τὰ παρ' αὐτῆς πεπραγμένα.

IV. [a] *Edictum piissimi & Christianissimi Imperatoris Marciani, propositum Constantinopoli de confirmatione gestorum Chalcedonensis synodi, & eorum observatione.*

[a] Civibus nostris Constantinopolitanis idem Augustus, in cod. Bobiet.

Τὴν ἁγνὴν τῆς καθολικῆς τῶν ὀρθοδόξων πίστεως ἁγιότητα φανερὰν καὶ ἀναμφίβολον καταστῆσαι πᾶσιν ἡ ἡμετέρα γαληνότης ἐθέλουσα, ὅπως ἂν ἡ περὶ τὸ θεῖον μείζων παραδοθῇ τοῖς ἀνθρώποις εὐσέβεια, τὴν τοσαύτην καὶ τοιαύτην τῶν ἐξ ἁπάσης σχεδὸν ἐπαρχίας συνειλεγμένων ἐπισκόπων σύνοδον κατὰ τὴν Καλχηδονέων πόλιν ἀθροισθῆναι C προσεκάλεσεν· κἀκεῖ διασκέψεως ἐπὶ πλείστας ἡμέρας γεγενημένης, τὸ τῆς πίστεως τῶν Χριστιανῶν εὗρεν ἀληθὲς καὶ αὐθέντικον. εὐχαῖς γὰρ καὶ λιταῖς πλείσταις τὸ θεῖον παρεκαλέσαντο, μὴ λαθεῖν αὐτοὺς τὴν ἁγνὴν καὶ πληρεστάτην ἀλήθειαν· ἠκολούθησάν τε τοῖς τύποις τῶν ἁγίων πατέρων, ἐκείνοις δηλαδή, τοῖς ὑπὸ τῶν τιη'. ἁγιωτάτων ἐπισκόπων κατὰ τὴν Νικαέων ἀποφανθεῖσιν· ὁμοίως δὲ κἀκείνοις, ἅπερ οἱ ἑκατὸν πεντήκοντα κατὰ τήνδε τὴν βασιλίδα πόλιν ὥρισαν συνελθόντες· καὶ ἐκείνοις δὲ τοῖς ἤδη [a] πάλιν κατὰ τὴν Ἔφεσον ὁρισθεῖσιν, ὅτε τῆς ἀληθείας ὁ τῆς μακαρίας μνήμης Κελεστῖνος ὁ τῆς Ῥωμαίων, καὶ Κύριλλος ὁ τῆς Ἀλεξανδρέων ἐπίσκοπος, ἐξῆρχον, καθ' ὃν καιρὸν ἀπεκλείσθη καὶ Νεστορίου ἡ πλάνη, αὐτοῦ καταδικασθέντος τοῦ ταύτης αὐθέντου γεγονότος. D ὧν ὀρθῶς καὶ προσκυνητῶς ἐν Καλχηδόνι ζητηθέντων, Εὐτυχὴς ὁ διαβεβαιούμενος ἀθέμιτα πάμπολλα, μετὰ τῆς συνηγορίας τῆς ἑαυτοῦ καταβέβληται, ὅπως ἂν αὐτῷ μὴ περαιτέρω παρασχεθῇ ἡ τοῦ ἀπατᾶν τοὺς ἀνθρώπους ἀφορμή. τούτων τοίνυν θρησκευτικῶς καὶ πιστῶς πεπραχθέντων, ἅπερ θεμέλιον τὴν τῶν ὀρθοδόξων προσκυνητὴν γινώσκεται πίστιν, οὕτως, ὡς μηδεμίας τοῦ λοιποῦ τοῖς συκοφαντεῖν εἰωθόσι τὸ θεῖον, ἀμφιβολίας ὑπολιμπανομένης· ἱερῷ τῷ τῆς ἡμετέρας ἡμερότητος διατάγματι τὴν ἁγίαν βεβαιώσαντες σύνοδον, ὑπομνήσαμεν ἅπαντας, ὥστε τῶν περὶ θρησκείας παύσασθαι διαλέξεων, ἐπειδήπερ οὐχ εἷς καὶ δεύτερος εὑρεῖν οἷός τε ἦν τὸ τοιοῦτον μυστήριον· ὁπότε μάλιστα σὺν καμάτῳ μεγίστῳ καὶ μεγάλαις εὐχαῖς τοσοῦτοι ἅγιοι ἱερεῖς, εἰ μὴ Θεοῦ, καθάπερ πιστευτέον ἐστίν, ἡγουμένου, φθάσαι πρὸς τὸ τῆς ἀληθείας ἀνίχνευσιν οὐκ ἂν ἐδυνήθησαν. πλήν, ὡς ἔγνωμεν ἐναργεῖ λογισμῷ, τινὲς ἐν τῇ μα- E νίᾳ τῆς αὐτῆς διαστροφῆς ἐμμένειν οὐ παύονται, καὶ περὶ θρησκείας δημοσίᾳ φιλονεικεῖν, συναγομένου τοῦ πλήθους, ὥστε τὰ θεῖα μυστήρια Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων δημοσιεύειν ἐπ' ὄψει, καὶ ἐκπομπεύειν ἅπερ σέβειν ἄμεινον, ἢ ζητεῖν. ἐχρῆν τοιγαροῦν, τοὺς ἐν τῇ αὐτῇ τελχαίνοντας ἐπιμονῇ διὰ τῆς ὁρισθείσης σωφρονισθῆναι κολάσεως· ὅπως ἂν ἡ τιμωρία διορθώσειεν, οὓς τὸ [b] προσταγμάτων τὸ σέβας ἐπανορθοῦν οὐ δεδύνηται. ἀλλὰ τῷ ἔθει τῷ ἡμῶν ἀκολουθοῦντες ἐν τούτῳ, καὶ πρὸ πάντων γινώσκοντες, ὡς τὸ θεῖον χαίρει τῇ εὐσεβείᾳ, τὴν τῶν [c] ἐνόχων ὑπερθέσθαι ἡγησάμεθα τιμωρίαν, διὰ τῆς δὲ τῆς ἐπαναληφθείσης κελεύσεως τῆς ἡμετέρας θεσπίζοντες, ὥστε εἰς τὸ ἑξῆς τῶν κεκωλυμένων πάντας ἀπέχεσθαι, καὶ μὴ συνάγειν

[a] Forte, πάλαι.

[b] Forte, προσταγμάτων.

[c] Forte, εἰσάγειν ex Lat.

V Enerabilem Catholicæ orthodoxorum fidei sanctitatem manifestam & indubitatam universis constituere cupiens nostra serenitas, ut major erga divinitatis obsequia hominibus religio traderetur; tantam atque talem synodum, ex omnibus pæne provinciis coadunatis episcopis, in Chalcedonensi civitate colligi jussit; atque ibi plurimis diebus tractatu habito, quid verum & infucatum Christianæ fidei esset, invenit. Votis enim & orationibus plurimis exoravere divinitatem, quatenus sancta & plena veritas eos non lateret. Secutique sunt statuta venerabilium patrum, ea videlicet quæ apud Nicæam trecentorum decem & octo sanctorum episcoporum sententia sunt definita: similiter & quæ centum quinquaginta in hac amplissima coadunati urbe constituerunt, atque ea quæ apud Ephesum pridem statuta sunt, cum beatissimæ recordationis Cælestinus Romanæ urbis, & Cyrillus Alexandrinæ civitatis episcopi, veritatis duces fuerunt. Quo tempore etiam & Nestorianus error exclusus est, ejus auctore damnato. Quibus ita rite & venerabiliter apud Chalcedonem inquisitis, Eutyches qui plura affirmabat illicita, cum sua assertione dejectus est, ne decipiendorum ulterius hominum ei præberetur facultas. Ordinatis itaque religiose & fideliter quæ venerandam orthodoxorum fidem fundasse noscuntur, ita ut nulla in posterum dubitatio, vel illis qui calumniari divinitatem assolent, relinqueretur; sacto nostræ serenitatis edicto venerandam synodum confirmantes, admonuimus universos, ut de religione disputare desinerent; quoniam unus & alter tanta secreta invenire non posset: maxime cum summo labore & magnis orationibus tot venerabiles sacerdotes, nisi Deo, ut credendum est, auctore, ad indaginem veritatis non potuerint pervenire. Verum sicut manifesta ratione cognovimus, non desinunt quidam in eadem perversitatis insania permanere, & publice de religione contendere, populis coadunatis, & mysteria divina sub Judæorum paganorumque obtutibus publicare, & profanare quæ rectius colenda sunt, quam inquirenda. Oportuerat itaque in eadem pertinacia persistentes statuta dudum animadversione compesci; ut pœna corrigeret, quos reverentia jussionum emendare non potuit. Verum in hoc secuti consuetudinem nostram, noscentes præ omnibus quod divinitas pietate lætetur, pœnam nocentium credidimus differendam: iterata hac sancientes nostræ clementiæ jussione, ut in futurum a prohibitis omnes abstineant, nec conventicula colligant

Ex versione Rustici diaconi.

PARTIS TERTIÆ CAP. V.

super religione certantes: quia in hujusmodi perversitate & vanitate detecti, & statutas dudum suscipient pœnas; & judiciario motu, prout religiosissimis temporibus convenit, punientur. Oportet enim Chalcedonensem synodum sequi, in qua omnibus diligenter quæsitis, ea definita sunt, quæ pridem tres prædicti cœtus Apostolicam fidem secuti, omnibus observanda tradiderunt. [a]Datum [b] tertio Idus Martii, Constantinopolis, Sporacio viro clarissimo, & qui fuerit nuntiatus, Consulibus. [c]

Et eodem exemplo scriptum Palladio viro illustri [d] prætori Orientis, Valentiniano viro illustri [e] prætori Illyrici, Tatiano viro illustri præfecto urbis, Vincomalo viro illustri magistro sacrorum officiorum, & Consuli designato.

a Repetuntur in cod. Bob. sive Divion. hæc duo verba: civibus Constantinopolitanis.
b al. sexto.
c Anno 452.
d al. præfecto
e al. præfecto prætoriorum.

A ὀχλαγωγίας τῆς περὶ θρησκείας λείξοντας· ἐπειδήπερ οἱ ἐν τῇ τοιαύτῃ διαστροφῇ καὶ ματαιότητι φωραθέντες, καὶ ταῖς θεσπισθείσαις ἤδη κολάσεσιν ἐνδέξονται, καὶ τῇ περὶ δικαστηρίων κινήσει, καθάπερ τοῖς εὐσεβέσι καιροῖς ἁρμόζει, τιμωρηθήσονται. Χρὴ γὰρ ἕπεσθαι τῇ ἐν Καλχηδόνι συνόδῳ, ἐν ᾗ πάντων ἐπιμελῶς ζητηθέντων, ταῦτα διώρισται, ἃ πρότερον αἱ τρεῖς μνημονευθεῖσαι σύνοδοι, αἱ τῇ τῶν ἀποστόλων ἀκολουθήσασαι πίστει, τὰ πᾶσι φυλακτέα παραδεδώκασιν. Ἐδόθη πρὸ τριῶν εἰδῶν Μαρτίων ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὑπατείᾳ Σποραχίου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου.

Ἐγράφη Παλλαδίῳ ἐπάρχῳ τῶν κατὰ τὴν ἀνατολὴν πραιτωρίων, Οὐαλεντινιανῷ ἐπάρχῳ τῶν κατὰ τὸ Ἰλλυρικὸν πραιτωρίων, Τατιανῷ ἐπάρχῳ τῆς πόλεως, Βινκομάλῳ μαγίστρῳ τῶν θείων ὀφφικίων, καὶ ὑπάτῳ δεσιγνάτῳ.

Incipiunt sacræ epistolæ venerandæ memoriæ Marciani & Pulcheriæ Augg. simul & Juvenalis sanctissimi episcopi Hierosolymorum, tam Alexandrinis, quam cunctis Hierosolymitanis monachis, de statutis sancti Chalcedonensis Concilii.

V. *Exemplar epistolæ scriptæ ab Imperatore Marciano Alexandrinis monachis, per Joannem decurionem, & Timothei nefandi personam.*

B Ἀντίγραφον θείων γραμμάτων τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως Μαρκιανοῦ, πεμφθέντων τοῖς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ μονάζουσιν.

IN nullo quolibet morbo delinquere, proprium est Dei omnium, Dominique cunctorum: sapientium autem virorum est, quando, cum sint homines, est eis impossibile non peccare, ut dum peccaverint, repente pœnitentiam agant, & pœnitendo vitia corrigant. Nam permanere in peccatis, & in eis exerceri, & festinare malo malum accumulare, omnino malignum & valde vesanum est. Quod aliquos Alexandriam, eique urbi vicina loca habitantes reverentissimos monachos C passos esse cognovimus: & credentes non per simplicitatem morum hoc eos pertulisse, divinis literis usi sumus, declarantibus orthodoxam nostram fidem: & quia sancta catholicaque synodus quæ Chalcedone facta est, circa Apostolicam fidem nihil penitus innovavit; sed per omnia Athanasii, & Theophili, & Cyrilli, reverendæ memoriæ Alexandrinorum pontificum, secuta doctrinam, damnavit quidem Eutychis blasphemiam, nihil aliud quam Apollinarii doctrinam impiam sapientem: abscidit autem & impietatem Nestorii;

ΤΟ μηδὲν μηδαμῶς ἁμαρτεῖν ἴδιον ὑπάρχει τοῦ τῶν ὅλων Θεοῦ καὶ δεσπότου· τῶν δὲ συνετῶν ἐστιν ἀνδρῶν, ἐπείπερ ἄνθρωποι, ὄντες οὐχ οἷόν τε μὴ πταίειν, τὸ ἁμαρτόντας αὐτίκα μεταμελεῖσθαι, καὶ διορθοῦσθαι τῇ μεταμελείᾳ τὰ σφάλματα. τὸ δὲ ἐπιμένειν τοῖς πταίσμασι, καὶ τούτοις ἐναγωνίζεσθαι, καὶ σπουδάζειν κακῷ τὸ κακὸν ἐπισωρεύειν, παμπονήρου τινὸς καὶ λίαν ἐξεστηκότος ἐστίν. Ὅπερ τινὰς τῶν τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ περὶ αὐτὴν οἰκούντων εὐλαβεστάτων μοναχῶν πεπονθέναι μαθόντες, καὶ νοήσαντες, μὴ δι' ἁπλότητα τρόπων τοῦτο αὐτοὺς ὑπομεμενηκέναι, θείοις ἐχρησάμεθα γράμμασιν, ἃ δηλοῦσι τὴν ἡμετέραν ὀρθόδοξον πίστιν, καὶ ὅτι πεπραγμένη ἡ ἁγία καὶ καθολικὴ σύνοδος ἡ ἐν Καλχηδόνι γενομένη, περὶ τὴν ἀποστολικὴν πίστιν οὐδὲν ἐκαινοτόμησε· διὰ πάντων δὲ τῇ Ἀθανασίου, καὶ Θεοφίλου, καὶ Κυρίλλου, τῶν τῆς εὐλαβοῦς μνήμης γενομένων ἐπισκόπων τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως, ἀκολουθήσασα διδασκαλίᾳ, καθεῖλε μὲν τὴν Εὐτυχοῦς βλασφημίαν, οὐδὲν ἕτερον ἢ τὰ Ἀπολλιναρίου φρονοῦσαν ἀσεβῆ διδάγματα· ἐξέκοψε δὲ καὶ τὴν Νεστορίου δυσσέβειαν.

& venerabile symbolum trecentorum decem & octo sanctorum patrum qui in Nicæa convenerunt, integrum per omnia custodivit, neque imminutione, neque adjectione vexatum. Et credit quidem nostra tranquillitas, sacras litteras nostras, necnon & præcepta proposita dudum in Alexandrinorum magna civitate, sufficere ad persuasionem eorum qui nescio quomodo adhuc dubitant, eo quod nihil innovatum sit a sancto catholicoque concilio, & quatenus nullus de cetero dubitaret, hujus rei gratia relinquatur. Neque enim quemlibet ita simplicem esse credimus, ut legens tantas doctrinas, sic clare pronuntiantes fidem orthodoxam, hactenus in ipso errore permaneat. Si vero fortasse sint aliqui (quod non credimus) insitam nobis clementiam non sequentes, volumus iterum eis per has sacratissimas litteras nostras certissime satisfieri: quia sanctorum & venerabilium patrum doctrinas sequens sanctissima catholicaque synodus, cuncta disposuit, & Eutychis quidem peremit impietatem: quem Dioscorus est secutus, & alii quidam, qui libros Apollinaris non dubitaverunt plebi dispergere, vocabula sanctorum patrum eis attitulantes, quatenus ad plenum simplicium mentes suas falsitate deciperent. Confirmavit autem trecentorum decem & octo sanctorum patrum in Nicæa convenientium venerabile symbolum, nihil nec auferens, nec adjiciens, secundum quod baptizata nostra tranquillitas ab ætate adolescentiæ sapit, & ut in eo consistat, exoptat; credens Dominum nostrum & Salvatorem Christum Filium Dei unigenitum, coæternum & consubstantialem Patri, propter nos & propter nostram salutem humanatum, natum ex Spiritu sancto & Maria Virgine Dei genitrice, & esse Deum & hominem vere eumdem, non alium & alium (absit hoc) sed unum eumdemque, nullomodo partitum, aut separatum aut convertibilem. Eos autem qui dicunt, aut aliquando duos filios, aut duas personas, etiam nos tamquam Dei inimicos abominamur & anathematizamus. Hæc igitur & nunc agnoscentes, si qui forsitan estis adhuc falsitate decepti, ad veritatem recurrere festinate; nefandis vosmetipsos, & canonibus contrariis collectionibus abstinentes; ne super hoc, quod animas vestras perditis, etiam legali castigationi subdamini: unite vero vos omnes sanctissimæ & catholicæ orthodoxorum ecclesiæ, quæ una est, sicut & venerabiles definitiones patrum nos edocent. Hoc enim agentes, animam quidem vestram saluti donabitis, Deo vero cunctorum quæ sunt placita facietis; sed & nostræ tranquillitati vos commendantes, ejus cura fruemini. Propterea siquidem & Joannem virum clarissimum decurionem eligentes misimus, qui certissime valeat ea quæ de fide sunt, explanare. Nam & sanctorum episcoporum universali Catholicorum concilio interfuit, & universa quæ gesta sunt, clare novit: ut per omnia satisfactione suscepta, hi qui (quod non credimus) adhuc dubitant, tamdem aliquando ad veram & immaculatam fidem remeare festinent.

VI. *Epistola ἀκέφαλος Marciani Aug. pro Juvenali contra Theodosium, ad Macarium episcopum & Sinaitas monachos.*

Παρ' ἐκείνου πεμφθεὶς πολεμῆσαι τῇ ἁγίᾳ καὶ ὀρθοδόξῳ πίστει, οὐδὲν ᾤηθη διαπράξασθαι φαῦλον, εἰ τὴν Εὐτυχοῦς δυσσέβειαν μιμήσαιτο. ὃς κατὰ τῆς εὐσεβοῦς τῶν ὀρθοδόξων θρησκείας ἐπανέστη, ζηλῶν μὲν Φωτεινὸν τὸν τῆς ἀληθείας ἀλλότριον, μιμητὴς δὲ εἶναι τῆς θεομάχου γνώμης Ἀπολιναρίου, καὶ Βαλεντίνου, καὶ Νεστορίου σπουδάζων· συκοφάντης ἄντικρυς ἀποδεικνύμενος τῆς ἀρτίως κατὰ τὴν Καλχηδονίων πόλιν συγκροτηθείσης διὰ τὸ περὶ τὴν πίστιν θερμὸν ἡμετέρῳ νεύματι ἁγιωτάτης συνόδου, ἣ τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἁγίων πατέρων πρὸς σύγκροτησιν τῆς πίστεως τὸ σύμβολον ἐβεβαίωσεν, οὐδὲν κατὰ προσθήκην ἢ μείωσιν τῆς τῶν αὐτῶν ὁσίων πατέρων διδασκαλίας ἐναλλάξασα· Εὐτυχῆ δὲ, ὡς τῇ ἀληθείᾳ μαχόμενον, καὶ τὴν πίστιν παρασαλεῦσαι βουληθέντα, ἀλλότριον εἶναι τοῦ τῶν ὀρθοδόξων ὀνόματος δικαιώσασα. οὗ τῇ μοχθηρᾷ καὶ ῥιψοκινδύνῳ τόλμῃ Θεοδόσιος ἀκολουθῶν, καταλαμβάνει μὲν τὴν Παλαιστίνων χώραν, ἀπατᾷ δὲ τοὺς οὐκ εἰδότας, ἕτερα ἀνθ' ἑτέρων δογματίσθαι παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου πλαττόμενος. ἔφασκε γὰρ, ὡς ἡ αὐτὴ ἁγιωτάτη σύνοδος δύο υἱοὺς, καὶ δύο Χριστοὺς, καὶ δύο πρόσωπα προσκυνεῖσθαι ἐδογμάτισε, καὶ ὡς ὑπεναντίον τοῦ συμβόλου τῶν ἁγίων πατέρων τὴν πίστιν ἡρμήνευσεν. ἐντεῦθεν τε αὐτοῦ πλῆθος τῶν ἀπατηθέντων ἀθροίσας, καὶ τὴν τῶν ἁπλῶν, ὡς εἰπεῖν, ἄγνοιαν κτησάμενος σύμμαχον, τὴν Αἰλίαν καταστρέχει πόλιν, ἐμπρησμοὺς οἰκιῶν, φόνους εὐλαβῶν ἀνδρῶν, ἀφέσεις τῶν ἐπὶ τοῖς ἐσχάτοις ἐγκλήμασιν ἑαλωκότων τολμῶν· δι' ὧν εὐλαβείας τινος δόξαν θηρώμενος, ἐπικινδύνως ηὐθέντησε· καὶ τὰς εἱρκτὰς ἀπορρήξας, ἵνα τῶν ὑπευθύνων, τό γε ἐπ' αὐτῷ, τῆς δίκης ἐλευθερωθέντων, πᾶσιν, ὡς εἰπεῖν, τοῖς πλημμελοῦσιν ἄδειαν παράσχῃ τὴν ἐγχείρησιν. καὶ εἰς αὐτὴν δὲ τὴν καθοσίωσιν καὶ εἰς τοὺς τῆς ἡμετέρας θειότητος νόμους ἐξαμαρτάνων, ἀπέκλεισε μὲν τῆς πόλεως τὰς πύλας, ἑαυτῷ τε τὸ τῆς ἐπισκοπῆς βιαίως παρὰ πάντας τοὺς κανόνας ἐνεχείρισεν ὄνομα, Ἰουβεναλίου τοῦ ὁσιωτάτου καὶ περιόντος, καὶ ἐπὶ τῆς πόλεως τυγχάνοντος, ὁμοῦ τὰ θεῖα καὶ τὰ ἀνθρώπινα χραίνων τε καὶ συγχέων δίκαια. ἐντεῦθεν τε ὁδῷ βαδίζων ἐπὶ τὰ χείρονα, τὰς κατὰ τὴν Παλαιστίνην πάσας ἁγιωτάτας ἐκκλησίας καὶ πόλεις τοῖς μείζοσι περιέβαλλε κακοῖς, τοὺς μὲν εὐλαβεστάτους ἐπισκόπους ἀναιρεῖσθαι παρασκευάζων, ἐν δὲ ταῖς χειροτονίαις ὡς ἐβούλετο. παρέπαιε γὰρ, μανιώδει τῷ θράσει κεχρημένος, τοὺς πάλαι ψήφῳ δικαίᾳ κατὰ τοὺς θείους κανόνας τῶν πόλεων ἐπισκόπους, ὡς αὐτῷ παρίστη, ἀλλοτρίους τῆς ἱερωσύνης καθίστασθαι, καὶ τῶν θρόνων οἷς ἐκληρώθησαν, ἀπελαύνεσθαι. ἐπιστρατεύσας δὲ καὶ Ἰουβεναλίῳ τῷ ὁσιωτάτῳ ἐπισκόπῳ πανταχόθεν διὰ τοῦ πεμφθέντος πλήθους τὴν ἀναίρεσιν αὐτοῦ πραγματευόμενος· οὕτω γὰρ ᾤετο, βεβαίως μὲν καθέξειν τὴν οὐδὲν αὐτῷ προσήκουσαν ἐπισκοπὴν, κατορθώσειν δὲ τελείως τὰ τῆς οἰκείας ἐπιχειρήσεως. Ἰουβενάλιον μὲν οὖν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον ἥ τε ἁγία τριὰς, καὶ ὡς τὸ πρᾶγμα ἔδειξε, τὸ περὶ τὴν πίστιν θαρρεῖν διέσωσε· Σευηριανὸς δὲ ὁ τῆς εὐλαβοῦς μνήμης ἐπίσκοπος τῆς Σκυθοπολιτῶν, ἅμα ἑτέροις ὑπὲρ ἐκείνου δυσσεβῶς ἀναιρεθεὶς, πάρεργον τῆς Θεοδοσίου κατέστη μανίας. ταῦτα καὶ τὰ τούτων ἀγριώτερα τολμήσας Θεοδόσιος, ἐπειδὴ τῶν κατ' αὐτὸν ἁπάντων τῷ ἡμετέρῳ κράτει γνωρισθέντων, πανταχόθεν ἀνιχνευθῆναι σὺν τοῖς αὐτοῦ δορυφόροις καὶ τῶν κακῶν κοινωνοῖς προσετάχθη, δραπετεύει μὲν ἐκ τῆς Παλαιστίνης, ἣν οὕτω διέθηκεν, αὐτοῖς ἐπιδεικνὺς τοῖς πράγμασιν, ὡς ὑπηρέτης καὶ πρόδρομος τοῦ ἀντιχρίστου γέγονε. τόπους δὲ ἐκ τόπων ἀμείβων, τὰς μὲν ἁγιωτάτας ἐκκλησίας διαταράττων, τοὺς δὲ περὶ τὴν πίστιν ἁπλουστέρους ἕτερα παρὰ τὴν ἀλήθειαν φρονεῖν καὶ δυσσεβῶς τὸ θεῖον θρησκεύειν παρασκευάζων, οὕτως, ὡς ἐμάθομεν, τὸ τῆς εὐλαβείας οἰκητήριον, καὶ τοῖς ἁγίοις ἀνδράσι βατὸν, Σινᾶ κατείληφεν ὄρος· ἐν ᾧ τὰ παρ' ὑμῶν, φίλα μὲν τῷ κρείττονι, παρὰ δὲ ἡμῖν πάσης ἄξια τιμῆς, ἵδρυται μοναστήρια. καὶ δι' ὧν ἐν αὐτῷ λανθάνων ἔτι μελετᾷ κατὰ

A B illo missus oppugnare sanctam & orthodoxam fidem, nihil se mali facere putavit, si Eutychis impietatem imitaretur, qui contra piam orthodoxorum religionem insurrexit, æmulans quidem Photinum a veritate alienum, imitator vero esse studens Deo repugnantis sententiæ Apollinarii, & Valentini, & Nestorii; calumniator aperte ostensus sanctissimi concilii, quod nuper propter fidei ardorem in Chalcedonensium urbe nostro nutu congregatum est, quod trecentorum decem & octo sanctorum patrum symbolum ad constituendam fidem editum confirmavit; nihil, vel addendo, vel minuendo, immutans ab eorumdem sanctorum patrum magisterio: justum vero censens, ut Eutyches qui veritatem oppugnaret, & fidei fluctuationem afferre cuperet, a nomine orthodoxorum alienus esset. Cujus improbam ac temerariam præsumptionem Theodosius sequens, in Palæstinorum regionem se confert, circumvenit ac decipit ignaros, alia pro aliis sanctam synodum docuisse fingens. Asseruit enim, quod ipsa sancta synodus duos filios, & duos Christos, & duas personas adorari docuerit; quodque contra symbolum sanctorum patrum fidem interpretata sit. Cumque inde multitudinem hominum deceptorum collegisset, simplicium, ut ita dicam, imperitiam adjutricem nactus, Æliensium urbem invadit, incendia domorum perpetrans, cædes religiosorum hominum, liberationes eorum qui summis criminibus convicti essent: quibus facinoribus, religionis opinionem aucupans, periculose auctoritatem sibi arrogavit: & perfringens carceres, ut sontibus, quantum in ipso esset, judicio ereptis, omnibus, ut ita dicam, flagitiorum ac scelerum liberam facultatem præberet. In ipsam porro sanctionem & majestatis nostræ leges peccans, portas urbis clausit, sibique episcopatus, præter omnes certe leges, nomen usurpavit, sanctissimo Juvenale & superstite & in ipsa urbe degente: divina simul & humana jura violans & conturbans. Hinc ad atrociora progrediens, omnes Palæstinæ sanctissimas ecclesias atque urbes in graviora mala incommodaque adducit, cædes designans reverentissimorum episcoporum in nonnullis vero urbibus quos sibi libuisset ordinans. Insana enim audacia usus, jussit episcopos civitatum justo pridem suffragio ex divinis regulis creatos, alienos, ut ipsi quidem visum est, a sacerdotio haberi, sedibusque quibus assignati fuerant, expelli. Bello autem sanctissimum episcopum Juvenalem oppugnat, per immissam undique multitudinem cædem ejus moliens; sic enim autumabat episcopatu se nihil ad ipsum pertinente esse potiturum, conatusque suos tandem processuros. Juvenalem quidem sanctissimum episcopum & sancta Trinitas, & ut ipsa res ostendit, fidei constantia servavit; at Severianus piæ memoriæ episcopus Scythopolis, una cum aliis pro illo nefarie interemptus, vesaniæ Theodosii fuit parergon atque additamentum. Hæc & his tetriora ausus Theodosius, postquam allatis ad potestatem nostram ejus facinoribus, undecumque ipsius vestigiis inquiri una cum satellitibus suis scelerumque sociis est jussus, e Palæstina quam sic affecerat, profugit; rebus ipsis ostendens, ministrum se ac præcursorem antichristi fuisse. Loca porro e locis identidem mutans, sanctissimas perturbans ecclesias, idque studens, ut qui in fide simpliciores sunt, aliena a veritate sentiant, impieque divinitatem colant; in montem Sina (ut certiores facti sumus) domicilium religionis, quo sanctis viris aditus est, pervenit; in quo a vobis exorta, cara Deo, ac digna quibus nos omnem honorem habeamus, sita sunt monasteria: ubi latitans, meditatur etiam orthodoxiam oppu-

PARTIS TERTIÆ CAP. VII.

gnate, & occasionem sibi fore sperat. Atque illius quidem nulla jam habenda est ratio; quandoquidem nec designatorum ab eo ipsiusque satellitibus facinorum pœnæ dignum modum quisquam invenire potest. Nostra autem potestas, quamvis admodum confidit, perniciosam ac Deo repugnantem Theodosii sententiam nullo modo posse commovere vestræ fidei stabilitatem; tamen ne dæmonis opus, cujus ille est administer, præter vestrum nostræque potestatis propositum, quidquam valere queat; decrevit vestram reverentiam per has sacras litteras hortari, ut tam nefarium hominem, alienum ab orthodoxa fide, hostem sanctissimarum ecclesiarum, una cum ipsius adjutoribus undique investigatum tradatis provinciæ rectori, ut in maximum gloriosissimi magistri militum Orientis, exconsulis ac patricii, judicium adducatur: non ut tot flagitiorum pœnam suscipiat, sed ut in posterum certe religiosas & circa numen divinum simplicius affectas animas, ad perniciem loca omnia circumeundo, inescare desinat. Sciat enim reverentia vestra, nos usque a majoribus orthodoxam fidem colere, ac divinis scripturis edoctos sanctam Trinitatem adorare, trecentorum decem & octo almæ memoriæ patrum symbolum amplecti, id sequi, juxta id credere: Photini, & Apollinarii, & Valentini, & Nestorii, & Eutychis, & aliorum, quotquot contra symbolum sentire decreverunt, scelus aspernantes: credentes vero Dominum nostrum ac Salvatorem Jesum Christum de Spiritu sancto & Maria Virgine Deipara natum esse; profitentes unum ac eumdem Filium Jesum, Deum perfectum & hominem perfectum eumdem; Deum vere & hominem vere eumdem; nulloque modo divisum, aut separatum, aut conversum Salvatorem Christum jugiter adoramus. In hac fide Deum precamur ut stabiliter maneamus, aperte anathematizantes eos qui duos filios dicunt, aut duos Christos, aut duas personas; vel qui dixerunt, aut scripserunt, aut præsumunt dicere. Quam quidem sanctissimam fidem, quæ vera est atque orthodoxa, sanctum concilium firmavit proxime Chalcedone celebratum, uno ore unoque sensu religionem sanctam & orthodoxam colens; perversamque solius Eutychis opinionem condemnavit suffragio cum sanctis patribus sentiente.

*In Bellov. cod. sanctæ.

Interprete Epiphanio Scholastico.

VII. *Exemplar sacræ epistolæ* [a] *missæ a sacratissimo & piissimo domino nostro Marciano perpetuo Augusto, ad archimandritas, monachos, & reliquos habitantes in Ælia, & circa eam.*

[a] In Bellov. cod. sanctæ.

AGnoscens nostra majestas preces quas ad sacratissimam piissimamque nostræ tranquillitatis conjugem direxistis, rebus ipsis mihi persuasum est, quoniam non supplicationes misistis, sed sub [b] obtentu precum, impiam, & Dei legibus, Romanæque reipublicæ contrariam exsistentem vestram demonstrantes intentionem. Nam cum oportuerit vos quieti vacare, & esse sub sacerdotibus, eorumque doctrinis obedire; doctorum potius ordinem audacia vehementi assumere præsumpsistis, qui neque a recte docentibus doceri patimini, & vobisipsis stulte persuaderis quod cunctos oporteat circa apertæ fidei scientiam vos potius sequi, quam sanctorum Apostolorum Prophetarumque volumina, & a sanctæ memoriæ patribus mandata contradita. Et quasi priorum minora delinquere vos putaretis, si falsis doctrinis vestras præsumptiones obumbrare velletis, nihil veritatis in vestris precibus docuistis, asserentes neque incendiorum, neque homicidiorum, neque aliarum incongruarum rerum esse vos auctores, aut monasteria; sed & incolas civitatis, & quosdam peregrinos memoratarum rerum originem exstitisse. Sed nihil horum quæ tentata sunt, nostram latuit pietatem;

[b] Bellov. schemate.

τῆς ὀρθοδοξίας, καιρὸν αὐτῷ γενήσεσθαι προσδοκᾷ· ἀλλ᾽ ἐκείνου μὲν οὐδεὶς εἴη λόγος· ἐπειδὴ οὐδὲ τῆς τιμωρίας τῶν πεπλημμελημένων αὐτῷ τε καὶ τοῖς αὐτοῦ δορυφόροις, εὕροι τις ἂν μέτρον ἄξιον. τὸ δὲ ἡμέτερον κράτος, εἰ καὶ λίαν τεθάῤῥηκεν, ὡς οὐδενὶ τρόπῳ τὸ πονηρὸν καὶ θεομάχον Θεοδοσίου φρόνημα τὴν ἀληθῶς καὶ βεβαίαν ἐν ὑμῖν στηριχθεῖσαν πίστιν παρασαλεῦσαι δυνήσεται· ὅμως, ἵνα μή τι τὸ δαίμονος ἔργον, ᾧ διηκονεῖται, παρά τε τὴν ὑμῶν τε καὶ τοῦ ἡμετέρου κράτους πρόθεσιν ἰσχῦσαι δυνηθῇ, πέπεικε τοῖς θείοις γράμμασι τὴν ὑμετέραν προτρέψασθαι εὐλάβειαν, τὸν οὕτως ἀνόσιον καὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἀλλότριον, τῶν τε ἁγιωτάτων ἐκκλησιῶν πολέμιον, ἅμα τοῖς αὐτοῦ συνεργοῖς πανταχόθεν ἀνιχνευθέντα παραδοῦναι τῷ τὴν ἐπαρχίαν ἰθύνοντι, εἰς τὸ μέγιστον τοῦ ἐνδοξοτάτου στρατηλάτου τῆς ἕω ἀπὸ ὑπάτων καὶ πατρικίου δικαστήριον ἀχθησόμενον· οὐχ ἵνα δίκας ὑπόσχῃ τοσούτων, ἀλλ᾽ ἵνα τοῦ λοιποῦ γοῦν τὰς εὐλαβεῖς καὶ περὶ τὸ θεῖον ἀφιλόστοργον διακειμένας, ἐκ τοῦ περιιέναι ἐπ᾽ ὀλέθρῳ τῶν τόπων οὓς ἂν καταλάβοι, δελεάζειν παύσηται ψυχάς. ἴστω γὰρ ἡ ὑμετέρα εὐλάβεια, ὡς ἡμεῖς ἐκ προγόνων τῆς ὀρθοδόξου πίστεως γεγονότες, καὶ ταῖς θείαις γραφαῖς τὴν ἁγίαν τριάδα προσκυνεῖν διδαχθέντες, τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ τῆς ὁσίας μνήμης πατέρων τὸ σύμβολον ἀσπαζόμεθα· οὕτω βαδίζοντες, καὶ κατ᾽ αὐτὸ πιστεύοντες, τῶν τε Φωτεινοῦ, καὶ Ἀπολιναρίου, καὶ Οὐαλεντίνου, καὶ Νεστορίου, καὶ Εὐτυχοῦς, τῶν τε ἄλλων πάντων, ὅσοι τῷ συμβόλῳ ἐναντία φρονεῖν ἐγνώκασι, δυσσέβειαν ἀποστρεφόμενοι· πιστεύοντες δὲ τὸν δεσπότην ἡμῶν καὶ σωτῆρα Ἰησοῦν Χριστὸν ἐκ πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς θεοτόκου τετέχθαι· καὶ ὁμολογοῦντες ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν υἱὸν Ἰησοῦν, Θεὸν τέλειον καὶ ἄνθρωπον τέλειον αὐτόν, Θεὸν ἀληθῶς καὶ ἄνθρωπον ἀληθῶς τὸν αὐτόν, οὐδενὶ τρόπῳ μεριζόμενον, ἢ χωριζόμενον, ἢ τρεπόμενον, τὸν σωτῆρα Χριστὸν προσκυνοῦμεν διηνεκῶς, ἐν ταύτῃ τῇ πίστει ἀσαλεύτως μένειν εὐχόμενοι, ἀναθεματίζοντες φανερῶς τοὺς λέγοντας δύο υἱούς, ἢ δύο Χριστούς, ἢ δύο πρόσωπα, ἢ εἰπόντας, ἢ γράψαντας, ἢ καὶ λέγειν τολμῶντας. ταύτην τὴν προειρημένην ἁγιωτάτην πίστιν, ἀληθῆ καὶ ὀρθόδοξον οὖσαν, καὶ ἡ κατὰ * Καλχηδονίων ἔναγχος συγκροτηθεῖσα ἁγιωτάτη σύνοδος ἐβεβαίωσε, συμφώνῳ χρησαμένη περὶ τὴν ἁγνὴν καὶ ὀρθόδοξον θρησκείαν φρονήματι, καὶ τὴν Εὐτυχοῦς μόνου κακοδοξίαν ὁμογνώμονι τοῖς ἁγίοις πατράσι ψήφῳ καταδικάσασα.

* Forte, τὴν Καλ.

Ἀντίτυπον θείων γραμμάτων πεμφθέντων ἀρχιμανδρίταις, καὶ λοιποῖς ἐν Αἰλίᾳ, καὶ τοῖς περὶ αὐτὴν οἰκοῦσι μοναχοῖς, παρὰ τοῦ θειοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου Μαρκιανοῦ τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου.

ΕΝτυχὸν τὸ ἡμέτερον κράτος ταῖς δεήσεσιν, ἃς πρὸς τὴν εὐσεβεστάτην καὶ θειοτάτην δέσποιναν τὴν ὁμόζυγον τῆς ἡμετέρας γαληνότητος ἐξεπέμψατε, τοῖς πράγμασιν ἐπείσθη, ὡς οὐχ ἱκετείας ἐπέμψατε, δεήσεως δὲ προσχήματι τὴν ἀσεβῆ καὶ τοῖς τοῦ Θεοῦ νόμοις, καὶ τῇ πολιτείᾳ τῶν Ῥωμαίων ἐναντίαν καθεστῶσαν σκοπὸν ὑμῶν ἀπεδείξατε. δέον γὰρ τὴν ἡσυχίαν ἄγειν, καὶ τελεῖν ὑπὸ τοὺς ἱερέας, καὶ τοῖς ἐξ αὐτῶν μαθήμασι προσκαρτερεῖν, διδασκάλων τάξιν ὑπὸ τῆς ἄγαν αὐθαδείας ἑαυτοῖς ἐπενοήσατε, οἱ μηδὲ τὰ παρὰ τῶν διδασκόντων ὀρθῶς μαθεῖν ἀναχόμενοι· πείσαντες δὲ ἑαυτοὺς ἀνοήτως, ὅτι δεῖ μᾶλλον ὑμῖν πάντας ἀκολουθεῖν πρὸς τὴν τῆς πίστεως εἴδησιν, ἢ ταῖς τῶν ἁγίων ἀποστόλων καὶ προφητῶν βίβλοις, τοῖς τε παρὰ τῶν τῆς θείας μνήμης πατέρων παραγγέλμασι. ὥσπερ δὲ τῶν προλαβόντων ἐλάττονα πλημμελοῦντες, εἰ ψευδέσι διδασκαλίαις τὰ παρ᾽ ὑμῶν πεπλημμελημένα ἐπισκιάζειν βουληθείητε, οὐδὲν τῆς ἀληθείας ἐχόμενον ταῖς ἱκετείαις ἐδιδάξατε, φάσκοντες μήτε τῶν ἐμπρησμῶν, μήτε τῶν φόνων, μήτε τῶν ἄλλων ἀτοπημάτων ὑμᾶς αἰτίους ἢ τὰ μοναστήρια καθεστάναι, τῶν δὲ τὴν πόλιν οἰκούντων, καί τινων ξένων ἔργον γεγενῆσθαι τὰ μνημονευθέντα δεινά. ἔλαθε δὲ οὐδὲν τῶν πεπλημμελημένων τὴν ἡμετέραν εὐσέβειαν, καὶ

πραξέων ὑπομνημάτων, καὶ ἀναφοραῖς τῶν καθ' ἕκαστον φανερωθέντων· ὅπως τε ἡ τῶν Αἰλιέων παρ' ὑμῶν, ὥσπερ πολεμίων, κατελήφθη πόλις, τῶν οἰκεῖν τὰ μοναστήρια, καὶ τοὺς τοιούτους προσκαρτερεῖν μόνοις τόποις ὀφειλόντων· ἥ τε τῆς εὐλαβοῦς μνήμης διακόνου ἀθέσμως τολμηθεῖσα σφαγή, καὶ ὡς τὸ ἐκείνου σῶμα μετὰ τὴν ἀναίρεσιν, καὶ τῆς κοινῆς χηρευομένης ταφῆς, ἑλκόμενον ἀναισθήτως ὑβρίζετο· ὅπως τε ἐνεπρήσθησαν μὲν αἱ οἰκίαι, αἱ δὲ τῆς πόλεως ἀπεκλείσθησαν πύλαι, ὡς ἐν αὐθεντήματι· τά τε τείχη τῆς πόλεως ἐφυλάττετε, καὶ τῆς εἱρκτῆς βιαίως ἀνοιχθείσης, τοῖς τὰ δεινὰ τετολμηκόσιν ἄφεσις τῶν τιμωριῶν, καὶ φυγῆς [a] ἐπικινδύνου παρείχετο πρόφασις. προβαίνοντες δ' ἐπὶ χεῖρον τῷ κακῷ, τοῖς ὕστερον χαλεποῖς μικρὰ τὰ προλαβόντα δεικνύντες, Ἰουβενάλιον τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον, καὶ ἑτέρους εὐλαβεῖς ἱερέας διά τινος παρασκευῆς ἀνελεῖν ἠβουλήθητε. ὡς δὲ τῆς ἐλπίδος ὁ σταλεὶς ἐσφάλη, πάρεργον τῆς αὐτοῦ μανίας καὶ τῶν ἀποστειλάντων αὐτὸν ἐποιήσατο, Σευηριανὸν τὸν τῆς ὁσίας μνήμης ἐπίσκοπον ξίφει διαχρησάμενος, μηδὲ τῶν συνόντων αὐτῷ φεισάμενος. ταῦτα καὶ τούτων χείρονα πλημμελήματα, καὶ ὅπως τετόλμηται, καὶ τίνων διαπραξαμένων, γνωρίζεται διαφόροις ἐν δικαστηρίοις ἰδικῶς ἀποδειχθέντα, καὶ ταῖς θείαις ἡμῶν ἀκοαῖς μηνυθέντα, ἔλεγχος ἀκριβῆ φέροντα τῆς ὑμετέρας γνώμης, ἀφ' ἧς προχείρως ἐπὶ τὸ πλεῖστον πλημμελεῖν ἐτράπητε· οὐ τὴν τοῦ Θεοῦ πίστιν ἐκδικεῖν, ἢ γοῦν συγκροτεῖν βουλόμενοι, ἀλλ' ἑαυτοῖς τὰς προεδρίας καὶ τὰς ἱερωσύνας, ὧν ἀλλότριοι παντάπασι πεφύκατε, προξενεῖν ἐπὶ λύμῃ τῶν πόλεων ἐσπουδακότες. θαυμάζειν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τῇ ἡμετέρᾳ πάρεστι, τίνος ἕνεκεν Εὐτυχῆ μὲν ἀναθεματίζετε, καλῶς γε τοῦτο ποιοῦντες· Θεοδοσίῳ δὲ τῷ πάσης τολμηρῶς ἑαυτοὺς ἐξεδώκατε, τῷ φρονοῦντι τὰ Εὐτυχοῦς· ὃς τὴν Βαλεντίνου καὶ Ἀπολιναρίου κατὰ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ζηλώσας μανίαν, τὰς μὲν ἁγιωτάτας ἐκκλησίας θορυβεῖ, ταῖς δὲ πόλεσιν ἀναστάσεως καὶ βλάβης γεγένηται πρόξενος ἀφορήτου, ὑμῖν δὲ κατέστη τῶν οὕτως ἀθεμίτων καὶ ἀθεμίτων πράξεων ἀρχηγός. τῆς μὲν οὖν δυσσεβείας καὶ τῶν πλημμελημάτων πάντων ὑφέξει δίκας ἀξίας τῷ τῶν ὅλων δεσπότῃ καὶ σωτῆρι Χριστῷ, ὧν τὴν αἰτίαν δέδωκεν. οὐ γὰρ ἀνέξεται ἡ θεία δύναμις ἀτιμώρητα προβῆναι τὰ εἰς αὐτὴν πίστιν δυσφήμως, καὶ εἰς τὰς ἁγίας ἐκκλησίας, καὶ εἰς τοὺς ὁσίους ἄνδρας ἐλεεινῶς ἀναιρεθέντας ἀθεμίτως τετολμημένα. ἡ δὲ ἡμετέρα γαληνότης οὐδὲν τοιοῦτον κατὰ τῶν μοναχῶν προστάξαι ἠβουλήθη, μόνην δὲ τὴν Αἰλιέων καθαρισθῆναι πόλιν, τοῦ λοιποῦ γοῦν ἐπὶ τῇ τῶν οἰκούντων ἡσυχίᾳ φιλοτιμουμένη. τὸ δὲ ὑμέτερον θράσος ἐναντία τοῖς τῶν μοναχῶν παραγγέλμασι [b] διαπραττόμενον, πόλεμον ἤγειρε κατὰ τῆς κοινῆς εὐταξίας· καὶ πλῆθος ἀθροῖσαν τῶν τε λῃστευόντων, καὶ ἄλλως παρανομεῖν εἰωθότων, καὶ ὅπλα κατὰ τῶν ἀνεπιμέμπτως ζώντων κινῆσαν, σφαγῆς καὶ ἀλώσεως καὶ ἑτέρων χαλεπῶν τοῖς τὴν χώραν οἰκοῦσιν αἴτιον κατέστη· ὡς κινηθῆναι τὸ ἡμέτερον κράτος, ἀγανακτῆσαι μὲν τοῖς πεπλημμεληκόσιν, ἐμφύτῳ δὲ φιλανθρωπίᾳ [c] νικηθὲν, τοὺς τῶν φόνων καὶ τῶν ἐμπρησμῶν διεσταλμένους αἰτίους δίκας ὑποσχεῖν παραγγεῖλαι· εἰ καὶ ὅτι καὶ καθ' ὑμῶν ἦν τὰ τῆς ἀγανακτήσεως προβῆναι, καταλιπόντων μὲν τὰ μοναστήρια, οἷς ὑμᾶς διηνεκῶς προσεδρεύειν τὸ ἐπάγγελμα παρακελεύεται, τολμησάντων δὲ ταῦτα, ἃ τῶν ἐσχάτων τιμωριῶν ἄξια καθέστηκεν. ἐπειδὴ καὶ διδάσκειν ἀντὶ τοῦ μανθάνειν ἐπεχειρεῖτε, μὴ εἰδότες τὰ θεῖα λόγια φανερῶς διαγορεύοντα, ὡς οὐκ ἔστι μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον, οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ. ποίας διδασκαλίας τῆς σωτηρίου τῶν ὑμετέρων ψυχῶν, ἢ τῶν ἁγιωτάτων ἀποστόλων καὶ πατέρων, ἠκολουθήσατε; οὐ γὰρ ἂν ταῖς οἰκείαις ἑπόμενοι δυσσεβείαις λέγειν τολμήσετε, ὡς ἐπὶ φόνοις ἢ πλημμελήμασιν ἑτέροις, ἅπερ ὑμεῖς διεπράξασθε, τὰ τῶν ἁγίων [d] προοιμιάζει διδάγματα. ἐπειδὴ δὲ δύο φύσεις ἀκούοντες, τὰς ὑμετέρας ψυχὰς θαμβηθῆναι ἐδιδάξατε, ὥς τινος καινοφωνίας ταῖς ὑμετέραις ἀκοαῖς προσαγομένης· ἴστε, ὡς ὑμῖν μὲν περὶ τούτων ἐξέτασιν πολυπραγμονεῖν οὐ προσήκει, συνιέναι τὴν ἐπὶ τούτοις λεπτότητα μὴ δυναμένοις. ἡμεῖς δὲ τὰς τῶν πατέρων

[a] Forte, ἐπικίνδυνον.

[b] Forte, διαστασιαζόμενον,

[c] Forte, νικηθεὶς ex Lat.

[d] Forte, ἐμμένει.

A quando & monimentorum gestis, & singulorum relationibus nobis apertum est, quomodo & Æliorum civitas a vobis velut hostibus capta sit, qui habitare in monasteriis, & ejusmodi locis observare debuistis. Insuper & venerandæ memoriæ diaconi commissa cædes: & quod illius corpus post necem etiam communi sepultura privatum, insensibiliter tractum subdebatur injuriis. Quomodo etiam domus incensæ, & portæ clausæ sint civitatis, & quasi legibus propriis civitatis custodiebatis muros: & carcere violenter aperto, malorum præsumptoribus remissio pœnarum, & periculosæ fugæ præbebatur occasio. Proficientibus autem ad pejora, postremis minora fuisse præcedentia demonstrantes, B Juvenalem sanctissimum episcopum, & alios reverentissimos sacerdotes per quemdam ad hoc destinatum interficere voluistis. Cum vero is qui missus fuerat, fuisset spe sua deceptus, sine effectu suam vesaniam & eorum a quibus missus fuerat, esse non sinens, Severianum sanctæ memoriæ episcopum gladio percutiens, neque his qui erant cum eo pepercit. Hæc ergo & his pejora delicta, & quomodo præsumpta, & quibus agentibus, aut invitantibus acta sint, manifestant ea quæ frequenter in diversis judiciis proprie demonstrata, & sacratissimis nostris auribus intimata sunt, certissimum indicium vestræ voluntatis habentia, quam prompte ad maxime delinquendum descenderitis; non Dei fidem defendere vel fovere volentes, sed vobisipsis præ- C fecturas & sacerdotia, quorum vos ostenditis omnimodis alienos, in perditionem civitatum vendicare studentes. Nostra siquidem pietas admiratur, qua causa Eutychem quidem anathematizatis, bene in hac parte facientes: Theodosio vero, qui projectæ audaciæ est, vos ipsos contradidistis, sapienti ea quæ sunt Eutychis: qui Valentini & Apollinaris contra orthodoxam fidem æmulatus insaniam, sanctissimas quidem conturbat ecclesias, civitatibus vero subversionis & importabilis vexationis exstitit occasio: vobis etiam factus est adeo nefandarum & iniquarum actionum princeps. Et impietatis quidem suæ ac delictorum omnium pœnas dignissimas dabit omnium Domino & Salvatori Christo, quorum excitastis originem. Non enim patietur divina potestas sine supplicio pertransire ea quæ in ejus fidem D blaspheme, & in sanctas ecclesias, & in sanctos viros miserande peremptos, nefande commissa sunt. Nostra quidem tranquillitas nihil tale fieri contra monachos imperavit: sed ut tantummodo Æliorum sedaretur civitas, quatenus de cetero quies ab omnibus servaretur. Vestra vero procacitas mandatis contraria monachorum agens, bellum adversus communem quietem assumpsit: & multitudinem congregans latronum, & aliorum inique agere solitorum, armaque contra legitime viventes commovens, causa cædis & devastationis, aliarumque crudelium rerum, provinciæ habitatoribus fuit: ita ut mota majestas nostra indignaretur rerum talium commissoribus: sed per insitam clementiam superata, cædis & incendiorum auctores pœnas luere E juberet: licet etiam adversus vos justum esset ut nostra indignatio progrederetur, qui relictis monasteriis, in quibus vos perpetuo residere vestra professio jubet, ea ausi estis, quæ ultimo supplicio digna sunt. Nam etiam docere potius quam discere præsumitis, divina nescientes eloquia aperte præcipientia, quia non est discipulus super magistrum suum: quas doctrinas Salvatoris animarum nostrarum, aut sanctissimorum Apostolorum & Patrum, secuti estis? Non enim proprias sequentes impietates, dicere audebitis, quod ad cædes aliaque delicta quæ vos egistis, sanctorum documenta progrediantur. Sed quia duas naturas audientes, perturbatas vestras animas fuisse docuistis, veluti quadam novitate auribus vestris illata; scitote, quia vobis quidem harum rerum examinationem facere non congruit, qui subtilitatem hujus rei intelligere nequitis. Nos autem Patrum

Matth. 10.

suscipientes doctrinas, naturam intelligimus veritatem. Hoc enim quod sapimus, simul & dicimus; quia Dominus noster Jesus Christus, Deus vere & homo vere est idem: sicut & sanctissimus apostolus Paulus, naturam ipsam veritatem intelligens, in epistola ad Galatas clare docet, ita dicens: *Sed tunc quidem nescientes, servistis eis qui natura non sunt dii:* hoc est, ignorantes vere Deum, qui vere non sunt dii: ex his palam significans, quia natura veritas est. Sed dicitis, quia de naturis in fidei symbolo nihil continetur a trecentis decem & octo sanctis patribus exposito. Neque enim ulla de hac re tunc quæstio mota erat, neque nunc aliqua novitas adversus eam fidem excogitata est; sed sanctorum patrum qui in orthodoxa fide claruerunt, firmata est traditio. Vos autem qui dicitis; Non oportet naturarum rationes exquiri, hoc ipsum facere compertum est, aperte in supplicationibus a vobis directis naturarum memoriam facientes, atque dicentes: » Quomodo parit virgo, & manet virgo? Et quomodo generat per naturam eum qui super naturam est? Verbum enim caro factum est. Quomodo autem factum est? quomodo separari potest? Factum vero est, non natura mutatum, neque divinitate conversum. Videte igitur quomodo naturam ubique commemoratis, qui propter ipsum nomen naturæ turbamini: & undique vobisipsis calumniandi ea quæ a sancta synodo pro fide vere firmata sunt, occasionem exquiritis: etiam in eo peccantes, quod mentientes asseritis, prorsus definitum esse dici debere duos filios, & duos Christos; quod ita non est. Nos enim hoc [a] abdicantes, anathematizamus eos qui hoc scripserunt, aut dixerunt, aut dicere forte præsumunt. Nostra namque tranquillitas symbolum trecentorum decem & octo patrum & jampridem secuta est, & ei in posterum tempus assentit: credens Dominum nostrum & Salvatorem Jesum Christum ex Spiritu sancto & Maria Virgine Dei genitrice natum. Orthodoxam namque fidem, sicut accepimus, servare in perpetuum festinamus: quemadmodum etiam sancta synodus nuper in Chalcedonensium civitate celebrata, credens docet, symbolum confirmans, & consona sapiens ipsis sanctis patribus, Ephesinoque concilio, cujus Cælestinus & Cyrillus reverendæ memoriæ præsules fuerunt, errorem Nestorii condemnantes. Ac nostra clementia nulli penitus necessitatem præcepit imponi, quatenus aut subscriberet, aut consentiret invitus. Non enim terrore aut violentia aliquos volumus ad viam trahere veritatis. Vos autem e contrario præter ea quæ dudum ausi estis, gladiis, aliisque crudelitatibus, insuper & injuriis & [b] tormentis in mulieres honestas & nobiles perpetratis, necessitatem plurimis non dubitastis inferre, ut consentirent vestris perversis doctrinis; & clamoribus atque subscriptionibus anathematizarent eamdem sanctam synodum, & sanctissimum patriarcham sedis Apostolicæ maximæ Romæ Leonem, & alios sanctissimos patres: pro quibus ausibus necessarie reddituri estis Deo omnium Domino rationem, in cujus injuriam, si dici fas est, talia facere præsumpsistis; jure opprobrium & irrisio scelestis paganis & hæreticis effecti, quibus estis exemplum confusionis redditi. Quia vero & Samaritas accusastis, tamquam ipsi adversus sanctas ecclesias crudelia & nefanda commiserint, & cædes, & alia simul incongrua perpetrarint: cognoscite quia sancivimus, ut inquisitione subtilissima subsecuta per virum spectabilem Comitem Dorotheum, ea quidem quæ direpta sunt, sanctis Dei ecclesiis, & eis qui perdiderunt restituantur; illi autem qui harum rerum inveniuntur auctores, legitimæ ultioni subjaceant, cum horum criminum ultio nihil ad vos pertineat; quos oportet, agnoscentes quomodo credat nostra potentia, & a nostra pietate pariter invitatos, a sancta & orthodoxa fide nullatenus deviare; sed sedere potius in monasteriis, & orationibus ad Deum fusis vacare, & consona vestræ professioni semper efficere, nullasque

Galat. 4.

[a] al. prohibentes.

[b] al. verberationibus.

A [a] ἐκδεξάμενοι διδασκαλίας, τὴν φύσιν νοοῦμεν ἀλήθειαν. τοῦτο γὰρ ὅπερ φρονοῦμεν, καὶ φαμέν· ὅτι περ ὁ δεσπότης ἡμῶν καὶ σωτὴρ Ἰησοῦς Χριστὸς, Θεὸς ἀληθῶς καὶ ἄνθρωπος ἀληθῶς ἐστὶν ὁ αὐτός· καθὼς καὶ ὁ ἁγιώτατος ἀπόστολος Παῦλος, τὴν φύσιν ἀλήθειαν νοῶν, ἐν τῇ πρὸς Γαλάτας ἐπιστολῇ διδάσκει, σαφῶς λέγων· ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδότες Θεὸν, ἐδουλεύσατε τοῖς φύσει μὴ οὖσι θεοῖς. ἐκ τούτων φανερῶς, ὅτι φύσις ἐστὶν ἡ ἀλήθεια, σημαίνει· εἰ καὶ ὅτι περὶ φύσεων ἐν τῷ τῆς πίστεως οὐ περιέχεται συμβόλῳ τῷ ἐκτεθέντι παρὰ τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἁγίων πατέρων. οὔτε γάρ τις περὶ τούτου ζήτησις ἐκινήθη· οὔτε δὲ καινοτομία τις κατὰ τῆς αὐτῆς ἐπενοήθη πίστεως, ἀλλὰ τὰ τῶν ἁγίων τῶν ἐπὶ ὀρθοδοξίᾳ λαμψάντων ἐκυρώθη παραγγέλματα. ὑμεῖς B δὲ οἱ μὴ χρῆναι λέγοντες φυσιολογεῖν, αὐτὸ τοῦτο ποιοῦντες ἁλίσκεσθε, διαρρήδην ἐν ταῖς παρ' ὑμῶν ἀποσταλείσαις δεήσεσι φύσεως μεμνημένοι, καὶ λέγοντες· πῶς τίκτει παρθένος, καὶ πάλιν μένει παρθένος; καὶ πῶς γεννᾷ κατὰ φύσιν τὸν ὑπὲρ φύσιν, καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δέ· ὁ γὰρ λόγος σὰρξ ἐγένετο. πῶς δὲ γέγονε; πῶς χωρισθῆναι δύναται; γέγονε δὲ, οὐ τραπεὶς τὴν φύσιν, οὐδὲ μεταβληθεὶς τὴν θεότητα. ὁρᾶτε οὖν, πῶς φύσεως πανταχοῦ μέμνησθε, οἱ πρὸς αὐτὸ τὸ τῆς φύσεως ὄνομα ταραττόμενοι, καὶ πανταχόθεν ἑαυτοῖς τὸ συκοφαντεῖν τὰ παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου ἀληθῶς ἐπὶ τῇ πίστει κυρωθέντα ἀφορμὰς πορίζοντες· ἁμαρτάνετε καὶ κατὰ τοῦτο, ὅτι ψευδόμενοί φατε, ὡς ἐδογματίσθη λέγειν δύο υἱοὺς, καὶ δύο Χριστούς· ὅπερ οὐχ οὕτως ἔχει. ἀπαγορεύοντες γὰρ, ἀναθεματίζομεν τοὺς τοῦτο λέγοντας, ἢ γράψαντας, ἢ εἰπόντας, ἢ καὶ C τολμῶντας λέγειν. τὸ γὰρ ἡμέτερον κράτος τῷ συμβόλῳ τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἁγίων πατέρων τόν τε προλαβόντα χρόνον ἠκολούθησε, καὶ εἰς τὸ ἑξῆς πείθεται, πιστεῦον τὸν δεσπότην ἡμῶν καὶ σωτῆρα Ἰησοῦν Χριστὸν ἐκ πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς παρθένου τεχθῆναι. τὴν γὰρ ὀρθόδοξον πίστιν, ὡς παρελάβομεν, διηνεκῶς φυλάττειν σπουδάζομεν, ὃν τρόπον καὶ ἡ ἁγία σύνοδος, ἡ τῆς κατὰ τὴν Καλχηδονίων ἐνάγχος συγκροτηθεῖσα, πιστεύουσα διδάσκει, βεβαιοῦσα τὸ σύμβολον, [b] τοῖς τε αὐτοῖς ἁγίοις πατράσι καὶ τῇ συνόδῳ τῇ κατ' Ἔφεσον, ἧς Κελεστῖνος καὶ Κύριλλος, οἱ τῆς εὐλαβοῦς μνήμης, προεβέβληντο, τὴν Νεστορίου πλάνην ἐξουθενοῦμενοι. καὶ ἡ μὲν ἡμετέρα γαληνότης οὐδενὶ τὸ σύνολον ἀνάγκην ἐπαχθῆναι προσέταξεν, ὥστε ἢ ὑπογράφειν, ἢ συναινεῖν, εἰ οὐ D βούλεται. οὐδὲ γὰρ ἀπειλαῖς, ἢ βίᾳ τινὰ πρὸς τὴν τῆς ἀληθείας ὁδὸν ἕλκειν βουλόμεθα. τὸ δὲ ἐναντίον ὑμεῖς, πρὸς τοῖς ἤδη τετολμημένοις, διὰ ξιφῶν καὶ ἑτέρων χαλεπῶν, ἔτι μὲν καὶ ὕβρεων καὶ αἰκισμῶν εἰς γυναῖκας λαμπρὰς καὶ τιμίας γενομένων, ἀνάγκην ἐπάγειν οὐκ ὠκνήσατε πολλοῖς, πείθεσθαι μὲν ταῖς διεστραμμέναις ὑμῶν διδασκαλίαις, ἐκβοήσεσι δὲ καὶ ὑπογραφαῖς ἀναθεματίζειν τὴν αὐτὴν ἁγιωτάτην σύνοδον, καὶ τὸν ὁσιώτατον πατριάρχην τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς μεγάλης Ῥώμης Λέοντα, καὶ τοὺς ἄλλους ὁσίους πατέρας· ὑπὲρ ἧς τόλμης ἀναγκαίως δώσετε λόγον τῷ τῶν ὅλων δεσπότῃ Θεῷ· οὗ περ, εἰ θέμις εἰπεῖν, εἰς ὕβριν ταῦτα πράττειν ἐτολμήσατε, ἐπονείδιστοι καὶ καταγέλαστοι δικαίως τοῖς τε μιαροῖς Ἕλλησι, καὶ τοῖς αἱρέσεσι χαίρουσιν, οἷς ὑπόδειγμα αἰσχύνης γεγόνατε. ἐπειδὴ δὲ καὶ τοὺς Σαμαρείτας ᾐτιάσασθε, ὡς E κατὰ τῶν ἁγιωτάτων ἐκκλησιῶν δεινὰ καὶ ἀθέμιτα τολμήσαντας, καὶ φόνους, ἢ ἕτερά τινα ἄτοπα πλημμελήσαντας, γινώσκετε, ὡς ἐθεσπίσαμεν, ζητήσεως παρακολουθησάσης ἀκριβοῦς παρὰ τοῦ περιβλέπτου κόμητος Δωροθέου, τὰ μὲν ἁρπαγέντα ταῖς ἁγιωτάταις ἐκκλησίαις καὶ τοῖς ἀπολέσασιν ἀποκατασταθῆναι, τοὺς δὲ τούτων αὐθέντας εὑρισκομένους ἀξίας τιμωρίας τὴν ἐκ τῶν νόμων ὑποσχεῖν, τῆς ἐπὶ τούτοις ἐκδικήσεως οὐδὲν ὑμῖν προσηκούσης· οὓς χρὴ διδαχθέντας, ὅπως τὸ ἡμέτερον κράτος πιστεύει, καὶ παρὰ τῆς ἡμετέρας εὐσεβείας προτραπέντας, μὴ χωρίζεσθαι τῆς ἁγίας καὶ ὀρθοδόξου πίστεως, προσεδρεύειν δὲ τοῖς μοναστηρίοις, καὶ ταῖς πρὸς τὸ κρεῖττον σχολάζειν εὐχαῖς, σύμφωνα τῷ ἐπαγγέλματι διαπραττομένους, καὶ μη-

[a] Forte, ἐκλεξάμενοι

[b] Forte, καὶ σύμφωνα φησί τε, ex Latino.

δένα θε-

δίχα θορύβων παντάπασιν ἐμπιπλῶντας, μήτε μὴν τοῖς ἐπὶ ἀπωλείᾳ τῶν ψυχῶν παρὰ τῶν φαῦλα διδασκόντων λεγομένοις ἁπλῶς πειθομένους, μήτε διὰ τὰς ἐκείνων ἀσεβεῖς συμβολὰς, τῆς ὀρθοδόξου πίστεως καὶ τῶν τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν χωριζομένους. παρασυνάξεις μηδὲ ὅλως ποιεῖν τολμᾶτε· εἰδότες τὰ πάλαι νομοθετηθέντα παρὰ τῶν τῆς θείας λήξεως ἐν τοῖς ἀρχαιοτέροις χρόνοις γεγενημένων βασιλέων, οἳ τὴν ἁγίαν καὶ καθολικὴν συγκροτήσαντες θρησκείαν, μεγίσταις ἐπιτιμίαις τοὺς παρασυνάγειν τολμῶντας ὑποβάλλεσθαι διετάξαντο. μεταμελήσεσθαι δὲ ὑμᾶς τῶν προτέρων πιστεύοντες, οὐδὲ τὰ τῆς φιλανθρωπίας ἠρνησάμεθα, πολλαῖς παρακλήσεσι χρησαμένου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Ἰουβεναλίου, δι' ὧν ἡμᾶς ἐξεδυσώπησε, ταῦτα πρὸς ὑμᾶς τὰ θεῖα χαράξαι γράμματα. διδαχθέντες δὲ ταῖς δεήσεσιν, ὡς ὑπὸ τοῦ φυλάττειν κελευσθέντων στρατιωτῶν τὴν Αἰλιέων πόλιν, καί τι τῶν ἵππων καὶ ἀνδρῶν πλήθει θορυβεῖται τὰ ὑμῶν ἀσκητήρια, καὶ ἀγανακτήσαντες πρὸς τοῦτο, Δωρόθεον τὸν περίβλεπτον κόμητα ὑμᾶς ἐλευθερῶσαι τῆς ὀχλήσεως ἐθεσπίσαμεν· εἰ καὶ ὅτι οὐδὲ πρὸ τούτου ἐνοχλεῖσθαι τὰ μοναστήρια, ἢ τὰς ὑμῶν ξενίας στενοχωρηθῆναι προσετάξαμεν.

A turbas omnino miscere; neque his quæ ad perditionem animarum a pravis doctoribus proferuntur, incaute consentientes, neque propter eorum impios cœtus ab orthodoxa fide & Dei vos separantes ecclesiis. Collectas vero canonibus contrarias nequaquam facere præsumatis: scientes ea quæ dudum sancita sunt a divæ memoriæ priorum temporum principibus, qui sanctam catholicamque religionem corroborantes, maximis suppliciis extraneas collectas præsumentes facere subdi sanxernnt. Nos autem credentes fore ut priorum vos pœnitentia capiat, clementiam nullatenus denegavimus: multis utique precibus utente sanctissimo Juvenale, per quas nos exoravit hæc ad vos scripta transmitti. Agnoscentes autem diversorum precibus, quod a militibus custodire jussis Æliorum civitatem, & multitudine caballorum atque virorum vestra monasteria conturbantur; etiam in hoc indignati, Dorotheum virum spectabilem Comitem ab hac molestia vos liberare sancivimus: licet nec antea injuriam fieri monasteriis, aut vestra refugia sustinere præceperimus angustias.

VIII. *Interpretatio legis* [a] *a Theodosio juniore, cum seductus fuisset a Chrysaphio, adversus Flavianum & socios pro Eutyche promulgata: quam religiosissimi Marciani Principis lex subsecuta destruxit.*

[a] In cod. Bib. Theodosii posterioris, quam pro Eutyche seductus a Chrysaphio promulgavit: quam nunc ideo posui (ait Rusticus S. R. E. diaconus) ut quia beatæ memoriæ principis Marciani lex hanc subsecuta destruxit, etiam tali collatione noscatur quod amplectendum, quidve vitandum sit de hæreticis Nestorianis & fide catholica. *Ea lex alia Latinitate legitur in Conc. V. collat. V.*

OLim quidem prius Nestorius, qui fuit Constantinopolitanus episcopus, nova & pestifera, præter illa quæ tradita sunt, tentans inducere, B dogmatum Christianorum puræ & orthodoxæ fidei contraria, a sancta synodo est ejectus, quæ Ephesi ex universo orbe Principali sanctione convenit. Quæ sancta synodus pariter confirmavit etiam catholicam fidem, ab episcopis qui Nicææ congregati sunt, traditam. Et nos confirmantes quæ salubriter definita sunt ab eodem sancto concilio quod Ephesi congregatum est, generalem promulgavimus legem, quæ tam prædictum Nestorium, quam eos qui ei similia sapiunt, damnat; præcipientes, ne Christiano saltem nomine censerentur; sed ut Simoniani potius C vocarentur, quoniam blasphemiam Simonis dilexerunt. Definivimus etiam, certis eos debere ultionibus subjacere, quas continet præfata præceptio. Quoniam vero præsenti tempore, dum post illa jampridem quietæ essent ecclesiæ, Flavianus Constantinopolitanus episcopus, & Eusebius alter episcopus, perniciosas seductiones sequendo Nestorii, [b] schismata ecclesiis injecerunt; præcepimus rursus in ejusdem civitatis Ephesi sanctissimam ecclesiam undique convenire concilium, ut cum omni subtilitate vera fide firmata, a sanctis ecclesiis injecta per eos hæresis auferatur. Hæc ipsa igitur sancta synodus definivit, obtinere quidem fidem quæ Nicææ a trecentis decem & octo patribus tradita est, excludi vero ab episcopatu non solum Flavianum & Eusebium, sed & Domnum qui fuit Antiochenus episcopus, & Theodoretum, & alios quosdam, qui in eadem præfata hæreseos cæcitate participant, & ob hoc sacerdotalibus indigni sunt sedibus. Et nos igitur ejusdem sanctæ synodi decreta laudamus atque firmamus: hanc orthodoxam fidem putantes, atque nominantes quæ a trecentis decem & octo patribus exposita est, & firmata in sanctis conciliis quæ Ephesi congregata sunt. Ut vero & in reliquum tempus perfectissima fiat totius solutio quæstionis, jubemus ut in omni orbe terrarum huic ipsi fidei quæ in Nicæa prolata est, undique episcopi universi subscribant per metropolitanos singulorum locorum, & hoc ipsum nobis per proprias eorum litteras intimetur. Omnino autem nullus, qui Nestorii ac Flaviani, & eorum qui ejusdem hæresis sententia detinentur, ullo modo episcopus ordinetur. Sed & si quis jam maligno præventu est ordinatus; aut si quis de cetero per concursum fuerit simulationemque provectus, is orthodoxorum pontificum decreto projiciatur. Et nec usque ad verbum eidem sanctæ fidei vel adjiciatur aliquid, vel dematur. Sed nec habeat aliquis, aut legat, aut transcribat, proferatve Nestorium, vel terminos ejus, aut codices noxios, & maxime quos contra solas Porphyrius edidit Christianas litteras; neque Theodoreti scripta; sed quicumque hujusmodi codices habet, publice illos proferat, & cunctis videntibus igni tradantur. Et eos qui hanc religionem colunt, vel doctores eorum, nullus neque in civitate, neque in agro, neque eos secum patiatur habere consessum: alioquin rebus ejus publicatis, ipse perpetuo exsilio relegabi- D tur. Quicumque hoc egerit, vel qualislibet exstiterit, vel quisquis codices habuerit, interdictam fidem Nestorii ac Theodoreti continentes, aut interpretationes eorum, vel qui vocantur sermones allocutorii, sive traditiones; iisdem tormentis subjaceat, vel si ea quæ sunt ab illis composita, alterius nomine fuerint prænotata.

[b] al. sectiones

In codice Bobiensi, Rusticus idem hæc subjecit, quæ ad trium capitulorum causam illustrandam nonnihil lucis adjiciunt: Lex hæc de Nestorio recte continens, contra orthodoxos vero perverse, & pro illa nihilominus utilitate inserta est, ut sciat Lector, quia sequens lex principis Marciani ideo nominatim de Iba nihil dixit, quoniam nec in ista nihil legitur, sed specialiter ab ista damnatos specialiter solvit; generaliter vero & illa generaliter attigit. Sicubi autem de Iba in hujus legis (quæ sequitur) exemplaribus invenitur, in superfluum deputetur. Quia & nos alicubi posuisse recolimus, quod ex veteribus Acumitensium duximus emendandum.

Partis tertiæ Cap. IX.

IX. *De infirmandis iis quæ contra sanctæ memoriæ Flavianum episcopum Constantinopolitanæ urbis injuste sunt prolata, & confirmandis iis quæ postea de eo constituta sunt a sancta synodo Chalcedonensi.*

Ex versione Rustici diaconi, ut ipse testatur in cod. Divion.

Valentinianus & Marcianus Augusti, Palladio præfecto prætoriorum Orientis, Valentiniano præfecto Illyrici, Tatiano præfecto urbis, Vincomalo magistro divinorum officiorum & Consuli designato.

GLoria numquam gloriosi morte perimitur, nec [a] pereunt cum morientibus virtutes: immo etiam obitu existimatio augetur proborum hominum, quia omnis adversum mortuos evanescit invidia. Inde tanto studio ac præconiis majorum facta laudantur: inde optimorum virorum maxima cum veneratione memoria celebratur; inde magnorum animi exitus appetivere gloriosos: quia compertum est, eos solummodo mori, quorum de vita ac morte tacetur. Id ita esse, etiam præsenti tempore divinum ostendit humanumque judicium. Cum enim falsa invidia & improbe concinnata calumnia, religiosæ ac venerabilis recordationis Flavianus hujus almæ urbis episcopatu fuisset expulsus: (quamvis hoc fuit plenius retinere sacerdotium, fidem quam acceperat, conservare: is enim solus est, qui esse meretur episcopus:) tamen ita ejus reliquias & expetiit hæc sacratissima civitas & recepit, ut beatior omni vivente videretur: ut exitus ille qui putabatur acerbus, optandus credatur fuisse, quo illam immortalem mercatus est laudem. Secutumque est illud, quod meritis ejus divinitas præstitit, ut venerabilis synodus innumerabilium pæne sacerdotum Chalcedonem conveniret: quæ dum fidem diligenter inquirit, auctoritate beatissimi Leonis episcopi [b] æternæ urbis Romæ, & religionis fundamenta constituit, Flaviano & anteactæ vitæ palmam, & mortis tribuit gloriosæ. Ergo quoniam venerabilis recordationis Flavianus tanto ac tali decoratus est testimonio, ut Eutyches qui contra senserat, cum sceleratis dictis suis ab omnibus uno ore damnaretur; aboleatur illa constitutio, quæ sceleratorum subreptione post obitum sanctæ memoriæ Flaviani adversus eum lata cognoscitur: cessentque in totum ea, quorum initium fuit iniquum: & injusta sententia nihil obsit Eusebio quoque & Theodoreto religiosis episcopis, qui eadem lege continentur: quoniam non possunt sacerdotes constitutione damnari, quos synodicum ornat de conservata religione decretum. Expulsa itaque illa sanctione, teneat vitæ gloriæque suæ Flavianus, quam meretur, perpetuam laudem, ceteris constantiæ erga fidem futurus exemplum. Illustrissima igitur & magnifica auctoritas tua hanc saluberrimam legem, edictis propositis, ad omnium notitiam faciat pervenire. Datum Constantinopoli, pridie Nonas Julii, Sporacio viro clarissimo, & qui fuerit nuntiatus, Consulibus. [c]

[a] al. deficiunt

[b] al. æternabilis.

[c] Anno 451.

Περὶ τοῦ ἀνατραπῆναι τὰ κατὰ τοῦ τῆς ἁγίας μνήμης Φλαβιανοῦ τοῦ ἐπισκόπου τῆς βασιλευούσης ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ βεβαιωθῆναι τὰ μετὰ ταῦτα ὑπὲρ αὐτοῦ παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου τυπωθέντα.

Οἱ βασιλεῖς Παλλαδίῳ τῷ μεγαλοπρεπεστάτῳ ἐπάρχῳ τῶν πραιτωρίων, Οὐαλεντινιανῷ ἐπάρχῳ τοῦ Ἰλλυρικοῦ, Τατιανῷ ἐπάρχῳ πόλεως, Βιγκομάλῳ μαγίστρῳ τῶν θείων ὀφφικίων καὶ ὑπάτῳ δεσιγνάτῳ.

ΟΥδέ ποτε δόξα τῷ θανάτῳ τῶν ἐνδόξων ἀπόλλυται, οὐδὲ συναποθνήσκουσι τοῖς τελευτῶσιν αἱ ἀρεταί· μᾶλλον δὲ τῶν ἀγαθῶν ἡ ὑπόληψις αὔξεται τῇ τελευτῇ, ἐπειδήπερ ἅπας ὁ κατὰ τῶν τελευτώντων ἐκποδὼν γίνεται φθόνος. ἐντεῦθεν μετὰ τοσαύτης καὶ ἐπαίνων τὰ τῶν προγόνων ἀφηγεῖται κατορθώματα. ἐντεῦθεν ἡμῖν τῶν ἀρίστων ἡ μνήμη μετὰ μεγίστης ἐπιτελεῖται τῆς προσκυνήσεως. ἐντεῦθεν τῶν ἀρίστων ἀνδρῶν αἱ ψυχαὶ πολλάκις τὰς εὐκλεεῖς εἵλοντο τελευτάς. συνομολογεῖται γάρ, ἐκείνους μόνους εἰς τὸ διηνεκὲς ἀποθνήσκειν, ὧν ἥ τε ζωὴ καὶ ὁ θάνατος σεσιώπηται. τοῦτο καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος οὕτως ἔχει, ἥ τε θεία καὶ ἡ τῶν ἀνθρώπων ἐπιδείκνυσι κρίσις. ἐπεὶ γὰρ φθόνῳ ψευδεῖ ὑπὸ τῆς ἀΐδίου συντεθείσης συκοφαντίας ὁ τῆς ἁγίας καὶ προσκυνητῆς μνήμης Φλαβιανός, ὁ ταύτης ἐνδόξου πόλεως ἐπίσκοπος, τῆς ἀρχιερωσύνης ἐξεβλήθη· καὶ εἴπερ κατὰ τὸ ἀληθὲς ἐκ τῆς ἐπισκοπῆς πλεῖστον ἔχαιρεν, ἢ τὴν πίστιν, ἣν παρέλαβε, φυλάττειν· οὗτος γὰρ μόνος ἠξίωται τοῦ ἱερατικοῦ ἐπίσκοπος· ὅμως τὰ τούτου λείψανα ἡ βασιλικωτάτη αὕτη πόλις ἐζήτησε, καὶ ἀπέλαβεν· ὡς μακαριώτερον αὐτὸν πάντων τῶν ζώντων ὀφθῆναι· ὥστε τὴν τελευτὴν ἐκείνην τὴν χαλεπὴν νομισθεῖσαν, δι᾽ ἀρχῆς ποθεινὴν γενέσθαι, δι᾽ ἧς ἐκείνην τὴν ἀθάνατον εὐφημίαν ἐπραγματεύσατο. καὶ δὴ τούτοις ἐπηκολούθησεν ἐκεῖνο, ὅπερ τοῖς αὐτοῦ γέρασιν ὁ Θεὸς ἐδωρήσατο· ὥστε προσκυνητὴν σύνοδον ἀναριθμήτων σχεδὸν ἐπισκόπων συνελθεῖν εἰς τὴν Καλχηδονίων, ἥτις ἐν ὅσῳ τὰ κατὰ τὴν πίστιν ἐπιμελῶς ἐκζητεῖ, διὰ τῆς αὐθεντίας τοῦ μακαριωτάτου Λέοντος τοῦ τῆς αἰωνίας τὴν δόξαν Ῥώμης ἐπισκόπου, καὶ τῆς θρησκείας κυροῖ τὰ θεμέλια, Φλαβιανῷ τὸ βραβεῖον τοῦ τε παρῳχηκότος βίου, καὶ τῆς ἐνδόξου παρέσχηκε τελευτῆς. ἐπειδὴ τοίνυν ὁ τῆς προσκυνητῆς μνήμης Φλαβιανὸς τῇ τοσαύτῃ κεκόσμηται μαρτυρίᾳ, ὥστε Εὐτυχῆ τὸν τἀναντία φρονήσαντα μετὰ τῶν μυσαρῶν αὐτοῦ ῥημάτων καταδικασθῆναι παρὰ πάντων ἑνὶ στόματι, ἀπαλειφθήτω τὰ τῆς διατάξεως ἐκείνης, ἥ τις καθ᾽ ἁρπαγὴν τῶν μυσαρῶν μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Φλαβιανοῦ κατ᾽ αὐτοῦ τεθεῖσα γινώσκεται· καὶ καθ᾽ ὅλου σχολαζέτω τὰ ἐξ ἀδικίας τὴν ἀρχὴν ἐσχηκότα, ἥ τε ἄδικος ἀπόφασις μηδὲν βλαπτέτω μηδὲ Εὐσέβιον, μηδὲ Θεοδώρητον, τοὺς θεοφιλεστάτους ἐπισκόπους, οὓς ὁ ὅρος ὁ αὐτὸς περιέχει· ἐπειδήπερ οὐ δύνανται ἐκ διατάξεως ἐπίσκοποι κατακρίνεσθαι, οὓς ἐπὶ τῇ φυλακῇ τῆς πίστεως συνοδικὴ ψῆφος ἐκόσμησεν· ἐκβληθείσης τοιγαροῦν τῆς νομοθεσίας ἐκείνης, κατεχέτω τοῦ βίου καὶ τῆς δόξης τῆς ἑαυτοῦ Φλαβιανός, ἧς περ ἠξίωται, τὸν αἰώνιον ἔπαινον, τῆς εὐσταθείας τῆς περὶ τὴν πίστιν αὐτοῦ τοῖς λοιποῖς * ἐσομένης ὑπόδειγμα. ἡ ὑπέρλαμπρος τοιγαροῦν καὶ μεγαλοφυὴς αὐθεντία σου τὸν σωτηριώδη τοῦτον νόμον, προτεθέντων ἰδίκτων, εἰς τὴν ἁπάντων ποιήσει γνῶσιν ἐλθεῖν. ἐδόθη πρὸ μιᾶς νωνῶν Ἰουλίων, ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὑπατείᾳ Σποραχίου τοῦ λαμπροτάτου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου.

* Forte, ἐσομένης ex Lat.

X. *De confirmandis quæ a sancta synodo Chalcedonensi contra Eutychem & ejus monachos constituta sunt.*

Ex versione Rustici diaconi, ut ipse testatur in cod. Divion.

Iidem Augusti, Palladio Præfecto prætorii.

AMplæ omnipotenti Deo habendæ atque agendæ sunt gratiæ, quod scelera nec latere prorsus, nec durare impunita permittit. Horum enim alterum læ-

Περὶ τοῦ βέβαια εἶναι ταῦτα, ἅπερ τῆς ἁγίας συνόδου τῆς Καλχηδόνι κατὰ Εὐτυχοῦς καὶ τῶν αὐτοῦ μοναχῶν ὡρίσθη.

Οἱ αὐτοὶ Αὔγουστοι τοῖς αὐτοῖς ἄρχουσιν.

ΜΕγίστας τῷ παντοκράτορι Θεῷ χρὴ ἔχειν καὶ ὁμολογεῖν τὰς χάριτας, ὅτι τὰ μύση οὔτε λανθάνειν παντελῶς, οὔτε διαμένειν ἀτιμώρητα συγχωρεῖ· ὧν θάτερον μὲν τοῦ βλά-

τοῦ πλείστην ἔχει τὴν ἄδειαν, θάτερον δὲ τοῦ ἁμαρτάνειν ὑπόδειγμα δίδωσι τοῖς λοιποῖς. τεταρμένων ἐν φροντίδι τὰς τῶν ἀνθρώπων πράξεις τῇ ἀρχῇ τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸ τῆς θρησκείας μάλιστα σέβας, πρώην ἐν τῷ κυροῦσθαι τὴν καθολικὴν πίστιν περιφανῶς ἀπεδείχθη· ἡνίκα τὸν τοῖς μυσαροῖς ἑπόμενον δόγμασιν Εὐτυχῆ καὶ λανθάνειν, ὡς ἐλάνθανεν, ἐπὶ πλεῖον οὐκ εἴασε, καὶ ἀνοιχθέντα, τὸ μὴ τὴν τιμωρίαν διαφεύγειν οὐκ ἠνέσχετο. ὅθεν ταῖς ψήφοις οὕτως Θεοῦ τε καταδικασθεὶς καὶ ἀνθρώπων, ὅρον συνοδικόν, ὡς ἦν ἄξιος, ἀπηνέγκατο, Θεῷ τε ὑπεύθυνος ὤν, ᾧ τὴν ὕβριν ἐποίει, καὶ ἀνθρώποις ἔνοχος, οὓς ἀπατᾶν ἐπεχείρει. πλεῖστοι γὰρ ἔναγχος ἐκ πάσης, ὡς εἰπεῖν, τῆς οἰκουμένης ὁσιώτατοι κατὰ τὴν Καλχηδόνα ἀθροισθέντες ἐπίσκοποι τὰ τοῦ μνημονευθέντος Εὐτυχοῦς φαυλότατα πλάσματα, μετὰ τῆς πλάνης τῆς ἐν Ἐφέσῳ συνόδου, τῆς αὐτοῦ χάριν γεγενημένης, ἐξέβαλον, τοῖς τῶν ἁγίων πατέρων ἀκολουθήσαντες δόγμασι, τοῖς τε ἐν Νικαίᾳ παρὰ τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἐκτεθεῖσι, καὶ τοῖς ἐν ταύτῃ τῇ πόλει παρὰ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, καὶ τοῖς ἐν Ἐφέσῳ, ἡνίκα τὴν Νεστορίου πλάνην ἐξέκλεισαν, προεδρευόντων Κελεστίνου τε τοῦ τῆς Ῥωμαίων, καὶ Κυρίλλου τοῦ τῆς Ἀλεξανδρέων πόλεως, ἐπισκόπων. τὰ κατὰ τὴν ἀρχαιοτέραν τοίνυν διδασκαλίαν ὑπὸ τῆς προσκυνητῆς συνόδου τῆς ἐν Καλχηδόνι ὁρισθέντα, κατ' ἐκείνην τὴν πίστιν, δι' ἧς τὸν Θεὸν σέβομεν, φυλάττεσθαι διὰ παντὸς ἐθεσπίσαμεν, καὶ θεσπίζομεν. ἀκόλουθον γὰρ σφόδρα καθέστηκε, τῶν ἐπισκόπων, τῶν καθαρᾷ διανοίᾳ τὸν Θεὸν θρησκευόντων, τοὺς τύπους τοὺς ὑπὸ τῆς ἁγιωτάτης καὶ ὀρθοδόξου πίστεως περιεχομένους, κατὰ τοὺς τῶν πατέρων κανόνας, μετὰ μεγίστου φυλάττεσθαι τοῦ σεβάσματος. ἐπειδὴ δὲ τῆς βασιλικῆς προνοίας ἐστί, τὸ φαῦλον ἐν ἀρχῇ καταπαύειν, καὶ τὴν ἕρπουσαν νόσον διὰ τῆς τῶν νόμων ἰατρείας ἐκτέμνειν· διὰ τοῦδε τοῦ νόμου θεσπίζομεν, τοὺς ὑπὸ τῆς μανίας Εὐτυχοῦς ἀπατωμένους, καθ' ὑπόδειγμα τῶν Ἀπολιναριστῶν, οἷς ἠκολούθησεν Εὐτυχής, καὶ οὓς οἱ σεπτοὶ τῶν πατέρων τύποι, τουτέστιν οἱ τῆς ἐκκλησίας κανόνες, καὶ αἱ θεῖαι διατάξεις τῶν πάλαι βασιλέων καταδικάζουσι, μηδένα ἔχειν πρεσβύτερον, μηδὲ τινας κληρικοὺς ἢ ἔχειν, ἢ ὀνομάζειν· καὶ αὐτὸν Εὐτυχῆ τῆς τοῦ πρεσβυτέρου προσηγορίας, ἧς ἀνάξιος ὢν ἐγυμνώθη, καθόλου στερίσκεσθαι. εἰ δέ τινες ἄντικρυς τῶν παρ' ἡμῶν ὁρισθέντων, ἐπισκόπους, ἢ πρεσβυτέρους, ἢ καὶ λοιποὺς κληρικοὺς χειροτονῆσαι τολμήσωσιν, αὐτούς τε τοὺς χειροτονουμένους, καὶ τοὺς χειροτονοῦντας, ἢ περιποιοῦντας ἑαυτοῖς κατὰ πρόληψιν τὸν βαθμὸν τὸν τῶν κληρικῶν, μετὰ τὸ καταδικασθῆναι τῇ τῶν ὑπαρχόντων ἀπωλείᾳ, καὶ ἐξορίᾳ διηνεκεῖ συσχεθῆναι προστάττομεν. τοῦ συνιέναι τε, ἤτοι συνάγεσθαι, ἢ μοναχοὺς συναθροίζειν, ἢ οἰκοδομεῖν μοναστήριον, οὐδεμίαν αὐτοὺς ἔχειν κελεύομεν ἄδειαν· καὶ αὐτοὺς δὲ τοὺς τόπους, ἐν οἷς πειραθεῖεν ἴσως ποτὲ συνιέναι, δημοσιεύεσθαι· ὅμως, εἰ τοῦ δεσπότου τοῦ τόπου ἐγνωκότος συνέλθοιεν· ὡς εἴ γε ἀγνοοῦντος, τὸν διοικητὴν, μισθωτὴν τοῦ τόπου, βασανισθέντα ῥάβδοις, μετὰ δημοσίως ἐξορίαν ὑποστῆναι θεσπίζομεν· πρὸς δὲ τούτοις, οὐδὲν αὐτοὺς ἐκ διαθήκης δέχεσθαι, οὐδὲ τοῖς ἐκ τῆς αὐτῆς πλάνης ὑπάρχουσι καταλιμπάνειν, ἀλλ' οὐδεμίας μετιέναι στρατείας, ἀπειργόμεθα, εἰ μή τι ἄρα τὴν τῶν κορτιναλίων, ἢ τῶν λιμιτανείων. εἰ δὲ καί τις ἐν ἑτέρᾳ παρὰ τὴν προειρημένην εὑρεθείη στρατείᾳ, ἢ διὰ τὸ ἠγνοῆσθαι αὐτοῦ τὴν ἐν τῇ θρησκείᾳ ἀναστροφήν, ἢ καὶ διὰ τὸ μετὰ τὴν ζώνην εἰς ταύτην αὐτὸν ἐληλυθέναι τὴν πλάνην, τῆς στρατείας ἀφαιρεθεὶς, τοῦτον καρπὸν τῆς οἰκείας κακοδοξίας ἐχέτω, τὸ καὶ τῆς τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν καὶ τῆς τοῦ παλατίου στερίσκεσθαι μετουσίας, καὶ μήτε ἑτέρωθι, εἰ μὴ ἐν ᾗ ἐτέχθησαν κώμῃ, ἢ πόλει, αὐτοὺς ἀναστρέφεσθαι. ὡς εἴ γε τινὲς τούτων ἐκ ταύτης ὁρμῶνται τῆς πανευδαίμονος πόλεως, ὃ πιστεύειν ἀθέμιτον, ἀπὸ ταύτης τῆς τε βασιλίδος πόλεως, καὶ τοῦ θείου κομιτάτου, καὶ πάσης ἐλαύνεσθαι μητροπόλεως. καὶ ταῦτα μὲν ἡμεῖς περὶ πάντων ὁρίζομεν τῶν κρατουμένων τῷ μιάσματι τούτῳ τοῦ νοσήματος, ἢ μελλόντων ἐνέχεσθαι. τοὺς μέντοιγε πρὸ τούτου κληρικοὺς ὄντας τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ μοναχοὺς, τοὺς τὸ αὐτὸ οἰκοῦντας Εὐτυχεῖ καταγώγιον. οὐδὲ γὰρ λέγειν προσήκει μοναστήριον, ὅπερ τοὺς τῆς εὐσεβείας εἶχεν ἐχθρούς, τοὺς εἰς τοῦτο ἐλάσαντας μανίας, ὥστε καταλιφθείσης τῆς εὐσεβῶς προσκυνουμένης θρησκείας, καὶ τῆς συνοδικῆς κρίσεως, ἣν σχεδὸν ἐκ πάσης τῆς οἰκουμένης συναχθέντες ἐν Καλχηδόνι ὥρισαν ἱε-

A dendi habet plurimam facultatem: alterum peccandi ceteris præstat exemplum. Curæ igitur esse divinitati hominum actus, & maxime reverentiam religionis, proxime in confirmanda catholica fide evidenter apparuit: cum Eutychem sceleratorum dogmatum sectatorem nec latere, ut diu lateret, sivit; nec patefacto scelere, passa est pœnam sceleris evitare. Sententiis itaque divinis humanisque damnatus, synodicum decretum, ut merebatur excepit, reus divinitati, cui faciebat injuriam; reus hominibus, quos decipere conabatur. Proxime etenim innumerabiles ex toto pæne orbe beatissimi episcopi Chalcedone congregati, improba prædicti Eutychis, una cum synodo ejus causa habita, expulere commenta; secuti sanctorum definita majorum, quæ B vel apud Nicæam a trecentis decem & octo constituta sunt; vel in hac postea alma urbe a centum quinquaginta sunt episcopis decreta; vel apud Ephesum, cum Nestorii est error exclusus, præsidentibus Cælestino Romanæ urbis, & Cyrillo Alexandrinæ civitatis, episcopis. Ea igitur quæ sunt juxta pristinam disciplinam a reverenda synodo Chalcedonensi definita, illa fide qua Deum colimus, per omnia servanda censuimus, atque censemus; quia valde consequens est, [a] quingentorum viginti sacerdotum pura mente Deum colentium definita, quæ pro orthodoxorum fide sacrosancta secundum patrum regulas processerunt, summa cum veneratione servare. Verum quoniam Principalis providentiæ est, omne malum inter initia opprimere, & serpentem C morbum legum medicina resecare: hac lege decernimus, eos qui Eutychetis decipiuntur errore, ad exemplum Apollinaristarum, quos Eutyches secutus est; quosque venerabiles parentum regulæ, id est, ecclesiastici canones & Principum divorum sacratissima scita condemnant; nullum episcopum, nullum habere presbyterum, nullos habere vel appellare clericos; ipsumque Eutychem nomine presbyteri (quo & indignus & spoliatus est) in totum carere. Si qui autem contra definita nostra episcopos, presbyteros, ceterosque clericos ausi fuerint creare; tam factos, quam facientes, vel præsumentes sibi clericorum gradum, bonorum amissione perculsos, exsilio perpetuo præcipi- D mus contineri. Coëundi, vel colligendi, vel congregandi monachos, aut ædificandi monasteria, jubemus nullam eos habere licentiam; locaque ipsa, in quæ forte convenire aliquando tentaverint, confiscari, si tamen domino loci sciente convenerint: quod si ignaro, actorem conductoremque loci fustibus cæsum, deportationem subire censemus. Ipsos præterea nihil ex testamento cujusquam capere, nihil eis qui ejusdem erroris sunt, relinquere testamento, ad nullam eos patimur aspirare militiam, nisi forte ad cohortalitiam, vel limitaneam. Si quis autem extra prædictam militiam inventus fuerit militare, vel quia ignorabatur ejus in religione perversitas, vel quia post adeptum cingulum ad hunc devenerit errorem: solutus militia, infidelita- E tis suæ fructum hunc habeat, ut optimorum hominum & palatii communione privetur, nec alibi quam in quo natus est vico vel civitate versetur. Quod si qui eorum in hac alma urbe (quod credi nefas est) geniti sunt, tam hac civitate [b] venerabili, quam sacratissimo comitatu, & omni excludantur metropolitana civitate. Et hæc quidem generaliter circa omnes constituimus, qui tali labe polluti sunt, vel polluentur. Eos autem qui antehac clerici orthodoxæ fidei fuere, & monachi qui [c] quondam Eutychis habitavere diversorium: (neque enim monasterium dicendum est, quod religionis habuit inimicos:) qui ad hoc usque insaniæ processerunt, ut relicto venerabilis religionis cultu, & synodico decreto, quod totius pæne orbis Chalcedone coadunati decrevere sacer-

[a] Hæc etiam verba habentur in cod. Bobieriano.

[b] al. felicissima.

[c] al. in eodem cum Eutyche habitavere diversorio.

dotes, infaustam Eutychetis sequantur assertionem: A quia vero luce deserta, tenebras eligendas esse crediderunt, omnibus pœnis quæ vel hac, vel præcedentibus legibus adversus hæreticos definitæ sunt, jubemus teneri: immo extra Romanum expelli solum, sicut præcedentes religiosissimæ constitutiones de Manichæis constituere: ne eorum venenatis fraudibus, sceleratisque commentis, innocentium & infirmiorum animi decipiantur. Comperimus præterea quædam eos in contumeliam religionis & invidiam venerabilis synodicæ definitionis fuisse mentitos: conscriptisque libris & chartarum tomis plura finxisse, quæ eorum insaniam adversus veram fidem aperte signarent: atque ideo præcipimus, ubicumque hujusmodi scripta fuerint, ignibus cremari. Eos vero qui vel scripserint, vel aliis legenda B tradiderint docendi studio vel discendi, censemus cum publicatione bonorum deportatione puniri. Docendi etenim hanc infaustam hæresim, sicut pridem edictis serenitatis nostræ continetur, omnibus adimimus facultatem: quia ultimo supplicio coërcebitur, qui illicita docere tentaverit. Eos vero qui discendi studio audierint scelerata disserentem, decem librarum auri mulcta compescimus. Ita enim materia subtrahetur erroris, si peccatorum & doctor defuerit & auditor, [a] Palladi, parens carissime. Illustris itaque & magnifica auctoritas tua, edictis propositis, omnibus faciat nota quæ jussimus: cognoscentibus moderatoribus provinciarum, eorumque officiis, defensoribus etiam civitatum, quod si ea quæ [b] pura fide & sancto proposito custo- C dienda censuimus, aut neglexerint, aut permiserint temerari; singuli denarum librarum auri mulcta perculsi, ut religionis legumque proditores, etiam de existimatione laborabunt. Datum [c] v. Kal. Augusti, Constantinopoli, [d] Sporacio viro clarissimo, & qui fuerit nuntiatus, Consulibus.

[e] *Eodem exemplo scripta Valentiniano viro illustri præfecto Illyrici, & Tatiano præfecto urbis, & Vincomalo magistro officiorum & Consuli designato.*

[a] *Hæc verba tria desunt in cod. Bobien. ut in texto Græco.*

[b] *al.* mera.

[c] *al.* xv.

[d] *Anno* 451.

[e] Legi eodem &c. *usque* Ruffinus *in cod. Bobien.*

ρας, ἀκολουθῆσαι τοῖς φαύλοις διδάγμασιν Εὐτυχοῦς· ἐπειδήπερ τὸ ἀληθὲς φῶς καταλείψαντες, τὸ σκότος ἐπιλέξασθαι δεῖν ᾠήθησαν, πάσαις ταῖς τιμωρίαις, ταῖς καὶ τῷδε τῷ νόμῳ καὶ ταῖς * προηγουμέναις κατὰ τῶν αἱρετικῶν ὡρισμέναις, κατέχεσθαι κελεύομεν, καθάπερ αἱ πρότερον εὐσεβεῖς διατάξεις περὶ Μανιχαίων ἐνόμισαν· ὅπως αἱ μὴ ταῖς τούτων πεφαρμαγμέναις ἀπάταις, καὶ τοῖς ἐναγεστάτοις σοφίσμασι, τῶν ἀκάκων καὶ ἀσθενεστέρων λογισμοὶ δινάζωνται. πρὸς τούτοις ἔγνωμέν τινα ψεύδεσθαι εἰς ὕβριν τῆς εὐσεβείας ταύτης, καὶ φθόνον τῶν ὡρισμένων βιβλίον τε καὶ τόμον ἐν χάρταις πάνυ πολλοῖς, ταῦτα πλάττειν, ἀφ' ὧν τὴν μανίαν αὐτῶν ὑπεναντίον τῆς ἀληθοῦς πίστεως σαφέστατα διελέγχει. καὶ διὰ τοῦτο προστάττομεν, ὅπου δ' ἂν εὑρεθῇ τὰ τοιάδε γράμματα, πυρὶ καταφλέγεσθαι· τοὺς δὲ συγγεγραφηκότας, B πρὸς ἀνάγνωσιν διδακότας ἑτέροις, σπουδῇ τε μαθεῖν ἢ διδάξαι, θεσπίζομεν τῇ μετὰ δημεύσεως ἐξορίᾳ κολάζεσθαι. τὸ δὲ διδάσκειν τὴν ἀσεβῆ ταύτην αἵρεσιν, καθάπερ ἤδη τοῖς ἐδίκτοις τῆς ἡμετέρας θειότητος περιέχεται, πάντων τὴν ἄδειαν περιείλομεν· ὅτι γε δὴ διὰ τῆς ἐσχάτης κολασθήσεται τιμωρίας ὁ τὸ ἀθέμιτον διδάσκειν ἐπιχειρῶν· τοὺς δὲ σπουδάζοντας ἀκροᾶσθαι τῶν τῇ μυσαρᾷ διαλέξει χρωμένων, δέκα λιτρῶν χρυσοῦ τιμωρίᾳ καταπαύομεν. οὕτω γὰρ ἡ πρόφασις ἡ τῆς πλάνης ὑφελκυσθήσεται, εἰ τῶν ἁμαρτημάτων ἐλλείψει καὶ ἀκροατὴς καὶ διδάσκαλος. ἡ ὑπερλαμπροτάτη τοιγαροῦν καὶ μεγαλοφυὴς αὐθεντία σου, προτεθέντων ἐδίκτων, πᾶσιν, ἃ προσετάξαμεν, γνώριμα ποιούτω· εἰδέτωσαν τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀρχόντων, καὶ τῶν τάξεων τούτων, καὶ τῶν ἐκδικούντων τὰς πόλεις, ὡς εἴ γε τὰ καθαρᾷ πίστει καὶ ἁγίᾳ C προθέσει φυλαχθῆναι παρ' ἡμῶν θεσπισθέντα, ἢ ῥᾳθυμίας ἀξιώσωσιν, ἢ συγχωρήσωσι παραβαίνεσθαι, ἕκαστος ἀνὰ δέκα λιτρῶν προστίμῳ χρυσοῦ βαλλόμενος, ὡσανεὶ προδόται τῆς εὐσεβείας καὶ τῶν νόμων, καὶ περὶ αὐτὴν ἔσονται κάμνοντες τὴν ὑπόληψιν. Ἐδόθη δὲ πρὸ πέντε καλανδῶν Αὐγούστων ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὑπατείας Σποραχίου τοῦ λαμπροτάτου, καὶ τοῦ δηλωθησομένου.

Καὶ ὡσαύτως ἐγράφη Οὐαλεντινιανῷ ἐπάρχῳ τοῦ Ἰλλυρικοῦ, καὶ Τατιανῷ ἐπάρχῳ πόλεως, καὶ Βινκομάλῳ μαγίστρῳ καὶ ὑπάτῳ δεσιγνάτῳ.

* Forte, προηγουμέναις

XI. *Exemplum regiarum litterarum scriptarum ad Bassam præfectam monasterii in Ælia, a piissima & Christi amante Pulcheria Augusta.*

Ἀντίτυπον βασιλικοῦ γράμματος γραφέντος Βάσσῃ ἡγουμένῃ ἀσκητηρίου ἐν Αἰλίᾳ, παρὰ τῆς εὐσεβεστάτης καὶ φιλοχρίστου Αὐγούστης Πουλχερίας. D

Serenitatis nostræ studium, animumque in sanctam & orthodoxam fidem, & quomodo eam usquequaque amplificari & celebrari studemus, nemini dubium esse arbitramur: maxime vero omnium id nosse certo tuam reverentiam confidimus. Sed quoniam his temporibus exstitit Simonis erroris imitator, vel potius antichristi præcursor Theodosius, qui quemadmodum affecerit Æliensium civitatem, Palæstinæque sanctissimas ecclesias turbaverit, contra divina & humana jura perpetrans innumerabilia mala; & calumnians sanctam & universalem Chalcedone collectam synodum, quasi symbolum trecentorum decem & octo sanctorum patrum commoverit, & labefactarit; & duos fi- E lios, duosque Christos, ac duas personas adorari oportere docuerit; nec reverentiam tuam latet: necessarium duxit pietas nostra, per sacras nostras litteras antea missas redarguere memorati nefarii viri mendacia, nostramque fidem nobis a majoribus traditam declarare, & quod juxta symbolum trecentorum decem & octo patrum credimus; quod quidem sancta synodus Chalcedone habita, nihil vel addens vel imminuens, confirmavit. Cum vero benignitate atque humanitate Domini nostri & Salvatoris Christi, ii qui Æliensium urbem incolunt, cognovissent meæ serenitatis, & religiosissimi domini orbis terræ & conjugis majestatis meæ, veram & orthodoxam fidem, ad eam accurre-

Τὴν τῆς ἡμετέρας γαληνότητος περὶ τὴν ἁγίαν καὶ ὀρθόδοξον πίστιν σπουδήν τε καὶ προθυμίαν, καὶ ὅπως αὐτὴν διὰ πάντων αὔξειν τε καὶ συγκροτεῖσθαι σπουδάζομεν, οὐδενὶ μὲν ἀμφίβολον εἶναι νομίζομεν· πλέον δὲ πάντων ἀκριβῶς ἐπίστασθαι τὴν σὴν εὐλάβειαν πεθαρρήκαμεν. ἐπειδὴ δὲ ἀνεφάνη ἐν τοῖς νῦν καιροῖς ὁ τῆς Σίμωνος πλάνης, μᾶλλον δὲ τοῦ Ἀντιχρίστου πρόδρομος Θεοδόσιος· ὃς ὅπως μὲν διέθηκε τὴν Αἰλιέων πόλιν, καὶ τὰς ἐν τῇ Παλαιστίνῃ ἁγιωτάτας ἐκκλησίας ἐτάραξε, μυρία δεινὰ κατά τε τῶν θείων καὶ τῶν ἀνθρωπίνων δικαίων διαπραξάμενος, συκοφαντῶν τε τὴν ἁγίαν καὶ οἰκουμενικὴν ἐν Καλχηδόνι συγκροτηθεῖσαν σύνοδον, ὡς τὸ σύμβολον τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἁ- E γίων πατέρων παρασαλευσάσαν, καὶ δύο υἱοὺς, καὶ δύο Χριστοὺς, καὶ δύο πρόσωπα προσκυνεῖσθαι δογματίσασαν, οὐδὲ τὴν ὑμετέραν λέληθεν εὐλάβειαν· ἀναγκαῖον ἡγήσατο ἡ ἡμετέρα εὐσέβεια, διὰ τῶν πρὸ τούτου καταπεμφθεισῶν θείων ἡμῶν συλλαβῶν ἐλέγξαι μὲν τὰς τοῦ μνημονευθέντος μιαροῦ ἀνδρὸς ψευδολογίας, τὴν δὲ ἡμετέραν ἐκ προγόνων ἡμῖν παραδοθεῖσαν φανερῶσαι πίστιν, καὶ ὅτι κατὰ τὸ σύμβολον τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ πιστεύομεν· ὅπερ καὶ ἡ ἐν Καλχηδόνι ἁγία σύνοδος, μηδὲν τούτῳ προσθεῖσα, μήτε μὴν αὐτὸ μειώσασα, ἐβεβαίωσε. καὶ διὰ τὴν φιλανθρωπίαν τοῦ δεσπότου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Χριστοῦ, γνόντες οἱ τὴν Αἰλιέων πόλιν οἰκοῦντες τήν τε τῆς ἐμῆς γαληνότητος, καὶ τοῦ εὐλαβεστάτου δεσπότου τῆς οἰκουμένης καὶ ὁμοζύγου τῆς ἐμῆς θειότητος, ἀληθῆ καὶ ὀρθόδοξον πίστιν, ταύτῃ τε προσέ-

ἤγαμον, καὶ διαφόροις εὐφημίαις τὸν δεσπότην ἡμῶν καὶ σωτῆρα Ἰησοῦν Χριστὸν, τήν τε ἡμετέραν αἰνέσαντες βασιλείαν, καὶ συγγνώμην ἐπὶ τοῖς προλαβοῦσιν αὐτοῖς ᾐτήσαντο πταίσμασι. καὶ περὶ μὲν αὐτῶν ὁ θειότατος καὶ εὐλαβέστατος δεσπότης καὶ ὁμόζυγος τῆς ἐμῆς γαληνότητος, τῇ συνήθει αὐτοῦ φιλανθρωπίᾳ κεχρημένος, τύπον δέδωκε τὸν τῇ αὐτοῦ πρέποντα εὐσεβείᾳ. ἡ δὲ ἡμετέρα γαληνότης λογιζομένη τὰς Θεοδοσίου τοῦ προλεχθέντος μυσαροῦ καὶ ἀνοσίου συκοφαντίας, μὴ καὶ τινὰς εὐλαβεστάτων γυναικῶν τὰς ἁπλουστέρας ἠπάτησε, καὶ ταῖς αὐτοῦ μαγγανείαις τε καὶ ψευδολογίαις ἀπαγαγεῖν ταύτας τῆς ἀληθείας ἴσχυσε, πανταχόθεν τε βουλομένη τὴν τοῦ μνημονευθέντος μυσαροῦ ἀπελεγχθεῖσαν ἐξαλεῖψαι δυσσέβειαν· τούτου ἕνεκα τάδε πρὸς ὑμᾶς τὰ θεῖα ἡμῶν κατεπέμψαμεν γράμματα. δι᾽ ὧν τήν τε ἐκ πατέρων ἡμῶν παραδοθεῖσαν ἡμῖν φανερούμεθα πίστιν, πάσαις δὲ ταῖς τῷ Θεῷ ἀνακειμέναις γυναιξὶ δήλην ταύτην δι᾽ ὑμῶν γενέσθαι βουλόμεθα· ὅτι παρ᾽ ἡμαῖς τὴν μὲν πίστιν κατὰ τὸ ἐκτεθὲν σύμβολον παρὰ τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἁγίων πατέρων φυλάττομεν, βδελυττόμεθα δὲ τὴν Φωτεινοῦ, καὶ Ἀπολιναρίου, καὶ Βαλεντίνου, καὶ Νεστορίου δυσσέβειαν, καὶ πρὸς τούτοις, τὴν νεαρὰν Εὐτυχοῦς κακοδοξίαν· καὶ πιστεύομεν τὸν δεσπότην καὶ σωτῆρα ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐκ πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς παρθένου τῆς θεοτόκου τεχθῆναι· ὁμολογοῦντες ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν υἱὸν Ἰησοῦν, Θεὸν τέλειον καὶ ἄνθρωπον τέλειον τὸν αὐτόν· Θεὸν ἀληθῶς, καὶ ἄνθρωπον ἀληθῶς τὸν αὐτόν· οὐδενὶ τρόπῳ μεριζόμενον, ἢ χωριζόμενον, ἢ τρεπόμενον τὸν σωτῆρα Χριστὸν προσκυνοῦμεν διαπαντός· ἐν ταύτῃ τῇ πίστει ἀσαλεύτως διαμένειν εὐχόμενοι, καὶ ἀναθεματίζοντες τοὺς λέγοντας δύο υἱοὺς, ἢ δύο Χριστοὺς, ἢ δύο πρόσωπα, ἢ εἰπόντας, ἢ γράψαντας, ἢ καὶ λέγειν τολμῶντας. ἣν τινα ἁγίαν καὶ ὀρθόδοξον πίστιν καὶ ἡ ἐν Καλχηδόνι ἔναγχος οἰκουμενικὴ συγκροτηθεῖσα σύνοδος ἐβεβαίωσε· μηδεμίαν προσθήκην ἢ μείωσιν ἐν τῷ ἐκτεθέντι ἁγίῳ συμβόλῳ παρὰ τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἁγίων πατέρων ποιήσασα, τὴν Εὐτυχοῦς μόνου κακοδοξίαν συμφώνῳ τοῖς ἁγίοις πατράσι ψήφῳ καταδικάσασα. μαθοῦσα τοίνυν ἡ σὴ εὐλάβεια τὴν τῆς ἡμετέρας γαληνότητος ἀληθῆ καὶ ὀρθόδοξον πίστιν, εὔχεσθαι ὑπὲρ ἡμῶν καὶ τῆς ἡμετέρας βασιλείας ἐκτενέστερον σπουδαζέτω.

A runt, multisque laudibus Dominum nostrum & Salvatorem Jesum Christum ac nostram potestatem celebrarunt, veniamque delictorum quæ ante commiserant, orarunt. Ac de illis quidem sacratissimus & piissimus dominus & conjux meæ serenitatis, solita usus humanitate, eum typum dedit, qui ipsius pietatem deceat. Nostra autem serenitas considerans præfati scelesti ac nefarii Theodosii calumnias, metuensque ne quas e religiosis feminis simpliciores circumscripserit, suisque præstigiis & fallaciis eas valuerit a veritate abducere; volensque undique delere memorati scelesti hominis convictam impietatem: idcirco has ad vos factas nostras litteras dirigimus, quibus fidem nobis usque a patribus traditam declaramus, B eamque volumus omnibus Deo consecratis feminis per vos manifestam esse: quod nos fidem secundum expositum symbolum a trecentis decem & octo sanctis patribus servamus; detestamur vero Photini, & Apollinatii, & Valentini, & Nestorii impietatem; ad hæc vero & novellam improbamque Eutychis sententiam: & credimus Dominum & Salvatorem nostrum Jesum Christum de Spiritu sancto & Maria Virgine Deipara natum esse; confitentes unum & eumdem Filium Jesum, Deum perfectum, & hominem perfectum eumdem; Deum vere, & hominem vere, eumdem; nulloque modo divisum, aut separatum, aut conversum Salvatorem Christum semper adoramus: in hac fide sine fluctuatione perseverare optantes, & anathematizantes eos qui dicunt C duos filios, aut duos Christos, aut duas personas; vel qui dixerunt, aut scripserunt, aut dicere audent. Quam quidem sanctam & orthodoxam fidem universalis etiam synodus quæ proxime Chalcedone habita fuit, confirmavit; nullamque vel additionem vel detractionem fecit in exposito sancto symbolo a trecentis octodecim sanctis patribus, ac solius Eutychis perversam opinionem condemnauit suffragio sanctis patribus concinente. Quamobrem reverentia tua, cognita serenitatis nostræ vera & orthodoxa fide, orare pro nobis ac nostro Imperio assidue studeat.

Ἀντίτυπον θείων γραμμάτων γραφέντων ἀρχιμανδρίταις καὶ λοιποῖς ἐν Αἰλίᾳ καὶ τοῖς περὶ αὐτὴν οἰκοῦσι μοναχοῖς, παρὰ τῆς θειοτάτης D δεσποίνης ἡμῶν Πουλχερίας τῆς αἰωνίας Αὐγούστης.

Αἱ μὲν δεήσεις, ἃς ἀπεστείλατε πρὸς τὴν ἡμετέραν εὐσέβειαν, ἔλεγχον τῆς ὑμετέρας φέρουσι πλάνης. ὁ δὲ θειότατος καὶ ἡμερώτατος βασιλεὺς, ὁμόζυγος τῆς ἐμῆς γαληνότητος, καὶ ἡ ἡμετέρα θειότης, τὴν μὲν εὐσέβειαν προτιμᾶν ἐγνώκαμεν πάντων, τὴν δὲ φιλανθρωπίαν, ἔμφυτον οὖσαν ἡμῖν, ἀσπαζόμεθα. καὶ οἷα μὲν ἡ αὐτοῦ γαληνότης, ἐντυχοῦσα ταῖς ἱκετείαις, ἀπέστειλεν ὑμῖν, τὰ τῆς αὐτοῦ θειότητος σημαίνει γράμματα, ἃ ταῖς πολλαῖς ἱκεσίαις τοῦ Ἰουβεναλίου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου δυσωπηθεῖσα ἡ αὐτοῦ γαληνότης πρὸς ὑμᾶς ἀντέγραψε. τὸ δὲ ἡμέτερον κράτος μέμφεται μὲν τοῖς ἐν τῷ προλαβόντι χρόνῳ κατὰ τῆς ὑμετέρας θρησκείας καὶ τῆς κοινῆς ἀναξίας πλημμεληθεῖσι παρ᾽ ὑμῶν, ἐναντία διαπραττομένων τῷ τῶν μοναχῶν ἐπαγγέλματι· παραινεῖ δὲ ταῖς θείαις συλλαβαῖς, ὀψὲ γοῦν ποτε πρὸς μετάμελον * ὑμῶν τῶν γενομένων ἀποδόντας, πᾶσαν τῶν ὑμετέρων ψυχῶν ἀπώσασθαι πλάνην, ἐπιγνῶναι δὲ τῆς πίστεως τὴν ἀλήθειαν, ἣν ἐκ προγόνων λαβοῦσα, τὸν ἅπαντα χρόνον ἡ ἡμετέρα φυλάττει εὐσέβεια, ὡς μὲν ἐδίδαξαν οἱ τῆς ὁσίας μνήμης τριακόσιοι δέκα καὶ ὀκτὼ ἅγιοι πατέρες, ἀπαρασαλεύτως πιστεύουσα· τὴν Νεστορίου δὲ δυσσέβειαν ἀπελαθεῖσαν παρὰ τῆς κατ᾽ Ἔφεσον ἁγίας συνόδου, ἧς Κελεστῖνος καὶ Κύριλλος οἱ τῆς εὐλαβοῦς μνήμης προεβίβαζον, ὡς θεομάχον δικαίως ἀποστρεφομένη· μισοῦσα δὲ ἀναγκαίως καὶ τὴν Εὐτυχοῦς κατὰ τῆς ὀρθοδοξίας ἐπανάστασιν· ὃς ταῖς Βαλεντίνου καὶ Ἀπολιναρίου κατὰ τῆς

* Forte, ὑμᾶς, vel ὑμῶν

XII. [a] *Exemplum sacrarum litterarum scriptarum archimandritis & reliquis monachis in Ælia & circa eam habitantibus, a sacratissima domina nostra Pulcheria perpetua Augusta.*

[a] *Bellov. cod.* hunc titulum habet: Ælia Pulcheria sacratissima & piissima perpetua Augusta. Archimandritis & reliquis monachis in Ælia & circa eam habitantibus.

Interprete Epiphanio Scholastico.

Preces equidem quas ad nostram direxistis pietatem, indicium vestri erroris ostendunt. Sacratissimus autem & mansuetissimus Imperator, nostræ tranquillitatis conjux, & nostra serenitas, pietatem omnibus rebus præponere judicavimus, & clementiam nobis insitam amplectimur. Quæ autem ejus pietas, vestras supplicationes agnoscens, vobis scripserit, litteræ divinitatis ejus ostendunt, quas vobis multis precibus Juvenalis sanctissimi episcopi ejus exorata tranquilli- E tas destinavit. Nostra vero serenitas culpat equidem ea quæ dudum a vobis adversus venerabilem religionem, communemque disciplinam præsumpta sunt, agentibus illa quæ sunt instituto & professioni monachorum valde contraria. Monet autem divinis syllabis ut, licet tarde, tamen ad meliora respicientes, omnem vestrarum animarum abjiciatis errorem; & veritatem fidei cognoscatis, quam a progenitoribus suscipiens nostra pietas, universo tempore conservat, sicut tradiderunt sanctæ memoriæ trecenti decem & octo venerabiles patres, sine contradictione credens; & Nestorii impietatem expulsam ab Ephesio sancto concilio, cui Cælestinus & Cyrillus reverendæ memoriæ præsidebant, tamquam inimicam Dei justissime respuit, ac necessarie odio habet Eutychis resultationem contra rectam doctrinam: qui Valentini & Apollinaris adversus fidem

orthodoxam dogmatibus eruditus, religionem veram A ſtuduit conturbare. Sequitur autem ſanctum concilium, quod nuper Chalcedone congregatum eſt, quando interpretatione conſona trecentorum decem & octo patrum ſymbolum confirmavit; & credit Dominum noſtrum & Salvatorem Chriſtum ex Spiritu ſancto & Maria Virgine natum: erudita intelligere naturam eſſe veritatem, & Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum Deum vere & hominem vere eumdem. Sic enim & ſanctiſſimus Paulus apoſtolus docet in epiſtola ad Galatas, his verbis loquens: *Sed tunc quidem neſcientes Deum, ſerviſtis natura non exſiſtentibus diis*: hoc eſt, neſcientes eum qui vere Deus eſt, his qui vere dii non ſunt, ſerviſtis. His itaque verbis clare nos docet natu- B ram intelligere veritatem. Fruſtra vero veſtras animas falſa percuſſit opinio, quaſi ſancta Chalcedonenſis ſynodus congregata docuerit, aut tranquillitas noſtra crediderit duos filios, aut duos Chriſtos per duas naturas intelligendos; ſed non ita veritas habet. Nos enim abdicantes hoc, anathematizamus eos qui hoc dixerunt, aut ſcripſerunt aut dicere fortaſſe præſumunt. Noſtra namque poteſtas unum eumdemque Filium Jeſum Chriſtum Deum perfectum, & hominem perfectum eumdem, nullo modo diviſum vel mutatum, Salvatorem Chriſtum confitetur: ſemperque in ea fide optamus inconcuſſe perſiſtere. Agnoſcentes igitur ſimplicitatem veritatemque noſtræ fidei, quam cuſtodire ſtu- C demus ſecundum ſanctorum patrum veram traditionem: ſcientes etiam orthodoxam fidem & clementiſſimam intentionem tranquilliſſimi rerum domini, & pietatis meæ conjugis; & rebus ipſis credentes, per quas ſolum pietatem reſpiciens, eos qui ſic peccare præſumpſerunt, digna ultione caſtigare diſtulit: in futuro tempore honore, noſtriſque beneficiis cumulari ſperantes, de cetero cunctam dubitationem ab animis veſtris auferte: & in veſtris monaſteriis perdurantes, & ſolitariam vitam reverenter agentes, a recta fide & veritate eccleſiarum vos nolite ſejungere; ne (quod non ſperat noſtra clementia) tamquam veritatis impugnatoribus nomen adſcribatur hæreſeos. Scitote enim quia tran- D quillitas ejus, divinis litteris ad Dorotheum virum ſpectabilem Comitem deſtinatis, juſſit ſubtiliſſimam inquiſitionem fieri de ſubreptione rerum, quæ a Samaritis dicuntur eſſe præſumpta; & quæcumque direpta monſtrantur, ea ſanctiſſimis eccleſiis, & qui ea perdiderunt, ab eis reddi ſancivit; utque raptarum rerum auctores pœnas debeant legitimas ſuſtinere. Monaſteria vero & habitacula veſtra ab importunitate militum, ejuſdem viri ſolicitudine libera, & ſine moleſtia conſervari præcepit. Credit enim nobiſcum ejus tranquillitas, quia per hanc providentiam atque exhortationem, & priorum actuum vos pœnitebit, & catholicæ eccleſiæ concordi fide poſſitis uniri in pace & unanimitate, orthodoxa religione ſervata. *Et alia manu.* Deus vos cuſtodiat multis annis, reverentiſſimi.

Galat. 4.

ὀρθοδόξου πίστεως διδασκαλίαις ὁδηγηθεὶς, τὴν ἀληθῆ θρησκείαν διαταράξαι ἐσπούδασεν. ἑπομένη δὲ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῇ κατὰ τὴν Καλχηδονέων ἔναγχος συγκροτηθείσῃ, ἐφ' οἷς ἑρμηνείᾳ συμφώνῳ τὸ σύμβολον τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἁγίων πατέρων ἐβεβαίωσε, πιστεύει τὸν δεσπότην ἡμῶν καὶ σωτῆρα Χριστὸν ἐκ πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς παρθένου καὶ θεοτόκου τεχθῆναι, διδαχθεῖσα νοεῖν τὴν φύσιν ἀλήθειαν εἶναι, καὶ τὸν δεσπότην ἡμῶν κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, Θεὸν ἀληθῶς καὶ ἄνθρωπον ἀληθῶς τὸν αὐτόν. οὕτω γὰρ καὶ ὁ ἁγιώτατος Παῦλος ὁ ἀπόστολος διδάσκει ἐν τῇ πρὸς Γαλάτας ἐπιστολῇ ῥήμασι τούτοις· ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδότες Θεὸν, ἐδουλεύσατε τοῖς φύσει μὴ οὖσι θεοῖς· τουτέστιν, ἀγνοοῦντες τὸν ἀληθῶς Θεὸν, τοῖς μὴ κατὰ ἀλήθειαν οὖσι θεοῖς ἐδουλεύσατε. τούτοις γὰρ ἡμᾶς σαφῶς διδάσκει τοῖς ῥήμασι, τὴν φύσιν ἀλήθειαν νοεῖν. μάτην δὲ τὰς ὑμετέρας ἐπλήξε ψυχὰς ψευδὴς ὑπόνοια· οἷα δὴ τῆς ἐν Καλχηδόνι συγκροτηθείσης ἁγιωτάτης συνόδου διδαξάσης, ἢ τῆς ἡμετέρας γαληνότητος πιστευσάσης, δύο υἱοὺς, ἢ δύο Χριστοὺς διὰ τῶν δύο φύσεων νοεῖσθαι. ἔχει δὲ οὐχ οὕτως ἡ ἀλήθεια. ἀπαγορεύοντες γὰρ, ἀναθεματίζομεν τοὺς ταῦτα γράψαντας, ἢ καὶ λέγειν τολμῶντας. τὸ δὲ ἡμέτερον κράτος ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν υἱὸν Ἰησοῦν Χριστὸν Θεὸν τέλειον, καὶ ἄνθρωπον τέλειον τὸν αὐτὸν, Θεὸν ἀληθῶς καὶ ἄνθρωπον ἀληθῶς τὸν αὐτὸν, οὐδενὶ τρόπῳ μεριζόμενον, ἢ τρεπόμενον, τὸν σωτῆρα Χριστὸν ὁμολογεῖ διαπαντὸς, ἐν ταύτῃ τῇ πίστει διαμένειν ἀσαλεύτως εὐχόμενον. διδαχθέντες τοίνυν τὸ ἁπλοῦν καὶ ἀληθὲς τῆς ἡμετέρας πίστεως, ὅπερ φυλάττειν σπουδάζομεν κατὰ τὴν τῶν ἁγίων πατέρων ἀληθεστάτην παράδοσιν· εἰδότες δὲ καὶ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, καὶ τὸν φιλάνθρωπον σκοπὸν τοῦ γαληνοτάτου δεσπότου τῆς οἰκουμένης, καὶ ὁμοζύγου τῆς ἐμῆς εὐσεβείας, καὶ τοῖς πράγμασι πιστεύοντες, δι' ὧν μόνῃ τῇ πρὸς τὸ κρεῖττον εὐσεβείᾳ τοὺς οὕτω δυσσεβὲς καὶ παράτομα τολμήσαντας δίκαις ὑποβαλεῖν ταῖς ἀξίαις ἀνεβάλετο· καὶ τῆς εἰς τὸν ἑξῆς δὲ χρόνον τιμῆς καὶ συγκροτήσεως παρ' ἡμῶν πειραθήσεσθαι προσδοκῶντες, τὸ λοιπὸν γοῦν πᾶσαν ἀμφισβήτησιν τῶν ὑμετέρων ψυχῶν ἀφέλετε· τοῖς τε μοναστηρίοις προσκαρτεροῦντες, καὶ τὸν μονήρη βίον εὐλαβῶς μετιόντες, τῆς ὀρθῆς πίστεως καὶ τῆς ἑνώσεως τῶν ἐκκλησιῶν μηδόλως χωριζόμενοι· ὡς ἂν μή τις ὑμῖν ὅπερ οὐκ ἐλπίζει τὸ ἡμέτερον κράτος· αἱρέσεως [a] ὀνόματι ἀληθείᾳ πολεμούσης ἐπιγραφῇ. γινώσκετε δὲ, ὡς ἡ αὐτοῦ γαληνότης θείοις γράμμασι πρὸς Δωρόθεον τὸν περίβλεπτον κόμητα, ἐκέλευσεν, ἀκριβῆ ζήτησιν προτεθῆναι περὶ τῆς τῶν πραγμάτων ἁρπαγῆς, τῆς λεγομένης παρὰ τῶν Σαμαρειτῶν τετολμῆσθαι. καὶ ὅσα μὲν ἂν ἐπιδειχθείη ληφθέντα, ταῦτα ταῖς τε ἁγιωτάταις ἐκκλησίαις, καὶ τοῖς ἀπολέσασι, παρ' αὐτῶν ἀποδοθῆναι ἐθέσπισεν· ὑπέχειν δὲ τοὺς ἐξελεγχθέντας αἰτίους τὰς ἐκ τῶν νόμων εὐθύνας. τὰ δὲ μοναστήρια καὶ τὰ οἰκήματα ὑμῶν τῆς παρὰ τῶν στρατιωτῶν ὀχλήσεως, φροντίδι τοῦ αὐτοῦ ἀνδρὸς, ἐλεύθερα φυλαχθῆναι προσέταξε. πιστεύει γὰρ ἅμα ἡμῖν τὸ [b] αὐτοῦ κράτος, ὡς διὰ τῆς τοιαύτης προνοίας καὶ προτροπῆς, τῶν τε πρότερον ὑμῖν πεπραγμένων μεταμελήσει, καὶ τὰ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ἑνωθήσεται συμφώνῳ πίστει, ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ τῆς ὀρθοδόξου θρησκείας φυλαττομένης.

[a] Forte, ὄνομά τι

[b] Forte, αὐτοῦ

CAP. XIII.

XIII. *Exemplum ſacrarum litterarum piiſſimi Imperatoris Marciani ad ſanctam ſynodum in Palæſtina congregatam.*

Pietatis noſtræ fervorem erga fidem, quantoque quotidie ſtudio circa ſanctiſſimam & orthodoxam fidem utamur, neminem quidem latere putamus: ante omnes vero penitus noſſe reverentiam veſtram, atque univerſos qui Deo amabili ordine ſanctiſſimorum epiſcoporum continentur. Qui vero Chriſtianorum generi ex inſtituto bellum facit, invidus diabolus non deſinit molimina excogitare contra ſanctam & orthodoxam fidem: ac priores hæreſes deſperans, aliam nunc adinvenit per impii Eutychis pravam opinionem, qui Photini, & Apollinarii, & Valentini, & Neſtorii cum

E Ἀντίτυπον θείων γραμμάτων τοῦ αὐτοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως Μαρκιανοῦ, πεμφθέντων τῇ ἐν Παλαιστίνῃ ἁγίᾳ συνόδῳ.

Τὸ περὶ τὴν πίστιν θερμὸν τῆς ἡμετέρας εὐσεβείας, καὶ ὁποίᾳ ὁσημέραι κεχρήμεθα σπουδῇ περὶ τὴν ἁγιωτάτην καὶ ὀρθόδοξον πίστιν, ἡγούμεθα μηδένα μὲν λανθάνειν, πρὸ δὲ πάντων ἀκριβῶς εἰδέναι τήν τε ὑμετέραν εὐλάβειαν, καὶ πάντας τοὺς τῷ θεοφιλεῖ καταλόγῳ τῶν ὁσιωτάτων ἱερέων περιεχομένους. ὁ δὲ τῷ γένει τῶν Χριστιανῶν ἐξ ἔργου πολεμῶν βάσκανος διάβολος, οὐ παύεται μηχανήματα ἐπινοῶν κατὰ τῆς ἁγίας καὶ ὀρθοδόξου πίστεως· καὶ τῶν προλαβουσῶν αἱρέσεων ἀπογνοὺς, ἑτέραν ἐφεῦρε νῦν διὰ τῆς δυσσεβοῦς Εὐτυχοῦς κακοδοξίας, τῆς τὴν Φωτεινοῦ, καὶ Ἀπολιναρίου, καὶ Βαλεντίνου, καὶ Νεστορίου θεομάχον

ζηλώσαντος γνώμην, ἥ τις ἡμῖν ἀπέτεκε τὸν δυσσεβῆ καὶ πρόδρομον τοῦ Ἀντιχρίστου, μιμητὴν δὲ καὶ τῆς Σίμωνος πλάνης Θεοδόσιον· ὃς ἀπαρνηθεὶς τὴν ἀλήθειαν (πῶς γὰρ ἔμελλε ταύτῃ πεισθῆναι ὁ τῆς μερίδος τοῦ Ἀντιχρίστου ὑπάρχων, μᾶλλον δὲ ὅλον αὐτὸν ἐνδεδυμένος;) καὶ συνιδὼν, ὡς εἰ μὴ πλάσοιτό τινα τῆς αὐτοῦ πανουργίας καὶ δυσσεβείας ἄξια, οὐχ ἕξει τοὺς ὑπακούοντας, ἐπινοεῖ τινα καὶ συντίθησι γράμματα, ἅπερ ἠδύνατο πλάσασθαι μόνος ὁ διάβολος· καὶ δι' αὐτῶν τὴν ἐν Καλχηδόνι ἁγίαν συκοφαντεῖν οὐκ ἐπαύσατο σύνοδον, ὡς διδαξάσαν δύο υἱοὺς, καὶ δύο Χριστοὺς, καὶ δύο πρόσωπα ὀφείλειν προσκυνεῖσθαι· οὕτω τε τὰς τῶν ἁπλουστέρων ἀπατήσας ψυχὰς, καί τινας ἄλλους τῷ διαβόλῳ ἐκδεδομένους, ἔσχεν αὐτῷ συντρέχοντας· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ μοναχοὺς καὶ ἐρημίτας, καὶ πλῆθος ἐκ τούτων συναγαγὼν, ἀνατρέπει μὲν πόλεις, ἐργάζεται δὲ φόνους ἐν μέσαις αὐταῖς, καὶ οὐδὲ τῶν τυχόντων, ἀλλ' ὁσίων καὶ εὐλαβῶν ἀνδρῶν· τολμᾷ δὲ ἐμπρησμοὺς, καὶ στάσεις, καὶ νεωτερισμοὺς κατὰ τῆς πολιτείας αὐτῆς, σύγχυσιν τῶν θείων ὁμοῦ καὶ ἀνθρωπίνων ἐργαζόμενος, ἀναρρήγνυσιν εἱρκτὰς, καὶ φονεῖς τοὺς τὰ παραπλήσια αὐτῷ τολμήσαντας, καὶ ἑτέρους ἐπὶ ἀθεμίτοις ἐγκλήμασι φυλαττομένους πρὸς τιμωρίαν, ἀφίησιν· ὥσπερ ἄδειαν διδοὺς πᾶσι τοῦ πλημμελεῖν διὰ πάντων, ἃ βούλοιντο. καὶ ὡς μικρῶν ὄντων τῶν προλαβόντων, ἐπάγει καὶ ἕτερα τούτων βαρύτερα. τῇ γὰρ ἑαυτοῦ ἐπιτρέψας δυσσεβείᾳ, ἐπιπηδᾷ τῷ θρόνῳ τοῦ τρισμακαρίστου Ἀποστόλου Ἰακώβου, ἡγησάμενος μὴ ἕξειν τοῦτον ἀσφαλῶς, εἰ μὴ τὸν κατὰ τοὺς ἁγίους κανόνας ἐνιδρυθέντα πάλαι αὐτῷ ὁσιώτατον ἐπίσκοπον Ἰουβενάλιον ἀνέλοι. ἐπιπέμπει τοίνυν αὐτῷ τοὺς ἀναιρήσοντας. ἀποτυχὼν δὲ τοῦ προλεχθέντος ἀνδρὸς, διὰ τὸ τῆς πίστεως αὐτοῦ ἑδραῖον, καὶ τὴν τῆς ἁγίας τριάδος περὶ αὐτὸν ῥοπὴν, Σευῆρον τὸν ὁσιώτατον τῆς Σκυθοπολιτῶν ἐπίσκοπον ἅμα τοῖς σὺν αὐτῷ ἀναιρεῖ. γίνεται δὲ, ὥς γε ἐνόμιζεν, ἐν καθέξει τοῦ θρόνου. οὐκ ἀρκεσθεὶς δὲ τούτῳ, καὶ τοὺς ἐν ἑτέραις πόλεσιν ὄντας εὐλαβεῖς ἐπισκόπους τῶν τε ἁγίων ἐκκλησιῶν καὶ τῆς ἱερωσύνης ἀπελαύνει, ἑτέρους δὲ τοὺς κοινωνοῦντας αὐτῷ τῆς ἀσεβείας καὶ τῶν ἀθεμίτων πράξεων, ἀντ' αὐτῶν καθιστᾷ. ταῦτα μὲν οὖν τὰ παρ' αὐτοῦ πλημμεληθέντα ἴστε πάντες ἀκριβῶς, ἐπειδὴ τὸ πολὺ τῶν πεπραγμένων μέρος κατὰ τῆς ὑμῶν εὐλαβείας * ἐγύμνασεν. ἃ παρελθόντα εἰς ἀκοὰς τῆς ἡμετέρας γαληνότητος, ἅμα τῷ ἀκουσθῆναι, δικαίῳ τύπῳ, καὶ οὐκ ἀξίαν μὲν τῶν αὐτοῦ ἀδικημάτων ἐπάγοντι τιμωρίαν, φιλανθρωπίᾳ δὲ σωφρονίζοντι, τὰ ἀδικήματα διελύθη. οὗ περ αἰσθόμενος, δραπετεύει ἀπὸ τῆς Ἱεροσολυμιτῶν, καὶ φεύγει τῶν Παλαιστινῶν ἅπασαν, ἣν κακῶς διέθηκεν, ὡς αὐτοψεὶ παρείληφεν ἡ ὑμετέρα ἁγιωσύνη. ἐν δὲ τῷ Σινᾷ ὄρει, ἅμα τισὶ κοινωνοῦσιν αὐτῷ τῶν ἀθεμίτων βουλευμάτων, ἑαυτὸν ἐγκατακρύψας, πάντως που ἐμφωλεύειν αὐτόθι κατὰ τῆς ἀληθείας, καὶ βουλόμενος τὰ πάλαι ἐγχειρηθέντα αὐτῷ εἰς πέρας ἀγαγεῖν, καὶ τὰς τῶν ἐκεῖσε ἁπλουστέρων ψυχὰς ταῖς ἰδίαις ψευδολογίαις ἐξανδραποδίζειν, συκοφαντεῖ τὴν ἁγίαν σύνοδον, καὶ λέγει τινὰ κατ' αὐτῆς, μᾶλλον δὲ τῆς ἑαυτοῦ σωτηρίας· ἃ τῇ δυσσεβεῖ τε ψυχῇ καὶ γλώσσῃ ἐκείνου μόνου ἁρμόδια. διὸ ἐπαγρυπνοῦσα τῇ περὶ τὴν ἁγιωτάτην ὀρθόδοξον πίστιν σπουδῇ ἡ ἡμετέρα εὐσέβεια (ἐκ γὰρ αὐτῆς τὴν ἡμετέραν βασιλείαν ἠρτῆσθαί τε καὶ συγκροτεῖσθαι πεπείσμεθα) πρὸς Μακάριον τὸν εὐλαβέστατον ἐπίσκοπον, καὶ τοὺς ἐν τῷ προλεχθέντι ὄρει ἀρχιμανδρίτας τε καὶ μοναχοὺς πάντας, θεῖα κατέπεμψε γράμματα, ἐλέγχοντα μὲν τὴν μανίαν καὶ ἀσέβειαν Θεοδοσίου τοῦ μοναχοῦ, παραινοῦντα δὲ φεύγειν τὰς αὐτοῦ ψευδολογίας, τὴν δὲ ἁπλῆν καὶ ἀμώμητον πίστιν σέβειν, καθὼς παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ παρειλήφαμεν· ἐκβαλεῖν τε ἐκδιῶξαι ἐκ τῶν προλεχθέντων σεβασμίων τόπων, ὡς ἂν μὴ καὶ οὗτοι χρανθεῖεν ἐκ τῆς Θεοδοσίου δυσσεβείας· ἢ καὶ παραδοῦναι αὐτὸν μετὰ τῶν αὐτοῦ δορυφόρων τῷ τῆς ἐπαρχίας ἡγουμένῳ, διαχθησόμενον εἰς τὸ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου στρατηγοῦ τῆς ἕω ἀπὸ ὑπάτων καὶ πατρικίου δικαστήριον· ἐπειδὴ δέος ἐστί· παντοῖον γὰρ κακὸν ὁ διάβολος, ὃν Θεοδόσιος ἐνδέδυται· μή πως τούτους ἀποφυγὼν τοὺς τόπους,

* Forte, ἐγύμνασεν, ex Latino.

Deo pugnantem sententiam æmulatus est; quæ nobis peperit impium & præcursorem antichristi, & imitatorem Simonis erroris Theodosium: qui aspernatus veritatem, (quomodo enim ei assensus fuerat, qui partis antichristi sit, vel potius totum cum induerit?) & pervidens, quod nisi quædam fingeret astutia & impietate sua digna, non esset habiturus qui eum audirent; quasdam excogitavit & composuit litteras, quas solus poterat fingere diabolus: ac per eas sanctam, quæ Chalcedone habita est, synodum calumniari non destitit; quasi quæ docuisset duos filios, & duos Christos, & duas personas adorari debere. Sic simpliciorum animas decipiens, & quosdam alios diabolo deditos, habuit qui ad eum accurrerent: quinimmo & monachos & eremitas, & multitudinem ex iis colligens, civitates evertit; cædesque in iis mediis perpetrat; nec quorumcumque, sed sanctorum & religiosorum virorum: audet vero & incendia, & seditiones, & rerum novarum motum contra ipsam rempublicam, divinorum simul & humanorum confusionem faciens, carceres perrumpens, & homicidas qui similia atque ipse ausi sunt, aliosque qui ob nefaria crimina ad supplicium custodiuntur, dimittens; tamquam impunitatem omnibus dans quorumlibet facinorum. Et quasi priora levia sint, addit & alia his graviora. Nam impietati suæ laxans habenas, invadit sedem ter beati apostoli Jacobi, ratus se eam tuto non habiturum, nisi eum qui juxta sanctos canones in eo pridem collocatus est, sanctissimum episcopum Juvenalem de medio tolleret. Quare immisit qui eum interficerent. Cum autem prædicto viro potitus non esset, propter ejus fidei stabilitatem, & sanctæ Trinitatis opem ac favorem in eum; Severinum sanctissimum Scythopolitarum episcopum una cum iis qui cum ipso erant, interfecit. Venit autem, ut quidem arbitrabatur, in possessionem sedis. Nec vero eo contentus, eos qui in aliis civitatibus erant, religiosos episcopos e sanctis ecclesiis & e sacerdotio expulit, alios autem impietatis suæ ac nefariorum facinorum socios pro iis instituit. Hæc itaque ab eo ausa omnes certo scitis; quandoquidem magnam scelerum partem in vestram reverentiam exercuit. Quæ quidem cum ad aures nostræ serenitatis venissent, simul atque audita sunt, justa sententia, nec tamen satis dignam ejus injuriis pœnam irrogante, sed humaniter castigante, compressa facinora sunt. Quod cum sensisset, Hierosolymis aufugit, ac vitat Palæstinam universam, quam multis malis affecerat, sicuti ipsis oculis sanctitas vestra accepit: seipsum vero in Sina monte una cum quibusdam scelestorum consiliorum participibus occulta, eo se quasi in latibulum, indeque ferarum cubicula abdens, ac comparans se adversus veritatem. Cumque vellet conatus suos ad exitum adducere, simpliciorumque illic animas mendaciis suis captivare, obtrectans sanctæ synodo, quædam contra eam effutivit, vel potius contra salutem suam, quæ impiæ ipsius solius menti & linguæ consentanea sunt. Quamobrem studio sanctissimæ nostræ fidei invigilans pietas nostra, (ab ea enim imperium nostrum pendere & firmari confidimus;) ad Macarium reverentissimum episcopum, & ad archimandritas, monachosque omnes qui in præfato monte degunt, sacras litteras misit, scelerati Theodosii vesaniam & impietatem redarguens, exhortans fugere ejus commenta, falsosque sermones, simplicem vero & inculpatam fidem colere, sicut a sanctis trecentis decem & octo patribus qui Nicææ fuerunt accepimus; & cum ejicere e prædictis venerabilibus locis, ne ipsa quoque polluantur Theodosii scelere: vel etiam cum tradere una cum ipsius satellitibus provinciæ præfecto, ut perducatur ad magnificentissimi & gloriosissimi prætoris Orientis exconsulis & patricii judicium: quandoquidem metus est, (nam omnimodum malum est diabolus, quem Theodosius induit;) ne ex iis locis effugiens, & in Pa-

PARTIS TERTIAE CAP. XIII.

læstinam se referens, illis partibus scelera sua inserat, simpliciorumque animas circumveniat. Sacras porro litteras nostras ad vestram dirigimus reverentiam; sanctitatem vestram hortantes, ut præcaveatis nefarii hominis adventum, & plebis aures atque animos præoccupetis, veritatem orthodoxæ fidei dicentes, ac docentes, quod nosusque a patribus in sancta & orthodoxa fide sumus, & juxta symbolum trecentorum octodecim sanctorum patrum credimus; odimus vero ac exsecramur Photini, & Apollinarii, & Valentini, & Nestorii impietatem, ac præterea recentem perversamque Eutychis opinionem. Et credimus Dominum nostrum & Salvatorem Jesum Christum de Spiritu sancto & Maria Virgine Dei genitrice natum esse; confitentes unum & eumdem Filium Jesum, Deum perfectum & hominem perfectum eumdem, Deum vere & hominem vere eumdem: nulloque modo divisum, aut separatum, aut conversum, Salvatorem Christum adoramus. In hac fide non fluctuantes permanere optamus, anathematizantes eos qui dicunt duos filios, aut duos Christos, vel qui dixerunt, scripserunt, vel dicere præsumunt. Quam quidem sanctam & orthodoxam fidem nuper Chalcedone congregata œcumenica synodus etiam confirmavit, nulla additione aut diminutione in exposito sancto symbolo a trecentis octodecim sanctis patribus facta; Eutychis solius mala opinione condemnata suffragiis cœtus sanctorum patrum consentientibus. Hac enim fide potestas nostra freta est, in eaque permanere & studet & optat, nostrumque ab ea custodiri imperium. Nostram itaque veram & colendam & orthodoxam fidem, quam & sancta synodus quæ Chalcedone facta est, confirmavit, universæ multitudini prædicantes, & maxime archimandritis, qui sententiam secuti non sunt nefarii Theodosii, qui civitates & ecclesias, quantum quidem in ipso fuit, evertit, consuetas orationes pro nobis & Romano statu intentius facere ne intermittatis.

A ἐπισπάσας δὲ πάλιν τοῖς τῆς Παλαιστίνης, τὰς αὐτὰς δυσσεβείας ἐνσπείρῃ τοῖς μέρεσι, καὶ τὰς τῶν ἀφελεστέρων πλανήσῃ ψυχάς. τάδε τὰ θεῖα ἡμῶν γράμματα πρὸς τὴν ὑμετέραν κατεπέμψαμεν εὐλάβειαν, παραινοῦντες τῇ ὑμετέρᾳ ὁσιότητι, παραφυλάξασθαι μὲν τὴν τοῦ μυσαροῦ παρουσίαν, προκαταλαμβάνειν δὲ τὰς τῶν πλήθους ἀκοὰς καὶ διανοίας, κηρύττοντας μὲν τὴν ἀλήθειαν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, διδάσκοντας δὲ, ὡς ἡμεῖς ἐκ πατέρων τῆς ἁγίας καὶ ὀρθοδόξου πίστεως ὑπάρχοντες, κατὰ τὸ σύμβολον τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἁγίων πατέρων πιστεύομεν· μισοῦμεν δὲ καὶ βδελυσσόμεθα τὴν Φωτεινοῦ, καὶ Ἀπολιναρίου, καὶ Βαλεντίνου, καὶ Νεστορίου δυσσέβειαν, καὶ πρὸς τούτοις τὴν νεαρὰν Εὐτυχοῦς κακοδοξίαν· καὶ πιστεύομεν τὸν δεσπότην ἡμῶν καὶ σωτῆρα Ἰησοῦν Χριστὸν ἐκ πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς παρθένου καὶ B θεοτόκου τεχθῆναι, ὁμολογοῦντες ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν υἱὸν Ἰησοῦν, Θεὸν τέλειον καὶ ἄνθρωπον τέλειον τὸν αὐτὸν, Θεὸν ἀληθῶς καὶ ἄνθρωπον ἀληθῶς τὸν αὐτὸν, οὐδενὶ τρόπῳ μεριζόμενον, ἢ χωριζόμενον, ἢ τρεπόμενον τὸν σωτῆρα Χριστὸν προσκυνοῦμεν, ταύτῃ τῇ πίστει ἀσαλεύτως διαμένειν εὐχόμενοι, ἀναθεματίζοντες τοὺς λέγοντας δύο υἱοὺς, ἢ δύο Χριστοὺς, ἢ εἰπόντας, ἢ γράψαντας, ἢ καὶ λέγειν τολμῶντας. ἣν ταύτην ἁγίαν καὶ ὀρθόδοξον πίστιν καὶ ἡ ἐν Καλχηδόνι ἔναγχος οἰκουμενικὴ συναθροισθεῖσα σύνοδος ἐβεβαίωσε, μηδεμίαν προσθήκην ἢ μείωσιν ἐν τῷ ἐκτεθέντι ἁγίῳ συμβόλῳ παρὰ τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἁγίων πατέρων ποιήσασα, τὴν C δὲ Εὐτυχοῦς μόνου κακοδοξίαν συμφώνῳ τοῖς ἁγίοις πατράσι ψήφῳ καταδικάσασα. ἐν ταύτῃ γὰρ τῇ πίστει τὸ ἡμέτερον πέποιθε κράτος, καὶ ἐν ταύτῃ διαμένειν σπουδάζει τε καὶ εὔχεται, καὶ τὴν ἡμετέραν δι' αὐτῆς φυλάττεσθαι βασιλείαν. τὴν πίστιν ἀληθῆ καὶ σεπτὴν καὶ ὀρθόδοξον πίστιν ἡμῶν, ἣν ὥσπερ καὶ ἡ ἐν Καλχηδόνι ἁγία σύνοδος ἐβεβαίωσε, τῷ πλήθει παντὶ κηρύττοντες, καὶ μάλιστα τοῖς ἀρχιμανδρίταις τοῖς μὴ ἀκολουθοῦσι τῇ γνώμῃ τοῦ μυσαροῦ Θεοδοσίου, τοῦ τὰς πόλεις καὶ τὰς ἐκκλησίας τό γε εἰς αὐτὸν ἀνατρέψαντος, τὰς συνήθεις εὐχὰς ὑπέρ τε ἡμῶν καὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς καταστάσεως ἐκτενέστερον ποιεῖσθαι μὴ κατοκνεῖτε.

In codice Bobieriano post relationem synodi, quæ habetur supra, cap. 2. hujus partis tertiæ, pag. 655. sequitur, Epistola sanctissimi & beatissimi atque Apostolici Dei gratia per omnia pleni Leonis Papæ, omnia sanctæ Chalcedonensis synodi firmans, & sola illa infringens, quæ per ambitionem Constantinopolitanorum gesta sunt contra Nicæni statuta concilii.

CAP. XIV.

XIV. EPISTOLA LEONIS PAPÆ ad episcopos qui in sancta synodo Chalcedonensi congregati fuerunt.

Leo episcopus, sanctæ synodo apud Chalcedonem habitæ.

OMnem quidem fraternitatem vestram nosse non ambigo, definitiones sanctæ synodi, quæ ob confirmationem fidei in Chalcedonensi civitate celebrata est, toto corde me fuisse complexum: quia nulla sinebat ratio, ut qui unitatem catholicæ fidei dolebam ab hæreticis fuisse turbatam, non exsultanter in integrum rediisse gauderem. Hoc autem non solum ex ipso beatissimæ consensionis affectu, sed etiam ex epistolis meis, quas post reditum meorum ad Constantinopolitanæ urbis antistitem dedi, potuissetis agnoscere, si vobis responsionem sedis Apostolicæ manifestare voluisset [a]. Ne ergo per malignos interpretes dubitabile videatur, utrum quæ in synodo Chalcedonensi per unanimitatem vestram de fide statuta sunt, approbem; hæc ad omnes fratres & coepiscopos nostros, qui prædicto concilio interfuerunt, scripta direxi, quæ gloriosissimus & clementissimus Princeps, sicut poposci, in notitiam vestram mittere pro catholicæ fidei amore dignabitur; ut & fraterna universitas, & omnium fidelium corda cognoscant, me non solum per fratres qui vicem meam exsecuti sunt, sed etiam per approbationem gestorum synodalium, propriam vobiscum iniisse D sententiam, in sola videlicet fidei causa (quod sæpe dicendum est) propter quam generale concilium & ex præcepto Christianorum principum, & ex consensu Apostolicæ sedis placuit congregari: damnatis hæreticis, qui si corrigi voluissent, nulla penitus resideret de vera Domini nostri Jesu Christi incarnatione dubitatio. Unde si quis umquam ausus fuerit vel Nestorii perfidiam tueri, vel Eutychetis ac Dioscori impium dogma defendere, a catholicorum communione resecetur; nec habeat ejus corporis participationem, cujus abnegat veritatem, fratres carissimi. De custodiendis quoque sanctorum patrum statutis, quæ in synodo Nicæna inviolabilibus sunt fixa decretis, observantiam vestræ sanctitatis admoneo, ut jura ecclesiarum, sicut ab illis trecentis decem & octo patri- E bus divinitus inspiratis sunt ordinata, permaneant. Nihil alienum improbus ambitus concupiscat, nec per alterius imminutionem suum aliquis quærat augmentum. Quantumlibet enim extortis assentationibus sese instruat vanitatis elatio, & appetitus suos conciliorum æstimet nomine roborandos, infirmum atque irritum erit, quidquid a prædictorum patrum canonibus discreparit. Quorum regulis Apostolica sedes quam reverenter utatur, scriptorum meorum, quibus Constantinopolitani antistitis conatus repuli, poterit sanctitas vestra lectione cognoscere: & me, auxiliante Domino nostro, & catholicæ fidei, & paternarum traditionum esse custodem. Data XII. Kalendas Aprilis, Opilione viro clarissimo Consule. [b]

[a] al. Sed quia in eisdem litteris ea quæ per occasionem synodi male sunt attentata reprehenderam, malui prædictis antistites meam gratulationem tacere, quam suum ambitum publicare.

[b] Anno 453.

XV.

XV. *Rescriptum synodicarum litterarum Juvenalis sanctissimi episcopi Hierosolymorum, ad reverendos presbyteros & archimandritas, & reliquos monachos Palæstinæ provinciæ sub ejus diœcesi constitutos.*

Matt. 16.

Interprete Epiphanio Scholastico.

CUm summus & primus Apostolorum Petrus dixisset: *Tu es Christus Filius Dei vivi*; Dominus intulit, dicens: *Beatus es Simon Bar-Jona, quia caro & sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus qui in cælis est. Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo ecclesiam meam, & portæ inferi non prævalebunt adversus eam.* Super hanc confessionem roborata est ecclesia Dei; & fidem quam nobis sancti tradiderunt apostoli, hanc ecclesia custodivit, & custodiet usque ad finem mundi. Quam & sanctum quoque magnumque & universale concilium Nicænum trecentorum decem & octo sanctorum patrum exposuit, quamque sanctum quoque magnumque & universale concilium nuper congregatum Chalcedone secutum est: huic neque adjici, neque subtrahi potest. Calumniatores autem & transgredientes mandatum Dei, quod præcipit; *Non falsum testimonium dices adversus proximum tuum*: convenit aversari. Nam si rex David propheta dicebat: *Eum qui detrahebat occulte adversus proximum suum, hunc persequebar: superbo oculo & avaro corde, cum eo non edebam cibum*: Quanto magis nos debemus aversari eos qui falsum testimonium dicunt adversus tantos sanctissimos patres, magis autem adversus cunctum terrarum orbem? Vestra itaque reverentia fidem quam suscepit, teneat. Gratia enim Christi hæc & apostolis data, & a patribus est sanctis exposita: hæc etiam nunc valet, & usque ad finem mundi vigebit. Quomodo Galatis scribens, dicebat apostolus: *Si quis vobis evangelizaverit præter quod accepistis, anathema sit.* Deus autem etiam errantes suæ conjungat ecclesiæ, qui per Prophetam dicit: *Vivo ego, dicit Dominus: Nolo mortem peccatoris, sed ut convertatur & vivat.*

Exod. 20. Psal. 100. Galat. 1. Ezech. 18.

Juvenalis episcopus Hierosolymorum, in Domino valere vos opto.

Irenæus episcopus Cæsareæ, in Domino valere vos opto.

Paulus episcopus Parali, in Domino valere vos opto.

Et consequenter alii trium Palæstinarum episcopi subscripserunt.

CODEX ENCYCLIUS EPISTOLARUM

Pro defensione Concilii Chalcedonensis,

[a] *Interprete Epiphanio Scholastico.*

a Cassiod. l. de Div. lect. c. xi. Contulit P. Labbeus cum cod. Bellov. & postea Baluzius.

b In cod. Bellov. additur: Hoc modo scriptum est & aliis metropolitanis episcopis.

Græce edidit Evagrius, lib. 2. c. 9.

I. INCIPIUNT EPISTOLÆ LEONIS IMPERATORIS PRIMI ad Anatolium episcopum Constantinopolitanum. [b]

Imperator Cæsar Leo, piissimus, victor & triumphator maximus, semper Augustus, Anatolio regiæ civitatis episcopo.

VOtum quidem meæ pietatis fuit, universas orthodoxorum sanctas ecclesias, nec non & civitates sub Romano imperio constitutas maxima frui quiete, nihilque contingere, quod possit earum statum tranquillitatemque turbare. Qualia vero in Alexandrinorum civitate nuper evenerint, jam quidem nosse tuam credimus sanctitatem. Ut tamen perfectius cuncta cognoscas, & quæ causa tanti tumultus confusionisque fuerit, exemplaria precum quas reverentissimi episcopi & clerici a prædicta civitate & Ægyptiaca diœcesi ad regiam Constantinopolim venientes, contra Timotheum, meæ clementiæ porrexerunt; nec non & exemplaria precum, quas hi qui in sacratissimum nostrum expeditum pro Timotheo ab Alexandrina civitate venientes, nostræ tranquillitati obtulerunt, tuæ sanctitati direximus: quatenus quod actum est de prædicto Timotheo, quem Alexandrinorum populus, & honorati, & curiales, & naucleri episcopum sibi petunt, aliisque negotiis, quæ ipsarum precum continet textus: ad hæc autem & de Chalcedonensi concilio, cui nullo modo consentiunt, quemadmodum libelli adjuncti ostendunt; clare sanctitas tua possit agnoscere. Tua siquidem reverentia omnes orthodoxos episcopos, qui in præsenti in hac urbe regia commorantur, nec non & reverentissimos clericos ad se repente faciat convenire, & diligenter omnia pertractantes atque discutientes, quoniam Alexandrinorum civitas perturbata est, pro cujus disciplina & quiete maxima solicitudo nobis exsistit; aut de prædicto Timotheo, aut de Chalcedonensi concilio, quid in commune sapitis; sine quolibet humano terrore, & absque gratia cujuscumque vel odio, solummodo omnipotentis Dei timorem vestris oculis proponentes, (quoniam sicut nostis, de tali causa intemeratæ divinitati rationem eritis sine dubio reddituri;) cum omni celeritate meam facite cognoscere pietatem: ut ex omnibus vestris litteris hæc integre cognoscentes, formam congruam dare possimus, quatenus Ægyptiaca diœcesis & Alexandrinorum civitas, pro cujus quiete nos præ omnibus convenit cogitare, tranquillitate sanctarum ecclesiarum, & disciplina, & inconcussa pace potiatur.

Huic subjectæ sunt & sequentes preces, quæ una cum superiori epistola directæ sunt & aliis metropolitanis episcopis & monachis quibusdam, videlicet:

Leoni reverentissimo urbis Romæ Pontifici.
Anatolio Constantinopolitanæ urbis episcopo.
Basilio episcopo Antiochiæ Syriæ.
Juvenali episcopo Hierosolymorum.
Epiphanio episcopo Apameæ Syriæ secundæ.
Dorotheo episcopo Tyri Phœniciæ primæ.
Joanni episcopo Damasci Phœniciæ Libanisiæ.
Pelagio episcopo Tarsi Ciliciæ primæ.
Orestio episcopo Anazarbi Ciliciæ secundæ.
Stephano episcopo Hierapoleos.
Ibæ episcopo Edessæ Osroënæ.
Symeoni episcopo Amidæ Mesopotamiæ.
Antipatro episcopo Bostrorum Arabiæ.
Basilio episcopo Seleuciæ Isauriæ.
Olympio episcopo Scythopoleos.
Savino episcopo Constantiæ Cypri.
Joanni episcopo Petrensi.

Eustathio episcopo Beryti.
CAPUT II. Eunomio episcopo Nicomediæ.
Anastasio episcopo Ancyræ.
Theoctisto episcopo Pissinuntis.
Alypio episcopo Cæsareæ Cappadociæ primæ.
Patricio episcopo Tyanensi.
Carterio episcopo Claudiopoleos.
Petro episcopo Gangrensi.
Seleuco episcopo Amaseæ.
Joanni episcopo Sebastiæ.
Otreio episcopo Melitanensi.
Petro episcopo Cænorum.
Eleutherio episcopo Chalcedonensi.
Juliano episcopo Tabiæ.
Adelphio episcopo Arabissi.
Euethio episcopo Cyzici.
Joanni episcopo Ephesi.
Eutherio episcopo Sardensi.
Agapeto episcopo Rhodi.
Critoniano episcopo Aphrodisiadis.
Petro episcopo Myrensi.
Pergamio episcopo Antiochiæ Pisidiæ.
Epiphanio episcopo Pergæ.
Palladio episcopo Iconii.
Nunechio episcopo Laodiceæ Phrygiæ Pacatianæ.
Mariniano episcopo Synnadensi.
Amphilochio episcopo Sidæ.
Æthericho episcopo Smyrnæ.
Philippo episcopo Hierapoleos.
Joanni episcopo Heracleæ Europæ.
Basilio episcopo Traianopolis.
Gregorio episcopo Hadrianopolis.
Valeriano episcopo Marcianopolis.
Valentino episcopo Philippopolis.
Euxitheo episcopo Thessalonicensi.
Petro episcopo Corinthi.
Eugenio episcopo Nicopolitano.
Martyrio episcopo Gortynensi.
Vigilantio episcopo Larissæ.
Lucæ episcopo Dyrrhacheno.
Ursicino episcopo Scupensi.
Zosimo episcopo Sardicæ.
Luciano episcopo Byzeno.
Theotimo episcopo Tomitano, & ceteris episcopis metropolitanis.
Jacobo monacho Nisibeno.
Symeoni monacho.
* Varadato monacho.

* *mss. Baradoco.*

II. EPISTOLA ÆGYPTIORUM EPISCOPORUM, & cleri Alexandrini, ad Leonem Augustum.

Piissimo, & Christianissimo, & divinitus electo, victori, triumphatori, semper Augusto Leoni, oblatæ preces ab universis episcopis vestræ Ægyptiacæ diœcesis, & clericis sanctissimæ ecclesiæ vestræ maximæ civitatis Alexandrinæ.

A Superna gratia modo divinitus condonatus, juste non cessas pro communi utilitate cogitare, post Deum cunctorum venerabilis Imperator. Quapropter etiam fortitudo verborum tuis vincitur actibus, quibus divinitus exornatur: & verba quidem ad hæc eis necessaria non sunt, quibus opera facere noscuntur indicium. Nuper enim electus a Deo, & purpura exornatus, optimum judicasti propositum tuum magnum ostendere, quem ipse omnium creator elegit, benignis initiis largitorem remunerando bono- A rum: quando repente in ipso principio, voce vestra ex scripto procedente piissima ad sanctissimos metropolitanos episcopos, inerumptibilem ecclesiæ catholicæ crepidinem roborastis, & primorum omnium piissimorumque principum constituta pro orthodoxa religione firmastis. Insuper & ea quæ nuper a sanctæ & beatæ memoriæ Marciano principe nostro sancita sunt, consona decernentes; nihil aliud estis mercati, quam pacem omnium & stabilitatem reipublicæ: refrenantes linguas eorum qui adversus ecclesias Christianas consurgunt & blasphemant Deum, aut in eum quocumque modo delinquunt. Injuria namque Dei manifesta est, hæreticorum abscindentium semetipsos a recta fide licentia. Quapropter hanc optime sciens, B venerabilis Imperator, maligni prolem exsistere semper insidiantis quieti sanctarum Christi ecclesiarum, earumque immutilatam pacem consistere non sinentes, recte providentiam tuam studuisti mox adhibere, ei per omnia resistentem: quod est opus piissimorum principum pro orthodoxa fide pugnantium, & resistentium primitus malis extrinsecus venientibus, & animabus fidelium adversantibus. Hunc igitur animum te possidente religiosum & tutorem humani generis, tantumque circa Christum studium demonstrantem adimus & nos, importabilia mala passi, licet peccatores, Christi pontifices, quæ neque sermonibus sufficimus præsentare, nec lugere digne valemus. Quemadmodum autem nostra sit gesta calami- C tas, enarramus. Catholica siquidem intemerata & Apostolica fide in Nicæa a sanctis tunc trecentis decem & octo patribus posita & ubique firmata, & apud omnes verbum veritatis recte prædicantes habita; quam etiam unaquæque per tempora orthodoxorum episcoporum, ad peremptionem quidem sæpius exortarum contra rectam fidem vanarum quæstionum, custodiam vero recte confitentium patrum firmavit atque roboravit; simili quoque modo & Chalcedone sanctum & universale concilium congregatum dudum sub pio sanctæ memoriæ principe Marciano, hanc inviolatam incontaminatamque servavit; abscindens quidem zizaniæ pestem a quibusdam rectis superseminatam dogmatibus, confirmans autem venerabilis Ni- D cænæ fidei, sicut diximus, symbolum salutare, & fingens inevulsibiles terminos super eam, sicut gratia Spiritus sancti dictabat; formamque constituit, per quam omnem adjectionem, omnem imminutionem adversus confessionem rectam penitus abnegavit. Quapropter & nostro Ægyptio concilio necessarie cum archiepiscopo nostro sanctæ memoriæ Proterio, indubitanter ei consentiente, & ea sapiente, & unanimiter cum universis totius orbis Christi sacerdotibus, & præ omnibus summis sanctis episcopis, id est, Romano Leone, regiæ Constantinopolis Anatolio, & Antiocheno Basilio, & Juvenali Hierosolymorum, & omnibus orthodoxis episcopis; laborantibus nobis, secundum sanctum Apostolum, pro evangelicæ fidei E firmitate, & in Christo sapientibus cum nostris ecclesiis & civitatibus, & incommutata pace orthodoxi populi apud nos & apud Alexandriam consistente; excepto Timotheo, qui semetipsum ab ecclesiæ catholicæ fide dirupit pariter & abscidit, mox post sanctum Chalcedonense concilium, dum tunc dignitate presbyterii fungeretur, cum quatuor aut quinque solis episcopis & paucis monachis, hæretica Apollinaris & ejus similium secta languentibus; propter quam damnati tunc regulariter a sanctæ memoriæ Proterio, & omni Ægyptiaco concilio, etiam Imperiali motu digne exsilium sunt experti. Hunc Timotheum malignus invenit arma suæ machinationis aptissima: quem novimus quidem boni cujuslibet extorrem, diabolicæ

Hæc Græce exhibet Evagrius lib. 2. c. 8.

vero mentis solummodo instrumentum opportunum exsistere. Qui dudum inhians in episcopatum Alexandrinæ maximæ civitatis, sicut rei eventus ostendit, appetens quod eum oportebat effugisse, si tamen saperet; bene proponens schema quod vitare se primitus dolose fingebat, insidiatusque transitum sanctæ memoriæ principis Marciani, quo migravit ad Deum; blasphemis vocibus impudenter adversus eum insurgens, & sanctum & universale Chalcedonense concilium anathematizans inverecunde; & vulgus populi seditiosorum & vilium congregans, eumque contra sanctas regulas, ecclesiasticam disciplinam & communem rempublicam legesque coarmans, irruit in ecclesiam sanctam Dei, habentem pastorem atque doctorem sanctissimum nostrum tunc patrem, archiepiscopumque Proterium, & collectas solitas celebrantem, & orationes fundentem omnium nostrum Salvatori Christo pro vestræ pietatis Imperio, & Christianissimo vestro palatio, congregatis in ipsa civitate magnificentissimis judicibus, & curia, & plebe fideli, omnique clero simul & monachis. Hoc itaque malo procedente, & vix adhuc facta die, dum in episcopio secundum consuetudinem degeret Deo amabilis Proterius, assumens secum Timotheus juste condemnatos duos episcopos, & clericos similiter, qui (sicut diximus) in exsilio fuerant habitare damnati, tamquam manus impositionem suscepturus a duobus, nullo penitus orthodoxorum episcoporum ex diœcesi Ægyptiaca præsente, ut moris est in talibus Alexandrinorum episcoporum ordinationibus interesse; ut credit, adeptus est pontificatus sedem, adulterium aperte præsumens in ecclesia proprium sponsum habente, & agentem in ea divina mysteria, & sedem propriam regulariter exornantem. Iste optimus odibilem Deo, & undique periculosam differri non sinens actionem, cum rabie quadam incontinibili repente seipsum inthronizavit, legem & ordinem ecclesiasticum, irrationabilem iram populi permixti esse, confidens; & neque regulas patrum, non legem Imperialem, aut sanctiones ecclesiasticas, non ordinem, non potestatem Imperialem, non judicialem severitatem mente percipiens: mox ordinationes fecit episcoporum simul & clericorum, episcopus sine impositione manus exsistens. Sed neque priorem habens presbyteratus ordinem, baptisma fecit: & omnes operationes, quæ ei nullatenus agere competebant, exercuit. His ita audacter & nefande per eum quotidie procedentibus, post aliquot dies dum alibi degeret, magnificus & gloriosissimus dux Dionysius civitati adsuit laboranti, & egit quatenus pestifer ecclesiæ crudelissimus tyrannus etiam ab ipsa civitate recederet. Quo facto, ecclesiæ & civitati communem utilitatem consuluit. Sic ergo decursis paucis diebus, dum commotio & irrationabilis ira pro Timotheo meditaretur ab aliquibus contra sanctæ memoriæ Proterium, nihil aliud erat quod faceret ille beatæ memoriæ, quam ut locum daret iræ, secundum quod scriptum est; ut ad sacrum baptisterium se conferret, invasionem fugiens contra suam concurrentium necem. In quo scilicet loco & barbaris & cunctis ferocibus hominibus timor fuit, etiam nescientibus loci culturam, & exinde gratiam emanantem. Hi vero tamen qui ab initio intentionem Timothei ad effectum perducere festinabant, neque in illis intemeratis locis eum salvari volentes, neque cultum loci metuentes, nec tempus, cum esset salutaris Paschæ festivitas; nec ipsum sacerdotium pavescentes, quod est mediatio Dei & hominum; percusserunt inculpabilem virum, eumque crudeliter occiderunt, etiam cum aliis sex: & circumducentes ejus ubique cadaver, vulneratum, crudeliterque trahentes per

Rom. 12.

omnia pæne civitatis loca insensibile corpus plagis sine misericordia verberabant, dividentes membratim eum; & neque interiora more canum gustare parcentes illius viri, quem nuper habere se mediatorem Dei & hominum putaverunt: tradentesque reliquum ejus corpus igni, etiam dispergebant ejus cineres in ventos, ferocitatem bestiarum omnium transcendentes.

CAPUT II.

Horum siquidem omnium auctor fuit & sapiens (si Deo placet) architectus Timotheus; primo siquidem adulter, postea etiam homicida, pæne manibus propriis hoc nefas efficiens; & propterea condemnandus, quando agenti, qui jubet malum fieri, in supplicio proximus est. Adjecit etiam his malis sine timore pejora, dum inique contra regulas operatur. Hactenus agit sacra mysteria, qui neque laïcorum communionem habere sanctis canonibus potest: & gubernat quidem auctoritate sua sanctam Alexandrinorum ecclesiam, res autem ejus, ut visum fuerit ei, male devastat; & habentes alimenta pauperes ab ecclesia, ejus solatio privat omnimodis, aliis hæc sceleratissimis expendendo. Et aperte quidem episcopos condemnatos quatuor aut quinque, contrarios orthodoxæ fidei, sicut diximus, exsistentes, alios quidem secum haber, alios vero per civitates mittit, ut in eis episcopos orthodoxos persequantur: sed & alios ordinare non cessat. Eos autem qui regulariter consistunt, velut communicatores sancti & universalis concilii & sanctæ memoriæ Proterii, anathematizavit; & sic expulit omnem sanctissimum urbis Alexandrinæ clerum, communicantem similiter generali concilio & sanctæ memoriæ Proterio archiepiscopo: sed etiam clericos, qui in nostris ecclesiis & a nobis sunt ordinati, omnes velut hæreticos anathematizando vere monstravit orthodoxos viros senes, a sanctæ memoriæ Theophilo Alexandrinorum civitatis episcopo, & sanctæ memoriæ Cyrillo,* & Dioscoro, & beatæ memoriæ Proterio, omnes antiquitus ordinatos, & (ut diximus) anathematizavit, & a sacerdotio cuncto prohibuit. Addidit autem istis malis etiam hoc, quod ex venerabilibus diptychis abstulit quidem sanctæ memoriæ Proterii patris nostri vocabulum, posuit vero suum nomen & Dioscori ab universo concilio condemnati, cujus nec ordinationes suscepit. Sic undique velut ebrius esse varia calliditate convincitur. Et per singulas civitates & venerabilia monasteria præcipit, ut nullus communionem suscipiat aut ab episcopis aut clericis qui communicatores sunt aut fuerunt sancti & universalis Chalcedonensis concilii, & memoriæ venerandæ Proterii, nec putet clericos qui a nobis sunt ordinati: sed pro illis jubet alios introduci, tam quos ipse ordinat, quam quos alios facere jubet. Hinc igitur cunctas Ægyptiacæ diœcesis sanctas ecclesias obtinente caligine atque mœrore, eisque confusione rerum in eis sic exsistentium cumulatis, coacti sumus contemnentes salubritatem propriam, multo itineris labore suscepto, de civitatibus nostris exire, & leporibus atque ranis formidolosiorem agere vitam, propter calumnias a Timotheo eique concordantibus contra nos singulos meditatas; & tamquam ad serenissimum & influctuabilem portum, id est, ad vestræ tranquillitatis vestigia convolare; deserentes consacerdotes nostros in quibusdam latentes locis, propter insidias ab his factas, nec valentes nobiscum longa itinera properare; exspectantesque per nos vestræ pietatis auxilia, & unam eamdemque nobiscum simul cum Alexandrinis omnibus clericis habentes fidem. Quia vero sic aperta sunt quæ quotidie a Timotheo præsumuntur, ut neque convictionibus aut laboribus egeant ad probandum, quando ejus superbia manifestata est & contra regulas patrum, & contra sanctio-

Rom. 1.

* Addidimus hoc loco istud, & Dioscoro, ex mss. secuti Balsamon.

CAPUT II.

nes ecclesiarum, contraque ipsam rempublicam, contra omne cingulum & potestatem; præsumimus autem dicere aperte, etiam contra vestræ pietatis Imperium: supplicamus & deprecamur vestram Christianissimam potestatem, ut orthodoxam & intemeratam fidem & integre ubique servatam, & indubitabiliter consistentem, nulloque nostrorum circa eam discrepante, sed sicut diximus, concordantibus nobis cum omnibus totius orbis sacerdotibus, non patiamini tyrannidem rectitudinem fidei sustinere; sed vindicare potius sanctorum patrum regulas & ordinem ecclesiasticum, civilemque disciplinam, & sanctorum magnorumque conciliorum diversis temporibus pro orthodoxæ fidei vigore celebratorum injuriam: & scribere dignemini sanctissimo Romanæ civitatis archiepiscopo, quatenus hæc ei a vestra tranquillitate nota fiant: nec non & Antiocheno, & Hierosolymitano, & Thessalonicensium urbis episcopo, & Ephesino, aliisque quibus visum fuerit vestræ potestati; (nam archiepiscopo hujus regiæ civitatis Anatolio declarata est nostris libellis hujusmodi causa:) ut eorum sanctitas certissime cognoscens mala quæ provenerunt contra orthodoxorum ecclesias & episcopos per Timotheum, vestræ pietati renuntiet, quid in tantis malefactis, sanctorum patrum regulis sit decretum. Et tunc sanciat quidem vestra potentia, ut qui ita vastavit ecclesiasticas sanctiones, ab Alexandrinorum ecclesia sancta recedat, cui præsidere tyrannico modo, & non legitima dispositione tentavit atque perfecit, tantarumque præsumptionum pœnæ subjaceat. Deinde jubeat, sicut sanctæ patrum regulæ præcipiunt, & antiqua consuetudo tradit, Ægyptiacæ diœcesis omnem synodum orthodoxam & communicatricem totius orbis episcoporum, quempiam sanctæ vitæ eligere dignum sacerdotio virum, & communicatorem universalis concilii, & vestræ pariter pietatis, & qui sedi sancti Marci evangelistæ irreprehensibilis esse videatur, quique possit vitam Alexandrinorum populorum in sanctitate atque justitia gubernare, nosque valeat velut propria membra defendere, & sit ad satisfaciendum idoneus verbo simul & doctrina, secundum Apostolum, ut possit erudire resultantes, & ad veritatem cum satisfactione reducere. Si vero (quod non credimus) postquam secuta fuerint hæc quæ poposcimus supplicantes, opus fuerit etiam synodo, non pro causa fidei; quia, sicut prædiximus, nullo modo dubitamus; sed propter Timothei novitates & vanitates, & nefandos actus: neque hoc evitamus, neque segnes ad hoc erimus, sed potius confidentes accedemus: quia ipsa nostra justitia defensionem nobis apportat; quando nobis nullum sermonem facientibus pro redargutione vel probatione eorum, ipsa quæ ab illis jam contra sanctas regulas prave commissa sunt, & hactenus perpetrantur pæne vocem suam adversus eos emittunt, nec occultari possunt. Cumque ipse cum suis instantet usque ad præsens, impudenterque deroget & anathematizet summos archiepiscopos, id est, Romanum Leonem, & Constantinopolitanum Anatolium, & Basilium Antiochenum, cunctumque Chalcedonense concilium, omnesque totius orbis episcopos, & undique orthodoxos clericos simul & laïcos: hinc itaque vestram tranquillitatem suppliciter exoramus, quatenus dum petitiones nostræ perveniant ad effectum, sancire jubeatis vestris syllabis pietatis, Timotheum ab appetita vesania prohiberi; nec ordinationes aliquas tamquam episcopus faciat episcoporum, seu clericorum, aut quorumlibet aliorum; neque collectas debeat celebrare, aut quodlibet aliud episcopi opus efficere, vel contra nostras civitates aut ecclesias, aut adversus nos aliquid tentare vel innovare, quando ab-

Tit. 1.

A solute contrarius apparuit & concilio & catholicæ simul ecclesiæ: sed neque ut res Alexandrinæ ecclesiæ, ut visum ei fuerit, dispergat, ne sicut male putat, per pecunias suæ utilitati prospiciat: sed ut concilio senioris cleri Alexandrinæ civitatis, præter eos scilicet qui ab ipso nunc sine judicio & contra regulas ordinati sunt, constituat; qui etiam dudum indicium diligentiæ favorisque sanctæ ecclesiæ temporibus patrum præcedentium præbuerunt: quatenus & providere rebus ecclesiæ, & custodire ejus redditus possit, donec forma a vestra pietate proferatur. Clericos vero universos honore dignos, & in reverentia senescentes, qui ab eo sunt, sicut jam diximus, expulsi, [a] sancire B præcipite sine calumnia ad suas ecclesias, in pace celebrantes pro vestra pietate solennes orationes cum quiete servari, urbemque pariter & in ea sanctas ecclesias constitutas, ad Christi gloriam & salutem & perpetuitatem vestræ Christianissimæ pietatis: litteras dirigentes pro his quæ poscimus ad magnificentissimum Dionysium ducem, nec non & ad singularum provinciarum judices; quatenus ea quæ a vestra mansuetudine sunt sancita, & serventur, & effectui contradantur.

Nestor episcopus civitatis [b] Flagonitorum, his precibus subscripsi.

Athanasius episcopus Zoicenæ civitatis, similiter.

Pulsaminon episcopus Niciotarum civitatis, similiter.

C Theonas episcopus Vantenæ civitatis, similiter.

Pœmen episcopus [c] Clesmatis, similiter.

Athanasius episcopus Thoitorum, similiter.

Apollo episcopus [d] Antithorum, similiter.

Harpocras episcopus Gancorum, similiter.

Paulus episcopus Taneos, similiter.

Isaias episcopus civitatis Naucratenæ, similiter.

Isaac episcopus Thineos, similiter.

Petrus episcopus [e] Scinorum Mandrorum, similiter.

Maurion episcopus Cotenopolitanus, similiter.

Maximus episcopus Gazulenus, similiter.

Ammonius presbyter Alexandrinus & œconomus, similiter.

Timotheus presbyter & œconomus ejusdem ecclesiæ, similiter.

D Aaron presbyter, & Macarius presbyter, similiter.

Theodorus diaconus, & Proterius diaconus, similiter.

III. EPISTOLA EPISCOPORUM ÆGYPTIACÆ DIOECESIS, ad Anatolium archiepiscopum Constantinopolitanum.

Sanctissimo & Dei amantissimo archiepiscopo Constantinopolitanæ & catholicæ ecclesiæ Anatolio, episcopi Ægyptiacæ diœcesis.

SIcut paterni pontificatus & successionis gubernacula retines, sic & illorum integritate imitaris zeE lum; & omnes quidem diversis temporibus sævientes exasperatos contra sacras regulas & sanctam intemeratamque fidem, & hæreticos operarios a sancta & venerabili ecclesia removisti, liberamque eam omni discordia & hæretico sensu monstrasti: quod etiam nunc credimus & a tua sanctitate fieri, & ab aliis sanctissimis archiepiscopis qui ejusdem honoris sortiti sunt sedem, magis autem ab omnibus sanctissimis totius orbis archiepiscopis, contra Timotheum qui Alexandrinæ ecclesiæ pontificalem sedem sibi tyrannico abripuit modo, & contra eos qui tantæ vesaniæ cooperatores exsistunt; eo quod commune sit omni-

[a] Ita mss. Forte, sancire.

[b] Forte, Phragonitarum.

[c] Ita mss. pro Clysmatis.

[d] Ita mss. Anteorum, ab Ἀνται.

[e] Forte, Cynonum a Κυνῶν.

bus Christi pontificibus bellum adversus eos assumere. Jam itaque preces offerentes piissimo & Christianissimo nostro principi, licet non omnia quæ præsumpta sunt, valeremus edicere propter multitudinem iniquitatum ab eo factatum contra sacras venerabilesque regulas, & adversus sanctam orthodoxamque fidem, ipsumque sanctarum ecclesiarum statum, & adversus ipsam rempublicam: verumtamen ut virtutis nostræ veræ humilitatis fuit, hæc tamquam in tabula depingentes, ejus pietati narrabimus; poscentes auxilium præberi sanctis ecclesiis in Ægypto constitutis, & correctionem vitiis quæ commissa sunt, adhiberi. Nihilominus autem & tuam sanctitatem adimus per hos libellos, & denuo suggerimus, quod narrantes ore proprio dudum effecimus, quæ quidem præsumpta sint adversus sanctas regulas a memorato Timotheo, quæ vero etiam contra sanctam immaculatamque fidem commissa sunt, quemadmodum jura ab eo sint sacerdotii [a] conculcata, & ad quantam derisionem Judæis atque gentilibus, & aliis qui non recte circa orthodoxam ecclesiam catholicamque consistunt, Christianorum sacramenta perduxerit: & quemadmodum ipsam rempublicam in pejorem statum mutaverit, qui sanctissimas quidem ecclesias in Ægypto positas, earumque orthodoxos pastores, & cum disciplina Christi ovilia gubernantes, expulit ab ecclesiis cum sacerdotibus suis; venerabilia vero monasteria, & quæ olim fide orthodoxa claruerunt, juvenum virginumque subvertit;ut pæne omnes Ægyptiacæ ecclesiæ una cum monasteriis propter prædictas causas & persecutiones a Timotheo factas, in calamitate sint positæ. Obscure loquentes, ne credamur superflua quædam dicere veritati, sermoni nostro ponentes ordinem, conamur ut possumus, breviter ea quæ adversus nos, magis autem quæ adversus veritatem facta sunt, depromere. Igitur post turbam quæ nuper facta est sanctis ecclesiis a quibusdam hæreticis, qui tunc clerici erant, & sanctissimæ Alexandrinorum ecclesiæ sedis pontificatum desiderabant, cum in sancta pace consisterent Ægyptiacæ & Alexandrinæ sanctissimæ ecclesiæ, & concordarent omnes sancto universali Chalcedonensi concilio; eo quod consonet, nihilque mutatum habeat, neque augmentum, nec imminutionem obtineat a sancto concilio, quod certo tempore in Nicæa civitate a trecentis decem & octo sanctissimis episcopis celebratum est; præsumpta sunt, religiosissime pater, contra Alexandrinam sanctissimam ecclesiam, quæ nec sermo, nec omne sæculum quolibet tempore novit effecta, sed neque tyrannorum quilibet tale malo sui capitis aliquando tractavit. Quidam enim Timotheus Alexandrinæ ecclesiæ presbyter, malignitate insignis exsistens, & sub figmento semper continentem ostendens vitam, & opportunum propriæ voluntatis cognomen habens [b] furonis, illo tempore desiderio detentus in sedis Alexandrinæ pontificatu, & hoc non adipiscens; præcipue dum sacerdotio fuisset dejectus sententia synodali Dioscorus, nihil mali reliquit, quod molitus non est contra sanctam ecclesiam, donec desiderium proprium adimpleret. Insidiatus ergo mortem, magis autem transitum ad cælos, pii & beatæ memoriæ Imperatoris Marciani, & hunc quasi congruum sibi judicavit, ut suam perficeret voluntatem, redimens quosdam monachos negligentes, qui in suburbanis habitare noscuntur, & semetipsos, sicut & ille, ex quo Chalcedonense sanctum & universale concilium celebratum est, a communione generalis ecclesiæ suspenderunt; turbisque gaudentes, semper adhuc superstite sanctæ memoriæ archiepiscopo nostro Proterio, & solennia atque deceptia pontifice celebrante mysteria, & collectas sine aliqua seditione faciente nobiscum, & cum omni Alexandrino clero, & concurrente omni curia ad collectas quæ ab eo celebrantur pro communi salute, pro piissimo atque Christianissimo principe nostro, & omni palatio, & ejus exercitu; misit in civitatem, ut turbam atque tumultus facerent; tamquam novitas quædam, aut permutatio reipublicæ & orthodoxæ fidei facta fuerit in transitu piæ memoriæ principis Marciani; tantamque commovit seditionem, totam urbem complens simplicium virorum & seditiosis consentientium, & sine judicio talium voluntatibus consonantium, ut etiam nefarii clamores fierent, nullusque posset liberorum & mansuete viventium illo die procedere. Deinde alia congregata est multitudo permixta atque redempta, ejusdem Timothei molitione collecta in majorem Alexandrinæ civitatis ecclesiam, una cum prædictis monachis: & sumens duos episcopos consentientes sibi, & propterea sub indignatione factos ecclesiæ a pontificali sede Alexandrinæ ecclesiæ, nullamque communionem habentes cum sancta catholicaque ecclesia, semetipsum inthronizavit, & quasi archiepiscopum demonstravit, dum vere catholicus archiepiscopus cum omni clero in episcopio consisteret. Et repente quidem accessit baptismata & ordinationes efficere diaconorum atque presbyterorum, nec non & episcoporum: & alia cœpit niti, quæcumque facere competunt vero pontifici. Et eos quidem quos ordinavit, distribuit in Alexandrinas sanctas Ægyptiacasque ecclesias; præcipiens omnes religiosissimos presbyteros ecclesiarum, atque diaconos, a præcessoribus & transitum ad cælos habentibus ordinatos, id est, Theophilo, & Cyrillo, & Proterio, & * Dioscoro, ab ecclesiis expelli, nullum ulterius sacerdotii ministerium habituros. Extendens autem suam vesaniam, & quasi incrementum suæ superbiæ & concupiscentiæ operatus, considerans quia non possit aliter studium suæ intentionis efficere, nisi ab humanis rebus auferret, quod etiam fecit, eum qui regulariter jure archiepiscopus & catholicæ pastor fuit ecclesiæ, sanctæ memoriæ Proterium; suadens aliquos, sicut rerum eventus ostendit, homicidas veros contra insurgere, qui eum eo orante in baptisterio peremerunt; & per omnem (ut ita dicamus) urbem trahentes, & velut in pompa ejus reliquias deducentes undique vulneratas & membratim incisas, non respuerunt etiam carnes ejus & internorum viscera sancta gustare; ignique tradentes reliquum ejus corpus, ventis etiam cinerem dispergebant, omnem bestiarum transcendentes ferocitatem; non senectutem, non canos, non pontificatum, mediatorem Dei & hominum non tempus erubescentes. Commiserunt enim homicidium, tempore sancto paschæ, quo etiam dæmones salutari passione perterriti conquiescunt. Rursum etiam augmentum malorum efficiens per eos qui cum eo dudum fuerunt, & quasi semetipsum in malis exercens, condemnatos quidem in scripto clericos & episcopos in communionem suscepit, & ministrare præcepit sanctis & venerabilibus sacrificiis: sanctum vero & universale concilium Chalcedone celebratum, quod nec augmentum, nec imminutionem, sicut prædiximus, habet a sancta Nicæna synodo, anathemati subdidit cum omnibus ei communicantibus: nullumque religiosorum episcoporum ex Ægypto, aut Alexandrinorum clericorum ei communicantium suscepit, nisi qui illi abrenuntiare præsumunt; quod hactenus nemo fidelium fecit. Insuper omnes totius orbis episcopos, eorumque venerabiles clericos anathematizans: parva siquidem hæc esse judicans, & ad satietatem hæreticæ suæ vesaniæ non posse sufficere; etiam in venerabili diptycho (in quo

[a] ms. conlocata.

[b] Ita ms.

CAPUT III.

* Sic habent hoc loco & Dioscoro omnes mss.

CAPUT II.

piæ memoriæ transitum ad cælos habentium episcoporum vocabula continentur, quæ tempore sanctorum mysteriorum secundum sanctas regulas releguntur) posuit suum nomen & Dioscori, qui sub damnatione anathematis a Deo & universali concilio esse decretus est; & delevit exinde sanctæ memoriæ & secundum Deum viventis Proterii nomen regulariter archiepiscopi constituti. Et ne polluamus ultra sermonem, dum singulas ejus volumus præsumptiones edicere, usque ad ea quæ dicta sunt, linguam præcurrentem refrenantes, aliquo modo reticuimus. Nolumus enim recordari, quemadmodum conatus est in sanctissimas Ægyptiacæ diœcesis ecclesias, in quibus Dei amantissimi & orthodoxi episcopi constituti sunt, hæreticos episcopos destinare, & in venerabilibus monasteriis clericos; & quemadmodum concutiat virginum monasteria, conturbans eas, & terrorem eis suæ tyrannidis imponens; vel ad quantam vesaniam insilivit, ita ut etiam pontificales sedes, in quibus resedit sanctæ memoriæ Proterius, postquam fregit eas, igni contraderet; aqua marina venerabilia sanctaque altaria in sanctis ecclesiis, ubi ædificata sunt atque dicata, dilueret; ne audientes in incredulitatem forte ducantur, aut certe rectæ fidei inimici lætentur: a quo & alia multa valde præsumpta sunt, quæ narrari sermone non possunt. Quia vero terribilia sunt, & omnem vesaniam valde transcendunt, quæ in talibus sanctissimis temporibus sunt ab eo commissa adversus sanctam intemeratamque fidem, & contra sanctas & venerabiles regulas, communemque disciplinam, magis autem contra sanctarum ecclesiarum statum, & adversus ipsam rempublicam, ejusque leges; hæc ferre minime prævalentes, neque permittenda censentes, multam itineris fatigationem, marinaque pericula, & incertam vitam ipsius, nostrarumque ecclesiarum curas secundo loco ponentes, ad hanc regiam venimus civitatem, consacerdotes nostros in occulto velut in persecutione tyrannica dimittentes; & preces piissimo & Christianissimo principi, & tuæ sanctitati fundentes, atque poscentes, quatenus misericordiam præbeatis statui communi, & saluti orthodoxæ plebis, ecclesiarum pariter unitati; nec non & sanctorum & Dei amantissimorum patrum nostrorum laboribus feratis auxilium, qui diversis temporibus pericula sunt perpessi, multaque contra inimicos habuere certamina; quatenus sancta & intemerata fides immobilis & intentabilis possit ab omni hæretica sapientia custodiri; nostrosque gemitus synodicis litteris sanctissimo ecclesiæ Romanæ pontifici Leoni, nec non & Antiocheno, & Hierosolymitano, atque Thessalonicensi, & Ephesio, Dei amantissimis episcopis, vel aliis, quibus fuerit visum, ecclesiis indicetis, (quoniam hoc delictum læsio est communis;) ut omnes totius orbis episcopi cognoscentes ea quæ præsumpta sunt a Timotheo; & quia novitates exercuit contra sanctas regulas & religionem orthodoxam; litteris synodicis piissimo & Christianissimo principi nostro, vestræque sanctitati secundum venerabiles patrum regulas rescribentes, dignam formam, quæ in hoc placuerit, præbere non differant. Si vero prospexeritis oportere fieri universale concilium pro salute fidelium populorum, & statu sanctarum ecclesiarum, ut terminus debeat regulariter in his quæ a Timotheo sunt nefande commissa, proferri; ne malignis aliis viris occasio perpetrandi similia præbeatur, & hoc fieri deprecamur, sanctissime & Dei amantissime pontifex. Paulo minus autem nos transierat etiam hoc ad objurgationem eorum quæ a Timotheo sunt præsumpta contra sanctæ memoriæ Proterium, declarare: quod facimus, ut nullam ille possit habere in suis delictis excusationis occasionem, & omnes audientes agnoscant, quia nihil contra eum pro inimicitiarum causa suggessimus. Nam cum post mortem sanctæ memoriæ archiepiscopi nostri Proterii tantam rabiem contra eum & vesaniam demonstraverit, ut etiam pontificalem sedem, in qua ille sedit, igne cremaret, & de venerabili diptycho ejus nomen auferret; & qui ab eo fuerant ordinati, ecclesiasticum & sacerdotale ministerium celebrare prohiberet, ejusque generis proximos valde persequeretur; substantiam quoque ejus, quam a parentibus habuerat, devastaret: quomodo manifestus non est, quia cædem contra eum ipse commisit, rebus ipsis voluntatem Timothei valde pandentibus, & quemadmodum esse vesanus apparuit contra memoriam illius qui beate defunctus est? Supplicamus igitur, ut nulla subreptio apud angelum vestræ sanctitatis obtineat per eos qui pro eo sermonem videntur efficere; sed res ipsas inspicite, quia non solum adversus vivum infestus exstitit, sed etiam contra defunctum: & sanctis regulis placitam contra eum formam dare dignemini.

IV. EPISTOLA QUORUMDAM EPISCOPORUM ÆGYPTIACÆ DIOECESIS pro Timotheo nefando archiepiscopo Alexandrinæ ecclesiæ, ad Leonem Imperatorem Augustum.

Piissimo & Christianissimo Imperatori orthodoxo Leoni, victori, triumphatori, semper Augusto, episcopi & clerici Ægyptiacæ diœcesis ab archiepiscopo Timotheo Æluro destinati.

SCriptum est omni poscenti rationem esse reddendam de spe quæ in nobis est, atque multo magis piissimo & Christianissimo principi. Nos itaque sanctissimi & Deo amantissimi patris nostri & archiepiscopi Timothei litteras tranquillitati vestræ detulimus, gratiarum actione plenissimas, & quod Alexandrinorum magna civitas, auspice Deo, sub vestræ pietatis imperio pacem habeat, & cum quiete multa tam ipsa civitas, quam sanctissimæ ecclesiæ & venerabilia monasteria gubernentur. Quia vero necessarie visum est, etiam spem nostram & fidem breviter vestræ mansuetudini declarare; suggerimus, nos trecentorum decem & octo sanctorum patrum qui in Nicæna civitate collecti sunt, & per sanctum Spiritum sunt locuti, symbolum atque fidem tenere & custodire, & neque augmentum aliquod, nec imminutionem recipere. Ea namque quæ a sancto Spiritu dicta atque conscripta sunt, fas non est aliquo modo retractari, nec augmentum aliquod, nec imminutionem eis inferre, sicut scriptum est: *Noli transponere terminos æternos, quos posuerunt patres tui:* quando neque interpretatione eget prædictorum sanctorum patrum fidei symbolum, cum per se interpretatum sit, & clare prædicet mysteria pietatis. Hanc ergo fidem firme & inconcusse atque immobiliter detinemus. Hæc ad satisfactionem perfectam mansuetudini tuæ suggerimus, & ita credimus tam nos, quam Deo amantissimus archiepiscopus noster Timotheus. Hoc autem manifestum tuæ facimus pietati de prædicto archiepiscopo nostro Timotheo, quia confidens de tua pietate, eidem symbolo trecentorum decem & octo sanctorum patrum, in quo baptizati estis, bonamque confessionem confessi, credere, & in eo persistere, & spem salutis habere. Et communicavit tuæ pietati, & confitetur se orthodoxum ita sapientem atque credentem, ut etiam collectas & sine sanguine sacrificia celebret pro vestra potentia. Quia vero satisfecimus

1. Petr. 3.

Prov. 22.

præcepto vestræ tranquillitatis, suppliciter exoramus, ut annuatis precibus nostris, & Dei amantissimo & sanctissimo archiepiscopo nostro rescribatis, & nos ad ejus sanctitatem protinus dirigatis. Speramus enim, quoniam Deus qui tuæ serenitati pium hoc donavit imperium, pacemque in Alexandrina civitate dispensare dignatus est, vestrum corroborabit amplius principatum, majoremque pacem donabit cuncto terrarum orbi & sanctis ecclesiis. Quia vero vestra pietas imperavit, quemadmodum de synodis sapiamus, nostram sententiam facimus manifestam, quoniam communicat ecclesia synodis in Epheso celebratis. Synodum vero centum quinquaginta nescimus: novimus autem, quia beati patres nostri & archiepiscopi post concilium centum quinquaginta qui in Constantinopolitana ecclesia congregati sunt; Synodum enim Chalcedonensem ecclesia maximæ civitatis Alexandrinæ non suscipit.

CAPUT V.

Adnotatio Epiphanii Scholastici.

Quibuscumque scriptum est a Leone piissimo principe, simul cum ejus litteris sunt adnexæ duæ petitiones episcoporum Ægypti & clericorum Alexandrinæ civitatis, & eorum qui ex persona Timothei * Æluri preces similiter obtulerunt, necnon & litteræ Anatolii Constantinopolitanæ civitatis archiepiscopi. Et sic utique directæ sunt metropolitanis totius orbis episcopis. Quorum etiam omnium epistolæ sive relationes per ordinem sunt conscriptæ, condemnantium quidem Timotheum Ælurum tamquam adulterum & homicidam pariter & hæreticum: approbantium vero & concordiam confitentium Chalcedonensis sancti Concilii, cum trecentorum XVIII. & centum quinquaginta sanctorum judicio patrum. Scriptum est enim his qui subter adnexi sunt. Leoni reverentissimo &c. *ut in fine capitis primi, seu prima epistola.*

* *mss.* Eluri, & Helluri.

V. EPISTOLA LEONIS PAPÆ ad Leonem Imperatorem.

Leo episcopus Leoni Augusto.

Litteras clementiæ tuæ, plenas virtute fidei & lumine veritatis, veneranter accepi: quibus cuperem etiam in eo quod præsentiam meam pietas vestra necessariam existimat, obedire, ut majorem fructum conspectu vestri splendoris assequerer: sed magis id vobis arbitror placiturum, quod eligendum ratio demonstravit. Nam cum sancto & spiritali studio in universo mundo pacem ecclesiæ muniatis, nihilque sit convenientius fidei defendendæ, quam his quæ per omnia instruente Spiritu sancto irreprehensibiliter definita sunt, inhærere; ipsi videbimur bene statuta convellere, & auctoritates quas ecclesia universalis amplexa est, ad arbitrium hæreticæ petitionis infringere; atque ita nullum colligendis ecclesiis modum ponere, sed data licentia rebellandi, dilatare magis quam sopire certamina. Unde, quia post illas Ephesinæ synodi impietates, quibus Dioscori scelere fides catholica refutata, & perversitas Eutychiana suscepta est, nihil ad conservationem fidei Christianæ utilius potuit ordinari, quam ut prædicti facinus sancta synodus Chalcedonensis aboleret; & tanta illic haberetur cælestis cura doctrinæ, ut nihil in cujusquam opinione resideret, quod a prædicationibus vel propheticis vel Apostolicis dissonaret: ea scilicet moderatione servata, ut rebellibus tantum ac pertinacibus ab ecclesiæ unitate rejectis, nulli correcto venia negaretur. Quid probabilius, quid religiosius poterit pietas vestra decernere, quam ut quæ non tam humanis, quam divinis sunt statuta decretis, nullus ultra sinatur impetere; ne vere digni sint tantum Dei munus amittere, qui de veritate ipsius ausi fuerint dubitare? Cum ergo universalis ecclesia per illius principalis petræ ædificationem facta sit petra, & primus Apostolorum beatissimus Petrus voce Domini dicentis audierit: *Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo ecclesiam meam:* quis est nisi aut antichristus, aut diabolus, qui pulsare audeat inexpugnabilem firmitatem? qui in malitia sua inconvertibilis perseverans, per vasa iræ, suæ apta fallaciæ, falso diligentiæ nomine, dum veritatem se mentitur inquirere, mendacia desiderat seminare. Atque contemnenda & vitanda merito sibi incontinens furor & impietas cæca præscripsit; ut dum diaboli instinctu in sanctam Alexandrinam sævit ecclesiam, quales essent qui Chalcedonensem synodum retractari cupiunt, disceretur: in qua nullo modo accidere potuit, ut a nobis contra sanctam Nicænam synodum sentiretur; quod hæretici mentiuntur, qui se fidem Nicæni concilii tenere confingunt, in quo sancti & venerabiles patres nostri contra Arium congregati, non carnem Domini, sed deitatem Filii homousion Patri esse firmaverunt. In Chalcedonensi autem concilio adversum Eutychianam impietatem definitum est, de substantia Virginis matris Dominum Jesum Christum sumpsisse nostri corporis veritatem. Apud Christianissimum igitur principem, & inter Christi prædicatores digno honore numerandum, utor catholicæ fidei libertate, & ad consortium te Apostolorum ac prophetarum securus exhortor; ut constanter despicias ac repellas eos qui se Christiano nomine privavere: nec patiaris impios parricidas sacrilega simulatione de fide agere, quos constat fidem velle vacuare. Cum enim clementiam tuam Dominus tanta sacramenti sui illuminatione ditaverit, debes incunctanter advertere, regiam potestatem tibi non solum ad mundi regimen, sed maxime ad ecclesiæ præsidium esse collatam; ut ausus nefarios comprimendo, & quæ bene sunt statuta defendas, & veram pacem his quæ sunt turbata restituas; depellendo scilicet pervasores juris alieni, & antiquæ fidei sedem Alexandrinæ ecclesiæ reformando: ut correptionibus tuis Dei iracundia mitigata, regiæ civitati non retribuat quæ ante admissa sunt, sed remittat. Constitue ante oculos cordis tui, venerabilis Imperator, omnes qui per totum orbem sunt Domini sacerdotes, pro ea tibi fide, in qua totius mundi est redemptio, supplicare: in qua te specialius ambiunt, qui Apostolicæ fidei sectatores, Alexandrinæ ecclesiæ præsederunt; agentes apud pietatem tuam, ne hæreticos homines, & merito pro sua perversitate damnatos, uti sua persuasione patiamini; cum sive impietatem erroris aspicias, sive opus perpetrati furoris attendas, non solum ad sacerdotii honorem admitti nequeant, sed ab ipso Christiano nomine mereantur abscindi. Nam (quod exorata pietatis vestræ venia dixerim) quodam contagio splendorem vestræ serenitatis offuscant, cum sacrilegi parricidæ id audeant petere, quod nec innocentes liceat obtinere. Oblatæ sunt gloriosissimæ pietati vestræ preces, quarum exempla vestris litteris subdidistis: sed in his quæ catholicorum sunt deplorantium, subscriptio continetur: & quia causa probabilis est, fiducialiter nomina singulorum, vel dignitas sui honoris aperitur. In illis autem, quas orthodoxo principi hæretica porrigere non formidavit obreptio, sub incerto confusæ universitatis vocabulo, ideo certum nomen retrahitur, ne non solum paucitas personarum, sed etiam meritum detegatur. Latere enim sibi utile existimat eorum quantitas, quorum est & qualitas judicata: nec incongrue, cujus loci homines sint, profiteri metuunt, qui me-

Matt. 16.

CAPUT V. & VI.

ruere damnati. In una ergo catholicorum supplicatio continetur, in alia hæreticorum commenta panduntur. Hic sacerdotum Domini & totius Christiani populi ac monasteriorum defletur eversio: ibi immanium scelerum continuatio demonstratur, ut quod non licuit audiri, liceat dilatari. Nonne perspicuum est, quibus pietas vestra succurrere, & quibus debeat obviare, ne Alexandrina ecclesia, quæ semper fuit domus orationis, spelunca nunc fit latronum? Manifestum quippe est, per crudelissimam [a] immanissimamque vesaniam, omne illic cælestium sacramentorum lumen extinctum. Intercepta est sacrificii oblatio, defecit chrismatis sanctificatio, & parricidalibus manibus impiorum omnia se subtraxere mysteria. Nec ullo modo ambigi potest, quid de his decernendum sit, qui post nefanda sacrilegia, post sanguinem probatissimi sacerdotis effusum, & concremati corporis cinerem, in contumeliam aëris cælique dispersum, audent sibi jus pervasæ dignitatis expetere, & Apostolicæ doctrinæ inviolabilem fidem ad concilia provocare. Magnum ergo vobis est, ut diademati vestro de manu Domini etiam fidei addatur corona, & de hostilibus ecclesiæ triumphetis. Quia si laudabile vobis est, adversarum gentium arma conterere; quanta erit gloria, ab insanissimo tyranno Alexandrinam ecclesiam (in cujus contritione omnium Christianorum est injuria) liberare? Ut autem pietati tuæ litteræ meæ colloquium quasi præsentis exhibeant, quidquid de communi fide fueram suggestutus, scriptis prosequentibus insinuandum esse perspexi: ac ne hujus epistolæ pagina in nimiam longitudinem tenderetur, aliis litteris quæ assertioni catholicæ fidei congruunt, comprehendi: licet ea quæ a sede Apostolica sunt prædicata, sufficerent, insidias tamen hæreticorum etiam hæc quæ sunt adjecta, referarent. Sacerdotalem namque & Apostolicum tuæ pietatis animum etiam hoc malum ad justitiam ultionis debet accendere, quod Constantinopolitanæ ecclesiæ puritatem pestilenter obscurat, in qua inveniuntur quidam clerici, hæreticorum sensui consonantes, & intra ipsa catholicorum viscera assertionibus suis hæreticos adjuvantes. In quibus deturbandis si frater meus Anatolius, cum nimis benigne parcit, segnior invenitur; dignamini pro fide vestra etiam istam ecclesiæ præstare medicinam, ut tales non solum ab ordine clericatus, sed etiam ab urbis habitatione pellantur, ne ulterius sanctus Dei populus perversorum hominum contagio polluatur. Cultores autem pietatis tuæ, Julianum episcopum & Aëtium presbyterum mea petitione commendo, ut suggestiones eorum pro catholicæ defensione fidei placide digneris audire: quia vere sunt ejusmodi, ut fidei vestræ possint per omnia utiles inveniri. Data Kalendis Decembris, [b] Constantino & Rufo viris clarissimis Consulibus.

[a] Apud Gratianum, insanissimamque.

[b] Anno Christi 457.

VI. EPISTOLA ANATOLII EPISCOPI ad Leonem Imperatorem.

Piissimo & Christianissimo Imperatori Augusto, victori ac triumphatori, Leoni, Anatolius Constantinopolitanus episcopus.

Orationi siquidem nostræ opus est, Christianissime & fidelissime Imperator, ut non circa meditationem a diabolo provenientium rerum contra communem ecclesiarum pacem occupemur. Quia vero, sicut apparet, adversarius non finit præsentem sine fluctuatione navigare nos vitam, necesse est supernæ gratiæ gubernaculo usos oportere nos omnes qui Deo auctore sumus in sacerdotio constituti, illius certaminibus obviare. Unde etiam nunc in his quæ sunt præsumpta in Alexandrinorum ecclesia, non quievi; sed sequens vestræ Christianæ tranquillitatis intentionem, volentem & sanctorum patrum regulas non sperni, & civilia jura servari, quod me facere congruebat, scilicet sedem gubernantem hujus regiæ civitatis, egi: & hæc manifesta vestræ pietati fient per ea quæ scripsi tam Romano sanctissimo & venerando Leoni pontifici, quam omnibus uniuscujusque diœcesis venerabilibus metropolitanis episcopis; apud quos ingemui petulantiam contra sanctorum patrum regulas perpetratam, & facta scelesta Timothei, sicut accusationes adversus eum vestræ pietati & nobis scriptæ testantur: qui conculcavit ecclesiasticas sanctiones, legesque civiles, quique secundum quod scriptum est, malam potius partem libenter elegit, & quæ illis quæ in rebus decentibus deficiunt, commodatur. Ait enim: *Impius dum ceciderit in profundum malorum, spernit.* Significavi nihilo minus eis & de sancto beatoque nostro concilio Chalcedonensi, quæ digna sunt. Ergo quoniam aliis hæc convenienter exposui, pronior nunc exstiti, ut cum fiducia clarius de rebus præsentibus meam possim publicare sententiam. Notum igitur facio vestræ tranquillitati, quod piissimis vestris syllabis a nobis fieri præcepistis, quia constituo Timotheum quidem, quantum ad integritatem sanctorum canonum, adversum quos semper ea quæ gessit & gerit, hactenus irritavit, in ordinatione sacerdotii nullatenus esse dignum. Quomodo enim sacerdos erit, qui ita a proprio pontifice, & ab omnibus totius orbis sacerdotibus sponte semetipsum abrupit, & hæreticum per omnia demonstravit, dudum se a sancto & famosissimo Chalcedonensi concilio separando, & reverentissimos Ægyptiacæ diœcesis episcopos & clericos, nec non & orthodoxorum multitudinem, & monachorum catholicæ fidei & ipsi universali concilio communicantium, veluti hæreticos ab ecclesiis propriis expellendo; insuper & aliarum multarum malarumque rerum auctor exsistens, sicut accusationes adversus eum oblatæ proclamant? De Chalcedonensi vero sancto & universali concilio hoc aperte pronuntio, quia tentare omnino retractare aliquid eorum quæ ab eo definita sunt, hominum est insidiantium solummodo catholicæ ecclesiarum Christi concordiæ, congaudentium turbis atque tumultuis quando Apostolica quidem & paterna dogmata olim nobis tradita, in eo roborata sunt atque firmata: nullum autem dogma rectitudini ecclesiasticæ contrarium illic peregrine aut noviter est probatum. Illa siquidem Deo amabilis ac venerabilis synodus ex Imperiali tunc sanctione celebrata ad peremptionem scandalorum quæ tunc contra fidem intemeratam videbantur exorta, non aliam innovavit fidem, non peremit antiquitus exsistentem, non adjecit aliquid olim confessioni contraditæ, non imminuit eam quæ semper custoditur & salvat: sed trecentorum decem & octo sanctorum patrum symbolum incontaminabile & inviolabile a domesticis fidei custodiri, & eis qui imbuuntur ab impietate cum terrore tradi præcepit. Nec non & synodos sanctas & orthodoxas, post illam maximam, ei consonas existentes, & pro illius confirmatione diversis temporibus celebratas, recte probavit; & solummodo, sicut diximus, semen zizaniorum tunc ortum exterminavit, ne ulla ex hoc malitiæ radix per eos qui inerudite contendunt, denuo pullularet, & puram intemeratamque nostram fidem in aliquo noceret, quatenus ab hoc aliqui simplicium fœdarentur. Nunc igitur, famosissime & fidelissime noster princeps, insertæ tibi justitiæ congruit sancire, ne quorumdam mala voluntas, seu hæretica

Prov. 18.

retica pravitas, cuncto orbi terrarum & omnibus Christi sacerdotibus unitis secundum Deum & pacem habentibus, vexationis communis & contritionis fiat occasio; & sacris canonibus suum robur contra Timotheum spernentem eos, per nos demonstrantibus decernere; uti quæ necessaria sunt, post hæc per vestræ pietatis imperium, sicut in illis quoque contra talium rerum præsumpta provenire sancitum est, hæc secundum legum severitatem effectui contradantur, ad vindictam contemptarum ecclesiæ sanctionum, & innoxii sanguinis, hoc est, sanctæ memoriæ Proterii orthodoxi Alexandrinæ civitatis episcopi, sicut visum fuerit pietatis vestræ tranquillitati, Christianissime ac fidelissime Imperator Auguste, immaculata & intemerabili dextera. *Explicit.*

VII. EPISTOLA EPISCOPORUM EUROPÆ, ad Leonem Imperatorem.

Protecto, pio & Christianissimo domino totius orbis terrarum, & Imperatori Augusto Leoni, Joannes reverentissimus Heracleæ, Theophronius episcopus Aphrodisiadis, Theotecnus episcopus [a] Cyclensis, & Babylas episcopus novæ Theodosiopolis Europæ vestræ.

[a] *Pro Cyclensis, a Κύλω, alias Κοιλία.*

Pietatis vestræ & Christianitatis imperium clarius purpura atque diademate pro fidei causa lucet. Vere namque, piissime & Christianissime Imperator, leo quidem contra hostes exsistis; circa mites autem & subditos, mansuetissimi David imitator agnosceris, quippe divinitus adeptus imperium. Eodem namque modo etiam eos qui inordinati videntur, & contra sanctas regulas semetipsos armaverunt, & seditiones impias & scelestas arripiunt, imperiali auctoritate comprimitis: & de mundi quiete cogitantes, incommotas & sine fluctibus sanctas ubique conservatis ecclesias. Præstet igitur omnium Dominus Christus vestrum imperium indeclinabiliter confessionem fidei conservantem, longævis annorum curriculis sanctorum intercessionibus permanere. Sacras igitur & Christianissimas litteras a vestra tranquillitate directas cum multo studio relegentes; in quibus præcepistis nobis clarius explanare, quid de sancto magnoque & universali Chalcedonensi concilio sentiamus; simul & de Timotheo, quem Alexandrinorum populus sibimet ordinavit episcopum; per hanc humilem nostram relationem vestræ pietati significamus, quoniam cunctis sanctissimis orthodoxisque conciliis & concordamus & consentimus. Primum quidem dogmata & expositionem trecentorum decem & octo sanctorum sequimur patrum, eorumque fidem indeclinabiliter custodimus, [b] in quam etiam baptizati sumus & baptizamus. Post quos, centum quinquaginta sanctorum patrum qui in regiam Constantinopolim congregati sunt, constituta servamus. Nec non etiam Ephesinum concilium, quod sub beatæ memoriæ Cælestino successore sancti & venerandi & custodis clavium regni cælorum Petri, & sub sanctæ memoriæ Cyrillo Alexandrino pontifice congregatum est propter hæresim nefandam profanamque Nestorii: præcipue tamen per Dei gratiam Chalcedone collectum magnum sanctumque & universale concilium, eo quod prædicta concilia firmaverit, nihilque quod illis bene videatur placuisse, commoverit; nec augmentum quoddam vel detractionem fecerit, aut quidquam ex his quæ tunc fuere definita, commoverit, aut aliquid non congruenter interpretatum sit. Quod concilium velut ancoram cautam firmamque servamus, quando contra omnem hæreticam tyrannidem scutum inexpugnabile & arma exstitit, quæ nequeant superari. Hujus igitur formas sive definitiones nullus recta sapientium mutilare præsumat: * & neque unum iota, aut unum apicem possumus aut commovere, aut violare horum quæ ab eo recte sunt & inculpabiliter definita. Sequimur autem & famosissimorum sanctorum patrum doctrinas rectas: misericordia regis omnium Christi evangelicum adepti sacerdotium, recte sapimus semper, & sicut sapit Apostolica Romanorum sedis ecclesia, & sicut sapuerunt beatæ famosæque memoriæ patres & episcopi regiæ Constantinopolis, & sicut omnes totius orbis episcopi, recte verbum prædicantes veritatis: sic sapimus, sic regentes populos prædicamus, rectam eis proponentes intemeratamque doctrinam. De Timotheo vero, sicut continent preces subditæ sacratissimis vestris & Deo amantissimis litteris, quia ejus immissione sanctæ memoriæ Proterius orthodoxus sanctusque pater & Alexandrinorum episcopus, in sacratissimi baptisterii loco peremptus est, membratimque concisus, & locis omnibus circumtractus, & post hæc igni contraditus, aliaque passus, quæ propter sceleris exaggerationem terretur lingua proferre: sanctissimum quidem Proterium in ordine & choro sanctorum martyrum ponimus, & ejus intercessionibus misericordem & propitium Deum nobis fieri postulamus: Timotheum vero, qui talia perpetravit in beatæ memoriæ Proterium qui fuit episcopus, cujusque consilio atque tractatu factum est scelus hujusmodi, quod etiam humanos auditus propter excellentiam crudelitatis obturat, tamquam tyrannum & sanguinarium, & propter immensam sui crudelitatem antiquos tyrannos qui semetipsos adversus triumphatores martyres armaverunt, transcendentem; quique episcopatum arripuit; alienum a sacerdotio & episcopatus dignitate, & extraneum esse decernimus. Sanctissimos autem & consacerdotes nostros, qui ab eo contra ecclesiasticas sanctiones excommunicati sunt atque damnati, & consacerdotes nostros eos, & comministros, & coëpiscopos & communicatores habemus, & optamus sanctis eorum orationibus Dei clementiam promereri. Similiter autem sive archimandrita, sive presbyter, sive diaconus, sive quis alius in clero constitutus, excommunicatus ab eo est propter bonæ memoriæ Proterium Alexandrinæ civitatis episcopum, huic communicamus, & esse eum in clericatus dignitate decernimus. Nam lupus qui pastori non pepercit, nec ovibus parcit. Eos autem qui in damnatorum locis ab eo sunt constituti, sive episcopi sint, sive archimandritæ, sive presbyteri, sive diacones, sive quilibet in clero humiliori consistens; hos indignos graduum, in quibus sunt præter ecclesiasticam consequentiam ordinati, cum obumbratam velut theatralem dignitatem videantur sortiti esse, decrevimus. Vestræ siquidem tranquillitatis est, Alexandrini populi curam habere, & a sancta Dei aula lupum expellere, & invulneratum inconsumptumque gregem Salvatoris Christi servare, & concordiam multamque pacem Alexandrinorum civitati concedere, ad gloriam Christi, & exaltationem piissimi vestræ Christianitatis imperii.

[b] *mss. in qua.*

CAPUT VII.

* *Hæc habet Facundus libro 2. cap. 5. ex alia Latinitate. Citantur & in epistola Pelagii II. Papæ ad Eliam & episcopos Istriæ.*

Joannes episcopus. Incolumem vestram pietatem Deus omnium nobis donet longævis temporibus sanctorum orationibus.

Theotecnus episcopus Cyclensis, similiter.

Theophronius episcopus Aphrodisiadis, similiter.

Babylas episcopus novæ Theodosiopolis, similiter.

VIII. EPISTOLA LUCIANI EPISCOPI BYZENSIS, ad Leonem Imperatorem.

Piissimo & Christianissimo domino Imperatori, perpetuo Augusto Leoni, Lucianus humilis Byzæ metropolitanus episcopus.

DAtis mihi piis atque venerabilibus litteris vestræ Christianitatis imperii, & relegente me sacros apices vestros, ac inveniente in eis ferventissimum circa orthodoxam fidem zelum, & excellentem pietatis intentionem; & quia valde pro sanctarum ecclesiarum pace curatis, nec non & vestras civitates B sub quiete manere, & omnes subjectos in tranquillitate consistere festinatis, & sacerdotes Christi pro fidei robore ad concordiam invitatis, & ea quæ discerpta sunt insidiis inimici, voluntate Dei conjungere decertatis: & mea humilitas suam indicat voluntatem, in quantum intelligere potest, principaliter equidem de Timotheo, quem etiam lectioni subjectæ preces edocuerunt sacerdotii appellatione & operatione nimis indignum; qui secundum sanctorum patrum regulas expellendus; nisi forte propter magnitudinem clementiæ sanctis summorum thronorum archiepiscopis quidquam de eo aliud videtur: eo quod & piissimæ vestræ divinitus factæ clementesque litteræ manifestant, valde vos de urbe Alexandrina cogitare. De C sancto vero & universali Chalcedonensi concilio, quod concordat & trecentis decem & octo sanctis patribus qui in Nicæa convenerunt, & centum quinquaginta qui post hæc in urbe regia congregati sunt, & eis qui in Epheso sub Cælestino Romanæ urbis & Cyrillo Alexandrinorum sanctis episcopis convenerunt, etiam animo quidquam sumere, quod sit ei contrarium, impii atque hæretici sensus esse judicavi. *Explicit.*

IX. EPISTOLA VALENTINI EPISCOPI PHILIPPOPOLIS ad Leonem Imperatorem.

Per omnia piissimo & Christianissimo Imperatori, triumphatori & Augusto Leoni, humilis Valentinus in Domino æternam salutem.

CUm & ante imperium virtutibus regnaverit Christianissima vestra tranquillitas, & in imperio supra purpuras & diadema fidei rectitudine decoratur & coronatur. Nam compensationem justitiæ potius quam donum a Christo regalia sceptra percipientes, compensationem rursus Deo redditis, vestrum imperium conservanti; dum incessabiliter cogitatis, quam securam ab omni hæretica tempestate ecclesiam ejus & sine fluctuatione servetis. Quemadmodum gentium bella amantium superbas cogitationes ad terram deponere festinastis; ita & pravos E sensus hæreticorum adversus Christum latrantium, velut pulverem exsufflantes, ad nihilum usque perducetis: & secundum vocabulum vestrum, inimicis quidem Dei & vestri imperii, tamquam leo sævus, occurritis: circa eos autem qui pie Deum colunt, & imperii vestri sceptris obediunt, ovium pastoris imitatores & oves simpliciores exsistitis. Igitur pro ecclesiastica pace & salute filiorum ecclesiæ multam providentiam pietas vestra gerens, sacratissimis suis syllabis adorandisque sancivit; ut mea parvitas sanctissimos provinciæ episcopos in unum colligens, quæ humilitati nostræ placerent, & regulis convenirent, A & fidei rectæ congruerent, indicaremus vestræ Christianitatis imperio: maxime autem de crudelibus malignisque rebus, & omnis tragœdiæ narratione majoribus, quæ nuper Alexandriæ provenerunt: simul & de Chalcedonensi sancto magnoque & universali gratia Christi celebrato concilio: cujus termini non ex nobis, sed gratia sancti Spiritus sunt confixi: nihil metuentes, neque pro gratia vel inimicitiis decernentes, sed Dei solummodo judicium injudicabile formidantes, ad notitiam vestræ Christianissimæ tranquillitatis referre deberemus. Quapropter & in unum nosque simul & nostri clerici congregati, habentes timorem Dei præ oculis, sub ea quæ a vestra sunt pietate sancita, suggerimus vestræ tranquillitati, quoniam & unitatem colimus, & iniquorum communionem abominamur, & sanctorum patrum concilia complectimur: & ea quæ ab eis sunt definita atque decreta, custodire intransgressibiliter exoramus. Timotheum vero qui totius malitiæ culmen excellit, & inhumanitatis crudelitatem transcendit, homicidam, patrisque necatorem; qui episcopo superstite ecclesiam ejus adulteravit, & postea sponsum ejus occidit, & tyrannico modo & impudenter semetipsum in sedem ejus imposuit, sicut preces oblatæ tranquillitati vestræ declararunt, non oportere neque inter vivos examinari, palam est: [a] numquam dignitate pontificatus indui, & in sancto altari stare, & divinitati ministrare credendus est. Quid etiam dicamus de populo indiscreto, qui ab eo ad impietatem armatus est, & amplius quam eorum fluvius inundavit iniquitatibus, malitiæ turre ultra Pharum, qui apud eos excellenter accenditur, & usque ad cælos flammas impietatis extendit? Victoriam dicam judicans hanc esse, ad comparationem aliarum rerum, quæ ab eo sine timore commissa sunt, qui etiam unam naturam negantes, cuncta ferocitate vestiti sunt. De sancto vero & universali Chalcedonensi concilio, cujus princeps non homo, sed Christus, qui est super omnia Deus & rex æternus, deinde pastores totius orbis exstitere doctores, præsentibus eis & sacratissimo vestro senatu, & culmine eminentium potestatum, & divæ memoriæ ter beato principe Marciano, omnibus obsignantibus hanc esse pietatis viam, patrumque fidem impollutam D & immutabilem, sanctorumque Apostolorum doctrinam in nullo mutatam, neque discordantem expositæ fidei a sanctis patribus in Nicæno concilio congregatis: cum utique ea doceat simul & alliget, & aperte ab omni hæretica nos secta discernat. In hac ergo perduramus, hanc tenemus, & ea quæ in ea sunt explanata, intransgressibiliter observamus, omnemque hæreticam pravitatem abominamur; Deo semper hymnos pacificos exsolventes, qui nobis custodem rectæ fidei vestram potentiam condonavit.

Valentinus episcopus Philippopolitanæ metropolis sanctissimæ ecclesiæ, manu mea subscribens, his quæ sunt supra scripta, consentio.

Epictetus episcopus Diocletianopolis, similiter.

Et reliqui similiter.

[a] *ms. non quia.*

X. EPISTOLA SEBASTIANI EPISCOPI ad Leonem Imperatorem.

Post Deum domino totius orbis piissimo & Christianissimo nostri principi Leoni, in Domino salutem, humilis & ultimus Sebastianus episcopus.

TUum quidem, piissime Imperator, laudabilem & gloriosissimum inter homines principatum omnium Dominus Christus quotidianis diebus bonis incrementis maximum splendidissimumque demon-

ftrat, & de cetero demonftrabit; hoc femper efficiens A propter fidem rectam quæ ab infantia eft vobis infcrta, & propter reverentiam quam divinitati falubriter exhibetis. Quod autem fupplicamus, facratiffime Imperator, illud eft, ne patiamini illius venerabilis & inter fanctos habitantis maximi viri Marciani tanti talifque principis poft mortem opinionem nunc a culicibus lacerari; neque tuum ita præcipuum, & ultra gloriam conftitutum Imperium contemptibile illudere volentibus oftendatis: fed veritatis experimentum fumant ftulti, fcientes quia terribile eft incidere in manus Dei vivi. Hoc autem in ordine primo, piiffime, noffe fupplicamus, quia ficut foli ad demonftrandum quia fol eft, nihil minus eft; ita illi magno fanctoque & univerfali Chalcedonenfi concilio, bonorum qui- B dem omnino nihil deeft: neque enim eget augmento, neque detractione, cum fit a fancto Spiritu velut divino quodam fale conditum. Nam qui in eo illo tempore condemnati, & indigni pontificali ftatu effe decreti funt, fententia hoc magni Dei tamquam impii pertulerunt. Qui vero fufcepti funt, velut injuftam & tyrannicam circumventionem parvo tempore fuftinentes, repente decreto fancti Spiritus jufte fufcepti funt: inter quos noftrorum temporum fecundus Abel beatus Flavianus exfiftit. Tanti fiquidem & talis probatique concilii amplectere judicium, fereniffime orthodoxe Imperator. Taliter namque fapuiffe compcrimus omnes qui verbo & doctrina, & vita mirabili, Deo per diverfa tempora placuerunt; id eft, beatum C Athanafium, qui fæpius propriis fancivit dogmatibus, quia erat in corpore paffibili impaffibilis, & in mortali immortalis. Sic & Bafilius magnus, & Gregorius Nazianzenus, & alter Gregorius Nyffæ, & poft Joannes Conftantinopolitanus, verborum fimul & cogitationum pelagus benedictum. Scito fiquidem nefandum Timotheum, & eos qui fimilia cum immenfa tyrannide fapuerunt ac fapiunt, alienos a nobis factos ab orthodoxorum epifcopatu. Bene autem facies & digne tuorum temporum, Imperator egregie, fi preces ab Ægyptiaco concilio tibi datas rationabiles exfiftentes, & omni approbatione dignas, tamquam orthodoxas fufcipias; & alia cuncta tamquam fatanæ opera, & cogitationes animas corrumpentes effugias; D folumque vobis fufficiat Chalcedonenfe concilium; cum folum omnia orthodoxorum antiqua concilia in femetipfo Spiritus fancti virtute conftringat. Incolume femper confiftens atque crefcens veftrum imperium Dominus orbi terrarum longis dignetur fervare temporibus, Imperator facratiffime. *Explicit.*

Heb. 10.

Facund. l. 1. c. 1. fed ex alia verfione.

XI. EPISTOLA
THEOTHIMI EPISCOPI SCYTHIÆ ad Leonem Imperatorem.

Domino piiffimo, & Chriftianiffimo Imperatori noftro Leoni, Theotimus humilis Scythiæ regionis epifcopus.

DEcet tuam pietatem, venerabilis Imperator Augufte, ecclefiarum tranquillitate gaudere, & tribulationes populi conturbati & tempeftates tranquilliffimis veftris allocutionibus ad pacis jura transferre. Propterea fiquidem vos Deus cælitus divino nutu fuo munivit, ut ea quidem quæ fana funt, Imperiali poteftate integra femper falvaque cuftodiatis; quæ vero vexata funt atque corrupta, veftræ pietatis medicina curetis. Nihil itaque Deo amabilius eft, nihil acceptius, quam ut illa vos fapiatis, quæ a Dei Patris fapientia didiciftis; & illa doceatis, quæ ab ipfis fidei veftræ incunabilis faluberrime eftis eruditi.

Et quoniam facratiffimis veftris fyllabis admonuiftis, ut quæ fapimus de fancto Chalcedonenfi concilio, noftris litteris referamus ad veftræ notitiam pietatis; cognofcat veftra ferenitas, quoniam nihil amplius, nihil minus, quam quæ in * Ephefino concilio a fanctis patribus integre atque perfecte definita funt, credimus, aut confentimus. Neque enim aliud nos ultra fapere, quam ea quæ tantorum patrum termino fanctus Spiritus erudivit. Unde, manfuetiffime Imperator, & ego, & omnis ecclefia Dei fic fapimus, & in confenfu noftro fanctorum patrum definitiones fide & devota confeffione firmamus. De Timotheo vero fic fapimus: quoniam fecundum virtutem precum adhuc vivo exfiftente epifcopo, impudenti intentione ab excommunicatis eft ordinatus, exordinatum & excommunicatum ecclefiaftica regula eum effe decernit: neque manus impofitionem illorum epifcoporum in fancta ecclefia permittit quamdam habere virtutem, qui Chrifti fidem violantes, ordinationem impofitam fibimet amiferunt. Nunc igitur noftræ confeffionis verbum facientes falubetrimis veftris auribus manifeftum, depofcimus Dominum noftrum Jefum Chriftum, ut veftrum Imperium catholicæ fidei robore confortatum, & crucis virtute munitum, ab omni fufpectione bellorum intactum femper cuftodire dignetur. Optamus veftram tranquillitatem divina providentia femper incolumem, & coronam Imperii veftri intemeratam & impollutam multis annis nobis divinitas donare dignetur, domine facratiffime & venerabilis Imperator. *Explicit.*

CAP. XI. XII.

* Ita mff.

XII. EPISTOLA
EPISCOPORUM MOESIÆ SECUNDÆ ad Leonem Imperatorem.

Domino piiffimo, victori, femper Augufto Leoni, Marcianus, Martialis, Monophilus, Marcellus, Petrus, & Dizas, epifcopi fecundæ Mœfiæ.

TRanquilliffime principum, defiderium habens pii propofiti, verbum fidei quam tenes, tibi fieri manifeftum; facris litteris hoc a noftra humilitate fieri præcepiftis, ut vobis aperte fignificetur de fancta & incomprehenfibili deitate, quam humana lingua nec comprehendere, nec fcribere poteft, fed potius cum mundo corde & fide colere debet & adorare. Hoc autem adftruimus, confiteri nos, & perdurare in fide quam in urbe Nicæna trecenti decem & octo patres, condemnata impietate Arii, tradiderunt in toto orbe terrarum: nec non & quæ a fanctis centum quinquaginta patribus in urbe Conftantinopolitana de fancto Spiritu, pro delenda Macedonii perfona, prolata eft: infuper & quæ Ephefi ad depofitionem impietatis Neftorianæ formam accepit: fuper hæc autem & quæ ad peremptionem Eutychianæ vefaniæ de humanatione Salvatoris, in Chalcedonenfium civitate multis E fanctis epifcopis convenientibus per juffionem Leonis Romani pontificis, qui vere caput epifcoporum, & venerabilis facerdotis & patriarchæ Anatolii, concilio celebrato, fub duobus Imperatoribus confirmata eft. Quod concilium nos cum omni clero & populo Chriftiano ufque ad finem tenentes & poffidentes, in eo concupifcimus permanere. Timotheum vero qui poftea per odium atque crimen, ficut publicis libellis agnofcitur, fceleftiffime contra Proterium reverentiffimum virum, Alexandrinæ civitatis epifcopum, operatus eft, & condemnatis viris fibimet per obreptionem indigne epifcopatus nomen impofuit; hunc cum his qui fimilia præfumpferunt, in ordine facerdotum nec numerari, fed fub anathemate, & inter Simonia-

cos reputandum esse decernimus. De synodo vero, quam petunt fieri quidam post decretum patrum qui Chalcedone definierunt, nos nec optamus, nec fieri consentimus, ne majora scandala generentur; sed magis contra principes tanti sceleris ultionem proferri decernimus.

CAP. XIII.

Marcianus episcopus civitatis Abriticæ, confirmavi & subscripsi.

Martialis episcopus civitatis Apiarensis, similiter.

Monophilus episcopus civitatis * Dorostrii, similiter.

* al. Dorostori,

Marcellus episcopus civitatis Nicopoleos, similiter.

Petrus episcopus civitatis Novensis, similiter.

Dizza episcopus civitatis Odyssæ Scythiæ, similiter.

Et hæc Latine quidem data, est in Græco interpretata, & iterum translata de Græco in Latinum. *Explicit.*

XIII. EPISTOLA EPISCOPORUM PRIMÆ SYRIÆ ad Leonem Imperatorem.

Sacratissimo & piissimo amatori Christi Augusto, & a Deo competenter honorato Imperatori Leoni, Basilius, Maximus, Theoctistus, Domnus, Gerontius, Flavianus, Saba, Cyrus, & Petrus, episcopi primæ Syriæ.

OMnibus equidem, sicut lux, vestra potentia ad beneficia proposita, æquos radios indigentibus velut in mensura condonat, præcipue vero illis qui amatores rectæ fidei, & eamdem circa Deum, quam vos, obtinent pietatem: cujus præceptores quidem sunt doctores rectorum dogmatum, & qui diversis temporibus exstiterunt lumina veritatis. Custos autem omnium præcipuus præes, quando & culturæ a vobis dilatæ susceptor & fidelissimus conservator exsistis. Quapropter non auream in his coronam vobis offerimus; nec qualem hi qui mundanarum rerum obtinent potestatem, propter beneficia sibi collata, beneficiorum grates exsolvunt; sed ex famosissimis actionibus compositam, quas consuerunt studia virtute bonaque vita fulgentia generare. Quarum natura immarcescibilis, non ad breve tempus apud suscipientes manet; sed in æternum bene agentibus præmia & ubertatem epulationis extendit. Quomodo enim repensare possumus ei terrena, qui utitur cælesti prudentia? Quid de nostris retribuamus illi, cui divina carpere moris est? Transeant ergo paupertatis nostræ negotia ad favoris culmen: divina dogmata deducantur ad medium, quæ etiam vos amplectentes, æternam vobis gloriam radicastis. Hæc enim a nobis Salvator docenda prædicavit, & Spiritus sancti gratia construxit; dudum quidem scripturas sanctas legentibus hæc præuntians, postea vero a Nicænis patribus pro communi utilitate confirmans. Non enim tempus aliquod horum fidei symbolum permutavit, nec qualibet ars verborum eorum sensus convertit: sed velut in quamdam petram omnis hæreticorum impetus in hæc verba percussus, in spumam repente dissolvitur. Sive enim creaturam dicat aliquis Filium Dei secundum Patris naturam, per hanc fidem male sentire convincitur: sive nostræ formæ veritatem in eo neget, tamquam pietatis inimicus expellitur: sive sancti Spiritus divinam tentaverit permutare substantiam, velut fidei alienus abjicitur. Nam hæc quasi vera lux obumbrationem nullatenus recipit falsitatis. Dum enim dicit: *Ex Deo natus est, hoc est, de substantia Patris ante sæcula, & non factum*; consubstantialitatem confirmat, & omnem eis qui adversa sapiunt, fomitem impietatis excludit. Rursus cum dicit: *Qui propter nostram salutem descendit, & incarnatus est, & humanatus est, & natus ex Maria virgine*; dispensationis interpretatur omne miraculum. Similiter autem cum in sancto Spiritu unam & eamdem quam in Patre & Filio profitetur fidem, impietatem perimit eorum qui sancto Spiritui reluctantur. Ex his itaque sermonibus coarmari etiam posteri veritatis propugnatores, considerantes verborum virtutem, malis adinventionibus fidem violare tentantibus, linguas opposuerunt; non ipsi quidquam novitatis & per contentionem invenientes, sed verbis symboli patrum velut in acie repugnantes. His enim qui divinitatis Unigeniti naturam passibilem esse calumniantur, responsionem contrariam objiciunt, inconvertibilem & immutabilem substantiam Dei docentes. Eos qui primitias nostræ naturæ in Unigenito respuunt, ex eodem similiter arguunt; ex ipsa nuncupatione explanantes, quod ad incarnationem & humanationem nihil aliud quam assumptionem & unitionem nostræ naturæ monstravit. Hos ita centum quinquaginta magni patres, & qui universale concilium Chalcedonense sancti Spiritus voluntate celebravere, secuti sunt; unum eumdemque Filium & secundum divinam, & secundum humanam naturam docentes; eumdemque de Patre secundum divinitatem, eumdemque de matre secundum humanitatem, tamquam Deum impassibilem; * eumdem secundum quod sumptum est de nobis, consubstantialem nobis; eumdem secundum nativitatem de Patre, consubstantialem genitori; & hoc quod fuit ante sæcula natura manifestantem, & quod in se assumpsit novissimis diebus veritate servantem: non alium & alium per hæc denuntiantes, sed eumdem Filium Dominum & Deum, & quæcumque de eo dicuntur, competenter glorificantes. Hanc synodum, tamquam concordem illis per omnia custodimus: & eos quidem qui in ea anathematizati sunt, & anathematizamus, Eutychem & Nestorium: eos vero qui in ea claruerunt, valde laudamus; & omnes absolute qui paternam sortem nobiscum una custodiunt, tamquam fratres recipimus: eos autem qui parentalem rectitudinem negant, velut extraneos judicamus, nihil aliud in eis amplius cogitantes. Quos enim alienos fides efficit, quid oportet a nobis aliis omnino delictorum suppliciis? De Timotheo siquidem, qui Alexandrinum pontificatum & Ægyptiacæ diœcesis arripuit potestatem, supervacaneum etiam aliquid dicere judicamus. Quid enim amplius dicamus de eo qui a confessione pia per ea quæ dudum & nunc agit & loquitur, sicut ex precibus vestræ majestati prolatis ostenditur, semetipsum fecit extraneum? Denique ipse & defensores ejus aperte litteris quas vestræ obtulerant tranquillitati, bellum se habere contra ecclesiam monstraverunt; tanta concilia, hoc est, centum quinquaginta, & eorum qui Chalcedone collecti, abdicantes audacter. Quapropter multis maximisque accusationibus adversus eum factis, non arbitramur oportere, ut hæc a nobis examinentur: nisi forte etiam gentiles, qui a pietate segregati sunt, omnino culpemus, quod non omnes ecclesiæ custodiunt sanctiones. Contra hos enim qui prima fronte alienigenæ sunt, & in summis rebus nequaquam nobis communicare proponunt, decernere aliquid de reliqua conversatione, nullus derelictus est locus, & tamquam legum aliquarum transgressores castigare; dum utique alienatione fidei ab omni corpore sint abscissi, & procul a rebus nostris semetipsos abstraxerint. Siquis enim in divinis causis elegerit quæ nostra sunt

* In cod. Bellov. additur, eumdem tamquam bonitatem passibilem.

si qui, tunc in eum definitiones canonum in reliquis delictis examinamus; si vero ipsa summitate concordiæ communionis nostræ ab ecclesiasticis legibus longe discordat, iste nimis extraneus est. De delictis autem & præsumptionibus quas nefande commisit, reipublicæ legibus & earum præsulibus secundum rationem judicio competenti subdetur. Vestræ igitur erit clementiæ, ea quidem quæ sunt pietatis, extendere & ornare, & ad celsitudinem decoris evehere: ea vero quæ huic sunt adversa resolvere: ostendentes simul ad clementiam & malignitatis abjectionem, per quæ in vobis imitatio divina formatur; ad utilitatem subjectorum cuncta disponens, & veram mansuetudinem & pacem tribuens universis, quæ vestræ pietati repensationem bonorum per ea quæ geritis, pollicetur.

Basilius episcopus. Opto incolumem vestram pietatem multis annorum circulis conservari Dei ecclesiis & Romano Imperio, religiosissime & piissime & Christo amabilis Imperator.

Maximus episcopus Laodiceæ, similiter.
Theoctistus episcopus Berrhœæ, similiter
Gerontius episcopus Seleuciæ, similiter.
Flavianus episcopus Gabalæ, similiter.
Domnus episcopus Chalcidis, similiter.
Cyrus episcopus Onosarthæ, similiter.
Petrus episcopus Gabbi, similiter.
Sabas episcopus Palti, similiter. *Explicit.*

XIV. EPISTOLA EPISCOPORUM SYRIÆ SECUNDÆ, ad Leonem Imperatorem.

Religiosissimo atque piissimo & Christianissimo Augusto, & honorato competenter a Deo Imperatori Leoni, Epiphanius, Eusebius, Elias, Diogenes, Maximus, Paulus, & Magnus, episcopi secundæ Syriæ.

OStendit, piissime Principum, Dominus omnium Christus, amorem circa sanctas ecclesias suas eximium; & ad terminum etiam nunc adduxit promissionem, qua in sanctis Evangeliis Petro dictum est: *Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, & portæ inferi non prævalebunt adversus eam:* quando vestram tranquillitatem pii Imperii augusta veste circumdedit: & mirabile non est. Nam cum Deus sit, & sine mendacio verba protulit, & firmas promissiones suas semper ostendit. Unde vos largitorem potestatis optime cognoscentes, ea quæ gloriam ejus declarate noverunt, hæc statuere laborastis, confidentes quoniam ex hoc vestræ gloriæ culmen augebitur; dum eum qui glorificavit, glorificare denuo festinatis. Quapropter nos beneficiorum vestrorum culmen experti, pro pietate vestra divinitati incessabilibus orationibus supplicamus; ut suo decreto terrarum orbi gubernatorem donatum longo tempore conservare dignetur, ad exsultationem sanctarum ecclesiarum, & æternam constantiam rerum. Confidimus autem, quoniam nostras suscipiet preces, videns nos pro sua gloria cogitantes, & propterea orationes pro vestro facientes Imperio. Igitur dignatum est vestri culmen Imperii piis syllabis indicare, ut affectum quem circa fidem habemus, aperiamus. Complentes ergo quod scriptum est, sine aliqua dilatione vestræ sanctioni velociter obedimus. Ait enim: *Parati semper ad satisfactionem omni petenti vos rationem de spe quæ in vobis est.* Et si unicuique, piissime principum, jubet sermo divinus de pietate proferre cum præparatione responsum: quanto magis nobis, qui propter communem utilitatem hoc facere festinamus? Significamus ergo quam sententiam habemus circa venerabilem confessionem, & quæ concilia vera decernimus, quæ hanc fidem firmam esse per sanctas scripturas asseruerunt. Est itaque prima quidem synodus post Apostolicam fundationem velut crepido quædam immobilis trecentorum decem & octo patrum, quæ in Nicæa sub divæ memoriæ Constantino collecta est, & Arii vesaniam publicavit, & consubstantialitatis scientiam cunctis aperuit. Post illam vero, centum quinquaginta patrum, quæ in regia Constantinopoli congregata est, quæ Deum sanctum Spiritum declaravit aperta confessione: & his duabus consentire ea quæ Epheso sunt prius gesta, didicimus. Post quas sanctas & universales synodos, & eam quæ Chalcedone celebrata est, & cum summa integritate tradi per omnia festinavit, tamquam voluntatem Dei dicimus & congregatam pariter & firmatam. Rectam enim & immaculatam asseruit fidem, nihil ulterius dici aut sanciri consentiens, quam ea quæ posita sunt in venerabili symbolo trecentorum decem & octo patrum. Hæc autem & dudum scripsimus vestræ potentiæ, cum subscriptionibus subditis reverentissimorum episcoporum provinciæ destinantes. Quia vero & de Timotheo qui Alexandrinorum ecclesiam quadam fluctuatione commovit, nos significare sanxistis; sacratissimas regulas sequentes, & his edocti per Dei gratiam, ecclesiastico tramite nostrum peragere tempus, auctorem homicidii & adulterii hunc talem operarium esse decernimus, legentes ea quæ precibus sanctissimorum episcoporum vestram majestatem adeuntium, continentur. Ex quibus etiam nos * extincti super eum decretum tale protulimus, cum & efficacem & penetrantem super omnem gladium bis acutum proponentes Dei sermonem: & licet neque ab initio possederit, (nam quomodo habere potuit, qui secundum quod scriptum est, non accepit?) tamen alienum eum a cuncta dicimus sacerdotii dignitate. Vestræ igitur pietatis est, sanctissimum etiam in hoc agere zelum, & illa sancire, quæ legibus & sacris canonibus, & cunctis Dei ecclesiis pacem conferre videantur. Incolumem pietatem vestram multis annorum curriculis conservari Dei ecclesiis & Romano principatui deprecamur, religiosissime & Christo amabilis Imperator.

Epiphanius episcopus Epiphaniæ.
Eusebius episcopus Arethusæ, similiter.
Elias episcopus Seleuciæ, similiter.
Diogenes episcopus Larissæ, similiter.
Magnus episcopus Mariamnæ Euphratesiæ, similiter.
Maximus....
Paulus....

Marginal notes: Matth. 16. — 1. Petr. 3. 15. — Cap. XIV. XV. — * Forte, extremi. — 1. Cor. 4.

XV. EPISTOLA EPISCOPORUM PROVINCIÆ OSROENÆ ad Leonem Imperatorem.

Deo amantissimo & piissimo atque Christianissimo Augusto, digne a Deo coronato Imperatori Leoni, Nonnus, Damianus, Joannes, Abrahamius, Joannes, Petronius, Helias, Basilius, episcopi Osroënæ provinciæ.

NOn est mirabile, o victor atque Christianissime principum, ut qui desuper sceptrorum potentiam sumpsit, cum consilio Dei qui hæc præbuit, cuncta faciat atque dicat, immobilia sacerdotii jura custodiat, nihilque patiatur propter multam mansuetudinem rerum sibi competentium præter ejus decernere voluntatem. Et hoc maximum est inter alia nimis indicium, quod designant etiam litteræ vestræ, quas

Cap. XV. XVI.

nuper nobis dirigere tranquillitas vestra dignata est; per quas ea quæ crudeliter sunt præsumpta contra sanctas regulas a Timotheo, qui tyrannice sedem divinitus sacerdotibus condonatam tenuit in Alexandrina civitate, cognovimus. Omnium enim iniquitatum res plenæ sunt, & piæ intentioni vestræ tranquillitatis & immaculatæ fidei valde contrariæ. Vos enim ex quo purpuram & coronam geritis, orthodoxum lumen, ecclesiarum omnium Domini Christi diversam semper habuistis curam. Quæ vero in Alexandria gesta sunt, sicut preces continent eorum qui eos pietati vestræ apices obtulerunt, omnem transcendunt iniquitatem. Vos fidem orthodoxam *custoditis, scientes ab ea optime commoneri. Timotheus autem ad ejus destructionem nihil non præsumpsit. Vos pacis estis auctores, illi novorum certaminum inventores. Vos sine sanguine subjectos vivos virtute Dei legibus custoditis: illi nutricem suam pontificali sanguine compleverunt. Vos cum benedictione competenti ad divina loca semper acceditis: illi principium sceleris ibidem commiserunt. Quomodo ergo possibile est, his ita se habentibus, aut humilibus nobis, aut vobis pie regnantibus, inter sacerdotes constituere harum rerum auctorem? Et de Timothei quidem causa hanc sententiam nos habemus. Ut autem correctio in eo fieri debeat, estis vos domini per auctoritatem Imperii, quam estis justitiæ suffragio consecuti. De sancto autem concilio Chalcedone celebrato, ex quo semetipsos penitus absciderunt, id est, Timotheus & huic similia sapientes, ad peremptionem dogmatum bene expositorum a beatis patribus in Nicæa collectis, quæ etiam idem sanctum Chalcedonense concilium confirmavit, non infirmavit; corroboravit, non subvertit; laudavit, & non infregit: quid oportet aliquid nos vel dicere, orantes cum his quæ ab illis decreta sunt, quibus etiam præfulget symbolum a sanctis patribus in Nicæna urbe signatum, & vivere, & vitam hujus sæculi terminare? Ab illo enim nos sancto & beato concilio nullus præter mortem poterit separare; quomodo & vos, tranquillissimi, quæ ab his sancita sunt, optime vestris syllabis confirmastis.

* mss. custodiat.

Nonnus episcopus Edessenæ metropolis. Incolumem vestram pietatem multis annorum curriculis conservari Dei ecclesiis & Romano Imperio, Dominus præstet Christus, piissime & Christianissime Deo amabilis Imperator.

Damianus episcopus Callinici, similiter.
Abrahamius episcopus Circesii, similiter.
Basilius episcopus Batnensis, similiter.
Joannes episcopus Carrhensis, similiter.

XVI. EPISTOLA EPISCOPORUM MESOPOTAMIÆ, ad Leonem Imperatorem.

Religiosissimo atque piissimo & Christianissimo Augusto, & a Deo coronato & honorato Imperatori Leoni, Maras, Maronius, Noë, Eusebius, Turuhius, Balursachius, Maras, Abramius, episcopi vestræ Mesopotamiæ regionis.

OMnium Christus atque Salvator, qui humanum genus tamquam facturam propriam miseratus, ab impietatis profunditate & ignoratione peccati ad celsitudinem scientiæ pietatis evexit; & lumen quidem ecclesiam suam, id est, corpus fidelium nominavit; invictam vero eam etiam inferni portis esse constituit, & operationibus eam tamquam Deus undique roboravit; non solum per piscatores discipulos suos, magnum mysterium veritatis annuntiantes, non eam humanæ prudentiæ verbis, sed cælesti sapientia & ignea sancti Spiritus lingua fundavit & auxit, sed etiam per pios postea principes & collaborantes piscatoribus ad prædicationem pietatis evexit. Quorum pii imperii successorem, & fidei salutaris heredem etiam nunc suis donavit ecclesiis, & omnibus quæ sub cælo sunt rebus, tranquillissimam Christianitatis vestræ potentiam, ad confirmationem ecclesiasticæ pacis, salvantis vos ipse simul & fide, & constantiam totius orbis terrarum, & pelagi rationalis fidelium populorum. Igitur a Deo propter insertam vobis fidem hanc & pietatem regalia sceptra suscipientes, Christianissimi principum, mansuetudine atque clementia largitorem remuneratis imperii: quando pro humana salute & ecclesiarum pace cum sacerdotibus Christi curam congruam ante alias cogitationes, & beneficia tamquam pii principis exhibetis: & ut fideles Christi sacerdotes regalibus vestris & piis litteris honoratis, eosque ad hanc utilitatem participes vos habere non piguit. Huic ergo consilio obedientes, voluntati ac providentiæ vestræ potentiæ altam pacem & longævam optantes vitam, congregati in vestra Mesopotamia, ex his quæ apud vos pio proposito gesta sunt, nostram sententiam declaramus. Sancivit itaque Christianitatis vestræ potestas, ut relegentes oblatas vobis adversus Timotheum preces, syllabis pietatis vestræ subjectas, indicaremus vestræ tranquillitati, quam de eo sententiam habere possimus, cum Dei videlicet hoc timore facientes. Quas preces non sine dolore, nec sine lacrymis relegentes, & scelus non modicum & narrationem auribus terribilem in eis invenientes, nihil aliud præter hoc dicimus, Christianissime principum, quod sufficit omni auditui & menti fidelium: in his quæ nefande a Timotheo gesta sunt, cum hæc vera probentur, justam contra eum habere vos indignationem, & pias leges vestras erigere; & ut sacerdotes Christi lugeant eum qui talium rerum cooperator effectus est, & hoc in schemate sacerdotis, cum utique neque possit esse, neque laïcorum uti communione fidelium, non quia sacerdotis *& hominum sibi debeat nomen imponere. Igitur de rebus tristitia plenis & fletibus, hæc a nostra humilitate ad notitiam pietatis vestræ perducta sunt, cum possitis per sapientiam vobis a Deo conlatam, quando in manibus ejus vestra corda servantur, & cogitare decenter ecclesias Christi ab hujusmodi scelere liberare. De spe autem & fide quæ in nobis est, in qua nutriti sumus, & in qua ex hac vita oramus abire, confessionem quam habuimus & habemus, mansuetissime principum, sequentes principaliter, & velut super firmissimum fundamentum nostra verba & vitam super evangelicam & Apostolicam prædicationem Trinitatis ædificantes; deinde & expositam a sanctis patribus qui in Nicæa collecti sunt, sequimur fidem: reverenter autem, & velut tutamen nostræ vitæ, etiam sanctum concilium quod Chalcedone celebratum est, obtinemus atque servamus, quod nihil in symbolo fidei exposito Nicææ a sanctis trecentis decem & octo patribus est adjectum. Sancta siquidem Chalcedonensis synodus impietatem hæreticorum singulorum temporum abdicavit, & prædicationem Trinitatis confirmare secundum divinas scripturas, & piissimorum patrum expositiones atque traditiones per omnia festinavit. Hæc de fide & de spe quæ in nobis pro satisfactione est, etiam cum timore Dei manifesta vestræ facimus potestati; hæc tamquam solita salvare defendimus; hæc cum sacerdotibus Christi pietas vestra tenens atque confirmans, in pace Imperii retinacula gubernabit: ecclesiam Christi immobiliter conservando, regni cælorum arrhas firmis-

Matt. 16.

Locus mendosus.

* Forte Dei & hominum.

Prov. 21.

simas possidebit: & nos sacerdotes & populum fidelem cum studio magno clamare faciet ad Dominum Christum: Salvum fac Domine regem tuum,& exalta cornu ejus Imperii, quod est & erit gloria tuorum Domine sacerdotum, simul & ecclesiarum tuarum.

Psal. 19.

Maras episcopus vestræ Mesopotamiæ, incolumem vestram pietatem multis annorum curriculis conservari ecclesiis Dei & Romano pariter optamus Imperio, religiosissime & Christo amabilis Imperator.

Zoras episcopus, similiter.
Maronius episcopus, similiter.
Noë episcopus, similiter.
Eusebius episcopus, similiter.
Reticius episcopus, similiter.
Valarus episcopus, similiter.
Maras episcopus, similiter.
Abramius episcopus, similiter.

XVII. EPISTOLA EPISCOPORUM PHOENICIÆ MARITIMÆ ad Leonem Imperatorem.

Domino amantissimo & Christianissimo, & a Deo decenter honorato Imperatori Leoni, Dorotheus, Eustathius, Megas, Theodorus, Rufinus, Cassius, Paulus, Heraclitus, Antiochus, Nonnus, Magnus, Thomas, episcopi oræ maritimæ Phœniciæ, in Domino salutem.

GLorificat quidem omne genus humanum Dominum Christum, quoniam scriptis vestræ pietatis lætari promeruit: plus autem collaudat Deum chorus sacerdotum, quoniam vestris bonis in communi participatur, & quia rursus ratione præcipua honorem vobisipsis debitum promeretur. Decebat enim eum qui culmen Imperii divina largitate sortitus est, Dei sanctas ecclesias venerari. Optime namque confiditis, quoniam his bene dispositis, omnis manus hostium vertitur in timorem: & qui pridem imprudenter resistere didicerant, propter vestræ fidei magnitudinem confusi, venient ad ruinam. Imitatores enim principum constituti, qui justitia & æquitate claruerunt, facillime rebus præsentibus prævalebitis. Pro Dei siquidem legibus dimicastis, velut integri custodes earum; & sanctorum habentes curam, æquo cum eis honore fruemini; cogitantes ut nullius hominis disciplina minor inveniatur, & pro subjectorum quiete præcipuam studetis habere solicitudinem. Et hæc quidem, quantum ad consolationem pertinet corporalem, pro ejus utilitate gerere vestra serenitas non quiescit: potiorem vero habet industriam, ut fidei orthodoxæ cultus in hominum animabus oriatur: quatenus a vestra pietate adducantur regi regum, qui a Deo, ut essent, plasmati sunt. Hanc itaque devotionem possidens apud Deum, & sanctas ecclesias multiplicare quotidie studens vestra tranquillitas, sequendo quidem reverendæ memoriæ & in sanctorum choro laudantem Constantinum; & tenendo vestigia piæ memoriæ Marciani; pro pace ecclesiarum maximam diligentiam gerit vestra religio. Quapropter sancite dignati estis & per universos provinciarum episcopos ut manifestum vestræ tranquillitati fiat, quam voluntatem habemus de glorioso concilio Chalcedone celebrato. Qua de re nostram aperte sententiam declaramus, quia nulla ratione aut modo discordat ab expositione sanctorum patrum Nicææ congregatorum: nec tamquam minus habeat doctrina majorum qui in Nicæa fuerunt, hoc gestum est; sed ut per Chalcedonense concilium illorum expositionis reveletur intentio. Quia enim alii aliter, &, ut volunt, piis syllabis violenti sunt, & familiarem malæ sectæ nequitiam immaculatæ fidei superimponere moliuntur; hujus rei gratia pestiferam eorum & callidam redarguens voluntatem, & omnem putativam opinionem dominicæ inhumanationis abdicans, eos qui prodigiose non ex Dei genitrice Virgine esse nostrum fermentum credunt, destruxit, & vesanam rabiem figmenta talia cogitantium publicavit. Neque enim augmentum aut correctionem, neque imminutionem aut decisionem fecit Chalcedonense concilium patrum spiritali concordia collectorum. Est enim & ex hoc indicium sumere manifestum, eo quod divino decreto & approbatione cuncti convenientes, rectæ confessioni in his quæ sunt placita, consenserunt; & nulla (Dei gratia) secuta est discordia. Et de his quidem, ut congruit, indicavimus, immobiliter nostram sententiam roborantes; & scientes quia omnipotenti Deo valde placemus, & vestræ majestati hoc modo satisfacimus, quando nihil contrarium, nec extraneum a Nicænorum patrum symbolo sectatur Chalcedonense concilium divinitus inspiratum; sed magis ut dictis majorum consonat atque concordat, ita contra malevolos semper [a] illud amplectitur. De eo siquidem qui episcopalem vocationem Alexandrinæ civitatis abripuit, sicut eum preces oblatæ plurima contra patrum regulas fecisse designant, hoc tantummodo dicimus: quia secundum ea quæ precibus sunt inserta, mensuras ecclesiasticæ vindictæ transcendit. Cur enim dicat quilibet, ut ei dignitatis nuditas inferatur, quam neque primitus habuit, nec illi post hæc accessit? Hic enim, sicut preces de eo edocent, & legum ecclesiasticorum canonum pro nihilo habuit sanctiones. Et quæ aures hujus sceleris dicta non respuant? quæ lingua ea quæ scripta sunt in illis precibus, explicare cuncta prævaleat? Vestræ siquidem solummodo erit justitiæ atque sapientiæ cogitatio, celerem terminum rebus imponere. Quod autem nunc nostram mentem effugerat, non erit reminisci superfluum. Quia enim quasi gloriantes hi qui pro eo petitiones obtulerunt, dixerunt, eo quod Timotheus symbolum trecentorum decem & octo patrum, sicut affirmaverunt, amplectitur; ex hoc apparebit hic simulatione & arrogantia magis usus. Nam qui præter eorum formam ac terminos inverecunde omnia perpetravit, & aperte contra eos bella suscepit, illos primitus impugnavit, in quorum minime constituto permansit. Igitur piissime Imperator Leo, vestrum est, ut in eum formam congruam deferatis. Extingue armiger Dei, sicut tuæ convenit religioni, impetus frequentium tempestatum, & sanctis ecclesiis Dei ita dispone pacem, quatenus pro vestra potentia, & omni sacro palatio, & victoria fidelis exercitus, orationes suas emittant, pro omni vitæ vestræ tempore, quam Deo placeat conservare.

CAPUT XVII.

[a] Vox illud deest in omnibus mss. & editis, ante edit. Rom.

Dorotheus episcopus Tyri. Incolume pium vestrum & Christianum Imperium pro beneficio & pace cunctarum ecclesiarum, sancta Trinitas custodire dignetur, piissime & Christo amabilis Imperator.

Eustathius episcopus Beryti, similiter.

Megas episcopus Sidonis, similiter.

Theodorus episcopus Tripolis, similiter.

Heraclitus episcopus Arcæ, similiter.

Nonnus episcopus Orthosiadis, similiter.

Atticus episcopus Aradiæ Constantiæ, similiter.

CAPUT XVIII. XIX.

XVIII. EPISTOLA EPISCOPORUM PHOENICIÆ SECUNDÆ, ad Leonem Imperatorem.

Dei amantissimo & piissimo, atque Christianissimo domino totius orbis terrarum, & a Deo decenter honorato Imperatori Leoni, Joannes, Veranius, Petrus, Joannes, Joannes, Thomas, Dada, Eusebius, Theodorus, Abraamius, Petrus, & Eusthathius, episcopi Phœniciæ secundæ Libanisiæ.

Prov. 21.

VEre cor regis in manu Dei, & cor Dei in consilio regis. Propterea qui ab eo Imperii retinacula sunt sortiti, numquam decipiuntur, subjectos autem magna solicitudine gubernantes. Dei enim cor habent; inde possident donum sapientiæ atque solatii, unde meruerint coronari. Ex illa siquidem manu, rerum domine, adeptus sapientiam, habes immobilem atque robustam in te fidei rectæ crepidinem. Igitur consulere nos vestra serenitas pia sanctione dignata est, de immaculata fide quæ in nobis est, quam videamur habere voluntatem. Hoc enim nos docent Apostolicæ sanctiones, quod a patribus sanctis caute percepimus, tam ab his qui in Nicæa per sanctum Spiritum congregati sunt, & quæ sunt sancti Spiritus ibi sanxerunt; quam a centum quinquaginta patribus, qui cum eo Spiritu inimicis ejusdem Spiritus corde pacifico restiterunt. Nec non & de beatis patribus Chalcedone collectis, qui superiora quidem concilia multitudine transcenderunt; nihil autem horum quæ ab illis recte probata sunt, reliquerunt, quod non competenter insinuaverint. Si enim ea quæ a patribus Chalcedone congregatis sancita sunt, infirma judicaverimus; & ea quæ in Nicæa decreta sunt, sine dubitatione destruimus. Horum namque illa non peremptio, sed robur exsistunt. Si autem ea quæ in Nicæa constituta sunt, vel usque ad unum sermonem refutare voluerimus, & Apostolorum sanctiones læsisse videbimur. Ubi enim fundamentum rectæ & immobilis fidei posuerunt sapientissimi architecti, illic prædictorum patrum sanctiones ædificatæ sunt. Qua gratia nostras animas non negamus, neque sanctos patres, aut quæ ab eis noscuntur esse sancita. De sancto quidem Chalcedonensi concilio, & quæ illic pie definita sunt, hanc nos habemus cum vestra pietate sententiam. De impia vero tyrannide Timothei Ægyptii, qua usus est, sacerdos equidem factus non est, sed potius ecclesiæ adulter apparuit. Quid dicam, qui eam quam Salvator proprio sanguine liberavit, ille pontificali sanguine voluit adipisci, & factus est non pastor ovium Christi, sed importabilis lupus; non pater, sed parricida; non sponsus, sed thalami violator? Hæc enim omnia continentur in precibus tranquillitati vestræ porrectis: quas relegentes amare flevimus. Quomodo enim ingemiscere non poteramus, audientes hæc in canonum subversionem fuisse commissa, & per mutationem ecclesiasticarum sanctionum, & disciplinæ digressionem, sacerdotum necem, sacrorum (quantum ad præsumptiones attinet) pollutionem! Nam licet sacra omni violatione sint libera, verumtamen audacium nisus, eorumque conscientia violata est, secundum Apstoli dictum. Hæc itaque de illius præsumptione proferimus, quoniam non est fas, ut vestræ fidei tranquillitas hunc dignum debeat judicare. Qui enim rebus divinis illusit, magis autem tyrannidem & intulit, quique ejusmodi malis semina ministravit quidem, monstravit etiam posteris causas scandalis plenas, & suæ malitiæ imitatores effecit, nequaquam nos vocamus sacerdotem, aut suis criminibus innoxium esse decernimus. Nos itaque ex his quæ agnovimus, omni venia hunc virum exuimus: vestra Christianissima majestas de civitatis illius emendatione deliberet; quidquid enim vultis, mansuetissimi domini, adimplere poteritis. Pio namque Principi nihil impossibile, quod non possit modo pietatis adimplere. Dominus enim universorum gubernat imperium, & ipse auctoritate sua imperavit fluctuanti mari ut quiescat: & tam vobis mundi rectoribus, quam eis qui reguntur a vobis, suo imperio tranquillitatis pignora condonavit.

Tit. 1.

Joannes episcopus. Incolumem vestram pietatem multis annorum curriculis custodiri ecclesiis Dei & Romano deprecamur Imperio, venerabilis & piissime atque Christianissime Imperator.

Uranius episcopus Emesæ, similiter.
Petrus episcopus Heliopolis, similiter.
Joannes episcopus Abilæ, similiter.
Joannes episcopus Palmyrensis, similiter.
Thomas episcopus Evariæ, similiter.
Dadas episcopus Chomoarenus, similiter.
Eusebius episcopus Abydenus, similiter.
Theodorus episcopus Castridanabeni, similiter.
Abraamius episcopus Uranensis, similiter.
Petrus episcopus Coradensis, similiter.
Eusthathius episcopus Saracenorum, similiter.

XIX. EPISTOLA EPISCOPORUM PROVINCIÆ ISAURIÆ, ad Leonem Imperatorem.

Piissimo & Christianissimo Imperatori nostro Augusto, & a Deo competenter honorato Principi Leoni, episcopi Isauriæ provinciæ, Basilius, Joannes, Julianus, Nunechius, Epiphanius, Ammonius, Paulus, Conon, Euphronius, Sabbatius, Athanasius, Hermophilus, Julianus, Theon, Dacianus, Paulus, Orention.

QUem alterum decebat, Imperator, talia pro talibus præcipere, & scribere nobis subjectis, & leges pro rebus divinis ponere sacerdoribus æquo judicio puras, præter vestram solummodo pietatem, quam ipse proprie Deus elegit, & ex totius mundi potentia coronavit, & supra reipublicæ retinacula constituit, violentia tempestatis nullatenus imminente? Quapropter bonam retributionem, quam prospicitis, Christo referre desideratis. Abel sacrificiorum puritatem fecistis: in eo enim æquale est sacrificium cum veritate fidei, & amicitia pacis. Zelatus es actibus tuis, tranquillissime Imperator, Constantinum illum memoriæ immortalem, maximum, pium, amatorem Christi, & indubitanter apud omnes beatum, qui Abelis vivens imaginem in animabus hominum possedit in æternum: qui cum David quidem sicut rex & propheta stat apud Deum; cum Petro autem & Paulo & tonitrui filiis, quasi similis eis, in prædicationibus veritatis effulget. Ille enim, quando eum Romanorum sceptris Deus ordinavit, ecclesiæ membris intexuit, multam caliginem & tempestatem quamdam imminere luci purissimæ dogmatum veritatis inspiciens, & creaturarum adoratione imminuta, a falsis simulatoribus pietatis denuo eam videns institui contra Christianam fidem, & sacerdotes, qui vere Filium esse Dei, & de substantia Patris ante sæcula natum credunt & prædicant; semetipsum per sanctum Spiritum increatæ Trinitatis imperio & adorationi subjiciens, suum in terra firmavit regnum, & pietatis radios in terra mixtos omni caligine, ex illo tempore usque ad præsens per omnes (ut ita dixerim) terras explicuit

explicuit: factus semen, & radix, & cultura, & scintilla nobis salutis inextinguibilis. Sed rursum Christianitas vestra, honorabilis Imperator, ad illius tendit intentionem. Ecclesiæ siquidem Alexandrinæ ædificatore nequitiæ languorem ferente certaminis, & membra corporis universorum fidelium dissipante, quæ pro salute communi debebant alterutris esse sociata: quatenus qui sanæ sunt mentis, in definitionibus Nicæni concilii permanerent; quas dudum patres congregati Chalcedone signantes, ovilium rationalium ovium tradiderunt. Aliis vero quemdam Timotheum eligentibus, repugnantem dogmatibus patrum qui Chalcedone collecti sunt, & petentibus eum principem, oviumque pastorem, qui illis derogare præsumit, quæ admirari magis oportet; & accusat patrum Chalcedonensium constituta, & fratres hæc amplectentes expellit. Ita cum his rebus odia & persecutiones variæ sint obortæ, sicut oppressorum preces contra opprimentes eos pietati vestræ oblatæ denuntiant; tu, piissime, velut mansuetissimus pater potius quam regnator, potestate regali interim quiescendum rebus ita commissis decrevisti, & sacerdotibus hujus passionis medicinam impartire dignatus es, & spiritalem advocasti sententiam, decreto sacerdotum communi magis volens ad incolumitatem membra languentia revocare; ut hæc res quamdam reverentiam & memoriam Dei præberet, & asperitatem rerum, & certamen exortum, & fervorem iracundiæ crescentis * egerit, ipse cœpisti. Itaque piis vestri imperii sanctionibus, ut sententiam quam unusquisque nostrum in suo gerit animo, revelaret, & aperte vestræ majestatis imperio declararet, de his quæ a patribus Chalcedone sancita sunt, & Timotheo, quem aliqui Alexandriæ præsidere deposcunt. Volentes autem examinatione certissima fulgere Deo amabilem undique veritatem, etiam timorem nobis proposuistis futuri judicii, quatenus neque amicitia, neque circa quosdam gratia faciente, deberemus obumbrare quod justum est. Servientes igitur nutui vestræ potestatis, & omnes pariter congregati, & tractantes atque universa considerantes, ut erant, hoc dicimus: quia Chalcedonensis concilii intentio est valde firmissima. Sequitur enim prædicationes Evangelii: & sanctorum patrum qui dudum in Nicæna urbe collecti sunt, symbolum inviolatum omnino custodit: omnem quidem dogmatis nequitiam ab impiis adinventam procul abjiciens, & sensum verborum symboli sanctæ fidei subtiliter investigans, & hæc faciens manifesta: nec non & centum quinquaginta patrum qui olim in regia civitate convenerunt, piissimam legem immobilem inviolatamque custodiens, quam illi universi de sancti Spiritus substantia ejusdemque dominatione posuerunt, blasphemam Macedonii religantes linguam; & unam naturam esse eamdemque Patri, & Filio, & sancto Spiritui publice confitentes. Destructæ sunt autem hoc constituto etiam impietates variæ, importabiliaque commenta Manichæorum, quæ sub figmento reverentiæ obumbrata videbantur. Multis etiam rationibus [a] egit illa synodus, multisque verbis; non quo novitates aliquas contra definitiones jam bene fixas introduceret, sed ut interpretatione latiori conamen contra symbolum meditatum latronibus veritatis auferret. Quia enim stultitiam sectantes Eutychis, veram naturam Dominicæ carnis, pietatis prædicationi subripiebant, extraneum eum omnino facientes a nobis, qui ex nobis est, Dominum Jesum Christum, nihil eum de matre sua secundum carnem beata Virgine Maria assumpsisse confitentes: simulabant autem se patrum in Nicæa convenientium dogmata sequi, nec non & Cyrilli amplecti nimis & honorare decreta, cum sint valde callidi, & patrum nostrorum concordiam & amicitias se habere mentiantur, quando voluerint eorum filiis fraudes ingerere: moti patres operatione sancti Spiritus, piissimam beati Cyrilli linguam ad accusationem vesaniæ istorum evocare crediderunt, qui olim dum Alexandrinam gubernaret ecclesiam, & aperte contra Nestorii vesaniam dimicaret, & beato Cælestino incolumis ecclesiæ Romanorum pastori particeps esset adversus Nestorii impietatem in priori patrum Ephesi concilio, pro veritatis defensione maximus propugnator emicuit: quando uno fonte & iisdem syllabis a se conscriptis, & impietatem Nestorii perculit, & contra zizania pravæ sectæ Eutychis, quæ jam quidem tunc germinabant, nondum tamen videbantur aperte, falcem sectionis apertissime præparavit. Propterea namque epistolam ab illo sapientissimo patre conscriptam patres illi ad medium deduxerunt, in qua cum omni subtilitate nos docuit dispensationis Dominicæ sacramentum: quomodo & incarnatus unigenitus Filius permansit Filius unus exsistens, demonstrans in eo & humanæ naturæ quam assumpsit ex Virgine, inconvertibilem servari proprietatem; & paternæ substantiæ gloriam sine aliquo temperamento consistere; nequaquam assumptam a Domino carnem alterum filium in glorificatione Trinitatis introducens, quod Nestorius noviter asserebat: sed exsistentem ante sæcula Filium invisibilem, in novissimis diebus revelatum nobis. Neque secundum Eutychis vanitatem, carnem Domini cognationem docens hominum declinare: Propter quod Deus Verbum incarnatus, homo factus est, apprehendens (sicut Paulus ait) semen Abrahæ, & particeps proxime nobis factus sanguinis & carnis, & formam servi suscipiens, totius Dominus creaturæ; & per omnia similis factus nobis absque peccato, qui est impermutabilis per figuram paternæ substantiæ. Huic autem etiam illam epistolam quæ a patribus Orientalis ecclesiæ scripta dignoscitur, patres sanctissimi conjunxerunt, studentes undique celsam & tutissimam itineri regio pietatis circumferre maceriam, ne forsan agentes inter pusilli cujusdam sensus circumventionem conclusi, aut in foveam Nestorii ruerent, aut in alterius præcipitii profunditatem inciderent, quam Eutyches postea suffodit: quam tamen jam prius effossam & a diligentibus cultoribus coopertam, ipse denuo in interitum suæ animæ rursus aperuit. Miramur igitur, quomodo hi qui vestræ pietati preces pro Timotheo porrexerunt, confitentur cognoscere & amplecti synodum patrum qui Ephesi contra Nestorium convenerunt; homines, qui per ea quæ gesserunt, etiam illam ut Chalcedonensem penitus denegant. Nam litteræ ejusdem epistolæ ad impium Nestorium a Cyrillo conscriptæ, in concilio utroque florentes, in Ephesino quidem blasphemantem Nestorium arguerunt, in Chalcedonensi vero Eutychis vesaniam destruxerunt: & propter easdem syllabas in illo quidem concilio omnium laudibus Cyrillus coronatus est, sapiens Alexandrinorum pater: & rursus in isto concilio post mortem quasi præceptor prædicatus est pietatis, nihil amplius ex epistolis beatissimi Cyrilli, his qui Chalcedone convenerunt, ad medium deducentibus, nisi illas litteras, quas Deo amabilis Leo Romanæ pater ecclesiæ ad sanctæ memoriæ Flavianum contra Eutychis vesaniam constituens destinavit; in quibus & ipse vocibus beatissimi Cyrilli concordare dignoscitur. Et has quidem synodus deduxit ad medium, non quasi validiores eas symbolo patrum in Nicæa convenientium esse decernens, (nullus hoc putet) sed aperte volens per ipsas arguere eos qui simulant se quidem symbolum Nicænorum patrum amplecti; dum autem

* Locus mendosus etiam in mss.

a Al. egit.

Cap. XIX.

Heb. 2.

Cap. XIX. XX. XXI.

nullum volunt proferre sermonem quo veritas carnis Dominicæ designatur, pessima femina Manichæorum latenter simpliciorum inserunt animabus; a quibus majore custodia opus est, quam ab impia calliditate Nestorii. Ille siquidem aperte unum Christum in duos dividens filios, patrum symbolo semetipsum pandit inimicum: isti vero unum quidem eumdemque se venerari, colere & adorare dicentes, sicut symbolum docet, unitarum vero duarum naturarum proprietates perimentes; & neque passibilitatem carnis Dominicæ, neque impassibilitatem divinitatis ejus esse confitentes, dubiam circa incautos habentes sententiam, maximas læsiones eis inspirare moliuntur. Nam aut conversionem factam suspicari concedunt circa dispensationis sacramentum; aut aliquid putativum, aut phantasiam, aut confusionem, aut transitum falsе per Virginem figuratum, & non gestam vere nativitatem Domini, dicunt. Hæc enim omnia germina sunt dolosæ radicis, quæ mortem animabus his obedientibus afferunt. Propterea siquidem ad peremptionem vesaniæ totius hæreticæ, prædictis epistolis eguerunt. Nam & post expositionem subtilissimam harum litterarum, rursus patres qui sanctum concilium Chalcedonense celebraverunt, symbolum patrum Nicænorum pro lapide sumentes, ubique hoc solum circumferri & prædicari ad illuminationem fidelium sanciverunt. Quapropter, omnium mansuetissime & venerabilis Imperator, quisquis laudat Chalcedonense concilium, & Ephesinum & Nicænum valde miratur: qui autem hoc respuit, neque illorum legibus acquiescit, sed simulat tantummodo se colere pietatem. Pro causa vero Timothei quid amplius vestræ potestatis potentiæ nos dicamus? Si enim preces contra eum datas sequuntur & causæ; & omnia quæ ibi sunt posita, opere (sicut illi asserunt) facta noscuntur; nullus ei per canones sanctorum patrum veniæ sermo relinquitur. Hæc ergo vobis scribere, vestra tranquillitate præcipiente, curavimus. Deus autem sapientia vestræ pietatis Imperii, membra ecclesiæ semper uniat, sitque communium medicus passionum, & mansuetissimum vestrum Imperium perpetuo tranquille & mansuete custodiat, affectu nos paterno regentem.

Basilius episcopus misericordia Dei Seleuciæ metropolis vestræ Isauriæ, incolumem vestram pietatem multis annorum curriculis ecclesiæ Dei & toti orbi terrarum oro servari, piissime & Christianissime triumphalis Imperator.

Julius episcopus Celendereos, similite.
Nunechius episcopus Latmi & Calendri, similiter.
Stephanus episcopus Dalisandi, similiter.
Epiphanius episcopus Cestri, similiter.
Ammonius episcopus Zotapæ, similiter.
Paulus episcopus Hierapoleos, similiter.
Conon episcopus * Libyadis, similiter,
Acacius episcopus Antiochiæ, similiter.
Sebastianus episcopus Sebastiæ, similiter.
Euphronius episcopus Anemorii, similiter.
Athanasius episcopus Philadelphiæ, similiter.
Hermophilus episcopus Diocæsareæ, similiter.
Julianus episcopus Hieronopolis, similiter.
Theon episcopus Selinuntis, similiter.
Paulus episcopus Olbi, similiter.
Orentio episcopus Domitiopolis, similiter.

* Zibidæ Bellov.

XX. EPISTOLA EPISCOPORUM CILICIÆ PRIMÆ ad Leonem Imperatorem.

Dei amantissimo atque piissimo & Christianissimo Augusto, a Deo competenter honorato Imperatori, Leoni, Pelagius, Alexander, Philippus, Hypatius, Chrysippus, Seleucus, Eustathius, Titus, episcopi primæ Ciliciæ, in Domino salutem.

Christianissima intentio vestræ potentiæ, & propositum pietatis, ex multis quidem rebus nobis innotuit, præcipue autem ex litteris vestræ pietatis nuper ad nos directis; quibus pervigilum circa pietatem laborem suum tranquillitas vestra demonstravit. Quapropter omnium Deum laudantes, & linguas ad favorem, & corda ad supplicationes incessabiliter [a] commonentes pro pio vestræ serenitatis Imperio, congregavimus Deoamantissimos episcopos universæ provinciæ, pro quibus sancire suis litteris pietas vestra dignata est: & concordi mente decrevimus, Timotheum quidem contra sanctorum patrum regulas & ecclesiasticas sanctiones sacerdotium invasisse seditione populi pariter & tumultu. Hæc enim nos lectæ contra eum preces edocuerunt, quem neque sacerdotem arbitramur, nec omnino in ordine episcoporum constitui patimur. Magnam etenim synodum sanctorum patrum Chalcedone collectam amplectimur, & salutarem esse decrevimus: & non solum propter multitudinem pontificum ibidem congregatorum, & sententiam sancti & pii Imperatoris Marciani una cum eis prolatam; sed quia & sanctorum patrum in Nicæno concilio congrua & convenientia, & in nullo contraria eam sapuisse conspicimus. Hæc quidem per nostram sententiam declaramus. Vestra vero pictate Romano Imperio incolumi permanente, credimus in pace & constantia sanctas Dei ecclesias conservari Christo, vestrum pium propositum Deo dirigente ad illa gerenda, quæ ejus ecclesiis videantur esse utilia, & per vestram mansuetudinem eis pacis jura præbente.

Pelagius episcopus Tarsi. Incolume vestrum Imperium tempore longo sanctis ecclesiis & Romano [b] conservet Imperio, piissime atque Christianissime.

Alexander episcopus, Philippus episcopus, similiter.
Hypatius episcopus, Seleucus episcopus, Eustathius episcopus, similiter.
Titus episcopus, similiter.

[a] In mss. commonentes.
[b] Forte deest Deus, vel quid simile.

XXI. EPISTOLA EPISCOPORUM PISIDIÆ ad Leonem Imperatorem.

Per omnia Christianissimo, victori atque triumphatori, & a Deo competenter honorato Imperatori Leoni, Pergamius episcopus Antiochiæ Pisidiæ metropolis, Eutropius episcopus Adadenus, Paulinus episcopus Apamenus, Libanius Paralenus, Alexander Seleuciæ, Mænus Gortynæ, Bassus Neaspoleos, Florentius Adrianopolis, Metrophilus Metropolis, Theon Theodosiopolis, Marcianus Philomeli, Theopemptus Tyræi, Eugenius Timandi, Politianus Sozopolis, Attalus Malinopoleos, Castinus Limenopoleos.

Cognoscentes sanctionem vestram zelo divino esse completam, & placationem Dei voluntate sancta conferentem, & subjectis per fidem inenarra-

bilem quietem ac disciplinam, quæ ad salutem pertinent, piissime providentem; per quam præcepistis nobis, ut de Timotheo, qui in omni impietate noscitur accusatus; nec non & de his quæ pro fide catholica placuerunt sancto & universali concilio Chalcedone celebrato, quid communiter sentiamus, sine timore cujusquam hominis, & absque gratia vel inimicitiis indicemus, tamquam reddituri incircumscriptibili Dei judicio rationem: vestræ potentiæ nostris significamus apicibus, Timotheum quidem, qui jam damnatus ostenditur, sicut plurimi venerabilium episcoporum Ægyptiacæ diœcesis, & reverentissimi clerici in scriptis affirmantes, vestræ clementiæ suggesserunt novissime, contra ecclesiasticas sanctiones ad sacerdotii ministerium fuisse perductum: sed etiam eos qui cum scirent eum fuisse damnatum, communicare illi sine periculo crediderunt, extraneos eos esse a Dei ecclesia judicamus; secundum consequentiam regularem nulla eis venia nec spe restitutionis ullo modo remanente, sicut tertia & octogesima regula * de talibus aperte decernit, cujus initium est: *Si quis episcopus a synodo depositus, aut presbyter, aut diaconus ab episcopo proprio, &c.* Nam ut is qui [a] & illi sententiæ succubuit, & ante tantorum inenarrabiliumque malorum, & multis lacrymis lugendorum auctor, extitit, dignum debeat secundum leges subire supplicium, postquam cognoscitur talia præsumpsisse, nostrum non est edicere; sed probare decet, & judicare vestram Christianissimam majestatem: quatenus & pro omnibus cogitetis, & pia quiete placetis Deum, & proprium muniatis Imperium, & subjectos ab iniqua peste hujusmodi liberetis. Si vero fidem sancti Chalcedonensis universalisque concilii Timotheus negare præsumit, & quicumque nefandorum ejus actuum ministri sociique reperiuntur, nihil mirum est. Nam quia a divina pace monstrantur extranei, sine dubio & ab ecclesiasticis sanctionibus simul, & æquitatis contra Romanum Imperium contenti sunt inimici; non est mirandum, si etiam a sensibus propriis exciderunt, vesane blasphemantes & anathematizantes saluberrimæ fidei doctores atque custodes sanctissimos, & Apostolicos patres & archiepiscopos, omnesque simul Dei amantissimos episcopos, sequentes sanctissimos episcopos qui per generationes singulas rectæ fidei lumina fuisse noscuntur, & Dei amantissimos senioris & novæ Romæ archiepiscopos, qui his concordes existunt. Quorum firma & immobilis & inexpugnabilis fides in Christo probata est apud sanctam & universalem synodum Chalcedone celebratam; cujus per Dei gratiam communicatores, & fuimus, & usque ad vitæ terminum in Deo permanebimus, secundum centum quinquaginta [b] sapientes & egregios medicos, qui diverso modo passiones & subtiliter perscrutantur, & tunc congruam simul & singularem medicinam offerunt ægrotantibus; cogitantes pro correctione eorum quæ in Alexandria contigerunt, divino zelo ferventes, in memorata sanctione præcepistis, quatenus omnia diligenter tractentur, & a sanctissimis episcopis comprobentur; quoniam nunc Alexandrina civitas conturbatur, pro cujus quiete & disciplina maximam se habere sollicitudinem significavit vestra clementia. Quapropter edicimus, Timotheo siquidem consentientes, & qui pro eo vestræ Christianitati preces proprias obtulerunt, velut episcopi & clerici Ægyptiacæ diœcesis, cum non sapiant, ut apparet, sapere se confidunt, quando sic aperto mendacio impudenter incumbunt. Videntur enim in prædictis precibus, pietatis vestræ sanctioni subjectis, contra litteras mansuetudinis vestræ locuti, & contra gloriosam cogitationem quam pro Alexandrina civitate, & ejus disciplina geritis, tractasse.

* Sive Can. 4. Concilii Antiocheni, qui est 83. codicis Canonum ecclesiæ universæ.

[a] Bellov. exsilii. Nam de Dioscoro agitur, qui missus est in exsilium.

[b] In mss. sapientes enim & egregios. Itaque expunctis vocibus illis centum quinquaginta, quæ redundant, legendum videtur: in Deo permanebimus. Secundum sapientes enim & egregios &c.

CAPUT XXI.

Affirmantes enim maximam pacem memoratam civitatem & sanctissimas ecclesias & monasteria possidere, aperte rebus ipsis capti sunt, & adversus pietatis vestræ vocem & cogitationem sine metu locuti. Plenam namque caliginem, & a malis imminentibus nubem, disciplinam esse dicentes & pacem, & in ecclesia Alexandrinorum divinitus attributam; quomodo hujusmodi viri sapere putabantur, [a] contra veritatem & vestra optima consilia properantes, pacemque Dei vocantes persecutiones, & bellum contra orthodoxos sacerdotes & clericos gestum, novamque tyrannidem contra sacras regulas inquirentes, clare in sacrum illud incurrere videntur eloquium? *Non est*, inquit, *indisciplinationis, sed pacis Deus*, sicut in sanctorum universis ecclesiis agnoscitur. Hi etenim ad perditionem parati sunt, secundum prophetam dicentem. *Perdes omnes qui loquuntur mendacium.* Quomodo autem isti credendi sunt sapere, & tenere causam ab omni mendacio segregatam; aut divinam sapientiam salutatem, hoc est, salubrem fidem; quam præcipue servare promittunt, dicentes in prædictis precibus suis inconcusse atque firme & immobiliter se credere symbolo in Nicæa civitate a sanctis trecentis decem & octo patribus explanato, & neque augmentum, neque detractionem hoc posse recipere, neque opus habere qualibet interpretatione, cum per se, ut aiunt, videatur interpretatum: centum quinquaginta vero sanctorum patrum concilium ignorare se profitentes, docentesque communicare Alexandrinam ecclesiam Ephesiis conciliis: adjicientes & hoc, quod synodum Chalcedone celebratam ecclesia Alexandrina non recepit? Per hæc igitur ostenduntur similes esse eorum, qui nescientes exponentem optime salutis remedia medicinam, & passiones provenientes subtiliter edocentem, impudenter totum se nosse promittunt. Sic enim & isti neque temporum diversorum languores hæresim scientes, nec medicinam congruam infirmis opportune prolatam ab spiritalibus medicis, sanctis scilicet & orthodoxis sacerdotibus qui per tempora synodos impleverunt, inspicientes, harum rerum non habentes discretionem, superfluos & erroneos in suis precibus posuerunt sermones. Nam si hæc quæ memoravimus, agnovissent, non arbitrarentur augmentum aut detractionem factam in sancto symbolo a trecentis decem & octo sanctis patribus explanato; nec per se dicerent illud interpretatum, quod paucissimis quidem sermonibus, sed perfectis sensibus scripturæ divinæ per viros ejus scientiæ peritissimos videretur esse completum. Quorum veritatem ignorantes, & qualis quantaque hæretico tunc procedente languore prolata sit medicina divinitus inspirata, in illud incurrisse divinum videntur eloquium, quod ait: *Nolite fieri sapientes apud vosmetipsos.* Propter hæc enim ignoraverunt hæreticos, qui postea per diversa tempora variis languoribus sunt exorti, nec non etiam eos qui opportune & necessarie eorum infirmitatibus saluberrimæ fidei congruam obtulerunt salutaris adjutorii medicinam, sicut sanctissimi centum quinquaginta patres episcopi infirmitati languoris Macedonii, qui divinitatem sancti Spiritus negavit, obtulerunt, aperte firmitatem rectæ fidei docentes, & divinitatem unitatis inseparabiliter adorandam. Rursus igitur alia passione nata circa inhumanationem Dei Verbi per callidum erroneumque Nestorium, sancti patres qui illo tempore Ephesi convenerunt, suscipientes pariter Orientalium episcoporum probatissimam sibi concordiam, perfecte prædictum languorem inenarrabili fide curaverunt. Similiter autem Timothei sequaces ignorare videntur, quemadmodum postea Euty-

[a] Forte, qui contra.

1. Cor. 14.

Psalm. 5.

Rom. 12.

ches, cum in profundum phantasiæ prava ignorantiæ A suæ secta corruerit, principatu hæretico suffocatus sit; & quia pro eo duo sint celebrata concilia, prius in Epheso, & postea Chalcedone; & quia quæ Ephesi quidem facta est, non sufficit ejus ægritudinis, ut oportebat, discernere passionem, & offerre quæ erant necessaria medicinæ: quæ vero Chalcedone per Dei gratiam congregata est, ejus solatio ita prævaluit, ut ægritudinem aperte cognosceret, & remedium medicinæ salutaris offerret. Igitur notum est sapientibus universis, quia nisi diversæ diversisque temporibus hæreses exortæ fuissent, nequaquam opus esset consilio spiritalium medicorum. Nam ubi infirmitas, illic opus est sine dubio medicina. Et quia non, sicut defensores Timothei putant, adjectio quædam symbolo trecentorum decem & octo patrum est facta, quando emergentibus variis ægritudinibus, spiritalis & necessaria eis oblata est medicina: simul quia corpori est ægrotanti similis incredulitas; & quemadmodum oculis dudum ægrotantibus, & caute atque competenter a medicis qui tunc inventi fuerint, curatis, si rursus contingat aliquem visceribus forte dolere, quicumque postea reperti fuerint, non desinunt adhibere medicinam: ita hæretica infirmitate temporibus diversis exorta, mirum non est, si a piissimis temporum quorumque principibus Deoamantissimi episcopi pro imminente cura convocati, medicinæ utilia remedia porrexerunt. Quæ cum ita sint, nonne ignorantia manifesta est, & novissima in Timothei [a] inscitia atque superbia; quando omnibus quidem orthodoxis & religiosissimis episcopis quicumque nunc sunt, & qui ad Deum jam migraverunt, aperte calumniantur; quasi adjectionem quamdam in sacro trecentorum decem & octo sanctorum patrum symbolo fecisse videantur? Et [b] quasi pro crudelitate sua dicant, quia in prædicto sacro symbolo nullum ipsi augmentum aut detractionem quamcumque recipiant, nonne plenum est hoc totius falsitatis indicium, cum dicant centum quinquaginta sanctorum patrum se ignorare concilium? Unde magis videntur, quia non solum talium medicorum necessariam curam prorsus ignorant, sed etiam ipsam infirmitatem Macedonii, pro qua videntur fuisse collecti. Quam scilicet ignorantes, D cum sit utique manifesta & nimis insignis etiam simplicibus orthodoxis & in laïco ordine constitutis; multo magis varium Nestorii errorem, nec non Eutychis impietates, vesaniam phantasiamque nescire panduntur. Et propterea inaniter & indiscrete in suis precibus dixerunt, se Ephesiis communicare conciliis; cum prius utique sit sine dubitatione susceptum, secundum vero non solum priori consistat adversum, sed etiam universis sanctis episcopis, qui olim luminaria fuisse probantur ecclesiæ, quorum famosissimam & religiosissimam multitudinem dinumerare difficile est. Præcipue tamen adversarii esse panduntur immortalis & beatæ memoriæ Athanasio Alexandrinæ civitatis episcopo, cui dum inveniantur esse E contrarii Timothei sequaces, omnibus indubitanter orthodoxis, & maxime fidelibus Ægyptiis, & Dei zelum habentibus, omnino videbuntur inimici. Sed hæc equidem dicta sunt de unoquoque capitulo petitionibus eorum inserto, quantum breviter a nostra dici potuit parvitate, ut vestræ pietatis Imperio, sicut piis litteris imperare dignati estis, indicaremus. Religiosissima namque vestra pietas decenter egit, ut se contineret, & necessariæ discretioni Deoque placenti committeret examinationem horum qui nullam impietatis speciem reliquerunt; sed super alia mala etiam hoc adjecerunt, ut diabolica inspirati virtute, examinatione non facta, sanctissimos episcopos

Cap. XXI.

Pseudosynodus Ephesina.

[a] Forte, defensoribus.

[b] Forte, cum

& religiosissimos clericos in sanctis orthodoxisque ecclesiis enutritos expellerent a ministeriis quæ Christi Domini gratia sunt sortiti. Ut autem undique divino lumine veritatis, mendacii tenebræ sequacium Timothei destruantur; & a religiosissima pietate vestra simul & æquitate hæc impietas, iniquissimaque superbia radicitus evellatur; decet eos aperte convinci, quia cum sibi recte credere videantur, multum extra hanc scientiam esse noscuntur, nequaquam divinum intendentes eloquium: *Non cognoverunt, neque intellexerunt, in tenebris ambulant.* Ut autem tales omnibus ostendantur, & præcipue populo volenti Timotheum habere pontificem; divino nobis proposito timore confidimus & hoc sacræ vestræ majestati sug- B gerere, quatenus valde celerrime & sine qualibet obumbratione in sua ignorantia & pravæ sectæ sententia convincatur Timotheus, & ejus sequaces episcopi simul & clerici. Igitur si placet vestræ pietatis Imperio, sub custodia eos foris Alexandrina civitate esse præcipite, & seorsum eorum singulos habitare, & divinæ scripturæ libros quos voluerint, dato primitus ab eis breve, quos habeant necessarios accipere; ut intra certos dies arctissime custoditi, ita ut nulli liceat ad eos accedere, & verba eis sensusque disseminare, jubeantur exponere, quam virtutem scripturæ divinæ respicientes, rectæ fidei symbolum susceperunt, & fidem trecentorum decem & octo sanctorum patrum immobiliter se tenere & custodire polliciti sunt; quæ C fuerunt Arianorum variæ blasphemiæ atque languores, quas nefande sanctarum scripturarum textu nitebantur adstruere; & quemadmodum hæ a prædicto symbolo sunt exclusæ. Non solum enim Arianorum, sed & plurimæ ante hanc hæreses exortæ, in divinæ scripturæ proloquiis putantur incumbere. Isti quidem si venerabiliter reminiscuntur omnium sanctæ memoriæ orthodoxorum patrum, & quales quique fuerunt, agnoscunt inter eos reverendæ memoriæ Athanasium simul & Cyrillum doctrina copiosa pollentes, & pastores Alexandrinæ civitatis insignes: quos omnes orthodoxi sequuntur, & præcipue fideles Ægyptiorum. Quæ cum ita sint, in scriptis sequaces Timothei declarare jubeantur, quomodo memorati sancti patres saluberrime crediderunt, & quomodo horum inveniuntur adversi qui cum Atio fuisse noscuntur hæretici; & qui sunt isti, aut quæ sapientes a recta fide recesserunt: quo facto & caligo erroris simul & pravæ sectæ sequentium Timotheum ubique protinus aperitur, ipsis insuper qui non cum discretione, sed sine quadam probatione præventi sunt, indicatur. Et ex hoc omni venia monstrabuntur extranei, qui rectæ fidei universale concilium nefandissima voluntate & scelestissima lingua anathematizare præsumunt. Tum etiam præter concilium Deoamantissimorum episcoporum, sapientissime & semper memorabiliter, ac velociter vestra pietas efficiet, ut dum primitus convicta fuerit atque notata, prava eorum nefandissimaque secta damnetur, & ea quæ pro recta fide sunt: & Deo Christo placent, & divinæ disciplinæ pacique conveniunt, roborentur. Turpe satis, & rectitudini vestræ nimis indignum est, ut divulgetur generali synodo nunc opus esse, dum hæc aperta sint & valde certissima: quatenus, ut dictum est, plus valere videantur qui se diabolo tradiderunt, & ejus impietate ebriati. Et ut insignis pompa concilii, occasio quidem multis contemptus sacræ fidei & detractionis exsistit; frequentia vero multorum indiscrete loquentium paganorum, aut infidelium, & præcipue hæreticorum, plurimi (quod absit) simplicium trahuntur ad lapsum; qui dum illi putentur quidem de quibus volunt honeste loqui, ad varias autem blasphe-

Psalm. 81

mias rectæ fidei dogma perducant. Cur enim hoc capitulum eligunt, qui hactenus quod sapiunt, ita nesciunt, ut pro sua fide frequenter egeant convenire?

Pergamius episcopus Antiochiæ Pisidiæ subscripsi quæ sunt subjecta intercessionibus omnium sanctorum, armatus recta fide, & omnia quæ pietati sunt adversa, devincens. Multo tempore a clementia divina serveris, Christo amabilis & honorate divinitus Imperator.

[a] Eutropius episcopus Adadenorum civitatis, similiter.

Paulinus episcopus Apamenus, similiter.

Libanius episcopus [b] Paralenus, similiter.

Alexander episcopus Seleuciæ, similiter.

Maximus episcopus Gortenus, similiter.

[c] Bassus episcopus Neapoleos, similiter.

Florentius episcopus Hadrianopolitanus, similiter.

[d] Menophilus episcopus Metropolitanorum, similiter.

[e] Theodorus episcopus Theodosiopolis, similiter.

Marcianus episcopus Philomeli, similiter.

Eugenius episcopus Synnadorum, similiter.

Politianus episcopus Sozopolitanus, similiter.

Attalus episcopus Malinopoleos, similiter.

Castinus episcopus Limenopoleos, similiter.

a Eupreplus, Bellov.
b Parlaos, Bellov.
c Bassionas, Bellov.
d Metrophilus, supra.
e Theon, supra.

XXII. EPISTOLA EPISCOPORUM SYNODI SARDIANÆ IN LYDIA, ad Leonem Imperatorem.

Domino piissimo, Christique amantissimo Imperatori nostro Leoni, perpetuo Augusto, parva & humilis synodus congregata in metropoli Sardianorum vestræ Lydiæ.

[f] PRimitus vestræ pietatis Imperium nuper adeptæ sanctissimæ Dei ecclesiæ in Lydia constitutæ, augmentum magnæ tuitionis & zeli circa orthodoxam fidem vestræ tranquillitatis agnoscunt. Unde inecessabiliter pro vestræ Christianitatis Imperio preces offerentes Deo, ut longæva & in pace vestra servetur vita, nonnulli magis aliquam sibi & suis sacerdotibus atque populis quietam negotiantur vitam. Pro quibus enim hæc a nostra parvitate suggesta sunt, breviter indicamus. Quoniam divina sanctione per Eudoxium virum devotum magistrianum religiosissimo nostro metropolitæ Eutherio data, convocati sumus in civitate Sardianorum litteris memorati sanctissimi viri metropolitæ nostri directis: congregatisque nobis in urbe prædicta, vestræ pietatis litteræ sunt directæ, nec non & preces quæ videbantur de quibusdam capitulis eis esse subjectæ: quas audientes, de utroque capitulo vestræ pietati suggerimus. De principali namque capitulo, & quod ad ipsam Christianorum fidei respicit summitatem, id est, de sancto & universali concilio Chalcedone collecto; cui regulariter præsederunt & maximæ Romæ sanctissimus & beatissimus archiepiscopus Leo per venerabiles episcopos directos & clericos; nec non & regiæ Constantinopolis sanctissimus & venerabilis archiepiscopus Anatolius, & summi sacerdotes qui ei concordes fuerunt, & similia decreverunt; nec non & omnes sanctissimi totius orbis episcopi: etiam hoc fatemur, quia necessario per illorum vestigia gradientes, & reverentiam eis habentes, eosque venerantes, quæ pia & divina inspiratione constituta sunt, quæ in prædicto sancto & universali concilio sancita noscuntur, eis concordes sumus; quando nihil dissonant a sancto & universali Niceno concilio trecentorum decem & octo sanctorum patrum. Deus enim qui per illos olim fidem regulariter exposuit, ipse etiam nunc per istos eam denuo roboravit; *quoniam unus & idem*, secundum beatum Apostolum, *Spiritus sanctus operatus est universa*. De Timotheo namque, qui tyrannice, sicut agnovimus, & contra regulas sedem sanctissimæ ecclesiæ Alexandrinæ civitatis invasit, dum utique esset ecclesiasticæ correptioni contraditus, relegentes preces quæ syllabis pietatis vestræ subjectæ sunt a Deoamantissimis episcopis Ægyptiacæ dioecesis, & venerabilibus clericis Alexandrinæ civitatis; per eas agnovimus, quia eum adulterio quod in pontificatu commisit, & homicidio, etiam anathematizare sanctum concilium Chalcedonense non timuit. Quibus auditis, animæ nostræ profundo vulnere sunt percussæ, deflentes quod in tam venerabilibus temporibus ab adversario pietatis & inimico orthodoxæ fidei, tantæ obsessiones nobis insurgunt. Legentes etiam preces ab aliquibus Timotheo consentientibus mansuetudini vestræ pietatis oblatas, amplius deflevimus, & nostra mente nimis excessimus pro tanta præsumptione. Quia super ea quæ jam commiserunt, non eos piguit etiam prædicto magno sanctoque concilio, quantum ad eos attinet, contumelias inferre, & illud prorsus expellere. Totum tamen hoc vestro judicio, non personam respicientes, committimus: supplicantes ut omnium totius orbis sanctissimorum episcoporum post Deum vitam vestra pietas faciat esse securam, & sanctis ecclesiis quietis & pacis jura concedat. Scimus enim, quia Deus qui vobis perpetua regni sceptra donavit, secundum beatum Salomonem, poscentibus sapientiam & prudentiam præbebit etiam in hac causa, quatenus benignitatem Imperialem per omnia demonstretis, Christianissimi atque piissimi.

Eutherius episcopus Sardianorum Lydiæ. Christus Deus Christianissimum & invictissimum vestræ pietatis Imperium in augmento fidei & pacifica vita sanctorum intercessionibus conservare dignetur, piissime & religiosissime & Christo amabilis Imperator.

Paulus episcopus Daldi, similiter.

Asianus episcopus Philadelphiæ, similiter.

Joannes episcopus Hyrcanidis, similiter.

Polycarpus episcopus [a] Gabalorum, similiter.

Julianus episcopus [b] Mostenæ, similiter.

Joannes episcopus Mæoniæ, similiter.

Rufinus episcopus Areopolis, similiter.

Lucius episcopus Apollinis, similiter.

Gemellus episcopus Stratoniciæ, similiter.

Dionysius episcopus Attaliæ, similiter.

Cyriacus episcopus Apolloniadis, similiter.

Theodotus episcopus Gordi, similiter.

Anatolius episcopus Hellenorum, similiter.

Leonides episcopus [c] Beanæ, similiter.

Heraclidianus episcopus Senus, similiter.

Diamonius episcopus Thyateranus, similiter.

Onesiphorus episcopus Blandi, similiter.

Julianus episcopus Satalæ, similiter.

Joannes episcopus Tripolis, similiter. *Explicit.*

f Cod. Primlis. recte.
CAPUT XXII.
1. Cor. 12.
Prov. 2.
a al. Tabalorum
b al. Mustinæ
c al. Beati

CAPUT XXIII.

XXIII. EPISTOLA EPISCOPORUM PAMPHYLIÆ REGIONIS, ad Leonem Imperatorem.

Piissimo & Christianissimo domino Imperatori Leoni, Epiphanius episcopus Pergensis, & qui cum eo sunt reverentissimi episcopi, Ephesius, Porphyrius, Diodotus, Nousmarus, Paulus, Marcianus, Auxentius, Pierius, Joannes, Miccus, Innocentius, Polemon, Theosebius, Pamphyliæ regionis.

DEcet quidem Deum omnis humana laus, & omnis pariter oratio, pium vero principem famosissimus sermo. Nam & ipse cum subjectis adorat Imperii largitorem, & pacis provisorem Dominum Christum, qui protegit invisibiliter, & eos qui adversus pacem gerunt bella, concidit. Ait enim quodam loco sacra scriptura, dum Ægyptiorum multitudinem populus formidaret: *Dominus pugnabit pro vobis, & vos tacebitis*; & hoc quidem frequenter operatus est Christus, sub vero vestræ pietatis Imperio palam gerens fervida, * & vehementer expavit. Quæ cum esset ad capiendum difficilis, & non crederetur posse subdi, sic potuit repente consumi, ut de cetero neque nomen ejus valeat inveniri. Ita siquidem Deus protegit ac provisor exsistit eorum qui in eo cordis pietate confidunt: qualem te quoque esse contigit, Deo amabilis Imperator; qui non solum extranearum rerum provisor esse dignosceris, sed etiam sanctarum Dei ecclesiarum pacem multo labore conquiris; ut habeas eam tu quoque, qui pro ea decertas, & pro ejus universitate cuncta diligenter operaris, quomodo & uno Christi corpore omnes qui ejus sunt, alligantur. Quis itaque sermo digne possit vestram laudare tranquillitatem, circa utrumque sic pie & paterna caritate laborantem, & tuitionem suam summo studio conferentem? Quapropter competit vobis psalmistæ verbum: *Speravit in Domino, & in misericordia Altissimi non commovebitur. Inveniatur manus tua omnibus inimicis tuis, & dextera tua inveniat omnes odientes te.* Et hæc quidem a nobis humillimis pro gratiarum actione referuntur, piissime & Christo amabilis Imperator. Dudum itaque litteras ad vestram pietatem dirigens ego humilis, declaravi meam vestræ pietati sententiam, qualis sim circa orthodoxam fidem, nec non & sanctum Chalcedonense concilium. Quia vero etiam nunc divinis syllabis tranquillitas vestra præcepit, ut una cum Deoamantissimis episcopis qui mecum sunt conveniens, significare debeam quid sentiamus de eodem sancto Chalcedonensi concilio, & de Timotheo Alexandrino, sicut aiunt, episcopo: etiam rursus communiter vestræ majestati significamus, quoniam gratia Dei nulla parte ab ejus pietate recedimus, nisi quia læsionem judicamus, divisionem simplicium populorum, quam nescio quomodo ignorantiam facientem pariantur. Sicut enim jamdudum Christianissimis vestris auribus indicavi, nulla alia doctrina tradita est a nobis antecedentibus ad salutare sanctumque baptisma, nisi quæ a sancto Nicæno concilio gratia spiritali prolata est; per quam & nos meruimus peccatorum redemptione salvari, & donum adoptionis adipisci, unde bona futura percipere sustinemus, & mundus pariter universus. Non enim nos quidem per ea ad Christum accessimus, alios autem eadem nobiscum participari gratia prohibemus, dum omnia compleat, & omnibus valde sufficiat, nullusque respuere potest quo ipse salvatus est. Non igitur dicant, quia nos hanc

Exod. xiv. 14.

* Locus corruptus.

Psalm. 20.

A solum prædicamus, & non eam colimus: sed & colimus, & veneramur, & prædicamus, & cum ea de præsenti vita optamus egredi, & Christo Domino per hanc credimus præsentari. Non ergo mentem simplicium subvertentes hæc dicant. Nos enim & Nicænam synodum debito honore veneramur, & Chalcedonensem quoque suscipimus, veluti scutum eam contra hæreticos opponentes, & non anathema fidei exsistentem. Non enim ad populum a Papa Leone & a sancto Chalcedonensi concilio scripta est, ut ex hoc debeant scandalum sustinere; sed tantummodo sacerdotibus, ut habeant quo possint repugnare contrariis. Duarum namque naturarum sive substantiarum unitatem in uno Christo declaratam invenimus a pluri- B bus apud nos consistentibus sanctis & religiosissimis patribus: & nequaquam veluti mathema, aut symbolum his qui baptizantur, hoc tradimus, sed ad bella hostium reservamus. Si vero propter medelam eorum qui per simplicitatem scandalizati noscuntur, placuerit vestræ potentiæ, Christo amabilis Imperator, sanctissimo Leoni Romanæ civitatis episcopo, nec non aliorum pariter sanctitati, propter istorum (sicut dixi) condescensionem & satisfactionem, quatenus idem sanctissimus vir litteris suis declaret, quia non est symbolum, neque mathema epistola quæ tunc ab eo ad sanctæ memoriæ nostrum archiepiscopum Flavianum directa est, & quod a sancto concilio dictum est, sed hæreticæ pravitatis potius increpatio: simul & C illud quod ab eis est dictum, *in duabus naturis*, quod forte eis dubium esse dignoscitur; dum a patre prolatum sit propter eos qui veram Dei Verbi incarnationem negant, his sermonibus apertius indicatum, ita tamen ut in nullo sanctæ synodi fiat injuria. Nihil enim differt, sive duarum naturarum unitas inconfusa dicatur, sive ex duabus eodem modo referatur. Sed neque si una dicatur Verbi natura, inferatur autem incarnata, aliud quid significat; sed idem honestiori sermone declarat. Nam & invenimus sæpius hoc dixisse sanctos patres. Apud vestræ pietatis Imperium, quod significat vestra potentia decenter aget, quia ipsa synodus permanebit, sicut ecclesiæ membra discerpta copulabuntur hoc sermone curata; & ea quæ contra sacerdotes nefande committuntur, cessabunt; & ora D hæreticorum contra nos aperta damnabuntur; & omnia reducentur ad pacem; & fiet, sicut scriptum est, *unus grex & unus pastor*. Quoniam & Dominus Christus multa condescensione circa nos usus, & humanum salvavit genus: & *quia cum dives esset*, utique divinitate, *pauper factus est pro nobis*, secundum quod homo fieri voluit, ut nos illa paupertate ditaremur, sicut beatus Paulus edicit. Et iterum, quoniam relinquens nonaginta novem oves in cælis, perrexitque quærere perditam, quod constat in nobis: & quia cum invenisset, multam nobis tuitionem exhibuit, ita ut eam humeris suis imponeret, & cælestibus ordinibus copularet: in quo & magnum gaudium factum dicit in cælo & pro ejus inventione, & pro nu- E meri supplemento. His itaque quid sentiamus de Chalcedonensi concilio, nos humiles vestræ pietati suggessimus. De Timotheo vero, quantum nos humiles probare potuimus, vestræ tranquillitati suggerimus: quia si ea quæ de eo continentur in precibus oblatis vestræ tranquillitatis Imperio, tanta & talia vera comperiuntur, sicut asserunt reverentissimi episcopi qui ea suppliciter obtulerunt; extraneus ab omni sacerdotali & honore pia canonum integritate dignoscitur, sicut nos humiles valemus inspicere. Omnis enim causa ejus in judicio & probatione vestri pendet Imperii, & integritate sanctorum summorumque patrum, quibus & nos humiles justum est

Locus mendosus.

Joan. 10.

2. Cor. 8.

Luc. 15.

obedire propter maximam eorum scientiam ac sapientiam, subtiliter talia judicare valentium. Nobis autem dari veniam a vestra potestate poscimus, si quid ut homines in his litteris incaute suggessimus. Invitati enim, aut potius jussi, & quod majus est, conjurati, hæc scribere vestræ tranquillitati præsumpsimus.

Epiphanius Pergenæ civitatis episcopus. Incolumem pietatem vestram Dei ecclesiis & Romanorum Imperio in Christo opto servari semper, piissime & Christo amabilis Imperator.
Ephesius episcopus Comanenus, similiter.
Porphyrius episcopus Palæopoleos, similiter.
Diodotus episcopus Lysinensis, similiter.
Polemon episcopus Tebennorum, similiter.
Miccus episcopus Hadrianopolis, similiter.
Maras episcopus Codri, similiter.
Neon episcopus Gilsarenus, similiter.
Paulus episcopus Puglenus, similiter.
Martinus episcopus Pellensis, similiter.
[a] Hierius episcopus Panemotichi, similiter.
Joannes episcopus Ariassi, similiter.
Theosebius episcopus Maximianopolis, similiter.
Auxentius episcopus Termissæ, similiter.
Innocentius episcopus [b] Eudoxianus, similiter. *Explicit.*

[a] Forte, Pictius.
[b] Eudoxianus, Bellov.

XXIV. EPISTOLA SYNODI MYRENSIS, ad Leonem Imperatorem.

Christo amantissimo, victori atque triumphatori, & a sancta Trinitate servato Imperatori Leoni, synodus quæ per sanctionem vestræ majestatis in Myrena metropoli vestræ Lyciæ provinciæ congregata est.

Litteras tranquillitatis vestræ suscepimus per [c] Baranem virum devotum magistrianum, plenas fide ac pietate, zeloque justitiæ & agnitionis Dei. Manum itaque tuam commodaturus Christo, sacerdotes cooperatorios advocasti: & pro orthodoxa religione propugnaturus, præsules ejus socios tibi in dimicationibus adesse decrevisti: & sanctiones ecclesiasticas regulasque sanctorum patrum contemptas agnoscens, eos qui hæc orant inviolabiliter conservari, ad defensionem concurrere præcepisti: pontificisque necem ulciscens, sicut Moyses maximus, per syllabas sacras pæne clamare visus es: *Qui est Domini, veniat ad me.* Sed & preces criminibus cumulatas suscipiens, vindictam interim suspendisti, ut cum juste reum punire videreris, & judices ad hoc constituisti orthodoxos totius orbis episcopos; ut apud omnes judicatus, quasi præsens ab omnibus justam videretur ferre sententiam ille, qui cunctos in eo qui inique necatus est, vexasse cognoscitur auditores. Singulos autem a civitate propria non traxisti, ne forsitan evocationem quasi violentiam is qui evocabatur, accusaret; sed permansisti, tamquam compatiens universis, ut consistentes in provincia judicarent, quatenus satisfactione careat, quisquis post hæc forte suam voluerit mutare sententiam. Igitur & nos, o Christo amabilis, & qui Imperium a Christo sortitus es, in tuis consiliis exsultamus, videntes te pro orthodoxa fide ita ferventissime laborantem: Deumque propter perpetuam vestram majestatem deprecamur, ut longo tempore vestrum nobis conservet Imperium, & nequaquam alii subjecti esse videamur. Suggerimus igitur, quia de singulis quæ in sacris vestris litteris continentur, lectio apud nos cum laudibus celebrata est, atque lætitia: sed precum cognitio eisdem litteris subditarum, nostra gaudia violavit, Christo amabilis & triumphabilis Imperator. Tremor enim & terror recte singulorum corda commovit, & fontes lacrymarum de pupillis oculorum valde fluxerunt; fletibus etiam genæ rigatæ sunt, procellæque malorum, & multa jacula calamitatum subinde revelata sunt, & amara nuntia alia crudelia prævenerunt. Et donec audiremus quidem, quia vivente adhuc nostro sacerdote ordinatus est, cognovimus quia velut adulteri filius, sic ut Abessalom impudenter insurrexit in patrem, & sponsam vivi genitoris abripuit, & quia nefande semetipsum constituit & irregulariter sacerdotem. Quasi pelagi tempestate commota, ea quæ a populo inconsiderate fiunt, ad modicum quidem prævalent, tempore vero superveniente solvuntur. Cum vero audissemus & necem præcedentem lectionem, & in venerabilibus locis factam, & bestiarum modo lacerationem corporis perpetratam, & mortui nefandas injurias, & membrorum humanorum crudelissimas sectiones, & exusti corporis cinerem; & nullam compassionem Timotheum, aut aversionem, aut odium habuisse contra hujusmodi præsumptores, cum oportuerit eum mox dare locum, ut aliena violentia magis quam ejus proposito hæc facta monstrarentur; sed potius cum festivitatem cum eis [a] & lætitia celebrasse: tunc exsilivimus, & vultum, secundum quod scriptum est, tristem habentes atque demissum, & utramque manum ad invicem conferentes, atque dicentes: *Oblitus est nostri Dominus, reliquit nos Dominus.* Quid jam nos sacerdotes faciemus? Quomodo pastores, cum mercenarium vidimus greges ita dispergere? Quomodo compatientes, cum hæc examinari minime supplicamus? Quomodo reverendi, qui cultum sancti baptismatis obscurarunt despicimus? Quomodo ecclesiæ præsules, nefandum adulterium reticentes? Quomodo exemplum fidelium, cum paternarum regularum custodes in temporibus pietatis ecclesiæ fluctuantur? Tranquillitas divinæ scientiæ continet universa, & navis orthodoxorum duceretur forsitan in profundum, nisi Imperator pius exsisteret, pro purpura virtutibus fulgens, armis utens adversus hostes venerabili cruce, & hac vocatus appellatione, qua per clementiam Christus vocari dignatus est: *Recubans*, inquit, *soporatus est sicut Leo.* Oportebat tunc secundum prophetæ Jeremiæ vocem, novissimum quærere locum, & die noctuque ea quæ sunt commissa lugere. Non enim una est mulier, secundum historiam, quæ injustitiam & vim pertulisse dignoscitur. Breviter itaque, Christo amabilis Imperator, historiam quoque audire dignare. Aliquando Levita vir violentiam passus in conjuge, & contumeliam ferre non valens, & injuriam sceleris immensam esse conspiciens, dum mulier mane mortua fuisset inventa, plurimis contumeliam inferentibus, dividens eam in undecim partes, undecim Israël tribubus destinavit: & propterea undecim & non duodecim, quia unam tribum sciebat injuriosos & luxuriosos habere viros. Tunc omnes undique ad ultionem velocissime concurrerunt, pro litteris mulieris membra suscipientes, & velut inimicos fratres proprios expugnantes, dum tanti sceleris præsumptio atque mortis, dilectionem cognationis excluderet. Insuper etiam anathematizaverunt eos, ne sponsam ab eis sumerent, aut darent sponsum eis: & nisi remedium sapientiæ fuisset post hæc inventum, etiam nomen tribus Benjamin esset ablatum. Ea siquidem quæ nunc gesta sunt, illis comparata, crudelitate majora sunt. Non enim una ecclesia hanc pertulit læsionem, nec unus sacerdos occisus est; sed omnis ecclesia, & omnis pontifex est necatus: (unum enim, secundum beati Pauli vocem, omnes pariter sumus, & unum membrum, &

[c] Baranum, Bellov.
Exod. 32.
CAPUT XXIV.
[a] Forte, ex.
Isa. 49.
Genes. 49.
Ierem. 9.
Iudic. 19.
Iudic. 20.
Iudic. 21.
1. Cor. 10. & 12. Ephes. 4.

fratres, unum habemus caput Christum:) Ecclesiasticæ sanctiones & constituta conculcata, regulæ sanctorum patrum spretæ sunt. Dominus totius orbis terrarum Christus, nutritor pietatis, & orthodoxæ fidei propugnator, occasionem dedit loquendi coram regibus, & non timendi. Antiqui jura loquebantur etiam audire nolentibus. Ipse autem, mitissime atque clemens, nostras imbuit aures, ut malum tamquam malum notemus: *Væ*, inquit, *qui dicitis malum bonum, & amarum dulce.* Ad justam igitur indignationem, rogamus, excitamus atque supplicamus, ut baptisteria & altaria, sacerdotium, regulas vindices patrum; sceleris domino ferventissime ulto, provideas ecclesiis Salvatoris quietem. Quantum enim ex lectione precum & scelerum commissorum, quæ illic referuntur, agnovimus; mercenarius, & non pastor, probatus est Timotheus. Occulte namque, latrocinanter, & non regulariter per januas sanctarum regularum ad ovium [a] caulas ingressus est. Adulter Timotheus, vivo adhuc sponso, in ejus sedem vesanissimus insilivit. Homicida Timotheus: particeps est enim eorum qui suum spiritalem patrem & Christum implacabiliter lacerarunt. Sacerdotio indignus Timotheus: abripuit enim, non accepit honorem. Incredulo pejor Timotheus: negat enim sanctum Chalcedonense concilium, sicut per eos quos destinavit, scripsisse dignoscitur, quod nullo modo a decreto sanctorum patrum in Nicæa convenientium, Dei utique & hominum celebrato timore, discordat. Cui enim eorum qui ibidem congregati sunt, sicut sub Dioscoro in Ephesо adversus bonæ memoriæ Flavianum, terror illatus est; qui sicut ibi, dextera calamum figens, atque digito, demonstrans eos qui ante januas observabant, aliquid reclamavit, aut plagas forte sustinuit? Nullus per subsellia semetipsum abscondit, fugiens subscriptionis iniquitatem. Hic novum nihil audivimus: (nam neque consentire poteramus.) Quæ tradiderunt nobis ab initio inspectores & ministri Verbi, trecenti decem & octo sancti patres qui in Nicæa convenerunt, & Constantinopoli, aut qui in Ephesо venerande collecti sunt, hæc in nobisipsis, & dudum in Chalcedone per nos obsignavimus: & non hæc in aërem & inaniter sunt soluta, Christo amabilis Imperator. Sed etiam his litteris mox ad vestram tranquillitatem usi sumus, & pæne lacrymis nostram supplicationem, non atramento, conscripsimus; rogantes & supplicantes, & tamquam prostrati præsentes, ut non finatis inimicos ecclesiæ sanctas Dei ecclesias conturbare: sed & faciatis eas sub quiete consistere, & occasionem fieri [b] synodum requirentibus abscindatis. In nullo enim discordamus in rebus, in quibus est nobis satisfactum, aut de fide saluberrima dubitamus: & si quis annuntiaverit nobis præter quod accepimus, anathema sit. Expellite, secundum quod scriptum est, de concilio pestilentiam, & virum sanguinum auferte de medio: & consacerdotes qui persecutionem injuste passi sunt, tamquam pii vestro more protegite, ecclesiis proprios sponsos redonate, & monasteria congregate: & sudores sanctæ memoriæ Athanasii & Theophili & Cyrilli, qui orthodoxæ fidei principes exstiterunt, nequaquam inutiles esse permittite; & Proterium sanctæ memoriæ, qui mediator Dei fuit & hominum, magna voce clamitantem clementer audite. Celare enim ejus sanguinem, sicut Zachariæ, terra non patitur, ne iterum celans secunda vice maledicatur.

Luc. 10.

Isa. 5.

[a] mss. aulas.

[b] mss. symbolum.

Petrus misericordia Dei episcopus Myrenæ metropolis sanctæ Dei ecclesiæ, subscribens retuli. Incolumem in Christo longo tempore majestatem vestræ pietatis oro.

Eudoxius episcopus Chomatenus, similiter.
Cyrinus episcopus Patarenus, similiter.
Stephanus episcopus Limyrenus, similiter.
Eudoxius episcopus Acalandenus, similiter.
Leontius episcopus Araxenus, similiter.
Andreas episcopus Tloæorum, similiter.
Nicolaus episcopus Acrassenus, similiter.
Athanasius episcopus Xanthensis, similiter.
Hypatius episcopus Sidymensis, similiter.
[a] Pannitius episcopus Acandenus, similiter
Anatolius episcopus Olympiensis, similiter.
Cyrinus episcopus Oenoandenus, similiter.
Nicolaus episcopus Caunenus, similiter.
Aquilinus episcopus [b] Padullenus, similiter.
Nicolaus episcopus Balburenus, similiter.
Aristodemus episcopus Phaselitanus, similiter.
Eustathius presbyter subscripsi pro Theodoro episcopo Antiphellensi, & manibus dolente.
Carporus presbyter subscripsi in loco Palladii episcopi Corydalleni, similiter.
Gelasius presbyter subscripsi in loco Romani episcopi [c] Bunensis civitatis, similiter.
Nicolaus archidiaconus subscripsi in loco Heliodori episcopi [d] Narensis, similiter.
Timasius presbyter subscripsi in loco Leontii episcopi Catateni, similiter. *Explicit.*

[a] Forte, Panychius. In Notitia, ἡ Ἀκάλισσος.

[b] Forte, Podalenus: a Ποδαλία.

[c] Forte, Bubonensis.

[d] Forte, Arnensis, ab Ἄρνα.

XXV. EPISTOLA AGAPITI EPISCOPI, ad Leonem Imperatorem.

Domino Christo amabili atque victori Leoni, Agapitus misericordia Dei Christi episcopus vestræ Rhodi.

Desuper regna sceptri suscipiens, sacratissime & invictissime Principum, pro munere vestræ pietati collato, Deum cælestem regem primitiis decentibus honorastis. Prima enim oblatio & acceptabile sacrificium est, ut auriga mundi & princeps totius orbis qui sub sole consistit, adorandæ Trinitatis fidem servet incolumem, & doceat ex his quæ facit & colit, timere & homines Deum, & talia sectari, per quæ nostrum servatur genus: & cogitare pro communi republica & totius populi disciplina; quatenus optima causa pacis & nomen ubique præcellat & vigeat, & non instar bestiarum contra suum genus homines singuli rabiem feritatis exerceant. His itaque bonis & aliis multiplicibus dudum & nunc per vestrum Imperium constitutum divinitus perfruentes, omnes oramus innumeris vos conservari temporibus, (vere namque sacerdos & natura Imperator exstitis,) sed & omne genus humanum Deo convenit supplicare pro Imperii vestri longævitate. Nam in principiis vestræ serenitatis Imperii, tantam barbarorum multitudinem manu dextera subjugastis, & nimis importabilem destruxistis; ut perpetuum erigeretis tropæum in omni orbe terrarum, & altam pacem toto præberetis in mundo. Nihilo minus autem & nunc pro humano genere cogitatis, saluberrimas has litteras & utiles animarum sacerdotibus destinantes, his quibus ligare & solvere peccata concessum est, communionis sacræ solicitudinem committentes. Quapropter corroborati piarum vestræ serenitatis auctoritate litterarum, ad hoc responsum confidentes accessimus, supplicantes Deo & vestræ serenitatis Imperio, ut nostras humiles voces dignemini placanter accipere, & si quid tamquam idiotæ paululum delinquimus, veniam condonare. Sacræ siquidem & incomparabiles vestræ syllabæ potestatis, & mala quæ incredibiliter Alexandriæ provenerunt, & Timothei gesta

gesta pessima declararunt : qui, sicut aïunt preces oblatæ pietati vestræ a quibusdam Deoamantissimis episcopis Ægyptiacæ diœcesis, auctor tanti sceleris esse dignoscitur. Super hæc autem & ea quæ satisfactores Timothei fieri postulant, nostræ parvitati manifestata sunt. Jussistis itaque considerare concilium vestræ provinciæ insularum, quid sentiat de sancto & universali Chalcedonensi concilio. Et mihi quidem fuit optabile & nimis [a] utilissimum, secundum vestræ pietatis jussionem cum omnibus episcopis nostræ provinciæ præbere responsum. Sed quoniam evocatio quidem & ante susceptionem sacrarum pietatis vestræ litterarum, & rursus postquam susceptæ sunt a me, festinanter effecta est; sed hiemalis temporis qualitas, sicut pietas vestra perspicit, eos venire ad metropolim non permisit, dum tribus millibus aut quatuor millibus stadiorum quidam abesse videantur : necessarium fuit, ne quod impedimentum fieret Eudoxio viro devoto magistriano, præcepti pietatis vestræ ministro, ad reliqua responsa provinciarum & commissa, ut velociter meam sententiam facerem manifestam. Hoc enim etiam ipse [b] videlicet magistrianus compulit adimplere. Gradior itaque gratia Dei ad narrationem capitulorum præsentium, atque probationem, [c] hæreticam, qua possum. Memoratus enim Timotheus si talis esse paruerit, qualem eum oblatæ preces vestræ pietati a Deoamantissimis Ægyptiacæ diœcesis episcopis atque clericis esse declaraverunt; non solum inter episcopos sive clericos, sed neque inter fideles laïcos juste constituendus est; qui & piorum canonum disciplinam vastavit, & Romanam rempublicam confusione complevit. Verumtamen quoniam Imperialis lex & ecclesiasticarum sanctionum consequentia custoditur, si placet, hoc supplicio, ut vocetur accusatus sacro vestræ pietatis edicto : quatenus in præsenti convinci possit coram vestris auribus quæ circumveniri non possunt, aut coram sancta synodo, quæ pro qualitate temporis in civitate regia poterit inveniri; si tamen placuerit potestati vestræ : & ita dignam suorum actuum suscipiat ultionem. Si vero (quod non credo) in tantis & talibus criminibus accusatus, divinæ jussioni vestræ obedire noluerit, nec ad proprium dominum ita pium mansuetumque principem concurrere festinarit, non solum ab ordine sacerdotii, sed & a Deo simul & principe & cunctis hominibus, sicut reus, erit abjiciendus. De sancto siquidem [d] universali concilio Chalcedone Imperiali sanctione collecto, ad confirmationem quidem atque cautelam orthodoxæ & catholicæ fidei, & damnationem atque destructionem pravitatis Eutychianæ, quid dicamus, quando per omnia concordem sensum intemeratæ fidei a trecentis decem & octo patribus qui in Nicæa Christi gratia convenerunt, & patrum Chalcedone convenientium reperimus? Non enim aliud quidquam præter illam immobilem & fundatam rectæ fidei expositionem eos decrevisse, nec aliquod augmentum aut detractionem in symbolo sancto fecisse cognovimus : ob quam rem & pæne omnes occidentalium partium Deo amabiles episcopi consentientes sibimet, & pariter decernente sanctissimo atque beatissimo Leone Romanæ urbis archiepiscopo, litteris propriis & oris sui confessione, ea quæ ab ipsis sanctis patribus Chalcedone collectis interpretata seu explanata sunt de Domini nostri Jesu Christi incarnatione, confirmaverunt atque consignaverunt. Unde vestram pietatem suppliciter exoramus, ut dum una sit dominatio Patris & Filii & Spiritus sancti, & ejusdem fidei [e] uniuscujusque baptismatis, & nos unum atque idem sapimus, & in una sancta & consubstantiali & adoranda Trinitate baptizati sumus, sicut & Dominus noster Deus & Salvator Jesus Christus sanctis discipulis suis injunxit : pacem quidem & nunc sanctis ecclesiis conferatis, & retinaculum ori apponatis hæretico, quod indisciplinabilem eorum & inobedibilem arceat intellectum. Non enim ad ecclesiarum ædificationem, sed ad destructionem simplicium populorum, contentiones excitare noscuntur. Hæc itaque a mea parvitate mediocriter, ut potui, dicta sunt : tu vero, domine Christo amabilis atque laudabilis, cujus potestas & virtus in manu Domini est, quod tibi revelaverit Deus, & in tuo corde fuerit consuete locutus, hoc in omnibus sancire dignare. Novimus enim & credimus, quoniam qui te unxit in regem Jesus Christus Deus & Salvator noster, ipse tibi sicut David & Danieli suam sapientiam condonavit, ad robur quidem & augmentum sanctarum Christi ecclesiarum, ad ædificationem atque constantiam fidelium populorum. Quæ tamen acta fuerint apud consacerdotes in concilio apud nos celebrando secundum factam vestram & adorabilem sanctionem, post non multum vestræ pietati declarabuntur.

Ego Agapitus episcopus Rhodiorum, orans Dominum incolumem valere, & longo sæculo conservari Christo amabile vestræ serenitatis Imperium, manu mea subscripsi. *Explicit.*

XXVI. EPISTOLA JULIANI EPISCOPI COENSIS, ad Leonem Imperatorem.

Piissimo atque fidelissimo victori atque triumphatori Leoni, principi semper Augusto, Julianus humilis episcopus Coënsis.

Ego, domine Christo amabilis Imperator, illam sapientissimam monitionem mente percipiens, qua dictum est, Cognosce temetipsum, volui taciturnitate quiescere, & majorum patrum judicium sustinere. Non enim evocationis æqualitas parem rerum servat effectum : sed quando coactus cum evocatione concordat, tunc similitudo nominum habet rerum quoque impermutabilem veritatem. Veruntamen quoniam consultare nos tranquillitas vestra præcepit de unoquoque capitulo quod continetur in precibus Deo amabilium consacerdotum Ægyptiacæ diœcesis, manifestam meæ parvitatis facio voluntatem, mœstus exsistens, & lacrymarum imbribus irrigatus, quid loquar ignorans, captivitatem ac destructionem utique pietatis, illam tamen & pontificis lugens inopinabilem necem. Ea siquidem quæ in Alexandrina civitate commissa sunt, ex ipsa narratione declarant animi passionem, & ad vindictam tanti facinoris vestram solummodo provocant æquitatem. Nam constituti ut orbem debeatis gubernare terrarum, indisciplinationis ægritudinem ad interitum perducentem mederi summo studio festinantes, non gladium evaginantes ad necem, sed interminationis verbo indisciplinatos regulariter perducentes ad obedientiæ voluntatem. Sententiam itaque quam contra se Timotheus nefandus exegit, [*] sanctiones apertius explanarunt; quas sua tyrannide sæpius abnegavit; disciplinam ecclesiasticam confundendo, & injurias inferendo, inimicus nescio quo modo totius Christianitatis effectus. Capitis enim in talibus vestram justitiam debet experiri solummodo, quoniam ad magnitudinem commissorum ejus, sicut in precibus continetur, potestas ecclesiasticarum non sufficit sanctionum. Pando siquidem vestræ potentiæ & quid de sancto Chalcedonensi concilio sentire dignoscor. Hoc etenim nullatenus a veritate discordat : quoniam fidem traditam a sanctis

[a] mss. utilissimam.

[b] Forte, vir devotus.

[c] Lege ex mss. brevitate qua possum.

[d] mss. universalique.

[e] Forte, uniusque.

[*] mss. sancti canones... quos.

beatisque trecentis decem & octo patribus consona voluntate divina inspiratione firmavit: non dogma aliud introduxit, non alterum symbolum, non vanam expositionem, non dualitatem unigeniti Filii Dei, neque novitatem aliquam celebravit: sed per omnia consonat etiam sacro concilio centum quinquaginta sanctorum patrum pariter, & Ephesino, cui praesederunt ter beati & sanctissimi patres Caelestinus Romanae pontifex civitatis, & Cyrillus Alexandrinus episcopus. Supplicamus igitur vestrae potentiae, ut inviolabiliter conservetis ea quae a Christo per ipsum de ipso bene sunt constituta. Ubi enim tantorum erat congregata multitudo pontificum, & sanctorum praesentia evangeliorum, & frequens simul oratio, illic creaturae totius opificem invisibili virtute credimus fuisse praesentem. Terror enim tunc nullus fuit Imperialis auctoritatis: quoniam sanctae piaeque memoriae Marcianus, amoris divini diademate coronatus, spiritalem quoque suscipiens curam, festinavit Apostolorum dogmata confirmari a praesulibus ecclesiae, desiderio fidei accensus orthodoxae. Quem cum vestra pietas imitatur, & victoriam contra barbaros adipiscitur, & veritatis quoque destruit inimicos.

CAPUT. XXVI. XXVII.

Julianus humilis episcopus definiens retuli. *Explicit.*

XXVII. EPISTOLA EPISCOPORUM SYNODI CYZICENAE, ad Leonem Imperatorem.

Piissimo & Christianissimo, & juste a Deo potestatem totius orbis & dominationem sortito, victori semper Augusto Leoni, concilium humilium episcoporum, gratia Christi & nutu vestrae tranquillitatis in Cyzicenorum metropoli celebratum, quae est Hellespontinae regionis.

Quantum ad fidem tuam, Christo amabilis atque piissime principum, neque sermo ad favorem esse valebit aequalis. Claret enim, quoniam divina pietas apud vos potius gubernat Imperium. Nam propter ejus fidei constantiam, voluntatem requiritis sacerdotum, quatenus ex omni concordia venerabilis fidei jura serventur. Unde studio vestrae serenitatis Christus omnium dominus praebet effectum. Igitur sanctioni vestrae pietatis omni virtute & celeriter ministrantes, ea quae nobis cum magna deliberatione atque consilio placuerunt, per has medioeres litteras indicamus. Sacras etenim vestrae mansuetudinis litteras relegentes, directas nobis per Eudoxium virum devotum magistrianum, mox in ipsis principiis invenimus fulgere pietatem, & maximum vestrae serenitatis & fidele certamen. Super haec autem & de morte sacerdotis inquisitionem illic positam, quam homicidae quidam non timuerunt suo jure committere in sanctae memoriae Proterium Alexandrinae civitatis episcopum; & sicut propositum est in precibus eorum qui & post mortem ejus animam venerantur, ipsum quidem perimere sanctissimo in baptisterio non timuerunt, per totam civitatem trahentes; post haec autem igni ejus reliquias contradentes, cinerem in ventos dispergere praesumpserunt: quod peccatum omni quidem tragoedia, & quibuslibet fabulis aut hujusmodi figmentis verborum poëticorum videtur immensius, & nihil horum lamentationi Jeremiae secundum. Quis etenim sensum habens, non clamet, hos praesumptores crudeliores esse quam bestias, quae tamen post mortem se in consanguineis nesciunt vindicare? Quis autem mortuum ita violare praesumens, vel solo nomine sit acceptabilis Christianus? Sacerdotis autem sanguis velocem habuit ultionem a Domino Christo, quem sacerdotii esse constat auctorem, sicut in sanctis docemur scripturis: quia sanguis sancti Zachariae Jerusalem non esse pertulit impunitam. Quia etsi fuisset aliquid ab eo contra leges factum, quod possit eum facere a dignitate episcopatus alienum, oportebat non homicidis manibus, sed legum judicio sacrarum & civilium haec finiri. Ergo quod in eo praesumptum est, si veritas precibus inest, valde crudelissimum esse dignoscitur: vestra tamen hoc solummodo, maxime principum, vindicta indiget, aut certe clementia. Et praecipue quidem civitati Alexandrinae parcendum est, sicut etiam prospicit vestra tranquillitas. Si vero etiam populum qui indisciplinationem aestimat esse legem, oportet sine emendatione dimitti, & hoc in vestrae pendet pietatis arbitrio. Timotheus autem qui nunc Alexandriae est constitutus episcopus, sicut in precibus continetur, in ea sede permanere non potest. Si vero amisit presbyterii dignitatem, & habuit cum justa damnatione exsilium; quae tamen rursus non ex concilio sanctorum patrum regulariter sunt abolita: deinde cum secundum sacras regulas episcopi consecratio celebretur convenientibus provinciae cunctis episcopis, & si per aegritudinem forte, aut pro aliis necessariis & inevitabilibus causis absentes sint, propriis tamen litteris ordinationi factae consentientibus: si duo homines, & hi quoque damnati Timotheum ordinaverunt; nequaquam Aegyptiaco consentiente concilio, superfluum est hujusmodi hominem in episcopatus ordine permanere, si tamen, ut diximus, preces nequaquam a veritate discedunt. Sed & petitiones pro eo vestrae tranquillitati porrectas legentes, invenimus gratiarum actionem apud vestram pietatem factam, & post haec propriae fidei expositionem. Dixerunt enim sanctum quidem synodum in Nicaea factam se suscipere, & secundum eorum expositionem credere: centum quinquaginta vero reverentissimorum episcoporum concilium, & quod pridem Chalcedone celebratum est, penitus ignorare. Unde hujusmodi sensus ostendit, quod contrarii cultores sint sanctorum episcoporum qui in toto orbe consistunt. Nam si concilium factum contra haereses respuunt, quale est & sub Nectario sanctae memoriae in maxima civitate regia ex diversis provinciis congregatum; palam est quoniam illas haereses prohibere nolint, sed eas potius amplectuntur, quas sanctissimi patres, haec pie constituentes, anathemati subdiderunt. Denique prima regula in eis est posita, quae anathematizat apertis sermonibus haereses universas. Qui ergo hanc synodum refutant ita sanctam ac venerandam, quam prae omnibus quidem veritas confirmavit, deinde & tanto tempore robur accepit; certum est quia non in uno capitulo sustinent scandalum, sed in multis haeresibus languere noscuntur. Nam qui legem veritatis adjutricem refugiunt, aperti sunt veritatis ipsius inimici; quando hanc synodum, quam se ignorare confingunt, etiam Timotheus Deo amabilis tunc Alexandrinae civitatis episcopus, vir anima venerandus, una cum eis praesens & ipse * firmavit. Nos autem eorum maximam ignorantiam de ineffabili inhumanatione damnamus: quia cum a Cyrillo sanctae ac beatae memoriae & ipso Alexandrinae civitatis episcopo divinas litteras doceri putentur, aut definitiones ab eo divina inspiratione de ineffabili humanatione exposita ignorarunt, aut hactenus sub pietatis figmento latuerunt, quando sanctae memoriae Cyrillo usque ad mortem communicaverunt, & post ejus terminum diversa sentire noscuntur. Nos igitur mox ut syllabas pietatis vestrae suscepimus congregati, vestrae tranquillitati significamus, quia novimus Chalcedonense concilium fuisse secu-

Matth. 23.

Canon 1. concil. CP.

* In Conc. CP. an. 381. Socr. l. 5. c. 8.

tum expositionem trecentorum decem & octo sanctorum patrum qui in Nicæna urbe convenerunt, assidente quoque tunc temporis ipsi venerando concilio sanctæ piæque memoriæ Marciano, & sacratissimo Christianissimoque senatu. Unde sanctorum patrum sequimur per omnia voluntatem. Nos ergo vestiæ pietatis jussionibus omni virtute velociter ministravimus. Dominus autem omnium & protector Christus conservet vestræ pietatis Imperium, ut ad tempora longa procedat: quatenus vestra tranquillitate salva, in pace Dei sanctissimæ ecclesiæ & totius orbis terræ consistat.

* Evoptius humilis episcopus metropolis Cyzici. Incolumem propter omnes vestram pietatem & longo tempore conservari, sanctam & consubstantialem deprecans Trinitatem, subscripsi.

Petrus episcopus Dardani, similiter.
Timotheus episcopus Germensis, similiter.
Thalassius episcopus Parii, similiter.
David episcopus Adrianæ, similiter.
Pionius episcopus Troadis, similiter.
Alexander episcopus Ocæ, similiter.
Theosebius episcopus Ilii, similiter.
Hermias episcopus Abydi, similiter.
Patricius episcopus Adrianotheres, similiter.
Sozomenus episcopus [a] Mileti, similiter.
[b] Polytenus episcopus Scepsii, similiter.
Sabas episcopus Pioniæ, similiter.
Armonius episcopus Lampsaci, similiter.
Joannes episcopus Pœmanenus, similiter.
Domninus episcopus Varenus, similiter. *Explicit.*

* al. Evethius.
[a] In Notitia, Μιλητόπολις.
[b] Forte, Polyctchus.

XXVIII. EPISTOLA EPISCOPORUM ARMENIÆ PRIMÆ, ad Leonem Imperatorem.

Piissimo & Christianissimo Imperatori, victori, semper Augusto Leoni, Joannes, Gregorius, Auxentius, Eustathius, Epiphanius, episcopi primæ Armeniæ, in Domino salutem.

Deus verus Dominus noster Jesus Christus semper optima naturæ humanæ dona concedens, nullum tempus sine sua providentia dereliquit. Qua gratia etiam nunc fidei veræ prospiciens, quæ nostræ salutis spes est, in te pio & Christianissimo Principe quodam secundo David, cornu Imperii reclinavit: quem sibi novit religiose a cunabulis serviturum, hunc sua sententia in omni orbe terrarum imperare sancivit: quatenus ex vestro Imperio profluerent bona subjectis, & ubique pietatis prædicatio prævaleret, vestra utique mansuetudine nihil aliud præter fidem sceptra regalia judicante. Quarum rerum testis est & præsens zelus, & studium illa firmandi, unde firmitas vestri accedat Imperii. A Deo namque unctus in regem, mox ei qui unxit, ipsa principia commendasti, optime satis cogitationibus simul & vocibus ei deserviens; & ut hæc bene consisterent, præ ceteris omnibus apud cunctos pro fide orthodoxa decertatus es: omni scilicet mala secta prorsus expulsa atque sublata, in idem convenientibus & adinvicem concordantibus, qui nuper (quod fieri non oportuerat) videbantur esse divisi. Quia ut prospicit vestræ pietatis intentio, ad unam reduxistis ecclesiam non solum eos qui per dissensionem nova passione languebant; sed etiam eos, quorum erat a priscis temporibus mens corrupta, & a recta & regia via recedentes, ad loca prava & spinosa blasphemi erroris abierant: ut secundum Evangelicam vocem, omnes ecclesiæ unum ovile consisterent, & unus pastor Dominus Christus esset. Sed hæc quidem omnia proveniant in vestro semper Imperio. Quia vero & meæ simul humilitati piis litteris estis jubere dignati, ut quid sentiam de his quæ in Alexandria facta sunt, manifestem: licet & exaggeratio rerum ibi gestarum neque sententiæ tribuit facultatem, caligine rerum tristium mentibus obumbrante: hoc tamen vobis insinuo, quia si vera sunt quæ in precibus religiosissimorum episcoporum & clericorum Ægyptiacæ diœcesis continentur, & auctor Timotheus invenitur tantorum & talium scelerum, quæ propter nimietatem, ut arbitror, non creduntur; alienus a sacerdotio cum his qui similia perpetrarunt, apud sanctos canones judicabitur. Et hæc quidem de his quæ in Alexandria gesta sunt, cum sancto concilio quod mecum est, deliberans, religiositati vestræ significavi. Fidem vero solam trecentorum decem & octo sanctorum patrum, qui Dei gratia convenerunt in Nicæna urbe sub piæ memoriæ principe Constantino, servamus, qua ab infantia sumus imbuti, & in sacerdotio alios imbuere novimus; quamque & post hæc episcopi CL. congregati in civitate regia firmaverunt, & propriam judicarunt, & ipsa sibi cooperatrice utentes, & doctrina divinitus inspirata, sancti Spiritus blasphemias & zizania radicitus amputantes; quamque nihilo minus & definitio a sancto Chalcedonensi concilio explanata firmavit, præcipue repugnans vesaniæ nefandi Nestorii, & sanctam synodum quæ Ephesi est celebrata, confirmans; cujus præsules fuerunt Deo amabiles & sanctissimæ memoriæ Romanorum & Alexandrinorum episcopi, Cælestinus & Cyrillus, qui maxime adversus sceleratam blasphemiam Nestorii suis responsionibus doctrinisque claruerunt: quorum epistolæ adversus eumdem impium Nestorium ad Orientales datæ, & ab eodem sanctæ memoriæ Cyrillo contra eumdem Nestorium anathemata proposita, sunt firmata atque roborata. Igitur indicamus prolatam definitionem a sancto Chalcedonensi concilio, non sicut fidei symbolum, sed sicut definitionem esse positam ad peremptionem Nestorianæ vesaniæ, & exclusionem eorum qui salutem incarnationis Domini nostri Jesu Christi denegare noscuntur: & agnoscant omnes qui ob hoc scandalum patiuntur, quia neque nos post orthodoxum symbolum a trecentis decem & octo sanctis patribus traditum, aut augmentum, aut diminutionem in his quæ sunt perfecte & a sancto Spiritu definita, suscipimus: fidem aliam nescimus: quia neque est, nec patimur hoc audire, licet quidam esse dicant. Si vero quibusdam volunt calumniari verbis, etiam hoc vestræ serenitati indicare confidimus, quoniam illa quæ illis videntur esse dubia ad intelligendum, sic respicere noscantur effectum. Sunt enim quædam in definitione, quæ recte intelligantur orthodoxa: sunt vero aliqui, qui si ea aliter velint aspicere, invenient hæc sensus dubios parientia. Multi quidem & scripturas divinas non intelligentes sicut scriptæ sunt, propriæ blasphemiæ dogmata genuerunt: quos Dominus Christus sua clementia, ut sacræ pietatis vestræ prudentia diligentiaque convertat; & vere prædicare verbum veritatis edoceat, & hoc sapere quod sancta dictat ecclesia; cujus caput quidem est Christus, vos autem robur ac fundamentum; imitantes immobilem Christi petram, super quam omnium creator ecclesiam suam ædificans, omnibus Christianis pietatis requiem condonavit: qui etiam vestram serenitatem semper conservare dignetur in talibus vigilantem, & insidiantem bestiam Christi ovilibus a septis fidei orthodoxæ repellentem. Credimus enim, quia postquam nostris litteris hæc indicavimus, cuncta veritatis via & omnis modus vestiæ panditur pietati, quatenus sopiantur scandala, & ad rectam fidem

Joan. 10. — Matth. 16.

CAPUT XXVIII. XXIX.

membra discordantia reducantur, Domino Christo A desuper quadam inspiratione vestram tranquillitatem ad bona omnia deducente.

Joannes episcopus misericordia Dei Sebastiæ metropolis sanctæ Dei ecclesiæ, manu mea subscribens, secundum sanctionem vestræ pietatis prædictam, epistola meam sententiam nuntiavi, quam habeo pro fide trecentorum decem & octo sanctorum patrum in Nicæa convenientium; quam & sanctum Chalcedonense concilium confirmavit: simul & pro Timotheo, quem preces his adversarium ostenderunt: & conservari vestram potestatem temporibus longis exopto.

Joannes episcopus Nicopolitanus, similiter.

Gregorius episcopus Sebastopolis, similiter.

Maxentius episcopus [a] Barissæ, similiter.

Eustathius episcopus Coloniæ, similiter.

Epiphanius episcopus Satalenus, similiter. *Explicit.*

[a] In Notitia. Bysorr. mss. Varissæ.

XXIX. EPISTOLA EPISCOPORUM ARMENIÆ SECUNDÆ, ad Leonem Imperatorem.

Religiosissimo & piissimo & Christianissimo Imperatori, semper Augusto Leoni, Otreïus, Acacius, Joannes, Adelphius, Hormisda, Longinus, secundæ Armeniæ episcopi, in Domino salutem.

DEus qui glorificantes se glorificat, secundum cor suum apicem vestræ tranquillitatis inveniens inexpugnabilem palmam & honorem fidei consistentem, placidus præbuit vobis, [b] Christianissime Principum, super omnes homines sine prohibitione aliqua potestatem. Insurgentes enim inopinabiliter subdidit victoriis atque incomparabilibus triumphis; & vestram pietatem excellentissimis honoribus exornavit, immutilata & sine litigio, & ab aliis indivisa præbens sceptra vestri Imperii; ut firmas atque claras in vobis divinas servantes formas, optima voluntate servetis. Bonum enim circa Dominum Deum favorem vobis habentibus, mansuetis vocibus ad legalem & mirabilem vitam conversationemque deducitur quidquid sub sceptro vestri Imperii gubernatur: æqua vero sorte salutis vestræ utilitati reliquorum hominum ponens, inconcussam catholicis totius orbis ecclesiis pacem sine tumultuatione confertis; & Dei clementiam imitantes, neque parvulos humilesque despicitis; quando per commodum condescensionis summitatis culmen ad nos etiam pro fidei causa deponitis; sociosque nos, qui pro abjectione nostra nihil in terra sumus, inter vestras accipitis curas, non egentes collatione nostra: & in hoc utique magnitudinem incomparabilis Dei clementiæ demonstrantes. Quapropter quoniam jussi sumus, ultra nos quoque præsumimus: & quid sentiamus, vestræ pietati suggerimus. Nos igitur, venerabilis Imperator, in ultimo mundi loco degimus, multo spatio a regia civitate distantes, sed a vestræ potentiæ in nullo divisi favore: circa fidem equidem rectam sententiam possidemus, ad sermones vero contentionum linguas habemus segnes. Cohabitamus enim circa Armenios barbaros; fideles quidem, sed recte Romano eloquio non utentes, brevi quodam spatio ab eis, magis autem intercessione Euphratis fluminis separati; & propter frequentem barbarorum permixtionem longos nequivimus proferre sermones. Vitamus autem etiam doctrinas extraneas proferentes, quia eloquia quidem sancti Spiritus tenuunt, & propriam doctrinam in evangelicis eruditionibus afferre noscuntur. Nos etenim secundam inhabitantes Armeniam, una & immobiliutimur voluntate, & in una fide consistimus; communiter omnes, & seorsum singuli pro vestra majestate ad Deum facientes orationem, ab omni hæresi & lingua blasphema separati; unamque doctrinam super omnia claram a sanctis trecentis decem & octo patribus percipientes, patrum fidem inviolabilem conservamus: quæstiones vero de Deo tamquam inutiles & nostra cogitatione superiores effugimus; & aliud quidquam aut dicentes valde declinamus, a superfluis quæstionibus abstinemus; & lectiones impias refutantes, ab earum pravitate inimica ecclesiæ sumus extranei; & triticum fidei a zizaniis separatum vobis fidelibus imperantibus conservamus, in traditione patrum doctrinæ sufficientiam possidentes, & nihil supervacaneum quemquam loqui sinentes. B Superflui namque perscrutatores divinarum rerum, & dogmatum quæsitores, & quasi pietatem suis syllabis comprehendentes, cum loquuntur, aut aliud quidquam de scientia divina delinquunt, elevantur mox contra Deum: & volens unus quis aliquid constituere, propriam fidem scribit, a catholica ecclesia semetipsum abrumpit, rectis dogmatibus contradicit; fideles & fortiter instantes & manentes in fide vehementer impugnare nititur, & lingua propria debellatur. Unde ne sæpius adversitate diaboli divisi, & in multas discreti sententias, rectam patrum imminuamus fidem, propugnatores vos fidei, quia immensis jam beneficiis Dei imaginem conservastis, Deus instituit: quatenus contra operantes scandala, vestra ob- C jicientes auxilia, atque solatium laborantibus in evangelio conferentes, triumphum cum eis pariter habeatis. Sancta siquidem & catholica ecclesia evangelicam percipiens fidem, (in qua tu quoque vocatus es, piissime principum, & confessus bonam confessionem, in ea consistis, atque traditiones tenes quascumque [a] præcepit, & vocante Jesu Christo, non poteris amoveri:) ab iniquis autem comprimitur quidem, non tamen annibilatur, sed floret potius, illustrata dogmatibus, & vestra simul irradiata fide, suscipit bella hostium sibi placentium, & eorum mala consilia nihilo minus aversatur, peregrinis & vanis doctrinis per diversa non fertur. Omnibus enim blasphemiis impietatis initium est languor pessimus, quo se magis D amare volunt. Unusquisque enim horum vocationem Christi ad nomen proprium transferre volens, iniquas blasphemias adversus Christum eructare dignoscitur: qui ex nobis fuerunt, non manserunt nobiscum. A recta namque & regia digressi via, & redemptorem nostrum Christum impudenter abnegantes, & ipsi vocatione qua vocati sunt, facti probantur [b] extorres; & obedientes sibimet, impie suum habere vocabulum pro Christiana religione fecerunt; qui non in alia baptizati sunt fide, aut alios Christi discipulos habuerunt, alium modum baptismatis introducentes, aut Christum alium prædicantes. *Unus enim Dominus, una fides, unum baptisma.* Quidam vero imitantes Judæ voluntatem, a semetipsis blasphemiæ ma- E litiam genuerunt, & Christi vocabulo cum ipsa pietate privati, eos qui sub eorum nomine crediderunt, suo nomine vocari quadam deceptione fecerunt. Hinc enim trecenti decem & octo patres fidem in diversis corporibus habentes unam, confidenter bellum pro pietate gesserunt, & veritatem nimis mansuetissime defendentes, & mentem vesanam hostium ecclesiæ revelantes, eos quoque qui & tunc simul erant, & nos qui post multum tempus sumus exorti, symbolo fidei ad veritatis jura perducere non quiescunt. Accedentibus enim ad baptisma tradimus quod & accepimus, non augmentum aliquod facientes aut detrimentum hoc. Huic namque doctrinæ nihil affectione minus est. Contra omnes itaque abominandas hæ-

1. Reg. 2.

[b] In Corb. ms. Christianissimi.

[a] mss. percepit.

1. Joan. 2.

[b] mss. extorres.

Ephes. 4.

CAPUT XXIX.

reses veritatem confidenter opponimus, ne velut imparati secundum scripta spiritalia condemnemur. Et eis quidem qui sacrilegium in divinas perpetrant scripturas, & corda sibimet faciunt adhærere simplicium, nos qua possumus virtute resistimus: nervi vero & arma ecclesiarum & virtus vos estis, Christianissimi principum. Nam & beatæ memoriæ Constantinus, princeps militiæ omnipotentis Christi, trecentos decem & octo sanctos patres habens armigeros, & dominico bello vincens, maximus quidem apud regem regum apparuit; in omnibus autem Dei ecclesiis tempore longo & oblivione memoriam possedit fortiorem, & ab omni pio ore laudatur. Igitur quasi paternæ succedentes hereditati sacratissimi principis, qui sceptra illius susceperunt, in synodo centum quinquaginta patrum & fidem trecentorum decem & octo patrum piis & Deo decibilibus sanctionibus firmaverunt; & inventorem novorum dogmatum confuderunt, inanem depellentes ab ecclesia pestem; æqualem Patris & Filii & Spiritus sancti substantiam, virtutem atque divinitatem annuntiantes, in nullo dignitatem, auctoritatem, aut dominationem penitus imminutam. Rursus ergo diabolus arma suæ malitiæ Nestorii linguam exacuens, in duos filios dividere unum & solum Christum nefanda voluntate præsumpsit; & rem unitatis veræ dissolvens, seorsum in hominem, & seorsum in [a] Dominum Christum Filium Dei vivi impia machinatione discrevit. Quo facto, mox beatæ memoriæ Cælestinus Petri sedis sententiæque successor, & Cyrillus Alexandrinæ civitatis episcopus, & Acacius magnus noster pater & doctor, cum multitudine patrum sibimet aggregata sapientes, impetum contra veritatem factum destruentes, inventorem mendacii cum ipso mendacio pariter expulerunt, & sanctorum trecentorum decem & octo patrum fidem roboraverunt. Sed neque hac diabolus devictione confusus, dogma Valentini olim sopitum, per Eutychem denuo renovavit, surrexitque, dicens cæleste corpus assumpsisse Dominum Jesum Christum, & ad homines advenisse. Quem si fas esset, callidum verbis, non vero intellectu contendentem, ut non dicam dogmatum nummularium, & cum corpore ad cælos educeretur, ostenderemus ei Dominum gloriæ, fixuras clavorum in manibus habentem, & his potius quam inaccessibili luce fulgentem. In carne enim is qui semper est, apparuit: factus est ex muliere creator omnium, *factus sub lege, ut eos qui sub lege erant, redimeret; ut filiorum adoptionem reciperemus. Pauper factus est, cum esset dives:* & participationem meæ carnis elegit, ex semine Abrahæ factus est, & sanguine & carne participatus, proxime nobis uniens & compaginans in unum divinæ naturæ peccatricem nostram ex transgressione naturam. Caro enim & ossa, secundum evangelistam, Deum ostenderunt; & Deus [b] naturæ in carne & ossibus manifestatus est; ut cum a vita nostra mortalitas sit absorpta, nequaquam sit jam mors, vita vivente per mortem. Vivus enim Dei sermo in morte semetipsum ostendens quia vita est, mortem nequaquam esse declaravit; & robur atque integritatem suæ præsentiæ demonstrare volens, ad discipulos ait: *Palpate me, & videte, quia spiritus carnem & ossa non habet, sicut me videtis habere.* Factus utique secundum nos homo, qui permansit Deus; mediator effectus Dei & hominum, primitiæ dormientium, primogenitus ex mortuis, secundus Adam, caput corporis ecclesiæ. Ait namque propheta; *Et homo est, & quis agnoscet eum?* Quod enim ait, *Et homo est*, augmentum & assumptionem ostendit; & ejus qui est, & futuri in secula divinitatem interpretatur. [c] Cum itaque adoramus Christum, qui & dispensative pro nostra salute suscepit carnem passionis, & divinæ nobis impassibilitatis jura donavit. Sic enim concilium sanctorum patrum Chalcedone celebratum sapiens, & trecentorum decem & octo patrum inviolabilem & intentabilem custodivit fidem; & fortiter insruditi viri fatuitatibus resistens, catholicis ecclesiis in toto orbe fundatis contulit bona pacis. Cum quibus nos quoque in uno corpore congregati per fidem, vestrum imperium immutilatum, & ad filiorum filios pervenire, ab omnium Domino deprecamur. Si vero quidam decerpentes congruentia syllabarum compositionesque verborum, bella & lites movere tentant adversus ecclesias, Deus resistet eis. Nos autem intentionem exponentium fidem & mentem probantes, nequaquam a verborum compositione recedimus: sed & propugnatores dogmatum, & perfectos custodes fidei trecentorum decem & octo patrum habemus, & sanctos patres Chalcedone collectos, sicut & ipsos trecentos decem & octo patres, honoramus. Nihil enim adjicientes illorum symbolo, os obnoxium multis suppliciis damnaverunt. Igitur sanctionem pietatis vestræ suscipiens unacum sanctissimis episcopis nostræ provinciæ, relegensque preces ab Alexandrinis clericis vestræ majestati porrectas priores atque posteriores, in prioribus quidem invasionem ovium factum contra pastorem flevi, & contra ipsum sacerdotium seditionem novi Dathan & Abiron nimis ingemui. Pudor enim cunctus per arrogantiam est expulsus: omnis lex & timor Imperialis & judicium est contemptui: & sacerdotales sanctiones vexaverunt nefandissimæ voluntates, manus contra sacerdotes armantes, quas debuerant optime temperare; & donum perceperunt, dignum suæ salutis pignus. Habens etenim mentem ratione privatam, sicut precibus sumus edocti, (si tamen veræ sunt,) sceleratus Timotheus, principatus amorem utilitati præponens, ad res nefandas accessit, sedibus non sibi competentibus irruens, adhuc vivo ecclesiæ sacerdote; dispensationemque ecclesiæ petulanti voluntate diripiens, & principium sacerdotii faciens sanguinis effusionem: sed etiam sanctorum gregum cædis factus occasio, impudenter custodem constituit semetipsum: qui neque vocari dignus est Christianus, quando cruentis manibus venerabilia mysteria non dubitat impia præsumptione contingere; & post damnationem illam operari, quæ eum, neque alios agentes, sanctorum patrum regulæ videre permittunt. Qui neque sustinens ut secundum regulas ordinaretur ecclesiasticas, & ab his qui simili castigationi videbantur esse subjecti, factus episcopus, ab omnibus ecclesiis semetipsum excommunicasse dignoscitur, quasi faciens divinæ gratiæ donis injuriam. Deinde cum non valeat curare quæ ab eo male præsumpta sunt, si tamen quæ de ipso dicta sunt cum veritate concordant, patrum conciliis obloquitur: & cum ei mala patriæ non sufficiant, omnes conturbare tentat ecclesias; quasi potestatem habens gerendi quæcumque voluerit: & neque vivis, neque mortuis præsulibus parcit ecclesiæ; sed quasi contra omnes potestatem impietatis adeptus, primum centum quinquaginta patrum synodo derogat, quam Spiritu divino statuit sedes Alexandrina. Quod mihi videtur fecisse, ut effugiat homicidii adulteriique supplicia. Illic namque in ipsis principiis contra homicidas excommunicationis decreverunt pœnam. Non suscipit autem sanctum & universale Chalcedonense concilium, nesciens quia etiam ante hoc a trecentorum decem & octo sanctorum patrum fide semetipsum fecit extraneum, quam sanctum utique Chalcedonense concilium confirmavit ac roboravit. Oportebat enim eum ascendentem ty-

[a] mss. Deum
[b] Abest in mss. eus naturæ.
[c] Forte Eum.

Marginal references: Joan. 20. Galat. 4. 2. Cor. 8. Hebr. 2. Luc. 24. 1. Cor. 5. Luc. 24. 1. Tim. 2. 1. Cor. 15. Coloss. 1. Jerem. 17. Num. 16.

CAPUT XXIX. XXX.

rannice ad thronum beatæ memoriæ Cyrilli, illius libris incumbere, & doctrinam illius possidere. Sed vos pii, tamquam universos principes optima virtute superantes, fidem defendite tyrannidem sustinentem: patrum sanctionibus conferte virtutem, sacerdotibus donate a periculis libertatem, prohibete eos qui irregulariter contra ecclesias nituntur insurgere: quatenus sine seditione & lite atque bello vestris temporibus sanctæ Dei ecclesiæ constitutæ, incessabiliter pro vestra longævitate atque salute emittant Domino Christo suas orationes, ut longis pacificisque temporibus universo orbi terrarum & omnibus sanctis & catholicis Dei ecclesiis condoneris, per omnia invictissime & Christianissime triumphator semper Auguste.

* Tresius misericordia Dei episcopus Melitenæ metropolis sanctæ & catholicæ ecclesiæ, propria manu subscribens, secundum sanctionem vestræ pietatis, meam sententiam per præfatam epistolam protuli, quid sentio in confessione sanctorum patrum in Nicæa convenientium, quam secutum est & Chalcedonense sanctum & universale concilium: simul & quod sapio super Timotheum, quem preces accusaverunt: custodiri vestram potestatem sanctis ecclesiis & omni orbi terrarum temporibus longis exoro.

* Ferte, Otreius.

Joannes episcopus Arcæ, similiter.

Adelphius episcopus Arabissi, similiter.

XXX. EPISTOLA EPISCOPORUM CAPPADOCIÆ PRIMÆ, ad Leonem Imperatorem.

Religiosissimo, & a Deo infulas Imperiales adepto, Leoni Augusto, Alypius episcopus Cæsareæ Cappadociæ, in Domino salutem.

MAximus omnium Dominus Deus munus optimum & sanctis Dei ecclesiis & toti orbi terrarum vestrum condonavit imperium. Et hoc nos non aliqua conjectura dicimus, sed ipso rerum experimento eruditi proferimus. Nam quando in ipso principio vestri regni, quod a Deo in omni orbe suscepistis, non aliunde, nisi unde decebat, imperii fecistis initium, maximum est indicium voluntatis vestræ, quam habetis circa beneficii largitorem. Mox enim ut ad imperium accessistis, bene etiam hoc dispensante pro nobis Domino nostro Jesu Christo, repente justa Dei sententia in vestra pietate monstrata est, magis autem in nobis. Nam virtus imperantis commune bonum est, & utile singulorum: redditusque per vos & a vobis cunctis sanctis Dei ecclesiis honor, litteris ubique currentibus, atque significantibus, & quam habeatis circa fidem orthodoxam voluntatem, & quia nihil veritati præponitis. Hinc itaque nobis fiducia conceditur, & bonorum omnium spem habere confertur sub tali principe constitutis, qui & subjectorum salutem rebus omnibus superponit. Quia vero contigit turbas atque tumultus emergere, & in his magis rebus, ubi vobis maximum est studium, id est, circa Dei ecclesias pacis jura conferre, quam bonitatis inimicus diabolus ab eis auferre, & violentiam inferre tentavit: neque in hac causa nostram probaris neglexisse cautelam; invigilas autem, & cuncta consideras secundum pastores bonos, ne lupis liceat oves arripere: aut certe secundum optimos medicorum, alligas vulnera, & eis præbes denuo medicinam. Cooperetur itaque Dominus huic vestræ pietatis intentioni, & modum inveniat, quatenus omnia quæ divisa sunt, copulentur, & disrupta totius corporis membra rursus compaginentur, & totum ecclesiæ corpus salubritati reddatur, unitumque servetur. De his enim, unde mihi vestris litteris præcepistis, id est, de sancto Chalcedonensi concilio, & Alexandrinis malis, quæ cum fieri non oportuerit, facta dicuntur: hoc tantum dico, quia similiter ignoravi & quæ Chalcedone sunt gesta, quia nec in synodo fui; & ea quæ Alexandriæ facta sunt, nunc vix audivi; simul & quomodo defunctus est sanctæ memoriæ Proterius, & quia eo vivente, is qui nunc episcopus factus dicitur, ordinatus est. Quia vero jussistis me de his omnibus ignorantem, meam vobis sententiam declarare, [a] colligere festinavi episcopos sub me constitutos, (sunt enim duo) quorum unus, sicut præcepistis, advenit, & ipse mecum fecit sententiam manifestam: alter vero infirmitate detentus, occurrere quidem non valuit, suam vero voluntatem ad me datis litteris indicavit, quas etiam meæ suggestioni conjungens pariter destinavi. His itaque sic se habentibus, vestræ pietati significo, quia ea quidem quæ particulariter examinata sunt atque gesta a sanctis episcopis in Chalcedonensi civitate collectis, non legi, (neque enim a sanctæ memoriæ tunc episcopo Thalassio, qui interfuit sancto concilio, aliquid amplius est allatum ex his quæ gesta noscuntur;) sed tantummodo definitionem expositam ab illo sancto concilio, ab eo delatam inspexi: quam relegens salubriter, congruenterque suscipiens atque intelligens, & (ut reor,) mente recta eam ut oportebat examinans, comperi a recta fide non dissonare. Nam & trecentorum decem & octo sanctorum patrum Nicææ convenientium laudat fidem, & eam sequi omni intentione festinat, & inviolabiliter immobiliterque custodit: in qua, gratia Domini nostri Jesu Christi, & baptizati sumus & credimus, & in qua credere accedentes ex gentibus edocemus: sed & reliquos omnes sanctos sequitur patres, & eos qui post illos in regia civitate collecti; & rursus qui Ephesi convenerunt: & ut simpliciter dicatur, omnes qui in fide & recto dogmate sunt præclari, socios asserit & fidei communicatores. Inscribit & sanctæ memoriæ Cælestinum, & maximum Cyrillum, qui ubique noscitur approbatus, & maxime in anathematibus prolatis contra Nestorium, & ei similia sapientes: sed etiam eos qui cum illis pro pietate dimicarunt atque decertarunt contra Nestorium veritatis inimicum, & qui iniquitatem locutus est in Excelsum: nec non adversus eos, quicumque adulterare vera dogmata noscuntur; & quod summum est, Dominum nostrum Jesum Christum non confitentur ex sancta Maria Virgine Dei genitrice incarnatum nostra carne, & per omnia secundum nos factum præter peccatum propter salutem nostram: quod ab omnibus qui recte crediderunt & credunt, intelligi & dici omnes agnoscimus, quia hanc gratiam adepti sumus. Ergo quantum ad definitionem, quam etiam legi, nihil habeo in qua sanctum concilium possim de mala secta culpare. Si vero non propter fidem, sed propter alia quædam quasi non secundum regulas a sanctis trecentis decem & octo patribus in Nicæna urbe prolatas, facta sunt, quæstio nunc exorta est; hæc non universalem debent tumultum facere, sed vestræ indigent examinatione pietatis. Vobis namque hæc inquirentibus, & sacras regulas relegentibus, bene novi quia correctionem causa suscipiet. Nullus itaque judicet, quia supra me, & ultra quam mihi convenit, hæc locutus sum. Nam neque hæc ipsa dicerem, nisi conjurationem in vestræ pietatis syllabis positam formidarem, compellentem nos quæ vera sunt cum fiducia declarare. De his autem quæ in Alexandrina civitate facta vulgantur, hoc tantummodo dico; quia

[a] Forte ex ms. collegi reverendissimos episcopos.

Pelag. II. ep. 3. ad episc. Istriæ.

Psalm. 72.

lamentatione digna sunt quæ gesta dicuntur: & si vera facta sunt, aut a Timotheo qui episcopus dicitur ordinatus, aut a quolibet alio, & sicut conscripta sunt in libellis pietati vestræ ab accusatoribus ejus oblatis, ita contigerunt; indignos sacerdotio hujusmodi operarios esse dico. Vestrum est autem omnia disponere sapienter, & provide hujus mali impetum cohibere, ne ulterius possit accidere. Igitur quæ de prædictis causis novi, atque dicere debui, hæc sunt. Quæ vero ipsius negotiis & omni mundo profutura sint, opto, si quid meæ orationes prosint, ut Dominus Jesus Christus cuncta bona sua vestro Imperio præstet, & nobis in se sperantibus longis temporibus vestrum custodiat principatum, dispensantem mansuete atque clementer & religiose quæ nostra sunt.

Alypius misericordia Dei episcopus metropolis Cæsareæ primæ Cappadociæ sanctæ Dei ecclesiæ, obediens his quæ pie mihi a vestra potestate præcepta sunt, hæc meis scriptis insinuavi.

Onius episcopus Nyssenus, similiter. *Explicit.*

XXXI. EPISTOLA EPISCOPORUM SECUNDÆ CAPPADOCIÆ, ad Leonem Imperatorem.

Piissimo & Christianissimo, & amabili Imperatori, semper Augusto Leoni, Patricius, * Eusthathius, Nebulius, Theodosius, Aristomachus, Cyrus, Ambrosius, Patrophilus, episcopi secundæ Cappadociæ.

* al. Eustasius

INtentio pia, & studium quod circa rectam fidem geritis, munus Romanorum vobis contulit principatum, o sacratissime & Christo amabilis Imperator. Quam fidem in utroque conservans, vis equidem sanctas ecclesias esse, & eas augeri; nec non unumquemque ad fidem rectam, quam a prima juventute serenitas vestra servavit, adducere, quamque etiam vobis nunc tempus est aperte omnibus explanare. Quia vero nostram sententiam, quid sapiamus, sacris litteris manifestare sanxistis, & agnoscere voluistis, quid de sancto Chalcedonensi concilio sentiamus, & de his quæ Alexandriæ gesta dicuntur: convocatis in unum sanctis episcopis secundæ Cappadociæ, hoc egimus. Convenientes enim in idem una cum clericis, primum quidem pro vita vestræ tranquillitatis oravimus ad custodiam sanctarum ecclesiarum, nec non ipsius rectæ & venerabilis fidei, & pace undique per victoriam cunctarum gentium longius propaganda. Relectis autem precibus ex utraque parte vobis oblatis, hoc est, a sanctissimis episcopis Ægyptiacæ diœcesis, & ab aliis; indicamus quia ab initio in his quæ definita sunt a sancto & universali Chalcedonensi concilio, tunc consensimus, & nunc in præsenti subscripsimus; & ea ita servamus, sicut antiquum sanctum & universale concilium sanctorum trecentorum decem & octo patrum in Nicæna urbe celebratum; secundum quod & baptizati sumus, & nosmetipsos bonæ confessioni tradidimus, sacerdotiumque sortiti clementia Domini nostri Salvatoris Christi, ad fidem ejus eos qui imbuuntur, adducimus. Nec non & alias synodos, quas per singula tempora congregari necessariæ res exegerunt, sicut in his indicatur, per omnia custodimus, quod a sancto Spiritu celebratæ sint, & de his quæ placuerunt, constitutæ noscantur: & arbitramur quia quicumque sancto & universali Chalcedonensi concilio adversari nituntur, semetipsos non intelligunt; quando & sanctorum trecentorum decem & octo patrum in Nicæno concilio inimici apertissime comprobantur. Nam si sancta Chalcedonensis synodus hanc synodum suscepit atque firmavit, tamquam veritatem habentem, & rectæ fidei firmitatem, (utraque enim inest in se;) quomodo non aperte illi quoque repugnare noscuntur? Non enim prudentis est animi, in parte quidem suscipere, in parte vero aliquid reprobare; & propria abjicere sententia, quæ ab illis sunt utiliter definita. Et de sancto quidem Chalcedonensi concilio hæc dicta sufficiant. De his autem quæ Alexandriæ non bene gesta sunt, dudum quidem sufficienter flevimus, & nunc etiam nequaquam lamentari quiescimus. Quis enim modus nostrarum erit lacrymarum, cum multa & importabilia videantur quæ in ea urbe contigerunt, sanctis ecclesiis passis injurias: licet hoc vel dicere præsumptivum sit, & neque pudore prohibitis eis, qui sanctum baptisterium invaserunt, quique forsitan & in eo sanctam gratiam adepti sunt, ad redemptionem pristinorum utique peccatorum? Cum vero adjicitur, quia & in his locis sacerdotis interfectio perpetrata est, quomodo non erit ita terribile, ut omnem auditum valeat obturare? Dum autem etiam depompatum dicatur omne corpus, injuriisque subjectum, cum jam caruerit sensu; & membra divisa, ignique contradita, collectusque cinis, secundum quod illis placuit, dispersus est: quomodo non erit hoc miserandum, & multarum lacrymarum rigatione dignissimum? Præcipue dum quis animo cogitet, quia neque post mortem defuncto sacrificii oblationem fieri permiserunt, sed tamquam extra naturæ legem eum punire festinaverunt, qui jam nequaquam harum injuriarum videbatur habere sensum. Ea vero quæ de Timotheo gesta sunt, penitus non laudamus: sacerdotium habere non potest. Primum quidem, quia oportet eum qui ex quacumque causa deponitur, sustinere, & neque ad eum gradum accedere, neque ad majorem currere dignitatem, antequam is qui eum deposuit, solvat sententiam in eo prolatam; aut certe sanctorum episcoporum synodus quæ perspexerint justa, definiant. Depositos autem episcopatu seu clericatu aliis hanc conferre dignitatem, lex ecclesiastica nulla permittit. Si autem etiam sinamus per concessionem, quia duo episcopi fuerunt fidei præconio digni; neque hoc modo deficiente numero ordinatio episcopi potuit provenire, quando hoc sacris canonibus inhibetur. Dum vero habente episcopo in sua ecclesia sacerdotium, & in nulla parte reprehenso, neque remoto, alter in ecclesia dicatur introductus; & culpabile, & omni ratione probatur incongruum. Quia vero, sicut precibus indicatur, omnia quæ de Timotheo gesta sunt, sine venia sunt, & omni consequentia videntur extranea, & sacerdotio dissonantia; non solum si hæc omnia in eo probantur effecta, sed vel si unum tantummodo horum quæ prædicta sunt, contigit, neque sic eum subtilitates canonum sacerdotium habere permittunt. Quod si etiam insidiatus agnoscitur sanctæ memoriæ Proterio aut voluntate, aut opere, palam est quia & sacris canonibus expellitur, & apud leges bene positas odibilis invenitur. Hæc itaque sunt, quæ in unum convenientes atque deliberantes pariter approbavimus: vestra vero piissima Christianissimaque serenitas, quæ super nos provide sortita videtur imperium, multis bonisque fruatur temporibus; & sicut oramus, sanctissimas sub quiete servet ecclesias, & pacem omni conferat mundo; omnesque gentes vobis, quæ sub sole sunt constitutæ, succumbant: quod dudum gratia Domini Christi constat esse jam factum, ut rursus ad meliorem statum Romanus perveniat principatus.

Patricius episcopus Tyanorum metropolis, secundum vestræ pietatis sanctionem, meam manifestavi

Caput. XXXI. XXXII.

sententiam de Chalcedonensi synodo, quia eam A suscipio, nihil contrarium sanctis patribus sapientem, similiter autem & de Timotheo, sicut supra scriptum est: & manu mea subscripsi, & potestatem vestram multis oro custodiri temporibus.

Eustathius episcopus [a] Paterni, similiter.
Theodosius episcopus [b] Nazianzi, similiter.
Aristomachus episcopus Colonorum, similiter.
Cyrus episcopus [c] Cobistuliæ, similiter.
Ambrosius episcopus [d] Sasimæ, similiter.
Patrophilus episcopus Faustinopolis, similiter.
Anebrius episcopus Doaræ, similiter.

[a] In Notitia est Παρναρνός.
[b] mss. Nazialis.
[c] In Notitia est Κόσιρα.
[d] Bellov. Asimæ

XXXII. EPISTOLA EPISCOPORUM PROVINCIÆ PONTI, B ad Leonem Imperatorem.

Piissimo & Christianissimo Imperatori Cæsari Leoni, triumphatori, semper Augusto, Euhippus, Petrus, Joannes, Gratianus, episcopi provinciæ vestræ Ponti Polemoniaci.

Vos equidem invictissimos atque Christianissimos principum quis non laudet, terrarum orbem sapientia gubernantes, & principatum fortiter obtinentes, & optimum æquitatis fundamentum, hoc est, amorem quem circa nos geritis, digna ædificatione ponentes? Aperte namque per hæc monstratur, quia nulli fuit aliquando cujuslibet rei sic ferventissimus amor, sicut vestræ pietatis Imperio, ut Christia- C norum populus possit augeri, & ad maximam gloriam potestatemque perduci, quem penitus in malis esse non sinitis. Nec vos ab hujusmodi voluntate suspendit neque favor populi, neque multitudo pecuniarum, nec quæstus gloriæ, neque quod rex regum esse videris & nominaris; nec omnia reliqua, quibus agnoscitur humana felicitas. Nihil igitur horum omnium vos ita lætificat, quomodo ut per vestram majestatem nos exsultemus, & per nos vestrum apud Deum & homines approbetur Imperium, & insolubilis apud [c] vos potestas permaneat in æternum. Propterea siquidem alienigenarum quidam populus, qui pridem nostram provinciam veluti suam invaserat, non magno labore subjectus est; sed & omnes circa D Romanum Imperium gentes inimicæ destructæ sunt. Vos autem hæc omnia secundo loco ponentes, tamquam divina manu protecti, nostram concordiam valde requiritis; bene scientes, quia vestra securitas ecclesiarum pace consistit. Nam si fuerit pax inconcussa, immobiliter servabuntur universa. Nos itaque quis possit digne flere, sciens verborum facta considerare, & passiones lamentationibus æquare? Quoniam pacem quam a patribus percepimus, non servamus; & cujus tantum nomen audivimus, hanc nec leviter venerari cognoscimur. Solutum est enim vinculum caritatis, thesaurorum nostrorum pax direpta est. O quanta sunt mala! protrahimur enim passionibus nostris ad gemitus. Nostra fuit caritas aliquando: pater- E na est hæc hereditas, quam in nobis per discipulos Dominus thesaurizavit, dicens: *Mandatum vobis do novum, ut diligatis adinvicem.* Sed hanc hereditatem priores quidem successores filii a patribus suscipientes, usque ad nostros patres inviolabiliter servaverunt: hæc autem luxuriosa generatio non servavit. Quomodo lapsæ sunt de manibus nostris, caritate defluente, divitiæ? Nos caritate pauperes sumus, & inimici de malis nostris locupletantur. Ait enim psalmista: *Zelatus sum super iniquos.* Nos paululum transeuntes, quod scriptum est legamus: *Zelati sumus super iniquos, pacem peccatorum videntes.* Illi siquidem sunt concordes alterutris, & sibimet copulantur, & velut funes sua perplexione roborantur: nos autem nec consentimus adinvicem, neque nostris sententiis concordamus; cum nullus ignoret, quia sanctæ & laudabilis Trinitatis primum bonum sit pax & indivisio. Unde & Deus unus & est, & esse creditur, non minus propter concordiam aut æqualitatem substantiæ, sed etiam ut nomen hoc unitatis Deo sit commune cum aliis, quibus gaudet. Pax enim, & caritas, & similia, vocitatur: per hæc nomina nobis præstans, ut his virtutibus transformemur ad Deum. Secundæ vero post Deum potestates, id est, angelicæ cælestesque virtutes, nihil ita libenter habent, quomodo quietem tumultusque vacationem. Deinde sive leges creaturæ respiciamus, quia cælum & terra & mare & totus hic mundus, maximum Dei elementum atque mirabile, quod etiam Deus declarat, donec constiterit, & pacem ad semetipsum habuerit, manens in propriis naturæ terminis, & nihil alterius contingens, neque vincula suæ harmoniæ digrediens, quibus artifex ratio omnia colligavit, mundus est; quod vocatur pulcritudo præcipua, qua nihil poterit quilibet hic clarius aut magnificentius invenire: mox ut pacem amiserit, & mundus esse cessavit, & illud pacis bonum quale fuerit, tumultuatione monstratur. Et ut relinquamus populos & civitates, & choros, & militias, & domos, & navium complementa, & conjugia atque societates pace quidem crevisse, tumultuatione vero defecisse; ad Israël veniamus, & aliorum flagello corripiamur. Illi namque donec pacem habuerunt, & adinvicem & ad Deum, sanctus populus, & pars Domini, & regale sacerdotium vocabantur; & a principibus regebantur gubernatis a Deo, & columnæ eos ignis & nubis nocte dieque deducebant, ut inter eos adstantes: mare vero Moysis virga percussum, velut vitrum in aliqua summitatis parte usque ad finem sectum, ab initio litoris usque ad terminum alterius probatur esse divisum; ut & Moyses cum omni populo in fundo constitutus sine ulla infusione, adustus etiam sole, & pedibus abyssos in siccitate fundi ingrediens, non timuerit repentinum murum ex fluctibus fabricatum, hinc & hinc instar muri conspiciens aquas fuisse coagulatas. Esurientibus autem cibus est cælitus allatus, fontem petra sitientibus ministravit: pugnantibus autem manuum extensio pro innumeris millibus fuit: & triumphos oratio contulit, itinera præparavit. Ab horum facie flumina recedebant, imitantia mare cognatum: Sol stetit justi oratione victus, & proprio cursu subsistens, occasionem persequendi concessit, augmentum quotidianæ mensuræ largitus est. Sed & propter sacerdotum ambitum, turbarumque sonum, murus hostium fortissimus est commotus. At ubi jam mente languere cœperunt, & legem umbram futurorum sæpius conculcare, & prophetas clamantes spernere; deinde evangelica miracula quæ per Christum sunt facta, respicientes, id est, conceptum sine permixtione, incorruptam nativitatem ex Virgine, & desuper invisibiliter testificantes voces ei, cujus supereminet dignitas; & naturalium infirmitatum salubritatem non aliqua medicina, sed puro sermone & jussu voluntatis effectam, & mortuorum regressionem, & timorem dæmonum, & potestatem passionum in aëre: & super maria gressum, non diviso per utramque pelago, nec in fundo nudato gradientibus secundum miracula Moseos, sed ipsa superficie gressibus quasi terræ constipatione substrata, per quamdam fortitudinem procedente vestigio: & ciborum copiam, quantam ille voluit, ministratam, & epulas in deserto largissimas, cum multa millia pascerentur; quibus

[c] mss. nos.

Joan. 13. Psal. 72. Ibidem. Deut. 7. Exod. 19. Exod. 13. Exod. 14. Exod. 16. Exod. 17. Ibidem. Josue 3. Josue 10. Josue 6. Matth. 14. & 15.

quibus non cælitus manna fluebat, neque terra frugifera de sua natura res necessarias dabat, sed de ineffabilibus horreis divinæ virtutis hæc munificentia procedebat: panisque præparatus ministrorum fructificatus in manibus, & amplificatus satietate comedentium; ita ut reliquiæ multis aliis mensis copiam ministrarent, & de panum epulis totidem numero cophini, quot sunt Apostoli, remanerent. Hæc itaque miracula videntes singuli, graviter valde respiciebant; sed & piscium epulas, quas maria non præbebant, sed ille qui etiam mari hoc genus inserüit: pro tantis beneficiis mordacitate concussi, & invidentes suæ saluti; [a] ut domini bona paterentur, crimen hoc maximum judicantes, adversus Salvatorem & Christum magis accensi sunt: in multasque divisi partes, B adversus semetipsos postea sunt conversi, crucifixo Domino eos ad hanc pœnam utique compellente. Igitur quanta in oppressione sint passi, non victum porrigentes filiis, sed eos pro victu necantes, & famis remedium carorum pignora facientes, longum est enarrare. Verumtamen una est horum maxima valde calamitas, quod in totum mundum dispersi sunt, ut & cultus deficeret eorum, & Jerusalem pavimentum vix possit agnosci: ad quam eis ad hoc tantum licet accedere, quantum possunt desolationem ejus in die lugere. Sed nos etiam hujusmodi habentes exempla, ad discordiæ mala procedimus. Heu mihi, quia ditati sumus in malis, & omnia tenebræ conceperunt, & operuerunt universa, multum novem plagis Ægy- C ptiorum graviora. Palpabiles tenebras jam timemus, ne finus expectati illius ignis hæc præsentia comprehendat, ne in his Antichristus adsit, & [b] tempus habeat suæ potentiæ nostra vitia [c] præsentesque labores. Non enim contra bene valentium muros accedit, aut caritate coarmatos aggreditur. Propterea inquit Jeremias in lamentationibus: *Ego defleo, & quæro oculis meis fontes lacrymarum.* Passiones sufficientes & voto sapientes, ut lamentationem operentur: & utero doleo: non est quomodo releveтur dolor: aut quibus sermonibus hoc agatur, quia devictis inimicis, a nobisipsis modo destruimur, tamquam vesani carnes proprias comedentes; nec sentientes quia alterutros jaculamur, & ab alterutris in fugam convertimur. Nam D si preces oblatæ vestræ potentiæ a religiosissimis episcopis Ægyptiacæ provinciæ, & reverentissimis clericis, cum veritate concordant, quæ magnitudo est relicta nequitiæ? aut ubi sic amarus terminus alicujus tragœdiæ poterit inveniri? Quis sine lacrymis permanebit, ut in hac narratione gravitate philosophiæ non possit excedere; audiens mediatorem Dei & hominum, qui cum angelis stetit, qui cum archangelis choros egit, in venerabili paschæ tempore, quo etiam latrocinantium collegia requiescunt, arma non moventur, prætoria nihil agunt, & unum omnibus Christianis studium est, a rebus aliis vacantibus, Christo per orationis puritatem in passionis atque resurrectionis sacramento communicare; ab spiritaliter pa- E riente matre fuisse protractum, & ab eis qui ab ipso in eo fonte nascuntur initiati: pariter & quia sacerdos sacrificiorum sine sanguine celebratorum necatus est, & manus sacrificia faciens sine sanguine violata est: quia in multas partes ferro dividebatur corpus ejus, diversis contumeliis sauciatum, & irrationali populo lusus effectum, viris atque mulieribus, atque juvenibus calamitatem hanc pro pompa gerentibus, ignique contraditum; & pyramide tracta in civitate Christiana in cinerem dissolutum? Hoc tamen gestum est, ut per omnia elementa sacerdos victor existeret: in terra punitus, igne consumptus, in aërem dispersus, & ut assolet, per minutas partes & atoma direptus,

A ad vicinas aquas [a] undis effusus, ita ut nec sepulturam sanctam promereretur, quæ etiam impiis non negatur. Quantum credendum est tunc paganos atque Judæos taliter conspicientes, nostra mysteria derisisse? Hæc igitur erunt posteris fabulæ incredibiles & amaræ. Sed quis horum malorum auctor, si tamen accusatores veri sunt? Is utique qui adhuc vivente pontifice, in Marci sedem prorupit ascendere, & adultero modo thalamos inviolabiles attentare, ad sacrum altare pedibus non lotis accedens, qui suis manibus pontifex ordinatus est, qui omnes simul patrum terminos commovit, & sententiam in sua damnatione prolatam ipse, sicut putavit, absolvit; & alio judicio episcoporum non indigens, nefandam atque imaginariam ordinationem a damnatis episcopis, & hoc duobus accepit: cum regulæ patrum sanctam & venerabilem colentium Trinitatem, vel tres episcopos corporaliter adesse in hujusmodi dispensationibus omnino [b] prospiciant. Hic autem non tali observatione provectus, quoniam non poterat virtute hanc bonitatem præsulis ecclesiæ Alexandrinæ transcendere; alium molitus est modum, per quem conspicuus e contrario videretur: & idem passus, quod provenit eis qui furoris immensitate cœcantur, & quidquid prius occurrerit eis, irrumpunt, licet sit quoquo modo parcendum: qui cum tales sint, alios medicare contendunt; neque hoc mansuete aut mitissime faciunt, sed velut quidam medicus imperitus, incidere solummodo & occidere præparatus, cui recte dicendum est: *Medice, cura te ipsum.* Abstulit itaque de diptychis eum, qui lege & ordine ascensu spiritali [c] honorandus erat; & conscripsit illum [d], qui dogmate tantorum episcoporum de pontificali cathedra projectus est. His igitur ita gestis, ut dictum est, (non enim nos harum rerum integritatem novimus, in ultimo quodam loco Ponti degentes) hujusmodi emendatio vestra tranquillitate nunc eget: quia nisi causa languoris ablata fuerit, non poterit sanitas reparari. Quia vero etiam de concilio fecerunt memoriam hi qui multa primitus commiserunt, etiam de hac causa quidvis nos pati contingat, pro veritate licet sustinentes pericula non celamus, dum liberam potestatem & fiduciam utique sumpserimus: quatenus in nullo dissimilitudinis imago posita, principali figura disjungi, & propterea sæpius vera sententia supplantari; multis utique propter honoris affectum atque potentiæ, qui neque præsumptionem, neque fastum, sed vitam deberent sequi, virtutum contraria facientibus: quique a veritate propterea divelluntur; & cum eis abrumpitur etiam multa pars plebis; cui mos est seditionibus congaudere, & cum volantibus pariter advolare. Hujusmodi siquidem conspirationibus armatorum acquiescendum est, dum magis ordo episcopalis per miracula conquiratur. Quid enim de eis, qui Gregorii magni, civitatis nostri episcopi, & aliorum ejusdem vocabuli episcoporum, & Basilii, & immortalitatis amatoris [e] Athanasii dogmata sapiunt, aliud post tanta tempora potest credi? Aut aliquid convertibiliter de inconvertibili poterunt cogitare, & secundis semper priora dissolvere; & non magis per quietem impetum tergiversantium, semper quæstiones de Deo quærentium, destruere; & aliquando post longas turbas, sanctis Dei ecclesiis pacis jura conferre? Sicut enim rerum materies, vehementi spiritu irruente, in semetipsa contrita, ignem & flammam sponte frequenter emittit, nequaquam prius hoc passa, donec spiritus flare cessabit: aut certe si celatus ignis in paleis, nulla respiratione flammæ concessa, neque ea quæ sunt vicina consumit, nec omnino valet extingui, sed pro flamma vapor quidem per paleas fertur in aëra; si ve-

CAPUT XXXII.

[a] mss. & dum bona: forte, & dum bona.

Exod. 10.

[b] Id est, occasionem & opportunitatem.

[c] mss. præsentesque languoris.

Thren. 1.

[a] mss. ventis.

Concil. Nicæn. Can. 4.

[b] Melius, præcipiant.

Luc. 4.

[c] mss. honoratus.

[d] scilicet Dioscorum.

Gregorius Neocæsareensis episcopus θαυματουργὸς dictus.

[e] mss. addunt, qui nomini suo respondet Athanasii.

CAPUT XXXIII.

ro quamdam respirationem sumit, fumum convertit in flammas: sic & nunc agitur, dum adhuc intus sunt querimoniæ, quæ contra nos machinari noscuntur. Si vero convenientes contra nos certamen decrevimus excipere, quod neque aures audiant, neque oculi videant aliquando, pia vestra potentia sceptra Imperii gubernante; metus est ne forsitan ad impudentissima bella perveniamus, & confusio magna prævaleat, & nullam pacem ulterius exspectemus. Unde considerandum est, quia jam rex cælestis ad januas est, novissima sustineamus: & ipsum Dominum in gloria paterna venturum, jam non sub imagine, sed aperte respiciendum, judicaturum omnem humanam naturam, timoris & spei futurorum ambiguitate pendentem, & propter eventum utriusque rei fortiter inhiantem. Quia vero etiam de his qui Chalcedone convenerunt, consulere nos vestra tranquillitas dedignata non est; dicimus, quoniam multitudinem illorum virorum respicientes senectute sapientiaque pollentium, in cunctis spiritalibus donis admirandorum; super hæc & fidem glorificantium pii numeri, quos in Nicæna urbe sanctus Spiritus congregavit; nec non CL. quos idem Spiritus in regia urbe collegit; cui etiam nos conformari esse dignoscimur, & pie conservamus quæ ab eis provisa sunt, & numquam tantum concilium denegamus. Hæc ergo breviter piscatorie, & non Aristotelice suggessimus. Si quid vero inemendite dictum est, aut velut ignorantibus compositionem ornatumque sermonis, aut velut a negotiis longe positis, veniam supplicamus vestram tribuere pietatem.

Euhippus misericordia Dei episcopus metropolis Neocæsareæ sanctæ Dei ecclesiæ subscripsi, & oro pacificum vestræ Imperium pietatis longis conservari temporibus pro sanctarum Dei ecclesiarum & totius orbis statu, piissime & Deo amabilis Imperator.

Petrus episcopus Comanus, similiter.

Joannes episcopus Polemonii, similiter.

Gratianus episcopus Cerasuntis, similiter.

XXXIII. EPISTOLA EPISCOPORUM PROVINCIÆ HELENOPONTI, ad Leonem Imperatorem.

Piissimo & Christianissimo terræ domino, possidenti cæleste regnum, perpetuo Augusto, Imperatori Leoni, Seleucus, Uranius, Erythrius, Ælianus, Hyperitius, Paulus, humiles episcopi Helenoponti provinciæ.

DIgnæ sanctiones actuum vestrorum, qui vobis imperii retinacula * gubernarunt. Secundum fidem namque Apostolicam catholicamque virtutem vobis agentibus Deus potentiam mundi commisit, quam pace Deo placita gubernatis. Sancti itaque provinciæ nostræ Deoamabiles episcopi convenientes in unum, relegere vestræ serenitatis epistolam & preces annexas; ut quod secundum sanctiones ecclesiasticas placeret, vobis indicaretur. Considerantes ergo prædictas preces, & earum lectiones velut oculis inspicientes, necem sanctissimi sacerdotis in venerabilis baptisterii loco præsumptam, in quo etiam his qui pessima facinora committunt, refulgentibus salus est; nec non & peregrinam quamdam & ineffabilem, quæ neque apud feroces barbaros agitur, in ejus corpore factam rabiem; & non solum adversus eum, sed etiam contra totius ordinem sacerdotii & pietatis pariter perpetratam, horumque scelerum Judaïca vesania atque superbia commissorum auctorem fuisse Timotheum: lamentatione simul & lacrymis etiam nunc sumus impleti, & neque medium tempus luctum nostrum potuit imminuere; quia temporibus Christianis & vestris, a Christianis quoque talia in sacerdote proprio committuntur, quæ a sæculo facta non sunt, nec quilibet sermo hæc retulisse cognoscitur. Quæ audientes, & vix abstinentes a lacrymis, indicamus, quoniam qui hoc scelus vere gesserunt, nequaquam episcopatu digni sunt: sed neque is qui ab eis ordinatus est, sacerdotium poterit obtinere, vel si regulariter provenisset; quando etiam is qui dicitur ordinatus, ut aïunt, damnatus erat a sanctissimæ memoriæ episcopo suo Proterio, & concilio sanctorum episcoporum Ægyptiacæ diœcesis; quique a duobus solummodo similiter secum condemnatis, & neque numerum ordinantium complentibus regularem, nefandam ordinationem dicitur suscepisse, vivo pontifice, & ea quæ sunt sacerdotii celebrante. Et super hæc orthodoxos ac venerabiles episcopos pæne totius Ægyptiacæ diœcesis a propriis sedibus exclusisse; nec non & clericos & monachos a proprio civitatum suarum ordine repulisse: & irregulares homines & mendaces in locis expulsorum tentavit evehere. Sed & alia plurima perpetrata dicuntur, quæ cuncta sacris canonibus fieri prohibentur, & ea sanctionibus ecclesiasticis excluduntur. Super hæc autem, dicit se non suscipere sanctam & universalem synodum Chalcedone celebratam, quæ per omnia fidem trecentorum decem & octo sanctorum patrum in Nicæa convenientium inviolabilem custodivit; simul & quæ in reliquis conciliis definita sunt, hoc est, CL. sanctorum patrum in regia civitate congregatorum, & prioris Ephesii: & nascentes hæreses spiritalibus gladiis radicitus amputavit; & ita fidem inviolatam prædictorum trecentorum decem & octo sanctorum patrum per omnia roboravit, in qua & nati sumus & baptizati, & baptizamus, & in ea vitam finire semper oramus. Si vero lucem cœci & veritatem mendaces accusant, illi quidem propter cœcitatem visus, illi vero eo quod eorum error & malitia pariter arguantur; novimus quia omnes hæretici sanctas synodos, eorum malas sectas destruentes, accusant. Sic enim Ariani & Eunomiani de trecentis decem & octo Nicænis patribus agunt: Macedoniani vero de centum quinquaginta in Constantinopolitana urbe congregatis: Nestoriani autem Ephesiæ synodo, Eutychianistæ vero & Apollinaristæ, & ceteri malorum adinventores, sexcentis triginta patribus Chalcedone convenientibus adversantur, inimicas veritati destructiones extendunt, & per suam vesaniam mentiri probantur. Igitur Timotheum, qui Apollinarista cognoscitur, & propterea semetipsum a sancto concilio facit extraneum, irregulariter ordinatum, & tanti mali reum, si tamen accusatores veri probantur, nequaquam episcopum nominamus, aut communicatorem sacerdotii suminus, qui his ita malis videtur obnoxius: & supplicamus piæ vestræ potentiæ, quatenus sanctarum ecclesiarum providentiam solenniter habeatis, & disciplinam Ægyptiacæ diœcesis dignam vestra rectitudine teneatis: quatenus fuga quidem persecutionem patientium depellatur, & eis qui turbati fuerant, pax alta revocetur, sanctisque ecclesiis illic positis unitas conferatur. Nostræ vero ecclesiæ, Deo gratiæ, vestræ providentia pietatis, in pace & unanimitate & fidei rectæ concordia magna consistunt, nostraque voce deposcunt, quatenus resistatur eis qui synodum fieri quærunt. Nam si sæpius conveniamus, aliud quidquam sapere poterimus præter ea quæ nobis sunt tradita a sanctis patribus, & sanctis conciliis explanata. Nihil enim aliud student, qui optant synodos congregari,

* *In mss. gubernarunt.*

nisi ut vasa sacra plurimi sanctorum episcoporum venientes, pro sumptibus & expensis & subvectionibus animalium pretia universa consumant; & aliqui eorum in peregrinatione aut mari vitæ hujus luce privati, onus hoc atque peccatum congregantibus concilium providere noscantur. Sed jubete potius singulos sacerdotum in propria ecclesia positos, & ubi constituti sunt, permanentes, orationes & preces pro vestræ serenitatis Imperio celebrare.

Seleucus gratia Dei episcopus Amasenæ metropolis sanctæ Christi ecclesiæ, manu mea subscripsi; secundum religiosam sanctionem vestræ pietatis meam sententiam per prædictam epistolam manifestans, una cum Dei amantissimis episcopis cunctæ provinciæ, quid sentiam, & pro recta fide trecentorum decem & octo sanctorum patrum in Nicæa convenientium, quam & Chalcedonense concilium confirmavit: nec non & de Timotheo, qui precibus accusatus est: & multis temporibus a Deo servari vestrum oramus Imperium.

Uranius episcopus Iboreæ, similiter.

Erythrius episcopus Amisi, similiter.

Ælianus episcopus Sinopensis, similiter.

Hyperitius episcopus [a] Tili, similiter.

Paulus episcopus Andrapenus, similiter.

a al. Zili, pro Zeli.

XXXIV. EPISTOLA EPISCOPORUM PAPHLAGONIÆ REGIONIS, ad Leonem Imperatorem.

Piissimo & Christianissimo, amabili Imperatori, & regnum cælestium possidenti Augusto Leoni, Petrus, Ætherius, Olympius, Saturnellus, [b] Hyperius, episcopi Paphlagoniæ regionis.

b ms. Hiperius.

Erexistis equidem olim Dei sanctas ecclesias, primum hoc justum sacrificium offerentes Domino Christo, quod juxta omnia pietatis transcendat, & propriam virtutem habeat: & quatenus ea quæ a divæ memoriæ Marciano constituta sunt, firma permaneant. Nunc itaque orta nobis est Christo amabilis, & regnum a divinitate suscipiens vestra tranquillitas, ut magna intentione concordiæ & indivise recta piaque servetur fides in sanctis Dei ubique constitutis ecclesiis. Agnovimus etenim vestræ pietatis oraculo, quia pro Alexandrinæ civitatis pace curam maximam habeat vestra serenitas. Ex precibus autem subjectis invenimus, Proterii quidem beatæ memoriæ ab eadem ecclesia factam exclusionem; & voluisse Timotheum in eadem civitate sumere pontificatus officium; & machinatum, ut memoratus vir cum pœna de præsenti vita recederet. Ad hæc autem confiteri Timothei sectatores, quia trecentorum quidem decem & octo patrum, & concilii Ephesi congregati sequantur fidem: centum vero quinquaginta sanctorum patrum concilium in regia civitate celebratum, & sanctam & universalem Chalcedonensem synodum denegare noscantur. Sancientes ergo quæ communiter sapimus episcopi Paphlagoniæ regionis, ad notitiam pietatis vestræ deducimus. Præcedente siquidem nostra oratione ac supplicatione ad Dominum nostrum Jesum Christum emissa pro vestræ serenitatis Imperio, & unitate sanctarum ecclesiarum, & cum multa deliberatione divinas litteras intuentes, & preces subjectas eis; vestræ pietati suggerimus, quia cuncti ante nos Deoamabiles episcopi doctrinam sanctorum evangeliorum & Apostolorum percipientes, & sequentes fidem sanctorum patrum Apostolicam confessionem docentium, tradiderunt nobis unam cum fideli populo hujusmodi fidem. Unde Dominum & Deum nostrum orantes, rempublicam potentiamque vestram a Deo nobis concessam longa ætate servari, nequaquam separamur a traditione trecentorum decem & octo sanctorum patrum, neque concilium sanctorum centum quinquaginta in regia civitate celebratum, neque sanctam & universalem synodum in metropoli Chalcedone factam: sed neque augmentum aut imminutionem a traditione sanctorum trecentorum decem & octo patrum eas habere dicimus; sed ad peremptionem eorum factas, qui quantum ad se, gratiam sancti Spiritus denegare noscuntur, & in sancti mysterii Christi Domini dispensatione [a]. Quamobrem repugnant, & contumelias inferunt etiam illi magno sanctoque concilio trecentorum decem & octo sanctorum patrum. Non enim sine periculo esse putaverunt sancti patres, si tacerent hæreticorum incredulitatem, nitentium sancti illius concilii jura subvertere, & non aperta narratione sanctam veramque fidem omnibus explanarent. Quapropter ostenditur, quia isti qui nunc sancta concilia denegant, non zelo pietatis, sed inconstanti contentiosaque sententia non solum contumelias patribus sanctis inferunt, sed etiam universo ordini sacerdotum. De Timotheo vero, & quæ ab eo machinata dicuntur, (si tamen veræ preces sunt, quas vestræ serenitati porrexerunt reverentissimi clerici Alexandrinæ civitatis, & sanctissimi episcopi Ægyptiacæ diœcesis;) dicimus, quia dura videntur & valde crudelia quæ ab eo commissa sunt, & cunctos iniquitatis terminos tali operatione transcendunt: ita ut non solum sacerdotii gradu probetur indignus, sed etiam ab ordine sit laïcorum removendus, præsumens cum multis criminibus quæ gessit, contumelias quoque conciliis sanctis inferre: de quo Domini quidem Dei opus est, ut ei remittatur opus quod fecit adversus sacerdotem nihil sibi nocentem: vestrum vero est, triumphator maxime principum, ut justum sacrificium offeratis Domino Deo, tantorum scelerum vindictam vobis placitam facientes. Deprecamur autem, & vestram pietatem totis viribus exoramus, ut Apostolicam doctrinam in quam creditis, immobilem conservetis in pace multa & tranquillitate sub vestræ pietatis Imperio, & clero & omni populo in fide saluberrima constituto: & ut eis qui inaniter alia concilia fieri desiderant, resistatis: & ut nobis vestra pietate donetis, quatenus sub quiete degentes, secundum fidem & traditionem sanctorum patrum confitentes, in pace inviolabili & disciplina servemur, orationi divinæ supplicationique vacantes, & vita atque conversatione Domino Christo placentes, ad honorem orthodoxæ fidei: & fundentes Domino Deo preces pro vestra serenitate, quatenus Dominus Christus vestræ pietatis Imperio suæ infundat dexteræ claritatem; quæ vos sua pace conservet, & fortitudinem vobis atque virtutem præstet; simul magnificentissimis maximisque proceribus, & gloriose sapienti justissimoque vestro senatui, ad peremptionem ferocitatis malignorum, & unanimitatem sanctarum Christi ecclesiarum, & totius Romanæ pacis & disciplinæ.

a Forte desst, errant.

Petrus episcopus Gangrenæ metropolis sanctæ Dei ecclesiæ, manu mea subscripsi; & secundum sanctionem vestræ pietatis propria sententia declaravi, sicut in hac epistola probatur esse prædictum, una cum Deoamantissimis episcopis nostræ provinciæ, quam habemus voluntatem in orthodoxa fide trecentorum decem & octo sanctorum patrum Nicææ convenientium, quam & sanctum Chalcedonense concilium confirmavit: nec non & de Timotheo, qui in precibus accusatus est: & oramus orthodoxum & Christi amabilem prin-

CAPUT XXXV. XXXVI.

cipatum vestrum multis a Deo Domino conserva- A ri temporibus.

Æthetius episcopus Pompeiopolis, similiter.

Olympius episcopus Surensis, similiter.

Saturnellus episcopus Amastrenæ civitatis, * pro sanctissimo episcopo, eo quod ægrotaret, subscripsi similiter.

* Forte, pro me & sanctissimo episcopo Hypatio, eo

XXXV. EPISTOLA EPISCOPORUM DARDANIÆ, ad Leonem Imperatorem.

Domino piissimo & invictissimo, atque Christianissimo, perpetuo Augusto, Imperatori Leoni, Ursilius, Dalmatius, Maximus, episcopi vestræ Dardaniæ. B

ET agnovimus & invenimus in electione Imperii vestri, Salvatoris Dei judicium, & quia virtute sua cunctas regno vestro subdidit barbaras nationes, & per vos ejus pietas firma inviolabilisque consistit, & ut nemo præsumat apud pium Imperatorem aliquid iniquum petulantia scelerata suggerere: quia sicut in sua pace omnia divina consistunt; ita nihil sacramentorum Dei per fidem tranquillitatis vestræ humana varietate mutatur. Quid enim ita præceps est, aut sic impium poterit judicari, quam credere pietatem fidei terminis Apostolicis communitam, innumerabilibus sacerdotibus omnibus sanctarum scripturarum te- C stimoniis roboratam, nec non & decretis Nicæni Chalcedonensisque concilii judicio confirmatam, inanibus & profanis præsumptionibus posse violari, dum ad omnem perfectionem catholicæ fidei sapientissimi Salomonis doctrina sufficiat? Ait enim: *Sentite de Domino in bonitate, & in simplicitate cordis quærite eum.* Quid ergo pessima calliditate nequitia faciet, cui ultra bonitatem nequaquam licet excedere? Sed sicut ostenderunt litteræ meæ humilitati directæ, hæc Timotheus respuisse dignoscitur, qui episcopatum ambiens, episcopi morte percepit. Quapropter aliorum scelus ejus ruina factum est: & in fraterno concilio non vocatur, quando fratris necator esse cognoscitur; utique a reverendæ memoriæ Proterio, D quantum ad fidem ejus, in nullo læsus: cujus tali morte hic ordinatus, vestræ tranquillitatis judicio nullum poterit ejus gradus habere robur. Igitur religio vestræ pietati commissa ab æterno Deo, invictissime Principum, conservetur: ejus clementia Imperium quod vobis collatum est, in omni gloria longa ætate muniatur. Et sicut vestra mansuetudo divina propitiatione continuis temporibus custoditur; sic & sacra mysteria nullorum scelestis præsumptionibus vulnerentur: sed pietatis vestræ laboribus pax mundo collata, in sua soliditate intransgressibili pietate servetur.

Sapien. 1.

Ursilius episcopus Dardaniæ. Incolumem tranquillitatem tuam pro pace mundi & catholicis ecclesiis, multis annis virtus æterna custodiat, domine piissime & invictissime, perpetue Auguste. E

Dalmatius episcopus Neutinæ, similiter.

Maximus episcopus Diocletianensis, similiter.

XXXVI. EPISTOLA EPISCOPORUM METROPOLIS CORINTHI, ad Leonem Imperatorem.

Piissimo & invictissimo domino totius terrarum orbis, & Christianissimo Imperatori Leoni, Petrus episcopus metropolis Corinthi, & reliqui episcopi reverentissimi sub me constituti, Athanasius, Rufinus, Alexander, Candidus, Agathemerus, Alexander, Architimus, Cyriacus, Thales, Domitius, Hosius, Constantinus, Isicius, Joannes, Athanasius, Timotheus, Aphobius, Zoilus, Plutarchus, Gerontius, in Domino salutem.

IN omnibus quidem, quibus propter religiosum Imperium vestrum respublica bene regitur, omnium Dominus glorificatur Christus; præcipue autem in quibus orthodoxæ fidei inconcussa jura servare studet vestra tranquillitas: pro quibus sancta & adoranda Trinitas intentionem vestram remunerans, & victorias de inimicis, & omnia sicut optatis præbuit, & præbebit vestræ pietatis Imperio. Unde vero dignata est nobis scribere vestra tranquillitas, & aperte jussit nostram manifestare sententiam, hæc pietatis vestræ potentiæ declaramus: quia ea quæ a Chalcedonensi sancto & universali concilio definita sunt, tamquam sanctis synodis præcedentibus consona, & in nullo contraria, aut sanctorum trecentorum decem & octo patrum Nicæno concilio, aut Constantinopolitano centum quinquaginta, aut Ephesio sub beatæ memoriæ Cyrillo celebrato, omnibus sententiis manere immutilata decrevimus. Nihil enim dubium in eadem sancta & salutari fide derelictum est: nec convenit de tali causa sæpius fieri tractatus universales; quasi in verborum novitate, & non in fide inconcussa, rectaque conversatione, salus humani generis constituta sit. Timotheum vero, sicut ex his quæ sunt scripta, cognovimus, nec regulariter, nec consequenter sacerdotium obtinere prospicimus. Quo tamen modo oporteat ejus causam, & sanctas ecclesias in illa constitutas regione, disponi secundum Deum, in vestræ pietatis & justitiæ pendet arbitrio: quæ non minus paci ecclesiarum, quam securitati civitatum & subjectorum providere dignatur; perfecte sciens, quibus imperare divino judicio constituta sit: docta pariter ecclesiasticas sanctiones & proprias leges, & per utraque tam orthodoxam fidem, quam reipublicæ jura disponens. Nostras igitur orationes, quas pro vestræ serenitatis imperio incessanter offerimus, omnium Deus & Dominus placatus accipiat: quatenus & omnis mundus per vos, & sanctæ ejus ecclesiæ cum omni pace & tranquillitate & fide orthodoxa gubernentur.

Petrus episcopus metropolis Corinthi. Sancta & consubstantialis Trinitas, quæ tuum genus ad munimen fidei orthodoxæ & salutem generis humani constituit, pium tranquillitatis tuæ longissimo tempore servet Imperium, venerabilis Imperator.

Athanasius episcopus Atheniensis, similiter.

Rufinus episcopus Thespiensis, similiter.

Alexander episcopus Patrenus, similiter.

Candidus episcopus.... similiter.

Agathemerus episcopus Megarensis, similiter.

Alexander episcopus Elateæ, similiter.

Architimus episcopus Thebarum, similiter.

Cyriacus episcopus Carystenus, similiter.

Thales episcopus Argi, similiter.

Domitius episcopus.... similiter.

Hosius episcopus Lacedæmonis, similiter.

Constantinus episcopus Chalcidis, similiter.

Isicius episcopus Tanagrensis, similiter.
Joannes episcopus Messenæ, similiter.
Athanasius episcopus Proponti, similiter.
Timotheus episcopus Megalopoleos, similiter.
Aphobius episcopus Coroniæ, similiter.
Zoilus episcopus Scarphiæ, similiter.
Plutarchus episcopus Platæensis, similiter.
[a] Georgius episcopus.... similiter.

a al. Otton. tius.

XXXVII. EPISTOLA EPISCOPORUM PRIMÆ GALATIÆ, ad Leonem Augustum Imperatorem.

Religiosissimo & Christianissimo, amabili Imperatori, Augusto Leoni, Anastasius, Julianus, Proclianus, [b] Epiphanius, Daniel, Armatius, & Euphrasius, episcopi primæ Galatiæ.

b al. Euphasius.

QUis sermo sufficiat ad laudem Domini Christi, tantam felicitatem humano generi conferentis, & suam providentiam in totius vitæ tempore demonstrantis? Ecce enim venerandæ memoriæ principe Marciano ad Deum proficiscente, & de gloria ad gloriam demigrante, & de terrenis sceptris cæleste Imperium possidente, vestram potentiam Deus [c] invexit in regnum ejus, & pietati pariter succedentem; quatenus hæc per Apostolicam vestram religionem in ecclesiis conservata permaneant. Quapropter mox ut Deus vos ad solium Imperiale perduxit, primitias largitori vestro clarissimas obtulistis, id est, legem hanc erroneis dogmatibus resistentem, ecclesiasticæ veritatis adjutricem. Semper enim divinarum rerum curam habentes, neque tumultum qui Alexandriæ provenisse dicitur, sine examinatione dignissima reliquistis: sed vestræ pietatis oraculis primæ Galatiæ synodum sanctorum episcoporum in metropoli Galatiæ convenire sanxistis: quatenus deliberationem subtilissimam adhibentes, & relegentes utriusque partis subjectas oraculo vestro preces oblatas a sancto Ægyptiaco concilio, & clericis Alexandrinæ civitatis, nec non & Timothei defensoribus, nostram sententiam panderemus, quid de sancto Chalcedonensi concilio, & de his quæ Alexandriæ gesta sunt, sentiamus. Quapropter omnibus nobis celeriter congregatis, hæc principia, hoc nostrum fuit initium, ut omnium Dominum rogaremus, quatenus vobis tantum studium pro ecclesia ejus habentibus, supernam retributionem conferat, pietatemque vestram maxima longævitate custodiat pro dogmatum catholica factorum. Deinde considerantes etiam preces, quæ sapimus, vestro Imperio declaramus. Fidem itaque habemus atque servamus, in qua & nati sumus, & cum qua pergere ad Dei terribile judicium omnes oramus, in qua etiam baptizati sumus, & absque merito ad sacerdotium evocati, ad fidem gratiam accipientes imbuimus. Quam fidem venerabilis Evangelistarum numerus, & chorus tradidit gloriosus Apostolorum, quibus utique sacramenta cælestia desuper inspirata sunt: sed & numerus trecentorum decem & octo sanctorum episcoporum collectus in Nicæna urbe sancivit, Apostolicam religionem perfecte & Apostolico spiritu conscribens, & divina ecclesiæ nostræ dogmata cum magnanimitate custodiens: nec non & aliæ sanctorum episcoporum ecclesiæ catholicæ synodi, quæ necessario pro insurgentibus hæresibus sunt collectæ, hanc servari cum integritate jusserunt. Nihilo minus & Chalcedonensis, nutu Christianissimi Principis congregata, æquam de ea habuit voluntatem, definiens illorum sanctorum patrum dogmata intemerata immobiliaque servari, & quasi ex quadam diametro utramque redarguens veritatis adversitatem; quæ duo æqua impietate perducere probantur in præceps. Et destruens Nestorii nefandi vesaniam, divisionem & sectionem dispensationis Domini Christi pessime dictantis, nec non & Apollinaris furorem, qui confusionem in ejusdem Unigeniti inhumanationem introduxit, & multa alia vane locutus est a veritate posita. Bonam igitur confessionem fidei trecentorum decem & octo nostrorum patrum & Chalcedonensis synodus, & aliæ decreverunt inviolabilem permanere: & nos, qui ecclesiarum Galatiæ provinciæ sortiti sumus episcopatum, cum omnibus ecclesiarum populis hanc perfecte servamus. Insolubilis enim est firmitas dogmatum Apostolorum, patrumque nostrorum, augmento non egens, imminutionem nequaquam suscipiens: sed qualis fuit a patribus conscripta, & tunc prædicata, usque ad finem sæculi conservanda est, & ab omni novitate manebit extranea. Nullus itaque ad orationem ecclesiasticæ veritatis apostolo Paulo major est, quia vas electionis esse promeruit. Hic enim doctrinas imbuit, quarum eruditionem, in tertium cælum ascendens, accepit. Nullus ad ministrandum supernis sacramentis decentior angelo, quoniam pura natura novit ministrare purissimis. Sed sive Paulus voluerit aliquid jubere quod primitus ipse non docuit, seu angelus, hoc ecclesia Dei non suscipit, sciens quia scriptum est. Ergo sive angelus prædicet præter quod Paulus docuit, & chorus trecentorum decem & octo sanctorum prædicavit episcoporum, non terremur angelica dignitate, ut aliud doceamus præterquam sumus a sanctis patribus eruditi: nec Pauli merito subdimur, qui raptus est in paradisum, eique verba ineffabilia sunt credita. Hæc enim lex est: *Sive ego*, inquit, *vel angelus de cælo annuntiaverit vobis præter quod accepistis, anathema sit*. Non quia Paulus erat in suis dogmatibus permutandus, qui per Christum & monebatur & loquebatur: nec quia angelus de cælo ad ministerium nostræ salutis mittendus erat, ut aliquid extra gratiam sacramentorum prædicare pateretur: sed ut tantorum merito, cunctis aliquid contra ecclesiastica dogmata nitentibus, omne conamen novitatis abrogaretur. Nos itaque omni virtute servamus sanctorum patrum dogmata, & sanctum concilium Chalcedonense cognoscimus, quod scilicet paternorum dogmatum divitias sanctis ecclesiis inviolabiliter conservavit. Qui vero ab eo concilio semetipsos abscindunt, ignorant quia nomine quidem Chalcedonense concilium denegantes, rebus autem ipsis a cuncto totius mundi collegio sacerdotum sine dubio segregantur. Illud ab omnibus celebratum est, quod eorum qui ibi collecti sunt, nullus penitus discordavit. Sed & si pauci quidam pro aliquibus necessitatibus per provincias remanserunt, ad communionem ejus attracti sunt, quoniam antiqua ecclesiæ dogmata servare dignoscitur. Ea siquidem quæ Alexandriæ perpetrata divulgantur, dudum quidem ad nos fama perduxit: sed nunc integritatem insertam precibus agnoscentes, & mensuram nostri gemitus non habentes, fontes requirimus lacrymarum, & luctus Jeremiæ lamentationibus pares, scientes utique fletum passionibus adæquare. Quis enim valeat abstinere, licet animum habeat adamante fortiorem, audiens in sacris locis nullum pudorem fuisse servatum, sanctumque locum communis redemptionis nostræ, hoc est, venerabile baptisterium, multorum virorum, quantum ad eorum attinet voluntatem, invasione fuisse temeratum; dum divina omnia nequaquam injuriarum moli succumbant, & hæc perpetrata ab illis forsitan, qui peccatorum redemptionem ibidem susceperunt? Et quid est crudelius, sacerdotis necem etiam auribus

c al. evexit regno ejus.

CAPUT XXXVII.

Act. 9.

2. Cor. 12.

Ibidem.

Galat. 1.

CAPUT XXXVIII

valde terribilem, iram nec usque ad interitum illius habentem finem, sed ultra naturam indisciplinabiliter excedentem? Solet enim contra adversarios furor insurgere: quem vero quilibet inimicum non habet, hunc honorandum natura docet. Omnis civitas scelerum immanitate completa est, & per omnes plateas & omnes porticus secta membra mysteria sacra celebrantis tractare feruntur, & ad novissimum incensa atque consumpta, & ad cineres usque redacta. Et neque in his solummodo doctorem atque pontificem sistere passi sunt, sed etiam in ventos miserabiliter dispersserunt. Hæc igitur quantum virtus fuit valde deflentes, de Timotheo tantorum malorum auctore, sicut preces docuerunt, quas bene se habere credimus, secundum piam sanctionem vestræ potentiæ nuntiamus, si re vera accusantium verba cum accusationis veritate concordant, alienum eum ab omni sacerdotio esse demonstrant. Nam cum qui ex quacumque causa depositus est, non solum ad majorem gradum venire lex ecclesiastica non permittit; sed neque in ordine in quo fuit, permanere; nisi deponens propria sententia eum rursus absolvat, aut certe synodus sanctorum episcoporum aliquid de eo disponat. Sed etiam episcopi, qui a sua dignitate depositi videbantur, sicut edocuerunt, lex non est ut alium possint ad officium evehere, quod ipsi videbantur amisisse: & duo solummodo, licet super omnes honorabiles exsisterent, & omni accusatione liberi essent, ordinationem tamen episcopi celebrare ecclesiastico ordine prohibentur. Quod autem & vivo pontifice ecclesiam gubernante, & nullo propter ordinationem regulariter procedente decreto, constitutus dicitur, omnem transcendit iniquitatem. Quod vero & necem ita crudelem aggressus est, aut cooperatus, sicut edocuerunt, non solum hoc regulis interdictum, sed etiam legibus & communi jure naturæ prohibitum est. Igitur si veræ monstrantur accusantium preces, nihil horum sacerdotio conferre potest sacrarum subtilitas litterarum. Vestrum itaque invictum & triumphale Imperium agnoscens quæ bene se habere decrevimus, æquum ordinem suæ prudentiæ sanctis servet ecclesiis, atque dignetur disciplinam communi pietatis custodire collegio, omnique virtute ac fortitudine bono Christi corporis unanimitatem pacemque servare. Sciatque vestra tranquillitas, & agnoscant qui nescio quomodo sunt seducti, quia neque Chalcedonense concilium; neque quilibet alius, cui pietatis ecclesiæ Apostolicæ participium inest, alienam tenet fidem præter antiquam illam evangelicam, quam chorus trecentorum decem & octo patrum superna gratia inspiratus, ecclesiis Christi immobili religione dereliquit. Qui vero propriis quidem passionibus instigati, zeli autem figmentum sibimet apponentes, & simpliciores seducentes, Alexandrinam ecclesiam turbaverunt, ipsi judicium portabunt, quicumque esse noscuntur. In tantum enim nec recta intentione, nec sermone veritatis utuntur contra sanctum Chalcedonense concilium; quia non solum ab illo se separant, sed neque CL. sanctorum patrum concilium in regia civitate factum se suscipere profitentur: cum & ibi dogmata sanctorum trecentorum decem & octo patrum subtiliter reservari præceptum sit; & in ipsa sancta synodo inter primos fuerit, cui illo tempore pontificium Alexandrinæ civitatis videbatur esse commissum, vir Apostolicus, & ab omni macula sermonum aut actuum segregatus. Sed qui donavit venerabile vestræ pietatis Imperium Romano principatui, & Dei sanctis ecclesiis, longa serenitatis vestræ tempora dignetur efficere, pacemque per vos & unitatem ovilibus Christi conferre, subjiciatque vobis omnes adversarias nationes: quatenus undique pace Christi muniti, patrum dogmata inviolabilia conservetis, & omnem rempublicam æquitatis ordine disponatis.

Concil. Nicæn. Can. 5.

Concil. Nicæn. Can. 4.

Anastasius episcopus Ancyræ metropolis sanctæ Dei ecclesiæ, manu mea subscribens secundum pietatis vestræ sanctionem, per prædictam epistolam insinuavi quid sentiam de confessione sanctorum patrum Nicææ congregatorum, quam Chalcedonensis sancta synodus secuta esse dignoscitur; & de Timotheo, qui precibus accusatus est: & servari vos temporibus longis oro.

Julianus episcopus Asponæ, similiter.

Proclianus episcopus Heliopoleos, similiter.

Epiphanius episcopus Asponæ, similiter.

Armatius episcopus Mnezi, similiter.

Daniel episcopus Cinnæ, similiter.

Euphrasius episcopus Lagniæ, similiter. *Explicit.*

XXXVIII. EPISTOLA EPISCOPORUM VETERIS EPIRI, ad Leonem Imperatorem.

Deo amantissimo atque piissimo & Christianissimo, victori, triumphatori, semper Augusto Leoni, humilis episcopus Eugenius in Domino salutem.

NOs equidem humillimi voluimus, & hoc superna gratia promerentes, nostra mente quiescere, & taciturnitatis pelagus in sancti & adorandi Spiritus pace retinere; ut sic abstinentes, sive propter humanam inopiam, aut infirmitatem dicendi, timorem tanti delicti apud nos haberemus. Sed quia proprii principatus adulter extollitur, & in sublime semper elevatur, suisque scintillis multorum corda succendit, ut pulchritudinem sapientissimam solummodo Dei conturbet ecclesiarum; summa necessitas nobis incubuit mutare propositum: ut a vobis provocati, per hanc dicendi orationem egrediamur in aërem, Dei fide nostros obturantes auditus; ut ita sirenarum mortiferum peccatum, sive earum (secundum Jeremiam) filiarum mortem transeuntes, per ipsum pelagus vitæ tecum sobrie veniamus. Suscipe igitur hoc piissime, suscipe libenter a nobis munus nostrum omnium sacerdotum, & reliquorum qui in ministerio divinæ scientiæ constituti sunt, prædicationem tuæ jussionis quasi ex una curia consensuque scriptam. Fideli namque fideliterque interroganti principi lucrum est sacerdotibus, immortalis libri sanctam offerre responsionem: ut ex te denuo, Christianissime, & tuæ tranquillitatis Imperio in omnem terram & cunctos homines cum mansuetudine pietatis poculum ministrent, uno omnium nostro Domino unigenito Dei Filio gubernante, qui solus in omnibus sæculis perpetuo regnans, & tibi Imperatori coronam, quando oportuit, latenti, immo magis claro nutu super imposuit. Primum tibi signum regalis dignitatis beati David fundibulam laudabili voluntate committens, per deserta discurrens, aptissime bestias jacularis. Nos autem sub arbore pacis positi, sine timore in aura delectabili commoramur. Jaculare ergo, jaculare potentissime, secundum Danielem, etiam Libyæ hircum paternæ fidei jaculo, ut nequaquam perditus ventilet ea quæ sunt ad Austrum. Ille namque paululum exsiliens ad ultima Libyæ regionis, illam immedicabilem Alexandrinorum urbi influit passionem; ut sacerdotis sui interemptorem, amatorem Dei populo demonstraret, & viro sacrilego sacerdotii privilegia nefande committeret; qui non solum a sacerdotali voluntate, sicut preces de eo conscriptæ referunt, alienus ostenditur; sed etiam omni affectioni

Daniel 8.

vulgi peregrinus agnoscitur, licet quibuscumque verbis gestorum delere nitatur auditus. Nam si ei animo concepti adulterii non imminuerit crimen, hoc solummodo paternæ traditionis destructori possit, quod est, sufficere, ut in eo juste possit ultio provenire. Cui namque clarum non est (nisi qui forte sponte bona scire despicit) quid per sacratissima sanctissimi & beatissimi & post Deum patris nostri Leonis scripta sancitum est? Tacemus enim quæ primitus sub sanctæ memoriæ principe Marciano coram omni populo in civitate Chalcedonensi de fide orthodoxa sunt prolata, ad confusionem quidem maleficorum & vesanorum hominum, & commemorationem atque consolationem piorum & fidelium. Quæ fides & ab illo sancto omnibusque honorando concilio testimonium bonum promeruit, & definitio scientiæ clarioris uno nutu ab omnibus obsignata est; ipsam formam detinens, quæ dudum in sancto Nicæno concilio, & Ephesino primo apud recte sapientes constituta dignoscitur. In qua præcipue æternitas & humanitas (sic enim dicendum est) unius Unigeniti custoditur; hoc est, in uno Domino nostro Jesu Christo incarnato Dei Verbo oratione servata, *ut in nomine Jesu Christi*, sicut ait Apostolus, *omne genu flectatur, cælestium, terrestrium & infernorum; & omnis lingua confiteatur, quia Dominus Jesus Christus, in gloria est Dei Patris.* Quiescant igitur, quiescant, & hoc per te, piissime, qui modicum bonum putant munus taciturnitatis exsistere. Quiescant confundere & Dei ecclesias conturbare, & curiosis sermonibus auditis personare simplicium: vel tuam rectam fidem, si metum futuri judicii non habent, erubescant. Cur ventis sermonum tranquillitatem sanctæ fidei nostræ conturbant? Cur concilia adversus Deum in omni loco & gente faciunt residere vilissima? Cur tela contra nos dæmonibus subministrant? Cur de morte parvulorum cogitantes, nostræ immortalitatis auctorem [a] pascua sectantur, qui adhuc terrenas causas tractare noscuntur? Cur certant sua scientia secundum Adam fieri velut dei, qui adhuc nec quæ sunt hominum agunt? Cur lenem nostram mollemque pacem impugnant pro zelo, simplicitatem sancti nostri & celandi mysterii suffocantes: quo mysterio non solum nos, sed & omnes ministri spiritus superantur? Quapropter gloriamur velut codicillos nos habere creditæ dignitatis hujus, qua divinitas tractatur, & immensæ scientiæ cum mensura congrua ministrare dicatur. Iterum a nobis dicatur & hoc, domine Deo amantissime, & cum omnibus hominibus in omni loco positis. In hoc enim tibi librum responsionis de confessione & oratione concludimus, quod a sanctis patribus & ab initio & hactenus dicitur: Pater & Filius & Spiritus sanctus in æterna Trinitate est, unius principatus virtus, qui est super omnia benedictus in sæcula Deus.

Philipp. 2.

[a] Lectio correcta, etiam in mss.

Genes. 3.

Rom. 9.

Eugenius episcopus Epiri. Incolumem vestram pietatem omnium Dominus noster Jesus Christus pollentem magna longævitate conservet, & sanctæ nostræ & beatissimæ fidei sanctionibus, per omnia Deoamantissime atque piissime.

Valerianus episcopus Phœniciæ, similiter.

Claudius episcopus Anchiasmi, similiter.

Hypatius episcopus Adriani, similiter.

Diadochus episcopus Photices, similiter.

Eugenius episcopus [b] Euromæ, similiter.

Utanius episcopus Dodonæ, similiter.

Stephanus episcopus Buthroti, similiter. *Explicit.*

[b] In Notitia, Εὔροια.

CAPUT XXXVIII XXXIX.

XXXIX. EPISTOLA EPISCOPORUM NOVÆ EPIRI, ad Leonem Imperatorem.

Piissimo & Christi amantissimo, a Deo principi constituto, victori, triumphatori, semper Augusto Leoni, Lucas archiepiscopus, Artemius, Antonius, Philocharis, Eusebius, Nazarius, & Paulus, episcopi novæ Epiri.

Relegentes ea quæ nobis a vestra tranquillitate sunt scripta, & agnoscentes mox inter ipsa principia non solum pro fide catholica sanctarum ecclesiarum, sed pro omni civitate quæ sub vestri imperii [a] sceptro dinumeratur, tantam vos habere solicitudinem, quantam oportet gerere divino nutu imperia conscendentem, & tranquille omnia gubernantem, ut undique totius orbis terrarum inconcussa & sine fluctu sit navis; maximas gratias Salvatori nostro Jesu Christo debere nos confitemur: orantes pariter, ut Christianum nobis vestræ pietatis Imperium multis temporibus conservetur, quod nobis & singulis utique, & pariter universis spes maximas & demonstrat & donat. Decet enim & simul & singulatim universos, quasi de quodam pectoris nostri cubiculo bona vestra proferre, quorum prima & maxima est, pacis utilitas. Relegentes igitur oblatas vobis preces ab Alexandrinis, in malorum tempestate maxima constitutis, & agnoscentes scelera a dæmone ibi commissa; amarissime in his ingemiscentes, & propria membra lugentes, quæ tali calamitate noscuntur afflicta; paululumque respirantes, & communem de his rebus tractatum habentes omnes episcopi in vestra Epiro constituti, secundum ea quæ a vestra tranquillitate sancita sunt, hæc vestris piis auribus indicamus: gratias primitus etiam in hoc agentes, quoniam parcentes nostris infirmitatibus atque laboribus, & maximam propter hiemis vehementiam nostri solemniter curam habentes, præcipitis ut singuli nostrum in regione propria [b] de præsentibus rebus suam debeant proferre sententiam. Quapropter dicimus, quod si ea quæ ab Alexandrinis in accusatione deducta sunt, cum veritate concordant, (non enim ex una parte verba suscipienda sunt;) nec ordinatio Timothei firma consistit, & ab episcopatu, quem eripuisse dicitur, est penitus alienus. Si autem oportet ei sermonem satisfactionis in præsentia vocato præberi pro his quæ commisit, sicut & convenit, & justum est simul & pium, si etiam vestræ tranquillitati complaceat, ut secundum petitiones supplicum nihil ab eo in medio tempore adversus fidem catholicam penitus innovetur; cum præcipue Imperator piæ memoriæ Marcianus deponendos esse sanciverit etiam recte factos episcopos, si quid mutilare aut commovere ex his quæ Chalcedone a sancto & universali concilio sunt definita, tentaverint; sicut ipsa monimenta ibi confecta testantur; in quibus quoddam signaculum definitionibus, memorati principis sanctio supposita est. Ea vero quæ Chalcedone constituta sunt a sancto & universali concilio de fide catholica, in quantum doctrinas & expositiones & interpretationes perfectorum patrum nostrorum sequi valuimus, esse consona judicavimus his quæ Nicææ a sanctis trecentis decem & octo patribus definita sunt, & postea in regia civitate a centum quinquaginta patribus explanata, in quibus etiam perduramus. Et licet plurimis sermonibus extendatur expositio fidei catholicæ Chalcedone celebrata, tamen ad illas respicit, quarum in præcedentibus probatur fecisse memoriam; & veluti paucarum illarum est interpretatio

[a] mss. sceptra.

[b] mss. hic adduci, residentes.

CAPUT XL.

syllabarum. Si quis igitur sobrie ac fideliter, & non contentiose de his voluerit cogitare, in tantorum decretis consentit, quorum etiam multus numerus ad satisfactionis sufficit rationem. Non enim in verbo fidei omnium unanimiter potuit sententia convenire, nisi sanctus Spiritus illic pro causa veritatis interfuisset. Cum ergo grandia sint hæc quæ mota noscuntur, & egeant vestræ Christianitatis auxilio, supplicamus tantis malis resistere, & rebus inoptabilibus repugnare. Dignumque vestra pietate trophæum cum superno solatio contra diabolum confidenter erigite: flammam hanc, antequam in sublime conscendat, extinguite: languoremque priusquam velut morbus inficiat universa, curate. Nam medicorum ægritudines curantium illos potius admiramur, qui neque ad ægritudinem venire permittunt. Non patiaris horum scelerum cumulum fieri posteris in exemplum: habeant loca sancta proprium cultum, ecclesiæ inviolabile securitatis jus, pontificisque cautela baptisteria purgentur a nece. Dele jam, venerabilis Imperator, impietatis monumenta: doceantur omnes pietatis exercere culturam.

Lucas episcopus Dyrrachenus. Incolumem semper in omnibus modis pium vestræ serenitatis principatum multis in pace temporibus Dominus Christus conservare dignetur, Deo amabilis, victor & triumphator Auguste.

Artemius episcopus [a] Scamperius, similiter.

Antonius episcopus Lychnidii, similiter.

Philocharis episcopus Bullidi, similiter.

Eusebius episcopus Apolloniadis, similiter.

Nazarius episcopus Aulonæ, similiter.

Paulus episcopus Prinatenus, similiter.

[a] In Notitia, Σκάμπων.

A deprecantibus Salvatorem Deum, ut libera a tentationibus hæreticis, semper ab æstu eorum provincia servaretur. Et secundum magniloquum apostolum Paulum scribentem fugiendas quæstiones legales, quæ lites noscuntur sæpius generare. De his enim quæ in sanctæ memoriæ Proterium gesta sunt, non est qui non graviter & absque humana natura hæc facta decernat. Vestræ vero pietatis est, cujus anima, secundum scripturam divinam, in manu divina consistit, secundum propriam clementiam ea quæ sunt commissa corrigere. Timotheus vero, si viduata sanctissima ecclesia episcopus ordinatus est, decreto civium universorum & religiosissimorum episcoporum universæ provinciæ, aut omnium, aut plurimorum una convenien- B tium; & reliquis aut propter senectutem, aut propter ægritudinem, aut quamcumque necessariam causam absentibus; a tribus tamen ut parum episcopis inculpabilibus & communicatoribus regulariter ordinatus atque constitutus est, firmitatem cum sedis habere decernimus. Si vero aliquid horum defuit, necesse est ordinationem pariter claudicare.

1. Tim. 1. — Prov. 21.

Martyrius episcopus Gortynæ. Incolumem vestram potestatem, tuentem pacem sanctarum Dei ecclesiarum, sancta & vivificatrix Trinitas omni tempore conservet, piissime & Christo amabilis Imperator.

Cyrillus episcopus Subritis, similiter.

Euphronius episcopus Hierapydnæ, similiter.

C Gennadius episcopus Gnossi, similiter.

Prosdocius episcopus Lappæ, similiter.

Euphrata episcopus Chersonesi, similiter.

Niceas episcopus Cantanensis, similiter.

Sebon episcopus Cydoniæ, similiter.

XL. EPISTOLA EPISCOPORUM CRETÆ, ad Leonem Imperatorem.

Piissimo Imperatori, & Christo amabili domino, Augusto Leoni, Martyrius humilis episcopus vestræ Gortynæ.

Tempus nobis est lyram sumere divinitus inspirati psalmistæ David, principatu tranquillitatis vestræ. Ille namque solus idoneus est hymnus piæ vestræ magnitudini proferri, in quo ait: *Salvum fac Domine regem, & exaudi nos.* Et iterum in aliis modulationibus dicit: *Domine in virtute tua lætabitur rex, & in salutari tuo exsultabit vehementer*; & reliqua quæ in ipso psalmo sunt, pro vestræ potentiæ ordinatione dicta creduntur. Sciens enim ex illo tempore gestorum talia prophetavit: & certum quia per quæ confirmatis ea quæ Dei sunt, per ea quoque vestrum roboratis Imperium. De his autem quæ nos vestra sancivit pietas [b] judicare, ego & mei consacerdotes recte consistentes insinuavimus, quia sanctum Chalcedonense concilium concordare credimus expositioni E fidei trecentorum decem & octo patrum in Nicæa urbe congregatorum, in qua baptizati & baptizantes, & prolatum exinde omnibus symbolum intemeratum inviolatumque servantes, vitam in eo complere reliquam Dominum deprecamur: nec non & his quæ postea definita sunt a sanctis CL. sacerdotibus in civitate regia Constantinopoli congregatis: nec non & his quæ in Ephesina synodo priori, quæ Nestorii diabolicas blasphemias abscidit, & vesaniam Eutychis una destruxit, & quæcumque inter hæc orta est hæretica blasphemia. Et dicimus tranquillitati vestræ, quia ab initio totius hæreticæ blasphemiæ inexperta est vestra Creta, decem martyribus provincialibus passionis tempore

Psal. 19. — Psalm. 20.

[b] mss. indicare.

XLI. EPISTOLA VARADATI MONACHI, ad Leonem Imperatorem.

Terræ marisque & totius generis humani domino, orbis terrarum victori, & piissimo Augusto Leoni Imperatori, pauper * Varadatus in Domino salutem.

* Baradotus in Bellov. In Menais, Βαραδάτης.

Terribiles litteras Imperii vestri suscipiens per D Eutropium magistrianum, vestræ divinitatis famulum, valde gavisus sum (semper enim gratiam tranquillitatis vestræ suscepimus) eo quod sit potestas vestra solicita pro sanctis ecclesiis Domini Jesu Christi, cunctisque pauperibus sub vestro Imperio constitutis. Propterea enim in omni Imperio Romanorum vestram pietatem Deus elegit, conferens vobis intellectum sapientiæ, sicut scriptum est: *Principium sapientiæ timor Domini*; quæ sapientes mundi transcendit: quatenus conterat vestra divinitas eos qui iniquissime conversantur, & liberet justos de manibus impiorum. Audivimus enim quoniam incedunt lupi super greges, & rapiunt oves ab ovilibus suis, & non metuunt a voce pastorum. Quapropter repente, amice Leo, rugies, fiesque illis valde terribilis, & pro metu Leonis impetum fugientes, quod abripuerunt, de suo redimittunt. Sic ergo vestram facere condecet pietatem, ut sicut nomen est Imperii vestri, ita prædicetur in toto mundo terribile pietatis vestræ decretum, sicut scriptum est: *Secundum nomen tuum Deus, ita & laudatio tua.* Sed & Salomon, David filius, ait: *Similis est ira regis furori leonis.* Et Deus omnipotens glorificavit nomen Leonis, super omnia quæ in terra sunt, ut subjiciat omnes volentes extolli contra timorem Dei. Scriptum est enim, quia dixit Deus omnipotens Semei prophetæ, ut iret ad Jeroboam regem & argueret eum in quibus deliquerat; dixitque Deus prophetæ, ne comederet panem, aut biberet aquam

Psal. 110. — Prov. 1. & 9. — Psal. 47. — Prov. 19. — 3. Reg. 13.

in illo

in illo loco. Et cum locutus fuisset propheta regi Jeroboam secundum verba dominica, & audiret verba mendacii, & comedisset panem, & bibisset aquam in illo loco; jussit leoni Deus, & deposuit de asino suo prophetam, & discerpsit eum, & membratim in via projecit, eo quod transgressus est præceptum Domini. Dixerat enim ei, ne comederet, aut biberet : & comedit & bibit. Et scriptum est quid fecit leo prophetæ, usque in hodiernum diem. Sic decet nomen pietatis vestræ terribilia ferre præcepta in omni terra & contra omnes qui præsumunt divina mandata corrumpere. Isti enim sunt filii Timothei, qui latenter egit inique, necavit hominem, & tulit ejus uxorem. Et hæc quidem Deus omnipotens eum facere noluit; sed neque vestra divinitas hoc perpetrare præcepit : & cum deberent omnipotenti supplicare Deo, ut misereretur eis; & rogare vestræ pietatis Imperium, ut eis cederet de sanguine quem habent in manibus; per diversa discurrunt, fallaciis volentes, sicut scriptum est, multos a fide recta decipere, si potuerint : faciunt etiam electos errare, sicut scriptum est in sancto evangelio. Fides enim hæc recta est & invicta, ut scriptum est : *In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum.* Et ipsum Verbum habitavit in Maria, & sicut legitur, induit corpore de figmento Dei Patris & Domini nostri Jesu Christi. Et testis est beatus Paulus, quia Christus Jesus de Maria est natus ex semine David in Spiritu sancto, missus a Patre qui in cælis est, ut in mundum veniens & ambulans renovaret omnem carnem in carne sua, & resurgere nos faceret a morte in carne sua; & omnia in eo nobis ostendit. Nam & protoplastus homo ab ejus Patre factus est : & propterea postquam periit, in Filii vita quæsitus est. Et iterum propter adversarium diabolum, qui filius noluit fieri lucis, & propterea debellabat homines, & omnem carnem hominis in concupiscentia obligabat, Deus omnipotens facturam suam deperire non voluit; sed misit Spiritum sanctum suum ad Mariam Galilæam, in corpore quod ille deceperat, in quo etiam seducebat inimicus, ut per eum devinceretur atque confunderetur. Corpus enim Domini nostri Jesu Christi omnem carnem vivificavit, ut per corpus proprium ostenderet justitiæ templum. Per ipsum enim sumus liberati, sicut beatus Paulus, & Isaias propheta testatur. Cum enim vidisset Dominum Deum, ait : *Væ mihi in labiis iniquis, & Dominum Deum vidi.* Et sumens angelus carbonem ignis ab altari per ferrum, posuit in ore prophetæ; dixitque prophetæ angelus : *Transiit iniquitas tua.* Rogamus vestrum Imperium, ut ad eos dicere jubeatis, quare per ferrum carbonem sustulit angelus, & Isaias propheta digitis carnis appropinquare non potuit, quoniam urebantur. Et dicere si nequiverint coram vestro Imperio & victoria, etiam nos quod nobis jussit vestra tranquillitas, dicimus cum veritate; monstrantes sicut in sanctis scripturis de virga ferrea legitur : est enim virga Christus, sicut scriptum est, in igne, & fit ignis. Numquid possunt digiti carnis appropinquare ei, & non uri? Sed per forfices ferreas, quæ similes ferro sunt, & dum per eas tenta fuerit virga ferrea, jam tunc tenetur carnis digitis, nec uruntur. Sed etiam & ipsi, qui tenent infundunt virgam ferream, & ignem qui similis est, in aqua : & tunc possunt digiti tenere, & non uri. Ita factum est & in Joanne, qui secundum similitudinem artificis, tenuit baptizando in aqua Dominum ad similitudinem ignis. Et tunc datum est sanctis sacerdotibus Dei tenere corpus sanctum Filii Dei, & non uruntur communicantes hominibus cibum æternum. Legitur : *Vita hominis, panis & aqua* : non iste panis, qualem comedunt Judæi & operarii non credentes, quia vita est hominum : sed corpus, quod intus est Filius Dei, ex Maria Virgine; & est figmentum Dei, qui est Filius Dei, panis qui de cælo descendit. Non enim aqua quæ ex multis est fontibus, vita est hominum, (nam sunt multi aquam non habentes :) sed aqua, quæ vita hominum est, aqua est baptismatis, quæ est ex Deo. Sicut enim virga ferrea fit ignis, & absque forcipe ferrea non tenetur : sic & Verbum quod erat in principio teneri non poterat, & fieri vita hominum, nisi induisset carnem, ut in eo corpore secundum similitudinem teneretur. Non poterat autem sine corpore hominis hoc teneri, sicut nec Isaias illud tenuit digitis carnis, quoniam nondum indutum carne Verbum Dei. Quomodo enim ostendere poterunt, ex quo plasmatus Adam, usque dum venisset Christus, & indutus fuisset carnem ex Maria Virgine, quia potuit quisquam electorum tenere Verbum, quod ante luciferum est, sicut multi nunc comedunt? Numquid non diligebat Deus, sicut diligit nunc, eos qui in hac generatione sunt? Diligebat eos, & in eis valde gaudebat. Sicut enim sapiens artifex massam fermentat, & non repente eam conspersionem permiscet : sed spatio alicujus momenti quiescit, & tunc sumens conspersionem, fermentat eam, & ita amicis suis præbet ad comedendum : ita nunc gestum est, ut sufficiant hæc exempla non credentibus. Abraham, cum dixisset Sarræ ut faceret fermenti sata tria, non dixit ei nomen, eo quod non erat fermento conspersum. Et cum venisset Deus, & donasset gratiam Patris, ait : *Simile est regnum cælorum homini, qui accepit farinæ sata tria, & abscondit in eis modicum fermenti.* Quis enim prophetarum antiquorum aut novissimorum dixit, ut misereretur conspersioni fermentum, nisi ipse Christus, qui venit ut divinitas ejus voluit, & permiscuit plasma Patris, secundum voluntatem Patris sui, sicut scriptum est : *Veni facere voluntatem tuam Deus?* Scimus enim, quia Verbum in principio erat ante plasma & ante solem : & sic mansit donec hoc plasmate opus esset : nam & fermentum mundi ante plasma. Quod autem præsumpserunt atque locuti sunt coram vestræ serenitatis Imperio, sicut didicimus ex his quæ conscripta sunt, quoniam dicunt sufficere sibi concilium in Nicæna urbe celebratum, & nequaquam in Chalcedonensi concilio consentire : exprobret eis vestra divinitas per sapientiam sanctorum Apostolorum, qui dum congregati essent in Jerusalem, præter Paulum Apostolum, omnes simul librum Actuum conscripserunt propter fidem Domini Jesu Christi, & permanet in sanctis ecclesiis quod scripserunt : & post multos annos venerunt ex eis in magnam civitatem Antiochenam, & venit simul beatus Paulus ad eos. Et congregatis eis in sancta magnaque ecclesia, surgens beatus Paulus, sicut scriptum est, arguit beatum Petrum coram omni ecclesia. Sic enim dixit Petro : *Si tu, cum sis Judæus, in præputio vivis quomodo cogis gentes Judaice vivere?* Et non contradixit Petrus, & reliqui Apostoli, Paulo : sed verba Pauli cum gratia susceperunt, permanentes in vera fide, quæ per Paulum eis adjecta est. Et si isti, qui cum essent lumina mundi, & multo tempore cum Christo Domino conservati, susceperunt sermonem Pauli, quem in novissimo Deus elegit : quanto magis debent, qui missi sunt a Timotheo ad vestrum Imperium, suscipere doctrinam sancti concilii, & beati semperque memorabilis Marciani, & quæcumque justa sunt de vera fide Chalcedonensi? Disposita vero nequaquam maligna sua machinatione, consentiunt in sancto concilio, & in prophetis, aut in Apostolis,

CAPUT XLI.

Sufficit beatus David exprobrans & confundens non A sentientes suscipere Verbum Dei, quem quotidianis diebus in suis auribus audiunt. Ait enim David: *Ante solem fuit nomen ejus.* Et quando natus est de sancta Virgine Maria, dixit ei denuo Deus omnipotens: *Ego hodie genui te.* Et metuendum est atque terribile, putare mentiri Deum in sermonibus suis, quibus ait: *Ante solem fuit nomen ejus.* Et iterum cum natus esset de Maria Virgine: *Ego hodie genui te.* Sed rursus ait: *In Sion nominatus est, & ipse fundavit eam.* Et ipse David in sancto Spiritu ait de seipso: *Dixit Dominus Domino meo, Sede a dextris meis.* Hæc ergo, quæ thesaurizaverunt nobis Apostoli & prophetæ, & justi habitantes in montibus & in speluncis, qui placuerunt in conspectu Dei; ea scripsimus vestræ pietati, ad gloriam Dei & Christi & Spiritus sancti. Et dudum quidem sancti & venerabiles archiepiscopi vestræ tranquillitati veram fidem scripserunt, & de Chalcedonensi concilio, (similia enim sunt coram Deo) & qualis fuit oblatio Abraam prius, & Job in medio, & sanctorum novissime offerentium; ita suscepit Deus legislationem sancti concilii prioris & posterioris. Vellem autem, ut juberet vestra divinitas coram se filiis Timothei: Abraam unum agnum obtulit; & suscepit Deus, & lætatus est: & Job septem agnas & septem boves, unam oblationem Deo: & suscepit Deus, & lætatus est: & sancti Apostoli tres panes, qui sunt corpus Christi: & suscepit. Quid putas dicturi sunt Timothei filii: Similis est ovis Abraam illis quatuordecim, quas obtulit Job? An certe dicturi sunt, quia non fuit similis una ovis Abraam illis quatuordecim Job? Jam nos omnes filii Abraam sumus, vocati in vera fide. Sed Abraam & Job, qui placuerunt Deo, minime hoc baptisma susceperunt. Numquid nos divisi sumus ab eis? Absit: sed credimus quia & ipsi & nos filii B sumus omnipotentis. Sic decet credere vestrum Imperium, & veram statuere fidem. Deus enim perfectus est, & non possunt homines perscrutari divinitatem ejus. Sicut enim solem non potest quilibet minuere aut mutare, sic nec factorem solis poterit in æternum. Hæc cum tremore scripsi vestræ pietatis Imperio, septima & vicesima die Augusti mensis, anno secundo Imperii, indictione decima. Saluto vestram divinitatem, & omnes diligentes tranquillitatem vestram, & deprecor omnipotentem Deum, ut statuat vestrum Imperium longævis in hoc mundo temporibus, & in futuro sæculo coram Deo. *Explicit.*

Marginalia: Psal. 71. Psal. 2. Psal. 71. Psal. 2. Psal. 86. Psal. 109. Gen. 15. Job. 42. Rom. 9. Galat. 3. Anno Chr. 458.

CONCILIUM ARELATENSE II.

CIRCITER ANNUM CHRISTI 452.

celebratum post Arausicanum & Vasense, quorum ex canonibus concilii hujus canones pro parte contexti sunt.

Ex mss. nostris, annorum (ut plerique æstimant) amplius 800. ex Corb. Lugd. & aliis, Sirmondus prius edidit.

TITULI CANONUM.

Circiter annum Christi 452.

CANONES.

I.

Ordinari ad diaconatus ac sacerdotii officium neophytum non debere.

II.

Assumi aliquem ad sacerdotium non posse in conjugii vinculo constitutum, nisi fuerit [a] præmissa conversio.

6. Dist. 28. Assumi aliquem. [a] *Cod. Vatic.* promissa.

III.

Si quis clericus a gradu diaconatus in solatio suo mulierem, [b] præter aviam, matrem, filiam, neptem, vel conversam secum uxorem, habere præsumpserit, a communione alienus habeatur. Par quoque & mulierem, si se separare noluerit, pœna percellat.

Nicæn. 3. [b] *mss. Paris.* præter thiam, *id est*, amitam, vel materteram, *ex Nic. Conc.*

IV.

Nullus diaconus, vel presbyter, vel episcopus, ad [c] cellarii secretum intromittat puellam, vel ingenuam, vel ancillam.

[c] cellarium, *mss. Paris.*

V.

Episcopum sine metropolitano, vel epistola metropolitani, vel tribus comprovincialibus episcopis, non liceat [d] ordinare: ita ut alii comprovinciales epistolis admoneantur, ut se [e] suo responso consensisse significent. Quod si inter partes aliqua nata fuerit dubitatio, majori numero metropolitanus in electione consentiat.

[d] *al.* ordinari [e] *al.* scripto. *al.* proprio responso. *Vide Conc. Regensis, can. 3. & 7.*

VI.

Illud autem ante omnia clareat, eum qui sine conscientia metropolitani constitutus fuerit episcopus, juxta magnam synodum esse episcopum non debere.

Conc. Nic. can. 6. Regensis, can. 1.

VII.

Hos qui se carnali vitio repugnare nescientes abscidunt, ad clerum pervenire non posse.

5. Distinct. 55. Hi qui se carnali.

VIII.

Si quis excommunicatum alterius [f], sive clericum, sive sæcularem, recipere post interdictum præsumpserit, noverit se reum fraternitatis factum, causam in concilio redditurum.

[f] *al.* ecclesiæ.

IX.

Novatianum in communionem recipi non debere, nisi suscepta pœnitentiæ credulitate præteritum damnet errorem.

X.

De his qui in persecutione prævaricati sunt, si voluntarie fidem negaverint, hoc de eis Nicæna synodus statuit, ut quinque annos inter catechumenos exigant, & duos inter communicantes: ita ut communionem inter pœnitentes non præsumant. In potestate tamen vel arbitrio sit episcopi, ut si eos ex animo errorem deflere & agere pœnitentiam viderit, ad communionem pro ecclesiastica humanitate suscipia.

Conc. Nicæn. can. 11. Confer epistolam Felicis III. Papæ ad universos episcopos, quæ incipit, Qualiter &c. cap. 5.

XI.

Si qui vero dolore victi, & pondere persecutionis, negare vel sacrificare compulsi sunt; duobus annis inter catechumenos, triennio inter pœnitentes habeantur a communione suspensi.

XII.

De his qui in pœnitentia positi vita excesserunt, placuit nullum communione vacuum debere dimitti; sed pro eo quod honoravit pœnitentiam, oblatio illius suscipiatur.

XIII.

Nullus cujuscumque ordinis clericus, non diaconus, non presbyter, non episcopus, quacumque occasione faciente, propriam relinquat ecclesiam: sed omnimodis aut excommunicetur, aut redire cogatur. Quod si aliquo commorationis tempore, invito episcopo suo, in aliena ecclesia habitans, ab episcopo loci clericus fuerit ordinatus, hujusmodi ordinatio irrita habeatur.

XIV.

Si quis clericus pecuniam dederit ad usuram, aut conductor alienæ rei voluerit esse, aut turpis lucri gratia aliquod negotiationis exercuerit; depositus a clero a communione alienus fiat.

XV.

In secretario diacono inter Presbyteros sedere non liceat, vel corpus Christi præsente presbytero tradere non præsumat. Quod si fecerit, ab officio diaconatus abscedat.

XVI.

Photiniacos, sive paulianistas, secundum patrum statuta baptizari oportere.

Can. 19. Conc. Nicæn.

XVII.

Bonosiacos autem ex eodem errore venientes, quos sicut Attianos baptizari in Trinitate manifestum est, si interrogati fidem nostram ex toto corde confessi fuerint, cum chrismate & manus impositione in ecclesia recipi sufficit.

XVIII.

Ad Arelatensis episcopi arbitrium synodus congreganda: ad quam urbem ex omnibus mundi partibus, (præcipue Gallicanis,) sub sancti Marini tempore legimus celebratum fuisse [a] concilium, atque conventum. Si quis commonitus infirmitatis causa defuerit, personam vice sua dirigat.

Incisa parenthesis codex noster non habet. [a] *Conc. Arelatense I. anno 314.*

XIX.

Si quis autem adesse neglexerit, aut cœtum fratrum, antequam concilium dissolvatur, crediderit deserendum; alienatum se a fratrum communione cognoscat: nec eum recipi liceat, nisi in sequenti synodo fuerit absolutus.

18. Dist. 18. Si quis autem.

XX.

De agitatoribus, sive theatricis, qui fideles sunt, placuit eos, quamdiu agunt, a communione separari.

Conc. Arelat. I. can. 4. & 5.

XXI.

Pœnitens quæcumque defuncto viro alii nubere præsumpserit, vel suspecta, vel interdicta familiaritate cum extraneo vixerit, cum eodem ab ecclesiæ liminibus arceatur. Hoc etiam de viro in pœnitentia posito placuit observari.

CIRCITER ANNUM CHRISTI 452.

XXII.

Pœnitentiam conjugatis non nisi ex consensu dandam.

XXIII.

v. XXIII. Quæst. 4. Pœnitentiam conjugatis.

Si in alicujus episcopi territorio infideles aut faculas accendunt [a], aut arbores, fontes, vel saxa venerantur, si hoc eruere neglexerit, sacrilegii reum se esse cognoscat. Dominus [b] aut ordinator rei ipsius, si admonitus emendare noluerit, communione privetur.

a Burch. x. 21. ex Concil. Bracarensi II.
b al. autem

XXIV.

v. III. Quæst. 4. Eos qui falsa.

Eos qui falso fratribus suis capitalia objecisse convicti fuerint, placuit usque ad exitum non communicare, sicut magna [c] synodus ante constituit, nisi digna satisfactione pœnituerint.

c Conc. Arelatense I. can. 4.

XXV.

63. Distinct. 50. Hi qui post sanctam.

Hi qui post sanctam religionis professionem apostatant, & ad sæculum redeunt, & postmodum pœnitentiæ remedia non requirunt; sine pœnitentia communionem penitus non accipiant: quos etiam jubemus ad clericatus officium non admitti. Et quicumque ille, post pœnitentiam habitum sæcularem non præsumat. Quod si præsumpserit, ab ecclesia alienus habeatur.

In mss. nostris duobus codicibus, qui sequuntur canones hoc titulo a xxv. præcedentibus secernuntur: *Capitula de synodo qua territorio Arausico celebrata est.* At in tertio, qui annorum esse creditur amplius 800. ut diximus, omittuntur isti insititii canones, usque ad xlvi. qui est ibi sextus ac vicesimus: ceteris deinde subsequentibus ordine positis.

XXVI. *Arausic. I. 1.*

Hæreticos in mortis discrimine positos, si catholici esse desiderant, & si desit episcopus, a presbytero cum chrismatis benedictione consignari placet.

XXVII. *Arausic. I. 2.*

Nullum ministrum, qui baptizandi recepit officium, sine chrismate usquam debere progredi: quia inter nos, juxta [d] synodi constitutionem, placuit semel chrismari.

d Arausic. I.

XXVIII. *Arausic. I. 3.*

De his qui in extremis periclitantur pœnitentia accepta, placuit sine reconciliatoria manus impositione eis communicari. Quod si accepto hoc viatico supervixerint, stent in ordine pœnitentum; ut ostensis necessariis pœnitentiæ fructibus, legitime reconciliatoriam manus impositionem recipiant.

XXIX. *Arausic. I. 4.*

Pœnitentiam desiderantibus etiam clericis non negandam.

XXX. *Arausic. I. 5.*

Eos qui ad ecclesiam confugerint, tradi non oportet: sed eos domini sui promissa intercessione exire persuadeant. Quod si ab ecclesia exeuntibus pœnale aliquid intulerint; ut ecclesiæ inimici, habeantur excommunes.

XXXI.

Si quis clericorum religionis negotia, vel spiritales causas ecclesiæ ad sæcularia patrocinia, relicta synodo, transire præsumpserit, excommunicatione omnium ac detestatione dignus habeatur. Simili modo si causa inter clericos orta fuerit; ne invito episcopo ad sæculares judices deferatur, sed episcoporum judicio terminetur.

XXXII. *Arausic. I. 6.*

Si quis autem mancipia clericorum pro suis mancipiis ad ecclesiam confugientibus crediderit occupanda, per omnes ecclesias districtissima damnatione feriatur.

XXXIII. *Arausic. I. 7.*

Si quis per testamentum manumissum in servitute vel obsequio, vel in colonaria conditione imprimere tentaverit, animadversione ecclesiastica coërceatur.

XXXIV.

Si quis in ecclesia manumissum crediderit ingrati titulo revocandum, non aliter liceat, nisi eum gestis apud acta municipum reum esse ante probaverit.

XXXV. *Arausic. I. 8.*

Si quis alibi consistentem clericum ordinandum putaverit, prius definiat ut cum ipso habitet; sic quoque non sine consultatione ejus episcopi, cum quo ante habitavit, eum, qui forte non sine causa diu ab illo non ordinatus est, ordinare præsumat.

XXXVI. *Arausic. I. 10.*

Si quis episcopus in alienæ civitatis territorio ecclesiam ædificare disponit, vel pro agri sui, aut ecclesiastici utilitate, vel quacumque sua opportunitate, permissa licentia, quia prohiberi hoc votum nefas est, non præsumat dedicationem, quæ illi omnimodis reservanda est, in cujus territorio ecclesia assurgit: reservata ædificatori episcopo hac gratia, ut quos desiderat clericos in re sua videre, ipsos ordinet is cujus territorium est: vel si jam ordinati sunt, ipsos habere acquiescat; & omnis ecclesiæ ipsius gubernatio ad eum, in cujus civitatis territorio ecclesia surrexit, pertinebit. Et si quid ipsi ecclesiæ fuerit ab episcopo conditore conlatum, is in cujus territorio est, auferendi exinde aliquid non habeat potestatem. Hoc solum ædificatori episcopo credidimus reservandum.

XXXVII. *Arausic. I. 10.*

Quod si etiam quicumque ecclesiam ædificaverit; & alium magis, quam eum in cujus territorio ædificat, invitandum putaverit: tam ipse, qui contra constitutionem, vel districtionem, gratificari vult, quam omnes episcopi, qui ad hujusmodi dedicationem invitantur, conventu abstinebuntur; si ordinem excesserit, in reatu revocabitur.

XXXVIII. *Arausic. I. 12. 13.*

Subito obmutescens baptizari potest: & amentibus quæcumque pietatis sunt conferenda.

XXXIX. *Arausic. I. 14.*

Energumeni baptizati, si de purgatione sua curant, & se sollicitudini ecclesiæ tradunt, monitisque obtemperant, omnimodis communicent; sacramenti ipsius virtute ab incursu dæmonii, quo infestantur, purgandi, quorum jam ostenditur vita purgatior.

XL. *Arausic. I. 15.*

Energumenis catechumenis, in quantum vel necessitas, vel opportunitas permiserit, de baptismate consulendum.

XLI. *Arausic. I. 16.*

Si qui palam aliquando arrepti sunt, non solum non assumendi sunt ad ullum ordinem clericatus; sed etsi jam aliqui ordinati, ab imposito officio repellendi.

XLII. *Arausic. I. 21.*

In provinciis nostris placuit de præsumptoribus, ut sicubi duo episcopi ausi fuerint episcopum facere, etiamsi metropolitani episcopi epistolam non habuerint; & is qui ordinatus est, cum ordinatoribus excludatur.

XLIII. *Arausic. I. 22.*

Placuit præterea, ut secundum synodi [a] instituta non ordinentur diacones conjugati, nisi qui prius conversionis proposito professi fuerint castitatem.

a Arausic. I.

XLIV. *Arausic. I. 23.*

Si quis autem in posterum accepta benedictione levitica cum uxore sua incontinens invenitur, ab officio abjiciatur.

XLV. *Arausic. I. 24.*

De his quos clericatui alligari ipsa vitæ gratia fug-

Circiter Annum Christi 452.

gesserit, si forte interrupta & duplicata matrimonia inciderunt, non ultra subdiaconatum ecclesiasticas capiant dignitates. Quod si facti forsitan sunt, ab ecclesiastico removeantur officio.

XLVI.

Professas viduas, si conniventiam præstiterint, cum raptoribus esse damnandas.

XLVII.

Secundum constitutionem synodi Vasensis, quicumque oblationem fidelium suppresserit, aut negaverit, ab ecclesia cui fraudem fecerit, excludatur.

Conc. Vasense I. can. 4.

XLVIII.

Si quis episcopi sui sententiæ non acquiescit, synodi legibus audiendum.

Ibidem can. 5.

XLIX.

Secundum instituta seniorum, [a] si quis a communione sacerdotali fuerit auctoritate suspensus; hunc non solum a clericorum, sed etiam a totius populi conloquio atque convivio placuit excludi, donec resipiscens ad sanitatem redire festinet.

[a] *In uno ms. Si a communione .... suspensus episcopus, hunc &c.*

L.

Hi qui publicis inter se odiis exardescunt, ab ecclesiasticis conventibus removendi, donec ad pacem recurrant.

LI.

Si expositus ante ecclesiam cujuscumque fuerit miseratione collectus, contestationis ponat epistolam; & si is qui collectus est, intra decem dies quæsitus agnitusque non fuerit, securus habeat qui collegit. Sane qui post prædictum tempus calumniator exstiterit, ut homicida, ecclesiastica districtione damnabitur, sicut patrum sanxit auctoritas.

9. Distinct. 87. Si expositus.
Conc. Vasense I. can. 9.

LII.

De puellis quæ se voverunt Deo, & præclari decore nominis floruerunt, si post viginti & quinque annos ætatis ad terrenas nuptias sponte transierint, id custodiendum esse decrevimus; ut cum his, cum quibus se alligaverint, communione priventur: ita ut eis postulantibus pœnitentia non negetur; cujus pœnitentiæ communio multo tempore differatur.

Innoc. I. epist. ad Victricium cap. 13.

LIII.

Si quis famulorum cujuslibet conditionis aut generis, quasi ad exacerbandam domini districtionem, se diabolico repletus furore percusserit; ipse tantum sanguinis sui reus erit, neque ad dominum sceleris alieni pertinebit invidia.

LIV.

Placuit in ordinatione episcopi hunc ordinem custodiri, ut primo loco venalitate, vel ambitione submota, tres ab episcopis nominentur, de quibus clerici vel cives erga unum eligendi habeat potestatem.

LV.

Si quis sæcularium amore religionis se ad quemcumque sacerdotum crediderit conferendum, ipse sibi eum, quem erudiendi gratia susceperit, vindicabit.

LVI.

Hoc etiam placuit custodiri, ut nihil contra magnam synodum metropolitani sibi æstiment vindicandum.

Anno Christi 453.

CONCILIUM ANDEGAVENSE

in ordinatione Talasii episcopi celebratum IV. Nonas Octobris, Opilione viro clarissimo Consule.

Ex ms. cod. pervetusto Bibliothecæ Collegii Parisiensis Societatis JESU. *Primus hoc Concilium Baronius in lucem emisit, acceptum a P. Frontone Ducæo Soc.* JESU. *Contulit Sirmondus, cum tribus exemplaribus.*

TITULI CANONUM.

PRÆFATIO.

Cum ad ordinandum episcopum in civitate Andegavorum episcopi convenissent, & [a] Talasius esset episcopus ordinatus, omnibus pariter residentibus, Leone, Eustochio, [b] Chariatone, Rumorido, Viventio, Victorio, & Talasio, episcopis, pari consilio atque tractatu decisionem, quam verbis decreverant, etiam scripturæ mandare voluerunt: ut ab hac die, hoc est IV. Nonas Octobris, Opilione V. C. Consule, hæ regulæ ecclesiasticæ servarentur, quæ a senioribus juxta auctoritatem scripturarum jam fuerant constitutæ.

[a] *al.* Thalassius.
[b] *Forte*, Chaletione.

CANONES.

Primum ut contra episcopale judicium clericis non liceat prosilire: neque inconsultis sacerdotibus suis sæcularia judicia expetere: sed nec de loco ad alium sine episcopi permissione transire: nec sine commendatitiis sacerdotum suorum litteris commeare.

Concil. Chalc. c. 9. 5.

II.

Ut diaconi presbyteris noverint omni humilitate deferendum.

III.

Ut a violentia & crimine perputationis abstineatur.

[c] *Ita omnes mss. & editi: Forte leg.* Ut a violentia & crimine perpetrationis. *Perputatio autem membrorum mutilatio est.*

IV.

Familiaritatem extranearum feminarum noverint esse vitandam. Sed si qui sunt cælibes, non nisi a so-

ANNO CHRISTI 455.

roribus, aut amitis suis, aut a matribus consolentur. Quia sicut bonum non est homini solum esse, ita familiares esse clericos feminis non oportet extraneis: quia frequenter plurimorum ruinas sub hac occasione deflemus. Si quis autem post hoc interdictum a prædictis familiaritatibus se revocare noluerit, nequaquam gradu altiore donabitur: & si jam ordinatus fuerit, non ministret. Tum si qui tradendis civitatibus fuerint interfuisse detecti, vel capiendis; non solum a communione habeantur alieni, sed nec conviviorum quidem admittantur esse participes.

[a] *Conc. Ilerdense c. 1. MS. hanc partem canonis ab isto avulsam copulant cum canone subsequente.*

V.

Quod etiam de his qui accepta pœnitentia resilierint, debita severitate servabitur. Quæ forma etiam circa eas quæ de virginitate sanctimoniali crimine proprio deciderunt, statuto rigore permaneat.

VI.

Hi quoque qui alienis uxoribus, superstitibus ipsarum maritis, nomine conjugii abutuntur, a communione habeantur extranei.

VII.

Clerici quoque, qui relicto clero se ad sæcularem militiam, & ad laïcos contulerint; non injuste ab ecclesia, quam reliquerunt, amoventur.

VIII.

Monachi quoque, qui cœptam observationis viam relinquunt, & absque epistolis, & absque certis negotiis vel necessitatibus per regiones vagantur alienas, cognita districtione, si se non emendaverint, ab abbatibus suis, vel a sacerdotibus, ad communionem non recipiantur.

IX.

Aliis quoque episcopis aliorum clericis gradum augere non liceat.

X.

Quicumque autem vel de laïcis, vel de clero, ministri fuerint ordinati, & observare noluerint; si laïcus, communicare non liceat, nisi forte reprobaverint criminosos.

XI.

Non nisi unius uxoris viri, iidemque virginibus copulati, diaconi vel presbyteri ordinentur.

XII.

Pœnitentiæ sane locus omnibus pateat, qui conversi errorem suum voluerint confiteri: quibus perspecta qualitate peccati, secundum episcopi æstimationem erit venia largienda.

Quod ita inter prædictos viros pari consilio & ordinatione decretum est, ut si quis ex ipsis contra hanc ordinationem aliquid agendum esse præsumpserit, obvius fuisse regulæ ecclesiasticæ judicetur: adversus quem ceteris fratribus suis, quasi adversus contemptorem, licebit exsurgere.

CONCILIUM ARELATENSE III.

a Ravennio episcopo in causa Fausti abbatis insulæ Lirinensis & episcoporum celebratum, Leonis I. Papæ temporibus, circa annum Christi CCCCLV.

[a] *A Sirmondo editum ex codice ecclesiæ Andegavensis. Id & in mss. collegii Paris. Soc. Jesu, annorum (ut censent periti) amplius 1000.*

Exemplar epistolæ generalis, quæ ad episcopos invitandos in causa insulæ Lirinensis missa est.

Quotiens membrum aliquod quolibet infirmitatis genere laborat, fieri non potest, quin ejusdem corporis etiam cetera membra condoleant. Et ideo causam quæ inter sanctum episcopum Theodorum & sanctum Valerianum, vel sanctum Maximum, item episcopos, atque abbatem Faustum, nec non & reliquos fratres insulæ Lerinensis acciderat, absque dubio omnes nos, qui in Christo unum sumus, differre non possumus, nisi id agamus qualiter curetur & abstergatur. Ad hoc itaque remediandum scandalum orationibus vestris III. Kal. Januarias audientiæ dies est constitutus. Rogamus ergo, ut sanctitas vestra se usque Arelate fatigare dignetur: quatinus tantum malum, quod dilatione plus crescit, beatitudinis vestræ præsentia terminetur. Talis enim causa, quæ tam grande scandalum gignit, sicut atrocitate sui multos involvit, ita plures qui in Christo medeantur, exposcit. *Ad eos qui in ipsa insula sunt.* Beatitudinem vero vestram præcipue adesse convenit, quos insula ipsa velut sinu quodam genitricis fovens, ad eam gratiam, quæ nunc in vobis est, Domino instigante produxit. *Ad sanctum Rusticum.* Ac præcipue beatitudo vestra ut adsit, primum deprecamur; quia gravior infirmitas necessario medicos peritissimos inquirit.

Institutio sanctorum episcoporum [a] Ravennii, [b] Rustici, Nectarii, Flori, Constantii, Asclepii, [c] Maximi, Justi, Salonii, [d] Ingenui, Tnan.i, Zotici, Chrysanthi, in causa insulæ Lirinensis.

[a] *Arelat.* [b] *Narbon.* [c] *Regens.* [d] *Ebredun.* *Nomina hæc fere omnia sunt in epist. 52. Leonis Papæ.*

Cum Arelate in secretario ecclesiæ convenissemus, præmissa prece ad Dominum, nullo extrinsecus arbitrio interveniente resedimus, de temedio scandali, quod in monasterio in insula Lerinense obortum fuerat, pertractantes. Placuit ergo nobis, sancto, ut credimus, Spiritu gubernante, ut omnibus quæ in querelam venerant, solicite ventilatis atque discussis, sanctus ac beatissimus frater Theodorus episcopus primum exoraretur a nobis; ut scandalum quod & ipse, sicut & nos, graviter dolebat exortum, differendo in tempora manere diutius non pateretur; sed potius ad recipienda satisfactionum remedia festinaret; & sanctum presbyterum Faustum, abbatem monasterii supradicti, indulta, si qua illa esset, culpæ venia, in pristina pace toto caritatis affectu reciperet; & ad insulam ac congregationem ipsi Deo dispensante commissam, cum sua gratia & caritate remitteret. Nec quidquam deinceps ex his quæ sibi fratrem Faustum arguebat fecisse, aut verbis repeteret, aut animo retineret. Quin potius conlationem, utpote antiquus abba & episcopus, ei ut piam ac necessariam perpetuo exhiberet, & solatia si cumra, quæ verbis dignabatur promittere, rebus ipsis, in quo usus exigeret, plenissime exhiberet. Hoc tamen sibi tantummodo vindicaturus, quod decessor suus sanctæ memoriæ Leontius episcopus vindicaverat: id est, ut clerici, atque altaris ministri, a nullo, nisi ab ipso, vel cui ipse injunxerit, ordinentur: chrisma non nisi ab ipso speretur: neophyti si fuerint, ab eodem confirmentur: peregrini clerici absque ipsius

præcepto in communionem, vel ad ministerium, non admittantur. Monasterii vero omnis laïca multitudo ad curam abbatis pertineat: neque ex ea sibi episcopus quidquam vindicet: aut aliquem ex illa clericum, nisi abbate petente, præsumat. Hoc enim & rationis & religionis plenum est, ut cleri- A ci ad ordinationem episcopi debita subjectione respiciant: laïca vero omnis monasterii congregatio ad solam ac liberam abbatis proprii, quem sibi ipsa elegerit ordinationem, dispositionemque pertineat; regula, quæ a fundatore ipsius monasterii dudum constituta est, in omnibus custodita.

CIRCITER ANNUM CHRISTI 460.

CONCILIUM CONSTANTINOPOLITANUM
LXXXI. EPISCOPORUM.

Ἐγκύκλιος ἐπιστολὴ Γενναδίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς σὺν αὐτῷ ἁγίας συνόδου, πρὸς ἅπαντας τοὺς ὁσιωτάτους μητροπολίτας [a], καὶ πρὸς τὸν πάπαν Ῥώμης.

[a] Hæc verba καὶ πρὸς τὸν Πάπαν Ῥώμης, non sunt in optimo codice Bibl. Cæsareæ, teste Lambecio, lib. 8 pag. 421. nec in uno Colbertino, si fides maliti[illegible], n. 4262. Ex Leunclavio libro 3 Juris Græco-Romani, pag. 187.

Τῷ θεοφιλεστάτῳ συλλειτουργῷ τῷ δεῖ, Γεννάδιος, καὶ ἡ ἐνδημοῦσα τῇ βασιλικῇ πόλει νέᾳ Ῥώμῃ ἁγία σύνοδος. Περὶ τοῦ μὴ ἐπὶ χρήμασι γίνεσθαι χειροτονίας.

Ὁ Δεσπότης ἡμῶν καὶ Θεὸς καὶ σωτὴρ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγχειρίσας τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ μαθηταῖς τοῦ εὐαγγελίου τὸ κήρυγμα, καὶ διδασκάλους τούτους ἀνὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην ἀνθρώποις ἐξαποστείλας, παρακελεύσεται διαῤῥήδην, ὧν εἰλήφασι παρ' αὐτοῦ δωρεὰν, τούτοις καὶ αὐτοὺς τοῖς ἀνθρώποις μεταδιδόναι δωρεὰν, μὴ κτωμένους ὑπὲρ αὐτῆς χαλκὸν ἢ ἄργυρον ἢ χρυσὸν, ἤ τινα περιουσίαν, ἄλλως ὑλικὴν ἢ γεώδη· μὴ γὰρ εἶναι τῶν ἐπουρανίων καὶ πνευματικῶν χαρισμάτων ἀμοιβὴν, τὰ γήϊνα καὶ ἐπίκηρα. Ταύτην τὴν ἐντολὴν, οὐ μόνον ἐκείνοις, ἀλλὰ καὶ ἡμῖν δι' ἐκείνων ἐνετείλατο, οὓς εἰς τὸν ἐκείνων βαθμόν τε καὶ τόπον ὑποστρατηγεῖν κατηξίωσε. καὶ δεῖ καθάπερ ἐκεῖνοι τότε, καὶ ἡμᾶς νῦν ἀκριβῶς φυλάττειν τε καὶ διατηρεῖν, καὶ μὴ σοφίζεσθαι τὰ ἄσοφα. μηδὲ κύβον ἀναῤῥίπτειν ἐπὶ κινδύνων. δωρεὰν, φησὶν, ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. μὴ κτήσησθε χαλκὸν μηδὲ ἄργυρον, μήτε χρυσὸν εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν. ἁπλοῦς καὶ σαφὴς ὁ τῆς ἐντολῆς ταύτης λόγος ἐστὶν, οὐδὲν ποικίλον ἔχων, οὐδὲ δυσέφικτον, οὐδὲ σοφιστικῆς δεόμενον ἐξηγήσεως· παρ' ἐμοῦ φησὶν ἐδέξασθε τὸ τῆς ἱερωσύνης ἀξίωμα, εἰ μὲν ὑπὲρ αὐτοῦ μοι μικρὸν ἢ μέγα τι κατεβάλλετε, καὶ τοῦτο ὑμῖν πέπραται παρ' ἐμοῦ, πωλεῖτε καὶ ὑμεῖς ἑτέροις αὐτό. εἰ δὲ δωρεὰν εἰλήφατε, δότε δωρεὰν καὶ ὑμεῖς. τί τῆς ἐντολῆς ταύτης σαφέστερον; τί δὲ τοῖς πειθαρχοῦσι λυσιτελέστερον; οὐαὶ τῷ ὄντι τοῖς κτήσασθαι τὴν τοῦ Θεοῦ δωρεὰν ἢ διδόναι ταύτην διὰ χρημάτων ὑπειληφόσιν. εἰς γὰρ χολὴν πικρίας καὶ σύνδεσμον ἀδικίας οἱ τοιοῦτοι, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἁγίου Πέτρου, ὑπάρχουσι συλληφθέντες ὑπὸ τῆς ἑαυτῶν φιλαργυρίας.

Ὅθεν καὶ τῶν ὁσίων καὶ μακαρίων πατέρων τῶν τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης οἰκουμενικῆς τῆς ἐν Καλχηδόνι συναχθείσης, τῷ δεσποτικῷ τούτῳ νόμῳ συνῳδὸς ὁ περὶ τούτου κανὼν, ὃς ἡμῖν σαφῶς αὐτοῖς λέξεσιν αὐτοῖς ἐκπεφώνηται.

Εἴ τις ἐπίσκοπος ἐπὶ χρήμασι χειροτονίαν ποιήσαιτο, καὶ εἰς πρᾶσιν καταγάγοι τὴν ἄπρατον χάριν. καὶ χειροτονήσοι ἐπὶ χρήμασιν ἐπίσκοπον, ἢ χωρεπίσκοπον, ἢ πρεσβύτερον, ἢ διάκονον, ἢ ἕτερόν τινα τῶν ἐν τῷ κλήρῳ καταριθμουμένων, ἢ προβάλλοιτο ἐπὶ χρήμασιν οἰκονόμον ἢ ἔκδικον, ἢ προσμονάριον, ἢ ὅλως τινὰ τοῦ κανόνος, δι' αἰσχροκέρδειαν οἰκείαν, ὁ τοῦτο ἐπιχειρήσας ἐλεγχθεὶς κινδυνευέτω περὶ τὸν οἰκεῖον βαθμόν. καὶ ὁ χειροτονούμενος, μηδὲν ἐκ τῆς κατ' ἐμπορείαν ὠφελείσθω χειροτονίας ἢ προβολῆς· ἀλλ' ἔστω ἀλλότριος τῆς ἀξίας ἢ τοῦ φροντίσματος, οὗπερ ἐπὶ χρήμασιν ἔτυχεν. εἰ δέ τις καὶ μεσιτεύων φανῇ τοῖς αἰσχροῖς τούτοις καὶ ἀθεμίτοις λήμμασι, καὶ οὗτος εἰ μὲν κληρικὸς εἴη, τοῦ οἰκείου ἐκπιπτέτω βαθμοῦ. εἰ δὲ λαϊκὸς ἢ μονάζων, ἀναθεματιζέσθω.

B Epistola encyclica Gennadii Patriarchæ Constantinopolitani, & synodi cum ipso, ad omnes sanctissimos metropolitas, & ad Papam Romæ.

[a] Religiosissimo & sanctissimo in sacris comministro N. Gennadius, & quæ in regia civitate nova Roma convenit sancta synodus.

[a] Gentiano Hervete interprete.

CUm Dominus & Deus Salvator noster Jesus Christus suis discipulis Evangelii prædicationem credidisset, eosque per universum terrarum orbem inter homines ad docendum misisset, aperte jussit, ut quod gratis accepissent, eis quoque gratis darent; non C aurum vel argentum, aut alias omnino materiales & terrenas facultates pro eis acquirentes. Cælestibus enim & spiritalibus donis nulla est cum terrenis & temporalibus commutandi ratio. Hoc autem præceptum non solum illis, sed etiam nobis per illos dedit, quos in illorum gradum & locum substituere dignatus est: & oportet, sicut illi tunc, nos quoque nunc accurate & diligenter servare, nec in iis quæ technas sophisticas non admittunt, uti sophistica calliditate, nec aleam periculosam jacere. *Gratis, inquit, accepistis, gratis date. Non possidentes æs, neque argentum, neque aurum in zonis vestris.* Simplex est & aperta hujus mandati ratio, quæ nihil habet varium, nihil quod non sit facile & explicatum, nihil quod sophistica expositione egeat. A me D (inquit) accepistis dignitatem sacerdotii. Si mihi pro ipso parum quid vel magnum solvistis, & hoc a me venditum est, vos quoque ipsum aliis vendite: si autem gratis accepistis, vos quoque gratis date. Quid hoc est mandato apertius? Quid autem iis qui parent, utilius? Væ illis re vera qui Dei donum acquirere, vel illud pro pecunia dare in animum inducunt. In fel enim amaritudinis & vinculum iniquitatis ii (juxta sancti Petri sententiam) a sua malitia comprehensi sunt.

Matth. 10. Marc. 6.

Act. 8.

Unde & sanctorum & beatorum patrum sanctæ magnæ synodi œcumenicæ Chalcedone congregatæ huic legi Dominicæ convenit canon, qui sic a nobis aperte iisdem verbis editus est:

E *Si quis episcopus pecuniis ordinationem fecerit, vel non venalem gratiam ad venditionem deduxerit, & pecuniis ordinaverit episcopum, vel corepiscopum, vel presbyterum, vel diaconum, vel aliquem eorum qui in clero connumerantur, vel pecuniis provehat œconomum, vel defensorem, vel paramonarium, vel omnino aliquem ex clero, propter suum turpe lucrum: qui hoc aggressus esse convictus fuerit, de proprio gradu veniat in periculum; & qui ordinatus fuerit, nihil ex ordinatione, vel promotione, quæ sit instar mercaturæ, juvetur; sed sit alienus a dignitate, vel curatione, quam pecuniis assecutus est. Si quis autem his turpibus ac nefariis lucris sequester intercessorve apparuerit, is quoque si sit clericus, a proprio gradu excidat: si autem laicus, vel monachus, anathematizetur.*

Canon. Conc. Chalced. ad verbum similiter.

Circiter Annum Christi 460.

Pulcherrima & valde pia sunt hujus canonis sanctorum patrum præcepta, qui omnem invasionem satanicam, diabolicumque conatum, qui in donum spirituale intenditur, repellit & rescindit. Nullo enim modo vult ordinationis promotionem pecuniis aut fieri, aut suscipi, nec ab eo qui illam exercet, nec ab eo qui ordinationis promotionem accipit: sed nec ante tempus ordinationis, nec post, dari pecunias concedit: omnium enim in hac quoque re esse sordes, munerumque corruptionem pronuntiat.

Quoniam tamen iis ita aperte prohibitis, quidam sunt in Galatarum ecclesia deprehensi propter turpe lucrum & avaritiam hæc salutaria & humana præcepta negligere & transgredi: ea quoque ipsa nobis renovare visum est: cum hac sancta synodo, quæ in hac regnante nova Roma, nunc agit: ut sine omni penitus inventione, & omni prætextu, callidoque commento, impiam hanc & odiosam, quæ nescio quomodo in sanctissimas ecclesias subiit, consuetudinem omnino exscindamus; ut cum pura & absque ulla cauponatione eorum qui ordinantur, renuntiatio ab antistitibus facta fuerit, gratia Spiritus sancti superne veniat. Quibus nescio an per pecuniam promotionem facientibus, & manu non pure operante, ad eum qui promovetur accedit, secundum vocem Evangelii, & non potius retrahitur gratia sancti Spiritus.

Scias ergo, o vir religiosissime & omni ex parte sanctissime, quod quicumque hujus convictus fuerit episcopus, vel coëpiscopus, vel visitator, vel presbyter, vel diaconus, vel quivis alius ex canone, vel ex laïcis, communi antistitum decreto, communique sententia condemnatus est, sicut de hoc quoque sanctorum patrum præcedens canon loquitur. Oportet enim gratiam semper esse gratiam, & argentum apud eam nequaquam intercedere. Sit ergo & ab omni sacerdotali dignitate & ministerio alienus, & anathematis loco subjectus, qui & se per pecunias acquirere existimat, & qui eam pecuniis habere pollicetur, sive sit clericus, sive laïcus, sive hoc facere convincatur, sive non: quia fieri non potest, ut conveniant quæ convenire nequeunt, nec ut mammona Deo consentiat; vel ut qui ei serviunt, Deo serviant. Domini est sententia, cui contradici non potest: *Non potestis Deo servire & mammonæ.* (Matth. 6.)

Nos in his pro viribus confulentes, & eis credentes, cum eo qui hæc dixit, adversus eos qui in iis peccant, sententiam protulimus. Tua sanctitas curam gerat, omni adhibita diligentia, ut hæc per transcripta exemplaria innotescant & sanctissimis episcopis qui tibi subsunt, & περιοδευταῖς, & aliis omnibus: ut in uno spiritu & una anima omnes simul constipati Christiani adversus communem inimicum, Dei auxilio possimus avaritiæ radicem, quæ ab illo in nobis insita est, cum omnibus eorum malorum germinibus exscindere. Omnem quæ tecum est in Christo fraternitatem salutamus. Fortis exsistens in Christo, ora pro nobis, sanctissime frater.

Huic epistolæ cum ipso Gennadio subscripserunt etiam septuaginta tres.

A Κάλλιστα καὶ λίαν εὐσεβῆ τοῦ κανόνος τῶν ἁγίων πατέρων ὑπάρχει τὰ παραγγέλματα, πᾶσαν ἔφοδον σατανικὴν καὶ πᾶν ἐγχείρημα διαβολικὸν κατὰ τῆς πνευματικῆς φερόμενον δωρεᾶς, ἀπωθούμενά τε καὶ ἀνακόπτοντα. Οὐ βούλεται γὰρ οὐδαμῶς διὰ χρημάτων γίνεσθαι τῆς χειροτονίας τὴν προβολὴν, ἢ ὑποδέχεσθαι, οὔτε παρὰ τοῦ ταύτην ἐνεργοῦντος, οὔτε παρὰ τοῦ τῆς χειροτονίας τὴν προβολὴν ὑποδεχομένου· ἀλλ' οὐδὲ πρὸ καιροῦ τῆς χειροτονίας, οὐδὲ μετὰ τὸν καιρὸν τῆς χειροτονίας, οὐδὲ κατὰ τὸν καιρὸν αὐτὸν τῆς χειροτονίας, ὑπὲρ τῆς χειροτονίας δίδοσθαι χρήματα συγχωρεῖ. καθόλου γὰρ τὴν ἐπὶ τῷ πράγματι τούτῳ δωροδοκίαν ἀπηγόρευσεν.

B Ὅμως ἐπειδὴ νῦν, καίτοι προδήλως τούτων οὕτω κεκωλυμένων, ἐφωράθησαν τινὲς κατὰ τὴν Γαλατῶν ἐκκλησιάζοντες, καὶ παραβαίνοντες δι' αἰσχροκέρδειαν καὶ φιλαργυρίαν τὰ σωτήρια ταῦτα καὶ φιλάνθρωπα παραγγέλματα, δι' ἔδοξε καὶ ἡμῖν ταῦτα πάλιν ἀνανεώσασθαι μετὰ τῆς ἁγίας συνόδου, τῆς ἐνδημούσης ἐν ταύτῃ τῇ βασιλευούσῃ νέᾳ Ῥώμῃ, ὥστε δίχα πάσης ἐπινοίας καὶ πάσης προφάσεως καὶ παντὸς σοφισμοῦ, τὴν βδελυρὰν ταύτην καὶ ἀσεβῆ οὐκ οἶδ' ὅπως ἐπεισελθοῦσαν συνήθειαν ταῖς ἁγιωτάταις ἐκκλησίαις παντελῶς ἐκτέμνειν. ἵνα ἀληθῶς ἀκαπηλεύτου καὶ καθαρᾶς παρὰ τῶν ἀρχιερέων τῆς ἐπὶ τῶν χειροτονουμένων ἀναρρήσεως γινομένης, ἄνωθεν ἡ τοῦ πνεύματος χάρις ἐπιφοιτᾷ. ὧν νῦν γε οὐκ οἶδα C διὰ χρημάτων τὴν προβολὴν ποιουμένων, καὶ οὐ τῆς χειρὸς καθαρῶς ἐνεργούσης, ἐπιφοιτᾷ τῷ προχειριζομένῳ κατὰ τὴν φωνὴν τοῦ κηρύγματος, καὶ οὐχὶ συστέλλεται μᾶλλον ἡ τοῦ ἁγίου πνεύματος χάρις.

Ἴσθι τοίνυν, τὰ πάντα θεοσεβέστατε, πάντα τὸν ἐνταῦθα ἁλισκόμενον ἐπὶ τῷ τοιούτῳ τινὶ ἐπίσκοπον, ἢ χωρεπίσκοπον, ἢ περιοδευτὴν, ἢ πρεσβύτερον, ἢ διάκονον, ἢ ἄλλον τινὰ ὄντα τοῦ κανόνος, ἢ λαϊκὸν, κοινῷ δόγματι τῶν ἀρχιερέων κατακεκρίσθαι, καὶ κοινῇ ψήφῳ, καθὼς περὶ τούτου καὶ ὁ τῶν ἁγίων πατέρων κανὼν φθάσας διαλαλεῖ. δεῖ γὰρ εἶναι χάριν D τὴν χάριν, καὶ μηδαμοῦ μεσιτεύειν παρ' αὐτῇ ἀργύριον. ἔστω τοίνυν καὶ οὗτος ἀποκήρυκτος, καὶ πάσης ἱερατικῆς ἀξίας τε καὶ λειτουργίας ἀλλότριος, καὶ τῇ κατάρᾳ τοῦ ἀναθέματος ὑποκείμενος, ὅ, τε ταύτην κτᾶσθαι διὰ χρημάτων οἰόμενος, καὶ ὁ ταύτην παρέχειν ἐπὶ χρήμασιν ὑπισχνούμενος, εἴτε κληρικὸς εἴτε λαϊκὸς εἴη, κἂν ἐλέγχηται, κἂν μὴ ἐλέγχηται τοῦτο ποιῶν, ὅτι οὐδὲ οἷόν τε συμβιβασθῆναι ποτὲ τὰ ἀσύμβολα, οὐδὲ Θεῷ συμφωνῆσαι τὸν μαμμωνᾶν, ἢ τοὺς τούτῳ δουλεύοντας δουλεύειν Θεῷ. δεσποτικὴ καὶ αὕτη ἐστὶν ἀπόφασις ἀναμφίβολος. οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμμωνᾷ.

Τούτοις ἐπιθαρρήσαντες ἡμεῖς κατὰ δύναμιν, καὶ τούτοις ὑπακούσαντες, μετὰ τοῦ ταῦτα φήσαντος, κατὰ τῶν ταῦτα παρανομούντων τὴν ἀπόφασιν πεποιήμεθα. φροντισάτω δὲ καὶ ἡ E σὴ ὁσιότης διὰ πάσης ἀσφαλείας ποιουμένη, ἵνα κατασταθῇ διὰ ἀντιγράφων καὶ τοῖς ὑπὸ σὲ θεοφιλεστάτοις ἐπισκόποις καὶ περιοδευταῖς καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν. ἵνα ἐν ἑνὶ πνεύματι καὶ μιᾷ ψυχῇ πάντες ὁμοῦ χριστιανοὶ συμφραξάμενοι κατὰ τοῦ κοινοῦ δυσμενοῦς ἰσχύσωμεν σὺν Θεῷ, τὴν ὑπ' ἐκείνου φυτευθεῖσαν ἐν ἡμῖν τῆς φιλαργυρίας ῥίζαν, ἅμα πᾶσιν αὐτοῖς τῶν κακῶν τοῖς βλαστήμασιν ἐκτεμεῖν. πᾶσαν τὴν σὺν σοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφότητα προσαγορεύω. ἐῤῥωμένος ἐν κυρίῳ ὑπερεύχου ἡμῶν θεοφιλέστατε ἀδελφέ.

Τούτῳ τῷ ἐπιστολιμαίῳ λόγῳ σὺν αὐτῷ δὲ τῷ Γενναδίῳ ὑπέγραψαν καὶ οἱ ἑβδομήκοντα τρεῖς.

[b] Hæc forte verba postrema Balsamon adjecit epistolæ synodali: sed in ms. Bibliothecæ Cæsareæ, teste Lambecio, tomo VIII. pag. 421. & apud Leunclavium loco citato, subscribunt episcopi, præter Gennadium, octoginta. Eas subscriptiones ex Lambecio, quem cum Leunclavio contulimus, hic exhibemus.

SUBSCRIPTIONES.

Gennadius episcopus Constantinopoleos novæ Romæ subscripsi.

Joannes episcopus metropoleos Heracleæ subscripsi.

Anastasius episcopus metropoleos Ancyræ subscripsi.

ΑἹ ΥΠΟΓΡΑΦΑΊ.

Γεννάδιος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ῥώμης ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος μητροπόλεως Ἡρακλείας ὑπέγραψα.

Ἀναστάσιος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Ἀγκύρας ὑπέγραψα.

Εὐνόμιος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Νικομηδείας ὑπέγραψα.
Πέτρος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Νικαίας ὑπέγραψα.
Περγάμιος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Ἀντιοχείας Πισιδῶν ὑπέγραψα.
Παῦλος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Μαρκιανουπολιτῶν ὑπέγραψα.
Νουνέχιος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Λαοδικείας ὑπέγραψα.
Πέτρος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Γαγγρῶν ὑπέγραψα.
Καρτέριος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Κλαυδιουπολιτῶν ὑπέγραψα.
Ἀγαπητὸς ἐπίσκοπος μητροπόλεως Ῥόδου ὑπέγραψα.
Ἐλευθέριος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Χαλκηδόνος ὑπέγραψα.
Στέφανος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Ἱεραπόλεως Εὐφρατησίας ὑπέγραψα.
Γρηγόριος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Ἀδριανουπολιτῶν ὑπέγραψα.
Λουκιανὸς ἐπίσκοπος μητροπόλεως Βύζης ὑπέγραψα.
Εὐνοῖος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Μυτιλήνης ὑπέγραψα.
Θαλάσσιος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Παρίου ὑπέγραψα.
Μάξιμος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Λαοδικείας Συρίας ὑπέγραψα.
Γερόντιος ἐπίσκοπος μητροπόλεως Σελευκείας ὑπέγραψα.
Εὐστάθιος ἐπίσκοπος Παρνασσοῦ ὑπέγραψα.
* Νετίρας ἐπίσκοπος Γάζης ὑπέγραψα.
Θεοδόσιος ἐπίσκοπος Κανώθας ὑπέγραψα.
Ἀνατόλιος ἐπίσκοπος Ἀθηνῶν ὑπέγραψα.
Στέφανος ἐπίσκοπος Προυσαίων ὑπέγραψα.
Κυριακὸς ἐπίσκοπος Ἀπολλωνιατῶν ὑπέγραψα.
Ἀκάκιος ἐπίσκοπος Ἀντάνδρου ὑπέγραψα.
Πλούταρχος ἐπίσκοπος Πλαταιῶν ὑπέγραψα.
Κυριακὸς ἐπίσκοπος Καρφίων ὑπέγραψα.
Ἀφόβιος ἐπίσκοπος Κορωνείας ὑπέγραψα.
Μακεδὼν ἐπίσκοπος Μαγυδῶν ὑπέγραψα.
Ῥουφῖνος ἐπίσκοπος Αἰγαίων ὑπέγραψα.
Παλλάδιος ἐπίσκοπος Ἄνδρου ὑπέγραψα.
Φωτινὸς ἐπίσκοπος Ὄτρου ὑπέγραψα.
Εὐτρόπιος ἐπίσκοπος Αὐρηλιουπόλεως ὑπέγραψα.
Ἰωάννης ἐπίσκοπος Ἐκκλησινῆς ὑπέγραψα.
Φωτινὸς ἐπίσκοπος τῶν Θερμῶν ὑπέγραψα.
Ὑπάτιος ἐπίσκοπος Γερμενῶν ὑπέγραψα.
Σαββάτιος ἐπίσκοπος ὑπέγραψα.
Εὐδόξιος ἐπίσκοπος Βοσπόρου ὑπέγραψα.
Βασίλειος ἐπίσκοπος Ναυκλέων ὑπέγραψα.
Ποιμὴν ἐπίσκοπος Κλύσματος ὑπέγραψα.
Ἀπόλλων ἐπίσκοπος * Πιθανίας ὑπέγραψα.
Ἡσαΐας ἐπίσκοπος Ναυκρατιτῶν ὑπέγραψα.
Ἰσαὰκ ἐπίσκοπος Θυῶνος ὑπέγραψα.
Ἐλπίδιος ἐπίσκοπος Ταμιάθεως ὑπέγραψα.
Μαρίων ἐπίσκοπος Κυνῶν ὑπέγραψα.
Θεότεκνος ἐπίσκοπος Ἀσινῆς ὑπέγραψα.
Ἀττικὸς ἐπίσκοπος Μαλεωνῶν ὑπέγραψα.
Θεότιμος ἐπίσκοπος Ἀκμονίας ὑπέγραψα.
Χαρίτων ἐπίσκοπος Ἀππίας ὑπέγραψα.
Σερῆνος ἐπίσκοπος Μαξιμιανουπόλεως ὑπέγραψα.
Μάξιμος ἐπίσκοπος Ζαγυλίως ὑπέγραψα.
Ἀθανάσιος ἐπίσκοπος τῶν Ξοιτῶν ὑπέγραψα.
Πλουσάμμων ἐπίσκοπος τῶν Νικιωτῶν ὑπέγραψα.
Πάπας ἐπίσκοπος τῶν Ἐλεϊτῶν ὑπέγραψα.
Θεωνᾶς ἐπίσκοπος Βουτιτῶν ὑπέγραψα.
Ἀπόλλων ἐπίσκοπος Ἀντίφρων ὑπέγραψα.
Ἄγαθος ἐπίσκοπος Περιοικίδος ὑπέγραψα.
Πέτρος ἐπίσκοπος Ἡφαίστου ὑπέγραψα.
Ἀπολλώνιος ἐπίσκοπος Ἀθρίβεως ὑπέγραψα.
Πέτρος ἐπίσκοπος Δυσθέως ὑπέγραψα.
Ἀρποκρᾶς ἐπίσκοπος Τανέως ὑπέγραψα.
Παῦλος ἐπίσκοπος Ζεβεννύτου ὑπέγραψα.
Ἀριστοτέλης ἐπίσκοπος Ἐχινατῶν ὑπέγραψα.

* Eſt & in Conc. Epheſ. pag. 1427. & 1529. Νετίρας ἐπίσκοπος Γάζης.

* Forte, Πιτάνης.

A Eunomius epiſcopus metropoleos Nicomediæ ſubſcripſi.
Petrus epiſcopus metropoleos Nicææ ſubſcripſi.
Pergamius epiſcopus metropoleos Antiochiæ Piſidarum ſubſcripſi.
Paulus epiſcopus metropoleos Marcianopolitarum ſubſcripſi.
Nunechius epiſcopus metropoleos Laodiceæ ſubſcripſi.
Petrus epiſcopus metropoleos Gangrorum ſubſcripſi.
Carterius epiſcopus metropoleos Claudiopolitarum ſubſcripſi.
Agapetus epiſcopus metropoleos Rhodi ſubſcripſi.
Eleutherius epiſcopus metropoleos Chalcedonis ſubſcripſi.
B Stephanus epiſcopus metropoleos Hierapoleos Euphrateſiæ ſubſcripſi.
Gregorius epiſcopus metropoleos Adrianopolitarum ſubſcripſi.
Lucianus epiſcopus metropoleos Byzæ ſubſcripſi.
Eunoïus epiſcopus metropoleos Mytilenes ſubſcripſi.
Thalaſſius epiſcopus metropoleos Parii ſubſcripſi.
Maximus epiſcopus metropoleos Laodiceæ Syriæ ſubſcripſi.
Gerontius epiſcopus metropoleos Seleuciæ ſubſcripſi.
Euſtathius epiſcopus Parnaſſi ſubſcripſi.
Netiras epiſcopus Gazæ ſubſcripſi.
Theodoſius epiſcopus Canothæ ſubſcripſi.
C Anatolius epiſcopus Athenarum ſubſcripſi.
Stephanus epiſcopus Pruſaënſium ſubſcripſi.
Cyriacus epiſcopus Apolloniatarum ſubſcripſi.
Acacius epiſcopus Antandri ſubſcripſi.
Plutarchus epiſcopus Platæarum ſubſcripſi.
Cyriacus epiſcopus Carphienſis ſubſcripſi.
Aphobius epiſcopus Coroneæ ſubſcripſi.
Macedo epiſcopus Magydorum ſubſcripſi.
Rufinus epiſcopus Ægæarum ſubſcripſi.
Palladius epiſcopus Andri ſubſcripſi.
Photinus epiſcopus Otri ſubſcripſi.
Eutropius epiſcopus Aureliopolis ſubſcripſi.
Joannes epiſcopus Eccliſenæ ſubſcripſi.
Photinus epiſcopus Thermarum ſubſcripſi.
D Hypatius epiſcopus Germenorum ſubſcripſi.
Sabbatius epiſcopus ſubſcripſi.
Eudoxius epiſcopus Boſphori ſubſcripſi.
Baſilius epiſcopus Naucleorum ſubſcripſi.
Pœmen epiſcopus Clyſmatis ſubſcripſi.
Apollo epiſcopus Pithaniæ ſubſcripſi.
Eſaïas epiſcopus Naucratitarum ſubſcripſi.
Iſaac epiſcopus Thyneos ſubſcripſi.
Elpidius epiſcopus Tamiatheos ſubſcripſi.
Marion epiſcopus Cynorum ſubſcripſi.
Theotecnus epiſcopus Aſenæ ſubſcripſi.
Atticus epiſcopus Malenorum ſubſcripſi.
Theotimus epiſcopus Acmoneæ ſubſcripſi.
Chariton epiſcopus Appiæ ſubſcripſi.
E Serenus epiſcopus Maximianopoleos ſubſcripſi.
Maximus epiſcopus Zagyleos ſubſcripſi.
Athanaſius epiſcopus Xoïtarum ſubſcripſi.
Pluſammon epiſcopus Niciotarum ſubſcripſi.
Papas epiſcopus Eleïtarum ſubſcripſi.
Theonas epiſcopus Butitarum ſubſcripſi.
Apollo epiſcopus Antiphrorum ſubſcripſi.
Agathus epiſcopus Periœcidos ſubſcripſi.
Petrus epiſcopus Hephæſti ſubſcripſi.
Apollonius epiſcopus Athribeos ſubſcripſi.
Petrus epiſcopus Dyſtheos ſubſcripſi.
Harpocras epiſcopus Taneos ſubſcripſi.
Paulus epiſcopus Zebennyti ſubſcripſi.
Ariſtoteles epiſcopus Echineatarum ſubſcripſi.

Photius episcopus Babylonis subscripsi.
Augustinus episcopus novæ Marcianæ subscripsi.
Joannes episcopus Nicopoleos Armeniæ subscripsi.
Julianus episcopus Coënsis subscripsi.
Sabbatius episcopus Anchiali subscripsi.
Stratocles episcopus Proconnesi subscripsi.
Joannes episcopus Trajanopoleos subscripsi.
Maximus episcopus Libyæ subscripsi.
Theodosius episcopus Tranopoleos subscripsi.
Marinus episcopus Epiphaniæ subscripsi.
Basilius episcopus Alexandriæ subscripsi.
Joannes episcopus Germaniciæ subscripsi.
Indimus episcopus Irenopoleos subscripsi.
Timotheus episcopus Doliches subscripsi.
Fonteïanus episcopus Sagalassi subscripsi.
Docimasius episcopus Maroneæ subscripsi.
Jovinus episcopus Develti subscripsi.

A Φώτιος ἐπίσκοπος Βαβυλῶνος ὑπέγραψα.
Αὐγουστῖνος ἐπίσκοπος νέας Μαρκιανῆς ὑπέγραψα.
Ἰωάννης ἐπίσκοπος Νικοπόλεως Ἀρμενίας ὑπέγραψα.
Ἰουλιανὸς ἐπίσκοπος Κώου ὑπέγραψα.
Σαββάτιος ἐπίσκοπος Ἀγχιάλου ὑπέγραψα.
Στρατοκλῆς ἐπίσκοπος Προκοννήσου ὑπέγραψα.
Ἰωάννης ἐπίσκοπος Τραϊανουπόλεως ὑπέγραψα.
Μάξιμος ἐπίσκοπος Λιβύης ὑπέγραψα.
* Θεοδόσιος ἐπίσκοπος Τραϊουπόλεως ὑπέγραψα.
Μαρῖνος ἐπίσκοπος Ἐπιφανείας ὑπέγραψα.
Βασίλειος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας ὑπέγραψα.
Ἰωάννης ἐπίσκοπος Γερμανικείας ὑπέγραψα.
Ἴνδιμος ἐπίσκοπος Εἰρηνουπόλεως ὑπέγραψα.
Τιμόθεος ἐπίσκοπος Δολίχης ὑπέγραψα.
Φοντηιανὸς ἐπίσκοπος Σαγαλασσοῦ ὑπέγραψα.
Δοκιμάσιος ἐπίσκοπος Μαρωνείας ὑπέγραψα.
Ἰοβῖνος ἐπίσκοπος Δεβέλτου ὑπέγραψα.

* al. Θεόδουλος apud Leuncl.

INCIPIUNT
DECRETA HILARI PAPÆ.

EPISTOLA TARRACONENSIUM EPISCOPORUM ad [a] Hilarum Papam.

[a] In mss. fere semper Hilarus scribitur.

De ordinatione episcopi per Silvanum Calaguritanum episcopum contra patrum regulas & Nicænos canones facta apud Romanum pontificem conqueruntur, eumque consulunt, quid in hoc casu facere, aut qua ratione abusibus ejusmodi occurrere debeant.

Ex collectione Isidori, & Dionysii Exigui mss.

Domino beatissimo, & apostolica reverentia a nobis in Christo colendo papæ Hilaro, Ascanius episcopus, & universi episcopi Tarraconensis provinciæ.

Has epistolas Hilari cum tribus mss. contulit Sirmondus: postremam cum aliis duobus. Iis sunt, Pithœanus, Arel. Lemn. Corb. Rem. Nos etiam cum collect. Dionysii mss.

ETiamsi nulla exstaret necessitas ecclesiasticæ disciplinæ, expetendum re vera nobis fuerat illud privilegium sedis vestræ, quo susceptis regni clavibus post resurrectionem Salvatoris, per totum orbem beatissimi Petri singularis prædicatio universorum illuminationi prospexit: cujus vicarii principatus sicut eminet, ita metuendus est ab omnibus, & amandus. Proinde nos Deum in vobis penitus adorantes, cui sine querela servitis, ad fidem recurrimus Apostolico ore laudatam; inde responsa quærentes, unde nihil errore, nihil præsumptione, sed pontificali totum deliberatione præcipitur.

Cum hæc ita se habeant, est tamen inter nos falsus frater, cujus præsumptionem sicut diutius tacere non licuit, ita & loqui futuri judicii necessitas imperavit. Silvanus quidam episcopus Calagurræ in ultima parte nostræ provinciæ constitutus, divinationes sibi indebitas usurpando, humilitatem nostram ad hoc usque perduxit, ut contra ejus vanissimam superstitionem sedis vestræ unicum remedium flagitemus. Hic namque jam ante septem aut octo amplius annos, postponens patrum regulas, & vestra instituta despiciens, nullis petentibus populis episcopum ordinavit: cujus præproperum factum existimantes fraterna & pacifica posse admonitione sanari, profecit in pejus. Denique contra vetustatem canonum, contra synodi constituta, alterius fratris nostri presbyterum, spiritu tantum præsumptionis accensus, in eodem loco, qui illi fuerat destinatus, cui invito & repugnanti imposuerat

Confer epist. 2. Cælestini, c. 5. & epist. 3. Bonifacii.

B manus, & qui nostro jam cœtui fuerat aggregatus, episcopum fecit. Hinc factum est, ut de ejus miserrima temeritate ad nos Cæsaraugustanæ urbis episcopus frater noster referret: cujus diligentia & solicitudo admodum prospexerat, si in aliquo profuisset. Siquidem cunctis in vicinia positis episcopis, ne se schismatico adjungerent, frequentissime contradixit: sed obstinatione damnabili totum, quod erat illicitum, & quod nobis est pudor dicere, non erubuit solus ille committere.

Proinde quia his præsumptionibus, quæ unitatem C dividunt, quæ schisma faciunt, velociter debet occurri: quæsumus sedem vestram, ut quid super hac parte observare velitis, Apostolicis affatibus instruamur: quatenus fraternitate collecta: prolatis in medium venerandæ synodi constitutis, contra rebellionis spiritum vestra auctoritate subnixi, quid oporteat de ordinatore & de ordinato fieri, intelligere Deo adjuvante possimus. Erit profecto vester triumphus, si Apostolatus vestri temporibus, quod sancti Petri cathedra obtinet, catholica audiat ecclesia, si novella zizaniorum semina fuerint exstirpata. *Et subscriptio.* Orantem pro nobis sanctum Apostolatum vestrum ju- D gi ævo divina conservet æternitas.

ITEM PRÆCEPTUM HILARI PAPÆ.

Ex collectione Isidori & Dionysii.

I. *Ut nullus sine consensu episcopi metropolitani episcopus ordinetur.*
II. *Ut nullus episcoporum, relicta propria ecclesia, ad aliam transeat.*
III. *Ut Irenæus remotus a Barcinonensi ecclesia, ad propriam revertatur.*
IV. *De removendis episcopis qui illicite ordinati sunt, E & ne in una ecclesia duo episcopi habeantur.*
V. *De damnatione Irenæi, si ad suam ecclesiam non revertatur.*

Hilarus episcopus, Ascanio & universis episcopis Tarraconensis provinciæ.

POstquam litteras vestræ dilectionis accepimus, quibus præsumptiones Silvani episcopi Calagurensium ecclesiæ retundi petistis, & rursum Barcino-

nensium quæritis nimis illicita vota firmari: honoratorum & possessorum Turiassonensium, Cascantensium, Calagurritanorum, Virgensium, Tritiensium civitatis, cum subscriptionibus diversorum, litteras nobis constat ingestas: per quas id quod de Silvano querela vestra deprompserat, excusabant. Sed reprehensione justissima eorum pariter justa allegatio non carebat; quia præter conscientiam metropolitani, fratris & coepiscopi nostri Ascanii, nonnullis civitatibus ordinatos claruit sacerdotes. Unde, quoniam quidquid ab alterutra parte est indicatum, omni videmus perversitate confusum, temporum necessitate perspecta, hac ratione decernimus ad veniam pertinere quod gestum est, ut nihil deinceps contra præcepta beati Apostoli, nihil contra Nicænorum canonum constitutum tentetur.

a Dionys. Vergensium, Tritiensium, Livensium & Veroviscensium civitatis.

11. I. Qu. 7. c. Quoniam quisquid.

1. Tim. 3. & Hebr. 13.

I.

Conc. Nicæni Can. 4. & 6.

Hoc autem primum, juxta eorumdem patrum regulas, volumus custodiri, ut nullus præter notitiam atque consensum fratris Ascanii metropolitani aliquatenus consecretur antistes: quia hoc verus ordo tenuit, hoc trecentorum decem & octo sanctorum patrum definivit auctoritas; cui quisquis obvias tetenderit manus, eorum se consortio fatetur indignum, quorum præceptionibus resultarit.

II.

b al. Cavetur. Sard. Conc. Can. 1. & 2.

In quorum contumeliam a superbo spiritu etiam pars illa contemnitur, qua [a] vetatur, ne quis, relicta ecclesia sua, ad alteram transire præsumat. Quod nimis improbe conniventibus, & (ut doleatur gravius) vobis asserentibus, Irenæus episcopus conatur admittere: quod nostra auctoritate roborari cupitis, quos maxime de rebus illicitis magna indignatione probatis accendi. Lectis ergo in conventu fratrum, quos natalis mei festivitas congregarat, litteris vestris; quæ de ordinandis episcopis secundum statuta canonum vel prædecessorum meorum decreta sunt, prolata sententia, gestorum, quæ pariter direximus, tenore discetis.

III.

7. VII. Quæst. 1. c. Remoto.

Unde remoto ab ecclesia Barcinonensi, atque ad suam remisso Irenæo episcopo, sedatis per sacerdotalem modestiam voluntatibus, quæ per ignorantiam ecclesiasticarum legum desiderant, quod non licet, obtinere; talis protinus de clero proprio Barcinonensibus episcopus ordinetur, qualem te præcipue, frater Ascani, oporteat eligere, & deceat consecrare: ne si aliter forte factum fuerit, non sine objurgatione tui maxime nominis retundat nostra præceptio, quod in injuriam Dei, a quo specialiter sacerdotalium est gratia dignitatum, didicerimus admissum. Nec episcopalis honor hereditarium jus putetur, quod nobis sola Dei nostri benignitate confertur.

IV.

Ordinatos ergo nunc episcopos (qui, licet dum te ignorante provecti sunt, cum suis auctoribus meruerint submoveri) hac ratione firmamus, si nec viduæ maritus fuerit quisquam, [b] nec in secundæ conjugis nuptias ac vota convenerit; sicut & legalia constituta præcipiunt, dicendo: *Sacerdos virginem uxorem accipiat, non viduam, non repudiatam*: secundum quod etiam beatus Apostolus Paulus, magister gentium, de his qui fieri desiderant sacerdotes, propria institutione non tacuit, dicens: *Unius uxoris virum*. Cujus sane tenore sententiæ ita informati esse debetis, fratres carissimi, ut inter cetera quæ cavenda sunt, hæc studeatis præcipue custodire, quæ cognoscitis ante universa mandari. In quibus etiam perspiciendum est, ne duo simul sint in una ecclesia sacerdotes: nec litterarum ignarus, aut carens aliqua parte membrorum, vel ex pœnitentibus aliquis ad sacrum ministerium prorsus sinatur accedere. Nec tantum putetis petitiones valere populorum, ut cum his parere cupitis, voluntatem Dei nostri, qui nos peccare prohibet, deseratis. Cujus indignatio ex hoc gravius commovetur, quia benignitas ejus, dum fiunt illicita per eos qui sunt interpretes placationis, offenditur.

a Dionys. & In unius virginis nuptias.

Levit. 21. Ezech. 44.

1. Tim. 3.

V.

Ut autem omnia secundum hæc quæ scripsimus, corrigantur, præsentes litteras, Trajano subdiacono veniente, direximus. Quod si Irenæus episcopus ad ecclesiam suam, deposito improbitatis ambitu, redire neglexerit, quod ei non judicio, sed humanitate præstabitur, removendum se ab episcopali consortio esse cognoscat. Deus incolumes vos custodiat, fratres carissimi. Data tertio Kalendas Januarii, Basilisco & Herminerico viris clarissimis consulibus.

Anno Christi 465.

ITEM EPISTOLA HILARI PAPÆ ad Ascanium Tarraconensem episcopum.

Ex collectione Isidori.

De his quæ sunt scripta superius.

Dilectissimo fratri Ascanio Hilarus episcopus.

Divinæ circa nos gratiæ memores esse debemus, qui nos per dignationis suæ [a] misericordiam ob hoc ad fastigium sacerdotale provexit, ut mandatis ipsius inhærentes, & in quadam sacerdotii ejus specula constituti, prohibeamus illicita, & sequenda doceamus. Unde directis per Traianum subdiaconum nostrum litteris admonemus, ut quæ male sunt facta, corrigantur. Et miramur admodum dilectionem tuam Barcinonensium petitiones non solum nulla auctoritate retudisse; verum etiam, directis ad nos litteris, [b] consummationem pravi desideri postulasse, adhibendo in epistolarum procemio concilii mentionem: tamquam culpæ minuerentur excessus per multitudinem [c] imperitorum: cum si etiam sub significatione unusquisque sui nominis tecum pariter retulisset, & subscriptione propria fratres singuli commendassent, dilectionem tamen tuam rei, de qua displicet, summa tangebat: quia pro loco & honore tibi debito, ceteri sacerdotes docendi fuerant, non sequendi. Unde sicut in generalibus litteris indicavi, Irenæus ad propriam revertatur ecclesiam, & Barcinonensibus de suo clero protinus consecretur antistes, cui tamen statuta canonum & Apostolica præcepta concordent. Et licet hi qui præter notitiam atque consensum tuæ dilectionis ordinati sunt sacerdotes, cum suis debuerint auctoribus submoveri: ne quid tamen in tanta necessitate decernamus austerum, eos qui episcopi facti sunt, ita volumus permanere, ut in Apostolicis præceptionibus & statutis sanctorum patrum non reperiantur obnoxii; ac deinceps nihil, quod contra disciplinam ecclesiasticam veniat, sicut hactenus factum est, perpetretur. Tuæ solicitudinis est, frater carissime, omnia debita tibi auctoritate tueri; & illicitis non modo non præbere assensum, sed etiam cuncta, quæ contra regulam facta repereris, coërcere: atque ante omnia, quæ sola humanitate decernimus, Irenæum ad ecclesiam suam redire compelle. Ad quam sponte potius [d] redire debebit, si a sacerdotali consortio [e] non metuit separari. Nec unius ecclesiæ duo esse permittantur antistites, quod opportunius supradicti subdiaconi fieri delegamus instantia: quem etiam pro conservanda ecclesiæ disciplina, commeare ad Hispanias, dispositionis nostræ fecit auctoritas. Deus autem incolumem te custodiat, frater carissime.

a al. gratiam.

b al. consensionem: ita & codex Justelli.

c Forte, peccatorum.

d al. remeare

e Deest negatio in cod. Justelli, eademque superflua.

ITEM EPISTOLA HILARI PAPÆ ad Leontium, Veranum & Victurum episcopos.

Delegat illis Ingenui & Auxanii episcoporum controversiam: statuitque, ut Cemelenensis civitas & Nicaense castellum ad unius episcopi regimen revertantur.

Dilectissimis fratribus, Verano, Leontio, & Victurio episcopis, Hilarus Papa.

Ex collectione Isidori.

MOvemur ratione justitiæ, quæ licet ab omnibus qui recta sapiunt, debeat custodiri, tum præcipue Domini sacerdotibus non est temere negligenda, quorum ceteros informari convenit institutis. Frater igitur & coëpiscopus noster Ingenuus Ebredunensis, Alpium maritimarum provinciæ metropolitani semper honore subnixus, in præjudicium suum, sicut annexa declarant, quædam nos, petente fratre & coëpiscopo nostro Auxanio, statuisse commemorat, quæ universis in hac eadem causa defensionibus contrairent. Siquidem relationibus in nostro judicio recensitis, quas frater & coëpiscopus noster Veranus ad sanctæ memoriæ decessorem meum cum ceteris provinciæ sacerdotibus misit; & Apostolicæ sedis, quæ tunc directa fuerat, responsione patefacta manifestum est, nihil postea debuisse tentari, nec ad injuriam synodalium regularum quidquam per obreptionem, quæ proxime facta est, oportere constitui. Nam licet & hoc etiam quod a nobis est elicitum censeatur infirmum, quia & ipsum insinuatum est exsequi noluisse qui meruit; tamen ne odio vel gratia moveamur, quæ in causarum disceptationibus esse non debet, ita vestræ caritati cognitionem adnexæ querimoniæ delegamus, ut nihil adversum venerandos canones, nihil contra sanctæ memoriæ decessoris mei judicium valeat, quidquid obreptum nobis esse constiterit. Nolumus namque, fratres carissimi, ecclesiarum privilegia, quæ semper sunt servanda, confundi; nec in alterius provincia sacerdotis alterum jus habere permittimus: quia per hoc non minus in sanctarum traditionum delinquitur sanctiones, quam in injuriam ipsius Domini prosilitur, cujus exspectatio fructus nostri ministerii non in latitudine regionum, sed in acquisitione ponitur animarum. Habeat itaque pontificium frater & coëpiscopus noster Ingenuus provinciæ suæ, de cujus dudum ab Apostolica sede est illicita cessione culpatus: & custoditis omnibus, quæ super ecclesiis Cemelenensis civitatis, vel castelli Nicaënsis, sicut diximus, sanctæ memoriæ decessoris mei definivit auctoritas, nihil ecclesiarum juri noceat, quod in altera memoratarum a prædicto fratre, ad excludendam cupiditatem, quemadmodum perhibuit, ambitionis alienæ, proxime est episcopus consecratus: sed statutæ correctionis forma permaneat, ut ad unius antistitis regimen prædicta loca revertantur, quæ in duos dividi non decuit sacerdotes. Deus vos incolumes custodiat, fratres carissimi.

Est & apud Gratianum, 78. De Consecrat. Distinct. 1. Decretum Hilari Papæ, *Ubi pars est corporis*. Ejusdem Hilari epistolas alias, hoc loco omittimus, quod & inter epistolas summorum Pontificum convenientiorem locum habent, nec sunt in collectione Isidori: & has in suos Annales Card. Baronius inseruit. His adjungenda est similis argumenti Leontii Arelatensis epistola ex tomo v. Spicilegii, pag. 578.

EPISTOLA SANCTORUM EPISCOPORUM

LUPI TRICASSINI ET EUPHRONII AUGUSTODUNENSIS, ad Talasium episcopum Andegavensem.

De solennitatibus, & de bigamis clericis, & iis qui conjugati assumuntur.

Domino sancto, & in Christo cultu atque honore venerando, beatissimo fratri Talasio episcopo, Lupus & Euphronius episcopi pariter positi.

Meminit Euphronii Idatius in chron. an. 461.

COmmonitorium quod per subdiaconum Archontium missum fuerat, inspeximus: ad quod sanctitati tuæ, sicut poposcisti, respondere curavimus. Vigilia natalis Domini longe alio more, quam paschæ vigilia, celebranda: quia hic nativitatis lectiones legendæ sunt, illic autem passionis. Epiphaniæ quoque solennitas habet suum specialem cultum. Quæ vigiliæ vel maxime, aut perpete nocte, aut certe in matutinum vergente, curandæ sunt: paschalis autem vigilia a vespere raro in matutinum usque perducitur. Deinde in vigilia paschæ diversorum librorum lectiones sunt recensendæ, quæ totæ habeant aliquid de præfiguratione, aut vaticinio passionis: antedicta autem vigilia, prout visum fuerit, inter psallendum & legendum, sive de prophetis, sive de novo testamento, quod quisque voluerit, non legali, sed voluntaria lectione præsumat. De cler cis vero bigamis, usque ad ostiarios ecclesia permittit & patitur; & quam quis sacerdotum regulam pro districtione sua assumpserit, jure custodiet. Exorcistas vero, aut subdiaconos, a secundis nuptiis penitus excludit. Generationem vero filiorum ab his, quos conjugatos assumimus, melius esset, si fieri posset arceri: quos melius est non assumi, quam de his postea sub diversa sensuum varietate certari: cum melius sit omnes disceptationum causas excludi; ut qui non vult in clericatu generari, non constituat in altario conjugatos. Hæc pro consuetudine ecclesiarum nostrarum, quarum una est regula, paginæ hujus sermone texuimus. Si quid vero pro honore Domini potest districtionis accrescere, & si imitari non possumus, pro Domini honore laudabimus. Nam jam ecclesiæ obsequiis aggregatos ad secundas nuptias transire non patimur: quos, postquam assumpti fuerint, etiam a primis penitus arcemus; exorcistas dumtaxat atque subdiaconos. In Augustodunensi autem ecclesia, vel ostiarius in imo officio constitutus, si uxorem aliam acceperit, ab officio penitus abdicatur. Subdiaconos autem ad pacem inter se in sacrario oportet accedere: in altario autem, non nisi dum porrigunt pallas diacono, aut suscipiunt quod refertur, ad pacem autem nequaquam eis permissum est. Si autem illius amentiæ fuerit vel exorcista, vel subdiaconus, vel etiam, sicut supra memoratum est, ostiarius,

ut secundis se nuptiis illigarit, non solum ab officio, sed etiam a communione penitus arceatur.

Nota Jacobi Sirmondi Societatis Jesu.

Hujus etiam epistolæ tempus incertum est, nisi quod Talasii novi, ut apparet, episcopi admonere nomen videtur, ut non multo post Andegavense concilium, in quo episcopus ordinatus est, ad eum missam credamus. Præter varia ejus exemplaria, quæ in manus nostras venerunt, animadvertimus ejusdem fieri mentionem in antiqua collectione canonum, quæ est in bibliotheca sancti Germani Parisiensis.

ANNO CHRISTI 461.

CONCILIUM TURONICUM

Severino V.C. Consule, sub * die XVIII. Kalendas Decembris.

a Ita mss. nostri: alii multi legunt XIV.

Non est in collectione Isidori. Edidit Sirmondus, contulitque cum ms. Rem. & Bellov. Nos cum nostris duobus mss. contulimus, qui pro antiquissimis habentur.

TITULI CANONUM.

I. *De sanctitate sacerdotum, & ministrorum ecclesiæ.*
II. *Quod sacerdotes & diaconi ab uxoribus suis abstinere, atque ebrietatem vitare clerici omnes debeant.*
III. *De familiaritate extranearum feminarum clericis interdicta.*
IV. *Ut clericus, cui uxorem ducere licet, viduam non accipiat.*
V. *De clericis qui ad laïcam vitam redeunt.*
VI. *De iis qui virginibus sacratis matrimonio junguntur, vel religionem professam deserunt.*
VII. *Cum homicidis non communicandum.*
VIII. *Si pœnitentes derelicta pœnitentia ad sæculares illecebras revertantur.*
IX. *De præsumptoribus episcopis, qui aliorum diœceses pervadunt, aut illorum clericos promovent.*
X. *De illicitis ordinationibus.*
XI. *De vagantibus clericis.*
XII. *Clericus sine commendatitiis non ambulet.*
XIII. *Ut clerici usurarii non sint.*

PRÆFATIO.

Cum ad sacratissimam festivitatem, qua domni Martini receptio celebratur, in civitate Turonorum beatissimi sacerdotes, quorum subscriptio subter adjecta est, convenissent; necessatio crediderunt, ut quia per longam incuriam in aliquo de rebus ecclesiasticæ disciplinæ regula fuisset vitiata, definitionem suam, quæ cum patrum auctoritate concordat, præsentis scripturæ emissione firmarent: non quæ prius illicite admissa sunt revolventes, sed in posterum universorum utilitati prospicientes: ut secundum evangelica præcepta, & apostolicam doctrinam, patrum statuta servantes, ecclesia Domini pura & immaculata permaneat.

CANONES.

I.

Hic canon totus est conflatus ex cap. 9. epistolæ Siricii Papæ.

Primo ergo in loco sacerdotes vel ministri ecclesiæ, de quibus dictum est, *Vos estis lux mundi*, ita in omni sancta conversatione a Dei timore actus suos dirigant, ut & divinæ possint placere clementiæ, & bonum fidelibus præbeant exemplum: quia sicut væ eis, per quos nomen Dei blasphematur; ita illi immortalitatis gloriam consequentur, per quorum actus nomen Dei benedicitur. Si enim universis fidelibus secundum apostolicam doctrinam castitas custodienda indicitur, ut qui habent uxores, ita sint quasi non habentes; quanto magis sacerdotes Dei ac levitæ divino mancipati altario, custodire debent, ut non solum cordis, verum etiam corporis puritatem servantes, pro plebe supplicaturi preces suas ad divinum introire mereantur auditum? quia secundum auctoritatem Apostoli, *Qui in carne sunt, Deo placere non possunt: vos autem non estis in carne, sed in spiritu*: & iterum: *Omnia munda mundis: coinquinatis autem & infidelibus nihil est mundum, sed polluta est eorum & mens & conscientia.* Cum ergo laïco abstinentia imperetur, ut possit orationi vacans & Deum deprecans exaudiri; quanto magis sacerdotibus, vel levitis, qui omni momento parati Deo esse debent in omni munditia & puritate securi, ne aut sacrificium offerre, aut baptizare, si id temporis necessitas poposcerit, cogantur? Qui si contaminati fuerint carnali concupiscentia, qua mente excusabunt? quo pudore usurpabunt? qua conscientia, quo merito exaudiri se credent?

Matth. 5. *1. Cor. 7.* *Rom. 8.* *Tit. 1.*

II.

Et licet a patribus nostris emissa auctoritate id fuerit constitutum, ut quicumque sacerdos vel levita filiorum procreationi operam dare fuisset convictus, a communione Dominica abstineretur: nos tamen huic districtioni moderationem adhibentes, & justam constitutionem * molientes, id decrevimus, ut sacerdos vel levita conjugali concupiscentiæ inhærens, vel a filiorum procreatione non desinens, ad altiorem gradum non ascendat, neque sacrificium Deo offerre, vel plebi ministrare præsumat. Sufficiat his tantum, ut a communione non efficiantur alieni. Sed ut hæc valeant observari, fomitem omnium vitiorum oportet abscidi, Apostolo præcipiente: *Nolite ebriari vino, in quo est luxuria.* Et quam gravi ebrietas supplicio expietur, idem apostolica manifestat doctrina; inter cetera dicens, neque fornicatores, neque idolis servientes, neque ebriosos, regnum Dei possessuros. Si quis vero in omni officio clericali Deo militans ab ebrietate se non abstinuerit, secundum status sui ordinem competens in eum vindicta tribuatur.

** mollientes, habent mss. Vaticana: estque vera lectio, qua rustica auctoritas mulcetur. constitutiones contra præfer... sedis apostolicæ ... inquiebat Holstenius.*

Ephes. 5. *1. Cor. 6.*

III.

Et quia nullum diabolo locum dari oportet, hoc præcipue custodiendum decrevimus, ut nullam clerici cum extraneis feminis habeant familiaritatem, ne ullum male loquendi vel sentiendi hominibus aditum tribuant: quia frequenter per hanc indecentem occasionem contigit, ut diabolus, qui insidiatur sicut leo in cubili suo, de ruina servorum Dei insultet. Si quis vero clericus, post interdictum episcopi sui, illicitis familiaritatibus extranearum feminarum voluerit inhærere, a communione habeatur alienus.

IV.

Ut clericus cui nubendi datur licentia, internuptam non accipiat uxorem. Quod si fecerit, ultimum in officio clericali teneat locum.

V.

Si quis vero clericus, relicto officii sui ordine, laïcam voluerit agere vitam, vel se militiæ tradiderit, excommunicationis pœna feriatur.

VI.

Qui vero se sacratis virginibus per conjunctionem nefandam miscuerint, vel propositum professæ religionis dereliquerint, utrique a communione habeantur alieni; quia si quis templum Dei violaverit, dis-

1. Cor. 3. 17.

Anno Christi 461.

perdet illum Deus: donec resipiscentes a laqueo diaboli, a quo capti tenentur ad ipsius voluntatem, ad auxilium pœnitentiæ revertantur.

VII.

Homicidis penitus non communicandum, donec per confessionem pœnitentiæ ipsorum crimina diluantur.

VIII.

Si quis vero post acceptam pœnitentiam, sicut canis ad vomitum suum, [a] ita ad sæculares illecebras, derelicta quam professus est pœnitentia, fuerit reversus; a communione ecclesiæ, vel a communione fidelium extraneus habeatur, quo facilius & ipse compunctionem per hanc confusionem [b] accipiat, & alii ejus terreantur exemplo.

a al. iterum.

b al. capiat.

IX.

De præsumptoribus etiam placuit observari, ut si quis episcopus in jus fratris sui suam conatus fuerit inserere potestatem; ut aut diœceses alienas, transgrediendo terminos a patribus constitutos pervadat, aut clericos ab illis ordinatos promovere præsumat; ab universorum fratrum & consacerdotum suorum communione se alienum efficiendum non dubitet; quia Apostolo dicente cognoscimus, nullam nos cum fratribus inordinate ambulantibus, & non secundum traditionem a patribus constitutam, posse habere participationem.

2. Thess. 3.

X.

Ordinationes vero illicitas in irritum devocamus, nisi satisfactione quæ ad pacem pertinent, componantur.

XI.

Si quis vero clericus, absque episcopi sui permissu, derelicta ecclesia sua, ad alium se transferre voluerit locum, alienus a communione habeatur.

XII.

Et ut clerici non absque sacerdotum suorum commendatione ad alias provincias, sive civitates, ambulare disponant.

XIII.

Illud etiam secundum scripturarum auctoritatem, vel patrum constitutionem, addendum credidimus; ut ne quis clericus, qui negotiandi studium habere voluerit, usuras accipiat: quia scriptum est: *Qui pecuniam suam non dedit ad usuram*: & alio loco: *In plateis ejus usura & dolus*. Manifestum est enim, beatitudinis non posse consequi gloriam, qui a præceptis divinis deviaverit.

Psal. 14. Psal. 54.

Et ut humilitatis nostræ constitutio, adjuvante Domini misericordia, valeat custodiri; sancti ac beatissimi sacerdotis domni Martini, quæ a Deo accepta est, obtinebit intercessio. Confidimus enim sacerdotum Domini consensu definitionem nostram firmandam, quæ cum patrum nostrorum auctoritate concordat.

SUBSCRIPTIONES.

Perpetuus Turonicæ civitatis episcopus interfui & subscripsi.

Victorius episcopus Cenomannicæ civitatis huic definitioni interfui & subscripsi.

Leo episcopus Bituricæ civitatis interfui & subscripsi.

Eusebius episcopus Namneticæ civitatis interfui & subscripsi.

Amandinus episcopus Catalaunicæ civitatis interfui & subscripsi.

Germanus episcopus Rotomagensis civitatis interfui & subscripsi.

Athenius episcopus Redonicæ civitatis interfui & subscripsi.

Mansuetus episcopus Britannorum interfui & subscripsi.

Iocundinus presbyter jussu domni mei Venerandi episcopi, quia ipse non cerneret, subscripsi.

[a] Talasius peccator hanc definitionem dominorum meorum episcoporum, ab ipsis ad me transmissam, in civitacula mea relegi, subscripsi, & consensi.

a alii, Thalassius.

Circiter Annum Christi 465.

CONCILIUM VENETICUM,

In Paterni Venetensis episcopi ordinatione a Perpetuo metropolitano celebratum, circa annum Christi CCCCLXV.

Non est in collectione Isidori. Edidit Sirmondus ex mss. Rem. Lugd. Corb. Pithœano, &c. Nos cum duobus nostris antiquissimis mss. contulimus.

TITULI CANONUM.

I. *De homicidis & falsis testibus.*
II. *De iis qui relictis uxoribus alias ducunt.*
III. *De iis qui susceptam pœnitentiam deserunt.*
IV. *De virginibus professis quæ mœchantur.*
V. *Ut clerici sine commendatitiis non vagentur.*
VI. *Ut monachi sine commendatitiis non vagentur.*
VII. *Ut monachi solitarias cellas sine abbatis sui licentia non petant.*
VIII. *Uni abbati plura monasteria habere non liceat.*
IX. *Ut clerici sæcularia judicia non adeant.*
X. *Episcopi alienos clericos ne promoveant.*
XI. *Ut clerici nuptiarum convivia devitent.*
XII. *Ut clerici Judæorum convivia declinent.*
XIII. *Ut clerici ebrietatem evitent.*
XIV. *Ut clerici qui in civitate fuerint, matutinis hymnis intersint.*
XV. *Ut idem ordo sacrorum & psallendi observetur intra provinciam.*
XVI. *De auguriis & sortibus sanctorum.*

EPISTOLA EPISCOPORUM [b] Armoricanæ provinciæ.

b Itamss. Pithœani.

Dominis beatissimis, & nobis in Christo omni caritatis honore venerandis fratribus, Victorio, & Talasio episcopis, Perpetuus, Paternus, Albinus, Athenius, Nunechius, & Liberalis, episcopi.

Cum semper a nobis cura religionis haberi debeat in promptu, nec aliunde debeat esse meditatio; eo præcipue tempore, quo nos aut voluntas, aut occasio congregarit: ut communis ex multorum collatione tractatus, consentiente in Christo spiritu, multarum sententiarum auctoritate firmetur: ne singulorum pro arbitrii sui qualitate definitio aut imperitiæ decipiatur errore, aut tumore præsumptionis vel iracundiæ depravetur: & dum unusquisque, sine fratrum collatione, suo tantum credit arbitrio, statuat quod merito possit omnibus displicere. Itaque quoniam nos in ecclesia Venetica causa ordinandi episco-

pi congregavit; rectum esse credidimus, de regula ecclesiastica, quæ nobis donante Domino credita est, & de districtione, cujus cura non sine culpa nostra omittetur, habita consultatione, ut quæ in prioribus patrum statutis videmus omissa, & procedente tempore licentia ex nimia prolabentis sæculi libertate præsumpta, statutis saluberrimis sanciremus. Quod in notitiam beatitudinis vestræ, quia præsentia vestra nobis necessitate faciente fraudata est, credidimus deferendum: ut si probabile duxeritis, id quoque & vestra auctoritate firmetur, & districtione servetur.

CANONES ECCLESIÆ VENETICÆ.

I.

Concil. Agath. can. 37. & Concil. Turon. sepius ... 395. ...

Itaque censuimus homicidas & falsos testes a communione ecclesiastica submovendos, nisi pœnitentiæ satisfactione crimina admissa diluerint.

II.

Matth. 5.

Eos quoque, qui relictis uxoribus suis, sicut in Evangelio dicitur, excepta causa fornicationis, sine adulterii probatione alias duxerint, statuimus a communione similiter arcendos: ne per indulgentiam nostram prætermissa peccata alios ad licentiam erroris invitent.

III.

Pœnitentes quoque, qui susceptam publice pœnitentiam intermiserint, & ad prioris erroris consuetudinem revoluti, vitæ se sæculari conversationique reddiderint, non solum a communione Dominicorum sacramentorum, sed etiam a conviviis fidelium submovendos.

IV.

Eas etiam quæ virginitatem professæ, & benedictionem fuerint per manus impositionem sub contestatione hujus propositi consecutæ, si fuerint in adulterio deprehensæ, cum adulteris ipsarum arcendas a communione censemus.

V.

Agath. 38.

Clericis sine commendatitiis epistolis episcopi sui licentia non pateat evagandi; & in omni loco, ad quem sine epistolis episcopi sui, ut dictum est, venerint, a communione habeantur alieni.

VI.

Agath. 38.

In monachis quoque par sententiæ forma servetur: quos si verborum increpatio non emendaverit, etiam verberibus statuimus coërceri.

VII.

Ibidem.

Servandum quoque de monachis, ne eis ad solitarias cellulas liceat a congregatione discedere: nisi forte probatis post emeritos labores, aut propter infirmitatis necessitatem asperior ab abbatibus regula remittatur. Quod ita demum fiet, ut intra eadem monasterii septa manentes, tamen sub abbatis potestate separatas habere cellulas permittantur.

VIII.

Abbatibus quoque singulis diversas cellas, aut plura monasteria habere non liceat; nisi tantum propter incursum hostilitatis intra muros receptacula collocare.

IX.

Clericis, nisi ex permissu episcoporum suorum, sæcularia judicia adire non liceat. Sed si quis fortasse episcopi sui judicium cœperit habere suspectum, aut ipsi de proprietate aliqua adversus ipsum episcopum fuerit nata contentio, aliorum episcoporum audientiam, non sæcularium potestatum, debebit ambire. Aliter a communione habeatur alienus.

X.

Episcopi quoque ab aliis episcopis ordinatos clericos, sine permissu eorum a quibus fuerint ordinati promovere ad superiorem ordinem non præsumant, ne concordiam fraternam injuria illata coutaminet.

XI.

Concil. Agath. can. 39. 19. Distinct. 34. Presbyteri.

Presbyteri, diaconi, atque subdiaconi, vel deinceps quibus ducendi uxores licentia non est, etiam alienarum nuptiarum evitent convivia, nec iis cœtibus admisceantur, ubi amatoria cantantur, & turpia, aut obsceni motus corporum choris & saltibus efferuntur: ne auditus & obtutus sacris mysteriis deputatus, turpium spectaculorum atque verborum contagio polluatur.

XII.

Concil. Agath. can. 40. 14. XXVIII. Quæst. 1. Omnes deinceps.

1. Cor. 10.

Omnes deinceps clerici Judæorum convivia evitent, nec eos ad convivium quisquam excipiat; quia cum apud Christianos cibis communibus non utantur, indignum est, atque sacrilegum eorum cibos a Christianis sumi: cum ea quæ Apostolo permittente nos sumimus, ab illis judicentur immunda: ac sic inferiores incipiant esse clerici quam Judæi, si nos quæ ab illis apponuntur utamur, illi a nobis oblata contemnant.

XIII.

Concil. Agath. can. 41. 9. Distinct. 35. Ante omnia.

Ante omnia a clericis vitetur ebrietas, quæ omnium vitiorum fomes ac nutrix est; nec quis potest liberum corporis sui ac mentis habere judicium, cum captus vino a sensu probetur alienus, & proclivis ad vitium mente labefacta ducatur, ac plerumque possit peccatum aut crimen, dum nescit, incurrere. Sed ignorantia talis non potest non subjacere pœnæ, quam ex voluntaria amentia manasse constiterit. Itaque eum, quem ebrium fuisse constiterit, ut ordo patitur, aut triginta dierum spatio a communione statuimus submovendum, aut corporali subdendum esse supplicio.

XIV.

Clericus quem intra muros civitatis suæ manere constiterit, & a matutinis hymnis sine probabili excusatione ægritudinis inventus fuerit defuisse, septem diebus a communione habeatur extraneus: quia ministrum sacrorum eo tempore, quo non potest ab officio suo ulla honesta necessitas occupare, fas non est a salubri devotione cessare.

XV.

Rectum quoque duximus, ut vel intra provinciam nostram sacrorum ordo & psallendi una sit consuetudo: & sicut unam cum Trinitatis confessione fidem tenemus, unam & officiorum regulam teneamus: ne variata observatione in aliquo devotio nostra discrepare credatur.

XVI.

Conc. Agath. can. 42. 6. XXVI. Quæst. 5. Aliquanti.

Ac ne id fortasse videatur omissum, quod maxime fidem catholicæ religionis infestat, quod aliquanti clerici student auguriis; & sub nomine fictæ religionis, quas sanctorum sortes vocant, divinationis scientiam profitentur, aut quarumcumque scripturarum inspectione futura promittunt: hoc quicumque clericus detectus fuerit vel consulere, vel docere, ab ecclesia habeatur extraneus. Incolumem coronam vestram ecclesiæ suæ Deus protegat, domini fratres.

SUBSCRIPTIONES.

Perpetuus episcopus hanc definitionem nostram relegi & subscripsi: & ea quæ a patribus nostris, vel a nobis prius statuta sunt, censeo observanda.
Paternus episcopus subscripsi.
Albinus episcopus subscripsi.
Athenius episcopus subscripsi.
Nunechius episcopus subscripsi.
Liberalis episcopus subscripsi.

CONCILIUM ROMANUM

Sub Hilaro Papa celebratum.

Ex collectione Isidori: ubi titulus hic est; ut & in collectione Dionysiana ms. quæ est in Bibliotheca Collegii Parisiensis Soc. Jesu: Incipiunt regulæ Papæ Hylari.

Tituli Canonum.

A

Flavio Basilisco & Herminerico viris clarissimis Consulibus, sub die XVI. Kalendarum Decembrium, residente viro venerabili Hilaro papa [a] in basilica beatæ Mariæ, & Maximo Taurinæ civitate provinciæ Galliarum, Ingenuo Ebredunensi, provinciæ suprascriptæ: [b] Mediolanensi, provinciæ suprascriptæ: Saturnino Avinionensi provinciæ suprascriptæ: Petro Portuensi, Paulino Aquævivensi, Primo Atellano, Palladio Salpinati, Gaudentio Albingensi, Sotere Neapolitano, Tiburtio Capuano, Gaudentio Scyllaceno, Felice [c] Lucensi, Eubodio Tifernensi, Eusebio Senensi, Majoriano Astensi, Justo [d] Faventino, Felice Sipontino, Concordio Bariano, [e] Verano, ... Caprario Cassitano, Januario Prænestino, Constantino Aquinati, Adeodato Cumano, Prætextato Interamnano, [f] Tiberio Curium Sabinorum, Claudio Puteolano, Gerontio Camerino, Adeodato Veliterno, [g] Lucifero Trium tabernarum, Crispiano Subaugustano, Romano Albanensi, Servodei Nomentano, Florentio Clusino, Hilaro Amerino, Candido Tiburtino, Paulo Foronovano, Eusebio Sutrino, Apuleio Tarquiniensi, Gaudentio Antiatino, Asterio Gabinate, Projectitio Nepesino, Asterio Forojuliensi, Philippo Numanate, Gaudentio [h] Vecconensi, Restituto & Octavio Afris: Residentibus etiam universis presbyteris, adstantibus vero diaconibus: Hilarus episcopus ecclesiæ catholicæ urbis Romæ, synodo præsidens, dixit:

B C D

[a] cum episcopis numero quinquaginta, sed non appellatis nominibus.

[b] In collect. Dionys. Mediolanensi provinciæ suprascriptæ, prætereo Mediolanensi.

[c] Dionys. Lunensi.

[d] Dionys. Faventino.

[e] Uranio, Dionys.

[f] Dionys. Tiberio Curio Sabinorum.

[g] Dionys. Lucifero Tifernus Metauris.

[h] al. Veronensi.

Canones.

I.

Quoniam religiosus, sancto Spiritu congregante, conventus hortatur, ut quæcumque pro disciplina ecclesiastica necessaria sunt, cura diligentiore tractemus: si placet, fratres, ea quæ ad ordinationum tenorem pertinent, juxta divinæ legis præcepta & Nicænorum canonum constituta, ita adjuvante Domino in omne ævum mansura solidemus; ut nulli fas sit sine status sui periculo, vel divinas constitutiones, vel Apostolicæ sedis decreta temerare: quia nos, qui potissimi sacerdotis administramus officia, talium transgressionum culpa respiciet, si in causis Dei desides fuerimus inventi: quia meminimus, quod timere debemus, qualiter comminetur Dominus negligentiæ sacerdotum: siquidem reatu majore delinquit, qui potiori honore perfruitur: & graviora facit vitia peccatorum, sublimitas dignitatum.

E

25. XXV. Quæst. 1. Nulli fas sit.

Ezech. 3. & 33.

II.

Cavendum ergo in primis est, ne ad sacratos gradus, sicut gestis prioribus ante præscriptum est, quisquam, qui uxorem non virginem duxit, aspiret. Repellendus est etiam quisque, qui in secundæ uxoris nuptias contra apostolica præcepta convenit.

9. Distinct. 14. Curandum est.

III.

Inscii quoque litterarum, nec non & aliqua membrorum damna perpessi, & hi qui ex pœnitentibus sunt, ad sacros ordines aspirare non audeant. Quisquis talium consecrator exstiterit, factum suum dissolvet.

9. Distinct. 55. cap. Pœnitentes vel inscii.

IV.

Sed & quod quis commisit illicite, aut a decessoribus suis invenit admissum, si proprium periculum vult vitare, damnabit: nos enim in nullo volumus severitatem ultionis exercere. Sed qui in causis Dei vel contumacia, vel in aliquo excessu deliquerit, aut ipse quod perperam fecit, abolere noluerit: in se, quidquid in alium non resecarit, inveniet. Quod ut deinceps possit tenacius custodiri, si placet, sententias, causas & subscriptiones proprias omnes commodate, ut synodali judicio aditus claudatur illicitis.

Ab universis episcopis & presbyteris acclamatum est: Exaudi Christe, Hilaro vita: dictum est [a] sexies. Hæc & confirmamus, & hæc docemus: dictum est octies. Hæc tenenda sunt, hæc servanda sunt: dictum est quinquies. Doctrinæ vestræ gratias agimus: dictum est decies. Ista ut in perpetuum serventur, rogamus: dictum est quindecies. Ista per sanctum Petrum, ut in perpetuum serventur, optamus: dictum est octies. Hæc præsumptio numquam fiat: dictum est decies. Qui hæc violaverit, in se inveniet: dictum est septies. Et facto silentio, Hilarus episcopus dixit.

[a] Dionys. quater.

V.

Præterea fratres, nova & inaudita (sicut ad nos missis de Hispaniis epistolis, sub certa relatione pervenit) in quibusdam locis perversitatum semina subinde nascuntur. Denique nonnulli episcopatum, qui non nisi meritis præcedentibus datur, non divinum munus, sed hereditarium putant esse compendium: & credunt, sicut res caducas atque mortales, ita sacerdotium, velut legati aut testamenti jure, posse dimitti. Nam plerique sacerdotes in mortis confinio constituti, in locum suum feruntur alios designatis nominibus subrogare: ut scilicet non legitima exspectetur electio, sed defuncti gratificatio pro populi habeatur assensu. Quod quam grave sit, æstimate. Atque ideo, si placet, etiam hanc licentiam generaliter de ecclesiis auferamus, ne (quod turpe dictu est) homini quisquam putet deberi, quod Dei est.

8. VIII. Quæst. 1. cap. Plerique sacerdotes.

Ut autem, quod ad nos perlatum est, ad vestram etiam possit pervenire notitiam, Hispanorum fratrum & coëpiscoporum nostrorum scripta legantur. Paulus notarius recitavit:

Anno Christi 465.

Beatissimo & Apostolica reverentia a nobis in Christo colendo Papæ Hilaro, Ascanius & universi episcopi Tarraconensis provinciæ.

QUam curam apostolatus vester de provinciarum suarum sacerdotibus gerat, filio nostro illustri Vincentio, duce provinciæ nostræ, referente, cognovimus: cujus impulsu votum nostrum in ausum scribendi prona devotione surrexit. Ergo provinciali litterario sermone debita coronæ vestræ obsequia deferentes, his quæsumus, ut dignatione, qua ceteros, etiam humilitatem nostram in orationibus vestris in mente habere dignemini, beatissime & Apostolica reverentia in Christo a nobis colende pater: illud specialius deprecantes, ut factum nostrum, quod tam voto pæne omnis provinciæ, quam exemplo vetustatis in notitiam vestram defertur, perpensis assertionibus roborate dignemini.

Et cum legeretur, ab universis episcopis & presbyteris acclamatum est: Exaudi Christe, Hilaro vita: dictum est decies. Hæc præsumptio nunquam fiat: dictum est sexies. Quæ Dei sunt, ab homine dari non possunt: dictum est sexies. Per dominum Petrum rogamus, ut in perpetuum serventur: dictum est sexies. Hæc ut reserventur, rogamus. Hilarus episcopus dixit: Lege. Paulus notarius recitavit: Episcopus Barcinonensium civitatis sanctus Nundinarius sortem explevit conditionis humanæ. Hic episcopo venerabili fratri nostro Irenæo, quem ipse antea in diœcesi sua nobis volentibus constituerat, derelinquens ei quod potuit habere paupertas, supremæ voluntatis arbitrio, in locum suum ut substitueretur, optavit: sed defuncti judicium in ejus meritum non vacillat. *Et cum legeretur, Probus episcopus e consessu surgens, dixit: Illud licuit, hoc non licuit. Successores Deus dat. Auctoritate vestra resistite huic rei per Apostolatum vestrum. Hilarus episcopus dixit: Percurre quæ cœperas. Paulus notarius recitavit:* Siquidem omnis clerus & plebs ejusdem civitatis, & optimi & plurimi provinciales, ut idem ejus locum observaret, a nobis speraverunt, dato consensu. Nos cogitantes defuncti judicium, & probantes ejus vitam, & eorum nobilitatem atque multitudinem, qui petebant; simul & utilitatem ecclesiæ memoratæ: optimum duximus, ut tanto sacerdoti, qui ad divina migraverat, non minoris meriti substitueretur antistes, præsertim cum ecclesia illius municipii, in qua ante fuerat ordinatus, semper hujus civitatis ecclesiæ fuisse diœcesis constet. Ergo suppliciter precamur apostolatum vestrum, ut humilitatis nostræ decretum, quod juste a nobis videtur factum, vestra auctoritate firmetis. Jamdudum sane questi fueramus litteris nostris de præsumptione Silvani episcopi: & miramur, quod nulla apostolatus vestri responsa suscepimus. Nunc hæc eadem suggerentes, petimus, ut quid super his rebus observandum sit, Apostolicis sermonibus nos dignemini informare. Et ne forsitan per negligentiam portitoris, aut per longinqui itineris difficultatem, humilitatis nostræ ad vos scripta non potuerint ex hoc negotio pervenire, etiam suggestionem nostram maluimus iterare. *Et subscriptio:* Orantem pro nobis sanctum Apostolatum vestrum jugi ævo divina conservet æternitas nobis omnibus & ecclesiæ suæ, domine vere noster Apostolice Papa.

Hilarus episcopus dixit: Alia epistola recitetur. Paulus notarius recitavit:

Domino beatissimo, & Apostolica reverentia a nobis in Christo colendo Papæ Hilaro, Ascanius episcopus & universi episcopi Tarraconensis provinciæ.

ETiamsi nulla exstaret necessitas ecclesiasticæ disciplinæ, expetendum revera nobis fuerat: *&c. usque ad finem, ut supra inter epistolas Hilari, pag. 787.*

Ab universis episcopis & presbyteris acclamatum est: Ut hæc emendentur, rogamus: dictum est sexies. Ut hæc recidantur, rogamus: dictum est septies. Ut disciplina servetur, rogamus: dictum est octies. Ut antiquitas servetur, rogamus: dictum est quinquies. Ut canones custodiantur, rogamus: dictum est septies. Ut in præsumptoribus vindicetur, rogamus: dictum est septies. Ordinatio apostolica illibata servetur: dictum est octies. Exaudi Christe, Hilaro vita: dictum est quinquies. Dignus Papa, dignus doctor: dictum est octies. Hilarus episcopus dixit: Acceptis quæ recitata sunt, de omnibus nunc fratres speciales sententias, Deo vobis inspirante, depromite. Maximus episcopus ecclesiæ Taurinatis dixit: In custodiendis omnibus quæ ad sacras ordinationes pertinent disciplinis, melius sententiæ meæ professione denuntio, nihil a me umquam eorum quæ prohibita sunt, esse faciendum. De reliquis censeo, ut quisquis talia fecerit, aut detecta in ecclesiis resecare noluerit, se graves causas in Apostolicæ sedis judicio redditurum, in quo illi necesse erit subire sententiam. Ingenuus episcopus Ebredunensis dixit: Mihi quoque eadem de omnibus partibus sententia est, qua me ipse constringo, ne quid a me umquam de his quæ sunt interdicta tententur: quia novi statum & professionem meam. De ceteris etiam censeo, ut quisquis statutorum transgressor exstiterit, sciat se ecclesiasticæ regulæ laqueis innodari, & reatum Apostolicæ sedis incurrere. Paulus episcopus Aquævivæ dixit: Ego quoque simili me lege constringo, & de ceteris qui transgressores fuerint pariter censeo, ne eis sine periculo sui quidquam tale tentare liceat, quod merito debeat vindicari. Primus episcopus ecclesiæ Atellanæ dixit: Hoc & ego censeo observandum. Palladius episcopus ecclesiæ Salpinatis dixit: Nihil me contra disciplinam ecclesiasticam, vel statuta sanctorum canonum facturum esse polliceor. * Tiberius episcopus ecclesiæ Sabinensis dixit: Profiteor me statuta sedis Apostolicæ in omnibus custodire: & si in ecclesia mea clericorum aliquem contra præcepta sanctorum canonum deprehendero aut mulierem duxisse, aut duas habere uxores, ab ecclesiastico officio separari. Ab universis episcopis dictum est: Sententias fratrum omnes sequimur, omnes confirmamus, & observandas esse decernimus. Exaudi Christe, Hilaro vita: dictum est sexies. Quæ male admissa sunt, per te corrigantur: dictum est octies. Quod non licet, non fiat: dictum est octies. Hilarus episcopus ecclesiæ urbis Romæ, synodo præsidens, dixit: Quoniam præsentis definitionis formam, quæ secundum sanctorum est statuta sententiam, in omnium ecclesiarum notitiam pervenire decernimus, ne cuiquam pro sui possit ignoratione licere, quod non licet, edere gesta notariorum solicitudo curabit.

* Dionys. Tribettus.

INCIPIUNT DECRETA SIMPLICII PAPÆ.

I. AD ZENONEM *SPALENSEM Episcopum.

*Hispalensem ***.

De commissa vice Apostolicæ sedis.

Dilectissimo fratri Zenoni Simplicius.

Ex collectione Isidori.

PLurimorum relatu comperimus, dilectionem tuam fervore Spiritus sancti ita te ecclesiæ gubernatorem exsistere, ut naufragii detrimenta, Deo auctore non sentiat. Talibus idcirco gloriantes indiciis, congruum duximus, vicaria sedis nostræ te auctoritate fulciri: cujus vigore munitus, Apostolicæ institutionis decreta, vel sanctorum terminos patrum, nullo modo transcendi permittas: quoniam digna honoris remuneratione cumulandus est, per quem in his regionibus divinus crescere innotuit cultus. Deus te incolumem custodiat, frater carissime.

II. AD JOANNEM RAVENNATEM episcopum.

Reprehendit Joannem, quod Gregorium adhibita vi episcopum ordinasset; cui ut Mutinensem ecclesiam, nullam causam cum Joanne habiturus, gubernet, præcipit.

Simplicius episcopus, Joanni episcopo Ravennati.

Ex collectione Isidori, & Dionysii Exigui mss. in Bibliotheca Collegii Parisiensis Soc. Jesu.

SI quis esset intuitus ecclesiasticæ disciplinæ, vel si quid apud te sacerdotalis modestiæ teneretur, numquam plectibiles perpetrarentur excessus: a quibus si nullo te paternarum regularum poteras continere præcepto, saltem sanctæ memoriæ prædecessoris tui fueras revocandus exemplo. Qui cum minus deliquisset faciendo presbyterum invitum, senserat tamen dignum pro tali usurpatione judicium. Ubi ista didicisti, quæ in fratrem & coëpiscopum nostrum Gregorium non electione, sed invidia perpetrasti; quem inexcusabili violentia pertrahi ad te passus es, atque vexari, ut ei honorem tantum non per animi tranquillitatem, sed per amentiam (sicut dicendum est) irrogares? Neque enim talia potuissent fieri sanitate consilii. Nolumus exaggerare quod gestum est, ne cogamur judicare quod dignum est. Nam privilegium meretur amittere, qui permissa sibi abutitur potestate. Sed una nos ratio facit esse sententiæ mollioris: quam maluimus te, fratre & coëpiscopo nostro Projecto referente, cognoscere; non nostris litteris propter opprobrium publicate. Nam scandalum, cujus auctor cognosceris, ita moderatio nostra compescuit: ut frater & coëpiscopus meus Gregorius (quem non provectum constat esse, sed pulsum) nullam causam (sicut petiit) tecum habiturus, Mutinensem gubernet ecclesiam; & contubernium spiritale, quod sortiri non oportebat invitum, non recusct amplecti. Cui si quid negotii forsitan emerserit, nostrum ex eo vel contra eum petatur examen. Necessitatibus etiam, quas (faciente te) compellitur sustinere, hac definitione consulemus: ut refuso prædio, quod ante annum, ibi datum esse commemorat, atque ad ecclesiam Ravennatem reverso, possessio in Bononiensi triginta solidorum redituum liberorum sine dubitatione tradatur, in diem scilicet vitæ ejus: salvo proprietatis jure Ravennatis ecclesiæ, ad quam post prædicti obitum revertetur. Quod si non fuerit nostris paritum constitutis, quid post transgressionem maneat contumacem, ipse perpendis. Denuntiamus autem, quod si posthac quidquam tale præsumpseris, & aliquem seu episcopum seu presbyterum, seu diaconum, invitum facere forte credideris, ordinationes tibi Ravennatis ecclesiæ vel Æmiliensis noveris auferendas. Data tertio Kalendas Junii, Severino viro clarissimo Consule.

63. XI. Quæst. 3. Privilegium omnino.

11. XXV. Quæst. 2. Denuntiamus autem.

Anno Christi 482.

III. AD FLORENTIUM, EQUITIUM, & Severum, episcopos.

Gaudentius Aufiniensis episcopus, ob illicitas ordinationes factas, munere sacerdotali & triplici parte redditTuum ecclesiæ privatur.

Simplicius episcopus, Florentio, Equitio, & Severo, episcopis.

Ex collectione Isidori, & Dionysii mss. in Bibliotheca Collegii Parisiensis Societatis Jesu.

RElatio nos vestræ dilectionis instruxit, & gestorum series plenius intimavit, Gaudentium Aufiniensis ecclesiæ sacerdotem, contra statuta canonum ac nostra præcepta, ordinationes illicitas perpetrasse, quarum illi totam penitus auferri præcipimus potestatem. Scripsimus enim ad Severum fratrem & coëpiscopum nostrum, ut si necesse fuerit, ipse in supradicta ecclesia, consideratis patrum regulis, hoc fungatur officio, quo ille abusus esse convictus est: ita ut hi qui illicite ab eodem sunt provecti, ab ecclesiasticis ministeriis sint remoti. Simul etiam de redditibus ecclesiæ vel oblatione fidelium, quid deceat nescienti, nihil licere permittat; sed sola ei ex his quarta portio remittatur. Duæ ecclesiasticis fabricis, & erogationi peregrinorum & pauperum profuturæ, * ab Onagro presbytero sub periculo sui ordinis ministrentur: ultima inter se clericis pro singulorum meritis dividatur. At vero ministeria ecclesiæ, quæ alienata comperimus, reparare præsumptor, prædicti fratris compellatur instantia: cui etiam hoc specialiter præcipimus imminere, ut tres illas portiones, quas per triennium dicitur sibi tantummodo vindicasse, restituat. Data decimotertio Kalendarum Decembrium, post consulatum Leonis Augusti.

27. XII. Quæst. 2. De redditibus ecclesiæ.

** a Bonagro, Dionys. & Gratian.*

Anno Christi 475.

EPISTOLA ACACII AD SIMPLICIUM Papam.

Simplicium de Alexandrinæ ecclesiæ statu certiorem facit, scribens ob Timothei hæretici mortem, Petri Moggi ejusdem ecclesiæ perturbatoris fugam, pacem ecclesiæ redditam esse, ac Timotheum suæ sedi restitutum.

Domino beatissimo, sancto patri archiepiscopo Simplicio, Acacius.

Est in collectione Isidori 3. Ост. н.

SOlicitudinem omnium ecclesiarum, secundum Apostolum, circumferentes, nos indesinenter hortamini, quamvis sponte vigilantes ac præcurrentes: sed vos divino zelo solicitos demonstratis, sta-

rum Alexandrinæ ecclesiæ certius requirentes: ut pro paternis canonibus suscipiatis laborem, piissimo stillantes sudore pro his, sicut semper est approbatum. Sed Christus Dominus noster, qui diligentibus se in bonum cooperatur, nostris cogitationibus insidens, & unam nobis in his mentem atque eamdem pro gloria sua esse cognoscens, omnem victoriam ipse perfecit; consortes nos cum tranquillissimo principe faciens, & Timotheum quidem decessorem, spirantem procellas, & ecclesiasticam tranquillitatem (sicut apparuit) conturbantem, vitæ subduxit humanæ, dicens ei: *Tace, & obmutesce*. Petrum quoque qui ab Alexandria more similis procellæ surrexerat, dissipavit; atque in æternam fugam sancto Spiritu flante convertit, unum & ipsum de his qui olim fuerant damnati. Sicut enim in nostris [a] archivis inventum est, & de vestris scriniis, si dignamini requirere, poteritis agnoscere, quæ in tempore de eodem subsecuta, ab Alexandrino episcopo Romam ad alterutrum sint relata. Qui [b] Petrus noctis exsistens filius, & operum diei lucentium alienus apparens, omnino tenebras ad latrocinium peragendum congruas, earum cooperator inveniens; media nocte, adhuc jacente cadavere illius qui paternos canones subverterat, insepulto, subripuit in sedem, sicut ipse arbitratus est, uno & solo præsente, & eo qui consors illius insistebat insaniæ: ita ut propter hoc majoribus suppliciis subderetur: nec quod sperabat effectum est. Sed ille quidem de se ex parte vel minima judicans, nusquam penitus omnino comparuit. Timotheus autem paternorum canonum custos, qui Davidicæ mansuetudinis exemplo subditur, & usque in finem patiens, atque propriæ restitutus a Christo propriæ sedis honore lætatur: & spiritalium filiorum voces accipiens, gratiam curationis exspectat, multiplicato in se honore a Christo principe sacerdotum: propter quem & tolerantiæ coronam sibimet religavit. Attentius igitur oret vestra beatitudo & pro Christianissimo Imperatore, & pro nobisipsis. Nihil enim prætermittitur eorum quæ ad custodiam ecclesiasticæ respiciunt disciplinæ. Universam fraternitatem quæ vobiscum est in Christo, & ego & qui mecum sunt, salutamus. *Et alia manu:* In Domino [b] conserveris, sanctissime & beatissime pater.

Rom. 8. — Marc. 4. — a al. conciliis. — b Moggus. — a al. ora pro nobis justissime pater.

IV. AD EUMDEM.

Mirari se ait, Acacium de Alexandrina ecclesiæ vexationibus neqnaquam se monuisse: hortatur autem ut Imperatori insinuet, ut eidem ecclesiæ pax optata reddatur.

Dilectissimo fratri Acacio, Simplicius.

COgitationum ferias non habemus: nec enim quiescere nos causa permittit: quam si relinquamus, apud Christum Dominum nostrum, cujus interest, [c] excusabiles sumus. Et mirum est, dilectionem tuam tot emensis temporibus, & tot opportunitatibus inde venientibus, nihil nos de Alexandrina ecclesia, quæ tam graviter quatitur, instruere voluisse, cum monere te nec increpatio nostra destiterit: ut participata solicitudine, litteras meas apud Christianissimum & clementissimum principem præsentibus tuæ dilectionis prosequereris alloquiis: & instituti vetetis memor, in orthodoxorum defensionem nobiscum sic semper incumberes; ne quisquam nostrum, Christiana plebe pereunte, reatum deditionis incurrat, & mercenarius potius videatur esse quam pastor. Unde hortamur dilectionem tuam, ut opportune atque importune piis auribus insinuare non desinat; quatenus remotis scandalis quæ in Alexandrinam ecclesiam recidivis ausibus irruerunt, pax optata reddatur; & celeriter vigilantiæ tuæ profectus, posthabitis difficultatibus, inducatur. Data octavo Idus Novembris, Severino V. C. Consule: Directa per Restitutum.

Est in collectione Isidori. — c Forte, inexcusabiles: sed & vox excusabiles, excusabilis est.

Epistolas Simplicii Papæ reliquas, quæ nec sunt synodicæ, neque in collectione Isidori vel Dionysii, pro nostri instituti proposito, quod titulus operi præfixus indicat, in præsenti omittimus: quoniam his magis idoneus erit locus inter epistolas Romanorum Pontificum.

CIRCITER ANNUM CHRISTI 475.

Ex editione P. Jacobi Sirmondi, e Societate Jesu.

CONCILIUM ARELATENSE,

quod a Leontio Arelatensi episcopo ad condemnandum prædestinationis errorem congregatum est circa annum Christi CCCCLXXV. Simplicii Papæ, & Eurici Vesogothorum in Gallia regis temporibus.

QUO *consilio coacta fuerit hæc synodus, & quæ in ea tractata sint, declarant Fausti episcopi Reiensis libri duo de gratia Dei, & humanæ mentis libero arbitrio; quos ex synodi Arelatensis sensu ac sententia scriptos a se, & a synodo ipsa subscriptos testatur in prologo ad Leontium Arelatensem, qui synodo præsederat. Sic enim illum affatur.* Domino beatissimo & reverentissimo Leontio Papæ Faustus. Quod pro solicitudine pastorali, beate Papa Leonti, in condemnando prædestinationis errore, concilium summorum antistitum congregastis, universis Galliarum ecclesiis præstitistis. Quod vero ad ordinanda ea quæ conlatione publica doctissime protulistis, operam infimis, curamque mandastis; parum, ut reor, tanto negotio, parum sanctæ existimationi vestræ consuluistis: & me judicio caritatis, vos periculo electionis onerastis. Quia ergo vestram laborare personam, sub imposito nobis fasce cognoscitis, communem causam hoc loco agitis, si ei quem opinioni vestræ imparem cernitis, manum suffragii porrigatis. *Et in fine prologi.* In quo quidem opusculo, post Arelatensis concilii subscriptionem, novis erroribus deprehensis, adjici aliqua synodus Lugdunensis exegit. *Prædestinationis porro errorem, ad quem expugnandum hæc synodus congregata est, Prædestinatorum hæresim illam interpretor, quæ, ut Prosper & Sigebertus in chronicis tradunt, Honorii orta principatu, ex libris sancti Augustini male intellectis initium sumpsisse ferebatur. Hi de prædestinatione ita disserebant; quasi fatalem quamdam necessitatem afferret, quæ bonorum operum studium omne præcideret: quippe qui nec mala opera obesse hominibus posse dicerent, si essent prædestinati; nec bona prodesse, si non essent. Cui absurdo quia nonnullis quorumdam librorum suorum sententiis viam munire, aut vim addere sanctus Augustinus quorumdam in Gallia episcoporum, aliorumque judicio videbatur; ab illo propterea, cum in ceteris maximi facerent, vehementer hac in parte diffidebant. At contra qui pro sancti Augustini placitis cum Prospero dimicabant, ejus adversarios, quod naturæ humanæ plus æquo tribuere viderentur, ut Semipelagianos insimulabant. Qua nota in his etiam libris suis Faustus non caruit. Nam & a Gelasio Papa hoc nomine inter apocryphos relati sunt, & ab Avito Viennensi, atque a Fulgentio & aliis pluribus oppugnati. Ceterum gravi ac diuturnæ contentioni, quæ sanctissimos & doctissimos utrimque viros in Gallia centum amplius annos exercuit, finem postea tandem attulit synodus Arausicana II. quæ totam de gratia & libero arbitrio controversiam ex sancti Augustini sententia composuit.*

EPISTOLA FAUSTI REIENSIS EPISCOPI, ad Lucidum presbyterum e secta Prædestinatorum.

In qua illi sententias proponit, quas rejicere, quasque amplecti ac profiteri debeat; synodi Arelatensis tempore scripta, & a multis episcopis atque a Lucido ipso suprascripta.

Domino devinctissimo, & mihi speciali affectu venerando ac suspiciendo fratri, Lucido presbytero, Faustus.

GRandis caritas est, parum cauti fratris errorem per Dei adjutorium & gratiam magis velle curare; quam, sicut summi antistites meditantur, a bonitate suspendere. Quid possum de hoc sensu, sicut vis, cum unanimitate tua per litteras loqui; cum te præsens multa & blanda & humili conlocutione numquam potuerim ad viam veritatis attrahere? Loquentes ergo de gratia Dei & obedientia hominis, id omnino statuere debemus, ut neque proni in sinistram, neque importuni in dexteram, regiam magis gradiamur viam. Illud autem venerationem tuam dixisse miratus sum, quod nullus umquam sub religiosa professione contra catholicam fidem vel scripserit, vel prædicaverit: cum plurimi multiplices & profanos errores suos etiam scriptorum monumentis crediderint inserendos, qui tamen Christiano nomine gloriabantur. Breviter ergo dicam, quantum cum absente loqui possum, quid sentire cum catholica ecclesia debeas. Id est, ut cum gratia Domini operationem baptizati famuli semper adjungas, & eum qui prædestinationem excluso labore hominis asserit, cum Pelagii dogmate detesteris.

I. Anathema ergo illi, qui inter reliquas Pelagii impietates hominem sine peccato nasci, & per solum laborem posse salvari damnanda præsumptione contenderit; & qui cum sine gratia Dei liberari posse crediderit.

II. Item anathema illi, qui hominem cum fideli confessione solenniter baptizatum, & asserentem catholicam fidem, & postmodum per diversa hujus mundi oblectamenta prolapsum, in Adam & originale peccatum periisse asseruerit.

III. Item anathema illi qui dixerit, illum qui periit, non accepisse ut salvus esse posset: id est, de baptizato, vel de illius ætatis pagano, qui credere potuit & noluit.

IV. Item anathema illi qui dixerit, illum qui periit, non accepisse ut salvus esse posset: id est, de baptizato, vel de illius ætatis pagano, qni credere potuit & noluit.

V. Item anathema illi qui dixerit, quod vas contumeliæ non possit assurgere, ut sit vas in honorem.

VI. Item anathema illi qui dixerit, quod Christus non pro omnibus mortuus sit, nec omnes homines salvos esse velit.

Cum autem ad nos in Christi nomine veneris, aut cum a sanctis sacerdotibus evocatus fueris; tunc opportune, si Dominus jusserit, locis suis testimonia proferemus, quibus & quæ catholica sunt manifestentur, & quæ catholicis sunt contraria destruantur.

Nos autem per illuminationem Christi veraciter & confidenter asserimus, & eum qui periit per culpam, salvum esse potuisse per gratiam, si gratiæ ipsi famuli laboris obedientiam non negasset: & eum qui per gratiam ad bonæ consummationis metas servitio obsequente pervenit, cadere per desidiam, & perire potuisse per culpam. Nos ergo per medium Christo duce gradientes, post gratiam, sine qua nihil sumus, laborem officiosæ servitutis asserimus. Sed omni modo arrogantiam & præsumptionem laboris excludimus: ut totis viribus desudantes, ne gratia in nobis evacuetur, quidquid de manu Domini susceperimus, donum pronuntiemus esse, non pretium: scientes laboris ipsius fructum officii rem esse, non meriti, cum Evangelista dicentes: *Servi inutiles sumus: quod debuimus facere, fecimus.*

Hæc quæ strictim pro epistolæ brevitate memorata sunt, aut recipere se, aut respuere unanimitas tua recurrente sermone respondeat. Ceterum qui hanc veritatis mensuram, gratia præcedente, & conatu assurgente, non sequitur, dignus erit qui a sacris liminibus arceatur. Ego tamen individuam mihi bonitatem tuam toto sinceræ benignitatis amplexu in via retinens, in matris ecclesiæ gremio permanere repudiato hoc errore desidero. Qui si cito respuatur, ignorantiæ fuisse videbitur: blasphemia vero reputabitur, si pertinaciter defendatur. Gravem namque in auctorem retorquemus invidiam, si dicamus quod ei possibilitatem capessendæ salutis noluerit dare qui periit, ei dumtaxat, qui capere jam possit arbitrii libertatem: cum minime negare possimus, quod mandati prævaricatorem in judicii sui examinatione damnabit. Qui enim non est obnoxius de suscepto, nescio quomodo reus possit esse de perdito. Ac sic peccantes in Deum, cujus in primis incautius asseruimus gratiam, in postremis ejus videbimur impugnate justitiam. Hujus autem epistolæ exemplar mecum retineo, in conventu sanctorum antistitum, si ita necesse fuerit, proferendum. Quam si suscipiendam putaverit fraternitas tua, aut subscriptam manu propria mox remittet, aut sequentibus scriptis omnino se improbasse respondeat. Quod si eam subscriptam, ut dixi, transmittere nolueris, aperte adhuc te in errore subsistere ipso silentio comprobabis: ac proinde jam necessitatem mihi facies ad personam tuam publicis conventibus exponendam. Et ideo secundum hæc quæ a me sunt directa rescribe, utrum ea remotis circuitionibus aut agnoscas, aut respuas.

SUBSCRIPTIONES.

Auxanius in Christi nomine episcopus, relegi & subscripsi.
Faustus, exemplar epistolæ meæ relegi & subscripsi.
Paulus episcopus in Christi nomine, relegi & subscripsi.
Eutropius in nomine Christi episcopus, relegi & subscripsi.
Pragmatius in Christi signo episcopus, relegi & subscripsi.
Patiens in Christo episcopus, relegi & subscripsi.
Euphronius relegi, & admiratus sum plenitudinem sanctam.
Megethius episcopus, relegi & subscripsi.
Claudius in nomine Christi episcopus, relegi & subscripsi.
Leucadius in nomine Christi episcopus, relegi & subscripsi.
Julianus in nomine Christi episcopus, subscripsi.
Lucidus presbyter, relegi & subscripsi.

LUCIDI PRESBYTERI ERROREM EMENDANTIS libellus ad episcopos.

In quo fidei suæ professionem, juxta synodi Arelatensis statuta, & superiorem Fausti epistolam depromit.

Dominis beatissimis & in Christo reverentissimis patribus Leontio, Euphronio, Fonteïo, Viventio, Mamerto, Patienti, * Veriano, Auxanio, Fausto, Paulo, Megethio, Græco, Eutropio, Leontio, Claudio, Marcello, Croco, Basilio, Claudio, Ursicino, Prætextato, Pragmatio, Theoplasto, Leocadio, Viventio, Juliano, Amicali, Joanni, Opilioni, & Licinio, episcopis, Lucidus presbyter.

* Forte, Verano.

CORreptio vestra salus publica, & sententia vestra medicina est. Unde & ego summum remedium duco, ut præteritos errores accusando excusem, & salutifera confessione me diluam. Proinde juxta prædicandi recentia statuta concilii, damno vobiscum sensum illum, qui dicit humanæ obedientiæ laborem divinæ gratiæ non esse jungendum. Qui dicit post primi hominis lapsum ex toto arbitrium voluntatis extinctum. Qui dicit quod Christus & Salvator noster mortem non pro omnium salute susceperit. Qui dicit quod præscientia Dei hominem violenter compellat ad mortem, vel quod cum Dei pereant voluntate qui pereunt. Qui dicit quod post acceptum legitime baptismum in Adam moriatur quicumque deliquerit. Qui dicit alios deputatos ad mortem, alios ad vitam prædestinatos. Qui dicit ab Adam usque ad Christum nullos ex gentibus per primam Dei gratiam, id est per legem naturæ, in adventum Christi fuisse salvatos, eo quod liberum arbitrium in primo parente perdiderint. Qui dicit patriarchas ac prophetas, vel summos quosque sanctorum, etiam ante redemptionis tempora, intra paradisum deguisse. Hæc omnia quasi impia, & sacrilegiis repleta condemno. Ita autem assero gratiam Dei, ut annisum hominis & conatum gratiæ semper adjungam, & libertatem voluntatis humanæ non extinctam, sed attenuatam & infirmatam esse pronuntiem: & periclitari eum qui salvus est, & eum qui periit potuisse salvari. Christum etiam Deum & Salvatorem nostrum, quantum pertinet ad divitias bonitatis suæ, precium mortis pro omnibus obtulisse: & quia nullum perire velit, qui est Salvator omnium, maxime fidelium, dives in omnibus qui invocant illum. [Et quia in tantis rebus conscientiæ satisfaciendum, memini me ante dixisse, quod Christus pro his tantum, quos credituros præscivir, advenisset, sententias dominicas sequens, quibus ait sic: *Filius hominis non venit ministrari, sed ministrare, & animam suam redemptionem dare pro multis.* Et illud: *Hic est calix sanguinis mei novi testamenti, qui pro multis effundetur in remissionem peccatorum.* Vel illud Apostoli: *Sicut semel statutum est hominibus mori, ita & Christus semel oblatus est ad multorum exhaurienda peccata.* Nunc vero sacrorum testimoniorum auctoritate, quæ abunde per spatia divinarum inveniuntur scripturarum, ex seniorum doctrina ratione patefacta, libens fateor Christum etiam pro perditis advenisse, quia eodem nolente perierunt. Neque enim fas est circa eos solum qui videntur esse salvati, immensæ divitias bonitatis ac beneficia divina concludi. Nam si Christum his tantum remedia attulisse dicimus, qui redempti sunt, videbimur absolvere non redemptos, quos pro redemptione contempta constat esse puniendos.] Assero etiam, per rationem & ordinem sæculorum alios lege gratiæ, alios lege Moysi, alios lege naturæ, quam Deus in omnium cordibus scripsit, in spe adventus Christi fuisse salvatos: tamen ex initio mundi ab originali nexu, nisi intercessione sacri sanguinis, non absolutos. Profiteor etiam æternos ignes, & infernales flammas factis capitalibus præparatas: quia perseverantes humanas culpas merito sequitur divina sententia: quam juste incurrunt, qui hæc non toto corde crediderint. Orate pro me, Domini sancti & Apostolici patres.

1. Tim. 4. 10.

Quæ uncinis sunt inclusa, non leguntur in ms. Puteano, aliisque, ut Henr. Canisius, & Jac. Sirmondus admonuerunt: sed esse in vetusto codice S. Galli, Canisius admonuit, tomo 4. Antiq. Lect.

CONCILIUM LUGDUNENSE,

paulo post synodum Arelatensem suprascriptam, sub Patiente ecclesiæ Lugdunensis episcopo celebratum.

Ex P. Jacobo Sirmondo, Soc. Jesu.

DE *hac synodo unicum exstat Fausti Reïensis testimonium, quod paulo ante citavimus ex ejus epistola ad Leontium episcopum, ubi significat se post Arelatensis concilii subscriptionem, novis erroribus deprehensis, aliqua libris suis adjecisse jussu synodi Lugdunensis. Quid præterea in hoc conventu actum sit, ignoramus. Nisi forte ad hanc synodum referri placeat, quod in vetusto codice conciliorum adnotatum legitur his verbis:* De libro ecclesiasticorum dogmatum, quem S. Patiens protulit: *ut quemadmodum in synodo Arelatensi approbati fuerant libri Fausti episcopi Reiensis, sic in Lugdunensi prolatum a Patiente intelligamus, receptumque a synodo librum de ecclesiasticis dogmatibus, cujus auctor vulgo creditur Gennadius presbyter Massiliensis. Qua de re quia non liquet, haud facile pronuntiarim.*

INCIPIUNT
FELICIS PAPÆ III. EPISTOLÆ.

I. AD ACACIUM CONSTANTINOPOL.

Optat sancta synodus Romana, ut Zenonem Imperatorem inducat ad emendandum sedulo studio, ea quæ adversus catholicam fidem hactenus perperam egisset.

Felicis ad Acacium episcopum, per Vitalem & Misenum episcopos.

Ex collectione Cresconiana Baronius edidit, ad annum Christi 483. num. XXI.

POstquam sanctæ memoriæ decessore meo Papa Simplicio de vitæ cursu superna præceptione migrante, ministerii quod regebat, ad meæ humilitatis officium gubernacula pervenerunt; in diversas generalis ecclesiæ curas, quas ubique terrarum cunctis populis Christianis, summi pastoris voce delegante, beatissimus Petrus Apostolus pervigili moderatione dispensat; continuo me solicitudo maxima, quæ & prædecessorem meum incessanter urgebat, tam Alexandrinæ urbis, quam status fidei totius Orientalis regionis excepit. Hæc nos diebus noctibusque perstringens, ad Dominum Filium nostrum Christianissimum principem per Vitalem & Misenum fratres & coëpiscopos nostros legationem compulit destinare: quæ vice mea pietati ejus & debita præsentaret officia; & pro fide catholica, majorumque nostrorum servandis constitutionibus supplicaret.

Hac igitur illo pergente, par fuit dilectionem tuam dilectis pariter salutare colloquiis; & consequenter hortari, ut aliquando tandem patrocinium causæ Domini communis impendas, nec despiciendum putes, Christi confessione veridica, & universalis ejus ecclesiæ definitione.... vel de pace concorditer.... si illius & honore cupis esse clarus & nomine. Fatemur enim secundum Apostolicam vocem, *magnam nobis inesse tristitiam & dolorem cordis nostris continuum* cogitationibus, quas in die [a] procedentibus negotiis sustinemus. In primis illud, quod dudum ante oculos fere omnium vertebatur, occurrit: cujusnam rei causa videlicet intercessit, indica nobis, quod dilectio tua non modo tantis opportunitatibus indesinenter exortis, verum etiam sæpenumero a decessoribus meis litteris [b] invitata, velut obstinato silentio, numquam super hanc partem aut consulere quidquam voluerit, aut referre. Cumque nos aliquid temere sinistrum (quod absit) de tua mente conveniat opinari: tamen quia venerabilium virorum, qui ecclesiam, cui præsides, ante rexerunt, morem formamque destituas, ullo modo possis non esse suspectus.

Rom. 9.

[a] Forte, propellentibus.

[b] Forte, incitata.

Certe si (quod non credimus) dedignaris beati Apostoli victoriis reverentiam tuis deferre fastuosis affectibus; memor saltem officii pro fidei integritate catholicæ, pro paternarum custodia sanctionum, pro synodi Chalcedonensis constitutione servanda, quæ Nicæni conventus penitus probat articulos; atque pro eis ubique hostibus comprimendis, sicut orthodoxorum urbis illius imitator antistitum, constanter exsurgere debuisses: quoniam te aliter inter membra corporis Christi monstrare non possis, nisi nullatenus providere desisteres illis, quæ per totum mundum dicuntur obrepsisse, contagiis.

Proinde adire debes sæpius Christianæ mentis Augustum, & causas eidem salutis suæ atque etiam imperii redditurus, & conservandi ejus auxilium; frequenter ingerere, unde inimici illius corruerint; & qua via idem surrexerit, nihilominus intimare ei; scripta illa sensibus pietatis ejus offerre, quibus decessorem meum eximia laude extulit, eo quod hæreticam catholice tyrannidem veritatis assertione confoderit: Item illa quoque, quibus Petrum Alexandrinum ab Alexandrinæ cervicibus excussit ecclesiæ, & sanctæ memoriæ Timotheum revocavit orthodoxum: Nec illa præterire, quibus episcopis & clericis, laïcisque per omnem Ægyptum constitutis, quod a divina Christiana professione deviassent, sicut catholicus Imperator obtestans, nisi intra duos menses ad communionem Timothei redirent, honoribus, ecclesiis, omnibusque in illa regione denuntiavit esse privandos: Simul etiam quibus Petri, quem illicite se Alexandrinæ ecclesiæ injecisse perhibuit, ac Timothei hæretici jam defuncti ordinationes, vel ea quæ secreto per modos dicebant, ita recassavit: Necnon etiam illud adnectere, quod cum Timotheus sanctæ memoriæ catholicus fungeretur extremis, divinæ inspirationis instinctu, tam ad ejus pontificis consulta rescribens, quam ad urbis Alexandrinæ clerum, omni providentia mandaverit præcavendum; ut si præfatum Dominus sacerdotem transire jusserit, non nisi de catholicorum corpore clericorum, & qui orthodoxæ fidei probaretur esse discipulus, omnibusque communicaret ecclesiis, atque a catholicis ordinatus, succederet defuncto pontifici: nimirum sapienter intendens, Petrum, qui aut a nullis, aut ab hæreticis falsi nominis hujus honore jactaretur, super petram catholicæ ecclesiæ, e qua ejus temeraria fuerat præsumptione depulsus, numquam posse penitus præsidere.

Hæc hujusmodi quæ gesta sunt, & dilectionis tuæ conscientiam non latent, convenerat sæpius impertiri: præcipue cum in his Christianissimo principi promulgandis, quando ad regiam potestatem Deo comitante remeavit, operam tuam missis huc litteris non tacueris vehementer impensam esse, dignam catholico pontifice; gloriareris omnes qui contra sedem * vestram, contraque Chalcedonensem synodum, & contra prædicationem sedis Apostolicæ venire tentaverint, fuisse prostratos: quo magis te pro tua salute & professione ferventius apud clementiæ ejus aures oportuerat talia incessabiliter allegare: ac magnopere deprecari, quo nec suam, quam catholica mente deprompserat, violari ullatenus pateretur cujuslibet subreptione sententiam: nec adversus universalis ecclesiæ sanctionem per hæreticorum furias, quas, Deo inspirante, pietas ejus eliserat, sineret denuo pullulare: quam manifestissime pervideres, ac tua modis omnibus prædicatione rursum in ea quæ exstiterant ei adversa consurgeres, atque eadem sine dubitatione firmares: quando huic reluctantia, sicut dudum fuerant subversa, jacuissent; ne vel tuæ (quod absit) fidei destitutor, vel perfidiæ dicereris fautor alienæ. Error enim, cui non resistitur, approbatur; & veritas, quæ minime defensatur opprimitur. Deinde cum tibi, Domino præstante, apud dominum filium nostrum religiosum principem familiaritatem esse noverimus: nullus umquam potuit suaderi, dilectionem tuam ne-

** Forte, nostram.*

quivisse gerere, quin potius noluisse. Et ideo quia non A impossibilitatis esset, quod taceretur: ipse quoque non ambigis, quid hinc universalis judicare possit ecclesia.

Ubi est, frater Acaci, labor tuus, quo tyrannidis hæreticæ tempore desudasti? Patieris hoc damno conscientiæ tuæ ejusmodi perire mercedem? Respice Apostoli verba, quæ testantur: *Currebatis bene: quis vos confascinavit?* Cur eorum, frater, quæ rere semitas veteres nunc relinquis? Cur irruentibus in ovile dominicum lupis, nulla vigilantia ministerii pastoralis obsistis: sed æquanimiter atque securus commissum gregem aut laniari perspicis, aut necari? Non dicentem recolis Dominum, & animam suam quidem pro ovibus ponere pios pro devotione pastores; mercena- B rium autem de his curam penitus non habentem, mox ut bestiam forte conspexerit, sine ulla diffugere considerationem testantem? Verum cum tibi fugiendi nulla sit causa (nam nulla formido est) metuo, ne septa dominica non tam pavore deserere, quam (quod est detestabilius) sponte videaris sævis dentibus objecisse.

Gelat. 5.

Ausculta vocem ejusdem Domini præmonentis: *Qui mecum non est, contra me est: Et qui mecum non colligit, dispergit.* Et diligenter attende, nihil aliud esse, non procurare quæ Christi sunt, nisi se palam profiteri ejus inimicum. Non desperemus facere, frater, veram salvatoris nostri sententiam, qua se usque ad finem sæculi ecclesiæ suæ non defuturum esse pol- C licitus est: nec ab inferi portis eam dixit esse superandam; & quæ omnia per apostolicæ scita doctrinæ ligatentur in terris, nec in cælestibus memoravit absolvi. Neque putemus, quod quibuslibet sit vallata periculis, unquam pondus vigoris sui, vel censura beatissimi Petri, vel auctoritas universalis amittat ecclesiæ: quæ quanto magis cavet ne mundi prosperitatibus intepescat, tanto non frangitur, sed potius erudita divinitus, crescit [a] adversus. Unde perspiciendum est, ne eam, quæ nullis potest obrui motibus procellarum: quicumque eam submergere nititur in ipso sæculi pelago fluctuantis, ipse potius a gubernatione salutari in profunda dejectus, illa prævalente, mergatur.

Luc. 11.

[a] Forte, adversis.

Atque ideo, cum ita sit, moneo, hortor, & sua- D deo, ut quæ commissa sunt corrigas, & sequentibus studiis de te facias meliora sentiri. Negligere quippe, cum possis deturbare perversos, nihil est aliud quam fovere. Nec caret scrupulo societatis occultæ, qui evidenter facinori desinit obviare. Unde si contra synodi instituta Chalcedonensis tendere hostilia corda perspicis, quiescis: mihi crede, nescio quemadmodum te ecclesiæ totius asseris esse participem. Ad te oculos præterea non reducis, quia non solum in hac causa adversus omnem catholici dogmatis tendatur unitatem, sed etiam cunctis hæresibus, quæ vel se nobis melius sentire prætendunt, resumendi vires, atque inter usus pristinos resurgendi, latus campus aperitur; si semel quod a nostris majoribus est depositum, qualibet oc- E casione pulsetur.

Hic locus citatur in epist. Victoris Carthag. in Conc. Lateran. sub Martino, & ab ipso Martino Papa, in secret. 2. A Gratiano, XXIII. q. 1. tribuitur Anastasio II. Papæ.

Unde iterum atque iterum protestamur, ne in abruptum totius ecclesiæ status per audaciam contra synodum catholicam insurgere molientium sinatur abduci. In quoquidem certamine firmum fundamentum Deus statuet, sicut de eo nobis licet sperare; & *novit Dominus qui sunt ejus.* Verumtamen, salvo eo, quod in die judicii talem a nobis ecclesiam, certum est, qualem a patribus accipimus, exigendam; etiam in hac vita se ad eam non pertinere cognoscat, qui non solum plenitudini ejus noxia conatur inferre; sed etiam qui ea quæ eidem congruentia sunt, dissimulat providere. Absit, ut de tua dilectione taliter nos credamus, quem & dudum pro catholica fide viriliter stetisse reminiscimur, & a totius ecclesiæ corpore nolumus discrepare. Quapropter instantius (qui te sincero diligimus caritatis intuitu) crebro repetitis hortationibus incitamus, ut ipse vicissim ea post hæc devites, quæ te ab omni domo Christi ostendant esse disjunctum; nec magis illa secteris, quæ ab eadem te faciant esse divisum. Multa vero (quia non opus fuit litteris universa congerere) quæque utilitas negotii præsentis efflagitat, fratribus & coëpiscopis apostolicæ sedis legatione fungentibus, vel cum domno filio nostro clementissimo principe, vel cum tua dilectione colloquenda mandavimus: quod æquum est & pro catholicæ fidei observatione prompta mente suscipere, & pro tuæ æstimationis intuitu necessariam apud augustæ mentis benevolentiam suggestionibus adjuvari.

2. Tim. 2. 19.

II. AD ZENONEM IMPERATOREM.

Pro ecclesia Alexandrina supplicat: quidquid antehac pro defensione ejusdem ecclesiæ dixit aut fecit, commemorat: ut posteriorem Joannis Alexandrini episcopi ejectionem, & Petri Moggi restitutionem reprehendat.

Incipit epistolæ exemplum beatissimi papæ Felicis urbis Romæ ad Zenonem Augustum per Vitalem & Misenum episcopos.

DEcebat profecto, venerabilis Imperator, post sanctæ memoriæ decessoris mei transitum, meque in ejus locum divina gratia subrogatum, clementiæ tuæ litterarum munus offerre: quod vel ea, sicut rerum poscebat ratio, nuntiarem, vel officiositatis meæ primitias exhiberem: quibus tamen rite dependis, etiam illa pariter necterentur, quæ ad vestri munimen Imperii, prosperitatisque ejus suffragia pertinerent; quantoque essent studio majore curanda, tanto dignioribus internuntiis explerentur. Itaque conveniens fuit, ut Vitalis & Miseni fratrum & coëpiscoporum meorum, & famuli vestri Felicis ecclesiæ defensoris, ad vos necessariam legationem mitterem: qui non tam bajuli specie ista deferrent, quam meam vicem peragentes, me quodammodo vobis facerent esse præsentem. Per hanc igitur, velut cominus honorificentiæ tuæ junctus colloquiis, precor ut supplicationem meam benignis auribus, sicut princeps Christianus, accipias. Nec existimet pietas tua, quod quisquam magis sincera mente te diligat, quam qui te pacem in Deo vult habere perpetuam: quando fidei mente non ambigas, & temporalis culminis potestatem & æternæ vitæ commercia de superna propitiatione pendere.

Ex collectione Cresconiana Baronius edidit, ad annum eumdem, num. xxxi.

Ecce jamdiu est, quod beati Apostoli sedes, datis per beatæ memoriæ decessorem meum ad serenitatem tuam litteris, exspectans, & nullum recepit pro catholica fide, pro [a] occidentalium tranquillitate responsum; præsertim cum tuam conscientiam, gloriosissime princeps, metuendis obstrinxerit illa sacramentis, ne sedes beati evangelistæ Marci a doctrina magistri sui, vel communione permitteres separari. Sed quoniam præfati decessoris mei studium, longa incommoditate faciente, hæc eadem crebrius iterare non potuit; per meæ nunc humilitatis officium solicitius repetere non quiescit. Rursus ergo apostoli Petri veneranda confessio materne instat vocibus, & suorum præcipue filiorum compellare non desinens confidentiam tuæ pietatis, exclamat: CHRISTIANE princeps, cur me a curriculo caritatis, quo ecclesia universalis ad-

[a] Forte, orientalium.

ſtringitur, permittis incidi? cur in me rumpis totius orbis aſſenſum?

Quæſo te, fili piiſſime, ne tunica Domini deſuper contexta per totum, qua in unum corpus ſancto Spiritu ubique regente, individuam fore Chriſti figuravit eccleſiam, ulla patiaris ſorte violari; neve cujus inter ipſos qui crucifixerunt Salvatorem, manſit integritas, tuis videatur temporibus eſſe diviſa. Nonne mea fides eſt, quam ſolam eſſe unam, & nulla adverſitate ſuperandam Dominus ipſe monſtravit, qui eccleſiæ ſuæ in mea confeſſione fundatæ portas inferi nunquam prævalituras eſſe promiſit? Hæc te renatum ad regiam ſuſtulit dignitatem: atque ab ejus impugnatoribus poteſtate extruſa, prævalendi tibi denuo viam in ipſius defenſione patefecit.

Verum quæſo propone etiam exempla geſtorum, & hanc vicem meis repende beneficiis; ut quæ per rerum examina comprobaſti, & periculoſa præcaveas, & ſubſidia recuperatæ a te dignitatis affectes. Hæc rogo, quæ dicta Deus eſſe voluit per dictæ ſedis antiſtitem, vel per mei ordinis pravitatem, qui tuæ [a] ſecuritatis intuitu, hujuſcemodi ideo promenda judicavit; ut non tam per ejus qualemcumque vicarium, ſed præſentis apoſtoli ejus velut auctoritate commonitus, altius vias & divinæ reverentiæ & humanæ conditionis aſpiciens, (quod abſit,) non ingratus exſiſtere videaris collatæ felicitatis auctori. Redeat, obſecro, in animi tui integra deliberatione conſpectum, quæ inimicos tuos facta dejecerunt, quæ te ad imperiale faſtigium Deo comitante revexerint; qualiter illi cum nefanda dogmatis receptione conciderunt; & quemadmodum gloria tua in hæreticorum fuerit depulſione reparata: ut illi contra Chalcedonenſis ſynodi venerabilia conſtituta, & beatiſſimi papæ Leonis ſcripta venientes, ipſa ſui molitione collapſi ſunt; & quibus modis eorum reformationes ad priſtinum [b] remearunt [c] marum reverentiam principatum.

[a] Leg. ſerenitatis, ut infra, in hac ipſa epiſtola.

[b] Forte, revexerunt.

[c] Forte, tua cum reverentia. In Reg. mſ. tuam.

Liceat, oro, apud te fidenter exponere, quem convenit non tacere. Unicum in te ſupereſt priſci nomen Imperatoris. Ne, quæſo, nobis ſalutem tuam, pie Imperator, invideas: ne fiduciam pro te minuas ſupplicandi. Cauſæ, quibus Dominus ſit propitius, inquirendæ ſunt; non quibus ejus indignatio provocetur. Convenio, conteſtor, obteſtor; quoniam metuo, horreſco, formido, ne mutatione cauſarum (quod abſit) mutetur eventus. Reſpice propitius ad deceſſores tuos auguſtæ memoriæ, Marcianum ſcilicet & Leonem, & tantorum principum fidem, legitimus eorum ſucceſſor: amplecti debes illorum in religione conſenſum, quorum debes memoriæ reverentiam. Abſit a tua devotione, abſit a tua poteſtate, ut talium credaris reſpuiſſe judicium.

Poſtremo profeſſionem tuam, conſcientiamque recolendam ſenſibus tuæ pietatis inſinuo. Palatii tui facito ſcrinia recenſeri, & ſcripta illa diligenter inveſtigari, quæ ad apicem ſummæ regrediens poteſtatis ad deceſſorem meum pietas tua pro communi gratulatione direxit. His eum ſemper magna laude proſequeris, quod hæreticam tyrannidem prædicationis catholicæ vigore contriverit: qua utique iſtius veritatis prædicatione nihil aliud quam de Eutychiano labores errore prorſus abolendo, ejuſque ſequacibus excludendis: & pro ſynodi Chalcedonenſis definitione ſervanda, reducendoque ſanctæ memoriæ Timotheo rectæ fidei ſacerdote, tota ſua textus ſerie pie locuta eſt. Hæc certe tua manſuetudo cognovit: nec res incognitas tua clementia, proferre potuiſſet, & palam aperteque profeſſa, quod laudum tuarum teſtificatione firmaſti.

Requirantur illa quoque, quæ ad ſanctæ memoriæ Timotheum orthodoxum Alexandrinum epiſcopum ſerenitatis tuæ paginæ ſunt locutæ: atque ex ipſis actibus intuere, niſi Petro ex ea memorata urbe ſecluſo, qui ei eccleſiæ tunc temporis incubabat, ſupradictum Timotheum non fuiſſe revocatum. Vos ad eumdem venerandæ recordationis pontificem jam reductum ſacras venerabiles mox dediſtis, quibus fideli pectore gloriabamini, quod ſanctæ eccleſiæ magnæ civitatis Alexandrinæ providens orthodoxæ fidei, Dominus noſter ac ſalvator verum reſtituerit ſacerdotem. Ubi manifeſtum eſt, quia cum verum dicitis, illum fuiſſe falſum qui pulſus eſt, oſtenditis: & cum in venerando Timotheo orthodoxo fidem Dominum teſtamini reduxiſſe, perverſam in omnibus in Petro perhibetis refutaſſe doctrinam: non ob aliud, niſi quia & ille qui orthodoxus pronuntiatur & verus, Chalcedonenſi ſynodo (ſicut ejus tunc miſſa tenet profeſſio) conſentiebat; & iſte qui falſus & perverſus ejicitur, ab ejuſdem ſynodi tramite diſcrepabat.

Denique cunctos epiſcopos Ægypti, univerſoſque [a] cleros increpaſtis, veſtris generaliter apicibus ſancientes; ut niſi intra duos menſes ab his quæ a principio contra canones, contra eccleſias Dei, contra orthodoxam fidem cogitaverunt, abſtinerent; atque beati Timothei communione, quam impie reliquerunt, dignæ pœnitentiæ ſatisfactione remearent; non ſolum deſpoliandos honoribus, verum etiam & Alexandrina urbe & omni Ægyptiaca regione carituros. Injuſtum enim videri, ſicut Chriſtianus Imperator affirmans, ut qui ſe [b] ad eccleſiam, quæ ubique terrarum eſt, ſegregarent, haberent ſacerdotes, aut ullo ſacro miniſterii nomine cenſerentur. Vos indigne ferentes ab Alexandrinis ſeditiones concitatas, eos qui propter ordinem clericalem ſimili deceptione tenebantur, niſi ſalutaribus monitis obedirent, tali pœna dignos arbitrabamini.

[a] Forte, clericos.

[b] Forte, ab eccleſia, vel adverſus eccleſiam.

Vos Petrum ſpeciali notantes elogio, quod illicite ſe Alexandrinæ injeciſſet eccleſiæ, omnes qui tam ab eo quam hæretico Timotheo jam defuncto fuerant ordinati, ſi infra finita tempora reſipiſcerent, ad communionem catholici Timothei mandaſtis recipi; non etiam ad male præſumpti gradus privilegia decreveratis admitti: conſequenter addentes ceteros deteriora ſubituros, ſi eligere meliora noluiſſent. Vos cujuſlibet poſt has varias ſatisfactionis cauſas cunctis penitus abſtuliſtis, quibus ipſos ab unitatis conſortio diſcedentes, recenſuiſtis tuliſſe judicium. Vos de ipſius perſona Petti quidquam denuo defricandi, ſapienti conſideratione tacuiſtis: quippe quem eccleſiæ arce dejectum, ſimul pervaſi pontificii videretis honore nudatum; nec ullo modo fieri poſſe, ut umquam vel orthodoxis præſideret, qui aut a nullis, aut ab hæreticis fuerat inſtitutus, vel recidiva toties temeritate violentus ovile dominicum ſubdolus & invidioſus intraret.

Atque ideo quod corrigendis ejus prætendebatis ſectatoribus irrogandum, huic jam quaſi magiſtro ſceleris rationabiliter deputabatis inflictum: ut quibus fratres merſerat ad ruinam, [illegible]ret ipſe metuendæ damnationis exemplum: quodque adeo verum eſt, ut ſuperſtare venerando Timotheo legionem ſolicite juſſeritis, ſi eidem humanitus aliquid eveniſſet. Vos non niſi de catholicorum collegio clericorum & a catholicis conſecratum ſubiiſtis videre paſtorem: quia ubique nullo more, nullo ritu ſub veſtræ ſerenitatis obtutibus hæreſis ipſe præcipuus Eutychianæ dementiæ, potuit eſſe vel dici orthodoxi ſucceſſor antiſtitis. Quo igitur animo beſtiam, quam a gregibus Chriſti duxiſtis abigendam, in eorum denuo patimini ſævire perniciem? Certe legibus, quas univerſis impoſitis, magis vultis vinci, quam promulgare contraria; quanto ſatius

rius fuerit intemerata persistere, quæ heri pro integritate retinenda totius ecclesiæ protulistis: quo & tui catholici imperii auctoritas inconvulsa permaneat, & nihil accedat quod actibus apud Dominum vestræ felicitati obsistat.

Certus enim, venerabilis Imperator, quia ut Chalcedonensis synodi indubitata defensio, inimicorum ejus elisio est; sic vicissim manifesta illius impugnatione comprobatur hostium venerandæ ipsius [a] cognitionis evectio. Meministis quemadmodum verba divina nos instruant, *neque in dextrum neque in sinistrum limitem rectæ dispositionis excedere: sed via* (ut scriptum est) *regia mediaque gradiendo*, hinc atque inde Nestorii Eutychetisque sacrilegia condemnata B detestans, ita magnæ pietatis prædicans sacramentum, ut omnipotentis Dei Patris consubstantiale sempiternumque Verbum, quod incommutabili deitate & incarnatum est, & ab ipso ineffabilis conceptionis exordio, quam sibi in utero Virginis matris potenter instruxit, unum eumdemque Jesum Christum Dominum nostrum, unum eumdemque & Dei & hominis Filium, unum eumdemque inconfuse, indivise Deum hominemque veraciter permanentem, intemerata Patris lege prolatum, in hoc mundo fuisse conspicuum, divina simul humanaque gessisse; mortuum, atque ex mortuis exsurgentem, in Patris dextera residere: itemque inde venturum, ut est visus ire C in cælos, eatenus profiterentur, quatenus librorum memorat traditio divinorum, & Nicæni concilii forma, sicuti cuncti retro prædicavere pontifices: sic eorum tam Ephesino primo competenter inserta conventui, quo beati Papæ Cælestini temporibus Nestoriana pestis extincta est, quam datis augustæ memoriæ Leoni sanctæ memoriæ Leonis Papæ epistolis capitula subjecta testantur: quibus vir ille consulens etiam totius orientis [b] episcopis, eorumque responsa, subscriptionesque super synodi Chalcedonensis approbatione suscipiens, ea nullatenus passus est mutari; quo magis Christiana mente perpendit, & hoc esse D verum, quod cum divinis assertionibus catholicorum de toto orbe doctorum longe antequam hujusmodi quæstio nasceretur, consonantia ubique dicta concinuerant; & ideo nulla iteratione refodienda, quæ constarent jure damnata: ne non solum causa præsens in omne catholici nominis extendat exitium, sed etiam cunctis residuis publica bella resumendi pandatur occasio; si quolibet modo, quod semel a veteribus universaliter decisum est, retractetur: uti esse jam pervidetis Alexandrinæ ecclesiæ perversorem, funesta diu impunitate grassantem, vestris præceptionibus, quibus merito dudum probatur ejectus, esse nihilominus abigendum.

[a] Forte, protectionis.

Deut. 5.

[b] Forte, episcopus.

A An non ipse est per triginta annos catholicæ desertor ecclesiæ, inimicorumque ejus sectator & doctor, & ad fundendum sanguinem semper velox fuit & promptus? Numquid ad hanc istam dissimulationem sumus quadam ex conniventia præceptoris? In quo revera non est opus discussione subtili; quia ejus aperta sunt crimina. Dolet certe pietas tua, quod per diuturnos partis alternæ gravesque conflictus multi ex hoc sæculo videantur ablati aut baptismatis aut communionis expertes. Sub hoc ergo præsule ne sint baptizati, & efficiantur hæretici, & sine communione transeant, ne in perditorum pravitate deficiant: ut quemadmodum scriptum est, *Cæcus cæco ducatum præbens, cum eodem mergatur in foveam.*

Matth. 15.

Non est hoc, oro te, acerrimum decrevisse periculum, quando nec sauciis adhibetur firma curatio, & sanis ingeritur miseranda contagio? Nam quomodo aiunt sedari posse, si in futuro furores suos patiantur? Quid est illud dicere jam causam nullam superesse certaminis, nisi hæreticis victoria tribuatur? Proinde quibus inferri castigationis aliquid etiam corporalis, ut pater benignus, horrescis; multo clementius eorum animas non patiaris intercipi, sed pia depositione compressos tandem subdi facias catholico sacerdoti: ut veræ generationis effectum, & securum sibimet profuturæ communionis auxilium consequantur. Subjecit vobis divina providentia facultatem, qua itidem effringatis opera perfidorum. Depulit ille nostræ religionis vastatorem: vos ab ejus ecclesiæ cervicibus irruptionem deturbate prædonum. Pacavit ille rempublicam (sicut vester quoque sermo testatur) a tyrannide hæretica: libertatem vos, ab ipsis hæreseos præceptoribus populos eruentes, Christianis restituite. Ille vos aulæ legitimæ restituit, Imperatoris jure suffultos: reddite vos magistro discipulum; sedem beati Marci evangelistæ ad communionem beatissimi Petri, de vitæ eorum meritis devotione reducite: ut ipso in vobis opus bonum perficiente, qui cœperit, secure audire mereamini: *Qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit:* & ad tuæ gloriæ cumulum, ita vice Dei præsideas, verendus veraciter exsistens divinitatis imitator: atque adhuc in rebus temporalibus constitutus, jam experiaris & munus in æternam tibi beatitudinem præparatum.

Matth. c. 10. v. 24.

Quod vero cuncta litteris non potuerunt comprehendi, quæ negotii qualitas non finit præteriri: quædam venerabilibus nostris fratribus & coëpiscopis meis, quibus cura legationis injuncta est, proprio apud vos agenda sermone commissa sunt. Precor ut ea quæque & audire benignus, & indifficulter annuere, tum pro catholicæ observantia veritatis, tum etiam pro regni vestri incolumitate, dignemini.

III. AD PETRUM CNAPHEUM, EX SYNODO ROMANA.

Ostendis Petrum Cnapheum, non solum in Valentini, Manichæi, Arrii, Sabellii, Apollinaris & Eutychetis hæreses, verum etiam in errorem gentilitatis plures deos asserentis incidisse. Deinde monet ut resipiscat: & [c] quod in Trisagio, Crucifixus propter nos, *addere non oporteat.*

[c] al. ὅτι οὐ δεῖ προσθεῖναι ἐν τῷ τρισαγίῳ, ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς.

Felix episcopus, [d] Petro episcopo Antiochiæ.

[d] Edidit cum sequentibus epistolis Græce & Latine P. Fronto Ducæus Societatis JESU, in appendice ad Zonaram. Est & in tomo I. epistolarum Roman. Pontificum.

Τίς δώσει τῇ κεφαλῇ μου ὕδωρ, καὶ τοῖς βλεφάροις μου πηγὴν δακρύων; Ποῖον δὲ καὶ ἄξιον ὀδυρμὸν προσοίσω τῇ ἐμαυτοῦ ψυχῇ, συναλγῶν τῇ τοῦ δεσπότου καὶ σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ ἁγίᾳ καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ ἐκκλησίᾳ; Κλαίουσα ἔκλαυσεν αὐτὴ ἐπὶ υἱοῖς καὶ θυγατράσιν αὐτῆς, καὶ οὐχ ὑπάρχει ὁ παρακαλῶν αὐτήν, ἀπὸ πάντων τῶν ἀγαπώντων αὐτήν. ἅπαντες οἱ καταδιώκοντες αὐτὴν τύραννοί τε καὶ αἱρεσιάρχαι, κατέλαβον αὐτὴν διὰ σοῦ, ἀδελφὲ τιμιώτατε· καὶ οἱ θλίβοντες αὐτήν, ἐγένοντο εἰς κεφαλὴν αὐτῆς· πᾶσα ἡ εὐπρέπεια αὐτῆς, τὸ ὅσον ἐπὶ σοί, ἐγένετο εἰς οὐ-

E QUis *dabit capiti meo aquam, & oculis meis fontem lacrymarum?* Qualem autem & dignum fletum adducam animæ meæ, condolens Domini Salvatoris nostri Christi sanctæ catholicæ & Apostolicæ ecclesiæ? *Ipsa enim plorans ploravit super filios & filias suas, & non est qui consoletur eam, ex omnibus qui diligunt eam.* Universi tyranni & hæresiarchæ persequentes ipsam, *apprehenderunt eam* per te, frater honoratissime, & affligentes ipsam, *facti sunt in caput ejus.* Omnis decor ipsius, quantum in te est, factus est

Jerem. 1.

Thren. 1.

ad nihilum. Videntes inimici ejus, gavisi sunt super A perditione filiorum ejus, Quos enim foverat, quos enutrierat, quos ad mensuram ætatis produxerat, lacteque paverat, propheticis & apostolicis doctrinis, hos tu uno temporis momento veneno necasti. Quemadmodum enim qui piscationem sectantur, hamum esca contegunt, & ex improviso capiunt pisces: sic & tu angelicæ laudationi additionem induxisti; & trisagiæ deprecationi, quasi pietatis obtentu, diram impietatem excogitasti. Ex pluribus enim Orientalibus provinciis litteras suscepimus, significantes nobis, quomodo veneratio tua dudum sopitum Valentini dogma resumpsit, & irritatur a vobis Salvatoris incarnatio; quodque in Manichæorum dogma, & Arii, & Apollinaris, Paulique Samosateni incidistis. Dicere enim unigeni- B tum Filium & Dominum nostrum Christum Jesum perfectum non esse in deitate, atque in humanitate perfectum; nec ipsum subiisse passionem crucis; sed unam verbi Dei naturam incarnatam; corpusque Domini sine anima & mente; Apollinaris hæresim roborat. Ille enim ignoravit, quod ab ipsis mundi nascentis exordiis primum anima primi parentis nostri mortua est, vel in mortem præcipitata est, atque ita demum corpus. Dictum quippe illi est a Deo: *In quacumque die comederetis de ligno, morte moriemini.* Itaque juxta latam in illum a Deo sententiam, qua die comedit de ligno scientiæ boni & mali, in ipsa secundum animam mortuus est. Nam ipsius corporis mors post nongentos & C triginta annos contigit. Itaque donum non dimidiatum fecit, sed totum simul Adam ex utero Virginis sumpsit; ut etiam perditum, totum salvum faceret. Idcirco & Dominus ipse dicebat: *Ego animam meam pro ovibus pono.* Valentini item, & Marcionis, Manichæorumque, & Basilidianorum, ac gentilium innovare vis dogmata. Si enim Deus est, qui divisibiliter atque substantialiter est mortuus; similiter sanctus Spiritus Deus, & ipse divisibiliter ac substantialiter invenietur: sicque juxta tuam & illorum rationem, tres dii erunt: ac per hoc plurium deorum invalescet error: quantumque in te est, evacuabitur illud: *Audi Israël; Dominus Deus tuus, Dominus unus est.* Item quod aït Jeremias: *Hic* D *Deus noster, non reputabitur alius ad eum.* Similiter & Dominus. *Ut cognoscant te solum verum Deum.* Cumque scriptura unum Deum, sanctam & individuam Trinitatem prædicet; tu & hi, qui ante te fuerunt hæresiarchæ tres Deos dogmatizare ausi estis; alium quidem dicentes Deum Patrem præter Filium, & alium Deum Filium præter Patrem: rursusque alium Deum Spiritum sanctum præter Patrem & Filium. Atque alium quidem mortalem & noviter genitum, alium vero æternum atque immortalem. In his autem noxiis verbis tuis, contraria sentire vis patribus, qui in Nicæa, & qui in Constantinopoli, atque Chalcedone convenerunt: qui & consubstantialem roborarunt, & unam deitatem Patris & Filii sanctique Spiritus prædicarunt, atque Arii amen- E tiam confuderunt. At vero tu in ecclesia ausus es dicere, quod unus increatæ atque individuæ Trinitatis, passionem subiit: & per hoc consubstantialem quoque solvere nitetis, ac Deum subjicere numero. Si enim unus sanctæ Trinitatis & coæternus, qui crucifixus est Deus, hoc est, Filius: sunt autem duo sanctæ Trinitatis, Pater & Spiritus sanctus: dicuntur autem dii, & non (ut habet vera ratio) Deus, sicut tradiderunt nobis, *qui ipsi inspexerunt, & ministri fuerunt verbi*; inveniris quoque consubstantialem solvere. Quippe mortale & immortale consubstantialia jam esse non possunt: roborabitur autem sic pluralitas deorum, dum tres dii Christianis auribus ingeruntur. Cum itaque scriptum sit, *Verbum caro factum est, & Deus erat Verbum:* non alius Deus Verbum, præter Patrem, invenietur. Verbum non simpliciter, sed Verbum substantiale, & Deus Filius dictus est, ut ex vilitate nostra, identitatem substantiæ Pa-

Genes. 2.

Joan. 10.

Deut. 6.

Baruc. 3.

Joan. 17.

Actor. 1.

Joan. 1.

A ϑῶν. Ἰδόντες οἱ ἐχθροὶ αὐτῆς, ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τῶν τέκνων αὐτῆς. οὓς γὰρ ἐξέθρεψεν, οὓς ἐτιθηνήσατο, οὓς εἰς μέτρον ἡλικίας ἀνήγαγε, γαλακτοτροφήσασα προφητικοῖς καὶ ἀποστολικοῖς δόγμασι, τούτους ἐν μιᾷ καιροῦ ῥοπῇ διὰ δηλητηρίου ἐφόνευσας. καθ' ὃν γὰρ τρόπον οἱ τὴν ἁλιευτικὴν μετερχόμενοι, βρώματι τὸ ἄγκιστρον καλύπτουσι, καὶ ἀπροόπτως τοὺς ἰχθύας ἀγρεύουσιν· οὕτως καὶ σὺ τῇ τῶν ἀγγέλων ὑμνολογίᾳ προσθήκην ἐπήγαγες, καὶ τρισαγίῳ λιτῇ, ὡς ἐκ προσώπου εὐσεβείας, ἀσέβειαν ἐπινοήσας δεινήν. ἐκ πολλῶν γὰρ ἐπαρχιῶν τῶν κατὰ τὴν ἀνατολὴν γράμματα ἐδεξάμεθα, τὰ σημαίνοντα ἡμῖν, ὡς ὅτι ἡ σὴ θεοφιλία τὸ πάλαι σιωπηθὲν Οὐαλεντίνου δόγμα κατέλαβε, καὶ ἀθετεῖται παρ' ὑμῶν ἡ σωτῆρος ἐνανθρώπησις, καὶ ὅτι εἰς τὸ Μανιχαϊκὸν δόγμα, Ἀρείου τε, καὶ Ἀπολιναρίου, καὶ Παύλου τοῦ Σαμοσατέως περιεδιώχθη. Τὸ γὰρ μὴ λέγειν τὸν B μονογενῆ υἱὸν καὶ κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν εἶναι τέλειον ἐν θεότητι, καὶ τέλειον ἐν ἀνθρωπότητι, αὐτόν τε τὸ πάθος τοῦ σταυροῦ ὑπομεμενηκέναι, ἀλλὰ μίαν φύσιν τοῦ Θεοῦ λόγου σεσαρκωμένην, ἄψυχόν τε καὶ ἄνουν τὸ τοῦ κυρίου σῶμα, τὴν Ἀπολιναρίου αἵρεσιν κρατύνει. ἐκεῖνος γὰρ μὴ ἐγνωκὼς, ὅτι κατ' αὐτὴν τὴν ἔναρξιν τῆς κοσμοποιΐας πρώτη ἡ ψυχὴ τοῦ πρωτοπλάστου καὶ προπάτορος ἐθανατώθη, καὶ εἶθ' οὕτως τὸ σῶμα. ἐλέχθη γὰρ πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ· ᾗ δ' ἂν ἡμέρᾳ φάγητε ἀπὸ τοῦ ξύλου, θανάτῳ ἀποθανεῖσθε. Κατὰ οὖν τὴν ἀπόφασιν τὴν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ κατ' αὐτοῦ ἐπενεχθεῖσαν, ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἔφαγεν ἀπὸ τοῦ ξύλου τοῦ γινώσκοντος καλὸν καὶ πονηρὸν, ἐν αὐτῇ ἐθανατώθη ψυχικῶς. ὁ γὰρ τοῦ σώματος αὐτοῦ θάνατος γέγονε μετὰ ἐννακόσια καὶ τριάκοντα ἔτη. Ὁ τοίνυν Θεὸς οὐχ ἡμιτελὲς C τὸ δῶρον αὐτοῦ ἐποίησεν, ἀλλ' ὅλον ὁμοῦ τὸν Ἀδὰμ ἐκ μήτρας παρθενικῆς ἀνέλαβεν, ἵνα καὶ ὅλον τὸν ἀπολωλότα διασώσῃ. διὸ καὶ ἔλεγεν ὁ κύριος· ἐγὼ τὴν ψυχήν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων· κρατύνειν δὲ βούλει καὶ Οὐαλεντίνου καὶ Μαρκίωνος, Μανιχαίων τε καὶ Βασιλειδιανῶν, ἔτι μὴν καὶ Ἑλλήνων τὰ θρησκεύματα. Εἰ γὰρ Θεὸς ὁ ἀποθανὼν διαιρετῶς καὶ οὐσιωδῶς, ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα Θεὸς, καὶ αὐτὸ διαιρετῶς καὶ οὐσιωδῶς· εὑρεθήσονται ὡς κατὰ τὸν σὸν καὶ τὸν ἐκείνων λόγον, τρεῖς Θεοί. καὶ διὰ τούτου κρατυνθήσεται τῆς πολυθείας ἡ πλάνη. καὶ ὅσον ἐπὶ σοὶ, διασκεδάσεις τό· Ἄκουε Ἰσραήλ· κύριος ὁ Θεός σου, κύριος εἷς ἐστι. καὶ ὅπερ ἔλεγεν ὁ Ἱερεμίας· Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν· οὐ λογισθήσεται ἕτερος πρὸς αὐτόν. ὁμοίως δὲ ὁ κύριος· ἵνα γινώσκωσί σε, τὸν μόνον D ἀληθινὸν Θεόν. καὶ τῆς θείας γραφῆς, ἕνα Θεὸν, τὴν ἁγίαν τριάδα καὶ ἀδιαίρετον κηρυττούσης, σὺ, καὶ οἱ πρὸ σοῦ αἱρεσιάρχαι, τρεῖς Θεοὺς ἐδογματίσατε· ἄλλον μὲν λέγοντες Θεὸν τὸν πατέρα, παρὰ τὸν υἱόν· καὶ ἕτερον τὸν υἱὸν, παρὰ τὸν πατέρα· καὶ πάλιν ἄλλον Θεὸν, τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, παρὰ τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν· καὶ τὸν μὲν θνητὸν καὶ νεογενῆ, τὸν δὲ ἄναρχον καὶ ἀθάνατον. ἐπὶ τούτοις δὲ τοῖς βλαβεροῖς σου φρονεῖς, τῶν τε ἐν Νικαίᾳ ἀθροισθέντων, καὶ ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἐν Καλχηδόνι, ἁγίων πατέρων, τῶν καὶ ὁμοούσιον κρατυνάντων, καὶ μίαν τὴν θεότητα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος κεκραγότων, κατὰ τὴν Ἀρείου φρενοβλάβειαν. Καὶ σὺ ἐτόλμησας εἰπεῖν ἐπ' ἐκκλησίᾳ, ὅτι ὁ εἷς τῆς ἀκτίστου καὶ ἀδιαιρέτου τριάδος τὸ πάθος ὑπέμεινε· καὶ διὰ τούτου ἐδοκίμασας λύειν καὶ τὸ ὁμοούσιον, καὶ E ἀριθμῷ ὑποβάλλειν τὸ θεῖον. Εἰ γὰρ εἷς τῆς ἁγίας τριάδος τῆς ἀκτίστου, καὶ συναΐδιος, ὁ σταυρωθεὶς Θεὸς λόγος, τουτέστιν ὁ υἱός. δύο δὲ τῆς τριάδος, ὁ πατὴρ καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα· λέγονται δὲ Θεοὶ, καὶ οὐχὶ κατὰ τὸν ἀληθῆ λόγον Θεὸς, καθὼς παραδεδώκασιν ἡμῖν οἱ αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ λόγου, εὑρεθήσεται καὶ οὕτως λυόμενον μὲν τὸ ὁμοούσιον. (θνητὸν γὰρ καὶ ἀθάνατον ὁμοούσια εἶναι ἔτι οὐ δύνανται) κρατυνθήσεται δὲ οὕτως ὁ τῆς πολυθείας λόγος, ἐν τῷ τρεῖς Θεοὺς χριστιανισμῷ καταγγέλλειν. ὁπότε οὖν γέγραπται, ὅτι ὁ λόγος σὰρξ γέγονε, καὶ Θεὸς ἦν ὁ λόγος· οὐχ ἕτερος Θεὸς ὁ λόγος παρὰ τὸν πατέρα εὑρεθήσεται. λόγος οὐχ ἁπλῶς, ἀλλὰ λόγος ἐνυπόστατος, καὶ ὁ υἱὸς εἴρηται, ἵνα ἐκ τῆς ἡμῶν εὐτελείας γνῶμεν τὴν ταυτότητα τῆς οὐσίας τοῦ πα-

τος καὶ τοῦ λόγου καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου. καὶ γὰρ ἡμεῖς οὐχ ἕτεροι παρὰ τὸν ἡμέτερον λόγον εὑρεθησόμεθα. ἐπεὶ οὖν καθὸ λόγος ὁ μονογενὴς τοῦ Θεοῦ υἱὸς οὐκ ἐδύνατο εἰς ἰδίαν οὐσίαν παθεῖν, ἵνα μὴ εἰς τὴν τοῦ παντοκράτορος Θεοῦ καὶ πατρὸς τὸ πάθος λογισθῇ· μία γὰρ θεότης πατρὸς καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος· πάσχει τὸ γνησίως ἴδιον τοῦ λόγου ἔμψυχον σῶμα, ὅπερ αὐτὸς ὁ τοῦ Θεοῦ ἐνυπόστατος λόγος ἐξ αὐτῆς τῆς μήτρας τῆς ἁγίας καὶ ἀπειρογάμου ἑνώσας ἑαυτῷ, προῆλθεν ἐκ γυναικός· περὶ ἧς προμηνυόμενοι οἱ θεηγόροι ἄνδρες, ἔλεγον· ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, ἐπίστρεψον δὴ, καὶ ἐπίβλεψον ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἴδε· καὶ ἐπίσκεψαι τὴν ἄμπελον ταύτην, καὶ κατάρτισαι αὐτὴν, ἣν ἐφύτευσεν ἡ δεξιά σου· καὶ ἐπὶ υἱὸν ἀνθρώπου, ὃν ἐκραταίωσας ἑαυτῷ. ἄμπελον καὶ υἱὸν ἀνθρώπου, ὃν ὁ λόγος ἐκραταίωσεν, συντρίψαι τὰ τοῦ ᾅδου κλεῖθρα, καὶ ζωοποιῆσαι τοὺς ἀπὸ τῶν αἰώνων θανόντας, τὴν σωτήριον τοῦ λόγου ἐνανθρώπησιν καλῶν. Διὸ καὶ ὁ Θεὸς ἔλεγε τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα, καὶ ὁ πατήρ μου ὁ γεωργός ἐστι. καί· μέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἁμαρτωλῶν. ὁ γὰρ τοῦ πατρὸς ἐνυπόστατος καὶ Θεὸς λόγος, δι᾽ ἀκοῆς εἰσδύσας τῆς ἁγίας παρθένου, μυστικῶς τὴν κυοφορίαν εἰργάσατο. καθὸ τοίνυν ὁ μονογενὴς υἱός ἐστι τοῦ πατρὸς ὁμοούσιος, καὶ εἷς τῆς ἀδιαιρέτου τριάδος, ἄκτιστος καὶ ἀθέατος, ἐμμεμένηκεν ἀπαθὴς καὶ ἀθάνατος. Τὸ οὖν ἄκτιστον καὶ ἀθάνατον τῇ κτίσει μὴ συνάψῃς, καὶ τὸν τῆς πολυθεΐας λόγον μὴ κρατύνῃς, λέγων πεπονθέναι τὸν ἕνα τῆς τριάδος. καθὸ δὲ πάλιν ἐκ γυναικὸς ἐγεννήθη, καὶ ἔστιν ἡμῖν ὁμογενὴς καὶ ὁμόφυλος καὶ ὁμοούσιος, ἄνευ ἁμαρτίας, τὸ πάθος ὑπομεμένηκεν. ὅτι δὲ οὐ μόνον ὁμοούσιος ἡμῖν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ κατὰ σάρκα, ἀλλὰ καὶ συγγενὴς, διδάσκει αὐτὸς ὁ κύριος, ἐν τῷ λέγειν, ποτὲ μὲν ἐν εὐαγγελίοις, τοῖς εἰς αὐτὸν πιστεύουσιν· ἐγώ ὁ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα· ποτὲ δὲ καὶ ἐν ψαλμοῖς· ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου. πόθεν δὲ καὶ ἡ τοσαύτη κακίστη ἔννοια ὑπεισῆλθεν, ὥστε σεαυτὸν καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων ἐπιστημονέστερον καὶ σοφώτερον λογίσασθαι; ἐν τούτοις κλαίω, ἐν τούτοις ὀδύρομαι τοὺς ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ, ὧν τὸ τέλος ἀπώλεια, ὧν ὁ Θεὸς ἡ κοιλία, καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν. οὐκ ἐνενόησας, ὅτι τὸ σκανδαλίσαι καὶ μόνον ἕνα τῶν πιστευόντων εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, ἀφόρητον ἔχει τὴν ἀγανάκτησιν. ἀλλ᾽ οὕτως ἀπαραφυλάκτως, καθάπερ ὁ ὄφις τῇ Εὔᾳ, καὶ αὐτὸς τὸν ἰὸν τῆς ἀπάτης τῷ πλήθει τῶν πιστῶν ταῖς ἀκοαῖς ἐνέχεας, καὶ τὸν παραδοθέντα ἡμῖν ὑπὸ ἀγγέλων τρισάγιον αἶνον διέφθειρας, ἐνθέμενος ἐν αὐτῷ, ὁ σταυρωθεὶς δι᾽ ἡμᾶς. ἆρα οὐκ ἐνενόησας ἀσεβέστερον σεαυτὸν ἐργαζόμενος Παύλου τοῦ Σαμοσατέως, καὶ Φωτεινοῦ, καὶ Ἀρτεμᾶ, τῶν δύο υἱοὺς τοῦ Θεοῦ ὁρισαμένων, ἕνα προαιώνιον, καὶ ἕνα νεογενῆ· ὅτι καὶ σὺ πλεονασμὸν τῇ τριάδι ἐνέθου, δύο υἱοὺς τοῦ Θεοῦ εἰπὼν, ἕνα ἰσχυρὸν, καὶ ἕνα σταυρωθέντα. ἐπὶ τούτοις δὲ καὶ εἰς ἔννοιαν οἵαν ἄγει τὸ πρόβατον Χριστοῦ ποίμνιον, ὡς ἔτι κατὰ τὸν τοῦ Μανέντος λόγον, τὸ ἅγιον πνεῦμα ἐσταυρώθη. μετὰ γὰρ τὸ εἰπεῖν, ἅγιος ἀθάνατος, ὅπερ ἐστὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, τότε ἐπάγεις, ὁ σταυρωθεὶς δι᾽ ἡμᾶς, ἐλέησον ἡμᾶς· καὶ τετράδα οὐ τριάδα εὑρίσκῃ τὸν λαὸν ἐκδιδάσκων. καὶ εἰ μὲν ἐξ ἀνθρωπίνης παραδόσεως ὑπῆρχεν ὁ αἶνος, καὶ οὕτως μετὰ παραφυλακῆς ἂν ἐν τῷ τρισαγίῳ τὸν σταυρὸν ἔθηκας, ἔνθα ὁ τοῦ υἱοῦ προσηγορία. ἤτις ἐν τῷ τρισαγίῳ, ἰσχυρὸς, εἴρηται. ὁπότε δὲ ὑπὸ ἀγγέλων ὁ τρισάγιος οὗτος αἶνος ἡμῖν ἐξεδόθη, οἵ τινες πρὸ μὲν τοῦ σταυροῦ ἔλεγον, ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος, ὡς ἠξιώθη Ἡσαΐας θεάσασθαι· μετὰ δὲ τὸν σταυρὸν ὑμνολογοῦσιν, ἅγιος ὁ Θεὸς, ἅγιος ἰσχυρὸς, ἅγιος ἀθάνατος· ὥστε ὁ κομιδῇ νέπιος παῖς, σειομένης τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τοῦ λαοῦ ἐν τῷ κάμπῳ ἱκετεύοντος, ἡρπάγη εἰς τὸν αἰθέρα ὡς ἐπὶ ὥραν μίαν, τοῦ ὁμοῦ πλήθους θεωροῦντος, καὶ Πρόκλου τοῦ τῆς πόλεως ἐπισκόπου· κἀκεῖ μεμαθηκὼς τὸν αἶνον, καὶ πάλιν κατενεχθεὶς, ἀπήγγειλεν ἅπερ ἐδιδάχθη ἐν τῷ αἰθέρι εἰπὼν, ἐξ οὐρανῶν, ὡς ὑπὸ πλήθους πολλῶν, φέρεσθαι εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ ταύτην τὴν ὑμνῳδίαν, καὶ ὅτι ἐρρέθη αὐτῷ ἐξειπεῖν τῷ λαῷ ταύτην τὴν ὑμνολογίαν.

A tris & Verbi & sancti Spiritus agnoscamus. Non enim nos alii, præter verbum nostrum, inveniemur. Quoniam igitur unigenitus Dei Filius, qua ratione Verbum est, in propria substantia non poterit pati, ne ad omnipotentis Dei Patris substantiam passio referatur: (est enim una Patris & Filii & sancti Spiritus deitas:) patitur autem proprium animatum corpus, quod ipsum substantiale Dei Verbum ex ipsa sanctæ & intemeratæ Virginis vulva sibi conjungens, ex muliere processit: de qua sancto Spiritu afflati prophetæ cecinerunt: *Deus virtutum convertere: respice de cælo, & vide, & visita vitem istam: & perfice eam, quam plantavit dextera tua: & super filium hominis, quem confirmasti tibi*: vitem & filium hominis, quem confirmavit Verbum, ut B inferni claustra contereret, & vivificaret eos qui a sæculo mortui sunt, salutarem Verbi incarnationem vocans. Idcirco & Dominus dicebat discipulis suis: *Ego sum vitis, vos autem palmites: & Pater meus agricola est*: &; *tradetur filius hominis in manus peccatorum.* Patris enim intimum substantiale Verbum ac Deus, per sanctæ Virginis aures illapsum, conceptionem ineffabiliter operatum est. Qua igitur parte unigenitus Filius est consubstantialis Patri, & unus individuæ Trinitatis, increatus atque invisibilis, impassibilis & immortalis permansit. Quod ergo increatum atque immortale est, creaturæ ne applices; neque deorum pluralitatem confirmare pergas, dicens unum S. Trinitatis mortuum C esse. Rursus, qua parte ex muliere natum est, & substantiæ nostræ ac generationis est particeps, absque peccato, substinuit passionem. Porro, quod non modo consubstantialis, verum etiam cognatus secundum carnem sit nobis Filius Dei, docet ipse Dominus: nunc quidem in evangelio his qui in se crediderant, dicens: *Ego sum vitis, vos palmites*: nunc autem in psalmis: *Annuntiabo nomen tuum fratribus meis.* Unde autem tibi tam pessima superbia subrepere potuit, ut te ipsis quoque sanctis angelis intelligentiorem sapientioremque putares? Super his ingemisco, *in his plango inimicos crucis Christi, quorum finis perditio, & quorum Deus venter est, & gloria in confusione ipsorum.* Non cogitasti, quod scandalizare vel unum solum ex his qui cre-D dunt in Dominum nostrum Jesum Christum, quam gravi cruciatui facit obnoxium? Sed incaute, ut serpens Evæ, tu ipse quoque erroris venena multitudini fidelium atque auribus infudisti: traditamque ab angelis sanctissimam laudationis formam corrupisti, inserens illi: *Qui crucifixus es pro nobis.* Ergone non advertisti, quod Paulum Samosatenum, Photinumque, & Artemam impietate transcendis, qui duos Dei filios posuerunt, unum quidem ante sæcula, alterum vero noviter natum; cum ipse quoque Trinitati invexeris pluralitatem, duos Dei filios dicens, unum fortem, alterum crucifixum? Ad hæc fidelissimum Christi gregem in Manichæi opinionem præcipitare contendis, E qui * Spiritum sanctum asserit crucifixum. Nam quod post illud, *sanctus immortalis*, quod est Spiritus sanctus, tunc infers; *Qui pro nobis crucifixus es, miserere nobis*: quaternitatemque, non Trinitatem, populo insinuare videris. Nempe si ex humana traditione manasset hæc laus, non ita incaute crucem insereres laudi, in qua Filii appellatio, *fortis* scilicet, ponitur. Quoniam vero ab angelis nobis laus ista profluxit, qui ante crucem dicebant, *Sanctus, sanctus, sanctus*: sicut respicere Isaïas meruit; post crucem vero cum laude clamant: *Sanctus Deus, sanctus fortis, sanctus immortalis.* Denique cum terræmotu Constantinopolis quateretur, populusque in campo oraret, infantulus, toto populo spectante cum Proclo civitatis episcopo, in cælum per unam horam raptus est, ibique hujusmodi didicit hymnum: rursumque descendens, nuntiavit quæ in æthere audierat; dicens de cælo quasi de multitudine psallentium, hujusmodi laudes insonuisse auribus suis, dictumque sibi ut eam laudationem populo indicaret.

Psal. 79.

Ioan. 15.

Matth. 26.

Ioan. 15.

Psal. 21.

Philip. 3.

* Ut Ariani, apud Theodoret. tom. libro 2. hist. Eccl. c. 8.

Isai. 6.

Anno 446. Niceph. lib. xiv. hist. Eccl. cap. 46.

Quam ubi populi inceperant, civitatem receperunt; Deoque per hujusmodi laudem propitio facto, ab imminenti ira liberati sunt. At tu quam temere, ut scripturas divinas reliquas, ita & angelorum laudem pervertere præsumpsisti? Quis igitur in hujusmodi non ingemiscat? quis non lamentetur? quis dolor similis invenietur, sicut dolor ecclesiæ Domini & Salvatoris nostri Christi? Conspice te constitutum, *ut sis lumen his qui in tenebris sunt, & eruditor insipientium:* immo insipientiæ præceptor es, lucem in tenebras transferens. Vide a te populos semel illuminatos, qui bonum gustaverunt Dei verbum, Dei mandata, Dei prophetias, prædicationes Dei, apostolicas evangelicasque doctrinas, abs te perverti magis; ac doceri non solum crucifigere filium Dei & ostentui habere, verum & contraria sentire scripturis divinis, & pacta abnegare quæ accedentes ad sanctum baptisma fecerunt. Nam cum coram cælestibus virtutibus omnibus, coram apostolicis evangelicisque ordinibus, sancti baptismatis tempore promiserint credere in unum Deum omnipotentem, nunc illos in tres deos credere docuisti. Rursum, cum polliciti sint credere in unum Dominum Jesum Christum Filium Dei incarnatum, & hominem factum de Spiritu sancto & Maria virgine; tu eos doces ne dicant Dominum Jesum Christum Filium Dei crucem perpessum esse; qui Deus est secundum sempiternam & impassibilem ex parte generationem, & idem homo secundum eam qua in novissimis diebus ex matre prodiit, secundum quam etiam sustinuit passionem; sed unum Trinitatis mortuum esse, qui est ipsum Dei Verbum. Confessi sunt rursus Spiritum sanctum, vivificum & immortalem, dicentes credere in Spiritum sanctum, Dominum & vivificantem; & mortalem esse ponis Spiritum sanctum, cum dicis: *Sanctus immortalis, qui crucifixus es pro nobis.* Fuge, obsecro, hujusmodi errorem. Corruisti, noli in ruina persistere. Peccasti, jam peccare noli. Exspectat te sancta Dei ecclesia, cupit amplecti pœnitentem in vanis propositionibus tuis, & secum de Christo divina prædicantem, neque negantem ipsius animatam incarnationem, secundum quam etiam passus esse memoratur: clamatque tibi per nos: *Venite ad me omnes, qui laboratis, & ego reficiam vos. Non vult Deus*, frater carissime, *mortem peccatoris: sed ut convertatur, & vivat. Memor esto, Jesum Christum resurrexisse a mortuis, secundum evangelium.* Memento beati Matthæi scribentis: *Liber generationis Jesu Christi filii David, filii Abraham.* Recordare, quid Paulus scribat: *Segregatus in evangelium Dei, quod promiserat ipse Deus in scripturis sanctis de Filio suo, qui factus est ex semine David secundum carnem, qui prædestinatus est Filius Dei.* Memento etiam Joannis clamantis: *In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum*, sicut etiam est, *& Deus erat Verbum*; quodque *caro factum est*, homine assumpto: & quod *Deum nemo vidit unquam.* Hæc tibi scripsi una cum præsente synodo, conveniens te coram Deo & sanctis angelis, ut ea doceas, ea nobiscum sentias; ut illibata fides nostra permaneat in gloriam Dei.

Rom. 2. 19. — Matth. 11. — Ezech. 18. — 2. Tim. 2. — Matth. 1. — Rom. 1. — Joan. 1. — Joan. 1. 18.

ἧς ἀνεξξάμενοι οἱ λαοὶ τὴν πόλιν κατέλαβον, καὶ τὸν Θεὸν διὰ τῆς τοιαύτης ὑμνῳδίας ἐξιλεωσάμενοι, ἐλυτρώθησαν τῆς ἐπικειμένης ὀργῆς. σὺ δὲ ἀφειδῶς κατετόλμησας, ὡς τὰς λοιπὰς θείας γραφὰς, καὶ τὴν τῶν ἀγγέλων ὑμνῳδίαν διαστρέψαι. τίς νῦν οὐ μὴ θρηνήσῃ ἐν τούτοις; τίς οὐ μὴ στενάξῃ; ὁποῖον δὲ ἄλγος κατὰ τὸ ἄλγος τῆς τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ ἐκκλησίας εὑρεθήσεται; θεώρησαι τε τεθεῖσα φῶς εἶναι τῶν ἐν σκότει, καὶ παιδευτὴν τῶν ἀφρόνων, μᾶλλον δὲ ἀφροσύνης διδάσκαλον, καὶ τὸ φῶς εἰς σκότος μεταποιοῦντα. θεώρησον τοὺς λαοὺς τοὺς ἅπαξ φωτισθέντας, καὶ καλὸν γευσαμένους Θεοῦ ῥῆμα, Θεοῦ ἐντάλματα, Θεοῦ προφητικὰ κηρύγματα, Θεοῦ ἀποστολικὰ καὶ εὐαγγελικὰ διδάγματα, μᾶλλον ὑπὸ σοῦ διαστρεφομένους, καὶ ἐκδιδασκομένους, μὴ μόνον ἀνασταυροῦν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ παραδειγματίζειν, ἀλλὰ καὶ ἐναντία φρονεῖν τῶν θείων γραφῶν· ἀπαρνήσασθαι δὲ καὶ τὰς συνθήκας, ἃς συνέθεντο αὐτοὶ προσιόντες τῷ ἁγίῳ βαπτίσματι. συνθέμενοι γὰρ ἐπὶ πάντων τῶν χερουβικῶν δυνάμεων, καὶ τῶν προφητικῶν καὶ ἀποστολικῶν ταγμάτων, ἐν τῷ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος καιρῷ, πιστεύειν εἰς ἕνα Θεὸν πατέρα παντοκράτορα, νῦν εἰς Θεοὺς τρεῖς πιστεύειν αὐτοὺς ἐξεπαίδευσας. πάλιν συνθεμένους πιστεύειν εἰς ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τὸν σαρκωθέντα καὶ ἐνανθρωπήσαντα ἐκ πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς παρθένου, σὺ ἐκδιδάσκεις αὐτοὺς μὴ λέγειν, τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τὸν σταυρὸν ὑπομεμενηκέναι· ὅς ἐστι Θεὸς κατὰ τὴν ἐκ Θεοῦ καὶ πατρὸς προαιώνιον καὶ ἀπαθῆ γέννησιν, καὶ ἄνθρωπος ὁ αὐτὸς κατὰ τὴν ἐπ' ἐσχάτων γέννησιν, καθ' ἣν καὶ τὸ πάθος ὑπέμεινεν· ἀλλ' ὅτι ὁ εἷς τῆς τριάδος ἀπέθανεν, ὅς ἐστιν αὐτὸς ὁ Θεὸς λόγος. ὡμολόγησαν πάλιν τὸ ἅγιον πνεῦμα ζωοποιὸν καὶ ἀθάνατον, εἰπόντες πιστεύειν εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸ κύριον καὶ ζωοποιόν· καὶ σὺ θνητὸν ὑποτίθεσαι εἶναι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, διὰ τοῦ λέγειν· ἅγιος ἀθάνατος, ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς. ἀπόφυγε, παρακαλῶ, τοιαύτην τὴν πλάνην. ἔπεσες, μὴ ἐπιμείνῃς τῷ πτώματι· ἥμαρτες, μηκέτι ἁμάρτανε. ἀναμένει σε ἡ ἁγία τοῦ Θεοῦ ἐκκλησία, περιπτύξασθαί σε μετανοοῦντα ἐπὶ τοῖς ματαίοις σου προβλήμασι, καὶ σὺν αὐτῇ θεολογοῦντα τὸν Χριστὸν, καὶ μὴ ἀρνούμενον τὴν αὐτοῦ ἔμψυχον ἐνανθρώπησιν, καθ' ἣν καὶ τὸ πάθος ὑπομεῖναι λέγεται· καὶ βοᾷ σοι δι' ἡμῶν· δεῦτε πρός με πάντες οἱ κοπιῶντες, καὶ τὰ ἑξῆς. οὐ βούλεται ὁ Θεὸς, ἀδελφὲ τιμιώτατε, τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ὡς τὸ ἐπιστρέψαι καὶ ζῆν αὐτόν· μνημόνευε Ἰησοῦν Χριστὸν ἐγηγερμένον ἐκ νεκρῶν, κατὰ τὸ εὐαγγέλιον. μνημόνευε τοῦ μακαρίου Ματθαίου γράφοντος· Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ, υἱοῦ Δαβὶδ, υἱοῦ Ἀβραάμ. μνημόνευε Παύλου ἐπιστέλλοντος· ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον Θεοῦ, ὃ προεπηγγείλατο αὐτὸς ὁ Θεὸς ἐν γραφαῖς ἁγίαις, λέγων περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος Δαβὶδ κατὰ σάρκα, τοῦ ὁρισθέντος υἱοῦ Θεοῦ. μνημόνευε καὶ Ἰωάννου βοῶντος· ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεὸν, (ὡς καὶ ἔστι) καὶ Θεὸς ἦν ὁ λόγος· καὶ ὅτι σὰρξ γέγονεν ἐνανθρωπήσας· καὶ ὅτι Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε. ταῦτά σοι γεγράφηκα ἅμα τῇ συνούσῃ μοι ἁγίᾳ συνόδῳ, παραγγέλλων σε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων, ἵνα ταῦτα διδάσκῃς, καὶ ταῦτα φρονῇς μεθ' ἡμῶν· ἵνα ἀσάλευτος ἡ πίστις ἡμῶν διαμείνῃ εἰς δόξαν Θεοῦ.

IV. AD EUMDEM, QUA DEPONITUR ET ANATHEMATIZATUR.

Græce & Latine sic P. Labbeus edidit. Exstat & alterius Latinitatis, cujus initium est; Quoniam pestiferis doctrinis, &c. ex codice Vaticano, tomo I. epistolarum Roman. Pontificum.

Quoniam importabilibus verbis impie garrulasti, & non judicasti cedere prædictis sanctis patribus, qui ornarunt sedem beatæ memoriæ multum triumphantis Ignatii martyris, cujus tu indignus exsistens, nescio quomodo insiluisti inchoare novitatem in catholica ecclesia tuis prophanis legibus & impiis dogmatibus: & judicasti non oportere dicere Christum crucifixum propter nos: sed passionem ideo impassibili impie induxisti, & immortali Patri mortem imponere; & non horruisti ea, quæ non suscepisti ex divinis evangeliis & apostolis, probatissimisque & gloriosis patri-

Ἐπειδὴ δυστυχῶς ἐξεμάνθης ἐν ἀσεβείᾳ λόγων, καὶ οὐκ ἔκρινας εἶξαι τοῖς προτεταγμένοις ἁγίοις ἀνδράσι, τοῖς κατακοσμήσασι τὸν θρόνον τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης καὶ πολυάθλου Ἰγνατίου τοῦ μάρτυρος, οὗ καὶ ἀνάξιος ὢν, οὐκ οἶδα ὅπως ἐπιπηδήσας ἄρξαι, καὶ νόμοις σου βεβήλοις, καὶ ἀσεβέσι δόγμασι καινοτομίαν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ ἐνήρξω, τὸ μὴ Χριστὸν σταυρωθῆναι δι' ἡμᾶς δεῖν εἰπεῖν, ἀλλὰ πάθος τῷ ἀπαθεῖ Θεῷ ἀσεβῶς ἐπήγαγες, καὶ τῷ ἀθανάτῳ πνεύματι θάνατον ἐπιθεῖναι, καὶ οὐκ ἔφριξας, ἃ οὐ παρέλαβες ἔκ τε τῶν θείων εὐαγγελίων, καὶ ἀποστόλων, καὶ τῶν ἀξιοπιστοτάτων ἐνδόξων πατέρων, κα-

κίστως ἐπισοφισάμενος, ταῦτα ἐπιστρέβεσθαι, καὶ οἰκείας φρονήσεως λῦμαν ἐμπαρενθεῖναι τοῖς ἀπλουστέροις, καὶ σκάνδαλον τοιαύτης αἱρέσεως, ὡς οὐδὲ ἴσα τῶν προτέρων αἱρέσεων αὐξεῖν, ὑπεράγειν δὲ μᾶλλον πολλάκις. καὶ οὐχ ὥρμησας τῇ ἀληθείᾳ, ἐν τοῖς ἐπὶ δὶς γράμμασιν ἡμῶν ἐνωτίσασθαι. νῦν ἠρξάμην ἀποφήνασθαι κατὰ σοῦ, μᾶλλον δὲ ὁ κορυφαιότατος τῶν ποιμαντικῶν θρόνων, ὁ ἐν ἁγίαις εὐφημίαις κομῶν, ὁ ἄριστος τῶν ἀποστόλων ἀληθῶς Πέτρος· οὐ μόνον δὲ κατὰ σοῦ, οὗ τὸ ὄνομα ἐπίσης εἶ, ἀλλ' οὐ τῇ γνώμῃ, οὐδὲ τῇ πίστει· ὅτι ἀπέρραγας ἐκ τούτου σκολιῶς ἐκ τῆς ἰσότητος αὐτοῦ, καὶ τῆς ἀμωμήτου πίστεως· ἀλλὰ μὴν καὶ κατὰ τῶν μὴ ἐρυθριασάντων τοὺς τῶν σεπτῶν εὐαγγελιστῶν χαρακτῆρας, καὶ τῶν τούτοις ἑπομένων ἀποστόλων καὶ τελείων διδασκάλων τοὺς λόγους, ἀστάτῳ γνώμῃ ἐμπεδωθεῖσι τῇ ἐκ σοῦ * παραμυθουμένῃ ἐκθέσει· ὡς ἡδύτατα περιέπεσθαι ἐπὶ τὸ τῆς κακοδοξίας ὄντως πικρότατον, καὶ μὴ ἀποστραφέντων τὴν τοιαύτην δυσσέβειαν. λέξομεν οὖν σοι, ὡς καὶ κατ' ἐκείνων· ἐπειδὴ ἠγάπησας κακίαν ὑπὲρ τὸ λαλῆσαι δικαιοσύνην, ἠγάπησας πάντα τὰ ῥήματα καταποντισμοῦ, γλῶσσαν δολίαν. διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς καθελεῖ σε εἰς τέλος ἀπὸ τῆς οὐ μόνον Ἀντιοχέων ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ πάσης πόλεως· καί γε παραγενομένη ἔστω ἡ καθαίρεσις αὕτη ὑπ' ἐμοῦ, καὶ τῶν συνθρονούντων μετ' ἐμοῦ τὸν ἀποστολικὸν θρόνον, καὶ Ἀκακίου τοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκκλησίας ποιμένος, καὶ τῶν αὐτῷ τιμίων ὑποταττομένων ἱερατικῶν ἐπισκόπων, καὶ τῶν αὐτοῦ μὴ ἀνασχόμενος ὑπομνημάτων. ὅτε μὲν γὰρ ἔφης τριάδα δι' ἡμᾶς σταυρωθῆναι, καὶ οὐχὶ Χριστόν· ὅτε δὲ τὸ ἀθάνατον πνεῦμα, μανιχαΐζων· ὅτε δὲ ἐκ τούτων φεύγων, διελεγχόμενος ὑπὸ τῶν ἐμῶν ἐνθυμήσεων καὶ λόγων, Χριστὸν μετὰ τὸ ἀθάνατον πνεῦμα ἔλεξας ὑπομεμενηκέναι, ὡς ὁ Σαμοσατεὺς καὶ Νεστόριος, τὸ πάθος, τὸν ἕνα υἱὸν διχάζοντες εἰς δυάδα υἱῶν. ὅτε καὶ ἐπὶ τούτοις ἔληξας μὴ ἀρνεῖσθαι, ἧκες ἐπὶ τὸ κάκιον, τὸν χερουβικὸν ὕμνον ἀπαρεγκλίτως τρόμῳ ἀνενδοιάστως, ὡσαύτως τὴν τριάδα, μὴ δοξολογεῖν, ἀλλὰ τὸν πάντα ὕμνον εἰς τὸν υἱὸν ἀγαγών, ἐθέλων ἐνστήσασθαι τὴν κατὰ ἀκάκων ἐξήνεγκας νομῆς γάγγραιναν καὶ παντοίας ἐντεῦθεν αἰσχίστας αἱρέσεων μαγγάνων περικρημνιζόμενος, ἐκβὰς τῆς ἀληθείας τὸ τὸν Χριστὸν μὴ κηρύττειν δι' ἡμᾶς σταυρωθέντα, τὸν μονογενῆ τοῦ Θεοῦ υἱόν, τὸν ἐν μέσῳ πατρὸς καὶ ἁγίου πνεύματος εὐσεβῶς δοξολογούμενον. Τί γὰρ τούτου ἀπαγορευτικώτερον, πατρὸς παρ' ὑμῶν καὶ ἁγίου πνεύματος ἀδοξουμένου; καὶ συκοφαντίαν τοῖς σεραφεὶμ ὑμῶν περιφερόντων, ὅτι οὐ τὴν τριάδα φάσκουσι δοξολογεῖν, ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος, ἀλλὰ μονοπροσώπως τὸν υἱόν. καὶ ποία φαραγγώδης αἱρέσεων οὕτως ἀπηναισχύντησεν, ὡς ὑμεῖς; πλὴν καὶ ἐν τούτῳ διατρέχοντες, ἔτι καινοτέρους ἐπέθετε τοὺς στραγγαλιώδεις τῷ ὑπὸ Θεοῦ ἀπηγορευμένους δυσφημίας, τὸν υἱόν, πατέρα καὶ ἅγιον πνεῦμα λέγοντες, σαβελλιανίζοντες, καὶ συναλείφειν κρίνοντες, τὴν τριάδα ὁμολογεῖν ἀπαρνεῖσθε, εἰς ἣν ἐβαπτίσθημεν καὶ πιστεύομεν, καὶ ὁμολογοῦμεν. τίς οὖν ἐκ ἀποδύρεται τοὺς οὕτω φάσκοντας περὶ τοῦ τρισαγίου τοῦ ἀχράντου; ὃ ἐμοὶ λίαν πρέπει ἀπιτιμᾶσθαι, καὶ κλαυθμὸν δοῦναι ἐπαξίως τῶν ἐπὶ τούτῳ διαπλανωμένων ἀπλουστέρων ψυχῶν, τῶν τὸ ἀσεβές, ὡς εὐσεβὲς δραματουργησάντων. οὓς καὶ ἀλλοτρίους ἡγούμεθα τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, καὶ τῆς κοινωνίας τοῦ ἡμῶν ἡγουμένου ἐνδόξου προέδρου Πέτρου, τοῦ τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας παρὰ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν εἰληφότος. οἱ δὲ τοῦ ἀποστόλου θέλοντες εἶναι κοινωνοί, ἄγονται καὶ τῇ διδαχῇ τούτου, τὸν Χριστὸν φάσκειν καὶ πιστεύειν δι' ἡμᾶς σταυρωθέντα, καὶ μὴ τοῦτο ἀπαρνήσασθαι. ὡς καὶ ὁ ἀρτίως καθῃρημένος Πέτρος, διὰ τὸ ἀνοσίως καὶ δυσμενῶς ἐν τῷ τρισαγίῳ προσκαινοτομηκέναι τό, ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς· εἰδότες ὅτι οὐ τριάδα τῶν ἀποστόλων σταυρωθεῖσαν παρεδέξασθε, οὐ πατέρα, οὐ πνεῦμα ἅγιον, εἰ μὴ σαρκὶ τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ μονώτατον. φεύγετε τοίνυν ἀπὸ τῆς δυσμενοῦς τούτου κοινωνίας, καὶ ἔσομαι ὑμῶν κοινωνός, καθότι καὶ ὑμεῖς ἐμοῦ· τοῦ δολεροῦ φάσματος πόρρω ὑμῶν τῆς ὀρθοδοξίας ἐκπεπηδηκότος. φυλάξατε Χριστοῦ μαθηταί, ἐμοῦ δὲ υἱοί, τὰς παραδόσεις, ἃς παρελάβετε ἀπὸ τῶν θείων γραφῶν.

* Forte, παραμυθουμένην.

bus, pessime sophisticatus ipsa intorquere, & propriam pestem sensus imponere simplicioribus, scandalum hujuscemodi hæresis, non ut æqualiter prioribus hæresibus vigeat, sed magis multipliciter excellat : & non statuisti credere veritati, & binis litteris nostris ad te scriptis, nunc incepi sententiare contra te : immo ille, qui vertex est omnium pastoralium sedium, in sanctis laudibus florens, apostolorum vere optimus Petrus; cujus tu nomine æqualis es, sed non opinione neque fide, quoniam ab istius recta intentione, & immaculata fide valde declinasti. Et non solum contra te sententio, sed & contra eos, qui non erubuerunt characteres venerabilium evangelistarum, & apostolorum eos sequentium, ac perfectorum doctorum sermones : & instabili sententia ex tua iniqua expositione firmati sunt : tamquam dulcissima circumsequendi in mala opinione, quod vere amarissimum est, & non averterunt hujuscemodi impietatem. Dicemus ergo tibi, sicut & contra illos; *Quoniam dilexisti iniquitatem magis loqui quam justitiam, dilexisti super omnia præcipitationis linguam dolosam : propter hoc Deus destruet te in finem.* Et non solum ab Antiochena ecclesia, sed ab omni civitate deponet : & firma sit hæc tua depositio a me, & ab his qui una mecum apostolicum thronum regunt, & ab Acacio Constantinopolitanæ ecclesiæ pastore, & a venerabilibus episcopis sibi subjectis, quoniam ipsorum monimenta non sustinuisti. Quandoque enim dicis Trinitatem propter nos crucifixam, non Christum; quandoque autem immortalem Spiritum, Manichaïzans : quandoque ab istis diffugiens, meis argumentis reprehensus & sermonibus, dixisti Christum, post immortalem Spiritum, passionem sustinuisse, sicut Samosatenus & Nestorius, unum Filium dividentes in dualitatem filiorum. Quandoque autem & his cessisti non detrectando, & venisti ad pejus, Cherubicum hymnum constanter & cum tremore, atque indubitanter, similiter & Trinitatem non glorificando; sed totum hymnum ad Filium referendo, volens firmare morbum cancri rodentis, quem innocentibus intulisti; & inde omnis generis hæresum laqueis circumpræcipitatus, a veritate exiens, non prædicas Christum pro nobis crucifixum; nec unigenitum Filium Dei, qui in medio Patris & Spiritus sancti est, pie glorificas. Quid enim isto magis interdictum, Patre a vobis & sancto Spiritu non glorificato? Nam calumniam Seraphim vos infertis, qui Trinitatem non dicitis glorificandam, *Sanctus, sanctus, sanctus*, sed solum personaliter Filium. Et quæ præcipitatio hæresum ita confudit, id est, impudenter egit, sicut vos? Verumtamen & in isto percurrens adhuc [a] novius ascendistis: & strangulandas infamias a Deo adjicitis; Filium videlicet, Patrem, & sanctum Spiritum, Sabellianizantes, simul conjungere judicantes, Trinitatem confiteri negatis, in qua baptizamur, & credimus, & confitemur. Quis ergo non defleret sic dicentes de intemerato trisagio, quod mihi valde convenit refutare, & fletum merito dare in hos animarum simplicium cavillatores, ac impium facinus fingentes : quos & alienos putavimus ab orthodoxa fide & catholica ecclesia, & a communione ducis nostri gloriosi præcessoris Petri, qui claves regni a Salvatore nostro recepit? Qui autem participes apostoli esse volunt, ducuntur & doctrina ipsius, qui Christum dicit & credit propter nos crucifixum; & hoc non negat, sicut & modo depositus Petrus, ex eo quod non legitime & clementer in trisagio adinnovavit, *Qui crucifixus es propter nos* : scientes quia non Trinitatem crucifixam ab apostolis suscepistis, non Patrem, non Spiritum sanctum, nisi carne Filium Dei unigenitum solum. Fugite ergo ab hac inclementi communione, & ero vobis communicans, in quantum & vos mihi, dolosa fallacia longe a nostra orthodoxia expulsa. Custodite Christi discipuli, mei autem filii, traditiones, quas a divinis scripturis accepistis.

Psal. 51.

a Forte, nocentius

Citat hunc locum Anastas. sius ms. fol. 94. cap. de Trisagio.

V. AD ZENONEM IMPERATOREM.

Nuntiat Imperatori Petrum Cnapheum ſynodali judicio ſententia anathematis condemnatum, ideoque ab ejus communione abſtinendum eſſe. Hortatur eumdem Imperatorem, ut Petrum depoſitum ex Antiochena eccleſia expellat.

Glorioſiſſimo ac ſereniſſimo filio Zenoni Auguſto, Felix epiſcopus in Domino ſalutem.

V. ſ in Tomo I. epiſtolarum Roman. Pontificum.

CONvenit clementiæ tuæ, rerum ordinem nuntiare geſtarum pro tranquillitate imperii ſerenitatis tuæ. Et oro ſuſcipias precem meam, ac ſi ipſe præſens eſſem, benignis auribus tuis, ut Chriſtianiſſimus Imperator: & nequaquam arbitretur pietas tua, illum puro nos corde diligere, quicumque te pacem cum Deo habere non vult. Quoniam vero fideli mente credidiſti, nec ambigis & temporalis ſolii poteſtatem, & æternæ vitæ retributionem ſuperno ex momento pendere; per noſtram etiam parvitatem dignare ſuſcipere venerabilem ac divinam beatiſſimi Petri confeſſionem, apoſtolorum ſcilicet principis, cui & regni claves a Salvatore traditæ ſunt, qui etiam præparabit Chriſtianiſſimo imperio veſtro locum in cælo cum ſanctis angelis; quique immutabilem & immaculatam fidem in Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum, Dei Filium unigenitum, primus exponens, a Salvatore ipſo beatus eſt dictus. Nam cum ipſe dixiſſet ad Dominum, *Tu es Chriſtus Filius Dei vivi*; ab ipſo audire meruit, *Beatus es Simon Bar-Jona, quia caro & ſanguis non revelavit tibi, ſed Pater meus qui in cælis eſt: & ſuper iſta confeſſione adificabo eccleſiam meam, & portæ inferi non prævalebunt adverſus eam.* Cum ergo Salvator dixerit, quod portæ inferi non prævalebunt adverſus ipſius eccleſiam, ut ab ea ipſius denominationem tollant, quæ dicitur Chriſtus Jeſus, & Dei omnipotentis Filius; Petrus primogenitus diaboli filius, qui & ſanctæ Antiochenæ eccleſiæ indigniſſime ſe ingeſſit, ſanctamque ſedem pontificatus Ignatii martyris polluit, qui Petri dextra epiſcopus ordinatus eſt, Euſtathiique confeſſoris ac præſidentis trecentorum decem & octo patrum, qui in Nicæa convenerunt; auſus eſt dicere non oportere Chriſtum etiam Dei Filium nominare ſecundum divinam Salvatoris ſanctionem & traditionem divinarum ſcripturarum, patrumque expoſitionem: ſed unum de Trinitate paſſionem pro nobis pertuliſſe in ſubſtantia deitatis, juxta Arii, Apollinaris, Eunomiique blaſphemiam; volens hac voce evacuare ſalutarem Domini incarnationem, ſecundum quam Chriſtus & paſſionem ſubiit, dicitur autem & unus ex nobis, ut *qui Abrahæ ſemen apprehendit*. Augere quoque deorum pluralitatem nititur. Quippe ſenſus ejus tres introducit deos, unum mortuum, & duos viventes. Solvit etiam conſubſtantialis nomen, ſacraſque abjicit ſynodos, Nicænam, Conſtantinopolitanam, & Chalcedonenſem: ſanctam quoque Mariam Virginem nequaquam admittere deprehenditur. Si enim non ex ea incarnatum Verbum homo factum eſt, quæ neceſſitas Virginis? Et quare ad eam dixiſſet Gabriel: *Quod ex te naſcetur ſanctum, vocabitur Filius Dei: & dabit illi Dominus Deus ſedem David patris ejus?* Poſt hæc autem omnia impia & blaſphemiæ ſuæ præſumpta, & depravationem triſagiæ deprecationis; cum illi addere voluit: *Qui crucifixus es pro nobis*: multa inconvenientia effecit. Multumque a nobis & in Chriſto dilectis fratribus noſtris qui in Oriente ſunt, & a venerabili Acacio veſtræ regalis & a Deo amatæ civitatis archiepiſcopo admonitus, converti noluit. Quapropter nunc ſancta Dei eccleſia maternis te vocibus, utpote excellentem ipſius filium, alloqui non ceſſat: O a Chriſto amate Imperator, meæ venerabilitatis vinculum, in quo multitudines fidelium circumſtringuntur, diſſolvi non permittas: Domini autem Chriſti & unigeniti Filii Dei laudationem tranſ-

Matth. 16.

Ibidem.

Hebr. 2.

Luc. 1.

A ΠΡέπει τῇ σῇ φιλανθρωπίᾳ ταῦτα ἃ πρέπει τῶν πραγμάτων ἀπαγγεῖλαι τάξιν, ἀφ᾽ ὧν καὶ εἰρήνην ἀπαγγεῖλαι εἰς ὠφέλειαν τῆς τῆς σῆς γαληνότητος κράτους. καὶ καθάπερ ὡς ἐγγὺς τυγχάνων, παρακαλῶ τὴν ἐμὴν ἱκετηρίαν δέξασθαι ταῖς φιλαγάθοις ὑμῶν ἀκοαῖς, ὡς Χριστιανικώτατος ὢν βασιλεύς. μηδαμῶς τι ἡ σὴ εὐσέβεια διανοηθείη ἕτερόν τινα μετὰ καθαρᾶς τῆς διανοίας ἡμᾶς ἀγαπᾷν, πλὴν ἐκείνου τοῦ βουλομένου σε μετὰ τοῦ Θεοῦ τὴν εἰρήνην ἔχειν. ἐπειδήπερ ἐκ πιστῆς εὐρμηνευόμενος τῆς διανοίας, οὐκ ἀμφισβητεῖς τοῦ προσκαίρου θρόνου τὴν ἐξουσίαν, καὶ τῆς αἰωνίου ζωῆς τὴν ἀντίδοσιν ἐκ τῆς ἄνωθεν ῥοπῆς ἠρτῆσθαι· διά γε τῆς ἡμῶν βραχύτητος δέξασθαι καταξίωσον τὴν σεπτὴν καὶ θεοπρεπῆ ὁμολογίαν τοῦ μακαριωτάτου Πέτρου, τοῦ πρωτοστάτου τῶν ἀποστόλων, ὃς καὶ τὰς τῆς βασιλείας κλεῖς ὑπὸ τοῦ σωτῆρος πιστευθείς, B προευτρεπίσει τῇ φιλοχρίστῳ ὑμῶν βασιλείᾳ τὴν ἐν ὑψίστοις μετὰ ἀγγέλων διαγωγήν· ὃς καὶ τὴν ἀπαράλλακτον καὶ ἀμώμητον πίστιν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ μονογενῆ τοῦ Θεοῦ υἱόν, πρῶτος ἐκθέμενος, ἐμακαρίσθη ὑπ᾽ αὐτοῦ τοῦ σωτῆρος. εἰπόντος γὰρ αὐτοῦ πρὸς τὸν κύριον· ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος· ἀκήκοε παρ᾽ αὐτοῦ· μακάριος εἶ Σίμων βὰρ Ἰωνᾶ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέ σοι, ἀλλ᾽ ὁ πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· καὶ ἐπὶ ταύτῃ σου τῇ ὁμολογίᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς· τοῦ οὖν σωτῆρος φήσαντος, ὅτι πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσι τῆς αὐτοῦ ἐκκλησίας, τοῦ ἐξᾶραι ἀπ᾽ αὐτῆς τὴν C αὐτοῦ ἐπωνυμίαν, ἥτις εἴρηται, Χριστὸς Ἰησοῦς, καὶ Θεοῦ παντοκράτορος υἱός· Πέτρος ὁ πρωτότοκος υἱὸς τοῦ διαβόλου, ὁ ἀναξίως εἰσπηδήσας τῇ Ἀντιοχέων ἁγίᾳ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ, καὶ μιάνας τὸν τῆς ἀρχιερωσύνης θρόνον Ἰγνατίου τοῦ μάρτυρος, ὃς τῇ δεξιᾷ Πέτρου τὴν ἀρχιερωσύνην ἐδέξατο, καὶ Εὐσταθίου τοῦ ὁμολογητοῦ καὶ προέδρου τῶν τιη´ ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν Νικαίᾳ ἀθροισθέντων, λέγειν ἐτόλμησεν, ὅτι οὐ δεῖ τὸν Χριστὸν καὶ υἱὸν τοῦ Θεοῦ ὀνομάζειν, κατὰ τὴν θείαν τοῦ σωτῆρος νομοθεσίαν, καὶ τὴν τῶν θείων γραφῶν παράδοσιν, καὶ ἔκθεσιν τῶν πατέρων· ἀλλὰ τὸν ἕνα τῆς τριάδος τὸ πάθος τὸ ὑπὲρ ἡμῶν ὑπομεμενηκέναι, εἰς τὴν τῆς θεότητος οὐσίαν, κατὰ τὰ τοῦ Ἀρείου, D καὶ Ἀπολιναρίου, καὶ Εὐνομίου παράδοσιν· βουλόμενος διὰ τῆς τοιαύτης φωνῆς ἀθετῆσαι μὲν τὴν σωτήριον ἐνανθρώπησιν, καθ᾽ ἣν ὁ Χριστὸς καὶ τὸ πάθος ὑπέμεινε, λέγεται δὲ καὶ εἷς ἐξ ἡμῶν, ὡς τοῦ σπέρματος Ἀβραὰμ ἐπιλαβόμενος· ἐπαυξῆσαι δὲ καὶ τὴν πολυθεΐαν. ὁ γὰρ νοῦς τοῦ λόγου τρεῖς Θεοὺς παρεισάγει, ἕνα τεθνεῶτα, καὶ δύο ζῶντας. λύει δὲ καὶ τὸ ὁμοούσιον, καὶ τὰς ἁγίας συνόδους ἐξουθενεῖται, τήν τε ἐν Νικαίᾳ, καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἐν Καλχηδόνι· ἀλλὰ καὶ τὴν ἁγίαν παρθένον Μαρίαν μὴ προσδεχόμενος εὑρεθήσεται. εἰ γὰρ μὴ ἐξ αὐτῆς ὁ λόγος σαρκωθεὶς ἐνηνθρώπησε, τίς χρεία τῆς παρθένου, διὰ τί δὲ ὁ Γαβριὴλ ἔλεγε πρὸς αὐτήν· τὸ γεννώμενον ἐκ σοῦ ἅγιον, κληθήσεται υἱὸς Θεοῦ· καὶ δώσει αὐτῷ ὁ κύριος ὁ Θεὸς τὸν θρόνον Δαβὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ; ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις E τοῖς ἀσεβέσι καὶ βλασφήμοις αὐτοῦ τολμήμασι, καὶ τὴν τρισάγιον λιτὴν νοθεῦσαι βουληθείς, διὰ τοῦ ἐνθεῖναι ἐν αὐτῇ· ὁ σταυρωθεὶς δι᾽ ἡμᾶς· μυρία ἄτοπα εἰργάσατο. καὶ πολλὰ παρ᾽ ἡμῶν καὶ τῆς ἐν Χριστῷ ἀδελφότητος ἡμῶν τε καὶ τῶν ἐν τῇ ἀνατολῇ, καὶ τοῦ θεοσεβεστάτου ἀρχιεπισκόπου Ἀκακίου τῆς παρ᾽ ὑμῶν βασιλευομένης καὶ φιλοχρίστου πόλεως, παραινεθείς, ἐπιστρέψαι οὐκ ἠβουλήθη. καὶ διὰ τοῦτο νῦν ἡ ἁγία τοῦ Θεοῦ ἐκκλησία, ταῖς μητρικαῖς αὐτῆς φωναῖς, ὡς πρὸς τὸν ἔξοχον αὐτῆς υἱὸν φθέγγεσθαι οὐ παύεται· ὦ φιλόχριστε βασιλεῦ, τῆς ἐμῆς τιμιότητος τὸν δεσμόν, ἐν ᾧ περισφίγγονται τὰ πλήθη τῶν πιστῶν, μὴ συγχωρήσῃς διαλυθῆναι· τὴν τοῦ δεσπότου Χριστοῦ καὶ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ἐπωνυμίαν· μὴ συγχωρή-

σης παραβιασθῆναι τὴν πεπιστευμένην ὑμετέραν, ἥτις καὶ τὴν ὑμετέραν πόλιν διέσωσε κινδυνεύουσαν, ὡς ἀγγέλων παράδοσιν, ἀδιάφθορον διαφύλαξον. Πέτρον τὸν τῇ Ἀρειανῇ θρησκείᾳ ἐπακολουθήσαντα, τῆς τῶν Ἀντιοχέων ἐκκλησίας ἀπέλασον. τίνος ἕνεκα Πέτρος τὴν ἐμὴν πίστιν ἀθετήσας, ῥηγνύει τὴν τοῦ κόσμου τὴν σύνεσιν; τίνος ἕνεκα Πέτρος ῥηγνύει τὸν χιτῶνά μου τὸν ἄνωθεν ὑφαντόν; ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ ἐνετείλατο τῷ κορυφαίῳ, τί δέοι καλεῖσθαι τὸν αὐτοῦ υἱόν. ὁ μονογενὴς υἱὸς ἐν τῇ ὁμολογίᾳ τοῦ κορυφαίου τῶν ἀποστόλων ἐθεμελίωσέ με. τὸ ἅγιον πνεῦμα ἐφ' ἑκάστης διαμαρτύρεταί μοι, λέγον· μὴ κρίνῃς εἰδέναι τι, εἰ μὴ Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον. οἱ ἐχθροὶ ἀπειθεῖς, οἱ ἐπίβουλοι, οἱ ἔξω τῆς ἀμπελῶνος, τὸν μονογενῆ Θεοῦ υἱὸν σφαγιάσαντες καὶ λιθοβολήσαντες, καὶ τῷ ξύλῳ τοῦ σταυροῦ προσπήξαντες, οὐ διεῖλον τὸν αὐτοῦ χιτῶνα· καὶ Πέτρος τῆς πίστεώς μου τὸν χιτῶνα διαρρήξει; αἱ τοῦ ᾅδου πύλαι οὐκ ἰσχύσουσι κατ' ἐμοῦ· καὶ Πέτρος πειρᾶται τὸ τεῖχός μου καταβαλεῖν; ἐγὼ, εὐσεβέστατε βασιλεῦ, ἐξωσθέντα σε τῆς βασιλείας ταύτης ἐπανήγαγον, καὶ τοὺς πονηροὺς καὶ ἀπειθεῖς τῶν ἐν ἐμοὶ θείων δογμάτων δέδωκα ἀντὶ ταφῆς σου, δυνάμεώς τε ὁδὸν ἠνέῳξα ἔμπροσθέν σου· τοὺς σοὺς ἐχθροὺς καταβέβληκα μετὰ τοῦ ἀθεμίτου αὐτῶν δόγματος. τὸ ἀρχαῖον κράτος ἐξεζήτησά σοι παρὰ τοῦ ἐν ὑψίστοις βασιλεύοντος Θεοῦ, ἐξ οὗ καὶ τὸ βασιλεύειν εἴληφας. ἀπόβλεψον εἰς τὸν προηγησάμενόν σου εὐσεβέστατον βασιλέα Μαρκιανὸν, καὶ τὴν ἐκείνου πίστιν ἀσμένως ἀσπάζου. τὴν αἱρετικὴν Πέτρου τυραννίδα διὰ τάχους ἐκρίζωσον· τὸν Οὐαλεντίνου καὶ Εὐτυχέως μαθητὴν ἀπόδιωξον τῆς ἀκροπόλεως, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως, ἅμα τοῦ ἱερατικοῦ ἀξιώματος καταβληθῆναι θέσπισον. Θεώρησον, ὦ γνησιώτατε υἱὲ καὶ ἀήττητε βασιλεῦ, ὁποία τῇ ἐν Καλχηδόνι συνόδῳ ἀναμφισβητήτως ἐκδίκησις γέγονε, καὶ τὸν τοῦ πολεμίου ἐκδίκησις· καὶ τῆς αἱρετικῆς διδασκαλίας Πέτρου τοὺς δήμους ἐκλύτρωσον. ταῦτα πρεσβεύει ἡ ἁγία τοῦ Θεοῦ καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ ἐκκλησία, ἵνα τὸν ὑπ' αὐτῆς καθαιρεθέντα διὰ τὰς εἰρημένας αἰτίας, εἰς κοινωνίαν τὸ λοιπὸν μὴ προσδέξῃ, ἀλλὰ διὰ θείων ὑμῶν συλλαβῶν τῆς Ἀντιοχέων πόλεως μεθόριον γενέσθαι παρασκευάσητε. ἀντ' αὐτοῦ δὲ καταστήσατε ἄνδρα ἔργοις τὴν ἱερωσύνην κοσμοῦντα, φύλακά τε ἀκριβῆ τῆς ἐν Καλχηδόνι ἁγίας συνόδου καὶ τῶν ἐν αὐτῇ βεβαιωθέντων. ὁ παντοκράτωρ Θεὸς διαφυλάξει τὸ ὑμέτερον κράτος ἐν εἰρήνῃ διαπαντός.

A gredi non permittas, & quæ vestram civitatem periclitantem salvavit; sed tamquam angelorum traditionem indepravatam conserva. Petrum Arianæ superstitionis sequacem, ab ecclesia Antiochena expelle. Qua ex causa Petrus meam fidem abjiciens, mundi scindit intelligentiam? Qua ex causa Petrus *scindit vestem meam desuper contextam?* Deus & Pater mandavit principi apostolorum quid vocarent Filium. Ejus unigenitus Filius in confessione primi apostolorum fundavit me: sanctus Spiritus quotidie testatur mihi, dicens: *Non judica te scire aliquid, nisi Jesum Christum, & hunc crucifixum.* Si autem inimici, increduli, insidiatores, qui extra vitem sunt, & qui unigenitum Filium Dei mactaverunt, lapi-B daverunt, vestem illius non diviserunt: & Petrus fidei meæ vestem dirupit? *Portæ inferi non prævaluerunt adversus me:* & Petrus tentat muros meos demoliri? Ego, piissime Imperator, te de imperio expulsum rursus introduxi: & malignos ac inobedientes meis divinis dogmatibus dedi pro sepultura tua, viamque potentiæ aperui ante te; inimicos tuos percussi una cum iniquo eorum dogmate; antiquam potentiam exquisivi tibi a Deo in altis regnante, ex quo & regnare sumpsisti. Respice ad prædecessorem tuum piissimum Imperatorem Marcianum, & illius fidem libenter amplectere: hæreticam tyrannidem Petri quam citissime eradica: Valen-C tini & Eutychetis discipulum expelle a civitate simul & ecclesiastico regimine, & a dignitate hierarchica dejectum esse sancito. Conspice, sanctissime fili, & Imperator invictissime, qualis in Chalcedonensi synodo indubitabilis defensio facta fuit, & quibus expugnavit [a] Æschinum; & divulgationes hæreticæ doctrinæ Petri expedias. Hæc legat sancta Dei apostolica & catholica ecclesia, ut ab ipsa propter prædictas causas depositum, ad communionem non suscipias: sed per divinos apices vestræ serenitatis ab Antiochiæ confinio propellite. Pro ipso autem constituite virum operibus sacerdotium ornantem, custodemque diligentem sanctæ Chalcedonensis synodi, & eorum quæ in ea firmata sunt. Omnipotens Deus custodiat vestram potentiam in pace semper.

Matth. 16. 1. Cor. 2.

Matth. 19.

Isai. 55.

[a] In Græco est, quæ vindicta in hostem tuum: Basilissum intelligit hostem Chalcedonensis concilii.

VI. LIBELLUS CITATIONIS AD ACACIUM per Vitalem & Misenum transmissus.

Ex gestis de nomine Acacii, seu breviculo Eutych.

EPiscopali diligentia commonente, debuerat dilectio tua ecclesiasticum morem secuta, quid responsio sanctæ memoriæ prædecessoris mei per virum devotum Uranium [a] subdiaconum apud clementissimum principem, quid apud te quoque litteræ ipsius in causa Alexandrinæ ecclesiæ profecerint, indicare; & curam cujus te non immerito voluit esse participem, cuncto studio prosperorum significatione moliri: ut catholica fides apud Chalcedonensem synodum roborata, & iterum formata responsis omnium qui in eadem resederant Domini sacerdotum, quam inopinato rursus hæreticorum pravitas inquietat, communi opere inimicis propriis subjacere non permitteretur oppressa. Quod cum diu omittitur, su-E perveniens [b] & coëpiscopus noster Johannes fugatus ab hæreticis pervasoribus sedis Alexandrinæ, libellum nobis, quem sanctæ memoriæ decessori meo paraverat porrigendum (quantum ex subjectis agnosces) ingessit. Quem morem, majoris sui beatæ memoriæ Athanasii exemplo & priorum nostrorum, non potuimus refutare.

[a] al. subadjuvam

[b] al. frater

Et ideo lectis subditis, frater carissime, ad hæc quæ proposita esse cognoscis, apud beatum Petrum apostolum, cui preces in nobis oblatas pervides, & quem ligandi atque solvendi a Domino potestatem sumpsisse, non potes diffiteri; in conventu fratrum & coëpiscoporum nostrorum respondere festina: ut D in alterutram partem quod justitia paraverit, ordinantes, amotis scandalis ecclesiarum, quas scindi videmus, reparata concordia, & servata integritate fidei, puris mentibus acceptissimas faciamus placationis hostias, quas pro omni populo Christiano & salute gloriosissimi Imperatoris offerimus. Ad quam rem de collegio nostro fratres & coëpiscopos nostros Vitalem & Misenum, cum quibus illum a latere nostro fidelissimum nostrum Felicem defensorem, sanctæ ecclesiæ Romanæ ordinatione direximus: quibus moram fieri non oportet, ne ad indignationem Domini provocandam, quæ corrigenda sunt, procrastinationibus convalescant.

VII. LIBELLUS a Felice Papa decreto Concilii ad Zenonem Imperatorem transmissus.

CUm sibi redditam pacem, compressis per vos hæreticis, qui sentiebantur attolli, universalis gauderet ecclesia, & vestræ pietatis imperium etiam de inimicis suis victoriam reportasset, & per universum orbem pro salute vestræ serenitatis oratio cunctorum oraret ad Dominum sacerdotum; & vestra pietas fidei custos & defensor orthodoxiæ, sub æterni regis propitiatione regnaret: quando venerandi apices vestri, & Deo proxima currens de sacro pectore frequenter auctori-

tas, inter gaudia recepti imperii, Petrum conversatum cum hæreticis, & parricidæ illi Timotheo cohærentem, a profanis (quia nec ab aliis fieri poterat) Alexandrinæ ecclesiæ episcopum, quantum sibi existimaverat, ordinatum, acceptissima Deo præceptione dejecerat; & tyranni litteras, quas in eversionem contra fas & sacrosancti Chalcedonensis concilii definitiones mens insana dictaverat, pro regni sui commendatione evacuavit. Ita deinde illicitas ordinationes ejus, vel etiam Timothei, utpote hæreticorum, irritas fecit; atque eos quantum extra ecclesiam fuerint, [a] judicavit.

[a] al. indicavit

Sed nunc eum, mutatis omnium gaudiis in mœrorem, ecclesiæ Alexandrinæ congnovimus præsidere. Quod si verum est (ut Christianissimo principi coram Deo fiducialiter est faciendum) divino judicio suggerimus, non leviter esse pensandum; nisi certis remediis, quod in contumeliam Dei factum dicitur, fuerit expiatum. Et quia (sicut scriptum est) *unius membri totum corpus patitur passiones*, in persona ejus Orientis concutiuntur ecclesiæ. Quod fratrem & coëpiscopum meum Constantinopolitanum respicit sacerdotem: adversus quem in conventu mihi ab eo cujus sedem præfatus fertur tenere, libellus oblatus est, quem deplorationibus meæ humilitatis annexui; ut idem frater & coëpiscopus meus Acacius (sicut ecclesiasticis necesse est, & vestris legibus fieri decet) ad hæc quæ de se pervidet intimari, apud beatissimum Petrum Apostolum diluere obedienter procuret, nec ullo modo existimet differendum. Qui si (quemadmodum confidimus) bene conscius est, apostolicum non debet judicium cum consacerdotibus suis & moderationem abjicere; ut sacerdotalibus actibus & comprobatione fideli comprobatus primum Christi Domini nostri, atque omnium sacerdotum, ac deinde pietatis vestræ gratia gloriosus perfruatur.

VIII. AD ACACIUM.

Ex collectione Isidori.

Acacium munere sacerdotali, & fidelium communione privat.

Felix episcopus sanctæ ecclesiæ catholicæ urbis Romæ, Acacio.

Hanc epistolam citat Liberatus cap. 18.

MUltarum transgressionum reperiris obnoxius, & in venerabilis concilii Nicæni contumelia sæpe versatus, alienarum tibi provinciarum jura temerarie vindicasti. Hæreticos [b] pervasores, atque ab Apostolica [c] instituisti sede damnari, non modo communioni tuæ recipiendos putasti; verum etiam aliis ecclesiis, quod nec de catholicis fieri poterat, præsidere fecisti; [d] aut etiam honoribus, quos non merebantur, auxisti. Testatur hoc Joannes, quem a catholicis Apameæ non receptum, pulsumque de Antiochia, Tyriis præfecisti: & [e] Humerius, tunc de diaconio dejectus, atque Christiani nominis appellatione privatus, a te etiam in presbyterii provectus officium. Et quasi hæc minora tibi viderentur, in ipsam doctrinæ apostolicæ veritatem [f] ausu superbiæ tuæ tetendisti; ut Petrus quem damnatum a sanctæ memoriæ decessore meo ipse retuleras, sicut testantur annexa, beati Evangelistæ Marci sedem te [g] connivente, rursus invaderet, & fugatis orthodoxis episcopis & clericis, sui procul dubio similes ordinaret; pulsoque eo qui illic fuerat regulariter constitutus, captivam teneret ecclesiam. Cujus tibi adeo grata persona est, & [h] ministri ejus accepti, ut episcopos & clericos plurimos orthodoxos, [i] nunc Constantinopolim venientes, detegaris affligere, & apocrisarios ejus confovere, atque anathematizantem eumdem Petrum Chalcedonensis decreta concilii, & violantem sanctæ memoriæ Timothei sepulturam, sicut ad nos certiores nunc quoque nuntii detulerunt, per Misenum & Vitalem [a] credideris excusandum: nec eum laudare [b] desieris, & multis efferre præconiis, ita ut damnationem ipsius, quam ante retuleras, veram non fuisse [c] jactaris. Tantum autem perseveras in hominis defensione perversi, ut quondam episcopos, nunc vero honore & communione privatos, Vitalem atque Misenum, quos ad ejus expulsionem specialiter miseramus, sublatis chartis, custodiæ passus fueris mancipari; & ad processionem, quæ tibi cum hæreticis habetur, exinde productos, sicut eorum [d] professione patefactum est, ad hæreticorum tuamque communionem, contempta, quæ vel gentium jure servari debuit, legatione pertraxeris, præmiisque corruperis; & in læsionem beati Petri apostoli, a cujus sede profecti fuerant, non solum inefficaces redire feceris, sed etiam impugnatores omnium quæ fuerant mandata, monstraris. In quorum deceptione tuam nequitiam prodidisti, & [e] ad libellum fratris & coëpiscopi mei Joannis, qui te gravissimis objectionibus impetivit, in Apostolica sede secundum canones respondere diffidens, objecta firmasti. Felicem quoque defensorem fidelissimum nobis, necessitate faciente serius subsecutum, indignum tuis censuisti oculis. Eos quoque tecum literis tuis communicare testatus es, quos constat hæreticos. Quid enim sunt aliud, qui post obitum sanctæ memoriæ Timothei ad ecclesiam sub Petro redeunt, vel qui se ex catholicis eidem tradiderunt, nisi quod Petrus ab universa ecclesia, atque a te fuerat judicatus? Habe ergo cum his, quos libenter amplecteris, portionem ex sententia præsenti, quam per Tutum dereximus ecclesiæ Defensorem: sacerdotali honore, & communione catholica, nec non etiam a fidelium numero segregatus, sublatum tibi nomen & munus ministerii sacerdotalis agnosce, sancti Spiritus judicio & apostolica [f] auctoritate damnatus, [g] numquamque anathematis vinculis exuendus. Cælius Felix episcopus sanctæ ecclesiæ catholicæ urbis Romæ, subscripsi. Data v. Kalend. Augusti, Venantio viro clarissimo Consule. *Simul* LXVII. *episcopi absque Papa subscripserunt.*

[b] al. & pervasores: deinde lege, & quos ab. — Anno 484. — [c] al. petiisti. — Anno 477. — [d] al. atque — Anno 483. — [e] Forte, Hinnetius. — [f] al. ausus tuos & superbiam. — Anno 477. 478. — [g] al. jubente: ita Liberatus, & 17. — [h] al. ministerium ejus acceptum. — [i] al. tunc

[a] al. crederes — [b] al. desineres — [c] al. jactares — [d] al. professionibus — [e] al. a libello — [f] al. per nos — [g] al. nec umquam — Anno Christi 484.

IX. AD UNIVERSOS EPISCOPOS.

Ex collectione Isidori & Dionysii Exigui ms.

Statuit quomodo qui rebaptizati sunt, ad ecclesiam catholicam admitti debeant.

Dilectissimis in Christo Jesu fratribus, universis episcopis [h] per diversas provincias constitutis.

QUaliter in Africanis regionibus astutia diaboli sævierit in populum Christianum, atque id in multiplici deceptione proruperit; ut non modo vulgus incautum, sed ipsos quoque in mortis profunda demerserit sacerdotes, nullus non orbis gemuit, nulla terra nescivit. Unde in [i] gravi mœrore positi, dissimulare non possumus pereuntium atque a nobis exigendarum discrimen animarum. Quapropter competens adhibenda est talibus [k] medicina vulneribus, ne immatura curandi facilitas mortifera captis peste nihil prosit; sed segnius [l] tracta pernicies, reatu non legitimæ curationis involvat pariter saucios & medentes.

[h] In ms. Fassellii, per Siciliam dispersis. — [i] grandi, Dionys. — [k] medela, Dionys. — [l] Dionys. tractata.

I.

In primis itaque venientis ad vos & remedium postulantis, solicite discutienda est professio & persona decepti, ut medela possit congruens exhiberi. Et qui satisfacturus Deo per pœnitentiam, se rebaptizatum doluerit; utrum ad hoc facinus concurrerit, an impulsus

pulſus acceſſerit, requiratur: ſciens *quod ſe decipiat* A *ipſe, qui fallit*; nihilque per noſtram facilitatem tribunalis Excelſi judicio derogari, cui illa ſunt [a] rata, quæ pia, quæ vera, quæ juſta ſunt: & aliter neceſſitatis, aliter tractanda eſt ratio voluntatis. Deterior eſt autem cauſa illius, qui forte pretio ſolicitatus eſt ut periret. Nihil enim intentatum reliquit inimicus, cui ne de ſua liceat gaudere captura, ſuccurrendum eſt irretitis; & [b] contendendus eſt venantis laqueus, ut infucatum lamentantibus tam juſtitiæ moderatione, quam compunctione pietatis ad [c] aulam quam reliquerant, ſit regreſſus. Nec pudeat forſitan, aut pigeat indictis jejuniorum gemituumque temporibus obedire, aut aliis obſervantiæ ſalubrioris obtemperare præceptis: quia humilibus datur gratia, non ſuperbis. B Sit ergo ruinæ ſuæ dolore proſtratus, quiſquis in Chriſto fieri quærit erectus: & per [d] diſpoſitionis noſtræ miniſterium, quod veſtram ſequi convenit caritatem, nec alicui fas eſt velle vel poſſe tranſcendere cauſas ejus, qui contra apoſtolicam doctrinam, ad iterationem ſe baptiſmatis nimis infauſtam dedidit: vel ejus, qui aliquibus argumentis excuſandum callide proprium putaverit eſſe conſenſum: ſacerdotali vigore & humanitate tractemus, ut in eis fides, quæ niſi eſt una, jam nulla eſt, adjutorio Domini judicis, ad ſalutem ſine noſtræ operationis offenſione reparetur: quia cum peccatoris a nobis ſatisfactio protrahitur, non præter laudem noſtram atque lætitiam, mens ejus ad veniam purgatior invenitur. Et ideo memineritis, C hanc ſuper his nos habere ſententiam, ut ſervata diſcretione peccantium, non eadem cuncti qui lapſi ſunt, lance penſentur: quoniam majoris caſtigationis exigendus eſt uſuram, cui domus Domini commiſſa fuerit diſciplina.

[a] recta. Iſidor.
[b] contemnendus, Dionyſ.
[c] Forte, caulam.
[d] Dionyſ. diſpenſationis.

II.

Ut ergo ab eccleſiæ ſummitatibus inchoëmus, eos, quos epiſcopos, preſbyteros, vel diaconos fuiſſe conſtiterit; & ſeu optantes forſitan, ſeu coactos lavacri illius unici ſalutariſque claruerit feciſſe jacturam; & Chriſtum, quem non ſolum dono regenerationis, verum etiam gratia percepti honoris induerant, exuiſſe; cum conſtet neminem ad ſecundam tinctionem venire potuiſſe, niſi ſe palam Chriſtianum negaverit, & D profeſſus fuerit ſe eſſe paganum. Quod cum generaliter ſit in omnibus exſecrandum, multo magis in epiſcopis, preſbyteris, diaconibus auditu ſaltem dictuque probatur horrendum. Sed quia idem Dominus atque Salvator clementiſſimus eſt, & neminem vult perire; uſque ad exitus ſui diem, in pœnitentia (ſi reſipiſcunt) jacere conveniet: nec orationi non modo fidelium, ſed ne catechumenorum omnimodis intereſſe, quibus communio laïca tantum in morte reddenda eſt. Quam rem diligentius explorare vel facere probatiſſimi ſacerdotis cura debebit.

III.

De clericis autem & monachis, aut puellis Dei, aut ſæcularibus, ſervari præcipimus hunc tenorem, E quem Nicæna ſynodus circa eos qui lapſi ſunt, vel fuerint, ſervandum eſſe conſtituit; ut ſcilicet, qui nulla neceſſitate, nullius rei timore, aut periculo, ſe, ut rebaptizentur, hæreticis impie dediderunt; ſi tamen eos ex corde pœniteat, tribus annis inter audientes ſint: ſeptem autem annis ſubjaceant inter pœnitentes manibus ſacerdotum: duobus autem annis oblationes modis omnibus non ſinantur offerre, ſed tantummodo [e] ſæcularibus in oratione ſocientur. Nec confundatur Deo colla ſubmittere, qui non eum timuit abnegare. Quod ſi, utpote mortales, intra metas præſcripti temporis cœperit vitæ finis urgere, ſubveniendum eſt imploranti, & ſeu ab epiſcopo qui pœniten- A tiam dederit, ſeu ab alio, qui tamen datam eſſe probaverit, aut ſimiliter a preſbytero viaticum abeunti de ſæculo non negetur.

Nicæni concilii can. 14.
[e] popularibus, Dionyſius.

IV.

Pueris autem, quibus, quod adhuc inveſtes ſunt, a puritate vocabulum eſt, ſeu clericis, ſive laïcis, aut etiam ſimilibus puellis, quibus ignorantia ſuffragatur ætatis, aliquandiu ſub manus impoſitione detentis, reddenda communio eſt: nec eorum exſpectanda pœnitentia, quos excipit a coërcitione cenſura. Quod eſt a nobis provide conſtitutum; ne hi, quibus in terreni labe contagii plus minuſve reſtat ad vitam, dum adhuc in pœnitentia ſunt, pœnitenda forte committant. Quod ſi ante præfinitum pœnitentiæ tempus B [a] deſperatus a medicis, aut evidentibus mortis preſſus indiciis, recepta quiſquam communionis gratia convaleſcit; ſervemus in eo, quod Nicæni canones ordinaverunt, ut habeatur inter eos, qui in oratione ſola communicant, donec impleatur ſpatium temporis eidem præſtitutum. Nec catechumenos noſtros, qui ſub tali profeſſione baptizati ſunt, prætermittimus: quia non eſt cauſa diſſimilis (ſicut iidem ſancti canones ordinaverunt) ejus, qui quolibet modo Chriſtum, quem ſemel confeſſus, abjurarit; tribus annis inter audientes ſint, & poſtea cum catechumenis per manus impoſitionem communionis catholicæ gratiam percepturi, exceptis ſane tantummodo epiſcopis, preſbyteris & diaconibus, quos ſolo mortis ſuæ tempo- C re reconciliandos eſſe jam diximus. Ceteros, id eſt, ſeu clericos, ſive monachos, ſeu laïcos, utriuſque ſexus perſonas, quos violentiæ periculis coactos iterationem baptiſmatis ſubiiſſe conſtiterit; vel qui aliquo commento, hujus ſe facinoris piaculo dixerint non teneri; his pœnitentiam per triennium durare decrevimus, & per manus impoſitionem ad ſocietatem recipi eos ſacramenti.

[a] defectus, Dionyſ.
Nicæni concilii canon. 13.
Nicæni concilii can. 14.

V.

Illo per omnia cuſtodito, ne ex eis umquam qui in qualibet ætate alibi quam in eccleſia catholica aut baptizati, aut rebaptizati ſunt, ad eccleſiaſticam militiam prorſus non permittantur accedere. Quibus ſatis eſſe debeat, quod catholicorum numero ſunt recepti: D quoniam de ſuo ordine & communione videbitur ferre judicium quiſquis hoc violaverit inſtitutum, vel qui non removerit eum, quem ex eis ad miniſterium clericale obrepſiſſe cognoverit.

VI.

Curandum vero maxime, & omni cautela eſt providendum, ne quis fratrum coëpiſcoporumque noſtrorum, aut etiam preſbyterorum, in alterius civitate vel diœceſi pœnitentem, vel ſub manu poſitum ſacerdotis, aut eum qui reconciliatum ſe eſſe dixerit, ſine epiſcopi vel preſbyteri teſtimonio & litteris, ad cujus pertinet parochiam, aut in parochia preſbyter, aut epiſcopus in civitate ſuſcipiat. Quod ſi aliqua diſſimulatione negligitur, culpa tangit etiam clerum, E qui in locis, in quibus hoc minus curatum fuerit, commoratur. His itaque rite diſpoſitis, & ad eccleſiarum veſtrarum notitiam noſtra deliberatione perlatis, parere vos convenit: quibus, licet ad animarum reparationem nihil deeſſe videatur, tamen ſi cui novi aliquid, & quod præterire nos potuit, fuerit revelatum, ſecundum beatum Apoſtolum Paulum, *tacente priore*, fidenter inſinuet: quia *Spiritus ſanctus, ubi vult, ſpirat*, maxime cum ſua cauſa tractatur: nec nos pigebit audire; & ſi quæ ſunt omiſſa, non arroganter abnuere, ſed rationabiliter ordinare. Deus cuſtodiat vos, dilectiſſimi fratres. Data Idibus Martii, Dynamio & [b] Siphidio viris clariſſimis Conſulibus. [c]

1. Cor. 5. 14.
Joan. 3.
[b] Dionyſ. Sibidio.
[c] Anno Chriſti 488.

X. AD ZENONEM * EPISCOPUM.

* Spalensem in codice Justelli.

Terentianum commendat.

Dilectissimo fratri Zenoni, Felix episcopus.

Ex collectione Isidori.

FElix meus vir clarissimus Terentianus ad Italiam dudum veniens, dilectionis tuæ singularis exstitit prædicator: talemque te esse vulgavit, qui ita Christi gratia redundares, ut inter mundi turbines gubernator ecclesiæ præcipuus appareres. Quapropter, frater carissime, cum ad provinciam commearet, seduloque deposceret nostras ad dilectionem tuam litteras destinari, gratanter annuimus; qui & dignum Deo sermone complecti cuperemus antistitem, & per eum maxime vel- A lemus id fieri, cujus nobis fuerat laudibus intimatus. Quamvis ergo sanctis operibus ex omni parte prædictam fraternitatem tuam vir præfatus adstruxerit, multumque fiduciæ de tua benevolentia jam teneret: tamen æquum est, ut quod desiderabat magnopere, consequatur: quatenus, qui tuis olim gratus est animis, contemplatione nostri reddatur acceptior; simulque materna & sacerdotali consolatione foveatur, peregrinationisque præsidium pastorali pietate reperiat, ut vestræ dignitatis affectu appareat apud sinceritatem tuam, nostrum quoque non minimum salutantis valuisse colloquium. Deus te incolumem custodiat, frater carissime.

Est & apud Gratianum, 3. Distinct. 10. Felicis Papæ III. nomine decretum. Certum est hoc.

EPISTOLA QUINTIANI EPISCOPI ad Petrum Cnapheum episcopum Antiochiæ.

In Bellovacensi codice, & altero S. Victoris, S. Quintiani Episcopi Asculani ad Petrum Antiochenum.

Hanc epistolam, & sex sequentes edidit Gr. & Latine P. Front. Duc. e Societate Jesu, post commentaria Zonaræ.

In ms. codice Bibl. Cæsareæ, teste Lambecio, tom. 8. pag. 494. titulus Græce hic est; Τοῦ ἁγίου Κυιντιανοῦ ἐπισκόπου Ἀσκυλανῶν *(in alio* Ἐρκυλανοῦ*)* πρὸς Πέτρον ἐπίσκοπον *(in alio* Ἀρχιεπίσκοπον*)* Ἀντιοχείας.

Incerto interprete, ex ms. Virdunensi.

MUltifariam multisque modis, carissime, a veritate deviasti, contraria herilis mysterii, non sequendo evangelia, vel apostolos, vel sanctos patres. Etenim expositio tua gravem fert contra ipsos novitatem catholicæ ecclesiæ. Et quidem non abjecisti ipsam, multis episcopis præmonentibus te, maxime sanctissimo archiepiscopo Felice, ab ipsa divertere, & esse rectum & orthodoxum salubris prædicationis sectatorem: sed certe contra hæresium affectator fuisti, & talentum divinæ doctrinæ in terram abscondisti, & non potius ipsum supra mensam projicere censuisti, videlicet sanam doctrinam in cordibus hominum inserere; sed e contra seminasti. Et quis adhuc sustinebit te, pervertentem Christi evangelium? Non prædicando unum Filium in duabus naturis Dominum nostrum Jesum Christum, & hunc crucifixum, sed Deum fortem, immortalem, videlicet unam Trinitatis substantiam dicens crucifixam: & non solum, sed & unam naturam Dei Verbi & carnis dicis. Et si una natura Dei Verbi & carnis est, una autem natura Dei Patris & Verbi, quomodo non una & ipsa natura Patris & corporis & Verbi? Si autem non una natura Dei Patris, & carnis humanæ, & Verbi: dic quomodo una natura Verbi & carnis? Quomodo creata, & [a] increatum, una natura est? Si autem hoc impossibile est, quomodo caro & increatum Verbum una natura, & non duæ commutatæ? Si autem unius naturæ est Christus, & non duarum: qualem dicis Christum? creatum, sicut Arius, vel increatum, sicut Manichæus? Ubi autem est temporalis Christi generationis natura, & divinitatis ipsius æterna generatio? Ubi & illud, *Hodie genui te?* & illud, *Jesus Christus heri & hodie, ipse est & in secula.* Quomodo autem & dicis, ante unionem Verbi Dei & carnis, [b] duæ? vel ante fuit secundum subsistentiam ex Virgine unio? Etenim si est Christi caro ante Mariam, secundum Valentini impium sermonem, quomodo duæ ante fuerunt naturæ ante Mariam? Cujus autem est ipsa expressio? [c] non Eutychis, magis Atychis, ex duabus dicere unam naturam factam fuisse? Si ista autem cum illo sapis, quomodo ipsum abjicis, qui ipsius recipis pessimas innovationes? Quod si in veritate hoc factum est, sanctos patres in Chalcedone contra ipsum habuisses certe acceptos. Dic verumtamen mihi, quomodo unite Pater & Filius & Spiritus sanctus dicitur Trinitas, solus exsistens Deus, si non suscipis dicere in uno Filio duas naturas? Et si Trinitas unus Deus est, quomodo Deus, & corpus nostrum ipsi unitum, non debet dici unus Filius in duabus naturis? Si autem una natura, Deus Verbum & caro; vel mutatum est Verbum, vel

* In Græco, increata.

Psalm. 2.

Hebr. 13.

b Subintellige, naturæ. Et mox pro vel, forte rectius, an.

c Melius, nonne.

Ex codice Vaticano.

B ΠΟλυτρόπως καὶ πολυμερῶς ἐξέκλινας, ἀγαπητὲ, τῆς ἀληθείας, τἀναντία φρονῶν τοῦ δεσποτικοῦ μυστηρίου, μὴ ἑπόμενος τοῖς εὐαγγελίοις, ἤτοι τοῖς ἀποστόλοις, ἤδη τοῖς ἁγίοις πατράσι. καὶ γὰρ βαρεῖαν φέρει κατ' αὐτῶν καινοτομίαν τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ἡ ἔκθεσίς σου. καὶ μήν τοιγε οὐκ ἀπέστης ταύτης, πολλῶν ἐπισκόπων ὑπομνησάντων σε, μάλιστα τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Φήλικος, τοῦ ταύτης ἀποστραφῆναί σε, καὶ ὀρθὴν καὶ ὀρθότομον εἶναι τοῦ σωτηρίου κηρύγματος. ἀλλ' οὖν γε αἱρετιζόμενος αἱρέσεων, τὸ τῆς θείας διδασκαλίας τάλαντον ἀπέκρυψας εἰς τὴν γῆν, καὶ οὐ μᾶλλον τοῦτο προβαλέσθαι ἐπὶ τραπέζαις εἴξας, οἷον ἐν ταῖς τῶν ἀνθρώπων καρδίαις τὴν ὑγιῆ διδασκαλίαν. ἀλλὰ τοὐναντίον ζιζάνια ἔσπειρας. καὶ τίς ἔτι C ἀνέξεταί σου διαστρέφοντος τὸ τοῦ Χριστοῦ εὐαγγέλιον; οὐ τὸν ἐν δύο φύσεσιν ἕνα υἱὸν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, τοῦτον κηρύσσων ἐσταυρωμένον, ἀλλὰ τὸν Θεὸν τὸν ἰσχυρὸν, τὸν ἀθάνατον, εἶτ' οὖν τὴν μίαν τῆς τριάδος οὐσίαν, φάσκων ἐσταυρωμένην· καὶ οὐ μόνον, ἀλλά γε καὶ τοῦ Θεοῦ λόγου φύσιν μίαν καὶ τῆς σαρκὸς φῄς. καὶ εἰ μία φύσις τοῦ Θεοῦ λόγου καὶ τῆς σαρκὸς, μία δὲ φύσις τοῦ Θεοῦ πατρὸς καὶ τοῦ λόγου, πῶς οὐ μία καὶ ἡ αὐτὴ φύσις τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ σώματος καὶ τοῦ λόγου; εἰ δὲ οὐ μία φύσις Θεοῦ καὶ πατρὸς, καὶ σαρκὸς ἀνθρωπίας, καὶ τοῦ λόγου, φράσον πῶς μία φύσις τοῦ λόγου καὶ τῆς σαρκός; πῶς γὰρ κτιστὴ καὶ ἄκτιστος μία φύσις; εἰ δὲ τοῦτο ἀδύνατον, πῶς ἡ κτιστὴ σὰρξ, D καὶ ὁ ἄκτιστος λόγος, μία φύσις, καὶ οὐ δύο ἐναλλομέναι; εἰ δὲ φύσεως μιᾶς ἐστιν ὁ Χριστὸς, καὶ οὐ δύο, τί οὐ λέγεις τὸν Χριστὸν κτιστὸν, ὡς ὁ Ἄρειος, ἢ ἄκτιστον, ὡς ὁ Μανιχαῖος; ποῦ δὲ καὶ ἡ χρονικὴ Χριστοῦ γεννήσεως φύσις, καὶ ἡ τῆς θεότητος αὐτοῦ προαιωνίου γεννήσεως; ποῦ τὸ, Σήμερον γεγέννηκά σε; καὶ τὸ ἐκ γαστρὸς πρὸ ἑωσφόρου γεγέννηκά σε; καὶ τὸ, Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας; πῶς δὲ καὶ λέγεις, πρὸ τῆς ἑνώσεως τοῦ Θεοῦ λόγου καὶ τῆς σαρκὸς, δύο; ἢ προϋπῆρχεν ἡ κατ' οὐσίαν ἐκ παρθένου ἕνωσις; καὶ γὰρ εἰ προϋπάρχει ἡ τοῦ Χριστοῦ σὰρξ πρὸ Μαρίας, κατὰ τὸν Οὐαλεντίνου ἀσεβῆ λόγον, πῶς δύο προϋπῆρχον φύσεις πρὸ Μαρίας; τίνος δὲ καὶ E αὕτη ἡ ἔκφρασις; οὐχὶ Εὐτυχοῦς, τοῦ μᾶλλον ἀτυχοῦς, τὸ ἐκ δύο λέγειν φύσεων μίαν γεγενῆσθαι φύσιν; εἰ δὲ ταῦτα ἐκείνῳ φρονεῖς, πῶς τοῦτον ἀποβάλλῃ, ὁ τὰ αὐτοῦ παραδεχόμενος κάκιστα καινίσματα; ὅθεν ἐπ' ἀληθείας σοι τοῦτο πέπρακται, εἰ τοὺς κατ' αὐτοῦ ἁγίους πατέρας, τοὺς ἐν Καλχηδόνι, εἶχες δεκτούς. πλὴν φράσον μοι, πῶς * ἑνούμενος ὁ πατὴρ, καὶ ὁ υἱὸς, καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα, λέγεται τριὰς, μόνος ὢν Θεός; ἢ εἰ οὐ παραδέχῃ λέγειν ἐν ἑνὶ υἱῷ δύο φύσεις· καὶ εἰ ἡ τριὰς εἷς Θεὸς, πῶς ὁ Θεὸς, καὶ τὸ ἡμῶν σῶμα αὐτῷ ἑνωθὲν, οὐκ ὀφείλει λέγεσθαι εἷς υἱὸς ἐν δυσὶ φύσεσιν; εἰ δὲ μία φύσις ὁ Θεὸς λόγος καὶ ἡ σὰρξ, δῆλον ὅτι τραπεὶς ὁ λόγος οὐκ ἔτι εἴη λόγος, ἀλλὰ

* Forte, ἡνωμένοι, ex Latino.

σάρξ. καὶ εἰ ἡ σὰρξ τραπεῖσα γέγονε λόγος, οὐκ ἔτι ἐστὶ σάρξ. εἰ δὲ ἐν τούτοις οὐ γέγονε τροπὴ, πῶς οὐκ εἰσὶν ἐν Χριστῷ δύο φύσεις; ἡ γὰρ σὰρξ, σάρξ ἐστι, κἂν εἰ ἔστι Θεοῦ σάρξ· καὶ ὁ λόγος λόγος ἐστὶ, εἰ καὶ ἀνέλαβε τὴν ἡμῶν πρόσληψιν. εἰ δὲ ἐτράπη, πῶς οὐχ ὁμοούσιος ἡ σὰρξ καὶ συναΐδιος τῷ πατρὶ, καθ' ὃ καὶ ὁ λόγος; εἰ δὲ ἑτεροούσιός ἐστιν ἡ σὰρξ τῷ πατρὶ, καθότι αὕτη μὲν πρόσφατος, ὁ δὲ πατὴρ ἄχρονος, πῶς οὐχὶ πρόσφατος καὶ ὁ λόγος; καθὸ γὰρ μίαν εἶναι φύσιν τῆς σαρκὸς καὶ τοῦ Θεοῦ λόγου λέγεις, καὶ τῷ πατρὶ ἑτεροούσιον αὐτὸν λέγεις. εἰ δὲ οὐχ ἡ αὐτὴ φύσις τοῦ Θεοῦ λόγου καὶ τῆς σαρκὸς, πῶς οὐκ εἰσὶ δύο, ἡ σὰρξ καὶ ὁ λόγος; εἰ δὲ πάντα ἡ θεότης σὰρξ γεγένηται, πῶς ἔμεινεν ὁ λόγος ὃ ἦν; πῶς δὲ καὶ ἀτρέπτως σαρκωθεὶς; καὶ εἰ οὐκ ἔστι Χριστὸς ἐν δύο φύσεσι, πῶς σαρκωθεὶς ὁ Θεὸς λόγος ἔμεινεν ὃ ἦν; καὶ εἰ ἔστιν ὁ Θεὸς λόγος παθητὸς, ἀπαθὴς δὲ ὁ πατὴρ, πῶς εἷς καὶ μόνος ἐστὶν ὁ Θεός; πῶς δὲ καὶ τούτων μία ἐστὶν ἡ φύσις; εἰ δὲ καὶ ἀπαθὴς ἡ τριὰς, πῶς ὁ Θεὸς λόγος ἔπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν; εἰ δὲ οὐκ ἔπαθε, πῶς ἡ ἑτέρα φύσις τῆς σαρκὸς οὐκ ἔπαθε; καὶ εἰ πᾶν τὸ πάσχον κτιστὸν, πῶς ὁ Θεὸς λόγος οὐ κτιστὸς, πάσχων σαρκί; εἰ δὲ πάσχει σαρκὶ ὁ Θεὸς, πῶς οὐ πάσχει θεότητι; εἰ δὲ οὐ πάσχει θεότητι, τίνι πάσχει σαρκί; εἰ δὲ σαρκὶ πάσχει, πῶς οὐ πάσχει καὶ ἑαυτῷ ὁ Θεός; εἰ δὲ ταυτὸν τὸ εἰπεῖν, Θεοῦ παθόντος σαρκὶ, τῷ εἰπεῖν, Χριστοῦ παθόντος σαρκὶ, πῶς οὐκ ἔσται ταυτὸν τὸ εἰπεῖν, πνεῦμα θεῖον πάσχει σαρκὶ, ἐπειδὴ πνεῦμα ὁ Θεός; εἰ δὲ οὐχ ὅμοιον τὸ εἰπεῖν, Θεοῦ παθόντος σαρκὶ, τῷ εἰπεῖν, Χριστοῦ παθόντος σαρκὶ, πῶς δυνατὸν, πλέον οἰκειοῦσθαι τὸν Θεὸν λόγον τῆς σαρκὸς, οὗ οἰκειοῦται τὰ τοῦ Θεοῦ λόγου ὁ πατήρ; πῶς δὲ καὶ, εἰ οἰκειώσει ὁ Θεὸς λόγος πάσχει σαρκὶ, οὐκ ἔσται οἰκειώσει ὁ πατὴρ τῷ Θεῷ λόγῳ πάσχων; καὶ εἰ ἀπέθανεν ὁ Θεὸς λόγος σαρκὶ, πῶς ἐστιν ὁμοούσιος τῷ πατρὶ τῇ ἀθανασίᾳ; ὁ γὰρ θανὼν ὑπὲρ ἡμῶν, οὐκ ἔστιν ἀθάνατος· ἀπέθανε γὰρ κατὰ τὰς γραφάς. καὶ εἰ εἷς τῆς τριάδος ἀπέθανε, ποτὲ δυὰς ἡ τριάς. καὶ εἰ δυὰς ἡ τριὰς οὐ γεγένηται, πῶς εἷς τῆς τριάδος ἀπέθανεν; εἴ γε ἡ ἑτέρα φύσις τοῦ Θεοῦ λόγου, οἷον ἡ τῶν ἀνθρώπων φύσις, οὐκ ἔθανεν. εἰ δὲ ἡ τρισαγία φωνὴ, τριὰς, οὐχ ὑφίσταται, δῆλον ὅτι μιᾶς ὑποστάσεως εἶναι λέγεις τὴν τριάδα. καὶ πῶς οὐ δείκνυσαι εἶναι Σαβελλιανός; εἰ δὲ ἐν τρισὶν ὑποστάσεσι μία φύσις ὑφίσταται τῆς τρισαγίας φωνῆς, πῶς οὐχὶ τὴν τριάδα σταυρωθεῖσαν λέγεις, καὶ ἄθεον ἑαυτὸν, ὡς οἱ Μαρκιωνισταὶ, εἶναι οὐ λέγεις;

A caro. Et si caro mutata, facta fuit Verbum, non erit amplius caro. Si autem in istis non facta est mutatio, quomodo in Christo non sunt duæ naturæ? Caro enim caro est, quamquam sit Dei caro: & Verbum, Verbum est, licet assumpsit nostrum assumptum. Si autem mutata est, quomodo non est consubstantialis caro & coæterna Patri, sicut & Verbum? Si autem alterius substantiæ est caro Patri, in quantum recentior est, Pater autem sine tempore est, quomodo non recens & Verbum? Sicut enim unam esse naturam carnis & Verbi Dei dicis, & Filium alterius substantiæ Patri dicis. Si autem non est eadem natura Verbi Dei & carnis, quomodo non sunt duæ, caro & Verbum? Si autem omnino deitas caro B facta est, quomodo mansit Verbum quod fuit? Quomodo autem incommutabiliter incarnatum est, si non est Christus in duabus naturis? Quomodo incarnatus Deus Verbum mansit quod fuit? Et si est Deus Verbum passibilis, impassibilis autem Pater, quomodo unus & solus est Deus? Quomodo autem & istorum una est natura? Si autem & impassibilis est Trinitas, quomodo Deus Verbum passus est pro nobis? Si autem non passus est, quomodo altera natura carnis non est passa? Et si omne patiens creatum est, quomodo Deus Verbum non est creatus, patiens carne? Si autem carne patitur Deus, quomodo non patitur sibiipsi Deus? Si autem idem est dicere, Deum passum carne; & dicere, Christum passum carne: quomodo non erit idem dicere, C Spiritum divinum carne pati, cum Spiritus Deus sit? Si autem non simile, Deum passum carne dicere, & Christum pati carne: quomodo possibile erit, plus appropriari Deum Verbum carnis, cujus appropriat Pater ea quæ sunt Dei Verbi? Quomodo autem & si appropriatione Deus Verbum patitur carne, non erit appropriatione & Pater Deo Verbo patiens? Et si mortuus est Deus Verbum carne, quomodo est consubstantialis Patri immortalitate? Mortuus enim pro nobis non est immortalis: mortuus certe est secundum scripturas. Et si unus de Trinitate mortuus est, quandoque Trinitas dualitas facta est. Et si Trinitas numquam dualitas facta est, quomodo unus de Trinitate mortuus est? Et si altera natura Verbi Dei, scilicet hominum natura, non est [a] mortua: & si trisagia vox, Trinitas, non subsistit; manifestum est, quod unius [a] substantiæ esse dicis Trinitatem. Et quomodo non ostendis [b] esse Sabellianum? Et si in tribus hypostasibus una natura trisagiæ vocis, quomodo non dicis Trinitatem esse crucifixam; & sine Deo teipsum, sicut Marcionistæ, esse non dicis?

Citatur hic locus ab Anastasio ms. fol. 114. ex Quintiliano.

[a] Forte in Græco, mortuus.

[a] In Græco, hypostaseos.

[b] Forte, esse te.

QUINTIANI XII. ANATHEMATISMI.

Πᾶς γοῦν, ὅστις λέγει μίαν φύσιν Θεοῦ λόγου καὶ σαρκὸς, καὶ οὐ δύο ἑνωμένας, καθαιρείσθω.

Καὶ εἴ τις * φύρει τὰς δύο τοῦ Χριστοῦ φύσεις, λέγων Θεὸν παθόντα σαρκὶ, καὶ οὐ παθόντα Χριστὸν σαρκὶ, κατὰ τὸν ἀπόστολον, καθαιρείσθω.

Καὶ εἴ τις τὸν ἀπαθῆ καὶ ἀθάνατον Θεὸν λόγον τετράφθαι εἰς πάθος καὶ εἰς θάνατόν φησι, καὶ οὐκ ἀποδίδωσι τὸ πάθος τῇ αὐτοῦ σαρκὶ, καθαιρείσθω.

Καὶ εἴ τις τὴν τρισαγίαν λέγει δι' ἡμᾶς σταυρωθεῖσαν θεότητα, καὶ οὐχὶ τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, καθαιρείσθω.

Καὶ εἴ τις μετὰ τὴν τρισαγίαν φωνὴν, Χριστὸν λέγει σταυρωθέντα, καὶ οὐχὶ μᾶλλον τὸν ἕνα υἱὸν, τὸν ἐν μέσῳ τῆς τρισαγίας φωνῆς ὑμνούμενον, καθαιρείσθω.

Καὶ εἴ τις ἄνθρωπον λέγει τὸν δι' ἡμᾶς σταυρωθέντα, ἤτοι τὸν Θεὸν, χωρίζων τὰς φύσεις, καὶ οὐ συνάπτων ἐν τῷ σταυρωθῆναι αὐτὸν, καθαιρείσθω.

Καὶ εἴ τις ψιλὸν ἄνθρωπον λέγει, ὡς Παῦλος ὁ Σαμοσατέων, ἢ ὥσπερ Φωτεινὸς, ἀναθεματιζέσθω.

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

* Forte, φύρει

D I. Omnis ergo qui dicit unam naturam Dei Verbi & carnis, non duas unitas indivisasque; damnetur.

II. Si quis confundit duas Christi naturas, dicens Deum passum carne & non passum Christum carne, secundum apostolum; damnetur.

III. Si quis impassibilem & immortalem Deum Verbum dicit conversum in passionem & mortem, & non hoc reddit ejus carni; damnetur.

IV. Si quis nomen trisagion, hoc est, ter sanctum, dicit propter nos crucifixum, & non Dominum Jesum E Christum Filium Dei unigenitum; damnetur.

V. Si quis post vocem ter sanctam, Deum dicit crucifixum propter nos, & non potius unum Filium, cui in medio ter sanctæ vocis hymnus dicitur; damnetur.

VI. Si quis hominem dicit qui pro nobis crucifixus est, sive Deum, dividendo naturas, & non eas copulando in crucifixione ejus; damnetur.

VII. Si quis nudum hominem dicit, sicut Paulus Samosatenus, aut sicut Photinus; damnetur.

VIII. Si quis dicit duas personas, seu subsistentias, & non potius duas naturas in unam personam &

unam subsistentiam concurrentes; damnetur.

IX. Si quis alterius [a] substantiæ dixerit carnem Domini a carne nostra; & non potius consubstantialem absque peccato; damnetur.

X. Si quis Deum hominem, & non magis Deum & hominem dicit; damnetur.

XI. Si quis dicit creatum Patris Verbum, & non magis ejus carnem; & si quis dicit consubstantialem carnem Domini Deo & Patri, & non potius Deum Verbum; damnetur.

XII. Si quis dicit sine mente & sine anima Dominum nostrum Jesum Christum; & pro ea habuisse divinitatem; & ex hoc dicendum passum carne Deum; & non magis mentem cum anima rationali humanatum Deum Verbum; & impassibilem dicendum eumdem divinitate, humanitate vero passibilem; damnetur.

Has duodecim depositiones misi tibi, ut terrefactus istorum judiciis, removearis ab omni tua iniqua novitate; sciens, quod oportet sequi revelationem sanctissimi Procli Constantinopolitanæ ecclesiæ episcopi, quando in campum cum toto populo cucurrit, fluctuante ipsa civitate sub terræ motu, & omnibus fletum emittentibus, repente puerum in aëra levari a quadam virtute, & huic imponi trisagium litaniæ, & dicere: *Sanctus Deus, sanctus fortis, sanctus immortalis, miserere nobis*; & hæc annuntiare episcopo jussus est: sicque per tres horas in tribunali stans secus pedes ipsius episcopi, hæc narravit. Et sic postquam litanias fecerunt, stetit terræ motus. Sic ergo & tu litanias fac, & pausabit ira quæ contra te proferenda est. Si autem non, veniat super te depositio a patre nostro Felice. Custodiet autem Deus mundum a scandalis. Cui gloria nunc & semper & in sæcula sæculorum. Amen.

[a] essentiæ, in ms. S. Victor.

A ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

Καὶ εἴτις ἑτερούσιον λέγει τῆς ἡμετέρας σαρκὸς τὴν σάρκα τοῦ Χριστοῦ, καὶ οὐχὶ δὴ μᾶλλον ἡμῖν ὁμοούσιον, χωρὶς ἁμαρτίας, καθαιρείσθω.

Καὶ εἴτις θεανθρωπίαν λέγει, καὶ οὐχὶ Θεὸν καὶ ἄνθρωπον μᾶλλον λέγει, ἀναθεματιζέσθω.

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

Καὶ εἴτις λέγει [a] ἄνθρωπον καὶ ἄψυχον τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ ἀντὶ ψυχῆς ἔχειν τὴν θεότητα, καὶ ὡς ἐκ τούτου παθεῖν σαρκὶ τὸν Θεὸν λόγον λέγει, καὶ οὐχὶ δὴ μᾶλλον νοῦν ἔχειν, τὴν ψυχὴν τὴν λογικὴν ἀναληφθεῖσαν τὸν Θεὸν λόγον, καὶ ἀπαθῆ λέγει αὐτὸν τῇ θεότητι, παθητὸν δὲ τῇ ἀνθρωπότητι, καθαιρείσθω.

[a] Forte, ἄνουν

Ταύτας τὰς δώδεκα καθαιρέσεις ἀπέστειλά σοι, ὅπως φοβηθεὶς τούτων τὰς κρίσεις, διεστηκὼς ἔσῃ τῆς παρανόμου σου καινοτομίας· εἰδὼς ὅτι χρὴ ἐξακολουθεῖν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ ὁσιωτάτου τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκκλησίας ἐπισκόπου Πρόκλου· πῶς ἐν τῷ γύμνῳ καταδραμὼν σὺν παντὶ τῷ λαῷ, κυματιζομένης ὑπὸ σεισμοῦ τῆς αὐτῆς πόλεως, καὶ θρήνου ὑπὸ πάντων ἀναπεμπομένου, ἄφνω παῖδα εἰς τὸν οὐρανὸν ἀρθῆναι ὑπό τινος δυνάμεως, καὶ τούτῳ ἐνθεῖναι τὸ λιτανεύειν τὸ τρισάγιον, καὶ λέγειν ἅγιος ὁ Θεὸς, ἅγιος ἰσχυρὸς, ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς· καὶ ταῦτα τὸ ἀγγεῖλαι τῷ ἐπισκόπῳ προσετάχθη. ὃς καὶ μετὰ τέσσαρας ὥρας ἐν τῷ τριβουναλίῳ παρὰ τοὺς πόδας τοῦ αὐτοῦ ἐπισκόπου, καὶ ταῦτα διηγήσατο. καὶ οὕτως λιτανευσάντων, ἔστησαν οἱ σεισμοί. οὕτως οὖν καὶ σὺ λιτάνευε, καὶ παύσεται ἡ κατὰ σοῦ μελετωμένη ἐξενεχθῆναι ὀργή. εἰ δὲ μή, ἥξει ἐπὶ σὲ καθαίρεσις ὑπὸ τοῦ πάπα ἡμῶν Φήλικος. φυλάξει δὲ ὁ Θεὸς τὸν κόσμον ἀπὸ τῶν σκανδάλων. ᾧ ἡ δόξα νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

EPISTOLA JUSTINI EPISCOPI IN SICILIA AD PETRUM CNAPHEUM.

Quoniam non oportet additionem crucis esse in trisagio, ut non inducas duos filios.

Incerto interprete, ex eodem ms.

Oportet militem armari contra bellantes, & athletam contrastantibus obsistere. Luctatio autem nostra non est carnalis, neque luctatio corporis unctionibus fit: neque quis vacans a luctatione, coronam habebit deitatis, si neglexerit reprehendendis non anteponere luctationem veritatis. *Si enim quis certat, non coronatur, nisi legitime certaverit*: & arma nostra non sunt carnalia, sed potentia Deo ad demolitionem munimentorum, cogitationes destruentia, & omnem altitudinem contra scientiam Dei elevatam. [b] Quare tamquam fratrem incito hac monitione, quoniam bonum est patribus obedire, & detrahere proprias novitates. Obedias amicabiliter, carissime, argumentis: & non addas trisagio duos filios: sed crede Seraphim, Trinitatem similiter glorificando: & non præter hæc addes languescere vana gloria, pessimum sophisma faciendo, crucem in hymno ponens, multisque factus cœcus. Quid rusticorum idiotarum effodis, insculpens impiorum impietates? Quid Manem, & Valentinum, & Eutychen armas ad dicendum divinum passibilem; & magis Paulum Samosatenum & Nestorium, propterea quod in trisagio addis quaternitatem? Quia quocumque te vertas, quod impium est, intellectum pietatis habere non potest, sed plurimarum hæresium formas ostendit. Arius enim Filium diminuebat, & Eutyches similiter: propter quod & passionem addebant divinæ naturæ Filii: ideo non dicebant Filium homousion, id est, consubstantialem, sicut Eunomius. Si enim jam apud ipsos Pater impassibilis est, Filius autem divinitate passibilis, quomodo consubstantialis est? Macedonius autem separat a Patre solo Spiritum sanctum: & Nestorius similiter dividit unum Filium in dualitatem filiorum: & impossibile est (sicut tu dicis) in trisagio quaternitatem dicere, crucifixam impie addens,

2. Tim. 2.
2. Cor. 10.
[b] Forte, quare te.

Δεῖ τὸν στρατιώτην ὁπλίζεσθαι κατὰ τῶν πολεμίων, καὶ τὸν ἀθλητὴν τοῖς ἀνθισταμένοις. ἡ δὲ πάλη ἡμῶν οὐ σαρκική, οὐδὲ ἐπιφανείας σώματος ἀλείμμασιν, οὐδὲ σχολάζων τις [b] τῆς πάλης, τὸ στέφος ἄξει κατὰ τῆς θεότητος. ἐρραθυμήσας τοῖς ἐπιλήψεσι μὴ προθέσθαι τῆς ἀληθείας τὴν πάλην. εἰ γὰρ καὶ ἀθλητὴς οὐ στεφανοῦται, ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ· καὶ τὰ ὅπλα ἡμῶν οὐ σαρκικά, ἀλλὰ δυνατὰ τῷ Θεῷ πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων, λογισμοὺς καθαιροῦντα, καὶ πᾶν ὕψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ. διὸ ὡς ἀδελφὸν ἐξανίστημι ἐν ὑπομνήσει· ὅτι καλὸν τὸ ὑπακούειν τοῖς πατράσι, καὶ ἀποτίθεσθαι οἰκείας καινοτομίας. πείθου φιλικῶς, ἀγαπητὲ, ταῖς ὑποθέσεσιν, ἐν τῷ μὴ προστιθέναι σε ἐν τῷ τρισαγίῳ δύο υἱούς· καὶ πείθου τοῖς σεραφὶμ, τὴν τριάδα ὡσαύτως δοξολογεῖν, καὶ μὴ παρὰ ταῦτα νοσεῖν κενοδοξίας, τὸ ποιῆσαι κάκιστον ἐπιχείρημα, σταυρὸν τῷ ὕμνῳ προσθεὶς, πρὸς πολλοῖς γε ὁ ὅμοιος. τί οὖν ὀρύττεις ὄμματα ἰδιωτῶν, ἐπικαλύπτων ἀσεβῶν ὁρμὰς, Μάνην καὶ Οὐαλεντῖνον καὶ Εὐτυχῆ ὁπλίζων, τὸ φάσκειν παθητὸν τὸ θεῖον; μᾶλλον δὲ Παῦλον τὸν Σαμοσατέα, καὶ Νεστόριον, διότι ἐν τῷ τρισαγίῳ προστίθης τετράδα. ὅτι ὡς ἐὰν περιστραφῇς τὸ ἀσεβὲς νόημα, εὐσεβείας οὐκ ἔχει, ἀλλὰ πλείστων αἱρέσεων δείκνυσι μορφάς. Ἄρειος γὰρ ἠλάττου τὸν υἱὸν, καὶ Εὐτυχὴς ὁμοίως, διὰ τὸ πάθος προστιθέναι τῇ θείᾳ φύσει τοῦ υἱοῦ· διὸ οὐδὲ ὁμοούσιον φρονοῦσι, ὡς Εὐνόμιος, τὸν υἱόν. εἰ γὰρ δὴ παρ' αὐτοῖς ὁ πατὴρ ἀπαθὴς, ὁ υἱὸς δὲ τῇ θεότητι παθητὸς, πῶς ὁμοούσιος; Μακεδόνιος δὲ τέμνει ἐκ τοῦ πατρὸς τὸ ἅγιον πνεῦμα, καὶ Νεστόριος ὡσαύτως διχάζει εἰς δυάδα τὸν ἕνα υἱὸν, καὶ οὐ δυνατὸν, ὡς σὺ ἔφης, φάσκειν ἐν τῷ τρισαγίῳ τετράδα, σταυρὸν, μετὰ τὸ ὁμολογῆσαι τὴν τριάδα.

[b] Forte, τὴν πάλην, τὸ στέφος ἕξει παρὰ τῆς θεότητος.

προστεθεὶς ἀσεβῶς. παῦσαι οὖν τῆς τοιαύτης σου ἀσεβοῦς φαρεγχύσεως, μὴ προσθῇς τῷ σκανδάλῳ σκάνδαλον· καὶ μὴ ἔσῃ αἴτιος ἀπωλείας τῶν ἁπλουστέρων ἀνθρώπων· μή πως ὁ πρόεδρος ἡμῶν Φῆλιξ κατὰ τοὺς κανόνας ἀποφηνάμενος κατὰ σοῦ· καὶ οὐδέν σε ὠφελήσῃ τὸ λέγειν· ἐγὼ ἀρχαίως τοῦτο ἀπεθέμην, τὸ τὸν σταυρωθέντα ἐν τῷ τρισαγίῳ ὁμολογεῖν. ἆρον ἀνομίαν ἐκ τῆς οἰκουμένης, μήπως τάχος τοῦτο πλεονάσῃ· ὅτι τὸ ἀσεβὲς, ῥᾷον δεκτικόν· τὸ δὲ ἄμεινον, οὔ. δέξαι ὡς ἀδελφοῦ σου παραίνεσιν, καὶ σβέσον τὸ [a] φρύαγμα τῶν αἱρετικῶν, καὶ γενοῦ ποιμὴν τῶν προβάτων, καὶ οὐ λύκος. καὶ τῷ μακαρίῳ Πρόκλῳ ἀκόλουθος γενοῦ, καὶ τῇ αὐτοῦ ἐν τῷ χάματι ἀποκαλύψει, φόβων ὄντων, λιτῶς φάσκειν τὸ τρισάγιον εἰς παῦσιν ὀργῆς, καὶ μὴ ἐγείρειν ἔτι θυμὸν ἰσχυρόν. εἰ δὲ μὴ, ὄψει σύ. ἡ δὲ ἀδελφότης μου ἀθῶος ἔσται, κἀγὼ μετ' αὐτῆς, καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ γράψαντές σοι περὶ τούτων. φρούρει σεαυτὸν, ἀγαπητὲ, ἀπὸ τῶν σκανδάλων. ἔμαθες ἀπὸ τοῦ Ἡσαΐου ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος, λέγειν. μὴ σταυρὸν ἔφη σοι λέγειν; ἀλλά φησι, τότε υἱὸς οὐκ ἐσταυρώθη, καὶ διὰ τοῦτο οὐ προσέθηκε τότε τὸ, σταυρωθείς. τί οὖν τὰ σεραφεὶμ ἐν τῷ τρισαγίῳ προσέθηκαν τὸν σταυρὸν, ὅτι σὺ λέγεις; καί φησιν, οὐκ οἶμαι. καὶ εἰ οὐκ οἶδας, πῶς ἀσεβεῖς; καὶ γὰρ καὶ τότε ἔφη τὰ πάθη τῆς σαρκὸς τοῦ λόγου ὁ προφήτης, καὶ ὁμολογεῖ σαφῶς τὸ τρισάγιον. πλὴν πῶς δὲ καὶ λέγεις δεδέχθαι τὴν ἐν Καλχηδόνι σύνοδον, καὶ ὡς αὐτὴ παραδέδωκεν, οὐ σὺ δοξολογεῖς τὸ τρισάγιον; ἀλλ' ἀπειθεῖς ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἐφοβήθης, λεγούσης αὐτῆς· ὁ μὴ φρονῶν οὕτως, ἀνάθεμα ἔστω. ὑγιῶς δοξολόγει, καὶ ὑγιὴς ἔσῃ. εἰ δὲ μήγε, μόνος ἀντλήσεις τὰ κακά σου.

[a] Forte ex Latino, φλόγμα.

A post confessionem Trinitatis. Cessa igitur ab hujusmodi tua impia præcipitatione; non addas scandalum scandalo, & non eris causa perditionis magis simplicium hominum; ne præsidens noster Felix secundum canones sententiam dicat contra te: & non juverit te dicere: Ego utiliter hoc apposui, crucifixum in trisagio confiteri. Tolle iniquitatem de universo, ne hoc cito multiplicetur: quoniam impium, facile susceptibile est: melius autem non. Suscipe ergo tamquam fratris tui admonitionem: extingue hæreticorum conspersionem; & fias pastor ovium, non lupus: & secutus beatum Proclum & ipsius revelationem, in campo timoribus exsistentibus, deprecative dicas trisagium ad B pausationem iræ, & ne incites adhuc iram fortis. Si autem non velis tu; fraternitas mea innocens, & ego cum ipsis, & qui una mecum de his tibi subscripserunt, custodiemus nosipsos a scandalis. Didicisti ab Isaïa dicere: *Sanctus, sanctus, sanctus*: Num crucifixum inquit tibi dicere? Sed dicis: Tunc Filius non erat crucifixus, & propter hoc non addidit tunc, *crucifixus*. Qui ergo nunc Seraphim in trisagio addiderunt crucifixum, quod tu dicis? Et dicis, non puto. Et si nescis, quomodo non impius es? Etenim & tunc inquit propheta passiones carnis Verbi, & aperte confitetur trisagium. Propterea quomodo & dicis susceptam fuisse synodum Chalcedonensem, & tamen absolute sicut ipsa tradidit, tu non prædicas trisagium? Sed inobedis illi, & non timuisti ipsam dicentem: Qui non sapit sic, anathema sit. Salubriter prædica vel dic, & sanus eris: si autem non, solus hauries mala tua.

Isai. 6.

EPISTOLA *FLAVIANI EPISCOPI RHODOPENSIS, ad Petrum Cnapheum.

* vel FLACCIANI.

Ex cod. Vatic. edidit Baronius an. 483. n. 62.

VEnatores bestiarum iracundia non terrentur, neque sanguineis earum oculis perturbantur, sed potius ex adverso provocant eas qui confidunt in jaculis, quæ secum babere noscuntur: & veritatis indagatores non metuunt regum & principum hæreticorum iracundias, neque inflammant in subversionem oculos suos; sed accedunt ad eos viriliter, si quomodo possint ex iis cibum Deo venari, cum faciunt furorem cessare eorum quem habent de mala conscientia, si quando sancto Spiritui reluctantur. Hirundo dum non prævalet in hieme consistere, apprehendit ea loca, ubi tranquillus aër est: & pii viri hæreticorum fluctus respicere non volentes, illuc confugiunt, ubi fides temperata consistit, &c.

Quis est igitur qui procellas excitavit hæresum; nisi tu qui sollicitasti aures principis innocentis, & falsis litteris cor pontificis erexisti, id est, Acacii, ut ad communionem te susciperet, dicendo: Non mihi fiat ulterius crucem apponere Trinitati, prædicando tantum Christum crucifixum. Cui enim non videtur errare sermo impudentiæ? Ubi ergo ex hoc declinans, remaneam non susceptus a vobis? & ubi sunt viscera Christi ad Petrum? &c.

Hæc & alia similia dicens, non audis baculum exactoris: instiristi in proposito tuo, universisque errores distribuis. Atenim cribratus es canonice a præsulibus nostris, id est, a principe apostolorum C Petro, cui Dominus ait: *Quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum & in cælo*. At nec hoc meruisti, ut per dignam pœnitentiam relaxeris, in temetipsum statuens, ut perseveres in hac damnatione: sed in hac vita spem habes tantummodo sperare in principibus, ut redeas, ubi digne ejectus es a sancta sede; ideoque perfectius es miserabilior omnibus hominibus, tamquam minime desiderium habens ad Deum vivum & ejus regnum cælorum. Verumtamen noli frustra pulvere dealbari, quia irregulariter sacerdotii principatum arripuisti: neque inferis adversus nos pie recteque prædicantes, &c.

Cur abhorres Arium, ut putes quæ non sunt illius sapere? Ubi apud te consubstantialitas invenitur, quæ D apud illum nequaquam suscipitur? Dixisti enim: Unum Trinitatis reor passibilem, sed non Patrem nec Spiritum sanctum, sed Filium Dei. Ecce factus es Arianæ hæreseos a temetipso convictus, cum hoc Arius dixerit: quia si passibilis est Filius, Pater vero non, quomodo consubstantialis? &c.

Resipisce, vigila, ne permaneas in judicio patrum: scis enim, quia neque reges, neque potestates, neque principatus solvere te poterunt hoc vinculo, nisi convictus relinquas temporalem dignitatem, sedeasque tamquam Job super sordes extra civitatem. Hæc est ad te mea salutatio secundum Deum in Christo circa te, non secundum homines.

EPISTOLA ACACII ARCHIEPISCOPI CONSTANTINOPOLITANI, ad Petrum archiepiscopum Antiochenum.

Quod non oportet ponere in trisagio illud: Qui crucifixus est propter nos.

ΕΞέστη ὁ οὐρανὸς, καὶ ἔτρεμεν ἡ γῆ· ἐσαλεύθη δὲ καὶ τὰ θεμέλια τῆς ἁγίας τοῦ Θεοῦ καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας· θρῆνος δὲ καὶ κλαυθμὸς κατείληφε τοὺς ἱερεῖς τοῦ Χριστοῦ, ἐφ' οἷς ἐγώ τε καὶ ἡ κατὰ Θεοῦ [illegible]

OBstupuit cælum, & tremuit terra: Mota sunt autem & fundamenta sanctæ Dei catholicæ ecclesiæ; luctus & ploratus apprehendit sacerdotes Christi in his quæ ego & sancta synodus, hic secundum Dei

Incerto, sed vetusto interprete.

nutum congregata, audivimus fieri a te, frater. Quæ A scriptura docuit dicere Spiritum sanctum crucifixum esse, aut duos filios dogmatizare, seu trisagiam hymnologiam depravare, vel quaternitatem pro Trinitate glorificare, aut angelis sanctiorem & sensatum magis teipsum demonstrare? Nam dicendo, *Sanctus fortis;* & rursus ex altera parte inferendo, *Qui crucifixus*[a] *est propter nos:* duos filios significas, unum fortem, & unum crucifixum: quando autem rursus dicis, *Sanctus immortalis, qui crucifixus est propter nos?* inveniris inferre crucem sancto Spiritui. De ipso enim dictum, *Sanctus immortalis.* Et hujuscemodi intellectus tuæ totius hæreticæ pravitatis proprii sunt, immo vero Manichææ furiæ idololatria est. Nam ille quemadmodum B & tu, cum omnino negasset unigenitum Dei Filium, & Virginalem partum; dixit sanctum Spiritum in specie columbæ descendisse de cælis in Jordane flumine, & ex aquis incorporatum fuisse, & cum hominibus conversatum, & cruci affixum fuisse, & mortem pro nobis sustinuisse. Quomodo autem & ascendere nunc sacerdotalem thronum non erubescis, quem contaminasti per tuas blasphemias? Extra hierarchicum ordinem, & alienus factus es ab ovili Christi. Non solum enim Cherubicum hymnum corrupisti, per quem & nostra civitas firmata est, cum olim moveretur ab interioribus terræ motibus, puero infante ad aëra rapto in conspectu totius civitatis usque ad tertium cælum, C quemadmodum divinus Paulus, ibidem hanc ineffabilem hymnologiam, in qua hora in campo multitudo cum lacrymis exclamabat, *Domine miserere,* ad Deum simul cum sancto [b] patre nostro archiepiscopo hujus regalis & a Deo amatæ civitatis. At tu enim multis modis conatis contraria sapere non solum sanctarum synodorum, quæ in hac regali civitate, & quæ in Chalcedone; sed & divinarum scripturarum, non volens secundum ipsarum traditionem dicere, Christum unigenitum Filium Dei passionem sustinuisse carne, id est, secundum carnem, secundum traditionem verticis apostolorum. Scribens enim ipse bene dicit: *Christus semel pro peccatis mortuus est, justus pro injustis: mortuus quidem carne, vivificatus autem spiritu:* in quo & in D custodia spiritibus ambulavit & prædicavit: custodiam infernum vocans. Abscondens enim hamum suæ deitatis intra animam sancti sui corporis, sic inferno occultatus est, & ipsius omnium voracem ventrem abscidit, & ab æterno mortuos vivificavit, secundum Job dicentem: *Duces draconem in hamo.* Tu autem avertisti aurem a veritate ad fabulas conversus, secundum Arium & Apollinarium dicens, unum de Trinitate pati, qui est ineffabilis sapientia Dei Patris, hoc est ipsius splendor & character substantiæ ipsius, Verbum simul sine principio & coæternum. *In principio* enim *erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum. Omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso factum* E *est nihil.* Sic autem sapere festinasti, cum jam negasti salutarem Verbi humanitatem, quam pro nobis ipse Deus & Verbum redemptionem dedit morti, quam resuscitans a mortuis adduxit ad cælos, de qua ad Abraham dixit Deus: *In semine tuo benedicentur omnes gentes.* Quod confirmans Apostolus, dixit: *Abraham dictæ sunt repromissiones & semini suo: non dicit, & seminibus suis, tamquam in multis, sed tamquam in uno: & semini tuo, qui est Jesus Christus.* Festinatur autem a te sic sapere, quemadmodum non suscipis cognominationem Domini nostri Jesu Christi Filii Dei. Et ideo omnino de te sit hoc scriptum: *Si quis non confitetur Dominum nostrum Jesum Christum in carne venisse, sit anathema.* Et quod est a Joanne dictum; *Omnis spiritus confitens Jesum Christum, ex Deo fuit: & omnis spiritus qui non confitetur Jesum Christum, ex Deo non fuit.* Qui ergo ex Deo fuerunt, Christi Filii Dei passionem fuisse dicunt secundum præannuntiatas de ipso prophetias, & apostolorum doctrinas: Christum enim

a Melius, est.
a Cor. 12.
b Proclo.
a Petr. 3.
Job 40.
Hebr. 1.
Joan. 1.
Genes. 22.
Galat. 3.
1. Joan. 4.
1. Joan. 4.

ἀθροισθεῖσα ἁγία σύνοδος ἀκηκόαμεν παρὰ σοῦ γενέσθαι ὑπὸ σοῦ, ἀδελφέ. ποία γραφή σε ἐδίδαξε τὸ ἅγιον πνεῦμα λέγειν ἐσταυρῶσθαι, ἢ δύο υἱοὺς δογματίζειν, ἢ νοθεύειν τὴν τρισαγίαν ὑμνολογίαν, ἢ τετράδα ἀντὶ τριάδος δοξολογεῖν, ἢ ἀγγέλων ἁγιώτερον καὶ νουνεχέστερον ἑαυτὸν ἀποφαίνειν; ἐν γὰρ τῷ λέγειν σε, ἅγιος ἰσχυρός· καὶ πάλιν κατωτέρω ἐπάγειν, ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς· δύο υἱοὺς σημαίνεις, ἕνα ἰσχυρὸν, καὶ ἕνα τὸν σταυρωθέντα. ὅταν δὲ πάλιν εἴπῃς· ἅγιος ἀθάνατος, ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς· εὑρίσκῃ τῷ ἁγίῳ πνεύματι τὸν σταυρὸν ἐπιφέρων. περὶ γὰρ αὐτοῦ εἴρηται τὸ, ἅγιος ἀθάνατος. καὶ τὰ τοιαῦτά σου φρονήματα, πάσης αἱρετικῆς κακονοίας ἴδια, μᾶλλον δὲ Μανιχαϊκῆς μανίας ἰνδάλματα. καὶ γὰρ ἐκεῖνος, καθάπερ καὶ σὺ, παντελῶς ἀπαρνησάμενος τὸν μονογενῆ τοῦ Θεοῦ υἱὸν, B καὶ τὴν παρθενικὴν ὠδῖνα, ἔφησε τὸ ἅγιον πνεῦμα, τὸ ἐν εἴδει περιστερᾶς κατελθὸν ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ἐκ τῶν οὐρανῶν, σωματωθῆναι ἐκ τῶν ὑδάτων, καὶ τοῖς ἀνθρώποις συναναστραφῆναι, καὶ τῷ σταυρῷ προσηλῶσθαι, καὶ τὸν θάνατον ὑπομεμενηκέναι τὸν ὑπὲρ ἡμῶν. πῶς δὲ ἐπιβαίνειν νῦν καὶ ἐπὶ θρόνου τοῦ ἱερατικοῦ θρόνου, ὃν ἐμόλυνας διὰ τῶν σῶν βλασφημιῶν, ἔξω τοῦ ἱερατικοῦ τάγματος, καὶ ἀλλότριος γεγονὼς τοῦ ποιμνίου τοῦ Χριστοῦ; οὐ μόνον γὰρ τὸν χερουβικὸν ὕμνον ἐνόθευσας, δι' οὗ ἡ ἡμετέρα πόλις ἐστηρίχθη, σαλευομένη ποτὲ ὑπὸ ἀνωθέντων σεισμῶν, παιδὸς νηπίου περὶ τὸν ἀέρα ἁρπαγέντος ἐπ' ὄψει πάσης τῆς πόλεως, ἕως τρίτου οὐρανοῦ, κατὰ τὸν θεσπέσιον Παῦλον, κἀκεῖ ἀκούσαντος τὴν ἄρρητον ταύτην ὑμνολογίαν, καθ' ἣν ὥραν ἐν τῷ κάμπῳ τὸ C πλῆθος μετὰ δακρύων ἐβόων τό, κύριε ἐλέησον, πρὸς τὸν Θεὸν, ἅμα τῷ ἐν ἁγίοις Πρόκλῳ, τῷ γενομένῳ πατρὶ ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπῳ ταύτης τῆς βασιλίδος καὶ φιλοχρίστου πόλεως. ἀλλὰ γὰρ πολυτρόπως πειρᾶσαι τὰ ἐναντία φρονεῖν οὐ μόνον τῶν ἁγίων συνόδων, τῆς τε ἐν Νικαίᾳ καὶ ἐν ταύτῃ τῇ βασιλίδι πόλει, καὶ τῆς ἐν Καλχηδόνι, ἀλλὰ καὶ τῶν θείων γραφῶν· μὴ βουλόμενος κατὰ τὴν αὐτῶν παράδοσιν λέγειν, Χριστὸν τὸν μονογενῆ τοῦ Θεοῦ υἱὸν τὸ πάθος ὑπομεμενηκέναι σαρκὶ, κατὰ τὴν παράδοσιν τοῦ κορυφαίου τῶν ἀποστόλων. γράφων γὰρ αὐτὸς εὖ φράζει· Χριστὸς ἅπαξ περὶ ἁμαρτιῶν ἀπέθανε, δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων· θανατωθεὶς μὲν σαρκὶ, ζωοποιηθεὶς δὲ πνεύματι, ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ πνεύμασι πορευθεὶς ἐκήρυξε· φυλακὴν τὸν ᾅδην καλῶν. κρύψας γὰρ τὸ ἄγκιστρον τῆς αὐτοῦ θεότητος ἔνδον τῆς ψυχῆς τοῦ ἁγίου αὐτοῦ σώματος, οὕτως τῷ D ᾅδῃ * συνεκρύβη, καὶ τὴν αὐτοῦ παμφάγον γαστέρα αἴτημα, καὶ τοὺς ἀπ' αἰῶνος θανόντας ἐζωοποίησε, κατὰ τὸν Ἰὼβ τὸν λέγοντα· ἄξεις δράκοντα ἐν ἀγκίστρῳ. σὺ δὲ ἀπὸ τῆς ἀληθείας τὴν ἀκοὴν ἀποστρέψας, ἐπὶ τοὺς μύθους ἐξετράπης, κατὰ τὸν Ἄρειον καὶ Ἀπολλινάριον λέγων τὸν ἕνα τῆς τριάδος παθεῖν· ὅ ἐστιν ἡ ἄρρητος σοφία τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς, τί, τὸ αὐτοῦ ἀπαύγασμα καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, λόγος συνάναρχος καὶ συναΐδιος. ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ λόγος. πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἕν. οὕτως δὲ φρονεῖν ἔσπευσας, ἐπειδὴ ἀπηρνήσω τὴν σωτήριον τοῦ λόγου ἐνανθρώπησιν, ἣν καὶ ὑπὲρ ἡμῶν αὐτὸς ὁ λόγος καὶ Θεὸς λύτρον δέδωκε τῷ θανάτῳ, καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν ἀνήγαγεν εἰς οὐρανούς· περὶ ἧς καὶ τῷ Ἀβραὰμ εἴ- E ρηκεν ὁ Θεός· ἐν τῷ σπέρματί σου ἐνευλογηθήσονται πάντα τὰ ἔθνη. ὃ καὶ βεβαιῶν ἔλεγεν ὁ ἀπόστολος· τῷ Ἀβραὰμ ἐλέχθησαν αἱ ἐπαγγελίαι, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ. οὐ λέγει, καὶ τοῖς σπέρμασιν αὐτοῦ, ὡς ἐπὶ πολλῶν, ἀλλ' ὡς ἐφ' ἑνός· καὶ τῷ σπέρματί σου, ὅς ἐστιν ὁ Χριστός. ἐσπούδασται δέ σοι τὸ οὕτως φρονεῖν, καθότι οὐδὲ τὴν δεσπότου καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπωνυμίαν προσδέχῃ, ὅτι τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. καὶ ἄρα πάντως περὶ σοῦ ἂν εἴη τὸ γεγραμμένον· εἴ τις οὐχ ὁμολογεῖ τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθέναι, εἴη τὸ ἀνάθεμα. καὶ τὸ ὑπὸ Ἰωάννου λεγόμενον πᾶν πνεῦμα, ὃ ὁμολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν, ἐκ Θεοῦ γεγέννηται. οἱ οὖν ἐκ Θεοῦ γεννηθέντες, Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ τὸ πάθος γεγενῆσθαι λέγουσι, κατὰ τὰς προαγγελθείσας περὶ αὐτοῦ προφητείας, καὶ τὰ τῶν ἀποστόλων διδάγματα. Χριστὸν γὰρ

* Lege, συνεκρύβη.

λέγων τὸν τοῦ Θεοῦ παντοκράτορος υἱὸν, τὸν σταυρὸν ὑπομεμενηκέναι, τὰ ἑκάτερα λέγεις ἐν τῷ ἑνὶ, τήν τε αὐτοῦ θεότητα, καθ' ἣν Θεός ἐστιν ἀπαθὴς, καὶ ὁμοούσιος τῷ Θεῷ καὶ πατρί· καὶ ἄνθρωπος ὁ αὐτὸς θνητὸς, καὶ ὁμοούσιος τῇ παρθένῳ μητρί. τὸ γὰρ λέγειν τὸν ἕνα τῆς τριάδος παθεῖν, δείκνυσιν αὐτὸν τὸν λόγον παθητόν. ἐὰν οὖν ὁ λόγος παθητὸς, ὁμοίως καὶ ὁ πατήρ· εἰ δὲ καὶ ὁ πατὴρ καὶ ὁ λόγος παθητὸς, καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον παθητὸν, ἐπειδὴ μία οὐσία καὶ μία ἡ τούτων θεότης. ἐὰν δὲ εἴπῃς, φεύγων τὸ τῆς ᵃυἱοπατρείας ἔγκλημα, παθητὸν μὲν τὸν λόγον, ἀπαθῆ δὲ τὸν πατέρα καὶ τὸ πνεῦμα· ἔλυσας τὸ ὁμοούσιον, εἰσῆξας δὲ καὶ τὴν πολυθεΐαν. ἵνα οὖν μὴ ἄτριβον καὶ ἄβατον τρίβον διοδεύων, κρημνισθῇς εἰς τὴν τῶν αἱρέσεων φάραγγα, γένῃ δὲ καὶ ὑπαίτιος τῆς τῶν πολλῶν ἀπωλείας, καὶ τῆς τοῦ Θεοῦ ἱερωσύνης ἀλλότριος, τῇ βασιλικῇ ὁδῷ σεαυτὸν καὶ τὴν ποίμνην σου ὁδήγησον, καθ' ἣν καὶ οἱ ἐν Καλχηδόνι ἅγιοι πατέρες βαδίσαντες, κατέλαβον τὸν οὐρανόν. ἐπεὶ ἴσθι γινώσκων, ὅτι ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν ἀκάρπων δένδρων κεῖται· καὶ ὑπ' αὐτῆς, ὡς ἀγριέλαιος, ἐκκοπήσῃ, τουτέστι, τῇ ἁγίου πνεύματος δυνάμει, ἵνα ἡ εἰρήνη καὶ ὁμόνοια ἀρραγὴς διαμείνῃ τοῖς ἱερεῦσι τοῦ Χριστοῦ.

ᵃ Forte, υἱοπατρίας.

A dicens Filium omnipotentis Dei crucem sustinuisse, utrumque dicis in uno: & ipsius deitatem, secundum quam Deus est impassibilis & consubstantialis Dei & Patris: & humanitatem, secundum quam homo est mortalis & consubstantialis Virgini matri. Dicere enim unum Trinitatis pati, ostendit ipsum Verbum passibile. Si ergo Verbum passibile est, similiter & Pater. Si autem Pater & Verbum passibile est, passibilis & Spiritus sanctus erit, cum una substantia & una istorum deitas sit. Si autem dicis (fugiens culpam paternitatis) passibile quidem Verbum, impassibilem autem Patrem & Spiritum; solvisti consubstantialitatem, adduxisti B autem & plures deos. Ut ergo non incedas per non tritam & inviam semitam, & præcipitatus in aciem hæresum, fias & causa perditionis multorum, & a Dei sacerdotio alienus; in via regali teipsum & ovile dirige, per quam & sancti Patres qui in Chalcedona convenerunt, ambulaverunt, & cælum apprehenderunt. Tu enim cognoscis, quod dolabra ad radicem infructuosarum arborum jacet, & sub ipsa sicut oleaster incideris; hoc est, sancti Spiritus virtute; ut pax & concordia firma permaneat in sacerdotibus Christi.

Matth. 3.

ANTHEONIS EPISCOPI ARSINOES EPISTOLA, ad Petrum episcopum Antiochiæ.

Quoniam non oportet additionem crucis in trisagio adjungere, illam scilicet: Qui crucifixus es propter nos; quam hæretici apposuerunt.

Πάνυ εἰμὶ ἐστεναχὼς, ἀδελφὲ τιμιώτατε· ὅτι ἐπαύξεται διὰ σοῦ μέγα σκάνδαλον, καὶ γὰρ ἐπισχεῖν θέλω τὰ ἐπὶ τούτῳ δάκρυα, καὶ κεκώλυμαι ὑπὸ τῆς σῆς ἐν κακίᾳ ἐξευρημένης αἱρέσεως, ὅτι περιτιτρώσκεται παρὰ σοὶ τὰ εὐαγγέλια, πρὸς δέ τε καὶ ἀπόστολος· ἐπεὶ καὶ παρ' αὐτοὺς ἔδοξας ἐπισοφίζεσθαι, τὸ μὴ Χριστὸν σταυρωθέντα καθαρῶς ὁμολογεῖν, ἀλλὰ τῷ τρισαγίῳ τὸν σταυρὸν συνάπτειν, ὡς τὰ πρῶτά σου γράμματα τὰ πρὸς Ἀκάκιον τὸν Κωνσταντινουπόλεως ποιμένα δείκνυσιν. ἐπειδὴ γε εἰς ἀσέβειαν ἐμπεπλωκὼς, διαφόρως διαστρέφεις τὴν ἐξενεχθεῖσαν ὑπὸ σοῦ ἀδίκως γνώμην, ὅπως ἐμπεδούμενον καὶ ἑδραίαν αὐτὴν παρὰ πᾶσι κυρώσῃς. οὔτε γὰρ τὸ θεῖον λέγομεν παθητὸν, ὡς σὺ λέγεις· οὔτε γυμνὸν λόγον φαμὲν σταυρωθέντα, ἀλλὰ Χριστὸν Ἰησοῦν. ἐν δὲ τῷ τρισαγίῳ ποῦ σώματος δήλωσις, ἵνα χώραν ἡ τοῦ σταυροῦ λάβοι προσηγορία; λέγεις γὰρ, ἅγιος ὁ Θεός. καὶ τίς οὐκ οἶδεν, ὅτι πρῶτος ὁ πατὴρ κατὰ τὴν τάξιν τῆς συνήθους πᾶσι δοξολογίας, εἰ καὶ μὴ καθ' ὑπεροχὴν τῆς θεϊκῆς ἀξίας; ἔπειτα φάσκεις, ἅγιος ἰσχυρός. καὶ τίς οὐκ οἶδε, κατὰ τὸν προφήτην Ἡσαΐαν, ὅτι τὸ τεχθὲν ἡμῖν παιδίον, Χριστὸς Ἰησοῦς, οὗ ἡ ἀρχὴ ἐγενήθη ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτοῦ· καὶ καλεῖται καὶ ἔστι μεγάλης βουλῆς ἄγγελος, ἰσχυρὸς Θεός; εἰ γὰρ καὶ ἐσταυρώθη ἐξ ἀσθενείας, ἀλλὰ τὸ ἀσθενὲς ἡμῶν ἀναλαβὼν σῶμα, τοῦτο πέπονθεν. ἰσχυρὸς δὲ Θεὸς τυγχάνων, προθύμως πρὸς τὸν σταυρὸν τὸ οἰκεῖον ἐξεδίδου σῶμα, ὡς εἰπεῖν καὶ τὸν προφήτην· αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἀνέλαβε. Θεὸς δὲ καὶ ἄνθρωπος παρὰ πάντων συνομολογεῖται ὁ Χριστός· σὺ δὲ μόνον τὸ ἰσχυρὸν τῆς τοῦ Χριστοῦ θεότητος εἰπὼν, περιδραμὼν δὲ καὶ τοῦτον, ἥκεις ἐπὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, καὶ ὡμολόγησας, ὡς ἔστιν ἀληθῶς ἀθάνατον. τίνα οὖν ἐπιφέρεις ἐσταυρωμένον δι' ἡμᾶς μετὰ ταῦτα; τὸν Χριστὸν λέγεις; οὐκοῦν δῆλος γέγονας τετράδα *φωνῶν, ἕτερον παρὰ τὸν ἰσχυρὸν Θεὸν, τὸν Χριστὸν ὀνομάζων. ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον σταυρωθῆναι φάσκεις· καὶ τί τούτου δυσσεβέστερον γένοιτ' ἄν; ἀλλὰ φαντασίαν λέγεις τὴν τοῦ πάθους οἰκονομίαν; οὐκοῦν φαντασία κατὰ τοὺς ἀσεβεῖς Μανιχαίους καὶ ἡ ἡμῶν σωτηρία; ὁρᾷς πῶς πανταχόθεν περικρημνίζῃ, καὶ ἀγνοεῖς· ἢ καὶ εἰδὼς, ἑκὼν κακουργεῖς· ἰδοὺ νῦν ὑπομνησθεὶς, ἐντράπηθι περὶ τῆς ἀπαιδευσίας σου, καὶ εἶξον, ὡς παρεδέξω παρὰ τοῦ προφήτου, δοξολογεῖν τὸ τρισάγιον. ἀσωμάτως γὰρ ὀνομαζόμενον, μηδενὸς

* Forte, φρονῶν.

C Multum valde sum angustiatus super te, frater honorandissime, quoniam per te magnum oritur scandalum, præamputante me scandala. Etenim cum in hoc volo lacrymas compescere, prohibeor a tua perversa excogitata hæresi, quoniam evangelia a te sauciantur, actusque & apostolus. Visus es enim ultra ipsos ἐπισοφίζεσθαι, dum non Christum crucifixum pure confiteris, sed trisagio crucem coadunas, sicut prima tua scripta ad Acacium Constantinopolitanæ urbis pastorem, ostendunt. Ex quo autem in impietatem incidisti, opinionem a te injuste prolatam, differenter pervertis, quatenus permanentem & stabilem ipsam apud omnes confirmes. Neque enim divinum dicimus passibilem, sicut D tu dicis: neque nudum Verbum dicimus crucifixum, sed Christum Jesum. In trisagio autem, ubi non est corporis significatio, quem locum crucis appellatio accipiet? Dicis enim, *Sanctus Deus*. Et quis nescit, quoniam primus Pater sit secundum ordinem ᵃopinationis omnibus consuetæ, licet non secundum eminentiam divinæ dignitatis? Postea dicis, *Sanctus fortis*. Et quis nescit secundum prophetam Isaïam, natum nobis Christum Jesum puerum, *Cujus principatus super humerum ejus, & vocatur & est magni consilii angelus, Deus fortis*? Si enim crucifixus est ex infirmitate, infirmum nostrum assumens corpus, hoc passus est. Fortis autem E Deus exsistens, voluntarie ad crucem proprium exhibuit corpus: sicut dicit propheta: *Ipse infirmitates nostras assumpsit*. Deus autem & homo ab omnibus simul confitetur Christus, tu solam fortitudinem Christi deitatis dicis. Et percurrens hoc venisti ad Spiritum sanctum, & confessus fuisti (sicut est vere) immortalem. Quem ergo inferens crucifixum propter nos, præter Christum dicis? Nonne ergo manifestus factus es quaternitatem sapere, alium præter fortem Deum, Christum nominans, dum Spiritum sanctum crucifixum fuisse dicis? Et quid magis impium isto factum umquam fuit? Sed phantasiam dicis, passionis dispensationem. Nonne ergo phantasia, secundum impios Manichæos, & salvatio nostra est? Vides quomodo undique præcipitaris, & ignoras, vel sciens voluntarie male facis? Ecce nunc recordatus verecundare de tua ineruditione: & scito, sicut a propheta recepisti glorificare trisagium. Incorporaliter enim nominatur. Nullo car-

Incerto interprete, sed vetusto.

ᵃ Hoc est, vulgatæ formulæ glorificandi Deum.

Isai. 9.

Isai. 53.

Isai. 6.

nis ænigmate ipsum prædices. Unigenitus pure debet glorificari, nulla crucis additione inducta. Sic enim si quis sophista sit, e recta opinione præceps efficitur. Christum autem assumo, propter nos Filium Dei crucifixum, secundum beatum Paulum dicentem: *Nos autem prædicamus Jesum Christum, & hunc crucifixum.* Noli negare istius nomen & passionem. Sic autem nos præveniens ille, dixit: *Si quis vobis evangelizet præter quod accepistis, anathema sit. Ego enim,* inquit, *non judicavi me aliquid scire in vobis, nisi Christum Jesum, & hunc crucifixum.* Si autem istum negas crucifixum, & trisagio passionem adjungis, quomodo non subintrasti anathematizationem? Paulus est qui anathematizat, *vas electionis.* Prætendas, id est, assumas Christum, & crucem noli negare. Non alterum pro altero. Plurimi enim sunt crucifixi, unus autem qui propter nos. Porta ergo in cruce istius nomen, ut non alium suspiceris dicere crucifixum, quoniam scis, quod *multa sunt insidiæ dolosi.* Propter hoc trecenti decem & octo, & centum quinquaginta patres, unum Dominum Jesum Christum crucifixum tradiderunt, & non trisagium. Qui autem judicant seipsos esse meliores legislatores quam isti patres, quomodo non ostendunt se ab istis alienos?

1. Cor. 1. — Galat. 1. — 1. Cor. 2. — Actor. 9. — Eccles. 11.

A προκειμένου τῆς αἰνιγματώδους τοῦ μονογενοῦς αἰνίγματος. καθαρῶς ὀφείλει δοξολογεῖσθαι, μηδεμιᾶς σταυροῦ προσθήκης ἐπαγομένης. ὡς γὰρ ἂν σοφίζηταί τις, ἐκκρημνίζεται τῆς ὀρθοδοξίας. Χριστὸν δὲ δι' ἡμᾶς σταυρωθέντα, τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, παραλαβὼν, κατὰ τὸν μακάριον Παῦλον φάσκοντα· ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον. μὴ ἀπαρνοῦ τούτου τὸ ὄνομα καὶ τὸ πάθος. εἰ δὲ μὴ, προλαβὼν ἐκεῖνος ἔφη· εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω. ἐγὼ γὰρ, φησὶν, οὐκ ἔκρινά τι εἰδέναι ἐν ὑμῖν, εἰ μὴ Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον. εἰ δὲ τοῦτον ἀρνῇ σταυρωθέντα,
B καὶ τῷ τρισαγίῳ πάθος προσάπτεις, πῶς οὐχ ὑπεισῆλθες τὸν ἀναθεματισμόν; Παῦλός ἐστιν ὁ ἀναθεματίζων, τὸ σκεῦος τῆς ἐκλογῆς. προβαλοῦ Χριστὸν, καὶ σταυρὸν μὴ ἀπαρνοῦ, μὴ ἕτερον ἀνθ' ἑτέρου. πλεῖστοι γάρ εἰσιν οἱ σταυρωθέντες, εἷς δὲ ὁ δι' ἡμᾶς. φέρε οὖν ἐν τῷ σταυρῷ τούτου τὸ ὄνομα, ἵνα μὴ ἕτερον ὑποπτεύσῃς λέγειν σταυρωθέντα, ὅτι οἶδας πολλὰ τὰ ἔνεδρα τοῦ δολίου. διὰ τοῦτο καὶ οἱ τριακόσιοι δέκα καὶ ὀκτὼ, καὶ οἱ ἑκατὸν πεντήκοντα, ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν παρέδωκαν σταυρωθέντα, καὶ οὐ τὸ τρισάγιον. οἱ δὲ νομοθέτας κρείττονας ἑαυτοὺς εἶναι τούτων τῶν πατέρων, πῶς οὐ δεικνύουσιν ἑαυτοὺς τούτων ἀλλοτρίους;

EPISTOLA FAUSTI EPISCOPI *APOLLONIDÆ, ad eumdem Petrum.

*APOLLONIADIS.

Incerto interprete.

QUoniam jam permissum est primos pungi ab his, quibus postremo mysterium Dei revelatum est; illos autem silentium agere a mala doctrina, tamquam pessimos dogmatistas effectos: audivi a multis coëpiscopis, dilectissime, te a recta opinione deviare, & hoc ubique circumstrepitur. Propter quod necessarium putavi, quærere a te, si hæc ita se habent. Ostendere enim visum est, non ita te sapere debere, ut trisagio crucem adjungas, & passioni & morti impassibile submittas: sed pure, sicut ea quæ sunt Seraphim, & pie gloriam dicere. Quomodo christianizant gentes, si nomen Salvatoris non inferatur Christo? Quomodo autem & ipsi Christiani fideles esse possunt, non superponentes cruci nomen Christi? Audientes enim infideles Deum immortalem propter nos crucifixum, dicent scandalum esse credere in Christum, avertentes & dicentes: Dii nostri qui apud Christianos populos adulteri sunt, immortales a nobis appellantur. Et quomodo ipsorum Deus immortalis existens, mortuus est; Manifestum quod falsa est [a] dictio ipsa. Si enim mortuus est, non est immortalis. Adhuc neque fortis, sed infirmus mortalitate tentatus. Non isti solum, sed & Dei cultores, & nobis confideles, dicent: Utique isti Dei passionarii sunt, & non Christiani: Manichæi, & non orthodoxi: [b] quia Trinitatem tenentes non Trinitatem: Eutychianistæ sunt, non recte sentientes: Nestoriani, non christianizantes. Si quis autem in cruce appensum audiet Christum Jesum esse, qui mortalem carnem nostram sua clementia [c] χρίσας, Christus proprie vocatur; propter quod & crucifixerunt ipsum, quem speramus, quoniam ipse est venturus redimere Israël: tunc cadens in faciem, dicet: Et ego Christianus sum: Credo in quem & isti crediderunt. Et credentur esse & passiones, & mortalitas corporis ipsius. Et propter hoc enim plurimis deliramentis jaculata est ab infidelibus fides orthodoxa sexcentorum triginta patrum in Chalcedona: quoniam dixerunt, duas naturas esse in Christo, unam passibilem, mortalem, visibilem, & tractabilem, quæ est caro nostra: & unam impassibilem, immortalem, invisibilem, intractabilem, quæ est Dei inviolabilis natura. Utrumque ergo in Christo oportet nos confiteri, quoniam unioni non des distantiam: neque scindas Deum a carne, & non deprehenderis Nestorianus: neque discretionem Christi naturarum negaris, & non suspicaberis esse Eutychianista: & non confundas Deum pas-

Isai. 6.

[a] judicium hoc, in Græco.

[b] Lege, quaternitatem tenentes.

[c] Hoc est, inunctus.

C ΕΠειδὴ ἐφ' ἐπιτέτραπται νύττεσθαι τοὺς πρώτους ὑπὸ τῶν ἐσχάτως ἀποκαλυφθέντων Χριστοῦ τὸ μυστήριον ἐχάτους, ἐκείνους δὲ σιγῇ ἄχρι τῆς κακοδιδασκαλίας, ὡς γενομένους κακίστους δογματιστάς· ἤκουσα παρὰ πολλῶν ἐπισκόπων, ἀγαπητὲ, ἐκτετράφθαι σε τῆς ὀρθοδοξίας, καὶ τοῦτο πανταχοῦ περιηχεῖται. διὸ ἀναγκαῖον ἡγησάμην πυθέσθαι παρὰ σοῦ, εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει. δεῖξαι γάρ μοι δέδοκται, μὴ οὕτω σε φρονεῖν ὀφείλειν, ὥστε τῷ τρισαγίῳ σταυρὸν συνάπτειν, καὶ πάθει καὶ θανάτῳ τὸ ἀπαθὲς ὑποβάλλειν, ἀλλὰ καθαρῶς, ὡς τὰ σεραφὶμ, καὶ εὐσεβῶς δοξολογεῖν. πῶς γὰρ χριστιανίσουσι τὰ ἔθνη, τοῦ ὀνόματος τοῦ σωτῆρος μὴ ἐπιφερομένου τῷ Χριστῷ; πῶς δὲ καὶ αὐτοὶ οἱ Χριστιανοὶ δύνανται πιστοὶ τυγχάνειν, μὴ ἀνατιθέντες τῷ σταυρῷ τὸ τοῦ Χριστοῦ ὄνομα; ἀκούοντες γὰρ οἱ ἄπιστοι Θεὸν ἀθάνατον δι' ἡμᾶς σταυρωθέντα, ἐροῦσι σκάνδαλον
D εἶναι τὸ πιστεύειν Χριστῷ, ἀποστρεφόμενοι καὶ λέγοντες· οἱ Θεοὶ ἡμῶν, οἱ παρὰ τοῖς Χριστιανοῖς κίβδηλοι ὄντες, ἀθάνατοι παρ' ἡμῶν ἀναγορεύονται. καὶ πῶς ὁ αὐτῶν Θεὸς ἀθάνατος ὢν, ἔπαθε; δηλονότι ψευδὴς ἡ κρίσις αὕτη. εἰ γὰρ ἀπέθανεν, οὐκ ἔτι ἀθάνατος, οὐδὲ ἰσχυρὸς, ἀλλ' ἀσθενὴς, τῆς ἀθανασίας πειραθείς. οὐχ οὗτοι δὲ μόνοι, ἀλλὰ καὶ θεοσεβεῖς, καὶ ἡμῖν ὁμόπιστοι, λέξουσιν ἄν· οὗτοι θεοπαθῖται, καὶ οὐχὶ Χριστιανοί εἰσι· Μανιχαῖοι, καὶ οὐκ ὀρθόδοξοι· τετραδῖται, καὶ οὐ τριαδῖται· Εὐτυχιανισταὶ, καὶ οὐκ ὀρθόδοξοι· Νεστοριανοὶ, καὶ οὐ φιλόχριστοι. εἰ δέ τις τὸν ἐπὶ σταυροῦ κρεμασθέντα ἀκούσει Χριστὸν εἶναι, ὃς τὴν θνητὴν ἡμῶν σάρκα χρίσας φιλανθρωπίᾳ, Χριστὸς εἰκότως κεκλήσεται· διὸ καὶ ἐσταύρωσαν αὐτὸν, ὃν ἐλπίζομεν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραήλ· τότε πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον, ἐρεῖ· κἀγὼ Χριστια-
E νός εἰμι· πιστεύω εἰς ὃν καὶ οὗτοι ἐπίστευσαν. καὶ πιστευθήσεται καὶ τὰ πάθη καὶ ἡ θνητότης τοῦ σώματος αὐτοῦ. καὶ γὰρ διὰ τοῦτο πλείσταις λοιδορίαις ἐβλήθη παρὰ τῶν ἀπίστων ἡ ἐν Καλχηδόνι τῶν ἑξακοσίων τριάκοντα πατέρων ὀρθόδοξος πίστις, ὅτι εἶπον δύο φύσεις ἐν τῷ Χριστῷ, μίαν παθητὴν, θνητὴν, ὁρατήν τε καὶ ἁπτὴν, ἥτις ἐστὶν ἡ σὰρξ ἡμῶν· καὶ μίαν ἀπαθῆ, ἀθάνατον, ἀόρατον, ἀψηλάφητον, ἥτις ἐστὶν ἡ τοῦ Θεοῦ ἄχραντος φύσις. τὰ ἑκάτερα οὖν ἐν τῷ Χριστῷ δεῖ ἡμᾶς ὁμολογεῖν, ὡς τῇ ἑνώσει μὴ δῷς διάστασιν, μηδὲ τέμῃς τὸν Θεὸν ἀπὸ τῆς σαρκός· καὶ οὐ φωραθήσῃ Νεστοριανός. μηδὲ τὸ διάφορον ἀπαρνήσῃ τῶν Χριστοῦ φύσεων· καὶ οὐχ ὑποπτευθήσῃ Εὐτυχιανιστὴς εἶναι. καὶ μὴ συγχέῃς Θεὸν σαρκὸς πά-

θοσι.

θεσι. καὶ ἐκ ἐλεγχθήσῃ Ἀπολιναριστὴς εἶναι. μηδὲ τὸν ἀπαθῆ καὶ ἀθάνατον περάζῃ λέξης Θεόν· μηδὲ προστεχθείσῃ εἶναι Μανιχαῖος. μηδὲ ἐν τῷ τρισαγίῳ μετὰ Θεὸν πατέρα, καὶ ἰσχυρὸν αὐτοῦ υἱὸν, καὶ ἀθάνατον πνεῦμα, προσθῇς Χριστὸν ἐσταυρωμένον· καὶ οὐχ ἕξῃς τοῦ Σαμοσατέως τὴν αἵρεσιν, καὶ ἐκ ἐλεγχθήσῃ τετράδα [a] φρονεῖν, καὶ οὐ τριάδα. μηδὲ τὴν τριάδα εἰς Χριστὸν ἀναπλάσῃς, αὐτὸν λέγων πατέρα, καὶ υἱὸν, καὶ ἅγιον πνεῦμα. καὶ οὐχ ὑποίσεις τὴν Σαβελλίου δίκην. μηδὲ κληθῆναι θέλων καθηγητὴς, καὶ οὐκ ἀκόλουθος τῆς Χριστοῦ διδασκαλίας, καινοτομήσῃς κενοδοξίας αἵρεσιν· καὶ οὐ μολύνεις τὴν ψυχὴν, ὅτι οἶδας τοὺς ἀποστόλους μὴ καθηγησαμένους ἐν καινοτομίαις, ἀλλ' ἐξιχνιασάντας τὸν μόνον καθηγητὴν καὶ νομοθέτην Χριστόν. βλέπε, ἀγαπητὲ, μὴ εἰς πέρας ἄξῃς τὸ διαφημιζόμενον περὶ σοῦ· μὴ γέλως γένῃ, ὡς θεοπαθήτης, ἢ τετραδίτης. εἰ δὲ καὶ ἐδέξω τούτων τῶν λόγων, ἢ τῆς φρονήσεως ἐμπαρεσχόμενος, τάχος ἔκκλινον ἀπὸ κακοῦ, καὶ ποίησον ἀγαθόν· ἵνα, ὡς ᾄδομεν, ὀρθοτομῇς τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, Χριστὸν καθομολογῶν σαρκὶ δι' ἡμᾶς παθόντα, τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος· καὶ ἅπαξ τοῦ οὕτως ὁμολογεῖν μὴ ὑποσκελισθῇς ὑπὸ τῶν αἱρέσεων. πολλοὶ γὰρ πλάνοι ἐξῆλθον εἰς τὸν κόσμον, οἱ μὴ ὁμολογοῦντες Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθέναι.

A sionibus carnis, & non diceris Apollinarista : neque [a] impassibili & immortali superbe addas Christum crucifixum, & non asseveres mutatum Deum ; & non eris habitus Manichæus. Neque in trisagio post Deum Patrem, & fortem ipsius Filium, & immortalem Spiritum, addas Christum ; & non habebis Samosateni hæresim. Et non redarguaris quaternitatem sapiens, non Trinitatem : neque Trinitatem in Christum induplices, ipsum Patrem & Filium & Spiritum sanctum dicens ; & non subibis Sabellii pœnam, id est, causam. Non velis vocari præceptor, & non secutor doctrinæ Christi : B & non innovabis [b] vanæ gloriæ hæresim, & non contaminabis animam tuam : quoniam scis apostolos non fuisse præceptores in novitate, sed indagantes solum præceptorem & legislatorem Christum. Videas, carissime, non in finem duces diffamationem tuam, ne derisus fias, tamquam Deum passibilem, vel quaternitatem asserens. Si autem apprehendisti hos sermones in instinctu sensus, *cito declina a malo, & fac bonum* ; & (ut optamus) rectum facias verbum veritatis, Christum simul confitendo secundum carnem propter nos passum, Filium Dei viventis : & simul sic confitendo, non supplantaberis ab hæresibus : *Multi enim errones exierunt in mundum, qui non confitentur Jesum Christum in carne venisse.*

[a] Forte, φρονεῖν.

[a] impassibilem, & immortalem, in Græco.

[b] novæ opinionis, in Græco.

Psalm. 33.

Joan. 2.

EPISTOLA PAMPHILI EPISCOPI *ABYDARUM, ad eumdem Petrum.

* vel Abydorum.

Τὸ πλῆθος τῶν ἐμῶν παίδων, ἀγαπητὲ, διεγείρει με κελαδεῖν θρῆνον. εἰ γὰρ ἐν οἴκῳ τινὶ θνήσκει τις, ἐκεῖσε κλαυθμὸς φοιτᾷ· πῶς οὐκ ἀποδακρύσομαι καὶ ἀποδύρομαι τὸν θάνατον ἐκ τῶν σῶν ἀγγελιῶν καταγγελθέντα τῶν ἐμῶν υἱῶν θάνατον, οὓς ἔδει σε ὡς συναδέλφους ἐπισπουδάσαι σὺν ἐμοὶ ἄξαι πρὸς τὸν Θεόν; τοὐναντίον δὲ τὸ σοφιστικόν σοι, θεοφιλέστατε. ἐχθροῦ γὰρ ὀλετὴρ, καὶ οὐ ζωή· πικρία, καὶ οὐ ἡδύτης· [b] καλάμη, καὶ οὐ χρυσός· ἄκανθα, καὶ οὐκ ἄνθος· καταῤῥαγμὸς, καὶ οὐ γαλήνη. τί γὰρ τῶν προέδρων ἡμῶν καὶ ἐπισκόπων οὐ προσχὼν τοῖς συμβόλοις, ἔγνως μὴ προστίθεσθαι τῇ τριάδι [c] τετράδα, ἣν ἐν τῷ τρισαγίῳ σε φάσκειν λέγοντα ἐν προσθήκῃ σταυροῦ; αὕτη γὰρ δρακοντικὴ καὶ ἰοβόλων αἱρέσεων φωνὴ, καὶ πύλη ᾅδου, καὶ αἰώνιος πυλωρὸς θανάτου, χριστιανῶν βρόχος, ἀκάκων θήρευμα, ὀρθοδόξων μῶμος, πιστῶν περίπτωσις, σωφρόνων σκάμβωσις, ἀσκητῶν σκάνδαλον· οἷς ὑπώπτευσαν γλυκὺς εἶναι σὺν τῇ ἐκφωνουμένῃ σου ἐκθέσει, τῇ παρανομιζούσῃ τὸν ἀποστολικὸν ὅρον, καὶ τὰ εὐαγγέλια, καὶ τὸ τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ σύμβολον, τῶν τὴν προσθήκην ἐν τῷ τρισαγίῳ ἀγνοούντων, τὸ νοητὸν δηλητήριον. φράσον μοι οὖν, τίς τὴν θεότητα ἔφη σταυρὸν ὑπομεμενηκέναι; τί τὸν Θεὸν λόγον γυμνοῖς ἀπὸ τῆς στολῆς; τί διχάζεις τὸν ἄτμητον τῇ σῇ σκαιότητι; τί παρατιτρώσκεις τὴν ἀλήθειαν; τί Νεστορίῳ καὶ Εὐτυχεῖ τῇ τομῇ τοῦ Χριστοῦ ὑπόσπονδος γίνῃ, καὶ τοῦ Σαμοσατέως συμμαθητεύων, ἐσπ. ῥῆξαι Χριστοῦ τὴν θείαν οὐσίαν ἀπὸ τῆς σαρκός; καὶ Οὐαλεντίνῳ συναπεβόησας, ὡς ἐκεῖνος, φάσκων τὸν ἀθάνατον σταυρωθῆναι, καὶ ὑποβάλλων θεὶς τοῖς πάθεσι τὴν θείαν φύσιν; τί ἐπέχω, ἢ τί λαλήσω; οὐ Παυλιανιστήν σε φωνήσω; ἀλλ' ἐν τοῖς συγγράμμασιν ἔφης, μετὰ τὴν τῆς τριάδος φωνὴν, Χριστὸν δι' ἡμᾶς σταυρωθέντα. οὐ Μανιχαῖόν σε λέξω; ἀλλὰ γέγονας αὐτοκατάκριτος, Θεὸν καὶ οὐχὶ Χριστὸν φάσας ἐσταυρωμένον. οὐ Νεστοριανόν σε φράσω; ἀλλ' ἀπεδέξω μετὰ τὸν πατέρα μὴ ὁμολογεῖν τὸν ὑμνούμενον ὑπὸ πιστῶν Θεοῦ ἰσχυρὸν υἱὸν, σαρκὶ ἐσταυρωμένον. ὡς Ἀπολιναριστήν σε λέξω; ἔφυρες γὰρ, ὡς αὐτὸς, Θεὸν συγχέας σαρκὸς πάθεσι. λίαν οὖν λύπῃ χρησθεὶς, τάδε σοι προτίθημι, εἰς τοῦτό με συμβιβάσαντος Ἀκακίου· [d] αὐτὸς δὲ ὁ τῆς Ῥωμαίων, ὑπὸ τῆς πάσης δὲ ὁ πάντων ἐπίσκοπος. τί λυμαίνῃ τὴν ἐκκλησίαν; τί σκορπίζεις Χριστοῦ τὴν ποίμνην; εἰ κακῶς λέγω, φράσον μοι σύ. ζητῶ γάρ σε τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὀρθοτάτῃ ὑπερέχειν

C Filiorum meorum, dilectissime, amarum excitas me luctum emanare. Si enim cum in aliqua domo quis moritur, ibidem fletus abundat ; quomodo non lacrymabor & dolebo mortem filiorum meorum, tuis suasis perniciose delatam, quos oportebat te, tamquam confratrem, studere una mecum ad Deum adducere ? Contrarium autem a te factum est, Deo amantissime. Fuisti enim ipsorum corruptor, non vita : amaritudo, non dulcedo : uva amara, non dulcis bottus : zizania, non frumentum : stipula, non aurum : spina, non flos : conturbatio, non serenitas, id est, tranquillitas. Quid enim ? Præcedentium nostrorum coëpiscoporum attendens symbola, non scivisti non fuisse additam Trinitati quaternitatem, dum trisagium diceres in additione crucis ? D Ipsa enim est draconica & venenosarum hæresum vox, & porta inferni, & sempiternus janitor mortis, & Christianorum laqueus, innocentium captio, orthodoxorum momus, id est, contaminatio ; fidelium prolapsus, sapientium timbatio, industriorum scandalum, quibus suspectus fuisti dulcis esse cum tua [d] exclamata expositione, qua agonizas contra apostolicam diffinitionem & evangelia, & trecentorum decem & octo patrum symbolum, additionem in trisagio ignorantium, intellectuale venenum. Dic mihi ergo, quis deitatem dicit crucem sustinuisse ? Quid Deum Verbum nudas a stola ? Quid insecabilem tua ignavia seu umbrositate secas ? Quid veritatem faucias ? Quid Nestorio & Eutycheri, E Christi sectione, fœderatus es, & Samosateno condiscipulus, scindis Christi divinam substantiam a carne, & cum Valentino eructasti; dicens, sicut ille, immortalem crucifixum fuisse, & divinam naturam servi supponens passionibus ? Quid ? [e] Continebo, vel loquar ? Num Paulianistam te acclamabo ? Tamen in tuis litteris dixisti, post Trinitatem, Christum propter nos crucifixum. Num Manichæum te dicam ? Tamen tu tibiipsi reprehensibilis factus fuisti ; Deum, non Christum, dicens crucifixum. Num Nestorianum te appellabo ? Sed approbasti post Patrem confiteri laudatum a fidelibus Filium Dei fortem, carne crucifixum. Num Apollinaristam te dicam ? Commiscuisti enim, sicut ipse, Deum confundens passionibus carnis. Multa itaque tristitia repletus, hæc tibi propono, simul cum Acacio, inducente me ad hoc ipsum, quorum viriliter [f] ab orthodoxis dementiæ resistendum est. Quid contaminas ecclesiam ? Quid dilaceras Christi ovile ? Si male dico, dic mihi tu. Quæro enim te doctrina rectissima excelle-

[b] Quædam hic desunt. Forte, ὀμφαξ καὶ ἡ πίπειρος βότρυς· ζιζάνια καὶ οὐ σῖτος.

[c] Forte, τετράδα.

[d] αὐτὸς δὲ alii legunt: supp. συμβιβάσαντος, &c.

Interne intersente.

[d] Forte, excantata, vel excogitata expositione.

[e] Forte, Conticebo.

[f] Ista non respondent textui Græco.

re me & plurimos. Quid ergo? dicemus, ficut Paulus, Chriftum crucifixum; vel ficut tu, immortalem crucifixum? Quid? dicemus, quoniam oportet filium hominis pati, ficut multoties Dominus dixit; vel ficut tu innovando dixifti, deitatem pati? Vel evangelia & actus & Apoftolus (ficut tu dicis) non dicunt ficut oportet, fed funt apud te fpernenda, & apud eos qui fecuti funt hujufmodi tuam infipientiam, dicendo trifagium crucifixum, vel poft Trinitatem, Chriftum crucifixum? Defignati enim funt tecum quaternitatem afferentes. Si autem hæc ita fe habent, ad quid facræ fcripturæ leguntur, vel ipfæ creduntur [a] auditæ? Ubique enim Chriftum tradunt propter nos crucifixum, & non trifagium, ficut tu dicis: fed rejiciendos fcripturæ dixerunt omnes, qui Deum paffibilem dicunt. Jam autem & ante has litteras, tamquam domino meo & patri, fic rectiffima fapiens manifeftavi, reformari debere & [b] refringere impium dogma a te innovatum; & non acquievifti. Propter quod ego, tamquam ad primum invectorem horum impiorum fermonum, jaculor contra te mulctam; ut fi forte per ifta monimenta reprehenfus a minore in dignitate, cito cedas confiteri Patrem, & Filium, & Spiritum fanctum, & nihil his addere vel auferre, teneas culmen throni pro nobis. Si autem fic non fuftinueris, inducam fupra te communionis privationem. Dicit enim Apoftolus: *Hæreticum hominem poft primam & fecundam monitionem recufa, fciens quoniam everfus eft talis, & peccat, feipfo condemnatus exfiftens.* Verumtamen Dei interpellatores fumus, ne tuiipfius condemnator exfiftas, fed recti verbi prædicator exfiftas.

[a] vel audita
[b] Forte, reftringi.
Tit. 3.

μου καὶ πλείστων. τί οὖν; φρέσωμεν, ὡς Παῦλος, Χριστὸν ἐσταυρωμένον, ἢ, ὡς σὺ, τὸν ἀθάνατον ἐσταυρωμένον; τί ἐροῦμεν; ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ὡς πολλαχῶς ἔφη ὁ κύριος, παθεῖν· ἢ ὡς σὺ κεκαινοτόμηκας, τὴν θεότητα παθεῖν; ἢ τὰ εὐαγγέλια, καὶ αἱ πράξεις, καὶ ὁ ἀπόστολος, ὡς σὺ ἔφης, λέγουσιν ὥσπερ δεῖ· ἀλλ' εἰσὶ παρὰ σοὶ μεμπτέα, καὶ παρὰ τοῖς ἐξακολουθήσασι τῇ τοιᾷδε παραφροσύνῃ, τῷ τὸ τρισάγιον φωνεῖν ἐσταυρωμένον; ἀποδεδειγμένοι γάρ εἰσι σὺν σοὶ τετράδα παρεισφέροντες. εἰ δὲ ταῦτα οὕτως ἔχει, τί ἀναγινώσκονται αἱ θεῖαι γραφαὶ, εἰ αὗται οὐ πιστεύονται, ἀλλὰ σύ; ἄνω γὰρ καὶ κάτω Χριστὸν παραδιδόασι δι' ἡμᾶς ἐσταυρωμένον, καὶ οὐ τὸ τρισάγιον, ὡς σὺ νῦν φάσκεις. ἀλλὰ καὶ ἀποβλητέους εἶπον αἱ γραφαὶ τοὺς θεοπασχίτας. ἤδη δὲ καὶ πρὸ τούτων τῶν γραμμάτων, ὡς κυρίῳ μου καὶ πατρὶ ὀρθότατα φρονοῦντι, δεδήλωκα ἐπανορθώσασθαι, καὶ ἀναρρῆξαι τόδε τὸ παρὰ σοῦ καινισθὲν ἀσεβὲς δόγμα, καὶ οὐκ εἶξας. διὰ τοῦτο τοίνυν, ὡς πρὸς πρῶτον εὑρετὴν τῶν ἀσεβῶν τούτων λόγων, διδόασί μοι τοὺς κατὰ σοῦ ἐπιτιμίους. ἴσως κἂν διὰ τούτων ἐντραπεὶς, ἐπιτιμαζόμενος παρ' ἥττονος τῇ ἀξίᾳ, θᾶττον εἴξῃς ὀρθοδόξως πατέρα, καὶ υἱὸν, καὶ ἅγιον πνεῦμα, ἐν τῷ μηδὲν τούτοις προσθεῖναι ἢ ὑφαιρεῖν, καὶ ἔχεσθαι τῆς ὑπὲρ ἡμῶν ἀξίας τοῦ θρόνου. εἰ δὲ μὴ οὕτως ἀνάσχοιο, οἴσω σοι κοινωνίας στέρησιν. ἔφη γὰρ ὁ ἀπόστολος· αἱρετικὸν ἄνθρωπον, μετὰ πρώτην καὶ δευτέραν νουθεσίαν, παραιτοῦ· εἰδὼς, ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοιοῦτος, καὶ ἁμαρτάνει, ὢν αὐτοκατάκριτος. πλὴν Θεοῦ ἐσμεν ἐντευκταὶ, μὴ γενέσθαι σε αὐτοκατάκριτον, ἀλλ' ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας.

EPISTOLA ASCLEPIADIS EPISCOPI TRALLENSIS, ad eumdem Petrum.

Interpretis interpretes.

ECce, cariffime, impletus eft mundus fcandalo appofitionis tuæ, & palatia plena curæ facta funt, & paftores incitantur merito inducere fupra te maledictionem. Da ergo, obfecro, vocem unam orthodoxam, ut cures verum in communi; ut Filium Dei totus mundus fimul confiteatur crucifixum: & non fpernatur ifte per te, & iftius nomen in dicendo non aliter pervertatur in trifagio iftius crucis. Num tu primus es patrum in Nicæa, ut diffinitio tua fuper ipfos dominetur? Sed dicis: Ego propter Neftorium addidi in trifagio crucem, ex eo quod repellebatur ab eo deitas, dum ipfum crucifixum dicebat. Et quid? Non eft intellectus ifte junior Neftorio. Incepit enim hoc a Photino vanæ fententiæ: quem fancti patres, qui in Nicæa convenerunt, in vita quidem non invenerunt, dogma autem ipfius condemnaverunt. Non tamen propterea deprehendunt ipfi trifagium crucifixum, quoniam hoc ipfis erat in notitia valde grave, Photino autem amabile. Unde trifagium in folis myfteriis vocari permiferunt, ficut illa Seraphim dicunt, nullam in ifto additionem vel dettractionem facientes. Rurfus autem hæc impietas renovata in tempore Samofateni, iterum invaluit: & fanctæ memoriæ patres in Conftantinopoli congregati, licet ipfum non invenerunt, tamen dogma ipfius condemnarunt: hoc eft, non fapere duos filios. Ideo unum filium in ipforum diffinitione confeffi funt, non trifagium. Dixerunt autem ipfum crucifixum, quoniam diffinitionem patrum ante ipfos præcedentium fecuti funt, & ipforum dogmata fequi judicaverunt, audire videlicet in folis myfteriis trifagium impaffibiliter, ficut Seraphim, & non crucifixum. Rurfus revalefcente Neftorio, & inftruente impia ante ipfum dogmata illa, videlicet Photini & Samofateni, congregati propter ipfum, qui circa Cæleftinum & Cyrillum erant, hujufmodi impietates propulfaverunt, & non appofuerunt in trifagio crucem. [c] Vel tu videris omnibus iftis fapientior effe, vel habere plus Spiritus fancti quam ipfi, quibus fcientia fuit? Tua ergo additio crucis in trifagio appofita, impia blafphemia eft.

Ifai. 6.
[c] al. An

ΙΔοὺ ἀγαπητὲ, πεπλήρωται ὁ κόσμος ἐκ τῆς οἰκειώσεώς σου σκανδάλου, καὶ τὰ βασίλεια ἐμφρόντιστα γέγονε, καὶ οἱ ποιμένες διεγείρονται ἐπαξίως ἄξαι ἐπὶ σοὶ ταλανισμόν. δὸς οὖν, παρακλήθητι, φωνὴν μίαν ὀρθοτομίας, τοῦ ἐπιθεραπεῦσαι πληθὺς ἐν τῷ κοινῷ, τοῦ τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν κόσμον καθομολογεῖν ἐσταυρωμένον· καὶ μὴ τοῦτον διαρρηγνύσθαι διὰ σοῦ, καὶ τούτου τὸ ὄνομα, ἐν τῷ ἑτέρως ἐν διαστροφῇ λέγειν ἐν τῷ τρισαγίῳ τούτου τὸν σταυρόν. μὴ σὺ πρῶτος εἶ τῶν ἐν Νικαίᾳ πατέρων, ἵνα ἄρξῃ ὁ ὅρος σου ὑπὲρ αὐτούς; ἀλλά φησιν, ἐγὼ διὰ Νεστόριον προσέθηκα ἐν τρισαγίῳ τὸν σταυρὸν, διὰ τὸ αὐτὸν περιξενοῦσθαι ἐν τούτῳ τὴν θεότητα, ἐν τῷ σταυροῦσθαι αὐτόν. καὶ τί; μὴ νεώτερον τοῦ Νεστορίου τὸ φρόνημα; ἦρξε γὰρ ἤδη ἀπὸ τοῦ ματαιόφρονος [a] Φωτεινοῦ, ὃν οἱ ἅγιοι πατέρες οἱ ἐν Νικαίᾳ, ἐν ζωῇ μὲν οὐ κατέφθασαν, τὸ δὲ δόγμα αὐτοῦ κατέκριναν, οὐ διὰ τὸ φράσαι αὐτοὺς τὸ τρισάγιον ἐσταυρωμένον, ἐπειδὴ τοῦτο ἦν ἐν γνώσει αὐτοῖς λίαν δύσφορον, Φωτεινῷ δὲ ἐρασμιον. ὅθεν τὸ μὲν τρισάγιον ἐν μυστηρίοις μόνοις ἀνέθεντο φωνεῖσθαι, καθὰ τὰ σεραφὶμ φασι, μηδεμίαν ἐν τούτῳ προσθήκην ἢ ὑφαίρεσιν πράξαντες. πάλιν δὲ τοῦτο τὸ ἀσεβὲς ἀνανεωθὲν ἐπὶ τοῦ [b] Σαμοσατέως, λίαν ἠδρεύθη καὶ ἐπισωρευθέντες οἱ ἀοίδιμοι τὴν μνήμην πατέρες ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, εἰ καὶ αὐτὸν οὐ κατέφθασαν, ἀλλὰ τὸ δόγμα αὐτοῦ κατέκριναν, τὸ μὴ φρονεῖν δύο υἱούς. διὸ ἕνα καθωμολόγησαν ἐν τῷ ὅρῳ αὐτῶν υἱὸν· μὴ τὸ τρισάγιον ἔφησαν δι' αὐτὸν ἐσταυρωμένον, ὅτι τῷ ὅρῳ τῶν πρὸ αὐτῶν πατέρων ἐξηκολούθησαν, καὶ ἐπειδὴ τοῖς δόγμασιν αὐτῶν ἔκριναν, τοῦ τὸ τρισάγιον ἐν τοῖς μυστηρίοις μόνον ἐξακούεσθαι ἀπαθῶς, ὡς τὰ σεραφὶμ, καὶ μὴ ἐσταυρωμένον. πάλιν δὲ Νεστορίου ἀνακαλύψαντος καὶ καταρτίζοντος τὰ ἀσεβῆ πρὸ αὐτοῦ δόγματα, φημὶ δὴ τὰ Φωτεινοῦ, καὶ τὰ τοῦ Σαμοσατέως, συναθροισθέντες δι' αὐτὸν οἱ περὶ Κελεστῖνον καὶ Κύριλλον, ἔπαυσαν τὰς τοιαύτας δυσσεβείας, μὴ ἀποθέντες ἐν τῷ τρισαγίῳ σταυρόν. ἢ σὺ δοκεῖς πάντων τούτων σοφώτερος εἶναι, ἢ ἔχεσθαι παρ' αὐτοὺς πνεύματος ἁγίου, οἷς ἦν γνῶσις; ἡ σὴ τοίνυν ἀποτεθεῖσα ἐν τῷ τρισαγίῳ προσθήκη, δυσσεβὴς βλασφημία ἐστί.

[a] Σαμοσατέως Παύλου legendum.
[b] Φωτεινοῦ qui Pauli Samosateno junior exftitit.

τινὰ καὶ κατὰ τούτους τοὺς ἁγίους πατέρας, διαφόρων κατα-A λαβόντων τὴν Κωνσταντινούπολιν σεισμῶν, μικρὸς καὶ μέγας, πλούσιος καὶ πένης, δοῦλος καὶ ἐλεύθερος ἐκ τῆς πόλεως ἀναχωρήσαντες, ἐν τῷ κάμπῳ ἅμα συνέδραμον, κρυμοῖς καὶ χειμῶσιν ἐκεῖσε ὀλέσθαι, ἢ μὴ συμπλεχθῆναι τῇ αὐτῇ πόλει. οὓς φείδεσθαι ὁ Θεὸς ἀξιώσας φιλανθρωπευσάμενος, ἀπεκάλυψε τῷ μακαρίῳ Πρόκλῳ τὸ τρισάγιον εἰς παῦσιν ὀργῆς λιτανεύοντας αὐτοὺς φωνεῖν. καὶ τοῦτο ἐμφανὲς οὐχ ἑνὶ ἢ δευτέρῳ γνωστὸν, ἀλλὰ παντὶ τῷ κόσμῳ. μὴ ἀπήθησεν ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ λέγεσθαι σταυρὸν, ὅτι οὐδὲν ὁρᾷ εἰς ὕβριν αὐτοῦ; ἔφη γὰρ φάσκειν· ἅγιος ὁ Θεὸς, ἅγιος ἰσχυρὸς, ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς. πῶς οὖν σὺ τετόλμηκας προσθεῖναι σταυρὸν, παρὰ τὸν Θεὸν, ἢ καὶ παρὰ τοὺς πατέρας, τὸν πατέρα συγχέων τῷ υἱῷ, B καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι, ἐν τῷ τρισαγίῳ φωνῶν τὸν σταυρόν; ὡς παρὰ σοὶ μὴ εἶναι πατέρα τὸν πατέρα μόνον, ἀλλὰ υἱὸν· καὶ τὸν υἱὸν μὴ εἶναι υἱὸν μόνον, ἀλλὰ καὶ πατέρα· καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον μὴ εἶναι μόνον πνεῦμα, ἀλλὰ καὶ υἱόν. διὰ τοῦτο,

Εἴ τις ἀνατίθησιν ἐν τῷ τρισαγίῳ σταυρὸν παρὰ τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, ἀνάθεμα ἔστω.

Εἴ τις τετράδα παρεισφέρει, ἐν τῷ τρισαγίῳ προστιθεὶς μετὰ τὴν τριάδα Χριστὸν ἐσταυρωμένον, ἀνάθεμα ἔστω.

Εἴ τις συγχέει τὴν τριάδα, αὐτὸν λέγων εἶναι πατέρα, καὶ υἱὸν, καὶ ἅγιον πνεῦμα, ἀνάθεμα ἔστω.

Εἴ τις διαιρεῖ τὴν μίαν οὐσίαν τῆς τριάδος εἰς δύο, ἀνάθεμα ἔστω.

Εἴ τις τὸν ἕνα υἱὸν διχάζει εἰς δυάδα υἱῶν, ἀνάθεμα ἔστω.

Εἴ τις τὸν Θεὸν λόγον, καὶ τὴν σάρκα, μίαν φύσιν λέγει, ἀγνοῶν τῶν φύσεων τὸ διάφορον, ἀνάθεμα ἔστω.

A Verumtamen, & post hos sanctos patres, cum graves terræ motus civitatem Constantinopolitanam occupassent, magnus & parvus, dives & pauper, servus & liber, extra civitatem in campo secedentes, simul concurrerent, frigoribus & hieme ibidem perdi malentes, quam civitati ipsi [a] conjungi. Quibus ubi Deus parcere clementer dignatus est, revelavit beato Proclo trisagium acclamare, cum ipsi ad propulsandam iram litanias facerent. Et hoc clare non uni vel duobus notum fuit, sed toti mundo. Si ergo introduxit Deus in eo dicere crucem, quomodo non respicit ad injuriam suam? Dixit enim dicere; Sanctus Deus, sanctus fortis, sanctus immortalis, miserere nostri. Quomodo ergo tu B ausus fuisti apponere crucem: præter Deum & sanctos patres, Patrem confundens Filio & Spiritui sancto, in trisagio vocans crucem, tamquam apud te Pater non esset Pater solum, sed & Filius: & Filius non esset Filius solum, sed & Pater: & Spiritus sanctus non esset Spiritus solum, sed & Filius? Propter hoc;

[a] In Græco est, cum ipsa civitate obrui.

I. Si quis apponit in trisagio crucem præter Filium Dei, anathema sit.

Sequuntur anathematismi ex ms. S. Victoris.

II. Si quis quaternitatem introducit, in trisagio apponens post Trinitatem Christum crucifixum, anathe-C ma sit.

III. Si quis confundit Trinitatem, eumdem dicens esse Patrem, & Filium, & Spiritum sanctum, anathema sit.

IV. Si quis distinguit unam essentiam Trinitatis in duas, anathema sit.

V. Si quis unum Filium secat in dualitatem filiorum, anathema sit.

VI. Si quis Dei Verbum & carnem dicit unam naturam, ignorans naturarum differentiam, anathema sit.

VII. Si quis divinam naturam Filii confundit passionibus carnis ejus, & non confitetur eum spiritu impassibilem, carne vero passum, anathema sit.

VIII. Si quis dicit Deum passibilitatem aut mortem gustasse, tamquam ad hæc cum bona voluntate venisse, cum conversus esset; & non confitetur eum tamquam Deum non fuisse sub damnatione mortis, mortem vero mortificasse per carnem suam mortalem quam assumpsit, anathema sit.

Καὶ γὰρ πιστεύομεν ὅτι ἡ ζωὴ, ζωή ἐστι, καὶ οὐ μετέπεσεν εἰς θάνατον. σὺ δὲ γνῶθι, καὶ ἀπόκοψον, ἐφ' οἷς ἀνόμως εἴρηκας. ἔστω δὲ, καὶ ἔστι, τοῦ Θεοῦ ἡ χάρις μετὰ τῶν ὀρθοτομούντων τὸν λόγον τῆς ἀληθείας.

IX. Credimus enim quia vita, vita est, & non recidit in mortem. Tu autem cognosce, & abscide, in quibus inique locutus es. Tamen sit & est Dei gratia cum his qui recte prædicant verbum veritatis.

Propter [b] hoc, si quis apponat in trisagio crucem, præterquam Filio Dei, anathema sit. Si quis confundat Trinitatem, dicens eumdem esse Patrem & Filium & Spiritum sanctum, anathema sit. Si quis distinguit unam substantiam Trinitatis in duas, anathema sit. Si quis unum Filium dividit in dualitatem filiorum, anathema sit. Si quis Deum Verbum & carnem unam dicit naturam, ignorans naturarum differentiam, anathema sit. Etenim credimus, quod vita, vita est, & non coincidit in mortem. Tu autem cognoscas & præcidas quæ inique dixisti. Sit autem (ut est) Dei gratia cum his qui rectum faciunt verbum veritatis.

[b] Altera editio eorumdem anathematismorum.

EPISTOLA SYNODI ROMANÆ

ad clericos & monachos Orientales.

Sancta synodus apud beatum Petrum Apostolum D congregata universis presbyteris & archimandritis orthodoxis Constantinopoli & Bithyniæ consistentibus dilectissimis Filiis in Domino salutem.

Olim nobis, atque ab initio sedi Apostolicæ omnium nostrum principi fides vestræ probata est sanctitatis: nec dubitari potest, ita vos veræ in Deum pietatis tenere constantiam, ut etiam discernendi justos ab impiis, fideles ab infidelibus, catholicos ab hæreticis, dono divini Spiritus habeatis industriam. De quo gloriantes in Domino, etsi nihil esset quod in causa fidei latere noverimus; tamen ne quis pusillæ forte sit mentis, pro sollicitudine ministerii per Ezechielem prophetam a Domino specialiter verba dicta proferimus: *Quod si* (inquit) *speculator gladium viderit venientem, & non insonuerit buccina, & populi se non custodierint, veneritque gladius, & tulerit de eis animam: ille quidem in iniquitate sua captus est, sanguinem vero de manu speculatoris requiram.* Videtis ecce quæ nos cura constringat, quæ mandata perterreant; & quod cavendum est potius, ne ipsis taceamus adversis, quam magis verendum divinis subjacere suppliciis; & cum possit cælestis vocis auditu, quisquis se custodierit, sine dubitatione salvari: speculatoris sit gravior reatus, si quemquam taciturnitas ejus amiserit.

Ezech. 33.

Unde quæ sint acta, memoramus. Cum Vitalis at-

que Misenus nostro judicio constituti causas mandatæ sibi pro fide legationis exponerent, quoniam astutiores sunt filiis lucis filii tenebrarum, prævaricatores mandatæ sibi legationis, circumveniente magisque opprimente Acacio, sunt reperti: ita ut (quantum famæ mobilitate præcognitum est) constiterit eos, prædicti contra formam præcepti, prohibitum sui exhibuisse famulatum, cum ob hoc specialiter directi fuissent. Utinam ecclesia vobis audientibus eum corriperet, & Petro Alexandrina urbe secluso (quem sanctus Simplicius Papa sæpius poposcerat longinquo exsilio relegandum, ut catholicis episcopis subveniretur & populis) isti coram vobis inter altaria veneranda non solum Acacio, quod vetitum fuit contraria perpetranti, sed iisdem ipsis, ad quos directi fuerant evitandos, B se nescientes communicasse dixerunt; nec catholicis episcopis & clericis, quos persequebatur Acacius, callida seductione translatis, subvenire voluerunt. Et cum se universa sicut illis mandata sunt mentirentur egisse, lectis Acacii litteris, quas ipsi detulerant, manifestum est eos sine excusatione vitiisse, unum atque idem Petrum Acaciumque sentire, qui Petrum a sancto Simplicio & ante episcopatum fuisse damnatum, & ab episcopatu ipsius retulerat honore propulsum.

Adjectum etiam tunc, cum ista in examinatione tractantur, quod Acacius Joannem illum Tyriorum ecclesiæ fecerit præsidere, qui Apamenis a Petro Antiochenæ ecclesiæ tyranno fuerat episcopus ordinatus; C sed minime receptus, proprio ordinatore depulso, eamdem sedem non timuit occupare: quos tunc hypocrita Acacius ita fecit ab Apostolica sede damnari, ut his etiam Christianorum vocabulum tolleretur, quod gesta apud eum habita manifestant.

His ergo deterioribus compertis, Vitalem atque Misenum a sacerdotali collegio & sacrosancta communione suspendimus. Acacium quoque membris Christi perniciosius inhiantem, & per civitates atque provincias unam de fide catholica ecclesiam dissipantem, inter episcopos sanctos atque inter Christianos judicavimus non haberi. Qualiter enim fieri poterat, ut scindens tunicam Christi, quam nec crucifigentes D eum dividere ausi sunt, in numero fidelium censeretur? Igitur omnia quæ nobis in timore Dei competunt cogitantes & prævidentes, ne toties extinctæ Eutychianæ pestis hæreseos, cujus Acacius defensor est & patronus, serpens ut cancer, Christi membra disperderet; eum jam nunc e corpore ecclesiastico, ut partem putridam, anathematizamus, sententia memorata abscissum; dominicis eloquiis obsequentes: *Si oculus tuus, aut pes tuus scandalizaverit te, abscinde eum, & projice abs te.* Et ut caritas vestra possit agnoscere, venerandas synodos Nicænam & Ephesinam priorem, atque Chalcedonensem contra Nestorium & Eutychetem impiissimum nos tenere, &c.

Matth. 18.

Post illam sententiam, quæ in Acacium perturbatorem totius Orientis ecclesiæ dicta est; his quoque nunc congregatis addicimus * litteris, memoratam subdendo sententiam, quam placuit per Tutum defensorem ecclesiæ Acacio dirigi; ne volentes aliqui circumscribere veritatem, malignissimis blandimentis simpliciores quoque seducant. Nam si terra marique orthodoxis non ponerentur insidiæ, plurimi ex nobis cum eadem Acacii sententia venire potuissent. Unde nunc causa Antiochenæ ecclesiæ apud beatum Petrum Apostolum collecti, rursum dilectioni ve- A stræ, more qui apud nos semper obtinuit, properavimus indicare.

* Forte, adducimus, vel addidimus.

Qotiens intra Italiam propter ecclesiasticas causas, præcipue fidei, colliguntur Domini sacerdotes, consuetudo retinetur, ut successor præsulum sedis apostolicæ ex persona cunctorum totius Italiæ sacerdotum, juxta solicitudinem sibi ecclesiarum [a] omnibus competentem cuncta constituat, qui caput est omnium; Domino ad beatum Petrum Apostolum dicente: *Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo ecclesiam meam, & portæ inferi non prævalebunt adversus eam.* Quam vocem sequentes trecenti decem & octo sancti patres apud Nicæam congregati, confirmationem rerum atque auctoritatem sanctæ Romanæ ecclesiæ detulerunt: quam utramque usque ad ætatem nostram successiones omnes, Christi gratia præstante, custodiunt. Quod ergo placuit sanctæ synodo apud beatum Petrum Apostolum (sicut diximus) per Tutum ecclesiæ defensorem, & beatissimus vir Felix, caput nostrum, Papa & archiepiscopus judicavit, in subditis continetur.

a Forte, omnium

Matth. 16.

Sic [b] autem Acacius impietatem pestiferæ damnationis tetendit, ut etiam dejectus insultet, ut scissus sævire non desinat; & cum omnino extra corpus habeatur, ejus tamen membra dilaceret, & de se scriptum esse testetur: *Impius cum venerit in profundum malorum, contemnit:* adjiciens deteriora prioribus, persequendo jam mortuos, ejus anima graviter delinquendo, condemnationem secundæ mortis incurrit; qui, Calendione episcopo sancto (quemadmodum cognovimus) nuper ejecto, Petrum toties & a se ante damnatum in ejus immisit ecclesiam; ita ut plurimi (si verum est) catholici cesserint, relictis suis sedibus, sacerdotes, & nostræ projectæ sint porcis & canibus margaritæ.

b Forte, sicut

Prov. 18.

Verumtamen neminem terreat, quod damnatus Acacius non quiescat. Elisus est satanas, & tamen operatur. Vicit Christus & vincit, nec adhuc hostis absistit. Et quia certum est nobis, meminisse vos etiam propheticæ lectionis, nec aliquid habere contra consistentia castra formidinis; opportunissime cohortamur exspectantes Dominum, ut (sicut & nos) perseveretis in finem; & sententiam, quam reperitis in subditis, animo constanti retineatis.

Ne quid autem maligni in litteris nostris mutari apud pravissimas mentes, aut aliter interpretari possit: primum clementissimo principi (sicut oportuit) supplicantes, has easdem litteras nostras ad dilectionem vestram, clerum, plebemque, & amplissimum senatum direximus, quibus singuli universique subscripsimus, divinum petentes auxilium, ut vitatis insidiis, hæc ad vos scripta faciat pervenire. [c] *Et alia manu:* Deus vos incolumes custodiat, filii dilectissimi. E

c III. Nonas Octobris, Symmacho V. C. Cos. ut cod. ms. hoc est, anno Christi 485.

Subscriptiones episcoporum.

Candidus Tiburtinæ civitatis episcopus Petro Alexandrinæ ecclesiæ pervasori, & Acacio quondam ecclesiæ Constantinopolitanæ, nec non etiam Petro Antiocheno ab episcopatus & Christianorum numero olim jure & merito segregatis, omnibusque sequacibus eorum, sequens auctoritatem sedis apostolicæ secundum nostrum juxta ecclesiæ statum catholica deliberatione prolatam, anathema dicens subscripsi.

Quadraginta duo episcopi similiter subscripserunt.

CONVENTUS GENERALIS
EPISCOPORUM CATHOLICORUM
diversarum provinciarum Africæ, qui Carthaginem ex præcepto regali venerunt pro reddenda ratione fidei, die Kalend. Februarias, anno VIII. regis Hunerici, sive anno Christi CCCCLXXXIV.

Præceptum Hunerici Vandalorum regis directum Eugenio Carthaginensi, & ceteris catholicis episcopis per universam Africam constitutis, ut ad fidei suæ rationem reddendam Carthaginem veniant.

Rex Hunericus Vandalorum & Alanorum, universis episcopis Homousianis.

NOn semel, sed sæpius constat esse prohibitum, ut in sortibus Vandalorum sacerdotes vestri conventus minime celebrarent, ne sua seductione animas subverterent Christianas. Quam rem spernentes plurimi reperti sunt contra interdictum Missas in sortibus Vandalorum egisse, asserentes se integram regulam Christianæ fidei tenere: & quia in provinciis a Deo nobis concessis scandalum esse nolumus, ideo Dei providentia cum consensu sanctorum episcoporum nostrorum hoc nos statuisse cognoscite, ut ad diem Kalendarum Februarium proxime futurarum, omissa omni excusatione formidinis, omnes Carthaginem veniatis: ut de ratione fidei cum nostris venerabilibus episcopis possitis inire conflictum, & de fide Homousianorum quam defenditis, de divinis scripturis proprie approbetis; quo possit agnosci, si integram fidem teneatis. Hujus autem edicti tenorem universis episcopis tuis per universam Africam constitutis direximus. Data sub die XIII. Kalend. Junias, anno VII. regni Hunerici.

Suggerenda Hunerico regi data ab Eugenio episcopo Carthaginis. Ut ad collationem de communi fidei causa habendam etiam transmarini episcopi vocentur.

QUoties animæ, vel vitæ, ac fidei Christianæ causa tractatur; intrepide, sicut regalis providentia compromisit, necesse est quod competat, suggeratur. Nuper potestas regia per Vitaredum notarium parvitatem meam admonere dignata est, qui nobis de merito ac religione fidei præceptum ejus in ecclesia præsente clero, & plebe recensuit. Ex cujus tenore cognovimus ad omnes coëpiscopos meos præceptum regium similiter emanasse, ut die constituta pro disputatione fidei veniatur. Quod nos venerabiliter accepisse suggessimus. Cui præfato notario humilitas mea suggessit, debere etiam transmarinarum omnium partium, qui nobiscum sunt in una religione vel communione consortes agnoscere, quia ubique regno ejus obtemperant universi: maxime quod totius mundi sit causa, non specialis provinciarum Africanarum tantummodo. Et quia secundo responso suggerendam me promisi oblaturum, merito suppliciter peto, magnificentiam tuam, ut ad domini & clementissimi regis aures memoratam suggestionem meam perferre digneris: quo ejus clementia dignanter agnoscat, nos disputationem legis cum adjutorio Dei nullatenus declinare, vel fugere; sed sine universitatis assensu nos non debere asserendæ fidei nostræ causas assumere. Quod petimus ut benignitate quantus est, & justitia sapientiæ suæ, dignetur annuere. Data ab Eugenio episcopo ecclesiæ catholicæ Carthaginis.

A *Beati Eugenii episcopi Carthaginensis fidei catholicæ ratio, exigente Hunerico rege Vandalorum.*

Gennadius cap. 97. docet conscriptam fuisse cum consensu omnium Africæ, Mauritaniæ, & Sardiniæ atque Corsicæ episcoporum & confessorum, qui in catholica permanserant fide.

Regali imperio, fidei catholicæ quam tenemus, præcipimur reddere rationem: ideoque aggredimur pro nostrarum virium mediocritate divino fulti adjutorio, quod credimus, & prædicamus, breviter intimare. Primum igitur de unitate substantiæ Patris, & Filii, quod Græci ὁμοούσιον dicunt, exponendum nobis esse cognoscimus. Patrem ergo, & Filium, & Spiritum sanctum ita in unitate deitatis profitemur, ut & Patrem in sua proprietatis persona subsistere, & Filium B nihilominus in propria exstare persona, atque Spiritum sanctum personæ suæ proprietatem retinere fideli confessione fateamur: non eumdem asserentes Patrem, quem Filium; neque Filium confitentes, qui Pater sit, aut Spiritus sanctus: neque ita Spiritum sanctum accipimus, ut aut Pater sit, aut Filius: sed ingenitum Patrem, & de Patre genitum Filium, & de Patre procedentem Spiritum sanctum, unius credimus esse substantiæ, vel essentiæ: quia ingeniti Patris, & geniti Filii, & procedentis Spiritus sancti una est deitas, tres vero personarum proprietates. Et quia contra hanc catholicam vel apostolicam fidem exorta hæresis C novitatem quamdam induxerat, asserens Filium non de Patris substantia genitum, sed ex nullis exstantibus, id est, ex nihilo substitisse; ad hanc impietatis professionem, quæ contra fidem emerserat, refellendam & penitus abolendam, ὁμοούσιον sermo Græcus positus est, quod interpretatur unius substantiæ, vel essentiæ, significans Filium non ex nullis exstantibus, nec ex alia substantia, sed de Patre natum esse. Qui ergo putat homousion auferendum, ex nihilo vult asserere Filium exstitisse. Sed si ex nihilo non est, ex Patre sine dubio est: & recte homousios, id est, unius cum Patre substantiæ his testimonis approbatur, D Apostolo dicente: *Qui cum sit splendor gloriæ, & figura substantiæ ejus, gerens quoque omnia verbo virtutis suæ.* Et ipse iterum Deus Pater incredulorum perfidiam objurgans, qui prædicantis per prophetas Filii vocem in sua substantia manentem audire noluerunt, dixit: *Non audierunt vocem substantiæ.* Quam vocem substantiæ cum tam terribili intestatione increpans ad eumdem prophetam loquitur, dicens: *Super montes accipe planctum, & super semitas deserti luctum: quia defecerunt, eo quod non sint homines, non audierunt vocem substantiæ a volatilibus cæli usque ad pecora.* Et rursum eos qui a professione substantiæ declinantes, in E eadem fidei substantia stare noluerunt, increpat dicens: *Si stetissent in substantia mea, avertissem utique eos a via sua mala, & a pessimis cogitationibus suis.* Et iterum non extra substantiam Patris Filium confitendum, sed in eadem fideliter mentis oculis contuendum, apertissime declaratur, dum dicit propheta: *Quis stetit in substantia Domini, & vidit verbum ejus?* Patris ergo substantiam Filium esse prophericis jam olim designatum est oraculis; dicente Salomone: *Substantiam enim, & dulcedinem tuam, quam in filios habes,*

Hebr. 1. 3. Ierem. 9. 10. Ierem. 23. 22. Ierem. 23. 18. Sap. 16. 21.

ostendebas. Quam in figura, & imagine panis cælestis populo Israël cælitus apparet profluxisse: quod ipse Dominus in evangelio exposuit dicens. *Non Moyses dedit vobis panem de cælo: sed Pater meus dat vobis panem de cælo*: se utique panem esse designans, cum dicit: *Ego sum panis vivus, qui de cælo descendi.* De quo etiam propheta David dicit: *Panem angelorum manducavit homo.* Namque ut adhuc evidentius Patris & Filii substantiæ unitas, & divinitatis æqualitas ostendatur, ipse in evangelio dicit: *Ego & Pater unum sumus.* Quod non ad unitatem tantummodo voluntatis; sed ad unam refertur eamdemque substantiam: quia non dixit, *Ego & Pater* unum volumus, sed *unum sumus*. Ex eo enim quod sunt, non ex eo tantum quod volunt, paternæ unitatis declaratur assertio. Item Joannes evangelista dicit: *Propterea quærebant eum Judæi interficere, qui non solum solvebat sabbatum, sed & Patrem suum dicebat Deum, æqualem se faciens Deo.* Quod utique non ad Judæos est penitus referendum: quia evangelista veraciter dixit de Filio, quia æqualem se faciebat Deo. Item in evangelio scriptum est. *Quæcumque Pater facit, eadem & Filius facit. Similiter & sicut Pater suscitat mortuos, & vivificat; ita & Filius quos vult vivificat.* Item: *ut omnes honorificent Filium, sicut honorificant Patrem.* Æqualis enim honor, nonnisi æqualibus exhibetur. Item ibi Filius ad Patrem dicit: *Omnia mea tua sunt; & tua mea.* Item: *Philippe, qui videt me, videt & Patrem. Quomodo tu dicis, ostende nobis Patrem?* Hoc non dixisset, nisi Patri per omnia fuisset æqualis. Item ipse Dominus dixit: *Credite in Deum, & in me credite.* Et adhuc ut unitatem æqualitatis demonstraret, ait: *Nemo novit Filium, nisi Pater: neque Patrem quis novit nisi Filius, & cui voluerit Filius revelare:* & sicut Filius cui vult revelat Patrem, ita & Pater revelat Filium: sicut ipse Petro ait confitenti eum Christum Filium Dei vivi: *Beatus es*, inquit, *Simon Barjona, quia caro & sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus qui in cælis est.* Et iterum Filius dicit: *Nemo venit ad Patrem nisi per me; & nemo venit ad me, nisi Pater qui misit me attraxerit eum.* Unde claret æqualitatem Patris & Filii ad se invicem credentes adducere. Item dicit: *Si cognovissetis me, & Patrem meum utique cognovissetis, & amodo nostis eum, & vidistis eum.* Verum quia duas in Filio profitemur esse naturas, id est, Deum verum & hominem verum, corpus & animam habentem: quicquid ergo excellenti sublimitatis potentia de eo referunt scripturæ, admirandæ ejus divinitati tribuendum sentimus: & quicquid infra honorem cælestis potentiæ de eodem humilius enarratur, non Verbo Dei, sed homini reputamus assumpto. Secundum divinitatem ergo est, quod superius diximus, ubi ait: *Ego & Pater unum sumus:* &, *Qui videt me, videt & Patrem.* Et, *Omnia quæcumque Pater facit, eadem & Filius facit similiter*, vel cetera quæ superius continentur. Illa vero quæ de eo secundum hominem referuntur, ista sunt: *Pater major me est.* Et; *Non veni facere voluntatem meam, sed voluntatem ejus qui misit me.* Et: *Pater si fieri potest, transeat a me calix iste:* vel cum de cruce dicit: *Deus, Deus meus, quare me dereliquisti?* Et iterum ex persona Filii propheta dicit: *De ventre matris meæ Deus meus es tu:* vel cum minor angelis indicatur, & quamplura his similia, quæ studio brevitatis non inseruimus. Filius ergo Dei nullis conditionum necessitatibus obstrictus, sed libera divinitatis potentia, ita quæ nostra sunt mirabili pietate assumpsit, ut a suis quæ divina sunt, omnino non destiterit: quia divinitas nec augmentum admittit, nec patitur detrimentum. Unde gratias agimus Domino nostro Jesu Christo, qui propter nos & propter nostram salutem de cælo descendit, sua passione nos redemit, sua morte vivificavit, sua ascensione glorificavit. Qui sedens ad dexteram Patris venturus est judicare vivos & mortuos, justis æternæ vitæ præmium largiturus, impiis atque incredulis merita supplicia redditurus.

Profitemur itaque Patrem de se ipso, hoc est, de eo quod ipse est, sempiterne atque ineffabiliter Filium genuisse: non extrinsecus, non ex alia genuisse materia, sed ex Deo natum esse: Et qui de Deo natus est, non aliud est, quam id quod Pater est: & idcirco unius substantiæ est; quia veritas nativitatis, diversitatem non admittit generis. Nam si alterius a Patre substantiæ est, aut verus filius non est, aut quod nefas est dicere, degener natus est. Est enim verus filius, sicut Joannes est: *Ut simus in vero Filio ejus.* Non est etiam degener, quia Deus verus de Deo natus est vero. Sicut idem Joannes evangelista exsequitur, dicens: *Hic est verus Deus, & vita.* Et ipse Dominus in evangelio: *Ego sum, inquit, via, veritas, & vita.* Ergo si aliunde substantiam non habet, de Patre habet. Si de Patre habet, unius substantiæ cum Patre est. Sed si unius substantiæ non est; ergo non de Patre, sed aliunde est: quoniam unde est, inde substantiam habeat necesse est. Omnia enim ex nihilo, Filius vero de Patre. De duobus eligat quis quod velit: aut det & substantiam de Patre, aut fateatur ex nihilo substitisse. Sed propheticum forsitan objiciunt testimonium: *Generationem ejus quis enarrabit?* cum ego non dixerim, enarra mihi modum, vel qualitatem divinæ generationis, & tanti secreti arcanum humanis verbis enuntia, quoniam unde natus sit, non quemadmodum natus sit, requisivi. Divina enim generatio inenarrabilis est, non ignorabilis. Nam usque adeo non est ignorabilis, id est, non ignoratur unde sit, ut & Pater de se ipso genuisse, & Filius de Patre se natum sæpissime protestetur. Quod nullus omnino ambigit Christianus: sicut in evangelio demonstratur, ipso Filio dicente. *Qui autem non credit, jam judicatus est, quia non credidit in nomine unigeniti Filii Dei.* Item Joannes evangelista dicit: *Et vidimus gloriam quasi unigeniti a Patre.* Ergo professionem nostram brevi sermone concludimus. Si vere de Patre natus est, unius substantiæ est, & verus Filius est. Sed si unius substantiæ non est, nec verus Deus est: aut si verus Deus est, & tamen de Patris substantia non est, ingenitus ergo & ipse est: sed quia ingenitus non est, factura ergo est, ut putatur, aliunde subsistens, si de Patris substantia non est. Sed absit hoc ita credere. Non enim unius substantiæ cum Patre Filium profitemur, detestantes Sabellianam hæresim, quæ ita Trinitatem confudit, ut eumdem dicat esse Patrem, quem Filium, eumdemque credat esse Spiritum sanctum; non servans tres in unitate personas. Sed forsitan objicitur, cum ingenitus Pater sit, Filius genitus, non fieri posse unam eamdemque esse substantiam geniti atque ingeniti: cum utique si sicut ingenitus Pater est, ingenitus est & Filius, tunc magis diversa possit esse substantia; quia unusquisque a se ipso subsistens, communem substantiam cum altero non haberet. Cum vero ingenitus Pater de se ipso, id est, de eo quod ipse est, (si quid illud est aut dici potest, immo quia ut est dici omnino non potest;) Filium generavit, apparet unam esse gignentis, genitique substantiam: quia Deum de Deo, lumen de lumine, Filium esse veraciter profitemur. Nam lucem esse Patrem, Joannes apostolus testis est, dicens *quia Deus lux est, & tenebræ in eo non sunt ullæ.* Item de Filio ait: *Et vita erat lux hominum, & lux in tenebris lucet, & tenebræ eam non comprehenderunt.* Et infra: *Erat lumen verum, quod illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum.* Unde apparet Patrem, & Filium unius

esse substantiae, ejus scilicet quae de se gignit, & quae de gignente exsistit. Denique ne aliquis inter Patrem, & Filium diversitatem naturalis luminis introducat, ideo Apostolus de eodem Filio dicit: *qui cum sit splendor gloriae, & figura substantiae ejus.* (Hebr. 1. 3.) In quo evidentius & coaeternus Patri, & inseparabilis a Patre, & unius cum eo esse substantiae perdocetur: dum luci splendor est semper coaeternus, dum splendor a luce numquam separatus est, dum splendor a luce natura substantiae numquam potest esse diversus. Qui enim splendor lucis est, idem & Dei Patris virtus est. Sempiternus ergo propter virtutis aeternitatem, inseparabilis propter claritudinis unitatem. Et hoc est quod nos fideliter profitemur Filium de Patris substantia natum. Sicut ipse Pater Deus apertissimum perhibet testimonium. Qui ut de sua ineffabilis naturae substantia proprium Filium genuisse monstraret, ad instruendam fragilitatis nostrae imperitiam, ut nos ex visibilibus ad invisibilia erigeret, terrenae nativitatis vocabulum ad divinae generationis traxit exemplum, dicens: *Ex utero ante luciferum genui te.* (Psal. 109. 3.) Quid clarius, quid luculentius effari divinitas dignaretur? Quibus indiciis, quibus exsistentium rerum exemplis proprietatem generationis ostenderet? Non quia corporeis compositus est membris, aut aliquibus artuum lineamentis distinctus: sed quia nos aliter veritatem divinae generationis auditu mentis percipere non possemus, nisi humani uteri provocaremur vocabulo; ut ambigi ultra non possit de Dei substantia natum esse, quem constat ex Patris utero exstitisse.

Credentes ergo Deum Patrem de sua substantia impassibiliter Filium generasse, non dicimus ipsam substantiam aut divisam esse in Filio, aut diminutionem pertulisse in Patre, & per hoc passionis potuisse vitio subjacere. Absit enim a nobis, ut talia vel opinemur, vel cogitemus de Deo, quia nos perfectum Patrem, perfectum Filium sine sui diminutione, sine aliqua derivatione, sine omni omnino passionis infirmitate genuisse fideliter profitemur. Nam qui objicit Deo, quod si de se ipso genuit, divisionis vitium pertulit: potest dicere quia & laborem sensit, quando universa condidit, & ob hoc die septima ab omni suo opere requievit. Sed nec in generando de se ipso passionem, vel diminutionem aliquam sensit, nec in condendo universa fatigationem aliquam pertulit. Namque ut evidentius nobis divinae generationis impassibilitas insinuaretur, Deum ex Deo, lumen ex lumine Filium profitendum accepimus. Si ergo in efficientia visibilis ac mundani luminis tale aliquid non invenitur, ut lumine ex lumine sumpto, & per quamdam generationis nativitatem exorto, ipsam luminis originem, quae ex se lumen aliud dedit, nec minui, nec ullum omnino detrimentum ministrati ex se luminis perpeti potuit: quanto rectius, & melius de divini & ineffabilis luminis natura credendum est: quae ex se ipsa lumen generans, minui omnino non potuit? Unde aequalis est Patri Filius, non natus ex tempore, sed gignenti coaeternus: sicut splendor ab igne genitus gignenti manifestatur [a] aequalis.

Haec de Patris, & Filii aequalitate, vel de substantiae unitate, quantum brevitatis ratio sinit dixisse, sufficiat. Superest ut de Spiritu sancto, quem Patri ac Filio consubstantivum credimus, coaequalem & coaeternum dicamus, & testimoniis approbemus. Licet enim haec veneranda Trinitas personis ac nominibus distincta sit, non tamen ob hoc a se atque a sua aeternitate discrepare credenda est; sed manens ante saecula divinitas in Patre, & Filio, & Spiritu sancto vere ac proprie creditur; nec dividi nostris interpretationibus potest; nec rursus vera in unam personam Trinitas ipsa confundi. Haec fides plena, haec nostra credulitas est. Ideirco Deos nec aestimare patimur, nec vocari: sed unum Deum in praedictis personis ac nominibus confitemur. Inenarrabilis enim divinitas non ut concludi aut apprehendi velut vocabulis posset, intra nomina, personasque se praestitit: sed ut id quod erat, esse nosceretur, intelligentiam sui ex parte, quam capere humanae mentis angustiae praevalebant, credentibus dedit, propheta dicente: *Nisi credideritis, non intelligetis.* (Isai. 7. 9.) Una est ergo Trinitatis deitas, & in hujus vocabuli appellatione, significatio est unius substantiae, non unius personae. Ad quam rem fidelibus comprobandam in testimonium sui divinitas ipsa multis & crebertimis contestationibus semper adfuit. Liceat ergo ob brevitatis compendia ex multis pauca proferre: quoniam verae probatio majestatis, tametsi habet pluralitatem testimoniorum, pluralitate tamen non indiget, quoniam credenti pauca sufficiunt. Primum igitur de veteris testamenti libris, post etiam novi, Patrem, & Filium, & Spiritum sanctum, unius docebimus esse substantiae, libro Genesis sic inchoante: *In principio fecit Deus caelum, & terram. Terra autem erat invisibilis, & incomposita, & tenebrae erant super abyssum, & Spiritus Dei ferebatur super aquas.* (Gen. 1.) Ille principium, qui Judaeis quis esset interrogantibus dixit: *Principium qui & loquor vobis.* (Ioan. 8. 25.) Superferebatur Spiritus Dei super aquas, utpote creator virtute potentiae suae continens creaturam; ut ex his viva omnia producturus, ipse rudibus elementis ignis proprii fomenta praestaret; etiam tunc mysterio emicante baptismatis, virtutem sanctificationis liquoris natura perciperet, primaque ad vitam corpora animata produceret. David proinde aspirante; *Verbo Domini caeli firmati sunt, & spiritu oris ejus omnis virtus eorum:* (Psalm. 32. 6.) vide quam plena sit brevitas, & quam clare in sacramentum unitatis recurrit. Patrem in Domino: verbi significatione Filium ponens, Spiritum sanctum Altissimi ex ore nuncupavit. Et ne vocis editio acciperetur in Verbo, caelos per eum asserit esse firmatos: Ne autem flatus in Spiritu reputetur, caelestis in eo virtutis plenitudinem demonstravit. Nam ubi virtus, ibi necesse est persona subsistens. Ubi *omnis* non ablata a Patre, & Filio, sed consummata significatur in Spiritu sancto; non ut solus habeat, quod in Patre, & Filio est; sed ut totum habeat cum utroque. Et iterum cum de vocatione gentium Dominus loqueretur intra unum divinitatis nomen Spiritum sanctum praedicans, ait: *Euntes docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti.* (Matth. 28. 19.) Et iterum caelestia Corinthiis praedicans Apostolus haec subdidit: *Gratia Domini nostri Jesu Christi, & caritas Dei, & communicatio sancti Spiritus cum omnibus vobis.* (2 Cor. 13. 13.) Et ut apertius in hac Trinitate unitatem substantiae fateamur, illud etiam nobis est intuendum, quomodo Deus, cum de mundi & hominis creatione disponeret, sacramentum Trinitatis ostenderet, dicens: *Faciamus hominem ad imaginem & similitudinem nostram.* (Gen. 1. 26.) Cum dicit *nostram*, ostendit utique non unius. Cum vero *imaginem & similitudinem* profert, aequalitatem distinctionis personarum insinuat, ut in eodem opere sit Trinitatis aperta cognitio; in quo nec pluralitas cassa est, nec similitudo dissentiens, dum & consequentia sic loquuntur: *Et dixit Deus, & fecit, & benedixit Deus.* Et necesse est, ut creationis totius auctor Deus unus sit. Quam fidei rationem antiqua denique per Mosen benedictio pandit, & comprobat, qua benedicere populum sacramento trinae invocationis jubetur. Ait enim Deus ad Mosen: *Sic benedices populum meum, & ego benedicam illos. Benedicat te Dominus, & custodiat te. Illuminet Dominus faciem suam super te, & misereatur* (Num. 6. 24.)

[a] al. aequaevus.

tui. Attollat Dominus faciem tuam super te, & det tibi pacem. Quod hoc ipsum propheta David affirmat dicens: *Benedicat nos Deus, Deus noster, benedicat nos Deus, & metuant eum omnes fines terræ.* (Psal. 66. 8.) Quam Trinitatis unitatem supernæ angelorum virtutes hymno venerantur, & ter numero *Sanctus, sanctus, sanctus Dominus Deus Sabaoth,* (Isai. 6. 3.) indesinenti canentes ore, in unius fastigium dominationis gloriam ejus exaltant. Quod ut adhuc apertius fidelium sensibus inculcetur, cælestium mysteriorum conscium producimus Paulum. Ait enim: *Divisiones autem donationum sunt, idem autem Spiritus: & divisiones ministrationum sunt, idem autem Dominus: & divisiones operationum sunt, idem vero Deus qui operatur omnia in nobis.* Et certe has divisionum differentias pro qualitate, ac merito participantium, Spiritum sanctum docuit operari. Cum ipsarum gratiarum differentias partiretur, in ultimis intulit, dicens: *Hæc autem omnia operatur unus atque idem Spiritus, dividens propria unicuique prout vult.* (1. Cor. 12. 4.) Unde nullus ambiguitatis relinquitur locus, quin clareat Spiritum sanctum & Deum esse, & suæ voluntatis auctorem: qui cuncta operari, & secundum propriæ voluntatis arbitrium divinæ dispensationis dona largiri apertissime demonstratur. Quia ubi voluntaria distributio prædicatur, non potest videri conditio servitutis. In creatura enim servitus intelligenda, in Trinitate vero dominatio ac libertas. Et ut adhuc luce clarius unius divinitatis esse cum Patre, & Filio Spiritum sanctum doceamus, Joannis evangelistæ testimonio comprobatur. Ait namque: *Tres sunt qui testimonium dant in cælo; Pater, Verbum, & Spiritus sanctus: & hi tres unum sunt.* (1. Joan. 5. 7.) Numquid ait, tres in differentiæ qualitate sejuncti, aut quibuslibet diversitatum gradibus longo separationis intervallo divisi? Sed *tres*, inquit, *unum sunt.* Ut autem magis magisque sancti Spiritus cum Patre & Filio una divinitas in creandis rebus omnibus demonstraretur, habes creatorem Spiritum sanctum in libro Job primo: *Spiritus*, inquit, *divinus est, qui fecit me, & Spiritus omnipotentis, qui docet me.* (Job 33. 4.) Et David dicit: *Emitte Spiritum tuum & creabuntur, & renovabis faciem terræ.* (Psal. 103. 30.) Si renovatio & creatio per Spiritum erit, sine dubio & principium creationis sine Spiritu non fuit.

Post creationem igitur ostendamus quia vivificat etiam Spiritus sanctus, sicut Pater & Filius. Equidem de persona Patris refert Apostolus: *Testor in conspectu Dei qui vivificat omnia.* (1. Tim. 6. 13.) Vitam vero dat Christus: *Oves*, inquit, *meæ vocem meam audiunt: & ego vitam æternam do illis.* Vivificamur vero a Spiritu sancto, ipso dicente Domino: *Spiritus est qui vivificat.* (Joan. 6. 64.) Ecce una vivificatio Patris, & Filii, & Spiritus sancti aperte monstrata est. Præscientiam rerum omnium in Domino esse, & occultorum cognitionem licet nemo Christianus ignoret, tamen ex Danielis libro monstrandum est. *Deus*, inquit, *qui occultorum cognitor es, qui præscius es omnium antequam nascantur.* (Dan. 13. 42.) Hæc eadem præscientia in Christo est, sicut refert evangelista. *Ab initio autem sciebat Jesus quis esset eum traditurus*, vel *qui essent non credentes in eum.* (Joan. 6. 65.) Quod sit autem occultorum cognitor, ex hoc manifestum est, cum obscura consilia Judæorum traducens, diceba: *Quid cogitatis nequam in cordibus vestris?* (Matth. 9. 4.) Similiter præscire omnia Spiritum sanctum ipse manifestavit dicens ad apostolos: *Cum venerit Spiritus veritatis, docebit vos omnia, & ventura annunciabit vobis.* (Joan. 16. 13.) Qui ventura nuntiare perhibetur, præscire omnia non dubitatur: quia ipse scrutatur altitudines Dei, & novit omnia, quæ in Deo sunt: sicut memorat Paulus dicens: *Spiritus enim omnia scrutatur, etiam altitudines Dei.* (1. Cor. 2. 10.) Item in eodem loco: *Sicut nemo scit hominum quæ sunt hominis, nisi spiritus ejus, qui in ipso est; ita nemo scit quæ sunt Dei, nisi Spiritus Dei.* Ad intelligendam vero potentiam Spiritus sancti pauca de terribilibus proferamus. Vendiderat possessionem, ut scriptum est in actibus apostolorum, suppressa parte pecuniæ dolosus discipulus, reliquum pro toto ante pedes ponens apostolorum. Offendit Spiritum sanctum, quem putabat latere. Sed quid ad eum dixit continuo beatus Petrus? *Anania, quare satanas replevit cor tuum, ut mentireris Spiritui sancto?* (Act. 5. 3.) Et infra: *Non es mentitus hominibus, sed Deo.* Atque ita percussus virtute ejus, cui mentiri voluerat, exspiravit. Quid hic vult beatus Petrus intelligi Spiritum sanctum? Utique clarum est, cum dicit: *Non es mentitus hominibus, sed Deo.* Manifestum est ergo, quoniam qui mentitur Spiritui sancto, Deo mentitur; & qui credit in Spiritum sanctum, credit in Deum. Tale aliquid, immo fortius quiddam Dominus in evangelio ostendit. *Omne peccatum, & blasphemia remittitur hominibus. Qui autem blasphemat in Spiritum sanctum, non remittetur ei, neque in hoc sæculo, neque in futuro.* (Matth. 12. 31.) Ecce terribili sententia irremissibile dicit esse peccatum ei, qui in Spiritum blasphemaverit. Compara huic sententiæ illud, quod scriptum est in libro Regnorum: *Si peccando peccaverit vir in virum, orabunt pro eo: si autem in Dominum peccaverit, quis orabit?* (1. Reg. 2. 25.) Si ergo blasphemare in Spiritum sanctum, & peccare in Deum simile, id est, inexpiabile crimen est, jam quantus sit Spiritus sanctus, unusquisque cognoscit. Deus quod ubique sit præsens, & impleat omnia, ore discimus Jeremiæ. *Ego*, inquit, *Deus approximans, & non de longinquo. Si absconditus fuerit homo in absconditis; ergo ego non videbo eum? nonne cælum, & terram ego impleo?* (Jerem. 23. 23.) Quid autem de sua ubique præsentia Salvator in evangelio dicit? *Ubicumque*, ait, *fuerint duo vel tres collecti in nomine meo, ibi & ego sum in medio eorum.* (Matth. 18. 20.) De Spiritu adæque sancto quod sit ubique, dicit propheta ex persona Dei: *Ego in vobis, & Spiritus meus stat in medio vestrum.* (Ezech. 36. 26.) Et Salomon ait: *Spiritus Domini replevit orbem terrarum, & hoc quod continet omnia scientiam habet vocis.* (Sap. 1. 7.) Item David: *Quo ibo a Spiritu tuo, & a facie tua quo fugiam? Si ascendero in cælum, tu illic es: si descendero in infernum, ades. Si sumpsero pennas meas in directum, & habitavero in extremis maris: Etenim illic manus tua deducet me, & continebit me dextera tua.* (Psal. 138. 7.) Habitat Deus in sanctis suis secundum promissionem, qua dixerat: *Habitabo in illis.* (2. Cor. 6. 16.) Quod vero Dominus Jesus dicit in evangelio: *Manete in me, & ego in vobis:* (Joan. 15. 4.) probat hoc Paulus dicens. *An nescitis quia Jesus Christus est in vobis?* (2. Cor. 13. 5.) Hoc autem totum in Spiritus habitatione adimpletur, sicut memorat Joannes: *Ex hoc*, inquit, *scimus quia in nobis est, quia de spiritu suo dedit nobis.* (1. Joan. 4. 13.) Similiter & Paulus: *Nescitis quia templum Dei estis, & Spiritus Dei habitat in vobis?* (1. Cor. 6. 19.) Et iterum dicit: *Glorificate, & portate Deum in corpore vestro.* Quem Deum? Utique Spiritum sanctum, cujus templum esse videmur. Nam quod arguat Pater, arguat Filius, arguat Spiritus sanctus, ita probandum est. In psalmo quadragesimo nono legitur: *Peccatori autem dicit Deus:* (Psal. 49. 16.) Et infra: *Arguam te, & statuam contra faciem tuam.* David similiter orans dicit ad Christum. *Domine ne in ira tua arguas me,* (Psal. 6. 2.) quia ipse venturus est arguere omnem carnem. Quid vero de Spiritu sancto Salvator in evangelio dicit? *Cum venerit*, inquit, *Paraclitus, ille arguet mundum de peccato, & de justitia, & de judicio:* (Joan. 16. 8.) Hoc providens David clamabat ad Dominum: *Quo ibo a spiritu tuo, & a facie tua quo fugiam?* (Psal. 138. 7.) Nam & quod bonus sit Pater, bonus Filius, bonus Spiritus sanctus, sic probatur. Dicit propheta: *Bonus es tu Domine, & in bonitate tua doce me justificationes* (Psal. 118. 68.)

stificationes tuas. De se autem ipse Unigenitus: *Ego sum pastor bonus.* De Spiritu æque sancto David in psalmo dicit: *Spiritus tuus bonus deduces me in terram rectam.* Quis autem illam dignitatem Spiritus sancti possit tacere? Antiqui enim prophetæ clamabant: *Hæc dicit Dominus.* Hanc vocem Christus adveniens in suam personam revocavit dicens. *Ego autem dico vobis.* Novi autem prophetæ quid clamabant? Sic Agabus propheta in Actibus apostolorum: *Hæc dicit Spiritus sanctus.* Et Paulus ad Timotheum. *Spiritus*, inquit, *manifeste dicit.* Quæ vox omnino demonstrat indifferentiam Trinitatis. Dicit se Paulus a Deo Patre, & Christo vocatum fuisse, & missum. *Paulus* inquit, *apostolus, non ab hominibus, neque per hominem, sed per Jesum Christum, & Deum Patrem.* In Actibus autem apostolorum legitur, quod ab Spiritu sancto sit segregatus, & missus. Sic enim Spiritus sanctus; *Segregate mihi Barnabam & Saulum in opus quo vocavi eos.* Et paulo post: *Ipsi*, inquit, *missi ab Spiritu sancto descenderunt Seleuciam.* Item in eodem loco: *Attendite vobis, & universo gregi, in quo vos Spiritus sanctus constituit episcopos.* Ne quis autem Spiritum sanctum, quia Paraclitus dictus est, contemptibile aliquid æstimet: Paraclitus enim advocatus est, vel potius consolator secundum Latinam linguam. Quæ appellatio etiam Filio Dei communis est, sicut dicit Joannes: *Hæc*, inquit, *scribo vobis, ne peccetis. Sed & si quis peccaverit, Paraclitum habemus apud Patrem Jesum Christum.* Nam & ipse Dominus cum dicit ad apostolos; *Alterum Paraclitum mittet vobis Pater.* Sine dubio cum dicit alterum Paraclitum, se quoque Paraclitum manifestat. Sed neque a Patre hoc nomen Paracliti alienum est. Beneficentiæ enim nomen est, non naturæ. Denique ad Corinthios Paulus ita scribit. *Benedictus Deus & Pater Domini nostri Jesu Christi, Pater misericordiarum, & Deus totius consolationis, qui nos consolatur.* Et cum consolator dicitur Pater, consolator dicitur Filius, consolator etiam Spiritus sanctus, una tamen nobis consolatio a Trinitate præstatur; sicut & una remissio peccatorum, Apostolo affirmante. *Abluti*, inquit, *estis, & justificati, & sanctificati estis in nomine Domini nostri Jesu Christi, & in Spiritu Dei nostri.*

Joan. 10. 11. Psalm. 142. 11. Matth. 5. 22. Act. 21. 11. 1. Tim. 4. Galat. 1. Act. 13. 2. Act. 20. 28. 1. Joan. 2. 1. Joan. 14. 16. 2. Cor. 1. 1. Cor. 6. 11.

Possemus plura adhuc de divinis scripturis proferre testimonia, quæ juxta baptismi sacramentum, trinitatem unius gloriæ, operationis, ac potentiæ manifestant. Sed quia ex his plenus est sapientibus intellectus, multa præterivimus studio brevitatis. Faciamus ergo recapitulationem dictorum nostrorum. Si de Patre procedit Spiritus sanctus, si liberat, si Dominus est & sanctificat, si creat cum Patre & Filio, & si vivificat, si præscientiam habet cum Patre & Filio, si ubique est, & implet omnia, si habitat in electis, si arguit mundum, si judicat, si bonus & rectus est, si de eo clamatur; *Hæc dicit Spiritus sanctus*: si prophetas constituit, si apostolos mittit, si episcopos præficit, si consolator est, si cuncta dispensat prout vult, si abluit & justificat, si tentatores suos interficit, si is qui eum blasphemaverit non habet remissionem neque in hoc sæculo, neque in futuro, quod utique Deo proprium est: Hæc cum ita sint, cur de eo dubitatur quod Deus non sit, cum operum magnitudine, quod ipse est, manifestet? Non utique alienus est a Patris & Filii majestate, qui non est ab operum virtute alienus. Frustra illi nomen divinitatis negatur, cujus potestas non potest abnegari. Frustra prohibeor eum cum Patre & Filio venerari, quem exigor cum Patre & Filio confiteri. Si ille mihi cum Patre & Filio confert remissionem peccatorum; confert sanctificationem, & vitam perpetuam; ingratus sum nimis & impius, si ei cum Patre & Filio non refero gloriam. Aut si non est cum Patre & Filio colendus; ergo nec confitendus in baptismo est. Si autem omni modo confitendus secundum dictum Domini, & traditionem apostolorum, ne semiplena sit fides, quis me poterit ab ejus cultu prohibere? In quem enim credere jubeor; ei etiam deinde supplicabo. Adorabo ergo Patrem, adorabo & Spiritum sanctum una eademque veneratione. Quod si quis durum hoc putat, audiat quomodo David ad culturam Dei fideles hortatur. *Adorate*, inquit, *scabellum pedum ejus.* Si religionis est adorare scabellum pedum ejus, quanto magis religiosum, si ejus Spiritus adoretur? Ille utique Spiritus, quem beatus Petrus in tanta sublimitate prædicavit, dicens: *Spiritu sancto misso de cælis, in quem concupiscunt angeli prospicere.* Si angeli eum cupiunt aspicere, quanto magis nos homines mortales despicere non debemus? ne forte & nobis dicatur sicut dictum est ad Judæos: *Vos semper Spiritui sancto restitistis, sicut & patres vestri.* Quod si hæc tanta & talia non inclinant animum ad venerandum Spiritum sanctum, accipe adhuc aliquid fortius. Si enim Paulus instruit prophetas ecclesiæ, in quibus utique & per quos Spiritus sanctus loquebatur: *Si*, inquit, *omnes prophetaverint, intret autem aliquis infidelis, aut idiota, convincitur ab omnibus, examinatur ab omnibus, occulta quoque cordis ejus manifesta sunt; & tunc cadens in faciem adorabit Deum, pronuncians quia vere Deus in vobis est.* Et utique in eis Spiritus sanctus est, qui prophetant. Si ergo infideles cadunt in faciem, & adorant Spiritum sanctum perterriti, & confitentur invicti, quanto magis fidelibus expedit, ut voluntarie & ex affectu adorent Spiritum sanctum? Adoratur autem Spiritus sanctus non quasi separatim more gentilium, sicut nec Filius separatim adoratur, quia in dextera Patris est: Sed cum adoramus Patrem, credimus nos & Filium, & Spiritum sanctum adorare; quia & cum Filium invocamus, Patrem nos credimus invocare; & cum Patrem rogamus, a Filio nos exaudiri confidimus: sicut & ipse Dominus dixit: *Quidquid petieritis Patrem in nomine meo, ego faciam, ut honorificetur Pater in Filio.* Et si Spiritus sanctus adoratur, ille utique adoratur, cujus est Spiritus. Illud autem nullus ignorat, quia divinæ majestati nec addi quidquam nec minui humanis supplicationibus potest, sed unusquisque secundum propositum voluntatis suæ, aut gloriam sibi acquirit fideliter venerando; aut confusionem perpetuam pertinaciter resistendo. Certum est enim, quia contentio & superbia damnat; honorificentia vero fructum devotionis exspectat. Quare autem fideles non honorificent integre Trinitatem ad quam se pertinere confidunt, cujus nomine se renatos, cujus servos se nominati gloriantur? Nam sicut ad nomen Dei Patris homines Dei appellantur; ut Helias homo Dei dictus est; ut Moyses homo Dei appellatus est; sic a Christo Christiani nuncupamur; sic etiam ab Spiritu spiritales appellamur. Si igitur vocetur quis homo Dei, & non sit Christianus, nihil est. Qui si Christianus vocetur, & non fuerit spiritalis, nec sibi satis de salute confidat. Sit ergo nobis secundum salutaris baptismi confessionem fides integra Trinitatis, sit una devotio pietatis; nec more gentilium, potestatum diversitates opinemur, aut creaturam quantum ad deitatem in Trinitate suspicemur: sed nec Judæorum scandalo moveamur, qui Filium Dei negant, qui Spiritum sanctum non adorant: sed potius perfectam Trinitatem adorantes & magnificantes, sicut in mysteriis ore nostro dicimus, ita conscientia teneamus: *Sanctus, sanctus, sanctus Dominus Deus Sabaoth.* Ter dicentes *sanctus*, unam omnipotentiam con-

Psal. 98. 5. Act. 7. 51. 1. Cor. 14. 24. Joan. 14. 13. Isai. 6. 3.

fitemur; quia una est religio, una glorificatio Trinitatis. Ut audiamus ab Apostolo, sicut audierunt Corinthii. *Gratia Domini nostri Jesu Christi, & dilectio Dei, & communicatio Spiritus sancti cum omnibus vobis.*

2. Cor. 13. 13.

Hæc est fides nostra, evangelicis & apostolicis traditionibus, & omnium quæ in hoc mundo sunt catholicarum ecclesiarum societate fundata: in qua nos per gratiam Dei omnipotentis permanere usque ad finem vitæ hujus confidimus, & speramus. Directa XII. Kalendarum Maiarum, per Januarium Zattarensem, Villaticum a casis Medianis, episcopos Numidiæ, Bonifacio Foratianensi, & Bonifacio * Gatianensi, episcopis Byzacenis.

* Forte, Gratianensi, ut in Conc. Carthag. anni 525.

DECRETUM HUNERICI VANDALORUM REGIS, quo omnes Africanarum provinciarum episcopi, qui Carthaginem convenerant, ecclesiis suis spoliati, & in exsilium missi sunt.

Rex Hunericus Vandalorum & Alanorum, universis populis regno nostro subjectis.

Triumphalis majestatis & regiæ probatur esse virtutis, male in authores consilia retorquere. Quisquis enim aliquid pravitatis invenerit, sibi imputet quod incurrit. In qua re nutum divini judicii clementia nostra secuta est, quod quibusque personis, prout eorum facta meruerint, seu bona, seu forte talibus contraria dum facit expendi, simul etiam provenit compensari. Itaque his provocantibus qui præceptionem inclytæ recordationis patris nostri, vel mansuetudinis nostræ crediderint esse temnendam, censuram severitatis assumimus. Auctoritatibus enim cunctis populis fecimus innotesci, ut in sortibus Vandalorum nullos conventus Homousiani sacerdotes assumerent; nec aliquid mysteriorum, quæ magis polluunt, sibimet vindicarent. Quod cum videremus esse neglectum, & plurimos esse repertos dicentes se integram regulam fidei retinere, postmodum universos constat fuisse commonitos, spatio temporis prorogato mensium novem, novæque contentionis, (si quid ad eorum proposita posset aptari,) ut ad Kalendas Februarias anni octavi regni nostri, sine metu aliquo convenirent.

Qui dum huc ad Carthaginensem confluerent civitatem, post moram temporis præstituti, aliam quoque dilationem aliquantorum dierum dedisse cognoscimur. Et dum se conflictui paratos adstruerent, primo die a venerabilibus episcopis nostris eis videtur esse propositum, ut Homousion sicut admoniti erant ex divinis scripturis proprie approbarent, aut certe quod a mille, & quot excurrunt, pontificibus de toto orbe in Ariminensi concilio, vel apud Seleuciam, amputatum est, prædamnarent. Quod nequaquam facere voluerunt, universa ad seditionem per se concitati populi revocantes. Quin immo & secunda die dum eis mandaremus, ut de eadem fide, sicuti propositum fuerat, responderent; hoc evidenter assumpsere temeritate transacta, ut seditione & clamoribus omnia perturbantes, ad conflictum facerent minime perveniri.

Quibus hoc provocantibus, statuimus, ut eorum ecclesiæ clauderentur: hac illis conditione præscripta, ut tamdiu essent clausæ, quandiu nollent ad conflictum propositum pervenire. Quod ex obstinatione facere noluerunt, quam pravis videntur assumpsisse conciliis. Adeo in hos est necessarium ac justissimum retorquere, quod ipsarum legum continentia demonstratur, quas inductis secum in errorem Imperatoribus, diversas tunc contigit promulgari. Quarum illud videtur tenere conceptio, ut nulla super exceptis institutionis suæ antistitibus ecclesiæ paruisset: nulli liceret alios aut convictus agere, aut exercere conventus: nec ecclesias aut in urbibus, aut in quibusdam parvissimis locis penitus obtinere, neque construere; sed præsumpta fisci juribus jungerentur: sed etiam ut eorum patrimonia ecclesiis suæ fidei sociata, suis antistitibus provenissent; nec commemorare quæcumque loca talibus licentia paruisset: sed extorres omnibus urbibus redderentur & locis: nec baptismatis haberent omnino aliquam facultatem, aut forte de religione disputarent: & nullam haberent ordinandi licentiam, sive episcopos, sive presbyteros, vel alios quos ad cleros pertinere contingeret: proposita severitate vindictæ, ut tam hi qui se paterentur hujusmodi honores accipere, quam etiam ipsi ordinatores denis libris auri singuli multarentur: eo adjecto, ut nullus eis locus esset, vel aditus supplicandi, sed etiam si qua specialia meruissent, minime prævalerent: & si in hac pernicie perdurarent, de proprio solo ablati in exsilium sub prosecutione idonea mitterentur.

In populos quoque præfati Imperatores similiter sævientes, quod eis nec donandi libertas, nec testandi, aut capiendi, vel ab aliis derelictum, penitus subjaceret, non fidei commissæ nomine, non legati, non donationibus, aut derelictione quæ mortis causa appellatur, vel quolibet codicillo, aliisve forsitan scripturis: ita ut etiam * qui sub palatiis militarent, condemnationi gravissimæ pro dignitatis merito facerent subjectos: ut omni honoris privilegio exspoliati, infamiam incurrerent, & publico crimini hujusmodi personæ se cognoscerent esse subjectos; officialibus etiam judicum diversorum triginta argenti pondo pœna proposita: quam si quinque vicibus in errore perdurantibus contigisset inferre, tum demum tales convicti, atque subjugati verberibus, in exsilium mitterentur.

* al. qui suis palatiis.

Deinde codices universos sacerdotum, quos persequebantur, præceperant ignibus tradi. Quod de libris hujusmodi, quibus sibi nominis illius errorem persuasit iniquitas, præcipimus faciendum. Hæc enim, ut dictum est, pro singulis quibusque personis illi observanda præceperant; ut illustres singulatim auri pondo quinquagena, senatores auri pondo tricena, populares auri pondo vicena, sacerdotales auri pondo tricena, decuriones auri pondo quina, negotiatores auri pondo quina, plebeii auri pondo quina, Circumcelliones auri pondo dena. Et si qui forte in hac pernicie permanerent, confiscatis omnibus rebus suis exsilio multarentur. Ordines autem civitatum, sed & procuratores, & conductores possessionum tali pœna videbantur affligere; ut si forte tales celare diligerent, & minime publicassent, & tentos in judicio non facerent præsentari, ipsi tenerentur ad pœnam; conductoribus etiam regalium prædiorum hac mulcta proposita, ut quantum domui regiæ inferrent, tantum etiam fisco pœnæ nomine cogerentur exsolvere. Id generaliter in omnibus conductoribus, vel possessoribus, qui in eadem superstitione crediderint perdurandum, constituerunt observari: judicibus etiam, qui huic rei instantissime non imminebant, pœna proscriptionis & sanguinis supplicium poneretur. Sed & de primatibus officiorum tres numero punirentur, aliis viginti librarum auri condemnatione multandis.

Quare his necesse est constitutionibus obligari Homousianos omnes, quos hujusmodi malæ persuasionis constat tenuisse & tenere materiam. Quos ab omni-

bus supradictis abstinere decernimus, in prosecutione venturis per ordines cunctarum urbium. Sed etiam judices qui superioribus neglectis dira supplicia diversis non intulisse monstrantur, omnes supradictæ fidei Homousion erroribus implicatos, quæ cuncto prædamnata est concilio tantorum numero sacerdotum, universis rebus prædictis,& contractibus præcipimus abstineri: quod nihil sibi noverint esse permissum; sed universos similis pœna maneat & adstringat, si ad veram religionem, quam veneramur & colimus, intra diem Kalendarum Juniarum anni octavi regni nostri conversi non fuerint. Diem autem præstitutum ideo pietas nostra constituit; ut prædamnantibus errorem indulgentia non negetur, & obstinatos animos supplicia digna coërceant. Qui autem in eodem errore permanserint, seu domus nostræ occupati militia, seu forsitan divinis titulis necessitatibusque præpositi, pro gradibus suis dictarum superius mulctarum illationes cogantur excipere; nihil valituris quæ forsitan per subreptionem quemquam talium contigit promereri. In privatas etiam, vel cujuscumque gradus & loci personas, hoc nostra promulgatio præcepit observandum; quod circa tales supradictis legibus videbatur expressum, ut pœnæ congruæ subdeientur. Judices autem provinciarum quod statutum est negligentes exsequi, superiori pœna, quæ talibus præscripta est, constituimus obligandos.

Veris autem majestatis divinæ cultoribus, id est, sacerdotibus nostris, ecclesias universas, vel totius cleri nominis supradicti quibuscumque terris & regionibus constitutas, quæ propitia divinitate imperii nostri regimine possid.ntur, una cum rebus, quæ ad easdem pertinent, hoc decreto statuimus debere proficere: non dubitantes plus alimoniæ inopum proficere, quod sacrosanctis pontificibus juste collatum est. Hanc ergo legem e fonte justitiæ profluentem, cunctis præcipimus innotescere, quatenus nullus sibi ignotum esse, quod præceptum est, possit obtendere. Optamus vos bene valere. Data sub die VI. Kalend. Martias Carthagine.

NOMINA

EPISCOPORUM CATHOLICORUM diversarum provinciarum, qui Carthaginem ex præcepto regali venerunt, pro reddenda ratione fidei, die Kalend. Februarias, anno [a] sexto regis Hunerici.

Nomina episcoporum provinciæ Proconsularis, vel qui in exsilium missi sunt.

Eugenius Carthaginiensis, Tamalleni.
Felix Abaritanus, exsilium.
Paulus [b] Sinuarensis, exsilium.
Felix Piensis, Corsica exsilium.
Marianus Hippzaritensis, ut supra.
Paschasius [c] Gunelensis, ut supra.
Sacconius [d] Uzalensis, ut supra.
Bonifacius [e] Membrositanus, fug.
Gulosus [f] Beneventensis, Corsic.
Reparatus [g] Utimmirensis, ut supra.
Pastinatus Puppitanus, ut supra.
Reparatus Puppianensis.
Fortunatianus Araditanus, Corsic.
Deumhabet Thelensis, Corsica.
Liberatus Mullitanus, ut supra.
Mannucius [h] Duassenemsal.
Hirundinus Missuensis, Corsic.
Iona Lapdensis, ut supra.
Peregrinus Assuritanus, exsilium hic.
Quintianus Urcitanus.
Cresconius [a] Tennonensis, prbt.
Florentinus Uticensis, Corsic.
Pascasius Migirpensis, ut supra.
Carissimus Gisipensis, in exsilium.
Gaïus Uzitensis, pibt.
Exitziosus Verensis, Corsic.
Cresces Cicsitanus, in exsilium.
Bonifacius Bolitanus, Corsica.
Felix Carpitanus, ut supra.
Carcadius [b] Maxulitanus, ut supra.
Cyprianus Bonustensis.
Dalmatius Tinnisensis, Corsic.
Æmilianus [c] Culsitanus, Corsic.
Felix Bullensis, prbt.
Clementinus Neapolitanus, Corsic.
Felix [d] Curbitanus, ut supra.
Deuterius [e] Simminensis, ut supra.
Aurelius Clypiensis, ut supra.
Coronius Meglapolitanus, ut supra.
Benenatus Timidensis, ut supra.
Vincentius Ziggensis, in exsilium.
Florentius Seminensis, Corsic.
Honoratus [f] Tagaratensis, prbt.
Vindemius [g] Altuburitanus, exsilium.
Cyprianus Cellensis, in exsilium.
Augentius Uzipparitanus, in exsilium.
Cassosus Ausanensis, hic.
Maximinus [h] Maraggaritanus, hic.
Felix Muzuensis.
Joannes Bullensium regiorum.
Crescitutus Titulitanus.
Benenatus Tuburbitensis.
Victor [i] Eudalensis.
Pascasius Tulanensis.

Sunt numero LIV.

Nomina episcoporum Provinciæ Numidiæ.

Felix [k] Berceritanus.
Augentius Gazaufulensis, prbt.
Quodvultdeus Calamensis.
Honoratus Castellanus.
Leontius [l] Burcensis.
Firmianus [m] Centurianensis, prbt.
Rufinianus Vadensis.
Paulus Nibensis, prbt.
Martialis [n] Gtrensis.
Victor Cuiculitanus.
Cresconius Amporensis.
Adeodatus Fesseitanus, prbt.
Vitalianus [o] Bocconiensis.
Dumvirialis [p] Damatcorensis, prbt.
Donatus Auiuccurrensis.
Palladius Idiciensis, prbt.
Gaudentius Putiensis.
Victor Suggitanus.
Benenatus Lambiritanus.
Timotheus Tagurensis.
Melior [q] Fossalensis, Nam.
Frumentius [r] Tubuficensis,
Felix Lamsortensis.
Abundius [s] Tididitanus,
Valentianus Montensis, prbt.
Adeodatus [t] Nobabarbarensis.
Adeodatus Idassensis.
Florentius Nobagermaniensis.
Villaticus de Casis-Medianensis.
Eusebius Suzicaziensis.
Victorinus de Noba-Cæsaris.
Vitalianus Vazaritanus.

[a] *Ita codex Laudun.* Eorditi reponunt VIII.
[b] *al.* Sinnarensis.
[c] *al.* Gunelmensis.
[d] *al.* Uzialensis.
[e] *al. In Collat. Carth. cap.* 133. & 198. & *hic in mss. Halleri,* Membressitanus. *In Collat. Carthag. cap.* 133. Membjusitanus.
[f] *al.* Benentensis.
[g] *al.* Utimiensis, *in mss. Halleri.*
[h] *In Collat. Carthag. cap.* 201. A Senemsalis, *sive* Senemsalensis. *In Con. Lateran. sub Papa Martino,* Ecclesia duarum Senepsalitarum.

[a] *al.* Teuonensis. *In mss. de hac,* Tonensis.
[b] *Inde Mesylitani martyres, infernonibus Augustini.*
[c] *al.* Culusitanus, & Colusitanus.
[d] *al.* Curubitanus
[e] *al.* Simminiensis.
[f] *al.* Tagaretensis.
[g] *al* Altubaritanus.
[h] *al.* Naraggaritanus, *ut in Collat. Carthag. cap.* 128. & *in Conc. Carthag. sub Bonifacio, anno* 525. & *in Conc. Lateran. sub S. Martino.*
[i] *Rectius,* Thrudalensis.
[k] *al.* Bercerlitanus.
[l] *al.* Bursensis.
[m] *In Collat. Carthag.* Centurionensis.
[n] *Qui forte in Collat. Carthag. cap.* 115, Guirensis.
[o] *In Collat. Carth. cap.* 198. Bocconiensis.
[p] *Lege* Bamaccorensis, *ex Collat. Carthag. cap.* 118.
[q] *Ita mss.*
[r] *Ita mss. In Collat. Carthag.* Tuburcicensis
[s] *al.* Tiditanus.
[t] *al.* Novarbarensis.

ANNO CHRISTI 484.

Junior Tigillabensis.
Vigilius Ressanensis, prbt.
Leporius Augurensis.
Pascentius Octabensis.
Petrus Madensis.
Felix Matharensis, prbt.
Florentius Centenariensis.
Felix Gilbensis, prbt.
Florentianus Midilensis.
Fluminius Tabudensis.
Optantius Casensi-Calanensis.
Peregrinus [a] Punetianensis, prbt.
Felix Nobasparsensis, prbt.
Felicianus Metensis.
Domnicus Cæsariensis, prbt.
Candidus Nobasinensis, prbt.
Quodvultdeus Cælianensis, Nam.
Januarius Jacterensis.
Victorinus de Castello Titulitano.
Fructuosus de Giru Marcelli.
Cresconius Tarasensis.
Maximus Sillitanus, prbt.
Vigilius Hizirzadensis, prbt.
Victor Municipensis.
Servus Arsicaritanus.
Felix [b] Casennigrensis.
Donatianus [c] Veselitanus.
Pudentius Madaurensis.
Donatus Rusticianensis.
Donatus [d] Villadegensis.
Cresces Bussadensis, prbt.
Adeodatus Sistronianensis, prbt.
Rusticus Tipasensis.
Simplicius [e] Tibilitanus.
Stephanus Sinitensis.
Pascentius [f] Cethaquensusca.
Donatianus Teglatensis.
Cresconius Zabensis.
Antonianus Mustitanus.
Reparatus Tubuniensis.
Anastasius Aquænobensis.
Victorinus Babrensis, prbt.
Felix Tebestinus.
Domninus [g] Moxoritanus, metallo.
Secundus [h] Tamogaziensis, prbt.
Victorinus Legiensis.
Quodvultdeus Respectensis.
Januarius Velesitanus.
Benenatus Mazacensis, prbt.
Donatus Lugurensis, prbt.
[i] Victor Circensis, prbt.
Pardalius Macomadiensis.
Januarius Legensis, prbt.
Quodvultdeus ad Turres Concordiæ.
Maximus Lamfuensis, prbt.
Marcellinus Vagrautensis.
Domnicosus Tigisitanus.
Donatus Gilbensis.
Fortunius Regianensis, prbt.
Donatus Silensis.
Victor Gaudiabensis.
Januarius [k] Marculitanus.
Januarius Centuriensis.
Felix [l] Suabensis.
Crescentianus Germaniensis.
Annibonius Vadesitanus.
Januarius Gaurianensis, prbt.
Fortunatianus Naratcanensis, prbt.
Maximus Lamiggigensis.
Felix Garbensis, prbt.

[a] Lege. Pudentianensis, ex Collat. Carthag. cap. 201. & ex Greg. M. lib. 2. epist. 33. indict. 10.
[b] Unde Donatus a Casis Nigris.
[c] Rectius, Vegeselitanus, ex collat. Carthag.
[d] Legendum fortassis, Villaregensis, ex Collat. Carthag. cap. 118. & 207. & codice Ecc. Afric. cap. 48. & 77.
[e] al. Tiblitanus.
[f] Lege, Cataquensis, ex Collat. Carthag. cap. 143. & 202.
[g] al. Maxoritanus.
[h] In Collat. Carthag. Thamogadensis.
[i] Ita msf. non vero Circensis.
[k] Forte, Masculitanus.
[l] al. Suavensis.

A Julius [a] Vagarmelitanus.
Ponticanus Formensis, prbt.
Victor de Turres Ammeniarum.
Servus [b] Belesasensis.
Honoratus Fatensis.
Mensor Formensis.
Peregrinus Muliensis.
Gedalius [c] Ospitensis.
Fulgentius [d] Vagadensis, prbt.
Secundinus [e] Lamasuensis.
Crescentius Tacaratensis.
Benenatus Milevitanus.
Quodvultdeus [f] Ullitanus.
Proficius Seleucianensis, prbt.
B Proficius Vadensis, prbt.
Januarius Tagastensis, prbt.
Donatus Maximianensis.
Adeodatus [g] Zaradiensis, prbt.
Felicianus De Giru-Tarasi.
Cardelus Lamiggigensis.
Flavianus Vicopacensis.

Sunt numero [h] CXXV.

Nomina episcoporum provinciæ Byzacena.

...... Vassinassensis.
...... Aquis.
Liberatus Amudarsensis, prbt.
Mansuetus Asufeniensis.
C Pascasius Septimuniciensis.
Hortulanus Benefensis.
Victorinus Ancusensis.
Eubodius Mididitanus.
Terentianus Tubulbacensis.
Rogatianus [i] Vadentinianensis.
Bonifacius Masclianensis.
Victorinus Seberianensis.
Victor Narensis.
Leontius [k] Decorianensis.
Servus Dei Tambeitanus.
Lætus Nepritanus.
Felix [l] Custrensis, prbt.
Flavianus Bulelianensis.
D Decimus [m] Theuzitanus.
Servandus Puriensis.
Restitutus Thamagutensis.
Præsidius Sufetulensis, in exsilium.
Eustratius Sufetanus.
Secundinus [n] Garrianensis, prbt.
Prefectianus Abaradirensis, prbt.
[o] Sabinicuus Octabiensis.
Adelfius Mactaritanus.
Restitutus Aquiabensis.
[p] Antacius Medianensis.
Mensius Turrensis.
Filtiosus Aggaritanus.
Fastidiosus Egnatiensis.
E Germanus Peradamiensis.
Donatus [q] Ermianensis.
Pascasius Tenitanus.
Domninus Tarazensis.
Hilarinus [r] Trofinianensis.
Fortunatianus Leptiminensis.
Honoratus [s] Tagariatanus.
Albinus Octabensis.
Aurelius Feradimaiensis.
Felix Crepedulensis.
Cyprianus Unuzibirensis.
Innocentius Muzucensis.
Possidius [t] Massimanensis, non occurrit.
Victor Vitensis, non occurrit.

ANNO CHRISTI 484.

[a] Legendum, ex Collat. Carthag. cap. 126. Magarmelitanus.
[b] al. Balesasensis.
[c] al. Hospitensis.
[d] al. Vagrodensis.
[e] al. Lamasbensis.
[f] al. Villicanus. In Collat. Carthag. Vallitanus.
[g] In Collat. Carthag. cap. 121. Zaraitensis.
[h] At appellati duntaxat cxxiii.
[i] al. Valentinianensis.
[k] In Conc. Lateran. sub Martino Papa, Decorianensis.
[l] In alio msf. Cullensis.
[m] In alio msf. Zeculitanus.
[n] Forte, Gattianensis, ut in epist. Prov. Byzacenæ ad Constantinum.
[o] Ita msf. non Sabinianus.
[p] Ita msf. non Antacius.
[q] Unde Facundus Hermianensis.
[r] In Collat. Carthag. cap. 133. Trofimianensis.
[s] In alio msf. Tagaratanus.
[t] Hic est, Maxumanensis.

ANNO CHRISTI 484.

Victorinus [a] Serbatianensis.
Adeodatus Pederodiadensis.
Athenius Circinitanus.
Florentinus Tuziritanus.
Vindicianus Maratianensis.
Adelfius Mattaritanus.
Adeodatus Præcausensis.
Restitutus-Aquis albensium.
Felix [b] Irpinianensis.
Victorinus Usulensis.
Habetdeum Tamallumensis.
Concordius Culilitanus.
Servus Menefessitanus.
Quintianus Casulis-Carianensis.
Restitutus Acolitanus.
Vindemialis Capsensis.
Quodvultdeus Durensis, prbt.
Heliodorus Cufrutensis.
Marcellinus [c] Tasbaltensis.
Fortunatianus Cilitanus.
Honoratus Tiziensis.
Bonifacius [d] Fortianensis.
[e] Servius Arsuritanus.
Felix [f] Forontonianensis.
Succensianus Febianensis.
Julianus Vararitanus.
Bonifacius Frontonianensis.
Secundianus Mimianensis, in exsil.
Donatus Boanensis.
Bonifacius [g] Maraguiensis.
Pirasius Nationensis.
Faustus Præsidiensis.
Rusticus Tetcitanus.
Primianus Gurgaitensis.
Bonifacius Filacensis.
Honoratus Macrianensis, prbt.
Frumentius Teleptensis.
Honorius [h] Oppennensis.
Fortunatianus [i] Tagarbalensis.
Simplicius Carcabianensis.
Donatus [k] Rufinianensis.
Liberatus Aquarum Regiarum, prbt.
Victorianus Quæstorianensis.
Rufinianus Victorianensis.
Maximus Gummitanus.
Peregrinus Materianensis.
Fortunatus [l] Mozotcoritanus.
Pacatus Vicoateriensis.
Proficius Sublectinus.
Saturus Irensis.
Mangentius Ticualtensis.
Villaticus Auzegerensis.
Cresconius Temoniarensis, prbt.
Paulus Turreblandinus, prbt.
Restutus Segermitanus, in exsil.
Victor Gauuaritanus.
Donatianus Eliensis.
Stephanus [m] Rusfensis.
Vinitor Talaptulensis.
Hortensius [n] Autentensis.
Tertullus Juncensis.
Eusebius Jubaltiensis, prbt.
[o] Servitius [p] Unuricopolitanus.
Donatus Aggaritanus.
Vigilius Tapsitanus.

Sunt numero [q] CCVII.

Et cathedra quæ episcopos non habuerunt;

Madassuma.
Dionysiana,
A Sulianis. Orrea-cælia.
Cunculiana.
Ticibus.

Sunt numero V.

Nomina episcopor. Mauritaniæ Cæsariensis.

Glorinus Juncensis.
[a] Teberianus Quidiensis.
Victor Susaritanus.
Syrus Corniculanensis.
Lucius Itensis.
Honoratus Timicitanus.
Donatus Nobicensis, prbt.
B Patera Milianensis.
Reparatus Girumontensis.
Avus Altebensis.
Donatus Panatoriensis.
Martialis Columpnatensis.
Subdatius Sucardensis.
Subitanus Idensis, prbt.
Donatus Tifiltensis.
Felicianus Idensis.
Onesimus Fidolomensis.
Victor Taborentensis.
Verecundus Nobensis.
Stephanus [b] Zucabiaritanus.
Apocorius Cæsariensis.
C Felix Rusubiritanus.
Donatus Subbaritanus.
Januarius Aquensis.
Martianus Murustagensis, prbt.
Claudius Vagalitanus.
Passitanus Tigisitanus.
Salo Fallabensis.
Donatianus Usinadensis.
Paulus Flumenzeritanus.
Nicetius Castellominoritanus.
[c] Restutus Florianensis.
Mensius Alamiliarensis.
Maxentius [d] Tigamibenensis, prbt.
D Urbanus Amaurensis, prbt.
Cresces Sestensis, prbt.
Donatus [e] Ternamunensis.
Fortis Caputcillensis.
Januarius Nasbincensis, prbt.
Palladius Bacanariensis.
Valens Villenobensis.
Passinatus Masuccabensis, prbt.
Longinus Pamariensis.
Honorius Benepotensis.
Burco [f] Vardimissensis, prbt.
Felix Ambiensis.
Æmilius Mediensis.
Arator Catulensis.
Cæcilius [g] Minnensis.
E Lucidus Cartennitanus.
Victor Regiensis.
Rogatianus Vaunidensis, prbt.
Primus Caprensis.
[h] Metcun Rusuccuritanus.
Rufus Sfasferiensis.
Eusebius Obbitanus.
Securus [i] Timidanensis.
Donatus Frontensis.
Victor [k] Icositanus.
Quodvultdeus Tablensis, prbt.
Restutus Lapidiensis, prbt.
Donatus Voncariensis.
Bonifacius Rusguniensis.

[a] In ms. Scebatianensis.
[b] In Collat. Carthag. cap. 121. Hirpinianensis.
[c] al. Tasvaltensis.
[d] Ita ms. unus: aliter, Forotianensis.
[e] al. Servus.
[f] al. Feronto-pianensis.
[g] al. Maraguitensis.
[h] Ita ms.
[i] al. Targabolensis.
[k] al. Ruffianensis.
[l] Ita ms.
[m] Ita ms. In altero Rufensis.
[n] In alio ms. Autenticensis.
[o] Ita ms. non Servilius.
[p] al. Unorecopolitanus.
[q] At appellati sunt CIX. vel CXI.

[a] Ita ms. non Tiberianus.
[b] Forte, Zugabbaritanus.
[c] Ita ms. non Restitutus.
[d] al. Tigamibenensis.
[e] Forte, Tegnarmusensis, ut in Collat. Carthag. cap. 214.
[f] Forte, Bathimisitensis, ut in Collat. Carthag. cap. 135.
[g] In alio ms. Minuensis.
[h] Sic ms. non Metcur.
[i] In alio ms. Tinadianensis.
[k] Ita ms. non Leositanus: ut prius legebatur.

ANNO CHRISTI 484.

Venantius [a] Oppidonebensis, prb.
Mattasius Castellijabaritanus.
Felix [b] Aquisirensis.
Victor Caltadriensis, prbt.
Crescens Tigabitanus.
Idonius [c] Rusaditanus.
Gelianus Reperitanus.
Ingenuus Ubabensis.
Petrus Oboritanus.
Faustus Castraseberianensis.
Vitalis Castranobensis.
Petrus Castellanus, prbt.
Quintasius Mutecitanus.
Paulinus Rubicariensis.
Pascasius Mammillensis.
Tacanus Albulensis.
Emptacius Siccesitanus.
Talasius [d] Gratinopolitanus.
Victor Manaccenseritanus, prb.
Pannonius Bitensis.
Felix Flenucletensis, prb.
Campanus Bidensis.
Valentinus Castelli-Mediani.
Romanus Susaritanus.
Secundus Maurianensis.
Reparatus Bulturiensis.
Lucius Maturbensis, prbt.
Cæcilius Balianensis.
Rogatus Sereddelitanus.
Mingin Nobensis, prbt.
Reparatus Castelli-Tatroportensis.
Philo [e] Arsinuaritanus.
Vassinus Elsantariensis, prbt.
Patera Catabitanus.
Vincemalus Baparensis.
Reparatus Tipasitanus, prbt.
Romanus [f] Tamademsis, prbt.
Victor Voncarianensis.
Maddanius Murconensis.
Crispinus [g] Tabadcarensis.
Quodvult-deus Summulensis, prbt.
David Tadamatensis.
Candidianus Catrensis, prbt.
Reparatus Cissitanus.
Poëquarius Tasaccurensis, prbt.
Quintus Tabuniensis, prbt.
Maximus Tuscamiensis.
Auxilius [h] Gunugitanus, prbt.
Reparatus Sitensis.
Saturninus Vissalsensis, prb.
Felix Maxitensis, prb.
Gaïus [i] Adsinuadensis, prb.
Crescens Satafensis, prb.
Saturninus Settensis, prb.
Victor Numidensis, prb.
Cerealis Castelloripensis.
Lucius Tamazucensis.

Sunt numero CXX.

Et Cathedræ quæ episcopos non habuerunt.

Maiucensis.	Maurensis.
Nabalensis.	Tingariensis.
Tubunensis.	Oboritanus.

Numero [k] III.

[a] Forte, Oppidonebensis.
[b] Forte, Adquesirensis, ut in Collat. Carthag. cap. 188.
[c] Forte, Rusadditanus.
[d] Forte, Gratianopolitanus, ex Collat. Carthag. cap. 135.
[e] al. Arsinnagitanus.
[f] al. Tamadensis.
[g] al. Tababcarensis.
[h] al. Gunugitanus.
[i] al. Adsinnadensis.
[k] Forte, pro VI.

A

Nomina episcoporum provinciæ Mauritaniæ Sitifensis.

Rufinus Tamallumensis.
Donatus Sitifensis.
Maximus Coviensis.
Domitianus [a] Igilgitanus.
Honorius Aquæalbensis.
Festus Satafensis.
Victor Horrensis.
Maximus Thugusubditanus.
Victor Ierafitanus.
Vadius Lesuitanus.
Pacatus Equizotensis.

B

Felix Castellanus, prbt.
Constantius Gegitanus.
Victor Eminentianensis.
Saturnius Sociensis, prbt.
Jacobus Lemelefensis.
Cresciturus Cellensis, prbt.
Emeritus Macrensis, prbt.
Redux Nobalicianensis.
Argentius Zallatensis.
Vindemius Lemfoctensis.
Abus Ficensis.
Restutus Macrianensis, prbt.

C

Vitalis Assafensis.
Victor Flumenpiscensis.
Juventinus [b] Maronanensis.
Romanus [c] Molichunzensis.
Victorinus Sertcitanus, prbt.
Montanus Cedamusensis.
Clemens Thamagristensis.
Adeodatus Privatensis.
Rogatus Partheniensis.
Villaticus Mozotensis.
Honoratus Tamascaniensis, prbt.
Justus Acufidensis, prbt.
Æmilius Afuoremixtensis.
Uzulus Thuccensis.

D

Aufidius Suristensis.
Victorinus Perdicensis.
Possessor Zabensis.
Pascasius Salditanus.
Flavianus Vamallensis.

Sunt numero XLIV.

Nomina episcoporum Provinciæ Tripolitanæ.

Callipides Leptimagnensis.
Leo Sabratensis.
Faustinus Girbitanus.
Cresconius Oënsis.
Servilius Tacapitanus.

E

Sunt numero V.

Nomina episcoporum Insulæ Sardiniæ.

Lucifer Calaritanus.
Martinianus de Foru-Troiani.
Bonifacius de Sanafer.
Macarius de Minorica.
Vitalis Sulcitanus.
Felix de Turribus.
Helias de Maiorica.
Opilio de Euuso.

Sunt numero VIII.

ANNO CHRISTI 484.

[a] al. Igillitanus.
[b] al. Maronensis.
[c] al. Molicunzensis.

AC SIC FIUNT OMNES EPISCOPI DIVERSARUM PROVINCIARUM NUMERO CCCCLXVI.
EX QUIBUS PERIERUNT NUMERO LXXXVIII. ID EST,
DE PROCONSULARI, NUMERO III.
DE PROVINCIA NUMIDIÆ, NUMERO XXXIII.

DE PROVINCIA MAURITANIÆ CÆSARIENSIS, NUMERO XXXII.
PEMANSERUNT NUMERO CCCCLXXVIII.
CORSICA RELEGATI, NUMERO XLVI.
HIC RELEGATI, NUMERO CCCII.
FUGERUNT, NUMERO XXVIII.
PASSUS, NUMERO I.
CONFESSOR, NUMERO I.

Manuscriptum codicem hic integra fide repræsentamus: quem Sirmondus mendosum esse arbitratus, sic emendavit; quibusdam mutatis, nonnullis etiam subinde adjectis.

De Proconsulari, numero I V.
De provincia Numidia, numero X X I V.
De provincia Byzacena, numero X.
De provincia Mauritania Cæsariensi, numero X X X I I.
De provincia Mauritania Sitifensi, numero V I I.
Permanserunt numero C C L X X V I I I.
Corsica relegati X L V I. &c. ut supra.

Reipsa numerus episcoporum qui sunt superius appellati, est C C C C L X I. cum sedibus præterea quatuordecim, quæ episcopos non habuerunt. Itaque sedes episcopales hic nominatæ sunt C C C C L X X V.

CONCILIUM ROMANUM

triginta octo episcoporum, de lapsis Africanæ ecclesiæ recipiendis, celebratum sub Felice III.

Ex collectionibus mss. Dionysii Exigui, quæ sunt in Bibliotheca Collegii Parisiensis Societatis Jesu.

TITULI CAPITULORUM.

Exemplar gestorum concilii Romani, quibus alligatum est præceptum Papæ Felicis.

FLavio Boëtio viro clarissimo Consule, sub die III. Idus Martias, in basilica Constantiniana, residente venerabili viro Papa Felice, una cum Candido Tiburtino, Paschasino Centumcellensi, Constantino Aquinati, Equitio Mattellicati, Philippo Numanati, Epiphanio [a] Spolctino, Bono Ostiensi, Herennio Portuensi, Constantio Trebiati, Agnello [b] Torcelino, Constantino Capuano, Urbano Fulginati, Severo Cassinati, Martiniano Formiano, Martiano Amerino, Crisconio Tudertino, Herculio Otriculano, Basilio Tolentinati, Maximo Blerano, Projectitio Tarquiniensi, Petro Subaugustano, Maximino Ferentanensi, Basso Ferentinati, Felice Antiatino, Innocentio Mevanatensi, Felice Anagnino, Benigno Aquævivensi, Andrea Gabinate, Decio Triumtabernensi, Cypriano Nomentano, Athanasio Albanensi, Vitale Fundano, Petro Laurensi, Constantio Sutrino, Felicissimo Sabinensi, Gaudentio Foroclodiensi, Bonifatio Veliterno, Asterio Foronovano, Romulo Prænestino: Victore, Donato, Rustico, & Pardalio Afris episcopis: & presbyteris, Rustico, Firmino, Castino, Simplicio, Laurentio, Vincomalo, Laurentio, Canusio, Cassio, Petro, Leone, Eugenio, Januario, Marciano, Gordiano, Petro, Lepido, Maxentio, Epiphanio, Epiphanio, Asterio, Petro, Justino, Felice, Alexandro, Redempto, Projectitio, Bonifacio, Laurentio, Jovino, Epiphanio, Bono, Servodei, Petro, Servando, Marcellino, Petro, Juliano, Urbico, Paulino, Petro, Valente, Petro, Asterio, Sorano, Valentino, Paschasio, Asterio, Asterio, Asello, Bonifacio, Petro, Smaragdo, Bonifacio, Sixto, Petro, Paschasio, Felice, Petronio, Laurentio, Fulgentio, Callisto, Romano, Joanne, Valentino, Sebastiano, Martiniano, Epiphanio, Andrea, Petro, Opilione, Sebastiano, Romano, Domnino, Agapeto, & Abundantio: adstantibus quoque diaconibus: Felix episcopus ecclesiæ urbis Romanæ, præsidens synodo, dixit: Communis dolor, & generalis est gemitus, quod intra Africam rebaptizatos etiam episcopos, presbyteros, diaconosque cognovimus: quæ res sine dubio ad vestræ quoque pervenit notitiam sanctitatis: de quo quid observari debeat, ordinare nos convenit. Proinde, ut manifesta sit super hoc nostra sententia, quæ nobis sunt visa, recitentur.

Anastasius diaconus recitavit:

[a] Dilectissimis in Christo Jesu fratribus, universis episcopis per diversas provincias constitutis.

QUaliter in Africanis regionibus astutia diaboli sævierit in populum Christianum, atque in id multiplici deceptione proruperit; ut non modo vulgus incautum, sed ipsos quoque in mortis profunda demerserit sacerdotes; nullus non orbis ingemuit, nulla terra nescivit. Unde in grandi mœrore positi, dissimulare non possumus pereuntium, atque a nobis exigendarum discrimen animarum. Quapropter competens adhibenda est talibus medela vulneribus; ne immatura curandi facilitas mortifera capitis peste nihil prosit, sed segnius tractata pernicies, reatu non legitimæ curationis involvat pariter saucios & medentes.

CAPITULA.

I.

IN primis itaque venientis ad vos, & remedium postulantis, solicite discutienda est professio & persona decepti, ut medela possit congruens exhiberi. Et qui satisfacturus Deo per pœnitentiam se rebaptizatum legitime doluerit, utrum ad hoc facinus concurrerit, *&c. Exstant supra in epistola Felicis septima, quæ incipit sic:* Qualiter in Africanis, *&c. pag.* 832.

[a] Dionys. Spoletino. [b] Dionys. Tercesino.
[a] Dionys. mss. Sanctitas vestra universis, &c.

INCIPIUNT EPISTOLÆ GELASII PAPÆ.

Ex collectione Isidori: emendatur epistola 1. ex cod. ms. Bellov. P. Philippo Labbeo conferente; ut in ejus apographo vidimus.

Epistola I.

ad Euphemianum Constantinopolitanum.

Scribit neminem ad sedis Apostolicæ communionem se posse admittere, qui Acacii nomen non damnaverit. Quare eum hortatur, ut quemadmodum Eutychetem, reliquosque hæreticos, sic quoque Acacium anathematizet.

Dilectissimo fratri [a] Euphemiano, Gelasius.

QUod plene cupimus, atque sincera fidei communionisque catholicæ redintegratione firmari asserit tua dilectio, quod alteri solus non sufficiat auditus, nisi per litteras spectaverit significantiam provocantem de his quæ circa nos dispensatio divina perfecit, ut sic in secundis vicem salutationis impenderem: Non arbitramur vel dilectionem tuam, vel aliquem sic hoc sperare potuisse, ut putaret nos, vel aliquempiam potiorem, quæ sunt gesta referentes, debuisse responsa promere: quia nimis judicaretur arrogans, si de prima sede taliter existimasset. Quod si, ut magis opinamur, quasi sociis, quibus præesse Christi munere delegatum est, Apostolicam sedem institutum sibi noviter sacerdotem præeuntibus oportuisse dixisti litteris indicare: fuit quondam ecclesiastica vetus hæc regula apud patres nostros, quibus una catholica apostolicaque communio ab omni prævaricatorum libera pollutione constabat. Nunc autem cum societatem præferre malitis extraneam, quam ab beati Petri purum redire illibatumque consortium; *Quomodo cantabimus canticum Domini in terra aliena?* Quomodo dispositionis apostolicæ antiqua fœdera præbeamus hominibus communionis extraneæ? Quemadmodum vobis ordinationem renuntiatura est, cui vestro etiam testimonio [b] hæreticos damnatos præponitis? Dicet forsitan tua dilectio: Cur si fas non est præsentibus, saltem litteris colloquamur? Quia aliter appellamus dominicæ mensæ participes, aliter qui in ejus nobiscum societate dissentiunt: quia ipse Dominus alio modo verba faciebat, a sua prædicatione discretis: alio discipulis regni cælestis secreta pandebat. Consequenter quoque apostoli non ita a suo collegio separatis, quemadmodum fidei domesticis, consortibusque loquebantur. Sed ait dilectio tua, tantum circa me sese caritatis habuisse, ut non solum ad scribendum fueris contentus, sed affatus audire. Lege sententiam: *Fides ex auditu, auditus autem per verbum Dei:* illud scilicet verbum, quod confessioni beati apostoli Petri portas inferni numquam prævalituras esse promisit. Atque ideo rationabiliter existimasti, quia fidelis Deus in verbis suis, non nisi aliquid tale promisisset instituere, unde veram sponsionis suæ promissionem impleret. Ait denique tua dilectio, nos divinæ providentiæ gratia, quod ille monstraverit, sanctarum ecclesiarum se non deserere caritatem, quia me in pontificali sede locaverit, non indigentem, sicut ais, doceri; sed intendentem omnia necessaria ad ecclesiastici corporis unitatem. Ego quidem sum omnium hominum minimus, satis immeritus ad tantæ sedis officium, nisi quod superna gratia semper operatur magna de parvis. Quid enim de me sentiam, cum hoc ipse de se magister gentium testetur, qui se ultimum, & non dignum vocari apostolum, profitetur? Verumtamen, ut ad dilectionis tuæ verba redeamus, si veraciter assecutus es hæc divinitus mihi fuisse collata, quæ & profecto quæcumque sunt bona, dona sunt Dei: sequere ergo hortamenta non indigentis doceri, & secundum supernam dispositionem universa cunctaque inspicientis quæ ad ecclesiarum pertinent unitatem, & adversus diabolum conturbatorem veræ pacis atque compagis, ut asseris, fortiter resistentis. Si ergo de me ista pronuntias, aut sectanda tibi sunt, quæ a Christo, ut perhibes, constituta sunt; aut palam te, quod absit, Christi dispositionibus obviare depromis; aut (da veniam) lusorie de me cognosceris ista jactare. Sed consequenter adnectis, condescendibilem me & optima dispositione revocare posse concordiam. Proinde, quoniam isto verbo frequenter utimini, quid sibi velit, explorem. Optima enim illa est ecclesiæ catholicæ atque apostolicæ dispositio, quæ docet ad meliora proficiendo condescendere, non ad inferiora descendendo deficere. Cum autem dicis, condescendere nos debere vobiscum, interim jam vos aut descendere, aut descendisse monstratis. Unde, quæso, vel quo ista descensio est? Utique ex superiori quodam loco ad inferiora quæque deponens: a catholica apostolicaque communione ad hæreticam damnatamque prolapsos vos videtis, cognoscitis, non negatis: & non solum vos in infimis jacere delectat, sed etiam in superiore manentes sede, vultis impelli. Condescendere nos vobiscum invitatis ad ima de summis: nos coascendere vos nobiscum rogamus ad summa de imis. Nunc igitur sub conspectu illius excelsæ justitiæ judicet genus humanum, quis nostrum debeat alteri obedire. * An dicis, ut cetera nunc omittam, descendit Dominus ipse de cælo? Descendit plane, sed ut hominem ab errore liberaret, non ut ejus misereretur errori. Nonne ipse præmonuit, ut qui in tecto consisterent, non descenderent, nec ad ea, quæ in domo videntur esse, tollenda? Nonne pro omnibus Apostolus clamat unus, qui plus omnibus laboravit, cum de custodia veritatis ageretur, quibus nec ad horam cessimus subjectionis gratia, ut veritas evangelii permaneret apud vos? Videtis cælestem magistrum condescendere noxiis recusantem? Postremo faciamus aliquem corruisse, ad quem benignissime sublevandum paululum quispiam velit inflecti. Ergo, ut erigatur jacens, miserantem convenit inclinari; non ut cum eodem præcipitetur in foveam. Igitur per litteras, quas per Syncletium diaconem destinastis, de his quos baptizavit, quos ordinavit Acacius, majorum traditione confectam & veram, præcipue religiosæ solicitudini congruam præbemus sine difficultate medicinam. Quo nos vultis ultra descendere? Quid tacetis? Quid verecundamini verbis exprimere quod corde gestatis? Ipsa vos saltem verecundia, quam iniquum sit quod nonnumquam fit, debuit commonere. An forsitan, ut hæreticorum damnato-

---

[a] Alias, Euphemio episcopo Constantinopolitano: de quo Marcellinus Comes in Chronico, Liberatus cap. 18. Evagr. lib. 3. cap. 23. Niceph. lib. 16. cap. 19.

[b] Scholion ms. Hæreticos damnatos dicit Acacium & Petrum.

* Forte rectius At dicis.

Psal. 136. — Rom. 10. — Matth. 16. — 1. Cor. 15. — Matth. 24. — 1. Cor. 15. — Galat. 2.

damnatorumque, & his vel eorum successoribus communicantium, nomina consentiamus admitti? Hoc non est condescendere ad subveniendum, sed evidenter in inferna demergi. Parcite, quæso, & nobis & vobis. Quod si curam vestri adeo non habetis, date veniam nobis. Dolere & flere possumus, & debemus: in hæc abrupta deduci nec possumus, nec debemus: qui, præstante Deo nostro, sinceram puramque paternæ traditionis fidem communionemque retinere, & ab omni prævaricatorum contagione discretam, etiam intentato periculo mortis, optamus: eligentes, (si velit Deus) quælibet illa perpeti, quam causas incidere damnationis æternæ. Date, inquam, veniam, si tamen cum vos propter amorem cujuslibet hominis vel timorem hæc libenter incurritis, nos propter amorem Dei, & timorem gehennæ, talia refutamus. Nec vos credatis, dissimulando causas atque personas, quibuslibet amicitiis posse subrepere; quia neque vos ita subtiles estis, qui non possitis intelligi: & nos, præstante Deo nostro, non reperitis incautos. Nonne missis huc sæpe litteris indicastis, cum ceteris hæreticis vos Eutychen quoque respuere? Hoc si verum est, aut eos, qui communicaverunt Eutychetis successoribus, pariter abdicate: aut aliorum quoque hæreticorum successoribus communicantes admittite. Sed Acacius, inquis, nihil contra fidem, sicut Eutyches & successor ejus, legitur ubicumque dixisse. Quasi non sit deterius, & non ignorasse veritatem, & tamen communicasse veritatis inimicis. Si enim, cum aliquis recte sapiens de fide catholica communicet illis hæreticis, inter quos Eutychetem posuistis, vel successoribus eorum, non est fas eos inter catholicorum altaria nominare: ita ergo nec illius Eutychetis successoribus communicando, simili sorte tenetur obnoxius? De talibus quippe convenienter dicitur: *Descendant in infernum viventes*: qui dum illa vita, *qua justus vivit*, vera atque catholica putantur vivere, repente aut in prona pravitatis, aut in hæreticæ communionis inferna vergunt. Ecce quales Christo dicitis esse præponendos, cum ille nec animas nostras sibimet præcipiat anteponi. Immo & adhuc quæritis, quando fuerit damnatus Acacius. Quasi re vera, etiamsi cum nullus ante damnasset, non debuerit orthodoxæ & apostolicæ communionis, cujus prævaricator exstitit & desertor, participatione secludi: sicut etiam quilibet, qui fuerit ante catholicus, cuicumque hæresi communicans, merito judicatur a nostra societate removendus: aut in tali sorte defunctus, inter catholicorum nomina nullatenus computari. Miramur tamen, quomodo ista profertis, hoc est: ut & synodum Chalcedonensem vos suscipere pro fide catholica profiteamini: & eos, quos damnavit, sectantium communicatores, non particulariter generaliterque puteris fuisse damnatos. Ostendite ergo quæ synodus in unaquaque hæresi cum erroribus successores eorum his communicantes, simulque omnes non damnet & complices. Itaque ille vester Acacius, qui Eutychianis hæreticis detestabili communione factus est particeps, ab eadem synodo sine dubitatione damnatus est, quæ & Eutychen Dioscorumque cum successoribus eorum, hisque communicantes, synodico tenore prostravit.

Psal. 54.
Rom. 1.

Sic sequaces quoque eorum, Timotheum, Petrumque, simili definitione dejecit. Proinde si ea quæ in synodo Chalcedonensi pro fide & communione catholica lege apostolica definita sunt, vere certeque sectamini, sicut vestra professione multiplici continetur; aut successores ab illa synodo damnatorum hisque communicantes abjicite; aut si istos admittitis, ea quæ in illa synodo pro fide & communione catholica & apostolica sunt peracta, non solum falso vos retinere perpenditis; sed insuper labefactare conamini, & in Eutychianam hæresim sine retractatione recidistis, meritoque a catholicis probamini esse vitandi: quia ut talem pestilentiam perpetuo possemus evadere, ea quæ contra ipsam ab ea congregatione sanctorum patrum salubriter decreta leguntur, nullatenus mutilanda, non solum sedis Apostolicæ præsules, sed etiam orientalium regionum catholici censuere pontifices. An Petrum dicitis fuisse purgatum, cui communicavit Acacius? Hoc vestris assertionibus edocete, hoc ostendite, hoc probate: quibus ille modis, quibus ille regulis ab Eutychiana fuerit professione vel communione mundatus: ut cum id nihilominus evidenti rerum claruerit demonstratione convictum, palam aperteque possitis advertere, aut vos debere cedere veritati, aut adversus hanc manifesta dimicatione confligere. Nec vobis blandiamini, quia fidem catholicam profitemini vos tenere, quia Eutychetis nomen abnuistis, quia ea veluti prædicare videmini, quæ orthodoxa prædicavit antiquitas. Clamat enim vobis illa evangelica sententia: *Aut facite arborem bonam, & fructus ejus bonos: aut facite arborem malam & fructus ejus malos: a fructibus enim arbor cognoscitur*: id est, si voce, si fide, si professione catholica & apostolica fideliter veraciterque gloriamini; hujus & communionem recipite. Si vero hæreticorum, scilicet damnatorum, vel his, aut successoribus eorum communicantium, communio vobis placet, quid statis? quid circumspicitis? simul & eorum aperte manifesteque, remotis obstaculis, dogma defendite. Quid enim juvat? immo & satis gravat, dictis polliceri, quod factis negatur: ut non solum ipsa per se hæresis Eutychiana, quam sit funesta Christiano sacramento, possitis agnoscere: sed quanta & quam gravia hæresis ista in sui definitione contineat. Ecce ad quæ nos præcipitia condescendere provocatis, atque ad quæ nos vitæ æternæ pericula cupitis inclinare. Hoc descensu salvare est ægrotantem, an cum languente consumi? Hæc erit optima dispositio illius, quam memoras, reparandæ concordiæ: an illa potius, ut rejectis contagiis perfidorum, integra fide, sincera sui communione potiatur communio catholica atque apostolica: ne hæreticorum tabe depulsa, intemeratam suæ fidei confessionem nitatur adstruere, atque invicem sibimet congruentis orthodoxæ professionis communionisque sit unitas? Hanc (sicut dilectionis tuæ litteræ cohortantur) meis quoque temporibus custodiri, qua valeo prece deposco, quæ per tot annos ab illis patribus gloriosis illibata intactaque servata est. Hæc enim est, sicut ipse dicis, quam Deus noster de omnibus bene futuram, & secundum suam veritatem & regulam gubernandam, & præscius ante constituit, & singulis quibusque temporibus sua dispositione convenienter aptavit. Hæc est voluntas Dei, cujus tu ingeris mentionem: quam ego quoque pro meo modulo, quem Dominus donare dignatur, cupio prorsus implere: ut non reus de hujus talenti cælestis diminutione reperiar: sed in hoc talento (sicut ipse quoque nos admonet) incrementum Christi gratia postulo consequi, & nullum prorsus incidere detrimentum. Hinc est quod prioribus dilectionis tuæ litteris, sicut tua quoque pagina designavit, pro vestra sumpsi salute tristitiam; ubi comperi quod erat vobis noxium, & quod veræ paci contrarium reperi. Contristatur enim Apostolus de errore deviantium, & lætitiam recipit de eisdem sua prædicatione correctis. Si autem tua caritas, ut dixit, nescio quorum necessitate constringitur, quod (pace tua dixerim) sacerdos pro veritate promenda nec facere

Matth. 12.
2. Cor. 7.

deberet omnino, nec dicere; ignoscat nobis hominibus timidissimis, si coarctante nos terribili & divini judicii grandi necessitate constringimur, sicut qualescumque ministros Christi decet, [a] nos animas nostras ponere pro veritate salvandas, quam eas lucrari velle veritatis diminutione perdendas; ut non dicam, contra fidem libitis cujuslibet abdicandas. Istæ mihi sunt (quas dilectio tua commendat) certæ fidei perpetuæ cum eo, quicumque voluerit, in Christi visceribus amicitiæ. Hic non tam optamus præponi aliis, sicut prædicas, quam cum fidelibus cunctis sanctum & Deo placitum habere consortium. Hæc mihi, quam mandat dilectio tua, pax solida, inconvulsa, & perennis: hoc unum vinculum (sicut etiam ipse desideras) salutare, quo cuncta uniri possit ecclesia. Hoc quibus est creditum, sicut & ipse deprecaris, protectio divina perficiat. Hæc est, *quæ Deus est, caritas*, quam poscis *de corde puro, & conscientia bona, & fide non ficta*. Quomodo ergo *de corde puro*, si hæreticorum fuerit participatione polluta? Quomodo *conscientia bona*, si malorum fuerit confusione permixta? Quomodo *fide non ficta*, si fuerit mixta cum perfidis? Quæ si prudentia tua (sicut eam precamur) diligenter advertat, perspicit apostolicam sedem non vitare pacem, sed hæreticorum damnatorumque vitare contagia. Quæ etiam vos rationabiliter metuentes, creditis [b] commonendum populum Constantinopolitanum, non permittere submoveri nomina perfidorum. Quisnam hoc in ecclesia Dei, quæso te, possit audire: cum utique pastorem sequi grex debeat ad pascua salutaria revocantem, non per devia gregem pastor errantem? Dic mihi, rogo te, grex pro te, an tu pro grege redditurus es rationem? Certe si vobis hoc placet, multo magis causa est nobis justior, qui populum Romanum a fide illa sua, laudabili majorum traditione percepta, declinare non sinentem nos penitus libenter audimus; si vos Constantinopolitanam plebem, ab hæretica communione discedere recusantem, non vultis offendere.

Sed nos dicitis debere dirigere, qui eam valeant mitigare. Quomodo me auditura est, quem videtur habere suspectum, si præsules suos despicit admonentes? Nonne ipsis apostolis est præceptum in aliquibus regionibus verbi prædicatione non uti: his quippe, in quibus non fuerant audiendi? Veniemus, frater Euphemi, sine dubitatione veniemus ad illud pavendum tribunal Christi, (ut taceam quæ ex hoc sit metuenda vindicta,) circumstantibus illis, a quibus fides ista defensa est. Non illic inficiationibus, non dilationibus, non inlusionibus est agendum: sed manifestissime comprobandum, utrum beati Petri gloriosa confessio cuiquam eorum, quos regendos accepit, quidquam subtraxerit ad salutem; an eam auscultare nolenti, etiam cum suo periculo rebellis extiterit obstinata pernicies. Ibi certe dilucidabitur, utrum ego (sicut putatis) acerbus, asper, & nimis durus, difficilisque sim vobis, qui cum ratione vestram salutem parturio, qui clamo: Etiamsi austerum videtur antidotum, accipite, quæso, bibite, vivite, nolo moriamini: an vos, qui a noxiis prohibiti, medicos ducitis exsecrandos; immo qui vultis vobiscum medicos ægrotare, quam vos recipere [c] sanitatem. *Et alia manu:* Dominus te incolumem custodiat.

a Forte, potius animas.
1. Joan. 4.
1. Tim. 1.
b Forte, commovendum: in Bell. oppugnandum.
c al. salutem.

II. COMMONITORIUM, AD [a] FAUSTUM MAGISTRUM fungentem legationis officio Constantinopoli.

Acacium jure a sede Apostolica damnatum, & in excommunicatione mortuum non posse absolvi: & cum illo non communicandum.

EGo quoque mente [b] percepi Græcos in sua obstinatione mansuros, nec cui velut insperatum videri potest, quod est [c] ante præcognitum. Quapropter non jam propter religionis causas student dispositionibus publicis obviare: sed potius per occasionem legationis regiæ catholicam fidem moliuntur evertere, & tali [d] commento nituntur sperata præstare. Quid sibi vult autem quod dixerit Imperator, a nobis se in religione damnatum: cum super hac parte & decessor meus non solum minime nomen ejus attigerit, sed insuper quando principia adeptus regiæ potestatis exercuit, in ejus se rescripsit imperii promotione gaudere: & ego nulla ipsius umquam scripta percipiens, honorificis (ut nostis) eum litteris salutare curaverim? Decessores mei, sacerdotes qui prævaricatoribus se communicasse propria voce confessi sunt, a communione apostolica submoverunt. Si [e] isti placet se miscere damnatis, nobis non potest imputari: si ab eis velit abscedere, tanto magis a nobis non potest esse damnatus, sed potius ad gratiam sinceræ communionis admissus. Ad Senatum vero pertinet Romanum, ut memor fidei, quam a parentibus se suscepisse meminit, contagia vitet communionis externæ; ne a communione hujus sedis Apostolicæ (quod absit) reddatur externus. Veniam sibi dari [f] proponunt. Legatur, ex quo est religio Christiana, vel certe detur exemplum, in ecclesia Dei a quibuslibet pontificibus, ab ipsis apostolis, ab ipso denique Salvatore, veniam nisi corrigentibus se fuisse concessam. Auditum autem sub isto cælo nec legitur omnino, nec dicitur, quod eorum voce depromitur: Date nobis veniam, dum tamen nos in errore duremus. Id quoque [g] pariter ostendant, qui bis canones nituntur opponere; quibus hoc canonibus, quibus regulis, qua lectione, quove documento, sive a majoribus nostris, sive ab ipsis apostolis, (quos potiores merito fuisse non dubium est,) seu ab ipso Domino Salvatore, qui judicaturus creditur vivos & mortuos, sive factum est umquam, vel faciendum esse mandatur. Mortuos suscitasse legimus Christum, in errore mortuos absolvisse non legimus. Et qui certe hoc faciendi solus habuit potestatem, beato Petro principaliter mandat apostolo: *Quæ ligaveris super terram, ligata erunt & in cælis: & quæ solveris super terram, erunt soluta & in cælis. Super terram*, inquit, nam in hac ligatione defunctum nusquam dixit [h] absolvi. Quod ergo numquam factum est, vel mente concipere formidamus, scientes in divino judicio non posse penitus excusari. Si autem, quod nunc prætendunt, a Romana ecclesia se sunt divisuri, id jamdudum fecisse monstrantur. Euphemium vero miror, si ignorantiam suam ipse non perspicit, qui dicit Acacium ab uno non potuisse damnari. Itane non perspicit secundum formam synodi Chalcedonensis, Acacium fuisse damnatum; nec novit eam, aut se nosse dissimulat: in qua utique per numerosam sententiam sacerdotum erroris hujus auctores constat fuisse damnatos: sicut in unaquaque hæresi a principio Christianæ religionis & factum fuisse, & fieri, manifesta rerum ratione monstratur: decessoremque meum exsecutorem fuisse veteris constituti, non novæ constitutionis fuisse auctorem? Quod non solum præsu-

a Sunt qui Festum dicant legi oportere: nec sub Gelasio Papa hunc legatum fuisse Constantinopolim a Theodorico rege, sed sub Anastasio Gelasii successore.
Ex Collectione Isidori.
b al. præcepi
c al. in ante
d al. commercio.
e al. ista
f al. deberi
g al. pateat
Matth. 16.
h al. absolvendum.

li Apostolico facere licet, sed cuicumque pontifici: ut quoslibet, & quemlibet locum, secundum regulam hæreseos ipsius ante damnatæ, a catholica communione discernant. Acacius quippe non fuit novi vel proprii inventor erroris, ut in eum nova scita [a] prodirent, sed alieno facinori sua communione se miscuit. Itaque necesse est, ut in illam recideret justa lance sententiam, quam cum suis successoribus per convenientiam synodalem susceperat auctor erroris. Nobis opponunt canones, dum nesciunt quid loquantur. Contra quos hoc ipso venire se produnt, quod primæ sedi, sana rectaque suadenti, parere fugiunt. Ipsi sunt canones, qui appellationes totius ecclesiæ ad hujus sedis examen voluere deferri. Ab ipsa vero nusquam prorsus appellari debere, sanxerunt; ac per hoc illam de tota ecclesia judicare, ipsam ad nullius commeare judicium; nec de ejus umquam præceperunt judicio judicari: sententiamque illius constituerunt non oportere dissolvi, cujus potius decreta sequenda mandarunt. In hac ipsa causa Timotheus Alexandrinus, & Petrus Antiochenus, Petrus, Paulus, Joannes, & ceteri, non solum unus, sed plures utique nomen sacerdotii præferentes, sola sedis Apostolicæ sunt auctoritate dejecti: cujus rei testis etiam ipse docetur Acacius, qui præceptionis hujus exstitit exsecutor. Quod utique sicut Apostolicam sedem juxta formam synodicam fecisse manifestum est; sic neminem resultare potuisse, certissimum. Hoc igitur modo recidens in consortium damnatorum, est damnatus Acacius, qui eorum damnationem, antequam prævaricator exsisteret, fuerat exsecutus. Nobis ausi sunt facere canonum mentionem, contra quos semper ambitionibus illicitis fecisse monstrantur. Qua ipsi synodo, vel secundum cujus synodi formam Alexandrinum Joannem de ecclesia, cui ordinatus fuerat, expulerunt? qui nullis causis evidentibus nec ante convinci, nec postea provocans, etiam in judicio competenti potuit accusari. Quod si dicunt: Imperator hoc fecit: Hoc ipsum quibus canonibus, quibus regulis est præceptum? Cur huic tam pravo facto consensit Acacius, cum auctoritas divina dicat: *Non solum qui faciunt prava reos esse, sed etiam qui consentiunt facientibus.* Quibus canonibus, quibusve regulis Calendion exclusus est, vel primi urbium diversarum catholici sacerdotes? Qua traditione majorum Apostolicam sedem in judicium vocant?

[a] al. procederent.

Hunc locum Nicolaus Papa recitat ex Commonitorio, in epistola 8. ad Michaëlem Imperatorem.

Rom. 1.

An secundæ sedis antistites, & tertiæ, ceterique bene sibi conscii sacerdotes depelli debuerunt: & qui religionis exstitit inimicus, depelli non debuit? Viderint ergo, si alios habent canones, quibus suas ineptias exsequantur. Ceterum isti, qui sacri, qui ecclesiastici, qui legitimi celebrantur, sedem Apostolicam ad judicium vocare non possunt: & Constantinopolitanæ civitatis episcopus, quæ utique per canones inter sedes nullum nomen accepit, in communionem recidens perfidorum, non debuit submoveri? An qui homini mentitus dicitur Imperatori, & qui Imperatorem læsisse perhibentur, depelli debuerunt: & in Deum qui summus & verus est Imperator, Acacium delinquentem, sinceramque communionem divini sacramenti studentem miscere cum perfidis, secundum synodum, qua hæc est damnata perfidia, non oportebat excludi? Sed velint, nolint; ipsius [b] judicio antiquæ canonum constitutiones firmabuntur.

[b] al. judicio antiqua canonum constitutione firmabuntur.

Sed religiosi viri atque perfecti, secundum canones concessam sedi Apostolicæ potestatem nimirum conantur eripere, & sibimet eam contra canones usurpare contendunt. O canonum magistros atque custodes! Nobis nullum fas est inire certamen cum hominibus communionis alienæ, divina scriptura prædicante: *Hominem hæreticum post primam & secundam correptionem devita: sciens quod hujusmodi delinquat, proprio judicio condemnatus.* Ecce cognoscant, quia non solum ab alio, sed a se quoque ipso [a] damnetur hæreticus. Illud autem nimis est impudens, quod Acacium veniam postulasse confingunt, & nos exstitisse difficiles. Testis est frater vester, filius meus vir illustris Andromachus, qui a nobis abundanter instructus est, ut cohortaretur Acacium deposita obstinatione resipiscere, & ad sedis Apostolicæ remeare consortium: quique se sub jurejurando magnis cum eodem molitionibus egisse testatur: nec ad ea, quæ recta sunt, potuisse deflecti, sicut rerum probatur effectu. Certe proferatur indicium, quando miserit, quando veniam postularit, correctionemque suam nobis promiserit exhibendam: nisi forte hunc animum gessit, quem successores ejus habere perspicimus; ut tamen si veniam postularet, sic sibi vellet impendi, ut nihilominus in errore persisteret: ubi utique non tam a nobis recipi videretur, quam nos potius in suam traduceret pravitatem. Quem reatum se confessuros asserunt ante certamen? Si reatus est, utique corrigendus est. Si corrigendum non putant, fallaciter se reatum perhibent profiteri: nisi, quod est infelicius, cum & fatentur reatum, & non æstimant corrigendum.

Tit. 3.

[a] al. prædamnetur.

Illud quoque me ridere libuit, quod ait: Si necesse fuerit veniam postulare: existimans nimirum tunc se peccati veniam necessario postulare, si ei concedamus, ne peccare desistat; immo etiam (quod absit) cum eodem consentiamus nos quoque peccare. Nescio inter quæ mundi prodigia hæc vox possit admitti. Remitti culpa de præterito potest, correctione sine dubio subsequente. Nam si deinceps [b] finitur mansura perversitas; non est benignitas remittentis, sed consentientis [c] assensio. Non est mirum, si isti sedem beati Petri apostoli blasphemare præsumunt, qui talia portenta vel corde gerunt, vel ore diffundunt, & nos insuper superbos esse pronuntiant: cum eis prima sedes, quidquid est pietatis, non [d] resistat offerre, illi eam ipso protervo spiritu subjugare se posse confidant. Sed captos mente facere ista non mirum est. Sic phrenetici solent medicantes [e] quosque velut hostes putare vel cædere. Quæro tamen ab his, judicium quod prætendunt, ubinam possit agitari? an apud ipsos, ut iidem sint inimici, & testes, & judices? Sed tali judicio nec humana debent committi negotia, nedum divinæ legis integritas. Si quantum ad religionem pertinet; non nisi Apostolicæ sedi juxta canones debetur summa judicii totius. Si quantum ad sæculi potestatem; illa a pontificibus, & præcipue a beati Petri vicario, debet [f] cognosci, quæ divina sunt, non ipsa eadem [g] judicare. Nec sibi hoc quisquam potentissimus sæculi (qui tamen Christianus est) vindicare præsumit, nisi religionem forsitan persequens. Quid tamen dicerent, si non chartis suis in omnibus vincerentur? Ineptias itaque suas sibi servent, nisi resipiscant: potius cogitantes Christi vocem non esse superfluam, quæ confessioni beati Petri Apostoli inferni portas numquam prævalituras asseruit. Quapropter non vetemur, ne Apostolica sententia resolvatur, quam & vox Christi, & majorum traditio, & [h] canonum fulcit auctoritas; ut totam potius ecclesiam semper, ipsa dijudicet. Sed cogiterit magis, si quis in eis religionis est sensus, ne pravitatem suam nullatenus deponentes, apud Deum hominesque sedis Apostolicæ perpetua constitutione damnentur. Sic autem dicitur fuisse definitum, ut deinceps de negotio nihil dicatur: Quasi vel nunc eos (quemadmodum nostis) meo duxerim nomine specialiter alloquendos. Neque plane cum istis non corrigentibus ineunda congressio, quemadmodum cum aliarum quoque hæresum sectatoribus dimicatio re-

[b] al. fingitur

[c] al. assimulatio.

[d] al. desinat, vel desistat.

[e] al. quoque

Citatur hic locus a Nicolao Papa in epistola ad Mich. Imp. ut alia ex hac ipsa epistola.

[f] al. cognoscere.

[g] al. dijudicare.

Matth. 16.

[h] Nicænorum.

nuenda. Vos autem salvos & sospites quantocius huc A reverti, continuis divinitatem votis expetimus.

III. AD OMNES EPISCOPOS per Picenum.

Tria præcipua Pelagianæ hæresis capita refellit. Primum, scilicet parvulos sine originali peccato nasci. Secundum, hos pro solo peccato originali non damnari. Tertium, gratiam ad salutem non esse necessariam, illamque secundum hominum merita conferri.

Gelasius episcopus, universis episcopis per Picenum, in Domino salutem.

Non est hæc epistola in collectione Isidori: sed quoniam habet instar Epistolæ Decretalis, visa est minime prætermittenda hoc loco.

BArbaricis hactenus dolebamus incursibus maxime vicinas urbi provincias, & bellorum sæva tempestate vastari; sed quantum inter ipsa recentium calamitatum ferventia pericula comperimus, perniciosiorem diabolus Christianorum mentibus labem, quam corporibus hostilis feritas, irrogavit: quod malum principaliter illarum regionum respicit sacerdotes, qui tanta segnitie tantaque ministerii dissimulatione suscepti, commissarum sibi negligunt regimen animarum; ut eas etiam ab exiguis quibusque bestiolis lacerari sub conspectibus suis impune patiantur: quin immo subrepentes nequitias confovendo, & depravatoribus acquiescendo fidelium, non solum eas minime retrahant, sed ipsis præbeant propria nutrimenta perditionis exemplo. Quid autem tales essent C acturi pontifices, si (quod absit) vel aliqua nova pestis & primitus ignorata prorumperet, vel ingeniis actioribus sensibusque versutis, aut aliqua sæcularium doctrinarum peritia callidis, sacrilega blasphemiarum dicta promererentur; qui tam veteris erroris detrita commenta, tamque majoribus ecclesiarum magistris, quam etiam nostra ætate convicta non recolunt nec refutant; atque ab imperitis stultisque prolata non respuunt? Gratias omnipotenti Deo agimus, quoniam suorum corda per hujusmodi personas examinat; qui hoc ipsum virus nesciunt quod loquantur. Nam quid facerent populorum præsules sub astutioribus inimicis, qui se subjiciunt libenter indoctis? Quando utique, etiamsi tanta erat in rectoribus dominici gregis prorsus ignavia, ut ne tam vilem hebetemque personam possint vel intelligere vel frenare, potius pastorali cura debuerint a nobis cognoscenda perquirere, quam suasionibus inconsideranter absurdis, facilem submittere voluntatem. Oblatus est enim nobis miserabilis senex * Seneca nomine, qui non modo totius est eruditionis alienus, sed ipsius quoque intelligentiæ communis prorsus extraneus, in Pelagianæ voraginis cœno (sicut de quibusdam in Apocalypsi legimus) velut una ranarum impudenter immersus, inque illa fæce horribiliter volutatus, nullatenus inde qualiter emergere posset inveniens; quia puritatem relinquens catholicæ veritatis, quanto se per lubricum falsitatis conatur attollere, tanto magis E ejus lutosis foveis circumclusus obruitur: de illis unus exsistens, de quibus Petrus dicit Apostolus: *Hi vero velut irrationabilia pecora, naturaliter in captionem & in perniciem in his quæ ignorant blasphemantes in corruptione sua, peribunt percipientes mercedem injustitiæ.* Revera enim sic ejus stolidus & obtusus est animus, ut de his venenis, quæ male hausit, & vomuit; nullam rationem vel accipere valeat omnino, vel reddere. Sed induratus obcæcatione diabolica, sibique jam traditus, cordis sui funesta sit obstinatione damnatus; nihilque superest ei, nisi ut Deus noster, qui dixit, quæ hominibus impossibilia videntur, apud se esse facilia, hujusmodi mentem potenti compunctione transfigat: ut secundum beatum apostolum Paulum, *Resipiscat a diaboli laqueis, quibus captivus detinetur* sententia divini judicii. Multa illi quæ de Pelagianis sensibus nec in somnis omnino contigerant, nos magis patefacta prodidimus ea, quæ dudum convicta fuisse monstravimus. Hæc etiam ipsa, quæ idem proferre videbatur, olim & ab hæreticis Pelagianis in medium producta docuimus, & catholicis prædicatoribus competenter elisa. Pelagium, Cælestium, Julianum, ceterosque complures oratoriæ facundiæ viros in hac assertione probavimus fuisse convictos; & tam ecclesiasticis constitutis, quam imperialibus * etiam percussos fuisse præceptis; proinde istum ferre non posse firmavimus, in quibus illi tales tanrique B prostrati sunt: qui nec ipsa, quæ ab illis sunt disputata, vel intellecta capere, vel eloquio simili possit adstruere. Sed, ut dictum est, *Diabolica mens inspiratione possessa, in profundum veniens jam malorum ad remedia nulla consentit.* Quapropter de innumeris blasphemiarum genetibus, quas auctores Pelagianæ hæresis ediderunt, tria, quæ sibi præcipue hic senex lugendus adscivit, credidimus non tacenda: ut reserata manifestius panderentur, & Deo destruente facilius viderentur eversa. In uteris, inquiunt, matrum opere divino creantur infantes. Propterea justum videri non putant, quod factura Dei sine ullis propriis actionibus cuiquam peccato gignatur obstricta: injustumque Deum faciunt, si rei efficiantur antequam nati. Hoc velut acutissimum sui dogmatis exserunt argumentum: non advertentes quia primi illi parentes generis humani de nullis utique genitoribus, sed de innoxia limi materia procreati, & pure atque sincere potenter arte divina compacti, factique rationales, propria voluntate seductorem secuti diabolum, pravis cupiditatibus per excessum prævaricationis infecti sunt. In quibus utique humana natura peccavit, & humana est facta natura vitiosa, receptrix sine dubio mali quod ante nescierat: quæ a bono rectoque deficiens, in affectum mali pravique recidere ipso rerum consequentium tramite manifestum est. Tales igitur effecti principes nostræ substantiæ, semetipsos passibiles & corruptibiles reddiderunt; in tantum condi- D tionis divinæ dona violantes, ut mortis fuerint ultione puniti. Hac enim die fuisse mortuos, qua mortales effecti sunt, ambiguum non habetur: proinde quidquid isti genitores de suo germine protulerunt, opus quidem Dei est, secundum institutionem naturæ; sed non absque contagio illius mali, quod sua prævaricatione traxerunt: & utique hoc idem ipsius mali contagium, certum est opus non esse divinum. Itaque non ex creatione Dei est vitium quod voluntario motu natura collegit; sed etiam de vitiata per semetipsum natura Deus institutionem suam quidem suæ creationis exsequitur: sed creatio profert vitium, quod non ex institutione creatoris accepit, sed quod ipsa per lapsum trangressionis suæ assumpsit. Nam si ipsi primi homines ex nullis, ut dictum est, parentibus nati, & sine ullo formati contagio, per ambitum præsumptionis illicitæ semetipsos depravare potuerunt, & in opere Dei opus diabolicæ fraudis adnectere; quid mirum, si iidem depravati protulerunt sobolem depravatam? Nonne etiam cum Deus utique liberam condiderit humanam sua creatione substantiam, etiam apud humanas tamen leges extrinsecus accedens servitus naturaliter eam reddit obstrictam & obnoxiam? Origine generantur obnoxii, & ex conditione servili gignuntur addicti; & nascendo fiunt prius obligati quam geniti. Si hoc agitur de rebus extra naturam positis; quanto magis de his provenire non mirum est, quibus ipsa humana substantia

** Episcopus, quippe qui presbyteris privasse communione dicitur.*

Apoc. 16. — *2. Petr. 2.* — *Matth. 19.* — *2. Tim. 2.* — ** Honorii, Theodosii, atque Constantii.* — *Prov. 18.*

depravata cognoscitur? Ac per hoc sicut se ipsa humana substantia de institutione sincera actuum reproborum rea fecit voluntate pollutam; sic edidit sobolem atque progeniem naturæ suæ actuum suorum rea voluntate maculosam; quia hujusmodi genuit prolem, cujusmodi se ipsa reddidit prævaricationis excessu. Ideoque non solum de se profert quod bene Deus instituit, sed etiam quod male ipsa inconsequenter adjecit. Quemadmodum autem qualitas interior appetendi valet immutare naturam, divinæ lectionis auctoritate firmatur. Sic denique pascente Jacob, commissus ille grex ovium, supposita canalibus varietate virgarum, dum potat, illectus affectionali delectatione, concepit quod non habuit in natura; & molitum sensibus transfudit in prolem quod in creatione non sumpsit. Quod tunc utique figuraliter gestum, & in ecclesiasticis significavit gregibus hoc futurum: & Pelagianorum Deus prævidens calumnias, & excitandas fidelibus suis decertationes, intelligentiam præparavit. Docent divina testimonia, & ipsa ecclesiastica sacramenta, & ab ipso Domino salvatore catholicorum traditio magistrorum, humanæ generationis decolorata primordia. Hinc est quod clamat propheta: *Quis gloriabitur castum se habere cor, aut mundum esse a peccatis? nec infans, cujus est unus diei vita super terram.* Hinc est, quod item dicit scriptura: *Quis potest facere mundum de immundo conceptum semine? nonne tu qui solus es?* & alibi: *Quia semen,* inquit, *erat maledictum*; nec non etiam David propheta testatur: *In iniquitatibus conceptus sum; & in delictis peperit me mater mea*; & si hoc ille dicit: quis aliter se asserat procreatum? Beatus apostolus quoque Paulus asserit: *Et nos aliquando eramus natura filii iræ, sicut & ceteri.* De qua ira in evangelio dicit: *Qui crediderit, & baptizatus fuerit, habebit vitam æternam: qui autem non crediderit, jam judicatus est, & ira Dei manet super eum.* Illa utique, de qua dictum est: *Morte morieris.* Ipse Dominus Jesus Christus cælesti voce pronuntiat: *Qui non manducaverit carnem Filii hominis, & biberit sanguinem ejus, non habebit vitam in semetipsum*, ubi utique neminem videmus exceptum: nec ausus est aliquis dicere, parvulum sine hoc sacramento salutari ad æternam vitam posse perduci. Sine illa autem vita, in perpetua futurum morte non dubium est. Cur igitur infans hac sorte concluditur, si nullum habet omnino peccatum? magisque videbitur (quod absit) injustus Deus, si illic infligatur pœna, ubi nulla sit culpa. Unde cum de propriis actibus nullo reatu teneatur obstrictus, nihil restat, nisi ut sola sit vitiosa nativitate pollutus; & si non fuerit mysterii Christiani participatione mundatus, ad vitam non potest pervenire perpetuam. Hinc est quod exsufflantur, & catechizantur infantes: & quia in opere Dei, quod in auctore suo bene sunt instituti, opus diabolicæ malignitatis accessit, *Eruti de potestate tenebrarum*; (sicut docet Apostolus) ad Filii Dei fontem, purgationemque legitimam transferuntur. Nisi autem prima generatio, quam bonam Deus instituit, prævaricatione venisset in culpam, & reprobabilis esset effecta; secunda generatio subroganda non fuerat. Propter quod dicit beatus Paulus apostolus: *Sicut per unum hominem peccatum intravit in mundum, & per peccatum mors: & ita in omnes homines pertransiit, in quo omnes peccaverunt.* Et paulo post: *Igitur sicut per unius delictum in omnes homines in condemnationem, sic & per unius justitiam in omnes homines in justificationem vitæ.*

Gen. 30. Job 14. Sap. 12. Psal. 50. Ephes. 2. Joan. 3. Genes. 2. Joan. 6. Coloss. 1. Rom. 5.

Sicut autem omnes in condemnationem dicit, utique qui de Adam parente sunt geniti; sic omnes in justificationem vitæ non nisi illos adstruit, qui in Christi mysterio sunt renati. Innumeris talibus instrumentis hæresis Pelagianæ doctrina mortifera, & a nostris est convicta majoribus, & nunc eorum copiosa potest eruditione convinci: nec debent simplices animos ista turbare, quibus quæ non intelligunt secundum ecclesiasticam formam credidisse sufficiet; aut si quis nosse desiderat, interrogare conveniet.

De parvulis autem, quod asserit sine sacro baptismate pro solo originali peccato non posse damnari; satis impia, satis profana propositio est: quamvis enim recentes ab utero matrum in remissionem peccatorum baptizari nullus Christianus ignorat; quod utique non fallaciter, sed veraciter catholica celebrat ecclesia; ne in sacramentis cælestibus (quod absit) mentita videatur; proinde quia propria non habent ulla peccata, constat [a] ejus sola prorsus originalia relaxari. Itaque omnibus etiam solis remissis vitam per baptismum consequuntur æternam; consequens est, ut solis etiam non remissis, ad æternam vitam pervenire non possint. Unde & Dominus, sicut superius diximus, ait; quod utique nisi baptizatis convenit: *Qui non manducaverit carnem Filii hominis, & biberit sanguinem ejus, non habebit vitam in semetipso*: sine vita autem esse perpetua quid est nisi in sempiterna morte constitui? Quamvis idem sit regnum cælorum, quod æterna vita: tamen ut providentia Dei omnes Pelagianorum nequitias amputaret, non solum dictum est: *Qui non fuerit renatus ex aqua & Spiritu sancto non intrabit in regnum calorum*; sed etiam pariter dictum est: *Qui non manducaverit carnem Filii hominis, & biberit sanguinem ejus, non habebit vitam in semetipso.* De vita autem æterna hoc dictum nullus addubitat; quoniam multi non manducantes hoc sacramentum, vitam habere videantur præsentem.

Nihil est ergo quod dicant, quod non renati infantes tantummodo in regnum cælorum ire non valeant: non autem perpetua damnatione puniantur: dum sine baptismate corpus & sanguinem Christi nec edere valeant, nec portare: sine autem hoc vitam in semetipsis habere non possent, sine vita vero non nisi mortui sint futuri [a]: dicantur igitur in morte perpetua constituti, si non æstimentur esse damnati. Tollant ergo de medio nescio quem ipsi tertium, quem decipiendis parvulis faciunt locum: & quia non nisi dextram partem legimus & sinistram, non illos faciant in sinistra regione sine baptismate remanere, sed baptizatos sinant ad dextram salutarem sacra regeneratione transferri.

Tertio capitulo jam toto mundo cognita atque convicta Pelagianorum deliramenta circumferre, quibus dicunt, quod homo per liberum arbitrium, quod corrupit, fœdavit, ac perdidit, bono suffragante naturæ beatus efficiatur: cum de beatitudine paradisi, ubi bona fuerat constituta substantia, nisi suo amisso bono nullatenus potuisset expelli: unde mortalis effecta, quia de bono utique prævaricatione transisset ad malum; & a participatione divina ad diabolica semet facinora contulisset: ideo deceptori suo, cui volens assenserat, competenter addictus: ideo de felicitatis suæ caritate seclusus, atque ad spinas & tribulos, miseriasque multiplices cælesti voce damnatus est: quæ utique pœna justi judicii tam gravis & aspera in bono perseveranti nullatenus esset inflicta; & nisi malo non convenienter illata probaretur. Ecce divino suffragio, quod in illa beatitudine positus numquam legitur expetisse, non solum homini naturale bonum prodesse non potuit, non solum non effecit beatum, sed cum hoc solo confidit, atque ad ejus non revertitur largitorem, & beatitudinem potius amisit, & malorum omnium sumpsit exordium. Quomodo autem libero

a al. eis. Joan. 6. Joan. 3. a Forte, non dicantur.

arbitrio beatitudinem consequatur, quo male usus in perpetuam recidit servitutem, sicut scriptum est: *Qui facit peccatum, servus est peccati:* a quo quis superatur, huic & servus addicitur? Nonne hæc est illa præsumptio naturalis, quæ ad detestandæ captivitatis juga descendit; quam scriptura sacra sic memorat: *Grave jugum super filios Adam a die exitus de ventre matris eorum usque in diem sepulturæ in matrem omnium;* de qua genus humanum non nisi solus Dominus noster Jesus Christus commercio suæ redemit passionis, & mutata nativitate nos eruit. *Solus utique venit quærere, & salvare quod perierat:* ut libertas, quæ per temerariam fuerat dejecta superbiam, instauretur reparata per gratiam: mutuaque vice humanæ voluntatis arbitrium, sicut sequendo diabolum, captivitatem meruerat sempiternam, sic reformatæ subsequendo libertatis auctorem, amissum rediret ad præmium. Hinc est quod ipse Dominus ait: *Cum vos Filius liberaverit, tunc vere liberi eritis.* Et apostolus beatus Paulus exsequitur: *Cum servi essetis peccati, liberi fuistis justitiæ,* id est, alieni a justitia; *liberati autem a peccato, servi facti estis justitiæ.* Et iterum idem ipse: *Libertatem,* inquit, *qua vos Christus liberavit.* Nonne ipse vas electionis affirmat, & dicit: *Deus est qui operatur in vobis & velle & perficere pro bona voluntate:* ne etiam in mala voluntate & velle & perficere Deus putaretur operari? Illud autem Pelagianorum peculiare virus est, olimque detritum, quo putant gratiam Dei secundum merita hominum posse conferri: quod absit a mentibus Christianis, cum testetur Apostolus: *Gratia est quæ gratis datur: alioquin si ex operibus gratia, jam non est gratia:* quia merces redditur; non gratis, unde gratia nomen accepit, impenditur. Quis autem audeat dicere Christianus, aliquid habere boni sine gratia? quando magister gentium clamat, cuncta breviter in se dona concludens: *Gratia Dei sum id quod sum, & gratia ejus in me vacua non fuit;* ut ostenderet, quia donum gratiæ non ipse præcesserit, sed fuerit subsecutus; atque monstraret cooperatorem se esse gratiæ subsequendo: *Sed plus omnibus,* inquit, *illis laboravi.* Ac rursus veritus ne de se præsumere videretur, adjunxit: *Non ego, sed gratia Dei mecum.* Non dixit: Ego & gratia Dei mecum; sed præposuit gratiam præcedentem se, atque subjunxit. Quid autem haberi possit sine gratia, cum sit fides ipsa per gratiam? eodem apostolo nos docente: *Misericordiam consecutus sum, ut fidelis essem.* Nec aliud est misericordia divina quam gratia. Audiamus etiam quemadmodum informat ecclesiam: *Gratia,* inquit, *salvi facti estis per fidem;* ut principium salutis & fidei a gratia cœpisse differeret, sicut secutus adnectit: *Et hoc non ex nobis, sed Dei donum est; non ex operibus, ne quis extollatur.* Idem ipse alibi generaliter & absolute pronuntiat, dicens: *Quid enim habes, quod non accepisti? Aut si accepisti, quid gloriaris, quasi non acceperis?* Quis sufficiet singula recensere? Quibus evidenter apparet, non naturalis libertatis arbitrium gratiam promereri: sed potius per gratiam recipere, ut a servitute, quam peccando meruerat, misericorditer absolutum esset. Hujus sacramenti redemptione ante mundi principium sempiterna providentia præparari, sive nondum prolata lege, seu sub observatione legali, figuralibus signis atque sacrificiis omnium sanctorum virorum feminarumque sanctarum vetus origo mundata est: universisque justis per gratiæ spiritum hoc de longe adorando mysterio salutis æternæ remedia contigerunt, cujus in Christo manifestata gentibus plenitudo, mundum purgat, & renovat, beatitudinisque perpetuæ vere facit esse participes. Quapropter nimis incusamus fratres & coëpiscopos nostros, maxime per Piceni provincias ecclesiam Domini gubernantes; qui non solum ineptissimi senis, abjectæque personæ pravum non deterruere colloquium, verum & suo nutrivere consensu. Quis audiat? quis ferat, passos esse pontifices, ut cadaver nescio quod indignum, presbyterum sibi non acquiescentem audire, communione privaret? quomodo talis vel susceptus ab aliquo, vel patienter auditus est? qui insuper leges dedit, libenter [a] exceptus, ut servi Dei cum puellis sacris congregatione dedecorissima miscerentur? Nam cum spiritales animi, etiam cum desint ista consortia, imaginariis infestentur illecebris: quemadmodum alterni sexus intuitu, [b] qui illicite nolentes non vehementius incitentur? Adhuc majus scelus accrescit, ut sub conspectu & præsentia sacerdotum, beatæ memoriæ Hieronymum atque Augustinum, ecclesiasticorum lumina magistrorum, *Musca moritura,* sicut scriptum est, *exterminans oleum suavitatis,* lacerare contenderet. Sed quid miremur ecclesiarum præsules ista negligere, quos sicut a multis audivimus, contra canones omnia gerere, & contra apostolicam disciplinam passim cuncta miscere, manifestum est; non servatis regulis ordinare, liciteque non solum monachos, sed etiam ministros ecclesiæ cum feminis ad peregrina migrantes remeare rursus, & ab aliis episcopis in militiam provehi clericalem? Quæ cum singula toleranda non sint, quis sustineat tot & talia facinora perpetrari; quibus spectaculum Gentilibus, Judæis, & hæreticis non immerito præbentes, in ipsum (quod absit) tendere videatur religionis excidium? Digneque ista facientibus aptabitur illa sententia dicentis apostoli: *Nomen enim Dei per vos blasphematur in gentibus.* Sufficiat igitur hactenus fuisse hæc commissa, & ut placetur Deus humanis rebus, solicitius divina curentur. Nusquam loci prorsus inveniatur præfatæ pestis assertor: nec accessum prorsus ecclesiæ vel usquam participationem catholicæ communionis inveniat, qui hæreticorum mavult subsequi nefaria professione consortium; & hi, cum quibus antea probabitur noxium miscuisse colloquium, nisi resipiscunt, & ab ejus societate discedunt, ab ecclesiastico remoti servitio, devota ultione plectantur: quo ceteris cavendi ministretur exemplum. Nullum adeat, nec usquam loqui damnatæ olim blasphemiæ jam sinatur. Discreta suis habitationibus virorum atque feminarum, sicut sanctum propositum decet, exerceatur circumspecta devotio. Contra canonum constituta nullus ad ecclesiasticum [c] permittatur officium: non ignoraturis provinciæ uniuscujusque rectoribus, nec de præteritis se veniam reperturos erroribus, si deinceps dissimulaverint vitare patefactos: nec excusationis de cetero relinquetur occasio, si post præcepta præsentia, quæ per Romulum diaconum, cujus solertiam pro fide catholica, & pro religione vigilantiam gratissime comprobamus, duximus destinanda, quisquis super his omnibus aut contemptor aut negligens deprehendetur antistes. Sicut enim ad sedis Apostolicæ moderamina pertinet, cunctis solicitudinem debitam ministrare congruenter ecclesiis; ita necesse est, ut in contumaces & desides traditam sibi divinitus non dissimulet potestatem. Data Kalendis Novembris, Albino viro clarissimo Consule.*

Joan. 8. 34. — Eccli. 40. 1. — Matth. 18. — Rom. 6. — Galat. 5. — Philip. 2. — Rom. 11. — 1. Cor. 15. — Ibidem. — 1. Tim. 1. — Ephes. 2. — Ibid. — 1. Cor. 4.

a Forte, exemptus.

b Forte, est illicite.

Eccles. 10. — 1. Cor. 14. — Rom. 2. — Nicæni concilii canon. 9. 10.

c al. promoveatur.

* Anno Christi 493.

IV. AD ANASTASIUM Imperatorem.

Ex Collectione Isidori.

Præmissa excusatione, cur ad Imperatorem non scripserit, illum hortatur ut Apostolicæ sedi obtemperet; & Acacii nomine damnato, ecclesiarum pacem restituendam curet.

[a] Gelasius episcopus ad Anastasium Augustum.

FAmuli vestræ pietatis, filii mei, Faustus magister & Irenæus viri illustres, atque eorum comites publica legatione fungentes, ad urbem reversi, clementiam vestram quæsisse [b] dixerunt, cur ad vos meæ salutationis scripta non miserim. Non meo, fateor, instituto; sed cum directi dudum de partibus Orientis vel videndi me licentiam, sibi vestris præceptionibus abnegatam, tota urbe dispeserint, a litteris credidi temperandum, ne onerosus potius quam officiosus exsisterem. Videtis igitur non mea dissimulatione provenisse, sed competentis fuisse cautelæ, ne respuentibus animis molestias irrogarem. Sed ubi serenitatis tuæ benevolentiam comperi, præfatis indicantibus, humilitatis meæ clementer expetisse sermonem; jam revera perpendi, imputandum non immerito mihi, si tacerem: quia, gloriose fili, te sicut [c] Romanus natus, Romanum principem amo, colo, suscipio: & sicut Christianus, cum eo, qui zelum Dei habet, secundum scientiam veritatis, [d] habere desidero: & qualiscumque Apostolicæ sedis vicarius, quodcumque [e] plenæ fidei catholicæ deesse compererо, pro meo modulo suggestionibus opportunis supplere contendo. Dispensatione etenim mihi divini sermonis injuncta, *Væ mihi est, si non evangelizavero.* Quod cum vas electionis beatus Paulus apostolus formidet & clamet; multo magis mihi exiguo metuendum est, si divinitus inspiratum, & paterna devotione transmissum, subtraxero ministerium prædicandi. Pietatem tuam precor, ne arrogantiam judices divinæ rationis officium. Absit, quæso, a Romano principe, ut intimatam suis sensibus veritatem arbitretur injuriam. Duo quippe sunt, Imperator Auguste, quibus principaliter mundus hic regitur; auctoritas [f] sacra pontificum, & regalis potestas. In quibus tanto gravius est pondus sacerdotum, quanto etiam pro ipsis regibus Domino in divino reddituri sunt examine rationem. Nosti etenim, fili clementissime, quod licet præsideas humano generi dignitate, rerum tamen præsulibus divinarum devotus colla submittis, atque ab eis causas tuæ salutis [g] expetis: inque sumendis cælestibus sacramentis, eisque (ut competit) disponendis, subdi te debere cognoscis religionis ordine potius, quam præesse. Nosti itaque inter hæc, ex illorum te pendere judicio, non illos ad tuam velle redigi voluntatem. Si enim, quantum ad ordinem pertinet publicæ disciplinæ, cognoscentes imperium tibi superna dispositione collatum, legibus tuis ipsi quoque parent religionis antistites, ne vel in rebus mundanis exclusæ videantur obviare sententiæ; quo (rogo) te decet affectu eis obedire, qui pro erogandis venerabilibus sunt attributi mysteriis? Proinde sicut non leve discrimen incumbit pontificibus, siluisse pro divinitatis cultu, quod congruit: ita his (quod absit) non mediocre periculum est, qui cum parere debeant, despiciunt. Et si cunctis generaliter sacerdotibus, recte divina tractantibus, fidelium convenit corda submitti: quanto potius sedis illius præsuli consensus est adhibendus, quem cunctis sacerdotibus & divinitas summa voluit præeminere, & subsequens ecclesiæ generalis jugiter pietas celebravit? Ubi pietas tua evidenter advertit, numquam quolibet penitus humano consilio elevare se quemquam posse illius privilegio vel confessioni, quem Christi vox prætulit universis, quem ecclesia veneranda confessa semper est, & habet devota primatem. Impeti possunt humanis præsumptionibus, quæ divino judicio sunt constituta; vinci autem quorumlibet potestate non possunt. Atque utinam sic contra nitentibus perniciosa non sit audacia, quemadmodum, quod ab ipso sacræ religionis auctore præfixum est, non potest ulla virtute convelli: *Firmamentum enim Dei stat.* Numquidnam cum aliquibus infestata religio est, quantacumque potuit novitate superari; & non magis hoc invicta permansit, quo æstimata est posse succumbere? Desinant ergo, (quæso te) temporibus tuis quidam per occasionem perturbationis ecclesiasticæ præcipitanter ambire quæ non licet; ne & illa quæ male appetunt, nullatenus apprehendant, & modum suum apud Deum & homines non teneant. Quapropter sub conspectu Dei pure ac sincere pietatem tuam deprecor, obtestor, & exhortor, ut petitionem meam non indignanter accipias: rogo, inquam, ut me in hac vita potius audias deprecantem, quam (quod absit) in divino judicio sentias accusantem. Nec me latet, Imperator Auguste, quod pietatis tuæ studium fuerit in privata vita. Optasti semper fieri particeps promissionis æternæ. Quapropter noli, precor, irasci mihi, si te tantum diligo, ut regnum quod temporaliter assecutus es, velim te habere perpetuum; & qui imperas sæculo, possis regnare cum Christo. Tuis certe legibus, Imperator, pateris nihil perire: Romano nomini nullum admittis ingeri detrimentum. Itane verum est, princeps egregie, qui non solum præsentia Christi beneficia, sed desideras & futura, ut religioni, ut veritati, ut sinceritati catholicæ communionis & fidei, temporibus tuis, patiaris quemquam inferre dispendium? Qua fiducia (rogo te) illic ejus præmia petiturus es, cujus hic damna non prohibes. Non sint gravia, quæso te, quæ pro tuæ salutis æternitate dicuntur. Scriptum legisti: *Meliora sunt vulnera amici, quam oscula inimici.* Quæso pietatem tuam, ut quo affectu dicuntur a me, eo tuis sensibus intimentur. Nemo pietatem tuam fallat. Verum est, quod figuraliter per prophetam scriptura testatur? *Una est columba mea, una est perfecta mea*, una est Christiana fides, quæ est catholica. Catholica autem veraciter illa est, quæ ab omnium perfidorum, atque ab eorum successoribus atque consortibus sincera, pura, immaculata communione [a] divisa est. Alioquin non erit divinitus mandata discretio, sed miseranda confusio. Nec ulla causa jam superest, si in hoc quolibet contagio voluerimus admittere, ne cunctis hæresibus aditum januamque pandamus. *Qui enim in uno offenderit, omnium reus est: & Qui minima spernit, paulatim decidit.* Hoc est quod sedes Apostolica magnopere [b] cavet, ut quia mundo radix est Apostoli gloriosa confessio, nulla rima pravitatis, nulla prorsus contagione maculetur. Nam si (quod Deus avertat, quod fieri non posse confidimus,) tale aliquid proveniret, unde cuiquam resistere auderemus errori, vel unde correctionem errantibus posceremus? Proinde si pietas tua unius civitatis populum negat posse pace componi: quid nos de totius orbis terrarum sumus universitate facturi, si (quod absit) nostra fuerit prævaricatione deceptus? Si totus correctus est mundus, profana patrum suorum traditione despecta; quomodo non corrigatur unius civitatis populus, si prædicatio [c] fida succedat? Ergo gloriose Imperator, [d] nolo ego ecclesiarum pacem, quam etiamsi cum mei sanguinis impendio provenire posset, [e] amplector? Sed (precor te) cujusmodi debeat esse pax ipsa, non utcumque, sed veraciter Christiana

Marginal notes (left column): [a] al. Gloriosissimo Imperatori Anastasio, Gelasius episcopus. — [b] al. dicentur. — [c] al. Romæ — [d] Forte, pacem habere. — [e] al. quod ubicumque plene — 1. Cor. 9. — Hæc sententia citatur l. 5. Capitul. c. 167. & ab Hincmaro, opusc. 9. n. 19. — [f] al. sacrata. — [g] al. exspectas.

Marginal notes (right column): 2. Tim. 2. — Prov. 27. — Cant. 6. — [a] al. divulsa. — Jacob. 2. Eccli. 19. — [b] al. prætaxavit. — [c] al. fidei. — [d] al. non negligo — [e] al. amplector?

mente libremus. Quomodo enim potest esse pax vera, cui caritas intemerata defuerit? Caritas autem qualiter esse debeat, nobis evidenter Apostolus prædicat, qui ait: *Caritas de corde puro, & conscientia bona, & fide non ficta.* Quomodo (quæso te) *de corde erit puro*, si contagio inficiatur externo? Quomodo *de conscientia bona*, si pravis fuerit malisque commixta? Quemadmodum *fide non ficta*, si maneat sociata cum perfidis? Quæ cum a nobis sæpe jam dicta sint, necesse est tamen incessabiliter iterari, & tamdiu non taceri, quamdiu nomen pacis obtenditur; ut nostrum non sit (ut invidiose jactatur) facere pacem; sed talem velle doceamus, qualis & sola pax esse, & præter quam nulla esse monstratur. Eutychianum certe dogma, contra quod Apostolicæ sedis cautela pervigilat, si creditur salva fidei catholicæ posse veritate constare, promatur, asseratur, & quantislibet viribus adstruatur: ut non solum per seipsum, quam inimicum sit fidei Christianæ, possit ostendi: sed quantas & quam letales hæreses in sua contineat colluvione, monstrari. Si autem (ut magis confidimus) a catholicis judicatis mentibus excludendum; quæso te, cur non & contagia simul eorum, qui hac probantur esse polluti, decernitis refutanda: cum dicat Apostolus: *Non solum qui non facienda faciunt, reos videri, sed etiam qui consentiunt facientibus?* Proinde sicut non potest, perversitatis communicatore suscepto, non pariter perversitas approbari: sic non potest refutari perversitas, complice sectatore perversitatis admisso. Legibus certe vestris criminum conscii, susceptoresque latrocinantium, pari judiciorum pœna constringuntur: nec expers facinoris æstimatur, qui licet ipse non fecerit, facientis tamen familiaritatem fœdusque receperit. Proinde cum Chalcedonense concilium, pro fidei catholicæ atque apostolicæ veritate communioneque celebratum, damnaverit Eutychen detestandi furoris auctorem; non satis habuit, nisi ut pariter ejus quoque consortem Dioscorum cæterosque percelleret. Hoc igitur modo, sicut in unaquaque hæresi vel factum semper, vel fieri non habetur ambiguum, successores eorum Timotheum, Petrum atque alterum Antiochenum Petrum, non viritim propter singulos quosque rursus facto concilio, sed synodi semel acta regula consequenter elisit. Quemadmodum ergo non evidenter apparet, etiam cunctos simili tenore constringi, & qui eorum communicatores & complices exstiterunt, atque omnes omnino a catholica atque Apostolica merito communione discerni? Hinc Acacium quoque jure dicimus a nostro consortio submovendum, qui maluit in sortem transire perfidiæ, quam in catholicæ atque Apostolicæ communionis sinceritate constare, cum fere per triennium, ne in id veniret, Apostolicæ sedis epistolis doceatur competenter instructus. Postquam vero communionis est factus alienæ, non potuit nisi a catholicæ & Apostolicæ mox societate præcidi, ne per eum, si vel paululum cessaremus, nos quoque videremur subiisse contagia perfidorum. Sed revera vel tali perculsus pœna resipuit, correctionem promisit, emendavit errorem? aut ille tractatus lenius [a] voluerat coërceri, qui etiam verbera dura non sensit? Quo in sua perfidia, & damnatione [b] moriente, tam ejus in ecclesiastica recitatione non potest nomen adscribi, quam externæ contagium non debet communicationis admitti. Quapropter aut doceatur ab hæretica participatione sincerus, quorum se ille communioni permiscuit; aut cum eisdem non potest non repelli. Si autem susurrant Orientis episcopi, quod ad eos sedes Apostolica non ista conscripserit: quasi vel ipsi de recipiendo legitime Petro sedem Apostolicam suis litteris fecerint certiorem, vel hujus receptionis inconditæ non jam pariter complices exstitissent: quem sicut vere non possunt docere ab hæretica pravitate fuisse purgatum, ita se hæreticorum nullatenus poterunt excusare consortes. Quod si fortassis adstruxerint, quod ad Apostolicam sedem de susceptione Petri per Acacium cuncti consona voce retulerint; per eumdem sibimet omnes pari * voce sentiunt fuisse rescriptum. Apostolicæ vero sedis auctoritas, quod cunctis sæculis Christianis ecclesiæ prælata sit universæ, & canonum serie paternorum, & multiplici traditione firmatur. Sed vel hinc, utrum sibi quisquam contra Nicænæ synodi constituta quippiam valeat usurpare, collegio potest unius communionis ostendi, non mentibus externæ societatis aperiri. Apud illos si quis confidit, egrediatur in medium, & Apostolicam sedem de utraque parte revincat & instruat. Tollatur ergo nomen e medio, quod ecclesiarum discretionem procul a catholica communione operatur, ut sincera pax fidei communionisque reparetur, & unitas: & tunc quis nostrum contra venerandam vel insurrexerit, vel nitatur insurgere vetustatem, competenter & legitime perquiratur. Et illic apparebit, quis modesto proposito custodiat formam traditionemque majorum: quis supra hæc irreverenter insiliens, rapina æqualem posse fieri arbitretur. Quod si mihi populi Constantinopolitani persona proponitur, per quam dicatur nomen scandali, id est, Acacii, non posse removeri; taceo, quia & hæretico quondam Macedonio pulso, & Nestorio nuper ejecto, plebs Constantinopolitana catholica permanere delegerit potius, quam majorum præsulum damnatorum affectione retineri. Taceo, quod qui ab eisdem ipsis damnatis præsulibus, baptizati fuerant, in fide catholica manentes, nulla sint exagitatione turbati. Taceo, quod pro rebus ludicris populares tumultus nunc etiam vestræ pietatis auctoritas refrenarit: atque ideo multo magis pro salute animarum suarum necessario vobis Constantinopolitanæ civitatis obtemperat multitudo, si eam ad catholicam & apostolicam communionem vos principes reducatis. Etenim, Imperator Auguste, si contra leges publicas aliquid (quod absit) quispiam fortasse tentaret, nulla pati id ratione potuisses: ad divinitatis puram sinceramque devotionem, ut tibi plebs subdita redigatur, conscientiæ tuæ non putas interesse? Postremo, si unius civitatis populi animus non putatur offendi, ne divina (ut res postulat) corrigantur: quanto magis, ne divina offendantur, catholici nominis universi piam fidem nec lædere debemus omnino, nec possumus? Et tamen iidem nostra se poscunt voluntate sanari. Competentibus ergo sinant curari se posse remediis: alioqui (quod absit) in eorum transeundo perniciem, cum illis perire possumus, ipsos vero salvare non possumus. Jam hic quid sit magis sequendum, sub divino judicio vestræ conscientiæ derelinquo: utrum, sicut nos optamus, simul omnes certam redeamus ad vitam; an, sicut illi poscunt, manifestam tendamus ad mortem. Sed adhuc Apostolicam sedem, sibi medicinalia suggerentem, superbam vocare arrogantemque contendunt. Habet hoc qualitas sæpe languentium, ut accusent magis medicos congruis observationibus ad salubria revocantes, quam ut ipsi suos noxios appetitus deponere vel reprobare consentiant. Si nos superbi sumus, quia animarum remedia convenientia ministramus; quid vocandi sunt qui resultant? Si nos superbi sumus, qui obediendum paternis dicimus institutis; qui refragantur, quo appellandi sunt nomine? Si nos elati sumus, qui divinum cultum puro atque illibato cupimus tenore servari; qui contra divinitatem quoque sentiunt, dicant, qualiter nuncupentur?

1. Tim. 1.

Rom. 1.

Anno 418. 419. 420. Alium initi calculum Liberatus, cap. 18.

Anno 484.

[a] al. valuerat

[b] al. manente

* al. vice

tur? Sic & nos ceteri, qui in errore sunt, æstimant, quod eorum non consentiamus insaniæ. Ubi tamen spiritus superbiæ veraciter consistat & pugnet, veritas ipsa * dicat.

* al. judicat.

V. AD EPISCOPOS LUCANIÆ.

Nonnulla ecclesiastica instituta exponuntur.

Ex collectionibus Isidori, & Dionysii Exigui, mss. in Bibliotheca Collegii Parisiensis Societatis JESU.

Dilectissimis fratribus universis episcopis per Lucaniam & Brutios & Siciliam constitutis, Gelasius.

TITULI DECRETORUM PAPÆ GELASII, NUM. XXVIII.

I. *De constitutis ecclesiasticis, pro temporis qualitate moderandis.*

II. *Ut ubi nulla perurget necessitas, constituta patrum inviolata serventur: vel cum defuerint clerici, de monachis eligantur.*

III. *Ut si qui de laïcis eliguntur ad clericum, multo sollicitius in his, ea quæ de monachis dicta sunt, inquirantur.*

IV. *Ut ab episcopis, præceptione Papæ, novæ basilicæ dicentur.*

V. *Ut nulla pretia de baptizandis consignandisque fidelibus exigantur. Quod si qui hoc perpetraverint, honoris sui periculo subjacebunt.*

VI. *Ut presbyteri modum debitum servent, non chrisma conficiant, non consignent: nec præsente quolibet episcopo, nisi jubeantur ab ipso, vel orare, vel sedere præsumant; nec acolythum, vel subdiaconum faciant.*

VII. *Similiter ut diaconi mensuram propriam juxta patrum decreta custodiant.*

VIII. *Quod diaconi in presbyterio residere non possint; nec sacri corporis prærogationem, præsentibus debent usurpare presbyteris.*

IX. *Quod Apostolica sedes paternos canones pio studio devotoque custodiat.*

X. *Ut præter Paschale tempus & Pentecosten nemo baptizare præsumat, nisi eos tantum, quos ægritudo extrema compulerit.*

XI. *Presbyterorum & diaconorum ordinationes certis celebrari posse temporibus.*

XII. *Ut præfixis diebus virgines consecrentur.*

XIII. *Ut viduæ non velentur.*

XIV. *Ut nullus præsul vel ecclesia vel monasterii servum, aut originarium, nolentibus dominis, sub nomine religioso defendat; honoris & communionis periculum subiturus quisquis hoc perpetrare tentaverit.*

XV. *Ut clerici nulla negotia inhonesta, nec turpia lucra sectentur.*

XVI. *Ut nemo litteras nesciens, vel aliqua parte corporis minutus, provehatur ad clerum.*

XVII. *De his, qui seipsos abscindunt.*

XVIII. *Quod ad clerum criminosi nequeant promoveri, & in clero positi, si in aliquibus fuerint inventi flagitiis, a suis officiis arceantur.*

XIX. *Quod dæmoniis aliisque passionibus irretitis, ministeria sacra tractare non liceat.*

XX. *Quod hi, qui se sacris virginibus sociant, & fœdera incesta commiscent, communicare non possint, nisi forte publicam pœnitentiam gesserint.*

XXI. *Quod viduæ, ut supradictum est, non velentur. Et si professam continentiam proposito mutato calcaverint, ipsæ pro se rationem sint Deo redditura.*

XXII. *Quod secunda conjugia sæcularibus non negentur, quibus tamen ad clerum minime venire conceditur.*

XXIII. *Ut si quis susceperit ecclesiæ propriæ desertorem, & in aliquam provexerit dignitatem, utrique sententiæ subjaceant, quam canones addixerunt.*

XXIV. *Quod si qui ex monachis, aut laïcis eliguntur ad clerum, cum nulla cogit necessitas, antiqua in eis debent instituta servari. Quod si probentur sacram mercati esse pretio dignitatem, ab officio deponantur: nam dantem & accipientem Simonis magi crimen involvit.*

XXV. *De sacris locis noviter institutis, quamvis superius dictum sit, hoc nunc tamen adjicitur, ut nulla basilica sub defunctorum constructa nomine dedicetur.*

XXVI. *Quod nefas sit feminas sacris altaribus ministrare, vel aliquid ex his quæ virorum sunt officiis deputata præsumere.*

XXVII. *Quod in unaquaque ecclesia, cui episcopus præest, tam de redditibus, quam de fidelium oblationibus quatuor debeant fieri portiones: ut una sit episcopi, alia clericorum, tertia pauperum, quarta ecclesiæ fabricis applicetur.*

XXVIII. *Quod episcopus, presbyter, & diaconus, a quocumque clerico veraciter fuerit accusatus, quod adversus hæc constituta fecerit, potest sine dubitatione percelli; sui etiam honoris periculum episcopus subiturus, si hæc omnia ecclesiæ noscenda tacuerit.*

CAPUT PRIMUM.

NEcessaria rerum dispensatione constringimur, & Apostolicæ sedis moderamine convenimur, sic canonum paternorum decreta librare, & retro præsulum decessorumque nostrorum præcepta metiri; ut quæ præsentium necessitas temporum restaurandis ecclesiis relaxanda deposcit, adhibita consideratione diligenti, quantum potest fieri, temperemus; quo nec in totum formam veterum videamur excedere regularum, & reparandis militiæ clericalis officiis [a], quæ per diversas Italiæ partes ita belli famisque consumpsit incursio; ut in multis ecclesiis (sicut fratris & coëpiscopi nostri Joannis, Ravennatis ecclesiæ sacerdotis, frequenti relatione comperimus) ubiquequaque deficiente servitio [b] ministrorum, nisi remittendo paulisper ecclesiasticis promotionibus antiquitus intervalla præfixa, remaneant (sine quibus administrari nequeant) sacris ordinibus ecclesiæ funditus destitutæ: atque in plurimis locis per inopiam competentis auxilii, salutare subsidium redimendarum desit animarum: nosque magno reatu, si tanto coarctante periculo non aliquatenus consulamus, innecti.

1. Dist. 55. Necessaria rerum dispensatione, vel disputatione. Citatur & a Nicolao Papa in epist. 8. ad Michaelem Imperatorem.

a addiiur in al. consulamus.

b ministeriorum, Dionys.

CAPUT II.

Priscis igitur pro sui reverentia manentibus constitutis; quæ, ubi nulla vel rerum vel temporum perurget angustia, regulariter convenit custodire: eatenus ecclesiis, quæ vel cunctis sunt privatæ ministris, vel sufficientibus usque adeo dispoliatæ servitiis, ut plebibus ad se pertinentibus divina munera supplere non valeant, tam instituendi quam promovendi clericalis obsequii sic spatia dispensanda concedimus.

Ut si quis etiam de religioso proposito, & disciplinis monasterialibus eruditus, ad clericale munus accedat, in primis ejus vita præteritis acta temporibus inquiratur: si nullo gravi facinore probatur infectus, si secundam non habuit fortassis uxorem, nec a marito relictam sortitus ostenditur: si pœnitentiam publicam fortassis non gessit, nec ulla corporis parte vitiatus apparet: si servili aut originariæ non est condi-

c. Distinct. 55. Priscis igitur.

c. Distinct. 77. Si quis de religioso.

tioni obnoxius: si curiæ etiam probatur nexibus absolutus: si assecutus est litteras, sine quibus vix fortassis ostiarii possit implere ministerium: ut si his omnibus, quæ sunt prædicta, fulcitur; continuo lector, vel notarius, aut certe defensor effectus, post tres menses exsistat acolythus, maxime si huic ætas etiam suffragatur; sexto mense subdiaconi nomen accipiat: ac si modestæ conversationis, honestæque voluntatis exsistit, nono mense diaconus; completoque anno sit presbyter: cui tamen, quod annorum interstitia fuerant collatura, sancti propositi sponte suscepta doceatur præstitisse devotio.

CAPUT III.

9. Distinct. 77. Monachus. §. Si vero laïcos. Citatur & a Nicolao Papa in epist. 7. ad Michaelem Imp. tametsi quædam ibi ab istis discrepant.

Si vero de laïcis quispiam ecclesiasticis est aggregandus officiis, tanto solicitius in singulis, quæ superius comprehensa sunt, hujusmodi decet examinari personam, quantum inter mundanam religiosamque vitam constat esse discriminis: quia utique convenientia ecclesiæ ministeria reparanda sunt, non inconvenientibus meritis ingerenda: tantoque magis, quod sacris aptum possit esse servitiis, in eorum quærendum est institutis, quantum de tempore, quo fuerant hæc assequenda, decerpitur: ut morum habere doceatur hoc probitas, quod prolixior consuetudo non contulit; ne per occasionem supplendæ penuriæ clericalis, vitia potius divinis cultibus intulisse judicemur, non legitimæ familiæ computemur procurasse compendia: quorum promotionibus super anni metas, sex menses nihilo minus subrogamus: quoniam, sicut dictum est, distare convenit inter personam divino cultui deditam, & de laïcorum conversatione venientem: quæ tamen eatenus indulgenda credidimus, ut illis ecclesiis, quibus infestatione bellorum vel nulla penitus, vel exigua remanserunt, ministeria renoventur: quatenus his Deo propitio restitutis, in ecclesiasticis gradibus subrogandis canonum paternorum vetus forma servetur: nec contra eos ulla ratione prævaleat, quod pro accidentis defectus remedio providetur, non adversus scita majorum nova lege proponitur: ceteris ecclesiis ab hac occasione cessantibus, quas non simili clade vastatas, pristinam faciendis ordinationibus convenit tenere sententiam. Quo magis hac opportunitate commoniti, observantiam venerandorum canonum propensius delegamus, singulorum graduum conscientias admonentes, ne in illicitos prorumpere moliantur excessus.

50. Distinct. 50. Non confidat.

Nec fas esse confidat quisque pontificum, digamos, aut conjugia sortientes ab aliis derelicta, sive quoslibet post pœnitentiam, vel sine litteris, vel corpore vitiatos, vel conditionarios, aut curiæ publicarumque rerum nexibus implicatos, aut passim nulla temporis congruentis exspectatione discussos, divinis servituros applicare mysteriis: neque pro suo libitu jura studeant aliena pervadere, absque sedis Apostolicæ justa dispositione mandante.

CAPUT IV.

1. De Consecr. Distinct. 1. Basilicas. a Infra, c. 25. præcepto sedis Apostolicæ.

Basilicas noviter institutas, non petitis ex more a præceptionibus, dedicare non audeant: nec ambiant episcopi sibimet vindicare clericos potestatis alienæ.

CAPUT V.

1. 1. Quæst. 1. Baptizandis.

Baptizandis consignandisque fidelibus sacerdotes pretia nulla præfigant, nec illationibus quibuslibet impositis exagitare cupiant renascentes: quoniam quod gratis accepimus, gratis dare mandamur. Et ideo nihil a prædictis prorsus exigere moliantur; quo vel paupertate cogente deterriti, vel indignatione revocati, redemptionis suæ causas adire despiciant; certum habentes, quod qui prohibita deprehensi fuerint admisisse, vel commissa non potius sua sponte correxerint, periculum subituri proprii sint honoris.

CAPUT VI.

9. Distinct. 93. Presbyteros ultra.

Nec minus etiam presbyteros ultra modum suum tendere prohibemus: nec episcopali fastigio debita sibimet audacter assumere: non conficiendi chrismatis, non consignationis pontificalis adhibendæ sibimet arripere facultatem: non præsente quolibet antistite, nisi fortasse jubeantur, vel orationis, vel actionis sacræ, suppetere sibi præsumant esse licentiam: neque sub ejus aspectu, nisi jubeantur, aut sedere præsumant, aut a veneranda tractare mysteria. Nec sibi meminerint ulla ratione concedi, sine summo pontifice, subdiaconum aut acolytum jus habere faciendi: nec prorsus addubitent, si quidquam ad episcopale ministerium specialiter pertinens suo motu putaverint exsequendum, continuo se presbyterii dignitate & sacra communione privari. Quod fieri necesse est censeamus, si eorum præsule deferente, hujusmodi fuerit b prævaricatio comprobata: nec ipso eorum episcopo a culpa conniventiæ & ultione vacaturo, si immoderata facientem dissimulaverit vindicare.

a venerabilia. Dionys.

b præsumptio. Isid.

CAPUT VII.

Concilii Nicæni can. 18.

Diaconos quoque propriam constituimus servare mensuram, nec ultra tenorem paternis canonibus deputatum quidpiam tentare permittimus: nihil eorum penitus suo ministerio applicare, quæ primis ordinibus proprie decrevit antiquitas. Absque episcopo vel presbytero baptizare non audeant, nisi prædictis fortasse officiis longius constitutis, necessitas extrema compellat. Quod & laïcis Christianis facere plerumque conceditur.

CAPUT VIII.

Non in presbyterio residere, cum divina celebrantur, vel ecclesiasticus c habetur quicumque tractatus. Sacri corporis prærogationem, sub conspectu pontificis seu presbyteri, nisi his præsentibus, jus non habeant exercendi.

c al. celebratur.

CAPUT IX.

Cum enim decreta venerabilium sanctionum nos quoque magnopere custodire nitamur, ac sine eorum dispendio etiam illa, quæ pro alicujus utilitatis compendio fortasse videantur laxanda, credamus: cumque nobis contra salutarium reverentiam regularum cupiamus temere nihil licere: & cum sedes Apostolica super his omnibus, favente Domino, quæ paternis canonibus sunt præfixa, pio devotoque studeat tenere proposito; satis indignum est, quemquam vel pontificum, vel ordinum subsequentium, hanc observantiam refutare, quam beati Petri sedem & sequi videat & docere: satisque conveniens sit, ut totum corpus ecclesiæ in hac sibimet observatione concordet, quam illic vigere conspiciat, ubi Dominus ecclesiæ totius posuit principatum, dicente scriptura: *Ordinate in me caritatem*. Et item: *Omnia cum ordine fiant*. Atque iterum Psalmista prædicante: *Circumdate Sion, & complectimini eam, narrate in turribus ejus. Ponite corda vestra in virtute ejus, & distribuite gradus ejus, ut enarretis in progenies alteras, quoniam hic est Deus, Deus noster in æternum, & ipse reget nos in sæcula*. Hic procul dubio, qui in ecclesiasticarum narratur altitudine dignitatum, & in cujus virtute bonis operibus corda ponenda sunt, gradibus utique distributis, cunctis Deus noster & rector populis prædicandus est Christianis: ubi nemo sibimet aliquid jam existimet

Cant. 2. 1. Cor. 14. Psal. 47.

imminutum; cum & de uniuscujusque gradus perfectione nihil deperit; & convenienter retinendo, quod cælesti dispensatione collatum est, pariter nobis & cognoscibilem Deum fieri, & tribuit esse rectorem. Nam & si quid indulgetur de temporum quantitate, moribus aggregata strenuitate pensatur: si vitæ jam proposito continetur, quod protelata fuerat ætate curandum: dummodo illa nullatenus dissimulata [a] subrepant, quorum quodlibet, si inesse claruerit, merito clericalibus infulis reprobabilem convincat esse personam. Et si illa nonnumquam sinenda sunt, quæ, si ceterorum constet integritas, sola nocere non valeant: illa tamen sunt magnopere præcavenda, quæ recipi nisi manifesta decoloratione non possint. Ac si ea ipsa, quæ nullo detrimento aliquoties indulgenda creduntur, vel rerum temporumque cogit intuitus, vel acceleratæ provisionis respectus excusat: quanto magis illa nullatenus mutilanda sunt, quæ nec ulla necessitas, nec ecclesiastica prorsus extorquet utilitas?

[a] subripiant, Dionys.

CAPUT X.

11 De Consecr. Distinct. 4. Baptizandi.

Baptizandi sibi quisquam passim quocumque tempore nullam credat inesse fiduciam, præter Paschale festum & Pentecostes venerabile sacramentum: excepto dumtaxat gravissimi languoris incursu: in quo verendum est, ne morbi crescente periculo, sine remedio salutari fortassis ægrotans exitio præventus abscedat.

CAPUT XI.

Distinct. 7. Ordinationes presbyterorum.

Ordinationes etiam presbyterorum & diaconorum, nisi certis temporibus & diebus, exercere non debent: id est, quarti mensis jejunio, septimi, & decimi, sed & etiam quadragesimalis initii, ac mediana quadragesimæ die, sabbati jejunio circa vesperam noverint celebrandas. Nec cujuslibet [b] utilitatis seu presbyterum seu diaconum his præferre, qui ante ipsos fuerint ordinati.

[b] In quibusdam Gratiani codicibus, utilitatis causa.

CAPUT XII.

21. XX. Qu. 1. Devotis.

Devotis quoque Deo virginibus, nisi aut Epiphaniorum die, aut in albis Paschalibus, aut in Apostolorum natalitiis sacrum minime velamen imponant: nisi forsitan (sicut de baptismate dictum est) gravi languore correptis, ne sine hoc munere de sæculo exeant, implorantibus non negetur.

CAPUT XIII.

21. XX. Qu. 1. Devotis. §. Viduas. Citatur et a Car. M. in Capitular. Aquisgran. anni 789. cap. 59.

Viduas autem [c] velare pontificum nullus attentet, quod nec auctoritas divina delegat, nec canonum forma præstituit. Non est ergo penitus usurpandum, eisque sic ecclesiastica sunt [d] ferenda præsidia, ut nihil committatur illicitum.

[c] al. sub aliqua benedictione velare.
[d] inferenda, Isidor.

CAPUT XIV.

21. Distinct. 54. Generalis.

Generalis etiam querelæ vitanda præsumptio est, qua propemodum causantur universi, passim servos & originarios, dominorum jura [e] possessionumque fugientes, sub religiosæ conversationis obtentu, vel ad monasteria sese conferre, vel ad ecclesiasticum famulatum, [f] conniventibus quoque præsulibus indifferenter admitti: quæ modis omnibus est amovenda pernicies: ne per Christiani nominis institutum, aut aliena pervadi, aut publica videatur disciplina subverti: præcipue cum nec ipsam ministerii clericalis hac obligatione fuscari conveniat dignitatem; cogaturque pro statu militantium sibi conditioneque jurgari, aut videri, quod absit, obnoxia. Quibus solicita competenter interdictione prohibitis, quisquis episcopus, presbyter, aut diaconus, vel eorum qui monasteriis præesse noscuntur, hujusmodi personas apud se tenentes non restituendas patronis, aut deinceps vel ecclesiasticæ servituti, vel religiosis congregationibus putaverint applicandas; nisi voluntate forsitan dominorum, sub scripturæ testimonio primitus absolutas, vel legitima transactione concessas, periculum se honoris proprii non ambigant communionisque subituros, si super hac re cujusquam verax nos querela pulsaverit. *Magnis quippe studiis*, secundum beatum Apostolum, *præcavendum est, ne fides & disciplina Domini blasphemetur.*

[e] possessionem, Isidor.
[f] connibentibus, Dionys.

1. Tim. 6.

CAPUT XV.

1. Distinct. 88. Consequens est ut illa.

Consequens fuit, ut illa quoque, quæ de Piceni partibus nuper ad nos missa relatio nuntiavit, non prætereunda putaremus: id est, plurimos clericorum negotiationibus inhonestis & lucris turpibus imminere, nullo pudore cernentes evangelicam lectionem, qua ipse Dominus negotiatores e templo verberatos flagellis asseritur expulisse: nec Apostoli verba recolentes, quibus ait: *Nemo militans Deo, implicat se negotiis sæcularibus:* Psalmistam quoque David surda dissimulantes ore cantantem: *Quoniam non cognovi negotiationes, introibo in potentias Domini.* Proinde hujusmodi aut ab indignis posthac quæstibus noverint abstinendum, & ab omni cujuslibet negotiationis ingenio vel cupiditate cessandum: aut in quocumque gradu sint positi, mox a clericalibus officiis abstinere cogantur: quoniam domus Dei, domus orationis & esse debet, & dici; ne officina negotiationis & spelunca potius sit latronum.

2. Tim. 2. Psal. 70. 1. XIV. Quæst. 4. Clerici aut ab indignis. Luc. 19. Isai. 9. 56.

CAPUT XVI.

1. Distinct. 55. Illitteratos.

Illitteratos quoque, & nonnulla parte corporis imminutos, sine ullo respectu ad ecclesiasticum didicimus venire servitium. Quod simul antiqua traditio, & Apostolicæ sedis vetus forma non recipit: quia nec litteris carens sacris esse potest aptus officiis; & vitiosum nihil prorsus Deo offerri legalia præcepta sanxerunt. Itaque de cetero modis omnibus hæc vitentur, nec quisquam talis suscipiatur in clerum. Si qui vero vel temeritate propria, vel incuria præsidentium tales ante suscepti sunt, in his quibus constituti sunt locis eatenus perseverent, ut nihil umquam promotionis accipiant: satisque habeant, hoc ipsum sibi pro nimia miseratione permissum.

Levit. 21. Deut. 17.

CAPUT XVII.

Concilii Nicæni canon 1. Canon. apostolorum. 21. 22. 23.

De his autem, qui seipsos abscindunt, paterni canones evidenter sequenda posuerunt, quorum tenorem sufficiat indidisse. Dicunt enim, talia perpetrantes, mox ut agniti fuerint, a munere clericali debere secludi. Quod modis omnibus custodire nos convenit; quia fas esse nulli suppeditat, quidquam præter illa, quæ memorabilis decrevit forma, censere.

CAPUT XVIII.

11. De Consecr. Distinct. 5. Comperimus autem.

Comperimus etiam horrendis quibusdam criminibus implicatos, tota discretione submota, non solum de factis atrocibus necessariam pœnitudinem non habere; sed nec aliqua correctione penitus succedente, ad divinum ministerium honoremque contendere. Nonnullos autem etiam in ipsis ordinibus constitutos, gravibus delinquentes facinoribus, non repelli: cum & Apostolus clamet, *Nemini cito manus imponendas, neque communicandum peccatis alienis;* & majorum veneranda constituta pronuntient, hujusmodi, etiam si forte subrepserint, tam qui ante peccaverunt, detectos oportere repelli; quam factæ professionis oblitos, prævaricatoresque sancti propositi, procul dubio submovendos.

1. Tim. 5. Conc. Nicæni, can. 9. 10.

CAPUT XIX.

Usque adeo sane comperimus, illicita quæque prorumpere, ut dæmoniis similibusque passionibus irretitos, ministeria sacrosancta tractare tribuatur. Quibus si hoc opere positis aliquid propriæ necessitatis occurrat, quis de sua ac fidelium salute confidet, ubi ministros ipsos curationis humanæ tanta perspexerit calamitate vexari? Atque ideo necessario removendi sunt, ne quibuslibet, pro quibus Christus est mortuus, scandalum generetur infirmis. Postremo, si corpore sauciatum fortassis aut debilem, nequaquam sancta contingere lex divina permittit: quanto magis doni cælestis dispensatores esse non convenit, quod est deterius, mente [a] perculsos?

CAPUT XX.

Virginibus autem sacris temere se quosdam sociare cognovimus, & post dicatum Deo propositum, incesta fœdera sacrilegaque miscere. Quos protinus æquum est a sacra communione detrudi, & nisi per publicam probatamque pœnitentiam, omnino non recipi: sed tamen viaticum de sæculo transeuntibus, si tamen pœnituerint, non negetur.

CAPUT XXI.

Nam de viduis sub nulla benedictione velandis, superius late [b] duximus disserendum. Quæ si propria voluntate professam pristini conjugii castitatem mutabili mente calcaverit, periculi ejus interierit, quali Deum debeat satisfactione placare; quia (juxta Apostolum) *primam fidem irritam fecit.* Sicut enim, si se forsitan continere non poterat, secundum Apostolum, nullatenus nubere vetabatur; sic habita secum deliberatione promissam Deo pudicitiæ fidem debuit custodire. Nos autem talibus nullum laqueum debemus injicere; sed solum adhortationes præmii sempiterni, pœnasque proponere divini judicii: ut & nostra sit absoluta conscientia, & illarum pro se rationem Deo reddat intentio. Cavendum est quippe, quod de earum moribus actibusque beatus apostolus testatur, quod plenius exponere præterimus, ne sexus instabilis non tam deterreri, quam admoneri videatur.

CAPUT XXII.

Secundas nuptias sicut sæcularibus inire conceditur, ita post eas nullus ad clericale sinitur venire collegium. Alia est enim humanæ fragilitati generaliter concessa licentia, alia debet esse vita divinarum rerum servitio dedicata.

CAPUT XXIII.

Quisquis propriæ desertor ecclesiæ, nullis exsistentibus causis, ad aliam putaverit transeundum, temereque susceptus fuerit & promotus; reverendorum canonum vel ipse vel receptor ejus atque provector constituta non effugiet, quæ de hujusmodi præsumptoribus præfixere servanda.

CAPUT XXIV.

De monachis laïcisque in prima copiosius præceptionis hujus parte digestum est, quæ vel quatenus his pro rerum temporumque necessitate concessa sint; vel quemadmodum, ubi nullius [c] necessitatis interesse probatur, non nisi vetus institutio debeat custodiri. Quos vero constiterit indignos meritis, sacram mercatos esse pretio dignitatem, convictos oportet arceri non sine periculo facinus tale perpetrantes: quia dantem pariter & accipientem damnatio Simonis, quam sacra lectio testatur, involvit.

[Margin notes: 1. Distinct. 11. Usque adeo sane. — Levit. 21. — a percussos, Isid. — 14. XXVII. Quæst. 1. Virginibus sacris. — 41. XXVII. Quæst. 1. De viduis sub nulla. Cap. XIII. — b al. sufficienterque prædiximus. — 1 Tim. 5. — 1. Cor. 7. — 1. Tim. 5. — Concilii Nicæni can. 15. & 16. — Supra, can. 3. & 4. — c al. facti necessitas, Isid. 6. 1. Quæst. 1. Quos constiterit. — Act. 8.]

CAPUT XXV.

De locorum consecratione sanctorum, quamvis * superius strictim fuerit comprehensum, nobis quoque patefactum est, quod absque præcepto sedis Apostolicæ nonnulli factas ecclesias vel oratoria sacrare præsumant: hoc sumus tamen indicio detestabiliore permoti, quod in [a] quocumque nomine defunctorum, & (quantum dicitur) nec omnino fidelium, constructiones ædificatas sacris [b] processionibus audacter instituere memorantur: quæ quoniam tam acerba, tam dura sunt, si revera Christianitatis affectus in illis regionibus certus & fixus est, & districtius ista quærantur, & a quibus fuerint gesta, prodantur: quoniam sicut latentibus in hac atrocitate nominibus non exstat, in quem sententia debita proferatur; ita cum manifestis fuerit documentis expositus, quem sceleris tanti poscit immanitas, non [c] effugiet ullatenus ultionem.

CAPUT XXVI.

Nihilo minus impatienter audivimus, tantum divinarum rerum subiisse despectum, ut feminæ sacris altaribus ministrare [d] ferantur: & cuncta, quæ non nisi virorum famulatui deputata sunt, sexum, cui non competit, exhibere. Nisi quod omnium delictorum, quæ sigillatim perstrinximus, [e] noxa omnis & crimen eos respicit sacerdotes: qui vel ista committunt, vel committentes minime publicando, pravis excessibus se favere significant: si tamen sacerdotum jam sint vocabulo nuncupandi, qui delegatum sibi religionis officium sic prosternere moliuntur, ut in perversa quæque profanaque declives, sine ullo respectu regulæ Christianæ, præcipitia funesta sectentur. Cumque scriptum sit: *Minima qui spernit, paulatim decidit:* quid est de talibus existimandum, qui immensis ac multiplicibus pravitatum molibus occupati, ingentem ruinam multimodis impulsionibus ediderunt, quæ non solum ipsos videatur obruere, sed & ecclesiis universis mortiferam, si non sanentur, inferre perniciem? Nec ambigant, qui hæc ausi sunt exercere, sed etiam qui hactenus cognita siluerunt, sub honoris proprii se jacere dispendio; si non quanta possint celeritate festinent, ut letalia vulnera competenti medicatione salventur. Quo enim more teneant jura pontificum, qui pontificalibus excubiis ceteris injuncta dissimulant, ut contraria domui Dei, cui præsident, potius operentur? Qui quantum apud Dominum possent, si non nisi convenientia procurarent; tantum quid mereantur, aspiciant, cum exsecrabili studio sectentur adversa. Et quasi magis hæc regula sit, qua ecclesiæ debeant gubernari, si quidquid est ecclesiasticis inimicum regulis, perpetratur; cum & si cognitos habuit canones unusquisque pontificum, intemerata debuerit tenere custodia. Et si forsitan nesciebat, consulere fidenter oportuerit [f] scientem. Quo magis excusatio nulla succurrit errantibus: quia nec sciens proposuit servare quod noverat, nec ignorans curavit nosse quod gereret.

CAPUT XXVII.

Quatuor autem tam de reditu, quam de oblatione fidelium; prout cujuslibet ecclesiæ facultas admittit, sicut dudum rationabiliter est decretum, convenit fieri portiones. Quarum sit una pontificis, altera clericorum, pauperum tertia, quarta fabricis applicanda. De quibus, sicut sacerdotis intererit, integram ministris ecclesiæ memoratam dependere quantitatem, sic [g] clerus ultra delegatam sibi summam nihil insolenter noverit expetendum. Ea vero, quæ ecclesiasticis ædi-

[Margin notes: 4. De Consecr. Distinct. 1. De locorum. — * Cap. IV. — a quorumcumque, Isid. — b professionibus, Isid. — c vitabit, Dionys. — Eccli. 19. — d sermentur, Dionys. — e noxiorum reatus omnis, Dionys. — f ignorantem, Dionys. — 12. XII. Quæst. 2. Quatuor autem. — g clericus, Dionys.]

ficiis attributa sunt, huic operi veraciter prærogata, locorum doceat instauratio manifesta sanctorum: quia nefas est, si sacris ædibus destitutis, in lucrum suum præsul impendia his [a] designata convertat. Ipsam nihilominus adscriptam pauperibus portionem, quamvis divinis rationibus se dispensasse monstraturus esse videatur: tamen juxta quod scriptum est: *Ut videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum, qui in cælis est*, oportet etiam præsenti testificatione prædicari, & bonæ famæ præconiis non taceri.

[a] deputata, Isidor.

Matth. 5.

CAPUT XXVIII.

Quapropter [b] nec clericorum quispiam se hujus offensæ futurum confidat immunem, si in his, quæ salubriter sequenda deprompsimus, sive episcopum, sive presbyterum, sive diaconum viderit excedentem, non protinus ad aures nostras deferre curaverit: probationibus dumtaxat competenter exhibitis, ut transgressoris ultio fiat, & ceteris interdictio delinquendi. [c] Sui vero modis omnibus erit unusquisque pontificum ordinis & honoris elisor, si cuiquam clericorum, vel ecclesiæ totius audiuit hæc putaverit supprimenda. Data v. Idus Martii, Asterio & Præsidio viris clarissimis Consulibus. *Et alia manu:* Deus vos incolumes custodiat, fratres carissimi.

47. II. Quæst. 7. Quapropter clericorum.
[b] al. Dionys.
[c] Sic, Isid.
Anno Christi 494.

VI. AD EPISCOPOS SICILIÆ.

Ecclesiæ facultates ab episcopis, clericis & pauperibus distribui debere: diœceses & bona ecclesiæ ab episcopis triginta annos possessa, eis non auferenda.

Ex Collectione Isidori.

Gelasius Romanæ ecclesiæ episcopus, dilectissimis & in Christi caritate unanimiter connexis fratribus episcopis qui in Sicilia sunt constituti.

[d] PRæsulum auctoritas nostrorum emanavit, ut facultates ecclesiæ episcopi ad regendum habeant potestatem; ita tamen, ut viduarum, pupillorum, atque pauperum, nec non clericorum stipendia distribuere debeant. Hoc eis etiam statuimus dari, quod hactenus decretum est. Reliquum sibi episcopi vindicent, ut (sicut ante diximus) peregrinorum atque captivorum largitores esse possint.

[d] al. Quoniam præsulum.

Illud etiam adnecti placuit, ut si (quod absit) facultates ecclesiæ, nec non & diœceses, quæ ab aliquibus possidentur episcopis, jure sibi vindicent, quod [e] tricennalis lex conclusit, quia & filiorum nostrorum principum ita emanavit auctoritas, ut ultra triginta annos nulli liceat pro eo appellare, quod legum tempus exclusit. Data Idibus Maii, Asterio, & Præsidio viris clarissimis Consulibus. [f]

[e] al. tricennalia
[f] Anno Christi 494.

VII. AD EPISCOPOS DARDANIÆ.

Acacium solius Apostolicæ sedis judicio jure damnatum ostendit.

Ex Collectione Isidori.

[g] Gelasius episcopus urbis Romæ, ad Dardanos.

[g] al. Dilectissimis fratribus universis episcopis per Dardaniam constitutis, Gelasius.

VAlde mirati sumus, quod vestra dilectio quasi novam veluti difficilem quæstionem, & adhuc tamquam inauditum quidpiam nosse desiderat, quod Eutychianæ pestilentiæ communicatores, non habentes quod pro suæ perditionis obstinatione respondeant, frequenti jam ratione convicti, [h] misera contentione submurmurant: non quia sit alicujus momenti quod garriunt, sed quia non inveniunt penitus quid loquantur. Ubi magis eos, qui catholicis sensibus instituti sunt, adhuc hærere miramur, quam illos, qui a veritate exciderunt, & ab antiqua ecclesiæ traditione sunt devii, profanasque vocum novitates, & ineptias caducæ perversitatis obtendunt: quibus eos vestra dilectio retulit jactitare, ideo Acacium non putare jure damnatum, quod non speciali synodo videatur fuisse dejectus; & insuper dementiam suæ vanitatis accumulant, pueriliter adjicientes, præcipue pontificem regiæ civitatis. Quapropter stultitiam respuentes inanium querelarum, percurrere vos oportet ab ipsis beatis apostolis, & considerare prudenter, quoniam patres nostri catholici [a] doctique pontifices in unaquaque hæresi quolibet tempore suscitata, quidquid pro veritate, pro communione catholica atque apostolica secundum scripturarum tramitem prædicationemque majorum facta semel congregatione sanxerunt, inconvulsum voluerunt deinceps firmumque constare: nec in eadem causa denuo quæ præfixa fuerant retractari qualibet recenti præsumptione permiserunt: sapientissime prævidentes, quoniam si decreta salubriter cuiquam licere iterare, nullum contra singulos quosque prorsus errores stabile persisteret ecclesiæ constitutum, ac semper iisdem [b] furoribus recidivis omnis integra definitio turbaretur. Nam si limitibus etiam præfixis positarum semel synodalium regularum, non cessant elisæ pestes resumptis certaminibus contra fundamentum sese veritatis attollere, & simplicia quæque corda percutere; quid fieret, si subinde fas esset perfidis inire concilium? cum quamlibet [c] illa manifesta sit veritas, numquam desit quod perniciosa depromat & falsitas, tametsi ratione vel auctoritate deficiens, sola tamen contentione non cedens. Quæ majores nostri divina inspiratione cernentes, necessarie præcaverunt, ut quæ contra unamquamque hæresim coacta [d] synodus pro fide, communione & veritate catholica atque apostolica promulgasset, non sinerent post hæc novis retractationibus mutilari: ne pravis occasio præberetur, quæ medicinaliter fuerant statuta, pulsandi: sed auctore cujuslibet insaniæ, ac pariter errore damnato, sufficere judicarunt, ut quisquis aliquando hujus erroris communicator exsisteret, principali sententia damnationis ejus esset obstrictus: quoniam manifeste quilibet vel professione sua vel communione posset agnosci. Et ut [e] priora taceamus, quæ diligens inquisitor facile poterit vestigare, Sabellium damnavit synodus: nec ut sectatores ejus postea damnarentur, necesse fuit singulas viritim synodos celebrari; sed pro tenore constitutionis antiquæ cunctos, qui vel pravitatis illius vel communionis exstitere participes, universalis ecclesia duxit esse refutandos. Sic propter blasphemias Arrii forma fidei communionisque catholicæ, Nicæno prolata conventu, Arrianos omnes, vel quisquis in hanc pestem, sive consensu sive communione deciderit, sine retractatione conclusit. Sic Eunomium, Macedonium, Nestorium, synodus semel gesta condemnans, ulterius ad nova concilia venire non sivit: sed universos quocumque modo in hæc consortia recidentes, tradito sibi limite synodali, refutavit ecclesia; nec umquam recte cessisse manifestum est, qualibet necessitate cogente, novis ausibus quæ fuerant salubriter constituta temerasse. Propterea tempestate quoque persecutionis Arrianæ plurimi catholici sacerdotes de exsiliis, pace reddita respirantes, sic cum catholicis nihilominus fratribus ecclesias composuere turbatas; ut non tamen illius synodi Nicænæ quidquid de fide & communione catholica & apostolica definierat, immutarent, nec nova quemquam prolapsum damnatione percellerent: sed illius tenore decreti, nisi resipuissent, [f] censerent esse damnatos. Quibus convenienter, ut dictum est, ex paterna traditione perpensis; confidimus quod nullus jam veraciter Christianus ignoret, uniuscujusque syno-

[h] al. sola

[a] al. videlicet.
[b] al. furoris reciduis
[c] al. illius
[d] al. semel synodus.
[e] al. brevitatis causa
[f] al. judicarent esse damnati.

di constitutum, quod universalis ecclesiæ probavit assensus, non aliquam magis exsequi sedem præ ceteris oportere, quam primam: quæ & unamquamque synodum sua auctoritate confirmat, & continuata moderatione custodit; pro suo scilicet principatu, quem beatus Petrus apostolus Domini voce perceptum, ecclesia nihilominus subsequente & tenuit semper, & retinet. Hæc dum Acacium certis comperisset indiciis a communione catholica deviasse, diutius ista non credens; quippe quem noverat exsecutorem sæpe necessariæ dispositionis suæ contra hæreticos exstitisse, per triennium fere litteris destinatis eumdem monere non destitit, sicut per diversos missa frequenter scripta testantur. Quibus ille [a] cum [b] debito silentio diu non respondere proponeret, episcopalis quoque directa legatio est; ac nihilominus pagina destinata, quæ præmoneret, eum suorum ante meminisse gestorum, & quæ primitus pro fide catholica desudasset, oportere respicere. Contestans, & blandiendo pariter & minando, ne se a corpore catholicæ unitatis abscinderet; simulque quoniam hunc Joannes secundæ sedis antistes gravibus pulsaret objectis, ad primæ sedis audientiam cohortatus est, vel venire debere vel mittere. Licet enim synodus iteranda non esset, tamen congrueret, ut cujuslibet civitatis episcopus primæ sedis judicium non vitaret, ad quod convenerat secundæ sedis antistes, qui nisi a prima sede non posset audiri; [c] præcipue qui præjudicatis animis nulla synodo a Græcis fuisset exclusus, etiam apud eos causam suam nec posset omnino dicere, nec deberet: quia ab inferioribus episcopis potior, nisi a prima sede, sicut dictum est, vel discuti potuisset; vel si ista ratio postulasset, addici etiam cunctis Orientalibus episcopis cum ipso Acacio in Petri communionem recidentibus: cum secundæ sedis episcopus catholicus ab externæ communionis hominibus esset nullatenus judicandus. Sed Acacius non solum despexit satisfacere postulatis, verum etiam ipsam legationem sedis Apostolicæ blandimentis, præmiis, perjuriisque deceptam, quibus ei cum Imperatore promisit, integram præsulis apostolici causam de omnibus esse servandam, [d] Petri communione pollutam redire perfecit; in tantum sedis Apostolicæ despiciens potestatem, ut non solum ejus auctoritati non cederet, sed etiam potius in consortium communionis externæ per legatos suos niteretur abducere; fieretque Apostolicæ sedis necessitas, eos ipsos quos direxerat sacerdotes, honore pariter & communione privare, ne tali contagione videretur infecta: satisque monstraret non se Acacii specialiter odisse personam, sed respuere fœdera perditorum, quæ etiam in suis pontificibus detestata convenienter horreret. Nihilominus autem litteris suis Acacius indicarat, & in Alexandrini Petri se communionem, quem expetita sedis Apostolicæ auctoritate exsecutor ipse quoque damnaverat, sine ejusdem Apostolicæ sedis consultatione promptissime rocidisse; & accusationem Joannis, laudesque Petri proprio sermone deferre: de quibus si utique confidebat, magis vel venire vel mittere debuisset; ut & præsentem de mendaciis quæ dicebat, posset confutare Joannem; & præconia Petri, quæ digesserat, rationabiliter allegaret. Quod cum minime fecerit, satis evidenter ostendit, nec Joannem se posse convincere, nec legitime receptum Petrum habere fiduciam perdocendi: solumque sibi monstravit inesse propositum lacerandi catholicos, hæreticosque laudandi; seseque eorum potius quos laudabat, docuit esse participem, quam catholicorum, quos nitebatur decolorare, consortem: tulitque de se ipse judicium, cum damnati hominis communione pollutus, damnationis ejus factus est particeps. Ita & sedes Apostolica quod ad necessariam diligentiam respiceret nihil omisit; & Acacius secundum formam synodi Chalcedonensis, qua error, cui communicavit, elisus est; sicut de hæretico homine scriptum est, suo judicio condemnatus apparuit, justeque sedes Apostolica, quæ utique se Alexandrinum Petrum damnasse, non etiam solvisse memorat; ne per Acacii pristinam communionem Petri quoque collegium cui Acacius communicaverat, incideret, ipsum competenter Acacium a sua communione submovit. Quapropter utrum errori vel prævaricationi communicaverit Acacius, quid opus erat nova discussione cognoscere? cum jam litteris suis esset ipse confessus: ac sicut scriptum est, *Ore tuo justificaberis, & ore tuo condemnaberis*; verborum suorum vinculis & reus teneretur, & jure plectendus. Cur ipse in nova causa, quam synodus nulla præcesserat, Joannem quem suis litteris impetebat, qualemcumque secundæ sedis episcopum, in primæ sedis beati Petri apostoli judicio confutare despexit: & ut causam diceret, seu per se, seu per alium, vel venire vel destinare contempsit: indignum habens cujuslibet civitatis antistes ad primæ sedis venire judicium, ad quod secundæ sedis cerneret venisse pontificem, quod Anatolius Constantinopolitanæ urbis episcopus missis legationibus pro sua persona fecisse monstratur? Ecce etiam in hac parte vocem non habent conquerentes: ecce, inquam, ad legitimum est vocatus examen, ubi vel suas partes justis allegationibus defensaret. Si ille Apostolicæ sedis refugit examen in Joannis catholici pontificis negotio vestigando, quemadmodum sedes Apostolica de receptione Petri hæretici sua auctoritate resoluti, Acacii fuerat secutura judicium? An sedem Apostolicam congruebat parœciæ Heracliensis ecclesiæ, id est, Constantinopolitani pontificis, vel quorumlibet aliorum, qui cum eodem, vel propter eum fuerant congregandi, judicium præstolari; cum apostolicam ejusdem primæ sedis audientiam Constantinopolitanus episcopus declinaret? qui utique etiamsi metropolitani esset jure suffultus, etiam inter sedes haberet locum; primæ tamen sedis cognitionem fas non habuit refutandi; ad quam secundum canones, appellante secundæ sedis antistite, vocabatur ad * nostrorum causam. Hoc ipso satis ostendit, reum se esse confessum, qui ad legitimum judicium postulatus adesse contempsit; nec poterat ultra differri; ne, sicut dictum est, antiqua illius communione durante, cum sese jam sociasset externæ, sedes quoque Apostolica per eum pollueretur contagiis perfidorum; dignumque esset vel prævaricatorem, vel contemptorem judicii competentis, manifestissime scilicet de suo negotio desperantem, a catholica atque apostolica integritate & communione secludi. [a] Huic si examinatio quæritur, jam judicio non erat opus; posteaquam & litteris suis ipse confessus est, & ad legitimum judicium vocatus adire pertimuit. Si auctoritatis pondus inquiritur, Chalcedonensis synodi tenor cum Apostolica sede consentiens, & illius diffinitionis exsecutio; reperitur condemnati illic erroris communicator effectus: præfixæ nihilo minus ibidem particeps damnationis apparuit: quoniam idem ipse error, qui semel est cum suo auctore damnatus, in participe quolibet communionis effecto, & exsecrationem sui gestat, & pœnam. Hoc tenore etiam Timotheus Ælurus, atque ipse Alexandrinus Petrus, qui secundam certe sedem quoquo modo tenuisse videbantur, non repetita synodo, sed auctoritate tantummodo sedis Apostolicæ, ipso quoque Acacio postulante vel exsequente, [b] probatur esse damnatus. Nunc autem ipsi doceant legitime Petrum fuisse purgatum, & ab omni hæreticorum contagione rite discretum, cum ei communicavit Acacius, si ejus communicatorem putant

Marginal notes:

[a] al. primum tamquam dedito
[b] al. tamquam debito.
[c] Forte, cum præcipue.
[d] Petri Mongi Alex.
Matth. 12.
* Locus obscurus aut mendosus.
[a] Quæ sequuntur habentur in cod. Justelli, quibusdam eadem videntur præteritis.
[b] probantur esse damnati. Quod si utrum errori vel prævaricationi communicavit Acacius forsitan dicatur oportuisse constare. Breviter præbemus ad illa responsum. Aut enim ipsi doceant, &c. Petrum legitime veraciterque purgatum &c. ex cod. Justelli.

Acacium aliquatenus excusandum: aut si, quod magis est verum, convenienter atque legitime Petrum probare non potuerunt expiatum; propter quod etiam ad Apostolicæ sedis judicium Acacius vel venire vel destinare non ausus est; restat [a] ut in ejus communicatione fuerit, & qui ei communicavit, infectus. [b] Non reticemus autem quod cuncta per mundum novit ecclesia; quoniam quorumlibet sententiis ligata pontificum, sedes beati Petri apostoli jus habeat resolvendi: utpote [c] quod de omni ecclesia fas habeat judicandi, neque cuiquam de ejus liceat judicare judicio: siquidem ad illam de qualibet mundi parte canones appellari voluerint, ab illa autem nemo sit appellare permissus. Quapropter cum satis constet Acacium nullum habuisse pontificium, [d] sententia sedis Apostolicæ damnatum, sine ulla ejus notione solvendi; dicant certe qua synodo hoc ille præsumpserit, quod nec sic quidem absque Apostolica sede fas haberet efficere? Cujus sedis episcopus? cujus metropolitanæ civitatis antistes? nonne parœciæ Heracliensis ecclesiæ? Si illi certe licuit sine synodo sententiam Apostolicæ sedis abrumpere, nulla ejus consultatione quæsita, itane vero non licuit primæ sedi Chalcedonensis synodi constituta, sicut decuit, exsequenti, hujusmodi prævaricatorem sua auctoritate detrudere? Sed nec illa prætterimus, quod [e] Apostolica sedes frequenter, ut dictum est, more majorum, etiam sine ulla synodo præcedente, & absolvendi quos synodus inique damnaverat, & damnandi nulla existente synodo quos oportuit, habuerit facultatem. [f] Sanctæ memoriæ quippe Athanasium synodus Orientalis addixerat; quem tamen exceptum sedes Apostolica, quia damnationi Græcorum non consensit, absolvit. Sanctæ memoriæ nihilo minus Joannem Constantinopolitanum synodus etiam catholicorum præsulum certe damnaverat, quem simili modo sedes Apostolica etiam sola, quia non consensit, absolvit: itemque sanctæ memoriæ Flavianum pontificum [g] congregatione damnatum, pari tenore, quoniam sola sedes Apostolica non consensit, absolvit: potiusque [h] qui illic receptus fuerat, Dioscorum secundæ sedis præsulem sua auctoritate damnavit: & impiam synodum non consentiendo [i] submovit: ac pro veritate, ut synodus Chalcedonensis fieret, sola decrevit: in qua pontificibus innumeris, qui latrocinio corruerant Ephesino, veniam poscentibus, sola concessit: & in sua perfidia permanentes, nihilo minus sua auctoritate prostravit: quam congregatio quæ illic pro veritate reparanda collecta fuerat, est secuta; quoniam sicut id, quod prima sedes non probaverat, constare non potuit; sic quod illa censuit judicandum, ecclesia tota suscepit. Ubi etiam consequenter ostenditur, quia male gesta synodus, id est, contra scripturas sanctas, contra doctrinam patrum, contra ecclesiasticas regulas, quam tota merito ecclesia non recepit, & præcipue sedes Apostolica non probavit, per bene gestam synodum, id est, secundum scripturas, secundum traditionem patrum, secundum ecclesiasticas regulas, pro fide catholica & communione prolatam, quam cuncta recepit ecclesia, quam maxime sedes Apostolica comprobavit, & debuerit & potuerit immutari; bene vero gestam synodum juxta supradictum modum, nova synodo nullatenus immutandam. Proinde si Eutychem fatentur hæreticum, male gestam apud Ephesum synodum, qua est receptus, pariter fatebuntur; & per bene gestam synodum Chalcedonensem, quod Eutyches vel cum eo sentientes talia sunt rejecti, velint nolintque, consentient: atque ideo bene gestam synodum novis exagitationibus refricari non licuisse cognoscant. Qui si forsitan dixerint, eo tenore Ephesinam quoque synodum non licuisse mutari; rursus hæc eadem, quæ supra deprompsimus, planius repetita perpendantur: id est, quia contra fidem, contra veritatem communionemque catholicam vereque Christianam, non recte gesta synodus, legitima synodo pro fide, veritate communioneque catholica, vereque Christiana, modis omnibus secludenda est, & injusta synodus justa synodo submovenda: pro fide autem & veritate, & communione catholica, bona synodus, vereque Christiana, semel acta, nulla nec potest nec debet novæ synodi iteratione convelli: sed secundum bene gestam synodum recteque præfixam, si quis ab ejus tramite deviarit, consequenter ac sufficienter ejus diffinitione plectendus, meritoque illius subjacet constitutis. Nec opus est per singulos quosque deviantes, jureque plectendos, novas rursus synodos introduci; cum ex illius tramite, quæ auctorem cum errore damnavit, quisquis quolibet modo, quolibet titulo complex ejusdem fuerit factus erroris, aut ejus se contagione polluerit, competenter & particeps ejusdem damnationis exsistat, ejusque pœna puniatur obstrictus, cujus maluit inire consortium. Quæro ergo ab his quid de Eutyche sentiant: fuisse ne hæreticum, an asserunt non fuisse? Si non fuisse contendunt, quid ambagibus agunt, quid circuitionibus præstigiisque se contegunt? Palam se Eutychianos esse pronuntient, ut in ejus sacrilego furore convicti veritatis molibus obruantur: aperteque cognoscant, non solum hæc ipsa pestis Eutychiana, quantum Christiano dogmati probetur inimica; sed quantas alias hæreses, easque gravissimas, in sua pravitate contineat: ut in quibus foveis volutentur, & in quod præcipitium barathrumque mergantur, intelligant. Simul autem si Eutychem hæreticum negant, omnimodis publicatur, quod ideo de omnibus Eutychianæ pesti communicantibus, suppresso veluti hoc ipso errore, contendunt; ut nos per talium hominum, quod absit, insidias captiosasque tendiculas in Eutychetis insaniam nitantur inducere: quod quidem etiamsi non negent, sive scientes, sive nescientes, facere confutantur. Sin vero & Eutychem hæreticum negare non audent; restat ut contra catholicam fidem, non synodum nuncupandam, sed conspirationem potius perditorum fuisse consentiant, quæ apud Ephesum Eutychete reducto perculit sanctæ memoriæ Flavianum; cunctosque qui illic aderant sacerdotes, militari terrore compulerit tanto sceleri præbere consensum. Atque ideo nobis necesse est, pravam perversamque conspirationis illius, & latrocinalem fuisse perhibeant actionem, eamque debuisse modis omnibus aboleri; & ideo justam, bonam, veraciter Christianam Chalcedonensem synodum processisse definiant, in his quibus Eutychete depulso, cum suo fautore Dioscoro, hæresim eorum erroremque damnarit. Hanc ergo synodum (ut dictum est) bonam, veram, justam, Christianamque esse non dubitant, per quam illa noxia sit remota. Perspiciant ergo, tandemque concedant, quod quisquis ab ejus justæ & Christianæ veræque synodi fide, communione & veritate deviaverit, vel ab ea deviantibus communionem miscuerit, sufficienter atque competenter, secundum ipsius definita, teneatur obstrictus, quoniam mala synodus bona debuit submoveri. Bona vero synodus nulla causa est cur alia debeat synodo retractari; ne ipsa retractatio ejus constitutis deroget firmitatem. Proinde quicumque congregationis Ephesinæ tenentur affectu, quid adhuc Acacii tantummodo nomen obtendunt, non palam sectatores Eutychetis, qui illic receptus fuerat, profitentur? Qui si refugiunt, atque Eutychem se perhibent exsecrari, simul ergo & Ephesinam, qua male receptus est, conspirationem

[a] al. ut ejus inexpiatione
[b] al. Nec plane tacemus. *Nicolaus Papa hunc locum citat in epistola ad Episcopos Galliæ, ex epistola Gelasii ad episcopos per Dardaniam constitutos:* Nec plane tacemus. *Hincmarus Laudun. ex epist. ad Anastasium principem,* Nec plane tacerimus.
[c] al. quæ
[d] al. sententiam sedis Apostolicæ sine ulla ejus notione solvendi.
[e] al. Apostolicæ sedi frequenter datum est more majorum exsolvendi.
[f] *Hunc locum recitat Hincmarus Laudun. tomo 2. pag. 5-3. ex epistola Gelasii ad Anastasium principem; sed habet aliquid sub finem dissimile.*
[g] al. pontificum Græcorum congregatione.
[h] al. quia illic receptus non fuerat.
[i] al. sola submovit auctoritate,

jure cassatam, & Chalcedonensem synodum, qua rejecta est, merito consentient institutam; atque ita synodum, quæ pro fide catholica sit præfixa, secundum veterum formam, sicut dictum est, perspicient novellis non potuisse quæstionibus ventilari: sed juxta ejus tenorem semel legitime justeque depromptum, & jure probari recta sectantes, & sentientes contraria refutari; quod sedes Apostolica, sicut decuit, antiqua traditione custodiens, non synodum duxit iterandam, sed in ejus prævaricatore pellendo hanc eamdem synodum potius exsequendam. [a] Quapropter si quis adhuc secundum Chalcedonensem synodum hæc ab Apostolica sede gesta reprehendit, præter quod & hac qua superius adstruximus, & multiplici potest ratione convinci, multo magis tamen Acacio non licuisse fatebitur ista tentare. Dicat ergo, qua synodo, Joannem secundæ sedis antistitem, qualemcumque, certe catholicum, & a catholicis ordinatum, nec de catholica fide & communione aliquatenus impetitum, duxerit excludendum; & hæreticum manifestum Petrum sua quoque exsecutione damnatum, pontifici catholico permiserit subrogandum: cum etiamsi reus manifestus esset Joannes, post eum saltem catholicum convenisset præfici sacerdotem, sicut ipse quoque suis sacris sanctæ memoriæ Timotheo catholico in Alexandria faciendum promisisse legitur Imperator? Qua synodo, tertiæ sedis episcopum [b] Calendionem idem expelli fecit Acacius: nihilo minus eumdem Petrum tam hæreticum manifestum, ut eidem palam [c] necesse communicare prætenderet, sua passus est dispositione substitui? Qua denique per totum Orientem synodo ejectis orthodoxis, nullo crimine maculatis, pravos quosque & criminibus involutos sua provisione supposuit? Qua synodo tot aliena privilegia nefandus populator invasit? Sed libri non [d] sufficient, si tragœdias ejus, quas per ecclesias totius Orientis exercuit, sigillatim scribere moliamur. An illud ipsius argumentum nobis existimant opponendum, quo facinora sua in imperialem [e] nisus est jactare personam? Cur igitur quando voluit, obstitit Basilisco tyranno [f] certe & hæretico vehementer infesto? Cur ipsi Imperatori Zenoni, quia palam Antiocheno Petro noluit communicare, suam [g] non subdidit voluntatem? Ecce potuit & in aliis resultare, [h] si vellet. Sed ut ea, quæ latius explicanda sunt, omittamus, quidquid ipse Zenon Imperator suis litteris profitetur, cuncta sese ex Acacii gessisse consilio, nec hoc eum fallere litteris suis ipse pariter testatur Acacius: qui & eum nihilominus universa recte gessisse conscripsit, & suo consilio hæc eadem gesta non tacuit. Quasi vero tantum in Alexandrini Petri communione Acacius prævaricator exstiterit; & non in omnibus, quos vel fecit, depulsis catholicis pontificibus, tamquam tyrannus, ecclesiis quibusque præponi: vel taliter præpositis perversa communione permixtus est, qui hoc ipso secundum canones fuerant ab ecclesiastica communione pellendi, quod se passi sunt successores vivis sacerdotibus adhiberi. Quis autem non perspiciat Christianus, quod catholicis pontificibus propria sede dejectis non nisi hæretici potuerint introduci? quibus tamen cunctis, vel auctor fuit Acacius subrogandis, vel subrogatis communicator accessit; his utique [i] quia communioni hæreticorum nullatenus discrepabant. Cur ergo vel cum hæc fieri videret Acacius, non sicut sub Basilisco jam fecerat, ad Apostolicam sedem referre curavit: ut si solus ipse non poterat, junctis cum eadem consiliis atque tractatibus, apud Imperatorem possent quæ religioni competerent allegari? Nam si Basiliscus (ut dictum est) tyrannus & hæreticus scriptis Apostolicæ sedis vehementer infractus est, & a plurimis revocatus excessibus; quanto magis legitimus Imperator, qui se catholicum videri volebat, potuit cum Apostolica sede cunctorum quoque pontificum moderata suggestione mitigari: præcipue cum ejusdem Acacii esset specialis fautor, & amator: & qui litteris suis tam ipsum Acacium, quam sanctæ memoriæ Papam Simplicium magnis laudibus extulisset, [a] doceretur quod hæreticis constantissime [b] restitisset? Cur tanto tempore Acacius inter ista conticuit, nisi quia [c] præpedire nolebat ullatenus, quæ pro hæreticis desiderabat impleri. Ponamus tamen, etiamsi nulla synodus præcessisset, cujus Apostolica sedes recte fieret executrix, cum quibus erat de Acacio synodus ineunda. Numquid cum his qui jam participes tenebantur Acacio, & per Orientem totum catholicis sacerdotibus violenter exclusis, perque exsilia diversa relegatis, socii evidenter exsistebant communionis externæ, prius se ad hæc consortia transferentes, quam sedis Apostolicæ scita consulerent? Cum quibus ergo erat synodus ineunda? Catholici pontifices fuerant undique jam depulsi, solique remanserant socii perfidorum, cum quibus jam nec licebat habere conventum: quia moris ecclesiastici omnino non esset, cum his qui pollutam communionem tenerent, permixtamque cum perfidis, ullum miscere concilium. [d] Propheta quoque dicente: *Non sedi in concilio vanitatis, & cum iniqua gerentibus non introibo: odivi congregationem malignorum, & cum impiis non sedebo.* Recte igitur per Chalcedonensis synodi formam hujusmodi prævaricatio repulsa est; potius quam ad concilium, quod nec opus erat post primam synodum, nec cum talibus habere licebat, adducta est. Nam & quid ageretur de fide catholica, si intelligere voluissent, ignorare non poterant: cum viderent catholicos pontifices nulla synodi discussione, nullo concilio, præcipue cum novas causas esse perpenderent, toto Oriente depelli, & ceteri quid caverent, ex illorum discere qualitate potuissent. Restat igitur, ut illius partis eos fuisse sit clarum, cui se post tot experimenta dediderunt: meritoque ab Apostolica sede, ceterisque catholicis non jam consulendi erant potius, sed notandi. Risimus autem, quod prærogativam volunt Acacio comparari, quia episcopus fuerit regiæ civitatis. Numquid apud Ravennam, apud Mediolanum, apud Sirmium, apud Treviros, multis temporibus non constitit Imperator? Numquidnam harum urbium sacerdotes ultra mensuram sibimet antiquitus deputatam, quidpiam suis dignitatibus usurparunt? Numquid Acacius, ut Joannem qualemlibet hominem, catholicum tamen a catholicis ordinatum, de Alexandria excluderet, Petrumque in hæresi jam [e] detectum, atque damnatum, absque sedis Apostolicæ consultatione reciperet, aliqua synodo saltem illic habita, hoc audacter arripuit? Ut Calendionem de Antiochia pelleret, hæreticumque Petrum, quem ipse quoque damnaverat, absque notitia sedis Apostolicæ rursus admitteret, aliqua synodo id fecisse monstratur? Si certe de dignitate agitur civitatum, secundæ sedis & tertiæ major est dignitas sacerdotum, quam ejus civitatis, quæ non solum inter sedes minime numeratur, sed nec inter metropolitanorum jura censetur. Nam quod dicitis, regiæ civitatis; alia potestas est regni sæcularis, alia ecclesiasticarum distributio dignitatum. Sicut enim quamvis parva civitas prærogativam præsentis regni non minuit, sic imperialis præsentia mensuram dispensationis religiosæ non mutat. Sit clara urbs illa potestate præsentis imperii: religio tunc sub [f] eadem firma, tunc libera, tunc provecta consistit, si potius hoc præsente propriam teneat sine ulla perturbatione mensuram. Postremo si sibi de Imperatoris præsentia blandiuntur, & inde putant Constanti-

nopolitanæ

[a] al. Quod si quis hæc ab Apostolica sede vel sancta (male secunda) synodo acta reprehendit, præter quod prisca rerum probatione convincitur, interim multo magis Acacio non licuisse latebitur.
[b] al. sanctum
[c] al. nec se
[d] al. sufficerent.
[e] al. visus
[f] al. Cur &
[g] al. nimium
[h] al. sed noluit. An non Apostolus dicit: non solum qui faciunt, sed etiam qui consentiunt facientibus, rei pariter sunt utrique? Ibid
[i] al. qui a communione.

[a] In codice ... hoc verbum abest.
[b] al. restitisse.
[c] al. prohiberet.
[d] al. dicente psalmo: Non sedi, &c.
[e] al. dejectum
[f] al. eodem

nopolitanæ civitatis episcopi potiorem fieri posse personam; audiant Marcianum ejusdem principem civitatis, posteaquam pro augmento urbis ipsius sacerdotis intercessor accedens, contra regulas obtinere nihil potuit, sanctæ memoriæ Papam Leonem summis laudibus prosecutum; quod canonum regulas violari nulla fuerit ratione perpessus. Audiant Anatolium ejusdem sedis antistitem, clerum potius Constantinopolitanum quam se tentasse talia confitentem, atque in apostolici præsulis totum dicentem positum potestate. Ipsum beatum Papam Leonem sedis Apostolicæ præsulem, cujus synodus Chalcedonensis auctoritate firmata est, quidquid ultra quam ab eodem pro fide & communione catholica atque apostolica illic agendum, constaret esse delegatum, per occasionem congregationis illius, præter Nicænos canones nova videretur actione tentatum, competenti refutatione vacuasse. Eaque nihilo minus etiam sub sanctæ memoriæ Papa Simplicio legatum sedis Apostolicæ sanctæ memoriæ Probum Canusinæ urbis episcopum, Leone principe tunc petente præsente, docuisse nullatenus posse tentari, neque his prorsus præbuisse consensum. Atque ideo non ad civitatis cujuslibet respiciant qualitatem, sed modum dispensationis ecclesiasticæ paterna traditione firmatum convenienter observent.

[a] Dicatur autem de Alexandrino & Antiocheno episcopis certis ex causis principem magis illa, quæ gesta sunt, non Acacium præcepisse. Sed principi Christiano decuerat suggerere sacerdotem, maxime cujus familiaritate & favore fruebatur; salvam fore de ejusdem injuria contumeliaque vindictam; tantum ut ecclesiæ sineret Christianus princeps regulas custodiri: quia & nova in utroque pontifice caussa esset exorta, & novam discussionem consequenter inquireret; & sicut semper esset effectum, ac divinæ pariter leges humanæque censerent, ut sacerdotali concilio de [b] sacerdotibus judicia provenirent, non a sæculari viderentur qualescumque pontifices, etsi errore humanitus accedente, non tamen [c] religionem ullatenus excedentes, potestate percelli. [d] An adhuc justa ratione principi suggerenda non erant? Regiæ civitatis honore sublimis, si factus erat illa regia civitate sublimior, tanto magis in his suggerendis debuit esse constantior? Si autem in his quæ pro religione fuerant exserenda, exstitit contemptibilis atque despectus, & aut segnis aut fiduciam non habens intimandi; in quo per regiam civitatem major effectus est? An ut per ea suæ prævaricationis exerceret potius tyrannidem, quam causas religionis legitime procuraret? Nathan propheta palam publiceque in facie regi David, & commissum pronuntiavit errorem, & ipsum commisisse non tacuit; & confessione correctum consequenter absolvit. Beatæ memoriæ Ambrosius Mediolanensis sacerdos ecclesiæ, majori Theodosio Imperatori communionem publice palamque suspendit, atque ad pœnitentiam redegit regiam potestatem. Beatæ memoriæ Papa Leo (sicut legitur) Imperatorem Theodosium juniorem Ephesino latrocinio libere coarguit excedentem. Sanctæ memoriæ quoque Papa Hilarus Anthemium Imperatorem, cum Philotheus Macedonianus ejus familiaritate suffultus diversarum conciliabula nova sectarum in urbem vellet inducere, apud beatum Petrum apostolum palam ne id fieret, clara voce constrinxit: in tantum ut non ea facienda cum interpositione sacramenti idem promitteret Imperator. Sanctæ memoriæ nihilo minus Papa Simplicius, & post eum sanctæ memoriæ Papa Felix, non solum Basiliscum tyrannum, sed etiam Imperatorem Zenonem pro iisdem ipsis excessibus, auctoritate libera sæpius increpasse noscuntur: flectique potuisset, nisi Constantinopolitani præsulis accenderetur instinctu: qui particeps externæ communionis effectus, necessario in quod inciderat, jam fovebat, malens in suæ prævaricationis obstinatione persistere, quam curandus ad salubria remeare, sicut ipse rerum probavit eventus. Ecce nuper Honorico regi Vandalicæ nationis, vir magnus & egregius sacerdos Eugenius Carthaginensis episcopus, multique cum eodem catholici sacerdotes constanter restiterunt sævienti; cunctaque extrema tolerantes, hodieque persecutoribus resistere non omittunt. Nos quoque [*] Odoacri barbaro hæretico regnum Italiæ tunc tenenti, cum aliqua non facienda præciperet, Deo præstante nullatenus paruisse manifestum est. Hic autem vir bonus Acacius, & sacerdos [a] eximius, in tantum se & suggerere potuisse monstravit, & noluisse deprompsit: immo favisse patefecit; ut & Imperator cuncta se ex ejus gessisse consilio non taceret, & ipse Imperatorem magnis præconiis elevaret ista facientem; seseque prodidit his agendis rebus fuisse participem. Sed esto, Calendion Imperatoris nomen abstulerit: Joannes principi mentitus fuisse jactetur, quæ tamen cum novæ essent causæ, nova debuit ecclesiastica provenire discussio? An qui in hominem Imperatorem peccasse dicebantur, nulla interveniente synodo dejici debuerunt: & in Deum, qui summus & verus est Imperator, Acacium delinquentem, sinceramque communionem divini sacramenti studentem miscere cum perfidis, secundum synodum, qua hæc est damnata perfidia, non oportebat [b] expelli? Quid de innumeris per totum Orientem catholicis sacerdotibus propria sede depulsis, & indubitanter hæreticis intromissis? Novæ certæ erant causæ; & his consequenter nova synodus debebatur. Cur tunc non venit in mentem, ut in talibus causis peteretur a principe saltem qualiscumque synodus celebranda; ut quocumque vel colorato judicio traditionis ecclesiasticæ passim pontifices viderentur excludi; non solum quarumcumque urbium sacerdotes, sed metropolitani incunctanter antistites? His omnibus cum non resistit suggestione qua potuit, consensit Acacius; communicando cunctis, qui in catholicorum locum hæretici fuerant subrogati. Apostolus autem dicit: *Non solum qui faciunt, sed & qui consentiunt facientibus*, reos indubitanter adscribi. An hæc licuit sæculari potestati & actis talibus, Acacio consentiente absque ulla synodo, quam ipsa rerum novitas exigebat, absque sedis Apostolicæ consultatione perficere; & sedi Apostolicæ non licuit, secundum tenorem synodi Chalcedonensis in veteri utique causa, & veteri constituto [c] juxta definitionem damnata, inimicis synodi Chalcedonensis Acacium communicantem a sua communione depellere? Sed, inquiunt, Acacius principi obviare non potuit. Cur Basilisco, quia voluit, obviavit? Cur ipse Zenoni, ne palam Petro Antiocheno, quamvis latenter hoc fecerit, communicare videretur, non commodavit assensum? Ecce resultanti non [d] institit Imperator: ecce vim nolenti non intulit: ecce refugienti contagia manifesta concessit: postremo, cur tanto tempore, cum ista gererentur, vel gerenda cognosceret, non ad sedem Apostolicam, a qua sibi curam illarum regionum noverat delegatam, referre [e] maturavit? Sed prius laudator factus est ipse gestorum, quam vel præmoneret talia non esse tentanda, vel ne tentarentur obsisteret, sicut sub Basilisco jam fecerat. Cur illis ceteris communicare consensit, qui depulsis catholicis sacerdotibus, indubitanter hæretici singulis urbibus fuerant substituti? Postremo ille defuit suis partibus; & quæ sacerdoti catholico competerent, agere [f] fastidivit: ideo sedes Apostolica, quod ad eadem pertinebat, vel potuit, vel debuit

[a] al. Sed dicatur forsitan
[b] al. sacerdotalibus
[c] al. contra.
[d] al. An & hæc
2. Reg. 12.
[*] Ergo anno 490. quo inclusus Ravennæ Odoacer.
[a] al. egregius.
[b] al. excludi?
Rom. 1.
[c] al. justa definitione damnatum,
[d] al. restitit.
[e] al. curavit.
[f] al. non curavit.

prætetire? Quolibet igitur modo hæreticorum complicem refutavit, & consortem communionis externæ a sua communione dimovit: nec opus fuit nova synodo, cum veteris constituti sufficienter hæc forma præscriberet. Nec opus fuit, ut hæc [a] scienda Orientis episcopis intimaret, quos expulsione catholicorum, quæ agebantur in causa fidei, non ignorasse manifestum est; & communicando hæreticis subrogaris, facto tali consensisse non dubium est; [b] etiam cum externæ communionis effectis nec potuisse, nec debuisse sedis Apostolicæ scita tractari. Ecce agnoverunt in eorum professione, qui constantissime perdurarunt, quid fidei communionique catholicæ deberetur. Ecce agnoverunt quemadmodum a talibus recedendo, immo talibus contraria moliendo, a fide & communione catholica deviarit Acacius, seque pariter cum eodem errori subdiderint. Ecce agnoverunt quam justis ex causis pro fide & communione catholica atque Apostolica, cui & illi qui in ea perstiterant congruebant, & hi qui perstantibus obviabant, ab eadem docebantur alieni, sedis Apostolicæ auctoritate sit remotus Acacius: ad cujus præcipue vocatus examen vel venire vel mittere non curavit, ut se de his omnibus, ut confidebat, absolveret; ejusque pariter quicumque complices exstiterunt: atque ab illa merito cum his communione discretus, a qua se ipse primum cum suis consortibus catholicis pontificibus discrepando cognoscitur separasse. Jureque sententiam ille damnationis excepit, ceteris consortibus promulgandam; qui solus pro omnibus suis consortibus in communionem se recidisse perfidiæ ad Apostolicam sedem missis litteris est professus. Cui Acacio, si communicaverant Orientales episcopi antequam huc [c] referret, pari utique reatu sine dubio probabantur involvi; jureque per illum transgressionis sententiam susceperunt, tamquam facti cum eodem communionis externæ; qui utique non consuli tamquam nostræ communionis homines jam deberent, sed tamquam in contrario positi consortio refutari. Si vero non communicaverant antequam Acacius huc [d] referret; & communicantem notare debuerant, & ipsi de eodem potius huc referre, atque Apostolicæ sedis vigore perculsum merito comprobare, cumque sede Apostolica tantisque illis catholicis pontificibus magis tenere concordiam. Sed quia ab illorum societate desciverant, & eorum successoribus communicare delegerant; ideo cum sede Apostolica minime congruebant. Quia in sortem reciderant prævaricatoris Acacii, & illius se sine dubio pervidebant sententia consequenter adstringi; [e] ob hoc cum videri nolebant esse damnatum; quia se cognoscebant in eadem prævaricatione damnatos, in qua hodie quoque manere persistunt. Sed sicut ii simili conditione constricti complicem suum non possunt judicare non jure damnatum, neque [f] reum possunt competenter absolvere; sic illo juste prævaricatore damnato, ipsi quoque pari jacent damnatione prostrati; neque nisi resipiscentes, inde poterunt prorsus absolvi: quia sicut per unum scribentem eorum omnium vulgata [g] transgressione, qui in eamdem perfidiæ reciderant actionem: sic in uno eodemque qui pro omnibus scripserat, vel scribendo omnium prodiderat voluntates, transgressione punita, pariter quoque cum eodem, vel in eodem est complicum transgressio punita cunctorum. Quæ tamen sententia in Acacium destinata, etsi nomine tantummodo præsulis apostolici, cujus erat utique potestatis legitimæ, probatur esse deprompta, præcipue cum secreto dirigenda videretur: ne custodiis ubique prætentis dispositio salutaris quibuslibet difficultatibus impedita, necessarium habere non posset effectum; tamen quia orthodoxis ubique dejectis, & hæreticis tantummodo eorumque consortibus jam relictis in Oriente, catholici pontifices aut residui omnino non essent, aut nullam gererent libertatem: plurimorum in Italia catholicorum congregatio sacerdotum rationabiliter in Acacium sententiam cognovit fuisse prolatam: quæ congregatio facta pontificum non contra Chalcedonensem, non tamquam nova synodus contra veterem primamque cognovit; sed potius secundum tenorem veteris constituti particeps Apostolicæ exsecutionis effecta est: ut satis appareat ecclesiam catholicam, sedemque Apostolicam, quia alibi jam omnino non posset, ubi potuit, & cum quibus potuit, nihil penitus omisisse, quod ad fraternum pertineret pro intemerata & sincera communione tractatum.[a] Quæ cum universa noverint qui videntur ecclesiis Orientalibus nunc præesse; propterea Christianam reparari legitima curatione refugiunt unitatem: quia occasionem dissensionis hujus suis ambitionibus suffragantem deponere jam recusant; quia sine auctoritate sedis Apostolicæ omnium ecclesiarum passim jura confundunt; magis eligentes in errore persistere, quam præsumptionum suarum perdere facultatem; plus usurpationum suarum licentiam diligentes, quam divini judicii tenentes corde respectum. In quo necesse est velint nolint tam de fidei communionisque catholicæ sinceritate neglecta, quam de paternis canonibus evidenter irruptis recipiant quod merentur: nisi dum hic tempus admittit, hæc damnationis æternæ pericula correctis mentibus studeant declinare: ut possint non tales permanere, quibus insolubilis est lata sententia: sed a talibus recedentes, ab eadem sententia non teneri: quæ sicut in errore durantibus numquam solvenda præfixa est: sic ab his erit aliena, qui exstiterint puniendæ pravitatis immunes. Hæc [b] vero ad instructionem vestræ dilectionis satis abundeque sufficere judicamus, quamvis eadem latius, si Dominus concesserit facultatem, studeamus exponere: quatenus & fidelium quisque cognoscat, nihil Apostolicam sedem (quod absit) præpropere censuisse: & non habere quod juste possit opponere, perversa doceatur improbitas. Recte autem faciet vestra dilectio, ut ista quæ scribimus, pariter catholicis & contraria sapientibus innotescant: quo & sanis necessaria firmitas, & male sanis competens medicina præbeatur. Datum Kalendis Februarii, [c] Victore viro clarissimo Consule.

[a] al. facienda

[b] al. etiam externæ communionis effectos: atque ideo cum eis jam

[c] al. referretur.

[d] al. referretur

[e] al. & ob hoc

[f] al. vel reum

[g] al. transgressio est.

[a] Hic deficit ms. Justelli.

[b] Ista in codice Justelli leguntur alio loco.

[c] Scribendum est Viatore, qui anno Christi 495. Consulatum gessit.

VIII. TRACTATUS GELASII PAPÆ.

Ex edit. one P. Jacobi Sirmondi Societatis Jesu.

In quo etiam ponit exempla epistolarum Simplicii Papæ atque Felicis, quod Timothei Æluri, vel Petri Alexandrini impietatem olim cognoverint, vel visi fuerint judicasse. Postea propriis prosequitur dictis, instruens quid adversus Græcos debeat responderi.

.·. .·. .·. .·. .·. .·. .·. .·.

Ex epistola Simplicii Papæ ad Acacium. [d]

[d] Data die 22. Junii, anno Christi 482.

Illud, inquit, me non mediocriter facit attonitum, quod iisdem litteris suis Petrum, qui hæreticorum dudum socius exstitisse probetur & princeps, quod conscientiam dilectionis tuæ meminimus non latere, instructionesque ipsas, quibus fuerit confutatus, nosse confidimus; quemque etiam dubium non sit adhuc extra communionem durare catholicam; sæpeque nos de eodem ex illa urbe pellendo scripsisse sit certum, ad præfatæ ecclesiæ regimen existimes provehendum: eumque promittat rectæ fidei definitionibus convenire, a cujus utique, sicut superius dixi, consortio tam degit extraneus, quam

ab ejus communione discretus est. Ad quam si nunc redire contendit, nisi per satisfactionem Christianis regulis competentem non potest introire; ac perinde non ad fastigium sacerdotalis dignitatis accedere, sed medela quæ post pœnitudinem præbenda est, consequenter aptari: animæ suæ cupiens reconciliatus auxilium, non gradum summi honoris affectans, qui diu convincitur fuisse perversus; ne per speciem remeantis non remedium sinceræ salvationis inquirat, sed facultatem propagandæ pravitatis inveniat. Quo facto non hunc magis ab errore detrahimus, quam perniciem fidelibus irrogamus: eoque modo Chalcedonensis synodi statuta violantes, aditum sæva copulatione grassandi in ecclesiam lupis rapacibus aperimus. Denique ab eisdem ipsis, cum quibus olim a catholica participatione divisus est, pontifex dicitur postulari; ut satis evidenter appareat, non eos rectam fidem velle, sed in præsule proprio nefandi dogmatis quærere potestatem; neque inter ipsos, & veraciter sentientes, pax inde possit fida generari; unde hæreticarum mentium crescit funesta damnatio, & catholicorum miseranda captivitas.

Ex epistola Felicis Papæ ad Zenonem Imperatorem.

Ubi esse, inquit, *jam consequens procul dubio pervidetis, Alexandrinæ ecclesiæ pervasorem, funesta diu impunitate grassantem, vestris præceptionibus, quibus merito dudum probatur ejectus, esse nihilominus addicendum. An non ipse est, qui per triginta annos catholicæ desertor ecclesiæ, inimicorumque ejus sectator & doctor, & ad fundendum sanguinem semper velox fuit & promptus? Numquid adhuc & istam dissimulationem quadam sumus ex conhibentia recepturi? In quo revera non est opus discussione subtili, quia ejus aperta sunt crimina.*

Multa similia in diversis epistolis eorum diligens lector, si requirat, inveniet. Prætermitto jam scripta & admonitiones Papæ Simplicii, quæ plerique vilia æstimant, & judicant contemnenda. Illud consideremus attentius, quod de eodem Petro tunc cum adhuc sanum forte saperet, judicarit Acacius, qualemque de eo sententiam ad Apostolicam sedem direxerit.

[Ex eadem editione.]

Domino sancto & beatissimo patri, archiepiscopo Simplicio, Acacius.

[2. Cor. 11.] *Sollicitudinem omnium ecclesiarum secundum Apostolum circumferentes, nos indesinenter hortamini, quamvis sponte vigilantes ac præcurrentes. Sed vos divinum zelum solito demonstratis, statum Alexandrinæ ecclesiæ certius requirentes; ut pro paternis canonibus suscipiatis laborem, piissimo stillantes sudore pro his, sicut semper est adprobatum. Sed Christus Deus noster,* [Rom. 8.] *qui diligentibus se in bonum cooperatur, nostris cogitationibus insidens; & unam nobis in his mentem, atque eamdem pro gloria sua esse cognoscens, omnem victoriam esse perfecit, consortes nos cum tranquillissimo principe faciens; & Timotheum quidem* [a] *decessorem spirantem procellas, & ecclesiasticam tranquillitatem, sicut apparuit, conturbantem, vita subduxit humana; dicens ei,* Tace & obmutesce. [Matth. 8. Marc. 4.] *Petrum quoque* [b] *, qui ab Alexandria more similiter procella surrexerat, dissipavit; atque in æternam fugam Spiritu sancto flante convertit, unum & ipsum de his qui olim fuerant & ante damnati. Sicut enim in nostris archivis inventum est, & de vestris scriniis, si dignamini requirere, poteritis agnoscere: quæ in tempore de eodem subsecuta, ab Alexandrino episcopo Romam ad alterutrum sint relata. Qui Petrus filius noctis exsistens, & operum diei lucentium alienus apparens, omnino tenebras ad latrocinium peragendum congruas eorum cooperator inveniens; media nocte, adhuc jacente cadavere illius, qui paternos canones subverterat, insepulto, subrepsit in sedem, sicut ipse arbitratus est, uno & solo præsente, & eo qui consors illius insistebat insaniæ; ita ut propter hoc majoribus suppliciis subderetur: nec quod sperabat effectum est. Sed ille quidem de se ex parte vel minima judicans nusquam penitus omnino comparuit. Timotheus* [a] *autem paternorum canonum custos, qui Davidica mansuetudinis exemplo subditur, & usque in finem patiens, atque potestati propriæ restitutus a Christo, propriæ sedis honore lætatur: & spiritalium filiorum voces accipiens gratiam curationis exspectat, multiplicato in se honore a Christo principe sacerdotum.*

[a Helurum.]
[b Moggum]
[a Salophaciolus.]

Ecce testimonium Acacii validissimum, quid de Timotheo, quid de Petro senserit. Vere enim, sicut scriptum est in evangelio de Caïpha illo pontifice, evenit Acacio. Dicitur enim de illo, quia cum esset princeps sacerdotum anni illius, de Domini dixerit passione: *Expedit ut unus homo moriatur pro populo, ut non tota gens pereat.* [Joan. 11.] Et subjungit evangelista beatus Joannes: *Hoc*, inquiens, *a semetipso non dixit: sed cum esset princeps sacerdotum anni illius, prophetavit.* Ita & hic cum in summi esset sacerdotii dignitate locatus, utrum nolens an invitus, (dubitare quippe nos ejus varietas & inconstantia fecit,) verissimam de inimicis Dei tulit sententiam; quam si servare voluisset, procellam quam ab ecclesia veraciter depulerat, rursus in ecclesiam ipse non revocasset: & de quo dixerat, *Tace & obmutesce*, [Matth. 8. Marc. 4.] rursus Petri personam loqui in ecclesia minime permisisset. Quam similiter procellam a sancto Spiritu dissipatam esse prædixerat, quemque filium noctis asseveraverat, & quem ab opere luminis alienum, amantemque tenebras latronum operibus congruas esse narrabat; qui falsum sacerdotii nomen, ab eo qui paternos, ut ipse ait, canones subverterat, artibus dolosis sibi ipse imposuerat. Hic Petrus, de quo beatæ memoriæ Timotheus catholicus, ut ipse dixit, paternorum custos canonum, Alexandrinæ quondam ecclesiæ pontifex, ad sedem Apostolicam multa retulit deteriora, quam superius continentur; asserens specialiter & affirmans, inimicum fidei, inimicum Chalcedonensis synodi per omnes exstitisse infelicitatis conatus. Quid igitur nobis faciendum est? Non credimus tot & tantis tantarum sedium sacerdotibus, qui omnes uno ore, uno consensu, publicam & feralem humanæ salutis bestiam Petrum esse dixerunt; in cujus se communione, perniciosa conjunctione, suadente dæmonico spiritu, infeliciter sociaverat Acacius, male rursus ædificans quod bene destruxerat? Nec opus plura hinc dicere; cum timentibus Deum, & formidantibus diem judicii, & ecclesiæ unitatem diligentibus, satis aperteque causa sit clara. Hæc enim sola ratio est, quæ unitatem dividit, & concordiam dissipat: quia quamdiu prævaricatorum nomina de ecclesia non auferuntur, pacis vinculum nullatenus redintegrare permittunt. Si enim licet sectatorum vel communicatorum Eutychetis, ut fuit ejus sectator Petrus, & communicator Acacius, in ecclesia nomina recenseri, cur de sectatoribus & communicatoribus Arrii, vel ceterorum hæreticorum, simili sorte non liceat? An minoris impietatis & perfidiæ Eutyches fuisse putatur, quam Arrius? Nemo hoc quidem sani capitis audebit dicere. Si ergo par est impietas, par sit & utrorumque detestatio; ne si semel talis fuerit intromissa licentia, omnibus exinde omnia liceant; fiatque quod absit, tam passiva rerum confusio atque commixtio, ut nulla inter mundum & immundum sit secundum prophetam certa discretio. [Ezech. 22. 26] Non est quidem nostræ humilitatis de totius orbis dissensione ferre sententiam: est tamen nostrum de propria salute esse sollicitos; quoniam u-

2. Cor. 5. Matth. 5. & 12.

nusquisque pro se rationem redditurus est ante illud A tribunal judicis & regis æterni; in quo etiam de verbo otioso, minimoque quadrante, sumus nostrorum rationem actuum præstituri. Unde & optamus, qualiacumque & quantacumque super nos importaverit inimicus, tolerare discrimina in sæculo præsenti, tantum ne causas incurramus mortis æternæ. Sed dicitur de Petro, quamquam sine approbatione dicatur, præsertim de homine [a] perspicacissimo, qui per triginta annos famosus expugnator fuerat veritatis, quod pœnitentia acta susceptus sit in ecclesia. Numquam igitur per triginta annos agere potuit pœnitentiam, nisi tunc cum episcopatus amore & ambitionis ardore fervebat? O rem monstro simillimam! ante illum potuisse locum suum sacerdotii obtinere, quam posset B vel brevi pro tam immani crimine pœnitens videri. Sed solvit illum, inquit, auctoritate sua prius Acacius, & sic suscepit. Utinam seipsum miserrimus omnium, secumque quam plurimos, non æternæ mortis compedibus alligaret! Qui cum superbissimo perflatus spiritu thronum humilitatis altius efferre conatur quam decuit, & præsumptionibus suis aditum undecumque conquirit; simulque per fas & nefas calcat & transit inviolabilia statuta sanctorum; cum ipso quem imitatus est auctore superbiæ, in profundissimam ruinam dejectus, id dereliquit ecclesiæ, unde lugerent pacifici, fidelesque & humiles flerent. Si enim ille modum temperata potestate servasset; nec Petrum hæreticum, nullo regulari ordine absolutum, pro ejus audaci temeritate, in sua societate hodie ecclesia suspiraret assumptum: nec caritatis, quæ omnium virtutum est perfectio, & sine qua secundum Apostolum inania sunt universa quæ facimus, tanta filii pacis dispendia paterentur; nec mordendo invicem, consumerentur invicem. Sed quolibet modo dicatur Petrus esse susceptus, apparet tamen eum fuisse hæreticum, qui pœnituisse pro perversitate defenditur: & quod pravus & infidelis fuerit, & de ecclesia ecclesiastico jure projectus, ambigi dubitarique non potest. Sed concedamus paulisper pœnituisse eum, quod nullatenus verum est: videndum ergo quomodo, id est, utrum qui ordine competenti, regulari severitate excisus & exstirpatus est, pœnitens recte & consequenter receptus sit. Sed numquam docebitur, numquam monstrabitur, numquam omnino probabitur, ejus purgationem fuisse legitimam, quæ non est competentibus regulis celebrata. Secundæ enim sedis antistitem nec expellere quisquam, nec revocare, sine primæ sedis assensu, vel potuit, vel debuit. Nisi forte confuso jam ordine rerum atque turbato, nec prima, nec secunda, nec tertia sedes debeat observari, vel suscipi secundum antiqua statuta majorum; & sublato capite, ut videmus, omnia membra vario inter se compugnent certamine: fiatque illud quod de populo scriptum est Israël: *In illo tempore, non erat dux in Israël; unusquisque quod placitum erat in oculis suis faciebat.* Qua enim ratione vel consequentia aliis sedibus [a] defendendum est, si primæ beatissimi Petri sedi antiqua & vetusta reverentia non defertur: per quam omnium sacerdotum dignitas semper est roborata atque firmata, trecentorumque decem & octo patrum invicto & singulari judicio vetustissimus [b] judicatus est honor? Utpote qui Domini recordabantur sententiam, *Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo ecclesiam meam, & portæ inferi non prævalebunt adversus eam. Et tibi dabo claves regni cælorum, & quæcumque ligaveris vel solveris in terra, erunt ligata vel soluta in cælo.* Et rursus ad eumdem: *Ecce ego rogavi pro te, ut non deficiat fides tua; & tu aliquando conversus, confirma fratres tuos:* & illud, *Si amas me, pasce oves meas.* Quare igitur ad Petrum tam frequens Domini sermo dirigitur? Numquidnam reliqui sancti & beati apostoli non erant simili virtute succincti? Quis hoc audeat affirmare? [a] Sed ut capite constituto, schismatis tolleretur occasio: & una monstraretur compago corporis Christi, quæ ad unum caput gloriosissima dilectionis societate concurreret: & una esset ecclesia, cui fideliter crederetur: unaque domus unius Domini, & unius Redemptoris, in qua de uno pane, & de uno calice nutriremur. Qua ratione, sicut dixi, majores nostri, reverendi illi ecclesiarum magistri, clarissimique illa populi Christiani lumina, quos merita virtutum suarum usque ad confessionis gloriosissimas palmas, & martyrii fulgentes extulere coronas, ad illam sedem, quam princeps apostolorum sederat Petrus, sui sacerdotii sumpta principia repleti Christi caritate mittebant, suæ inde soliditatis gravissima firmitatis roboramenta poscentes. Ut per hanc speciem omnibus appareat, vere unam esse per omnia, & indissolubilem Christi ecclesiam, quæ concordiæ vinculo, mirabilique caritatis textura composita, sola & indivisa per totum ostenderetur esse tunica Christi, quam nec milites ipsi, qui Dominum crucifixerunt, dividere ausi fuissent. Quæ nunc si propter perfidiam Petri, Acacii tyrannicam superbiam, impiamque præsumptionem ejus, violatur atque conscinditur; videte & sapienter expendite, in quam grave periculum nostra deducitur C conscientia, dum tanta majorum solvitur observantia. Quis enim non agat quodcumque libuerit, si semel in consuetudinem corruptus ordo pervenerit? Si autem hoc sacrilegum est etiam cogitare, cur non cum diligentissima observatione teneatur hæc forma majorum; cum sit in hoc observationis tenore ineffabilis indubitatæque unitatis evidens & grande mysterium? An duæ sunt ecclesiæ, & duo pastores? Absit. Unus est enim, *Qui fecit utraque unum*, tollens de medio inimicitiarum parietem in corpore suo. Cur ergo per Petri & Acacii nomina rursus inimica sepis intexitur, quam semel Christi crux, mors, & sanguis destruxit, solvit, & evertit? Non ergo dividat eos interpositum Petri & Acacii nomen, quos tanti mediatoris pretiosus sanguis univit. Postremo æquum est, ut qui alios D libenter & competenter vultis habere subjectos, cedatis & ipsi antiquo more majoribus, ut confidenter imperare possitis minoribus vestris. Duodecim certe fuere apostoli, paribus meritis, parique dignitate suffulti. Cumque omnes æqualiter spiritali luce fulgerent, unum tamen principem esse ex illis voluit Christus: eumque dispensatione mirabili in dominam gentium Romam direxit, ut in præcipua urbe vel prima primum & præcipuum dirigeret Petrum. Ibique sicut doctrinæ virtute sublimis emicuit, ita sanguinis gloriosa effusione decoratus, æterno hospitio conquiescit: præstans sedi, quam ipse benedixit, ut a portis inferi numquam pro Domini promissione vincatur, omniumque sit fluctuantium tutissimus portus. In quo E qui requieverit, beata & æterna statione gaudebit: qui vero contempserit, ipse videbit qualia genera excusationum in die obtendat judicii. Me enim credo, spero, confido in Christo, quod ab ejus caritate nec tribulatio, nec angustia, nec gladius, nec persecutio, nec vita, nec mors umquam poterit separare. Incumbat persecutio, sæviant leges: militi Christi gloriosius est mori, quam vinci: fraudari præsentium commodis melius, quam carere futuris.

Margin notes:

[a] prævaricatissimo, legendum videtur.

1. Cor. 13.

Galat. 5.

Judic. 21.

[a] al. defendendum

[b] al. vindicatus

Matth. 16.

Luc. 22. Joan. 21.

[a] Verba S. Hieronymi cap. 14. libri 1. adversus Jovinianum.

1. Cor. 10.

Joan. 19.

Ephes. 2.

Matth. 16.

Rom. 8.

IX. GELASII PAPÆ ad episcopos Orientales.

Ex eadem editione Sirmondi, & ex Collectione Isidori.

Quod in Acacii aliorumque damnatione synodo nova opus non fuerit, & quod Petrum Alexandrinum absolvere Acacius sine sedis Apostolicæ auctoritate non potuerit. Tum de episcopis catholicis sede sua sine discussione dejectis.

Dilectissimis fratribus universis episcopis Orientalibus, Gelasius.

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

QUid ergo isti prudentes viri, & argutis mentibus totius religionis interna rimantes, in Orientis partibus constituti, si cognoverunt hujusmodi personam [a] in Antiochena ecclesia constitutam, cur communicando talibus præbuere consensum? Cur non illico reclamarunt, cur non se a tali contagio removerunt, cum [b] tam evidenter adverterent, ideo Calendionem depulsum [c], ut hæreticis panderetur introitus? Quare hic nihil de synodo, nihil de re, nihil de fide Christiana, nihil de personarum examinatione tractarunt? Si vero illi eorum se communioni voluntarie subdiderunt, ab Apostolica sede certe separati sunt; cum talibus & apud tales, etiamsi esset necesse fieri, nulla posset omnino synodus provenire. Quod si ignorasse se dixerint qualis Antiochiæ post Calendionem successisset antistes; quid mirum, si qui in Oriente positi, quæ in regione sua contigerint scire nequiverunt, ea quæ apud Apostolicam sedem gesta fuerant ignorarent? Cur tamen, posteaquam ad eorum notitiam pervenit qualis esset sacerdos apud Antiochiam constitutus, non ejus consortia continuo respuerunt? Quid excusationem de ignorantiæ colore prætendunt; cum hodieque & manifestata contagia perfidorum, & a nobis sæpius exprobrata sectentur? Quo satis apparet, quia ne tunc quidem etiamsi cognoscerent refutarent; quando nunc etiam publicata non renuunt. Prorsus in quamlibet se partem [d] causationemque convertant, manifestæ veritatis ita laqueis suffocantur, ut suis ipsi verbis possint actibusque concludi, nec nisi solam perniciem obstinatæ perfidiæ residuam ventilare. Hæc autem quæ de Calendione venerabili dicta sunt, & in Joannis Alexandrini conveniunt certa ratione personam. Immo, si causa eadem latius inquiratur, tantæ illic tragœdiæ, tanti reperiuntur errores, ut si ipsi sint judices qui eadem perpetrarunt, cum evidenter fuerint confutati, a sui damnatione non temperent. Palam enim illic aperteque monstratur, nihil aliud quam quæsitam causam, quemadmodum, catholico qualicumque depulso pontifice, hæretico Petro reseraretur accessus. Tunc istud nemo discutiebat, synodum nemo poscebat; passim omnia licito fieri a quibuscumque videbantur; nullum discrimen rerum; nulla examinatio postulabatur ecclesiæ: sed prout de unoquoque venisset in mentem, de suis urbibus catholicus pellebatur episcopus, non solum metropolitanus, sed etiam [e] tertiæ & secundæ [f] sedis antistes. In his nulla rerum vestigatio quærebatur, nulla facienda concilia jactabantur. Subrogabantur hæretici, nemo resultabat: sed velut muta pecora in captionem ducta, subditis voluntatibus perfidiam sectabantur. Non mirum quidem, si nunc eos defendere moliantur, quorum indiscussam [g] cæcis mentibus secuti sunt utilitatem. Sed miramur, cur eos non pudeat in istorum damnatione de synodo non facta causari, cum sciant tot tantosque pontifices nulla synodo fuisse depulsos. Si in istorum rejectione de non inito concilio conqueruntur; cognoscant se, cur non & hoc in aliorum rejectione quæsiverint, accusari. Si vero in ceterorum rejectione concilia necessaria non fuerunt, nec in istis necessaria fuisse cognoscant. An in catholicorum dejectione non fuit opus, & fuit magnopere congreganda in prævaricatoris damnatione confessi? Quid igitur restat, nisi ut dicant hæreticos non fuisse? Non ergo de synodo conquerantur, qui se palam communionis [a] externæ perhibent sectatores. Cur enim eis synodus necessaria fuisse videatur, qui se contra Chalcedonensem synodum venire cognoscunt, qua Eutychianus error cum auctoribus generali ecclesiæ voce damnatus est? Nec dubium, quod, sicut in unaquaque hæresi, (quod incessabiliter repetendum est, quia firmum esse nullus ambigit Christianus,) omnes complices, sectatores, communicatores damnatæ semel pravitatis pari sorte censentur. Ideoque fit consequens, ut sicut Timotheus atque Petrus talium sectatores, secundum illius tenorem synodi, nulla recenti facta pontificum congregatione damnati sunt: sic & qui Petro communicavit Acacius, ut criminis particeps, ita consors sit factus & pœnæ. Quid igitur ambagibus & nebulis ista prætexunt, ut impudentiam suam, mentemque vesanam inanibus potius fabulis velare letaliter, quam prodendo medicinaliter sanare contendant? Nihil enim nobis commune cum hominibus communionis externæ. Ideo vocatur ad judicium certe quæcumque persona, ut aut fateatur objecta, aut convincatur objectis. Post confessionem porro litterarum tenore deprompram, cur ad judicium vocaretur Acacius, qui se confessus est Petro, quem petita sedis Apostolicæ præceptione damnarat, communione sociasse: nec ei credi jam externæ communionis effecto, vel pro sua, vel pro illorum, vel pro Petri defensione jam posset, cui se prius miscuerat nefando consortio, feceratque se cum ejus causa sine dubitatione communem? Cui examinatione præmissa, & legitima si ita esset purgatione suscepto, regulariter misceretur. Sed cum eodem nondum legitime discusso atque purgato communione sociatus, quam adhuc reo se miscuit, tam pro eodem non habuit loquendi fiduciam. Nam cum Acacius nullo privilegio fulciretur, ut de [b] secunda sede posset ferre judicium, non potuit jure quemquam damnare. Simili modo, nisi primæ [c] sedis auctoritate percepta, nec examinandi Petri jus habuit, nec recipiendi penitus potestatem. Quo regulariter constituto, nec apud nos Petro ullatenus absoluto, quem damnasse nos novimus, examinasse vel absolvisse, nescimus: restat ut illud demonstremus, eumdem Petrum, quem se purgatum communione recepisse prætendit Acacius, numquam ab hæreticæ communionis contagio cessasse: ac non solum ipso tempore quo ei communicavit Acacius, sed etiam post communionem prævaricatoris Acacii, semper Alexandrinum Petrum in hæreticorum collegio perdurasse. Atque ita & per hunc Acacium perfidæ communionis suscepisse contagium, & per eamdem illis hæreticis, quibus Petrus communicabat, eadem peste conjunctum. Qui præsumpsit non servato ordine Petrum suscipere; nec examinatum eum, nec cognoscitur recepisse purgatum: & ideo præter sedis Apostolicæ notitiam, non legitimam sibi ejus receptionem usurpare voluisse; ut examinationem ejus & purgationem posset pro sua voluntate mentiri; atque eum nec examinatum, ne reciperet omnino purgatum. Quem si revera vellet examinatum purgatumque recipere, ordinem in ejus examinatione & receptione potius custodisset, ne videretur magis, quam veraciter posset jure purgare. Sicut ergo ante non prius damnavit, quam & referret, & posceret Apostolica potestate damnandum: sic

[a] *Intelligit Petrum Gnapheum.*
[b] *Forte, jam*
[c] *Anno 481.*
[d] *al. excusationemque*
[e] *Calendio Antiochenus.*
[f] *Joannes Talaia Alexandrinus.*
[g] *a schismaticis*

[a] *hæretica*
[b] *Alexandrina.*
[c] *Romana.*

& in recipiendo modum servare debuisset, ut priusquam se ei communione misceret, per sedem Apostolicam posceret examinari eum, & legitima ratione purgari: cum nec examinandi aut recipiendi eum haberet ipse pontificium, & non nisi per illius sedis auctoritatem consensumque hoc posset implere, sine cujus auctoritate eum non potuerat ipse damnare: & cujus principali diligentia, & discuti potuit & purgari, & ad communionem convenienter admitti. Cum enim constet, semper aut sedis Apostolicæ auctoritate hujusmodi personas aut discussas vel esse purgatas; aut sic ab aliis quibus competebat episcopis absolutas, ut tamen absolutio earum ex sedis Apostolicæ consensione penderet: ubi utrumque defuit, nec discussionem legitimam, nec purgationem firmam, ac per hoc receptionem fuisse constat indebitam. Si tu absque mea communione Petrum judicasti esse catholicum, meque despecto tuo eum jure recepisti; quid causeris, si illum ego a communione mea, quam tu voluisti contemptam, tamquam absque tua notitia vel consultatione repulerim? Vis adquiescere? meus es. Non vis adquiescere? non meus es. *Qui enim mecum non est, contra me est: & qui mecum non colligit, spargit.* Quæro abs te: Petrum hæreticum fuisse putas, an catholicum, an ab hæresi postea esse correctum? Si hæreticum; nullatenus eidem communicare debuisti: & eidem communicando, hæretici te manifestum est factum fuisse participem, & ejus consequenter ex synodi tenore veniente damnatione constringi. Si catholicum; palam totius dogmatis es defensor, quod catholicum esse pronuntias. Ac nihilo minus illius errore censeris, si hæreticum fuisse definias, sed postea correxisse prætendas; eique te purgato communicasse pronunties. Interim in cujus persona me negligendum esse credidisti, causari non potes quod in hac eadem te ejus persona neglexerim. Deinde cum sine me jus non habueris vel absolvendi, vel recipiendi hujusmodi rite personam; nec purgatum legaliter, nec regulariter constat esse. Quam regulariter non acceptam, tam legaliter non constat esse purgatam: & ideo non jure purgatam, quia legaliter non receptam. Mea enim in illum manente sententia, te sine me pontificium, ut meam sententiam resolveres, non habente, qua potestate vel discussus est, vel quia auctoritate receptus asseritur? Ecce interim in his causa vestra nutat & labitur [a]: & si hæc sola fuit, prorsus tota subruitur. Sed est adhuc aliud, quod ad cumulum vestræ convictionis accedat. Quid enim si doceatur, non solum priusquam in ejus communionem veniretis, neque tantummodo cum ad ejus communionem venistis, sed etiam postea, in hæreticorum nihilo minus eum communione durasse: nonne aut per illum apud vos communio perveniebat hæretica, aut in hæreticam communionem vos ejus commercio transibatis? Docete igitur Petrum Alexandrinum ab Antiocheni Petri umquam communione desiisse, & non usque ad diem cum Antiochenus Petrus in hac luce versatus est, individuum utrisque fuisse consortium. An dicturi estis & Antiochenum Petrum fuisse correctum, cui usque in finem se non communicasse gloriabatur Acacius? Sed quid profuit, quod illi per seipsum communicare non voluit, cum eidem per Alexandrinum Petrum sine ulla se communicare putaret invidia? Quid facimus de tot tantisque civitatibus, ex quibus catholici pontifices sunt repulsi? Si catholici subrogati sunt, cur catholici sunt rejecti? Sed evidenter apparet, quia cum catholici sunt rejecti, non catholici sunt subrogati. Restat ut catholicis hæretici quicumque successerint. Cur eis temere communicastis? Cur non, ut ista nova facies rerum, & tanta tragœdia de pontificum successione viventium a synodo discuteretur egistis? An de uno dolet Acacio, quod speciali synodo non fuerit confutatus; cum proprium crimen suis litteris ipse detexerit, nec audiri debuerit jam sponte confessus; & de tantis pontificibus catholicis non dolet sine ulla discussione seclusis? Qui utique, si catholicos nossent eos, quorum communionem vitaverant, his potius communicare maluissent, quam non communicantes eis dura persecutione depelli. Ecce tanti catholici sacerdotes in hoc ipso se indicant, quid Apostolica sedes censuerit cognovisse, constanterque probasse retinendum, quod communionem catholicam reservantes, & eos qui Apostolicæ sedi communicarent, elegere consortes; & illos, quibus sedes Apostolica decreverat minime communicare, usque ad persecutionis incursus tenuere consortes. Certe quæ sedes Apostolica decreverat, Orientalibus episcopis non innotuisse jactatur. Unde ergo tot tantique pontifices unum idemque cum sede Apostolica sentientes, eamque probantes apta religioni sacrosanctæ veraque sanxisse, quæ non solum sequenda sibi judicaverunt, sed etiam usque ad persecutionem viriliter esferenda? Ecce habuistis qui Apostolicæ constitutionis, & notitiam vobis ingererent, & retinendi constantiam ministrarent. Si Apostolica sedes misisset, vix duos aut tres dirigere potuerat. Ecce tot pontifices, Apostolicæ sedis scita sectantes, ingerunt vobis notitiam, & præbent servandæ veritatis exempla. Qui contra tantos clausistis oculos ibidem constitutos, quomodo duos vel tres audire possetis? Hoc ipso sine dubio cognovistis illos Apostolicæ sedi placere, quod vos displicere videbatis. Aut illos ergo sectamini, per quos intelligebatis sedis Apostolicæ voluntatem: aut nihil est quod de ignorantia velitis obtendere, cum indiciis tantis & talibus abutentes, sedis Apostolicæ constituta, tantis testimoniis prædicantibus, respuere potius quam recipere maluistis. Numquid omnes isti, quos memoravimus [a] episcopi, Imperatori mentiti sunt? numquid omnes Imperatoris nomen ex diptychis abstulerunt: cum igitur pellerentur, & vivis pontificibus catholicis successores hæretici crearentur, & non de inferioribus quibusque civitatibus, sed etiam metropolitani pontifices in catholica jugiter communione durantes, Cur compassi non estis tantis fratribus vestris? cur non adiistis Imperatorem? cur non ecclesiæ causam, & sacerdotii miserabilem decolorationem continuatis vocibus deflevistis? Allegantes numquam de pontificibus nisi ecclesiam judicasse: non esse humanarum legum de talibus ferre sententiam absque ecclesiæ principaliter constitutis pontificibus: obsequi solere principes Christianos decretis ecclesiæ, non suam præponere potestatem: episcopis caput subdere principem solitam, non de eorum capitibus judicare. Quibus ecclesiæ conciliis, qua synodo pellerentur: quid denique commisissent, ut sine ulla discussione rerum, tot ecclesiarum præsules pro humano libitu, & sæcularis potestatis arbitrio pellerentur. Inauditos, indiscussos, convictos non debere percelli. Maxime cum novæ causæ, & nova rerum facies appareret, ut rectores isti plebium repentinis incursionibus, pro mundanæ potentiæ voluntate, sacris dignitatibus privarentur. Ex nulla veteri causa, ex nullo collegio reatus, nec participio cujuslibet erroris jam ante damnati, teneri eos convincique consortes, ut tamquam ex præterita definitione judicarentur obstricti. Et ideo, quia nullis ante præcedentibus causis tenenti essent; cur ejicerentur: incursus qui illi essent, debere monstrari, & ecclesiasticis legibus, ut semper, oportere constare. Saltem vel pro vestro loco illorum ducerentis miseriis consulendum, formidantes in vobis quod

Matth. 12.

[a] Forte, auctoritas: si & hæc sola sint, prorsus tota subruitur.

[a] Hoc prætextu Joannes Alex. ejectus est anno 482. & Calendio Antiochenus anno 485.

11. Distinct. 96. Numquam de pontificibus,

in aliis cernetetis præter ullum morem violenter admitti. Si crimine respersi erant aliquo, ecclesiastica debuit examinatione cognosci. Taceam & ad sedem Apostolicam ex more deferri, ne nostra privilegia curare videamur. Satis sit ostendere, quid secundum regulas, & patrum canones facere deberetis. Præcipue cum etiam ipsæ leges publicæ, ecclesiasticis regulis obsequentes, tales personas non nisi ab episcopis sanxerint judicari. Si vero de qualibet hæresi fuerant impetiti, tanto magis eos decuit ista cognoscere; qui & secundum religionis tenorem possent ista discutere, & haberent pristinum, ex quo est Christiana religio, pontificium judicandi. Aut catholici enim erant, aut hæretici, de quibus passim illa ludibria gerebantur, & latrocinia detestanda sæviebant. Si hæretici; prodi, discuti, & legitime convinci modis omnibus debuerant, vel suis confessionibus, vel aliorum vocibus confutari. Taceo quia ad nos paterna fuerat consuetudine referendum, tantumque commonco quid fieri ecclesiastico jure convenerat. Si vero catholici probabantur; vos, qui non solum in eorum depulsione cessistis, sed etiam subrogatis communicare delegistis, indubitanter hæretici. Qui depulsis catholicis secedentibus, non ignorastis causam fidei communionisque catholicæ per tantos antistites toto orbe patefactam: sed plane scientes volentesque, sine ulla discussione rerum, sine ulla synodali examinatione, sine ulla sedis Apostolicæ sedis reverentia, assensistis hæreticis; libenter habentes patienterque sinentes, catholicos antistites inaudita prius & miserabili sorte detrudi. Quos si a fide integra communioneque catholica putaretis errare, ad Apostolicam sedem, secundum scita majorum, & sicut semper est factum, referre debuistis: sicut de Petro[a] Alexandrino, vel de Antiocheno [b] Petro, de [c] Joanne, & Paulo fecisse monstratur Acacius. Sed quoniam noveratis eos cum Apostolica sede sentire, & quid sedes Apostolica sua definitione censeret, per illos tantos ac tales episcopos constat Orientales antistites nullatenus ignorasse; & vos catholicæ atque apostolicæ communioni prodidisse contrarios, & ab eadem defecisse, cum non illis estis passione conjuncti, sed potius persecutoribus eorum societate connexi. Hic vobis synodus numquam venit in mentem; & certe de personis, ut dictum est, nulla veteri lege constrictis. Hic nullo consilio, non unius urbis, vel unius episcopi, sed totius Orientis ecclesias, subiit animum vestrum facto sacerdotali concilio debere curari. Sed homines, qui in contrariam partem toto proposito, & toto recesseratis affectu, concilia potius necessaria etiam studio declinastis: ne per eadem tale aliquid censeretur, quo vobis, rebus evidenter ostensis & legitime confutatis in hæreticorum non liceret venire consortium. Quid igitur de ignorantia prætenditis, cum per totum Orientem catholicam fidem communionemque sinceram sedi Apostolicæ congruentem, non solum cognovisse tot pontifices videbatis, sed etiam usque ad extremum constantissime defendisse? Si nos non audieratis, quid de fide & communione catholica atque apostolica censeremus; illos adspicere debuistis, & aut sequi, si credebatis esse catholicos; aut apud Apostolicam sedem potius accusare, si credebatis errasse. Quid illos juvat vel suo proposito illam renuisse sententiam, aut cognoscendo quid sedes Apostolica definiret? Aut igitur collegas & fratres de proximo in conspectu vestro, vel catholicos sequi debuistis; vel impetere, si credebatis errare: nec illis, a quibus nullo discrimine vexabantur, præbere consensum, donec veritas ex omnibus patefacta constaret, & regulariter de eis ecclesiastici judicii forma procederet. Sin vero sedis Apostolicæ regulam subsequendo, perspiciebatis illos hanc tenere constantiam; consequenter per illos, & quid nostra definitio contineret, non habuistis incertum; & illorum persecutoribus annuendo, a sedis Apostolicæ, non ignorantes ejus sententiam, consortio retrocessistis. Et adhuc dicitis, ignorasse vos quid sedes Apostolica censuisset: cum ab illis sacerdotibus in catholica fide & communione pollentibus, non verbis aut litteris, sed personis præsentibus, didiceritis universa, & ab eadem vos proprio judicio separasse videamini. Dicitis etiam synodum in unius hominis persona debuisse tractari; quam in damnandis tantis pontificibus catholicis non quæsistis. Quibus autem vultis, ut de talium causarum relatione credamus? catholicis, an hæreticis? ab omni hæreticorum contagione discretis, an hæreticorum communione pollutis? Quis autem non videat illos esse catholicos, & ab omni hæretica peste prorsus alienos, qui propriis urbibus detrusi, & in exsilium sunt redacti: & eos qui superstitibus catholicis successores fieri ausi sunt, catholicos omnino non esse, sed aut Eutychianos manifestos, aut eorum sectatoribus communicatores? Hæc pestis apud eos hodieque perdurat. Siquidem & cum Petro Alexandrino, & cum Antiocheno Petro, indifferenter ii qui catholicis successerant communione permixti sunt, & successoribus utriusque Petri hodieque miscentur. His adde etiam illos, qui licet catholicis non successerint, sed dum catholici pontifices haberentur, talium se communione junxerunt. Hæc illa mixtura, hæc est illa confusio, qua per Orientem totum inter catholicam hæreticamque communionem nulla discretio est: immo qui discerni tentaverit, potius habetur hæreticus, persecutione percellitur, exsiliis & afflictione multatur. Restat ergo, ut in colluvione cunctorum, sicut quisquis ab eadem separatus est, sinceræ communionis, & ideo catholicus comprobatur: ita quisquis illius detestandi commercii particeps invenietur, quantum a sincera communione, tantum a catholica atque apostolica sit remotus. Nec prætendat quisquam, quod alicui forsitan evidentiori non communicasset vel communicare videatur hæretico. Quid enim juvat, si illi non communicet, & his tamen communione jungitur, qui ab illius non sunt communione diversi? Quod si eorum nulli communicavit, vel non omnino communicat, hic erit ille sinceræ, catholicæ, apostolicæque communionis & fidei; alioqui nullo modo poterit indiscretæ illius mixtionis insincerum vitare contagium. Hoc modo etiam ille vir bonus Acacius Antiocheno Petro, cui se palam non communicare jactabat, per alios sine ambiguo communicasse detegitur. Neque enim ab omnium, qui Antiocheno Petro communicabant, semet Acacius communione suspendit. Ac per hoc quid profuit, quod videri volebat illi palam non communicare, cui per suos complices [a] subcisivæ communionis nectebatur? Alexandrino Petro communicavit Acacius. Sed donec advixit Antiochenus Petrus, qui utique post Acacianum cum Petro Alexandrino fœdus initum defunctus ostenditur, numquam Antiocheno Petro Alexandrinus Petrus communicare desiit. Quod catholicorum continet relatio sacerdotum, ceterorumque in catholica durantium, nec conscientiam latere potest totius Orientis. Et ut taceam, quod per ipsum Zenonem Imperatorem, qui utique Antiocheno Petro, quem introduxerat, & cujus sacerdotium comprobaverat, sine dubio communione permixtus, communicabat Acacius: plurimos diversarum urbium præsules possumus demonstrare, quibus cum Antiocheno Petro communicantibus nihilo minus communicabat Acacius, & per illos Antiocheno communicabat consequenter & Petro. Sed hæc

Cod. Theod. de episcopis cap. 41. & appendicis cap. 15. Item libro XVI. tit. 2. cap. 23.

a Mongo
b Gnapheo
c Apameno

a Forte, sub signo

apud Græcos facilis & inculpabilis putatur esse permixtio, apud quos nulla est veri falsique discretio; & cum omnibus reprobis volunt esse communes, in nulla monstrantur probitate constare. Hic autem ille est Petrus Antiochenus, quem nec per pœnitentiam ad communionem catholicam recipi etiam a sede Apostolica poposcit Acacius. Ac per hoc queruntur a nobis Acacium fuisse damnatum; cum hac professione præmissa, & per infectos Antiocheni Petri recepta communione, se doceatur ipse damnasse. Ubi tamen non solum reus tenetur Acacius, sed omnes pontifices Orientales, qui pari modo in hæc cecidere contagia: meritoque simili damnatione tenentur obstricti: nec inde possint ullatenus expediti, nisi, dum supersunt a talibus abstinendo. Nec nos oportet in talibus causis nisi illis credere, qui aut omnino se sciunt ab hujus perfidiæ nexibus divino beneficio servare discretos, aut his qui a perfidorum consortio recesserunt. Nam in perfidorum contagio constitutis, quam fidem pro sinceræ communionis testificatione possumus adhibere, qui in sincera communione sunt polluti? Nec eorum testimoniis niti pro veritate poterimus, qui impugnare non verentur falsitatibus veritatem. Restat ut non nisi illis credere debeamus, qui ab omni contagione sunt liberi.

Ex editione Lucæ Holstenii.

GELASII PAPÆ EPISTOLARUM DECEM FRAGMENTA, ex collectione Canonum Card. Deusdedit.

Gelasius Cælestino episcopo, inter cetera.

Lib. 1. c. 141.

IN ecclesia beati martyris Eleutherii, quæ in Histonienfium civitatis parochia probatur esse constructa, Julianum diaconum, si nihil in eo est quod contra canonum veniat instituta, presbyteri honore decorabis: sciturus eum Visitatoris te nomine, non cardinalis creasse pontificis.

Idem Sabino episcopo.

Quartum defensorem diaconum sibimet consecrari populus Grumentinæ civitatis exposcit. Hunc ergo, si nihil est quod ejus personæ possit opponi, diaconii provectione decorabis: ut noverit tamen dilectio tua, hoc se delegantibus nobis exsequi Visitatoris officio, non potestate proprii sacerdotis.

Gelasius Quinigesio & Constantino episcopis, inter cetera.

Lib. 4. c. 56.

Felix & Petrus ecclesiæ Nolanæ clerici, contumaciter & contra constitutum rebelles, ad comitatum filii mei regis putaverunt esse properandum, dicentes sibi vim fuisse generatam, tacito clericatus officio: & auctoritate promerita contra civilitatem redemptis sibi barbaris suprascriptum episcopum suum gravibus injuriis & dispendiis affecerunt. Proinde necessarium fuit, ut ad eumdem dominum filium meum supradictus frater noster Serenus episcopus convolaret: ostensaque fraude secundum beatitudinem temporum suorum vir præcellentissimus filius meus Theodoricus rex ad nostrum contumaces clericos remisit examen.

Gelasius Victori episcopo.

Lib. 3. c. 95.

Dudum de sanctæ Agathæ basilica, quæ in Caclano fundo olim noscitur constituta, processionem sub nostra consultatione suspenderas, asserens possessionis dominum omnia quæ illi conferebantur accipere, & suis usibus applicare; nec illic posse ministrorum Dei aliquos ad processionem venire, cum nulla illic alimenta susciperent. Sed nuper vir spectabilis Petrus noster nobis rationabiliter intimavit, hoc quod in culpam venerat se taliter ordinasse, ut universa quæ in ecclesia supradicta diversorum fuerint oblatione collata, ad episcopum, aut ad eum cui basilicam deputaverit, universa pertineant: ita ut ex hoc compendio sarta tecta ecclesiæ procurentur. Et ideo, frater, saluberrimæ dispositionis professione suscepta, processionem supradictæ ecclesiæ te convenit ordinare.

Gelasius Respecto & Leonino episcopis.

Ibid. c. 96.

Joannes archidiaconus Faletionensis urbis, eversionem ecclesiæ ab eo qui præsulis nomine censetur effectam, grandi nobis supplicatione conquestus est; ita ut se videlicet de loci sui administratione dejecto, iter sibi liberum ad depopulandas facultates aperiret ecclesiæ. Nam ministeriis & ornatu pro sua voluntate distracto, prædium etiam paternum, quod in alimoniam clericorum decessor ejus reliquerat, velut proprium suis utilitatibus vindicavit: obviantemque supradictum archidiaconum, ceterosque complures, qui pariter reclamabant, ab ordinibus suis credidit excludendos. Et ideo, fratres carissimi, divinitatis intuitu ecclesiæ causam summa attentione trutinantes, omni veritate discussa, de compertis cita nostris auribus relatione signate; ut perspecta instructione diligentiæ vestræ quid fieri debeat censeamus.

Gelasius Justo & Stephano episcopis.

Ibid. c. 97.

Frater & coëpiscopus noster Proficuus Salpinæ sacerdos ecclesiæ, petitorii nobis insinuatione suggessit, Brumarium spectabilem virum, cum nullis exstantibus causis servum ecclesiæ gravissima cæde mactasse, tunc etiam ad augendam violentiæ suæ pervicaciam supradictum antistitem gravissimis contumeliis affecisse. Et ideo, fratres carissimi, si a vobis admonitus ad judicium vestrum inquisitionemque convenerit, veritate discussa, unde tantus superbiæ spiritus aut violentiæ conceptio fluxerit, quidve fuerit quod pontifex tanta laceraretur insolentia, nostris auribus relatione signate: aut si forte simili præsumptione contempserit, potestatem sibi supradictus pontifex noverit esse concessam, quatenus apud judicem provinciæ atrocium injuriarum quærat propositione vindictam.

Gelasius Majorico, Sereno, & Joanni, episcopis.

Ibid. c. 98. 24. XII. Quæst. 1. Qui divinis & humanis.

Qui & humanis legibus incivili temeritate calcatis, & reverentia religionis abjecta, vel ecclesiastica privilegia calcare contendunt, vel ubilibet in pauperum prosilire dispendium; nec hujusmodi saltem commoniti convictique nequitiam sopire consentiunt, atque illata sacris rebus detrimenta sancire; merito divini muneris sunt participatione privandi: ut hujus perceptione careant, quod sacrilegis ausibus habuere despectui. Quapropter Dionysii, qui sicut vestræ textus relationis ostendit, non solum Vibonensis ecclesiæ jura turbare, sed etiam repensare, quod nequiter admiserant, respuerunt, sacræ communionis arceantur accessu; donec quæ divino honori competunt, discant devota mente deferre. Contra quos etiam quidquid publicis legibus agi poterit, minime negligatur. Ut qui utrumque tempserunt, utrisque cohibiti, tam sibi, quam ceteris præbeant quod necessaria disciplina poscit exemplum. Cælestinus vero presbyter fratris & coëpiscopi nostri Sereni, qui contra pontificale judicium, contraque Apostolicæ sedis mandata prorumpens supradictis communionem sacram ministrare præsumpsit; cum non potuerit ignorare sententiam proprii sacerdotis; ab officio protinus ecclesiastico

pellatur:

pellatur: ut nullus ecclesiæ ministrorum contra pontificalia instituta venire contendat.

Gelasius Joanni episcopo Pisano.

Ibid. c. 97.

Ecclesiastica ministeria, quæ unicuique basilicæ fidelium devotio deputavit, ad aliam ecclesiam nullo debent surripiente transferri. Et ideo, si hujus juris portitoris petitio veritate subsistit, calicem quem decessor tuus abstulit, ecclesiæ cujus fuit restitue sine intermissione.

Gelasius Natali episcopo.

Ex Ansel. lib. 6. cap. 39.

Vide aliquid simile 6. Distinctione 64. Quia per ambitiones.

Quia per ambitiones illicitas non pudet quosdam ecclesiarum jura turbare; ac privilegia, quæ metropolitanis vel provincialibus episcopis decrevit antiquitas, temeraria præsumptione pervadere; propter quod etiam communionis apostolicæ desiderant tenere discidium, quo scilicet ab ejus auctoritate divisi velut impune proprias usurpationes exerceant: non respicientes quod æterno judici rationem tam de catholicæ sinceritatis injuria, quam de traditionum præjudicio paternarum non sine perpetuæ sint damnationis interitu reddituri: Si in hac obstinatione permanserint, caritatem tuam duximus instruendam, nos pariter ad metropolitanos vestræ provinciæ, sive cujusquam contiguæ, quæ catholicam servant unitatem, magnopere delegasse, ut obeuntes episcopos in eadem regione metropolitanus suus debeat ordinare: cumdemque ipsum metropolitanum, si humana morte transierit, non nisi comprovinciales episcopi juxta formam veterem studeant ordinare; quatenus quæ veneranda decrevit antiquitas nullus sibimet contra fas usurpare contendat.

Gelasius clero, ordin. & plebi Brendesii.

Unde supra cap. 46.

16. XII. Q. ep. 1. Concesso.

Concesso vobis, quem petistis, antistite fratre jam & coëpiscopo meo Juliano, necessarium fuit eodem ad ecclesiam suam mox remisso, ad vos nostra scripta pariter destinare, quibus agnosceretis eidem fuisse præceptum, ne umquam ordinationes præsumat illicitas. Ne bigamum, & qui virginem non est sortitus uxorem, atque illiteratum, vel obnoxium, in aliqua parte corporis debilem, notatumque, modis omnibus ad sacros ordines permittat accedere. Quod etiam de peregrinis atque incognitis vel expetentibus cavere debebit: quia hujusmodi a venerabilibus prohibentur officiis, ac nihil ex ministeriis atque ornatu, postremo de quacumque re quam constat ad ecclesiam pertinere, audeat in alterum qualibet ratione transferre. Reditus & oblationes fidelium in quatuor partes dividat, quarum sibi unam ipse retineat, alteram clericis pro officiorum suorum sedulitate distribuat, fabricis tertiam, quarum rationem divino est redditurus examini. Sacris quoque ordinibus applicandos hac observatione promoveat, ut jejunio quarti, septimi, & decimi mensis, vespere sabbati, presbyteros atque diaconos ordinandos esse cognoscat. Venerabilis etiam baptismi sacramentum nisi in festivitate paschali & pentecostes tradere non præsumat, exceptis ægritudine laborantibus.

Alias Gelasii Papæ epistolas, quæ nec Isidori collectione continentur, nec censentur esse Decretales, idoneo magis loco inter epistolas Romanorum Pontificum edendas esse: Tractatum vero geminum ejusdem, alterum de Lupercalibus, alterum adversus Pelagianam hæresim, in Bibliotheca Patrum, exhibendum esse censent eruditi. His adde decretum eidem Gelasio tributum a Gratiano, 9. XVI. *Quæst.* 3. Post quingentos.

Ex Collectione Isidori.

GELASII PAPÆ TOMUS de anathematis vinculo.

Acta Chalcedonensis concilii ea tantum rata, quæ sedes Apostolica approbavit: justa quæ in Acacium statuta: & Petrum Alexandrinum a sede Apostolica solummodo potuisse absolvi.

NE forte, quod solent, dicant, quod si synodus Chalcedonensis admittitur, omnia constare debeant, quæ illic videntur esse deprompta. Aut enim ex toto eam admitti oportere, aut si ex parte repudiabilis est, firmam ex toto constare non posse. Cognoscant igitur illud secundum scripturas sanctas traditionemque majorum, secundum canones regulasque ecclesiæ, pro fide communi, & veritate catholica & apostolica, pro qua hanc fieri sedes Apostolica delegavit, factamque firmavit, a tota ecclesia indubitanter admitti: alia autem quæ per incompetentem præsumptionem illic prolata sunt, vel potius ventilata, quæ sedes Apostolica gerenda nullatenus delegavit, mox a vicariis sedis Apostolicæ contradicta, manifestum est; quæ sedes Apostolica, etiam petente Marciano principe, nullatenus approbavit; quæ præsul ecclesiæ Constantinopolitanæ tunc Anatolius, nec se præsumpsisse professus est, & in Apostolicæ sedis antistitis non negavit posita potestate: quæ ideo, sicut dictum est, sedes Apostolica non recepit, quia quæ privilegiis universalis ecclesiæ contraria probantur, nulla ratione sustinet. Quid enim? Quia in libris sanctis, quos utique veneramur & sequimur, quoniam quorumdam illic & profanitates esse feruntur, & sceleragesta narrantur, ideo nobis pariter aut veneranda sunt, aut sequenda, quia in illis sanctis libris & venerabilibus continentur? Sanctus Petrus primus Apostolorum, sic existimans novi testamenti gratiam prædicandam, ut a legis veteris non recederet institutis, quædam per simulationem legitur inter Judæos gentilesque gessisse. Numquid ideo aut illa ejus sequenda sunt, quæ merito & coapostolus ejus facta redarguit, & postea consequenter ipse vitavit, pariterque assumenda sunt cum his, quæ (utpote primus Apostolus) salubria prædicavit? Numquidnam aut ejus recta doctrina cum his, quæ humanitus acciderant, repudianda est; aut illa adhuc imbecillis inscitia, cum perfecta ejus suscipienda est doctrina? Numquidnam in ipsorum hæreticorum libris non multa, quæ ad veritatem pertineant, posita releguntur? Numquidnam ideo veritas refutanda est, quia illorum libri, ubi pravitas inest, refutantur? Aut ideo pravi libri suscipiendi sunt eorum, quia veritas, quæ illic inserta est, non negatur? Ait apostolus: *Omnia probate; quæ bona sunt tenete.* Scimus apostolum etiam de paganorum libris aliqua posuisse. Numquid ideo etiam cuncta recipienda sunt, quæ cum his pariter sunt prolata? Ipse Apostolus ait multos prædicatores aliter atque aliter Christum prædicare: ubi licet quocumque modo Christum prædicatum oportet admitti, tamen non ideo illum morem, quo non recte prædicatum est, non admonet evitare? Malos operarios ipse conqueritur, quorum alia refutanda, alia docet esse sectanda. Hæc & hujusmodi exempla nos edocent, & testimonia divina confirmant, non omnia passim a quocumque dicta, vel ubicumque scripta, indifferenter accipere: sed retentis bonis, quæ noceant refutare. Peccatori homini mors illata est, &

Concilii Chalcedonensis actione 16. Leo Papa in epistola 56. 57. & 61.

1. Thess. 5. Actor. 17. 2. Cor. 15. 1. Tim. 6. Philip. 1.

tamen homini Jesu Christo mors illata reum fecit esse diabolum : quia ubi causa mortis non erat (puta peccatum) non debebatur & pœna. Sententia præfigitur, vel præfixa est semper errori. Quæ sententia huic errori præfixa, numquam omnino resolvetur. Sicut enim, in quantum est ipse error, numquam error esse desistit; sic a sententia præfixa numquam resolvetur, quia error, qui agnoscitur esse damnatus, & eadem, quamdiu manet error, probatur adstrictus. Itaque qui in eo errore sunt, sententia erroris obstricti sunt : & quamdiu in eo manent, nullatenus absoluti sunt; sicut nec ipse, in quo sunt, error absolvitur. Error enim ipse numquam veniam promeretur : sed qui eo veraciter caruerit, atque ab ejus participatione discedit. Quamdiu ergo in eis est, error damnationem suam tenet, numquamque resolvitur, quia error semper pœnam meretur. Participes vero ejus, aut semper sunt & ejus pœnæ participes, si in eodem perstare non desinant : aut si ab eodem recesserint, quam alieni facti sunt ab errore, & ab ejus participatione discreti, tam & pœnæ ejus erunt consequenter alieni. Cui erranti pœna præfigitur, quamdiu manet errans, eadem pœna constringitur; quia errans esse non potest sine pœna errati. Hæc eadem pœna perpetua est, numquamque solvenda, quamdiu errans esse perstiterit. Qui si errans esse destiterit, pœna, quæ erranti est præfixa perpetua, non erranti, id est, alteri effecto, quam cui præfixa est, non solum non potest esse perpetua, sed nec esse jam pœna. Non est enim ipse cui præfixa est. Erranti enim præfixa est, non non erranti. Quæ enim erranti præfixa perpetua est, & perpetuo constringit errantem, non errantem non potest jam tenere. Sit erranti dicta fore perpetua, sit erranti dicta numquam esse solvenda. Manet omnino & vere, certumque est, quod in ea præfixum est : nec potest prorsus absolvi, quamdiu manenti præfixa debetur erranti. Non erranti autem nec pœna potest esse, quæ non erranti non debetur inferri. Nec mutatur illa omnino nec solvitur, quæ debetur erranti. In suo ergo tenore illa præfixa est, in suo jure non potest omnino resolvi : in non suo tenore, quæ esse non potest, jam docetur esse vacuata : & jus illic penitus non habere, ubi causam non habet exsistendi. Plenæ sunt sanctæ scripturæ tali forma justitiæ. Dicitur : *Pereant peccatores a terra, ita ut non sint :* ut non sint peccatores, ut desistant esse peccatores. In hoc pereant, ut esse deficiant peccatores. Ceterum si prorsus peccatores, secundum prophetæ sententiam, usquequaque deperirent, ut substantialiter non subessent : qui salvari potuissent a Redemptore nostro, qui *venit non justos vocare, sed peccatores?* Vel de quibus dicit Apostolus : *Christus venit in hunc mundum peccatores salvos facere, quorum primus ego sum?* Et, *Cum peccatores essemus, misit Deus Filium suum,* & cetera hujusmodi? Hic revera plurimi etiam substantialiter perierunt peccatores, in peccatis suis utique permanentes; veraque in eis sententia dicta permansit, numquamque resoluta est : & tamen eadem in talibus, quibus præfixa est, permanente perpetua, quodam genere factum est, ut in talibus non usquequaque manentibus, id est, in peccatis suis non usquequaque durantibus, sententia tamen præfixa talibus permaneret. Nam & ipsi pereunt: sed esse peccatores, ut dictum est, non pœnaliter, sed remedialiter, quodam & ipsi genere perierunt : quodam genere & in ipsis mansit præfixa sententia, donec permanens eos efficeret non esse peccatores, vel peccatores non esse perficeret. Completa est & in eis sententia, [a] nec quo tenore peracto permanens illa sententia pereuntibus peccatoribus, ita ut non essent utique peccatores. At ea jam in non peccatoribus manere non potuit : quia in eis, quibus inflicta non fuerat, jus manendi penitus non habebat. Ita nec in suo jure vel tramite ullatenus sententia resoluta est : & eadem in his, quibus inflicta est, permanente, ab his, qui ab ejus jure discreti sunt, aliena prorsus effecta est. Nec in his, salva sui conditione, fas haberet manendi, quibus inflicta non erat.

Psal. 103.
Luc. 5.
1. Tim. 1.
Rom. 5.
Galat. 1.

[a] Hic subesse mendum videtur, cui medelam non afferunt mss.

Dixit Dominus, quod in Spiritum sanctum peccantibus, nec hic esset nec in futuro sæculo remittendum. Quantos autem cognoscimus in Spiritum sanctum delinquentes, sicut hæreticos diversos, Arrianos, Eunomianos, Macedonianos, ad fidem catholicam revertentes, & hic remissionem suæ percepisse blasphemiæ, & in futurum spem sumpsisse indulgentiæ consequendæ ? Nec ideo non vera est Domini sententia, aut putabitur esse ullatenus resoluta; cum circa tales, si hoc esse permaneant, numquam omnino solvenda persistat, effectis autem non talibus, non irrogata. Sicut etiam est consequenter & illud beati Joannis apostoli : *Est peccatum ad mortem : non dico ut oretur pro eo. Et est peccatum non ad mortem : dico ut oretur pro eo :* est peccatum ad mortem, in eodem peccato manentibus : est peccatum non ad mortem, ab eodem peccato recedentibus. Nullum est quippe peccatum, pro quo aut non oret ecclesia remittendo; aut quod, data sibi divinitus potestate, desistentibus ab eodem, non possit absolvere, vel pœnitentibus relaxare, cui dicitur : *Quæcumque dimiseritis super terram, dimissa erunt & in cælis : & quæcumque solveritis super terram, erunt soluta & in cælis.* In quibuscumque omnia sunt, quantacumque sint, & qualiacumque sint : veraci nihilo minus eorum manente sententia, quæ numquam solvenda esse denuntiatur : in eorum tenore consistens, non etiam ab hoc eodem post recedens. Quod etiam in Acacii sententia rationabiliter intuendum est. in qua etiamsi ei dictum est, *numquamque solvendus,* non est adjectum tamen : etiamsi resipueris : etiamsi ab errore discesseris : etiamsi prævaricator esse destiteris. Quapropter in aperto est ita dictum, numquam solvendus, sed talis, scilicet, qualis est & ligatus : non autem talis effectus, qui sicut ligandus non erat, sic absolutus esse docebatur. Sicut carebat obligatione, cum obligationis causa caruisset : sic utique absolutus exsisteret, quatenus & ipse non necessitate dictæ sententiæ videretur non posse quodammodo jam solvi : nam talis effectus, & obligatione carens, fieret absolutus : & circa tales præfixa sententia, nullo modo insolubilis redderetur. Numquid enim misit, quæsivit, expetiit, & abjectus est ? Itaque ipse in se insolubilem fecit esse sententiam, qui talis permanere delegit, qualis veraciter non posset absolvi : & noluit talis effici, circa qualem, permanente sententia circa tales, effectum non talem insolubilis sententia non maneret, quæ circa effectum non talem, non haberet licentiam permanendi. Quo magis, ut dictum est, exemplo atque periculo admoniti, qui eodem tenore sunt constricti, festinare debent, ut non tales esse permaneant, quibus sententia illa non solvenda præfixa est : & esse tales incipiant, qualibus non insolubilis præfixa sententia possit esse solubilis. Quoniam autem effecto non tali, quali non solvenda præfixa sententia est, effecto, inquam, non tali, potest solubilis esse sententia; quia jam Acacio, non volenti non talem esse, sicut tali usque in finem permanenti, permansit inabsoluta sententia : ita jam non tali effici non volenti, solubilis non potest esse sententia. Nonne tantos habebat Acacius, quorum exemplum sequi potuisset, antistites, qui in Ephesino prolapsi latrocinio, quolibet modo in consensionem reciderant pravitatis ? Utique tamen (etsi dictum non erat) & perpetuam damnationem ferre potuissent, ni-

Matth. 12.
1. Joan. 5.
Matth. 16. 18.
Habetur supra in epistola Felicis ad Acacium, supra, pag. 210.
De secunda Ephesina synodo dicit, quæ prædatoria appellatur.

si resipiscentes, & non tales effecti, quales illic facti A fuerant, damnationemque perpetuam nierebantur, resolvi circa se damnationem, recedentes a perpetuæ damnationis causa, meruissent : quam, qui perstitere, circa se insolubilem reddiderunt. Nihil interest igitur, nihil differt, utrum dicatur, *numquam solvendus*, an non dicatur : quia ecclesiastica sententia reos & prævaricatores obligat ; quia sicur ei non potest suffragari, quod non est dictus numquam solvendus : sed si in errore permanserit, insolubilis modis omnibus perseverat ; nec potest inde, nisi non talis effectus, absolvi : sic cuiquam præjudicare non potest, tametsi dictum est numquam esse solvendum, manifesta ratione monstrante, quia numquam sit omnino solvendus, si talis, qualis ligatus est, esse persistat : vel talis utique B numquam solvendus, qualis est obligatus. Non adjecto autem, etiamsi resipiscat & corrigat, patere prorsus & liberum esse non dubium sit, ut non talis effectus, qualis numquam dictus est esse solvendus, sed talis, qualis non est dictus numquam esse solvendus, id est, correctus & emendatus, consequenter correctus & possit solvi. Notandum quod quolibet genere blasphemantibus in Spititum sanctum, si resipiscant & corrigant, & hic eis & in futuro sæculo remittatur ; nec inde possit Domini nutate sententia, quæ circa tales utique permanentes, permanere dicta est, non circa non tales effectos. Quamdiu autem in hoc manent, tales sunt, qualibus non remittendum esse præfixum est. Cum autem ab hoc recesserint, non tales efficiuntur, qualibus non remittendum esse C prædictum est. Et ideo non talibus effectis potest & hic & in futuro sæculo non remitti. Alioquin (quod absit) frustra videretur ecclesia hujusmodi sua reconciliatione suscipere. Quia autem frustrari non potest, hoc intellectu modis omnibus, salva Domini sententia, prædicandum est, quantum ad nos pertinet, omnino posse. Talis igitur dictus est Acacius, qualis ligatus est, numquam esse solvendus. Talis usque in finem esse permansit, talis esse non destitit. Ita talis est hodie, qualis est dictus. Non talis esse jam non potest : numquam igitur talis permanendo, solvendus est ; qui si talis esse desisteret, nec in non tali permansisset, & numquam esse solvendum, quia non talis qualis dictus est, num- D quam esse solvendus, posset absolvi ; & non talis numquam solvi recederet ; & ideo, ut solvi posset, accederet. Quod sedes Apostolica non consensit, nec Imperator imposuit, nec Anatolius usurpavit. Totumque, ut dictum est, in sedis Apostolicæ positum est potestate. Ita quod firmavit in synodo sedes Apostolica, hoc robur obtinuit ; quod refutavit, habere non potuit firmitatem : & sola rescindit, quod præter ordinem congregatio synodica putaverat usurpandum : non promulgatrix iteratæ sententiæ, sed cum Apostolica sede veteris exsecutrix. Hoc tamen, quod de uno eodemque homine dictum est, sive tali persistente, qualis sententiam competenter accepit ; sive non tali effecto, & illa sententia, quæ non tali non dicta est, absolu- E to ; & in unaquaque civitate legitur similiter esse præfixum, & in populo ac gente simul depromptum potius, quæ in toto orbe portio est.

Idem enim mundus est, qui & periturus est dictus, & sermo Dei non potest excidere, & in ipso mundo nihilo minus a pravis intentionibus recedente non promitur. Sic Tyrus, & Berytos, & Gaza, & Ægyptus pronuntiatæ sunt perituræ, quas postea per evangelium novimus esse salvatas. *Hier. 47. Hier. 44. Luc. 10.* Perierunt itaque dupli ci modo : aut permanentes in eo, quo talem sententiam susceperunt ; aut deficientes ab eo, quo tales fuerant, & incipientes esse, quo non tales fuerant : quibus est illa præfixa sententia, ut consequenter ad non tales non pertineret illa sententia, quæ non talibus præfixa non fuerat. Sic etiam de gente Judæorum a Deo etiam per Isaïam prophetam peremptorie veluti pronuntiatum est : *Claude oculos eorum, & obtura aures eorum, ut videntes non videant, & audientes non audiant, ne quando intelligant ; & obdura cor populi hujus, ne umquam convertantur, & sanem illos.* *Isai. 6.* Hic etiam correctio & emendatio interdicta monstratur, & resipiscendi quoque spes prorsus abscinditur. De quo tamen populo apostolos & ecclesiam primitivam novimus processisse, & millia hominum una die baptismate fuisse salvata. *Actor. 2.* Ecce & in persistentibus, qualis est illa sententia promulgata, permansit ; nec ad correctionem prorsus venire sanitatis admissi sunt, sed adjudicati sunt in sua nequitia deperire ; & manente divina sententia, non per ipsorum propriam emendationem, suoque intellectu vel motu, suaque virtute vel possibilitate conversi sunt, ut sanarentur, sed per gratiam Dei sanati sunt, ut converterentur. *Ne convertantur*, inquit, *& sanem eos*, ne sua sponte, ne suis operibus, quibus utique confidebant, ne suam justitiam sectantes, justitiæ Dei non debeant esse subjecti ; de suis viribus confidentes, non divinæ se misericordiæ illuminationique subdentes. Et ideo inhibetur eis superbæ præsumptionis effectus, *Ne convertantur* suis intentionibus, suis nisibus, ut putarant : *& sanem eos*, ne eorum quasi meritis ex propria facultate venientibus salvatrix gratia daretur, atque ita gratia jam non esset gratia, si non gratis data esset immeritis, sed merces tamquam meritis restituta. Non ergo *ipsi convertantur, & sanem eos* : sed sanati per gratiam, qualiter ad humilitatem Christi convertantur, agnoscant. *Rom. 11.* Ita in utrisque, hoc est, & in eo permanentibus in quo talem sententiam perceperunt ; & in salvatis exinde sententia dominica fixa permansit : & tamen illa permanente, sic eis miro genere sanitas introducta est, ut illa sententia non mutata videretur : sed eadem perdurante, sanitas non illorum confidentia, sed divino munere proveniret.

Quod si hæc teniare formidant, nec ad suæ pertinere cognoscunt modulum potestatis, cui tantum de humanis rebus judicare permissum est, non etiam præesse divinis, quomodo de his, per quos divina ministrantur, judicare præsumunt? Fuerint hæc ante adventum Christi, ut quidam figuraliter, adhuc tamen in carnalibus actionibus constituti, pariter reges exsisterent, & pariter sacerdotes. Quod sanctum Melchisedech fuisse sacra prodit historia. *Genes. 14. Heb. 7.* Quod in suis quoque diabolus imitatus est, (utpote qui semper, quæ divino cultui convenirent, sibimet tyrannico spiritu vindicare contendit,) ut pagani Imperatores, iidem & maximi pontifices dicerentur. Sed cum ad verum ventum est eumdem regem atque pontificem, ultra sibi nec Imperator pontificis nomen imposuit, nec pontifex regale fastigium vindicavit. Quamvis enim membra ipsius, id est, veri regis atque pontificis, secundum participationem naturæ, magnifice utrumque in sacra generositate sumpsisse dicantur, ut simul regale genus & sacerdotale subsistant : attamen Christus memor fragilitatis humanæ, quod suorum saluti congrueret, dispensatione magnifica temperans, sic actionibus propriis dignitatibusque distinctis officia potestatis utriusque discrevit ; suos volens medicinali humilitate salvari, non humana superbia rursus intercipi ; ut & Christiani Imperatores pro æterna vita Pontificibus indigerent, & Pontifices pro temporalium cursu rerum imperialibus dispositionibus uterentur : quatenus spiritalis actio a carnalibus distaret incursibus, & ideo *militans Deo, minime se negotiis sæcularibus implicaret* : *2. Tim. 2.* ac vicissim non ille rebus divinis præsidere videretur, qui

1. Petr. 2.

esset negotiis sæcularibus implicatus: ut & modestia utriusque ordinis curaretur, ne extolleretur utroque suffultus, & competens qualitatibus actionum specialiter professio aptaretur. Quibus omnibus rite collectis, satis evidenter ostenditur, a sæculari potestate nec ligari prorsus nec solvi posse Pontificem. Quo manifestius approbatur, Alexandrinum Petrum per imperialem tantummodo sententiam nullo modo potuisse prorsus absolvi: ubi si pontificum quoque sociatur assensus, quærimus utrum præcesserit, an fuerit subsecutus. Si subsecutus est, nihilo minus ad id redditur, ut absolutio sæculari potestate præcepta, & principaliter inchoata, valere non possit; pontificumque secutus assensus, adulationis potius fuerit, quam legitimæ sanctionis. Si præcessit, doceatur a quibus, & ubi ille sit gestus, si secundum ecclesiæ regulam celebratus, si paterna traditione profectus, si majorum more prolatus, si competenti examinatione depromptus. Ubi procul dubio requirendum est, si synodali congregatione celebratus, quod in receptione damnati, & depulsione catholici, quia nova est causa, fieri debuisse certissimum est: si ad primam sedem, cujus intererat sententiæ, qua Petrus tenebatur obstrictus, secundum ecclesiæ regulas est relatum: si eadem quæ ligavit absolvit: si illa quæ ligaverat, non resolvente, immo etiam nesciente, potuisset dissolvi. Si hæc gesta non sunt, quo more, quo ritu Alexandrinus Petrus prætenditur absolutus; cum nec a pontificibus legitime & ecclesiasticis legibus fuerit expeditus, nec a sæculari potestate potuerit præter ecclesiæ tramitem prorsus absolvi? Sed dicatur forsitan: Non Imperator absolvit, sed a pontificibus poposcit absolvi. Tanto magis poscenti Imperatori a pontificibus fuerat suggerendum, ut si eum legitime vellet absolvi, legitima ecclesiastici tenoris absolutio proveniret; & hæc omnia, quæ superius dicta sunt, secundum ecclesiæ tramitem servarentur: præcipue cum de secundæ sedis ageretur antistite, nec ab inferiore qualibet, sed a prima sede jure possit absolvi. Inferior quippe potiorem absolvere non potest; sola ergo potior inferiorem convenienter absolvit. Proinde inferioris loci pontifices, qui nullatenus se noverant potiorem sibi, sine prima sede se posse resolvere, præcipue quem ejus sententia noverant obligatum, prævaricatoria absolutione potius non illum penitus exuerunt, sed se prævaricatione potius nexuerunt. Ita Petri absolutio ex utroque non constat: quia nec prævaricatoria absolutione rei reum absolvere potuerunt, & depulsis undique pontificibus catholicis, hæreticisque suppositis, vel his, qui hæreticorum tenebantur communione polluti, etiam sacræ religionis insinceritate polluti, participem suum tam absolvere nequiverunt, quam ipsi non erant absoluti: ac proinde tam ecclesiasticæ regulæ prævaricatores, quam sacrosanctæ communionis integritatem maculantes consortio perfidorum, quod de reo simillimo potuerunt ferre judicium? De catholicis enim pontificibus per totum Orientem aut quicumque perstitit, est ejectus: aut ille restitit, qui consensit errori, & se ab errantium contagio non retraxit.

Quod igitur eorum potuit de cujusquam errore esse judicium, qui nusquam non errasse monstrantur, & hæreticorum simul catholicorumque confessione permixta, cunctas religionis veræ & sinceræ sedes turbasse, catholicamque apostolicamque confudisse puritatem? Ecce qui reum absolvere potuerunt, qui rei præ omnibus docebantur effecti? Ecce cum quibus de absolvendo reo synodus fuerat ineunda. Si fides & communio catholica retinebatur, cur catholici pellebantur antistites? Si catholici pellebantur antistites, quomodo non tantummodo hæretici servabantur?

CONSTITUTA GELASII PAPÆ, quæ episcopi in sua ordinatione accipiunt.

Quibus Afrorum ordinationes inter alia prohibentur.

Papa ille, clero, ordini, & plebi consistentibus civitate illa, dilectissimis filiis in Domino salutem.

Probabilibus desideriis nihil attulimus tarditatis. Fratrem jam & coëpiscopum nostrum illum vobis ordinavimus sacerdotem. Cui dedimus in mandatis, ne umquam ordinationes præsumat illicitas: ne bigamum, aut qui virginem non est sortitus uxorem, neque illitteratum, vel in qualibet corporis parte vitiatum, aut expœnitentem, vel curiæ aut cuilibet conditioni obnoxium, notatumque, ad sacros ordines permittat accedere. Sed si quos hujusmodi forte repererit, non audeat promovere. Afros passim ad ecclesiasticos ordines prætendentes, nulla ratione suscipiat; quia aliqui eorum Manichæi, aliqui rebaptizati sæpius sunt probati. Ministeria, atque ornatum ecclesiæ, vel quidquid illud est in patrimonio ejusdem non minuere studeat, sed augere. De reditu vero ecclesiæ, vel oblatione fidelium quatuor faciat portiones: quarum unam sibipsi retineat, alteram clericis pro officiorum suorum sedulitate distribuat: Tertiam pauperibus, & peregrinis: quartam ecclesiasticis fabricis noverit reservandam. De quibus divino erit redditurus judicio rationem. Ordinationes vero presbyterorum, seu diaconorum non nisi quarti, septimi, & decimi mensium jejuniis. Sed & ingressu quadragesimali, atque medio, vespere sabbati noverit celebrandas. Sacrosancti autem baptismi sacramentum non nisi in Paschali festivitate, & Pentecoste meminerit esse præbendum: exceptis his qui mortis urgentur periculo, ne in æternum pereant, talibus oportet remediis subveniri. Huic ergo sedis nostræ præcepta servanti devotis animis obsequi vos oportet, ut irreprehensibile placitumque fiat corpus ecclesiæ, per Christum Dominum nostrum, qui vivit & regnat cum Deo Patre omnipotente & Spiritu sancto per omnia sæcula sæculorum. Amen. *Et subscriptio ejus.* Deus vos incolumes custodiat, dilectissimi filii.

In libro diurno Rom. Pont. inscribitur, Synodale quod accipit episcopus. Est & inter epistolas Gregorii II. ordine quarta. Citatur & apud Gratian. ex Gelasio, 16. XII. Quæst. 2. clero, ordini, & plebi Brundusii.

CONCILIUM ROMANUM I.

quo a LXX. episcopis libri sacri & authentici ab apocryphis sunt discreti sub Gelasio, anno Domini CCCCXCIV. Asterio atque Præsidio Consulibus.

Est in collectione Isidori, cujus exemplaria vetustissima duo sunt in Bibl. Collegii Paris. Soc. JESU. *In ms. cod. Dacheriano, collectionis Dionysianæ, ut putat, decretum hoc Damaso tribuitur. Et Baron. ad an. 69. ex Concilio Romano sub Damaso, quod continet Cresconiana collectio, partem hujus decreti exhibet. In ms. Jurensi, Hormisdæ Papæ tribuitur, teste P. Labbeo Societatis* JESU. *In nostro inscribitur.* Notitia sacrarum scripturarum, seu librorum canonicorum, cum descriptione vel adnotatione Gelasii Papæ. *Describitur hoc decretum a Vincentio Bellovacensi, in Prologo, cap. 13. & 14. Multo antea, tacito Gelasii nomine, ab Aldhelmo in libro de laude Virginitatis cap. XI. postea autem Gelasio appellato, ab Hincmaro Remensi, Lupo Ferrariensi, Nicolao Papa; & in chronico Centulensi apud Dacherium, tomo IV. Spicilegii. Vide & Capitulare Attonis, tomo VIII.*

I.

Ordo librorum veteris testamenti, quem sancta & catholica Romana suscipit & veneratur ecclesia, digestus a beato Gelasio Papa, cum septuaginta episcopis.

Genesis liber unus.
Exodi liber unus.
Levitici liber unus.
Numeri liber unus.
Deuteronomii, liber unus.
[a] Jesu Nave liber unus.
Judicum liber unus.
Ruth liber unus.
[b] Regnorum libri quatuor.
Paralipomenon libri duo.
Psalmorum centum quinquaginta liber unus.
Solomonis libri tres: Proverbia, Ecclesiastes, & Cantica canticorum.
Item Sapientiæ liber unus. [c]
Ecclesiasticus liber unus.
Item [d] ordo prophetarum.
Esaïæ liber unus.
Jeremiæ liber unus.
Cinoth, id est, de lamentationibus suis.
Ezechielis liber unus.
Danielis liber unus.
Oseæ liber unus.
Amos liber unus.
Michææ liber unus.
Joël liber unus.
Abdiæ liber unus.
Jonæ liber unus.
Nahum liber unus.
Habacuc liber unus.
Sophoniæ liber unus.
Aggæi liber unus.
Zachariæ liber unus.
Malachiæ liber unus.
Item ordo historiarum.
Job liber unus; *ab aliis omissus.*
Tobiæ liber unus.
[e] Esdræ liber unus.
[f] Esther liber unus.
Judith liber unus.
Machabæorum [g] liber unus.

Item ordo scripturarum novi & æterni testamenti. [h]

Evangeliorum libri quatuor.
Secundum Matthæum liber unus.
Secundum Marcum liber unus.
Secundum Lucam liber unus.
Secundum Joannem liber unus.
Actuum Apostolorum liber unus.
Epistolæ Pauli apostoli numero XIV.

[a] al. Josue.
[b] al. Regum.
[c] Quem Hieronymus apud Hebræos non haberi affirmat: sed tantum apud Græcos. Quem etiam Jesu filium Sirach fecisse indicat, sicut & subsequentem librum.
[d] Libri prophetarum, num. XVI.
[e] al. libri duo.
[f] al. Hester.
[g] al. libri duo.
[h] al. quem catholica sancta Romana suscipit & veneratur ecclesia.

A Ad Romanos epistola una.
Ad Corinthios epistolæ duæ.
Ad Galatas epistola una.
Ad Thessalonicenses epistolæ duæ.
Ad Ephesios epistola una.
Ad Philippenses epistola una.
Ad Colossenses epistola una.
Ad Timotheum epistolæ duæ.
Ad Titum epistola una.
Ad Philemonem epistola una.
Ad Hebræos epistola una.
Item Apocalypsis Joannis liber unus.
Item canonicæ epistolæ numero septem.
B Jacobi apostoli epistola una.
Petri apostoli epistolæ duæ.
Joannis apostoli epistolæ tres.
Judæ Zelotis apostoli epistola una.

II.

[a] GELASII PAPÆ DECRETUM cum septuaginta episcopis habitum, de apocryphis scripturis.

Post has omnes propheticas, evangelicas, atque apostolicas scripturas, quibus ecclesia catholica per gratiam Dei fundata est, illud etiam intimandum C putamus, quod quamvis universæ per orbem [b] catholicæ ecclesiæ unus thalamus Christi sit: sancta tamen Romana catholica & apostolica ecclesia [c] nullis synodicis constitutis ceteris ecclesiis prælata est, sed evangelica voce Domini & Salvatoris nostri primatum obtinuit: *Tu es Petrus*, inquientis, *& super hanc petram ædificabo ecclesiam meam, & portæ inferi non prævalebunt adversus eam: & tibi dabo claves regni cælorum. Et quæcumque ligaveris super terram, erunt ligata & in cælis; & quæcumque solveris super terram, erunt soluta & in cælis.*

Cui [d] data est etiam societas beatissimi Pauli apostoli vasis electionis: qui non diverso, sicut hæretici garriunt, sed uno tempore, uno eodemque die, glorio- D sa morte cum Petro in urbe Roma, sub Cæsare Nerone agonizans, coronatus est, & pariter supradictam sanctam Romanam ecclesiam Christo Domino consecrarunt, [e] talemque omnibus urbibus in universo mundo sua præsentia atque venerando triumpho prætulerunt.

Est ergo prima Petri apostoli sedes Romana ecclesia, *Non habens maculam neque rugam, nec aliquid hujusmodi.*

Secunda autem sedes, apud Alexandriam beati Petri nomine a Marco ejus discipulo & evangelista consecrata est. Ipseque a Petro apostolo in Ægyptum directus, verbum veritatis prædicavit, & gloriosum consummavit martyrium.

[a] In cod. Justelli hic tit. legitur: Decreta Gelasii Papæ, de recipiendis & non recipiendis libris: quæ scripta sunt ab eo cum eruditissimis episcopis.
[b] al. diffusæ.
[c] Sunt hæc & in epist. 8. Nicolai Papæ ad Michael. Imp. Et in præfatione vetusta Conc. Nicæni, quam edidimus tomo 1. pag. 109. quam & Æneas Parisiensis recitat tomo VIII. Spicil. pag. 96. & 97. Matth. 16.
[d] al. addita Sunt ista & in epist. 8. Nicolai Papæ ante laudata.
[e] al. aliisque.

Nicolaus Papa loco citato. Ephes. 5.

ANNO CHRISTI 494.

Tertia vero sedes, apud Antiochiam ejusdem beatissimi Petri nomine habetur honorabilis: eo quod illic, priusquam Romam venisset, habitavit, & illic primum nomen Christianorum novellæ gentis exortum est.

III.

1. Cor. 3. Nicolaus Papa loco citato.
a al. id est.

Et quamvis aliud fundamentum nullus possit ponere, præter id quod positum est, qui est Christus Jesus; tamen ad ædificationem nostram, eadem sancta [a] Romana ecclesia post illas veteris vel novi testamenti, quas regulariter [b] enumeravimus, etiam [c] has suscipi non prohibet scripturas, id est:

b al. superius nominavimus
c al. alias
3. Distinct. XV. Sancta Romana.

Sanctam synodum Nicænam trecentorum decem & octo patrum, mediante maximo Constantino Augusto, in qua Arrius hæreticus condemnatus est.

Sanctam synodum Constantinopolitanam, mediante Theodosio seniore Augusto, in qua Macedonius hæreticus debitam damnationem excepit.

Sanctam synodum Ephesinam, in qua Nestorius condemnatus est consensu beatissimi Cælestini Papæ, mediante Cyrillo Alexandrinæ sedis antistite, & Arcadio episcopo ab Italia destinato.

Sanctam synodum Chalcedonensem, mediante Marciano Augusto, & Anatolio Constantinopolitano episcopo, in qua Nestoriana & Eutychiana hæreses simul cum Dioscoro ejusque complicibus damnatæ sunt.

Sed & si qua sunt concilia a sanctis patribus hactenus instituta, post horum auctoritatem & custodienda & recipienda, & decernimus, & mandamus.

IV.

Item opuscula beati Cæcilii Cypriani martyris & Carthaginiensis episcopi, in omnibus recipienda.

Item opuscula beati Gregorii Nazianzeni episcopi.

Item opuscula beati Basilii Cappadociæ episcopi.

Item opuscula beati Athanasii Alexandrini episcopi.

d alio ordine recensentur in mss.

[d] Item opuscula beati Cyrilli Alexandrini episcopi.

Item opuscula beati Joannis Constantinopolitani episcopi.

Item opuscula beati Theophili Alexandrini episcopi.

e Item opuscula beati Proterii Alexandrini episcopi, inquit. Binius.
f al. Hippo-neregiensis.

[e] Item opuscula beati Hilarii Pictaviensis episcopi.

Item opuscula beati Ambrosii Mediolanensis episcopi.

Item opuscula beati Augustini [f] Hipponensis episcopi.

Item opuscula beati Hieronymi presbyteri.

Item opuscula beati Prosperi viri religiosissimi.

g al. de cujus textu

Item epistolam beati Leonis Papæ ad Flavianum Constantinopolitanum episcopum destinatam; [g] cujus textum quispiam si usque ad unum iota disputaverit, & non eam in omnibus venerabiliter receperit, anathema sit.

Item opuscula atque tractatus omnium orthodoxorum patrum, qui in nullo a sanctæ ecclesiæ Romanæ consortio deviarunt, nec ab ejus fide vel prædicatione sejuncti sunt; sed ipsius [h] communionis per gratiam Dei usque in ultimum diem vitæ suæ fuere participes, legendos decernimus.

h al. communicationis

i Hincmarus tomo 2. pag. 541. legit con. solatione: pag. 545. consolatione vel consultatione.
k al. Quis ista catholicorum.

Item decretales epistolas, quas beatissimi Papæ diversis temporibus ab urbe Romana pro diversorum patrum [i] consultatione dederunt, venerabiliter recipiendas.

Item gesta sanctorum martyrum, qui multiplicibus tormentorum cruciatibus, & mirabilibus confessionum triumphis irradiant. [k] Quis ita esse catholicorum dubitet, & majora eos in agonibus fuisse perpessos; nec suis viribus, sed gratia Dei & adjutorio universa tolerasse? Sed ideo secundum antiquam consuetudinem, singulari cautela in sancta Romana ecclesia non leguntur, quia & eorum qui conscripsere nomina penitus ignorantur: & ab infidelibus aut idiotis superflua, aut minus apta, quam rei ordo fuerit, [a] scripta esse putantur; sicut cujusdam [b] Quirici & Julitæ, sicut Georgii, aliorumque hujusmodi passiones, quæ ab hæreticis perhibentur compositæ. Propter quod, ut dictum est, ne vel levis subsannandi oriretur occasio, in sancta Romana ecclesia non leguntur. Nos tamen cum prædicta ecclesia omnes martyres, & eorum gloriosos agones, qui Deo magis quam hominibus noti sunt, omni devotione veneramur.

a al. inserta leguntur.
b al. Cyrici

Item Vitas patrum, Pauli, Antonii, Hilarionis, & omnium eremitarum, quas tamen vir beatissimus scripsit Hieronymus, cum omni honore suscipimus.

Vide Baronium, ad annum 315. num. 10. & ad annum 324. num. 11.

Item actus beati Silvestri Apostolicæ sedis præsulis, licet ejus qui conscripsit nomen ignoretur, a multis tamen in urbe Romana catholicis legi cognovimus, & pro antiquo usu multæ hoc imitantur ecclesiæ.

Vide Papebroch. die 3. Maii. & die 4.
c al. quidem

Item scriptura de inventione crucis Dominicæ, & alia scriptura de inventione capitis Joannis Baptistæ; novellæ [c] quædam relationes sunt, & nonnulli eas catholici legunt. Sed cum hæc ad catholicorum manus pervenerint, beati Pauli apostoli præcedat sententia: *Omnia probate: quod bonum est, tenete.*

1. Thess. 5.

Item Rufinus vir religiosus plurimos ecclesiastici operis edidit libros, nonnullas etiam scripturas interpretatus est. Sed quoniam [d] beatus Hieronymus eum in aliquibus de arbitrii libertate notavit, illa sentimus, quæ prædictum beatum Hieronymum sentire cognoscimus; & non solum de Rufino, sed etiam de universis, quos vir sæpius memoratus, zelo Dei & fidei religione reprehendit.

d al. venerabilis

Item Origenis nonnulla opuscula, quæ vir beatissimus Hieronymus non repudiat, legenda suscipimus. Reliqua autem omnia cum auctore suo dicimus esse renuenda.

Item chronica Eusebii Cæsariensis, & ejusdem ecclesiasticæ historiæ libros: quamvis in primo narrationis suæ libro tepuerit, & postea in laudibus atque excusatione Origenis schismatici unum conscripserit librum: propter rerum tamen notitiam singularem, quæ ad instructionem pertinent, usquequaque non dicimus renuendos.

Item Orosium virum eruditissimum collaudamus: quia valde nobis necessariam adversus paganorum calumnias dignam ordinavit historiam, miraque brevitate contexuit.

Sedulii opus non apparuit nisi post Asterii consulatum. Citatur ab Isidoro, in libro de scrip. Eccl. capite 7.

Item venerabilis Sedulii paschale opus, quod heroicis descripsit versibus, insigni laude præferimus.

Item Juvenci nihilo minus laboriosum opus non spernimus, sed miramur.

Cetera quæ ab hæreticis sive schismaticis conscripta sunt, nullatenus recipit catholica & apostolica Romana ecclesia; e quibus pauca, quæ ad memoriam venerunt, & a catholicis vitanda sunt, credimus esse subdenda.

V.

Notitia librorum apocryphorum [e] qui non recipiuntur.

e al. qui non recipi debent.
f al. prætorio
* Est opus Recognitionum.
g al. novem, al. decem.
h Vide Photium, cod. 114. & Augustinum lib. 1. contra adversarium legis & prophet. cap. 20.

In primis Ariminensem synodum a Constantio Cæsare Constantini Augusti filio congregatam, mediante Tauro præfecto [f], ex tunc & nunc, & usque in æternum confitemur esse damnatam.

Item * itinerarium nomine Petri Apostoli, quod appellatur sancti Clementis, libri [g] octo, apocryphum.

Actus nomine [h] Andreæ apostoli, apocryphi.

ANNO CHRISTI 494.

Actus nomine Thomæ apostoli libri decem, apocryphi.
Actus nomine Petri apostoli, apocryphi. [a]
Actus nomine Philippi apostoli, apocryphi. [b]
Evangelium nomine Thaddæi, apocryphum.
Evangelium nomine Mathiæ, apocryphum.
Evangelium nomine Petri apostoli, apocryphum.
Evangelium nomine Jacobi minoris, apocryphum.
Evangelium nomine Barnabæ, apocryphum.
[c] Evangelium nomine Thomæ, [d] quo utuntur Manichæi, [e] apocryphum.
[f] Evangelium nomine Bartholomæi apostoli, [g] apocryphum.
Evangelium nomine Andreæ apostoli, apocryphum.
Evangelia quæ falsavit Lucianus, apocrypha.
Liber de infantia Salvatoris, apocryphus.
Evangelia quæ falsavit [h] Esitius, apocrypha.
Liber de [i] nativitate Salvatoris, & de Maria & obstetrice [k], apocryphus.
Liber qui appellatur Pastoris, apocryphus.
Libri omnes quos fecit [l] Leucius discipulus diaboli, apocryphi.
Liber, qui appellatur Fundamentum, apocryphus.
[m] Liber, qui appellatur Thesaurus, apocryphus.
Liber de filiabus Adæ [n] leptogeneseos, apocryphus.
[o] Centones de Christo, Virgilianis compaginati versibus, apocryphi.
Liber, qui appellatur Actus Theclæ & Pauli apostoli, apocryphus.
Liber, qui appellatur Nepotis, apocryphus.
Liber proverbiorum, qui ab hæreticis conscriptus, & sancti Xysti nomine prænotatus est, apocryphus.
Revelatio, quæ appellatur Pauli apostoli, apocrypha.
Revelatio, quæ appellatur Thomæ apostoli, apocrypha.
Revelatio, quæ appellatur sancti Stephani, apocrypha.
Liber, qui appellatur Transitus, id est, Assumptio sanctæ Mariæ, apocryphus. [p]
Liber qui appellatur [q] pœnitentia Adæ, apocryphus.
Liber [r] Ogiæ nomine gigantis, qui ab hæreticis cum dracone post diluvium pugnasse fingitur, apocryphus.
Liber, qui appellatur testamentum Job, apocryphus.
Liber, qui appellatur pœnitentia Origenis, apocryphus.
Liber, qui appellatur pœnitentia sancti Cypriani, apocryphus.
Liber, qui appellatur pœnitentia Jamnæ & Mambræ, apocryphus.
Liber, qui appellatur Sortes sanctorum apostolorum, apocryphus. [f]
Liber qui appellatur [a] Laus apostolorum, apocryphus.
[b] Liber qui appellatur Canones apostolorum, apocryphus.
Liber [c] Physiologus, qui ab hæreticis conscriptus est, & beati Ambrosii nomine [d] signatus, apocryphus.
Historia Eusebii Pamphili, apocrypha.
Opuscula Tertulliani, apocrypha.
Opuscula Lactantii [e], apocrypha.
Opuscula Africani, apocrypha.
Opuscula Postumiani & Galli, apocrypha.
Opuscula Montani, Priscillæ, & Maximillæ, apocrypha.
Opuscula omnia Fausti Manichæi, apocrypha.
Opuscula Commodiani, apocrypha.
Opuscula alterius Clementis Alexandrini, apocrypha.
Opuscula Tascii Cypriani, apocrypha.
Opuscula Arnobii, apocrypha.
Opuscula Tychonii, apocrypha.
Opuscula [f] Cassiani presbyteri Gallirarum, apocrypha.
Opuscula Victorini [g] Pictaviensis, apocrypha.
Opuscula Fausti Regensis Galliarum, apocrypha.
Opuscula Frumentii Cæci, apocrypha.
Epistola Jesu ad Abagarum regem, apocrypha.
Epistola Abagari ad Jesum, apocrypha.
Passio [h] Quirici & Iulitæ, apocrypha.
Passio Georgii, apocrypha.
Scriptura quæ apppellatur [i] contradictio Salomonis, apocrypha.
Phylacteria [k] omnia, quæ non angelorum (ut illi confingunt) sed dæmonum magis [l] arte conscripta sunt, apocrypha.

Hæc & omnia his similia, quæ Simon Magus, Nicolaus, Cerinthus, Marcion, Basilides, Ebion, Paulus etiam Samosatenus, Photinus, & Bonosus, & qui simili errore defecerunt, Montanus quoque cum suis obscenissimis sequacibus, Apollinaris, Valentinus, sive Manichæus, Faustus Africanus, Sabellius, Arrius, Macedonius, Eunomius, Novatus, Sabbatius, [m] Callistus, Donatus, Eustathius, Jovinianus, Pelagius, Julianus Eclanensis, Cælestius, Maximinus, Priscillianus ab Hispania, Nestorius Constantinopolitanus, Maximus Cynicus, Lampetius, Dioscorus, Eutyches, Petrus, & alius Petrus, e quibus unus Alexandriam, alius Antiochiam maculavit, Acacius Constantinopolitanus cum consortibus suis: nec non & omnes hæresiarchæ, eorumque discipuli, qui schismatica docuerunt vel conscripserunt, quorum nomina minime retinentur; non solum repudiata, verum etiam ab omni Romana catholica & apostolica ecclesia eliminata, atque cum suis auctoribus auctorumque sequacibus, indissolubili vinculo in æternum confitemur esse damnata. [a]

a Citantur ab Isidoro Pelusiota, lib. 2. epist. 99.
b Citantur ab Anastasio Sinaita, apud Cotelerium, tom. 3. Monum. Eccl. Græcæ.
c al. Evangelia
d al. quibus
e al. apocrypha. Vide Hieronym. in proœmio comment. in Matthæum.
f al. Evangelia
g al. apocrypha.
h al. Isicius
i al. infantia
k al. ejus.
l Apud Atto[nem] Vercellensem legitur, Seleucus. In fine epistolæ Innocentii ad Exuperium, Leucius. Videtur esse Λεύκιος Χαρῖνος apud Phot. in Bibl. cod. 114.
m Ὀρμουσοῦ apud Photium, cod. 85.
n Vide Cedrenum, edit. Basil. pag. 9. versu 12. & pag. 4. versu 10. Epiphan. hæres. 39. num. 6. Gregor. vel Syncellum pag. 5. Hieronymum epist. 127. ad ... & 14. ...
o Vide Isidor. libro de script. Eccl. cap. 5.
p Melito vel Melitonis Sardensis.
q Apud Epiphanium hær. 26. num. 8. ...
r de Vegia nomine Gigante: al. de Eugenia quæ. Vide Eusebium. ...
s Editæ sunt in Codice Canonum vetere Ecclesiæ Rom. edito ex Bibliotheca D. le Pelletier, Regni Administri, anno 1687. pag. 170.

a al. Lusus
b Deest in codice ...
c Citatur a Vincentio Belluacensi lib. 7. specul. Natur. cap. 41.
d al. prænotatus.
e al. Firmiani
f al. Cassiodori
g al. Petabionensis
h al. Cyrici
i al. interdictio
k desideratur in cod. ...
l al. nominibus.
m Abest a cod. ... & in nostro dicitur Calistus.
a In msf. ... Explicit decretale ... ab Hormisda Papa urbis Romæ

CONCILIUM ROMANUM II. [o]

quo a Gelasio & episcopis LV. Misenus absolvitur, anno Domini CCCCXCV. III. Idus Maii.

Residente in synodo venerabili viro Papa Gelasio, una cum Bonifacio, Maximino, Epiphanio, Basilio, Vitali, Claro, Irenæo, Decio, Asello, Eupplo, Valentino, Martiniano, Basso, Benigno, Primitivo, Palladio, Vindemio, Constantio, Martyrio, Candido, Laurentio, Deodato, Mercurio, Stephano, Dulcitio, Fortunato, Paschasio, Sanctulo, Innocentio, Chrysogono, Colonico, Molensi, Maximiano, Valentino, Constantio, Gaudentio, Felice, Vitaliano, Petro, Sereno, Aucupio, Timotheo, Stephano, Laurentio, & Probo episcopis: residentibus etiam Castino, Laurentio, Canusio, Eugenio, Januario, Marciano, Gordiano, Petro, Urbico, Paulino, Valente, Petro, Asterio, Smaragdo, Bonifacio, Maxentio, Epiphanio, Justino, Felice, Redempto, Projectitio, Callisto, Joanne, Valentino, Sebastiano, Martino, Epiphanio, Andrea, Servodei, Apellione, Petro, Servando, Agapito, Abundantio, Marcellino, Litorio, Laurentio, Agathone, Sebastiano, Valentino, Anastasio, Genesio, Dionysio, Epiphanio, Acontio, Paulino, Agapito, Adeodato, Benedicto, Dominico, Redempto, Severo,

o Edidit Sirmondus, cum variis lectionibus ex msf. Virdunensi, quas cum eo communicavit P. Fronto Ducæus, Societatis Jesu.

ANNO CHRISTI 495.

Juliano, Stephano, Crescentiano, Septimino, Cypriano, & Epiphanio presbyteris: una cum Amandiano viro illustri, & Diogeniano viro spectabili: adstantibus quoque diaconibus, Gelasius episcopus ecclesiæ catholicæ urbis Romæ dixit: Meminit dilectio vestra superiore conventu oblatum nobis a Miseno libellum in conspectu vestro fuisse recitatum: hunc eumdem, si placet dilectioni vestræ denuo recensendum, ut acta nostra contineant. Et quia aliud se quoque petitorium præ manibus habere profitetur, quid etiam in hoc contineatur, possimus agnoscere. Et adjecit: Miseni libellus denuo recitetur. Anastasius diaconus recitavit:

Datum a famulo vestro Miseno die octavo Iduum Martiarum, Viatore viro clarissimo Consule. Quantum ad meæ pertinet infelicitatis abruptum, errori meo qualibet ratione contracto definio non esse parcendum: quoniam hoc ipso pœna carere non debeo, quod merui ad causam pœnalem, [a] quæcumque foret perduci. Quantum vero pertinet ad remediale subsidium, duo sunt quæ me ad hoc suppliciter implorandum venire constringunt; ne vel ego desperatione magis perpetuis cruciatibus sim dignus addici, Judæ prævaricatoris exemplo: & quia tanta est ineffabilis illa clementia, quæ apostolica potestate universum facinus possit absolvere. Hanc igitur solam in meo negotio, Papa venerabilis, vocem miserandus effundo. Parce prostrato, porrige manum jacenti. Nullis ignorantiæ excusationibus nitor, nullas decipulas circumventionis obtendo: nec in quemquam calamitatis meæ studeo transferre discrimen: quia alios incusare non debeo, qui poscam clementer absolvi: quia licet mihi pro mea defensione nihil afferam, non ambigam tamen hæc omnia tuo judicio esse tractanda. Tantum quæso, ut superno numini obsequentes, quod pronuntiat per prophetam: *Nolo mortem morientis, donec revertatur & vivat:* vos potius cuncta quæ in persona mea gesta sunt, benigna consideratione librantes, viaticum seni ægritudine & continua maceratione consumpto, ne sine ecclesiastica communione rapiar, non negetis; ex alterius casu experimentum meæ formidinis intuentes: qui auxilium, etiam vobis conferre volentibus, non potuit indipisci. Et me per imperitiam hac clade potius implicatum [b] hoc ipso dignanter ostendite, quod ad receptionis ecclesiasticæ superstes gratiam valui pervenire.

[a] In ms. quacumque forte.

Ezech. 33.

[b] ms. hoc ipsum indignanter ostendite, quod.

Quo lecto, Gelasius episcopus dixit: Petitorium gesta retinebunt. Et adjecit: Ipse nunc Misenus adveniat, & petitorium quod obtulit, ipso præsente, recitetur. Cumque ingressus fuisset Misenus, prostratus in terram aliud petitorium obtulit, & rogavit ut susciperetur. Cumque susceptum fuisset, Gelasius episcopus dixit: Utraque petitoria quæ obtulit, ipso quoque præsente, legantur. Iterum Anastasius diaconus recitavit:

Datum a famulo vestro Miseno, VIII. Idus Martias, Flavio Viatore viro clarissimo Consule. Quantum ad meæ pertinet infelicitatis abruptum, errori meo qualibet ratione contracto definio non esse parcendum: quoniam hoc ipso pœna carere non debeo, quoniam merui ad pœnalem causam quacumque sorte perduci. Quantum vero respicit ad remediale subsidium, duo sunt quæ me ad hoc suppliciter implorandum venire constringunt: ne vel ego desperatione magis perpetuis cruciatibus sim dignus addici Judæ prævaricatoris exemplo; & cetera quæ superius continentur. Item aliud petitorium recitavit.

Datum a famulo vestro Miseno sub die tertio Idus Martias, Flavio Viatore viro clarissimo Consule. Oblato primitus petitorio meo nihil aliud suppliciter exoravi, quam ut misericordia mihi sedis Apo- A stolicæ non in perpetuum negaretur: cujus mihi spem quoniam pro immensa Dei pietate, qua regitur, relucere jam sentio, magis magisque conscientiam meam contagiis perfidorum, quæ infeliciter potius, quam studio, circumventus incideram, liberam purgatamque esse pronuntians; toto corde atque ore protestor sub divinæ contemplationis intuitu, me omnes quidem hæreses & quidquid inimicum est catholicæ & apostolicæ fidei, communionisque sinceræ, prona mente refutare: tum præcipue Eutychianam hæresim cum suo scilicet auctore Eutychete & ejus sectatore Dioscoro, vel successoribus ejus atque communicatoribus, Timotheo Æluro, Petro Alexandrino, Acacio Constantinopolitano, Petro Antiocheno cunctisque eorum B complicibus & communicatoribus respuere, damnare, & anathematizare perpetuo, omnesque istos & hujusmodi horribiliter exsecrari; nec umquam me cum talibus ullum quolibet modo profiteor habiturum esse consortium, sed ab his omnibus futurum prorsus alienum. Quorum pravitatem licet numquam voluntate receperim, tamen me quia calamitatis impulsu minus cautus videor incidisse, sub conspectu Dei & beati Petri apostoli, ejusque vicarii, ac totius ecclesiæ, mea (sicut dixi) professione voceque condemno, detestor, exhorreo: in sola me fide communioneque catholica & apostolica semper duraturum esse confirmans. Cui petitioni meæ manu mea subscripsi die tertio Iduum Martiarum, Viatore viro clarissimo Consule. Hæc vestræ beatitudini in conventu veC nerandorum[*] credidi meis manibus offerenda. Et alia manu: Ego Misenus huic petitioni meæ & a me oblatæ subscripsi, die & Consule suprascripto.

[*] Forte addenda vox, episcoporum.

Gelasius episcopus dixit: Quæ lecta sunt, transcribantur. Et adjecit: Quid videtur fraternitati vestræ statuendum, vestri quoque consilii participatione desideramus agnoscere. Levaverunt se omnes episcopi & presbyteri, rogantes & dicentes: Exaudi Christe: Gelasio vita, dictum vicies. Quod vobis Deus dedit in potestate, præstate; dictum duodecies. Hoc fac quod facit domnus Petrus, dictum decies. Ut indulgeas, rogamus; dictum novies. Cum denuo sedissent, Gelasius episcopus dixit: Sedes Apostolica quidem, quæ Christo Domino delegante totius ecclesiæ retiD net principatum, pro dispensatione curaque generali, quam vel pro fide catholica, vel pro paternis canonibus regulisque majorum necessaria semper circumspectione dependit, Misenum atque Vitalem, quos contra Eutychianæ pestilentiæ sectatores, vel contra eos qui talium se communione polluerant, suæ potestatis legatione suffultos ad Orientem dudum sub sanctæ memoriæ decessore meo præsule destinarat, quod apostolica præcepta declinantes quolibet modo in eorum adversum quos missi fuerant consortia recidissent, gestis synodalibus rerum discussione patefacta, communione pariter & honore merito jureque submovit.

E Quibus tamen misericordiæ locum memor supernæ pietatis pro suo moderamine reservavit: & dum conditionem posuit ultionis, spem noluit propitiationis abscindi: sicque suam sententiam temperavit, ut istorum veniam cum illorum mallet salute provenire, quorum fuerant participatione decepti: ac potius præberent eis, quos suo firmaverant in pravitate consensu, & salubrem correctionis metum, & emendationis imitandæ consortium. Denique sic ipsa animadversionis verba librata sunt, ut se illi & cum istis [a] perculsos adverterent, & ex eorum conditione non diffiderent posse salvari. In quo utique & his non est in totum via præclusa remeandi; & illis, si mallent, per istos est oblata correctio, studiumque porrectum,

[a] al. percussos

quo

quo possint meliore conatu præteritos compensare prolapsus; si favorem, quem prævaricatoribus facili voluntate detulerunt, in reformationem catholicorum potius converterent sacerdotum.

Dictum est enim, tamdiu istos fore suspensos, donec auctore Deo, & adnisu catholicorum principum, vel populi Christiani, Alexandrina catholico sacerdote cœpisset ecclesia gratulari: ut scilicet crederetur, nullo modo Græcos non posse renuere, quod viderent ab Apostolica sede fuisse damnatum: facileque eos posse de illorum supplicio commoveri, ut nossent quid vitarent, & quid consequenter ambirent: ac velle putarentur resipiscendo magis sentire cum rectis, quam jugiter errare cum perfidis. Exspectatumque diu est, ut his rationibus incitati contagia nefanda deponerent, [a] una cum Apostolica sede consentiendo, sicut de eorum speratum fuerat voluntate; [b] nitentesque catholicis sacerdotibus revocandi studium potius commodarent: quo ipsi ad orthodoxam recurrerent [c] unitatem; & istis qui illorum participes erroris exstiterant, ministrarent præstitutæ receptionis effectum. Nec qua fieri potuit occasione cessatum est, quo competenter admoniti & sufficienter instructi, pariter pericula vitanda cognoscerent: ac patere sibi januam, si sinceris mentibus hanc petiissent, apostolicæ communionis advetterent.

a mss. ut cum
b mss. nitentes catholicis.
c mss. veritatem.

Sed quia eo perventum est, ut hortamentis quoque medicinalibus, dum etiam quæ referrent contraria non haberent, differrent tamen hactenus adhibere consensum; illorum quidem difficultatibus paternum quemdam debemus pii doloris affectum: deprecantes omnipotentiam Dei nostri, quæ sola quamvis devias in veritatis viam potest convertere voluntates, ut eisdem suæ propitiationis operatione mirabili spiritum resipicentiæ & efficaciam correctionis dignanter infundat. Quæ donec (sicut de ejus virtute confidimus) divina placatione proveniant, hunc interim qui supplicat desiderabiliter expetentem nullatenus perire patiamur: ut cujus non sunt Orientales dejectione perterriti, ne in errore persisterent, saltem curatione provocentur, ut redeant ad salutem; præcipue cum dispositionis sedis Apostolicæ clementiam tenor comitetur ipse dictorum, neque prolata sibi repugnare constitutio judicetur. Definitum quippe est (ut superius jam prædictum est) eos de quibus agimus, eatenus debere suspendi; donec auctore Deo, & præfatis adnitentibus, Alexandrina catholicum receperit ecclesia sacerdotem. Non abrupte & sine exceptione propositum est: sed ea ratione depromptum est, qua sive illis adnitentibus, sive non adnitentibus, indifferenter videretur infixa sententia: ideoque sub quo tenore librata conditio est, eodem non exsistente, necessitatem suæ professionis absolvit. Quod enim cum adnisu prædictorum pronuntiatum est esse faciendum, hoc eodem non succedente non fieri posse, manifestum est. Sed cum eorum etiam faciendum memoratur adnisu, satis evidenter ostensum est, quod sine hoc non posset impleri. Licet ergo illi, quorum deesse probatur adnisus, de sua sint obstinatione miserandi: tamen quia deest, sicut sine eo effici non potest quod cum eodem effici posse præsumptum est; ita desistentibus causis, per quas hic articulus veniret ad terminum, insolubiliter non retinet obligatum.

Quapropter lata sententia, non exsistentibus per quæ possit usque ad sui exitum deputatam tenere mensuram, his consulendi, & his qui arctati tenebantur, tribuet libertatem. Et Apostolica quidem sedes (ut sæpe repetendum est) æstimans Orientales nullo modo non posse respuere quod sedes Apostolica refutasset, eosque saluti propriæ & apostolicæ communioni nullius præferre posse personam, hæc de eorum nitentibus melius æstimarat. Sed quod iterum non tacendum est, dolenda pernicies non velut improvidam bene de Orientalibus sentientem potest opinionem magis Apostolicæ sedis arguere, quam suæ pervicaciæ potius deputare, quod oblatum sibi tramitem propriæ redintegrationis secuta non fuerit: nec ideo tamen aliis debet medicinalem desiderantibus impedire per suam pervicaciam facultatem. Tunc enim dicta sunt de Græcorum consensione fidenter, quia & simul beati Petri societatem quibuslibet videbantur præponere posse personis; & qui exstiterunt ante catholici, æstimabantur consensuri facile veritati: atque ideo cujuslibet hominis affectum in desideriis apostolicæ communionis non posse præponere. Quæ cum nondum susceperint per quas hic ordo decurreret voluntates; id quod per eas fieri posse præsumptum est, cernitur absolutum; quoniam cum desunt qui perficiant, nullus provenire possit effectus; immo cum iidem ipsi, per quos judicabatur esse faciendum, ne efficiatur obsistant: qui si in hac sunt (quod absit) obstinatione mansuri: resoluta conditio est illius rei, quæ eorum studiis fiducialiter censebatur impleri.

Sin vero (sicut potius optamus) fuerint ad meliora conversi: ne inter hæc interim qui misericordiam postulat, vel ætate, vel morbo, quod frequenter impeditur, possit intercipi, dum super istis est consulendum, ne defuncto jam nullum possit remedium subrogari; quippe cum dictum sit, sive illis adnitentibus, sive etiam fortassis invitis, sed cum eorum magis adnisu quod promulgatum fuerat posse constare: sicut igitur cum illis annitentibus nullatenus pace fixa perdurant: hoc etiam tenore beatus Paulus apostolus non ideo (quod absit) fefellisse credendus est, aut sibi exstitisse contrarius; quoniam cum se ad Hispanias promisisset iturum, dispositione divina majoribus occupatus ex causis, implere non potuit quod promisit. Quantum enim ipsius voluntatis interfuit, hoc pronuntiavit, quod revera voluisset efficere: quantum ad divini secreta consilii, quæ ut homo omnia non potuit licet Spiritu plenus agnoscere, superna prætermisit dispositione præventus. Nec quia beatus Petrus apostolus pro affectu divinæ reverentiæ ipsi Domino respondit: *Non lavabis mihi pedes in æternum*; fefellisse (quod absit:) aut in sua putabitur minime constitisse sententia, quod mox eidem divinæ cesserit voluntati: & quod se [a] dixerit non esse facturum, causis adstrictus humanæ salutis expeteret prona voluntate faciendum.

Joan. 13.
a mss. dixerat.

Idcirco [b] illa non accedente via, qua eorum fuerat reconciliatio constituta, alteram licet adoriri, qua subveniatur, quibus subveniendum esse decretum est: maxime cum Miseno ex quolibet excessu vel qualibet prævaricationis pœna sufficiat: quæ usque eo tractata est, ut sola [c] considerationis humanæ suprema consideratione laxetur, remittendaque punitio sit, quæ non habet ultra quo crescat. Quia cum nulli animæ Deus omnipotens & misericors per ecclesiasticam pietatem quærenti noluerit remedium denegari; non dubium est, hoc ipso auctore Deo, & divina compunctione prodire; ut tunc de ejus receptione tractetur, quando ea non protelanda quoque necessitas compellat impendi: nostro præterea Salvatore beato Petro apostolo præ ceteris delegante: *Quæcumque ligaveris super terram, erunt ligata & in cælis; & quæcumque solveris super terram, erunt soluta & in cælis*: sicut & his verbis nihil constat exceptum, sic per apostolicæ dispensationis officium & totum possit generaliter alligari, & totum consequenter absolvi. Præcipue cum ex hoc magis præberi cunctis oportebat apostolicæ misera-

b mss. illa non faciente, f. forte favente, via.
c mss. conditionis.
Matth. 16.

tionis exemplum; ut absolutione, damnati si resipiscant universi, & ab errore se retrahant, atque ad apostolicæ communionis sinceram redeant unitatem, vinculis se damnationis illius, quam universaliter merito prævaricatores exceperant, non ambigant exuendos.

Neque enim qui longe positos ad integram fidem curare nitimur, revertentes in præsenti supplices refutare debemus: ubi solicite præcavendum est, ne conscientiæ detrimentum negantes, usque ad [a] extremum peccati materiam (quod absit) [b] nullatenus incidamus: censuræque [c] veritas etiam circa supplices, sine fine persistens, transeat in reatum. Proinde quantum, præmonente Domino, possibilitatis humanæ est, desideranti remedia præbeamus, [d] totum quod supra nostræ facultatis est modulum divino judicio relinquentes. Non autem nobis poterunt imputare, cur prævaricationis offensam viventibus remittamus; quod ecclesiæ, Deo largiente, possibile est: qui nos etiam mortuis veniam præstare deposcunt: quod nobis possibile non esse manifestum est: quia cum dictum sit, *Quæ ligaveritis super terram*, quos ergo non esse jam constat super terram, non humano, sed suo judicio reservavit: nec audet ecclesia sibimet vendicare, quod ipsis beatis apostolis conspiciat non fuisse concessum: quia alia sit causa superstitum, alia defunctorum.

Tulerit Vitalis sortem divini judicii, cui etiam, cum magnopere vellemus, non potuit subveniri: huic saltem prosint, dum copia viventis admittat, in remediis assequendis alterius experimenta repente subtracti. Cumque scriptum noverimus: *Unus assumetur, & unus relinquetur*: hortatur nos intercepti periculum in superstite subsidia non differenda sanandi, qui hoc ipso recipiendus divinitus indicatur, cum illi supervivit, qui [a] ad hæc non meruit pervenire: & quoddam de utroque cælestis judicii refulget examen; ostenditurque nobis evidentius in duobus, in quo fuerit causa sine venia, & [b] in quo sit quæ indulgentia carere non debeat: atque ideo quam ipse quoque si superstes competenter Acacius expetisset, potuerat obtinere, (quippe de quo sic positum est, insolubilem fore, ut non diceretur: Etiamsi forte correxerit:) multo magis huic qui communione ejus infectus est, implorant flebiliter, pietatis est apostolicæ non negare.

[a] *ms.* extremam.
[b] *ms.* nullatenus.
[c] *ms.* severitas.
[d] *Hic locus integer, usque ad ea verba, alia defunctorum, citatur a Vigilio Papa, in Constitut. anno 553.*
Matth. 16.
Luc. 17.
[a] *ms.* ad hoc.
[b] *ms.* quo indulgentia carere non debet: atque adeo quod ipse quoque, inquit P. Diaconus.

Professus ergo Misenus regulariter se omnes hæreses, Eutychianam præcipue cum Eutychete, Dioscoro, Timotheo Æluro, Petro Alexandrino, Acacio Constantinopolitano, Petroque Antiocheno, vel cunctis eorum successoribus, sectatoribus & communicatoribus detestari, eosque anathemate ferire perpetuo; communionis apostolicæ, & sacerdotalis gratiam, quam catholica traditione percepit, recipiet dignitatis. *Omnes episcopi & presbyteri surgentes in synodo acclamaverunt*: Exaudi Christe: Gelasio vita: *Dictum quindecies.* Domine Petre, tu illum serva; *dictum duodecies.* Cujus sedem & annos: *dictum septies.* [c] Vicarium Christi te videmus: *dictum sexies.* Cujus sedem & annos: *dictum septies trigesies.*

Sixtus notarius sanctæ Romanæ ecclesiæ jussu domini mei beatissimi Papæ Gelasii ex scrinio edidi, die tertio Idus [d] Maii, Flavio Viatore viro clarissimo Consule. [e]

[c] *ms.* Vicarium Christi te videmus: *dictum undecies.* Apostolum Petrum te videmus: *dictum sexies.*
[d] *ms.* Martii.
[e] *Anno Christi* 495.

INCIPIUNT
DECRETA ANASTASII PAPÆ II.
AD ANASTASIUM AUGUSTUM.

Ex collectionibus Isidori & Dionysii Exigui mss. in Bibliotheca Collegii Parisiensis Societatis JESU.

I. *Quod pro Christo fungatur legatione, dum pro pace precatur ecclesia.*
II. *Quod non sit temere judicandum de his qui ad Dominum migraverunt.*
III. *Ut specialiter in ecclesia nomen taceatur Acacii.*
IV. *Quod magnopere contentio sit cavenda.*
V. *Ut Alexandrinos Imperator admoneat, ad fidem sinceram, & ad pacem redire catholicam.*
VI. *Admonetur Imperator, ut constitutis Apostolicæ sedis obtemperet.*
VII. *Quod eos, quos post damnationem suam vel baptizavit vel ordinavit Acacius, nulla portio læsionis attingat.*
VIII. *Quod mali, bona ministrando, sibi tantummodo noceant, nec ecclesiæ sacramenta commaculent.*

Gloriosissimo & clementissimo filio Anastasio Augusto, Anastasius episcopus.

EXordium pontificatus mei, primitus oblata populis pace pronuntio, & consequenter pro fide catholica humilis pietati tuæ precator occurro: in quo primum mihi divinum favorem propinquasse confido, quod nunc consonantia in me augustissimi nominis tui non dubium præstat auxilium: ut sicut præcelsum vocabulum pietatis tuæ per universas gentes toto orbe præfulget, ita per ministerium humilitatis meæ, sicut semper est, sedes beati Petri in universali ecclesia assignatum sibi a Domino Deo teneat principatum. Nec propter [f] unum mortuum, diutius tunica illa Salvatoris, desuper contexta per totum, male fortis patiatur incertum; quæ sola in discissionem pro firmitate sui venire non potuit, serenitate tua præcipue rempublicam gubernante. Cui etiam in privata vita tantum circa [g] sinceræ religionis studium fuit, ut (sicut fama certissima celebravit) nemo magis vel inter præcipuos sacerdotes præfixas a sanctis patribus regulas ecclesiæ custodisse dicatur. Quod sanctum studium cum majestate imperii crevisse confidimus.

I.

Legatione itaque fungimur pro Christo: [h] nec eos propter offensionem vel scandalum patiamini publice nominari, quorum merita vel actus illum judicem latere non possunt, in cujus jam sunt judicio constituti. Nec illic se potest interserere in corpore mortali adhuc temeraria præsumptio, in quo non solum confessio facit aperta merita singulorum, sed etiam silentii ipsius non potest latere secretum. Namque & prædecessor noster Papa Felix, & etiam Acacius, illic procul dubio sunt, ubi unusquisque sub tanto judice non potest perdere sui meriti qualitatem.

II.

Itaque monente nos beatissimo Paulo apostolo, ne quod sit in hoc offendiculum in ecclesia, dum, quod facere non possumus, de his, qui jam transierunt, ju-

[f] *Acacium CP. episcopum.*
[g] sinceram religionem, *Isidor.*
[h] ne, *Dionys.*

dicare conemur, observandum esse tranquillitas tua cognoscat. Ait enim de his qui de rebus ad Deum solum pertinentibus judicare præsumunt: *Nemo enim nostrum sibi vivit, & nemo sibi moritur. Sive enim vivimus, Domino vivimus: sive morimur, Domino morimur. Sive ergo vivimus, sive morimur, Domini sumus. In hoc enim Christus resurrexit a mortuis, ut & vivorum & mortuorum dominetur. Tu autem quid judicas fratrem tuum? aut tu quare spernis fratrem tuum? Omnes enim stabimus ante tribunal Christi. Scriptum est enim: Vivo ego, dicit Dominus, quoniam mihi flectetur omne genu: & omnis lingua confitebitur Deo. Itaque unusquisque nostrum pro se rationem reddet Deo. Non ergo amplius invicem judicemus: sed hoc judicate magis, ne ponatis offendiculum fratri vel scandalum.* Monet igitur beatus apostolus, ne de his nobis præsumamus judicium, de quibus nemo potest melius vel verius judicare, quam Deus: nec sibi in hoc [a] quispiam temerarios ausus usurpet, & propter hoc pax atque unitas ecclesiæ dissipetur. Nam & in Regnorum libro dicitur: *Non quomodo videt homo, videt & Deus: quia homo videt in facie, Deus autem videt in corde.* Item in Paralipomenon libro primo: *Et nunc, o Salomon, scito Deum patrum tuorum, & servi illi in corde perfecto & animo volente, quoniam omnia corda scrutatur Deus, & omnem cogitationem novit.* Item in Ezechiele: *Hæc dicit Dominus Deus: Sic dixistis, domus Israël, & cogitationes spiritus vestri ego novi.* Unde & de Domino judice dicitur in evangelio: *Sciens autem Jesus cogitationes eorum dixit: Quid cogitatis mala in cordibus vestris?*

Rom. 14. — a Dionys. quispiam temeratius. — 1. Reg. 16. — 1. Par. 28. — Ezech. 11. — Matth. 9.

III.

Precamur itaque clementiam vestram, ut specialiter nomen taceatur Acacii, ut quod multis ex causis scandalum vel offendiculum ecclesiæ concitavit, speciali appellatione taceatur: cum, sicut diximus, in generalitate sacerdotum, uniuscujusque meritum illum judicem latere non possit, qui novit quid cuique tribuendum sit pro æstimata dispensatione meritorum, cui soli cogitationes quoque manifestæ sunt. Quantos vero excessus atque præsumptiones habuerit Acacius, ne clementiæ tuæ suggerere per singula fortasse videatur onerosum; Cresconio vel etiam Germano fratribus & coëpiscopis meis, quos misimus ad serenitatem tuam, de causis singulis Acacii qualis fuerit, instructionem plenissimam dedimus, clementiæ vestræ specialius recensendam, si hoc pietati tuæ placuerit curiosius indagare; ne in aliquo suggestionibus nostris veritas defuisse videatur: ut pro divina sapientia vestra perspicue videre possitis, non superbia vel elatione, sedis Apostolicæ in Acacium talem processisse sententiam; sed facinoribus certis, (quantum nos extra illud judicium, quod solum falli non potest, æstimamus,) zelo magis divinitatis extortam.

IV.

Nos vero humiliter supplicantes, controversiam in ecclesia remanere nolumus: cum magis vitanda contentio sit, sicut dicitur in proverbiis: *Odium suscitat contentio. Omnes autem qui non contendunt, protegit amicitia.* Nam & Apostolus ad Corinthios: *Cum enim sint inter vos æmulationes & contentiones, nonne carnales estis, & secundum hominem ambulatis?* Item ad Philippenses: *Si qua ergo consolatio in Christo, si qua allocutio caritatis, si qua societas spiritus, si qua viscera & miserationes, implete gaudium meum; ut idipsum dicatis omnes, eamdem caritatem habentes: nihil per contentionem neque per inanem gloriam, sed in humilitate mentis invicem æstimantes semetipsis superiores; non sua singuli respicientes, sed aliorum.*

Prov. 10. — 1. Cor. 3. — Philip. 2.

V.

Hoc tamen præcipue insinuo serenitati tuæ, gloriosissime & clementissime fili Auguste, ut cum causæ Alexandrinorum pateurint piissimis auribus vestris, ad catholicam & sinceram fidem eos auctoritate, sapientia, divinisque vestris monitis, redire faciatis. Nam quid tenendum sit in religione catholica, secundum diffinita patrum, & prædicationem omnium sacerdotum qui in ecclesia floruerunt, si hoc quoque præceperitis, scientibus in memoriam transmittendo renovabimus, ignorantibus ad discendum pro officio nostræ instructionis offeremus, ut nulla extra hæc ingeniorum jactantia vel [a] pravitatis audiatur.

a pravitas. Dionys.

VI.

Illud vero peculiarius pro amore imperii vestri & beatitudine, quæ [b] consequi poterit regnum, pro apostolico officio prædicamus, ut (sicut decet, & Spiritus sanctus dictat) monitis nostris obedientia præbeatur: ut bona omnia vestram rempublicam consequantur, sicut in Exodo promittitur: *Si audieris vocem Domini Dei tui, & quæ placent ei feceris coram ipso, & obedieris præceptis ejus, & custodieris omnem justitiam ejus; omnem infirmitatem, quam importavi Ægyptiis, non importabo in te: ego enim Dominus sum, qui salvum facio te.* Et illic iterum tuba potentissima canitur: *Et nunc Israël, quid Dominus Deus tuus postulat a te aliud, quam ut timeas Dominum Deum tuum, & ambules in omnibus viis ejus; & diligas eum, & servias Domino Deo tuo ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, custodire præcepta Domini Dei tui, & justitias ejus, quas ego mando tibi?* Hæc me suggerentem frequentius non spernat pietas tua, ante oculos tuos habens Domini in evangelio verba: *Qui audit vos, me audit: & qui vos spernit, me spernit. Et qui me spernit, spernit eum, qui me misit.* Nam Apostolus, concinens Salvatori nostro, ita loquitur: *Quapropter qui hæc spernit, non hominem spernit, sed Deum, qui dedit Spiritum sanctum suum in nobis.* Pectus clementiæ vestræ, sacrarium est publicæ felicitatis: ut per instantiam vestram, quam velut vicarium Deus præsidere jussit in terris, evangelicis apostolicisque præceptis non dura superbia resistatur; sed per obedientiam, quæ sunt salutifera, compleantur.

b vestrum consequi poterit regimen. Ibid. — Exod. 15. — Deut. 10. — Luc. 10. — 1. Thess. 4.

VII.

Nam secundum ecclesiæ catholicæ consuetudinem, sacratissimum serenitatis tuæ pectus agnoscat, quod nullum de his, vel quos baptizavit Acacius, vel quos sacerdotes sive Levitas secundum canones ordinavit, ulla eos ex nomine Acacii portio læsionis attingat, quo forsitan per iniquum tradita sacramenti gratia, minus firma videatur. Nam & baptismum quod procul sit ab ecclesia, sive ab adultero, vel a fure fuerit datum, ad percipientem munus pervenit illibatum: quia vox illa, quæ per columbam sonuit, omnem maculam humanæ pollutionis excludit, qua declaratur ac dicitur: *Hic est qui baptizat [c] Spiritu sancto & igne.* Nam si visibilis Solis istius radii, cum per loca fœtidissima transeunt, nulla contactus inquinatione maculantur; multo magis illius, qui istum visibilem fecit, virtus nulla ministri indignitate constringitur. Nam & Judas, cum fuerit sacrilegus atque fur, quidquid egit inter apostolos pro dignitate commissa, beneficia per [d] indignum data, nulla ex hoc detrimenta senserunt; declarante hoc ipsum Domino manifestissima voce: *Scribæ, inquir, & Pharisæi super cathedram Moysi sedent: quæ dicunt, facite: quæ autem faciunt, nolite facere. Dicunt enim, & non faciunt.* Quidquid ergo ad hominum profectum quilibet in ecclesia minister officio suo videtur operari, hoc totum contineri implente divinitatis effectu; ita ille per quem Chri-

c. Distinct. Secundum ecclesiæ catholicæ. — Marc. 1. — Luc 3. — c al. in — Joan. 12. — d Implum. Isidor. — Matth. 23.

1. Cor. 3.

ſtus loquitur Paulus affirmat: *Ego plantavi, Apollo rigavit, ſed Deus incrementum dedit. Itaque neque qui plantat eſt aliquid, neque qui rigat, ſed qui incrementum dat Deus.* A Deo autem non quæritur, quis vel qualis prædicet, ut invidos etiam bene prædicare Chriſtum confirmet; quo malo diabolus ipſe dejectus eſt: & hoc ipſe prædicare non deſinit.

Philip. 1.

VIII.

Ideo ergo & ipſe Acacius, cujus nomen dicimus eſſe reticendum, male bona miniſtrando, ſibi tantum nocuit. Nam inviolabile ſacramentum quod per illum datum eſt, aliis perfectionem ſuæ virtutis obtinuit, ei autem obfuit. [a] Quod cum ita ſit, aliquorum in tantum ſe extendit curioſa ſuſpicio, ut imaginentur prolato a Papa Felice judicio, poſtea inefficaciter in ſacramentis, quæ Acacius uſurpavit, egiſſe: ac proinde eos metuere, qui vel in conſecrationibus, vel in baptiſmate, myſteria tradita ſuſceperunt, ne irrita beneficia divina videantur. Meminerint, in hac quoque parte ſimiliter tractatum prævalere ſuperiorem, quia non ſine uſurpatione nominis ſacerdotii, adjudicatus hoc egit: in quo virtutem ſuam obtinentibus myſteriis, in hoc quoque aliis rea ſibi perſona non nocuit. Nam ad illum pertinuit, quod tuba Davidica canitur: *Verumtamen Deus conquaſſabit capita inimicorum ſuorum, verticem capilli perambulantium in delictis ſuis.* Nam ſuperbia ſemper ſibi non aliis, facit ruinam; quod univerſa ſcripturarum cæleſtium teſtatur auctoritas: ſicut etiam per Spiritum ſanctum dicitur a propheta: *Non habitabit in medio domus meæ qui facit ſuperbiam.* Unde cum ſibi ſacerdotis nomen vindicaverit condemnatus, in ipſius verticem ſuperbiæ tumor inflictus eſt: quia non populus, qui in miniſteriis donum ipſius ſitiebat, excluſus eſt; ſed anima ſola illa quæ peccaverat, juſto judicio propriæ culpæ erat obnoxia; quod ubique numeroſa ſcripturarum teſtatur inſtructio. Unde remotis hominum ſtudiis ſive verſutiis, in hac adhuc præſenti fragilitate poſitorum, ſecundum preces noſtras adniſu & auctoritate imperiali offerte Deo noſtro unam catholicam eccleſiam & apoſtolicam: quia hoc ſolum eſt, in quo non ſolum in terris, ſed etiam in cælo triumphare ſine fine poſſitis. *Subſcriptio.* Omnipotens Deus regnum & ſalutem tuam perpetua protectione cuſtodiat, glorioſiſſime & clementiſſime ſemper Auguſte.

[a] *mſ.* Quod qui eſt, *mendoſe: forte,* Quod quoniam eſt.

Pſal. 67.

Pſal. 100.

FRAGMENTA EPISTOLÆ DOGMATICÆ Anaſtaſii Papæ ad Urſicinum.

Edidit Baluzius ex mſſ. Bellovac. & Corb.

NAm principium Deus Verbum has noſtræ naturæ primitias per multam ſibi bonitatem unire dignatus eſt: quia non permixtus, ſed in utriſque ſubſtantiis unus & ipſe viſus, ſecundum quod ſcriptum eſt; *Solvite templum hoc, & in tribus diebus ſuſcitabo illud.* Solvitur enim Chriſtus Jeſus ſecundum meam ſubſtantiam quam ſuſcepit, & ſolutum ſuſcitat proprium templum.

Joan. 2. 19.

Iterum Anaſtaſii Papæ ad Urſicinum.

Confitemur ergo Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum Filium Dei Unigenitum, ante omnia quidem ſæcula ſine principio ex Patre natum ſecundum deïtatem, noviſſimis autem diebus de ſancta Virgine Maria eumdem incarnatum, & perfectum hominem ex anima rationali & corporis ſuſceptione; homouſion Patri ſecundum deïtatem, & homouſion nobis ſecundum humanitatem. Duarum enim naturarum perfectarum unitas facta eſt ineffabiliter. Propter quod unum Chriſtum eumdem Filium Dei & hominis, unigenitum a Patre & primogenitum ex mortuis, confitemur: ſcientes, quod quidem coæterno ſuo Patri ſecundum divinitatem, ſecundum quam opifex eſt omnium, & dignatus eſt poſt conſenſionem ſanctæ Virginis, cum dixit ad angelum, *Ecce ancilla Domini, fiat mihi ſecundum verbum tuum*, ineffabiliter ſibi ex ipſa [a] ædificavit templum & ut ſibi univit. Quod non coæternum de ſua ſubſtantia e cælo detulit corpus, ſed ex maſſa noſtræ ſubſtantiæ, hoc eſt, ex Virgine, hoc accipiens & ſibi uniens: non Deus Verbum in carnem verſus eſt, neque ut phantaſma apparens; ſed inconvertibiliter, & incommutabiliter ſuam conſervavit eſſentiam, primitias noſtræ naturæ ſuſcipiens ſibi univit.

[a] *Forte,* ædificare templum, & ad ſibi unire.

Iterum ejuſdem Papæ ad eumdem Urſicinum.

Numquam autem per reſurrectionem unitionis noſtræ diſceſſit a proprio templo, nec diſcedere poteſt propter ineffabilem ſuam benignitatem.

LIBELLUS quem dederunt apocriſiarii Alexandrinæ eccleſiæ, legatis ab urbe Roma miſſis Conſtantinopolim ab Anaſtaſio Papa.

Ex codice Vaticano edidit Baronius, ad annum 497. num. XIV.

Glorioſiſſimo atque excellentiſſimo Patricio Feſto, & venerabilibus epiſcopis Creſconio & Germano, ſimul cum ejus poteſtate directis in legatione ab urbe Roma ad clementiſſimum & Chriſto amabilem Imperatorem Anaſtaſium, Alexandrinæ venerabilis eccleſiæ Dioſcorus preſbyter, & Chæremon lector, reſponſis ejuſdem eccleſiæ ſervientes.

VEnerabiles ſanctæ eccleſiæ Romanæ urbis atque Alexandrinæ, non ſolum fidem rectam & immaculatam, ex quo ſalutaris in eis prædicatus eſt ſermo, ſed etiam in divino miniſterio ſemper concordiam ſervaverunt. Quippe cum ab uno fuerit in utriſque jactum fidei fundamentum, (Petrum memoramus beatum apoſtolum, cujus per omnia ſanctus evangeliſta Marcus exſtitit imitator;) ita ut ſi quando contigerit in rebus ambiguis quædam epiſcoporum concilia celebrari, ſanctiſſimus is qui Romanæ præſideret eccleſiæ, reverentiſſimum Alexandrinæ civitatis archiepiſcopum deligeret, ut ſui curam loci ſuſciperet.

Sed hoſtem humani generis, cui bona peroſa ſunt, qui in perniciem noſtram impio ſemper furore graſſatur; non piguit per ſatellites proprios zizania inter utraſque conſerere, ut tantæ unitatis diſcordiam perpetraret. Nam Eutychete impiiſſimo contra fidem, quæ in beatiſſimis apoſtolis prædicata eſt, ſentiente & docere tentante, contigit per idem tempus ſedis Apoſtolicæ præſulem tunc Leonem litteras ad Chalcedonenſe concilium deſtinare; quarum litterarum fuere interpretes hi qui cum Theodoreto Cyrorum civitatis epiſcopo tunc fuerant Neſtorianæ hæreſis ſectatores: contraque eam fidem, quæ a venerabilibus trecentis decem & octo patribus eſt edita, ſupra memoratæ litteræ probantur exſiſtere; & non parvas occaſiones his, qui ejuſdem nefandiſſimi Neſtorii blaſphemias vindicant, præſtiterunt; ita ut licentius adſtruerent eumdem Neſtorium minime perverſa ſenſiſſe. His igitur cauſis Deo amabilis populus noſter offenſus eſt, & de Græca tranſlatione arbitratus eſt in Latino quoque ſermone ſenſum contineri, ac ſeſe ab unitate Romanæ diviſit eccleſiæ. Nec non etiam Romanus antiſtes, exiſtimans nos contra eam fidem, quæ tradita eſt a beatiſſimis apoſtolis, conſpiraſſe, a noſtra ſe communione ſuſpendit.

Verumtamen ejus volentes ſatisfacere ſanctitati, nos eam fidem tenere, quam princeps Apoſtolorum

Petrus, ejusque discipulus Marcus beatissimi credidetunt, & postmodum trecenti decem & octo venerabiles edidere pontifices, legatos ad urbem Romam nostra dirigere curavit ecclesia. Sed ibi quidam civitatis nostræ repertus est a recta fide dissentiens, atque ab ea ex causis quoque diversis alienus exsistens, qui hoc visus est perpetrare, ne ulla in suscipiendis legatis copia preberetur: qui nec ad faciem usque salutationis admissi, sine aliquo effectu reversi sunt.

Quia vero ante non multum temporis Photinus religiosus diaconus sanctæ Thessalonicensis ecclesiæ nobiscum de pace ecclesiarum verba conseruit, dixitque se ante spatium parvi temporis destinatum a sanctissimo archiepiscopo Andrea Thessalonicensis ecclesiæ ad Romanum pontificem Anastasium: & affirmabat de his, quæ nos vehementer offendunt, in translatione epistolæ sibi satisfactum fuisse a supradicto præsule Romanæ ecclesiæ, quod scilicet in epistolæ translatione comprobarentur errores: ipsam vero Latinam epistolam juxta fidem trecentorum decem & octo sanctorum patrum editam constitisse. Insuper quædam retulit ex persona ejusdem antistitis fuisse narrata, quæ ad vituperationem eorum, quæ in translatione sunt indita, pertinerent: & ad illos, qui ea confingere tentaverunt, ad satisfactionem eorum qui rectam fidem immaculatamque custodire non negligunt.

Quibus abunde sanatis, cupientesque pristinam redintegrari concordiam; maluimus etiam a vobis, si vera sunt illa quæ Photinus religiosus diaconus nobis retulerat, edoceri; vestræque desideravimus occurrere sanctitati, & de his omnibus habere colloquium. Verum sanctitas vestra non semel sed crebro nos docere dignata est in epistolæ interpretatione errores intersitos, non in Latino textu fuisse conceptos. Quapropter supplicavimus vobis, ut confessionem nostræ fidei sumeretis: pro qua venerabilis ecclesiæ nostræ legatione perfungimur: quam fidem etiam ubique sanctissimus archiepiscopus intimavit, & approbantium accepit rescripta cunctorum. Quod si etiam vestram huic fidei sanctam ecclesiam videretis congruere, nobis satisfieri jubeatis: ut sublatis e medio scandalis, ad pristinam tam Romana, quam Alexandrina venerabiles ecclesiæ redeant unitatem.

Hanc autem fidei confessionem vobis obtulimus, taliter continentem ex evangelicis apostolicisque præconiis inspiratione divina solam veram rectamque fidem; quam trecenti decem & octo venerabiles patres, qui in Nicæna synodo congregati sunt, ediderunt: quam & secuti sunt centum quinquaginta qui ad urbem regiam convenerunt æque venerandi pontifices. Hanc etiam exsequentes qui Ephesi collecti sunt patres, annuente quoque sedis Apostolicæ Papa sanctissimo Cælestino, sacrilegum damnavere Nestorium: pœnam in eos qui tentaverint fidem aliam statuere præfigentes: quam Nestorium nos quoque simul cum Eutychete contraria his quæ superius dicta sunt sentientes anathematis ultione damnamus: suscipientes duodecim illa capitula, quæ venerandæ memoriæ Cyrillus Alexandrinæ ecclesiæ quondam archiepiscopus scripsit. Confitemur autem unigenitum Dei Filium & Deum, qui secundum veritatem factus est homo, Dominum nostrum Jesum Christum; consubstantialem Patri secundum divinitatem, & consubstantialem nobis eumdem ipsum secundum humanitatem: qui descendit, & incarnatus est de Spiritu sancto ex Maria Virgine Theotoco, hoc est, Dei genitrice; unum Filium non duos exsistere. Unius namque dicimus unigeniti Filii Dei sive miracula, sive etiam passiones, quas sponte pro nobis carne sustinuit. Eos autem qui dividunt, vel confundunt, aut phantasiam aliquam introducunt, nequaquam omnino recipimus: quia incarnatio illa, quam Dei genitrix secundum veritatem ex se edidit, augmentum filii non effecit: mansit enim trinitas, etiam incarnato, quod unum ex Trinitate est, Verbo Dei. Hæc itaque scripsimus, non fidem novantes, sed vobis causa concordiæ satisfacere cupientes. Omnem autem qui aliter sentit, senseritve, seu nunc, seu aliquando, in quocumque loco, vel in quolibet concilio, anathematis pœna percellimus; præcipue vero Nestorium & Eutychetem, universosque qui illis assentiunt.

Vestra igitur reverentia suscipiens fidem nostram, hanc se præsuli Romanæ ecclesiæ Anastasio asseruit relaturam: quem & paratum exsistere memorabat satisfacturum illis qui fuissent a nobis hac causa transmissi. Illud etiam asserebat, [a] hanc fidem Dioscorum, Timotheum, Petrumque sensisse, nostræ quidem civitatis archiepiscopos: nec deberi in diptychis eorum nomina recenseri. Nos contra poposcimus, aut perduci adversus eos qui adstruant, talesque demonstrent; aut si non reperientur qui eos convincere potuissent, nobis pro eorum persona satis facientibus acquiescant; demonstrantibus & approbantibus, quod hanc fidem tenuerint, docuerint, cunctisque quos informaverunt, tradiderint præfati parentes nostri & archiepiscopi Timotheus, Dioscorus, & Petrus. Vestra autem sanctitas [b] tenuit, dicens, non sibi fuisse præceptum ab Apostolicæ sedis antistite de his facere quæstionem.

Hujus rei gratia obtestamur vos coram magno Deo & Salvatore nostro Jesu Christo, qui de sancta & Dei genitrice Maria Virgine incarnatus & natus est, quique concordem glorificationem servitutemque fidelium probat libenter & suscipit; & sanctis angelis ejus; per hanc eamdem immaculatam quæ de illo est fidem; ut ad urbem Romam, favente Domino, venientes, hanc chartulam offeratis Apostolicæ sedis antistiti Anastasio, quæ ex persona sanctæ ecclesiæ Alexandrinæ vobis oblata est: ut ejus sanctitas relegens quæ sibi fuerint placita, seu litteris ad sanctissimum nostrum archiepiscopum datis, seu per aliquem internuncium manifestare dignetur. Nam cum a sanctitate ejus fidei rectæ fuerit servata confessio, quæ est a beatis patribus constituta, nos paratos exsistere profitemur ad urbem Romam legatos, qui pro unitate sanctarum Dei ecclesiarum agere debeant, destinare.

Confidimus autem in Domino nostro Jesu Christo, quod huic fidei ejus beatitudo consentiens, juxta illa quæ in responsione sunt posita, velut proprios etiam nostros populos arbitretur, & pro eorum regimine solicitudinem gerat, cupiens secundum Deum omnibus utilis approbari. Exemplum autem hujus chartulæ apud nos detinuimus: necesse habentes, si qua mora provenerit, quo minus sanctarum ecclesiarum unitas fiat, in illo glorioso de cælis adventu Domini nostri Jesu Christi, cum venerit judicare vivos & mortuos, ante tribunal ejus, ubi nulla est acceptio personarum, cum hoc assistere, ad refellendum eos qui sanctarum ecclesiarum neglexerunt unitatem.

[a] *Lege*, contra hanc fidem.

[b] *al.* retulit.

SYMMACHI PAPÆ EPISTOLÆ.

I.

Ad Liberium Patricium.

Ex collectione Isidori.

De electo episcopo Aquileiensi, cujus præbet electioni assensum.

Symmachus episcopus ecclesiæ catholicæ urbis Romæ, Liberio patricio salutem.

[a] Cum pro venerandæ religione conscientiæ verba dirigitis in Aquileiensis electione pontificis, & divinis initiata lingua cultibus militat consecranda, in ignoti nos diligentia sermonum vincula tenuerunt: quia nihil superat judiciis, quoties aliquid probatus extulerit. Quid enim sententiæ sequacium derelinquat, quando justitiæ obsequitur, cujus in examen definitio non vocatur? Agitis bono conscientiæ, quod vestro vix negaretur imperio. Exhibuit inter arbitros Marcellini venerabilis collegam maximus hominum, humilitate sublimior: & ne potestati favor per obliquos adscriberetur interpretes, quod de proprio descripsit ingenio, laudati junxit ad pretium. Egistis mediocrem, ne præcelsi esset suspecta prædicatio: clarissimorum testimonia, ut vires accipiant culmina, castigantur. Felix sacerdotium, cui facem prætulit plena mens luminis. Beata conversatio, quæ idcirco in discussionem deducta est, ut tanto vita adstipulante superaret, quæ non didicisset saporem victoriæ, nisi subjacuisset incertis. Semper innocentibus gloriam adversa pepererunt: providet defensores fortissimos mediocris impugnatio. Sed quid epistolæ terminos loquacitate produxi, coactas lege paginas in humana concinnatione transgressus? Jungo & ego amplissimis [b] patribus vestris pro modulo exiguitatis propriæ, vobis cælo obsequente consensum: & quod mirabile inter homines habetur, consideratione vestri attrahor ad amorem. Inspirata mihi per alterum placet affectio, dum manet caritatis imis inserta visceribus. Peregrinante persona, comitem se tamen cælestis gratia desideriis jungat: & dum cupitis datur effectus, aut veniat bonum pontificatus, aut faciat. Data XVIII. Kalendarum Novembrium die, indictione octava. [c]

[a] Est Ennodii prima epistola libri quinti.

[b] al. amplissimæ partibus

[c] Anno Christi 499.

II.

Ad Laurentium Mediolanensem, qua ejus virtutes describuntur.

Est in Collectione Isidori.

Dilectissimo atque carissimo fratri Laurentio Mediolanensis ecclesiæ archiepiscopo, Symmachus episcopus in Domino salutem.

[d] Prodit religiosæ votum conscientiæ, mens laudibus devota pontificum: assertio ingenii est, Deo obsequentibus mancipare quod loquimur: in quorum præconiis forte angustus sermo vulget imperitiam; manifestat tamen, si abstineatur, infantiam. Quis mendicam narrationem æstimet, quam vota locupletant? Sæpe in facundiæ dotibus pauper invenitur vana prædicantis, & e diverso thesaurus cordis irradiat in egestate verborum. Qui vice Dei judicat, non desiderat picta [e] alloquia, sed quæ infucatus commendat nitor ingenii: quia in his etiam sine amore blanditur eloquentia, in illis splendorem suum veritas nuda commendat. Sine phaleris est omne quod dictat affectio: ad unguem fabricantur illa, quæ volumus non tam speciem recti habere, quam similitudinem. Ad te, venerabilis mihi antistes Maxime, sermo est, cui cum meritorum testimonio virtus cœpit a vocabulo, in quo actus eloquitur, qui nomen appellat. Provida parentum diligentia tuorum, prius te [a] eligi [b] voluit, quam probari. Te olim sæcularibus inhærentem titulis, castrensis sudor excoluit: & ad ecclesiæ gubernacula pars adversa solidavit, sicut Dominus loquitur in evangelio: *Qui in minimo fidelis, & in magno fidelis est.* Te sacrum judex & consilii comitem meruit, & laboris. Bene, venerandis initiandus altaribus, & in laïca conversatione quod sacrum esset, elegisti. Tu pudicitiæ in illa ætate custos inventus es, in qua & lex obsequitur desideriis. Satis enim est, pueritiæ ambitum, quam licentia fulcit, [c] horreri. Christus milites suos, quos in personam ducis attollat, inter acies quærit hostiles. Adscitus ecclesiæ, pontificem actibus implesti ante tempora dignitatis. Non fuit advena benignitas, quæ naturæ innixa radicibus, de cano flore germen ostendit. Temporale enim est omne quod fingitur: perpetuum, quod cum ætate maturescit. Non tibi sacerdotium rem doni credimus evenisse, sed præmii. [d] Alii vulgari gratia lenocinante commendantur: tibi rigida circa culpabiles districtio dedit affectum. Manet te singularis sapientia, quæ licet generaliter optanda est, tamen exsistit in magistro necessaria. Frustra monitoris personam suscipit, qui impacti non prævalet æstimare pondus officii. Vilissimis comparandus est, nisi præcellat scientia & sanctitate, qui est honore præstantior. Dedit tibi apicem res judicii, non favoris. Dignus pontifice amor est, quem censura conciliat. Devenustat institutoris [e] genium, qui per solam gratiam vult placere. Tu his eruditus & formatus cæli beneficiis, plus agendo populum instituis quam docendo. Illa monita discipulorum conscientiam erudiunt, quæ probantur exemplo. Sine pudore invitat ad innocentiam, qui illam fuerit ipse sectatus. Te inter secreta penetralium quasi testem metuunt, qui peccare disponunt. Nascentibus culpis metus & reverentia tua negat [f] effectum. Qui inter exordia occurrit vitiis, & occasionem lapsuum adimit, & concupiscentiæ purgat auctorem. Hæc beatitudini tuæ quasi strictim pro linguæ meæ commendatione dedicavi: si precibus tuis vitæ successus arriserit, gestorum tuorum plena me relatione consecrabo; ut quæ universis nota sunt, mansuris in posterum litteris, quatenus gaudeat ætas secutura, serventur.

[d] Dictio tertia Ennodii data Stephano V. S. Vicario, dicenda Maximo episcopo.

[e] al. colloquia

[a] Laurentio ista non congruunt.

[b] al. eligere

Luc. 16.

[c] al. horrere

[d] al. Alius vulgi ora gratia lenocinante commendat.

[e] al. ingenium

[f] al. affectum

Exemplum libelli a Cæsario episcopo Symmacho Papæ oblati.

Ex editione P. Jacobi Sirmondi, Societatis Jesu.

Sicut a persona beati Petri apostoli episcopatus sumit initium, ita necesse est, ut disciplinis competentibus sanctitas vestra singulis ecclesiis, quid observare debeant, evidenter ostendat. In Gallia siquidem provincia ab aliquibus personis ecclesiastica prædia diversis titulis alienantur. Ita fit, ut pro suo quis arbitrio devota mente relinquentium & egentium necessitatibus deputatas imminuat facultates. Hoc postulamus ut fieri prohibeat Apostolicæ sedis auctoritas; nisi forsitan aliquid pietatis intuitu monasteriis fuerit

largiendum. Illud etiam pari supplicatione deposcimus, ut de laïca conversatione, qui in singulis judicum officiis meruerint, aut certe rexerint sub aliqua potestate provincias, nisi multo ante tempore præmissa conversatione legitima, & vita examinata, nullus clericus aut episcopus ordinetur. Viduas etiam jam diu religioso habitu assumpto, & sanctimoniales longo jam tempore in monasteriis consistentes, poscimus ut unicuique conjugii causa, nec volentes sibi jungere, nec invitas, rapiendi libera sit facultas. Illud etiam humili prece suggerimus, ut nulli per ambitum ad episcopatum concedatur accedere, nec data pecunia sibi potentes homines suffragatores adhibeant. Et ut hæc facilius possint custodiri, clerici vel cives decretum facere, vel subscribere, sine metropolitani notitia vel consensu penitus non præsumant. Hæc omnia ultione districtionis vestræ fieri prohibete; quatenus & in ecclesia vestra, & in supradicta provincia, disciplina bonis actibus amica servetur.

INCIPIUNT
DECRETA SYMMACHI PAPÆ, ad Cæsarium episcopum Arelatensem.

Ex collectione Isidori, tum edita, tum ms. In titulis canonum; quos habet collectio Dionysiana ms. in Collegio Paris. Soc. JESU, *hoc Constitutum dicitur esse Concilii secundi sub Symmacho*: De rebus ecclesiæ conservandis.

Cæsarii consultationibus respondet.

I. *Ut res ecclesiæ non alienentur.*
II. *Ut nullus honorem præmiis accipiat.*
III. *Ut laïci per gradus ad sacerdotium provehantur.*
IV. *Ut raptores viduarum, vel virginum, ab ecclesia communione pellantur.*
V. *Ut viduæ vel virgines continentiam professæ non nubant.*
VI. *Ut nullus per ambitum ad episcopatum accedat.*

Dilectissimo fratri Cæsario, Symmachus.

HOrtatur nos æquitas postulationis, desiderio fraternitatis tuæ gratanter annuere de singulis quæ ab Apostolica sede concedi [a] supplicas, quod a patrum cautela & provisione non discrepat. Et quamvis ecclesiasticæ regulæ pæne omnia comprehendant, tamen superfluum esse non credimus, [b] denuo quæ sunt sæpius interdicta repetere.

[a] *al.* postulas.
[b] *al.* nunc

I.

Possessiones igitur, quas unusquisque ecclesiæ proprio dedit aut reliquit arbitrio, alienari quibuslibet titulis atque [c] contractibus, vel sub quocumque argumento non patimur: nisi forsitan aut clericis honorum meritis, aut monasteriis religionis intuitu, aut certe peregrinis necessitas largiri suaserit: sic tamen ut hæc ipsa non perpetuo, sed temporaliter donec vixerint perfruantur.

XVI. Quæst. I. Possessiones quas.
[c] *al.* distractionibus.

II.

Illud magnopere commonentes, ut hi qui non Dei gratia, sed [a] promissione rerum ecclesiasticarum præmiis ad sacerdotium conantur accedere, desideriorum talium [b] priventur effectu. Qui [c] aut ab hujusmodi se intentione cohibeant, aut vindictis canonum sciant se sine dubitatione subdendos.

[a] *al.* promissis
[b] *al.* repellantur.
[c] *al.* Qui autem se ab hujusmodi intentione non cohibent, vindictis &c.

III.

De laïcis personis decernimus, ne facile ad sacerdotium permittantur accedere: quibus & tempora, & gradus constituti sunt, per quos ad hanc dignitatem debeant adspirare: quia quicumque sine instituto promovetur, non facile caret offensa; & sine experimento non potest quis electionis obtinere sententiam.

IV.

Raptores igitur viduarum vel virginum, pro immanitate tanti facinoris detestamur: illos vehementius persequendo, qui Deo sacratas virgines, vel volentes, vel invitas, matrimonio suo sociare tentaverint: quos pro tam nefandi criminis atrocitate a communione suspendi præcipimus.

XXXVI. Quæst. I. Raptores.

V.

Neque viduas ad nuptias transire patimur, quæ in religioso proposito diuturna observatione permanserunt. Similiter virgines nubere prohibemus, quas annis plurimis in monasteriis ætatem peregisse contigerit.

XXXVII. Quæst. I. Neque viduas.

VI.

Nullus itaque per ambitum ad episcopatus honorem permittatur accedere. Nam cum hic excessus in laïca conversatione culpetur, quis dubitat quod religiosis & Deo servientibus [d] inurat opprobrium? Si quis episcopatum desiderat, data pecunia potentes personas minime suffragatrices adhibeat: nec ad decretum sibi faciendum clericos vel cives subscribere, adhibito cujuslibet generis timore, compellat, vel præmiis aliquibus hortetur. Decretum sine Visitatoris præsentia nemo conficiat, cujus testimonio clericorum ac civium possit unanimitas declarari. Hortamur itaque, ut pro catholicæ religionis intuitu, & ecclesiarum pace, hæc universi fideli ac devota mente custodiant: quia non est dubium prævaricatores interdictorum talium juxta venerandos canones propriæ communionis subire jacturam. Hæc tamen ad omnium episcoporum volumus perferri notitiam. Deus te incolumem custodiat, frater carissime. Data VIII. Idus Novembris, Probo viro clarissimo Consule. [e]

III. I. Quæst. I. Nullus itaque.
[d] *al.* inducat.
I. I. Quæst. 6. Si quis autem episcopatum.
[e] *Anno Christi 502.*

ANNO CHRISTI 499.

SYNODUS ROMANA I.

Sub Symmacho Papa episcoporum LXXII. tempore Theodorici regis.

De tollendo ambitu in Comitiis Pontificiis.

Ex collectionibus Isidori, & Dionysii Exigui mss. quæ sunt in Bibliotheca Collegii Parisiensis Soc. JESU: aliisque mss.

TITULI CAPITULORUM.

I. *Suggestio Fulgentii archidiaconi ecclesiæ Romanæ, de congregata synodo ex præcepto Papæ Symmachi.*
II. *Interlocutio Symmachi, ut episcopalis ambitus radicitus amputetur.*
III. *Sententia synodi; ut si quis, Papa superstite, pro Romano pontificatu cuiquam quolibet modo favorem præstare convincitur, loci sui ordine vel communione privetur.*
IV. *Ut si Papa præventus morte, non potuerit ante de sui successoris electione decernere, is ordinetur antistes, quem cunctus clerus, aut certe pars major, elegerit.*

ANNO CHRISTI 499.

v. *Ut si quis ambientes, vel fautores ambientium, conjuratoresque prodiderit, non solum purgatus videatur esse, si fuerit particeps, verum etiam remuneratione dignissimus æstimetur.*

[a] *In mss. Colb. 1865. & aliis quibusdam,* Paulino V. C. *Consule.*

[a] POst consulatum Paulini viri clarissimi, Kalendis Martii, in basilica beati Petri apostoli, synodo præsidente beatissimo Papa Symmacho, Fulgentius archidiaconus dixit:

I.

Beatitudo vestra, directis antehac per provincias auctoritatibus, frequentem Italiæ sacerdotum synodum convocavit, quorum præsentia in vestris videtur oculis constituta. Nunc beatitudo vestra, quæ ad ecclesiasticas indemnitates, vel ad pacem totius ecclesiæ pertinent sive concordiam, dignetur tractabiliiter ordinare. Acclamatum est ab omnibus episcopis & presbyteris: Exaudi Christe: Symmacho vita. *Dictum est decies.* Cujus sedem & annos: *Dictum est novies.* Ut facias, rogamus: *Dictum est decies.*

II.

Symmachus episcopus ecclesiæ catholicæ urbis Romæ dixit: Concilium dilectionis vestræ, neglecta hiemis asperitate, solicitudo nostra pro ecclesiastica indemnitate specialiter congregavit: ut episcopalem ambitum, & confusionis incertum vel popularem tumultum, quem per subreptionem diaboli usurpatione aliquorum tempore ordinationis meæ constat exortum, communicato pariter tractatu, in futurum possimus robuste ac vivaciter amputare. Atque ideo caveamus in posterum, ne subversio disciplinæ, aut audacia præsumentium gestiat tentare similia: & pari adunatione tractemus, expressis scilicet sententiis sancientes, quid circa Romani episcopi ordinationem debeat custodiri. Universi episcopi vel presbyteri dixerunt: Ut fiat, rogamus: *Dictum est decies.* Ut scandala amputentur, rogamus: *Dictum est novies.* Ut ambitus extinguatur, rogamus: *Dictum est duodecies.* Exaudi Christe: Symmacho vita: *Dictum est sexies.* Cujus sedem & annos: *Dictum est quinquies.* Ut de præsenti fiat: *Dictum est decies.* Symmachus episcopus dixit: Quoniam fraternitas vestra curam provisionis nostræ suis exhortationibus incitavit, & parilem circa ecclesiæ tranquillitatem Dei nostri contemplatione animum præstat, sicut præfati sumus, deliberatione in præsenti habita, quid placeat ex omnibus vestris informate sententiis, quæ in hoc venerabili concilio per ecclesiastica recitentur officia. Cumque surrexissent, & paulo post iterum consedissent, Æmilianus notarius synodi decreta vulgavit:

III.

3. *Distinct.* 79. Si quis, Papa.

Ut si quis, Papa superstite, pro Romano pontificatu cuique quolibet modo favorem præstare convincitur, loci sui ordine privetur.

Propter frequentes ambitus quorumdam, & ecclesiæ nuditatem, vel populi collisionem, quæ molesta & iniqua incompetenter episcopatum desiderantium generavit aviditas; ut extinguatur futuris præsumptio tam perniciosa temporibus, constituit sancta synodus, ut si presbyter, aut diaconus, aut clericus, Papa incolumi, & eo inconsulto, aut subscriptionem pro Romano pontificatu commodare, aut pittacia promittere, aut sacramentum præbere tentaverit, aut aliquod certe suffragium polliceri, vel de hac causa privatis conventiculis factis deliberare atque decernere, loci sui dignitate atque communione privetur. Universa synodus surgens, Privetur, acclamavit: Exaudi Christe: Symmacho vita: *Dictum est decies.* Hic pax cum Symmacho: *Dictum est quinquies.* Cujus sedem & annos: *Dictum est octies.* Pari severitate feriendo eum, qui hoc, vivo (sicut dictum est) pontifice, quolibet modo fuerit ambiisse convictus, aut certe tentasse; omnibus pariter hujus culpæ reis anathematis pœna plectendis. Symmachus episcopus dixit: Ergo universitati placet, & ab omnibus recognoscitur vel probatur ista sententia? Universa synodus dixit: Placet: & quod omnibus placet, fiat.

IV.

10. *Distinct.* 79. Si transitus.

Si (quod absit) transitus Papæ inopinatus evenerit, ut de sui electione successoris (ut supra placuit) non possit ante decernere, si quidem in unum totius inclinaverit ecclesiastici ordinis electio, consecretur electus episcopus. Si autem (ut fieri solet) studia cœperint esse diversa eorum, de quibus certamen emerserit, vincat sententia plurimorum: sic tamen, ut sacerdotio careat, qui captus promissione, non recto judicio de electione decreverit. Synodus dixit: Placet: *Dictum est decies.*

V.

Ibidem. Si quis Papa superstite.

Propter occultas autem fraudes, & conjurationum secretas insidias, quas hujus sententia districtionis consequitur; si quis ad ecclesiasticam pertulerit notitiam consilia eorum, qui contra hanc synodum de pontificali egerint ambitu, & rationabili probatione convicerit; particeps actionis hujusmodi, non solum purgatus ab omni culpa sit, sed etiam remuneratione, quæ non indigna sit, sublevetur. Universa synodus surgens acclamavit: Placent omnia: Exaudi Christe: Symmacho vita. *Dictum est tricies.* Ut ista serventur, rogamus: *Dictum est decies.* Ut nullus aliter ad episcopatum Romanum deinceps veniat, precamur: *Dictum est decies.* Ut decreta nostra confirmes, rogamus: *Dictum est decies.* Symmachus episcopus catholicæ ecclesiæ urbis Romæ dixit: Acclamationes vestras, synodique judicium præsentia gesta suscipient. Et adjecit: Ea quæ ad sopiendos veternosæ præsumptionis errores, vel infensæ rebus ecclesiasticis ægritudinis morbos, quibus universalis afficiebatur ecclesia, deliberatio religioni congrua pacique constituit, firmitatem [a] perpetem sortiantur: ut præstante Deo, quem custodem rerum constat esse bonarum, synodalis ordinatio vigeat, atque omnes sine personæ alicujus distinctione constringat. Contra quam si quis sub qualibet occasione venire præsumpserit, [b] indicta superius districtione plectetur. [c] Et subscripserunt episcopi numero LXXIII.

Cælius Symmachus episcopus sanctæ ecclesiæ catholicæ urbis Romæ, his synodalibus constitutis, a me probatis atque firmatis, consentiens subscripsi.

Cælius Rusticus episcopus civitatis Minturnensis subscripsi, & consensi synodalibus constitutis, atque in hac profiteor me manere sententia.

Cælius Bonifacius episcopus ecclesiæ Veliternensis subscripsi, & consensi synodalibus constitutis, atque in hac me profiteor manere sententia.

[d] Misenus Cumanus.
Rufinus Casinus.
Cresconius Tudertinus.
Clarus Alliphanus.
[e] Basilius Tolentinas.
Vitalis Fundanus.
Decius Triumtabernensis.
Innocentius Mevanas.
[f] Bassus Ferentinus.
Vitalis Fanestrensis.
[g] Vitalianus Rusellanus.
Maximus Bleranus.
Constantinus Capuanus.
Benignus Aquævivensis.

[a] perpetuam, *Isidor.*
[b] indicta, *Dionys.*
[c] Et subscripsit Cælius Symmachus &c. *Dionys.* *Et post subscriptiones episcoporum, ponit,* Et subscripserunt episcopi numero LXXIII.
[d] *In mss.* Cælius Mesenus episcopus civitatis Cumanæ, *&c. ut tres priores. Ceteri episcopi apud Dionysium Exig. & in mss. Colbert. subscribunt eo ordine quem exhibemus, non Alphabetice, ut in libris editis.*
[e] *Dionys.* Tolenatis.
[f] *Dionys.* Ferentinis novi
[g] *Dionys.* Rosellanus.

Fortunatus

ANNO CHRISTI 499.

Fortunatus Sueffanus.
Palladius Sulmontinus.
Vindemius Antiatinus.
Constantius Otriculanus.
Joannes Ariminensis.
Germanus Pisaurensis.
[a] Martyrius Terracinensis.
Candidus Tiburtinus.
Laurentius Trebiensis.
Vitalianus Narniensis.
Serenus Numentanus.
Justus Acherontinus.
Adeodatus [b] Cerrensis.
Stephanus Nursiensis.
Dulcitius Sabinensis.
Fortunatus Anagninus.
Paschasius Vulturnensis.
Sanctulus episcopus Signinus, quia subscribere non potuit manu propria, subscripsit pro eo Fortunatus episcopus ecclesiæ Anagninæ.
Valerius Calenoranus.
Felicissimus Caudinensis.
Innocentius Forosempronienfis.
Valentinus Amiterninus: & pro Romano episcopo ecclesiæ [c] Pinnanatium.
Colonius Foroclodiensis.
Epiphanius Beneventanus.
Joannes Spoletanus.
Constantinus Venafranus.
[d] Maximianus Perusinus.
Sallustius Amerinus.
[e] Lucianus Tarquiniensis.
Mollentius Centumcellensis.
[f] Florentinus Pestanus.
Maximianus Subaugustanus.
[g] Fortunatus Fulginas.
Joannes Vibonensis.
Gaudentius Tyndaritanensis.
Mercurius Sutrinus.
Felix Nepesinus.
Serenus Nolanus.
Aucupius Puteolanus.
Timotheus Abellinas.
Rosarius Surrentinus, & pro fratre meo Urso episcopo subscripsi.
Stephanus Neapolitanus.
Gaudentius Vulsiniensis, & idem pro Projectitio episcopo Foronovano.
Quintus [h] Theatinus.
[i] Gaudentius Salernitanus.
Bellator Ostiensis.
Marius T.iferninus.
Lampadius urbis Albensis.
Adeodatus Formiensis.
Ursus Stabianus.
Saturninus Herdonitanus.

Subscripserunt presbyteri numero sexaginta [k] septem.

Cælius Laurentius archipresbyter tituli sanctæ Praxedis, his subscripsi & consensi synodalibus constitutis, atque in hac me profiteor manere sententia.
Januarius presbyter tituli Vestinæ.
Marcianus presbyter tituli sanctæ Cæciliæ.
Gordianus presbyter tituli Pammachii.
Petrus presbyter tituli sancti Clementis.
Paulinus presbyter tituli Julii.
Petrus presbyter tituli Chrysogoni.
Urbicus presbyter tituli sancti Clementis.
Asterius presbyter tituli Pudentis.
Andreas presbyter tituli sancti Matthæi.

[a] *al.* Martinus.
[b] *Dionys.* Cerentensis: *fort.* Acerrensis.
[c] *al.* Pinatlatum, *&* Bitinatum.
[d] *al.* Maximus.
[e] *al.* Licinianus.
[f] *Dionys.* Plestanus.
[g] *Dionys.* Fulgentianus.
[h] *Dionys.* Teatensis.
[i] *Dionys. addit,* Gaudentius Tadinatis.
[k] *al.* octo.

Hi quoque in mss. Colb. & apud Dionys. Exig. sunt eo ordine quem exhibemus, non ordine elementorum, ut in libris editis.

A Valens presbyter tituli sanctæ Sabinæ.
Felix presbyter tituli Equitii.
Soranus presbyter tituli Vestinæ.
Projectitius presbyter tituli Damasi.
Bonus presbyter [a] tituli Crescentianæ.
Justinus presbyter tituli Pudentis.
[b] Redemptus presbyter tituli Chrysogoni.
Opilio presbyter tituli Vestinæ.
Jovinus presbyter tituli Æmilianæ.
Paschasius presbyter tituli Eusebii.
Joannes presbyter tituli Pammachii.
Romanus presbyter tituli Tigridæ.
Marcellinus presbyter tituli Julii.
Servusdei presbyter tituli sancti Clementis.
B Dominicus presbyter tituli Crescentianæ.
Petrus presbyter tituli Chrysogoni.
Sebastianus [c] presbyter tituli Nicomedis.
Martinus presbyter tituli Cyriaci in [d] thermis.
Epiphanius presbyter tituli Cyriaci.
Abundantius presbyter tituli Sabinæ.
Marcellus presbyter tituli Romani.
Asellus presbyter tituli [e] Vizantis.
Agatho presbyter tituli sanctæ Susannæ.
Sebastianus presbyter tituli Equitii.
Valentinus presbyter tituli Eusebii.
Anastasius presbyter tituli Anastasiæ.
Genesius presbyter tituli Nicomedis.
Petrus presbyter tituli sanctæ Praxedis.
C Dionysius presbyter tituli Æmilianæ.
Epiphanius presbyter tituli Apostoorum.
Hilarius presbyter tituli sancti Laurentii in Lucina.
[f] Acontius presbyter tituli Fasciolæ.
Paulinus presbyter tituli Apostolorum.
Julianus [g] presbyter tituli Anastasiæ.
[h] Agapetus presbyter tituli Apostolorum.
Vincemalus presbyter tituli sanctæ Crescentianæ.
Benedictus presbyter tituli Gaii.
Redemptus presbyter tituli Tigridæ.
Severus presbyter tituli Gaii.
Stephanus presbyter tituli Apostolorum.
Venantius presbyter tituli Marcelli.
Crescentius presbyter tituli Apostolorum.
D Paulinus presbyter tituli sancti Laurentii.
Septiminus presbyter tituli Julii.
Julianus presbyter tituli Julii.
Paulinus presbyter tituli Fasciolæ.
Epiphanius presbyter tituli Fasciolæ.
Adeodatus presbyter tituli Equitii.
Dominicus presbyter tituli Marcelli.
Eutyches presbyter tituli Æmilianæ.
Marcus presbyter tituli Lucinæ.
Cyprianus presbyter tituli Marci.
Abundius presbyter tituli Marci.
Bonifacius presbyter tituli Cæciliæ.
Stephanus presbyter tituli Eusebii.
Timotheus presbyter tituli Marcelli.
E Victorius presbyter tituli [i] Sabinæ.
Laurentius presbyter tituli Æmilianæ.
Paulinus presbyter tituli sancti Laurentii.

Subscriptio diaconorum.

Cyprianus diaconus sanctæ ecclesiæ Romanæ regionis septimæ his subscripsi, & consensi synodalibus constitutis, atque in hac me profiteor manere sententia.
Anastasius diaconus regionis primæ, subscripsi.
Citonatus diaconus regionis quintæ, subscripsi.
Joannes diaconus regionis secundæ, subscripsi.
Item Joannes diaconus...... subscripsi.

[a] *al.* tituli Matthæi.
[b] *Dionys.* Redemptor.
[c] *Dionys.* Sabianus.
[d] *Dionys. non habet* in Thermis.
[e] *al.* Vis.
[f] *Dionys.* Agontius.
[g] *Ad eum a Gelasio Papa educatum scripsit Dion. Exiguus epistolam quæ exstat a nobis edita Tomo I. pag.* ...
[h] *Dionys.* Agapitus.
[i] *al.* sancti Laurentii.

Terrensis diaconus regionis primæ, subscripsi.
Tertullus diaconus regionis quartæ, subscripsi.

In ms. Paris. hæc adnotatio adjicitur: Hi sunt episcopi qui subscripserunt numero LXV. & Papæ presbyteri numero LXXIII. diaconi VII.

ANNO CHRISTI 506. *Sed in mss. proxime subjicitur præcedenti synodo: idcirco & a nobis exhibetur hoc loco.*

PROFESSIO JOANNIS DIACONI ex cod. ms. Bibl. Collegii Paris. Societatis JESU.

Cælius Joannes diaconus ecclesiæ Romanæ.

QUia me ad tempus ab ecclesia separavi, agnoscens errorem meum spero misericordiam beatitudinis vestræ, & redintegrari me unitati; consentiens quæ veneranda synodus judicavit atque constituit, anathematizans Petrum Altinatem & Laurentium Romanæ ecclesiæ pervasorem & schismaticum. Quod si aliquando similia adtemptavero in ea causa, de qua veniam apud apostolatum vestrum merui, tunc ecclesiasticæ subjaceam ultioni. Quod manu mea scriptum obtuli sub die XIV. Kalendarum Octobris, Messala viro clarissimo Consule.

ANNO CHRISTI 507.

INCIPIT PRÆCEPTUM, sive lex data a gloriosissimo rege [a] Theodorico contra illos sacerdotes, qui substantiam ecclesiæ jure directo aut vendere, aut donare præsumunt.

[a] *al.* Theoderico.

Domitori orbis, præsuli & reparatori libertatis, Senatui urbis Romæ, Flavius Theodoricus Rex.

Ex editione Lucæ Holstenii.

PErvenit ad nos, Patres conscripti, de ecclesiæ missa utilitate suggestio, & nostræ mansuetudinis grata sacri cœtus vestri ordinatio corda pulsavit. Et licet post venerabilem synodum ad hujusmodi decreta vestri sufficiat ordinatio sola judicii; tamen pro vestra hujusmodi præsentibus oraculis dedimus consolatione responsum; ut nulli fas sit ecclesiæ cujuslibet antistiti sub qualibet alienatione de proprietate contractus usumfructum plane suum cui salva voverint æquitate præstabunt. Neque enim frustrari sola pontificis voluntate vel cleri peregrinis debita omnibus vel statui ecclesiæ res delata. Quid enim tam profanum, quam ut hac largientis parte violetur arbitrium? Dum quod ad ecclesiam quisque voluit pertinere, prave sibi vindicent per usufructuariæ personæ contractus. Ergo si quis scelestis ausibus interdicta præsumpserit, & ultra usufructum retinere cupit, episcopo vel clero largiente, alienata res protinus cum fructibus a venerando præsule vindicetur. Et cetera. Data V. Idus Martias, Ravennæ, Venantio viro clarissimo Consule.

ANNO CHRISTI 499.

COLLATIO EPISCOPORUM, præsertim Aviti Viennensis episcopi, coram rege Gundebaldo, adversus Arrianos.

Ex tomo quinto Spicilegii.

PRovidente Domino ecclesiæ suæ, & inspirante pro salute totius gentis cor domini Remigii, qui ubique altaria destruebat idolorum, & veram fidem potenter cum multitudine signorum amplificabat, factum est ut episcopi plures non contradicente [b] rege congregarentur, si fieri posset, ut Arriani, qui religionem Christianam scindebant, ad unitatem possent reverti. Quod ut melius fieret, videreturque id non consilio accidisse, sed occasione; domnus Stephanus scripsit ad episcopos multos, & invitavit illos ad festivitatem Sancti Justi quæ instabat, in qua ob frequentiam miraculorum fiebat concursus plurimus populorum. Venerunt itaque de Vienna Avitus, de Arelate Æonius, de Valentia [a] .... de Massilia ..... ius, & plures alii omnes catholicæ professionis & laudabilis vitæ in Domino. Qui omnes ad salutationem regis cum domno Stephano ad Sarbiniacum, ubi tunc erat, profecti sunt. Erat quidam inibi de potentioribus Arrianis cum eo: qui si potuissent, prohibuissent nostrorum accessum ad regem: sed Domino cooperante, nihil profecerunt.

[b] Gundebaldo.

[a] Apollinaris.

Post salutationem factam, domnus Avitus, cui, licet non esset senior nec dignitate, nec ætate, tamen plurimum deferebatur, dixit ad regem: Si excellentia vestra vellet procurare pacem ecclesiæ, parati sumus fidem nostram tam clare demonstrare esse secundum evangelium & apostolos, quod nulli dubium erit, illam quam retinetis non esse secundum Deum & ecclesiam. Habetis hic de vestris qui sunt instructi in omnibus scientiis: jubeatis ut nobiscum colloquantur, & videant si possint respondere rationibus nostris, ut parati sumus respondere rationibus eorum.

Ad quæ rex respondit: Si vestra fides est vera, quare episcopi vestri non impediunt regem Francorum, qui mihi bellum indixit; & se cum inimicis meis sociavit ut me destruerent? Nam non est fides, ubi est appetentia alieni, & sitis sanguinis populorum. Ostendat fidem per opera sua.

Tunc humiliter respondit domnus Avitus, faciem habens angelicam, ut & sermonem: Ignoramus o Rex, quo concilio & qua de causa rex Francorum facit quod dicitis; sed scriptura nos docet quod propter derelictionem legis Dei sæpe subvertuntur regna, & suscitantur inimici omni ex parte, illis qui se inimicos adversus Deum constituunt. Sed redite cum populo vestro ad legem Dei, & ipse dabit pacem in finibus vestris; nam si habetis pacem cum illo, habebitis & cum ceteris, & non prævalebunt inimici vestri.

Cui rex: Nonne legem Dei profiteor? Sed quia nolo tres Deos, dicitis quia non profiteor legem Dei. In scriptura sancta non legi plures esse Deos, sed unum.

Ad quæ domnus Avitus: Absit, o rex, ut plures Deos colamus, *Unus est Deus tuus, o Israel.* Sed ille unus Deus in essentia, est trinus in personis; & Filius & Spiritus sanctus non sunt alii Dei, sed unus Deus, cujus prima persona est Pater, secunda Filius, tertia Spiritus sanctus: sed Patri non est alia substantia quam Filio: & Spiritui sancto non est alia quam Patri & Filio, & ille Deus qui olim locutus est per prophetas, novissime locutus est in Filio, & adhuc loquitur quotidie in Spiritu sancto. Et quamvis olim per prophetas, mox per Filium, nunc per Spiritum sanctum, unus idemque Deus loquitur; sed sic dicitur ad distinctionem personarum, cum revera sint coæternæ & consubstantiales. Hoc profitemur, & parati sumus ostendere.

Et cum videret regem pacifice audientem, protelavit sermonem & dixit: O si vellet sagacitas vestra cognoscere, quam bene fundata sit nostra fides, quantum boni vobis & populo vestro inde proveniret; nam & cælestis gloria vobis non deesset, & pax & abundantia in turribus vestris. Sed vestri cum sint inimici Christi super regnum vestrum, & super populum, iram desuper accendunt: quod, ut speramus, non esset, si velletis audire monita nostra, & jubere ut vestri sacerdotes de his nobiscum colloquantur coram subli-

ANNO CHRISTI 499.

miatc vestra, & populo vestro: ut sciatis quia Dominus Jesus est æterni Patris æternus Filius, & utrique coæternus Spiritus sanctus, unus Deus benedictus in sæcula, simulque ante omnia tempora & absque ullo initio.

Cum hæc dixisset procidit ad pedes regis, & amplectens eos flebat amare: procubuerunt & omnes episcopi cum eo. Unde rex valde commotus est, & inclinans se usque ad eos, erexit domnum Avitum cum ceteris, quibus amicabiliter dixit, se responsum daturum illis super petitionibus illorum.

Quod & crastina die factum est: Nam rex per Sagonam rediens, ad urbem misit ad domnos Stephanum & Avitum, ut venirent apud illum. Qui cum venissent, rex dixit ad illos: Habetis quod postulastis: nam sacerdotes mei parati sunt vobis ostendere, quod nullus potest esse coæternus & consubstantialis Deo. Sed nolo ut id fiat coram omni populo, ne turbæ excitentur: sed tantum coram senatoribus meis, & aliis quos eligam, sicut vos eligetis ex vestris quos volueritis; sed non in magno numero, & id fiet die crastina in hoc loco. Quo dicto episcopi salutato rege discesserunt & reversi sunt, ut omnia intimarent aliis episcopis. Erat autem vigilia solemnitatis sancti Justi. Et licet optavissent quod hoc fieret die solemnitatem sequenti, noluerunt tamen propter tantum bonum amplius procrastinare. Sed unanimiter decreverunt apud sancti Justi sepulcrum pernoctare, ut illo intercedente obtinerent a Domino petitiones cordis sui.

Evenit autem ut ea nocte cum lector secundum morem inciperet lectionem a Moyse, incidit in illa verba Domini: *Sed ego indurabo cor ejus, & multiplicabo signa & ostenta mea in terra Ægypti, & non audiet vos.* Deinde cum post psalmos decantatos recitaret ex prophetis, occurrerunt verba Domini ad Esaïam dicentis: *Vade & dices populo huic, audite audientes & nolite intelligere; & videte visionem, & nolite cognoscere. Excæca cor populi ejus, & aures ejus aggrava, & oculos ejus claude: ne forte videat oculis suis, & auribus audiat, & intelligat suo corde, & convertatur, & sanem eum.* Cumque adhuc psalmi fuissent decantati, & legeret ex evangelio incidit in verba, quibus Salvator exprobrat Judæis incredulitatem: *Væ tibi Corrazaïm, væ tibi Betzaida; quia si in Tyro & in Sidone virtutes factæ essent, quæ sunt factæ in vobis, jamdudum in cilicio & cinere pœnitentiam egissent.* Denique cum lectio fieret ex Apostolo, pronunciata sunt verba illa: *An divitias bonitatis ejus & longanimitatis contemnis? Ignoras quoniam sustinentia Dei ad pœnitentiam te adducit? secundum autem duritiam tuam & impœnitens cor thesaurizas tibi iram in tempore iræ.* Quod cum ab omnibus episcopis observatum fuisset, cognoverunt lectiones illas sic occurrisse volente Domino, ut scirent induratum esse cor regis, Deumque illum in sua impœnitentia relinquere, ad ostendendum divitias justitiæ suæ, unde valde tristes effecti, noctem in lacrymis transegerunt. Non destiterunt tamen veritatem nostræ religionis contra Arrianos asserere.

Exodi 7.

Esaïæ 6.

Math. 11.

Rom. 2.

Igitur tempore quo rex jusserat, conveniunt omnes episcopi & simul ad regiam vadunt cum multis sacerdotibus & diaconibus, & quibusdam de catholicis, inter quos erant Placidus & Lucanus, qui erant de præcipuis militiæ regis. Venerunt etiam Arriani cum suis. Cum ergo sedissent coram rege domnus Avitus pro catholicis, Bonifacius pro Arrianis, sermonem habuerunt. Sed postquam domnus Avitus proposuit fidem nostram cum testimoniis sacræ scripturæ, ut erat alter Tullius, & Dominus inspirabat gratiam omnibus quæ dicebat; tanta consternatio cecidit super Arrianos, ut qui satis amicabiliter audientiam præbuerat Bonifacius, nihil omnino respondere posset ad rationes domni Aviti, sed tantum quæstiones difficiles proponeret, quibus videbatur velle regem fatigare. Sed cum ab Avito urgeretur, ut responderet ad antedicta, promittens se etiam responsurum ad ea quæ proposuerat, non potuit respondere ad unam de rationibus quæ fuerant a domno Avito propositæ, neque ullam pro defensione suæ partis allegare; sed tantum os suum in conviciis aperiebat, & dicebat catholicos esse præstigiatores, & colere multitudinem Deorum. Quod solum cum diceret, videretque rex confusionem suæ sectæ, surrexit de sua sede, dicens quod in crastinum responderet Bonifacius. Discesserunt ergo omnes episcopi: & quia adhuc dies non erat inclinata, iverunt simul cum ceteris catholicis ad basilicam domni Justi confitentes Dominum quoniam bonus, & laudantes eum qui dederat illis talem victoriam de inimicis suis.

Sequenti vero die iterum ad regiam profecti cum his qui præcedenti aderant: cumque ingrederentur, invenerunt Aredium, qui eis persuadere volebat ut regrederentur; dicebat enim quod tales rixæ exasperabant animos multitudinis, & quod non poterat aliquid boni ex eis provenire. Sed domnus Stephanus, qui sciebat illum favere Arrianis, ut gratiam regis consequeretur, licet fidem nostram profiteretur, respondit ei quod non timendum erat, ne rixæ procederent ex inquisitione veritatis, & amore salutis fratrum suorum: immo nihil esse utilius ad jungendos animos in sancta amicitia, quam cognoscere apud quos esset veritas; quia ubicumque est, amabilis est, & professores ejus reddit amabiles.

Addidit insuper omnes huc venisse secundum jussionem regis, contra quod responsum non est ausus Aredius amplius resilire. Ingressi sunt ergo, & cum rex eos vidisset, surrexit in occursum eorum, mediusque inter domnum Stephanum & domnum Avitum adhuc multa locutus est contra Francorum regem, quem dicebat solicitare fratrem suum contra se. Sed cum responderent præfati episcopi, quod non esset melior via ineundi pacem, quam concordare in fide; & operam suam, si gratam haberet, pollicerentur pro tam sancto fœdere conciliando; nihil amplius locutus est: sed unusquisque locum, quem præcedenti die tenuerat, occupavit.

Cum itaque sedissent, domnus Avitus tam lucide probavit, quod catholici non plures deos adorabant, ut sapientiam ejus tam catholici quam adversarii cum stupore mirarentur. Id autem fecit ut responderet conviciis quæ Bonifacius in nostram fidem jecerat. Postquam ergo conticuit, ut locum daret responsionibus Bonifacii, nihil aliud potuit ille dicere, quam quod præcedenti die fecerat: & conviciis addens convicia, tanto impetu clamabat, ut præ raucitate non posset amplius loqui, & quasi suffocaretur.

Quod cum rex vidisset, & satis diu exspectasset, tandem surrexit vultu indignationem prætendens contra Bonifacium. Tunc domnus Avitus dixit ad regem: Si sublimitas vestra vellet jubere ut hi responderent propositionibus nostris, ut posset judicare quænam fides esset retinenda. Sed nihil rex respondit, neque ceteri Arriani qui erant cum illo: adeo stupefacti erant de doctrina & sapientia domni Aviti. Qui cum videret eorum silentium subjunxit: Si vestri non possunt respondere rationibus nostris, quid obstat, cur non omnes simul conveniamus in eadem fide? Tunc murmurantibus illis, de sua fide securus in Domino addidit: Si rationes nostræ non possunt illos convincere, non dubito quin Deus fidem nostram miraculo

confirmet; jubeat sublimitas vestra ut eam illi quam nos eamus ad sepulcrum hominis Dei Justi, & interrogemus illum de nostra fide, similiter & Bonifacius de sua: & Dominus pronuntiabit per os servi sui in quibus complaceat. Rex attonitus annuere videbatur: sed inclamare cœperunt Arriani, & dicere se pro fide sua manifestanda facere nolle ut fecerat Saül, & ideo maledictus fuerat; aut recurrere ad incantationes & illicita: sufficere sibi se habere scripturam, quæ sit fortior omnibus præstigiis. Et hæc semper repetentes, & boantes potius quam vociferantes; rex qui jam A surrexerat, accipiens per manus domnum Stephanum & domnum Avitum, duxit eos usque ad cubiculum suum: & cum intraret amplexus est eos, dicens ut orarent pro eo. Cognoverunt quidem illi perplexitatem & angustias cordis ejus, sed quia Pater eum non traxerat, non potuit venire ad Filium: ut veritas impleretur: *Non est volentis, neque festinantis, sed miserentis Dei.* Ex ea die plurimi Arriani ad pœnitentiam venerunt, & post aliquot dies baptizati fuerunt: & magnificavit Dominus fidem nostram per intercessionem domni Justi in conspectu omnium.

Rom. 9.

ANNO CHRISTI 501.

SYNODUS ROMANA PALMARIS,

ANNO CHRISTI 501.

Sub Symmacho Papa, in causa ejusdem Symmachi congregata.

Hanc synodum P. Jacobus Sirmondus Palmarem appellat, & mss. Isidorus in sua collectione synodum IV. Romanam. In duabus collectionibus mss. Dionysii Exigui, quæ asservantur in Bibl. Collegii Paris. Soc. Jesu, hoc habent initium: *Rufio magno Fausto Avieno V. C. Cos. sub die Kalendarum Novembrium*, QUARTA *synodus habita Romæ* PALMARIS. *Sancta synodus apud urbem Romam &c.* Hujus Concilii in Bibliotheca Collegii Paris. Soc. JESU exemplaria sunt mss. pervetusta quatuor.

a al. sub die Kalendarum Novembrium.

RUfo Magno Fausto Avieno V. C. Cos. sub die x. Kalendas Novembris, sancta synodus apud urbem Romam ex præcepto gloriosissimi regis Theodorici diversis e regionibus congregata in Christi nomine, dixit: Cum ex diversis provinciis ad urbem Romam convenire sacerdotes regia præcepisset auctoritas, ut de his quæ venerabili Papæ Symmacho Apostolicæ sedis præsuli ab adversariis ipsius dicebantur impingi, sanctum concilium judicaret; Liguriæ, Æmiliæ, vel Venetiarum episcopis (quos ad præsentiam principis ipse itineris ductus attraxit) consulendi regem incubuit necessitas, qua hos voluisset ætate fractos, debilitate corporis invalidos, congregari. Respondit præfatus rex piissimus bonæ conversationis affectu, plura ad se de Papæ Symmachi actibus horrenda fuisse perlata, & in synodo oportere (si vera esset inimicorum ejus objectio) judicatione constare. Memorati pontifices, quibus allegandi imminebat occasio, suggesserunt, ipsum qui dicebatur impetitus, debuisse synodum convocare; scientes quia ejus sedi primum Petri apostoli meritum vel principatus, deinde secuta jussionem Domini conciliorum venerandorum auctoritas ei singularem in ecclesiis tradidit potestatem: nec antedictæ sedis antistitem [b] minorum subjacuisse judicio, in propositione simili, facile forma aliqua testaretur. Sed potentissimus princeps, ipsum quoque Papam in colligenda synodo voluntatem suam litteris demonstrasse significavit: unde a mansuetudine ejus paginæ postulatæ sunt, quas ab eo directas constabat; hasque dari sacerdotibus sine tarditate constituit: & quidquid in eodem negotio actum est, scriptis Romam ex diversis terrarum vel regionum partibus, Dei prosecutione præventum est. Et dum in venerabili collectione sermo de incipiendo haberetur negotio, prout poscebat causæ tractatus, sanctus Papa Symmachus basilicam Julii, in qua [c] pontificum erat congregatio, (prout habuit cura cælestis) ingressus est, & de evocatione synodali clementissimo regi gratias retulit, & rem desiderii sui evenisse testatus est. Causa ergo de sacerdotum animis (quæ de concilio nondum firmato tristitiam ministrabat) abscissa est: auctoritatem ordinis corrigendi, sicut poscebant ecclesiastica statuta, in omnium qui ibidem convenerant episcoporum præsentia se dare professus est: sperans ut Visitator, qui contra religionem, contra statuta veterum, vel contra regulas majorum, a parte cleri vel ab aliquibus laïcis fuerat postulatus, ex ordinatione antistitum, sicut decebat sanctum propositum, prima B fronte cederet: & omnia quæ per suggestiones inimicorum suorum amiserat, potestati ejus legaliter ab honorabili concilio redintegrarentur seu redderentur: & tanti loci præsul regulariter prius statui pristino redderetur; & tunc, non ante, veniret ad causam: & si ita recte videretur, accusantium propositionibus responderet. Digna res visa est [a] maximo sacerdotum numero, quæ mereretur effectum: decernere tamen aliquid synodus sine regia notitia non præsumpsit. Sed suggestio justa per legatorum negligentiam non meruit secundum vota responsum. Jussus est [b] regis præceptionibus Papa Symmachus ante patrimonii vel ecclesiarum (quas amiserat) receptionem, cum impugnatoribus suis in disceptatione confligere: qui potestatis C suæ privilegia, & quæ pro conscientiæ (quantum juste æstimamus) emundatione submiserat, nec hac voluit vice resumere. Sed dum esset synodus in Jerusalem basilica Sessoriani palatii constituta, aliquibus sacerdotibus visum est, ut libellus, quem accusatores paraverant, qui quotidie seditionibus appellabant, susciperetur a synodo. In quo suscepto duo erant, quæ vel veritati inimica essent, vel ipsi (quantum ostenditur [c]) ecclesiastico proposito repugnarent. Unum, quia dicebant crimina memorati superius Symmachi Papæ apud regiam constitisse notitiam, quod falsum esse declaravit. Non enim quasi novam causam audientiæ D commisisset, si ejus conscientiam convictam de errore, solam sciret exspectare sententiam. Aliud, quod per servos, de his quæ objiciebant, se eum loquebantur posse convincere: addentes, ut ipse mancipia traderet, quibus (quantum illi asserebant) posset in judicatione superari. Quæ res canonibus & ipsis publicis erat legibus inimica: cum pactum statuta sanxissent, ut quos ad accusationem leges sæculi non admittunt, iis dicendi in cognitione, vel accusandi aliquid, deneganda esset licentia. Et dum inter ista, quæ essent facienda tractabatur, præfatus Papa, ut causam diceret, occurrebat. Qui veniens, ab irruentibus turbis E æmulorum suorum ita tractatus est, ut multis presbyteris, qui cum ipso erant, per cædem ipsam mortis fuisset occasio: quod probant recentium adhuc vestigia vulnerum: nisi illustris vir Comes [d] Aligernus: & sublimes viri Gudila & Vedeulfus, Majores domus regiæ, prospexissent: quos secum, unde egressus fuerar, ad beati Petri apostoli septa convexerat. His ita actis, & rebus varia confusione turbatis, iterum nos ad justitiam contulimus principalem; scientes, divinitate propitia, regere Dominum, quem ad Italiæ gu-

b inimicorum, Dionys.

c tunc, Isid.

Visitatorem siquidem rex petente parte adversa, vel seditiosis ob terrorem, Petrum Altinatem episcopum ecclesiæ Romanæ dederat. Extra, de restitutione spoliatorum, per totum.

a Episcoporum tot. Liber Pontif.

b regis, Isid.

c convenisse, Dionys.

3. Quæst. 4. & 5. per totum.

d al. Aligernius.

bernacula ipse providerat: cujus mansuetudini omnia per relationis seriem (sicut res poscebat) ingessimus; intimantes etiam, sæpe nominatum Papam post cædem, cui subjacuerat cum suis, si voluntatem rursum haberet exeundi ad judicium, fuisse commonitum: sed allegasse eum per directos episcopos, nominatis canonibus se cessisse, affectu purgationis suæ culmen humilians; qui tantis periculis pæne fuisset oppressus: dominum regem habere quod vellet jus faciendi, sed interim justitiæ renitentem, statutis canonibus non posse compelli. Ad hæc serenissimus rex taliter (Deo aspirante) respondit: In synodali esse arbitrio, in tanto negotio sequenda præscribere, nec aliquid ad se præter reverentiam de ecclesiasticis negotiis pertinere: committens etiam potestati pontificum, ut sive propositum vellent audire negotium, sive nollent, quod magis putarent utile, deliberarent: dummodo venerandi provisione concilii pax in civitate Rumana Christianis omnibus redderetur. Quæ cum juste offerrentur, Dei mandata complentes, Italiæ suum dedimus rectorem, agnoscentes nullum nobis laborem alium remansisse, nisi ut dissidentes cum humilitate propositi nostri ad concordiam hortaremur: quia unum tantæ rei restabat, unde Deo placeremus: scilicet, ut sancti [a] principis voluntate invitaremus Senatum amplissimum, quali oportuit legatione destinata: monentes & instruentes, causas Dei ipsius judicio esse committendas, qui valet corpus occidere, & animam mittere in gehennam: qui dicit: *Mihi vindictam, & ego retribuam:* apud quem conscientia nuda est: cui non absconduntur occulta. Cogitare prudentes viros oportere, quanta inconvenienter & præjudicialiter in hujus negotii principio contigissent: & nos viam per hanc quam ipsi vocabant remissionem, peccatis non aperire, sed claudere; qui, quod dicebatur, majori judici servamus: instruentes eos, quia per nos illis Christus innotuit, non esse ovium lupi insidias prævidere, sed pastoris: maxime quia in causa præfata multos, qui se dedignabantur agnoscere, & Deo satisfacere, error involverat. Et quia non poterant plura sub hac occasione ecclesiæ membra dispergi, sed magis per mansuetudinem sustineri; sicut boni nos operis Paulus magister instruxerat, dicens *sanandos esse plurimos per patientiam & doctrinam.* Et [b] quicumque putantur rei, & gravibus peccatis involuti, (quamvis nullus est qui delicto careat, sicut Joannes testatur Apostolus: *Si dicam quia peccatum non habeo, mendax sum:*) hos tamen magis pressuris hominum sustentari & perterreri, hasque passiones judicio divino suspendi, maxime cum illa quæ præmisimus inter alia de auctoritate sedis obstarent: quia quod possessor ejus quondam beatus Petrus meruit, in nobilitatem possessionis accessit, & claritatem veterem vobis dat de Christi dote rectoribus: clamans scriptum esse per prophetam ex persona Dei: *Numquid non valet manus mea ad consumendum eos qui erraverunt?* Hæc eadem sæpissime sicut oportuit commonentes, ut ab ista intentione discederent; & factum nostrum, quod Deus inspiraverat, juxta mandatum principis non discuterent, sed sequerentur, sicut decebat ecclesiæ filios: nec sub hac intermissione contenderent, & crescerent ecclesiæ detrimenta: quæ res poscebat cum festinatione succurri; & nobis hujus celeritatis, & illis obedientiæ necessitas imminebat; maxime cum omnem pæne plebem cernamus ejus communioni indissociabiliter adhæsisse, cujus nos non modica cura stimulabat, ne in aliquo laberetur errore. Quibus allegatis, cum Dei nostri obtestatione decernimus, harum necessitatum vel religionum consideratione adstricti, & cælesti inspiratione perpensis omnibus, quæ in causa erant, secretis: ut Symmachus Papa sedis Apostolicæ præsul, ab hujusmodi propositionibus impetitus, quantum ad homines respicit, (quia totum causis obsistentibus superius designatis constat arbitrio divino fuisse dimissum;) sit immunis & liber: & Christianæ plebi, sine aliqua de [a] objectis [b] oblatione, in omnibus ecclesiis suis, ad jus sedis suæ pertinentibus, tradat divina mysteria: quia eum ob impugnatorum suorum impetitionem, propter superius designatas causas, obligari non potuisse cognovimus. Unde secundum principalia præcepta, quæ nostræ hoc tribuunt potestati, ei, quidquid ecclesiastici intra sacram urbem Romam, vel foris juris est, reformamus: totamque causam Dei judicio reservantes, universos hortamur, ut sacram communionem (sicut res postulat) ab eo percipiant, & Dei & animarum suarum meminerint, quia ipse & amator pacis est, & ipse pax est, qui monet: *Pacem meam do vobis, pacem meam relinquo vobis:* & in quacumque civitate pacem esse confirmandam affirmans, beatos esse dicit pacificos. Hæc quicumque ex instructione nostra (quod non æstimamus) vel non [c] admittit, vel retractari posse crediderit, videat, quia in divino judicio contemptus sui rationem est (sicut de Deo confidimus) redditurus. De clericis memorati Papæ, qui ab episcopo suo ante tempus aliquod contra regulas discesserunt, & schisma fecerunt, hoc fieri decrevimus: ut eos satisfacientes episcopo suo, misericordia subsequatur, & officiis ecclesiasticis se gaudeant restitui: quia Dominus & redemptor noster oves perditas ab errore lætatur inventas, & super [d] profugum filium paternam liberalitatem cælestis [e] mediator accommodat. Quisquis vero clericorum, post hanc formam a nobis prolatam, quocumque sacrato Deo loco in ecclesia Romana missas celebrare præsumpserit, præter conscientiam Papæ Symmachi, dum vivit, statutis canonicis velut schismaticus percellatur. Ista sufficiat nunc cum Dei notitia nos sincere protulisse.

Subscriptio episcoporum.

Laurentius episcopus ecclesiæ Mediolanensis huic statuto nostro, in quo totam causam Dei judicio commisimus, subscripsi.

Petrus episcopus ecclesiæ Ravennatis huic statuto nostro, in quo totam causam Dei judicio commisimus, subscripsi.

Felix Interamnensis. [f]
[g] Bonifacius Aquævivensis.
Maximus Bleranus.
[h] Æmilianus Vercellensis.
Maximus Ticinensis.
Cassianus Mutinensis.
Gerontius [i] Fidenas.
Stephanus Venusinus.
Laurentius [k] Boianensis.
Fortunatus Fulginas.
Mercurius Sutrinus.
Stephanus Neapolitanus.
Hilarius Tempsanus.
[l] Maximianus Perusinus.
Innocentius Ferentinas.
Concordius Mesenas.
Vitalis Fundanus.
Castus [m] Pratensis.
[n] Aristus Ostiensis.
Martyrius Terracinensis.
Victor Lunensis.
Asterius Aquinas.
Chrysogonus Albanensis.
Amantius Potentinus.

Marginal notes: 6. Distinct. 17. Concilia s. ad hæc. — [a] Dionys. ante principis voluntatem. — Hebr. 10. — 2. Tim. 2. — [b] qui imputantur rei, Isid. — 1. Joan. 1. — Isai. 50. — [a] al. abjectis [b] oblatione, Isidor. — Joan. 14. — Matth. 5. — [c] admitti, Isid. — [d] prodigum, Isid. [e] medicator, Isid. — [f] Alibi alius ordo nominum subscribentium legitur: hunc habet collectio nostra & nostra mss. Dionysii Exiguo. [g] Al. mss. Paris. Benignus. [h] Anselmus Sanianus. [i] Al. mss. Fundensis: al. Ficulnensis. [k] Dionys. Bovianensis. [l] Dionys. Maximilianus. [m] Dionys. Portuensis [n] Dionys. Aristes.

ANNO CHRISTI 501.

Romanus [a] Nomentanus.
Ursus Reatinus.
Cresconius Tudertinus.
Innocentius Mevanas.
Joannes Spoletanus.
Eustasius Cremonensis.
Laurentius Bergomas.
Eucarpius Messanensis.
Rufentius Egnatinus.
Serenus Nolanus.
Marcianus Æsinus.
Eutychius Tranensis.
Fortunatus Anagninus.
Paschasius [b] Vulternensis.
Innocentius Forosempronienſis.
Felix Nepesinus.
Hilarus [c] Cupersanensis.
Innocentius [d] Trifernìnus.
Severinus Tyndaritanus.
Silvanus Veliterninus.
Sebastianus Soranus.
Mercurius Gabinas.
Felix Atellanus.
Rusticus Buxentinus.
Propinquus Trebiensis.
Adeodatus Formianus.
Bonifacius [e] Camerinensis.
Justus Signanus.
Vindemius Antiatinus.
Augustus Liparitanus.
Valentinus Amiterninus.
Fortunatus Suessanus.
Jocundus Augustanus.
[f] Trigidius Taurinas.
Viticanus [g] Calliensis.
Joannes Ariminensis.
Proculeianus Sepinas.
Candidus Tiburtinus.
Aprilius Laterinensis.
Asellus Populoniensis.
Memor Canusinus.
Callonicus Foroclodiensis.
Elpidius Volaterranus.
Joannes [h] Thuritanus.
Adeodatus Silvæ candidæ.
[i] Venerus Polensis.
Rogatus Taurominitanus.
Servusdei Veronensis.
Probus Camerinensis.
Dulcitius episcopus sancti [k] Anthimi.

[a] Dionys. Numentanus.
[b] Vulturnensis, Ibid.
[c] Dionys. Tempnensis.
[d] Dionys. Tifernorum Tiberinorum.
[e] Dionys. Camertinus.
[f] al. Tigridius.
[g] al. Celenensis.
[h] Turritanus, Dionys.
[i] Venerius Pallenensis, Dionys.
[k] Antonini mss. unus.

PRÆCEPTIO
quæ missa est per Germanum & Carosum episcopos.

Hæ præceptiones regiæ antecedunt synodum IV. Palmarem. Sunt in collectione mss. canonum in Bibl. Collegii Parisiensis Societatis JESU. Unde nunc primum prodeunt emendatæ, cum prius essent mendis inquinatissimæ.

Dominis sanctis & venerabilibus patribus, Laurentio, Marcellino, & Petro, & cunctis episcopis in Urbe residentibus, Theodericus rex.

Laurentio Mediolan. Marcellino Aquileiensi. Petro Ravennati.

VOs quidem rem fecistis proposito congruentem, nos potius de reditu vestro secundo consulere, quam indictum concilium alienæ facilitatis imitatione deserere; ne discedentibus universis sub manifesta deserti dispositione judicii major urbem regiam seditiosis motibus turba concuteret. Sed non optavimus commisisse, sanctæ congregationis examinis sub A hac protrahi dilatione negotium, nec universitatis animos gravius præjudicio pendere suspensos. Quia nec tranquillitati urbis definitionis mora, nec sacerdotali proposito sententia potest convenire discordiæ. Molesta igitur accepta confusione, quæ nata est, ceterorumque discessu, qui propter turbam quæ aut ausu aut vitio aliquorum contigit, iterata quæ cœperunt reliquere judicia: (Qui tamen, si quid dixerit, potius cogitassent exemplo vestro in urbe residere, exspectantes de his quæ illic facta de nostræ providentiæ ordinatione remedium:) Cum in multas se vias cogitatio nostra dispersit, ad hunc se tramitem consilii cura convertit; ut rursum ad Kalendas Septembris diem, eumdem censuerimus sacerdotum numerum B convenire, qui dudum fuerat convocatus. Ergo ingravatis sanctitatem vestram reliquorum præsentiam convenit opperiri, ut compresso tumultu & dissensione submota, quæ ab omnibus orta est ab omnibus causa peragatur. Nam Ravennam, quemadmodum speratis, non putavimus revocandum esse concilium, dum aliorum labore, aliorum permovemur ætate, parati ut nisi secundo conventu causæ finem judicium synodale posuerit juxta desiderium vestrum, quo nos poscitis esse præsentes; occupationibus nostris Romæ quietis amori postpositis, nos potius Romam Deo auctore veniamus: ut præsentibus saltem nobis citra confusionem atque discordiam, secundum Dei timorem tanta C causa terminum sortiatur. Ut non diutius urbs regia turbarum tempestate fatigetur, sed vestri æquitate judicii redeat ad quietem. Ne mora vobis videatur onerosa, fas est vestræ æstimare providentiæ, si commodo sit, aut sub nostrorum temporum tranquillitate tolerandum, solitumve in aliqua definitione concilio sub incerto ecclesiam, sub hoc certamine Romanam perdere civitatem. *Alia manu.* Orate pro nobis, domini ac venerabiles patres. Datum sub die VI. Idus Augusti. Rufo Magno Fausto Avieno V. C. Cos.

Anno Christi 501.

PRÆCEPTIO
Regis quarta, missa ad synodum, per Majorem domus regis.

D Fl. Theodericus Rex, universis episcopis ad synodum convocatis.

ROmanæ ecclesiæ pacem, episcopo Symmacho criminosis propositionibus impetito, sub ea quam cernitis confusione turbæ, quemadmodum magis potuit providentia nostra consulere, quam ut juxta petitionem Senatus & cleri, ad congregandos ex diversis provinciis causam revocare antistites, & de religiosæ sanctione personæ sanctum facere judicare concilium? In oculis sunt dudum ad universam synodum destinata, & conscientiæ nostræ adstipulantur oracula, quibus solius integritatis affectu hoc jus pontificibus commisimus evocatis, ut sub synodalis æqui- E tate sententiæ, aut propter objecta convictus, reatui subjaceret. Post hujusmodi constituta, quis finem tanto dandum dubitarit esse negotio? quis de tam numeroso concilio sacerdotum magis nasci crediderit confusionis ambiguum? quid profuit [a] sine vi tam de prolixo itinere cetera ad nos imposuisse negotia? quid tantarum ecclesiarum absentibus sacerdotibus fuisse suspensum? quid supererit reliquum, si de tanto exitu non datur [b] imperare conventum? Sed transacta sufficiant, quæ ad hoc tantum in memoriam satis est revocare, quod desinant. Bona est præteritorum recordatio: si quæ displicent, secuta cura correptionis emendet. Non saltem discedentibus aliquibus dilatoque negotio ad secundæ congregationis venientis repetita

[a] Locus in ms. immedicabilis.
[b] Forte, impetrare.

judicia, pro fide, pro innocentia, pro æquitate concordis, remotis studiis aliquibus dissentiat integritas. Hoc petitione nostra Romanæ confertur civitati, ut sacerdotali consideratione proposito delegato terminum detis sine contentione negotio; scientes examen vestrum de his, securum esse judicium. Cogitate matrem confusionis esse discordiam, & quemadmodum consensu dubia solidantur, ita etiam firma dissensione dissolvi. Numquid laboriosa, numquid conscientiæ vestræ gravia, numquid inimica proposito ab antistibus suis pacem poscit ecclesia; & ab his quibus per rationem professionis vestræ cura debeat esse propensior, fidem tumultuosam exspectat? Intentio est vobis servandæ justitiæ in cognitione: libertas remotis omnibus occasionibus integra sit vestræ voluntatis: objectorum criminum causa examinate judicium: dummodo studiosa certamina defendi amore, & omne confusionis amputetur ambiguum: maxime cum hanc vobis pro religionis reverentia, consideratione justitiæ nostræ, oracula tribuant facultatem; ut sicut vobis est inquirendæ in hoc negotio voluntas & cura veritatis, personis illic omnibus constitutis, per quas potest fides rerum, quæsita præstare, vos noveritis, & Deus, quid in ipsa causa judicare debeatis, pacem modis omnibus clero, Senatui & Romano populo post judicium reddituri: ne qua turbatio, nulla discordia in civitate remaneat. Si vero vultis ut quod propositum est, transeat sine discussione judicium; vos sciatis, & Deus, qualiter ordinetis: dummodo pax clero, Senatui, populoque Romano sub vestra ordinatione reddatur. Ecce coram Deo & hominibus arbitrio vestro committentes universa, conscientiam nostram, sicut decebat, absolvimus. Tantum est sub justa ordinatione rem fuisse finitam, & unitatem redditam discedentibus incidet. Neque enim tolerabile est ob hanc negligentiam regiæ civitatis amorem quo tenemur adremitti, aut rebus omnibus Deo auctore pacatis sola tranquillitate erigi, & in media urbe confundi, ut desideratur civilitas in [a] archilatiora, quæ est sub hostium vicinitatis cura. Et ne quid omisisse videamur, cum necessariam credideritis episcopi Symmachi in cognitione præsentiam, Gudilam & Bedeulphum sublimes viros, Majores domus nostræ, quos de præsente misimus [b] cum Conzatrierno: ne quid dubitationis habeat jussio nostra, sacramenta præstabunt satisfacturi designato episcopo, quemadmodum æstimaverit ordinatio vestra: sufficerit, ut vocatus ad concilium, citra Urbem & molestiæ metu securus occurrat. Orate pro me, domini sancti & venerabiles patres. Datum est sub die VI. Kalendas Septembris, Ravenna. Regnante supradicto feliciter: Rufino Avieno Fausto V. C. Cos.

Locus sine ope aliorum codicum insanabilis.

[a] *ms.* archelatiore.

[b] *ms.* cum illum Com. Atierno. *Forte,* cum illustri Comite Arierno.

Relatio episcoporum ad Regem.

Agimus Deo gratias, qui regum corda pietatis suæ manu & gubernat & temperat, quando ab ipso venit quod clementia vestra ex amore suo præceptis ad nos moderatissimis per Majores domus Gudilam & Bedeulphum sublimes vestros missis ostendit. Sic enim mansuetos principes cæli Dominus fecit esse quos diligit; & quibus est propitiata divinitas, eos in causis omnibus mandatis suis ordinat obedire: quod scriptum est, dicente Deo: *Sine me nihil potestis facere:* quod utique boni intelligendum est. Ideoque nostro toto affectu & obsequio jussioni vestræ parere voluimus: & ad Papam, qui impetebatur, quater cum sacerdotes nostros ex secunda synodo direximus, ut ad judicium conveniret. Sed occurrere se audientiæ nostræ penitus non posse statuit, mandans: Primum ad conventum vestrum, quando Romæ venistis, sine ali- qua dubitatione properavi, & privilegia mea voluntati regiæ submisi, & auctoritatem synodo dedi: sicut habet ecclesiastica disciplina, restaurationem ecclesiarum regulariter poposci: sed nullus mihi a vobis effectus est. Deinde cum venirem cum clero meo, crudeliter mactatus sum. Ulterius me vestro examini non committo: in potestate Dei est, & domini regis, quid de me deliberet ordinare. Post episcopos tamen ei Majorem domus vestræ illustrem virum Arigernum direximus, cui quid responsi dederit sua suggestione renuntiat: & intimamus tamen serenissimo domno, quia nobis quid possimus facere non remansit, nec invitum ad disceptationem nostram adducere possumus. Ipsi per canones appellationes omnium episcoporum commissæ sunt; & cum ipse appellat, ecquid faciendum? cum nec in absentem valeamus ferre sententiam, nec contumacis locum deputare, qui se judicibus occurrisse præclamat: maxime quia res nova est, & pontificem sedis istius apud nos audiri, nullum constat exemplum. Volumus quod restabat pacem juxta præceptum & voluntatem vestram reddere civitati, quæ res & proposito nostro amica est, & beatitudini vestrorum temporum congruebat. Quia confusione tantæ civitatis & gemimus, & horrescimus: ad amplissimum Senatum collegasque nostros secundo direximus, orantes ex verbis Apostoli, qui monet: *Quod ex vobis est, cum omnibus pacem habentes: non vosmetipsos vindicantes, carissimi, sed date locum iræ. Scriptum est etiam: Mihi vindictam, ego retribuam, dicit Dominus.* Nec admonitioni clericorum defuimus, quibus regulariter volumus subvenire. Quia etiam salutare monitum contempserunt; ideo vestri erit imperii nutu Dei respicere ecclesiæ redintegrationem, Romanæ civitatis, & provinciarum quietem. Nunc rogamus, ut infirmitatibus & [a] & deunitatis nostræ, quemadmodum pii domini, succurratis: quoniam calliditati sæculari sacerdotum simplicitas non sufficit, & jam diutius nostrorum mortes, & pericula propriarum pati non possumus: sed concedite nobis optatissimo præcepto vestro, ut ad ecclesias nostras liceat nos reverti, quia post hæc quæ suggessimus, nihil est quod a nobis possit ordinari. *Et alia manu:* Optamus vobis salutem, domine princeps.

Joan. 15. — *Rom.* 12.

[a] *Forte,* indemnitati.

PRÆCEPTIO REGIS.

Flavius Theudericus rex, universis episcopis ad synodum convocatis.

DEcuerat quidem beatitudinem vestram divinæ considerationis reverentia exortum jam finiisse negotium: ut vobis ordinantibus submoveri potuisset de tanta civitate confusio: maxime cum præteritis affectibus jusserimus, quemadmodum vestrum visum fuisset arbitrium, memoratum vos terminare debere certamen; dummodo sub justa ordinatione finitum, dissentientes unitati & concordiæ redderentur. Quam miramur denuo fuisse consultum: cum si nos de præsenti ante voluissemus judicare negotio, habito cum proceribus nostris de inquirenda veritate tractatu, Deo auspice, potuissemus invenire justitiam, quæ nec præsenti sæculo, nec futuræ forsitan displicere potuisset ætati? Sed quia non nostrum judicavimus de ecclesiasticis aliquid censere negotiis: ideo vos de diversis provinciis fecimus evocare; ut sub divini timore judicii, totius certaminis vobis disponentibus causa transiret: urbique nostræ, Deo favente, optata per vos concordia redderetur. Nunc vero eadem quæ dudum præsentibus intimamus oraculis, nos coram Deo & hominibus absolventes; ut causam Dei, quam vestræ congregationis amplissimo senatui, & pacem cle-

rieis sperantes, commisimus, quemadmodum visum fuerit, ordinetis: nec a nobis vestri exspectetur forma judicii, sed vos qualiter vultis ordinare. Sive discussa, sive indiscussa causa, proferte sententiam, de qua estis rationem divino judicio reddituri; dummodo, sicuti sæpe diximus, hoc deliberatio vestra provideat, ut pax Senatui populoque Romano, submota omni confusione, reddatur; ne qua, quod absit, post judicium turba, aut aliqua remaneat in civitate discordia. Sin autem secundum mandata nostra concordia sacratissimæ urbi a vobis fuerit restituta; tunc universitas agnoscere potuerit justum sacri ordinis vestri exstitisse judicium. Orate pro nobis, domini sancti ac venerabiles patres. Datum sub die Kalendarum Octobris.

SYNODO ECCLESIASTICO
Vir spectabilis Anagnosticus regis.

Primum salutandi episcopi, & dicendum eis causa quæ agitur.

SI mihi visum fuisset, aut justitiam habuisset, ut ego debuissem audire cum proceribus palatii mei, potueram tractare quomodo & Deo placuisset, & posteritati ingratum non fuisset: sed quia causa est Dei & clericorum: ideoque modo ad petitionem senatus vel cleri ex diversis civitatibus convenere antistites, velut Deo medio, secundum quod legitis in evangelio, & Apostolo ad Corinthios, hoc sequamini. Nam si meum animum requiretis, ut superius dixi, quæ præcipit Deus in evangelio, hoc sequamini. Si vero vobis visum fuerit sine discussione causam finire, aut discussam aut indiscussam, quemadmodum visum fuerit judicate. Meam personam nolite metuere, reddituri rationem ante conspectum Dei: tantum est ut Senatum, clerum & populum pacificum dimittatis, & quod judicaveritis scribatis. Nos autem hoc probabimus vos bene ordinare, si populo, Senatui, clero pacem integram reddatis. Quod si minime feceritis, ostendetis vos uni parti favisse. Nullius ergo personam ante oculos habeatis: quamvis si vobis aliquis violenter vellet quæ injusta sunt imponere, missis rebus vestris justitiam custodire debeatis. Nam multi & vestræ & nostræ regionis episcopi propter Dei causas, & de ecclesiis & de rebus suis jactati sunt, & tamen vivunt. Ego non solum impono, sed etiam rogo, ut faciatis quæ Deus præcepit, & quæ legistis in evangelio & apostolo. Si autem discutitis causam, vel sub aliquo colore melius causam judicatis. Si autem indiscussam dimiseritis, datis exemplum sacerdotibus omnino male conversandi. Hæc cum diceret, proposuit similitudinem: Aliquando ut ipse fieret Imperator, Aspari a senatu dicebatur: qui tale fertur dedisse responsum: Timeo ne per me peccandi consuetudo in regno nascatur. Ita dico & modo, ne irascantur sancti patres nostri: ne per eos, cum non discusserint & ita judicaverint, consuetudo peccandi omnibus sacerdotibus generaliter fiat. Item si voluerit discutere causam, ut securus egrediatur, Arigernus, Gudila, & Bedeulphus sacramenta ei præstabunt. De area vero vel de domo Lateranensi, prout judicatum fuerit, eidem synodus reddat. De vindicta, quæ sperant discussionem si eis placuerit, aut ipsi vindicent, aut quos deputemus legibus exsequantur culpas.

Locus obscurus & corruptus.

ANNO CHRISTI 502.

SYNODUS ROMANA

SUB SYMMACHO.

De rebus ecclesiæ conservandis.

Ex collectionibus antiquissimis Isidori, & Dionysii mss. quæ sunt in Bibl. Collegii Paris. Soc. JESU. In titulis Canonum & Decretorum, qui præfixi sunt Dionysianæ collectioni ms. hæc synodus tertia Romana appellatur: secundo autem concilio assignatur constitutum de rebus ecclesiæ conservandis: illud nimirum, quod superius inscriptum est ad Cæsarium episcopum Arelatensem.

TITULI CAPITULORUM.

I. *De prælocutione Papæ Symmachi, qui synodi statuta collaudans, clericorum suorum culpat excessus, quod inter alia etiam, propter constitutum illustris memoriæ Basilii, a sua communione desciverint.*
II. *Exemplar ipsius constituti synodo recensetur.*
III. *Sententia ipsius synodi, qua præfatum constitutum nullius esse momenti decernitur.*
IV. *Ut nulli Apostolicæ sedis præsuli possessionem ecclesiæ magnam vel parvam in perpetuum liceat alienare, vel commutationis obtentu ad cujuslibet jura transvertere.*
V. *De domibus ecclesiasticis, quæ sunt in urbibus, commutandis.*
VI. *Ut non liceat presbyteris urbis Romæ titulorum suorum prædia, seu quicquid juris eorum fuerit, quolibet alienare commento: qui vero hoc agere tentaverit, ordinis sui amissione plectatur.*
VII. *Ut qui petierit prædium ecclesiæ, & acceperit; aut si quis presbyterorum, aut diaconorum, necnon defensorum, danti subscripserit: anathemate feriatur.*
VIII. *Ut si quis anathematis pœnam parvi duxerit, etiam documento, quo se putat ecclesiæ prædium possidere, frustretur: liceatque cuilibet ecclesiasticæ personæ vocem contradictionis afferre, & cum fructibus præteriti temporis eadem prædia alienata reposcere.*

EXEMPLAR
Constituti facti a Domno Symmacho Papa.

De abroganda lege Odoacris regis, repugnante libertati ecclesiasticæ in electione pontificis, & de rebus ecclesiæ conservandis.

FLaviano [a] Avieno viro clarissimo juniore Consule, sub die VIII. Iduum Novembrium, in basilica beati Petri apostoli, residente venerabili viro Papa Symmacho, una cum venerabilibus viris & episcopis, Laurentio, Maximo, Petro, Laurentio, Æmiliano, [b] Tigridio, Felice, Bassiano, Crescentio, [c] Pacatiano, Benigno, Rufentio, Innocentio, Joanne, Maximo, Stephano, Joanne, Sereno, Eulalio, Proculeiano, Fortunato, Laurentio, [d] Eustathio, Marciano, Jocundo, Candido, Fortunato, Felice, Euticio, Elpidio, Aprile, Innocentio, Mercurio, Hilaro,

a Flavio. Dionys.
b Dionys. Trigido.
c Dionys. Pacatiano
d Dionys. Eustatio.

ANNO CHRISTI 502.

laro, Fortunato, Concordio, Asello, Innocentio, Stephano, Gerontio, Paschasio, Vitale, Memore, Severino, Hilaro, Veneriofo, [a] Innocentio, Casto, Colonico, Silvano, Maximiliano, Aristone, Severino, Propinquo, Martyrio, Valentino, Sebastiano, Romano, Vindemio, Vindemio, Victore, Dulcirio, Urso, Mercurio, Asello, Servodei, Adeodato, Asterio, Martiniano, Felice, Eusebio, Augusto, Projectitio, Chrysogono, Venantio, Rustico, Sallustio, Probo, Amando, Basilio, & Florentio. Residentibus etiam presbyteris, Projectitio, Martino, Epiphanio, Sebastiano, Servodei, Epiphanio, Octaviano, Anastasio, Abundantio, Vincomalo, Paulino, Juliano, Marcello, Agathone, Benedicto, Crescentiano, Paschasio, Juliano, Severo, Paulino, Adeodato, Joanne, Timotheo, Laurentio, Hilaro, Adeodato, Marco, Stephano, Venantio, Petro, Chrysogono, Litorio, & Chrysogono, Tinulo, vel [b] Maximo, Fortunato: adstantibus quoque diaconibus Anastasio, Hormisda, Joanne, & Agapeto; Symmachus episcopus ecclesiæ catholicæ urbis Romæ dixit:

[a] *al.* Innocentio.
[b] *Dionys.* Maximino.

I.

Bene quidem fraternitas vestra ecclesiasticis legibus obsecuta, sub divini timoris judicii quæ erant statuenda definivit: & ad justitiæ cumulum [c] pervenit, dum sufficienter universa complectitur, nec adjectione indiget plenitudo: maxime de clericis, quos amor dominationis invasit, & jugum disciplinæ ecclesiasticæ fecit respuere, quos propterea schisma fecisse, apud vos constitit: quibus misericordiam tamen, quam Deus mandat universis impendi, (sicut oportuit) non negastis: si duritia cordis eorum non sibi acquirat pœnam, dum contemnit oblata remedia, quorum excessus enarrare difficile est. Unum tamen, quod occurrit, venerando ordini vestro intimare non differo. Dixerunt inter alia, scripturam quamdam illustris memoriæ Basilium, quasi pro ecclesiasticæ amore substantiæ, conscripsisse: in qua nullus Romanæ ecclesiæ nec interfuit, nec subscripsit antistes, per quem potuisset sortiri legitimam firmitatem. Ne vero ego inde disputem [d], sed ut possit vestrum judicare concilium: requiratur & [e] deferatur in medium, ut lectione agnoscatis, cujusmodi possit habere substantiam. Sancta synodus respondit: Deferatur in medium, ut cujusmodi sit, possit agnosci. Et dum diceret, Hormisda diaconus recitavit:

1. *Distinct.* 96. Bene quidem.
[c] *Isid.* perduxit.
[d] unde possit, *Dionys.*
[e] referatur, *Dionys.*

II.

EXEMPLAR SCRIPTURÆ.

Cum in unum apud beatum Petrum apostolum resedissent, sublimis & eminentissimus vir, Præfectus prætorio atque Patricius, agens etiam vices præcellentissimi regis Odoacris, Basilius dixit: Quamquam studii nostri & religionis intersit, ut in episcopatus electione concordia principaliter servetur ecclesiæ, ne per occasionem seditionis status civilitatis vocetur in dubium: tamen admonitione beatissimi viri Papæ nostri Simplicii, quam ante oculos semper habere debemus, hoc nobis (meministis) sub obtestatione fuisse mandatum, ut propter illum strepitum, & venerabilis ecclesiæ detrimentum, si eum de hac luce transire contigerit, non sine nostra consultatione cujuslibet celebretur electio.

Et cum legeret, Cresconius episcopus civitatis Tudertinæ ecclesiæ surgens e consessu dixit: Hic perpendat sancta synodus, uti prætermissis personis religiosis, quibus maxime cura est de tanto pontifice, electionem laïci in suam redegerint potestatem, quod contra canones esse manifestum est.

Item Hormisda diaconus legit: [f] Nam & cum quid confusionis atque dispendii venerabilis ecclesia sustineret: miramur, prætermissis nobis, quidquam fuisse [a] tentatum; cum etiam sacerdote nostro superstite, nihil sine nobis debuisset assumi. Quare, si amplitudini vestræ vel sanctitati placet, incolumia omnia, quæ ad futuri antistitis electionem respiciunt, religiosa honoratione servemus, hanc legem specialiter præferentes, quam nobis heredibusque nostris Christianæ mentis devotione sancimus: Ne umquam prædium, seu rusticum seu urbanum, vel ornamenta aut ministeria ecclesiarum quæ nunc sunt, vel quæ ex quibuslibet titulis ad ecclesiarum jura pervenerint, ab eo qui nunc antistes sub electione communi fuerit ordinandus, & illis qui futuris sæculis sequentur, quocumque titulo atque commento alienentur. Si quis vero aliquid eorum alienare voluerit, inefficax atque irritum judicetur; sitque facienti, vel consentienti, accipientique anathema. Maximus episcopus [b] Bleranæ ecclesiæ dixit: Modo sancta synodus dignetur edicere, si licuit laïco homini anathema in ordine ecclesiastico dictare. Aut si potuit laïcus sacerdoti anathema dicere, & contra canones, quod ei non competebat, constituere. Dicite, vobis quid videtur? De me licuit laïco legem dare? Sancta synodus dixit: Non licuit. Et adjecit: Lege sequentia. Hormisda diaconus legit. Et is qui prædium rusticum vel urbanum juris ecclesiastici fuerit consecutus, noverit se nulla [c] lege vel præscriptione munitum: sed sive is qui alienaverit, sive is qui consequenter voluntate contraria prædium hujusmodi alienatum revocare tentaverit, id cum fructibus restituat, qui illud fuerit consecutus. Et cum legeret, Stephanus episcopus Venusinæ ecclesiæ surgens e consessu dixit: Perlegatur. Hormisda diaconus legit: Quam etiam pœnam placuit accipientis heredes proheredesque respicere. In qua re cuilibet clericorum contradicendi libera sit facultas. Iniquum est enim, & sacrilegii instar, ut quæ vel pro salute, vel pro requie animarum suarum unusquisque venerabili ecclesiæ pauperum causa contulerit, aut certe reliquerit; ab his, quos hæc maxime servare convenerat, in alienitatem transferantur. Plane quæcumque in gemmis, vel auro atque argento, nec non & vestibus, minus apta usibus vel ornatui videbuntur ecclesiæ, quæ servari ac diu manere non possunt, sub justa æstimatione vendantur, & erogationi religiosæ proficiant. Cumque lecta fuisset, Laurentius episcopus Mediolanensis ecclesiæ dixit: Ista scriptura nullum Romanæ civitatis potuit obligare pontificem, quia non licuit laïco statuendi in ecclesia, præter Papam Romanum, habere aliquam potestatem, cui [d] obsequendi manet necessitas, non auctoritas imperandi: maxime cum nec Papa Romanus subscripserit, nec alicujus secundum canones metropolitani legatur assensus. Petrus episcopus Ravennatis ecclesiæ dixit: Scriptura quæ in nostra congregatione vulgata est, nullis eam viribus [f] subsistere manifestum est: quia nec canonibus convenit, & [g] laïca persona concepta videtur: maxime quia in ea nullus præsul sedis Apostolicæ interfuisse, vel propria subscriptione firmasse monstratur. Eulalius episcopus Syracusanæ ecclesiæ dixit: Scriptura quæ in sacerdotali concilio recitata est, evidentissimis documentis constat invalida. Primum, quod contra patrum regulas a laïcis, quamvis religiosis, quibus nulla de ecclesiasticis facultatibus aliquid disponendi legitur umquam attributa facultas, facta videtur. Deinde, quod nullius præsulis Apostolicæ sedis subscriptione firmata docetur. Quod si cujuslibet provinciæ sacerdotes, intra terminos suos concilio habito, quidquam sine metropolitani, suive antistitis auctoritate tentaverint, irritum esse debere patres sancti sanxerunt: quanto magis, quod in Apostolica sede, non existente præsule, qui prærogativa beati

[f] *al.* Cui necquicquam.
[a] *al.* tentatum.
[b] Blendanæ, *Dionys.*
[c] legis præscriptione, *Isidor.*
23. XVI. *Quæst.* 7. Non placuit.
[d] subsequendi *Dionys.* *Nic. Concilii can.* 4. & 6.
[f] sustineri, *Dionys.*
[g] a laica manu, *Dionys.*
14. XVI. *Quæst.* 7. Laïcis quamvis.

Anno Christi 502.

meritis apostoli Petri per universum orbem primatum obtinens sacerdotii, statutis synodalibus consuevit tribuere firmitatem, a laïcis, licet consentientibus aliquantis episcopis, (qui tamen pontifici, a quo consecrari probantur, præjudicium inferre non potuerunt) præsumptum fuisse cognoscitur; viribus carere non dubium est, nec posse inter ecclesiastica ullo modo statuta censeri?

III.

Sancta synodus dixit: Liquet secundum prosecutionem venerabilium fratrum nostrorum, Laurentii, Petri, Eulalii, Cresconii, Maximi, vel Stephani, nec apud nos incertum habetur, hanc ipsam scripturam nullius esse momenti; quam, etiam si aliqua posset subsistere ratione, modis omnibus in synodali conventu provida beatitudinis vestræ sententia enervari conveniebat, & in irritum deduci: ne in exemplum remaneret præsumendi quibuslibet laïcis, quamvis religiosis vel potentibus, in quacumque civitate quolibet modo aliquid decernere de ecclesiasticis facultatibus, quarum solis sacerdotibus disponendi indiscusse a Deo cura commissa docetur. Symmachus episcopus dixit: Modo, quia Deus præsentiam vestram votivam mihi sub qualibet occasione concessit, volo (si placet) rem fieri firmam, quam credo ecclesiasticis facultatibus convenire, ut agnoscant omnes, quos in me vanus furor excitavit, nihil me magis studere, quam ut salvum esse possit quod mihi est a Deo sub dispensatione commissum; sed & quibuslibet successoribus Deum timentibus, gratum esse debeat, & ad ecclesiastici custodiam patrimonii pertinere. Sancta synodus dixit: Scimus provisionem vestram necessariis studere, & ideo in vestra est potestate sequenda disponere. Symmachus episcopus ecclesiæ catholicæ urbis Romæ dixit: Magna quidem venerando & sacerdotali debetur cultura proposito, cui imminet de studio, quæ recta sunt, non de necessitate, disponere. Sed quoniam in aliquibus aliena postulantibus, vitiorum mater avaritia, repudiatis honestatis repagulis, totum putat expedire quod libet: & ita, dum prædæ inhiat, patientia supernæ pietatis abutitur; exspectantibus correctionem, cælo moderante, judiciis se existimant non teneri: cum clarum sit, quod apud certos in occasionem rapiendi procedat divinæ mora sententiæ. Sed nobis quos pastoralis cura & ecclesiastica adstringit, pro dispensatione credita, ratio reddenda substantiæ: opus est, ut solicitudinem nostram, non solum ad præsentia, sed etiam ad secutura sæcula porrigamus; ne ad animæ nostræ detrimenta contingat, si hi, qui possunt statutis debere innocentiam, præsumentes de libertate, deliquerint; cum religiosa possint & nostra & successoris nostri potestate fulciri, legibus ecclesiasticis servientes.

IV.

His ergo perpensis, mansuto cum Dei nostri consideratione decreto, sancimus, ut nulli Apostolicæ sedis præsuli, a præsenti die (donec, disponente Domino, catholicæ fidei manserit doctrina salutaris) liceat prædium rusticum, quantæcumque fuerit vel magnitudinis, vel exiguitatis, sub perpetua alienatione vel communicatione ad cujuslibet jura transferre. Nec cujusquam excusentur necessitatis obtentu: quippe cum non sit personale, quod loquimur: nec aliquis clericorum vel laïcorum sub hac occasione accepta tueatur. Sed nec in usufructuario jure aliquibus dare liceat, nec data retinere, præter clericos, & captivos, atque peregrinos: ne malæ tractationis ministretur occasio, cum liberalitati illi alia itinera reserventur.

V.

Sane tantum domus in quibuslibet urbibus constitutæ, quarum statum necesse est expensa non modica sustentari, acceptis (si offerri contigerit) sub justa existimatione redditibus, & divini timore judicii, [a] commutentur.

VI.

Pati etiam ecclesiarum per omnes Romanæ civitatis titulos, qui sunt presbyteri, vel quicumque fuerint, adstringi volumus lege custodes: quia nefas dictu est, obligatione, qua se per caritatem Christi connectit summus Pontifex, ea hominem secundi in ecclesia ordinis non teneri. Quicumque tamen obligatus, Dei & decreti hujus immemor, cujus Romanæ civitatis sacerdotes volumus religiosis nexibus devinciri, in constitutum præsens committens, quidquam de jure titulorum vel ecclesiæ superius præfatæ quolibet modo, præter aurum, argentum, vel gemmas, vestes quoque, si sunt, vel si accesserint aliqua mobilia, ad ornamenta divina minime pertinentia, perpetuo jure, exceptis dumtaxat sub præfata conditione domibus, alienare tentaverit; donator, alienator, ac venditor, honoris sui amissione mulctetur.

VII.

Præterea, qui petierit, aut acceperit, vel qui presbyterorum, aut diaconorum, seu defensorum danti subscripserit, quo iratus Deus animas percutit, anathemate feriatur. Sitque accipienti, vel subscribenti de personis superius comprehensis, id est, quas anathemate feriri censuimus, (instituta pœna contubernalium servata) quam præmisimus in alienatore vindicta. Nisi forte & alienator sibi, dum repetit, & qui acceperit, celeri restitutione prospexerit.

VIII.

Quod si minore animæ suæ cura, quisquam remedium oblatum forte neglexerit, supra ea pœnarum genera, quæ superius tenentur adscripta, contra fas si quod conceptum fuerit documentum, universis viribus, quamvis ab initio nullas habuerit, effetetur. Sed etiam liceat quibuscumque ecclesiasticis personis vocem contradictionis afferre, & ecclesiastica auctoritate fulciri, ita ut cum fructibus possit alienata reposcere: nec aliquo se ante tribunal Christi obstaculo muniat, qui a religiosis animabus ad substantiam pauperum derelicta, contra fas sine aliqua pietatis consideratione dispergit. Hujus autem constitutionis legem in apostolica tantum volumus sede servari, in universis ecclesiis per provincias secundum animarum considerationem, quem proposito religionis convenire rectores earum viderint, more servato.

SUBSCRIPTIONES.

Cælius Symmachus episcopus ecclesiæ Romanæ huic constituto a nobis facto subscripsi.

Cælius Laurentius episcopus sanctæ Mediolanensis ecclesiæ huic constituto a venerabili Papa Symmacho facto subscripsi.

Petrus episcopus catholicæ Ravennatis sanctæ ecclesiæ huic constituto a venerabili Papa Symmacho subscripsi.

Eulalius episcopus ecclesiæ Syracusanæ huic constituto a venerabili Papa Symmacho facto subscripsi.

[b] Felix Interamnensis.
Cresconius Tudertinus.
Æmilianus Vercellensis.
Jocundus Augustanus.
[c] Tigridius Taurinas.
Vitalis Fundanus.
Bassus Mutinensis.
[d] Pacatianus Comaclensis.

[a] commodentur. *Ibid.*

c. XVII. q. 4. Quicumque episcoporum

[b] *Alius ordo habetur in Codice canonum ecclesiæ Romanæ. At in Collectione Dionysiana nostra mss. hic ordo servatur.*
[c] *Dionys.* Tigidius.
[d] *Dion.* Pagatianus.

ANNO CHRISTI 502.

Maximus Bleranus.
Martyrius Terracinensis.
Rufentius Ignatinus.
Basilius Tollentinas.
Martinianus [a] Ortensis.
Benignus Aquævivensis.
Fortunatus Suessanensis.
Severinus Tyndarinensis.
Eucarpius Messanensis.
Joannes Spoletinus.
Stephanus Venusinus.
Valentinus Amiterninus.
Romulus Prænestinus.
Probus [b] Carmenienſis.
Vindemius Antiatinus.
Candidus Tiburtinus.
Fortunatus Fulginas.
Proculcianus Sepinas.
Marcianus Æsinus.
Maximianus Perusinus.
Chrysogonus Albanensis.
Eutychius Tranensis.
Laurentius [c] Boïanensis.
Fortunatus Anagninus.
Paschasius Vulturnensis.
Marcus Samninus.
Aprilis Nucerinus.
Memor Canusinus.
Innocentius Forosempronienſis.

[a] Dionys. Agustensis.
[b] Dionys. Carmelanensis.
[c] Dionys. Bobianensis.

A Florentius [a] Vestinensis.
Felix Nepesinus.
Concordius Mesenas.
Amandus Potentinus.
Asellus Populoniensis.
Colonius Foroclodiensis.
Elpidius Volaterranus.
Projectus Forinovi.
Veneriosus Polensis.
Bonifacius Foroflaminiensis.
Sebastianus Soranus.
Rusticus Buxentinus.
Venantius Senogalliensis.
Victor Lunensis.
B Innocentius [b] Trifernitius.
Silvinus Veliternus.
Justus Signiensis.
Ariston Ostiensis.
Augustus Liparitanus.
Felix Nepesinus, pro Urso.
Asterius Aquinas.
Propinquus Trebias.
Eusebius Fanestris.
Romanus Numentanus.

[a] Dionys. Plestinus.
[b] Dionys. Tifernatis Tiberinorum.

Subjungitur hoc loco in collectione Isidori libellus Apologeticus Magni Felicis Ennodii pro subsequente synodo IV. Romana, quem magis idoneo loco lector reperiet inter ipsa Ennodii opera, a Sirmondo nostro cum notis edita.

ANNO CHRISTI 503.

EPISTOLA AVITI EPISCOPI VIENNENSIS

AD SENATORES URBIS ROMÆ
communi episcoporum Galliæ nomine scripta.

De synodo Romana, in qua episcopos Italiæ, qui ad eam convenerant, culpandos docet, quod de Pontificis Romani causa judicandum inferiores susceperint.

Avitus episcopus, Fausto & Symmacho Senatoribus urbis.

Ex ms. Regiæ Bibliothecæ.

PRimum fuerat talis status rerum desiderandus, ut ipsi per nos urbem orbi venerabilem pro dependendis divinis humanisque expeteremus officiis. Sed quia istud jamdudum per rationem temporum fieri posse cessavit; vellemus, quod fatendum est, vel eo securitatis accedere, ut quæ in causa communi supplicari oportet, amplitudo vestra congregatorum Galliæ sacerdotum relatione cognosceret. Sed quoniam hujus quoque nos voti compotes reddit provincia præfixis regnorum determinata limitibus; quam primum supplici prece posco, ne celeberrimo ordini vestro pagina hæc aliquod moveat quasi ab uno directa fastidium; quoniam a cunctis Gallicanis fratribus meis ad hoc ipsum non minus per mandata quam per litteras oneratus, quæcumque a vobis omnes ambimus, unus suggerenda suscepi. Dum de causa Romanæ ecclesiæ anxii nimis ac trepidi essemus, utpote nutare statum nostrum in lacessito vertice sentientes; quos omnes una criminatio utique sine invidia multitudinis percusserat, si statum principis obruisset: perlata est solicitudini nostræ ab Italia in exemplaribus sacerdotalis formula decreti, quam de Papa Symmacho apud urbem collecti Italiæ antistites ediderunt. Quam constitutionem licet observabilem numerosi reverendique concilii reddat assensus, intelligimus tamen sanctum C Symmachum Papam, si sæculo primum fuerat accusatus, consacerdotum suorum solatium potius [a], quam recipere debuisse judicium: quia sicut subditos nos esse terrenis potestatibus jubet arbiter cæli, staturos nos ante reges & principes in quacumque accusatione prædicens; ita non facile datur intelligi, qua vel ratione, vel lege, ab inferioribus eminentior judicetur. Nam cum celebri præcepto Apostolus clamet, accusationem vel in presbyterum recipi non debere; quid in principatum generalis ecclesiæ criminationibus licere censendum est? Quod synodus ipsa venerabilis laudabili constitutione prospiciens, causam quam (quod salva ejus reverentia dictum sit) pæne temere susceperat inquirendam, divino [b] potius servavit examini: perstringens tamen, prout breviter potuit, nihil vel sibi, D vel gloriosissimo viro Theuderico regi, de his quæ Papæ dicebantur objecta patuisse. Quibus cognitis, quasi Senator ipse Romanus, quasi Christianus episcopus obtestor, (sic divinitatis, quam colitis, dono temporibus vestris prosperitas optata succedat; sic dignitas, qua floretis, universo orbi speciem Romani nominis mundo labente contineat:) ut in conspectu vestro non sit ecclesiæ minor, quam reipublicæ status; quodque vobis Deus posse præstitit, prosit & nobis: nec minus diligatis in ecclesia vestra sedem Petri, quam in civitate apicem mundi. Si profundo illo tractatus vestri consilio rem videtis, non ea tantummodo quæ Romæ geritur causa cogitanda est. In sacer-

[a] al. adsciscere
1. Tim. 5.
[b] al. curium

dotibus ceteris potest, si quid forte nutaverit, reformari: at si Papa urbis vocatur in dubium, episcopatus jam videbitur, non episcopus, vacillare. Nostis bene inter quas hæresum tempestates, veluti ventis circumflantibus, fidei puppem ducamus. Si nobiscum hujusmodi pericula formidatis, expedit ut gubernatorem vestrum participato labore tueamini: alias autem quæ ratio est, si nautis in magistrum furentibus non sine illorum periculo cedatur isto discrimine? Reddet rationem qui ovili Dominico præest, qua commissam sibi agnorum curam administratione dispenset; ceterum non est gregis pastorem proprium terrere, sed judicis. Quapropter reddite nobis principalem, si tamen necdum est restituta concordiam: quia clienti vestro, venerabili Symmacho presbytero, idcirco laborem hujus fatigationis injunximus; ut nobis in vestrarum oraculo litterarum per redintegratæ pacis nuntium supplicationis nostræ referret effectum.

ANNO CHRISTI 503.

SYNODUS ROMANA

CCXVIII. Episcoporum, [a] sub Symmacho Papa, tempore Theodorici Regis.

[a] al. præsidente sanctissimo Papa.

Ex Collectione Isidori.

POst consulatum Avieni, cum in unum, annuente Domino, ante confessionem beati Petri apostolorum principis resedissemus, sancta synodus dixit: Libellus qui synodali auctoritate contra eos qui adversus quartam nostram synodum, quæ habita est Romæ palam mutire præsumpserunt, ab Ennodio conscriptus est, coram omnibus deferatur, & in præsentia omnium legatur atque roboretur. Quo recitato, & ab omnibus consona voce comprobato, sancta synodus dixit: Hæc futuris temporibus [b] reserventur, atque ab omnibus teneantur, & in omnibus serventur. Hic libellus integerrime synodaliter ab omnibus teneatur, atque inter quartæ & quintæ synodorum nostrarum actiones interponatur, & ita sicut harum synodorum decreta habeatur: quia synodali auctoritate conscriptus est & roboratus. Ad quæ ter beatissimus Papa respondit: Juxta vestram omnium fiat voluntatem: & ut judicatis, apostolica habeatur auctoritate, & inter apostolica, quod dicitis, interponatur decreta, & sicut cetera apostolica ab omnibus teneantur decreta. Ad quæ omnes ter una voce responderunt, dicentes: Ut fiat, rogamus: Ut fiat, rogamus: Ut fiat, rogamus. Postque clamatum est ab omnibus episcopis & presbyteris: Illi qui Papam Symmachum accusaverunt, & damnationem ei inferre tentaverunt, & illi qui eum judicaverunt, aut contra nostram synodum garrire, aut scribere præsumpserunt, ut damnentur, rogamus. Et paulo post omnes episcopi & presbyteri voce magna clamantes, dixerunt: Exaudi Christe: Symmacho Papæ vita: *Dictum est octies.* Cujus sedem & annos: *Dictum est decies.* Ut fiat, rogamus: *Dictum est duodecies.* Quibus cessatis, Symmachus episcopus ecclesiæ catholicæ urbis Romæ, dixit: Quoniam fraternitas vestra singulari caritatis studio, pio ac vigilanti affectu, indefessis laboribus, ac spiritu vivaci studuistis, venerandi patres, tutelam rerum ecclesiasticarum fovere, sedem Apostolicam (quæ solida Petri confessione stabilita est,) tueri viriliter, cui licet indigni, Domino sic disponente, præsumus: ac parvitatem nostram jamdudum multis afflictionibus impulsam virili protectione defendistis; oblocutoribus & susurrantibus resistendo, qui novis semper insidiis semper aliquid adversum nos & famam nostram moliuntur; quos spiritus ille divisionis continuis exagitat aculeis, quibus est pax inimica, & discordia placens: & quia vestra bonitas curam provisionis nostræ suis exhortationibus incitavit, [c] & parilem circa ecclesiæ tranquillitatem Dei nostri contemplationem animi [d] præstet; flagitamus, ut circa insidiatores & persecutores [e] nostros mitius agatis. Et licet juste damnentur, propter misericordiam tamen conserventur; ut in nobis illa Domini declaretur sententia, qua præcipitur, ita fratribus dimitti, sicut sibi a Domino cupiunt dimitti. De cetero vero, ne umquam talia non solummodo in Apostolicæ sedis præsulem a quoquam præsumantur, sed nec in ullo Christianorum episcopo usurpentur. Non ergo necesse est super his nova cudere, sed vetera recitare atque firmare. Est enim a multis antecessoribus nostris synodaliter decretum atque firmatum, ut oves, quæ pastori suo commissæ fuerint, eum nec reprehendere, nisi a recta fide exorbitaverit, præsumant: nec ullatenus pro quacumque re alia, nisi pro sua injustitia, accusare audeant: quoniam pastorum actus gladio oris non sunt feriendi, quamquam rite [a] reprehendi æstimentur. Nec ullos episcopos suis rebus exspoliatos, vel a sedibus vi aut dolo, aut quocumque ingenio pulsos, sicut & vos de nobis judicastis, aut ad synodum tam provincialem quam generalem posse convocari, aut in aliquo judicari, antequam cuncta, quæ eis ablata sunt, legibus potestati eorum pacifice per omnia redintegrentur, decernimus. Prius ergo oportet omnia illis legibus redintegrari, & ecclesias, quæ sublatæ sibi sunt, cum omni privilegio suo restitui: & postmodum non sub angusto temporis spatio, sed tantum temporis spatium eis indulgeatur, quantum exspoliati vel expulsi esse videntur, antequam ad synodum convocentur, & ab omnibus quibusque provinciæ suæ episcopis audiantur. Nam nec convocari ad causam, nec dijudicari potest exspoliatus, vel expulsus: quia non est privilegium, quo exspoliari possit jam nudatus.

Unde & antiquitus decretum est: Omnes possessiones, & omnia sibi sublata, atque fructus cunctos, ante contestatam litem, [b] perceptos aut primas possessori restituat. Et alibi scriptum habetur: Ille qui violentiam pertulit, universa in statu, quo fuerant, recipiat: & quæ [c] possidet, securus teneat. Et alibi in synodalibus patrum decretis, & regum edictis legitur statutum: Redintegranda sunt omnia exspoliatis vel ejectis episcopis, præsentialiter ordinatione pontificum, & in [d] eorum unde abcesserunt [e] potestatem funditus revocanda; quacumque conditione temporis, aut dolo, aut captivitate, aut virtute majorum, aut per quascumque injustas causas res ecclesiæ, vel proprias, aut substantias suas perdidisse noscuntur ante accusationem, aut regularem ad synodum convocationem eorum, & reliqua. Est etiam in antiquis ecclesiæ statutis decretum, ut qui aliena invadit, non exeat impunitus, sed cum multiplicatione omnia restituat. Unde & in evangelio scriptum est: Quod *si aliquid defraudavi, reddo quadruplum.* Et in legibus sæculi cautum habetur: Qui rem subripit alienam, illi cujus res direpta est, in undecuplum, quæ sublata sunt restituat. Et in lege divina legitur: *Maledictus omnis, qui transfert terminos proximi sui: & dicet omnis populus: Amen.* Talia ergo non præsumantur absque [f] ulla ultione, nec exerceantur absque sua damnatione. Accusatoribus vero inimicis, vel de inimici domo prodeun-

Marginal notes:

[b] al. conservetur.

[c] Forte, etiam.

[d] Forte, præstat.

[e] al. vestros

Matth. 6.

11. II. Quæst. 7. Oves quæ. Quæ sequuntur usque ad illud: Quid ad hæc vobis, &c. habentur in ult. decr. Eusebii, & in epist. decret. Joannis I. Papæ.

4. II. Qu. 2. In scripturis.

[a] al. reprehendenda.

[b] Forte. Perceptos primo possessori restituat.

[c] al. possedit

4. III. Qu. 1. Redintegranda sunt.

[d] al. eum

[e] al. statum.

Apud Ivon. in Decret. lib. 10.

Luc. 19.

10. XII. Qu. 1. In legibus, ex Eusebio Papa.

Deut. 27.

[f] Deest hæc vox in ms.

1. III. Quæst. 5. Accusatoribus vero.

tibus, vel qui cum inimicis immorantur, aut suspecti sunt, ne credatur: ne irati, nocere cupiant: ne læsi, ulcisci se velint.

Quid ad hæc vobis, carissimi fratres, videtur prudentia vestra pro ecclesiastica quiete vel indemnitate, universi edicite. Universa synodus dixit: Episcopalem persecutionem, & ecclesiarum abscissionem, vel vastationem, atque servorum Dei insectationem, fulti prædicta auctoritate & omnium sanctorum patrum prohibitione, vestraque consolatione, communi tractatu pariter in futurum robuste ac veraciter amputantes, sanctorumque patrum statuta firmantes, expressis sententiis sancimus, ne umquam talia a quoquam nostris aut futuris temporibus præsumantur. Et silentio facto, Symmachus episcopus ecclesiæ catholicæ urbis Romæ dixit: Quod si aliqui hæc transgressi fuerint, & talia præsumpserint, quid super his vobis videtur, pari adunatione manifestate. Cumque surrexissent, & paulo post iterum consedissent, una voce dixerunt: Si quis hæc quæ hodie in hac sancta synodo prohibita sunt infringere præsumpserit, aut voluntarie transgredi tentaverit: si clericus est, gradu proprio penitus careat: si vero monachus aut laïcus fuerit, communione privetur. Et si non emendaverit vitium, anathemate feriatur. Secretas vero insidias, vel manifestas, pontificibus a quibuscumque illatas, vel ea quæ hujus sanctæ synodi sententia complectitur, si quis ad ecclesiæ pertulerit notitiam, potiatur honore: & hi qui adversa eis moliuntur, sicut a sanctis patribus dudum statutum est, & hodie synodali & Apostolica auctoritate firmatur, penitus abjiciantur, & exsilio, suis omnibus sublatis, perpetuo tradantur. Hæc vero quæ in hac sancta synodo statuta sunt, & ea quæ in libello quem Ennodius nostra auctoritate conscripsit, sicut in præsentia nostra relecta sunt, ut propriis manibus roborentur, rogamus, atque ut in perpetuum conserventur, (sicut prædictum est) vestra Apostolica auctoritate firmentur. Symmachus ecclesiæ catholicæ urbis Romæ episcopus dixit: Acclamationes vestras, synodique judicium præsentia suscipient gesta [a]. Adjecitque & dixit: Ea quæ ad [b] succidendos veternosæ præsumptionis errores, vel infensæ pontificibus præsumptionis morbos, quibus status affligi solet ecclesiæ, servorumque ejus, deliberatio religioni congrua pacique constituit, perpetua socientur firmitate: ut annuente Domino, quem custodem rerum constat esse bonarum, synodalis ordinatio vigeat: atque omnis qui sine personæ alicujus [c] distinctione [d] venire præsumpserit, imposita superius districtione plectatur. Universa synodus dixit: Ut scandala amputentur, & insidiæ atque detractiones erga episcopos vitentur, rogamus: *dictum est duodecies*. Et facto silentio, universi in sancta synodo congregati, dixerunt: Exaudi Christe, Symmacho vita: *dictum est octies*. Hic est pax cum Symmacho: *dictum est octies*. Cujus sedem & annos: *dictum est decies*. Ut de præsenti fiat: *dictum est duodecies*. Et paulopost, cum resedissent, facto silentio, universa synodus dixit: Quisquis clericorum, aut monachorum, aut laïcorum, tam majoris ordinis, quam etiam inferioris, post hanc formam a nobis prolatam, his decretis contraire præsumpserit, statutis canonicis velut schismaticus percellatur. Et subscripserunt:

Cælius Symmachus episcopus sanctæ ecclesiæ catholicæ urbis Romæ, huic statuto, a nobis inspirante Domino peracto, subscripsi.

Laurentius episcopus ecclesiæ Mediolanensis, huic statuto, a nobis inspirante Domino peracto, subscripsi.

Petrus ecclesiæ Ravennatis episcopus, huic statuto, a nobis inspirante Domino peracto, subscripsi.

Eulalius episcopus ecclesiæ Syracusanæ, huic statuto, a nobis inspirante Domino peracto, subscripsi.

Felix episcopus Interamnensis subscripsi.

Stephanus episcopus Cordubensis subscripsi.

Fortunatus episcopus ecclesiæ [a] Valensis subscripsi.

Benignus Aquævivensis.
Joannes [b] Spoletinus.
Romulus Prænestinus.
Stephanus Venusinus.
Candidus [c] Tiburtinus.
Valentinus Amiterninus.
Fortunatus Fulginas.
Chrysogonus Albanensis.
Eutychius Tranensis.
Amandus [d] Potentinus.
Laurentius Bobiensis.
Molensius Centumcellensis.
Eusebius Fanestrensis.
Romanus Nomentanus.
Propinquus Trebias.
Asterius Aquinas.
Silvanus [e] Veliterninus.
Epaphroditus Tamasenus.
Quintus Phociensis.
Helias [f] Bleandrenus.
Paulus Tripolitanus.
Polycarpus Gabalenus.
Patricius [g] Cressensis.
Menecrates [h] Carystensis.
Florentius Sardeorum Lydiæ.
Julianus [i] Hypæpenus.
Paulinus Perperenensis.
Meonius Nyssenus.
Proterius Myrrhinensis.
Hesperius Pitanensis.
Olympius Evazonensis.
Rufinus Briulitanus.
Philippus [k] Neasaulitanus.
Isaac [l] Elearchiæ.
Basilicus [m] Paleascensis.
Didymus [n] Lapethensis.
Justus [o] Firmanus.
Ariston Ostiensis.
Augustus Liparitanus.
Rusticus Buxentinus.
Venantius Senogalliensis.
Victor Lunensis.
Innocentius [p] Triferninus.
Bonifacius Foroflaminiensis.
Sebastianus Soranus.
Asellus Populoniensis.
[q] Elpidius Volaterranus.
Projectitius Foronovanus.
Venerius Polensis.
Colonius Foroclodiensis.
Probus Camarinensis.
Vindemius Antiatinus.
Proculcianus Sepinas.
Fortunatus Anagninus.
Paschasius Vulturnensis.
Martianus [r] Æsinus.
Bassus Mutinensis.
Pacatianus Comaclensis.
Maras [s] Cordilusensis.
Macedon [t] Magydensis.
Marcellinus Isidensis.
Paulus [u] Plogonensis.
Theodorus [x] Lysiniensis.
Neon Silviensis.
Theophilus Acrassensis.

Marginal notes (left):

III. Quæst. 5. Accusatoribus vero: §. Si quis hæc.

3. III Quæst. 5. Accusatoribus vero.

a In mss. additur, vigeantque.

b al. submovendos.

c al. districtione.

d al. contravenire.

Sunt eadem subscriptiones in mss. cod. Pariss. sed non eodem ordine. Et præmittuntur illa Symmachi epistola decretali ad Cæsarium Arelat.

Marginal notes (right):

a al. Vastensis.

b al. Spolitanus.

c al. Tudertinus.

d al. Potentinus.

e In Cypro.

f Forte, Balandenus, in Lydia.

g Forte, Acrasensis, in Lydia.

h Cerasensis, in Lydia.

i In Provincia Asiæ, ut & aliquot alii subsequentes.

k In Provincia Asiæ.

l In Ægypto secunda.

m Forte, Palæbiscensis, in Lycia secunda.

n In Cypro.

o al. Simitensis

p al. Tifernatius

q al. Emplidius.

r al. Ecaniensis.

s al. Corani[l]iensis.

t al. Mardonensis.

u al. Proglotiensis.

x al. Lisiniensis.

Epiphanius Pergensis.
Leucius Fani Apollinis.
Alcimedes [a] Celandiensis.
Eupythius Stratoniciæ.
Dionysius Attaliensis.
Andreas Salenus.
Amachius Stectoriensis.
Croton [b] Pertensis.
Philippus Balburensis.
Theodorus Antiphellenus.
Leontius Araxenus.
Antipater Caunenus.
Esaïas Elæitanus.
Cratinus [c] Panemutensis.
Andreas [d] Tlosorum.
Nicolaus Ariassenus.
Romanus Bubonensis.
Onesiphorus Iconiensis.
Neoptolemus [e] Cornensis.
Paulus Derbensis.
Plutarchus Lystrensis.
Eugenius Canorum.
Rufus Hydæ.
Tyrannus Homonadensis.
Acholius Larandenus.
Proclus [f] Argissenus.
Leontius Magnesiæ Mæandri.
Mamas Anemurii.
Cyriacus Ægeæ.
Valerianus [g] Bastianensis.
Photinus [h] Chytrenus.
Echius Arsinoënsis.
Soter Theodosiensis.
Heliodorus Amathuntis.
Olympius Constantiensis.
Batrachus Naxi insulæ.
Tryphon Chii insulæ.
Florentius Mitylenæ insulæ.
Joannes Rhodiensis insulæ.
Gennadius [i] Mosynensis.
Evandrus Diocliæ.
Joannes Trapezopolis.
Philippus [k] Ægritanus.
Thomas Theodosiopolitanus.
Gennadius Acmonensis.
Charites Dionysiopolitanus.
Paulus [l] Aristensis.
Matthias Themisoniensis.
Eulalius Sibliensis.
Amphilochius Sidensis.
Gaïus Syedrensis.
Eudoxius [m] Itoanensis.
Marcellinus Corydallensis.
Eusebius Cotyaiorum.
Obrimus Coracesii.
Romanus Myrensis.
Aristocritus Olympensis.
Eudoxius Chomatensis.
Palladius [n] Candybensis.
Cyrinus Patarensis.
Stephanus Limyrensis.
Zenodorus Telmessi.
Maximus Cimolensis.
Musonius Limenensis.
Florentius Adrianopolis.
Bassonas Neaspolitanus.
Messalinus Laodicensis.
Fonteïanus Sagalassenus.
Olympius Sozopolis.
Alexander Seleuciensis.
Valerianus Aphrus.

ANNO CHRISTI 503.

Additur cod. Just. Subscripserunt & alii plurimi episcoporum.

[a] *Forte*, Silandensis, *vel* Silandensis, *in Lydia*.

[b] *In Lycaonia*.

[c] *Lege*, Panemutichensis, *in Pamphylia secunda*.

[d] *Est in Lycia*, Τλῶς, *ubi &* Ariassus, *&* Βούβων.

[e] *In Lycaonia, ubi &* Derbæ, *&* Lystra, *&* Κάνα, *&* Hyde, *&c.*

[f] *Forte*, Argizenus, *in Hellesponto*.

[g] *Forte*, Sebastiensis, *in Cilicia*.

[h] *Est* Χύτροι *in Cypro, ubi &* Arsinoë, *&* Amathusia, *&* Constantia.

[i] *In Phrygia Pacatiana*.

[k] *Forte*, Ægitanus.

[l] *In Phrygia Pacatiana, ubi &* Themisonium, *&* Siblia.

[m] *Est in Pamphylia* Ἐτέννα. *In Provincia Creta*, Ἴτανος: *alterutri forte hic locus est*.

[n] *Est in Lycia* Κάνδυβα.

A Eusebius Clazomenius.
Thomas Valentinianopolis.
Thomas Alalcomenius.
Pergamius Antiochenus.
Eutropius Adadensis.
Paulus Philomeliensis.
Strategius Polybotensis.
Basilius Nacoliæ.
Eustochius Docimeus.
Cyriacus Eucarpiensis.
Abercius Hierapolis.
Epiphanius Midaiensis.
Philippus Lysiadis.
Mocinius Hephæstiensis.
B Myrus [a] Eulandrensis.
Eusebius Dorylæi.
Marinianus Synnadensis.
Calandion Halicarnasseus.
Joannes Gnidi.
Theodoretus Alabandenus.
Tynchanius Apolloniensis.
Longinus Apamenus.
Theotecnus Tyraïi.
Eorticius Metropolitanus.
Cyrus Siniandensis.
Libanius [b] Parilycaoniæ.
Modestus Sebastensis.
Daniel [c] Cadis.
C Nunechius Laodiceæ Trimitariæ.
Aquilas [d] Aurocyrorum.
Joannes Amyzonensis.
Eupythius Stratonicensis.
Menander Heracleus [e] Lemnos.
Papias [f] Fressonensis.
Placcus Iassensis.
Joannes Alindensis.
Dionysius Antiochenus.
Critonianus Aprodisius.
Ætherieus Smyrnensis.
Stephanus Ephesinus.
Patricius Adramytteus.
Daniel Lampsacenus.
Hermias Abydensis.
D Theosebius Ilii.
Stephanus Patavii Asiæ.
Pionius Troadensis.
Eulalius Pioniensis.
David [g] Anderanensis.
Thalassius Parii.
Petrus Dardanensis.
Diogenes Cyzicenus.
Olympius Prusiadensis.
Theophilus Hadrianopolis.
Apragmonius Tiensis.
Theodorus Heracleensis.
Calogerus Claudiopolis.
Theodorus Xoanensis.
E Polychronius [h] Daclis.
Rhenus Juliopolis.
[i] Ætherius Pompeiopolis.
Petrus Gangrenus.
Antiochus Sinopenus.
Atticus Zelensis.
Uranius Himerorum.
Paralius Andraponensis.
Leucadius [k] Cinniensis.
Euphrasius Laganiensis.
Mysterius Amorii.
Aquilas Eudoxiadis.
Cyriacus Trocmadensis.
Pius [l] Penteniſsensis.

ANNO CHRISTI 503.

[a] *In Phrygia Salutari*.

[b] *Forte*, Parlais, *in Pisidia, ubi &* Siniandos.

[c] *In Phrygia*, Κάδοι.

[d] *Sunt in Phrygia*, Αὐρόκλαι, *vel* Αὐλόκραι.

[e] *Est* Heraclea Latmi *in Caria*.

[f] *Forte*, Erezensis, *ab* Ἔριζος, *in Caria*.

[g] Ἄνδηρα *in Provincia Asia*.

[h] *al.* Dablis

[i] *al.* Ethericus

[k] *Est* Κίννα *&* Λαγανία *in Galatia*.

[l] *Lege*, Pitanissensis, *in Galatia secunda*.

SYNODUS ROMANA VI.

Sub Symmacho Papa, habita tempore Theodorici regis, sub die Kalend. Octobris.

De invasoribus rerum ecclesiasticarum.

Ex Collectione Isidori.

CUm in unum apud beatum Petrum apostolum sancta sexta synodus, canonice a beato Symmacho Romæ congregata, resedisset: Symmachus prædictus episcopus ecclesiæ catholicæ urbis Romæ, eidem synodo præsidens, dixit: Quoniam religiosus, sancto Spiritu congregante, conventus hortatur, ut quæcumque pro disciplina ecclestastica necessaria sunt cura diligentiore tractemus; nos [a] enim & Apostolicæ sedis moderamine compellimur, & ecclesiasticarum rerum dispositione constringimur, sic canonum paternorum decreta librare, & retro præsulum antecessorumque nostrorum decreta metiri, ut quæ præsentium necessitas temporum restaurandis ecclesiis relaxanda exposcit, adhibita diligenti consideratione, quantum fieri potest, auxiliante Domino, temperemus: quia nos (qui potissimi sacerdotis administramus officia) transgressionum culpa respiciet, si in causis Dei desides fuerimus inventi: quia meminimus, quod timere debemus, qualiter comminetur Dominus negligentiæ sacerdotum. Sane reatu majore delinquit, qui potiore honore perfruitur: & graviora facit vitia peccaminum, sublimitas dignitatum. Ideo tacere non debemus, sed ea quæ necessaria fore agnoverimus, viriliter corrigere & emendare satagamus: & ea quæ nociva sunt, exstirpare (prout Dominus dederit) non negligamus. Ab universis episcopis & presbyteris acclamatum est: Exaudi Christe: Symmacho Papæ vita: *dictum est sexies.* Hæc confirmamus, & hæc docemus: *dictum est octies.* Doctrinæ vestræ gratias agimus ingentes: *dictum est decies.* Ista teneantur, & ista observentur rogamus: *dictum est duodecies.* Dignus Papa, dignus doctor.

[a] *Forte,* etiam.

Et facto silentio Symmachus episcopus dixit: Communis dolor & generalis est gemitus, quod intra ecclesiam nostris & retroactis temporibus de invasione rerum ecclestasticarum, & vexatione sacerdotum cognovimus: quæ res non nos solos, sed omnes Domini tangit sacerdotes. Et licet hæc a prædecessoribus nostris jam prohibita sint, & tales præsumptores damnari, & a sanctis canonibus anathematizati: ne tamen denuo præsumantur, est etiam super his promenda sententia: ut qui eorum casum non timent, timeant saltem eorum perpetuam damnationem: & quod sæpe præsumitur, sæpius ut inhibeatur necesse est.

Sancta synodus dixit: Hæc ne fiant, denuo synodali conventu provida beatitudinis vestræ sententia enervari convenit; & ne in exemplum remaneant præsumendi, funditus exstirpari.

Symmachus episcopus dixit: Modo, quia Deus præsentiam vestram votivam mihi concessit, necesse est rem fieri firmam, quam credo ecclesiasticis facultatibus convenire, ut agnoscant omnes, quos vanus furor & avaritia excitavit, talia absque ultione non posse præsumi.

Sancta synodus dixit: Scimus provisionem vestram necessariis studere, & ideo in vestra est potestate sequenda disponere.

Symmachus episcopus catholicæ ecclesiæ urbis Romæ dixit: Magna quidem venerando & sacerdotali debetur cultura proposito, cui imminet de studio, A quæ recta sunt, non de necessitate, disponere. Sed quoniam in aliquibus aliena postulantibus vitiorum mater avaritia, repudiatis honestatis repagulis, totum putat expedire quod libet: & ita dum prædæ inhiat, patientia supernæ pietatis abutitur, exspectantibus correctionem cælo moderante, judiciis se existimant non teneri; cum clarum sit, quod apud [a] certos in occasionem rapiendi procedat divinæ mora sententiæ. Sed nobis, quos pastoralis cura & ecclestasticæ adstringit pro dispensatione [b] certa ratio reddenda substantiæ; opus est, ut solicitudinem nostram non solum ad præsentia, sed etiam ad [c] futura sæcula porrigamus: B ne ad animæ nostræ detrimenta contingat, si hi, qui possunt statutis debere innocentiam, præsumentes de libertate, cum religiosa possint & nostra & successoris nostri potestate fulciri, legibus ecclesiasticis servientes. Sancta synodus dixit: Scimus Spiritu Dei cor vestrum esse succensum, & instinctu Dei vos ita loqui. Quapropter omnibus summopere convenit observare, ut oblationes fidelium a nemine præsumantur absque consensu & voluntate episcopi, in cujus dignoscuntur esse parochia & potestate: nec possideri vel damnari tententur: quoniam nonnulli memores sui, pro remissione peccaminum suorum, & pro C æternæ vitæ mercatione, de facultatibus suis tam rerum immobilium, quam & mobilium, [d] quædam vero per scripturas ecclesiis tradiderunt, & Deo creatori suo perpetualiter habenda dederunt: quæ e contra a diversis Deum minus timentibus eatenus mortifera calliditate tenentur, ut aliorum oblatio illis pertineat ad ruinam. Nec intueri corde possunt diem judicii, dum nimiæ cupiditatis delectantur ardore. Unde precamur, ut antiquorum patrum regulas, quæ modo propter [e] incuriam quorumdam quasi oblitæ habentur, renovetis: & tale judicium super eis fiat, ut aut manifeste hæretici, quia ecclesiam Dei scindunt, & anathematizati, atque ab ecclesia Dei extorres habeantur: D aut per satisfactionem ecclesiæ ad pœnitentiam, & demum juxta regulas ecclesiasticas ad reconciliationem, & si digni inventi fuerint, ad communionem recipiantur. Symmachus episcopus ecclesiæ catholicæ urbis Romæ dixit: His ergo rite perpensis, ne illi in ruinam incidant, & perpetuo damnentur exitio; & sancta ecclesia, pretioso Christi sanguine redempta, restauretur; eique pie famulantes non opprimantur, sed releventur; mansura cum Dei nostri consideratione una cum vestro judicio sancimus, ut quicumque immemor aut memor interitus sui, res ecclesiæ delegatas, & Domino oblatas, absque proprii episcopi jussu possidens E præsumpserit deinceps tenere, quocumque in loco & veritate comperta, res Dei servis suis [f] dissimulaverit, aut renuerit reformare, liminibus ecclesiæ ab episcopo ejusdem loci prius arceatur. Indigne enim ad altare Dei properare [g] promittitur, qui res ecclesiasticas audet invadere, aut injuste, id est, sine licentia episcopi possidere, aut iniqua vel injusta defensione in eis perdurat. Necatores etiam pauperum judicandi sunt præfixo tenore: & si non emendaverint vitium, exstirpandi. Debet tamen esse provisio, ut vindictam admonitio manifesta præcedat: & res usurpatas injuste qui abstulit, aut injuste ablatas retinet, æquitate patrocinan-

[a] *al.* captos.
[b] *al.* credita
[c] *al.* secutura.
[d] *Ex mss. Fasstellii hæc addenda:* quædam sine scripturis, quædam vero &c.
[e] *al.* injuriam.
[f] sublatas omnino *leg. ex cod. Fastelli.*
[g] *al.* permittitur.

ANNO CHRISTI 504.

te legibus restituat. Quod si neglexerit, & necessitas compulerit, demum prædonem sacerdotalis districtio maturata percellat. [a] Neque quisquam per [b] internas res Deum defensare nitatur, quia Dei potentia cunctorum regnorum terminos singulari [c] damnatione concludit. Quod si præsumpserit, & ipsius offensam, & prædictæ damnationis periculum sustinebit. Competitoribus etiam hujusmodi frena districtionis imponimus, qui facultates ecclesiæ sub specie largitatis regiæ, vel cujuscumque potestatis, improba subreptione pervaserint. Sera namque [d] his rebus pœnitudine commovemur, cum jam transactis temporibus contra hujusmodi personas, canonum suffulti præsidio, se sacerdotes Domini erigere debuissent; ut non mansuetudo indulgentiæ ad similia perpetranda improborum audaciam adhuc quotidie provocaret. Nunc tarde, injuriarum mole depressi, damnis quoque Dominicis compellentibus, excitamur. Quod si is qui res Dei competit, in aliis, quam ubi res agitur, maxime solet territoriis commorari; sacerdotem loci ipsius, ubi habitat [e] hujusmodi pravitate contemptus [f] neglectu personæ episcopus litteris instructum reddat. Tunc antistes ipsius fratris anxietate comperta, aut pervasorem rerum Dominicarum admonitione corrigat, aut prætaxata canonica districtione condemnet. Unde & in canonibus in Gangrnesi ecclesia Apostolica auctoritate conditis, de fructuum oblationibus, quæ ministris ecclesiæ debentur, & de his quæ in usus pauperum conferuntur, scriptum habetur: » Si quis oblationes ecclesiæ accipere vel dare voluerit præter episcopi conscientiam, vel ejus cui hujuscemodi sunt officia commissa, nec cum ejus voluerit agere consilio, anathema sit. Et iterum in eodem concilio: Si quis oblata Deo dederit, vel acceperit præter episcopum, vel eum qui constitutus est ab eo ad dispensandam misericordiam pauperibus, & qui dat, & qui accipit, anathema sit. Valde [g] iniquum ergo, & ingens sacrilegium est, ut quæcumque vel pro remedio peccatorum, vel [h] salute vel requie animarum suarum unusquisque venerabili ecclesiæ contulerit, aut certe reliquerit, ab his quibus hæc maxime servari convenit, id est, Christianis & Deum timentibus hominibus, & super omnia a principibus & primis regionum, in aliud transferri vel converti. Propterea, qui hæc non præviderit, & aliter quam [i] scriptum est, prædia ecclesiis tradita petierit, vel acceperit, aut possederit, vel injuste defenderit, aut retinuerit, nisi cito se correxerit, quo iratus Deus animas percutit anathemate feriatur: sitque accipienti & danti [k] & possidenti anathema, & institutæ [l] pœnæ contubernium assiduum. Nec aliquo se ante tribunal Christi obstaculo muniat, qui a religiosis animabus ad substantiam pauperum derelicta contra fas sine aliqua pietatis consideratione dispergit.

Ab universis episcopis & presbyteris acclamatum est: Ut hæc penitus abscindantur, rogamus: *dictum est quinquies.* Ut hæc amputentur, precamur: *dictum est sexies.* Ut res ecclesiæ, quibus traditæ sunt, intemerato jure serventur, rogamus: *dictum est septies.* Ut secundum hoc quod prosecuti estis synodali conventu, per omnia fiant, unanimiter deprecantes rogamus: *dictum est octies.* Ut in præsumptoribus vindicetur, rogamus: *dictum est decies.* Ut disciplina servetur, rogamus: *dictum est undecies.* Quæ male admissa sunt, per vos corrigantur: *dictum est duodecies.* Ut illicita facta amputentur, ita ut deinceps non fiant, rogamus: *dictum est tredecies.* Ut Apostolica ordinatio illibata servetur: *dictum est quatuordecies.* Dignus Papa: quod non licet, non fiat: *dictum est quindecies.* Exaudi Christe: Symmacho vita: *dictum est sexdecies.* Ut canones custodiantur, rogamus: *dictum est* A *quindecies.* Ut ordinatio Apostolica servetur. Dignus Papa, dignus doctor: *dictum est noviesdecies.* Hæc omnes unanimiter confirmamus, & ut unanimiter serventur, rogamus: *dictum est vigesies.* Hæc tenenda, hæc servanda sunt, *dictum est vigesies.* Per dominum Petrum, ut perpetuo serventur, rogamus: *dictum est vigesies.* Qui hæc violaverit, in se juxta prætaxatum modum inveniat: *dictum est vigesies.* Et facto silentio: Symmachus episcopus ecclesiæ catholicæ urbis Romæ dixit: Præsentis diffinitionis formam, quæ juxta sanctorum patrum est statuta sententias, in omnium ecclesiarum notitiam pervenire decernimus, ne cuiquam pro sua possit ignoratione licere. Et qui talia præsumpserint, sciant se prætaxato condemnatos esse modo. B Similiter & hoc ad omnium ecclesiarum notitiam, vestra cunctorum exhortatione & judicio censemus pervenire, & ab omnibus firmiter teneri, quia episcoporum res, ecclesiæ non dubitantur esse: si in eorum facultatibus simili fuerit crudelitate grassatum, pervasores rerum memoratarum, prædictæ canonum districtionis feriantur vindicta: ut qui moribus propriis ac nulla conscientiæ castigatione corriguntur, saltem ecclesiasticæ & canonicæ vindictæ perfodiantur aculeis. Generaliter vero, quicumque res ecclesiæ confiscare, aut competere, aut pervadere periculosa, aut [a] sua infestatione præsumpserit, nisi se citissime per ecclesiæ, de qua agitur, satisfactionem correxerit, perpetuo anathemate feriatur.

C Similiter & hi qui res ecclesiæ jussu vel largitione principum, vel quorumdam potentum, aut quadam invasione, aut tyrannica potestate retinuerint, & filiis vel heredibus suis (ut a quibusdam jam factum audivimus) quasi hereditarias reliquerint, nisi cito res Dei, admoniti a pontifice, agnita veritate, reddiderint, perpetuo anathemate feriantur. Iniquum enim esse censemus, ut potius custodes chartarum, quam defensores rerum creditarum (ut præceptum est) judicemur. Sanandum est ergo hoc celerius, ne longius exsecrandus animis morbus inserpat: ut si medicus, cum viderit hujus terreni corporis aliquem esse languorem, magnum suæ atris æstimat documentum, si cito quis illius interventu desperatus evadat, vel cum D postea vulnus aspexerit, adhibet fomenta vel cetera, quibus illud posset, quod natum fuerat vulnus, obduci: ac si id manens sanari non poterit, ne corpus reliquum sua tabe corrumpat, ferro amputat quod nocebat, quo reliquum integrum servet & intactum. Præcidendum id ergo est, quod velut puto sanoque nimium corpori vulnus obrepsit: ne cum tardius abstergitur, in ipsis pæne visceribus hujus mali non exhaurienda post sentina considat. Ferro enim abscindenda sunt vulnera, quæ fomenta non sentiunt. Similiter & illi extorres debent fieri ab ecclesia, qui sacerdotali admonitione non corriguntur, dicente Domino: *Auferte malum a vobis.* Universa synodus surgens acclamavit: Ut [b] ista fiant, rogamus: *dictum est octies.* Ut E ista serventur, precamur: *dictum est decies.* Ut in perpetuum maneant, & vestra auctoritate firmentur: *dictum est duodecies.* Exaudi Christe: Symmacho Papæ vita: *dictum est duodecies.*

Et facto silentio, Symmachus episcopus ecclesiæ catholicæ urbis Romæ, synodo præsidens, dixit: *In hoc cognoscimus omnes quia Deum diligamus, si mandata ejus faciamus. Hæc est caritas Dei, ut mandata ejus custodiamus, & mandata ejus gravia non sunt. Justus est enim Dominus, & omnia judicia ejus justa sunt, atque omnes viæ ejus misericordia & veritas & judicium. In manu Dei potestas terræ, cui exsecrabilis est omnis iniquitas. In manu Dei potestas hominis, & super faciem scribæ imponit honorem suum. Perdit Deus* memoriam

[a] al. Neque enim quisquam per imperia terrena res Domini.
[b] Forte, interna se defensare
[c] al. dominatione.
[d] al. de his
[e] al. episcopus
[f] al. neglectæ personæ litteris reddat instructum.
37. XVI. Quæst. 1. In canonibus.
Concilium Gangr. can. 7.
Concilium Gangr. can. 8.
[g] al. impium
[h] al. pro
[i] al. præscriptum.
[k] al. vel
[l] al. & instituta pœna.

ANNO CHRISTI 504.

17. XVI. Quæst. 1. In canonibus. §. Generaliter vero.
[a] al. sæva.
17. XVI. Quæst. 1. In canonibus. § Ferro abscindenda.
Deut. 5.
Isai. 1.
Osee 4.
[b] al. ita fiant.
1. Joan. 5.
Psal. 144. & 110.
Eccli. 10. 5.

memoriam superborum, & iniqua gerentium, & relinquit memoriam humilium & bonorum hominum. Hoc autem pro certo habet omnis qui recte colit Deum, quia vita ejus, si in probatione fuerit, coronabitur: & si in tribulatione, liberabitur: si vero in correctione fuerit, ad misericordiam perveniet. Omne enim quod [a] irreprehensibile est, catholica defendit ecclesia. Non licet ergo Imperatori, vel cuiquam pietatem custodienti, aliquid contra mandata præsumere; nec quidquam, quod evangelicis propheticisque & apostolicis regulis obviat, agere. Injustum enim judicium, & definitio injusta, regio metu vel jussu a judicibus ordinata, non valet. Nec quidquam, quod contra evangelicam, vel propheticam, aut apostolicam doctrinam, constitutionemque eorum, sive sanctorum patrum actum fuerit, stabit: & quod ab infidelibus aut hæreticis factum fuerit, omnino cassabitur. Nociva ergo sancti prædecessores mei damnare confidenter statuerunt: quorum & pusillitas mea, licet impar & minima, pro suscepto tamen divina dignatione ministerio, pedisequa cupit exsistere. Væ enim erit nobis, qui hujus ministerii onus susceptum habemus, si veritatem Salvatoris nostri Jesu Christi, quam apostoli prædicaverunt, prædicare neglexerimus. Væ erit nobis, si silentio veritatem oppresserimus, qui erogare nummulariis jubemur, id est, Christianos populos imbuere & docere. Quid in ipsius Christi futuro dicturi sumus examine, si sermonum ejus veritatem confundimur prædicare? Quid erit de nobis, cum de commissis nobis animabus, & de officio suscepto rationem justus judex Christus Deus noster [b] districtam exegerit? Ideo nos oportet semper nociva resecare, & auxiliante Domino, profutura erigere. Unde objurgando, hortando, suadendo, consulendo prodesse, quibus possumus, festinemus. Lingua nostra bonis fomentum sit, pravis aculeus; timidos retundat, iratos mitiget; pigros exacuat, desides hortando succendat; refugientibus suadeat, asperis blandiatur, desperatos consoletur; ut quia doctores dicimur, viam salutis gradientibus ostendamus. Simus in custodia vigilantes, aditus contra hostis insidias soliciti muniamus: & si quando ovem perditam de commissis gregibus error abduxerit, toto illam adnisu ad caulas revocare dominicas contendamus: ut de pastoris nomine, quod habemus, non supplicium, sed præmium consequamur. Quia ergo in his omnibus divinæ gratiæ adjutorio opus est, omnipotentis Dei assiduis precibus clementiam exoremus, quatenus ad hæc operanda nobis & velle tribuat, & posse concedat: atque in ea nos via cum fructu boni operis, quam se pastor pastorum esse testatus est, dirigat: ut sine quo nihil agere possimus, per ipsum omnia implere valeamus.

Universa synodus surgens acclamavit: Placent omnia: ut perpetua stabilitate firmentur, rogamus: *dictum est octies.* Et adjecit: Exaudi Christe, Symmacho vita: *dictum est octies.* Ut hæc intemerata serventur: *dictum est decies.* Ut ista intemerato jure custodiantur, precamur: *dictum est duodecies.* Qui hæc sponte violaverit, perpetuo anathemate feriatur, rogamus: *dictum est quindecies.* Ut decreta nostra confirmes, precamur: *dictum est decies & octies.* Et facto silentio, Symmachus episcopus ecclesiæ catholicæ urbis Romæ dixit: Acclamationes vestras, synodique judicium præsentia gesta [c] suscipiant. Et adjecit: Ea quæ ad sopiendos veternosæ præsumptionis errores, vel infensæ rebus ecclesiasticis ægritudinis morbos, quibus universalis afficiebatur ecclesia, deliberatio religioni congrua pacique constituit, firmitate perpete socientur: ut præstante Deo, quem custodem rerum constat esse bonarum, synodalis ordinatio vigeat, atque omnis, qui sine personæ alicujus districtione venire præsumpserit, indita superius districtione plectatur. Et subscripserunt.

Cælius Symmachus episcopus ecclesiæ catholicæ urbis Romæ his constitutis synodalibus a me probatis atque firmatis annuens subscripsi.

[a] Petrus episcopus Ravennatis ecclesiæ his constitutis synodalibus a nobis probatis atque firmatis annuens subscripsi.

Innocentius Triferninus.
Felix Interamnensis.
Severinus Tyndaritanus.
Bonifacius [b] Aquileïensis.
Silvanus Veliterninus.
Maximus Bleranus.
Sebastianus Soranus.
Æmilianus Vercellensis.
Mercurius Gabinas.
Maximus Ticinensis.
Felix Atellanus.
Cassianus Mutinensis.
Rusticus Buxentinus.
Cerentius Siculus.
Propinquus Trebias.
Stephanus Venusinus.
Adeodatus Formianus.
Laurentius Bobiensis.
Bonifacius Camerinus.
Fortunatus Fulginas.
Justus Signinus.
[c] Mercurius Sutrinus.
Vindemius Antiatinus.
Stephanus Neapolitanus.
Augustus Liparitanus.
Hilarius Tempsanus.
Valentinus Amiterninus.
[d] Maximianus Perusinus.
Fortunatus Suessanus.
Innocentius Ferentinas.
Jucundus [e] Augustanus.
Concordius Mesenas.
Tigridius Taurinas.
Vitalis Fundanus.
Viticanus Celinensis.
Castus Portuensis.
Joannes Ariminensis.
Aristus Ostiensis.
Proculeïanus Sepinas.
Martyrius Terracinensis.
Candidus Tiburtinus.
Victor Lunensis.
Aprilis Lateranensis.
Asterius Aquinas.
Asellus Populoniensis.
Chrysogonus Albanensis.
Memor Canusinus.
Amandus Potentinus.
Colonius Foroclodiensis.
Romanus Numentanus.
Elpidius Volaterranus.
Ursus Reatinus.
Joannes Thuritanus.
Cresconius Tudertinus.
Adeodatus Silvæ candidæ.
Innocentius Mevanas.
Venerius Polensis.
Joannes Spoletinus.
Rogatus Taurominitanus.
Eustathius Cremonensis.
Servusdei Veronensis.

Marginal notes (left): Tob. 3. — [a] al. repræhensibile. — 2. Distinct. 10. Non licet Imperatori. — 25. XI. Qu. 3. Injustum judicium. — Matth. 25. — [b] al. districtum. — [c] al. suscipient.

Marginal notes (right): [a] In ms. sufficit subscriptio: Laurentius episcopus ecclesiæ Mediolanensis his constitutis synodalibus a nobis probatis annuens subscripsi. — [b] al. Aquivivensis. — [c] al. Mazarius — [d] al. Maximianus. — [e] al. Sabaugustanus.

a al. Laurus. a Laurentius Bergomas.
Probus Camarinensis.
b al. Eucarpus b Eucarpius Messanensis.
Dulcitius sancti Anthimi.
Rufentius Egnatinus.
Leucadius Melphitensis.
Serenus Nolanus.
Euphrasius Laganiensis.
Martianus Æsinus.
Theoctistus Pessinuntis.
c al. Euticius. c Eutychius Tranensis.
Elpidius Thermensis monasterii.
Fortunatus Anagninus.
Mysterius Amurii.
Paschasius Vulturnensis.
Aquilius Eudoxiadis.
Innocentius Forosempronienss.
Cyriacus Trogmadensis.
Felix Nepesinus.
Pius Peteniссensis.
Longinus Orestensis.
Joannes Nicopolitanus.
Thalassius Cæsariensis.

A Constantinus Melitenensis.
Meonius Nyssenus.
Acacius Ariarathirenus.
Firminus Thermus.
Adonius Graviscæ.
Patricius Tyanensis.
Joannes Arcis.
Theodosius Nazianzenus.
Dorotheus Neocæsareensis.
Aristomachus Colonensis.
Cyrus a Cysistrensis. a al. Cybistrensis.
Joannes Sebastiensis.
B Cecropius Sebastopolis.
Joannes Polemoniensis.
Gratidianus Cerasuntis.
Atarbius Trapezuntis.
Seleucus Amasenus.
Joannes Amyzonensis.

In ms. Justelli longe plures occurrunt, alioque ordine digesti antistites, quos jam in superioribus Romanis sub Symmacho synodis descripsimus, aut certe eorum in iisdem sedibus successores. Verum, ut fatear quod res est, & episcoporum, & ecclesiarum nomina adeo corrupta videntur, ut vix sanari possint, inquit P. Philippus Labbeus.

ANNO CHRISTI 506.

CONCILIUM AGATHENSE.

Synodus habita in civitate Agathensi, sub die III. b Idus Septembres, Messala V. C. Consule, anno XXII. regni domini Alarici regis, æra DXLIV. b al. IV.

Ex collectione Isidori, tum edita, tum ms. tergemina, in Bibliotheca Collegii Parisiensis Societatis JESU. Quidam mss. nullam habent Alarici mentionem in titulo vel subscriptionibus. In his est codex noster optimæ notæ, annorum (ut plerique æstimant) amplius 800. In alio ejusdem vetustatis, titulus est hujusmodi: *Incipit synodus in civitate Agathensi, sub die IV. Idus Septemb. anno XX. regni domini nostri V. C. Cos.* absque nomine Alarici. Alius denique in indiculo conciliorum, hæc habet de Agathensi, verbis ipsius Isidori, relatis ex parte in Decreto Gratiani, XI. dist. XVI. *Concilium Agathense XXXIV. episcoporum, in quo statuti sunt canones LXXI. quorum auctor maxime Cæsarius episcopus exstitit, subscribentibus Cypriano, Claro, & ceteris.*

TITULI CANONUM.

I. *De bigamis clericis, ut non ministrent.*
II. *De contumacibus clericis.*
III. *De episcopis, qui vel innocentes, vel pro minimis causis aliquos excommunicant.*
IV. *De his qui suas vel propinquorum oblationes ecclesiæ defraudant.*
V. *Si clericus ecclesiæ furtum fecerit.*
VI. *Si episcopo ab extraneis quidquam fuerit derelictum.*
VII. *De rebus ecclesiæ, quomodo ab episcopis distrahantur: & de servis ecclesiæ, qualiter ab episcopo manumittantur.*
VIII. *De clericis, qui ad seculares confugiunt.*
IX. *De presbyteris & diaconibus, qui ad conjugalem torum revertuntur.*
X. *Ut nullus clericorum cum extraneis feminis habitet.*
XI. *Ne ancillæ aut libertæ secretum clericis ministerium impendant.*
XII. *Ut omni quadragesima sabbato jejunetur.*
XIII. *Ut symbolum ante octo dies paschæ competentibus prædicetur.*
XIV. *Ut altare & benedicatur, & ungatur.*
XV. *Qualiter majores, qualiter minores pœnitentiam accipiant.*
XVI. *Qua ætate diacones ordinentur: & quomodo, si fuerint conjugati.*
XVII. *Qua ætate episcopi vel presbyteri consecrentur.*
XVIII. *De laicis, quibus temporibus communicare debeant.*
XIX. *De sanctimonialibus, qua ætate velentur.*
C XX. *De clericis qui comam nutriunt.*
XXI. *Ut solennitates majores in civitatibus aut in parochiis celebrentur.*
XXII. *Ut non liceat presbytero aut clerico rem ecclesiæ vendere aut donare.*
XXIII. *Ut clericus minor seniori non præponatur.*
XXIV. *De expositis inventis.*
XXV. *De secularibus qui suas uxores derelinquunt.*
XXVI. *Si quis documenta ecclesiæ supprimat, vel adversariis tradat.*
XXVII. *Ut monasterium novum inconsulto episcopo nullus constituat: & de monachis sine abbatis consensu non ordinandis.*
XXVIII. *Ut monasteria puellarum procul a monachis constituantur.*
XXIX. *De libertis, ut in necessitate ab ecclesia defendantur.*
D XXX. *Ut post antiphonas orationes dicantur.*
XXXI. *De his qui propter odium ad pacem non revertuntur.*
XXXII. *Ut clericus inconsulto episcopo ad judicem secularem non pergat.*
XXXIII. *Si episcopus heredes non habens ecclesiam cui præfuit heredem non fecerit.*
XXXIV. *De Judæis qui converti cupiunt, qualiter recipiantur.*
XXXV. *Si episcopus a metropolitano admonitus pro synodo, vel ordinatione episcopali, venire distulerit.*
XXXVI. *Ut stipendia clericorum juxta meritum distribuantur.*
XXXVII. *De homicidis, & falsis testibus.*
XXXVIII. *Ut sine episcopi sui epistola non liceat cle-*

ANNO CHRISTI 506.

rico vel monacho proficisci : & de monachis vel abbatibus.

XXXIX. *Ut clerici nuptialia vitent convivia.*

XL. *Ne Christiani Judæorum utantur conviviis.*

XLI. *Ut a clericis vitetur ebrietas.*

XLII. *De sortilegis, vel auguratoribus, ut ab ecclesia separentur.*

XLIII. *Ut de pœnitentibus clericus non ordinetur, & ordinati non ministrent.*

XLIV. *Ne presbyser benedictionem populo, vel pœnitenti, in ecclesia dare præsumat.*

XLV. *Quod episcopus exiguas ecclesiæ possessiones distrahere potest.*

XLVI. *Ut servos ecclesiæ fugisivos liceat vendere episcopo.*

XLVII. *Ut ante missam expletam egredi populus non præsumat.*

XLVIII. *De rebus episcopi propriis vel acquisitis.*

XLIX. *De non alienandis ab aliquo rebus ecclesiæ : & de libertis.*

L. *De clericis capitale crimen incurrentibus.*

LI. *De testamento episcopi.*

LII. *De clericis qui sine epistolis sui pontificis proficiscuntur.*

LIII. *De presbyteris parochianis res ecclesiæ distrahentibus.*

LIV. *De eisdem, ut quidquid emerint, in nomine comparent ecclesiæ.*

LV. *Ut sacerdotes, & levitæ, canibus ad venandum, & accipitribus non utantur.*

LVI. *De venditionibus, quas abbates facere præsumunt.*

LVII. *Ne unus abbas duobus cœnobiis præponatur.*

LVIII. *Ne monasterium sine notitia episcopi constituatur.*

LIX. *De rebus ecclesiæ usui collatis, ut præscriptionis tempore non defendatur.*

LX. *De lapsis qui de catholica fide in hæresim transeunt.*

LXI. *De incestis conjugiis.*

LXII. *De his qui servos suos extra judicem necant.*

LXIII. *De laicis qui in solennitatibus majoribus ad civitatem non occurrunt.*

LXIV. *De clericis qui ab ecclesiæ officio diebus solennibus desunt.*

LXV. *De levitis, ut non sine jussu presbyteri sedeant.*

LXVI. *De ministris, ne secretarium ingrediantur.*

LXVII. *De catholicis, ne hæreticorum connubiis copulentur.*

LXVIII. *De levitis, & clericis, ne magi vel incantatores sint.*

LXIX. *De seditionariis clericis.*

LXX. *De scurris & jocularibus clericis.*

LXXI. *De synodo annis singulis congreganda.*

PRÆFATIO.

Ita ms. Rem. Acta Paris. ... Lugd. & alii, breviter : Cum in nomine Domini in civitate Agathensi convenissemus, in sancti Andreæ basilica consedimus, &c.

CUm in nomine Domini, ex permissu domini nostri gloriosissimi, magnificentissimique regis, in civitate Agathensi sancta synodus convenisset, ibique flexis in terram genibus, pro regno ejus, pro longævitate, pro populo Dominum deprecaretur : ut, qui nobis congregationis permiserat potestatem, regnum ejus Dominus felicitate extenderet, justitia gubernaret, virtute protegeret; in sancti Andreæ basilica consedimus, de disciplina & ordinationibus clericorum atque pontificum, vel de ecclesiarum utilitatibus tractaturi.

CANONES.

I.

In primis id placuit, ut canones & statuta patrum per ordinem legerentur. Quibus lectis, placuit de bigamis, aut internuptarum maritis, quamquam aliud patrum statuta decreverint, ut qui hucusque ordinati sunt, habita miseratione presbyterii vel diaconatus nomen tantum obtineant; officium vero presbyteri consecrandi, & ministrandi hujusmodi diacones, non præsumant.

Concilium Valent. canone 1.

II.

11. Distinct. 50. Contumaces clerici.

Contumaces vero clerici, prout dignitatis ordo permiserit ab episcopis corrigantur : & si qui prioris gradus elati superbia communionem fortasse contempserint, aut ecclesiam frequentare, vel officium suum implere neglexerint, peregrina eis communio tribuatur : ita ut, cum eos pœnitentia correxerit, rescripti in matricula gradum suum dignitatemque recipiant.

III.

11. Quæst. 3. Episcopi si sacerdotalis.

Episcopi vero, si sacerdotali moderatione postposita, innocentes aut minimis causis culpabiles excommunicare præsumpserint, & ad gratiam festinantes recipere fortasse noluerint; a vicinis episcopis cujuslibet provinciæ litteris moneantur : & si parere noluerint, communio illis usque ad tempus synodi a reliquis episcopis non negetur : ne fortasse ad excommunicatoris peccatum excommunicati longo tempore morte præveniantur.

IV.

16. XIII. Quæst. 2. Clerici vel sæculares.

Concilium Valens. canone 4.

Clerici etiam, vel sæculares, qui oblationes parentum, aut donatas, aut testamentis relictas, retinere perstiterint; aut id quod ipsi donaverint ecclesiis, vel monasteriis, crediderint auferendum; sicut synodus sancta constituit, velut necatores pauperum, quousque reddant, ab ecclesiis excludantur.

V.

11. XIII. Quæst. 2. Clerici vel sæculares.

Conc. Ilerd. can. 16.

Si quis clericus furtum ecclesiæ fecerit, peregrina ei communio tribuatur.

VI.

12. XII. Quæst. 2. Pontifices quibus.

Pontifices vero, quibus in summo sacerdotio constitutis, ab extraneis dumtaxat, aliquid, aut cum ecclesia, aut sequestratim, aut dimittitur, aut donatur; quia hoc ille qui donat pro redemptione animæ suæ, non pro commodo sacerdotis probatur offerre, non quasi suum proprium, sed quasi dimissum ecclesiæ, inter facultates ecclesiæ computabunt : quia justum est, ut sicut sacerdos habet quod ecclesiæ dimissum est, ita & ecclesia habeat quod relinquitur sacerdoti. Sane quidquid per fidei commissum, aut sacerdotis nomine, aut ecclesiæ, fortasse dimittitur; cuicumque alii postmodum profuturum; id inter facultates suas ecclesia computare, aut retinere non poterit.

VII.

12. X. Quæst. 2. Casellas vel mancipiola.

Casellas vero, vel mancipiola ecclesiæ, episcopi, sicut prisca canonum præcepit auctoritas, vel vasa ministerii, quasi commendata, fideli proposito integro ecclesiæ jure possideant : id est, ut neque vendere, neque per quoscumque contractus res, unde pauperes vivunt, alienare præsumant. Quod si necessitas certa compulerit, ut pro ecclesiæ aut necessitate, aut utilitate, vel in usufructu, vel in directa venditione aliquid distrahatur; apud duos vel tres comprovinciales, vel vicinos episcopos, causa, qua necesse sit vendi, primitus comprobetur : & habita discussione sacerdotali, eorum subscriptione quæ facta fuerit venditio roboretur. Aliter facta venditio, vel transactio, non valebit. Sane si quos de servis ecclesiæ bene meritos sibi episcopus libertate donaverit, collatam libertatem a successoribus placuit custodiri, cum hoc quod eis manumissor in libertate contulerit : quod tamen jubemus viginti solidorum numerum, & modum in terrula, vineola, vel hospitiolo tenere. Quod amplius datum fuerit, post manumissoris mortem ecclesia revo-

cabit. Minusculas vero res, aut ecclesiæ minus utiles, peregrinis vel clericis, salvo jure ecclesiæ, in usum præstari permittimus.

VIII.

Id etiam placuit, ut clericus, si relicto officio suo propter districtionem, ad sæcularem judicem fortasse confugerit, & is ad quem recurrit, solatium ei defensionis impenderit; cum eodem de ecclesiæ communione pellatur.

IX.

Placuit etiam, ut si diacones aut presbyteri conjugati ad torum uxorum suarum redire voluerint, Papæ Innocentii ordinatio, & Siricii episcopi auctoritas, quæ est his canonibus inserta, conservetur.

EPISTOLA S. INNOCENTII PAPÆ. Dilectissimo fratri Exuperio, Innocentius.

Consulenti tibi, frater carissime. *Et post alia:* Proposuisti quid de his observari debeat, quos in diaconii ministerio, aut in officio presbyterii positos, incontinentes esse aut fuisse generati filii prodiderunt. De his & divinarum legum manifesta est disciplina, & beatæ recordationis viri Siricii episcopi monita evidentia commearunt; ut incontinentes in officiis talibus positi omni ecclesiastico honore privarentur, nec admitterentur accedere ad ministerium, quod sola continentia oportet impleri. *Et post alia:* Nam si ad aliquos forma illa ecclesiasticæ vitæ pariter & disciplinæ, quæ a Siricio episcopo ad provincias commeavit, non probabitur pervenisse, his ignorationis venia remittetur; ita ut de cetero penitus incipiant abstinere. Et ita gradus suos, in quibus inventi fuerint, sic retentent, ut ad potiora eis non liceat ascendere. Quibus in beneficio esse debet, quod hunc ipsum locum, quem retinent, non amittunt. Si qui autem scisse formam vivendi missam a Siricio episcopo deteguntur, neque statim cupiditates libidinis abjecisse; illi sunt modis omnibus submovendi, qui post admonitionem cognitam præponendam arbitrati sunt voluptatem.

X.

Id etiam ad custodiendam vitam & famam speciali ordinatione præcipimus, ut nullus clericorum extraneæ mulieri qualibet consolatione aut, familiaritate jungatur. Et non solum in domo illius extranea mulier non accedat; sed nec ipse frequentandi ad extraneam mulierem habeat potestatem: sed cum matre tantum, sorore, filia, & nepte, si habuerit, aut voluerit, vivendi habeat potestatem. De quibus nefas est aliud, quam natura constituit, suspicari.

XI.

Ancillas vel libertas a cellario, vel a secreto ministerio, & ab eadem mansione, in qua clericus manet, placuit removeri.

XII.

Placuit etiam, ut omnes ecclesiæ filii, exceptis diebus Dominicis, in quadragesima, etiam die sabbato, sacerdotali ordinatione, & districtionis comminatione jejunent.

XIII.

Symbolum etiam placuit ab omnibus ecclesiis una die, id est, ante octo dies Dominicæ resurrectionis, publice in ecclesia competentibus tradi.

XIV.

Altaria placuit non solum unctione chrismatis, sed etiam sacerdotali benedictione sacrari.

XV.

Pœnitentes, tempore quo pœnitentiam petunt, impositionem manuum & cilicium super caput a sacerdote, sicut ubique constitutum est, consequantur. Si autem [a] comas non deposuerint, aut vestimenta non mutaverint, abjiciantur: & nisi digne pœnituerint, non recipiantur. Juvenibus etiam pœnitentia non facile committenda est propter ætatis fragilitatem. Viaticum tamen omnibus in morte positis non negandum.

XVI.

Episcopus benedictionem diaconatus minoribus quam viginti quinque annorum penitus non committat. Sane si conjugati juvenes consenserint ordinari; etiam uxorum voluntas ita requirenda est, ut sequestrato mansionis cubiculo, religione præmissa, posteaquam pariter conversi fuerint, ordinentur.

XVII.

Presbyterum vero vel episcopum, ante triginta annos, id est, antequam ad viri perfecti ætatem veniat, nullus metropolitanorum ordinare præsumat; ne per ætatem, quod aliquoties evenit, aliquo errore culpentur.

XVIII.

Sæculares, qui Natale Domini, Pascha & Pentecosten non communicaverint, catholici non credantur, nec inter catholicos habeantur.

XIX.

Sanctimoniales, quamlibet vita earum & mores probati sint, ante annum ætatis suæ quadragesimum non velentur.

XX.

Clerici qui comam nutriunt, ab archidiacono, etiam si noluerint, inviti detondeantur; vestimenta vel calciamenta etiam eis, nisi quæ religionem deceant, uti vel habere non liceat.

XXI.

Si quis etiam extra parochias, in quibus legitimus est ordinariusque conventus, oratorium in agro voluerit; reliquis festivitatibus, ut ibi missas teneat propter fatigationem familiæ, justa ordinatione permittimus: Pascha vero, Natale Domini, Epiphania, Ascensionem Domini, Pentecosten, & natalem sancti Joannis Baptistæ, vel si qui maximi dies in festivitatibus habentur, non nisi in civitatibus aut in parochiis teneant. Clerici vero, si qui in festivitatibus, quas supra diximus, in oratoriis, nisi jubente aut permittente episcopo, missas facere aut tenere voluerint, a communione pellantur.

XXII.

Et licet superfluum sit de re nota & antiquis canonibus prohibita, iterato aliquid definire; attamen, quo facilius cupiditas, aut improbitas reprimatur, id statuimus, quod omnes canones jubent, ut civitatenses sive diœcesani presbyteri, vel clerici, salvo jure ecclesiæ, rem ecclesiæ, sicut permiserint episcopi, teneant; vendere autem, aut donare, penitus non præsumant. Quod si fecerint, & facta venditio non valebit, & de facultatibus, si quas habent proprias, indemnem ecclesiam reddant, & communione priventur.

XXIII.

Episcopus etiam, quorum vita non reprehenditur, posteriorem priori nullus præponat: nisi fortasse elatus superbia, quod pro necessitate ecclesiæ episcopus jusserit, implere contemnat. Sane si officium [b] archidiaconatus propter simpliciorem naturam implere aut expedire nequiverit, ille loci sui nomen teneat, & ordinationi ecclesiæ quem elegerit episcopus præponatur.

XXIV.

De expositis id observandum, quod jamdudum synodus sancta constituit.

Marginalia: 8 XVI. Qu. 5. Placuit ut clericus. — 9. De Consecr. Distinct. 3. Placuit ut omnes. — 10. De Consecr. Distinct. 4. Symbolum. — 11. De Consecr. Distinct. 1. Altaria. Vide Walafrid. Strab. cap. 9. — 12. Distinct. 50. Pœnitentes. — a Concil. Barcin. can. 6. Tolet. II. c. 11. — 6. Distinct. 77. Episcopus benedictionem. — 6. Distinct. 77. Episcopus benedictionem. — 19. De Consecr. Distinct. 2. Sæculares. — 11 XX. Qu. 1. Sanctimoniales. ex Concilio Carthag. pro Agathensi. — 12. Distinct. 23. Clerici qui comam. — 15. De Consecr. Distinct. 1. Si quis etiam. — 17. XII. Qu. 2. Statuimus quod omnes. — 5. Distinct. 74. Episcoporum etiam. — b Ita mss. tres. Rectius in Fossat. & aliis, Archidiaconus. — Concilium Vasense canone 9.

ANNO CHRISTI 506.

XXV.

Hi vero sæculares qui conjugale consortium culpa graviore dimittunt, vel etiam dimiserunt; & nullas causas discidii probabiliter proponentes, propterea sua matrimonia dimittunt, ut aut illicita, aut aliena præsumant; si antequam apud episcopos comprovinciales discidii causas dixerint, & prius uxores, quam judicio damnentur, abjecerint; a communione ecclesiæ, & sancto populi cœtu, pro eo quod fidem & conjugia maculant, excludantur.

XXVI.

Si quis de clericis documenta, quibus ecclesiæ possessio firmatur, aut supprimere, aut negare, aut adversariis fortasse tradere damnabili & punienda obstinatione præsumpserit; quidquid per abstinentiam documentorum damni ecclesiæ illatum est, de propriis facultatibus reddat, & communione privetur. Hi etiam qui in damno ecclesiæ instrumenta ecclesiæ, impie sollicitatis traditoribus, susceperint, pari sententia feriantur.

XXVII.

Monasterium novum, nisi episcopo, aut permittente, aut probante, nullus incipere, aut fundare præsumat. Monachi etiam vagantes ad officium clericatus, nisi eis testimonium abbas suus dederit, nec in civitatibus, nec in parœciis ordinentur. Monachum, nisi abbatis aut permissu, aut voluntate, ad alterum monasterium commigrantem nullus abbas suscipere aut retinere præsumat: sed ubicumque fuerit, abbati suo auctoritate canonum revocetur. Si necesse fuerit clericum de monachis ordinari, cum consensu & voluntate abbatis præsumat episcopus.

XXVIII.

Monasteria puellarum longius a monasteriis monachorum, aut propter insidias diaboli, aut propter oblocutiones hominum, collocentur.

XXIX.

Libertos legitime a dominis suis factos ecclesia, si necessitas exegerit, tueatur; quos si quis ante audientiam, aut pervadere, aut exspoliare præsumpserit, ab ecclesia repellatur.

XXX.

Et quia convenit ordinem ecclesiæ ab omnibus æqualiter custodiri, studendum est, ut sicut ubique fit, & post antiphonas collectiones per ordinem ab episcopis vel presbyteris dicantur: & hymni matutini vel vespertini diebus omnibus decantentur: & in conclusione matutinarum vel vespertinarum missarum, post hymnos capitella de psalmis dicantur: & plebs collecta oratione ad vesperam ab episcopo cum benedictione dimittatur.

XXXI.

Placuit etiam, ut sicut plerumque fit, quicumque odio aut longinqua inter se lite dissenserint, & ad pacem revocari diutina intentione nequiverint, a civitatis primitus sacerdotibus arguantur. Qui si inimicitias deponere perniciosa intentione noluerint, de ecclesiæ cœtu justissima excommunicatione pellantur.

XXXII.

Clericus ne quemquam præsumat apud sæcularem judicem, episcopo non permittente, pulsare: sed si pulsatus fuerit, respondeat, non proponat, nec audeat criminale negotium in judicio sæculari proponere. Si quis vero sæcularium per calumniam ecclesiam, aut clericum, fatigare tentaverit, & victus fuerit; ab ecclesiæ liminibus, & a catholicorum communione, nisi digne pœnituerit, arceatur.

XXXIII.

Episcopus, qui filios aut nepotes non habens, alium quam ecclesiam relinquit heredem, si quid de ecclesia [a], non in ecclesiæ causa, aut necessitate præsumpsit; quod distraxit, aut donavit, irritum habeatur. Qui vero filios habet, de bonis quæ relinquit, ab heredibus ejus indemnitatibus ecclesiæ consulatur.

XXXIV.

Judæi, quorum perfidia frequenter ad vomitum redit, si ad legem catholicam venire voluerint, octo mensibus inter catechumenos ecclesiæ limen introeant: & si pura fide venire noscuntur, tum demum baptismatis gratiam mereantur. Quod si casu aliquo periculum infirmitatis intra præscriptum tempus incurrerint, & desperati fuerint, baptizentur.

XXXV.

Si metropolitanus episcopus ad comprovinciales epistolas direxerit, in quibus eos aut ad ordinationem summi pontificis, aut ad synodum invitet; postpositis omnibus, excepta gravi infirmitate corporis, aut præceptione regia, ad constitutam diem adesse non differant. Quod si defuerint, sicut prisca canonum præcipit auctoritas, usque ad proximam synodum caritate fratrum & ecclesiæ communione priventur.

XXXVI.

Clerici etiam omnes qui ecclesiæ fideliter vigilanterque deserviunt, stipendia sanctis laboribus debita, secundum servitii sui meritum, vel ordinationem canonum, a sacerdotibus consequantur.

XXXVII.

Itaque censuimus homicidas & falsos testes a communione ecclesiastica submovendos, nisi pœnitentiæ satisfactione crimina admissa [a] diluerint.

XXXVIII.

Clericis sine commendatitiis epistolis episcopi sui licentia non pateat evagandi. In monachis quoque par sententiæ forma servetur: quos si verborum increpatio non emendaverit, etiam verberibus statuimus coërceri. Servandum quoque de monachis, ne eis ad solitarias cellulas liceat a congregatione discedere: nisi forte probatis post emeritos labores, aut propter infirmitatis necessitatem, asperior ab abbatibus regula remittatur. Quod ita demum fiet, ut intra eadem monasterii septa manentes, tamen sub abbatis potestate separatas habere cellulas permittantur. Abbatibus quoque singulis diversas cellulas, aut plura monasteria habere non liceat, nisi tantum propter incursum hostilitatis intra muros receptacula collocare.

XXXIX.

Presbyteri, diacones, subdiacones, vel deinceps, quibus ducendi uxores licentia non est, etiam alienarum nuptiarum evitent convivia: nec his cœtibus admisceantur, ubi amatoria cantantur & turpia, aut obsceni motus corporum choris & saltibus efferuntur: ne auditus & obtutus sacris mysteriis deputati turpium spectaculorum atque verborum contagione polluantur.

XL.

Omnes deinceps clerici, sive laïci, Judæorum convivia evitent: nec eos ad convivium quisquam excipiat. Quia cum apud Christianos cibis communibus non utantur, indignum est, atque sacrilegum, eorum cibos a Christianis sumi; cum ea quæ apostolo permittente nos sumimus, ab illis judicentur immunda: ac sic inferiores incipiant esse Christiani, quam Judæi, si nos quæ ab illis apponuntur utamur, illi vero a nobis oblata contemnant.

XLI.

Ante omnia a clericis vitetur ebrietas, quæ omnium vitiorum fomes ac nutrix est. Itaque eum quem ebrium fuisse constiterit, ut ordo patitur, aut triginta dierum spatio a communione statuimus submovendum, aut corporali subdendum supplicio.

Marginalia: 32. XXXIII. Quæst. 2. Sæculares qui conjugale. — 11. XII. Qu. 1. Si quis de clericis. — 11. XVIII. Quæst. 2. De monachis monasterium. 16. XVI. Quæst. 1. Monachi vagantes. 2. XX. Qu. 4. Monachum nisi abbatis. Concil. II. Aurel. can. 1. — 31. XVIII. Quæst. 2. Monasteria puellarum. — 7. Distinct. 87. Libertos. — 13. De Consecr. Distinct. 5. Convenit ordinem. — 9. Distinct. 90. Placuit etiam. — 17. XI. Quæst. 1. Clericum nullus præsumat. Ivo & Grat. & quidam mss. non respondeat. Confer cum XI. Conc. Epaon. — 9. V. Quæst. 6. Si quis vero sæcularium. — a al. ecclesiæ rebus. — 93. De Consecr. Distinct. 4. Judæi quorum. — 13. Distinct. 18. Si episcopus metropolitanus. Conc. Arelat. II. can. 19. — 10. I. Quæst. 2. Clerici omnes. — 20. XXIV. Quæst. 3. Itaque censuimus. Vide not. 1. a Forte, deleverint. 2. XX Qu. 4. Monachum nisi. Vide not. 5. 6. 7. & 8. — 19. Distinct. 34. Presbyteri. Vide not. 11. — 14. XXVIII. Quæst. 1. Omnes deinceps. Vide not. 11. — 9. Distinct. 35. Ante omnia. Vide not. 12.

ANNO CHRISTI 506.

XLII.

Ac ne id fortasse videatur omissum quod maxime fidem catholicæ religionis infestat, quod aliquanti clerici, sive laïci, student auguriis; & sub nomine fictæ religionis, per eas quas sanctorum sortes vocant, divinationis scientiam profitentur, aut quarumcumque scripturarum inspectione futura promittunt; hoc quicumque clericus vel laïcus detectus fuerit vel consulere vel docere, ab ecclesia habeatur extraneus.

6. XXVI. Quæst. 5. Aliquanti clerici. Venet. 16.

XLIII.

De pœnitentibus id placuit [a] observare, quod sancti patres nostri synodali sententia censuerunt; ut nullus de his clericus ordinetur: & qui jam sunt per ignorantiam ordinati, ut sicut bigami, aut internuptarum mariti, locum teneant: ministrare diaconus, aut consecrare [b] altare hujusmodi presbyter non præsumat.

a Al. observari. Concilium Carthaginense IV. cap. 68. Epaon. 3. Aurel. IV. 1. Aurel. III. 6. 3. XXVI. Quæst. 6. Ministrare diaconus.

b Forte deest ad esse vox est in ms. Unus habet altaris, aliique vere hujusmodi.

XLIV.

Benedictionem super plebem in ecclesia fundere, aut pœnitentem in ecclesia benedicere, presbytero penitus non licebit.

3. XXVI. Quæst. 6. Ministrare diaconus. §. Benedictionem

XLV.

Terrulas aut vineolas exiguas, & ecclesiæ minus utiles, aut longe positas parvas, episcopus sine concilio fratrum, si necessitas fuerit, distrahendi habeat potestatem.

51. XII. Quæst. 2. Terrulas aut.

XLVI.

Fugitivi etiam domos suas aut familias deserentes, qui etiamsi revocati fuerint teneri non possunt, simili ratione ab episcopo, si voluerit, aut si ita illi meruerint, distrahantur.

54. XII. Quæst. 2. Fugitivi.

XLVII.

Missas die dominico a sæcularibus totas teneri speciali ordinatione præcipimus: ita ut ante benedictionem sacerdotis egredi populus non præsumat. Qui si fecerint, ab episcopo publice confundantur.

64. De Consecr. Dist. 1. Missas.

Canones qui dehinc sequuntur usque ad canonem LXX. etsi pro Agathensibus agniti sunt a Gratiano & ab aliis, in antiquissimis tamen exemplaribus qualia nostra sunt tria, non exstant, adjectique postea huic synodo videntur ex canonibus maxime concilii Epaonensis. Editi sunt post concilium XVII. Toletanum. Sunt e Conc. Agath. in collectione Isidori: & ita citantur ab Hincmaro: & in vetusta collectione Canonum ms. Collegii Parisiensis Societatis JESU.

XLVIII.

Ut de rebus episcopi propriis vel acquisitis, vel quidquid episcopus de suo proprio habet, heredibus suis, si voluerit, derelinquat. Quidquid vero de provisione ecclesiæ suæ fuerit, sive de agris, sive de frugibus, sive de oblationibus, omnia in jure ecclesiæ reservare censuimus.

19. XII. Quæst. 1. Episcopi de rebus.

XLIX.

Diacones, vel presbyteri in parochia constituti de rebus ecclesiæ sibi creditis nihil audeant commutare, vendere, vel donare; quia res sacratæ Deo esse noscuntur. Similiter & sacerdotes nihil de rebus ecclesiæ sibi commissæ, ut superius comprehensum est, alienare præsumant. Quod si fecerint, convicti in concilio, & ab honore depositi, de suo aliud tantum restituant, quantum visi sunt præsumpsisse. Sane si quis pro qualibet conditione de rebus ecclesiæ aliquid alienare præsumpserit, si de suo proprio tantum ecclesiæ contulerit, quantum visus est abstulisse, tunc demum istud stare licebit. Libertos tamen, quos sacerdotes, presbyteri, vel diaconi, de ecclesia sibi commissa facere voluerint, actus ecclesiæ prosequi jubemus. Quod si facere contempserint, placuit eos ad proprium reverti servitium.

35. XII. Quæst. 2. Diacones vel presbyteri.

56. XII. Quæst. 2. Si quis qualibet.

25. XII. Quæst. 2. Diaconi vel presbyteri.

L.

Si episcopus, presbyter, aut diaconus capitale crimen commiserit, aut chartam falsaverit, aut testimonium falsum dixerit, ab officii honore depositus in monasterio retrudatur; & ibi, quamdiu vixerit, laïcam tantummodo communionem accipiat.

7. Distinct. 50. Si episcopus, presbyter.

LI.

Si episcopus condito testamento aliquid de ecclesiastici juris proprietate legaverit, aliter non valebit, nisi tantumdem de juris proprii facultate suppleverit.

5. XII. Quæst. 5. Si episcopus condito testamento. Epaon. 17.

LII.

Presbytero, aut diacono, vel clerico, sine antistitis sui epistolis ambulanti communionem nullus impendat.

Epaon. 6.

LIII.

Quidquid parochiarum presbyter de ecclesiastici juris proprietate distraxerit, inane habeatur & vacuum vendicatione comparantis, & actione vendentis.

16. XII. Quæst. 2. Quidquid parochiarum. Epaon. 7.

LIV.

Presbyter, dum diœcesim tenet, de his quæ emerit ad ecclesiæ nomen scripturam faciat, aut ab ejus quam tenuit, ecclesiæ ordinatione discedat.

3. XII. Quæst. 4. Presbyter, dum. Epaon. 8.

LV.

Episcopis, presbyteris, diaconibus, canes ad venandum, aut accipitres habere non liceat. Quod si quis talium personarum in hac voluntate detectus fuerit, si episcopus est, tribus mensibus se a communione suspendat, presbyter duobus mensibus se abstineat, diaconus uno ab omni officio vel communione cessabit.

2. Distinct. 34. Episcopum, presbyterum. Epaon. 4.

LVI.

In venditionibus, quas abbates facere præsumunt, hæc forma servetur, ut quidquid sine episcopi notitia venditum fuerit, ad potestatem episcopi revocetur. Mancipia vero monachis donata ab abbate non liceat manumitti. Injustum enim putamus, ut monachis quotidianum rurale opus facientibus, servi eorum libertatis otio potiantur.

40. XVII. Quæst. 4. In venditionibus. Epaon. 8.

LVII.

Unum abbatem duobus monasteriis interdicimus præsidere.

4. XXI. Quæst. 1. Unum abbatem. Epaon. 9.

LVIII.

Cellulas novas, aut congregatiunculas monachorum absque notitia episcopi prohibemus institui.

11. XVIII. Quæst. 2. Cellulas novas. Epaon. 10.

LIX.

Clerici quilibet quæcumque diuturnitate temporis de ecclesiæ remuneratione possederint, in jus proprium præscriptione temporis non vocentur, dummodo pateat ecclesiæ rem fuisse: ne videantur etiam episcopi administratione prolixas, aut precatorias, cum ordinati sunt, facere debuisse, aut diu retentas facultates in jus proprietatis suæ posse transcribere.

1. XVI. Quæst. 4. Clerici quilibet. Epaon. 18.

LX.

Lapsis, id est, qui in catholica fide baptizati sunt, si prævaricatione damnabili post in hæresim transierint, grandem redeundi difficultatem sanxit antiquitas. Quibus nos, annorum multitudine breviata, pœnitentiam biennii conditione infra scriptæ observationis imponimus: ut præscripto biennio tertio sine relaxatione jejunent, & ecclesiam studeant frequentare. In pœnitentiam loco standi & orandi humilitatem ita noverint observandam, ut etiam ipsi, cum catechumeni egredi commonentur, abscedant. Hoc si observare voluerint, constituto tempore admittendis ad altarium observatio relaxetur. Quod si ardua vel dura forte putaverint, statuta præteritorum canonum implere debebunt.

Epaon. 29.

LXI.

De incestis conjunctionibus nihil prorsus veniæ reservamus, nisi cum adulterium separatione sanaverint. Incestos vero nullo conjugii nomine deputandos, quos etiam designare funestum est, hos esse censemus. Si quis relictam fratris, quæ pæne prius soror exstiterat,

8. XXXV. Quæst. 2. & 3. De incestis. Epaon. 30.

ANNO CHRISTI 506.

carnali conjunctione polluerit: si quis frater germanam uxoris acceperit: si quis novercam duxerit: si quis consobrinæ se sociaverit: si quis relictæ vel filiæ avunculi misceantur; aut patrui filiæ, vel privignæ suæ: aut qui ex propria consanguinitate aliquam, aut quam consanguineus habuit, concubitu polluerit, aut duxerit uxorem. Quos omnes & olim, atque sub hac constitutione incestos esse non dubitamus, & inter catechumenos usque ad legitimam satisfactionem manere & orare præcipimus. Quod ita præsenti tempore prohibemus, ut ea quæ sunt hactenus instituta non dissolvamus. Sane quibus conjunctio illicita interdicitur, habebunt incundi melioris conjugii libertatem.

LXII.

Epaun. 14.

Si quis servum proprium sine conscientia judicis occiderit, excommunicatione, vel pœnitentia biennii reatum sanguinis emendabit.

LXIII.

Epaun. 35.

Ut cives, qui superiorum solennitatum, id est, Paschæ, ac Natalis Domini, vel Pentecostes festivitatibus cum episcopis interesse neglexerint; cum in civitatibus communionis, vel benedictionis accipiendæ causa positos se nosse debeant; triennio a communione priventur ecclesiæ.

LXIV.

35. VII. Qu. 1. Si quis in clero.

Si quis in clero constitutus ab ecclesia sua diebus solennibus defuerit, id est, Nativitate, Epiphania, Pascha, vel Pentecoste, dum potius sæcularibus lucris studet, quam servitio Dei paret, convenit ut triennio a communione suspendatur. Similiter diaconus, vel presbyter, si tres hebdomadas ab ecclesia sua defuerint, huic damnationi succumbant.

LXV.

19. Distinct. 93. Non oportet diaconem. Laod. 20.

Quoniam non oportet diaconem sedere præsente presbytero, sed ex jussione presbyteri sedeat. Similiter autem honorificetur diaconus a ministris inferioribus & clericis.

LXVI.

91. Distinct. 23. Non oportet insacratos. Laod. 21.

Quoniam non oportet insacratos ministros licentiam habere in secretarium, quod Græci diaconicon appellant, ingredi, & contingere vasa Dominica.

LXVII.

16. XXVIII. Quæst. 1. Non oportet cum. Laod. 31.

Quoniam non oportet cum omnibus hæreticis miscere connubia, & vel filios vel filias dare, sed potius accipere; si tamen profitentur Christianos futuros esse se & catholicos.

LXVIII.

36. De Consecr. Distinct. 5. Non oportet ministros. Laod. 36.

Quoniam non oportet ministros altaris, aut clericos, magos & incantatores esse, aut facere quæ dicunt phylacteria, quæ sunt magna obligamenta animarum. Hos autem qui talibus utuntur, projici ab ecclesia jussimus.

LXIX.

8. Distinct. 46. Seditionarios.

Seditionarios numquam ordinandos clericos, sicut nec usurarios, vel injuriarum suarum ultores.

LXX.

6. Distinct. 46. Clericum scurrilem.

Clericum scurrilem, & verbis turpibus joculatorem, ab officio retrahendum.

LXXI.

Synodum etiam secundum constituta patrum annis singulis placuit congregari. Et quia in nomine Domini omnibus salubriter constitutis synodus cum pace dimittitur, gratias Deo primitus, & domno nostro regi agamus; orantes divinam clementiam, ut hæc eadem facere & docere per multos annos in honorem Domini possimus.

SUBSCRIPTIONES.

Subscribunt episcopi XXXIV. Agobardus, l. de Judaicis superstitionibus, cap. V. numerat XXXVI.

Ego Cæsarius in Christi nomine episcopus Arelatensis, juxta id quod universis sanctis coëpiscopis meis qui mecum subscripserunt placuit, statuta patrum secutus, his definitionibus subscripsi. Not. sub die [a] III. Idus Septembris, Messala viro clarissimo Consule, anno [b] XXII. regni domini nostri Alarici regis.

[a] IV. in ms. Paris.
[b] Ita unus e mss. nostris: eisi initio sit annus domina- xat XX.

Cyprianus episcopus de Burdigala metropoli subscripsi.
Clarus episcopus de civitate Elusa metropoli subscripsi.
Tetradius episcopus de Biturica metropoli subscripsi.
Heraclianus episcopus Tolosanæ civitatis subscripsi.
Sophronius in Christi nomine episcopus civitatis Agathensis subscripsi.
Sedatus in nomine Domini Nemausensis episcopus subscripsi.
Quintianus episcopus Rutenæ civitatis subscripsi.
Sabinus episcopus Albigensis civitatis subscripsi.
Boëtius episcopus de Cadurcis subscripsi.
Gratianus episcopus de Aquis subscripsi.
Nicetius propitio Deo episcopus de Ausciis subscripsi.
Suavis episcopus de Convenis subscripsi.
Galactorius episcopus de Benarno subscripsi.
Gratus episcopus de civitate Olorone subscripsi.
Vigilius episcopus de civitate Lactorensi subscripsi.
Maternus in Christi nomine episcopus civitatis Lutevensis subscripsi.
Petrus episcopus de Palatio subscripsi.
Glycerius in Christi nomine episcopus Consoranicæ civitatis subscripsi.
Chronopius episcopus de civitate Petrocorica subscripsi.
Probatius in Christi nomine episcopus de Ucetia subscripsi.
[c] Agrœcius in Christi nomine episcopus de Antipoli subscripsi.

[c] ms. Paris. Agrucctius al. Azticius.

Marcellus episcopus de Sanetio subscripsi.
Pentadius episcopus de Dinia subscripsi.
Avilius presbyter missus a domino meo Caprario episcopo Narbonensi subscripsi.
Joannes presbyter missus a domino meo Victorino episcopo de civitate Forojulii subscripsi.
Ingenuus presbyter missus a domino meo Apro episcopo Bigorritanæ civitatis subscripsi.
Paulinus in Dei nomine presbyter missus a domino meo Eustasio episcopo civitatis Arvernæ subscripsi.
Pompeius presbyter missus a domino meo Juliano episcopo de Avennica civitate subscripsi.
Polemius presbyter missus a domino meo Sextilio episcopo de Vasatis civitate subscripsi.
Petrus presbyter missus a domino meo Marcello episcopo de civitate Vicojuli subscripsi.
Firminus presbyter missus a domino meo Pappolo episcopo subscripsi.
Optimus diaconus missus a domino meo [d] Leonico episcopo Gabalum civitatis subscripsi.
Leo diaconus missus a domino meo [e] Vero episcopo Turonicæ civitatis subscripsi.

[d] Leonloo, ms. Paris.
[e] Tamen Licinius episcopus. Veri successor, videtur hoc anno 506. annum egisse sui episcopatus octavum, ex Gregorio Turon. lib. 2. hist. Franc. cap. ultim.

Ex ms. nostro Parif. in quo Concilio Aurelianensi quod sequitur, ita præfixa epistola hæc est, ut ad illud pertinere credatur.

EPISTOLA CLODOVEI REGIS

Ad episcopos post bellum Gothicum scripta.

De captivis tum clericis, tum laïcis, episcoporum arbitrio & testimonio relaxandis.

Dominis sanctis & Apostolica sede dignissimis episcopis, Chlothovechus Rex.

ENuntiante fama, quid actum fuerit vel præceptum omni exercitui nostro, priusquam in patriam Gothorum ingrederemur, beatitudinem vestram præterire non potuit. In primo quoque de ministerio ecclesiarum omnium præcepimus, ut nullus ad subripiendum in aliquo conaretur, neque de sanctimonialibus, neque de viduis, quæ in religione Domini devotæ esse probarentur. Simili conditione & de clericis, vel filiis supradictorum, tam clericorum, quam viduarum, qui cum illis in domo ipsorum consistere videbantur. Idem & de servis ecclesiarum, quos de ecclesiis tractos per episcoporum sacramenta constiterit, præceptum est observare, ut nullus ex ipsis aliquam violentiam vel damnum pateretur. Quod ita A ad integrum est agnoscendum, ut ex his supradictis, si aliquis vim captivitatis pertulisset, sive in ecclesia, sive extra ecclesiam, omnino sine aliqua dilatione reddendos esse præcipiamus. De ceteris quidem captivis laïcis, qui extra pacem sunt captivati, & fuerint approbati, apostoli, a cui volueritis, arbitrii vestri est non negandum. Nam de his qui in pace nostra, tam clerici, quam laïci sublati fuerint, si veraciter agnoscitis, vestras epistolas de annulo vestro infra signatas sic ad nos omnimodis dirigatis, & a parte nostra præceptionem latam noveritis esse firmandam. Sic tamen populus noster petit, ut cuicumque epistolas vestras præstare fueritis dignati, cum sacramento per Deum, & benedictione vestra dicere non tardetis rem istam quæ poscitur veram esse: quia multorum varietates vel falsitates inventæ sunt: ut comprehendatur, sicut scriptum est, *Perit justus cum impio.* Orate pro me, domini sancti & Apostolica sede dignissimi Papæ.

Genes. 18.

CONCILIUM AURELIANENSE I.

XXXII. Episcoporum, [a] tempore Chlodovechi Regis.

[a] Ita mss. nostri. Sigebertus in Chron. ponit annum 512.

Ex collectione Isidori, & editione Sirmondi, ex mss. Bellov. Corb. Rem. Pith. Fossat. Til. & aliis: item ex mss. tribus annorum (ut eruditi æstimant) amplius 800. qui sunt Collegii Parisiensis Societatis Jesu.

Tituli Canonum.

C

Epistola Synodi ad Clodoveum Regem.

Domino suo catholicæ ecclesiæ filio, [a] Chlotovecho gloriosissimo regi, omnes sacerdotes, quos ad concilium venire jussistis.

[a] Ita mss. Pith. & Corb. In Rem. & Parif. Chlodovecus.

Non est in Collectione Isidori hæc epistola, est in ms. nostro.

QUia tanta ad religionis catholicæ cultum gloriosæ fidei cura vos excitat, ut sacerdotalis mentis affectu sacerdotes de rebus necessariis tractaturos in unum colligi jusseritis, secundum voluntatis vestræ consultationem, & titulos quos dedistis, ea quæ nobis visum est definitione respondimus; ita ut si ea quæ D nos statuimus etiam vestro recta esse judicio comprobantur, tanti consensus regis ac domini majori auctoritate servandam tantorum firmet sententiam sacerdotum.

Præfatio.

CUm auctore Deo, ex evocatione gloriosissimi regis Chlothovechi, in Aurelianensi urbe fuisset concilium summorum antistitum congregatum, communi omnibus collatione complacuit, ut hoc quod

ANNO CHRISTI 511.

quod verbis statuerunt, etiam scripturæ testimonio roborarent.

In mss. Parif. & aliis sic tantum legitur: Cum auctore Deo in Aurelianensi urbe prima fuisset concilium &c. *In collectione pariter Isidori, nulla Clodovei, aut evocationis ab eo factæ mentio est. At in alio ms. Parif.* Cum auctore Deo ex evocatione gloriosissimi regis in Aurelianensi urbe &c.

CANONES.

I.

De homicidis, adulteris, & furibus, si ad ecclesiam confugerint, id constituimus observandum, quod ecclesiastici canones decreverunt, & lex Romana constituit: ut ab ecclesiæ atriis, vel domo ecclesiæ, vel domo episcopi, eos abstrahi omnino non liceat, sed nec aliter consignari, nisi ad evangelia datis sacramentis de morte, de debilitate, & omni pœnarum genere sint securi: ita ut ei, cui reus fuerit criminosus, de satisfactione conveniat. Quod si sacramenta sua quis convictus fuerit violasse, reus perjurii non solum a communione ecclesiæ, vel omnium clericorum, verum etiam & a catholicorum convivio separetur. Quod si is, cui reus est, noluerit sibi intentione faciente componi, & ipse reus de ecclesia actus timore discesserit, [a] ab ecclesiæ clericis non quæratur.

17. XVII. q. 4. Id constituimus.

[a] al. ab ecclesia vel clericis.

II.

De raptoribus autem id custodiendum esse censuimus, ut si ad ecclesiam raptor cum rapta confugerit, & feminam ipsam violentiam pertulisse constiterit; statim liberetur de potestate raptoris: & raptor, mortis vel pœnarum impunitate concessa, aut serviendi conditioni subjectus sit, aut redimendi se liberam habeat facultatem. Si vero quæ rapitur patrem habere constiterit; & puella raptori, aut rapienda, aut rapta, consenserit; potestati patris excusata reddatur; & raptor a patre superioris conditionis satisfactione teneatur obnoxius.

7. XXXVI. q. 1. De raptoribus.

III.

Servus qui ad ecclesiam pro qualibet culpa confugerit, si a domino pro admissa culpa sacramenta susceperit, statim ad servitium domini sui redire cogatur; sed postea quam datis a domino sacramentis fuerit consignatus, si aliquid pœnæ pro eadem culpa qua excusatur probatus fuerit pertulisse; pro contemptu ecclesiæ, & prævaricatione fidei, a communione & convivio catholicorum, sicut superius comprehensum est, extraneus habeatur. Sin vero servus pro culpa sua ab ecclesia defensatus, sacramenta domini, clericis exigentibus, de impunitate perceperit, [b] exire nolentem a domino liceat occupari.

17. XVII. q. 4. Id constituimus.

[b] & exire nolentem, ms. Par. ms.

IV.

De ordinationibus clericorum id observandum esse decrevimus, ut nullus sæcularium ad clericatus officium præsumatur, nisi aut cum regis jussione, aut cum judicis voluntate: ita ut filii clericorum, id est, patrum, avorum, ac proavorum, quos supradicto ordine parentum constat observationi subjunctos, in episcoporum potestate ac districtione consistant.

V.

De oblationibus vel agris, quos domnus noster rex ecclesiis suo munere conferre dignatus est, vel adhuc non habentibus Deo [c] inspirante contulerit, ipsorum agrorum vel clericorum immunitate concessa, id esse justissimum definimus: ut in reparationibus ecclesiarum, alimoniis sacerdotum, & pauperum [d], vel redemptionibus captivorum, quidquid Deus in fructibus dare dignatus fuerit expendatur, & clerici in adjutorium ecclesiastici operis constringantur. Quod si aliquis sacerdotum [e] ad hanc curam minus sollicitus ac devotus exstiterit, publice a comprovincialibus episcopis confundatur. Quod si nec sub tali confusione correxerit, donec emendet errorem, communione fratrum habeatur indignus: juniores vero, ut dignum est, distringantur.

[c] al. sibi

[d] al. refectione.

[e] al. seu jussio. tis officii

VI.

Si quis ab episcopo vel de ecclesiæ vel de proprio jure crediderit aliquid repetendum, si nihil convicii aut criminationis objecerit, cum pro sola [a] conventione a communione ecclesiæ non liceat submoveri.

20. II. Q. 7. Si quis ab episcopo.

[a] Ita Gratian. & Parif. mss. At Binius, contentione, quod eodem redit.

VII.

Abbatibus, presbyteris, omnique clero, vel in religionis professione viventibus, sine discussione vel commendatione episcoporum, pro petendis beneficiis, [b] ad domnos venire non liceat. Quod si quisquam præsumpserit, tamdiu loci sui honore & communione privetur, donec per pœnitentiam plenam ejus satisfactionem sacerdos accipiat.

[b] al. ad principem

VIII.

Si servus, absente aut nesciente domino, & episcopo sciente quod servus sit, aut diaconus, aut presbyter fuerit ordinatus, ipso in clericatus officio permanente, episcopus eum domino [c] dupli satisfactione compenset. Si vero episcopus eum servum esse nescierit; qui testimonium perhibent, aut eum supplicaverint ordinari, simili redhibitione teneantur obnoxii.

54. Distinct. 5. Si servus absente.

[c] ms. Parif. duplici. Aurel. III. 25. Aurel. IV. 6.

IX.

Si diaconus, aut presbyter, crimen capitale commiserit, simul & officio & communione pellatur.

14. Distinct. 11. Si diaconus aut

X.

De hæreticis clericis, qui ad fidem catholicam plena fide ac voluntate venerint, vel de basilicis quas in perversitate sua Gothi hactenus habuerunt; id censuimus observari: ut si clerici fideliter convertuntur, & fidem catholicam integre confitentur, vel ita dignam vitam morum & actuum probitate custodiunt, officium, quo eos episcopus dignos esse censuerit, cum impositæ manus benedictione suscipiant: & ecclesias simili, quo nostræ innovari solent, placuit ordine consecrari.

XI.

De his qui suscepta pœnitentia religionem suæ professionis obliti ad sæcularia relabuntur, placuit eos & a communione suspendi, & ab omnium catholicorum convivio separari. Quod si post interdictum cum eis quisquam præsumpserit [d] manducare, & ipse communione privetur.

5. De pœnitentia. D. st. l. 5. De his qui.

[d] cibum sumere, al. ms.

XII.

Si diaconus, aut presbyter, pro reatu suo se ab altaris communione sub pœnitentis professione submoverit; sic quoque, si alii defuerint, & causa certæ necessitatis exoritur, poscentem baptismum liceat baptizare.

14. Distinct. 11. Si diaconus.

XIII.

Si se cuicumque mulier duplici conjugio, presbyteri vel diaconi relicta, conjunxerit; aut castigati separentur; aut certe, si in criminum intentione perstiterint, pari excommunicatione plectantur.

11. Distinct. 28. Si se cuiquam.

XIV.

Antiquos canones relegentes priora statuta credidimus renovanda, ut de his quæ in altario [e] oblatione fidelium conferuntur, medietatem sibi episcopus vindicet, & medietatem dispensandam sibi secundum gradus clerus accipiat, prædiis de omni commoditate in episcoporum potestate durantibus.

7. X. Q. 1. Antiquos canones.

[e] ms. alii, oblatione fidel.

XV.

De his quæ parochiis in terris, vineis, mancipiis, atque peculiis quicumque fideles obtulerint, antiquorum canonum statuta serventur, ut omnia in episcopi potestate consistant. De his tamen quæ in altario ac-

ANNO CHRISTI 511.

cesserint, tertia fideliter episcopis deferatur.

XVI.

Episcopus pauperibus, vel infirmis, qui debilitate faciente non possunt suis manibus laborare, victum & vestitum, in quantum possibilitas habuerit, largiatur.

1. Distinct. 82. Episcopus pauperibus.

XVII.

Omnes autem basilicæ, quæ per diversa loca constructæ sunt, vel quotidie construuntur, placuit, secundum priorum canonum regulam, ut in ejus episcopi, in cujus territorio sitæ sunt, potestate consistant.

10. XVI. Quæst. 7. Omnes basilicæ.

XVIII.

Ne superstes frater torum defuncti fratris ascendat, neve se quisquam amissæ uxoris sorori audeat sociare. Quod si fecerint, ecclesiastica districtione feriantur.

XIX.

Abbates pro humilitate religionis in episcoporum potestate consistant; & si quid extra regulam fecerint, ab episcopis corrigantur: qui semel in anno, in loco ubi episcopus elegerit, accepta vocatione conveniant. Monachi autem abbatibus omni se obedientiæ devotione subjiciant. Quod si quis per contumaciam exstiterit indevotus; aut per loca aliqua evagari, aut peculiare aliquid habere præsumpserit; omnia quæ acquisierit ab abbatibus auferantur, secundum regulam monasterio profutura. Ipsi autem qui fuerint pervagati, ubi inventi fuerint, cum auxilio episcopi tamquam fugaces sub custodia revocentur. Et reum se ille abba futurum esse cognoscat, qui in hujusmodi personas non regulari animadversione distrinxerit, vel qui monachum susceperit alienum.

15. XVIII. Quæst. 2. Abbates pro humilitate.

XX.

Monacho uti orario in monasterio, vel tzangas habere non liceat.

21. XXVII. Quæst. 1 Monacho orarium.

XXI.

Monachus in monasterio conversus, vel qui pallium comprobatus fuerit accepisse, si postea uxori fuerit sociatus, tantæ prævaricationis reus numquam ecclesiastici gradus [a] officium sortiatur.

a al. officio sociatur.

XXII.

Nullus monachus, congregatione monasterii derelicta, ambitionis & vanitatis impulsu, [b] cellulam construere sine episcopi permissione, vel abbatis sui voluntate præsumat.

14. XVIII. Quæst. 2. Nullus monachus. b al. cellam.

XXIII.

Si episcopus humanitatis intuitu vineolas, vel terrulas, clericis vel monachis præstiterit excolendas, vel pro tempore tenendas; etiamsi longa transisse annorum spatia comprobentur, nullum ecclesia præjudicium patiatur; nec sæculari lege præscriptio, quæ ecclesiæ aliquid impediat, opponatur.

11. XVI. Quæst. 3. Si episcopus humanitatis.

XXIV.

Id a sacerdotibus omnibus decretum est, ut ante Paschæ solennitatem, non quinquagesima, sed quadragesima teneatur.

63. De Consecr. Distinct. 5. Sacerdotibus omnibus.

XXV.

Ut nulli civium Paschæ, Natalis Domini, vel quinquagesimæ solennitatem in villa liceat celebrare, nisi quem infirmitas probabitur tenuisse.

5. De Consecr. Distinct. 5. Nulli civium.

XXVI.

Cum ad celebrandas missas in Dei nomine convenitur, populus non ante discedat, quam missæ solennitas compleatur: & ubi episcopus fuerit, benedictionem accipiat * sacerdotis.

*65. De Consecr. Distinct. 1. Cum ad celebrandas. * Id est, episcopi.*

XXVII.

Rogationes, id est, litanias ante Ascensionem Domini, ab omnibus ecclesiis placuit celebrari; ita ut præmissum triduanum jejunium in Dominicæ Ascensionis festivitate solvatur: per quod triduum servi & ancillæ ab omni opere relaxentur, quo magis plebs universa conveniat: quo triduo omnes abstineant, & quadragesimalibus cibis utantur.

3. De Consecr. Distinct. 3. Rogationes.

XXVIII.

Clerici vero qui ad hoc opus sanctum adesse contempserint, secundum arbitrium episcopi ecclesiæ suscipiant disciplinam.

5. Distinct. 91. Clerici vero. Cæsarius Arelat. Hom. 33.

XXIX.

De familiaritate extranearum mulierum, tam episcopi, quam presbyteri, vel diaconi, præteritorum canonum statuta custodiant.

XXX.

Si quis clericus, monachus, sæcularis, divinationem vel auguria crediderit observanda; vel sortes, quas mentiuntur esse sanctorum, quibuscumque putaverint intimandas; cum his qui eis crediderint ab ecclesiæ communione pellantur.

9. XXVI. Quæst. 5. Si quis clericus.

XXXI.

Episcopus si infirmitate non fuerit impeditus, ecclesiæ cui proximus fuerit, die dominico deesse non liceat.

4. De Consecr. Distinct. 3. Episcopus si infirmitate.

SUBSCRIPTIONES EPISCOPORUM.

In ms. uno Parisiensi alius est ordo subscribentium: Cyprianus in primis ibi duodecimus est, & post Euphrasium. Post Tetradium deinde additur Gelmandus. Denique Felicem Consulem nec ille codex, nec alii bene multi, præferunt.

Cyprianus in Christi nomine episcopus ecclesiæ Burdegalensis metropolis canonum statuta nostrorum subscripsi, sub die VI. Idus [a] Julias, Felice viro clarissimo Consule.

a Corb. & Pith. quinto mensis.

Tetradius episcopus ecclesiæ Bituricæ metropolis subscripsi.

Licinius episcopus ecclesiæ Turonicæ metropolis subscripsi.

Leontius episcopus ecclesiæ Elusanæ metropolis subscripsi.

Gildaredus episcopus ecclesiæ Rothomagensis metropolis subscripsi.

Petrus episcopus ecclesiæ Santonicæ subscripsi.

[b] Chronopius episcopus ecclesiæ Petrocoricæ subscripsi.

b ms. Paris. Cronopius.

Boëtius episcopus ecclesiæ Cadurcinæ subscripsi.

Quintianus episcopus ecclesiæ Rutenicæ subscripsi.

Eufrasius episcopus ecclesiæ Arvernicæ subscripsi.

Sextilius episcopus ecclesiæ Vasaticæ subscripsi.

Nicetius episcopus ecclesiæ Auscensis subscripsi.

Lupicinus episcopus ecclesiæ Ecolesimensis subscripsi.

[c] Adelfius episcopus ecclesiæ Pictavorum subscripsi.

c Corb. Adelfius episc. de Ratiate. Pith. Adelfius de civitate Ratiatica.

Heraclius episcopus ecclesiæ Parisiacæ subscripsi.

Principius episcopus ecclesiæ Cenomannicæ subscripsi.

Lupus episcopus ecclesiæ Suessionicæ subscripsi.

Nepus episcopus ecclesiæ Abrincatinæ subscripsi.

Epiphanius episcopus ecclesiæ Namneticæ subscripsi.

Eustochius episcopus ecclesiæ Andegavinæ subscripsi.

Camillianus episcopus ecclesiæ Tricassinæ subscripsi.

[d] Lithäredus episcopus ecclesiæ [e] Oxomensis subscripsi.

d ms. Paris. Litardus. e Corb. de Uxuma: hodie est Sagiensis.

Modestus episcopus ecclesiæ Veneticæ subscripsi.

Melanius episcopus ecclesiæ Redonicæ subscripsi.

Edibius episcopus ecclesiæ Ambianensis subscripsi.

Sofronius episcopus ecclesiæ [f] Veromandensis subscripsi.

f Pith. Noviomagensis.

Maurusio episcopus ecclesiæ Ebroicinæ subscripsi.

Leontianus episcopus ecclesiæ [g] Constantinæ subscripsi.

g Bell. & Rem. de civitate Briovere. Vide Conc. V. Aurel.

Libanius episcopus ecclesiæ Silvanectensis subscripsi.

Eusebius episcopus ecclesiæ Aurelianensis subscripsi.

A Theodosius episcopus ecclesiæ Autisiodorensis subscripsi.

Aventinus episcopus ecclesiæ [a] Carnotenæ subscripsi.

[a] Pith. Dunensis, a castro Duno in dioec. Carnotensi.

Collectio Isidori hoc tantum habet, omissis subscriptionibus: Similiter & alii qui mecum scripserunt, numero triginta & tres. In mss. Parisiensibus episcoporum nomina sunt dumtaxat, absque sedium nominibus.

INCIPIUNT DECRETA HORMISDÆ PAPÆ.

I.

AD JUSTINUM AUGUSTUM.

Divinitatis & incarnationis mysterium exponitur.

Ex collectione Isidori, & altera mss. Dionysii Exigui, quæ est in Bibliotheca Collegii Parisiensis Societatis Jesu.

Hormisda Justino Augusto.

INter ea quæ ad unitatem ecclesiæ pertinentia, propter quam Deus clementiæ vestræ elegit imperium, in litteras contulistis: hæc quoque, venerabilis Imperator, cura fidei, cui multipliciter vos studere declaratis, adjecit; ut aliquorum preces perferendæ ad humilitatis meæ notitiam jungerentur, quibus vel quid C quæstionis oriretur agnoscerem; vel ad submovendum propositæ consultationis ambiguum, responsum a me religiosæ sententiæ conveniens redderetur. Legi omnia sollicitudine qua decebat; & licet ad responsi plenitudinem sufficere potuisset, si illa tantum, quæ a veteribus sunt diffinita rescriberem; tamen ut religiosi propositi vestri remunerarem affectum, non subtrahendum credidi mei quoque sermonis obsequium.

I. Quid enim est quod emergentibus Nestorii & Eutychetis venenis paterna omisit instructio? Pæne omnes impietates cum inventoribus tam nefandorum dogmatum convenientia in unum synodica decreta presserunt: nec ulterius remansit locus ullus tam diris perfidiæ seminibus amputatis, aut Christum Dominum D nostrum credere sine carnis fuisse veritate, aut eumdem non Deum & hominem de materni uteri intemerata fecunditate prodiisse: cum alter eorum dispensationem, qua salvati sumus negando, quantum in se est, irritam faceret; alter opinione contraria, sed impietate consimili, in eodem Domino nostro Jesu Christo potestatem divinam a vera humanitate secluderet: neque ille recordatus quia palpandam carnem suam Christus ostendit, nec ille evangelii memor Verbum carnem factum esse dicentis, cui vox Domini indeficiente insonare debuerat, qua dixit & docuit: *Nemo ascendit in cælum, nisi qui de cælo descendit Filius hominis qui est in cælo.* Sæpe hæc & multis præcedentium sunt comprehensa sententiis; sed nec clementia E vestra licet jam dicta sint, fastidiose poterit repetita cognoscere; nec nobis pudor est ea quæ sunt a decessoribus nostris prædicata revolvere. Neque enim possibile est ut sit diversitas prædicationis, ubi una est forma veritatis, nec ab re judicabitur alienum, si cum his, cum quibus convenimus fide, congruamus & dogmate. Revolvantur piis mansuetudinis vestræ auribus decreta synodica, & beati Papæ Leonis convenientia sacræ fidei constituta: eadem invenietis in illis quæ recensueritis in nostris. Quid ergo est post illum fontem fidelium statutorum? quid amplius (si tamen fidei terminum servat) quamlibet curiosus scrutator inquirat, [a] aut opere aut institutione perfectius? B nisi forte mavult quisquam dubitare quam credere; certare quam nosse; sequi dubia, quam servare decreta.

Joan. 1.

Joan. 3.

[a] Dionys. non opus aut adjectione plenius aut institutione perfectius?

II. Nam si Trinitas Deus, hoc est, Pater & Filius & Spiritus sanctus, Deus autem unus, specialiter Legislatore dicente: *Audi Israel, Dominus Deus tuus, Deus unus est*; qui aliter habet, necesse est aut divinitatem in multa dividat, aut specialiter passionem ipsi essentiæ Trinitatis impingat; & (quod absit a fidelium mentibus) hoc est, aut plures deos more profano gentilitatis inducere, aut sensibilem pœnam ad eam naturam quæ aliena est ab omni passione transferre. Unum est sancta Trinitas: non multiplicatur numero, non crescit augmento; nec potest aut intelligentia comprehendi, aut hoc quod Deus est discretione sejungi. Quis ergo illi secreto æternæ impenetrabilisque substantiæ, quod [b] nulla vel invisibilium naturarum potuit investigare natura, profanam divisionem tentet ingerere, & divini arcana mysterii revocare ad calculum moris humani? Adoremus Patrem, & Filium, & Spiritum sanctum, [c] indistinctam distinctè; incomprehensibilem & inenarrabilem substantiam Trinitatis: ubi etsi admittit numerum ratio personarum, unitas tamen non admittit essentiæ separationem; ita tamen ut servemus divinæ propria naturæ, servemus propria unicuique personæ; nec personis divinitatis singularitas denegetur, nec ad essentiam hoc quod est proprium nominum transferatur. Magnum est sanctæ & incomprehensibile mysterium Trinitatis, Deus Pater, Deus Filius, Deus Spiritus sanctus, Trinitas indivisa: & tamen notum est quia proprium est Patris ut generaret Filium, proprium Filii Dei ut ex Patre Patri nasceretur æqualis, proprium Spiritus sancti ut de Patre & Filio procederet sub una substantia deitatis.

Deut. 6.

[b] Dionys. neque ulla.

[c] Dionys. indistincte.

III. Proprium quoque Filii Dei, ut juxta id quod scriptum est, in novissimis temporibus *Verbum caro fieret, & habitaret in nobis*: intra viscera sanctæ Mariæ Virginis genitricis Dei unitis utrisque sine aliqua confusione naturis: ut qui ante tempora erat Filius Dei, fieret filius hominis; & nasceretur ex tempore hominis more, matris vulvam natus non aperiens, & virginitatem matris deitatis virtute non solvens. Dignum plane Deo nascente mysterium, ut servaret partum sine corruptione, qui conceptum fecit esse sine semine: servans quod ex Patre erat, & repræsentans quod ex matre suscepit. Nam jacens in præsepio videbatur in cælo: involutus pannis adorabatur a Magis: inter animalia editus, ab angelis nuntiabatur: vix egressus infantiam, & annuntians mysticam sine instituente doctrinam: inter rudimenta annorum puerilium edens cælestia signa virtutum. Idem enim Deus & homo, non (ut ab infidelibus dicitur) sub quartæ introductione personæ: sed ipse Dei Filius Deus & homo, id est, virtus & infirmitas, humilitas & majestas, redimens & venditus, in cruce positus, & cæli regna largitus; ita nostræ infirmitatis particeps, ut posset in-

Joan. 1.

ierimi: ita ingenitæ potentiæ Dominus, ne morte possset consumi: sepultus est juxta id quod homo voluit nasci, & juxta id quod Patri erat similis resurrexit: patiens vulnerum, & salvator ægrotorum, unus defunctorum, & vivificator obeuntium; ad inferna descendens, & a Patris gremio non recedens: unde & animam, quam pro communi conditione posuit, pro singulari virtute & admirabili potentia mox resumpsit. Hæc ita esse, nec ullam dubitationem oportere recipere, idem Dominus noster Jesus Christus, ne inter corporis passiones Deus non esse crederetur; aut ne Deus tantum, & non homo inter opera mirabilium stupenda virtutum; proposito nos duorum apostolorum informavit exemplo, Deum esse Christum Dominum nostrum Petri fide: hominem Thomæ dubitatione declarans. Quid enim interetat, ut quem se homines dicerent discipulos suos vellet inquirere, nisi ut respondente Petro, *Tu es Christus Filius Dei vivi*, notum faceret, hoc non de carne & sanguine proditum, sed a Patre Deo inspirante revelatum; & per testimonium laudatæ responsionis fides patefactæ fieret veritatis? Quid interetat, ut apparente post resurrectionem Domino, Thomas tamen aut deesset ceteris, aut solus ambigeret; nisi ut mundus crederet, quod ambigens discipulus explorasset; ut dum unius manibus se pateretur tangi, ab universate fidelium quid esset, possit agnosci? Non ergo ad improbandum discipulum interposita est dubitatio, sed quæsita posteritatis instructio. Anne aliud spectat, quod se idem Dominus Cleophæ cum alio discipulo, cum ad Emmaüs tendentes de se loqueretur, inseruit; & quamquam de resurrectione Domini per mulieres, quæ primæ ad monumentum convenerant, agnovissent; tamen ut per eorum dubitationem daret credendi futuris sæculis firmitatem, incipiens a Moyse & omnibus prophetis, oportuisse pati Christum, & ita intrare in gloriam suam, interpretatus scripturas ostendit: & per passionem humanam naturam, & divinam in eo esse per gloriam, multipliciter hæc sanctarum scripturarum testificatus est exemplis? Hæc apud religiosam conscientiam tuam, venerabilis Imperator, tamquam ignota dicuntur. Fides enim ipsa, quæ a te constanter asseritur, tibi reddit hoc muneris, ut sensibus tuis & affectum sui inserat; & scientiam, per quam diligentius asseratur, infundat. Et tantum interest dispensationis mihi creditæ, ut ego quoque vel apud scientes nota non taceam; ut succedente sibi per vices temporum catholicorum prædicatione sensuum, quod indeficienter asseritur, sine fine credatur.

Marth.: 16.

IV. Latius hæc, quæ ad deitatem humanitatemque Domini nostri Jesu Christi pertinent, & in eo unitas duas sine confusione naturas, potui secundum veterum definita disserere, si esset adversum eos, qui his dissentiunt, disputandum: sed cum in manibus omnium sint & synodica constituta, & beati Papæ Leonis dogmata; perstrinxisse potius pauca, quam evolvere credidi convenientius universa. Nunc vero agnoscere satis est, & cavere proprietatem, & essentiam cogitandam; ut sciatur quid personæ, quid nos oporteat deferre substantiæ: quæ qui indecenter ignorant, aut callida impietate dissimulant; dum omittunt quid sit proprium Filii, [a] trinæ tendunt insidias unitati. Sed si quæ prædicta sunt, validis teneantur fixa radicibus, nec a paterna traditione receditur, & constanter quæstionibus obviatur. Data VIII. Kalendas Aprilis, Valerio viro clarissimo Consule.

[a] al. in Trinitate.

Anno Christi 521.

SACRA JUSTINI IMPERATORIS ad Hormisdam.

Joannem episcopum catholicam fidem amplexum hæreticos anathematizasse: atque nomen Acacii, cum aliorum schismaticorum nominibus, e sacris tabulis expunctum esse.

* Victor Justinus, pius, felix, inclytus, triumphator, semper Augustus, Hormisdæ sacratissimo ac beatissimo archiepiscopo almæ urbis Romæ & Patriarchæ.

* al. Sacratissimo ac beatissimo archiepiscopo almæ urbis Romæ & Patriarchæ Justinus Imperator, Hormisdæ. *Ex Collectione Isidori.*

Scias effectum nobis, pater religiosissime, & quod diu summis studiis quærebatur, noveris patefactum; & antequam advenerint qui a vobis destinati sunt, quod Joannes vir beatissimus antistes novæ Romæ noster, una cum clero ejus vobiscum sentiunt, nullis variantes ambiguitatibus, nullis divisi discordiis: scias libellum ab eo subscriptum, quem offerendum indicaveras, sanctissimorum patrum concilio congruentem. Omnes concurrunt alacri opere ad suscipienda vota tam vestra quam Constantinopolitanæ sedis, quos veritatis coruscus fulgor illuminat: omnes accelerant libentissime, quos oblectat via dilucida; sequuntur scita patrum sanctissima, leges probatissimas: & consiliis quorumdam firmatis, qui rectum tenebant tramitem, aliorum correctis, qui vagabantur incerti, in eo res colligitur, ut unitatem individuæ Trinitatis ipsi quoque unitate colant mentium. Negatum est inter divina mysteria memoriam in posterum fieri, pro tenore libelli quem diximus, Acacii prævaricatoris quondam hujus [a] urbis episcopi; nec non aliorum sacerdotum, qui vel primi contra constituta venerunt apostolica, vel successores erroris facti sunt, nulla usque ad ultimum diem suum pœnitentia correcti. Et quoniam omnes nostræ [b] regiones admonendæ sunt, ut exemplum imitentur civitatis regiæ, destinanda ubique principalia præcepta ediximus: tanto flagramus religionis officio, tanto affectamus studio pacem catholicæ fidei, pro remuneranda cælitus pace nostræ reipublicæ, pro conciliando subjectis meis superno præsidio. Quid [c] autem gratius reperiri potest? quid justius? quid illustrius? quam quos idem regnum continet, ejusdemque fidei cultus irradiat, eos non diversa contendere; sed collectis in eodem sensibus, instituta venerari non humana mente illata, sed divini prudentia Spiritus? Oret igitur vestræ religionis sanctitas, ut quod pervigili studio pro concordia ecclesiarum catholicæ fidei procuratur, divini muneris opitulatio jugi perpetuitate servari annuat. Datum x. Kalendas Maii, Constantinopoli.

[a] al. regiæ

[b] al. religiosis admonenda

[c] al. enim

Anno Christi 519. cum legati essent adhuc Constantinopoli.

LIBELLUS FIDEI JOANNIS EPISCOPI CONSTANTINOPOLITANI, directus ad sanctum Hormisdam Papam.

Catholicam fidem profitetur. Hæreticos omnes, & præcipue Acacium detestatur.

Domino meo per omnia sanctissimo & beatissimo fratri & comministro Hormisdæ, Joannes episcopus in Domino salutem.

Redditis mihi litteris vestræ sanctitatis, in Christo frater carissime, per Gratum clarissimum Comitem, & nunc per Germanum & Joannem reverentissimos episcopos, Felicem & Dioscorum sanctissimos diaconos, & Blandum presbyterum, lætatus sum

Ex Collectione Isidori.

de spiritali caritate vestræ sanctitatis, quod unitatem sanctissimarum Dei ecclesiarum secundum veterem patrum requiris traditionem, & dilaceratores rationabilis gregis Christi [a] animo repulsare festinas. Certus igitur scito, per omnia sanctissime, quia secundum quod vobis scripsi, una tecum cum veritate sentiens, omnes a te repudiatos hæreticos teneo & ego, pacem diligens. Sanctissimas enim Dei ecclesias, id est, superioris vestræ, & novellæ istius Romæ unam esse accipio: illam sedem apostoli Petri, & istius Augustæ civitatis unam esse definio. Omnibus actis a sanctis illis quatuor synodis, id est, Nicæna, Constantinopolitana, Ephesina, & Chalcedonensi, de confirmatione fidei, & statu ecclesiæ assentior, & nihil titubare de bene judicatis patior: sed & conantes aut [b] enixos usque ad unum apicem placitorum perturbare, lapsos esse a sancta Dei generali & Apostolica ecclesia scio: & tuis verbis recte dictis evidenter utens, per præsentia scripta hæc dico: Prima salus est, rectæ fidei regulam custodire, & a patrum traditione nullatenus deviare: quia non potest Domini nostri Jesu Christi prætermitti sententia, dicentis: *Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo ecclesiam meam.* Hæc quæ dicta sunt rerum probantur effectibus: quia in sede Apostolica inviolabilis semper catholica custoditur religio. De hac igitur fide non cadere cupientes, & patrum sequentes in omnibus constituta, anathematizamus omnes hæreses: præcipue vero Nestorium hæreticum, qui quondam Constantinopolitanæ urbis episcopus, damnatus in concilio Ephesino a beato Cælestino Papa urbis Romæ, & a venerabili viro Cyrillo episcopo Alexandrinæ civitatis: & una cum illo anathematizamus Eutychetem, & Dioscorum Alexandrinæ civitatis episcopum, damnatos in sancta synodo Chalcedonensi; quam venerantes sequimur & amplectimur: quæ sequens sanctam synodum Nicænam, Apostolicam fidem prædicavit: his conjungentes Timotheum parricidam, Helurum cognominatum, anathematizamus: & hujus discipulum & sequacem in omnibus Petrum Alexandrinum similiter condemnantes. Anathematizamus similiter Acacium quondam Constantinopolitanæ urbis episcopum, complicem eorum & sequacem factum: nec non & perseverantes eorum communioni & participationi: quorum enim quis communionem complectitur, eorum & similem adjudicationem in condemnatione consequitur. Simili modo Petrum Antiochenum condemnantes, anathematizamus cum sequacibus suis, & [c] in omnibus suis. Unde probamus & amplectimur epistolas omnes beati Leonis Papæ urbis Romæ, quas conscripsit de recta fide. Quapropter, sicut prædiximus, sequentes in omnibus sedem Apostolicam, & prædicamus omnia quæ ab ipsa decreta sunt: & propterea spero in una communione vobiscum, quam Apostolica sedes prædicat, me futurum, in qua est integra Christianæ religionis & perfecta soliditas. Promittentes in sequenti tempore sequestratos a communione ecclesiæ catholicæ, id est, in omnibus non consentientes sedi Apostolicæ, eorum nomina inter sacra non recitanda esse mysteria. Quod si in aliquo a professione mea deviare tentavero, his quos condemnavi per condemnationem propriam consortem me esse profiteor. Huic vero professioni subscripsi mea manu, & direxi per scripta tibi Hormisdæ sancto & beatissimo fratri & Papæ magnæ Romæ, per suprascriptos Germanum & Joannem venerabiles episcopos, & Felicem & Dioscorum diaconos, & Blandum presbyterum. *Et alia manu:* Joannes misericordia Dei episcopus Constantinopolitanæ novellæ Romæ hac mea professione consentiens, omnibus supradictis subscripsi sanus in Domino. Ora pro nobis, sanctissime & beatissime frater. Data mense Martio die [a] XXVII. indictione duodecima [b], consensu domini Justini Imperatoris Augusti, Eutharico V.C. Cos.

[a] al. amore pulsare

[b] al. nisos

Matth. 16.

[c] al. omnibus supradictis. al. suprascriptis.

[a] al. XXVIII.

[b] Consulibus domino Justino Imperatore Augusto & Etacho (Euthario) V.C. æra DLXVII. Anno Christi 519.

II.

AD JOANNEM [c] MELICITANUM episcopum.

[d] *Constantinopolitanam ecclesiam ad sedis Apostolicæ communionem rediisse.*

Hormisda Joanni episcopo [e] Melicitano.

Vota nostra caritatem tuam latere nolumus; ne qui particeps fuit solicitudinis, gaudiorum fructu reddatur exortis. Et ideo Constantinopolitanam ecclesiam ad communionem nostram rediisse, Domino propitiante, tradentibus significamus alloquiis; & mandatorum, quæ legatis nostris dedimus, in omnibus seriem fuisse completam. De qua parte, ut ad dilectionem tuam plenius perfectum gaudium perveniret, libelli Joannis & consacerdotis nostri episcopi Constantinopolitani, & Justini clementissimi principis Orientis sacrarum litterarum exemplaria pariter credidimus destinanda; indicantes nihilo minus per Orientis partes plurimos episcopos sic fecisse. Superest, ut a nobis competentibus precibus divinitas exorata concedat, quatenus de aliarum quoque ecclesiarum redintegratione gratulemur. Ea vero quæ significare curavimus, in eorum sacerdotum, qui fraternitati tuæ vicini sunt, curabis perferre notitiam; ut & ipsi de effectu tantæ rei gratias nobiscum cælestis misericordiæ beneficiis referre non cessent. Deus te incolumem custodiat, frater carissime.

[c] al. Militanæ ecclesiæ

[d] al. ubi communioni CP. ecclesiæ subscribens ei gratulatur.

[e] Forte, Malacitano, in Hispania. Nam & sequens epistola est ad Hispanum episcopum.

Ex Collectione Isidori.

III.

AD JOANNEM TARRACONENSEM episcopum.

Libenter de ejus in Italiam adventu se audivisse. Litteras ad Hispanienses de ecclesiasticis institutis ab eo datas probat, eique vices suas committit.

Dilectissimo fratri Joanni, Hormisda.

Fecit dilectio tua rem caritati & fidei congruentem, ut adventum suum ad Italiam nobis directis literis indicaret, & quæ in te sit summa religiosæ voluntatis ostenderet. Atque utinam ad plenioris affectus satietatem præsentiæ tuæ nobis gaudia contigissent: ut gratularemur nos & colloquio & præsentia frui, quam sumus ante per scripta complexi. Verumtamen probasti, dilectissime frater, quo Christianam fidem veneraris affectu, dum ea quæ ad regulas patrum pertinent, & ad mandata catholica, sine aliqua cupis transgressione servare; sperans, ut prorogatis generalibus ad Hispanienses ecclesias constitutis, quæ aut negligentius aut irreligiosius fiunt, ecclesiasticis disciplinis congruentia sanciamus: quod amplexi sumus, captata istius desiderii facultate. Quid enim aut nobis dulcius, quam cum fidelibus loqui? aut [f] Deo aptius, quam deviantes ab errore revocare? Salutantes igitur caritatem qua jungimur, per Cassianum diaconum tuum significamus, nos direxisse generalia constituta: quibus vel ea quæ juxta canones servari debeant competenter ediximus, vel circa eos qui ex clero Græcorum veniunt, quam habere oporteat cautionem, sufficienter instruximus. Sed & causæ ipsius ordinem instructionemque abunde decretis ecclesiasticis vos docebunt; ut agnoscentes & impiorum transgres-

Ex Collectione Isidori.

[f] al. beatius

sionem, & Apostolicæ sedis curam pro patrum regulis excubantem, ostendatis vos perosos damnatorum consortia, & amare fidelium. Et quia per insinuationem dilectionis tuæ hujus nobis est viæ patefacta[a] providentia, remuneramus solicitudinem tuam: & servatis privilegiis metropolitanorum, vices vobis Apostolicæ sedis eatenus delegamus; ut inspectis istis, sive ea quæ ad canones pertinent, sive ea quæ a nobis sunt nuper mandata serventur, sive ea quæ de ecclesiasticis causis tuæ revelationi contigerint, sub tua nobis insinuatione pandantur. Erit hoc studii ac solicitudinis tuæ, ut talem te in his quæ injunguntur exhibeas, ut fidem integritatemque ejus, cujus curam suscipis, imiteris. Data IV. Nonas Aprilis, Agapito viro clarissimo Consule.[b]

[a] al. prudentia.

[b] Anno Christi 517. in mss. codice, Era DLV.

IV.

AD UNIVERSOS EPISCOPOS Hispaniæ.

I. *De sacerdotibus juxta statuta canonum ordinandis.*
II. *Ut pro episcopatu præmium non accipiatur.*
III. *De concilio per annos singulos celebrando.*

Dilectissimis fratribus universis episcopis per Hispaniam constitutis, Hormisda.

Ex Collectione Isidori, tum editis, tum mss. in Bibliotheca Collegii Parisiensis Societatis Jesu.

BEnedicta Trinitas Deus noster, qui per misericordiam suam Romanæ reipublicæ per universas partes suæ pacis tranquillitate diffusa, nobis quoque viam demonstrandæ circa nos invicem caritatis indulsit; ut qui cohæremus firmitate fidei, jungamur quoque votiva jucunditate colloquii; quo facilius, dum per litterarum ministeria ad vos usque pertendimus, etiam corda vestra ad religiosum cultum apostolicis admonitionibus incitemus: & dum dilectionis nostræ pignus reddimus velut quoddam debitum, plenum circa Deum monstremus affectum. Jungamus igitur, dilectissimi fratres, continuas & humiles preces, & Dominum nostrum oris & cordis lacrymis supplicantes jugi deprecatione poscamus; ut & institutione & opere illi, cujus esse membra cupimus, hæreamus: nec umquam ab illa via, quæ Christus est, devio tramite declinemus; ne ab eo juste, quem nos impie relinquimus, deseramur. Quod cum superni favoris auxilio ea nobis potest ratione contingere, si apostolica dogmata, si patrum mandata servemus. Dicit enim Dominus noster: *Qui diliget me, sermonem meum servabit, & Pater meus diliget eum, & ad eum veniemus, & mansionem apud eum faciemus.* Et licet hæc possint generaliter dicta sufficere, ut vel declinemus errata, vel custodiamus catholica constituta; tamen quia Joannis fratris & coëpiscopi nostri nobis insinuatione vulgatum est, contra canonum reverentiam nonnulla præsumi; periculum, quod doctoribus imminet de taciturnitate declinans, & prophetica voce compunctus, qua dicitur, *Loquere, ne taceas*; generalibus edicendum credidi constitutis:

Joan. 14.

Isai. 58.

I. Ut in sacerdotibus ordinandis, quæ sunt a patribus præscripta & definita cogitetis: quia sicut est caput ecclesiæ Christus, Christi autem vicarii sacerdotes; sic & in eligendis his curam oportet esse perspicuam. Irreprehensibiles enim esse convenit, quos præesse necesse est corrigendis: nec quidquam illi desse personæ, penes quam est religionis summa & substantia disciplinæ. Æstimet quis pretium dominici gregis, ut sciat quod meritum constituendi deceat esse pastoris. Hoc fiet ita, si non sacerdotii gradus saltu quodam passim laïcis transferantur. Longa debet vitam suam probatione monstrare, cui gubernacula committuntur ecclesiæ. Non negamus esse in laïcis Deo placitos mores, sed milites suos probatos sibi quærunt instituta fidelia. Discere prius quisque debet, antequam doceat; & exemplum religiosæ conversationis desse potius aliis præstare, quam sumere. Emendatiorem esse convenit populo, quem necesse est orare pro populo. Longa observatione religiosus cultus tradatur, ut luceat: & clericalibus obsequiis erudiendus inserviat, ut ad venerandi gradus summa perductus, qui sit fructus humilitatis ostendat. Nec leve nec vacuum fuit, quod nec apud veteres quidem, nisi Levitici generis viri, ad sancta admittebantur altaria: ne pessime, meritis aut pretio, aut præsumptione contemptis, ad sacros cultus impar accederet. Tunc migrabant per illam prærogativam familiarum ad instituta cultorum: nunc est doctrina pro genere. Quod illis fuit nasci, hoc nobis imbui. Illos tabernaculo dabat natura, nos altaribus parturit disciplina. Nec tantum de laïcis consecrari inhibemus, sed nec de pœnitentibus quidem quisquam ad hujusmodi gradum profanus temerator adspiret. Satis illi postulanti sit venia. Qua conscientia absolvat reum, qui se peccata sua populo scit teste confessum? Quis [a] enim, quem paulo ante vidit jacentem, veneretur antistitem? Præferens [b] miserandi criminis labem, non habet lucidam sacerdotii dignitatem.

[a] al. eum.

[b] al. Perferens

II. Hoc quoque ad præmissa adjungimus, ne benedictionem, quæ divina esse creditur per impositionem manus, quis pretio comparet: quoniam ante oculos esse convenit, quod Simon Spiritum sanctum volens redemptione mercari, apostoli fuerit detestatione percussus. T[un]c deinde quis non vile putat esse quod venditur? Ist[u]m sacerdotibus ordinandis reverentiam servet electio, ut in gravi murmure populorum divinum credatur esse judicium. Ibi enim Deus, ubi simplex sine pravitate consensus. Verum nec hanc quidem partem solicitudinis & admonitionis omittimus, ne vel ille se a culpa æstimet alienum; qui, etsi ipse quidem a redemptione liber, initiaverit benedictione mystica sacerdotem, tamen ad alterius redempti voluntatem vel sponte in hoc vel necessitate consenserit. Quid prodest illi suo errore non pollui, qui consensum præstat erranti? Procul dubio contra mandata committit & qui habet peccatum proprium, & qui peccatum sequitur alienum. Incassum animus resistit cupiditati, si non resistit & timori. Adversus hæc facilius, Deo adjuvante, providebitur, si circa metropolitanos privilegia a sanctis patribus constituta permaneant; si metropolitani circa parochias suas ordinem suum ea qua decet veneratione custodiant: ut nec electio præsulis empta detur pretiis, & nec obsequentis sit quæsita operibus; sed ita fixa habeantur in cordibus, quemadmodum releguntur in scripturis. Si nulla sint in templis emptionum semina, nulla erunt fomenta discordiæ; sed regnante caritate, sub illa, quam nobis promisit Deus & retribuit, pace vivatur.

Act. 8.

III. Ob hoc patres, providentia qua Spiritus sanctus cultores suos compungere dignatus est, incitati, bis in anno per parochias singulas concilia haberi debere docuerunt: ut in unum juxta salubris institutionis dogmata congregati, pro ecclesiasticis causis tractandis libere convenirent: ut si juxta votum universa consistunt, Deum junctis vocibus, qui præstat desiderata, collaudent. Difficile est enim ut cujusquam cor pravis sic cogitationibus induretur, ut a se patiatur culpanda fieri, cum noverit [c] se judicium subiturum esse concilii. Præcinctos ad hanc viam semper lumbos habeant, scientes rationem actuum suorum esse reddendam. Suspendantur ab illicitis per formidinem, & qui nequiverint per pudorem. De conve-

[c] al. sibi subeundum.

niendo bis in anno, notum est canones sanctos constituisse: & præfinitum quidem, si possibile est, inviolabiliter convenit custodiri. Sed si aut temporum necessitates, aut emergentes causæ hoc non patiuntur impleri; semel saltem (quamvis non licuerit) sine ulla excusatione præcipimus convenire. Hæc, fratres carissimi, & alia quæ patrum regulis continentur, in labiis & in cordibus nostris indivisa retractatione meditemur; & sicut scriptum est, *Narremus ea filiis nostris, ut ea meditentur in cordibus suis, sedentes in domo, ambulantes in itinere, dormientes atque surgentes: quia beatus in Domino, qui in lege ejus meditabitur die ac nocte.* Hoc & magister gentium, discipulum suum secutus instituit, admonens: *Hæc meditare, in his esto:* & subjiciens plenitudinem, *Attende tibi & doctrinæ,* inquit: quia si fidelibus sine intermissione incumbimus institutis, separamur a vitiis; dum impensa cura divino operi, humano locum non relinquit errori. Data IV. Nonas Aprilis, Agapito viro clarissimo Consule.

Deut. 6. Psalm. 1. 1. Tim. 4. Anno Christi 517.

V.

AD EPISCOPOS HISPANIÆ.

Joannis Constantinopolitani episcopi professionem dirigit, propter Orientales [a] episcopos, qui eorum communionem poposcerant.

[a] al. clericos

Dilectissimis fratribus universis episcopis per Hispaniam constitutis, Hormisda.

Ex Collectione ijsdem.

INter ea quæ notitiæ nostræ Joannes frater & coëpiscopus noster studio ecclesiasticæ utilitatis ingessit, hoc quoque pro affectu catholicæ fidei & Apostolicæ sedis veneratione consuluit; quo ordine ex clero Græcorum venientibus tribui deberet sancta communio: propter causam scilicet Acacii, a prædecessoribus nostris pro hæreticorum communione damnati: in qua, qui se ab ejus contagione non dividunt, a nostra communione habeantur excepti. Laudo propositum viri hoc zelo circa fidem & apostolica instituta ferventis, ut nec per ignorantiam quidem quemquam cœno erroris alieni pateretur immergi. Digna hæc cura fidelibus, ut solicito studio semper invigilent, & inculpatos se ab omni perversitate conservent. Ipsa est enim fidei innocentia, ut [b] prævideat, ne vel casu possit errare. Satisfacientes igitur & laudabilibus desideriis memorati viri, & memores nostri, sicut oportet, officii, documenta quæque de ecclesiæ scriniis assumentes, ad concilium vestrum pro generalitatis instructione direximus, ut ex illis plenius, quæ sunt acta discentes ab omni vos errantium communione separetis. Neque enim est personalis odii causa in impios transgressores dicta, Deo inspirante, sententia; in qua quidem causa nequaquam a prædicatione cessavimus, & principi supplicando, & sacerdotes & populos admonendo; ut transgressores absoluti, ad rectam se fidem & affectu Dei & judicii timore converterent. Sed obstinatio miscenda eo perduxerat illos, ut nullis modis mortifera venena vincantur, sed mala semina fixis in deterius pullulent radicibus. Ergo, dilectissimi fratres, ad omnia competenter instructi, servate vos & ecclesiam Dei, Apostoli exhortatione compuncti. Nos autem libellum misimus, sub quo si quis communionem vestram de Orientalibus clericis poposcerit, ad eam possit admitti, secundum quam & de Thraciæ & Scythiæ, Illyricique partibus, vel Epiri veteris, sed & secundum quod de Syria multos jam constat esse susceptos, gaudentes ad recta confluere, & devia declinasse. Unde pro subreptione mandamus, ut omnis cura & solicitudo omnis invigilet, & ut jam nullus sit ignorantiæ locus, nullus utatur simplicitatis excusatione [a] prætetita. Scienti peccare necessaria confessio est. Necesse est ut errorem sibi scribat, qui monstratur instituisse pravo itineri. Bonifacius notarius sanctæ ecclesiæ Romanæ ex scrinio editi exemplaria libelli exsequitur.

[b] al. prævidere vel cavere possit errores. Act. 20. [a] Forte, prætextu.

Prima salus est, rectæ fidei regulam custodire, & a constitutis patrum nullatenus deviare. Et quia non potest Domini nostri Jesu Christi prætermitti sententia dicentis: *Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo ecclesiam meam, &c.* Hæc quæ dicta sunt rerum probantur effectibus: quia in sede Apostolica extra maculam semper est catholica servata religio. De qua spe & fide minime separari cupientes, & patrum sequentes constituta, anathematizamus omnes hæreses, & præcipue Nestorium hæreticum, qui quondam Constantinopolitanæ fuit urbis episcopus, damnatus in concilio Ephesino a beato Cælestino Papa urbis Romæ, & a venerabili viro Cyrillo Alexandrinæ civitatis antistite. Similiter & anathematizamus Eutychen & Dioscorum Alexandrinum in sancta synodo quam sequimur & amplectimur, Chalcedonensi damnatos, quæ secuta sanctum concilium Nicænum fidem Apostolicam prædicavit. Detestamur & Timotheum parricidam, Helurum cognomento: discipulum quoque ipsius, & sequacem in omnibus Petrum Alexandrinum condemnamus. Et etiam anathematizamus Acacium Constantinopolitanum quondam episcopum ab Apostolica sede damnatum, eorum complicem & sequacem, vel qui in eorum communione aut societate permanserint. Qui Acacius quorum se communioni miscuit, ipsorum similem habere meruit in damnatione sententiam. Petrum nihilo minus Antiochenum damnamus cum sequacibus suis, & omnibus suprascriptis. Suscipimus autem & probamus epistolas beati Leonis Papæ universas, quas de religione Christiana conscripsit; sicut prædiximus, sequentes in omnibus Apostolicam sedem, & prædicantes ejus omnia constituta. Et per omnia spero, ut in una communione vobiscum, quam sedes Apostolica prædicat, esse merear, in qua est integra & vera Christianæ religionis & perfecta soliditas: promittens in sequenti tempore sequestratos a communione ecclesiæ catholicæ, id est, non consentientes sedi Apostolicæ, eorum nomina inter sacra non recitanda esse mysteria. Quod si in aliquo a mea professione deviare tentavero; his, quos damnavi, complicem me [b] mea sententia esse profiteor. Hanc autem professionem meam ego manu mea subscripsi, & tibi Hormisdæ sancto ac venerabili Papæ urbis Romæ direxi.

Matth. 16. [b] al. his

VI.

AD EPIPHANIUM EPISCOPUM Constantinopolitanum.

Ut in communione sedis Apostolicæ perseveret: & vices suas ei committit.

Hormisda, Epiphanio episcopo Constantinopolitano.

Ex Collectione ijsdem.

MUlto gaudio sum repletus, quod circa ecclesiæ pacem & sanctissimi Imperatoris & dilectionis tuæ tale studium, quale litteris indicasti, legatorum quoque meorum assertione cognovi; &c. *Exstat in concilio Constantinopolitano sub Menna, actione quinta.*

VII.
AD SALUSTIUM[a].

[a] SPATENSEM EPISCOPUM, ita ms. cod. Just.

Sallustius Apostolicæ sedis vicarius constituitur per Bæticam & Lusitaniam[b].

[b] al. provincias.

[c] Carissimo fratri Sallustio, Hormisda.

[c] al. dilectissimo

Ex Collectione Isidori.

SUscipientes plena fraternitatis tuæ votiva gratulatione colloquia, quæ nos geminæ salutis tuæ lætificaverunt indicio, (siquidem retulerunt te corporali cum spiritalibus officiis incolumitate subnixum;) congruum esse perspeximus, hanc ipsam quam mente gerimus, [d] expedire lætitiam. Edidisti enim boni documenta pontificis, dum & prædicanda facis, & ea suadere non differs. Prærogativam de nostri sumpsimus electione judicii, quando id te sponte [e] amplecti didicimus, quod ceteris imperamus. Oramus siquidem [f] divinam clementiam cunctos agnoscere: & hæc ad studia ecclesiasticæ pacis instrumenta transmisimus. Tu vota nostra & fidei intelligentia percepisti, & officii protinus devotione complesti, cunctis fratribus innotescens, quæ per cælestem gratiam cunctis profutura cognoveras. Suffragantibus igitur tibi tot meritis piæ solicitudinis & laboris, certe jam delectat injungere quæ ad nostri curam constat officii pertinere: ut provinciis tanta longinquitate disjunctis, & nostram possis exhibere personam, & patrum regulis adhibere custodiam. Vices itaque nostras per Bæticam Lusitaniamque provincias, salvis privilegiis quæ metropolitanis episcopis decrevit antiquitas, præsenti tibi auctoritate committimus: augentes tuam hujus participatione ministerii dignitatem, relevantes nostras ejusdem remedio dispensationis excubias. Et licet de singulis non indigeas edoceri, quem jam probavimus cautius universa servare; gratius tamen esse solet, si iterum trames ostendatur, & laboris injunctio superius formata monstretur. Paternas igitur regulas, & decreta a sanctis definita conciliis, omnibus servanda mandamus. In his vigilantiam tuam, in his curam fraternæ monitu exhortationis extendimus. His ea qua dignum est reverentia custoditis, nullum relinquit culpæ locum, nec sanctæ observationis obstaculum. Ibi fas nefasque præscriptum est: ibi prohibitum, ad quod nullus audeat adspirare: ibi concessum, quid debeat mens Deo placitura præsumere. Quoties universalis poscit religionis causa, ad concilium te cuncti fratres evocante conveniant: & si quos eorum specialis negotii pulsat intentio, jurgia inter eos oborta compesce, discussa sacris legibus determinando certamina. Quidquid autem illis pro fide & veteribus constitutis vel provida dispositione præcipies, vel personæ nostræ auctoritate formabis, totum ad scientiam nostram instructæ relationis attestatione perveniat; ut noster animus officii caritate dati, & tuus securitate perfruatur accepti. Deus te incolumem custodiat, frater carissime.

[d] al. aperire
[e] al. operari
[f] al. divina beneficia

VIII.
AD EPISCOPOS [g]HISPANIÆ.

[g] al. Bæticæ provinciæ.

Gratulatur de pace Orientalis ecclesiæ.

Ex Collectione Isidori.

Fratribus dilectissimis universis episcopis per Bæticam provinciam constitutis, Hormisda episcopus.

Eadem fere est Marcellini Papæ epistola.

QUid tam dulce solicito, quam [h] quod mihi de vobis innotescunt illa quæ cupio? Quid tam religiosis conveniens institutis, quam ut inter se sacerdotes pacem, quam eos necesse est aliis pro officio A annuntiare, conservent? Plena, fateor, gratulatione suscepi, quod votiva mihi de caritate quæ inter vos est, & ecclesiarum pace litteris indicastis. Sponte mihi, quidquid hortari poteram, quidquid monere, delatum est. *Confirmet hoc Deus, quod operatus est in nobis*: & quæ præcepit pro animarum salute facienda, hæc ipse qui præcepit, pro ea qua nos redemit pietate faciat. Et his tam bonis nuntiis nos quoque religiosorum vicem reddimus nuntiorum. Quidquid cum Orientalibus, quos ad ecclesiæ corpus unitatemque revocatos dudum Dei nostri ope litteris significavimus destinatis; denuo, cum aptum fuerit, repetitis vobiscum participabimus indiciis. Mox [a] post nostrorum reditum ab Orientalibus missa legatio est. Certa speB ravit, certa consuluit. Sed facimus de his quæ fuerant dicenda compendium, ipsi potius ad instruendam notitiam vestram, quæ a nobis sunt responsa dirigentes: ne quid sibi sub spatio prolixiore terrarum aut opinio vindicet, aut error assumat, cum ad rerum fidem ipsam teneri sufficiat veritatem. Quod autem ad continentiam vestrarum pertinet litterarum, oportuit quidem desideria plenius expedire, [b] ut æstimatis omnibus responsum rationi congruum redderetur. Sed quia privilegiorum veterum & statutorum paternorum indidistis iisdem litteris mentionem, ad Sallustium fratrem & coëpiscopum nostrum sub hac parte rescripsimus, vobis quoque strictim quæ dicta sunt illis latius indicantes, ne privilegia [c] nobis indulta convellerent; & nihil tam conveniens fidei judicare, quam ut in C honore suo a patribus decreta serventur. Deus autem vos incolumes custodiat, fratres carissimi.

[h] al. quam

Psal. 67.

[a] al. pro nostro reditu.

[b] Alia his subjecit spendio Marcellinus.

[c] Forte, a nobis

EPISTOLA JUSTINI ad Hormisdam.

Ex Collectione Isidori, & altera Dionysii Exigui ms. in Bibliotheca Collegii Parisiensis Societatis Jesu.

Gratum ad pontificem mittit: suadetque ut Asianis & præcipue Orientalibus suorum episcoporum nomina damnare nolentibus Anastasii exemplo indulgeat: ab iisdem preces pro ecclesiarum unione oblatas transmittit.

D Justinus Augustus, Hormisdæ Papæ.

QUo fuimus semper, & quo sumus studio pro conciliandis sententiis catholicam fidem colentium, ut eodem animo cuncti venerentur lumen individuum Trinitatis, palam fecisse dignoscimur: nunc legatum ad vestram beatitudinem ultro ob hoc ipsum dirigentes Gratum virum sublimem magistrum scrinii, quo remedium tandem reperiatur discordiis varia [d] cunctantium: nunc prono libentique suscipientes affectu viros religiosissimos, quos interventores unitatis vestra sedes Apostolica credidit destinandos. Profecto enim tamquam ipsam pacem & jucundis eos oculis aspeximus, & extensis manibus duximus amE plectendos. Quin etiam omni intentione ordinavimus, ut venerabilis ecclesia Constantinopolitana, nec non complures aliæ vota susciperent vestra, non solum in ceteris, sed in auferendis etiam nominibus ex sacris diptychis, quæ removenda maxime postulastis. Verum nonnullæ fuerunt urbes & ecclesiæ tum Ponticæ, tum Asianæ, & præcipue Orientales, quarum clerici vel populi omnibus pertentati minis & persuasionibus, tamen nequaquam flexi sunt ut tollant antistitum & repellant nomina, quorum apud eos opinio floruit: sed morte vitam duriorem æstimant, si mortuos condemnaverint, quorum gloriabantur vita superstitum. Quid igitur faciamus hujusmodi pertinaciæ,

[d] al. certantium.

ciæ, quæ nec dicto audiens exsistit, & tormenta intantum despicit, ut amplum sibi ac festivum judicet, si corpore prius quam religioso desistat consilio? Nobis quidem videtur opus esse mollius agendi & clementius: quæ si non in tua sanctitate, jam nec in alio poterunt inveniri. Nam neque sanguinis & suppliciorum cupidi (quod dictu etiam grave est) libellum suscepimus; neque ut parvo discrimine remaneant imperfecta concordiæ desideria: sed ad propagandam quo possumus ordine conjunctionem membrorum ecclesiæ. Utrum itaque præstantius erit minorum gratia in totum esse nobis adjectas tantas multitudines; an concessis exiguis & remissis, majora & omni ratione quærenda corrigi; ut quæ non licuit per omnia, saltem ex necessariis partibus allegentur? Veniam itaque nominum postulamus: non Acacii, non utriusque Petri, non Dioscori, vel Timothei, quorum vocabula ad nos datæ tuæ sanctitatis epistolæ continebant: sed quos in aliis celebravit civitatibus episcopalis reverentia: & hoc exceptis urbibus, ubi vestræ beatitudinis libellus jam in plenum admissus est: nisi hanc quoque partem benevolentia statuerit vestra mitius corrigendam. Verum nec judicio caret sedis Apostolicæ, ut non magis venia dicenda sit, quam deliberata jam ac perspecta diffinitio. Anastasius quidem, religiosissimæ memoriæ vestræ culmen ecclesiæ, palam aperteque constituit, cum hoc idem scriberet negotium prædecessori nostro, satis esse pacem affectantibus, si nomen tantum reticeatur Acacii. Ergo priora vestræ sedis constituta sequitur, qui non omnes memorias mortuorum judicat contemnendas: ut indignum habeatur & incongruum, si non placidior omnibus, non solum defunctis, sed etiam superstitibus, vestra divulgetur in omni fine terrarum lenitas. Et hoc quidem non dubitaverimus ita gratiosum vobis futurum, ut pacifico statim responso lætior mundus reddatur. Retinet autem vestra sanctitas, quod dudum scripsimus, ex Oriente supplicationes nobis esse destinatas, voluntatem ipsorum continentes & arbitrium: in quo sese duraturos ostendunt firmiter, & quo nulla ratione desistendum existimant. Hanc itaque chartulam, secundum nostra promissa, per Joannem virum reverentissimum episcopum dirigendam vobis in præsenti merito credidimus: ut a vestra sede etiam tenor ejus admissus ad colligendas proficiat & adunandas ubique venerabiles ecclesias, & Hierosolymitanam præcipue; cui tantum omnes favorem impendunt, quasi matri Christiani nominis, ut nemo audeat ab ea sese discernere. Consensum itaque proprium tuam sanctitudinem epistolari quoque pagina convenit declarare; ut, cognito omnibus atque patefacto, tenorem ejusdem chartulæ a vobis etiam laudari, & tenaciter custodiri, lætior mundus exsistat. Data Idibus Septemb. Chalcedone, Rustico viro clarissimo Consule. Accepta pridie Kalendas Decembris, Consule suprascripto.

Anno Christi 520.

EXEMPLAR PRECUM, ad Justinum Augustum.

Ejus opera ad ecclesiæ unitatem admitti rogant. Catholicam fidem profitentur.

Ex collectionibus Isidori, & Dionysii Exigui mss. quæ sunt in Bibliotheca Collegii Parisiensis Societatis Jesu.

Deo amabili ac piissimo Imperatori, ex Deo Augusto & principi, Justino Christianissimo, deprecatio & supplicatio ab Hierosolymitanis, & Antiochenis, & secundæ Syriæ clericis & abbatibus, & possessoribus Syriæ provinciæ.

Haurite aquam cum lætitia ex fontibus salutis, vociferator Isaïas propheta exclamabat, fontes salutis evangelicæ veritatis prædicationes manifeste ostendens; ex quibus beati apostoli, & eorum qui per ordinem fuerunt discipuli & sapientes ecclesiæ doctores, salutarem aquam fidei haurientes, omnem sanctam Dei ecclesiam irrigaverunt: quæ in petra summi apostolorum subnixa, rectam & inflexibilem confessionem custodiens, fiducialiter cum eo ad unigenitum Filium Dei exclamat omni tempore, dicens: *Tu es Christus Filius Dei vivi.* Hanc salutarem confessionem a sanctis quatuor synodis, quæ evangelicis præceptis sunt honoratæ, suscipientes; numquam per Christi gratiam a traditis nobis rectis dogmatibus deviavimus; sicut rerum testatur probatio, & tempore necessitatis fidei constantia demonstrat. Si igitur ut Christiani rationis fidei sumus participes, domine piissime, & ad communem pacem & unitatem festinamus; nostram fidem, quam ab initio suscepimus, per hanc satisfactionem nostram manifestam vestræ facimus pietati: ut notum sit quia & paci concurrimus, & a recta cum Dei juvamine non divertimus fide: sed omnem ex æquo hæresim exsecramur, non solum Eutychianistas & Acephalos, sed & Nestorianos & hominem colentes, toto animo audentes anathematizamus. Nos autem, domine carissime Imperator, sicut supra dictum est, in Patrem & Filium & Spiritum sanctum, ab initio baptizati quoque, & credentes essentiam Dei in tribus subsistentiis, adoramus: secundum sanctorum patrum symbolum credentes in unum Deum Patrem omnipotentem, & in unum Dominum nostrum Jesum Christum unigenitum Deum Verbum, similiter & in unum Spiritum sanctum; & secundum hoc divinum [a] mathema, diffinitionem a sancta Chalcedonensi synodo promulgatam intelligimus quoque & suscipimus: confidentes, & credentes, quia unam substantiam, vel personam, quod idem est, ipsa sancta synodus in duabus naturis, id est, in deitate & humanitate, indivise & inconfuse prædicavit Deum Verbum. Dominus noster Jesus Christus unus est ex sancta & unius essentiæ Trinitate. Si enim unum Deum in tribus subsistentiis, sicut dictum est, accipimus; Pater autem non est incarnatus, nec Spiritus sanctus; Deus Verbum incarnatus & homo factus, est unus ex sancta & unius essentiæ Trinitate, secundum filiationis proprietatem. Sic ita secundum prædictas quatuor synodos credentes, & secundam Dei Verbi nativitatem secundum carnem confiteri non renuimus. Unde proprie Dei genitrix sancta Virgo esse creditur, tamquam quæ natura & veritate unius essentiæ Patri Filium Deum Verbum, natura immutabilem, ex ipsa factum hominem, enixa est: & duas naturas in Christo per essentiam vel substantiam unitas confitentes, sicut in unius persona, vel substantia. Neque harum diversitatem vel proprietatem

Isai. 12. 3.

[a] *Hoc est, symbolum, vel doctrinam.*

post unitionem auferimus, nec eas dividere in duabus A personis & substantiis per unitionem sumus edocti: eumdemque scimus unigenitum Filium Dei, & ante incarnationem ejus, & post: eumdem Deum quidem simul & hominem; passibilem carne, impassibilem deitate; circumscriptum corpore, non circumscriptum spiritu; eumdem terrenum & cælestem; quem mundus ut hominem cepit, & ut Deum continere non potuit; mortalem & immortalem, nusquam naturarum diversitate ejus ablata, neque dividentes per essentiam unionem. Hoc enim veræ magnum pietatis mysterium, quia unus ex sancta unius essentia Trinitatis incarnatus, & homo factus Deus Verbum, in utraque natura deitatis & humanitatis indivise & inconfuse cognoscitur & adoratur: non conversionem vel mu- B tationem sustinens, sed proprietatem utriusque naturæ in una persona in semetipso conservans. Ob hanc igitur fidem prædictas sanctas synodos suscipientes & custodientes, anathematizamus omnes, qui adversus eas quocumque tempore vel modo aliquid conscripserunt: præcipue Joannem Ægeotam, qui adversus memoratam sanctam Chalcedonensem synodum multas ut Nestorianus blasphemias evomuit; similiter & condemnantes Timotheum, Helurum cognominatum, sicut Eutychianistam, adversus eam cum suis latrantem sequacibus. Ita ergo cum Dei juvamine semper sensimus, & jam nunc sentimus. Quapropter hanc satisfactionem vestræ obtulimus pietati: & ut jubere dignata est, nos proprium intellectum, & quemadmo- C dum de sana fide sentimus exponere: quia quidam hæretici, dum suam malam fidem occultare festinant, nostram in Christo libertatem & rectam fidem detrectare conantur. Supplicamus igitur vestram clementiam, solicitudinem de perfecta ecclesiarum unitione sanctarum habere debere; ut unitas quæ cum Dei fuerit facta juvamine, nec ullo deinceps rationabili aut irrationabili occasionis fomite inquietari pax possit. Deus autem omnium vestrum pium adimpleat desiderium in gloriam sui & reipublicæ disciplinam.

EPISTOLA SYNODICA,
sive exemplar relationis synodi Epiri veteris D ad Hormisdam Papam.

Joannis in Nicopolitanum episcopum electi postulant confirmationem, & in fide catholica instrui cupiunt.

Domino nostro per cuncta sanctissimo ac beatissimo patri patrum, comministro ac principi episcoporum Hormisdæ, synodus veteris Epiri, Joannes, Matthæus, Constantinus, Christodorus, Hilarus, Philippus, Julianus, & Chrysippus.

Ex tomo I. Epistolarum Rom. Pontif.

SI dignis præmiis uti tentemus, necesse est multis fletibus horum depromptiones efficere. Plurimi namque ex nobis in regnante fuere Constantinopoli, E cum vestri sanctissimi vicarii Ennodius & Fortunatus episcopi, Venantius presbyter, Vitalis diaconus, & Hilarus notarius degerent, pietatis agonem susceptum tenentes. Nobiscum autem fuit, inter sanctos factus, pater atque archiepiscopus noster Alcyson: qui cum omni præsumptione supplicibus utens libellis, apud vestram beatitudinem dignus effectus est Apostolicæ sedi vestræ communicare nobiscum. Sed quia repente qui cunctorum retinet potestatem hunc ad se evocavit; nos irrefrenabili fletu detenti pervenimus tamen ad patriam; nullo modo errorem propter Dei gratiam sustinentes, sed ubique vestra decreta sectantes.

Flentibus autem nobis atque lamentantibus cum his A qui nobiscum relicti sunt in parœcia comministris, quis possit de orthodoxis recte Christi oves transigere; qui consolatur humiles, consolatus est etiam nos per vestras orationes; demonstrans metropolitanæ civitati in cunctis sanctissimum Joannem, qui a pueritia in ecclesia sine culpa nutritus, immo laudabiliter in ea degens; ita ut neque eum in his quisquam temporibus antecellat; zelo autem circa orthodoxa, juxta apostolicas admonitiones vestras, nulli omnino cedens. Hunc ergo Dei providentia ordinavimus præsulem Nicopolitanorum sanctissimæ ecclesiæ: & rogamus ut juxta antiquam consuetudinem hunc quoque complectamini paternis visceribus vestris: nobisque aut ipsi, Dei gratia, efficiamini arma inexpugna- B bilia commonitionibus vestris atque doctrinis: & deprecantibus nobis inclinetis aurem, & pietatem concordiæ reperiatis, juxta inspiratam vobis divinitus apostolicam providentiam: ut in pace, quæ est ei amabilis, cunctæ sanctissimæ ecclesiæ cooptatæ immarcessibilem vobis coronam nectentes, in omni pietate atque humilitate comprehendantur in Christo. Venerabilem vero diaconum Rufinum, propter hanc tam necessariam causam directum, libenter rogati respicite, & ad nos sub velocitate remittite, portantem doctrinas vestras apostolicas. *Et alia manu:* Incolumem me ora, sanctissime pater patrum.

Ego Joannes episcopus rursus retuli: Incolumem me ora in Domino, sanctissime ac beatissime pater pa- C trum.

Eadem hic nomina sedium atque in epistola 51. codicis Encyclii: unde mutuati emendavimus.

Ego Matthæus episcopus Buthtoti retuli.

Ego Constantinus episcopus Adrianopoleos retuli: Incolumem in Domino me ora, sanctissime ac beatissime pater patrum.

Ego Christodorus episcopus Anchiasmi retuli.

Ego Hilarius episcopus Photices retuli.

Ego Philippus episcopus Phœnices retuli.

Ego Julianus episcopus Dodones retuli.

Ego Chrysippus episcopus Corcyræ retuli.

IX.
AD SYNODUM EPIRI VETERIS.

D *Eutychetis errorum sectatores damnat: episcopos Epiri veteris, ut nominatim hæreticos anathematizent, hortatur.*

Hormisda, synodo Epiri veteris.

BEnedictus Deus, ecclesiæ suæ membra consocians. Benedictus Deus, qui maligno instigante divisos, sub eadem, qua olim fuerunt, facit soliditate conjunctos. Etsi enim diu perdicis modo vociferavit inimicus, & eos quos non genuit, sicut asseruit Propheta, collegit; tamen abyssina ambiguitate desolabitur. Neque enim oves Dominicæ sequuntur alienum, aut alterius vocem pastoris exaudiunt. Unde nec vos ad sa- E lutis iter rediisse miramur, cum tarditatem magis in hac redintegratione culpemus. Debemus, carissimi fratres, domesticis uti ad hanc quam quærimus stabilitatem documentis: siquidem tunc Timotheus Chersonensis gravis cum disceret, gravior cum doceret. Nam Dioscori sectator, & idem Petri nihilo minus institutor, adversus beatæ recordationis Proterium sævitiam suæ temeritatis exercuit, & totius finem crudelitatis excessit, religiosi viri cædem inter ipsa operatus altaria, vix faucibus suis ab illo pio cruore suspensis. Tunc excitata universalis ecclesia, in odium parricidæ, auctorem facinoris tanti non solum communione, verum etiam ipso quoque Christiano nomine spoliavit: & omnium mentes, nova quadam admira-

Jerem. 17.

Joan. 10.

tione stupuerunt tantæ præsumptionis audaciam. Tunc A beatus Eugenius patroeciæ vestræ obtinens principatum, cum subjecta sibi sancta synodo, zelum quemdam, quali fide esset, Deo commendatus ostendit. Cujus rei memoriam non solum non potest tempus abscondere, verum etiam de die in diem magna apud orthodoxos fama multiplicat. Horum studia sic probata negligere, & sententias non amare, idem est in ipsa Domini nostri confessione delinquere. Et nobis quidem nunc post professionem ac litteras vestras, omnia fidei dogmata, Deo suos conjungente, similia orandum est; ut in ea voluntas vestra, qua nostros animos relevavit, confessione permaneat. Sed opus est citra respectum timoris insectari eorum tabiem, qui fide diversa nituntur. Quanto enim infidelium error exæstuat; tanto magis se, si resistat, securitas nostra commendat. B Neque enim hæc sunt per patientiam negligenda; quando malum hoc vitio pravæ consuetudinis animatum apud plures sub quodam colore legis inolevit; dum aut prava studia in unum congruunt, aut recta se subtrahunt. Nam ut eam, quæ imminet, rem loquamur; Eutyches ut nefandæ hæresis inventor excluditur etiam ab his, a quibus ejus dogmata diliguntur; apud eos ipsos ita exosus atque fugiendus, ut nominis quoque ipsius oderint mentionem. Sed perversi religiosarum institutionum ministri, quem sicut verum detestantur hæreticum, hunc alia via tamquam verum amplexantur orthodoxum. Siquidem in sancta Chalcedonensi synodo Dioscorus eadem sentiens pari ratione damnatus est: & cum una [a] perfecuta sit utrum- C que sententia, horum alterum si quis sequatur & diligat, dicat aliquis quemadmodum se ea sententia, quæ designatos damnavit, excipiat; cum eos, quos transgressionis aut impietatis connectit æqualitas, sine dubio unum quoque vinculum damnationis adstringat. Timotheus & Petrus horum sequaces, homines mente corrupti, & pestis quædam nominis detestanda catholici. Quorum communionem in Petro complexus Acacius, [b] similiter quoque meruit subire sententiam: qui tantum malum quasi parvi æstimans, & propositum numquam ad meliora convertens, ne ab illis quidem se quæ in Antiochia detestamur abstinuit; ibi quoque transgressori Petro communione connexus: in Apameam nihilo minus hostiliter versatus: ecclesiam D Tyriam quoque non ea qua decuit integritate disponens. Propter quæ, dilectissimi fratres, ab eorum innodatione solventes, velut religionem quamdam pestiferam relinquentes, servemus Apostolicam disciplinam, saluti nostræ omni diligentia & solicitudine providentes: ea cura nefandi Nestorii declinemus errores, qua Eutychetis impia inventa persequimur. Maxime enim nunc religiosæ fidei dogmata diverso incursu horum, qui prædicti sunt, incursantur insidiis; scelestis pro ratione temporis sui argumenta nectentibus, quomodo possint innocentium viis fraudem suæ impietatis inserere. Atque ideo sicut docti nummularii, & prudenter instructi, ab improbandis laudanda separantes, talenti vobis crediti poteritis multiplicare substantiam. E

Hæc, dilectissimi fratres, scripsimus plenæ caritatis impulsu; quia spem fidei vestræ primum Dei dono, deinde & fratris nostri Joannis, qui vobis præsidet, professione præsumpsimus; qua nominatim omnes, quos Apostolica ac generalis catholicorum condemnat ecclesia, exsecrabiles sibi esse declaravit: quos vos quoque in litteris vestris oportuit evidenter exprimere, nec arbitrari posse sufficere sibi, tantis præsertim insidiis callidorum, quos viritim & singulos insectari convenit, atque damnare, sub quadam eos generali damnatione concludere. Diligentem quærunt vulnera antiqua medicinam; nec abundans esse creditur, quidquid pro integritate fidei & stabilitate religionis adhibetur. Unde libellum cum litteris misimus, cui vos subscriptiones proprias inserite: ut fides vestra, quam directa per Rufinum diaconum scripta testantur, apud nos fiat hujus quoque repetitionis adjectione manifestior. Data XIII. Kalendas Decembris, Petro viro clarissimo Consule.

Anno Christi 516.

[a] al. professa.

[b] al. similem.

X.

AD JOANNEM NICOPOLITANUM episcopum.

Cum per litteras Epiri veteris episcopi nominatim hæreticos non damnassent, mittitur libellus, cui debeant subscribere.

Hormisda, Joanni episcopo Nicopolitano, per Pulionem.

Litterarum quas direxisti series, & expositio tuæ fidei conveniens sedis Apostolicæ judiciis, nostros animos relevavit. Tot incitati gaudiis contenti non fuimus, nisi per [a] Pulionem subdiaconum ecclesiæ Romanæ quid plenius circa vos ageretur cuperemus agnoscere. Magnopere quia in relatione episcoporum sub ordinatione caritatis tuæ degentium, non universa quæ ad ecclesiastica constituta pertinent, sicut in vestra, leguntur evidenter expressa. Unde & pro nostra solicitudine, & illorum integra nobiscum conjunctione, libellum direximus; in quo eos oportet debere subscribere; quia & omnes sacerdotes vestrarum partium, qui ad sedis Apostolicæ communionem reversi sunt, in eadem professione subscripserunt. Ista caritas, ista communis salutis excitavit ambitio; quod credo & fraternitatem vestram gratanter accipere; quia ubi de animarum salute res agitur, studii tui, vel intentionis debes operam commodare, ut antecedendo fructum de tali possis laude percipere. Pulionem prædictum cum rescriptis caritatis vestræ ad nos, juvante Deo, sub celeritate remitte, quatenus desideria nostra diu suspensa esse non possint. Data XIII. Kalendas Decembris, Petro viro clarissimo Consule.

[a] al. Pullionem.

Anno Christi 516.

REGULA FIDEI.

Prima salus est, regulam rectæ fidei custodire, & a constitutis patrum nullatenus deviare. Et quia non potest Domini nostri Jesu Christi prætermitti sententia, dicentis: *Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo ecclesiam meam: &c.* Hæc quæ dicta sunt rerum probantur effectibus: quia in sede Apostolica immaculata est semper servata religio. Ab hac ergo spe & fide separari minime cupientes, & patrum sequentes in omnibus constituta, anathematizamus omnes hæreticos; præcipue Nestorium hæreticum, qui quondam Constantinopolitanæ fuit urbis episcopus, damnatus in concilio Ephesino a Cælestino Papa urbis Romæ, & a sancto Cyrillo Alexandrinæ civitatis antistite. Una cum ipso anathematizantes Eutychetem, & Dioscorum Alexandrinum, in sancta synodo, quam sequimur & amplectimur, Chalcedonensi damnatos. His Timotheum adjicientes patricidam, Ælurum cognomento, & discipulum quoque ejus atque sequacem Petrum, vel Acacium, qui in eorum communionis societate permansit; quia quorum se communioni miscuit, illorum similem meruit in damnatione sententiam. Petrum nihilo minus Antiochenum damnantes cum sequacibus suis, & omnium suprascriptorum.

Matth. 16.

Quapropter suscipimus & approbamus omnes epi-

stolas Leonis Papæ, universas quas de religione conscripsit. Unde, sicut prædiximus, sequentes Apostolicam sedem, & prædicantes ejus omnia constituta, spero ut in una communione vobiscum, quam sedes Apostolica prædicat, esse merear, in qua est integra & verax Christianæ religionis soliditas. Promittens etiam, sequestratos a communione ecclesiæ catholicæ, id est, non consentientes sedi Apostolicæ, eorum nomina inter sacra non esse recitanda mysteria. Hanc autem professionem meam manu propria subscripsi, & tibi Hormisdæ sancto & venerabili Papæ urbis Romæ obtuli. Data XV. Kalendas Aprilis, Agapito viro clarissimo Consule.

Anno Christi 517.

INDICULUS PER PULIONEM SUBDIACONUM.

Quid in Nicopolitana ecclesia sit agendum.

CUm Dei adjutorio, & orationibus sanctorum apostolorum Petri & Pauli veniens Nicopolim, sic debes agere, ut postquam episcopus Nicopolitanus acceperit litteras nostras, episcopos, quos in sua parœcia habet, colligat, & faciat subscribere libellum quem in epistolis suis habet adnexum. Si tamen dixerit prædictus episcopus esse laboriosum episcopos colligere, dirigat secum personas per singulos episcopos, ut te præsente subscribant prædictum libellum. Sic tamen cum Dei misericordia facere debes, ut epistolæ quæ a nobis missæ sunt publice legantur; aut si videris præ timore hoc episcopos facere nolle, saltem clericis suis hæc relegant: quæ tamen in ipsorum dimitte potestatem. Et scripta episcoporum, & illius episcopi, hoc est, Joannis metropolitani, ad nos cum Dei misericordia reporta. Post hoc factum nullas moras te volumus ibidem facere, propter insidias & calliditates inimicorum. *Per Joannem diaconum ejus.*

EXEMPLUM RELATIONIS ARCHIMANDRITARUM, & ceterorum monachorum secundæ Syriæ.

Scribunt quæ pro fide catholica ab Eutychianistis, quos Imperator minime coërcendos curaverat, patiantur: & quod ab Imperatore non auditi, Romanum pontificem tanquam communem patrem interpellent.

Sanctissimo & beatissimo universæ orbis terræ patriarchæ Hormisdæ, continenti sedem principis apostolorum Petri, deprecatio & supplicatio minimorum archimandritarum, & ceterorum monachorum secundæ Syriæ provinciæ.

Ex tomo 1. epistolarum Rom. Pontif.

GRatia Salvatoris omnium nostrum Christi nos ad vestram beatitudinem refugere, velut de hieme & tempestate ad portum tranquillitatis admoniti, minime circumvallantibus teneri jam credimus. Nam etsi patimur, gaudentes sustinemus; scientes, *Quia non sunt condigna passiones hujus temporis ad futuram gloriam, quæ revelabitur in nobis.* Quoniam vero Christus Deus noster principem pastorum & doctorem & medicum animarum constituit vos & vestrum sanctum angelum; dignum est passiones, quæ nobis contigerunt, exponere; & immisericordes ostendere lupos, qui dissipant gregem Christi: ut auctoritatis baculo eos expellat de medio ovium, verbo autem doctrinæ animam sanet, & orationis medicamentis mitiget. Qui autem sint isti, & qui hos adversum nos armaverint, audistis utique, beatissime: Severus ille, &

Rom. 8.

A Petrus, qui numquam in Christiano numero reputati sunt; qui per singulos dies sanctam Chalcedonensem synodum, & sanctissimum patrem nostrum Leonem publico anathemate impetentes; qui judicium Dei nihil æstimantes, & colendos canones sanctorum patrum conculcantes, episcopos quidem principali potentia facientes exhiberi, & nos cogentes illudere prædictam sanctam synodum, suppliciis inæstimabilibus affligentes. Unde & quidam eorum injectas plagas minime sustinentes, de hoc sæculo transierunt: & nostrorum vero non exigua multitudo perempta est. Euntibus namque nobis ad mandram domini Simeonis pro causa ecclesiæ, insidiati sunt nobis in itinere prædicti coinquinati; & supervenientes occiderunt ex nobis trecentos quin-

B quaginta viros, quosdam autem vulneraverunt; alios vero, qui potuerunt ad colenda altaria confugere, ibidem peremerunt, & monasteria incenderunt, per noctem mittentes multitudinem inquietorum hominum redemptorumque; omnem paupertatem ecclesiasticam hujusmodi pestiferi homines consumentes. Ad singula autem delatæ ad vestram beatitudinem instruent chartæ a venerabilibus fratribus Joanne & Sergio, quos miseramus Constantinopolim, sperantes vindictam fieri de his quæ commissa sunt. Sed eos nec verbo dignatus est Imperator: sed etiam cum grandi contumelia expulit, comminatus eis, qui ista porrigerent. Unde hinc est nos vel sero cognoscere, quoniam tanta pravitas & audacia talium malorum adversus ecclesias

C facta, ipsius immissione composita est. Deprecamur ergo, beatissime pater, supplicantes & rogantes, ut exsurgatis cum fervore & zelo, & condoleatis juste pro corpore laniato, (nam caput estis omnium;) & vindicetis fidem contemptam, canones conculcatos, patres blasphematos, & talem synodum anathemate impetitam. Vobis a Deo data est potestas & auctoritas ligare & solvere. *Non opus habent qui sani sunt medicis, sed male habentes.* Exsurgite, patres sancti, venientes ad salvandos nos; imitatores estote Domini nostri, qui de cælo super terram advenit quærere errantem ovem: Petrum illum respicite principem apostolorum, cujus sedem ornatis; & Paulum, qui est vas electionis: qui circumeuntes, orbem terrarum illumi-

Matth. 18. Luc. 5.

D naverunt: nam magna vulnera majoribus indigent adjuvamentis. Mercenarii videntes lupos venientes adversus oves dimittunt eas dissipari ab illis: vobis autem veris pastoribus & doctoribus, quibus cura pro salute ovium commissa est, occurrit ipse grex cognoscere suum pastorem ab immitissimis bestiis liberatus, & vocem sequens pastoris, sicut Dominus ait: *Oves meæ vocem meam audiunt, & ego cognosco eas, & sequuntur me.* Non ergo despiciatis nos, sanctissime, qui a bestiis ferocibus quotidie vulneramur. Ad perfectam autem notitiam vestri sancti angeli, anathematizamus in eadem nostra deprecatione virtutem habente libelli, omnes projectos & excommunicatos a vestra

Joan. 10.

E Apostolica sede. Dicimus autem Nestorium, qui fuit Constantinopolitanus episcopus; Eutychetem, Dioscorum, & Petrum Alexandrinum, qui cognominatus est Balbus; & Petrum qui dicebatur Fullo, Antiochenum; nihilo minus & Acacium, qui fuit Constantinopolitanus episcopus, eorum communicatorem; & omnes qui unum illorum hæreticorum defendunt.

SUBSCRIPTIONES.

Ego Alexander misericordia Dei presbyter & archimandrita sancti Maronis deprecatus sum.

Simeon misericordia Dei presbyter & archimandrita, ut supra.

Joannes misericordia Dei diaconus & dispensator, ut supra.

Procopius misericordia Dei presbyter & archimandrita, ut supra.
Petrus misericordia Dei presbyter, ut supra.
Eugenius misericordia Dei presbyter, ut supra.
Geladius misericordia Dei presbyter, ut supra.
Bassus misericordia Dei presbyter, ut supra.
Romulus misericordia Dei presbyter, ut supra.
Eusealius misericordia Dei presbyter, ut supra.
Malchus misericordia Dei presbyter, ut supra.
Leontius misericordia Dei diaconus, ut supra.
Stephanus misericordia Dei presbyter, ut supra.
Carusas diaconus, ut supra.
Thomas presbyter, ut supra.
Samuël diaconus, ut supra.
Theodorus presbyter, ut supra.
Joannes misericordia Dei presbyter, ut supra.
Joannes presbyter, ut supra.
Thomas diaconus, ut supra.
Joannes diaconus, ut supra.
Simeonius diaconus, ut supra.
Saulinus archimandrita, ut supra.
Eusebius presbyter, ut supra.
Mocimus presbyter, ut supra.
Simeonius presbyter, ut supra.
Thomas presbyter, ut supra.
Jacobus presbyter, ut supra.
Joannes presbyter, ut supra.
Paulus presbyter, ut supra.
Priscus presbyter, ut supra.
Antoninus presbyter, ut supra.
Joannes presbyter, ut supra.
Thomas presbyter, ut supra.
Julianus presbyter, ut supra.
Simeonius presbyter, ut supra.
Thomas presbyter, ut supra.
Simeonius presbyter, ut supra.
Zachæus presbyter, ut supra.
Thomas presbyter, ut supra.
Simeonius presbyter, ut supra.
Thomas presbyter, ut supra.
Simeonius presbyter, ut supra.
Thomas presbyter, ut supra.
Sergius presbyter, ut supra.
Thomas presbyter, ut supra.
Eusebius presbyter, ut supra.
Paulus presbyter, ut supra.
Joannes presbyter, ut supra.
Sergius diaconus, ut supra.
Item Sergius diaconus, ut supra.
Julianus presbyter, ut supra.
Sergius presbyter, ut supra.
Ammonius diaconus, ut supra.
Thomas presbyter, ut supra.
Lucas presbyter, ut supra.
Thomas diaconus, ut supra.
Simeonius presbyter, ut supra.
Flavianus archimandrita, ut supra.
Monimus diaconus, ut supra.
Joannes diaconus, ut supra.
Joannes presbyter, ut supra.
Antonius diaconus, ut supra.
Thomas diaconus, ut supra.
Eliseus presbyter, ut supra.
Sergius diaconus, ut supra.
Isaacius presbyter, ut supra.
Sergius presbyter, ut supra.
Thomas diaconus, ut supra.
Joannes presbyter, ut supra.
Philippus diaconus, ut supra.
Jacobus presbyter, ut supra.

A Zenobius presbyter, ut supra.
Moras diaconus, ut supra.
Isaacius presbyter, ut supra.
Ananias presbyter, ut supra.
Sergius presbyter, ut supra.
Simeon presbyter, ut supra.
Thomas presbyter, ut supra.
Joannes presbyter, ut supra.
Simeon presbyter, ut supra.
Thomas presbyter, ut supra.
Joannes presbyter, ut supra.
Simeon presbyter, ut supra.
David thos diaconus, ut supra.
Thomas diaconus, ut supra.
B Joannes diaconus, ut supra.
Lamneus presbyter, ut supra.
Daniel archimandrita, ut supra.
Simeon archimandrita, ut supra.
Abramius presbyter, ut supra.
David presbyter, ut supra.
Dorotheus presbyter, ut supra.
Antoninus presbyter, ut supra.
Thomas presbyter, ut supra.
[a] Darsumas presbyter, ut supra.
Sergius presbyter, ut supra.
Eusebius presbyter, ut supra.
Simeonius presbyter, ut supra.
Marcellus presbyter, ut supra.
C Priscus presbyter, ut supra.
Maras presbyter, ut supra.
Sergius presbyter, ut supra.
Jacobus presbyter, ut supra.
Thomas presbyter, ut supra.
Item Thomas presbyter, ut supra.
Thomas presbyter, ut supra.
Salinus presbyter, ut supra.
Thomas presbyter, ut supra.
Joannes presbyter, ut supra.
Varasaldas presbyter, ut supra.
Joannes diaconus, ut supra.
Marcellus diaconus, ut supra.
Simeonius presbyter, ut supra.
D Gennadius presbyter, ut supra.
Thomas presbyter, ut supra.
Simeonius presbyter, ut supra.
Abramius presbyter, ut supra.
Symeonius presbyter, ut supra.
Jacobus presbyter, ut supra.
Joannes presbyter, ut supra.
Isidorus archimandrita, ut supra.
Julianus presbyter, ut supra.
Joannes & Romanus & Thomas presbyteri, ut supra.
Antonius diaconus, ut supra.
Abraham presbyter, Maras diaconus & Abraham presbyter, ut supra.
Zenobius & Stephanus presbyteri, ut supra.
E Simeonius & Demetrius presbyteri, ut supra.
Thomas & Domnus presbyteri, ut supra.
Simeonius & Elias presbyteri, ut supra.
Abramius & Pelagianus presbyteri, ut supra.
Romanus & Abraham presbyteri, ut supra.
Simeonius presbyter & Carusas diaconus, ut supra.
Simeonius & Joannes presbyteri, ut supra.
Simeonius & Julianus presbyteri, ut supra.
Eutychianus & Joannes diaconus, ut supra.
Thomas & item Thomas presbyteri, ut supra.
Romanus diaconus & Joannes presbyter, ut supra.
Eusebius archimandritæ & Eustasius presbyteri, ut supra.

[a] Forte, Barsumas.

Jacobus & Eusebius presbyteri, ut supra.
Sergius & Maras presbyteri, ut supra.
Joannes & Julianus presbyteri, ut supra.
Paulus & Isacius presbyteri, ut supra.
Thomas & Dasianus presbyteri, ut supra.
Joannes & Daniel presbyteri, ut supra.
Jevenas presbyter, & Azizos diaconus & archimandrita, ut supra.
Antonius diaconus & archimandrita, & Cyrillus presbyter, ut supra.
Job presbyter, & Stephanus diaconus & archimandrita, ut supra.
Bassus diaconus & Basilius presbyter, ut supra.
Simeonius & Joannes presbyteri, ut supra.
Jacobus presbyter & Julianus diaconus & archimandrita, ut supra.
Simeonius & Alpheus presbyteri, ut supra.
Joannes presbyter & Petrus diaconus, ut supra.
Daniel diaconus & Eunus diaconus & archimandrita, ut supra.
Alexander & Epiphanius presbyteri, ut supra.
Zoïlus & Abramius presbyteri, ut supra.
Julianus presbyter & Joannes diaconus & archimandrita, ut supra.
Carusas & Simeonius presbyteri, ut supra.
Timotheus diaconus & Petrus presbyteri, ut supra.
Macedonius presbyter & archimandrita, ut supra.
Dionysius archimandrita, ut supra.
Joannes archimandrita, ut supra.
Simeonius presbyter & archimandrita, ut supra.
Menas diaconus & archimandrita & Darabsabas presbyter, ut supra.
Sergius presbyter & Theodorus archimandrita, ut supra.
Benjamin archimandrita & Isacius presbyteri, ut supra.
Daniel presbyter & archimandrita, & Abraham archimandrita, ut supra.
Simeonius archimandrita, ut supra.

AD ARCHIMANDRITAS SYRIÆ.

Illos solatur, hortaturque ut in fide catholica perseverent.

Hormisda, presbyteris, diaconis, & archimandritis secundæ Syriæ.

LEctis litteris dilectionis vestræ, quibus inimicorum Dei patefacta vesania est, & infidelium pertinax furor dolenter expositus, *&c. Exstat Græce & Latine in Concilio Constantinopolitano sub Menna celebrato, actione quinta.*

RELATIO SYNODI CONSTANTINOPOLITANÆ de ordinatione Epiphanii episcopi.

Epiphanium episcopum electum significant.

Domino nostro sancto ac beatissimo patri patrum archiepiscopo & patriarchæ Hormisdæ Theophilus, Basiliscus, Isaias, Anastasius, Paternus, Martianus, & cetera sancta synodus quæ in Constantinopolitana est civitate congregata.

Anno Christi 520. Ex tomo I. epistolarum Rom. Pontif.

INnumerabilem & ininvestigatam magni Dei & Salvatoris nostri Jesu Christi sapientiam, quantum hominibus datur intelligi, considerantes, caritatem ejus immensam juste miramur, & cum magna clamamus voce; *Quis loquatur potentias Domini, auditas faciet omnes laudes ejus?* (*Psal. 105.*) Ecce enim per bonam voluntatem sanctæ & unius essentiæ Trinitatis, & intercessione gloriosæ Mariæ Virginis, studio quoque & vigilantia Christianissimi & fidelissimi Imperatoris, & piissimæ reginæ, olim quæ fuerant membra divisa, per Spiritus sancti gratiam ad unitatem & caritatem perfectam sunt redacta: & sicut Moyses & Aaron duces Dei veræ culturæ Israëliticæ nominati, nunc ita & nos gaudentes clamamus: *Cantemus Domino: gloriose enim honorificatus est. Adjutor & protector factus est mihi in salutem.* (*Exod. 15.*) Et hæc sentire & prædicare cum fiducia sumus edocti. Considerantes autem caritatem & Deo amabilem vestræ beatitudinis vitam etiam, ex his qui a vobis sunt destinati reverentissimi legati, similiter & pacem sanctarum Dei ecclesiarum tam senioris quam novellæ Romæ, cui nos ipsi participes fuisse monstramur; bono pastori, & principi omnium Christo Deo nostro consuete gratias referimus. Nam post obitum sanctæ recordationis quondam archiepiscopi & patriarchæ Joannis Constantinopolitanæ civitatis, Deus, qui propriam ecclesiam in petra rectæ fidei incorrupta fundavit, & portas inferni non prævalere ei decrevit; (*Matth. 16.*) dedit nobis sanctum pastorem & patriarcham Epiphanium, virtutibus & correctionibus, & meditatione divinarum florentem scripturarum; rectam quoque tenentem fidem, & orbatorum paternam regentem solicitudinem: & quid amplius dicam? omnem præconiorum fontem transcendentem. His ergo virtutibus pollens, non immerito proprias & creditas sibimet maximas ecclesiæ curas sapienter & honorifice gessisse dignoscitur; habens in mente illud quod a sacri cantici auctore relatum est: *Os meum loquetur sapientiam, & meditatio cordis mei prudentiam.* (*Psal. 48.*) Unde secundum rectam & probabilem fidelissimi & Christianissimi nostri principis, & piissimæ reginæ, & gloriosissimorum communis reipublicæ procerum sententiam, nostra quoque etiam omnium in hac urbe habitantium testificatione, judicium Pauli mirabilis communis ecclesiæ doctoris non est in eo fraudatum, qui irreprehensibilem debere esse episcopum denuntiat: (*1. Tim. 3.*) ita & nostrum pontificem virtutibus undique coronatum esse videmus. Igitur ecclesiasticam legem implentes, apostolatui vestro salutationis deditum persolventes officium, speramus, ut amplius caritatis vinculum, & paternum affectum circa nos caritas vestra custodire dignetur: & sapienti gubernatione, & humilitate, quæ Christianum decet, & mansuetudine, quæ ad rationabilis traditi vobis ovilis salutem pertinent, peragatis: commune lucrum existimantes, quod per vos & vestrum germanum & comministratorem, nostrum autem dominum & patriarcham, pacem totius orbis ecclesiarum esse provisam. *Fratrem enim a fratre adjuvari* spiritaliter, *murus est inexpugnabilis, & civitas munita*, (*Prov. 18.*) ex divinis est accipere scripturis. Nam si intercessionibus vestræ beatitudinis generalis tranquillitas ecclesiis orthodoxorum fuerit redonata, gloria quidem in excelsis Deo omnium Salvatori per angelos cum lætitia referetur, pax vero in terra confirmabitur: bona autem voluntas fidelibus communis Domini & Salvatoris nostri Jesu Christi servis fundetur. Adjicient igitur nostris supplicationibus, quod minus dictum est, Joannes sanctissimus episcopus Claudiopolitanæ civitatis noster comministrator; & Heraclianus reverentissimus presbyter sanctæ majoris ecclesiæ, & cohabitator prædicti sanctissimi archiepiscopi & patriarchæ Epiphanii; & Constantinus vir reverentissimus diaconus ejusdem sanctæ ecclesiæ: qui probationem suæ rectæ fidei, & bonæ voluntatis olim his, qui a vestra Apostolica sede fuerant directi, dedisse cognoscuntur: digni autem & vestræ sanctitatis, & administratione pacis, & gra-

tiæ Domini nostri Jesu Christi Dei nostri, & unitionis sanctarum ecclesiarum monstrabuntur. Quos speramus lætantes in Domino, & pacem desideratam nuntiantes, ad nos citius vestris Deo amabilibus correctionibus edoctos remeare dignemini. Omnem in Christo fraternitatem nos quoque & qui nobiscum sunt plurimum salutamus.

SUBSCRIPTIONES.

Theophilus misericordia Dei episcopus Heracliensis civitatis metropolitanus, subscribens in synodalibus, saluto vos in Domino, domine.

Basiliscus misericordia Dei episcopus, [a] qui Zicinensium metropolitanus, ut supra.

Stephanus misericordia Dei episcopus Nicomediensium metropolitanus, tu supra.

Isaias misericordia Dei episcopus Rhodiæ civitatis metropolitanus, ut supra.

Anastasius misericordia Dei episcopus Nicæensium metropolitanus, ut supra.

Joannes misericordia Dei episcopus Claudiopolitanæ civitatis provinciæ Isauriæ, ut supra.

Paternus misericordia Dei episcopus provinciæ Scythiæ metropolitanus, ut supra.

Marcianus misericordia Dei episcopus Chalcedonensis civitatis metropolitanus, ut supra.

Patricius misericordia Dei episcopus Eudoxiopolitanæ civitatis metropolitanus, ut supra.

Polydeucius misericordia Dei episcopus Antiochenæ civitatis metropolitanus, ut supra.

Eulogius misericordia Dei episcopus Melitenæ civitatis metropolitanus, ut supra.

Stephanus misericordia Dei episcopus Philomeliensis civitatis provinciæ Pisidiæ, ut supra.

Christodorus misericordia Dei episcopus Methymnensis civitatis, ut supra.

Palmantius minimus episcopus Oenoandæ civitatis provinciæ Lyciæ, ut supra.

Joannes misericordia Dei episcopus Attaliensis civitatis, ut supra.

Joannes episcopus misericordia Dei episcopus Olympenæ civitatis provinciæ Lyciæ, ut supra.

Marcianus minimus episcopus Marcianæ civitatis provinciæ Lyciæ, ut supra.

Phocas minimus episcopus Dardanæ civitatis provinciæ Hellesponti, ut supra.

Zoticus misericordia Dei episcopus Carpathiensis citatis provinciæ Insulatum, ut supra.

Sabbatius misericordia Dei episcopus Stratoniciæ civitatis provinciæ Lydiæ, ut supra.

[a] Lege Cyzicensium. Sic in mss. sæpe Quiticus, pro Cyzicus.

RELATIO POSSESSORIS EPISCOPI AFRI, per Justinum diaconum ejus.

Consulit pontificem de Fausti episcopi libro.

Domino beatissimo & ineffabiliter mirabili & in Christi gratia præferendo Papæ Hormisdæ, Possessor episcopus, in Domino æternam salutem.

Decet & expedit ad capitis recurrere medicamentum, quoties agitur de sanitate membrorum. Quis enim majorem circa subjectos solicitudinem gerit, aut a quo magis est nutantis fidei stabilitas exspectanda, quam ab ejus sedis præside, cujus primus a Christo rector audivit: *Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo ecclesiam meam?* Arbitror vestram beatitudinem non latere, quantis in Constantinopolitana urbe ecclesia laboret insidiis, & ad morem veteris morbi in saniem vulnus iterum quærat erumpere, quod obductum creditur cicatrice. Unde cum quorumdam fratrum animus de codice Fausti cujusdam natione [a] Galli, [b] Reginæ civitatis episcopi, qui de diversis rebus & frequentius de gratia Dei diserte visus est disputare, in scandalum moveretur; aliis (ut se habent humana studia) in contrarium renitentibus; me crediderunt de hoc ambiguo consulendum. Dixi quidem ea, quæ a tractatoribus pro captu proprii ingenii disputantur, non ut canonica recipi, aut ad synodalium vicem pro lege servari; sed habere nos certa scilicet, quæ veteri lege vel nova conscripta, & generalibus patrum sunt decreta judiciis, ad fundamentum fidei, ac religionis integram firmitatem: hæc autem, quæ antistites diversi conscripserunt, pro qualitate sui sine præjudicio fidei solere censeri. Sed cum hæc (quantum in eorum frequenti postulatione persensimus) magis eis excusatio videretur: vel pro eorum prece, vel pro obsequii occasione reddendi apostolatui vestro, per Justinum diaconum meum præsumpsi apices parvitatis meæ ingerere; quibus principaliter orationum vestrarum munimen exposcens, quæso ut consulentes quid de præfati auctoris dictis videatur, auctoritate apostolicæ responsionis agnoscant: maxime quod filii quoque vestri, magistri militum, Vitalianus & Justinianus, præcipue super hac re rescripto beatitudinis vestræ similiter informari desiderant. Codicem quoque [c] tractandum ante hac direxisse memini, continentem beati Pauli apostoli epistolarum explanationes; pro quo rescripto gratulari non merui. Unde simili prece deposco, ut prærogativam benedictionis vestræ competenti responsione merear adipisci. Accepta XV. Kalendas Augusti, Rustico viro clarissimo Consule.

Ex tomo I. Epistolarum Rom. Pontif.

Matth. 16.

Gelasius Papa in decret. de apocryphis scripturis.

[a] Errat: commorantem quidem Gallis, at natione Britonem fuisse, ut vel ipsemet testatur pluribus locis.

[b] al. Reiensis in Narbonensi II.

[c] Forte, tractatuum

Anno Christi 520.

XI.

AD POSSESSOREM EPISCOPUM.

Scythas monachos, suos errores damnare nolentes, ut hæreticos ab urbe expulsos. Fausti librum a Romana ecclesia non recipi.

Hormisda, Possessori episcopo.

Sicut rationi congruit ut consulant ambigentes; ita par est respondere consultos: quia ipse impellit in errorem, qui non instruit ignorantem; nec quidquam aptius est studioso religionis, quam inquisitio veritatis; quando facilius devium vitat, qui iter per quod graditur rogat. Sed priusquam respondendi curam de his quæ dilectio tua percunctatur aggrediar, libenter in litteris tui fidei tuæ me fateor invenisse fervorem; cujus calore succensus, redivivam in illis partibus infidelium perversitatem vigere suspiras. Dignissimus dolor, qui dedita Deo corda contristet: nec enim est apud eos lapsus inlamentabilis, quibus est igniculus caritatis; quia unum spiritalium votum est, salus inconcussa cunctorum. Sed non est ignota ecclesiæ Dei de hujusmodi procellis, aut insueta tempestas: & quamvis rectoris sui gubernaculo inconcussa persistat, variis tamen insurgentium fluctuum laborat vexata turbinibus. Nam unde est psalmidici vox prophetæ, qui ipsius ecclesiæ personam spiritu quo impellebatur assumens: *Sæpe*, inquit, *expugnaverunt me a juventute mea: etenim non potuerunt mihi?* Concutiunt, sed in nihilo prævalebunt. Adhuc in area sumus, mixta sunt frumenta cum paleis, gemunt boni consortia malorum: sed superest flamma non necessariis, & parata sunt horrea jam probatis. Ubi terrarum non est ista permixtio? Nos fixis decet instare vestigiis: pro-

Psal. 128.

ficiemus inter adversantes [a] propriis bonis, si erroribus non involvamur alienis. Probat enim virtutis suæ validum robur, qui cum impellitur, non movetur.

[a] *Super hæc verba calumniam struxit Hormisdæ Joannes Maxentius.*

Ubi non variæ tentationis aculei? Quales per hunc fere jugem annum quorumdam Scytharum, qui monachos præ se ferebant specie, non veritate, professione, non opere, subtili rectas calliditate versutias, & sub religionis obtentu famulantia odiis suis venena pertulimus: studentes eos ab interno vulnere medicabilis patientiæ moderamine sanare, beati Pauli monita non tacentes: *Noli verbis contendere: ad nihil enim utile est, nisi ad subversionem audientium.* Sed quando virus, quod viscera penetravit, evellitur? Quando corda male sibi credula veritatis obtemperant institutis? Quando induit obedientiæ humilitatem opinionibus suis vallata superbia? Quando acquiescunt paci contentionum studiis assueti, sola certamina amantes de religione captare, & mandata negligere? Numquam apud eos caritas novo commendata præcepto, numquam pax dominico relicta discessu; una pertinacis cura propositi, rationi velle imperare, non credere; contemptores auctoritatum veterum, novarum cupidi quæstionum; solam putantes scientiæ rectam viam, qualibet concepta facilitate sententiam: eousque tumoris elati, ut ad arbitrium suum utriusque orbis putent inclinandum esse judicium: nec in numero fidelium deputantes sequaces traditionis paternæ, si suæ viderint cedere nolle sententiæ: docti crimina serere; obtrectationum venena componere, integrum ecclesiæ corpus odisse, seditiones instruere, invidiam concitare, & pro obedientia, quæ in cœnobiis principatum regularis obtinet disciplinæ, obstinationem pertinacis amare superbiæ.

2. Tim. 2.

Non illos potuimus monitis, non mansuetudine, non auctoritate comprimere. In publicum usque prodiere conventum, ad concursionem quietis circa regum etiam statuas inclamantes: & nisi fidelis populi constantia restitisset, per diabolicæ semina nefanda zizaniæ apud illos dissensionem & discordiam commovissent, per quos adjutorio Dei de religione eorum est pulsa dissensio. De eis sero probavimus propheticа apostolum voce dixisse, in novissimis diebus instare tempora periculosa: & fore homines sui tantum amatores, habentes formam pietatis, virtutem autem ejus abnegantes; itaque esse vitandos. Hæc ideo dilectioni vestræ indicanda sub occasione credidimus, ne, si illuc fuerint forte delati, ignorantes quemadmodum se in urbe Romana tractaverint, sub aliqua verborum simulatione deciperent.

2. Tim. 3.

Hi vero, quos vos de Fausti cujusdam Galli antistitis dictis consuluisse, litteris indicastis: id sibi responsum habeant: Neque illum recipi: neque quemquam, quos in auctoritate patrum non recipit examen A catholicæ fidei, aut ecclesiasticæ disciplinæ ambiguitatem posse gignere, aut religiosis præjudicium comparare. Fixa sunt a patribus, quæ fideles sectari debeant instituta: sive interpretatio, sive prædicatio, seu verbum populi ædificatione compositum, si cum fide recta & doctrina sana concordat; admittitur, si discordat, aboletur.

Unum est fundamentum, extra quod qualibet fabrica si consurgit, infirma est: super illud quisquis ædificat, sive vilia, sive pretiosa, consideret. Errat autem a via, qui ab eo quod patrum electio monstravit exorbitat: nec tamen improbatur diligentia per multa discurrens, sed animus a veritate declinans. Sæpe de his necessaria providetur, de quibus ipsi æmuli B convincantur, instructio. Nec vitio dari potest nosse quod fugias; atque ideo non legentes incongrua in culpam veniunt, sed sequentes. Quod si ita non esset, numquam doctor ille gentium acquievisset nuntiare fidelibus: *Omnia probate; quod bonum est tenete.* Non abs re est, etsi mundanum, non tamen a ratione discretum miscere sermonem. Fertur quidam nobilis arte pingendi, cum equum penicillo vellet explicare perfectum, asellum sibi proposuisse pingenti; asserens, non ut jumentum imitaretur informe, sed ne in alicujus informis lineamenti similitudinem lapsus incideret.

1. Thess. 5.

Non improvide veneranda patrum sapientia fideli C posteritati quæ essent catholica dogmata definiit; certa librorum etiam veterum in auctoritatem recipienda, sancto Spiritu instruente, præfigens: ne opinioni suæ lector indulgens, non quod ædificationi ecclesiasticæ conveniret, sed quod voluptas sua concepisset, assereret. Quid ergo calumniantibus opus erat extra constitutos ecclesiæ terminos porrigere quæstiones, & de his quæ habentur dicta, quasi dicta non sint, movere certamina; cum Christiana fides canoninicis libris, & synodalibus præceptis, & patrum regularibus constitutis stabili & inconcusso termino limitetur?

De arbitrio tamen libero, & gratia Dei, quid Ro-D mana (hoc est, catholica) sequatur & asseveret ecclesia, licet in variis libris beati Augustini, & maxime ad Hilarium & Prosperum, possit cognosci; tamen in scriniis ecclesiasticis expressa capitula continentur, quæ, si ibi desunt, & necessaria credidis, destinabimus: quamquam qui diligenter Apostoli dicta considerat, quid sequi debeat evidenter cognoscat. Data Idibus Augusti.

Sunt & Hormisdæ Papæ nomine apud Gratianum Decreta quatuor. Decretum de libris sacris & apocryphis, quod jam antea sub Gelasii nomine edidimus, Hormisdæ Papæ tribuunt mss. codices quidam, Jurensis nimirum, sive S. Claudii, & alter ecclesiæ Urgellensis, aliique.

ANNO CHRISTI 516.

CONCILIUM TARRACONENSE

DECEM EPISCOPORUM, ÆRA DLIV.

Ex Collectione Isidori, editione Garsiæ Loaisa, & antiqua Collectione Canonum manuscriptorum quæ est in Collegio Parisiensi Societis JESU.

TITULI CAPITULORUM.

I. *Ut etiam ad proximas sanguinis cum testimonio clerici vadant.*

II. *Ut clericis emendi vilius, vel vendendi carius non permittatur licentia.*

III. [b] *Ut clerici, si solidum præstiterint, sine usura recipiant.*

[b] al. Ut quantum clericus præstiterit, tantum recipiat.

E IV. *Ut nullus episcopus, vel infra positus, die Dominico causas judicare præsumat.*

V. *Ut qui in metropolitana civitate episcopus non ordinatur, post duos menses se metropolitano præsentet.*

VI. *Ut episcopus, qui a metropolitano commonitus ad synodum non venerit, excommunicetur.*

VII. *Ut diœcesani clerici septimanas teneant, & die sabbato*

ANNO CHRISTI 516.

sabbato omnes in unum conveniant.

VIII. *Ut annis singulis episcopi diœcesani visitent, & ut non plus quam tertiam de parochiis accipiant.*

IX. *De clericis & ostiariis, qui adulteris mulieribus admiscentur, ut projiciantur.*

X. *Ut nullus episcopus pro judiciis munera accipiat.*

XI. *Ut monachus missus alicubi, ministerium clericatus agere non præsumat: nec negotiator, nec exsecutor exsistat.*

XII. *Ut si episcopus intestatus obierit, inventarium de rebus ejus clerici faciant, & nullus exinde aliquid auferat.*

XIII. *Ut episcopus diœcesanos presbyteros, & quosdam ex laicis convenire litteris ad synodum moneat.*

PRÆFATIO.

In nomine Christi habita synodus Tarracone, anno sexto Theuderici regis, consulatu Petri, sub die octavo Idus Novembris.

Antiquorum patrum statuta de his censuisse videntur, quæ in tempore, aut ad illos relata pervenerunt, aut certe acta testimonio proprio comprobaverunt. Cujus rei & nos sequentes exemplum, illa quæ nunc fiunt placuit observanda decernere, ut præterita absque ambage custodiantur, & præsentia observatione sint firma. Igitur cum in unum pariter convenissemus in urbem Tarraconensem, quæ est metropolitana, titulos super adnexos conscripsimus observandos.

CAPITULA.

I.

De his, quibus cura pro parentelæ proximitate haberi permittitur, ut cautela eorum necessitates sustentent; pietatis beneficia, quæ eis sunt necessaria, præbeant: ipsi vero pro visendis eis, cum ingressi fuerint, celeri salutatione recurrant, nec inibi faciant mansionem: qui tamen cum ad earum visitationem pergunt, testem solatii sui, fide & ætate probatum adhibeant secum. Si quis hæc a nobis statuta contempserit; si clericus est, loci sui dignitate privetur; si vero religiosus vel monachus, in cella monasterii reclusus pœnitentiæ lamentis incumbat; ubi singulari afflictione, panis & aquæ victum ex abbatis ordinatione percipiat.

II.

1. XIV. Quæst. 4. Statutis canonum.

Sicut canonum statutis firmatum est, quicumque in clero esse voluerit, emendi vilius, vel vendendi carius studio non utatur: certe si voluerit hæc exercere, cohibeatur a clero.

III.

3. XIV. Quæst. 4. Si quis clericus in necessitate.

Si quis vero clericus solidum in necessitate præstiterit, ut hoc de vino vel frumento accipiat quod mercandi causa tempore statuto decretum fuerit venumdari: ceterum si speciem non habuerit necessariam, ipsum quod dedit sine ullo augmento recipiat.

IV.

1. XV. Qu. 4. Nullus episcoporum aut presbyterorum.

Ut nullus episcoporum, aut presbyterorum, vel clericorum die Dominico propositum cujuscumque causæ negotium audeat judicare; nisi ut hoc tantum, ut Deo statuta solennia peragant. Ceteris vero diebus, convenientibus personis, illa quæ justa sunt habeant licentiam judicandi, excepto criminali negotio.

V.

1. Distinct. 65. Si quis in metropolitana.

Si quis in metropolitana civitate non fuerit episcopus ordinatus, posteaque suscepta benedictione, per metropolitani litteras honorem fuerit episcopatus adeptus, id optimum esse decrevimus; ut postmodum statuto tempore, id est, impletis duobus mensibus, se metropolitani sui præsentet aspectibus: ut ab illo monitis ecclesiasticis instructus, plenius quod observare debeat recognoscat. Quod si forte hæc implere neglexerit, in synodo increpatus a fratribus corrigatur. Quod si forte infirmitate aliqua, ne hoc impleat, fuerit præpeditus, hoc suis litteris metropolitano indicare procuret.

VI.

14. Distinct. 18. Si quis episcoporum commonitus. Simile est in Panor. lib. 4. cap. 11. ex Arvernensi.

Si quis episcoporum commonitus a metropolitano ad synodum, nulla gravi intercedente necessitate corporali, venire contempserit; sicut statuta patrum sanxerunt, usque ad futurum concilium cunctorum episcoporum caritatis communione privetur.

VII.

De diœcesanis ecclesiis, vel clero, id placuit definiri, ut presbyteri, vel diaconi, qui inibi constituti sunt, cum clericis, septimanas observent: id est, ut presbyter unam faciat hebdomadam, qua expleta succedat ei diaconus similiter: ea scilicet conditione servata, ut omnis clerus die sabbato ad vesperam sit paratus, quo facilius die Dominico solemnitas cum omnium præsentia celebretur: ita tamen ut omnibus diebus vesperas & matutinas celebrent: quia desistente clero (quod est pessimum) comperimus in basilicis nec luminaria ministrari. Si qui sane negligentiæ vitio hæc implere noluerint, noverint se secundum statuta canonum pro modo personarum canonicæ disciplinæ subdendos.

VIII.

11. X. Quæst. 1. Decrevimus ut antiquæ.

Multorum casuum experientia magistrante, repetimus nonnullas diœcesanas esse ecclesias destitutas: ob quam rem, in hac constitutione decrevimus, ut antiquæ consuetudinis ordo servetur, & annuis vicibus ab episcopo diœcesano visitentur: & si qua forte basilica reperta fuerit destituta, ordinatione ipsius reparetur: quia tertia ex omnibus, per antiquam traditionem, ut accipiatur ab episcopis, novimus statutum.

IX.

Si quis lectorum adulteræ mulieri voluerit misceri, vel adhærere consortio; aut relinquat adulteram, aut a clero habeatur extraneus. Similis sententia ostiariorum manebit scholam.

X.

11. XV. Qu. 2. Observandum quoque.

Observandum quoque decrevimus, ne quis sacerdotum, vel clericorum, more sæcularium judicum, audeat accipere pro impensis patrociniis munera, nisi forte in ecclesia oblata gratuita: quæ non favore muneris videatur accepta, sed collatione devotionis illata. Quia si qui ista probantur accipere, veluti exactores fenoris, aut usurarum possessores, secundum statuta patrum se noverint degradandos.

XI.

11. XVI. Quæst. 1. Monachi a monasterio.

Monachi a monasterio foras egredientes, ne aliquod ministerium ecclesiasticum præsumant agere, prohibemus, nisi forte cum abbatis imperio. Similiter, ut nullus eorum (id est, monachorum) forensis negotii susceptor vel exsecutor exsistat, nisi id quod monasterii exposcit utilitas; abbate sibi nihilo minus imperante: canonum ante omnia Gallicanorum de his constitutione servata.

XII.

6. XII. Quæst. 5. Sicubi defunctus.

Sicubi defunctus fuerit episcopus intestatus, post depositionem ejus, a presbyteris & diaconibus de rebus ipsius brevis fideliter conscribatur, a minimo usque ad maximum: id est, de utensilibus, vel omni supellectile: ita tamen, ut si quis exinde vel præsumpsisse, vel occulte fuerit tulisse convictus, secundum furti tenorem restituat universa.

XIII.

Epistolæ tales per fratres a metropolitano sunt dirigendæ, ut non solum a cathedralibus ecclesiis presbyteri, verum etiam de diœcesanis ad concilium trahant; & aliquos de filiis ecclesiæ sæcularibus secum adducere debeant.

SUBSCRIPTIONES.

Joannes in Christi nomine episcopus Tarraconensis civitatis constitutiones a nobis conscriptas subscripsi.

Paulus in Christi nomine episcopus Impuritanæ civitatis subscripsi.

Hector episcopus Carthaginensis metropolis subscripsi.

[a] Frontinianus in Christi nomine episcopus Gerundensis civitatis subscripsi.

Agrœcius in Christi nomine episcopus Barcinonensis civitatis subscripsi.

Ursus in Christi nomine episcopus Dertosanæ civitatis subscripsi.

Orontius in Christi nomine episcopus [b] Illeberitanæ civitatis subscripsi.

Vincentius in Christi nomine episcopus Cæsaraugustanæ civitatis subscripsi.

[c] Camidius in Christi nomine episcopus Ausonitanæ civitatis subscripsi.

Nebridius in Christi nomine minimus sacerdotum constitutionem sanctorum canonum subscripsi, sanctæ ecclesiæ Egarensis minister.

Ivo part. 3. cap. 131.

a al. Fortunianus.

b Forte, Ilerdanæ, ex Tarraconensi provincia.

c al. Emilius.

ANNO CHRISTI 517.

CONCILIUM GERUNDENSE

VII. EPISCOPORUM, HABITUM ÆRA DLV.

Ex Collectione Isidori, editione Garsiæ Loaisæ, & perampla Collectione Canonum manuscriptorum, quæ est in Bibliotheca Collegii Parisiensis Societatis JESU.

TITULI CAPITULORUM.

In nomine Christi synodus habita Gerundæ, anno VII. Theuderici regis, VI. Idus Junias, Agapeto viro clarissimo Consule.

I.

De institutione missarum, ut quomodo in metropolitana ecclesia fuerit, ita in Dei nomine [a] in omni Tarraconensi provincia, tam ipsius missæ ordo, quam psallendi, vel ministrandi consuetudo servetur.

II.

De litania, ut expleta solennitate Pentecostes, sequens septimana, a quinta feria usque in sabbatum, per hoc triduum abstinentia celebretur.

III.

Item secundæ litaniæ faciendæ sunt Kalendis Novembris, ea tamen conditione servata, ut si iisdem diebus Dominica intercesserit, in alia hebdomada, secundum prioris abstinentiæ observantiam, a quinta feria incipiantur, & in sabbato vespere missa facta finiantur. Quibus tamen diebus a carnibus & a vino abstinendum decrevimus.

IV.

De catechumenis baptizandis id statutum est, ut in Paschæ solennitate, vel Pentecostes, quanto majoris celebritatis major celebritas est, tanto magis ad baptizandum veniant. Ceteris solennitatibus infirmi tantummodo debeant baptizari: quibus quocumque tempore convenit baptismum non negari.

V.

De parvulis vero qui nuper materno utero editi sunt, placuit constitui, ut si infirmi, ut assolet, fuerint, & lac maternum non appetunt, etiam eadem die qua nati sunt (si oblati fuerint) baptizentur.

VI.

De [d] conversione vitæ id statuere placuit a pontifice usque ad subdiaconum, post suscepti honoris officium, si quis ex [e] conjunctis fuerit ordinatus, ut sine conjuge habitet: quod si habitare noluerit, alterius fratris utatur auxilio, cujus testimonio vita ejus debeat clarior apparere.

VII.

De his qui vero sine [f] conjugibus ordinantur, & familias domi habent, habito secum, pro vitæ conversatione, fratre in testimonium, non per quamcumque feminei sexus personam ejus substantia gubernetur: nisi aut per puerum, aut per amicum, suam domum debet ordinare. Si vero matrem in domo habuerit, aut sororem, secundum priorum canonum statuta, per earum personas ejus debet contutari substantia.

VIII.

Si quis vero de laïcis, post uxorem, aliam cujuscumque conditionis cognoverit mulierem; in clero nullatenus admittatur.

IX.

Is vero qui ægritudinis languore depressus pœnitentiæ benedictionem (quam viaticum [g] deputamus) per communionem acceperit, & postmodum reconvalescens caput pœnitentiæ in ecclesia publice non subdiderit, si prohibitis vitiis non detinetur obnoxius, admittatur ad clerum.

X.

Ita nobis placuit, ut omnibus diebus, [h] post matutinas, & vespertinas, oratio dominica a sacerdote proferatur.

SUBSCRIPTIONES.

Joannes in Christi nomine episcopus subscripsi.

[i] Frontinianus in Christi nomine episcopus subscripsi.

30. De Consecr. Distinct. 2. Institutio.

a mss. in omnibus provinciis.

15. De Consecr. Distinct. 4. De catechumenis.

Ivo part. 1. cap. 226.

d mss. conversatione, id statui.

e mss. junctis.

f al. uxoribus.

8. Distinct. 34. cap. Si quis de laïcis. Canone ex Concilio Agathensi, & apud Ivonem part. 6. cap. 19. & Burchar. lib. 2. cap. 18.

5. Distinct. 50. Is vero qui.

g al. dicimus.

4. De Consecr. Distinct. 5. Id semper placuit.

h mss. post matutinos & vesperos.

i al. Fortunianus.

Paulus in Christi nomine episcopus subscripsi.
Agrœcius in Christi nomine episcopus subscripsi.
a Cinielius in Christi nomine episcopus subscripsi.

a al. Emilius.

A Nebridius in Christi nomine episcopus subscripsi.
Orontius in Christi nomine episcopus subscripsi.

ANNO CHRISTI 517.

CONCILIUM EPAONENSE

TEMPORE SIGISMUNDI REGIS,

celebratum a XXV. episcopis, XVII. Kalendas Octobris, Agapito V. C. Consule.

Aviti episcopi Viennensis epistola tractoria generalis ad episcopos provinciæ Viennensis, ut ad synodum veniant Epaonensem.

a Avitus Viennensis episcopus Quintiano episcopo.

a *Hunc solum titulum habent codices mss. falsa inscriptione, inquit Sirmondus: siquidem Quintianus Arvernorum episcopus, ad synodum Burgundionum non potuit evocari.*

DIu est quod rem valde necessariam, & non sine divina inspiratione a patribus institutam, aut oblivione, aut occupatione deserimus. Sed rumpenda sunt interdum vincula necessitatum, ut aliquando impleri possint a præceptore conventus. Ergo quos bis per annum a sacerdotibus fieri seniorum cura decreverat, si bene perpenditis, utinam vel singula post biennia faceremus. Nam & venerabilis Papæ urbis, nobis ob hanc negligentiam succensentis, mordacia mihi nonnumquam scripta perlata sunt. Unde supplicat per me, si dignamini, ecclesia Viennensis, poscit intermissæ consuetudinis rediviva salubritas, quod hactenus infrequentatum torpuit excitari. Justum est, quantum reor, ut constitutis prioribus sub communis præsentiæ opportunitate tractatis, nostris simul nobisque, prout ordo collocutionis invenerit, vel insinuemus vetera, vel, si necesse, etiam nostra jungamus. Idcirco cunctos simul poscimus fratres, ut Deo favente octavo Iduum Septembrium in parochia Epaonensi adesse dignemini. Qui locus, omnium fatigatione perpensa, conventui satis opportunus electus est: sicut & tempus, in quantum potest, ab instantia ruralis operis vacuum, liberiorem cunctis permittit excursum: quamquam ecclesiæ potior causa intermitti quaslibet terrarum posceret actiones. Supplicamus ergo, & quæsumus, testamur, obtestamur, ne quem a dispositione tam sancta obex ullius excusationis abducat; ne quem a tali caritatis vinculo nexus temporaneæ necessitatis impediat. Sed si forte, quod Deus avertat, tanta cuicumque acerbitas corporeæ infirmitatis ingruerit, ut spiritale desiderium carnali vincatur incommodo, duos presbyteros magnæ ac probabilis vitæ, mandati instructione firmatos, fratribus pro se præsentare procuret. Sed tales dignetur eligere, quos episcoporum concilio non minus scientia quam reverentia jure faciat interesse: cum quibus delectet summos pontifices conferre sermonem: quos ad definitiones pro episcopo suo sanciendas, subscribendasque, cum fuerit solertia eligi, sit auctoritas legi: sed istud non extorqueat nisi summa necessitas. Ceterum dilectionis fraternæ ac pastoralis diligentiæ magnitudo nisi laboris magnitudine non probatur. Conjicit B enim sanctitas vestra, post hoc longum abusionis nostræ silentium, qualiter aut definiri debeant quæ Deo præstante tractanda sunt: aut quæ definita fuerint universi ecclesiarum provinciæ nostræ ministri debeant imitari.

Tractoria epistola Viventioli Lugdunensis episcopi, ad a episcopos provinciæ Lugdunensis, ut ad synodum veniant Epaonensem.

Nunc primum prodit ex ms. codice Bibliothecæ P P. Augustinianorum in civitate Tolosana, ad nos inde transmisso exemplari per R. P. Petrum ROCQUES, Societatis JESU.

C Dominis devotissimis fratribus & episcopis, universis clericis, Honoratis, ac Possessoribus territorii nostri, Viventiolus episcopus, salutem.

DIsciplinam fratrum filiorumque nostrorum, æque a cunctis sacerdotibus oportet optari: sed si quid ab honoratioribus clericis tale committitur, quod dignum increpatione publica censeatur; rectius castigationis arguatur, quam silentio nutriatur. Sicut autem istud simplex atque rectum est; sic commentorum oblocutionibus & voto trepidæ murmurationis offendimur. Itaque ne quis nos putet nostræ facilitati aut negligentiæ in aliquo præbere consensum; præsenti D protestatione denuntio conventum episcoporum omnium sortis nostræ, circa Septembris mensis initium, in Eponensi parœcia mox futurum: ubi clericos, prout expedit, convenire compellimus; laïcos permittimus interesse: ut quæ a solis Pontificibus ordinanda sunt, & populus possit agnoscere. Et quia justum est, ut omnes catholici clericos bonæ vitæ habere desiderent; reprehendendi quod quisque noverit, aditum omnibus aperimus. Pateat cunctis, contra quem voluerit, licentia proponendi: jurgandi potestate laxata, E desinat in votorum nequitia murmur occultum. Studebit tamen probare, quod detulerit, accusator: nec putet quisquis forsitan recte viventes tuto inanibus mendaciis infamandos. Nemo nisi quod docere possit objiciat: verecundiam quam virtus timere debebit, a convictor excipiet: utrique status patri & audiendi patientia & judicandi æquitate præmissa. Dominus vos custodire dignetur, in Christo suscipiendi fratres & filii. Proposita sunt die IIII. Idus mensis quarti, Agapeto Consule.

a Forte, conviciator.

Anno Christi 517.

Hoc Concilium Sirmondus edidit, ex mss. Corb. Lugd. Tiliano, Pith. Fossat. & aliis. Nos contulimus cum mss. codicibus (ut docti censent) annorum amplius 800. Collegii Parisiensis Societatis JESU. Est & in Isidori Collectione. In uno ex illis codicibus, cui præfigitur indiculus synodorum, hæc sunt Isidori ipsius verba de Epaonensi, relata ex parte in Decreto Gratiani, XI. Dist. XVI. *Concilium Epaonense XXVII. episcoporum, in quo statuti sunt Canones XL. quorum auctor maxime Cæsarius Arelatensis episcopus exstitit: subscribentibus Avito Viennensi, Viventio Lugdunensi, Apollinare Valentino, Pragmatico Autissiodorensi, & ceteris.* At in subscriptionibus Pragmatius Augustodunensis appellatur.

Est Epaona, vel Epona, nunc tenuis vicus in Sabaudia ad Rhodanum, *Iena*, in extremo Lugdunensis diœcesis limite, ubi ingentes domorum ruinæ, quæ toto pæne agro occurrunt, ostendunt civitatem ibi olim haud mediocrem fuisse, & lapides inscripti DEAE EPONAE effodiuntur. Itaque & Viventioli episcopi Lugdunensis nomine exstat epistola tractoria ad synodum Epaonensem, quam proxime edidimus.

Anno Christi 517.

TITULI CANONUM.

PRÆFATIO.

QUod præcipientibus tantis dominis meis ministerium proferendi sermonis assumo, facio hoc non tam præsumptionis ausu, quam subjectionis obsequio: dum exsequi & implere contendit non audacia temeritatem, sed obedientia jussionem: simulque tanto major obtemperantis apparebit humilitas, quanto minor comprobatur facultas: majorque profecto præcipientium reverentia prodetur, quando obedientiæ nulla possibilitatis fiducia suffragatur. Sic dominus meus mediocritatis meæ eo amplius honoravit imperitiam, quo minus potest ornare doctrinam. Caritas quoque vestra, si nequaquam facundo oblectabitur aut instruetur eloquio, ædificetur saltem humilitatis exemplo. Quoniam ergo, sicut volumus, tacere non sinimur, aliquid, ut possumus, jam loquamur.

Deo propitio ad Epaonensem[a] ecclesiam congregati, quid vel de antiquis regulis, vel de novis ambiguitatibus senserimus, expressis sigillatimque discretis constitutionibus, præsentibus titulis credidimus adnotandum.

[a] In plerisque mss. scribitur Epaunensem.

CANONES.

I.

Prima & immutabili constitutione decretum est, ut cum metropolitanus fratres vel comprovinciales suos ad concilium, aut ordinationem cujuscumque consacerdotis crediderit evocandos, nisi causa tædii evidentis exstiterit, nullus excuset. (Quod si fecerit, sex mensibus a communione privetur.)

Inclusa parenthesi non sunt in mss. uno Par. nis.

II.

Ne secundæ uxoris aut renuptæ maritus presbyter aut diaconus ordinetur, abunde sufficeret ab Apostolo constitutum. Sed quia præceptum hujusmodi excedi quorumdam fratrum simplicitate cognovimus, speciali observantia renovamus: sciente eo qui contra interdictum ordinaverit, reum fratribus se futurum: illo autem qui contra fas honorem prohibitæ benedictionis ambierit, nihil se clericalis ministerii præsumpturum.

1. Tim. 3.

III.

Pœnitentiam professi ad clericatum penitus non vocentur.

IV.

Episcopis, presbyteris, atque diaconibus, canes ad venandum, & accipitres habere non liceat. Quod si quis talium personarum in hac fuerit voluntate detectus, si episcopus est, tribus mensibus se a communione suspendat; duobus presbyter abstineatur, uno diaconus ab omni officio & communione cessabit.

V.

Ne presbyter territorii alieni, sine conscientia sui episcopi, in alterius civitatis territorio præsumat basilicis atque oratoriis inservire, nisi forte episcopus suus illum cedat episcopo illi, in cujus territorio habitare disposuit. In quo si excessum fuerit, episcopus cujus presbyter fuerit, fratri suo noverit culpabilem se futurum; qui clericum juris sui illicita facientem sciens, ab scandali admissione non revocat.

VI.

Presbytero, vel diacono, sine antistitis sui epistolis ambulanti, communionem nullus impendat.

VII.

Quidquid parochiarum presbyteri de ecclesiastici juris possessione distraxerint, inane habeatur & vacuum, in venditorem, [a] comparantis actione vertenda.

[a] Hic quidem mss. addunt, vel heredes suos: in his nunc est e mss. nostris.

VIII.

Presbyter dum diœcesim tenet, de his quæ emerit, aut ecclesiæ nomine scripturam faciat, aut ab ejus quam tenuit ecclesiæ ordinatione discedat. Similis quoque de venditionibus, quas abbates facere præsumpserint, forma servabitur: ut quidquid sine episcoporum notitia venditum fuerit, ad potestatem episcopi revocetur. Mancipia vero monachis donata, ab abbate non liceat manumitti. Injustum enim putamus, ut monachis quotidianum rurale opus facientibus, servi eorum libertatis otio potiantur.

Anno Christi 517.

IX.

Unum abbatem duobus monasteriis interdicimus præsidere.

X.

Agathense can. 11.

Cellas novas, aut congregatiunculas monachorum absque episcopi notitia prohibemus institui.

XI.

Clerici sine ordinatione episcopi sui adire, vel interpellare publicum non præsumant; sed si pulsati fuerint, sequi ad sæculare judicium [a] non morentur.

a Ita cod. Parisinus: alter, non permittantur: libri vulgati si non præsumant, male.

XII.

Nullus episcopus de rebus ecclesiæ suæ, sine conscientia metropolitani sui vendendi aliquid habeat potestatem: utili tamen omnibus commutatione permissa.

XIII.

Si quis clericus in falso testimonio convictus fuerit, reus capitalis criminis censeatur.

XIV.

Quisquis clericus aliquid de munificentia ecclesiæ cui servierat adeptus, ad summum sacerdotium alterius civitatis est aut fuerit ordinatus, quod dono acceperit vel acceperit, reddat; quod usu, vel proprietate, secundum instrumenti seriem probabitur emisse, possideat.

XV.

Si superioris loci clericus hæretici cujuscumque clerici convivio interfuerit, anni spatio pacem ecclesiæ non habebit. Quod juniores clerici si præsumpserint, vapulabunt. A Judæorum vero conviviis etiam laïcos institutio nostra prohibuit; nec cum ullo clerico nostro panem comedat, quisquis Judæorum fuerit convivio inquinatus.

XVI.

Arausican. 1.

Presbyteros, propter salutem animarum, quam in cunctis optamus, desperatis & decumbentibus hæreticis; si conversionem subitam petant, chrismate petimus subvenire. Quod omnes conversuri, si sani sunt, ab episcopo noverint expetendum.

XVII.

Si episcopus condito testamento aliquid de ecclesiastici juris proprietate legaverit, aliter non valebit, nisi vel tantum de juris proprii facultate suppleverit.

XVIII.

Clerici, quod etiam sine precatoriis, qualibet diuturnitate temporis de ecclesiæ remuneratione possederint, cum auctoritate domni gloriosissimi principis nostri, in jus proprietarium præscriptione temporis non vocetur, dummodo pateat ecclesiæ rem fuisse: ne videantur etiam episcopi administrationis prolixæ aut precatorias, cum ordinati sunt, facere debuisse, aut diu rentas ecclesiæ facultates proprietati suæ posse transcribere.

XIX.

Abbas si in culpa reperiatur aut fraude, & innocentem se asserens ab episcopo suo accipere noluerit successorem, ad metropolitani judicium deducatur.

XX.

Episcopo, presbytero, & diacono, vel ceteris clericis, horis præteritis, id est meridianis vel vespertinis, ad feminas prohibemus accessum: quæ tamen, si causa fuerit, cum presbyterorum aut clericorum testimonio videantur.

XXI.

Viduarum consecrationem, quas diaconas vocitant, ab omni [b] regione nostra penitus abrogamus: sola eis pœnitentiæ benedictione, si converti ambiunt, imponenda.

b Til. & Fossat. & Paris. religione.

XXII.

Si presbyter aut diaconus crimen capitale commiserit, ab officii honore depositus in monasterium retrudatur; ibi tantummodo, quamdiu vixerit, communione sumenda.

XXIII.

Si quis accepta professaque pœnitentia, boni immemor, ad sæcularia relabatur, prorsus communicare non poterit; nisi professioni, quam illicite prætermiserat reformetur.

XXIV.

Laïcis, contra cujuslibet gradus clericum, si quid criminale parant objicere, dummodo vera suggerant, proponendi permittimus potestatem.

XXV.

Ivo part. 3. cap. 78.

Sanctorum reliquiæ in oratoriis villaribus non ponantur, nisi forsitan clericos cujuscumque porochiæ vicinos esse contingat, qui sacris cineribus psallendi frequentia famulentur. [a] Quod si illi defuerint, non ante proprii ordinentur, quam eis competens victus & vestitus substantia deputetur.

a Ex manuscriptis Lugdunensi, & Paris.

XXVI.

31. De Consecr. Distinct. 1. Altaria nisi.

Altaria nisi lapidea chrismatis [b] unguine non sacrentur.

b Paris. unctione.

XXVII.

Ad celebranda divina officia ordinem, quem metropolitani tenent, comprovinciales eorum observare debebunt.

XXVIII.

An. XI. Q. 3. Si episcopus.

Si episcopus ante damnati absolutionem obitu rapiatur, correctum aut pœnitentem successori licebit absolvere.

XXIX.

Agath. 60.

Lapsis, id est, qui in catholica baptizati prævaricatione damnabili post in hæresim transierunt, grandem redeundi difficultatem sanxit antiquitas. Quibus nos, annorum multitudine breviata, pœnitentiam biennii conditione infrascriptæ observationis imponimus; ut præscripto biennio tertia die sine relaxatione jejunent, ecclesiam studeant frequentare, in pœnitentum loco standi & orandi humilitatem noverint observandam: ac etiam ipsi, cum catechumeni procedere commonentur, abscedant. Hoc si observare noluerint, constituto tempore admittendis ad altarium observatio relaxetur. Quam si arduam vel duram forte putaverint, statuta præteritorum canonum complere debebunt.

XXX.

Agath. 61.

Incestis conjunctionibus nihil prorsus veniæ reservamus; nisi cum adulterium separatione sanaverint. Incestos vero nec ullo conjugii nomine prævelandos, præter illos quos vel nominare funestum est, hos esse censemus. Si quis relictam fratris, quæ pæne prius soror exstiterat, carnali conjunctione violaverit: si quis frater germanam uxoris accipiat: si quis novercam duxerit: si quis consobrinæ, sobrinæve, se societ: quod ut a præsenti tempore prohibemus, ita ea quæ sunt anterius instituta non solvimus. Si quis relictæ avunculi misceatur, aut patrui, vel privignæ concubitu polluatur. Sane quibus conjunctio illicita interdicitur, habebunt ineundi melioris conjugii libertatem.

XXXI.

De pœnitentia homicidarum, qui sæculi leges evaserint, hoc summa reverentia de eis inter nos placuit observari, quod Ancyritani canones decreverunt.

Conc. Ancyr. cap. 21. & 22.

XXXII.

Relicta presbyteri, sive diaconi, si cuicumque renupserit, eatenus ab ecclesia pellatur, donec a conjunctione illicita separetur: marito quoque ejus simili usque ad correctionem severitate plectendo.

XXXIII.

Basilicas hæreticorum, quas tanta exsecratione habemus exosas, ut pollutionem earum purgabilem non

putemus, sanctis usibus applicare despicimus. Sane quas per violentiam nostris abstulerant, possumus revocare.

XXXIV.

Si quis servum proprium sine conscientia judicis occiderit, excommunicationis biennii effusionem sanguinis expiabit.

XXXV.

Ut cives superiorum natalium, nocte Paschæ, ac Nativitatis Domini solennitate, episcopos, nec interest in quibus civitatibus positos, accipiendæ benedictionis desiderio noverint expetendos.

XXXVI.

Ne ullus sine remedio, aut spe veniæ ab ecclesia repellatur, neve ulli, si aut pœnituerit, aut se correxerit, ad veniam redeundi aditus obstruatur. Sed si cui forsitan discrimen mortis immineat, damnationis constituta tempora relaxentur. Quod si ægrotum accepto viatico revalescere fortasse contingit, statuti temporis spatia observare [a] conveniet.

[a] al. convenlat.

XXXVII.

Ne laïcus, nisi religione præmissa, clericus ordinetur.

XXXVIII.

Monasteria puellarum non nisi probatæ vitæ, & ætatis provectæ, ad quascumque earum necessitates vel ministrationes permittantur intrare. Ad faciendas vero missas qui ingressi fuerint, statim exacto ministerio regredi festinabunt. Alias autem nec clericus, nec monachus juvenis, ullum ad puellarum congregationem habebit accessum; nisi hoc aut paterna, aut germana necessitudo probetur admittere.

XXXIX.

Servus reatu atrociore culpabilis si ad ecclesiam confugerit, a corporalibus tantum suppliciis excusetur. De capillis vero, vel quocumque opere, placuit a dominis juramenta non exigi.

XL.

Quocirca hæc quæ superna inspiratione communi consensu placuerunt, si quis sanctorum antistitum, qui statuta præsentia subscriptionibus propriis firmaverunt, nec non & quos eorum Deus esse voluerit successores, relicta integritate observationis excesserit, reum se divinitatis pariter & fraternitatis judicio futurum esse cognoscat.

SUBSCRIPTIONES EPISCOPORUM.

Avitus episcopus constitutiones nostras, id est, sacerdotum provinciæ Viennensis, relegi & subscripsi die XVII. Kalendas mensis octavi, Agapito viro clarissimo Consule, Epaone.

Viventiolus episcopus ecclesiæ Lugdunensis, provincialibus meis, constitutiones nostras relegi & subscripsi, die & Consule suprascripto.

Silvester episcopus ecclesiæ Cabillonensis relegi & subscripsi, die & Consule suprascripto.

Gemellus in Christi nomine episcopus ecclesiæ [b] Vasensis relegi & subscripsi, die & Consule suprascripto.

[b] al. Vasionensis, ex cod. Vatican.

[c] Apollinaris episcopus civitatis Valentinæ relegi & subscripsi, die & Consule suprascripto.

[c] Paris. Apolinaris.

Valerius in Christi nomine civitatis Segestericæ relegi & subscripsi, die & Consule suprascripto.

[a] Victurius in Christi nomine episcopus civitatis Gratianopolitanæ relegi & subscripsi, die & Consule suprascripto.

[a] Paris. & Lugd. Victorius. Tol. & Foss. Victorinus.

Claudius in Christi nomine episcopus ecclesiæ Vesontionensis relegi & subscripsi, die & Consule suprascripto.

Gregorius in Christi nomine episcopus civitatis Lingonicæ relegi & subscripsi, die & Consule suprascripto.

Pragmatius in Christi nomine episcopus civitatis Augustodunensis relegi & subscripsi, die & Consule suprascripto.

At successor Pragmatii Agrippinus Germanum (qui fuit episcopus Parisiensis) diaconum ordinasse dicitur anno 519.

Constantius in Christi nomine episcopus civitatis Octodorensis relegi & subscripsi, die & Consule suprascripto.

Catulinus in Christi nomine episcopus civitatis Ebredunensis relegi & subscripsi, die & Consule suprascripto.

Sanctus in Christi nomine episcopus civitatis [b] Darandasiensis relegi & subscripsi, die & Consule suprascripto.

[b] Hodie Tarantasiensis sic. bium.

Maximus in Christi nomine episcopus civitatis Genavensis relegi & subscripsi, die & Consule suprascripto.

Bubulcus in Christi nomine episcopus civitatis Vindonissæ relegi & subscripsi, die & Consule suprascripto.

Sæculasius in Christi nomine episcopus civitatis Deensis relegi & subscripsi, die & Consule suprascripto.

Julianus in Christi nomine episcopus civitatis Carpentoratensis relegi & subscripsi, die & Consule suprascripto.

Constantius in Christi nomine episcopus civitatis Vappincensis relegi & subscripsi, die & Consule suprascripto.

Florentius in Christi nomine episcopus civitatis Arausicæ relegi & subscripsi, die & Consule suprascripto.

Item Florentius in Christi nomine episcopus civitatis Tricastinæ relegi & subscripsi, die & Consule suprascripto.

Philagrius in Christi nomine episcopus civitatis Cabellicæ relegi & subscripsi, die & Consule suprascripto.

Venantius in Christi nomine episcopus civitatis Albensium, sive Vivariensis, relegi & subscripsi, die & Consule suprascripto.

Prætextatus in Christi nomine episcopus civitatis Aptensis relegi & subscripsi, die & Consule suprascripto.

[c] Tauricianus in Christi nomine episcopus civitatis Nivernensium, relegi & subscripsi, die & Consule suprascripto.

[c] al. Taurentianus.

Peladius presbyter, jussu domini [d] Salutaris episcopi civitatis [e] Avennicæ, huic definitioni interfui & subscripsi.

[d] al. mel
[e] al. Aventicæ

In Pithœano codice Peladius non apparet: sed superius tum in illo, tum in Remensi, legitur post Catulinum: Salutaris episcopus civitatis Avennicæ subscripsi. *In Parisiensi ms. nec Peladius nec Salutaris apparet. Agobardus in libro de Judaicis superstitionibus, cap. IV. dicit episcopos tantum XXIV. interfuisse.*

CONCILIUM LUGDUNENSE I.

[a] Incipit epistola tempore Sigismundi Regis ab episcopis in urbe Lugduno facta; in qua scriptum invenies de incesti facinore.

[a] *Ita mss. Rem. & Paris.*

Synodus vel constitutio sanctorum episcoporum, contra Stephanum, qui oblitus divinas vel humanas leges cognatæ suæ ausu nefario se sociavit.

Sirmondus in lucem primus edidit ex ms. cod. Remensi: nos contulimus cum Parisiensi Collegii Societatis Jesu exemplo.

TITULI CANONUM.

CANONES.

I.

IN nomine Trinitatis congregati iterato in unum, in causa Stephani incesti crimine polluti, atque in Lugdunensi urbe degentes decrevimus, ut hoc factum nostrum, quod in damnationem ejus, vel illius quam sibi inlicite sociavit, uno consensu subscripsimus, inviolabiliter servaremus. Quod non solum de præfatis eisdem personis placuit custodiri; sed in omnibus quolibet loco vel tempore in hac fuerint perversitate detecti.

II.

Id quoque adjecimus, ut si quicumque nostrum tribulationem quamcumque, vel amaritudinem, aut commotionem fortasse potestatis necesse habuerit tolerare, omnes uno cum eodem animo compatiantur: & quidquid vel dispendiorum obtentu causæ unus susceperit, consolatio fraternæ anxietatis relevet tribulatos.

III.

Quod si se rex præcellentissimus ab ecclesia, vel sacerdotum communione, [b] ultra suspenderit, locum ei dantes ad sacræ matris gremium veniendi, sancti antistites in monasteriis se absque ulla dilatione, prout cuique fuerit opportunum, recipiant; donec pacem integram, ad caritatis plenitudinem conservandam, sanctorum flexus precibus, restituere pro sua potentia vel pietate dignetur. Ita ut non unus quicumque prius de monasterio, in quo elegerit habitare, discedat, quam cunctis generaliter fratribus fuerit pax promissa vel reddita.

[b] *Forte, ultro.*

IV.

Illud etiam juxta statuta antiquorum canonum specialiter renovamus omnino, ut nullus frater, vanitatis vel cupiditatis stimulis incitatus, ecclesiæ alterius aggredi vel parochias præsumere, absque ejus ad quem pertinere noscuntur cessione vel permissione præsumat. Nec quisquam sub necessitate absentante episcopo, in ejus qui abierit locum, aut sacrificiorum, aut ordinationum audeat mysteria celebrare. Quod si in hac temeritate vel audacia quisque proruperit, non solum se in concilio redarguendum, verum etiam communione fratrum futurum noverit alienum.

Hic canon citatur in Collectione Anseg. Dioni & Bonævallis.

V.

Id quoque etiam, quod antiquissima vel celeberrima observatione decretum est, nihilo minus iteramus, ut nullus in locum viventis ad ambiendum sacerdotii gradum audeat aspirare. Quod si qualibet impia vel temeraria voluntate præsumpserit, simul & ipse qui fuerit ordinatus, & hi fratres, quos ordinationi ejus interfuisse constiterit, perpetuæ excommunicationis sententia feriantur.

VI.

Hæc vero quæ a nobis inspiratione divina tractata vel finita sunt, quisquis excesserit; aut implere quod absit, adversa persuasione neglexerit; quasi divinorum mandatorum transgressor, reum se concilio fraternitatis futurum esse cognoscat. Domini quoque gloriosissimi regis sententiam secuti, id temperamenti præstitimus, ut Stephano prædicto, vel Palladiæ, usque ad orationem plebis, quæ post evangelia legeretur, orandi in locis sanctis spatium præstaremus.

SUBSCRIPTIONES EPISCOPORUM.

Viventiolus episcopus in Christi nomine consensi.
Julianus episcopus in Christi nomine consensi.
Silvester episcopus in Christi nomine consensi.
Apollinaris episcopus in Christi nomine consensi.
Victurius episcopus in Christi nomine consensi.
Claudius episcopus in Christi nomine consensi.
Gregorius episcopus in Christi nomine consensi.
Maximus episcopus in Christi nomine consensi.
[a] Sæculatius episcopus in Christi nomine consensi.
Florentius episcopus in Christi nomine consensi.
Philagrius episcopus in Christi nomine consensi.

Hi omnes episcopi Concilio quoque Epaonensi interfuerunt.

[a] *al. Secularius.*

Ex inter opera S. Fulgentii.

EPISTOLA SYNODICA

EPISCOPORUM AFRICANORUM

in Sardinia exsulum, anno (ut quidam asserunt) Christi DXXI. aut circiter.

De gratia Dei, & humano arbitrio.

Dei gratia plurimum amplectendis sanctis fratribus, Joanni presbytero & archimandritæ, & Venerio diacono, & fidelibus viris, quorum in vestra epistola subscriptio continetur, Datianus, Fortunatus, Boëthus, Victor, Scholasticus, Orontius, Vindicianus, Victor, Januarius, Victorianus, Photinus, Quodvultdeus, famuli Christi, in Domino salutem.

I. Quantum membra ecclesiastici corporis per Christi gratiam in unitate fidei compages retinet caritatis: tantum necesse est, ut pro invicem sollicita sint membra: ut repulso cujuslibet pravi dogmatis morbo, non solum servandæ, verum etiam reparandæ sanitati jugis atque indefessa tam sermonis quam orationis impendatur instantia. Sic enim fit, ut dum sollicitudo fraternæ puritatis invigilat, ipse Spiritus sanctus, per quem caritas Dei diffusa est in cordibus nostris, diligentibus Dominum, & in Domino proximum, omnia cooperentur in bonum. Quia sicut ipsam dilectionem dono gratiæ spiritalis accipimus; ita dum pro fratribus solliciti sumus, non solum [a] divinam inesse nobis gratiam demonstramus: verum etiam, quanto magis a nobis puritas caritatis impenditur, tanto magis gratia nobis divinæ retributionis augetur.

[a] al. divinæ lectionis inesse nobis gratiam.

II. Accepimus itaque vestræ caritatis epistolam, quæ nostrum ex parte relevavit, ex parte vero mœstificavit exsilium. Gaudemus enim, quia rectam tenetis de gratia Dei sententiam, cujus [b] lumine illuminatur, & juvamine gubernatur liberum humanæ mentis arbitrium. Sed quadam sumus nebula mœroris affecti, quia significastis quosdam fratres in quæstione de gratia Dei, & humano arbitrio non rectum tenere fidei catholicæ tramitem: sed adversus Dei gratiam elevare velle humani arbitrii libertatem.

[b] al. munere.

III. Ubi primum, dilectissimi, debetis agnoscere, imo vos non ambigimus agnovisse, ad hoc divinitus ista permitti, ut hinc divinæ gratiæ virtus documento possit judicii manifestioris intelligi. Quandoquidem ipsa gratia nullatenus agnoscitur nisi detur: quæ quamdiu est in homine, tamdiu non necesse est ut ei aut sermone repugnet, aut opere. Nam sermone repugnat gratiæ Dei, qui sensum gerit fidei Christianæ contrarium: repugnat autem opere, qui in moribus suis Christianæ vitæ non tenet institutum. Hoc quippe in homine agit gratia divinitus data, ut animus dono fidei caritatisque [c] præcepto, & sermonem bonum proferat, & studio bonæ operationis insistat. Quod fidelibus divinitus dari, beatus & ostendit & poposcit Apostolus dicens: *Ipse autem Dominus noster Jesus Christus, & Deus Pater noster, qui dilexit nos, & dedit consolationem æternam, & spem bonam in gratia, exhortetur corda vestra & confirmet in omni opere bono & sermone.* (2. Thess. 2.)

[c] Forte, percepto.

IV. A Deo itaque nobis est omnis gratia boni sermonis & operis, a quo nobis etiam ipsius cogitationis bonæ manifestum est sufficientiam tribui: ut discat homo non in se, sed in Domino gloriari. Divinæ quippe gratiæ bonam cogitationem hominis beatus assignabat Apostolus, quando dicebat: *Fiduciam autem habemus per Christum ad Deum, non quod sufficientes simus cogitare aliquid a nobis, quasi ex nobis, sed sufficientia nostra ex Deo est.* (2. Cor. 3.) Proinde, & siquidem gratiam necdum habentes, non se intelligunt non habere: illi tamen qui gratiam divinitus acceperunt, eo magis debent in ipsius gratiæ assertione firmari, quo eam vident non omnibus tribui. Necesse est autem, ut ab eis, quibus non tribuitur, ignoretur; & ab eis agnoscatur, quibus divina largitate donatur. Testatur enim Apostolus, dona Spiritus sancti ejusdem Spiritus sancti acceptione cognosci. Ideo ait: *Nos autem non spiritum hujus mundi accepimus, sed spiritum qui ex Deo est; ut sciamus quæ a Deo donata sunt nobis: quæ & loquimur non in doctis humanæ sapientiæ verbis, sed in doctrina spiritus, spiritualibus spiritualia comparantes. Animalis autem homo non percipit ea quæ sunt spiritus Dei. Stultitia est enim illi: & non potest intelligere, quia spiritualiter dijudicantur. Spiritualis autem judicat omnia, & ipse a nemine judicatur.* (1. Cor. 2.) Per sanctum ergo Spiritum gratiam accipimus: quo accepto fit in nobis, ut quod accepimus, noverimus.

V. Proinde scienda est, dilectissimi, & recto tenore veræ fidei profitenda, tam humani arbitrii egena paupertas, quam divinæ gratiæ indeficiens largitas. *Quid enim habes*, ait Apostolus, *quod non accepisti? si autem accepisti, quid gloriaris, quasi non acceperis?* (1. Cor. 4.) Ante largitatem quippe gratiæ est in homine quidem liberum arbitrium, sed non bonum, quia non illuminatum. Proinde, nisi gratia detur, bonum ipsum arbitrium non habetur. Sic namque est liberum hominis arbitrium absque dono gratiæ, sicut est oculus sine luce. Nam & oculus ad videndum factus est: sed nisi lumen acceperit, non videbit. Illa autem est lux vera, quæ illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum: illuminat autem hominem, seipsam dando per gratiam. Sicut ergo corporis oculus semper indiget lumen accipere, ut ipsum possit aspicere: sic & libero arbitrio hominis nulla potest gratiæ suffragari cognitio, nisi detur ipsius gratiæ spiritualis infusio.

VI. Proinde ut de iis quæ vestris litteris indidistis, quid habeat catholici dogmatis veritas intimemus, singula breviter definire curavimus, sequentes donum ejusdem gratiæ, quod sanctorum patrum cordibus & linguis [a] ipsa est dignata infundere.

[a] al. ipsa de se dicendum dignata est infundere.

VII. Dixistis itaque, quod vobis dicentibus, quod Esaü & Jacob necdum datis, Jacob per misericordiam gratuitam eligitur, Esaü autem originali peccato detentus justo judicio Dei est odio habitus; illi e contrario dicunt, in Esaü figuram esse populi Judæorum, ex futuris malis operibus condemnandi; in Jacob vero figuram esse populi gentium, ex futuris operibus bonis salvandi. Hæc duo, quæ singula proponitis, bonum est ut catholica consensione jungatis. Sic enim & ab illis Dei gratia competenter agnoscitur, & a vobis propheticum mysterium non negatur.

VIII. In illis namque duobus fratribus digne accipitur duorum significatio populorum: præsertim cum ipsi Rebeccæ Dominum consulenti duo prænuntientur populi, ab ejus utero separandi. Verumtamen agnoscenda est in illa discretione & gratuita bonitas,

& justa

Jac. 1. 17. & justa severitas. Nam quia *omne datum optimum, & omne donum perfectum de sursum est, descendens a Patre luminum*; & gratia discernuntur, quicumque salvantur: profecto non sunt electa, neque dilecta in Jacob humana opera, sed dona divina.

IX. Rursus quia iniquitas nostra justitiam Dei commendat, procul dubio in Esaü humanæ iniquitatis est damnata nequitia. In eo quippe gratuitum in Jacob Dominus ostendit beneficium misericordiæ suæ, in quo cum gratia gratis dignatus est adoptare; nec eum pro meritis futuræ cujusquam bonæ operationis elegit, cui seipsum, & fidem, & bona opera donaturum esse præscivit. Inde est quod semini Abrahæ, cujus in Jacob figura præcessit, beatus Apostolus dicit: Ephes. 2. *Gratia salvi facti estis per fidem.* Ut ostenderet fidem non aliquibus bonis meritis dari, sed ipsius fidei dono omne bonum meritum inchoari, ipsamque donum Dei esse, secutus adjunxit, *Et hoc non ex vobis, sed donum Dei est.* Ac ne quisquam sibi quorumlibet bonorum operum audeat meritum vindicare, & pro quibuscumque operibus fidem se æstimet accepisse: subjecit, *Non ex operibus, ne quis glorietur.*

X. Ut autem ostenderet non solum fidem, sed etiam bona opera divinitus tribui, continuo subdidit: *Ipsius enim factura sumus, creati in Christo Jesu, in operibus bonis*, quæ non solum a Deo donata, sed ab ipso præparata testatur, *quæ præparavit Deus ut in illis ambulemus.*

XI. Gratia itaque Jacob salvus factus est per fidem, gratia consecutus est bonorum operum facultatem. Quocirca quia certum est Esaü fuisse vas iræ, Jacob autem vas misericordiæ; certissime tenendum est, quod & ille ut damnaretur, iram juste meruit: non Rom. 3. 5. enim injustus Dominus, qui iram infert: & iste ut salvaretur, gratis donum misericordiæ prævenientis accepit. Jacob itaque justificatus gratis per gratiam Dei, factus est vas misericordiæ per indebitam gratiam, & per ipsam misericorditer est præparatus ad gloriam: Esaü vero per iram justam juste est præparatus ad pœ- Ibid. nam. *Iniquitas autem nostra justitiam Dei commendat.* Deus ergo in Jacob misericordiam gratuitæ bonitatis, in Esaü vero judicium justæ severitatis ostendit: qui sacramento quidem circumcisionis octavo die secundum tenorem divinæ constitutionis accepto, reatu peccati originalis caruit; sed per nequitiam cordis in hominis terreni vetustate permansit; illius ibi judicio derelictus, qui gratis salvat, justeque [a] damnat. In cujus persona significati sunt non illi tantum, qui fidem negant; sed & illi qui usque in finem vitæ suæ intra ecclesiam positi, in malis operibus perseverant. Galat. 5. 21. De quibus Apostolus ait, *Quoniam qui talia agunt, regnum Dei non consequentur.*

[a] al. condemnat.

XII. Nam sicut ille circumcisus periit, quia dilexit tenebras magis quam lucem: sic omnis qui non deposuerit veterem hominem, qui corrumpitur secundum desideria erroris; condemnabitur in judicio, quia non condigne usus est baptismatis sacramento. Ad eumdem quippe veterem hominem pertinent, non solum illi, qui ignorant Dominum; sed etiam illi de Tit. 1. quibus dicit Apostolus, *Confitentur se nosse Dominum, factis autem negant.*

XIII. De parvulis vero indubitanter tenenda catholicæ regula veritatis. Quia parvulus qui baptizatur, [b] gratuita Dei bonitate salvatur: qui vero sine baptismate moritur, propter peccatum originale damnatur. Nec aliquo dicendus est Dei beneficio futuræ impietati præreptus, qui absque justificationis gratia mortuus, est impiorum consortio deputatus: a qua impietate sive parvulus, sive majoris ætatis, solo quisque remedio eripitur, si Christi sanguine redimatur.

[b] al. gratuita creditur Dei bonitate salvari.

XIV. De gratia vero non digne sentit, quisquis eam putat omnibus hominibus dari: cum non solum non omnium sit fides, sed adhuc nonnullæ gentes inveniantur, ad quas fidei prædicatio non pervenit. Beatus autem Apostolus dicit, *Quomodo invocabunt, in* Rom. 10. 14. *quem non crediderunt? aut quomodo credent ei quem non audierunt? quomodo autem audient sine prædicante?* Non itaque gratia omnibus datur, quandoquidem ipsius gratiæ participes esse non possunt, qui fideles non sunt: nec possunt credere, ad quos invenitur ipse fidei auditus minime pervenisse.

XV. Ipsa vero gratia quibuscumque datur, non æqualiter datur, sed *secundum mensuram donationis* Ephes. 4. 7. *Christi*, & unicuique sicut Dominus divisit mensuram fidei: qui non hominum personas accipit, *sed* 1. Cor. 12. *omnia operatur unus atque idem Spiritus, dividens propria singulis, prout vult.*

XVI. Quod autem vos dicitis, sola Dei misericordia salvari hominem; illi autem dicunt, nisi quis propria voluntate cucurrerit, & elaboraverit, salvus esse non poterit: digne utrumque tenetur, si rectus ordo servetur divinæ misericordiæ, & voluntatis humanæ; ut illa præveniat, hæc sequatur: sola Dei misericordia initium salutis conferat: cui deinde voluntas hominis cooperatrix suæ salutis exsistat, ut misericordia Dei præveniens voluntatis humanæ dirigat cursum; & humana voluntas obediens, eadem misericordia subsequente, secundum intentionem currat ad bravium: ac per hoc humana voluntas in eo quod currit utiliter & laborat, ex Dei misericordia sibi esse donum cursus ac laboris agnoscat: nec sit ingrata misericordiæ, per quam salutis accipit initium, ut per ipsam perveniat ad plenum sempiternæ salutis effectum: quia tunc erit bona, si Dei præveniatur dono: & tunc permanebit bona, si ejus non destituatur auxilio. Errat autem, quisquis putat sic a Domino tribui gratiam, velut si quis accepto idoneo pignore, pecuniam det: cum Dominus utique & pignus Spiritus sancti ipse, quibus vult conferat: & pecuniam suam nummulariis expetendam, sicut ipse loquitur in evangelio, servo- Matth. 25. rum suorum curæ, officioque distribuat.

XVII. Illa vero Apostoli sententia, qua dicitur, *Ergo cujus vult miseretur, & quem vult obdurat*: me- Rom. 9. lius quidem ex persona confirmantis accipitur. Quam si quis non vult ex persona confirmantis accipere, illud sine contentione attendat, quod subsequenter dicitur: *An non habet potestatem figulus luti, ex eadem* Ibidem. *massa facere aliud quidem vas in honorem, aliud vero in contumeliam?* Et cum in utroque vase faciendo figuli cognoverit potestatem, in vase honoris indebitam gratiam Dei miserantis intelligat: & in vase contumeliæ debitum judicium Dei obdurantis, id est, deserentis agnoscat.

XVIII. Deus autem obdurare dicitur, non quia ad iniquitatem compellit, sed cum ab iniquitate non eripit: quod quia justus est, juste facit. Deo ergo miserante, sine suis meritis homo salvatur: obdurante autem, juste recipit [a] quod meretur. Dominus quippe dono bonitatis salvat, & judicio severitatis obdurat.

[a] al. impius quod meretur.

XIX. Illud etiam quod vos dicitis, *Deus est enim, qui operatur in vobis & velle & operari, pro* Rom. 9. *bona voluntate*: Illi autem dicunt, *Si volueritis, &* Isai. 1. 19. *audieritis me, bona terræ comedetis*: Si utrumque, sicut oportet, animus in fide tranquillus acceperit, nulla de gratia & libero arbitrio quæstio remanebit. Jubet enim Deus homini, ut velit: sed Dominus in homine operatur & velle: jubet ut faciat, sed operatur & facere. Ideo utrumque beatus jungit Apostolus, dicens: *Cum timore, & tremore salutem vestram ope-* Philip. 2. *ramini. Dominus est enim, qui operatur in vobis &*

velle & perficere, pro bona voluntate. Ut ergo cum A timore & tremore suam quisque operetur salutem, opus est volentis hominis: sed [a] hoc ipsum Dominus operatur in suis: ac per hoc quoniam habet homo liberum arbitrium, audit præcepta, quæ faciat: sed ad implenda præcepta liberum arbitrium idoneum nullatenus efficitur, nisi divinitus adjuvetur. Ita fit, ut se operari debere homo cognoscat, dum præceptum accipit; & Domino se sciat semper omne bonum debere, quo vult ac facit: quem teste Apostolo cognoscat operari in homine & velle & perficere, pro bona voluntate. Qui suis fidelibus hanc dignatus est gratiam promittere per prophetam, dicens: *Spiritum meum dabo in vobis, & faciam, ut in justificationibus meis ambuletis, & judicia mea observetis, & faciatis.* B Cum ergo Dominus in homine operari cœperit velle, tunc homo ad Dominum convertitur; & eodem in se operante, unde ipsi placeat, operatur. De Domino enim dicit Apostolus: *Aptet vos in omni bono, ut faciatis voluntatem ejus; faciens in vobis, quod placeat coram se.* Ad vitam quoque in tantum potest homo manum porrigere, in quantum habuerit Dominum *protectionem suam super manum dexteram suam.*

[a] al. hoc ipsum velle & operari operatur.

Ezech. 36. — Hebr. 13. — Psal. 120. 5.

XX. Nimis autem absurdum est, illos putare vasa misericordiæ, qui vel sæcularem habent, vel ecclesiasticam dignitatem; vasa vero contumeliæ, clericos, & monachos, ac laïcos æstimare: cum utique Apostolus vasa misericordiæ illa dicat, quæ præparavit C Dominus in gloriam, non præsentem utique, sed futuram, quibus dicit: *Cum Christus apparuerit, vita vestra, tunc & vos apparebitis cum ipso in gloria.* Ideo paulo superius eis ait, *Quæ sursum sunt sapite, non quæ super terram.* Vasa quippe misericordiæ sunt, quibus dicitur: *Venite benedicti Patris mei, percipite regnum.* Vasa vero contumeliæ sunt, quibus dicitur, *Ite maledicti in ignem æternum, qui præparatus est diabolo, & angelis ejus.* Vasa itaque misericordiæ non ecclesiastica, vel sæcularis dignitas, sed in ecclesia spiritalis caritas facit. Quapropter in quacumque professione tenuerit homo fidem, quæ per caritatem operatur, erit vas in honorem sanctificatum, & utile Domino, ad omne opus bonum paratum.

Coloss. 3. — Matth. 25. — 2. Tim. 2. 21.

XXI. Contra prædestinationem vero sanctorum D magnæ pervicaciæ est aliquem vel parare, vel habere conflictum: cum Apostolicæ prædicationi nullus audeat refragari, qua non solum dicitur de Domino: *Quos autem præscivit, & prædestinavit conformes fieri imaginis Filii ejus:* & alio loco: *Prædestinavit nos in adoptionem filiorum per Jesum Christum in ipsum:* Verum etiam ipsum caput nostrum, ipsum primogenitum in multis fratribus, beatus Paulus prædestinatum confidenter prædicat dicens: *Qui factus est ei ex semine David secundum carnem: qui prædestinatus est Filius Dei in virtute secundum Spiritum sanctificationis.* Quisquis ergo prædestinatum Christum, & sanctos ejus negat, Apostolicam fidem perversus oppugnat.

Rom. 8. — Ephes. 1. — Rom. 1.

XXII. Omnes autem prædestinati ipsi sunt, quos E vult salvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire. Qui propterea omnes dicuntur, quia in utroque sexu, ex omni hominum genere, gradu, ætate & conditione salvantur. Semper quippe voluntas Dei omnipotentis impletur, quia potestas ejus nullatenus vincitur. Ipse est enim qui omnia quæcumque voluit fecit in cælo, & in terra, in mari, & in omnibus abyssis, & cujus voluntati nemo resistit. Verum namque est, quod de se testatus est Filius, [b] quia in vivificandis nullum initium humanæ voluntatis exspectat, sed ipsam voluntatem bonam faciendo vivificat. Hoc in majoribus. Parvulos autem, in quibus needum potest bona voluntas fieri, solius gratiæ facit operatione salvari.

Psal. 134.

[b] al. add. quia quos vult vivificat, ex Joan. 5. 21.

XXIII. Liberum vero arbitrium, quod fuit in primo homine sanum ante peccatum, nec in filiis Dei propria quidem infirmitate concutitur, sed majore divini muneris gratia sublevatur.

XXIV. Quæstionem vero animarum, aut tacitam debemus relinquere, aut sine contentione tractare: quia sive ex propagine veniant, sive novæ singulis corporibus fiant, (quod sanctarum scripturarum auctoritas non manifeste pronunciat,) cum cautela debet inquiri: maxime quod sine fidei detrimento potest a fidelibus ignorari.

XXV. Illud præcipue observandum est & tenendum, parvulorum animas nexu peccati originalis obstrictas, omnibusque necessarium esse sancti baptismatis sacramentum; quo dimittitur peccati originalis vinculum, & amissa in primo homine per secundum hominem recipitur adoptio filiorum.

XXVI. Vos itaque, dilectissimi fratres, per gratiam Dei estote stabiles, & immobiles: ac tenentes veram fidem, exhibete fratribus aliter sentientibus caritatem, nec de aliquo desperetis: quia qui hodie veritatem in aliquo non agnoscit, potest cras Deo revelante cognoscere. *Deo enim subest, cum volet, posse.* Oremus ergo pro eis, ut Dominus operetur in eis. Exhibeamus eis bonam voluntatem, de qua nos possumus habere mercedem: scientes quoniam in conspectu Dei quisquis de numero prædestinatorum fuerit, non peribit; & in omnibus voluntas omnipotentis implebitur, ut per gratiam salvi fiant, & agnitionem veritatis, Domino illuminante, percipiant.

Sap. 12. 18.

XXVII. Præ omnibus studium gerite, libros sancti Augustini, quos ad Prosperum & Hilarium scripsit, memoratis fratribus legendos ingerere. Quorum mentionem beatæ memoriæ Hormisda sedis Apostolicæ gloriosus antistes in epistola, quam consulenti se sancto fratri consacerdotique nostro Possessori rescripsit, cum magno præconio catholicæ laudis inseruit. Cujus hæc verba sunt: *De arbitrio tamen libero & gratia Dei, quid Romana, hoc est, catholica sequatur & servet ecclesia, licet in variis libris beati Augustini, & maxime ad Prosperum & Hilarium abunde possit agnosci; tamen & in scriniis ecclesiasticis expressa capitula continentur.*

XXVIII. Hæc itaque, dilectissimi fratres, interrogantibus vobis, breviter communi voluimus respondere rescripto. Ceterum unus ex nobis, in quantum Dominus servis suis recti gratiam dignatur donare sermonis, illis omnibus, quæ memoratos fratres adversus gratiam, & prædestinationem intimastis, vel sentire, vel dicere, tribus libris vestro nomine dedicatis sufficienti disputatione respondit: quique adversus duos libros Fausti Galli septem libros edidit: quos cum recensueritis, agnoscetis protinus, quemadmodum memorati Fausti commenta veritati contraria catholicæ fidei penitus inimica discussio prodidit, ratio manifesta convincit, auctoritas divina compressit, & præcedentium patrum consona prorsus attestatio confutavit.

Fulgentius in libris de veritate prædestin. & gratiæ. — Idem in libris contra Faustum.

XXIX. Speramus autem in Domino quoniam gratiæ suæ ita subsidium largietur, ut & bene sentientibus [a] tribuat augmentum, & aliter quam oportet credentibus donet agnoscendæ veritatis intuitum. Ipsa enim facit gratiæ suæ participes, quos prædestinavit ad vitam: ut in omnibus bonis suis humanæ arbitrium voluntatis gratiæ Dei subjiciant, & ab ipso sibi cognoscant descendere omne datum optimum, & omne donum perfectum: sciant etiam ab ipso exspectandum semper auxilium, qui prædestinatis suis & gratiam, & perseverantiam donat: ut gratiam pro gratia, donum vitæ perennis accipiant.

[a] al. sanctæ scientiæ tribuat.

INCIPIUNT DECRETA JOANNIS PAPÆ.

I.

AD ZACHARIAM ARCHIEPISCOPUM.

Hanc epistolam cum sequenti supposititiam multa evincunt. Est utraque in Collectione Isidori.

De non accusandis episcopis.

Joannes urbis Romæ episcopus, Zachariæ archiepiscopo salutem.

EXigit dilectio tua, frater carissime, præceptum Apostolicæ [a] sedis, in quo patrum decreta consentiunt: quod nec tibi, nec ulli recte viventium & credentium sacerdotum, negare fas esse credimus. Et licet tibi pro merito [b] & honore sacerdotii, quo polles, vivendi & docendi ecclesiasticæ regulæ [c] nota sint omnia; tamen quia Romanæ ecclesiæ normam atque auctoritatem magnopere postulasti, scriptis tuis breviter respondere [d] curavimus. De occultis [e] enim cordis alieni temere judicare, iniquum est: & eum, cujus non videntur opera nisi bona, peccatum est ex suspicione reprehendere. Oves ergo quæ pastori suo commissæ fuerint, eum nec reprehendere, nisi a recta fide exorbitaverit, debent: & nullatenus accusare possunt: quia facta pastorum oris gladio ferienda non sunt, quamquam recte reprehendenda videantur. Ideo ista dicimus, quia in scriptis vestris reperimus, quosdam episcopos vestris in partibus a propriis ovibus accusatos; aliquos videlicet ex suspicione, & aliquos ex certa ratione: & idcirco quosdam suis esse rebus exspoliatos, quosdam vero a propria sede pulsos. Quos scias nec ad synodum comprovincialem [f], nec ad generalem posse convocari, nec in aliquo dijudicari, antequam cuncta, quæ eis ablata sunt, legibus potestati eorum redintegrentur. Prius ergo oportet omnia illis legibus redintegrari, & ecclesias quæ eis sublatæ sunt, cum omni privilegio suo restitui; & postmodum non sub [g] angusti temporis spatio, sed tantum temporis spatium eis indulgeatur, quantum exspoliati vel expulsi esse videntur, antequam ad synodum convocentur: & ab omnibus quisque suæ provinciæ episcopis audiatur.

Nam nec convocari ad causam, nec dijudicari potest exspoliatus vel expulsus: quia non est privilegium, quo exspoliari possit jam nudatus. Unde & antiquitus decretum est: Omnes possessiones, & omnia sibi sublata, atque fructus cunctos ante litem [h] contestatam, perceptor vel primas possessori restituat. Et alibi scriptum habetur: Ille qui per violentiam pertulit, universa in statu quo fuerant, recipiat; & quæ [i] possidet, securus teneat. Et alibi in synodalibus patrum decretis, & regum edictis legitur statutum: Redintegranda sunt omnia exspoliatis vel ejectis episcopis præsentialiter ordinatione pontificum; & in eorum, unde abscesserunt [k], potestatem funditus revocanda, quacumque conditione temporis, aut dolo, aut captivitate, aut virtute majorum, aut per quascumque injustas causas, res ecclesiæ vel proprias, aut substantias suas perdidisse noscuntur, ante accusationem, aut regularem ad synodum [l] vocationem eorum, & reliqua. Est etiam in antiquis ecclesiæ statutis decretum, ut qui aliena invadit, non exeat impunitus, sed cum multiplicatione omnia restituat. Unde & in evangelio scriptum est: *Quod si aliquid defraudavi, reddo quadruplum.* Et in legibus sæculi cautum habetur: Qui rem subripit alienam, illi, cujus res directa est, in undecuplum, quæ sublata sunt, restituat. Et in lege divina legitur: *Maledictus omnis, qui transfert terminos proximi sui. Et dicet omnis populus, Amen.*

Talia ergo non præsumantur absque ultione, nec exerceantur absque sua damnatione. Tu vero, frater carissime, hæc vide ne transgrediaris: & reliquos episcopos, tam tuæ curæ commissos, quam & alios firmiter tenere doceto, quia transgredi apostolica statuta absque transgressoris gradus periculo nullatenus possunt. Inimicis vero [m] accusatoribus, vel de inimici domo prodeuntibus, seu qui cum inimicis morantur, non credatur: ne irati nocere cupiant, ne læsi se velint ulcisci. Hi quoque rejiciendi sunt, non approbandi. Hæc, carissime, tene, & prohibita semper cave. Illud adimplere stude, quod bene ad Jesum filium Sirach dictum est: *Usque ad mortem certa pro veritate, & semper Dominus Deus tuus pugnabit pro te.* Hujus ergo rei gratia vobis & nobis sancta commissa est ecclesia, ut pro omnibus [n] laboribus, & cunctis opem ferre non negligamus: quoniam *dum fortis armatus custodit atrium suum, in pace sunt omnia quæ possidet.* Ideoque tanta urgente necessitate, summopere vestra apostolicaque auctoritate, & reliquos episcopos oportet reprimere infestos, relevare oppressos, ut absque gravi, Domino auxiliante, difficultate, ipsi gratanter omni tempore sacrificare [a] mereamur illæsi. Ad vos [b] quoque me reverti cogit propositi operis amica conditio, qui melioribus hactenus [c] operam volui navare sermonibus, dum talem rationem exigit toxicata necessitas. Mandati cælestis habitatio nos aut miscet, aut separat. Nec interest, quæ intervalla nos segregent, si una in [d] supernæ mansionis clave retinemur. Nec vobis tales nocere valebunt, si invicem adjutorium ferre non distuleritis. Inauditum autem genus sacrilegii est; quod mentitæ religionis [e] honorem præfixi æmuli colorant. Dehonestat enim venerandi reverentiam nominis, qui adjutorem se in his quæ in Deum jactat commissa pollicetur. Contumeliæ genus est, quasi in solatio adesse [f] sublimi, juxta Apostolum: *Tu quis es, qui judicas alienum servum?* Quid auribus imperitis illudunt, & graviorem vindictæ speciem faciunt esse, quam culpæ? Si odium habent, excessibus [g] emendent. Cur ergo liberius condemnant scelera, quam vitant? Sui profecto impugnator est omnis qui patres insequitur, aut detrahere non formidat. Nihil est enim in quo inimicorum tela, Domino opem ferente, superare non valeatis: si juxta Veritatis vocem, *Talem qualem Dominus præcepit, habueritis dilectionem ad invicem.* Data xv. Kalendas Novembris, Maximo & Olybrio viris clarissimis Consulibus.

Anno Christi 516.

Marginal notes: a *Zachar. epist. 1.* b *Innoc. epist. 2.* c al. notæ sint per omnia. d al. non denegavimus. e *Prosper. sent. 21.* *Quæ sequuntur usque ad finem epistolæ habentur in decr. 2. Eusebii, tom. 1. Concil.* f *III Quæst. 5.* Oves quæ. *II. Quæst. 2.* In scripturis vestris. *Horum pleraque sunt in Concil. V. Rom. sub Symmacho, pag. 914.* *III Quæst. 2.* Prius ergo. g al. angusto. h al. constitutam. i al. possedit. *4. III Quæst. 1.* Redintegranda. k al. dominium. l al. convocationem, &c. *Luc. 19.* *12. XII. Quæst. 2.* In legibus sæculi cautum. *Deut. 27.* m *Verba ejusdem Concil. V. sub Symmacho, pag. 914. 915.* *Eccli. 4.* n al. laborantibus. *Luc. 11.* — a al. mereantur. b *Ennodius in apologia pro eodem Symmacho.* c al. opera vobis narrare. d al. superna mansione. e al. honore. *Rom. 14.* f *Forte, sublimis.* g *Forte, emendent.* *Joan. 13.*

II.

AD EPISCOPOS ITALIÆ.

De Theodorico rege, atque de fide catholica adversus Arrianos defendenda: deque ecclesiis eorum sacro ritu consecrandis, & divino cultui reconciliandis.

Ex Collectione Isidori.

Joannes episcopus, omnibus per provinciæ Italiæ constitutis episcopis, in Domino salutem.

SÆpissime multo [h] jam experimento didici, sanctum pietatis vestræ studium circa religionem Christianam gloriosis crescere & dilatari augmentis: & fides recta, quæ non solum me, sed omnes Domini sacerdotes consolatur & roborat, vestris in mentibus & operibus per sacerdotale agnoscitur opus & dilatatur.

Quapropter, fratres, hortor vos & moneo, contra Arrianam perfidiam, quæ olim non semel, sed sæpe damnata est, & modo in quibusdam reviviscit, armari gladio Spiritus sancti, ut eam ita, adminiculante divina gratia, opprimere & exstirpare valeamus, ut nec radix ejus in posterum inveniatur. Ecclesias vero Arrianorum ubicumque inveneritis, catholicas eas divinis precibus & operibus absque ulla mora consecrate: quia & nos, quamdiu fuimus Constantinopoli, tam pro religione catholica, quam & pro regis Theodorici causa & negotiis, suadente atque hortante, Arrianosque exstirpante piissimo atque Christianissimo Justino orthodoxo Imperatore, quascumque illis in partibus eorum [i] ecclesias reperire potuimus catholicas eas Domino opem ferente, consecravimus. Et quamquam prædictus Theodoricus rex, eorum peste tactus intrinsecus, & obvolutus extrinsecus, nos & omnem regionem nostram perdere, & gladio & igne consumere minetur, nolite tamen propterea deficere: sed viriliter in agro Dominico elaborate studete, & juxta Veritatis vocem, *Nolite timere eos qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere: sed potius eum timete, qui potest & animam & corpus mittere in gehennam.* Et egregius gentium Apostolus inquit: *Non enim nosmetipsos prædicamus, sed Jesum Christum Dominum nostrum, nos autem servos vestros per Jesum: quoniam Deus, qui dixit de tenebris lumen splendescere, ipse illuxit in cordibus nostris ad illuminationem scientiæ claritatis Dei in faciem Christi Jesu. Habemus autem thesaurum istum in vasis fictilibus, ut sublimitas sit virtutis Dei, & non ex nobis. In omnibus tribulationem patimur, sed non angustiamur: aporiamur, sed non destituimur: persecutionem patimur, & non derelinquimur: dejicimur, & non perimus: semper mortificationem Jesu Christi in corpore nostro circumferentes, ut & vita Jesu in corporibus nostris manifestetur. Semper enim nos, qui vivimus, in mortem tradimur propter Jesum, ut & vita Jesu*

Marginal notes: h *S. Leo epist. 10.* i *Gregorius Turonensis eadem fere habet cap. 40. libri de gloria mar yrum.* k al. vestrum. *Matth. 10.* *2. Cor. 4.*

manifestetur in carne nostra mortali. Ergo mors in nobis operatur, vita autem in vobis. Habentes autem eumdem spiritum fidei, sicut scriptum est: Credidi propter quod locutus sum: & nos credimus, propter quod & loquimur: scientes quoniam qui suscitavit Jesum, & nos cum Jesu suscitabit, & constituet vobiscum. Omnia enim propter vos, ut gratia abundans per multas gratiarum actiones, abundet in gloriam Dei. Propter quod non deficimus. Sed licet is qui foris est noster homo corrumpatur, tamen is qui intus est, renovatur de die in diem. Id enim, quod in præsenti est momentaneum & leve tribulationis nostræ, supra modum in sublimitate æternum gloriæ pondus operatur in nobis: non contemplantibus nobis quæ videntur, sed quæ non videntur. Quæ videntur enim, temporalia sunt: quæ autem non videntur, æterna sunt. Scimus enim, quoniam si terrestris domus nostra hujus habitationis dissolvatur, quod ex Deo ædificationem habemus, domum non manufactam, æternam in cælis. Nam & in hoc ingemiscimus, habitationem nostram, quæ de cælo est, superindui cupientes: si tamen vestiti, & non nudi inveniamur. Nam & qui sumus in hoc tabernaculo, ingemiscimus gravati, eo quod nolumus spoliari, sed supervestiri; ut absorbeatur, quod mortale est, a vita. Qui autem efficit nos in hoc ipsum, Deus, qui dedit nobis pignus Spiritus. Audientes igitur semper, & scientes quoniam dum sumus in hoc corpore, peregrinamur a Domino: (per fidem enim ambulamus, & non per speciem) audemus autem, & bonam voluntatem habemus, magis peregrinari a corpore, & præsentes esse ad Deum: & ideo contendimus, sive absentes sive præsentes, placere ei. Omnes enim nos manifestari oportet ante tribunal Christi, ut referat unusquisque propria corporis, prout gessit, sive bonum, sive malum. Scientes ergo timorem Domini, hominibus suademus, Deo autem manifesti sumus; spero autem & in conscientiis vestris manifestos nos esse. Non iterum nos commendamus vobis, sed occasionem damus vobis gloriandi pro nobis, ut habeatis ad eos, qui in facie gloriantur, & non in corde. Sive enim mente excidimus, Deo; sive sobrii A *sumus, vobis. Caritas enim Christi urget nos: æstimantes hoc, quoniam si unus pro omnibus mortuus est, ergo omnes mortui sunt, & pro omnibus mortuus est Christus: ut & qui vivunt, jam non sibi vivant: sed ei qui pro ipsis mortuus est, & resurrexit. Itaque nos ex hoc neminem jam novimus secundum carnem: & si agnovimus secundum carnem Christum, sed nunc jam non novimus. Si qua ergo in Christo nova creatura, vetera transierunt: ecce facta sunt omnia nova. Omnia autem ex Deo, qui reconciliavit nos sibi per Christum, & dedit nobis ministerium reconciliationis: quoniam quidem Deus erat in Christo, mundum reconcilians sibi, non reputans illis delicta ipsorum, & posuit in nobis verbum reconciliationis. Pro Christo ergo legatione fungimur, tamquam Deo exhortante per nos. Obsecramus pro Christo, reconciliamini Deo. Eum, qui non noverat peccatum, pro nobis peccatum fecit, ut nos efficeremur justitia Dei in ipso. Adjuvantes autem exhortamur, ne in vacuum gratiam Dei recipiatis. Ait enim: Tempore accepto exaudivi te, & in die salutis adjuvi te. Ecce nunc tempus acceptabile, ecce nunc dies salutis.* B *Nemini dantes ullam offensionem, ut non vituperetur ministerium nostrum, sed in omnibus exhibeamus nosmetipsos sicut Dei ministros, in multa patientia, in necessitatibus, in angustiis, in plagis, in carceribus, in seditionibus, in laboribus, in vigiliis, in jejuniis, in castitate, in scientia, in longanimitate, in suavitate, in Spiritu sancto, in caritate non ficta, in verbo veritatis, in virtute Dei, per arma justitiæ a dextris & a sinistris, per gloriam & ignobilitatem, per infamiam & bonam famam: ut seductores, & veraces: sicut qui ignoti, & cogniti: quasi morientes, & ecce vivimus: ut castigati & non mortificati: quasi tristes, semper autem gaudentes: sicut egentes, multos autem locupletantes: tamquam nihil habentes, & omnia possidentes. De cetero, fratres, gaudete; perfecti estote; exhortamini; pacem habete, ut Deus pacis & dilectionis sit semper vobiscum. Amen.*
Data III. Idus Junii, Maximo & Olybrio viris clarissimis Consulibus.

2. Cor. 5.

2. Cor. 6.

Mendosa hæc quoque temporis adnotatio.

Anno Christi 524.

CONCILIUM ILERDENSE
OCTO EPISCOPORUM.

Ex Collectione Isidori, editione Garsiæ Loaisa, & perampla Collectione Canonum manuscripta, ex Bibliotheca Collegii Parisiensis Societatis JESU.

TITULI CANONUM.

I. *De his qui altario ministrant, ut a sanguine hominis abstineant.*
II. *De his qui abortum faciunt, vel natos suos exstinguunt.*
III. *De monachis, ut clerici ordinentur cum voluntate abbatis: & quæ monasterio offeruntur, non auferantur: & de basilicis quas laici fecerint.*
IV. *De incestis, ut quamdiu in scelere sunt, inter catechumenos habeantur.*
V. *De his qui altario serviunt, si subito carnis fragilitate corruerint.*
VI. *De eo qui viduæ pœnitenti, vel religiosæ virgini stuprum intulerit.*
VII. *De his qui sacramento se obligant, ne ad pacem redeant.*
VIII. *Si clericus servum vel discipulum de ecclesia traxerit, ut pœnitentiam agat.*
IX. *De his qui rebaptizati sunt, quantum pœniteant.*
X. *De his qui jubente episcopo, commissa culpa, ab ecclesia exire contemnunt.*
XI. *De clericis qui in mutuam cædem prorumpunt.*
XII. *De his qui contra canones ordinati sunt, ut deponantur.*
XIII. *De catholicis, qui filios suos baptismati hæreticorum dederunt.*
XIV. *De catholicis, ut cum rebaptizatis non conversentur.*
XV. *Ut clerici cum extraneis mulieribus non habitent.*
XVI. *Si sacerdos moritur, quid de rebus ecclesiæ observetur.*

C

SYNODUS HABITA IN CONVENTU ILERDENSI,
[a] anno quindecimo Theuduredi [b] regis, sub die octavo [c] mensis Augusti.

CANONES.

I.

DE his clericis, qui in obsessionis necessitate positi fuerint, id statutum est, ut qui altario mini- D strant, & Christi [d] sanguinem tradunt, vel vasa sacro officio deputata contrectant, ut ab omni humano sanguine, etiam hostili abstineant. Quod si in hoc inciderint, duobus annis, tam officio, quam communione priventur: ita ut his duobus annis, vigiliis, jejuniis, orationibus, & eleemosynis, pro viribus, quas Dominus donaverit, expientur: & ita demum officio, vel communioni reddantur: ea tamen ratione servata, ne ulterius ad officia potiora promoveantur. Quod si infra præfinitum tempus negligentiores circa salutem E suam exstiterunt, protelandi ipsius pœnitentiæ tempus in potestate maneat sacerdotis.

II.

Hi vero qui male conceptos ex adulterio fetus, vel editos necare studuerint, vel in uteris matrum potionibus aliquibus colliserint, in utroque sexu adulteris, post septem annorum curricula, communio tribuatur: ita tamen, ut omni tempore vitæ suæ, fletibus, & humilitati insistant. Si vero clerici fuerint, officium eis ministrandi recuperare non liceat; attamen

[a] *al.* in basilica S. Eulaliæ
[b] *al.* domni nostri Theudi.
[c] *al.* Idus.

16. Dist. 50. De his clericis qui.

[d] *ms.* corpus & sanguinem

Ivo parte 6. cap. 102. ubi ita legitur: De illis mulieribus, quæ male conceptos ex adulterio, &c. *Exstat apud eumdem parte 10. capite 180.*

ANNO CHRISTI 524.

in choro psallentium a tempore receptæ communionis intersint. Ipsis veneficis in exitu tantum, si facinora sua omni tempore vitæ suæ defleverint, communio tribuatur.

III.

De monachis vero id observari placuit, quod synodus Agathensis[a], vel Aurelianensis, noscitur decrevisse: hoc tantummodo adjiciendum; ut pro ecclesiæ utilitate, quos episcopus probaverit in clericatus officio, cum abbatis voluntate debeant ordinari. Ea vero quæ in jure monasterii de facultatibus offeruntur, in nullo diœcesana lege ab episcopis contingantur. Si autem ex laïcis quisquam a se factam basilicam consecrari desiderat, nequaquam sub monasterii specie, ubi congregatio non colligitur, vel regula ab episcopo non constituitur, eam a diœcesana lege audeat segregare.

[a] Canone 27. Concilii Agathensis. In ms. nulla mentio Aurelianensis. 16. XVI. Quæst. 1. Cum pro utilitate. 18. X Quæst. 1. Si ex laicis.

IV.

De his qui se incesta pollutione commaculant, placuit ut quousque in ipso detestando & illicito carnis contubernio perseverant, usque ad missam tantum catechumenorum in ecclesia admittantur: cum quibus etiam nec cibum sumere ullum Christianorum, sicut Apostolus jussit, oportet.

9. XXXV. Quæst. 2. & 3. De eis qui incesta. 1. Cor. 5.

V.

Hi qui altario Dei deserviunt, si subito in flenda carnis fragilitate corruerint, & Domino respiciente digne pœnituerint, ita ut mortificatio corpore cordis contriti sacrificium Deo offerant; maneat in potestate pontificis, vel veraciter afflictos non diu suspendere, vel desidiosos prolixiore tempore ab ecclesiæ corpore segregare; ita tamen, ut sic officiorum suorum loca recipiant, ne possint ad altiora officia ulterius promoveri. Quod si iterato, velut canes ad vomitum, reversi fuerint; non solum dignitate officii careant, sed etiam sanctam communionem, nisi in exitu, non percipiant.

5. Distinct. 50. Hi qui altario sancto, C. 2. XV. Quæst. 8. Hi qui altario Dei. Burchard. lib. 9. cap. 74. Ivo part. 15. cap. 77. Rabanus in pœnit. 1. Prov. 26. 2. Petr. 2.

VI.

Qui pœnitenti viduæ, vel virgini religiosæ vim stupri intulerit, si se ab eo sequestrari noluerit, pariter a communione & a Christianorum consortio segregetur. Si vero illa quæ vim pertulit, ad sanctam religionem redierit; in illo solo, quoadusque publice pœniteat, data sententia perseveret.

VII.

Qui sacramento se obligaverit, ut litigans cum quolibet ad pacem nullo modo redeat; pro perjurio, uno anno a communione corporis & sanguinis Domini segregatus, reatum suum eleemosynis, fletibus, & quantis potuerit jejuniis abluat: ad caritatem vero, quæ operit multitudinem peccatorum, celeriter venire festinet.

11. XXII. Quæst. 4. Qui sacramento se obligaverit. 1. Petr. 4.

VIII.

Nullus clericorum servum, aut discipulum suum, ad ecclesiam confugientem, extrahere audeat, vel flagellare præsumat: quod si fecerit, donec digne pœniteat, a loco, cui honorem non dedit, segregetur.

19. XVII. Quæst. 4. Nullus clericorum servum.

IX.

De his qui in prævaricatione [b] rebaptizati, sine aliqua necessitate vel tormento delapsi sunt, placuit ut circa eos illa Nicænæ synodi statuta serventur, quæ de prævaricatoribus censita esse noscuntur; id est, ut septem annis inter catechumenos orent, & duobus inter catholicos; & postea moderatione & clementia episcopi, fidelibus in oblatione & eucharistia communicent.

[b] rebaptismi, ut quidam vetus codex habet. Can. 10 Nicænæ synodi.

X.

Qui jubente sacerdote, pro quacumque culpa, ab ecclesia exire contempserit, pro noxa contumaciæ tardius recipiatur ad veniam.

11. XI. Quæst. 3. Qui jubente sacerdote.

XI.

Si qui clerici in mutuam cædem proruperint, prout dignitas officiorum in tali excessu contumeliam pertulerit, a pontifice districtius vindicetur.

XII.

Qui contra decreta canonum, indiscrete clericos usque nunc ordinaverint, eis Dominus, vel sancta ecclesiastica caritas ignoscat: amodo vero, si in tali ausu proruperint; decretum canonum, quod circa eorum personas statutum est, id est, ut nullum ordinare audeant, observetur; vel qui deinceps ordinati fuerint, deponantur: hi vero qui tales hactenus ordinati sunt, nullo tempore promoveantur.

XIII.

Catholicus qui filios suos in hæresi baptizandos obtulerit, oblatio illius in ecclesia nullatenus recipiatur.

XIV.

Cum rebaptizatis fideles religiosi, nec in cibo, participent.

Ivo part. 1. cap. 249. apud quem male legitur; cum rebaptizatis religiosi participent.

XV.

Familiaritatem extranearum mulierum, licet ex toto sancti patres antiquis monitionibus præceperint [a] ecclesiasticis evitandam; id nunc tamen [b] nobis visum est, ut qui talis probabitur, si post primam & secundam commonitionem se emendare neglexerit, donec in vitio perseverat, officii sui dignitate privetur. Quod si se, Deo juvante, correxerit, sancto ministerio restauretur.

[a] ms. clericis. [b] ms. nobiscum.

XVI.

Licet de re hujusmodi, quam constituere salubri ordinatione decrevimus, prisca auctoritas canonum nequaquam siluerit; sed evidenti sanctione præceperit, ut cujuscumque ecclesiæ, pontifice defuncto, non passim pro libitu suo de earum rerum direptione, quas obiens derelinquit, quisquam irruat, domumque subvertat; sed sacerdos qui exsequiarum tempore adest, omnia quæ ad utilitatem & conservationem pertinent, debeat diligenti circumspectione munire: tamen quia hæc ipsa sanctio (quod pejus est) a multis clericis cognoscitur violari: ita ut occumbente sacerdote, expectorato affectu, totaque disciplinæ severitate posthabita, immaniter quæ in domo pontificali reperiuntur, [c] invadunt & abradunt: ideo nunc hæc, hujus placiti vel constituti inter nos censura, placuit custodiri; ut defuncto antistite, vel etiam adhuc in supremis agente, nullus clericorum cujuslibet ordinis, officii, gradusve sit, quidquam de domo auferre præsumat; vel de utilitate, quæ instrumenti domus esse noscitur, id est, mobili, & immobili rei ecclesiasticæ, conetur invadere; nihil furto, nihil vi, nihil dolo supprimens, auferens, atque abscondens: sed is cui domus commissa est, subjunctis sibi, cum consilio cleri, uno vel duobus fidelissimis, omnia usque ad tempus pontificis substituendi debeat conservare, vel his, qui in domo inveniuntur, clericis consuetam alimoniam administrare. Substitutus autem antistes, suscepta ea, prout decessor suus ordinavit, vel huic Deus imperavit, uti cum his debeat, quos cognoverit disciplinæ & caritati decessoris sui fideliter paruisse. Quod si quisquam post hæc cujuslibet ordinis, ut superius dictum est, clericus, quacumque occasione, de domo ecclesiæ, vel de omni facultate quidpiam probatus fuerit abstulisse, vel forsitan dolo aliquo suppressisse; reus sacrilegii, prolixiori anathemate condemnetur; & vix quoque peregrina ei communio [d] concedatur. Quia durum est, ut hi, quos constat in servitio Domini cum primæ sedis antistite desudasse, illorum qui suarum rerum incubatores, vel utilitatibus servientes atque vacantes fuisse noscuntur, despecti aliquatenus crucientur.

[c] al. invadant & abradant. 12. XII. Quæst. 2. Illud hujus placiti. Idem in Concilio Valentino cap. 2.

[d] Hic libri quidam editi addunt animæ: male. Non est enim in mss. neque in veteribus editionibus.

SUBSCRIPTIONES EPISCOPORUM.

Sergius, in Christi nomine episcopus, has constitutiones, secundum quod nobis cum fratribus nostris, Deo inspirante, complacuit, relegi & subscripsi.

Justus, in Christi nomine episcopus, his constitutionibus interfui, & subscripsi.

Casonius, in Christi nomine episcopus, his constitutionibus interfui, & subscripsi.

Joannes, in Christi nomine episcopus, his constitutionibus interfui, & subscripsi.

Paternus, in Christi nomine episcopus ecclesiæ catholicæ Barcinonensis acquievi, & subscripsi.

Maurelio, in Christi nomine ecclesiæ Dertosanæ episcopus, his constitutionibus interfui, & subscripsi.

A Taurus, in Christi nomine ecclesiæ Agarensis episcopus, his constitutionibus interfui, & subscripsi.

Februarius, in Christi nomine episcopus ecclesiæ Ilerdensis, his constitutionibus interfui, & subscripsi.

Gratus, in Christi nomine presbyter, directus a domino meo Stafilio episcopo, his constitutionibus interfui, & subscripsi.

Canones alios quosdam Ilerdensi Concilio tribuunt Burchardus, Yvo, & Gratianus: hæc duo præterea decreta Surius edidit ex vetusto codice manuscripto.

Episcopi, presbyteri, diaconi relicta, si maritum acceperit, in fine non communicet.

Quod non oporteat Christianos euntes ad nuptias plaudere vel saltare, sed venerabiliter cœnare vel prandere, sicut Christianos decet.

ANNO CHRISTI 524.

CONCILIUM VALENTINUM

HISPANIÆ

sex Episcoporum, habitum anno XV. Theodorici Regis.

TITULI CAPITULORUM.

Ex collectione Isidori.

I. *Ut evangelium post Apostolum legatur.*

II. *Ut defuncto episcopo, de rebus ipsius vel ecclesia, nullus quidquam præsumat.*

III. *Ut propinqui morientis episcopi de rebus ejus nihil usurpent, sine metropolitani & comprovincialium conscientia.*

IV. *De exsequiis morientis episcopi, & qualiter humetur.*

V. *De vagis, & inobedientibus clericis.*

VI. *Ut clericum alienum nullus ordinet: nec sit clericus, qui non spoponderit locum, ubi sit delegatus.*

CAPITULA.

I.

Anno decimoquinto Theodorici regis, sub die secundo Nonas Decembris, in nomine Domini nostri Jesu Christi, Valentiæ in concilio congregati, dum ecclesiasticas regulas tractaremus, antiquos canones relegentes, inter cetera, hæc censuimus observandum: ut sacrosancta evangelia ante munerum illationem in missam catechumenorum, in ordine lectionum, post Apostolum legantur: quatenus salutaria præcepta Domini nostri Jesu Christi, vel sermonem sacerdotis, non solum fideles, sed etiam catechumeni, ac pœnitentes, & omnes, qui ex diverso sunt, audire licitum habeant. Sic enim pontificum prædicatione audita, nonnullos ad fidem attractos evidenter scimus.

Can. 18. Arausic. I.

II.

Hoc etiam placuit, ut episcopo ab hoc sæculo, jubente Domino, accersito, clerici ab omni omnino supellectili, vel quæcumque sunt in domo ecclesiæ, vel episcopi, in libris, in speciebus, utensilibus, vasculis, frugibus, gregibus, animalibus, vel omni omnino re rapaces manus abstineant, & nihil latronum more diripiant. Qui si nec canonum auctoritate cohibiti fuerint; omnia, quæ pervaserint, metropolitani, vel omnium comprovincialium sacerdotum districtione coacti, in pristinum statum reddere integra cogantur: ut nihil antistiti, vel dispensatori futuro necessariorum, sub hac justa constitutione, depereat. Quod ut confidentius, justitia manente, servetur, secundum B Regensis synodi constituta, episcopo a corpore recedente, vicinior illi accedat episcopus; qui ex more exsequiis celebratis, statim ecclesiæ ipsius curam districtissime gerat; ne quid ante ordinationem futuri pontificis inhiantium clericorum subversioni, vel direptioni jam liceat. Ita ut de repertis omnibus inspectior censitio, descriptioque fidelissima (si fieri potest) intra octavas defuncti, sub diligentia præsentis episcopi, peragatur. Dehinc ad metropolitani notitiam habita ordinatio, vel descriptio deferatur: ut ejus electione talis persona ordinandæ domus ecclesiasticæ procuretur, quæ vel consueta clericis stipendia dispenset, & creditarum sibi rerum (si forsitan tarditas in episcopo ordinando successerit) C metropolitano congruis temporibus reddere possit rationem: ut sub hac salubri constitutione, clerici stipendiis suis omnino contenti, labores non diripiant episcopi decedentis; & in vacuam ecclesiæ domum futurus pontifex, non sine dolore succedat: sed magis de prædecessoris sui dimisso possit & ipse gaudere, & aliis ministrare.

Can. 6. Regensis synodi.

III.

Simili quoque modo, parentibus & propinquis D decedentis episcopi, si intestatus obierit, denuntietur, ut sine metropolitani, vel comprovincialium sacerdotum conscientia, nihil de rebus defuncti occupare pertentent; ne forte in hereditariis rebus etiam aliqua ad ecclesiam pertinentia, vel permixta usurpent: sed aut usque ad ordinationem futuri exspectent antistitis: aut certe, si longum fuerit, ad metropolitani (ut dictum est) ordinationem recurrant. Si quis autem immemor divini timoris contra hæc sancita synodica clericus quisquam vel laïcus venire improba mente tentaverit, & communione & consortio privetur E ecclesiæ: quia durum est, ut ad illam conveniat, quam exspoliare non metuit. Nisi forte spiritu meliori correctus, dum a præsumptione cessaverit, recuperet indulgentiam. Si autem rationabiliter modesteque unusquisque repetit quod sibi jure debetur; ei, absque aliqua animadversione, a metropolitano, vel cui injunxerit, aut res, aut ratio non negetur. Hoc etiam omnes canone constringendi, qui in præteritum res ecclesiæ, vel episcopi usurpantes diripuerint.

IV.

Illud etiam provido concilio decretum est, ut quia

sæpe sanctorum antistitum, per absentiam commendatoris episcopi, exsequiæ differuntur; ita ut veneranda pontificis membra, dum tardius funerantur, injuriæ omnino subjaceant; episcopus, qui post mortem fratris ad sepeliendum eum solet invitatus occurrere, infirmum magis, & adhuc in corpore positum, admonitus visitare non differat: ut aut de relevatione consacerdotis amplius gaudeat; aut certe de ordinatione domus suæ fratrem admoneat, ejusque probabilem voluntatem in effectum transmittat: ac recedentem a sæculo, post oblatum in ejus commendatione sacrificium Deo, mox sepulturæ tradat diligentissime, & superius constituta canonica non differat adimplere. Si autem, ut fieri solet, antistes obitu repentino discesserit, & conlimitanei sacerdotes de longinquo minime adesse potuerint, uno die tantum cum nocte exanimatum corpusculum sacerdotis maneat; nec sine fratrum ac religiosorum frequentia, vel psallentium excubatione servatum: a presbyteris cum omni diligentia, in loculo conditum seorsum, non statim humetur, sed honorifice commendetur; donec sine mora, invitato undecumque pontifice, ab ipso, ut condecet, solenniter tumuletur: ut & injuriæ tollatur occasio, & mos antiquus in sepeliendis sacerdotibus observetur.

V.

Hoc etiam placuit, ut vagus atque instabilis clericus, sive etiam in diaconi ministerio, vel presbyteri officio constitutus, si episcopi, a quo ordinatus est, præceptis non obedierit, ut in delegata sibi ecclesia officium dependat assiduum; quousque in vitio permanserit, & communione, & honore privetur.

VI.

Ut nullus alienum clericum, secundum decreta canonum, sine consensu episcopi sui, audeat ordinare. Sed nec illum sanctorum sacerdotum quispiam ordinet, qui localem se futurum primitus non spoponderit: ut per hoc nullus a regula vel disciplina ecclesiastica deviare permittatur impune.

SUBSCRIPTIONES EPISCOPORUM.

Celsinus, in Christi nomine episcopus, hæc capitula subscripsi.
Justinus, in Christi nomine episcopus, hæc capitula subscripsi.
Reparatus, in Christi nomine episcopus, hæc capitula subscripsi.
Scrabius, in Christi nomine episcopus, hæc capitula subscripsi.
Benagius, in Christi nomine episcopus, hæc capitula subscripsi.
Ampelius, in Christi nomine episcopus, hæc capitula subscripsi.
Sallustius archidiaconus, vicarius domini mei Marcellini episcopi, subscripsi.

ANNO CHRISTI 524.

CONCILIUM ARELATENSE IV.

CONSTITUTIO SANCTORUM EPISCOPORUM,

qui in civitate Arelatensi ad dedicationem basilicæ S. Mariæ convenerunt, VIII. Idus Junias, Opilione V. C. Consule, id est, anno Christi DXXIV.

Ex editione Sirmondi, qui quartum appellavit, cum in mss. tertium appelletur. Contulit ille cum mss. Rem. Lugd. Arel. Pithœano. Nos cum mss. Collegii Parisiensis Societatis JESU, annorum (ut æstimant plerique) amplius 800. aliisque: & cum alia perantiqua Collectione Canonum, quæ ibidem est.

TITULI CANONUM.

I. *Ut diaconus ante viginti quinque annos, & sacerdos ante triginta non ordinetur.*
II. *Ut laicus ante annum conversionis non ordinetur.*
III. *Ut pœnitentes & digami non ordinentur.*
IV. *Ut qui clericum alienum susceperit, communione privetur.*

PRÆFATIO.

Cum in voluntate Dei ad dedicationem basilicæ sanctæ Mariæ in Arelatensi civitate sacerdotes Domini convenissent, congruum eis & rationabile visum est, ut primum de observandis canonibus attentissima solicitudine pertractantes, qualiter ab ipsis ecclesiastica regula servaretur, salubri consilio definirent.

CANONES.

I.

Et quia in ordinandis clericis antiquorum patrum statuta non ad integrum, sicut expedit, observata esse cognoscuntur, ne forte quorumcumque importunis & inordinatis precibus sacerdotes Domini fatigentur, & ea quæ toties sunt præcepta transgredi compellantur; hoc inter se observandum esse definiunt, ut nullus episcoporum diaconum, antequam viginti quinque annos impleat, ordinare præsumat. Episcopatus vero, vel presbyterii honorem, nullus laïcus ante præmissam conversionem, vel ante triginta ætatis annos accipiat.

Ivo part. 5. cap. 70.

II.

Et licet de laïcis prolixiora tempora antiqui patres ordinaverint observanda; tamen quia crescente ecclesiarum numero, necesse est nobis plures clericos ordinare: hoc inter nos sine præjudicio dumtaxat canonum[a] convenit antiquorum, ut nullus metropolitanorum cuicumque laïco dignitatem episcopatus tribuat; sed nec reliqui pontifices presbyterii vel diaconatus honorem conferre præsumant, nisi anno integro fuerit ab eis præmissa conversio.

[a] mss. duo præter Paris. constitit.

7. Distinct. 28. Præterea placuit, ex Conc. Arelat. III.

III.

Nullus pœnitentem, nullus digamum, vel internuptarum maritum, in prædictis honoribus audeat ordinare. Et licet hæc jam prope omnium canonum statuta contineant; tamen ne cui sacerdotum supplicantum, sicut jam dictum est, importunitas vel suggestio iniqua subripiat, necesse fuit, ut nunc severiorem regulam sibi velint Domini sacerdotes imponere. Et ideo quicumque ab hac die, contra ea, quæ superius sunt comprehensa, clericum ordinare præsumpserit; ab hac die, qua hoc ei potuerit approbari, anno integro missas facere non præsumat. Quam rem si quis observare noluerit, & contra consensum fratrum faciens, missas celebrare præsumpserit, ab omnium fratrum caritate se noverit alienum: quia dignum est, ut severitatem ecclesiasticæ disciplinæ sentiat, qui to-

3. Distinct. 55. Nullus pœnitentem. Ms. Collectio Canonum, in Bibliotheca Paris. Soc. Jesu. Ex Concilio Arelatensi III cap. III. Nullus pœnitentem &c. Et ita Gratianus.

ties salubriter a sanctis patribus instituta observare contemnit.

IV.

Et si forte aliquis clericorum, regulam disciplinæ ecclesiasticæ subterfugiens, fuerit evagatus; quicumque eum susceperit, & non solum pontifici suo non reconciliaverit, sed magis defensare præsumpserit, ecclesiæ communione privetur.

21. Quæst. 5. Si forte aliquis. Collectio ms. Canonum ante laudata: Ex Conc. Arelat. III. cap. IV. Si forte aliquis.

SUBSCRIPTIONES EPISCOPORUM.

Cæsarius in Christi nomine episcopus definitionem hanc sanctorum fratrum meorum, vel meam, relegi & subscripsi. Not. sub die VIII. Idus Junias, Opilione viro clarissimo Consule: (tempore Liberii Præfecti.)

Inclusa parenthesi non fuere in ms. uno Paris. Aliter ea habet in Synodo titulo.

Contumeliosus episcopus consensi & subscripsi.
Philagrius episcopus consensi & subscripsi.
Prætextatus episcopus consensi & subscripsi.
Maximus episcopus consensi & subscripsi.
Julianus episcopus consensi & subscripsi.
Florentius episcopus consensi & subscripsi.
Item Florentius episcopus consensi & subscripsi.
Cyprianus episcopus consensi & subscripsi.
Montanus episcopus consensi & subscripsi.
Cælestinus episcopus consensi & subscripsi.
Porcianus episcopus consensi & subscripsi.
Eucherius in Christi nomine episcopus consensi & subscripsi.
Cataphronius presbyter, directus a domnis meis Agrœcio & Severo episcopis, consensi & subscripsi.
Desiderius presbyter, directus a domno meo Joanne episcopo, consensi & subscripsi.
Leontius presbyter, directus a domno meo Constantio episcopo, subscripsi.
Ego [a] Emeterius, directus a domno meo Gallicano episcopo, consensi & subscripsi.

[a] *ms. Emerius*

Habet alios quosdam canones Gratianus, quos vel Arelatensi tertio tribuit, vel Arelatensi tantum, nec quoto dicit: quos mutatis quibusdam verbis intelligas vel ex isto esse, vel ex Arelatensi primo, vel ex alio quopiam ignoto.

SYNODUS CARTHAGINIENSIS

SUB BONIFACIO EPISCOPO, ANNO DXXV.

Ex codice ms. Palatino, Bibliothecæ Vaticanæ; unde jussu Cardinalis Franc. Barberini ad P. Labbeum Roma missum est per P. Petrum Possinum. Citatur hoc Concilium in Concilio Carthag. sub Reparato, anno 535. deinde in vita S. Babolení Abbatis Fossatensis, sub anno 647. sed quia tot mendis scatet atque mendaciis, ut tametsi edita a Du-Chesnio fere integra, tomo 1. Script. Hist. Franc. tamen a Mabillonio sit neglecta, sæculo 2. Bened. pag. 590. Item citatur in privilegio San-Dionysiano Landerici, anno 658. & in privilegio Corbeiensi, anni 664. Denique in privilegio Emmonis episcopi Senonensis, pro Monasterio S. Petri apud Senonas, anno 657. apud Mabillonium, in sæculo 3. Benedict. parte 2. pag. 613. hoc Concilium indicari videtur, & tribui sancto Augustino, his verbis: Licet sancta Carthaginensis synodalis domni Augustini epistola jubeat abbates monachosque eorum libertatis privilegium, ut nec ullo potestatis vinculo ab episcopis detinere &c. *De hoc Concilio silent Ferrandus & Cresconius.*

ANno secundo gloriosissimi regis Hilderici, nonis Februariis, Carthagine, in secretario basilicæ sancti martyris Agilei, cum Bonifacius episcopus ecclesiæ Carthaginensis cum coëpiscopis suis diversarum provinciarum Africanarum, quorum nomina subscriptiones ostendunt, consedisset: adstantibus diaconis, Bonifacius episcopus dixit: Dies mihi omni festivitate jucundior plus de sacerdotum præsentia, quam de sole, resplendet. Benedico Domino, qui sinceritatem vestram meis litteris fecit tam faciliter obedire, meis quoque conspectibus tam decentius apparere; atque ad istius ecclesiæ venerabilem sedem, juxta priscam consuetudinem, pro fide & utilitate ecclesiæ convenite. Nunc profectu reparatæ libertatis innovata quodammodo videtur crevisse lætitia: nunc divinæ misericordiæ manifestata potentia. Vellem cunctos adesse collegas, totiusque Africani concilii, sicut spiritualiter, ita corporaliter, interesse pontifices. Verumtamen quia manu caritatis in præsentibus tenemus absentes, omnes simul judicamus esse præsentes. Absit enim, ut deesse aliquis æstimetur, ubi ipse Christus sacerdotum princeps non deesse cognoscitur: qui duobus aut tribus in nomine suo congregatis propterea medium se fore promisit, ne in numero multitudinis statuenda putaretur inquisitio veritatis.[a]

[a] *Hic desunt aliqua.*

Gaudes quidem, beatissime pater, & veraciter gaudes, quia diversarum provinciarum concilia, sicut mos antiquus habuit, in conspectu vestræ beatitudinis unum facta concilium vides: Sed audemus dicere, plus gaudemus, quibus restitutum caput & utilitatem contulit & decorem. Diu tribulationum nebulis obscuratam lucem suam, licet numquam perdiderit, palam tamen prodere timuit ecclesiasticam disciplinam: nec transgredientium cohibere permittebatur excessus. Benedictus Dominus, qui beatitudinem tuam tandem aliquando in hac venerabili sede consecravit antistitem. Habent nunc quem diligant boni, revereantur mali; cui subditi atque subdendi discant cedere pertinaces. Dominus enim, qui erexit cornu salutis nobis in domo David, ipse te ad hanc gratiam prædestinavit, elegit, adsumsit. Imple, quæsumus, diligenter ministerii tui partes: ut ecclesiæ Africanæ generalis utilitas, sanctorumque canonum vigor iterum refloreseat: & quod beatissimæ memoriæ Aurelius hujus urbis antistes instituit, tua nunc beatitudo restituat. Te enim Dominus ei constituit successorem honoris, libertatis, & pacis. Jube proinde: quod loquente in corde paternitatis tuæ sancto Spiritu peragendum cognoveris, proponatur. *Bonifacius episcopus dixit:* Olim cupio moris omnibus intermissis de communi utilitate tractari: sed legitimæ disputationis ordo flagitat, ut consacerdotum mecum considentium ante causam personæ firmentur. Epistola ergo, quam beatissimo sancto fratri & consacerdoti meo seni Missori, primati provinciæ Numidiæ, pro dirigendis legatis transmisimus, ab officio recitetur. *Redemptiolus notarius recitavit:*

Beatissimo & honorabili sancto fratri & consacerdoti seni Missori, Bonifacius.

POst gravissima tribulationis jugem pæne molestiam, quam communiter universa provincia Africana toleravit ecclesia, renovata libertatis oportebat quietissimam custodire lætitiam; ne domesticis dissensionibus pax ex parte reddita turbaretur. Sed quoniam sive per apertas oppugnationes, sive per latentes insidias, semper tamen nititur inimicus murum caritatis evellere; nolens inter Domini sacerdotes ordinem qui servandus est, reservari; multa sibi quosdam fratres usurpare potius, quam vindicare velle, sentimus. Quibus ita indiscreta

ANNO CHRISTI 525.

creta præsumi videtur æqualitas; ut priores se apud alios A *haberi volentes, reverentiam congruam suis dedignentur exhibere prioribus. Occurrendum est, beatissime frater, tam superbissimæ præsumptioni, viribusque omnibus insistendum: donec ad humilitatis viam, si redire sponte neglexerint, compellantur. Nisi enim fueris Christo adjuvante provisum, profecto hac licentia evades in aliquod magnum malum. De fraterna igitur congregatione fratres, consacerdotesque nostros, Firmum Tipasensem, Marianum Tulliensem, & Felicem Zactarensem, Kalend. Februar. die dignare dirigere: quorum sapientia spiritalis in communi disceptatione vigilanti nobiscum examinatione perpendat, quanta sint quæ in nostra mediocritatis contumeliam fiunt; dum putatur leve esse, si huic ecclesiæ privilegia olim debita denegentur. Sanctitatis quippe* B *vestræ propterea concupitam maxime postulavimus mereri præsentiam; quia habita ratione temporis & ætatis, fatigationem tanti itineris* [a] *difficilius posse suscipi. Tempus sane Dominicæ passionis, in qua ille, qui sine peccato vixit inter aliena peccata, sine peccato mortuus est propter nostra peccata, III. Kalendas Apriles die, anniversaria solemnitate celebrandum, secundum priscam consuetudinem nuntiamus. Præstet rerum omnium Dominus, ut mortificatis voluntatibus pravis, cum fraterna concordia tantæ pietatis mysterium celebremus. Decedentium vero ac succedentium sibi episcoporum matriculam, memores antiquæ consuetudinis nobis dirigi suademus: ut de multis provinciis ad nos venientes, præcipue ii, qui se prioribus suis anteponere non dubitant,* C *qualiter unusquisque eorum sedere debeat, sciamus.* Et subscriptio: *Opto te, frater, in Domino bene valere, & mei memorem esse semper. Data VI. Idus Januarias, anno secundo.*

[a] Forte, videt difficilius.

Bonifacius episcopus dixit: Tenor hujus epistolæ ecclesiasticis inhæreat monumentis. Suadeo deinceps, utrum fratres venerabiles consacerdotesque mei, qui ex Numidiæ partibus advenerunt, senis secum Missoris scripta detulerunt, dignentur edicere. Florentianus episcopus ecclesiæ Vicopacensis, unus ex legatis concilii Numidiæ, dixit: Tanta est benevolentiæ tuæ & tam dulcis hilaritas, tamque gravis auctoritas; ut dominum primatem nostrum nisi senectutis imbecillitas retardaret, ipse tuis aspectibus meruisset suam præsen- D tiam exhibere. Verumtamen quia salutari consilio omnibus consulens, hanc ei facultatem donare dignatus es, ut legationem tantummodo instructam dirigeret; cum epistolari conloquio, parvitatem nostram cognoscitur transmisisse. Quare poscimus, ut epistolæ seriem coram cunctis fratribus jubeas suscipi recitandam.

Bonifacius episcopus dixit: Recitetur epistola beatissimi senis Missoris, quæ præsentium fratrum manibus relegenda nobis offertur.

Redemptiolus notarius recitavit:

Domino beatissimo & venerabili sancto fratri & consacerdoti Bonifacio, [b] Messor senex primæ sedis Numidiæ.

[b] Qui supra, Missor.

QUod tui pontificatus statutum mihimet detulit epistolaris adsertio; fortioris lætitiæ muneribus cumulatus, immensam altioris gratiæ laudare non desistis bonitatem, sperant mei cordis interiora talibus semper vegetare colloquiis. Repedantibus quoque calamis reverentiæ vestræ persolvens omnigena resalutationis officia, Deum ac Dominum nostrum precibus exoramus assiduis; ut tui honoris censor eam dignitatem multo melius ubique faciat indiciis clarioribus promicare. Proinde tuæ sanctitatis dicta cum relegerem, primitus congratulari merui, ut ante factus sum, nuncio sospitatis; dehinc nimiis dolorum mœroribus sauciatus sum, quod fratres A *quosdam condidici, si tamen fratres debeant, aut rebelles potius appellari, calcatis canonum statutis, aliquanta in vestri nominis contumeliam contulisse; & velint suis se, quod numquam accidit, præponere prioribus. Quidem in hos admodum tuæ mansuetudinis patientiam collaudamus: quod incorruptæ caritatis gratiam tenens, ista te passus es tolerare. Nam cum noverim multa sanctæ Carthaginensi ecclesiæ privilegia fuisse concessa; cur, prout qualitas exigebat, culpam incurrentes tuo de recenti minime arbitrio vindicasti? Sed quoniam clementialis pietas temetipsum cunctis benignum ostendit; ideo superborum horrendus error invaluit. Tamen ne hæc mala male, dum ne reciduntur, increscant; & sit in postmodum ingens lucta certaminis, dum cœperit evincere te-* B *meritas; adstruentes de vitiis contumaciam competit judicari. Ob quam causam sanctos fratres consacerdotesque nostros, Firmum Tipasensem, Marianum Tulliensem, & Felicem Zactarensem, a nobis dirigi præsumpsisti. Et quoniam fratrem Marianum illuc antea profectum fuisse comperimus: idcirco meliore provisione ejus loco sanctum fratrem coëpiscopumque nostrum Florentianum direximus, ut numerus non minueretur delectorum; qui cum denominatis fratribus Firmo & Felice in vestræ sanctitatis adjutorio consistentes, quidquid pro disciplinis dominicæ domus contuleris peragendum, studio implere sagaciori festinent. Nam & venerabilem fratrem consacerdotemque nostrum Januarium, ordinatorem tuum, ibidem esse non ambigo: quem affatibus litterariis adhor-* C *tatus sum, ut mea totiusque concilii vice perfunctus, cum his fratribus, quos transmittere non destiti, pro justæ partis utilitatibus impiger esse non abnuat mediator. Age ergo nunc, nostri decus honoris, ut ecclesiastici ordines erigantur, qui variis oppressionibus longa intercapedine temporum jacuerunt; & illos quos beatitudo vestra conspexerit antiquioris regulæ lineas velle obliquis mentibus diffugere, monitis salutaribus increpatos in rectam viam studeas retorquere. Limites namque, quos patres nostri sancti Spiritus infusione repleti pro communi negotio non sine laboris instantia confixerunt, ullis nemo audeat novitatibus submovere. Si vero quisquam insania stimulatus habenis hos arietare maluerit, nulla tenus admittatur: & aut admonitus redeat; aut confusus saga-* D *cem sentiat disciplinam. Tuis itaque privilegiis vindica quod debetur; & redde ceteris quod te debere non nescis. Speramus enim in Domino, a quo cuncta quæ videntur adversa possunt pacatius explanari, quia molimine antiqui hostis infracto ecclesiam suam concordiæ sagenis conclusam faciet pacificis vinculis colligari: ut triumphalis lætitiæ motibus congaudentes, nostrum collaudemus per omnia redemptorem. Matriculam vero hujus concilii, ne priscorum oblitteretur auctoritas, demandavi. Superest ut fides circa nos reservetur archivis: atque subsequentium conciliorum superimpositione, deposita nobis debita prioratus reverentia non negetur: quo universa possint, quæ a patribus dudum canonibus indita sunt, firma stabilitate servari.* Et subscriptio: *Ora* E *pro nobis, beatissime sancte frater.*

Bonifacius episcopus dixit: Lecta epistola gestis præsentibus adhærebit. Collaudetur Dominus in operibus suis, a quo ita sancto fratri & consacerdoti meo Missori primæ sedis concilii Numidiæ revelata veritas, inspirata caritas, quasi singula verba dictavit, ut antiquam reverentiam sanctæ hujus ecclesiæ detulisset. Vere modo apparuit, quantum possit in ecclesiasticis negotiis ætas omnis exacta. Sic oportuit, sic decebat scribere eum, qui ad tanti concilii regimen meruit pervenire. Sed jam quid etiam Proconsularibus vel Tripolitanis fratribus atque coëpiscopis nostris scriptum fuit, relegatur.

Redemptiolus notarius recitavit:

Dilectissimis fratribus & consacerdotibus, Peregrino Curubitano, Venerio Carpitano, Juniano Simminensi, Marciano Culusitano, Cresconio Binensi, & ceteris per tractum Proconsularis provinciæ constitutis, Bonifacius episcopus.

Honor hujus ecclesiæ, quem volumus apud omnes incolumem permanere, sicut semper vobis quoque præstitis ornamentum, sic adversus aliquorum temerarias assumptiones vestrum flagitat ministerium. Date operam, dilectissimi fratres, ut nonodecimo Kalendas Februarii die, matris vestræ secretario præsentati, generali festinetis adesse tractatui; quicquid emendare volumus pia nobiscum sollicitudine diligentius audituri: ut Spiritu sancto cooperante nihil amplius relinquatur, quod superbia sibi permittatur arrogare, vel nos necesse sit sustinere. Et subscriptio: *Opto, fratres, Domino vivatis, nostri minime immemores. Data III. Kal. Januarii anno II.* Similis Tripolitanis episcopis.

Et post recitationem, Januarius episcopus ecclesiæ Masculitanæ, legatus concilii Numidiæ, dixit: Admonitionem tuæ sanctitatis lecta pagina publicavit: qua de re satis congruit rationique concordat, ut condiscamus, si hi qui commoniti sunt, obedientiam præbuerunt. *Universi episcopi concilii Proconsularis, qui præsentes fuerunt, sed etiam & Vincentius Gerbitanus & Gallus Tacapitanus provinciæ Tripolitanæ dixerunt:* Ad testimonium obedientiæ nostræ sufficit, quantum arbitramur, nostra præsentia.

Bonifacius episcopus dixit: Gaudeo & congratulor, sicut dixit Apostolus, in omnibus vobis, quorum corda possidens caritas generali fecit interesse conventui. Nam & sanctum fratrem & coëpiscopum nostrum Secundum, episcopum ecclesiæ Minensis concilii Cæsariensis, in communi collatione nobiscum residere conspicimus: ut quamvis dura belli necessitas alios evocare prohibuerit, auctoritatem tamen sui concilii solus obtineat. Fratrem vero coëpiscopumque nostrum Optatum Sitifensem hic nobiscum fuisse, nullus est qui ignoret: quem etsi reddidit præceptio regalis absentem; confidimus tamen, quia definitionibus nostris, cum cognoverit, præbebit assensum. Valde autem miror, & adhuc incerta mecum suspicione perpendo; cur frater consacerdosque noster Liberatus, quem scriptis semel & secundo destinatis ad hunc diem, quatuor aut ut multum quinque comitantibus fratribus suaseramus occurrere, vel distulerit, vel omnino venire noluerit. De quo qualis debeat ab hoc glorioso cœtu æstimatio nunc haberi, prosecutione universorum desideramus audire. *Episcopi dixerunt:* Serva, beatissime pater, patientiam, quam reservaverunt semper hujus sedis antistites; exspectetur adhuc, sicut prisca consuetudo demonstrat, memorati fratris adventus: qui si etiam crastino minime cognoscitur suam adhibere præsentiam, de tanto inobedientiæ vitio erit cum tua beatitudine postmodum pertractandum.

Felix episcopus ecclesiæ Zattarensis, legatus concilii Numidiæ, dixit: Innumeras Deo Domino gratiarum referimus actiones, quod concessa exoptati temporis libertate, te, beatissime Papa Bonifaci, post discrimina exitialia, quibus perstrictum episcopalis honor subjacebat arctatus, promotionibus summis pertribuit huic sanctæ sedi Carthaginiensis ecclesiæ sacerdotem: cujus exercitationis instantia pontificalem numerum qui perierat renovaret, & quicquid in ecclesiastici ordinis ministerio collapsum fuerat repararet. In hoc namque divini muneris beneficio exsultat cælum, & totus triumphat orbis; quia per te Christus sibi consecravit antistites, & ministros instituit. Universalis igitur concilii synodo, habens juris antiqui licentiam, me cum cæteris adesse censuisti, præcipue sacerdotum. Parui junior majoris imperio; debitam monitus exhibui servitutem: & retractatis circa me tuæ honorificentiæ privilegiis, viator præcucurri festinus: donec aulam divini nominis, in qua infulatus sacerdos præsides, & primus palmatus irradias, religiosa mente ingrediens, beatitudinis tuæ fuissem conspectibus [a] præstolatus. Quamobrem extremus ego ipse in tanto subsistens gremio sanctitatis, precor tuæ patientiæ bonitatem; ut legum institutio paternarum, quam noviter constat esse [b] sancitam, inculcetur mentibus singulorum: ut & doctor servet, quod antea didicit; & minus instructus, discat scire quod noscit. Tunc etenim tironum proles spiritualibus doctrinis imbuta percrescet, dum veternosi tramitis forma sub tanti cœtus examine luciflua demonstrata ratione claruerit. Tuæ igitur beatitudinis innocuam exspecto caritatem: & Africanarum provinciarum concilia qualiter sint paternis institutionibus ordinata, his gestis apertius demonstretur; & in propatulo qui post te sit alteris primus, non differas sanctis interlocutionibus publicare: ut superbientis odiosa temeritas, evicta dictis veracibus compescatur; juniores majoribus deferenda obsequia præstent; & intra sui ordinis metas disciplinæ freno se cognoscant esse constrictos: ne ruinæ fœditatibus canones obscurentur, dum minime quæ in eis præcepta sunt [c] reservantur.

Bonifacius episcopus dixit: Prosecutionem fratris coëpiscopi mei Felicis, legati concilii Numidiæ, diligenter adverti. Justa cum postulare omnis mecum sine dubio fraternitas sentit. Ordo ergo provinciarum requisitus ex canonibus recitetur.

Agileius diaconus recitavit:

Gloriosissimo Imperatore Honorio Augusto XII. Consule Kalendas, [d] Maias, Carthagine, in secretario basilicæ Fausti. Cum Aurelius episcopus in universali concilio consedisset, adstantibus diaconis, placuit omnibus episcopis, quorum nomina & subscriptiones inditæ sunt, in sancta synodo Carthaginensis ecclesiæ constitutis, inter alia quæ gesta sunt: Ne diutius universi episcopi, qui ad concilium congregati sunt, tenerentur, ab universo concilio judices ternos de singulis provinciis eligi. Electi sunt de provincia Carthaginensi, Vincentius, Fortunatianus, & Clarus: de provincia Numidia, Alypius, Augustinus, & Restitutus: de provincia Byzacena, cum sancto sene Donatiano primate Cresconius, Jucundus, & Æmilianus: de Mauritania Sitifensi, Severianus, Asiaticus, & Donatus: de provincia Tripolitana, Plautius, qui ex more legatus unus est missus. Qui omnes cum sancto sene Aurelio universa cognoscant: a quo petiit universum concilium, ut cunctis sive gestis quæ confecta jam sunt, sive epistolis ipse subscribat. Et post recitationem, Bonifacius episcopus dixit: Ex paternis definitionibus evidenti veritate colligimus, Proconsularem provinciam Numidiæ, Numidiam vero Byzacenæ vel ceteris antelatam. Quisquis ergo perturbare statutum ordinem quandocumque tentaverit, honoris sui judicabitur pati jacturam. Sed quatenus nisi corde mundato difficilius veritas invenitur; fide autem corda mundantur; fidem primitus, quam fideliter prædicamus, fidelissima confessione pandamus. Hæc est autem vera & catholica fides, quam Nicæno concilio a trecentis octodecim convenientibus episcopis, sancto Spiritu revelante conscriptam, per universum mundum, quacumque diffunditur, universa suscipit ecclesia. Hæc si placet huic sancto cœtui, recitetur. Episcopi dixerunt: *Placet, placet.* Agileïus diaconus ex codice canonum recitavit: *Exemplum concilii Nicæni, de græco in latinum translati, quod transmisit Atticus*

[a] Forte, præsentatus.

[b] Forte, sancitam.

[c] Forte, obscurantur.

[d] al. Maii.

Codex canon. eccl. Africanæ, capitulo.

Anno Christi 525.

episcopus ecclesiæ Constantinopolitanæ per Innocentium presbyterum :

Credimus in unum Deum Patrem omnipotentem, omnium visibilium creatorem : & in unum Dominum Jesum Christum, Filium Dei, natum de Patre unigenitum, hoc est, de substantia Patris : Deum ex Deo, lumen ex lumine, Deum verum ex Deo vero : natum, non creatum : unius substantiæ cum Patre, quod Græci dicunt Homousion : per quem omnia facta sunt, sive quæ in cælo sunt, sive quæ in terra. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit, & incarnatus est ; homo factus, passus est, resurrexit tertia die, ascendit in cælos, venturus judicare vivos & mortuos. Et in Sipritum sanctum. Eos etiam, qui dicunt, erat quando non erat : &, priusquam nasceretur non erat ; &, quia B *ex nullis exstantibus factus, vel ex alia substantia, dicentes mutabilem & convertibilem Filium Dei, hos anathematizat catholica & apostolica ecclesia. Cumque recitaret, Bonifacius episcopus dixit :* Fides Nicæno concilio lecta actis indatur. Superest ut hanc nos sequi subscriptionibus propriis ostendamus. *Januarius episcopus Masculitanus dixit :* Quamvis universos de salute sua cogitantes, fides quæ nunc publice recitata personuit, minime lateat ; tamen quia propter nuper ordinatos etiam quæ sunt nota salubriter intimantur, singulorum subscriptionibus eam roborari vestra beatitudo præcepit : non ut firmitatem modo, quam provisione Salvatoris ante multos annos accepit, accipiat ; sed ut in eorum cordibus inhæreat, quorum manibus C quasi quoddam testimonii genus perenniter observanda susceperit. *Ab universis dictum est :* Hæc est fides quam discimus, & docemus : cui quisquis reluctaverit, aut subscribere devitaverit, ipse se catholicum negat. Unde jam pro benevolentia animi tui ampliorem fiduciam gerentes, beneficium nobis alterum præstari deposcimus. Ecclesiasticas definitiones, quas instructioni nuper promotorum necessarias tua judicat providentia, in communem notitiam debere perferri suggerimus. Satis enim consequens est, ut qui rectæ credulitatis regulam sumpsimus, disciplinæ quoque ecclesiasticæ instituta noscamus ; ne a recta credulitate observatio inordinata discordet : cum oporteat fidem moribus decorari ; ne sit quispiam religionis integerrimus D prædicator, nisi mandatorum fuerit diligentissimus observator.

Bonifacius episcopus dixit : Ad profectum pertinet scientiæ semper quærere augmenta doctrinæ. Merito quoniam sanctissimæ voluntati respondere celeriter decet, proferantur ex scrinio hujus ecclesiæ antiquorum patrum venerabilia constituta : recitetur quid vetustas observandum posteris dereliquerit : audiant qui custodiunt, quod se custodisse gratulentur ; audiant qui transgrediuntur, quod de reliquo custodire dignentur.

Agileius diaconus ex libro canonum recitavit : Nicæno concilio, inter alia ad locum : Ut clerici de civitate ad civitatem non transeant. Concilio Grati episcopi, E *inter alia ad locum : Contra superbos & contumaces. Elpidophorus episcopus Cuiculitanus provinciæ Numidiæ dixit : Statuat sanctitas vestra, ut clerici, qui superbi vel contumaces sunt, coerceantur ; qui minores majoribus irrogaverint injurias, ut metum habeant disciplina. Gratus episcopus dixit : Manifestum est illum non esse Dei, qui humilitatem mandat ; sed diaboli, qui superbiæ inventor & princeps est. Unde si quis tumidus vel contumeliosus exstiterit in majorem natu, vel aliquam causam habuerit : a tribus vicinis episcopis, si diaconus est, qui arguetur ; si presbyter a sex : si episcopus, a duodecim ex sacerdotibus audiatur. Universi dixerunt : Contundi debet contumacia, & su-* A *perbia in omnibus frangi ; causæ vero pro personis ab statuto numero audiantur.*

Item recitavit : Ex libro canonum, temporibus sancti Aurelii concilio tertio, inter alia ad locum :

Conc. Carthag. III.

Ut ante XXV. annos ætatis nec clerici ordinentur, nec virgines consecrentur.

Eodem concilio. Ut ordinatis episcopis & clericis prius conciliorum placita inculcentur.

Ubi supra. Ut per dies solemnissimos Pascha sacramentum catechumenis non immutetur.

Ubi supra. Ut cadaveribus eucharistia non detur.

Ubi supra. Ut mortui non baptizentur.

Ubi supra. Ut episcopi & clerici, si apud judices publicos non provocati causas egerint, in criminali, hono- B *rem ; in civili, rem quam evicerint, amittant.*

Ubi supra. Ut gentilibus & hæreticis filiæ episcoporum & clericorum non nubant.

Ubi supra. Ut episcopi & clerici nisi catholicis res suas non dimittant.

Ubi supra. Ut episcopi & clerici non sint conductores privatorum, nec turpi lucro victum quærant.

Ubi supra. Ut nullus ordinetur, nisi suos omnes fecerit Christianos catholicos.

Ubi supra. Ut nullus ordinetur, nisi probatus episcopi examine, vel plebis testimonio.

Ubi supra. Ut nemo in precibus Patrem pro Filio, vel Filium pro Patre nominet ; sed ad Patrem semper dirigatur intentio : & ipsæ preces cum prudentioribus C *discutiantur.*

Ubi supra. Ut nullus recipiat, nisi quod commodaverit.

Ubi supra. Ut nihil in sacramentis offeratur, nisi panis & vinum aqua mixtum : primitiæ vero, vel mel & lac propriam precem habeant, nec amplius offeratur quam de uvis & frumentis.

Ubi supra. Ut primæ sedis episcopus non appelletur princeps, vel summus sacerdos.

Ubi supra. Ut sacramenta, excepta quinta feria Pascha, nisi a jejunis non celebrentur.

Ubi supra. Ut ægrotantes, si pro se respondere non possunt, cum voluntatis eorum testimonium sui periculo proprio dixerint, baptizentur.

D *Ubi supra. Ut presbyter inconsulto episcopo virgines non consignet, & numquam chrisma conficiat.*

Ubi supra. Ut clerici sine causa in aliena civitate non immorentur.

Ubi supra. Ut nihil in ecclesia præter canones legatur ; & die solenni, martyrum passiones.

Ubi supra. Ut si quis episcopus rebellis forte fuerit, nec conventus concilio voluerit interesse, & diœceses amittat, & propria.

Ubi supra. Ut nullus clericum alienum usurpet.

Ubi supra. Ut diœcesis quæ episcopos acceperit, diœceses sibi alias non vindicet.

Concilio sexto. Ubi supra. Ut res ecclesiæ nemo vendat. Cod. can. 26.

E *Ubi supra. Ne relicta principali cathedra ad diœcesim se conferat, vel diu in propriis demoretur.* Cod. can. 71.

Ubi supra. Ut parvuli quoties non inveniuntur testes, qui eos baptizatos certissime sciant, absque ullo scrupulo baptizentur. Cod. can. 72.

Ubi supra. Ut interventores cathedras in eisdem plebibus non sedeant. Cod. can. 74.

Ubi supra. Ut intra annum episcopum provideant, aut alius interventor detur. Cod. can. 74.

Ubi supra. Ut rebaptizati non ordinentur.

Ubi supra. Ut si heredes extraneos, vel hæreticos aut paganos consanguineos ecclesiæ prætulerit, post mortem anathema sit : & ejus nomen inter episcopos non recitetur, etiamsi intestatus defecerit : quia factus epis- Cod. can. 81.

ANNO CHRISTI 525.

coput rem propriam debuit ordinare.

Cod. can. 18. *Ubi supra. Ut nulla memoria martyrum acceptetur, nisi ubi corpus aut reliquiæ, aut origo alicujus habitationis fideliter traditur.*

Cod. can. ante 66. *Concilio septimo. Ut quæ in Hipponensi concilio, vel Carthagine statuta sunt, etiam hoc concilio confirmentur.*

Cod. can. 86. *Ubi supra. Ut nullus episcoporum se prioribus anteponat.*

Concilio decimo. Ut episcopi ad transmarina pergere non facile debeant.

Concilio undecimo. Ut preces altaris, quæ probatæ fuerint in concilio, ipsæ ab omnibus episcopis dicantur.

Ubi supra. Ut quicumque ab Imperatore recognitionem judicii publici, & non episcopalem petierit, honore privetur.

Ubi supra. Qui in Africa non communicat, si ausus fuerit in transmarinis, damnetur.

Cod. can. 105. *Concilio sexsodecimo. Ad transmarina qui putaverit appellandum, a nullo intra Africam in communionem suscipiatur.*

Concilio vigesimo. Ut nullus ad transmarina audeat appellare.

Quibus recitatis episcopi dixerunt: Quid generali definitione patres nostri constituerint, diligenter advertimus: huic etiam sanctæ sedi quid speciali honorificentia detulerint, intimari palam omnibus poscimus: ut reverentiam tantæ urbis antistiti jure debitam utrum cuncti voluntaria devotione persolvant, an negantes compelli deceat ad solvendum, necessaria inquisitione tractemus. Nam profecto licet gratis paternitas tua fratres suos diligere dignetur, studiisque humilitatis delectetur se communem suis filiis exhibere; nobis tamen convenit, quod antiquitas constituit, multo amplius & instantius exhibere.

Bonifacius episcopus dixit: Deus occultorum cognitor & mentium testis, quantum circa singulos affabiliter cupiam vivere, solus agnoscit. Sed quoniam privilegia propter hujus ecclesiæ dignitatem custodiendam, me necesse est custodita pacis caritate a consacerdotibus meis exigere; recitetur ex volumine canonum, quid ecclesia Carthaginiensis, quæ est omnium in Africanis regionibus prima, meruit.

Ex Nicæno concilio, inter alia ad locum. Confirmationem eorum quæ fiunt, dandam uniuscujusque provinciæ metropolitano.

De præcipuis honoribus, qui majores ecclesias gubernantibus episcopis constituti sunt. Antiqui mores obtineant, qui apud Ægyptum sunt; ut Alexandriæ episcopus omnium habeat potestatem; quia & urbis Romæ episcopis hoc solitum est. Similiter autem & circa Antiochiam, & in ceteris provinciis privilegia servent ecclesiæ.

Item recitavit: *Concilio sexto sancti Aurelii, inter alia ad locum: Ab universis episcopis dictum est, ut si quæ litteræ dictandæ in concilio placuerint, venerandus episcopus, qui huic sedi præsidet, omnium nomine dictare & subscribere dignetur.*

Cod. can. 53. Item recitavit: *Inter alia ad locum, concilio nono: Placuit etiam petitum omnium episcoporum, ut epistolis omnibus de concilio dandis sanctitas sua subscribat.*

Item recitavit: *Ex concilio decimonono, inter alia ad locum: Placuit ut primates diversarum provinciarum nomina episcoporum sive decedentium, sive in eorum locum succedentium, ad ecclesiam Carthaginiensem mittant.*

Item recitavit: *Concilio tertio, inter alia ad locum: Aurelius episcopus dixit: Sermonem meum admittite, fratres. Contigit nonnumquam, ut postulentur ab ecclesiis, quæ præpositis egent vel presbyteris, vel episcopis: & tamen memor statutorum id sequor, ut conveniam episcopum ejus, atque ei inculcem, quod ejus clericus a qualibet ecclesia postuletur. Sed forte in hodiernum non reluctati sunt; & ne quando contingat ut reluctentur, cum fuerint a me in hac causa postulati; quem scitis multarum ecclesiarum & ordinandorum curam sustinere. Justum est ergo ut quemlibet consacerdotum conveniam cum duobus e consortio nostro vel tribus testibus. Sin vero indevotus exstiterit, quid censet caritas vestra faciendum? Ego enim cunctarum ecclesiarum dignatione Dei, ut scitis, fratres, sollicitudinem sustineo. Numidius episcopus dixit: Fuit semper hæc licentia huic sedi, ut unde vellet, & de cujus nomine fuisset conventus, pro desiderio cujusque ecclesiæ ordinaret episcopos. Epigonius episcopus dixit: Bonitas sequestrat possibilitatem: minus enim præsumis, frater, cum te bonum & clementem omnibus reddis: habens enim hoc in arbitrio, satis est ut satisfiat personæ uniuscujusque episcopi in prima tantummodo conventione. Si autem quod licet huic sedi, vindicandum sibi fuerit arbitratus, necesse habes tu omnes ecclesias suffulcire. Unde tibi non potestatem damus, sed tuæ adsignamus ut liceat voluntati, & semper tenere quem voles; ut præpositos plebibus vel ecclesiis constituas, qui postulati fuerint, & unde voles. Posthumianus episcopus dixit: Deinde qui unum habuerit, numquid debet illi unus ipse presbyter auferri? Aurelius episcopus dixit: Sed episcopus unus esse potest, per quem dignatione divina presbyteri multi possint constitui: Unus autem episcopus difficile invenitur constituendus. Quapropter si episcopatui necessarium quis habuerit presbyterum & unum, ut dixisti, frater, habuerit; etiam ipsum ad promotionem dare debebit. Posthumianus episcopus dixit: Ergo si habes alios abundantes clericos, debet mihi alia plebs subvenire. Aurelius episcopus dixit: Sane quando tu ecclesiæ alteri subveneris, persuadebitur illi, qui plures habet clericos, ut unum tibi ordinandum largiatur.*

Concilio Hipponensi. Cæcilianus & Theodorus episcopi inter alia dixerunt: Hoc etiam rogamus sinceritatem vestram, ne ultra aliquis error oriatur in civitate Sitifensi, deinceps de sede Carthaginiensis ecclesiæ statutis diversarum provinciarum primæ sedis episcopos litteris conveniri, ut sciant qua die sanctum Pascha debeant celebrare: quo possint etiam & fratres nostri in Mauritania Cæsariensi positi ex nobis similiter instrui; ut ab omnibus uno tenore dies Paschæ celebretur. Legatione fungimur, salva sanctitate vestra ore omnium loquimur, ne in aliqua culpa cum Numidis inveniamur. Aurelius episcopus dixit: [a] *Sicut suggessit sanctitas vestra, glorioso huic cœtui placet, ab omnibus confirmetur. Universi episcopi dixerunt: Omnibus placet, ut a sede Carthaginiensi de die sancto Paschæ diversarum provinciarum primæ sedis episcopi litteris informentur.*

[a] Forte. Si ut vel Si sicut.

Item in eodem concilio. Cæcilianus & Honoratus episcopi dixerunt: Carthaginiensem ecclesiam cognoscimus favente divinitate habere primæ sedis episcopum omnium provinciarum Africanarum. Hoc desideramus, ut in provincia nostra consequatur se ordo, ut primæ sedis episcopum habeamus, specialiter de concilio electum, de quo necesse est eligatur. Unde profitemur in conscientiam ecclesiæ Carthaginiensis perferre, quandocumque voluerimus habere primæ sedis episcopum. Ita ut cum primæ sedis episcopus de corpore recesserit, qui in ejus locum succedit, ad ecclesiam Carthaginis mittat, & eam instruat, ut fiat primæ sedis episcopus. Et si qua de eadem ecclesia Carthaginiensi nuntianda sunt ad provinciam Mauritaniam, causa regulæ & disciplinæ; hoc profitemur episcopum Sitifensem debere conveniri, per quem omnes episcopi in Mauritania constituti possint informari. Aurelius episcopus dixit: Ut ecclesia Carthaginiensis de constituendis primæ sedis episcopis consultetur, impedimento nulli esse posse mecum pariter cognoscit sanctitas vestra. Nunc igitur ut Mauritania habeat primæ

sedis episcopum, si placet, a nobis omnibus confirmetur. Epigonus episcopus dixit: Numidia consulatur, ut accipiat & prosecutionem legationis Maurorum: quod ipsum si placuerit, hæreat. Megalius episcopus dixit: Ad compendium venit ista provisio, ut & voluntatibus satisfiat, & se provinciæ teneant: responsuris tamen primæ sedis episcopis cunctarum provinciarum ad ecclesiam Carthaginiensem, in quocumque usus exegerit. Cæcilianus & Honoratus episcopi dixerunt: Sanctitas tua prosecuta est, ut omnium præsentium fratrum responsio teneatur. Illud oramus, ut quod favente Deo inchoatum est, hoc ad finem deduci præcipias: cæterarum provinciarum desideramus episcopos huic rei adsensum commodare. Ab universis episcopis dictum est: Placet, placet: quod petierunt justum, est. Concedatur ut singulæ provinciæ habeant primæ sedis episcopos. Bona suggestio omnibus placet: sub eo tamen, ut in quocumque usus exegerit, respondeatur ecclesiæ Carthaginiensi a primæ sedis episcopis, salva reverentia ejusdem ecclesiæ. Quandocumque autem habere voluerit quæcumque provincia primæ sedis episcopos, instruat primitus ecclesiam Carthaginiensem; & sic quod desiderat, faciat.

Et cum recitaret, episcopi dixerunt: Ineffabiles gratias agimus Deo, qui paternos sensus dono gratiæ spiritualis illuminans, hanc in animo beatitudinis tuæ sollicitudinem generavit, ut pro rudibus informandis universas patrum definitiones in notitiam nostram pervenire jussisses. Magna hæc & vere multo tempore utilis futura provisio, quam subscriptione singulorum confirmari cupientes, manu propria nos consensisse profitemur.

Bonifacius episcopus dixit: Quoniam diei pars major exempta conspicitur, reliqua, si placet, in crastinum differantur; ut refectis corporibus ad discutiendas cæteras quæstiones vigor animi reparetur. Nunc interim quicquid pro ecclesiarum generali utilitate recitatum est, & memoriæ singulorum diligenti inculcatione penitus mandatum, ad perennem firmitatem propria, sicut ipsi quoque postulastis, subscriptione firmemus.

Episcopi dixerunt: Fiat, fiat.

SUBSCRIPTIONES.

Bonifacius episcopus plebis Carthaginiensis, his placitis in concilio definitis, a cunctis nobis custodiendis, subscripsi.

Similiter & omnes episcopi subscripserunt.

Januarius episcopus plebis Vegeselitanæ provinciæ Numidiæ, his placitis in concilio definitis, a cunctis nobis custodiendis, pro me & pro sancto Januario Masculitanæ memoratæ provinciæ, eo quod merito senectutis subscribere non potuit, subscripsi.

Florentianus episcopus plebis Vicopacatensis, legatus provinciæ Numidiæ.

Firmus episcopus plebis Tipasensis, legatus provinciæ Numidiæ.

Marianus episcopus Municipii Tulliensis, legatus provinciæ Numidiæ.

Felix episcopus ecclesiæ Zactarensis, legatus provinciæ Numidiæ.

Vincentius episcopus plebis Gervitanæ, legatus provinciæ Tripolitanæ.

Secundinus episcopus plebis Minensis, provinciæ Mauritaniæ.

Peregrinus episcopus plebis Curubitanæ, provinciæ Proconsularis.

Venerius episcopus plebis Carpitanæ, provinciæ Proconsularis.

Junianus episcopus plebis Siminensis.

Mustulus episcopus plebis Uzalensis.

Palmarius episcopus plebis Hipponensis.

Faustinianus episcopus Uricensis.

Florentius episcopus plebis Lamsortensis.

Pontius episcopus plebis Lamsuensis.

Columbus episcopus plebis Naraccatensis.

Gajus episcopus plebis Tacapitanæ, legatus provinciæ Tripolitanæ.

Marcianus episcopus plebis Culusitanæ.

Cresconius episcopus Binensis.

Victor episcopus plebis Lapdensis.

Numidius episcopus plebis Maxulitanæ.

Joannes episcopus plebis Neapolitanæ.

Patronianus episcopus plebis Senemsalensis.

Servus Dei episcopus plebis Missuensis.

Segetius episcopus plebis Mullitanæ.

Æmilianus episcopus plebis Araditanæ.

Fortunatus episcopus plebis Puppitanæ.

Avus episcopus plebis Horreensis.

Victorinus episcopus plebis Nagargaritanæ.

Restitutus episcopus plebis Timedensium regiorum.

Vitulus episcopus plebis Larensis.

Felicissimus episcopus plebis Sedelensis, qui & Utinensis.

Reparatus episcopus plebis Tubursicuburensis.

Reparatus episcopus plebis Abitinensis.

Saturus episcopus plebis Abtugnensis.

Sementius episcopus plebis Uzipparensis.

Restitutus episcopus plebis Vallitanæ.

Cresconius episcopus plebis Simingitanæ.

Simeon episcopus plebis Furnitanæ.

Paschasius episcopus plebis Membressitanæ.

Constantius episcopus plebis Cerbalitanæ.

Sabinianus episcopus plebis Gummenartarum.

Restitutus episcopus plebis Sebargensis.

Restitutus episcopus plebis Vilensis.

Placidus episcopus plebis Mizigitanæ.

Crescens episcopus plebis Cylpiensis.

Gaudiosus episcopus plebis Pupianensis.

Porphyrius episcopus plebis [a] Vullensis.

Servus Dei episcopus plebis Honoriopolitanæ.

Quodvult Deus episcopus plebis Bullamensis.

Felix episcopus plebis Vicoturrensis.

Octavianus episcopus plebis Tuzudrumes.

Florentinus episcopus plebis Tisilensis.

Redemptus episcopus plebis Gisipensis.

Restitutus episcopus plebis Cilibiensis.

Rufinus episcopus plebis Tariæmontanæ.

Optatus episcopus plebis Tonnonensis.

Donatus episcopus plebis Gerbitanæ.

Concilii sub sancto Bonifacio episcopo Carthaginensis ecclesiæ celebrati acta pridiei finiunt.

INCIPIT DIES SECUNDA.

Anno secundo gloriosissimi regis Hilderici, [b] die nona Idus Februarias, Carthagine in secretario basilicæ sancti martyris Agilei, cum Bonifacius episcopus ecclesiæ Carthaginiensis cum coëpiscopis suis diversarum provinciarum Africanarum, quorum nomina subscriptiones ostendunt, consedisset, adstantibus diaconis, Bonifacius episcopus dixit: [c] Post hesterni diei disputationem, quæ nos pæne usque ad vesperum detinuit occupatos, quia jam nihil arbitror superesse quod de generali ecclesiarum utilitate tractemus, si quæ sunt specialiter discutienda, singulorum suggestio manifestet; ne vel privata commoditas videatur omissa. *Gaudiosus diaconus regionis quintæ dixit:* Petrus abbas cum aliquantis senioribus monasterii sui præ foribus observans rogat, se tuæ beatitudinis

[a] Pro, Bullensis.

[b] Scriptum fuisse videtur VIII. Idus, lectum vero præponere VIIII. Idus: ridicule. Nam sunt Idus octo tantum.

[c] Post Nonas scilicet, ut dicitur Actione prima.

& sanctissimi cœtus præsentari judicio. *Bonifacius episcopus dixit:* Ingrediantur.

Quibus ingressis Bonifacius episcopus dixit: Quæ vos causa ad concilium compulit convenire? *Petrus abbas cum præsentibus monachis fratribus suis, dixit:* Offerimus libellum, cujus series recitata vim doloris nostri melius proloquitur.

Bonifacius episcopus dixit: Susceptum quod ingeritur, percurratur. Et cum tradidisset; *Redemptiolus notarius recitavit:*

Data a Petro abbate, & ab universa congregatione ejus.

Rogamus, beatissime & apostolica dignitate prædite, Christi venerande pontifex, Bonifaci episcope, & omnes sancti sacerdotes, qui nunc adesse videmini, ut suggestionem nostram intente adverti præcipias. Diu ad strepitus publicos interrupta quiete pervenire noluimus. Diu infra monasterii latebras solis fletibus occupari voluimus, & amica pœnitentibus studuimus servare silentia. Vicit modo verecundiam dolor, ac privata necessitas generale propositum conturbavit. Ex quo enim desiderii paginam voluntaria devotione conscribentes, huic venerabili sedi libertatem monasterii nostri commisimus vindicandam, nova subito sanctissimi sacerdotes, adversum nos exsurrexit tempestas invidiæ. Sanctus quippe Liberatus episcopus primæ sedis provinciæ Byzacenæ, congregationibus sacerdotum sæpe collectis, in perniciem nostram multa, & multipliciter machinatur: dum in nobis quasi quamdam materiem suæ assumptionis inveniens, post audientiæ præfixum diem, post pacificæ disputationis facultatem datam atque concessam, monasterium nostrum gravi excommunicatione percutere voluisset. Absit enim ut percussisse dicamus; scientes nos sub vestro velamine constitutos nullis posse jaculis quorumlibet consiliorum penetrabiles deseri. Succurrite igitur tandem aliquando, & a nostris cervicibus jugum, quod neque nobis, neque patribus nostris quisquam superponere aliquando tentavit, excutite. Nihil contra fidem, neque contra bonos admisimus mores. Quia si discutiatur ratio, licet liberis quocumque voluerint pertinere: si consideratur auctoritas, nulla adversum nos antiquorum patrum definitio profertur: si quærantur exempla, multos ante fecisse irreprehensibiliter docemus quidquid modo fecisse culpamur. Ceterum quod a proprio subdiacono monasterium, sicut audivimus, dicunt esse fundatum; quid præjudicat olim mortui persona viventibus? quando etiamsi conditionem clericatus alicui debuit, conditio cum persona defecit. An fortasse dominus fuit? aut sic congregationi fratrum præfuit, ut aliquid sibi proprium vindicaret? quem cœnobialis regulæ [a] non ignorari dispensationem tantummodo dicimus habuisse. Nec ideo nos eum quia subdiaconus, sed propterea quia monachus fuit, abbatem habuimus. Unde etsi forsitan alicui episcopo aliquando subdiaconus, nobis tamen monachus fuit; nec nos heredes honoris ecclesiastici, quem eum habuisse nescimus, sed sanctissimæ professionis exstitimus. Proinde lacrymabiliter obsecramus, nihil novum fiat in nobis, quia nihil novum factum docetur a nobis. Illuc ne opprimeremur confugimus, ubi solent etiam clerici, si se opprimi viderint, appellare. Cur per dies singulos inauditis minis ab spiritali intentione deponimur? cur ecclesiæ simplex prohibetur accessus? cur etiam in ecclesiis positi imprudenter jubemur foras a sacerdotibus pelli? cur etiam hospitalitas, quam semper exhibuimus, denegatur? Timent salutare qui diligunt: mutus Dei servus viator occurrit; benedictionem nobis transeuntibus nemo audet accipere. Satisfiat tamdem aliquando pietati. Nos de conscientia nostra securitatem plenissimam gerimus: vos sciatis, qualem de tribulationibus nostris rationem Deo nostro reddatis; aut nos qualiter priori securitate confirmata, nostræ libertati restituatis. Quam consecuti, Deo & vestræ beatitudini uberes referamus gratias. *Et subscripserunt:*

a Leg. non ignoratam.

Ego Petrus abbas hunc libellum nostrum subscripsi.
Ego Octavianus diaconus hunc libellum nostrum subscripsi.
Ego Felix diaconus hunc libellum nostrum subscripsi.
Ego Fortunatus presbyter hunc libellum nostrum subscripsi.
Ego Renatus hunc libellum nostrum subscripsi. Et ceteri.

Quo recitato Bonifacius episcopus dixit: Recitatum libellum acta suscipient. Proinde cognovit sinceritas vestra, fratrem consacerdotemque nostrum Liberatum de levissimis rebus grave jurgium suscitare; captaque unius injustissimæ querelæ occasione, privilegia hujus sanctæ ecclesiæ moliri subtrahere: dum procaci contentione turbans ordinem caritatis, putat publicis contentionibus studendum. Nec invidiæ flammam timens accendere adversum servos Dei, quibus nihil est commune cum sæculo; congregationes pontificum, sicut pariter audivimus, frequenter adducens, & quotidianis minis Christi famulos inquietans; ut mutata vice, quos nec generalis ecclesiarum gravatio molestavit, pax ecclesiastica videatur affligere. Relegantur itaque singula, quæ in hoc negotio per alternas epistolas acta sunt; quo facilius universa fraternitas, revelante intrinsecus Domino quid pacifice definire oporteat, cum auctoritate & veritate disponat. *Januarius episcopus ecclesiæ Vegezelitanæ provinciæ Numidiæ dixit:* Dolemus satis audientes, quia reverentiam sanctæ huic sedi debitam frater consacerdosque noster Liberatus audet in aliquo denegare. Miramur quæ sic tanta pernicies repente surrexerit; quæ compelleret monasteriorum turbari silentia. Poscimus igitur, ut secundum beatitudinis tuæ præceptum cuncta nobis legi censeas. Quibus diligenter consideratis, causa tanti jurgii penitus abscindatur: & hoc omnes tuæ gloriæ exhibeamus, quod antiquitas prædecessoribus tuis detulisse evidenter ostenditur. *Episcopi dixerunt:* Hæc etiam nostra postulatio. Fiat omnibus notum, quicquid in hac causa dignoscitur gestum, ne remanere aliquid permittatur incertum. *Bonifacius episcopus dixit:* Fiat quod hæc congregatio sacerdotum justissime flagitat. Proferantur ex archivo hujus ecclesiæ scripta quæ direximus, & rescripta quæ sumpsimus, vel quæcumque ad præsentis negotii pertinent firmitatem. *Redemptiolus notarius ex volumine chartarum recitavit:*

Data a Petro abbate, & ab universa congregatione ejus.

Rogamus, domine beatissime & apostolica dignitate prædite, Christi venerande pontifex Bonifaci, nobis aurem placidam inclinare digneris. Quoniam vos & in tribulationibus adjutores, & in sollicitudinibus nostris consolatores nobis Deus præposuit, ut non solum vestro suffragio in tentationibus adjuvemur, verum etiam vestro consilio in quibusque dubiis confirmemur. Propterea tui apostolatus orationibus nos commendantes poscimus, ut nostrum monasterium facias tuæ beatitudinis regimini subjacere. In absentia enim sacerdotis Carthaginiensis ecclesiæ de proximo Bonifacium Gratianensem sanctum episcopum primæ sedis provinciæ Byzacenæ petiimus; ut quamdiu huic sanctæ ecclesiæ Carthaginiensi rectorem dominum concessisset, nobis qui divina ministe-

ria celebrarent, ordinaret. Quod & factum est: ita tamen, ut defuncto primate, non successor plebis illius aliquam in nobis haberet licentiam, sicut est moris in subditis. Sed neque plebi nos vicinæ aliquando subjecimus, aut episcopis vicinis, aut interventori ecclesiæ, quæ proxima est nobis; exspectantes ut diximus, sanctæ hujus ecclesiæ Carthaginiensis libertatem. Nunc autem quoniam divina misericordia dignum te nobis donavit episcopum, supplices exoramus, ut vota, vel subscriptiones nostras suscipi jubeas: atque congregationem nostram, sicut credimus & speramus, fovere & consolari digneris: ut tantæ sedis, quæ primatum totius Africanæ ecclesiæ tenere cognoscitur, defensione muniti, creatori nostro Domino laudes debitas referamus. Hunc enim libellum, B sive a me, sive ab omni congregatione subscriptum, reverentiæ tuæ offerimus, petentes ut eum a nobis suscipere jubeas, & chartis ecclesiæ sociare, acturi Deo, & apostolatui tuo uberes gratias. *Et subscripserunt.* Ego Petrus abbas, huic libello nostro in omnibus quæ superius continentur relegi, consensi, & subscripsi. Ego Fortunatus presbyter monasterii, huic libello nostro in omnibus quæ superius continentur relegi, consensi, & subscripsi, & fratribus subscribendum tradidi. Ego Victor senior monasterii, subscripsi. Ego Vincentius senior monasterii, subscripsi. Ego Gentius senior monasterii, subscripsi. *Et item recitavit:*

Domino sancto, ac beatissimo, nimiumque suspiciendo, merito venerabili fratri ac consacerdoti Bonifacio, Liberatus cum omnibus sanctis fratribus, & consacerdotibus meis, qui in Juncensi concilio adfuimus, in Domino æternam salutem.

VEneranter excepi tuæ sanctitatis epistolam: quæ mihi eo gratior facta est, quo vestræ præferebat indicium sospitatis: quam necesse habui sancto concilio allegare. Ea vero quæ merito Maximianensium tua sanctitas scribere dignata est, advertimus: ideoque cum omnibus sanctis fratribus, & consacerdotibus meis, qui in sancta synodo Juncensi adfuimus, salutans venerationis obsequio, nosque omnes tuæ sanctitati commendans, insinuo famulis tuis divina misericordia instigante in omnibus pacem esse firmatam. Quæso autem, ut quæ sanctis fratribus & coëpiscopis nostris, Pontiano & Restituto, sanctitati tuæ mandavimus allegánda, & clementer audire, & sapienter ordinare tua beatitudo dignetur. Novimus enim sapientiam tibi divinitus infusam; qua præcipue hoc studeas, ut nullus permittatur ecclesiasticorum canonum aliquatenus convellere firmitatem; teque cunctis formam præbere virtutum, ut terminos paternis definitionibus constitutos non negligat servare posteritas. *Et subscriptio:* Orantem pro nobis beatitudinem tuam summa tueatur divinitas, quod optamus. *Accepta Idibus Decembris, anno primo.*

Post recitationem hujus epistolæ, memorati episcopi verbo quæ mandata sunt dixerunt: id est, de Sasitense plebe, Umbrianense, & Villaminorense: & ut Vincentius episcopus Girvitanus provinciæ Tripolitanæ, plebes, quas Tamallumensibus invasisse videtur, admoneatur ut restituat; & ut proœmio epistolarum aliquid honorificentiæ addatur; & de monasterio Petri abbatis. Ad quæ omnia sic rescriptum est.

Dilectissimis & desiderabilibus sanctis fratribus, & consacerdotibus, seni Liberato, & ceteris qui in concilio Iuncensi adfuistis, Bonifacius.

ADvenientibus fratribus, consacerdotibusque nostris [a] Ponticano & Restituto, optatam gratulationem suscepi, dum relecta pagina fraternitatis vestræ de pace & concordia eorum, de quibus antehac scripsisse cognoscimur, lætari promerui. Proinde iisdem fratribus repedantibus necesse habui officiositatis meæ paginam dare portandam, salutans plurimum, & me cum affectu sanctitatis vestræ orationibus commendans. Creatorem nostrum & Dominum deprecor, ut hæc legentes addatis precibus, ut diebus nostris, sublatis his, quæ communes animos offendere possunt, quieta nobis omnia præstentur. Illud autem, dilectissimi & desiderabiles sancti fratres, quod sinceritas vestra per memoratos coëpiscopos nostros verbo mandare dignata est, fateor valde mihi difficillimum. Neque enim poterimus statuta mutare, quæ per tot sacerdotes instinctu divino servata noscuntur. Si enim admiserimus, ea quæ antea constituta sunt in retractionem vocari; nihil in divinis humanisque actibus, nihil in sacris, publicisque rebus obtinere ullam poterit firmitatem: dum post annorum spatia tamquam in emendationem patrum velut instructior nostra videatur mutare posteritas. Sed potius exoremus, ut manentibus his, quæ cum omni affectu a prioribus nostris custodita sunt, vel ex consuetudine descendunt, pius Dominus, quæ pacis sunt, votis nostris & precibus concedere jubeat, sanctorum canonum statuta servantes. Et quia constitutum est, ut ab hac sancta Carthaginiensi sede diversis provinciis Africanis petentibus Paschæ dies intimetur, intimamus resurrectionis Dominicæ sacramentum VII. Iduum Aprilium die C adfuturum fore. Quam festivitatem ut cum quiete domus Dei celebrare mereamur, assiduis precibus fraternitas tota, & omnis anima Christiana de Domini clementia expetere non prætermittat. *Et subscriptio.* Opto te, frater, in Domino bene valere, & mei memorem esse. Data die XVII. Kalendas Januarias [a] anno primo.

Item recitavit: Quæ autem per memoratos episcopos remandata sunt, sequentia monstrant. Ad ea quæ sanctum concilium Byzacenum provinciæ per fratres nostros verbo mandavit, decuit respondere: id est, de Sasitense plebe, Umbrianense, & Villaminorense: quia sunt documenta quid in tempore fuerit gestum; D atque reservatis his, quæ canonum judicia continent, tempore quo oportet necesse est ostendantur.

De locis autem, de quibus frater noster Vincentius Girvitanus provinciæ Tripolitanæ impetitur, dum ad petitum eorum, qui adversus eum agunt, nobis a memorato concilio fuerit scriptum, necesse est ut illa ordinentur, quæ patrum nostrorum constitutio terminavit. De proœmio autem mutando, illa nos facere profitemur, quæ a nobis directis litteris intimata sunt. De monasterio autem Petri abbatis juste nos fecisse, ut a [b] nobis ordinatio fieret, ipsa res, quæ prolata est in medium, præsentibus sanctis fratribus nostris diversarum provinciarum ostendit: ut etiam fratres nostri, qui directi sunt audierunt, & proprio ore sensum fratrum nostrorum instruere possunt. *Item recitavit:* E

Data a Petro abbate, & ab universa congregatione ejus.

ROgamus, beatissime & apostolica dignitate prædite, Christi venerande pontifex, Bonifaci episcope, ut suggestionem nostram intente advertere jubeas. Perlatum est ad nos, quod sanctus Liberatus, episcopus primæ sedis provinciæ Byzacenæ, beatitudini vestræ de nomine nostro querelam movisse videatur: & satis mirati sumus ejus sanctitatis prudentiam de nobis, qui contemptis facultatibus nostris, ut a conditione liberi efficeremur, Deo nostro servire decrevi-

[a] Suprà, Pontiano.

[a] Scilicet Hilderici regis: qui annus primus est Christi 523. Vide initium hujus synodi: Anno secundo ejus. Non est igitur annus primus Bonifacii, ut visum est Cointio, in Annal. Franc. tomo 1. pag. 148. & 151.

[b] Forte, vobis.

mus, mentionem facere juberet: diceretque, quod conditione Byzacenæ provinciæ teneamur obstricti, cum constet nos de diversis locis Africanis, vel de transmarinis ad hunc nostrum locum, in quo esse videmur, congregatos fuisse, & numquam alicui obnoxios [a] fecisse. Et cum in libertate vocati sumus, sicut apostolus dicit; cur de nobis, qui ad Deum fletibus & orationibus exclamamus, causatio fuerit facta, ignoramus. Monasterium enim, in quo Domino protegente esse videmur, sumptu parentum nostrorum, vel aliorum religiosorum fundatum esse firmamus: a sancto Reparato episcopo Puppianensi provinciæ Proconsularis dedicatum esse non silemus. Et quousque proprium episcopum concedente Domino hæc sancta ecclesia Carthaginiensis haberet, sustinuimus: a quo non solum nos, verum etiam & omnes in Africa constituti fomenta quotidie accipimus. Ad quam salva libertate arbitrii nostri, quam semper Deo protegente habemus defendendam, confugium fecimus: desiderium nostrum propriis subscriptionibus roboravimus. Ideoque humiles supplicamus, ut inanes querelas beatitudo vestra repellere dignetur; & currente justitia, in qua vestra semper degei beatitudo, a jugo nos clericorum, quod neque nobis, neque patribus nostris quisquam superponere aliquando tentavit, eruere digneris. Nam docemus monasterium de Præcisu quod in medio plebium Leptiminensis ecclesiæ ponitur, prætermisso eodem episcopo vicino, Vico-Ateriensis ecclesiæ episcopi consolationem habere, qui in longinquo positus est. Et Baccense monasterium, quod Maximianensi ecclesiæ vicinum est, ad consolationem primatis Byzacenæ provinciæ se conferre. Nam & de Adrumetino monasterio nullo modo silere possumus, qui prætermisso ejusdem civitatis episcopo de transmatinis patribus sibi semper presbyteros ordinaverunt, id est, Valentinum, Epiphanium, Victorianum, & Paulum. Et cum sibi diversa monasteria, ut ostenderent libertatem suam, unicuique prout visum est, a diversis episcopis consolationem quæsierint; quomodo nobis denegari poterit, qui de hac sede sancta Carthaginiensis ecclesiæ, quæ primatum totius Africanæ ecclesiæ habere videtur, auxilium quæsivimus? Ob hoc obsecramus, iterumque supplices poscimus, ut desiderium nostrum nullius suggestione [b] permittatur: ut possimus auxilio hujus sanctæ ecclesiæ muniti in congregatione qua sumus cum quiete manere. Exstant enim venerabilium sanctorum patrum dicta, libertatem monasteriorum defendentium; quæ si vestra jusserit recensere beatitudo, præ manibus habentur. Ex quorum lectione cognoscant hi, qui de nomine nostro apud beatitudinem vestram talem videntur facere invidiam, quæ congregationibus monachorum fuerint a Domino concessa. Acturi Domino, & vestræ sanctitati maximas gratias. *Et subscripserunt:*

Ego Petrus abbas hunc libellum nostrum subscripsi.

Ego Fortunatus presbyter hunc libellum nostrum subscripsi.

Ego Octavianus diaconus hunc libellum nostrum subscripsi.

Ego Felix diaconus hunc libellum nostrum subscripsi.

Ego Renatus hunc libellum nostrum subscripsi. Et ceteri.

Sancti Augustini, de moribus clericorum, in secundo libro ad locum. Vobis dico, qui forte nescitis, nam vestrum plurimi sciunt; presbyterum Leporium, quamvis sæculi natalibus clarum, & apud suos honestissimo loco natum, tamen jam Deo servientem, cunctis quæ habebat relictis inopem suscepi. Non quia nihil habuit, sed quia jam fecerat, quod ista lectio persuadet. Hic non fecit, sed nos scimus ubi fecit. Unitas Christi & ecclesia una est: ubicumque fit opus bonum, pertinet & ad nos, si congaudeamus. Hortus est unus, ubi nostis, ibi monasterium constituit; quia & ipsi Deo serviunt. Ille hortus ad ecclesiam non pertinet, sed nec ad ipsum. Et ad quem, dixerit aliquis? Ad illud quod ibi est monasterium. Sed quod verum est, usque ad hoc tempus curam pro illis ita gerebat, ut sumpticulos, quibus sustentabantur apud se haberet, & eis ipse ut videbatur impenderet. Sed ne propter hoc locus daretur hominibus suspiciones suas rodentibus, & ventrem non implentibus; hoc placuit & mihi & ipsi, ut sic se illi transigant, quasi iste jam de sæculo exierit. Numquid enim cum obierit ipse, illis dispensaturus est aliquid? Melius est ut videat illos ibi bene conversantes, & regente Deo in disciplina Christi sic viventes, ut de illis tantummodo gaudeat, non eorum necessitatibus occupetur.

Item in libro II. de moribus clericorum. Locus etiam ipse ubi monasterium constitutum est a memorato honorabili filio meo Eleusinio, ipsi presbytero Barnaba donatus est, antequam ordinaretur presbyter: in ipso loco monasterium instituit. Sed tamen quia nomine ipsius donatus erat locus, mutavit instrumenta, ut nomine monasterii possideatur.

Et alia exemplaria auctoritatis sancti Bonifacii episcopi primatis provinciæ Byzacenæ.

Dilectissimis, atque in Christi gratia nominandis filiabus meis universis Dei ancillis, Bavagalianensis Bonifacius primæ sedis episcopus in Domino salutem.

VEstræ sanctimoniæ libellum recipiens dum intente percurrerem, attentius auscultavi quid in se contineret. Quapropter reciprocum præmittens salutationis obsequium, insinuo semper servorum Dei vel ancillarum monasteria liberum habere arbitrium a conditione omnium clericorum. Quorum priscorum patrum sequentes ritum, etiam vestrum monasterium hoc habere, & in vobis manere usque in ævum. Unde per hanc vos auctoritatem duximus commonendas, ut licentiam habeatis unde volueritis spiritalem sumere cibum, liberam in omnibus facultatem habentes. Si quis autem contra hoc salubre venire voluerit præceptum, rigorem illico sentiat ecclesiasticum. Ergo ut superius connexuimus, hanc vobis attribuimus licentiam, ut quem velitis vobis corrogetis presbyterum, qui vobis in monasterio peragat sacrosancta, & illa quæ ad normam pertinent unitatis celebranda usque in perpetuum. Et si quis presbyterorum ibidem in monasterio divina celebraverit mysteria, ipsius primatis altario Domini nomen recenseatur, ut jurgiorum semina in omnibus careant. Et subscriptio. *Deus vos in timore suo conservet, quod oramus. Data sub die Kalendas Maii anno XXI. gloriosissimi regis Trasamundi.*

Item recitavit.

Exemplar epistolæ generalis quæ ad episcopos invitandos in causa insulæ Lerinensis missa est.

QUoties membrum aliquod quolibet infirmitatis genere laborat, fieri non potest quin ejusdem corporis etiam cetera membra condoleant. Et ideo causa quæ inter sanctum episcopum Theodorum, & Valerianum, vel Maximum item episcopos, atque abbatem Faustum, nec non & reliquos fratres insulæ Lerinensis acciderat, absque dubio omnes nos qui in Christo unum sumus differre non possumus, nisi id agamus qualiter curetur, & abstergatur. Ad hoc itaque remediandum scandalum, orationibus vestris tertio Kalendas Januarias

[a] Vel fuisse.

[b] Forte, perturbetur, vel intermittatur.

Tom. 10. serm. de div. 50.

Ibidem.

Anno Christi 517.

Supra, in Conc. Arelat. III. pag. 718.

marias audientiæ dies est constitutus: Rogamus ergo ut A sanctitas vestra se usque Arelate fatigare dignetur; quatenus tantum malum, quod dilatione plus crescit, beatitudinis vestræ præsentia terminetur. Talis enim causa, quæ tam grande scandalum genuerit, sicut atrocitate sui multos involvit, ita plures qui in Christo medeantur, exposcit.

Ad eos qui in ipsa insula sunt: *Beatitudinem vero vestram præcipue adesse convenit, quos insula ipsa velut sinu quodam genitricis fovens, ad eam gratiam, quæ nunc in vobis est, Domino instigante produxit.* Ad sanctum Rusticum: *Ac præcipue beatitudo vestra ut adsit primum deprecamur: quia major infirmitas necessario B medicos peritissimos inquirit.*

Ibidem pag. 780.

Incipit institutio sanctorum episcoporum, Ravennii, Rustici, Nectarii, Flori, Constantii, Asclepii, Maximi, Justi, Salonii, Ingenui, * Enantii, Zotici, Chrysanthi, in causa insulæ Lerinensis.

* vel Vnanti.

CUm Arelate in secretario ecclesiæ convenissemus, præmissa prece ad Dominum, nullo extrinsecus arbitro interveniente resedimus, de remedio scandali quod in monasterio in insula Lerinense obortum fuerat, pertractantes. Placuit ergo nobis, (sancto ut credimus) Spiritu gubernante, ut omnibus quæ in querelam venerant sollicite ventilatis atque discussis, sanctus & beatissimus frater Theodorus episcopus primum exoretur a nobis; ut scandalum quod & ipse, sicut & nos, graviter dolebat exortum, differendo in tempora manere diutius non pateretur; sed potius ad recipienda satisfactionum remedia festinaret: & sanctum presbyterum Faustum abbatem supradicti monasterii, induita, si qua illa esset, culpæ venia in pristina pace toto caritatis affectu reciperet: & ad insulam ac congregationem ipsi Deo dispensante commissam cum sua gratia & caritate remitteret. Nec quidquam deinceps ex his quæ sibi fratrem Faustum arguebat fecisse, aut verbis repeteret, aut animo retineret: quin potius collationem, utpote antiquus abbas & episcopus, ei ut piam & necessariam perpetuo exhiberet; & solatia secutura, quæ verbis dignabatur promittere, rebus ipsis, prout usus exegerit, plenissime exhiberet. Hoc tamen tantummodo sibi vindicaturus, quod decessor suus sanctæ memoriæ Leontius episcopus vindicaverat: id est, ut clerici, & altaris ministri, a nullo nisi ab ipso, vel cui ipse injunxerit, ordinentur: chrisma non nisi ab ipso, speretur. Neophyti si fuerint, ab ipso confirmentur: peregrini clerici absque ipsius præcepto in communionem, vel ad ministerium non admittantur. Monasterii vero omnis laica multitudo ad curam abbatis pertineat; neque ex ea sibi episcopus quidquam vindicet; aut aliquem ex illa clericum, nisi abbate petente præsumat. Hoc enim & rationis, & religionis plenum est, ut clerici ad ordinationem episcopi debita subjectione respiciant; laica vero omnis monasterii congregatio ad solam, ac liberam abbatis proprii, quem sibi ipsa elegerit, ordinationem dispositionemque pertineat; regula, quæ a fundatore ipsius C monasterii dudum constituta est, in omnibus custodita.

Cetera in manuscripto desiderantur. Decretum autem hujus concilii exstat in alio codice Longobardico vetustissimo bibliothecæ Vaticanæ numero 1845.

In Concilio sub sancto Bonifacio episcopo apud Carthaginem.

Erunt igitur omnia omnino monasteria, sicut semper fuerunt, a conditione clericorum modis omnibus libera, sibi tantum, & Deo placentia.

INCIPIUNT DECRETA FELICIS PAPÆ.

Hæc & sequens epistola vitiis laborant. Ex Collectione Isidori.

I.

AD OMNES EPISCOPOS.

I. *Quod missarum celebratio alibi, quam in Deo dicatis locis, non debeat fieri, nisi magna compulerit necessitas.*

II. *De ecclesiarum sacrationis dubitatione quid sit agendum.*

Dilectissimis fratribus omnibus episcopis per diversas provincias constitutis, Felix episcopus in Domino salutem.

MAgno munere [a] misericordiæ Dei totius ecclesiæ catholicæ multiplicata sunt gaudia, cum ecclesiarum status eo viget ordine, quo apostolorum successores illum statuerunt. Et cum antiqui hostis astutia eum turbari agnoscimus, non modico contristamur mœrore. Quam ob causam, fratres, hortamur, monemus, & flagitamus; ut a tramite Apostolicæ institutionis nequaquam recedatis, [b] nec a capite dissideatis; sed fidem & ordinem, quem apostoli & apostolici viri statuerunt, absque ulla hæsitatione teneatis. Nam si columnæ alicujus magnæ domus ruerint, ipsa postea domus minime stabit. Sic & vos, qui columnæ ecclesiæ estis, si labefactari cœperitis, sancta ecclesia, quæ per vos regitur, tabescit & labitur. Hæc, fratres, quæ dico, valde timenda sunt, & summo moderamine pensanda; atque ne fiant cavenda. Ipsa enim per se Veritas ait: *Vos estis sal terræ; quod si sal evanuerit, in quo salietur?* Ideo, carissimi, vos moneo, quia debitor sum vobis, & valde vos diligo. Et quando audio bona de vobis, nimis sum gavisus: & e contra D quando mala, nimis conturbatus. Ego vero, [a] quamvis a vobis per longa terrarum atque maris intervalla disjunctus sim, sum tamen omnino vobis corde conjunctus. Idque de beatitudine vestra erga me modis omnibus confido: quia cum me vicissim diligitis, a me longe non estis. Unde gratias referimus illi grano sinapis, qui ex modici despicabilisque seminis specie, ita ramis ex eadem radice surgentibus, atque se distendentibus, usquequaque diffusis, ut in eis volatilia cæli [b] nidificent; gratiaque sit fermento illi, quod tribus farinæ satis totius humani generis massam in unitate conspersit: atque parvo lapidi, qui abscissus est de monte sine manibus, & occupavit universam faciem orbis terræ: qui ad hoc se usquaque distendit, ut omni humano genere in unitatem redacto, totius corpus perficeretur ecclesiæ, atque ita ad totius compagis pertineret commodum membrorum partialis ista distinctio. Unde nos quoque a vobis non longe sumus: quia in illo, qui ubique est, unum sumus. Agamus ergo ei gratias, qui solutis inimicitiis in carne sua fe- E cit, ut in omni orbe terrarum unus esset grex, & unum ovile sub se uno pastore: semper memores quid nos egregius prædicator admoneat dicens: *Soliciti servare unitatem spiritus in vinculo pacis.* Sanctitatis vestræ scripta, quæ ad sedem Apostolicam misistis super quibusdam consultis, quasi ad [c] caput, ut inde acciperetis responsa, unde omnis ecclesia totius religionis sumpsit exordium, gratanter suscepi, & breviter vobis respondere curavi.

I. De ecclesiarum enim consecratione, & de Missarum celebrationibus, non alicubi quam in sacratis Domino locis, absque magna necessitate fieri debere, liquet omnibus, quibus sunt nota novi ac veteris testamenti præcepta. Tabernaculum vero Mosen Domino præcipiente fecisse, & sacrasse, cum mensa & altari ejus, & ceteris vasis utensilibus ad divinum cultum explendum legimus: & non solum divinis præceptis ac precibus ea sacrasse, sed etiam sancti olei unctione, Domino jubente, per-

[a] S. Leo ep. 54. [b] Idem ep. 14. Matth. 5.

[a] S. Greg. ep. 36. lib. iv. Luc. 14. [b] al. conde. Matth. 13. Dan. 2. Joan. 10. Ephes. 4. [c] Innoc. ep. 4; & 1. Siricius ep. 4. Num. 7.

linisse novimus. Qualiter autem hæc facta sint, & quomodo ipsa sacra non alii, quam sacerdotes sacra unctione delibuti, Dominoque cum vestibus sanctis sacrati, & Levitæ, tractabant, ferebant, erigebant, & deponebant; in ipsis institutionibus, quæ Domino jubente per Mosen conscriptæ sunt, in lege Domini reperitur. Qualiter ergo David regum piissimus amplificaverit cultum Dei, & templum Domini ædificare voluit; sed propter multum sanguinem quem effuderat, prohibitus est; & ipse collegerat expensas: Salomonque filius ejus idipsum, quod ipse facere optaverat, jubente & auxiliante Deo perfecit; & templum cum altari, & reliqua ad divinum cultum peragendum, consecravit; in libro Regum inter cetera legitur ita: *Ædificans*, inquit Salomon Domino, *ædificavi domum in habitaculum tuum*, [*] *firmissimum solium tuum in sempiternum. Convertitque rex faciem suam, & benedixit omni ecclesiæ Israël. Omnis enim ecclesia Israël stabat, & ait: Benedictus Dominus Deus Israël, qui locutus est ore suo ad David patrem meum, & in manibus ejus perfecit, dicens: A die, qua eduxi populum meum Israël de Ægypto, non elegi civitatem de universis tribubus Israël, ut ædificaretur domus, & esset nomen meum ibi: sed elegi David, ut esset super populum meum Israël. Voluitque David pater meus ædificare domum nomini Domini Dei Israël: & ait Dominus ad David patrem meum: Quod cogitasti in corde tuo ædificare domum nomini meo, bene fecisti, hoc ipsum mente tractans. Verumtamen tu non ædificabis domum, sed filius tuus, qui egredietur de renibus tuis, ipse ædificabit domum nomini meo. Confirmavit Dominus sermonem suum, quem locutus est: stetique pro David patre meo: & sedi super thronum Israël, sicut locutus est Dominus. Et ædificavi domum nomini Domini Dei Israël. Et constitui ibi locum arcæ, in qua fœdus Domini est, quod percussit cum patribus nostris, quando egressi sunt de terra Ægypti. Stetit autem Salomon ante altare Domini in conspectu ecclesiæ Israël, & expandit manus suas in cælum, & ait: Domine Deus Israël, non est similis tui in cælo desuper, & super terram deorsum, qui custodis pactum & misericordiam servis tuis, qui ambulant coram te in toto corde suo. Qui custodisti servo tuo David patri meo, quæ locutus es ei. Ore locutus es, & manibus perfecisti, ut hæc dies probat. Nunc igitur Domine Deus Israël, conserva David famulo tuo patri meo quæ locutus es ei, dicens: Non auferetur de te vir coram me, qui sedeat super thronum Israël: ita tamen, si custodierint filii tui viam suam, ut ambulent coram me, sicut tu ambulasti in conspectu meo. Et nunc Deus Israël firmentur verba tua, quæ locutus es David servo tuo patri meo: Ergone putandum est, quod vere Deus habitet super terram? Si enim cælum, & cæli cælorum te capere non possunt, quanto magis domus hæc, quam ædificavi? Sed respice ad orationem servi tui, & ad preces ejus, Domine Deus meus. Audi Domine hymnum & orationem, quam servus tuus orat coram te hodie, ut sint oculi tui aperti super domum hanc nocte & die, super domum de qua dixisti: Erit nomen meum ibi, ut exaudias orationem, quam orat in loco isto ad te servus tuus: ut exaudias deprecationem servi tui, & populi tui Israël, quodcumque oraverint in loco isto: & exaudias in loco habitaculi tui in cælo, & cum exaudieris, propitius eris. Si peccaverit homo in proximum suum, & habuerit aliquod juramentum, quo teneatur adstrictus, & venerit propter juramentum coram altari tuo in domum tuam, tu exaudies in cælo, & facies: & judicabis servos tuos, condemnans impium, & reddens viam suam super caput ejus, justificansque justum, & retribuens ei secundum justitiam suam. Si fugerit populus tuus Israël inimicos suos, (quia peccaturus est tibi) & agentes pœnitentiam, & confitentes nomini tuo, venerint, & oraverint, & deprecati te fuerint in domo hac; exaudi in cælo, & dimitte peccatum populi tui Israël, & reduces eos in terram, quam dedisti patribus eorum. Si clausum fuerit cælum & non pluerit propter peccatum eorum, & orantes in loco isto pœnitentiam egerint nomini tuo, & a peccatis suis conversi fuerint propter afflictionem suam, exaudi eos in cælo, & dimitte peccata servorum tuorum, & populi tui Israël, & ostende eis viam bonam, per quam ambulent, & da pluviam super terram, quam dedisti populo tuo in possessionem. Fames si oborta fuerit in terra, aut pestilentia, aut corruptus aër, aut ærugo, aut locusta, vel rubigo, & afflixerit eum inimicus ejus portas obsidens, omnis plaga, universa infirmitas, cunctaque devotatio & imprecatio, quæ acciderit omni homini de populo tuo Israël: si quis agnoverit plagam cordis sui, & expanderit manus suas in domo hac, tu exaudies in cælo, in loco habitationis tuæ, & repropitiaberis, & facies, ut des unicuique secundum omnes vias suas, sicut videris cor ejus, quia tu nosti solus cor omnium filiorum hominum: ut timeant te cunctis diebus quibus vivunt super faciem terræ, quam dedisti patribus nostris. Insuper & alienigena, qui non est de populo tuo Israël, cum venerit de terra longinqua propter nomen tuum, (audietur enim nomen tuum magnum, & manus tua fortis, & brachium tuum extentum ubique:) cum venerit ergo, & oraverit in loco hoc, tu exaudies in cælo, in firmamento habitaculi tui, & facies omnia pro quibus invocaverit te alienigena, ut discant universi populi terrarum nomen tuum timere, sicut populus Israël: & probent quia nomen tuum invocatum est super domum hanc, quam ædificavi. Si egressus fuerit populus tuus ad bellum contra inimicos suos, per viam quocumque miseris eos, orabunt te contra viam civitatis, quam elegisti, & contra domum, quam ædificavi nomini tuo, & exaudies in cælo orationem eorum & preces eorum, & facies judicium eorum. Quod si peccaverint tibi, (non est enim homo qui non peccet,) & iratus tradideris eos inimicis suis, & captivi ducti fuerint in terram inimicorum longe vel prope, & egerint pœnitentiam in corde suo in loco captivitatis, & conversi deprecati fuerint te in captivitate sua, dicentes: Peccavimus, inique egimus, impie gessimus, & reversi fuerint ad te in universo corde suo, & tota anima sua, in terra inimicorum suorum, ad quam captivi ducti fuerant, & oraverint te contra viam terræ suæ, quam dedisti patribus eorum, & civitatis, quam elegisti, & templi, quod ædificavi nomini tuo; exaudies in cælo, in firmamento solii tui, orationem eorum & preces eorum, & facies judicium eorum, & propitiaberis populo tuo, qui peccavit tibi: & omnibus iniquitatibus eorum, quibus prævaricati sunt in te: & dabis misericordiam coram eis, qui eos captivos habuerint, ut misereantur eis. Populus enim tuus est & hereditas tua, quos eduxisti de terra Ægypti, de medio fornacis ferreæ, ut sint oculi tui aperti ad deprecationem servi tui & populi tui Israël, & exaudies eos in universis pro quibus invocaverint te. Tu enim separasti eos tibi in hereditatem de universis populis terræ, sicut locutus es per Mosen servum tuum, quando eduxisti patres nostros de terra Ægypti, Domine Deus. Factum est autem, cum complesset Salomon orans Dominum omnem orationem & deprecationem hanc, surrexit de conspectu altaris Domini. Utrumque enim genu in terra fixerat, & manus expanderat ad cælum. Stetit ergo, & benedixit omni ecclesiæ Israël, voce magna dicens: Benedictus Dominus, qui dedit requiem populo suo Israël juxta omnia quæ locutus est: non cecidit ne unus quidem sermo in omnibus quæ locutus est per Mosen servum suum. Sit Dominus Deus noster nobiscum, sicut fuit cum patribus nostris; non derelinquens nos, neque projiciens, sed inclinet corda nostra ad se, ut ambulemus in universis viis ejus, & custodiamus mandata ejus, & cærimonias, & judicia, quæcumque mandavit patribus nostris: & sint sermones mei isti, quibus deprecatus sum coram Domino, appropinquantes Domino Deo nostro die ac nocte, ut faciat judicium servo suo, & populo suo Israël per singulos dies, & sciant omnes populi terræ, quia Dominus ipse est Deus, & non est ultra absque eo. Sit quoque cor nostrum perfectum cum Domino Deo nostro, ut ambulemus in decretis ejus, & custodiamus mandata ejus, sicut & hodie. Igitur rex & omnis Israël cum eo immolabant victimas coram Domino. Mactavitque Salomon hostias pacificas, quas immolavit Domino: boum viginti duo millia, & ovium centum viginti millia, & dedicaverunt templum Domini rex & filii Israël. In die illa sanctificavit rex medium atrii, quod erat ante domum Domini. Fecit autem ibi holocaustum, & sacrificium, & adipem pacificorum: quia altare æneum, quod erat coram Domino, minus erat, & capere non poterat holocaustum, & sacrificium, & adipem pacificorum. Fecit ergo Salomon in tempore illo festivitatem celebrem, & omnis Israël cum eo, multitudo magna ab introitu Emath usque ad rivum Ægypti, coram Domino Deo nostro, septem diebus & septem diebus, id est, quatuordecim diebus: & in die octava dimisit populos.* Judæi ergo loca, in quibus Domino sacrificabant, divinis habebant supplicationibus consecrata; nec in aliis, quam in Deo dicatis locis munera Domino offerebant. Si enim Judæi, qui umbræ legis deserviebant, hæc faciebant: multo magis, quibus veritas patefacta est, templa Domino ædificare, & (prout melius possumus) ornare, eaque divinis precibus, & sanctis unctionibus suis, cum altaribus & vasis, vestibus quoque, & reliquis ad divinum cultum explendum utensilibus, devote & solenniter sacrare: & non in aliis locis quam in Domino sacratis ab episcopis, & non a chorepiscopis, qui sæpe prohibiti sunt, nisi (ut prædictum est) summa exigente necessitate, missas celebrare, nec sacrificia offerre Domino debemus. Et hoc si summa necessitas agere compulerit, non in domibus, quia in sacris canonibus sacrificia in domibus offerri prohibita sunt: sed in tabernaculis, divinis precibus a pontificibus dicatis, & in mensis Domino sacratis, & sacra unctione a pontificibus delibutis, pro summa (ut præfixum est) necessitate, & non pro libitu cujusquam & pigritia agatur. Satius ergo est, missam non cantare, aut non audire, quam in illis locis, ubi fieri non oportet: nisi (ut sæpe dictum est) pro summa contingat necessitate, quoniam necessitas non habet legem. Unde scriptum est: *Vide ne offeras holocausta tua in omni loco quem videris, sed in loco quem elegerit Dominus Deus tuus.* Et in Exodo legitur: *Vos vidistis, quia de cælo locutus sum vobis: Non facietis deos argenteos, nec deos aureos facietis vobis: altare de terra facietis mihi, & offeretis super illud holocausta & pacifica vestra: oves vestras & boves in omni loco in quo memoria fuerit nominis mei.* Et sicut non alii, quam sa-

3. Reg. 8.

[*] *Ex editione Vulgata firmissimum ita est codex suffulti.*

11. De Consecr. Dist. 1. Sicut non alii quam.

[a] *Laodic. can. 58.*

[b] *Concil. Parisi. lib. 1. cap. 4. & Capitul. vii. 314.*

[c] *S. Greg. epist. 10. lib. iii.*

Deut. 12.

Exod. 20.

11. De Consecr. Dist. 1. Sicut non alii.

crati Domino sacerdotes, debent missas cantare, nec sacrificia super altare offerre: sic nec in aliis, quam in præfatis Domino sacratis locis, missas cantare aut sacrificia offerre licebit. Si autem ut legitur in concilio Laodicensi [a] cap. XXVI. quod hi, qui non sunt ab episcopis ordinati, tam in ecclesiis, quam in domibus exorcizare non possunt: multo [b] magis majoris gradus ministeria, nisi ab eis, qui ad eos gradus sunt sacrati, quibus fungi debent, officia agi vel sacrificia offerri licet. Quod autem (ut paulo superius prælibatum est) oblationes in domibus offerri non debent, in eodem concilio cap. LVIII. prohibitum habetur, ita: *Non oportet in domibus oblationes celebrari ab episcopis & presbyteris.* Solennitates vero dedicationum ecclesiarum, & sacerdotum, per singulos annos solenniter sunt celebrandæ: ipso Domino exempla dante, qui ad festum dedicationis templi, omnibus id faciendo dans formam, cum reliquis populis eamdem festivitatem celebraturus venit, sicut scriptum est: *Facta sunt encænia in Hierosolymis, & hiems erat: & ambulabat Jesus in templo, in porticu Salomonis.* Quod autem octo dierum sint encænia celebranda, in libro Regum, peracta dedicatione templi, [c] reperies.

[a] Ex versione Dionysii Exigui.
[b] al. minus
11. De Consecr. Distinct. 1. Sicut non alii.
16. De Consecr. Distinct. 1. Solennitates dedicationum.
Joan. 10.
3. Reg. 8.
[c] al. repetieris.
[d] S. Leo ep. 92. cap. 18.

II. De ecclesiarum vero consecratione [d] quoties dubitatur, & nec certa scriptura, nec certi testes existunt, a quibus consecratio sciatur; absque ulla dubitatione scitote eas esse consecrandas, ne talis trepidatio faciat deteriorationem: quoniam non monstratur esse iteratum, quod nescitur factum. His, fratres, testimoniis scripturarum apostolica auctoritate confirmatis, consultis vestris breviter respondisse sufficiat. Vobis tamen prævidendum est, & omnibus prædicandum, ut illicita non agantur, & Domini præcepta conserventur, & fideliter peragantur. *Rogamus autem vos, fratres,* ut dicta Apostoli replicemus, *corripite inquietos, consolamini pusillanimes, suscipite infirmos, patientes estote ad omnes. Videte ne quis malum pro malo alicui reddat: sed semper, quod bonum est, sectamini in invicem, & in omnes. Semper gaudete, sine intermissione orate, in omnibus gratias agite. Hæc est enim voluntas Dei in Christo Jesu in omnibus vobis. Spiritum nolite extinguere, prophetias nolite spernere; omnia autem probate: quod bonum est, tenete. Ab omni specie mala abstinete vos. Ipse autem Deus pacis sanctificet vos per omnia: ut integer spiritus vester, & anima, & corpus sine querela in adventu Domini nostri Jesu Christi servetur.* Data Kalendis Martii, Lampadio & Oreste viris clarissimis Consulibus.

1. Thess. 5.
Anno Christi 530.

II.

EXHORTATORIA AD SABINAM.

Ex Collectione Isidori.

Laudat in ea studium cultumque in ecclesiam: quodque stirpis honores vanamque pompam religioni posthabeat.

Singulare membrum ecclesiæ [e], tuæ religionis amplitudinem existere, & a nobis reverentissime coli, satis est omnibus manifestum. In ipso enim apice nobilitatis, multo nobiliorem ecclesiæ devotionem impendis: & magis læta Christi agnitione præceptis ejus obtemperas, & in fide potius exultas, quam tanti generis flore jactaris. [f] Summa virtus est, vicisse gloriam carnis: & [g] magna est Christi gratia, nobilitatem moribus superasse, domina filia merito illustris. Certa igitur existens, dilectissima, vitæ hujus, quæcumque sunt, spatia æternis divinisque officiis illustrare contende; ut qui insignem te præstitit, sed iat sibi per sæcula clariorem.

[e] Quæ sequuntur desumpta sunt ex epist. 12. Innocentii quæ est ad Julianam.
[f] al. Summæ virtuti.
[g] al. magnæ gratiæ

Quapropter tuam hortamur dilectionem, ut bonum, quod cœpisti, [h] semper implere non differas: quia non laudatur initium, sed finis. Sapientiam enim te hortamur diligere & scrutari, ut rationabiliter & sapienter disponas & judices ea quæ tibi commissa sunt: dicente Domino per prophetam: *Erudimini, qui judicatis terram. Time ergo Dominum, & mandata ejus serva, & dilige eum totis visceribus, & proximum tuum sicut teipsum. Deus altissimus creavit sapientiam in Spiritu sancto, & vidit, & dinumeravit et terram, & mensus est, & effudit illam super omnia opera sua, & super omnem carnem secundum datum suum præbuit illam diligentibus se. Timor Domini, gloria & gloriatio, & corona exsultationis. Timor Domini delectabit cor, & dabit lætitiam & gaudium in longitudinem dierum. Timenti Dominum bene erit in extremis, & in die defunctionis suæ benedicetur. Dilectio Dei honorabilis sapientia: quibus autem apparuerit in visu, diligunt eam in visione, & in agnitione magnalium suorum. Initium sapientiæ timor Domini: & cum fidelibus in vulva concreatus est, & cum electis feminis graditur, & cum justis & fidelibus agnoscitur. Timor Domini, scientiæ religiositas. Religiositas custodiet & justificabit cor, jucunditatem atque gaudium dabit. Timenti Dominum bene erit, & in diebus consummationis illius benedicetur. Plenitudo sapientiæ est, timere Dominum, & plenitudo a fructibus illius. Omnem domum illius implebit a generationibus, & receptacula a thesauris illius. Corona sapientiæ, timor Domini, replens pacem & salutis fructum: & vidit, & dinumeravit eam: utraque autem sunt dona Dei. Scientiam & intellectum prudentiæ sapientia compartietur; & gloriam tenentium se, exaltat. Radix sapientiæ est timere Dominum, & rami illius longævi. In thesauris sapientiæ, intellectus & scientiæ religiositas: exsecratio autem peccatoribus, sapientia. Timor Domini expellit peccatum: nam qui sine timore est, non poterit justificari. Iracundia enim animositatis illius, subversio illius est. Usque in tempus sustinebit patiens, & postea redditio jucunditatis. Bonus sensus usque ad tempus abscondet verba illius, & labia multorum enarrabunt sensum illius. In thesauris sapientiæ, significatio disciplinæ: exsecratio autem peccatori, cultura Dei. Fili, concupiscens sapientiam, serva justitiam, & Deus præbebit illam tibi. Sapientia enim & disciplina, timor Domini: & hoc, quod beneplacitum est illi, fides & mansuetudo, & adimplebit thesauros illius. Contumax non sis, & incredibilis timori Domini: & ne accesseris ad illum duplici corde. Ne fueris hypocrita in conspectu hominum, & non scandalizeris labiis tuis. Attende in illis, ne forte cadas, & ponas scandalum animæ tuæ, & adducas inhonorationem tibi, & revelet Deus absconsa tua. Pro fide & justitia, ac pro salute animæ certa semper, & pro adjutorio fratrum viriliter age, ut a Domino recipias remunerationem.* Scriptum est enim: *Fili, conserva tempus, & devita a malo. Pro anima tua non confundaris dicere verum. Est enim confusio adducens peccatum, & est confusio adducens gratiam & gloriam. Ne accipias faciem adversus faciem tuam, nec adversus animam tuam mendacium. Non reverearis proximum tuum in casu suo, nec retineas verbum in tempore salutis. Non abscondas sapientiam tuam in decore ejus. In lingua enim agnoscitur sapientia, & sensus, & scientia, & doctrina in verbis veritatis, & firmamentum in operibus justitiæ. Non contradicas veritati ullo modo, & de mendacio ineruditionis tuæ confundere. Non confundaris confiteri peccata tua; & ne subjicias te omni homini pro peccato. Noli resistere contra faciem potentis; nec coneris contra ictum fluminis. Pro justitia agonizare pro anima tua, & usque ad mortem certa pro justitia, & Deus expugnabit pro te inimicos tuos. Noli citatus esse in lingua tua; & inutilis & remissus in operibus tuis. Noli esse sicut leo in domo tua, evertens domesticos tuos, & opprimens subjectos tibi. Non sit tibi manus tua porrecta ad accipiendum, & ad dandum collecta.* His fulta scripturarum auctoritatibus, semper sta recta, & a via veritatis ne avertaris, ut gratiam Dei acquiras, & bonorum hominum amicitia fruaris: tantoque tua [a] voluntas facilius ab amore hujus sæculi exeat, [b] quanto & impellitur, dum vocatur. Nam nos & præsentes vos videre cupimus, & absentibus per epistolam saltem colloqui desideramus. Unde & optamus, ut vos beatus Petrus apostolorum princeps ad sua limina feliciter perducat, quatenus in omnipotentis gratia persrui vestra præsentia mereamur. Data XII. Kalendas Novembris, [c] Lampadio & Oreste viris clariss. Coss.

[h] S. Greg. epist. ad S. Augustinum episcopum comitesque in Angliam missos apud Bedam lib. 1. cap. 23.
Psal. 2.
Eccli. 1.
Ibidem.
Eccli. 4. 23.
[a] al. mens
[b] Greg. epist. 72. lib. IX. & 79. lib. VII.
[c] Anno Christi 530. At exeunte Octobri sedisse Bonifacium, non Felicem, in indiculis Rom. Pontificum legitur.

CONCILIUM CARPENTORATENSE.

Constitutio Sanctorum Episcoporum

Concilii Carpentoratensis, sub die VIII. Idus Novembres, Mavortio V.C. Consule, (id est, anno Christi DXXVII.) tempore Liberii Præfecti.

Edidit Sirmondus ex codice Lugdun. Rem. Bellov. & Anic. Contulimus cum mſ. codice annorum (ut creditur) amplius 800. Collegii Parisiensis Societatis Jesu.

De eo quod parochiis fuerit a Christianis collatum, quantum aut qualiter ab episcopo præsumatur.

Licet omnia quæ ecclesiastica regula præcepit observari, in multis canonibus contineantur inserta; nascuntur tamen causæ, pro quibus necesse habent sacerdotes Domini, quod ad justitiam pertinet, secundum disciplinam ecclesiasticam ordinare. Et ideo quia Carpentorate convenientes, hujusmodi ad nos querela pervenit, quod ea quæ a quibusdam fidelibus parochiis conferuntur, ita ab aliquibus episcopis præsumantur, ut aut parum, aut prope nihil ecclesiis, quibus collata fuerant, relinquatur: hoc nobis justum & rationabile visum est, ut si ecclesia civitatis ejus, cui episcopus præest, ita est idonea, ut Christo propitio nihil indigeat; quidquid parochiis fuerit derelictum, clericis qui ipsis parochiis deserviunt, vel reparationibus [a] ecclesiarum rationabiliter dispensetur. Si vero episcopum multas expensas, & minorem substantiam habere constiterit, parochiis, quibus largior fuerit collata substantia, hoc tantum quod clericis vel sartis tectis rationabiliter sufficiat, reservetur: quod autem amplius fuerit, propter majores expensas episcopus ad se debeat revocare; ita tamen ut nihil de facultatula ipsa, vel de ministerio, clerici loci ipsius licentiam habeant minuendi. [b] Hoc etiam placuit custodiri, ut sequenti anno in vico Vasensi, octavo Idus Novembres, debeat concilium congregari.

[a] Lugd. & Paris. basilicarum.

[b] Ex cod. Lugd. hæc additio est.

Subscriptiones Episcoporum.

Cæsarius in Christi nomine episcopus, constitutionem nostram relegi & subscripsi. Not. sub die VIII. Idus Novembres, Mavortio V.C. Consule.
Contumeliosus consensi & subscripsi.
Eucherius peccator consensi & subscripsi.
Lupercianus peccator consensi & subscripsi.
Constantius peccator consensi & subscripsi.
Alethius peccator consensi & subscripsi.
Julianus consensi & subscripsi.

In mſ. Parif. altero e duobus vetustissimis, Græco more subscribit iste, Ioulianos. *Qui in Conc. Arausic. II. subscribit Græce pariter* Julianus Amattolus. *Ceteri episcopi Latine, ut hic: sed non eodem ordine.*

Prosper peccator consensi & subscripsi.
Vindemialis consensi & subscripsi.
Porcianus peccator consensi & subscripsi.
Heraclius peccator consensi & subscripsi.
Philagrius peccator consensi & subscripsi.
Uranius peccator consensi & subscripsi.
Cyprianus peccator consensi & subscripsi.
Gallicanus peccator consensi & subscripsi.
Principius peccator consensi & subscripsi.

Epistola Synodi Carpentoratensis, ad Agrœcium episcopum Antipolitanum.

Suspenditur anni spatio a missarum celebratione episcopus, qui ordinationem quamdam contra canones fecerat.

Domino sancto ac venerabili fratri, Agrœcio episcopo, Cæsarius episcopus, & ceteri episcopi in Carpentoratensi synodo congregati.

Licet ad synodum aut per vos aut per personam vicariam debueritis adesse, ut ordinationis tuæ, quam fecisse diceris, in synodali conventu redderes rationem, ut si recte feceras, absolutus cum caritate Deo propitio remeares: sin certe transgressorem te canonum esse constaret, præsenti denuntiatione cognosceres: ut Deo medio prolata sententia, aut percelleret reum, aut absolveret supplicantem: quia licet sacerdotibus canones ignorare non liceat, tamen pæne levior error fuerat, si per ignorantiam deliquisses; quam ut eorum quibus tua, vel vicarii tui manus subscripserat, canonum transgressor exsisteres. At nunc vero duplici reatu teneris adstrictus: cum non solum contra venerabilium patrum, sed etiam contra tua venisse decreta temere comprobaris. Quapropter hoc communi in Christo deliberatione sanximus, ut quia filium nostrum Protadium statuta canonibus per vos inserta, & vos simili sententia constringunt, usque emenso anno missas facere non præsumas; quia æquum est, ut quod apud antistites Deo medio statuitur, inviolabiliter Deo propitio conservetur. Quæ enim observationis reverentia a posteris exhibebitur, si ab iis primum lex, a quibus constituta est, violatur?

Cæsarius episcopus subscripsi.
Cyprianus episcopus subscripsi.
Constantinus episcopus subscripsi.
Porcianus episcopus subscripsi.
Gallicanus episcopus subscripsi.
Alethius episcopus subscripsi.
Heraclius episcopus subscripsi.
Principius episcopus subscripsi.
Contumeliosus episcopus subscripsi.
Julianus episcopus subscripsi.
Philagrius episcopus subscripsi.
[a] Eucherius episcopus subscripsi.
Prosper episcopus subscripsi.
[b] Uranius episcopus subscripsi.
Lupercianus episcopus subscripsi.
[c] Vindemialis episcopus subscripsi.

[a] mſ. Euchirius.

[b] mſ. Oranius.

[c] mſ. Viadimius.

CONCILIUM ARAUSICANUM II.

Constitutio Episcoporum in civitate Arausica, de Gratia & libero arbitrio.

In dedicatione basilicæ a Liberio Patricio constructæ celebratum, v. Nonas Julias, Decio juniore V. C. Consule, id est, anno Christi DXXIX.

In uno e tribus vetustissimis mss. Collegii Parisiensis Societatis Jesu, *titulus est:* Incipiunt Canones Arausici sancti Cæsarii de libero arbitrio, vel diversis conditionibus de re ipsa necessariis, &c. *Sirmondus prius ediderat ex mss. Lugdunensi, Fossatensi, Tiliano, & aliis.*

Tituli Capitulorum.

I. *Quod per peccatum Adæ non solum corpus, sed anima etiam læsa fuerit.*
II. *Quod peccatum Adæ non ipsi solum nocuit, sed ad posteros quoque transiit.*
III. *Quod gratia Dei non ad invocationem detur, sed ipsa faciat ut invocetur.*
IV. *Quod Deus ut a peccato purgemur voluntatem nostram non exspectet, sed præparet.*
V. *Quod initium fidei non ex nobis, sed ex gratia Dei sit.*
VI. *Quod sine gratia Dei credentibus & petentibus misericordia non conferatur, cum gratia ipsa faciat, ut credamus & petamus.*
VII. *Quod viribus naturæ bonum aliquid, quod ad salutem pertineat, cogitare aut eligere sine gratia non possimus.*
VIII. *Quod per liberum arbitrium ad gratiam baptismi pervenire nullus possit.*
IX. *De adjutorio Dei, per quod bona operamur.*
X. *De adjutorio Dei omnibus semper implorando.*
XI. *De obligatione votorum.*
XII. *Quales nos diligat Deus.*
XIII. *De reparatione liberi arbitrii.*
XIV. *Quod ut liberemur a miseria, misericordia Dei prævenimur.*
XV. *Quod per gratiam Dei in melius mutetur fidelis.*
XVI. *Quod ex eo quod habemus, non sit gloriandum, cum ex Deo sit.*
XVII. *De fortitudine Christiana.*
XVIII. *Nullis meritis gratiam præveniri.*
XIX. *Neminem nisi Deo miserante salvari.*
XX. *Nihil boni hominem posse sine Deo.*
XXI. *De natura & gratia.*
XXII. *De his quæ hominum propria sunt.*
XXIII. *De voluntate Dei & hominis.*
XXIV. *De palmitibus viris.*
XXV. *De dilectione qua diligimus Deum.*

[a] Præfatio.

[a] Incipiunt constituta episcoporum in civitate Arausica de gratia & libero arbitrio, in vetusto cod. Cardin. Harlæi Seminarii Paris.

Cum ad dedicationem basilicæ, quam illustrissimus Præfectus & Patricius filius noster Liberius in Arausica civitate fidelissima devotione construxit, Deo propitiante, & ipso invitante convenissemus; & de rebus quæ ad ecclesiasticam regulam pertinent, inter nos spiritalis fuisset oborta collatio; pervenit ad nos esse aliquos, qui de gratia & libero arbitrio per simplicitatem minus caute, & non secundum fidei catholicæ regulam, sentire velint. Unde id nobis, secundum admonitionem & auctoritatem sedis Apostolicæ, justum ac rationabile visum, ut pauca capitula ab Apostolica nobis sede transmissa, quæ ab antiquis patribus de sanctarum scripturarum voluminibus in hac præcipue causa collecta sunt, ad docendos eos qui aliter quam oportet sentiunt, ab omnibus observanda proferre, & manibus nostris subscribere deberemus: quibus lectis, qui hucusque non sicut oportebat de gratia & libero arbitrio credidit, ad ea quæ fidei catholicæ conveniunt, animum suum inclinare non differat.

Capitula.

I.

Si quis per offensam prævaricationis Adæ non totum, id est, secundum corpus & animam, in deterius dicit hominem commutatum, sed animæ libertate illæsa durante, corpus tantummodo corruptioni credit obnoxium, Pelagii errore deceptus, adversatur scripturæ dicenti: *Anima quæ peccaverit ipsa morietur:* &, *Nescitis, quoniam cui exhibetis vos servos ad obediendum, servi estis ejus cui obeditis?* &, *A quo quis superatur, ejus & servus addicitur.*

V. de August. lib. 1. de nupt. & concup. cap. 14. — Ezech. 18. — Rom. 6. — 2. Petr. 2.

II.

Si quis soli Adæ prævaricationis suam, non & ejus propagini, asserit nocuisse; aut certe mortem tantum corporis, quæ pœna peccati est, non autem & peccatum, quod mors est animæ, per unum hominem in omne genus humanum transisse testatur, injustitiam Deo dabit, contradicens Apostolo dicenti: *Per unum hominem peccatum intravit in mundum, & per peccatum mors, & ita in omnes homines mors pertransiit, in quo omnes peccaverunt.*

Ex August. lib. 4. contra duas epist. Pelag. cap. 4. — Rom. 5.

III.

Si quis [a] ad invocationem humanam gratiam Dei dicit posse conferri; non autem ipsam gratiam facere, ut invocetur a nobis, contradicit Isaïæ prophetæ, vel Apostolo idem dicenti: *Inventus sum a non quærentibus me: palam apparui his, qui me non interrogabant.*

[a] invocatione humana, Paris. mss. — Isai. 65. — Rom. 10.

IV.

Si quis, ut a peccato purgemur, voluntatem nostram Deum exspectare contendit; non autem ut etiam purgari velimus, per sancti Spiritus infusionem & operationem in nos fieri confitetur; resistit ipsi Spiritui sancto per Salomonem dicenti: *Præparatur voluntas a Domino;* & Apostolo salubriter prædicanti: *Deus est qui operatur in vobis & velle & perficere pro bona voluntate.*

Prov. 8. juxta Græc. — Philip. 2.

V.

Si quis sicut augmentum, ita etiam initium fidei, ipsumque credulitatis affectum, quo in eum credimus qui justificat impium, & ad generationem sacri baptismatis pervenimus, non per gratiæ donum, id est, per inspirationem Spiritus sancti, corrigentem voluntatem nostram ab infidelitate ad fidem, ab impietate ad pietatem, sed naturaliter nobis inesse dicit; apostolicis dogmatibus adversarius approbatur, beato Paulo dicente: *Confidimus, quia qui cœpit in vobis bonum opus, perficiet usque in diem Domini nostri Jesu Christi.* Et illud: *Vobis datum est pro Christo, non solum ut*

Ex August. l. de prædest. Sanct. a cap. 1. usque ad 9. — Philip. 1. — Ibidem.

Anno Christi 529.

in eum credatis, sed etiam ut pro illo patiamini: &, *Gratia salvi facti estis per fidem, & hoc non ex vobis: Dei enim donum est.* Qui enim fidem, qua in Deum credimus, dicunt esse naturalem; omnes eos, qui ab ecclesia Christi alieni sunt, quodammodo fideles esse definiunt.

Ephes. 2.

VI.

Si quis sine gratia Dei credentibus, volentibus, desiderantibus, conantibus, laborantibus, [a] vigilantibus, studentibus, petentibus, quærentibus, pulsantibus nobis misericordiam dicit conferri divinitus; non autem ut credamus, velimus, vel hæc omnia, sicut oportet, agere valeamus, per infusionem & inspirationem sancti Spiritus in nobis fieri confitetur; & aut humilitati aut obedientiæ humanæ subjungit gratiæ adjutorium; nec ut obedientes & humiles simus, ipsius gratiæ donum esse consentit; resistit Apostolo dicenti: *Quid habes quod non accepisti?* Et: *Gratia Dei sum id quod sum.*

[a] orantibus, al. mss. In Paris. non'ea vox legitur.

1. Cor. 4. & 15.

VII.

Si quis per naturæ vigorem bonum aliquid, quod ad salutem pertinet vitæ æternæ, cogitare ut expedit, aut eligere; sive salutari, id est, evangelicæ prædicationi consentire posse confirmat, absque illuminatione & inspiratione Spiritus sancti, qui dat omnibus suavitatem in consentiendo & credendo veritati; hæretico fallitur spiritu, non intelligens vocem Dei in evangelio dicentis: *Sine me nihil potestis facere*: & illud Apostoli: *Non quod idonei sumus cogitare aliquid a nobis, quasi ex nobis: sed sufficientia nostra ex Deo est.*

Joan. 15.
2. Cor. 3.

VIII.

Si quis alios misericordia, alios vero per liberum arbitrium, quod in omnibus, qui de prævaricatione primi hominis nati sunt, constat esse vitiatum, ad gratiam baptismi posse venire contendit, a recta fide probatur alienus. Is enim omnium liberum arbitrium per peccatum primi hominis asserit infirmatum; aut certe ita læsum putat, ut tamen quidam valeant sine revelatione Dei mysterium salutis æternæ per semetipsos posse conquirere. Quod quam sit contrarium, ipse Dominus probat, qui non aliquos, sed neminem ad se posse venire testatur, nisi quem Pater attraxerit: sicut & Petro dicit: *Beatus es Simon Barjona, quia caro & sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus qui in cælis est*: & Apostolus: *Nemo potest dicere Dominum Jesum, nisi in Spiritu sancto.*

Prosper. contra Collat. cap. 3. 10. & 11.
Joan. 6.
Matth. 16.
1. Cor. 12.

IX.

Divini est muneris, cum & recte cogitamus, & pedes nostros a falsitate & injustitia continemus. Quoties enim bona agimus, Deus in nobis atque nobiscum ut operemur operatur.

Prosper. sent. 12.

X.

Adjutorium Dei etiam renatis ac [b] sanctis semper est implorandum; ut ad finem bonum pervenire, vel in bono possint opere perdurare.

[a] sanatis, Paris. Lugd. & Rem.
Ex Prosp. contra Collat. cap. 24.

XI.

Nemo quidquam Domino recte voverit, nisi ab ipso acceperit quod voveret: sicut legitur: *Quæ de manu tua accepimus, damus tibi.*

Prosper. sent. 50.
1. Par. 29.

XII.

Tales nos amat Deus, quales futuri sumus ipsius dono, non quales sumus nostro merito.

Prosper. sent. 56.

XIII.

Arbitrium [c] voluntatis in primo homine infirmatum, nisi per gratiam baptismi non potest reparari: quod amissum, nisi a quo potuit dari, non potest reddi. Unde Veritas ipsa dicit: *Si vos Filius liberavit, tunc vere liberi eritis.*

[b] Foss. & Til. libertatis.
Aug. xiv. de Civ. cap. 13.
Joan. 8.

XIV.

Nullus miser de quacumque miseria liberatur, nisi qui Dei misericordia prævenitur: sicut dicit Psalmista: *Cito anticipet nos misericordia tua, Domine*: & illud: *Deus meus, misericordia ejus præveniet me.*

Prosper. Sent. 61.
Psal. 78.
Psal. 58.

XV.

Ab eo quod formavit Deus mutatus est Adam, sed in pejus [a] per iniquitatem suam: ab eo quod operata est iniquitas, mutatur fidelis, sed in melius per gratiam Dei. Illa ergo mutatio fuit prævaricatoris primi: hæc secundum Psalmistam, *Mutatio est dextera Excelsi.*

Prosper. Sent. 215.
[a] al. Propter
Ex serm. in titulum Psal. 68.
Psal. 76.

XVI.

Nemo ex eo quod videtur habere glorietur, tamquam non acceperit; aut ideo se putet accepisse, quia littera extrinsecus, vel ut legeretur apparuit, vel ut audiretur sonuit. Nam sicut Apostolus dicit: *Si per legem justitia, ergo Christus mortuus est. Ascendens in altum captivavit captivitatem, dedit dona hominibus.* Inde habet quicumque habet. Quisquis autem se inde habere negat; aut vere non habet; aut id quod videtur habere, [b] aufertur ab eo.

Aug. de spir. & litt. c. 29.
Galat. 2.
Psal. 67.
Ephes. 4.
[b] al. auferetur

XVII.

Fortitudinem gentilium mundana cupiditas, fortitudinem autem Christianorum Dei caritas facit; quæ diffusa est in cordibus nostris, non per voluntatis arbitrium quod est in nobis, sed per Spiritum sanctum qui datus est nobis.

Prosper. Sent. 255. ex lib. 1. operis imp. contra Julian.

XVIII.

Nullis meritis gratiam [c] prævenientibus, debetur merces bonis operibus, si fiant: sed gratia, quæ non debetur, præcedit ut fiant.

[c] Dei, al. mss. Prosper. Sent. 297.

XIX.

Natura humana, etiamsi in illa integritate in qua est condita permaneret, nullomodo seipsam, creatore suo non adjuvante, servaret. Unde cum sine Dei gratia salutem non possit custodire quam accepit, quomodo sine Dei gratia poterit reparare quod perdidit?

Aug. epist. 106. cap. xi. & Prosper Sent. 308.

XX.

Multa Deus facit in homine bona, quæ non facit homo: nulla vero facit homo bona, quæ non Deus præstat ut faciat homo.

Aug. lib. 2. contra duas epist. Pelag. cap. 9.

XXI.

Sicut eis qui volentes in lege justificari, & a gratia exciderunt, verissime dicit Apostolus: *Si in lege justitia est, ergo Christus gratis mortuus est*: sic eis qui gratiam, quam commendat & percipit fides Christi, putant esse naturam, verissime dicitur: Si per naturam justitia est, ergo Christus gratis mortuus est. Jam hic enim erat lex, & non justificabat: jam hic erat & natura, & non justificabat. Ideo Christus non gratis mortuus est, ut & lex per illum impleretur, qui dixit: *Non veni legem solvere, sed adimplere*: & natura per Adam perdita per illum repararetur, qui dixit venisse se quærere & salvare quod perierat.

Aug. de grat. & lib. arb. cap. xiii.
Galat. 2.
Prosper, Sent. 118.
Matth. 5.

XXII.

Nemo habet de suo, nisi mendacium & peccatum. Si quid autem habet homo veritatis, atque justitiæ, ab illo fonte est, quem debemus sitire in hac eremo; ut ex eo quasi guttis quibusdam irrorati, non deficiamus in via.

Aug. tract. 5. in Joan.
Prosper. Sent. 323.

XXIII.

Suam voluntatem homines faciunt, non Dei, quando id agunt quod Deo displicet. Quando autem [d] id faciunt quod volunt, ut divinæ serviant voluntati, quamvis volentes agant, illius tamen voluntas est, a quo & præparatur & jubetur quod volunt.

Prosper. Sent. 336. Aug. tract. 19. in Joan.
[d] al. ita

XXIV.

Ita sunt in vite palmites, ut viti nihil conferant, sed inde accipiant unde vivant; sic quippe vitis est in palmitibus, ut vitale alimentum subministret eis, non sumat ab eis. Ac per hoc & manentem in se habere Christum, & manere in Christo, discipulis prodest [e] utrumque, non Christo. Nam præciso palmite, po-

Aug. tract. 81. in Joan. & Prosper. Sent. 364.
[e] utrumque, quæ lectio videtur omnino præferenda vulgatæ.

Anno Christi 529.

test de viva radice alius pullulare. Qui autem praecisus est, sine radice non potest vivere.

XXV.

Prorsus donum Dei est diligere Deum. Ipse ut diligeretur dedit, qui non dilectus diligit. Displicentes amati sumus, ut fieret in nobis unde placeremus. Diffundit enim caritatem in cordibus nostris Spiritus Patris & Filii, quem cum Patre amamus & Filio.

Ac sic secundum suprascriptas sanctarum scripturarum sententias, vel antiquorum patrum definitiones, hoc Deo propitiante & praedicare debemus & credere; quod per peccatum primi hominis inclinatum & attenuatum fuerit liberum arbitrium, ut nullus postea aut diligere Deum, sicut oportuit, aut credere in Deum, aut operari propter Deum quod bonum est possit, nisi eum gratia misericordiae divinae praevenerit. Unde & Abel justo, & Noë, & Abrahae, & Isaac, & Jacob, & omni antiquorum patrum multitudini, illam praeclaram fidem, quam in ipsorum laude praedicat apostolus Paulus, non per bonum naturae, quod prius in Adam datum fuerat, sed per gratiam Dei credimus fuisse collatam. Quam gratiam, etiam post adventum Domini, omnibus qui baptizari desiderant, non in libero arbitrio haberi, sed Christi novimus simul & credimus largitate conferri; secundum illud quod saepe jam dictum est, & quod praedicat Paulus apostolus: *Vobis datum est pro Christo, non solum ut in eum credatis, sed etiam ut pro illo patiamini*: & illud: *Deus qui coepit in vobis bonum opus, perficiet usque in diem Domini nostri Jesu Christi*; & illud: *Gratia salvi facti estis per fidem, & hoc non ex vobis: Dei enim donum est.* Et quod de seipso ait Apostolus: *Misericordiam consecutus sum, ut fidelis essem.* Non dixit quia eram, sed *ut essem*; & illud: *Quid habes quod non accepisti?* & illud: *Omne datum bonum, & omne donum perfectum desursum est, descendens a Patre luminum*: & illud: *Nemo habet quidquam, nisi illi datum fuerit desuper.*[a] Innumerabilia sunt sanctarum scripturarum testimonia, quae possunt ad probandam gratiam proferri: sed brevitatis studio praetermissa sunt: quia & revera cui pauca non sufficiunt, plura non proderunt.

Hoc etiam secundum fidem catholicam credimus, quod [b] accepta per baptismum gratia, omnes baptizati, Christo auxiliante & cooperante, quae ad salutem animae pertinent, possint & debeant, si fideliter laborare voluerint, adimplere.

Aliquos vero ad malum divina potestate praedestinatos esse, non solum non credimus, sed etiam, si sunt qui tantum malum credere velint, cum omni detestatione illis anathema dicimus.

Hoc etiam salubriter profitemur & credimus, quod in omni opere bono non nos incipimus, & postea per Dei misericordiam adjuvamur: sed ipse nobis, nullis praecedentibus bonis meritis, & fidem & amorem sui prius inspirat, ut & baptismi sacramenta fideliter requiramus, & post baptismum cum ipsius adjutorio ea quae sibi sunt placita implere possimus. Unde manifestissime credendum est, quod & illius latronis, quem Dominus ad paradisi patriam revocavit; & Cornelii Centurionis, ad quem angelus Domini missus est; & Zacchaei, qui ipsum Dominum suscipere meruit, illa tam admirabilis fides non fuit de natura, [a] sed divinae gratiae largitate donata.

Et quia definitionem antiquorum patrum, nostramque, quae suprascripta est, non solum religiosis, sed etiam laïcis medicamentum esse & desideramus & cupimus; placuit ut eam etiam & illustres ac magnifici viri, qui nobiscum ad praefatam festivitatem convenerunt, propria manu subscriberent.

SUBSCRIPTIONES EPISCOPORUM, ET ILLUSTRIUM VIRORUM.

Caesarius in Christi nomine episcopus, constitutionem nostram relegi & subscripsi. Not. sub die v. Nonas Julias, [b] Decio juniore V. C. Consule.

Julianus Amartolus episcopus relegi & subscripsi.

Constantius in Christi nomine consensi & subscripsi.

[c] Cyprianus in Christi nomine episcopus consensi, & subscripsi.

Eucherius in Christi nomine episcopus consensi & subscripsi.

Item Eucherius in Christi nomine episcopus consensi & subscripsi.

Heraclius in Christi nomine episcopus consensi & subscripsi.

Principius in Christi nomine episcopus consensi & subscripsi.

Philagrius in Christi nomine episcopus consensi & subscripsi.

Maximus in Christi nomine episcopus consensi & subscripsi.

Praetextatus in Christi nomine episcopus consensi & subscripsi.

Alethius in Christi nomine episcopus consensi & subscripsi.

Lupercianus in Christi nomine episcopus consensi & subscripsi.

Vindemialis in Christi nomine episcopus consensi & subscripsi.

PETRUS MARCELLINUS FELIX LIBERIUS vir clarissimus & illustris Praefectus Praetorii Galliarum, atque Patricius, consentiens subscripsi.

Syagrius vir illustris consensi & subscripsi.

Opilio vir illustris consensi & subscripsi.

Pantagathus vir illustris consensi & subscripsi.

Deodatus vir illustris consentiens subscripsi.

Cariatto vir illustris consentiens subscripsi.

Marcellus vir illustris consentiens subscripsi.

Namatius vir illustris consensi & subscripsi.

Aug. tract. 102. in Joan. & Prosper. Sent. 161. — Hebr. 11. — Philip. 1. — Ibidem 6. — Ephes 2. — 1. Cor. 7. — Jacob. 1. — Joan. 3. — Luc. 23. — Act. 10. — Luc. 19.

[a] Sequentia absunt a cod. ms. Cl. Hardii: sed sunt ea in ms. nostro Parisiensi.

[b] ms. Parisiensis, post acceptam baptismi gratiam.

[a] Lugd. sed gratiae largitate donatae, forte pro donata.

[b] ms. Parif. Decimo juniore.

[c] Episcopus Telonensis, alius a Cypriano diacono, qui vitam Caesarii Arelat. scripsit, & de hac synodo sinit.

INCIPIUNT CAPITULA SANCTI AUGUSTINI in urbe Roma transmissa.

Ex cod. ms. S. Maximini Treverensis.

I.

Si quis rectum in omnibus non credit a Deo creatum Adam, qui possit per liberum arbitrium in bonum proficere gratia Creatoris adjutus, & ad malum [c] exponente declinare, sed [d] naturae expulsum dicit eum in praevaricationis facinus devolutum; indubitanter a catholica fide exorbitat, scripturae divinae resistens dicenti: *Fecit Deus ab initio hominem rectum: ipsi autem quaesierunt cogitationes multas.*

II.

Si quis mortem corporis non ex praevaricatione, sed ex conditione naturae asserat accidisse; ut sive peccasset, sive non peccasset, Adam moriturus esset; hic Pelagianus est, contradicens Prophetae dicenti: *Dominus mortem non fecit, sed invidia diaboli mors intravit in orbem terrarum.*

III.

Si quis per offensam praevaricationis Adae non totum, &c. *Vide canonem 1. concilii Arausicani II.*

IV.

Si quis soli Adae, &c. *Vide II. canonem Arausicanum.*

[d] Forte, ex pondere declinare.

[c] Forte, naturae impulsu.

Eccli. 7. — Sapien. 2.

V.

Si quis ad invocationem, &c. *Vide can. Arausicanum III.*

VI.

Si quis, ut a peccato purgemur, &c. *Vide canonem Arausicanum IV.*

VII.

Si quis sicut augmentum, &c. *Vide canonem Arausicanum V.*

VIII.

Si quis accedentibus, volentibus, desiderantibus, &c. *Vide canonem Arausicanum VI.*

IX.

Si quis per naturæ vigorem, &c. *Vide canonem Arausicanum VII.*

X.

Si quis aliquos, &c. *Vide can. Arausicanum VIII.*

XI.

Si quis eos, qui post gratiam sacri baptismi scelerate in ecclesia vivunt, apostatæ efficiuntur, & ita de hac vita transeunt, non per vocationem misericordiæ, sed per ipsos, hoc est, per liberum arbitrium credidisse & ad baptismum venisse dicit: quasi quod non conveniat gratiæ mediatoris, ut eos quos per donum misericordiæ vocavit, & suo nomine credentibus per mysterium baptismi peccata donavit, perire permittat; hic fallitur, & regis Salomonis confutatur exemplo: qui post prophetiæ gratiam contraxit offensam, sive servi illius, qui talentum defodit in terram. *Matth. 25. Luc. 19.*

XII.

Si quis eos, qui post perceptam baptismi gratiam iterum in peccatis damnabilibus implicantur, aut apostatæ effecti sic ab hac vita discedunt, asserit remissa per baptismum peccata rursus exsolvere; eisque mala præterita cum posterioribus imputari: quia scriptum est: Si enim refugientes coinquinationes mundi per agnitionem Domini nostri Jesu Christi, iisdem rursus implicati superantur, facta sunt illis posteriora deteriora prioribus: sic ignatus nimirum fallitur, nesciens quid loquatur: nec ideo tales deteriora merentur supplicia, quia eis illa quæ per lavacrum regenerationis dimissa sunt replicentur; sed quia post perceptam scientiam veritatis ad ea prolapsi sunt, quæ æterna perditione mulctentur.

XIII.

Si quis negat diversa esse supplicia ignis æterni secundum qualitatem & merita peccatorum, inimicus evangelii comprobatur: dicente Domino per comparationem quorumdam, *Amen dico vobis: tolerabilius erit terræ Sodomorum in die illa, quam illi civitati.*

XIV.

Si quis eos, quos Deus per propriam præscientiam ante constitutionem mundi prædestinavit conformes fieri imaginis Filii sui, posse perire dicit; aut eos quos minime prædestinavit, participes æternæ vitæ seu regni cælestis fieri posse asserit; a numero fidelium prorsus excluditur: non quod præscientia Dei liberum nostrum peccare coget arbitrium, quamvis per ipsum liberum arbitrium nos peccaturos esse præscierit: unde Apostolus ait: *Quos præscivit & prædestinavit, conformes fieri imaginis Filii sui*: de quibus & Dominus: *Oves meæ vocem meam audiunt: & cognosco meas, & sequuntur me: & ego vitam æternam do eis, & non peribunt in æternum*: &, *Nemo eos rapiet de manu mea.* Inter præscientiam enim & prædestinationem hoc interest, quod non omnia quæ præsciuntur, prædestinantur; omnia autem quæ prædestinantur, præsciuntur. *Rom. 8. Joan. 10.*

XV.

Si quis confitetur, quod animam tantum fecerit homini Deus, & satanas corpus plasmaverit; anathema illi.

XVI.

Si quis confitetur animas hominum de propria substantia Dei esse, quod absit, ut nec factas a Deo adfirmet; anathema illi.

XVII.

Si quis confitetur hominem in animo tantum in die judicii resurrecturum, & non cum corpore, qualem illum Deus fecit; anathema illi.

XVIII.

Si quis confitetur animas hominum rursus in hunc mundum, in homines, aut pecora, vel in serpentes reverti; anathema illi.

XIX.

Ad imaginem Dei factus est homo illa imagine qua postea homo factus est Deus. In anima vero sexus diversitas non est. Si una in masculo aut femina anima est, quomodo vir dicitur imago esse Dei, femina imago viri? nisi quod Christus Deus creator hominis, viri formam assumpturus postea virum, ad imaginem suam præfiguravit; feminam vero ex viro sumptam viri imaginem expressit. Ambo tamen imago Dei, quia unus ex altero, dicente scriptura: *Creavit Deus hominem, ad imaginem Dei creavit illum*: id est, Deus masculum, & feminam creavit. *Explicit.* *Genes. 1.*

CONCILIUM VALENTINUM

AD RHODANUM IN GALLIA VIENNENSI

circa hæc tempora celebratum, de gratia & libero arbitrio: cui sanctus Cæsarius præsens adesse non potuit.

Adnotatio hæc est R. P. Philippi Labbei.

Non aliunde discere possumus, quæ in eo peracta sint, quam ex Cypriano diacono, auctore vitæ sancti Cæsarii Arelatensis episcopi, libro primo Chronologiæ sive Bibliothecæ Lerinensis, collectore Vincentio Barrali: *Susurris & mala interpretatione quorumdam oboritur in Galliarum partibus contra prædicationem Dei hominis sinistra suspicio. Ob hoc antistites Christi* (Viennensis provinciæ episcopos intelligit) *ultra Isaram consistentes caritatis amore collecti in Valentina civitate conveniunt: ubi etiam beatus Cæsarius infirmitatis causa sollicitans, sicut disposuerat, properare, non potuit: misit tamen præstantissimos viros de episcopis cum presbyteris & diaconis: inter quos etiam Cyprianus Tolonensis episcopus antistes magnus & clarus enituit: omnia quæ dicebat de divinis utique scripturis firmans: & de antiquissimis patrum instructionibus probans, nihil per se in divinis profectibus quemquam accipere posse, nisi fuerit primitus Dei gratia præveniente vocatus.* Sed dum suam justitiam quærebant statuere, justitiæ Dei non erant subjecti: *non reminiscentes Dominum dixisse*: Sine me nihil potestis facere, &c. Ego vos elegi, non vos me: *&*, Nemo habet quicquam, nisi datum illi fuerit desuper: *& Apostolum*: Gratia Dei sum id quod sum; *& alium*: Omne datum optimum desursum est: *& prophetam*: Gratiam & gloriam dabit Dominus: *& quod* tunc vere liberum homo resumat arbitrium, cum fuerit Christi liberatione redemptus: sub qua etiam absolutione valeat consequi perfectionis effectum. *Quorum intentionibus vir Dei Cæsarius dedit veram & evidentem ex traditione apostolica rationem: nam beatæ memoriæ Bonifacius Romanæ ecclesiæ Papa eadem colluctatione comperta, calcata intentione jurgantium, professionem sancti Cæsarii apostolica auctoritate firmavit.* *Joan. 15. Joan. 3. 1. Cor. 15. Psal. 84.*

CONCILIUM VASENSE II.

TEMPORE LIBERII PRÆFECTI

celebratum, Nonis Novembris, Decio juniore viro clarissimo Consule, id est, anno Christi DXXIX.

Edidit Sirmondus ex mss. Lugd. Rem. Bellov. & Corb. Contulimus cum mss. Collegii Parisiensis Societatis JESU, annorum (ut creditur a peritis) amplius 800.

TITULI CANONUM.

I. *Ut presbyteri per parochias juniores lectores domi nutriant, & erudiant.*

II. *Ut presbyteris per parochias prædicare liceat: & ut his impeditis homilia patrum a diaconis recitentur.*

III. *Ut Kyrie eleison in ecclesiis, & Sanctus, Sanctus, Sanctus, in omnibus missis dicatur.*

IV. *Ut nomen Papa in ecclesiis recitetur.*

V. *Ut post Gloria, dicatur etiam, Sicut erat in principio.*

PRÆFATIO.

CUm secundum statuta canonum in Vasensi vico sanctorum pontificum fuisset concilium congregatum, juxta consuetudinem antiquorum patrum regulas relegentes, propitiante Domino, nullum de præsentibus Domini sacerdotibus aliquid contra decreta spiritalia, aut præterisse, aut præsumpsisse cognovimus. De qua re uberes Deo gratias egimus, quia servis suis secundum pietatis suæ consuetudinem præstare dignatus est; ut pro solo perfectæ caritatis affectu, & tantum pro desiderio se videndi, ad synodum convenirent. Et quamvis omnia quæ a sanctis sacerdotibus vel clericis observari debeant, & antiqui & novelli canones continere probentur; tamen ne congregatio sancta sine aliqua definitione discederet, vel parum aliquid, quod ad ædificationem ecclesiarum pertinere possit, inspirante Domino, decreverunt.

CANONES.

I.

Hoc enim placuit, ut omnes presbyteri, qui sunt in parochiis constituti, secundum consuetudinem, quam per totam Italiam satis salubriter teneri cognovimus, juniores lectores, quantoscumque sine uxore habuerint, secum in domo, ubi ipsi habitare videntur, recipiant: & eos quomodo boni patres spiritaliter nutrientes, psalmos parare, divinis lectionibus insistere, D & in lege Domini erudire contendant: ut & sibi dignos successores provideant, & a Domino præmia æterna recipiant. Cum vero ad ætatem perfectam pervenerint, si aliquis eorum pro carnis fragilitate uxorem habere voluerit, potestas ei ducendi conjugium non negetur.

II.

Ivo part. 6. cap. 107.

Hoc etiam pro ædificatione omnium ecclesiarum, & pro utilitate totius populi nobis placuit; ut non solum in civitatibus, sed etiam in omnibus parochiis verbum faciendi daremus presbyteris potestatem; ita ut si presbyter, aliqua infirmitate prohibente, per seipsum non potuerit prædicare, sanctorum patrum ho-A milia a diaconibus recitentur. Si enim digni sunt diacones quod Christus in evangelio locutus est, legere; quare indigni judicentur sanctorum patrum expositiones publice recitare?

III.

Et quia tam in sede Apostolica, quam etiam per totas Orientales atque Italiæ provincias, dulcis & nimium salutaris consuetudo est intromissa, ut *Kyrie eleison* frequentius cum grandi affectu & compunctione dicatur; placuit etiam nobis, ut in omnibus ecclesiis nostris ista tam sancta consuetudo & ad matutinum, & ad missas, & ad vesperam Deo propitio intromittatur. Et in omnibus missis, seu in matutinis, B seu in quadragesimalibus, seu in illis quæ pro defunctorum commemoratione fiunt, semper *Sanctus, Sanctus, Sanctus*, eo ordine, quo modo ad missas publicas dicitur, dici debeat: quia tam sancta, & tam dulcis & desiderabilis vox, etiamsi die noctuque possit dici, fastidium non possit generare.

IV.

Ivo part. 6. cap. 105.

Et hoc nobis justum visum est, ut nomen domini Papæ, quicumque sedi Apostolicæ præfuerit, in nostris ecclesiis recitetur.

V.

Et quia non solum in sede Apostolica, sed etiam C per totum Orientem, & totam Africam, vel Italiam, propter hæreticorum astutiam, qui Dei Filium non semper cum Patre fuisse, sed a tempore cœpisse blasphemant, in omnibus clausulis post *Gloria, Sicut erat in principio* dicitur, etiam & nos in universis ecclesiis nostris hoc ita dicendum esse decernimus.

SUBSCRIPTIONES EPISCOPORUM.

Cæsarius in Christi nomine episcopus, chartulam hanc definitionis nostræ relegi & subscripsi, sub die Nonas Novemb. Decio juniore V. C. Consule.

Contumeliosus, ita consensi in omnibus, ut cum sanctus Papa Urbis suam oblatam dederit, recitemus ante altarium Domini.

Constantinus in Christi nomine episcopus relegi, consensi & subscripsi.

Cyprianus peccator consensi & subscripsi.

Maximus peccator consensi & subscripsi.

Porcianus peccator consensi & subscripsi.

Heraclius episcopus subscripsi.

Eucherius peccator relegi & subscripsi.

Gallicanus peccator relegi & subscripsi.

Prosper peccator consensi & subscripsi.

Vindemialis peccator consensi & subscripsi.

Additur in ms. uno Parisiensi, aliisque quibusdam codicibus: Aquitanus episcopus consensi.

INCIPIUNT

DECRETA * BONIFACII PAPÆ.

* In mss. Latinis semper scribitur Bonifatius, quoniam & in Græcis Βονιφάτιος.

I.

Ad Eulalium Alexandrinum episcopum.

De reconciliatione Carthaginiensis ecclesiæ.

Ex Collectione Isidori. Hanc epistolam adulterinam esse censent Baronius & Bellarminus. S. Leo epist. 24.

Bonifacius episcopus, Eulalio coëpiscopo salutem.

OLim & ab initio tantam percepimus a beato Petro apostolorum principe fiduciam, ut habeamus auctoritatem universali ecclesiæ auxiliante Domino subvenire; & quidquid nocivum est, auctoritate apostolica corrigere & emendare. Ad hoc enim divinæ dispositionis provisio gradus diversos & ordines constituit esse distinctos; ut dum reverentiam minores potioribus exhiberent, & potiores minoribus dilectionem impenderent, una concordiæ fieret ex diversitate contextio, & recte officiorum gereretur administratio singulorum. Neque enim universitas alia poterit ratione subsistere, nisi hujusmodi magnus eam differentiæ ordo servaret. Quia vero quæque creatura in una eademque æqualitate gubernari vel vivere non potest, cælestium militiarum exempla nos instruunt: quia dum sint angeli, sint archangeli, liquet quia non æquales sunt, sed in potestate & ordine (sicut nostis) differt alter ab altero. Si ergo inter hos qui sine peccato sunt, constet istam esse distinctionem; quis hominum abnuat, libenter illorum se dispositioni submittere? Hic [c] enim pax & caritas mutua se vice complectuntur, & manet firma concordia, ac in alterna & Deo placita dilectione sinceritas. Quia igitur unumquodque salubrius tunc completur officium, cum fuerit unus ad quem possit recurri, præpositus: vota [d] nostra caritatem tuam latere noluimus; ne qui particeps fuit sollicitudinis, gaudiorum [e] fructus reddatur extorris. Et ideo Carthaginiensem [f] ecclesiam ad communionem nostram redisse (Domino propitiante) tradentibus significamus alloquiis, & mandatorum, quæ legatis nostris dedimus, seriem in omnibus fuisse completam. De qua parte, ut ad dilectionem tuam plenius perfecte gaudium perveniret, libelli Eulalii [g] fratris & consacerdotis nostri Carthaginiensis episcopi, & [h] Justiniani clementissimi principis Orientis sacrarum exemplaria credidimus destinanda; indicantes nihilominus per Orientis partes plurimos episcopos sic fecisse. Superest, ut a nobis competentibus precibus divinitas exorata concedat, quatenus de aliarum quoque ecclesiarum redintegratione gratulemur. Ea vero quæ significare curavimus, in eorum sacerdotum, qui fraternitati tuæ vicini sunt, curabis perferre notitiam: ut & ipsi de affectu tantæ rei gratias nobiscum cælestis misericordiæ beneficiis referre non cessent. Aurelius enim præfatæ Carthaginiensis ecclesiæ olim episcopus, cum collegis suis (instigante diabolo) superbire temporibus prædecessorum nostrorum Bonifacii atque Cælestini contra Romanam ecclesiam cœpit: sed videns se modo peccatis Aurelii Eulalius a Romanæ ecclesiæ communione segregatum, humilians recognovit se, pacem & communionem Romanæ ecclesiæ petens: & subscribendo una cum collegis suis, damnavit apostolica auctoritate omnes scripturas quæ adversus Romanæ ecclesiæ privilegia factæ quoquo ingenio fuerint.

a. Distinct. 89. Ad hoc dispensationis.
b. Greg. M. epist. 52. libri 4.
c. al. Hinc
d. Hormisda Papa epist. 64.
e. al. fructu
f. Constantinopolitanam leges apud Hormisdam.
g. Episcopi Constantinopolitanus habet Hormisdas Papa.
h. al. Justini.

Exemplar [i] Precum ejus, & [k] Justiniani prædicti principis.

Ex Collectione Isidori.

PRima salus est, rectæ fidei [l] regulam custodire, & a constitutis patrum nullatenus deviare: & quia non potest Domini nostri Jesu Christi prætermitti sententia, dicentis: *Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo ecclesiam meam*: & hæc, quæ dicta sunt, rerum probantur effectibus: quia in sede Apostolica extra maculam semper est catholica servata religio. De qua spe & fide minime separari cupientes, & patrum sequentes constituta, anathematizamus omnes, qui contra sanctam Romanam & apostolicam ecclesiam superbiendo suas erigunt cervices; sequentes in omnibus apostolicam sedem [m], & prædicantes ejus omnia constituta: & per omnia spero, ut in una communione vobiscum, quam sedes apostolica prædicat, esse merear: in qua est integra & vera Christianæ religionis & perfecta soliditas: promittens sequestratos a communione ecclesiæ catholicæ, id est, non consentientes sedi Apostolicæ, eorum nomina inter sacra non recitanda esse mysteria. Quod si in aliquo a professione mea deviare tentavero, his quos damnavi, complicem mea sententia me esse profiteor. Hanc autem professionem meam manu mea subscripsi, & Bonifacio [a] sancto & venerabili Papæ urbis Romæ direxi, damnans & antecessores & successores meos, & omnes qui sanctæ Romanæ & apostolicæ ecclesiæ privilegia cassare nituntur. Hinc enim supernæ misericordiæ documentum perdocetur, [b] quando & mundani principes causas fidei cum reipublicæ ordinatione conjungunt; & ecclesiarum præsules, quod ad dispensationem suam pertinet, officii memores exsequuntur. Talibus enim indigebat post discordiæ procellas religio Christiana rectoribus: qui compressis providа dispensatione turbinibus, diu peregrinatam pacem depulsa tempestate reducerent: ut in futura post sæcula ad propositi sui exempla tendentes, sibi adhibendum indubitanter ostenderent, quidquid Domino placitum posteris pro sua imitatione fecissent. Benedicamus Dominum, fratres carissimi, nostris hoc diebus fuisse concessum; & totis orationum & curarum viribus annitamur, ut quæ Dei ope bene cœpta sunt, ipso adjuvante per omnia compleamus. Sperandum enim est, ut ad compagem corporis sui reliqua, quæ adhuc divisa sunt, membra festinent, & a potioribus minora non discrepent. Ad quod, cum me dilectio tua Christianæ studio caritatis hortatur, debet quod invitat, sequi; & quod amandum suadet, amplecti. Similem enim jam fidei curam gerentes, per religiosam patientiam, par etiam præmium de boni operis speramus affectu. Neque enim difficultatibus est cedendum. Non enim fatigatur asperis fides, nec ad cælorum ardua per proclive tenditur, nec remunerationem citra laboris exercitium quis meretur. Unde ne facientes bona deficiamus, specialiter admonemur: etiam testante psalmista: *Beati qui custodiunt judicium, & faciunt justitiam in omni tempore*: quia non initium laboris remunerationem præmii consuevit invenire, sed terminus. Ergo studium sollicitudinis assumentes, quibus est una in communione societas & credulitas, quemadmodum de unitate sedis Apostolicæ & Constantinopolitanæ ecclesiæ pariter exsultamus in Domino, ita de reliquorum quoque (sicut affectione admones) redintegratione lætemur; & curemus [c] præmium, ut fidem integritatemque nostram immaculatam ab omni contagione servemus. Nosti enim, frater carissime ac sanctissime, quia ecclesiastica servant vincula concordiam, quæ nos ab hæreticorum tueatur insidiis, per quam etiam canonum custoditur [d] integritas. His in robore suo omni circumspectione servatis, remedia sperantibus conservantur. Habet enim ecclesiasticarum ordo regularum, & ipsius forma justitiæ, ut medicina rationabilis benigne & fideliter sperantibus non negetur; nec quisquam est ita ab humanitate discretus, quem non a rigore districtionis inclinet cauta simplicitas. Sed ut caute hoc, ceterasque querelas, aut errores alicujus [e] ævi valeas expedire, dilectissime frater, personam meam te in hoc oportet induere; scientem in hujusmodi causis (sicut prædictum est) quid cavendum sit: & ita omnia prævidendum, ut a te non ambigas rationem dispensationis hujus Deo esse reddendam: ita tamen ut eos, qui vobis fuerint communione sociati, vel per vos sedi Apostolicæ vestra nobis scripta declarent; quibus etiam & [f] quam continentiam libellorum obtulerint, inseratur. Sic quoque [g] humilitatem debemus tenere in mente, ut [h] inde ordinis nostri dignitatem servemus in honore; quatenus in nobis nec humilitas timida, nec ratio sit superba. Omnipotens [i] Deus, carissime, sua te protectione custodiat, atque ad cælestis remunerationem patriæ [k] multiplici animarum fructu perducat. Deus te incolumem custodiat, reverentissime frater. Amen. Datum VIII. Kalendas Octobris [l] Justiniano tertium & Oreste viris clarissimis Consulibus.

i. Hæ quoque preces a callido veteratore confictæ.
k. Isidor. Justini.
l. Hormisda Papa epist. 51. & in libello misso ad Joannem Nicopolitanum, &c. Item Joannes episcopus Constantinopolitanus ad Hormisdam.
m. Ex eodem libello.

a. Hormisdam habet idem libellus.
b. Hormisda epist. 80.
Psalm. 105.
c. Forte, primum, & ita legitur in cod. Fossat.
d. al. auctoritas.
e. Forte, tui.
f. al. continentia libellorum quos obtulerint.
g. Greg. epist. 52. libri 4. ad Eulogium.
h. al. tamen
i. Idem Greg. epist. 127. lib. VII.
k. al. cum.
l. Hæc falsa Consulum nota.

II.

AD CÆSARIUM ARELATENSEM.

Ex mss. Palat. Lauber. Fossat. ex Tiliano Engolismensi. De hac epistola vide Cyprianum diac. lib. 1. vita S. Cæsarii, sub finem.

Ejus rogatu confirmat ea quæ in synodo fuerant definita.

Hæc epistola in mſ. cod. Palatino ſubjicitur canonibus Arauſicanis: in mſ. Cl. Hardy Senat. Pariſienſis iiſdem præfigitur, cum hac adnotatione: *In hoc loco continetur ſynodus Arauſica, quam per auctoritatem ſanctus Papa Bonifacius confirmavit. Et ideo quicumque aliter de gratia & libero arbitrio crediderit, quam vel iſta auctoritas continet, vel in illa ſynodo conſtitutum eſt, contrarium ſe ſedi Apoſtolicæ & univerſæ per totum mundum eccleſiæ eſſe cognoſcat. Continentur etiam in hoc codice ſacramenta, quorum ſunt ſententiæ. Et quamvis ſynodus Arauſica prius ſit facta, quam auctoritas iſta; tamen pro reverentia ſedis Apoſtolicæ hoc mihi juſtum viſum eſt, ut prius domini Papæ auctoritas ſcriberetur.*

Dilectiſſimo fratri Cæſario, Bonifacius.

PEr filium noſtrum Armenium preſbyterum & abbatem litteras tuæ fraternitatis accepimus: quas ad nos, ut apparet, inſcius adhuc ſacerdotii mihi commiſſi, ſub ea qua in Deo tenemur caritate direxeras: quibus credideras poſtulandum, ut id quod a beatæ recordationis deceſſore noſtro Papa Felice pro catholicæ fidei popoſceras firmitate, mea explicaretur inſtantia. Sed quia id voluntas ſuperna diſpoſuit, ut quod per nos ab illo ſperaveras, a nobis potius impetrares; petitioni tuæ, quam laudabili fieri ſolicitudine concepiſti, catholicum non diſtulimus dare reſponſum. Indicas enim, quod aliqui epiſcopi Galliarum, cum cetera jam bona ex Dei acquieverint gratia provenire; fidem tantum, qua in Chriſto credimus, naturæ eſſe velint, non gratiæ; & hominibus ex Adam, [a] quod dici nefas eſt, in libero arbitrio remanſiſſe, non etiam nunc [b] in ſingulis miſericordiæ divinæ largitate conferri: poſtulans ut pro ambiguitate tollenda, confeſſionem veſtram, qua vos e diverſo fidem rectam in Chriſto totiuſque bonæ voluntatis initium, juxta catholicam veritatem, per prævenientem Dei gratiam ſingulorum definitis ſenſibus inſpirari, auctoritate ſedis Apoſtolicæ firmaretur. Atque ideo, cum de hac re multi patres, & præ ceteris beatæ recordationis Auguſtinus epiſcopus, ſed & majores noſtri Apoſtolicæ ſedis antiſtites, ita ratione probentur diſſeruiſſe latiſſima; ut nulli ulterius deberet eſſe ambiguum, fidem quoque nobis ipſam venire de gratia, ſuperſedendum duximus reſponſione multiplici; maxime cum ſecundum eas, quas ex Apoſtolo direxiſti ſententias, quibus dicit: *Miſericordiam conſecutus ſum ut fidelis eſſem:* & alibi: *Vobis datum eſt pro Chriſto, non ſolum ut in eum credatis, verum etiam ut pro eo patiamini:* evidenter appareat fidem, qua in Chriſto credimus, ſicut & omnia bona, ſingulis hominibus ex dono ſupernæ venire gratiæ, non ex humanæ poteſtate naturæ. Quod etiam fraternitatem tuam habita collatione cum quibuſdam ſacerdotibus Galliarum, juxta fidem gaudemus ſenſiſſe catholicam: in his ſcilicet, in quibus uno, ſicut indicaſti, conſenſu definierunt fidem, qua in Chriſto credimus, gratia divinitatis prævenientæ conferri: adjicientes etiam, nihil eſſe prorſus ſecundum Deum boni, quod ſine Dei quis gratia aut velle, aut incipere, aut operari, aut perficere poſſit: dicente ipſo Salvatore noſtro; *Sine me nihil poteſtis facere:* Certum eſt enim atque catholicum, quia in omnibus bonis, quorum caput eſt fides, nolentes nos adhuc miſericordia divina præveniat, ut velimus; inſit nobis, cum volumus; ſequatur etiam, ut in [a] fide duremus, ſicut David propheta dicit: *Deus meus miſericordia ejus præveniet me;* & iterum: *Miſericordia mea cum ipſo eſt:* & alibi: *Miſericordia ejus ſubſequetur me.* Similiter & beatus Paulus dicit: *Aut quis prior dedit ei, & retribuetur illi? quoniam ex ipſo, & per ipſum, & in ipſo ſunt omnia.* Unde nimis eos qui contra ſentiunt admiramur, uſque eo vetuſti erroris adhuc reliquiis prægravari, ut ad Chriſtum non credant Dei beneficio, ſed naturæ veniri; & ipſius naturæ bonum, quod Adæ peccato noſcitur depravatum, auctorem noſtræ fidei dicant magis eſſe quam Chriſtum: nec intelligant ſe dominicæ reclamare ſententiæ dicenti: *Nemo venit ad me, niſi datum fuerit illi a Patre meo.* Sed & beato Paulo ſimul obſiſtere clamanti ad Hebræos: *Curramus ad propoſitum nobis certamen, aſpicientes in auctorem fidei, & conſummatorem Jeſum Chriſtum.* Quæ cum ita ſint, invenire non poſſumus quid ad credendum in Chriſto, ſine Dei gratia, humanæ deputent voluntati; cum Chriſtus auctor conſummatorque ſit fidei. Quapropter affectu congruo ſalutantes, ſupra ſcriptam confeſſionem veſtram conſentaneam catholicis patrum regulis approbamus. Illos autem qui præcedente [b] fide cetera, ſicut indicas, volunt gratiæ deputare, ſua profeſſione conſtringimus: ut multo magis dono gratiæ etiam fidem cogantur adſcribere, præter quam nihil eſt boni, quod ſecundum Deum quilibet valeat operari: ſicut beatus apoſtolus dicit: *Omne quod ex fide non eſt, peccatum eſt.* Quod cum ita ſit, aut nullum bonum gratiæ deputabunt, ſi ei fidem ſubtrahere moliuntur; aut ſi quod bonum eſſe dicunt de gratia, ipſa neceſſario fides erit gratiæ deputanda. Si enim nihil boni eſt ſine fide; fides autem ipſa venire negetur ex gratia; nullum, quod abſit, bonum erit gratiæ deputandum [c]. Ait enim Jacobus apoſtolus: *Omne donum bonum, & omne donum perfectum deſurſum eſt, deſcendens a Patre luminum.* Sed & ipſi fatentur, ut dicis, dona cetera donari per gratiam; ipſa autem bona per fidem ſubſiſtere non ambigunt univerſa. Ipſa ergo neceſſario fides erit gratiæ deputanda, a qua bonum, quod gratiæ tribuunt, ſeparare non poſſunt. His itaque breviter aſſignatis, contra reliquas Pelagiani erroris ineptias, quas illa videtur epiſtola continere, quam a quodam tibi mandaſti ſacerdote tranſmiſſam, reſpondendum non duximus: quia ſperamus de miſericordia divina, quod ita per miniſterium tuæ fraternitatis atque doctrinam, in omnium, quos diſſentire mandaſti, dignabitur cordibus operari: ut ex hoc omnem bonam voluntatem non ex ſe, ſed ex divina credant gratia proficiſci; cum ſe ſenſerint id jam velle defendere, quod nitebantur pertinaciter impugnare. Scriptum eſt enim: *Præparatur voluntas a Domino:* & alibi: *Scio quia non poſſum eſſe continens, niſi Deus dederit; & hoc ipſum erat ſapientiæ, ſcire cujus eſſet hoc donum.* Deus te incolumem cuſtodiat, frater cariſſime. Data VIII Kalendas Februarias, Lampadio & Oreſte viris clariſſimis Conſulibus. [d]

Lampadio & Oreſte Conſulibus.] Non potuit his Conſulibus Januario menſe ſcribere Bonifacius, qui juxta Anaſtaſium menſe tantum Octobri eodem anno creatus eſt pontifex. Quare mendum irrepſit, & legendum fortaſſe, *poſt Conſulatum Lampadii & Oreſtis*, qui fuit annus Chriſti DXXXI.

Margin notes:

1. Cor. 7. — Philip. 1. — Pſal. 58. — Pſal. 88. — Pſal. 22. — Rom. 11. — Joan. 6. — Hebr. 12. — Rom. 14. — Jacob. 1. — Prov. 8. ex Græc. — Sap. 8. — Adnotatio Sirmondi.

[a] al. dicant.

[b] Abeſt hac propoſitio a cod. Palatino & aliis.

[a] fine, ex cod. Palat.

[b] al. fide ſecundo loco cetera, ſicut indicas, bona volunt.

[c] Addit codex Palat. Etenim omne bonum donum conſtat eſſe divinum: ſicut ſcriptum eſt: Omne, &c.

[d] Anno Chriſti 530.

CONCILIUM ROMANUM.

Quo lecti fimt libelli a Stephano Lariffæ metropolitano tranfmiffi, atque prolatæ e fcrinio fedis Apoftolicæ complures epiftolæ: quibus conftat, quamvis in toto mundo fedes Apoftolica ecclefiarum fibi jure vindicet principatum, fpecialem tamen in ecclefias Illyrici gubernationem fibi vindicaffe.

Ex mſ. Vaticano edidit Holſtenius.

SESSIO PRIMA.

[a] POft confulatum Lampadii & Oreftis virorum clariffimorum die VII. Iduum Decembrium, in confiftorio beati Andreæ apoftoli; præfidente venerabili viro Papa Bonifacio, una cum Sabino Canofinæ civitatis, Abundantio Demetriadæ civitaris, Carofo Centumcellenfis civitatis, Felice Numentanæ civitatis epifcopis: refidentibus etiam Sanctulo, Mercurio, Vivulo, Petto, Eventio, Hilario, Urfo, Petro, Bacauda, Gaudiofo, Petro, Epiphanio, Benedicto, Servo Dei, Innocentio, Paulo, Andrea, Gaudiofo, Perro, Philippo, Valentino, Januario, Dulcitio, Joanne, Redempto, Crefcentione, Cælestino, Sebaftiano, Libertino, Cyriaco, Pullione, Barbaro, Laurentio, Vivulo, Seleuco, Bono, Florentio, Ruftico, & Laurentio, prefbyteris: adftantibus quoque Tribuno, Agapio, Donato, & Palumbo, diaconibus; Tribunus archidiaconus dixit: Theodofius vir venerabilis Theffaliæ provinciæ Echinienfis civitatis epifcopus adftans præ foribus ingredi defiderat: quid præcipitis? Bonifacius epifcopus ecclefiæ catholicæ urbis Romæ dixit: Ingrediatur. Bonifacius epifcopus dixit: Audientiæ noftræ tibi copiam tribuimus: defiderata infinua. Theodofius Theffaliæ provinciæ Echinienfis civitatis epifcopus per interpretem dixit: Stephanus fanctiffimus ac beatiffimus Lariffææ civitatis epifcopus, quæ civitas metropolis eft Theffaliæ, libellum per humilitatem meam ter venerandæ Beatitudini veftræ tranfmififfe cognofcitur offerendum; quem quia præ manibus teneo, deprecor fufceptum fibi relegi Beatitudo veftra conftituat. Bonifacius epifcopus dixit: Fiat. Menas notarius recitavit:

a Anno Chriſti 531. die 7. Decembris.

Domino meo fancto ac per omnia beatiffimo, & revera venerando Patri Patrum, univerfali Patriarchæ Bonifacio, Stephanus exiguus epifcopus.

NOn irrationabili ufus fiducia, adeo nec ignorans meam mediocritatem, fed cum anima contrita & fpiritu humili, & cum multis lacrymis hanc meam vobis offero fupplicationem: ideo acceptabilem effe coram te, beatiffime pater, exiftimo: quoniam & antea & hi qui Deo cum lacrymis fupplicabant, tamquam cum holocauftomatibus & arietibus atque tauris, fed & cum decem millibus agnis pinguibus, confidentes orabant. *Cor enim contritum & humiliatum Deus non fpernet.* Ergo nec tu ipfe, fanctiffime pater, me multis circumdatum malis, & ad Deum folummodo atque veftram paterna confuetudine pietatem refpicientem habebis defpectui. Quoniam nullus ecclefiafticus ordo illam veftram, quæ a Salvatore omnium & primo paftore vobis eft conlata, poteft præcellere poteftatem; exiguum eft vel humile, in quo providentia veftra refpicit. Quantum vos apud Deum omnes præcellitis, tanto vos neceffe eft cogitare, quia hæc eft probatio Deum amantium, ut poft Deum pater & doctor fanctæ ecclefiæ Petrus veftræ & totius mundi teftatur. Quia Domino dicente tertio: *Amas me? pafce oves meas*; tradidit prius vobis mandatum oftendens, & per vos

Pſal. 50.

Joan. 21.

A deinde omnibus per univerfum mundum fanctis ecclefiis condonavit. Denique per hoc quia venerabiles effecti ante vos, & quanti fanctam illam fedem habere meruerunt, corpore quidem in Romana gloriofa degentes civitate, fpiritu autem ea quæ rite agebantur omnia ornantes & tranfgreffi; & plurimi ex corpore ecclefiæ ab inimicorum calumniantium violentia funt liberati a Deo & venerabili Apoftolica fede. Unde deprecor, *judicate humilem; & pauperem*, ficut fcriptum eft, *juftificate*. Mihi enim in fæculari vita erat antea provincialis ordo militiæ: mediocriter ficut erat, meam vitam humiliter tranfiebam. Sed quia Proclo beatæ memoriæ quiefcente, qui factus fuerat B Lariffææ ecclefiæ epifcopus, oportebat eidem præfulem ecclefiæ ordinari, decretum factum eft communiter tam cleri quam populi metropolitani, atque eorum, quorum adfenfus erat actui neceffarius: & fecundum prifcam confuetudinem tribus electis, Alexandro Sciatenfi prefbytero, & .... prefbytero, ac me exiguo; meliori teftimonio fortito electionis palmam promerui. Sed ego confcius mei, indignum me tanto negotio effe judicavi; totum autem Dei gratiæ atque clementiæ libenter affenfi: ad latronem atque publicanum & alia hujufmodi plurima exempla refpiciens, quos ab extremis malis, & ut dicendum C eft, ab ipfo fundo malorum fubito Deus eripuit, animabar; & quædam mihi data eft fpes boni propofiti. Igitur ex omnibus in me electionem contulerunt, in decreto pariter fubfcribentes. Et quia ordinationem fecundum prifcam confuetudinem non alibi, fed in eadem civitate fieri oportebat, convenit fancta provinciæ fynodus, & totius civitatis poffeffores, omneque corpus ecclefiæ; & communi omnium teftimonio nihil confuetudini detrahente, in ecclefia fum ordinatus epifcopus. Tantam enim alacritatem rei iftius habebat, factumque amplectebatur Probianus Dei amator, Demetriadæ civitatis epifcopus, ut etiam provocaret in ecclefia Dei laudem in meæ humilitatis D exercere perfonam. Et ut nihil de me ipfo dicente, ex his qui me voluerunt atque elegerunt, datur intelligi, fecundum Deum ordinatio ifta provenit. Quapropter deprecor, beatiffime pater, ut manfuete hæc audire digneris: non enim laudem labiorum meorum diligens, ficut fcriptum eft, hæc fuggero: quoniam qui in fe gloriatur, apud Deum probatus effe non poteft: fed ut vobis ifta cognofcentibus calumnia quæ adverfus me excitata eft, evidenter appareat. Quanta vero deinde dixerint & provinciales epifcopi, & fanctæ clerus ecclefiæ, oftendens fe pro mea E electione gaudere, fuperfluum judicavi veftris auribus. Quiefcente igitur bonorum omnium inimico, & Deo mea non refpiciente peccata, & nullam perturbationem fuftinebat ecclefia, & erat caritas omnium celans delictum, ficut fcriptum eft. Sed nefcio unde incitati Antonius rimoratus prefbyter atque difpenfator, & Probianus defamator, Demetriadæ civitatis epifcopus: illum dico, beatiffime, Probianum, qui alios feftinantes meas laudes dicere repellens, ipfe in ecclefia Deo titulos meæ laudis exercuit: pariter Demetrium Dei amatorem Sciatenfis civitatis

Pſal. 81.

episcopum; & alios suæ portionis suadentes esse participes, nec subscriptiones quæ in decreto continentur erubescentes; nec Probianus suam laudem & totius ecclesiæ testimonium, sed nec illa quæ dixerunt vel egerunt, quomodo meam amplectentes fieri ordinationem, quomodo & ante ordinationem gratam meam sibi fuisse personam; quomodo & celebratam ordinationem libenter tulisse; ad regiam urbem subito profecti sunt, & quamdam componentes accusationem sanctissimo ejusdem civitatis archiepiscopo Epiphanio querelas deposuerunt; dicentes, meam ordinationem sanctis canonibus minime convenire: sperantes ut in meo loco alter subrogaretur episcopus. Ergo ista me incipiente dicere, angustia me utique detinet. Si enim dixero quæ in me exercuerunt, vel tempestatem quæ nunc vitæ meæ imminet, aut illa quæ minantur, quia sæviora exsistunt; ne quis me protervum aut audacem esse judicet aliqua dicentem de tanto ac talis ecclesiæ præsule. Si vero ista tacuero [a] ut mihi est; unde enim habeo auxilium? Sed magni Dei & Salvatoris nostri Jesu Christi, & vestræ beatitudinis, & pietatis serenissimi Imperatoris me committens judicio, tacere non potui. Cum ergo mea accusatio ad sanctissimum archiepiscopum Epiphanium pervenisset, (rursus ac sæpius veniam peto de his quæ dicturus sum: ista non proterviæ vel audaciæ, sed necessitatis esse judicetis, sanctissimi patres:) commonitorium, sicut ipsi vocant, faciens ad nomen Andreæ viri religiosissimi, diaconis & notariis sanctæ suæ ecclesiæ, ad Thessaliam direxit provinciam; præcipiens me a sacro recedere ministerio, ut pote non secundum canones ordinatum; nulla accusationum probatione, nec canonica evocatione usus, alios episcopos ejusdem provinciæ & clerum sanctæ nostræ ecclesiæ a mea communione suspendit: & quod est novissimum, nec cibos aut quæ sunt necessaria de rebus ecclesiasticis me habere permisit: sed quæ in convictis solent fieri, hæc in me, antequam aliqua examinatio judicii proveniret, exercuisse dignoscitur. Etenim in his qui revera delinquunt plurimæ misericordiæ sunt ab ecclesiis constitutæ. Hæc ergo Andreas vir religiosus, quem suggessi superius, in me jussus est exercere. Utque ejus judicio, qui me a communione suspendit, responsurum meam præsentiam exhiberet, Eustathium Gomphiensis civitatis episcopum, atque Elpidium Thebanum, sed & Stephanum Laminensem, quasi magis meæ illicitæ ordinationis, pariter exhibere jussus est. Demetrium autem & Probianum viros religiosos, qui antea magna pars meæ fuerant electionis atque ordinationis, habens apud se is qui me ad causam compellebat, in meam perniciem omnino fovebat. Me autem prædictus vir religiosus Andreas ibidem non invenit, quia ad Thessalonicensem magnam civitatem fueram paulo ante profectus: clero autem, & quantos alios potuit reperire congregatis, commonitorium eis relegit, & epistolam ad eos directam. Erant autem ad clerum tales litteræ factæ ab eodem sanctissimo viro: gestaque confecit apud Defensorem civitatis, quorum exempla exiguis meis libellis subdere non omisi. Factus est autem brevis de sacris vasis atque rebus ecclesiasticis: & aliqui ab ecclesiasticorum solicitudine ab Antonio viro religioso, qui connivebat ubique viro religioso Andreæ, sunt remoti. Qui prædictus Andreas ad Thessalonicensem magnam civitatem veniens, mihi, & Elpidio, atque Stephano prædictis Dei amatoribus episcopis, quæ jussa atque interminata sunt, ostendit. Ego vero nec accusatorum nec aliquorum conatus metuens, sed ad Deum solummodo, & ad leges sanctæ ecclesiæ, & ad principatum sanctarum ecclesiarum traditum vobis respiciens, mox inter acta dixi; ut si oporteret me ad aliquem accusantem respondere, aut de mea ordinatione aliquid judicare dignatur, causam me dicere necesse est; sed alibi, apud quem sacrorum canonum lex custoditur, & usque hactenus consuetudo servatur: memoriam faciens vestri sancti capitis, & Apostolicæ sedis; dicens, vos esse dominos hujus examinationis: supplicans nihil in me debere novi fieri, aut quod potest bene composita disturbare. Nam qui locus mihi remedii remansisset ad vos beatissimos judicii dominos, si hæc non dixissem? Sed nec hoc solum dixi, sed aliqua causæ profutura documenta ostendi. Significant autem ista gesta quæ facta sunt, quæ meis exiguis libellis adjunxi, & decretum in me factum & titulos laudis. Ego quidem arbitrabar hanc fidem flagitationis causæ meæ esse potuisse, si vobis, quibus a Deo datum est judicare, nominatis, incompetens se persona subtraheret: *non est enim Deus perturbationis, sed pacis.* Nec hæc quidem vel alia ad quietem meam sufficere potuerunt: sed invitus ad regiam urbem sum deductus. Et nisi quidam timentes Deum, & repositam promissionem visitatione carcerum prospicientes atque exspectantes, meam præsentiam adesse promitterent, vinctus utique fueram homo nullum nocens, sicut arbitror, nisi cur eligentibus me consensi, & spei Dei me committens ordinari promerui: & quia fiducialiter dixi, quod si oporteret examinationem aliquam fieri, ab eo fieri deberet, qui est hujus examinationis dominus constitutus: & alia quæ in me facta sunt, atque exerceri non dubito. Compellor autem, & nec aliquod tempus respirationis habeo; nec quis pro me cogitet in tantis cladibus, potero reperire. Deteriora vero ab his qui minantur me sustinere confiteor: damnationem, exsilium, & quantæ criminum sunt vicissitudines immerenter exspecto. Quapropter unicum nunc a vobis, & vestræ Apostolicæ sedi confidens, remedium postulo: *Spes enim*, ut divinum dicit eloquium, *non confundetur.* Quod si quis esset qui præsideret, quem sancti canones in hoc negotio judicem esse decernerent; oportebat, sicut existimo, cum prius de accusatorum vita judicare, & cognoscere; quia accusatores esse non possunt illius, qui quamvis humilis episcopatus honorem promeruit. Sed quia propter fiduciam vestri, sicut dixi, offendi, hæc sunt pro meis partibus præmissa, & in quibus malis superius nominavi sum constitutus: ideoque supplico vobis, si qua est Dei misericordia, si qua pietas, si qua dilectio, transite: & hic ipsum in sancto Spiritu, secundum beatum apostolum, auxilium mihi ferentes, vestri & vestrorum decessorum illius beatæ sedis recordantes, quia nullum umquam ab aliquo injuste noceri passi sunt. Si quidem cito succurratis oppresso, confido me a malis meis ea celeritate salvari: si autem, quod absit, mea peccata vestram moraverint pietatem, saltem si aliquid ab insidiantibus velociter fuerit actum; & sic sanctis canonibus adesse vos convenit, & exsequi in his quæ prætermissa sunt. Hoc enim opus vestrum est, beatissime, die ac noctu sanctorum patrum, & venerabilis atque Apostolicæ vestræ sedis leges atque constituta in omnibus quidem ecclesiis, præcipue autem in vestra Illyricana provincia custodire. *Et alia manu.* Stephanus exiguus episcopus sanctæ Larissææ ecclesiæ huic libello a me facto manu propria subscripsi, & domino meo sanctissimo ac per omnia beatissimo, etiam venerandissimo patri patrum & universali patriarchæ Bonifacio destinavi.

Abundantius Demetriadæ civitatis episcopus surgens e consessu dixit: Prætermittere non potui audiens nomen Probiani. Is de quo agitur Probianus ipse est, qui meam ecclesiam invasit, & me veniente ad

[a] *Lege*, væ mihi est.

1. Cor. 14. 33.

Rom. 5.

beatitudinem vestram cum litteris episcopi, captans absentiam meam, per temeritatem locum meum usurpavit; & secundum sanctos canones non debet episcopus nominari; adversus quem rogo beatitudinem vestram, ut sedis Apostolicæ mihi disciplina subveniat. Bonifacius episcopus dixit: Et libelli oblati recitatio, & prosecutio fratris & coëpiscopi nostri Abundantii gestis indatur; & si qua sunt alia desideramus agnoscere. Theodosius Echiniensis civitatis episcopus provinciæ Thessaliæ per interpretem dixit: Et alium libellum idem sanctissimus Stephanus metropolitanus episcopus ad beatitudinem vestram per meum direxit obsequium; quem peto ut vestris sensibus relegi censeatis. Bonifacius episcopus dixit: Libellus quem offert, susceptus a notariis recitetur. Cumque susceptus fuisset, Menas notarius recitavit:

Domino meo sancto ac beatissimo & revera venerando patri patrum & archiepiscopo atque patriarchæ Bonifacio data supplicatio a Stephano exiguo.

Quæ antea in spe erant, & metuere ac tremere, & sanctam Apostolicam vestram sedem invocare faciebant; hæc cum apprehendissent atque constringerent meam miseram vitam, amplius magis vestram beatitudinem appellare compellunt. *Ecce tempus acceptabile, ecce nunc dies salutaris.* Libera me ab inimicis meis, & a persequentibus eripe me. Etenim circumspersa est aqua mihi usque ad animam, venerabilis pater, & abyssus novissima circumdedit me; ascendat ex corruptione vita mea, sicut scriptum est. Si enim miserationes Dei non prævenerint, ego quidem opus factus sum, quale ipsi voluerunt, inimicorum meorum. Ploro autem atque lugeo, quia dum etiam ecclesiasticus ordo periclitatur. Quoniam enim secundum multam misericordiam Dei, qui hominibus peccata minime reputat, in civitate Larissa, quæ est provinciæ Thessaliæ, electus sum atque ordinatus episcopus; ex his quidam qui me elegerunt, & sæpius scriptis suis suam electionem firmaverunt, ut dignus sacerdotio judicarer, videntes mei studii esse, antiquam consuetudinem in nostris sanctis ecclesiis revocare, separantes me apud beatissimum præsulem sanctæ regiæ urbis ecclesiæ accusaverunt. Ille autem accusationem suscipiens, nihil ante discutiens de his quæ oportet requiri de episcopo accusato, continuo me ab omni ecclesiastico ministerio separavit: aliquem de religiosis clericis sanctæ suæ ecclesiæ cum litteris, quas commonitorium nominant, ad provinciam Thessaliam dirigens. Et cum ista nec civiliati nec mundanis legibus conveniant, nec ordo canonum hoc fieri evidenter admittat, ut ante examinationem judicii vindicta procedat; olim quam maxime divina prædicante scriptura: *Auditum inanem ne admittas.* Sed tamen cum venisset in Thessalonicam vir religiosissimus, qui præceptum deferebat, & aliqua mecum per contentionem exercere voluisset, continuo ei dixi: Apostolicam sedem, id est, vestram beatitudinem, causas nostræ provinciæ & audire convenit & finire. Sed regiæ Urbis sanctissimus archiepiscopus non quiescens, etiam me contra canones exhiberi præcepit. Et cum venissem conventum faciens episcoporum qui ibidem commorabantur, hoc denuo allegare non distuli, sancti ac beati capitis vestri sedem Apostolicam implorans, & consuetudinem quæ usque hactenus in nostra tenuit provincia, non debere convelli: & supplicabam, ne auctoritas sedis Apostolicæ, quæ ut a Domino nostro Jesu Christo & a sacris canonibus data est, ita & per antiquam consuetudinem servata est, in aliquo violaretur. Sed nec a sua voluit intentione recedere: sed assumens audientiam unum studium habuit, ut in sanctis Thessaliæ provinciæ ecclesiis dominus atque judex esse videatur. Ego igitur fluctuantem tempestatem respiciens, ad sanctum tutissimum vestrum portum confugi, & petitionem faciens, hæc ipsa suggerens ad vestram beatitudinem destinavi: supplicans, ut in me pietatem Dei & sanctæ ecclesiæ, quæ periclitantibus semper succurrit, ostendas. Sentientes autem, ut arbitror, meæ vitæ insidiatores, quia non despicitis quæ acta sunt, sed exsequimini, sicut sanctitatis vestræ mos est, & ordinem sanctarum ecclesiarum vindicatis; omni conatu usi sunt, ut antequam aliqua ordinatio vestra proveniat, suam perficiant voluntatem. Cum igitur nihil adprobatum de me fuisset, nec ulla culpa esset canonicæ ultionis digna inventa, sententiam protulerunt, & condemnantes me a sacerdotali officio suspenderunt; cum me constet non demissum fuisse pro meis plenius partibus allegare: sed & petenti aliqua meæ causæ profutura ostendere, non esse permissum. Quapropter supplicabam, ut non ante sententia diceretur, quam quæ acta sunt ad vos beatissimos referatur, ut inde vestra causæ discussio servaretur. Quod dictum magis eos adversum me amplius incitavit; putantes de sacrarum ecclesiarum regiæ urbis jure aliquid minui, quod ego Apostolicam vestram sedem visus sum nominasse. Etenim dixi, quia auctoritas sedis Apostolicæ, quæ a Deo & Salvatore nostro summo Apostolorum data est, omnibus sanctarum ecclesiarum privilegiis antecellit: in cujus confessione omnes mundi requiescunt ecclesiæ. Sententia igitur lecta, justam denuo vestram audientiam imploravi, apud quam nulla cujuslibet disceptatio vestram potest disturbare justitiam: sed timor Dei qui inest in vobis, ipse unicuique sua facit per vos jura restitui. Arbitror autem, venerabiles, quia despicientes illi quæ olim in me gesserunt, rursus & in secundis eadem erunt acturi: & suspicor quia non usque ad hoc acquiescant; sed etiam circa corpus meæ miseriæ suas exserant inimicitias; ut me obeunte nullus possit accusator exsistere. Nam cum relecta fuisset sententia, mox in custodiam Dei amatoribus sacræ ecclesiæ defensoribus datus sum. Sed aliqui Deum timentes, & meam miserantes miseriam, quod essem undique destitutus, in sua fide susceperunt, multam pro me quantitatem pecuniæ promittentes, quia non recederem, sed observaturum esse in regia civitate: hunc habentes magnopere tractatum omnes qui adversum me ista concinnaverunt, ut non possim ad vestigia vestræ beatitudinis convolare, & pro Dei mandato aliquam misericordiam a vobis percipere. Deprecor igitur vos, miseremini homini humili & exsternato animo; adjuvate me per gratiam, quæ vobis a Domino est conlata. Si enim & alia peccata dimittere potestatem a verbo Dei percepistis, divina dicente scriptura, quia quod in terra solveritis, hoc & in cælis esse solutum; quanto magis habebitis potestatem in his quæ adversum me acta atque decreta sunt? *Tibi enim derelictus est pauper, pupillo tu es adjutor;* quia ego ab omni humana spe derelictus esse cognoscor. *Et alia manu.* Stephanus exiguus huic supplicationi meæ subscripsi.

Bonifacius episcopus dixit: Quæ lecta sunt ecclesiasticis indantur annalibus. Et adjecit: Quoniam diei pars major exempta est, futura sessione, si qua alia superesse credis, intimare non differas.

Sessio secunda.

Post consulatum Lampadii & Orestis virorum clarissimorum, sub die v. Iduum Decembrium, in consistorio beati Andreæ apostoli, præsidente venerabili viro Papa Bonifacio, una cum Sabino Canosinæ civitatis, Abundantio Demetriadæ civitatis, Carolo

Margin notes: 2. Cor. 6. — Matth. 16. — Psal. 9.

Centumcellensis civitatis, Felice Numentanæ civitatis episcopis: residentibus etiam Sanctulo, Mercurio, Vivulo, Petro, Eventio, Albino, Urso, Petro, Epiphanio, Benedicto, Servo Dei, Gaudioso, Petro, Valentino, Renato, Florentino, Hilario, Paulo, Bacauda, Innocentio, Andrea, Gaudioso, Philippo, Crescentione, Libertino, Januario, Sebastiano, Cyriaco, Vivulo, Dulcitio, Joanne, Pullione, Andrea, Bono, Laurentio, Seleuco, Rustico, Cælestino, Barbaro, Laurentio, & Redempto, presbyteris: adstantibus quoque Tribuno, Agapito, Donato, & Probo, diaconibus; Tribunus archidiaconus dixit: Theodosius Echiniensis civitatis episcopus provinciæ Thessaliæ, sicut præterita sessione constituistis, observat: quid jubetis? Bonifacius episcopus ecclesiæ catholicæ urbis Romæ dixit; Veniat. Cum ingressus fuisset, Bonifacius episcopus dixit: Ingressus quid desiderat prosequatur. Theodosius Echiniensis civitatis episcopus provinciæ Thessaliæ per interpretem dixit: Elpidius, Stephanus, & Timotheus, venerabiles episcopi fratres mei Thessaliæ provinciæ, per me offerendas sacræ beatitudini vestræ preces destinasse noscuntur: eas quoque me offerente vobis recitari præcipite. Bonifacius episcopus dixit: Hæc etiam chartula notarii recitatione pandatur. Cumque suscepta fuisset, Menas notarius recitavit:

Domino nostro sancto & beatissimo, & revera venerando patri patrum & archiepiscopo, Bonifacio patriarchæ, Elpidius, Stephanus, & Timotheus, exigui episcopi.

NEcessitates quæ nos constringebant olim vestra cognovit beatitudo, & parvum componentes libellum, sanctissime pater, dudum mala quæ pertulimus, & sæviora quæ exspectamus declarantes significavimus; & quia voluntati atque minis eorum qui adversus nos ista moliuntur servientes unum habent studium, ut Stephanus Dei amator episcopali privetur officio. Sed adhuc eo loquente alter nuntius deteriora significans venit. Factis enim prioribus, audientes sanctissimus regiæ Urbis ecclesiæ præsul, & quæ cum eo fuerat sancta synodus, in pristina voluntate persistentes, eripuerunt a nobis Stephanum Dei amatorem pastorem [a] nostrorum & sanctæ Larissææ ecclesiæ, quæ est metropolitana civitas provinciæ Thessaliæ; condemnationis sententiam componentes sicut eis complacuit, adjecerunt: non licere eum ad Thessaliam proficisci provinciam. Sed prædictus Dei amator vir sæpius inter acta contestatus est sanctissimum regiæ Urbis præsulem, & synodum quæ cum eo convenerat, quia non licet eos istam audientiam adsumere, & quam maxime aliquid decernere; sed Apostolicæ sedis id convenire beatitudini. Illi autem contemnentes ejus contestationem, & quam maxime inde amplius incitati, immisericordem sententiam protulerunt. Illum quidem sic putaverunt a sancta nostra ecclesia removendum; jus autem in nostra provincia sibi facere præparabant: ut exemplo isto nemo audeat de sanctarum ecclesiarum nostrarum jure quidquam dicere, nec memoriam facere antiquitatis, vel eorum quæ usque hactenus tenuerunt. Quia studii eorum est, ut sub ordinationem & jus sanctæ regiæ civitatis ecclesiæ nos miseros efficiant. Pro quibus omnibus lugentes die ac noctu omnium Salvatori Jesu Christo Deo nostro lacrymas fundimus, & miseram nostram prætendimus canitiem, supplicantes ne nos in manibus eorum tradi patiamini. Pro his enim & vestram appellamus beatitudinem & Apostolicam sedem; & per eam ter beatum Petrum, atque sanctæ ecclesiæ primum pastorem Christum Dominum nostrum audire & adorare credimus: sperantes ut miserorum hominum petitionem, quam cum anima tribulatione atque doloribus plena porreximus, minime despiciatis: sed ista congrua emendatione corrigentes, rebus istis succurrentes, remedium dare dignemini: quia *defecit spiritus noster*, sicut in psalmis dictum est ab eo, qui in angustia animi supplicabat: quatenus Dei amator vir, qui sedis Apostolicæ jus custodire contendens tanta visus est pericula sustinere, Apostolica auctoritate suo restituatur officio; prospicientes in futurum, ut consuetudo sanctarum ecclesiarum nostræ provinciæ nullatenus convellatur. Quia si non Dei misericordia & vestra juvamina nos prævenerint, tertius aut quartus nuntius similia deportans veniet; quia non usque ad Stephanum Dei amatorem eorum conquiescit intentio: sed & aliis plurimis ista facient, & non ante quiescent, quam ut ad effectum desideria sua perducant. *Et alia manu.* Elpidius exiguus episcopus sanctæ Thebanæ ecclesiæ supplicans, per Joannem presbyterum meum, quia præ dolore manus meæ subscribere non potui, me jubente subscripsit. Timotheus exiguus episcopus sanctæ Dicæsariensis ecclesiæ supplicans subscripsi. Patricius exiguus presbyter sanctæ Dei Lamninanensis ecclesiæ ad regiam urbem veniens pro persona Stephani sancti episcopi mei ipso jubente supplicans subscripsi.

[a] al. nostrum.

Psal. 142.

Bonifacius episcopus dixit: Quæ lecta sunt transcribantur. Et adjecit: Si quid est aliud suggeratur. Theodosius Echiniensis civitatis episcopus Thessaliæ provinciæ per interpretem dixit: Ex relectione libellorum vestra cognovit beatitudo quæ acta sunt contra sanctos canones, & ordinationem decessorum vestrorum. Nam constat venerandos sedis vestræ pontifices, quamvis in toto mundo sedes Apostolica ecclesiarum sibi jure vindicet principatum, & solam ecclesiasticis causis undique appellare necesse sit; specialiter tamen gubernationi suæ Illyrici ecclesias vindicasse. Et nota sunt vobis omnium præcedentium scripta pontificum: verumtamen quarumdam epistolarum exemplaria profero, quarum fidem fieri ex vestro nunc scrinio postulo.

Bonifacius episcopus dixit: Prolatæ epistolæ recitentur, & scriptorum fides in sedis Apostolicæ requiratur scrinio. Cumque suscepta fuissent exemplaria litterarum, Menas notarius recitavit:

Dilectissimis fratribus Acholio, Eurydico, Severo, Uranio, Philippo, & Joanni, Damasus. I.

DEcursis litteris dilectionis vestræ, fratres carissimi, satis sum contristatus, eo tempore quo Deo præstante hæretici iverant abjecti, nescio quos ex Ægypto venientes in postulatione contra regulam ecclesiasticæ disciplinæ alienum a nostra professione in Constantinopolitana civitate Cynicum ad sacerdotium vocare voluisse. Qui igitur is fuerat ardor animi, quam fœda præsumptio, scire non possumus. Hinc apparet inquietos homines, cum multa præsumunt, quid agere debeant ignorare. Non legerant Apostolum scribentem: *Vir autem si comam nutriat, ignominia est illi.* Nesciebant philosophorum habitum non convenire incessui Christiano. Non audierant monentem Apostolum, ne per philosophiam & inanem seductionem, quam diu crediderant, spoliarentur sanæ fidei indumento. Quanta igitur hæc festinatio fuerit nescio, ut cum Christianis hic habitus displiceret, tam insolenter totum quod non decuerat ageretur. Sed quid aliud facere debuit improbitas hominum levissimorum, quam ut expulsi ecclesia, intra parietes alienos ambientem, quantum intelligi datur inquietum hominem ordinarent? Sed hæc inimici intelli-

1. Cor. 11.

Coloss. 2.

guntur esse commenta, qui hæreticis subministrat materiam detrahendi. Impletum est quod evangelicus sermo dixerat: *Omnis, inquit, plantatio, quam non plantaverit Pater meus cælestis, eradicabitur.* Hoc est quod sæpe dilectionem vestram commonui; ne fieret aliquid inconsiderate. Nescit sinceritas vestra quod in sæcularibus bellis ibi major cura militum excubat, ubi hostis insistit? Si ergo nobis episcopalibus armis semper est resistendum, debemus solicite agere; ne, quod Deus prohibeat, gregem Christi lupis rapacibus relinquamus. Philosophia sapientiæ sæcularis amica, est inimica fidei, venenum quoddam spei, bellum gravissimum caritatis. Qui ergo consensus templo Dei & idolis? quæ participatio Christo & Belial? Sed fortasse dicturi sunt aliqui; Christianus erat. Huic homini qui in habitu idoli incedit, numquam adscribendum nomen est Christiani: quia fieri non potest, ut qui hinc placere gentibus desiderat, ullum nobiscum consortium integræ fidei possit habere. Non immerito autem qui ex Ægypto venerant, notati ab omnibus discesserunt, errorem suum condemnantes; ut amputatis ejus postea capillis, qui non recte fuerat ordinatus, & jacturam capitis sustineret, & quod ambierat esse non possit. Recte igitur factum est, ut id quod male cœptum erat, auctoritate publica destrueretur. De cetero commoneo sanctitatem vestram, ut quia cognovi dispositum esse Constantinopoli concilium fieri debere, sinceritas vestra det operam, quemadmodum prædictæ civitatis episcopus eligatur, qui nullam habeat reprehensionem: ut Deo propitio cum integra pax catholicorum sacerdotum fuerit confirmata, nullæ deinceps dissensiones in ecclesia oriantur: ut præstante Deo quod jamdudum optavimus, cum catholicis sacerdotibus possit pax perpetua perdurare. Illud præterea commoneo dilectionem vestram, ne patiamini aliquem contra statuta majorum nostrorum de civitate alia ad aliam transduci, & deserere plebem sibi commissam, & ad alium populum per ambitionem transire. Tunc enim contentiones oriuntur, tunc schismata graviora occipiunt; cum & illi qui amiserint sacerdotem sine dolore animi esse non possunt; & illi qui alterius civitatis acceperint episcopum, etiamsi gaudeant, invidiosum sibi intelligunt fore, sub alieno se agere sacerdote. Item recitata est:

Matth. 15. — 2. Cor. 6.

II.

Dilectissimo fratri Acholio, Damasus.

AD meritum filii mei Rustici addi aliquid amplius non potest, domine frater honorabilis. Hic enim cum habeat prærogativam officii sui, quod Silentiarius sit filii nostri Gratiani Augusti; huc accedit quod gratiam Dei Romæ consecutus est; ita ut vellet munitus ad illas partes missus venire. Hunc ergo in omnibus honorificentiæ tuæ commodo quasi proprium pignus suscipere digneris: ut Deo propitio in peregrinatione constitutus, intelligat se a consacerdotibus Dei & diligi & honorari. Ad litteras sanctitatis tuæ plene rescripsi, non mihi placuisse, quod nescio quem Maximum, ex Ægypto venientes, comatum vel maxime, cujus habitus, juxta apostolum, ignominiosus esset, Constantinopoli episcopum ordinare voluissent. Rectius igitur fecerit sanctitas tua, si dederit operam, ut de cetero catholicus constituatur; cum quo nobis Deo propitio possit pax perpetua perdurare. Item recitata est:

III.

Dilectissimo fratri Anysio, Siricius.

ETiam dudum, frater carissime, per Candidianum episcopum, qui nos præcessit ad Dominum, hujusmodi litteras dederamus, ut nulla licentia esset sine consensu tuo in Illyrico episcopos ordinare præsumere: quæ utrum ad te pervenerint, scire non potui. Multa enim gesta sunt illic per contentionem ab episcopis in ordinationibus faciendis, quod tua melius caritas novit: & ideo solicite agere te oportet, ne ut factum est certatim in una ecclesia, dum ordinare præsumunt indignos, veluti tres episcopos fecisse videantur. Ad omnem enim hujusmodi audaciam comprimendam vigilare debet instantia tua, Spiritu in te sancto fervente: ut vel ipse si potes, vel quos judicaveris episcopos idoneos, cum litteris dirigas dato consensu, qui possit in ejus locum qui defunctus vel depositus fuerit, catholicum episcopum, & vita & moribus probatum, secundum Nicænæ synodi statuta, vel ecclesiæ Romanæ clericum de clero meritum, ordinare. Item recitata est.

IV.

Dilectissimo fratri Anysio, Innocentius.

CUm Deus noster Christus sanctæ memoriæ virum Anastasium episcopum, licet celeriter, ad se vocare dignatus sit; computans ejus merita tanta esse ac talia, ut jam excederent conversationis humanæ consortium, sæculumque illud, præ vitæ puritate & abundantia doctrinæ, qua populum Dei toto ecclesiasticæ auctoritatis rigore regebat: ne ejus ecclesia aliquantulum sine rectoris gubernaculo remaneret, statim pro sua misericordia consentientibus sanctis sacerdotibus omnique clero ac populo cum pace, quam Deus ecclesiæ suæ rediens ad cælum donare dignatus est, ordinatum me in ejus locum, frater carissime, par fuit recognoscere; primitiasque meas non nisi viro optimo, atque in Deo semper fideliter laboranti, celeriter nuntiare. Cui etiam anteriores tanti ac tales viri prædecessores mei episcopi, id est, sanctæ memoriæ Damasus, Siricius, atque supra memoratus vir ita detulerunt, ut omnia quæ in illis partibus gererentur sanctitati tuæ, quæ plena justitiæ est, traderent cognoscenda: meam quoque parvitatem hoc tenere judicium, eamdemque habere voluntatem te decet recognoscere. Neque enim fas erat, ut aut ego contra tantorum bonorum virorum judicium venire tentarem, quorum in locum successisse dignoscor; aut tuo merito, cui præclari viri tantam gratiam auctoritatis hujusce contulisse videntur, aliquid derogari videretur. Præ me itaque fero, ut hoc ipsum etiam meæ parvitati reservatum recognoscam, ut pari judicio similique forma, & bonis adæque & tuæ caritati id tribuam, quod mereris. Item recitata est:

V.

Dilectissimo fratri Rufo, Innocentius.

LEctissimo & gloriosissimo Moysi ita in Israël liberando regendoque Dominus cuncta commisit, ut consilium soceri Jothor sequendum ei manifesta sub relatione mandaret: videlicet, ut constitueret viros gradu dignitatis judiciariæ suppares, qui causarum multitudines pro loco sibi credito inter populos definirent, ipso maxime vel etiam divinis consolationibus vacaturo. Nec aliter apostolorum forma promulgata est, quam ut ipsi principes evangelii constituti, ceterarum rerum causas necessitudinesque suis discipulis curandas obeundasque mandarent. Ita denique tota miseratione mirabilis Paulus Tito quæ curet apud Cretam, Timotheo quæ per Asiam disponat, commisit; ut sacrarum epistolarum lectione cognoscimus. Divinitus ergo hæc procurrens gratia ita longis intervallis disterminatis a me ecclesiis discat consulendum; ut prudentiæ gravitatique tuæ committendam curam causasque, si quæ exoriantur, per Achaiæ, Thessaliæ, Epiri veteris, Epiri novæ, & Cretæ, Daciæ Mediterraneæ, Daciæ Ripensis, Mœsiæ, Dardaniæ & Prævali ecclesias Christo Domino annuente censeam.

Exod. 18. — Act. 6. — Tit. 1. 1. Tim. 1.

Vere

Anno Christi 531.

Vere enim ejus sacratissimis monitis lectissimæ sinceritatis tuæ providentiæ ac virtuti hanc injungimus sollicitudinem: non primitus hæc ita statuentes, sed præcessores nostros apostolicos imitati; qui beatissimis Acholio & Anysio injungi pro eorum meritis ista voluerunt. Justissimum est enim ita bene meritos honoribus decorari, ut arrogantes necessarium videtur obtundi. Placet ergo in bonis præmium, & in minus bonis censio: sic enim & iste corrigitur, & ille nobilitatur. Arripe itaque, dilectissime frater, nostra vice per suprascriptas ecclesias, salvo earum primatu, curam: & inter ipsos primates primus, quidquid eos ad nos necesse fuerit mittere, non sine tuo postulent arbitratu. Ita enim aut per tuam experientiam quidquid illud est finietur; aut tuo consilio ad nos usque perveniendum esse mandamus. Licitum autem, & Apostolicæ sedis favore permissum tuæ fraternitati cognosce; ut cum aliqua ecclesiastica ratio vel in tua vel in memoratis provinciis agitanda cognoscendaque fuerit, quos velis episcoporum socios quibuscumque de ecclesiis assumas tecum: quorum & fide & moderatione quidquid necessitas causave flagitaverit, optimus dirigas arbiter; & præcipuus, quippe a nobis lectus, definias intercessor. Omnem sane instructionem chartarum in causa archivorum cum presbytero Senecione, viro admodum maturo, fieri jussimus. Itaque & ex priore nostra epistola, & ex his chartulis bene recensens quid agere debeas recognosce. Nam voluntatem hanc nostram per unamquamque provinciam [a] satis, ut decebat, litteris manifestavimus. Data xv. Kalend. Jul. Honorio IX. & Theodosio V. Augustis Coss. Item recitata est:

[a] Forte, datis.

Anno Christi 4..

VI.

Dilectissimo fratri Rufo, Bonifacius.

Beatus apostolus Petrus, cui arx sacerdotii dominica voce concessa est, in immensum gratulationis extollitur; quoties pervidet, concessi sibi honoris a Domino intemeratæ se pacis filios habere custodes. Quid enim gaudio debeat majore pensare, quam quod agnoscit acceptæ potestatis inlæsa jura servari? Vere namque immobile requirit a diversis destinata super negotiis quibusque consultatio fundamentum, quæ ejus consulit sedis arcanum, quam constat dignatione petræ spiritalis elatam. Frequentia igitur, ut scrinii nostri monumenta declarant, ad caritatem tuam ex ejus fonte scripta manarunt: quibus sollicitudinem ecclesiarum per Macedoniam & Achaïam sitarum fraternitati tuæ, quam scimus ecclesiasticam disciplinam canonum notione servare, certum est esse commissam. Nec immerito id ducimus factum. Hanc enim gratiam dilectioni tuæ Apostolica sedes officio diligentis impertit. Unde fit ut sanctitatem tuam gnaram faciamus hujusce negotii, quod ex ea provincia auribus nostris ingeritur destinatum, cujus prudentiæ tuæ dudum cura mandata est. Corinthii enim olim beati Pauli prædicatione laudati, quorum preces subdendas magis credidimus esse quam narrandas, Perigenem, sicut jamdudum a sancta synodo super ejus nomine pagina directa testatur, sanctum & instituti optimi qualitate pollentem, civitatis suæ non tam accipere, quam retinere desiderant sacerdotem. Cujus ordinationis seriem si integro ordine exponendam putavero, fiet necesse est ejus laudis augmentum; & huic nimirum proficiet, si faciamus vel ordinati recto tramite mentionem. Quis enim dubitet ejus meritis deputari? quis renuit judicii fuisse divini, ideo hunc a Patrensibus in tempore non esse susceptum, & diu super præmissa ecclesia magna deliberatione suspensum, ut hujus ovilis pastor fieret, in cujus caulis suam a cunabulis transegisset ætatem? *Judicia Dei abyssus multa*; quod congrue aptamus exemplum: & nemo crederet, quod in ordinatoris aliquando locum subrogari posset, quia fuerat ab aliis ordinatus. Non ambigo cælestis tunc istud fuisse sententiæ, qua vel consensu qui illic auctoritatem sedis Apostolicæ præsentabant, eum in nostrorum numerum recipimus: & in eos necesse est vigorem censuræ, qui contra nostrum factum post hæc nescientibus nostris incitare dicuntur populos, si perstiterint, exseramus. Quod quidem & dilectionem tuam in eos ex nostra præceptione facere volumus; ut eorum licentiam, quibus nihil tale commisimus, refrenemus. Item recitata est:

Psal. 35.

VII.

Dilectissimo fratri Rufo, Bonifacius.

Credebamus post epistolas nostras pro ecclesiasticæ disciplinæ observatione transmissas, omnibus aditum præsumptionibus præcludendum, cum ad consultationem dilectionis tuæ præbuissemus debitum pro causarum æstimatione responsum; constituentes ea debere servari, quæ ecclesiastica exigit disciplina. Sed quantum nunc tuæ sanctitatis nobis relatio patefecit; apud plerosque valuisse quod scripsimus, apud quosdam autem admonitionem nostram inefficacem cognovimus fuisse. Nec hoc fraternitati tuæ possumus imputare, cum te anxium pro commissa tibi ecclesiarum sollicitudine & rebus & litteris sentiamus. Vigilantiæ tuæ laudamus industriam; qui ne videaris tibi commissa negligere, id non prætermittis litteris indicare, quod sedis Apostolicæ debeat censura corrigere: hunc te Dei nostri habere professus timorem, quem prudentissimo inesse convenit sacerdoti; qui tunc tibi esse poterit gloriosus, si ea quæ curæ tuæ commissa sunt, prodesse ecclesiis fuerimus experti. Intuetur enim te, ut epistolis tuis ipse fideliter es locutus, beatissimus Petrus apostolus oculis suis, qualiter summi rectoris utaris officio. Nec potest tibi esse non proximus, qui pastor dominicarum ovium est perpetuus constitutus; aut aliquam ubivis positam ecclesiam non curare, in quo universalis ecclesiæ positum legimus fundamentum. Te ergo, frater carissime, omnis cura respectat earum ecclesiarum, quas tibi vice sedis Apostolicæ a nobis creditas recognosces: ut & prava corrigas, & dissipata componas; & si quæ inter episcopos eveniant causæ, sub divini judicii timore [a] distinguas: ut creditis tibi a sede Apostolica gubernaculis contra omnes fluctus nascentium procellarum juste & prudenter utaris. In notitiam singulorum, ad quos ante jam scripsimus quem deberent tramitem custodire, nostras te epistolas pertulisse dixisti: quibus debitum se commodare consensum plurimi sacerdotum sacrarum traditionum memores sunt professi. Quos fraterna caritate complexi tales esse cognoscimus, coëpiscopum nostrum Adelfium, vel fratrem Perigenem; cui beati sermo concilii jamdudum adstipulator accessit. Ad episcopatus speculam jam vocabat Dei inquam sententia; cujus beneficia sæpe credimus esse contraria; & in adversum vertimus, quæ post recognoscimus profuisse. Tristis absque dubio coëpiscopus noster Perigenes fuit, cum eum nemo susciperet ordinatum. Nonne huic hoc expediens erat, ut hunc civitate sua Patrenses populi unitæ voce contradictionis arcerent? Sed quanto inclinatus fuit, cum eum ordinatum nemo suscepit, tanto sublimior nunc est, cum a suis poscitur, qui ab externis fuerat refutatus. Evidens enim Dei manifestumque judicium, qui eum id temporis voluit præstolari, quo mereretur huic ecclesiæ præsidere, in qua & natus adseritur & renatus. Frater carissime, quoniam prudentiæ tuæ injunctorum vel delegatorum pondus incumbit, petitionis supplicum vel diligentiæ tuæ electæ jamdudum

[a] Forte, distringas.

ANNO CHRISTI 531.

vel vicinitatis ratione perspectat. Quam quidem petitionem non absque admiratione perlegimus, propterea quod tuis epistolis privaretur. Omnibus eo quem res exigunt ordine celebratis, aliqua ad nos scripta transmittas. Nolumus enim coëpiscopo Perigeni nostram paginam destinare, priusquam tuas accipiamus epistolas, cujus ordinationi videntur omnia delegata. Accelerabis id agere propter desiderium postulantium. Melius enim nosse dignatis, eos in hanc precem sola ut arbitror erga religionem devotione fervere: maxime cum irreprehensibiliter eum asserant per annos innumeros in presbyterii honore durasse; & non indebito saltu, sed ad summum gradatim venisse fastigium. Cui ad plenitudinem confirmationis episcopatus sui hoc solum residet, quod nostros in honore suo necdum suscepit affatus. Intelligere autem tuam non ambigo caritatem hoc non absque admiratione, quod & huic videmur nostram paginam non misisse, & supplicibus præbuisse responsum. Actum a nobis est, ut & Apostolicæ sedis auctoritas, & dilectionis tuæ honorificentia servaretur. Data XIII. Kal. Octobr. Monaxio V. C. Conf. Item recitata est:

Anno Christi 419.

VIII.

Dilectissimo fratri Rufo, Bonifacius.

Retro majoribus tuis super provinciis Apostolicæ sedis injunctum diligenter a tua caritate debet impleri. Causæ etenim ecclesiarum per eas provincias positarum pervigili sunt circumspectione curandæ. Ita quippe vice sua beatus apostolus Petrus ecclesiæ Thessalonicensi cuncta commisit, ut intelligat se solicitudinem manere multorum: quam minorem facere nova, quæ vires habere non possunt, tentamenta non debent. Non est enim eorum cedendum studiis, quos novitas rerum, & indebitæ desiderium dignitatis accendit: sed elaborandum est, & Deo nostro favorem præstante certandum, ut quisquis contra licitum nititur, sibi per omnia recognoscat occursum. Quapropter, frater carissime, fretus jamdudum a te auctoritate suscepta, contra inimicas turmas idoneus Dei nostri miles armare. Nihil hic timebis dubii, nihil incerti formidabis eventus. Habes beatum apostolum Petrum, qui ante te pro sua possit vi repugnare. Nolo perturbatione maris conciti terrearis. Fidem quippe quam in arcano tui pectoris portas, omnibus rebus certum est esse majorem. In nullo te turbo, in nullo penitus procella vexabit. Non patitur ille sedis suæ perire privilegium te laborante piscator. Omnis tumor fluctuum, omnis procella cessabit; eo favente nisibus tuis, cui soli mare pervium fuit. Aderit nimirum, & violatores canonum atque ecclesiastici juris inimicos Deo auctore compescet, qui talium mentium semper vota frustratur. In ceteros etiam contumaces jus concessæ potestatis exerce. Nullum etenim locum vides a nobis otiosum relictum. Ad Thessalos comminationis & correptionis plenas litteras misimus. Ad synodum quæ dicitur illicite congreganda de causa fratris nostri & coëpiscopi Perigenis, cujus scripsimus statum nulla posse penitus ratione turbari, talia scripta direximus; quibus universi fratres intelligant, primo convenire se citra tuam conscientiam minime debuisse; deinde, de nostro non esse judicio retractandum. Numquam etenim licuit de eo rursus quod semel statutum est ab Apostolica sede, tractari. In qua pagina nostra, ut condecuit, honorem debitum tuæ servavimus sanctitati, sicut ejus car:tas tua lectione cognoscet. [a] Perrevii autem coëpiscopi nostri negotium, cujus nobis libellus ab eodem destinatus fecit indicium, cui consacerdotes sui molesti nimis esse dicuntur, ita ut eum ecclesia sua crederent esse pellendum, diligenter audire tuam volumus caritatem; convenitis supradictis coëpiscopis nostris, quorum se vim sustinere deplorat. Tunc demum, ut intelligant, si quid a se factum est contra consuetudinem, prius esse cassandum, omnibus vestigatis ad nos tua caritas referre maturet; quatenus probatum a tua fraternitate judicium sententia nostra valeat roborari. Sane in epistola Thessalis fratribus destinata id a nobis scriptum volumus recognoscas, Pausianum, Cyriacum, atque Calliopum, a nostra communione penitus submovendos: ita ut remedium solum interventionis tuæ gratiam se habere cognoscant. Maximum autem, quem male tua caritas retulit ordinatum, in totum sacerdotii censemus honore privandum. Tuæ caritatis est Severum Apostolicæ sedis notarium, animis acceptissimum nostris, de nostro proprio latere destinatum, peractis omnibus tota celeritate dimittere, ut gestarum ordinem rerum eodem festinius revertente noscamus. Datæ V. Idus Martias, Honorio XIII. & Theodosio X. Augustis Coss. Item recitata est:

[a] al. Perrhebii.

Anno Christi 422.

IX.

Dilectissimis fratribus, universis episcopis per Thessaliam constitutis, Bonifacius.

Institutio universalis nascentis ecclesiæ de beati Petri sumpsit honore principium, in quo regimen ejus & summa consistit. Ex ejus enim ecclesiastica disciplina, per omnes ecclesias religionis jam crescente cultura, fons emanavit. Nicenæ synodi non aliud præcepta testantur, adeo ut non aliquid super eum ausa sit constituere, cum videret nihil supra meritum suum posse conferri: omnia denique huic noverat sermone concessa. Hanc ergo ecclesiis toto orbe diffusis velut caput suorum certum est esse membrorum: a qua se quisquis abscidit, fit Christianæ religionis extorris, cum in eadem non coeperit esse compage. Audio episcoporum quosdam apostolico jure contempto novum quippiam contra Christi proprie præcepta tentare; cum se ab Apostolicæ sedis communione, & ut dicam verius potestate separare nituntur; eorum petentes auxilium, quos ecclesiasticarum sanctio regularum majoris esse non dedit potestatis. Leguntur etenim præcepta majorum; & quibus in ecclesias juris aliquid dederint invenimus. Jam temerator est ecclesiasticæ disciplinæ quisquis in ejus leges, cum sibi nihil debeatur, irrepit; ea sibimet vindicando, quæ sibi a patribus negata videantur. Accipite ergo admonitionem & correptionem nostram, ex quibus unam pontificibus, alteram diffidentibus exhibemus. Nam ideo ait Apostolus: *Quid vultis? in virga veniam ad vos, an in caritate & spiritu mansuetudinis?* Scitis enim beato Petro utrumque possibile; id est, in mansuetudine mites, in virga superbos arguere. Ergo servate honorem debitum capiti: quia nolumus ut intra se membra decertent, ita ut tendatur eorum ad nos usque certamen: dum fratrem & coëpiscopum nostrum Rufum dignum ducitis contemptu; cui nihil novum auctoritas nostra concedit, sequens priorum gratiam, qua huic cura ecclesiarum sæpe videtur injuncta. Quod factum ita intemeratum servari volumus in futurum, sicut a patribus hujus dispositionis forma servata est. Non decet fratres alterius dignitate morderi. Certe si in quoquam ejus supra debitum fuit visa correptio; quoniam ideo tenet sedes Apostolica principatum, ut querelas omnium licentes acceptet; interpellari nos super hoc missa legatione convenerat, quos curam omnium rerum manere videatis. Cesset novella præsumptio. Nemo audeat sperare quod non licet. Nullus ea quæ sunt a patribus gesta, & per tantum temporum custodita, temerare contendat. Ordinationi nostræ pareat, quisquis se episcopum recognoscit. Episcopos per Illyricum citra conscientiam coëpisco-

Nicol. I. epist. 8.

Ibid. epist. 42.

1. Cor. 4.

ANNO CHRISTI 531.

pi nostri Rufi nullus ordinare præsumat. *Et cetera.* Data v. Idus Martias, Honorio XIII. & Theodosio X. Augustis Consulibus [a]. Item recitatum est:

[a] Anno Christi 422.

Dilectissimis fratribus, Rufo, & ceteris episcopis per Macedoniam, Achaïam, Thessaliam, Epirum veterem, Epirum novam, Prævalin, & Daciam constitutis, Bonifacius.

MAnet beatum apostolum Petrum per sententiam Dominicam universalis ecclesiæ ab hoc solicitudo suscepta: quippe quam evangelio teste in se noverit esse fundatam: nec umquam ejus honor vacuus potest esse curarum; cum certum sit summam rerum ex ejus deliberatione pendere. Quæ res animum meum usque ad Orientis loca, quæ per ipsam solicitudinem quodammodo videmus, extendunt. Indesinenter enim ab unoquoque illinc veniente percontor de pace fratrum; id est, de quiete pontificum; quæ solet, quoties diabolus huic invidet, alicujus præsumptione turbari. Cum igitur ad nos ordine suo cuncta servari fama nunc usque detulerit; vehementer mirari sumus ejus rei stupentes, ut poscebat ratio relatorum, quam injuriam patrum intentio novella tentavit. Certo enim cognovimus indice, apud Corinthum, quod exagitati dicimus, synodum congregandam, super ejus discutiendo statu, quem Corinthiis Apostolica sedes examinatis omnibus atque discussis constituit sacerdotem: secuta Dei voluntatem, quæ hunc ipsum, quantum docetur dilationibus temporum, ejus ovilis in quo creverat, & cui creverat, voluit esse pastorem. Cujus ordinationis si vestra esset caritas ignara, libenter ab origine sua quæ sunt in præterito de eo gesta retexerem; ut his quorum aspectus negotii ejus non per ignorantiam, sed per studium involvit obscurum, manifestatione clareret, sententiam de eo specialiter fuisse divinam; qua, ut diximus, ecclesiæ Corinthiorum velut alumnum suum judicium cæleste servavit. Quam rem omnium civium & clericorum a nobis oppido postulavit adsensus. Nec tamen id abrupte præceptio nostra constituit; sed ut ecclesiastica disciplina poscebat, diligentius fratrem & coëpiscopum nostrum Rufum negotii jussimus interiora rimari, & petitionis summam sito de proximo moderatione pensare; ut nihil immaturum ab hac sede fieri videretur, quæ aliorum præsumptiones sæpe compressit. Ad nos post aliquanti temporis spatium super hoc prædicti episcopi nostri quæ præmissis desideriis convenirent, scripta venerunt: quorum evidentissimam rationem secuti dedimus hunc ecclesiæ illius esse pontificem, in qua per singulos honorum gradus prætteritam quoque transegisset ætatem. Quam ad rem faciendam memorato episcopo mea directa secunda protinus, quæ presbyterio universo complacuit, auctoritatem mandavi: retro majores secutus, qui ecclesiam Thessalonicensem sibi semper familiarem, & in collegii caritate famulantem, dignam, sicut fides adserit scriniorum, hoc honore duxerunt. Quem fratri Rufo Apostolicæ etiam in posterum gratia sedis indulget; sequax Domini, qui exaltat humiliatos, & humiliat semper elatos; dum illis gratiam tribuit, his resistit. Quantum est ergo humilitatis munus, quod gratiæ divinæ lance pensatur? & quanta est pœna superbiæ, cui proprie totius mundi Dominus & rector obsistit? Melius autem fraternitati vestræ intelligendum relinquo, quis humilitatis, & quis superbiæ sit magister. Sed absit hoc a Domini sacerdotibus, ut in hunc aliquis eorum cadat reatum, ut nova quidpiam usurpatione tentando inimica sibi faciat scita majorum: æmulum se illum specialiter habere cognoscens, apud quem Christus noster sacerdotii summam locavit. In cujus contumeliam quisquis insurgit, habitator cælestium non poterit esse regnorum. *Tibi,* inquit, *dabo claves regni cælorum:* in quæ nullus sine gratia janitoris intrabit. *Tu es,* inquit, *Petrus, & super hanc petram ædificabo ecclesiam meam.* Quicumque igitur cupit etiam ante Deum nostrum sacerdotii dignitate censeri; quoniam ad Deum Petro suscipiente pervenitur, in quo ecclesiam, sicut supra memoravimus, universalem certum est esse fundatam; debet esse mitis & humilis corde: ne incipiat discipulus contumax illius, cujus superbiam imitatus est, pœnam subire doctoris. Congregatur ergo, ut redeamus ad causam hujus injuriæ, synodus; [a] cujus dilecto consultum semper superhabens concilii recognoscat arcanum: & fiet, quod quidem fieri per regulas omnino non poterit, fratris & coëpiscopi nostri Perigenis honor dubius & incertus, quem in sede ecclesiæ supradictæ nostra sententia conlocavit. Quis ergo hunc rudis & peregre fortasse nunc demum rediens accusator incessit? Quis certe antistitum, ut fratrum conveniret turba præcepit, lectis epistolis nostris? Quoniam locus exigit, si placet, recensere canonum sanctiones; reperietis quæ sit post ecclesiam Romanam secunda sedes, quæve sit tertia. A quibus ideo ita rerum videtur ordo [b] destructus, ut se ecclesiarum pontifices ceterarum sub uno tamen codemque sacerdotio habere cognoscant, quibus caritate servata propter ecclesiasticam disciplinam debeant esse subjecti. Et quidem hæc sententia canonum a vetustate duravit, & nunc usque Christo nostro favente perdurat. Nemo umquam apostolico culmini, de cujus judicio non licet retractari, manus obvias audacter intulit: nemo in hoc rebellis exstitit, nisi qui de se voluit judicari. Servant ecclesiæ magnæ prædictæ per canones dignitates, Alexandrina & Antiochena, habentes ecclesiastici juris notitiam. Servant, inquam, statuta majorum in omnibus deferentes; & ejus vicissitudinem recipientes gratiæ, quam se in Domino, qui pax nostra est, nobis debere cognoscunt. Sed quia res postulat, approbandum documentis est, maximas Orientalium ecclesias in magnis negotiis, in quibus opus esset disceptatione majore, sedem semper consuluisse Romanam; & quoties usus exegit ejus auxilium postulasse. Sanctæ memoriæ Athanasius & Petrus Alexandrinæ sacerdotes ecclesiæ, hujus sedis auxilium postularunt. Cum Antiochena ecclesia per multum temporis laboraret, ita ut fierent illinc propter hoc ipsum sæpe discursus, primo sub Meletio, postea sub Flaviano, Apostolicam sedem manifestum est esse consultam; ad cujus auctoritatem post multa quæ ab ecclesia nostra gesta sunt, nemini dubium est Flavianum communionis gratiam recepisse; qua in perpetuum caruerat, nisi hinc super hoc scripta manassent. Clementissimæ recordationis princeps Theodosius Nectarii ordinationem, propterea quia in nostra notione non esset, habere non existimans firmitatem, missis e latere suo aulicis cum episcopis, formatam huic a sede Romana dirigi regulariter depoposcit, quæ ejus sacerdotium roboraret. Ante breve tempus, id est, sub prædecessore meo beatæ recordationis Innocentio, Orientalium ecclesiarum pontifices dolentes se a beati Petri communione sejunctos, per legatos pacem, sicut caritas vestra retinet, poposcerunt. Quo tempore Apostolica sedes omnia non difficulter indulsit: illi parens magistro, qui ait: *Si cui autem aliquid donastis, & ego: nam & ego si quid donavi, propter vos in persona Christi: ut non possideamur a satana: non enim ignoramus versutias ejus;* id est, quia semper dissensione lætatur. Quoniam igitur ad probandam veritatem arbitror quæ diximus, fratres carissimi, exempla sufficere, quamvis plura vestri notione teneantur; abs-

Matth. 16.

[a] Locus obscurus ac mendosus.

[b] Forte, constructus.

Nicol. 1. epist. 8.

2. Cor. 2.

Nicol. 1. epistola 42.

que fraternitatis injuria conventui vestro volumus his litteris obviatum; quas a nobis per Severum Apostolicæ sedis notarium, animis acceptissimum nostris, e nostro latere destinatum videatis esse directas: convenientes, ut condecet, fratres; ne quis volens in nostra communione durare, fratris & consacerdotis nostri Perigenis iterum ad discutiendum in medium nomen adducat; cujus sacerdotium apostolus Petrus semel jam Spiritus sancti suggestione firmavit; nihil huic relinquens in posterum quæstionis; cui dum constitueretur a nobis, per ejus temporis spatium quo vacavit, nihil omnino constet objectum. Cesset accusatio, cujus invidiam probamus auctorem. Solvatur machina falsitatis in eum compositæ, quia ad sacerdotium Dei nostri & omnium bonorum favore pervenit. Sane quoniam servandus accusatori locus est, ne audentiam penitus incitare videamur, si quid ab eodem postquam episcopus nostris est auctoritatibus constitutus, contra disciplinam & propositum sacerdotii fertur admissum, coëpiscopus noster Rufus, cui ad vicem nostram cuncta committimus, cum ceteris fratribus quos ipse delegerit, negotium curabit audire; ad nostram relaturus omnia notionem, quæcumque cognitioni ejus rerum cursus & ordo monstrarit. Illud etiam, quoniam auctoritas nostra commonitione solita vacare non debet, hortamur, & repetito sæpius sermone præcipimus, ut in omnibus huic viro obedientiam dispositionibus commodetis. Nullus ut frequenter diximus, alicujus ordinationem citra ejus conscientiam celebrare præsumat: cui, ut supra dictum est, vice nostra cuncta committimus. Sibi certe hujus præsumptionis auctores imputabunt in posterum, cum se viderint apostolicæ caritatis extorres. Data v. Idus Martias, Honorio XIII. & Theodosio X. Augustis Consulibus. Item recitatum est:

Anno Christi 422.

XI.

Exemplar epistolæ piissimi Imperatoris Honorii ad Theodosium Augustum.

Omnibus quidem causis, in quibus nostrum postulatur auxilium, intercessionem apud aures tuæ clementiæ negare non possumus: sed his majorem necessario curam studiumque debemus, quibus sanctæ sedis Apostolicæ desideria continentur. Nam cum favore divino nostrum semper gubernetur imperium, procul dubio illius urbis ecclesia speciali nobis cultu veneranda est, ex qua & Romanum principatum accepimus; & principium sacerdotium. Siquidem nihil aliud a pietate nostra postulaverit missa legatio, nisi quod Catholicæ fidei disciplinæ & æquitati concordet. Petit enim ut hæc privilegia, quæ dudum a patribus constituta usque ad tempora nostra servata sunt, inconcussa perdurent. In qua parte perspicit serenitas tua, nihil vetustis decretis, si quæ canonum conscripta sint regulis, penitus derogandum; nec tot jam sæculorum reverentiam novellis præjudiciis sauciandam, domine. Unde majestas tua recensitis nostræ pietatis affatibus, Christianitatis memor, quam pectoribus nostris misericordia cælestis infundit, universis remotis, quæ diversorum episcoporum subreptionibus per Illyricum impetrari dicuntur; antiquum ordinem præcipiat custodiri: ne sub principibus Christianis Romana perdat ecclesia, [a] quod aliis Imperatoribus non amisit. Item recitatum est:

[a] Forte, quod sub.

XII.

Rescriptum Theodosii Augusti ad Honorium Augustum.

Dignum meretur judicium, quisquis perennis principis affatus ad nostram videtur deferre clementiam, domine sancte pater, Auguste venerabilis; tam præcipue Christianæ religionis intuitu, quæ venerandis sensibus majestatis tuæ ita infusa est, ut per nostra corda latius porrecta servetur. Deus enim auctor ideo præsules fecit Christianorum principum posteros, ut omni subreptione frustrata, id quod a majoribus nostris constitutum est, reservetur. Et quamquam non solum in his quæ divina suffragia incorrupta servarunt, affatus perennitatis tuæ a nobis observentur affectu celeri omnique veneratione suscepta; tum præcipue hæc res; quia sæculi totiusque regni nostri sospitatem illius inclitæ Urbis nomen hactenus servat. Unde omni supplicantium episcoporum per Illyricum subreptione remota statuimus observari, quod prisca apostolica disciplina & canones veteres eloquuntur. Super qua re secundum formam oraculi perennitatis tuæ, ad viros illustres Præfectos Prætorii Illyrici nostri scripta porreximus, ut cessantibus episcoporum subreptionibus antiquum ordinem specialiter faciant custodiri: ne venerabilis ecclesia sanctissima Urbis privilegia a veteribus constituta amittat, quæ perenne nobis sui nominis consecravit imperium. Item recitata est:

XIII.

Dilectissimis fratribus, Perigeni, Dynato, Basilio, Sapio, Paulo, Æternali, Sabatio, Juliano, & Senecioni, episcopis per Illyricum, Cælestinus.

Inter ceteras curas & diversa negotia, quæ ad nos ex cunctis veniunt semper ecclesiis, propensiorem nos etiam vestri solicitudinem gerere, & ex decretorum nostrorum sanctione discetis, & ipsarum qualitate causarum poteritis advertere. Nunc tamen Dyrrachenæ provinciæ causa nos monuit; ubi quorumdam accusantium factione frater & coëpiscopus noster Felix, si non nostra intervenisset diligentia, fuisset oppressus. Nec nova hæc sedi Apostolicæ cura de vobis est: Statutum [a] nostris sæpius experimentum hoc, quod nos agimus, Thessalonicensi ecclesiæ semper esse commissum, ut vobis vigilanter intendat. Facile disciplinæ subdi se patitur, qui ipsam ut condecet amplectitur disciplinam. Ita enim ordinatio cuncta se habet, ut majoribus ea quæ sub his esse docentur, obediant: & in hoc gradu regularum cuncta vertuntur. Nosque præcipue circa omnes cura constringimur, quibus necessitatem de omnibus tractandi Christus in sancto Petro apostolo, cum illi claves aperiendi claudendique daret, indulsit; & inter apostolos suos, non qui altero esset inferior, sed cum maxime qui esset primus elegit. Dominentur nobis regulæ, non regulis dominemur: simus subjecti, cum canonum præcepta servamus. Sunt culpæ aliquantæ non leves, quæ illis innatæ provinciis ad nos, cum simus longius, non possunt pervenire; aut jam semotis omnibus non ita ut sunt acta interposito temporis spatio perferuntur: quas omnes nos intercessione fratris & coëpiscopi nostri Rufi, cujus experientiam comprobatam esse in causis omnibus & vitæ actibus liquet, volumus resecari. Cui vicem nostram per vestram provinciam noveritis esse commissam: ita ut ad eum, fratres carissimi, quidquid de causis agitur referatur. Sine ejus consilio nullus ordinetur, nullus usurpet eodem inconscio commissam illi provinciam: colligere, nisi cum ejus voluntate, episcopos non præsumant: per eum etiam ad nos, si quid est, referatur. Sed hac præceptione cognoscent & eum, qui refragandum nostræ auctoritati vel illius crediderit jussioni, a fraternitatis cœtu cum ipse [b] separet, segregandum. Item recitata est:

[a] Forte, nostis.

[b] Forte, & se separet.

XIV.

Dilectissimo fratri Perigeni, Xystus.

Gratulari potius quam conqueri deberemus de tuæ fraternitatis actibus, cum tibi Apostolicæ sedis auctoritas in ipsis tuæ ordinationis initiis, quod

ANNO CHRISTI 531.

te semper meminisse oportet, adfuerit. Sed ut nostrum est, non ista retexere; ita tuæ convenit fidei, retinere. Nunc aliqua incitare voluisse cognovimus. Sed hæc, cum res per nostrorum præsentiam, quos vice nostra ad eas partes propter has causas direximus, sopitæ sint, prætermimus. Nam & sanctos fratres nostros Martinianum presbyterum idem & diaconum Lollianum egisse credas, quod & utilitatibus tuis, & sedis Apostolicæ auctoritati congrueret. Et idcirco nunc ad fraternitatem tuam nil tale scripsimus, quo tibi tristitiam generemus, quia malumus correctione pacifica id quod tentatum fuerat aboleri. Nunc ergo, frater carissime, admonitus nostris epistolis per fratrem & coëpiscopum nostrum Lucam, qui ad vos sola caritatis gratia provocatus advenit, sancto fratri & coëpiscopo nostro Anastasio Thessalonicensis urbis antistiti eam servato reverentiam, quam ceteri quoque pontifices per Illyricum constituti, erga prædicti dignitatem reservare non abnuunt. Cum sciamus nihil novum illi a nobis fuisse concessum; sed id quod ejus decessoribus nostri decessores detulerant, habita consideratione disciplinæ ecclesiasticæ, constitutum. Tua enim magis interest, ut huic plurimum deferatur ecclesiæ, quæ tibi tantum honoris contulit, ut pro te contra eos qui tibi tunc æmuli fuerant, repugnaret. Item recitata est:

XV.

Dilectissimis fratribus, universis episcopis in synodo apud Thessalonicam congregandis, Xystus.

SI quantum inservitur legibus & principum constitutis, quæ sunt temporalia & mutantur, & sæpe sæpius abolentur, tantum divinis legibus æternisque mandatis obedientiæ præstaremus, essemus profecto summæ beatitudinis compotes, & mundanæ vexationis molestias vitaremus, illo rectore vel præsule, qui subinde subvenire cupiens quotidianis vocibus clamat: *Convertimini ad me, & convertar ad vos.*

Zach. 1.

Inter cetera & ad locum. Nos fratri & coëpiscopo nostro Anastasio tantum tribuimus, quantum decessoribus ipsius a nostris decessoribus attributum. Priorum judicium sequimur, hæc constituendo, quæ ab his novimus constituta: quia & ipsum hujus probamus meriti, cujus fuerunt illi, qui talia meruerunt. Nullus obvier salubribus constitutis: nullus præceptionibus his resultet. Habeant honorem suum metropolitani singularum, salvo hujus privilegio, quem honorare debeant amplius honorati. In provincia sua jus habeant ordinandi; sed hoc inscio vel invito, quem de omnibus volumus ordinationibus consuli, nullus audeat ordinare. Ad Thessalonicensem majores causæ referantur antistitem. Ipsum major cura respectet, eos qui ad episcopatum vocantur discutiendi sollicitius, & probandi. Ipse optimos solertissimosque de vestro numero eligat, quos negotiis secum adsciscat arbitros; aut fine se tribuat, qui in disceptationem missa componat. Noverit Corinthius episcopus sibi licentiam potestatis liberæ minime tribuendam, si huic voluerit ecclesiæ resultare, quam sibi noverit profuisse. Cui necesse est nos quoque, si quid tentare voluerit, obviare; qui præteritorum quæ illi per nos præstita sunt memores sumus, & illicitis semper usurpationibus obviavimus. De ceteris vero quæcumque illa sunt, nostris præsentibus volumus finiantur; quoniam tota illorum apud nos fides est: ut quæ illi probaverint, nos credamur judicasse pariter & probasse. Data VIII. Idus Julias, Theodosio XV. & Valentiniano IV. Augustis Coss.

Anno Christi 435.

Item recitata est:

Dilectissimo fratri Proclo, Xystus.

XVI.

LIcet fraternitatem tuam, disciplinis ecclesiasticis eruditam, ea omnia quæ ad regularum & canonum observantiam pertinent, custodire summa solicitudine noverimus; nec quidquam aut ipsam facere, aut facere alios sacerdotes se cohibente permittere, quod vetusta patrum constituta pervertat, documentis evidentibus probaverimus: (id enim optimo convenit & Deo dignissimo sacerdoti, ut & ad se pertinentia qua potest cura custodiat, & alios fratribus suis debita minime inquietare vel temerare ex aliqua parte permittat; moderatiorem honorificentiam suam majore gloria servaturus, si nihil licere contra morem veterum attentantibus sinat:) nostra tamen adhortatione per gratiam caritatis hoc fraternitati tuæ specialiter debet accedere, ut contra subreptiones aliquorum circumspecta sanctitas tua facultatem non præbeat horum incongruæ voluntati, qui ecclesiis per se scandalum cupiunt & discordiam generare; volentes per ecclesiarum perturbationem crescere, & locum sibi per dispensationem facere sacerdotum. Id ergo quod nos quoque servamus, fraternitatem tuam, quam scimus hoc suo more facturam, volumus custodire: id est, ut si quis ad fratrem & coëpiscopum nostrum Thessalonicensis urbis antistitem harum provinciarum quæ ad eum pertinent sacerdos adveniat præter ejus conscientiam, si sine ejus epistolis atque formata venire tentaverit, tamquam disciplinæ ecclesiasticæ despector & contemptor canonum, quos nos temerari ex aliqua parte non patimur, habeatur. Reverentiæ vestræ in commune præstatur, si alter alterius honori debita, prævenientes invicem per caritatis gratiam, reserveris: quæ fieri nolumus ut legimus. Discant omnes illius provinciæ sacerdotes, tantæ fraternitatem tuam esse censuræ, ut non permittas fieri, quod non licet a sacerdote tentari. Diceremus plura, si non de tuæ fraternitatis mente nossemus majora & ex hac parte sentire, quam nos in nostras epistolas hasce quas ad te dirigimus, possumus sermone conferre. Habes recentissimum nuper habitæ actionis exemplum fratris nostri Idduæ, circa quem tuæ fraternitatis decrevimus judicium custodiri: cognitioni tuæ facere nolentes injuriam, cum ejus intentionem justissimam innocentia tueteris. Monendi sunt ignorantes: at scientem atque servantem talia si diutius velis instruere, non tam admonere, quam exprobrare ignorantiam videaris. Sufficiant ergo quæ scripsimus, frater carissime; quoniam ad hæc corrigenda atque servanda animum tuum atque censuram nobiscum sentire confidimus: quoniam unum cor & animum, ut dicit scriptura, circa religionis observantiam, canonum custodiam, & disciplinam ecclesiasticam retinendam nos habere, ut debemus, & credimus. Data XV. Kal. Januarias, Aëtio iterum & Segisvulto Coss.

Act. 4.

Anno Christi 437.

Item recitata est:

Dilectissimis fratribus, universis episcopis per Illyricum consistentibus, Xystus.

XVII.

DOctor gentium, vas electionis, religionis nostræ firmissimum fundamentum, epistolis omnibus quas ad singularum civitatum scribit ecclesias, de sua in Domino gratulatione testatur; quod cum his plena mentis suæ fiducia colloquatur, quos legis præceptis parere videat, & in Dei nostri timore versari. Si tanta igitur apostolo tam docto quam sancto est mentis hilaritas, quod tantos pariter, quod novit & his ad quos scribit & religioni proficere, unis appellet epistolis; quanto nobis gaudio existimatis esse, quoniam in commune sanctitatis vestræ datur nobis

appellare concilium, & sermonem nostrum affectionis piæ circa vos testimonia continentem, cum vestra sanctitate conjungere? Ille enim singulas, ut diximus, epistolis suis visitat ecclesias, nos tot pariter credimus ecclesias nostris appellare nos litteris, quot estis, qui, ad sanctam synodum convenitis. Illi est sermo cum rudibus atque discipulis; nobis sermo cum collegis & doctis. Et ut a beatissimi Pauli, cujus maxime præceptis obedire vos convenit, non recedamus exemplo; non vobis grave sit de his quæ ad nostram notitiam perveniunt, ut servetur disciplina ecclesiastica, commoneri ac si præsentes. Ergo vobiscum quod ad regularum canonumque custodiam proficere novimus, pro solicitudine nostra conferimus, sequestro filio nostro Attemio presbytero, cujus nobis efficacia in agendo pariter & moderatio placuit & amor: ut traditus trames a patribus firmis vestræ dilectionis vestigiis teneatur, & ea quæ a nobis propter quietem ecclesiarum sunt custodita serventur. Illyricanæ omnes ecclesiæ, ut a decessoribus nostris accepimus, & nos quoque fecimus, ad curam nunc pertinent Thessalonicensis antistitis; ut sua solicitudine si quæ inter fratres nascantur, ut assolent, actiones distinguat atque definiat, & ad eum quidquid a singulis sacerdotibus agitur, referatur. Sit concilium, quoties causæ fuerint, quoties ille pro necessitatum emergentium ratione decreverit: ut merito sedes Apostolica relatione ejus instructa, quæ fuerint acta confirmet. Evocatus vestrum venire nemo contemnat, nec congregationi sanctæ, ad quam debet festinare, se deneget. Excusatio per contumaciam non requiratur; ut vobis pariter convenientibus possit in commune constitui, quod ecclesiarum servet quietem, & populos teneat ad salutem. Nec his vos, fratres carissimi, constitutis, quæ præter nostra præcepta Orientalis synodus decernere voluit, credatis teneri; præter id quidem quod de fide nobis consentientibus judicavit. A canonum præceptis vestrum nemo discedat, nec ab his deviet quæ juxta regularum ordinem frequens ad vos directa sedis Apostolicæ decrevit auctoritas. Si quid forsitan aut inter fratres natum fuerit, aut fratri cuipiam aliqua actio qua pulsetur illata; aut illic fratre & coëpiscopo nostro Anastasio judice eveniens negotium terminetur; qui vices Apostolicæ sedis agere, ut beatæ memoriæ Rufus decessor ipsius, ex nostra voluntate cognoscitur: aut ad nos, si illic finiri non potuerit, eodem tamen suis litteris causam omnem quæ vertitur prosequente, veniat examen. Nullum corpus est, quod capite non regatur. Estis quidem membra, ut novimus, sancta: sed vestrum caput respicere & honorare vos condecet, quoniam honor capitis ad spem totius proficit sanctitatis: & suum corpus solicitis tuetur oculis, quod sibi aptum & dignis videatur ad unamquamque rem officiis convenire. Sed ut omne corpus capite regitur; ita ipsum caput nisi suo corpore sustentetur, firmitatem & vigorem suum perdit, & non tenet quam habuerat dignitatem. Estote igitur, ut esse convenit Domini sacerdotes, ecclesiarum præsules, religionis nostræ doctores. Reservate fratri & coëpiscopo nostro reverentiam quam debetis: & inter vos pacem & concordiam custodite. Sit in vobis, ut esse credimus, cor unum & anima una. Nec credatis vobis minui, quidquid reverentiæ illius, ad quem & majores nostri & nos Illyricanas ecclesias juxta morem traditum voluimus pertinere, a vestra dilectione & servari volumus & deferri. Data xv. Kal. Januarias, Aëtio iterum & Segisvulto Coss. [a]

Item recitata est:

[a] Anno Christi 417.

Victores Valentinianus & Marcianus, incyti, triumphatores, semper Augusti, sancto patri merito venerabili Leoni episcopo.

XVIII.

Ut speraverint ecclesiam Constantinopolitanam secundam sedem fieri debere, quod non est concessum.

Divina humanaque scripta consentiunt divinitatem in primis esse venerandam; & ibi omnipotentem Deum esse propitium, ubi colatur rite religio. Id ergo quod quærebamus invenimus, & effectum vota nostra meruerunt. Invenit religionis fidem religiosus affectus: nec dubium est Deo auctore definitum, quod de majestate quærebatur. Explosa igitur contentione atque discordia, quam livor fidei inimicus objecerat, Deum omnes una mente cognoscunt. Jam non incusamus ingrati. Religionis inimici præstiterunt nobis, ut Deum studiosius quæreremus, manifestius inveniremus. Majus etenim lumen videtur, quod post tenebras fulserit: dulcior est sitientibus potus, fessis otium. Lætetur igitur sanctimonia tua victoria. Fidei hujus laurea omnipotenti Christo referenda est, qui de perfidis egit triumphum. Atque ideo ipsi interesse sanctæ synodo festinavimus, quamvis nos in aliis locis expeditiones & necessitates publicæ detinerent. Itaque omnia pro votis atque oratione religionis tuæ, quæ fidei conveniunt auctore Deo sunt ordinata. Totius orbis qui sub imperio nostro est reverentissimis episcopis Chalcedonem convocatis, tractatu habito post multa certamina vera fides obtinuit; & juxta litteras sanctitatis tuæ universi assenserunt expositioni, prout veritas postulavit. Nec dubitamus hujus rei gratulationem nobis & sanctitati tuæ esse communem; pariterque lætari, quos pariter manifestum est oprasse veritatem. Superest ut universis pro catholica fide & pro veritate compositis, & pace ecclesiis restituta, votis omnibus in perniciem hostium sanctitas tua divinam provocet majestatem: quod te & ante litteras nostras facere certissimum est. Quoniam vero & hoc statutum est, ut ea quæ centum quinquaginta sanctissimi episcopi sub divo Theodosio majore de honore venerabilis ecclesiæ Constantinopolitanæ statuerunt, & quæ nunc a sancta synodo de eadem re statuta sunt, firma serventur: scilicet, ut post sedem Apostolicam Constantinopolitanæ urbis antistes secundum obtineat locum, quoniam & eadem splendidissima civitas junior Roma nuncupatur: dignetur sanctitas tua etiam huic parti proprium adhibere consensum. Quamvis reverentissimi episcopi, qui tuæ religionis vicem agentes ad sanctam synodum convenerunt, contradixerint. Vehementer enim prohibebant de hac venerabili ecclesia a synodo aliquid ordinari. Speramus autem quod concordantibus toto orbe sacerdotibus, ea quæ reipublicæ Romanæ proderunt, divinus favor præstare dignabitur. Qua de re per Lucianum virum religiosum episcopum, & Basilium diaconum harum portatores omnia vere insinuari oportere censuimus: & petimus ut ea quæ sancta synodus statuit, etiam religio tua in perpetuum præcipiat observari. *Et alia manu.* Divinitas te servet per multos annos, sancte ac religiosissime Pater. Data xv. Kal. Januarias, Constantinopoli, D. N. Marciano P P. Aug. & qui fuerit nominatus, Coss. [a]

Item recitata est:

[a] Anno Christi 451.

Leo episcopus, Marciano Augusto.

XIX.

Magno munere misericordiæ Dei totius ecclesiæ catholicæ multiplicata sunt gaudia, &c.

Exstant Leonis Papa epistolas, ut & altera que proxime sequitur.

Item recitata est:

ANNO CHRISTI 531.

XX.

Dilectissimo fratri Anatolio, Leo.

MAnifestato, sicut optavimus, per gratiam Dei lumine evangelicæ veritatis, &c.

Item recitata est:

XXI.

Leo episcopus, Marciano Augusto.

LItterarum clementiæ vestræ multiplex gratia debita a me veneratione suscepta est, & gratulanter agnovi, quam piam curam Christianæ religionis, ut consuetis, habeatis; cum inter Domini sacerdotes eam vultis firmare concordiam, quæ & universali ecclesiæ & divino apta sit cultui. Illa enim probabilis pax & caritas vera est, quam plenissime beatus apostolus prædicat dicens: *Caritas de corde puro, & conscientia pura, & fide non ficta.* Obsequens itaque & libenter assentiens sanctis vestræ pietatis hortatibus, fratris & coëpiscopi mei Anatolii scriptis reciproco, ut debui, sermone respondi: qui cessationem alloquii mei suo silentio potuit imputare: cum ad litteras meas quibus cum fraterna caritate monueram, ut a reprehensibili ambitione discederet, ulterius respondere neglexit. Ego vero qui apud illum tacui, clementiæ vestræ pro pace universalis ecclesiæ quæ essent profutura suggerere pro mea cura non destiti. Nam & vestra mansuetudo insinuationem meam tam libenter accepit, ut & semper scribere dignaretur, & hæc ageret; ut quæ nunc correcta sunt vestræ gloriæ debeantur; quod tales nunc misit epistolas, quibus notabilem ambitus culpam aliis potius quam sibi assereret deputandam. Agnoscat ergo, Auguste venerabilis, prædictus antistes, quanto amplius humilitate quam elatione crescatur; & memor limitum paternorum, salubritatem canonum ad pacem universalis ecclesiæ conditorum ea qua debet in posterum observatione custodiat: defensioni quoque catholicæ fidei indesinenter invigilet, & pro custodia Dominici gregis diligentes prætendat excubias. Utatur in omnibus devotissimo vestræ pietatis auxilio; & si quid usquam sub catholico nomine hostilium fraudum latet, id providendum gloriæ vestræ instanter indicet. Qui enim sacrilegum errorem a longinquioribus quoque provinciis expulistis, & ad veritatis lucem contenebrata Palæstinorum corda revocastis; quomodo eum sub vestræ fidei radiis [a] sperare patiemini; cum etiam per Ægyptum Deo vos in omnibus adjuvante, celerius credamus omnes pravi dogmatis extinguendas esse reliquias? Benigne enim his consulitis, quibus licentiam exsecrabilis erroris aufertis. Gaudeo itaque gloriose quæ perturbata fuerant esse composita: cum ad memoriam beati Flaviani consolatio discipulorum ejus excolitur: cum Andreas ab archidiaconii ministerio submovetur: cum postremo a sanctorum patrum injuria temperatur, & a violandis canonibus abstinetur; ut regnum vestrum Christo regnante tranquillum, Christo defendente sit validum. Unde, cum per omnia me clementiæ vestræ parere delectet, fratris mei Anatolii caritate & toto corde suscipio amabilem fidem, quæ se præbeat, & ab ea quam illi spondeo caritatem, nulla se deinceps varietate dissociet; eos sibi sincera affectione conjungens, quos catholicæ fidei probavimus defensores. Habet in omnibus vestræ pietatis quod sequatur exemplum; maxime cum benignitatis vestræ adjuvetur auxilio. Suggestiones autem fratris & coëpiscopi mei Juliani, quem pietati vestræ commendo, quæso ut benignius, sicut facitis, audiatis. Hoc etiam fratri meo Anatolio proderit, si eum quem pro catholico dogmate illic esse volui, dignanter habeatis. Illud etiam quod Constantinopolitanæ ecclesiæ est saluberrimum rogo: ut Carosus monachus, nimis imperitus nimisque perversus; qui, ut comperi, multorum corda subvertit, sua venena pietatis vestræ beneficio ultra non exserat: ne ubi sancto vestræ mansuetudinis studio omnis pæne hæreticorum est conatus extinctus, ibi per vilem ac reprobum damnatæ perfidiæ defensorem & fidei vestræ & synodalis violetur auctoritas. Data IIII. Kalendas Junias, Aëtio & Studio Coss.

1. Tim. 1.

[a] Forte, spirare.

Item recitata est:

Anno Christi 454.

XXII.

Sanctissimo ac beatissimo coëpiscopo Papæ Leoni, Anatolius in Domino salutem.

OMne quidem solatium prorsus atque auxilium, quod vitæ laboriosæ curisque vallatæ ratio flagitaret, in vestra positum esse beatitudine, totius sarcinam mihi solicitudinis inde merito leviorem fore credideram: nunc vero cunctis aliis acrior me pressit anxietas, quam diutina peperit vestræ non solita sanctitatis intermissio litterarum; maxime cum mihi quæ scriptæ essent a vobis aliis ostenderentur epistolæ, quæ majus facerent doloris augmentum, qui frequentius cuperem potiri vestris affatibus: ut illa vobis obediendo complerem, quæ vestris omnifariam perfectissimis sensibus placita videbantur. Nam penitus absit, ut eis ego quæcumque mihi fuissent mandata per litteras, adversarer. Quia tamen piissimus & Christianissimus princeps, qui consultissimæ suæ providentiæ bono tam res universas regit humanas, quam philosophia divinarum pollet ubique virtutum, cum quibus æmula pietatis zelare non cessat; cum sic moderatur genus humanum, ut id studio religionis in Deum reddat attentius; vestræ beatitudinis litteras mihi sublegit, ea statim quæ continebantur eis, ut placita vobis implevi. Quod me facere vel communis pacis utilitas, vel quod decuerat hortabatur. Et reverentissimus quidem sacrosanctæ nostræ ecclesiæ presbyter Aëtius in priore loco atque honore ecclesiastico [a] nobis est restitutus: omne quod episcopi nostri est, modeste faciens ipse responsum. Andreas autem qui non provectus a nobis, sed gradu faciente archidiaconi dignitate fuerat honoratus, ab ecclesia separatus est, cum his qui contra sanctæ memoriæ patrem nostrum atque episcopum fuerant Flavianum; qui etiam partis antea perfidissimi fuerant Eutychetis: quamvis excusationibus plurimis & subscriptionibus propriis, quas epistolæ sanctitatis vestræ subdiderant, jam viderentur satisfecisse præteritis; cousque quamdiu quod vobis placitum super istis, fuerit ordinatum. Considerans ergo beatitudo vestra, quam nostræ conjunctio caritatis ipsi Domino Christo, qui pax nostra consistit, grata futura sit; & quantum fidelissimi principis animus exsultabit; & quam pariter universa plebs Dei & ecclesiæ Christi procul ab omni discordia liberæ permanebunt, litteris suis nos lætificare dignetur; quibus illo perfici valeamus affectu, quem prudentissimis vestris insitum copiose jam novimus vigere præcordiis: ut perceptis alacriter vestræ sanctitatis epistolis, & gratias agamus Domino Deo nostro Christo, qui totius difficultatis vincla disrupit; eidemque vota solemnia pro vestra beatitudine persolvamus. De his autem, quæ Constantinopolitanæ gratia sedis sancita sunt in Chalcedonensi nuper universali synodo, pro certo beatitudo vestra hoc habeat, nullam esse culpam in me homine, qui semper otium & quietem, in humilitate me continens, ab ineunte mea ætate dilexerim: sed Constantinopolitanæ ecclesiæ reverentissimus clerus est, qui hoc habuit studium, & istarum partium religiosissimi sacerdotes; qui in hoc fuere concordes, & sibi pariter adjutores. Cum & sic gestorum vis omnis & confirmatio auctoritati vestræ beatitudinis fuerit reservata. Hoc igitur bene compertum sanctitas

[a] Forte, a nobis.

vestra cognoscat, nihil ex me istius causa factum esse negotii; qui semper omnem jactantiæ levitatem & aliena appetendi cupiditatem mihi vitandam crediderim. Omnem fraternitatem in Christo, quæ cum vestra est sanctitate, tam ego ipse, quem mei plurimum salutamus. *Et subscriptio litteris Græcis.*

Item recitata est:

XXIII. *Est inter Leonis Papæ epistolas.*

Dilectissimo fratri Anatolio, Leo.

SI firmo incommutabilique proposito dilectio tua curam gratiæ communis habuisset, &c.

XXIV.

Dilectissimo fratri Anastasio, Leo.

OMnium quidem litteras sacerdotum grato nos relegere animo fraterni collegii caritas facit; cum per spiritalem gratiam tamquam præsentes amplectimur, quibus sermone epistolis mutuo commeantibus sociamur. Sed major nobis in his esse videtur affectio, in quibus de statu ecclesiarum certiores effecti, ad exercendæ solicitudinis vigilantiam officii nostri consideratione compellimur: ut in speculis, quemadmodum Deus voluit, constituti; & pro voto nostro currentibus rebus nostrum commodemus assensum; & ea quæ depravari aliqua usurpatione perspicimus, adhibitæ coërtionis remediis corrigamus: sperantes jacti seminis responsurum nobis uberem fructum, si non sinamus crescere, quæ in messis detrimenta Dominicæ cœperint pullulare. Postquam itaque nobis petitio tuæ dilectionis innotuit per filium nostrum Nicolaum presbyterum, ut tibi quoque a nobis, sicut decessoribus tuis, per Illyricum cum nostra vice propter custodiam regularum auctoritas præstaretur; præbentes assensum nostra adhortatione compellimus, ut nulla dissimulatio, negligentia nulla proveniat circa ecclesiarum regimen per Illyricum positarum, quas dilectioni tuæ vice nostra committimus; beatæ recordationis Siricii exemplum secuti, qui sanctæ memoriæ Anysio prædecessori tuo, bene de Apostolica sede tunc merito, & rebus post sequentibus approbato, certa tum primum ratione commisit; ut per illam provinciam positis, quas ad disciplinam teneri voluit, ecclesiis subveniret. Gloriosa instantius exempla sequenda sunt, ut quorum privilegiis uti cupimus, eorum nos similes in omnibus approbemus. Imitatorem te tam prædecessoris tui quam decessoris, qui pari modo hoc & meruisse & egisse cognoscitur, esse volumus: ut de profectu ecclesiarum, quas tibi vice nostra committimus, gaudeamus. Ut enim bene agenti, & quæ sacerdotali auctoritati conveniunt solertius exsequenti ad honorem proficit res tributa; ita huic oneri esse cognoscitur, qui commissa sibi potestate qua debet moderatione non utitur. Credita itaque tibi, frater carissime, gubernacula pervigil tene, & mentis tuæ oculos per omnia quæ curæ tuæ videas injuncta circumfer; in mercedem tuam profutura custodiens, & his qui disciplinam canonum labefactare nituntur obsistens. Divinæ legis sanctio veneranda & canonum specialius decreta serventur. Per commissas tibi provincias tales Domino sacerdotes, quibus sola vitæ & clericalis ordinis suffragentur merita, consecrentur. Nihil gratiæ personali, nihil ambitioni, nihil redemptis permittas licere suffragiis. Examinentur diligentius, & per longum vitæ tramitem disciplinis ecclesiasticis qui ordinandi fuerint imbuantur. Si tamen illis omnia quæ a sanctis patribus sunt constituta conveniant, & quæ beatum apostolum Paulum de talibus legibus præcepisse custodierint, ut unius uxoris vir sit; & hanc virginem, ut auctoritas divinæ legis cavet, acceperit. Quod solicitius volumus custodiri, ut omnibus excusationibus locum adimamus: ne se quisquam credat posse ad sacerdotium pervenire, qui uxorem, antequam Christi gratiam consequeretur, accepit; qua deficiente alteram post baptismum conjunxerit sibi. Cum negari uxor illa non possit: nec prioris conjugii numerus aboleri; & eorum ita sit pater filiorum, quos ante baptismum ex illa susceperit, quemadmodum & illorum, quos ex altera post baptismum noscitur suscepisse. [a] Peccata & quæ illicita esse noscuntur, per lavacrum baptismatis abolentur; ita quæ sunt legis præcepto concessa vel licita, non delentur. Nullus te inconsulto per illas ecclesias ordinetur antistes. Ita enim fiet, ut sint de eligendis matura judicia, dum tuæ dilectionis examinatio formidetur. Quisquis vero de metropolitanis episcopis contra nostram præceptionem præter tuam notitiam fuerit ordinatus, nullam sibi apud nos status sui esse noverit firmitatem, eosque usurpationis suæ rationem qui hoc præsumpserint reddituros. Singulis autem metropolitanis sicut potestas ista committitur, ut in suis provinciis jus habeant ordinandi; ita eos metropolitanos a te volumus ordinari; maturo tamen & decocto judicio. Quamvis enim omnes antistites probatos & Deo placitos deceat consecrari; hos tamen præcellere volumus, quos præfuturos his qui ad se pertinent consacerdotibus noverimus. Quod dilectionem tuam solicitius agere præmonemus & cautius, ut illud apostolicum custodire, quod scriptum est, approbaveris: *Manus cito nemini imposueris.* Ad synodum quisquis fratrum fuerit evocatus occurrat; nec sanctæ congregationi se deneget: in qua maxime constituendum esse noverit, quod ad disciplinam poterit ecclesiasticam pertinere. Melius enim omnis culpa vitabitur, si inter sacerdotes Domini collatio frequentior habeatur. Emendationi pariter & caritati plurimum præstat adunata societas. Illic si quæ causæ natæ fuerint, præstante Domino ita poterunt terminari, ut contentio nulla resideat, sed solida inter fratres caritas coalescat. Si qua vero causa major evenerit, quæ a tua fraternitate illic præsidente non potuerit definiri, relatio tua missa nos consulat: ut revelante Domino, cujus misericordiæ profitemur esse quod possumus, quod ipse nobis aspiraverit rescribamus: ut cognitioni nostræ, pro traditione veteris instituti, & debita Apostolicæ sedis reverentia nostro examine vindicemus. Ut enim auctoritatem tuam vice nostra exercere te volumus, ita nobis quæ illic componi non potuerunt, vel qui vocem appellationis emiserit, reservamus. Hæc itaque in omnium fratrum facies notitiam pervenire, ut nullus deinceps per ignorationem in observandis his quæ præcepimus excusandi se reperiat facultatem. Ad ipsos etiam metropolitanos singularum provinciarum nostra quibus eos moneremus scripta direximus; ut noverint apostolicis obediendum esse sententiis; & tunc se nobis parere, cum fraternitati tuæ ex nostra delegatione cœperint, secundum ea quæ scripsimus, obedire. Cognovimus sane, quod non potuimus silentio præterire, a quibusdam fratribus solos episcopos tantum diebus Dominicis ordinari: presbyteros vero & diaconos, circa quos par consecratio fieri debet, passim quolibet die dignitatem officii sacerdotalis accipere; quod contra canones & traditionem patrum usurpatio corrigenda committimus: cum mos quibus est traditus circa omnes sacros ordines debeat omnimodis custodiri. Ita ut per longa temporum curricula, qui sacerdos vel levita ordinandus est, per omnes clericalis officii ordines provehatur: ut diuturno discat tempore, cujus & doctor ipse futurus est. Data pridie Idus Januarias, Theodosio XVIII. & Albino Consulibus.

Item recitata est:

Dilectissimis

[a] *Forte, Sicut enim peccata.*

1. *Tim.* 5.

Anno Christi 444.

ANNO CHRISTI 531.

XXV.

Dilectissimis fratribus, episcopis metropolitanis per Illyricum constitutis, Leo.

OMnis admonitio salutaris, quam Domino credimus aspirante contingere, in mercedem proficit monentis & moniti. Et ideo nos hoc libenter arripimus; quoniam placere Deo nostro non solum nostris, sed omnium fratrum consacerdotumque nostrorum actibus festinamus. In nostram enim recurrit gratiam, si ecclesiæ sic regantur, ut nullus querimoniis aditus reseretur. Sit itaque dilectioni vestræ, fratres carissimi, dulcis & jucunda præceptio, quam de sedis Apostolicæ auctoritate servata caritatis gratia manare noscatis. Nec vobis aliquid juris credatis imminui, si tam præsentibus quam futuris rebus videatis, ne illicitis præsumptionibus reseretur aditus, præcaveri. Cautius enim, usurpationibus antequam tententur obsistere, quam quæ usurpata fuerint vindicare. Et quia per omnes ecclesias cura nostra distenditur, exigente hoc a nobis Domino, qui Apostolicæ dignitatis beatissimo apostolo Petro primatum fidei suæ remuneratione commisit; universalem ecclesiam in fundamenti ipsius soliditate constituens, necessitatem solicitudinis quam habemus, cum his qui nobis collegii caritate juncti sunt sociamus. Vicem itaque nostram fratri & coëpiscopo nostro Anastasio, secuti eorum exemplum quorum nobis recordatio est veneranda, commisimus; & ut sit in speculis, ne quid illicitum a quoquam præsumatur, injunximus: cui in his, quæ ad ecclesiasticam pertinent disciplinam, ut dilectio vestra pareat admonemus. Non enim tam illi obtemperabitur, quam nobis; qui hoc illi pro nostra solicitudine per illas provincias cognoscimur commisisse. Volumus enim tales fieri Domino sacerdotes, quibus cuncta conveniant, quæ sunt ecclesiasticis canonibus diffinita: ut episcopi, presbyteri, atque diaconi, unius uxoris viri sint, secundum beati apostoli sententiam: & hanc secundum legis præcepta virginem accipiant, non viduam, non repudiatam, sicut legis scriptura testatur. Nec se quisquam æstimet posse ad sacerdotium pervenire, qui ante baptismum deficiente quam habebat uxore, alteram rursum postquam per gratiam baptismatis est renovatus, acceperit: cum in baptismate peccata deleantur, non uxorum numerus abrogetur. Adeo autem in excusationem sui hoc obtendere non poterit, ut eorum se patrem filiorum, quos ante baptismum susceperit, negare non possit. Neque enim uxor quæ ex legis præcepto subditur, inter peccata quæ abluuntur baptismate poterit numerari. Ad synodum quicumque fuerit evocatus occurrat; nec congregationi se deneget, in qua ad Deum pertinentes causas noverit esse tractandas. Quidquid causarum, ut assolet, inter consacerdotes evenerit, ejus cui vicem nostram commisimus examini reservetur; ut illo sub Dei timore præsule omnis ambiguitas finiatur. Nihil in ejus aut nostram contra hæc quæ constituimus præsumatur injuriam. Ejus nobis relatione, si quid ad referendum fuerit, innotescat. Ita enim vos ad illum pertinere volumus, ut ad vos provinciarum vestrarum pertinent sacerdotes. Qui ergo jure sibi debito uti cupiunt, Apostolicæ sedis auctoritate concessa per suam contumaciam imminuere non nitantur. Ut vero vestræ dilectioni provinciæ suæ ordinatio permittitur sacerdotum; ita fratrem & coëpiscopum nostrum Anastasium de ordinando antistite volumus consulatis: cui metropolitani episcopi consecrationem statuimus reservari; ut eo inquisitore atque custode cum certus licentiæ modus imponitur, ecclesiasticæ disciplinæ in omnibus ordo servetur. Ipsum vero secundum definita canonum hoc vestra dilectio nostris epistolis admonitum esse cognoscat, ut de statu ecclesiarum vestrarum certiores subinde sua relatione nos faciat: scriturus sibi a nobis imputandum, si quid de his quæ statuimus a quoquam fuerit temeratum. Si quæ vero causæ graviores vel appellationes emerserint, eas sub ipsius relatione ad nos mitti debere decrevimus; ut nostra secundum ecclesiasticum morem sententia finiantur. Hæc vero quæ per filium meum Nicolaum presbyterum scripta direximus, recurrentibus litteris, ut vos eadem sciamus accepisse, rescribite. Data pridie Idus Januarias, Theodosio XVIII. & Albino Coss.

Anno Christi 444.

Item recitata est:

XXVI.

Dilectissimis, fratribus Senecioni, Caroso, Theodulo, Lucæ, Antiocho, & Vigilantio, metropolitanis per Achaïam provinciam constitutis, Leo.

GRato animo epistolas nostras a vestra dilectione susceptas recurrentis paginæ sermo testatus est, quas nos pro ecclesiarum statu & pace soliciti, ne quid novella præsumptio erroris afferret, noscimur direxisse: volentes a sacerdotibus Domini custodiri quæ sedis Apostolicæ auctoritas crebra constituit: scilicet, ut per Illyricum ecclesiæ constitutæ ad curam fratris & coëpiscopi nostri Anastasii Thessalonicensis urbis antistitis pertinerent: ut si quæ majores inter episcopos causæ sunt, quæ in provinciis suis nequeant terminari, ad ejus notitiam referantur, & eodem arbitro sub divini timore judicii componantur. Servetur hic ordo sacerdotali concordiæ profuturus, ut ecclesiæ Domini concordi quemadmodum cupimus consilio construantur: & nullum insidiante diabolo aditum possit præbere dissensio; per quam valeat dissipare, quæ nos magno studio habita cupimus moderatione connectere. Invitati fratres in causis maximis, & quæ intra provincias suas finiri nequeant terminandis, si nulla gravi necessitate retinentur, fraterno se studio pro ecclesiæ utilitate non denegent. Maxime cum moderatio nostra providerit, ut non frequens, nec pro levibus causis conveniendi necessitas indicatur: & binos ternosve episcopos de singulis provinciis adesse sufficiat; ut leve fiat paucis, quod multis esset onerosum: atque ita efficiatur studio caritatis, ut sacerdotalis tractatus ea quæ ad disciplinam possunt ecclesiasticam pertinere, sancto sibi Spiritu revelante constituat. Id enim nos, volentes quorumdam inobedientiam justa coërcitione corrigere, vestra noverit dilectio definiisse; ut quisquis superbo animo, cum nulla corporis vel causæ fuerit necessitate detentus, fraternum sæpius voluerit vitare conventum, se sciat esse judicandum. Et quia memorati fratris nostri sollicita relatione cognovimus, Achaïæ provinciæ metropolitanum illicitas & constitutis patrum nostrisque auctoritatibus interdictas ordinationes sæpe celebrasse: illudque suis ausibus addidisse, ut Thespiensibus invitis & repugnantibus incognitum & ante non visum episcopum consecraret; illi prorsus metropolitano hoc licere non permittimus, ut suo tantum arbitrio sine cleri & plebis assensu quemquam ordinet sacerdotem: sed eum ecclesiæ Dei præficiat, quem totius civitatis consensus elegerit. Ut itaque nos desides non fumus in monendo quæ custodiri debeant, quæque vitari; ita in exsequendis illis atque servandis neminem esse patimur negligentem: cum custodientem talia laus dignissima comitetur, & fructus ut speramus a Domino uberior obsequatur: devium vero & apostolicæ constitutionis oblitum obnoxium habitura sit & ecclesiastica & divina censura. Illud quoque pari observantia ad sacerdotalis concordiæ vinculum ab omnibus volumus custodiri, ut nullus episcopus alterius episcopi clericum sibi audeat vindicare, sine illius ad quem pertinet ces-

ANNO CHRISTI 531.

sione: quam tamen evidentia scripta contineant: quoniam hoc & canonum definivit auctoritas, & ipsa servandæ unitatis ratio docet: ne omnis ordo ecclesiasticus per hanc licentiam efficiatur instabilis. Altius itaque, fratres carissimi, quæ a nobis piæ mentis affectu decerni perspicitis, in pectora vestra descendant: ut nos qui sollicite cupimus servare unitatem spiritus in vinculo pacis, præceptionis nostræ fructum percipiamus, & vestræ dilectionis operibus gratulemur. Volumus enim tam vestrum esse quam nostrum est, ut per caritatis gratiam constituatur, quod nulla insidiantis diaboli arte violetur. Plenius vero observare debent, quæ caveri ad ipsum fratrem & coëpiscopum nostrum Anastasium scripsimus; eaque in vestram notitiam litteris ipsius volumus pervenire: a quibus fraternitatem vestram nolumus deviare; ut caritatem dominicam custodita patrum sanctione servemus. Data VIII. Idus Januarias, Aëtio III. & Symmacho viro clarissimo Coss.

Anno Christi 441.

Item recitata est:

Cetera in manuscripto desiderantur.

CONCILIUM TOLETANUM II.

OCTO EPISCOPORUM.

Ex Collectione Isidori.

TITULI CAPITULORUM.

In nomine Domini nostri Jesu Christi synodus habita in civitate Toletana, apud Montanum episcopum, sub die XVI. Kalendas Junias, anno quinto regni domini nostri Amalarici regis, æra DLXV.

Baronius & alii eum secuti aiunt scribi oportere æram DLXIX.

PRÆFATIO.

CUm in voluntate Domini apud Toletanam urbem sanctorum episcoporum præsentia convenisset, & de institutis patrum canonumque decretis commemoratio haberetur; id nobis in unum positis placuit, ut si qua in antiquis canonibus minime commemorata sunt, salubri tractatu, ac diligenti consideratione instituantur. Si qua vero in anterioribus conciliis sunt decreta, sed abusione temporum hactenus sunt neglecta, redivivæ ordinationis censuram obtineant: quatenus dum in his, [a] quæ ad occultum fidei pertinent, studium religiosæ observationis impendimus, Dei nostri misericordiam facilius impetremus.

[a] *Isid.* quæ in conciliis sunt decreta, sed abusione temporum hactenus dissipata, & ad cultum fidei.

CAPITULA.

I.

9. Distinct. 28. De his quos voluntas.

De his quos voluntas parentum a primis infantiæ annis clericatus officio mancipavit, statuimus observandum; ut mox cum detonsi, vel ministerio electorum contraditi fuerint, in domo ecclesiæ, sub episcopali præsentia, a præposito sibi debeant erudiri. At ubi octavum decimum ætatis suæ compleverint annum, coram totius cleri plebisque conspectu, voluntas eorum de expetendo conjugio ab episcopo perscrutetur. Quibus si gratia castitatis, Deo inspirante, placuit, & professionem castimoniæ suæ, absque conjugali necessitate se spoponderint servaturos; hi tamquam appetitores arctissimæ viæ, lenissimo Domini jugo subdantur: ac primum subdiaconatus ministerium habitu probationis suæ vicesimo anno suscipiant. Quod si inculpabiliter ac inoffense vicesimum & quintum annum ætatis suæ peregerint, ad diaconatus officium, si scienter implere posse ab episcopo comprobantur, promoveri debent. Cavendum tamen est his, ne quando suæ sponsionis immemores, aut ad terrenas nuptias, aut furtivos concubitus ultra recurrant. Quod si forte fecerint; ut sacrilegii rei damnentur, & ab ecclesia habeantur extranei. His autem quibus voluntas propria, interrogationis tempore, desiderium nubendi persuaserit, concessam ab Apostolis sententiam auferre non possumus; ita ut cum perfectæ ætatis in conjugio positi renuntiaturos se pari consensu operibus carnis spoponderint, ad sacratos gradus adspirent.

1. Cor. 7.

II.

Similiter placuit custodire, ne qui de his qui tali educatione imbuuntur, qualibet occasione cogente, propriam relinquentes ecclesiam, ad aliam transire præsumant. Episcopus vero, qui eos suscipere absque conscientia proprii sacerdotis fortasse præsumpserit, totius fraternitatis reum esse se noverit. Quia durum est, ut eum, quem alius rurali sensu ac squalore infantiæ exuit, alius suscipere, aut vindicare præsumat.

III.

Illud vero præterea speciali ordinatione decrevimus, quod nec antiqua concilia in universis pæne canonibus siluerunt; ut nullus clericorum a gradu subdiaconatus, & supra, in consortii familiaritate habeat mulierem, vel ingenuam, vel libertam, aut ancillam. Sed si sunt ei hujuscemodi servitia, matri, vel sorori, aliæque propinquitati contradat. Et quidquid suis manibus perfecerint, proprio domino deferatur. Aut si propinquitas memorata deest, alia domus ad earum habitaculum requiratur; dummodo nulla occasio introeundi domum clerici feminæ permittatur, unde aut laqueum possit incurrere, aut noxialis fama innocenti fortasse possit inuri. Sancti post datam hanc monitionem, [a] quisque earum consortio frui voluerit; noverit se non solum a clericatus officio retrahi, vel ecclesiæ foribus pelli; sed etiam ab omnium catholicorum clericorum vel laïcorum communione privari; nulla prorsus vel colloquii consolatione relicta: quatenus malæ consuetudinis abrasa rubigo in posteris radicis suæ veneno serpere non possit.

[a] *al.* propinquitatis memoria deest, alterius domus adhærentis habitaculum.

IV.

Si quis sane clericorum agellos, vel vineolas in terris ecclesiæ sibi fecisse probatur, sustentandæ vitæ causa, usque ad diem obitus sui possideat: verum post suum de hac luce decessum, juxta priorum canonum constitutiones, jus suum ecclesiæ sanctæ restituat; nec testamentatio ac successorio jure cuiquam heredum proheredumve relinquat: nisi forsitan cui episcopus pro servitiis ac præstatione ecclesiæ largiri voluerit.

Bernardus Papiens. 1. Papiens. sis, in coll. 8. decret. lib. 3. tit. 11. c. 19.

ANNO CHRISTI 531.

V.

Nam & hæc salubriter præcavenda sancimus, ne quis fidelium propinquam sanguinis sui, usquequo affinitatis lineamenta, generis successione cognoscit, in matrimonio sibi desideret copulari: quoniam scriptum est: *Omnis homo ad proximam sanguinis sui non accedat, ut revelet turpitudinem ejus*: nec sine denuntiatione fit sententiæ: nam paulo post infert, & dicit: *Anima quæ fecerit de abominationibus istis quidpiam, peribit de medio populi sui.* Si quis ergo hujus decreti nostri temerator exstiterit, ac vetitum violare præsumpserit; tanto graviori se mulctandum sententia recognoscat, quanto eam propinquiorem, cui copulari se maluit, suæ originis esse non ambigat: tantoque annosioris excommunicationis tempore a Christi corpore & fraternitatis consortio sequestretur, quanto fuerit propinquioris sanguinis contagione pollutus.

Burch. lib. 7. cap. 7. Ivo parte 6. cap. 47. Levit. 18. Ibidem.

Hujus institutionis regulam, qui subscribimus, irrefragabili auctoritate nos spondemus servaturos. Si quis autem nostrum vel eorum, qui nunc sanctæ synodo ex hac provincia defuerunt, huic tam salubri ordinationi obviare præsumpserit, vel solerter adimplere neglexerit; convictus, totius fraternæ caritatis aliquando habeatur extraneus. Sane, juxta priorum canonum decreta, concilium apud fratrem nostrum Montanum episcopum, si Dominus voluerit, futurum pronuntiamus: ita ut frater, & coëpiscopus noster Montanus, qui in metropoli est, ad comprovinciales nostros, Domini sacerdotes, litteras de congreganda synodo adveniente tempore, debeat destinare. Nunc ergo in nomine Domini finitis his, quæ in collatione venerunt, gratias agimus omnipotenti Deo, deinde domino nostro glorioso Amalarico regi; divinam clementiam postulantes, ut innumeris annis regni ejus, ea quæ ad cultum fidei proveniunt, peragendi nobis licentiam præstet. Amen.

SUBSCRIPTIONES EPISCOPORUM.

Montanus in Christi nomine episcopus, his constitutionibus acquievi, relegi, & subscripsi, die & anno quo supra.

Pancharius in Christi nomine episcopus, his constitutionibus acquievi, relegi, & subscripsi, die & anno quo supra.

Nebridius in Christi nomine nostræ ecclesiæ Egarensis episcopus, hanc constitutionem consacerdotum meorum in Toletana urbe habitam, cum post aliquantum temporis advenissem, salva auctoritate priscorum canonum, relegi, probavi, & subscripsi.

Canonius episcopus, his constitutionibus acquievi, relegi, & subscripsi, die & anno quo supra.

Paulus episcopus, his constitutionibus acquievi, relegi, & subscripsi.

Domitianus episcopus his constitutionibus acquievi, relegi, & subscripsi, die & anno quo supra.

Marracinus in Christi nomine episcopus, ob causam fidei catholicæ in Toletana urbe exsilio deputatus, sanctorum fratrum meorum constitutionibus interfui, relegi, & subscripsi, die & anno quo supra.

Justus in Christi nomine ecclesiæ catholicæ Urgelitanæ episcopus, hanc constitutionem consacerdotum meorum, in Toletana urbe habitam, cum post aliquantum temporis advenissem, salva auctoritate priscorum canonum, relegi, probavi, & subscripsi.

EPISTOLA MONTANI ad fratres territorii Palentini.

Dominis dilectissimis fratribus filiisque territorii Palentini, Montanus episcopus æternam salutem.

Ex Collectione Conciliorum Hispaniæ, Garsiæ Loaisæ.

CUnctarum ecclesiarum, domini piissimi, præsules per Ezechielem prophetam terribilis illa commonitorii dictio, sub speculatoris nomine, concutit, dicens: *Fili hominis, speculatorem dedi te domus Israël: audiens ergo ex ore meo sermonem annuntiabis eis ex me. Si dicente me ad impium, Impie morte morieris; non annuntiaveris ei, neque locutus fueris, ut avertatur a via sua impia, & vivat; ipse quidem in iniquitate sua morietur, sanguinem autem ejus de manu tua requiram*, & cetera, quæ hujus lectionis ordo de admonentis admonitique animis exquirendum ostendit. Hac ergo voce permotus, hujus officii necessitudinem me suscepisse non nesciens, studere curavi, ne cujusquam perditi animam de manu mea Christus inquirat; præsertim cum Toletanæ urbi metropolitani privilegium vetus consuetudo tradiderit; & eo magis, non solum parochiarum, sed & urbium cura hujus urbis solicitet sacerdotem. Ergo, ut apostolus dicit, *Quid horum vultis? in virga veniam ad vos, an in caritate, & spiritu mansuetudinis?* Nova namque præsumptio præsidentium vobis presbyterorum, nostrorum pulsavit auditus: si tamen nova tantum, & non detestabilis dici possit; quæ ab initio fidei catholicæ numquam, præter nunc, subrepsisse probatur; ut id quod per manus summi pontificis trinæ divinitatis invocatio sanctificare consuevit, presbyter ignarus disciplinæ conficere sibi chrisma præsumeret. Hoc si ignaviæ est, tam demens sacerdos esse non debuit; si præsumptionis est, hunc schismaticum esse quis nesciat, qui inauditam rem, & religioni contrariam, senescente jam mundo, talis temerator inducat? Revolvatur manibus vestris, o presbyteri, sacratissimus Numeri liber, in quo vestri officii in septuaginta seniorum personis auspicatus est honor: & invenietis, quorum negotiorum vobis prærogativa concessa sit. Adjutores suos Dominus nostri laboris secundo dignitatis gradu esse voluit, non temeratores sacrarum quarumdam rerum permisit. Sic Nadab & Abiu ignem afferentes alienum, id est, sui officii non debitum, divinus ignis assumpsit: sic Core, Dathan, atque Abiron, Moseo Dei gratia divinis eloquiis perfruenti invidentibus, ac dicentibus: *Non soli tibi locutus est Dominus: quia omnis congregatio sancta est*: novis schismaticis interitus novæ prædicationis advenit; ut jejuno ore insatiabiliter terra sorberet, quos indignatio divina damnasset. Quid memorem Oziam? qui cum non contentus regalibus fascibus, ne fungeretur & sacerdotis officio, contra jus fasque potestatis, velatus cothurno, oblationem expiationis solis sacerdotibus debitam offerre pararet, sic ultione cælesti lepra perfunditur, ut munere sacerdotis & regni careret, exosusque ad obitum permaneret. Ozam pariter, quantum ad ipsum erat, devoto officio jumentis calcitrantibus, ne arca Dei laberetur, sustinere parantem, divinitus percussio illata consumpsit: ostendere scilicet volens, quia nullis omnino causis, nec sub occasione humilitatis præsumentibus, divina officia, & sacramenta cælestia, ab eo, cui non incumbit officium, contingi aliquatenus debent. Caveant ergo, caveant hi, qui sibi putant esse licitum, quod aliis non ignorant esse illicitum, ne similis eos horum quos memoravimus pœna percellat. An forsitan sanctorum patrum regulas & constitutiones synodicas ignoratis: quibus præci-

Ezech. 3. 1. Cor. 4. Num. 11. Levit. 10. Num. 16. 2. Par. 26. 2. Reg. 6.

piuntur parochienses presbyteri, non per viliores personas, sed aut per semetipsos, aut per rectores sacrariorum, annuis vicibus chrisma a præsidente sibi episcopo petant? Credo quod qui petere jusserunt, potestatem consecrandi penitus abstulerunt. Providerit ergo caritas vestra, ne post humilitatis nostræ interdictum, donec & consuetus vobis a Domino præparatur antistes, quisquam vetita iterare præsumat, & incipiat graviorem ecclesiasticæ districtionis sustinere censuram. Utatur quisque honoris sui concesso privilegio: quod proprium sit ordinis presbyterii, non quod summi pontificatus est, improbus minister assumat. Quisquis post hanc admonitionem in hujuscemodi rebus aliquatenus fuerit deprehensus, sub anathematis insolubili vinculo se noverit esse damnandum. Cui in hoc ipsum non parum humanitatis conceditur, quod nunc eum transire patimur impunitum. Sane si Dominus voluerit, cum tempus Paschalis festivitatis advenerit, si vobis ad petendum impossibile est, datis litteris vestris indicare debebitis: & nos sacri hujus liquoris ultro poterimus transmittere gratiam; dum non præsumantur illicita. Pari ratione cognovimus, quod ad consecrationem basilicarum alienæ sortis a vobis episcopi invitentur: & licet sint unius fidei copula nobiscum in Christo connexi, tamen nec provinciæ privilegiis, nec [a] rerum domini noscuntur utilitatibus convenire: quia jam ad ipsum hujuscemodi fama prolata est. Ideoque salubri ordinatione censuimus, ut si quando talis necessitas incubuerit, litteris nos informare debeatis: & aut per nos, aut eum, qui nobis ex fratribus & coëpiscopis nostris visus fuerit, & consecratio ecclesiarum, Deo auspice, poterit celebrari. Præterea perditissimam Priscillianistarum sectam, tam actis, quam nomine a vobis præcipue novimus honorari. Rogo, quæ est ista dementia, in ejus amore superflue labi, quem in opere non velis imitari? Nam ut pauca de ejus spurcitiis in notitiam vestri deducam, exceptis his quæ in divinitate profanus erupit, & ore sacrilego blasphemavit, omnium vitiorum in eodem congeries, veluti in sordium sentina confluxit; ut sectatricum pudorem impudefactus adulter eriperet; & ut ad sceleris nefarii effectum facilius perveniret, maleficii usum gesta etiam ei assignant. Quid tamdem in hoc religioni congruum fidelis cujusquam anima veneratur; qui non solum a sanctis sacerdotibus refutatus est, verum etiam mundani principes, justitia legum suarum, eum pro memorati sceleris qualitate damnarunt? Hunc talem fuisse plenius discet, qui beatissimi ac religiosissimi viri Theoribii episcopi ad sanctum Papam urbis Romæ Leonem libros editos legit: in quibus hanc sordidam hæresim explanavit, aperuit, & occultam tenebris suis, perfidiæque nube velatam, in propatulo misit. Ex ipsis etenim libris qualiter cavere, quid respondere contra sacrilegos possit pius lector, invenitur. Unde quæso, ut perfidiam cum auctore damnantes, atque anathematizantes, rectæ fidei regulam teneatis, & de omnibus superscriptis cautiores exhibere vos procuretis: quo facilius nec mihi de taciturnitate possit esse damnatio, & vobis de obedientia fructum maximum coram salvatore Deo nostro providere possitis. Pax Domini cum omnibus vobis. Amen.

[a] Hoc est, regis Amalarici.

EPISTOLA MONTANI ad Theoribium.

Domino eximio præcipuoque Christicolæ, Domino & filio Theoribio, Montanus episcopus.

Ex eadem collectione.

ALumnum te fidei catholicæ, & sanctæ religionis amicum, etiam in actis mundialibus conversantem, valde & novimus, & probavimus. Cum enim adhuc floreres in sæculo; ita claritatis tuæ vita perpatuit, ut secundum sententiam Domini, & quæ sunt Cæsaris Cæsari non negares, & Deo quæ sua sunt devota mente persolveres. Jure etenim te divini cultus in hac præsertim provincia nominabo. Putasne quanta tibi apud Deum maneat merces, cujus solertia, atque instinctu, & idololatriæ error abscessit, & Priscillianistarum detestabilis ac pudibunda secta contabuit? Si tamdem adhuc & in nomine honorate desistant, cujus per tuam admonitionem collapsa esse opera non ignorant. Nam de terrenorum dominorum fide quid loquar? cui ita tuum impendisti laborem, ut feroces cohabitantium tibi animos ad salubrem regulam & normam regularis disciplinæ duceres. Præstavit divina clementia, quia id, quod summo labore conatus es, precibus & oratione perficeres. Quæ tamen ex Palentino conventu ad nos pervenerint, celsitudini vestræ indicare curavi: quo facilius per vestram increpationem nefanda præsumptio in posterum conquiescat. Quidam (ut ad nos perlatum) presbyteri ausu temerario res sacras non tam consecrare, quam violare præsumunt; & cunctis ab initio fidei catholicæ sæculis inusitatum, summis sui ordinis hominibus, nisi tantum pontificibus debitum, jus consecrationis chrismæ, nescio quo typho, an dementia dicam, indubitanter assumunt: quod quam sacrilegum sit, piissimam conscientiam tuam latere non credo: & ideo spero, ut pro enervanda hac ipsa superfluitate, severissimi sacerdotis auctoritate utaris, & tantæ rei temeratores districtiori increpatione coërceas. Qui si post datam admonitionem nefas iterare præsumpserint, contumacia eorum sententia convenienti damnabitur. Simili ratione cognovimus, eo quod necessitudine consecrandarum basilicarum, fratres nostri, alienæ sortis episcopi, in locis istis invitati conveniant: & licet sit in toto orbe sponsæ Christi thalamus unus, ejusque antistites una in eodem fibula caritatis & fidei unione connexi; quod tamen privilegium decessori nostro, nec non dominis & fratribus nostris, Carpetaniæ vel Celtiberiæ episcopis vester coëpiscopus fecit, in exemplaribus caritati vestræ direximus: ut scire possitis, improba petitio qualem potuisset habere effectum. Et certe municipia, id est, Segobia, Brittablo, & Cauca eidem non quidem rationabiliter, sed pro nominis dignitate, concessimus; ne collata benedictio, persona vagante, vilesceret. Quod ipsi tantummodo, dum adjuvit, præstitum fuisse cognoscite. Hoc ergo providere volumus, ut consuetudinem antiquam nulla ratione prætermittere debeatis. Quod si hæc nostra admonitio in vobis nihil profecerit, necesse nobis erit domini nostri exinde auribus intimare, pariter & filio nostro Ergani suggerere: & hujusmodi ausum præcepta culminis ejus, vel districtio judicis, non sine vestro detrimento, severissime vindicabunt. Tanta enim, tribuente Domino, ejus est pietas, ut nihil de hoc, quod jus antiquum custodisse probatur, immutari permittat. Divina vos custodiat Trinitas. Amen.

INCIPIUNT DECRETA JOANNIS PAPÆ, AD VALERIUM EPISCOPUM.

Hanc adulterinam esse multa probant.

Docet Christum Dominum, secundum deitatis naturam, Patri æqualem; secundum vero humanam naturam, minorem esse.

A

Reverentissimo fratri Valerio episcopo, Joannes.

Ex Collectione Isidori.

SCripta tuæ sanctitatis suscipiens, plena ea fidei regula, qua plurimum polles, inveni, & Deo gratias retuli quod anima & corpore te bene vigere didici. Sane ea quæ significasti quosdam dicere, quod non sit Filius æqualis Patri, & quod in evangelio scriptum sit, *Pater major me est*: scias non recte intelligere tales fidei regulas, nec rectam fidem penes se habere. Paulus apostolus [a] non secundum deitatis naturam Christum creatum insinuat, sed secundum humanæ naturæ substantiam eumdem creatum affirmat, ipso Ephesiis conscribente: *Renovamini*, inquit, *spiritu mentis vestræ, & induite novum hominem, qui secundum Deum creatus est in justitia & sanctitate veritatis.* Et ad Hebræos: *In eo enim, in quo passus est ipse & tentatus, etiam potest his, qui tentantur auxiliari.* Unde, fratres sancti, vocationis cælestis participes, considerate apostolum & pontificem confessionis nostræ Jesum, fidelem existentem ei qui creavit eum. Et ad Colossenses: *Nunc autem deponite & vos universa, iram, indignationem, malitiam, blasphemiam, turpiaque ex ore vestro non procedant. Nolite mentiri invicem: exspoliantes vos veterem hominem cum actibus suis, & induentes novum eum, qui renovatur in agnitionem secundum imaginem ejus qui creavit eum.* Numquid qui universam creaturam, visibilia, propria potestatis virtute procreavit ac fecit, seipsum antea vel postmodum (quod dicere nefas) creavit, vel facere potuit? Filius minor [b] est Patre in assumpti hominis forma, æqualis vero Patri est in deitatis naturæ substantia, eodem protestante: *Ego & Pater unum sumus.* Et iterum: *Qui me videt, videt & Patrem.* Et iterum: *Qui me odit, odit & Patrem.* Et iterum: *Ut sint in nobis unum, sicut & nos sumus unum.* Et iterum: *Tu in me, & ego in eis.* Et iterum: *Omnia tua mea sunt.* Et iterum: *Ego in Patre, & Pater in me.* Et iterum: *Pater in me manens facit opera hæc.* Et Joannes evangelista ait: *In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum.* Et iterum ipse ad Parthos: *Tres sunt*, inquit, *qui testimonium perhibent in terra, Spiritus, aqua, & sanguis: & tres unum sunt. Et tres sunt, qui testimonium perhibent in cælo, Pater, Verbum, & Spiritus: & hi tres unum sunt.* Nos itaque in natura deitatis, quia unum sunt Pater & Filius, nec Patrem credimus aliquo tempore præcessisse, ne major sit Filio: nec Filium postea natum esse, ut deitate Patris minoretur. Si æqualis Patri Filius non est, cur ita de illo Joannes evangelista testatus est? *Propterea*, inquit, *persequebantur Judæi Jesum, & quærebant eum occidere; quia non solum solvebat sabbatum, sed & Patrem suum dicebat Deum, æqualem se faciens Deo.* Et Paulus apostolus: *Hoc sentite in vobis, quod & in Christo Jesu: qui cum in forma Dei esset constitutus, non rapinam arbitratus est esse se æqualem Deo, sed semetipsum exinanivit, formam servi accipiens.* Et in Salomone: *Qui genuit me, requievit in tabernaculo meo.* Et Ecclesiastico: *Sicut est ab initio, ita usque in sæculum: neque adjectum est ei, neque minuetur illi. Ipse est enim Dominus creatura sua, qui nihil eguit ab aliquo.* Et in psalmo septuagesimo secundo: *Quid enim mihi est in cælo? & a te quid volui super terram?* Hæc omnia Filium non inferiorem natura demonstrant, sed & æqualitatem deitatis annuntiant: quoniam qui utraque locutus est, verum dixit, quia Veritas mentiri non potuit. Taliter, [c] frater carissime, semper age, ceterosque omnes agere mone: ut abolito hoc, qui natus videbatur, errore, in laudem & gloriam Dei per totum mundum una fides sit, & una eademque confessio; *ut in nomine Jesu omne genu flectatur, cælestium, terrestrium, & infernorum: & omnis lingua confiteatur, quia Dominus Jesus Christus in gloria est Dei Patris.* Data [d] Nonis Augusti, Justiniano & Athalarico viris clarissimis Consulibus.

Joan. 14. — a Ithacius adversus Varimadum seu Marivadum cap. 4. — Ephes. 4. — Hebr. 2. — B — Coloss. 3. — b Idem Ithacius cap. 5. — Joan. 10. — Joan. 14. — Joan. 15. — Joan. 5. — Joan. 17. — Joan. 14. — C — Joan. 1. — Joan. 5. — Idem cap. 6. — Joan. 5. — Philip. 2. — Eccles. 24. — Eccles. 42. — D — c S. Leo ep. 15. — Philip. 2. — d al. pridie Nonas — Falsa consulum adnotatio.

I.

EPISTOLA JUSTINIANI IMPERATORIS ad Joannem Papam:

quam Hypatius & Demetrius episcopi legatione Imperatoria fungentes Romam attulerunt.

Victor Justinianus, pius, felix, inclytus, triumphator, semper Augustus, Joanni sanctissimo archiepiscopo almæ urbis Romæ & patriarchæ.

REddentes honorem Apostolicæ sedi & vestræ sanctitati, quod semper nobis in voto fuit & est, ut decet patrem, honorantes vestram beatitudinem, omnia quæ ad ecclesiarum statum pertinent, festinavimus ad notitiam deferre vestræ sanctitatis: quoniam semper nobis fuit magnum studium, unitatem vestræ Apostolicæ sedis & statum sanctarum Dei ecclesiarum custodire; qui hactenus obtinet, & incommote permanet, nulla intercedente contrarietate. Itaque omnes sacerdotes universi Orientalis tractus & subjicere & unire sedi vestræ sanctitatis properavimus. In præsenti ergo quæ [a] commota sunt, quamvis manifesta & indubitata sint, & secundum Apostolicæ vestræ sedis doctrinam ab omnibus semper sacerdotibus [b] firme custodita & prædicata, necessarium duximus ut ad notitiam vestræ sanctitatis perveniant. Nec enim patimur quidquam, quod ad ecclesiarum statum pertinet, quamvis manifestum & indubitatum sit, quod movetur, ut non etiam vestræ innotescat sanctitati, [c] quæ caput est omnium sanctarum ecclesiarum. Per omnia enim, ut dictum est, properamus honorem & auctoritatem crescere vestræ sedis.

Manifestum igitur facimus vestræ sanctitati, quod pauci quidam infideles & alieni sanctæ [d] Dei catholicæ atque apostolicæ ecclesiæ contradicere Judaïce atque apostatice ausi [e] sunt, adversus ea quæ ab omnibus sacerdotibus secundum vestram doctrinam recte tenentur, & glorificantur, atque prædicantur: denegantes Dominum nostrum Jesum Christum unigenitum Filium Dei & Dominum nostrum, incarnatum de sancto Spiritu, & ex sancta atque gloriosissima semper Virgine Dei genitrice Maria hominem factum, atque crucifixum, unum esse sanctæ & consubstantialis Trinitatis, & coadorandum, & conglorificandum Patri & Spiritui sancto: consubstantialem Patri secundum divinitatem, & consubstantialem nobis eumdem ipsum secundum humanitatem: passibilem carne, eumdemque ipsum impassibilem deitate. Recusantes enim Dominum nostrum Jesum Christum unigenitum Filium Dei & Dominum nostrum fateri unum esse sanctæ & consubstantialis Trinitatis, videntur Nestorii malam sequi doctrinam, secundum gratiam dicentis unum Filium Dei, & alium dicentis Dei Verbum, & alium Christum.

Omnes vero sacerdotes sanctæ catholicæ atque apostolicæ ecclesiæ, & reverentissimi archimandritæ sanctorum monasteriorum sequentes sanctitatem ve-

L. 1. cod. de summa Trinitate. — a al. hic — b al. forma — c al. quia — d al. sedi — e al. vis

stram, & custodientes statum & unitatem sanctarum A Dei ecclesiarum, quam habent [a] ab Apostolica vestræ sanctitatis sede, nihil penitus immutantes de ecclesiastico statu, qui hactenus obtinuit atque obtinet, uno consensu confitentur, & glorificant; prædicantes Dominum nostrum Jesum Christum unigenitum Filium & Verbum Dei & Dominum nostrum, ante sæcula & sine tempore de Patre natum, in ultimis diebus descendisse de cælis, & incarnatum de Spiritu sancto, & ex sancta atque gloriosa Virgine & Dei genitrice Maria natum, & hominem factum, & crucifixum, unum esse sanctæ & consubstantialis Trinitatis, & coadorandum & glorificandum Patri & sancto Spiritui. Nec enim alium Deum Verbum, & alium Christum cognoscimus: sed unum atque eumdem ipsum con- B substantialem Patri secundum divinitatem, & consubstantialem nobis eumdem ipsum secundum humanitatem, passibilem carne, eumdem ipsum impassibilem deitate. Ut enim est in divinitate perfectus, ita idem ipse & in humanitate perfectus est: in una enim substantia deitatem suscipimus & confitemur, quod Græci dicunt [b] ὁμοούσιον. Et quoniam Unigenitus Filius & Verbum Dei ante sæcula & sine tempore de Patre natus, idem ipse & in ultimis diebus descendens de cælis incarnatus de Spiritu sancto, & ex sancta atque gloriosa semper Virgine & Dei genitrice Maria, homo factus Dominus noster Jesus Christus proprie & vere Deus est: ideo & sanctam atque gloriosam Virginem Mariam proprie & vere Dei matrem esse dicimus: non quia Deus Verbum principium ex ipsa sum- C pserit; sed quia in ultimis diebus descendit de cælis, & ex ipsa incarnatus, & homo factus, & natus est: quem confitemur & credimus, sicut dictum est, consubstantialem esse Patri secundum deitatem, & consubstantialem nobis eumdem ipsum secundum humanitatem; ejusdem miracula & passiones, quas sponte in carne [c] sustinuit, agnoscentes.

Suscipimus autem sancta quatuor concilia, id est, trecentorum decem & octo sanctorum patrum qui in Nicæa ... Epheso primo congregati sunt: & sanctorum patrum qui in Chalcedone convenerunt, sicut vestra Apostolica sedes docet atque prædicat. Omnes [d] ergo sacerdotes, sequentes doctrinam Apostolicæ sedis vestræ ita D credunt & confitentur & prædicant. Unde properavimus hoc ad notitiam deferre vestræ sanctitatis per Hypatium & Demetrium beatissimos episcopos: ut nec vestram sanctitatem lateant, quæ a quibusdam paucis monachis male & Judaïce secundum Nestorii perfidiam denegata sunt.

Petimus ergo vestrum paternum affectum, ut vestris ad nos destinatis litteris, & ad sanctissimum episcopum hujus almæ urbis, & patriarcham fratrem vestrum, (quoniam & ipse per eosdem scripsit ad vestram sanctitatem, festinans in omnibus sequi sedem Apostolicam beatitudinis vestræ:) manifestum nobis faciatis, quod omnes, qui prædicta recte confitentur, suscipit vestra sanctitas: & eorum qui Judaïce ausi E sunt rectam denegare fidem, condemnat perfidiam. Plus enim ita & circa vos omnium amor & vestræ sedis crescet auctoritas: & quæ ad vos est unitas sanctarum ecclesiarum, inturbata servabitur: quando per vos didicerint omnes beatissimi episcopi, eorum quæ ad vos relata sunt, sinceram vestræ sanctitatis doctrinam. Petimus autem vestram beatitudinem orare pro nobis, & Dei nobis acquirere providentiam. *Item subscriptio.* [e] Deitas te conservet per multos annos, sancte ac religiosissime pater. [f]

a al. ad apostolicam vestræ sanctitatis sedem

b al. καθ' ὑπόστασιν ὁμοούσιον.

c al. suscepit, cognoscentes;

d al. namque

e al. Et alia manu. Divinitas te servet

f al. Datum VIII. Id. Junii.

II.
AD JUSTINIANUM.

Laudat catholici Imperatoris egregiam pietatem, debitumque ipsius religionis, quo sedem Apostolicam, a qua requirebat evangelicam veritatem, prosequebatur. Rogat Augustum, ut quos a recto fidei catholicæ itinere aberrare sciret, omni studio adhibito revocaret, & inter alios ipsos legatos a monachis Acœmetis Romam missos.

[a] Gloriosissimo & clementissimo filio Justiniano Augusto, Joannes episcopus urbis Romæ salutem donat.

INter claras sapientiæ ac mansuetudinis vestræ laudes, Christianissime principum, puriore luce tamquam aliquod sidus irradiat, quod amore fidei, quod caritatis studio, edocti ecclesiasticis disciplinis, Romanæ sedis reverentiam conservatis, & ei cuncta subjicitis, & ad ejus deducitis unitatem, ad cujus auctorem, hoc est, apostolorum primum, Domino loquente præceptum est, *Pasce oves meas:* quam esse omnium vere ecclesiarum caput & patrum regulæ, & principum statuta declarant, & pietatis vestræ reverentissimi testantur affatus. Patet igitur in vobis impletum fore, quod scripturæ loquuntur: *Per me reges regnant, & potentes scribunt justitiam.* Nihil est enim quod lumine clariore præfulgeat, quam recta fides in principe: nihil est quod ita nequeat occasui subjacere, quam vera religio. Nam cum auctorem vitæ vel luminis utraque respiciant; recte & tenebras respuunt, & nesciunt subjacere defectui. Quamobrem, gloriosissime principum, votis omnibus exorabitur divina potentia, ut pietatem vestram in hoc ardore fidei, in hac devotione mentis, in hoc integræ religionis studio sine defectu sui in longiora tempora conservet. Hoc enim & sanctis credimus ecclesiis expedire. Scriptum est enim: *Labiis regit rex:* & iterum; *Cor regis in manu Dei est: & ubi voluerit, inclinabit illud.* Hoc est enim quod vestrum firmat imperium: hoc quod vestra regna conservat. Nam pax ecclesiæ, religionis unitas, auctorem facti in sublime provectum grata sibi tranquillitate custodit. Neque enim parva ei vicissitudo a potentia divina tribuitur, per quem nullis rugis ecclesia divina scinditur, nullis infertis maculis variatur. Scriptum est enim: *Quia cum rex justus sederit super sedem, non adversabitur ei quidquam malignum.* Proinde serenitatis vestræ apices per Hypatium atque Demetrium sanctissimos viros, fratres & coëpiscopos meos, reverentia consueta suscepimus: quorum etiam relatione comperimus, quod fidelibus populis proposuistis edictum amore fidei, pro submovenda hæreticorum intentione, secundum apostolicam doctrinam, fratrum & coëpiscoporum nostrorum interveniente consensu: quod quia apostolicæ doctrinæ convenit, nostra auctoritate confirmamus.

Textus autem epistolæ talis est: Reddentes honorem Apostolicæ sedi, *ut supra, præcedenti epistola.*

Liquet igitur, Imperator gloriosissime, ut lectionis tenor & legatorum vestrorum relatio [b] patefecit, vos apostolis eruditionibus studere: cum de religionis catholicæ fide ea sapitis, ea [c] scripsistis, ea protulistis, ea populis fidelibus publicastis, quæ, sicut diximus, & sedis [d] Apostolicæ doctrina, & sanctorum patrum veneranda decernit auctoritas, & nos confirmamus in omnibus. Opportunum est ergo voce proclamare prophetica: *Tibi abundet cælum desuper, & effundant montes jucunditatem, & colles lætitia latabuntur.* Hæc igitur in tabulis cordis fideliter scribere, hæc ut pu-

a In vetusto codice titulus iste verbis concipitur: Constantino Justiniano P. F. Augusto III. Consuli Joannes episcopus. L. 8. cod. de summa Trinitate.

Joan. 21. — Prov. 8. — Prov. 16. — Prov. 21. — Prov. 20. — Psalm. 64.

b al. patefacit

c al. scribitis & publicatis

d al. sedes apostolica docet.

pillas oculorum convenit observare. Neque enim quisquam est, in quo Christi caritas fervet, qui tam rectæ, tam veræ confessionis vestræ fidei refragator exsistat: cum evidenter impietatem Nestorii Eutychetisque & omnium hæreticorum damnantes, unam veram catholicam fidem Domini & Dei nostri Salvatoris Jesu Christi magisterio institutam, & propheticis apostolicisque prædicationibus ubique diffusam, & sanctorum per totum orbem confessionibus roboratam, patrum atque doctorum sententiis adunatam, & nostræ doctrinæ consentaneam inconcusse atque inviolabiliter devota Deo & pia mente servatis. Soli etenim professionibus nostris adversantur, de quibus divina scriptura loquitur, dicens: *Posuerunt mendacium spem suam, & mendacio operti speraverunt*; & iterum, qui secundum prophetam dicunt Domino: *Recede a nobis, vias tuas scire nolumus*: propter quod Salomon dicit: *Per semitas propriæ culturæ erraverunt, colligunt autem manibus infructuosa.* Hæc est igitur vera vestra fides, hæc certa religio: hoc beatæ recordationis, ut diximus, patres omnes, præsulesque Romanæ ecclesiæ, quos in omnibus sequimur, hoc sedes Apostolica prædicavit hactenus, & inconcusse custodivit: huic confessioni, huic fidei quisquis contradictor exstiterit, alienum seipsum a sancta communione, alienum ab ecclesia judicabit esse catholica. Nos enim Cyrum cum sequacibus suis in Romana invenimus civitate, qui de [a] Cumitensi monasterio fuit: quos apostolicis suasionibus ad rectam fidem, & velut oves quæ perierant, et tantes ad ovile contendimus revocare Dominicum; ut agnoscant secundum prophetam linguæ balbutientes loqui quæ ad pacem sunt. Ad non credentes autem per nos primus apostolorum Isaïæ prophetæ verbum dicit: *Pergite in lumine ignis vestri, & flamma quam accendistis.* Sed obduratum est cor eorum, ut scriptum est, ut non intelligerent: & pastoris vocem oves, quæ meæ non erant, audire minime voluerunt. In quibus observantes ea quæ ab ipsorum sunt statuta pontifice, eos minime in nostra communione recepimus, & ab omni ecclesia catholica esse jussimus alienos; nisi errore damnato, doctrinam nostram quantocius sequi habita regulari professione signaverint. Æquum quippe est, ut qui nostris minime obedientiam accommodant statutis, ab ecclesiis habeantur extorres. Sed quia gremium suum numquam redeuntibus claudit ecclesia: obsecro clementiam vestram, ut si proprio deposito errore, & prava intentione depulsa, ad unitatem ecclesiæ reverti voluerint; in vestra communione receptis indignationis vestræ removeatis aculeos, & nobis intercedentibus benigni animi gratiam condonetis. Deum autem & Salvatorem nostrum Jesum Christum exoramus, quatenus longævis & pacificis vos dignetur custodire temporibus in hac vera religione & unitate & veneratione apostolicæ sedis; cujus principatum, ut Christianissimi & pii, conservatis in omnibus. Præterea, serenissime principum, laudamus legatorum vestrorum personas, Hypatii & Demetrii, fratrum & coëpiscoporum nostrorum; quos clementiæ vestræ gratos fore ipsa manifestavit electio. Nam tantæ causæ pondus non nisi perfectis in Christo potuisset injungi: tantæ vero pietatis, tantæ reverentiæ plenos afflatus, nisi per amantes minime dignaremini destinare. Gratia Domini nostri Jesu Christi, & caritas Dei Patris, & communicatio sancti Spiritus sit semper vobiscum, piissime fili. Amen. *Item subscriptio:* Omnipotens Deus regnum vestrum & salutem vestram perpetua protectione custodiat, gloriosissime & clementissime fili, Imperator Auguste. Data Romæ, VIII. Kalendas Aprilis, domino nostro PP. Augusto IV. & Paulino V. C. Consulibus.

Isa. 28. — Jerem. 44. — Prov. 4. — [a] al. Acœmetensi. — Isa. 50. — Liberatus in breviar. capite 20. — Anno Christi 534.

III.

AD SENATORES.

Fidem de Christi divinitate & incarnatione confirmat: Acœmetas monachos Nestorii sectatores vitandos esse monet.

Joannes episcopus Romanus, illustribus ac magnificis viris Avieno, Senatori, Liberio, Severino, Fideli, Avito, Opilioni, Joanni, Silverio, Clementiano, & Ampelio.

Olim quidem, illustres ac magnifici filii, ad hoc sententiæ meæ summa constiterat, ut ante jussionem vestram, postquam epistolæ vel dogmatis tenorem cuncta ecclesia, hoc est, sacerdotum senatus, & populi probavit assensus, sub paginali alloquio vestris etiam sensibus intimanda dirigerem. Sed consilii ordinem illa res vertit, quia & dogmati per dies singulos divinæ scripturæ subduntur: & imperfecta destinari non poterant; & ea, quæ per legatos directa sunt, prius non poterant in exemplaribus scripta transmitti. Novimus etenim quod, Domino docente, præceptum est, quod pastor diligens gregem salubria ultro non desistat ingerere: quia res, quæ ad salutem animæ pertinet, omnibus necesse est sensibus intimari. Proinde, illustres & magnifici filii, quia festinatio non pertulit portitores, ut ea scribi & dirigi potuissent; incontinenti tamen, si dictus divinus favor arriserit, tam epistolæ quam dogmatis exemplaria destinabimus. Nunc tamen, ne quid de vestris sensibus relinquatur ambiguum, quid epistolæ tenor habeat, quid textus dogmatis contineat, breviter insinuare curavi. Justinianus siquidem Imperator filius noster, ut ejus epistolæ tenore cognovistis, de his tribus quæstionibus orta certamina fuisse signavit: Utrum unus ex Trinitate Christus & Deus noster dici possit: hoc est, una de tribus personis sanctæ Trinitatis sancta persona. An Deus Christus carne pertulerit impassibili deitate. An proprie & veraciter mater Domini Dei nostri Christi Maria semper Virgo debeat appellari. Probavimus in his catholicam Imperatoris fidem, & ita esse propheticis & apostolicis vel patrum exemplis evidenter ostendimus: unum enim ex sancta Trinitate Christum esse, hoc est, unum de tribus sanctæ Trinitatis personis sanctam esse personam, sive subsistentiam, quam Græci ὑπόστασιν dicunt, in his exemplis evidenter ostendimus.

In libro Genesis per Mosen Trinitas ipsa sic dicit: *Ecce Adam factus est tamquam unus ex nobis.* Et item vas electionis Paulus ad Corinthios, ita evidenter expressit: *Unus Deus Pater, ex quo omnia, & nos in ipso, & unus Dominus noster Jesus Christus, per quem omnia, & nos per ipsum.*

Et in symbolo synodi Nicænæ: *Credimus in unum Deum Patrem omnipotentem, & in unum Dominum nostrum Jesum Christum Unigenitum.*

Item sanctus Augustinus, cujus doctrinam, secundum prædecessorum meorum statuta, Romana sequitur & servat ecclesia, in libro undecimo de civitate Dei, dicit: *Credimus & tenemus, & fideliter prædicamus, quod Pater genuerit Verbum, hoc est, Sapientiam, per quam facta sunt omnia: unus unum, æternus coæternum, summus bonus æqualiter bonum. Et quod Spiritus sanctus simul & Patris & Filii sit Spiritus, & ipse consubstantialis, & coæternus ambobus, atque hoc totum Trinitas sit propter proprietatem personarum, & unus Deus propter inseparabilem unitatem, sicut unus omnipotens propter inseparabilem omnipotentiam: ita tamen, ut cum de singulis quæritur, unusquisque eorum*

Ex Bibliotheca Patrum. — Genes. 3. — 1. Cor. 8.

& Deus omnipotens esse respondeatur.

Ejusdem in libro secundo contra Maximinum : *Et Pater Deus est, & Filius Deus est, & Spiritus sanctus Deus est, & hi simul tres unus Deus est : nec hujus Trinitatis tertia pars est unus, nec major pars duo quam unus est.*

In libro sancti Augustini decimo quinto de Trinitate : *Ratione etiam reddita intelligentibus palam est, substantia veritatis, non solum Patrem Filio non esse majorem, nec ambos simul aliquid esse majus quam Spiritum sanctum, aut quoslibet duos in eadem Trinitate majus esse aliquid, quam unum; aut omnes simul tres majus aliquid esse quam singulos.*

Gregorius Nazanzenus, ex sermone de Epiphania Domini : *Cum omnino uno lumine illustramur, simul & tribus : tribus quidem secundum uniuscujusque proprietates, sive substantias, sicut placet aliquibus dicere, sive personas : nihil enim pro vocabulorum diversitate dissidendum est, cum ad eumdem sensum nominum diversitas provocet & intellectum : unum autem secundum substantiam, vel deitatis ratione. Dividitur ergo, ut ita dicam, indivisibiliter : conjungitur divisibiliter : una est in tribus deitas.*

Item ex epistola Gregorii Nysseni ad Ablavium : *Æstimet hac opera utrum uni assignentur personæ eorum, [a] quam in sancta Trinitate creduntur, an per tres eat virtutis effectus.*

[a] Forte. qui.

Item ex epistola Procli ad Occidentales : *Super hac etiam confitemur unum ex Trinitate increata atque ineffabili Deum Verbum factum hominem.*

Ejusdem : *Quid enim nos sapimus atque sentimus, quia in ipsa divina natura, qua conjunctus & unitus est Filius Patri, sanctoque Spiritui, non dicimus eum deitate passum fuisse, sed carne, quam pro nobis assumpsit ex nobis. Unus igitur ex Trinitate crucifixus est carne, qua factus est : non tamen deitate, qua unitus est Patri & Spiritui sancto, perpessus est : ne & illos crucifixos pariter asseramut..*

Hæc igitur ex plurimis pauca digessimus.

Deum vero carne passum hic nihilo minus roboremus exemplis.

Exod. 14.

Ex libro Exodi per Moysen Dominus locutus est : *Et videbitis vitam vestram in ligno pendentem.* Deum autem esse vitam Dominus noster in evangelio Joannis prædicat dicens : *Ego sum via, veritas, & vita.*

Joan. 14.

Zach. 12.

Item propheta dicit : *Si affigit homo Deum suum, quia vos affixistis me.*

Princeps quoque apostolorum beatus Petrus in Actibus ita dicit, dum impietates Judæorum argueret : *Vos autem virum homicidam petistis dimitti vobis, auctorem vero vitæ peremistis.*

Act. 3.

Item vas electionis & doctor gentium sic prædicat : *Si enim cognovissent, numquam Dominum gloriæ crucifixissent.* Dominus autem gloriæ est Deus. Sic psalmographus ante prædixit : *Quis est iste rex gloriæ?*

1. Cor. 2.

Psal. 23.

Act. 20.

Item in Actibus apostolorum : *Attendite vobis & universo gregi, in quo vos Spiritus sanctus constituit episcopos regere ecclesiam Dei, quam acquisivit sanguine suo.*

Cyprianus episcopus & martyr, in epistola de patientia : *Judicatur judicaturus, & Dei Sermo ad victimam tacens ducitur.*

Gregorius Nazanzenus : *Et indiguimus Deo incarnato & mortificato ut nos vivamus.*

Ex libro sancti Augustini de caritate : *Ille enim qui venit per crucis irrisiones carnis perimere corruptionem, & vetustatem vinculi mortis nostræ sua mortis novitate dissolvere, mandato novo fecit hominem novum. Res enim vetus erat, ut homo moreretur : quod ne semper valeret in homine, res nova facta est, ut Deus moreretur; sed quia in carne mortuus est, non in divinitate.*

Cyrillus, capitulo duodecimo : *Si quis non confitetur Verbum passum carne, & mortem carne gustasse, factumque primogenitum ex mortuis, secundum quod vita & vivificans est & Deus, anathema sit.*

In epistola Leonis ad Juvenalem : *Veram igitur generationem crux vera confirmat, quoniam in carne nostra nascitur; qui in nostra carne crucifigitur.*

Ejusdem ex epistola ad Flavianum : *Impassibilis Deus non dedignatus est homo esse passibilis, & immortalis mortis legibus subjacere.* Ex hac quoque parte plura ex dogmatis lectionum poteritis agnoscere.

Gloriosam vero sanctam semper Virginem Mariam proprie & veraciter Dei genitricem, matremque Dei Verbi ex ea incarnati ab hominibus catholicis confiteri recte esse docemus proprie & veraciter : & idem ipse ultimis temporibus incarnatus, ex sancta & gloriosa Virgine matre nasci dignatus est.

Propterea ergo, quia proprie & veraciter Dei Filius ex ea incarnatus est; ideo proprie & veraciter matrem Dei ex ea incarnati & nati esse confitemur. Et ne Dominus Jesus per honorificentiam vel gratiam Dei nomen accepisse credatur, sicut Nestorius sentit insulsus. Veraciter autem ideo, ne phantasma, aut aliquo modo non veram sumpsisse carnem credatur ex Virgine, sicut asserüit impius Eutyches. Cui rei probamenta ex patrum traditionibus consequenter sanctus Augustinus in [a] libro primo prædestinationis : *Prædestinatus est ergo Jesus, ut futurus secundum carnem filius David, esset in virtute tamen Filius Dei : ut Filius Dei simul & filius hominis propter suscipientem Unigenitum Deum proprie & veraciter diceretur.*

[a] Cap. xv.

Leporius in epistola, quam Aurelius episcopus Carthaginiensis, & beatus Augustinus, & synodus Africana firmavit :

Nascitur ergo nobis proprie de Spiritu sancto & Maria semper Virgine Deus homo Jesus Filius Dei.

Gelasius ex libro adversus Nestorium & Eutychem :

Matth. 1.

Propterea quod ex te nascitur sanctum, vocabitur Filius Dei. Ex te nascitur, ait, ut proprietatem de matre sumendam exprimeret. His igitur evidenter ostensum est, illustres & magnifici filii, quid speraverit Imperator, quid Romana sequatur & colat ecclesia. Atque igitur Christum Domiuum nostrum unum esse, ut sæpe diximus, sanctæ Trinitatis ex duabus naturis cognoscendum, hoc est, in deitate, & humanitate perfectum, non antea exsistente carne, & postea unita Verbo, sed in ipso Deo Verbo initium ut esset accipiens : inde enimvero ex materno corpore caro sumpsit initium : salva proprietate vel veritate utriusque naturæ, hoc est, divinitatis atque humanitatis, Dei Filium Dominum nostrum Jesum Christum catholici confitemur, omni posthac commutationis confusione submota. Neque enim naturas in eo aliter agnoscimus, nisi differentiam intelligentes & confitentes divinitatis atque humanitatis. Sed nec duas personas in Christo intelligimus per id quod dicimus duas naturas, ut adunationis divisionem facere videamur : & sit, quod absit, quaternitas, non Trinitas, sicut Nestorius sentit insanus. Nec confundimus easdem unitas naturas, cum unam personam Christi confitemur, ut Eutyches impius credit. Tomum vero Papæ Leonis, omnesque epistolas, nec non & quatuor synodos, Nicænam & Constantinopolitanam, & Ephesinam primam, & Chalcedonensem, sicut Romana hactenus suscepit & veneratur ecclesia, sequimur, amplectimur, atque servamus. Hoc est enim nostræ fidei firmamentum, hæc fidei nostræ petra firmissima. Hæc autem, illustres & magnifici filii, agens gratias solicitudini

tudini vestræ intimare curavimus: plenius tamen directis exemplaribus poteritis agnoscere. Accœmetas vero, qui se monachos dicunt, qui Nestoriani evidenter apparuerunt, Romana etiam eos damnat ecclesia: a quibus vos propter canonem, qui cum excommunicatis Christianum nec loqui nec communicare permittit, diligentia pastorali admonere non desino; ut eorum etiam simplicem collocutionem vitetis, nihilque vobis cum eis æstimetis esse commune. Quod ideo facio, ne reus silentii inveniar, si hæc ad vestram minime, Christianissimi filii, notitiam pertulissem. Incolumem magnitudinem vestram Deus noster custodiat, domini filii, merito illustres atque magnifici.

IV.

AD EPISCOPOS GALLIÆ.

Contumeliosum Galliæ episcopum episcopatu privatum in monasterium redegit ad pœnitentiam: ecclesiam ejus sancto Cæsario Arelatensi episcopo commendavit.

Dilectissimis fratribus, universis episcopis per Gallias constitutis, Joannes.

Ex editione P. Jacobi Sirmondi.

INnotuit nobis a fraternitate vestra missa relatio, in qua Contumeliosus multis legitur criminibus involutus. Et quia hujusmodi persona sacris non potest inhærere mysteriis, ab hodierno vel officio eum nostra censet removere auctoritas, ut in monasterio constitutus delicti veniam a Domino petere non omittat. Nihil est enim impossibile ejus clementiæ, qui potest cuncta relaxare quæ facta sunt. Sed ne ejus ecclesia destituta videatur, in ejus loco Visitatorem dari, præsenti auctoritate decernimus: qui a se ita noverit omnia exhibenda, ut nihil de ordinibus clericorum, nihil de ecclesiastica facultate præsumat, sed ea quæ ad sacrosancta mysteria pertinent exsequatur. Prædictum autem Contumeliosum, ut habeat pœnitendi licentiam, petitorium vobis dare censemus, ubi errorem suum evidenter allegans sub die profiteatur & Consule. Deus vos incolumes custodiat, fratres carissimi. Data VIII. Idus Aprilis, Flavio Paulino juniore viro clarissimo Consule.

Anno Christi 534.

V.

PRÆCEPTUM AD PRESBYTEROS, DIACONOS, & cunctum clerum Regensis ecclesiæ.

Ex ms. Lirinensi.

Joannes, presbyteris, diaconibus, & cuncto clero ecclesiæ, in qua fuit Contumeliosus episcopus.

Ex editione P. Jacobi Sirmondi.

PErvenit ad nos a fratribus & coëpiscopis nostris missa relatio, ubi Contumeliosus de criminibus suis confessus legitur atque convictus. Et quia hujusmodi sceleribus implicatus sacerdotii non potest ministeria jam tractare, necessaria vobis solatia credimus Visitatoris adjungere: & ideo in ecclesia ejus Visitatorem dari nostra decrevit auctoritas, ut ecclesia suo privata præsule summi nequeat pontificis solatiis indigere. Cui vos in omnibus parere decernimus, ad ea tantummodo quæ sacris sunt gerenda mysteriis: ita tamen, ut nihil de ecclesiastica facultate præsumat; & clerus in eo quo nunc est ordine constitutus nullis gradibus promoveatur, donec proprium sacerdotem possit habere. Omnem vero hanc solicitudinem Cæsario fratri & coëpiscopo nostro injungimus, ad cujus curam cuncta quæ necesse sunt pertinere censuimus. Deus vos incolumes custodiat, dilectissimi filii. Data VII. Idus Aprilis Paulino Juniore viro clarissimo Consule.

Anno Christi 534.

EPISTOLA AFRICANORUM EPISCOPORUM ad Joannem data.

Pontificem de dubiis quibusdam consulunt.

Domino beatissimo, & honorabili sancto fratri & consacerdoti Joanni, Reparatus, Florentinianus, Datianus, & ceteri CCXVII. episcopi, qui in universis conciliis apud Justinianam Carthaginem fuimus.

Ex tomo I. epistolarum Romanorum Pontif.

OPtimam consuetudinem præteriti temporis, quam violenta captivitas per annos centum, dolentibus cunctis, abstulerat, iterum servare cupientes, ad universalem totius Africæ synodum fideli devotione convenimus; in illa Justinianæ Carthaginis basilica congregationis nostræ primitias Domino consecrantes, unde nostros patres tyrannus Hunericus expulerat. Hæc basilica Fausti apud nos dicitur, multis martyrum corporibus insignita: quorum Deus exaudivit orationes, ut daret hujus rei fiduciam sacerdotibus. Ibi igitur quantum singuli lacrymantibus gaudiis flere potuerint, cogitandum potius beatitudini vestræ dimittimus. In omnibus enim lætitiæ spiritualis unus fuit affectus, agere gratias omnipotenti Deo, cujus gratia peccatoribus sine meritis operum datur, & antidotum fidei salutaris nuper reconciliatis hæreticis obtinetur.

Definitionibus autem Nicæni concilii publica lectione transcursis, inter alia de quibus nancisci debuit, disputatione requiri jam cœperat, quomodo Arrianorum sacerdotes ad catholicam fidem suscipi oporteat: utrumne in suis honoribus, an in laïca communione: sic omnibus nobis unanimiter subito placuit sciscitari primitus beatitudinis vestræ sententiam. Potest enim sedes Apostolica, quantum speramus, tale nobis interrogantibus dare responsum, quale nos approbare concorditer explorata veritas faciat. Ex omnium quidem collegarum tacitis motibus nemini placere sensimus, ut in suis honoribus Arriani suscipiantur. Verumtamen convenire caritati credidimus, ut quid habeat sensus noster in publicam notitiam nemo perduceret; nisi prius vel consuetudo nobis, vel diffinitio Romanæ ecclesiæ proderetur. Hac igitur nostræ salutationis epistola per fratres & consacerdotes nostros Caium & Petrum, & per filium nostrum Liberatum diaconum continuo destinavimus, & [a] auctoritatem vestræ beatitudinis & gratiam debitis obsequiis honorantes. Talis quippe es, qualem sancta sedes Petri merebatur habere pontificem: dignus veneratione, plenus dilectione, loquens veritatem sine mendacio, nihil faciens arroganter. Unde etiam libera caritas universæ fraternitatis requirendum putavit consilium tuum. Respondeat, obsecro, mens illa sancto [b] Spiritui serviens affabiliter & veraciter [c]. Non solum enim de sacerdotibus, sed de ipsis quoque parvulis apud eos baptizatis, utrum soleant vel debeant ad clericatum, si petierint, applicari, consulimus. Multis enim facere istas frequenter petitiones concedimus, nec negamus; donec habito vobiscum diligentiore tractatu, legatio nostra revertatur. Illud etiam beatitudini tuæ credimus intimandum; fratres aliquantos ex nostro collegio, relictis sine causa plebibus suis, ad transmarinas navigare sæpius regiones. Hos diutius ecclesia toleravit, [d] accusantes eos violentiam temporis mali. Peti-

a Citantur ista inter ead. ex epistola 217. Patrum synodi Carth. agitatæ sic anno 534.

b al. sancto Spiritu serviens

c In alis vet. cod. hæc inseruntur: Potest enim sedes apostolica quantum speramus tale nobis interrogantibus dare responsum, &c. ut supra.

d al. excusantes.

mus nunc, ut quicumque forsitan episcopus, aut presbyter, sive diaconus, aut cujuslibet inferioris ordinis clericus sine nostra epistola venerit, & non approbaverit se pro utilitate sanctarum ecclesiarum fuisse directum; similis hæretico judicetur, neque vestra communione dignus exsistat: ut in omnibus & per omnia beatitudinis vestræ disciplina laudetur. *Et alia manu.* Vegetum te, nostrique memorem præstet omnipotens Deus, domine frater.

VI.

AD CÆSARIUM ARELATENSEM.

Cum subjectis canonibus ab eo missis ad examinandam causam Contumeliosi episcopi.

Ex Collectione ms. perantiqua, quæ est in Bibl. Collegii Parisiensis Societatis JESU. Prius Sirmondus edidit ex mss. Rem. Litin. Pith. Corb. & aliis.

Dilectissimo fratri Cæsario, Joannes.

CAritatis tuæ litteras animo libenti suscepimus, in quibus corporeas necessitates allegans, etiam quæ [a] factius ille, qui lapsus est, fecerit, indicasti. Dolemus de amissione pontificis: rigorem tamen canonum servare necesse est. Atque ideo prædictum ab episcopatus ordine nostra suspendit auctoritas. Neque enim fas est pollutum criminibus, sacris ministeriis deservire. Sed te ordinante in monasterium dirigatur: ubi delictorum memor in pœnitentia lacrymas effundere non omittat: ut ab eo qui omnibus miseretur Domino nostro Jesu Christo misericordiam valeat promereri. In cujus locum Visitatorem constituite; donec proprium ecclesia quæ evacuata est ejus sacerdotio, merere valeat sacerdotem. Communibus tamen precibus exorare Deum nostrum debemus, ut puros cunctos præstet antistites. Si qui tamen pontificatus immemores criminibus se fortassis involverint, & eorum personas vulgus cognoscat: facilius enim a delictis cavent, si non videant etiam hominibus secreta esse quæ fecerint. Quæ vero de his canones præcipiunt, subter adjecimus, ut quæ facienda sunt possitis agnoscere. Deus te incolumem custodiat, frater carissime.

[a] Hoc est, exsecratius.

Anno Christi 614.

Hi tituli canonum, quos nobis suprascriptus sanctus & domnus meus Joannes Papa sedis Apostolicæ cum præfata auctoritate direxit.

Ex epistola Siricii Papæ urbis Romæ [b] Emerio episcopo Tarraconensi; inter cetera ad locum, capitulo VII. *Et quia aliquanti, de quibus loquimur, & tua sanctitas retulit, ignoratione lapsos esse se deflent; id est, ut ad uxores proprias redierint: his ea conditione misericordiam dicimus non negandam, ut sine ullo honoris augmento, in hoc, quo detecti sunt, quamdiu advixerint, officio perseverent: si tamen post hæc continentes se studuerint exhibere. It vero, qui illiciti privilegii excusatione nituntur, ut sibi asserant veteri hoc lege concessum; noverint se ab omni ecclesiastico honore, quo indigni sunt, Apostolicæ sedis auctoritate dejectos; nec unquam posse veneranda attrectare mysteria, quibus se ipsi, dum obscenis cupiditatibus inhiant, privaverunt. Et quia exempla præterita cavere nos præmonent in futuro; quilibet episcopus, presbyter, atque diaconus, quod non optamus, deinceps fuerit talis inventus, jam nunc sibi omnem per nos indulgentiæ aditum intelligat obseratum. Quia ferro necesse est excidantur vulnera, quæ fomentorum non senserint medicinam.*

[b] al. Himerio.

Ex canonibus Apostolorum, capitulo vigesimo quinto: *Episcopus, presbyter, aut diaconus, qui in fornicatione aut perjurio captus est, deponatur: non tamen communione privetur: dicit enim scriptura:* Non vindicabit Dominus bis in idipsum.

81. Dist. 81. Presbyter.

Nahum 1.

Ex canonibus suprascriptis, capitulo trigesimo nono: quod officium pristinum damnati pro criminibus usurpare non debeant. *Si quis episcopus, presbyter, aut diaconus, depositus juste super certis criminibus, ausus fuerit attrectare ministerium dudum sibi commissum, hic ab ecclesia penitus abscindatur.*

Ex canonibus Antiochenis, capitulo quarto de damnatis & ministrare tentantibus. *Si quis episcopus damnatus a synodo, vel presbyter aut diaconus a suo episcopo, ausi fuerint aliquid de ministerio sacro contingere; sive episcopus juxta præcedentem consuetudinem, sive presbyter, aut diaconus; nullo modo liceat ei nec in alia synodo restitutionis spem, aut locum habere satisfactionis. Sed & communicantes ei omnes abjici de ecclesia: maxime si posteaquam didicerunt adversum memoratos prolatam fuisse sententiam, eisdem communicare tentaverint.*

6. XI. Quæst. 3. Si quis episcopus.

Ex canonibus suprascriptis, capitulo decimo quinto: de episcopis ab ejusdem provinciæ episcopis consonanter exclusis. *Si quis episcopus de certis criminibus accusatus condemnatur ab omnibus episcopis ejusdem provinciæ, cunctique consonanter eamdem contra eum formam decreti protulerint; hunc apud alios nullo modo judicari, sed firmam concordantium episcoporum provinciæ manere sententiam.*

1. VI Quæst. 4. Si quis episcopus.

Tituli infrascripti ad hoc de canonibus excerpti sunt, ut unusquisque breviter possit agnoscere, quod clerici post crimina capitalia non possint ad honorem pristinum revocari.

Ad locum, de synodo Nicæna, id est, trecentorum decem & octo episcoporum. *Si qui forte indiscrete ad sacerdotium provecti, postmodum vel ipsi aliquid de se criminosum professi sunt, vel ab aliis revicti, abjiciantur.*

Can. 9.

Incipiunt tituli canonum Gallicani.

De synodo Valentinæ civitatis episcoporum decem & octo, IV. Idus Julias, Gratiano III. & Equitio Consulibus. *Nec illud, fratres, scribere alienum ab ecclesiæ utilitate censuimus; ut sciretis quicumque sub ordinatione vel diaconatus, vel presbyterii, vel episcopatus, mortali crimine dixerint se esse pollutos, a supradictis ordinationibus submovendos, reos scilicet vel veri confessione, vel mendacio falsitatis. Neque enim solvi ab his potest, si in ipsos se dixerint, quod dictum in alios puniretur; cum omnis qui sibi fuerit mortis causa, homicida sit. Divina vos pietas in æternum protegat, fratres dilectissimi.*

Can. 4.

Item ad locum de synodo Aurelianensi episcoporum triginta. *Si diaconus aut presbyter crimen capitale commiserint, simul ab officio & communione pellantur.*

Concilium Aurelian. I. Can. 9.

Item ad locum de synodo Justinianensi. *Si quis diaconus, aut presbyter, post acceptam benedictionem Leviticam, cum uxore sua incontinens invenitur, ab officio abjiciatur.*

Concilium Arausi. I. Can. 13.

Item de synodo Epaonensi episcoporum triginta. *Si quis diaconus aut presbyter crimen capitale commiserit, ab officii honore depositus in monasterium detrudatur, ibi tantummodo quamdiu vixerit communione sumenda.*

Can. 22. 19. Dist. 50. Si quis diaconus: ubi citatur sub nomine Hormisdæ a Gratiano.

Ecce manifestissime constat, quia secundum quod & tituli antiquorum patrum a sancto Joanne Papa transmissi, & trecentorum decem & octo episcoporum sententia, sed & canones Gallicani continere videntur; clerici in adulterio deprehensi, aut ipsi confessi, aut ab aliis revicti, ad honorem redire non possunt. Et quia forte non deerunt, quibus pro nimia pietate suprascripta sanctorum patrum severitas mini-

me placeat; sciant se & trecentorum decem & octo episcoporum præcepta, & sancti Papæ auctoritatem, & illorum pontificum, qui ordinantibus trecentis decem & octo episcopis reliquos canones statuerunt, sententias reprehendere vel damnare. Sed forte major in illis est pietas, quam in supradictis trecentis decem & octo episcopis; major in illis misericordia, quam in sancto Joanne apostolico Papa; major caritas, quam in reliquis sanctis sacerdotibus, qui hoc pro exemplo vel remedio ecclesiarum suis definitionibus deliberaverunt. Et ideo aut [a] plena voluntate præceptis illorum consentiant; aut si non fecerint, omnibus se contrarios & inimicos esse cognoscant. Quæ est ista justitiæ inimica benignitas, palpare criminosos, & vulnera eorum usque ad diem judicii incurata servare? Quod si etiam durissimam eos pœnitentiam per plures annos agere videremus; sic nos ipsi & saluti eorum consulere, & canonum deberemus statuta servare. Cum vero in aliquibus nec compunctionis humilitas, nec instantia orandi vel plangendi appareat, nec beatum David imitentur, qui dixit: *Lavabo per singulas noctes lectum meum, lacrymis meis stratum meum rigabo:* & illud: *Cinerem sicut panem manducabam, & potum meum cum fletu miscebam:* nec eos jejuniis vel lectioni vacare videamus; possumus cognoscere, si ad honorem pristinum redierint, cum quanta negligentia, & cum quanto tepore, & inimica animæ securitate permaneant: credentes quod sic eis non acta digne pœnitentia dimiserit Deus, quomodo sacerdotes indulsisse videntur. Vere dico, quia [b] illi, quibuscum periculosa & falsa misericordia indulgere videmur, cum ante tribunal Christi pro tantis peccatis damnandi advenerint, contra nos ipsos causas dicturi sunt, dicentes: Quod dum aut asperitatem linguæ eorum expavimus, aut falsa blandimenta & periculosas adulationes ipsorum libenter accepimus; nos eos, dum illis inutiliter indulgemus, in peccatis permanere, aut ipsa peccata etiam augere permiserimus: non recordantes illud quod in veteri testamento scriptum est, quia *uno peccante contra omnes ira desæviit.* O pietas! o misericordia! uni parcere, & omnes per exemplum malum in discrimen adducere. Non ita suadet sanctus ac beatissimus Cyprianus martyr dicens: *Qui peccantem verbis adulantibus palpat, peccandi fomitem subministrat: nec reprimit delicta illius, sed fovet;* & iterum: *Imperitus est medicus, qui tumentes vulnerum sinus manu parcente contrectat, & absconditum in profundis recessibus virus dum servat exaggerat.* Unde & sanctus Joannes Constantinopolitanus episcopus arguit dicens: *Imperitus est medicus, qui ante digestam putredinem superinducit vulneri cicatricem.* Et ideo diligentius perpendite, si aut potest, aut debet fieri, ut tantorum ac talium, quos supra memoravimus, sacerdotum canones contemnentes, aliter quam illi statuerunt, observare vel agere præsumamus. Præcipue cum si illorum trecentorum decem & octo episcoporum, qui per omnes ecclesias concilia fieri præceperunt, tam sancta decreta negligimus, non illos solos dispicimus; sed sicut supra jam dictum est, & Africanos pontifices, & omnes reliquos, qui ipsis ordinantibus per totum mundum pro ecclesiastica disciplina aliquid statuerunt, cum peccato animæ nostræ contemnemus. Ego me in hoc periculo mittere omnino non audeo: quia nec talia sunt merita mea, ut aliorum peccata in me excipere præsumam: nec tantam eloquentiam habeo, ut ante tribunal Christi contra tantos ac tam sanctos sacerdotes, qui canones statuerunt, causas dicere possim. Videat unusquisque, qui aliter sentire vel observare disponit, qualiter possit in die judicii reddere rationem. Ego in quantum Deus vires dare dignatur, studere volo eorum præceptionibus obedire: quia cum illis non rixam, sed pacem, & qualemcumque partem habere desidero. Et hoc diligenter attendendum est, quod si secundum quod suprascriptum est, illi clerici, qui ad uxores proprias redeunt, ad integrum ab officio suspenduntur; & si etiam digami, aut internuptarum mariti, qui utique rem licitam faciunt, clerici tamen ordinari non possunt; aut si ordinati fuerint, dejiciuntur; de quibus & [a] Faustus episcopus sanctus in epistola sua dixit: *Perdit gratiam consecrati, qui adhuc officium vult exercere mariti:* cum hæc ita sint, qua conscientia quisquam dicere poterit, quod ille qui adulterium commiserit, iterum ad honorem redire possit? Hoc loco si aliquis fuerit qui dicat: Ergo negas misericordiam Dei, qui dixit: *Nolo mortem peccatoris, sed ut convertatur & vivat;* & illud: *Numquid qui cadit, non adjiciet ut resurgat?* & illud: *Peccator in quacumque die conversus fuerit, omnes iniquitates illius oblivioni tradentur.* Ad hæc libera voce respondere & possumus & debemus: Absit a nobis, ut de istis sententiis videamur vel leviter dubitare. Definitissime enim credimus, quod qui usque ad finem vitæ suæ pœnitentiam egerit, non solum indulgentiam accipiat, sed etiam ad præmia æterna perveniat. Propter regulam tamen ecclesiasticam, & propter antiquorum patrum statuta, quæ absit a nobis ut reprehendere aut discutere audeamus, eum quem credimus ad vitam æternam post actam pœnitentiam venire, ad honorem clericatus secundum tantorum patrum præcepta novimus non debere reverti. In tantum ut in canonibus scriptum sit: *Ne ullus unquam pœnitens clericus ordinetur.* Et si ille qui ultro petit pœnitentiam, quamvis perfecte agat, non potest aut episcopus, aut presbyter ordinari; ita ut etiamsi per ignorantiam ordinatus fuerit, & postea convincitur pœnitentiam accepisse, dejiciatur: ille qui invitus ad pœnitentiam agendam in monasterium mittitur, & utique qui aliud quam pœnitens dicendus est, qua conscientia ad sacerdotium redire permittitur? Nemo mihi alia qualibet contra auctoritatem sedis Apostolicæ, aut contra trecentorum decem & octo episcoporum præcepta, vel reliquorum canonum statuta objiciat: quia quidquid contra illorum definitionem, in quibus Spiritum sanctum locutum esse credimus, dictum fuerit, recipere non solum temerarium, sed etiam periculosum esse non dubito. Valde enim metuo & contremisco illam damnationem, quam Heli sacerdos propter indulgentiam accipere meruit. Qui pro eo quod filios suos negligenter castigavit, ut eos nec cædere, nec excommunicare voluerit, ipsi filii una die occisi sunt, & triginta millia de populo interfecta sunt, & arca testamenti in captivitate ducta est, & ipse retro cadens fractis cervicibus mortuus est, & nomen ipsius de libro vitæ deletum est. Et e contra Phinees, qui pro eo quod zelo Dei commotus duos adulteros pariter interfecit, totum populum de Dei iracundia liberaverit. Nec hoc ideo dico, ut sicut ille fecit, etiam nunc per mortem corporum sacerdotes Domini debeant vindicare. Sed quia melius est, ut unusquisque parvo tempore, donec vivit in hoc mundo, verecundiam vel confusionem sustineat, quam postea ad supplicia æterna perveniat: & multo ei utilius est propter aliorum exemplum, quamdiu vivit, remotus ab honore pœnitentiam agat, & remedium sibi in die necessitatis acquirat. Quicumque parvitati meæ in hac causa voluerit onerosus exsistere, aliud ei responsum dare non delibero, nisi quod suprascripti canones continere videntur. Hoc ideo, dico quia dum cito crimina capitalia committentibus indulgemus, plurimi qui nec Deum metuunt, nec sensus disciplinæ ec-

Marginal notes: a *al.* prona. — *Psalm.* 6. — *Psal.* 101. — b *al.* ipsi. — *Num.* 16. — *Libro de lapsis.* — a *Faustus Reiensis.* Cod. Corb. de quibus & domnus Faustus in epist. Pith. & Cl. Hardy. de quibus & sanctus Faustus in epist. Floriac. de quibus & sanctus Faustus episcopus in epist. — *Ezech.* 33. — *Psal.* 40. — *Ezech.* 18. — 1. *Reg.* 4. — *Num.* 25.

clesiasticæ expavescunt, sine ullo pudore ac reverentia per indignas familiaritates extranearum mulierum, & scipsos despiciunt, & famam Christianæ religionis blasphemari etiam ab extraneæ religionis hominibus faciunt. Et ideo justum est, ut dum eis secundum omnium canonum statuta redeundi ad honorem aditus clauditur, tamdem aliquando tam gravi malo finis congruus imponatur. Quia quando, diabolo persuadente, aliqui clericorum in aliquod peccatum, & præcipue in adulterium, lapsi fuerint, * quam expedit de animabus statuta canonum cogitant, per falsam pietatem ita totis viribus elaborant, ut aut nec mittantur in monasteriis. Si autem, certe post non longum tempus importunitate nimia, & disciplinæ ecclesiasticæ inimica, extorquere conantur, ut redeant ad honorem. Qui chartulam istam cum suprascriptis titulis canonum non fuerit aspernatus, nec eam pro rusticitate sermonis despexerit, contra inimicos ecclesiasticæ regulæ multum cum poterit adjuvare, ut libera fronte dicat, sicut jam suprascriptum est, se contra tam sanctas antiquorum patrum constitutiones venire nullatenus posse. Ego hæc cum omni humilitate suggerens, absolvo apud Deum conscientiam meam. Quicumque autem aut importunitate, aut adulatione, aut falsis blandimentis inclinatus fuerit, ut censuram ecclesiasticæ disciplinæ non teneat, videat qualiter se ante tribunal Christi expediat; ubi contra eum omnes qui canones statuerunt, causas sunt sine ulla dubitatione dicturi. In quorum domnorum meorum sacerdotum manibus chartula ista pervenerit, si eam aliis sacerdotibus non solum ad legendum offerre, sed etiam ingerere transcribendam noluerint, timeant ne inde reddant in die judicii rationem. Nec illud credimus omittendum, ut iis qui pro scelere suo a præsidibus, seu a rectoribus populi fuerint interempti, & sepulturam in cœmeterio Christianorum habere, & offerentium pro ipsis oblationis juxta statuta canonum indicamus licentiam non negari. Violatores vero sepulcri, licet Augustorum principum capitaliter damnet sententia; tamen si qui in hoc facinore fuerint reperti superstites, ab ecclesiastica communione priventur: quia nefas est, ut eis Christianorum non obseretur consortium, qui temeritatis ausu humatorum cineres reddere præsumpserint inquietos.

* Locus in ms. corruptus.

ANNO CHRISTI 533.

COLLATIO CATHOLICORUM cum Severianis,

habita Constantinopoli, anno Domini DXXXIII. *tempore Justiniani Imperatoris.*

Domino amabili Thomati presbytero, Innocentius episcopus Maroniæ civitatisin, Domino salutem.

SCripsit mihi tua Deo amabilis caritas, eo quod susceptis humilitatis nostræ litteris una cum exemplaribus piissimi atque amatoris Dei principis nostri, & sanctissimi archiepiscopi litterarum, præcipientium me ad regiam pergere civitatem, in grandi sollicitudine devenerit, nesciens occasionem evocationis nostræ. Propterea significo, venerande frater, eo quod propter Orientales episcopos, qui cum Severo a sancta catholica & apostolica ecclesia separati sunt, evocati sumus. Scriptum est autem de hac eadem re, primori quidem loco domino meo reverentissimo ac domino amabili [a] Hypatio Ephesinæ civitatis archiepiscopo, atque idem domino meo Joanni [b] Vesinæ civitatis episcopo, & meæ, sicut dictum est, humilitati. Dominus enim meus vir venerabilis episcopus Stephanus Seleuciensium civitatis, & idem dominus meus Anthimus Trapezuntinæ civitatis episcopus, qui nobiscum una in [a] collatione fuerunt, jam præcessissent in regiam civitatem cum domino meo Demetrio Philippinæ civitatis episcopo, etsi ipse propter corporalem ægritudinem præsens esse non potuit.

Ante collationem igitur evocavit sanctissimum archiepiscopum tranquillissimus Imperator in venerabili palatio suo, quod cognominatur Hormisdæ: relictoque sacratissimo senatu, cum eo parumper secedens, convocavit & nos, & cœpit nobis dicere: Eo quod pro his qui cum Severo episcopo ab ecclesia desciverunt, convocavi vos: ut de his quibus ambigunt conferatis cum eis, cum omni mansuetudine & patientia, sicut decet orthodoxos & sanctos viros. Etsi enim illi exasperati fuerint, vos tamquam Dei amatores cum omni mansuetudine & tranquillitate eis satisfacite. Nolo autem sub mei præsentia fieri collationem, ne in [b] contemptum veniant: sed præcipio gloriosissimo patricio Strategio, (ille enim eo tempore locum tuebatur gloriosi Magistri officii,) ut vobiscum una resideat.

Prima itaque die convenimus in eodem Heptaconcho triclinio, in quo & tunc pietas ejus nos susceperat: & nos quidem eramus quinque, illi vero sex: Sergius civitatis Cyri, Thomas civitatis Germaniciæ, Philoxenus Dulichii, & Petrus de Theodosiopoli, Joannes Constantinæ, Nonnus [c] Ceresinæ, & reliqui tam clerici quam monachi. Nobiscum vero dominus vir venerabilis Eusebius presbyter & cimeliarcha sanctissimæ majoris ecclesiæ, & viri reverentissimi presbyteri & syncelli beati archiepiscopi Epiphanii, Heraclianus, atque Laurentius: sed & Antiochenæ sive Theopoleos civitatis venerabiles presbyteri & œconomi atque apocrisarii, Hermisigenes, Magnus, & Aquilinus, una cum Leontio viro venerabili monacho & apocrisario patrum in sancta civitate constitutorum. Et ut ex pluribus quæ illic dicta sunt, breviter referam, quasi capitulatim: si enim omnia voluero scribere, tempus me ante deficiet.

Sedentibus ergo nobis, cœpit gloriosissimus patricius Strategius, qui nunc Comes divinarum [d] ubique largitionum est, ad Orientales ita dicere: Piissimus atque tranquillissimus noster Dominus, tamquam orthodoxus, & rectam fidem quotidie augere desiderans, convocavit vestram religionem, non ex auctoritate principali, sed paterna & sacerdotali compunctione; [e] quod de his quibus ambigitis, a præsentibus sanctissimis episcopis satisfiat vobis, qui propter hoc ab ejus pietate sunt evocati. Scitis autem & vos, quoniam gloriosæ memoriæ pater meus Appius ex Ægyptiorum oriundus provincia, & tam vestras quam Alexandrinorum secutus sectas, dubitabat communicare sanctæ majori ecclesiæ in hac civitate constitutæ: sed piissimi atque fidelissimi [f] Imperatores ratione ei persuaserunt, eo quod non aliud symbolum, vel aliam fidem tradiderint nobis hi qui in Chalcedone congregati sunt reverentissimi episcopi, nisi eamdem quæ in Nicæa & in Constantinopoli & Epheso confirmata est. Ipsi quoque fidem decreverunt: & Nestorium, & Eutychem, qui novas hæreses inducebant, condemnarunt: qua ratione persuasus communicavit sanctæ ecclesiæ. Et vos igitur non contentiosa mente, sicut decet venerabiles viros, quæcumque vobis dubia videntur opponite coram religione eorum: & Dominus per ipsos satisfaciet vobis.

Orientales dixerunt: Nos satisfactionis chartulam de fide nostra compositam piissimo Imperatori porreximus: & in ea omnia quæ nobis ambigua videbantur, & scandalizabant nos, intexuimus. *Reverentissimus archiepiscopus Hypatius os nostrum factus, sicut & beatus Petrus apostolorum princeps respondit, dicens:*

[a] Hypatius Ephesi & Demetrius Philipporum episcopi a Justiniano missi anno 533. ad Joannem Papam, teste Liberato, cap. 20.
[b] lege, Bizyenæ, in provincia Europa.

[a] al. conlatione.
[b] ms. contemptu.
[c] lege, Circesinæ, in Osrhoene, ubi & Constantina, & Theodosiopolis.
[d] ms. ubique.
[e] Forte, ita quod.
[f] ms. addit, nostri.

ANNO CHRISTI 533.

Chartulam illam pervidimus, in qua tam supra quam infra Chalcedonense concilium criminamini, quod adversus Eutychianam est hæresim congregatum: propter quod, dicite nobis, qualem opinionem de Eutyche habetis? *Orientales dixerunt:* Tamquam hæreticum, magis autem principem hæresis. *Vir Reverentissimus episcopus dixit:* De Dioscoro vero, & secundo in Epheso concilio, quod ab ipso congregatum est, qualem? *Orientales* [a]: Tamquam orthodoxum. *Episcopus dixit:* Si Eutychen velut hæreticum condemnatis, quemadmodum Dioscorum & cum eo congregatos, orthodoxos dicitis esse, qui Eutychen quidem hæreticum justificarunt, Flavianum vero & Eusebium condemnarunt? *Orientales:* Eutychen tamquam acta forsitan pœnitentia justificarunt. *Episcopus:* Si ergo pœnituit Eutyches, quemadmodum illum anathematizatis? Illis vero ad hanc responsionem hæsitantibus, rursus *Episcopus:* In tantum non pœnituit, quin & antequam implerentur, quæ in Constantinopolitana urbe adversus eum gesta sunt, illum quidem tamquam orthodoxum justificarunt, Flavianum vero & Eusebium velut hæreticos condemnarunt. Si enim pœnituit Eutyches, rogari oportuit eos, non condemnari. Ut autem dicamus secundum vos confessionem duarum naturarum esse hæreticam, quam [b] exigebat Eutyches confiteri ab Eusebio & Flaviano, [c] docebat Dioscorus laudare eum tamquam non [d] susceptam duarum naturarum confessionem. Ut autem consubstantialem Patri secundum divinitatem, & consubstantialem matri secundum humanitatem, dicere oportuit: cum omni subtilitate exigere eum, ut confiteretur: & nisi hoc fuisset confessus, suscipi [e] non oportuit: Dioscorus vero, non solum quia non exegit ab eo consubstantialis confessionem, sed magis consensit contrariæ ejus & perversæ confessioni, quæ dicit: Ante unitionem quidem ex duabus naturis confiteor: post unitionem vero unam naturam: & compulit omnes qui cum eo erant vociferari: Eutychem quidem orthodoxum esse, Flavianum vero & Eusebium impios hæreticos. Quid ergo vobis de istis apparet?

Contradicentes dixerunt: Revera oportuit exigi Eutychen a Dioscoro consubstantialis confessionem: Sin autem sine ista suscepit eum, & justificavit, cæcitatem passus est idem episcopus. [f] Si ergo illum cæcitatem passum esse fatemini, ea quæ superius dicta sunt repetamus. Orthodoxum aut hæreticum Eutychen dicitis fuisse? *Contradicentes dixerunt:* Hæreticum. *Et Episcopus:* Juste ergo ab Eusebio accusatur, condecenter vero a Flaviano condemnatus est. *Contradicentes dixerunt:* Juste. *Et Episcopus:* Si ergo juste a Flaviano condemnatus est, injuste & irrationabiliter suscepit eum Dioscorus & cum eo congregatum concilium, an non? *Contradicentes:* Procul dubio apparet quod injuste. *Episcopus:* Quoniam ergo totum illud universale concilium, quod cum Dioscoro congregatum est, consensit, sicut vos ipsi fatemini, injustitiæ & cæcitati; oportebat universalis illius concilii injustitias & cæcitates ab altero universali emendari concilio, an non? *Contradicentes dixerunt:* Modis omnibus ita fieri oportebat. *Episcopus dixit:* Chalcedone itaque juste congregatum concilium est: ut ea quæ universale concilium deliquerat, vel, sicut vos dicitis, minus viderat, ab universali concilio corrigerentur. *Contradicentes dixerunt:* Bene quidem & necessarie congregatum est, si & justum finem suscepit. His ergo per plures sermones, sicut supra dictum est, habitis; primi diei conventus est dissolutus.

Secundo autem die cum convenissemus, *vir reverentissimus archiepiscopus Hypatius ait:* Recordamini finem hesternæ collationis, & nullius estis obliti; tamen, si placet, iterum commemoremus vos. *Contradicentes dixerunt:* Recordamur quidem; attamen ad pleniorem dictorum cognitionem & iterum revoca nobis in mentem. *Episcopus dixit:* Confessi estis hesterna secundum veritatem esse Eutychen & juste a Flaviano religiosæ memoriæ condemnatum, & injuste susceptum a Dioscoro, vel ab eo congregato concilio; & quia oportuit universalis illius concilii culpas ab altero concilio item universali corrigi: & quia propter prædictas occasiones juste congregatum est Chalcedonense concilium. *Contradicentes dixerunt:* Recordamur hæc omnia. *Episcopus dixit:* Ostensum ergo vobis est, quia juste est congregatum Chalcedonense concilium. *Contradicentes dixerunt:* Juste convenit, si & justum finem suscepisset. *Episcopus dixit:* Quid enim reprehenditis illud peccasse concilium, ut adversus hoc possimus vobis reddere rationem? *Contradicentes:* Ante omnia duarum naturarum novitatem. Beato enim Cyrillo & antecessoribus ejus ex duabus naturis unam naturam Dei Verbi incarnatam, post unitionem prædicantibus illis, in duabus naturis, innovare præsumpserunt. *Episcopus dixit:* Omnis quidem novitas peregrina est, non tamen omnis obnoxia. Ipsi ergo secundum quam rationem dicitis, innovantes, damnandos illos? secundum peregrinam vocem, an secundum noxiam? *Contradicentes dixerunt:* Secundum utraque: beato enim Cyrillo & beato Athanasio Alexandrinæ civitatis episcopis, Felice etiam & Julio Romanæ ecclesiæ, Gregorio quin etiam mirabilium factore, & Dionysio Areopagita, unam naturam Dei Verbi decernentibus post unitionem, hos omnes transgressi illi, post unitionem præsumpserunt duas naturas prædicare.

Episcopus: In tantum falsæ sunt epistolæ, sive testificationes illæ quas dicitis, ut neque unam ex illis beatus Cyrillus voluerit recordari; nec in epistolis quas ad Nestorium scripsit, vel in his quas contra blasphemias ejus protulit testificationes in sancta synodo Ephesina, quando maxime debuit proferre eas; sed nec in expositione duodecim capitulorum adversus Theodoretum & [a] Andream scribens, qui contra eadem capitula scripserunt; sed nec adversus Orientale concilium, quod unde nescio, Arrii illi vel Apollinaris opinionem imposuisse visum est: neque enim Arrius aliquando vel Apollinaris duas naturas confessi sunt: sed unam naturam Dei Verbi incarnatam ipsi magis noviter protulerunt, ut creatam & passibilem ipsam divinam Verbi naturam introducerent. Adversus quos duas substantias atque naturas omnes sancti patres decreverunt. Sed & hoc dicimus, quia duodecim gloriosorum patrum testimonia adversus Nestorii blasphemias in Epheso beatus Cyrillus proferens, id est, sancti Petri episcopi Alexandrinæ & martyris, sancti Felicis episcopi Romanæ & martyris, Cypriani episcopi Carthaginensis & martyris, beati Athanasii & beati Theophili episcoporum Alexandriæ, Julii episcopi Romani, Ambrosii, & Basilii, Gregorii, & alterius Gregorii, Amphilochii Iconii, & Attici Constantinopolitani, nullum testimonium eorum de una natura protulit: sed non solum aliorum, sed nec beati Athanasii, qui a vobis profertur, in unius naturæ incarnati Verbi confessione, cum certe diversa testimonia ejus illic intexuerit: sed & beati Julii, eo quod Dei genitrix sit sancta Virgo, & [b] Dominum esse eum qui carne passus est. Si ergo sciebat de una natura quemquam ex his dixisse: illic maxime proferre habuit, ubi tantum erat & tale universale concilium. Si autem illic non sunt prolatæ; quemadmodum nunc a vobis proferantur, satis admiror.

[a] al. dixerunt.
[b] al. exigebatur.
[c] f. ge. debebat.
[d] Forte susceptibilem.
[e] al. eum.
[f] al. Et episcopus.
[a] Episcopum Samosatenum.
[b] al. Deum.

Contradicentes: Quid ergo suspicamini quia nos eas falsavimus? *Episcopus:* Vos non suspicamur, sed antiquos hæreticos Apollinaristas, qui reprehendunt eum in epistola quam ad Orientales pro unione & pace de duabus naturis scripsit. Quoniam & hi qui cum Nestorio sapiunt, falsaverunt ad Epictetum sancti Athanasii epistolam, sicut beatus Cyrillus beato Joanni Antiochenæ civitatis episcopo scribens docuit nos. *Contradicentes:* Possumus ostendere quia beatus Cyrillus usus est istis testimoniis in libris adversus Diodorum & Theodorum editis. *Episcopus:* Modo maxime & illos adversus Diodorum & Theodorum libros ambiguos facitis, tamquam; fictos adversus mortuos prolatos dicentes, [a] non poterant refellere falsitatem. Si enim adversus mortuos prolati sunt, multo magis adversus Nestorium, & eos qui contra capitula ejus scripserunt, proferre habuit eadem testimonia: sed nunc videtur, quoniam & in illis libris hæretici falsantes addiderunt ea. *Contradicentes dixerunt:* Si ergo ex antiquis rescriptis, & ex archivis Alexandriæ potuerimus utraque ostendere sic habentia, quid estis dicturi? *Episcopus:* Si sub temporibus beati Proterii, vel Timothei cognomine Solofacioli ostensa sunt, indubitabilia erunt. Quoniam vero jam a multis hi qui adversantur orthodoxæ duarum naturarum confessioni illa antiqua apud se retinent, indulgete nobis, si adversarios nostros testes suscipere dubitamus: nam & beati Julii famosam illam epistolam manifeste Apollinaris ostendimns fuisse, scriptam ad Dionysium; illam autem quam sancti Gregorii mirabilium factoris dicitis testificationem, suadete Severo & his qui ea quæ illi sapiunt confiteri, quia incorruptum carnis ipse decrevit: & tunc vobis credendum est, quoniam & ea quæ de una natura dicta sunt ipsius sunt. Quod autem prius dici debuit, hoc in ultimo dicimus. Illa enim testimonia quæ vos Dionysii Areopagitæ dicitis, unde potestis ostendere vera esse, sicut suspicamini? Si enim ejus erant, non potuissent latere beatum Cyrillum. Quid autem de beato Cyrillo dico? quando & beatus Athanasius, si pro certo scisset ejus fuisse, ante omnia in Nicæno concilio de consubstantiali Trinitate eadem testimonia protulisset adversus Arrii diversæ substantiæ blasphemias. Si autem nullus ex antiquis recordatus est ea, unde nunc potestis ostendere quia illius sint, nescio. *Contradicentes dixerunt:* Si hæc falsa dicitis esse testimonia, duodecim capitulorum, quæ inserta est in Ephesi sancto concilio, quam neque vos potestis denegare synodicam esse, cur non recipit Calchedonense concilium? *Episcopus:* Si omnes formas & definitiones fidei in Epheso adversus Nestorium facti concilii suscepit & confirmavit Calchedonense concilium, quemadmodum hanc habuit refellere? Sed quia adversus Nestorii blasphemias, quæ duas naturas in duas personas & duas subsistentias dividunt, unam personam, & unam subsistentiam volebant definire: illa autem epistola duarum subsistentiarum intulit mentionem: propterea proprie eam nominare distulerunt, ut non invenirentur aut illi aut sibi esse contrarii: sed magis illam alteram epistolam ejus præposuerunt, quæ super consensu symboli Nicæni laudata est: & eam quæ ad Orientales scripta est.

Contradicentes dixerunt: In epistola duodecim capitulorum duas subsistentias pro duabus naturis dicit. *Episcopus:* Antiqui patres, & maxime Romani, pro substantia & natura subsistentiam nuncupabant. Unde sicut unam naturam & unam substantiam, ita & unam subsistentiam sanctæ Trinitatis esse dicebant. Orientalibus vero sanctis patribus pro persona suscipientibus subsistentiam, & sicut tres personas, ita & tres subsistentias in sancta Trinitate dicentibus, per multa tempora dissidium factum est inter Orientales & Occidentales sanctas ecclesias: Orientalibus quidem Occidentales Sabellianorum sectam defendere suspicantibus, quia unam dicebant esse in Trinitate subsistentiam; Occidentalibus vero Orientales Arrianam sectam sequi dicentibus, eo quod tres subsistentias in tres alterius substantiæ vel naturæ personas proferrent secundum imitationem Arrii. Quam divisionem per sanctum Athanasium Deus univit. Utriusque enim linguæ peritus utrasque partes per Dei gratiam ad concordiam revocavit: & ab eo tempore usque in hodiernum diem, & apud nos & apud Romanos, sicut una substantia & una natura in Trinitate suscipitur, & sicut tres personas in sancta Trinitate confitemur, ita & tres subsistentias glorificamus. Si audetis igitur, quoniam indifferenter beatus Cyrillus idem dicebat esse substantiam quod naturam vel subsistentiam, & ideo in illis duodecim capitulis suis pro duabus substantiis vel naturis duas subsistentias posuit: ostendite nobis, & in sancta Trinitate ita indifferenter eum dicere, & pro tribus personis vel subsistentiis unam personam secundum Sabellium confiteri, & unam subsistentiam in sancta Trinitate glorificantem, & pro una trium personarum substantia, [a] naturas atque substantias secundum imitationem Arrii prædicantem; & ita & vos confitemini vel potestis glorificare; & tunc credimus vobis quia pro duabus naturis, duas docuit dici subsistentias.

Contradicentes: Et hæ ipsæ quæ nominatim in Chalcedonensi concilio positæ sunt epistolæ beati Cyrilli, id est, tam illa quæ ad Nestorium, quam quæ ad Orientales scripta est, ex duabus naturis, & in duabus [b]. *Contradicentes dixerunt:* Plurimum. *Episcopus dixit:* Quam hanc? *Contradicentes:* Quod ex duabus quidem naturis dicere unam significat Dei Verbi naturam incarnatam, secundum beatum Cyrillum & sanctos patres: in duabus autem naturis duas personas & duas subsistentias significat, [c] pro certo & hi qui in duabus naturis unam naturam dicunt, invenientur & ipsi ex duabus personis atque substantiis unam personam atque subsistentiam declarare. *Contradicentes:* Quemadmodum [d] episcopus dixit: Sicut vos dicitis unam; & sancta synodus utrosque sermones pari honore suscepit [f] & pertractat. Et quæ in Constantinopoli acta sunt adversus Eutychen: & invenietis Flavianum archiepiscopum, & alios cum ipso quosdam ex duabus naturis accusantes: beatum autem Basilium Seleucenæ civitatis episcopum, cum aliis iterum quibusdam, in duabus naturis: & neque isti illos reprehendunt, neque illi istos, tamquam unius honoris arbitrati voces utrasque, quando & unam naturam Dei Verbi incarnatam non renuit beatus Flavianus in confessione, quam propria manu subscripsit, dicere, quæ piæ recordationis Theodosio data est: nam confessio manu ejus præscripta his ipsis sermonibus declarat.

[f] EXEMPLUM RESCRIPTI FIDEI Flaviani archiepiscopi Constantinopolitani datæ ab eo petenti.

[g] Imperatori Theodosio salutem.

NIhil [h] *itaque congruum est sacerdotibus, & divina docentibus dogmata, sicut esse semper paratum ad satisfactionem omni exigenti eum rationem de spe qua in nobis est, & gratia: nec enim erubescimus evangelium: virtus enim Dei est ad salutem omni credenti. Quoniam ergo & nos misericordia omnipotentis*

[a] al. qui.

[a] Forte, tres naturas.

[b] al. quidem naturis.

[c] Lege: significat. Episcopus: Pro certo &c.

[d] al. Quemadmodum? Episcopus dixit:

[e] al. & pertractat ea quæ.

[f] Græce & Latine exstat supra parte 1. Conc. Chalc. cap. 4. pag. 7.

[g] al. Flavianus Episcopus CP. piissimo atque amatori Dei.

[h] Forte, ita congruum.

Dei prædicationem evangelii sortiti sumus, recte sapimus, & sine reprehensione semper divinas secuti scripturas, & expositiones sanctorum Patrum tam in Nicæa congregatorum, quam in Epheso sub beata memoria Cyrillo episcopo Alexandrinæ civitatis. Prædicamus itaque Dominum nostrum Jesum Christum ante sæcula a Patre sine initio natum secundum divinitatem: in ultimis vero diebus eumdem propter nos & propter nostram salutem ex Maria Virgine secundum humanitatem Deum perfectum eumdem cum assumptione animæ rationalis & corporis, consubstantialem Patri secundum divinitatem, & consubstantialem matri eumdem secundum humanitatem. Nam ex duabus naturis Christum post incarnationem ex sancta Virgine sumptam, in una substantia & in una persona unum Christum, unum Filium, unum Dominum confitemur; & unam quidem Dei Verbi naturam incarnatam tamen dicere non negamus: quia ex utrisque unus idemque Dominus noster Jesus Christus est. Nam eos qui duos filios, vel duas subsistentias, vel duas personas denuntiant, & non unum eumdemque Dominum Jesum Christum Filium Dei vivi prædicant, anathematizamus, & alienos ecclesia decernimus: & ante omnes quidem Nestorium impium anathematizamus, & eos qui cum eo sapiunt, vel eadem dicunt: quibus & contingat ut excidant tales ab adoptione promissa recte credentibus. Subnotatio ejusdem ex notis, sic: *Domine Christe, auxiliare nobis Deus.* Et iterum: *Hæc scripsi manu propria ad satisfactionem tuæ serenitatis, & ut confundantur ii qui simplicem conversationem nostram in Christo calumniantur.*

Episcopus dixit: Ecce satisfactio beati Flaviani manu ejus perscripta, ex duabus confitetur Dominum nostrum Jesum Christum: & tamen ex duabus ei dicenti naturis non pepercit bonus ille Dioscorus. Propterea itaque cognoscens sanctum Chalcedonense concilium, quia nihil ita recreat eos, qui cum Eutyche adversantur orthodoxæ duarum naturarum confessioni, nisi confusa & commixta & imaginaria vel Manichæica unius naturæ confessio, explanativam potius vocem præposuit; ut in duabus naturis unam personam & unam subsistentiam confitentem. Sed & beati Flaviani rectam fidem collaudans, omnia quæ ab eo dicta sunt, confirmavit.

Contradicentes dixerunt: Nos & (sicut superius dictum est) beati Cyrilli proferimus epistolas, in quibus duas subsistentes naturas confiteri post unitionem abdicat. *Episcopus dixit:* Nos ea quæ epistolis ejus synodicis consentiunt, suscepimus; quæ autem non consentiunt, neque damnamus, neque velut legem ecclesiasticam sequimur. Synodicas autem ejus dico (sicut superius dictum est) epistolas, quæ a sanctis conciliis & susceptæ & confirmatæ sunt: id est, tam eam quæ ad Nestorium, quam eam quæ ad Orientales scriptæ sunt. Nam contraria his neque damnamus, neque sicut illius suscipimus: quia & in Actibus sanctorum Apostolorum invenimus, quia dispensationis gratia beatus Paulus Timotheum circumcidit, qui certe Galatis scripsit: *Quoniam si circumcidamini, Christus vos nihil adjuvabit.* Sed & beatus Petrus dispensative aliquoties quidem cum Gentilibus comedebat; aliquoties vero subtrahebat se, & secernebat ab eis. Postquam vero utique Hierosolymas ascenderunt, & cum omnibus apostolis vel senioribus, magnum illud decretum decreverunt, per quod dicunt: *Placuit Spiritui sancto & nobis, nihil ultra oneris imponere vobis, nisi quod ex necessitate est: hoc est, abstinere a sacrificatis idolis, & sanguine, & necato, & fornicatione: a quibus custodientes vos, bene agitis. Valete.* Ab eo tempore ea quidem quæ communi consensu scripta sunt, & a Spiritu sancto confirmata, sicut legem ecclesiasticam suscipimus; quæ autem dispensationis gratia ab unoquoque sigillatim facta sunt, neque æmulamur, neque damnamus. Sicut ergo hæc in Actibus sanctorum apostolorum invenientes, non similiter his attendimus: ita & illic etiamsi profiteamur, secundum indulgentiam tamen dictum sit, beati Cyrilli esse quæ a vobis proferuntur epistolas, (adversantur autem prædictis synodicis rectæ fidei ejus epistolis, in quibus duarum naturarum aperte decrevit confessionem) neque damnamus, neque sicut ejus suscipimus. Continet autem illa ad Nestorium epistola de inconfusa & indivisa duarum naturarum unitate his sermonibus.

Gal. 5. — Act. 15.

Beati Cyrilli ex epistola ad Nestorium. Quia diversa [a] quidem sunt quæ ad unitatem veram convenerunt naturæ: unus autem ex utrisque Christus & Filius & Dominus, non naturarum diversitate sublata propter unitatem: si autem non est sublata duarum naturarum diversitas propter unitatem; Salvator ergo & post unitatem in una persona & [b] in una substantia, magni Dei & Salvatoris nostri Jesu Christi. Et quemadmodum suscepta vel confirmata est, paucis expediam.

Recensito symbolo sancti Nicæni concilii, & venerabili hac epistola, omne quod adversus Nestorium congregatum est illic concilium, non acervatim, sed singuli per nomen & personam confessi sunt patem atque consimilem eam esse sancto illi symbolo: Henotica autem & pacifica ad Joannem Antiochenæ civitatis episcopum. Epistola enim, per quam unitatem & pacem sanctis ecclesiis suis Deus donavit, his verbis continet: *Item beati Cyrilli ex epistola ad Joannem & ad Orientales:* Confitemur itaque Dominum nostrum Jesum Christum, Dei Filium unigenitum, Deum perfectum & hominem perfectum, ex anima rationali & corpore: ante sæcula quidem ex Patre genitum secundum deitatem: in ultimis vero diebus eumdem propter nos, & propter nostram salutem ex Maria sancta virgine secundum humanitatem: & consubstantialem Patri secundum deitatem, & consubstantialem nobis secundum humanitatem. Duarum enim naturarum unitio facta est, [c] propterea unum Christum, unum Filium, unum Dominum confitemur. Secundum hunc inconfusæ unitionis intellectum, confitemur sanctam virginem Dei genitricem, ob id quod Deus Verbum ex ea incarnatus est, & [d] ex ea conceptione univit sibi templum quod ex ea processit. Evangelicas autem & apostolicas de Salvatore voces scimus, mirificos viros quasdam quidem communicantes, tamquam in una persona, quasdam vero [e] evidenter, tamquam in duabus naturis: & Deo quidem dignas secundum divinitatem Christi, humiles autem secundum humanitatem ejus tradentes.

Si vero dicetis non esse has voces illius, sed Orientalium: cognoscite quia cum multis laudibus eis consensit, & tamquam suas, eas ita in propria epistola intexuit cum laudibus: superius quidem dicens chartam sibi allatam a viro venerabili Paulo episcopo, irreprehensibilem continentem fidei confessionem: inferius vero; Has sacras vestras voces contemplati, sic & nos sapere invenimus. Unus enim Dominus una fides, unum baptisma: glorificavimus omnium Salvatorem Dominum invicem congratulantes, quoniam divinis scripturis, & traditioni sanctorum patrum consonantem habent fidem, tam quæ apud nos, quam quæ apud vos sunt sanctæ ecclesiæ. Hæc synodica & rectæ fidei epistola de inconfusæ & indivisæ unitatis & exstantibus duabus naturis docuerunt. Quales ergo ex his præferemus: quæ in secreto scriptæ ad unum vel secundum amicum vel familiarem sunt,

[a] al. diversæ.
[b] hic aliquid deest.
[c] ms. propter quod.
[d] ms. ex ipsa.
[e] ms. dividentes, recte, ut in Græco, διαιροῦντας.

quæ & facillime potuerunt a quolibet depravari, an istas quæ in certamine dictæ sunt, & ab universalibus conciliis tam laudatæ quam confirmatæ sunt, & super[a] concessu symboli sancti Nicæni concilii sunt laudatæ? nonne potius has quæ synodicæ sunt suscipiemus & præferemus, & tamquam legem ecclesiasticam recipiemus, velut a tantis sanctis patribus cum judicio confirmatas, sicut sæpe retulimus?

[a] al. consensu.

Contradicentes: Nos non solum ad Eulogium, sed etiam ad Successum secundam & alteras epistolas ejus volumus relegere. Vos autem cum neque unam audissetis, jam condemnastis eas. *Episcopus:* Quantascumque vultis prælegere sine præjudicio relegite, ut ex consensu vel dissensu, possit veritas apparere. His ergo dictis cœperunt *Contradicentes* legere ad Eulogium epistolam, & cum ad illud capitulum pervenissent, quo dicitur: Sed & illud non ignorent, quoniam ubi unitio dicitur, non unius rei declaratur conventus, sed duarum vel plurium dissimilium secundum naturam. *Episcopus:* A superioribus & ex ipsis pæne principiis epistola ista [b] opitulatur: etsi in quibusdam locis falsata est, tamen etsi omnia secundum vestram haberet intentionem, hoc capitulum sufficiebat omnem contradictionem compescere. Si enim unitio non unius rei conventum declarat, sed duarum vel plurium dissimilium secundum naturam: & quia qui dicunt duas naturas, ita confitentur; admiramur quemadmodum habentes hæc ac relegentes, a nobis quæritis suaderi, qui etiam alios ex his orthodoxam esse duarum naturarum confessionem, suadere potestis vel debetis. Cum enim mox in principio ipsius epistolæ relegatis dicentem eum, [c] quia non omnia quæ dicunt hæretici fugere nos vel aversari oportere: multa enim ex his confitentur, quæ & nos confitemur. Quando enim dicunt Arriani Patrem Dominum [d] esse, & omnium creatorem, numquid nos oportet tales eorum voces aversari. Sic & Nestorius etiamsi duas dicat naturas, diversitatem [e] tamen significat carnis & Verbi: alia enim natura carnis & alia Verbi. Si autem alteram confessus est carnis naturam, & alteram Verbi, quam ex his duabus naturis vos vel minuatam dicitis, vel subreptam; beato Cyrillo, sicut ipsi narratis, in altera dicente epistola neque minuatam, neque subreptam humanam naturam: cum & inferius dicat: *Compelle autem illos attendere ad lectionem* epistolæ beati Papæ Athanasii. *Illic enim contendentibus quibusdam, quia ex propria natura corpus sibi passibile ipsum creaverit Verbum, & supra innititur dicens, quia non est consubstantiale Verbo corpus: si autem non est consubstantiale, alia atque alia necesse est ut sit natura, ex quibus & solus intelligitur Christus.* Ecce etiam hic aperte duas substantias in duabus naturis posuit, ex hoc hæreticos arguens, qui consubstantiale Verbo etiam corpus esse dicunt. Quam ergo ex istis duabus naturis vel substantiis dicitis minuatam, ipsi fatemini. *Sed & idem mox in sequenti versu ita addidit, dicens:* Sed & hoc non ignorent: ubi enim unitio dicitur, non unius significatur rei conventus, sed duarum vel plurium & diversarum secundum naturam. Si ergo dicimus unitionem, procul dubio confitemur quia carnis animatæ & Verbi. Sed & hi qui duas naturas dicunt, idem sentiunt. Ille ergo qui toties in superioribus epistolæ suæ partibus ita duas naturas orthodoxe & aperte prædicavit. Sed & post eos qui falsati sunt sermones, qui dicunt: Etsi parum circa proprietatem sermonis obscurati sunt, (dicens de Orientalibus duas naturas manifeste confitentibus:) qui enim confitentur, quia ex Deo Patre natus unigenitus Verbum idem ipse natus est secundum carnem ex muliere, quoniam & Dei genitrix est sancta virgo: & quia una persona est, & non duo filii, neque duo Christi, quemadmodum [a] cum Nestorii blasphemiis consentiunt. Nestorius enim duos dicit filios & Dominos Christos, ut breviter complectar: Orientales autem fratres nil tale dixerunt, sed tantummodo voces dividunt. Dividunt autem secundum hunc modum dicentes: eo quod quædam ex his Deo dignæ sunt, quædam vero homine: quæ autem communiter prolatæ sunt tamquam habentes tam dignationem divinam quam humanitatem, sed tamen ab uno eodemque prolatas. Et non sicut Nestorius qui quasdam quidem Deo Verbo proprie assignat, quasdam vero nato ex muliere quasi alteri filio. Aliud autem est vocum scire diversitatem, aliud dividere in duabus personis, tamquam alteri & alteri. Qui enim superius illa, inferius autem hæc: numquid in medio loco poterat seipsum convellere? absit: sed contrarii sermones synodicis ejus epistolis ab hæreticis, sicut apparet, falsati sunt. Proferentibus autem his qui contradicebant tamquam invictum scutum secundæ ab ipsis prolatæ ad Successum epistolæ capitulum illud, quod dicit: Repugnant nihilo minus unam dicentibus Filii naturam incarnatam; & velut cassum volentes illud ostendere, contendunt ubique duas naturas subsistentes adstruere.

Ex epistola Cyrilli ad Eulogium, pag. 111.

[b] al. nobis.

[c] deest quia in mss. Ibidem.

[d] al. Deum.

[e] Pars illa tamen neque est in mss. neque in Græco Cyrilli.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem, pag. 114.

[a] Forte, qui cum.

Ex epist. 2. Cyrilli ad Successum, pag. 141.

Postquam recensitum est, dicentibus illis: Ecce ubique beatus Cyrillus renuntiat duas dici naturas post unitionem. *Episcopus:* Nullo præjudicio habito, sicut sæpe diximus, orthodoxæ fidei, etiamsi demus Cyrilli esse nuper relectam epistolam: multo magis duabus naturis exsistentibus advocationem præbuit, post unitionem, quam unius Dei Verbi [b] incarnatæ, ex eo quod dicit: Vestitus vero etiam nostra natura, etiamsi non est consubstantiale ex Deo Patre procedenti Verbo corpus quod univit sibi. Si ergo non est consubstantiale Verbo corpus, quo circumdata est Dei Verbi natura, alia modis omnibus atque alia pro certo natura est. Sed & illud quod ait, carne eum passum & non deitate, aliam iterum atque aliam ostendit naturam. Altera enim carnis natura passibilis, & altera Verbi impassibilis, sicut & vos ipsi fatemini. Et iterum quod dicit, quia semen Abrahæ suscepit, formam servi accipiens: alteram illam servilem ex Abraham susceptam naturam docet, & alteram illam dominicam Dei Verbi naturam. Sed & quod ait: Non est confusum, sicut illis placet, sed nec carnis in ejus; sed in proprietate secundum utrasque tam intelligi quam permanere: ex his magis ille, quam Chalcedonense concilium in una persona exsistentes naturas decrevit intelligi. Sed & quod ait, non minuatam neque subreptam humanam naturam, manifeste duas naturas exsistentes ostendit, divinam scilicet naturam, quæ assumpsit; & quæ assumpta est, humanam. Sed & quod ait: Recte & nimis prudenter tua perfectio de salutari passione sermonem protulit, non illum unigenitum Dei filium, secundum quod intelligitur & est Deus, passum in propria natura, ea quæ sunt corporis confitendo, sed magis passum eum natura terrena: aperte etiam hic duas naturas docuit subsistentes, & terrenam passibilem, & divinitatis [c] impassibilem. Sed & in fine epistolæ suæ illud quod ait: Quid enim est humana natura, nisi caro animata sensibiliter; sed & passum carne dicimus Dominum: Ecce in ipsa quæ a vobis prolata est epistola, licet falsata est, non toties de una natura, quantum de duabus naturis fidei rectæ tribuit advocationem; non solum post unitionem, quæ in Virginis facta vulva est; sed & post passionem & resurrectionem magni Dei & Salvatoris nostri Jesu Christi: qui post resurrectionem ostendit perforatas immaculatas manus suas & transfixos pedes suos sanctis

[b] al. incarnati.

Ibidem, pag. 142. [illegible] al. hoc loco legendum, sicut illis placet, neque in carnis naturam transit natura Verbi, sed nec carnis in ejus:

Ibidem, pag. 144.

[c] al. Deitatis.

Ibidem, pag. 145.

ANNO CHRISTI 533.

sanctis discipulis suis, ostendens se vivum, & unum esse in una persona & in duabus naturis. Quod enim dicit: *Videte manus meas & pedes meos, quoniam ego ipse sum:* unam ejus personam ostendit incarnatæ divinitatis. Quod autem addidit: *Pertractate, & videte, quoniam spiritus carnem & ossa non habet, sicut me videtis habentem:* diversitatem ostendit in semetipso duarum naturarum, tam assumentis deitatis, quam assumptæ humanitatis magni Dei Salvatoris nostri Jesu Christi. In tantum autem abfuit beatus Cyrillus a contradictione orthodoxæ duarum naturarum confessionis, [a] quod Gregorium Nazianzenum, & Gregorium Nyssenum, & Ambrosium Mediolani protulit in sæpe dicto Ephesino sancto concilio, ac veluti eos sibi ad[...]cans [b] perduxit: quorum prior his verbis dixit:
» *Beati Gregorii Nazianzeni episcopi:* Naturæ quidem
» duæ, Deus & homo: nam & anima & caro: filii au-
» tem non duo, neque duo dii. Neque enim hic duo ho-
» mines: etsi ita Paulus tam interiorem quam exterio-
» rem hominem appellavit. Et si licet breviter dicere,
» aliud quidem & aliud, ex quibus Salvator: & si reve-
» ra non est idem visibile & invisibile, & temporale
» & sine tempore: non autem alter & alter: absit. Item & beatum Gregorium Nyssenum protulit dicentem:
» Quid humilius in Deo, quam forma servilis? aut quid
» humilius in rege omnium, quam in commune nostræ
» exiguæ naturæ propria voluntate descendere? Per beatum autem Ambrosium in eodem duas naturas esse ita
» approbavit, dicens: Custodiamus diversitatem carnis
» & divinitatis: unus enim Dei Filius in utroque loqui-
» tur, quia utraque natura in eo est. Attende in ipso,
» nunc quidem gloriam Dei, nunc vero hominis passio-
» nes. Sicut Deus, docet divina, quoniam Verbum est:
» sicut homo, loquitur humana, quoniam in mea loqui-
» tur natura. Hæc testimonia ad confirmationem rectæ & illibatæ fidei suæ in Ephesiaco concilio protulit; & sicut rectæ fidei, ea secundum illud concilium confirmavit. Quanticumque ergo sermones sub nomine ejus prolati istis consentiunt, tamquam sancti Cyrilli suscipimus: quanti vero his adversantur, aut non sunt illius; aut certe falsati sunt, etiamsi concedamus illius esse. Ideo neque condemnamus talem patrem, sed nec ad præjudicium rectæ fidei collaudamus quæ ex persona ejus proferuntur diversæ laceratæ epistolæ.

a al. ut etiam confirmatores hujusmodi confessionis.
b al. produxit.
Rom. 7.

Contradicentes: Concilia pro unitate sanctorum, in sanctarum ecclesiarum divinis diptychis intexta sunt, aut pro majori divisione? *Episcopus:* Quid autem & antequam nominatim insererentur, numquid in omnibus ecclesiis quæ sub cælo sunt non [c] recitabantur episcopi? Et si nominatim concilia ipsa non recitabantur, tamen in propriis regionibus & civitatibus singuli quique adnotabantur. Si ergo in propriis civitatibus singuli quique adnotabantur, unusquisque in quocumque [d] subscripto concilio recitabatur: quanto magis rationabiliter erat eos qui cum labore & sudore in unum convenerunt adversus hæreticos, Deo placitum prælium susceperunt, & bonam illam victoriam per gratiam Dei vicerunt, uno consensu inseri in gloriam Dei & laudem certantium, ad majorem adhortationem eorum qui post certaturi sunt? *Contradicentes:* Sicut prius dum recitabantur, neminem scandalizabant, nunc autem plurimos scandalizant. *Episcopus:* Si cœperimus per singulos de his qui scandalizantur hæreticis concilia offerre, invenimur fidem nostram denegantes: Arriani enim scandalizantur in Nicæno concilio, Macedoniani in Constantinopolitano, Nestoriani in Ephesino, Eutychianistæ in Chalcedonensi. Si ergo illos voluerimus placare, Dominum offendimus, fidem nostram denegantes. Nam & vos quanta per singula tempora innovastis? Imperatores, qui a vobis persuaderentur [a] indempti, sicut encyclia Basilisci adversus orthodoxam fidem, & Henoticum Zenonis, & Trisagii novitatem, & alia multa ejuscemodi, quæ ad eversionem fidei facta sunt, & orthodoxos non sine causa scandalizarunt. Hæc enim nullum fidelium scandalizant? Sit autem: infideles hæretici scandalizentur: nec enim ex hoc conscientia nostra perturbatur.

c Leg. ex ms. recitabantur? Contradicentes: Quomodo recitabantur, qui nec nominabantur? Episcopus: Etsi nominatim &c.
d al. subscripte.

a Locus corruptus.

Contradicentes: Ibas ergo & Theodoretus sicut rectæ fidei suscepti sunt a synodo, & sicut rectæ fidei in divinis diptychis recitantur? *Episcopus:* Utrique Nestorium anathematizantes suscepti sunt in sancto concilio. *Contradicentes:* In tantum per dolum anathematizavit Theodoretus, quia postquam ex necessitate anathematizavit, discedens dixit eis: Valete. *Episcopus:* Quid ergo? Quoniam Eusebius Nicomedenæ, & Theognius Nicænæ, & alii quidam cum ipsis, & in ipso Nicæno sancto concilio ficte subscripserunt, & post hæc Arrium aperte secuti ecclesiam devastarunt, & sanctos patres nostros Eustathium Antiochiæ, Athanasium Alexandriæ, & Paulum Constantinopolitanum fugaverunt: propter illos nec Nicænum sanctum concilium debemus suscipere, aut in divinis id diptychis [b] recitare? Absit: Nos autem non tamquam Theodoretum defendentes, vel ea quæ præcesserunt diximus, vel quæ sequentur dicemus: sed veritatem, & sanctum concilium quod eum juste suscepit. Volens enim satisfacere quemadmodum saperet; nec tamen permissus est propter anticipatos quosdam atque in eo scandalizatos, postquam vidit non suscipi satisfactionem suam, anathematizans Nestorium & Eutychen addidit: Valete. Cur autem hoc ipsum dixerit, Valete, superius manifestavit dicens: Quoniam nec sedem ambio, nec pro episcopatu solicitus veni, sed ut persuadeam quemadmodum credo, propter quod anathematizo, sicut jubetis, & vale vobis facio. Unde neque sanctum concilium, neque gloriosissimi judices ad injuriam hunc sermonem susceperunt: pro certo scientes, quia antequam sanctum istud concilium fieret, pacificatus esset beato Cyrillo, qui ab eo injuriatus est in contradictoriis libris duodecim capitulorum.

b al. non

Contradicentes: Et unde hoc potestis ostendere? *Episcopus:* Ex ipsa quæ ad Joannem & Orientales scripta est epistola beati Cyrilli pro unitate ecclesiarum.

Contradicentes: Non habetis unde ostendere, quia indulsit eis. *Episcopus:* Nos ad omne Orientale concilium epistolam ipsam scriptam invenimus. Ostendite autem vos, quod in unitionem hos ex illa pacifica & coadunante epistola sua subtraxit. Quid autem amplius est, verbis detrahere, an per condemnationem inferre contumeliam? Si ergo ipsi beato Joanni, & omnibus qui cum eo fuerant in Epheso, & per condemnationem eum injuriantes indulsit beatus Cyrillus, multo magis his qui tantummodo verbo in eo peccaverunt, indulgentiam præstitit. Sed & invenimus in Theodoreti litteris quas ad Dioscorum fecit, quia & secundo in his quæ contra Nestorium scripta sunt scripserit. Et quando contra Julianum, vel Apompeos [e] conscripsit, libros ipsos destinavit in Antiochia beatus Cyrillus, & rogavit beatum Joannem ostendere illos Orientalibus præclaris doctoribus. Et quia ostensis eis scripsit ei Theodoretus, & rescripsit ei beatus Cyrillus & diligentiam & affectum ei testificans. Et quia duas ab ipso suscepit affectuosas epistolas, quæ & custodiuntur apud eum; nullam de eo contumeliam designantes. Sed tamen & his ita scriptis atque dictis, non aliter eum suscepit sanctum Chalcedonense concilium, nisi clare sub conspectu omnium anathemati-

e al. Apompæum

zasset Nestorium & omnes definitiones ejus.

Actione nona & decima Concilii Chalcedonensis.

His autem ita de Theodoreto dictis, *Contradicentes:* Et Ibas ergo juste susceptus est a Chalcedonensi concilio? *Episcopus:* Ibæ & accusantium eum judicium ex imperiali auctoritate delegatum est Photio episcopo Tyri, & Eustathio episcopo Beryti, & Uranio Himerorum civitatis episcopo: qui reverentissimi viri, & nimium horrentes Nestorii blasphemias, cum omni diligentia discutientes, eum immunem & sine culpa [a] eum decreverunt, sicut & acta ipsorum & relatio manifestat. Quem ergo judices justificaverunt, quemadmodum concilium poterat condemnare? *Contradicentes:* Et illa ergo quæ ad Marin Persam epistola ejus scripta est recte continet: quæ & prolata ab eis, & relecta nobis est, & inventa est narrationem habens actorum inter beatum Cyrillum & nefandum Nestorium: eo quod quasi per istos duos homines omne sæculum conturbatum esset: Nestorio quidem ea, quæ Paulus Samosatenus saperet, affirmante, & propter hoc a beato Cyrillo in Ephesino concilio condemnato. Cyrillum autem suspicantibus, quasi cum Apollinario saperet in illis duodecim capitulis, & propter hoc condemnato a Joanne Antiochenæ civitatis episcopo, & cum eo habito concilio. Et quia propter hanc causam cum inimicitia de Epheso discesserunt. Et propter illam inimicitiam divisæ sunt omnes ubique ecclesiæ & fideles populi, aliquantis quidem huic parti consentientibus, aliis vero illi. Et quia dum in his essent tebus compunxit, Deus piissimum Imperatorem Theodosium convocare virum reverentissimum episcopum Constantinopolitanæ civitatis Maximianum, & eos qui tunc forte in eadem gloriosa aderant civitate, hortarique & solicitudinem habere, vel cogitare de pace sanctarum ecclesiarum. Et post illam pacificam cogitationem destinavit piissimus Imperator Aristolaum tribunum & notarium ob hoc ipsum: qui perveniens tam in Antiochia quam in Alexandria, utrasque partes, miserante Deo, ad pacem perduxit.

[a] *Forte,* esse.

His ergo per epistolam declaratis, *Episcopus dixit:* Hæ litteræ etiam in vita beati Cyrilli divulgatæ sunt, & non solum quia non moverunt eum propter factam pacem & unitatem propter Dominum: sed & Valeriano scribens episcopo Iconii, talia de ipsis satisfecit dicens: » Nam si epistolas sibi componentes » quidam circumferunt, tamquam ex persona scriptas » illustrium virorum, non debent credi. Qui enim se» mel scriptis fidem propriam confessi sunt, quemad» modum diversa possunt scribere tamquam ex pœni» tentia ad non bene credendum traducti? Sed tamen & beato Cyrillo ita pro eis testificante, & recensita præfata epistola in Chalcedonensi sancto concilio, non tamen aliter prævidit suscipi eum propter suspiciones in eadem epistola insertas: nisi & ipse Nestorium, & omnia ejus decreta anathematizasset: & postquam anathematizavit, tunc susceptus in sancto concilio. Nec tantum de his solis dico, sed & Nestorius & Eutyches simili modo, si proprias hæreses anathematizassent, modis omnibus etiam illi suscepti fuissent a sanctis conciliis. Chalcedonense ergo concilium circa Ibam & Theodoretum districtius [b] agit, quam beatus Cyrillus. Beatus enim Cyrillus contentus fuit in consensu damnationis Nestorii, & ordinatione beati Maximiani, qui pro illo in hac civitate episcopus factus est: Chalcedonense autem sanctum concilium, nisi sub præsentia sua anathematizasset Nestorium & omnia dogmata ejus, & scriptis inter acta insertæ fuissent voces eorum, non fuit contentum suscipere eos. In his ergo dictis, *Contradicentes:* De his quidem persuasum est nobis.

[b] *Forte,* egit.

Et ita secundæ diei conventu dissoluto, & discedentibus nobis, & multa testimonia de duabus naturis præparantibus, piissimus atque amator Dei Imperator noster accersito sanctissimo archiepiscopo patriarcha Epiphanio, præcepit etiam nos ingredi cum ipso. Et postquam per confabulationem locutus [a] ei quæ illi Deus inspiravit; ipsum quidem dimisit, secundum morem oratione facta pro ejus pietate: nos autem una cum venerando senatu retinuit; censuitque etiam Contradicentes ingredi. Quibus ingressis, ipsos quidem præcepit in uno scamno sedere, nos autem in altero una cum gloriosissimis judicibus. Et omnibus nobis tacentibus, pietas ejus tanta ac talia ad eos locuta est cum omni mansuetudine & tranquillitate, ut si alter mihi diceret ab ejus pietate hæc dicta, vix crederem; nisi ipse auribus meis audissem, quæ cum magna gratia Dei ex benedicto ejus ore prolata sunt. Nam Davidicæ mansuetudinis, & Mosaicæ patientiæ, & apostolicæ clementiæ instar in eo conspexi. Etsi enim non iisdem sermonibus, quibus beatus Paulus, sed tamen eadem mente qua ille ad sanctam ecclesiam vestram scripsisset, locutus est cum eis. De qua idem beatus Paulus sanctæ ecclesiæ vestræ, sicut dictum est, scripsit dicens: *Quia fuimus in medio vestrum tranquilli, & tamquam nutrix fovens filios: ita cum bona voluntate festinavimus tradere vobis non solum evangelium Dei, sed & proprias animas: propter quod dilecti nobis facti estis.* Et ut ex paucis possitis conjicere quæ multifarie multisque modis, tam illo die ab ejus pietate ad eos dicta sunt, quam in reliquis confabulationibus, & exemplaribus piæ ejus epistolæ æque cognoscetis, quæ scripta est ad Euphemium virum reverentissimum Theopolitanæ civitatis archiepiscopum, ut per hoc appareat omnibus qui ab ipsis decepti sunt in Oriente: quæ præsenti subjungentes epistolæ, vestræ venerationi transmisimus: ut per eam cognoscatis, quanta Dei gratia, per benedictum os ejus tam primo die quam reliquis locuta est ad eos.

[a] *Forte,* est et.

1. Thess. 2.

Et postquam in nomine Domini collocuti sumus invicem, accusare nos tentantes Contradicentes ad piissimum Imperatorem, secreto suggesserunt ei per quemdam, tamquam non confitentibus nobis Deum passum carne, vel unum eum esse de sancta Trinitate, nec ejusdem esse personæ tam miracula quam passiones. Ingresso itaque sanctissimo patriarcha in venerando palatio ad piissimum Imperatorem, & domino viro reverentissimo archiepiscopo Hypatio, cum eo percontata est pietas ejus ab ipsis, his verbis: Non confitemini ejusdem personæ Domini nostri « esse Jesu Christi tam passiones quam miracula? vel « Deum esse qui carne passus est, atque unum eum esse « de Trinitate? Respondit idem reverentissimus vir: Nos, domine, magis autem mater vestra catholica & apostolica sancta Dei ecclesia ejusdem personæ magni Dei & Salvatoris Jesu Christi prædicat & passiones & miracula; non tamen ejusdem naturæ: sed sicut docuerunt sancti patres, passibilem carnem, impassibilem divinitatem; circumscriptum corpore, incircumscriptum spiritu; terrenum, & cælestem; visibilem, & intelligibilem: ut integro homini eidem & Deo integer homo cohæreat, qui ceciderat sub peccato: sicut beatus Gregorius Nazanzenus docuit in epistola scripta ad Cledonium, & utraque sancta concilia tam in Epheso adversus Nestorium, quam in Chalcedone adversus Eutychen & Nestorium congregata, consenserunt & confirmaverunt. Sed & Deum carne passum ita rursus confitemur propter eos qui confundunt vel dividunt, ut passibilem eum dicentes carne, impassibilem confiteamur divinitatem. Simili-

ANNO CHRISTI 533.

ter & unum esse ex Trinitate secundum divinam naturam tam credentes quam confitentes, secundum carnem vero unum ex nobis placuisse ei credimus fieri. Et sicut consubstantialem Patri secundum divinitatem, ita nobis consubstantialem secundum humanitatem: & sicut perfectum in divinitate, ita perfectum & in humanitate. Si autem illi aliter dicunt, & præsumunt eum dicere, ut secundum carnem quidem ante sæcula sit, secundum divinitatem vero in novissimis diebus; vel creaturam eum esse secundum deitatem, non creatum autem secundum humanitatem; vel visibilem & passibilem secundum divinitatem, & invisibilem secundum humanitatem, tunc calumnientur nos tamquam frustra contrarios sibi.

Post collationem ergo habitam cum Orientalibus episcopis ac nostra tenuitate, ex piissimi nostri Imperatoris jussu, alia vice ingressis nobis in venerabili palatio ejus una cum domino meo archiepiscopo, vel aliis qui convenerant reverentissimis episcopis; piissimus Imperator exsultans in virtute Dei, & gaudens in salutari ejus, ac lætus nimis, quia *desiderium cordis ejus*, secundum propheticam vocem, *præstiterat ei; & voluntate labiorum non privavit eum*, cœpit dicere ad nos, præsente venerabili senatu: Quia postquam locuti estis cum Orientalibus episcopis per duos dies, tertio die convocatis tam vobis quam illis, antequam susciperemus vos, ingressus sum in oratorium gloriosi Michaëlis archangeli, quod est in Cochlio; & rogavi Dominum dicens: Quia si in veritate uniri habent nobis, magis autem sanctæ tuæ ecclesiæ: compunge eos velociter consentire nobis: sin autem nolunt, præpedi eos, ut ex ipsis magis culpa nascatur, & non ex nobis. Et cognovistis quantis propositionibus rationabilibus & pacificis cum omni mansuetudine & patientia prolatis a nobis, vir reverentissimus episcopus Philoxenus tantummodo persuasus est. Ceterorum vero perversitatem cordis Deus aspiciens, colligavit linguas eorum, ut neque satisfactionem invenirent, neque veritati consentirent: ut ex ipsis fiat occasio aversionis eorum, & non ex nobis. Et hæc quidem, gratias agens Domino, dixit ejus tranquillitas de eorum perversitate. Sed tamen & usque hactenus omni continentia & beneficio dignatur eos attendere; non cessavit exspectans propter Dominum eorum conversionem ad bonum. Quæ illum spes non fefellit: nam etsi non episcopi, qui hactenus in sua dissuasione permansere; sed tamen plurimi clericorum & monachorum qui cum his convenerunt, ad sanctam communionem cum gaudio remearunt in ecclesiis suis ac monasteriis. Ex quibus quidem lingua Syriatica per interpretes locuti sunt nobis, dicentes: Quia ab illis decepti, & nos eversi sumus, & multas animas evertimus: dicebant enim nobis & quod Spiritus sanctus recessit ab ecclesiis & baptismate, communione eorum: & ideo hæc audientes, & velut veracibus credentes decepti sumus. Sed gloria Domino, qui satisfecit nobis de errore eorum, & univit nos catholicis & apostolicis sanctis ecclesiis suis. Confidimus enim in bonitate ejus; & quoniam dabit nobis virtutem, ut eorum quos evertimus, pluriores iterum convertamus ad sanctas ecclesias ejus, in gloriam & laudem sancti nominis ejus. *Explicit epistola Innocentii episcopi Maroniæ civitatis.*

Psal. 20.

CONCILIUM AURELIANENSE II.

ANNO CHRISTI 533.

Edidit Sirmondus ex mss. Bellovacensi, & editione Surii: pauca sunt enim in Bibliothecis hujus concilii exemplaria mss. neque alia Isidorus habet sua Collectione Aurelianensia concilia, præter primum.

TITULI CANONUM.

PRÆFATIO.

Cum ex præceptione gloriosissimorum regum in Aurelianensem urbem, de observatione legis catholicæ tractaturi, Deo auxiliante convenissemus; ibi quid de antiquis regulis, quid de novis ambiguitatibus, pro captu intelligentiæ, illuminante Domino senserimus, expressimus singulatim: descriptisque constitutionibus, quæ Deo propitio in posterum sint observanda, ex veterum canonum auctoritate conscripsimus.

CANONES.

I.

Id ergo est constitutum, ut nullus episcoporum, admonente metropolitano episcopo, nisi certa tædii causa detentus, ad concilium vel ordinationem consacerdotis venire penitus ulla excusatione detrectet.

II.

Ut metropolitani singulis annis comprovinciales suos ad concilium evocent.

III.

Ne quis episcopus de quibuslibet causis, vel episcoporum ordinationibus, ceterorumque clericorum, aliquid præsumat accipere: quia sacerdotem nefas est cupiditatis venalitate corrumpi.

IV.

Si quis sacerdotium per pecuniæ nundinum exsecrabili ambitione quæsierit, abjiciatur ut reprobus: quia apostolica sententia donum Dei esse præcipit pecuniæ trutina minime comparandum.

Act. 8.

ANNO CHRISTI 533.

V.

Nullus episcopus ad sepeliendum episcopum venire conficta occasione dissimulet; nec cujuslibet corpusculum diutius inhumatum negligentia interveniente solvatur. Is vero episcopus, qui defunctum advenerit sepelire, præter expensam necessariam, nihil pretii pro fatigatione deposcat.

VI.

Ut episcopus qui ad sepeliendum episcopum venerit, evocatis presbyteris in unum, domum ecclesiæ adeat, descriptamque idoneis personis custodiendam sub integra diligentia derelinquat, ut res ecclesiæ ullorum improbitate non pereant.

VII.

In ordinandis metropolitanis episcopis antiquam institutionis formulam renovamus, quam per incuriam omnimodis videmus amissam. Itaque metropolitanus episcopus a comprovincialibus episcopis, clericis, vel populis electus, congregatis in unum omnibus comprovincialibus episcopis ordinetur; ut talis Deo propitio ad gradum hujus dignitatis accedat, per quam regula ecclesiæ in melius aucta plus floreat.

VIII.

Si quis diaconus in captivitate redactus uxori fuerit copulatus, reversus ab officii omnino ministerio removendus est. Cui sufficere debet pro actus sui levitate, impleta pœnitentia pro satisfactione, communio.

IX.

Nullus presbyterorum sine permissione episcopi sui cum sæcularibus habitare præsumat. Quod si fecerit, ab officii communione pellatur.

X.

Nullus novercæ suæ, id est, uxori patris sui, ulla copulatione jungatur. Quod si quis præsumpserit, noverit se anathematis supplicio feriendum.

XI.

Contracta matrimonia, accedente infirmitate nulla voluntatis contrarietate solvantur. Quod si qui ex conjugibus fecerint, noverint se communione privandos.

XII.

Ne quis in ecclesia votum suum cantando, bibendo, vel lasciviendo dissolvat: quia Deus talibus votis irritatur potius, quam placatur.

XIII.

Abbates, martyrarii, reclusi, vel presbyteri, apostolia dare non præsumant.

XIV.

Clerici qui officium suum implere despiciunt, aut vice sua ad ecclesiam venire detractant, loci sui dignitate priventur.

XV.

Oblationes defunctorum, qui in aliquo crimine fuerint interempti, recipi debere censemus: si tamen non ipsi sibi mortem probentur propriis manibus intulisse.

XVI.

Presbyter, vel diaconus, sine litteris, vel si baptizandi ordinem nesciat, nullatenus ordinetur.

XVII.

Feminæ quæ benedictionem diaconatus hactenus contra interdicta canonum acceperunt, si ad conjugium probantur iterum devolutæ, a communione pellantur. Quod si hujusmodi contubernium, admonitæ ab episcopo, cognito errore dissolverint; in communionis gratiam acta pœnitentia revertantur.

Arausic. can. 26. Epaon. can. 21.

XVIII.

Placuit etiam, ut nulli postmodum feminæ [a] diaconalis benedictio pro conditionis hujus fragilitate credatur.

XIX.

Placuit, ut nullus Christianus Judæam, neque Judæus Christianam in matrimonio ducat uxorem: quia inter hujusmodi personas illicitas nuptias esse censemus. Qui si commoniti a consortio hoc se separare distulerint, a communionis gratia sunt sine dubio submovendi.

XX.

Catholici qui ad idolorum cultum, non custodita ad integrum accepti baptismi gratia, revertuntur; vel qui cibis idolorum cultibus immolatis gustu illicitæ præsumptionis utuntur, ab ecclesiæ cœtibus arceantur. Similiter & hi qui bestiarum morsibus extincta, vel quolibet morbo aut casu suffocata vescuntur.

XXI.

Abbates qui episcoporum præcepta despiciunt, ad communionem nec penitus admittantur, nisi contumaciam suscepta humilitate deponant.

XXII.

Sane si qui post hanc diligentissimam sanctionem non observaverint quæ sunt superius comprehensa, reos se divinitatis pariter & fraternitatis judicio futuros esse cognoscant.

SUBSCRIPTIONES EPISCOPORUM.

Honoratus in Christi nomine episcopus Bituricensis subscripsi, sub die IX. Kalendas Julias, anno XXII. domni Childeberti regis.
Leontius episcopus Aurelianensis ecclesiæ subscripsi.
Aspasius episcopus Elosensis subscripsi.
Eleutherius episcopus ecclesiæ Autisiodorensis subscripsi.
Importunus episcopus subscripsi.
Chronopius episcopus Petrocoricensis subscripsi.
Injuriosus episcopus ecclesiæ Turonensis subscripsi.
Lupicinus episcopus Ecolismensis subscripsi.
[b] Flavius episcopus Rothomagensis subscripsi.
Agrippinus episcopus Æduorum subscripsi.
Ætherius episcopus Carnotensis subscripsi.
Eumerius episcopus Namnetensis subscripsi.
Callistus episcopus subscripsi.
Amelius episcopus ecclesiæ Parisiensis subscripsi.
Marcus episcopus subscripsi.
Sustratius episcopus Cadurcensis subscripsi.
Perpetuus episcopus Abrincatensis subscripsi.
Eusebius episcopus subscripsi.
Præsidius episcopus Convenarum subscripsi.
Passivus episcopus Sagiensis subscripsi.
Proculeianus episcopus Ausciensis subscripsi.
Clarentius episcopus subscripsi.
Julianus episcopus ecclesiæ Viennensis subscripsi.
[c] Innocentius episcopus subscripsi.
Marcellus episcopus subscripsi.
Lauto episcopus Constantiensis subscripsi.
Orbatus presbyter pro Leone episcopo Senonensi subscripsi.
Asclepius presbyter pro Adelphio episcopo Ratiatensi subscripsi.
Laurentius presbyter pro Gallo episcopo Arvernorum subscripsi.
Eledius presbyter pro Sebastio episcopo subscripsi.
Præsidonius presbyter pro Attemio episcopo subscripsi.

[a] Tamen anno 544. sanctam Radegundem diaconam consecravit sanctus Medardus, teste Fortunato in ejus vita, c. 6. apud Surium, die 13. Augusti.

[b] Ironsf. Bellov. Elaf. Tamen in Conc. Aurel. III. Flavius.

[c] Hunc dicunt esse Cenomanensem episcopum, cum tamen in vita sancti Mauri hoc tempore Bertichramnus ponatur. Vide Conc. Aurel. I. anno 511.

CONCILII CARTHAGINIENSIS

SUB REPARATO EPISCOPO, anno Christi DXXXIV. Acta nonnulla.

Canon concilii [a] *Carthaginiensis sub Reparato de libertate monasteriorum.*

[a] *Synodicam supra habes post epistolam quartam Joannis II. Papæ.*

Felicianus episcopus ecclesiæ Ruspensis dixit: Apud Ruspen monasterium est a domino Fulgentio prædecessore meo constitutum: peto sanctitatem vestram, ut aliquid de monasteriis ordinetur; scire enim volo quid debeam custodire. Felix episcopus ecclesiæ Zactarensis provinciæ Numidiæ dixit: De monasterio abbatis Petri, ubi nunc Fortunatus abbas constitutus est, quæ temporibus sanctæ memoriæ Bonifacii in universali concilio nobis etiam præsentibus acta sunt, inconvulsa permaneant. Cetera vero monasteria etiam ipsa libertate plenissima perfruantur; servatis limitibus conciliorum suorum in hæc dumtaxat, ut quandocumque voluerint sibi clericos ordinare, vel oratoria monasteriis dedicare; episcopus, in cujus plebe, vel civitate locus monasterii consistit, ipse hujus muneris gratiam compleat, salva libertate monachorum: nihil in eis præter hanc ordinationem vindicans, neque ecclesiasticis eos conditionibus, aut angariis subdens. Oportet enim in nullo monasterio quemlibet episcopum cathedram collocare; [a] aut qui forte habuerint, habere: nec aliquam ordinationem, quamvis levissimam facere, nisi clericorum, si voluerint habere: esse enim debent monachi in abbatum suorum potestate. Et quando ipsi abbates de corpore exierint; qui in loco eorum ordinandi sunt, judicio congregationis eligantur: nec officium sibi hujus electionis vindicet, aut præsumat episcopus. Si qua vero contentio, quod non optamus, [b] exorta fuerit, ut ista abbatum aliorum concilio sive judicio finiatur: [c] aut si scandalum perseveraverit, ad Primates uniuscujusque provinciæ universæ causæ monasteriorum judicandæ perducantur. Inter sacrificia vero ordinatos suos tantummodo idem episcopus plebium, ubi monasteria sunt, recitet: hoc enim convenit paci. Confirmetur etiam ab hoc sancto concilio, ut sine bono testimonio abbatis, vel concessione, nullus monachum in aliqua ecclesia teneat ad clericatum, vel promoveat ad honorem.

Conc. Carth. anno 525.

[a] *Mabillonius tomo 1. Anal. pag. 1. legit: aut qui forte voluerint habere non permittantur: nec aliquam &c. ex suo mss.*

[b] *Addit Mabillonius ex mss. inter monachos.*

[c] *Quæ sequuntur, Mabillonius reperit in eod. ms. Virdunensi, adnexa prioribus.*

INCIPIT EPISTOLA AGAPITI PAPÆ

AD ANTHIMUM CP. EPISCOPUM.

Ex Collectione Isidori.

De duabus naturis in uno Christo.

Agapitus, Anthimo episcopo salutem.

Multo gaudio essem repletus, [b] si te talem circa ecclesiæ pacem, & gloriosissimi Imperatoris, atque populi doctrinam repetissem, qualem te in primordio esse audivi. Sed nunc, quia didicimus a reverentissimis fratribus, te contra statuta patrum, Imperatorem & reliquos populos docere, ita ut negata humanæ carnis [c] atque animæ veritate, tantum Dominum nostrum Jesum Christum unius asseras esse naturæ, tamquam Verbi deitas ipsa se in carnem animamque verterit; & tamquam concipi ac nasci, nutriri & crescere, crucifigi ac mori, sepeliri ac resurgere, & ascendere in cælum, sedere ad dexteram Patris, venire ad judicandos vivos & mortuos, divinæ tantum voluntatis fuerit, quæ nihil horum in se sine carnis recipit veritate: quæ natura unita naturæ Patris, natura est Spiritus sancti, simulque impassibilis, simulque incommutabilis, sempiternæ Trinitatis indivisa unitas, & unius voluntatis æqualitas. Unde si aliquis malæ voluntatis homo, aut infidelis quisque desciscit, ne convincatur deitatem passibilem sentire, atque mortalem, & tamen Verbi incarnati, id est, Verbi & carnis unam ausus fuerit pronuntiare naturam; manifeste in apertam & Deo odibilem transit insaniam: qui mediatorem Dei & hominum, hominem Jesum Christum, simulatorie credit omnia egisse; nec verum in ipso corpus, sed phantasticam ejus corporis speciem, oculis apparuisse cernentium. Quæ impietatis mendacia quoniam olim fides catholica detestatur, & talia assertionum sacrilegia concordibus per totum mundum beatorum patrum dudum sunt damnata sententiis; non dubium est, eam nos fidem prædicare atque defendere, quam sancti apostoli docuerunt, & hactenus eorum, suorumque successorum sequens sancta hæc Romana & apostolica ecclesia doctrinam tenuit ac tenet, docuit & docet. Siquidam enim ita sunt obcæcati, & a lumine veritatis alieni, ut Verbi Dei a tempore incarnationis denegent veritatem; ostendant in quo sibi Christianum nomen usurpent, & cum evangelio veritatis, qua ratione concordent, si per Virginis partum aut caro sine deitate, aut deitas est orta sine carne. Sicut enim negari non potest, Evangelista dicente, quod *Verbum caro factum est, & habitavit in nobis*: ita negari non potest, beato apostolo Paulo prædicante, *quod Deus erat in Christo, mundum reconcilians sibi*. Quæ autem reconciliatio esse posset, qua humano generi repropitiaretur Deus, si hominis causam mediator Dei & hominum non susciperet? Qua vero ratione veritatem mediatoris impleret, nisi quia qui in forma Dei æqualis est Patri, in forma servi particeps esset & nostri: ut mortis vinculum unius prævaricatione contractum, unius morte, qui solus morti nihil debuit, solveretur? Effusio enim justi sanguinis Christi, tam fuit dives ad pretium, ut si universitas captivorum in Redemptorem suum crederet, nullum diaboli vinculum retineret. Quoniam, sicut Apostolus ait, *ubi abundavit peccatum, superabundavit & gratia*. Et cum sub peccati præjudicio nati potestatem acceperint ad justitiam renascendi, validius factum est donum libertatis, quam debitum servitutis. Quam itaque sibi in hujus sacramenti præsidio spem relinquunt, qui in Salvatore nostro negant humani corporis veritatem? Dicant, quo sacrificio reconciliati, quo sanguine sunt redempti? *Quis est*, ut Apostolus ait, *qui tradidit semetipsum pro nobis oblationem & hostiam Deo in odorem suavitatis?* aut quod umquam sacrificium fuit sacratius, quam quod verus & æternus Pontifex altari crucis per immolationem suæ carnis imposuit? *In conspectu Domini pretiosa mors justorum fuit*: nullius tamen insontis occisio redemptio fuit mundi. Acceperunt justi, non dederunt coronas. De fortitudine fidelium exempla nata sunt patientiæ, non dona justitiæ. Singulares quippe in singulis mortes fuerunt, nec alterius quisquam debitum suo fine persolvit: cum filius hominis unus solus Dominus noster Jesus Christus, qui vere agnus erat immaculatus, exstiterit, in quo omnes mortui, omnes sepulti, omnes etiam sunt suscitati. De quibus ipse dicebat: *Cum exaltatus fuero a terra, omnia traham ad meipsum.* Fides enim justificans impios, & creans justos, ad humilitatis retracta participium, in illo acquirit salutem, in quo solo homo se invenit innocentem: liberum habens per gratiam Dei de ejus potentia gloriari, qui contra hostem humani generis in carnis nostræ humilitate congressus, his victoriam suam tribuit, in quorum corpore triumphavit. Licet ergo in uno Do-

[b] *Hormisdas epist. 80.*

[c] *Sensisse Leo epist. 97. quæ interpres, protulisse me memini: unde fere tota decerpta hæc epistola est: quam proinde suppositam esse censent eruditi.*

Joan. 1. — *2. Cor. 5.* — *Rom. 5.* — *Ephes. 5.* — *Psal. 115.* — *Joan. 12.*

mino nostro Jesu Christo vero Dei atque hominis filio, Verbi & carnis una persona sit, quæ inseparabiliter atque indivise habeat actiones communes; intelligendæ tamen sunt ipsorum operum qualitates. Et sic veræ fidei contemplatione cernendum est, ad quæ provehatur humilitas carnis, & ad quæ inclinetur altitudo deitatis: quid sit, quod caro sine Verbo non agit: & quid sit quod Verbum sine carne non efficit. Sine Verbi enim potentia nec conciperet Virgo, nec pareret: & sine veritate carnis obvoluta pannis infantia non jaceret. Sine Verbi potentia non adorarent Magi puerum stella indice declaratum: sine veritate carnis non juberetur transferri in Ægyptum puer, & ab Herodis persecutione subduci. Sine Verbi potentia non diceret vox Patris missa de cælo: *Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui; ipsum audite*: & sine veritate carnis non protestaretur Joannes: *Ecce agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi*. Sine Verbi potentia redintegratio non fieret debilium, & vivificatio mortuorum: & sine veritate carnis nec cibus jejuno, nec somnus esset necessarius fatigato. Postremo sine Verbi potentia non se Dominus Patri profiteretur æqualem; & sine veritate carnis, non idem diceret Patre se esse minorem; cum catholica fides utrumque suscipiat, utrumque defendat, quæ secundum confessionem beati Petri apostoli unum Christum Dei vivi Filium & hominem credit & Verbum. Christus vero Deus [a] noster ita inter Deum & hominem mediator apparuit, ut in unitate personæ copulans utramque naturam, & solita sublimaret insolitis, & insolita solitis temperaret. Quid igitur? Cum [b] Christus sit Deus & homo, loquitur homo, & calumniaris Deo? Ille in se naturam commendat humanam: tu in illo audes deformare divinam? Gemina ergo est substantia Christi; divina scilicet, quæ æqualis est Patri; humana vero, qua minor est Patre. Utrumque autem simul non duo, sed unus Christus: ne sit quaternitas, non Trinitas. Deus. Sicut enim unus est homo in anima rationali & carne, sic unus est Christus Deus & homo: ac per hoc Christus, Deus, anima rationalis, & caro Christus in his omnibus; Christum in singulis confitemur. Deus te convertat in bonum, frater, & rectæ fidei normam te in omnibus tenere, & docere concedat. Amen. Data Kalendis Maii, Justiniano [c] IV. & Theodato viris clarissimis Consulibus.

Luc. 1. Luc. 2. Matth. 2. Matth. 3. Joan. 1.

[a] Sanctus Augustinus ep. 3. citatus a sancto Leone epist. 97. Theodoreto. Conc. Chalced. &c.

[b] Idem Augustinus tract. 78. in Joan.

[c] Anno Christi 534. cum Paulino consulatum gessit Imperator: nec fasti alii tamen Theodatum Gothorum tyrannum præferunt.

II.

AD CÆSARIUM EPISCOPUM ARELATENSEM.

De Contumelioso, cum ad sedem Apostolicam appellasset.

Dilectissimo fratri Cæsario, Agapetus.

Ex tomo 1. epistolarum Romanorum pontificum.

OPtaveramus, frater amantissime, ut episcopi Contumeliosi opinione integra permanente, nec tibi dudum fieret necessitas judicii, nec nobis causa censendi: maxime quia in suprascripti viri accusatione communis honoris reverentia quodammodo videtur [d] incursata. Unde quatenus præsumptione, sicut asserit, innocentiæ ad appellationis voluit auxilium convolare, orationibus assiduis hoc innitamur, ut cum cognitionis iteratæ beneficium gratulationi omnium restituat absolutum. Delegaturi enim, Deo nostro adjuvante, sumus examen; ut secundum canonum venerabilium constituta, sub consideratione justitiæ omnia, quæ apud fraternitatem tuam de hujusmodi negotio acta gestave sunt, diligentissima vestigatione flagitentur. Neque enim prædictum virum convenit eventu prius habitæ cognitionis urgeri, quippe cum & ipse judicium petierit. Non avertatur voluntas animi a precibus infirmorum, cum in necessitate fuerint: ne nobis, quod avertat Dominus, ea quæ leguntur in Proverbiis dici possint: *Qui obturat aurem suam, ut non audiat infirmum, & ipse invocabit Dominum, & non erit qui exaudiet eum.* Quid est enim infirmius episcopo Contumelioso, qui in tribulatione positus, & de præteriti judicii pudore confunditur, & cognitionis quæ futura est exspectatione turbatur? Quia quamlibet ei, quod optandum est, puritas forte suffragetur innocentiæ, non potest judicii sollicitudinem non habere. Et nos quidem, quamvis culpatus a nobis Emeritus defensor memoratum episcopum reversum ad ecclesiam suam caritatis tuæ voluntate firmaverit; usque ad exitum judicii quod delegaverimus, episcopum Contumeliosum, reddita sibi modo propria substantia, suspensum interim volumus ab administratione patrimonii ecclesiastici, & celebratione missarum: quia id quod sibi viderat judicio fuisse sublatum, gloriosius, si ei veritas suffragatur, judicio receperit, quam usurpationibus occuparit. Melius autem fecerat fraternitas tua, si posteaquam sedis apostolicæ appellatione interposita desideravit examen, circa personam ejus a tempore sententiæ nihil permisisset imminui; ut esset integrum negotium, quod interposita provocatione quæreretur. Non si in exsecutionem mittitur prima sententia, secunda non habet cognitio quod requirat. Addendum, quia etsi non esset prædictus episcopus judicationi refragatus, privatam magis potuit secundum canones expetere secessionem, quam severitatem religionis excipere. Suspenso igitur, sicut præfati sumus, episcopo Contumelioso ab ea tantum, quam præsumpsisse dicitur, celebratione missarum: & patrimonio ecclesiæ in gubernatione archidiaconi ejusdem ecclesiæ constituto, ita ut alimonia sufficienter episcopo non negentur: visitatoriam in ejus loco præcipimus ordinari personam; & patienter exspectare judices, quos inspirante nobis Domino constituerimus audire. Præterea, ne quid esset quod caritati tuæ videatur incognitum, studio dilectionis constitutorum fecimus capitula subter annecti, ut scientia communicemur canonum, sicut participamur affectu. Deus te incolumem custodiat, frater carissime. Data decimoquinto Kalendas Augusti, post Consulatum Paulini junioris viri clarissimi.

[d] Forte, incusata.

Prov. 21.

[a] Sic emendavimus ex Reg. Cod. ms. cum prius aliter esset, sic legeretur. Suspensus ..... habeat tantum ..... celebrationem &c.

Anno Christi 535.

ANNO CHRISTI 535.

CONCILIUM ARVERNENSE.

Theodeberti Regis consensu in Arverna urbe celebratum [b] VI. Idus Novembris, post Consulatum Paulini junioris viri clarissimi, id est, anno Christi DXXXV.

[b] al. sub die Idium.

TITULI CANONUM.

I. *In synodis quænam primo loco tractanda sint.*
II. *Pontificii honorem, non votis, sed meritis quærendum.*
III. *Cadavera mortuorum non obvolvenda pallis sacratis.*
IV. *Ut clerici a sæcularibus contra episcopos non erigantur.*
V. *Res ecclesiasticas a regibus obtinere desiderantes, excommunicandos.*
VI. *Neque Christianum Judææ, neque Judæum Christianæ conjugari licere.*
VII. *Ne opertorio corporis dominici defuncti sacerdotis corpus obtegatur.*
VIII. *Supellex ecclesiæ sacra ad nuptiarum ornatum non usurpanda.*
IX. *Judæos non præficiendos Christianis judices.*
X. *Parochiam alienam nulli episcopo invadendam.*
XI. *Alienum clericum episcopus ne suscipiat, aut promoveat.*

Edidit Sirmondus ex mss. Lugd. Corb. Fossat. Pith. & aliis. Nos contulimus cum tribus mss. annorum (ut docti censent) amplius 800. Collegii Parisiensis Societatis Jesu: sed hæc in codicibus duobus præfatio abest.

PRÆFATIO.

Cum in nomine Domini, congregante sancto Spiritu, consentiente domno nostro gloriosissimo piissimoque rege Theodeberto, in Arverna urbe sancta synodus convenisset; ibique flexis in terram genibus, pro longævitate, pro regno ejus, pro populo Dominum deprecaremur; ut qui nobis congregationis tribuerat potestatem, regnum ejus Dominus noster felicitate attolleret, imperio regeret, justitia gubernaret; in ecclesia ex more consedimus; inspectisque canonibus, id nobis rationabile visum est, ut quamvis ecclesiasticæ regulæ pæne omnia comprehendant, tamen quædam vel adderentur nova, vel repeterentur antiqua.

CANONES.

I.

Ivo part. 5. cap. 166. In primis placuit, ut quoties secundum statuta patrum sancta synodus congregatur, nullus episcoporum aliquam prius causam suggerere audeat, quam ea quæ ad emendationem vitæ, ad severitatem regulæ, ad animæ remedia pertinent, finiantur.

II.

Placuit etiam, ut sacrum quis pontificii honorem non [a] votis quærat, sed meritis: nec divinum videatur munus rebus comparare, sed moribus: atque eminentissimæ dignitatis apicem electione conscendat omnium, non favore paucorum. Sit in eligendis sacerdotibus cura præcipua; quia irreprehensibiles esse convenit, quos præesse necesse est corrigendis. Diligenter itaque quisque inspiciat pretium dominici gregis, ut sciat quod meritum constituendi deceat esse pastoris. Episcopatum ergo desiderans, electione clericorum vel civium, consensu etiam metropolitani ejusdem provinciæ, pontifex ordinetur. Non patrocinia potentum adhibeat, non calliditate subdola ad conscribendum decretum alios hortetur præmiis, alios timore compellat. Quod si quis fecerit, ecclesiæ, cui indignus præesse cupit, communione privabitur.

III.

Observandum ne palliis vel ministeriis divinis defunctorum [b] corpora obvolvantur.

IV.

Ne a potentibus sæculi clerici contra episcopos suos ullo modo erigantur.

V.

Qui reiculam ecclesiæ petunt a regibus, & horrendæ cupiditatis impulsu egentium substantiam rapiunt, irrita habeantur quæ obtinent; & a communione ecclesiæ, cujus facultatem auferre cupiunt, excludantur.

VI.

* Si quis Judaïcæ pravitati jugali societate conjungitur, & seu Christiana Judæo, seu Judæus Christianæ mulieri carnali consortio misceatur; quicumque horum tantum nefas admisisse dignoscitur, a Christianorum cœtu atque convivio, & communione ecclesiæ, cujus sociatur hostibus, segregetur.

VII.

Ivo part. 2. cap. 140. Ne opertorio Dominici corporis sacerdotis umquam corpus, dum ad tumulum evehitur, obtegatur; ne sacro velamine usibus suis reddito, dum honorantur corpora, altaria polluantur.

VIII.

43. De Consecr. distinct. 1. Ad nuptiarum. Ne ad nuptiarum ornatum ministeria divina præstentur; ne dum improborum tactu, pompaque sæcularis luxuriæ polluuntur, ad officia sacri mysterii videantur indigna.

IX.

Ne Judæi Christianis populis judices præponantur.

X.

Ne parochias cujuslibet episcopi alterius civitatis episcopus canonum temerator invadat, & vesaniæ cupiditatis facibus inflammatus, suisque admodum [b] non contentus, rapiat aliena.

XI.

Nullus episcopus alterius clericum contra voluntatem episcopi sui suscitare audeat, aut sacerdotio [c] prorogare.

XII.

Si quis relictam fratris, sororem uxoris, privignam, consobrinam sobrinamve, vel relictam patrui atque avunculi; carnalis contagii crediderit consortio violandam, & ausu sacrilego auctoritatem divinæ legis, ac jura naturæ perruperit; & cui caritatis ac pii affectus solatia exhibere debuerat, suorum hostis ac pudicitiæ expugnator, vim inferre tentaverit; apostolicæ constitutionis sententia feriatur: & quamdiu in tanto versatur scelere, a Christiano cœtu atque convivio, simulque ecclesiæ matris communione privabitur.

XIII.

Cum presbyteri atque diaconi sublimi dignitatis apice protegantur, actibus omnino renuntient sæculi; & ad sacrum electi [d] ministerium, repudient carnale consortium, ac permixtionis pristinæ contubernium permutent germanitatis affectu; & quisquis ille est presbyter atque diaconus, divino munere benedictione percepta, uxoris prius suæ frater illico efficiatur ex conjuge. [e] Attamen quosdam reperimus ardore libidinis inflammatos, abjecto militiæ cingulo, vomitum pristinum & inhibita rursus conjugia repetisse, atque incesti quodammodo crimine clarum decus sacerdotii violasse; quod nati etiam filii prodiderunt. Quod quisque fecisse [f] cognoscitur, omni in perpetuum, quam admisso jam crimine perdidit, dignitate privabitur.

XIV. *In ms. Paris.* XV.

Si quis cujuscumque munuscula, qualibet sanctis scriptura conlata, nefaria calliditate fraudaverit, invaserit, retentaverit, atque suppresserit, & non statim a sacerdote commonitus Deo conlata reddiderit, ab ecclesiæ catholicæ communione pellatur.

XV. *In ms. Paris.* XVI.

cap. 116. Si quis presbyter atque diaconus, qui neque in civitate, neque in parochiis canonicus esse dignoscitur, sed in villiculis habitans, in oratoriis officio sancto deserviens, celebrat divina mysteria, festivitates præcipuas, Domini Natale, Pascha, Pentecosten, & si quæ principales sunt reliquæ solennitates, nullatenus alibi, nisi cum episcopo suo in civitate teneat. Quicumque etiam sunt cives natu majores, pari modo in urbibus ad pontifices suos in prædictis festivitatibus veniant. Quod si qui improba temeritate contempserint, hisdem festivitatibus, quibus in civitate adesse despiciunt, communione pellantur.

[a] Lugd. præmiis.
[b] mss. plerique, corpuscula. Ita Paris.
[b] Lugd. & Paris. suis quodammodo.
[c] mss. quidem, ad sacerdotium provocare: sed Paris. ut edimus.
[d] Corb. Fossat. &c. mysterium.
[e] In ms. Paris. hic canon est XIV.
[f] ms. Paris. cognoscitur perpetrasse.

XVI. *In mſ. Pariſ.* XVII. A

Epiſcopi, preſbyteri, atque diaconi, ita ſanctæ conſcientiæ luce reſplendeant, ut effugiant probitate actuum maledicorum obloquia; & teſtimonium in ſe divinum implere contendant, quod Dominus ait: *Sic luceat lumen veſtrum coram hominibus, ut videntes veſtra bona opera, glorificent Patrem veſtrum qui in cælis eſt.* [a] Igitur auctoritate canonica, atque manſura in ævum conſtitutione ſancimus, ut fugiatur his extranearum mulierum culpanda libertas: & tantum cum avia, matre, ſorore, vel nepte, ſi neceſſitas tulerit, habitent; de quibus nominibus, ut priorum canonum ſeries continet, nefas eſt aliud, quam natura conſtituit, ſuſpicari. In cubiculo etiam horum, atque cellario, vel familiari quolibet ſervitio, neque ſanctimonialis ulla, neque extranea mulier, neque ancilla ullo B modo admittatur. Quod ſi quis præceptorum Dei immemor crediderit contemnendum, ſciat ſe auctoritate canonica communionis ſine dubio ſubire jacturam. Quod ſi antiſtes culpam hanc in preſbytero, aut diacono ſuo, diſtringere canonico rigore noluerit, ipſe ſeveritate ſententiæ feriatur.

Matth. 5. 16.

[a] In mſ. Pariſ. Canon XVIII.

SUBSCRIPTIONES EPISCOPORUM.

Honoratus in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Bituricæ, conſtitutionem noſtram relegi & ſubſcripſi, die ſexto Idus Novembris, poſt conſulatum Paulini junioris viri clariſſimi.

Gallus in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Arvernicæ conſenſi & ſubſcripſi. C

Gregorius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Lingonicæ conſenſi & ſubſcripſi.

Hilarius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Gabalitanæ conſenſi & ſubſcripſi.

Ruricius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Lemovicæ conſenſi & ſubſcripſi.

Flavius Deo propitio epiſcopus eccleſiæ Rhemenſis conſenſi & ſubſcripſi.

Nicetius Deo propitio epiſcopus eccleſiæ Treverorum conſenſi & ſubſcripſi.

Deuterius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Lutevenſis conſenſi & ſubſcripſi.

Dalmatius in Deo epiſcopus eccleſiæ Rutenenſis conſenſi & ſubſcripſi. D

Lupus in Chriſto epiſcopus eccleſiæ Catalaunicæ conſenſi & ſubſcripſi.

Domitianus in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Colonienſis conſenſi & ſubſcripſi. [a]

Venantius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Vivarienſis conſenſi & ſubſcripſi.

Heſperius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Metenſis conſenſi & ſubſcripſi.

Deſideratus in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Veredunenſis conſenſi & ſubſcripſi.

Grammatius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Vindoniſſæ conſenſi & ſubſcripſi.

[a] Cod. Pith. Domitianus epiſcopus eccleſiæ Tungrorum: ut in Aurelian. V. anni 549.

EPISTOLA SYNODI EJUSDEM ARVERNICÆ, ad Theodebertum regem.

Ut clerici, aliive, qui regum aliorum dominio ſubjacent, poſſeſſionibus, quas in ejus regno jure obtinent, non fraudentur.

Hanc primus edidit Sirmondus ex manuſcripto Codice ſancti Petri Foſſatenſis. Eſt in manuſcripto noſtro Pariſienſis Collegii Societatis JESU.

Domino illuſtri atque præcellentiſſimo domno & filio Theodeberto regi, Honoratus, Hilarius, Gregorius, Ruricius, Nicetius, Flavius, Domitianus, Deuterius, Gallus, Dalmatius, Venantius, Grammatius, Lupus, Heſperius, & Deſideratus, epiſcopi.

DUm in Arverna urbe ad replicanda canonum inſtituta, vel ſtudio elucidandæ legis eccleſiaſticæ, his qui dubitatione regendæ vitæ propriæ forſitan premebantur, cultores veſtri, eccleſiarum veſtrarum epiſcopi, pariter ſederent; plurimorum ad nos ſuæ deſperationis remedium flagitantium turba confluxit: ſperantes ut non minus pro regni veſtri felicitate, quam pro ſua conſolatione, pietatem veſtram noſtra humilitas exoraret, & per ſuggeſtionem noſtram juſtitiæ & pietatis veſtræ auribus intimaretur, ut nullum de rebus vel poſſeſſiunculis propriis alienum pietas veſtra permitteret: & dum unius regis quiſque poteſtati ac dominio ſubjacet, in alterius ſorte poſitam cujuſcumque, ut aſſolet, impetitione non amitteret facultatem. Quod nos de veſtri culminis juſtitia & pietate fidentes, non credimus denegandum: ut dum plurimorum neceſſitatibus juſta, ut credimus, & Deo placente ſuggeſtione conſulimus, proſperitatem regno veſtro, & repræſentationem cæleſtis Domini per indultam pietatis gratiam augeatis. Unde reverentiſſime, ut dignum eſt, ſupplicantes quæſumus, ut hoc noſtræ petitioni divino intuitu pietas veſtra non deneget: ut tam rectores eccleſiarum, quam univerſi clerici, atque etiam ſæculares, ſub regni veſtri conditione manentes, nec non ad domnorum regum patrum veſtrorum dominium pertinentes, de quod in ſorte veſtra eſt, extraneos, de quod habere proprium ſemper viſi ſunt, non permittatis exſiſtere; ut ſecurus quicumque proprietatem ſuam poſſidens, debita tributa diſſolvat domino, in cujus ſortem poſſeſſio ſua pervenit. Quod & theſauris veſtris omnino utilius eſſe cenſemus, ſi per pietatem veſtram ſalvata poſſeſſio conſuetudinatiam intulerit functionem; & nos peculiarius veſtra clementia conſolatur, ſi obtentu hujuſcemodi petitionis nos quoque celſitudo veſtra feceris gratulari.

E *Deſumptum ex vetuſto codice quinque librorum partialium capitulum concilii Arvernenſis, quod in decreto Gratiani non habetur.*

Ex eodem libro 2. capite 103.

Ut preſbyteri plebes ſuas admoneant, quod hoſpitales ſint.

Placuit, ut preſbyteri ſuas plebes admoneant, ut hoſpitales ſint, & nulli iter facienti manſionem denegent: Et ut omnis occaſio rapinæ tollatur, nihil carius vendant tranſeuntibus, niſi quanto in mercato vendere poſſint. Quod ſi carius vendere voluerint, ad preſbyterum tranſeuntes hoc referant, & illius juſſu cum humanitate eis vendant.

A

Decerpta alia quatuor capitula concilii Arvernensis ex codice aeque vetusto sexdecim librorum partialium: quae etiam in decreto Gratiani non adnotantur.

Ex libro primo, cap. 20.

De possessione XXX. annorum, ne repetatur.

Quicumque episcopus alterius episcopi dioecesim per triginta annos sine aliqua interpellatione possederit, admittenda non est contra eum actio reposcendi: sed hoc intra...... extra vero nullo modo: ne, dum dioecesis defenditur, provinciarum termini confundantur.

Ex libro secundo, cap. 37.

Ut in vita episcopi, alius non superponatur.

Ut nullus, vivente episcopo, alius superponatur, aut superordinetur episcopus, nisi forsitan in ejus locum, quem capitalis culpa dejecerit.

Ex libro secundo, cap. 44.

De presbyteris, qui de crimine fornicationis sive aliquo capitali flagitio accusantur, & non habent collegas, cum quibus se expurgare possint; aut si forte lapsi fuerint, quomodo satisfaciant: in quorum judicio neque ad dexteram, neque ad sinistram declinandum est, sed recta via gradiendum. In concilio namque Neocaesareensi scriptum est: Presbyter, si uxorem acceperit, ab ordine deponatur. Si vero fornicatus fuerit, aut adulterium perpetraverit, amplius pelli debet, & ad poenitentiam redigi.

Can. 1. & Dist. 28. Presbyter.

Ex libro tertio, cap. 14.

Quod licitum sit episcopis, cum consilio cleri, de thesauro ecclesiae suae familiae succurrere.

Licitum sit episcopis, praesentibus presbyteris & diaconibus, de thesauro ecclesiae, familiae & pauperibus ejusdem ecclesiae, secundum canonicam institutionem, juxta quod indiguerint, erogare.

ANNO CHRISTI 536.

Edidit Latine Binius ex Bibliotheca Heidelbergensi.

CONCILIUM CONSTANTINOPOLITANUM

SUB [a]MENA,

anno Domini DXXXVI. post Consulatum Belisarii, contra Anthimum, Severum, aliosque Acephalorum principes celebratum.

[a] *In mss. Latinis fere semper Minas, pro Menas.*

TITULI ACTIONIS I.

Libellus archimandritarum & monachorum Constantinopolitanorum & Syriae, quem Justiniano post obitum Agapeti obtulerunt, petentes in eo, damnatos ab Agapeto haereticos expelli.
Libellus eorumdem Agapeto Constantinopoli oblatus ejusdem argumenti.
Libellus orthodoxorum episcoporum Orientalium contra Anthimum aliosque haereticos, Agapeto oblatus.
Encyclica epistola Agapeti Papae ad Petrum Hierosolymitanum episcopum, de Anthimi depositione, & Mennae in locum ejusdem suffectione.
Interlocutio Mennae.
Actio II.
Actio III.

TITULI ACTIONIS IV.

Sententia synodi Constantinopolitanae contra Anthimum.
Sententia Mennae contra Anthimum.

ΤΑΔΕ ΕΝΕΣΤΙΝ

ἐν τῇ παρούσῃ βίβλῳ, τὰ κατὰ Σεβήρου, καὶ Ζωορᾶ, καὶ Πέτρου, καὶ Ἀνθίμου πεπραγμένα παρὰ Μηνᾶ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Ἐν οἷς φέρονται,

B

Λίβελλος τῶν ἐν δευτέρᾳ Συρίᾳ ἐπισκόπων, πρὸς Ἰουστινιανὸν βασιλέα.

Λίβελλος τῶν μοναχῶν, τῶν τε ἐνταῦθα μοναστηρίων, καὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ τῇ ἐρήμῳ, καὶ δευτέρᾳ Συρίᾳ, καὶ τῷ ὄρει Σινᾶ, καὶ τρισὶ Παλαιστίναις, πρὸς τὸν αὐτόν.

Λίβελλος τῶν αὐτῶν πρὸς τὴν ἐνδημοῦσαν ἐνταῦθα σύνοδον.

C

Ἐπιστολαὶ Ὁρμίσδου πάπα Ῥώμης πρὸς τοὺς ἐν δευτέρᾳ Συρίᾳ κληρικοὺς, καὶ ἀρχιμανδρίτας, καὶ λοιποὺς ὀρθοδόξους ἐν οἱῳδήποτε κλίματι τῆς ἀνατολῆς.

Ἑτέρα ἐπιστολὴ πρὸς Ἐπιφάνιον ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως.

Δέησις κληρικῶν καὶ μοναχῶν Ἀντιοχείας, πρὸς Ἰωάννην ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τὴν ἐνδημοῦσαν ἐνταῦθα σύνοδον.

Διαφορὰ πρὸς Ἰωάννην ἀρχιεπίσκοπον παρὰ τῆς ἐνδημούσης συνόδου.

Λίβελλος παρὰ τῶν ἀρχιμανδριτῶν Κωνσταντινουπόλεως πρὸς

TITULI ACTIONIS V.

. quae male hactenus prima nominata fuit.

Libellus episcoporum de secunda Syria, ad Justinianum Imperatorem.

Libellus monachorum monasteriorum ibidem, & quae in Hierosolymis, & in eremo, & in secunda Syria, & in monte Sinai, & in tribus Palaestinis erant, ad eumdem.

Libellus eorumdem ad ibidem congregatam synodum.

Epistolae Hormisdae Papae ad clericos secundae Syriae, & archimandritas, & reliquos orthodoxos in proprio aliquo climate Orientis.

Epistola Hormisdae Papae ad Epiphanium archiepiscopum Constantinopolitanum.

Supplicatio clericorum & monachorum Antiochiae, ad Joannem archiepiscopum Constantinopolitanum, & ibi congregatam synodum.

Relatio ad Joannem archiepiscopum a congregata synodo.

Libellus abbatum Constantinopolitanorum ad congrega-

ANNO CHRISTI 536.

tam synodum: cui & annexæ sunt quatuor synodi, quando & quomodo in ecclesia prædicatæ fuere. A

Epistola Joannis patriarchæ ad Joannem Hierosolymorum.

Alia epistola ejusdem patriarchæ, ad Epiphanium episcopum Tyri.

Rescriptum Joannis Hierosolymorum episcopi, & suffraganeorum suorum, ad Joannem Constantinopolitanum.

Epistola Epiphanii episcopi Tyri, & episcoporum sibi subditorum ad congregatam in Constantinopoli synodum: & exclamatio fidelium multitudinis Tyri, & anathematizatio Severi & ejus doctrinæ.

Epistola episcoporum de secunda Syria ad Joannem patriarcham & synodum. B

Actio formata a præsule provinciæ contra Petrum Apamearum.

Alia actio ab eodem.

Libelli dati a monachis Apamearum episcopis secundæ Syriæ, contra Severum & Petrum Apamearum.

Sententia ab illis qui de Italia huc venerunt, contra Severum & Petrum.

Sententia Epiphanii patriarchæ Constantinopolitani, & ibidem congregatæ synodi, contra Severum & Petrum.

Sententia Mennæ patriarchæ contra Severum, Petrum, & Zoaram.

τὴν ἐνδημοῦσαν σύνοδον· ἥτινι συνέζευκται καὶ πότε, καὶ πῶς ἐκηρύχθησαν αἱ τέσσαρες ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ σύνοδοι.

Ἐπιστολὴ Ἰωάννου πατριάρχου πρὸς Ἰωάννην τὸν Ἱεροσολύμων.

Ἑτέρα ἐπιστολὴ τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου πρὸς Ἐπιφάνιον ἐπίσκοπον Τύρου.

Ἀντίγραφα Ἰωάννου Ἱεροσολύμων, καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐπισκόπων, πρὸς Ἰωάννην τὸν Κωνσταντινουπόλεως.

Ἐπιστολὴ Ἐπιφανίου ἐπισκόπου Τύρου, καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐπισκόπων, πρὸς τὴν ἐνδημοῦσαν ἐν Κωνσταντινουπόλει σύνοδον· καὶ ἐκβοήσεις τοῦ ἐν Τύρῳ πιστοῦ πλήθους, καὶ ἀναθηματισμὸς Σευήρου, καὶ τοῦ φρονήματος αὐτοῦ.

Ἐπιστολὴ τῶν ἐν δευτέρᾳ Συρίᾳ ἐπισκόπων πρὸς Ἰωάννην πατριάρχην, καὶ τὴν ἐνδημοῦσαν σύνοδον.

Πρᾶξις συστᾶσα παρὰ τῷ τῆς ἐπαρχίας ἄρχοντι, κατὰ Πέτρου τοῦ Ἀπαμείας.

Ἑτέρα πρᾶξις παρὰ τοῦ αὐτοῦ.

Λίβελλοι ἐπιδοθέντες παρὰ τῶν μοναχῶν Ἀπαμείας τοῖς ἐπισκόποις [a] δύο Συρίας, κατὰ Σευήρου καὶ Πέτρου τοῦ Ἀπαμείας.

[a] al. δευτέρας

Ψῆφος τῶν ἀπὸ τῆς Ἰταλίας ὄντων ἐνταῦθα, κατὰ Σευήρου καὶ Πέτρου.

Ψῆφος Ἐπιφανίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τῆς ἐνδημούσης ἐνταῦθα συνόδου, κατὰ Σευήρου καὶ Πέτρου.

Ψῆφος Μηνᾶ πατριάρχου, κατὰ Σευήρου, καὶ Πέτρου, καὶ Ζωορᾶ.

ACTIO PRIMA

Concilii sub Mena Patriarcha Constantinopoli habiti, contra Anthimum & Severum.

POst Consulatum Flavii Belisarii clarissimi, sexto Nonas Maias, indictione decima quarta, in Deo amantissima & imperiali civitate Constantinopoli nova Roma, præsidente Domino nostro sanctissimo ac beatissimo archiepiscopo & patriarcha Mena, in [a] mesaulio dytico venerabilis domus dominæ nostræ sanctæ & gloriosæ Dei genitricis & semper Virginis Mariæ, quæ est prope sanctissimam magnam ecclesiam. Et a dextera quidem parte consedentibus ei, & coaudientibus juxta pium jussum Christoamantissimi & a Deo custoditi Imperatoris nostri Justiniani, sanctissimis ac [b] Deo amantissimis episcopis, Sabino Canusino, Epiphanio Eclano, Asterio Salernitano, Rustico Fesulano, Leone Nolano, omnibus ex Italiæ regione prius quidem missis a sede Apostolica, demum vero unanimiter consentientibus advenienti huc sanctæ memoriæ Agapito Papæ antiquæ Romæ: Petro civitatis Justinianæ metropolitanæ secundæ provinciæ Cappadociæ, Zacharia metropolitano Mityleno, Marco metropolita Apameæ, provinciæ Bithyniorum, Auxentio metropolita [c] Seliybrino, Thalassio metropolita Beryteno, Magno metropolita Berrœæ, Joanne Gabalorum, Joanne Bosphori, Domitiano gentis Zecchiorum, Christophoro Porphyreonis provinciæ Phœnicæ Paraliæ, Archelao Coryci, Davitho [d] Circesco, Etherio Mariamnio, Alexandro Barcusano, Domno civitatis Maximianæ secundæ Palæstinæ, Anastasio Iotapæ, Joanne Zoororum, Andrea Panii, Epitynchano Germæ provinciæ Hellespontiacæ, Paulo Stectorii, Andrea Peltorum, Theodoro Myrorum, Theodorito Alindorum.

A sinistra vero parte, Hypatio metropolitano Ephesino, Constantino metropolita Europæ, Theagene metropolita Synnadorum, Baccho Antiochiæ metropolita Pisidiæ, Hilariano metropolita Pergæ, Boos-

[a] Id est, in medio ullio aulæ occiduo. Versio vetus incerto interprete, nunc repetita.

[b] mss. semper Deo amantissimis, pro Dei amantissimis.

[c] Pro Selymbrino.

[d] In Ostiensi.

ΠΡΑ͂ΞΙΣ ΠΡΩΤΗ

Τῆς ἁγίας συνόδου ἐν Κωνσταντινουπόλει γενομένης ἐπὶ Μηνᾶ πατριάρχου, κατὰ Ἀνθίμου καὶ Σευήρου.

ΜΕτὰ τὴν ὑπατείαν [b] φιλοχρίστου Βελισαρίου τοῦ λαμπροτάτου, τῇ πρὸ ἓξ [c] νωνῶν Μαΐων, ἰνδικτιῶνος τεσσαρεσκαιδεκάτης, ἐν τῇ φιλοχρίστῳ καὶ βασιλευούσῃ Κωνσταντινουπόλει νέᾳ Ῥώμῃ, προκαθεζομένου τοῦ δεσπότου ἡμῶν, τοῦ ἁγιωτάτου καὶ μακαριωτάτου ἀρχιεπισκόπου καὶ πατριάρχου Μηνᾶ, ἐν τῷ μεσαύλῳ τῷ δυτικῷ τοῦ σεβασμίου οἴκου τῆς δεσποίνης ἡμῶν, τῆς ἁγίας ἐνδόξου θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τοῦ ὄντος πλησίον τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας· καὶ μὲν ἐκ τοῦ δεξιοῦ μέρους συνεδρευόντων αὐτῷ, καὶ συνακροωμένων, κατὰ θεοσεβῆ κέλευσιν τοῦ φιλοχρίστου καὶ θεοφυλάκτου ἡμῶν βασιλέως Ἰουστινιανοῦ, τῶν ὁσιωτάτων καὶ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων Σαβίνου τοῦ Κανυσίου, Ἐπιφανίου Ἐκλάνου, Ἀστερίου Σαλέρνου, Ῥουστικοῦ Φεσούλων, Λέοντος Νώλου, τῶν πάντων ἐκ τῆς Ἰταλῶν χώρας πρότερον μὲν ἀποσταλέντων ἐκ τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας, ὕστερον δὲ συνόντων προσηρμοσμένων ἐνταῦθα Ἀγαπητῷ τῷ τῆς ἁγίας μνήμης πάπᾳ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης· Πέτρου τοῦ Ἰουστινιανουπόλεως, τῆς μητροπόλεως τῆς δευτέρας Καππαδοκῶν ἐπαρχίας, Ζαχαρίου τῆς Μιτυληναίων μητροπόλεως, Μάρκου τῆς μητροπόλεως Ἀπαμείας τῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας, Αὐξεντίου τῆς Σηλυβριανῶν μητροπόλεως, Θαλασσίου τῆς μητροπόλεως Βηρυτοῦ, Μάγνου τῆς μητροπόλεως Βεῤῥοίας, Ἰωάννου Γαβάλων, Ἰωάννου Βοσπόρου, Δομετιανοῦ τοῦ Ζηκχῶν ἔθνους, Χριστοφόρου Πορφυρεῶνος ἐπαρχίας Φοινίκης παράλου, Ἀρχελάου Κωρύκου, Δαυίδου Κιρκησίου, Αἰθερίου Μαριάμμης, Ἀλεξάνδρου Βαρκούσων, Δόμνου Μαξιμιανουπόλεως τῆς δευτέρας Παλαιστίνης, Ἀναστασίου Ἰωτάβης, Ἰωάννου Ζωόρων, Ἀνδρέου τοῦ Πανίου, Ἐπιτυγχάνου Γέρμης ἐπαρχίας Ἑλλησπόντου, Παύλου τοῦ Στεκτορίου, Ἀνδρέου Πέλτων, Θεοδώρου Μύρων, Θεοδωρήτου Ἀλίνδων.

Ἐκ δὲ τοῦ εὐωνύμου μέρους, Ὑπατίου τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου, Κωνσταντίνου Ἡρακλείας τῆς μητροπόλεως Εὐρώπης, Θεαγένους τῆς μητροπόλεως Συννάδων, Βάκχου Ἀντιοχείας τῆς μητροπόλεως Πισιδίας, Ἱλαριανοῦ τῆς μητροπόλεως Πέργης,

Græce edidit post Zonaræ Commentarios Fronto Ducæus Soc. Jesu ex mss. Regis Christianissimi, Cardinalis Perronii, & aliis.

[b] al. φλαβίου

[c] al. νωνῶν

ANNO CHRISTI 536.

Βοσπορίου Νεοκαισαρείας τῆς μητροπόλεως Πόντου Πολεμωνιακοῦ, Παύλου τῆς μητροπόλεως Τυάνων, Ακακίου τῆς μητροπόλεως Πισσινοῦντος, Επικτήτου Κλαυδιουπόλεως τῆς μητροπόλεως Ονωριάδος, Τιμοθέου τῆς μητροπόλεως Βεῤῥοίας, Επιφανίου Ηρακλείας τῆς Ονωριατῶν ἐπαρχίας, Αβραμίου Κρατίας, Αλεξάνδρου Κωνωνείας τῆς δευτέρας Καππαδόκων ἐπαρχίας, Αστερίου Αμάστρεως, Ευγενίου Τίου, Ιωάννου Καισαρείας τῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας, Κυριακοῦ Θεοδοσιουπόλεως τῆς Φρυγῶν Πακατιανῶν ἐπαρχίας, Ιωάννου Τραϊανουπόλεως, Θεοδώρου Ευροίας παλαιᾶς Ηπείρου, Ανδρέου Αμαζωνος, Φλαβιανοῦ Κοτίνων, Ηλίου Αδριανῶν τῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας, Μακεδονίου Βριανῶν, καὶ Αρμονίου Καλλιπόλεως· συμπαρόντων δὲ αὐτῷ καὶ συνακροωμένων, καὶ Θεοφάνους, καὶ Πελαγίου, τῶν θεοφιλεστάτων διακόνων τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας· καὶ Μηνᾶ, καὶ Πέτρου τῶν θεοσεβεστάτων νοταρίων, καὶ τινῶν εὐλαβεστάτων ὑποδιακόνων καὶ ἐκδίκων, καὶ λοιπῶν κληρικῶν τοῦ αὐτοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, οἱ καὶ συνόντες ἔτυχον παραγενομένῳ ἐνταῦθα Αγαπητῷ τῷ τῆς ἁγίας μνήμης γενομένῳ πάπᾳ τῆς πρεσβυτέρας Ρώμης· καὶ Μάγνου πρεσβυτέρου, καὶ Ηρακλείου διακόνου, τῶν ἀποκρισιαρίων Εφραιμίου τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου τῆς ἐν Θεουπόλει ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, Σαβίνου διακόνου τῆς ἁγίας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἀναστάσεως, πληροῦντος τὰς ἀποκρίσεις Πέτρου τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου Ιεροσολύμων, Στεφάνου διακόνου καὶ ἀποκρισιαρίου Σωτηρίχου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Καισαρείας τῆς μητροπόλεως Καππαδοκίας πρώτης, Γαϊανοῦ πρεσβυτέρου καὶ ἀποκρισιαρίου Ελπιδίου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Αγκύρας τῆς μητροπόλεως Γαλατίας πρώτης, Διονυσίου καὶ Καλλινίκου, διακόνων καὶ ἀποκρισιαρίων Φωτίου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου τῆς μητροπόλεως Κορίνθου· παρόντος δὲ τοῦ εὐλαβοῦς κλήρου τῆς βασιλευούσης πόλεως· Ευφήμιος ὁ θεοσεβέστατος διάκονος, καὶ πριμμικήριος νοταρίων, εἶπε.

[a] Μαρινιανοῦ τοῦ θεοσεβεστάτου πρεσβυτέρου καὶ ἡγουμένου μονῆς τῆς ἐπικαλουμένης Δαλματίου τῆς θεοφιλοῦς μνήμης, καὶ ἐξάρχου τῶν ἐπὶ βασιλευούσης ταύτης πόλεως διακειμένων εὐαγῶν μοναστηρίων, καὶ τῶν λοιπῶν ἡγουμένων τῶν κατὰ τὴν φιλόχριστον ταύτην πόλιν καθεστώτων εὐαγῶν μοναστηρίων, καὶ πρός γε τῶν ἐνδημούντων ταύτῃ τῇ βασιλίδι πόλει εὐαγῶν μοναχῶν, πλουσίων ὑπὸ Θεοῦ πόλιν καὶ τὰ Ιεροσόλυμα δεήσεις ἀναπεμψάντων τῷ εὐσεβεστάτῳ καὶ θεοφυλάκτῳ ἡμῶν βασιλεῖ, θειοτάτου κατηξίωσε τὸ αὐτοῦ κράτος τούς τε παρόντας ὁσιωτάτους ἐπισκόπους ἐκ τῆς Ιταλῶν χώρας. καὶ πρός γε θεοφιλεστάτους ἀρχιδιακόνους τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας, καὶ τοὺς εὐλαβεστάτους νοταρίους καὶ ἐκδίκους τοῦ αὐτοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς πρεσβυτέρας Ρώμης, ἐνταῦθα παραγεγονότας οἳ καὶ συνῆσαν Αγαπητῷ τῆς ἁγίας μνήμης πάπᾳ τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς πρεσβυτέρας Ρώμης, καὶ τοὺς ἄλλους γε μὴν ἅπαντας τοὺς ἐνδημοῦντας θεοφιλεστάτους ἐπισκόπους παρὰ τὴν ὑμετέραν μακαριότητα συνελθεῖν· ἐφ' ᾧ δῆλαι ὑμῖν γενομένας τὰς ἐπιδεδομένας τῇ αὐτοῦ γαληνότητι δεήσεις, καὶ ἃς ἂν προσαγγεῖλαι βουληθεῖεν οἱ ταύτας ἐπιδεδωκότες, τά τε τοῖς εὐαγέσι κανόσι δοκοῦντα, καὶ τῇ ἐκκλησιαστικῇ τάξει προσήκοντα πρὸς ἔργον ἀχθῆναι. ἐπεὶ τοίνυν πάρεισι μὲν, ὡς βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ, παρέστησαν πάντες οἱ τὸ ἱερὸν ὑμῶν πληροῦντες σύλλογον, παραφυλάττουσι δὲ τὸ εὐαγὲς ὑμῶν συνέδριον, οἵ τε εἰρημένοι εὐλαβέστατοι μοναχοὶ, καὶ Θεόδωρος ὁ περίβλεπτος ῥαιφερενδάριος, παρὰ τοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν πρὸς τοῦτο ἀπεσταλμένος δεσπότου, ὑποβάλλομεν πρὸς τὸ [d] παριστάμενον. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· εἰσίτωσαν ὅ, τε μνημονευθεὶς περίβλεπτος ῥαιφερενδάριος Θεόδωρος, καὶ οἱ ἐξονομασθέντες εὐλαβέστατοι ἄνδρες· καὶ εἰσῆλθον, Θεόδωρός τε ὁ περίβλεπτος τριβοῦνος, νοτάριος, καὶ ῥαιφερενδάριος τοῦ θεοφυλάκτου ἡμῶν βασιλέως· καὶ Μαρινιανὸς ὁ θεοσεβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Δαλματίου τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης, καὶ ἔξαρχος· καὶ σὺν αὐτῷ θεοσεβέστατοι πρεσβύτεροι καὶ ἀρχιμαν-

[a] al. Μαρινιανοῦ
[b] al. Θεούπολιν
[c] al. εἰρημένοι
[d] al. ὑποτασσόμενον

porio Neocæsareæ metropolita Ponti Polemoniaci, Paulo metropolita Tyanorum, Acacio metropolita Pessinuntis, Epicteto civitatis Claudii metropolita Honoriadis, Timotheo Berrhææ metropolita, Epiphanio Heracleano provinciæ Honoriadis, Abraamio Cratiano, Alexandro Coloniensi secundæ provinciæ Cappadocum, Asterio Amastreo, Eugenio Tii, Joanne Cæsareensi provinciæ Bithyniorum, Dominico Theodosianæ civitatis Phrygiæ provinciæ Pacatianæ, Joanne Traianæ civitatis, Theodoro Euriæ antiquæ Epiri, Andrea [a] Amazonio, Flaviano Cotenorum, Elia Adrianopolitano provinciæ Bithyniorum, Macedonio Briano, & Harmonio Calliopolitano: assistentibus autem ipsis & conaudientibus & Theophane ac Pelagio Deoamantissimis diaconis Apostolicæ sedis, & Mena ac Petro venerabilibus Notariis, ac quibusdam venerabilibus subdiaconis & procuratoribus, ac ceteris clericis ipsius sedis Apostolicæ: qui & simul erant cum Agapito sanctæ memoriæ, [b] hic facto Papa antiquæ Romæ, & consentientes fuerunt hic facto Agapito sanctæ memoriæ Papæ antiquæ Romæ: ac etiam Magno presbytero & Heraclio diacono ambasiatoribus Euphremii sanctissimi Patriarchæ sanctissimæ ecclesiæ Theopolitanæ, Sabino diacono sanctæ Christi Dei nostri resurrectionis ambasiatore Petri sanctissimi episcopi patriarchæ Hierosolymorum, Stephano diacono & ambasiatore Soterichi sanctissimi episcopi Cæsareæ metropolitanæ primæ Cappadociæ, Gaïano presbytero & ambasiatore Elpidii sanctissimi episcopi Ancyrani metropolitani primæ Galatiæ, Dionysio & Callinico diaconis & ambasiatoribus Photii sanctissimi episcopi metropolitanæ ecclesiæ Corinthi: præsente etiam venerabili clero regiæ civitatis: Euphemius venerabilis diaconus & primicerius notariorum, dixit:

Quoniam Marinianus venerabilis presbyter & prior monasterii cognominati sancti Dalmatii, & primas venerabilium monasteriorum in hac regia civitate situatorum, & reliquorum venerabilium priorum monasteriorum in hac Christo amantissima civitate constitutorum, insuper etiam & venerabiles monachi in hac regia civitate congregati, qui sub Theopolitana civitate & Hierosolyma sunt, supplicationes porrexerunt piissimo & a Deo custodito Imperatori nostro; ejus imperium sanciendum digne judicavit præsentes sanctissimos episcopos de Italia, insuper etiam & Deoamantissimos archidiaconos sedis apostolicæ, ac venerabiles notarios & defensores ipsius apostolicæ sedis antiquæ Romanæ qui huc venerunt, & qui simul erant cum Agapito, qui factus fuit papa apostolicæ sedis antiquæ Romæ, ac alios etiam omnes Deo amantissimos episcopos congregatos ad vestram beatitudinem convenire: ut vobis manifestæ fiant supplicationes suæ serenitati oblatæ, quas quidem pronunciari vellent hi, qui eas porrexerunt, & quæ venerabilibus canonibus approbatæ sunt, & quæ ecclesiastico ordini conveniunt, ad opus deduci. Cum itaque adsit, & tamquam magno Imperatori adstiterit, & omnes qui sacrum vestrum collegium implent, & observant venerabile vestrum secretum, ac etiam prædicti venerabiles monachi, & Theodorus circumspectus referendarius a piissimo domino nostro missus, & hoc subjicimus ad notitiam. Sanctissimus archiepiscopus dixit: Intrent memoratus Theodorus circumspectus referendarius, & memorati viri venerabiles. Et intrarunt Theodorus circumspectus tribunus, notarius, & referendarius a Deo custoditi imperatoris nostri, & Marinianus presbyter venerabilis, prior monasterii sancti Dalmatii & primas, & cum ipsis venerabiles presbyteri & Archi-

[a] Pro Amyzonio.
[b] hoc est, qui huc appulit.

mandritæ venerabilis urbis regiæ: Agapitus Dii, Dioscorus sanctæ Euphemiæ, Agapius Thalassii, Paulus Romanorum, Antoninus sancti Eusebii, Stephanus Olympii, Anastasius Romanorum, Demetrius Phocæ, Dominicus Euphemii, Stephanus Promoti, Zenon sanctæ Dei genitricis ad fontem Alexandri Calamii, Dadas Caiumæ, Rhodon sancti Theodori, Gennadius sancti Dominici, Theodorus sancti Maronii, Sila Eliæ, Paulus sancti Samuelis, Joannes sancti Theodori in petra, Dominicus * Cyriorum, Cyrion Ægyptiorum, Basilius Cyraconæ, Joannes sancti Thomæ apostoli inter illos Modesti, Marcus sancti Theodori, Flavianus presbyter & secundarius Modesti Lycaonum, Marinus sancti Pauli, Theoctistus sanctæ Dei genitricis prope illa sancti Job, Theodorus Tryphonis, Cosmas sancti Joannis inter illa Studii, Petrus sanctæ Dei genitricis, & sancti Diomedis in Hierusalem, Liberius sancti Dominici, Alexander Abraami, Theodorus Job, Tryphon Elpidii, Stephanus Constæ, Babylas sancti Danielis ad columnam, Joannes sancti Anastasii, Anthemius Neonis, Joannes sancti Michaelis Charisii, Joannes Maræ prope cisternam Aëtii, Phocas Jonæ prope secundum, Zosimus Eutychii Lycaonum, Timotheus Asterii, Stratonicus sancti Dometii Martyris, Polychronius sancti Michaelis in Æthrio, Andreas Romanorum prope cisternam, Martyrius Petri prope sanctos apostolos, sive Valentini & Dantati, Andreas sanctæ Dei genitricis prope sanctum Lucam, Marcus sancti Dominici, Jacobus Abibi Syrus, Atticus Eucratadarum, Joseph sanctæ Dei genitricis in Lithostroto, Paulus sancti Petri apostoli prope Palatium, Anastasius presbyter & secundarius sancti Philippi in brephotrophio, Georgius Cyri, Eusebius Symeonii, Zoticus sancti Andreæ prope portam Saturninam.

Et de sub Theopolitana civitate, Paulus monachus ambasiator, monasterii Maronis, Severianus presbyter & archimandrita monasterii Zoaræ de Thermis Syrus, Cassisa presbyter & archimandrita monasterii Lucæ Syrus, Symeones diaconus & ambasiator Jacobi, Joannes diaconus & ambasiator Theodori, Stephanus presbyter & prior monasterii Euxerii Syrus, Joannes presbyter & archimandrita monasterii domini Thomæ Syrus, Thomas [a] presbyter & archimandrita monasterii Aaron Syrus, Photinus monachus & ambasiator monasterii sancti Stephani, Theodorus diaconus & ambasiator ecclesiæ Erindelenorum, Sergius presbyter & periodeutes. Qui omnes pro se faciunt & pro aliis.

Item & de sanctis Christi veri Dei nostri locis, Dometianus presbyter & archimandrita monasterii sancti ac beati Martyrii, Hesychius presbyter & archimandrita monasterii beati Theodosii, Cassianus presbyter lauræ beati Sabbæ, Dominicus presbyter & prior Pyrgiorum Jordanis, Nestabus presbyter lauræ beati Firmini, Terentius presbyter novæ lauræ, Leontius monachus prior ac vicarius totius eremi, Trajanus presbyter Pyrgiorum Jordanis, Polyeuctus diaconus monasterii beati Theodosii, Theodorus diaconus & monachus novæ lauræ, Cyricus diaconus & monachus ipsius novæ lauræ, Anastasius diaconus monasterii beati Martyrii, Mamas monachus ejusdem monasterii, Joannes monachus ejusdem monasterii, Julianus monachus monasterii abbatis Theodosii. Qui omnes faciunt & pro seipsis & pro suis monasteriis, ac pro omnibus monachis, qui sunt in eremo sanctæ civitatis. Jordanes presbyter de Petra & pro omnibus ibidem monachis, Theonas presbyter montis [b] sancti & am-

* al. Syriorum.

[a] al. Theonas

[b] Græc. Sinai.

A δρῖται τῶν κατὰ ταύτην τὴν βασιλίδα πόλιν εὐαγῶν μοναστηρίων, Αγαπητὸς τῆς Δίου, Διόσκορος τῆς ἁγίας Εὐφημίας, Αγάπιος τῆς Θαλασσίου, Παῦλος τῶν Ρωμαίων, Αντωνῖνος τῆς Εὐσεβίου, Στέφανος τῆς Ολυμπίου, Αναστάσιος τῶν Ρωμαίων, Δημήτριος τῆς Φωκᾶ, Κυριακὸς τῆς Εὐφημίου, Στέφανος τῶν Προμώτου, Ζήνων τῆς ἁγίας Θεοτόκου ἐν τῇ πηγῇ Αλεξάνδρου τοῦ Καλαμίου, Δάδας τῆς Καϊουμᾶ, Ρόδων τῆς Θεοδώρου, Γεννάδιος τῆς Κυριακοῦ, Θεόδωρος τῆς Μαρωνίου, Σίλας τῆς Ηλία, Παῦλος τῆς Σαμουηλίου, Ιωάννης τῆς Θεοδώρου, Κυρίων τῶν Αἰγυπτίων, Βασίλειος τῆς Κυρακωνᾶ, Ιωάννης τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θωμᾶ ἐν τοῖς Μοδέστου, Μάρκος τῆς Θεοδώρου, Φλαβιανὸς πρεσβύτερος καὶ δευτερεύων τῆς Μοδέστου τῶν Λυκαόνων, Μαρῖνος τῆς Παύλου, Θεόκτιστος τῆς ἁγίας Θεοτόκου B πλησίον τῶν Ιὼβ, Θεόδωρος τῆς Τρύφωνος, Κοσμᾶς τοῦ ἁγίου Ιωάννου ἐν τοῖς Στουδίου, Πέτρος τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ τοῦ ἁγίου Διομήδους ἐν Ιερουσαλὴμ, Ελευθέριος τοῦ ἁγίου Κυριακοῦ, Αλέξανδρος τῆς Αβραμίου, Θεόδωρος τῆς Ιὼβ, Τρύφων τῆς Ελπιδίου, Στέφανος τῆς Κώνστα, Βαβύλας τῆς Δανιὴλ ἐν τῷ Στύλῳ, Ιωάννης τῆς Αναστασίου, Ανθίμιος τῆς Νέωνος, Ιωάννης τοῦ ἁγίου Μιχαὴλ τῶν Χαρισίου, Ιωάννης τῆς Μάρα πλησίον τῆς Αετίου Κιστέρνης, Φωκᾶς τῆς Ιωνᾶ πλησίον τοῦ δευτέρου, Ζώσιμος τῆς Εὐτυχίου τῶν Λυκαόνων, Τιμόθεος τῆς Αστερίου, Στρατόνικος τῆς Δομετίου, Πολυχρόνιος τοῦ Αἰθρίου, Ανδρέας τῶν Ρωμαίων πλησίον τῆς Κιστέρνης, Μαρτύριος τῆς Πέτρου πλησίον τῶν ἀποστόλων, Ανδρέας τῆς ἁγίας Θεοτόκου πλησίον τοῦ ἁγίου Λουκᾶ, Μάρκος τοῦ ἁγίου Κυριακοῦ, Ιάκωβος C τῆς Αβίβου Σύρος, Αττικὸς τῶν Εὐκρατάδων, Ιωσὴφ τῆς ἁγίας Θεοτόκου ἐν τῷ Λιθοστρώτῳ, Παῦλος τοῦ ἁγίου Πέτρου πλησίον τοῦ Παλατίου, Αναστάσιος πρεσβύτερος καὶ δευτερεύων τοῦ ἁγίου Φιλίππου ἐν τῷ βρεφοτροφείῳ, Γεώργιος τῆς Κύρου, Εὐσέβιος Συμεωνίου, Ζωτικὸς τοῦ ἁγίου Ανδρέου πλησίον τῆς Σατορνίνου πόρτης.

Καὶ τῶν ὑπὸ Θεούπολιν, Παῦλος μοναχὸς καὶ ἀποκρισιάριος μονῆς τῆς Μάρωνος, Σευηριανὸς πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς Ζωορᾶ τῶν Θέρμων Σύρος, Κασσίσας πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς Λουκᾶ Σύρος, Συμεώνης διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς Ιακώβου, Ιωάννης διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς Θεοδώρου, Στέφανος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Εὐξηρίου, Ιωάννης πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ κυρίου Θωμᾶ Σύρος, Θωμᾶς πρεσβύτερος καὶ ἀρχι- D μανδρίτης τῆς μονῆς Ααρὼν Σύρος, Φωτεινὸς μοναχὸς καὶ ἀποκρισιάριος μονῆς τοῦ ἁγίου Στεφάνου, Θεόδωρος διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς ἐκκλησίας Ερινδηλενῶν, Σέργιος πρεσβύτερος καὶ περιοδευτής. οἱ πάντες πράττοντες ὑπὲρ τε αὐτῶν καὶ τῶν λοιπῶν.

Ετι μὴν καὶ τῶν ὑπὸ τοὺς ἁγίους Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν τόπους, Δομετιανὸς πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ ἁγίου καὶ μακαρίου Μαρτυρίου, Ησύχιος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ μακαρίου Θεοδοσίου, Κασσιανὸς πρεσβύτερος τῆς λαύρας τοῦ μακαρίου Σάββα, Κυριακὸς πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος τῶν Πυργίων τοῦ Ιορδάνου, Νέσταβος πρεσβύτερος λαύρας τοῦ μακαρίου Φιρμίνου, Τερέντιος πρεσβύτερος E τῆς νέας λαύρας, Λεόντιος μοναχὸς καὶ ἡγούμενος καὶ * τοποτηρητὴς τῆς ἐρήμου πάσης, Τραϊανὸς πρεσβύτερος τῶν πυργίων τοῦ Ιορδάνου, Πολύευκτος διάκονος τῆς μονῆς τοῦ Αββᾶ Θεοδοσίου, Θεόδωρος διάκονος καὶ μοναχὸς τῆς Νέας λαύρας, Κύριακος διάκονος καὶ μοναχὸς τῆς αὐτῆς Νέας λαύρας Αναστάσιος διάκονος καὶ μοναχὸς τῆς αὐτῆς Νέας λαύρας, Αναστάσιος διάκονος μονῆς τοῦ μακαρίου Μαρτυρίου, Μάμας μοναχὸς τῆς αὐτῆς μονῆς, Ιωάννης μοναχὸς τῆς αὐτῆς, Ιουλιανὸς μοναχὸς μονῆς τοῦ Αββᾶ Θεοδοσίου. οἱ πάντες πράττοντες ὑπέρ τε αὐτῶν, καὶ τῶν οἰκείων μοναστηρίων καὶ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς ἁγίας πόλεως μοναχῶν. Ιωάννης πρεσβύτερος τῆς πετράδος, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐκεῖ μοναχῶν, Θεωνᾶς πρεσβύτερος τοῦ Σινᾶ

* al. στρατηγὸς

ANNO CHRISTI 536.

ὄρους, καὶ ἀποκρισιάριος τοῦ τε ὄρους καὶ τῆς ἐκκλησίας Φαρὰν καὶ λαύρας Ῥαϊθοῦ, ὑπὲρ πάντων τῶν ἐκεῖσε μοναχῶν, Στρατήγιος διάκονος καὶ μοναχὸς μονῆς τοῦ μακαρίου Ἰωάννου, ὑπὲρ πάντων τῶν ὑπὸ Σκυθόπολιν μοναχῶν.

Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· ἐν πρώτῃ τάξει διδαχθῆναι βουλόμεθα καὶ παρὰ Θεοδώρου τοῦ περιβλέπτου τὴν αἰτίαν, δι᾽ ἣν πρὸς ἡμᾶς γέγονε.

Θεόδωρος ὁ περίβλεπτος τριβοῦνος, νοτάριος καὶ ῥεφερενδάριος τοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου, εἶπε· δεήσεις ἀνέτειναν οἱ παρόντες εὐλαβέστατοι μοναχοὶ τῷ θειοτάτῳ καὶ καλλινίκῳ ἡμῶν βασιλεῖ· καὶ ταύτας θεσπίσαι κατηξίωσε τὸ αὐτοῦ κράτος, λαβόντα με διακομίσαι πρὸς τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην· διδάξαι δὲ καὶ τοὺς εὐλαβεστάτους μοναχούς, ἐφ᾽ ᾧ διδαχθέντας ὑμᾶς τὰ παρ᾽ αὐτῶν, τὰ καλῶς ἔχειν τῇ ὑμετέρᾳ μακαριότητι φαινόμενα, κανονικῶς διατυπῶσαι. ταύτας τοίνυν ἔχων μετὰ χεῖρας, ἐπιδίδωμι τῇ ὑμετέρᾳ μακαριότητι πρὸς ἀνάγνωσιν.

Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· ἡ παρὰ τῶν εὐλαβεστάτων μοναχῶν ἐπιδοθεῖσα δέησις τῷ εὐσεβεστάτῳ καὶ φιλοχρίστῳ ἡμῶν δεσπότῃ ὑποδεχθεῖσα, δῆλη γενέσθω. καὶ λαβὼν Ἀκάκιος ὁ θεοσεβέστατος διάκονος καὶ νοτάριος, ἀνέγνω.

Βασιλεῖ θεοσεβεστάτῳ καὶ πανευσεβεστάτῳ αὐτοκράτορι Αὐγούστῳ Ἰουστινιανῷ, δέησις καὶ ἱκεσία παρὰ Μαριανοῦ μοναχοῦ καὶ ἀρχιμανδρίτου μονῆς τοῦ μακαρίου Δαλματίου, καὶ ἐξάρχου τῶν ἁγίων μοναστηρίων τῆς βασιλίδος, καὶ τῶν αὐτῆς ἀρχιμανδριτῶν, καὶ παρὰ τῶν ἐνδημούντων ἐν αὐτῇ Ἱεροσολυμιτῶν, καὶ τοῦ ἁγίου ὄρους Σινᾶ, καὶ τῆς δευτέρας Συρίας ἀρχιμανδριτῶν καὶ μοναχῶν.

Ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ θαυμαστός, δι᾽ οὗ βασιλεῖς βασιλεύουσι, καὶ δυνάσται κρατοῦσι γῆς, προγινώσκων τά τε ὄντα, τά τε ἐσόμενα, κατανοήσας τὴν θεοφιλῆ καρδίαν τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας, οἷα μόνος τὰ ἐν ταύταις ἐνθύμια ἐρευνᾶν δυνάμενος· καὶ ἰδὼν τόν τε προλαβόντα ὑπὲρ τῆς ὀρθῆς πίστεως ζῆλον, τήν τε μέλλουσαν γενέσθαι σπουδὴν ὑπὲρ τῆς νυνὶ κρατούσης ἐν ταῖς ἁγιωτάταις ἐκκλησίαις καταστάσεως· ἀνήγαγεν ἐπὶ τὸν βασιλικὸν θρόνον τὴν ὑμετέραν γαληνότητα. καὶ τὴν ἐφ᾽ ὑμῖν ἀπροσωπόληπτον αὐτοῦ κρίσιν πᾶσιν ἐπιδεῖξαι βουλόμενος, προήγαγεν εἰς φανερὸν τὴν ὑμετέραν ἀγαθὴν ἐργασίαν, ἣν νύκτωρ καὶ μεθ᾽ ἡμέραν ὑπὲρ τε τῆς ἐκκλησιαστικῆς εἰρήνης καὶ τιμῆς καὶ θεραπείας τῆς τε ὀρθῆς πίστεως, καὶ τῶν ἁγίων ποιεῖσθε πατέρων, ὑπέρ τε τῆς εἰς τὸν πλησίον ἀγάπης, καὶ ἐλεημοσύνης. ἐλεημοσύναις γὰρ καὶ πίστεσιν ἀποκαθαίρεσθαι τὰς ἁμαρτίας μεμαθήκατε. τοῦτο δὴ τὸ τῆς ἀγαθῆς βουλῆς ἔργον διασκεδάσαι προθυμούμενοι Ἄνθιμος, καὶ Σευῆρος, καὶ Πέτρος, καὶ Ζωορᾶς, καὶ οἱ τὰ ὅμοια τούτοις φρονοῦντες, κατὰ πάντα χρόνον καὶ τρόπον καὶ θορύβους καὶ ταραχὰς ταῖς ἐκκλησίαις ἐμποιοῦντες οὐκ ἐπαύσαντο. τὴν μὲν γῆν καὶ τὰς πόλεις αἵμασιν ἁγίων, καὶ ἑτέρων τινῶν, καταμολύναντες, καὶ θορύβους συνελάσαντες, τὸν δὲ ἀέρα καὶ τὰς τῶν ἀκουόντων ὦτα τοῖς κατὰ τῶν ἁγίων ἀναθεματισμοῖς μιάναντες· τὸ δὴ πέρας, καὶ εἰς ταύτην τὴν βασιλίδα πόλιν εἰσφρήσαντες, καὶ θυσιαστήρια ἐβδελυγμένα καὶ βαπτιστήρια ἀλλότρια ἐξεναντίας τοῦ ἀληθινοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τῆς ἁγίας κολυμβήθρας κατὰ πολλοὺς καὶ περιφανεῖς τόπους τῆσδε τῆς πόλεως, καὶ ἐν προαστείοις, καὶ ἰδιωτικοῖς πηξάμενοι οἴκοις, τὰ ἄθεσμα πράττοντες ἐν αὐτοῖς· οὐ διαλιμπάνουσι, τούς τε ἐν τοῖς οἴκοις διαφθείροντες καὶ αἰχμαλωτίζοντες κατὰ τὸν ἀπόστολον, τὰς ἐν αὐτοῖς ἁπλουστέρους πάντοτε μανθάνοντας, καὶ μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυναμένους. τὸ δὲ δὴ μεῖζον καὶ ἐγκόλπιον ἡμῶν κακόν, Ἄνθιμος, ὁ ποτὲ προχειρισθεὶς Τραπεζουντίων ἐπίσκοπος. οὗτος γὰρ ἐκ πολλοῦ τὴν ἰδίαν ἐκκλησίαν καταλιπών, καὶ πεπλασμένον βίον

basiator montis & ecclesiæ Pharan, & lauræ Raithu, pro omnibus ibidem monachis, Strategius diaconus & monachus monasterii beati Joannis, pro omnibus monachis, qui sub Scythopoli sunt.

ANNO CHRISTI 536.

Sanctissimus archiepiscopus dixit: In primo ordine edoceri volumus a circumspecto Theodoro causam propter quam ad nos venit.

Theodorus circumspectus tribunus, notarius, & referendarius piissimi domini nostri, dixit: Præsentes venerabilissimi monachi supplicationes porrexerunt divinissimo ac serenissimo ac victoriosissimo Imperatori nostro: & ipsas sancire imperium suum digne judicavit, & me accipere ac portare ad vestram sanctitatem: docereque venerabiles monachos, ut cum vos edocti eritis, quæ ab ipsis facta sunt, canonice firmentur ea, quæ vestræ beatitudini videntur bene habere. Has itaque cum ad manus habeam, vestræ beatitudini porrigo ad legendum.

Sanctissimus archiepiscopus dixit: Supplicatio venerabilium monachorum porrecta piissimo & Christo amantissimo domino nostro, & suscepta, fiat manifesta. Et accipiens Acacius venerabilis diaconus & notarius legit:

Colendissimo piissimoque ac potentissimo Justiniano Augusto: Supplicatio ac deprecatio Mariani monachi & archimandritæ monasterii beati Dalmatii, ac primatis venerabilium monasteriorum urbis regiæ, & ipsius archimandritarum, necnon & archimandritarum & monachorum Hierosolymitanorum, & sancti montis Sinaï, ac secundæ Syriæ in ipsa congregatorum.

Deus magnus & mirabilis, per quem reges regnant, & potentes dominantur terræ, præsciens præsentia & futura, conspexit Deo dilectum cor vestræ pietatis: & solus tales in his cogitationes scrutari valens, & videns accipientem zelum pro recta fide, & diligentiam, quæ fieri debet pro statu, qui nunc est in sanctissimis ecclesiis; adduxit ad imperialem sedem vestram serenitatem: volensque ostendere in vobis omnibus suum judicium sine acceptione personarum, proposuit ad manifestum vestram bonam operationem, quam die ac nocte pro ecclesiastica pace & honore ac cultu rectæ fidei ac sanctorum patrum facitis, & pro eleemosyna quæ est proxima caritati: nam fidelibus eleemosynis expurgare peccata didicistis. At hoc boni consilii opus dissipare prompti Anthimus, Severus, Petrus, ac Zoaras, & qui similia his sapiunt, omni tempore & loco tumultus ac turbationes ecclesiis facere non cessarunt. Terram quidem ac civitates, sanctorum & aliorum quorumdam sanguine contaminarunt, tumultus concitantes: aërem vero & audientium aures anathematizationibus contra sanctos inquinaverunt. Demum vero irruerunt in hanc regiam civitatem, & altaria profana & baptisteria aliena in oppositum veri altaris, & sancti fontis, in multis claris locis ipsius civitatis, & in suburbiis, & in propriis domibus fixerunt: & iniqua in ipsis facere non cessant, alios in domibus corrumpendo, & juxta Apostolum captivando in ipsis simpliciores, addiscentes, & numquam ad cognitionem veritatis venire valentes. Quod autem majus malum est & nobis intestinum, Anthimus, qui aliquando ordinatus fuit episcopus Trapezuntius. Iste enim ex multo tempore propriam ecclesiam derelinquens, & fictam vitam conti-

Dan. 4.

2. Tim. 3.

2. Tim. 3.

ANNO CHRISTI 536.

nentiæ assumendo, cum prædictis hæreticis conventicula placita faciendo, & dicendo omnia æqualia; quasi perpetrando errorem hæreticum similem illis: conatus est per illorum conjunctionem sedem istius civitatis subripere contra omnes ecclesiasticos canones & leges. Quia igitur catholicæ ecclesiæ omnes alumni, de prædicti Anthimi iniquitate & violenta promotione, & aliorum iniquorum virorum, Deo & nobis molesti esse non cessaverunt; vos piissimi, & valentes ipsos extra ponere, tamen canonicum judicium a Romano pontifice in ipsum Anthimum, & in prædictos hæreticos benefaciendo audire voluistis: illo persuasi qui dicit, *Interroga patrem tuum, & annuntiabit tibi: seniores tuos, & dicent tibi*; & Apostolo dicenti: *Obedite ducibus vestris & subditi estote, ipsi enim vigilant pro animabus vestris, tamquam rationem reddituri.* Misit enim Deus huic civitati Agapitum, qui vere ἀγαπητὸς, id est, dilectus est a Deo & hominibus, pontificem antiquæ Romæ, in depositione Anthimi & prædictorum hæreticorum, tamquam olim Petrum magnum, Romanis in depositione Simonis [a] Goëtiani. Iste ergo honorabilis vir, sciens per libellos plurimorum & nostrorum, ea quæ inique contra ecclesias præsumpta fuere, & ea ipso visu semel accipiendo; neque ad visum suscipere voluit Anthimum, furentem adversus canones: sed hunc juste ejecit de sacerdotali sede civitatis suæ: coopitulante, & coadunato catholicæ fidei & divinis canonibus vestro imperio, præfecit ipsi ecclesiæ sanctissimum Menam, rectæ fidei & vitæ pudicæ, ac honestæ conversationis, & in infirmantium sibi injungenda dispensatione approbatissimum. Præterea, rursus cum de Anthimo & de aliis hæreticis porreximus libellos, & episcopi Palæstini in civitate congregati, & alii Orientales, & ambasiatores aliorum pontificum, & nos ipsi postulavimus Anthimum episcopum Trapezuntium, quæ perpetravit, facere per libellum nota sedi Apostolicæ, & liberare seipsum ab omni hæretico errore, & proficisci ad ecclesiam Trapezuntinam; aut si hoc non valet, finaliter condemnetur, & omni dignitate sacerdotali ac operatione nudetur, sicut fecit sanctus Cælestinus contra impium Nestorium, qui seipsum tali condemnationi subjiciendo, partem cum hæreticis accepit: & hos quidem propriis ecclesiis præmunivit: hæreticos vero aut canonice ad ecclesiam venire, aut cessare de cetero ab insidiis contra ipsam, conventiculis ac parabaptisteriis; & persequi de hac civitate & qualibet alia, tamquam devastatores ac insidiatores, non solum sanctissimarum ecclesiarum, sed etiam ipsius politiæ a vobis bene sancitæ. Hæc voluimus ipsum adferre ad cognitionem vestræ pietatis, ut per ipsam ad finem deducantur, quæ a nobis petita sunt.

Deut. 32. — Heb. 13. 17. — [a] Id est, præstigiatoris.

A ἐγκρατείας ἀναλαβεῖν, καὶ συνασπισθεὶς τοῖς εἰρημένοις αἱρετικοῖς καὶ τὰ ἐκείνοις ἀρέσκοντα ποιῶν καὶ λέγων, οἷα τοσοῦτον ἰσάζων ἐκείνοις αἱρετικὴν πλάνην, ἐπεχείρησε * διὰ τῆς ἐκείνων συναρπαγῆς τὸν τῆσδε τῆς πόλεως θρόνον ὑφαρπάσαι παρὰ πάντας τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς θεσμοὺς καὶ κανόνας. ἐπεὶ οὖν πάντες οἱ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας θρέμματα, περί τε τῆς τοῦ εἰρημένου Ἀνθίμου ἀθέσμου τε καὶ βιαίας προβολῆς, περί τε τῶν εἰρημένων ἀνοσίων ἀνδρῶν, καὶ τῷ Θεῷ καὶ ἡμῖν δι' ὄχλου γινόμενοι οὐκ ἐπαύσαντο· ὑμεῖς δὲ εὐσεβέστατοι, καίπερ δυνάμενοι τούτους ἐξωθῆσαι, ὅμως γοῦν κανονικὴν κρίσιν παρὰ τοῦ ἀρχιερέως τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, ἐπί τε αὐτοῦ Ἀνθίμου καὶ τοῖς εἰρημένοις αἱρετικοῖς, καλῶς ποιοῦντες, ἀκοῦσαι ἐβουλήθητε, πειθόμενοι τῷ εἰπόντι· ἐπερώτησον τὸν πατέρα σου καὶ ἀναγγελεῖ σοι· τοὺς πρεσ-B βυτέρους σου, καὶ ἐροῦσί σοι· καὶ τῷ ἀποστόλῳ λέγοντι· πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν, καὶ ὑπείκετε. αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ὡς λόγον ἀποδώσοντες. Ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τῇδε τῇ πόλει Ἀγαπητὸν, τὸν ὄντως ἀγαπητὸν Θεῷ καὶ ἀνθρώποις, ἀρχιερέα τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, ἐπὶ καθαιρέσει Ἀνθίμου τε καὶ τῶν εἰρημένων αἱρετικῶν, ὥσπερ ποτὲ Πέτρον τὸν μέγαν τοῖς Ῥωμαίοις, ἐπὶ καθαιρέσει τῆς Σίμωνος γοητείας. οὗτος ὁ τίμιος ἀνὴρ, τὰ κατὰ τῆς ἐκκλησίας ἀθέσμως τολμώμενα μαθὼν διά τε πλείστων καὶ ἡμετέρων λιβέλλων, καὶ ταῦτα αὐτῇ ὄψει παραλαβὼν καθάπαξ, οὐδὲ εἰς θέαν τὸν κατὰ κανόνων μανέντα Ἄνθιμον παραδέξασθαι ἠβουλήθη, ἀλλὰ τοῦτον δικαίως ἐξωθήσας τοῦ τῆσδε τῆς πόλεως ἀρχιερατικοῦ θρόνου, συναντι-C λαμβανούσης καὶ συναγωνιζούσης τῇ τε καθολικῇ πίστει καὶ τοῖς θείοις κανόσι τῆς ὑμετέρας βασιλείας, προεχειρίσατο τῇδε τῇ ἐκκλησίᾳ, τὸν ἐπὶ ὀρθῇ πίστει, καὶ σώφρονι βίῳ, καὶ σεμνῇ πολιτείᾳ, καὶ τῇ ἐγχειρισθείσῃ αὐτοῦ τῶν ἀσθενούντων οἰκονομίᾳ μαρτυρούμενον, Μηνᾶν τὸν ἁγιώτατον. ἐπὶ τούτοις πάλιν, λιβέλλους περί τε Ἀνθίμου καὶ τῶν εἰρημένων αἱρετικῶν ἐπιδεδωκότες, οἵ τε ἐνδημοῦντες τῇ δὲ τῇ πόλει Παλαιστινοὶ ἐπίσκοποι, καὶ τῆς ἀνατολικῆς διοικήσεως, καὶ οἱ τῶν ἄλλων ἀρχιερέων ἀποκρισιάριοι· καὶ ἡμεῖς τε αὐτοὶ, ἐξῃτήσαμεν τὸν μὲν Ἄνθιμον, οἷα Τραπεζουντίων χρηματίσαντα ἐπίσκοπον, ποιῆσαι τὸν ἐγκοσμημένον τῷ ἀποστολικῷ θρόνῳ λίβελλον, καὶ ἐλευθερῶσαι ἑαυτὸν πάσης αἱρετικῆς πλάνης, καὶ ἐξορμῆσαι ἐπὶ τὴν Τραπεζουντίων D ἐκκλησίαν, ἢ τοῦτο μὴ ἀνεχόμενον τελείως κατακριθῆναι, καὶ πάσης ἀξίας ἱερατικῆς καὶ ἐνεργείας γυμνωθῆναι, ὥσπερ ὁ ἐν ἁγίοις Κελεστῖνος ἐπὶ Νεστορίῳ τῷ δυσσεβεῖ διεπράξατο, ἑαυτὸν τῷ τοιούτῳ κρίματι ὑποβάλλοντα, καὶ τὴν μετὰ τῶν αἱρετικῶν μερίδα ἀσπασάμενον· καὶ τούτους τῆς ἰδίας ἐκκλησίας προσημάναντα, τοὺς δὲ εἰρημένους αἱρετικοὺς, ἢ κανονικῶς προσελθεῖν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἢ παύσασθαι λοιπὸν τῶν κατὰ αὐτῆς ἐπιβουλῶν καὶ παρασυνάξεων καὶ παραβαπτισμάτων, καὶ τῆσδε τῆς πόλεως καὶ πάσης ἑτέρας ἐκδιωχθῆναι, ὡς λυμεῶνας καὶ ἐπιβούλους, οὐ μόνον τῶν ἁγιωτάτων ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τῆς καλῶς ὑφ' ἡμῶν εὐνομουμένης, πολιτείας ἐξουσίαις. ταῦτα αὐτὸν ἐνέγκαι εἰς γνῶσιν τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας, ἐφ' ᾧ δι' αὐτῆς εἰς πέρας τὰ παρ' ἡμῶν αἰτηθέντα ἀχθῆναι.

*In ms. Regio hæc istic adduntur, quæ non vidit vetus interpres: διὰ τῆς ἐκείνων ἐννοίας καταπεφρονηκότας, καὶ τῶν ὀρθῶν ἀλλοτριωμένους δογμάτων, εἰ μὴ τέως ἐπανελθεῖν εἰς τὴν αὐτὴν οὐκ ἔγνωσαν ὀρθότητα, καὶ ἐπεὶ παρ' ἡμῶν καὶ προτραπεὶς καὶ ἐλεγχθεὶς, πάσῃ χρώμενοι σπουδῇ πρὸς τὴν σωτηρίαν τὴν αὐτοῦ, τῇ τε συνέσει, &c. hoc est, per illorum mentem servitio mancipatus, & a rectis dogmatibus alienatus, necdum ad eorum rectitudinem redire non potuit; & quidem a nobis omni urentibus diligentia, & invitatus & directus ad ipsius salutem.

Has vero petitiones nostras justas præveniens prædictus sanctissimus vir, cum Anthimus seipsum manifestum constituerit, simul cum prædictis hæreticis condemnavit; & omni dignitate sacerdotali & officio nudavit, & omni episcopatu & orthodoxo nomine usque ad pœnitentiam eorum, quæ deliquit: & misit pietati vestræ libellos nostros, ut quæ in ipsis sunt, per vos ad finem deducantur. Sic enim opportune assumptus est hic honorabilis vir a dispensatore nostro Deo, & additus est patribus suis, & bonum certamen certavit, & cursum perfecit, fidemque servavit. Obtestamur itaque vestrum imperium (licet temerarium quid faciamus) per magnum Deum Salvatorem nostrum Jesum Christum, qui protegat honorabile imperium vestrum, & omnem inimicum & hostem propter ve-

E Ταύτας δὲ τὰς δικαίας ἡμῶν αἰτήσεις, προφθάσας ὁ εἰρημένος ὁσιώτατος ἀνὴρ, ἐπειδὴ φανερὸν ἑαυτὸν κατέστησεν ὁ Ἄνθιμος συγκατεδίκασε τοῖς εἰρημένοις αἱρετικοῖς πάσης ἱερατικῆς ἀξίας καὶ ἐνεργείας γυμνώσας, καὶ παντὸς ἐπισκοπικοῦ καὶ ὀρθοδόξου ὀνόματος, ἄχρι μετανοίας τῶν αὐτῷ ἐπλημμελημένων, ἐξαπέστειλας τοὺς ἡμετέρους λιβέλλους τῇ ὑμετέρᾳ εὐσεβείᾳ, ἐφ' ᾧ τὰ ἐν αὐτοῖς δι' ὑμῶν εἰς πέρας ἀχθῆναι. συμβὰν δὲ οὕτω παρὰ τοῦ τὰ καθ' ἡμᾶς οἰκονομοῦντος Θεοῦ προσελήφθη οὗτος ὁ τίμιος ἀνὴρ, καὶ προσετέθη τοῖς πατράσιν αὐτοῦ, τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἀγωνισάμενος, καὶ τὸν δρόμον τελέσας, καὶ τὴν πίστιν τηρήσας. ὁρκίζομεν οὖν τὴν ὑμετέραν εὐσέβειαν, εἰ καὶ τολμηρόν τι ποιοῦμεν κατὰ τοῦ μεγάλου Θεοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ὑπερασπίζοντος τῆς ὑμετέρας τιμίας βασιλείας, καὶ πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον διὰ τὴν ὑμετέραν ὀρ-

ANNO CHRISTI 536.

ϑεῖν πίστιν ὑμῖν ὑποτάσσοντες, μὴ παριδεῖν τὴν δικαίαν κρίσιν τοῦ εἰρημένου ἁγίου ἀνδρός, ἀλλὰ ταύτην ἐπεξελθεῖν· τήν τε ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ καὶ πάντα τὸν κόσμον ἐλευθεροῦντας τῆς λύμης Ἀνθίμου τε καὶ τῶν εἰρημένων αἱρετικῶν. καὶ γὰρ καὶ τοῦ ὁσίου ἀνδρὸς Ἀγαπητοῦ τῷδε τῷ βίῳ ἀποδημοῦντος, μετὰ Θεὸν εἰς τὴν ὑμετέραν εὐσέβειαν ἀποβλέποντες, ταῦτα πέρας λαβεῖν παρ' ὑμῶν ἐξεδεχόμεθα. τὰ οὖν παρ' ἐκείνου δικαίως καὶ κανονικῶς κεκριμένα πληροῦντες, καὶ διὰ γενικῆς ὑμῶν νομοθεσίας ταῦτα κυροῦντες, καὶ πάντα λοιπὸν πλημμελεῖν ἀπαγορεύοντες, τὴν μὲν ἐκείνου μακαρίαν ψυχὴν περιποιήσετε· ἥτις ἐγγύτερον Θεοῦ γενομένη, ὅσῳ καὶ τοῦ δεσμοῦ τῆς γῆς, τοῦ σαρκίου τούτου λέλυται, καὶ παῤῥησίαν ἐκ τῶν οἰκείων ἀγαθῶν ἐκτήσατο ἔργων, πρεσβεύει ὑπὲρ τῆς εἰρήνης καὶ σωτηρίας τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας. ὑμεῖς δὲ σὺν τῷ Δαβὶδ μετὰ παῤῥησίας πρὸς Θεὸν κεκράξατε· οὐχὶ τοὺς μισοῦντάς σε κύριε ἐμίσησα, καὶ ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου ἐξετηκόμην; μῖσος τέλειον ἐμίσουν αὐτούς, εἰς ἐχθροὺς ἐγένοντό μοι. δέος γὰρ, εὐσεβέστατοι, μὴ διὰ τὴν πολλὴν ἀναβολὴν, τὸ τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ πάθωμεν καὶ ἡμεῖς, ἐν μέσῳ ἔχοντες τοὺς ὑπὸ πάσης ἀρχιερωσύνης ἀναθεματισθέντας, ὃς ἐπειδήπερ ἐν μέσῳ εἶχεν Ἀχὰρ καὶ Ἰωνάθαν, τοὺς ἐν γνώσει καὶ ἀγνωσίᾳ ἑαυτοὺς τῷ ἀναθέματι ὑποβάλλοντας, ἐκινδύνευσε παντελῶς ἀπολέσθαι, καίπερ ἀγνοῶν ὅπερ ἐν μέσῳ εἶχε τὸ ἀνάθεμα. μὴ οὖν ὑπομείνητε Χριστιανικώτατοι βασιλεῖς, παριδεῖν τὸ τοιοῦτον κακὸν, ἀλλὰ χρήσασθε τῷ κατ' ἐπίγνωσιν ὑπὲρ Θεοῦ καὶ τῶν αὐτοῦ, ζήλῳ πληροῦντες τὸ γεγραμμένον· λικμήτωρ ἀσεβῶν, βασιλεὺς σοφός. ἵνα μετὰ Δαβὶδ, καὶ Ἰωσίου, καὶ Ἠλίου, καὶ Φινεὲς, καὶ Ἀγαπητοῦ, τῶν μάλιστα ζηλωσάντων ὑπὲρ Θεοῦ, τὴν μερίδα ἐχόντων ὑμῶν, ἐν μὲν τῷ παρόντι, ὥσπερ κἀκείνοις, ὑποπόδιον τῶν ποδῶν πάντας ὑμῶν τοὺς ἐχθροὺς * ὑποτάξῃ, ἐν δὲ τῷ μέλλοντι σὺν ἐκείνοις τὴν αἰώνιον παράσχοι, ὁ ἐπαγγειλάμενος καὶ ἐν τούτῳ ἑκατονταπλασίονα, καὶ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν ζωὴν αἰώνιον ἀποδιδόναι.

* al. ὑποτάξαι.

A stram rectam fidem vobis subjiciet, non contemnere justum judicium prædicti sancti viri, sed ipsum exsequi; & ecclesiam Dei, ac totum mundum liberare a peste Anthimi & prædictorum hæreticorum. Nam sancto viro Agapito ex præsenti vita evocato, post Deum ad vestram pietatem respicientes, hæc finem a vobis accipere exspectavimus. Implendo itaque, quæ ab illo juste & canonice judicata fuere, & per vestram generalem sanctionem ipsa confirmando, taliaque de cetero præsumi interdicendo, illius beatam animam coletis: quæ cum Deo proximior sit, eo quod vinculo terræ & carnis hujus soluta sit, & fiduciam ex propriis bonis operibus adepta, pro pace & salute vestræ pietatis intercedit. Vos autem cum David ad B Dominum cum fiducia clamastis: *Nonne qui oderant te Domine, odio habui, & super inimicos tuos tabescebam? Perfecto odio odivi eos, & inimici facti sunt mihi.* Timendum enim est, piissime Imperator, ne propter multam dilationem, illud Israëlitici populi patiamur & nos, in medio habentes ab omni sacerdotio anathematizatos: qui quoniam in medio habuit Achar & Jonatham, in scientia & ignorantia seipsos anathemati subjicientes, in periculo fuit totaliter perire, licet ignoraret quod in medio haberet anathema. Non ergo sustineatis, Christianissimi Imperatores, tale malum contemnere: sed utimini zelo secundum cognitionem pro Deo, & his quæ ipsius sunt: illud adimplentes quod scriptum est: *Ventilator impiorum, rex sapiens:* C ut cum David & Josia, ac Elia, & Phinee, ac Agapito, qui maxime zelaverunt pro Deo, partem vos habeatis; in præsenti quidem, sicut & illi, & sub scabello pedum omnes inimicos vestros subjiciat: in futuro vero cum illis æternum regnum tribuat, qui promisit & in isto centuplum, & in futuro sæculo diligentibus ipsum vitam æternam donare.

Psal. 138. — Josue 7. — 1. Reg. 14. — Prov. 20. — Matth. 19.

ὙΠΟΓΡΑΦΑΙ.

Μαριανὸς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης, καὶ ἔξαρχος τῶν εὐαγῶν μοναστηρίων τῆς βασιλίδος ταύτης πόλεως, σὺν ἅπασι τοῖς εὐλαβεστάτοις ἀρχιμανδρίταις, σὺν ἐμοὶ δεηθεῖσι, κατὰ συναίνεσιν πάντων ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Ἡσύχιος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ μοναχὸς μονῆς τοῦ μακαρίου Ἀββᾶ Θεοδοσίου, τὸν τόπον ἐπέχων Σωφρονίου πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου τῆς αὐτῆς μονῆς, καὶ πρώτου πάσης τῆς ἐρήμου Ἱεροσολύμων, σὺν πᾶσι τοῖς σὺν ἐμοὶ ἀποσταλεῖσιν ἀρχιμανδρίταις καὶ μοναχοῖς Ἱεροσολυμίταις, εἰς τήνδε τὴν βασιλίδα, πράττουσι καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν κατὰ τὴν αὐτὴν ἔρημον οἰκούντων, καὶ τὰς τρεῖς Παλαιστίνας ἀρχιμανδριτῶν καὶ μοναχῶν, σὺν ἐμοὶ δεηθεῖσιν, ὑπογράψας κατὰ συναίνεσιν πάντων, ἐπιδέδωκα.

Θεώνας, ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος, καὶ ἀποκρισιάριος τοῦ ἁγίου ὄρους Σινᾶ, καὶ τῆς ἐρήμου Ῥαϊθοῦ καὶ τῆς κατὰ Φαρὰν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, πράττων ὑπὲρ πάντων τῶν προγεγραμμένων, δεηθεὶς καὶ ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Παῦλος ἐλέῳ Θεοῦ διάκονος, καὶ ἀποκρισιάριος τῆς εὐαγοῦς μονῆς τοῦ μακαρίου Μάρωνος, τῆς ἐξαρχούσης τῶν εὐαγῶν μοναστηρίων δευτέρας Συρίας, ἀποσταλεὶς ἐνταῦθα παρὰ τοῦ κοινοῦ τῶν θεοφιλεστάτων ἀρχιμανδριτῶν καὶ μοναχῶν τῆς αὐτῆς χώρας πρὸς τὴν ὑμετέραν εὐσέβειαν, μετὰ δεήσεων αὐτῶν, ἃς ἐνέτειναν κατὰ τῶν προγεγραμμένων Ἀκεφάλων, πράττων ὑπὲρ πάντων τῶν εἰρημένων ἀρχιμανδριτῶν καὶ μοναχῶν, δεηθεὶς, καὶ ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· ἀπίτω μὲν ὁ περίβλεπτος ῥεφερενδάριος Θεόδωρος, πράξας ἐφ' ᾧ παραγέγονεν· λεγέτωσαν δὲ οἱ παρόντες εὐλαβέστατοι μοναχοὶ, εἴ τι πλέον διδάξαι βούλονται. οἱ εὐλαβέστατοι μοναχοὶ διὰ Μαριανοῦ τοῦ θεοσεβεστάτου ἐξάρχου, ἐπέδωκαν διδασκαλικὸν, ὅπερ δεξάμε-

SUBSCRIPTIONES.

Marianus divina miseratione presbyter & archimandrita, & primas venerabilium monasteriorum hujus regiæ civitatis, cum universis venerabilissimis archimandritis, qui una mecum supplicarunt, de consensu omnium subscripsi & porrexi.

Hesychius divina miseratione presbyter & monachus monasterii beati abbatis Theodosii, locum tenens Sophronii presbyteri & archimandritæ ipsius monasterii, & primi totius eremi Hierosolymorum, cum omnibus his, qui mecum missi sunt, archimandritis & monachis Hierosolymitanis ad hanc regiam urbem, qui faciunt pro omnibus archimandritis & monachis, qui habitant ipsam eremum & tres Palæstinas, qui una mecum supplicarunt, subscripsi de consensu omnium, & porrexi.

Theonas Dei miseratione presbyter & legatus sancti montis Sina & eremi Raithu, ac sanctissimæ ecclesiæ de Pharan, faciens pro omnibus suprascriptis, supplicavi, & subscribens porrexi.

Paulus Dei miseratione diaconus & legatus venerabilis monasterii beati Maronis principalis venerabilium monasteriorum secundæ Syriæ; missus huc ab omnibus venerabilibus archimandritis & monachis ipsius regionis ad vestram pietatem cum supplicationibus ipsis, quas obtulerunt contra suprascriptos hæreticos Acephalos, faciens pro omnibus prædictis archimandritis & monachis, supplicavi, subscripsi, & obtuli.

Sanctissimus archiepiscopus dixit: [a] Peto quidem, cum circumspectus Theodorus referendarius jam advenerit, dicant præsentes monachi si quid amplius docere voluerint. Venerabiles monachi per Marianum venerabilem primatem porrexerunt doctrinale, id est,

[a] Legit interpres, ἀπιτῶ.

ANNO CHRISTI 536.

instrumentum reformationis. Quod cum accepisset venerabilis Christodorus diaconus, notarius & secretarius, legit: Epiphanio sanctæ memoriæ archiepiscopo hujus regiæ urbis in pace vita functo, Anthimus, qui aliquando ordinatus fuit episcopus Trapezundarum, magnitudinem & dignitatem sacerdotii, non spiritalem animarum diligentiam esse putavit, sed quemdam civilem principatum: & propterea majorem appetens, jam multo tempore derelinquens propriam ecclesiam & civitatem apprehendens, tamquam quædam plaga Ægyptiaca, vitamque fictam ipsius figuratæ continentiæ omnibus ostendens, cum hæreticis hic nidificantibus conversatus est: simili quoque illis hæretico furore correptus, & placita illis faciendo & dicendo, voluit adulterine subripere sacerdotalem sedem istius civitatis, contra omnem æquitatem ecclesiasticam & canones. Quoniam ergo circa ambo peccare visus est, & circa divinos canones, & circa rectam & immaculatam fidem: & sane sciamus nos defensionem divinorum canonum convenire non solum sacerdotibus, sed & omni Christiano orthodoxo: quæ de ipsa sola sunt, hunc interrogavimus non semel, non bis, sed multoties rogantes ipsum confiteri ea quæ contra Eutychem a sanctis patribus decreta sunt, & maxime qui in sancta œcumenica synodo Chalcedonensi convenerunt, & a beatissimo Papa Leone: videlicet Dominum nostrum Jesum Christum esse in duabus naturis indivisibiliter, immutabiliter, inconfusibiliter, & inseparabiliter: & simul condemnare & anathematizare cum Nestorio & Eutyche Dioscorum episcopum Alexandrinum, patronum & defensorem impietatis Eutychis; & qui omnium malorum causa fuit, & condemnatus, ac anathematizatus fuit cum Nestorio & Eutyche a prædicta sancta synodo Chalcedonensi. Ipse vero propter excogitatum consilium contra ecclesiam, claudens oculos proprii sensus, & unum solum propositum habens, (cum semel transcenderit ostium mandræ ovium Christi Dei nostri) ovile lupis tradere, repulit nostras cogitationes & exhortationes, & oblitus est veræ promissionis Domini de ipsius ecclesia. *Quoniam portæ inferi non prævalebunt adversus eam:* & illius scripturæ: *Quoniam consilium quod consuluistis, dissipabit Dominus:* ideo Dominus ecclesiæ suæ donavit illud semper inexpugnabile adversus hæreses, excitando spiritum Agapiti Romani pontificis, & jam Dei voluntate apprehendit civitatem ipsam. Et cum [a] cognoscat per multorum libellos & nostros ea quæ inique præsumpta fuere adversus Dei ecclesiam, neque ad visum semel suscipere voluit Anthimum furentem contra divinos canones, neque participare cum ipso in communione divina: sed injuriam sacrorum ac divinorum canonum, atque etiam catholicæ fidei vindicans, hunc extra posuit de sacerdotali sede, quam adulterine & injuste ascendit, fidelissimo ac piissimo Imperatore nostro catholicam fidem & divinorum canonum auctoritatem adjuvante. Vestram vero beatitudinem in fide recta desuper & a principio approbatam, ac in recta & honesta conversatione atque vita pudica infirmantium ministerium ipsi committendo, in pontificem ordinavit ipsi ecclesiæ secundum electionem & sententiam piissimorum Imperatorum nostrorum, & venerabilis cleri hujus sanctissimæ ecclesiæ, ac Christoamantissimorum virorum in diversis dignitatibus & principatibus existentium, & nostram & pariter omnium fidelium Christianorum. Cum ergo oportuerit [b] elatum in hæresi non dominari alteri ecclesiæ, aut doctoris nomen circumferre, qui omnino addiscere noluit a sanctis patribus, quæ ipsum oporteat populo tradere: merito de isto libellos

Matth. 16.

Job. 6.

[a] al. cognovisset.

[b] al. comprehensum in hæresi.

ιος Χριστόδωρος ὁ θεοφιλέστατος διάκονος, νοτάριος καὶ σεκρετάριος, ἀνέγνω· Ἐπιφανίου τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης γενομένου ἀρχιεπισκόπου τῆς βασιλίδος ταύτης πόλεως ἐν εἰρήνῃ τὸν βίον πληρώσαντος, Ἄνθιμος ὁ Τραπεζουντίων ποτὲ προχειρισθεὶς ἐπίσκοπος τὸ τῆς ἀρχιερωσύνης μέγεθος καὶ ἀξίωμα, οὐ πνευματικὴν ψυχῶν ἐπιμέλειαν λογισάμενος, ἀλλ' οἷόν τινα πολιτικὴν ἀρχὴν, καὶ διὰ τοῦτο τῆς μείζονος ὀρεγόμενος, ἤδη ἐκ πολλοῦ καταλιπὼν τὴν ἰδίαν ἐκκλησίαν, καὶ καταλαβὼν τήνδε τὴν πόλιν, ὥσπερ τις Αἰγυπτιακὴ πληγὴ, καὶ τὸν πεπλασμένον βίον τῆς ἐσχηματισμένης αὐτοῦ ἐγκρατείας πᾶσιν ἐπιδεικνύμενος, συνδιαιτηθείς τε τοῖς ἐμφωλεύουσιν ἐνταῦθα αἱρετικοῖς, οἷα τοσαύτην ὁμοίαν ἐκείνοις αἱρετικὴν μανίαν, καὶ τὰ ἐκείνοις ἀρέσκοντα ποιῶν τε καὶ λέγων ἠθέλησε μοιχικῶς τὸν τῆσδε τῆς πόλεως ἀρχιερατικὸν ὑφαρπάσαι θρόνον παρὰ πάντας τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς θεσμοὺς καὶ κανόνας. ἐπεὶ οὖν περὶ ἀμφότερα ἁμαρτάνων ἑωράθη, περί τε τοὺς θείους κανόνας, περί τε τὴν ὀρθὴν καὶ ἀμώμητον πίστιν, εἰκότως ἡμεῖς ἐπιστάμενοι τὴν τῶν θείων κανόνων ἐκδίκησιν, ἀρχιερεῦσι μόνοις ἁρμόζειν τήν τε τῆς ὀρθῆς πίστεως, οὐ μόνον ἱερωμένοις, ἀλλὰ καὶ παντὶ ὀρθοδόξῳ Χριστιανῷ, τὰ περὶ ταύτης μόνης τούτῳ ἐπηρωτήσαμεν οὐχ ἅπαξ, οὐ δὶς, ἀλλὰ καὶ πολλάκις παρακαλοῦντες αὐτὸν καὶ κατὰ Εὐτυχέος δογματισθέντα παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων, καὶ μάλιστα παρὰ τῶν ἐν τῇ ἁγίᾳ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ τῇ ἐν Καλχηδόνι συναχθέντων, καὶ τοῦ μακαριωτάτου πάπα Λέοντος, ὁμολογῆσαι· φανερὸν δὴ τὸ εἶναι ἐν δύο φύσεσι τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἀδιαιρέτως, ἀτρέπτως, ἀσυγχύτως, ἀχωρίστως· καὶ συγκαταδικάζειν καὶ ἀναθεματίζειν μετὰ Νεστορίου καὶ Εὐτυχέος, καὶ Διόσκορον τὸν γενόμενον Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπον, τὸν τῆς ἀσεβείας Εὐτυχέος προστάτην καὶ ἔκδικον, τὸν πάντων τῶν κακῶν γενόμενον αἴτιον, κατακριθέντα καὶ ἀναθεματισθέντα μετὰ Νεστορίου καὶ Εὐτυχέος, παρὰ τῆς εἰρημένης ἁγίας ἐν Καλχηδόνι συνόδου. ὁ δὲ διὰ τὴν μελετηθεῖσαν κατὰ τῆς ἐκκλησίας βουλὴν, μύων τοὺς τῆς οἰκείας διανοίας ὀφθαλμοὺς, καὶ ἕνα μόνον σκοπὸν ἔχων, ἅπαξ ὑπερβὰς τὴν θύραν τῆς μάνδρας τῶν Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν προβάτων, τὴν ποίμνην τοῖς λύκοις παραδοῦναι, παρεκρούσατο τάς τε ἡμετέρας ἐπιτροπὰς καὶ παρακλήσεις, καὶ ἐπελάθετο τῆς τε ἀψευδοῦς τοῦ κυρίου περὶ τῆς αὐτοῦ ἐκκλησίας ἐπαγγελίας· ὅτι πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς· καὶ τοῦ γραφικοῦ ἐκείνου, ὅτι ἣν ἂν βουλὴν βουλεύσησθε, διασκεδάσει κύριος· διὸ ὁ τὸ ἀκαταμάχητον τῇ αὐτοῦ ἐκκλησίᾳ ἀεὶ κατὰ τῶν αἱρέσεων δωρησάμενος κύριος, ἐξήγειρε τὸ πνεῦμα τοῦ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ἀγαπητοῦ, καὶ διὰ Θεοῦ βουλήσεως, καταλαμβάνει τήνδε τὴν πόλιν. καὶ μαθὼν διά τε πλείστων καὶ ἡμετέρων λιβέλλων τὰ ἀθέσμως τολμηθέντα κατὰ τῆς τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, οὐδὲ εἰς θέαν καθάπαξ παραδέξασθαι ἠβουλήθη τὸν κατὰ τῶν θείων κανόνων μανέντα Ἄνθιμον, οὐδὲ συμμετασχεῖν αὐτοῦ τῆς θείας κοινωνίας· ἀλλὰ τὴν ὕβριν ἐκδικῶν τῶν ἱερῶν καὶ θείων κανόνων, καὶ τῆς καθολικῆς πίστεως, τοῦτον μὲν ἐξέωσεν οὗπερ μοιχικῶς καὶ ἀθέσμως ἐπέβη ἀρχιερατικοῦ θρόνου, συναντιλαμβανομένου τῇ τε καθολικῇ πίστει, καὶ τῇ τῶν θείων κανόνων αὐθεντίᾳ τοῦ πιστοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν βασιλέως· τὴν δὲ ὑμετέραν μακαριότητα ἐπί τε ὀρθῇ πίστει ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς μαρτυρουμένην καὶ ἐπὶ ὀρθῇ καὶ σεμνῇ πολιτείᾳ καὶ σώφρονι βίῳ καὶ τῇ ἐγχειρισθείσῃ αὐτῇ τῶν ἀσθενούντων διακονίᾳ, προεχειρίσατο ἀρχιερέα. τῇ δὲ τῇ ἐκκλησίᾳ, κατὰ ἐπιλογὴν καὶ ψῆφον τῶν εὐσεβεστάτων ἡμῶν βασιλέων, καὶ τοῦ εὐλαβοῦς τοῦδε τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας κλήρου, καὶ τῶν ἐν διαφόροις ἀξιώμασι καὶ ἀρχαῖς πολιτῶν φιλοχρίστων ἀνδρῶν, καὶ ἡμῶν αὐτῶν, καὶ πάντων ὁμοῦ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν. ἐπεὶ οὖν ἐχρῆν τὸν ἐπὶ κακοδοξίᾳ φωραθέντα μηδὲ ἑτέρας ἄρχειν ἐκκλησίας, ἢ διδασκάλου ὄνομα περιφέρειν τὸν μηδόλως μαθεῖν ἐθελήσαντα παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων, ἅπερ δέοι αὐτὸν τῷ λαῷ παραδιδόναι· εἰκότως καὶ περὶ τούτου λιβέλλους

ἐπιδεδώκαμεν

ANNO CHRISTI 536.

ἐπιδεδώκαμεν τῷ εἰρημένῳ ἁγιωτάτῳ Ἀγαπητῷ παρακαλοῦντες, ἢ τὸν ἐγκωμιαίνον λίβελλον τῷ Ἀποστολικῷ θρόνῳ ἐπιδόντα τὸν εἰρημένον Ἄνθιμον, ἐλευθερῶσαι ἑαυτὸν πάσης αἱρετικῆς πλάνης· καὶ εἶθ' οὕτως, εἰ δοκιμάσοι ὁ εἰρημένος ὅσιος ἀνὴρ, ἐπὶ τὴν Τραπεζουντίων ἔθνην ἐκπεμφθῆναι ἐκκλησίαν· ἢ τοῦτο μὴ ἀνεχόμενον, τοῖς αἱρετικοῖς συγκατακριθῆναι, ἅπαξ μετ' ἐκείνων διάγοντα, τῆς αὐτοῦ ἐκκλησίας προτιμήσαντα· καὶ ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ, τῇ εἰρημένῃ ἐκκλησίᾳ, προχειρισθῆναι, ἐκ πολλοῦ χηρευούσῃ ἐπισκόπου. Ταύτας τὰς δικαίας ἡμῶν αἰτήσεις προσδεξάμενος ὁ εἰρημένος ὅσιος ἀνὴρ, ἐν μὲν συστατικοῖς γράμμασι γινομένοις πρὸς τοὺς ἁγιωτάτους ἀρχιερεῖς ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, ἐπειδὴ ἀφανῆ ἑαυτὸν καθέστηκεν ὁ εἰρημένος Ἄνθιμος, ἐγύμνωσεν αὐτὸν παντὸς ὀνόματος ἐπισκοπικοῦ τε καὶ καθολικοῦ, τουτέστιν ὀρθοδόξου, ἄχρις ἂν τὰ παραδεδομένα παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων πάντα προσομολογήσῃ· τοὺς δὲ ἡμετέρους λιβέλλους ἐξαπέστειλε τῷ εὐσεβεστάτῳ βασιλεῖ, ἐφ' ᾧ τὰ ἐν αὐτοῖς αἰτηθέντα πέρατι παραδοθῆναι διὰ τῆς αὐτοῦ εὐσεβείας. συμβὰν δὲ οὕτω παρὰ τοῦ σοφῶς τὰ καθ' ἡμᾶς οἰκονομοῦντος Θεοῦ, προσελήφθη ὁ τίμιος οὗτος ἀνὴρ, καὶ προσετέθη τοῖς πατράσιν αὐτοῦ, πλήρης πνευματικῶν ἱμερῶν, ἀληθῶς κατὰ τῶν λύκων προπολεμήσας τῆς τοῦ ἀρχιποίμενος Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ποίμνης, καὶ πιστὸς δοῦλος ἐν τῷ πιστευθέντι ταλάντῳ ἀποδειχθεὶς, καὶ ἀπροσωπόληπτος οἰκονόμος ἐν καιρῷ ἑκάστῳ διδοὺς τὸ σιτομέτριον. ἡμᾶς οὖν μετὰ τὴν μακαρίαν ἐκείνου κοίμησιν σύντομον πέρας ἐπιτεθῆναι τοῖς κινουμένοις σπεύδοντες, δεήσεις ἀναπτυξάμενοι τῷ εὐσεβεστάτῳ ἡμῶν βασιλεῖ, καὶ τὰ ἐν τοῖς προτέροις λιβέλλοις ἀνακεφαλαιωσάμενοι παρακαλοῦμεν, καὶ ἱκετεύομεν τὴν αὐτοῦ εὐσέβειαν, τὴν ἐπὶ τούτοις δικαίαν κρίσιν, τοῦ ἐν ἁγίοις Ἀγαπητοῦ, πληρῶσαι. ἡ οὖν αὐτοῦ εὐσέβεια κἂν τούτῳ χριστιανικῶς κινουμένη, καὶ πάντα τὰ εἰς ἐκκλησιαστικὴν κατάστασιν τείνοντα κανονικῶς περαιοῦσθαι βουλομένη, τὰς τοιαύτας δεήσεις μετέπεμψε τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ. ἐφ' ᾧ τὰ δοκοῦντα τοῖς ἱεροῖς καὶ θείοις κανόσιν ἐπὶ τῷ εἰρημένῳ Ἀνθίμῳ, ψηφίσασθαι.

Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος, καὶ ἡ ἐνδημοῦσα ἁγία σύνοδος εἶπεν. οἱ παρόντες ὁσιώτατοι ἐπίσκοποι τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, καὶ θεοφιλέστατοι διάκονοι τῆς Ἀποστολικῆς καθέδρας, ἐπακούσαντες τῶν ἀναγνωσθέντων, περί τε τῶν ἐπιδεδόσθαι λεγομένων λιβέλλων, καὶ τῶν συνοδικῶν ἐπιστολῶν τῶν παρὰ Ἀγαπητοῦ τοῦ τῆς ἁγίας μνήμης, ὅσα περὶ τούτων ἴσασι, δῆλα ποιεῖν ἀξιούτωσαν.

Καὶ ἀνέγνω φωνὴν Μηνᾶς ὁ θεοσεβέστατος ἀναγνώστης τῆς Ἀποστολικῆς καθέδρας τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, καὶ νοταρίων σεκουνδικήριος, ἔχουσαν οὕτως·

Οἱ ὁσιώτατοι ἐπίσκοποι, καὶ οἱ σεβασμιώτατοι τῆς Ἀποστολικῆς καθέδρας διάκονοι εἶπον· ὅτι παρὰ τοῦ ἐν ἁγίοις τῇ μνήμῃ πατρὸς ἡμῶν τοῦ πάπα Ἀγαπητοῦ μοναχοὶ διαφόρων μοναστηρίων ἐπιδοθεισῶν δεήσεων, ζητῆσαι ἠτήσαν, εἴ τι παρὰ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς ἡμῶν περὶ Ἀνθίμου τοῦ Τραπεζουντίων ποτὲ γενομένου ἐπισκόπου ἐν ταῖς συνοδικαῖς ἐπιστολαῖς, ταῖς ὑπὲρ τῆς χειροτονίας τοῦ ἁγιωτάτου Μηνᾶ, ἀρχιεπισκόπου ταύτης τῆς βασιλευούσης πόλεως, ὥρισται· μετὰ χεῖρας ἔχοντες [a] δεδώκαμεν πρὸς ἀνάγνωσιν.

[a] al. ἐπιδέδωκαμεν.

Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος καὶ ἁγία σύνοδος εἶπε· τὰ προκείμενα ἀναγνωσθήτω.

Καὶ λαβὼν Ἀκάκιος ὁ θεοσεβέστατος νοτάριος καὶ διάκονος, τὰς δεήσεις τάς τε ἐκ προσώπου τῶν μοναχῶν, καὶ τὰς ἐκ προσώπου τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, ἀνέγνω.

ANNO CHRISTI 536.

porreximus prædicto sanctissimo Agapito: rogantes, aut notum libellum Apostolicæ sedi prædicto Anthimo porrigente, liberare seipsum ab omni hæretico errore, & postea sic (si approbabit prædictus sanctus vir) mittere eum ad ecclesiam Trapezundarum: aut si hoc facere non vult, cum hæreticis condemnetur, qui similiter cum ipsis vitam degere prætulit, quam cum ecclesia sua: & alter pro ipso prædictæ ecclesiæ ordinetur, quæ diu episcopo viduatur. Has nostras justas petitiones cum suscepisset prædictus sanctus vir, in litteris quidem commendatitiis, ad sanctissimos pontifices pro vestra sanctitate, quia obscurum seipsum constituit prædictus Anthimus, nudavit ipsum episcopali nomine, atque etiam catholico, hoc est, orthodoxo: quoadusque confitebitur omnia, quæ tradita sunt a sanctis patribus: nostros vero libellos destinavit piissimo Imperatori nostro, ut quæ in ipsis petita sunt, effectui tradantur per ipsius pietatem. Opportune vero sic a Deo sapienter nostra dispensante assumptus est ille honorandus vir, & patribus suis additus est, plenus spiritualium [a] desideriorum: qui adversus lupos pro ovili summi pastoris Christi Dei nostri pugnans: & fidelis servus in talento credito demonstratus est, sine acceptione personarum dispensator, in tempore unicuique dans tritici mensuram. Nos itaque post illius beatam obdormitionem compendiosum finem his, quæ moventur, imponere festinantes, cum supplicationes porreximus piissimo Imperatori nostro, & recapitulaverimus, quæ in prioribus libellis erant; rogamus & obsecramus ipsius pietatem, exsequi justam in istos condemnationem sancti Agapiti. Ipsius ergo pietas in hoc saltem fideliter mota; & quæ ad ecclesiasticum statum conferunt, canonice terminare volens; hujusmodi supplicationes misit vestræ sanctitati, ut quæ videntur sacris ac divinis canonibus, de prædicto Anthimo sententientur.

[a] In Græco, dictum: legit interpres ἱμερῶν.

Luc. 12.

Sanctissimus archiepiscopus & sancta synodus dixit: Quia præsentes sanctissimi episcopi antiquæ Romæ & Deoamantissimi diaconi sedis Apostolicæ, audiverunt quæ lecta fuere, & de porrectione dictorum libellorum & de synodalibus epistolis sanctæ memoriæ Agapiti; quæcumque de his sciunt, manifesta facere dignentur.

Et legit vocem Menas venerabilis lector Apostolicæ sedis antiquæ Romæ, & secundicerius notariorum, quæ sic habet:

Reverentissimi episcopi & venerabiles Apostolicæ sedis diaconi dixerunt: Quoniam a sanctæ memoriæ patre nostro Papa Agapito, monachi diversorum monasteriorum porrectis supplicationibus venientes petierunt, si quid ab ipso patre nostro de Anthimo quondam episcopo Trapezuntio in synodalibus epistolis contineretur, ideo quod pro ordinatione sanctissimi Menæ archiepiscopi hujus regiæ urbis diffinitum est; præ manibus habentes, dedimus ad legendum.

Sanctissimus archiepiscopus & venerabilis synodus dixit: Quæ producuntur, legantur.

Et accipiens venerabilis Acacius notarius & diaconus supplicationes, quæ ex persona monachorum, & ex persona Deoamantissimorum episcoporum, legit:

A

Domino nostro sanctissimo & beatissimo archiepiscopo antiquæ Romæ, & œcumenico patriarchæ Agapito, Marianus presbyter & primas monachorum regiæ civitatis, & ceteri archimandritæ ejusdem, & archimandritæ & monachi Hierosolymorum, ac Orientales, in eadem [a] synodo congregati.

[a] melius, civitate.

EA quæ sanctas Dei ecclesias opprimunt, considerantes, & inimicos Dei quotidie adversus eam insolescere conspicientes, lamentationem divi Gregorii in his prooemium facimus, opportune ad vestram beatitudinem dicentes:

Visa est cura Dei penitus dereliquisse præsentem vitam, quæ temporibus ante nos ecclesias custodiebat. Et jam tantum cujuslibet anima immersa est a calamitatibus, ut ne quidem proprii dolores vitæ nostræ inter mala esse putentur: tot & tanta sunt communia mala ecclesiarum, ad singula respiciendo: quorum nisi aliqua in præsenti tempore fieret diligentia ad reformationem, ad omnimodam desperationis confusionem paulatim perveniretur. Cum multis itaque modis jam hæc enarraverimus; non minus vero & nunc magnas & incredibiles insidias adversus Dei ecclesiam factas, exponemus. Schismatici & Acephali, qui a furore Dioscori & Eutychis descenderunt, (nescimus quis eos ad amentiam moverit,) veluti quadam audacia freti, suo proprio morbo triumphant, synagogas facientes, & parabaptismata innovantes, & tamquam ex eversione hoc facientes, & nomen episcoporum sibiipsis in locis nostris diffamantes, aperte ingruescunt, & licenter omnia audent; non contra ecclesias solas, non contra alumnos ecclesiæ, sed etiam contra ipsum piissimum Imperatorem nostrum, & vestrum honorabile caput, sicut tanta prædictorum insania vestræ beatitudini manifesta fuit. Nam venientes ad quamdam domum, figuram oratorii habentem; in qua monachi quidam de iniquo contubernio illorum habitant; imaginem piissimi Imperatoris furore excæcati, illud patris eorum diaboli fecerunt; qui cum non possit contra creatorem, adversus figmentum suam ostendit furiam. Irruit enim unus ex iis, qui in malis excellens est, Isaacius [b] Persus, qui magia quadam utens seduxit corda volentium ab eo decipi, & inurendo καυτηρίοις usque Veronam, ad quinquaginta dies: (quia consecrari istius, qui hortantur ipsum facere hæc ad corruptionem & deceptionem simpliciorum, diffamant;) percussit virga imaginem; dicens quædam contra caput veri & orthodoxi Imperatoris nostri, (immo vero contra Deum, propter quem imaginem percussit,) quæ nec aure perceptibilia nec mente susceptibilia sunt; & virga inibi verberando confracta est: & tamquam exæstuans, aliquid aliud inhonoratius facere volens in imaginem veri Dei, dilaceravit tunicam inscriptam: & quod ex ipsa ab eo dilaceratum fuit, igni tradidit. Quid igitur non saltem fecisset contra orthodoxum Imperatorem, si hunc cum potestate habuisset in manibus iste violentus & irrationabilis vir, ubi nec tunicæ scriptæ inanimatæ pepercit? Jam illud prophetæ ad Deum & ad vos, ac ad piissimum Imperatorem nostrum dicere convenit: *Usquequo clamabimus & non exaudietis? injuria affecti clamabimus ad vos, & non salvabitis?* Si enim qui hæc sapiunt & faciunt, simul nobiscum omni tempore ac modo degere permittuntur; considerate, beatissimi, quod nobis non occurrentibus his, quæ illi sentiunt, neque istorum ebrietate diminuta,

[b] al. Persa.

Locus obscurus.

Habac. 1.

Τῷ δεσπότῃ ἡμῶν τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ μακαριωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ πρεσβυτέρας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ Ἀγαπητῷ, παρὰ Μαριανοῦ πρεσβυτέρου καὶ ἐξάρχου τῶν μοναστηρίων τῆς βασιλίδος, καὶ λοιπῶν ἀρχιμανδριτῶν τῆς αὐτῆς, καὶ παρὰ τῶν ἐνδημούντων ἐν αὐτῇ Ἱεροσολυμιτῶν καὶ ἀνατολικῶν ἀρχιμανδριτῶν καὶ μοναχῶν.

TΑ συνέχοντα τὰς ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας κατανοοῦντες, καὶ τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Θεοῦ ἐναβρυνομένους κατὰ ταύτης ὁσημέραι ὁρῶντες, τὸν τοῦ θείου Γρηγορίου ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ὀδυρμὸν, εὐκαίρως προοιμιαζόμεθα, πρὸς τὴν ὑμετέραν μακαριότητα λέγοντες·

B

Ἔοικε τὴν παροῦσαν ζωὴν ἐπιλελοιπέναι καθόλου ἡ τοῦ Θεοῦ κηδεμονία, ἡ ἐν τοῖς πρὸ ἡμῶν χρόνοις τὰς ἐκκλησίας φυλάττουσα. καὶ δὴ τοσοῦτον βεβάπτισται ἡ ἑκάστου ψυχὴ ὑπὸ συμφορῶν, ὥστε τὰ μὲν ἴδια τῆς ζωῆς ἡμῶν ἀλγεινὰ μηδὲ ἐν κακοῖς εἶναι λογίζεσθαι, τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα ὄντα, πρὸς μόνα δὲ βλέπειν τὰ κοινὰ τῶν ἐκκλησιῶν πάθη· ὧν εἰ μὴ γένοιτό τις ἐν τῷ παρόντι καιρῷ σπουδὴ πρὸς διόρθωσιν, πρὸς παντελῆ ἀνελπιστίαν, κατὰ μικρὸν περιελεύσεται. πολυτρόπως μὲν οὖν ἤδη ταῦτα ἐκδιηγησάμενοι, οὐχ ἧττον δὲ καὶ νῦν τὰς μεγάλας καὶ ἀπίστους ἐπιβουλὰς, τὰς κατὰ τῆς ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας ἐξαπλώσομεν. οἱ ἀπὸ τῆς μανίας Διοσκόρου, καὶ Εὐτυχέως καταγόμενοι ἀποσχισταὶ καὶ Ἀκέφαλοι, οὐκ οἴδαμεν τίνος αὐτοὺς παρακινήσαντος εἰς ἀπόνοιαν, ὥσπερ τινὸς παῤῥησίας ἐπειλημμένοι, τῇ νόσῳ ἑαυτῶν ἐμπομπεύουσι παρασυνάγοντες, καὶ παραβαπτίσματα καινοτομοῦντες, ὡς ἐξ ἐπιτροπῆς τοῦτο ποιοῦντες, καὶ ὄνομα ἐπισκόπων ἑαυτοῖς ἐπιφημίζοντες, τοῖς καθ' ἡμᾶς τόποις, φανερῶς ἐπιπολάζειν καὶ ἀδεῶς πάντα τολμῶντες, οὐ κατ' ἐκκλησιῶν μόνον, οὐ κατὰ τῶν τῆς ἐκκλησίας τροφίμων, ἀλλ' ἤδη καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν βασιλέως, καὶ τῆς ὑμετέρας τιμίας κεφαλῆς, ὡς πεφανέρωται τῇ ὑμετέρᾳ μακαριότητι, τοσαύτη τῶν εἰρημένων ἡ μανία. εὑρόντες γὰρ κατά τινα οἶκον σχῆμα ἔχοντα εὐκτηρίου, ἐν ᾧ μοναχοί τινες οἰκοῦσι τῶν τῆς ἐκείνων ἀθεμίτου συμμορίας, τὴν εἰκόνα τοῦ φιλοθέου ἡμῶν βασιλέως τῇ μανίᾳ τυφλώττοντες, τὸ τοῦ πατρὸς αὐτῶν τοῦ διαβόλου πεπράχασιν, ὃς μὴ δυνάμενος τῇ κτίσει, κατὰ τοῦ πλάσματος τὴν αὐτοῦ ἐπιδείκνυται μανίαν. ὁρμήσας γὰρ εἷς ἐξ αὐτῶν, ὁ περίφημος ἐν κακοῖς Ἰσαάκιος ὁ Πέρσης, ὁ μαγγανείᾳ τινὶ χρώμενος, καὶ ἐξαπατῶν τὰς καρδίας τῶν ἐθελόντων παρ' αὐτοῦ ἐξαπατᾶσθαι, * καὶ ἐγχαιρόμενος εἰς τὰ Βερίνης ἐπὶ πεντήκοντα ἡμέρας, (ὡς οἱ τούτου συμμύσται καὶ ταῦτα ποιεῖν οἱ αὐτὸν παρασκευάζοντες πρὸς διαφθορὰν καὶ ἐξαπάτην τῶν ἁπλουστέρων διαφημίζουσιν,) ἔτυψε ῥάβδῳ κατὰ τῆς κεφαλῆς τὴν εἰκόνα, ἐπιφθεγξάμενός τινα κατὰ τοῦ ὀρθοδόξου βασιλέως ἡμῶν, μᾶλλον δὲ κατὰ τοῦ Θεοῦ, δι' ὃν καὶ τὴν εἰκόνα ἔτυψε, τὰ μήτε ἀκοῇ χωρητὰ, μήτε διανοίᾳ δεκτά· καὶ κλασθείσης ἐν τῷ τύπτειν τῆς ῥάβδου, ὥσπερ ἐξαπορούμενος τί ἕτερον πράξει εἰς τὴν τοῦ ἀληθινοῦ τοῦ Θεοῦ εἰκόνα ἐπελθὼν ἀτιμότερον, διεσπάραξε τὴν γεγραμμένην σινδόνα· καὶ τὸ παρ' αὐτοῦ διαῤῥαγὲν ἐκ ταύτης πυρὶ παραδέδωκε. τί ποτε οὖν οὐκ ἂν ἔπραξε κατὰ τοῦ ὀρθοδόξου βασιλέως, εἰ τοῦτον μετ' ἐξουσίας ἐν χερσὶν εἶχεν ὁ βίαιος οὗτος καὶ ἀλόγιστος ἀνὴρ, ὅπου γε τῆς ἐν σινδόνι γραφῆς ἀψύχου οὐκ ἐφείσατο; καὶ δὴ τὸ τοῦ προφήτου πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς ὑμᾶς, καὶ πρὸς τὸν εὐσεβέστατον βασιλέα ἡμῶν ἀπολεγομένους, ἁρμόδιον λέγειν· ἕως τίνος κεκραξόμεθα, καὶ οὐ μὴ εἰσακούσητε; βοησόμεθα πρὸς ὑμᾶς ἀδικούμενοι, καὶ οὐ σώσετε; εἰ γὰρ οἱ ταῦτα φρονοῦντες καὶ ποιοῦντες, ὁμιλήμασι συνδιάγειν ἡμῖν κατὰ πάντα καιρὸν καὶ τρόπον ἐπιτρέπονται, σκοπεῖτε, μακαριώτατοι, ὅτι μὴ συμβαινόντων ἡμῶν οἷς ἐκεῖνοι φρονοῦσι, μηδὲ ἀνασταλείσης τῆς τούτων παροινίας,

C D E

* vetus interpres legit χειρούμενος.

τὸ λαβεῖν αὐτοὺς ἐξουσίαν συνάξεως, ἢ τὸ συγχωρηθῆναι αὐτοῖς τοιαῦτα τολμᾶν, οὐδέν ἕτερόν ἐστιν, ἢ ἀληθεστέρους τὸ καθ' ἡμᾶς δόγματος νομισθῆναι, καὶ ἀδικωτέρους καὶ βιαιοτέρους ἀπεργασθῆναι καθ' ἡμῶν. εἰ γὰρ ὡς εὐσεβοῦντες ἐκεῖνοι διδάσκειν ὡς φρονοῦσι, καὶ κηρύττειν ἐν παρρησίᾳ τὸ καθ' ἑαυτοὺς ἐπιτρέπονται δόγμα, δῆλον ὅτι κατέγνωσται ὁ τῆς ἐκκλησίας λόγος, ὡς τῆς ἀληθείας παρ' αὐτοῖς οὔσης. δύο γὰρ ἐναντίους λόγους, ἀληθεῖς εἶναι περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος, φύσιν οὐκ ἔχει, φησὶν ὁ μέγας Γρηγόριος. ἐπειδὴ οὖν ἐκ ταύτης τῆς αἰτίας, εἰς πολλοὺς οἴκους τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων εἰσδύοντες, ἄσεμνά τινα διαπράττονται, αἰχμαλωτίζοντες γυναικάρια τινὰ σεσωρευμένα ἁμαρτίαις, ἀγόμενα ἐπιθυμίαις ποικίλαις, πάντοτε μανθάνοντα, καὶ μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα· ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς ἰδιωτικοῖς οἴκοις, καὶ ἐν προαστείοις θυσιαστήρια καὶ βαπτιστήρια ἀντιπηγνύοντες τοῦ ἀληθινοῦ θυσιαστηρίου καὶ τῇ ἁγίᾳ κολυμβήθρᾳ, πάντων ὁμοῦ καταφρονοῦσι διὰ τὴν ἀπονεμηθεῖσαν αὐτοῖς προστασίαν, παρὰ τῶν ἔν τε τῷ δεσποτικῷ οἴκῳ, καὶ τῶν ἄλλῳ τρόπῳ τινὶ δυναστευόντων· μὴ ὑπομείνητε, μακαριώτατοι, μὴ χρήσασθαι τῇ συνήθει παρρησίᾳ εἰς διόρθωσιν τοῦ τοσούτου κακοῦ· ἀλλ' ὥσπερ τὸ πρότερον ἐπὶ Ἀνθίμου διανέστητε, καὶ τὸν διὰ δορᾶς προβάτου περικαλύψαι τὸν λύκον ἐπιχειρήσαντα, καὶ ὑπερβῆναι τὴν θύραν τῶν ἐκκλησιαστικῶν θεσμῶν καὶ κανόνων, καὶ λῃστρικῶς ἐπιβάντα τῆς τῶν προβάτων μάνδρας, ἀπογυμνώσαντες τῆς δορᾶς ἐφ' ἑαυτὸν ἐπιδείξατε, πόρρω που τῆς μάνδρας ἀπελάσαντες· οὕτω καὶ νῦν ἐπαγρυπνήσατε, καὶ διδάξατε τὸν εὐσεβέστατον ἡμῶν βασιλέα, ὅτι οὐδὲν κέρδος αὐτῷ, καθά φησιν ὁ θεῖος Γρηγόριος, τῆς λοιπῆς αὐτοῦ περὶ τὰς ἐκκλησίας σπουδῆς, εἰ τὸ τοιοῦτον κακὸν ἐπὶ καθαιρέσει τῆς ὑγιαινούσης πίστεως, διὰ τῆς παρρησίας αὐτῶν κατισχύσει· καὶ συγχωρηθεῖεν ἔτι οὗτοι πρὸς διαφθορὰν τῆς ἐκκλησίας, ἐμφωλεύειν τοῖς δεσποτικοῖς καὶ ἰδιωτικοῖς οἴκοις, καὶ τὰ ἄθεσμα ἐν τούτοις πράττειν. καὶ ταῦτα μέν πως φέρομεν, καίπερ ὑπὸ τῶν δεινῶν κατακαμπτόμενοι, εἰ καὶ ἀφόρητα, ἐλπίδας ἔχοντες εἰς τὸν φιλάνθρωπον Θεὸν τὸν καιρῷ εὐθέτῳ τὴν ὑμετέραν παρουσίαν ἡμῖν ἀναδείξαντα, ὅτι ὥσπερ Πέτρον τὸν μέγαν, τὸν τῶν ἀποστόλων κορυφαῖον, τοῖς ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ καθαιρέσει τῆς Σίμωνος γοητείας ἐξαπέστειλεν· οὕτω καὶ ὑμᾶς ἐξαπέστειλας ἐπὶ καθαιρέσει καὶ ἀποδιώξει τῆς Σευήρου, καὶ Πέτρου, καὶ Ζωορᾶ, καὶ τὰ ὅμοια αὐτοῖς φρονούντων, καὶ παντοίας περιβαλλόντων τιμὰς πρὸς ἀτιμίαν Θεοῦ, βλασφημίας τε καὶ ὑπερηφανίας· δύναμιν ὑμῖν ἐπιχορηγήσει, συναπτομένου ὑμῖν καὶ τοῦ πιστοτάτου καὶ θεοφυλάκτου ἡμῶν βασιλέως, τούτους ἐξελάσαι πάσης ἔξω ἐκκλησίας καὶ πόλεως, ὡς ἐπιβούλους καὶ λυμεῶνας οὐ μόνον τῶν ἁγιωτάτων ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ καὶ τῆς πολιτείας ταύτης. πρὸς γὰρ τὴν αὐτοῦ κακίαν ἐπιτήδεια ὄργανα εὑρὼν τούτους ὁ μισόκαλος, πᾶσαν ἀνάστατον πεποίηκε τὴν οἰκουμένην, καὶ αἵμασιν ἁγίων τὴν γῆν κατεμόλυνε, καὶ τὰς πόλεις σφαγαῖς καὶ θορύβοις συνετάραξεν. ἐξελάσατε οὖν τούτους, εὖ ἴσμεν, εἰ τὸν εὐσεβέστατον ἡμῶν βασιλέα, καὶ τοὺς τούτου φιλοχρίστους ἄρχοντας διδάξητε, ὡς κοινωνοῦσι τῷ ἀναθέματι, ἐν μέσῳ ἔχοντες τὸ ἀνάθεμα, ὥσπερ ὑπέδειξεν ἡμῖν ἡ παλαιὰ γραφὴ ἐπὶ Ἀχὰρ καὶ Ἰωνάθαν, τοὺς ἐν γνώσει καὶ ἀγνοίᾳ ὑποπεσόντας τῷ ἀναθέματι, καὶ ταῦτα τῶν κινδυνευσάντων συναπολέσθαι τούτοις, ἀγνοούντων, ὅτι ἐν μέσῳ αὐτῶν ἦν τὸ ἀνάθεμα. ὑπομνήσατε τὸ φιλόθεον αὐτοῦ κράτος, προσαγαγεῖν τῷ Θεῷ, καὶ τοὺς παρ' αὐτῶν τῆς ὀρθῆς ἀπαχθέντας πίστεως· ἢ τοῦτο μὴ ἀνεχομένους, τοὺς κατὰ τῆς ἐκκλησίας ἐπιβούλους ἀπώσασθαι. ὡς γὰρ οὐ λέληθε τὴν σὴν μακαριότητα, καίπερ τοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν βασιλέως κελεύσαντος, μήτε παρασυνάξαι, μήτε παραβαπτίσαι· Ζωορᾶς ὅμως γοῦν τῆς τοιαύτης καταφρονήσας κελεύσεως κατεβάπτισεν ἐν τῇ τοῦ πάσχα ἡμέρᾳ οὐκ ὀλίγους, ἐν οἷς ἦσαν καὶ παῖδες τῶν τῷ δεσποτικῷ παραμενόντων οἴκῳ, ὡς κατέθετο ὁ ἀπ' αὐτῶν δυνηθεὶς Θεοῦ χάριτι ἐκσπασθῆναι, καὶ εἰς τὴν τοῦ Θεοῦ ἐκ-

A ipsos accipere potestatem congregandi, aut ipsos permittere talia audere; nihil aliud est quam veriores putare, quam dogma nostrum, & iniquiores ac violentiores efficere contra nos. Si enim illi tamquam pie sapientes, docere sicut sentiunt, & prædicare cum fiducia dogma suum permittuntur: manifestum est, quod reprehensa est ecclesiæ ratio, cum apud eos veritas sit. Nam duas contrarias rationes veras esse de eadem re, natura non habet, ut inquit magnus Gregorius. Quoniam igitur ex hac causa in multas domus eorum, qui in excellentia sunt, intrant, & indecentia faciunt, captivantes mulierculas quasdam peccatis coacervatis, quæ variis ducuntur desideriis, & semper addiscunt, & numquam ad cognitionem veritatis venire possunt: B verum etiam in propriis domibus & suburbiis altaria & baptisteria erigunt in oppositum veri altaris & sancti fontis; & omnia simul contempserunt propter attributum eis patrocinium, ab his, qui in domo Domini, & aliquo alio modo potentes sunt: Nolite pati, beatissimi, non uti solita fiducia ad reformandum tantum malum: sed sicut prius contra Anthimum insurrexistis; & lupum qui conabatur cooperiri per pellem ovis, & transcendere ostium ecclesiasticorum ordinum, sanctionum, & canonum, & qui latrocinanter mandram ovium transcenderat, pelle denudastis, & ipsummet demonstrastis, ac procul a mandra expulistis: sic & nunc iterum vigilate, & ostendite piissimo Imperatori nostro, quod nullum C lucrum ei erit (ut inquit divinus Gregorius) studio reliquo suo circa ecclesias, si tale malum in destructionem sanæ fidei per ipsorum fiduciam prævalebit; & permittentur adhuc isti ad corruptionem ecclesiæ nidificare in domibus dominorum, & in propriis, & iniqua in ipsis facere. Hæc quidem dumtaxat portamus, licet incredibilia, & a diris doloribus incurvati, spem habentes ad clementissimum Deum, qui in tempore opportuno vestrum adventum nobis ostendit: quod sicut Petrum magnum apostolorum principem his, qui Romæ erant, in depositionem præstigiatum Simonis Goëtici misit: sic & vos misit in depositionem & expulsionem Severi, Petri, & Zoaræ, & eorum qui similia eis sapiunt; & qui omnigenis honoribus circumfoventur ad inhonorationem Dei, D blasphemiasque ac elationes: dabit vobis potestatem, coopitulante vobis piissimo & Deo custodito Imperatore nostro, istos expellere de omni ecclesia tamquam insidiatores & violatores non solum sanctissimarum ecclesiarum, sed & politiæ istius. Nam cum hos ad suam malitiam convenientia organa insidiator boni invenisset, totum orbem terrarum commotum fecit; & sanctorum sanguine terram contaminavit; & civitates jugulationibus & tumultibus conturbavit. Expellite igitur istos. Scimus bene, si piissimum Imperatorem nostrum, & ipsius Christo amabiles principes informastis, quod communicant anathemati, in medio habentes anathema: sicut ostendit nobis antiqua scriptura in Achar & Jonatham, qui scienter E & ignoranter inciderunt in anathema: & hæc ignorando in periculo fuerunt perire cum eis, quoniam in medio eorum fuit anathema. Et si commemorastis a suo Deo amato atque dilecto imperio, adducere Deo cos qui ab ipsis a recta fide abducti sunt: aut si hoc non valeat facere, insidiatores ecclesiæ repellantur. Non enim latuit tuam beatitudinem, quod quamquam piissimus Imperator noster mandaverit, non reconventiculare, neque rebaptizare; Zoaras tamen tale præceptum despexit, & parabaptizavit in die Paschæ non paucos: inter quos erant pueri eorum, qui permanent in domo herili, sicut deposuit ille, qui ab ipsis gratia Dei potuit evadere & aufugere, & ad Dei

Josue 7. 1. Reg. 14.

ecclesiam refugere; in aliisque locis & domibus in excellentia exsistentium, hæc & similia istis facta fuerunt. Verum semper isti soli Dei ecclesiam perturbaverunt, & contristaverunt: & nos usque ad istos fletum utique continuimus. Sed quoniam & ab his, qui intus eam esse videntur, ac in ordine pontificum exsistere, omnino expugnatur; tempus est dicere de eis illud psalmi: *Si inimicus maledixisset mihi, sustinuissem utique: & si qui me odit, magnificasset, abscondissem me utique ab eo: Tu autem homo æqualiter animate, dux meus & cognitor meus, qui in idipsum dulcorasti mihi escam, in domo Dei ambulavimus cum consensu.* Tales fuerunt nonnulli commorantium in magna & regia urbe prima civitatum; nomen quidem pastorum portantes, totaliter autem sicut lupi rapaces: quorum maxime exsistit Anthimus Trapezuntinus, & alii aliarum civitatum. Iste enim & similes huic ex hæreticis Acephalis exsistentes, ac paululum religionis pietatem simulantes, in ecclesias se intruserunt, tamquam quædam Ægyptiaca flagella, qui nullo modo propriis ecclesiis vacare voluerunt: & hoc solum bene sapientes, ut non devastent sibi adjudicatas; aliud male sapuerunt, degere in tanta multitudine in hac regia urbe, ut multos sibi amplectantur proprio barathro. Instituit enim prædictus Anthimus non evangelicam, sed fictam vitam, ut finis probavit: & relinquens ecclesiam Trapezundarum sibi creditam, transcendit in aliam istius civitatis, ante hos proximos annos, ostentando omnibus configuratam continentiam suæ politiæ, & acquisitam ex his faciens pietatem. Cum ergo per hanc subripuerit, potuit & imperialia ibidem induere, ut augere videretur subdolosam opinionem vitæ suæ; conversatusque est multo tempore cum hæreticis ibidem nidificantibus, placita illis faciendo & dicendo, videlicet hæreticam furiam similem eis committendo. Cum autem vidit sanctæ memoriæ Epiphanium in extremis jacentem, machinatus est quid corruptum, quod contra propositum ipsius excogitaverat. Ut enim conaretur omnibus ibidem præbere dolum suæ longæ præstolationis, illud quod multis incertum est, & solum prudentioribus suspicandum, ad certum & invite afferre conatus est. Ante enim multum tempus præcogitavit adulterium & raptum hujus imperialis ecclesiæ. Hoc ergo potuit, per illorum contubernium & venerabilem sedem hujus civitatis rapere, & in tantam diœcesim adducere: cum propriam neglexerit ecclesiam, & viduam ac sine viro cousque ipsam derelinquendo, ex quo dolum suæ fictæ conversationis perspicuum omnibus ostendit. Etenim cum parvam ecclesiam suscipere superbiverit, statim in tantam & incomparabilem illi ecclesiam seipsum porrexit, tamquam sufficientem exsistentem ipsius curam habere. Quia igitur iste juste a vobis punitus fuit, & de sede hujus regiæ urbis ejectus, & fidelissimus Imperator noster justam vestram super hunc indignationem susceperit, ipso etiam adjuvante divinos canones & catholicam fidem: & non vultis omnimodam hujus perditionem, sed ut convertatur; (imitamini enim Christum Deum nostrum, *qui venit vocare non justos, sed peccatores ad pœnitentiam;*) & omnino paternis visceribus suscipitis, si recognoverit proprium peccatum, & convertatur; adjuramus vestram beatitudinem (licet audax quid faciamus) per sanctam & consubstantialem Trinitatem, ac per principem apostolorum Petrum, & salutem ac victoriam piissimi Imperatoris nostri; non contemnere divinos canones, qui ab isto pessumdantur: neque ecclesiam ei traditam, quæ ab ipso despicitur: sed sequendo in omnibus eos qui ante vestram beatitudinem in sede vestra claruerunt, facere in ipso adhuc & nunc contra auctorita-

Matth. 9.

κλησίαν ἐπιδραμεῖν, καὶ ἐν ἄλλοις δὲ τόποις καὶ οἴκοις τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων, τὰ αὐτὰ τούτοις πέπρακται. ἀλλ' εἰ οὗτοι μόνοι τὴν τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίαν διετάραττον, καὶ παρελύπουν, ἐνέσχομεν ἂν μέχρι τούτων τὸν ὀδυρμόν. ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ὑπὸ τῶν δοκούντων ἐντὸς ταύτης εἶναι, καὶ εἰς ἀρχιερέων τάξιν τελεῖν, παντελῶς ἐκπορθεῖται, καιρὸς τὸ τοῦ ψαλμοῦ περὶ αὐτῶν εἰπεῖν. εἰ ὁ ἐχθρὸς ὠνείδισέ με, ὑπήνεγκα ἄν· καὶ εἰ ὁ μισῶν με ἐπ' ἐμὲ ἐμεγαλορρημόνησεν, ἐκρύβην ἂν ἀπ' αὐτοῦ. σὺ δὲ ἄνθρωπε ἰσόψυχε, ἡγεμών μου καὶ γνωστέ μου, ὃς ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐγλύκανάς μοι ἐδέσματα, ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ ἐπορεύθημεν ἐν ὁμονοίᾳ. τοιοῦτοι πεφήνασιν ἔνιοι τῶν ἐνδιατριβόντων κατὰ τὴν μεγάλην καὶ βασιλίδα καὶ πρώτην τῶν πόλεων· ὄνομα μὲν ποιμένων ἐπιφερόμενοι, τὸ δὲ ὅλον ἅρπαγες· ὧν μάλιστα ὑπάρχει Ἄνθιμος ὁ Τραπεζούντιος, καὶ ἄλλοι ἄλλων πόλεων. οὗτος γὰρ καὶ οἱ ὅμοιοι τούτῳ ἐξ αἱρετικῶν Ἀκεφάλων ὄντες πρὸς μικρὸν ὑποκρινάμενοι τὴν ὀρθοδοξίαν ταῖς ἐκκλησίαις εἰσέφρησαν, ὥσπερ τινὲς Αἰγυπτιακαὶ μάστιγες, οἵ τινες μηδαμῶς ταῖς ἰδίαις ἐκκλησίαις ἐθέλοντες σχολάζειν, τοῦτο μόνον καλῶς φρονοῦντες, ἵνα μὴ τὰς κατακριθείσας αὐτοῖς λυμαίνωνται· τὸ ἕτερον κακῶς ἐφρόνησαν, ἐν πλήθει διάγειν τοσούτῳ ἐν τῇ βασιλευούσῃ, ἵνα πολλοὺς συγκαταποντίσωσι τῷ ἰδίῳ βαράθρῳ. ἐξασκήσας γὰρ ὁ εἰρημένος Ἄνθιμος οὐ τὴν εὐαγγελικὴν, ἀλλὰ τὴν πεπλασμένην ζωὴν, ὡς τὸ τέλος ἔδειξεν, ἀπολιπὼν τὴν ἐμπιστευθεῖσαν ἐκκλησίαν αὐτῷ τῶν Τραπεζουντίων ἐπέβη τῆσδε τῆς πόλεως, πρὸ τούτων φανερῶν ἐνιαυτῶν ἐκπομπεύων τὴν ἐσχηματισμένην τῆς οἰκείας πολιτείας ἐγκράτειαν, καὶ πορισμὸν ἐκ τούτου ποιούμενος τὴν εὐσέβειαν. συναρπάσας οὖν διὰ ταύτης, ἠδυνήθη καὶ τὰς βασιλείους εἰσδύνας ἐκεῖθεν, ὥσπερ ἐπαύξειν προσδοκῶν τὴν ὕπουλον ὑπόληψιν τῆς οἰκείας ζωῆς· καὶ συνδιατριβεὶς ἐπὶ πολλοὺς χρόνους, καὶ τοῖς ἐμφωλεύουσιν ἐνταῦθα αἱρετικοῖς, καὶ τὰ ἐκείνοις κεχαρισμένα πράττων καὶ λέγων, οἷα νοσῶν τὴν ὁμοίαν αὐτοῖς αἱρετικὴν μανίαν. ἐπειδὴ τὸν τῆς ὁσίας μνήμης Ἐπιφάνιον ἐν ἐσχάτοις ἐθεάσατο διακείμενον, μηχανᾶταί τι, ὅπερ ἀσπαίρεις τὸν αὐτοῦ διήλεγξε διεφθαρμένον σκοπόν. ὥσπερ γὰρ ἐπειγόμενος πᾶσι παρασχεῖν τῆς μακρᾶς ἐνταῦθα προσεδρείας αὐτοῦ τὸν δόλον, καὶ τὸ πολλοῖς ἀπορούμενον, καὶ τοῖς συνετωτέροις μόνον ὑποπτευόμενον εἰς φανερὸν καὶ ἄκων ἐνέγκαι ἐβιάσθη. πρὸ πολλοῦ γὰρ προὔτεινε τὴν μοιχικὴν ἁρπαγὴν τῆς βασιλίδος ἐκκλησίας. τότε οὖν ἠδυνήθη διὰ τῆς ἐκείνων συναρπαγῆς καὶ τὸν ἱερὸν θρόνον τῆσδε ἁρπάσαι τῆς πόλεως. καὶ εἰς τοσαύτην διοίκησιν προαχθῆναι, τῆς ἰδίας ἀμελήσας ἐκκλησίας, καὶ χήραν καὶ ἄνανδρον μέχρι τοῦδε ταύτην καταλιπὼν, ἐξ οὗ καὶ τὸν δόλον τῆς πεπλασμένης πολιτείας προφανῆ πᾶσιν ἀπέδειξε. μικρᾶς γὰρ ἀντιποιεῖσθαι ἐκκλησίας ὑπερηφανεύσας, εὐθὺς εἰς τοσαύτην ἀσύγκριτον ἐκκλησίαν ἐκείνης ἑαυτὸν ἐπιδέδωκεν, ὡς ἱκανὸν ὄντα ταύτης ἐπιμελεῖσθαι. ἐπειδὴ οὖν δικαίως οὕτως ἐπιτετίμηται παρ' ὑμῶν, καὶ ἐκβέβληται τοῦ θρόνου τῆς βασιλίδος ταύτης πόλεως, τοῦ πιστοτάτου ἡμῶν βασιλέως τὴν δικαίαν ὑμῶν ἐπὶ τούτων ἀγανάκτησιν προσδεξαμένου, καὶ συνεπαμυνάντος, τοῖς τε θείοις κανόσι καὶ τῇ καθολικῇ πίστει· οὐ βούλεσθε δὲ τὴν παντελῆ τούτου ἀπώλειαν, ὡς τὸ ἐπιστρέψαι αὐτόν. μιμεῖσθε γὰρ Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, τὸν ἐλθόντα καλέσαι οὐ δικαίους, ἀλλ' ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν· καὶ πάντως πατρικοῖς σπλάγχνοις, εἰ ἐπιγνοὺς τὴν οἰκείαν ἁμαρτίαν ἐπιστρέψῃ, προσδέχεσθε. ὁρκίζομεν τὴν ὑμετέραν μακαριότητα, εἰ καὶ τολμηρόν τι ποιοῦμεν, κατὰ τῆς ὁμοουσίου καὶ ἁγίας τριάδος, καὶ τοῦ κορυφαίου τῶν ἀποστόλων Πέτρου, καὶ τῆς σωτηρίας καὶ νίκης τοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν βασιλέως, μὴ περιιδεῖν τοὺς θείους κανόνας, ὑπὸ τούτου καταπατουμένους, μηδὲ περιφρονουμένην παρ' αὐτοῦ τὴν παραδοθεῖσαν αὐτῷ ἐκκλησίαν, ἀλλ' ἐξακολουθοῦσαν ἐν ἅπασι τοῖς πρὸ αὐτῆς διαλάμψασιν ἐν τῷ ἀποστολικῷ ὑμῶν θρόνῳ, πρᾶξαι ἐπ' αὐτῷ, ἔτι καὶ νῦν κατὰ τῆς τῶν κανόνων

αὐθεντίας καταλιπόμενον καὶ προτιμήσαντα τὴν μετὰ τῶν εἰρημένων αἱρετικῶν συνδιαγωγὴν τῆς ἰδίας ἐκκλησίας, ὅπερ ὁ ἐν ἁγίοις Κελεστῖνος ἐπὶ Νεστορίῳ τῷ δυσσεβεῖ φαίνεται διαπραξάμενος· προθεσμίαν αὐτῷ παρέχοντες, ὥσπερ οὖν κἀκεῖνος Νεστορίῳ, ἧς ἐντὸς ἐὰν μὴ ἀπαντήσας τὸν εἰρημένον λίβελλον τῇ ἀποστολικῇ ὑμῶν καθέδρᾳ ἐπιδῷ, τῇ τε ὑμετέρᾳ μακαριότητι, καὶ τῷ ἁγιωτάτῳ τῆς βασιλίδος ἀρχιεπισκόπῳ, καὶ τῆς αἱρετικῆς νόσου ἑαυτὸν ἀπαλλάξῃ, καὶ ἐπὶ τὴν ἐμπιστευθεῖσαν αὐτῷ Τραπεζουντίων ἐκκλησίαν ἐξορμήσῃ, ὁρίσατε, ἁγιώτατοι, ἀλλότριον μὲν αὐτὸν εἶναι, καὶ γυμνὸν πάσης ἀρχιερατικῆς ἀξίας τε καὶ ἐνεργείας, τῷ κρίματι ὑποβαλόντα ἑαυτὸν τῶν εἰρημένων αἱρετικῶν, καὶ τὴν μερίδα τούτων ἀσπασάμενον· ἕτερον δὲ ἀντὶ τούτου τῇ ἐκκλησίᾳ Τραπεζουντίων προχειρισθῆναι. ἐπειδὴ δὲ οὐ μόνος οὗτος, ἀλλὰ καὶ ἕτεροι ἐπίσκοποί τε καὶ κληρικοὶ καὶ ἀρχιμανδρῖται διαριθμητοι, ἐπιβουλαῖς χρώμενοι, κατὰ τῆς τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας, καὶ διὰ τοῦτο καὶ μόνον τῇδε τῇ πόλει ἐνδιατρίβοντες ταραχὰς παρέχειν καὶ ταύτῃ, καὶ τῇ ἁπανταχοῦ ἐκκλησίᾳ, κατ' οὐδένα τρόπον παραιτοῦνται· δεόμεθα καὶ τοὺς τοιούτους ἅπαντας, πρὸς ὑμᾶς ἀχθῆναι, καὶ εὐθύνας ὑποσχεῖν ταῖς τοῖς κανόσιν πρεπούσαις· δῆλον ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ προειρημένου Ἀνθίμου, καὶ τούτων δὲ πάντων, χηγορούσης τῆς δικαιοκρισίας τῶν παρ' ὑμῶν καλῶς φυλαττομένων κανόνων· ἵνα μικρὸν ἀναψύξῃ ἡ τοῦ θεοῦ ἐκκλησία τούτων ἐλευθερουμένη· καὶ μάθωσιν οἱ τῇ ποιμαντικῇ καὶ τῷ κλήρῳ προσελθεῖν τούτῳ τῷ τρόπῳ βουλόμενοι, ὡς οὐκ εἰς τέλος παρασιωπήσεται κύριος· ἀλλ' ἀπαγρυπνήσει ἐπὶ τοὺς τοιούτους ποιμένας, ἐφ' οὓς κατὰ τὸν προφήτην καὶ παρωξύνθη ὁ θυμὸς αὐτοῦ. οὗτοι γὰρ οὗτοι, ποιμαίνοντες οὐ τὰ πρόβατα, ἀλλ' ἑαυτούς· καὶ βδελυσσόμενοι κρίμα, καὶ πάντα τὰ ὀρθὰ διαστρέφοντες παρ' οὐδὲν ἔθεντο τὴν κατὰ τῆς ἐκκλησίας ἐπιβουλὴν, καὶ τὴν τῶν ἁγίων πατέρων βλασφημίαν. ἣν ἐκδικοῦντες μακαριώτατοι, προσδέξασθε τὴν ἡμετέραν ἱκεσίαν· καὶ τῇ παρὰ τοῦ θεοῦ δοθείσῃ ὑμῖν ἐξουσίᾳ, ἐπ' αὐτοὺς κινήσαντες, καθαρίσατε τὴν τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαν τῶν λύκων· ἐπαφέντες αὐτοῖς οὐ τὴν ποιμαντικὴν, ἀλλὰ τὴν παιδευτικὴν ὑμῶν ῥάβδον. κἂν γὰρ μετανοεῖν ἐπαγγέλλωνται, ἡ προλαβοῦσα αὐτῶν ζωὴ ἄλλο τε ἄλλως τοῖς καιροῖς καὶ οὐ τῇ ἀληθείᾳ συμμεταβαλλομένη, πιστεῦσαι τὰ ποιμενικὰ τούτοις οὐκ ἐπιτρέπει· τοὺς δὲ τὴν τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαν ἀρνησαμένους, καὶ ἔξω ταύτης δικαίως καταστάντας αἱρετικοὺς, Σεβῆρον, καὶ Πέτρον, καὶ Ζωορᾶν, καὶ τοὺς τὰ ὅμοια τούτων φρονοῦντας, ἐφ' οἷς τὴν ὑμετέραν κρίσιν ἐξεδέχετο ὁ εὐσεβέστατος βασιλεὺς, ἤδη καταδεκριμένους, ὑπό τε τοῦ ἀποστολικοῦ ὑμῶν θρόνου, καὶ τῶν ἄλλων πατριαρχικῶν θρόνων καὶ πάσης ἀρχιερωσύνης, μὴ ἀνεχομένους κανονικῶς τῇ τοῦ θεοῦ προσελθεῖν ἐκκλησίᾳ, ἐξελάσαι πάσης οἴκου δημοσίου τε καὶ ἰδιωτικοῦ· συμψήφου ὑμῖν γινομένου ὑπὲρ τῆς τῶν ἐκκλησιῶν εἰρήνης καὶ τοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν βασιλέως, ᾧ πᾶσα σπουδὴ καὶ φροντὶς, νύκτωρ τε καὶ μεθ' ἡμέραν περὶ ταύτης πρὸ τῶν ἄλλων γίνεται· παῦσαι πᾶσαν ταραχὴν, γινομένην τῶν ἐκκλησιῶν παρ' αὐτῶν, καὶ πᾶσαν αὐτῶν ἑτεροδιδασκαλίαν· συνιδεῖν τε, μακαριώτατοι, καὶ προτρέψαι τὸν φιλόθεον ἡμῶν δεσπότην, ἐφ' ᾧ νομοθετῆσαι, ὥσπερ τὰ Νεστορίου τοῦ δυσσεβοῦς, οὕτω καὶ τὰ Σεβήρου τοῦ φρενολήπτου ψυχοφθόρα συγγράμματα, βλασφημοῦντα, εἴς τε τὴν ἐν Καλχηδόνι ἁγίαν σύνοδον, καὶ τὸν τόμον τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν καὶ ἀρχιεπισκόπου Λέοντος πυρὶ παραδοθῆναι. διὰ γὰρ τούτων, ἀμφίβολον τὴν πίστιν ἐν ταῖς τῶν ἁπλουστέρων ψυχαῖς ποιεῖν ἐσπούδακε, καὶ μυκτηρίζεσθαι παρὰ τοῖς ἔθνεσι τὸ μέγα καὶ σεπτὸν ὄνομα τοῦ Χριστιανισμοῦ πεποίηκε. καὶ γὰρ τούτου χάριν εἴς τε τὴν Ῥωμαίων πρὸς ὑμᾶς ἐξαπεστείλαμεν, καὶ τὴν ὑμετέραν δὲ εὐκταίαν διαγγελλομένης παρουσίας, ἐξεδεξάμεθα ταύτην· τοιαύτας παρὰ τοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν βασιλέως ὑποσχέσεις δεξάμενοι, ὅτι τὰ παρ' ἡμῶν ἐπ' αὐτοῖς κανονικῶς ψηφιζόμενα σπουδάζει ἡ αὐτοῦ εὐσέβεια παντὶ τρόπῳ πέρατι παραδοῦναι, καὶ τῆς χρονίας τούτων ταραχῆς πάντα τὸν κόσμον λοιπὸν ἐλευθερῶσαι· τὰς δὲ προσηγορίας τῶν εἰρημένων ἐπισκόπων, κληρικῶν, καὶ μοναχῶν, καιροῦ δέοντος ἐξονομάσομεν, παριστῶντες, πῶς οἱ μὲν τὰ Νεστορίου, οἱ δὲ τὰ Εὐτυχοῦς φρονοῦντες, ἐφ' ἑκάτερα διασπᾶν τὴν ἐκκλησίαν ἐπιχειροῦσι.

A tem canonum invalescentem, & qui prætulit vitam degere cum hæreticis, quam cum propria ecclesia, ea quæ sanctum Cælestinum contra Nestorium liquet fecisse: assignando ei terminum, sicut & ille Nestorio: intra quem nisi occurrens prædictum libellum Apostolicæ vestræ sedi porrexerit, ac vestræ beatitudini, & sanctissimo archiepiscopo urbis regiæ, & a morbo hæretico seipsum liberaverit, atque ad ecclesiam Trapezundarum sibi creditam proficiscatur; diffinire, sanctissimi, ipsum alienum esse & nudum ab omni pontificali dignitate atque efficacia, & seipsum submittere condemnationi prædictorum hæreticorum, & partem illorum accepisse, alterum vero pro isto ecclesiæ Trapezuntinæ ordinandum esse. Verum quoniam B non solum iste, sed & ceteri episcopi, clerici & archimandritæ in magno numero, qui insidiis adversus Dei ecclesiam utuntur; & propter hoc solum in hac civitate commorantur ei, & universis ecclesiis perturbationes dare nullo modo recusant: rogamus & universos tales ad vos adduci, & pœnas sustinere canonibus condecentes: quippe & in prædicto Anthimo & istis omnibus vigilante justo judicio canonum a vobis bene custoditorum, ut paululum refrigeretur Dei ecclesia, ab istis liberata: & cognoscant qui ad pastoralem curam & clerum hoc modo venire volunt, quod non in finem tacebit Dominus, sed evigilabit super tales pastores, *super quos* secundum prophetam *exacerbatus est furor ejus*. Isti enim, isti pascunt non oves, sed C seipsos: & judicium abominantes, & omnia recta pervertentes, ad nihilum posuerunt insidias, quæ fiunt contra ecclesiam, & blasphemiam contra sanctos patres. Quam defendentes, beatissimi, suscipite nostram supplicationem, & potestatem vobis a Deo datam in ipsos moventes, purgate Dei ecclesiam, & a lupis liberate; immittentes ipsis non pastoralem, sed disciplinativam virgam vestram. Nam etsi promittunt se pœnitentiam acturos; præterita vita ipsorum, quæ alio & alio tempore & non cum veritate commutatur, non permittit committere pastoralia eis vere, qui ecclesiam Dei negaverunt: & hæreticis, qui extra ipsam juste constituti sunt; Severo videlicet, Petro & Zoaræ, & qui similia his sapiunt: super quos judicium ve- D strum piissimus Imperator suscepit; jamque condemnatos ab Apostolica sede vestra, & ab aliis patriarchalibus sedibus, nec non ab omni pontificio, cum non patiantur canonice venire ad ecclesiam Dei, expelli ab omni publica & privata domo; piissimo Imperatore nostro pro pace ecclesiarum idem vobiscum sententiante, cui omnis cura & studium die noctuque de hac re ultra omnes est: & cessare facere omnem turbationem ab ipsis factam ecclesiis, atque omnem alienam doctrinam: simul videre, beatissimi, & hortari Deo amatum dominum nostrum, ut sanciat, sicut illa impii Nestorii, ita & illa Severi mente capti animæ corruptibilia conscripta in sanctam Chalcedonensem synodum edita, & in tomum sancti patris nostri Leonis archiepiscopi blasphemantia igni tradere. Nam per ista E dubiam fidem in animas simpliciorum facere studuit, & subsannari fecit apud gentes magnum & venerabile nomen Christianismi. Etenim hujus gratia & Romam ad vos misimus, & vestrum exoptatum adventum enuntiavimus, & ipsum suscepimus. Tales a piissimo Imperatore nostro promissiones accepimus, quod ea, quæ a nobis canonice sententiata sunt, sua pietas omni modo studet mandare executioni, & totum mundum deinceps liberare a temporali horum turbatione. Appellationes vero prædictorum episcoporum, clericorum & monachorum, tempore opportuno denominabimus; exhibentes quomodo hi quidem ea quæ Nestorii sunt, hi vero quæ Eutychis sentientes, ab utraque parte divellere ecclesiam conantur.

Zach. 11. Ezech. 34.

Anno Christi 536.

A

SUBSCRIPTIONES.

Marianus miſericordia Dei preſbyter & archimandrita, ac primas venerabilium monaſteriorum, rogans ſubſcripſi.

Agapitus preſbyter & prior monaſterii Studii, rogans ſubſcripſi.

Dioſcorus preſbyter & prior monaſterii ſanctæ martyris Euphemiæ, rogans ſubſcripſi.

Agapius preſbyter & prior monaſterii Thalaſſii, rogans ſubſcripſi.

Paulus preſbyter & prior monaſterii Romanorum, rogans ſubſcripſi.

Antonius preſbyter & prior monaſterii ſancti Euſebii, rogans ſubſcripſi.

B

Stephanus preſbyter & prior monaſterii Olympii, rogans ſubſcripſi.

Anaſtaſius preſbyter & prior monaſterii Romanorum, rogans ſubſcripſi.

Demetrius preſbyter & prior monaſterii Phocæ, rogans ſubſcripſi.

Dominicus preſbyter & prior monaſterii Euphemii, rogans ſubſcripſi.

Zoïlus preſbyter & prior monaſterii Theodoti, rogans ſubſcripſi.

Julianus Dei miſeratione preſbyter & prior monaſterii Euphemii, rogans ſubſcripſi.

C

Stephanus preſbyter & prior monaſterii Promoti, rogans ſubſcripſi.

Zenon preſbyter & prior monaſterii ſanctæ Dei Genitricis in fonte, rogans ſubſcripſi.

Alexander preſbyter & prior monaſterii Calami, rogans ſubſcripſi.

Dadas preſbyter & prior de Caïuma, rogans ſubſcripſi.

Rhodon preſbyter & prior monaſterii Theodori, rogans ſubſcripſi.

Gennadius preſbyter & prior monaſterii Cyriaci, rogans ſubſcripſi.

Theodorus preſbyter & archimandrita monaſterii Maronii in Sycis, rogans ſubſcripſi.

D

Silas preſbyter & prior monaſterii Heliæ, rogans ſubſcripſi.

Paulus preſbyter & prior monaſterii Samuëlis, rogans ſubſcripſi.

Joannes preſbyter & prior monaſterii Theodori, rogans ſubſcripſi.

Cyrion preſbyter & prior monaſterii Ægyptiorum de Ciracona, rogans ſubſcripſi.

Baſilius preſbyter & prior monaſterii de Cyracona, rogans ſubſcripſi.

Joannes preſbyter ſancti Thomæ apoſtoli in illis Modeſti, rogans ſubſcripſi.

E

Marcus prior monaſterii Theodori diſceptatoris, rogans ſubſcripſi.

Flavianus preſbyter & ſecundarius Modeſti Deoamantiſſimi preſbyteri, & prioris monaſterii Lycaonum, rogans ſubſcripſi.

Marinus preſbyter & prior monaſterii Paulini, rogans ſubſcripſi.

Theodorus preſbyter & prior monaſterii Tryphonis, rogans ſubſcripſi.

Theoctiſtus preſbyter & prior monaſterii ſanctæ Dei genitricis Mariæ prope ſanctum Job, rogans ſubſcripſi.

Coſmas preſbyter & prior monaſterii Studii; rogans ſubſcripſi.

ΥΠΟΓΡΑΦΑΙ.

Μαριανὸς, ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης καὶ ἔξαρχος τῶν θείων μοναστηρίων, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Ἀγαπητὸς πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Στουδίου, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Διόσκορος πρεσβύτερος, καὶ ἡγούμενος μονῆς τῆς ἁγίας μάρτυρος Εὐφημίας, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Ἀγάπιος πρεσβύτερος, καὶ ἡγούμενος μονῆς Θαλασσίου, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Παῦλος πρεσβύτερος, καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Ῥωμαίων, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Ἀντωνῖνος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ ἁγίου Εὐσεβίου, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Στέφανος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Ὀλυμπίου, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Ἀναστάσιος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Ῥωμαίων, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Δημήτριος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Φωκᾶ, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Κυριακὸς πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Εὐφημίου, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Ζώϊλος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Θεοδότου, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Ἰουλιανὸς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Εὐφημίου, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Στέφανος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Προμώτου, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Ζήνων πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῆς ἁγίας Θεοτόκου τῆς ἐν τῇ πηγῇ, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Ἀλέξανδρος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ Καλάμου, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Δάδας πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος τῶν Καϊουμᾶ, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Ῥόδων πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Θεοδώρου, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Γεννάδιος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Κυριακοῦ, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Θεόδωρος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Μαρωνίου ἐν Συκαῖς, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Σίλας πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Ἡλία, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Παῦλος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Σαμουηλίου, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Ἰωάννης πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Ἀβραμίου, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Κυρίων πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Αἰγυπτίων, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Βασίλειος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Κυρακωνᾶ, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Ἰωάννης πρεσβύτερος τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θωμᾶ ἐν τοῖς Μοδέστου, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Μάρκος ἡγούμενος μονῆς Θεοδώρου ἀπὸ ἐκσκεπτόρων, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Φλαβιανὸς πρεσβύτερος καὶ δευτεράριος Μοδέστου θεοφιλεστάτου πρεσβυτέρου καὶ ἡγουμένου τῆς μονῆς ἐπίκλην τῶν Λυκαόνων, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Μαρῖνος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Παυλίνου, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Θεόδωρος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Τρύφωνος, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Θεόκτιστος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῆς ἁγίας Θεοτόκου πλησίον τῶν Ἰώβ, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Κοσμᾶς πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Στουδίου, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Anno Christi 536.

Πέτρος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς ἐπίκλην Ἱερουσαλὴμ, ἀξιώσας ὑπέγραψα. A

Petrus presbyter & prior monasterii nominati Hierusalem, rogans subscripsi.

Ἐλευθέριος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς ἁγίου Κυριακοῦ, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Eleutherius presbyter & prior monasterii sancti Dominici martyris, rogans subscripsi.

Ἀλέξανδρος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Ἀβραμίου, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Alexander presbyter & prior monasterii Abraami, rogans subscripsi.

Θεόδωρος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Ἰὼβ, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Theodorus presbyter & prior monasterii Job, rogans subscripsi.

Τρύφων πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Ἐλπιδίου, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Tryphon presbyter & prior monasterii Elpidii, rogans subscripsi.

Στέφανος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Κώνστα, ἀξιώσας ὑπέγραψα χειρὶ διακόνου Ἰακώβου, κατ' ἐπιτροπὴν ἐμὴν γράψαντος, προτείξας τῇ ἰδίᾳ μου χειρὶ τὸν τίμιον σταυρόν. B

Stephanus presbyter & prior monasterii de Consta, rogans subscripsi manu Jacobi diaconi, qui scripsit secundum commissionem meam, & ego protendi propria manu mea honorabilem crucem.

Βαβύλας πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ ἁγίου Δανιὴλ τοῦ ἐν τῷ στύλῳ, καὶ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου ἐν τῷ μικρῷ βάθει, καὶ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἀνδρέου πλησίον τοῦ στύλου, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Babylas presbyter & prior monasterii sancti Danielis exsistentis in Stylo, & sancti Joannis in parvo profundo, & sancti Andreæ apostoli prope Stylum, rogans subscripsi.

Ἰωάννης πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Ἀναστασίου, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Joannes presbyter & prior monasterii Anastasii prope Agogum, rogans subscripsi.

Ἀνθίμιος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Νέωνος, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

[a] Anthemius presbyter & prior monasterii Neonis, rogans subscripsi.

Ἰωάννης πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῆς ἐπίκλην τῶν Χαρισίου, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

[b] Joannes presbyter & prior monasterii quod appellatur Charisii, rogans subscripsi.

Ἰωάννης πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Μαρᾶ πλησίον τῆς Ἀετίου κιστέρνης, ὑπέγραψα.

Joannes presbyter & prior monasterii [c] Mara prope Aëtii cisternam, rogans subscripsi.

Φωκᾶς πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῆς ἐπίκλην τῶν Ἰωνᾶ πλησίον τοῦ δευτέρου, ὑπέγραψα. C

Phocas presbyter & prior monasterii quod dicitur Jonæ juxta Secundum, rogans subscripsi.

Ζώσιμος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Εὐτυχίου τοῦ Λυκαόνων πλησίον τῶν Ματρώνης, ὑπέγραψα.

[d] Zozimus presbyter & prior monasterii Eutychii Lycaonum, prope villam Matronæ, subscripsi.

Τιμόθεος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Ἀστερίου, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Timotheus presbyter & prior monasterii Asterii, rogans subscripsi.

Πολυχρόνιος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ Αἰθρίου, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Polychronius presbyter & prior monasterii Æthrii, rogans subscripsi.

Σευηριανὸς πρεσβύτερος ὑπέγραψα ὑπὲρ αὐτοῦ, ἐπιτραπεὶς παρ' αὐτοῦ.

Severianus presbyter & prior subscripsi pro ipso, cum commissum sit mihi ab ipso.

Στρατόνικος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ ἁγίου Δομετίου, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Stratonicus presbyter & prior monasterii sancti Dometii, rogans subscripsi.

Ἀνδρέας ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῶν Ῥωμαίων, ἀξιώσας ὑπέγραψα. D

Andreas Dei miseratione presbyter & archimandrita monasterii Romanorum, rogans subscripsi.

Μαρτύριος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Πέτρου, ἤτοι Οὐάλεντος καὶ Δαυδάτου, πλησίον τῶν ἁγίων ἀποστόλων, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Martyrius presbyter & prior monasterii Petri, sive Valentini & Daudati, prope sanctos apostolos, rogans subscripsi.

Ἀνδρέας πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς διακειμένης ἐν τῷ σεβασμίῳ οἴκῳ τῆς ἁγίας Θεοτόκου, πλησίον τοῦ ἁγίου Λουκᾶ, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Andreas presbyter & prior monasterii jacentis in venerabili domo sanctæ Dei Genitricis prope sanctum Lucam, rogans subscripsi.

Μάρκος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ ἁγίου Κυρίκου, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Marcus presbyter & prior monasterii sancti Cyrici, rogans subscripsi.

Ἰάκωβος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς Ἀβίβου Σύρος, Συριστὶ ὑπέγραψα.

Jacobus presbyter & archimandrita monasterii Abibi Syrus, Syriace subscripsi.

Ἀττικὸς πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Εὐκρατάδων, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Atticus presbyter & prior monasterii Eucratadarum, rogans subscripsi.

Ἰωσὴφ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῆς ἁγίας Θεοτόκου ἐν τῷ λιθοστρώτῳ, ὑπέγραψα. E

Josephus presbyter & prior monasterii sanctæ Dei Genitricis in Lithostroto, subscripsi.

Παῦλος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Paulus presbyter & prior, rogans subscripsi.

Ἀναστάσιος πρεσβύτερος καὶ δευτερεύων μονῆς τοῦ ἁγίου Φιλίππου τοῦ ἐν τῷ βρεφοτροφείῳ, ὑπέγραψα διὰ τὸ μὴ παρεῖναι τὸν ἡγούμενον.

Anastasius presbyter & secundarius monasterii sancti Philippi in brephotrophio, subscripsi eo quod non adesset prior.

Γεώργιος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῶν Κύρου, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Gregorius presbyter & archimandrita monasterii Cyri, rogans subscripsi.

Κυριακὸς πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῶν Σύρων, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Dominicus presbyter & archimandrita monasterii Syriorum, rogans subscripsi.

Ζώσιμος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῶν Μαξιμίνου, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

[e] Zozimus presbyter & archimandrita monasterii Maximini, rogans subscripsi.

[a] al. Eleutherius.
[b] al. Ipatius, pro Hypatius.
[c] al. Mariæ prope Aëtiam cisternam. al. aream cist.
[d] al. Cosmus
[e] al. Cosmas

Anno Christi 536.

Elpidius presbyter & archimandrita monasterii Basiani, rogans subscripsi.

Polychronius presbyter & archimandrita monasterii Cretensium, rogans subscripsi.

Paulus presbyter & prior monasterii sanctæ Ermioniæ, rogans subscripsi.

Eusebius presbyter & prior monasterii quod vocatur Symeon, rogans subscripsi.

Zoticus presbyter & prior monasterii sancti Andreæ prope Saturninam portam, rogans subscripsi, manu Marci presbyteri & secundarii, me protendente honorabilem crucem.

Theodorus presbyter & prior monasterii sancti Laurentii, a me Dei gratia fundati, subscripsi.

Domitianus presbyter & archimandrita monasterii Martyrii, & pro omnibus monachis, qui sunt in eremo sanctæ civitatis, subscripsi.

Hesychius presbyter monasterii Theodosii, & pro omnibus, &c.

Cassianus presbyter Lauræ beati Sabbæ, & pro omnibus, &c.

Dominicus presbyter & prior monasterii * de Turribus Jordanis, & pro omnibus, &c. subscripsi.

* al. lauræ Pyrgiotum.

Nestabus presbyter lauræ sancti Firmini, & pro omnibus, &c.

Terentius presbyter novæ Lauræ, & pro omnibus qui in eremo sunt, subscripsi.

Leontius monachus & prior & vicarius totius eremi, subscripsi & pro omnibus, &c.

Trajanus presbyter Turrium Jordanis, & pro omnibus, &c.

Polyeuctus diaconus monasterii abbatis Theodosii, & pro omnibus, &c.

Theodorus diaconus & monachus novæ Lauræ, & pro omnibus, &c.

Cyricus monachus & diaconus ejusdem novæ Lauræ, & pro omnibus, &c.

Anastasius diaconus monasterii abbatis Martyrii, & pro omnibus, &c.

Mamas monachus monasterii abbatis Martyrii, & pro omnibus, &c.

Julianus monachus abbatis Theodosii, & pro omnibus, &c.

Joannes presbyter proprii monasterii in campestri, & pro omnibus, qui in ipso sunt, &c.

Theonas presbyter sancti montis Sinaï, & legatus ecclesiæ Pharan, & lauræ Rhaithu, pro omnibus monachis ibidem, rogans subscripsi.

Strategius diaconus & monachus monasterii beati Joannis, & pro omnibus ibidem monasteriis subscripsi.

Joannes monachus monasterii abbatis Martyrii, & pro omnibus ibidem monasteriis subscripsi.

Paulus monachus & legatus monasterii beati Maronis secundæ Syriæ, subscripsi.

Severianus presbyter & archimandrita monasterii Zoaræ de Thermis, Syriace subscripsi.

Cassisa presbyter & archimandrita monasterii Lucæ, Syriace subscripsi.

Joannes presbyter & archimandrita monasterii Cyri Thomæ, Syriace subscripsi.

Symeones diaconus & legatus monasterii beati Jacobi secundæ Syriæ, & pro omnibus, &c.

Joannes diaconus & legatus monasterii beati Theodori secundæ Syriæ, & pro his, qui in ea sunt, monachis subscripsi.

Sergius presbyter lustrator sanctarum ecclesiarum gentilium Syrorum primæ provinciæ, subscripsi.

A Ἐλπίδιος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῶν Βασιανοῦ, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Πολυχρόνιος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῶν Κρητικῶν, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Παῦλος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῆς ἁγίας Ἑρμιόνης, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Εὐσέβιος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῆς ἐπίκλην Συμεών, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Ζωτικὸς πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου πλησίον τῆς Σατορνίνου πόρτης, ἀξιώσας ὑπέγραψα· χειρὶ Μάρκου πρεσβυτέρου καὶ δευτερευτέρου, ἐμοῦ προδείξαντος τὸν τίμιον σταυρόν.

B Θεόδωρος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ ἁγίου Λαυρεντίου ὑπ' ἐμοῦ συστάσης, ὑπέγραψα.

Δομετιανὸς πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς Μαρτυρίου, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς ἁγίας πόλεως μοναχῶν, ὑπέγραψα.

Ἡσύχιος πρεσβύτερος μονῆς τοῦ μακαρίου Θεοδοσίου, καὶ ὑπὲρ πάντων.

Κασσιανὸς πρεσβύτερος λαύρας τοῦ μακαρίου Σάββα, καὶ ὑπὲρ πάντων.

Κυριακὸς πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος τῶν πυργίων τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ὑπὲρ πάντων.

Νέσταβος πρεσβύτερος λαύρας τοῦ ὁσίου Φιρμίνου, καὶ ὑπὲρ πάντων.

C Τερέντιος πρεσβύτερος νέας λαύρας, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ ὑπέγραψα.

Λεόντιος μοναχὸς καὶ ἡγούμενος καὶ τοποτηρητὴς πάσης τῆς ἐρήμου, ὑπέγραψα.

Τραϊανὸς πρεσβύτερος τῶν πυργίων τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ὑπὲρ πάντων.

Πολύευκτος διάκονος μονῆς τοῦ Ἀββᾶ Θεοδοσίου, καὶ ὑπὲρ πάντων.

Θεόδωρος διάκονος καὶ μοναχὸς τῆς νέας λαύρας, καὶ ὑπὲρ πάντων.

Κύριακος μοναχὸς καὶ διάκονος τῆς αὐτῆς νέας λαύρας, καὶ ὑπὲρ πάντων.

Ἀναστάσιος διάκονος μονῆς τοῦ Ἀββᾶ Μαρτυρίου, καὶ ὑπὲρ πάντων.

Μάμας διάκονος μονῆς τοῦ Ἀββᾶ Μαρτυρίου, καὶ ὑπὲρ πάντων.

D Ἰουλιανὸς μοναχὸς τοῦ Ἀββᾶ Θεοδοσίου, καὶ ὑπὲρ πάντων.

Ἰωάννης πρεσβύτερος μονῆς ἰδίας ἐν τῇ πεδιάδι, καὶ ὑπὲρ τῶν ἐν αὐτῇ.

Θεωνᾶς πρεσβύτερος τοῦ ἁγίου ὄρους Σινᾶ καὶ ἀποκρισιάριος τοῦ τε ὄρους τῆς ἐκκλησίας Φαρὰν καὶ λαύρας Ραϊθοῦ, ὑπὲρ πάντων τῶν ἐκεῖσε μοναχῶν, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Στρατήγιος διάκονος καὶ μοναχὸς μονῆς τοῦ μακαρίου Ἰωάννου, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐκεῖσε μοναχῶν.

Ἰωάννης μοναχὸς μονῆς τοῦ Ἀββᾶ Μαρτυρίου, καὶ ὑπὲρ πάντων ἐκεῖσε μοναχῶν.

Παῦλος μοναχὸς καὶ ἀποκρισιάριος μονῆς τοῦ μακαρίου Μάρωνος δευτέρας Συρίας, ὑπέγραψα.

E Σευηριανὸς πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς Ζωορᾶ τῶν Θερμῶν Συριστὶ, ὑπέγραψα.

Κασσίσας πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῶν Λουκᾶ, Συριστὶ ὑπέγραψα.

Ἰωάννης πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ κυροῦ Θωμᾶ, Συριστὶ ὑπέγραψα.

Συμεώνης διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος μονῆς τοῦ μακαρίου Ἰακώβου δευτέρας Συρίας, καὶ ὑπὲρ πάντων.

Ἰωάννης διάκονος, καὶ ἀποκρισιάριος μονῆς τοῦ μακαρίου Θεοδώρου δευτέρας Συρίας, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν αὐτῇ μοναχῶν ὑπέγραψα.

Σέργιος πρεσβύτερος περιοδευτὴς τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν ἐπιχωρίων τῆς πρώτης Σύρων ἐπαρχίας, ὑπέγραψα.

Στέφανος

Στέφανος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Εὐξεβίου ὑπὲρ πάντων.

Ἰωάννης πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς Θωμᾶ, ἢ Συριστὶ ὑπέγραψα.

Θωμᾶς πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς Ἀαρὼν Συριστὶ, ὑπέγραψα.

Φαυστῖνος μοναχὸς καὶ ἀποκρισιάριος μονῆς τοῦ ἁγίου Στεφάνου Μαουζᾶ Ιαμνείας, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐκεῖσε κληρικῶν καὶ μοναχῶν.

Θεόδωρος διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς ἁγίας ἐκκλησίας Ερενδηλενῶν, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

A Stephanus presbyter & prior monasterii Euxerii, & pro omnibus, &c.

Joannes presbyter & archimandrita monasterii Thomæ, [a] Syristi subscripsi.

Theonas presbyter & archimandrita monasterii Aaron, Syristi subscripsi.

Faustinus monachus & legatus monasterii sancti Stephani [b] Mauzæ Jamniæ, pro omnibus clericis & monachis ibidem exsistentibus.

Theodorus diaconus & legatus sanctæ ecclesiæ Erendelenorum, rogans subscripsi.

[a] Id est, Syriace.

[b] al. Nauz.

EPISTOLA

SIVE LIBELLUS ORTHODOXORUM EPISCOPORUM ORIENTALIUM, contra Anthimum, Severum, aliosque Acephalos, oblatus Agapito.

Τῷ δεσπότῃ ἡμῶν τῷ τὰ πάντα ἁγιωτάτῳ καὶ μακαριωτάτῳ πατρὶ πατέρων, τῷ ἀρχιεπισκόπῳ τῆς Ῥωμαίων καὶ πατριάρχῃ Ἀγαπητῷ, παρὰ τῶν ἐνδημούντων κατὰ ταύτην τὴν βασιλίδα πόλιν ἐπισκόπων τῆς τε ἀνατολικῆς διοικήσεως καὶ τῶν ὑπὸ τοὺς ἁγίους Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν τόπους καὶ ἀποκρισιαρίων καὶ λοιπῶν κληρικῶν.

B Domino nostro per omnia sanctissimo & beatissimo patri patrum, archiepiscopo Romanorum, & patriarchæ, Agapito, ab episcopis Orientalis diœcesis, & ab his, qui sunt sub sanctis locis Christi Dei nostri, necnon ambasiatoribus, & ceteris clericis in hac regia urbe congregatis.

Ἐξ οὗ Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν ὑπὲρ τῶν ἐπηγγελμένων ὑμῖν γερῶν, τῆς δι' αὐτὸν ἐν παντὶ καιροῦ μετὰ παῤῥησίας ἀληθοῦς δημοσιευθείσης ὁμολογίας τῇ ἀοράτῳ καὶ φοβερᾷ αὐτοῦ δυνάμει, ἐπὶ τὴν σεβασμίαν ὑμῶν ἐπαναπαύσαι κεφαλὴν, τὸν τῇ κορυφαίῳ τῶν ἀποστόλων θρόνον καταπιστεύσας, ὑμῖν μακαριώτατοι, καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας ὑμῶν· καὶ κατεύθυνε τὰ διαβήματα ὑμῶν, καὶ ἐνέπλησε τὸ στόμα ὑμῶν ᾆσμα καινὸν ὕμνον τῷ Θεῷ ἡμῶν· πολλοὶ ἤλπισαν ἐπὶ κύριον κατὰ τὸ ψαλμικὸν λόγιον καταυγασθέντες ὑπὸ τῆς πνευματικῆς ὑμῶν αἴγλης· δι' ἧς ὡς λύχνος ἐκλάμπων ἐπὶ λυχνίας ἁγίας τὰ ζοφώδες τῶν ἐν σκότει καθημένων καὶ τυφλὸν ἐφωτίσατε, τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς διανοίας αὐτῶν διανοίξαντες. διά τοι τοῦτο, τεθαῤῥηκότες, πιστεύοντές τε τῷ θείῳ λογίῳ τῷ διαγορεύοντι· ἐν καιρῷ οὐ δειλιάσει καρδία πεφευγυῖα ἐπὶ διανοίᾳ συνέσεως· πείρᾳ τε μαθόντες ἀκριβῶς ὑμᾶς φύλακας εἶναι τῶν ἀποστολικῶν θησαυρῶν, ἐξωστρακίσατε ἀρτίως Ἄνθιμον τὸν σχῆμα εὐσεβείας περιβαλλόμενον, τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἀρνούμενον· τὸν τὴν ἁρμοσθεῖσαν αὐτῷ νύμφην ἐκβαλόντα, καὶ λαβεῖν ἑτέραν καταπεπτωκότα παρὰ τοὺς θείους κανόνας· γινώσκοντες δὲ καὶ τὸν θεοφύλακτον ἡμῶν βασιλέα, καθάπερ Χριστοῦ, μαθητὴν δεδοκιμασμένην ἔχοντα ψυχὴν, κοινωνὸν ὑμῖν τοῦ ἀγαθοῦ ἔργου τούτου γενόμενον, καὶ σπουδάσαντα μὲν ἐκ προοιμίων τῆς αὐτοῦ βασιλείας μέχρι τοῦ νῦν, τὸ τῆς ἐκκλησίας ἅπαν σῶμα φυλάξαι ὑγιὲς καὶ ἀκέραιον, καὶ πάσης νόσου αἱρετικῆς ἐλεύθερον, καὶ διὰ τοῦτο νομοθετήσαι τὰς ἁγίας καὶ ἱερὰς τέσσαρας συνόδους, ἐν ταῖς ὅτε δήποτε γινομέναις θείαις μυσταγωγίαις μεγαλοφώνως ὑπὸ τῶν ἱερῶν κηρύκων βοώσας κηρύττεσθαι, πηγνυούσας τῶν πιστῶν τὰς καρδίας, καὶ τὰς τῶν αἱρετικῶν συμπηγνυούσας· ἐλπίζοντα δὲ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν αὐτοῦ φιλανθρωπίας, καὶ οἰόμενον καθάπερ τοὺς ἐξ ἁπλότητος ὑπαχθέντας τῇ πλάνῃ, εἰκὸς εἶναι ἐπιστρέψαι τῷ χρόνῳ, οὕτω καὶ τοὺς ταύτης εὑρετὰς, μᾶλλον δὲ τοῦ διαβόλου μαθητὰς, καὶ μηδέποτε τὴν ἀλήθειαν ἐπιγνόντας, τὴν τῶν ἐξ ἀρχῆς αἱρετικῶν ἐκβολὴν * ὑπερθέσθαι· δεόμεθα, μακαριώτατε, ἀναμνῆσαι τὸν μακαριώτατον καὶ θεοφύλακτον ἡμῶν βασιλέα τῆς ἱερᾶς ἐκείνης φωνῆς λεγούσης· τὸ δὲ βδέλυγμα ἐμοῦ κύριος, ὃ πρῶτον, καὶ μέσον, καὶ ὕστατον

* al. ὑποστῆσθαι.

Ex quo Christus Deus noster pro debitis vobis præmiis propter ipsius in omni tempore, cum vera fiducia, sua invisibili ac terribili virtute divulgatam C confessionem, super venerabile caput vestrum requiescere fecit, cum sedem apostolorum vobis, Pater beatissime, commisit, *& firmavit super firmam petram pedes vestros, & direxit gressus vestros, & implevit os vestrum cantico novo hymno Deo nostro: speraverunt in Domino,* secundum psalmicum eloquium, clarificati a spirituali splendore vestro: per quem tamquam lucerna resplendens super sancto candelabro, caliginem eorum, qui in tenebris sedent, & cœcos illuminastis, & oculos mentis ipsorum aperuistis. Propterea confisi & credentes divino eloquio dicenti, *In tempore non timebit cor confugiens ad intellectum*; & experientia intellectus cognoscentes, vos esse diligentes D custodes thesaurorum apostolicorum; [c] exossavimus modo Anthimum, *habitum pietatis circumferentem, potentiam vero ipsius negantem:* qui convenientem sibi sponsam dimisit, & aliam contra divinos canones accipere ausus est. Cognoscentesque & [d] Deo custoditum Imperatorem nostrum tamquam Christi discipulum, approbatam animam habere, & participem vobis hujus boni operis fuisse: qui a primordiis regni sui usque nunc studuit custodire omne corpus ecclesiæ sanum & perfecte integrum, & ab omni morbo hæretico liberum: & propter hoc statuit quatuor sanctas synodos in divinis ac sacris initiationibus, quando fiunt, maE gna voce a sacris prædicatoribus prædicari: quæ fortificant corda fidelium, & hæreticorum compungunt, sperans ipse ex clementia secundum naturam suam, & putans, quod sicut eos, qui ex simplicitate errore subducti sunt, decet in tempore converti: sic & hujus inventores, immo diaboli discipulos, & numquam veritatem agnoscentes, [e] jactum hæreticorum a principio præviare & præmeditari. Rogamus, beatissimi, rememorari memorato ac Deo custodito Imperatori nostro illam sacram vocem dicentem: *Omnem abominationem odit Dominus:* quæ prima, media, & ultima

Psal. 39.

[c] Forte, exsolavimus.

2. Tim. 3.

[d] Sic mss. ubique.

[e] Hoc est, expulsionem.

Psal. 100.

ANNO CHRISTI 536.

Psal. 11.

est Severus facinorosus, qui *contra Deum semper locutus est iniquitatem*: & quandoque quidem Græcorum vanidicorum mysteriis imbutus, ipsa honoravit: quandoque vero Eutychis insaniam docuit, & in tota vita dixit bene valere fidei Christianorum: & appellationem Nestorii anthropolatræ ad decipiendum eos, qui in simplicitate paratas habent aures, suscipiendam excogitavit, evidenter illa illius dicendo: Nestorianosque vocabat magistros rectorum dogmatum: & nec illi pepercit, qui baptizavit ipsum: invalidisque anathematibus implevit totum mundum, ac arroganter decernere ipse præsumpsit, & validiores fortius est cum [a] his qui adhærebant ei in ordinando σκιὰν, contra prædictam sanctam œcumenicam Chalcedonensem synodum, & contra sacras ac Deo dilectas epistolas sanctæ memoriæ Leonis Papæ, qui fuit illuminator & columna ecclesiæ, quique firmavit fideles ambulare in recta semita: sicque illud relinquetur divinæ scripturæ dictum impleri: *Et incidit in foveam quam fecit.* Unde dubitantes, quomodo ipsum proprie vocemus, idem cum gentibus sentientem, ejusdem opinionis cum Eutyche, ejusdemque moris cum Nestorio; magis propria & insigni appellatione nominabimus ipsum ibidem, cum veritate organum diaboli vocantes. Prætereuntes igitur multitudinem eorum quæ præsumpta sunt ab ipso, & sanguinem sanctorum virorum [b] in Eoa effusum [c] ab estasiasmeno Judaico, de fratria tunc sub ipso militante; ac alia multa difficiliora prædictis propter longam narrationem: supplicamus, sanctissime, cum *nunc sit tempus acceptabile, nunc dies salutis*, clamamus, adjuva nos, & sanctas animas occisas, quas adstare cogitate prudenter; & ostendere vobis, quod propter Christum traditæ sunt morti a bestia multi capitis: ne rursus ex sua omnibus manifesta mangania & Manichæo errore, quo confidens iste iniquus ausus est intrare mundas regias aulas, cum nullum locum debeat habere, [d] aut barathrum, convertendi ad destructionem. Et cum in præsenti pax donata sit omnibus fidelium ecclesiis cum tantis laboribus & sudoribus vestris, ac Deoamantissimi Imperatoris nostri, parcentes ipsi extremitati animarum facientium conventiones ad ipsum, & communicantium per interpellationem, anathematibus contra ipsum prolatis, studere longe expellere ipsum pollutum, & abdicatum; qui anathematibus scriptis, & apertius ab Apostolica sede vestra & a tantis pontificibus, & in cælo ab angelis electis suis jam condemnatus est: qui secundum evangelicam illam & divinam vocem cum iniquo & facinoroso alio Petro suo discipulo appellationem propriam usque nunc mentiri non erubuit, & verba apostasiæ quotidie locutus est: nec non cum Zoara, qui omnino divinam scripturam, & omnem sacrum ordinem & missam ignorat: sed cum audacia (nescimus unde) sibi tradita pessundat, ecclesiasticum ornatum atque statum, per conventicula & parabaptismata, quæ quotidie temerarie aguntur: cujus synagogam mulierculæ, commessationibus & ebrietatibus, luxibusque & adulterationibus deditæ implent. Persuasimus autem & piissimo Imperatori nostro, non permittere aggregari bestias sanguinis edaces cum agnis: cum clare & aperte sciat illud divinum Apostoli dictum, *Quod nulla participatio est justitiæ ad iniquitatem, vel communicatio lucis ad tenebras, vel pars fidelis cum infideli.* At vero si ea quæ ab Isacio Persa nunc perpetrata sunt, sine lacrymis dicere non valemus, non est possibile neque metum abjicere, si narrare volumus; quæ suis iniquis manibus facere non horruit. Nam in quodam diversorio reposita honorabili imagine præsentis piissimi Imperatoris, prædictus scelestus & arrogans vir, tamquam certans ut secundum

[a] *Hoc est, qui umbram ordinationis illi commodarunt, contra &c.*

Psal. 7.

[b] *Hoc est, in Oriente.*

[c] *Hoc est, ab exercitu Judaico, per sodalitia conflato, tunc sub ipso, &c.*

2. Cor. 6.

Apocal. 11.

[d] *Pro nisi barathrum.*

2. Cor. 6.

A ὅτι Σεβῆρος ὁ ἀλιτήριος, ὁ κατὰ Θεοῦ λαλήσας ἀδικίαν ἀεὶ, ποτὲ μὲν τὰ Ἑλλήνων μυστήρια μυηθεὶς, καὶ ταῦτα τιμήσας, ποτὲ δὲ τὰ Εὐτυχοῦς διδάξας καὶ Μάνη· ἐν ὅλῳ δὲ τῷ βίῳ τῇ τῶν Χριστιανῶν πίστει φθάσας ἐῤῥῶσθαι· καὶ τὴν Νεστορίου τοῦ ἀνθρωπολάτρου προσηγορίαν, εἰς ἐξόδιον τῆς ἀπάτης τοῖς ἐξ ἁπλότητος πρὸς ὑποδοχὴν ἔχουσιν ἕτοιμα τὰ ὦτα, ἐπινοήσας· τὰ ἐκείνου εἰπὼν ἐναργῶς· Νεστοριανούς τε καλέσας τοὺς τῶν ὀρθῶν δογμάτων καθηγητάς· οὐ φεισάμενος μήτε τοῦ βαπτίσαντος αὐτόν· ἀναθημάτων ἀδυνάμων πάντα τὸν κόσμον ἐπλήρωσεν, ἀποφήνασθαι κατατολμήσας αὐτὸς, ἀδυνάμοις κληρωσάμενος μετὰ τῶν προσχηματισάντων αὐτῷ τῆς χειροτονίας σκιὰν κατὰ τῆς εἰρημένης οἰκουμενικῆς ἁγίας συνόδου τῆς ἐν Καλχηδόνι, καὶ τῶν ἱερῶν καὶ θεοφιλῶν ἐπιστολῶν τοῦ ἐν ἁγίοις τὴν B μνήμην πάπα Λέοντος, τοῦ γενομένου φωστῆρος καὶ στύλου τῆς ἐκκλησίας, τοῦ στηρίξαντος τοὺς πιστοὺς τῇ βασιλικῇ τρίβῳ πορεύεσθαι· ὡς λείπεσθαι τὸ τῇ θείᾳ γραφῇ ῥηθὲν, πληρωθῆναι ἐπ' αὐτοῦ· καὶ ἐμπεσεῖται εἰς βόθρον ὃν εἰργάσατο. ὅθεν ἀπορεῦντες, πῶς ἂν αὐτὸν κυρίως καλέσωμεν, Ἑλλήνων ὁμόφρονα, Εὐτυχοῦς ὁμόδοξον, ὁμότροπον Νεστορίου, ἐκ τῆς κυριωτέρας καὶ ἐπισήμου προσηγορίας ὀνομάσωμεν, τὸ ἐντεῦθεν ὄργανον αὐτὸν σὺν ἀληθείᾳ τοῦ διαβόλου καλοῦντες. παρέντες τοίνυν τὸ πλῆθος τῶν ὑπ' αὐτοῦ τολμηθέντων, τά τε κατὰ τὴν ἑῴαν αἵματα τῶν ὁσίων ἀνδρῶν ἐκχυθέντα ὑπὸ κατὰ φατρίαν ἐστασιασμένου ὑπ' αὐτοῦ Ἰουδαϊκοῦ συστήματος τότε στρατιώματος, καὶ ἄλλα δὲ τῶν εἰρημένων πολὺ χαλεπώτερα διὰ τὸ μῆκος τοῦ διηγήματος, ἱκετεύομεν, ἁγιώτατε, ἐπειδὴ νῦν καιρὸς εὐ-C πρόσδεκτος, νῦν ἡμέρα σωτηρίας, βοῶμεν, βοήθησον ἡμῖν, καὶ ταῖς φονευθείσαις ὁσίαις ψυχαῖς, ἃς παρεστάναι νομίσατε νοητῶς, καὶ δεικνύναι ὑμῖν ὡς διὰ Χριστὸν παρεδόθησαν τῷ θανάτῳ, ὑπὸ τοῦ πολυκεφάλου θηρός· ἵνα μὴ καὶ αὖθις ἐκ τῆς φανερωθείσης πᾶσιν αὐτοῦ μαγγανείας καὶ Μανιχαϊκῆς πλάνης, ᾗ θαῤῥῶν ὁ δείλαιος οὗτος, κατετόλμησεν εἰς τὰς καθαρὰς βασιλείους εἰσδῦναι αὐλὰς, μηδένα τόπον ὀφείλων ἔχειν, ἢ τὸ βάραθρον εἰς κατάλυμα ἀνατρέψαι. καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος, τὴν μετὰ τοσούτων κόπων καὶ ἱδρώτων, ὑμῶν τε καὶ τοῦ φιλοχρίστου ἡμῶν βασιλέως φιλοπονηθεῖσαν εἰρήνην, ταῖς ἁπανταχοῦ τῶν πιστῶν ἐκκλησίαις, ἀπελαθῆναι σπουδάσατε πόῤῥω που καὶ τῆς ἐσχατιᾶς αὐτῆς, φεισάμενοι τῶν τὰς συνουσίας πρὸς αὐτὸν ποιουμένων ψυχῶν, καὶ κοινωνούντων διὰ τῆς ἐντεύξεως τοῖς κατ' D αὐτοῦ ἀναθέμασι τὸν ἀκάθαρτον, τὸν ἀποκήρυκτον, τὸν ἀναθέμασιν ἐγγράφοις, καὶ διῤῥηδὴν, ὑπὸ τοῦ ἀποστολικοῦ ὑμῶν θρόνου, καὶ τοσούτων ἀρχιερέων, καὶ ἐν οὐρανοῖς παρὰ τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ ἀγγέλων, κατάκριτον ἤδη γενόμενον, κατὰ τὴν εὐαγγελικὴν ἐκείνην καὶ θείαν φωνήν· μετ' ἐκδικίου τοῦ βδελυροῦ ἄλλου τοῦ Πέτρου, τοῦ καὶ τὴν ἑαυτοῦ προσηγορίαν μέχρι τοῦ νῦν οὐκ ἐρυθριάσαντος ψεύσασθαι, τοῦ αὐτοῦ μαθητοῦ, καὶ τὰ τῆς ἀποστασίας καθ' ἑκάστην ῥήματα φθεγξαμένου. καὶ μετὰ Ζωορᾶ δὲ, τοῦ παντελῶς ἀμυήτου τῆς θείας γραφῆς, καὶ πάσης ἱερατικῆς λειτουργίας καὶ τάξεως, μετὰ δὲ παῤῥησίας οὐκ ἴσμεν τῆς ὅθεν χορηγουμένης αὐτῷ, καταπατοῦντος τὴν κρατοῦσαν ἐκκλησιαστικὴν εὐκοσμίαν τε καὶ κατάστασιν, ἐκ τῶν καθ' ἡμέραν παρασυνάξεων καὶ παραβαπτισμάτων ὑπ' αὐτοῦ τολμω-E μένων· οὗ τὴν συναγωγὴν, γύναια κώμοις καὶ μέθαις, ἀσελγείαις τε καὶ ἀκολασίαις ἐκδεδομένα πληροῖ· πείσωμεν τὸν εὐσεβέστατον ἡμῶν βασιλέα, θῆρας αἱμοβόρους, ἄρνεσι μὴ συγχωρεῖν *συναυλίζεσθαι, ἐπισταμένου σαφῶς τὸ τοῦ θείου ἀποστόλου ῥηθὲν, ὡς οὐδεμία μετοχὴ δικαιοσύνῃ καὶ ἀνομίᾳ, ἢ κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος, ἢ μερὶς πιστοῦ μετὰ ἀπίστου. οἷα δὲ οἷα δεδραματούργηται νῦν καὶ παρὰ Ἰσαακίου τοῦ Πέρσου, βουλομένους ἡμᾶς ἀδακρυτὶ λέγειν, οὐκ ἔστιν οὐδὲ δέους ἀπαλλάχθαι, διηγουμένους ἃ ταῖς ἀνόμοις αὐτοῦ χερσὶν ἐκεῖνος οὐκ ἔφριξε δρᾷν. ἐν γὰρ καταγωγίῳ τινὶ τιμίας εἰκόνος ἀνακειμένης τοῦ τῶν εὐσεβῶν τοῦ παρόντος σκήπτρων κρατοῦντος, ὥσπερ ἁμιλλώμενος ὁ προαχθεὶς δείλαιος καὶ ἀλάστωρ ἀνὴρ, εἰ μὴ καὶ κατὰ τὸν ῥυθ-

ANNO CHRISTI 536.

* *al. συναυλίζειν.*

ANNO CHRISTI 536.

σύμβολον νεώτερον τρόπον βλασφημήσαντι τὸ θεῖον, ἀνατείνας τὴν βακτηρίαν, ἐν ᾗ τὸ ἄτιμον αὐτοῦ σχηματίζεται γῆρας στηρίζειν, πληρῶν τὴν πεπλασμένην ἐπίδειξιν, ἔμπροσθεν τῶν ὑπ' αὐτοῦ καθυποκριθέντων ἀπάγεσθαι, ἔτυπτεν ἀφειδῶς τὸ τοῦ φιλοχρίστου βασιλέως ὁμοίωμα, αἱρετικὸν ἀποκαλῶν τὸν ἑνωμένον οὕτω θεῷ καὶ φρουρούμενον ὑπ' αὐτοῦ, τὸ τῆς ἀληθείας φυλάττοντα κήρυγμα· καὶ οὐκ ἔπαυσε τὴν θυμὸν μέχρι τοσούτου, ἕως οὗ καὶ τὴν φέρουσαν τὸ περιφανὲς ἐκτύπωμα σινδόνα διέῤῥηξε, καὶ μέρος κατέαξεν ἐξ αὐτοῦ, ὃ καὶ πυρὶ παραδέδωκε. τὸ γὰρ ὅλον ἀφανίζειν οὐκ ἴσχυσεν, φυλαχθὲν ὑπὸ τῆς προνοίας τοῦ κρείττονος εἰς ἔλεγχον ἀκριβῆ τοῦ φονικοῦ τοῦδε τολμήματος καὶ τοῦ μείζονος πάντων κατηγορήματος. μάρτυρες ἐγένοντο ἄνδρες, ὡς ἔγνωτε, ἀξιόπιστοι, σαφῆ τὴν ἀλήθειαν συνήγορον ἔχοντες. ἐπειδὴ τοίνυν ἐκ παραδόξου οἱ προῤῥηθέντες αἱρεσιάρχαι ἀντηλλάξαντο τὴν ὀφείλουσαν αὐτῶν ἐξορίαν γενέσθαι σὺν ἀτιμίᾳ, πρὸ χρόνου τὸ ἐν τοῖς βασιλικοῖς ταμείοις οἰκεῖν παῤῥησίαν δεδώκασι τοῖς κατ' ἄλλον τρόπον θεὸν ἀρνουμένοις, ἐξαπατηθέντων αὐτοῖς πολλῶν ὀνόματι ὀρθοδοξίας ἐπιπλάστου· καὶ κινδυνεύουσιν οἱ πιστοὶ πανταχοῦ γῆς, μηκέτι ἐν ὁμονοίᾳ προβαίνειν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ θεοῦ· ἐξάρατε ταχέως ἀφ' ἡμῶν τοὺς πονηρούς, προσενέγκατε συνήθως ταύτην τὴν θυσίαν, τῷ θεῷ καὶ σωτῆρι ὑπὲρ τῆς φυλαχθησομένης ὑμῖν ἀγαθῆς ἀπολογίας ἐν τῇ μελλούσῃ κρίσει τῇ φοβερᾷ ἐλευθέραν παντὸς δέους καὶ ταραχώδους αἱρετικῆς, τὴν κρατοῦσαν εὐκοσμίαν ἐκκλησιαστικὴν φυλάξατε κατέχοντες βεβαιοῦντες· καὶ αὖθις τὰς κατ' αὐτῶν πρώην ἐξενεχθείσας ἐκ τοῦ ἀποστολικοῦ ὑμῶν θρόνου εὐσεβεῖς καὶ δικαίας καὶ εὐσεβεῖς ἀποφάσεις εἰσηγούμενοι τῷ εὐσεβεστάτῳ βασιλεῖ ἡμῶν, καὶ τὰ ἐκείνων ἀσεβῆ συγγράμματα νομοθετῆσαι πυρὶ παραδίδοσθαι, καὶ τοὺς ἔχοντας δημοσίᾳ καθυποβάλλεσθαι· κατὰ μίμησιν τῶν τὰ Μανιχαϊκὰ κτᾶσθαι ζηλούντων, καὶ τὰ Νεστορίου τοῦ δυσσεβοῦς, καὶ τὰ Εὐτυχοῦς τοῦ παράφρονος, καὶ Διοσκόρου τοῦ αὐτῶν πατρὸς καὶ ὑπερασπιστοῦ. οὕτω γὰρ τοῖς εἰς αὐτοὺς μάτην ἐλπίζουσιν, πᾶσα προσδοκία καταργηθήσεται. ἀξιοῦμεν δὲ, ἁγιώτατοι, καὶ τῇ κατὰ Ἄνθιμον θείᾳ καὶ ἱερᾷ ὑμῶν ψήφῳ, πέρας ἐπιθεῖναι τέλειον, καὶ τοῖς πατρικοῖς ὑμῶν κανόσιν ἁρμόζον, ἵνα πᾶν ἐκ τοῦ μέσου ἀναιρεθῇ σκάνδαλον, καὶ ἀπὸ τῶν μικρῶν τῶν πιστευόντων εἰς τὸν κύριον, καὶ τὴν εὐκταίαν φωνὴν ἀκούσησθε παρὰ πάντων ἡμῶν· φυλάξῃ κύριος τὸν θρόνον ὑμῶν, καὶ τοῦ φιλοχρίστου ἡμῶν βασιλέως, ὡς τὰς ἡμέρας τοῦ οὐρανοῦ, τὰ τοῦ Πέτρου μιμήματα σώζοντα, καὶ σώσαντα ἡμᾶς ἐκ τῶν θλιβόντων καὶ τοὺς μισοῦντας ἡμᾶς καταισχύναντα.

ΥΠΟΓΡΑΦΑΙ.

Θαλάσσιος ἐπίσκοπος τῆς Βηρυτίων πόλεως, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Μέγας ἐπίσκοπος τῆς Βεῤῥοιαίων πόλεως, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Γαβάλων, ὑπέγραψα Συριστί.

Αἰθέριος ἐπίσκοπος Μαριάμμης, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Χριστόφορος ἐπίσκοπος Πορφυρεῶνος, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Ἀρχέλαος ἐπίσκοπος Κωρύκου, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Δαυΐδος ἐπίσκοπος Κιρκησίου, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος τῆς ποτὲ Βαρσούσων, νῦν δὲ Ἰουστινιανουπόλεως, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Ἀναστάσιος ἐπίσκοπος Ἰωτάβης, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Δόμνος ἐπίσκοπος Μαξιμιανουπόλεως, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Ζωορῶν, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Μάγνος πρεσβύτερος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς κατὰ Θεούπολιν ἐκκλησίας, ὑπέγραψα.

Ἡράκλειος διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας, ὑπέγραψα.

Ἀθανάσιος διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς κατὰ Τύρον ἐκκλησίας, ὑπέγραψα.

A noviorem modum dicendi blasphemaverit Deum, extendens baculum, in quo inhonoratam senectutem suam firmare fingit, implensque simulatum stellionatum in conspectu eorum, qui ab ipso seducti sunt, percutiebat sine venia similitudinem Christoamantissimi Imperatoris, hæreticum denominando sic Deo unitum, & ab ipso custoditum, & veritatis prædicationem custodientem. Nec a furore cessavit, donec divisit tunicam habentem nobilem effigiem; & partem pro se tenuit, quam & igni tradidit; totum exterminare non valuit. Nam conservatum fuit a meliori providentia, in redarguitionem manifestam & notam homicidialis temeritatis, & majoris omnibus accusationibus. Testes fuerunt viri, sicut novistis, sanctissimi, B manifestam veritatem advocatam habentes. Quoniam igitur præter opinionem hæresiarchæ submutaverunt dejectionem, quæ cum ignominia debebat esse, & ante tempus multum dederunt audaciam habitandi in regalibus cellis, his qui per alium modum Deum negant; multis designatis & adnumeratis ipsis nomine fictæ orthodoxiæ: & periculum est fideles numquam ambulare in domo Domini cum consensu: tollite a nobis cito malos: offerte consuete sacrificium hoc Deo & Salvatori, pro conservanda nobis defensione in futuro tremendo judicio: liberum ab omni timore, & hæretica trifluctuatione armatum, ecclesiasticum conservate statum confirmantes: rursusque exponendo justissimo Imperatori nostro pias ac justas sententias contra ipsos prius ab Apostolica sede vestra pro- C latas: statuendo illa impia conscripta tradere igni, & habentes, in publicum prodere: juxta imitationem eorum, qui zelant possidere Manichæa, & illa impii Nestorii, & Eutychis insensati, ac Dioscori patris & protectoris eorum. Sic enim evacuabitur omnis expectatio his, qui frustra sperant in eos. Rogamus etiam, sanctissimi, finem perfectum imponere divinæ ac vestræ sententiæ contra Anthimum, paternis vestris decretis convenientem, ut omne de medio extinguatur scandalum a parvulis in Dominum credentibus: & optatam vocem audietis ab omnibus nobis. Custodiat Dominus sedem vestram, ac piissimi Imperatoris nostri, tamquam dies cæli: quæ Petri imitationes [a] salvatis, & nos a tribulationibus salva- D stis, eosque qui nos odiunt, confudistis.

[a] vel salvat & nos, confundit.

SUBSCRIPTIONES.

Thalassius episcopus Berytiorum civitatis, supplicando subscripsi.

Magnus episcopus Berrhœorum civitatis, supplicando subscripsi.

Joannes episcopus Gabalorum, subscripsi Syriace.

Ætherius episcopus Mariamnæ, supplicando subscripsi.

Christophorus episcopus Porphyrionis, supplicando subscripsi.

E Archelaus episcopus Coryci, supplicando subscripsi.

Davithus episcopus Circesii, subscripsi Syriace.

Alexander episcopus quondam Vercusiorum, nunc vero Justinianopolitanus, supplicando subscripsi.

Anastasius episcopus Iotapæ supplicando subscripsi.

Domnus episcopus Maximianopolitanus, supplicando subscripsi.

Joannes episcopus Zoororum, supplicando subscripsi.

Magnus presbyter & ambasiator Theopolitanæ ecclesiæ, subscripsi.

Heraclius diaconus & ambasiator ejusdem ecclesiæ, subscripsi.

Athanasius diaconus & ambasiator ecclesiæ Tyri, subscripsi.

ANNO CHRISTI 536.

Paulus lectorarius & ambaſiator eccleſiæ Tarſi, ſubſcripſi.

Thomas diaconus & ambaſiator eccleſiæ Juſtinianopolitanæ, ſubſcripſi.

Agapius diaconus & ambaſiator ſanctæ eccleſiæ [a] ſacræ civitatis, metropoleos Euphrateſiæ, ſupplicando ſubſcripſi.

[a] al. Hierapolitani.

Joannes ſubdiaconus & ambaſiator ſanctæ eccleſiæ de Boſtra, ſubſcripſi.

Trophimus diaconus & ambaſiator ſanctiſſimæ eccleſiæ Seleuciæ de Iſauria, ſupplicando ſubſcripſi.

Euſebius diaconus & ambaſiator ſanctiſſimæ eccleſiæ Amidanæ, ſciens ſuperius edicta contra Severum, Petrum, & Zoaram, ac Anthimum, ſubſcripſi.

B Marcus diaconus & ambaſiator ſanctæ eccleſiæ Emiſenæ, ſubſcripſi.

Symeones diaconus & ambaſiator ſanctæ eccleſiæ Hagiopolitanæ, ſubſcripſi.

Sergius diaconus & ambaſiator ſanctæ eccleſiæ Ptolemaidis, ſubſcripſi.

Coſmas monachus & ambaſiator ſanctæ eccleſiæ Antaradenæ, ſubſcripſi.

Eſaias diaconus & ambaſiator Arethuſianæ eccleſiæ ſubſcripſi.

Julianus diaconus & hoſpitalarius eccleſiæ Palmyrenæ, ſubſcripſi.

Ionas diaconus & ambaſiator [b] Helenopolitanæ eccleſiæ, ſubſcripſi.

[b] al. Heliopolitanæ.

C Abraamius diaconus & ambaſiator ejuſdem eccleſiæ, ſubſcripſi.

Symeonius preſbyter ſanctæ eccleſiæ Conſtantienſis in Cypro, ſubſcripſi.

Joannes lector & ambaſiator eccleſiæ Seleuciæ Syriæ, ſubſcripſi.

Martyrius lector eccleſiæ in Beryto, ſupplicando ſubſcripſi.

Arſenius lector eccleſiæ Mariamniæ, ſubſcripſi.

Sergius preſbyter & luſtrator monaſterii Sandari, ſupplicando ſubſcripſi.

D Symeones diaconus ſanctæ Reſurrectionis Chriſti, ſubſcripſi.

Anaſtaſius preſbyter & ambaſiator eccleſiæ Cæſareæ, ſubſcripſi.

Alexander ſubdiaconus & ambaſiator eccleſiæ Cæſareæ Palæſtinæ, ſubſcripſi.

Joannes diaconus & ambaſiator eccleſiæ Eleutheropolitanæ, ſubſcripſi.

Theodoſius diaconus & ambaſiator eccleſiæ Gazeorum, ſubſcripſi.

Pamphilus diaconus & ambaſiator eccleſiæ Neapolitanæ, ſubſcripſi.

Eunomius preſbyter & ambaſiator eccleſiæ Petri, ſubſcripſi.

E Anaſtaſius diaconus & ambaſiator ejuſdem eccleſiæ ſubſcripſi.

Victor diaconus & ambaſiator eccleſiæ Areopolitanæ, ſubſcripſi.

Philumenus lector eccleſiæ Tarſenæ, ſupplicando ſubſcripſi.

Et poſt lectionem libellorum, Menas venerabilis lector ac ſecundicerius notariorum antiquæ Romæ, protulit actum ſynodalis epiſtolæ ſcriptæ a ſanctæ memoriæ Agapito: & legit per dictiones Latinas: interpretationem autem legit Chriſtodorus diaconus & notarius ſecretarius, quæ ſic habet:

A Παῦλος ἀναγνώστης καὶ ἀποκρισιάριος τῆς ἐν Ταρσῷ ἐκκλησίας, ὑπέγραψα.

Θωμᾶς διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς κατὰ Ἰουστινιανούπολιν ἐκκλησίας, ὑπέγραψα.

Ἀγάπιος διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς ἁγίας ἐκκλησίας Ἱερᾶς πόλεως μητροπόλεως Εὐφρατησίας, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ὑποδιάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς κατὰ Βόστραν ἁγίας ἐκκλησίας, ὑπέγραψα.

Τρόφιμος διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς κατὰ Σελεύκειαν Ἰσαυρίας ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Εὐσέβιος διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς κατὰ Ἄμιδαν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, ἐπιστάμενος τὰ ἀνωτέρω εἰρημένα κατὰ Σευήρου, Πέτρου, καὶ Ζωορᾶ, καὶ Ἀνθίμου, ὑπέγραψα.

B Μάρκος διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς ἁγίας ἐκκλησίας Ἐμέσης, ὑπέγραψα.

Συμεώνης διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς κατὰ Ἁγιόπολιν ἁγίας ἐκκλησίας, ὑπέγραψα.

Σέργιος διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς κατὰ Πτολεμαΐδα ἁγίας ἐκκλησίας, ὑπέγραψα.

Κοσμᾶς μοναχὸς καὶ ἀποκρισιάριος τῆς κατὰ Ἀντάραδον ἁγίας ἐκκλησίας, ὑπέγραψα.

Ἡσαΐας διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς κατὰ τὴν Ἀρεθουσίων ἐκκλησίας, ὑπέγραψα.

Ἰουλιανὸς διάκονος καὶ ξενοδόχος τῆς Παλμυρίων ἐκκλησίας, ὑπέγραψα.

Ἰωνᾶς διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς Ἡλιουπολιτῶν ἐκκλησίας, ὑπέγραψα.

C Ἀβραάμιος διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας, ὑπέγραψα.

Συμεώνης πρεσβύτερος τῆς κατὰ Κύπρον Κωνσταντίας ἁγίας ἐκκλησίας, ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἀναγνώστης καὶ ἀποκρισιάριος τῆς κατὰ Σελεύκειαν Συρίας ἐκκλησίας, ὑπέγραψα.

Μαρτύριος ἀναγνώστης τῆς ἐν Βηρυτῷ ἐκκλησίας, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Ἀρσένιος ἀναγνώστης τῆς κατὰ Μαριάμμην ἐκκλησίας, ὑπέγραψα.

Σέργιος πρεσβύτερος καὶ περιοδευτὴς μονῆς Γινδάρου, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

D Συμεώνης διάκονος τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ ἀναστάσεως ὑπέγραψα.

Ἀναστάσιος πρεσβύτερος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς Καισαρέων ἐκκλησίας, ὑπέγραψα.

Ἀλέξανδρος ὑποδιάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς Καισαρέων ἐκκλησίας Παλαιστινῶν, ὑπέγραψα.

Ἰωάννης διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς κατὰ Ἐλευθερόπολιν ἐκκλησίας, ὑπέγραψα.

Θεοδόσιος διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς ἐκκλησίας Γαζαίων, ὑπέγραψα.

Πάμφιλος διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς κατὰ Νεάπολιν ἐκκλησίας, ὑπέγραψα.

Εὐνόμιος πρεσβύτερος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς κατὰ Πέτραν ἐκκλησίας, ὑπέγραψα.

E Ἀναστάσιος διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας, ὑπέγραψα.

Βίκτωρ διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς κατὰ Ἀρεόπολιν ἐκκλησίας, ὑπέγραψα.

Φιλούμενος ἀναγνώστης τῆς Ταρσέων ἐκκλησίας, ἀξιώσας ὑπέγραψα.

Καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν λιβέλλων, Μηνᾶς ὁ θεοσεβέστατος ἀναγνώστης καὶ σεκουνδοκήριος τῶν νοταρίων τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, προκομίσας τὸ ἄκτον τῆς γραφείσης παρὰ Ἀγαπητοῦ τοῦ τῆς ἁγίας μνήμης συνοδικῆς ἐπιστολῆς, ἀνέγνω διὰ Ῥωμαϊκῶν λέξεων· τὴν δὲ ἑρμηνείαν ταύτης ἀνέγνω Χριστόδωρος διάκονος, καὶ νοτάριος σηκρητάριος, ἔχουσαν οὕτως·

ANNO CHRISTI 536.

A

ἙΡΜΗΝΕΊΑ ΤΗ͂Σ ΣΥΝΟΔΙΚΗ͂Σ ἘΠΙΣΤΟΛΗ͂Σ,
τῆς διὰ Ῥωμαϊκῶν γραφείσης γραμμάτων, ἅτινα παρείθησαν, διὰ τὴν ἀπειρίαν αὐτῶν.

Τῷ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ Πέτρῳ, Ἀγαπητός.

Ἠβουλόμεθα μὲν, ἀγαπητοὶ ἀδελφοὶ, διὰ τὴν τῆς ἡμετέρας ἀγάπης συνάφειαν, πάντας τοὺς τοῦ κυρίου ἱερεῖς κατὰ τὴν ἀποστολικὴν παράδοσιν ἀνεπιλήπτους εὑρίσκεσθαι, καὶ μηδένα ἢ διὰ χάριν, ἢ διὰ φόβον, τῶν ἐκκλησιαστικῶν κανόνων ἐκκλίνειν· ἀλλ' ἐπεὶ πολλὰ πολλάκις παρακολουθεῖ, ἅ τινα μεταμέλειαν τίκτειν δύναται, καὶ νικᾷ τὰ πλημμελήματα τῶν ἁμαρτανόντων τὸ ἔλεος θεοῦ, καὶ διὰ τοῦτο ὑπερτίθεται ἡ τιμωρία, εἰς ἂν τόπον εὑρεῖν ἡ διόρθωσις δυνηθείη, παραινέσαι ἀναγκαῖον ἐκρίναμεν, ἵνα τὰ παραληφθέντα κἂν τὸ λοιπὸν, ἀπαράβατα φυλαχθείη· ἐχρῆν μὲν γὰρ τὴν ὑμετέραν ἀγάπην, μεμνημένην τῶν πατρικῶν παραδόσεων, μηδένα συγχωρεῖν τὰ κεκωλυμένα ποιεῖν, ἀλλὰ καὶ εἴ τις τολμηρὸς φανείη, πάσῃ δυνάμει ἐναντιοῦσθαι. παραγενόμενοι τοιγαροῦν εἰς τὸ κομιτάτον τοῦ γαληνοτάτου ἡμῶν βασιλέως τοῦ ἡμετέρου υἱοῦ, εὕρομεν τὴν καθέδραν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκκλησίας, παρὰ τοὺς θεσμοὺς τῶν κανόνων, ὑπὸ Ἀνθίμου τοῦ τῆς Τραπεζουντίων ἐκκλησίας ἐπισκόπου οὐ προσηκόντως ὑφαρπαγεῖσαν, οὗ τινος τὴν ψυχὴν, οὐ κατὰ τοῦτο μόνον τὸ μέρος, ἀλλ' ὅπερ καὶ μεῖζόν ἐστιν, ἐν τῇ τῆς ἀληθοῦς πίστεως ὁμολογίᾳ ἐπεθυμήσαμεν ἐκ τῆς ἀπωλείας ἐπαναγαγεῖν· ἀλλὰ τῇ Εὐτυχέως ἐπιμένων πλάνῃ, εἰς τὴν τῆς ἀληθείας ὁδὸν ἐπανελθεῖν κατεφρόνησεν. ὅθεν, ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἀποστολικὴν ἀγάπην, τὴν ἐν τῇ πίστει αὐτοῦ μεταμέλειαν ἀναμένομεν, ἐν τῷ μεταξὺ οὐδὲ καθολικοῦ, οὐδὲ ἱερέως ὀνόματος ἄξιον εἶναι ψηφιζόμεθα, μέχρις ἂν πάντα τὰ παρὰ τῶν πατέρων παραδοθέντα, δι' ὧν ἀληθῶς τῆς θρησκείας ἡ πίστις καὶ ἐπιστήμη φυλάττεται, κατὰ τὴν προσήκουσαν πληροφορίαν δέξηται. τοὺς δ' ἑτέρους ὁμοίως τῆς αὐτοῦ ἀπειθείας τῇ ψήφῳ τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας κατακριθέντας, παραπλησίως ἡ ὑμετέρα ἀγάπη ἀποστραφήτω, ὧν αὐτὸς ἑαυτὸν μέτοχον ἐποίησεν. τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει καθέδρας τὴν ὕβριν βοηθοῦντος τοῦ θεοῦ τῇ ἀποστολικῇ αὐθεντίᾳ, καὶ τῶν πιστοτάτων βασιλέων τῇ βοηθείᾳ διωρθώσαμεν. καὶ τρόπον τινὰ τεθαυμάκαμεν, ὅτι τοῦτο τὸ ἔργον οὕτω φανερῶς τοῖς πατρικοῖς ψηφίσμασιν ἐναντίον ἡ ὑμετέρα ἀδελφότης, οὐ μόνον εἰς γνῶσιν ἡμετέραν ἐνεγκεῖν ἠμέλησεν, ἀλλὰ καὶ ἐπιληψίμῳ ἐβεβαίωσε συναινέσει. εὐχαριστοῦμεν δὲ τῷ θεῷ, οὗ τινος τῷ πνεύματι τὰ κακὰ πρὸς τὸ βέλτιον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τρέπεται, καὶ αἱ μικραὶ παραβάσεις, εἰς ὄφελος καὶ ἀφορμὴν μεγάλης γίνονται χαρᾶς. τοῦτο δὲ, ὑπὲρ τοῦ διεγεῖραι τῆς ὑμετέρας ὁμοψυχίας τὴν ἀγαλλίασιν σημαίνω, ὅτι Μηνᾶν τὸν ἀδελφὸν καὶ συνεπίσκοπον ἡμῶν, ἄνδρα πολλοῖς ἐπαίνων τρόποις κεκοσμημένον, ἡ ῥηθεῖσα Κωνσταντινουπόλεως ἐκκλησία, ἐπίσκοπον ἐδέξατο· ᾧ τινι εἰ καὶ παρὰ τοὺς λοιποὺς, ἡ τῶν γαληνοτάτων ἐπήλασε βασιλέων ἐπιλογὴ, ὅμως τοσαύτη παντός τε τοῦ κλήρου καὶ τοῦ δήμου συναίνεσις προσεγένετο, ὥστε παρ' ἑκάστου καὶ ἐπιλεγῆναι πιστεύεσθαι. καὶ γὰρ οὔτε τῇ εἰδήσει, οὔτε τῇ ζωῇ, τινι ἦν ἄγνωστος· ἀλλὰ καὶ τῇ ἀκεραιότητι τῆς πίστεως, καὶ τῶν ἱερῶν γραφῶν τῇ σπουδῇ, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῆς εὐσεβοῦς διοικήσεως τῇ ὑπηρεσίᾳ, οὕτω τοῦ προλεχθέντος ἀνδρὸς ἡ δόξα διέλαμψεν, ὥστε αὐτὸν βραδύτερον δοκεῖν παραγεγονέναι ὅπερ ἠξίωται. καὶ τοῦτο δὲ πιστεύομεν τῇ αὐτοῦ ἀξίᾳ προστεθῆναι, ὅτι ἐκ τῶν χρόνων τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, οὐδένα ἄλλον οὐδέποτε ἀνατολικὴ ἐκκλησία ἐδέξατο ἐπίσκοπον ταῖς χερσὶ τῆς ἡμετέρας καθέδρας χειροτονηθέντα· καὶ τυχὸν ἢ εἰς ἀπόδειξιν ἐπαίνου αὐτοῦ, ἢ εἰς κατάλυσιν τῶν ἐχθρῶν τῆς ἐνεστώσης τῶν τοσούτων πράγματα προσῆλθεν, ὥστε ἐκείνοις αὐτὸν εἶναι δοκεῖν ὅμοιον, οὓς ἐν τούτοις ποτὲ τοῖς μέρεσιν αὐτοῦ τῶν ἀποστόλων τῶν πρώτων ἐχειροτόνησεν ἡ ἐπιλογή. κοινὴν τοιγαροῦν, ἀδελφοὶ, χαρὰν εὐσεβῆ ἀγαλ-

INTERPRETATIO EPISTOLÆ SYNODALIS,
scriptæ per litteras Latinas: quæ, quod ignotæ essent, omissæ sunt.

Dilecto fratri Petro, Agapitus.

Voluissemus quidem, fratres dilecti, propter conjunctionem nostræ caritatis, omnes Domini sacerdotes, juxta apostolicam traditionem, irreprehensibiles invenisse; & neminem aut per gratiam, aut per metum ab ecclesiasticis canonibus declinare. Sed quoniam multa multoties subsequuntur, quæ pœ- B nitudinem parere possunt, & Dei misericordia delicta peccatorum vincit: & idcirco differtur pœna, ut reformatio locum invenire possit: monere necessarium judicavimus, & ut assumpta de cetero impræ- varicata custodiantur. Oportebat enim, vestram caritatem memorem paternarum traditionum, neminem permittere prohibita facere: sed si quis audax appareret, tota virtute resistere. Cum itaque pervenimus ad comitatum serenissimi nostri Imperatoris filii nostri, invenimus sedem Constantinopolitanæ ecclesiæ, contra omnem canonum honestatem ab Anthimo ecclesiæ Trapezundarum episcopo inconvenienter usurpatam: cujus animam non solum secundum istam partem, sed quod majus est, in con- C fessione veræ fidei a perditione reducere desideravimus: sed Eutychis errori insistens ad viam veritatis redire contempsit. Unde cum ipsius in fide pœnitentiam isto modo exspectemus, neque catholico, neque sacro nomine dignum esse sententiavimus; donec omnia a patribus tradita, per quæ veræ religionis fides & disciplina custoditur, secundum congruentem satisfactionem suscipiat. Ceteros vero similis contumaciæ ipsius, & sententia Apostolicæ sedis condemnatos, similiter caritas vestra aversetur, quorum ipse seipsum participem fecit. Constantinopolitanæ vero sedis injuriam, apostolica auctoritate adjuvante, & adjutorio fidelissimorum Imperatorum, emendabimus. Et modum quemdam admirati sumus, D quod istud opus ita aperte contrarium decretis patrum vestra fraternitas non solum ad notitiam nostram adducere neglexit, sed & reprehensibili consensu confirmavit. Sed regratiamur Deo, cujus spiritu mala ad melius ut plurimum vertuntur, & parvæ transgressiones ad utilitatem & occasionem magni fuerint gaudii. Hoc autem pro excitanda vestræ conspiritualitatis lætitia significo, quod Menam fratrem & coëpiscopum nostrum, virum multis laudum modis ornatum, prædicta Constantinopolitana ecclesia episcopum suscepit: cui licet præter ceteros serenissimorum Imperatorum electio arriserit; similiter tamen & totius cleri ac populi consensus accessit, ut a singulis eligi credere- E tur. Etenim alicui neque scientia, neque vita fuit ignotus: sed & fidei integritate, & sacrarum scripturarum studio, atque etiam piæ administrationis officio sic prædicta viri resplenduit opinio, ut ipsi tardius venire videretur, quo dignus habitus erat. Et hoc dignitati suæ additum esse credimus, quod a temporibus Petri apostoli, nullum alium umquam Orientalis ecclesia suscepit episcopum manibus nostræ sedis ordinatum. Et forsitan vel ad demonstrationem laudis ipsius, vel ad destructionem inimicorum instans res tanta pervenit; ut illis ipse similis esse videatur, quos in his quandoque partibus ipsius apostolorum primi electio ordinavit. Commune itaque gaudium, fratres, pia ex-

1. Tim. 3.

ANNO CHRISTI 536.

sultatione suscipite: & quantum vos Apostolicæ sedis A nostræ judicium comprobatis, consueta rescriptione significate: habentes duplicem exsultationis causam, & quod mala sine mora corrigantur, & quod pro his optata subsecuta fuerint: de cetero prcavéntes, ne rursus canonicis sanctionibus quid contrarium per vos (quod non credo) fiat, vestro accedente consensu: quandoquidem sicut error ejus, qui semel peccavit, venia dignus est, sic frequens transgressio motum austeritatis deposcit.

Deus in bona convalescentia te custodiat, frater honorandissime.

B

INTERLOCUTIO MENÆ PATRIARCHÆ.

SAnctissimus archiepiscopus & tota synodus dixit: Non mirandum si suos & nunc magna Apostolica sedes sequitur, sacras sanctiones sanctissimarum ecclesiarum inviolatas conservando, & quæ recta fidei sunt defendendo, ac his qui peccaverunt clementem veniam tribuendo. Unde & nos implentes ea quæ a sanctissimo Papa in epistola synodali [a] data fuere, & tempus pœnitentiæ ipsi dantes deputemus: & decernamus Bosphorium sanctissimum episcopum Neocæsareæ metropolitanæ, & Acacium sanctissimum episcopum metropolitanæ Pessinuntinæ, & C Joannem ac Theoctistum presbyteros ac defensores magnæ ecclesiæ, quæ hic est, & Zachariam sanctissimum episcopum Mytilenensem metropolitam, & Acacium ac Christodorum diacones venerabiles & notarios hujus sanctissimæ ecclesiæ, ad notificandum ei ea, quæ a nobis gesta fuerunt; & invitare ipsum infra tres dies (si volet venire) ad sanctam synodum, ad faciendam super annuntiatis congruam satisfactionem. Subsignavi.

[a] Interpres in Græco legit, διδόμενα.

λιάσας ὑπεδείξατε, καὶ ὁπόσον ὑμεῖς τῆς ἀποστολικῆς ἡμῶν καθέδρας ἀποδέχεσθε τὴν κρίσιν, τῇ συνήθει σημάνατε ἀντιγραφῇ, ἔχοντες διπλῆν εὐφροσύνης αἰτίαν, ἐπί τε καὶ τὰ φαῦλα διωρθώθη ἄνευ παρολκῆς, καὶ ἐπὶ τούτων τὰ εὐκταῖα παρηκολούθησε· τὸ λοιπὸν προφυλαττόμενοι, ἵνα μὴ αὖθις τοῖς κανονικοῖς διατάγμασιν ἐναντίον τι δι' ὑμῶν, ὅπερ ἀπίστω, γένηται, ἢ τῇ ὑμετέρᾳ ταχθείη συναινέσει. ἐπειδὴ καθάπερ συγγνώμης ἀξία ἐστὶν ἡ πλάνη τοῦ ἅπαξ ἁμαρτάνοντος, οὕτως ἡ συχνὴ παράβασις, κίνησιν αὐστηρείας ἀπαιτεῖ.

Ὁ θεὸς ἐρρωμένον σε * φυλάξει, ἀδελφὲ τιμιώτατε.

* al. διαφυλάττοι

ΔΙΑΛΑΛΙΑ ΜΗΝΑ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ.

Ὁ Ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος, καὶ πᾶσα ἡ ἁγία σύνοδος, εἶπεν· οὐδὲν θαυμαστὸν, εἰ τοῖς ἑαυτοῦ κατακολουθεῖ καὶ νῦν ὁ μέγας ἀποστολικὸς θρόνος, τούς τε ἱεροὺς τῶν ἁγιωτάτων ἐκκλησιῶν θεσμοὺς ἀπαραβιάστους διατηρῶν, καὶ τὰ τῆς ὀρθῆς πίστεως ἐκδικῶν, καὶ φιλανθρώπου γνώμης τοῖς ἡμαρτηκόσι μεταδιδούς, ὅθεν καὶ ἡμεῖς πληροῦντες τὰ τῷ μακαριωτάτῳ πάπᾳ ἐπὶ τῆς συνοδικῆς ἐπιστολῆς διδόμενα, καὶ καιρὸν αὐτῷ μετανοίας ἐκδιδόντες, συνορίζομεν Βοσπόριον τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον τῆς Νεοκαισαρέων μητροπόλεως, καὶ Ἀκάκιον τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον τῆς Πισσινουντίων μητροπόλεως, καὶ Ἰωάννην καὶ Θεόκτιστον τοὺς θεοφιλεστάτους πρεσβυτέρους, καὶ ἐκδίκους τῆς ἐνταῦθα ἁγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ Ζαχαρίαν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον τῆς Μιτυληναίων μητροπόλεως, καὶ Ἀκάκιον καὶ Χριστόδωρον τοὺς θεοσεβεστάτους διακόνους, καὶ νοταρίους τῆς αὐτῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, ἀναζητῆσαι Ἄνθιμον τὸν εὐλαβέστατον· καὶ δῆλα μὲν αὐτῷ καταστῆσαι, τὰ παρ' ἡμῶν πεπραγμένα· προτρέψαι δὲ εἴσω τριῶν ἡμερῶν, εἰ βούλοιτο παραγενέσθαι πρὸς τὴν ἁγίαν ταύτην σύνοδον, καὶ τὴν προσήκουσαν ἐπὶ τοῖς προηγγελμένοις ποιήσασθαι πληροφορίαν. ὑπεσημειωσάμην.

D

ACTIO ALTERA. facta a Mena Patriarcha.

POst consulatum Flavii Belissarii clarissimi, [b] pridie Nonas Maias, indictione XIV. in Christi amantissima & imperiali Roma Constantinopoli, præsidente domino nostro sanctissimo & beatissimo archiepiscopo patriarcha œcumenico Mena, [c] in mesaulio dytico venerabilis domus dominæ nostræ sanctæ & gloriosæ Dei genitricis semper Virginis Mariæ, quod est prope sanctissimam magnam ecclesiam: & a dextra quidem parte considentibus & coaudientibus, juxta pium jussum Christi amantissimi, & Deo custoditi Imperatoris nostri Justiniani, sanctissimis & Deoamantissimis episcopis, Sabino Canusino, Epiphanio Eclano, Asterio Salernitano, Rustico Fesulano, Leone No- E lensi, qui omnes ex regione Italiæ sunt, prius quidem missi ab Apostolica sede, postea vero unanimiter consentientes sanctæ memoriæ Agapito Papæ huc advenienti: Petro Justinianopolitano metropolita, Marco metropolita secundæ Cappadociæ provinciæ, Zacharia Mitylenensi metropolita, Marco metropolita Apameæ provinciæ Bithyniæ, Auxentio metropolita Selymbriæ, Timotheo metropolita Beroës, Thalassio metropolita Beryti, Magno metropolita Berrhœæ, Joanne metropolita Bosphori, Joanne Gabalorum, Domitiano Zechiano, Christophoro Porphyreonis provinciæ Phœnicis maritimæ, Archelao Coryci, Davitho Circinsiaco, Ætherio Mariammio, Alexandro Barcusano, [d] Domno Maximianopolitano secundæ Palæstinæ, Anastasio Iotapæ, Joanne Zoorano, An-

[b] leg. a. d. Nonas, hoc est, ipsis Nonis.

[c] al. Mediaulio aulæ Occidentali.

[d] al. Barcusorum.

ΠΡΑΞΙΣ ΕΤΕΡΑ
Συστᾶσα παρὰ Μηνᾶ πατριάρχου.

ΜΕτὰ τὴν ὑπατείαν Φλαβίου Βελισαρίου τοῦ λαμπροτάτου τῇ πρὸ μιᾶς νονῶν Μαΐων, ἰνδικτιῶνος τεσσαρεσκαιδεκάτης, ἐν τῇ φιλοχρίστῳ καὶ βασιλευούσῃ Ῥώμῃ Κωνσταντινουπόλει, προκαθεζομένου τοῦ δεσπότου ἡμῶν, τοῦ ἁγιωτάτου καὶ μακαριωτάτου ἀρχιεπισκόπου καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Μηνᾶ, ἐν τῷ μεσαύλῳ τῷ δυτικῷ τοῦ σεβασμίου οἴκου τῆς δεσποίνης ἡμῶν τῆς ἁγίας ἐνδόξου θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τοῦ ὄντος πλησίον τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας· καὶ ἐκ μὲν τοῦ δεξιοῦ μέρους, συνεδρευόντων αὐτῷ καὶ συνακροωμένων κατὰ εὐσεβῆ κέλευσιν τοῦ φιλοχρίστου καὶ θεοφυλάκτου ἡμῶν βασιλέως Ἰουστινιανοῦ, τῶν ὁσιωτάτων καὶ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, Σαβίνου τοῦ Κανυσίου, Ἐπιφανίου Ἐκλάνων, Ἀστερίου Σαλέρνων, Ῥουστικοῦ Φεσούλων, Λέοντος Νωλανῶν, πάντων ἐκ τῆς Ἰταλῶν χώρας, πρότερον μὲν ἀποσταλέντων ἐκ τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας, ὕστερον δὲ συνόντων παραγενομένῳ ἐνταῦθα Ἀγαπητῷ τῷ τῆς ὁσίας μνήμης γενομένῳ πάπᾳ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, Πέτρου τῆς μητροπόλεως Ἰουστινιανουπόλεως τῆς δευτέρας Καππαδοκίας ἐπαρχίας, Ζαχαρίου τῆς μητροπόλεως Μιτυλήνης, Μάρκου τῆς μητροπόλεως Ἀπαμείας, τῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας, Αὐξεντίου τῆς μητροπόλεως Σηλυβρίας, Τιμοθέου τῆς μητροπόλεως Βερόης, Θαλασσίου τῆς μητροπόλεως Βηρυτοῦ, Μεγάλου τῆς μητροπόλεως Βεῤῥοίας, Ἰωάννου τῆς μητροπόλεως Βοσπόρου, Ἰωάννου Γαβάλων, Δομετιανοῦ Ζηκχίας, Χριστοφόρου Πορφυρεῶνος, ἐπαρχίας Φοινίκης παραλίου, Ἀρχελάου Κωρύκου, Δαυίδου τοῦ Κιρκισίου, Αἰθερίου Μαριάμμης, Ἀλεξάνδρου Βαρκούσων, Δόμνου Μαξιμιανουπόλεως τῆς δευτέρας Παλαιστίνης, Ἀναστασίου Ἰωτάβης, Ἰωάννου Ζωορῶν, Αν-

δρέου τοῦ Παΐου, Επιτυγχάνου Γέρμης, ἐπαρχίας Ελλησπόντου, A Πελαγίου Παρνασσοῦ, Παύλου τοῦ Στεκτορίου, Ανδρέου Πέλτων, Θεοδώρου Μύρου, Θεοδωρίτου Αλίνδων.

Εκ δὲ τοῦ εὐωνύμου μέρους Υπατίου τῆς μητροπόλεως Εφέσου, Κωνσταντίνου Ηρακλείας τῆς μητροπόλεως Ευρώπης, Θεογένους τῆς μητροπόλεως Συννάδων, Βάκχου Αντιοχείας τῆς μητροπόλεως Πισιδίας, Ιλαριανοῦ τῆς μητροπόλεως Πέργης, Βοσπορίου Νεοκαισαρείας τῆς μητροπόλεως Πόντου Πολεμωνιακοῦ, Παύλου τῆς μητροπόλεως Τυάνων, Ακακίου τῆς μητροπόλεως Πισσινουντων, Επικτήτου Κλαυδιουπόλεως τῆς μητροπόλεως Ονωριάδος, Επιφανίου Ηρακλείας τῆς Ονωριατῶν ἐπαρχίας, Αβραμίου Κρατίας, Αλεξάνδρου Κολωνείας, τῆς δευτέρας Καππαδοκῶν ἐπαρχίας, Αστερίου Αμαστρίας, Ευγενίου Τίου, Ιωάννου Καισαρείας τῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας, Κυριακοῦ B Θεοδοσιουπόλεως τῆς Φρυγῶν Πακατιανῶν ἐπαρχίας, Ιωάννου Τραϊανουπόλεως, Θεοδότου Ευροίας, παλαιᾶς Ηπείρου, Ανδρέου Αμυζόνος, Φλαβιανοῦ Κοτίνων, Ηλίου Αδριανῶν τῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας, καὶ Αρμονίου Καλλιπόλεως.

Συμπαρόντων δὲ αὐτοῖς καὶ συνακροωμένων Θεοφάνους καὶ Πελαγίου τῶν θεοφιλεστάτων διακόνων τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας· καὶ Μηνᾶ καὶ Πέτρου, τῶν θεοσεβεστάτων νοταρίων, καί τινων εὐλαβεστάτων ὑποδιακόνων καὶ ἐκδίκων, καὶ λοιπῶν κληρικῶν τοῦ αὐτοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου. οἳ καὶ συνῆσαν, ἐτύγχανον παραγινομένῳ ἐνταῦθα Αγαπητῷ τῷ τῆς ἁγίας μνήμης γενομένῳ πάπᾳ τῆς πρεσβυτέρας Ρώμης· καὶ Μάγνου πρεσβυτέρου, καὶ Ηρακλείου διακόνου, τῶν ἀποκρισιαρίων Εφραιμίου τοῦ ὁσιωτάτου πατριάρχου τῆς ἐν Θεουπόλει ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, Σαβίνου διακόνου τῆς C ἁγίας Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἀναστάσεως πληροῦντος τὰς ἀποκρίσεις Πέτρου, τοῦ ὁσιωτάτου πατριάρχου Ιεροσολύμων· Στεφάνου διακόνου καὶ ἀποκρισιαρίου Σωτηρίχου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Καισαρείας, τῆς μητροπόλεως Καππαδοκῶν ἐπαρχίας· Γαϊανοῦ πρεσβυτέρου καὶ ἀποκρισιαρίου Ελπιδίου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Αγκύρας, τῆς μητροπόλεως Γαλατίας πρώτης· Διονυσίου, καὶ Καλλινίκου, διακόνων καὶ ἀποκρισιαρίων [a] Φωτίου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου τῆς μητροπόλεως Κορίνθου· παρόντος δὲ καὶ τοῦ εὐαγοῦς κλήρου τῆς βασιλευούσης πόλεως· Ευφήμιος, ὁ θεοσεβέστατος διάκονος, καὶ πριμικήριος νοταρίων εἶπε·

[a] al. Φωτίου

Πρὸ τούτων φανερῶν ἡμερῶν, εὐσεβοῦς ἡγησαμένης κελεύσεως τοῦ φιλοχρίστου καὶ θεοφυλάκτου ἡμῶν βασιλέως, συνελήλυθεν ἡ παροῦσα νυνὶ ἁγία σύνοδος. καὶ τῶν τε ἐπὶ τῆς βασιλίδος D ταύτης πόλεως εὐλαβῶν μοναχῶν, καί τινων ἐκ τῆς Θεουπολιτῶν ὁρμωμένων, καὶ ἄλλων γε μὴν ἐκ τῆς Ιεροσολυμιτῶν εὐλαβῶν ἀνδρῶν τηνικαῦτα παρ' ὑμῖν εἰσεληλυθότων, πέπρακταί τινα ἐπὶ Ανθίμῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ, ἃ δὴ τοῖς τηνικαῦτα, συστᾶσιν ὑπομνήμασι περιέχεται· ἐν οἷς καὶ προθεσμίαν ῥητὴν ἐπὶ τῇ τοῦ αὐτοῦ εὐλαβεστάτου ἀνδρὸς ἀναζητήσει δεδώκατε. ἧς ἤδη δραμούσης, ἐπειδὴ καὶ νῦν ἡ ὑμετέρα συνῆλθεν ἁγιωσύνη τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως ἕνεκα, παραφυλάττουσι δὲ καὶ τὴν ὑμετέραν ἀκρόασιν, καὶ οἱ μνημονευθέντες εὐλαβέστατοι μοναχοὶ τῆς παρ' ὑμῖν εἰσόδου τυχεῖν ἀξιοῦντες, ὑποβάλλομεν πρὸς τὸ παριστάμενον.

Ο ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος, καὶ ἡ ἁγία σύνοδος, εἶπεν· εἰσίτωσαν. καὶ εἰσελθόντες [b] Μαρινιανοῦ τοῦ θεοφιλεστάτου πρεσβυτέρου, καὶ ἡγουμένου μονῆς Δαλματίου τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης, καὶ ἐξάρχου, E ἅμα τοῖς λοιποῖς θεοσεβεστάτοις ἀρχιμανδρίταις καὶ μοναχοῖς, τῶν τε κατὰ τήνδε τὴν βασιλίδα πόλιν, καὶ Θεούπολιν, καὶ Ιεροσόλυμα εὐαγῶν μοναστηρίων, Αγαπητοῦ τῆς Δίου, Διοσκόρου τῆς ἁγίας Ευφημίας, Αγαπίου τῆς Θαλασσίου, Παύλου τῶν Ρωμαίων, Αντωνίου τῆς Ευσεβίου, Στεφάνου τῆς Ολυμπίου, Αναστασίου τῶν Ρωμαίων, Δημητρίου τῆς Φωκᾶ, Κυριακοῦ τῆς Ευφημίου, Ζωΐλου τῆς Θεοδότου, Ιουλιανοῦ τῆς Ευφημίου, Στεφάνου τῶν Προμότου, Ζήνωνος τῆς ἁγίας θεοτόκου ἐν τῇ πηγῇ, Αλεξάνδρου τοῦ Καλαμίου, Δάδα τῆς Καιουμᾶ, Ρόδωνος τῆς Θεοδώρου, Γενναδίου τῆς Κυριακοῦ, Θεοδώρου τῆς Μαρωνίου, Σίλα τῆς Ηλία, Παύλου τῆς Σαμουήλου, Ιωάννου τῆς Θεοδώ-

[b] al. Μαριανοῦ

drea Paniano, Epitynchano Germæ provinciæ Hellesponti, Pelagio Parnassi, Paulo Sectoriano, Andrea Peltano, Theodoro Myreno, & Theodorito Alindeno.

A sinistra vero parte, Hypario Ephesino metropolita, Constantino Heracleano metropolita Europæ, Theogene metropolita Synnadorum, Baccho metropolita Antiocheno, Hilario metropolita Pergæ, Bosphorio Neocæsareæ metropolitano Ponti Polemoniaci, Paulo metropolita Tyanorum, Acacio metropolita Pessinuntino, Epicteto Claudianopolitano metropolita Honoriadis, Epiphanio Heracleano provinciæ Honoriadis, Abraamio Cratiano, Alexandro Coloniensi secundæ provinciæ Cappadocum, Asterio Amastreno, Eugenio Tieno, Joanne Cæsareensi provinciæ Bithyniorum, Dominico Theodosiopolitano provinciæ Phrygiorum Pacatianorum, Joanne Traianopolitano, Theodoto Euroeæ antiquæ Epiri, Andrea Amyzonio, Flaviano Coteno, Elia [a] provinciæ Bithyniorum, Harmonio Callipolitano.

[a] al. Cæsarea

Adstantibus autem & simul audientibus Theophane, & Pelagio venerabilibus diaconis Apostolicæ sedis: ac Mena, ac Petro, Dei amantissimis notariis: & quibusdam venerabilibus subdiaconis & procuratoribus, & ceteris clericis ipsius Apostolicæ sedis, qui & consentientes fuerunt sanctæ memoriæ Agapito facto Papæ antiquæ Romæ huc advenienti: & Magno presbytero, & Heraclio diacono, ambasiatoribus Euphemii sanctissimi patriarchæ sanctissimæ ecclesiæ Theopolitanæ: Sabino diacono sanctæ Christi Dei nostri resurrectionis, ambasiatore Petri sanctissimi Patriarchæ Hierosolymitani: Stephano diacono & ambasiatore Sotetichi sanctissimi episcopi Cæsareæ metropolitæ primæ provinciæ Cappadocum: Gaiano presbytero & ambasiatore Elpidii sanctissimi episcopi Ancyrani metropolitanæ primæ Galatiæ: Dionysio, & Callinico diaconis & ambasiatoribus [b] Photii sanctissimi episcopi metropolitæ Corinthi: præsente etiam venerabili clero hujus regiæ civitatis, Euphemius venerabilis diaconus & primicerius notariorum, dixit:

[b] al. Photini

His proximis diebus, præcedente pio jussu Christo amantissimi ac Deo custoditi Imperatoris nostri, convenit præsens nunc sancta synodus. Et cum tunc intrassent ad vos venerabiles monachi hujus regiæ civitatis, & qui de Theopolitana civitate profecti erant, ac etiam alii venerabiles viri de Hierosolymis, facta fuerunt a vobis, quædam super venerabili Anthimo, quæ in actis tunc formatis continentur: in quibus dedistis certum terminum super requisitione ipsius venerabilis viri, qui jam decursus est. Cumque & nunc vestra convenerit sanctitas pro eadem materia, observentque & vestram audientiam memorati venerabiles monachi, introitum apud vos habere rogantes & supplicantes; subjicimus ergo & exhibemus ad præsentiam.

Sanctissimus archiepiscopus & sancta synodus dixit: Intrent. Et cum intrassent, Marianus Deoamantissimus presbyter & prior monasterii sanctæ memoriæ Dalmatii, & primas, simul cum ceteris Deoamantissimis archimandritis & monachis regiæ civitatis, Theopolitanæ, & Hierosolymitanæ venerabilium monasteriorum, Agapito Dii, Dioscoro sanctæ Euphemiæ, Agapio Thalassii, Paulo Romanorum, Antonio Eusebii, Stephano Olympii, Anastasio Romanorum, Demetrio Phocæ, Dominico Euphemii, Stephano Promoti, Zenone sanctæ Dei genitricis in fonte, Alexandro Calamii, Dada Caiumæ, Rhodone Theodori, Gennadio Dominici, Theodoro Maronii, Sila Heliæ, Paulo Samuelis, Joanne Theodori,

Cyrione Ægyptiorum, Basilio Cyraconæ, Joanne A sancti Thomæ apostoli inter illa Modesti, Marco Theodori, Flaviano presbytero & secundario Modesti Lycaonum, Marino Pauli, Theoctisto sanctæ Dei genitricis prope illa Job, Theodoro Tryphonis, Cosma sancti Joannis inter illa Studii, Petro sanctæ Dei genitricis & sancti Diomedis in Hierusalem, Eleutherio sancti Dominici, Alexandro Abraamii, Theodoro Job, Tryphone Elpidii, Stephano illorum de Consta, Babyla Danielis in Stylo, Joanne Anastasii, Anthemio Neonis, Joanne sancti Michaëlis illorum Charisii, Joanne Matæ prope Aëtiam cisternam, Phoca Jonæ prope Secundum, Zosimo Eutychii Lycaonum, Timotheo Asterii prope Aëtiam cisternam, B Martyrio Petri prope apostolos, Andrea sanctæ Dei genitricis prope sanctum Lucam, Marco sancti Dominici, Jacobo Abibi Syro, Attico Eucratadarum, Joseph sanctæ Dei genitricis in Lithostroto, Paulo sancti apostoli Petri prope palatium, Anastasio presbytero & secundario sancti Philippi in Brephotrophio, Georgio Cyri, Eusebio Symeonii, Zotico sancti Andreæ prope [a] Saturninam portam: & de Theopoli, Paulo monacho & ambasiatore monasterii Maronis, Severiano presbytero & archimandrita monasterii Zoaræ [b] Calidorum Syro, Cassisa presbytero & archimandrita monasterii Lucæ Syro, Symeonio diacono & ambasiatore Jacobi, Joanne diacono & ambasiatore Theodori, Stephano presbytero & priore monasterii Euxetii, Joanne presbytero & archimandrita monasterii [c] Cyri Thomæ Syro, Theona pre- C sbytero & archimandrita monasterii Aaron Syro, Photino monacho & ambasiatore sancti Stephani, Theodoro diacono & ambasiatore ecclesiæ Erendelenorum, Sergio presbytero & lustratore: qui omnes pro seipsis & pro reliquis, atque etiam pro his qui sub sanctis Christi veri Dei nostri locis agunt; Domnino presbytero & archimandrita monasterii beati Martyrii, Hesychio presbytero & ambasiatore monasterii beati Theodosii, Cassiano presbytero lauræ beati Sabbæ, Dominico presbytero & priore Turrium Jordanis, Nestabo presbytero lauræ beati Firmini, Terentio presbytero novæ lauræ, Leontio monacho & priore & vicario totius eremi, Traiano presbytero Turrium Jordanis, Polyeucto diacono monasterii abba- D tis Theodosii, Theodoro diacono & monacho novæ lauræ, Cyrico diacono & monacho ipsius novæ lauræ, Anastasio diacono monasterii beati Martyrii, Mama monacho ejusdem monasterii, Juliano monacho monasterii abbatis Theodosii: qui omnes agunt pro propriis monasteriis, & pro omnibus monachis eremi sanctæ civitatis: Joanne presbytero Campestris, & pro omnibus, qui ibidem sunt monachis: Theona presbytero montis Sinaï, & legato ipsius montis, & ecclesiæ Pharan, & lauræ Raithu, & pro omnibus ibidem monachis: Strategio diacono & monacho monasterii beati Joannis, & pro omnibus monachis sub Scythopoli.

[a] al. Saturnini
[b] Forte, Thermarum.
[c] Forte, Domni.

ρου, Κυρίωνος τῶν Αἰγυπτίων, Βασιλείου τῆς Κυρακωνᾶ, Ἰωάννου τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θωμᾶ, ἐν τοῖς Μοδέστου, Μάρκου τῆς Θεοδώρου, Φλαβιανοῦ πρεσβυτέρου καὶ δευτεραρίου τῆς Μοδέστου τῶν Λυκαόνων, Μαρίνου τῆς Παύλου. Θεοκτίστου τῆς ἁγίας θεοτόκου πλησίον τῶν Ἰώβ, Θεοδώρου τῆς Τρύφωνος, Κοσμᾶ τῶν Στουδίου, Πέτρου τῆς ἁγίας θεοτόκου καὶ τοῦ ἁγίου Διομήδους ἐν τῇ Ἱερουσαλήμ, Ἐλευθερίου τοῦ ἁγίου Κυριακοῦ, Ἀλεξάνδρου τῆς Ἀβραμίου, Θεοδώρου τῆς Ἰώβ, Τρύφωνος τῆς Ἐλπιδίου, Στεφάνου τῶν Κώνστα, Βαβύλα τῆς Δανιὴλ ἐν τῷ στύλῳ, Ἰωάννου τῆς Ἀναστασίου, Ἀνθιμίου τῆς Νέωνος, Ἰωάννου τοῦ ἁγίου Μιχαὴλ τῶν Χαρισίου, Ἰωάννου τῆς Μάτα πλησίον τῆς Ἀετίου κινστέρνης, Φωκᾶ τῆς Ἰωνᾶ πλησίον τοῦ δευτέρου, Ζωσίμου τῆς Εὐτυχίου τῶν Λυκαόνων, Τιμοθέου τῆς Ἀστερίου, Στρατονίκου τῆς Δομετίου, Πολυχρονίου τοῦ Αἰθρίου, Ἀνδρέου τῶν Ῥωμαίων πλησίον τῆς Ἀετίου κινστέρνης, Μαρτυρίου τῆς Πέτρου πλησίον τῶν ἀποστόλων, Ἀνδρέου τῆς ἁγίας θεοτόκου, πλησίον τοῦ ἁγίου Λουκᾶ, Μάρκου τοῦ ἁγίου Κυρίνου, Ἰακώβου τῆς Ἀβίβου Σύρου, Ἀττικοῦ τῶν Εὐκρατιδῶν, Ἰωσὴφ τῆς ἁγίας θεοτόκου ἐν τῷ Λιθοστρώτῳ, Παύλου τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Πέτρου πλησίον τοῦ παλατίου, Ἀναστασίου πρεσβυτέρου καὶ δευτεραρίου τοῦ ἁγίου Φιλίππου ἐν τῷ Βρεφοτροφείῳ, Γεωργίου τῆς Κύρου, Εὐσεβίου τῆς Συμεωνίου, Ζωτικοῦ τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου πλησίον τῆς Σατουρνίνου πόρτης· [a] καὶ τῶν ὑπὸ Θεούπολιν, Παύλου μοναχοῦ καὶ ἀποκρισιαρίου μονῆς τῆς Μάρωνος, Σευηριανοῦ πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου μονῆς Ζωορᾶ τῶν θερμῶν Σύρου, Κασίσα πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου τῆς Λουκᾶ Σύρου, Συμεωνίου διακόνου καὶ ἀποκρισιαρίου τῆς Θεοδώρου, Στεφάνου πρεσβυτέρου καὶ ἡγουμένου μονῆς Εὐξιτείου, Ἰωάννου πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου μονῆς τοῦ Κυροῦ Θωμᾶ Σύρου, Θωμᾶ πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου μονῆς Ἀαρὼν Σύρου, Φωτεινοῦ μοναχοῦ καὶ ἀποκρισιαρίου τοῦ ἁγίου Στεφάνου, Θεοδώρου διακόνου καὶ ἀποκρισιαρίου τῆς ἐκκλησίας Ἐρενδηλέωνῶν, Σεργίου πρεσβυτέρου καὶ περιοδευτοῦ, οἱ πάντες πράττοντες ὑπέρ τε αὐτῶν καὶ τῶν λοιπῶν, ἔτι μὴν καὶ τῶν ὑπὸ τοὺς ἁγίους Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν τόπους, Δομνίνου πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου μονῆς τοῦ μακαρίου Μαρτυρίου, Ἡσυχίου πρεσβυτέρου καὶ ἀποκρισιαρίου μονῆς τοῦ μακαρίου Θεοδοσίου, Κασσιανοῦ πρεσβυτέρου τῆς λαύρας τοῦ μακαρίου Σάββα, Κυριακοῦ πρεσβυτέρου καὶ ἡγουμένου τῶν Πύργων τοῦ Ἰορδάνου, Νεστάβου πρεσβυτέρου λαύρας τοῦ μακαρίου Φιρμίνου, Τερεντίου πρεσβυτέρου τῆς νέας λαύρας, Λεοντίου μοναχοῦ ἡγουμένου καὶ τοποτηρητοῦ τῆς ἐρήμου πάσης, Τραϊανοῦ πρεσβυτέρου τῶν πύργων τοῦ Ἰορδάνου, Πολυεύκτου διακόνου μονῆς τοῦ Ἀββᾶ Θεοδοσίου, Θεοδώρου διακόνου καὶ μοναχοῦ τῆς νέας λαύρας, Κυριάκου διακόνου καὶ μοναχοῦ τῆς αὐτῆς νέας λαύρας, Ἀναστασίου μονῆς τοῦ μακαρίου Μαρτυρίου, Μάμα μοναχοῦ τῆς αὐτῆς μονῆς, Ἰωάννου μοναχοῦ τῆς αὐτῆς μονῆς, Ἰουλιανοῦ μοναχοῦ μονῆς τοῦ Ἀββᾶ Θεοδοσίου, οἱ πάντες πράττοντες ὑπέρ τε τῶν οἰκείων μοναστηρίων, καὶ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς ἁγίας πόλεως μοναχῶν, Ἰωάννου πρεσβυτέρου τῆς πεδιάδος καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐκεῖσε μοναχῶν. Θεωνᾶ πρεσβυτέρου τοῦ Σινᾶ ὄρους καὶ ἀποκρισιαρίου τοῦ τε ὄρους, καὶ τῆς ἐκκλησίας Φαρὰν καὶ λαύρας Ῥαϊθοῦ, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐκεῖσε μοναχῶν, Στρατηγίου διακόνου καὶ μοναχοῦ μονῆς τοῦ μακαρίου Ἰωάννου, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ὑπὸ Σκυθόπολιν μοναχῶν.

[a] Omissus Polychronius Cretensium, qui in Latina versione etiam hoc loco adjicitur.

Sanctissimus archiepiscopus, & tota synodus dixit: Legantur, quæ pridie gesta fuerunt. Et accipiens Macarius venerabilis diaconus, noatarius & ambasiator legit:

Post consulatum Flavii Belissaiii viri clarissimi, sexto Nonas Maii, indictione decimaquarta, in Christoamantissima & imperiali Constantinopoli, & reliqua primæ actionis.

Sanctissimus archiepiscopus & sancta synodus dixit: Qui a nobis deputati fuerunt ad requirendum

E Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος καὶ πᾶσα ἡ σύνοδος εἶπεν· ἀναγινωσκέσθω τὰ τῇ προτεραίᾳ πεπραγμένα. καὶ λαβὼν Μακάριος ὁ θεοσεβέστατος διάκονος νοτάριος καὶ ἀποκρισιάριος ἀνέγνω.

Μετὰ τὴν ὑπατείαν Φλαβίου Βελισαρίου τοῦ λαμπροτάτου τῇ πρὸ ἓξ νωνῶν Μαΐων, ἰνδικτιῶνος τεσσαρεσκαιδεκάτης, ἐν τῇ φιλοχρίστῳ καὶ βασιλευούσῃ Κωνσταντινουπόλει Ῥώμῃ, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς πρώτης πράξεως.

Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος, καὶ πᾶσα ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν. οἱ παρ' ἡμῶν ἀποσταλέντες πρὸς ἀναζήτησιν Ἀνθί-

μου τοῦ

μεν τοῦ εὐλαβεστάτου, εἰ τὰ ἐγχειρισθέντα πρὸς ἔργον ἤγαγον, διδαξάτωσαν.

Βοσπόριος ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος τῆς Νεοκαισαρέων μητροπόλεως ἐπαρχίας Πόντου Πολεμωνιακοῦ, εἶπε·

Τοῖς ὑπὸ τῆς μακαριότητος ὑμῶν καὶ τῆς ἁγίας ταύτης συνόδου ψηφισθεῖσι πειθαρχοῦντες εἰκότως, ἐληλύθαμεν ἐν πᾶσι τοῖς νομιζομένοις ἡμῖν τόποις εἶναι Ἄνθιμον τὸν εὐλαβέστατον· φαμὲν δὴ, ἔν τε τῷ εὐκτηρίῳ οἴκῳ τοῦ ἐνδόξου ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ τοῦ ἐν τῷ παλατίῳ, καὶ τοῖς Ορμίσδου ἐν τῷ ἁγίῳ ἀποστολείῳ, ἐν οἷς συγκαλέσαντες τούς τε εὐλαβεστάτους πρεσβυτέρους καὶ διακόνους, καὶ ἐγγὺς εἰπεῖν ἅπαντα τὸν κλῆρον τῶν εἰρημένων ἁγιωτάτων οἴκων, ἐπεζητήσαμεν αὐτοῖς εἰπεῖν ἡμῖν καὶ ὑποδεῖξαι, εἰ ἴσασι τὸν εἰρημένον Ἄνθιμον, ἤτοι τὸν οἶκον ἐν ᾧ ἔστιν αὐτὸν εὑρεῖν. οἱ δὲ πρότερον μὲν εἶπον συμφώνως μηδὲ ἑωρακέναι αὐτὸν ἐκεῖσε, μηδὲ εἰδέναι οἶκον, ἐν ᾧ τυγχάνει αὐτός· εἶτα εἰς πληροφορίαν ἡμῶν δεδωκότες τινὰς ἐξ αὐτῶν ἅμα Ἀκακίῳ καὶ Χριστοδώρῳ τοῖς θεοσεβεστάτοις διακόνοις καὶ νοταρίοις τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, τὴν τοῦ εἰρημένου εὐλαβεστάτου Ἀνθίμου ἀναζήτησιν ἐποιήσαντο. νομίζοντες δὲ καὶ ἐν τῷ μητάτῳ αὐτοῦ, ἐν ᾧ πάλαι κατῴκει, εὑρίσκεσθαι αὐτὸν, ἐζητήσαμεν, καὶ οὐδὲ ἐκεῖσε εὑρεῖν αὐτὸν ἰσχύσαμεν. ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ προαστείῳ αὐτοῦ τῷ περὶ τὸν ἅγιον Λαυρέντιον γενόμενοι, οὐδὲ ἐκεῖ αὐτὸν εὑρεῖν δεδυνήμεθα, τοῦ ἐκεῖσε εὑρεθέντος ἀνθρώπου αὐτοῦ εἰρηκότος, ἀφ' οὗπερ ἀπέστη τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας, μηδὲ ἑωρακέναι αὐτὸν, μηδὲ εἰδέναι, ὅπου διάγει.

Ἀκάκιος ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος τῆς Πισινουντίων μητροπόλεως, τῆς δευτέρας Γαλατῶν ἐπαρχίας, εἶπε· Κἀγὼ διδάσκω τὴν ὑμετέραν μακαριότητα, ὡς παραγενόμενος ἅμα Βοσπορίῳ καὶ Ζαχαρίᾳ τοῖς ὁσιωτάτοις συλλειτουργοῖς, καὶ Ἰωάννῃ καὶ Θεοκτίστῳ τοῖς θεοφιλεστάτοις πρεσβυτέροις καὶ ἐκκλησιεκδίκοις, Ἀκακίῳ τε καὶ Χριστοδώρῳ τοῖς θεοσεβεστάτοις διακόνοις καὶ νοταρίοις, ἐν τοῖς εἰρημένοις τόποις τὴν ἀναζήτησιν ποιήσασθαι τοῦ εἰρημένου εὐλαβεστάτου Ἀνθίμου, τοῦτον εὑρεῖν οὐ δεδύνημαι.

Ζαχαρίας ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος τῆς Μιτυληναίων μητροπόλεως εἶπε· Καθὼς ἐδίδαξε πρὸ ἐμοῦ Βοσπόριος καὶ Ἀκάκιος, οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι, τὸ ἱκανὸν ποιοῦντες τοῖς προσταχθεῖσι παρὰ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, ἐληλύθαμεν καὶ ἐν τῷ σεπτῷ εὐκτηρίῳ οἴκῳ τοῦ ἁγίου ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ, τῷ προσκειμένῳ τῷ εὐσεβεῖ παλατίῳ, καὶ ἐν τῷ ἁγίῳ ἀποστολείῳ τῷ ὄντι ἐν τοῖς Ορμίσδου, καὶ ἐν τῷ προαστείῳ αὐτοῦ τῷ προσπαρακειμένῳ τῷ σεπτῷ εὐκτηρίῳ οἴκῳ τοῦ ἁγίου Λαυρεντίου, καὶ τὴν ἐνδεχομένην ἔρευναν ἅμα Ἰωάννῃ καὶ Θεοκτίστῳ ποιησάμενοι, τοῖς θεοφιλεστάτοις πρεσβυτέροις καὶ ἐκκλησιεκδίκοις, καὶ Ἀκακίῳ καὶ Χριστοδώρῳ τοῖς θεοσεβεστάτοις διακόνοις καὶ νοταρίοις, οὐδαμῶς τοῦτον εὑρεῖν δεδυνήμεθα.

Ἰωάννης ὁ θεοσεβέστατος πρεσβύτερος καὶ ἐκκλησιέκδικος τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας, εἶπε· Κατὰ τὴν κέλευσιν τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, ἅμα τοῖς εἰρημένοις ὁσιωτάτοις ἐπισκόποις καὶ θεοσεβεστάτοις διακόνοις καὶ νοταρίοις, γενόμενοι ἐγώ τε καὶ Θεόκτιστος ὁ θεοφιλέστατος, κατὰ τοὺς προλεχθέντας ὑπ' αὐτῶν τόπους, τοὺς καὶ νομιζομένους ἡμῖν κατάδηλον ποιεῖν τὸν Ἄνθιμον τὸν εὐλαβέστατον τοῦτον, ὃν εὑρεῖν οὐκ ἠδυνήθημεν.

Θεόκτιστος ὁ θεοφιλέστατος πρεσβύτερος καὶ ἐκκλησιέκδικος εἶπε· Κἀγὼ τὰ αὐτὰ κατατίθεμαι.

Ἀκάκιος ὁ θεοσεβέστατος διάκονος καὶ νοτάριος, καὶ Χριστόδωρος ὁ θεοσεβέστατος διάκονος νοτάριος καὶ σηκρετάριος, δι' αὐτοῦ ἑνὸς αὐτῶν Χριστοδώρου εἶπον. Ἅπερ οἱ ἅμα ἡμῖν ἀποσταλέντες ὁσιώτατοι ἐπίσκοποι καὶ θεοφιλέστατοι πρεσβύτεροι καὶ ἐκκλησιέκδικοι ἐπὶ τὴν ἀναζήτησιν Ἀνθίμου τοῦ εὐλαβεστάτου εἰρήκασι, τὰ αὐτὰ καὶ ἡμεῖς καταπιθέμεθα. ἐπιφερόμεθα δὲ καὶ τὰ τῇ προτεραίᾳ πεπραγμένα, ἐφ' ᾧ ταῦτα δῆλα αὐτῷ καταστῆσαι, καὶ οὐδαμῶς αὐτὸν εὑρεῖν δεδυνήμεθα.

Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος, καὶ πᾶσα ἡ ἱερὰ καὶ ἁγία σύνοδος εἶπε· Δήλη μὲν ἤδη γέγονεν ἡ Ἀνθίμου τοῦ εὐλαβεστάτου προαί-

Anthimum venerabilem, si injuncta ad opus deduxerunt, ostendant.

Bosphorius sanctissimus episcopus Neocæsareensis metropolis provinciæ Ponti Polemoniaci, dixit:

Decretis a beatitudine vestra, & ab hac sancta synodo, merito obtemperantes, fuimus in omnibus locis, in quibus arbitrabamur esse venerabilem Anthimum, videlicet in oratoria domo gloriosi archangeli Michaëlis, quæ est in palatio, & in domibus Hormisdæ in sancto apostolio: in quibus convocavimus venerabiles presbyteros & diaconos, & prope modum universum clerum prædictarum sanctissimarum domorum: rogavimusque ipsos dicere nobis & demonstrare, si sciunt prædictum Anthimum, seu domum, in qua est ipsum inveniri. Qui primum quidem concorditer dixerunt, neque vidisse ipsum ibidem, neque scire domum, in qua ipse sit. Postea vero ad satisfactionem nostram dederunt quosdam ex ipsis simul cum Acacio & Christodoro, venerabilibus diaconis, & notariis vestræ sanctitatis, qui prædicti Anthimi inquisitionem fecerunt: existimantes autem invenire ipsum in metato suo, in quo olim permanebat, quæsivimus, & nec ibi invenire potuimus. At in suburbio suo, quod est circa sanctum Laurentium, venientes, nec ibi ipsum invenire valuimus, invento ibidem homine suo, qui dixit, ex quo recessit de sancta magna ecclesia, neque vidisse ipsum, neque scire, ubi degat.

Acacius sanctissimus episcopus Pessinuntiorum metropolis secundæ provinciæ Galatiæ dixit: Et ego significo vestræ beatitudini, quod veni cum Bosphorio & Zacharia sanctissimis comministris, ac Joanne & Theoctisto Deoamantissimis presbyteris & procuratoribus ecclesiæ, Acacioque & Christodoro venerabilibus diaconis & notariis, in prædictis locis requirere prædictum venerabilem Anthimum; & ipsum invenire non potui.

Zacharias sanctissimus episcopus Mitylenensis metropolita dixit: Sicut dixerunt ante me Bosphorus & Acacius Deoamantissimi episcopi, satisfacientes mandatis a vestra sanctitate venimus in oratoriam domum sancti Michaëlis archangeli, quæ adjacet palatio & in sancto apostolio, quod est inter illa Hormisdæ; atque etiam in suburbio suo, quod adjacet oratoriæ domui sancti Laurentii: & scrutationem susceptam fecimus, simul cum Joanne & Theoctisto Deoamantissimis presbyteris & procuratoribus, & Acacio & Christodoro venerabilibus diaconis & notariis, & nullibi hunc invenire potuimus.

Joannes venerabilissimus presbyter & defensor sanctissimæ magnæ ecclesiæ, dixit: Juxta jussum vestræ sanctitatis, simul cum prædictis sanctissimis episcopis & venerabilibus diaconis & notariis, venimus ego & Theoctistus ad loca prædicta ab ipsis, ubi putabamus omnino nos manifestum facere posse ipsum venerabilem Anthimum, quem invenire non potuimus.

Theoctistus venerabilis presbyter & defensor ecclesiæ dixit: Ego eadem depono.

Acacius venerabilis diaconus & notarius, & Christodorus diaconus, notarius ac secretarius, per Christodorum unum ipsorum dixerunt: Quæ sanctissimi episcopi, & Deoamantissimi presbyteri & procuratores, qui una nobiscum missi sunt super requisitione venerabilis Anthimi, dixerunt; eadem & nos deponimus. Attulimus autem & ea quæ proxime gesta fuerunt, ut ea ipsi intimaremus; & nullo modo ipsum invenire potuimus.

Sanctissimus archiepiscopus, & tota sacrosancta synodus, dixit: Manifesta jam facta est voluntas venera-

bilis Anthimi, qui se manifestum constituere noluit, A & venire ad nos ad emendationem. Veruntamen nos cum simus homines, quantum est possibile, sequendo bonitatem magni Dei & Salvatoris nostri Jesu Christi, *qui vult omnes salvos fieri & ad cognitionem veritatis venire:* & qui pœnitentiam tanquam salutare quoddam medicamentum his, qui peccant præbet; ut per ipsam, qui a recta via lapsi sunt, rursus ad ipsam revocentur per convenientem longanimitatem: studemusque prædictum venerabilem Anthimum modo possibili salvare: rursus damus ei terminum aliorum trium dierum ad pœnitendum & recognitionem necessariorum, intra quos requirent ipsum Petrus san- B ctissimus episcopus Justinianopolitanus metropolita secundæ provinciæ Cappadociæ, & Thalassius sanctissimus episcopus metropolis Berytiorum, ac Domnus Deoamantissimus episcopus Maximianopolitanus provinciæ secundæ Palæstinorum, Romanusque atque etiam Joannes Deoamantissimi presbyteri & procuratores sanctissimæ magnæ ecclesiæ, insuper etiam & Andreas, & Calonymus venerabiles diaconi & notarii: & si invenient ipsum, nuntiabunt intra dictum terminum venire ad nostram audientiam, exuturus accusationes contra ipsum factas. Subsignavi.

1. Tim. 2.

ρισης, οὐ βουληθέντος ἑαυτὸν καταστῆσαι, παραγγέλλεσθαι τε πρὸς ἡμᾶς εἰς διόρθωσιν· πλὴν ἀλλ' ὡς ἔνεστιν ἀνθρώπους ὄντας ἡμᾶς ἀκολουθεῖν τῇ ἀγαθότητι τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ πάντας σωθῆναι βουλομένου, καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν, καὶ τὴν μετάνοιαν ὥσπερ τι σωτήριον φάρμακον τοῖς ἁμαρτάνουσι παρασχόντος, ὥστε καὶ δι' αὐτῆς καὶ τοὺς ἀπολισθήσαντας τῆς εὐθείας ὁδοῦ, πάλιν ἐπ' αὐτὴν ἀνακαλεῖσθαι διὰ τῆς πρεπούσης μακροθυμίας· καὶ ἡμεῖς σπουδάζοντες τὸν εἰρημένον εὐλαβέστατον Ἄνθιμον κατὰ τὸν δυνατὸν περισώσασθαι τρόπον, καὶ αὖθις ἐνδίδομεν αὐτῷ προθεσμίαν ἑτέρων ἡμερῶν τριῶν, πρὸς μεταμελόν τι, καὶ τὴν τῶν δεόντων ἐπίγνωσιν· ὧν B ἐντὸς, ἀναζητήσουσιν αὐτὸν Πέτρος τε ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος τῆς Ἰουστινιανουπολιτῶν μητροπόλεως, τῆς δευτέρας Καππαδοκῶν ἐπαρχίας, καὶ Θαλάσσιος ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Βηρυτίων, καὶ Δόμνος ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Μαξιμιανουπόλεως τῆς δευτέρας Παλαιστινῶν ἐπαρχίας, καὶ Ῥωμανός γε μὴν, καὶ Ἰωάννης οἱ θεοφιλέστατοι πρεσβύτεροι, καὶ [a] ἐκκλησιέκδικοι τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας· καὶ πρός γε, Ἀνδρέας τε καὶ Καλώνυμος οἱ θεοσεβέστατοι διάκονοι καὶ νοτάριοι· καὶ εἴπερ εὕροιεν αὐτὸν, προτρέψονται τῆς εἰρημένης ἐντὸς προθεσμίας μὴ παραιτήσει τὴν ἡμετέραν ἀκρόασιν, ὀφείλοντα τὰς κατ' αὐτοῦ γινομένας ἀποδύσασθαι μέμψεις. ὑπεσημειωσάμην.

[a] al. ἐκκλησιέκδικοι.

ACTIO TERTIA.

C

ΠΡΑ῀ΞΙΣ ΤΡΙ΄ΤΗ.

POst Consulatum Flavii Belissarii viri clarissimi, pro sexto Idus Maii, indictione quartadecima, in Deoamantissima & regia civitate Roma Constantinopoli, præsidente domino nostro sanctissimo ac beatissimo œcumenico archiepiscopo Mena patriarcha, in [a] Mesaulio dytico venerabilis domus dominæ nostræ sanctæ & gloriosæ Dei genitricis semper Virginis Mariæ, quæ est prope sanctam magnam ecclesiam.

[a] Hoc est, Palatio Occidentali.

Et a dextra quidem parte consedentibus ipsi & conaudientibus secundum pium jussum Christo amantissimi ac Deo custoditi Imperatoris nostri Justiniani, sanctissimis & Deoamantissimis episcopis, Sabino Canusino, Epiphanio Eclano, Asterio Salernitano, D Rustico Fesulano, Leone Nolano, omnibus ex regione Italorum prius quidem missis ex Italorum regione, videlicet ab Apostolica sede, postea vero consentientibus sanctæ memoriæ Agapito facto Papæ antiquæ Romæ huc advenienti: Thalassio metropolita Berytano, Magno metropolitano Berrœano, Joanne Gabalorum, Christophoro Porphyreonis provinciæ Phœniciæ maritimæ, Archelao Coryci, Davitho Circinsiano, Ætherio Mariamnio, Alexandro Barensano, Domno Maximianopolitano secundæ Palæstinæ, Anastasio Iotapeno, Joanne Zoorano, Asterio Amastreno, Andrea Paniano, Epitynchano Gemæ provinciæ Hellespontí, Paulo Stectoriano, Andrea Peltano, Theodoro Myreno, Andrea Amyzonio, Fla- E viano Cotenensi, Elia Adrianopolitano, Macedonio Briano, Theodorito Alindinensi, Harmonio Callipolitano, Leontio Helenopolitano, Longino Oresteno, Joanne Cæsareensi Bithyniæ, & Joanne Traianopolitano Phrygiæ Pacatianæ.

A sinistris vero, Hypatio metropolitano Ephesino, Constantino Heracleano metropolitano Europæ, Eusebio metropolita Cyzici, Thalassio metropolita Nicomediæ, Photino metropolita Chalcedonis, Theagene metropolita Synnadorum, Baccho Antiocheno metropolita Pisidiæ, Hilariano metropolita Pergæ, Bosphorio Neocæsarensi metropolita Ponti Polemoniaci, Paulo metropolita Tyanensi, Acacio metropo-

ΜΕτὰ τὴν ὑπατείαν [b] Φλαβίου Βελισαρίου τοῦ λαμπροτάτου, τῇ πρὸ ἓξ εἰδῶν Μαΐων, ἰνδικτιῶνος τεσσαρεσκαιδεκάτης, ἐν τῇ φιλοχρίστῳ βασιλευούσῃ πόλει, Ῥώμῃ, προκαθεζομένου τοῦ δεσπότου ἡμῶν τοῦ ἁγιωτάτου καὶ μακαριωτάτου οἰκουμενικοῦ ἀρχιεπισκόπου καὶ πατριάρχου Μηνᾶ, ἐν τῷ μεσαύλῳ τῷ δυτικῷ τοῦ σεβασμίου οἴκου τῆς δεσποίνης ἡμῶν τῆς ἁγίας ἐνδόξου θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τοῦ ὄντος πλησίον τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας.

[b] al. φιλοχρίστου

Καὶ ἐκ μὲν τοῦ δεξιοῦ μέρους συνεδρευόντων αὐτῷ καὶ συνακροωμένων, κατὰ εὐσεβῆ κέλευσιν τοῦ φιλοχρίστου καὶ θεοφυλάκτου ἡμῶν βασιλέως Ἰουστινιανοῦ, τῶν ὁσιωτάτων καὶ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, Σαβίνου τοῦ Κανουσίου, Ἐπιφανίου Ἐκλάνων, Ἀστερίου Σαλέρνων, Ῥουστικοῦ Φαισούλων, Λέοντος Νώλου, τῶν πάντων ἐκ τῆς Ἰταλῶν χώρας, πρότερον μὲν ἀποσταλέντων ἐκ τῆς Ἰταλῶν χώρας, ἤγουν τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας, ὕστερον δὲ συνιόντων παραγενομένῳ ἐνταῦθα Ἀγαπητῷ τῷ τῆς ἁγίας μνήμης, γενομένῳ πάπα τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης· Θαλασσίου τῆς μητροπόλεως Βηρυτοῦ, Μεγάλου τῆς μητροπόλεως Βεῤῥοίας, Ἰωάννου [c] Γαβάλων, Χριστοφόρου Πορφυρεῶνος ἐπαρχίας Φοινίκης παραλίου, Ἀρχελάου Κωρύκου, Δαυίδου τοῦ Κιρκησίου, Αἰθερίου Μαριάμμης, Ἀλεξάνδρου Βαρκούσων, Δόμνου Μαξιμιανουπόλεως τῆς δευτέρας Παλαιστίνης, Ἀναστασίου Ἰωτάπης, Ἰωάννου Ζωορῶν, Ἀστερίου Ἀμάστριδος, Ἀνδρέου τοῦ Πανίου, Ἐπιτυγχάνου Γέμης ἐπαρχίας Ἑλλησπόντου, Παύλου Στεκτορίου, Ἀνδρέου Πέλτων, Θεοδώρου Μύρων, Ἀνδρέου Ἀμυζῶνος, Φλαβιανοῦ Κοτίαων, Ἠλίου Ἀδριανῶν, Μακεδονίου Βρίων, Θεοδωρήτου Ἀλίνδων, Ἁρμονίου Καλλιπόλεως, Λεοντίου Ἑλενουπόλεως, Λογγίνου Ὀρεστάδος, Ἰωάννου Καισαρείας τῆς Βιθυνίας, καὶ Ἰωάννου Τραϊανουπόλεως, Φρυγίας Πακατιανῆς.

[c] al. Γαβαλῶν

Ἐκ δὲ τοῦ εὐωνύμου μέρους, Ὑπατίου τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου, Κωνσταντίνου Ἡρακλείας τῆς μητροπόλεως Εὐρώπης, Εὐσεβίου τῆς μητροπόλεως Κυζίκου, Θαλασσίου τῆς μητροπόλεως Νικομηδείας, Φωτεινοῦ τῆς μητροπόλεως Χαλκηδόνος, Θεαγένους τῆς μητροπόλεως Συννάδων, Βάκχου Ἀντιοχείας τῆς μητροπόλεως Πισιδίας, Ἱλαριανοῦ τῆς μητροπόλεως Πέργης, Βοσπορίου Νεοκαισαρείας τῆς μητροπόλεως Πόντου Πολεμωνιακοῦ, Παύλου τῆς μητροπόλεως Τυάνων, Ἀκακίου τῆς μητροπόλεως

ANNO CHRISTI 536.

Πισσινοῦντος, Ἐπικτήτου Κλαυδιουπόλεως τῆς μητροπόλεως Ὁνωριάδος, Πέτρου τῆς μητροπόλεως Ἰουστινιανουπόλεως τῆς δευτέρας Καππαδοκῶν ἐπαρχίας, Ζαχαρίου τῆς μητροπόλεως Μιτυλήνης, Ἡδίστου τῆς μητροπόλεως Κίου, Μάρκου τῆς μητροπόλεως Ἀπαμείας τῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας, Αὐξεντίου τῆς μητροπόλεως Σηλυβρίας, Τιμοθέου τῆς μητροπόλεως Βεροίης, Ἰωάννου τῆς μητροπόλεως Βοσπόρου, Δομετιανοῦ Ζηκχίας, Καλόα Σμύρνης, Ἐπιφανίου Ἡρακλείας τῆς ἐπαρχίας Ὀνωριάδος, Ἀβραμίου Κρατίας, Ἀλεξάνδρου Κολωνείας, Εὐγενίου Τίου, Κυριακοῦ Θεοδοσιουπόλεως ἐπαρχίας Φρυγίας Πακατιανῆς, Εὐσταθίου Τιβεριουπόλεως, Θεοδότου Εὐροίας, Εὐσεβίου παλαιᾶς πόλεως, Θεοδώρου Γόρδου, Ματθαίου Κύμης, Ἀλεξάνδρου Ἐλούζων, καὶ Ἰωάννου τοῦ * Μηδαΐου·

* Pro Medaio.

Συμπαρόντων δὲ αὐτῷ καὶ συνακροωμένων καὶ Θεοφάνους καὶ Πελαγίου, τῶν θεοφιλεστάτων διακόνων τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας, καὶ Μηνᾶ καὶ Πέτρου τῶν θεοσεβεστάτων νοταρίων, καί τινων εὐλαβεστάτων ὑποδιακόνων καὶ ἐκδίκων, καὶ λοιπῶν κληρικῶν τοῦ αὐτοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, οἳ καὶ συνόντες ἔτυχον παραγενομένῳ ἐνταῦθα Ἀγαπητῷ τῷ τῆς ἁγίας μνήμης γενομένῳ πάπᾳ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης· καὶ Μάγνου πρεσβυτέρου, καὶ Ἡρακλείου διακόνου, τῶν ἀποκρισιαρίων Ἐφραιμίου τοῦ ὁσιωτάτου πατριάρχου τῆς ἐν Θεουπόλει ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, Σαβίνου διακόνου τῆς ἁγίας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἀναστάσεως, πληροῦντος τὰ ἀποκρίσεις Πέτρου τοῦ ὁσιωτάτου πατριάρχου Ἱεροσολύμων, Στεφάνου διακόνου καὶ ἀποκρισιαρίου Σωτηρίχου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Καισαρείας τῆς μητροπόλεως Καππαδοκίας πρώτης, Γαϊανοῦ πρεσβυτέρου καὶ ἀποκρισιαρίου Ἐλπιδίου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Ἀγκύρας τῆς μητροπόλεως Γαλατίας πρώτης, Διονυσίου διακόνου, καὶ Καλλινίκου διακόνου, τῶν ἀποκρισιαρίων Φωτινοῦ τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου τῆς μητροπόλεως Κορίνθου· παρόντος δὲ καὶ τοῦ εὐλαβεστάτου κλήρου τῆς βασιλευούσης πόλεως·

Εὐφήμιος ὁ θεοσεβέστατος διάκονος καὶ πριμικήριος νοταρίων, εἶπε· δὶς ἤδη συνελθούσης τῆς ἁγίας ὑμῶν συνόδου, κατὰ κέλευσιν τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ γαληνοτάτου ἡμῶν βασιλέως, καὶ διαφόρων εὐλαβῶν μοναχῶν, ἔκ τε τῆς βασιλίδος ταύτης πόλεως, ἔκ τε τῆς Θεουπολιτῶν, καὶ πρός γε, τῆς Ἱεροσολυμιτῶν, πρὸς ταῦτα παραγενομένων, προῆλθέ τινα ἐπὶ Ἀνθίμῳ, καθὰ τὰ περὶ τούτων πραχθέντα δηλοῖ. ἐν οἷς κατὰ πρώτην τε καὶ δευτέραν τάξιν, προθεσμίαι ῥηταὶ δέδονται ἐπὶ ἀναζητήσει τοῦ αὐτοῦ εὐλαβεστάτου ἀνδρός. ἐπεὶ τοίνυν καὶ τὴν ὑστέραν δεδομένην παρ' ὑμῶν προθεσμίαν διαδραμεῖν συνέβη, συνεληλυθυίας τε αὖθις τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, παραφυλάττουσι τὴν ὑμετέραν ἀκρόασιν οἱ εἰρημένοι εὐλαβέστατοι μοναχοὶ, αἰτοῦντες εἰσόδου τυχεῖν. ὑποβάλλομεν οὖν πρὸς τὸ παρεστάναι.

Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος καὶ πᾶσα ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· εἰσίτωσαν. Καὶ εἰσῆλθεν Μαριανὸς ὁ θεοφιλέστατος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Δαλματίου τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης, καὶ ἔξαρχος· σὺν αὐτῷ δὲ οἱ θεοφιλέστατοι πρεσβύτεροι καὶ ἀρχιμανδρῖται τῶν κατὰ τήνδε τὴν βασιλίδα πόλιν εὐαγῶν μοναστηρίων, Ἀγαπητὸς τῆς Δίου, Διόσκορος τῆς ἁγίας Εὐφημίας, Ἀγάπιος τῆς Θαλασσίου, Παῦλος τῶν Ῥωμαίων, Ἀντώνιος τῆς Εὐσεβίου, Στέφανος τῆς Ὀλυμπίου, Ἀναστάσιος τῶν Ῥωμαίων, Δημήτριος τοῦ Φωκᾶ, Κυριακὸς τῆς Εὐφημίου, Ζήνων τῆς Θεοτόκου, Ἰουλιανὸς τῆς Εὐφημίου, Στέφανος τῶν Προμότου, Ζήνων τῆς ἁγίας Θεοτόκου ἐν τῇ πηγῇ, Ἀλέξανδρος τοῦ Καλαμίου, Δάδας τῆς Καιουμᾶ, Ῥόδων τοῦ Θεοδώρου, Γεννάδιος τῆς Κυριακοῦ, Θεόδωρος τοῦ Μαρωνίου, Σίλας τῆς Ἡλία, Παῦλος τῆς Σαμουήλου, Ἰωάννης τῆς Θεοδώρου, Κυρίων τῶν Αἰγυπτίων, Βασίλειος τῆς Κυρακωνᾶ, Ἰωάννης τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θωμᾶ ἐν τοῖς Μοδέστου, Μάρκος τῆς Θεοδώρου, Φλαβιανὸς πρεσβύτερος καὶ δευτεράριος τῆς Μοδέστου τῶν Λυκαόνων, Μαρῖνος τῆς Παύλου, Θεόκτιστος τῆς ἁγίας Θεοτόκου πλησίον τῶν Ἰώβ, Θεόδωρος τῆς Τρύφωνος, Κοσμᾶς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου ἐν τοῖς Στουδίου, Πέτρος τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ τοῦ ἁγίου Διομήδους ἐν Ἱερουσαλὴμ, Ἐλευθέριος τοῦ ἁγίου Κυριακοῦ,

A lita Pessinuntino, Epicteto Claudiopolitano metropolita Honoriadis, Petro metropolita Justinianopolitano secundæ provinciæ Cappadocum, Zacharia metropolita Mitylenensi, Hedisto metropolita Ciano, Marco metropolita Apameæorum provinciæ Bithyniorum, Auxentio metropolita Selymbriano, Timotheo metropolita Berœano, Joanne metropolita Bosphorano, Domitiano Zecchiano, Caloa Smyrnæ, Epiphanio Heracleano provinciæ Honoriadis, Abraamio Cratiano, Alexandro Coloniensi, Eugenio Tieno, Dominico Theodosiopolita provinciæ Phrygiæ Pacatianæ, Eustathio Tiberiopolitano, Theodoto Euriano, Eusebio antiquæ civitatis, Theodoro Gordeno, Matthia Cymano, Alexandro Elusano, & Joan-B ne Medaiano:

Adstantibusque ei, & conaudientibus, Theophane & Pelagio, venerabilibus diaconis Apostolicæ sedis, ac Mena & Petro venerabilibus notariis, & quibusdam venerabilibus subdiaconis & procuratoribus; & ceteris clericis ipsius sedis Apostolicæ, qui & præsentes fuerunt cum sanctæ memoriæ Agapito facto Papa antiquæ Romæ, huc adveniente: & Magno presbytero & Heraclio diacono & ambasiatore Ephræmii sanctissimi patriarchæ Theopolitanæ ecclesiæ: Sabino diacono sanctæ resurrectionis Christi Dei nostri, ambasiatore Petri sanctissimi patriarchæ Hierosolymitani: Stephano diacono & ambasiatore Soterichi sanctissimi episcopi Cæsareensis metropolitæ primæ Cap-C padociæ, Gaiano presbytero & ambasiatore Elpidii sanctissimi episcopi Ancyrani metropolitæ Galatiæ primæ, Dionysio diacono & Callinico diacono, ambasiatoribus Photii sanctissimi episcopi metropolitæ Corinthi: præsente etiam venerabili clero regiæ urbis:

Euphemius venerabilis diaconus & primicerius notariorum dixit: Bis jam conveniente sancta vestra synodo, secundum jussum piissimi & serenissimi Imperatoris nostri, cum advenerint tunc diversi monachi ex hac regia urbe, & Theopoli, ac etiam Hierosolymis, præcesserunt quædam supra Anthimum, sicut gesta de his ostendunt: in quibus secundum primum & secundum ordinem, certi termini dati sunt super re-D quisitione ipsius venerabilis viri. Quoniam igitur & ultimam dilationem a nobis datam decurrisse contigit; convenitque rursus vestra sanctitas, observantque vestram audientiam prædicti venerabiles monachi, petentes introitum habere: subjicimus ergo, & exhibemus ad præsentiam.

Sanctissimus archiepiscopus, & tota synodus sancta dixit: Intrent. Et intravit Marianus Deoamantissimus presbyter & prior monasterii sanctæ memoriæ Dalmatii, & primas, & cum ipso, Deo dilectissimi presbyteri & archimandritæ venerabilium monasteriorum regiæ civitatis, Agapitus Dii, Dioscorus sanctæ Euphemiæ, Agapius Thalassii, Paulus Romano-E rum, Antonius Eusebii, Stephanus Olympii, Anastasius Romanorum, Demetrius Phocæ, Dominicus Euphemii, Stephanus Promoti, Zenon sanctæ Dei genitricis ad fontem, Alexander Calamii, Dadas Caïumæ, Rhodon Theodori, Gennadius Cyriaci, Theodorus Maronii, Silas Heliæ, Paulus Samuëlis, Joannes Theodori, Cyrion Ægyptiorum, Basilius Cyraconæ, Joannes sancti Thomæ apostoli inter illa Modesti, Marcus Theodori, Flavianus presbyter & secundarius Modesti Lycaonum, Marinus Pauli, Theoctistus sanctæ Dei genitricis prope illa Job, Theodorus Tryphonis, Cosmas sancti Joannis inter illa Studii, Petrus sanctæ Dei genitricis & sancti Diomedis in Hierusalem, Eleutherius sancti Dominici,

Alexander ſancti Abraamii, Theodorus Job, Tryphon Elpidii, Stephanus Conſtæ, Babylas Danielis in Stylo, Joannes Anaſtaſii, Anthemius Neonis, Joannes ſancti Michaëlis illorum Chariſii, Joannes Maræ prope Aëtiam ciſternam, Phocas Jonæ prope Secundum, Zoſimus Eutychii Lycaonum, Timotheus Aſterii, Stratonicus Dometii, Polychronius Æthrii, Andreas Romanorum prope ciſternam, Martyrius Petri prope apoſtolos, Andreas ſanctæ Dei genitricis prope ſanctum Lucam, Marcus ſancti Cyrici, Jacobus Abibi Syrus, Atticus Eucratadarum, Joſeph ſanctæ Dei genitricis in Lithoſtroto, Paulus ſancti Petri apoſtoli prope Palatium, Anaſtaſius presbyter & ſecundarius ſancti Philippi in Brephotrophio, Georgius Cyri, Euſebius Symeonii, Zoticus ſancti Andreæ prope Saturnini portam, Dominicus ſancti Joannis Syrorum, Zoſimus Maximini, Polychronius Cretenſium, Paulus ſanctæ Hermionæ, & eorum qui ſunt ſub Theopoli, Paulus monachus & ambaſiator monaſterii Maronis, Severianus presbyter & archimandrita monaſterii Zoaræ Thermarum Syrus, Caſſiſas presbyter & archimandrita monaſterii Lucæ Syrus, Symeones diaconus & ambaſiator monaſterii Jacobi, Joannes diaconus & ambaſiator monaſterii Theodori, Stephanus presbyter & prior monaſterii Euxerii, Joannes presbyter & archimandrita monaſterii Aaron Syrus, Photinus monachus & ambaſiator monaſterii ſancti Stephani, Theodorus diaconus & ambaſiator eccleſiæ Erendelenorum, Sergius presbyter & luſtrator: qui omnes agunt pro ſeipſis, & pro ceteris, atque etiam pro his, qui ſunt ſub ſanctis locis Chriſti veri Dei noſtri: Domnus presbyter & archimandrita monaſterii beati Martyrii, Heſychius presbyter & archimandrita monaſterii beati Theodoſii, Caſſianus presbyter lauræ beati Sabbæ, Dominicus presbyter & prior Turrium Jordanis, Neſtabus presbyter lauræ beati Firmini, Terentius presbyter novæ lauræ, Leontius monachus & prior, ac vicarius totius eremi, Traianus presbyter turrium Jordani, Polyeuctus diaconus monaſterii abbatis Theodoſii, Theodorus diaconus & monachus ejuſdem novæ lauræ, Cyricus diaconus & monachus monaſterii beati Martyrii, Mama monachus ejuſdem monaſterii, Joannes monachus ejuſdem monaſterii, Julianus monachus monaſterii beati Theodoſii: qui omnes pro propriis monaſteriis agunt & pro omnibus monachis de eremo ſanctæ civitatis: Joannes presbyter Campeſtris, & pro omnibus ibidem monachis: Theonas presbyter montis Sinaï, & ambaſiator ipſius montis, & eccleſiæ Pharan, ac lauræ Raithu, pro omnibus ibidem monachis: Strategius diaconus & monachus monaſterii beati Joannis, pro omnibus monachis qui ſub Scythopoli.

Ἀλέξανδρος τῆς Ἀβραμίου, Θεόδωρος τῆς Ἰώβ, Τρύφων τῆς Ἐλπιδίου, Στέφανος τῆς Κώνστα, Βαβύλας τῆς Δανιὴλ ἐν τῷ στύλῳ, Ἰωάννης τῆς Ἀναστασίου, Ἀνθιμος τῆς Νέωνος, Ἰωάννου τοῦ ἁγίου Μιχαὴλ τῶν Χαρισίου, Ἰωάννης τῆς Μάρας πλησίον τῆς Ἀετίου κινστέρνης, Φωκᾶς τῆς Ἰωνᾶ πλησίον τοῦ Δευτέρου, Ζώσιμος τῆς Εὐτυχίου τοῦ Λυκαόνων, Τιμόθεος τῆς Ἀστερίου, Στρατόνικος τῆς Δομετίου, Πολυχρόνιος τῆς Αἰθρίου, Ἀνδρέας τῶν Ῥωμαίων πλησίον τῆς κινστέρνης, Μαρτύριος τῆς Πέτρου πλησίον τῶν ἀποστόλων, Ἀνδρέας τῆς ἁγίας θεοτόκου πλησίον τοῦ ἁγίου Λουκᾶ, Μάρκος τοῦ ἁγίου Κηρύκου, Ἰάκωβος τῆς Ἀβίβου Σύρος, Ἀττικὸς τῶν Εὐκρατάδων, Ἰωσὴφ τῆς ἁγίας θεοτόκου ἐν τῷ Λιθοστρώτῳ, Παῦλος τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Πέτρου πλησίον τοῦ παλατίου, Ἀναστάσιος πρεσβύτερος καὶ δευτεράριος τοῦ ἁγίου Φιλίππου ἐν τῷ Βρεφοτροφείῳ, Γεώργιος τῆς Κύρου, Εὐσέβιος τῆς Συμεωνίου, Ζωτικὸς τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου πλησίον τῆς Σατορνίνου πόρτης, Κυριακὸς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τῶν Σύρων, Ζώσιμος τῆς Μαξιμίνου, Πολυχρόνιος τῶν Κρητικῶν, Παῦλος τῆς ἁγίας Ἑρμιόνης καὶ τῶν ὑπὸ Θεούπολιν, Παῦλος μοναχὸς καὶ ἀποκρισιάριος μονῆς Μάρωνος, Σευηριανὸς πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς Ζωαρᾶ τῶν Θέρμων Σύρος, Κασσίσας πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς Λουκᾶ Σύρος, Συμεώνης διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς Ἰακώβου, Ἰωάννης διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς Θεοδώρου, Στέφανος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Εὐξερίου, Ἰωάννης πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς Ἀαρὼν Σύρος, Φωτεινὸς μοναχὸς καὶ ἀποκρισιάριος μονῆς τοῦ ἁγίου Στεφάνου, Θεόδωρος διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς ἐκκλησίας Ἐρενδελενῶν, Σέργιος πρεσβύτερος καὶ περιοδευτής· οἱ πάντες πράττοντες ὑπέρ τε αὐτῶν καὶ τῶν λοιπῶν, ἔτι μὴν καὶ τῶν ὑπὸ τοὺς ἁγίους Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν τόπους· Δομνῖνος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ μακαρίου Μαρτυρίου, Ἡσύχιος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ μακαρίου Θεοδοσίου, Κασσιανὸς πρεσβύτερος τῆς λαύρας τοῦ μακαρίου Σάββα, Κυριακὸς πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος τῶν Πύργων τοῦ Ἰορδάνου, Νεστάβος πρεσβύτερος λαύρας τοῦ μακαρίου Φιρμίνου, Τερέντιος πρεσβύτερος τῆς νέας λαύρας, Λεόντιος μοναχὸς καὶ ἡγούμενος καὶ ἐπιτηρητὴς τῆς ἐρήμου πάσης, Τραιανὸς πρεσβύτερος τῶν Πύργων τοῦ Ἰορδάνου, Πολύευκτος διάκονος τῆς μονῆς τοῦ Ἀββᾶ Θεοδοσίου, Θεόδωρος διάκονος καὶ μοναχὸς τῆς νέας λαύρας, Κύρικος διάκονος καὶ μοναχὸς τῆς νέας λαύρας, Ἀναστάσιος διάκονος μονῆς τοῦ μακαρίου Μαρτυρίου, Μάμας μοναχὸς τῆς αὐτῆς μονῆς, Ἰωάννης μοναχὸς τῆς αὐτῆς μονῆς, Ἰουλιανὸς μοναχὸς μονῆς τοῦ Ἀββᾶ Θεοδοσίου· οἱ πάντες ὑπέρ τε τῶν οἰκείων μοναστηρίων, καὶ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς ἁγίας πόλεως μοναχῶν· Ἰωάννης πρεσβύτερος τῆς πεδιάδος, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐκεῖσε μοναχῶν· Θεωνᾶς πρεσβύτερος τοῦ Σινᾶ ὄρους, καὶ ἀποκρισιάριος τοῦ τε ὄρους, καὶ τῆς ἐκκλησίας Φαρὰν, καὶ λαύρας Ῥαϊθοῦ, ὑπὲρ πάντων τῶν ἐκεῖσε μοναχῶν· Στρατήγιος διάκονος καὶ μοναχὸς μονῆς τοῦ μακαρίου Ἰωάννου ὑπὲρ πάντων τῶν ὑπὸ Σκυθόπολιν μοναχῶν.

Sanctiſſimus archiepiſcopus, & tota ſynodus ſancta dixit: Legantur, quæ proxime geſta fuerunt. Et accipiens Paulus venerabilis diaconus notarius legit:

Poſt Conſulatum Flavii Beliſſarii viri clariſſimi pridie Nonas Maii indictione quartadecima, in Dei amantiſſima imperiali Roma Conſtantinopoli: & reliqua ſecundæ actionis.

Sanctiſſimus archiepiſcopus & tota ſancta ſynodus dixit: Doceant nos venerabiles diaconi & notarii, quot dies præterierunt poſt ſynodum ſecundo ordine factam.

Notarii dixerunt: Docemus veſtram beatitudinem, quomodo a circumhabita die in actis nunc lectis uſque ad hanc diem, quinque ſunt dies.

Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος καὶ πᾶσα ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· Ἀναγινωσκέσθω τὰ τῇ προτεραίᾳ πραχθέντα. καὶ λαβὼν Παῦλος ὁ θεοσεβέστατος διάκονος καὶ νοτάριος ἀνέγνω·

Μετὰ τὴν ὑπατείαν Φλαβίου Βελισαρίου τοῦ λαμπροτάτου, τῇ πρὸ μιᾶς νωνῶν Μαΐων, ἰνδικτιῶνος τεσσαρεσκαιδεκάτης, ἐν τῇ φιλοχρίστῳ βασιλευούσῃ Κωνσταντινουπόλει Ῥώμῃ· καὶ τὰ λοιπὰ τῆς δευτέρας πράξεως.

Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος καὶ πᾶσα ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· Διδασκέτωσαν ἡμᾶς οἱ θεοσεβέστατοι διάκονοι καὶ νοτάριοι, πόσαι παρῳχήκασιν ἡμέραι μετὰ τὴν κατὰ δευτέραν τάξιν γενομένην σύνοδον.

Οἱ νοτάριοι εἶπον· Διδάσκομεν τὴν ὑμετέραν μακαριότητα, ὡς ἐκ τῆς προκειμένης ἡμέρας τοῖς νῦν ἀναγνωσθεῖσιν ὑπομνήμασι μέχρι τῆς σήμερον καὶ αὐτῆς, πέντε εἰσὶν ἡμέραι.

Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος καὶ πᾶσα ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· Νῦν οἱ πρὸς ἀναζήτησιν κατὰ δευτέραν τάξιν παρ' ἡμῶν ἀποσημανθέντες Ἀνθίμου τοῦ εὐλαβοῦς, εἰ τοῖς διαλαληθεῖσι πέρας ἐπιτεθείκασι, διδαξάτωσαν.

Πέτρος ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος Ἰουστινιανουπόλεως τῆς δευτέρας Καππαδοκίας εἶπε· Τὰ ὁσίως πραχθέντα παρὰ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης καὶ ἡμῖν προσταχθέντα εἰς ἔργον ἀγαγεῖν σπουδάσαντες, ἐγώ τε καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ ἀποσημανθέντες Θαλάσσιος ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος τῆς Βηρυτίων μητροπόλεως, καὶ Δόμνος ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Μαξιμιανουπόλεως, καὶ Ῥωμανὸς, καὶ Ἰωάννης οἱ θεοφιλέστατοι πρεσβύτεροι καὶ ἔκδικοι, καὶ Ἀνδρέας καὶ Καλώνυμος, οἱ θεοσεβέστατοι διάκονοι καὶ νοτάριοι τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας, γεγόναμεν εἰς διαφόρους τόπους, καθ' οὓς ἐνομίζετο εὑρίσκεσθαι Ἄνθιμος ὁ εὐλαβέστατος, καὶ μετὰ πάσης ἐπιμελείας τὴν ἀναζήτησιν ποιησάμενοι, οὐδαμοῦ τοῦτον εὑρεῖν δεδυνήμεθα. παραγενόμενοι δὲ καὶ ἐν τῷ σεπτῷ οἴκῳ τοῦ ἐνδόξου μάρτυρος Λαυρεντίου, ἐπυνθανόμεθα τῶν ἐκεῖσε κληρικῶν, εἰ οἴδασιν, ὅπου διάγει ὁ μνημονευθεὶς εὐλαβέστατος ἀνήρ. οἵ τινες μεθ' ὅρκου εἰρήκασι μὴ τεθεᾶσθαι αὐτὸν, ἀφ' οὗπερ ἀπέστη τοῦ θρόνου ταύτης τῆς βασιλίδος πόλεως, μήτε εἰδέναι ἐν ποίῳ τόπῳ διάγει. ἔφησαν δὲ προάστειον αὐτὸν ἔχειν πλησίον τοῦ προφητείου, ἐν ᾧ συνεχέστερον ηὑρίσκετο ἀπιὼν, καὶ κατὰ τὴν μονὴν Θεοδώρου τοῦ θεοσεβεστάτου πρεσβυτέρου καὶ ἡγουμένου, πρὶν ἐπιλάβηται τῆς ἐπισκοπῆς ταύτης τῆς βασιλίδος πόλεως, οὓς παραλαβόντες καὶ γενόμενοι ἐν τοῖς εἰρημένοις τόποις καὶ ἐπιζητήσαντες, οὐδὲ ἐν τούτοις αὐτὸν εὑρεῖν ἰσχύσαμεν· τῶν ἐκεῖσε εὑρεθέντων μεθ' ὅρκου βεβαιωσαμένων, μήτε τεθεᾶσθαι αὐτὸν, ἀφ' οὗ ἀνεχώρησε τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας. λαβόντες δὲ κατὰ νοῦν τὴν οὖσαν διάθεσιν αὐτῷ πρὸς Πέτρον τόν ποτε τῆς Ἀπαμέων γενόμενον πρόεδρον, παρεγενόμεθα καὶ ἐν τῷ προαστείῳ τῷ διαφέροντι τῷ αὐτῷ Πέτρῳ, πλησίον ὄντι τοῦ εὐκτηρίου οἴκου τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θύρσου, καὶ οὐδὲ ἐκεῖ αὐτὸν εὑρεῖν δεδυνήμεθα.

Θαλάσσιος ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος Βηρυτοῦ, εἶπε· Τοῖς ἐνθέσμως καὶ κανονικῶς ὑπὸ τῆς ἁγίας ἡμῶν συνόδου διαλαληθεῖσι τὸ ἱκανὸν ποιοῦντες, ἐγώ τε καὶ Πέτρος καὶ Δόμνος, οἱ ὁσιώτατοι ἐπίσκοποι, καὶ Ῥωμανὸς καὶ Ἰωάννης, οἱ θεοφιλέστατοι πρεσβύτεροι, καὶ ἐκκλησιέκδικοι, καὶ Ἀνδρέας, καὶ Καλώνυμος οἱ θεοσεβέστατοι διάκονοι καὶ νοτάριοι τῆς ἁγιωτάτης ταύτης μεγάλης ἐκκλησίας, προσήλθομεν εἰς ἀναζήτησιν Ἀνθίμου τοῦ εὐλαβοῦς, ὀφείλοντες αὐτὸν προτρέψαι τὴν ἱερὰν ταύτην καταλαβεῖν σύλλογον, καὶ περὶ ὧν ἐγκαλεῖται, τὰς ἀπολογίας ποιήσασθαι· καὶ δὴ ἐν πολλοῖς γενόμενοι τόποις, εὐκτηρίοις οἴκοις, καὶ εὐαγέσι μοναστηρίοις, οὐ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐν προαστείοις διαφέρουσιν αὐτῷ τε Ἀνθίμῳ, καὶ Πέτρῳ ἐκδίκως τῷ ποτε τὸν Ἀπαμείας ἀθέσμως ὑφαρπάσαντι θρόνον, ἐν οἷς αὐτὸν ἐνομίσαμεν διατρίβειν· καὶ περινοστήσαντες οὐδαμῶς τοῦτον εὑρεῖν δεδυνήμεθα.

Δόμνος ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Μαξιμιανουπόλεως τῆς δευτέρας Παλαιστίνης, εἶπεν· Ἀκολουθήσας κἀγὼ τοῖς κανονικῶς κελευσθεῖσι παρὰ τῆς ἁγίας ταύτης συνόδου, περιενόστησα μετὰ Πέτρου καὶ Θαλασσίου τῶν ὁσιωτάτων ἐπισκόπων, καὶ Ῥωμανοῦ καὶ Ἰωάννου τῶν θεοφιλεστάτων πρεσβυτέρων καὶ ἐκκλησιεκδίκων, καὶ Ἀνδρέου, καὶ Καλωνύμου, τῶν θεοσεβεστάτων διακόνων καὶ νοταρίων, τοὺς παρ' αὐτῶν ὀνομασθέντας τόπους· καὶ οὐδαμοῦ τοῦτον εὑρεῖν δεδυνήμεθα.

Ῥωμανὸς ὁ θεοφιλέστατος πρεσβύτερος καὶ ἐκκλησιέκδικος εἶπε· Κἀγὼ παραγενόμενος ἅμα Πέτρῳ, Θαλασσίῳ, καὶ Δόμνῳ, τοῖς ὁσιωτάτοις ἐπισκόποις, καὶ Ἰωάννῃ τῷ θεοφιλεστάτῳ συμπρεσβυτέρῳ μου καὶ ἐκδίκῳ, καὶ Ἀνδρέᾳ, καὶ Καλωνύμῳ τοῖς θεοφιλεστάτοις διακόνοις καὶ νοταρίοις, ἐν τῷ σεπτῷ οἴκῳ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λαυρεντίου· καὶ εἰσελθόντες ἐν αὐτῷ προετρεψάμεθα τοὺς θεοφιλεστάτους κληρικοὺς εἰπεῖν, ποῦ δυνατὸν εὑρεθῆναι Ἄνθιμον τὸν εὐλαβέστατον, ἵν' ᾧ παραγγελθῶσιν αὐτῷ τὰ περὶ τῆς κινουμένης ὑποθέσεως ἐπὶ τῆς εὐαγοῦς συνόδου· καὶ μεθ' ὅρκου αὐτοὶ οἱ

Sanctissimus archiepiscopus & tota sancta synodus dixit: Nunc qui a nobis secundo ordine deputati sunt ad requirendum venerabilem Anthimum, si interlocutioni finem imposuerunt, edoceant.

Petrus sanctissimus episcopus Justinianopolitanus secundæ Cappadociæ dixit: Quæ sancte a vestra sanctitate gesta sunt, & nobis mandata, ad effectum deducere studuimus: egoque & qui mecum deputati erant, Thalassius sanctissimus episcopus Berytius metropolita, & Domnus Deoamantissimus episcopus Maximianopolitanus, & Romanus ac Joannes Deoamantissimi presbyteri & procuratores, Andreasque & Calonymus Deoamantissimi diaconi & notarii sanctissimæ magnæ ecclesiæ, ivimus ad diversa loca, in quibus putabatur inveniri venerabilis Anthimus: & cum omni diligentia fecimus inquisitionem, & nullo modo ipsum invenire potuimus. Fuimus autem & in venerabili domo gloriosi martyris Laurentii, & interrogavimus ibidem clericos, si sciebant, ubi moratur memoratus venerabilis vir: qui cum juramento dixerunt non vidisse ipsum, ex quo recessit de sede hujus regiæ urbis, neque scire in quo loco moratur. Dixerunt autem ipsum habere suburbanum prope [a] prophetium, in quo sæpius inventus est deambulans: & in monasterio Theodosii Deoamantissimi presbyteri, & prioris, priusquam acciperet episcopatum hujus regiæ civitatis. Quos accipientes, venimus ad prædicta loca, & inquisivimus, & neque in his locis ipsum invenire valuimus: ibidem inventis cum juramento affirmantibus, neque vidisse ipsum ex quo recessit de sancta magna ecclesia. Accipientes autem ad mentem, affectionem exsistentem ei erga Petrum quondam Apameatum præsulem, ivimus ad suburbanum, quod pertinet ipsi Petro, exsistens prope oratoriam domum sancti Martyris Thyrsi: & nec ibi ipsum invenire potuimus.

[a] Sancti Esaiæ, ut dicitur pag. seq.

Thalassius sanctissimus episcopus Beryti dixit: Iis quæ juste & canonice sancta synodus interlocuta est, satisfacientes, ego & Petrus ac Domnus sanctissimi episcopi, Romanusque & Joannes, Deoamantissimi presbyteri & procuratores, Andreas & Calonymus venerabiles diaconi & notarii sanctissimæ magnæ ecclesiæ, venimus ad inquirendum venerabilem Anthimum, invitaturi ipsum venire ad hoc sacrum collegium, & facere defensiones de quibus accusatur. Et venientes in multis locis, oratorii domibus, & venerabilibus monasteriis, ac etiam in suburbanis pertinentibus ipsi Anthimo, & Petro, qui sedem Apamearum olim injuste subripuit, in quibus putavimus ipsum manere, & lustravimus, nec ullo modo ipsum invenire potuimus.

Domnus Deoamantissimus episcopus Maximianopolitanus secundæ Palæstinæ dixit: Sequendo & ego, quæ canonice a sanctissima hac synodo jussa sunt, peragravi cum Petro ac Thalassio sanctissimis episcopis, Romanoque ac Joanne Deoamantissimis presbyteris & ecclesiæ defensoribus, & cum Andrea & Calonymo venerabilibus diaconis & notariis, ad nominata ab ipsis loca, & nullibi ipsum invenire potuimus.

Romanus Deoamantissimus presbyter, & ecclesiæ defensor, dixit: Ego quoque simul veniens cum Petro, & Thalassio ac Domno sanctissimis episcopis, & Joanne Deoamantissimo compresbytero meo ac defensore, Andreaque & Calonymo Deoamantissimis diaconis & notariis, in venerabili domo sancti martyris Laurentii, & introëuntes in ipsam, hortati sumus Deoamantissimos clericos, ut dicerent, ubi possibile est invenire venerabilem Anthimum, ut annuntiarentur ei quæ gesta sunt de materia mota in venerabili synodo; & cum juramento ipsi venerabiles clerici dixe-

runt, quia scimus ipsum habere suburbanum prope A prophetium sancti Esaïæ, & ibi multum commorari, & sæpius abire in monasterium Theodori Deoamantissimi monachi, & cum ipso moratur. Hæc scimus ab ipso fieri: priusquam acciperet episcopatum hujus regiæ civitatis. Etiam tempore episcopatus solum semel scivimus ipsum alere venerabiles clericos suos sanctissimæ magnæ ecclesiæ in prædicto suburbano, in collegio dominæ nostræ Dei genitricis sanctæ Mariæ, quæ jacet & locata est in Blachernis processu exsistente regis. Et ipsis verbis cum juramentis usi addiderunt, » quoniam nunc omnino nescimus ubi sit. Si autem po- » stea poterimus cognoscere, ubi degat, annuntiabimus » vestræ caritati. Cum vero audivimus hæc ab ipsis, hortati sumus venire una nobiscum in monasterium B Theodori Deoamantissimi presbyteri & monachi, & in suburbanum venerabilis Anthimi; ut & in illis locis inquisitionem faceremus, & scire ubi moraretur. Et euntes nos cum prædictis venerabilibus clericis in monasterium Theodori Deoamantissimi presbyteri & prioris ipsius monasterii: & intrantes oratoriam domum ipsius venerabilis monasterii, invenimus ibi venerabiles monachos ipsius; inter quos erat & Procopius reverentissimus monachus, & protodiaconus. Et cum audissent a nobis; Ubi moratur venerabilis Anthimus, eo quod a sancta synodo ipse requiritur? dixerunt hæc: quoniam sicut in conspectu Dei dicimus, quod priusquam dominus Anthimus fieret episcopus hujus regiæ civitatis, veniebat frequenter in monaste- C rio nostro & ad priorem, & conversabantur simul, & habebant ad invicem affectionem: postquam autem accepit episcopatum, non venit huc, nec vidimus ejus vultum: dominus autem prior noster recessit multis diebus ad votum: neque audivimus, ut coram Domino, ubi moratur venerabilis Anthimus. Venimus autem & in suburbanum venerabilis Anthimi, & introëuntes, invenimus in ipso Stephanum & Longinum ipsius familiares. Qui interrogati a nobis ubi moraretur prædictus venerabilis Anthimus, dixerunt cum juramentis nescire se, ubi moratur: sed ipsos solos esse in ipso suburbano: & per clementem Deum & sanctas vestras orationes, ex quo exivit de sancta Maria non vidimus faciem ejus. Ex exinde venientes in oratorium D sancti martyris Thyrsi, intelleximus quomodo prope adjacet suburbanum Petri quondam Apamearum episcopi, in quo inveniretur venerabilis Anthimus. Et illuc etiam venientes, interrogavimus Thalelæum venerabilem monachum, si sciret prædictum venerabilem Anthimum ibidem esse. Et dixit cum juramentis ipse & Sisinnius artis redemptor, quoniam neque antequam fieret episcopus, neque postquam factus est, scimus ipsum venisse huc, neque ubi moratur: & hæc cum audivimus, recessimus.

Joannes Deoamantissimus presbyter & ecclesiæ advocatus, & super custodias, dixit: Ego eadem depono.

Andreas Deoamantissimus diaconus & notarius, E dixit: Secundum sanctum præceptum vestræ beatitudinis, abii una cum prædictis sanctissimis episcopis, Deoamantissimis presbyteris & procuratoribus, una mecum a vobis sanctissimis deputatis, ad faciendum inquisitionem venerabilis Anthimi: & veniens cum ipsis ad loca per eos dicta, cum magna investigatione ipsum invenire non potui. Audivi autem a prædictis clericis sancti martyris Laurentii, & a monachis monasterii Theodori venerabilis presbyteri & prioris, ac etiam ab hominibus pertinentibus ad ipsum venerabilem Anthimum, omnia quæ relata fuerunt vobis a Romano Deoamantissimo presbytero & procuratore.

A εὐλαβέστατοι κληρικοὶ εἰρήκασιν, ὅτι ἴσμεν αὐτὸν ἔχοντα προάστειον πλησίον τοῦ προφητείου τοῦ ἁγίου Ἡσαΐου, καὶ ἐκεῖ τὰ πολλὰ διατρίβοντα· ἀπερχόμενον δὲ καὶ ἐν τῷ μοναστηρίῳ Θεοδώρου, τοῦ θεοφιλεστάτου μοναχοῦ συνεχέστερον, καὶ συνδιάγοντα αὐτῷ. ταῦτα ἴσμεν γίνεσθαι παρ' αὐτοῦ, πρὶν ἂν ἐπιλάβηται τῆς ἐπισκοπῆς ταύτης τῆς βασιλευούσης. ἐπὶ μὲν γε κατὰ τὸν τῆς ἐπισκοπῆς καιρὸν ἅπαξ καὶ μόνον οἴδαμεν αὐτὸν θρέψαντα τοὺς εὐλαβεστάτους αὐτοῦ κληρικοὺς τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας ἐν τῷ εἰρημένῳ προαστείῳ, ἐν συνάξει τῆς δεσποίνης ἡμῶν τῆς θεοτόκου καὶ ἁγίας Μαρίας τῆς διακειμένης ἐν Βλαχέρναις προκένσου ὄντος βασιλικοῦ. καὶ τοῖς αὐτοῖς λόγοις μεθ' ὅρκων χρησάμενοι, προσέθηκαν τοῦτο, ὅτι νῦν παντελῶς οὐκ ἴσμεν ποῦ ἐστιν. εἰ δὲ καὶ μετὰ ταῦτα δυνηθῶμεν διαγνῶναι, ποῦ διάγει, B προσαγγέλλομεν τῇ ὑμῶν θεοφιλείᾳ. καὶ ταῦτα ἀκούσαντες παρ' αὐτῶν προτρεψάμεθα αὐτοὺς ἐλθεῖν ἅμα ἡμῖν ἐν τῷ μοναστηρίῳ Θεοδώρου τοῦ θεοφιλεστάτου πρεσβυτέρου καὶ μοναχοῦ, καὶ ἐν τῷ προαστείῳ τοῦ εὐλαβεστάτου Ἀνθίμου, ὥστε καὶ ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις τὴν ζήτησιν αὐτοῦ ποιήσασθαι, καὶ γνῶναι ποῦ διάγει. καὶ δὴ παραγενομένων ἡμῶν μετὰ τῶν εἰρημένων εὐλαβεστάτων κληρικῶν, ἐν τῷ μοναστηρίῳ Θεοδώρου τοῦ θεοφιλεστάτου πρεσβυτέρου καὶ ἡγουμένου τῆς αὐτῆς μονῆς, καὶ εἰσελθόντων ἐν τῷ εὐκτηρίῳ οἴκῳ τοῦ αὐτοῦ εὐαγοῦς μοναστηρίου, εὕρομεν ἐκεῖσε εὐλαβεστάτους μοναχοὺς αὐτοῦ, ἐν οἷς ἦν καὶ Προκόπιος ὁ εὐλαβέστατος μοναχὸς καὶ πρωτοδιάκονος. καὶ ἀκούσαντες παρ' ἡμῶν, ποῦ διάγει Ἄνθιμος ὁ θεοφιλέστατος, διὰ τὸ ζητεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῆς ἁγίας συνόδου· εἶπον ταῦτα, ὅτι ὡς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ λέγομεν, C ὅτι πρὶν ἂν γένηται ἐπίσκοπος ὁ κύριος Ἄνθιμος ταύτης τῆς βασιλευούσης πόλεως, ἤρχετο συνεχῶς ἐν τῷ μοναστηρίῳ ἡμῶν, καὶ πρὸς τὸν ἡγούμενον συνδιῆγεν ὁμοῦ, καὶ εἶχον πρὸς ἀλλήλους διάθεσιν· ἀφ' οὗ δὲ ἐπελάβετο τῆς ἐπισκοπῆς, οὐκ ἦλθεν ἐνταῦθα, οὐδὲ εἴδομεν αὐτοῦ ὄψιν· ὁ δὲ κύριος ἡγούμενος ἡμῶν ἀπῆλθεν εἰς εὐχὴν ἀπὸ πολλῶν ἡμερῶν· οὐδὲ ἠκούσαμεν, ὡς ἐπὶ τοῦ κυρίου, ποῦ διάγει Ἄνθιμος ὁ εὐλαβέστατος. παραγενόμενοι δὲ καὶ ἐν τῷ προαστείῳ Ἀνθίμου τοῦ θεοφιλεστάτου, καὶ εἰσελθόντες εὕρομεν ἐν αὐτῷ Στέφανον καὶ Λογγῖνον τοὺς προσήκοντας αὐτῷ. καὶ ἐρωτηθέντες παρ' ἡμῶν, ποῦ διάγει ὁ εἰρημένος ὁ εὐλαβέστατος Ἄνθιμος· εἶπον μεθ' ὅρκων μὴ εἰδέναι ποῦ διάγει, ἀλλ' αὐτοὺς μόνους εἶναι ἐν τῷ αὐτῷ προαστείῳ· μὰ τὸν φιλάνθρωπον δὴ Θεὸν, καὶ τὰς ἁγίας ὑμῶν εὐχὰς, ἀφ' οὗ ἐξῆλθε τῆς D ἁγίας Μαρίας, οὐκ ἔτι εἴδομεν αὐτοῦ πρόσωπον. κἀκεῖθεν παραγενόμενοι ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θύρσου, ἔγνωμεν ὡς προάστειον πλησίον διάκειται Πέτρου τοῦ ποτε τῆς Ἀπαμέων ἐπισκόπου, ἐν ᾧ εὑρίσκεται Ἄνθιμος ὁ εὐλαβέστατος. καὶ δὴ ἐκεῖσε γενόμενοι, ἐπηρωτήσαμεν Θαλέλαιον τὸν εὐλαβέστατον μοναχὸν, εἰ οἶδε δὲ τὸν εἰρημένον εὐλαβέστατον Ἄνθιμον ἐκεῖσε εἶναι· καὶ εἴρηκε μεθ' ὅρκων αὐτός τε καὶ Σισίννιος τὴν τέχνην ἐργολάβος, ὅτι οὐδὲ πρινὴ γένηται ἐπίσκοπος, οὐδὲ μετὰ τὸ γενέσθαι αὐτὸν, εἴδομεν ἐλθόντα ἐνταῦθα, οὔτε δὲ ποῦ διάγει. καὶ ἀκούσαντες ταῦτα ἀνεχωρήσαμεν.

Ἰωάννης ὁ θεοφιλέστατος πρεσβύτερος καὶ ἐκκλησιέκδικος καὶ ἐπὶ τῶν φυλακῶν εἶπε· Κἀγὼ ταῦτα κατατίθημαι.

Ἀνδρέας ὁ θεοσεβέστατος διάκονος καὶ νοτάριος, εἶπε· Κατὰ E τὴν ὁσίαν πρόσταξιν τῆς ὑμετέρας μακαριότητος, ἀπῆλθον ἅμα τοῖς εἰρημένοις ὁσιωτάτοις ἐπισκόποις, καὶ θεοφιλεστάτοις πρεσβυτέροις καὶ ἐκδίκοις, τοῖς σὺν ἐμοὶ προσταχθεῖσι παρ' ὑμῶν τῶν ὁσιωτάτων, τὴν ἀναζήτησιν Ἀνθίμου τοῦ εὐλαβεστάτου ποιήσασθαι· καὶ γενόμενος σὺν αὐτοῖς ἐν οἷς αὐτοὶ προσεδίδαξαν τόποις, καὶ διὰ πολλῆς ἐρεύνης γενόμενος, τοῦτον εὑρεῖν οὐκ ἠδυνήθην. ἐπήκουσα δὲ παρὰ τῶν προλεχθέντων κληρικῶν τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λαυρεντίου, καὶ μοναχῶν τῆς μονῆς Θεοδώρου τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου καὶ ἡγουμένου, καὶ τῶν προσηκόντων ἀνθρώπων Ἀνθίμῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ, πάντα τὰ ἀπαγγελθέντα ὑμῖν παρὰ Ῥωμανοῦ τοῦ θεοφιλεστάτου πρεσβυτέρου καὶ ἐκδίκου.

Καλώνυμος ὁ θεοφιλέστατος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπε· Συνῳδὰ κἀγὼ τοῖς προειρημένοις θεοφιλεστάτοις ἀνδράσι κατατίθημαι.

Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος, καὶ πᾶσα ἡ ἁγία σύνοδος εἶπεν· Ἔοικε μὲν Ἄνθιμος ὁ εὐλαβέστατος ἐκ ὀρθοῦ συνειδότι κεχρημένος τὴν παρ' ἡμῖν μέχρι καὶ νῦν ἄφιξιν ἀναβάλλεσθαι. τί γὰρ τὸ κωλῦον ἦν, εἰ μὴ τοῖς κατ' αὐτοῦ προσηγγελθεῖσιν, ὡς ἀληθέσιν, ἐνεδίδου ἐλθεῖν τε παρ' ἡμᾶς, καὶ κατὰ τὸ πρέπον ἦν, ἀποκρίνασθαι, καὶ ἅμα τήν τε Θεῷ φίλην, καὶ ἱερατικῷ πρέπουσαν σχήματι παρασχέσθαι πληροφορίαν; ἀλλ' εἰ καὶ πρὸς τὴν καθ' ἑαυτοῦ ψῆφον ἐκεῖνος ἡμᾶς ἤδη τό γε ἐπ' ἑαυτῷ κεκίνηκεν, ὅμως ἡμεῖς οὐδένα τρόπον, ἱερεῦσι Θεοῦ πρεπούσης συμπαθείας πρὸς τὴν τῶν πλανωμένων ψυχῶν ἐπανόρθωσιν ὑπερορῶντες, καὶ τρίτης αὐτῷ μεταδιδόαμεν προθεσμίας, ἧς ἐντὸς εἰ μὴ παραγένοιτο, καὶ τῶν προσηγγελμένων ἑαυτὸν ἐλεύθερον καταστήσῃ, τὸ μὲν τέλος τῇ οἰκείᾳ τὸ ἐντεῦθεν ἐπιγράψει ἀπειθείᾳ· ἡμεῖς δὲ τοῖς θείοις ἀκολουθοῦντες κανόσι, καὶ τοῖς ὑπὸ Ἀγαπητοῦ τοῦ τῆς ἁγίας μνήμης διωρισμένοις προσέχοντες, τὴν ἐπ' αὐτῷ δικαίαν ποιησόμεθα ψῆφον. ἀναζητήσουσι τοίνυν αὐτὸν καὶ νῦν Θεαγένης τε ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος τῆς Συνάδων μητροπόλεως, καὶ Βάκχος ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Ἀντιοχείας τῆς Πισιδῶν ἐπαρχίας, καὶ Χριστοφόρος ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Πορφυρεῶνος Φοινίκης παραλίου, καὶ Ἰουλιανὸς καὶ Ἀμμώνιος οἱ θεοφιλέστατοι πρεσβύτεροι, καὶ ἔκδικοι τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ Παῦλος καὶ Μακάριος οἱ θεοσεβέστατοι διάκονοι καὶ νοτάριοι. καὶ εἰ εὕροιεν, παρασκευάσουσιν ἡμερῶν ἄλλων εἴσω δέκα τὴν ἡμετέραν παραφυλάξαι ἀκρόασιν. ὑπὲρ δὲ τοῦ πᾶσαν ἀγνοίας, ἢ τό γε ἀληθέστερον προσποιήσεως αὐτῷ πρόφασιν ἀνελεῖν· ἐλθεῖν δὲ μετὰ τὴν ὑπαντίαν καὶ τὰ παρ' ἡμῶν ἐψηφισμένα, παντὶ τῷ τῆς βασιλίδος ταύτης πόλεως φιλοχρίστῳ λαῷ φανερά, καὶ κήρυγμα προστεθήσεται τὴν ἐπὶ Ἀνθίμῳ γενομένην ζήτησιν παριστῶν, καὶ πρὸς τὴν παρ' ἡμῖν αὐτὸν ὀψὲ γοῦν ἄφιξιν προτρεπόμενον. ὑπεσημηνάμην.

Calonymus venerabilis diaconus & notarius, dixit: Consona & ego depono prædictis Deoamantissimis viris.

Sanctissimus archiepiscopus & tota sancta synodus, dixit: Visus quidem fuit venerabilis Anthimus non recta conscientia usus fuisse refugiendo usque nunc venire ad nos. Nam quid prohibuit, nisi quia distulit venire ad nos, & secundum quod conveniens fuit, respondere adnuntiatis contra ipsum tamquam veris; ac Deo dilectam, & sacrorum habitui condecentem præbere satisfactionem? Verum licet ille nos jam moverit contra se ad sententiandum in ipsum, tamen nos nullo modo despicientes miserationem decentem sacerdotibus Dei, erga emendationem animarum, quæ peccaverunt; tertiam ei damus dilationem, intra quam nisi venerit, & liberum se constituerit ab adnuntiatis contra ipsum; finis quidem, qui inde propriæ inobedientiæ convenit, inscribetur. Nos vero sequentes venerabiles canones, & ea quæ a sanctæ memoriæ Agapito definita sunt, attendentes, justam in eum feremus sententiam. Inquirent igitur ipsum & Theagenes sanctissimus episcopus Synnadorum metropolita, & Bacchus sanctissimus episcopus metropolis Antiochiæ provinciæ Pisidarum, & Christophorus Deoamantissimi episcopi Porphyreonis Phœniciæ Paraliæ, ac Julianus & Ammonius religiosissimi presbyteri, & defensores sanctissimæ ecclesiæ magnæ, Paulusque & Macarius venerabiles diaconi & notarii: & si invenient, efficient, ut observet nostram audientiam intra alios decem dies. Et pro tollendo omnem ignorantiæ, seu, quod verius est, dissimulationis occasionem: fient quæ a nobis sententiata fuerint, manifesta toti Christianissimo populo hujus regiæ civitatis: & proclamatio apponetur, significans inquisitionem esse factam super Anthimum: & ipsum hortans, sero venire ad nos. Subsignavi.

ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ.

Μετὰ τὴν ὑπατείαν Φλαβίου Βελισαρίου τοῦ λαμπροτάτου, τῇ πρὸ δεκαδύο καλανδῶν Ἰουνίων, ἰνδικτιῶνος τεσσαρεσκαιδεκάτης, ἐν τῇ φιλοχρίστῳ καὶ βασιλευούσῃ Κωνσταντινουπόλει, Ῥώμῃ, προκαθεζομένου τοῦ δεσπότου ἡμῶν τοῦ ἁγιωτάτου καὶ μακαριωτάτου οἰκουμενικοῦ ἀρχιεπισκόπου καὶ πατριάρχου Μηνᾶ, ἐν τῷ μεσαύλῳ τῷ δυτικῷ τοῦ σεβασμίου οἴκου τῆς δεσποίνης ἡμῶν τῆς ἁγίας ἐνδόξου θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τοῦ ὄντος πλησίον τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας· καὶ ἐκ μὲν τοῦ δεξιοῦ μέρους συνεδρευόντων αὐτῷ καὶ συνακροωμένων, κατὰ εὐσεβῆ κέλευσιν τοῦ φιλοχρίστου καὶ θεοφυλάκτου ἡμῶν βασιλέως Ἰουστινιανοῦ, τῶν ὁσιωτάτων καὶ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, Σαβίνου τοῦ Κανουσίου, Ἐπιφανίου Ἐκλάνων, Ἀστερίου Σαλέρνων, Ῥουστικοῦ Φεσούλων, Λέοντος Νώλου, τῶν πάντων ἐκ τῆς Ἰταλῶν χώρας, πρότερον μὲν ἀποσταλέντων ἐκ τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας, ὕστερον δὲ συνόντων παραγενομένῳ ἐνταῦθα Ἀγαπητῷ τῷ τῆς ἁγίας μνήμης γενομένῳ πάπᾳ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης· Θαλασσίου τῆς μητροπόλεως Βηρυτοῦ, Μεγάλου τῆς μητροπόλεως Βερροίας, Ἰωάννου Γαβάλων, Χριστοφόρου Πορφυρεῶνος ἐπαρχίας Φοινίκης παραλίου, Ἀρχελάου Κωρύκου, Δαυΐδου τοῦ Κιρκισίου, Αἰθερίου Μαριάμμης, καὶ Ἀλεξάνδρου Βαρκαίσων, Δόμνου Μαξιμιανουπόλεως τῆς δευτέρας Παλαιστίνης, Ἀναστασίου Ἰωτάβης, Ἰωάννου Ζωοράων, Ἀστερίου Ἀμάστρεως, Ἀνδρέου τοῦ Πανίου, Ἐπιτυγχάνου Γέρμης ἐπαρχίας Ἑλλησπόντου, Παύλου τοῦ Στεκτορίου, Ἀνδρέου Πέλτων, Θεοδώρου Μύρων, Ἀνδρέου Ἀμυζῶνος, Φλαβιανοῦ Κοτίαου, Ἡλίου Ἀδριανῶν, Μακεδονίου Βριανῶν, Θεοδωρήτου Ἀλίνδων, Ἁρμονίου Καλλιπόλεως, Λεοντίου Ἑλενουπόλεως, Λογγίνου Ὀρεστιάδος, Ἰωάννου Καισαρείας τῆς Βιθυνίας

ACTIO QUARTA.

Post Consulatum Flavii Belisarii clarissimi Prætoris, duodecimo Kalendarum Junii, indictione decimaquarta in Christoamantissima Roma Constantinopoli regia, præsidente domino nostro sanctissimo ac beatissimo œcumenico archiepiscopo Mena patriarcha, [a] in Mesaulio dysico venerabilis domus dominæ nostræ sanctæ & gloriosæ Dei genitricis semper Virginis Mariæ, quæ est prope sanctissimam magnam ecclesiam: & a dextra quidem considentibus & conaudientibus, secundum pium jussum piissimi & a Deo custoditi Imperatoris nostri Justiniani, sanctissimis ac Deoamantissimis episcopis, Sabino Canusino, Epiphanio Eclano, Asterio Salernitano, Rustico Fesulano, Leone Nolano, omnibus ex Italiæ regionibus prius quidem ab Apostolica sede missis, postea vero consentientibus sanctæ memoriæ Agapito, qui fuit Papa antiquæ Romæ, huc advenienti: Thalassio metropolita Berytano, Joanne Gabalorum, Christophoro Porphyreonis provinciæ Phœniciæ maritimæ, Archelao Coryceno, Davitho Circinsiano, Ætherio Mariammio, Alexandro Barcusano, Domno Maximianopolitano secundæ Palæstinæ, Anastasio Iotapeno, Joanne Zoorano, Asterio Amastreno, Andrea Paniano, Epitynchano Germæ provinciæ Hellesponti, Paulo Stectoriano, Andrea Peltano, Theodoro Myreno, Andrea Amyzonio, Flaviano Cotenensi, Elia Adrianopolitano, Macedonio Brianensi, Theodorito Alindensi, Harmonio Callipolitano, Leontio Helenopolitano, Longino Oresteno, Joanne Cæsarcensi Bithy-

[a] Hucusq. in Palatio Occidentali.

Anno Christi 536.

niæ, & Joanne Traianopolitano Phrygiæ Pacatianæ.

A sinistris vero, Hypatio metropolita Ephesino, Constantino Heracleno metropolita Europæ, Eusebio metropolita Cyzici, Thalassio metropolita Nicomediæ, Photino metropolita Chalcedonis, Theogene metropolita Synnadorum, Baccho Antiocheno metropolita Pisidiæ, Juliano metropolita Pergæ, Bosphorio Neocæsarensi metropolita Ponti Polemoniaci, Paulo metropolita Tyanensi, Acacio metropolita Pessinuntino, Epicteto Claudiopolitano metropolita Honoriadis, Petro metropolita Justinianopolitano secundæ provinciæ Cappadocum, Zacharia metropolita Mitylenensi, Hedisto metropolita Ciano, Marco metropolita Apamearum provinciæ Bithynorum, Auxentio metropolita Selymbriano, Joanne metropolita Bosphorano, Domitiano Zecchiano, Caloa Smyrnæ, Epiphanio Heracleano provinciæ Honoriadis, Abraamio Cratiano, Alexandro Coloniensi, Eugenio Tieno, Dominico Theodosiopolitano provinciæ Phrygiæ Pacatianæ, Eustathio Tiberiopolitano, Theodoto Euriano, Eusebio antiquæ civitatis, Theodoro Gordeno, Matthia Cymano, Alexandro Elusano, & Joanne Medaiano: assistentibusque ei, & simul audientibus, Theophane & Pelagio, Deoamantissimis diaconis Apostolicæ sedis: & Mena & Petro venerabilibus diaconis: & quibusdam subdiaconis sedis Apostolicæ, qui consentientes fuerunt Agapito facto Papæ antiquæ Romæ, huc advenienti: & Magno presbytero, & Heraclio diacono & ambasiatore Ephræmii sanctissimi patriarchæ Theopolitanæ ecclesiæ: Sabino diacono sanctæ resurrectionis Christi Dei nostri, ambasiatore Petri sanctissimi patriarchæ Hierosolymitani: Stephano diacono & ambasiatore Soterichi sanctissimi episcopi Cæsareensis metropolitæ primæ Cappadociæ: Gaïano presbytero & ambasiatore Elpidii sanctissimi episcopi Ancyrani metropolitæ primæ Galatiæ: Dionysio & Callinico diaconis & ambasiatoribus sanctissimi Photini episcopi metropolitæ Corinthi: præsente etiam venerabili clero regiæ urbis:

Euphemius venerabilis diaconus & notatiorum primicerius, dixit: Cum jam tertio convenerit sancta vestra synodus, juxta pium jussum Christo amantissimi & serenissimi Imperatoris nostri; & quædam gesta fuerint super venerabili Anthimo, & ejus requisitione a vestra sanctitate; sententiaque sancta a vobis prolata sit, diffiniens dilationem decem dierum ad inquisitionem ipsius; & proclamationem proponi jubens, invitando ipsum, ut veniat ad sanctam nostram synodum: cumque evenerit id quod a vobis mandatum erat ad effectum provenire, & inducias per vestram sanctam sententiam datas decurrisse; convenienteque & nunc sancta nostra synodo, ac observantibus audientiam vestram his qui in principio accusationem contra ipsum venerabilem Anthimum fecerunt, venerabilibus videlicet monachis hujus regiæ urbis & Theopolitanæ, petentibusque introitum habere, subjicimus ad notitiam.

Sanctissimus archiepiscopus dixit: Intrent. Et intravit Marinianus Deoamantissimus presbyter & prior monasterii Dalmatii sanctæ memoriæ, & primas: & cum ipso Deo dilectissimi presbyteri & archimandritæ venerabilium monasteriorum regiæ civitatis, Agapitus Dii, Dioscorus sanctæ Euphemiæ, Agapius Thalassii, Paulus Romanorum, Demetrius Phocæ, Antoninus Eusebii, Stephanus Olympii, Anastasius Romanorum, Dominicus Euphemii, Zoïlus Theodoti,

καὶ Ἰωάννου Τραιανουπόλεως, Φρυγίας Πακατιανῆς.

Ἐκ δὲ τοῦ εὐωνύμου μέρους, Ὑπατίου τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου, Κωνσταντίνου Ἡρακλείας τῆς μητροπόλεως Εὐρώπης, Εὐσεβίου τῆς μητροπόλεως Κυζίκου, Θαλασσίου τῆς μητροπόλεως Νικομηδείας, Φωτεινοῦ τῆς μητροπόλεως Χαλκηδόνος, Θεογένους τῆς μητροπόλεως Συνάδων, Βάκχου Ἀντιοχείας τῆς μητροπόλεως Πισιδίας, Ἰουλιανοῦ τῆς μητροπόλεως Πέργης, Βοσπορίου Νεοκαισαρείας τῆς μητροπόλεως Πόντου Πολεμωνιακοῦ, Παύλου τῆς μητροπόλεως Τυάνων, Ἀκακίου τῆς μητροπόλεως Πισινοῦντος, Ἐπικτήτου Κλαυδιουπόλεως τῆς μητροπόλεως Ὀνωριάδος, Πέτρου τῆς μητροπόλεως Ἰουστινιανουπόλεως τῆς δευτέρας Καππαδοκῶν ἐπαρχίας, Ζαχαρίου τῆς μητροπόλεως Μιτυλήνης, Ἡδίστου τῆς μητροπόλεως Κίου, Μάρκου τῆς μητροπόλεως Ἀπαμείας τῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας, Αὐξεντίου τῆς μητροπόλεως Σηλυβρίας, Ἰωάννου τῆς μητροπόλεως Βοσπόρου, Δομετιανοῦ Ζηκχίας, Καλώα Σμύρνης, Ἐπιφανίου Ἡρακλείας τῆς ἐπαρχίας Ὀνωριάδος, Ἀβραμίου Κρατίας, Ἀλεξάνδρου Κολωνείας, Εὐγενίου Τίου, Κυριακοῦ Θεοδοσιουπόλεως ἐπαρχίας Φρυγίας Πακατιανῆς, Εὐσταθίου Τιβεριουπόλεως, Θεοδότου Εὐρίας, Εὐσεβίου παλαιᾶς πόλεως, Θεοδώρου Γόρδου, Ματθαίου Κύμης, Ἀλεξάνδρου Ἐλούζων, καὶ Ἰωάννου τοῦ Μηδαίου. συμπαρόντων δὲ αὐτῷ καὶ συνακροωμένων καὶ Θεοφάνους καὶ Πελαγίου, τῶν θεοφιλεστάτων διακόνων τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας, καὶ Μηνᾶ καὶ Πέτρου τῶν θεοσεβεστάτων [illegible], καί τινων εὐλαβεστάτων ὑποδιακόνων καὶ ἐκδίκων, καὶ λοιπῶν κληρικῶν τοῦ αὐτοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, οἳ καὶ συνόντες ἔτυχον παραγενομένῳ ἐνταῦθα Ἀγαπητῷ τῷ τῆς ἁγίας μνήμης γενομένῳ πάπα τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, καὶ Μάγνου πρεσβυτέρου, καὶ Ἡρακλείου διακόνου τῶν ἀποκρισιαρίων Ἐφραιμίου τοῦ ὁσιωτάτου πατριάρχου τῆς ἐν Θεουπόλει ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, Σαβίνου διακόνου τῆς ἁγίας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἀναστάσεως, πληροῦντος τὰς ἀποκρίσεις Πέτρου τοῦ ὁσιωτάτου πατριάρχου Ἱεροσολύμων· Στεφάνου διακόνου καὶ ἀποκρισιαρίου Σωτηρίχου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Καισαρείας τῆς μητροπόλεως Καππαδοκίας πρώτης, Γαϊανοῦ πρεσβυτέρου καὶ ἀποκρισιαρίου Ἐλπιδίου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Ἀγκύρας τῆς μητροπόλεως Γαλατίας πρώτης, Διονυσίου καὶ Καλλινίκου διακόνων καὶ ἀποκρισιαρίων Φωτεινοῦ τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου τῆς μητροπόλεως Κορίνθου. παρόντος δὲ καὶ τοῦ εὐλαβεστάτου κλήρου τῆς βασιλευούσης πόλεως·

Εὐφήμιος ὁ θεοσεβέστατος διάκονος καὶ πριμικήριος νοταρίων εἶπε· Τρίτον ἤδη συνελθούσης τῆς ἁγίας ὑμῶν συνόδου κατὰ κέλευσιν εὐσεβῆ τοῦ φιλοχρίστου καὶ γαληνοτάτου ἡμῶν βασιλέως, καί τινων ἐπὶ Ἀνθίμῳ τῷ εὐλαβεῖ καὶ τῇ τούτου ἀναζητήσει πραχθέντων παρὰ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, ψήφου τε ὁσίας παρ' ὑμῶν προελθούσης, προθεσμίαν τε ἡμερῶν δέκα πρὸς τὴν ἀναζήτησιν αὐτοῦ ὁριζούσης, καὶ πρόγραμμα παρακελευσαμένης προτεθῆναι, προτρέπον αὐτὸν παραγενέσθαι πρὸς τὴν ἁγίαν ὑμῶν σύνοδον· ἐπειδὴ συνέβη τό, τε παρ' ὑμῶν προσταχθὲν ἔργῳ προελθεῖν, καὶ τὴν δεδομένην κατὰ τὴν ὁσίαν ὑμῶν ψῆφον προθεσμίαν διαδραμεῖν· συνελθούσης καὶ νῦν τῆς ἁγίας συνόδου, παραφυλαττόντων δὲ τὴν ὑμετέραν ἀκρόασιν τῶν καὶ ἐν ἀρχῇ τὴν μέμψιν κατὰ τοῦ αὐτοῦ εὐλαβεστάτου Ἀνθίμου ποιησαμένων εὐλαβῶν μοναχῶν, τῆς τε βασιλίδος ταύτης πόλεως, καὶ ἐκ τῆς Θεουπολιτῶν διοικήσεως, καὶ τῆς Ἱεροσολυμιτῶν γε μὴν ἐπαρχίας, καὶ αἰτούντων εἰσόδου τυχεῖν, ὑποβάλλομεν πρὸς τὸ πα[illegible].

Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν, εἰσίτωσαν. Καὶ εἰσῆλθε Μαρινιανὸς ὁ θεοφιλέστατος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Δαλματίου τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης, καὶ ἔξαρχος· καὶ σὺν αὐτῷ οἱ θεοφιλέστατοι πρεσβύτεροι καὶ ἀρχιμανδρῖται τῶν κατὰ τήνδε τὴν βασιλίδα πόλιν εὐαγῶν μοναστηρίων, Ἀγαπητὸς τῆς Δίου, Διόσκορος τῆς ἁγίας Εὐφημίας, Ἀγάπιος τῆς Θαλασσίου, Παῦλος τῶν Ῥωμαίων, Δημήτριος τοῦ Φωκᾶ, Ἀντωνῖνος τῆς Εὐσεβίου, Στέφανος τῆς Ὀλυμπίου, Ἀναστάσιος τῶν Ῥωμαίων, Κυριακὸς τῆς Εὐφη-

μίου,

ANNO CHRISTI 536.

μίου, Ζώϊλας τῆς Θεοδότου, Ἰουλιανὸς τῆς Εὐφημίου, Στέφανος τῶν Προμώτου, Ζήνων τῆς ἁγίας Θεοτόκου ἐν τῇ πηγῇ, Ἀλέξανδρος τοῦ Καλαμίου, Δάδας τῆς Καιουμᾶ, Κυριακὸς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τῶν Σύρων, Ἐλπίδιος τῆς Βασσιανοῦ, Ζώσιμος τῆς Μαξιμίνου, Πολυχρόνιος τῶν Κρητικῶν, Παῦλος τῆς ἁγίας Ἑρμιόνης, Ῥόδων τῆς Θεοδώρου, Γεννάδιος τῆς Κυριακοῦ, Θεόδωρος τῆς Μαρωνίου, Σίλας τῆς Ἠλία, Παῦλος τοῦ Σαμουηλίου, Ἰωάννης τῆς Θεοδώρου, Κυρίων τῶν Αἰγυπτίων, Βασίλειος τῆς Κυρακωνᾶ, Ἰωάννης τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θωμᾶ ἐν τοῖς Μοδέστου, Μάρκος τῆς Θεοδώρου, Μαρῖνος τῆς Παύλου, Φλαβιανὸς πρεσβύτερος καὶ δευτερεύων τοῦ Λυκαόνων, Θεόκτιστος τῆς ἁγίας Θεοτόκου πλησίον τῶν Ἰώβ, Θεόδωρος τῆς Τρύφωνος, Ἐλευθέριος τοῦ ἁγίου Κυριακοῦ, Κοσμᾶς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου ἐν τοῖς Σπουδίου, Πέτρος τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ τοῦ ἁγίου Διομήδους ἐν Ἱερουσαλὴμ, Ἀλέξανδρος τῆς Ἀβρααμίου, Θεόδωρος τῆς Ἰώβ, Τρύφων τῆς Ἐλπιδίου, Στέφανος τῆς Κώνστα, Βαβύλας τῆς Δανιὴλ ἐν τῷ στύλῳ, Ἰωάννης τῆς Ἀναστασίου, Ἄνθιμος τῆς Νέωνος, Τιμόθεος τῆς Ἀστερίου, Ἰωάννου τοῦ ἁγίου Μιχαὴλ τῶν Χαρισίου, Ἰωάννης τῆς Μάρας πλησίον τῆς Ἀετίου κιστέρνης, Φωκᾶς τῆς Ἰωνᾶ πλησίον τοῦ δευτέρου, Ζώσιμος τῆς Εὐτυχίου τοῦ Λυκαόνων, Στρατόνικος τῆς Δομετίου, Πολυχρόνιος τῆς Αἰθρίου, Ἀνδρέας τῶν Ῥωμαίων πλησίον τῆς κιστέρνης, Μαρτύριος τῆς Πέτρου πλησίον τῶν ἀποστόλων, Ἀνδρέας τῆς ἁγίας Θεοτόκου πλησίον τοῦ ἁγίου Λουκᾶ, Μάρκος τοῦ ἁγίου Κηρύκου, Ἰάκωβος τῆς Ἀβίβου Σύρος, Ἀττικὸς τῶν Εὐκρατάδων, Ἰωσὴφ τῆς ἁγίας Θεοτόκου ἐν τῷ Λιθοστρώτῳ, Παῦλος τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Πέτρου πλησίον τοῦ παλατίου, Ἀναστάσιος πρεσβύτερος καὶ δευτερεύων τοῦ ἁγίου Φιλίππου ἐν τῷ Βρεφοτροφείῳ, Γεώργιος τῆς Κύρου, Εὐσέβιος τῆς Συμεωνίου, Ζωτικὸς τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου πλησίον τῆς Σατορνίνου πόρτης, Θεόδωρος μονῆς ὑπ' αὐτοῦ κατασταθείσης πλησίον τοῦ μαρτυρίου τοῦ ἁγίου Λαυρεντίου. καὶ τῶν ἀπὸ Θεούπολιν, Παῦλος μοναχὸς καὶ ἀποκρισιάριος μονῆς Μάρωνος, Σευηριανὸς πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς Ζωαρᾶ τῶν Θέρμων Σύρος, Κασίσας πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς Λουκᾶ Σύρος, Συμεώνης διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς Ἰακώβου, Ἰωάννης διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς Θεοδώρου, Στέφανος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Εὐξερίου, Ἰωάννης πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ κυροῦ Θωμᾶ Σύρος, Θωμᾶς πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς Ἀαρὼν Σύρος, Φωτεινὸς μοναχὸς καὶ ἀποκρισιάριος μονῆς τοῦ ἁγίου Στεφάνου, Θεόδωρος διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τῆς ἐκκλησίας Ἐρενδηλλωνῶν, Σέργιος πρεσβύτερος καὶ περιοδευτής· οἱ πάντες πράττοντες ὑπέρ τε ἑαυτῶν καὶ τῶν λοιπῶν. ἔτι μὴν καὶ τῶν ὑπὸ τοὺς ἁγίους Χριστοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν τόπους, Δομνῖνος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ μακαρίου Μαρτυρίου, Ἡσύχιος πρεσβύτερος καὶ ἀποκρισιάριος μονῆς τοῦ μακαρίου Θεοδοσίου, Κασσιανὸς πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος τῆς λαύρας τοῦ μακαρίου Σάββα, Κυριακὸς πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος τῶν Πυργίων τοῦ Ἰορδάνου, Νίσταβος πρεσβύτερος τῆς λαύρας τοῦ μακαρίου Φιρμίνου, Τερέντιος πρεσβύτερος τῆς νέας λαύρας, Λεόντιος μοναχὸς καὶ τοποτηρητὴς τῆς ἐρήμου πάσης, Τραϊανὸς πρεσβύτερος τῶν Πυργίων τοῦ Ἰορδάνου, Πολύευκτος διάκονος τῆς μονῆς τοῦ Ἀββᾶ Θεοδοσίου, Θεόδωρος διάκονος καὶ μοναχὸς τῆς νέας λαύρας, Κήρυκος διάκονος τῆς αὐτῆς νέας λαύρας, Ἀναστάσιος διάκονος μονῆς τοῦ μακαρίου Μαρτυρίου, Μάμας μοναχὸς τῆς αὐτῆς μονῆς, Ἰωάννης μοναχὸς τῆς αὐτῆς μονῆς, Ἰουλιανὸς μοναχὸς μονῆς τοῦ Ἀββᾶ Θεοδοσίου· οἱ πάντες πράττοντες ὑπέρ τε τῶν οἰκείων μοναστηρίων, καὶ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς ἁγίας πόλεως μοναχῶν. Ἰωάννης πρεσβύτερος Πεδιάδος, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐκεῖσε μοναχῶν· Θεωνᾶς πρεσβύτερος τοῦ Σινᾶ ὄρους, καὶ ἀποκρισιάριος τοῦ τε ὄρους, καὶ τῆς ἐκκλησίας Φαρὰν, καὶ λαύρας Ῥαϊθοῦ, ὑπὲρ πάντων τῶν ἐκεῖσε μοναχῶν· Στρατήγιος διάκονος καὶ μοναχὸς μονῆς τοῦ μακαρίου Ἰωάννου, ὑπὲρ πάντων τῶν ἀπὸ Σκυθόπολιν μοναχῶν.

Julianus Euphemii, Stephanus Promoti, Zenon sanctæ Dei genitricis ad fontem, Alexander Calamii, Dadas Caiumæ, Dominicus sancti Joannis Syriorum, Elpidius Bassiani, Zosimus Maximini, Polychronius Cretensium, Paulus sanctæ Ermionæ, Rhodon Theodori, Gennadius Dominici, Theodorus Maronii, Silas Eliæ, Paulus Samuelis, Joannes Theodori, Cyrion Ægyptiorum, Basilius Cyraconæ, Joannes sancti Thomæ apostoli inter illa Modesti, Marcus Theodori, Marinus Pauli, Flavianus presbyter & secundarius Lycaonum, Theoctistus sanctæ Dei genitricis prope illa Job, Theodorus Tryphonis, Eleutherius sancti Dominici, Cosmas sancti Joannis ad Studium, Petrus sanctæ Dei genitricis & sancti Diomedis in Hierusalem, Alexander Abraamii, Theodorus Job, Tryphon Elpidii, Stephanus Constæ, Babylas Danielis in columna, Joannes Anastasii, Anthemius Neonis, Timotheus Asterii, Joannes sancti Michaëlis illorum Charisii, Joannes Maræ prope Aëtiam cisternam, Phocas Ionæ prope Secundum, Zosimus Eutychii Lycaonum, Stratonicus Dometii, Polychronius Æthrii, Andreas Romanorum prope cisternam, Martyrius Petri prope apostolos, Andreas sanctæ Dei genitricis prope sanctum Lucam, Marcus sancti Cyrici, Jacobus Abibi Syrus, Atticus Eucratadarum, Joseph sanctæ Dei genitricis in Lithostroto, Paulus sancti Petri apostoli prope palatium, Anastasius presbyter & secundarius sancti Philippi in brephotrophio, Georgius Cyri, Eusebius Symeonii, Zoticus sancti Andreæ prope Saturnini portam, Theodorus monasterii ab ipso constituti prope martyrium sancti Laurentii: & de Theopoli, Paulus monachus & ambasiator monasterii Maronis, Severianus presbyter & archimandrita monasterii Zoaræ Thermarum Syrus, Cassisas presbyter & archimandrita monasterii Lucæ Syrus, Symeones diaconus & ambasiator monasterii Jacobi, Joannes diaconus & ambasiator monasterii Theodori, Stephanus presbyter & prior monasterii Euxerii, Joannes presbyter & archimandrita monasterii domni Thomæ Syrus, Thomas presbyter & archimandrita monasterii Aaron Syrus, Photinus monachus & ambasiator monasterii sancti Stephani, Theodorus diaconus & ambasiator ecclesiæ Erendelenorum, Sergius presbyter & lustrator: qui omnes & pro seipsis agunt, & reliquis: ac etiam pro his, qui sunt sub sanctis Christi veri Dei nostri locis, Domnus presbyter & archimandrita monasterii beati Martyrii, Hesychius presbyter & legatus monasterii beati Theodosii, Cassianus presbyter & prior monasterii lauræ beati Sabbæ, Dominicus presbyter & prior Turrium Jordanis, Nestabus presbyter lauræ beati Firmini, Terentius presbyter novæ lauræ, Leontius monachus & vicarius totius eremi, Traianus presbyter Turrium Jordanis, Polyeuctus diaconus monasterii abbatis Theodosii, Theodorus diaconus & monachus novæ lauræ, Cyricus diaconus ejusdem novæ lauræ, Anastasius diaconus monasterii beati Martyrii, Mamas monachus ejusdem monasterii, Joannes monachus ejusdem monasterii, Julianus monachus monasterii beati Theodosii: qui omnes pro propriis monasteriis agunt, & pro omnibus monachis de eremo sanctæ civitatis. Joannes presbyter Campestris, & pro omnibus ibidem monachis: Theonas presbyter montis Sinaï, & legatus ejusdem montis, & ecclesiæ Pharan, ac lauræ Raithu, pro omnibus ibidem monachis: Strategius diaconus & monachus monasterii beati Joannis, pro omnibus monachis de Scythopoli.

Anno Christi 536.

Sanctissimus archiepiscopus dixit: Legantur quæ A gesta sunt pro hac materia. Et lectæ fuerunt duæ actiones per Macarium venerabilem diaconum & notarium: tertia vero per Calonymum venerabilem diaconum & notarium.

Sanctissimus archiepiscopus & tota synodus dixit: Si id, quod a nobis interlocutum est super inquisitione venerabilis Anthimi, viri Deoamantissimi ad hoc deputati fecerunt, edoceri volumus.

Theagenes sanctissimus episcopus metropolis Synnadorum, dixit: Secundum jussum vestræ sanctitatis, & totius sub cælo vobiscum venerabilis synodi, fui una cum Baccho Dei amantissimo episcopo clarissimæ metropolis Antiochenæ provinciæ Pisidarum, B & Christophoro Deoamantissimo episcopo Porphyreonis sub Phœnicia maritima, & Juliano ac Ammonio Deoamantissimis presbyteris & procuratoribus sanctæ magnæ ecclesiæ, Pauloque & Macario venerabilibus diaconis & notariis venerabilis vestri episcopatus, in venerabili oratorio sancti martyris Sergii inter illa Hormisdæ: & quærentibus nobis venerabilem Anthimum, ostensa fuit nobis domus, ubi prius moram habere dicebatur, & invenimus clausam exsistentem ostio. Venimus autem & ad alia loca, ad requirendum ipsum venerabilem Anthimum, in quibus putabatur esse: & sciscitantes non potuimus C scire, ubi moratur, ex quo exivit de sanctissima magna nostra ecclesia. Rursus postea in alia die abeuntes in venerabili domo sancti archangeli Michaëlis, quæ jacet in palatio, convocavimus venerabiles clericos ipsius oratorii, & interrogavimus eos de ipso venerabili viro. Qui cum juramento dixerunt neque vidisse, neque scire ubi moratur. Et hæc eadem studui nota facere vestræ sanctitati.

Bacchus sanctissimus episcopus metropolis Antiochenæ Pisidarum provinciæ, dixit: Juxta sanctam interlocutionem vestræ sanctitatis, fui & ego una cum Theagene, & Christophoro, sanctissimis episcopis, ac Juliano ac Ammonio Deoamantissimis presbyteris & ecclesiæ defensoribus, Pauloque & Macario Deoamantissimis diaconis & notariis: & quæsivi una cum D ipsis venerabilem Anthimum in diversis locis, & nullatenus ipsum invenire potui.

Christophorus sanctissimus episcopus Porphyreonis Provinciæ Phœniciæ maritimæ, dixit: Secundum ea quæ a vestra beatitudine nobis jussa fuerunt, & a sancta synodo vobiscum sedente, fuerunt simul Theagenes & Bacchus sanctissimi episcopi una cum vilitate mea, atque etiam Julianus & Ammonius Deoamantissimi presbyteri & ecclesiæ defensores: insuper etiam & Paulus ac Macarius venerabiles diaconi & notarii venerabilis episcopatus vestri: & quæsivimus venerabilem Anthimum, ut accusationes contra ipsum mo- E tas in hac sacra vestra synodo, adnuntiaremus ei: & hortaremur ipsum, quoad possibile, respondere ad querelas. Et primum fuimus in locis Hormisdæ, in qua domo permanebat, priusquam ipse raperet pontificalem sedem hujus regiæ urbis: quam domum invenimus clausam ostiis. Interrogavimus autem eos qui ibidem exspectabant, si ipsum viderant: & audivimus ipsos dicentes non vidisse ipsum a multis diebus. Similiter etiam fuimus in venerabili domo sancti archangeli Michaëlis in palatio, (visus enim fuit prius ibidem frequentare) & interrogavimus clericos ibidem, si apparuerat eis in iis diebus venerabilis Anthimus, qui a nobis quæritur: & ab ipsis cum juramentis

Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν. Ἀναγινωσκέσθω τὰ πεπραγμένα ταύτης ἕνεκα τῆς ὑποθέσεως. καὶ ἀνεγνώσθησαν αἱ μὲν δύο πράξεις, διὰ Μακαρίου τοῦ θεοσεβεστάτου διακόνου καὶ νοταρίου· ἡ δὲ τρίτη, διὰ Καλωνύμου τοῦ θεοσεβεστάτου διακόνου καὶ νοταρίου.

Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος, ϗ πᾶσα ἡ ἁγία σύνοδος, εἶπεν· Εἰ τὸ παρ' ἡμῶν διαλαληθὲν ἐπὶ ἀναζητήσει Ἀνθίμου τοῦ εὐλαβοῦς πεπράχασιν οἱ πρὸς τοῦτο ἀποτεμφθέντες θεοφιλέστατοι ἄνδρες, διδαχθῆναι βουλόμεθα.

Θεαγένης ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Συννάδων εἶπεν· Κατὰ τὴν κέλευσιν τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης καὶ πάσης τῆς ὑπ' οὐρανὸν σὺν ὑμῖν εὐαγοῦς συνόδου, γενόμενος ἅμα Βάκχῳ τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ τῆς Ἀντιοχέων λαμπρᾶς B μητροπόλεως τῆς Πισιδῶν ἐπαρχίας, ϗ Χριστοφόρῳ τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Πορφυρεῶνος τῆς ὑπὸ Φοινίκην παράλιον, ϗ Ἰουλιανῷ ϗ Ἀμμωνίῳ τοῖς θεοφιλεστάτοις πρεσβυτέροις ϗ ἐκκλησιεκδίκοις ταύτης τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ Παύλῳ ϗ Μακαρίῳ τοῖς θεοσεβεστάτοις διακόνοις ϗ νοταρίοις τοῦ εὐαγοῦς ὑμῶν ἐπισκοπείου, ἐν τῷ σεπτῷ εὐκτηρίῳ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σεργίου, ἐν τοῖς Ὁρμίσδου, ϗ ζητούντων ἡμῶν Ἄνθιμον τὸν εὐλαβέστατον, ἐπεδείχθη ἡμῖν οἶκος, ἔνθα πρότερον τὰς διατριβὰς ἐλέγετο ἔχειν· καὶ εὕρομεν κλεῖν ἐπικειμένην τῇ θύρᾳ. ἐγενόμεθα δὲ ϗ ἐν ἑτέροις τόποις, πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ αὐτοῦ εὐλαβεστάτου Ἀνθίμου, ἐν οἷς ἐνομίζετο εἶναι· ϗ περιεργασάμενοι οὐκ ἠδυνήθημεν γνῶναι ποῦ διάγει, ἁπάντων ὡς ἐξ ἑνὸς στόματος λεγόντων μὴ ἑωρακέναι αὐτὸν, μήτε εἰδέναι, ποῦ διά- C γει, ἀφ' οὗ ἐξῆλθε τῆς ἁγιωτάτης ἡμῶν μεγάλης ἐκκλησίας. πάλιν μετὰ ταῦτα ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ ἀπελθόντες ἐν τῷ σεβασμίῳ οἴκῳ τοῦ ἁγίου ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ, τῷ διακειμένῳ ἐν τῷ βασιλικῷ παλατίῳ, ϗ συγκαλεσάμενοι τοὺς εὐλαβεστάτους κληρικοὺς τοῦ αὐτοῦ εὐκτηρίου, ἠρωτήσαμεν αὐτοὺς περὶ τοῦ εὐλαβεστάτου ἀνδρός· ϗ ἔφησαν μεθ' ὅρκου, μήτε ἑωρακέναι, μήτε εἰδέναι ποῦ διατρίβει· ϗ ταῦτα αὐτὰ ἐσπούδασα δῆλα καταστῆσαι τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ.

Βάκχος ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος τῆς Ἀντιοχέων μητροπόλεως τῆς Πισιδῶν ἐπαρχίας εἶπε· Κατὰ τὴν ὁσίαν τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης διαλαλιὰν, γενόμενος κἀγὼ ἅμα Θεαγένει ϗ Χριστοφόρῳ τοῖς ὁσιωτάτοις ἐπισκόποις, καὶ Ἰουλιανῷ καὶ Ἀμμωνίῳ, τοῖς θεοφιλεστάτοις πρεσβυτέροις, καὶ ἐκκλησιεκδίκοις, ϗ Παύλῳ, ϗ Μακαρίῳ, τοῖς θεοφιλεστάτοις διακόνοις ϗ νοταρίοις· ϗ D ἀναζητήσας σὺν αὐτοῖς Ἄνθιμον τὸν εὐλαβέστατον ἐν διαφόροις τόποις, οὐδαμῶς αὐτὸν εὑρεῖν δεδύνημαι.

Χριστοφόρος ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος Πορφυρεῶνος ἐπαρχίας Φοινίκης παραλίου, εἶπε· Κατὰ τὰ κελευσθέντα ἡμῖν παρά τε τῆς ὑμετέρας μακαριότητος, καὶ τῆς συγκαθημένης ὑμῖν ἁγίας συνόδου, γενόμενοι ἅμα Θεαγένης τε ϗ Βάκχος οἱ ὁσιώτατοι ἐπίσκοποι ϗ μητροπολῖται, σὺν τῇ ἐμῇ εὐτελείᾳ, οὐ μὴν ἀλλὰ ϗ Ἰουλιανὸς ϗ Ἀμμώνιος οἱ θεοφιλέστατοι πρεσβύτεροι ϗ ἐκκλησιέκδικοι τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, πρὸς ἔτι δὲ ϗ Παῦλος ϗ Μακάριος, οἱ θεοσεβέστατοι διάκονοι ϗ νοτάριοι τοῦ εὐαγοῦς ὑμῶν ἐπισκοπείου, ἀνεζητήσαμεν Ἄνθιμον τὸν εὐλαβέστατον, ἐφ' ᾧ ϗ τὰς κινουμένας ἐπὶ ταύτης ἡμῶν τῆς ἱερᾶς συνόδου κατ' E αὐτοῦ κατηγορίας, προσαγγεῖλαι αὐτῷ, ϗ προτρέψαι κατὰ τὸ δυνατὸν, ἀπαντῆσαι αὐτὸν, ϗ πρὸς τὰς μέμψεις ἀπολογήσασθαι. ϗ πρῶτον μὲν ἐν τοῖς Ὁρμίσδου γενόμενοι, ἐν ᾧ οἴκῳ κατήμενε πρὸ τοῦ ἁρπάσαι αὐτὸν τῆς βασιλίδος ταύτης πόλεως ἀρχιερατικὸν θρόνον, κατέναντι εὕρομεν ταῖς θύραις ἐμβεβλημένην· τοὺς δὲ τοὺς ἐκεῖσε προσκαρτεροῦντας διηρωτήσαμεν, ὅπου αὐτὸν ἐθεάσαντο, ἠκούσαμεν λεγόντων μὴ ἑωρακέναι τοῦτον ἀπὸ πολλῶν ἡμερῶν. ὡσαύτως δὲ καὶ ἐν τῷ σεπτῷ οἴκῳ τοῦ ἁγίου ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ ἐν τῷ παλατίῳ γενόμενοι. ἐωρᾶτο γὰρ τὸ πρότερον τοῖς ἐκεῖσε πολάζων, ϗ πυθόμενοι παρὰ τῶν αὐτόθι κληρικῶν, εἴγε ἐφάνη αὐτοῖς ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ὁ παρ' ἡμῶν ἐπιζητούμενος εὐλαβέστατος Ἄνθιμος· μεθ' ὅρκων παρ' αὐτῶν ἐπί-

ἀπήεμεν, ὡς οὔτε εἶδον αὐτὸν, οὔτε γινώσκουσιν, ὅπου ἐστίν· οὐκ ἐν τούτοις δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν ἑτέροις μνημονευθεῖσιν ἡμῖν γεγονότες τόποις, καὶ παισὶ δέ τισι ποι συναντήσαντες, καὶ τούτοις διερωτήσαντες, καθὼς καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ σταλέντες ὁσιώτατοι καὶ θεοφιλέστατοι ἐπίσταται ἄνδρες, παρ' οὐδενὸς ἠδυνήθημεν γνῶναι, ὅπου διάγει ὁ πολλάκις εἰρημένος εὐλαβέστατος Ἄνθιμος.

Ἰουλιανὸς ὁ θεοφιλέστατος πρεσβύτερος καὶ ἐκκλησιέκδικος εἶπε· Κατὰ τὴν ὁσίαν πρόσταξιν τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, ἀπελθὼν ἅμα Θεαγένει, καὶ Βάκχῳ, καὶ Χριστοφόρῳ τοῖς ὁσιωτάτοις ἐπισκόποις, καὶ Ἀμμωνίῳ τῷ θεοφιλεστάτῳ πρεσβυτέρῳ μου καὶ ἐκδίκῳ, καὶ Παύλῳ καὶ Μακαρίῳ τοῖς θεοσεβεστάτοις διακόνοις καὶ νοταρίοις, ἀνεζήτησα σὺν αὐτοῖς Ἄνθιμον τὸν εὐλαβῆ ἐν πλείστοις καὶ διαφόροις τόποις, ἐν οἷς τοῦτον εὑρεῖν ἐνομίσαμεν, καὶ οὐδαμοῦ τοῦτον εὑρεῖν ἠδυνήθημεν· καὶ τοῦτο δὲ διδάσκω τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην, ὅτι προετέθη καὶ τὸ πρόγραμμα τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, καὶ οὐδὲ οὕτως αὐτὸν εὑρεῖν ἠδυνήθημεν.

Ἀμμώνιος πρεσβύτερος καὶ ἐκκλησιέκδικος εἶπε· Κατὰ τὰ κελευσθέντα παρὰ τῆς ὑμῶν ἁγιωσύνης ἐξῆλθον ἅμα τοῖς εἰρημένοις θεοφιλεστάτοις ἐπισκόποις, καὶ Ἰουλιανῷ τῷ θεοφιλεστάτῳ πρεσβυτέρῳ καὶ συνεκδίκῳ μου, καὶ Παύλῳ καὶ Μακαρίῳ τοῖς θεοφιλεστάτοις διακόνοις καὶ νοταρίοις, πρῶτον μὲν ἐν τῷ οἴκῳ, ἐν ᾧ κατήγετο Ἄνθιμος ὁ εὐλαβέστατος, ὥστε εὑρεθέντα αὐτὸν ἐκεῖσε, ἐμφανῆ αὐτῷ καταστῆσαι τὰ παρὰ τῆς ἁγίας ὑμῶν συνόδου προσταχθέντα· καὶ τὰς θύρας τοῦ αὐτοῦ οἴκου ἠσφαλισμένας εὑρόντες ἔξωθεν διὰ κατήνας, ἐπυνθανόμεθα τῶν τε παρατυχόντων, καὶ τοῦ ὀστιαρίου τοῦ οἴκου, ποῦ ἄρα διάγει ὁ εἰρημένος εὐλαβέστατος ἀνήρ· οἱ δὲ ἔφασαν παντελῶς μὴ ἐπίστασθαι, μηδὲ γὰρ ὀφθῆναι αὐτὸν κατὰ τὸν αὐτὸν οἶκον ἐκ πλείστου χρόνου. ἐξήλθομεν δὲ καὶ ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τοῦ ἁγίου ἀρχαγγέλου Μιχαήλ· καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ θεοσεβεστάτους κληρικοὺς συναγαγόντες, ὡρκώσαμεν, εἰ γε ἐπίστανται κατὰ τὸ αὐτὸ εὐκτήριον, ἢ ἐν ἑτέρῳ τόπῳ διάγειν τὸν εἰρημένον εὐλαβέστατον ἄνδρα· οἱ δὲ ἀπεκρίναντο μηδεμίαν παντελῶς τοιαύτην εἴδησιν περὶ αὐτοῦ ἔχειν. ἐξήλθομεν δὲ καὶ ἐν ἑτέροις διαφόροις τόποις τοῦτον ἀναζητοῦντες· καὶ οὐδαμῶς ἰσχύσαμεν καταλαβέσθαι, ἔνθα διάγει· πάντων ταὐτὰ ἀπομνυμένων, ὅτι οὐδαμῶς ἐπίστανται ποῦ νῦν ἐστι· διδάσκω δὲ τὴν ὑμῶν ἁγιωσύνην, ὡς καὶ τὸ παρὰ τῆς ἁγίας ὑμῶν συνόδου γενόμενον πρόγραμμα, προσκαλούμενον τὸν εὐλαβέστατον Ἄνθιμον, παραγενέσθαι καὶ ἀπολογήσασθαι τῇ ἁγίᾳ ὑμῶν ταύτῃ συνόδῳ, προετέθεικαμεν δημοσίᾳ ἀπὸ ἡμερῶν ἑπτά· ὥστε καὶ δι' αὐτοῦ μανθάνοντα τὰ παρασταθέντα τῇ ὑμῶν ἁγιωσύνῃ ἐμφανῆ ἑαυτὸν καταστῆσαι, καὶ οὐδὲ οὕτω τὴν οἱανδήποτε δήλωσιν ἑαυτοῦ ἐποιήσατο.

Παῦλος ὁ θεοσεβέστατος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπε· Κατὰ πρόσταξιν δέσποτα τῆς ὑμετέρας μακαριότητος καὶ τῆς θείας ὑμῶν συνόδου ἀπήλθομεν ἅμα τοῖς προειρημένοις θεοφιλεστάτοις ἀνδράσι, καὶ Μακαρίῳ τῷ θεοσεβεστάτῳ συνδιακόνῳ μου καὶ νοταρίῳ ἐν διαφόροις τόποις· καὶ ἀναζητήσαντες Ἄνθιμον τὸν εὐλαβέστατον, τοῦτον εὑρεῖν οὐκ ἠδυνήθημεν.

Μακάριος ὁ θεοσεβέστατος διάκονος, νοτάριος, καὶ ἀποκρισιάριος εἶπε· Τοῖς ἅμα ἐμοὶ ἀποσταλεῖσιν ὁσιωτάτοις ἀνδράσιν ἀκολουθῶν, κἀγὼ τὰ αὐτὰ κατατίθημαι.

Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος καὶ πᾶσα ἡ ἁγία σύνοδος εἶπε· Ἀναγινωσκέσθω καὶ τὸ προτεθὲν πρόγραμμα κατὰ τὴν ἤδη προελθοῦσαν ψῆφον. καὶ λαβὼν Διόδωρος ὁ θεοσεβέστατος διάκονος καὶ νοτάριος ἀνέγνω.

Μηνᾶς ἀρχιεπίσκοπος Ῥώμης Κωνσταντινουπόλεως καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης, καὶ πᾶσα ἡ ἐνδημοῦσα τῇ αὐτῇ φιλοχρίστῳ νέᾳ Ῥώμῃ σύνοδος, Ἀνθίμῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ.

Εἰ μέν τις ἦν σοι τοῦ προσήκοντος λόγος, καὶ τῶν ἐξηλεγμένων αὐτῶν μεταμελείας ἐλπὶς, οὐδὲν ἂν τῶν παρόντων ἐδέησε κηρυγμάτων· πάλαι δὲ ἂν τῷ τῆς ἀοιδίμου μνήμης πάπα τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Ἀγαπητῷ φανερὰν τὴν σαυτοῦ γνώμην

scimus, quod neque viderunt eum, neque sciunt, ubi sit. Et non solum in iis locis, sed & in aliis locis fuimus nobis commemoratis. Et quibusdam pueris suis obviavimus, & interrogavimus eos: & secundum quod sanctissimi & Deoamantissimi viri, qui mecum missi sunt, sciunt, a nullo potuimus scire, ubi moratur sæpe dictus venerabilis Anthimus.

Julianus Deoamantissimus presbyter & ecclesiæ defensor, dixit: Secundum sanctum mandatum vestræ sanctitatis abiens simul cum Theagene, Baccho, & Christophoro sanctissimis episcopis, & Ammonio amantissimo compresbytero meo & defensore, Pauloque & Macario venerabilibus diaconis & notariis, quæsivi una cum ipsis venerabilem Anthimum in diversis locis & pluribus, in quibus ipsum invenire arbitrabamur: & nullibi ipsum invenire potuimus. Et hoc significamus vestræ sanctitati, quod proposita est & proclamatio vestræ sanctitatis: & neque sic ipsum invenire potuimus.

Ammonius Deoamantissimus presbyter, & ecclesiæ defensor, dixit: Juxta ea quæ jussa sunt a vestra sanctitate, fui una cum prædictis Deoamantissimis episcopis, & Juliano presbytero & condefensore meo, & cum Paulo & Macario venerabilibus diaconis & notariis, primum quidem in domo, in qua permanebat venerabilis Anthimus: ut eo ibidem invento, intimaremus ei, quæ a vestra sancta synodo mandata erant: & invenientes portas ipsius domus ab extra catena obseratas, interrogavimus eos, qui aderant, & ostiarium domus, ubinam moraretur prædictus venerabilis vir. Dixerunt nescire, neque vidisse ipsum ex plurimo tempore in ipsa domo. Venimus autem & in oratoriam domum sancti Michaëlis archangeli, & congregantes venerabiles ibidem clericos, adjuravimus, si sciunt prædictum venerabilem virum morari in ipso oratorio, aut in alio loco. Illi autem cum juramento responderunt nullam omnino talem scientiam de ipso habere. Fuimus autem & in diversis aliis locis, quærentes ipsum, & nullo modo valuimus comprehendere, ubi moratur: omnibus eadem affirmantibus, quod nullo modo sciunt, ubi nunc sit. Significo autem & vestræ sanctitati, quomodo & proscriptionem a sancta synodo vestra factam, rogantem venerabilem Anthimum venire, & respondere sanctæ huic synodo vestræ, publice proposuimus a septem diebus: ut & per ipsam sciat, quæ exhibita sunt vestræ sanctitati, & certus ipse constituatur: & neque sic ullam umquam sui demonstrationem fecit.

Paulus venerabilis diaconus & notarius dixit: Secundum præceptum vestræ dominationis & beatitudinis vestræ synodi, fuimus simul cum prædictis Deoamantissimis viris, & Macario condiacono meo & notario, ad diversa loca & quæsivimus venerabilem Anthimum, & eum invenire non potuimus.

Macarius venerabilis diaconus notarius & ambasiator dixit: Sequendo sanctissimos viros, qui simul mecum missi sunt, eadem & ego depono.

Sanctissimus archiepiscopus & tota synodus dixit: Legatur proscriptio proposita secundum jam præcedentem sententiam. Et accipiens Diodorus diaconus & notarius legit:

Menas archiepiscopus Constantinopolis Romæ & œcumenicus patriarcha, & tota synodus in ipsa Deo amata Roma Constantinopoli congregata, Anthimo venerabili.

Si quidem aliqua ratio conveniens tibi fuisset, & spes pœnitentiæ de peccatis commissis; nihil certe opus fuisset præsentium proclamationum. Sed olim sanctæ memoriæ Agapito Papæ antiquæ Romæ manifestam fecisti opinionem tuam, & jam in ipsis reprehen-

sibilibus dogmatibus incusationem emeruisti, cum A pontifex Trapezuntinus esses: sed neque inquisitionem illius sustinuisti: & cum a nobis tanto tempore ad pœnitentiam evocatus fueris, non moderatior te ipso factus es, & inobedientiam tuam meliorem sacerdotali humanitate, sicut visum est, ostendisti. Et quidem quæ a te gesta sunt, nulla venia digna sunt. Verumtamen adhuc hominum lubrico peccata adscribendo, & clementiam usque ad multum tempus erga eos, qui peccaverunt, & occasionem emendationis, licet tarde, sæpius factam invenientes; præsenti littera te provocamus, admonentes tuam venerabilitatem, non stare in ipsa contentione, usque ad finem, & venire ad sanctam synodum intra numerum sex dierum: B & opinionem, quam in rectis dogmatibus adeptus es, pura voce ostendere: palamque facere universis aliis, quanta potest ad revocationem his qui lapsi sunt, patrum mitissimorum, & judicum clementissimorum admonitio. Si vero & hanc nostram vocationem despexeris, tibi de cetero non in tempore locus pœnitentiæ erit: Nobis enim non aliunde, quam ex his quæ fecisti, ea quæ judicii sunt, inducentur. Subsignavi. Proposita mensis Maii die quintadecima, indictione quartadecima, post Consulatum Flavii Belisarii gloriosissimi.

Sanctissimus archiepiscopus dixit: Venerabiles diaconi & notarii, qui nobis subscribunt, edoceant nos, cujus rei gratia, cum sententia determinet dilationem C decem dierum, proclamatio proposita sex tantum dierum det terminum.

Notarii dixerunt: Edocemus quomodo sancta sententia terminum decem dierum dedit ad inquisitionem, & ad proclamationem: non autem jussit statim proclamationem proponi. Facta igitur ipsius inquisitione usque ad dies tres, & illo ignoto exsistente, necessarium fuit per reliquos septem dies proponi ipsam sanctam proscriptionem vestræ beatitudinis, & sanctæ synodi vobiscum congregatæ, quæ ipsi manifesta faciat ea, quæ a vobis ordinata sunt: illam igitur diem merito portat ipsa proclamatio, in qua apposita fuit.

Sanctissimus archiepiscopus dixit: Sanctissimi com- D ministri, qui nobiscum præsentes sunt ex regione Italiæ, & Deoamantissimi diaconi, & venerabilissimi notarii sedis Apostolicæ, audierunt supplicationes oblatas fidelissimo ac Deo custodito Imperatori nostro, & libellos oblatos sanctæ ac beatæ memoriæ Agapito, & accusationes quas fecerunt contra impium Anthimum apud nos illi, qui ipsos porrexerunt: & sicut accusatio in ipsum provenit super appropriatissimis: hoc quidem, quod non vult consentire rectis & apostolicis doctrinis veræ fidei nostræ: hoc vero quod ad errorem & hæresim Eutychis declinat, & depositos ac anathematizatos a sancta Chalcedonensi œcumenica synodo, & ab Apostolica sede, & ab ecclesiastico statu, qui ex illa usque nunc fuit, propter communicatio- E nem & opinionem ad Eutychen, amplexatur: respicientes ad synodales epistolas factas a sanctæ ac beatæ memoriæ patre nostro Agapito Papa antiquæ Romæ contra Anthimum: cogitantesque ipsius usque ad finem inobedientiam: & quod neque canonicis vocationibus obedire, neque accusationes in ipsum adductas repellere voluit: quam super his omnibus opinionem habent, dicere dignentur.

Et Menas in Deo venerabilis lector, & secundarius notariorum Apostolicæ sedis antiquæ Romæ, legit vocem, quæ sic habet:

A κατασκευασάμενος, καὶ τὴν ἐπὶ τοῖς ἤδη κατεγνωσμένοις δόγμασι μέμψιν ἀπολυσάμενος, ὅτε τῆς γοῦν Τραπεζουντίων ἱερᾶς ἐπεβαίνες. ἀλλ' οὔτε τὴν ὑπ' ἐκείνῳ ζήτησιν ὑπομείνας, ὑφ' ἡμῶν τε προσκεκλημένος πολλάκις, καὶ τοσοῦτον πρὸς μετάμελον χρόνου τυχὼν, οὐδὲν σαυτοῦ γέγονας μετριώτερος· ἱερατικῆς τε φιλανθρωπίας, ὡς ἔοικε, κρείττω τὴν ἑαυτοῦ δείξας ἀπείθειαν. καὶ ἦν μὲν οὐδὲ συγγνώμης ἄξια τὰ πεπραγμένα παρὰ σοῦ· πλὴν ἀλλ' ἔτι τῷ τῶν ἀνθρώπων ὀλισθηρῷ τὰ πταίσματα λογιζόμενοι, καὶ τὴν μέχρι πολλοῦ πρὸς τοὺς ἡμαρτηκότας ἀνεξικακίαν, βραδείας γοῦν ὅμως ἐπανορθώσεως προφάσεις πολλάκις γενομένην εὑρόντες, καὶ τῷ παρόντι σε προκαλούμεθα γράμματι, μὴ μέχρι παντὸς ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἑστάναι φιλονεικίας, τὴν δὲ παρακινοῦντες εὐλάβειαν ἡμερῶν τε εἴσω τὸν B ἀριθμὸν ἓξ τῇ τε ἁγίᾳ παραγενέσθαι συνόδῳ, καὶ ἣν ἐπὶ τοῖς ὀρθοῖς κέκτησαι δόγμασι γνώμην καθαρᾷ διαδεῖξαι φωνῇ σαφές τε τοῖς ἄλλοις ἅπασι καταστῆσαι, ὁπόση πατέρων ἐπιεικῶν καὶ δικαστῶν ἔτι φιλανθρώπων παραίνεσις τοῖς ὀλισθήσασι δύναται πρὸς ἀνάκλησιν. εἰ γὰρ δὴ καὶ ταύτης ἡμῶν τῆς κλήσεως ὑπερίδοις, σοὶ τὸ ἐκ ἐν καιρῷ τὰ τῆς μετανοίας ἔσται λοιπὸν, ἡμῖν δὲ οὐχ ἑτέρωθεν ἢ ἐξ ὧν πέπραχας, τὰ τῆς κρίσεως εἰσαχθήσεται. ὑποσημειωσάμην ὑπογραφή· προετέθη μηνὶ Μαΐῳ πεντεκαιδεκάτῃ, ἰνδικτιῶνος τεσσαρεσκαιδεκάτης, μετὰ τὴν ὑπατείαν Φλαβίου Βελισαρίου τοῦ ἐνδοξοτάτου.

Ο ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· Οἱ ὑπογράφοντες ἡμῖν εὐλαβέστατοι διάκονοι καὶ νοτάριοι διδασκέτωσαν ἡμᾶς, τίνος C χάριν τῆς ψήφου δέκα ἡμερῶν προθεσμίαν ὁριζούσης, τὸ προτεθὲν πρόγραμμα ἓξ καὶ μόνον δίδωσι διορίαν.

Οἱ νοτάριοι εἶπον· Διδάσκομεν, ὡς ἡ μὲν ὁσία ψῆφος προθεσμίαν δέδωκεν ἡμερῶν δέκα, ἐπί τε τῇ ἀναζητήσει καὶ τῷ προγράμματι· οὐκ εὐθὺς δὲ παραχρῆμα τὸ κήρυγμα προτεθῆναι. γενομένης τοίνυν τῆς αὐτοῦ ἀναζητήσεως μέχρις ἡμερῶν τριῶν, καὶ ἐκείνου ἀφανοῦς ὑπάρχοντος, ἀναγκαῖον ἦν τὰς ὑπολοίπους ἑπτὰ ἡμέρας προτεθῆναι τὸ αὐτὸ ὅσιον πρόγραμμα τῆς τε ὑμετέρας μακαριότητος, καὶ τῆς συνούσης ὑμῖν ἁγίας συνόδου τὸ ποιοῦν αὐτῷ τὰ παρ' ὑμῶν προστεταγμένα φανερά. ἐκείνην τοίνυν εἰκότως τὴν ἡμέραν φέρει τὸ αὐτὸ κήρυγμα, καθ' ἣν καὶ προτέθειται.

Ο ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε. Οἱ ἐκ τῆς Ἰταλῶν χώρας D συμπαρόντες ἡμῖν ὁσιώτατοι συλλειτουργοὶ καὶ θεοφιλέστατοι διάκονοι, καὶ οἱ εὐλαβέστατοι νοτάριοι τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας, ἐπακούσαντες τῶν τε ἐπιδεδομένων δεήσεων τῷ θεοφυλάκτῳ ἡμῶν καὶ πιστοτάτῳ βασιλεῖ, καὶ τῷ Ἀγαπητῷ τῷ τῆς ἁγίας καὶ μακαρίας μνήμης προσδεδομένων λιβέλλων, καὶ ὧν παρ' ἡμῖν αὐτῆς οἱ τούτους ἐπιδεδωκότες ἐποιήσαντο μέμψεων, κατὰ Ἀνθίμου * τοῦ εὐλαβοῦς· καὶ ὡς ἐπὶ τοῖς κυριωτάτοις ἡ ὑπ' αὐτῷ προήχθη κατηγορία· τοῦτο μὲν οὐχ ἑλομένου τοῖς ὀρθοῖς καὶ ἀποστολικοῖς τῆς ἀληθινῆς ἡμῶν πίστεως συγκατατίθεσθαι δόγμασι· τοῦτο δὲ, καὶ πρὸς τὴν Εὐτυχοῦς πλάνην τε καὶ κακοδοξίαν ἀποκλίναντος, καὶ τοὺς παρὰ τῆς ἐν Καλχηδόνι ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, καὶ τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας, καὶ τῆς ἐξ ἐκείνου μέχρι νῦν κρατούσης ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως καθαιρεθέντας τε καὶ E ἀναθεματισθέντας διὰ τὴν πρὸς Εὐτυχῆ κοινωνίαν τε καὶ ὁμοφροσύνην περιπτυσσομένου· ἀφορῶντες δὲ καὶ πρὸς τὰς συνοδικὰς ἐπιστολὰς τὰς γενομένας παρὰ τοῦ τῆς ἁγίας καὶ μακαρίας μνήμης γενομένου ἡμῶν πατρὸς τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης πάπα Ἀγαπητοῦ κατὰ Ἀνθίμου. συλλογιζόμενοι δὲ καὶ τὴν μέχρι παντὸς αὐτοῦ ἀπείθειαν, μήτε κανονικαῖς κλήσεσιν εἶξαι, μήτε τὰς ἐπαχθείσας αὐτῷ μέμψεις ἀποδύσασθαι βουληθέντος, ἣν ἐπὶ τούτοις ἅπασι γνώμην ἔχουσιν, εἰπεῖν ἀξιούτωσαν.

Καὶ ἀνέγνω φωνὴν Μηνᾶς ὁ θεοσεβέστατος ἀναγνώστης καὶ δευτερεύων τοῦ νοταρίων τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, ἔχουσαν οὕτως.

* Legit interp. ἀσεβοῦς

Sanctissimi episcopi partium Italiæ, & viri venerabiles diaconi Apostolicæ sedis, dixerunt:

Definitionem sanctæ recordationis patris nostri quondam Papæ Agapiti, synodicis epistolis pro Mena san-

ctiſſimo archiepiſcopo hujus regiæ urbis Conſtantinopolitanæ factis, additam, de perſona Anthimi Trapezuntis quondam epiſcopi, nos ſequi per omnia profitemur.

Sanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Et reliqua ſancta ſynodus nobiſcum congregata, quæ audivit omnia, quæ a principio ſuper materia contra Anthimum geſta ſunt, omnibuſque quæ a nobis dicta ſunt attendens, dignetur manifeſta facere, quæ vult provenire in Anthimum.

Sancta ſynodus per Hypatium ſanctiſſimum epiſcopum Epheſinum metropolitam provinciæ Aſianorum, dixit:

SENTENTIA SYNODI Conſtantinopolitanæ contra Anthimum.

Idem initium ſententiæ in Acacium epiſtola vi. Felicis III.

MUltarum tranſgreſſionum Anthimus reus demonſtratus eſt. Venerabiles quidem patrum leges tamquam non poſitas ad nihilum reputavit, & paulo minus ſuo exemplo omnem eccleſiaſticum ſtatum conturbavit, introducendo ſe in patriarchalem ſedem hujus regiæ urbis, quæ nullo modo ſibi convenit; communemque confuſionem ſacerdotibus Dei ac populis fideliſſimis operatus eſt. Quin immo non hoc ſolum ſibi ſtudium erat, ſed & Eutychis opinionem habet. Cumque ſic obtinere potuerit magnum pontificium, quemadmodum dictum eſt, paulatim putavit oportere depaſcere ſanctiſſimas Dei eccleſias tali morbo, & contrarium quam divinæ voces dicant, pro congregando rationales oves Dei, ovilis diviſiones excogitabat adverſus omnes, ut ita dicatur, eccleſias: ut periclitando unionem ſanctiſſimarum eccleſiarum, tantis piiſſimi Imperatoris noſtri laboribus reformatam in multas diviſiones ſcinderet. Denique paulatim hanc corruptionem ſignificabat, ſimulans quidem ſuſcipere ſanctas ſynodos: Nicænam dicimus contra impium Arrium, Conſtantinopolitanam contra hæreticum Macedonium, & Epheſinam primam contra impium Neſtorium, ac Chalcedonenſem contra impium Eutychem, ſaltem ipſas habens in ſacris diptychis: cum inſerta ipſis ſynodis eſſet ſancta memoria beatiſſimi Leonis Papæ: & nullo tempore aliter vel percipit, vel participat ſanctiſſimis Dei myſteriis, & celebritatem ipſorum prædicat, & in hac ſanctiſſima magna eccleſia facit: & reſiliens univerſaliter a rectis ipſorum confeſſionibus, neque magnorum pontificum, neque venerabilium Priorum, qui eum ob talia reprehendunt, voces omnino tolerat, aut aliquam defenſionem dat: quomodo non parvum ſingulo die affert ſcandalum in talibus: infidelibus quidem irridentibus, fidelibus vero dolentibus: ut qui parum credunt, adhuc magis conturbentur, & in pejus incidant. In talibus enim cum magnus Imperator ſeipſum diſpoſuerit, ad memoriamque ſibi revocaverit ſententiam Principis apoſtolorum, qua dicit: paratos nos ſemper eſſe oportere ad reſpondendum omni petenti rationem de ea, quæ in nobis eſt, ſpe; nihil plus juvit: ſed ad ejus ſerenitatem deceptibilibus rationibus uſus, promiſit omnia facere, quæcumque ſummus pontifex magnæ ſedis Apoſtolicæ decerneret: & ad ſanctiſſimos patriarchas ſcripſit ſequi per omnia Apoſtolicam ſedem. At magno Deo & Salvatore noſtro Jeſu Chriſto non permittente talia uſque in finem procedere, miſſus eſt huic regiæ urbi, ſecundum ipſius deitatem, Agapitus ſanctæ & beatæ memoriæ Papa beatiſſimus, qui ſtatim ſacris canonibus manum cum Deo porrexit, & ipſum de ſede ſibi non conveniente depulit, data venia his, qui talis rei participes aut communicatores ſunt: & regiæ ac Deo cuſtoditæ civitati ſacrum ornatum ſuum reddidit, cum oſtendit veſtram

1. Pet. 3. 15.

Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε. Καὶ ἡ λοιπὴ συνεδρεύουσα ἡμῖν ἁγία σύνοδος ἐπακούσασα πάντων, τῶν ἐξ ἀρχῆς ἐπὶ τῇ κατὰ Ἄνθιμον ὑποθέσει πραχθέντων, καὶ τοῖς παρ' ἡμῶν εἰρημένοις ἅπασι προσέχουσα, ἃ βούλεται προελθεῖν ἐπ' αὐτῷ, φανερὰ ποιῆσαι καταξιωσάτω.

Ἡ ἁγία σύνοδος διὰ Ὑπατίου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου τῆς Ἐφεσίων μητροπόλεως τῆς Ἀσιανῶν ἐπαρχίας, εἶπε.

Η ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ψῆφος τῆς συνόδου, κατὰ Ἀνθίμου.

ΠΟλλῶν παραβάσεων Ἄνθιμος ὑπεύθυνος ἀποδέδεικται, τῶν μὲν πατρικῶν θείων θεσμῶν ὡς οὐδὲ κειμένων καταπεφρονηκώς, καὶ μικροῦ δεῖν τῷ κατ' αὐτὸν παραδείγματι πᾶσαν ἐκκλησιαστικὴν συνταράξας κατάστασιν, τῷ μηδαμόθεν αὐτῷ προσήκοντι πατριαρχικῷ θρόνῳ τῆς ἐνταῦθα ἁγιωτάτης τοῦ Θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας ἐπεμβαλὼν ἑαυτὸν, καὶ κοινήν τινα σύγχυσιν τοῖς τε ἱερεῦσι τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῖς πιστοτάτοις λαοῖς ἐργασάμενος· καίτοι οὐδὲ τοῦτο μόνον αὐτῷ κατὰ τῶν ἁγιωτάτων ἐκκλησιῶν ἐσπουδάζετο, τὴν Εὐτυχοῦς δὲ δόξαν λανθάνουσαν ἔχων, ἐπειδὴ τῆς οὕτω μεγάλης ἀρχιερωσύνης ἐγκρατὴς ἠδυνήθη γενέσθαι, καθ' ὃν εἴρηται τρόπον, κατὰ μικρὸν ᾤετο δεῖν τὴν τοιαύτην αὐτοῦ νόσον ἐπινέμεσθαι ποιεῖν τὰς ἁγιωτάτας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, καὶ τοὐναντίον, ἤπερ αἱ θεῖαι φωναὶ λέγουσιν, ἀντὶ τοῦ συνάγειν τὰ λογικὰ τῆς ποίμνης τοῦ Θεοῦ πρόβατα, διαιρέσεις ἐμηχανᾶτο κατὰ πάσης ὡς εἰπεῖν ἐκκλησίας, ὡς κινδυνεύσαι τὴν τοσούτοις κατορθωθεῖσαν πόνοις τοῦ φιλοχρίστου ἡμῶν βασιλέως τῶν ἁγιωτάτων ἐκκλησιῶν ἕνωσιν, εἰς πολλὰς διαιρέσεις ἐν βραχεῖ χρόνῳ κατατεμεῖν· ἀμέλει κατὰ μικρὸν παρεδήλου τὴν τοιαύτην διαφθορὰν, σχηματιζόμενος μὲν δέχεσθαι τὰς ἁγίας συνόδους, τὴν ἐν Νικαίᾳ φαμὲν κατὰ τοῦ δυσσεβοῦς Ἀρείου, καὶ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει τὴν κατὰ τοῦ δυσσεβοῦς Μακεδονίου, καὶ τὴν ἐν Ἐφέσῳ πρώτην, τὴν κατὰ τοῦ δυσσεβοῦς Νεστορίου, καὶ τὴν ἐν Καλχηδόνι τὴν κατὰ τοῦ δυσσεβοῦς Εὐτυχοῦς· κἂν τοῖς ἱεροῖς αὐτὰς ἔχων διπτύχοις, συγκειμένης αὐταῖς καὶ τῆς τοῦ μακαρίου πάπα Λέοντος μνήμης, κατὰ μηδένα χρόνον ἑτέρως ἢ μεταλαβὼν, ἢ μεταδιδοὺς τῶν παναγίων τοῦ Θεοῦ μυστηρίων, ἑορτήν τε αὐτῶν κηρύττων, καὶ ἐπὶ τῆς ἐνταῦθα ἁγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας ποιῶν· ἀποπηδῶν δὲ καθόλου τῶν ὀρθῶν αὐτῶν ὁμολογιῶν, καὶ οὐδὲ μεγάλων ἀρχιερέων, οὔτε μὴν εὐλαβεστάτων ἡγουμένων, ὑπὲρ τῶν τοιούτων ἐπισκηπτόντων αὐτῷ, παντελῶς ἀνεχόμενος, ἢ τὴν τυχοῦσαν ἀποδιδοὺς ἀπολογίαν· ὡς οὐ σμικρὸν ἑκάστης ἡμέρας αἴρεσθαι τὸ ἐπὶ τούτοις σκάνδαλον, τῶν μὲν ἀπίστων ἐπιγελώντων, τῶν δὲ πιστῶν ὀδυρομένων. καὶ τῶν ὀλιγοπίστων ἔτι μᾶλλον θορυβουμένων τε καὶ εἰς τὸ χεῖρον καταπιπτόντων. ἐπὶ ταῖς τοιούταις καὶ βασιλεὺς ὁ μέγας ἑαυτὸν καθεὶς, καὶ τῆς τοῦ πρώτου τῶν ἀποστόλων ἀναμνήσας αὐτὸν ὑφηγήσεως, ἥ φησιν, ἐπείγεσθαι ἡμᾶς ἀεὶ χρῆναι γίνεσθαι πρὸς ἀπολογίαν παντὶ τῷ ἀπαιτοῦντι λόγον περὶ τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος, πλέον οὐδὲν ὤνησεν· ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν αὐτοῦ γαληνότητα λόγοις ἀπατηλοῖς χρησάμενος, ἐπηγγέλλετο πάντα ποιήσειν, ὅσα ὁ τῆς μεγάλης ἀποστολικῆς καθέδρας ἀρχιερεὺς ὑφηγήσαιτο· καὶ πρὸς δὲ τοὺς ἁγιωτάτους πατριάρχας ἔγραψεν, ἀκολουθεῖν διὰ πάντων τῇ ἀποστολικῇ καθέδρᾳ. Τοῦ μεγάλου δὲ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μὴ μέχρι παντὸς τὰ τοιαῦτα προϊέναι συγχωροῦντος, ἐπέστη ταύτῃ τῇ βασιλίδι πόλει, κατὰ τὴν αὐτοῦ θέαν, Ἀγαπητὸς ὁ τῆς ἁγίας καὶ ἀοιδίμου μνήμης ὁ μακαριώτατος πάπας· καὶ τοῖς μὲν ἱεροῖς κανόσιν εὐθὺς μετὰ Θεοῦ χεῖρα ὀρέξας, τὸν μὲν τῆς οὐ προσηκούσης αὐτῷ καθέδρας ἀπήλασε, συγγνώμης δὲ τοὺς μετασχόντας ἤτοι κεκοινωνηκότας τοῦ τοιούτου πράγματος μετέδωκε· καὶ τῇ βασιλίδι καὶ φιλοχρίστῳ πόλει, τὸν ἑαυτῆς ἱερατικὸν ἀποδέδωκε κόσμον, τὴν ὑμετέραν ἀναδείξας

beatitudinem huic sacræ magnæ sedi præesse. Quoniam vero & in dogmatibus impietatis quæ prope sibi infinita crimina impendit, supplicationesque & libelli multi porrecti sunt piissimo Imperatori nostro, & beatissimo Papæ, a diversis venerabilibus viris: & multis quidem sudoribus ipse beatissimus Papa animam ipsius paternaliter revocare studuit; sic tamen insanabiliter habere invenit, & pia dogmata recusantem; insuper etiam & criminantem vocem illam de duabus naturis, (quod adversus Eutychem maxime sancta Chalcedonensis synodus definivit:) prorsus negando: & recte condemnatos a sancta synodo recusantem evitare, immo e contra ipsos amplexantem; & quantum in ipso est, studentem ostendere Dioscorum & ipsum Eutychem prorsus insontes, inter quos hæreticare deprehensus est: sententiam profert in scriptis plenam clementia & decenti sanctitate, differens ei tempus pœnitentiæ: decernensque, donec a tali opinione mutatus satisfecerit his, quæ a sanctis patribus doctrinaliter & canonice diffinita sunt, ipsum non habere nomen catholici, neque sacerdotis. Hæc autem secutus piissimus Imperator noster, respiciensque ad supplicationes, suæ serenitati a diversis personis venerabilibus porrectas, vestramque beatitudinem & nos omnes in ipsum super isto convenire, bene satisfaciendo, justum judicavit. Nosque venerabiles canones sanctorum patrum nostrorum sequentes, sacris vocationibus ipsum advocavimus, & tempus pœnitentiæ ei dedimus, & latenti ac medelam recusanti proclamatione manifesta fecimus, quæ a nobis facta sunt. Cumque in his omnibus ipsum ad conversionem adducere non potuerimus, apertam hanc ipsius hæresis demonstrationem accipientes, sequentesque ea, quæ a beatissimo Papa bene examinata sunt, conspicimus (si hoc vobis adstaret) omnino ipsum tanquam membrum inutile & putridum abjici de corpore sanctarum Dei ecclesiarum, & extra episcopatum Trapezuntinum esse, & alienum ab omni sacra dignitate & potestate, & juxta ipsius sanctissimi Papæ sententiam, a catholica appellatione.

A μακαριότητα τῆς μεγάλης ταύτης ϗ ἱερᾶς ἡγεῖσθαι καθέδρας. ἐπειδὴ δὲ ϗ τῆς ἐπὶ τοῖς δόγμασιν ἀσεβείας, ἐγκλήματα αὐτῷ μυρία εἰκότως ἐπεφέρετο, δεήσεις τε ϗ λίβελλοι πολλοὶ τῷ εὐσεβεστάτῳ ἡμῶν βασιλεῖ, ϗ αὐτῷ τῷ μακαριωτάτῳ πάπᾳ παρὰ διαφόρων εὐλαβῶν ἀνδρῶν ἐπεδίδοντο· πολλοῖς μὲν ἱδρῶσι τὴν αὐτοῦ ψυχὴν ἀνακαλέσασθαι πατρικῶς ἐσπούδασεν ὁ αὐτὸς ἁγιώτατος πάπας. ὡς δὲ ἀνιάτως ἔχοντα εὗρε, ϗ τὰ μὲν εὐσεβῆ δόγματα παραιτούμενον, καὶ προσέτι γε διαβάλλοντα ϗ τὴν ἐν δύο φύσεσι φωνὴν, τοῦτο ὅπερ κατὰ Εὐτυχοῦς μάλιστα ἡ ἐν Καλχηδόνι ἁγία διώρισε σύνοδος, καθάπαξ ἀρνούμενον· τοὺς δὲ ὀρθῶς κατακριθέντας ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἁγίας συνόδου παραιτούμενον ἀποσείσασθαι· τοὐναντίον μὲν οὖν ϗ περιπτυσσόμενον αὐτοὺς, ϗ τό γε ἐπ' αὐτῷ, Διόσκορόν τε ϗ αὐτὸν Εὐτυχέα δεικνύναι σπουδάζοντα καθάπαξ ἀθῴους, ἐφ' οἷς ἑάλω κακοδοξῶν· ψῆφον ἐν γράμμασιν ἐξάγει φιλανθρωπίας τε ἅμα καὶ ἁγιοπρεποῦς ὁσιότητος μεστήν· ἐνδίδωσι μὲν αὐτῷ μετανοίας καιρὸν, ἀποφηνάμενος δὲ ἕως πρὸς τὴν τοιαύτην γνώμην μεταβαλὼν, τὸ ἱκανὸν τοῖς παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων διωρισμένοις δογματικῶς τε καὶ κανονικῶς ποιήσει, μήτε καθολικοῦ, μήτε ἱερέως αὐτὸν ἔχειν ὄνομα. τούτοις ἑπόμενος ὁ φιλόχριστος ἡμῶν βασιλεὺς, ἀπιδὼν δὲ καὶ εἰς τὰς ἐπιδεδομένας τῇ αὐτοῦ γαληνότητι παρὰ τῶν διαφόρων εὐλαβῶν προσώπων δεήσεις, τήν τε ὑμετέραν μακαριότητα καὶ ἡμᾶς σύμπαντας, εἰς ταυτὸν ἐπὶ τούτῳ συνελθεῖν εὖ ποιῶν, ἐδικαίωσε· ϗ τοῖς θείοις τῶν ἁγίων ἡμῶν πατέρων ἀκολουθοῦντες κανόσι, κλήσεσί τε ἱεραῖς αὐτὸν προσεκαλεσάμεθα, καὶ καιρὸν αὐτῷ μετανοίας ἐνδεδώκαμεν· καὶ ἀποκρυπτόμενον, ϗ τὴν ἰατρείαν ἀπαγορεύοντα, ϗ κηρύγμασι δῆλα τὰ παρ' ἡμῶν ἐποιοῦμεν. ὡς δὲ τούτοις ἅπασιν αὐτὸν εἰς ἐπιστροφὴν ἀγαγεῖν οὐκ ἰσχύσαμεν, σαφῆ ταύτην ἀπόδειξιν τῆς αὐτοῦ κακοδοξίας λαβόντες, ἀκολουθοῦντες δὲ ϗ τοῖς ὑπὸ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ μακαριωτάτου πάπα καλῶς διεσχηματισμένοις, συνορῶμεν, εἰ τοῦτο ὑμῖν παρασταίη, καθάπαξ αὐτὸν ὡς μέλος ἀχρεῖον καὶ σαπρὸν ἀποβληθῆναι τοῦ σώματος τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν, ϗ τῆς Τραπεζουντίων ἐπισκοπῆς ἔξω γενόμενον, ϗ πάσης ἱερᾶς ἀλλοτριούμενον ἀξίας ϗ ἐνεργείας, καὶ κατὰ τὴν αὐτοῦ τοῦ ἁγιωτάτου πάπα ψῆφον, τῆς τοῦ καθολικοῦ προσηγορίας.

Sententia Menæ contra Anthimum.

Sanctissimus ac beatissimus œcumenicus patriarcha & archiepiscopus dixit: Cum Salvator noster Jesus Christus verus Deus noster dederit potestatem propriis sacerdotibus evellendi, & plantandi; demoliendi, & ædificandi; oravimus quidem omne tempus nobis esse ædificandi & plantandi, nullum autem evellendi & demoliendi. Sed dira est (ut videtur) veritatis transgressio, & via maxima ad perditionem his qui usi sunt. Est enim diligenter considerantibus voluntatem Anthimi videre, [a] in ipsum multas sacras sanctiones transgressas. Nam erga divinum non servavit confessionem: sed exinde a spe separatus, quomodo non visus est esse contrarius accusator proprii defectus? Hanc itaque & nos tanquam quamdam usurpationem ulceris insanabilis sistere conabimur, si excisionem membri quod passum est faciemus: Circumsentientes dolorem illinc eventurum, necessitati sumus venire ad præsentem sententiam. Ducimur quidem ex hac mœroribus: sed universum plus tribuimus communi utilitati catholicæ ecclesiæ quilibet nostrum, quam suis propriis compassionibus. Quia igitur diversæ in ipsum consultive & canonice quærimoniæ factæ sunt, & quidem sanctæ memoriæ Agapitus, Papa Romanus, pœnitentiæ tempus ei dans, usquequo universa, quæ a sanctis patribus diffinita sunt, visus fuerit recepisse; neque sacerdotis, neque catholici nomen ipsum habere permit-

[a] Pro ab ipso.

Ψῆφος Μηνᾶ κατὰ Ἀνθίμου.

D Ὁ ἁγιώτατος ϗ μακαριώτατος οἰκουμενικὸς ἀρχιεπίσκοπος ϗ πατριάρχης Μηνᾶς εἶπε· Τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, δεδωκότος ἐξουσίαν τοῖς οἰκείοις ἱερεῦσιν, ἐκτίλλειν τε ϗ καταφυτεύειν, καθαιρεῖν τε καὶ οἰκοδομεῖν, ηὐχόμεθα τοῦ μὲν οἰκοδομεῖν τε ϗ καταφυτεύειν ἅπαντα ἡμῖν εἶναι καιρὸν, μηδένα δὲ τοῦ ἐκτίλλειν τε ϗ καθαιρεῖν. ἀλλὰ δεινὸν, ὡς ἔοικεν, ἡ τῆς ἀληθείας παράβασις, καὶ μεγίστη τοῖς χρησαμένοις ὁδὸς πρὸς ἀπώλειαν. ἔνεστι γὰρ ἀκριβῶς σκοπουμένοις τὴν Ἀνθίμου προαίρεσιν, πολλοὺς εἰς αὐτὸν ἱερατικοὺς ἰδεῖν παραβαθέντας θεσμούς. ὁ δὲ τὴν πρὸς τὸ θεῖον οὐ διατηρήσας ὁμολογίαν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐκεῖθεν ἀναχωρήσας ἐλπίδος, πῶς οὐ τῆς οἰκείας ἄντικρυς εἶναι δόξειε κατήγορος ἀ-E πωλείας; ταύτην τοιγαροῦν ϗ ἡμεῖς ὥσπερ τινὰ ἕλκους τῶν ἀνιάτων νομὴν ἐπισχήσειν οἰόμεθα, εἰ τὴν τοῦ πεπονθότος μέλους ἐκτομὴν ποιησόμεθα, προφρονοῦντες τὴν ἐντεῦθεν συμβησομένην ὀδύνην, πρὸς τὴν παροῦσαν ἐλθεῖν ἠναγκάσμεθα ψῆφον· βαλλόμενοι μὲν ταῖς ἐκ ταύτης ἀνίαις· τῷ δὲ κοινῷ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας συμφέροντι τὸ σύμπαν νέμοντες, ἤπερ ταῖς αὐτοῦ ἕκαστος ἡμῶν οἰκείαις συμπαθείαις. ἐπειδὴ γὰρ διαφόρων ἐπ' αὐτῷ μέμψεων δογματικῶν καὶ κανονικῶν γενομένων, ὁ μὲν τῆς ὁσίας μνήμης πάπας τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Ἀγαπητὸς, μεταμελείας αὐτῷ καιρὸν ἐνδιδοὺς, ἕως ἂν ἅπαντα τὰ τοῖς ἁγίοις πατράσι διωρισμένα φανείη δεξάμενος, οὐδὲ ἱερέως, οὐδὲ καθολικοῦ προσηγορίαν αὐτὸν ἔχειν συγχωρεῖ-

ἡμεῖς δὲ, καὶ γὰρ περὶ τῶν αὐτοῦ ἐνοχλουμένοις περιορᾷν οὐκ ἐνῆν τὰ λεγόμενα, τὴν ἱερεῦσι πρέπουσαν ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ὁδὸν μετιόντες, κανονικαῖς αὐτὸν ἐκαλέσαμεν κλήσεσιν, ἀνακωχάς τε παρεσχόμεθα πρὸς μετάγνωσιν. καὶ τὸ δὴ πέρας, οὐδὲ τῶν εἰθισμένων ἀπεσχόμεθα προγραμμάτων. ὁ δὲ τοσοῦτον ἐδέησε τῆς ἐπὶ τὸ κρεῖττον μεταβολῆς, ἢ τῆς τῶν προσηγγελμένων ἀπολογίας, ὡς μηδὲ παραγενέσθαι καθάπαξ, μηδὲ αὐτὴν γοῦν τὴν παρ' ἡμῶν ἐξέτασιν ὑποστῆναι. καὶ γὰρ ἦν αὐτοῦ κατήγορος, ὡς ἔοικεν, ἡ συνείδησις, καὶ τὸ τῆς ἐγκεκληκότος ὑποχωρεῖν, καθαρὰν εἶναι τοῦ πταίσματος συγκατάθεσιν. ψυχή τε πλημμελεῖν εἰθισμένη, δύσκολος εἰς μετάνοιαν· κἂν ὅτι μάλιστα πολλὰ ᾖ τὰ εἰς ταύτην ἀνθέλκοντα. ὅθεν ἐπιδακρύσαντες τῇ ἀμεταμελήτῳ τῆς αὐτοῦ προαιρέσεως ἀπειθείᾳ, καὶ τῇ [a] καταλαβούσῃ τὴν ἐκείνου ψυχὴν ἐπιστενάζοντες πλάνῃ· ἑπόμενοι τῇ τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν παναγίᾳ φωνῇ, διδασκούσῃ μηδὲ τῶν οἰκείων φείδεσθαι μελῶν, εἴ πως ἡμῖν σκανδάλου παραίτια γίνοιντο, ἀλλὰ καὶ τὴν τούτων ἐκτομὴν ποιεῖσθαι παρεγγυώσῃ, πρὸς τὴν τοῦ παντὸς ἀκεραιότητα σώματος· ἀποβλέποντες δὲ καὶ πρὸς τὰ πρῴην ψηφισθέντα παρὰ τοῦ ἐν ἁγίοις Ἀγαπητοῦ τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης πάπα τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης· καὶ ὡς οὐδὲ καιρὸν λαβὼν μετανοίας, εἵλετο τῆς καλλίονος γνώμης [b] γενέσθαι, τοὺς ὑπ' αὐτοῦ σκανδαλισθέντας πληροφορῆσαι· καὶ μὴν καὶ πρὸς τὰ νῦν παρὰ τῆς συνούσης ἡμῖν ἁγίας κεκριμένα συνόδου, καὶ τῆς Τραπεζουντίων τὸν αὐτὸν Ἄνθιμον ἱερωσύνης ἔξω καθεστάναι συγχωροῦμεν· πάσης τε ἑτέρας αὐτὸν ἱερατικῆς προσηγορίας ἅμα καὶ ἀξίας καὶ ἐνεργείας ἀλλότριον εἶναι τοῦ λοιποῦ, καὶ ὅλως τοῦ ἐν ὀρθοδόξοις ἀριθμεῖσθαι ψηφιζόμεθα· οὐδὲ τῆς αὐτῆς Τραπεζουντίων ἔτι καθάπαξ, οὐδὲ τῆς βασιλίδος ταύτης ἐπιβῆναι δυνάμενον πόλεως.

[a] al. περιβαλούσῃ.

[b] al. φοβερός.

Καὶ μετὰ τὸ ἀναστῆναι τὴν ἁγίαν σύνοδον, οἱ ἐκ τῆς ἀνατολικῆς, καί τινες δὲ τῶν ἄλλων ἐπισκόπων, καὶ οἱ μοναχοὶ, καὶ οἱ κληρικοὶ ἐβόησαν·

Πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως· πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ πατριάρχου. Πέτρον, καὶ Ζωορᾶν, καὶ Σευῆρον, ἄρτι ἀναθεμάτισον. τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Θεοῦ, ἄρτι ἀναθεμάτισον. ὀρθόδοξον βασιλέα ἔχων, τί φοβῆσαι; τοὺς παραβαπτιστὰς ἔξω βάλε. καὶ ἐπιδιδόντων τῶν μοναχῶν Ἱεροσολύμων χάρτην, ἅπαντες ἐβόησαν· πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ πατριάρχου· τὸν λίβελλον τῶν μοναχῶν ἄρτι δέξαι, ὁ λίβελλος ἄρτι ἀναγνωσθήτω· τοὺς κατ' οἶκον βαπτίζοντας ἔξω βάλε. τὸ σπήλαιον τοῦ Ζωορᾶ ἄρτι στρέψον. πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ πατριάρχου. τὸν παραβαπτιστὴν ἄρτι ἀναθεμάτισον. τοῦ Χριστιανοῦ βασιλέως πολλὰ τὰ ἔτη, ὀρθοδόξου βασιλέως πολλὰ τὰ ἔτη· τὰ σπήλαια τῶν αἱρετικῶν ἄρτι καιέσθω· πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ πατριάρχου· τὰ μοναστήρια Πέτρου ἄρτι στρέψον· νικᾷ ἡ πίστις τοῦ βασιλέως. ὀρθόδοξος βασιλεύει, τίνα φοβῆσαι; Πέτρος μοναστήρια διατί ἔχει; πάντας τοὺς αἱρετικοὺς ἐκεῖ ἔχει· Σευῆρον καὶ Πέτρον καὶ Ζωορᾶν ἄρτι ἀναθεμάτισον. ἡ τριὰς τοὺς τρεῖς ἀναθεματίζει· ἀνάθεμα Σευήρῳ καὶ Πέτρῳ, καὶ Ζωορᾷ. Σευῆρον τὸν Μανιχαῖον ἄρτι ἀναθεμάτισον· πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ πατριάρχου· τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Χριστοῦ ἄρτι ἀναθεμάτισον, τοὺς αἱρετικοὺς ἄρτι ἀναθεμάτισον, τοὺς ἀναθεματισθέντας ἄρτι ἀναθεμάτισον· νικᾷ ἡ πίστις τῶν Χριστιανῶν.

Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· Νομίζομεν μηδὲ τὴν ὑμετέραν ἀγάπην ἀγνοεῖν τὴν προαίρεσιν καὶ τὸν ζῆλον τοῦ εὐσεβοῦς καὶ θεοφυλάκτου ἡμῶν βασιλέως, ὃν ἐπὶ τῇ ὀρθοδόξῳ ἡμῶν ἔχει πίστει· καὶ προσήκει μηδὲν τῶν ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ κινουμένων παρὰ γνώμην αὐτοῦ καὶ κέλευσιν γίνεσθαι. παρακαλοῦμεν τοίνυν τὴν ὑμετέραν ἀγάπην ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡσυχάσαι, ὥστε καιρὸν ἡμᾶς λαβεῖν ἀνενεγκεῖν εἰς τὰς εὐσεβεῖς αὐτοῦ ἀκοὰς τὰ παρ' ὑμῶν ἐκβοηθέντα. ἡμεῖς γὰρ, ὡς καὶ ἡ ὑμῶν ἐπίσταται ἀγάπη, τῷ ἀποστολικῷ θρόνῳ ἐξακολουθοῦμέν τε, καὶ πειθόμεθα, καὶ τοὺς κοινωνοὺς αὐτοῦ, κοινωνοὺς ἔχομεν· καὶ τοὺς αὐτοῦ κατακριθέντας, καὶ ἡμεῖς κατακρίνομεν.

A tit. Nos autem, quia non est possibile, molestatos de ipsis despicere quæ dicuntur, via sacerdotibus conducenti in talibus ambulantes, canonicis ipsum induximus vocationibus, induciasque tribuimus ad recognitionem: &, quod jam ultimum est, neque a consuetis proscriptionibus abstinuimus. Ipse vero tantum abhorrebat ad melius mutatione, [a] quam defensione denuntiatorum, quod nec omnino venire voluerit, nec hic videlicet inquisitionem a nobis factam sustinere. Nam erat ei accusator, ut videtur, conscientia: & cedendo accusatoribus, induxit delicti consensionem. Et anima peccare consueta difficilis ad pœnitentiam; etsi maxime multa fuerint ad hanc trahentia. Unde super impœnitenti inobedientia voluntatis ipsius lacrymantes; & super errore, qui illius animam apprehendit, ingemiscentes, sequendo sanctissimam vocem magni Dei & Salvatoris nostri, quæ docet non parcere propriis membris, si alicujus scandali causa nobis fiunt; sed ipsius incisionem facere insinuat, ad integritatem totius corporis: respicientesque ad ea, quæ pridie a sanctæ memoriæ Agapito Papa antiquæ Romæ; & quod nullum pœnitentiæ tempus accipiat, nec elegit melioris opinionis esse, satisfaciendo his, qui ab ipso scandalizati sunt; atque etiam ad quæ nunc judicata sunt a sancta synodo nobiscum existente: ipsum Anthimum constitui extra pontificium Trapezuntinum concedimus: & ipsum alienum esse ab omni alia sacra appellatione, simul & dignitate, ac efficacia de cetero, & omnino inter orthodoxos non numerari sententiamus: neque posse ascendere omnino ad ipsam Trapezuntinam, neque ad hanc regiam urbem.

[a] Pro an.

Et postquam sancta synodus surrexit; qui de Oriente erant, & quidam ex aliis episcopis, & monachi ac clerici clamaverunt:

Multi anni Imperatoris: multi anni Patriarchæ. Petrum, Zoaram, & Severum modo anathematiza. Orthodoxum Imperatorem habes, quid times? Eos qui parabaptizant, ejice foras. Et cum monachi Hierosolymorum porrexerunt chartam, universi clamaverunt: Multi anni Patriarchæ: libellum monachorum modo suscipe, libellus modo legatur. Eos qui per domum baptizant, ejice foras: speluncam Zoaræ modo everte: multi anni Patriarchæ. Parabaptistam modo anathematiza. Christiani Imperatoris multi anni, orthodoxi Imperatoris multi anni. Speluncæ hæreticorum modo incendantur. Multi anni Patriarchæ: monasteria Petri modo everte: vincit fides Imperatoris. Orthodoxus regnat, quem times? Petrus quare habet monsteria? omnes hæreticos ibi habet. Severum, Petrum, & Zoaram, modo anathematiza. Trinitas tres anathematizat. Anathema Severo, Petro, & Zoaræ. Severum Manichæum modo anathematiza. Vincit fides Christianorum, multi anni Patriarchæ: inimicos Christi modo anathematiza. Hæreticos modo anathematiza: anathematizatos modo anathematiza: vincit fides Christianorum.

Matth. 5.

Sanctissimus archiepiscopus dixit: Putamus caritatem vestram non ignorare voluntatem & zelum pii Imperatoris nostri, quem habet ad orthodoxam fidem nostram: & nihil eorum, quæ in sanctissima ecclesia moventur, convenit fieri præter opinionem & jussum ipsius. Rogamus itaque vestram caritatem inpræsentiarum quiescere, ut nos tempus accipiamus adducere ad pias suas aures ea, quæ a nobis exclamata fuerunt. Nos enim, sicut scit vestra caritas, Apostolicam sedem sequimur & obedimus: & ipsius communicatores, communicatores habemus: & condemnatos ab ipsa, & nos condemnamus.

A

Subscriptiones.

Menas Dei miseratione episcopus Constantinopolitanus, diffinivi & subscripsi.

Hypatius Dei miseratione episcopus Ephesinus metropolita provinciæ Asianorum, definivi & subscripsi.

Constantinus Dei miseratione episcopus Heracleæ a Deo amatæ metropolis provinciæ Europæ, sanctæ Dei catholicæ ecclesiæ & apostolicæ ecclesiæ, definivi & subscipsi.

Eusebius episcopus Cyzici, definivi & subscripsi.

Ego Sabinus episcopus sanctæ ecclesiæ Canusinæ definitionem sanctæ recordationis patris nostri Papæ Agapiti, de persona Anthimi quondam Trapezuntini episcopi sequendo in omnibus subscripsi.

Ego Epiphanius episcopus sanctæ ecclesiæ [a] Asculanæ, definitionem
& reliqua similiter per litteras Latinas.

Ego Asterius episcopus sanctæ ecclesiæ Salernitanæ, definitionem
& reliqua similiter per litteras Latinas.

Ego Rusticus episcopus sanctæ ecclesiæ Fesulanæ, definitionem
& reliqua similiter.

In nomine Domini nostri Jesu Christi, Leo episcopus ecclesiæ Nolanæ, definitionem
& reliqua similiter.

Theophanes diaconus sanctæ ecclesiæ Romanæ, definitionem
& reliqua similiter.

Pelagius diaconus sanctæ ecclesiæ Romanæ, definitionem
& reliqua similiter.

B

Anastasius Dei miseratione episcopus Nicænæ metropolis provinciæ Bithyniorum, per lectionem, sciens, quæ facta sunt, assentiens omnibus definitis, subsignavi.

Auxentius Dei miseratione episcopus [b] Sebastensis, per lectionem, *& reliqua.*

Theodulus episcopus Iconiensis metropolis, subscripsi.

Theagenes episcopus Synnadorum, definivi & subscripsi.

Bacchus episcopus Antiochiæ provinciæ Pisidarum, definivi & subscripsi.

C

Mamas episcopus Melitenes, definivi & subscripsi.

[c] Hilarius episcopus Pergensis, definivi & subscripsi.

Bosphorius episcopus Neocæsareensis [d], subscripsi.

Paulus episcopus Tyanensis, definivi & subscripsi.

Conon episcopus Sidensis, definivi & subscripsi.

Acacius episcopus Pessinuntinus, definivi & subscripsi.

Procopius episcopus Gangrensis, definivi & subscripsi.

Petrus episcopus Justinianopolitanus [e], definivi & subscripsi.

Marcus episcopus Apameæ [f], definivi & subscripsi.

Hedistus episcopus Cii definivi & subscripsi.

D

Hyacinthus episcopus Melitinensis, definivi & subscripsi.

Joannes episcopus Bosphoriensis, definivi & subscripsi.

Thalassius episcopus Berytius, definivi & subscripsi.

Magnus episcopus [g] Berrhœanus * provinciæ gentus Syriorum, definivi & subscripsi.

Subscriptiones per litteras Syrias.

Christophorus episcopus Porphyreonius provinciæ Phœniciæ, definivi & subscripsi.

E

Etherius episcopus Mariammius, [h] definivi & subscripsi.

Domitianus episcopus [i] Zecchlanus, definivi & subscripsi.

Eusebius episcopus [k] antiquæ civitatis, definivi & subscripsi.

Athanasius episcopus [l] Jotapæ, definivi & subscripsi.

Domnus episcopus Maximianopolitanus, definivi & subscripsi.

Archelaus episcopus Corycensis, definivi & subscripsi.

ΥΠΟΓΡΑΦΑΙ.

Μηνᾶς ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Ῥώμης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ὑπάτιος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος τῆς Ἐφεσίων μητροπόλεως τῆς Ἀσιανῶν ἐπαρχίας, ὁρίσας ὑποσημηνάμην.

Κωνσταντῖνος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Ἡράκλειαν τὴν φιλόχριστον μητρόπολιν τῆς Εὐρωπαίων ἐπαρχίας ἁγίας, τοῦ Θεοῦ καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Κυζίκου, ὁρίσας ὑποσημηνάμην.

καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως διὰ Ῥωμαϊκῶν γραμμάτων.

καὶ τὰ λοιπὰ διὰ Ῥωμαϊκῶν ὁμοίως.

καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως.

καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως.

καὶ τὰ λοιπὰ διὰ Ῥωμαϊκῶν ὁμοίως.

καὶ τὰ λοιπὰ διὰ Ῥωμαϊκῶν ὁμοίως.

Ἀναστάσιος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος τῆς Νικαέων μητροπόλεως τῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας, διὰ τῆς ἀναγνώσεως τοῖς πεπραγμένοις ἐπιστάς, σύμψηφος γενόμενος πᾶσι τοῖς ὁρισθεῖσιν, ὑποσημηνάμην.

Αὐξέντιος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος τῆς Σεβαστηνῶν διὰ τῆς ἀναγνώσεως, καὶ τὰ λοιπά.

Θεόδουλος ἐπίσκοπος τῆς Ἰκονιέων μητροπόλεως, ὑποσημηνάμην.

Θεαγένης ἐπίσκοπος Συννάδων, ὁρίσας ὑποσημηνάμην.

Βάκχος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας τῆς Πισιδῶν ἐπαρχίας, ὁρίσας ὑποσημηνάμην.

Μάμας ἐπίσκοπος Μελιτινῆς, ὁρίσας ὑποσημηνάμην.

Ἱλαριανὸς ἐπίσκοπος Πέργης, ὁρίσας ὑποσημηνάμην.

Βοσπόριος ἐπίσκοπος Νεοκαισαρείας, ὑποσημηνάμην.

Παῦλος ἐπίσκοπος Τυάνων, ὁρίσας ὑποσημηνάμην.

Κόνων ἐπίσκοπος Σίδης, ὁρίσας ὑποσημηνάμην.

Ἀκάκιος ἐπίσκοπος Πισσινουντων, ὁρίσας ὑποσημηνάμην.

Προκόπιος ἐπίσκοπος Γάγγρας, ὁρίσας ὑποσημηνάμην.

Πέτρος ἐπίσκοπος Ἰουστινιανουπόλεως τῆς δευτέρας Καππαδοκῶν ἐπαρχίας, ὁρίσας ὑποσημηνάμην.

Μάρκος ἐπίσκοπος Ἀπαμείας, ὁρίσας ὑποσημηνάμην.

Ἥδιστος ἐπίσκοπος Κίου, ὁρίσας ὑποσημηνάμην.

Ὑάκινθος ἐπίσκοπος τῆς [a] Μελιτινῶν μητροπόλεως, ὑποσημηνάμην.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Βοσπόρου, ὁρίσας ὑποσημηνάμην.

Θαλάσσιος ἐπίσκοπος Βηρυτοῦ, ὁρίσας ὑποσημηνάμην.

Μάγνος ἐπίσκοπος Βεῤῥοίας τοῦ πρώτου Σύρου ἔθνους, ὁρίσας ὑποσημηνάμην.

Ὑπογραφαὶ διὰ Συριακῶν γραμμάτων.

Χριστοφόρος ἐπίσκοπος Πορφυρεῶνος ἐπαρχίας Φοινίκης παραλίου, ὁρίσας ὑποσημηνάμην.

Αἰθέριος ἐπίσκοπος Μαριάμμης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Δομετιανὸς ἐπίσκοπος Ζευχίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Παλαιᾶς πόλεως, ὑπέγραψα.

Ἀναστάσιος ἐπίσκοπος Ἰωτάπης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Δόμνος ἐπίσκοπος Μαξιμιανουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀρχέλαος ἐπίσκοπος Κωρύκου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰωάννης

---

[a] al. Esculanorum.
[b] al. Selymbriæ.
[c] al. Julianus.
[d] al. Ponti Polemoniaci.
[e] al. provinciæ secundæ Cappadociæ.
[f] al. Bithyniæ.
[g] al. Berrhœæ Syriæ.
* [al.] Gentis primæ.
[h] al. Syriæ secundæ.
[i] al. Zeuchlorum.
[k] al. Astyanitiquæ.
[l] al. Palæstinæ secundæ.

[a] Forte, Μιλησίων. Milesiorum.

ANNO CHRISTI 536.

Ιωάννης ἐπίσκοπος Ζωορῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Αλέξανδρος ἐπίσκοπος Βαρκούσων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πελάγιος ἐπίσκοπος Παρνασσοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Εὐγένιος χάριτι Θεοῦ ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Τίον ἐκκλησίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Εὐστάθιος ἐπίσκοπος Τιβεριουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Επιφάνιος ἐπίσκοπος Ηρακλείας Ποντικῆς, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Αβραάμιος ἐπίσκοπος Κρατίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Παῦλος ἐπίσκοπος πόλεως Στικτωρίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ιωάννης ἐπίσκοπος Καισαρείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Αστέριος ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Αμαστριν ἐκκλησίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ανδρέας ἐπίσκοπος τῆς Πελτηνῶν πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Λεόντιος ἐπίσκοπος Ελενουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ανδρέας ἐπίσκοπος τῆς Πανιτῶν, ἤτοι Θεοδοσιουπολιτῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Επιτύγχανος ἐπίσκοπος Γέρμης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος τῆς Γορδιηνῶν πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ιωάννης ἐπίσκοπος Τραϊανουπόλεως Φρυγίας Πακατιανῆς, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κυριακὸς ἐπίσκοπος Θεοδοσιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Θεοδώριτος ἐπίσκοπος Αλινδων, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ματθίας ἐπίσκοπος Κύμης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος Κοτίνων, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Θεόδωρος ἐπίσκοπος Μύρου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μακεδόνιος ἐπίσκοπος Βρόζου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

* al. Αγίων.

Μάρκελλος ἐπίσκοπος * Ανίων, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Πέτρος ἐπίσκοπος τῆς Αλαβλασίων πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ιωάννης ἐπίσκοπος Μηδαίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Μαρτύριος ἐπίσκοπος τῆς Βαρατίων πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Παντελέων ἐπίσκοπος τῆς Ιουλιανουπολιτῶν πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Ζώσιμος ἐπίσκοπος τῆς Αντανδρίων πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Κυριακὸς ἐπίσκοπος τῆς Σοφηνῆς τῆς Αρμενίας πρώτης ἐπαρχίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Λικίνιος ἐπίσκοπος Πατάρων, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Παῦλος ἐπίσκοπος τῆς Οἰνοανδέων πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Επιφάνιος ἐπίσκοπος τῆς Πατραίων πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Τρύφων χάριτι Θεοῦ ἐπίσκοπος τῆς Κολβασίων πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Εὐστάθιος ἐπίσκοπος τῆς Τλωέων πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.
Μάγνος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς Θεουπολιτῶν καὶ ἀποκρισιάριος τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου Εφραιμίου, ἀκολουθῶν τοῖς ὁρισθεῖσι παρὰ τῶν προγεγραμμένων ὁσίων ἡμῶν πατέρων, ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Ανθίμου τοῦ αἱρετικοῦ, ἀλλότριον αὐτὸν ἔχω τῆς ἱερατικῆς ἀξίας, καὶ αὐτοῦ τοῦ ὀνόματος τῶν Χριστιανῶν, καὶ ὑπέγραψα.
Ηράκλειος διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τοῦ ἀποστολικοῦ τῆς Θεουπολιτῶν θρόνου, καὶ τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου Εφραιμίου, ἀκολουθῶν τοῖς ὁρισθεῖσι παρὰ τῶν προγεγραμμένων ὁσίων ἡμῶν πατέρων, καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως, ὑπέγραψα.
Σαβῖνος διάκονος τῆς ἁγίας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἀναστάσεως, πληρῶν τὰς ἀποκρίσεις Πέτρου τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου Ιε-

A Joannes episcopus [a] Zoorensis, definivi & subscripsi.

[a] al. Zoororum Palæstinæ tertiæ.

Alexander episcopus Barcusanus definivi & subscripsi.
Pelagius episcopus Parnassi, definivi & subscripsi.
Eugenius episcopus Dei gratia ecclesiæ Tiensis, definivi & subscripsi.
Eustathius episcopus Tiberiopolensis, definivi & subscripsi.
Epiphanius episcopus Heracleanus Ponticus, definivi & subscripsi.
Abraamius episcopus Cratianus, definivi & subscripsi.
Paulus episcopus civitatis Stectorianæ, definivi & subscripsi.
Joannes episcopus [b] Cæsareensis, definivi & subscripsi.

[b] al. Cæsareæ Bithyniæ.

B Asterius episcopus Amastrensis ecclesiæ, definivi & subscripsi.
Andreas episcopus [c] Paltenus, definivi & subscripsi.

[c] al. Peltanensis.

Leontius episcopus Helenopolitanus, definivi & subscripsi.
Andreas episcopus Panensis, sive Theodosiopolitanus, definivi & subscripsi.
Epitynchanus episcopus Germæ, [d] definivi & subscripsi.

[d] al. provinciæ Hellesponti.

Theodorus episcopus Gortynensis, [e] definivi & subscripsi.

[e] al. Cretæ. At in Græco Gordena est civitas Hellesponti.

Joannes episcopus Traianopolitanus Phrygiæ Pacatianæ, definivi & subscripsi.
Dominicus episcopus Theopolitanus, definivi & subscripsi.
C Theodoritus episcopus Alindenus, definivi & subscripsi.
Matthias episcopus Cymanus, definivi & subscripsi.
Flavianus episcopus Cotenensis, definivi & subscripsi.
Theodorus episcopus Myranus definivi, & subscripsi.
Macedonius episcopus Brozianus, definivi & subscripsi.
Marcellus episcopus Areensis, definivi & subscripsi.
Petrus episcopus [f] Alablasiopolitanus definivi & subscripsi.

[f] al. Alablasensis.

Joannes episcopus Medaiensis, definivi & subscripsi.
Martyrius episcopus Barathenus, definivi & subscripsi.
D Pantaleon episcopus Julianopolitanus, [g] definivi & subscripsi.

[g] al. Galatiæ.

Zosimus episcopus Antandropolitanus, definivi & subscripsi.
Dominicus episcopus Sophenensis provinciæ Armeniæ primæ, definivi & subscripsi.
[h] Licinius episcopus Patarensis, definivi & subscripsi.

[h] al. Lucianus.

Paulus episcopus Ocnoandensis definivi & subscripsi.
Epiphanius episcopus Patreopolitanus, definivi & subscripsi.
Tryphon Dei gratia episcopus [i] Colbaciopolis, definivi & subscripsi.

[i] al. Colaciopolis.

Eustathius episcopus [k] Neopolitanus, definivi & subscripsi.

[k] al. Tloënsis.

E Magnus presbyter & prior apostolicæ sedis Theopolitanæ, & ambasiator sanctissimi patriarchæ Ephræmii, sequendo definita a suprascriptis sanctis patribus nostris, super depositione Anthimi hæretici, alienum ipsum habeo a sacerdotali dignitate, & ab ipso nomine Christianorum, & subscripsi.
Heraclius diaconus & ambasiator apostolicæ sedis Theopolitanæ, & sanctissimi patriarchæ Ephræmii, sequens ea quæ definita sunt a supradictis patribus nostris, *& reliqua similiter*, subscripsi.

Sabinus diaconus sanctæ Resurrectionis Christi Dei nostri, & ambasiator Petri sanctissimi patriarchæ

Hierosolymorum, sequendo ea, quæ definita sunt a A supradictis sanctis patribus nostris, & *cetera similiter* : subscripsi.

ῥοσολύμων ἀκολουθῶν τοῖς ὁρισθεῖσι παρὰ τῶν προειρημένων ὁσίων ἡμῶν πατέρων, καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως, ὑπέγραψα.

Observatio Patris Philippi Labbe Societatis Jesu.

Reperiuntur plures quoque in manuscriptis codicibus, quos evolvi : ac nominatim qui sequuntur: Alexander Colonæ Cappadociæ secundæ, Alexander Paraxiorum nunc Justinianæ civitatis, Allodius Pemanerianus, Andreas Amyzonis, Antonius Calliopolis, Calloas Smyrnæ, Cosmus Andrapolitanus, Davithus Cyrestiæ *alias* Circinsianus, Elpidius Ancyræ per legatum, Epictetus Claudiopolis provinciæ Honoriadis, Epiphanius Barathæus Lycaoniæ, Eusebius Canorum provinciæ Carmaniæ, Flavianus Cotenorum, Joannes Podaliæ, Hedistus metropolitanus Cii, Longinus Orestanus, Matthias Cymæ, Paulus Naxianus, Photius Corinthi per legatum, Photinus Chalcedonis, Soterichus Cæsareæ Cappadociæ per legatum, Stratonicus Sysdiorum, Thalassius Nicomediæ, Theodorus Euriæ sive Evrææ veteris Epiri, Theodorus Gordiorum, Theodorus Pari insulæ, Zephyriorum & Amulgiorum Cii, Tryphon Corbasenus Pamphyliæ, Zacharias Mitylenes.

ACTIO QUINTA.

POst Consulatum clarissimi Flavii Belissarii, pridie Nonas Junias, indictione quartadecima, in Deo amata & regia urbe Constantinopoli, præsidente autem sanctissimo & beatissimo domino nostro œcumenico & patriarcha Mena, in atrio dytico venerandæ domus sanctæ & gloriosæ dominæ nostræ matris Dei & semper Virginis Mariæ, prope sanctissimam ecclesiam exsistentis : & a dextra quidem parte consistentibus illi & simul audientibus, juxta pium jussum a Christo amati & Deocustoditi Justiniani Imperatoris, excellentissimis & sanctissimis ac Deoamantissimis episcopis, Sabino Canusii, Epiphanio Asculanorum, Asterio Salernitanorum, Leone Nolanorum, Rustico Fesulanorum, Theophane diacono Romano, Pelagio diacono Romano, omnibus quidem ex Italica regione ab Apostolica sede, nuper missis, postea autem consentientibus Agapito Papæ antiquæ Romæ huc advenienti: Petro metropolis Justinianæ civitatis secundæ provinciæ Cappadociæ, Joanne Bosphori metropolita, Thalassio metropolita Beryti, Magno metropolita Berrhœæ, Joanne Gabalorum, Christophoro Porphyreonis provinciæ Phœniciæ paraliæ, Davitho Circesio, Etherio Mariamniæ, Alexandro Barcusano, Domno Maximianæ civitatis secundæ Palæstinæ, Andrea Panii, Epitynchano Germæ provinciæ Hellesponti, Theodoro Gordi, Eusebio Canorum provinciæ Persarmeniæ, Dominico Theodosiæ civitatis provinciæ Phrygiæ Pacatianæ, Joanne Traianæ civitatis provinciæ Phrygiæ Salutariæ, Dominico Sophenæ civitatis provinciæ Armeniæ primæ, Cassiâ Belabitenæ.

A sinistra vero parte, Hypatio metropolita Ephesio, Constantino Heracleæ metropolita Europeorum, Eusebio Cyzici metropolita, Thalassio metropolita Nicomediæ, Theagene metropolita Synnadorum, Baccho Antiochenæ metropolita Pisidiæ, Hilariano metropolita Pergæ, Bosphorio metropolita Neocæsareæ Ponti Polemoniaci, Paulo metropolita Tyanorum, Acacio metropolita Pessinuntis, Epicteto Claudiæ civitatis metropolita Honoriadis, Hedisto metropolita Cii, Archelao Corycorum, Joanne Zoororum, Anastasio Iotapæ, Anastasio Zecchiorum, Pelagio Parnassio, Abraamio Cratiæ, Alexandro Coloniæ, Paulo Stectorii, Andrea Peltorum, Theodoro Myrorum, Joanne Cæsareæ Bithyniæ, Eustathio Tiberiopolis civitatis, Leontio Helenæ civitatis.

Assistentibus illi & coaudientibus Theophane & Pelagio Deoamantissimis diaconis Apostolicæ sedis, & Petro & Mena Deoamantissimis notariis, & quibusdam venerabilibus subdiaconis, procuratoribus reliquorum clericorum ejusdem sedis Apostolicæ, qui & consentientes ibidem fuerunt Agapito sanctæ memoriæ Papæ antiquæ Romæ : & Magno presbytero, & Heraclio, diaconis & ambasiatoribus Ephræmii

ΠΡΑ͂ΞΙΣ ΠΕΜΠΤΗ.

ΜΕτὰ τὴν ὑπατείαν Φλαβίου Βελισαρίου τοῦ λαμπροτάτου, τῇ πρὸ μιᾶς νωνῶν Ἰουνίων, ἰνδικτιῶνος ιδʹ. ἐν τῇ φιλοχρίστῳ καὶ βασιλευούσῃ Ῥώμῃ, τῇ Κωνσταντινουπόλει προκαθεζομένου τοῦ δεσπότου ἡμῶν τοῦ ἁγιωτάτου καὶ μακαριωτάτου οἰκουμενικοῦ ἀρχιεπισκόπου καὶ πατριάρχου Μηνᾶ, ἐν τῷ δυτικῷ τοῦ θυσιαστηρίου οἴκου τῆς ἁγίας δεσποίνης ἡμῶν ἐνδόξου θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τοῦ ὄντος πλησίον τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας· καὶ ἐκ μὲν τοῦ δεξιοῦ μέρους συνεδρευόντων αὐτῷ καὶ συνακροωμένων, κατὰ εὐσεβῆ κέλευσιν τοῦ φιλοχρίστου καὶ θεοφυλάκτου ἡμῶν βασιλέως Ἰουστινιανοῦ, τῶν ὁσιωτάτων καὶ θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων, Σαβίνου τοῦ Κανουσίου, Ἐπιφανίου Ἐκλάνων, Ἀστερίου τῆς Σαλερνίτων, Λεοντίου Νωλάνων, Ῥουστικοῦ τῆς Φεσουλάνων, Θεοφάνους διακόνου Ῥώμης, Πελαγίου διακόνου Ῥώμης, ὄντων τῶν πάντων ἐκ τῆς Ἰταλῶν χώρας, πρώην μὲν ἀποσταλθέντων ἐκ τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας, ὕστερον δὲ συνόντων παραγενομένῳ ἐνταῦθα Ἀγαπητῷ τῷ τῆς ἁγίας μνήμης γενομένῳ πάπᾳ πρεσβυτέρας Ῥώμης· Πέτρου τῆς μητροπόλεως Ἰουστινιανουπόλεως τῆς δευτέρας Καππαδόκων ἐπαρχίας, Ἰωάννου τοῦ μητροπόλεως Βοσπόρου, Θαλασσίου τῆς μητροπόλεως Βηρυτοῦ, Μεγάλου τῆς μητροπόλεως Βεῤῥοίας, Ἰωάννου Γαβάλων, Χριστοφόρου Πορφυρεῶνος ἐπαρχίας Φοινίκης παραλίου, Δαυίδου τοῦ Κιρκησίου, Αἰθερίου Μαριάμμης, Ἀλεξάνδρου Βαρκούσων, Δόμνου Μαξιμιανουπόλεως τῆς δευτέρας Παλαιστίνης, Ἀνδρέου τοῦ Πανίου, Ἐπιτυγχάνου Γέρμης ἐπαρχίας Ἑλλησπόντου, Θεοδώρου Γόρδου, Εὐσεβίου Κανόρων ἐπαρχίας Περσαρμενίας, Κυριακοῦ Θεοδοσιουπόλεως ἐπαρχίας Φρυγίας Πακατιανῆς, Ἰωάννου Τραιανουπόλεως ἐπαρχίας Φρυγίας Σαλουταρίας, Κυριακοῦ Σοφιανίνης ἐπαρχίας Ἀρμενίας πρώτης, Κασσίου τῆς Βηλαβιτηνῆς.

Ἐκ δὲ τοῦ εὐωνύμου μέρους, Ὑπατίου τῆς μητροπόλεως Ἐφέσου, Κωνσταντίνου Ἡρακλείας τῆς Εὐρωπαίων μητροπόλεως, Εὐσεβίου τῆς μητροπόλεως Κυζίκου, Θαλασσίου τῆς μητροπόλεως Νικομηδείας, Θεαγένους τῆς μητροπόλεως Συννάδων, Βάκχου Ἀντιοχείας τῆς μητροπόλεως Πισιδίας, Ἱλαριανοῦ τῆς μητροπόλεως Πέργης, Βοσπορίου τῆς μητροπόλεως Νεοκαισαρείας Πόντου Πολεμωνιακοῦ, Παύλου τῆς μητροπόλεως Τυάνων, Ἀκακίου τῆς μητροπόλεως Πισσινοῦντος, Ἐπικτήτου Κλαυδιουπόλεως τῆς μητροπόλεως Ὀνωριάδος, Ἡδίστου τῆς μητροπόλεως Κίου, Ἀρχελάου Κωρύκου, Ἰωάννου Ζωορῶν, Ἀναστασίου Ἰωτάπης, Δομετιανοῦ Ζηκχίας, Πελαγίου Παρνασσοῦ, Ἀβρααμίου Κρατίας, Ἀλεξάνδρου Κολωνείας, Παύλου τοῦ Στεκτορίου, Ἀνδρέου Πέλτων, Θεοδώρου Μύρων, Ἰωάννου Καισαρείας Βιθυνίας, Εὐσταθίου Τιβεριουπόλεως, καὶ Λεοντίου Ἑλενουπόλεως.

Συμπαρόντων αὐτῷ καὶ συνακροωμένων, Θεοφάνους καὶ Πελαγίου τῶν θεοφιλεστάτων διακόνων τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας, καὶ Μηνᾶ καὶ Πέτρου τῶν θεοφιλεστάτων νοταρίων, καὶ τινῶν εὐλαβεστάτων ὑποδιακόνων, ἐκδίκων, καὶ λοιπῶν κληρικῶν τοῦ αὐτοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, οἳ καὶ συνόντες ἐτύγχανον παραγενομένῳ ἐνταῦθα Ἀγαπητῷ τῷ τῆς ἁγίας μνήμης γενομένῳ πάπᾳ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης· καὶ Μάγνου πρεσβυτέρου καὶ Ἡρακλείου, διακόνων καὶ ἀπο-

ANNO CHRISTI 536.

ἀποκρισαρίων, Ἐφραιμίου τοῦ ὁσιωτάτου πατριάρχου τῆς ἐν Θεουπόλει ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, Σαβίνου διακόνου τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἀναστάσεως, πληροῦντος τὰς ἀποκρίσεις Πέτρου τοῦ ὁσιωτάτου πατριάρχου Ἱεροσολύμων, Στεφάνου διακόνου καὶ ἀποκρισαρίου Σωτηρίχου, τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Καισαρείας τῆς μητροπόλεως Καππαδοκίας πρώτης, Γαϊανοῦ πρεσβυτέρου καὶ ἀποκρισαρίου Ἐλπιδίου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Ἀγκύρας τῆς μητροπόλεως Γαλατίας πρώτης, Διονυσίου καὶ Καλλινίκου, διακόνων καὶ ἀποκρισαρίων Φωτίου τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου τῆς μητροπόλεως Κορίνθου· παρόντος δὲ καὶ τοῦ εὐλαβοῦς κλήρου τῆς βασιλευούσης πόλεως· Εὐφήμιος ὁ θεοφιλέστατος διάκονος καὶ πριμικήριος νοταρίων εἶπεν· οἱ κατὰ τήνδε τὴν βασιλίδα πόλιν εὐλαβέστατοι μοναχοί, καί τινες ἐκ τῶν Θεουπολιτῶν, καὶ Ἱεροσολυμιτῶν ὁρμώμενοι, δεήσεις προσδεδώκασι τῷ εὐσεβεστάτῳ καὶ γαληνοτάτῳ ἡμῶν βασιλεῖ, καὶ λιβέλλους τῇ ὑμετέρᾳ μακαριότητι. κατὰ κέλευσιν τοίνυν εὐσεβῆ τοῦ θεοφυλάκτου ἡμῶν βασιλέως συναχθείσης τῆς ἁγίας ὑμῶν συνόδου, ἔστησαν πρὸ τοῦ θείου ὑμῶν σεκρέτου, ἅμα Θεοδώρῳ τῷ περιβλέπτῳ ῥεφερενδαρίῳ, οἷα παρὰ τοῦ γαληνοτάτου δεσπότου ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐσταλμένῳ, ἀποκομιζόμενοι τὰς ἐπιδοθείσας παρ' αὐτῶν δεήσεις, καὶ ἀξιοῦσιν εἰσόδου τυχεῖν· καὶ ὑποβάλλομεν πρὸς τὸ παριστάμενον.

Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· εἰσίτωσαν Θεόδωρός τε ὁ περίβλεπτος ῥεφερενδάριος τοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν βασιλέως, καὶ οἱ εὐλαβεῖς μοναχοί. καὶ εἰσῆλθον Θεόδωρός τε ὁ περίβλεπτος ῥεφερενδάριος τοῦ θεοφυλάκτου ἡμῶν δεσπότου τριβοῦνος καὶ νοτάριος, καὶ Μαριανὸς ὁ θεοφιλέστατος πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Δαλματίου τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης καὶ ἔξαρχος, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ θεοσεβέστατοι πρεσβύτεροι καὶ ἀρχιμανδρῖται καὶ μοναχοί, οἱ καὶ ὑπογράψαντες τῷ ἐπιδοθέντι παρ' αὐτῶν λιβέλλῳ τῷ δεσπότῃ ἡμῶν τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ μακαριωτάτῳ οἰκουμενικῷ ἀρχιεπισκόπῳ καὶ πατριάρχῃ Μηνᾷ. ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε, λεγέτω κατὰ πρώτην τάξιν Θεόδωρος ὁ περίβλεπτος τὴν αἰτίαν, ἐφ' ἧς παραγέγονε πρὸς ἡμᾶς. Θεόδωρος ὁ περίβλεπτος τριβοῦνος, νοτάριος, καὶ ῥεφερενδάριος τοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου, εἶπε· θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι τῆς δευτέρας Σύρων ἐπαρχίας ἀναφορᾷ ἐχρήσαντο περί τινων ἐκκλησιαστικῶν κεφαλαίων, πρὸς τὸν εὐσεβέστατον καὶ θειότατον ἡμῶν δεσπότην, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ οἱ εὐλαβέστατοι ἀρχιμανδρῖται τῶν ἁγίων μοναστηρίων ταύτης τῆς βασιλίδος πόλεως, καί τινες τῶν ἐκ τῆς ἀνατολικῆς διοικήσεως, καὶ ὑπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα εὐλαβέστατοι μοναχοί, δεήσεις ἐπιδεδώκασι τῷ καλλινίκῳ ἡμῶν δεσπότῃ· θεσπίσαι τε κατηξίωσε τὸ αὐτοῦ κράτος, ταύτας δι' ἐμοῦ ἀποδοθῆναι τῇ ὑμετέρᾳ μακαριότητι, καὶ τοῖς ἐκ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης ὁσιωτάτοις ἀνδράσι, καὶ τῇ λοιπῇ ἐνδημούσῃ ἁγίᾳ συνόδῳ· ἀγαγεῖν δὲ παρ' ὑμᾶς καὶ αὐτοὺς τοὺς τὰς δεήσεις ἐπιδεδωκότας, εὐλαβεστάτους ἄνδρας, ἐφ' ᾧ τούτοις ἐντυγχάνοντας ὑμᾶς, πέρας αὐτοῖς ἐπιθεῖναι.

Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος, εἶπεν· ἀναγινωσκέσθω τὰ παρὰ Θεοδώρου περιβλέπτου προκεχειρισμένα. καὶ λαβὼν Διόδωρος ὁ θεοσεβέστατος διάκονος καὶ νοτάριος τὰς δύο δεήσεις, τήν τε ἐκ προσώπου τῶν ἐπισκόπων, καὶ τὴν ἐκ προσώπου τῶν μοναχῶν, ἀνέγνω.

Λίβελλος ἐπισκόπων, τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ.

.·. .·. .·. .·. .·. .·. .·. .·. .·. .·.

Τῷ εὐσεβεστάτῳ καὶ γαληνοτάτῳ ὅλης τῆς οἰκουμένης μετὰ Θεὸν δεσπότῃ Φλαβίῳ Ἰουστινιανῷ τῷ φιλοχρίστῳ, καὶ αἰωνίῳ Αὐγούστῳ, καὶ αὐτοκράτορι, παρὰ Παύλου ἐπισκόπου Ἀπαμείας, καὶ τῶν λοιπῶν ἐπισκόπων τῆς δευτέρας Σύρων ἐπαρχίας.

Ἐμεγάλυνε καὶ νῦν κύριος τοῦ ποιῆσαι μεθ' ἡμῶν, ἐγενήθημεν εὐφραινόμενοι, καθὼς γέγραπται, εὐσεβέστατε βασιλεῦ. δικαίως γὰρ τὰ δίκαια διώκοντες, καὶ τὰ ἀληθῆ καὶ ὀρ-

sanctissimi patriarchæ in Diva civitate sanctissimæ ecclesiæ, Sabino diacono sanctæ Resurrectionis Christi Dei nostri, tenente ambassiatam sanctissimi Petri patriarchæ Hierosolymorum, Stephano diacono & ambasiatore Soterichi sanctissimi episcopi Cæsareæ metropolis Cappadociæ primæ; Caiano presbytero ambasiatore Elpidii sanctissimi episcopi Ancyræ metropolis Galatiæ primæ; Dionysio & Callinico diaconis & legatis Photii sanctissimi episcopi metropolis Corinthi: præsente autem & venerabili clero urbis regiæ, Euphemius Dei amantissimus diaconus & primicerius notariorum, dixit: Venerabiles monachi regiæ urbis & quidam * ex civibus suis & Hierosolymitanis surgentes, supplicationes dederunt piissimo & serenissimo Imperatori nostro, & libellos vestræ beatitudini. Juxta igitur pium jussum a Deo custoditi Imperatoris nostri, conveniente sancta vestra synodo steterunt ante præclarum secretum vestrum, Theodoro circumspecto referendario tamquam a serenissimo domino nostro ad vos stante, abstulimus oblatas ab ipsis supplicationes: & expetentibus introitum, nos vobis ad notitiam subjicimus.

* al. ex Theopolitanis & Hierosol.

Sanctissimus archiepiscopus dixit: Intrent, & Theodorus circumspectus referendarius piissimi Imperatoris nostri, & venerabiles monachi. Et intrarunt. Theodorusque circumspectus referendarius a Deo custoditi domini nostri, tribunus & notarius; & Marianus Deoamantissimus presbyter & prior domus Dalmatii sanctæ memoriæ, & princeps, & qui cum ipso erant venerabiles presbyteri & abbates & monachi, qui & subscripserunt libello ab ipsis oblato sanctissimo & beatissimo domino archiepiscopo œcumenico & patriarchæ Menæ. Qui sanctissimus archiepiscopus dixit: Dicat secundum primum ordinem Theodorus circumspectus tribunus causam, pro qua ad nos venit. Theodorus circumspectus tribunus, notarius & referendarius piissimi domini nostri dixit: Deoamantissimi episcopi secundæ Syriæ provinciæ relationem fecerunt de quibusdam ecclesiasticis capitibus piissimo & divinissimo domino nostro: & non solum ipsi, sed & venerabiles abbates sanctorum monasteriorum regiæ urbis hujus, & quidam ex Orientali diœcesi venerabiles monachi Hierosolymæ, dederunt serenissimo domino nostro: & non solum ipsi, sed & venerabiles abbates sanctorum monasteriorum, supplicationes: & statuit imperium ejus ipsas per me tradi vestræ beatitudini, & sanctissimis viris antiquæ Romæ, ac reliquæ præclaræ synodo congregatæ; adducereque ad vos ipsos venerabiles viros, qui supplicationes dederunt, ut in his interpellantes vos ipsis finem imponatis.

Sanctissimus archiepiscopus dixit: Legantur producta a circumspecto Theodoro. Accipiensque venerabilis Diodorus diaconus notarius duas supplicationes; alteram quidem ex parte episcoporum, alteram vero ex parte monachorum, legit:

Libellus episcoporum ad Imperatorem Justinianum, a Paulo episcopo Apameæ secundæ Syriæ, continens confessionem fidei orthodoxæ: laudesque Imperatoris, & querelas adversus Severum, Petrum, atque Zoaram.

Piissimo & serenissimo totius orbis post Deum domino Flavio Justiniano, a Christo amato & semper Augusto Imperatori, a Paulo episcopo Apameæ, & reliquis episcopis secundæ provinciæ Syrorum.

Magnificavit etiam & nunc Dominus facere nobiscum, facti sumus lætati, secundum quod scriptum est, piissime & Christoamantissime

Imperator. Juste enim justa sectantes, & vera & orthodoxa dogmata sanctorum Patrum quotidie scrutantes, & tenentes, prædicatis aperte omnibus orthodoxis populis Christum Deum nostrum omnium Imperatorem, & caput sanctæ ecclesiæ suæ, quam proprio sanguine acquisivit, redimens nos a morte, quam nobis superinduxit diabolus superbus per malignos suppositos sibi: & vere cognovimus, quod magnificavit Dominus sacrum & justum imperium vestrum, & omnes vestros adversantes vestræ potentiæ supposuit: quoniam sanctam & immaculatam fidem defendentes, purum frumentum, hoc est, recta dogmata, sicut incensum offertis suæ bonitati: paleas autem igne inextinguibili comburitis. Dicitis itaque hæreticos, qui non suscipiunt sanctas quatuor synodos, tamquam unam veræ definitionem fidei, primam videlicet trecentorum decem & octo, & aliam centum quinquaginta patrum, Ephesinamque primam, & sanctam universalem synodum Chalcedonensem, cum quibus & venerabilem epistolam sancti Leonis Papæ amplectimur, vere columnam orthodoxæ fidei exsistentem. Qui sancti patres nostri omnem hæreticum errorem & opinionem pravam destruentes, longe a sanctis Dei ecclesiis fecerunt: nosque docuerunt Filium Dei ex Patre quidem fuisse sine tempore, atque esse ipsi consubstantialem secundum deitatem: & Spiritum sanctum Patri, & ipsi Filio coadorandum, & conglorificandum, & unam esse Patris & Filii ac Spiritus sancti substantiam & deitatem, & in tribus hypostasibus sive personis: novissimis autem diebus ipsum æternum Filium Dei & Dominum nostrum incarnatum esse, & hominem factum, natumque ex Spiritu sancto & Maria vere Dei genitrice & semper Virgine, & esse nobis consubstantialem: ipsumque esse perfectum in deitate, & perfectum in humanitate: duarum naturarum proprietates minime abjiciens, sed in utraque natura cognitus; in una persona & una hypostasi inconfusibiliter, inconvertibiliter, & indivisibiliter: ut inde Nestorii & Eutychis profana & Deo odibilia dogmata potenter ejiciantur, & zizania radicitus exstirpentur, quæ orthodoxis ecclesiis inseminarunt. Unde nos quidem insensati, & hominis idololatræ Nestorii divisionem aufugientes, confitemur, quod ille negavit; sanctam, intemeratam, & semper Virginem, matrem almam Domini & Dei nostri Jesu Christi θεοτόκον. Eutychis autem deliri & insipientis profanum & fatuum dogma anathematizantes penitus, & expellentes, differentiam naturarum recognoscimus: & confitemur duas naturas post unionem in una hypostasi, in uno Christo Deo nostro: & non sicut fatui Eutychianistæ cum ipsorum doctore Eutyche, & Dioscoro ipsum suscipiente, non recte ante unionem duas naturas dicimus, unam vero post unionem; nam hoc est negare penitus Dei & Salvatoris nostri dispensationem, & inconvertibilem incarnationem, quam propter nostram salutem accepit. Qui enim prædicta blasphemant, fatui sunt, & alieni a confessione, quam princeps apostolorum Petrus confessus est dicens: *Tu Christus es Filius Dei vivi:* Nos autem qui pro vestro pio imperio rogamus, & puri fontis latices orthodoxiæ participamus, ac orthodoxis populis tradimus, hac fide vestram serenitatem coronatam conspicientes, ac exsuperantem omnem inimicum & rebellem pii imperii vestri; rogamus averti curvum in corde, & qui non ex tota & pura mente suscipit recta & irreprehensibilia dogmata prædictorum sanctorum patrum; sed in hypocrisi quidem fictus suscipit sanctas quatuor synodos, & gloriosam epistolam sancti Leonis Papæ, ut a personis fidelis judicetur; operibus autem negat, & non confitetur bonam & orthodoxam fi-

θόδοξα δόγματα τῶν ἁγίων ἡμῶν πατέρων ἑκάστης ἐρευνῶντες καὶ κρατοῦντες κηρύττετε φανερῶς πᾶσι τοῖς ὀρθοδόξοις λαοῖς Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν βασιλέα τῶν ἁπάντων, καὶ κεφαλὴν τῆς ἐκκλησίας αὐτοῦ τῆς ἁγίας, ἣν τῷ ἰδίῳ αἵματι περιεποιήσατο, λυτρωσάμενος ἡμᾶς ἐκ θανάτου, οὗ ἐπήγαγεν ἡμῖν ὁ ἀλάστωρ διάβολος διὰ τῶν ὑποθηκῶν αὐτοῦ τῶν πονηρῶν· καὶ ἀληθῶς ἔγνωμεν, ὅτι ἐμεγάλυνε κύριος τὴν ἱερὰν ὑμῶν καὶ δικαίαν βασιλείαν, καὶ πάντας τοὺς ἐναντιουμένους, ὑποχειρίους τῷ κράτει ὑμῶν πεποίηκεν· ὅτι τὴν ἄμωμον καὶ ἁγίαν πίστιν ἐκδικοῦντες, τὸν μὲν σῖτον τὸν καθαρὸν, τουτέστι τὰ ὀρθὰ δόγματα, ὡς θυμίαμα προσφέρετε τῇ αὐτοῦ ἀγαθότητι, τὸ δὲ ἄχυρον πυρὶ ἀσβέστῳ κατακαίετε, φαμὲν δὴ τοὺς αἱρετικοὺς τοὺς μὴ δεχομένους τὰς ἁγίας τέσσαρας συνόδους, ὡς ἕνα ὅρον πίστεως ἀληθοῦς· τήν τε τῶν τιη΄. καὶ τὴν τῶν ρν΄. καὶ τὴν ἐν Ἐφέσῳ πρώτην, καὶ ἐν Καλχηδόνι ἁγίαν οἰκουμενικὴν σύνοδον· μεθ᾽ ὧν καὶ τὴν τιμίαν καὶ σεβασμίαν ἐπιστολὴν τοῦ ἐν ἁγίοις πάπα Λέοντος ἀσπαζόμεθα, τὴν ὄντως στήλην ὀρθοδοξίας ὑπάρχουσαν. οἱ γὰρ ἅγιοι ἡμῶν πατέρες πᾶσαν αἱρετικὴν πλάνην καὶ κακοδοξίαν καθελόντες πόῤῥω τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν πεποιήκασι· διδάξαντες ἡμᾶς, γεγεννῆσθαι μὲν ἀχρόνως ἐκ τοῦ πατρὸς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ εἶναι αὐτὸν ὁμοούσιον κατὰ τὴν θεότητα, καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον πατρὶ καὶ αὐτῷ τῷ υἱῷ συμπροσκυνεῖσθαι καὶ συνδοξάζεσθαι, καὶ μίαν εἶναι πατρὸς, καὶ υἱοῦ, καὶ ἁγίου πνεύματος τὴν οὐσίαν καὶ τὴν θεότητα, καὶ ἐν τρισὶν ὑποστάσεσιν, ἐπ᾽ ἐσχάτων δὲ τῶν ἡμερῶν τὸν αὐτὸν προαιώνιον υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ Θεὸν ἡμῶν σαρκωθῆναί τε, καὶ ἐνανθρωπῆσαι, καὶ γεννηθῆναι ἐκ πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς κατὰ ἀλήθειαν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου, καὶ γενέσθαι ἡμῖν ὁμοούσιον· καὶ εἶναι τὸν αὐτὸν τέλειον ἐν θεότητι, καὶ τέλειον τὸν αὐτὸν ἐν ἀνθρωπότητι, τὰς τῶν δύο φύσεων ἰδιότητας, μὴ ἀποβαλλόμενον, ἀλλ᾽ ἐν ἑκατέρᾳ φύσει γνωριζόμενον· τὸν αὐτὸν ἐν ἑνὶ προσώπῳ καὶ μιᾷ ὑποστάσει ἀσυγχύτως, ἀτρέπτως, ἀδιαιρέτως, ὡς ἐντεῦθεν τὰ Νεστορίου καὶ Εὐτυχοῦς βδελυκτά τε καὶ θεομισῆ δόγματα κατὰ κράτος ἐκβάλλεσθαι, καὶ ἐκ ῥιζῶν ἀνασπᾶσθαι τὰ ζιζάνια, ἃ ταῖς ὀρθοδόξοις ἐκκλησίαις ἐνέσπειραν. ὅθεν τοῦ μὲν φρενοβλαβοῦς καὶ ἀνθρωπολάτρου Νεστορίου τὴν διαίρεσιν ἀποφεύγοντες, ὁμολογοῦμεν, ὅπερ ἐκεῖνος ἠρνήσατο, τὴν ἁγίαν ἄχραντον καὶ ἀειπάρθενον μητέρα τοῦ κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ θεοτόκον. Εὐτυχοῦς δὲ τοῦ λήρου καὶ παράφρονος τὸ βδελυρὸν καὶ ἀνόητον δόγμα ἀναθεματίζοντες παντελῶς, καὶ ἐξορκίζοντες, τὴν δὲ διαφορὰν τῶν φύσεων ἐπιγινώσκομεν, καὶ ὁμολογοῦμεν δύο φύσεις μετὰ τὴν ἕνωσιν ἐν μιᾷ ὑποστάσει, καὶ ἐν τῷ ἑνὶ Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν, καὶ οὐχ ὥσπερ οἱ ἀνόητοι Εὐτυχιανισταὶ μετὰ τοῦ διδασκάλου αὐτῶν Εὐτυχοῦς, καὶ Διοσκόρου τοῦ δεξαμένου αὐτὸν, οὐκ ὀρθῶς πρὸ τῆς ἑνώσεως δύο λέγομεν φύσεις, μίαν δὲ μετὰ τὴν ἕνωσιν. τοῦτο γάρ ἐστιν ἀρνήσασθαι παντελῶς τὴν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ σωτῆρος οἰκονομίαν, καὶ ἄτρεπτον ἐνανθρώπησιν, ἣν κατεδέξατο διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν. οἱ γὰρ τὰ εἰρημένα βλασφημοῦντες, ἀνόητοι καὶ ἀλλότριοι τῆς ὁμολογίας, ἧς ὁ κορυφαῖος τῶν ἀποστόλων Πέτρος ὡμολόγησεν, εἰπών· σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. ἡμεῖς δὲ οἱ τῆς ὑμετέρας ὑπερευχόμενοι εὐσεβοῦς βασιλείας, τῆς καθαρᾶς πηγῆς τῶν ναμάτων τῆς ὀρθοδοξίας μετέχοντες, καὶ μεταδιδόντες τοῖς ὀρθοδόξοις λαοῖς, καὶ ταύτῃ τῇ πίστει τὴν ὑμετέραν γαληνότητα στεφανουμένην ὁρῶντες, καὶ νικῶσαν πάντα ἐχθρὸν, καὶ ὑπεναντίον τῆς εὐσεβοῦς ὑμῶν βασιλείας· παρακαλοῦμεν ἀποστραφῆναι τὸν ἐν σκαμβῇ καρδίᾳ, καὶ μὴ ἐξ ὅλης καὶ καθαρᾶς διανοίας δεξάμενον τὰ ὀρθὰ καὶ ἀνεπίληπτα δόγματα τῶν εἰρημένων ἁγίων πατέρων, ἀλλ᾽ ἐν ὑποκρίσει μὲν σχηματιζόμενον δέξασθαι τὰς ἁγίας τέσσαρας συνόδους, καὶ τὴν ἀοίδιμον ἐπιστολὴν τοῦ ἐν ἁγίοις πάπα Λέοντος, διὰ τὸ ἀξιόπιστον τῶν προσώπων· ἔργοις δὲ ἀρνησάμενον, καὶ μὴ ὁμολογήσαντα τὴν ἀγαθὴν καὶ ὀρθόδοξον πί-

τὸν αὐτοῦ, καὶ ἰδικῶς τὰς φωνὰς ἐκείνας, δι' ὧν Εὐτυχῆ τὸν παράφρονα τῆς ἐκκλησίας ἐξέωσαν, καὶ ἀπελάσαι τοῦτον τῆς ὑμετέρας εὐσεβοῦς πολιτείας, φαμὲν δὲ Ἄνθιμον, Σεβῆρον τε καὶ Πέτρον, τοὺς ἀναθεματισθέντας. καὶ νῦν ἀποστρεφόμεθα, καὶ ἀναθεματίζομεν, καὶ ἀλλοτρίους ἔχομεν τῆς τῶν ὀρθοδόξων κοινωνίας, αἱρετικοὺς ὄντας, καὶ χαίροντας ἀεὶ τῇ διαιρέσει τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν, μεθ' ὧν καὶ τὸν προειρημένον Διόσκορον, ὡς ὀρθῶς εἰρηται δεξάμενον Εὐτυχέα τὸν δυσώνυμον, ἀποστρεφόμεθα, καὶ ἀναθεματίζομεν. οὕτω γὰρ ἔχοντες, καὶ οὕτω φρονοῦντες, καὶ τῷ τῆς ὁσίας μνήμης πάπᾳ καὶ ἀρχιεπισκόπῳ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Ἀγαπητῷ τῷ ἐπ' εὐλογίᾳ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ τῆς ὑμετέρας εὐσεβοῦς πολιτείας ἐπιστάντι, καὶ ἀξιωθέντι τῶν εὐσεβῶν ὑμῶν ἰχνῶν, διὰ μετρίας ἐπιστολῆς, περὶ τούτων αὐτῶν ἐμφανίσαμεν. καὶ ὡς ἡγούμεθα, οὐκ ἔφθασε ταύτην ἀπολαβεῖν, προσκληθεὶς ὑπὸ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· ὃν ὁ κύριος μετέστησεν, ἵνα τὸ πλήρωμα τῆς κατορθώσεως τῇ ὑμετέρᾳ φυλάξῃ γαληνότητι. ὑμᾶς δὲ ὁ κύριος τῆς δόξης φυλάξαι τοὺς εὐσεβεῖς καὶ ζηλωτὰς, καὶ φύλακας τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, ἣν παραδεδώκασιν ἡμῖν οἱ προλεχθέντες ἅγιοι πατέρες ἡμῶν, πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ, καὶ ταῖς ἁγιωτάταις αὐτοῦ ἐκκλησίαις ἐν εἰρήνῃ καὶ εὐφροσύνῃ καὶ νίκῃ τῇ κατὰ τῶν ἐναντίων, προνοουμένους καὶ κυβερνῶντας τὴν ἐγχειρισθεῖσαν ὑμῖν παρὰ τῆς αὐτοῦ ἀγαθότητος βασιλείαν.

ΥΠΟΓΡΑΦΑΙ.

Παῦλος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος τῆς ὑμετέρας Απαμείας, ὑπερευχόμενος τῆς εὐσεβοῦς ὑμῶν καὶ θεοφυλάκτου βασιλείας, ἐδεήθην.

Σευηριανὸς ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος τῆς ὑμετέρας Ἀρεθούσης, ὑπερευχόμενος τῆς εὐσεβοῦς καὶ θεοφυλάκτου βασιλείας, ἐδεήθην.

Θεόδωρος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος τῆς ὑμετέρας Βαλανεωτῶν, ὑπερευχόμενος τῆς εὐσεβοῦς ἡμῶν καὶ θεοφυλάκτου βασιλείας, ἐδεήθην.

Στέφανος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος τῆς ὑμετέρας Λαρίσσης ὑπερευχόμενος τῆς εὐσεβοῦς ὑμῶν καὶ θεοφυλάκτου βασιλείας, ἐδεήθην.

Νόννος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος τῆς ὑμετέρας Ραφανείας, ὑπερευχόμενος τῆς εὐσεβοῦς ἡμῶν καὶ θεοφυλάκτου βασιλείας, ἐδεήθην.

Κυριακὸς ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος τῆς ὑμετέρας Σελευκοβήλου, ὑπερευχόμενος τῆς εὐσεβοῦς ὑμῶν καὶ θεοφυλάκτου βασιλείας, ἐδεήθην.

Σέργιος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος τῆς ὑμετέρας Επιφανείας, ὑπερευχόμενος τῆς εὐσεβοῦς ὑμῶν καὶ θεοφυλάκτου βασιλείας, ἐδεήθην.

Λίβελλος τῶν μοναχῶν καὶ τῶν μοναστηρίων.

Βασιλεῖ θεοφιλεστάτῳ, καὶ πανευσεβεστάτῳ, Ἰουστινιανῷ αὐτοκράτορι Αὐγούστῳ δέησις καὶ ἱκεσία παρὰ Μαριανοῦ, ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου μονῆς Δαλματίου τοῦ μακαριωτάτου καὶ ἐξάρχου τῶν αὐτοῦ εὐαγῶν μοναστηρίων, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ ἐνδημούντων ἀπὸ τῆς ὑπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα ἐρήμου ἀρχιμανδριτῶν καὶ μοναχῶν, καὶ τῆς δευτέρας Συρίας, καὶ τοῦ ἁγίου ὄρους Σινᾶ, καὶ τριῶν Παλαιστινῶν.

Τὴν ἐν χειρὶ Θεοῦ καρδίαν τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας, οὗ δ' ἂν θέλῃ κλινομένην ὁρῶντες, καὶ διὰ τοῦτο τῶν συνεχόντων πραγμάτων τὴν καλλίστην ὑμῶν πολιτείαν προτιμῶσαν τὴν τῶν ἁγιωτάτων ἐκκλησιῶν εἰρήνην, καὶ τῶν πιστῶν λαῶν τὴν ἡσυχίαν, εἰκότως θαῤῥοῦμεν παρενοχλεῖν τῷ θεοφυλάκτῳ ὑμῶν κράτει, περὶ τῶν κοινῇ πᾶσι Χριστιανοῖς συμφερόντων. διδάσκομεν τοίνυν ὡς εἰσόδου τυχόντες πρὸ τούτων φανερῶν ἡμερῶν παρὰ τῇ ὑμετέρᾳ εὐσεβείᾳ, ἐδεήθημεν τῶν εὐσεβῶν ὑμῶν ἰχνῶν, τὸν ἐπιδεδομένον παρ' ἡμῶν λίβελλον τῷ

A dem ipſorum; proprias voces illas per quas Eutychem inſipientem de eccleſia abſciderunt: & hunc expelle de veſtra pia politia. Dicimus autem Anthimum, Severum, & Petrum, anathematizatos. Et nunc avertimus, & anathematizamus, & alienos habemus ab orthodoxa communione, hæreticos exſiſtentes, & gaudentes ſuper diviſione ſanctarum Dei eccleſiarum: cum quibus prædictum Dioſcorum, qui & non recte (ſicut dictum eſt) ſuſcipit Eutychem infamem, abjicimus & anathematizamus. Sic enim tenentes & ſapientes de his ipſis per mediocrem epiſtolam ſignificavimus ſanctæ memoriæ archiepiſcopo antiquæ Romæ Agapito Papæ, pro omnium eccleſiarum beneficio, & veſtræ religioſæ reipublicæ ſuperſtanti, ac veſtra veſtigia pia B digna facienti: & ut exiſtimamus, morte præventus, & a Chriſto Deo noſtro vocatus, ipſam non accepit. Tranſtulit enim ipſum Dominus, ut plenitudinem directionis veſtræ cuſtodiret ſerenitati. Vos autem Dominus gloriæ cuſtodiat pios, & zelotes, & cuſtodes orthodoxæ fidei, quam tradiderunt nobis prædicti ſancti patres noſtri, toti orbi, & ſanctiſſimis eccleſiis ſuis, in pace & lætitia, & victoria contra adverſarios: providentes & gubernantes commiſſum vobis ab ipſius bonitate imperium.

SUBSCRIPTIONES.

Paulus miſeratione divina epiſcopus Apamiarum veC ſtræ civitatis, orator veſtri pii & Deocuſtoditi imperii ſupplicavi.

Severinus miſeratione divina epiſcopus Arethuſæ civitatis veſtræ, orator pii veſtri, & Deocuſtoditi imperii, ſupplicavi.

Theodorus miſeratione divina epiſcopus veſtræ civitatis Balaneotarum, orator pii veſtri, & Deocuſtoditi imperii, ſupplicavi.

Stephanus miſeratione divina epiſcopus veſtræ civitatis Lariſſæ, orator pii veſtri, & Deocuſtoditi imperii, ſupplicavi.

Nonnus miſeratione divina epiſcopus veſtræ civitatis Raphaneæ, orator pii veſtri, & Deocuſtoditi imperii ſupplicavi.

D Dominicus miſeratione divina epiſcopus veſtræ civitatis Seleucobeli, orator veſtri pii, & Deocuſtoditi imperii, ſupplicavi.

Sergius miſeratione divina epiſcopus veſtræ civitatis Epiphaniæ, orator pii veſtri & Deocuſtoditi imperii, ſupplicavi.

Libellus monaſteriorum.

Deoamantiſſimo regi & piiſſimo Juſtiniano Imperatori Auguſto, ſupplicatio ac deprecatio a Mariano, miſeratione divina preſbytero, & abbate domus & monaſterii Dalmatii beatiſſimi, & priore venerabilium monaſteriorum civitatis, & abbatum ipſorum monaſteriorum, & eorum qui in ipſam advenerunt ab eremo Hieroſolymorum, abbatum & E monachorum, & illorum de ſecunda Syria, & ſancti montis Sinaï, & trium Palæſtinarum.

COr veſtræ pietatis in manu Dei, & ubicumque nam ipſe voluerit, inclinari conſpicientes, & propter hoc rebus continentibus veſtram optimam politiam, præferens ſanctarum eccleſiarum pacem, & fidelium populorum quietem; merito inquietare audemus veſtrum Deocuſtoditum imperium, pro his quæ communiter univerſis conferunt Chriſtianis. Significamus itaque, ſicut cum introitum ante hos proximos dies aſſecuti fuimus, apud veſtram pietatem, ſupplicavimus veſtris piis veſtigiis, libellum a nobis oblatum

sanctissimo & beatissimo patriarchæ Menæ suscipi, A & canonice agi. Cumque igitur pro ipsis supplicemus, sanciat vestra Deocustodita serenitas, per vestrum pium jussum, mittere ad prædictum beatissimum virum prædictum libellum, factum contra devastantes sanctam Dei ecclesiam; videlicet Severum & Petrum impios, & qui similia his sapiunt, ab Eutyche & Dioscoro Acephalis hæreticis seductos: quorum unus est, qui maxime conturbavit, quod in ipso fuit, sanctam Dei ecclesiam, Zoara quidam Syrus irrationabilis, plenus omni infantia: & qui nihil aliud ab istis didicit, quam anathematizare sanctos patres [a] nostros, & ipsis communicantes: & decipere venientes ad ipsum ac recongregare, ac rebaptizare: sic supplicamus suscipi, & quæ in ipso insita sunt, canonice finem accipere: B convenientibus ad idipsum prædicto patriarcha Mena, & sanctissimis ac Deoamantissimis Romanis, & sancta synodo, quæ in ipsa regia urbe congregata est. Nam hoc assequentes magis, & devotius supplicationes mittemus ad clementissimum Deum pro vestra pietate: ut donet nobis super longitudinem annorum vestrum pium nomen, & rem, atque vestrum imperium custoditum a pace Dei, quæ omnem exsuperat intellectum: & ipsam donans ubique sanctis Dei ecclesiis; & de medio tollat omnem non communicantem ipsis, & Apostolicæ sedi.

[a] al. vestros.

SUBSCRIPTIONES.

C

Marianus miseratione divina presbyter & archimandrita monasterii Dalmatii, & prior venerabilium monasteriorum hujus regiæ urbis, subscripsi & supplicavi.

Agapitus misericordia Dei presbyter & archimandrita monasterii Dii, deprecatus subscripsi.

Agapius Dei misericordia presbyter & archimandrita monasterii divæ memoriæ Thalassii, supplicavi & subscripsi.

Alexander Dei misericordia presbyter & archimandrita monasterii sancti Abraamii, subscripsi & deprecatus fui.

Theodorus Dei misericordia presbyter & prior monasterii Job, subscribens supplicavi. D

Eleutherius Dei misericordia presbyter & prior sancti martyris Dominici, subscribendo supplicavi.

Dioscorus Dei miseratione presbyter & prior eorum, qui sunt in Olymbrio, subscripsi deprecatus.

Paulus miseratione divina presbyter & prior Romanorum prope Proinum, subscripsi deprecatus.

Cosmas Dei miseratione presbyter & prior sancti prodromi & baptistæ Joannis exsistentis inter illa Studii, subscripsi deprecatus.

Lucianus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Romanorum, supplicavi, & subscripsi.

Joannes Dei miseratione presbyter & prior monasterii sancti Thomæ apostoli, subscripsi & supplicavi. E

Joannes Dei miseratione presbyter & prior monasterii venerabilis sancti Michaëlis archangeli, subscripsi & supplicavi.

Dominicus Dei miseratione presbyter & prior sancti monasterii illorum Euphemii, subscripsi & supplicavi.

Demetrius Dei miseratione presbyter & prior illorum Phoca, supplicavi & subscripsi.

Theodorus Dei miseratione presbyter & prior monasterii illorum de Tryphone, subscripsi & supplicavi.

Phocas Dei miseratione presbyter & prior monasterii de Iona, subscripsi & supplicavi.

ἁγιωτάτῳ καὶ μακαριωτάτῳ πατριάρχῃ Μηνᾷ προσδεχθῆναι, καὶ κανονικῶς πραχθῆναι. ἐπεὶ τοίνυν ὑπὲρ τῶν αὐτῶν δεόμεθα, θεσπισάτω ἡ ὑμετέρα φιλόθεος γαληνότης, δι᾽ εὐσεβοῦς ὑμῶν κελεύσεως καταπεμπομένης πρὸς τὸν εἰρημένον μακαριώτατον ἄνδρα, τὸν εἰρημένον λίβελλον, τὸν γενόμενον κατὰ τῶν λυμαινόντων τὴν ἁγίαν τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίαν, φαμὲν δὴ Σευήρου καὶ Πέτρου τῶν δυσσεβῶν, καὶ τῶν τὰ ὅμοια τούτοις φρονούντων, ὑπὸ Εὐτυχοῦς καὶ Διοσκόρου καθηγημένων Ἀκεφάλων αἱρετικῶν· ὧν εἷς ἐστὶν ὁ μάλιστα διαταράξας τό γε ἐπ᾽ αὐτῷ τὴν ἁγίαν τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίαν, Ζωορᾶς τις Σύρος, ἀλόγιστος, πλήρης πάσης ἀνοίας καὶ μανίας, καὶ μηδὲν ἕτερον παρὰ τούτων μαθὼν ἢ ἀναθεματίζειν τοὺς ἁγίους ἡμῶν πατέρας, καὶ τοὺς τούτοις κοινωνήσαντας, καὶ ἀπατᾶν τοὺς πρὸς αὐτὸν παραγινομένους, καὶ παρασυνάγειν, καὶ παραβαπτίζειν· ὡς ἱκετεύομεν προσδεχθῆναι, καὶ κανονικῶς τά γε ἐγκείμενα αὐτῷ πέρας δέξασθαι, συνιόντων κατὰ ταυτὸν τοῦ τε εἰρημένου πατριάρχου Μηνᾶ, καὶ τῶν ὁσιωτάτων καὶ θεοφιλεστάτων Ῥωμαίων, καὶ τῆς ἐνδημούσης κατὰ ταύτην τὴν βασιλίδα πόλιν ἁγίας συνόδου. τούτου γὰρ τυχόντες μειζόνως καὶ ἐπιτεταμένως τὰς ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας ἱκεσίας ἀναπέμψομεν τῷ φιλανθρωποτάτῳ Θεῷ, ἐφ᾽ ᾧ τε δωρηθῆναι ἡμῖν ἐπὶ μακροὺς χρόνους τὸ ὑμέτερον εὐσεβὲς ὄνομα, καὶ τὴν ὑμετέραν βασιλείαν φρουρουμένην ὑπὸ τῆς πάντα νοῦν ὑπερεχούσης τοῦ Θεοῦ εἰρήνης, καὶ ταύτην χορηγοῦσαν ταῖς ἁπανταχοῦ ἁγίαις τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίαις· καὶ ἐκποδὼν ποιουμένην τούτων πάντα τὸν μὴ κοινωνοῦντα ταύταις, καὶ τῷ ἀποστολικῷ θρόνῳ.

ΥΠΟΓΡΑΦΑΙ.

Μαριανὸς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ ἐν ἁγίοις Δαλματίου, καὶ ἔξαρχος τῶν εὐαγῶν μοναστηρίων ταύτης τῆς βασιλίδος πόλεως, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Ἀγαπητὸς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς Δίου, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Ἀγάπιος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ τῆς θείας μνήμης Θαλασσίου, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Ἀλέξανδρος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ ἐν ἁγίοις Ἀβραμίου, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Θεόδωρος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος, μονῆς Ἰὼβ ὑπογράψας ἐδεήθην.

Ἐλευθέριος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος τοῦ ἁγίου μάρτυρος Κυριακοῦ, ὑπογράψας ἐδεήθην

Διόσκορος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος τῶν Ὀλυμβρίου, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Παῦλος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος τῶν Ῥωμαίων πλησίον τῶν Προΐνου, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Κοσμᾶς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος τοῦ ἁγίου προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τοῦ ἐν τοῖς Στουδίου, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Λουκιανὸς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μοναστηρίου τῶν Ῥωμαίων, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Ἰωάννης ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος, καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θωμᾶ, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Ἰωάννης ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος, καὶ ἡγούμενος τῆς εὐαγοῦς μονῆς τοῦ ἁγίου καὶ ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Κυριακὸς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Εὐφημίου, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Δημήτριος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος τῶν Φωκᾶ, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Θεόδωρος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Τρύφωνος, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Φωκᾶς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Ἰωνᾶ, ὑπογράψας ἐδεήθην.

ANNO CHRISTI 536.

Στέφανος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος τῆς μονῆς τῶν Προμώτου, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Δάδας ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος, καὶ ἡγούμενος τῶν Καϊουμᾶ, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Ἀλέξανδρος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος τῆς μονῆς τοῦ Καλάμου, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Στέφανος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος, καὶ ἡγούμενος τῶν Κώνστα, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Γεννάδιος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος, καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Κυριακοῦ, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Κυριακὸς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Σύρων, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Ἀττικὸς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Εὐκρατάδων, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Κυρίων ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Αἰγυπτίων, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Θεόδωρος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Μαρωνίου, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Τιμόθεος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Ἀστερίου, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Ζώσιμος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Μαξιμίνου, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Μάρκος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Θεοδώρου, ἀπὸ ἐκσκεπτόρων, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Ἀνδρέας ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Βέσσων, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Διονύσιος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Μάρκου, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Στρατόνικος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ ἁγίου Δομετίου, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Μάρκος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ ἁγίου Κυρίκου, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Ἰωάννης ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Ἰσαακίου, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Ζώϊλος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Θεοδότου, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Κυριακὸς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἐν τῷ Ξηροκέρκῳ, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Μαρῖνος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Παυλίνου, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Παῦλος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος, καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ ἁγίου Ζηνοβίου, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Στέφανος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ Ὀλυμπίου, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Ἰάκωβος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος τῶν Ἀβίβου, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Πέτρος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς ἐπιλεγομένης Ἱερουσαλήμ, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Παῦλος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Σαμουὴλ κατὰ τὴν Σκύθην, ὑπογράψας ἐδεήθην, διὰ Ζωτικοῦ διακόνου.

Ἰωάννης ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Θεοδώρου ἐν τῇ Πέτρᾳ, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Ἐλευθέριος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Νέωνος, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Μόδεστος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς ἐπιλεγομένης τῶν Λυκαόνων, ὑπογράψας ἐδεήθην, διὰ χειρὸς Φλαβιανοῦ πρεσβυτέρου καὶ δευτερείου.

Γεώργιος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος, καὶ ἡγούμενος μονῆς Κύρου, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Ἀντώνιος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Εὐσεβίου, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Τρύφων ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Μανουηλίου, ὑπογράψας ἐδεήθην.

A Stephanus misericordia Dei presbyter & prior monasterii Promoti, subscripsi & supplicavi.

Dadas Dei miseratione presbyter & prior monasterii Caiumæ, subscripsi & supplicavi.

Alexander Dei miseratione presbyter & prior monasterii Calami, subscripsi & supplicavi.

Stephanus Dei miseratione presbyter & prior Consta, subscripsi & supplicavi.

Gennadius Dei miseratione presbyter & prior monasterii Dominici, subscripsi & supplicavi.

Dominicus Dei miseratatione presbyter & prior monasterii Syriorum, subscripsi & supplicavi.

Atticus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Eucratadarum, supplicavi & subscripsi.

B Cyrion Dei miseratione presbyter & prior Ægyptiorum, supplicavi & subscripsi.

Theodorus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Maronii, subscripsi & supplicavi.

Timotheus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Asterii, subscripsi & supplicavi.

[a] Zosimus Dei miseratione presbyter & prior monasterii sancti Maximini, supplicavi & subscripsi.

Marcus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Theodori [b] de Esteptoris, subscripsi & supplicavi.

Andreas Dei miseratione presbyter & prior monasterii Bessorum, subscripsi, & supplicavi.

C Dionysius Dei miseratione presbyter & prior monasterii sancti Marci, supplicavi & subscripsi.

Stratonicus Dei misericordia presbyter & prior sancti martyris Dominici, subscripsi & supplicavi.

Marcus Dei miseratione presbyter & prior monasterii sancti Cyrici, subscripsi & supplicavi.

Joannes Dei miseratione presbyter & prior monasterii sancti Isaacii, subscripsi & supplicavi.

Zoïlus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Theodoti, subscripsi & supplicavi.

Dominicus miseratione Dei presbyter & prior monasterii sancti Georgii in Xerocerco, supplicavi & subscripsi.

D Marinus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Paulini, supplicavi & subscripsi.

Paulus miseratione divina presbyter & prior monasterii sancti Zenobii, supplicavi & subscripsi.

Stephanus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Olympii, subscripsi & supplicavi.

Jacobus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Abibi, subscripsi & supplicavi.

Petrus Dei misericordia presbyter & prior monasterii cognominati Hierusalem, subscripsi & supplicavi.

Paulus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Samuëlis juxta Scythen, supplicavi & subscripsi per Zoticum diaconum.

Joannes Dei miseratione presbyter & prior monasterii Theodori in Petra, supplicavi & subscripsi.

E Eleutherius Dei miseratione presbyter & prior monasterii Neonis, supplicavi & subscripsi.

Modestus Dei misericordia presbyter & prior monasterii cognominati Lycaonum, supplicavi & subscripsi per manus Flaviani presbyteri & [c] deuterarii.

Georgius Dei miseratione presbyter & prior monasterii Cyri, supplicavi & subscripsi.

Antonius Dei misericordia presbyter & prior monasterii sancti patris nostri Eusebii, supplicavi & subscripsi.

Tryphon misericordia Dei presbyter & prior monasterii Manuelis, supplicavi & subscripsi.

[a] al. Cosmas.

[b] al. discepatoris al Exceptoribus.

[c] al. secundarii.

Theoctistus Dei miseratione presbyter & prior monasterii sanctæ & gloriosæ Dei genitricis semper Virginis Mariæ, supplicavi & subscripsi.

a al. Menon. [a] Zeno Dei misericordia presbyter & prior monasterii siti in bono agro sancti prodromi & baptistæ Joannis, supplicavi & subscripsi.

Paulus Dei miseratione presbyter & prior monasterii sanctæ martyris Hermiones, siti prope Elebichum, supplicavi & subscripsi per manum Marini lectoratii.

Silas Dei miseratione presbyter & prior monasterii Eliæ, supplicavi & subscripsi.

Joannes Dei miseratione presbyter & prior monasterii Maræ prope Aëtiam cisternam, supplicavi & subscripsi.

Basilius Dei miseratione presbyter & prior monasterii sancti Simeonis vocati Cyracona, deprecans subscripsi.

Theodorus Dei miseratione presbyter & prior monasterii sancti Laurentii a me Dei gratia fundati, supplicavi & subscripsi.

Babylas Dei misericordia presbyter & prior monasterii sanctæ memoriæ Danielis in columna, & sancti Joannis baptistæ, & apostoli sancti Andreæ, supplicavi & subscripsi.

Polychronius Dei miseratione presbyter & archimandrita monasterii sancti Michaëlis archangeli in Æthrio, per Anastasium monachum, supplicavi & subscripsi.

Anastasius Dei miseratione presbyter & archimandrita monasterii Romanorum in Petrio, subscripsi & supplicavi.

Andreas Dei miseratione presbyter & prior monasterii Romanorum, supplicavi & subscripsi.

Elpidius miseratione Dei presbyter & prior monasterii Cassiani, supplicavi & subscripsi.

b al. Cosmas. [b] Zosimus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Lycaonum, supplicavi & subscripsi.

Polychronius Dei miseratione presbyter & archimandrita monasterii Creticorum, subscripsi & supplicavi.

Joseph prior sanctæ & gloriosæ semper Virginis Mariæ Dei genitricis in Lithostroto, supplicavi & subscripsi per manum Stephani presbyteri, & secundarii mei.

Rhodon Dei miseratione presbyter & archimandrita monasterii Theodori, supplicavi & subscripsi.

Zoticus Dei miseratione presbyter & archimandrita sancti Andreæ prope Saturninam portam, supplicavi & subscripsi.

Martyrius miseratione divina presbyter & archimandrita monasterii Valentis sancti Joannis baptistæ, subscripsi & supplicavi.

Joannes Dei miseratione presbyter & archimandrita monasterii sancti Anastasii prope Agogum, supplicavi & subscripsi.

Hesychius Dei miseratione presbyter & archimandrita monasterii beati Theodosii, faciens sermonem pro omni eremo, quæ sub sancta civitate est, subscripsi & supplicavi.

Domitianus miseratione divina presbyter & archimandrita beati Martyrii, faciens sermonem pro omni eremo sub civitate sancta, supplicavi & subscripsi.

Cassianus miseratione divina presbyter lauræ monasterii beati Sabbæ, faciens sermonem pro omni eremo sub civitate sancta, supplicavi & subscripsi.

Dominicus miseratione divina presbyter & archimandrita lauræ Turrium, faciens sermonem pro omnibus qui in Jordane sunt, supplicavi & subscripsi.

A Θεόκτιστος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῆς ἁγίας ἐνδόξου Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Ζήνων ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς διακειμένης ἐν καλῷ ἀγρῷ τοῦ ἁγίου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Παῦλος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἑρμιόνης τῆς διακειμένης πλησίον τοῦ Ἐλεβίχου, ὑπογράψας ἐδεήθην, διὰ χειρὸς Μαρινοῦ ἀναγνώστου.

Σίλας ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ Ἡλία, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Ἰωάννης ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ Μαρᾶ, πλησίον τῆς Ἀετίου κινστέρνης, ὑπογράψας ἐδεήθην.

B

Βασίλειος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ ἁγίου Συμεών, ἐπίκλην τοῦ Κυρακωνᾶ, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Θεόδωρος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς ὑπ' ἐμοῦ χάριτι Θεοῦ συστάσης, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Βαβύλας ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Δανιὴλ τοῦ ἐν τῷ στύλῳ καὶ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἀνδρέου, ὑπογράψας ἐδεήθην.

Πολυχρόνιος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης τοῦ ἁγίου ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ τοῦ ἐν τῷ Αἰθρίῳ, δι' Ἀναστασίου μοναχοῦ, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

C

Ἀναστάσιος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῶν Ῥωμαίων τῆς ἐν τῷ Πετρίῳ, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Ἀνδρέας ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Ῥωμαίων, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Ἐλπίδιος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Βασσιανοῦ, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Ζώσιμος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Λυκαόνων, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Πολυχρόνιος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῶν Κρητικῶν, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Ἰωσὴφ ἡγούμενος τῆς ἁγίας ἐνδόξου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας τῆς D Θεοτόκου, τῆς οὔσης ἐν τῷ Λιθοστρώτῳ, δεηθεὶς ὑπέγραψα, διὰ χειρὸς Στεφάνου πρεσβυτέρου καὶ δευτεραρίου μου.

Ῥόδων ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ Θεοδώρου, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Ζωτικὸς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου, πλησίον τῆς Σατουρνίνου πόρτης, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Μαρτύριος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης τῆς μονῆς Οὐάλεντος, τῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ πλησίον τοῦ Ἀγωγοῦ, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

E Ἡσύχιος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ μακαρίου Θεοδοσίου, ποιούμενος τὸν λόγον ὑπὲρ πάσης τῆς ὑπὸ τὴν ἁγίαν πόλιν ἐρήμου, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Δομετιανὸς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης τοῦ μακαρίου Μαρτυρίου, ποιούμενος τοὺς λόγους ὑπὲρ πάσης τῆς ὑπὸ τὴν ἁγίαν πόλιν ἐρήμου, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Κασσιανὸς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος λαύρας μονῆς τοῦ μακαρίου Σάββα, ποιούμενος τὸν λόγον ὑπὲρ τῆς ὑπὸ τὴν ἁγίαν πόλιν ἐρήμου, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Κυριακὸς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης λαύρας τῶν Πυργίων, ποιούμενος τὸν λόγον ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῷ Ἰορδάνῃ, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Νέσαβος ἐλέῳ θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης λαύρας τοῦ μακαρίου Φιρμίνου ποιούμενος τὸν λόγον ὑπὲρ τῆς ὑπὸ τὴν ἁγίαν πόλιν ἐρήμου, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Τερέντιος ἐλέῳ θεοῦ πρεσβύτερος τῆς νέας λαύρας, ποιούμενος τὸν λόγον ὑπὲρ τῆς ὑπὸ τὴν ἁγίαν πόλιν ἐρήμου, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Τραϊανὸς ἐλέῳ θεοῦ πρεσβύτερος τῶν Πυργίων τῶν ἐν τῷ Ἰορδάνῃ καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν αὐτόθι μοναχῶν, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Λεόντιος ἐλέῳ θεοῦ μοναχὸς ποιούμενος τὸν λόγον ὑπὲρ τῶν κατὰ τὴν ἔρημον ἁγίων πατέρων δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Θεόδωρος ἐλέῳ θεοῦ διάκονος καὶ μοναχὸς τῆς νέας λαύρας, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ Ἱεροσολύμων μοναχῶν δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Κύριακος ἐλέῳ θεοῦ διάκονος καὶ μοναχὸς τῆς αὐτῆς νέας λαύρας, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ Ἱεροσολύμων μοναχῶν, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Πολύευκτος ἐλέῳ θεοῦ διάκονος καὶ μοναχὸς τῆς μονῆς τοῦ μακαρίου Θεοδοσίου, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ μοναχῶν, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Ἀναστάσιος ἐλέῳ θεοῦ διάκονος καὶ μοναχὸς τῆς μονῆς τοῦ μακαρίου Μαρτυρίου, καὶ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ μοναχῶν, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Νίκων ἐλέῳ θεοῦ διάκονος καὶ μοναχὸς τοῦ μακαρίου Θεοδοσίου, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ Ἱεροσολύμων μοναχῶν, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Μάμας ἐλέῳ θεοῦ μοναχὸς τοῦ μακαρίου Μαρτυρίου, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ μοναχῶν, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Ἰουλιανὸς ἐλέῳ θεοῦ μοναχὸς μονῆς τοῦ μακαρίου Θεοδοσίου, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ Ἱεροσολύμων μοναχῶν, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐλέῳ θεοῦ μοναχὸς μονῆς τοῦ μακαρίου Μαρτυρίου, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ Ἱεροσολύμων μοναχῶν, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Σαββάτιος ἐλέῳ θεοῦ μοναχὸς τῆς λαύρας τοῦ μακαρίου Σάββα, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ Ἱεροσολύμων μοναχῶν, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Μαρτύριος ἐλέῳ θεοῦ μοναχὸς τῆς νέας λαύρας καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν μοναχῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ Ἱεροσολύμων μοναχῶν, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Βασίλειος ἐλέῳ θεοῦ μοναχὸς τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῷ Ἰορδάνῃ μοναχῶν, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Θεόδωρος ἐλέῳ θεοῦ μοναχὸς τῆς λαύρας τοῦ μακαρίου Φιρμίνου, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ μοναχῶν, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Θεωνᾶς ἐλέῳ θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἀποκρισιάριος τοῦ ἁγίου ὄρους Σινᾶ, καὶ τῆς ἐρήμου Ῥαϊθοῦ, καὶ τῆς κατὰ Φαρὰν ἁγίας ἐκκλησίας, καὶ ποιούμενος τοὺς λόγους ὑπὲρ πάντων τῶν ὄντων μοναχῶν ἐν τοῖς εἰρημένοις ἐρήμοις τόποις, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐλέῳ θεοῦ πρεσβύτερος καὶ μοναχὸς λαύρας τῶν Ἀμμωνίων τῆς πεδιάδος, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ πεδιάδι μοναχῶν, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Θεόδωρος ἐλέῳ θεοῦ διάκονος καὶ μοναχὸς μονῆς τοῦ μακαρίου Σεργίου τῆς ἐν τῇ πεδιάδι, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν αὐτῇ μοναχῶν, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Κοσμᾶς ἐλέῳ θεοῦ μοναχὸς, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ πρώτῃ Παλαιστίνῃ μοναχῶν, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Στρατήγιος ἐλέῳ θεοῦ διάκονος καὶ μοναχὸς, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ δευτέρᾳ Παλαιστίνῃ μοναχῶν, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Σαλαμίνης ἐλέῳ θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος, καὶ ὑπὲρ πά-

A Nestabus miseratione divina presbyter & archimandrita lauræ beati Firmini, faciens sermonem pro eremo, quæ sub sancta civitate est, supplicavi & subscripsi.

[a] Terentius Dei misericordia presbyter novæ lauræ, faciens sermonem pro eremo, quæ sub sancta civitate est, supplicavi & subscripsi.

[a] al. Terentian.

Trajanus Dei miseratione presbyter Turrium de Jordane, & pro omnibus ibidem monachis, supplicavi & subscripsi.

Leontius Dei miseratione monachus & prior proprii monasterii, faciens sermonem pro his qui in eremo sunt, sanctis patribus supplicavi & subscripsi.

Theodorus miseratione divina diaconus & monachus novæ lauræ, & pro omnibus monachis eremi Hierosolymorum, supplicavi & subscripsi. B

Dominicus miseratione divina diaconus & monachus ejusdem novæ lauræ, & pro omnibus monachis eremi Hierosolymorum deprecatus sum, & subscripsi.

Polyeuctus Dei miseratione diaconus & monachus monasterii beati Theodosii, & pro omnibus monachis eremi, supplicavi & subscripsi.

Anastasius Dei miseratione diaconus & monachus beati Martyrii, & pro omnibus monachis de eremo Hierosolymorum, supplicavi & subscripsi.

Nicon Dei miseratione diaconus & monachus beati Theodosii, & pro omnibus monachis eremi Hierosolymorum, supplicavi & subscripsi.

C Mamas Dei miseratione monachus beati Martyrii, & pro omnibus monachis eremi Hierosolymorum, supplicavi & subscripsi.

Julianus Dei miseratione monachus beati Theodosii, & pro omnibus monachis eremi Hierosolymorum, supplicavi & subscripsi.

Joannes Dei miseratione monachus beati Martyrii, & pro omnibus monachis eremi Hierosolymorum, supplicavi & subscripsi.

Sabbarius Dei miseratione monachus lauræ beati Sabbæ, & pro omnibus monachis eremi Hierosolymorum, supplicavi & subscripsi.

Martinus Dei miseratione monachus novæ lauræ, & pro omnibus eremi Hierosolymorum monachis, supplicavi & subscripsi. D

Basilius Dei misericordia monachus Jordanis, & pro omnibus monachis in Jordane, supplicavi & subscripsi.

Theodorus Dei miseratione monachus lauræ beati Firmini, & pro omnibus monachis de eremo, supplicavi & subscripsi.

Theonas Dei miseratione presbyter & legatus sancti montis Sinaï, & eremi Raithu, & sanctæ ecclesiæ Pharan, faciens sermonem & pro omnibus monachis exsistentibus in prædictis solitariis locis, supplicavi & subscripsi.

Joannes Dei miseratione presbyter & monachus lauræ Amniorum campestris, & pro omnibus qui ni campestri sunt, monachis, supplicavi & subscripsi. E

Theodorus Dei miseratione diaconus, & monachus monasterii beati Sergii in campestri, pro omnibus, qui in eo sunt, monachis, supplicavi & subscripsi.

Cosma Dei miseratione monachus, & pro omnibus monachis de prima Palæstina, supplicavi & subscripsi.

Strategius Dei miseratione diaconus & monachus, & pro omnibus monasteriis secundæ Palæstinæ, supplicavi & subscripsi.

Salamines Dei miseratione presbyter & prior, & pro

omnibus monachis & archimandritis tertiæ Palæstinæ, supplicavi & subscripsi.

Helias Dei miseratione diaconus & monachus, & pro omnibus, qui in Augustopoli sunt monachis, supplicavi & subscripsi.

Anastasius miseratione divina diaconus & monachus, & pro omnibus monasteriis in Petris tertiæ Palæstinæ, supplicavi & subscripsi.

Photinus Dei miseratione monachus sancti Stephani in Maoza Iamniæ primæ Palæstinæ, & pro omnibus monachis qui in ea sunt, supplicavi & porrexi.

Joannes miseratione divina presbyter & monachus, & pro omnibus monasteriis in Aila tertiæ Palæstinæ, supplicavi & porrexi.

Paulus Dei miseratione diaconus & legatus monasterii beati Maronis, principalis venerabilium monasteriorum secundæ Syriæ, faciens sermonem pro omnibus archimandritis & monachis ipsius secundæ Syriæ, supplicavi & porrexi.

Sanctissimus archiepiscopus dixit: Theodorus circumspectus referendarius, cum adimpleverit ea pro quibus advenit, abeat. Libelli vero nobis oblati ab ipsis monachis, legantur. Diodorus religiosissimus diaconus & notarius accepit & legit:

Libellus monachorum ad Menam Patriarcham.

Per omnia sanctissimo & beatissimo domino nostro Menæ, regiæ urbis archiepiscopo, & sanctissimis episcopis, qui ex Italorum regione in ipsa convenerunt, ac Deoamantissimis archidiaconis Apostolicæ sedis, ac sanctæ episcoporum sanctissimorum synodo in Christoamata civitate congregatæ, Marianus presbyter & archimandrita monasterii Dalmatii, & primas venerabilium monasteriorum regiæ urbis, & archimandritæ venerabilium monasteriorum prædictorum, & archimandritæ, qui in ipsa civitate convenerunt, & monachi de eremo, quæ sub Hierosolyma est, & de secunda Syria, & sancto monte Sinaï, ac de tribus Palæstinis.

CUm judicium adversus Anthimum finem acceperit, & sententia contra ipsum a vobis sanctissimis juste lata sit, eo quod circa divinos canones peccare deprehensus est, & dogmata ecclesiæ catholicæ usque in finem confiteri abnuit; gratias agimus Deo, qui per studium piissimi Imperatoris nostri sacrum cœtum vestrum in unum congregavit, ut mundaret ecclesiam suam, & ipsam sibi in perpetuum adscisceret gloriosam; non habentem maculam, neque rugam, vel aliquid hujusmodi hæreticorum zizaniorum. Et erat quidem nobis per votum, propriæ promissioni vacantes huic soli attendere, & a nemine eorum, qui exterius circumsistunt, dilaniari. Verumtamen quia dæmon, qui bonum odit, hominum bonis semper invidens, organa propria inveniens, Severum scilicet & Petrum, per ipsos pacem sanctarum Dei ecclesiarum perturbare non cessat: hujus gratia, & de ipsis in libellis a nobis sanctissimo Papæ Agapito oblatis, & coram vestra beatitudine in prima synodo lectis; nec non & supplicatione piissimo Imperatori nostro data, & vestræ sanctitati remissa a sua pietate per Theodorum circumspectum referendarium, qui & hujus piam jussionem attulit, mandantem sanctæ vestræ synodo, de omnibus contentis in supplicatione considerare, percurrimus partem quamdam. Non enim possibile est, omnia, quæ ab ipsis, & qui similia istis sapiunt, ab Eutyche, & Dioscoro Acephalis hæreticis descendentibus, contra sanctam Dei ecclesiam in hac regia

Ephes. 5.

των τῶν ἐν τῇ τρίτῃ Παλαιστίνῃ μοναχῶν καὶ ἀρχιμανδριτῶν, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Ηλίας ἐλέῳ Θεοῦ διάκονος καὶ μοναχὸς, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν Αὐγουστοπόλει μοναχῶν τῆς τρίτης Παλαιστίνης, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Αναστάσιος ἐλέῳ Θεοῦ διάκονος καὶ μοναχὸς, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν Πέτραις μοναχῶν τῆς τρίτης Παλαιστίνης, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Φωτεινὸς ἐλέῳ Θεοῦ μοναχὸς τοῦ ἁγίου Στεφάνου τοῦ Μαιουζᾶ Ιαμνίας πρώτης Παλαιστίνης, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν αὐτῷ μοναχῶν, δεηθεὶς ἐπιδέδωκα.

Ιωάννης ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ μοναχὸς, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῷ Αιλᾷ τῆς τρίτης Παλαιστίνης μοναχῶν, δεηθεὶς ἐπιδέδωκα.

Παῦλος ἐλέῳ Θεοῦ διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος μονῆς τοῦ μακαρίου Μάρωνος,, τῆς ἐξαρχούσης τῶν ἐν τῇ δευτέρᾳ Συρίᾳ εὐαγῶν μοναστηρίων, ποιούμενος τοὺς λόγους ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ αὐτῇ δευτέρᾳ Συρίᾳ ἀρχιμανδριτῶν καὶ μοναχῶν, δεηθεὶς ἐπιδέδωκα.

Ο ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· Θεόδωρος ὁ περίβλεπτος ῥεφερενδάριος, ἀναχωρείτω, πράξας ἐφ' ᾧ παραγέγονεν. ἀναγινωσκέσθωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμῖν ἐπιδοθέντες λίβελλοι, παρὰ τῶν αὐτῶν εὐλαβῶν μοναχῶν. καὶ λαβὼν Διόδωρος ὁ θεοσεβέστατος διάκονος, καὶ νοτάριος, ἀνέγνω·

Λίβελλος μοναχῶν, πρὸς Μηνᾶν πατριάρχην.

Τῷ δεσπότῃ ἡμῶν τῷ πάντα ἁγιωτάτῳ καὶ μακαριωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ τῆς βασιλίδος Μηνᾶ, καὶ τοῖς ἐνδημοῦσιν αὐτῇ ὁσιωτάτοις ἐπισκόποις τῆς Ιταλῶν χώρας, καὶ θεοφιλεστάτοις ἀρχιδιακόνοις τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου καὶ τῇ ἐνδημούσῃ τῇ φιλοχρίστῳ πόλει τῶν ἁγιωτάτων ἐπισκόπων συνόδῳ· παρὰ Μαριανοῦ πρεσβυτέρου καὶ ἀρχιμανδρίτου μονῆς Δαλματίου, καὶ ἐξάρχου τῶν εὐαγῶν μοναστηρίων, τῆς βασιλίδος πόλεως· καὶ ἀρχιμανδριτῶν τῶν εἰρημένων εὐαγῶν μοναστηρίων, καὶ τῶν ἐνδημούντων ἐν αὐτῇ ἀρχιμανδριτῶν καὶ μοναχῶν τῆς ὑπὸ τὰ Ιεροσόλυμα ἐρήμου καὶ ἀπὸ τῆς δευτέρας Συρίας καὶ τοῦ ἁγίου ὄρους Σινᾶ, καὶ τῶν τριῶν Παλαιστινῶν.

ΤΗς ἐπὶ Ανθίμῳ κρίσεως πληρωθείσης, καὶ τῆς κατὰ αὐτοῦ ψήφου παρ' ὑμῶν τῶν ἁγιωτάτων δικαίως ἐξενεχθείσης, ὅτι καὶ περὶ τοὺς θείους κανόνας ἡμαρτηκὼς ἑάλω, καὶ τὰ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ὁμολογῆσαι δόγματα μέχρι τέλους ἠπείθησεν· εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ, τῷ διὰ τῆς σπουδῆς τοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν βασιλέως τὴν ἱερὸν ὑμῶν σύλλογον εἰς τὸ ἓν συναγαγόντι, ἵνα καθαρίσῃ τὴν αὐτοῦ ἐκκλησίαν, καὶ παραστήσῃ αὐτὴν ἑαυτῷ εἰς ἀεὶ, ἔνδοξον, μὴ ἔχουσαν σπίλον ἢ ῥυτίδα, ἤ τι τῶν τοιούτων αἱρετικῶν ζιζανίων. καὶ ἦν μὲν ἡμῖν δι' εὐχῆς τῷ ἰδίῳ σχολάζοντας ἐπαγγέλματι, τούτῳ καὶ μόνῳ προσανέχειν, ὑπὸ μηδενὸς τῶν ἔξωθεν περιισταμένων διασπαραττομένοις· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ μισόκαλος δαίμων, ὁ τοῖς ἀγαθοῖς τῶν ἀνθρώπων ἀεὶ ἐποφθαλμιῶν ἐπιτήδεια ὄργανα εὑρὼν Σεβῆρον καὶ Πέτρον, δι' αὐτῶν ταράττων τὴν εἰρήνην τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν οὐ παύεται, τούτου χάριν καὶ περὶ αὐτῶν ἐν τοῖς παρ' ἡμῶν ἐπιδεδομένοις λιβέλλοις τῷ ἐν ἁγίοις πάπᾳ Αγαπητῷ, τοῖς καὶ ἀναγνωσθεῖσι ἐπὶ τῆς ὑμετέρας μακαριότητος, κατὰ τὴν προτέραν σύνοδον, καὶ ἐν τῇ προσδοθείσῃ τῷ εὐσεβεστάτῳ ἡμῶν βασιλεῖ δεήσει, τῇ καταπεμφθείσῃ τῇ ὑμῶν ἁγιωσύνῃ παρὰ τῆς αὐτοῦ εὐσεβείας, διὰ Θεοδώρου τοῦ περιβλέπτου ῥεφερενδαρίου διακομίσαντος καὶ τὴν αὐτοῦ εὐσεβῆ κέλευσιν προστάττουσαν τῇ ἁγίᾳ ὑμῶν συνόδῳ περὶ πάντων τῶν περιεχομένων ἐν τῇ δεήσει, ὑμᾶς διασκοπῆσαι, διεξήλθομεν μέρος τι. οὐ γὰρ οἷόν τε πάντα τὰ παρ' αὐτῶν τὰ ὅμοια τούτοις φρονούντων ἀπὸ Εὐτυχοῦς καὶ Διοσκόρου καταγομένων ἀκεφάλων αἱρετικῶν, κατὰ τῆς ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, καὶ τῇ βασιλίδι ταύτῃ πό-

λει, καὶ ἐν ἑτέραις πόλεσι πλημμεληθέντα ἢ τολμώμενα. οὗτοι γὰρ A ὥσπερ μικρὰ λογισάμενοι τὰ ἤδη παρ᾽ αὐτῶν τολμηθέντα, καὶ ἀνατολὴν πᾶσαν διαταράξαντες, ἢ ταῖς ἀνθρωπίναις αἵμασι καταμολύναντες ὁσίων καὶ ἑτέρων ἀνδρῶν, φιλονεικοῦσι πάντως ἢ ταύτην τὴν βασιλίδα πόλιν τοιούτοις περιβαλεῖν, εἴπερ ἰσχύσοιεν, κακοῖς· ἅπερ βουλόμενοι συντόμῳ λόγῳ ἀνακεφαλαιώσασθαι, ἵνα ἴσμεν τί πρῶτον ἢ τί ὕστερον διηγησόμεθα, ἢ τί σιωπήσαντες εἰς βραχύ τι, ἢ ὡς μεῖζον φανερώσωμεν πάντων τῶν παρ᾽ αὐτῶν δραματουργηθέντων κατὰ σύγκρισιν εὑρημένων, ἢ οὐδενὸς καθ᾽ ἑτέρου τὴν ὑπεροχὴν ἔχειν δυναμένου. τί γὰρ ἐροῦμεν; τὰ τῶν δικαίων αἵματα, ὧν αἱ χεῖρες αὐτῶν πλήρεις; ἀλλὰ τοὺς ἀναθεματισμούς, οὓς κατὰ τῶν ἁγίων καὶ θεοφόρων τῆς ἐκκλησίας διδασκάλων τὰ μιαρὰ αὐτῶν ἐξηνέγκεν ἐπέλμαντα στόματα, καὶ μάλιστα κατὰ τῆς ἁγίας ἐν Καλχηδόνι B συνόδου, ἢ τοῦ μακαρίου πάπα Λέοντος; ἀλλὰ τὰ σχίσματα τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν, ἢ τῶν πιστῶν λαῶν τὰ σκάνδαλα; ἀλλὰ τοὺς συνωθισμούς, οὓς κατὰ τῶν θεοφίλων ἀρχιμανδριτῶν καὶ ὁσίων ἀρχιερέων εἰργάσαντο, πλῆθος ἀνδρῶν αὐτοῖς περιστοιχήσαντες, ἵνα τοὺς κατὰ τῶν ἁγίων ἀναθεματισμοὺς ἀπαιτήσωσι; ἀλλὰ τὰς ἐγγράφους ὁμολογίας περιεχούσας ἀναθέματα κατὰ τῶν εἰρημένων ἁγίων πατέρων, ἅς περ βίᾳ καὶ ἀνάγκῃ καὶ πάσῃ στρεβλώσει ὑποβάλλοντες τινὰς τῶν ὑπ᾽ αὐτοὺς ἀρχιερέων, ἐκομίσαντο παρ᾽ αὐτῶν· ἡνίκα ὁ μὲν τῆς Θεουπολιτῶν ἐκκλησίας, ὁ δὲ τῶν τῆς Απαμείας, ἀθέσμως καὶ παρὰ πάντα ἱερὸν κανόνα, ὑφήρπασαν, καὶ κατεμόλυναν, τό γε ἐπ᾽ αὐτοῖς, θρόνον· καί τοιγε οὐδὲ εἰς μοναστὰς ἢ κληρικοὺς τελέσαντες κανονικῶς, τούτου τυχεῖν ἠξιώθησαν. ἀλλὰ τί εἴπωμεν; C τοὺς συγκλασθέντας δακτύλους τῶν ἁγίων, οἷς περιεῖχον τὰ θυσιαστήρια, ὡς ἐπί τινα τόπον ἄσυλον, ἐπ᾽ αὐτὰ καταφυγόντες, διὰ τὴν τῶν εἰρημένων μιαιφονίαν, ὅθεν ἐξελκόμενοι ὑπὸ ἀνδρῶν ἀνηλεῶν, βιαίῳ θανάτῳ παρεδίδοντο· ἢ καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς σεβασμίοις τόποις ὑπὸ τῆς τούτων * μιαρίας διεχειρίζοντο, μὴ δυναμένων τέπου διαφορὰν διακρῖναι ἁγίου τε ἢ κοινοῦ; σιωπῶμεν τὰς ἀπὸ νεκρᾶς χειρὸς ἐπιθέσεις τοῦ βεβήλου ἢ ψευδοῦς αὐτῶν ἀρχιερέως, ἢ τὰς ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ ζῶντος ἐπὶ τοῖς χειροτονουμένοις ῥήματα ἐπικλήσεως προϊεμένους, οὐκ ἐκ θείας χάριτος, ἀλλ᾽ ἐκ κοιλίας κενολογοῦντας, καὶ ἀπὸ γῆς φθεγγομένους· σιωπῶμεν τὰ δεσμωτήρια καὶ τὰ δεσμά, καὶ τὰς κατὰ τῶν εὐαγῶν μοναστηρίων νύκτωρ τε καὶ D μεθ᾽ ἡμέραν λῃστρικὰς ἐφόδους καὶ ἁρπαγὰς τῶν ἐν αὐτοῖς, ἢ τῶν ἀσκουμένων τὰς βιαίας σφαγάς· σιωπῶμεν τὰς ἐν ταῖς ὁδοῖς κατὰ τῶν ἁγίων ἐνέδρας, καὶ τὸ ἐκχυθὲν αὐτῶν ἀθῷον αἷμα· ὅτε ζήλῳ θείῳ κινηθέντες τὴν πορείαν ἐπὶ τὴν μάνδραν αὐτὴν τοῦ ἁγίου Συμεὼν ἐποιήσαντο κοινῆς χάριν σκέψεως τῶν κατὰ τῆς ἐκκλησίας ἢ τῶν παρὰ τούτων κινουμένων. συλλέξαντες γὰρ πλῆθος παρανόμων λῃστῶν Ἰουδαίων, ἐπαφῆκαν τοῖς τιμίοις ἐκείνοις ἀνδράσιν· ἐφ᾽ ᾧ ἀποσταλέντες οἱ ἀπάνθρωποι τούτων ὑπηρέται ἐνήδρευον τοὺς εἰρημένους ὁσίους ἄνδρας, κατὰ τὴν ὁδόν, καὶ παρελθόντων αὐτοῖς ἐπαναστάντες ἐκ τοῦ λόχου, καὶ αἰφνιδίως ἐπελθόντες, καὶ μηδὲ τὴν πολιὰν αἰδεσθέντες, ἔργον μαχαίρας τούτους πεποιημένοι, περὶ τοὺς τριακοσίους πεντήκοντα τὸν ἀριθμὸν ὄντας, διέσπειραν αὐτῶν τὰ κῶλα κατὰ E τὴν λεωφόρον· μηδὲ ταφῇ παραδεδωκότες τὰ τίμια ἐκείνων λείψανα, μηδὲ τῶν σκηνῶν αὐτῶν φεισάμενοι διὰ τὰς αἰτίας τοῦ πιστοῦ λαοῦ, εἰ τὸ μιαρὸν τῶν Ἰουδαίων ἔργον καὶ τότε ἐπαγόμενοι. ἢ οὐ θαυμαστόν, εἰ τοιαύτας ἐπιδίδωσι τοῖς ὑπ᾽ αὐτοῦ θεραπευομένοις δαίμοσιν ἀνθρωποθυσίας, ἢ μάλιστα Σεβῆρος, οὔπω ἢ τέλειον τὴν Ἑλληνικὴν ἀποθέμενος δεισιδαιμονίαν. ἐκείνου γὰρ ἦσαν μαθηταί, περὶ ὧν ὁ Δαβὶδ βοᾷ λέγων· ἢ ἔθυσαν τοὺς υἱοὺς αὐτῶν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν τοῖς δαιμονίοις· καὶ ἐξέχεαν αἷμα ἀθῷον, αἷμα υἱῶν αὐτῶν καὶ θυγατέρων, ὧν ἔθυσαν τοῖς γλυπτοῖς Χαναάν· καὶ ἐφονοκτονήθη ἡ γῆ ἐν τοῖς αἵμασι, καὶ ἐμιάνθη ἐν τοῖς ἔργοις αὐτῶν, καὶ ἐπόρνευσαν ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν. τίς γὰρ οὐκ ἐπίσταται τῶν ἐκ νέας κα-

*al. μανίας.

A urbe, & aliis civitatibus præsumpta sunt, & attentantur discurrere. Hi enim tamquam parva putantes ea, quæ ab ipsis jam præsumpta fuere, totum Orientem perturbarunt: & humano sanguine sanctorum & ceterorum virorum se coinquinantes, elaborant omnino, hanc regiam urbem hujusmodi malis involvere, si prævalebunt; quæ si compendioso sermone recensere voluerimus, quid prius, vel quid posterius enarrabimus? vel quid uti breve, silentio pertranseamus? aut quid, uti majus, patefaciamus: cum omnia ab ipsis perpetrata comperta æqualia sint, & unum alterum non excedat? Quid ergo dicemus? Justorum sanguinem, quo manus eorum plenæ sunt? vel excommunicationes, quas contra sanctos ecclesiæ doctores, eorum B dira ora protulerunt, & maxime adversus sanctam Chalcedonensem synodum, & beatum Papam Leonem? sed & schismata sanctarum ecclesiarum, ac fidelium populorum scandala? sed & impetus quos in Dei dilectos archimandritas, & in sanctos sacerdotes fecerunt, constipante eos virorum multitudine, ut excommunicationes adversus sanctos repeterent? Insuper etiam confessiones, in scriptis continentes anathematizationes adversus prædictos patres, quas in necessitate omni extorsione immittentes quibusdam, qui sub ipsis erant sacerdotes, ab eis afferebant: quandoquidem alter Theopolitarum, alter vero Apameæ ecclesiarum thronum illicite, ac contra omnem sacrum canonem subripuerunt, & contaminaverunt; licet neque in mo- C nachos vel clericos canonice ordinati, hanc dignitatem adepti sunt. Verum quid dicemus? an sanctorum digitos confractos, quibus altaria circumdabant, & ad ipsa veluti ad locum aliquem intemeratum confugiebant propter prædictorum homicidia? unde extracti a viris homicidis, violentæ morti traditi sunt: & in ipsis locis venerabilibus ab ipsa immanitate & crudelitate ordinati, non valentes discernere sanctum locum a profano? Taceamus & suffocatricis manus impositiones ipsorum profani & falsi sacerdotis; & pro mortuo vivente super ordinandis verba invocationis proferentes; non ex divina gratia, sed de ventre vana dicentes, ac de terra loquentes. Taceamus & carceres, & vincula, ac adversus venerabilia monasteria die no- D ctuque latrocinia, insidias, ac rapinas in ipsis, ac devotorum violentas jugulationes. Taceamus & insidias in viis contra sanctos factas, & ipsorum sanguinis innocentis adspersionem: cum divino zelo moti, ad [a] septa claustri sancti Symeonis iter facerent, communis visitationis gratia, propter persequentes ecclesiam, & pro his, quæ movebantur ab istis. Congregabant enim multitudinem iniquorum latronum Judæorum, & immittebant in illos honorabiles viros. Itaque istorum inhumani ministri, ad statum missi, insidiabantur prædictis sanctis viris: dumque aderant, ipsi de insidiis surgentes, irruebant repente in eos: & eorum caniciem non veriti, opus gladii in ipsos fecerunt, circa trecentos quinquaginta numero exsistentes, eorumque E membra [b] in strata dispe rserunt: non tradentes sepulturæ illorum venerabiles reliquias: neque ipsorum tuguriis parcentes ob causam fidelis populi, inferentes & tunc dirum opus Judæorum. Nec mirum si hujusmodi immania sacrificia dæmonibus, quibus serviebant, reddebant: & maxime Severus, ui potequi gentilem superstitionem nondum abjecit. Illorum enim erant discipuli, de quibus David clamat, dicens: *Et sacrificaverunt filios suos, & filias suas dæmonibus: & effuderunt sanguinem innocentem, sanguinem filiorum suorum & filiarum suarum, quas sacrificaverunt sculptilibus Chanaan: & infecta est terra in sanguine, & contaminata est in operibus eorum, & adulterati sunt in adinventionibus suis.* Quisnam nescit eorum vitam rur-

Theopolis prius Antiochia dicta est: Evagr. lib. iv. 14.

[a] al. mandram

[b] Hoc est, in via.

pene admodum & scelestam ab ineunte ætate esse, & A dæmonibus proclivem : & quod in veneficiis Severus deprehensus est in civitate Berytiorum dæmonibus serviens : & hujusmodi calumniam fugere volens, finxit transponere ac fingere diabolicam opinionem suam, & venire, ut dicebat, ad baptismum in Tripoli in adorabili domo sancti & serenissimi martyris Leontii. Et nondum perfectis diebus his, qui baptizabantur, postquam vidit (veritatem paululum simulans,) quod rursus perspicue ad antiquum Gentilis opinionis suæ vomitum reverti non poterat, per aliam viam ad id quod studebat pervenit. Nam negavit statim ecclesiam, & eum, a quo baptizatus est, & processit ad Acephalos hæreticos, qui ea, quæ Eutychis sunt, sapiunt: vocansque sanctas Dei domos diversoria hæresis & im- B pietatis, reprobans propter hoc baptismum, quem dicit accepisse: ut & in ipso impleretur propheticus sermo, qui de hujusmodi dicit : *Alienati sunt a vulva, erraverunt* [a] *a veritate, locuti sunt falsum: furor ipsis ad similitudinem serpentis.* Quod autem & ipsam Acephalorum religionem simulaverit, ex sequentibus omnibus manifestum fuit. Præsidebat enim suæ Acephalæ sectæ, quod Unitivum dicitur, non admittens: sed [b] novativum ipsum & divisivum appellans, & in suis propriis conscriptionibus anathematizans. Cumque tempus habuit subripere venerabilem sedem Theopolitarum, rursus cavillatus est, ex aversione subcurrens accipere: & præsulem Alexandrinum Petrum, quem Moggum vocant, quique tempore ipso unionis Alexandri- C norum sedem subripuerat, in sacris diptychis Theopolitarum ecclesiæ ponit: derelinquens omnes, qui ab ipso in hoc decepti erant, & docti ab ipso fuerant, eo quod deberet Petrus abripi de ecclesia Alexandrina. Nec vero in his omnino permansit. Erat enim illi sententia tumultus movere, nec aliquando in ipsis stare. Quomodo enim possibile erat non propter fidem Christianam certantem, non hoc solum negotiari, ut ex omni occasione semper perturbaret sanctam Dei ecclesiam? Iterum ergo & Petrum Iberum eodem tempore suscipit, & communicat ceteris hæreticis: postquam putavit abscissos eos ab ecclesia Alexandrina, cujus unionem amplecti finxit, sicut superius dictum est. Post hæc autem omnia, nullum fuit ipsi im- D pedimentum ad continuam transgressionem, eamdem sanctam Chalcedonensem synodum quotidie, ut ita dicam, anathematizare præsumit, & communicat illi; cum multos episcoporum, qui in ipsa Chalcedonensi synodo sancta convenerant, & qui sub ipso erant, in sacris diptychis, id est, commemorationibus, habeat. Verum & Alexandrina civitas quæ ipsos in malo suscepit, non aufugit ipsorum tumultus. Nam illam invenientes in seipsa quiescentem, ut aliquando disposita fuit, in finalem eversionem constituerunt: apponentes ipsis divisiones, & ad invicem ibi populum concitantes, ut & bella civilia fierent, multæ domus incenderentur, multorumque hominum sanguis effunderetur: & ipsi quidem vix aliquando fuga pœnas pro istis E aufugerunt. Quos cum illi fefellissent, illos anathemati submiserunt, & ceteris pluribus ecclesiæ maledictionibus; hæreticos & ipsi merito appellantes: ut ipsis ex Dei judicio veniat illud : *In foveam ceciderunt, quam operati sunt: & convertatur dolor eorum in caput ipsorum.* Cum enim omnem ecclesiam inique anathematizare ausi sunt, merito ab omni ecclesia anathematizati sunt. Multa quidem & alia ausi sunt, quæ & omni Orienti nota sunt. Idcirco nos timorem istorum fugientes, & vestræ beatitudinis cœtum veriti, ac venerabilem habitum vestrum, turpes istorum actus silentio pertransimus. Cum autem sic miserabiliter, ut prædictum est, Orientem & Alexandriam disposuerint,

Psal. 57. 4.

a In Græco, a ventre.

b legit interpres, κοινωτικὸν.

Psal. 7. 4.

A μηδὲ ἡλικίας αἰσχρὸν καὶ μυσαρὸν αὐτοῦ βίον, καὶ δαίμοσι προσανακείμενον· καὶ ὅτι ἐπὶ μαγγανείαις Σευῆρος ἁλοὺς κατὰ τὴν Βηρυτίων ὁ τῶν δαιμόνων θεραπευτής· καὶ τὴν ἐκ τούτου κατηγορίαν διαφυγεῖν βουλόμενος ἐσχηματίσατο μεταθέσθαι τὴν δαιμονικὴν αὐτοῦ δόξαν, καὶ προσιέναι, ὡς ἔφησεν αὐτὸς, τῷ βαπτίσματι κατὰ τὸν ἐν Τριπόλει προσκυνητὸν οἶκον τοῦ ἁγίου καὶ καλλινίκου μάρτυρος Λεοντίου· καὶ μήπω τῶν ἐν τοῖς βαπτιζομένοις ἡμερῶν πληρωθεισῶν, ὡς εἶδεν ὁ τὴν ἀλήθειαν πρὸς μικρὸν ὑποκρινόμενος, ὅτι πάλιν προφανῶς ἐπὶ τὸν ἀρχαῖον τῆς Ἑλληνικῆς αὐτοῦ δόξης ἔμετον ὑποστρέφειν οὐ δύναται, δι᾽ ἑτέρας ὁδοῦ εἰς τὸ σπουδαζόμενον κατήντησε. ἀρνεῖται γὰρ εὐθὺς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ τὸν τοῦτον βαπτίσαντα, καὶ προσχωρεῖ τοῖς τὰ Εὐτυχοῦς φρονοῦσιν Ἀκεφάλοις αἱρετικοῖς· καὶ αἱρέσεως καὶ B ἀσεβείας καταγώγια καλῶν τοὺς ἁγίους τοῦ Θεοῦ οἴκους· διὰ τοῦτο ἀθετῶν, ὅπερ φησὶν εἰληφέναι βάπτισμα· ὥστε ἐπ᾽ αὐτῷ πληρωθῆναι τὸ προφητικὸν λόγιον, ὅ φησιν ἐπὶ τοῖς τοιούτοις· ἀπηλλοτριώθησαν ἀπὸ μήτρας, ἐπλανήθησαν ἀπὸ γαστρὸς, ἐλάλησαν ψευδῆ, θυμὸς αὐτοῖς κατὰ τὴν ὁμοίωσιν τοῦ ὄφεως. ὅτι δὲ καὶ ταύτην ὑπεκρίνατο τῶν Ἀκεφάλων τὴν θρησκείαν, ἐκ τῶν ἑξῆς πρόδηλον ἅπασι γέγονε. προεστὼς γὰρ τοῦ κατ᾽ αὐτὸν Ἀκεφάλων τμήματος, καὶ τὸ λεγόμενον ἑνωτικὸν οὐ προσιέμενος, ἀλλὰ καινωτικὸν αὐτὸ καὶ διαιρετικὸν καλῶν, καὶ ἀναθεματίζων ἐν ἰδίοις αὐτοῦ συγγράμμασιν, ἐπειδὴ καιρὸν ἔσχεν ὑφαρπάσαι τὸν τῆς Θεουπολιτῶν ἱερὸν θρόνον, ἠρεσχελεύσατο πάλιν ἐξ ἀντιπροσώπου τοῦτο δέξασθαι τὸν Ἀλεξανδρείας πρόεδρον ὑποτρέχων· καὶ Πέτρον ὃν καλοῦσι Μογγὸν, κατὰ τὸν και- C ρὸν τοῦ αὐτοῦ ἑνωτικοῦ τὸν τῆς Ἀλεξανδρέων ὑφαρπάσαντα θρόνον, ἐν τοῖς ἱεροῖς τῆς Θεουπολιτῶν ἐκκλησίας τίθησι διπτύχοις, καταλιπὼν πάντας τοὺς ἀποπλανηθέντας παρ᾽ αὐτοῦ ἐπὶ τούτῳ, καὶ διδαχθέντας παρ᾽ αὐτοῦ, διὰ Πέτρον ὀφείλειν ἀποῤῥήγνυσθαι τῆς κατὰ Ἀλεξάνδρειαν ἐκκλησίας. ἐνέμεινε δὲ οὐδὲ τούτοις καθάπαξ. γνώμη γὰρ ἦν αὐτῷ θορύβους κινεῖν, καὶ μηδέποτε ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἵστασθαι. πῶς γάρ οἷόν τε ἦν τὸν μὴ διὰ πίστιν Χριστιανικὴν ἀγωνιζόμενον, μὴ τοῦτο μόνον πραγματεύεσθαι τὸ διαταράττειν ἐκ πάσης προφάσεως ἀεὶ τὰς ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας; παραδέχεται καὶ τὸν Ἴβηρα Πέτρον κατὰ ταυτὸν δέχεται· κοινωνεῖ δὲ καὶ τοῖς λοιποῖς Ἀκεφάλοις, ὡς οἰόμενος ἀπεσχισμένους τῆς Ἀλεξανδρέων ἐκκλησίας, ἧς τὴν ἕνωσιν ἀσπάζεσθαι τότε προσεποιεῖτο, καθὼς ἀνωτέρω εἴρηται. D πρὸς τούτοις δὲ πᾶσι, οὐδὲν ἦν αὐτῷ πρὸς τὸ τῆς συνεχοῦς παραβάσεως ἐμπόδισμα. τὴν γὰρ ἐν Καλχηδόνι ἁγίαν σύνοδον ἐφ᾽ ἑκάστης, ὡς εἰπεῖν, ἀναθεματίζειν τολμῶν, ἐκοινώνει ταύτῃ τῇ κατὰ Καλχηδόνα ἁγίᾳ συνόδῳ τῶν ὑπ᾽ αὐτὸν ἐπισκόπων ἐν τοῖς ἱεροῖς ἔχων διπτύχοις. ἀλλ᾽ οὐδὲ ἡ ἐπὶ κακῷ δεξαμένη αὐτοὺς τῶν Ἀλεξανδρέων πόλις διέφυγε τοὺς αὐτῶν θορύβους. ἐφ᾽ ἑαυτῆς γὰρ ἡσυχάζουσαν, ὅπως ποτὲ καὶ διέκειτο, ταύτην εὑρόντες, εἰς ἀνατροπὴν τελείαν κατέστησαν, προσθέντες αὐτοῖς τμήματα· καὶ κατ᾽ ἀλλήλων τὸν ἐκεῖσε λαὸν κινήσαντες, ὥστε καὶ ἐμφυλίους γενέσθαι πολέμους, καὶ πολλοὺς μὲν οἴκους γενέσθαι καύσεις, πολλῶν δὲ ἀνθρώπων αἵματα χυθῆναι· καὶ τούτους, μόλις ποτὲ φυγῇ τὰς ἐπὶ τούτοις ποινὰς διαφυγεῖν. οὕσπερ ἐκεῖνοι διαμαρτόντες, ἀναθέματι γοῦν αὐ- E τοὺς καθυπέβαλον, καὶ ἑτέραις πλείοσιν ὑπ᾽ ἐκκλησίας ἀραῖς, αἱρετικοὺς καὶ αὐτοὶ δικαίως ἀποκαλοῦντες· ὡς περιελθεῖν αὐτοῖς ἐκ τῆς τοῦ Θεοῦ κρίσεως, τὸ, εἰς βόθρον ἐμπεσεῖ, ὃν εἰργάσατο, καὶ ἐπιστρέψει ὁ πόνος αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτῶν. πᾶσαν γὰρ ἐκκλησίαν ἀδίκως ἀναθεματίσαι τολμήσαντες, ὑπὸ πάσης ἐκκλησίας αὐτοὶ δικαίως ἀνεθεματίσθησαν. πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἕτερα τετολμήκασι· ἅτινα πᾶσι τοῖς κατὰ τὴν ἀνατολὴν ἐγνωσμένα· διόπερ ἡμεῖς τὸν ὄκνον τούτων φεύγοντες, καὶ αἰδοῖ τῆς ὑμετέρας μακαριότητος συλλόγου, καὶ τῷ καθ᾽ ὑμᾶς ἱεροῦ σχήματι, τὰς αἰσχρὰς τούτων πράξεις ἀποσιωπῶμεν· οὕτω δὲ οἰκτρῶς, ὡς προείρηται, τήν τε ἀνατολὴν καὶ Ἀλεξάνδρειαν διαθέντες, κατα-

λαμβάνουσι καὶ τὴν βασιλίδα ταύτην πόλιν, οἱ παρὰ τούτων καὶ τῶν τούτοις ὁμοίων ἀποπλανηθέντες, πρόδρομοι ὥσπερ τῆς ἐκείνων κακίας ὑπάρχοντες, καὶ προομαλίσαι αὐτοῖς τὴν τοῦ μύσους ὁδὸν ὀφείλοντες· καὶ μετ' ἐκείνους πάλιν, Πέτρος, ἐφεξῆς δὲ τούτοις καὶ Σευῆρος, καὶ τοὺς δὲ ἰδιωτικοὺς οἴκους, τάς τε ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ, καὶ αὐτὴν τὴν πολιτείαν, ὅσον γε τὸ ἐπ' αὐτοῖς, λυμαινόμενοι οὐκ ἐπαύσαντο, καὶ παρασυνάξεις, καὶ παραβαπτίσματα προχείρως, καὶ μετὰ πάσης ἀναιδοῦς παῤῥησίας δημοσίᾳ τε καὶ ἰδίᾳ, τολμῶντες· παρεμβάλλοντες δὲ ἑαυτοὺς καὶ μεσιτείᾳ χρηματικῶν πραγμάτων, φόβον καὶ πλοῦτον οὐ τὸν τυχόντα ἐκ τούτου καὶ ἐκ πολλῶν οἴκων ἑαυτοῖς περιεποιήσαντο· δι' ὧν τὰς μὲν τῶν ἀκεραιοτέρων ψυχὰς ἐξηπάτησαν, τὰς δὲ τῶν ὀξυτέρων κατεκτύπησαν, τὰς δὲ τῶν πρὸς χρήματα, ἢ δόξαν, ἢ τρυφὴν κεκλιμένων, ὑπέσυραν· ἀλλὰ μὴν καὶ ἐνδύοντες εἰς οἰκίας, αἰχμαλωτίζουσι ψυχὰς ἀστηρίκτους ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν· καὶ οὐ μόνον ψυχικῶς, ἀλλὰ δὴ καὶ σωματικῶς ταύτας διαφθείροντες, τῷ τῆς ἀσεβείας καὶ ἀσελγείας βαράθρῳ ἐγκαταρρίπτουσι· καὶ τί δεῖ περὶ τούτων τὸν λόγον ἐκτείνειν, πάντων τῶν ἀνὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην ἐπισταμένων, τὰς ἀνοσίους πράξεις τῶν εἰρημένων Ἀκεφάλων αἱρετικῶν, καὶ Σευήρου, καὶ Πέτρου, καὶ τὰς μιαρὰς αὐτῶν καὶ ἀθέους καὶ βλασφήμους, καὶ φόνοις χαιρούσας ψυχάς; ταῦτα γὰρ φανερῶς δείκνυσι τά τε ἐν τῇ πρεσβυτέρᾳ Ῥώμῃ, ἡνίκα ὁ τῆς ὁσίας μνήμης Ὁρμίσδας, τὸν ἀποστολικὸν ἐκεῖνον διέπε θρόνον· καὶ ἐν ταύτῃ τῇ βασιλίδι πόλει, καὶ ἐν Θεουπόλει, καὶ ἐν Ἱεροσολύμοις πραχθέντα καὶ συστάντα ὑπομνήματα, τὸν μυσαρὸν βίον ἅπασι διαγγέλλοντα, καὶ τοὺς αἰωνίους καὶ ἀλύτους ἀναθεματισμοὺς, οἷς ἐβλήθησαν οἱ εἰρημένοι, διὰ τὰς ἀπηγορευμένας αὐτῶν πράξεις, ἃς εἰργάσαντο· ἐφ' οἷς ἐγκαλυφθῆναι ὀφείλοντες, καὶ λέγειν τοῖς ὄρεσι· πέσετε ἐφ' ἡμᾶς, καὶ καλύψατε ἡμᾶς· ἢ ἐν τοῖς βάθεσι τῆς γῆς ἐγκαταχωσθῆναι, καὶ κρείττονα τῆς παρούσης ζωῆς τὸν θάνατον ἡγήσασθαι, διὰ τὸ μόνους αὐτοὺς τῶν πάντων αἱρετικῶν αἰωνίοις καὶ ἀλύτοις ἀναθέμασιν ὑποβεβλῆσθαι. τοῦτο μὲν οὐκ ἐποίησαν, ὡς ἐπὶ σεμνοῖς δὲ τοῖς αἰσχίστοις ἐγκαυχώμενοι, ἐνεφρύαξαν ὡς εἴρηται τῇδε τῇ πόλει, καὶ ὁ μὲν ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τῇ ἀσεβείᾳ προστίθησιν, ἀδικίαν εἰς τὸ ὕψος λαλῶν, καὶ τῶν ἁγίων κατεξανιστάμενος πατέρων, καὶ τὰ τούτων ὀρθὰ διασύρων, καὶ βλασφημῶν δόγματα. ὁ δὲ Πέτρος τὰ αὐτὰ βλασφημῶν, καὶ παντὶ αἰσχρῷ καὶ μυσαρῷ ἐγχειρήματι ἑαυτὸν παρεμβάλλειν οὐ παραιτούμενος, Θεὸν ἔχων τὴν κοιλίαν, καὶ τὴν ἑπομένην ταύτῃ ἀσωτίαν, καὶ τὴν δόξαν ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτοῦ, ἐφ' ὕψους τε σοβαρῶς καθήμενος, πρόεισι δημοσίᾳ ἐμπομπεύων πᾶσι τὴν αὐτοῦ ἀναίδειαν, καὶ ὑπὸ τῶν παρεπομένων καὶ προπεμπόντων πάντας τοὺς παρατυγχάνοντας συνωθῶν, πᾶσιν ἑαυτὸν δυνατὸν ἐπιδείκνυσθαι διὰ τούτου βούλεται. ὢ τίς Ἱερεμίας θρήνους πάθεσιν ἐξισοῦν δυνάμενος τὰ ἡμέτερα θρηνήσει κακά; μᾶλλον δὲ τὴν ἡμετέραν ῥαθυμίαν; ὅτι τοιοῦτον ἔχοντες ὀρθόδοξον βασιλέα, καὶ διαπύρῳ ζήλῳ τὴν ὀρθὴν θάλποντα πίστιν, καὶ τὴν εἰρήνην τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν ὡσεὶ κόρην ὀφθαλμοῦ φυλάττειν προθυμούμενον, παρασιωπῶμεν καὶ ἀνεχόμεθα, οὕτως αἰσχρῶς καὶ ἀναιδῶς πολιτευομένους ὁρῶντες, καὶ μετὰ πάσης παῤῥησίας τοὺς εἰρημένους ἀνοσίους Ἀκεφάλους; ἐφ' οἷς ἀλγοῦντες οὐ ξενιζόμεθα μὲν, ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου προδιδαχθέντες, ὅτι πονηροὶ ἄνθρωποι καὶ γόητες προκόψουσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον, πλανῶντες καὶ πλανώμενοι, ὁρῶντες τούτους οὕτως ἀναιδῶς παῤῥησιαζομένους, τῆς δὲ ἀσφαλείας τῶν πιστῶν πάντων, μηδὲν ἐμποδὼν τίθεσθαι ὑμᾶς, καὶ τὸν εὐσεβέστατον ἡμῶν βασιλέα πιστεύοντες, καὶ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν ἐξαπατηθέντων παρ' αὐτῶν, καὶ τοῦ στηριγμοῦ τῶν ἔτι καὶ νῦν σαλευομένων διὰ τῆς ἐκείνων ἑτεροδιδασκαλίας, προνοήσασθαι πεπεισμένοι· καὶ μάλιστα διὰ μνήμης ὑμᾶς φέρειν εἰδότες τὸ προηγορευμένον φοβερὸν κριτήριον τῷ ἕνα τῶν μικρῶν σκανδαλίζοντι· ὃ καὶ πρὸ ἡμῶν πάντως σκοπήσετε τῷ τε κοινῷ συμφέροντι λυσιτελῶν. ἐπειδὴ τὰ μά-

A apprehendunt & hanc urbem, qui ab istis & similibus istis decepti sunt, tamquam præcursores illorum malitiæ exsistentes, ac ipsis viam sceleris præsplanare debentes. Et post illos rursus Petrus, deinceps autem post istos Severus, qui & privatas domos, ecclesiasque Dei, ac ipsam politiam (quantum in ipsis est) devastare non cessaverunt: conventiculaque ac contraria baptismata cum omni impudica audacia publice ac privatim præsumentes: intromittentes autem seipsos & pecuniariarum rerum inventione & sequestratione, tumorem & divitias non parum ex hoc & ex multorum domibus sibiipsis acquisiverunt: per quæ animas quidem sinceriorum deceperunt, cautiorum autem animas in strepitum deduxerunt: animas vero ad pecunias, vel glo- B riam, sive delicias, inclinatorum, subripuerunt. Insuper etiam & intrantes domos, captivas ducebant animas hominum & mulierum non firmatas: & non solum secundum animas, verum etiam & corporaliter ipsas corrumpebant, in foveam impietatis & luxus immergentes. Verum quid de his sermonem extendere oportet, cum per totum orbem sciant nefarias actiones prædictorum hæreticorum Acephalorum, Severi ac Petri, ac ipsorum diras injustitias, ac blasphemias, & manus homicidiis gaudentes? Ista enim manifeste ostendunt ea quæ in antiqua Roma, quando sanctæ memoriæ Hormisda illam Apostolicam sedem regebat; & ea quæ in hac regia urbe, & in Theopoli, atque in Hierosolymis facta sunt: & statuta monumen- C ta, quæ & illorum scelestam vitam omnibus annuntiant, & perpetuas ac indissolubiles excommunicationes, quibus prædicti percussi sunt, propter prohibitas ipsorum actiones, quas operati sunt, in quibus operiri debebant, & dicere montibus: *Cadite super nos, & adoperite nos*: vel in profundis terræ infodi, & putare mortem meliorem vita præsente, eo quod ipsi soli ultra omnes hæreticos perpetuis ac indissolubilibus excommunicationibus percussi sint: quod non fecerunt: sed in pessimis, tamquam in honestis gloriantes, fremuerunt, ut dictum est, & in hac civitate: & unus quidem de die in diem impietati addit, iniquitatem in altum loquens, & adversus sanctos patres insurgens, ipsorum recta dogmata dilaniat, & blasphemat. Pe- D trus vero ipsa blasphemat, & omni turpi ac scelesto conatui seipsum immittere non excusat, Deum habens ventrem, & luxuriam sequentem ipsum, & gloriam in confusione sua: & in alto ac graviter sedens, in publicum prodit, publicans omnibus suam impudentiam; & his, qui sequuntur, & qui præcedunt, omnes incidentes contrudens, omnibus seipsum potentem ostentare per hoc vult. Ah! quis Hieremias fletus passionibus adæquare potens, nostra plorabit mala, immo vero nostram negligentiam? Quoniam cum talem habeamus orthodoxum Imperatorem, ferventi zelo orthodoxam fidem foventem, ac pacem sanctarum Dei ecclesiarum sicut pupillam oculi custodire promptissimum, conticemus, & sustinemus; videntes prædictos E hæreticos Acephalos ita turpiter & impudenter, ac cum omni audacia conversantes? Super quos dolentes, non hospitamur; ab Apostolo præmoniti, quoniam maligni & venefici homines in pejus incidentes, deviantes & errantes. Videntes itaque nos, hos ita impudenter & cum audacia agere, & vos pro cautione omnium fidelium, nihil in oppositum ponere: credentes & persuasi piissimum Imperatorem nostrum conversioni ab ipsis deceptorum, & firmamento eorum, qui adhuc moventur per illorum contrarias doctrinas, providere: & maxime cum sciatis per memoriam nos portare præclamatum terribile judicium scandalizanti unum de pusillis; quodque ante nos considerabitis, quod communi expedit utilitati: cumque etiam ma-

Luc. 23.

2. Tim. 3.

Matth. 18.

xime, sicut numquam vel alii hæretici, vel in aliis A temporibus isti, & qui similia istis sapiunt per omnia, sanctam Dei ecclesiam devastent: hoc rogamus vos, immo vero & adjuramus (quamquam præsumptuosum quid faciamus) per magnum Deum & Salvatorem nostrum Jesum Christum, & per salutem ac victoriam Christianissimi & piissimi Imperatoris nostri, Deo propter suam rectam fidem dilecti, ut vos sequentes sententiam sancti ac apostolici viri archiepiscopi antiquæ Romæ, & eos, qui hujus regiæ urbis pontificalem sedem ornaverunt, ac beatos patriarchas Theopoleos & Hierosolymorum, ceterosque pontifices: primum quidem condemnationi adversus ipsos hæreticos, a prædictis sanctis viris prolatæ, & anathemati modo, sicut & ante, & vos subjiciatis Severum B & Petrum, quilibet vestrum nominatim coram Deo & hominibus manifestando & anathematizando eos, & qui similia istis sapiunt, & non pœnitent, sed in illorum errore permanent: atque etiam impia Severi dogmata & conscripta, & qui ea suscipiunt: nec non & istorum consentaneos, quemadmodum in Nestorio & Eutyche ac Dioscoro, ceterisque hæreticis facere consuevistis: tradendo populis, ac ipsos docendo, ubique avertere illorum mortiferum venenum: statimque una nobiscum ad pedes piissimi ac Deocustoditi Imperatoris nostri currere velitis: & ipsius pietatem edocere omnia quidem, quæ secuta sunt: ipsiusque mansuetudinem exorare, ut illa faciat, quæ sua divina & Christoamata anima naturaliter facere solet pro pace C sanctarum Dei ecclesiarum; & ut ipsius Deocustoditum imperium inconcitatum ac imperturbatum custodiat: & eos, qui a nobis denominati sunt, & qui similia istis sapiunt, de hac civitate expellere, & cessare facere conventicula quæ fiunt, & parabaptismata, & turbationes. Insuper etiam & Zooram Syrum quemdam irrationabilem ejusdem vomiti & veneni cum ipsis exsistentem, oramus eisdem condemnationibus submitti; omni injustitia & arrogantia plenum exsistentem, & nihil aliud scientem, quam quod ab illis accepit, anathema scilicet adversus sanctos patres nostros, & his communicantes: atque coartare ad ipsum venientes facere hoc, & conventicula, & parabaptismata innovare, ac tumultus in sanctis Dei ecclesiis commovere: ipsos denique ac istos, ceterosque in diversis D domibus ac suburbiis latentes, de hac civitate tamquam feras quasdam expellere, & loco ipsis convenienti condemnare: cum noluerint in civitatibus, quæ secundum leges sub sua pietate gubernantur, modeste & pacifice vivere, neque ibidem seipsos facere meliores, ex ineffabili & diuturna patientia ab ipso ostensa, & cura ac honore misericordissimi Imperatoris nostri, qui illorum salutem procuravit: sed ipsius excellentissimam clementiam spernentes, indignos hujus se exhibuerunt: & in tantum amentiæ & arrogantiæ elevaverunt, in quantum & honorati fuerunt, & licenter omnia facere permissi sunt: generalemque constitutionem ubique mittere ad sanctos pontifices & ad magistratus, interdicentem omnia prædicta fieri: & quæ E hoc sanciat, ut domus & suburbia in quibus hujusmodi conventicula fiunt, confirmentur in locum sanctissimis ecclesiis. Nam leges imperiales sanciunt omnem locum & rem, in quo & per quam, sive per errorem, sive secundum veritatem sacrum aliquid confectum est, sanctis Dei ecclesiis offerre: & hoc vobis divina scriptura exposuit, quando Moses Dei servitor divinitus edoctus, statuit ut hypopyria non sacra in præparationem templi venirent: quoniam etsi alienus fuit ignis, tamen in ipsis sacrum sacrificium sibi prohibitum obtulerunt & perfecerunt Dathan & Abiron, & synagoga Core, qui tunc contra sacerdotium & pro-

Num. 16.

A γίσαι ὡς οὐδέποτε οἱ ἄλλοι αἱρετικοὶ, ἢ ἐν ἄλλοις καιροῖς, κατὰ πάντα ἐλυμήναντο τὴν ἁγίαν τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίαν, οὗτοί τε καὶ οἱ τὰ ὅμοια φρονοῦντες. τοῦτο παρακαλοῦμεν ὑμᾶς, μᾶλλον δὲ καὶ ὁρκοῦμεν, εἰ καὶ τολμηρόν τι ποιοῦμεν, κατὰ τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ, καὶ τῆς σωτηρίας καὶ νίκης τοῦ πιστοτάτου καὶ Χριστιανικωτάτου ἡμῶν βασιλέως, καὶ τῷ Θεῷ διὰ τὴν ὀρθὴν αὐτοῦ πίστιν πεφιλημένου· ἐξακολουθοῦντας τῇ ἀποφάσει τοῦ ὁσίου καὶ ἀποστολικοῦ ἀνδρὸς, ἀρχιεπισκόπου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, καὶ τοῖς τὸν ταύτης τῆς βασιλίδος πόλεως τὸν ἀρχιερατικὸν διακοσμήσασι θρόνον· καὶ τοῖς μακαριωτάτοις πατριάρχαις Θεουπόλεως καὶ Ἱεροσολύμων, καὶ τοῖς ἄλλοις ἀρχιερεῦσι, πρότερον μὲν, τῷ κατὰ τῶν αὐτῶν αἱρετικῶν παρὰ τῶν εἰρημένων ἁγίων ἀνδρῶν, προενεχθέντι κρίματι, καὶ ἀναθέματι B ὁμοίως, καὶ πρὸ τούτου, τούτῳ καὶ ὑμᾶς ὑποβαλεῖν, κατ᾽ ὄνομα πᾶσι φανερούντων καὶ ἀναθεματιζόντων ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ἑκάστου ὑμῶν Σεβῆρον, καὶ Πέτρον, καὶ τοὺς τὰ ὅμοια τούτοις φρονοῦντας, καὶ μὴ μεταγνόντας, ἀλλ᾽ ἐπιμένοντας τῇ ἐκείνων πλάνῃ· καὶ τὰ ἀσεβῆ Σεβήρου συγγράμματα, καὶ τοὺς ταῦτα δεχομένους, καὶ τοὺς τούτων συμμύστας· ὥσπερ ἐπὶ Νεστορίῳ καὶ Εὐτυχεῖ καὶ Διοσκόρῳ, καὶ τοῖς ἄλλοις αἱρετικοῖς ποιεῖν εἰώθατε. τοῖς λαοῖς παραδιδόντες, διδάσκοντες τούτους διὰ τοῦ ἀναθέματος πανταχῆ τὸν ἐκείνων θανατηφόρον ἰὸν ἀποστρέφεσθαι· εὐθύς τε ἅμα πᾶσιν ἡμῖν πρὸς τὰ ἴχνη τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ θεοφυλάκτου ἡμῶν βασιλέως δραμεῖν, καὶ διδάξαι τὴν αὐτοῦ εὐσέβειαν πάντα μὲν τὰ παρακολουθήσαντα, δυσωπῆσαι δὲ τὴν αὐτοῦ ἡμερότητα ἐκεῖνα πρᾶξαι, ἅπερ ἡ φιλόχριστος αὐτοῦ καὶ θεία ψυχὴ C ἐφ᾽ ἑκάστης ποιεῖν πέφυκεν ἐπὶ τῇ εἰρήνῃ τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν· καὶ τὴν αὐτοῦ θεοφύλακτον βασιλείαν ἀπάρακτον καὶ ἀνενόχλητον διαφυλάττειν· καὶ τοὺς παρ᾽ ἡμῶν ἐξονομασθέντας, καὶ τοὺς τὰ ὅμοια τούτοις φρονοῦντας, ἐξελάσαι τῆσδε τῆς πόλεως, καὶ παῦσαι τὰς γινομένας παρασυνάξεις, καὶ παραβαπτίσματα, καὶ ταραχάς· ἀλλὰ μὴν καὶ Ζωορᾶν τινὰ Σύρον ἄλογον, τοῦ αὐτοῦ ἐμέτου καὶ ἰοῦ τυγχάνοντα, δυσωποῦμεν ὑποβληθῆναι τούτοις, πάσης ἀνοίας καὶ ἀλαζονείας πλήρη ὄντα, καὶ μηδὲν ἕτερον μαθόντα, ἢ ὃ παρέλαβε παρ᾽ ἐκείνων· τὸ κατὰ τῶν ἁγίων ἡμῶν πατέρων ἀνάθεμα, καὶ τῶν τούτοις κοινωνούντων· καὶ τοὺς πρὸς αὐτὸν παραγινομένους, τοῦτο ποιεῖν ἀναγκάζειν, καὶ παρασυνάξεις, καὶ παραβαπτίσματα καινοτομεῖν, καὶ θορύβους ταῖς ἁγίαις τοῦ Θεοῦ κινεῖν ἐκκλησίαις· αὐτούς τε τούτους, καὶ τοὺς ἄλλους ἐμφωλεύοντας ἐν διαφόροις οἴκοις καὶ προαστείοις τῆσδε τῆς πόλεως, D ὥσπερ τινὰ θηρία ὑπεξαγαγεῖν, καὶ τῷ πρέποντι αὐτοῖς τόπῳ καταδικάσαι· οἷα μὴ βουληθέντας ἐν ταῖς ὑπὸ τὴν αὐτοῦ εὐσέβειαν εὐνομουμέναις πόλεσι σωφρόνως καὶ ἡσύχως διάγειν· μηδὲ ἐνταῦθα γενομένους κρείττους ἑαυτῶν γενέσθαι ἐκ τῆς παρ᾽ αὐτοῦ ἐπιδειχθείσης ἀφάτου καὶ χρονίας μακροθυμίας, καὶ θεραπείας, καὶ τιμῆς τοῦ εὐσπλάγχνου ἡμῶν βασιλέως τὴν ἐκείνων σωτηρίαν πραγματευσαμένου, ἀλλὰ τῆς ὑπερβαλλούσης φιλανθρωπίας ὑπεριδόντας ἀναξίους ταύτης πεφηνέναι· καὶ εἰς τοσοῦτον ἀπονοίας καὶ ἀλαζονείας ἀρθῆναι, εἰς ὅσον καὶ τετίμηνται, καὶ ἀδεῶς πάντα πράττειν παρακεχώρηνται. γενικόν τε διάταξιν πανταχοῦ καταπέμψαι πρός τε τοὺς ὁσίους ἀρχιερεῖς, καὶ πρὸς τοὺς δημοσίους ἄρχοντας, πάντα τὰ εἰρημένα γίνεσθαι ἀπαγορεύουσαν· ἀλλὰ καὶ τοῦτο θεσπίζουσαν, ὥστε τοὺς οἴκους καὶ τὰ E προάστεια, ἐν οἷς αἱ τοιαῦται παρασυνάξεις γίνονται, προσκυροῦσθαι ταῖς κατὰ τόπον ἁγιωτάταις ἐκκλησίαις. καὶ γὰρ οἱ βασιλικοὶ νόμοι θεσπίζουσι πάντα τόπον καὶ πρᾶγμα, ἐν ᾧ καὶ δι᾽ οὗ, εἴτε κατὰ πλάνην, εἴτε κατὰ ἀλήθειαν ἱερόν τι ἐπιτελεῖται, ταῖς ἁγίαις τοῦ Θεοῦ προσάγειν ἐκκλησίαις. καὶ τοῦτο ἡμῖν εἰσηγεῖται ἡ θεία γραφὴ, ὅτι Μωσῆς ὁ τοῦ Θεοῦ θεράπων τὰ οὐχ ἱερατικὰ πυρεῖα εἰς κατασκευὴν τοῦ ναοῦ προσχωρῆσαι θεόθεν διδαχθεὶς ἐνομοθέτησεν· ἐπειδὴ καὶ εἰ ἀλλότριον πῦρ, ὅμως γοῦν ἐν αὐτοῖς προσήνεγκαν, καὶ ἐτέλεσαν τὴν ἀπηγορευμένην ἐν αὐτοῖς ἱερατικὴν λειτουργίαν Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν, καὶ ἡ συναγωγὴ Κορὲ, οἱ τότε τῆς ἱερωσύνης καὶ τοῦ προφη-

του καὶ τοῦ θεοῦ ἀναιδῶς κατεξανεστάτης· καθάπερ νῦν οὗτοι πρὸς ἀσέβειαν ἑαυτοὺς ἐκμισθώσαντες ψευδώνυμοι ἱερεῖς, καὶ ἀληθεῖς ἀντίχριστοι ταῖς οἰκίαις ἐπεισῆλθον, καὶ ἀλλότρια ἤγειραν θυσιαστήρια, καὶ βαπτιστήρια ᾠκοδόμησαν ἐξεναντίας τοῦ ἀληθινοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τῆς ἁγίας κολυμβήθρας. Δεόμεθα δὲ καὶ τοῦτο ἱκετεύομεν τὸ αὐτοῦ εὐσεβέστατον κράτος, πάντα τὰ κατὰ τῆς ἁγίας ἐν Χαλκηδόνι συνόδου, καὶ τοῦ μακαρίου Λέοντος, Σεβήρου ἀσεβῆ συγγράμματα· ὅπου δήποτε εὑρισκόμενα πυρὶ παραδίδοσθαι. τοῦτο γὰρ καὶ ἐπὶ τοῖς Μάνεντος καὶ Νεστορίου ἀσεβέσι συγγράμμασι γίνεσθαι, εὐσεβεῖς διατάξεις διαγορεύουσι. τὰ δὲ κανονικῶς πραχθέντα ἐπὶ τοῖς εἰρημένοις προσώποις, δυσωποῦμεν τὴν ὑμετέραν μακαριότητα καὶ τὴν ἱερὰν ὑμῶν σύλλογον ἐπιζητῆσαι παρά τε τῶν συνεδρευόντων ὑμῖν καὶ ὁσιωτάτων Ῥωμαίων, καὶ τῶν προσκαρτερούντων ὑμῖν θεοφιλεστάτων νοταρίων, ἔτι μὴν, καὶ τῶν τὰς ἀποκρίσεις ποιουμένων θεοφιλεστάτων ἀνδρῶν τῆς ἀνατολικῆς διοικήσεως. ὡς ἂν τούτων φανερῶν γινομένων, ἐξακολουθῆσαι τὴν ὑμετέραν μακαριότητα, καὶ τὴν συνεδρεύουσαν ὑμῖν ἁγίαν σύνοδον τοῖς ὁρισθεῖσι κατὰ αὐτῶν παρὰ τῶν τοὺς εἰρημένους πατριαρχικοὺς θρόνους κατακοσμησάντων ἡμῶν ἁγίων πατέρων· καὶ ἀναθεματίσαι τοὺς εἰρημένους Σεβῆρον καὶ Πέτρον, καὶ τοὺς τούτων ἀκολούθους, καὶ τὰ αὐτοῦ φρονήματος ὑπάρχοντας· καὶ μάλιστα τὸν μηκυνθέντα Ζωορᾶν, ὡς ἐπίσης τούτων ἢ καὶ πλέον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ διαταράξαντα, καὶ καθόλου πάντα ἐκκήρυκτον γενόμενον ὑπό τε τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, καὶ πάσης ἁγίας καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας, καὶ μὴ θέλοντα τούτοις ἀκολουθῆσαί τε καὶ κοινωνῆσαι.

phetam ac Deum impudenter insurgebant, quemadmodum & isti falsi sacerdotes, ad impietatem seipsos mercede conducunt, & veri antichristi in domos intrarunt, & aliena altaria erexerunt, & baptisteria aedificaverunt in contrarium veri altaris & sancti lavacri. Sanciri autem & hoc supplicamus ac petimus suo pio imperio, omnia impia conscripta Severi contra sanctam Chalcedonensem synodum, & beatum Leonem, ubicumque inveniantur, igni tradere. Hoc enim & Manetis & Nestorii impiis conscriptionibus fieri piae ordinationes sanciunt. Ea vero, quae canonice facta sunt super dictas personas, oramus vestram beatitudinem & sacrum vestrum coetum, inquirere a considentibus vobiscum, & a sanctissimis Romanis, & a venerabilibus notariis apud vos exsistentibus, insuper etiam & a Deoamantissimis viris ambasiatoribus Orientalibus: ut his patefactis, vestra beatitudo & sancta synodus vobiscum sedens, exsequatur diffinita contra ipsos a sanctis patribus nostris, qui praedictas pontificales sedes ornaverunt: & anathematizet praedictos Severum & Petrum, & istorum sequaces, & quae sua sunt, sapientes: & maxime Zoaram, qui in tantum sicut isti, vel plus ecclesiam Dei perturbavit, & qui per omnia abdicatus fuit ab Apostolica sede, & a tota sancta catholica & apostolica ecclesia: & qui non vult istos sequi, & eis communicare.

ΥΠΟΓΡΑΦΑΙ.

Μαριανὸς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ ἐν ἁγίοις Δαλματίου, καὶ ἔξαρχος τῶν εὐαγῶν μοναστηρίων ταύτης τῆς βασιλίδος πόλεως, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Ἀγαπητὸς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς Δίου, δεηθεὶς ὑπέγραψα.

Ἀγάπιος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Θαλασσίου, ὑπέγραψα.

Ἀλέξανδρος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ ἐν ἁγίοις Ἀβραμίου, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Θεόδωρος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Ἰὼβ, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Ἐλευθέριος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ ἁγίου μάρτυρος Κυριακοῦ, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Στέφανος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Ὀλυμπίου, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Κυριακὸς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Σύρων, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Θεόδωρος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Τρύφωνος, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Στέφανος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Κώνστα, ὑπογράψας διὰ χειρὸς Ἰακώβου ἐπιδέδωκα.

Παῦλος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Ῥωμαίων, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Ἰουλιανὸς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Ῥωμαίων, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Ἰωάννης ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος, καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θωμᾶ, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Κοσμᾶς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος τοῦ ἁγίου προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Διόσκορος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ Ὀλυμβρίου, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Δημήτριος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Φωκᾶ, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Κυριακὸς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Εὐφημίου, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

SUBSCRIPTIONES.

Marianus miseratione Dei presbyter & archimandrita dicti monasterii sancti Dalmatii, & prior venerabilium monasteriorum hujus imperialis civitatis, subscripsi & tradidi.

Agapitus miseratione divina presbyter & archimandrita monasterii Dii, subscripsi & supplicavi.

Agapius Dei miseratione presbyter & archimandrita monasterii sanctae memoriae Thalassii, subscripsi & tradidi.

Alexander Dei miseratione presbyter & archimandrita monasterii sancti Abraam, subscripsi & tradidi.

Theodorus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Job, subscripsi & dedi.

Eleutherius Dei miseratione presbyter & prior monasterii sancti martyris Dominici, subscripsi & tradidi.

Stephanus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Olympii, subscripsi & tradidi.

Dominicus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Syriorum, subscripsi & tradidi.

Theodorus miseratione divina presbyter & prior monasterii Tryphonis, subscripsi & tradidi.

Stephanus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Consta, subscripsi & tradidi.

Paulus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Romanorum, subscripsi & porrexi.

Julianus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Romanorum, subscripsi & porrexi.

Joannes Dei miseratione presbyter & prior monasterii sancti apostoli Thomae, subscripsi & porrexi.

Cosmas Dei miseratione presbyter & prior sancti praecursoris & Baptistae, subscribens porrexi.

Dioscorus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Olymbrii, subscripsi & dedi.

Demetrius Dei miseratione presbyter & prior monasterii de Phoca, subscripsi & porrexi.

Dominicus Dei misericordia presbyter & prior monasterii Euphemii, subscripsi & porrexi,

Anno Christi 536.

A

Alexander Dei miseratione presbyter & prior monasterii Calami, subscripsi & porrexi.

Joannes Dei miseratione presbyter & prior monasterii sancti Michaëlis archangeli, subscripsi & tradidi.

Phocas Dei miseratione presbyter & prior monasterii de Iona, subscripsi & porrexi.

Stephanus Dei miseratione presbyter & prior monasterii de Promoto, subscripsi & porrexi.

Dadas Dei miseratione presbyter & prior monasterii de Caiuma, subscripsi & porrexi.

Gennadius Dei miseratione presbyter & prior monasterii Dominici, subscripsi & porrexi.

Cyrion Dei miseratione presbyter & prior Ægyptiorum, supplicavi & porrexi.

B

Theodorus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Maronii, subscripsi & porrexi.

Dionysius Dei miseratione presbyter & prior monasterii sancti Marci, subscripsi & porrexi.

Joannes Dei miseratione presbyter & prior monasterii Theodori in Petra, subscripsi & porrexi.

Eleutherius Dei miseratione presbyter & prior monasterii Neonis, subscripsi & porrexi.

Zoïlus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Theodoti, subscripsi & porrexi.

Timotheus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Asterii, subscripsi & porrexi.

C

Marcus Dei miseratione presbyter & prior monasterii sancti Dominici, subscripsi & porrexi.

Andreas Dei miseratione presbyter & prior monasterii sanctæ Dei genitricis Bessorum, subscripsi & porrexi.

Dominicus miseratione Dei presbyter & piror monasterii sancti Georgii in Xerocerco, subscripsi & porrexi.

Paulus Dei miseratione presbyter & prior monasterii sanctorum Petri & Pauli, & sancti martyris Sergii & Bacchi, subscripsi & porrexi.

Atticus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Eucratadarum, subscripsi & porrexi.

Stratonicus Dei misericordia presbyter & prior sancti martyris Dometii, subscripsi & porrexi.

D

Marcus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Theodori, subscripsi & porrexi.

Zosimus Dei miseratione presbyter & prior monasterii sancti Maximini, subscripsi & porrexi.

Paulus Dei miseratione presbyter & prior monasterii sancti Zenobii, subscripsi & porrexi.

Joannes Dei miseratione presbyter & prior monasterii sancti Isaacii, subscripsi & porrexi.

Joannes Dei miseratione presbyter & prior monasterii Abibi, subscripsi & porrexi.

Georgius Dei miseratione presbyter & prior monasterii Cyri, subscripsi & porrexi.

E

Paulus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Samuëlis in Scythi, per Zoticum diaconum subscripsi.

Petrus Dei misericordia presbyter & prior monasterii quod dicitur Hierosolymorum, subscripsi & porrexi.

Marinus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Paulini, subscripsi & porrexi.

Modestus Dei miseratione presbyter & prior monasterii cognominati Lycaonum, subscripsi per Flavianum presbyterum & secundarium, & porrexi.

Antonius Dei miseratione presbyter & prior monasterii sancti Eusebii, subscripsi & dedi.

Tryphon Dei miseratione presbyter & prior monasterii Manuelis, subscripsi & porrexi.

Ἀλέξανδρος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ Καλαμώνου, ὑπογράψας ἐπέδωκα.

Ἰωάννης ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος, καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ, ὑπογράψας ἐπέδωκα.

Φωκᾶς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Ἰωνᾶ, ὑπογράψας ἐπέδωκα.

Στέφανος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος, καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Προμότου, ὑπογράψας ἐπέδωκα.

Δάδας ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος, καὶ ἡγούμενος τῶν Καιουμᾶ, ὑπογράψας ἐπέδωκα.

Γεννάδιος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος, καὶ ἡγούμενος μονῆς Κυριακῆς, ὑπογράψας ἐπέδωκα.

Κυρίων ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Αἰγυπτίων, ὑπογράψας ἐπέδωκα.

Θεόδωρος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Μαρωνίου, ὑπογράψας ἐπέδωκα.

Διονύσιος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Μάρκου, ὑπογράψας ἐπέδωκα.

Ἰωάννης ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Θεοδώρου ἐν τῇ Πέτρᾳ, ὑπογράψας ἐπέδωκα.

Ἐλευθέριος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Νέωνος, ὑπογράψας ἐπέδωκα.

Ζώϊλος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Θεοδότου, ὑπογράψας ἐπέδωκα.

Τιμόθεος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Αστερίου, ὑπογράψας ἐπέδωκα.

Μάρκος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ ἁγίου * Κηρύκου, ὑπογράψας ἐπέδωκα.

* Forte, Κυριακοῦ.

Ἀνδρέας ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῆς ἁγίας Θεοτόκου, ὑπογράψας ἐπέδωκα.

Κυριακὸς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἐν τῷ Ξηροκέρκῳ, ὑπογράψας ἐπέδωκα.

Παῦλος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν ἁγίων Πέτρου καὶ Παύλου καὶ τῶν ἁγίων μαρτύρων Σεργίου καὶ Βάκχου, ὑπογράψας ἐπέδωκα.

Ἀττικὸς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Εὐκρατάδων, ὑπογράψας ἐπέδωκα.

Στρατόνικος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ ἁγίου μάρτυρος Δομετίου, ὑπογράψας ἐπέδωκα.

Μάρκος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Θεοδώρου, ὑπογράψας ἐπέδωκα.

Ζώσιμος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ Μαξιμίνου, ὑπογράψας ἐπέδωκα.

Παῦλος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος, καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ ἁγίου Ζηνοβίου, ὑπογράψας ἐπέδωκα.

Ἰωάννης ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Ἰσαακίου, ὑπογράψας ἐπέδωκα.

Ἰωάννης ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Ἀβίβου, ὑπογράψας ἐπέδωκα.

Γεώργιος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος, καὶ ἡγούμενος μονῆς Κύρου, ὑπογράψας ἐπέδωκα.

Παῦλος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Σαμουὴλ κατὰ τὴν Σκύθην, διὰ Ζωτικοῦ διακόνου, ὑπογράψας ἐπέδωκα.

Πέτρος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς ἐπίκλην Ἱερουσαλὴμ, ὑπογράψας ἐπέδωκα.

Μαρῖνος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Παυλίνου, ὑπογράψας ἐπέδωκα.

Μόδεστος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Λυκαόνων, ὑπογράψας διὰ Φλαβιανοῦ πρεσβυτέρου ἐπέδωκα.

Ἀντώνιος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ ἁγίου Εὐσεβίου, ὑπογράψας ἐπέδωκα.

Τρύφων ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος μονῆς τῶν Μανουηλίου, ὑπογράψας ἐπέδωκα.

Θεόκτιστος

ANNO CHRISTI 536.

Θεόκτιστος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῆς Θεοτόκου, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Ζήνων ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῆς διακειμένης ἐν καλῷ ἀγρῷ τοῦ ἁγίου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Παῦλος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἑρμιόνης ἐν τοῖς Ἐλεβίχου, ὑπογράψας διὰ χειρὸς Μαρινοῦ ἀναγνώστου ἐπιδέδωκα.

Σίλας ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Ἠλία, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Ἰωάννης ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Μαρᾶ πλησίον τῆς Ἀετίου κιστέρνης, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Βασίλειος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ ἁγίου Συμεῶνος ἐπίκλην Κυρακονᾶ, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Θεόδωρος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς * ὑπ' ἐμοῦ Θεοῦ χάριτι συστάσης, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

* al. τοῦ ἁγίου λαυρεντίου μάρτυρος

Βαβύλας ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Δανιὴλ τοῦ ἐν τῷ στύλῳ, καὶ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἀνδρέου, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Πολυχρόνιος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης τοῦ ἁγίου ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ τοῦ ἐν τῷ Αἰθρίῳ, ὑπογράψας δι' Ἀναστασίου μοναχοῦ ἐπιδέδωκα.

Ἀναστάσιος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Ῥωμαίων, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Ἀνδρέας ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Ῥωμαίων, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Ῥόδων ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Θεοδώρου, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Ἐλπίδιος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Βασιανοῦ, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Ζώσιμος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Λυκαόνων πλησίον τοῦ ἁγίου Λαυρεντίου, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Πολυχρόνιος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῶν Κρητικῶν, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Ἰωσὴφ ἡγούμενος τῆς ἁγίας ἐνδόξου παρθένου καὶ Θεοτόκου Μαρίας, τῆς οὔσης ἐν τῷ Λιθοστρώτῳ, ὑπογράψας διὰ χειρὸς Στεφάνου πρεσβυτέρου καὶ δευτερευόντος μου ἐπιδέδωκα.

Ζωτικὸς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου, πλησίον τῆς Σατουρνίνου πόρτης, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Μαρτύριος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Οὐάλεντος, τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Ἰωάννης ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῆς πλησίον τοῦ Ἀγωγοῦ, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Στέφανος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος, καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Ῥωμαίων πλησίον τοῦ ἁγίου Γρηγορίου σύκων, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Σαββάτιος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Ὑπατίου, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον τῆς Χαλκηδόνος μητροπόλεως, ὑπογράψας διὰ χειρὸς Ἰωάννου διακόνου τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου, διὰ τὸ ἐμὲ γράμματα μὴ εἰδέναι.

Ἰωάννης ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης τῆς εὐαγοῦς μεγάλης μονῆς τῶν Ἀκοιμήτων, τῆς ὑπὸ Φωτεινὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον Καλχηδόνος ὑπέγραψα.

Κυπριανὸς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Ὁσίας, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον Χαλκηδόνος, ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῆς Ἐξα-

A Theoctistus Dei miseratione presbyter & prior monasterii sanctæ Dei genitricis Mariæ Virginis, subscripsi & porrexi.

Zeno Dei misericordia presbyter & prior monasterii, quod situm in bono agro sancti præcursoris & baptistæ Joannis, subscripsi & porrexi.

Paulus Dei miseratione presbyter & prior sanctæ martyris Hermiones, in loco Elebichi, subscripsi per manum Marini lectoris.

Silas Dei miseratione presbyter & prior monasterii Eliæ, subscripsi & porrexi.

Joannes Dei miseratione presbyter & prior monasterii Maræ prope Aëtiam cisternam, subscripsi & porrexi.

B Basilius Dei miseratione presbyter & prior monasterii sancti Symeonis, quod vocatur Cyracona, subscripsi & porrexi.

Theodorus Dei miseratione presbyter & prior monasterii sancti Laurentii martyris a me Dei gratia fundati, subscripsi & porrexi.

Babylas Dei miseratione presbyter & prior monasterii sanctæ memoriæ Danielis in columna, & sancti Joannis præcursoris & baptistæ, & sancti Andreæ apostoli, subscripsi & porrexi.

Polychronius Dei miseratione presbyter & archimandrita sancti Michaëlis archangeli in Æthrio, subscripsi per Anastasium monachum & porrexi.

C Anastasius Dei miseratione presbyter & archimandrita monasterii Romanorum, subscripsi & porrexi.

Andreas Dei miseratione presbyter & prior monasterii Romanorum, subscripsi & porrexi.

Rhodon Dei miseratione presbyter & prior monasterii Theodori, subscripsi & porrexi.

Elpidius Dei miseratione presbyter & prior Basiani, subscripsi & porrexi.

Zosimus Dei miseratione presbyter & prior monasteriorum Lycaonum [a], subscripsi & porrexi.

[a] al. prope sanctum Laurentium.

Polychronius Dei miseratione presbyter & archimandrita monasterii Creticorum, subscripsi & porrexi.

D Joseph prior monasterii sanctæ gloriosæ Dei genitricis Mariæ exsistentis in Lithostroto, subscripsi per manum Stephani presbyteri, & secundarii mei, & porrexi.

Zoticus misericordia divina presbyter & prior monasterii sancti Andreæ prope Saturninam portam, subscripsi & porrexi.

Martyrius Dei miseratione presbyter & prior monasterii Valentis, sancti Joannis baptistæ, subscripsi & porrexi.

Joannes Dei miseratione presbyter & archimandrita monasterii sancti Anastasii prope Agogum, subscripsi & porrexi.

Stephanus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Romanorum prope sanctum Gregorium Sycorum, subscripsi & porrexi.

E Sabbatius Dei miseratione presbyter & prior monasterii Hypatii, sub Photino sanctissimo episcopo Chalcedonensi metropolitauo, subscripsi per manum Joannis diaconi ipsius monasterii, eo quod nescirem ego litteras.

Joannes Dei miseratione presbyter & archimandrita venerabilis magni monasterii [b] Accemetorum, sub Photino sanctissimo episcopo Chalcedonensi subscripsi.

[b] Pro Acœmetarum.

Cyprianus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Hosiæ, sub dicto Photino episcopo Chalcedonensi, subscripsi.

Joannes Dei miseratione presbyter & prior monaste-

rii Hexagoni, sub Photino sanctissimo episcopo Chalcedonensi, subscripsi.

Stephanus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Orchadorum, sub Photino sanctissimo episcopo Chalcedonensi, subscripsi.

Tryphon Dei miseratione presbyter & prior monasterii Sacrarii, sub Photino sanctissimo episcopo Chalcedonensi, subscripsi.

Georgius Dei miseratione presbyter & prior monasterii Cranorum, sub Photino sanctissimo episcopo Chalcedonensi, subscripsi.

Polychronius Dei miseratione presbyter & prior monasterii Alapedorum, sub Photino sanctissimo episcopo Chalcedonensi, subscripsi.

Paulus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Fontis, sub Photino sanctissimo episcopo Chalcedonensi, subscripsi.

Severianus Dei miseratione presbyter & prior monasteriorum Syriorum, sub Photino sanctissimo episcopo Chalcedonensi, subscripsi.

Pacificus Dei miseratione presbyter & prior monasteriorum Pictorum, sub Photino sanctissimo episcopo Chalcedonensi, subscripsi.

Megalhemerus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Cranidorum, sub Photino sanctissimo episcopo Chalcedonensi, subscripsi.

Marcellinus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Michaëlis archangeli Rufinianorum, subscripsi.

Joannes Dei miseratione presbyter & prior monasterii Barnabæ, sub Photino sanctissimo episcopo, subscripsi.

Theodorus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Apollonii, sub Photino sanctissimo episcopo, subscripsi.

Paulus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Galacrenorum, sub Photino sanctissimo episcopo, subscripsi.

Stephanus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Antiochianorum, sub Photino sanctissimo episcopo, subscripsi.

Stephanus Dei miseratione presbyter & prior Sanctorum quadraginta, sub Photino sanctissimo episcopo, subscripsi.

Dorotheus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Patiorum, sub Photino sanctissimo episcopo, subscripsi.

Elpidius Dei miseratione presbyter & prior monasterii [a] Crithinorum, sub Photino sanctissimo episcopo, subscripsi.

Eleutherius Dei miseratione presbyter & prior monasterii Romanorum prope Rufinianos, sub Photino sanctissimo episcopo, subscripsi.

Jordanes Dei miseratione presbyter & prior monasterii de Petra, sub Photino sanctissimo episcopo, subscripsi.

Marcellus Dei miseratione presbyter & prior monasterii Dalmatii, sub Photino sanctissimo episcopo, subscripsi.

[b] Julianus Dei miseratione presbyter & prior monasterii sanctæ Bassæ in desiderio, sub Photino sanctissimo episcopo, subscripsi.

Isidorus Dei miseratione presbyter & prior monasterii proprii, exsistentis in plantis prope sanctum Epimachum martyrem, sub Photino sanctissimo episcopo Chalcedonensi, subscripsi.

Eugenius Dei miseratione presbyter & prior monasterii Leucadii, sub Photino sanctissimo episcopo, sub-

a Pro Crithini

b al. Julius.

γώνου, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον Χαλκηδόνος ὑπέγραψα.

Στέφανος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Ὀρχάδων, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον Χαλκηδόνος, ὑπέγραψα.

Τρύφων ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῆς Ἱερείου, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον Χαλκηδόνος, ὑπέγραψα.

Γεώργιος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Κρανῶν, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον Χαλκηδόνος, ὑπέγραψα.

Πολυχρόνιος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Ἀλαπέδων, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον Χαλκηδόνος, ὑπέγραψα.

Παῦλος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῆς πηγῆς, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον Χαλκηδόνος, ὑπέγραψα.

Σευηριανὸς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Σύρων, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον Χαλκηδόνος, ὑπέγραψα.

Εἰρηνικὸς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος, καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν ζωγραφιτῶν, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον Χαλκηδόνος, ὑπέγραψα.

Μεγαλήμερος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Κρανίδων, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον τῆς μητροπόλεως Χαλκηδόνος, ὑπέγραψα.

Μαρκελλῖνος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ Ῥουφινιανῶν, ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Βαρνάβα, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον, ὑπέγραψα.

Θεόδωρος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Ἀπολλωνίου, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον, ὑπέγραψα.

Παῦλος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Γαλακρηνῶν, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον, ὑπέγραψα.

Στέφανος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Ἀντιοχιανῶν, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον, ὑπέγραψα.

Στέφανος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον, ὑπέγραψα.

Δωρόθεος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Πατίρων, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον, ὑπέγραψα.

Ἐλπίδιος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ Κριθίνου, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον, ὑπέγραψα.

Ἐλευθέριος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος, καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Ῥωμαίων πλησίον τῶν Ῥουφινιανῶν, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον, ὑπέγραψα.

Ἰορδάνης ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῆς Πέτρας, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον, ὑπέγραψα.

Μάρκελλος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ Δαλματίου, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον, ὑπέγραψα.

* Ἰούλιος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῆς ἁγίας Βάσσης ἐν τῷ ἱμέρῳ, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ἐπίσκοπον, ὑπέγραψα.

Ἰσίδωρος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς ἰδίας τῆς οὔσης ἐν φυτοῖς, πλησίον τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἐπιμάχου, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον, ὑπέγραψα.

Εὐγένιος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ Λευκαδίου, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον, ὑπέγραψα διὰ χειρὸς

* al. Ἰουλιανός.

ANNO CHRISTI 536.

Παύλου διακόνου τῆς αὐτῆς μονῆς, ὡς μὴ δυνάμενος διὰ τὸ γῆρας.

Φωτεινὸς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος μονῆς τοῦ ἁγίου Πλάτωνος, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον, ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θωμᾶ Βρόχθων, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον, ὑπέγραψα.

Στέφανος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος, καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Στεφανᾶ, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον, ὑπέγραψα.

Εὐγένιος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Διαπέτρων, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον, ὑπέγραψα.

Κόνων ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ ἁγίου Ἰουλιανοῦ Βρόχθων, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον, ὑπέγραψα. B

Μαρῖνος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Ἀνδριάντων, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον, ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς Βρύων, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον, ὑπέγραψα.

Ἀρδαβούριος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τῶν Σμιλακίων, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον, ὑπέγραψα.

Στέφανος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ ἁγίου Ζαχαρίου [*] τοῦ Στιβαραχίου, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον, ὑπέγραψα.

[*] Forte, τοῦ υἱοῦ Βαραχίου, inquit Cotelerius.

Ἰωάννης ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος, καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ ἁγίου Θωμᾶ ἐπιδρόμων τῶν ἄνω, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον, ὑπέγραψα. C

Θεόδωρος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ ἁγίου Στεφάνου τῶν Λύδα, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον, ὑπέγραψα.

Στέφανος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τῶν Κοκκίου, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον, ὑπέγραψα.

Εὐσέβιος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ ἁγίου Χριστοφόρου τῶν Ταρυλλίου, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον, ὑπέγραψα.

Ἰάκωβος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ Καλαμίου τοῦ κάτω, ὑπὸ Φωτεινὸν τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον, ὑπέγραψα. D

Ἡσύχιος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος μονῆς τοῦ μακαρίου Θεοδοσίου, ποιούμενος τοὺς λόγους καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ ὑπὸ τὴν ἁγίαν πόλιν μοναχῶν, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Δομετιανὸς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ μακαρίου Μαρτυρίου, ποιούμενος τοὺς λόγους καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ ὑπὸ τὴν ἁγίαν πόλιν ἐρήμῳ μοναχῶν, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Κασσιανὸς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος λαύρας τῶν Σάββα, ποιούμενος τοὺς λόγους καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ ὑπὸ τὴν ἁγίαν πόλιν ἐρήμῳ μοναχῶν, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Κυριακὸς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης λαύρας τῶν Πυργίων, ποιούμενος τοὺς λόγους καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῷ Ἰορδάνῃ μοναχῶν, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα. E

Νέσταβος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ μοναχὸς λαύρας τοῦ μακαρίου Φιρμίνου, ποιούμενος τοὺς λόγους καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ ὑπὸ τὴν ἁγίαν πόλιν ἐρήμῳ μοναχῶν, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Τερέντιος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ μοναχὸς λαύρας νέας, ποιούμενος τοὺς λόγους καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ ὑπὸ τὴν ἁγίαν πόλιν ἐρήμῳ μοναχῶν, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Τραϊανὸς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ μοναχὸς τῶν Πυργίων τοῦ

scripsi per manum Pauli diaconi ipsius monasterii, cum ego non potuerim propter senectutem.

Photinus Dei miseratione presbyter & prior monasterii sancti Platonis, sub Photino episcopo, subscripsi.

Joannes Dei miseratione presbyter & prior monasterii sancti Thomæ apostoli Brochthorum, sub Photino sanctissimo episcopo, subscripsi.

Stephanus Dei miseratione presbyter & prior monasterii de Stephana, sub Photino sanctissimo episcopo, subscripsi.

Eugenius Dei miseratione presbyter & prior monasterii de Diapetris, sub Photino sanctissimo episcopo, subscripsi.

Conon Dei miseratione presbyter & prior monasterii Juliani Brochthorum, sub Photino sanctissimo episcopo, subscripsi.

Marianus Dei miseratione presbyter & prior monasterii [a] Andriatorum, sub Photino sanctissimo episcopo, subscripsi.

[a] al. Statuarum.

Joannes Dei miseratione presbyter & prior monasterii Bryorum, sub Photino sanctissimo episcopo, subscripsi.

Ardaburius Dei miseratione presbyter & prior monasterii Theodori Simillacorum, sub Photino sanctissimo episcopo, subscripsi.

Stephanus Dei miseratione presbyter & prior monasterii sancti Zachariæ Stibarachii, sub Photino sanctissimo episcopo, subscripsi.

Joannes Dei miseratione presbyter & prior monasterii sancti Thomæ epidromorum superiorum, sub Photino sanctissimo Chalcedonensi episcopo, subscripsi.

Theodorus Dei misericordia presbyter & prior monasterii sancti Stephani Lydanorum, sub Photino sanctissimo episcopo, subscripsi.

Stephanus Dei misericordia presbyter & prior monasterii Coccii, sub Photino sanctissimo episcopo subscripsi.

Eusebius Dei misericordia presbyter & prior monasterii sancti Christophori Taryliorum, sub Photino sanctissimo episcopo, subscripsi.

Jacobus Dei misericordia presbyter & prior monasterii Calamii inferioris, sub Photino sanctissimo episcopo Chalcedonensi, subscripsi.

[b] Isychius Dei misericordia presbyter & prior monasterii beati Theodosii, faciens sermonem pro omnibus monachis de eremo, sub sancta civitate, subscripsi & porrexi.

[b] Pro Hesychius.

Domitianus presbyter & archimandrita beati Martyrii, faciens sermonem pro omnibus monachis de eremo sub sancta civitate, subscripsi & porrexi.

Cassianus Dei misericordia presbyter & prior lauræ de Sabba, sermonem faciens pro omnibus monachis de eremo sub sancta civitate, subscripsi & porrexi.

Dominicus misericordia divina presbyter & archimandrita lauræ Turrium, faciens sermonem pro omnibus in Jordane monachis, subscripsi & porrexi.

Nestabus Dei misericordia presbyter & archimandrita lauræ beati Firmini, faciens sermonem pro omnibus de eremo sub sancta civitate monachis, subscripsi & porrexi.

Terentius Dei misericordia presbyter & monachus novæ lauræ, faciens sermonem pro omnibus monachis sub sancta civitate, subscripsi, & porrexi.

Trajanus Dei miseratione presbyter & monachus

Turrium Jordanis, faciens sermonem pro omnibus A monachis de eremo Jordanis, subscripsi & porrexi.

Cyricus Dei misericordia presbyter & monachus novæ lauræ, faciens sermonem pro omnibus patribus de eremo sub sancta civitate, subscripsi & porrexi.

Leontius monachus & prior proprii monasterii, faciens sermonem pro omnibus patribus de eremo in Jordane, subscripsi & porrexi.

Theodorus diaconus & monachus novæ lauræ, faciens sermonem pro omnibus monachis eremi Hierosolymorum, subscripsi & obtuli.

Polyeuctus diaconus & monachus monasterii beati Theodosii, faciens sermonem pro omnibus monachis eremi Hierosolymorum, subscripsi & porrexi. B

Anastasius diaconus & monachus monasterii beati Martyrii, faciens sermonem pro omnibus monachis eremi Hierosolymorum, subscripsi & porrexi.

Nicon monachus monasterii beati Theodosii, faciens sermonem pro omnibus monachis eremi Hierosolymorum, subscripsi & porrexi.

Mamas monachus beati Martyrii, faciens sermonem pro omnibus monachis eremi Hierosolymorum, subscripsi & porrexi.

Julianus monachus beati Theodosii, faciens sermonem pro omnibus monachis de eremo Hierosolymorum, subscripsi & porrexi.

Joannes monachus monasterii beati Martyrii, faciens C sermonem pro omnibus monachis eremi Hierosolymorum, subscripsi & obtuli.

[a] Sabbatius monachus lauræ beati Sabbæ, & pro omnibus eremi monachis Hierosolymorum, subscripsi, & porrexi.

Martyrius monachus novæ lauræ, & pro omnibus eremi Hierosolymorum monachis, subscripsi & porrexi.

Basilius monachus de Jordane pro omnibus monachis de Jordane, subscripsi & porrexi.

Theodorus monachus lauræ beati Firmini, & pro omnibus de eremo, subscripsi & porrexi.

Theonas Dei misericordia presbyter montis Sinaï, & legatus eremi Raithu, ac sanctissimæ ecclesiæ Pharan, faciens sermonem pro omnibus monachis, qui D in prædictis locis sunt, subscripsi.

Joannes Dei misericordia presbyter lauræ Ammiorum campestris, faciens sermonem pro omnibus monachis in ipsa campestri, subscripsi & porrexi.

Theodorus diaconus & monachus Sergii in campestri, faciens sermonem pro omnibus monachis ipsius monasterii in campestri, subscripsi.

Cosmas monachus, & pro omnibus qui sunt in prima Palæstina monachis, subscripsi.

Strategius diaconus & monachus monasterii sancti Joannis, & pro omnibus monachis in secunda Palæstina sub Scyrhopoli, subscripsi & porrexi.

E [b] Salamanes Dei misericordia presbyter & prior, & pro omnibus monachis & archimandritis in tertia Palæstina, subscripsi.

Elias diaconus & monachus, & pro omnibus monachis in Augustopoli tertiæ Palæstinæ, subscripsi & porrexi.

Anastasius diaconus & monachus, & pro omnibus monachis, in Petris tertiæ Palæstinæ, subscripsi & porrexi.

Photinus monachus sancti Stephani in Maoza Iamniæ primæ Palæstinæ: pro omnibus qui in ipso sunt, faciens sermonem, subscripsi.

[a] al. Zabbatius.

[b] al. Salmanes.

Ἰορδάνου, ποιούμενος τοὺς λόγους καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῷ Ἰορδάνῃ μοναχῶν, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Κύριακος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ μοναχὸς τῆς νέας λαύρας, ποιούμενος τοὺς λόγους καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ ὑπὸ τὴν ἁγίαν πόλιν ἐρήμῳ μοναχῶν, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Λεόντιος ἐλέῳ Θεοῦ μοναχὸς καὶ ἡγούμενος ἰδίου μοναστηρίου, ποιούμενος τοὺς λόγους καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Ἰορδάνου ἁγίων πατέρων, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Θεόδωρος διάκονος μοναχὸς νέας λαύρας, ποιούμενος τοὺς λόγους καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ Ἱεροσολύμων μοναχῶν, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Πολύευκτος διάκονος καὶ μοναχὸς τῆς μονῆς τοῦ μακαρίου Θεοδοσίου, ποιούμενος τοὺς λόγους καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ Ἱεροσολύμων μοναχῶν, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Ἀναστάσιος διάκονος καὶ μοναχὸς τῆς μονῆς τοῦ μακαρίου Μαρτυρίου, ποιούμενος τοὺς λόγους καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ Ἱεροσολύμων μοναχῶν, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Νίκων μοναχὸς μονῆς τοῦ μακαρίου Θεοδοσίου, ποιούμενος τοὺς λόγους καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ Ἱεροσολύμων μοναχῶν, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Μάμας μοναχὸς μονῆς τοῦ μακαρίου Μαρτυρίου, ποιούμενος τοὺς λόγους καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ Ἱεροσολύμων μοναχῶν, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Ἰουλιανὸς μοναχὸς μονῆς τοῦ μακαρίου Θεοδοσίου, ποιούμενος τοὺς λόγους καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ Ἱεροσολύμων μοναχῶν, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Ἰωάννης μοναχὸς μονῆς τοῦ μακαρίου Μαρτυρίου, ποιούμενος τοὺς λόγους καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν μοναχῶν τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Σαββάτιος μοναχὸς λαύρας τοῦ μακαρίου Σάββα, καὶ ὑπὲρ πάντων ἐπιδέδωκα.

Μαρτύριος μοναχὸς τῆς νέας λαύρας καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν, καὶ λοιπά.

Βασίλειος μοναχὸς τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῷ Ἰορδάνῃ μοναχῶν.

Θεόδωρος μοναχὸς λαύρας τοῦ μακαρίου Φιρμίνου, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ.

Θεωνᾶς ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος τοῦ ἁγίου ὄρους Σινᾶ, καὶ ἀποκρισιάριος τῆς ἐρήμου Ῥαϊθοῦ, καὶ τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας Φαρὰν, ποιούμενος τοὺς λόγους καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ὄντων ἐν τοῖς εἰρημένοις τόποις μοναχῶν, ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος λαύρας τῶν Αμμίων τῆς πεδιάδος, ποιούμενος τοὺς λόγους καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ αὐτῇ πεδιάδι μοναχῶν, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Θεόδωρος διάκονος καὶ μοναχὸς τοῦ ἁγίου Σεργίου τοῦ ἐν τῇ πεδιάδι, ποιούμενος τοὺς λόγους καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ αὐτῇ μονῇ μοναχῶν, καὶ τῇ πεδιάδι, ὑπέγραψα.

Κοσμᾶς μοναχὸς, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ πρώτῃ Παλαιστίνῃ μοναχῶν, ὑπέγραψα.

Στρατήγιος διάκονος καὶ μοναχὸς, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ δευτέρᾳ Παλαιστίνῃ μοναχῶν, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Σαλαμάνης ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ τρίτῃ Παλαιστίνῃ μοναχῶν καὶ ἀρχιμανδριτῶν, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Ἠλίας διάκονος καὶ μοναχὸς, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν Αὐγουστοπόλει τῆς τρίτης Παλαιστίνης μοναχῶν, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Ἀναστάσιος διάκονος καὶ μοναχὸς, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν Πέτραις τῆς τρίτης Παλαιστίνης μοναχῶν, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Φωτεινὸς μοναχὸς τοῦ ἁγίου Στεφάνου τοῦ ἐν Μαωζᾷ Ἰαμνίας πρώτης Παλαιστίνης, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν αὐτῷ μοναχῶν ποιούμενος τοὺς λόγους, ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ μοναχὸς, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ Αἰλᾷ τῆς τρίτης Παλαιστίνης μοναχῶν, ὑπογράψας ἐπιδέδωκα.

Παῦλος ἐλέῳ Θεοῦ μοναχὸς καὶ ἀποκρισιάριος μονῆς τοῦ μακαρίου Μάρωνος τῆς ἐξαρχούσης τῶν ἐν τῇ δευτέρᾳ Συρίᾳ ἁγίων μοναστηρίων, ποιούμενος τοὺς λόγους καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ αὐτῇ δευτέρᾳ Συρίᾳ ἀρχιμανδριτῶν καὶ μοναχῶν, ὑπέγραψα.

Ο ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος, εἶπε· δήλων ὄντων τῶν περιεχομένων τοῖς ἀναγνωσθεῖσι λιβέλλοις κατὰ πρώτην τάξιν, οἱ ἐκ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης συμπαρόντες ἡμῖν ὁσιώτατοι καὶ θεοφιλέστατοι ἄνδρες, εἴ τι τῶν προκειμένων ἕνεκεν ὑποθέσεως ἴσασι πεπραγμένον, εἰπεῖν ἀξιούτωσαν. τοῦτο γὰρ καὶ τῶν εὐλαβεστάτων μοναχῶν ᾐτηκότων ἀκηκόασι καὶ ἀνέγνω φωνήν. Μηνᾶς ὁ θεοσεβέστατος ἀναγνώστης καὶ σεκουνδικήριος νοταρίων τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, ἔχουσαν οὕτως.

Paulus divina miseratione monachus & ambasiator monasterii beati Maronis, primatis omnium venerabilium monasteriorum in secunda Syria, faciens sermonem pro omnibus archimandritis & monachis de ipsa secunda Syria, subscripsi.

A Joannes Dei misericordia presbyter tertiæ Palæstinæ, subscripsi & porrexi.

Sanctissimus archiepiscopus dixit: Cum manifesta sint contenta in libellis lectis secundum primum ordinem; dignentur dicere sanctissimi & Deoamantissimi viri, qui nobiscum ex antiqua Roma adsunt, si quid sciant factum propter propositam materiam. Nam hæc audiverunt a venerabilibus monachis petentibus. Et Menas venerabilis lectorarius, & secundicerius notariorum Apostolicæ sedis antiquæ Romæ, legit vocem, quæ sic habet:

Sanctissimi episcopi partium Italiæ, ac venerabilissimi Apostolicæ sedis diaconi, dixerunt; In quo loco vel numero Severum & Petrum esse jamdudum Apostolicæ sedis decreverunt constituta, in epistolis sanctæ memoriæ Hormisdæ Papæ ad monachos secundæ Syriæ, & ad beatum Epiphanium hujus regiæ urbis archiepiscopum ostenditur diffinitum. Quarum auctoritatem præsto habentes, ipsam in præsentibus actibus legendam porrigimus.

Ἑρμηνεία τῆς προκειμένης διαλαλιᾶς.

Interpretatio præcedentis interlocutionis..

Οἱ ἁγιώτατοι ἐπίσκοποι μερῶν τῆς Ἰταλίας, καὶ οἱ εὐλαβέστατοι τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας διάκονοι, εἶπον· Ἐν ποίῳ τόπῳ ἢ ἀριθμῷ Σευῆρον καὶ Πέτρον ἤδη πάλαι τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας τὰ ψηφίσματα εἶναι ἐψηφίσαντο, ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς τοῦ τῆς ἁγίας μνήμης πάπα Ὁρμίσδα πρὸς τοὺς τῆς δευτέρας Συρίας μοναχοὺς, καὶ πρὸς τὸν μακαριώτατον Ἐπιφάνιον ταύτης τῆς βασιλίδος πόλεως ἀρχιεπίσκοπον δηλοῦται ὡρίσθαι. ὧν ἔχοντες ἐν ἑτοίμῳ τὴν αὐθεντίαν, ταύτην ἐν τοῖς παροῦσιν ὑπομνήμασιν ἐπιδίδομεν ἀναγνωσθησομένην.

Ο ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος, εἶπεν· ἀναγνωσθήτω. καὶ ἀνέγνω Μηνᾶς ὁ θεοσεβέστατος ἀναγνώστης καὶ σεκουνδικήριος νοταρίων τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης ἐκ τῶν παρ' αὐτοῖς ἄκτων διὰ Ῥωμαϊκὰς ἐπιστολὰς, γραφείσας ὑπὸ Ὁρμίσδου τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης γενομένου πάπα τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης. ὧν μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν, Χριστοφόρος ὁ θεοσεβέστατος διάκονος, νοτάριος καὶ σεκρετάριος, τὴν ἑρμηνείαν ἀνέγνω. ἦν δὲ ἡ ἐπιστολὴ, διὰ Ῥωμαϊκῶν γραμμάτων· ἡ δὲ ἑρμηνεία αὐτῆς δι' Ἑλληνικῶν γραμμάτων ἔχει οὕτως.

B Sanctissimus archiepiscopus dixit: Legatur. Et Menas venerabilis lectoratius & secundicerius notariorum Apostolicæ sedis antiquæ Romæ legit ex actis apud ipsos Romanos epistolas ab Hormisda sanctæ memoriæ Papa antiquæ Romæ. Post quarum lectionem Christophorus venerabilis diaconus, notarius & secretarius, interpretationem legit. Erat autem epistola per litteras Latinas: cujus interpretatio per litteras Græcas, sic habet:

Ορμίσδας ἐπίσκοπος, πρεσβυτέροις, διακόνοις καὶ ἀρχιμανδρίταις τοῖς ἐν δευτέρᾳ Συρίᾳ οὖσι, καὶ C λοιποῖς ὀρθοδόξοις ἐν οἱῳδήποτε ἀνατολικῷ κλίματι διάγουσι, καὶ ἐν τῇ τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας κοινωνίᾳ διαμένουσιν.

Hormisdas episcopus, presbyteris, diaconis, & archimandritis secundæ Syriæ, & reliquis orthodoxis in quocumque Orientali climate degentibus, & in Apostolicæ sedis communione permanentibus.

Ἀναγνωσθέντων γραμμάτων τῆς ὑμετέρας ἀγάπης, δι' ὧν τῶν ἐχθρῶν τοῦ Θεοῦ ἐφανερώθη, καὶ τῶν ἀπίστων ἡ ἐπίμονος μανία λυπηρῶς δήλη γέγονεν· οἵ τινες ἐπειδὴ τῷ κακῶς ζῶντι πνεύματι ἐμίσησαν τὸν κύριον, τὰ μέλη ἐκείνου ἀσεβῶς διώκουσιν, ὅσον ἀπὸ τῆς ἡμετέρας βεβαιότητός ἐστι γνῶναι· ηὐλόγησα τὸν κύριον, τὸν τὴν πίστιν τῶν ἑαυτοῦ στρατιωτῶν μεταξὺ τῶν ἐναντίων φυλάττοντα. καὶ πάλιν τῶν ἐκκλησιῶν τὸν σάλον, καὶ τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ τὰς ἐπαχθείας, καὶ τοὺς κόπους κατανοήσας, στενάζων κατὰ τὸν προφήτην, ἐκέκραξα· ἀνάστα κύριε· δίκασον τὴν δίκην σου· μνήσθητι τῶν ὀνειδισμῶν σου τῶν ὑπὸ ἄφρονος ὅλην τὴν ἡμέραν· ἡδέως καὶ τὰ ἑξῆς ὁμοίως ἐπάγω· μὴ ἐπιλάθῃ τῆς φωνῆς τῶν ζητούντων σε· ἡ ὑπερηφάνια τῶν μισούντων σε ἀνέβη διὰ παντὸς πρὸς σέ. καὶ γὰρ ὥσπερ χρὴ ἡμᾶς τὸ ἑδραῖον τῆς πίστεως φυλάττειν, οὕτως οὐχ ἁρμόζει περὶ τῆς δικαιοσύνης τῆς θείας κρίσεως ἀπιστεῖν. οὐ νέος, ἀδελφοί, τῆς ἐκκλησίας οὗτος ὁ κόπος· ἀλλ' ἐν αὐτῷ τῷ ταπεινοῦσθαι, ὑψοῦται· καὶ δι' ἐκείνων, δι' ὧν πτωχεύειν δοκεῖ, πλουτίζεται. ἐν πείρᾳ ἐστὶ τοῖς πιστοῖς τοῦ Θεοῦ τὸ διὰ τοῦ θανάτου τῶν σωμάτων τὴν ζωὴν κερδαίνειν τῶν ψυχῶν. ἀποβάλλονται μὲν τὰ ῥέοντα, ἀλλ' ἐμπορεύονται τὰ αἰώνια· καὶ ἐν τῷ τὸν διωγμὸν ὁδο-

Lectis litteris vestræ dilectionis, per quas inimicorum Dei insipientia manifestata est, & infidelium furia pertinax dolenter manifesta facta fuit; qui quoniam in spiritu male viventes oderunt Dominum, membra illius impie persequuntur, quantum a nostra certitudine est cognoscere: benedixi Dominum, qui fidem militum suorum in medio hostium servavit. Et D rursus ecclesiarum commotionem & servorum Dei molestias ac labores considerans, gemens secundum prophetam clamavi: *Surge Domine, judica causam tuam: recordare opprobriorum tuorum, quæ ab insipiente sunt tota die:* libenter & cetera quæ sequuntur similiter induco: *Ne obliviscaris vocem quærentium te: superbia te odientium ascendit semper ad te.* Etenim sicut oportet nos firmitatem fidei custodire, ita non convenit de justitia divini judicii diffidere. Non novus hic, fratres, ecclesiæ labor: tamen dum in ipso humiliatur, exaltatur: & per illa, per quæ depauperari videtur, ditatur. Probatio est in fidelibus Dei, per mortem corporum vitam lucrari animarum. Amittunt quidem fluentia, sed acquiruntur æterna; & dum persecutio viam facit proba-

Psal. 73.

tioni, probatio fit causa dignitatis. Stulti & in cæcitate furentes ignorant, quod quos a conversatione hominum separare se posse putant, eos ad regnum Dei ducunt, ubi in ipsis periculis lætitiæ studium certe patet. Retributor enim magnorum donorum, suscipit certamina suorum. Quis enim non frangeretur in malis, nisi per contraria præmia consolaretur? Illa est spes, quæ non permittit in desperatione deficere. Excludit tribulationum amaritudinem dulcis gustus virtutum. Quis nam putaret præsentia magna, futura intelligens? Quis mortem abnegaret, nisi futurorum retributionem consideraret? Stare, dilecti mei, & firma cogitatione immobilem fidem servantes; laudem patientiæ, in qua est salus & bravium bonorum operum, nanciscemini & carpetis. Magna quippe sunt ad quæ indigni vocamur. Non retardet infirmitas; quoniam vocans retributor fidelis, & fortis adjutor est. Non decipiamur spe desideriorum, neque voluptatum: nec judicio anteponamus facilia. Non delicata, non adulatoria nobis Dominus noster promisit. Ille præmia promisit, non otia. Non conveniunt laus & pigritia. Quis remunerationis erit modus, si nulla sit cura virtutis? Arcta est porta, sed sunt ampla regna. Paucis est introitus, sed est probis. Nonne ista sunt prima verba ad eos, quos docuit? *Persequentur, & in synagogis flagellabunt vos:* Verumtamen per patientiam, sicut scriptum est, possideamus animas nostras; ne aliquando doleamus, ipsis per impatientiam amissis. Dominus noster patientiæ suæ ipse doctor primus, crucem subiit, in proprio exemplo formam præbens illis, quos adjuvare debebat. Ipse inter virtutes & labores, tenet lancem, stans adversus venena furentium; ut secundum iram persecutionis, ipse æterni imperii præbeat coronas. Pensate qualis Machabæorum exitus, quæ luctatio tolerantibus, quæ historia laudum secuta est: quali Judas & illa fratrum caterva mortis honore prædicatur: in quali ore est populus in monte perditus. Etenim ipsæ virtutes omnes pro custodia legis sunt: & cum similitudines ac umbræ futurorum sint, dignæ fuerunt tantorum exemplorum. Nos in patribus vidimus, palpavimus, probavimus, quid sequamur, quid materiæ conveniat, quid veritati non dissonet, quid redemptori nostro debeatur. Cordialiter communicamus vobis in his dogmatibus. Dicit enim quodam in loco sapientissimus Salomon, *Beatus qui prædicat verbum in aurem obedientis:* Gaudium est siquidem volentes alloqui, & hortari ad rectam viam eos, qui non resistunt. Tenemus enim pignus fidei vestræ, instantiam ex litterarum professione; per quam a transgressorum corruptela separati, ad dogmata & mandata Apostolicæ sedis rediitis: licet quidem tarde ad viam veritatis ascendatis. Sed benedictus Deus, qui non in finem obliviscitur: quique castigat, & sanat; neque permittit oves sui uniti ovilis insidiantium luporum rapina dispergi. Qui etiam per temperatam austeritatem suorum non negligit tutelam, neque salutem. Sed quid miramur, si illo uno & vero derelicto pastore, astutus raptor sanguine inquinatus, insidiis oves dispersas conturbavit? Qui autem propriam tutelam dereliquerunt, ipsi se ipsos periculis, in quibus dissipentur, immiserunt. Ita ergo nunc firmis gressibus insistis viæ patrum, ad quam recurristis. Potest enim Dei misericordia vestræ mercedi computare & aliorum similiter reformationem, qui a vobis ad rectum directi fuerint. At omnino vos ipsos evellite a cœno, in quo hæretici demersi tenentur: & excutite immunditiam pulveris qui adhæsit: generaliterque omnes ab apostolicis dogmatibus declinantes, fideli abdicatione condemnate. *Nulla si-*

Matth. 16. Luc. 21.

Eccli. 25.

1. Cor. 6.

A πειρῶν τῇ δοκιμῇ, αἰτία γίνεται τῆς ἀξίας ἡ δοκιμή. ἀνόητοι καὶ ἐν τῇ τυφλώσει μαινόμενοι ἀγνοοῦσιν, ὅτι οὓς ἐκ τῆς τῶν ἀνθρώπων ἀναστροφῆς χωρίζειν δύνασθαι νομίζουσι, τούτους εἰς τὴν βασιλείαν ἄγουσι τοῦ Θεοῦ. ὅπου δῆτα ἐν αὐτοῖς τοῖς κινδύνοις αἱ εὐφροσύναι, καὶ ἡ περὶ τὸ χαίρειν σπουδή. ἐκδέχεται γὰρ τοὺς ἀγῶνας τῶν ἰδίων, ὁ τῶν μεγάλων δωρεῶν ἀνταποδότης. τίς γὰρ οὐκ ἂν ἐθραύσθη ἐν τοῖς κακοῖς, εἰ μὴ διὰ τῶν ἐπάθλων παραμυθεῖτο τὰ ἐναντία; ἐκείνη ἐστὶν ἡ ἐλπὶς ἡ μὴ συγχωροῦσα ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ ἡμᾶς ἀπειπεῖν. ἀποκλείει τῶν θλίψεων τὸ πικρὸν, ἡ γλυκεῖα γεῦσις τῶν ἀρετῶν. τίς γὰρ ἂν οἰηθείη τὰ παρόντα μεγάλα, ἐννοῶν τὰ μέλλοντα; τίς τὸν θάνατον ἀπαρνεῖται, εἰ τῶν μελλόντων τὴν ἀντάδοσιν κατανοήσειεν; ἵστητε, ἀγαπητοί μου, καὶ ἀσάλευτον τὴν πίστιν βεβαίῳ λογισμῷ φυλάττοντες, τῆς ὑπομονῆς τὸν ἔπαινον, ἐν ᾧ ἐστιν ἡ σωτηρία, καὶ τῶν ἀγαθῶν ἔργων τὸ βραβεῖον, B καρπώσασθε· μεγάλα εἰσὶν, εἰς ἃ καλούμεθα οἱ ἀνάξιοι. μὴ βραδυνάτω ἡ ἀσθένεια, ὅτι ὁ καλῶν ἀνταποδότης, πιστὸς καὶ δυνατὸς βοηθός ἐστι. μὴ τῇ τῶν καθηδυμένων ἐλπίδι ἀπατηθῶμεν, μήτε τῶν ἡδέων, μήτε προκρίνωμεν εὐχερῆ. οὐ τρυφηλὰ ἡμῖν ὁ κύριος ἡμῶν, οὐ κολακευτικὰ ἐπηγγείλατο, ἐκεῖνος ἔπαθλα ὑπέσχετο, οὐκ ἀργίας. οὐ συμβαίνουσιν ἔπαινος καὶ ῥαθυμία· τίς τῆς ἀντιμισθίας ἔσται τρόπος, εἰ οὐδεμία ἐστὶ φροντὶς τῆς ἀρετῆς; στενὴ ἡ πύλη, ἀλλὰ πλατεῖα τὰ βασίλεια. ὀλίγοις ἡ εἴσοδος, ἀλλὰ τοῖς δοκίμοις. οὐχ οὗτοί εἰσιν οἱ πρῶτοι λόγοι πρὸς ἐκείνους οὓς ἐδίδαξε; διώξουσι, καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς μαστιγώσουσιν ὑμᾶς· διὰ τῆς ὑπομονῆς, καθὼς γέγραπται, κτησώμεθα τὰς C ἑαυτῶν ψυχὰς, μήποτε ταύτας διὰ τῆς οὐχ ὑπομονῆς ἀλγήσωμεν ἀπολέσαντες. πρῶτος εἰς τὸν σταυρὸν ὁ κύριος ἡμῶν, καὶ τῆς ὑπομονῆς ἑαυτοῦ διδάσκαλος, ἀνῆλθεν ἐν τῷ ἰδίῳ τύπῳ ὑποδείγματι ἐκείνοις, οἷς ἔμελλε βοηθεῖν. αὐτὸς μεταξὺ τῶν ἀρετῶν καὶ τῶν κόπων, τὸν ζυγὸν κατέχει, ἱστάμενος μετὰ τῶν δηλητηρίων τῶν μαινομένων, ἵνα κατὰ τὴν ὀργὴν τοῦ διωγμοῦ, αὐτὸς καὶ τῆς αἰωνίου βασιλείας τοὺς στεφάνους παράσχῃ. ἀναλογίσασθε, ποία τῶν Μακκαβαίων ἡ ἔξοδος· τοῖς καρτεροῦσιν ἡ πάλη, ἱστορία τῶν ἐπαίνων ἐξέπεσεν. ποία Ἰούδας, κἀκείνη τῶν ἀδελφῶν ἡ φάλαγξ, θανάτου τιμῇ ἀναγορεύεται· ἐν ποίοις ἐστὶ στόμασιν ὁ λαὸς ὁ ἐν τῷ ὄρει ἀναλωθείς. καὶ αὗται αἱ δυνάμεις ὑπὲρ τῆς τοῦ νόμου φυλακῆς, ὁμοιώματα καὶ σκιαὶ τῶν μελλόντων οὖσαι, ἠξιώθησαν παραδειγμάτων τοσούτων. ἡμεῖς ἐν τοῖς πατράσιν ἑωράκαμεν, ἐψηλαφήσαμεν, ἐδοκιμάσαμεν, ἐν τίνι ἀκολουθήσωμεν. D τί οὐκ ἐφαρμόζει τῇ ὑποθέσει; τί ἀνᾴδει τῆς ἀληθείας; τί οὐκ ὀφείλεται τῷ λυτρωτῇ; καταθυμίως κοινωνοῦμεν ἐν τούτοις ὑμῖν τοῖς δόγμασι. λέγει γάρ που ὁ σοφώτατος Σολομῶν· μακάριος ὁ κηρύσσων λόγοι εἰς ἀκοὴν ὑπακούοντος. εὐφροσύνη μὲν οὖν ἐστι τὸ διαλέγεσθαι τοῖς θέλουσι, καὶ πρὸς τὴν ὀρθὴν ὁδὸν τοὺς μὴ ἀντιπαλαίοντας προτρέπεσθαι. κατέχομεν γὰρ ἐνέχυρον τῆς πίστεως τῆς ὑμετέρας, τὴν ἀπὸ τῶν γραμμάτων ὁμολογηθεῖσαν ἔνστασιν, δι' ἧς ἐκ τῆς τῶν παραβατῶν λύμης χωρισθέντες εἰς τὰ τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας δόγματα καὶ ἐντολὰς ἐπανήλθετε, εἰ καὶ μὲν οὖν ἐπιβάντες τῆς ὁδοῦ τῆς ἀληθείας. ἀλλ' εὐλογητὸς ὁ Θεὸς, ὃς οὐκ εἰς τέλος ἐπιλανθάνεται, ὃς παιδεύει καὶ ἰᾶται, καὶ οὐδὲ τῆς ἑνωμένης αὐτοῦ ποίμνης τὰ πρόβατα καρτερεῖ τῶν E ἐπιβουλευόντων λύκων τῇ ἁρπαγῇ διασκεδάσθαι. ὃς διὰ τῆς κεκραμένης αὐστηρίας, οὐδὲ τῆς ἀσφαλείας τῶν ἰδίων ὑπερορᾷ, οὐδὲ τῆς σωτηρίας. ἀλλὰ τί θαυμαστὸν, εἰ τὰ πρόβατα καταλειφθέντος ἐκείνου τοῦ ἑνὸς καὶ ἀληθινοῦ ποιμένος, διεσκόρπισεν ὁ πανοῦργος, ὁ αἵματι πεφυρμένος καὶ ἅρπαξ, ταῖς ἐνέδραις ἐτάραξεν; οἱ τὴν ἀσφάλειαν τὴν ἰδίαν καταλιμπάνοντες, αὐτοὶ ἑαυτοὺς τοῖς κινδύνοις ὑφ' ὧν σπαράττονται, ἐμβάλλουσιν. ὥστε καὶ νῦν γοῦν στερεοῖς βήμασιν ἐν τῇ ὁδῷ τῶν πατέρων πρὸς ἣν ἀνεδράμετε, ἵστητε. δύναται γὰρ τὸ τοῦ Θεοῦ ἔλεος καὶ τὴν τῶν ἄλλων ὁμοίως διόρθωσιν τῷ ὑμετέρῳ μισθῷ, εἰ παρ' ὑμῶν πρὸς τὸ εὐθὺς ὁδηγηθεῖεν, λογίσασθαι. ἀλλ' ἑαυτοὺς καθόλου ἀπὸ τοῦ βορβόρου, ἐν ᾧ οἱ αἱρετικοὶ καταποθέντες κεκράτηνται, ἀποσπάσατε, καὶ ἐκτινάξαντες τὴν ἀκαθαρσίαν τοῦ κονιορτοῦ τοῦ κολληθέντος, γενικῶς ἅπαντας τοὺς ἀπὸ τῶν ἀποστολικῶν δογμάτων ἀποκλίναντας, βεβαίᾳ ἀποκηρύξει κατακρίνατε. οὐδεμία τῷ

σκότει πρὸς τὸ φῶς κοινωνία. οὔτε οἱ διὰ τῆς εὐθείας ὁδοῦ βαδίζοντες τὰ ἑαυτῶν ἴχνη μετὰ τῶν ἀποκλινόντων πλάνης συνάπτουσι. καθεκτέος ἐστὶ τῆς πίστεως σύνδεσμος, καὶ παραιτητέα ἡ ἐκ τῆς ἀπίστου κοινωνίας λύμη, ὅτι κατὰ τὸν ἀπόστολον, ὃν τρόπον ὁ ἑαυτὸν προσκολλῶν τῷ κυρίῳ ἓν πνεῦμά ἐστιν, οὕτως ὁ κολλώμενος τῇ πόρνῃ ἓν γίνεται σῶμα. ἀγαπῶσιν αἱ ἀρεταὶ τὰς ἀλλήλων κοινωνίας, καὶ τοὺς κολλωμένους αὐτῇ μεθ' ἑαυτῆς ἡ ἀσέβεια ἐν τῷ βυθῷ καταποντίζει. ἐν ὀφθαλμοῖς, ἐν τῷ στόματι, ἐν αὐταῖς ταῖς χερσὶν εἰσὶ τῶν πατέρων τὰ δόγματα, ἃ φυλάττειν ἐντελλόμεθα. καθ' ἑκάστην πρὸς τὴν φυλακὴν ἑαυτῶν αἱ σεβάσμιαι σύνοδοι περισφίγγουσι. μακρηγορία ἐστὶ καθ' ἕκαστον ταῦτα φανεροῦν. τὰ τῆς ἐν Χαλκηδόνι συνόδου, ἐν ᾗ πάντων τὸ σέβας περιέχεται. ἀλλὰ καὶ τὰ παρὰ τοῦ σεβασμιωτάτου Λέοντος προενεχθέντα ἐξ αὐτῆς τῶν ἀποστόλων τῆς καρδίας ὁρίσματα, καὶ γινώσκειν ἡμᾶς προσήκει, καὶ τηρεῖν. ἐν τούτοις τὸ σεβάσμιον τῆς πίστεως, ἐν τούτοις οἱ προμαχοῦντες τῆς ἀληθείας, ἐν τούτοις ὁ Χριστὸς γινώσκεται, ἐν τούτοις τῆς λυτρώσεως τῆς ἡμετέρας ἡ ἐλπὶς καὶ ὑπόθεσις φυλάττεται. οὗτός ἐστιν ἐκεῖνος, ὃ ἐν τῷ ἀποστόλῳ ἀνέγνωμεν, θεμέλιος· ἐν ᾧ ἑαυτόν τις παραλογίζεται, εἴ τις ξύλα, χόρτον, καλάμην καταναλισκόμενα τῷ πυρὶ ἐποικοδομῆσαι πειραθῇ. ἐν ταύταις ἀνῃρέθη τὰ Εὐτυχοῦς καὶ Νεστορίου ταῖς συνόδοις τὰ δηλητήρια, οἵ τινες ἐξ ἐναντίας τῆς δεσποτικῆς τοῦ σωτηρίου μυστηρίου οἰκονομίας· ἐν ὅσῳ ἐναντίῳ μεταξὺ ἑαυτῶν συλλογισμῷ φιλονεικοῦσι, ὑπό τινι τῆς ἱεροσυλίας ἰσότητι συμφωνοῦσι, ἄνισοι τῇ γνώμῃ καὶ ὁμόψυχοι τῇ ἀσεβείᾳ. ὧν ὁ ἕτερος μὴ θέλων τὴν παρθένον Μαρίαν θεοῦ εἶναι θεοτόκον, ἅπερ ἐν τῷ κυρίῳ ἡμῶν εἰσιν ἡνωμένα διαιρεῖ· ὁ δὲ ἕτερος, ἐν ὅσῳ ἰδιότητα τῶν συνελθουσῶν φύσεων καὶ τὰ ἀληθῆ συγχεῖ, τὸ μυστήριον τῆς ἡμετέρας λυτρώσεως σβέννυσιν· ἄλλος Φωτεινοῦ τὴν θρησκείαν, ἕτερος τοῦ Μανέντος τὴν ἀφροσύνην ἀσεβεῖ συγγενείᾳ συνάπτουσι. κατὰ τούτων, ἀδελφοὶ ἀγαπητοί, προενοήθησαν ἰατρεῖαι· ἐκείνας τῇ τοῦ λογισμοῦ δυνάμει ἐκδικήσατε, ἐπειδὴ εἰς ἀνατροπὴν αὐτῶν ὁρᾶτε τοὺς αἱρετικοὺς διὰ τῆς ἀσεβείας μαχομένους. μὴ ἔστω ἐν ὄκνῳ τῆς διδασκαλίας ἡ ἀλήθεια· ποίᾳ χρὴ σπουδῇ τὴν σωτηρίαν ἀγαπᾶσθαι, ὁπότε ὁρᾶτε τὴν θανατηφόρον ἀπώλειαν οὕτω στεργομένην; αἰδεσθῶμεν νωχελῶς σαφηνίζεσθαι τῆς ἀληθείας τοὺς νόμους, ὁπότε ἐπιμόνως διοικοῦνται αἱ πλάναι; καὶ τοὺς ἀρχηγοὺς μὲν τῶν κακῶν εὑρημάτων, ἃ προείπομεν συνοδικὰ θεσπίσματα, δικαίαις κατακρίσεσι μετέρχονται. ἀλλ' ἡμεῖς καὶ τούτων τοὺς ἀκολούθους ὅπως ἐκκλίνητε, ὁμοίως ὑπομιμνήσκομεν· οὓς ἡ ἀποστολικὴ καθέδρα καὶ κατέλαβε παραπλησίους ὄντας τοῖς ἑαυτῶν διδασκάλοις, καὶ τοῖς κατακριθεῖσι συνέζευξε· Τιμόθεον τὸν πατραλοίαν, καὶ Διόσκορον, καὶ Πέτρον, τοὺς Ἀλεξανδρεῖς, Ἀκάκιον τὸν Κωνσταντινουπολίτην, μετὰ τῶν ἑαυτοῦ ἀκολούθων· ὡσαύτως Πέτρον τῆς Ἀντιοχείας, τῷ προλεχθέντι ὅμοιον τῇ τε πλάνῃ καὶ τῷ ὀνόματι· ἀλλὰ καὶ Σεβῆρον τοῦ αὐτοῦ τόπου οὐδὲν ἧττον καὶ τοῦ ἰοῦ· Ξενέαν τὸν Ἱεραπολίτην, Κῦρον τὸν Ἐδέσης, Πέτρον τὸν Ἀπαμείας· οὐ μόνον ὑπὲρ τῆς οἰκείας, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων ὁμοίως ἀπωλείας, κατακριτέους. οἵ τινες, ἐν ὅσῳ ἑαυτοὺς τοῖς ῥύποις τῆς ἰδίας δόξης ἀπαύστως ἐξεκυλίουσιν, ἄλλους ὁμοίως ἐν τῷ διδάσκειν, τοὺς κακῶς αὐτοῖς ἀκολουθήσαντας ἐμόλυναν· διὰ σωτηριώδους συνειδήσεως ἐντολῆς ὑμῖν παραινῶ. πᾶν ὅτι ἐὰν ἐξ ἐναντίας τῶν πατρικῶν κανόνων, ἐξ οἱωνδήποτε ὑπομνημάτων προενεχθείη, ἀπώσασθε· μηδεὶς ὑμᾶς ἀπροσφόροις προστάγμασι, ἢ νεωτέροις ὁρίσμασι καινισάτω. εἰ μὲν γάρ εἰσι κοσμικοί, καὶ οὐ δύνανται τὰς ἐκκλησίας κατέχειν· ἐπειδὴ τούτοις ἁρμόζει τὸ διδάσκεσθαι, μᾶλλον ἢ διδάσκειν· ἀθέμιτον γὰρ τοῖς σεβασμίοις θυσιαστηρίοις ξένας προσφέρειν σπονδάς· ἐπειδὴ σαφεῖς εὐσεβέσιν ἐπιστήμαις ὅρους ἐν αὐτοῖς ὁμοίως τῆς ἰδίας τιμῆς τοῖς προοιμίοις προέγραψε, μεταξὺ Λευϊτῶν καὶ τοῦ ἰδίου λαοῦ διεῖλε τὴν λειτουργίαν. ἄλλη ἐστὶν ἡ τῶν ἀνθρώπων ἐξουσία, ἄλλαι αἱ τῶν ἱερέων ὑπηρεσίαι. παρώξυνε μᾶλλον τὸν κύριον, ἤπερ ἐξιλεώσατο, ὃς ἀλλότριον πῦρ ἐν τοῖς θείοις ἀδύτοις τὰ ἱερὰ μολύνας ἐπήνεγκε. τίς ἐστιν, ὃς ἑαυτῷ ἐν ἀλλοτρίοις θεσπίσμασι τοῦ κελεύειν τὴν αὐθεντίαν δύναται περιλαβεῖν; καὶ γὰρ οὐκ ἔστιν ἀμφίβολόν τι

A *quidem est communio tenebris ad lucem:* neque ambulantes per viam rectam, vestigia sua cum errore declinantium conjungunt. Tenendum est vinculum fidei, recusandaque est corruptela, quæ ex infideli communicatione enascitur: quoniam secundum apostolicum sermonem, quemadmodum *qui adhæret Deo, unus spiritus est cum eo: ita qui adhæret meretrici, unum corpus fit.* (Ibidem.) Amant ad invicem virtutes communionem: & impietas secum demergit in profundo adhærentes sibi. Ante oculos, in ore, in ipsis manibus sunt patrum dogmata, quæ quotidie custodire jubemur. Ad ipsorum custodiam venerabiles synodi nos adstringunt. Longum est singulatim omnia demonstare, quæ in Chalcedonensi synodo sunt, in qua omnium religio continetur. Verum & definitiones, quæ a sanctissimo Leone ex ipso B apostolorum corde prolatæ sunt, scire nos convenit, & servare in his pietatem fidei. In his propugnatores veritatis, in his Christus cognoscitur. In his nostræ redemptionis spes & argumentum custoditur. Hoc est illud fundamentum quod in Apostolo legimus: (1. Cor. 3.) in quo seipsum decipit, quisquis ligna, fenum, stipulam, consumptibilia igni superædificare conatus fuerit. In ipsis synodis necata sunt Eutychis, & Nestorii venena: qui quodammodo contrario inter se syllogismo contendunt: adversus autem divinam salutaris mysterii dispensationem, sub quadam sacrilegii æqualitate concordant: inæquales sententiis, & unanimes impietate. Quorum alter non vult Virginem Mariam Dei esse genitricem; quo quæ in Domino sunt unita, dividit: alter autem, C in quantum proprietates naturarum convenerunt, & veritates confundit, & mysterium nostræ redemptionis extinguit. Alter Photini sectam, alter Manetis insipientiam impia contagione conjungit. Contra istos, fratres dilectissimi, provisæ sunt medicinæ: illas cogitationis virtute vindicate; quoniam in ipsarum eversionem videtis hæreticos per impietatem pugnantes. Non sit in pigritia veritas doctrinæ. Quali studio oportet salutem diligere, quando videtis perditionem sic acceptam? Vereamur segniter declarare leges veritatis: cum obstinate errores defenduntur? Et auctores quidem malarum inventionum synodicæ sanctiones, quas prædiximus, justis condemnationibus insequuntur. At nos D etiam, ut horum sequaces declinetis, admonemus: similiter quos Apostolica sedes etiam deprehendit esse suppares eorum magistris, & condemnatis conjunxit: Timotheum parricidam, & Dioscorum & Petrum Alexandrinos: Acacium Constantinopolitanum cum ejus sequacibus: similiter Petrum Antiochenum prædicto similem, errore & nomine. Item etiam Severum ipsius loci ac veneni, Xenean Hierapolitanum, Cyrum Edessenum, Petrum Apameæ, non solum pro propria, verum etiam pro aliorum condemnandos perditione. (Fatendum pag. 105. meminit hujus Cyri [illegible]) Qui in quantum seipsos sordibus propriæ opinionis incessanter involvunt, alios similiter, qui secuti sunt ipsos, in docendo contaminaverunt. Per generale salutare mandatum vos moneo, quodcumque adversarium canonibus Patrum, ex quibuscumque actis prolatum, E abjicite. Nullus vos incongruis mandatis vel novis diffinitionibus innovet. Si enim sæculares sunt, & non possunt ecclesias retinere; quoniam his convenit doceri magis, quam docere. Nefas enim est venerabilibus altaribus nova offerre libamina: quoniam piis scientiis claras diffinitiones in ipsis proœmiis proprii honoris præscripsit; inter Levitas & suum populum ministerium divisit. Alia est hominum potestas, & alia sunt sacerdotum officia. Concitavit magis Dominum, quam placavit, (Levit. 10.) qui alienum ignem in divinis adytis obtulit sacra contaminans. Quis est, qui in alienis sanctionibus jubendi auctoritatem sibi ipsi assumere potest? Etenim nullum dubium est, cum punitum fuisse in templo

Anno Christi 536.

2. Par. 26.

pro solo conatu ministerii, qui honorem non debitum protulit, Ozias: nec in reverentia & ministerio permansit. Si autem monitus exemplo tantæ increpationis, a sacris ordinationibus timuisset jubendi auctoritatem sibiipsi assumere magis, quam adversus ista præsumpsisset, melius utique regnasset. Sed quoniam neque prohibentibus templi procuratoribus sedulus transgressor destitit, in ipsis altaribus abominabili lepra percussus, ministerium regni perdidit, officium sacerdotis invadens. Cognoscant itaque non esse Deo accepta, quæ ex ipsis mandatis a præsumptuosis subripiuntur: quando unum ad ostensionem sententiæ punitio [a] magni inordinatus servavit, alios velox flamma consumpsit. Idcirco si aliqua sunt aliquo colore religionis suscepta, vim habere non possunt tot auctoritatibus obviantia. Clamat Paulus apostolus: *Et si nos, vel angelus de cælo evangelizaverit vobis, præter quod evangelizavimus vobis, anathema sit.* Et non sufficit semel hoc dixisse, repetit & salubre mandatum: *Sicut prædiximus, & iterum modo dico, si quis vobis evangelizaverit præter quod accepistis, anathema sit.* Custodit enim prolatam pro custodia fidei sententiam, si quis apostolicam sequitur doctrinam. Et nobis quidem cura relicta est. Etenim duplicis legationis officium est: si quid in deprecationibus humile, si quid in causis justum, si quid in mandatis sanum, detulimus. Sed non propter hoc negligenda est via justitiæ: quoniam infidelitas proprios errores cum injustitia amat: non potest conjungi cum lapsu cadentium: sine nostra lue pereant, a propriis impietatibus non declinantes, neque errore flagellato. *Et altera manu:* Deus vos sanos custodiat, filii dilectissimi. Data quarto Idus Februarias, post Consulatum Agapeti clarissimi.

a Hic est, magnæ inordinationis.

Galat. 1.

Anno Christi 536.

A ϖροσφέροντα τιμὴν κεχειροτονημένην ὑπὲρ μόνης τῆς ἐγχειρήσεως τῆς λειτουργίας τετιμωρῆσθαι ἐν τῷ ναῷ. Οζίας ἐν τῇ εὐλαβείᾳ καὶ τῇ ὑπηρεσίᾳ διέμεινεν· εἰ δὲ νουθετηθεὶς τῷ ὑποδείγματι τῆς τοιαύτης ἐπιπλήξεως ἀπὸ τῶν ἱερῶν διατάξεων ἐφοβήθη μᾶλλον ἢ κατετόλμησε τούτων, ἄμεινον ἂν ἐβασίλευσε. ἀλλ' ἐπειδὴ μηδὲ κωλυόντων τῶν ἐπιμελητῶν τοῦ ναοῦ ὁ ἐπίμονος παραβάτης ἀπέστη, ἐν αὐτοῖς βδελύγματι λέπρας πληγεὶς τοῖς θυσιαστηρίοις, τὴν λειτουργίαν τῆς βασιλείας ἀπολέσας, τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ ἱερέως ἐπελθών. γινωσκέτωσαν τοιγαροῦν μὴ εἶναι θεῷ προσδεκτά, ἅπερ ἐκ τῶν αὐτοῦ ἐντολῶν παρὰ τῶν τολμηρῶν ὑφαρπάζεται· ὁπότε ἵνα πρὸς ἐπίδειξιν τῆς ἀποφάσεως τὸ τῆς μεγάλης ἀνομίας τιμωρία ἐφύλαξεν, ἄλλους ταχεῖα φλὸξ κατηνάλωσε. διὸ δὴ εἴπερ τινὰ εἰσί τινι χρώματι θρησκείας δεδεγμένα, ἰσχὺν ἔχειν οὐ δύναται, τοσαύταις αὐθεντίαις ἐναντιούμενα. B βοᾷ Παῦλος ἀπόστολος· κἂν ἡμεῖς, ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζηται ὑμᾶς, παρ' ὃ εὐηγγελισάμεθα, ἀνάθεμα ἔστω. οὐχ ἅπαξ εἰρηκὼς τοῦτο ἠρκέσθη· ἐπανέλαβε δὲ τὴν ὑγιαίνουσαν ἐντολήν, ὡς προείπομεν, καὶ ἄρτι πάλιν λέγω· εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίσηται, παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω. φυλάττει γὰρ τὴν προενεχθεῖσαν ὑπὲρ τῆς φυλακῆς τῆς πίστεως ἀπόφασιν, εἴ τις τῇ ἀποστολικῇ ἀκολουθεῖ διδασκαλίᾳ· καὶ ἡμῖν μὲν αὕτη φροντὶς ἐνελείφθη. καὶ γὰρ τῇ τοιᾷδε διπλῆς ὑπηρεσίᾳ πρεσβείας, εἴτε ἐν ταῖς δεήσεσι ταπεινόν, εἴτε ἐν ταῖς δικαιολογίαις εὔλογον, εἴτε ἐν ταῖς ἐντολαῖς ὑγιές, ὑπηνέγκαμεν· ἀλλὰ μὴ διὰ τοῦτο ἀμελητέα ἐστὶν ἡ ὁδὸς τῆς δικαιοσύνης· ἐπειδὴ τὰς ἰδίας πλάνας ἀγαπᾷ μετὰ ἀδικίας ἡ ἀπιστία, C οὐκ ἔστι συναφθῆναι μετὰ τοῦ τῶν πιπτόντων ὀλισθήματος· ἄνευ τῆς ἡμετέρας λύμης ἀπολλύσθωσαν οἱ ἀπὸ τῶν οἰκείων ἀσεβειῶν, μηδὲ μαστιγουμένης τῆς πλάνης, ἐκκλίνοντες. καὶ ἑτέρᾳ χειρί· ὁ θεὸς ὑμᾶς ὑγιαίνοντας διαφυλάξῃ, τέκνα ἀγαπητά. Ἐδόθη πρὸ τεσσάρων εἰδῶν Φεβρουαρίων, μετὰ τὴν ὑπατείαν Αγαπητοῦ τοῦ λαμπροτάτου.

Ex vetust. Codice Vaticano in editione Romana, epistola 77.

Hormisdæ epistola ad Epiphanium, qua ipsi vicariam sedis Apostolicæ præfecturam in recipiendis lapsis delegavit.

Επιστολὴ Ορμίσδου, πρὸς Επιφάνιον.

∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

Hormisdas, Epiphanio episcopo Constantinopolitano.

Multo gaudio sum repletus, quod circa ecclesiæ pacem, & sanctissimi Imperatoris, & dilectionis tuæ tale studium, quale litteris indicasti, legatorum quoque meorum assertione cognovi. Manifesta enim hinc supernæ misericordiæ documenta produntur, quando & humani principes causam fidei cum reipublicæ ordinatione conjungunt; & ecclesiarum præsules, quod ad dispensationem suam pertinet, officii memores exsequuntur. Talibus indigebat post discordiæ procellas religio Christiana rectoribus: qui compressis provida dispositione turbinibus, di . peregrinatam pacem, depulsa tempestate reducerent: & in futura sæcula propositi sui exempla tendentes, sibi adscribendum indubitanter ostenderent, quidquid Deo placitum posteri pro sua imitatione fecissent. Benedicamus Deum, frater carissime, nostris hoc diebus fuisse concessum, & totis orationum & curarum viribus annitamur; ut quæ per Dei nostri opem bene correcta sunt, ipso adjuvante per omnia compleantur. Sperandum enim est, ut ad compagem corporis sui reliqua quoque quæ adhuc divisa sunt membra festinent, & a potioribus minora non discrepent: ad quod cum dilectio tua Christianæ studio caritatis hortetur, debet id ad quod incitat sequi, & quod amandum suadet amplecti. Similem enim jam fidei curam gerentes, per religiosam patientiam, par etiam præmium de boni

Ορμίσδας, Επιφανίῳ ἐπισκόπῳ Κωνσταντινουπόλεως.

D Πολλῆς ἐπλήσθην χαρᾶς, ὅτι περὶ τὴν εἰρήνην τῆς ἐκκλησίας, καὶ τοῦ ἁγιωτάτου βασιλέως, καὶ τῆς σῆς ἀγάπης τοιαύτη σπουδή, οἵαν διὰ τῶν γραμμάτων ἐμήνυσας, καὶ διὰ τῆς τῶν ἐμῶν πρέσβεων καταθέσεως ἔγνων. σαφὴς γὰρ ἐντεῦθεν τῆς οὐρανίου εὐσπλαγχνίας ἀπόδειξις προέρχεται, ὅταν καὶ οἱ τοῦ κόσμου βασιλεῖς τὰς ὑποθέσεις τὰς περὶ τῆς πίστεως μετὰ τῆς διοικήσεως τῆς πολιτείας συζευγνύωσι, καὶ οἱ τῶν ἐκκλησιῶν ἡγούμενοι τὰ συντείνοντα εἰς τὴν ἰδίαν οἰκονομίαν, μεμνημένοι τοῦ καθήκοντος, ἐκτελῶσι. τοιούτων ἔχρῃζε μετὰ τὰς τῆς διχονοίας καταιγίδας ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία ἰθυντήρων· οἵ τινες καταπαυσάντων προνοητικωτάτῃ διατυπώσει τῶν θυελλῶν, τὴν ἐπιπολὺ ξενωθεῖσαν εἰρήνην, ἐξελαθέντος τοῦ χειμῶνος ἐπανάξωσι, E καὶ εἰς τοὺς μέλλοντας μετὰ ταῦτα αἰῶνας τῆς ἰδίας προθέσεως τὰ ὑποδείγματα ἐκτείνοντες, ἑαυτοῖς ἐπιγραφῆναι ἀναμφιβόλως ἐπιδείξωσιν, ὅ τι τῷ θεῷ ἀρέσκον οἱ μεταγενέστεροι ἀπὸ τῆς αὐτῶν μιμήσεως, ποιήσουσιν. εὐλογήσωμεν τὸν θεόν, ἀδελφοί, ταῖς ἡμῶν τοῦτο ἡμέραις συγκεχωρημένον γενέσθαι· καὶ πάσαις εὐχῶν καὶ μεριμνῶν δυνάμεσιν ἐπερειδώμεθα, ἵνα ἅπερ διὰ τῆς τοῦ θεοῦ ἡμῶν συνεργίας καλῶς ἤρχθη, αὐτοῦ βοηθοῦντος ἐν πᾶσι πληρωθῶσιν. ἐλπὶς γάρ ἐστιν, ὅτι περ εἰς τὴν ἁρμονίαν τοῦ οἰκείου σώματος καὶ τὰ λοιπὰ καὶ ἔτι νῦν διῃρημένα μέλη σπουδάσουσι, καὶ ἀπὸ τῶν κρειττόνων τὰ ἥττονα οὐ διαφωνήσουσιν. εἰς ὃ ἐπείπερ μὲν ἡ σὴ διάθεσις τῇ σπουδῇ τῆς Χριστιανικῆς ἀγάπης προτρέπεται, ὀφείλεις εἰς ὃ διεγείρει ἀκολουθῆσαι, καὶ ὅπερ ἀγαπᾶσθαι συμβουλεύει, περιπτύξασθαι. ὁμοίαν γὰρ λοιπὸν τῆς πίστεως φροντίδα χειρίζοντες, διὰ τῆς εὐσεβοῦς ὑπομονῆς, ἴσον καὶ τὸ ἔπαθλον τοῦ ἀγαθοῦ ἔργου

Anno Christi 536.

ἔργου ἐκβάσει ἐλπίζομεν. οὔτε γὰρ ταῖς δυσχερείαις ἐστὶ παραχωρητέον· οὐ καταπονεῖται ταῖς τραχέσιν ἡ πίστις, οὐδὲ εἰς τὰ τῶν οὐρανῶν ὑψώματα διὰ κατωφερείας τις ἐπικτείνεται, οὔτε τῆς ἀντιμείψεως, ἄνευ τῆς τοῦ καμάτου γυμνασίας τις ἀξιοῦται. διὸ ἵνα μὴ ἐκκακῶμεν τὸ ἀγαθὸν ποιοῦντες, ἰδικῶς ὑπομιμνησκόμεθα. καὶ γὰρ μακάριοι, ὡς μαρτυρεῖ ὁ ψαλμῳδός, οἱ φυλάσσοντες κρίσιν καὶ ποιοῦντες δικαιοσύνην ἐν παντὶ καιρῷ, ὅτι οὐχὶ ἀρχὴ τοῦ καμάτου τὴν ἀντίμειψιν τοῦ ἐπάθλου εἴωθεν εὑρίσκειν, ἀλλὰ τὸ τέλος. τοιγαροῦν ἴσην σπουδὴν τῆς μερίμνης ἀναλαβόμενοι, οἷς ἐστι μία ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ τῇ πίστει ἡ ἑταιρεία· ὃν τρόπον περὶ τῆς ἑνωθείσης τῷ ἀποστολικῷ θρόνῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκκλησίας, ἐπίσης ἀγαλλιώμεθα ἐν κυρίῳ. οὕτω καὶ περὶ τῆς τῶν λοιπῶν, καθὼς ἐνδιαθέτως παραινεῖς, ἀποκαταστάσεως, φροντίσωμεν πρῶτον, ἵνα τὴν πίστιν καὶ τὴν πληρότητα ἡμῶν, ἄσπιλον ἀπὸ παντὸς μιάσματος φυλάξωμεν. ἢ γὰρ οἶδας, ἀδελφὲ τιμιώτατε, ποῖοι τὴν ἐκκλησιαστικὴν ὁμόνοιαν φυλάττουσι σύνδεσμοι, τίνα ἡμᾶς ἀπὸ τῶν αἱρετικῶν φυλάττουσιν ἐπιβουλῶν, καὶ διὰ ποίων ἡ τῶν κανόνων φυλάττεται αὐθεντία. τούτων ἐν τῇ ἰδίᾳ ἰσχύι πάσῃ περιοχῇ φυλαττομένων, ἴασις τοῖς ἐλπίζουσι προσενεχθήσεται. ἔχει γὰρ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κανόνων ἡ τάξις, καὶ αὐτῆς τῆς δικαιοσύνης ὁ τύπος, ὅπως εὔλογος θεραπεία τοῖς καλοθελῶς καὶ πιστῶς ἐλπίζουσι, μὴ ἀρνηθείη· οὐδὲ τίς ἐστιν οὕτως ἀπὸ τῆς φιλανθρωπίας διῃρημένος, ὃν οὐχὶ ἀπὸ τῆς σκληρότητος τοῦ δισμοῦ ἐπικάμψῃ ἡ ἀπανοῦργος ἁπλότης· ἀλλ' ἵνα ἀσφαλῶς τοῦτο ἢ χωρὶς μέμψεως, ἢ τινὸς νεφέλης πλάνης ἰσχύσῃ προελθεῖν, ἀγαπητὲ ἀδελφέ, τὸ ἐμὸν πρόσωπόν σε ἐν τούτῳ χρὴ ὑπελθεῖν, ἐπιστάμενον ἐν ταῖς τοιαύταις ὑποθέσεσι, καθὼς προείρηται, τί ποιητέον ἐστί, τί φυλακτέον· οὕτω πάντων προνοούμενος, ὡς μὴ ἀμφιβάλλοντα λόγον ταύτης τῆς διατυπώσεως τῷ Θεῷ ἀποδώσοντα· οὕτω μέν τοι, ἵνα τούτους οἵ τινες ὑμῖν τῇ κοινωνίᾳ συναφθῶσι, καὶ δι' ὑμῶν, τῷ ἀποστολικῷ θρόνῳ τὰ ὑμέτερα γράμματα ἡμῖν δηλώσωσιν, οἷς ἢ τὰ περιεχόμενα, τοῖς λιβέλλοις, οὓς ἂν προσενέγκωσιν, ἐμφερέσθω. οὕτω γὰρ καὶ τοῦ Σευήρου, καὶ τῶν τούτῳ συμπλεκομένων, καὶ τῶν ὁμοίων ἀπολυθήσονται πλάνης, ἢ οὐδὲ τούτων, οἵ τινες ἰαθῆναι δυνήσονται τὴν ζημίαν ὑπομείνωμεν. ὅπερ διὰ τοῦτο ὑμῖν ἰδικῶς ᾠήθημεν ἐπιθεῖναι πρὸς τὴν ὑμετέραν ἐπιμέλειαν, τὰ ἡμέτερα μεταφέροντες βάρη· ἐπείπερ οὐ μικρὰς ἤδη ἀποδείξεις τοῖς αἱρετικοῖς ἀνθιστάμενοι δεδώκατε. ἢ οὐ χρὴ περὶ τούτου διστάζειν, ὃν καλῶς συνέβη δόκιμον ἀποδειχθῆναι. ἅμα προσλαβέσθαι τὰ θεραπείας τῆς ἰάσεως, ἀναζώσασθαι τὴν αὐθεντίαν τῆς δικαιοσύνης· καὶ οὕτω περὶ τοὺς ἱκέτας τῇ φιλανθρωπίᾳ ἁπαλύνεσθαι, ἵνα τοὺς ἐν τῷ τῶν αἱρετικῶν μιάσματι ἐπιμένοντας, ἢ τούτους, οἳ τὸ ἀνεύθυνον ὑποκρίνονται, καὶ μετὰ τῶν ἡμετέρων μόνῃ τῇ φωνῇ συμφωνοῦσιν, ἀπὸ τούτων, ὧν ὑπὲρ τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς ἐκκλησίας φροντὶς καὶ πρόνοια ἐστὶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. οὐδὲ γὰρ συντελεῖ περὶ τούτους ἐκκλησιαστικὴν κεράσαι αὐστηρίαν. οὐ γὰρ ἔσται λοιπὸν τοῦ ἐλέους τὰ ἀγαθὰ διὰ τὴν τῶν προνοηθῆναι ὀφειλόντων ἀνάγκην συναχθέντα, ἐὰν ἀδιακρίτως ἔσονται κοινὰ καλοῖς καὶ κακοῖς. καὶ ἐπειδὴ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν ὁμοίως ποιήσασθαι ᾠήθη ἐν τοῖς οἰκείοις γράμμασι μνήμην ἡ σὴ ἀγάπη, ὧν ἢ πρὸς ἡμᾶς ἦλθεν τις ὁμολογία, ἀναγκαῖον ἡγησάμεθα καὶ ἀναγνῶναι τὰ γραφέντα, καὶ ἀποκρίνασθαι τὰ πρέποντα. οἵ τινες εἰ τὰς τῶν ἁγίων πατέρων διατυπώσεις φυλάττουσιν, εἰ ἐκείνης τῆς πίστεως τὰ θεμέλια σέβονται, καὶ ἀπὸ τούτων τῶν δι' αὐτῶν τοῦ ἁγίου πνεύματος κατανύξαντος ὁρισθέντων, οὐκ ἀναχωρήσουσιν. εἰ γάρ εἰσι τέλεια, ὥσπερ εἰσί, ἢ προσθήκης οὐ δέονται, ἢ καλῶς βέβαια, ἢ διὰ τοῦτο οὐκ ἀνταμείπτα· ὅπου δι' αὐτῶν πάντα τὰ τῶν αἱρετικῶν δηλητήρια κατεπατήθη· οὐδέ τι ἡ ἐν Καλχηδόνι σύνοδος, ὅπερ χρήσιμον, οἱαδήποτε ἐπιμέλεια ἰσχύσατο ἐπινοῆσαι, παρέδραμεν· ἢ τῆς τῶν προλαβόντων ὁμοίως τὰ δόγματα, ἢ τηλαυγέστερον ἐφανέρωσεν, ἢ ἐπαναληφθείσῃ τῇ αὐθεντίᾳ ἐβεβαίωσεν ἰδικόν τινα κατὰ Νεστορίου καὶ Εὐτυχοῦς ἀναδεξαμένη ἀγῶνα· τοῦ μὲν ἑτέρου τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ θεότητα ἀπὸ τῆς σαρκὸς χωρί-

A operis speramus effectu: neque enim difficultatibus est cedendum. Non fatigatur asperis fides: nec ad cælorum ardua per proclive contenditur: nec remunerationem citra laboris exercitia quis meretur. Unde ne facientes bona, deficiamus, specialiter admonemur: *Beati* etiam, teste Psalmista, *qui custodiunt judicium, & faciunt justitiam in omni tempore:* quia non initium laboris remunerationem præmii consuevit invenire, sed terminus. Ergo par studium sollicitudinis assumentes, quibus est una in communione & credulitate societas; quemadmodum de adunata sedi Apostolicæ Constantinopolitana ecclesia pariter exsultamus in Domino; ita de reliquarum quoque, sicut affectuose admones, reintegratione curemus primum, ut fidem B integritatemque nostram immaculatam ab omni contagione servemus. Nosti enim, frater sanctissime, quæ ecclesiasticam servent vincula concordiam, quæ nos ab hæreticorum tueantur insidiis, per quæ etiam canonum custodiatur auctoritas. His in robore suo omni circumspectione servatis, remedia sperantibus conferentur. Habet enim & ecclesiasticarum ordo regularum, & ipsius forma justitiæ, ut medicina rationabilis benigne & fideliter sperantibus non negetur: nec quisquam ita est ab humanitate discretus, quem non a rigore districtionis inclinet incauta simplicitas. Sed ut caute hoc, citra querelam aut erroris alicujus nævum valeat expediri; dilectissime frater, personam meam te C in hoc oportet induere, scientem in hujusmodi causis, sicut prædictum est, quid faciendum sit, quid cavendum: ita omnia providenda, ut non ambigas a te rationem dispensationis hujus Deo esse reddendam: ita tamen ut eos, qui vobis fuerunt communione sociati, vel per vos, sedi Apostolicæ vestra nobis scripta declarent: quibus etiam continentia libellorum, quos obtulerint, inseratur. Sic enim & Severi, [a] vel complicum ejus, aut similium absolvemus errores: nec eorum qui sanari potuerint, dispendia patiemur. Quod ideo vobis specialiter credimus imponendum, ad diligentiam vestram nostra onera transferentes: quia non parva jam documenta resistentes hæreticis edidistis: nec debet de eo ambigi, quem bene contigerit explo- D rari. Simul assume remedia medicinæ, simul accingere auctoritate justitiæ: & sic circa supplices humanitate mollire, ut in hæreticorum contagione perdurantes, aut eos qui innocentiam simulant, & cum nostris sola voce consentiunt, ab his, quibus pro ecclesiæ reintegratione consulitur & providetur, excludas. Nec enim expedit circa hos ecclesiasticam temperare censuram. Non enim erunt miserationis bona pro eorum, quibus consuli oportet, necessitate collata, si indiscrete fuerint bonis malisque communia. Et quia Hierosolymitanorum quoque faciebat in tuis litteris tua dilectio mentionem, quorum etiam ad nos quædam delata professio, necessarium duximus vel recensere quæ scripta sunt, vel respondere quæ congrua. Qui si sanctorum E patrum constituta custodiunt, si illa fidei fundamenta venerantur; ab his, quæ per eos sancto Spiritu compungente definita sunt, non recedent. Aut enim perfecta sunt, ita ut sunt, & adjectione non indigent: aut bene valida, & ideo non mutanda: quando per ea omnia hæreticorum venena compressa sunt. Nec quidquam Chalcedonensis synodus, quod utile qualibet diligentia potuisset excogitare, præteriit: quæ præcedentium quoque dogmata vel clarius manifestavit, vel repetita auctoritate firmavit: speciale quoddam adversus Nestorium & Eurychen aggressa certamen: alterum deitatem Dei nostri Jesu Christi a carne separan-

Anno Christi 536.

Galat. 6.
Psal. 105.

[a] Hic ms. addit vel Supplicii, p. e Sulpicii f. fallit; sed ut maniabet ridiculo errore.

ANNO CHRISTI 536.

tem, & ideo sanctam Mariam Dei genitricem pronuntiare vitantem: alterum veritatem carnis in Domino renuentem. Quando Dominus noster Jesus Christus idem Filius Dei, idem filius hominis, una in duabus persona naturis divinitatis, & carnis, nec naturis adunatione confusis, non velut quarta persona addita Trinitati, sed ipse Filius Dei *exinanivit semetipsum, & formam servi accepit.* Propter quod & unam nec divisibilem profitemur essentiam Trinitatis: & proprietatem tamen suam scimus inesse personis. Unam enim Patris confitemur esse personam, unam Filii Dei cum assumpta carne, unam Spiritus sancti: & personas proprietatibus designantes, & per unitatem essentiæ inseparabile Trinitatis mysterium confirmantes. Neque enim ambigi potest Verbum Dei intra matris viscera per carnem, humanam assumpsisse naturam; nec post a se factam intra vulvam naturarum unitionem divisum. Nam ut humanitas sine Deo non est edita, sic in cruce non est impassibilis divinitas a carnis passione divisa: quod Virginis partus & intemerata fecunditas, & singularis a mortuis resurrectio, & ad cælos declarat ascensio. Hæc si quemadmodum a patribus constituta sunt, servant, credant, nec definita transcendant: a quo tramite qui declinant, ipsi sibi nebulam dubitationis offundunt. Nobis autem illud Apostolicum contentiosis respondere necesse est, *Nos hanc consuetudinem non habemus, nec ecclesia Dei.* Hæc ideo breviter, quia nec ambigi convenit de rebus juxta fidem sæpius definitis: & pæne supervacua est allegatio, quæ adhibetur instructis; cum super hac re & ad clementissimum principem filium nostrum non pauca præstruxerim. Et quia de Hierosolymitanorum propositione respondimus, hoc quoque æstimavimus, salutis eorum causa competenter addendum, ut si communionis apostolicæ desiderant unitatem, professionem suam scripto inditam, quam legatis nostris apud Constantinopolim positis obtulerunt, aut per suos ad nos dirigant, aut fraternitati vestræ tradant; eodem tamen, sicut diximus, tenore conscriptam: quæ ad nos modis omnibus sub vestra ordinatione deferatur. Nam de Thessalonicensibus, quorum ad nos legati sub clementissimi & fidelissimi principis filii nostri ordinatione venerunt, ne quid omisisse credamur, nosse vos volumus; secundum hoc quod domino nostro inspirante placuerit, causam omnem nostra dispensatione tractandam; & si, quod oportet, impleverint, ordinandam. Hæc per fratrem nostrum & coëpiscopum venerabilem virum Joannem, sed & filios nostros Heraclianum presbyterum, & Constantinum diaconum, ecclesiastico honore dignissimos, ad causam pertinentia conscripsisse contenti; gratulati sumus in viro ordinis nostri par meritum, & religiosum nos invenisse propositum, & cum legatione mandata sapientiæ & moribus congruentia. Votiva enim res & plena gaudii est, ut sint justa æstimatione probabiles, quos communionis & officii contigerit esse consortes. *Et alia manu:* Deus te sanum custodiat, frater venerabilis. (Data VII. Kalendas Aprilis, Valerio V.C. Consule.)

Philip. 2.

1. Cor. 2.

A ζοντας, καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἁγίαν Μαρίαν Θεοτόκον ἀπαγγέλλειν ἐκκλίνοντας· τὸ δὲ ἑτέρου τὴν ἀλήθειαν τῆς σαρκὸς ἐν τῷ κυρίῳ ἀπαναινομένου. ἐπειδὴ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὢν ὁ υἱὸς Θεοῦ, ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος, ἓν πρόσωπον ἐν δύο φύσεσι, καὶ θεότητος καὶ σαρκὸς, οὐδὲ τῶν φύσεων ἐν τῇ ἑνώσει συγχυθεισῶν· οὐχ ὡς τετάρτου προσώπου προστεθέντος τῇ τριάδι, ἀλλ' αὐτὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐκένωσεν ἑαυτὸν καὶ μορφὴν δούλου ἔλαβε. διὸ καὶ μίαν, καὶ οὐδὲ διαιρετὴν ὁμολογοῦμεν οὐσίαν τῆς τριάδος, καὶ τὴν ἰδίαν ὁμοίως ἰδιότητα ἴσμεν ἐν εἶναι τοῖς προσώποις. ἓν γὰρ τοῦ πατρὸς ὁμολογοῦμεν εἶναι πρόσωπον, ἓν τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, μετὰ τῆς προσληφθείσης σαρκὸς, ἓν τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου· καὶ τὰ πρόσωπα ταῖς ἰδιότησι σημαίνοντες, καὶ διὰ τῆς ἑνότητος τῆς οὐσίας, τὸ ἀχώριστον τῆς τριάδος μυστήριον ὁμολογοῦντες. οὔτε γὰρ δυνατὸν ἀμφιβάλλεσθαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν τοῖς τῆς μητρὸς σπλάγχνοις διὰ τῆς σαρκὸς, τὴν ἀνθρωπίαν προσειληφέναι φύσιν. καὶ μὴ μετὰ τὴν παρ' αὐτοῦ γενομένην ἐν τῇ μήτρᾳ τῶν φύσεων ἕνωσιν διῃρημένον. καθάπερ γὰρ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ ἀνθρωπότης ἄνευ Θεοῦ γεννηθεῖσα, οὕτως ἐν τῷ σταυρῷ ἡ ἀπαθὴς θεότης, οὐκ ἔστιν ἀπὸ τοῦ τῆς σαρκὸς πάθους διῃρημένη· ὅπερ ὁ τῆς παρθένου τόκος, καὶ ἡ ἄχραντος γονιμότης, καὶ ἡ ἐξαίρετος ἐκ νεκρῶν ἀνάστασις, καὶ ἡ εἰς οὐρανοὺς δηλοῦσιν ἄνοδος. ταῦτα εἰ, καθὼς παρὰ τῶν πατέρων ὡρίσθη, φυλάττουσι, πιστεύουσι, καὶ μηδὲ τὰ ὡρισμένα παραβαίνουσιν· ἀφ' ἧς τρίβου οἱ ἐκκλίνοντες, αὐτοὶ ἑαυτοῖς νέφος ἀμφιβολίας περιχέουσιν. ἡμῖν δὲ ἐκεῖνο τὸ ἀποστολικὸν, τοῖς φιλονείκοις, ἀποκρίνασθαι ἀνάγκη ἐστίν· ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ ἡ ἐκκλησία C τοῦ Θεοῦ. ταῦτα διὰ τοῦτο διὰ βραχέων, ἐπειδὴ οὔτε ἀμφιβάλλεσθαι πρέπει περὶ πραγμάτων τῶν περὶ τῆς πίστεως πολλάκις ὁρισθέντων, καὶ παντελῶς περιττὴ ἐστὶν ἡ δικαιολογία, ἡ προσφερομένη τοῖς παρεσκευασμένοις, ἐπειδὴ περὶ τούτου τοῦ πράγματος, καὶ πρὸς τὸν ἐνδοξότατον καὶ φιλανθρωπότατον βασιλέα τὸν ἡμέτερον υἱὸν, οὐκ ὀλίγα ἐσημάναμεν. καὶ ἐπειδὴ περὶ τῆς τῶν Ἱεροσολυμιτῶν ὁμολογίας ἀπεκρινάμεθα, καὶ τοῦτο ὑπελάβομεν τῆς τούτων σωτηρίας χάριν ἁρμοδίως προσθεῖναι, ἐὰν τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ἐπιποθῶσι τὴν ἕνωσιν, τῆς ἰδίας ὁμολογίας τὸ ὕφος ἐγγράφως μηνυθεῖσαν, ἣν τοῖς ἡμετέροις πρεσβευταῖς ἐν Κωνσταντινουπόλει διάγουσι προσήνεγκαν, διὰ τῶν ἰδίων πρὸς ἡμᾶς ἀποστείλωσιν, ἢ τῇ ὑμετέρᾳ ἀδελφότητι δώσουσι, τῇ αὐτῇ μέντοι, καθὼς εἴπομεν, δυνάμει συγγεγραμμένην, ἥ τις πρὸς ἡμᾶς πᾶσι τοῖς τρόποις δι' ὑμετέρας διατυπώσεως, κομισθήσεται. περὶ γὰρ Θεσσαλονικέων, ὧν πρὸς ἡμᾶς οἱ πρέσβεις διὰ τῆς τοῦ πιστοτάτου καὶ ἐνδοξοτάτου βασιλέως τοῦ ἡμετέρου υἱοῦ διατυπώσεως ἦλθον, ἵνα μή τι παραλελοιπέναι δόξωμεν, γνωρίσαι ὑμᾶς βουλόμεθα κατὰ ταῦτα, ἅπερ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐμπνέοντος ἤρεσεν, τὴν ὑπόθεσιν πᾶσαν τῇ ὑμετέρᾳ διασκέψει φυλαχθῆναι, καὶ εἰ ὅπερ χρὴ πληρώσουσι, διατυπώσεως. ταῦτα διὰ τοῦ ἀδελφοῦ καὶ συνεπισκόπου ἡμῶν τοῦ σεβασμιωτάτου ἀνδρὸς Ἰωάννου, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν υἱῶν ἡμῶν, Ἡρακλειανοῦ τοῦ πρεσβυτέρου, καὶ Κωνσταντίνου τοῦ διακόνου, τῆς ἐκκλησιαστικῆς τιμῆς ἀξίων, τὰ πρὸς τὴν ὑπόθεσιν ἀνήκοντα ἀρκεσθέντες ἀντιγράψαι, ἥσθημεν ἐν ἀνδρὶ τῆς ἡμετέρας τάξεως ἴσην ἀξίαν καὶ θείαν πρόθεσιν ἡμᾶς εὑρηκέναι, καὶ μετὰ τῆς πρεσβείας ἐντολὰς τῇ φρονήσει καὶ τοῖς τρόποις συνᾴδοντα. εὐκταῖον γὰρ πρᾶγμα καὶ πλῆρες χαρᾶς, ἵνα ὦσι ἀκριβῶς δόκιμοι, οὓς τῆς κοινωνίας καὶ τῆς τάξεως συνέβη εἶναι συγκλήρους. καὶ ἄλλῃ χειρί· ὁ Θεός σε ὑγιῆ διαφυλάξῃ, ἀδελφὲ τιμιώτατε.

Sanctissimus archiepiscopus dixit: Nunc venerabilissimi notarii sanctissimæ ecclesiæ nostræ, si quæ sunt chartæ apud eos, præsentem causam concernentes, ipsas nobis manifestas faciant. Et productis chartis per venerabilem Cosmam diaconum, notarium & chartophylacem, Macarius venerabilis diaconus & notarius, libellum ex persona clericorum Theopolis, & relationem synodi ibidem in regia urbe congregatæ, utrumque ad Joannem inter sanctos archiepiscopum

E Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπε· νῦν καὶ οἱ θεοφιλέστατοι νοτάριοι τῆς ἁγιωτάτης ἡμῶν ἐκκλησίας, εἴ τινές εἰσι παρ' αὐτοῖς χάρται τὴν παροῦσαν ὁρῶντες ὑπόθεσιν, δήλους ἡμῖν τούτους ποιείτωσαν, καὶ προκομισθέντων τῶν χαρτῶν διὰ Κοσμᾶ τοῦ θεοσεβεστάτου διακόνου, νοταρίου, καὶ χαρτοφύλακος, Μακάριος ὁ θεοσεβέστατος διάκονος καὶ νοτάριος τὸν ἐκ προσώπου τῶν Θεουπόλεως κληρικῶν λίβελλον, καὶ τὴν ἀναφορὰν τῆς ἐνδημούσης τηνικαῦτα τῇ βασιλίδι πόλει συνόδου ἀμφότερα πρὸς τὸν ἐν ἁγίοις Ἰωάννην

ANNO CHRISTI 536.

ἀρχιεπισκόπῳ γενομένῳ τῆς αὐτῆς βασιλίδος πόλεως ἀνέγνω. A καὶ Καλώνυμος ὁ θεοσεβέστατος διάκονος καὶ νοτάριος ἀπὸ κώδικος τὴν πρὸς Ἰωάννην τὸν τῆς ὁσίας μνήμης ἀρχιεπίσκοπον γενόμενον Ἱεροσολύμων ἐπιστολὴν, καὶ τὴν πρὸς Ἐπιφάνιον τὸν τῆς θεοφιλοῦς μνήμης, τῆς Τυρίων γενόμενον ἐπίσκοπον, ἀνέγνω. ἔτι μὴν καὶ τὴν πεμφθεῖσαν ὑπό τε αὐτοῦ Ἰωάννου τοῦ τῆς Ἱεροσολυμιτῶν ἐπισκόπου, καὶ τῆς ὑπ' αὐτὸν συνόδου, πρὸς τὸν ἐν ἁγίοις Ἰωάννην ἐπιστολὴν ἀνέγνω. καὶ Στέφανος ὁ θεοσεβέστατος νοτάριος καὶ διάκονος, τὴν σταλεῖσαν ἀναφορὰν παρὰ Ἐπιφανίου ἐπισκόπου γενομένου Τύρου, καὶ τῆς ὑπ' αὐτὸν συνόδου ἀνέγνω. καὶ Παῦλος ὁ θεοσεβέστατος νοτάριος καὶ διάκονος, τὴν σταλεῖσαν ἀναφορὰν σὺν τοῖς πεπραγμένοις ἀπὸ τῶν ἐπισκόπων Συρίας δευτέρας, πρὸς τὸν ἐν ἁγίοις Ἰωάννην γενόμενον ἀρχιεπίσκοπον τῆς βασιλίδος πόλεως. ἅ τινα συμπάντα ἐντέτακται.

Δέησις κληρικῶν καὶ μοναχῶν Ἀντιοχείας πρὸς Ἰωάννην τὸν B πατριάρχην, καὶ τὴν ἐνδημοῦσαν σύνοδον, κατὰ Σευήρου.

Τῷ ὁσιωτάτῳ καὶ μακαριωτάτῳ καὶ ἁγιωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ Ἰωάννῃ, καὶ τῇ ἐνδημούσῃ ἁγίᾳ συνόδῳ ἀξίωσις παρὰ κληρικῶν καὶ μοναχῶν τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς Ἀντιοχείας μεγαλοπόλεως ἁγίας τοῦ Θεοῦ καθολικῆς ἐκκλησίας.

Νῦν, εἴ πέρ ποτε, καιρὸς, ὦ μακαριώτατοι, πάσας τῆς οἰκουμένης τὰς ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, ὡς ἐξ ἑνὸς στόματος τὸ προφητικὸν ἐκεῖνο ἐκβοῆσαι· εὐφρανθήτωσαν οἱ οὐρανοὶ, καὶ ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ, ὅτι ἠλέησεν ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. C τὸ γὰρ τὰ σκῆπτρα Ῥωμαίων τοῖς οὕτως εὐσεβέσι καὶ φιλοχρίστοις ἐγχειρισθῆναι βασιλεῦσι, ἐλευθερίαν δὲ χαρισθῆναι καὶ παῤῥησίαν τοῖς τὴν ὀρθόδοξον πρεσβεύουσι θρησκείαν, πῶς οὐχὶ ταύτην πείθει εἰκότως τοὺς πιστοὺς βοῆσαι τὴν φωνήν; ἀλλ' ἐν οὕτω κοινῇ τῆς οἰκουμένης ἑορτῇ μία ἐκ πάντων ἢ κομιδῇ σὺν ὀλίγαις ἡ τῶν Ἀντιοχέων ἐκκλησία, κατηφείας καὶ θρήνων πεπλήρωται. λύκον γὰρ ἀντὶ ποιμένος, ἵνα εἴδωμεν ὅπως, δεξαμένη κακοπαθεῖ. ποίαν γὰρ τραγῳδίαν οὐκ ἀπέκρυψε τὰ τολμηθέντα παρὰ Σευήρου κακά; ὃς πρῶτον μὲν, ἵν' ὅπως βεβίωκε παραλείπωμεν, φειδοῖ τῶν ὑμετέρων ἀκοῶν, οὐδεμίᾳ πώποτε φαίνεται κοινωνήσας ἐκκλησίᾳ· D ἔπειτα συκοφαντίας βέλεσι κατατοξεύσας τε καὶ παρασκευάσας ἐξελαθῆναι τὸν ἔνθεσμον ποιμένα Φλαβιανὸν τὸν μακαριώτατον, τὸν ἐκείνου θρόνον βιαίως καὶ ἀκανονίστως ὑφήρπασε· κἀντεῦθεν μισθωτοῦ δίκην οὐ μόνον οὐκ ἐποίμανε τὴν ποίμνην τοῦ Χριστοῦ, οὐδὲ ἔφυγεν, ὅπερ ἦν ἀγαπητὸν, αὐτὸς τὰ τῶν θηρίων ἔδρα, σφάζων τε καὶ διασκορπίζων τὰ πρόβατα. καινοφωνίας δὲ καὶ βλασφημίας κατὰ τοῦ Θεοῦ πλαττόμενος, οὐδενὸς τῶν ἁγίων ἡμῶν πατέρων ἐφείσατο· διατελεῖ δὲ πᾶσαν ἡμέραν, ὡς εἰπεῖν, τὰς ὑπὲρ εὐσεβείας ἀθροισθείσας ἀποκηρύττων συνόδους. ὁ γὰρ τὴν ἐν Καλχηδόνι ἁγίαν σύνοδον ἀναθεματίσαι τε καὶ πολεμῆσαι τολμήσας, τὴν μάλιστα βεβαιώσασαν τὸ σύμβολον τῶν τιη'. ἁγίων πατέρων, ἀποδεξαμένην E δὲ καὶ τοὺς ρν'. ὁσίους καὶ ἁγίους πατέρας, ἔτι μὴν καὶ τοὺς ἐν Ἐφέσῳ κατὰ Νεστορίου τοῦ δυσσεβοῦς συνελθόντας ὁμοίως ὁσίους πατέρας· εὔδηλον ὡς καὶ τὰς εἰρημένας ἀποστρέφεται καὶ μισεῖ, ὡς ταύτης ἀδελφάς. καὶ ὅσους μὲν φόνους ἁγίων εἰργάσατο μοναχῶν, Ἰουδαϊκαῖς χερσὶ τὴν τοιαύτην ἐγχειρίσας σφαγὴν, οὔτε ὑμᾶς, ὁσιώτατοι, οὐδὲ τῶν ἄλλων ἔλαθεν οὐδένα. θέαμα γὰρ ἦσαν κείμενοι δεινὸν, ἄνδρες ἀσκητικοῖς ἀγῶσι μέχρι πολιᾶς ἐναθλήσαντες, γυμνοὶ καὶ ἄταφοι ἐῤῥιμμένοι, ὑπὲρ τοὺς τριακοσίους ὄντες, ἐκ τῆς δευτέρας Σύρων ἐπαρχίας ὡρμώμενοι, κυσὶ σπαράγματα καὶ οἰωνοῖς προκείμενοι. ὅμοια δὲ καὶ ὡσαύτως ἐλεεινὰ, καὶ ὅσα ἐν τοῖς ξενῶσιν αὐτῷ πε-

ipsius regiæ urbis, legit. Et Calonymus venerabilis diaconus & notarius, ex codice epistolam ad Joannem sanctæ memoriæ archiepiscopum Hierosolymorum, & ad Epiphanium piæ memoriæ Tyriorum episcopum, legit. Insuper etiam epistolam missam ab ipso Joanne Hierosolymorum episcopo, & synodo sua ad sanctum Joannem, legit. Et Stephanus venerabilis notarius, & diaconus, relationem missam ab Epiphanio Tyrio & synodo sub eo congregata, legit. Et Paulus venerabilis notarius & diaconus relationem cum gestis destinatam ab episcopis secundæ Syriæ, ad sanctissimum Joannem archiepiscopum regiæ urbis: quæ omnia inserta fuere.

Supplicatio clericorum & monachorum Antiochiæ, ad Joannem patriarcham, & synodum congregatam contra Severum.

Ex vetusto interpret. Citatur in Concilio Niceno II. actione 5.

Sanctissimo ac beatissimo archiepiscopo, œcumenico patriarchæ Joanni, & sanctæ synodo congregatæ, supplicatio a clericis & monachis apostolici throni Antiochenæ magnæ civitatis catholicæ sanctæ ecclesiæ Dei.

Nunc est, si quando fuit, tempus, beatissimi patres, omnes orbis sanctas Dei ecclesias, tamquam ex uno ore propheticum illud clamare: *Lætentur cæli & exsultet terra, & omnia quæ in ea sunt, quoniam misertus est Deus populi sui.* Quod enim sceptra Romanorum piis & a Christo amatis Imperatoribus sint commissa, sic & libertas ac fiducia orthodoxam religionem colentibus donata sit, quomodo non merito persuadet fidelibus, hanc vocem clamare? At in tam communi festivitate orbis, una ex omnibus, vel admodum cum paucis, ecclesia Antiochena mœstitia & luctu impleta est. Lupum enim pro pastore (nescimus quomodo) suscepit; & affligitur. Quam enim tragœdiam non excesserunt ac superarunt mala attentata a Severo? Qui primum quidem (ut quomodo vixerit, prætereamus, vestris auribus parcentes) nulli umquam ecclesiæ communicasse videtur: deinde cum calumniæ sagittis sagittavit, & præparavit exagitare justissimum pastorem Flavianum beatissimum, illius sedem violenter & contra canones subripuit: & inde ad instar mercenarii non solum non pavit ovile Christi, neque fugit, (quod amandum erat,) sed ipse operabatur ea, quæ ferarum sunt, oves jugulando & dispergendo. Novitates autem & blasphemias adversus Deum fingens, nulli sanctorum patrum pepercit: perseverat enim tota die, sic dicendo, abdicans synodos pro pietate congregatas. Nam qui sanctam Chalcedonensem synodum anathematizare & impugnare ausus est, quæ maxime firmavit symbolum trecentorum decem & octo sanctorum patrum; quæ etiam suscepit centum quinquaginta sanctos patres, insuper etiam & similiter sanctos patres, qui Ephesi contra impium Nestorium convenerunt; bene manifestum est, quod & prædictas aversatur, & odit tamquam hujus sorores. Et quot quidem homicidia sanctorum monachorum fecerit, & cum manibus Judaïcis hujusmodi jugulationem injunxerit, neque nos, sanctissimi, neque aliorum aliquem latuit. Dirum enim spectaculum fuerunt jacentes viri, qui religiosis certaminibus usque ad canitiem certaverunt, nudi & insepulti jactati, ultra trecentos existentes, ex secunda Syriorum provincia nati, canibus & avibus lacerandi, projecti. Similia autem & similiter miseranda sunt, & quæ in xenodochiis, id est, hospi-

Vide Baronium anno 518. numero 50.

talibus ab ipso facta sunt. Vincula enim ædificat nunc, A & ita multos pro fide incarcerando, in tenebris, & flagellando interficit. Talia, sanctissimi, & circa fontes in Daphne facere præsumpsit: & veneficiis ibidem utens, scelestis sacrificiis dæmones colit: & hoc tota illa magna civitas cantat. Neque utique ipsis sanctis altaribus pepercit: neque sacris vasis parcens, alia confringens, alia autem conflans, similibus suis erogat. Præsumptum est autem ab ipso & hoc, o beatissimi: nam columbas aureas & argenteas, in formam Spiritus sancti super divina lavacra & altaria appensas, una cum aliis sibi appropriavit: dicens, non oportere in specie columbæ Spiritum sanctum nominare. Pecunias quidem & domos, & quæcumque in optimis fundis erant, exportavit & expendit; & gravissimis usuris B ecclesiam obruit. At, beatissimi patres, non est possibile omnia percurrere, quæ ab illo præsumpta fuerunt: ideo his paucis & magnis contenti, deprecamur vestram sanctam synodum, etsi sero, quasi sedare mala, quæ nostram ecclesiam occupant, & totum fere Orientem: & ab isto nequissimo viro nos liberare, exacta ab eo pœna eorum, quæ contra divinos canones ac politias legis fecit: providentiamque facere de his rebus, quæ relictæ sunt, si quid remansit; persuadentes piissimo ac invictissimo principi, ut mittat aliquos bonis moribus comprobatos, aliquo ex nostris simul veniente, qui rebus superstet, & rationem exigant de his quæ a principio usque nunc fecerunt; & ad multa quæ ip- C si furati sunt: & custodiant quæ invenientur, ne totaliter omnia exportentur. Non enim cessat bonus homo adversus ea, quæ sunt ecclesiæ Dei, ea, quæ ipsi ecclesiæ conferunt dissipando. Cum enim merito ab omni spe Dei exciderit, ad viros iniquos, a quibus nutritur, spem habet. Rogamus etiam oratores mittere, & pro fratribus nostris, sive episcopi, sive sint clerici, vel monachi, aut laïci, ut relegati restituantur propriis civitatibus & ordinibus. Insuper in his omnibus veniam petentes propter dolorem nos occupantem, adjuramus vestram batitudinem, per sanctam & consubstantialem Trinitatem, & pietatem, ac victoriam, & perseverantiam dominorum totius orbis, Justini & Euphemiæ, semper Augustorum, moveri, & nobis opportune succurrere, & non despicere supplicationes D nostras: adducere autem & hæc omnia ad pios & Christianos Imperatores nostros, & persuadere ipsorum serenitati, ut omnia bona sanctissimæ ecclesiæ nostræ per ipsorum & vestram consequantur providentiam.

SUBSCRIPTIONES.

Theodosius Dei miseratione presbyter Antiochiæ, porrexi.
Longinus diaconus, similiter porrexi.
Stephanus diaconus, similiter porrexi.
Mauritius subdiaconus, similiter porrexi.
Julianus Dei miseratione diaconus, similiter porrexi
Thomas Dei miseratione diaconus, similiter porrexi. E
Joannes Dei miseratione presbyter, similiter porrexi.
Andreas, similiter porrexi.
Julianus, similiter porrexi.
Marcellus diaconus, similiter porrexi.
Sergius * misericors, similiter porrexi.
Joannes misericors, similiter porrexi.
Moses Dei gratia presbyter, similiter porrexi.
Joannes Monitor, similiter porrexi.
Joannes monachus monasterii beati Maronis, porrexi.
Jacobus monachus beati Vizi, similiter porrexi.
Constantinus monachus & legatus sanctæ memoriæ Asterii, similiter porrexi.

* Pro miserabilis, infelix peccator.

πέπρακται. δεσμωτήρια γὰρ δομᾶται νῦν, κἀκεῖσε πολλοὺς τῶν ὑπὸ εὐσεβείας καθείργων, ἐν σκότει καὶ μαστίζων ἀναιρεῖ. οἷα δὲ, ὁσιώτατοι, καὶ περὶ τὰς ἐν Δάφνῃ πηγὰς πρᾶξαι τετόλμηκε, μαγείαις τε χρώμενος αὐτόθι, καὶ θυμιάμασι μυσαροῖς θεραπεύων τοὺς δαίμονας, καὶ ταῦτα πᾶσα ἐκείνη ἡ μεγάλη ᾄδει πόλις. οὐ μὴν, οὐδὲ αὐτῶν ἐφείσατο τῶν ἁγίων θυσιαστηρίων, οὐδὲ τῶν ἱερῶν σκευῶν, τὰ μὲν ξέων ὡς ὕλην, τὰ δὲ χωνεύων καὶ ῥογεύων τοῖς ὁμοτρόποις. τετόλμηται δὲ αὐτῷ καὶ τοῦτο, ὦ μακαριώτατοι. τὰς γὰρ εἰς τύπον τοῦ ἁγίου πνεύματος χρυσᾶς τε καὶ ἀργυρᾶς περιστερὰς κρεμαμένας ὑπεράνω τῶν θείων κολυμβηθρῶν, καὶ θυσιαστηρίων, μετὰ τῶν ἄλλων ἐσφετερίσατο, λέγων οὐ χρῆναι ἐν εἴδει περιστερᾶς τὸ ἅγιον πνεῦμα ὀνομάζεσθαι. τὰ μέντοι χρήματα καὶ οἰκήματα, καὶ ὅσα ἐν τοῖς καλλίστοις χωρίοις ὑπῆρχε τῇ ἐκ- B κλησίᾳ πάντα ἐκφορήσας ἐξεδαπάνησε, καὶ βαρυτάτοις δανείσμασι τὴν ἐκκλησίαν κατέχωσεν. ἀλλ' οὐχ οἷόν τε, ὦ μακαριώτατοι, πάντα διεξελθεῖν τὰ ἐκείνῳ πεπλημμελημένα. διὸ τοῖς ὀλίγοις τούτοις, καίπερ οὖσι μεγίστοις ἀρκούμενοι, δεόμεθα τῆς ὑμετέρας ἁγίας συνόδου ὀψὲ καὶ μόλις σβέσαι τὰ συνέχοντα κακὰ τὴν ἡμετέραν ἐκκλησίαν, καὶ πᾶσαν σχεδὸν τὴν ἀνατολικὴν διοίκησιν· καὶ τοῦ τε παμπονήρου ἀνδρὸς ἡμᾶς ἐλευθερῶσαι, ἀπαιτουμένου κατὰ τοὺς θείους κανόνας καὶ τοὺς πολιτικοὺς νόμους δίκας, ὧν ἔπραξε· πρόνοιαν δὲ ποιῆσαι καὶ τῶν ὑπολειφθέντων πραγμάτων, εἴγε τι μεμένηκε· πείθοντες τὸν εὐσεβῆ καὶ καλλίνικον κορυφὴν ἀποστεῖλαί τινας ἐν τάχει ἐπ' ἀγαθοῖς μαρτυρουμένους τρόποις, τινὸς τῶν ἐξ ἡμῶν συνερχομένου, καὶ τοῖς πράγ- C μασιν ἐφιστῶντος, ἐφ' ᾧ συγχυθῆναι μὲν καὶ λογοθετηθῆναι τοὺς ἐξ ἀρχῆς καὶ μέχρι τοῦ νῦν, εἰς ταῦτα ὑπουργήσαντας, καὶ εἰς αὐτοὺς τὰ πολλὰ κεκλοφότας· ἐξασφαλισθῆναι δὲ καὶ τὰ εὑρισκόμενα, ἵνα μὴ τελέως ἅπαντα ἐκφορηθῇ. οὐ γὰρ παύεται ὁ χρηστὸς ἄνθρωπος κατὰ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ τὰ διαφέροντα αὐτῇ σκορπίζων. πάσης γὰρ ἐλπίδος εἰκότως ἐκπεσὼν τοῦ Θεοῦ, εἰς ἄνδρας πονηροὺς καὶ ἐκ τῶν τοιούτων τρεφόμενος, τὰς ἐλπίδας ἔχει. πρεσβεῦσαι δὲ παρακαλοῦμεν καὶ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, εἴτε ἐπίσκοποι εἶεν, εἴτε κληρικοὶ, ἢ μοναχοὶ, ἢ καὶ λαϊκοὶ, ὅπως ἀνακληθέντας ἀποδοθῆναι ταῖς οἰκείαις πόλεσι καὶ τάξεσιν, ἐπὶ τούτοις πᾶσι συγγνώμην αἰτοῦντες διὰ τὴν συνέχουσαν ἡμᾶς ὀδύνην, ὁρκοῦμεν τὴν ὑμετέραν μακαριότητα διὰ τὴν ἁγίαν καὶ ὁμοούσιον τριάδα καὶ τὴν εὐσέβειαν, καὶ νίκην, καὶ διαμονὴν τῶν δεσποτῶν τῆς ὅλης οἰκουμένης Ἰουστίνου καὶ Εὐφημίας τῶν αἰω- D νίων Αὐγούστων κινηθῆναί τε ὑμᾶς δεόντως, καὶ μὴ παριδεῖν ἡμῶν τὰς αἰτήσεις· ἀναγαγεῖν δὲ ταῦτα πάντα ἐπὶ τοὺς εὐσεβεῖς καὶ φιλοχρίστους ἡμῶν βασιλέας, καὶ πεῖσαι τὴν αὐτῶν γαληνότητα, πάντα τὰ κατὰ τὴν ἁγιωτάτην ἡμῶν ἐκκλησίαν τῆς αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν προνοίας τυχεῖν.

ΥΠΟΓΡΑΦΑΙ.

Θεοδόσιος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος Ἀντιοχείας, ἐπίδωκα.
Λογγῖνος διάκονος, ὁμοίως ἐπίδωκα.
Στέφανος διάκονος, ὁμοίως ἐπίδωκα.
Μαυρίκιος ὑποδιάκονος, ὁμοίως ἐπίδωκα.
Ἰουλιανὸς ἐλέῳ Θεοῦ διάκονος, ὁμοίως ἐπίδωκα.
Θωμᾶς ἐλέῳ Θεοῦ διάκονος, ὁμοίως ἐπίδωκα.
E Ἰωάννης ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος, ὁμοίως ἐπίδωκα.
Ἀνδρέας, ὁμοίως ἐπίδωκα.
Ἰουλιανὸς, ὁμοίως ἐπίδωκα.
Μάρκελλος διάκονος, ὁμοίως ἐπίδωκα.
Σέργιος ἐλεεινὸς, ὁμοίως ἐπίδωκα.
Ἰωάννης ἐλεεινὸς, ὁμοίως ἐπίδωκα.
Μωσῆς Θεοῦ χάριτι πρεσβύτερος, ἐπίδωκα.
Ἰωάννης ὑποβολεὺς, ὁμοίως ἐπίδωκα.
Ἰωάννης μοναχὸς μονῆς τοῦ μακαρίου Μάρωνος, ἐπίδωκα.
Ἰάκωβος μοναχὸς μονῆς τοῦ μακαρίου Βίζου, ὁμοίως ἐπίδωκα.
Κωνσταντῖνος μοναχὸς καὶ ἀποκρισιάριος τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Ἀστερίου, ὁμοίως ἐπίδωκα.

ANNO CHRISTI 536.

Νόννος διάκονος μονῆς τοῦ μακαρίου Παύλου, ὁμοίως ἐπίδωκα.

Σολομὼν μοναχὸς μονῆς τοῦ μακαρίου Οὐαλεντίνου, ἐπίδωκα.

Συμεώνης μοναχὸς μονῆς τοῦ μακαρίου Ἀγαπητοῦ, ἐπίδωκα.

Σέργιος μοναχὸς μονῆς τοῦ μακαρίου Συμεῶνος, ἐπίδωκα.

Ἀλφειὸς μοναχὸς μονῆς τοῦ μακαρίου Ἰακώβου, ἐπίδωκα.

Φῆλιξ μοναχὸς μονῆς τοῦ μακαρίου Ἰωάννου, ἐπίδωκα.

Συμεώνης μοναχὸς μονῆς Ἰουγάπων τοῦ μακαρίου Παύλου, ἐπίδωκα.

Παῦλος μοναχὸς μονῆς τοῦ μακαρίου Ἡσυχίου, ἐπίδωκα.

Κυριακὸς μοναχὸς μονῆς τοῦ μακαρίου Δωροθέου, ἐπίδωκα.

Ἀναφορὰ πρὸς Ἰωάννην πατριάρχην, παρὰ τῆς ἐνδημούσης συνόδου.

Τῷ δεσπότῃ ἡμῶν τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ μακαριωτάτῳ πατρὶ πατέρων, ἀρχιεπισκόπῳ, καὶ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ, Ἰωάννῃ, ἡ ἐνδημοῦσα κατὰ τὴν φιλόχριστον ταύτην καὶ βασιλίδα πόλιν σύνοδος, ἐν κυρίῳ χαίρειν.

Ἐπειδὴ ὁ Θεὸς ὁ πάντων δεσπότης, ἐπὶ συμφέροντι τῆς ὀρθοδοξίας, καὶ συστάσει τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, κατὰ τὴν παρελθοῦσαν κυριακήν τε καὶ δευτέραν, λειτουργίας ἐπιτελουμένης ἐν τῇ ἁγίᾳ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ τῆς βασιλίδος ταύτης πόλεως, μιᾷ φωνῇ ἐκίνησε τὸν ἀναρίθμητον τῶν μυριάδων λαὸν, ὡς ζήλῳ θείῳ τοῦτον ἐκκαυθέντα ἐπὶ πολὺ καὶ ἐπιμόνως αἰτῆσαι τὴν ὑμετέραν μακαριότητα ἐπὶ τοῦ ἄμβωνος ἀνελθεῖν, καὶ προσφωνῆσαι ὑπὲρ τῆς ὀρθῆς πίστεως, ὑπὲρ ἧς ἀεὶ ἠγωνίσασθε καὶ ἀγωνίζεσθε. καὶ τοῦτο ποιησάντων ὑμῶν, ἐκβοήσεις γεγόνασι, καθὼς εἴρηται, πλεῖσται καὶ ἐπίμονοι τοῦ λαοῦ· ὑμᾶς μὲν ἐπὶ τῇ ὀρθοδοξίᾳ εὐφημοῦντες, τοὺς δὲ πρὸ ὑμῶν ἐκβληθέντας πατέρας ἀνακληθῆναι ἐξαιτοῦντες. ὁ δὲ ὑμέτερος ἄγγελος, τῇ ἡμετέρᾳ δοκιμασίᾳ τὸ πᾶν ἀποδεδωκὼς, τὰ δέοντα σκοπῆσαι προσέταξεν· ἀναγκαῖον ἐλογισάμεθα τὰ παρακολουθήσαντα καὶ τυπωθέντα παρ' ἡμῶν δι' ἀναφορᾶς πρῶτον τῇ ὑμετέρᾳ μακαριότητι ἀναγαγεῖν, καὶ τότε δι' ὑμῶν τῷ εὐσεβεστάτῳ καὶ κρατίστῳ ἡμῶν βασιλεῖ δῆλα καταστῆσαι. ἔστι δὲ ταῦτα. κατὰ τὴν εἰκάδα τοῦ ἐνεστῶτος Ἰουλίου μηνὸς τῆς παρούσης ἑνδεκάτης ἐπινεμήσεως, ὑπατείας Μάγνου τοῦ λαμπροτάτου, ἅπαν τὸ μοναχικὸν τάγμα τῆς φιλοχρίστου ταύτης καὶ βασιλίδος πόλεως ἐκ διαφόρων συνελθὸν μοναστηρίων, τοῦτο μὲν ἀρχιμανδριτῶν, τοῦτο δὲ καὶ τῶν λοιπῶν, λιβέλλους προσδέδωκε τῇ ἐνδημούσῃ ταύτῃ πάσῃ συνόδῳ ἡμῶν· αἰτῶν καὶ ἀναγνωσθῆναι τούτους, καὶ τὰ περιεχόμενα τοῖς λιβέλλοις κεφάλαια δοκιμασθέντα παρ' ἡμῶν πέρατι παραδοθῆναι, μᾶλλον δὲ τύπῳ συνοδικῷ ὑποβληθῆναι. ἀναγνωσθῆναι τοίνυν ποιήσαντες τοὺς λιβέλλους, οὓς καὶ ὑπετάξαμεν τῷδε τῷ τύπῳ, ταῦτα περιέχειν ἐν τούτοις ἐγνώκαμεν.

Πρώτην αἴτησιν οἱ λίβελλοι ἔχουσιν, ὥστε τοὺς ἐν ὁσίᾳ τῇ μνήμῃ Εὐφήμιον καὶ Μακεδόνιον ἐκβληθέντας, καὶ ἐν ἐξορίᾳ τετελευτηκότας, δικαίως καὶ κανονικῶς ἀνακληθῆναι, καὶ ἀποδοθῆναι τῷ καταλόγῳ τῶν πρὸ αὐτῶν ἐν κυρίῳ ἀναπαυσαμένων ἐνταῦθα ἀρχιεπισκόπων, πάντων ἀργῶν μενόντων τῶν κατ' αὐτῶν ὁπωσοῦν γεγενημένων, ἐντεθῆναι δὲ καὶ τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις τὰς τούτων προσηγορίας, καθὼς ἅπας ὁ λαὸς καὶ τὸ μοναχικὸν τάγμα ἐπιμόνως καὶ ἐπιπολὺ ἐξεβόησαν. ἡμεῖς δὲ τάξιν ἔντακτον τῇ αἰτήσει ἐπιθεῖναι σπουδάζοντες ἐζητήσαμεν τὰ πεπραγμένα ἐπ' αὐτοῖς. καὶ γνόντες διὰ τῆς ἀναγνώσεως, ὡς τὰ πλεῖστα τούτων, οὔτε σὺν ἀκριβείᾳ προῆλθον, οὔτε πίστεως ἕνεκα δικαίως τὴν ἐκβολὴν ὑπέμειναν οἱ μνημονευθέντες πατέρες, οὔτε ὡς παρασαλεύσαντές τι πρότερον τῇ ὀρθοδοξίᾳ πεφυλαγμένων, ἀναγκαῖον ἐλογισάμεθα ταῖς αἰτήσεσι παντὸς τοῦ λαοῦ σὺν γυναιξὶ

A [a] Nonnus diaconus monasterii beati Pauli, similiter porrexi.

Salomon monachus monasterii beati Valentini, similiter porrexi.

Symeon monachus monasterii beati Agapeti, similiter porrexi.

Sergius monachus monasterii sancti Symeonis, porrexi.

Alphius monachus monasterii beati Jacobi, porrexi.

Felix monachus beati Joannis, similiter porrexi.

Symeon monachus monasterii Iugaporum beati Pauli, porrexi.

Paulus monachus monasterii beati Isychii, porrexi.

Dominicus monachus monasterii beati Dorothei, porrexi.

[a] al. Nomius.

B

Relatio ad Joannem patriarcham, a synodo congregata.

Domino nostro sanctissimo & beatissimo patri patrum, archiepiscopo, & œcumenico patriarchæ Joanni, synodus in hac imperiali civitate congregata, in Domino salutem.

Epistola synodalis Concilii Constantinopolitani sub Hormisda: anno 518.

Ex vetusta interpretatione.

Cum Deus omnium dominus, pro commodo orthodoxæ fidei, & stabilitate catholicæ ecclesiæ præterita Dominica & feria secunda, expleta missa in C sancta Dei ecclesia hujus regiæ urbis, una voce movit innumerabilem & infinitum populum, & hunc divino zelo accendit plurimum & sedulo petere vestram beatitudinem, ascendere ambonem, & exclamare pro recta fide, pro qua semper agonizastis & agonizatis. Et cum hoc fecistis, factæ fuerunt, ut dictum est, exclamationes plurimæ, ac continuæ populi vos laudantis pro orthodoxa fide, & patres prædecessores vestros expulsos restitui expetentis. Cum autem vester nuntius totum nostræ examinationi tradiderit, & opportune considerare mandaverit; necessarium putavimus, quæ secuta sunt, & a nobis formata, per relationem primum vestræ beatitudini annuntiare; & tunc per vos piissimo & potentissimo Imperatori nostro, manifesta statuere. Sunt autem hæc: Vicesima instantis mensis D Julii, indictione undecima, Consulatu Magni clarissimi viri, universus monachicus ordo hujus Christoamatæ imperialis civitatis, qui ex diversis monasteriis convenit, hic quidem archimandritarum, alius vero reliquorum libellos porrexit huic omni congregatæ nostræ synodo; petieruntque ipsos legi, & capitula in eis contenta, examinata a nobis fini tradere, immo vero sub forma synodali ponere. Cum itaque ipsos libellos legeremus, quos & subordinavimus formæ prædictæ, hæc contineri in ipsis legimus.

Anno Christi 518.

Primam petitionem libelli habent, ut sanctæ memoriæ Euphemius & Macedonius expulsi, & in exE silio mortui, juste & canonice revocentur, & tradantur catalogo prædecessorum archiepiscoporum, in Domino ibidem quiescentium: omnibus vacuis manentibus, quæ contra ipsos quandocumque facta fuerint: ponanturque in sacris diptychis ipsorum vocabula: secundum quod omnis populus & monachicus ordo sedulo & multum exclamavit. Nos autem ordinem optatum petitioni imponere studentes, quæsivimus facta in ipsis. Et cum cognovimus per lectionem, quod plurima horum neque cum diligentia provenerunt, neque fideliter: neque per justitiam memorati patres ejectionem sustinuerunt, neque tamquam aliquid moverint de his, quæ in recta fide servabantur: necessarium putavimus, petitioni totius populi simul cum mulieri-

bus & pueris, ac totius dignitatis ac militiæ, atque etiam monachici ordinis sedulo clamantium, secundum exhibitos libellos cum omni veritate satisfacere: ut secundum quod sanctæ memoriæ Paulus, & Joannes, ac Flavianus, patres hujus regiæ urbis revocati fuerunt; sic & ipsi ejusdem honoris in sacris libris memoria digni facti sint. Quæ ergo consideravimus & reformavimus, honestum existimavimus ad vestram beatitudinem deducere, & per ipsam piissimo Imperatori nostro.

Secundum capitulum in libellis continebatur, ut qui propter causam prædictorum patrum (Euphemii dicimus, & Macedonii) banniti fuerunt & fugati, reversi restituantur propriis gradibus. Quoniam igitur justa petitio est, & primæ consequens; deliberavimus, ut prædicti adjuventur, & adducantur ad piissimum & serenissimum Imperatorem nostrum.

Tertium capitulum in petitione continebatur, ut pro majori scripturarum auctoramento, sancta & magna synodus trecentorum decem & octo patrum congregatorum in Nicæa, qui sanctum symbolum fidei diffinierunt, & exclamarunt, in quo baptizati sumus, & baptizamus: & quæ in Constantinopoli sub Nectario sanctæ memoriæ congregata est, & prædictum sanctum symbolum trecentorum decem & octo patrum confirmavit: [a]ponantur in sacris diptychis. Quoniam igitur honesta petitio est, (quod enim pro utilitate ecclesiastici status factum sit) dignum judicavimus, juxta exclamationes populi, & acclamationem vestræ beatitudinis, & secundum porrectum libellum a venerabilibus archimandritis, & monachis, ipsas sanctas synodos in diptychis prædicari.

[a] Gr. addit, & ea quæ Ephesi similiter confirmavit sanctum illorum trecentorum decem & octo sanctorum patrum symbolum, ea quoque quæ Chalcedone subsignavit similiter dictum symbolum trecentorum decem & octo sanctorum patrum ponantur, &c.

Quartum capitulum in petitione venerabilium monachorum continebatur, ut nomen sanctæ memoriæ præsulis Romanorum Leonis, in sacris libris similiter prædicetur; juxta quod exclamationes populi supra & sedulo factæ sunt. Quoniam igitur Chalcedonensis synodus non solum Leonis sanctæ memoriæ, verum etiam & Cyrilli Alexandrinorum Deoamati pastoris memoriam in orthodoxa fide fecit, & Cyrillus quidem Alexandrinus in diptychis prædicatur, Leo autem sanctæ memoriæ non prædicatur: justum putavimus, ut quod deficit, suppleatur; & qui æqualiter ab hac sancta synodo pro statu orthodoxæ fidei honorati sunt, similiter & in sacris diptychis pro utilitate & pace ecclesiæ prædicentur.

[b] Quintum capitulum in ipsis petitionibus continebatur, ut attentata contra sanctam Chalcedonensem synodum removerentur, & blasphema verba contra ipsam (Severum dicimus, qui est in Antiochia) indisposite & perperam prolata, anathemati subjiciantur; sicut sedulæ exclamationes populi factæ sunt. Quoniam igitur oportebat & de isto formam convenientem ecclesiastico statui proferre, necessarium judicavimus, primum blasphema ipsius verba in medio totius synodi legi ad redargutionem eorum, quæ ab ipso præsumpta fuerunt. Habent itaque sic de verbo ad verbum attentata, & blasphemata ab ipso adversus sanctam synodum: *Quæ a synodo eo tempore in Chalcedonia congregata, formata fuerunt ac stabilita, eos, qui pro ipsa pugnant, anathematizamus.* Hæc est illius scelestæ vocis blasphemia: sed non solum immanis hæc, verum etiam aliæ plurimæ blasphemiæ in libris ipsius proclamantur in hac regia urbe: in quas orthodoxiæ amatores incidentes, derident ipsius phrenesim, qui spurie effertur. Quoniam igitur hoc accusatum habet redargutionem, non solum ex prædicta voce, sed ex eo quod scriptum est, & ex aliis quoque plurimis bla-

[b] al. Quintum capitulum in petitionibus continebatur: ut is qui ausus fuit contra sanctam Chalcedonensem synodum temere quippiam proferre, aut verba blasphema contra ipsam effutire (Severum dicimus, qui Antiochiæ inordinate & proterve moratur) anathemati subjiciatur, prout perseverantes totius populi clamores fuerunt. Quoniam, &c.

καὶ παίδων, καὶ πάσης ἀξίας καὶ στρατείας, ἀλλὰ μὴν καὶ τοῦ μοναχικοῦ σχήματος, ἐπιμόνως ἐκβοησάντων κατὰ τοὺς προσδοθέντας λιβέλλους τὸ ἱκανὸν μετὰ τῆς ἀληθείας ποιῆσαι· ἵνα καθὼς καὶ οἱ ἐν ἁγίοις τὴν μνήμην, Παῦλος, καὶ Ἰωάννης, καὶ Φλαβιανός, πατέρες ταύτης τῆς βασιλίδος πόλεως γεγονότες ἀνεκλήθησαν, οὕτω καὶ οἱ αὐτοὶ τῆς αὐτῆς τιμῆς, καὶ τῆς ἐν ταῖς ἱεραῖς δέλτοις μνήμης ἀξιωθῶσι. ἃ οὖν συνεωρακότες ἐτυπώσαμεν, πρέπον ᾠήθημεν, ἀναγαγεῖν τῇ ὑμετέρᾳ μακαριότητι, καὶ δι' αὐτῆς, τῷ εὐσεβεστάτῳ ἡμῶν βασιλεῖ.

Δεύτερον κεφάλαιον τοῖς λιβέλλοις περιείχετο, ὥστε τοὺς διὰ τὴν αἰτίαν τῶν εἰρημένων πατέρων Εὐφημίου φαμὲν καὶ Μακεδονίου, ἐξορισθέντας καὶ φυγαδευθέντας, ἐπανελθόντας ἀποδοθῆναι τοῖς ἰδίοις βαθμοῖς. ἐπεὶ οὖν εὔλογος ἡ αἴτησις, καὶ τῇ προτέρᾳ ἀκόλουθος, συνείδομεν, ὥστε τοὺς εἰρημένους βοηθῆναι, καὶ ἀνενεχθῆναι ἐπὶ τὸν εὐσεβέστατον καὶ γαληνότατον ἡμῶν βασιλέα.

Τρίτον κεφάλαιον τῇ αἰτήσει περιείχετο, ὥστε τὴν ἁγίαν καὶ μεγάλην σύνοδον τῶν τιη'. πατέρων τῶν συναχθέντων κατὰ τὴν Νικαίων, τῶν καὶ τὸ ἅγιον σύμβολον τῆς πίστεως καὶ ὁρισάντων καὶ ἐκφωνησάντων, εἰς ὃ καὶ ἐβαπτίσθημεν, καὶ βαπτίζομεν· καὶ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ Νεκταρίου τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης συνελθοῦσαν, καὶ κυρώσασαν τὸ προειρημένον ἅγιον σύμβολον τῶν αὐτῶν τιη'. πατέρων· καὶ τὴν ἐν Ἐφέσῳ ὁμοίως βεβαιώσασαν τὸ αὐτὸ ἅγιον σύμβολον τιη'. πατέρων· καὶ τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἐπισφραγίσασαν ὡσαύτως τὸ προειρημένον ἅγιον σύμβολον τῶν τιη'. πατέρων, ἐντεθῆναι τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις. ἐπεὶ οὖν εὔλογος ἡ αἴτησις, ἐπὶ συμφέροντι γὰρ τῆς ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως τὸ γινόμενον γίνεται, ἄξιον καὶ ἐκρίναμεν κατὰ τὰς ἐκβοήσεις τοῦ λαοῦ καὶ τὰς προσφωνήσεις τῆς ὑμετέρας μακαριότητος, καὶ κατὰ τὸν ἐπιδοθέντα λίβελλον παρὰ τῶν εὐλαβεστάτων ἀρχιμανδριτῶν τε καὶ μοναχῶν, τὰς ἁγίας ταύτας συνόδους ἀναγορεύεσθαι τοῖς διπτύχοις.

Τέταρτον κεφάλαιον τῇ αἰτήσει τῶν εὐλαβεστάτων μοναχῶν περιείχετο, ὥστε τὸ ὄνομα τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης προέδρου γενομένου τῆς Ῥωμαίων, Λέοντος φαμὲν τοῦ μακαριωτάτου, ἐν ταῖς ἱεραῖς δέλτοις ὁμοίως ἀναγορεύεσθαι, καθὼς καὶ αἱ ἐκβοήσεις τοῦ λαοῦ ἀνωθεν ὄντως καὶ ἐπιμόνως γεγόνασιν. ἐπεὶ οὖν ἡ ἐν Χαλκηδόνι ἁγία σύνοδος, οὐ μόνον Λέοντος τοῦ ἐν ὁσίᾳ τῇ μνήμῃ, ἀλλὰ καὶ Κυρίλλου τοῦ τῆς Ἀλεξανδρέων γενομένου θεοφιλοῦς ποιμένος μνήμην ἐπὶ τῇ ὀρθοδοξίᾳ πεποίηται, καὶ Κύριλλος μὲν ὁ τῆς Ἀλεξανδρέων ἐν τοῖς διπτύχοις ἀναγορεύεται, Λέων δὲ ὁ τῆς ὁσίας μνήμης ἐκ ἀναφέρεται· εὔλογον ἐκρίναμεν τὸ λεῖπον ἀναπληρωθῆναι· καὶ τοὺς ἴσως παρὰ τῆς ἁγίας ταύτης συνόδου ἐπὶ συστάσει τῆς ὀρθοδοξίας τιμηθέντας, ὁμοίως καὶ ἐν τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις ἐπὶ ἀσφαλείᾳ καὶ εἰρήνῃ τῆς ἐκκλησίας κηρύττεσθαι.

Πέμπτον κεφάλαιον ἐν ταῖς αὐταῖς δεήσεσιν ἔκειτο, ὥστε τὸν τολμήσαντα κατὰ τῆς ἐν Χαλκηδόνι ἁγίας συνόδου νεανιεύσασθαι, καὶ βλάσφημα ῥήματα κατ' αὐτῆς ἐκχέαι, Σευῆρον φαμὲν τὸν ἐν Ἀντιοχείᾳ ἀτάκτως καὶ προπετῶς ἐνσχόντα, ἀναθέματι ὑποβληθῆναι, καθὼς καὶ αἱ ἐπίμονοι βοαὶ παντὸς τοῦ λαοῦ, ἐγένοντο. ἐπεὶ τοίνυν ἔδει καὶ περὶ τούτου τύπον τὸν ἁρμόζοντα ἐκκλησιαστικῇ καταστάσει ἐξενεχθῆναι, ἀναγκαῖον ἐκρίναμεν, πρότερον τοὺς βλασφήμους αὐτοῦ λόγους ἐν μέσῳ πάσης ταύτης τῆς συνόδου ἀναγνωσθῆναι, πρὸς ἔλεγχον τῶν παρ' αὐτοῦ τολμηθέντων. ἔχει τοίνυν τὰ παρ' αὐτοῦ κατὰ τῆς ἁγίας συνόδου τολμηθέντα τε καὶ βλασφημηθέντα ἐπὶ λέξεως οὕτως· τὰ ἐν Χαλκηδόνι ὑπὸ τῆς κατ' ἐκεῖνο καιροῦ συνειλεγμένης συνόδου τυπωθέντα τε καὶ τοὺς ὑπὸ ταύτης ἀγωνιζομένους, ἀναθεματίζομεν. αὕτη τῆς μιαρᾶς αὐτοῦ φωνῆς ἡ βλασφημία, οὐ μόνον δὲ αὐτή, ἀλλὰ καὶ ἕτεραι πολλαὶ δυσφημίαι ἐν βίβλοις αὐτοῦ περιφέρονται κατὰ ταύτην τὴν βασιλίδα πόλιν. αἷς οἱ τῆς ὀρθοδοξίας ἐρασταὶ ἐντυγχάνοντες, ἐπιγελῶσι τῇ αὐτοῦ φρενοβλαβείᾳ ἀλλοκότως φερομένου. ἐπεὶ οὖν αὐτοκατήγορον ἔχει τὸν ἔλεγχον, οὐ μόνον ἐκ τῆς εἰρημένης ταύτης φωνῆς, ἀλλ' ὡς προγέγραπται, καὶ ἐξ ἑτέρων πλείστων τῆς

αἰσχίστης αὐτοῦ γλώττης δυσφημιῶν κατὰ τῆς ἁγίας ταύτης συνόδου, τοῦτον δικαίως ἀναθέματι αἰωνίῳ καὶ ἡμεῖς ὑποβάλλομεν, παντὸς πράγματος, ὀνόματος, ἀξίας, ἐνεργείας Χριστιανῷ ἢ ἱερατικῷ ἁρμοζούσης, ἢ ἁρμόσαι δυναμένης, ἀλλοτριώσαντες· καὶ γυμνὸν τῆς θείας κοινωνίας κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας καταστήσαντες· καθ' ὧν καὶ βλασφημῆσαι καὶ συκοφαντῆσαι τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἁγίαν σύνοδον ἐπιχείρησεν, ἰδικῶς ἐπισφραγίσασαν τὸ σύμβολον τῶν τιη΄. ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συναχθέντων, ἀσάλευτόν τι καὶ ἀπαρασάλευτον τοῦτο ὑπάρχειν κηρύξασαν· καθὼς καὶ οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ οἱ ἐν Ἐφέσῳ συναχθέντες ὅσιοι πατέρες ὁμοίως ἐβεβαίωσαν· μεθ' ὧν καὶ ἡ ἐν Χαλκηδόνι ἁγία σύνοδος τὰ ὅμοια ἐκδικοῦ, περιλάμπειν πανταχοῦ τοῦτο κελεύσασα. ἕνεκεν τούτου οὐ μόνον ὡς βλάσφημον, ἀλλὰ καὶ ὡς συκοφάντην, καὶ πάσας τὰς ἁγίας συνόδους διὰ τῆς συνόδου ταύτης ὑβρίσαντα τὸν προειρημένον Σεβῆρον ἔρημον πάσης τιμῆς καταστήσαντες, ἀναθέματι ὑποβάλλομεν. ταῦτα παρ' ἡμῶν δοκιμασθέντα, καὶ τυπωθέντα ἐπὶ τὸν ὅσιον ἄγγελον τῆς σῆς μακαριότητος ἐσπουδάσαμεν διατυπώσαντες, καὶ ὑπογράψαντες ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ χειρὶ ἀναγαγεῖν, καὶ ὑποτάξαντες προσδοθέντας ἡμῖν λιβέλλους πρὸς ἐπίγνωσιν ἀληθείας. ὥστε διὰ τῆς ὑμετέρας μακαριότητος ταῦτα ἐλθεῖν καὶ εἰς τὸν κράτιστον καὶ γαληνότατον ἡμῶν βασιλέα, καὶ τὴν εὐσεβεστάτην καὶ φιλόχριστον Αὐγοῦσταν, καὶ τὴν ἔνδοξον αὐτῶν καὶ μεγάλην σύγκλητον.

A sphemiis turpissimæ ipsius linguæ contra hanc sanctam synodum; hunc juste perpetuo anathemati & nos submittimus, omni re, nomine, dignitate, & operatione, Christiano aut hieratico conveniente, vel convenire valente, privantes, & nudum divinæ communionis secundum ecclesiasticos canones statuentes; pro quibus & blasphemare ac calumniari sanctam Chalcedonensem synodum conatus est: quæ specialiter signavit symbolum trecentorum & octodecim sanctorum patrum, qui in Nicæa convenerunt, & quæ immotum ac immutilatum ipsum exsistere prædicavit: sicut & sancti patres, qui in Constantinopoli & qui in Epheso convenerunt, similiter confirmaverunt: cum quibus & sancta Chalcedonensis synodus similia defendit, & resplendere B ubique hoc jussit. Quapropter non solum tamquam blasphemum, sed & tamquam calumniatorem, & omnibus sanctis synodis per istam synodum injuriantem prædictum Severum omni honore destitutum esse statuentes, anathemati subjecimus. Hæc a nobis examinata & formata ad sanctum nuntium tuæ beatitudinis festinavimus, exaravimus, & propria manu subscripsimus: & afferri subordinavimus exhibitos vobis libellos ad agnitionem veritatis, ut & hæc per vestram beatitudinem veniant ad potentissimum & serenissimum Imperatorem nostrum, & ad piissimam & ad Deoamantissimam Augustam, & ad gloriosissimum ipsorum ac magnum Senatum.

ΥΠΟΓΡΑΦΑΙ.

Θεόφιλος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος Ἡρακλείας Εὐρώπης, ὑπέγραψα τῇ ἀναφορᾷ.[a]

Στέφανος ἐπίσκοπος Νικομηδείας, ὑπέγραψα τῇ ἀναφορᾷ.

Βασιλίσκος ἐπίσκοπος [b]Κυζίκου, ὑπέγραψα τῇ ἀναφορᾷ.

Ἀναστάσιος ἐπίσκοπος Νικαίας, ὑπέγραψα τῇ ἀναφορᾷ χειρὶ ἐμῇ.

Μαρκιανὸς ἐπίσκοπος Χαλκηδόνος, ὑπέγραψα τῇ ἀναφορᾷ.

Θεόδοτος ἐπίσκοπος τῆς Γαγγρηνῶν μητροπόλεως, ὑπέγραψα τῇ ἀναφορᾷ.

Ὑπάτιος ἐπίσκοπος τῆς Κλαυδιουπολιτῶν τῆς Ὁνωριατῶν ἐπαρχίας, ὑπέγραψα τῇ ἀναφορᾷ.

Κυριακὸς ἐπίσκοπος τῆς Τυανέων τῆς δευτέρας Καππαδόκων ἐπαρχίας, ὑπέγραψα τῇ ἀναφορᾷ.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος τῆς Κλαυδιουπολιτῶν Ἰσαύρων χώρας, ὑπέγραψα τῇ ἀναφορᾷ.

Σχολαστικὸς ἐπίσκοπος Ναζιανζοῦ, ὑπέγραψα τῇ ἀναφορᾷ.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Βοσπόρου, ὑπέγραψα τῇ ἀναφορᾷ.

Πυθαγόρας ἐπίσκοπος τῆς Σινωπέων τῆς Ἑλλησποντίων ἐπαρχίας, ὑπέγραψα τῇ ἀναφορᾷ.

Ἀνδρέας ἐπίσκοπος τῆς Τιάνων τῆς Ὁνωριατῶν ἐπαρχίας, ὑπέγραψα τῇ ἀναφορᾷ.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Ἀδριανούπολιν ἐκκλησίας τῆς Ὁνωριατῶν ἐπαρχίας, ὑπέγραψα τῇ ἀναφορᾷ.

Θαλάσσιος ἐπίσκοπος Δορυλαίου, ὑπέγραψα τῇ ἀναφορᾷ.

Δωρόθεος ἐλάχιστος ἐπίσκοπος τῆς Κώων νήσου, ὑπέγραψα τῇ ἀναφορᾷ.

Ἀμμώνιος συγχωρήσει Θεοῦ ἐπίσκοπος τῆς Ἀβυδηνῶν, ὑπέγραψα.

Εὐστάθιος ἐπίσκοπος τῆς Φιλαδελφέων μητροπόλεως, τῆς Λυδῶν ἐπαρχίας, ὑπέγραψα τῇ ἀναφορᾷ.

Πλάτων ἐπίσκοπος τῆς Κρατιανῶν πόλεως, ὑπέγραψα.

Φωκᾶς ἐπίσκοπος τῆς Δαρδάνου, ὑπέγραψα.

.. ..

Κυριακὸς ἐπίσκοπος τῆς Νεοκαισαρέων τῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας, ὑπέγραψα.

[a] al. χειρὶ ἐμῇ.
[b] al. τῆς Κυζικηνῶν μητροπόλεως.

C SUBSCRIPTIONES.

Theophilus episcopus Heracleæ Europæ, subscripsi relationi.

Stephanus episcopus Nicomediæ, subscripsi relationi.

Basiliscus episcopus Cyzici, subscripsi relationi.

Anastasius episcopus Nicææ, subscripsi relationi manu mea.

Marcianus episcopus Chalcedonensis, subscripsi relationi.

Theodotus episcopus Gangrenorum metropolita, subscripsi relationi.

Hypatius episcopus Claudiopolitarum provinciæ Honoriadis, subscripsi relationi.

D Dominicus episcopus Tyaneus, secundæ provinciæ Cappadociæ, subscripsi relationi.

Joannes episcopus Claudiopolitarum regionis Isaurorum, subscripsi relationi.

Scholasticus episcopus Nazianzi, subscripsi relationi.

Joannes episcopus Bosphori, subscripsi relationi.

Pythagoras episcopus Sinopeorum, provinciæ Hellespontiorum, subscripsi relationi.

Andreas episcopus Tianorum, Honoriadis provinciæ, subscripsi relationi.

Theodorus episcopus ecclesiæ Adrianæ civitatis, Honoriadis provinciæ, subscripsi relationi.

E Thalassius episcopus Dorylæi, subscripsi relationi.

Dorotheus minimus episcopus Coorum insulæ, subscripsi relationi.

Ammonius Dei permissione episcopus Abydenorum, subscripsi relationi.

Eustathius episcopus Philadelphiorum civitatis, provinciæ Lydorum, subscripsi relationi.

Plato episcopus Cratianorum civitatis, subscripsi.

Phocas episcopus Dardani, subscripsi.

Amantius episcopus exiguus Nicopolitanæ civitatis Mysiæ secundæ, propria manu subscripsi.

Dominicus episcopus Novæcæsareæ, provinciæ Bithyniæ, subscripsi.

Paulus episcopus Cæsareæ Bithyniæ, subscripsi.

Joannes episcopus Phanagoriæ, subscripsi relationi.

a Acyla episcopus civitatis Prymnesiorum, subscripsi.

Stephanus episcopus civitatis Anastasii Phrygiæ Pacatianæ, subscripsi.

Pelagius episcopus civitatis Azanitarum, subscripsi.

Joannes episcopus b Gangarensium provinciæ Asiæ, subscripsi.

Dominicus Basilini civitatis, subscripsi.

Joannes episcopus Commacorum civitatis regionis Pamphyliorum, subscripsi.

Photinus episcopus Homonadorum civitatis regionis Pamphyliorum, subscripsi.

Joannes episcopus Metropolitanæ civitatis Pisidiorum regionis, subscripsi.

Conon episcopus Adriani civitatis, subscripsi.

Mamas episcopus c Ariassorum civitatis provinciæ Phrygiæ, subscripsi.

Macedonius episcopus Eleusorum, subscripsi.

Joannes episcopus Odetarum civitatis, subscripsi.

Martianus episcopus sanctissimæ ecclesiæ civitatis Marcianæ, subscripsi.

d Antipatrus episcopus Trapezuntinus, subscripsi relationi.

Gorgonius episcopus Uradiæ, subscripsi.

e Photinus episcopus Eudociatarum provinciæ Lyciorum, subscripsi.

Joannes episcopus Olympi provinciæ Lyciorum, subscripsi.

Nicolaus episcopus sanctæ Dei ecclesiæ Rhodiapolitanorum provinciæ Lyciorum, subscripsi.

a al. Aquila.
b al. Gargarorum.
c al. Ariassianorum.
d Pro Antipater.
e al. Photius.

Libellus monachorum ad congregatam synodum, f cui annexæ sunt & quatuor synodi, ut in ecclesia prædicatæ sunt.

f Vel, cui & additum, quomodo quatuor synodi in ecclesia prædicatæ sint.

Deoamantissimis & sanctissimis patribus & episcopis, Theophilo, Basilisco, Anastasio, Marciano, Theodoto, Hypatio, Theodoro, Joanni, Pythagoræ, & reliquæ venerabili synodo in regia ipsa civitate; ab Alexandro, Consta, Diogene, Evethio, Antonio, Acacio, Joanne, Domno, Leontio, Joanne, Polychronio, Anatolio, Martyrio, Dominico, Juliano, Alexandro, Jacobo, Christino, Joanne, Basilico, Babyla, Hypatio, Marco, & a ceteris presbyteris & archimandritis venerabilium monasteriorum in religiosa imperiali civitate consistentium, & totius monachici ordinis.

Ex vetusta interpretatione.

Curæ equidem erat vestræ sanctitati, rectæ fidei & alterius boni ordinis sanctissimarum ecclesiarum etiam ante nostram petitionem novam: sed nos oportebat partem esse eorum, quæ ad gloriam Dei expediunt. Necessarium putavimus, primum regratiari intentioni sanctitatis vestræ, & pio zelo invictissimorum Imperatorum nostrorum: deinde sic præsentem videre petitionem; per quam nos omnes, & per nos reliquus venerabilium monachorum catalogus, veluti ex una sententia petimus, & ea, quæ bene & utiliter mota sunt in sanctissima ecclesia hujus regiæ urbis a fidelissimo populo, & acclamata ad ipsum Christodilectum populum a sanctissimo per omnia archiepiscopo nostro œcumenico patriarcha Joanne, ipsa per vocem sanctissimæ vestræ synodi in scriptis auctoritatem accipiant: & sanctæ memoriæ patres nostri, qui (nes-

A Παῦλος ἐπίσκοπος Καισαρείας Βιθυνίας, ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Φαναγόρεως, ὑπέγραψα τῇ ἀναφορᾷ.

Ακύλας ἐπίσκοπος τῆς Πρυμνησέων πόλεως, ὑπέγραψα.

Στέφανος ἐπίσκοπος τῆς Αναστασιουπόλεως τῆς Φρυγῶν Πακατιανῆς, ὑπέγραψα τῇ ἀναφορᾷ.

Πελάγιος ἐπίσκοπος τῆς Αἰζανιτῶν πόλεως, ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος τῆς Γαργάρων ἐπαρχίας Ασίας, ὑπέγραψα.

Κυριακὸς ἐπίσκοπος Βασιλινουπόλεως, ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος τῆς Υμανῶν πόλεως τῆς Παμφύλων χώρας, ὑπέγραψα.

Φωτεινὸς ἐπίσκοπος τῆς Οὐμανοδιωτῶν πόλεως, τῆς Παμφύλων χώρας, ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος μητροπόλεως τῆς Πισιδῶν χώρας, ὑπέγραψα.

B Κόνων ἐπίσκοπος Αδριανουπόλεως, ὑπέγραψα.

Μάμας ἐπίσκοπος τῆς Αριασσιανῶν πόλεως, ἐπαρχίας Φρυγίας, ὑπέγραψα.

Μακεδόνιος ἐπίσκοπος Ελεύζων, ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος τῆς Οδητῶν πόλεως, ὑπέγραψα.

Μαρκιανὸς ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Μαρκιανὴν τὴν πόλιν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, ὑπέγραψα.

Αντίπατρος ἐπίσκοπος, ὑπέγραψα τῇ ἀναφορᾷ.

Γοργόνιος ἐπίσκοπος Οὐεραδίας, ὑπέγραψα.

Φώτιος ἐπίσκοπος Εὐδοκιατῶν τῆς Λυκίων ἐπαρχίας, ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Ολύμπου τῆς Λυκίων ἐπαρχίας, ὑπέγραψα.

C Νικόλαος ἐπίσκοπος τῆς Ροδιαπολιτῶν ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, τῆς Λυκίων ἐπαρχίας, ὑπέγραψα.

Λίβελλος τῶν μοναχῶν, πρὸς τὴν ἐνδημοῦσαν σύνοδον, ᾧ τινι συνέζευκται καὶ ὅπως ἐκηρύχθησαν αἱ * τέσσαρες ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ σύνοδοι.

* al. δύο

Τοῖς θεοφιλεστάτοις καὶ ὁσιωτάτοις πατράσι, καὶ ἐπισκόποις, Θεοφίλῳ, Βασιλίσκῳ, Αναστασίῳ, Μαρκιανῷ, Θεοδότῳ, Υπατίῳ, Θεοδώρῳ, Ἰωάννῃ, Πυθαγόρᾳ, καὶ τῇ λοιπῇ ἱερᾷ συνόδῳ, ἐνδημούσῃ κατὰ ταύτην τὴν βασιλίδα πόλιν· παρὰ Αλεξάνδρου, Κώνστα, Διογένους, Εὐηθίου, Αντωνίου, Ακακίου, Ἰωάννου, D Δόμνου, Λεοντίου, Ἰωάννου, Πολυχρονίου, Ανατολίου, Μαρτυρίου, Κυριακοῦ, Ἰουλιανοῦ, Αλεξάνδρου, Ἰακώβου, Χριστίνου, Ἰωάννου, Βασιλικοῦ, Βαβύλα, Υπατίου, Μάρκου, καὶ τῶν λοιπῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιμανδριτῶν ἱερῶν μοναστηρίων, τῶν διακειμένων κατὰ τὴν φιλόχριστον καὶ βασιλίδα πόλιν, καὶ παντὸς τοῦ μοναχικοῦ τάγματος.

Μέλει μὲν τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ τῆς τε πίστεως τῆς ὀρθῆς, καὶ τῆς ἄλλης εὐταξίας τῶν ἁγιωτάτων ἐκκλησιῶν, E καὶ πρὸ τῆς ἡμετέρας αἰτήσεως· ἐπεὶ δὲ καὶ ἡμᾶς ἔδει μέρος γενέσθαι τῶν εἰς δόξαν Θεοῦ λυσιτελούντων, δέησιν ἐποιησάμεθα, πρῶτον μὲν εὐχαριστῆσαι τῷ σκοπῷ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, καὶ εὐσεβεῖ ζήλῳ τῶν καλλινίκων ἡμῶν βασιλέων· εἶθ' οὕτως ἐπὶ τὴν παροῦσαν ἰδεῖν δέησιν, δι' ἧς ἀξιοῦμεν πάντες ἡμεῖς, καὶ δι' ἡμῶν ὁ λοιπὸς κατάλογος τῶν εὐλαβεστάτων μοναχῶν, ὡς ἐκ μιᾶς γνώμης τὰ καλῶς καὶ συμφερόντως κινηθέντα ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τῆς βασιλίδος ταύτης πόλεως παρὰ τοῦ πιστοτάτου λαοῦ, καὶ προσφωνηθέντα πρὸς τὸν αὐτὸν φιλόχριστον λαὸν παρὰ τοῦ τὰ πάντα ὁσιωτάτου καὶ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Ἰωάννου, ταῦτα διὰ φωνῆς τῆς ἁγιωτάτης ὑμῶν συνόδου, ἐγγράφως δέξασθαι τὸ κῦρος, καὶ τοὺς ἐν ἁγίοις

ὅπως

ANNO CHRISTI 536.

ὅπως ἐξωσθέντας ἐν ὁσίᾳ τῇ μνήμῃ γενομένους πατέρας ἡμῶν, φαμὲν Εὐφήμιον καὶ Μακεδόνιον, τούτους ἐπὶ τοῦ παρόντος δικαίως καὶ κανονικῶς ἀνακληθῆναι, καὶ ἀποδοθῆναι τῷ καταλόγῳ τῶν πρὸ αὐτοῦ ἐνταῦθα ἐν κυρίῳ ἀναπαυσαμένων ἀρχιεπισκόπων, πάντων ἀργῶν μενόντων τῶν κατ' αὐτοῦ ὁπωσοῦν γενομένων. προστεθῆναι δὲ ταῖς ἁγίαις δέλτοις σὺν αὐτοῖς καὶ τὸ θεοφιλὲς ὄνομα τοῦ τῆς Ῥωμαίων ἀρχιεπισκόπου γενομένου Λέοντος· τὸ δὲ πάντων μέγιστον καὶ πάντας διεγεῖρον πρὸς τὴν ὀρθοδοξίαν, αἰτούμεθα ὑμᾶς, ὁσιώτατοι, ὅπως καὶ τὰς κατὰ καιρὸν ὑπὲρ εὐσεβείας συναθροισθείσας ἁγίας συνόδους ἐντεθῆναι ταῖς αὐταῖς δέλτοις, τουτέστι τήν τε ἐν Νικαίᾳ, ἐκφωνήσασαν τὸ ἅγιον σύμβολον, ἐν ᾧ ἐβαπτίσθημεν, καὶ βαπτίζομεν· καὶ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει τοῦτο κυρώσασαν· καὶ τὴν ἐν Ἐφέσῳ ὁμοίως βεβαιώσασαν· καὶ τὴν ἐν Χαλκηδόνι ὡσαύτως ἐπισφραγίσασαν. πρὸς τούτοις δὲ παρακαλοῦμεν προστεθῆναι καὶ τοῦτο, ὥστε καὶ Σεβῆρον τὸν ἄθεσμα κατὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐταξίας τολμήσαντα εἰπεῖν ἀναθεματισθῆναι. ὁμοίως δὲ ἐξαιτοῦμεν, καὶ τοὺς διὰ τὴν αἰτίαν τῶν προειρημένων ὁσιωτάτων ἐπισκόπων ἐξελαθέντας ἐπισκόπους τε καὶ κληρικοὺς, καὶ ἀρχιμανδρίτας, καὶ μοναχοὺς, καὶ λαϊκοὺς, τούτους διὰ πρεσβείας ὑμετέρας γενομένης πρός τε τὸν ἁγιώτατον καὶ ὁσιώτατον ἀρχιεπίσκοπον ἡμῶν καὶ οἰκουμενικὸν πατριάρχην Ἰωάννην, καὶ τοὺς εὐσεβεστάτους καὶ καλλινίκους ἡμῶν βασιλεῖς, ἐπανακληθῆναι καὶ ἀποδοθῆναι τῇ οἰκείᾳ τάξει. καὶ ἵνα μὴ εἰς πλῆθος λόγων ἐκτείνωμεν τὰς ἱκετείας, παρακαλοῦμεν τάς τε ἐκβοήσεις πάσης τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ, καὶ τὰς προσφωνήσεις τὰς γενομένας ἐν τῇ εἰρημένῃ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ παρὰ τοῦ αὐτοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, διὰ ἱερᾶς ὑμῶν φωνῆς καὶ ὑποσημειώσεως καὶ εὐσεβοῦς τύπου τοῦ καλλινίκου ἡμῶν βασιλέως βεβαιωθῆναι. τὰς δὲ ἐκβοήσεις καὶ προσφωνήσεις ὑπετάξαμεν.

cimus quomodo) expulsi fuerunt, videlicet Euphemius, & Macedonius, in præsenti juste, & canonice revocentur, & tradantur catalogo prædecessorum archiepiscoporum, ibidem in Domino quiescentium: cessantibus omnibus, quæ quomodocumque adversus ipsos facta fuerunt: quodque addatur in sacris libris simul cum ipsis & venerabile nomen Leonis Romanorum archiepiscopi. Quod autem omnium maximum est, & quod omnes ad rectam fidem excitabit; petimus vos, sanctissimi, ut & sanctæ synodi pro tempore congregatæ pro fide, ponantur in sacris libris: hoc est, Nicæna, quæ exclamavit sanctum symbolum, in quo baptizati sumus, & baptizamus; & Constantinopolitana, quæ ipsum confirmavit; & Ephesina quæ similiter confirmavit, atque etiam Chalcedonensis, quæ similiter signavit. Insuper etiam rogamus addi & hoc, ut Severus impius, qui contra ecclesiasticam ordinationem dicere ausus est, anathematizetur. Similiter autem expetimus, ut & episcopi, clerici, archimandritæ, monachi, & laïci, expulsi propter causam prædictorum sanctorum episcoporum, per nostram legationem factam ad sanctissimum archiepiscopum nostrum œcumenicum Patriarcham Joannem, & ad piissimos ac invictissimos Imperatores nostros revocentur & restituantur proprio ordini. Et ut in multitudinem sermonum non extendamus supplicationes, rogamus, & exclamationes totius Christo dilecti populi, & acclamationes factas in prædicta sanctissima magna ecclesia ab ipso sanctissimo archiepiscopo & œcumenico patriarcha, per sacram vocem vestram & subsignationem, ac piam formationem invictissimi Imperatoris nostri confirmari. Exclamationes vero & acclamationes subordinavimus.

ΥΠΟΓΡΑΦΑΙ.

Ἀλέξανδρος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος, ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Δίου καὶ ἔξαρχος τῶν ἁγίων μοναστηρίων, ὑπέγραψα χειρὶ ἐμῇ.

Κώνστας πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ ὁσίου Δίου, ὑπέγραψα.

Διογένης πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ ὁσίου Θαλασσίου, τῶν ἀνυποδέτων, ὑπέγραψα.

SUBSCRIPTIONES.

Alexander Dei miseratione presbyter, archimandrita monasterii beatæ memoriæ Dii, & primas venerabilium monasteriorum, manu mea subscripsi.

[a] Constas presbyter & archimandrita monasterii sancti Dii, subscripsi.

Diogenes presbyter & archimandrita monasterii sancti Thalassii, [b] Anypodetorum, subscripsi.

[a] al. Constans.

[b] al. Non calceatorum.

In editione Biniana ac regia duæ præcedentes subscriptiones sic se habent.

Κώνστας πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Δίου, προτάξας τῇ ἰδίᾳ μου χειρὶ τὸν τίμιον σταυρὸν, καὶ τὸ ὄνομά μου ὑπογράψας τοῖσδε λιβέλλοις διὰ χειρὸς Στρατηγίου καὶ διυπηρέτου μου.

Διογένης πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Θαλασσίου τῶν ἐπίκλην ἀνυποδέτων, προτάξας τῇ ἰδίᾳ μου χειρὶ τὸν τίμιον σταυρὸν, καὶ τὸ ὄνομά μου ὑπέγραψα, διὰ Χριστοῦ ἀναγνώστου, διὰ τὸ ἐμὲ γήρᾳ κρατεῖσθαι, τὰ ὅλα δι' ἑαυτοῦ ὑπογράψας· καὶ οἱ λοιποί.

Εὐέθιος διάκονος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῶν Ἀκοιμήτων, ὑπέγραψα.

Ἰωάννης πρεσβύτερος τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας καὶ ἡγούμενος τοῦ ἐν ἁγίοις Εὐσεβίου, ὑπέγραψα.

Ἀντωνῖνος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῶν Ἀβραμίου, ὑπέγραψα.

Ἀκάκιος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ ἁγίου Κυριακοῦ, ὑπέγραψα.

Δόμνος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Ἰώβ, ὑπέγραψα.

Ἰωάννης πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Μανουηλίου, ὑπέγραψα.

Λεόντιος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης τοῦ ἐν ὁσίοις Τρύφωνος, ὑπέγραψα.

Ἰωάννης πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῶν Κώνστα, ὑπέγραψα.

Πολυχρόνιος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῆς ἐν τῷ Αἰθρίῳ, ὑπέγραψα.

Evethius diaconus & archimandrita monasterii Acimitorum, subscripsi.

Joannes presbyter sanctissimæ magnæ ecclesiæ, & prior sancti Eusebii, subscripsi.

Antoninus presbyter & archimandrita monasterii Abraamii, subscripsi.

Acacius presbyter & archimandrita monasterii sancti Cyriaci, subscripsi.

Domnus presbyter & archimandrita monasterii sanctæ memoriæ Job, subscripsi.

Joannes presbyter & archimandrita monasterii sanctæ memoriæ Manuelis, subscripsi.

Leontius presbyter & archimandrita monasterii sancti Tryphonis, subscripsi.

Joannes presbyter & archimandrita monasterii de Consta, subscripsi.

Polychronius presbyter & archimandrita monasterii sancti Michaëlis in Æthrio, subscripsi.

Sophronius presbyter & archimandrita monasterii vocati in Calamo, subscripsi.

Anatolius presbyter & archimandrita monasterii Asterii, subscripsi.

Martyrius presbyter & archimandrita monasterii sancti Basiani, subscripsi.

Dominicus presbyter & archimandrita monasterii cognominati Syriorum, subscripsi.

Julianus presbyter & archimandrita monasterii sancti Phocæ, subscripsi.

Jacobus presbyter & archimandrita monasterii Romanorum in Petrio, subscripsi.

Christinus presbyter & archimandrita monasterii sancti Theodosii, subscripsi.

Joannes presbyter & archimandrita monasterii Studii, subscripsi.

Basilicus presbyter & archimandrita monasterii sanctæ Euphemiæ Olymbrii, subscripsi.

Babylas presbyter & archimandrita monasterii sancti Danielis in Stylo, subscripsi.

Hypatius presbyter & archimandrita monasterii Olympii, subscripsi.

Marcus presbyter & archimandrita monasterii Hierusalem, subscripsi.

Dominicus presbyter & archimandrita monasterii Anastasii in Agogo, subscripsi.

Sophronius presbyter & archimandrita monasterii Theodori Ægyptii, subscripsi.

Helias presbyter & archimandrita monasterii sancti Euphemii, subscripsi.

Babulas presbyter & archimandrita monasterii sanctæ memoriæ Heliæ, subscripsi.

Andreas presbyter & archimandrita monasterii nominati Dominici, subscripsi.

Aristo presbyter & archimandrita monasterii nominati Joannis, subscripsi.

Zosimus presbyter & archimandrita monasterii Maximi, subscripsi.

Joannes presbyter & archimandrita monasterii Cyri in Elebicho, subscripsi.

Timotheus presbyter & archimandrita, subscripsi.

Zoïlus presbyter & archimandrita monasterii Theodoti, subscripsi.

Dorotheus presbyter & archimandrita monasterii Theodori, subscripsi.

Zoticus presbyter & archimandrita monasterii sancti Andreæ prope portam Saturninam, subscripsi.

Pantaleon presbyter & archimandrita monasterii dicti Venantii, subscripsi.

Hypatius presbyter & archimandrita monasterii Charsii, subscripsi.

Eugenius presbyter & archimandrita monasterii sancti Georgii in Xerocerco, subscripsi.

Eutychius presbyter & archimandrita monasterii Lycaonum prope sanctum Laurentium, subscripsi.

Alexander presbyter & archimandrita, subscripsi.

Symeones presbyter & archimandrita Cajumæ, subscripsi.

Liberius presbyter & archimandrita monasterii Paulini, subscripsi.

Ambrosius presbyter & archimandrita monasterii sanctæ Mariæ in Lithostroto, subscripsi.

Sabbas presbyter & archimandrita monasterii sancti Thomæ prope cisternam, subscripsi.

Paulus presbyter & archimandrita monasterii Lycaonum, subscripsi.

A Σωφρόνιος πρεσβύτερος ϗ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῆς ἐπίκλην ἐν τῷ Καλάμῳ, ὑπέγραψα.

Ανατόλιος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ Αστερίου, ὑπέγραψα.

Μαρτύριος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ ὁσίου Βασιανοῦ, ὑπέγραψα.

Κυριακὸς πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῆς ἐπίκλην τῶν Σύρων, ὑπέγραψα.

Ιουλιανὸς πρεσβύτερος ϗ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ ἐν ὁσίοις Φωκᾶ, ὑπέγραψα.

Ιάκωβος πρεσβύτερος ϗ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῶν Ρωμαίων τῆς ἐν τῷ Πετρίῳ, ὑπέγραψα.

Χρηστῖνος πρεσβύτερος ϗ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ ἐν ὁσίοις Θεοδόσιου, ὑπέγραψα.

B Ιωάννης πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης τῶν Στουδίου, ὑπέγραψα.

Βασιλικὸς πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης τῆς ἁγίας Εὐφημίας τῆς ἐν Ολυμβρίου, ὑπέγραψα.

Βαβύλας πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ Δανιὴλ τῆς ἐν τῷ στύλῳ, ὑπέγραψα.

Υπάτιος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς Ολυμπίου, ὑπέγραψα.

Μάρκος πρεσβύτερος ϗ ἀρχιμανδρίτης μονῆς Ιερουσαλὴμ, ὑπέγραψα.

Κυριακὸς πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς Αναστασίου ἐν τῷ ἀγωγῷ, ὑπέγραψα.

C Σωφρόνιος πρεσβύτερος ϗ ἀρχιμανδρίτης μονῆς Θεοδώρου Αἰγυπτίου, ὑπέγραψα.

Ηλίας πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ ἐν ὁσίοις Εὐφημίου, ὑπέγραψα.

Βαβουλᾶς πρεσβύτερος ϗ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῆς ἐπίκλην τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης * Ηλία, ὑπέγραψα.

* Pro Ηλίου.

Ανδρέας πρεσβύτερος ϗ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῆς ἐπίκλην Κυριακοῦ, ὑπέγραψα.

Αρίστων πρεσβύτερος ϗ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῆς ἐπίκλην Ιωάννου, ὑπέγραψα.

Ζώσιμος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς Μαξίμου, ὑπέγραψα.

Ιωάννης πρεσβύτερος ϗ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῶν Κύρου ἐν τοῖς Ελεβίχου, ὑπέγραψα.

D Τιμόθεος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης, ὑπέγραψα.

Ζώϊλος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς Θεοδότου, ὑπέγραψα.

Δωρόθεος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῶν Θεοδώρου, ὑπέγραψα.

Ζωτικὸς πρεσβύτερος ϗ ἀρχιμανδρίτης, ὑπέγραψα.

Παντελέων πρεσβύτερος ϗ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῆς λεγομένης Βενάντου, ὑπέγραψα.

Υπάτιος πρεσβύτερος ϗ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῶν Χαρσίου, ὑπέγραψα.

Εὐγένιος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἐν τῷ Ξηροκέρκῳ, ὑπέγραψα.

E Εὐτύχιος πρεσβύτερος ϗ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῶν Λυκαόνων, πλησίον τοῦ ἁγίου Λαυρεντίου, ὑπέγραψα.

Αλέξανδρος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης, ὑπέγραψα.

Συμεώνης πρεσβύτερος ϗ ἀρχιμανδρίτης Καιουμᾶ, ὑπέγραψα.

Ελευθέριος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς Παυλίνου, ὑπέγραψα.

Αμβρόσιος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῆς ἁγίας Μαρίας τῆς ἐν τῷ λιθοστρώτῳ, ὑπέγραψα.

Σάββας πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ ἁγίου Θωμᾶ πλησίον κινστέρνης, ὑπέγραψα.

Παῦλος ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος ϗ ἀρχιμανδρίτης τῶν Λυκαόνων, ὑπέγραψα.

Βιβέντιος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῆς ἐπίκλην τῶν Ῥωμαίων, ὑπέγραψα.

Ἀλέξανδρος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῶν Κυκλώπων, ὑπέγραψα.

Ἰορδάνης πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῆς ἁγίας Μαρίας πλησίον τοῦ ἁγίου Λουκᾶ, ὑπέγραψα.

Ζηνόβιος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς Μαρωνίου ἐν συκαῖς, ὑπέγραψα.

Ἀνατόλιος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς Φιλίππου, ὑπέγραψα.

Ἰάκωβος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῆς ἁγίας Μαρίας πλησίον τῶν Βουκολίων, ὑπέγραψα.

Ἠλίας πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς Σαμουὴλ τοῦ ἐν συκαῖς, ὑπέγραψα.

Λεόντιος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ ἁγίου ἀρχαγγέλου τοῦ ἐν τοῖς Πουσίου, ὑπέγραψα.

Ὅπως ἐκηρύχθησαν αἱ σύνοδοι.

Εἰσόδου γενομένης κατὰ τὸ σύνηθες ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἡμῶν μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ἐν ἡμέρᾳ κυριακῇ τῇ ιε'. τοῦ ἐνεστῶτος Ἰουλίου μηνὸς τῆς ἰνδικτιῶνος ἐπιδημήσαντος, παρὰ τοῦ δεσπότου ἡμῶν τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Ἰωάννου, ὡς οὐκ ἀγνοεῖ καὶ ἡ ὑμετέρα θεοφίλεια, ἐν τῷ γενέσθαι αὐτὸν σὺν τῷ θεοφιλεῖ κλήρῳ περὶ τὸν ἄμβωνα, φωναὶ γεγόνασιν ἀπὸ τοῦ λαοῦ, λέγουσαι· πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ πατριάρχου, πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως, πολλὰ τὰ ἔτη τῆς Αὐγούστης, πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ πατριάρχου· ἀκοινώνητοι διὰ τί μένομεν; διὰ τὶ τοσαῦτα ἔτη διὰ τί οὐ κοινωνοῦμεν; ἐκ τῶν χειρῶν σου κοινωνῆσαι θέλομεν. εἰς ἄνελθε εἰς τὸν ἄμβωνα, εἰς πεῖσον τὸν λαόν σου· διὰ πολλῶν ἐτῶν κοινωνῆσαι θέλομεν. ὀρθόδοξος εἶ, τίνα φοβῆσαι; ἄξιε τῆς τριάδος. πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως· πολλὰ τὰ ἔτη τῆς Αὐγούστης. Σεβῆρον τὸν Μανιχαῖον ἔξω βάλε. ὁ μὴ λαλῶν, Μανιχαῖός ἐστιν. ἀνασκαφῇ τὰ ὀστᾶ τῶν Μανιχαίων. τὴν ἁγίαν σύνοδον ἄρτι κήρυξον. πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως. πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ πατριάρχου. ἄξιε τῆς τριάδος, ἡ ἁγία σύνοδος ἄρτι κηρυχθήτω· ἄξιε τῆς τριάδος. ἡ ἁγία Μαρία θεοτόκος ἐστὶν, ἄξιε τοῦ θρόνου. ἡ ἁγία Μαρία θεοτόκος ἐστίν· ἡ ἁγία σύνοδος τοῦτο εἶπεν· ὁ μὴ λαλῶν, Μανιχαῖός ἐστι· νικᾷ ἡ πίστις τῆς τριάδος, νικᾷ ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων. τὴν ἁγίαν σύνοδον ἄρτι κήρυξον, ὀρθόδοξος βασιλεύει, τίνα φοβῆσαι; νικᾷ ἡ πίστις τοῦ βασιλέως· νικᾷ ἡ πίστις τῆς Αὐγούστης. τοῦ νέου Κωνσταντίνου πολλὰ τὰ ἔτη, τῆς νέας Ἑλένης πολλὰ τὰ ἔτη. πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ πατριάρχου. ἄξιε τῆς τριάδος, Ἰουστῖνε Αὔγουστε, SU NICAS. τοῦ νέου Κωνσταντίνου πολλὰ τὰ ἔτη. ἢ ἔξελθε, ἢ κηρύξεις. πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως. Ἰουστῖνε Αὔγουστε, SU NICAS. τὴν σύνοδον Χαλκηδόνος ἄρτι κήρυξον. Ἰουστῖνος βασιλεύει, τίνα φοβῆσαι; Σεβῆρον τὸν Μανιχαῖον ἔξω βάλε· τὴν σύνοδον Χαλκηδόνος ἄρτι κήρυξον. ὁ μὴ ἀναθεματίζων Σεβῆρον, Μανιχαῖός ἐστιν. ἀνάθεμα Σεβήρῳ τῷ Μανιχαίῳ. ὁ μὴ λαλῶν, Μανιχαῖός ἐστιν. ἔξω βάλε Σεβῆρον, τὸν νέον Ἰούδαν ἔξω βάλε. τὸν ἐπίβουλον τῆς τριάδος ἔξω βάλε. τὴν ἁγίαν σύνοδον ἄρτι κήρυξον. εἰς μαρτύρομαι· ἢ κηρύξεις, ἢ ἔξελθε. πίστις ἐστὶν, οὐκ ἔνι θεωρεῖν. ἀδελφοὶ χριστιανοὶ, μία ψυχή. Ἰουστῖνε Αὔγουστε, SU NICAS. εἰ φιλεῖς τὴν πίστιν, Σεβῆρον ἀναθεμάτισον. εἰς μαρτύρομαι, εἰς σύρω σε, εἰς τὰς θύρας κλείω. ὁ μὴ λαλῶν, Μανιχαῖός ἐστι. μαρτύρομαί σε, οὐδὲ παρ' ἐμέ. ὀρθόδοξος βασιλεύει, τίνα φοβῆσαι; τοῦ ὀρθοδόξου βασιλέως πολλὰ τὰ ἔτη. Σεβῆρον τὸν ἐπίβουλον τῆς τριάδος ἔξω βάλε, τὸν νέον Ἰούδαν ἔξω βάλε. ὁ μὴ λαλῶν, Μανιχαῖός ἐστιν. εἰς σύναξιν τῇ συνόδῳ, εἰς ἄρτι κήρυξον μὰ τὸ εὐαγγέλιον οὐδὲν παρ' ἐμέ. εἰς μαρτύρομαι, πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως. τοῦ νέου Κωνσταντίνου πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ ὀρθο-

Bibentius presbyter & archimandrita monasterii vocati Romanorum, subscripsi.

Alexander presbyter & archimandrita monasterii Cyclopum, subscripsi.

Jordanes presbyter & archimandrita monasterii sanctæ Mariæ prope sanctum Lucam, subscripsi.

Zenobius presbyter & archimandrita monasterii Maronii in Sycis, subscripsi.

Anatolius presbyter & archimandrita monasterii Philippi, subscripsi.

Jacobus presbyter & archimandrita monasterii sanctæ Mariæ prope Bucolios, subscripsi.

Helias presbyter & archimandrita Samuelis in Sycis, subscripsi.

Leontius presbyter & archimandrita monasterii sancti Archangeli in Pusco, subscripsi.

a *al.* Libitius.

Quomodo prædicata sunt synodi.

INtroitu facto secundum consuetudinem in sanctissima magna ecclesia nostra, die dominica, XV. instantis mensis Julii, indictione XI. a domino sanctissimo archiepiscopo & œcumenico patriarcha Joanne, (sicut non ignorat vestra erga Deum dilectio) dum ipse una cum venerabili clero esset circa ambonem, voces factæ sunt a populo dicentes: Multi anni Patriarchæ: Multi anni Imperatoris: Multi anni Augustæ: Multi sint anni Patriarchæ. Quid manemus incommunicati? per tot annos quare non communicavimus? ex tuis manibus communicare volumus. Heus ascende ad ambonem. Heus persuade populo tuo: per multos annos communicare volumus. Orthodoxus es, quem times, digne Trinitate? Multi sint anni Imperatoris: multi anni Augustæ. Severum Manichæum foras ejice: qui non loquitur, Manichæus est: effodiantur ossa Manichæorum. Sanctam synodum modo prædica. Multi sint anni Imperatoris. Multi sint anni Patriarchæ, digne Trinitate. Sancta synodus modo prædicetur, digne Trinitate. Sancta Maria θεοτόκος, id est, Dei genitrix est, digne throno. Sancta Maria Dei genitrix est. Sancta synodus hoc dixit: Qui non loquitur, Manichæus est. Vincit fides Trinitatis, vincit fides orthodoxorum. Sanctam synodum modo prædica: orthodoxus regnat, quem times? Vincit fides Imperatoris, vincit fides Augustæ. Novi Constantini multi sint anni. Novæ Helenæ multi anni. Multi anni Patriarchæ, digne Trinitate. Justine Auguste, tu vincis. Novi Constantini multi anni. Vel exeas, vel prædicabis. Multi anni Imperatoris, Justine Auguste, tu vincis. Synodum Chalcedonensem modo prædica. Justinus regnat, quem times? Severum Manichæum foras ejice. Synodum Chalcedonensem modo prædica: qui non anathematizat Severum, Manichæus est. Anathema Severo Manichæo. Qui non loquitur, Manichæus est. Ejice foras Severum. Novum Judam ejice foras. Insidiatorem Trinitatis ejice foras. Sanctam synodum modo prædica. Heus obtestor, vel prædicabis, vel exies: fides est, non licet aspicere. Fratres Christiani, una anima. Justine Auguste, tu vincis: si fidem amas, Severum anathematiza. Heus heus obtestor, multi anni Imperatoris. Heus traho te, heus portas claudo; qui non loquitur, Manichæus est. Obtestor te, nihil ad me attinet: orthodoxus regnat, quem times? Orthodoxi Imperatoris multi sint anni. Severum insidiatorem Trinitatis ejice foras, Judam novum ejice. Qui non loquitur, Manichæus est. Heus congregationem, synodo. Heus modo prædica, per evangelium nihil ad me attinet. Heus obtestor, multi anni Imperatoris. Novi Constantini multi anni: orthodo-

Anno Christi 536.

xi Imperatoris multi anni; novæ Helenæ multi anni. Severum ejice foras, novum Judam ejice foras, insidiatorem Trinitatis ejice foras. Multi anni Imperatoris: fratres Christiani, una anima fides est, non licet simpliciter. Sancta Maria, Dei genitrix est. Hæc & synodus dixit. Hæc cum exclamassent, data est eis hæc responsio a sanctissimo & beatissimo archiepiscopo & patriarcha œcumenico Joanne: Patienter sustinete, fratres, ut prius adoremus sanctum altare, & post hoc do vobis responsionem. Et cum ipse intrasset ad sanctum altare, manserunt clamantes: Multi anni Imperatoris, multi anni Augustæ: Heus obtestor, non exibis, nisi anathematizes Severum: anathema Severo aperte dic; heus exclude. Heus obtestor, multi anni Imperatoris. Tum demum ascendens super ambonem B sanctissimus ac beatissimus archiepiscopus & patriarcha noster œcumenicus Joannes, acclamavit hæc: Scitis labores meos, dilectissimi, quos & in presbyteratu cum essem subivi, & nunc sustinui pro fide, & sustineo usque ad mortem. Non opus ergo est turbatione, aut tumultu. Neque enim aliquid transgressum est de recta fide [a] statuendum: neque sanctam synodum quis anathematizare audet: sed omnes sanctas synodos, quæ confirmaverunt sanctum symbolum trecentorum decem & octo patrum Nicææ congregatorum, orthodoxas cognoscimus, & maxime ipsas tres sanctas synodos, hoc est, Constantinopolitanam, Ephesinam, & magnam Chalcedonensem. Nam specialiter symbolum trecentorum decem & octo sanctorum patrum in quo C baptizamur, ipsæ sanctæ tres synodi consonanter confirmaverunt. Post acclamationem vero insistentibus ipsis per plures horas in ipsis vocibus addebant: Non descendes, nisi anathematizes. Multi anni Patriarchæ; digne Trinitate. Multi anni Imperatoris, multi anni Augustæ. Congregationem synodi Chalcedonensis modo prædica: non recedo, nisi prædicaveris. Usque tarde hic sumus, congregationem ad crastinum prædica. Commemorationem patrum ad crastinum prædica: nisi responsionem accepero, usque sero hic sum. Congregationem patrum Chalcedonensium crastina die prædica. Hodie si prædicaveris, cras perficietur. Non recedimus, nisi prædicaveris. Eos qui Nestorium & Eutychem anathematizaverunt, ad crastinum prædi- D ca. Nisi responsionem accepero, usque sero hic sum.

Et acclamavit sanctissimus & beatissimus archiepiscopus noster patriarcha œcumenicus Joannes sic: Quoniam perfici petiistis congregationem sanctorum patrum Chalcedonensium, cognoscentes scietis, quod & hoc faciemus consilio piissimi & Christoamantissimi Imperatoris nostri.

Perseverantibus autem ipsis, & easdem voces exclamantibus, & addentibus: Non recedimus per sanctum evangelium: congregationem patrum Chalcedonensium in crastinum prædica: prædicata fuit congregatio per Samuelem diaconum sic: Notificamus vestræ caritati, quod crastina die perficiemus memoriam sanctorum patrum nostrorum episcoporum, in E Chalcedonensi metropoli congregatorum, qui una cum sanctis patribus Constantinopoli, & in Epheso congregati, confirmaverunt symbolum trecentorum decem & octo sanctorum patrum Nicææ congregatorum; congregabimur autem huc. Et post acclamationem congregationis, iterum permansit populus, & voce quamplurimum clamavit, Severus nunc anathematizatus est: insidiator Trinitatis jam anathematizatus est: adversarius Patrum nunc anathematizatus est: qui anathematizabat synodum Chalcedonensem, modo anathematizatus est. Non exeo, nisi modo responsionem accipio; obtestor, orthodoxus es: modo anathematiza: aut anathematiza, aut nihil.

[a] Hæc vox statuendum, redundat.

A δόξου βασιλέως πολλὰ τὰ ἔτη, τῆς νέας Ἑλένης πολλὰ τὰ ἔτη. Σευῆρον ἔξω βάλε, τὸν νέον Ἰούδαν ἔξω βάλε, τὸν ἐπίβουλον τῆς τριάδος ἔξω βάλε. πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως. ἀδελφοὶ Χριστιανοί, μία ψυχή, πίστις ἐστὶν, οὐκ ἔνι ἁπλῶς. ἡ ἁγία Μαρία, Θεοτόκος ἐστίν. ταῦτα καὶ ἡ σύνοδος εἶπε. ταῦτα αὐτῶν ἐκβοησάντων, ἐδόθη αὐτοῖς ἀπόκρισις παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ μακαριωτάτου ἀρχιεπισκόπου καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Ἰωάννου αὕτη· μακροθυμήσατε, ἀδελφοί, ἵνα πρότερον προσκυνήσωμεν τὸ ἅγιον θυσιαστήριον· καὶ μετὰ τοῦτο δίδωμι ὑμῖν ἀπόκρισιν. καὶ εἰσελθόντος εἰς τὸ ἅγιον θυσιαστήριον, ἐπέμειναν κράζοντες· πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως, πολλὰ τὰ ἔτη τῆς Αὐγούστης. εἰς μαρτύρομαι. οὐκ ἐξέρχῃ, ἐὰν μὴ ἀναθεματίσῃς Σευῆρον, ἀνάθεμα Σευήρῳ, φανερῶς εἰπέ. εἰς ἀπόκλεισον, εἰς B μαρτύρομαι. πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως. καὶ λοιπὸν ἀνελθὼν ἐπὶ τοῦ ἄμβωνος ὁ ἁγιώτατος καὶ μακαριώτατος ἡμῶν ἀρχιεπίσκοπος καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης Ἰωάννης, προσεφώνησε ταῦτα· οἴδατε τοὺς ἐμοὺς ἀγῶνας, ἀγαπητοί, οὓς καὶ ἐν τῷ πρεσβυτερίῳ ὢν, κατεβαλόμην, καὶ νῦν ἀντέσχον τῆς ὀρθοδοξίας, καὶ ἀντέχομαι ἕως θανάτου· οὐ χρεία τοίνυν ταραχῆς ἢ θορύβου· οὔτε γάρ τι παρεβάθη τῆς ὀρθῆς πίστεως· οὔτε ἁγίαν σύνοδον τολμᾷ τις ἀναθεματίσαι. ἀλλὰ πάσας τὰς ἁγίας συνόδους, τὰς βεβαιωσάσας τὸ ἅγιον σύμβολον τῶν τιη. ἁγίων πατέρων τῶν συνελθόντων κατὰ τὴν Νικαέων ὀρθοδόξους γινώσκομεν, καὶ μάλιστα τὰς ἁγίας τρεῖς συνόδους ταύτας, τουτέστι τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ τὴν ἐν Ἐφέσῳ, καὶ τὴν μεγάλην τὴν ἐν Χαλκηδόνι. ἰδικῶς γὰρ τὸ σύμβολον τῶν C τιη. ἁγίων πατέρων εἰς ὃ βαπτιζόμεθα, αὗται αἱ ἅγιαι τρεῖς σύνοδοι, ὁμοφρόνως ἐβεβαίωσαν. καὶ μετὰ τὴν προσφώνησιν ἐπιμενόντων αὐτῶν ἐπὶ πλείονας ὥρας ταῖς αὐταῖς φωναῖς, καὶ προστιθέντων, οὐ κατέρχῃ, ἐὰν μὴ ἀναθεματίσῃς· πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ πατριάρχου, ἄξιε τῆς τριάδος· πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως, πολλὰ τὰ ἔτη τῆς Αὐγούστης· τὴν σύναξιν τῆς συνόδου Χαλκηδόνος ἄρτι κήρυξον· οὐκ ἀναχωρῶ, ἐὰν μὴ κηρύξῃς, ἕως ὀψὲ ὧδέ ἐσμεν, τὴν σύναξιν εἰς τὴν αὔριον κήρυξον, τὴν μνήμην τῶν πατέρων αὔριον κήρυξον, τῶν ἐν Χαλκηδόνι πατέρων τὴν σύναξιν αὔριον κήρυξον. σήμερον ἐὰν κηρύξῃς αὔριον ἐπιτελεῖται. οὐκ ἀναχωροῦ, ἐὰν μὴ κηρύξῃς· τοὺς ἀναθεματίσαντας Νεστόριον καὶ Εὐτυχέα εἰς τὴν αὔριον κήρυξον· ἐὰν μὴ λάβω ἀπόκρισιν, ἕως ὀψὲ ὧδέ εἰμι. D

Καὶ προσεφώνησεν ὁ ἁγιώτατος καὶ μακαριώτατος ἀρχιεπίσκοπος ἡμῶν καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης Ἰωάννης οὕτως. ἐπειδὴ σύναξιν ᾐτήσατε τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Χαλκηδόνι ἐπιτελεσθῆναι, γινώσκοντες γνώσεσθε, ὅτι καὶ τοῦτο ποιήσομεν, γνώμῃ τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου ἡμῶν βασιλέως.

Ἐπιμενόντων δὲ αὐτῶν καὶ τὰς αὐτὰς φωνὰς ἐκβοώντων, καὶ προστιθέντων, οὐκ ἀναχωροῦ μὰ τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον. τὴν σύναξιν τῶν πατέρων ἄρτι κήρυξον, τῶν ἐν Χαλκηδόνι πατέρων τὴν σύναξιν αὔριον ποίησον· ἐκηρύχθη ἡ σύναξις διὰ Σαμουὴλ διακόνου οὕτως. γνωρίζομεν τῇ ὑμετέρᾳ ἀγάπῃ, ὅτι περ τῇ αὔριον μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῶν ἐν ἁγίοις πατέρων ἡμῶν E καὶ ἐπισκόπων γενομένων τῶν κατὰ τὴν Χαλκηδονέων μητρόπολιν συναχθέντων, καὶ βεβαιωσάντων ἅμα τοῖς ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν Ἐφέσῳ συναχθεῖσιν ἁγίοις πατράσι, τὸ σύμβολον τιη. ἁγίων πατέρων, τῶν συναχθέντων κατὰ τὴν Νικαέων. συναγόμεθα δὲ ἐνταῦθα. καὶ μετὰ τὴν προσφώνησιν τῆς συνάξεως, πάλιν ἐπέμεινεν ὁ λαός, καὶ μιᾷ φωνῇ ἐπιπολὺ ἔκραζον. Σευῆρος ἄρτι ἀναθεματίσθη· ὁ ἐπίβουλος τῆς τριάδος ἄρτι ἀναθεματίσθη· ὁ κατὰ τῶν πατέρων, ἄρτι ἀναθεματίσθη· ὁ ἀναθεματίσας τὴν σύνοδον Χαλκηδόνος, ἄρτι ἀναθεματίσθη· οὐκ ἐξέρχομαι, ἐὰν μὴ ἄρτι ἀπόκρισιν λάβω· μαρτύρομαι, ὀρθόδοξος εἶ, ἄρτι ἀναθεμάτισον. ἢ ἀναθεμάτισον, ἢ οὐδὲν παρ' ἐμέ.

Anno Christi 536.

ANNO CHRISTI 536.

Καὶ ἐπὶ πολὺ τοῖς αὐτοῖς ἐπιμενόντων αὐτῶν, παρόντων Θεοφίλου τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου τῆς Ηρακλεωτῶν, καὶ Θεοδώρου τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου τῶν Γαγγρηνῶν, καὶ Υπατίου τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου τῆς Κλαυδιουπολιτῶν, καὶ Ιωάννου τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Βοσπόρου, καὶ Πυθαγόρου τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου τῆς Σινωπέων, καὶ Ισαακίου τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου τῆς Πεντεπόλεως τῆς Ελλάδος, καὶ Ιωάννου τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Σεμνέων τῆς Παμφύλων χώρας, καὶ Αμαντίου τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου τῆς Νικοπολιτῶν, καὶ Αμμωνίου τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου, τῆς Αβυδηνῶν, Πλάτωνος τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου τῆς Κρατιανῶν, Εὐσταθίου τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου τῆς Φιλαδελφέων, καὶ Πελαγίου τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου τῆς Αζανιτῶν, καὶ ἑτέρων θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων τῶν καὶ συναινούντων τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ μακαριωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ καὶ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ Ιωάννῃ, προσεφωνήθη ταῦτα· ὅτι ὁ Σευῆρος χωρίσας ἑαυτὸν τῆς ἁγίας ταύτης ἐκκλησίας ἑαυτὸν κρίματι ὑπέβαλε, πρόδηλον πᾶσι. ἑπόμενοι τοίνυν καὶ ἡμεῖς τοῖς θείοις κανόσι καὶ τοῖς ἁγίοις πατράσιν, ἀλλότριον τοῦτον ἡγούμεθα· καὶ ὑπὸ τῶν θείων κανόνων, διὰ τῆς αὐτοῦ βλασφημίας κατακριθέντα, ἀναθεματίζομεν καὶ ἡμεῖς. τούτων παρακολουθησάντων, τῇ κυριακῇ τῇ ἑξῆς, ἥτις ἐστὶν ἑξκαιδεκάτη τοῦ Ιουλίου μηνὸς, ἡμέρα δευτέρα, ἐπιτελουμένης τῆς μνήμης τῶν προλεχθέντων ἁγίων πατέρων, πάλιν τῆς εἰσόδου γινομένης παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ μακαριωτάτου ἀρχιεπισκόπου καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Ιωάννου, εὐθέως ἅμα τῷ γενέσθαι αὐτὸν πλησίον τοῦ ἄμβωνος, φωναὶ ἦλθον ἀπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ οὕτως· πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ πατριάρχου, πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως, πολλὰ τὰ ἔτη τῆς Αὐγούστης· τοῦ νέου Κωνσταντίνου πολλὰ τὰ ἔτη. τῆς νέας Ελένης πολλὰ τὰ ἔτη. τὸ λείψανον Μακεδονίου τῇ ἐκκλησίᾳ. Ιουστῖνε Αὔγουστε, SU NICAS. Εὐφημία Αὐγοῦστα, SU NICAS. τοὺς ἐν ἐξορίᾳ διὰ τὴν πίστιν, τῇ ἐκκλησίᾳ. ἀνασκαφείη τὰ ὀστέα τῶν Νεστοριανῶν, ἀνασκαφείη τὰ ὀστέα τῶν Εὐτυχιανιστῶν. τίς ἐστι Νεστόριος, ἐγὼ οὐκ οἶδα. ἀνάθεμα αὐτῷ ἀπὸ τῆς τριάδος. τίς ἐστι Νεστόριος, ἐγὼ οὐκ οἶδα, ἀνάθεμα αὐτῷ, μετ' Εὐτυχέος. ἀνασκαφείη τὰ ὀστέα τῶν Νεστοριανῶν, ἀνασκαφείη τὰ ὀστέα τῶν Εὐτυχιανιστῶν. τοὺς Μανιχαίους ἔξω βάλε. Ιουστῖνε Αὔγουστε, SU NICAS. Σευῆρον τὸν Ιούδαν ἔξω βάλε. τοὺς Μανιχαίους τῆς ἐκκλησίας ἔξω βάλε. τοὺς δύο Στεφάνους ἔξω βάλε. τὸ λείψανον Μακεδονίου ἄρτι φέρε, τὸ ὄνομα Μακεδονίου ἄρτι ταγῇ. δεόμεθα ταῖς ὅλαις φωναῖς τοῦ βασιλέως· τὸν νέον Τζουμᾶν ἔξω βάλε, ὁ νέος Τζουμᾶς Αμάντιός ἐστι. τὸν λῆρον τοῦ παλατίου ἔξω βάλε. Εὐφήμιον καὶ Μακεδόνιον, τῇ ἐκκλησίᾳ. τὰ συνοδικὰ εἰς Ρώμην ἄρτι ἀπελθέτωσαν. πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ πατριάρχου, τοῦ νέου Ιωάννου πολλὰ τὰ ἔτη. ἄξιε τῆς τριάδος Ιουστῖνε Αὔγουστε, SU NICAS. πολλὰ τὰ ἔτη τῆς Αὐγούστης. τὸ λείψανον Μακεδονίου τῇ ἐκκλησίᾳ. οἱ τούτους ἀεὶ νικῶσι. Εὐφημίου καὶ Μακεδονίου τὰ ὀνόματα ἄρτι ταγῇ. τελείαν ἑορτὴν τῇ ἐκκλησίᾳ. τοὺς ψευδομάρτυρας Μακεδονίου ἔξω βάλε. τὰς τέσσαρας συνόδους τοῖς διπτύχοις, Λέοντα τὸν ἐπίσκοπον Ρώμης τοῖς διπτύχοις. ἡ ἁγία Μαρία θεοτόκος ἐστί. τοῦτο ἡ σύνοδος εἶπε· τὰ δίπτυχα τῷ ἄμβωνι. ὁ μὴ λαλῶν, Μανιχαῖός ἐστι. τὰ δίπτυχα τῷ ἄμβωνι. ἄρτι τὸν Θεόν σοι· Ιουστῖνε Αὔγουστε, SU NICAS. κουράτωρα οὐκ ἔχεις, τὰ δίπτυχα ἄρτι φέρε. Ιουστῖνος βασιλεύει, τὰ δίπτυχα ἄρτι φέρε. τοῦ ὀρθοδόξου βασιλέως πολλὰ τὰ ἔτη, τῆς νέας Ελένης πολλὰ τὰ ἔτη. οὕτως ἔχεις τὸν δεσπότην, ἄρτι φέρε τὰ δίπτυχα. οὕτως ἔχεις τὴν Αὐγοῦσταν, τὰ δίπτυχα ἄρτι φέρε· οἱ κανόνες τούτους οὐκ ἐξέβαλον. εἰς τάξιν, εἰς τάξιν, εἰς τάξιν. καὶ προσεφωνήθη ταῦτα.

Et insistentibus ipsis plurimum in eisdem, præsentibus Theophilo Deoamantissimo episcopo Heracleano, Theodoro episcopo Gangrenorum, Hypatio episcopo Claudiopolitano, Joanne episcopo Bosphorio, Pythagora episcopo Sinopeno, Isaacio episcopo Pentapolitano Græciæ, Joanne religiosissimo episcopo Semneorum regionis Pamphyliorum, Amantio religiosissimo episcopo Nicopolitano, Ammonio religiosissimo episcopo Abydeno, Platone religiosissimo episcopo Cratiano, Eustathio religiosissimo episcopo Philadelphiæ, & Pelagio religiosissimo episcopo Azanitano, & aliis Dei amantissimis episcopis, consentientibus sanctissimo ac beatissimo episcopo patriarchæ œcumenico Joanni, acclamata fuerunt hæc: Quod Severus, qui seipsum ab hac ecclesia separavit, judicio seipsum submiserit, omnibus manifestum est. Sequentes itaque & nos divinos canones ac sanctos patres, alienum ipsum putamus; & a divinis canonibus per suam blasphemiam condemnatum, anathematizamus & nos. His secutis, sequenti[a] dominica, quæ est decimasexta mensis Julii, secunda die, finita memoria prædictorum sanctorum patrum. Rursusque facto introitu a sanctissimo & beatissimo archiepiscopo patriarcha œcumenico Joanne, statim dum ipse appropinquaret ambonem, voces a toto populo venerunt sic: Multi anni Patriarchæ: multi anni Imperatoris: multi anni Augustæ, novæ Helenæ multi sint anni. Reliquias Macedonii ecclesiæ restitue. Justine Auguste, tu vincis. Euphemia Augusta, tu vincis. Eos, qui sunt in exsilio propter fidem ecclesiæ restitue: exhumentur ossa Nestorianorum: exhumentur ossa Eutychianistarum. Quis est Nestorius, ego nescio: anathema sit ipse a Trinitate: Quis est Nestorius, ego nescio. Anathema ipsi cum Eutyche. Exhumentur ossa Nestorianorum, exhumentur ossa Eutychianistarum. Manichæos ejice foras. Justine Auguste, tu vincis. Severum Judam ejice foras. Manichæos de ecclesia ejice. Duos Stephanos ejice foras. Reliquias Macedonii modo fer. Nomen Macedonii modo ordinetur. Totis vocibus Imperatori supplicamus. Novum Tzumam ejice foras. Novus Tzumas Amantius est. Nugatorem ejice de palatio. Euphemium & Macedonium ecclesiæ restitue: [b] synodica Romana modo valeant. Multi anni Patriarchæ, novi Joannis multi anni. Digne Trinitate, Justine Auguste, tu vincis: multi anni Augustæ. Reliquias Macedonii ecclesiæ restitue: in iis semper vinces. Euphemii & Macedonii nomina modo ordinentur ad perfectam festivitatem ecclesiæ. Falsos testes Macedonii ejice foras. Quatuor synodos diptychis. Leonem episcopum Romanum diptychis. Sancta Maria Dei genitrix est. Hoc synodus dixit. Diptycha amboni. Qui non loquitur, Manichæus est. Diptycha amboni: modo Deum tibi: Justine Auguste, tu vincis. Curatorem non habes, diptycha modo porta. Justinus regnat, diptycha modo porta. Orthodoxi Imperatoris multi sint anni: novæ Helenæ multi anni. Sic habes dominum. Modo porta diptycha. Sic habes Augustam, diptycha modo porta. Canones non ejecerunt istos. Heus ordina, heus ordina, heus ordina. Et acclamata sunt hæc.

[a] *Legendum* sequenti feria: *nam* κυρία feria *est*: *& eo anno* 518. *litt. Dom G.* feria 2. *fuit* 16. *Julii.*

Vet. int. semper Etumas, *&* Etzumam.

[b] *Græc.* synodica Romam modo abeant, *sive* mittantur.

Κατὰ τὴν χθὲς ἡμέραν, ἀρκούντως ἐπληροφορήσαμεν τὴν ὑμετέραν ἀγάπην, καὶ νῦν δὲ τὸν ζῆλον ὑμῶν σαφῶς ἐπιστάμενοι, ἐκεῖνα ἐσπεύσαμεν, καὶ σπεύδομεν ποιεῖν, ὅσα καὶ τὸν Θεὸν θεραπεύει, καὶ ὑμᾶς διὰ πάντων ἐν πᾶσι πληροφορεῖ. ὅτι δὲ μάλλει ἡμῖν τὸ μηδὲν παρασαλεύεσθαι τῆς ὀρθῆς πίστεως, οἶμαι κατὰ διαφόρους χρόνους καὶ τρόπους πεῖραν παρει-

Hesterna die sufficienter satisfecimus vestræ caritati: nunc vero zelum vestrum aperte cognoscentes, illa festinavimus, & festinamus facere, quæ & Deum colunt, & vobis per omnia & in omnibus satisfaciunt. Quod autem debeat nihil nobis removeri de recta fide, arbitror vestram dilectionem diversis temporibus

& modis experientiam accepisse. Et idcirco fundamentum fidei sanctum sanctorum patrum traditione firmum permanere, gratia Domini nostri & Salvatoris Jesu Christi studuimus: sperantes per ipsum & dissidentes ecclesias unire, undique ordinem divinorum canonum inviolabiliter tenentes. Neque enim conceditur aliquid removeri; & de novitate vocis, & subtilitate sermonis occupari fideles: sed adhærere sancto symbolo, in quo omnes baptizati sumus, & quod cum sancto Spiritu Nicæna synodus exclamavit, & sanctorum patrum in Constantinopoli congregatio confirmavit, & sancta synodus Ephesina confirmavit, & sancta magna synodus Chalcedonensis similiter sigillavit; quam nullo modo aut ratione amovere quis poterit, cum omnem male opinantibus tollat occasionem. Hanc itaque fidem immobilem tenentes, ad invicem non dubitetis: sed omnem vocum novitatem, ac omnem in sermonibus subtilitatem abjicientes, uno ore sanctam & consubstantialem Trinitatem glorificemus, quæ custodiat in pace vitam piissimi & Christianissimi Imperatoris, nostri ac omnium nostrum. Patri enim & Filio & Spiritui sancto gloria nunc & semper, & in sæcula sæculorum. Amen.

Hac autem acclamatione facta permanserunt clamantes: Si nullus modo egreditur, obtestor te, portas claudo. Fratres orthodoxi una anima: fratres per fidem una anima. Justine Auguste, tu vincis. Qui non loquitur, Manichæus est. Sanctus, Sanctus, Sanctus, Trinitas vicit. Ex hoc tempore non times Amantium Manichæum, Justinus regnat: quid times Amantium, digne Trinitate? & hoc bonum tibi reservatum est. Qui synodum amat, ita honoratur. Multi anni Imperatoris: multi anni Augustæ: multi anni Patriarchæ. Vincit fides orthodoxorum. Et rursus perseverantibus ipsis plurimum in eisdem vocibus, acclamata sunt eis hæc. Quod omne studium posuerimus complacere vobis, & inscandalizatos vos conservare, clare cognoscitis: sed quoniam omnia canonice & bono ordine fieri oportet, permittite nobis, congregare Deo amantissimos episcopos, ut secundum divinos canones omnia proveniant, consilioque & jussu piissimi Imperatoris nostri: omnes enim acclamationes vestras suæ serenitati aperiemus. Et cum ipsi clausissent portas, & in eisdem exclamationibus permanentibus, accipiens diptycha sanctissimus & beatissimus archiepiscopus & patriarcha œcumenicus Joannes, jussit ordinari sanctas quatuor synodos sanctorum patrum, videlicet in Nicæa congregatorum, & in Constantinopoli similiter convenientium sub Nectario sanctæ memoriæ, ac in Epheso congregatorum super depositione Nestorii, necnon illorum de Chalcedona super dejectione Eutychis, & ejusdem impii Nestorii: ordinarique jussit nomina in sancta memoria defunctorum archiepiscoporum hujus regiæ urbis, Euphemii & Macedonii, ac etiam Leonis Romani pontificis. Tunc voce magna de populo tamquam uno ore clamarunt: *Benedictus Dominus Deus Israel, quia visitavit, & fecit redemptionem populo suo.* Magna autem hora ex utraque parte consistentibus & psallentibus hanc psalmodiam, cantores supervenientes converterunt se dicere Trisagium: & cum ipsi incepissent, totus populus quievit, & audiebat attentis auribus Trisagium. Et post lectionem sancti evangelii, ex more sacra missa finita, & januis clausis, ac sancta lectione juxta consuetudinem lecta, tempore diptychorum cucurrit omnis multitudo cum magno silentio circum circa altare, & audiebant. Et cum solum lectæ fuissent a diacono appellationes prædictarum sanctarum synodorum, & sanctæ memoriæ archiepiscoporum, Euphemii, & Macedonii, & Leonis, voce magna universi clamave-

A λαβεῖν τὴν ὑμετέραν ἀγάπην. διὸ καὶ τὸν θεμέλιον τῆς πίστεως κατὰ τὴν τῶν ἁγίων πατέρων παράδοσιν, ἀῤῥαγῆ διαμένειν τῇ χάριτι τοῦ δεσπότου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐσπουδάσαμεν· ἐλπίζοντες δι' αὐτῆς, καὶ τὰς διεστώσας ἐκκλησίας ἑνῶσαι, πανταχοῦ τὴν τάξιν τῶν θείων κανόνων ἀθίκτως κρατοῦντες. οὐδὲ γὰρ ἐξχωρεῖ τι παρασαλεύεσθαι, καὶ περὶ καινοφωνίας καὶ λεπτολογίας ἀπασχολεῖσθαι τοὺς πιστούς· ἀλλὰ προσέχειν τῷ ἁγίῳ συμβόλῳ, ἐν ᾧ πάντες ἐβαπτίσθημεν, ὅπερ ἐξεφώνησεν ἡ ἐν Νικαίᾳ σὺν ἁγίῳ πνεύματι σύνοδος, καὶ ἐκύρωσεν ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει τῶν ἁγίων πατέρων συνέλευσις, καὶ ἐβεβαίωσεν ἡ ἐν Ἐφέσῳ ἁγία σύνοδος, καὶ ἐπεσφράγισεν ὁμοίως ἡ ἐν Χαλκηδόνι μεγάλη ἁγία σύνοδος· ὃν κατ' οὐδένα τρόπον ἢ λόγον παρασαλεῦσαί τις δυνήσεται, πᾶσαν ἀναιροῦντα τοῖς
B κακοδόξοις πρόφασιν. ταύτην τοίνυν τὴν πίστιν ἀσάλευτον κρατοῦντες, πρὸς ἀλλήλους μὴ ἀμφιβάλλητε, ἀλλὰ πᾶσαν καινοφωνίαν, καὶ πᾶσαν καινοτομίαν, καὶ πᾶσαν λεπτολογίαν ἀπωθούμενοι, ἑνὶ στόματι τὴν ἁγίαν καὶ ὁμοούσιον τριάδα δοξάσωμεν· ἥτις φυλάξοι ἐν εἰρήνῃ τὴν ζωὴν τῶν εὐσεβεστάτων καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων, καὶ πάντων ἡμῶν. τῷ γὰρ πατρὶ καὶ υἱῷ καὶ ἁγίῳ πνεύματι πρέπει ἡ δόξα, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

Ταύτης τῆς προσφωνήσεως γενομένης, ἐπέμειναν κράζοντες· ἐὰν μὴ ἄρτι οὐδεὶς ἐκβαίνει, μαρτύρομαί σε, τὰς θύρας κλείω. ἀδελφοὶ ὀρθόδοξοι, μία ψυχή· ἀδελφοὶ διὰ πίστιν, μία ψυχή. Ἰουστῖνε Αὔγουστε, SU NICAS. ὁ μὴ λαλῶν, Μανιχαῖός ἐστιν· ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος, ἡ τριὰς ἐνίκησεν. ἀπάρτι οὐ φοβῆσαι Ἀμάντιον τὸν Μανιχαῖον. Ἰουστῖνος βασιλεύει,
C Ἀμάντιον τί φοβῆσαι, ἄξιε τῆς τριάδος; καὶ τοῦτο τὸ καλόν σοι ἐτηρεῖτο· ὁ φιλῶν τὴν σύνοδον, οὕτω τιμᾶται. πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως, πολλὰ τὰ ἔτη τῆς Αὐγούστης, πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ πατριάρχου. νικᾷ ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων. καὶ πάλιν ἐπιμενόντων αὐτῶν ἐπὶ πολὺ ταῖς αὐταῖς φωναῖς, προσεφωνήθη αὐτοῖς ταῦτα· ὅτι διὰ πάντων σπουδὴν ἐθέμεθα θεραπεῦσαι ὑμᾶς, καὶ ἀσκανδαλίστους φυλάξαι, σαφῶς ἐπίστασθε. ἐπειδὴ δὲ δεῖ πάντα κανονικῶς, καὶ μετὰ εὐταξίας γίνεσθαι, συγχωρήσατε ἡμῖν συναγαγεῖν τοὺς θεοφιλεστάτους ἐπισκόπους, ἐφ' ᾧ τι κατὰ τοὺς θείους κανόνας πάντα προβῆναι, γνώμῃ καὶ κελεύσει τοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν βασιλέως. τὰς γὰρ ἐκβοήσεις ὑμῶν πάσας ἀνοίσομεν, ἐπὶ τὴν αὐτοῦ γαληνότητα. καὶ κλεισάντων
D αὐτῶν τὰς θύρας, καὶ ἐπιμενόντων ταῖς αὐταῖς ἐκβοήσεσι, λαβὼν τὰ δίπτυχα ὁ ἁγιώτατος καὶ μακαριώτατος ἀρχιεπίσκοπος καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης Ἰωάννης, ἐκέλευσε τὰς ἁγίας τέσσαρας συνόδους τεθῆναι, τῶν τε ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων ἁγίων πατέρων; καὶ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ὡσαύτως συναχθέντων ἐπὶ Νεκταρίου τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης, καὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ τῇ ἐκβολῇ Νεστορίου, καὶ τῶν ἐν Χαλκηδόνι ἐπὶ τῇ ἐκβολῇ Εὐτυχοῦς, καὶ τοῦ αὐτοῦ δυσσεβοῦς Νεστορίου, καὶ τὰ ὀνόματα τῶν τελευτησάντων ἐν ὁσίᾳ τῇ μνήμῃ γενομένων ἀρχιεπισκόπων ταύτης τῆς βασιλίδος πόλεως, Εὐφημίου καὶ Μακεδονίου, καὶ μέντοι καὶ Λέοντος τοῦ γενομένου ἀρχιεπισκόπου Ῥώμης. τότε φωνῇ μεγάλῃ πάντες οἱ τοῦ λαοῦ, ὡς ἐξ ἑνὸς στόματος ἐβόησαν· εὐλογητὸς κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐπεσκέψατο,
E καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ * ἐπὶ πολλὴν δὲ ὥραν ἀντιφωνούντων ἑκατέρων τῶν μερῶν καὶ ψαλλόντων τὴν ψαλμῳδίαν ταύτην, οἱ ψάλται ἐπιστραφέντες ἀνελθόντες εἰπεῖν τὸν τρισάγιον. καὶ αὐτῶν ἀρξαμένων, πᾶς ὁ λαὸς ἐπαύσατο, καὶ ὑπήκουσε τοῦ τρισαγίου. καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου, ἐξ ἔθους τῆς θείας λειτουργίας ἐπιτελουμένης, καὶ τῶν θυρῶν κλεισθεισῶν, καὶ τοῦ ἁγίου μαθήματος κατὰ τὸ σύνηθες λεχθέντος, τῷ καιρῷ τῶν διπτύχων μετὰ πολλῆς ἡσυχίας συνέδραμον ἅπαν τὸ πλῆθος κύκλῳ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἠκροῶντο. καὶ ὡς μόνον ἐλέχθησαν αἱ προσηγορίαι τῶν εἰρημένων ἁγίων τεσσάρων συνόδων παρὰ τοῦ διακόνου, καὶ τῶν ἐν ὁσίᾳ τῇ μνήμῃ ἀρχιεπισκόπων Εὐφημίου καὶ Μακεδονίου, καὶ Λέοντος, μεγάλῃ φωνῇ

* *In alio ms. & in editione Regia, hic additur:* καὶ πάλιν δεύτερον ἔκραξαν· εὐλογητὸς κύριος Ἰησοῦς ὁ βασιλεὺς, ὅτι ἐπεσκέψατο, καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ.

ἔκραξαν ἅπαντες, δόξα σοι κύριε. καὶ μετὰ ταῦτα, μετὰ πάσης εὐταξίας ἐπληρώθη σὺν Θεῷ ἡ θεία λειτουργία.

Ἐπιστολὴ Ἰωάννου τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης ἀρχιεπισκόπου γενομένου τῆς βασιλευούσης ταύτης πόλεως καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, γραφεῖσα Ἰωάννῃ τε τῷ τῆς ὁσίας μνήμης γενομένῳ ἀρχιεπισκόπῳ Ἱεροσολύμων, καὶ πᾶσι τοῖς ἐνδημοῦσι τηνικαῦτα μητροπολίταις.

Τοῖς συμψύχοις καὶ ὁμοδόξοις τὸν σύνδεσμον τῆς ἀγάπης ἐν εἰρήνῃ Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν ἄνωθεν δεδωκὼς, κοινὰ καὶ τὰ παρ' αὐτῶν πραττόμενα εἶναι δικαιοῖ. ἐπεὶ τοίνυν θεία τις οὐρανόθεν γέγονε κίνησις τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ τῆς βασιλίδος ταύτης πόλεως, καὶ πάντα τὰ ἐκβοηθέντα παρ' αὐτοῦ, καὶ ἐκφωνηθέντα παρ' ἐμοῦ, δῆλα τῷ κόσμῳ γεγένηται, ἀναγκαῖον ἐλογισάμην σημᾶναι τῇ σῇ θεοφιλίᾳ· ἵνα τῇ συνεργείᾳ τοῦ ἁγίου πνεύματος ταῦτα γνοῦσα, ἐπιστηριχθῇς τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας· ἐπειδὴ μάλιστα ἡ ἐνδημοῦσα ἁγία σύνοδος τῇ αἰτήσει πάντων τοῦ μοναχικοῦ τάγματος, ἐγγράφως τι ὥρισε, καὶ ἅπερ ὥρισε τῇ σῇ ἁγιότητι διὰ τάχους ἐκπέμψαι ἐσπουδάσαμεν.

Ἄλλη ἐπιστολὴ τοῦ αὐτοῦ τῆς ἁγίας μνήμης οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Ἰωάννου ἰδικὴ, γραφεῖσα Ἐπιφανίῳ τῷ τῆς θεοφιλοῦς μνήμης γενομένῳ ἐπισκόπῳ Τύρου.

Ὁ πάντα πρὸς τὸ συμφέρον Θεὸς ἄνωθεν οἰκονομῶν, καὶ νῦν τὴν σὴν θεοσέβειαν ἐν θλίψει κατὰ τὸν προφήτην πλατυνθεῖσαν, ἐπὶ τὴν στενὴν πύλην τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἀνέτως εἰσελθεῖν παρεσκεύασεν. ἰδοὺ γὰρ τοῦ οὐρανίου κινήματος κατὰ τῶν ἀποστατῶν τῆς ἐκκλησίας πνεύματι Θεοῦ γενομένου, ὅσοι μὲν ἀνάξιοι ὤφθησαν τῆς ἀχράντου ὑπηρεσίας τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, κρίματι αἰωνίῳ ὑπεβλήθησαν. ὅσοι δὲ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἐραστὰὶ ἐφάνησαν, πολλῷ μᾶλλον διὰ τῆς τοιαύτης κινήσεως ἐλαμπρύνθησαν. τοιγαροῦν τῆς ἐνδημούσης ἁγίας συνόδου τῇ φιλοχρίστῳ καὶ βασιλίδι πόλει ἐκ διαφόρων ἐπαρχιῶν δῆλα ποιησάσης τὰ πραχθέντα κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς ἀληθείας πάσῃ τῇ ὑφ' ἡμῶν, ἀναγκαῖον ἔκρινα καὶ τῇ σῇ τιμιότητι θεοφιλείᾳ· ἵνα τὰ παρ' αὐτῶν καὶ δι' αὐτῶν πραχθέντα ἀναγνοὺς καὶ γνοὺς, ὁσιώτατε, σύμψηφος καὶ ὁμόψυχος ἔσῃ· καὶ κἂν ὀψέ ποτε τῶν κυκλωσάντων σε ἐχθρῶν λυτρωθείης. ἅπαντα τοίνυν τὰ πεπραγμένα κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς ἀληθείας, δῆλα ποιῆσαι τοῖς ὁμοδόξοις εὐλαβεστάτοις συλλειτουργοῖς καὶ μοναχοῖς καὶ φιλοχρίστοις λαοῖς, καθὼς ἂν συνίδῃς, σπούδασον, θεοφιλέστατε.

Ἀντίγραφον Ἰωάννου Ἱεροσολύμων, καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν ἐπισκόπων πρὸς Ἰωάννην τὸν Κωνσταντινουπόλεως.

Τῷ δεσπότῃ μου τῷ θεοφιλεστάτῳ καὶ ὁσιωτάτῳ συλλειτουργῷ Ἰωάννῃ, καὶ τῇ ἐνδημούσῃ κατὰ τὴν φιλόχριστον Κωνσταντινούπολιν ἁγίᾳ συνόδῳ, Ἰωάννης ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων, καὶ ἡ κατὰ τὰς τρεῖς Παλαιστίνας τελοῦσα ὑπὸ τοῖς ἁγίοις Χριστοῦ τοῦ ἐπὶ πάντων Θεοῦ τόποις ἁγία σύνοδος, ἐν κυρίῳ χαίρειν.

Ἐπειδὴ διπλῆ τίς ἐστιν ἡ τῶν δακρύων κίνησις· ἡ μὲν πρὸς ὀδύνην φέρουσα, ἡ δὲ πρὸς εὐφροσύνην. Ἰωσὴφ γὰρ ὁ πατριάρχης ἀναγνωριζόμενος τοῖς ἀδελφοῖς, μεγάλα ἐκ βαθυμῶν ἐδάκρυσε· καὶ Παῦλος φησὶ τὸ σκεῦος τῆς ἐκλογῆς, ὅτι ἡ τοῦ κόσμου λύπη θάνατον κατεργάζεται, ἡ δὲ κατὰ Θεὸν, σωτηρίαν· ἐντυχόντες ἐν ἀδακρυτὶ τοῖς ἐπισταλεῖσι παρὰ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης, καὶ πραχθεῖσι, θυμηδίας ἐπλήσθημεν· ὥστε ἂν ἡμᾶς εἰπεῖν μετὰ τοῦ μεγάλου προφήτου Δαβίδ· εὐφράνθημεν ἐπὶ τοῖς εἰρηκόσιν ἡμῖν, εἰς οἶκον κυρίου πορευσόμεθα. καὶ, αὕτη ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς τοῦ ὑψίστου καὶ, ἐξομολογεῖσθε τῷ Θεῷ τῶν θεῶν, τῷ

runt, Gloria tibi Domine. Et post hoc cum omni modestia completa fuit cum Deo divina missa.

Epistola sanctæ memoriæ Joannis archiepiscopi hujus regiæ urbis œcumenici patriarchæ, scripta Joanni sanctæ memoriæ archiepiscopo Hierosolymitano, & omnibus metropolitis ibidem congregatis.

Christus Deus noster, qui ejusdem animæ & fidei hominibus vinculum caritatis in pace cælitus dedit, quæ ab ipsis gesta sunt, communia esse justum dicit. Quoniam igitur divinus quidam cælitus motus fuit Christianissimi populi hujus regiæ civitatis, ac omnia ab ipso exclamata, & a me pronuntiata, multo manifestata sunt: necessarium putavi tuæ significare caritati, ut cum hæc Spiritus sancti operatione cognoveris, verbo veritatis confirmeris; quia maxime sancta synodus congregata petitione totius monastici ordinis diffinivit in scripturis; & quæ diffinivit, tuæ sanctitati quam celerrime mittere studuimus.

Alia epistola ejusdem sanctæ memoriæ œcumenici patriarchæ Joannis, specialiter scripta Epiphanio Deo amabilis memoriæ episcopo Tyri.

Deus qui omnia ad utilitatem desuper dispensat, tuam nunc pietatem in tribulatione secundum prophetam dilatatam, ad angustam portam regni cælorum quiete introire curavit. Ecce enim cælestis motus contra apostatas ecclesiæ, Spiritu Dei factus est. Quicumque enim indigni visi fuerunt inviolabili ministerio magni Dei & Salvatoris nostri Jesu Christi, æterno judicio subjecti sunt: qui autem orthodoxæ fidei amatores apparuerunt, multo magis per hujusmodi motum clarificati sunt. Igitur cum sancta synodus in Christoamata civitate ex diversis provinciis congregata, manifesta fecerit ea, quæ gesta sunt contra inimicos veritatis; omnino necessarium judicavi & tuæ mittere caritati: ut cum ea, quæ ab ipsis, & per ipsos formata sunt, legeris & intellexeris, sanctissime, & consentaneus, & ejusdem animi sis: & tandem si aliquando inimici te circumdederunt, libereris. Universa igitur gesta contra inimicos veritatis, manifesta facere religiosissimis & ejusdem fidei comministris & monachis ac Christoamantissimis populis, sicut certe teneris, stude, Deoamantissime.

Rescriptum Joannis Hierosolymitani & episcoporum qui sub eo sunt, ad Joannem Constantinopolitanum.

Domino meo, Deoamantissimo & sanctissimo comministro Joanni, & sanctæ synodo in Constantinopoli congregatæ, Joannes Dei miseratione episcopus Hierosolymorum, & sancta synodus trium Palæstinarum, existens sub sanctis locis Christi Dei omnium, in Domino salutem.

Quoniam duplex est lacrymarum motus; alter quidem, qui in dolorem fert: alter vero qui in lætitiam: (nam Joseph patriarcha cum recognosceretur a fratribus, magnopere ex intimo desiderio lacrymatus est: & Paulus vas electionis dicit, quod *tristitia mundi mortem operatur: quæ autem secundum Deum est, salutem:*) incidentes non illacrymabiliter in his, quæ a vestra sanctitate gesta & scripta sunt, lætitia repleti sumus: ita ut & nos magno cum propheta David dicamus, *Lætati sumus in his quæ dixerunt nobis, in domum Domini ibimus.* Et, *hæc est mutatio dexteræ Excelsi.* Et illud: *Confitemini Deo deorum, qui fecit mi-*

Anno Christi 518. — Genes. 45. — 2. Cor. 7. 10. — Psal. 121. — Psal. 76. 11. — Psal. 135.

ANNO CHRISTI 536.

Psal. 105. 2.
1. Reg. 3.

rabilia magna solus, quoniam in sæculum misericordia ejus. Et illud: *Quis loquetur potentias Domini; auditas faciet omnes laudationes ejus?* Ecce enim Deus dicit per Samuelem: *Facio opera mea in Israël, ut omnis qui audit, crepitet ambas aures suas.* Hæc & temporibus nostris opere provenerunt. Nam abominationem illam desolationis (monstrum pestiferum Severum dicimus: qui iniquitatem in altum locutus est per sua blasphema verba, contra sanctam magnam & œcumenicam Chalcedonensem synodum dicta: [a] neque principium cognitum nobis est, neque quis sit: qui Antiochenam sedem inique ac tyrannice, ac contra ecclesiasticos canones subripuit: & qui etiam secundum illum Ægyptium in Actibus, concitavit & induxit in eremum sicarios) anathemati subjecit, & alienum B fecit ab omni sacerdotali collegio, dignitate, & re, per vestram sanctitatem, quæ malum odit. Qui enim dedit Hieremiæ prophetæ superædificare & demoliri, eradicare & plantare; & Petro apostolorum principi solvere & ligare; hoc communiter donavit sacerdotio. Sanctissimos itaque & Deo dilectos monachos, qui sub magna illa & regia civitate habitant, ac etiam ipsius Deo dilectum populum propter Dei zelum laudamus: quoniam & usque ad mortem perstiterunt, ut lupum Antiochenæ civitatis de pascuis ovium expellerent; qui seipsum occultabat, & majoribus conabatur, quam ipse posset: & qui secundum illud Balac, maledicere conabatur, quem Dominus non maledicit. In caput igitur ipsius omnia maledictionis evenerunt: & C benedictus est Israël [b] qui intelligit. Et periit quidem Balac, similique modo & Balaam vates: qui opera actuum suorum suscepit, & anathematizatus est, & ibi cum servo otioso & malo pœnam sustinet. Sed hæc quidem illi. Nos autem idem cum his, quæ gesta sunt & scripta a vestra sanctitate, sapimus & consentiati sumus: & anathematizamus omnem hæresim, Nestorium hominis idololatram, ac Eutychem vana sapientem, & Manem, & Severum veneficum, nec non & ipsius conscripta: habentes in [c] sententiis nostris & amplexantes sancta quatuor concilia: concilium videlicet trecentorum decem & octo sanctorum patrum, in Nicæa congregatorum contra impium Arrium, exponentium sanctum symbolum, in quo baptizati sumus, D ac baptizamus: & centum quinquaginta sanctorum patrum, in Constantinopoli contra Eunomium impugnatorem Spiritus congregatorum, qui prædictum symbolum confirmaverunt: & ducentorum patrum, in Epheso congregatorum, qui deposuerunt Nestorium hominis idololatram, qui & ipsum sanctum symbolum amplexati sunt: ac magnam & œcumenicam synodum sexcentorum triginta patrum in Chalcedona divinitus congregatorum, qui etiam confirmaverunt, & tenuerunt ipsum sanctum symbolum, & sigillaverunt ea, quæ gesta fuerunt adversus Nestorium hominis idololatram, & deposuerunt Eutychem vana sentientem: suscipiunt autem & venerabiles epistolas sanctæ & Deoamabilis memoriæ Leonis Romani archiepiscopi & patriarchæ. Congratulantes itaque in his E vestræ sanctitati, & consentientes his, quæ a vobis facta & scripta sunt, & vobis communicativi exsistentes propheticum illud eloquium dicimus: *Celebra Juda festivitates tuas, redde Domino vota tua: ideo non apposuisti, ut esses in vetustatem.* Nobiscum ergo eadem orate, sanctissimi: communia enim sacerdotum sunt: & sanctam ac glorificatam Virginem Dei genitricem Mariam, una nobiscum supplicate, intercedere pro pace sanctissimarum ecclesiarum, & victoria, ac perpetuitate piissimi & serenissimi Imperatoris nostri.

[a] Fors. qui neque a principio cognitus.

Act. 21.

Numer. 23.

[b] Scil. qui intelligit.

Matth. 25.

[c] al. sceniis

Nahum 1.

A ποιήσαντι θαυμάσια μεγάλα μόνῳ, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. καὶ, τίς λαλήσει τὰς δυναστείας τοῦ κυρίου, ἀκουστὰς ποιήσει πάσας τὰς αἰνέσεις αὐτοῦ; ἰδοὺ γὰρ ὁ Θεὸς φησὶ διὰ τοῦ Σαμουὴλ· ποιῶ τὰ ἔργα μου ἐν Ἰσραὴλ, ὥστε παντὸς ἀκούοντος, ἠχήσει ἀμφότερα τὰ ὦτα αὐτοῦ. ταῦτα καὶ ἐπὶ τῶν χρόνων τῶν ἡμετέρων, ἔργῳ προῆλθε. τὸ γὰρ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, τὸ τέρας τὸ ἀντιμύστριον Σευῆρον φαμὲν, τὸν ἀδικίαν εἰς τὸ ὕψος λαλήσαντα διὰ τῶν βλασφήμων αὐτοῦ λόγων, τῶν κατὰ τῆς ἁγίας μεγάλης καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου τῆς ἐν Χαλκηδόνι λεχθέντων, οὐδὲ τὴν ἀρχὴν γινωσκόμενον ἡμῖν, οὐδὲ ὅστις ἐστί· τὸν τῆς Ἀντιοχέων ἀδίκως καὶ τυραννικῶς καὶ παρὰ τὸν ἐκκλησιαστικὸν κανόνα ὑφαρπάσαντα θρόνον, τὸν κατὰ τὸν Αἰγύπτιον ἐκεῖνον, τὸν ἐν ταῖς πράξεσιν ἀναστατώσαντα καὶ ἐξαγαγόντα B εἰς τὴν ἔρημον τοὺς σικαρίους, ἀναθέματι ὑποβέβληκε, καὶ ἀλλότριον παντὸς ἱερατικοῦ συλλόγου, καὶ ἀξίας, καὶ πράγματος πεποίηκε διὰ τῆς ὑμετέρας μισοπονήρου ἁγιωσύνης. ὁ γὰρ παρασχηκὼς Ἱερεμίᾳ τῷ προφήτῃ τὸ ἀνοικοδομεῖν, καὶ κατασκάπτειν, καὶ ἐκριζοῦν, καὶ καταφυτεύειν· καὶ Πέτρῳ τῷ κορυφαίῳ τῶν ἀποστόλων τὸ λύειν καὶ δεσμεῖν, καὶ τῇ κοινῇ πάντως ἐγχειρισθὲν ἱερωσύνῃ· τοὺς μὲν οὖν θεοφιλεστάτους, καὶ ὁσιωτάτους μοναχοὺς τοὺς ὑπὸ τὴν μεγάλην ἐκείνην καὶ βασιλίδα πόλιν οἰκοῦντας, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὸν φιλόχριστον ταύτης λαὸν, τοῦ κατὰ Θεὸν ζήλου ἐμακαρίσαμεν· καὶ ὅτι μέχρι θανάτου διαγωνίσωνται, ὥστε τὸν λύκον τῆς Ἀντιοχέων τῆς νομῆς ἀπελάσαι τῶν προβάτων, τὸν λαθόντα ἑαυτὸν, καὶ μείζοσιν ἐγχειρήσαντα ἢ κατ᾽ αὐτὸν, καὶ κατὰ τὸν Βαλὰκ ἐκεῖνον ἀρᾶσθαι πειραθέντα, ὃν οὐκ ἀρᾶται ὁ κύριος. ἐπιστρέψαι εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ, τὰ τῆς ἀρᾶς πάντα ἐκβέβηκε· καὶ εὐλόγηται ὁ C συνετὸς Ἰσραήλ· καὶ ἀπώλετο μὲν ὁ Βαλὰκ, τὸν ὅμοιον δὲ τρόπον, καὶ Βαλαὰμ μάντις τὰ ἐπίχειρα τῶν αὐτοῦ πράξεων ἐδέξατο, ἀναθεματισθεὶς, καὶ τὴν ἐκεῖσε προσμένει μετὰ τοῦ δούλου τοῦ ὀκνηροῦ καὶ πονηροῦ, τιμωρίαν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐκεῖνοι· ἡμεῖς δὲ τοῖς πραχθεῖσι καὶ ἐπισταλεῖσι παρὰ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης ὁμόφρονες καὶ ὁμόψηφοι τυγχάνομεν, καὶ ἀναθεματίζομεν πᾶσαν αἵρεσιν, καὶ Νεστόριον τὸν ἀνθρωπολάτρην, καὶ Εὐτυχέα τὸν ματαιόφρονα, καὶ τὸν Μάνην, καὶ Σευῆρον τὸν φαρμακὸν· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὰ τούτου συγγράμματα ἐν ταῖς ἑαυτῶν διανοίαις ἔχοντες· καὶ ἀσπαζόμενοι τὰς τέσσαρας ἁγίας συνόδους, τήν τε τῶν τιη. ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συναχθέντων κατὰ Ἀρείου τοῦ δυσωνύμου, τῶν ἐκθεμένων τὸ ἅγιον D σύμβολον, εἰς ὃ ἐβαπτίσθημεν, καὶ βαπτίζομεν· καὶ τὴν τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, κατὰ Εὐνομίου τοῦ πνευματομάχου, τῶν τὸ εἰρημένον ἅγιον σύμβολον βεβαιωσάντων· καὶ τὴν τῶν διακοσίων τῶν ἐν Ἐφέσῳ τῶν καθελόντων Νεστόριον τὸν ἀνθρωπολάτρην, τὸ δὲ αὐτὸ ἅγιον σύμβολον περιπτυξαμένων· καὶ τὴν μεγάλην καὶ οἰκουμενικὴν σύνοδον τῶν χλ᾽. πατέρων τῶν ἐν Χαλκηδόνι συνελθόντων, καὶ βεβαιωσάντων καὶ κρατυνάντων τὸ αὐτὸ ἅγιον σύμβολον, ἐπισφραγισάντων δὲ τὰ κατὰ Νεστορίου τοῦ ἀνθρωπολάτρου, καὶ ἀποβαλόντων Εὐτυχέα τὸν ματαιόφρονα, δεχόμενοι καὶ τὰς θεοφρεστάτας ἐπιστολὰς τοῦ τῆς ὁσίας καὶ θεοφιλοῦς μνήμης Λέοντος τοῦ γενομένου τῆς Ῥωμαίων ἀρχιεπισκόπου καὶ πατριάρχου. E συνευφραινόμενοι τοίνυν ἐπὶ τούτοις τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ, καὶ συναινοῦντες τοῖς παρ᾽ ὑμῶν ἐπισταλεῖσι, καὶ πραχθεῖσι, καὶ κοινωνικοὶ ὄντες ὑμῖν, τὸ προφητικὸν ἐκεῖνο λέγομεν λόγιον· ἑόρταζε Ἰούδα τὰς ἑορτάς σου, ἀπόδος τῷ κυρίῳ τὰς εὐχάς σου, διότι οὐ μὴ προσθῇς τοῦ εἶναι εἰς παλαίωσιν. καὶ ἡμῖν οὖν τὰ αὐτὰ ταῦτα συνεύχεσθε, ἁγιώτατοι. κοινὰ γὰρ τὰ τῶν ἱερέων. καὶ τὴν ἁγίαν καὶ δεδοξασμένην παρθένον καὶ θεοτόκον Μαρίαν σὺν ἡμῖν ἱκετεύσατε, πρεσβείαν ποιήσασθαι ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τῶν ἁγιωτάτων ἐκκλησιῶν, καὶ νίκης, καὶ διαμονῆς τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ γαληνοτάτου ἡμῶν βασιλέως.

ANNO CHRISTI 536.

ΥΠΟΓΡΑ-

ΥΠΟΓΡΑΦΑΊ.

Ἰωάννης ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος τῆς Καισαρέων, ἐῤῥῶσθαί με καὶ τῷ κυρίῳ διαρεστεῖν εὔχεσθε, δεσπόται ἅγιοι, καὶ θεοφιλέστατοι καὶ ὁσιώτατοι πατέρες.

Θεοδόσιος ἐπίσκοπος τῆς Σκυθοπολιτῶν, ἐῤῥῶσθαί με, καὶ τὰ λοιπά.

Ζηνόβιος ἐπίσκοπος Ιαμνίας, ἐῤῥῶσθαί με, καὶ τὰ λοιπά.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Τιβεριάδος, ἐῤῥῶσθαί με, καὶ τὰ λοιπά.

Πολυχρόνιος ἐπίσκοπος Αρεοπόλεως, ἐῤῥῶσθαί με, καὶ τὰ λοιπά.

Εὐστάθιος ἐπίσκοπος Ανθηδόνος, ἐῤῥῶσθαί με, καὶ τὰ λοιπά.

Προκόπιος ἐπίσκοπος τῆς Νεαπολιτῶν, ἐῤῥῶσθαί με, καὶ τὰ λοιπά.

Στέφανος ἐπίσκοπος τοῦ Μαϊουμᾶ Ασκάλωνος ἐῤῥῶσθαί με, καὶ τὰ λοιπά.

Πέτρος ἐπίσκοπος Ελεύσης, ἐῤῥῶσθαί με, καὶ τὰ λοιπά.

Μαρκελλῖνος ἐπίσκοπος Νεοκαισαρείας, ἐῤῥῶσθαί με, καὶ τὰ λοιπά.

Γρηγόριος ἐπίσκοπος Ελευθεροπόλεως, ἐῤῥῶσθαί με, καὶ τὰ λοιπά.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Ιεριχοῦντος, ἐῤῥῶσθαί με, καὶ τὰ λοιπά.

Αντωνῖνος ἐπίσκοπος τῆς Ασκάλωνος, ἐῤῥῶσθαί με, καὶ τὰ λοιπά.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Μηνοΐδος, ἐῤῥῶσθαί με, καὶ τὰ λοιπά.

Παῦλος ἐπίσκοπος Πέλλης, ἐῤῥῶσθαί με, καὶ τὰ λοιπά.

Αλφειὸς ἐπίσκοπος Συκαμαζῶνος, ἐῤῥῶσθαί με, καὶ τὰ λοιπά.

Βάσσος ἐπίσκοπος Καπιτωλιάδος, ἐῤῥῶσθαί με, καὶ τὰ λοιπά.

Προκόπιος ἐπίσκοπος Μαϊουμᾶ Γάζης, ἐῤῥῶσθαί με, καὶ τὰ λοιπά.

Ἰσίδωρος ἐπίσκοπος τῆς Ζωοροων, ἐῤῥῶσθαί με, καὶ τὰ λοιπά.

Οὐάλης ἐπίσκοπος τῆς Παρεμβολῆς, ἐῤῥῶσθαί με, καὶ τὰ λοιπά.

Πέτρος ἐπίσκοπος Φινοῦς, ἐῤῥῶσθαί με, καὶ τὰ λοιπά.

Επιφάνιος ἐπίσκοπος Ραφίας, ἐῤῥῶσθαί με, καὶ τὰ λοιπά.

.. ..
καὶ τὰ λοιπὰ διὰ Ρωμαϊκῶν γραμμάτων.

Ηλίας ἐπίσκοπος Ιόππης, ἐῤῥῶσθαί με καὶ τὰ λοιπά.

Προκόπιος ἐπίσκοπος Αμαθοῦντος, ἐῤῥῶσθαί με, καὶ τὰ λοιπά.

Σολομῶν ἐπίσκοπος Αζίλης, ἐῤῥῶσθαί με, καὶ τὰ λοιπά.

Κόνων ἐπίσκοπος Ιππου, ἐῤῥῶσθαί με, καὶ τὰ λοιπά.

Λεόντιος ἐπίσκοπος Σωζούσης, ἐῤῥῶσθαί με, καὶ τὰ λοιπά.

Κύριλλος ἐπίσκοπος Γαζαίων, ἐῤῥῶσθαί με, καὶ τὰ λοιπά.

Στέφανος ἐπίσκοπος Ορέων, ἐῤῥῶσθαί με, καὶ τὰ λοιπά.

Μέγας ἐπίσκοπος τῆς Μαξιμιανουπολιτῶν, ἐῤῥῶσθαί με, καὶ τὰ λοιπά.

Γρηγόριος ἐπίσκοπος Βακάθας, ἐῤῥῶσθαί με, καὶ τὰ λοιπά.

Βαρώχιος ἐπίσκοπος Δώρων, ἐῤῥῶσθαί με, καὶ τὰ λοιπά.

Απολλώνιος ἐπίσκοπος τῆς Διοσπολιτῶν, ἐῤῥῶσθαί με, καὶ τὰ λοιπά.

Επιστολὴ Επιφανίου ἐπισκόπου Τύρου, καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν, πρὸς τὴν ἐνδημοῦσαν ἐν Κωνσταντινουπόλει σύνοδον.

Τοῖς πάντα θεοφιλεστάτοις, καὶ ὁσιωτάτοις ἀδελφοῖς καὶ συλλειτουργοῖς, Θεοφίλῳ, Βασιλίσκῳ, Μαρκιανῷ, καὶ πάσῃ τῇ ἐνδημούσῃ κατὰ τὴν βασιλίδα καὶ φιλόχριστον πόλιν, Θεοῦ χάριτι, ἁγίᾳ συνόδῳ, Επιφάνιος, καὶ οἱ ὑπ' αὐτὸν ἐπίσκοποι, ἐν κυρίῳ χαίρειν.

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ τῆς εἰρήνης κύριος, ὃς ἐπέστειλεν ὑμῖν τὸ τίμιον γράμμα τῆς ὑμῶν ἁγιωσύνης, οὕτω πανταχόθεν ἐκλάμπον περί τε τὸν πνευματικὸν ζῆλον, καὶ περὶ ὑπὲρ τῆς ἀλη-

SUBSCRIPTIONES.

Joannes Dei miseratione episcopus Cæsariensis, me bene valere, & Domino beneplacere orate, domini sancti, ac Deoamantissimi & sanctissimi patres.

Theodosius episcopus Scythopolitanus, me bene valere, &reliqua.

Zenobius episcopus Iamnianus, me bene valere,& reliqua.

Joannes episcopus Tiberiadis, valere me, & reliqua.

Polychronius episcopus Areopolitanus, valere me, & reliqua.

Eustathius episcopus Anthedonianus, valere me, & reliqua.

B Procopius episcopus Neapolitanus, valere me, & reliqua.

Stephanus episcopus Maiumæ Ascalonis, valere me, & reliqua.

Petrus episcopus Eleusinus, valere me, & reliqua.

Marcellinus episcopus Neocæsareensis, valere me, & reliqua.

Gregorius episcopus Eleutheropolitanus, valere me, & reliqua.

Joannes episcopus Hierichuntinus, valere me, & reliqua.

Antonius episcopus Ascalonis, valere me, & reliqua.

Joannes episcopus Monoidis, valere me, & reliqua.

Paulus episcopus Pellæ, valere me, & reliqua.

C Alphius episcopus Sycaminenus, valere me, & reliqua.

Bassus episcopus Capitolianus, valere me, & reliqua.

Procopius episcopus Maiumæ-Gazanus, valere me, & reliqua.

Isidorus episcopus Zoorenus, valere me, & reliqua.

Valens episcopus Parembolanus, valere me, & reliqua.

Petrus episcopus Eleusensis, valere me, & reliqua.

Epiphanius episcopus Raphianus, valere me, & reliqua.

Pres. . . . . . episcopus . . . . valere me, & reliqua, per litteras Latinas.

Elias episcopus Joppenus, valere me, & reliqua.

Procopius episcopus Amathuntinus, valere me, & reliqua.

D Salomon episcopus [a] Abelanus, valere me, & reliqua.

Conon episcopus Hipponius, valere me, & reliqua.

Leontius episcopus Sozusenus, valere me, & reliqua.

Cyrillus episcopus Gazeanus, valere me, & reliqua.

Stephanus episcopus Oranus, valere me, & reliqua.

Megas episcopus Maximianopolitanus, valere me, & reliqua.

Gregorius episcopus Bacathenus, valere me, & reliqua.

[b] Barochius episcopus Dororum, valere me, & reliqua.

Apollonius episcopus Diospolitanus, valere me, & reliqua.

E *Epistola Epiphanii episcopi Tyrii, & eorum, qui sub eo sunt, ad synodum Constantinopolitanam.*

Per omnia Deoamantissimis & sanctissimis fratribus & comministris, Theophilo, Basilisco, Marciano, & universæ sanctæ synodo, Dei gratia in regia ac Dei amantissima civitate congregatæ, Epiphanius, & qui sub eo sunt episcopi, in Domino salutem.

Benedictus Deus pacis Dominus, qui misit nobis honorabilem litteram vestræ sanctitatis, ita resplendidam circa spiritalem zelum & super veritatis

[a] al. Abilanus.

[b] al. Marocius.

certamina, ac circa orthodoxæ fidei prædicationem: A quæ omnia in ipsa coadunata accipere oportet ad firmum fundamentum & scamnum pacis sanctissimarum ecclesiarum, & sacerdotum, qui in eis sunt, ac cujuslibet civitatis fidelium, & eorum qui rectam confessionem amplexantur. Tantam enim facit divinorum canonum curam, quod eum qui nullo umquam modo aut tempore amplexatus est communionem sanctæ catholicæ & apostolicæ ecclesiæ, aut orthodoxam fidem honoravit, sed in sedem apostolicæ ecclesiæ Antiochenæ tyrannice se intrusit, anathemati affixit: & nudum esse omni honore sententiavit, & nomine & dignitate, & efficacia, Christiano, aut hieratico convenientc, seu convenire valente: & alienum ipsum a divina communione secundum divinos canones consti- B tuit. Etenim fuit consequens sequi intemeratorum evangeliorum doctrinam, secundum quam Dominus ait: *Qui videntur in seipsis aliquid habere, & hoc omnino auferatur: & his qui ex justitia habent, addatur.* Vestræ ergo justæ condemnationis dignus visus est impius Severus, qui ad blasphemiam simul & calumniam, linguam quam habet, acuit adversus sanctam magnam Chalcedonensem synodum, & seipsum justificat ex impio sensu & maligna intentione. At Domini & Salvatoris nostri Jesu Christi potentia, ipsum de prato ecclesiæ justa sententia extraxit: cum in vobis Deoamantissimis spiritalis resplenduerit gratia, per quam & nos assentientes & consentiativi efficimur: eosdem nexus in illum inferentes, quos ho- C norabilis littera vestræ sanctitatis canonice infert. Quisnam sermo sufficiet ad enumerationem eorum, in quibus ille peccavit contra divinos canones, & ecclesiasticum ordinem? Erexit supercilium in arrogantiam: & fastuosus in anathematizationibus videtur, in homeliis & impiis conscriptionibus adversus sanctos patres: & (quod verius est) adversus spiritalem doctrinam divinorum apostolorum, ipse per seipsum ad redargutionem disponit in universis vanis sermonibus, quos scripsit. Etenim convenit in impia hæresi positos & mentem perturbare, & non sufficere usque ad finem cooperire morbum quem habent, & qui ipsorum corrodit intellectum. Sed non fuit ita audax, ut im- D poneret vinculum ex auctoritate, quo separaret clericos aliarum civitatum a communione divina, non consilio, neque consensu suorum episcoporum. Quid autem? Non præsumpsit alienos clericos canonice ligatos a propriis episcopis, ad ipsum confluentes, ad prædicationem animæ corruptivam ab ipso subornatos, & ad suam communionem assumptos, sine permissione ejus qui ligaverat, permittere in ecclesiasticis ministeriis ministrare? Et utrumque horum egit in Tyriis. Sed & eos, qui dignitatem presbyteralem acceperant, & in principio se opponebant ipsi vane vociferanti impiam doctrinam, postea vero secum concordantes, paravit in habitu diaconatus ministrare, injuste ipsos honore presbyterorum privans: cumque E eum qui ipsos ordinaverat, non potuerit supplantare, ut suæ doctrinæ condescenderet; hujus occasione ordinationem ab ipso impositam exuit, quod jam ab ipso in civitate Arcenensi factum fuerat. Insuper autem nonne fuit extendens temeritatem suam, qui adulterando divinos canones, in alienis diœcesibus ordinat suffraganeos: alibi autem mansionarios, credens sufficienter habere impugnare & dissolvere jura episcopis a sacris canonibus diffinita? Ad testimonium autem horum est accipere Tripolitanam, itemque & ipsam Arcenensem, ecclesias. Apparet autem quod fuit ausus permittere episcopo ordinare in diœcesi alterius civitatis, cujus episcopus adhuc supererat. Minister autem fuit huic Stephanus episcopus Orthosiensis,

Luc. 8.

θείας ἀγῶνας, καὶ περὶ τὸ κήρυγμα τῆς ὀρθοδόξου πίστεως· ἃ δεῖ πάντα λαβεῖν ἐν αὐτῷ συνηγμένα πρὸς θεμέλιον καὶ βάθρον ἀσφαλὲς τῆς εἰρήνης τῶν ἁγιωτάτων ἐκκλησιῶν, καὶ τῶν ἐν αὐταῖς ἀρχιερέων, καὶ τῶν ἐν ἑκάστῃ πόλει πιστῶν, καὶ τὴν ὀρθὴν ὁμολογίαν περιπτυσσομένων. ὅσην δὲ ποιεῖται καὶ τῶν θείων κανόνων ἐπιμέλειαν, ἐξ ὧν τὸν κατ' οὐδένα τρόπον ἢ χρόνον ἀσπασάμενον τὴν πρὸς τὴν ἁγίαν καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν ἐκκλησίαν κοινωνίαν, ἢ τὴν ὀρθόδοξον τιμήσαντα πίστιν, τῷ δὲ θρόνῳ τῆς Ἀντιοχέων ἀποστολικῆς ἐκκλησίας ἐπιπηδήσαντα τυραννικῶς, ἀναθέματι περιέβαλε· γυμνὸν εἶναι ἀποφηνάμενον παντὸς πράγματος, ὀνόματος, ἀξίας, ἐνεργείας Χριστιανῷ ἢ ἱερατικῷ ἁρμοζούσης, ἢ ἁρμόσαι δυναμένης, καὶ ἀλλότριον τῆς θείας κοινωνίας, κατὰ τοὺς θείους κανόνας αὐτὸν B κατέστησε. καὶ γὰρ ἦν ἀκόλουθον συνέπεσθαι τῇ τῶν ἀχράντων εὐαγγελίων θείᾳ διδασκαλίᾳ· καθ' ἣν φησιν ὁ κύριος· τοὺς δοκοῦντας ἐν ἑαυτοῖς ἔχειν τι καὶ τοῦτο πάντως ἀφαιρεῖσθαι, καὶ τοῖς ἔχουσιν, ἐκ δικαιοσύνης προστίθεσθαι. τῆς οὖν δικαίας ἐξ ὑμῶν κατακρίσεως ἐπάξιος ὤφθη Σευῆρος ὁ δυσσεβὴς, πρὸς βλασφημίαν ἅμα καὶ συκοφαντίαν ὀξύνας, ἣν ἔχει γλῶτταν κατὰ τῆς ἁγίας μεγάλης καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, τῆς ἐν Χαλκηδόνι συναχθείσης, καὶ δικαιῶν ἑαυτὸν, ἐξ ἀσεβοῦς φρονήματος καὶ πονηρᾶς προαιρέσεως. ἀλλ' ἡ τοῦ δεσπότου Θεοῦ, καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμις, τοῦ τῆς ἐκκλησίας λειμῶνος αὐτὸν ἐξήλασε δικαίᾳ ψήφῳ, τῆς ἐν ὑμῖν τοῖς θεοφιλέσι διαλαμψάσης πνευματικῆς χάριτος, πρὸς ἣν συγκατατιθέμενοι καὶ σύμψηφοι γινόμεθα· τοὺς αὐτοὺς δεσμοὺς ἐπιφέροντες ἐπ' ἐκεῖνον, οὓς καὶ τὸ τίμιον γράμμα τῆς ὑμετέρας C ὁσιότητος, ἐπάγει κανονικῶς· τίς γὰρ ἀρκέσει λόγος, εἰς ἀπαρίθμησιν ὧν ἐκεῖνος ἥμαρτεν εἰς ὑπεναντίωσιν τῶν θείων κανόνων, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐταξίας; τὴν ὀφρὺν ἀνατείνας, εἰς ἀλαζονείαν, καὶ κόμπος ἐν τοῖς ἀναθέμασι φαινόμενος, ἐν ὁμιλίαις καὶ συγγράμμασιν ἀσεβέσι κατὰ τῶν ἁγίων πατέρων· τὸ δέ γε ἀληθέστερον, κατ' αὐτῆς τῆς πνευματικῆς διδασκαλίας τῶν θεσπεσίων ἀποστόλων, αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν πρὸς ἔλεγχον καθιστάμενος ἐν ἅπασιν οἷς γέγραφε ματαίοις λόγοις. καὶ γὰρ προσήκει τοὺς ἐγκειμένους αἱρέσει δυσσεβεῖ καὶ τὸν νοῦν παρέχεσθαι, καὶ μηδὲ διαρκεῖν ἄχρι παντὸς συγκαλύπτειν ὅπερ ἔχουσι νόσημα, καταβόσκον αὐτῶν τὴν διάνοιαν. ἀλλ' οὐκ ἦν οὕτως D τολμηρὸς, ὥστε καὶ δεσμὸν ἐξ αὐθεντίας ἐπιθεῖναι, χωρίζοντα τῆς θείας κοινωνίας κληρικοὺς ἄλλων πόλεων, μηδὲ γνώμης, μηδὲ συναινέσεως μετέχειν τῶν αὐτῶν ἐπισκόπων. τί δέ; οὐ τεθάρρηκε τοὺς καταδεδεμένους κανονικῶς ἀλλοτρίους κληρικοὺς ἐκ τῶν οἰκείων ἐπισκόπων προσφυγόντας αὐτῷ, καὶ πρὸς τὸ ψυχοφθόρον ὑπαλειφθέντας παρ' αὐτοῦ κήρυγμα πρὸς τὴν ἑαυτοῦ κοινωνίαν, καὶ δίχα τῆς παρὰ τοῦ καταδήσαντος ἀφέσεως ἐπιτρέψαι ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς λειτουργίαις ὑπηρετεῖν; ἑκάτερον δὲ τούτων πεποίηκε κατὰ τὴν Τυρίων. ἀλλὰ καὶ τοὺς μετειληφότας ἀξίας πρεσβυτέρων, ἀντιτεθέντας μὲν αὐτῷ τὴν ἀρχὴν, κενοφωνοῦντι τὴν ἀσεβῆ διδασκαλίαν, ὕστερον δὲ συμπνεύσαντας αὐτῷ, παρεσκεύασεν ἐν τῷ σχήματι τῆς διακονίας λειτουργεῖν, ἀθέσμως αὐτοὺς τῆς τῶν πρεσβυτέρων τιμῆς ἀφελόμενος· ἐπειδὴ μὴ τότε τὸν αὐτοὺς χειροτονήσαντα σκελίσαι ἦν, E συγκαταθέσθαι ταῖς ἀσεβέσιν αὐτοῦ διδασκαλίαις, καὶ προφάσει τούτου, τὴν ἐπιτεθεῖσαν παρ' αὐτοῦ χειροτονίαν ἐξελόμενος· ὃ δὴ γεγένηται παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν Ἀρκηνῶν. πρὸς δὲ τούτοις οὐκ ἦν ἀποτείνων τὰ τῆς αὐτοῦ θρασύτητος, καὶ παραχαράττων τοὺς θείους κανόνας, ἐν ἀλλοτρίαις παροικίαις προχειριζόμενος ποτὲ μὲν χωρεπισκόπους, ἄλλοτε δὲ περιοδευτὰς νομίζων ἱκανῶς ἔχειν ἀπομάχεσθαι καὶ ἐκλύειν τὰ παρὰ τῶν θείων κανόνων ὡρισμένα δίκαια τοῖς ἐπισκόποις. τούτων εἰς μαρτυρίαν ἔστι λαβεῖν, τὴν Τριπολιτῶν καὶ πάλιν τὴν Ἀρκηνῶν. φαίνεται δὲ τολμήσας ἐπιτρέψαι χειροτονεῖν ἐπισκόπῳ, κατὰ τὴν οὐσίαν ἑτέρας πόλεως, ἧς ἔτι περιῆν ὁ ταύτης ἐπίσκοπος. ὑπουργὸς δὲ γέγονε τούτῳ, Στέφανος ὁ τῆς Ὀρθωσιάδος ἐπίσκοπος,

τολμήσας χειροτονίαν ἐπιθεῖναι, κατὰ τὴν ἐνορίαν τῆς Ἀνταραδίων, ἔτι περιόντος Θεοδοσίου τοῦ τῆς θεοφιλοῦς μνήμης ἐπισκοπήσαντος τὴν εἰρημένην πόλιν. τί δ' ἂν φαίημεν καὶ πρὸς τὸ διαβοηθὲν καθ' ὅλον, ὡς εἰπεῖν, τὸν κύκλον τῆς γῆς; εἴγε ἄρα πρὸς ἀλήθειαν ἐστὶν, προείλετο τὴν αὐτῷ δεδομένην χειροτονίαν πρεσβυτέρου παρὰ τῶν σχισματικῶν, ἐξ ἑτέρων πάλιν αὐτὸς μεταδοῦναι τῆς χειροτονίας. τὸ δὲ πέπραχεν ἐν σπουδῇ κατεπειγόμενος δράξασθαι τοῦ λογικοῦ ποιμνίου τῆς Ἀντιόχου, καὶ πάσης ἄλλης ἐκκλησίας ὀρθοδόξου, καὶ μεταγαγεῖν ἐπ' ἀπωλείᾳ τῇ βδελυκτῇ καὶ μυσαρᾷ φωνῇ φερούσῃ σκώληκας, ἐξ ὧν αὐτὸς ἐθησαύρισε καθ' ἑαυτοῦ, μηδὲν ὑγιὲς ἤγουν ὀρθὸν πρὸς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν φθεγγόμενος. ἀλλ' ἔστι τῶν ἐσπιλωμένων αὐτῷ πράξεων, καὶ πρὸς τοὺς ἐξενιασθέντας παρ' αὐτοῦ τὸ φιλότιμον, διπλῆς ἐντεῦθεν ἐξυφαινομένης τῆς ἁμαρτίας, καὶ πρὸς τὴν χείρω κατάκρισιν αὐτὸν παριστώσης. πρῶτον μὲν γὰρ ἡ συλλογὴ τοῦ χρυσίου τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων τῆς Ἀντιόχου, λυμαινομένων καὶ σπαθιζομένων καὶ πρὸς ἀνίατον ἐπανόρθωσιν καθισταμένων ἐγίνετο. δεύτερον ὅτι τοῖς ἐκ τῶν ἐκείνου σιτιζομένοις, ἐπιτέθειτο πᾶσαν ἐξαναστῆσαι ταραχὴν, καὶ πάντα θόρυβον διασκεδάζειν ἐν ταῖς τῶν πόλεων ἐκκλησίαις, καὶ τοῖς εἰσκεκλεισμένοις ἐν μοναστηρίοις· καὶ σπέρματα σχισμάτων διεῤῥάνετο παρ' αὐτῶν. πρὸς ὃ δὴ λαβεῖν ἐστὶν ἐναργῶς ἀντιμαχόμενον αὐτὸν καὶ ταῖς προφανῶς ἐν τοῖς ἁγίοις εὐαγγελίοις θείαις διδασκαλίαις τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· κηρύξαντος μὲν αὐτοῦ τὴν εἰρήνην, καὶ ταύτην ἐπιζητεῖν· τὰ σκάνδαλα δὲ βδελύττεσθαι, καὶ τὸν τούτων αἴτιον, εἰς ἄμεινον λαβεῖν τὸ καταδῦσαι πρὸς τῷ τραχήλῳ λίθον μυλίτην, καὶ βυθίσαι κατὰ τὸ γραφικὸν, ἑαυτόν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐράσμια Σευήρῳ τῷ δυσσεβεῖ, τὸ δὲ τῆς εἰρήνης χρῆμα, παντελῶς ἀποφευκτόν. καὶ τὸ μὲν καθ' ἕκαστον εἰ διεξελθεῖν πειραθείημεν, ἀπέραντος ἡμῖν ὁ λόγος ἔσται. πλὴν ταῦτα καταλέξαντες, καὶ τὸ πλῆθος τῶν παραλελειμμένων ἄλλοις ἀφηγεῖσθαι συγχωρήσαντες, καθάπερ εἰρήκαμεν, ὁμόφρονες ὑμῖν τοῖς θεοφιλέσι γεγόναμεν, ἐφάπαξ τοῖς ἐπιτιμίοις εἰς αὐτὸν εἰκότως κατεδήσατε, ἐπιτεθείκαμεν δὲ τὸν ἴσον ὅρον, καθελόντες καὶ ἀναθέματι καταδήσαντες, καὶ Ἰωάννην τινὰ παραμονάριον, κατὰ τὸν πάνσεπτον οἶκον τῆς ἁγίας ἐνδόξου θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τὸν διακείμενον κατὰ τὴν τῶν Τυρίων περιφανῆ μητρόπολιν· εὑρηκότες αὐτὸν ἐν ὑποκρίσει καὶ κατὰ δόλον ἡμῖν συλλειτουργήσαντα, καὶ τῆς θείας μετασχόντα κοινωνίας. ἐξ ὧν τοῦτο δεῖ πράττειν καὶ συλλειτουργὸς ἡμῖν τυγχάνων, κατὰ τὸ λεληθὸς τοῖς σχισματικοῖς διαλεγόμενος ἀμέσως, ἔδραμεν ἑκοντὶ κατὰ τὴν Ἀντιόχου. καὶ Σευήρῳ δυσσεβεῖ προσρίψας ἑαυτὸν, ἀπέστη τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, ἐκείνῳ δὲ συνεκοινώνησε περί τι τὸ δαιμονιῶδες αὐτοῦ φρόνημα, καὶ τοῖς δυσσεβέσιν ἀναθεματισμοῖς κατὰ τῶν ἁγίων ἡμῶν πατέρων, καὶ τῆς τιμίας ἐπιστολῆς τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Λέοντος, τοῦ τῆς Ῥωμαίων γενομένου ἀρχιεπισκόπου, οἰκείᾳ χειρὶ ταῦτα συγγραψάμενος, καὶ κατασφαλισάμενος ἐκεῖνον. πρὸς δὲ τούτοις, ὅτι κατὰ τὴν τῶν Τυρίων ἐπανελθὼν, παραδέδωκε τοῖς σχισματικοῖς τὸν εὐκτήριον οἶκον τῆς θεοτόκου, καθιδρυθέντα τοῖς ἀπὸ τῆς πόλεως· ἐκκλησίαν ἐν αὐτῷ τολμήσας καὶ παρασυνάξεις καὶ παραβαπτίσματα πληροῦσθαι· καὶ δοῦναι τοῦτο σπέρμα μεγάλης ταραχῆς τῷ πιστοτάτῳ λαῷ τῆς πόλεως, ὁρᾶσθαι τὸ κατὰ μηδένα χρόνον γεγονὸς, ἐκ δύο τόπων τῶν νεοφωτίστων φαίνεσθαι τὰς προελεύσεις, ἐναντίως ἐχόντων ἀλλήλοις, καὶ πολέμους καὶ θορύβους διασκευάζων, κατὰ τῆς ἁγιωτάτης ἡμῶν ἐκκλησίας, καὶ τοῦ πιστοτάτου λαοῦ τῆς πόλεως, ὧν ἔλεγχος τὰ πεπραγμένα κατὰ τὸ δικαστήριον. ἐφ' οἷς ὁ τίμιος σταυρὸς ἐλιθάσθη παρὰ τῶν ἐμφωλευόντων σὺν αὐτῷ κατὰ τὸν εἰρημένον εὐκτήριον οἶκον τῆς θεοτόκου· καί τινες τοῦ πλήθους τῶν Χριστιανῶν καὶ τῶν εὐλαβεστάτων κληρικῶν πληγάδες γεγόνασι. συνέβη δὲ κἀμὲ, τὸν τῆς Τυρίων ἐπίσκοπον ἄχρι θανάτου κινδυνεῦσαι, δι' ὧν αὐτὸς μετά γε τῶν συνόντων αὐτῷ θανατηφόρους ἐξήρτυσεν ἐπιβουλάς. ὥστε δὲ μηδὲ ἐλλεῖψαι

A qui ausus fuit manum imponere in diœcesi Antaradensi, superstite adhuc Theodosio bonæ memoriæ episcopo prædictæ civitatis. Quid autem dicemus & ad id, quod per totum orbem (ut ita dicamus) divulgatum est? Si ergo verum est quod accepit ordinationem presbyteri sibi a schismaticis datam, & aliis rursus ipsam ordinationem communicat: quod cum studio fecit festinans nancisci rationabile ovile Antiochenum, & omnis alterius orthodoxæ ecclesiæ, & in perditionem traducere sua abominabili & scelesta voce, quæ vermes portat; ex quibus ipse sibi thesaurizavit, nihil sanum aut rectum erga orthodoxam fidem loquens: sed est ei turpissimarum actionum ambitio & erga eos, qui ab ipso provisionati sunt: duplici exinde apparente B peccato, quod ad majorem condemnationem ipsum repræsentat. Primum enim collectio auri ecclesiasticarum rerum Antiochenæ ecclesiæ, quæ dissipantur & disperguntur, & ad incurabilem restaurationem constitutæ sunt. Secundum, quod his qui ex provisionibus aluntur, mandavit omnem concitare turbationem, & omnem tumultum in ecclesiis civitatum dispergere, ac etiam in claustris monasteriorum; & semina schismaticorum ab ipsis sparsa sunt. Ad quod est accipere ipsum aperte repugnare divinis doctrinis, in sanctis evangeliis proclamatis magni Dei & Salvatoris nostri Jesu Christi: ipso quidem pacem prædicante, & ipsam inquirere, & scandala abominari; & qui ipsorum causa sunt, ligare ad collum lapidem molarem, & submergere C in profundum, secundum quod scriptum est. At hæc quidem desiderabilia sunt Severo impio: pacis autem negotium omnino refugit; quod quidem si per quodlibet percurrere conaremur, infinita nobis esset oratio. Verumtamen hæc ediximus: & multitudinem prætermissorum aliis enarrare concessimus, &, quemadmodum diximus, idem vobiscum Deo dilectis sapere facti sumus: & punitionibus, quibus cum semel merito ligastis, æqualem diffinitionem superimposuimus, & deponentes anathemate alligavimus: & Joannem quemdam [a] paramonarium venerabilis domus sanctæ & gloriosæ Dei genitricis semper Virginis Mariæ, quæ jacet in clara metropoli Tyriorum, cum invenerimus ipsum in hypocrisi & dolo nobiscum ministrasse, D & divina communione participasse: propter quæ hoc jam faciens, & comminister nobis exsistens, & clanculum cum schismaticis immediate disputans, sponte cucurrit ad Antiochenam ecclesiam. Et cum Severo impio se projecerit, recessit ab orthodoxa ecclesiæ fide, & illi communicavit circa dæmoniacum ejus sensum: & impia anathematizatione adversus sanctos patres nostros, ac venerabilem epistolam sanctæ memoriæ Leonis Romani archiepiscopi propria manu conscripsit; & tuetur illum, scilicet Severum. Adde & his quod revertens ad ecclesiam Tyriorum, tradidit schismaticis devotam domum Dei genitricis, constitutam ab illis de civitate: & ecclesiam ac synagogas in ipsa, & parabaptismata facere ausus est: & dare hoc semen magnæ turbationis fidelissimo populo civitatis: E cum videret id quod nullo tempore factum est, apparere, scilicet processiones ex duobus locis, [b] neophotistis ad invicem contrariantibus, bellaque ac tumultus parantibus adversus sanctissimam ecclesiam nostram, & fidelissimum populum civitatis: quarum rerum testimonium sunt ea, quæ in loco judicii facta sunt. Inter quæ & venerabilis crux lapidata est ab his, qui cum ipso nidificant in prædicto oratorio Dei genitricis; & quidam de multitudine Christianorum, & venerabilium clericorum flagellati fuerunt. Contigit autem & me Tyriorum episcopum usque ad mortem periclitari, propter quod ipse cum his, qui sibi assentiunt, mortiferas insidias parabat. Ut autem nihil de opportunis

Matth. 18. 6.

[a] al. mansionarium.

[b] Hoc est, recens baptizatis.

relinqueretur, quæ a vestra sanctitate facta sunt; narravimus in ecclesia his, qui de clero sunt, & fidelissimo populo civitatis: & spiritalem superinduti celebritatem, regratiabilem emisimus vocem Domino Deo Salvatori omnium Jesu Christo, & piissimo ac potentissimo Imperatori nostro, & Christianissimæ Imperatrici, ac sanctissimo patriarchæ regiæ urbis, necnon & vobis Deo dilectis, quorum communionem amplectimur: & ad eam quam habetis fidem, idem sapere dispositi sumus, & vobiscum avertimur, inferentes adjudicatum anathematismum contra omnem hæreticum, præcipue autem contra Nestorium manifestum hominis idololatram: insuper etiam & contra Eutychem & Severum, qui ad blasphemiam & calumniam obnoxius constitutus est. Nam hæc perpetravit adversus sanctam magnam & œcumenicam synodum Chalcedonensem. Item & adversus Joannem Paramonarium venerabilis domus Dei genitricis, quæ jacet in clara metropoli Tyriorum, propter enarratos suos pessimos actus; ex quibus probatum est, ipsum venire contra divinos canones. Et rogamus vestram sanctitatem, confirmare mulctam, quæ canonice contra ipsum posita est. Amplectimur autem & honoramus sanctam synodum trecentorum decem & octo patrum Nicææ congregatorum, ad reprehensionem & depositionem Arrii: & symbolum orthodoxum, quod ab ipsa expositum est, confitemur in fiducia, & prædicamus in ecclesia, in ipso baptizati & baptizantes: Et sanctam synodum centum quinquaginta patrum in regia urbe congregatam, ad depositionem Macedonii impugnatoris Spiritus: Ac sanctam synodum ducentorum patrum in Ephesо congregatam ad depositionem impii Nestorii: Necnon & magnam sanctam synodum sexcentorum in Chalcedona congregatam, quæ prædictum symbolum trecentorum decem & octo Patrum confirmavit, deponendo Nestorium hominis idololatram, & impium Eutychem & Dioscorum, qui idem cum ipso sapiebat; & quæ omnem hæresim exprobravit. Unde est accipere omnes hæreticis dogmatibus contaminatos impie se habere erga ipsam sanctam magnam & universalem synodum. Hoc enim infixum est naturaliter hæreticis, ut pugnent contra eos qui ipsos redarguunt. Cum ipsa autem synodo recipimus & omnes epistolas sanctæ memoriæ Leonis archiepiscopi antiquæ Romæ, recte ac irreprehensibiliter habentes, omnesque (ut ita dicamus) hæreses demonstrantes; præcipue illam Nestorii & Eutychis impiorum. Rogamus itaque vestram sanctitatem, ut cum cognoscat intentionem nostram, & quomodo in omnibus sequimur vestras secundum Deum voluntates, pro nobis faciatis postulationes ad omnium Dominum Deum Jesum Christum: ut & pacem in nobis acquisitam augeat, & ad dilectam sibi justam unionem conjungat sanctissimas ecclesias, ad gloriam ipsius Domini Dei, & gaudium piissimorum & Christoamatorum Imperatorum nostrorum, & ornatum sanctissimi archiepiscopi regiæ urbis, ac spiritalem lætitiam omnium nostrum, & fidelissimi ac orthodoxi populi cujuslibet civitatis. Voces vero a multitudine Christianorum Tyri in ecclesia emissas, cum ea quæ a sanctitate vestra facta sunt, intellexerunt; lætitia repleti, subjunxerunt in prædicta littera, & divinum eorum zelum inde vestræ caritati præsentantes; & ad illam intellectum habuerunt, & mentem direxerunt: & capitulis positis in vestris justis judiciis, de revocatione corporum sanctorum patrum nostrorum Euphemii, & Macedonii, & inscriptione nominum suorum in sacris diptychis: & quia jam intelligentiam Deo dilectam habetis, sententiam tulistis, quæ probat ipsos esse revocatos, & salutationes in sacris libris inscriptas; cum nihil omnino eorum, quæ præcedenti tempore contra ipsos inju-

τῶν δικαίων, καὶ τὰ πεπραγμένα παρὰ τῆς ὑμῶν ὁσιότητος, διήλθομεν ἐπ' ἐκκλησίας τοῖς ἀπὸ τοῦ κλήρου, καὶ τῷ πιστοτάτῳ λαῷ τῆς πόλεως· καὶ πνευματικὴν ἀναδησάμενοι πανήγυριν, εὐχάριστον ἀφήκαμεν φωνὴν τῷ δεσπότῃ Θεῷ καὶ σωτῆρι τῶν ὅλων Ἰησοῦ Χριστῷ, καὶ τῷ εὐσεβεστάτῳ καὶ κρατίστῳ ἡμῶν βασιλεῖ, καὶ τῇ πιστοτάτῃ βασιλίδι, καὶ τῷ ὁσιωτάτῳ πατριάρχῃ τῆς βασιλευούσης, καὶ τοῖς θεοφιλέσιν ὑμῖν· ὧν τὴν κοινωνίαν ἀσπαζόμεθα, καὶ πρὸς ἣν ἔχετε πίστιν ὁμόφρονες καθεστῶτες ἀποστρεφόμεθα σὺν ὑμῖν, ἐπιφέροντες τὸν ἔνδικον ἀναθεματισμὸν κατὰ παντὸς μὲν αἱρετικοῦ· διαφερόντως δὲ κατὰ Νεστορίου φανέντος ἀνθρωπολάτρου· πρὸς τούτοις δὲ, καὶ κατὰ Εὐτυχοῦς, καὶ Σεβήρου τοῦ πρὸς βλασφημίαν καὶ συκοφαντίαν ἐνόχου καταστάντος. ταῦτα γὰρ κατεπράξατο κατὰ τῆς ἁγίας μεγάλης οἰκουμενικῆς συνόδου, τῆς ἀθροισθείσης ἐν Χαλκηδόνι. ἔτι δὲ, καὶ κατὰ Ἰωάννου τοῦ γενομένου παραμοναρίου τοῦ πανσέπτου οἴκου τῆς θεοτόκου, τοῦ διακειμένου κατὰ τὴν Τυρίων λαμπρὰν μητρόπολιν διὰ τὰς ἀφηγηθείσας αὐτοῦ κακίστας πράξεις· ἐξ ὧν ἀποδέδεικται τοῖς θείοις κανόσιν ἐναντίως ἐλθών. καὶ παρακαλοῦμεν τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην, ἐπικυρῶσαι τὸ κατ' αὐτοῦ τεθὲν κανονικῶς ἐπιτίμιον. περιπτυσσόμεθα δὲ καὶ τιμῶμεν τὴν ἐν Νικαίᾳ συνελθοῦσαν ἱερὰν σύνοδον τῶν τιη'. πρὸς ἔλεγχον καὶ καθαίρεσιν Ἀρείου, καὶ τὸ παρ' αὐτῆς ἐκτεθειμένον ὀρθόδοξον σύμβολον ὁμολογοῦμεν ἐν παρρησίᾳ, καὶ κηρύσσομεν ἐπ' ἐκκλησίας, ἐν αὐτῷ βαπτισθέντες, καὶ βαπτίζοντες· καὶ τὴν τῶν ρν'. τῶν συνελθόντων κατὰ τὴν βασιλίδα πόλιν πρὸς καθαίρεσιν Μακεδονίου τοῦ πνευματομάχου· καὶ τὴν Ἐφέσῳ τῶν διακοσίων πατέρων συνδραμοῦσαν ἁγίαν σύνοδον πρὸς καθαίρεσιν Νεστορίου τοῦ δυσσεβοῦς, καὶ τὴν μεγάλην ἁγίαν σύνοδον τὴν ἀθροισθεῖσαν ἐν Χαλκηδόνι τῶν χλ'. κυρώσασαν κατὰ τὸ προοίμιον τὸ σύμβολον τῶν τιη'. καθελοῦσαν δὲ Νεστόριον τὸν ἀνθρωπολάτρην, καὶ τὸν ἀσεβέστατον Εὐτυχῆ, καὶ Διόσκορον τὸν τούτῳ γενόμενον ὁμόφρονα, καὶ πᾶσαν αἵρεσιν διελέγξασαν. ὅθεν καὶ πάντας δεῖ τοὺς ἐσπιλωμένους τοῖς αἱρετικοῖς δόγμασιν ἔστι λαβεῖν δυσμενῶς ἔχοντας πρὸς αὐτὴν τὴν ἁγίαν μεγάλην οἰκουμενικὴν σύνοδον. τοῦτο γὰρ ἐμπέφυκε κατὰ φύσιν τοῖς κακοδόξοις ἐκπολεμοῦσθαι κατὰ τῶν αὐτοὺς διελεγχόντων. σὺν αὐτῇ δὲ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ δεχόμεθα καὶ πάσας τὰς ἐπιστολὰς τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης ἀρχιεπισκόπου γενομένου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Λέοντος, ὀρθῶς καὶ ἀνεπιλήπτως ἐχούσας, καὶ καταγωνιζομένας πάσας, ὡς εἰπεῖν, αἱρέσεις, ἐξαιρέτως δὲ τὴν Νεστορίου καὶ Εὐτυχοῦς τῶν δυσσεβῶν. παρακαλοῦμεν τοίνυν τὴν ὑμετέραν ὁσιότητα, μαθοῦσαν τὸν ἡμέτερον σκοπὸν, καὶ ὅπως ἐν πᾶσιν ἀκολουθοῦμεν τοῖς ὑμετέροις κατὰ Θεὸν βουλήμασι, τὰς ὑπὲρ ἡμῶν ποιήσασθαι πρεσβείας πρὸς τὸν τῶν ὅλων δεσπότην καὶ Θεὸν τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν, ὥστε τὴν ἐν ἡμῖν κρατοῦσαν εἰρήνην ἐπαυξῆσαι, καὶ πρὸς τὴν ἠγαπημένην αὐτῷ δικαίαν ἕνωσιν συνάψαι τὰς ἁγιωτάτας ἐκκλησίας, εἰς δόξαν αὐτοῦ τοῦ δεσπότου Θεοῦ, καὶ καύχημα τῶν εὐσεβεστάτων καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων, καὶ κόσμον τοῦ ὁσιωτάτου τῆς βασιλίδος ἀρχιεπισκόπου, καὶ πνευματικὴν ἀγαλλίασιν πάντων ἡμῶν, καὶ τοῦ πρὸς ἑκάστην πόλιν πιστοτάτου καὶ ὀρθοδόξου λαοῦ. τὰς δὲ παρὰ τοῦ πλήθους τῶν Χριστιανῶν τῶν Τυρίων ἀναβοήσεις ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας φωνὰς, ὅτε μεμαθήκασι τὰ πεπραγμένα παρὰ τῆς ὑμῶν ὁσιότητος, εὐφροσύνης ἐμφορηθέντες, καθυπετάξαμεν τῷ προκειμένῳ γράμματι, τὸν ἔνθεον αὐτῶν ζῆλον ἐντεῦθεν παριστῶντες τῇ ὑμετέρᾳ θεοφιλείᾳ· κἀκεῖνο δὲ προσηχηκότες τὸν νοῦν, καὶ τὴν διάνοιαν ὁδηγηθέντες ἐκ τῶν ἐκκειμένων κεφαλαίων ταῖς ὑμετέραις δικαίαις κρίσεσι, περὶ τῆς ἀνακλήσεως τῶν σωμάτων τῶν γενομένων ἡμῶν ἁγίων πατέρων, Εὐφημίου καὶ Μακεδονίου, καὶ τῆς καταγραφῆς τῶν αὐτῶν προσηγοριῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις· ὅτι δὴ σύνεσιν φιλόθεον ἔχοντες ψῆφον ἐξηνέγκατε δοκιμάζουσαν αὐτοὺς ἀνακληθῆναι, καὶ τὰς προσηγορίας ἐγγραφῆναι ταῖς ἱεραῖς δέλτοις, μηδὲ καθάπαξ τῶν ἐπ' αὐτοῖς ἀδίκως πεπραγμένων

κατὰ τὸν φθάσαντα χρόνον ῥυπωσάντων τὴν ἔνθεον αὐτῶν πολιτείαν. τὴν ὁμοίαν ἐπὶ τούτοις παράκλησιν ἐπιτείνομεν, ἔκ τε κρίσεως τοῦ παναγίου πατριάρχου τῆς βασιλευούσης πόλεως, καὶ τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος, καὶ τῆς πρὸς τὸν εὐσεβῆ καὶ φιλόχριστον ἡμῶν βασιλέα γενομένης ἱκετείας λαβεῖν ἐν φιλοτιμίᾳ, καὶ τὸ σῶμα τοῦ γεγονότος ἡμῶν πνευματικοῦ πατρὸς καὶ πατριάρχου τῆς Ἀντιοχέων Φλαβιανοῦ, ἀποκαταστῆναι τῷ καταλόγῳ τῶν προκοιμηθέντων ἁγίων πατέρων κατ' αὐτὸν τὸν ἀποστολικὸν θρόνον· ἐντάξαι δὲ καὶ τὴν τιμίαν αὐτοῦ προσηγορίαν ταῖς ἱεραῖς δέλτοις. δίκαιον γὰρ τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ τῆς εἰς αὐτὸν ὀρθῆς ὁμολογίας κεκμηκότα, καὶ τῶν αὐτὸν συκοφαντησάντων ὑπομείναντα τὴν μοχθηρὰν ψῆφον, μετασχεῖν, ὧν κατὰ κρίσιν τῆς ὑμετέρας θεοφιλείας μετέχουσιν οἱ γεγονότες αὐτοῦ συλλειτουργοὶ καὶ συναγωνισταὶ πατριάρχαι τῆς βασιλευούσης πόλεως, Εὐφήμιος καὶ Μακεδόνιος, δηλαδὴ, οἱ τῆς ὁσίας μνήμης, ὥστε τὸν εὐσεβῆ καὶ γαληνὸν ἡμῶν βασιλέα καταξιῶσαι θεσπίσαι τοῦτο δὴ προελθεῖν ὡς τάχος, εἰς δόξαν τῆς ἀχράντου καὶ ὁμοουσίου τριάδος· φυλαττούσης τὴν εὐσεβῆ καὶ φιλόθεον αὐτοῦ βασιλείαν ἐν γαλήνῃ, καὶ πρὸς ἀναίρεσιν πάσης βαρβαρικῆς ἀπονοίας, καὶ τὸν ὁσιώτατον πατριάρχην τῆς βασιλευούσης ἐν εἰρήνῃ μετὰ τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος· ἐξ ὑμῶν γὰρ καὶ τὰ πρὸς εὐχαριστίαν ἔχοντα τὸ κρεῖττον ἐρρίζωνται, καὶ τὰ διαβολικὰ σκάνδαλα παντελῶς ἐξελήλαται.

ste facta sunt, ipsorum divinam vitam contaminaverit. Similem deprecationem super his extendimus, ut ex judicio sanctissimi patriarchæ regiæ urbis, ac vestræ sanctitatis, necnon ex supplicatione facta ad piissimum Imperatorem nostrum, in veneratione accipiat & corpus spiritalis patris nostri Flaviani patriarchæ Antiocheni, & restituere catalogo sanctorum pattum, in ipsa apostolica sede prædormientium, ordinarique ipsius venerabilem appellationem in sacris libris. Justum enim est eum, qui pro Christo Deo nostro, & ejus recta fide fatigatus est, & qui sustinuit ærumnosam sententiam eorum, qui eum calumniabantur; participare his quibus secundum judicium vestræ sanctitatis participarunt, qui ipsius commystæ fuerunt, & concertatores, patriarchæ regiæ urbis, Euphemius scilicet & Macedonius sanctæ memoriæ: ut & pius ac sincerissimus Imperator noster sancire dignetur, hoc & quampræsto venire, ad gloriam intemeratæ ac consubstantialis Trinitatis. Quæ custodiat ipsius pium & Deo dilectum imperium in tranquillitate, & ad destructionem totius barbaricæ contumaciæ: custodiatque sanctissimum patriarcham regiæ urbis in pace una cum vestra sanctitate. Per vos enim, quæ ad Deum gratiarum actionem habent, firmantur, & diabolica scandala omnino refringuntur.

ΥΠΟΓΡΑΦΑΙ.

Ἐπιφάνιος ἐπίσκοπος τῆς Τυρίων μητροπόλεως, ὑπέγραψα.
Ἀνδρέας ἐπίσκοπος τῆς Σιδωνίων πόλεως, ὑπέγραψα.
Ἰωάννης ἐπίσκοπος τῆς Πτολεμαΐων, ὑπέγραψα.
Θεόδωρος ἐπίσκοπος τῆς Πορφυρεῶνος, ὑπέγραψα.
Ἠλίας ἐπίσκοπος τῆς Ζηνοπολιτῶν, ὑπέγραψα. καὶ οἱ λοιποί.

SUBSCRIPTIONES.

Epiphanius episcopus metropolis Tyriorum, subscripsi.
Andreas episcopus Sidonensis, subscripsi.
Joannes episcopus Ptolemaïdanus, subscripsi.
Theodorus episcopus Porphyrionis, subscripsi.
Elias episcopus Zenopolitanus, subscripsi. Et reliqui.

Εἰσὶν αἱ βοηθεῖσαι φωναὶ ἐκ τοῦ Χριστιανικωτάτου πλήθους, ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου, καὶ δύο ἐπιστολῶν, μιᾶς μὲν παρὰ Ἰωάννου τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς βασιλίδος πόλεως, τῆς δὲ ἑτέρας παρὰ τοῦ ὁσιωτάτου Θεοφίλου ἐπισκόπου Ἡρακλείας πρὸς τὸν ὁσιώτατον ἐπίσκοπον Ἐπιφάνιον· ὁμοίως δὲ καὶ τρίτης γεγραμμένης ἐπιστολῆς παρὰ τῶν συνελθόντων κατὰ τὴν βασιλίδα πόλιν ὁσιωτάτων ἐπισκόπων, πρὸς τὸν ἀπομνημονευθέντα τῆς Τυρίων θεοφιλέστατον ἀρχιεπίσκοπον. ἀναγνωσθείσης δὲ, οὐδὲν ἧττον παραχρῆμα ἀναφορᾶς γενομένης παρὰ τῶν προειρημένων ὁσιωτάτων ἐπισκόπων τῶν κατὰ βασιλίδα πρὸς τὸν ὁσιώτατον καὶ μακαριώτατον οἰκουμενικὸν πατριάρχην τῆς αὐτῆς βασιλίδος πόλεως, ἐν ᾗ ἀνεθεματίσθη Σεβῆρος ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ἀντιοχέων, κατὰ τὰ ἐμφερόμενα τῷ αὐτῷ ἀναγνωσθέντι χάρτῃ διὰ Σεργίου τοῦ εὐλαβεστάτου διακόνου ἐν μηνὶ κατὰ Τυρίους Λώῳ, εἰκάδι ὀγδόῃ, ἤτοι Σεπτεμβρίου ἑξκαιδεκάτῃ, τοῦ πρώτου τεσσαρακοστοῦ ἑξακοσιοστοῦ, ἰνδικτιῶνος δωδεκάτης. αὗται· τοῦ Αὐγούστου πολλὰ τὰ ἔτη, τῆς Αὐγούστης πολλὰ τὰ ἔτη, τῆς συγκλήτου πολλὰ τὰ ἔτη. τῶν ἐπάρχων πολλὰ τὰ ἔτη. Ἰωάννου Κόμητος πολλὰ τὰ ἔτη. Ἐπιφανίου τοῦ πατριάρχου πολλὰ τὰ ἔτη. εἷς Θεὸς ὁ τοῦτο ποιήσας, ὁ μέγας Θεὸς τοῦτο παρέχει, εἷς Θεὸς, μία δὲ πίστις· εἷς Θεὸς, μία πίστις, εἰς εἰρήνην τῶν ἐκκλησιῶν, εἰς εἰρήνην τῶν ὀρθοδόξων. Ἰωάννου πατριάρχου πολλὰ τὰ ἔτη, Ἐπιφανίου ὀρθοδόξου πολλὰ τὰ ἔτη, ἃ ἐποίησεν ἡ σύνοδος, καὶ σὺ ποίησον· ἃ ἐποίησεν ἡ σύνοδος, ταῦτα ποίησον. Ἰωάννου ὀρθοδόξου πολλὰ τὰ ἔτη, εἰς αἰῶνας τὸ βασίλειον τοῦτο. νικᾷ ἡ πίστις τοῦ Αὐγούστου, ἐκ Θεοῦ τὸ βασίλειον τοῦτο. νέου Κωνσταντίνου πολλὰ τὰ ἔτη, ὀρθοδόξου πατρὸς πολλὰ τὰ ἔτη. ὁ μὴ λαλῶν οὐκ ἔστι πιστὸς, ἃ ἐποίησεν ἡ σύνοδος, ἔμβα ποίησον· ἃ πέπραχεν ἡ ἁγία τοῦ Θεοῦ σύνοδος, ἔμβα ποίησον. νικᾷ ἡ πίστις τοῦ Αὐγούστου, εἰς αἰῶνας τὸ βασίλειον τοῦτο. Βιταλιανοῦ πατρικίου πολλὰ τὰ ἔτη, Βιταλιανοῦ ὀρθοδόξου πολλὰ τὰ ἔτη. Ἐπιφανίου ὀρθοδόξου πολλὰ τὰ ἔτη, ἔμβα ἀναθημάτισον καθὼς καὶ οἱ πατέρες, ἔμβα ἀναθημάτισον καθὼς καὶ ἡ σύνο-

Hæ sunt voces emissæ a Christianissimo populo in sancta antiqua ecclesia post lectionem sancti evangelii, & duarum epistolarum: unius quidem a Joanne sanctissimo archiepiscopo regiæ urbis, alterius vero a sanctissimo Theophilo episcopo Heracleano ad sanctissimum episcopum Epiphanium; similiter & tertiæ epistolæ scriptæ a sanctissimis episcopis in regia urbe congregatis, ad commemoratum Deo dilectum episcopum Tyriorum: & lecta etiam nihilominus statim relatione facta a prædictis sanctissimis episcopis in regia urbe congregatis, ad sanctissimum & beatissimum œcumenicum patriarcham regiæ urbis, in qua anathematizatus fuit Severus episcopus Antiochenus, secundum ea, quæ continentur in ipsa charta, lecta per Sergium venerabilem diaconum, in mense secundum Tyrios Loo, vicesima octava, sive Septembris decima sexta [a] indictione duodecima. Augusti multi anni. Augustæ multi anni. Senatus multi anni. Multi sint anni Præfectorum. Joannis Comitis multi sint anni. Epiphanii patriarchæ multi sint anni. Unus Deus est, qui hoc fecit: magnus Deus hoc impartiatur. Unus Deus est, & una fides. Unus Deus & una fides, ad pacem ecclesiarum, ad pacem orthodoxorum. Joannis patriarchæ multi anni. Quæ synodus fecit, & tu fac. Quæ fecit synodus, hæc fac. Joanni orthodoxo multi anni, in æternum imperium hoc. Vincit fides Augusti. Ex Deo imperium hoc. Novi Constantini multi anni. Orthodoxi patris multi anni. Qui non loquitur, non est fidelis. Quæ fecit synodus, ἔμβα, fac. Quæ sancta Dei synodus egit, ἔμβα, facito. Vincit fides Augusti. In æternum imperium hoc. Vitaliani Patricii multi anni: Vitaliani orthodoxi multi sint anni. Epiphanii orthodoxi multi sint anni. ἔμβα, anathematiza, sicut & Patres. ἔμβα, anathematiza, sicut & sy-

[a] In Græco additur, anno 641.

Anno Christi 536.

nodus: ἔμβα, anathematiza Severum & Mandritam: ἔμβα, anathematiza Severum & Joannem. Et ascendente sanctissimo archiepiscopo in ambonem, exclamaverunt: Bene Deus tulit te. Unus Deus, una fides. Unus Deus, qui hoc fecit. Sursum mitte episcopos, sursum mitte orthodoxos. Et ascendentibus Deo dilectis Joanne episcopo Ptolemaïdano, & Theodoro episcopo Porphyreonis, & Helia episcopo Rachleno, iterum exclamaverunt: Epiphanii patriarchæ multi sint anni. Sicut sancti testificati sunt, testificatus es tu, & vicisti. Age mitte episcopos, age mitte orthodoxos. Iste solus propter fidem mortuus est, iste solus labores assumpsit. Testificatus es, & vicisti. Iste solus propter fidem vivit. Testificatus es, & fides tua vicit. Emisit ipsos Trisagium, emisit ipsos Dei genitrix. Ejecit Severum Dei genitrix, qui turbavit ecclesias. Ejecit ipsos mysterium: ejecit ipsos quem lapidaverunt: ejecit ipsos, cui injuriati fuerant. Ejice hos extra civitatem, non est civitas abscissorum. Ægyptios ejice. Imperator orthodoxus est: in æternum imperium hoc. Speluncam latronum ejice, speluncam schismaticorum tolle, combure. Sursum mitte principes. Omnes dolosos foras mitte. Mitte foras Romanum. Sursum mitte, quorum misertus es. foras mitte [a] Synthecarium & Manichæum. Romanus dolosus est. Romanum mitte foras. Manichæum ejice foras, purga ecclesias. Tecum est, & fœdere jungit episcopos. Mitte age episcopos. Anathema Severo, & iis qui idem cum eo sentiunt, & Mandritæ. Anathema Severo, Eutychi, & Nestorio, & Mandritæ. Officina Mandritæ quare aperta est? ἔμβα, anathematiza, sicut patriarcha Romanus, Eliam Botryenum. Pistorem modo anathematiza. Episcopum ejus loco illuc mitte. Episcopos hæreticos foras ejice. Justinus imperat: non licet timere. Orthodoxus est. Augusti multi anni. In sæculum imperium hoc. Novus est Constantinus, non licet timere. Novæ Helenæ multi anni. Vitaliani Patricii multi sint anni. Vitaliani Magistri militum multi sint anni. Præfectorum multi sint anni. Magistri multi sint anni. Multi sint anni totius Senatus. Eliæ Curatoris multi anni. Epiphanii archiepiscopi multi anni. Per victoriam Augusti, depone Botryenum tamquam Manichæum. Ægyptios mercatores lignorum non vult civitas. Ejice foras Acephalos: si vicerint, morimur. Flavianum patriarcham diptychis. Trinitas vicit. Accipe Dei genitricem. Imperator jussit, ut dixit synodus: Imperator jussit, & tota synodus. Schismaticus non est. Suscipe Dei genitricem: εἴσω, id est, intra, & munda sanctam domum. Qui non loquitur, non est fidelis. Ad Dei genitricem ducimus. Prædica, ducimus. Augusti multi anni. Unus Deus, una fides. Reliquias Flaviani mitte, fer: ad sanctam Mariam ducimus. Ecce secundo occluserunt, quæ intus: Cruciferum da nobis: crucem lapidaverunt, & recluserunt, quæ intus. In qua civitate hæc fiunt? Una fides fuit, non est perturbatio. Crux vicit, & non est tumultus. Trinitas vicit, & non est [b] perturbatio. Trinitas vicit, recessit Acephalus. Augustus vicit: ducimus ad Θεοτόκον, id est, Dei genitricem. Vicit Justinus. Eamus, Introeamus. Vicit Justinus, prædica congregationem. Vicit Justinus, diem prædica. Joannis patriarchæ multi anni. Augusti multi sint anni. Euphemiæ Augustæ multi anni. Epiphanii archiepiscopi multi anni: ubi testificatus es, prædica congregationem. Eamus, intremus intus ad Θεοτόκον, id est, Dei genitricem. Vicit Augustus, prædica congregationem. Castellum factum fuit, suscipe Dei genitricem. Conventus factus est, suscipe Dei genitricem. Eamus, intremus, & ibi anathematiza. Eamus, intremus, recessit Acephalus. Eamus, intremus depositus est Acephalus. Jubc, & vadimus crucem portantes, Vicit Au-

[a] al. Syndicagium.

[b] al. enormitas.

δος· ἔμβα, ἀναθεμάτισον Σεβῆρον καὶ τὸν Μανδρίτην, ἔμβα ἀναθεμάτισον Σεβῆρον καὶ Ἰωάννην. καὶ ἀνελθόντος τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἐν τῷ ἄμβωνι ἐξεβόησαν· καλῶς ὁ Θεὸς, ἐβάσταξέ σε, εἷς Θεὸς, μία πίστις. εἷς Θεὸς ὁ τοῦτο ποιήσας. ἄνω βάλε τοὺς ἐπισκόπους, ἄνω βάλε τοὺς ὀρθοδόξους. καὶ ἀνελθόντων τῶν θεοφιλεστάτων, Ἰωάννου ἐπισκόπου τῆς Πτολεμαΐδος, καὶ Θεοδώρου ἐπισκόπου τῆς Πορφυρεῶνος, καὶ Ἠλίου ἐπισκόπου τῆς Ῥαχλενῶν, πάλιν ἐξεβόησαν· Ἐπιφανίου πατριάρχου πολλὰ τὰ ἔτη· ὡς οἱ ἅγιοι ἐμαρτύρησαν ἐμαρτύρησας, καὶ ἐνίκησας. πέμψον, φέρε τοὺς ἐπισκόπους· πέμψον, φέρε τοὺς ὀρθοδόξους. οὗτος μόνος διὰ πίστιν ἀπέθανεν, οὗτος μόνος ἀπέλαβε καμάτους· ἐμαρτύρησας καὶ ἐνίκησας, οὗτος μόνος διὰ πίστιν ἐνίκησεν. ἐμαρτύρησας, καὶ ἡ πίστις σου ἐνίκησεν. ἔβαλεν αὐτοὺς τὸ τρισάγιον, ἔβαλεν αὐτοὺς ἡ Θεοτόκος. ἔβαλε Σεβῆρον ἡ Θεοτόκος, ὃς ἐτάραξε τὰς ἐκκλησίας. ἔβαλεν αὐτοὺς τὸ μυστήριον· ἔβαλεν αὐτοὺς, ὃν ἐλίθασαν· ἔβαλεν αὐτοὺς, ὃν ὕβρισαν· τούτους ἔξω τῆς πόλεως. ποία πόλις τῶν ἀποσχιστῶν; τοὺς Αἰγυπτίους ἔξω βάλε, ὁ βασιλεὺς ὀρθόδοξος ἔνι. εἰς αἰῶνας τὸ βασίλειον τοῦτο. τὸ σπήλαιον τῶν λῃστῶν ἔξω βάλε· τὸ σπήλαιον τῶν ἀποσχιστῶν ἆρον, καῦσον. ἄνω βάλε * τὸν πριγκιπίας· ὅλους τοὺς δολίους ἔξω βάλε, τὸν Ῥωμαικὸν ἔξω βάλε, ἄνω βάλε οὓς ἠλέησας. ἔξω βάλε τὸν συνθηκάριον καὶ Μανιχαῖον. ὁ Ῥωμαικὸς δόλιος ἔνι· τὸν Ῥωμαικὸν ἔξω βάλε, τὸν Μανιχαῖον ἔξω βάλε· καθάρισον τὰς ἐκκλησίας. μετὰ σοῦ ἐστι, καὶ συνθηκίζει τοὺς ἐπισκόπους, πέμψον φέρε τοὺς ἐπισκόπους, ἀνάθεμα Σεβήρῳ καὶ τοῖς φρονοῦσι τὰ αὐτοῦ, καὶ τῷ Μανδρίτῃ. ἀνάθεμα Σεβήρῳ, Εὐτυχεῖ, καὶ Νεστορίῳ, καὶ τῷ Μανδρίτῃ. τὸ ἐργαστήριον Ἐνπλίου διὰ τί ἠνοίγη; ἔμβα, ἀναθεμάτισον ὡς ὁ Ῥώμης πατριάρχης, Ἠλίαν τὸν Βοτρυωνὸν, τὸν ἀρτοκόπον ἄρτι ἀναθεμάτισον, ἐπίσκοπον ἀντ' αὐτοῦ ἐκεῖ πέμψον· ἐπισκόπους αἱρετικοὺς ἔξω βάλε. Ἰουστῖνος βασιλεύει, οὐκ ἔνι φοβηθῆναι. ὀρθόδοξος ἔνι. τοῦ Αὐγούστου πολλὰ τὰ ἔτη, εἰς αἰῶνας τὸ βασίλειον τοῦτο. νέος ἐστὶ Κωνσταντῖνος, οὐκ ἔνι φοβηθῆναι. νέας Ἑλένης πολλὰ τὰ ἔτη. Βιταλιανοῦ πατρικίου πολλὰ τὰ ἔτη, Βιταλιανοῦ στρατηλάτου πολλὰ τὰ ἔτη, τῶν ἐπάρχων πολλὰ τὰ ἔτη, τοῦ μαγίστρου πολλὰ τὰ ἔτη, τῆς ὅλης συγκλήτου πολλὰ τὰ ἔτη, Ἠλία κουράτωρος πολλὰ τὰ ἔτη, Ἐπιφανίου ἀρχιεπισκόπου πολλὰ τὰ ἔτη. τὴν νίκην τοῦ Αὐγούστου, κάθελε τὸν Βοτρυωνὸν, ὡς Μανιχαῖον. Αἰγυπτίους ξυλεμπόρους οὐ θέλει ἡ πόλις. ἔξω βάλε τοὺς Ἀκεφάλους. εἰ ἐνίκησαν, ἀποθνήσκομεν. Φλαβιανὸν πατριάρχην τοῖς διπτύχοις. ἡ τριὰς ἐνίκησε. λάβε τὴν Θεοτόκον, ὁ βασιλεὺς ἐκέλευσεν, ὡς εἶπεν ἡ σύνοδος, ὁ βασιλεὺς ἐκέλευσε καὶ ὅλη ἡ σύνοδος. ἀποσχίστης οὐκ ἔνι. λάβε τὴν Θεοτόκον. ἔσω, καὶ καθάρισον τὸν οἶκον τὸν ἅγιον. ὁ μὴ λαλῶν, οὐκ ἔνι πιστός. εἰς τὴν Θεοτόκον ἄγομεν· κήρυξον, καὶ ἄγομεν. τοῦ Αὐγούστου πολλὰ τὰ ἔτη. εἷς Θεὸς, μία πίστις. τὸ λείψανον Φλαβιανοῦ πέμψον, φέρε. εἰς τὴν ἁγίαν Μαρίαν ἄγομεν. ἰδὲ δεύτερον ἔφραξαν τὰ ἔσω· τὸ σταυρεῖον δὸς ἡμῖν. τὸν σταυρὸν ἐλίθασαν, καὶ ἀνέφραξαν τὰ ἔσω. εἰς ποίαν πόλιν ταῦτα γίνονται; μία πίστις γέγονεν, οὐκ ἔνι ἀταξία. ὁ σταυρὸς ἐνίκησε, καὶ οὐκ ἔνι ἀταξία. ἡ τριὰς ἐνίκησε, καὶ οὐκ ἔνι ἀταξία· ἡ τριὰς ἐνίκησεν, ἀπῆλθεν ὁ Ἀκέφαλος, ὁ Αὔγουστος ἐνίκησεν· ἄγομεν εἰς τὴν Θεοτόκον, νικᾷ Ἰουστῖνος· ἄγομεν, εἰσέλθωμεν, νικᾷ Ἰουστῖνος, ἄρτι ἔσω ἄγομεν. νικᾷ Ἰουστῖνος, κήρυξον τὴν σύναξιν. νικᾷ Ἰουστῖνος, τὴν ἡμέραν κήρυξον. Ἰωάννου πατριάρχου πολλὰ τὰ ἔτη. Ἐπιφανίου πατριάρχου πολλὰ τὰ ἔτη. τοῦ Αὐγούστου πολλὰ τὰ ἔτη. Εὐφημίας Αὐγούστης πολλὰ τὰ ἔτη. Ἐπιφανίου ἀρχιεπισκόπου πολλὰ τὰ ἔτη· ὅπου ἐμαρτύρησας, κήρυξον τὴν σύναξιν. ἄγομεν, εἰσέλθωμεν ἔσω εἰς τὴν Θεοτόκον. ἐνίκησεν ὁ Αὔγουστος, κήρυξον τὴν σύναξιν. καστέλλιον ἐγένετο, λάβε τὴν Θεοτόκον. συναγωγὴ ἐγένετο, λάβε τὴν Θεοτόκον. ἄγομεν, εἰσέλθωμεν, κἀκεῖ ἀναθεμάτισον· ἄγομεν, εἰσέλθωμεν, ἀπῆλθεν ὁ Ἀκέφαλος. ἄγομεν, εἰσέλθωμεν, καθῃρέθη ὁ Ἀκέφαλος. κέλευσον, καὶ ὑπάγομεν σταυρὸν βαστάζοντες. νικᾷ ὁ Αὔ-

* Locus suspectus.

γουστος, ἄγομεν. εἰσελθῶμεν· νικᾷ ὁ Αὔγουστος, ἔσω ἀναθεμάτισον. τίνα μένεις; ὀρθόδοξος εἶ. λιτανείαν, κἀκεῖ εἰσέλθωμεν. νικᾷ Ἰουστῖνος, ἔνθεν ἔσω ἄγομεν. μαρτύρομαί σε, οὐδὲν ἀφῆκαν ἔσω. τὰ κειμήλια ἔλαβεν ὁ τοῦ μοδιαρείου. κήρυξον τὴν σύναξιν, τὴν νίκην τοῦ Αὐγούστου. μίαν ἀργίαν τῇ πόλει, μίαν ἀργίαν τοῖς ὀρθοδόξοις. ἔσωθεν, λῦσον τὸ οἰκοδόμημα, ὁ Ἀκέφαλος οὐκ ἔχει ὧδε τόπον, οὐκ ἔχει ὧδε τόπον ὁ Μανιχαῖος. Ἐπιφανίου ἀρχιεπισκόπου πολλὰ τὰ ἔτη. εἷς Θεὸς, ὑγείαν αὐτῷ. καὶ προσφωνήσαντος τοῦ αὐτοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου· παρακαλῶ τὴν ὑμετέραν ἀγάπην ἀνεξικάκως ἐνεγκεῖν, καὶ συγχωρῆσαι κἀμὲ καὶ τοὺς θεοφιλεστάτους ἐπισκόπους ἀναθεματίσαι τὸν Ἀκέφαλον. καὶ ἐνταῦθα γὰρ, καὶ ἐν τῷ εὐκτηρίῳ οἴκῳ τῆς ἁγίας θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, καὶ ἐν ὅλοις εὐκτηρίοις οἴκοις, καὶ ἐν ὅλαις ταῖς πόλεσι, καὶ ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ ἀναθεματίζεται ἕως τοῦ αἰῶνος. καὶ πάλιν ἐξεβόησαν, ἡσυχίαν τῷ κυρίῳ ἡμῶν. καὶ λοιπὸν εἶπε πρὸς τοὺς ἀπὸ τοῦ πλήθους ὁ ἁγιώτατος ἡμῶν ἀρχιεπίσκοπος Ἐπιφάνιος, ταύτην τὴν ὀρθὴν καὶ ἀμώμητον καὶ ἀληθινὴν πίστιν, ἣν παραδεδώκασιν ἡμῖν οἱ ἀπαρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ λόγου, καὶ ἐδίδαξαν ἡμᾶς οἱ θεσπέσιοι καὶ πανάγιοι ἀπόστολοι, καὶ ἐξ αὐτῶν λαβόντες οἱ τρισμακάριοι ἡμῶν ἅγιοι πατέρες, οἱ ἐπὶ τῇ ὀρθῇ λάμψαντες πίστει, οἵ τε ἐν Νικαίᾳ τιή. καὶ οἱ ἐν βασιλευούσῃ Κωνσταντινουπόλει ρν΄. καὶ οἱ ἐν Ἐφέσῳ σ΄. καὶ οἱ ἐν Χαλκηδόνι χλ΄. καὶ οἱ λοιποὶ δὲ πάντες ὅσιοι καὶ ὁμόφρονες αὐτῶν ὀρθόδοξοι πατέρες παραλαβόντες, καὶ ἀεὶ ἐν ἑαυτοῖς ἐσχηκότες, καὶ ταύτην ἄτρεπτον φυλάξαντες, ἣν ἀεὶ ἐκηρύξαμεν ἐπ' ἐκκλησίας, καὶ κηρύσσομεν. ὑμῖν ἀγαπητοὶ, καὶ ἀναθεματίζομεν, καὶ ἀναθεματίσομεν ἀεὶ πάντας μὲν τοὺς αἱρετικοὺς μετὰ τῶν δυσσεβῶν αὐτῶν φρονημάτων, καὶ τῶν φρονούντων τὰ ὀλέθρια αὐτῶν διδάγματα· ἐξαιρέτως δὲ καὶ ὀνόματι ἀναθεματίζομεν Ἄρειον, Εὐνόμιον, Μακεδόνιον τὸν πνευματομάχον, Ἐβίωνα, Φωτεινὸν, Μάρκελλον, Θεόδοτον, Ἀρτεμᾶν, Παῦλον τὸν Σαμοσατέα, Νεστόριον τὸν ἀνθρωπολάτρην, καὶ δυσσεβῆ Οὐαλεντῖνον, Σκυθιανὸν, Μάνην, Μαρκίωνα, Βαρδησάνην, Ἀπολινάριον, Εὐτυχέα μετὰ τούτων πάντων τῶν αἱρετικῶν. καὶ ὁμοίως τούτοις πᾶσιν ἀναθεματίζομεν καὶ τὸν δυσσεβῆ Σευῆρον τὸν Ἀκέφαλον, καὶ ἀποσχίστην, καὶ ἀεὶ ἀλλότριον γενόμενον τοῦ δεσπότου ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῆς ἁγίας αὐτοῦ καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας, καὶ τὸ δυσσεβὲς αὐτοῦ φρόνημα, ὡς ἀναθεματίσαντα τοὺς ἁγίους ἡμῶν ὀρθοδόξους πατέρας, καὶ σχίσματα καὶ ταραχὰς ἐμποιήσαντα ταῖς ἁγίαις ἐκκλησίαις τῶν ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, παντὸς, ὡς εἰπεῖν, τοῦ κόσμου· καὶ διακόψαντες αὐτὸν οἱ ἀπὸ τοῦ πλήθους, ἐξεβόησαν. εἷς Θεὸς ὁ τοῦτο ποιήσας, εἷς Θεὸς, μία πίστις· εἰς εἰρήνην τῶν ἐκκλησιῶν. Ἐπιφανίου ἀρχιεπισκόπου πολλὰ τὰ ἔτη, εἰς εἰρήνην τῶν ὀρθοδόξων, εἰς εἰρήνην τοῦ βασιλέως. ἀναθεμάτισον καὶ τὸν Μανδρίτην. πληρῶν δὲ ὁ αὐτὸς ἁγιώτατος ἡμῶν ἀρχιεπίσκοπος τὰ λοιπὰ τῆς προσφωνήσεως καὶ τοῦ ἀναθέματος, ἔφη πρὸς αὐτοὺς ταῦτα· ὁμοίως δὲ ἀναθεματίζομεν καὶ Ἰωάννην τὸν Μανδρίτην, τὸν ἀποστάτην, καὶ ἀρνησίθεον, ἀφ' οὗ καὶ προσέλαβε τὸ δυσσεβὲς φρόνημα, παρὰ τοῦ αὐτοῦ ἀσεβεστάτου τοῦ Σευήρου. ἔστωσαν τοίνυν οἱ εἰρημένοι Σευῆρος ὁ Ἀκέφαλος, καὶ Ἰωάννης ὁ Μανδρίτης, καὶ τὸ δυσσεβὲς αὐτῶν φρόνημα μετὰ τῶν κοινωνούντων αὐτοῖς, ἀνάθεμα καὶ κατάθεμα ἀπὸ τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ, ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, ἀμήν. ἐξεβόησαν οἱ ἀπὸ τοῦ πλήθους· ἀμὴν, ἀμὴν, ἀμήν. εἷς Θεὸς ὁ τοῦτο ποιήσας· Ἐπιφανίου ἀρχιεπισκόπου πολλὰ τὰ ἔτη, Ἰωάννου Κόμητος πολλὰ τὰ ἔτη. ὅλους τοὺς αἱρετικοὺς ἀναθεμάτισον. μίαν ἀργίαν τῇ θεοτόκῳ. ἡ τριὰς ἐνίκησε, τὴν σύναξιν κήρυξον· ὁ σταυρὸς ἐνίκησε, τὴν σύναξιν κήρυξον. ἄνω βάλε * τοὺς πριγκιπίας, ἄνω βάλε τοὺς μετεβάτας. ἔσω εἰς τὴν θεοτόκον τὴν σύναξιν κήρυξον. ὁ μὴ λαλῶν οὐκ ἔστι πιστός. αὕτη ἡ ὥρα ἀρέσκει καὶ τοῖς πατράσι, αὕτη ἡ ὥρα Θεῷ ἀρέσκει, καὶ τῷ Αὐγούστῳ· νικᾷ Ἰουστῖνος, τὴν σύναξιν

* Forte, τοὺς πρίγκιπας.

A gustus, eamus, intremus. Vicit Augustus, intus anathematiza. Quem exspectas? orthodoxus es? Litaniam ibi ingrediamur. Vicit Justinus, huc introeamus, obtestor te, nihil dimiserunt intus. Cimelia accepit ille modiarii: proclama congregationem, per victoriam Augusti. Unum otium civitati, unum otium orthodoxis. Intra, solve ædificium. Acephalus non habebit hic locum, non habebit hic locum Manichæus. Epiphanii archiepiscopi multi anni. Unus Deus, salutem ipsi. Et cum sanctissimus ipse archiepiscopus acclamasset: Rogo vestram caritatem sine molestia tolerare, & concedere mihi, & Deo dilectis episcopis anathematizare Acephalum. Et hic enim & in oratorio sanctæ Dei genitricis & semper Virginis Mariæ, & in omnibus oratoriis, ac in omnibus ecclesiis, & in omnibus B civitatibus, ac in toto mundo anathematizatur usque in sæculum. Rursusque exclamaverunt: Otium domino nostro. Et postea sanctissimus archiepiscopus noster Epiphanius dixit ad illos de populo hæc: Rectam & immaculatam ac veram fidem, quam tradiderunt nobis a principio [a] venerabiles & ministri sermonis, & docuerunt nos divini & sanctissimi apostoli, & ab ipsis accipientes terbeati patres nostri sancti, qui in recta splenduerunt fide, Nicææ videlicet trecenti decem & octo, & in regia urbe Constantinopolitana centum quinquaginta, atque in Epheso ducenti, & in Chalcedona sexcenti triginta, & reliqui omnes sancti & orthodoxi C patres, idem cum ipsis sapientes, acceperunt, & semper in seipsis habuerunt, & habent, & ipsam immutabilem custodierunt: quam semper in ecclesia prædicavimus & prædicamus vobis, dilectissimi: & anathematizamus semper omnes hæreticos una cum suis impiis intelligentiis, & qui ipsorum impia dogmata sapiunt; præcipue autem & nominatim anathematizamus Arrium, Eunomium, Macedonium Spiritus impugnatorem, Ebionem, Photinum, Marcellum, Theodorum, Artemam, Paulum Samosatenum, Nestorium hominis idololatram, & impium Valentinum, Scythianum, Manem, Marcionem, Bardesanem, Apollinarem, Eutychem, cum omnibus hæreticis. Et similiter cum his omnibus anathematizamus & impium Seve-D rum Acephalum, & abscissum, & semper alienum factum a Domino Deo Jesu Christo, & a sancta ipsius catholica & apostolica ecclesia, & ipsius impium dogma, qui sanctos & orthodoxos patres nostros anathematizavit, & schismatica ac turbas in sanctis ecclesiis orthodoxorum Christianorum fecit per totum (ut ita dicam) mundum. Et [b] interpellantes ipsum loquentem illi de populo exclamaverunt: Unus Deus, qui hoc fecit. Unus Deus, una fides, ad pacem ecclesiarum. Epiphanii archiepiscopi multi anni, ad pacem orthodoxorum, ad pacem Imperatoris. Anathematiza & Mandritam. Implens autem ipse sanctissimus noster archiepiscopus reliqua acclamationis & anathematis, dixit ad eos hæc: Similiter autem anathemati-E zamus & Joannem Mandritam apostatam, & Dei abnegatorem, ex quo accepit impium sensum ab ipso impiissimo Severo. Sint ergo prædicti Severus Acephalus & Joannes Mandrita, & ipsorum impium dogma cum communicantibus ipsis anathema, & catathema a Patre, & Filio, & sancto Spiritu, in cælo & in terra, in isto sæculo & in futuro. Amen. Exclamaverunt illi de populo: Amen, Amen, Amen. Unus Deus, qui hoc fecit. Epiphanii archiepiscopi multi anni, Joannis Comitis multi anni. Omnes hæreticos anathematiza. Unum otium Dei genitrici. Trinitas vicit, collectam prædica. Crux vicit, collectam prædica. Sursum mitte principes. Sursum μετεβάτας. Intus ad Dei genitricem, collectam prædica. Qui non loquitur, non est fidelis. Hæc hora Deo placet & patribus; hæc hora Deo placet & Augusto. Vincit Justinus, colle-

[a] In Græc. oculati testes.

[b] Vet. cum illi interpellaverunt, ridiculè.

ANNO CHRISTI 536.

ctam prædica. Intra, aperi Θεοτόκον Dei genitricem. Intra, aperi, quam accepisti. Judæi gaudent, Dei genitricem aperi. Judæi gaudent, quoniam clausa sunt quæ intus. εἴσω, Intra, sanctifica, quam communicaverunt. Non est Anastasius; Justinus regnat, orthodoxus est. Non est Manichæus, orthodoxus est. Justinus regnat novus Constantinus. Non est Manichæus, sicut Anastasius. Joannis patriarchæ multi anni. Epiphanii orthodoxi multi anni. [a] Nepotem Mandritæ anathematiza. Qui contra te sunt scilicet anathematiza. Unum otium civitati: aperi, quam rapuerunt. Unus Deus, una fides. Mortuus est Amantius rebellis Trinitatis. Intra, indue, quam nudaverant. Vincit Justinus: prædica congregationem. Lucernarium intus fac, congregationem prædica. Sancta Trinitas, sanitatem da ei. Unus Deus, una fides. Omnium orthodoxorum multi anni. Mitte, fer alios episcopos. Heliam Bortyenum anathematiza. Joannis patriarchæ multi anni. Epiphanii patriarchæ multi anni. Augusti multi anni. Euphemiæ Augustæ multi anni. [b] Victoriam Imperatoris, intra intus. In æternum imperium hoc liberate ab Acephalo, liberate ab hæreticis. Postea vero Joannes reverentissimus episcopus Ptolemaïdis, dixit hæc ad populum: Anathematizamus quidem omnes, quos anathematizavit sanctissimus & beatissimus noster archiepiscopus & metropolita, ac omnes hæreses: præcipue autem impium & Dei impugnatorem Severum Acephalum & Manichæum, & Joannem impium & Dei impugnatorem Mandritam, & [c] avertimur ab ipsis communionem, & alienos ipsos notamus, & ab ipso nomine Christiano. Sint ergo anathema a Patre, & Filio, & Spiritu sancto, in cælo & in terra, in hoc sæculo & in futuro, Amen. Dixit autem & Theodorus reverentissimus episcopus Porphyreonis, hæc: Omnes quoscumque anathematizavit antea sanctissimus & beatissimus archiepiscopus noster metropolita, anathematizamus cum ipso. Cum ipsis autem anathematizamus & Severum Acephalum, & Joannem Mandritam, quia & ipse consensit hæreticis & impiis dogmatibus ipsius. Sint igitur anathema a Patre, & Filio, & Spiritu sancto, in cælo & in terra, & in hoc sæculo & in futuro, Amen. Dixit autem & Helias episcopus Rachlenus, hæc: Et nos secundum vestigia sanctissimi & beatissimi archiepiscopi nostri & metropolitæ ambulantes, & ipsius bonæ doctrinæ persuasi, credentes, quia supra & infra, justa & vera sanctissimis ecclesiis negotiatur; hujus rei gratia anathematizamus eos, qui non semel, non bis anathematizati sunt, sed & singulis diebus anathematizantur, Acephalum & Manichæum; Severum, & ejus impia dogmata, ac Joannem Mandritam, & ejus impia dogmata, una cum his, qui eis communicant: de ceteris enim superfluum est dicere. Sint itaque anathema a Patre, & Filio, & Spiritu sancto, in cælo & in terra, in hoc sæculo & in futuro, Amen.

Et exclamaverunt multitudo: Unus Deus Christus regnat: episcoporum multi sint anni, orthodoxorum multi anni. *Benedictus Dominus Deus* Jesus Rex, *quoniam visitavit, & fecit redemptionem populo suo.* Et adhuc turba exspectante & exclamante, ut congregatio fieret in oratorio sanctæ & gloriosæ Dei genitricis Virginis Mariæ, acclamavit ipsis sanctissimus archiepiscopus noster hæc: Quoniam magna hora est, & justum est nos divinam celebrare missam, per quam colitur Deus in utilitatem animarum nostrarum, sufficiant hæc. Multa enim sunt, quæ legenda sunt. Cum Deo igitur sancta Dominica sequenti in prædicto oratorio dominæ nostræ gloriosissimæ Dei genitricis Virginis Mariæ, reliqua legemus, & iterum anathemati-

[a] Gr. ἀνεψιὸν patruelem.

[b] Pro, per victoriam.

[c] Pro, avertimur.

Luc. 1.

κήρυξον. εἴσω ἄνοιξον τὴν Θεοτόκον, εἴσω ἄνοιξον, ἣν παρέλαβες. οἱ Ἰουδαῖοι χαίρονται, τὴν Θεοτόκον ἄνοιξον. οἱ Ἰουδαῖοι χαίρονται, ὅτι ἐσφάλισαι τὰ ἔσω. εἴσω, ἁγίασον, ἣν ἐκοινώνησαν. οὐκ ἔστιν Ἀναστάσιος, Ἰουστῖνος βασιλεύει, ὀρθόδοξος ἐνι. οὐκ ἔστι Μανιχαῖος, ὀρθόδοξος ἐνι. Ἰουστῖνος βασιλεύει ὁ νέος Κωνσταντῖνος. οὐκ ἔστι Μανιχαῖος, ὡς Ἀναστάσιος. Ἰωάννου πατριάρχου πολλὰ τὰ ἔτη, Ἐπιφανίου τοῦ ὀρθοδόξου πολλὰ τὰ ἔτη. τὸν ἀνεψιὸν τοῦ Μανδρίτου ἀναθεμάτισον, τοὺς κατὰ σοῦ ἀναθεμάτισον. μίαν ἀργίαν τῇ πόλει. ἄνοιξον, ἣν ἥρπασαν. εἷς Θεὸς, μία πίστις. ἀπέθανεν Ἀμάντιος ὁ ἀντάρτης τῆς τριάδος. εἴσω, ἔνδυσον, ἣν ἐγύμνωσαν. νικᾷ Ἰουστῖνος, τὴν σύναξιν κήρυξον. τὸ λυχνικὸν ἔσω ποίησον, τὴν σύναξιν κήρυξον. ἁγία τριὰς, τὴν ὑγίειαν δὸς αὐτῷ. εἷς Θεὸς, μία πίστις. ὅλων ὀρθοδόξων πολλὰ τὰ ἔτη. πέμψον, φέρε τοὺς ἄλλους ἐπισκόπους. Ἡλίαν τὸν Βοτρυηνὸν ἀναθεμάτισον. Ἰωάννου πατριάρχου πολλὰ τὰ ἔτη. Ἐπιφανίου πατριάρχου πολλὰ τὰ ἔτη. τοῦ Αὐγούστου πολλὰ τὰ ἔτη. Εὐφημίας Αὐγούστης πολλὰ τὰ ἔτη. τὴν νίκην τοῦ βασιλέως, εἴσω ἔσω. εἰς αἰῶνας τὸ βασίλειον τοῦτο, ἀπελάσατε τὸν Ἀκέφαλον, ἀπελάσατε τοὺς αἱρετικούς. καὶ λοιπὸν Ἰωάννης ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος τῆς Πτολεμαΐδος εἶπε πρὸς τοὺς ἀπὸ τοῦ πλήθους, ταῦτα. ἀναθεματίζομεν πάντας μὲν οὓς ἀνεθεμάτισεν ὁ ἁγιώτατος καὶ μακαριώτατος ἀρχιεπίσκοπος καὶ μητροπολίτης, καὶ πάσας τὰς αἱρέσεις, ἐξαιρέτως δὲ τὸν δυσσεβῆ καὶ θεομάχον Σεβῆρον τὸν Ἀκέφαλον καὶ Μανιχαῖον, καὶ Ἰωάννην τὸν δυσσεβῆ καὶ θεομάχον τὸν Μανδρίτην, καὶ ἀποστρεφόμεθα τὴν πρὸς αὐτοὺς κοινωνίαν, καὶ ἀλλοτρίους αὐτοὺς καλοῦμεν, καὶ αὐτοῦ τοῦ ὀνόματος τῶν Χριστιανῶν. ἔστωσαν οὖν ἀνάθεμα ἀπὸ τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ, ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, ἀμήν. εἶπε δὲ καὶ Θεόδωρος ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος τῆς Πορφυρεωνιτῶν ταῦτα. πάντας ὅσους προλαβὼν ἀνεθεμάτισεν ὁ ἁγιώτατος καὶ μακαριώτατος ἡμῶν ἀρχιεπίσκοπος, καὶ μητροπολίτης, ἀναθεματίζομεν σὺν αὐτῷ. σὺν αὐτοῖς δὲ ἀναθεματίζομεν Σεβῆρον τὸν Ἀκέφαλον, καὶ Ἰωάννην τὸν Μανδρίτην, ὡς συναινέσαντα τοῦτον τοῖς αἱρετικοῖς καὶ ἀσεβέσιν αὐτοῦ δόγμασιν. ἔστωσαν τοίνυν ἀνάθεμα, ἀπὸ τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐν τῇ γῇ, ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, ἀμήν. ἔφη δὲ καὶ Ἡλίας ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος τῆς Ραχλιανῶν ταῦτα. καὶ ἡμεῖς κατ' ἴχνος βαίνοντες τοῦ ἁγιωτάτου καὶ μακαριωτάτου ἡμῶν ἀρχιεπισκόπου, καὶ μητροπολίτου, καὶ πειθόμενοι τῇ αὐτοῦ ἀγαθῇ διδασκαλίᾳ, καὶ ὡς ἄνω καὶ κάτω τὰ δίκαια καὶ τὰ ἀληθῆ ταῖς ἁγιωτάταις ἐκκλησίαις πραγματεύεται, τούτου χάριν ἀναθεματίζομεν τοὺς οὐχ ἅπαξ οὐ δὶς ἀναθεματισθέντας, ἀλλὰ καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀναθεματιζομένους, τὸν Ἀκέφαλον καὶ Μανιχαῖον Σεβῆρον, καὶ τὰ δυσσεβῆ αὐτοῦ φρονήματα, καὶ Ἰωάννην τὸν Μανδρίτην, καὶ τὰ δυσσεβῆ αὐτοῦ διδάγματα, μετὰ τῶν κοινωνούντων αὐτοῖς. περὶ γὰρ τῶν λοιπῶν περιττόν ἐστιν καὶ λέγειν. ἔστωσαν τοίνυν ἀνάθεμα ἀπὸ τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ, ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, ἀμήν.

Καὶ ἐξεβόησαν οἱ ἀπὸ τοῦ πλήθους· εἷς Θεὸς Χριστὸς βασιλεύει· τῶν ἐπισκόπων πολλὰ τὰ ἔτη. τῶν ὀρθοδόξων πολλὰ τὰ ἔτη. εὐλογητὸς κύριος Ἰησοῦς ὁ βασιλεὺς, ὅτι ἐπεσκέψατο, καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ. καὶ ἔτι ἐπιμεινάντων τῶν ἀπὸ τοῦ πλήθους, καὶ ἐκβοώντων περὶ τοῦ γενέσθαι ἁγίαν σύναξιν ἐν τῷ εὐκτηρίῳ οἴκῳ τῆς ἁγίας ἐνδόξου καὶ θεοτόκου παρθένου Μαρίας, προσεφώνησεν αὐτοῖς ὁ ἁγιώτατος ἡμῶν ἀρχιεπίσκοπος ταῦτα. ἐπειδὴ πολλὴ ὥρα ἐστὶ, καὶ δίκαιόν ἐστι ποιῆσαι ἡμᾶς τὴν θείαν λειτουργίαν, δι' ἧς θεραπεύεται ὁ Θεὸς εἰς ὠφέλειαν τῶν ἡμετέρων ψυχῶν, ἀρκεσθῶμεν τούτοις. πολλὰ γάρ ἐστι τὰ ἔχοντα ἀναγνωσθῆναι. τῇ οὖν σὺν Θεῷ ἁγίᾳ κυριακῇ τῇ ἐπιούσῃ ἐν τῷ εἰρημένῳ εὐκτηρίῳ οἴκῳ τῆς δεσποίνης ἡμῶν τῆς ἐνδόξου καὶ θεοτόκου παρθένου Μαρίας τὰ λοιπὰ ἀναγινώσκομεν, καὶ πάλιν ἀνα-

θεματίζομεν

ANNO CHRISTI 536.

ἀναθεματίζομεν τὸν Ἀκέφαλον, καὶ πάντας τοὺς μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ λοιπὸν ἐκήρυξε τὴν τοιαύτην ἁγίαν σύναξιν Ζαχαρίας ὁ θεοσεβέστατος ἀρχιδιάκονος. γνωρίζομεν τῇ ὑμετέρᾳ ἀγάπῃ, ὅτι τῇ ἐπιούσῃ κυριακῇ, εἰς δόξαν τοῦ δεσπότου Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ τῆς ἁγίας ἐνδόξου δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, καὶ ὑπὲρ σωτηρίας, νίκης, καὶ διαμονῆς τοῦ φιλοχρίστου ἡμῶν βασιλέως Ἰουστίνου, καὶ τῆς εὐσεβεστάτης βασιλίδος Εὐφημίας, καὶ τῶν μειζόνων ἐξουσιῶν, καὶ τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς βασιλίδος πόλεως Ἰωάννου, καὶ τῆς αὐτόθι ἐνδημούσης ἁγίας συνόδου, ἐν τῷ οἴκῳ τῆς ἁγίας Μαρίας τῷ ἐν Ἰαμψούφεις, τὴν ἁγίαν σύναξιν ποιούμεθα. τῇ δὲ αὐτῇ ἁγίᾳ κυριακῇ, ἕωθεν ἐνταῦθα συνερχόμεθα, ἵν᾽ ἐντεῦθεν μετὰ ψαλμῳδιῶν, καὶ κηρῶν, καὶ θυμιαμάτων ἐν τῷ αὐτῷ ἁγίῳ οἴκῳ καταντήσαντες τὴν λιτὴν καὶ τὴν ἁγίαν σύναξιν πληρώσωμεν. πάντες καὶ πᾶσαι μετὰ σπουδῆς συνέλθωμεν. καὶ μετ᾽ αὐτὸν, καὶ ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος ἡμῶν εἶπεν οὕτως. γνωρίζομεν τῇ ὑμετέρᾳ ἀγάπῃ, ὡς ὅτι τῇ ἐπιούσῃ ἁγίᾳ κυριακῇ, ἐνταῦθα συνερχόμεθα· ἵνα ἐντεῦθεν μετὰ ψαλμῳδιῶν, καὶ κηρῶν, καὶ θυμιαμάτων λιτανεύοντες καταντήσωμεν ἐν τῷ εὐκτηρίῳ οἴκῳ τῆς ἁγίας θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, κἀκεῖσε τὴν ἁγίαν σύναξιν πληρώσωμεν. καὶ ἐξεβόησαν οἱ ἀπὸ τοῦ πλήθους· τὸν ἔφορον ἔξω βάλε, ὅλους ἀποσχίστας ἔξω βάλε. ἀνάθεμα τοῖς ἀποσχίσταις, ἀνάθεμα τοῖς δεχομένοις ἕνα ἐκείνων. κληρικοὺς ἀποσχίστας μηδεὶς δέξηται, τοὺς ἀποστάτας μηδεὶς δέξηται, τοὺς πολεμήσαντας τὸν σταυρὸν μηδεὶς δέξηται. καὶ λοιπὸν προσεφώνησεν αὐτοῖς ὁ ἁγιώτατος ἡμῶν ἀρχιεπίσκοπος ταῦτα· τὸ μέντοι λυχνικὸν τῷ σαββάτῳ ἑσπέρας ἐν τῷ αὐτῷ εὐκτηρίῳ οἴκῳ τῆς ἁγίας θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας σὺν Θεῷ ποιούμεθα· καὶ ἡσυχασάντων, ἐπληρώθη ἡ ἁγία σύναξις.

Ἐπιστολὴ τῶν ἐν δευτέρᾳ Συρίᾳ ἐπισκόπων, πρὸς Ἰωάννην πατριάρχην, καὶ τὴν σύνοδον.

Τῷ δεσπότῃ ἡμῶν τῷ πάντα ἁγιωτάτῳ καὶ μακαριωτάτῳ πατρὶ πατέρων, ἀρχιεπισκόπῳ καὶ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ, Ἰωάννῃ, καὶ τῇ κατὰ τὴν βασιλίδα τῶν πόλεων ἐνδημούσῃ ἁγίᾳ καὶ θεοτιμήτῳ συνόδῳ, οἱ ἐλάχιστοι ἐπίσκοποι Συρίας δευτέρας.

Ὅταν ἀποβλέψωμεν πρὸς τὴν φορὰν τῶν περιστοιχισάντων ἡμᾶς χαλεπῶν, καὶ λογιζόμεθα τὴν ἐπιχυθεῖσαν σύγχυσιν ἀπροσδοκήτως ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ Θεοῦ, τὸ πᾶν εἰκότως ταῖς οἰκείαις ἐπιγράφοντες ἁμαρτίαις, τὴν τοῦ κυρίου μακροθυμίαν θαυμάζομεν. ὅταν δὲ πάλιν τὴν πρὸς τὸ κρεῖττον ἐνθυμηθῶμεν εὐκταίαν μεταβολὴν, τὴν ἀποστολικὴν ἐκείνην προαγόμεθα λέγειν φωνήν· χάρις τῷ Θεῷ ἐπὶ τῇ ἀνεκδιηγήτῳ αὐτοῦ δωρεᾷ. οὐ γὰρ παρεῖδεν εἰς τέλος ἡμᾶς, ἀλλ᾽ ἐπεσκέψατο, καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ. ἵνα τοίνυν καὶ τοῖς λίαν ἀπίστοις τῆς ἀληθείας ἐπίγνωσις γένηται, καὶ διὰ τῶν πραγμάτων φανῶσιν ὡς ἀληθῶς ἀψευδεῖς αἱ τοῦ κυρίου φωναὶ, καὶ πρὸς τῇ ἄλλαις ἡ διαῤῥήδην βοῶσα. ἰδοὺ ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασι προβάτων, ἔσωθεν δέ εἰσι λύκοι ἅρπαγες· ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς· καὶ λοιπὸν περισωθῶσι, καὶ ἐγκαταλεγῶσι τῇ ἱερᾷ ποίμνῃ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν τὰ παρ᾽ αὐτῶν διασκεδασθέντα πρόβατα· δέδωκε, καὶ ἐπλάτυνεν ὁ Θεὸς ἐπὶ τῇ τῶν ἐκκλησιῶν εὐκοσμίᾳ κατὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην εἰρήνης ἄφατον δωρεάν. βασιλέως γὰρ πιστοῦ χρηματίζοντος, καὶ τὴν καρδίαν ἐλλαμπομένου προμηθείᾳ τοῦ κρείττονος. καὶ ἀρχιερέως ὁσίου ψήφῳ θείας χάριτος διαφανέντος κατὰ τὴν βασιλίδα τῶν πόλεων, καὶ τῶν ἀποστολικῶν ὑπερμαχοῦντος δογμάτων, πῶς ἔνεστι μὴ λίαν τὸν λογισμὸν ὑπεραίρεσθαι καὶ εὐφραίνεσθαι τῇ τῶν ἀρίστων ἀπὸ τῶν χειρόνων ταχείᾳ μεταβολῇ, καὶ ἀποῤῥίπτειν ἀσμένως, καὶ ὡς οἷόν μάλιστα, τὰ φθοροποιὰ διαβόλου τὰ κέντρα, καταστάντες γὰρ εἰς γνῶσιν ἡμεῖς,

zabimus Acephalum, & omnes qui cum eo sunt. Et postea proclamavit hujusmodi congregationem Zacharias venerabilis archidiaconus: Notificamus vestræ caritati, quod sequenti Dominica ad gloriam Christi Dei nostri, & sanctæ ac gloriosissimæ Dei genitricis Virginis Mariæ dominæ nostræ, & pro salute ac victoria ac perennitate serenissimi Imperatoris nostri Justini, ac piissimæ Euphemiæ reginæ, & majorum potestatum, nec non sanctissimi archiepiscopi regiæ urbis Joannis, & ibidem congregandæ sanctæ synodi; in domo sanctæ Mariæ, quæ est in Iamsuphis, sanctam congregationem faciemus. Ipsa autem sancta Dominica matutino ibidem conveniemus, ut cum inde cum psalmodiis & cereis ac incensis ad ipsam sanctam domum pervenerimus, deprecationem, & sanctam congregationem expleamus: omnes viri, omnesque feminæ cum studio conveniamus. Et post ipsum sanctissimus archiepiscopus noster dixit sic: Notificamus vestræ dilectioni, quomodo sequenti sancta Dominica huc conveniemus: ut inde cum psalmodiis, & cereis, ac thuribus, in oratorio domus sanctæ Dei genitricis semper Virginis Mariæ pervenientes, deprecemur, & ibi sanctam congregationem compleamus. Et exclamavit turba: τὸν ἔφορον foras mitte; omnes schismaticos foras ejice. Anathema schismaticis. Anathema ei, qui unum illorum receperit. Clericos schismaticos nullus suscipiat. Apostatas nullus recipiat. Eos qui contra crucem pugnaverunt, nullus suscipiat. Et postea sic eos allocutus est sanctissimus archiepiscopus noster: Lucernarium quoque sabbato in vesperis in ipso oratorio sanctæ Dei genitricis semper Virginis Mariæ, cum Deo faciemus. Et cum quievissent, finita fuit congregatio sancta.

Epistola episcoporum secundæ Syriæ, ad Joannem Patriarcham, & synodum.

Domino nostro per omnia sanctissimo & beatissimo patri patrum, archiepiscopo & œcumenico patriarchæ Joanni, ac sanctæ & Deovenerabili synodo in regia urbe congregatæ, minimi episcopi secundæ Syriæ.

Cum aspeximus ad [a] laturam sævorum, quæ nos circumdederunt, & animadvertimus confusionem ecclesiis Dei inopinate allatam; totum merito propriis adscribentes peccatis, Domini miramur longanimitatem. Cum vero rursus ad melius cogitamus optatam mutationem, apostolicam illam provocamur dicere vocem: *Gratia Deo pro inenarrabili ipsius dono.* Non enim despexit nos in finem, sed visitavit & fecit redemptionem populo suo. Ut igitur valde incredulis veritatis cognitio fiat, & per res appareat, quod certe voces Domini veræ sunt: & alibi alta voce clamat: *Ecce venient ad vos in vestimentis ovium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces: a fructibus eorum cognoscetis eos.* Et de cetero ut salventur, & conuniantur sacro ovili Christi Dei nostri oves ab ipsis dispersæ, dedit, & dilatavit Deus super ornatum totius orbis ecclesiarum ineffabile donum pacis. Cum enim fidelissimus regnet Imperator, qui & corde Dei providentia splendet, & sancto pontifice divinæ gratiæ sententia monstrato in regia urbe, & pro apostolicis dogmatibus pugnante: quomodo est possibile, non multum elevare cogitationem, ac lætari de optimorum a pejoribus veloci mutatione; & sponte abjicere, quam possibile est maxime, corrupti diaboli stimulos? Etenim cum scivimus,

Ex vetusta interpretatione. [a] Pro, multitudinem malorum.

2. Cor. 9.

Matth. 7.

quæ juste ac canonice sancta synodus vestræ sanctitatis fecit, quod taliter sustulit injustam & iniquam Severi proterviam: (quænam enim virtus orationis, etiam ad modicum, attingere poterit illius mala? & in quibus Deum blasphemavit, omni tempore sanctam magnam, & œcumenicam synodum Chalcedonensem anathematizans, & epistolam sancti Leonis antiquæ Romæ archiepiscopi; cooperatorem & proximum in omnibus habens Petrum impium, qui Apamiarum episcopatum contra omnem ecclesiasticam sanctionem subripuit:) merito lætati sumus. Quomodo enim non debuimus regratiativos etiam hymnos Domino Deo nostro emittere; cum quibus & nunc medelam opportunam, & difficultatum solutionem nobis omnibus B largitus est? Jam itaque statim in proœmio illorum delicta cognoscimus, & non ferentes malorum corruptam expositionem considerare, prævenientes, liberavimus animas nostras & fideles nobis ecclesias a Severi & Petri malitia; quos & abdicavimus, tamquam hæresiarchas, & anathematibus subjecimus, separantes nos ab illorum communione. Verum quia non solum nos, qui minimi sumus, justum contra illos protulimus interdictum: sed etiam & vos, beatissimi, quos & nos sequi duximus: & ferre non valentes tantarum absurditatum magnitudinem, gementesque & lacrymantes super impiis non condolentibus, volentesque in prioribus manere, nullatenus permittimur. Qualia enim sunt in libellis nobis oblatis a religioso C clero Apamiarum, & ab ordine venerabilium monachorum, peræque percurri: homicidia, ebrietates, actus præsumptuosos, obsidiones monasteriorum venerabilium, impudicarum mulierum introductiones in sacris & intemeratis templis: perjuria, blasphemias, ordinationes datione pecuniarum, & his horridiora & majora, quam secundum naturam humanam dici possent: quæ curiosum quidem esset prolixius enarrare: sed possunt, qui fuerunt, per scripturam rescriptorum libellorum scire occasionem, & justa semina contra illos justæ rursus condemnationis invenientes nos & nunc: a quibus illi maxime propria animadversione percussi, omnia præter canones facientes, illecebrarunt quosdam ad clericos nostros proficiscentes: quos D propter coërctionem ecclesiasticam ad modicum percussos ad seipsos traxerunt, & adduxerunt: & ecclesiis ab ipsis devastatis, illicite professi sunt, undique divinos canones impugnantes. Hujus rei gratia nos vestrarum doctrinarum sancto decreto instructi anathematizamus & in præsenti Severum & Petrum hæreticos, & judicio magni & tremendi tribunalis tradimus illorum noxias animas: privantes similiter ipsos, quemadmodum & vos, beatissimi, omni re, honore, dignitate, operatione sacerdotali, & communione mundissima: & nudantes non solum sacerdotio, quod habere imaginabantur vanum, sed etiam omni participatione, ad discretionem eorum qui recta sapiebant. Timor enim est, ne sinceriores per amplius imitatores ad pro- E prias blasphemias trahant: omnia enim audent, ut consequantur. Rogamus sanctitatem vestram per hanc nostram epistolam modestam, cui etiam inseruntur oblata documenta, ut cum acceperitis veram cognitionem delictorum Severi & Petri, confirmetis & actum nunc a nobis expositum, & divinis canonibus cognitum: licet ipsos nihil sacerdotii licite habere cognoverimus aliquando: & etiam adducatis ad piissimum & orthodoxum Imperatorem nostrum, ut & ipse cognoscat, quæ in libellis continentur, & quæ a nobis judicata fuere: & justam scientiam habeat eorum quæ a nobis bene & sancte sententiata sunt: statuatque nostris supplicationibus persuaderi: & demum liberet sanctas Dei ecclesias ab illorum læsione, quæ animas corrumpit. Sic enim purum frumentum in ipsius pio

A ὧν ἐνθέσμως καὶ κανονικῶς ἔπραξεν ἡ ἁγία σύνοδος τῶν ὁσιωτάτων ὑμῶν, μηδὲ ὅλως ὑπομείνασα τὴν ἄθεον καὶ παράνομον Σευήρου προπέτειαν· (ποία γὰρ δύναμις λόγου, κἂν πρὸς ὀλίγον ἐφικέσθαι δυνήσεται τῶν ἐκείνου κακῶν; καὶ ὧν τὸ θεῖον ἐβλασφήμησε, τὸν πάντα χρόνον ἀναθεματίζων τὴν ἁγίαν μεγάλην καὶ οἰκουμενικὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον, καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἐν ἁγίοις Λέοντος, γενομένου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης ἀρχιεπισκόπου, συνεργὸν καὶ παραπλήσιον ἐν ἅπασιν ἔχων Πέτρον τὸν ἀσεβῆ, τὸν τῆς Ἀπαμέων τὴν προεδρίαν παρὰ πάντας θεσμοὺς ἐκκλησιαστικοὺς ὑφαρπάσαντα·) ηὐφράνθημεν εἰκότως. πῶς γὰρ οὐκ ἐμέλλομεν, εὐχαριστήριόν τι ἀναπέμψαι ὕμνον, Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν, ἐφ' οἷς καὶ νῦν θεραπείαν εὔκαιρον, καὶ λύσιν τῶν δυσχε- B ρῶν ἐδωρήσατο πᾶσιν ἡμῖν. ἤδη μὲν οὖν εὐθὺς ἐν προοιμίοις ἐν γνώσει τῶν ἐκείνοις ἐπλημμελημένων γενόμενοι, καὶ μὴ φέροντες τὴν ὀλεθρίαν εἰσήγησιν τῶν πονηροτάτων κατανοεῖν, φθάσαντες ἠλευθερώσαμεν τὰς ἑαυτῶν ψυχάς, καὶ τὰς πιστευθείσας ἡμῖν ἐκκλησίας τῆς Σευήρου καὶ Πέτρου κακίας· καὶ ἀπεκηρύξαμεν ὡς αἱρεσιάρχας, καὶ ἀναθέμασιν ὑπεβάλομεν, χωρίσαντες ἑαυτοὺς τῆς πρὸς ἐκείνους κοινωνίας. ἀλλ' ἐπειδήπερ οὐ μόνον ἡ τῶν ἐλαχίστων ἡμῶν γέγονε δικαία κατ' ἐκείνων ἀπαγόρευσις, ἀλλ' ἤδη καὶ τῶν μακαριωτάτων ὑμῶν, οἷς καὶ ἡμεῖς ἀκολουθεῖν ἐπειγόμενοι, καὶ φέρειν οὐ δυνάμενοι τῶν πλημμελημάτων τὸ μέγεθος, στένοντες δὲ καὶ δακρύοντες ἐπὶ τῇ τῶν ἀσεβῶν ἀναλγησίᾳ, καὶ βουλόμενοι μένειν ἐπὶ τοῖς προτέροις, συγχωρηθῆναι οὐδαμῶς, οἷα λιβέλλων ἡμῖν ἐπιδοθέντων ὑπὲρ τοῦ θεοφιλοῦς τῆς C Ἀπαμέων κλήρου, καὶ τοῦ τάγματος τῶν εὐλαβῶν μοναχῶν, δι' ὧν διεξῆλθον φόνους, παροινίας, πράξεις τολμηράς, πολιορκίας μοναστηρίων εὐαγῶν, γυναικῶν ἀσέμνων ἐπισυναγωγὰς ἐν τοῖς ἱεροῖς καὶ ἀσύλοις ναοῖς, ἐπιορκίας, βλασφημίας, διὰ χρημάτων χειροτονίας· τὰ γὰρ τούτων φρικωδέστερα, καὶ μείζονα ἢ κατὰ φύσιν ἀνθρωπίνην, ὡς εἰπεῖν, περίεργον ἂν εἴη διαχωνίζειν· συγχωρεῖν δὲ διὰ τῆς τῶν ἐγκεχαραγμένων λιβέλλων καταγραφῆς, γνῶσιν παραλαμβάνειν τοὺς ἐντυγχάνοντας, ἀφορμήν, καὶ δίκαια αἰτήματα τῆς κατ' ἐκείνων ἐνθέσμου πάλιν καταδικάσεως εὑρόντες καὶ νῦν· ἀφ' ὧν ἐκεῖνοι μάλιστα καὶ πληττόμενοι τῷ οἰκείῳ συνειδότι, καὶ πάντα παρὰ κανόνας πράττοντες, δελεάσαντες ἐνίους τῶν πλουσίων εἰς τοὺς ἡμετέρους κλήρους, καὶ διὰ σωφρονισμὸν ἐκκλησιαστικὸν πρὸς ὀλίγον ἐκβληθέν- D τας, εἰς ἑαυτοὺς εἵλκυσαν καὶ ἀπεδέξαντο· καὶ τὰς ὑπ' αὐτῶν πορθουμένας ἐκκλησίας ἀθέσμως ἀπεγράψαντο, πανταχοῦ τοῖς θείοις κανόσι μαχόμενοι. τούτου χάριν ἡμεῖς παιδαγωγούμενοι τῇ ὁσίᾳ τῶν ἡμετέρων διδαγμάτων ἀκριβείᾳ, ἀναθεματίζομεν καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος Σευῆρον καὶ Πέτρον, τοὺς φρενοβλαβεῖς, καὶ τῇ κρίσει τοῦ μεγάλου βήματος καὶ φοβεροῦ παραδίδομεν τὰς ἐκείνων ἀνοσίας ψυχάς, ἀπαλλοτριοῦντες αὐτοὺς παραπλησίως καθάπερ ὑμεῖς, μακαριώτατοι, παντὸς ἀξιώματος, τιμῆς, ἀξίας, ἐνεργείας ἱερατικῆς, τῆς ἀχράντου κοινωνίας· καὶ γυμνοῦντες οὐ μόνον ἱερωσύνης, ἧς ἔχειν ἐφαντάζοντο μάτην, ἀλλὰ καὶ πάσης μετουσίας πρὸς τὴν τῶν ὀρθὰ φρονεῖν ἐγνωκότων διάκρισιν. δέος γὰρ μὴ τοὺς ἀκεραιοτέρους ἐπὶ πλεῖον μιμητὰς τῶν οἰκείων βλασφημιῶν καθελκύσωσι. πάντα γὰρ τολμῶσιν, ὡς ἔτυχε, καὶ E δεόμεθα τῶν ἁγιωτάτων ὑμῶν διὰ ταύτης ἡμῶν τῆς μετρίας ἐπιστολῆς, ᾗ καὶ ἐντέτακται τὰ ἐπιδοθέντα διδασκαλικά, γνῶσιν ἀληθῆ παρειληφότας τῶν Σευήρου καὶ Πέτρου πλημμελημάτων, ἐπικυρῶσαι καὶ τὴν παρ' ἡμῶν νῦν ἠγνοημένην διάγνωσιν, τοῖς θείοις ἐγνωσμένην κανόσιν· εἰ καὶ μηδὲν αὐτοὺς ἔνθεσμον ἱερωσύνης ἐγνώκαμεν πώποτε· ἀναγαγεῖν δὲ καὶ ἐπὶ τὸν εὐσεβέστατον καὶ ὀρθόδοξον ἡμῶν βασιλέα, ἐφ' ᾧ τι μανθάνοντα τὰ ἐγκείμενα τοῖς λιβέλλοις, καὶ τὰ παρ' ἡμῶν κριθέντα, καὶ δικαίαν εἴδησιν ἔχοντα τῶν παρ' ὑμῶν ἤδη καλῶς καὶ ὁσίως ἐψηφισμένων, θελῆσαι ταῖς ἡμῶν ἱκεσίαις πεισθῆναι. τέλεον, ἐλευθερῶσαι τῆς ἐκείνων ψυχοφθόρου βλάβης τὰς ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας. οὕτω γὰρ ἂν ὁ καθαρὸς σῖτος ἐπὶ τῆς εὐσεβείας αὐτοῦ

ANNO CHRISTI 536.

βασιλείας ἀδιάφθορος μόνοις τῶν ζιζανίων χωρισθέντων, ὡς ἤδη πάλαι καὶ πρόπαλαι. πρὸς γὰρ ὑπόμνησιν τῶν μακαριωτάτων ὑμῶν, καὶ τὰ ἴσα τῶν παρὰ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου τῆς ἐπαρχίας ἄρχοντος γνωρισθέντων τοῖς ἐνδοξοτάτοις ἄρχουσιν, ὑπετάξαμεν τῇδε τῇ συνοδικῇ τῶν ἐλαχίστων ἡμῶν ἐπιστολῇ.

ΥΠΟΓΡΑΦΑΙ.

Κῦρος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος Μαριάμμης, ἐῤῥῶσθαί με ἐν κυρίῳ, καὶ αὐτῷ δουλεύειν ἀδιαλείπτως, ὑπερεύχεσθε, κύριοι τὰ πάντα ἁγιώτατοι, καὶ μακαριώτατοι πατέρες.

Ζώϊλος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος Ραφανέ, ἐῤῥῶσθαί με.

Σευηριανὸς ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος Ἀρεθούσης, ἐῤῥῶσθαί με.

Κοσμᾶς ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος Ἐπιφανείας τῆς φιλοχρίστου, ἐῤῥῶσθαί με.

Εὐσέβιος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος Λαρίσσης, ἐῤῥῶσθαί με. καὶ οἱ λοιποί.

Ἴσον πράξεως συστάσης κατὰ Πέτρου τοῦ Ἀπαμείας, ἐπὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου τῆς ἐπαρχίας ἄρχοντος.

Στέφανος, Πέτρος καὶ Ἰουλιανὸς, εἶπον·

Ἐπειδήπερ κατὰ τὸ διελθὸν ἅγιον πάσχα τῇ νέᾳ κυριακῇ, ἀνελθόντος τοῦ κλήρου παντὸς, ὡς ἔθος ἐστὶν, εἰς προσηγορίαν τοῦ εἰρημένου ἡμῶν ἐπισκόπου Πέτρου, ἠκηκόαμεν παρ' αὐτοῦ ἀγανακτήσαντος κατὰ τῶν ἀναγνωστῶν, τότε γὰρ ἀναγνῶσται ἐτυγχάνομεν· καὶ λέγοντος ἡμῖν, ὅτι διὰ τί κοινοποιεῖτε κατ' ἐμοῦ, ὅτι ἐποίησα Κωνσταντῖνον ἀπὸ λαϊκῶν διάκονον, καὶ ὑμᾶς παρεῖδον; μὰ τὸν Ἰησοῦν, ὅτι ἐδοκίμασα τὴν νύκτα ταύτην ποιῆσαι ὑμᾶς ἀπὸ ἀναγνωστῶν ὑποδιακόνους, ἵνα αὐτὸς ὁ σταυρωθεὶς κατελθὼν, μὴ ἐλυτρώσατο ὑμᾶς ἐκ τῶν χειρῶν μου. ταῦτα δὲ καὶ ἐπὶ παντὸς τοῦ κλήρου εἶπε. κἀγὼ δὲ Στέφανος οἶδα καὶ τὸ τῆς στολῆς εἰρημένον * ἐν τῷ μαρτυρίῳ Ζαβδάλας. ἐπειδὴ δὲ διδασκαλικὸν συνέταξαν οἱ παρόντες θεοφιλέστατοι κληρικοὶ, ὅπερ καὶ ἐπέτρεψαν ἡμῖν ἐπιδοῦναι, παρακαλοῦμεν τοῦτο ἀναγνωσθῆναι, καὶ ἕκαστον διασαφηνισθῆναι, καὶ ἅπερ οἶδε κεφάλαια τοῦ προκειμένου διδασκαλικοῦ.

* al. εἰς τὸ Μαρβζαβδάλας.

Φλάβιος Ἰωάννης Παλλάδιος Εὐτυχιανὸς, ὁ λαμπρότατος κόμης καὶ ἔπαρχος, εἶπεν.

Τὸ ἐπιδεδομένον διδασκαλικὸν ἀναγινωσκέσθω κατὰ τὴν αἴτησιν τῶν ἐπιδεδωκότων· οὕτω τε παρόντες οἱ θεοφιλέστατοι πρεσβύτεροι, διάκονοι, ὑποδιάκονοι, ἀναγνῶσται, καὶ λοιποὶ εὐλαβεῖς κληρικοὶ, βουλόμενοι, σαφῆ ποιείτωσαν τὴν οἰκείαν γνώμην, ἐφ' οἷς καὶ ἐπίστανται, τὸν Θεὸν κατὰ νοῦν λαμβάνοντες, καὶ τὸ οἰκεῖον πρόσχημα· ὡς οὐδὲν πρὸς ἀπέχθειαν, ἢ χάριν ποιήσονται, ἀλλὰ πάντα σὺν ἀληθείᾳ ἐκδιδάξουσι.

Τοῖς πανοσιωτάτοις καὶ ἁγιωτάτοις πατράσι καὶ ἐπισκόποις τῆς δευτέρας Σύρων ἐπαρχίας, παρὰ τοῦ κοινοῦ τῶν κληρικῶν τῆς ἐν Ἀπαμείᾳ τῇ μητροπόλει ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας.

Ἴδιον ἱερωσύνης, καὶ τοῦ σεμνοῦ τῶν Χριστιανῶν ἐπαγγέλματος σωφροσύνη καὶ ἐπιείκεια, καὶ πρό γε πάντων ὁ τῶν ὁσίων δογμάτων θεσμὸς, καὶ ἡ θεοσέβεια τῆς πίστεως παραφυλακή, ἐφ' ᾗ καὶ ὁ τῶν μακαρίων πατέρων ἀοίδιμός τε καὶ σεβάσμιος χορὸς ἄνωθεν ἔκ τινος ἀκαταλήπτου διαδοχῆς ἀκηράτοις λογισμοῖς ῥυθμὸν ἐναρμόνιον εἰσηγήσατο ταῖς ἀγαθαῖς τῶν ἀνθρώπων ψυχαῖς πρὸς ἁγιασμὸν τῆς θείας μυσταγωγίας. μεμαθήκαμεν γὰρ καὶ ὑπὸ τῶν θείων λογίων βοᾶν· μὴ μέταιρε ὅρια αἰώνια, ἃ ἔθεντο οἱ πατέρες σου. ἀλλὰ ταῦτα μὲν οἱ σεβάσμιοι πατέρες, καὶ τῶν θεσπεσίων ἀποστόλων διά-

A imperio incorruptum manebit segregatis zizaniis, sicut olim & præolim. Ad bonam etiam instructionem beatitudinum vestrarum, copias notificatorum a magnificentissimo principe provinciæ gloriosissimis principibus, synodali epistolæ nostrum minimorum inseruimus.

SUBSCRIPTIONES.

Cyrus Dei miseratione episcopus Mariamnius, valere me in Domino, & ei inseparabiliter servire, orate, domini, & per omnia sanctissimi ac beatissimi patres.

Zoïlus Dei miseratione episcopus Raphancensis, valere me, & reliqua.

B Severianus Dei miseratione episcopus Arethusius, valere me, & reliqua.

Cosmas Dei miseratione episcopus Epiphaniæ Christoamantissimæ civitatis, valere me, & reliqua.

Eusebius Dei miseratione episcopus Larissenus, valere me. Et item reliqui.

Exemplar actionis formatæ contra Petrum Apamiarum, tempore magnificentissimi provinciæ principis.

Stephanus, Petrus, & Julianus, diaconi, dixerunt:

Quoniam præterito Pascha sancto, sequenti nova Dominica, ascendente clero toto, ut moris est, ad salutationem Petri episcopi nostri, audivimus ab ipso, C cum esset indignatus contra lectorarios, (nam eramus tunc lectorarii;) & diceret nobis: Quare communicatis, id est; convenitis contra me, quia feci Constantinum de laïcis diaconum, & vos despexi? Ita per Jesum, quia probavi hac nocte facere vos de lectorariis subdiaconos; [a] nisi ipse qui crucifixus, descendens redemisset vos de manibus meis. Hæc autem & coram omni clero dixit. Et ego Stephanus scio, [b] quid negotii de stola tandem evenerit in Marato Zabdalæ. Quoniam vero præsentes Deodilectissimi clerici composuerunt documentum, quod & promiserunt nobis porrigere; rogamus ipsum legi: & singula capitula, quæ in documento continentur, declarari.

[a] Pr. ita ut nec ipse.

[b] Vet. obscure: quod factum est in Marato stola Zabdalæ.

D Flavius Joannes Palladius Eutychianus vir clarissimus Comes & Præses, dixit:

Oblatum instrumentum legatur juxta petitionem eorum, qui porrexerunt: sicque præsentes presbyteri, diaconi, subdiaconi, lectorarii, & reliqui venerabiles clerici, ut volunt, claram faciant opinionem suam, in quibus sciunt: & Deum ad mentem habeant, & proprium specimen, id est, habitum: ut nihil ad offensionem vel gratiam faciant, sed omnia cum veritate edocebunt. Et cum obtulissent, ex officio recitata est:

E Sanctissimis patribus & episcopis provinciæ secundæ Syriæ, a communi clero sanctæ Dei ecclesiæ Apamiarum metropolitanæ.

Proprium sacerdotii & honestæ pollicitationis Christianorum, prudentia & mansuetudo, & ultra omnia sanctorum dogmatum sanctio, ac fidei divinæ observantia; in qua & beatorum patrum memorabilis & venerabilis chorus desuper ex quodam incomprehensibili successu immortalibus rationibus modulum consonum devotis animabus hominum introduxit, ad sanctificationem divini ritus. Didicimus enim a divinis eloquiis clamare: *Noli transgredi terminos sempiternos, quos posuerunt patres tui.* Sed hæc quidem venerabiles patres, & divinorum apostolo-

Ex vetusta interpretatione.

Proverb. 22.

ANNO CHRISTI 536.

rum successores tenentes, purum lumen ecclesiis donaverunt: unde manserunt incorrupta templa ecclesiarum, & ministri ipsorum serviunt indesinenter Christo Deo nostro; & mercedem divinæ scripturæ juxta dignitatem portant: & inquerulas primitias suscipiunt ab antiqua Roma, & tollunt divinæ gratiæ fructus divino zelo & igne spiritali; usquequo ante certum quoddam tempus magis nova innovatio contra ecclesias introducta fuit. Sed si usque ad prædicta stetissent mala, licet difficile, tamen tolerabiliter sustinuissemus, cum passio faciliter potuisset medelam suscipere. Verum quando respublica Antiochena suscepit Severum, qui numquam communicavit ecclesiæ orthodoxorum, necdum a pejoribus ad meliora transmutatum; & jam velociora sunt, quæ contingunt, difficultatibus, quæ inductæ fuerunt, & (ut ita dicamus) insanabilia vulnera: fabula facta est fidelis civitas Apamiarum, postquam suscepit [a] objectum Severi hæretici. Et beati magis patres prædormientes, & qui non viderunt Petrum vocatum præsidem nostræ civitatis. Quoties enim memoria revolvimus, quæ ab illo facta sunt, implemur justa ira: [b] operimur autem, & cogitatione retrahimur dicere quæ commissa sunt. Verumtamen necessitas cogit, & omni tempore tacere non sinit: ne necessitate quadam confuscata malorum magnitudo capiat & eos qui bene habent, (ut verisimile est ac apparens) & longam catenam trahat degeneris & illiciti sensus. Multa igitur secundum hoc tempus collecta sunt & præsumpta contra sanctissimam ecclesiam nostram, quæ suadent nobis dicere. Admonet autem opportune & pia cogitatio pœnitentiæ Deo dilectæ, nos ad ipsam ordinatam & utilem sententiam capere. Clarus est enim sic: utinam numquam prædictus Petrus ex [c] hypogeo nuper adscendisset ad tribunal ecclesiæ Apamiatum. Anathematizat quidem sanctos patres nostros, & delet de sacris diptychis ipsorum vocabula: virorum, qui honeste ac sancte vixerunt, & qui venerabilia ac reverenda templa omnia collocaverunt, & donaverunt sacra vasa divinis Missis; & [d] illuminaverunt beatissimos patres nostros, & nos ipsos, & manus justas imposuerunt in omni provincia, & sine scandalis dispensaverunt justitias ecclesiarum. Quod autem pejus est omnibus, cum hujusmodi impietatis scelera parva valde putaverit, non solum prædictas salutationes delevit, verumetiam supra commutationem bonarum animarum illorum, in pariete depinxit ac scripsit [e] intus sanctum Joannem, Dioscorum & Timotheum condemnatos, & his similes: quorum memoria quam difficilis est, licet grave sit aliquid dicere contra mortuos. Hæc itaque sunt, quæ contra catholicam ecclesiam ab ipso commissa sunt, quæ etiam [f] propria, cum attenderet ad sedem Apamiarum propter peccata nostra, Petrus commisit; justum putavimus per breves (ut possibile est) litteras capitulatim enarrare. Nam cum venerabiles lectores starent cum decenti cogitatione, & appeterent majorem gradum juxta consequentiam consequi: (quod maxime naturæ infixum est, meliora amare:) surrexit cum magna audacia, & sine ulla ratione, & hanc vocem emisit: Quod nisi tacebitis, inquit; in subdiaconos vos ordinabo: & ipse qui crucifixus est, descendens non liberabit vos a manibus meis. Postea evenit Julianum, qui receptor fuerat ecclesiasticarum pecuniarum, mori, & illius bona Rufinum administrasse, qui per multos & infinitos annos dispensaverat res sanctissimæ ecclesiæ nostræ. Et post hujus obitum directi sunt illi, qui erant in possessione pecuniarum, ad pensionem verborum, rationum, & pecuniarum, & conferre partes, cum multa essent [g] mota, & ad persolutionem afferre: & rationem (si rationem illius vocare oportet) addere, inquit, quod anathema sit omnis homo, etiam

[a] *Prototelam.*
[b] *Procumbescimus.*
[c] *Id est, loco humili.*
[d] *Id est, baptizaverunt.*
[e] *Hoc est, in templo sancti Joannis.*
[f] *Hoc est, privatum.*
[g] *Hoc est, aversa, dissipata. Locus obscurus etiam in Græco: sed confer cum pag. 1375.*

ἀρχὴν κρατοῦντες, καὶ φῶς καθαρὸν ταῖς ἐκκλησίαις προξενήσαντες, ὅθεν ἔμεινεν ἀδιάφθορα τὰ τίμια τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ οἱ τούτων ὑπηρέται δουλεύοντες ἀπαύστως Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν· καὶ τὸν τῆς θείας γραφῆς κατ' ἀξίαν μισθὸν κομιζόμενοι. καὶ δεχόμενοι μὲν τὰς ἀμέμπτους ἀπαρχάς, καὶ ἀπὸ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης· ἀρνύμενοι δὲ τοὺς τῆς θείας χάριτος καρποὺς ζήλῳ θείῳ, καὶ πυρὶ πνευματικῷ, ἕως ὅτι πρὸ φανεροῦ τινος χρόνου νεώτερος κατὰ τῶν ἐκκλησιῶν νεωτερισμὸς εἰσηνέχθη. ἀλλ' εἰ μὲν ἔστη μέχρι τῶν εἰρημένων τὰ κακά, εἰ καὶ δυσχερῶς, ὅμως φορητῶς ἂν ὑπείκαμεν τοῦ παθήματος δυναμένου ῥᾳδίως ἴασιν ὑποδέξασθαι. ἀλλ' ὅτι καὶ Σευῆρον ὁ τῆς Ἀντιοχέων ἐπεδέξατο δῆμος, μηδέ ποτε τῇ καθολικῇ τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησίᾳ κοινωνήσαντα· ἐν ὅτι τῶν χειρόνων ἐπὶ τὸ βέλτιον μεταπεσόντα, ἀλλ' ἤδη τῶν ἠγνοημένων χαλεπώτερα τραχύτερα τὰ συμβαίνοντα, καὶ ὡς εἰπεῖν ἀνίατα τραύματα, καὶ δρᾶμα γέγονεν ἡ πιστὴ πόλις Ἀπάμεια, τὴν Σευήρου τοῦ κακόφρονος προβολὴν δεξαμένη· καὶ μακάριοι μᾶλλον οἱ προκοιμηθέντες καὶ μὴ θεασάμενοι Πέτρον τὸν κληθέντα τῆς ἡμετέρας πόλεως πρόεδρον. ὁσάκις γὰρ ἀνακυκλούμεθα τῇ μνήμῃ τὰ παρ' ἐκείνου πραχθέντα, ἀναπιμπλάμεθα μὲν δικαίας ὀργῆς, ἐγκαλυπτόμεθα δέ, καὶ τοῦ λέγειν τὰ πλημμεληθέντα τὸν λογισμὸν ἀνθελκόμεθα. πλὴν ἡ ἀνάγκη βιάζεται, καὶ σιγᾷν τὸν ἅπαντα χρόνον οὐκ ἐᾷ, ἵνα μὴ ἀνάγκῃ τινὶ συσκιαζόμενα τὰ μεγέθη τῶν κακῶν, χωρήσῃ καὶ ἐπὶ τοὺς εὖ ἔχοντας, ὡς εἰκός, καὶ σειρὰν ἑλκύσῃ [a] ἀγενοῦς, καὶ φρονήματος ἀθέσμου. πολλὰ οὖν κατ' αὐτὴν συναχθέντα λέγειν ἡμῖν ἐπιτρέπει τὰ κατὰ τῆς ἁγιωτάτης ἡμῶν ἐκκλησίας τολμηθέντα· παραινεῖ δὲ προσφόρως καὶ ὁ τῆς φίλης Θεῷ μετανοίας εὐσεβὴς λογισμὸς ἐπὶ ταύτην ἡμᾶς τὴν τεταγμένην καὶ λυσιτελῆ γνώμην χωρεῖν. φανεὶς γάρ, ὡς εἴθε μήποτε, τῇ Ἀπαμέων ὁ εἰρημένος Πέτρος ἐξ ὑπογείου κατὰ τὸ βῆμα τῆς ἐκκλησίας ἀναβεβηκώς, ἀναθεματίζει μὲν τοὺς ὁσίους ἡμῶν πατέρας, ἐξαλείφει δὲ καὶ τῶν διπτύχων τὰς αὐτῶν προσηγορίας, ἀνδρῶν σεμνῶς βεβιωκότων, καὶ ὁσίως, καὶ ἱδρυσάντων σεβάσμια καὶ προσκυνητὰ τεμένη πάμπολλα, καὶ φιλοτιμησαμένων ἱερὰ σκεύη ταῖς θείαις λειτουργίαις, καὶ φωτισάντων τοὺς μακαριωτάτους ἡμῶν πατέρας, καὶ ἡμᾶς αὐτούς, καὶ χεῖρας ἐνθέσμους ἐπιτεθεικότων κατὰ πᾶσαν τὴν ἐπαρχίαν, καὶ δίχα σκανδάλων οἰκονομησάντων τὰ δίκαια τῶν ἐκκλησιῶν. τὸ δὲ πάντων χαλεπώτερον, ὅτι δὴ καὶ τὰ τοιαῦτα τῆς ἀσεβείας ἀδικήματα μικρὰ πάνυ νενομικώς, οὐ μόνον ἐξήλειψε τὰς εἰρημένας προσηγορίας, ἀλλὰ καὶ ἀντάλλαγμα τῶν ἀγαθῶν ἐκείνων ψυχῶν ἀνατέθεικε τοιχικῇ γραφῇ [b] ἔσω τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, Διόσκορον καὶ Τιμόθεον τοὺς κατακρίτους, καὶ τοὺς τούτοις παραπλησίους, ὧν ἡ μνήμη παγχάλεπος, εἰ καὶ λέγειν τι κατὰ τεθνεώτων βαρύ. ταῦτα μὲν οὖν, ὅσα πρὸς τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν πεπλημμέληται παρ' αὐτοῦ, ἃ δὲ καὶ ἰδίᾳ προσμένων τῷ θρόνῳ τῆς Ἀπαμέων, διὰ τὰς ἡμῶν ἁμαρτίας διήμαρτε Πέτρος, εὔλογον ἡγησάμεθα διὰ βραχέων, ὡς ἔνεστι, κεφαλαιωδέστερον ἀφηγήσασθαι. τῶν γὰρ εὐλαβεστάτων ἀναγνωστῶν ἑστώτων μετὰ πρεπούσης λογισμοῦ, καὶ αἰτούντων βαθμοῦ μείζονος κατὰ ἀκολουθίαν τυχεῖν, ὃ μάλιστα τῇ φύσει προσπέπηγε τῶν βελτιόνων ἐρᾷν, ἐξανέστη μετὰ πολλῆς τῆς θρασύτητος ἀπὸ μηδενὸς λόγου, τὴν ἀθέμιτον ταύτην ἀφῆκε φωνήν· ὡς εἰ μὴ σιωπήσετε, φησίν, ὑποδιακόνων χειροτονίαν ὑμῖν ἐπιθήσω, ἵνα αὐτὸς ὁ σταυρωθεὶς κατελθὼν μὴ λυτρώσηται ὑμᾶς ἐκ τῶν χειρῶν μου. εἶτα συμβέβηκεν Ἰουλιανόν, ὃς ἀποδέκτης γέγονε τῶν ἐκκλησιαστικῶν χρημάτων, τελευτῆσαι, καὶ τὰ ἐκείνου διοικῆσαι δίκαια Ῥουφῖνον, ἐπὶ πολλοὺς καὶ ἀπείρους χρόνους οἰκονομήσαντα τὰ τῆς ἁγιωτάτης ἡμῶν ἐκκλησίας πράγματα· ὥστε μετὰ τὴν τούτου τελευτὴν πρὸς ἔκπραξιν λόγων καὶ χρημάτων ἰθύνεσθαι τοὺς ἐν κατοχῇ τῶν ἐκείνου γενομένους χρημάτων· καὶ πολλῶν κινηθέντων συμβιβασθῆναι τὰ μέρη, καὶ πρὸς διάλυσιν ἐπείγεσθαι, καὶ λόγον, εἰ τὸν ἐκείνου λόγον ἀποκαλεῖν χρή, προστεθῆναι, φησίν, ὡς ἀνάθεμα πᾶς ἄνθρωπος ἔστω, κἂν

[a] *Legit interpres,* ἀγενοῖς.
[b] *al.* ἐν τῷ

ANNO CHRISTI 536.

Παῦλος ὁ ἀπόστολος ἐκαθέζετο τῷ θρόνῳ τούτῳ, πρὸς ἀνατροπὴν ἢ μέμψιν ὁρῶν τῶν ἠγνοημένων παραλύσεων. καὶ ὁ ταῦτα διαῤῥήδην εἰπὼν φαίνεται τὴν οὕτω φρικτὴν ἀπόφασιν παριδὼν, καὶ εἰσπράξας φανερὰν χρυσίου ποσότητα. πάλιν ἐροῦμεν καὶ ἕτερόν τι τῶν πᾶσιν ἐγνωσμένων. εἰπὼν γὰρ πρὸς τὸν θεοφιλέστατον οἰκονόμον Εὐστάθιον ὠνήσασθαί τινα σκαμνάλια εἰς λόγον τοῦ σηκρήτου τοῦ ἐπισκοπείου, καὶ μικρᾶς ὑπερθέσεως γενομένης ὡσαύτως δυσφημῶν κατὰ τοῦ θείου, μεγάλῃ κέκραγε φωνῇ· πάσας τὰς ἐκκλησίας καὶ τὰ θυσιαστήρια κατακαύσει ὁ Θεὸς, καὶ ποιήσει βωμὸν ἕνα, ἵνα τοῖς ἐκείνου χρησώμεθα ῥήμασι. τὸ δὲ καὶ γύναιον ἄσημον μὴ ἀξιωθὲν τοῦ θείου φωτίσματος παρεισαγαγεῖν, καὶ στῆσαι παρὰ τὴν σεπτὴν κολυμβήθραν τῶν θείων κατὰ τὸν εὐκτήριον οἶκον τῆς θεοτόκου ἐπιτελουμένων μυστηρίων, ποῖος ἀνέξεται λόγος; ἢ ποία Χριστιανῶν ἀκοὴ τοσαύτην ὑπομείνῃ λεγομένην, B μόνον γε δὴ καὶ πραττομένην ἀσέβειαν; μηδεὶς ἀπιστείτω καὶ πρὸς τὴν ἑξῆς τῶν λεγομένων ἀλήθειαν. ὑπαγαγὼν γὰρ Στεφάνην τὴν ἀπὸ σκηνῆς, τὴν ἐπίκλην Πτεροβόλον, καὶ μοναστηρίῳ, φησὶ, παραδεδωκὼς, ἰδίᾳ τε καὶ οὐδενὸς ἑτέρου παρόντος, τὸ πολὺ μέρος ἑκάστης ἡμέρας περὶ τὴν ἐκείνης ἄτοπον κολακείαν ἀνήλισκε. καί ποτε καὶ Σευήρου ὑποπτήσσοντος ταύτην, κατὰ τὴν Ἀντιόχου ταῖς διατριβαῖς παιδεῦσαι παρεσκεύασε. καὶ ἔδοξε μὲν ἐπὶ τούτοις ὁ Πέτρος οὐκ ἀχθεσθῆναι. ἐλαχίστων δὲ διαδραμουσῶν ἡμερῶν ἡ τῆς ὑπομονῆς δοκοῦσα καρτερία τοῦ σώματος βέλεσιν ἐγυμνοῦτο πρὸς ἔλεγχον. ὅθεν μὴ φέρων αὐτῆς τὴν ἀπόλειψιν, γίνεται καὶ προφάσεως χωρὶς, κατὰ τὴν Ἀντιοχέων τὴν ἐκείνης ταχεῖαν ἐπάνοδον, πάντων ἔμπροσθεν ἀσχημονέστατα ποιούμενος. καὶ δεινὸν μὲν ὡς ἀληθῶς καὶ ἐλεεινὸν ἀφηγεῖσθαι τοσαῦτα δράματα συμφορῶν. C πέπρακται γὰρ καὶ ἕτερόν τι τῆς αὐτοῦ προπετείας, ὡς ἔοικε, συγγενές. ἐνδυσάμενος γὰρ τὴν οὐδαμόθεν αὐτῷ κατὰ προσήκουσαν τῆς ἱερωσύνης στολὴν ἄσπρην, ὡς ἐν τάξει τῶν θεοφόρων ἀποστόλων ὁ πάσης ἁμαρτίας ὑποβρύχιος ἐν τῷ Μαράτῳ Ζαβδάλης, καὶ τοῖς Νωγίου χωρίοις, καταθέσεως ἁγίων μαρτύρων παρ' αὐτοῦ γενομένης, κατατεμὼν εἰς ἄπειρα μέρη τὴν στολὴν, διεδίδου τοῖς εὐχερῶς ἀπατωμένοις ὁ ἀσεβής· οὐκ ἀγνοῶν ὡς ἤλικον ἐστὶ καὶ τοὺς μετὰ τῆς ἀληθείας πορευομένους τοιούτοις τισὶν ἐγχειρεῖν, καὶ παρεκβαίνειν τὰ μέτρα τῆς ἀνθρωπίνης καταστάσεως, καὶ τὰ διατάγματα τοῦ δεσπότου καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. τοσοῦτο γὰρ ἀπετυφλώθη τὸ τῆς ψυχῆς ὄμμα, ὡς ἱστάμενος ἐπὶ θυσίᾳ ἀναιμάκτῳ, ἣ τοῖς ἀξίοις ὠφέλειαν D ἐπέχει, οὐκ ἐκείνῳ, καὶ τὴν πᾶσαν διάνοιαν ἀποῤῥίπτων εἰς τὴν περὶ τῶν γυναικῶν ἀτενισμὸν, πτύσμασι κατέχρανε τοῦ σεπτοῦ θυσιαστηρίου τὴν ἁλουργίδα· οὐκ εἰδὼς ὡς καὶ ἀπὸ μόνου βλέμματος ἡ ἁμαρτία συνίσταται κατὰ τὴν θείαν γραφήν· ἀλλ' οὗτος ἡμῖν ὁ χρηστὸς οὐ μόνον ἑώρα, οὐκ ἐψηλάφα πικρῶς, ἀλλὰ καὶ τῶν χειρόνων καθήπτετο. περαιτέρω γὰρ τούτων λέγειν τὰ ἀσχημονέστερα λίαν εἰκότως αἰδούμεθα. τοσαύτη δέ τις ἦν ἡ ἄλογος θρασύτης τῆς ἐκείνου νεότητος, ὡς οὐκ ἐπαύετο τοὺς παραγινομένους παροινεῖν ἐν ἁγίῳ καὶ φρικωδεστάτῳ καιρῷ τοῦ φωτίσματος. οὐχ ἡγούμεθά τινα διαλανθάνειν τῶν ἀξιωθέντων τῆς θείας μυσταγωγίας, ὅσος ἀγὼν ἐπικρατεῖ τοὺς φοβουμένους τὸν κύριον, καθ' ὃν μέλλουσι προσιέναι καιρὸν τῷ θείῳ βαπτίσματι, οἱ προκατασχεθέντες τῇ πλάνῃ. καὶ ἐπειδὴ σὺν ἀληθείᾳ φῶς ἐλεύθερον ἐπιλάμπει ταῖς τοιαύταις ψυχαῖς, καὶ δουλείας ἐλευθεροῦνται E παγχαλέπου, ἵστανται τὸ σχῆμα τοῦ ἀγῶνος ἀποπληροῦντες, κάτω νεύοντες, καὶ τὰς χεῖρας συμπλέκοντες, καὶ τρέμοντες τῷ τρόμῳ, καὶ ἀντικαθιστάμενοι τῇ φθοροποιῷ τοῦ διαβόλου πανουργίᾳ, ἅπαξ λύτρωσιν ἀληθῶς τοῦ σωτηρίου φωτίσματος ἀπεκδεχόμενοι. καὶ ὅμως τούτων κρατούντων οὕτως, οὐκ ὤκνησεν ἀπώσασθαι μὲν τοὺς μελλοφωτίστους· τῷ δὲ μεγέθει τοῦ τοιούτου θείου καὶ ἀγαθοῦ χρηματισμοῦ ἀντιποιοῦσι τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ σουσαίτης ὑπ' αὐτοῦ τῶν ἀσκητριῶν φησιν ἐργαστηρίου δεινοῦ. ὡς Στέφανος ὁ θεῖος καὶ ἱερώτατος διάκονος ἐπιμαρτυρεῖ, ὁ καὶ τὰς προσηγορίας τῶν εἰς τὸ θεῖον βάπτισμα προσιόντων ἐγγράφειν τεταγμένος. εἰκότως κατὰ τὴν οἰκείαν δόξαν πρὸς τὸ κακὸν ἔῤῥεπε,

A si Paulus apostolus sederet in sede ista, ad eversionem aut querelam videns inductarum transgressionum. Et hæc aperte dicens, videtur ita horridam sententiam neglexisse, & quod ad certam quantitatem auri fecerit. Rursus & aliud quid dicemus, quod omnibus notum est. Dicens enim ad venerabilem Eustathium œconomum, emere quædam scamnalia ad rationem secreti episcopalis; & parva mora facta est; similiter impie loquens contra Dominum, voce magna clamavit: Omnes ecclesias & altaria comburet Deus, & faciet collem unum, ut illius verbis utamur. Impudicitiam vero muliebrem non dignam divini baptismatis introduxit, & stare fecit juxta sacrum fontem. Et cum divina mysteria in oratorio domus Dei genitricis finiuntur, B qualem sermonem indigne faciat, quæ auris Christianorum tantam impietatem dictam, & factam sustinuerit? Nemo non credat, & ad veritatem eorum quæ deinceps dicentur. Subducit enim Stephanam nuncupatam Pterovolam, [a] de tugurio: & monasterio, inquit, tradidit, private & nullo alio præsente, per magnam partem cujuslibet diei circa illius indecentem delectationem consumpsit: (cumque Severus illi subblanditus esset, effecit ut Antiochiæ moraretur:) & visus est quidem in his Petrus non ferre moleste. Paucissimis vero percursis diebus, tolerante patientia quæ videtur, corporis jaculis denudata est ad reprehensionem. Unde non ferens ipsius carentiam, sine occasione venit Antiochiam, & illius velocem reditum in conspectu omnium & inhonestissime facit. Grave quidem profecto C & miserandum tanta calamitatum gesta enarrare: fecit enim & aliud quid protervitas ipsius tamquam simile cognatum. Induit enim stolam albam, quæ nullatenus conveniebat ipsi secundum rationem sacerdotii, tamquam in ordine divinorum apostolorum. Qui impius submersus in omni peccato, in Marato Zabdalæ, & campis Nogei, facta ab ipso depositione sanctorum martyrum, scidit in infinitas partes stolam, & divisit faciliter deceptis: non ignorans, quantum est eos, qui cum veritate ambulant, quædam talia conari, & excedere mensuram humanæ staturæ, & mandata Domini & Salvatoris Jesu Christi Dei nostri. Tantum excæcatus fuit oculis animæ, cum staret in sacrificio D sine sanguine, quod dignis utile fuit, non illi, qui omnem intellectum projicit in intuitum mulierum: sputis decoloravit venerabilis altaris pannum rubeum: nesciens quod ex solo aspectu peccatum contrahitur juxta divinam scripturam: sed iste nobis optimus non solum impudice videbat, nec non palpabat amare, sed & pejora tangebat. Ultra hæc enim dicere inhonestiora valde dolemus merito. Tanta vero fuit quædam irrationabilis audacia juventutis illius, quod non cessavit inebriare eos, qui veniunt in sancto & honorandissimo tempore baptismatis. Non putamus latere aliquem qui dignus sit divini ritus, quantum certamen detinet eos qui timent Dominum, tempore quo debent venire ad divinum baptisma, qui errore ante capti sunt. E Et quoniam liberum lumen cum veritate super hujusmodi animabus splendet, & a difficili valde servitute liberantur, stant figuram certaminis explicantes, deorsum innuentes, & manus complicantes, & in tempore trementes, diabolique corruptivæ astutiæ resistentes, semel redemptionem veri salutaris baptismatis exspectantes. Et tamen cum hi taliter se tenerent, non negligebat repellere baptizandos, & magnitudini hujus divini & peculiaris boni assimilate desiderium atrocis officinæ devotarum mulierum, ut dicebat, ab ipso constitutæ; sicut Stephanus divinus & sacratissimus diaconus testatur, qui salutationes eorum, qui ad divinum baptisma veniunt ordinavit in scriptis: & merito secundum propriam opinionem ad malum repebat,

[a] Græc. scenica muliere.

Inclusa parenthesi non sunt in vetusta interpretatione.

Matth. 5.

& superatus est corporali voluptate desideriorum; & hoc enim proprium fuit Manichææ enormitatis, putare subsistens malum, & propter hoc esse multos servientes principatui illorum pessimorum. Quid autem debet quis amplius de prædictis miseris mulieribus enarrare? Cum enim vidissent justam ejectionem provenientem contra Petrum, nec adhuc postea constiterunt; sed sustinebant in domo lacrymis & fletibus immensuratis, flentes carentiam & divortium Petri. Post hoc autem, & libidinem viri, & inexplebilem artem condiendi fercula, & tamquam super sponso mortuo flentes & plorantes illius vitam peramplius deterioraverunt, ostendentes impudicam perditionem hominis [a] sculpiti, non pastoris sacri ovilis. Et nisi ultra propositum nostrum esset, quædam alia percurreremus, & prædicaremus de bonis faciebus mulierum, [b] figuratis ad vindictam: ut nihil asperius dicamus, totum attribuimus malæ conscientiæ illorum, qui percelluntur nostris contrariis vocibus. Et licet cum modestia tamen dicta sint quædam de Stephana, quæ dicitur Pterovola: cum qua inconsulte (ut ita dicamus) omnem diem exigebat, & quam dicebat illius translationem ad melius, subripiens desideria corporis delinquentis; testes sunt recepti, qui fuerunt ministri venerabilis diaconiæ. Qui autem de Veneticis partibus oriundi erant, invitabant venire ad obsidionem venerabilis monasterii sancti Dorothei: quando ipse accipiens multitudinem inordinatorum, irruit contra colentes in prædicto venerabili monasterio, meretrices & saltatrices introducendo, & multitudinem amantium, nullam speciem omittendo ad depositionem & extinctionem ibidem colentium. Quod autem & uxorem cujusdam militaris, cognominatam Psepha, lubricam naturam mulieris introducendo, sicut in infinitis aliis, illius libertatem obsederit; sciunt fere omnes; & secundum illud quod scriptum est, *Etsi nos etiam tacebimus, lapides clamabunt.* Quæ cum non potuerit indecentem voluptatem viri sustinere, ad fugam divertit, lamentantando de propria & opprobriosa calamitate, quam ille fecit. Bonum esset, neque causam doloris contra venerabilem Julianum celeriter transcurrere. Cum enim quidam dogmatici sermones moti essent in secreto sancti Stephani, & prædictus venerabilis vir respondisset, bene ac sancte credere piissimum Imperatorem nostrum: quamquam anxiatus & compunctus anima in hac justa voce, sub ratione hac: & condemnationem, inquit, fecit Petrus: qui veritatis inimicus est, & qui nullatenus justum sermonem habet, sed solum in omnibus protervus adversarius, & hinc repugnans devotæ ac orthodoxæ rationi domini totius orbis post Deum. Sufficere quidem putamus unam causam prædictorum [c] decertare inhonestam vitam Petri. Ordinando autem cum pecuniis, quod maxime in Antiocho [d] unguentario videtur fecisse; & ordini divinorum decretorum, & simili judicio hujusmodi argumentorum videtur repugnasse; & sic undique damnosam ruinam sustinere sacerdotii, quod frustra habere fantasticatur. Rememorari autem receptaculi totius impietatis, non consistit extra rationem. Dictum enim monasterium sancti Romani, pro orationibus & conversatione mansueta, quam decet eos, qui separati sunt, amplecti, psalmos anathematum contra sanctos patres, pecuniarii, immo non monachi facere edocti sunt. Nam habent Petrum ducem malorum, & hanc mercantiam facientem contra ecclesias Dei. Presbyteros ex ipsis quasi ordinant, paramonarios, & hospitalarios statuentes, & ubique necessaria alimenta pauperum compilantes. Et licet veritatem ita habere negari umquam non possit, nos obsecramus cum pœnitentia Deo dilecta hos vivere, & solutionem exoptatam & Christianis decentem accipere prædictarum difficultatum: cum in his omnibus ma-

[a] Id est, ignominia notati.

[b] al. quæ fingebant se in lucem vera vindicari.

Luc. 19.

[c] Pro debellare.

[d] al. myrepso.

A καὶ ἡττᾶτο τῇ σωματικῇ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἐπιθυμίᾳ. καὶ τοῦτο γὰρ ἴδιον πέφυκε Μανιχαϊκῆς ἀταξίας, ἡγεῖσθαι καὶ τὸ κακὸν ἐνυπόστατον, καὶ εἶναι διὰ τοῦτο πολλοὺς τοὺς δουλεύοντας καὶ τῇ κατ᾽ ἐκείνους τῶν πονηροτάτων ἀρχῇ. τί δ᾽ ἄν τις καὶ ἐπιπλέον διέλθοι περὶ τῶν εἰρημένων ἀθλίων γυναικῶν; ὡς γὰρ ἐθεάσαντο τὴν δικαίαν ἐκβολὴν προελθοῦσαν κατὰ Πέτρου, οὐκ ἔτι λοιπὸν συνέστησαν, ἀλλ᾽ ὑπεχώρουν οἴκαδε, δάκρυσι καὶ ὀδυρμοῖς ἀμέτροις θρηνοῦσαι τὴν ἀπόλειψιν καὶ τὸν χωρισμὸν τοῦ προειρημένου Πέτρου. πρὸς δὲ τούτῳ λοιπὸν καὶ τὴν ἡδυπάθειαν τοῦ ἀνδρὸς, καὶ τὴν ἄπληστον ὀψοποιΐαν, καὶ ὡς ἐπὶ νυμφίῳ τεθνεῶτι κλαίουσαι καὶ κοπτόμεναι, τὸν ἐκείνου βίον ἐπιπλέον κατῄσχυναν, δεικνῦσαι τὴν ἄσεμνον τοῦ πολιτευσάντος οὐ ποιμένος ἱερατικῆς ποίμνης ἀπώλειαν. εἰ μὴ περαιτέρω τοῦ ἡμετέρου προσχήματος B ἦν, καὶ ἕτερά τινα διεξήειμεν, περὶ γυναικῶν εὐπροσώπων, καὶ χρηματιζομένων πρὸς ἐλευθερίαν ἀνακηρύττεσθαι, ἵνα μηδὲν τραχύτερον εἴπωμεν, τὸ ὅλον παρέχοντες τῷ κακῷ συνειδότι τῶν καὶ πληττομένων ταῖς ἡμετέραις ἐναντίαις φωναῖς. εἰ καὶ μέτρια εἴρηταί τινα περὶ Στεφάνης τῆς λεγομένης Πτεροβόλου· πρὸς ἣν ἀδιακρίτως, ὡς εἰπεῖν, διημερεύετο· καὶ ἣν ἔλεγεν ἐκείνης ἐπὶ τὸ βέλτιον μεταβολὴν ὑποσυλῶν ἐπιθυμίᾳ σώματος ἐπταισμένου· μάρτυρες τυγχάνουσιν ὑπειλημμένοι τῆς σεμνῆς διακονίας ὑπηρέται γεγονότες, οἱ πεφύκασιν εἰς τὸ Βένετον μέρος, προτρέποντες παρελθεῖν ἐπὶ τὴν πολιορκίαν τοῦ εὐαγοῦς μοναστηρίου τῶν Δωροθέου, ὅτε πλῆθος ἀτάκτων αὐτὸς παραλαβὼν ὥρμησε κατὰ τῶν ἀσκούντων ἐν τῷ εἰρημένῳ εὐαγεῖ μοναστηρίῳ, ἑταίρας καὶ ὀρχηστρίδας παρεισαγαγὼν, καὶ πλῆθος ἐρωτιζομένων, C μηδὲν εἶδος παραλελοιπὼς πρὸς καθαίρεσιν καὶ ἀναίρεσιν τῶν ἀσκούντων αὐτόθι. ὅτι δὲ καὶ τὴν γαμετὴν στρατιώτου τινὸς τὸ ἐπίκλην Ψηφᾶ, ὥσπερ καὶ ἐπὶ μυρίαις ἄλλαις ὑπαγαγὼν τὴν ὀλισθηρὰν φύσιν τῆς γυναικὸς, τὴν ἐκείνης ἐλευθερίαν ἐπολιόρκησεν, ἴσασι σχεδὸν ἅπαντες· καὶ κατὰ τὸ γραφικὸν, κἂν ἡμεῖς σιωπήσωμεν, οἱ λίθοι κεκράξονται. ἡ μὴ δυνηθεῖσα τὴν ἄτοπον ἐπιθυμίαν ὑπομεῖναι τοῦ ἀνδρὸς, εἰς φυγὴν ἀπεχώρησε, τραγῳδοῦσα τάς τε οἰκείας, καὶ τὰς τοῦ δεδρακότος ἐπονειδίστους συμφοράς· καλὸν ἂν ἦν μηδὲ τὴν αἰτίαν τῆς κατὰ Ἰουλιανοῦ τοῦ εὐλαβεστάτου λύπης, παραδραμεῖν. ἐπειδὴ γάρ τινες ἐκινήθησαν λόγοι ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ ἁγίου Στεφάνου δογματικοὶ, καὶ ἀπεκρίνατο ὁ εἰρημένος εὐλαβὴς ἀνὴρ, καλῶς καὶ ὁσίως πιστεύειν τὸν εὐσεβέστατον ἡμῶν βασιλέα, ἀχθεσθεὶς, ὥσπερ καὶ κεντηθεὶς τὴν ψυχὴν ἐπὶ τῇ δικαίᾳ ταύτῃ φωνῇ, ὑπὸ λόγον καὶ κατάκριμα, D φησὶ, τοῦτο πεποίηκε Πέτρος, ὁ τῆς ἀληθείας ἐχθρὸς, ὁ μηδαμόθεν ἔχων εὔλογον λόγον, ἀλλὰ μόνον κατὰ πάντα προπετὴς ἄντικρυς, κἀντεῦθεν μαχόμενος τῷ φιλοχρίστῳ καὶ ὀρθοδόξῳ λογισμῷ, τοῦ τῆς ὅλης μετὰ Θεὸν οἰκουμένης δεσπότου. καὶ ἀρκεῖν μὲν ἡγούμεθα καὶ μίαν τῶν εἰρημένων αἰτίαν, καταγωνίσασθαι τὴν ἄσεμνον Πέτρου πολιτείαν. τὸ δὲ καὶ χρήμασι χειροτονεῖν, ὃ δὴ μάλιστα φαίνεται πεποιηκὼς ἐπὶ Ἀντιόχῳ τῷ μυρεψῷ, τῇ τε ἀκολουθίᾳ τῶν θείων διατυπώσεων, καὶ τῇ ὁμοίᾳ τῶν τοιούτων ὑποθέσεων κρίσει, φαίνεται μαχεσάμενος· ὥστε πανταχόθεν ἔκπτωσιν ὑπομένειν, ἧς ἔχειν ἐφαντάζετο μάτην ἱερωσύνης· ἐπιμνησθῆναι καὶ τοῦ δοχείου τῆς ὅλης ἀσεβείας, οὐκ ἔξω λόγου καθέστηκε. τὸ γὰρ λεγόμενον μοναστήριον τοῦ Ῥωμανοῦ ἀντὶ E προσευχῶν καὶ πολιτείας ἡμέρου, καὶ ἧς προσήκει τοὺς ἀναχωρημένους ἀσπάζεσθαι, ψαλμοὺς ἀναθεμάτων κατὰ τῶν ὁσίων πατέρων οἱ χρηματισταὶ καὶ οὐ μοναχοὶ μᾶλλον ποιεῖν ἐδιδάχθησαν. ἔχοντες γὰρ Πέτρον τὸν ἡγεμόνα τῶν κακῶν ταύτην ἐμπορείαν ποιοῦντα κατὰ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ· πρεσβυτέρους δῆθεν χειροτονοῦντες ἐξ αὐτῶν, καὶ πανταχόθεν παραμοναρίους, καὶ ξενοδόχους ἱστῶντες, καὶ ὑποσυλῶντες τῶν πτωχῶν τὴν ἀναγκαίαν τροφήν. ἀλλ᾽ εἰ καὶ τὸ ἀληθὲς οὕτως ἔχειν οὐκ ἂν ἀρνηθείη τις, ἡμεῖς προσευχόμεθα πρὸς τὴν φίλην Θεῷ μετάνοιαν τούτους ἰδεῖν, καὶ λύσιν εὐπρόσδεκτον, καὶ Χριστιανοῖς πρέπουσαν λαβεῖν, τῶν προειρημένων δυσκολιῶν, ἐπὶ τούτοις ἅπασι τοῦ κα-

κοῦ τιμηθέντος, καὶ τοῦ Θεοῦ τὴν ἐκείνων ἀποστραφέντος ζωήν. νῦν ὅτι τὴν χρηστὴν παῤῥησίαν δεδεξάμεθα δωρηθεῖσαν ἡμῖν ὑπό τε τῆς αὐτοῦ φιλανθρωπίας, καὶ τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ ὀρθοδόξου ἡμῶν βασιλέως, καὶ τῶν μεγάλων ἐξουσιῶν, καθὰ καὶ μεγίστη προέτεινε πρόσταξις, καὶ γέγονεν ἐμφανὴς κατὰ τὸ λαμπρὸν ἡγεμονικὸν δικαστήριον, πιστεύοντες, καὶ κατακολουθοῦντες τῷ εὐσεβεῖ σκοπῷ τοῦ γαληνοτάτου ἡμῶν βασιλέως, καὶ τῶν ἁγιωτάτων ἐνθέσμων πατριαρχῶν· συνείδαμεν τὸ καθέκαστον τούτων διασαφηνίσαι, διὰ τοῦδε τοῦ λιβέλλου, καὶ ἀναγαγεῖν ἐπὶ τὴν ὑμετέραν πατρότητα, πρὸς εὐμάθειαν ἀκριβῆ καὶ γνῶσιν τῶν παρηκολουθηκότων· εὖ εἰδότες, ὡς εἰ καί τις κατὰ συγχώρησιν δοίη χειροτονίαν ἔνθεσμον περιελθεῖν ἐπὶ Πέτρῳ, τοσούτων ἡγησαμένων πλημμελημάτων ἀλλότριος ἂν ἀπεφάνθη τῆς τῶν Χριστιανῶν ἱερωσύνης. ἐφ' ᾧτε τὸ καθ' ἕκαστον τούτων ἐπισταμένους τοὺς ὁσιωτάτους ὑμᾶς, κρῖναι τὰ τοῖς θείοις κανόσι δοκοῦντα, καὶ πρὸς λυσιτέλειαν ὁρῶντα τῆς καθ' ἡμᾶς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας. σύμπαντα ταῦτα γνώριμα καθιστῶντες, εἰ συναρέσῃ, καὶ τοῖς ἁγιωτάτοις ἐνθέσμοις πατριάρχαις, καὶ τῷ κρατίστῳ ἡμῶν βασιλεῖ, πρὸς τὸ παρεστάμενον καὶ ἀρέσκον τῇ τε αὐτοῦ γαληνότητι, καὶ τῇ ὁσίᾳ τῶν μακαριωτάτων ἀνδρῶν ἐπικρίσει, ἵνα Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν τὰ συμφέροντα βραβεύοντος, πᾶσιν ἡμῖν εἰρήνη, καὶ ἀνόθευτος ἕνωσις ὑπάρχῃ ταῖς ἁγίαις αὐτοῦ ἐκκλησίαις, καὶ ἐνθρονισθείη τῇ Απαμέων μητροπόλει, ὅσιος, λογικός, ἥπιος ἀνὴρ ἐπ' ἀγαθῷ χορηγῶν τῇ καθ' ἡμᾶς ἐπαρχίᾳ τὰ λυσιτελοῦντα. ταύτην γὰρ ἔχοντες τὴν ἀγαθὴν ἐλπίδα, καὶ ἀφορῶντες εἰς Θεόν, καὶ τὸν εὐσεβέστατον ἡμῶν βασιλέα, καὶ τοὺς ἁγιωτάτους πατριάρχας, καὶ τὰς προσηγορίας τῶν μακαρίων ἡμῶν ἐπισκόπων, ἐνεχαράξαμεν τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν τῆς ἱερατικῆς καταστάσεως· καὶ προσευχόμεθα Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν, ἀδιαίρετα φυλάξαι τὰ ἄτρωτα σκῆπτρα τοῦ γαληνοτάτου ἡμῶν βασιλέως, τοσαύτην πρόνοιαν φιλοτιμουμένου ταῖς ἁπανταχοῦ ἐκκλησίαις, καὶ ἡμᾶς ἐλευθερώσαντος τῆς πικρᾶς καὶ μοχθηρᾶς αἱρέσεως Πέτρου, τοῦ τὰ δίκαια τῆς ἡμετέρας ἐκκλησίας λυμηναμένου, κατὰ τὴν τῶν ἀφηγηθέντων δύναμιν· ἵνα τὰ πολλὰ παρέντες τοῖς ἐν τῷ τέως ἀφηγηθεῖσιν ἀρκεσθῶμεν. ταῦτα δὲ σύμπαντα αἰτοῦμεν, καὶ ὁρκοῦμεν γνωρισθῆναι διά τε τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος, καὶ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου τῆς ἐπαρχίας ἄρχοντος. διὸ καὶ ἐμφανὲς τοῦτο καθίσταμεν.

Natalis reverentiſſimus presbyter dixit: lum poſſederit, & Deus illorum vitam averterit. Nunc quando optimam capimus fiduciam, donatam nobis ab ipſius clementia, & piiſſimo ac orthodoxo Imperatore noſtro, & a magnis poteſtatibus, ſicut & maxima orta eſt & irrefragabilis juſſio, & fuit ſplendens ſecundum ſplendidum, & principale judicium; credentes & ſequentes pium propoſitum ſereniſſimi Imperatoris noſtri, & ſanctiſſimorum patriarcharum, conſentimus declarari quodlibet iſtorum per libellos, & adducere ad veſtram paternitatem, ad bonam & diligentem cognitionem eorum, quæ ſubſecuta ſunt: ſcientes quod & ſi quis per conceſſionem daret ordinem licitum provenienda in Petro, tantorum prædictorum delictorum ſententiatus quidem eſſet alienus a ſacerdotio Chriſtianorum: ut & vos, ſanctiſſimi, cum quodlibet horum ſciveritis, judicetis divinis canonibus approbata, & quæ ad utilitatem ſanctiſſimæ eccleſiæ noſtræ reſpiciunt; univerſa hæc nota conſtituendo, ſi conſentitis & ſanctiſſimis patriarchis, ac potentiſſimo Imperatori noſtro, ad adſiſtendum & placendum ſuæ ſerenitati, ac beatiſſimorum ſancto decreto: ut Chriſto Deo noſtro utilia concedente, pax nobis omnibus, & valida ac perfecta unio fiat ſanctis ſuis eccleſiis: & præficiatur metropoli Apamiarum ſanctus, rationabilis, & tranquillus vir, qui in bono det utilia provinciæ noſtræ. Hanc enim ſpem bonam habentes, & ad Deum reſpicientes, ac piiſſimum Imperatorem noſtrum, & ad ſanctiſſimos patriarchas, ſalutationes beatiſſimorum epiſcoporum noſtrorum ſacris diptychis inſcripſimus ſecundum antiquum ordinem ſacrati ſtatus. Et Chriſtum Deum noſtrum oramus, ut indiviſa ſervet inſuperabilia ſceptra ſereniſſimi Imperatoris noſtri: qui tantam providentiam ubique eccleſiis largitur, & nos ab ærumnoſa hæreſi Petri liberavit, qui bona eccleſiæ noſtræ devaſtabat, juxta defectum ſupra narratorum. Multis itaque prætermiſſis ſufficiant nobis, quæ interim enarrata ſunt. Hæc autem omnia petimus, & obteſtamur nota fieri per veſtram ſanctitatem, & magnificum præſulem provinciæ. Et idcirco hoc apertum conſtituimus.

Ναταλιος εὐλαβέστατος πρεσβύτερος εἶπε.

Παρήμην, ὅτε εἴρηκεν ὁ λεγόμενος ἡμῶν ἐπίσκοπος Πέτρος τὸ βλάσφημον ῥῆμα κατὰ τοῦ σταυρωθέντος, ἀγανακτῶν τοῖς ἀναγνώσταις. οἶδα δὲ καὶ περὶ τὸ εἰπεῖν αὐτόν, κατὰ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν θυσιαστηρίων τὸ βλάσφημον ῥῆμα.

Νεσίνιος εὐλαβέστατος πρεσβύτερος εἶπεν.

Εκ τῶν ἀναγνωσθέντων κεφαλαίων φημὶ ἐπὶ μνήμης ἀκηκοέναι τὸ παρὰ Πέτρου λεγομένου ἐπισκόπου ῥηθὲν βλάσφημον ῥῆμα κατὰ τοῦ σταυρωθέντος Χριστοῦ τοῦ ἐπὶ πάντων Θεοῦ ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας σωτηρίας, ἡνίκα ἠγανάκτησε κατὰ τῶν ἀναγνωστῶν. εἶδα δὲ τηνικαῦτα τυγχάνων ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τῆς ἁγίας θεοτόκου Μαρίας ἀκηκοέναι, ὡς ὁ αὐτὸς ἐπίσκοπος λαβών τινα μήπω τοῦ ἁγίου ἀξιωθεῖσαν φωτίσματος εἶχεν, ἐν τῷ βαπτιστηρίῳ πλησίον τῆς κολυμβήθρας· διὸ καὶ οἱ τότε ὄντες ἐκεῖ ἔφριξαν.

Ρωμανὸς εὐλαβέστατος πρεσβύτερος εἶπεν.

Εἰ μὲν ἐγὼ μόνος ἢ τεθέαμαι, ἢ ἀκήκοα λεγόμενόν τι ἢ ῥηθὲν παρὰ Πέτρου τοῦ λεγομένου ἡμῶν ἐπισκόπου, εἶχον ἂν παρασιωπῆσαι, μήπω ὡς κατήγορος κριθείην. ἐπειδὴ τοίνυν τὴν ἐκ θυμοῦ ῥηθεῖσαν βλάσφημον φωνὴν παρ' αὐτοῦ κατὰ τοῦ σταυρωθέντος ἐπὶ πάντων τῶν εἰς προσηγορίαν ἀνελθόντων εὐλαβεστάτων κληρικῶν εἴρηκε, τούτου χάριν κἀγὼ οἶδα ἀκηκοέναι. ὁμοίως δὲ κατὰ τὸν εὐκτήριον οἶκον τῆς ἀειπαρθένου καὶ θεοτόκου Μαρίας λεγόμενον, ἐπείπερ καὶ αὐτὰ γνώριμα τοῖς πλείοσι καθέστηκεν, φημί, ὡς τὴν Εμισηνήν, Μαρίαν φημὶ τὴν ἀπὸ σκηνῆς, κατ' ἐπιτροπὴν αὐτοῦ πολλάκις εἰσήγαγον ἐν τῷ ἁγίῳ φωτιστηρίῳ· καὶ τῶν ἁγίων μυστηρίων ἐπιτελουμένων, πρὸ τοῦ ἀξιωθῆναι

Aderam, quando Petrus epiſcopus noſter dixit blaſphemum verbum contra Crucifixum, indignatus lectorariis. Scio autem & ipſum dixiſſe blaſphemum verbum contra eccleſias & altaria.

Neſinius reverentiſſimus presbyter dixit:

Ex capitulis lectis memoria teneo audiviſſe me a Petro epiſcopo dictum blaſphemum verbum contra Chriſtum Deum coram omnibus, qui crucifixus eſt pro noſtra ſalute, quando indignatus erat contra lectorarios. Scio autem tunc in oratorio ſanctæ Dei genitricis Mariæ exſiſtentem audiviſſe, quod ipſe epiſcopus accipiens quamdam, nondum dignam factam ſancti baptiſmatis, habebat in baptiſterio prope fontes: propter quod, qui tunc ibi erant, abhorruerunt.

Romanus reverentiſſimus presbyter dixit:

Si quidem ego ſolus aut vidi, aut audivi, quod factum aut dictum eſt a Petro epiſcopo noſtro, haberem utique reticere, ne ſic accuſator judicarer. Quia vero ex iracundia vocem blaſphemam dictam ab ipſo contra Crucifixum coram omnibus venerabilibus clericis, qui ad ſalutationem adſcenderant, dixit: hac de cauſa & ego ſcio audiviſſe. Similiter autem & in oratorio domus Dei genitricis Virginis Mariæ factum eſt: & quia hæc pluribus nota fecit, dico, quod Emiſenam (Mariam, inquam de tugurio) ſecundum commiſſionem ſuam, ſæpius introduxi in ſanctum baptiſterium: & finitis ſanctis myſteriis, antequam ipſa baptiſmate

Anno Christi 536.

digna esset, loquebatur private cum ipsa. Scio autem certe, & fui minister in loco incisionis & distributionis stolæ.

Anicetus reverentissimus presbyter dixit:

Tunc diaconus exsistens, & tradens ad sanctum baptisterium oratorii domus sanctæ Mariæ, hebdomadarius; exsistens venit Romanus paramoniarius, & presbyter, dicens: Profecto tu dimitte communionem & vade, da ad subdiaconale: quoniam magnus alloqui vult hic Mariam Emisenam. Scio autem, quod hoc dixit, ad id quod cum heredibus Rufini factum est. Quoniam fecistis persolutiones heredibus Rufini, ponite ducentorum numismatum pœnam: Et si quis velit has transactiones transgredi, etiamsi Paulus apostolus resurgeret, & sederet in sede hac, anathema sit.

Megas reverentissimus presbyter dixit:

Aderam in concione facta in episcopio, quando dixit episcopus Petrus lectoribus: Quando faciebam vos subdiaconos, ipse Crucifixus si descendisset, non erueret vos de manibus meis.

Joannes reverentissimus presbyter dixit:

Quoniam Deus proponitur, & oportet veritatem dicere; intereram in secreto honorabilis episcopatus post Pascha, undecima indictione præterita, quando prædictus Petrus commotus contra lectorarios iratus fuit, & dixit hanc blasphemam vocem: Quoniam hac nocte cogitavi facere vos de lectorariis subdiaconos: & si imposuissem manum alicui ex vobis, Crucifixus descendens non eripuisset ipsum de manu mea. Similiter & ante hoc, mandavit ut emerentur linea scamnalia ad rationem secreti episcopalis: & cum indignatus fuisset contra Eustathium œconomum venerabilem, dixit: Quoniam melius est Deum comburere ecclesias, & facere [a] collem unum.

Anno 533.

[a] Forte, acervum.

Antonius reverentissimus presbyter dixit:

Mortuo Rufino beatissimo, qui fuit œconomus sanctissimæ ecclesiæ metropolitanæ, congregans Petrus episcopus noster universum venerabilem clerum, postulabat quod in teste omnium Deo denuntiarent, si quid tempore dispensationis ipsius damnificavit, aut neglexit, aut usurpaverit in ecclesiasticis. Et cum multa capitula eduxerim, quæ continentur in magna quantitate auri, post multa mota, jussit ipse heredes ipsius Rufini præstare quædam pro mulctis: & dixit fieri ipsis persolutiones, & imponere pœnam ducentorum numismatum; dicens quod si post prædictas transactiones hujusmodi aliquid ullatenus contra facerent, etiamsi Paulus apostolus resurgeret, & sederet in sede ista, anathema illis. Proxima vero Dominica præteriti Paschæ, cum universus clerus adscendisset ad reverentiam, audivi ab ipso dicente ipso ad venerabiles lectores blasphemum verbum contra illum qui pro nostra vita crucifixus est, secundum deposita a Stephano & Petro ac Juliano tunc lectorariis, nunc vero diaconis. Veniendo autem sabbato in congregatione, in oratoria domo sanctæ Virginis Dei genitricis Mariæ, cognovi ipsum intrare in baptisterium sanctæ Dei genitricis Virginis Mariæ, & alloquentem quamdam mulierem, quæ nondum particeps facta erat, non dico sanctorum mysteriorum, sed neque ipsius sanctæ signationis: & ipsum illinc sæpissime exeuntem, inveni tunc diaconus exsistens. Non est autem media domus, nisi honorabile diaconale. Et reliqui omnes eorum quæ deposita sunt fidem facimus per libellos, utpote qui ea audiverimus, & ipsi viderimus. Ea enim quæ ad Pterovolam spectant, nullus eorum qui in metropoli habitant, ignorat.

αὐτὴν τοῦ ἁγίου φωτίσματος, προσδιελέχθη αὐτῇ ἰδίᾳ. οἶδα δὲ ἀκριβῶς, καὶ ὑπουργὸς γέγονα καὶ τῆς κατὰ χώραν τομῆς, καὶ διανομῆς τῆς στολῆς.

Ἀνίκητος εὐλαβέστατος πρεσβύτερος εἶπε.

Τότε διάκονος τυγχάνων, μεταδιδοὺς εἰς τὸ ἅγιον φωτιστήριον τοῦ εὐκτηρίου οἴκου τῆς ἁγίας Μαρίας, ἑβδομαδάριος ὤν, καὶ ἦλθεν ὁ παραμονάριος καὶ ὁ πρεσβύτερος Ῥωμανός, λέγων οὕτως· σὺ ἆρον τὴν κοινωνίαν, καὶ ἄπελθε, μετάδος εἰς τὸ ὑποδιακονικόν, ἐπειδὴ ὁ μέγας διαλεχθῆναι θέλει ὧδε Μαρίᾳ τῇ Ἐμισηνῇ. οἶδα δὲ ὅτι καὶ τοῦτο εἶπεν εἰς τὸ κατὰ τοὺς κληρονόμους Ῥουφίνου· ὅτι ποιήσατε τὰς διαλύσεις τοῖς κληρονόμοις Ῥουφίνου, καὶ ἔνθετε διακοσίων νομισμάτων πρόστιμον. καὶ εἴ τις ἂν θέλῃ παραβῆναι τὰς διαλύσεις ταύτας, κἂν Παῦλος ὁ ἀπόστολος ἀναστῇ, καὶ καθίσῃ εἰς τὸν θρόνον τοῦτον, ἀνάθεμα ἔστω.

Μέγας εὐλαβέστατος πρεσβύτερος εἶπε.

Παρήμην ἐν τῇ προσομιλίᾳ τῇ γενομένῃ ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ, ὅτε εἶπεν ὁ ἐπίσκοπος Πέτρος τοῖς ἀναγνώσταις· ὅτε ἐποίουν ὑμᾶς ὑποδιακόνους, αὐτὸς ὁ σταυρωθεὶς, εἰ κατῆλθεν, οὐκ ἐρρύετο ὑμᾶς τῶν χειρῶν μου.

Ἰωάννης εὐλαβέστατος πρεσβύτερος εἶπε.

Ἐπειδὴ Θεὸς πρόκειται, καὶ δεῖ τὴν ἀλήθειαν ἐξειπεῖν, παρέτυχον ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ τιμίου ἐπισκοπείου, εἰς τὸ δεύτερον πάσχα τῆς διελθούσης ἑνδεκάτης ἐπινεμήσεως, ὅτε κινηθεὶς κατὰ τῶν ἀναγνωστῶν ὁ προλεχθεὶς Πέτρος, ἐθυμώθη, καὶ εἶπε τὴν φωνὴν ταύτην· ὅτι τῇ νυκτὶ ταύτῃ διενοήθην ἀπὸ ἀναγνωστῶν ὑποδιακόνους ὑμᾶς ποιῆσαι· καὶ εἰ ἐπέθηκά τινι ἐξ ὑμῶν τὴν χεῖρα, ὁ σταυρωθεὶς κατελθὼν οὐκ ἂν αὐτὸν ἐξείλετο τῆς χειρός μου. ὡσαύτως δὲ καὶ πρὸ τούτου, ὅτι ἐπέτρεψεν ἀγορασθῆναι λινᾶ σκαμνάλια, εἰς λόγον τοῦ σεκρέτου τοῦ ἐπισκοπείου· ἀγανακτήσας κατὰ Εὐσταθίου τοῦ θεοφιλεστάτου οἰκονόμου εἶπεν· ὅτι κάλλιόν ἐστι τὸν Θεὸν κατακαῦσαι τὰς ἐκκλησίας, καὶ ποιῆσαι βουνὸν ἕνα.

Ἀντώνιος εὐλαβέστατος πρεσβύτερος εἶπε.

Τελευτήσαντος Ῥουφίνου τοῦ μακαριωτάτου οἰκονόμου γεγονότος τῆς κατὰ τήνδε τὴν μητρόπολιν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, συναγαγὼν ἅπαντα τὸν εὐαγῆ κλῆρον Πέτρος ὁ γενόμενος ἡμῶν ἐπίσκοπος, ᾔτησεν ὡς ἐπὶ μάρτυρι τῷ ἐπὶ πάντων Θεῷ, ἀπαγγεῖλαι, εἴ τι κατὰ τὸν καιρὸν τῆς αὐτοῦ οἰκονομίας ἔβλαψεν, ἢ παρεῖδεν, ἢ ἐσφετερίσατο ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς. καίτοιγε πολλὰ ἐξενεγκόντος κεφάλαια εἰς πολλὴν χρυσίου ποσότητα συντείνοντα, μετὰ πολλὰ τὰ κινηθέντα, ὁρίσαντος αὐτοῦ τινα παρασχεῖν ἀντὶ προστίμων τοὺς κληρονόμους τοῦ αὐτοῦ Ῥουφίνου, ἔφη γενέσθαι αὐτοῖς διαλύσεις, καὶ ἐντεθῆναι διακοσίων νομισμάτων πρόστιμον· εἰπὼν ὡς καὶ τὰς εἰρημένας διαλύσεις κρατυνάσθαι, ἀναθέματι ὑποβαλὼν τοὺς μετὰ τὰς τοιαύτας διαλύσεις τι ὑπεναντίον διαπραττομένους, κἂν Παῦλος ὁ ἀπόστολος ἀναστὰς καθίσῃ εἰς τὸν θρόνον τοῦτον. τῇ δὲ νέᾳ κυριακῇ τοῦ παρελθόντος ἁγίου πάσχα, εἰς προσκύνησιν ἀνελθόντος τοῦ παντὸς κλήρου, ἀκήκοα παρ᾽ αὐτοῦ εἰπόντος αὐτοῦ πρὸς τοὺς εὐλαβεστάτους ἀναγνώστας τὸν περὶ τοῦ ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας ζωῆς σταυρωθέντος βλάσφημον λόγον κατὰ τὰ κατατεθέντα ὑπὸ Στεφάνου, καὶ Πέτρου, καὶ Ἰουλιανοῦ τῶν τηνικαῦτα εὐλαβεστάτων ἀναγνωστῶν, νῦν δὲ διακόνων. γενόμενος δὲ ἐν σαββάτῳ ἐν τῇ συνάξει ἐν τῷ εὐκτηρίῳ οἴκῳ τῆς ἁγίας παρθένου καὶ θεοτόκου Μαρίας, ἔγνων εἰσελθόντα αὐτὸν ἐν τῷ φωτιστηρίῳ τῆς αὐτῆς ἁγίας θεοτόκου Μαρίας, καὶ διαλεγόμενον γυναικί τινι, μήπω μετέχειν γενομένῃ οὐ λέγω τῶν ἁγίων μυστηρίων, ἀλλ᾽ οὐδὲ αὐτῆς τῆς ἁγίας σφραγῖδος· κἀκεῖθεν αὐτὸν πλειστάκις ἐδεξάμεθα ἐξιόντα, διάκονος τὸ τηνικαῦτα τυγχάνων. οὐκ ἔστι δὲ μέσος οἶκος, εἰ μὴ τὸ τίμιον διακονικόν. Καὶ οἱ λοιποὶ πάντες τοῖς κατατεθεῖσι λιβελλικῶς συμμαρτυροῦμεν, ἅτε τούτων καὶ ἀκροαταὶ καὶ αὐτόπται γενόμενοι. τὰ γὰρ περὶ τῆς Πτεροβόλου, οὐδεὶς τῶν κατὰ τὴν μητρόπολιν οἰκούντων ἀγνοεῖ.

Στέφανος καὶ ἄλλος Στέφανος πρεσβύτεροι, εἶπον.

Ἐν τῷ φωτιστηρίῳ ὄντες εἰς κατήχησιν τῶν νεοφωτίστων ἀπὸ στιχαρίων καὶ ἀνυποδέτων ὄντων, ἐξορκιζόντων αὐτοὺς τῶν διακόνων, ἐλθὼν ὁ γενόμενος ἡμῶν ἐπίσκοπος Πέτρος, ἔβαλεν ἡμᾶς ἔξω μετὰ καὶ τῶν νεοφωτίστων, καὶ εἰσήγαγε τοὺς κανονικούς, καὶ ἰδίαζεν αὐτοῖς ἐπὶ πολλὰς ὥρας. ἠκούσαμεν δὲ καὶ ἡμεῖς μετὰ τῶν ἄλλων, καὶ τὸν λόγον ὃν εἶπε πρὸς τοὺς ἀναγνώστας κατὰ τοῦ σταυρωθέντος ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας ζωῆς.

Εὐτυχιανὸς διάκονος εἶπε·

Κατὰ τὸ ἔθος προσηγορίας γενομένης ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ τιμίου ἐπισκοπείου, ἤκουσα τὸ ῥῆμα τὸ παρ' αὐτοῦ ῥηθὲν κατὰ τοῦ σταυρωθέντος.

Θωμᾶς διάκονος εἶπε·

Ὅτι εἰς προσηγορίαν ἀνήλθομεν τῇ νέᾳ κυριακῇ τοῦ ἐνιστάμενου πάσχα, τοῦ γενομένου ἡμῶν ἐπισκόπου Πέτρου, ἤκουσα τὸν βλάσφημον λόγον, ὅτι εἶπε κατὰ τοῦ σταυρωθέντος. καὶ ὅτι δὲ ἐκινεῖτο τὸ κατὰ τοὺς κληρονόμους τοῦ μακαρίου Ῥουφίνου τοῦ γενομένου οἰκονόμου, ἤκουσα τοῦ αὐτοῦ ἐπισκόπου λέγοντος, ὅτι ἀνάθεμα ἔστω γενομένων τῶν διαλύσεων, κἂν Παῦλος ἀναστὰς καθίσῃ εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ὁ ἀναζητῶν καὶ ἐρευνῶν τοὺς λόγους τούτους, ἢ λέγων αὐτῷ τί ποτε.

Λεόντιος Ματρωνιανοῦ υἱὸς διάκονος εἶπε·

Οἶδα κἀγὼ ἀκηκοέναι παρ' αὐτοῦ, ἀγανακτήσαντος κατὰ τῶν ἀναγνωστῶν τῇ νέᾳ ἁγίᾳ κυριακῇ, ὅτι ἂν κρίνω, καὶ ποιήσω ὑμᾶς ὑποδιακόνους ἀπὸ ἀναγνωστῶν, ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς ἐὰν ἔλθῃ, οὐκ ἐπαίρει τοῦτο παρ' ὑμῶν· ἤκουσα δὲ τοῦτο παρ' αὐτοῦ εἰς τὸ σεκρέτον τὸ χειμερινὸν, ἀγανακτήσαντος αὐτοῦ περὶ τῶν σκαμναλίων τοῦ ἐπισκοπείου ὅτι εἶπε, καύσει ὁ Θεὸς τὰς ἐκκλησίας καὶ τὰ θυσιαστήρια, καὶ ποιήσει αὐτὰ βουνὸν ἕνα. καὶ τοῦτο δὲ οἶδα, ὅτι εἰσήρχετο πολλάκις ἐν τῷ μοναστηρίῳ πρὸς τὴν Πτεροβόλον, καὶ ἐπὶ πολλὰς ἰδίαζεν αὐτῇ ὥρας.

Ἰουλιανὸς διάκονος εἶπε·

Συνάξεως ἐπιτελουμένης τῶν φώτων εἰς τὸν ἅγιον Στέφανον, συναγαγὼν τοὺς πρεσβυτέρους καὶ διακόνους, καὶ ἕκαστον τῶν κληρικῶν τῶν εὑρεθέντων ἐκεῖσε ἐν τῷ σεκρέτῳ ἀπῄτει με· διὰ τί μὴ ἀναθεματίζεις τὴν σύνοδον τῶν χλ'; καὶ ἐμοῦ εἰπόντος αὐτῷ, ὅτι ὁ βασιλεὺς ὀρθόδοξός ἐστι· καὶ εἰς πιστεύει, αὐτῷ ἐξακολουθῶ. οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀναθεματίζοντας τὴν σύνοδον ἀναθεματίζω· μανεὶς ἀνέστη, καὶ ἐκώλυσέ με ἐπὶ παντὸς τοῦ κλήρου.

Μέγας πρεσβύτερος εἶπε·

Παρήμην τοῖς λεχθεῖσι παρὰ τοῦ παρόντος Ἰουλιανοῦ διακόνου, καὶ ἀληθείας ἔχεται τὰ παρ' αὐτοῦ εἰρημένα.

Ἀνσίμος πρεσβύτερος εἶπε·

Παρήμην κἀγὼ τοῖς λεχθεῖσι παρὰ τοῦ παρόντος Ἰουλιανοῦ διακόνου, καὶ ἀληθείας ἔχεται τὰ παρ' αὐτοῦ εἰρημένα.

Ἐπιφάνιος διάκονος εἶπε·

Παρήμην κἀγὼ ἐν τῇ προσηγορίᾳ τῇ γενομένῃ ἐν τῷ τιμίῳ ἐπισκοπείῳ, ὅτι εἶπε Πέτρος τοῖς ἀναγνώσταις, ὅτι εἰ ἐποίησα ὑμᾶς ὑποδιακόνους, αὐτὸς ὁ σταυρωθεὶς εἰ κατέλθῃ, οὐκ ἐρρύετο ὑμᾶς ἐκ τῶν χειρῶν μου.

Συμεὼν διάκονος εἶπε·

Κἀγὼ ἤκουσα παρὰ Πέτρου τοῦ γενομένου ἐπισκόπου, τὸ περὶ τοῦ σταυρωθέντος κεφάλαιον, καὶ περὶ τοῦ ἀναθέματος, ἔνθα εἶπεν, ὅτι κἂν Παῦλος ὁ ἀπόστολος καθίσῃ ἐν τῷ θρόνῳ τούτῳ.

Ἰωάννης διάκονος καὶ νοτάριος εἶπε·

Κἀγὼ τὴν αὐτὴν φωνὴν λέγω, ἥνπερ ἤκουσα περὶ τοῦ σταυρωθέντος, καὶ περὶ τοῦ ἀναθέματος τοῦ κατὰ τὸν ἅγιον Παῦλον.

Λεόντιος διάκονος εἶπε·

Κἀγὼ ἤκουσα τὸν περὶ τοῦ σταυρωθέντος λόγον, καὶ τὸ ἀνάθεμα τὸ κατὰ τὸν ἅγιον Παῦλον.

Θεωνᾶς διάκονος εἶπε·

Κἀγὼ ἤκουσα τὸν λόγον τὸν περὶ τοῦ σταυρωθέντος, ὅτι εἰσῆλθεν εἰς τὸ φωτιστήριον τῆς ἁγίας Μαρίας πλησίον τῆς κολυμβή-

A

Stephanus & alter Stephanus presbyteri, dixerunt:

Cum essemus in baptisterio ad instructionem nuper baptizatorum, sine tunicis & calceamentis exsistentium, diaconis ipsis exorcizantibus, venit episcopus noster Petrus, & ejecit nos foras una cum [a] neophotistis: & introduxit canonicas, & privatim cum ipsis stetit multas horas. Audivimus autem & nos cum aliis verbum, quod dixit ad lectorarios adversus eum, qui pro vita nostra crucifixus est.

[a] *Hoc est, nuper baptizatis.*

Eutychianus diaconus dixit:

Secundum morem facta salutatione in secreto honorabilis episcopatus, audivi verbum ab ipso dictum adversus Crucifixum.

B

Thomas diaconus dixit:

Quando ad salutationem adscendimus proxima Dominica post Pascha, veniente episcopo nostro Petro, audivi blasphemum verbum, quod dixit contra Crucifixum. Et quando commotus fuit propter id, [b] quod cum heredibus beatissimi Rufini œconomi; audivi ipsum episcopum dicentem, quod anathema sit, factis transactionibus, etiamsi Paulus resuscitatus sederet in sede hac, qui quæreret, & pervestigaret rationes istas, aut diceret ei quidquam.

[b] *Hoc est, quod actum est cum.*

Leontius filius Matroniani, diaconus, dixit:

Scio & ego audivisse ab ipso, cum indignatus erat, contra lectores in nova sancta Dominica: Quod si judico, & faciam vos subdiaconos de lectorariis, si veniet qui crucifixus est propter nos, non tollet hoc a vobis. Audivi autem & hoc ab ipso ad secretum hyemale, cum indignatus erat de scamnaliis episcopatus, quoniam dixit: Combutet Deus ecclesias & altaria, & faciet ipsa collem unum. Et hoc scio quoniam intrabat sæpius in monasterium ad Pterovolam, & per multas horas solus cum ipsa manebat.

C

Julianus diaconus dixit:

Cum fieret collecta luminariorum ad sanctum Stephanum, congregans presbyteros & diaconos, & quemlibet clericorum, qui ibidem in secreto inventi sunt, quæsivit a me: Quare non anathematizas synodum sexcentorum triginta sanctorum patrum? & me dicente sibi: Quia Imperator orthodoxus est, & in quibus credit, sequor ipsum: non solum autem hoc, sed & anathematizantes synodum anathematizo: furibundus surrexit, & interdixit me ab omni clero.

D

Megas presbyter dixit:

Præsens fui dictis a præsente Juliano diacono, & vera sunt, quæ ab ipso dicta sunt.

Anusius presbyter dixit:

Præsens fui & ego his quæ dicta sunt a præsente Juliano diacono, & vera sunt, quæ ab ipso dicta sunt.

Epiphanius diaconus dixit:

Præsens fui & ego in salutatione facta in honorabili episcopatu, quando Petrus dixit lectorariis: Quod si fecerim vos subdiaconos, ipse qui crucifixus est, si descendat, non eripiet vos de manibus meis.

E

Symeon diaconus dixit:

Et ego audivi a Petro episcopo capitulum de Crucifixo, & de anathemate, ubi dixit, quod si etiam Paulus apostolus sederet in throno isto.

Joannes diaconus & notarius dixit:

Et ego ipsam vocem dico, quam audivi de Crucifixo, & de anathemate contra sanctum Paulum.

Leontius diaconus dixit:

Et ego audivi verbum de Crucifixo, & de anathemate Pauli apostoli.

Theonas diaconus dixit:

Et ego audivi verbum, quod dixit de Crucifixo: & quod intravit in baptisterium sanctæ Mariæ prope fon-

tem; & quod introduxit Mariam, antequam illuminaretur, ipsa exsistente nuda, cum & nulli concesserit stare intus, divina communione finita. Ego enim archihebdomarius ipsius eram, & ex hoc scio. Hoc autem fecit semel, & bis, & tertio. Scio autem & illa de anathemate Pauli apostoli, & quod de Pterovola supradictum est.

Paulus diaconus dixit :

Et ego audivi verbum quod dixit de Crucifixo. Scio autem quoniam & persecutus est nuper baptizatos, & introduxit canonicas.

Serapius diaconus dixit :

Et ego audivi illud de Crucifixo, & illud de anathemate Pauli apostoli.

Joannes presbyter dixit :

Et ego audivi ab ipso dictam blasphemiam propter Crucifixum, & rursus quando dixit: Comburet Deus ecclesias suas igne, & faciet collem unum. Et iterum cum audiret rem illam de Rufino, posuit anathema ei qui post ipsum contrafaceret, etiamsi Paulus apostolus esset.

Surinus subdiaconus dixit :

Et ego audivi, quando dixit de illo, qui crucifixus est.

Joannes subdiaconus dixit :

Et ego audivi verbum, quod dixit de Crucifixo.

Rhianus diaconus dixit :

In Dominica die ascendens ad salutationem, tunc subdiaconus exsistens audivi & ego verbum de Crucifixo.

Antonius lector dixit :

Scio & ego, dum adessem in secreto, Petrum episcopum nostrum præsente venerabili clero, me audivisse dicentem illicitam blasphemiam adversus crucifixum Christum Deum nostrum; & verbum illud anathematis quod ipse imposuit in his, quæ de Rufino dicta sunt: dicendo, quod si etiam Paulus apostolus resuscitatus sedebit post me in sede ista, anathema sit evertens, quæ nunc visa sunt: & quod Joannes, qui hujus heres fuit, coram omnibus dixit: quod post anathema exacta est ab ipso cautio quinquaginta numismatum. Quæ enim de Pterovola dicta sunt, neque aliquis alius domesticorum intra hanc metropolim, ut puto, ignorat.

Omnes presbyteri & diaconi ac lectores dixerunt :

Cum manifestæ sint prædictæ depositiones, petimus & obtestamur vestram magnificentiam, per sanctam & consubstantialem Trinitatem, & per victoriam & incolumitatem domini nostri Flavii Justini semper Augusti, & maximarum potestatum, notificare simul sanctissimis episcopis, quemadmodum & acta fuere a tota multitudine, nec non & primæ & excelsæ potestatum, & illustrissimo Magistro sacrorum officiorum, ac strenuissimis Magistris militum sacræ præsentiæ utriusque exercitus; ut per ipsorum excellentiam ad divinas aures adducantur, quæ secuta sunt. Nam sicut scitis, magna & infinita multitudo fratrum & monachorum quæsivit & obsecravit hæc vestram potestatem significare. Quod enim fratres & monachi non deponant, hanc consuetudinem superius obtinuerunt: sed ipsorum tantum exclamationibus contenti simus.

Omnes suprascripti religiosi episcopi dixerunt :

Dignum nobis fuit orationi vacare, sanctis Dei ecclesiis nobis commissis & delegatis, & divinas adimplere missas. Quoniam vero fidei ac pietatis præponitur sermo, justum esse putavimus parere petitionibus venerabilium clericorum Apamiarum. Unde propter litteras nobis missas a venerabili clero sanctæ Dei ecclesiæ Apamiarum, nobis & per venerabiles Antoninum & Julianum portatas, venimus in ambrodicem, id est, oratorium, ubi contigit multos venerabilium

A ϑρας, γυμνῆς οὔσης, ὅτι εἰσήνεγκε Μαρίαν πρὸ τῆ φωτισθῆναι, μηδένα συγχωρήσας ἔσω εἶναι τῆς θείας κοινωνίας ἐπιτελουμένης. ἐγὼ γὰρ ἀρχιεβδομαδάριος αὐτοῦ ἤμην, καὶ ἐκ τούτου οἶδα. τοῦτο δὲ ἐποίησεν ἅπαξ καὶ δὶς καὶ τρίτον. οἶδα δὲ καὶ τὰ περὶ τῆ ἀναθέματος Παύλου τῆ ἀποστόλου, καὶ τὰ κατὰ τὴν Πτηροβόλου.

Παῦλος διάκονος εἶπε·

Κἀγὼ ἤκουσα τὸν λόγον τὸν περὶ τῆ σταυρωθέντος· οἶδα δὲ καὶ ὅτι ἐδίωξε νεοφωτίστους, καὶ εἰσήγαγε κανονικάς.

Σεραπίων διάκονος εἶπε·

Κἀγὼ ἤκουσα τὸ περὶ τῆ σταυρωθέντος, καὶ περὶ τῆ ἀναθέματος τῆ ἁγίου Παύλου τῆ ἀποστόλου.

B Ἰωάννης πρεσβύτερος εἶπε.

Κἀγὼ ἤκουσα τὴν παρ' αὐτοῦ λεχθεῖσαν βλασφημίαν ἕνεκεν τῆ σταυρωθέντος· καὶ πάλιν ὅτι εἶπε· κατακαύσει ὁ Θεὸς τὰς ἐκκλησίας αὐτοῦ πυρὶ, καὶ ποιήσει βουνὸν ἕνα· καὶ τῆ πράγματος τῆ κατὰ Ῥουφῖνον ἀκουσθέντος, ἔθηκεν ἀνάθεμα τὸ μετ' αὐτὸν ἐναντιοῦντα αὐτῷ, κἂν Παῦλος ᾖ ὁ ἀπόστολος.

Σουρῖνος ὑποδιάκονος εἶπε·

Κἀγὼ ἤκουσα, ὅτι εἶπε περὶ τῆ σταυρωθέντος.

Ἰωάννης ὑποδιάκονος εἶπε·

Κἀγὼ ἤκουσα τὸν λόγον τὸ περὶ τῆ σταυρωθέντος.

Ῥιανὸς διάκονος εἶπε·

Ἐν κυριακῇ ἀνελθὼν εἰς προσκύνησιν, τότε ὢν ὑποδιάκονος ἤκουσα κἀγὼ περὶ τῆ σταυρωθέντος λόγον.

C Ἀντωνῖνος ἀναγνώστης εἶπε·

Οἶδα κἀγὼ παρὼν ἐν τῷ σεκρέτῳ ἀκηκοέναι Πέτρου τῆ γενομένου ἡμῶν ἐπισκόπου παρόντος τῆ εὐαγοῦς κλήρου, εἰπόντος τὴν ἄθεσμον βλασφημίαν κατὰ τῆ σταυρωθέντος Χριστοῦ τῆ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ τὸν λόγον τῆ ἀναθέματος τὸν παρ' αὐτοῦ ἐπιτεθέντα ἐν τοῖς κατὰ Ῥουφῖνον· εἰπόντος, ὅτι κἂν Παῦλος ὁ ἀπόστολος ἀναστὰς καθίσῃ μετ' ἐμὲ εἰς τὸν θρόνον τοῦτον, ἀνάθεμα ἔστω ἀνατρέπων τὰ νῦν δόξαντα· καὶ ὅτι Ἰωάννης τοῦτον κληρονομήσας ἐπὶ πάντων ἔφη, ὡς ἀνάθεμα ἀπῃτήθη παρ' αὐτοῦ χαρτίον νομισμάτων πεντήκοντα. τὰ γὰρ περὶ τῆς Πτηροβόλου, οὔτε ἄλλος τις τῶν οἰκείων ταύτην τὴν μητρόπολιν, ὡς οἶμαι, ἀγνοεῖ.

D Πάντες οἱ πρεσβύτεροι, καὶ διάκονοι, καὶ ἀναγνῶσται εἶπον·

Δήλων οὐσῶν τῶν προειρημένων καταθέσεων, αἰτούμεθα καὶ ἐνορκοῦμεν τὴν ὑμῶν μεγαλοπρέπειαν κατὰ τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου τριάδος, καὶ νίκης, καὶ διαμονῆς τῆ δεσπότου ἡμῶν Φλαβίου Ἰουστίνου τῆ αἰωνίου Αὐγούστου, καὶ τῶν μεγίστων ἐξουσιῶν, γνωρίσαι ἅμα τῶν ὁσιωτάτων ἐπισκόπων, καθὰ καὶ ἅπαντα γεγόνασι παρὰ παντὸς τῆ πλήθους, τῇ τε πρώτῃ καὶ ὑπερεχούσῃ τῶν ἀρχῶν, καὶ τῷ πανευφήμῳ μαγίστρῳ τῶν θείων ὀφφικίων, καὶ τοῖς ἀνδρειοτάτοις στρατηγοῖς τῆ θείου πραισέντου ἑκατέρων δυνάμεων, ὥστε καὶ διὰ τῆς αὐτῶν ὑπεροχῆς, καὶ εἰς τὰς θείας ἐνεχθῆναι ἀκοὰς τὰ παρακολουθήσαντα. ὡς γὰρ ἐπίστασθε, πολὺ καὶ ἄπειρον πλῆθος, καὶ ἀδελφικὸν, καὶ μοναχικὸν ἐζήτησε, καὶ ἐνώρκωσε, ταῦτα γνωρίσαι τὴν ὑμῶν ἐξουσίαν. τὸ γὰρ μὴ καταθέσθαι τοὺς ἀδελφοὺς καὶ μοναχοὺς, τοῦτο ἔθος ἄνωθεν

E κρατοῦσιν· ἀλλ' ἀρκεῖσθαι μόνον ταῖς αὐτῶν ἐκβοήσεσιν.

Πάντες προκείμενοι εὐσεβεῖς ἐπίσκοποι εἶπον·

Εὐχῆς ἡμῖν ἄξιον ἦν ταῖς ἀποκληρωθείσαις ἡμῖν ἁγίαις τῆ Θεοῦ ἐκκλησίαις σχολάζειν, καὶ τὰς θείας πληροῦν λειτουργίας. ἐπειδὴ δὲ πίστεως καὶ εὐσεβείας προηγεῖται λόγος, εὔλογον ὥσπερ νενομίκαμεν ὑπακοῦσαι ταῖς αἰτήσεσι τῶν θεοφιλεστάτων κληρικῶν τῆς Ἀπαμέων. ὅθεν ἀπὸ γραμμάτων ἡμῖν σταλέντων ἀπὸ τῆ εὐαγοῦς κλήρου τῆς Ἀπαμέων ἁγίας τῆ Θεοῦ ἐκκλησίας, τῶν κομισθέντων ἡμῖν διὰ Ἀντωνίνου καὶ Ἰουλιανοῦ τῶν θεοσεβεστάτων, παρεγενόμεθα ἐν τῷ Ἀμβροδίκει, ἔνθα συνέβη πολλοὺς τῶν θεοσ-

ANNO CHRISTI 536.

βεστάτων κληρικῶν ἐλθεῖν πρὸς ἡμᾶς ἐν τῷ εἰρημένῳ εὐκτηρίῳ, καὶ αἰτῆσαι ἡμᾶς ἐλθεῖν εἰς τὰ εὐαγῆ μοναστήρια τοῦ μακαρίου Ἡσυχίου, καὶ τοῦ μακαρίου Δωροθέου, ἔξω τυγχάνοντα τῆς μητροπόλεως, διὰ τὸ εὐχερέστερον τοὺς εὐλαβεστάτους κληρικοὺς δυνασθῆναι ἐξιέναι πρὸς ἡμᾶς, καὶ διδάσκειν ἃ βούλονται, ὃ δὴ καὶ πεποιήκαμεν. καὶ ἐπειδὴ λιβέλλους ἐπιδεδώκασιν ἡμῖν, καὶ ἐνεφάνισαν τῇ ὑμετέρᾳ μεγαλοπρεπείᾳ, καί τινας καταθέσεις ἐποιήσαντο· ᾐτήσαμεν καὶ ἡμεῖς τὴν σὴν μεγαλοπρέπειαν, καθὰ καὶ ἐκβοήσεις γεγόνασιν, ὡς ἐπίστασθε, ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν εὐλαβεστάτων κληρικῶν, ἐντάξαι μὲν καὶ τὰ πεπραγμένα, καταμηνῦσαι δὲ τῷ τε πρώτῳ καὶ ἀνέχοντι θρόνῳ, καὶ τῷ πανευφήμῳ μαγίστρῳ τῶν θείων ὀφφικίων, καὶ τοῖς ἀνδρειοτάτοις στρατηλάταις τοῦ θείου πραισέντου ἑκατέρων δυνάμεων, ἐφ' ᾧτε διὰ τῆς αὐτῶν ὑπεροχῆς εἰς γνῶσιν ἐλθεῖν πάντα τὰ προελθόντα τοῦ φιλοχρίστου καὶ εὐσεβεστάτου ἡμῶν βασιλέως. καὶ γὰρ καὶ ἡμεῖς γνωρίζομεν τῷ τε ἁγιωτάτῳ καὶ μακαριωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ καὶ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ τῆς βασιλίδος πόλεως, τοῖς ἐνδοξοτάτοις καὶ μεγαλοπρεπεστάτοις, καὶ μεγάλοις ἄρχουσι τοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν βασιλέως.

Φλάβιος Ἰωάννης Παλλάδιος Εὐτυχιανὸς, κόμης καὶ ὕπαρχος, εἶπεν·

Φέρει μὲν τὰ κατατεθέντα ὑπὸ τῶν θεοφιλεστάτων κληρικῶν τῆς ἐν Ἀπαμείᾳ ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας τῶν ὑπομνημάτων ἡ πίστις, ἅπερ καὶ διεξῆλθον, παρουσίᾳ καὶ τοῦ δήμου * ἐκδικοῦντος τὴν Ἀπαμέων μητρόπολιν. ἐπειδὴ δὲ καὶ ἐντευκτικὰς ἐποιήσαντο διδασκαλίας οἱ πλεῖστοι εἰς τὸν εἰρημένον εὐαγῆ κλῆρον· τὸν ἴσον δὲ τρόπον καὶ οἱ ὁσιώτατοι τῆς ἐπαρχίας ἐπίσκοποι ἠτηκότες φαίνονται σύμπαντα τὰ προεληλυθότα γνώριμα καταστῆσαι τῷ τε πρώτῳ καὶ ἀνέχοντι θρόνῳ, καὶ τῷ πανευφήμῳ πατρικίῳ καὶ μαγίστρῳ τῶν θείων ὀφφικίων, καὶ τοῖς ἀνδρειοτάτοις στρατηγοῖς ἑκατέρων δυνάμεων, ἐφ' ᾧτε καὶ διὰ τῆς αὐτῶν ὑπεροχῆς, καὶ εἰς τὰς θείας ἀκοὰς ἐνεχθῆναι τὸ καθ' ἕκαστον τῶν κεκινημένων· ἥκω εἰς τὸ δικαστήριον τοῖς παρ' αὐτῶν μάλιστα, καὶ διὰ τοὺς προτεινομένους μοι σεβασμίους ὅρκους συζεῦξαι πάντα τὰ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει πεπραγμένα, καὶ γνωρίσαι πρὸς τὸ πρεπόμενον τῇ αὐτῶν φιλανθρωπίᾳ· ἐντάξων τοῖς ἐπὶ τοῦ παρόντος πεπραγμένοις, καὶ τὰς προελθούσας ἐκβοήσεις ὑπὸ τοῦ πλήθους τοῦ εὐαγοῦς κλήρου τῆς εἰρημένης ἁγιωτάτης ἐκκλησίας. τοῦ βασιλέως πολλὰ τὰ ἔτη. τῆς Αὐγούστης πολλὰ τὰ ἔτη. τῶν ἐπάρχων πολλὰ τὰ ἔτη. τοῦ μαγίστρου πολλὰ τὰ ἔτη. τῆς συγκλήτου πολλὰ τὰ ἔτη. πολλὰ τὰ ἔτη Πρόβου καὶ Ὑπατίου. τοὺς ἀντάρτας ἔξω βάλε· τοὺς φαγόντας τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἔξω βάλε. ὅλα τὰ ἐκκλησιαστικὰ Σεβῆρος καὶ Πέτρος ἔφαγον· ὅλα εἰς ἔρανον ἔδωκαν. τὸν βλασφημήσαντα τὸν σταυρὸν ἔξω βάλε. ποῦ τὰ κτήματα τῆς ἐκκλησίας; ποῦ τὰ σκεύη τῆς ἐκκλησίας; ὅλα γυναῖκες ἔλαβον, ὅλα ἡ Πτηροβόλος ἔλαβε. τοὺς ἀξίους τοῦ ἀναθέματος τῷ ἀναθέματι· ἆρον βίαν τῆς ἐκκλησίας· ὅλας τὰς ἐκκλησίας ἐπραίδευσαν, εἰς ἔρανον ὅλα ἔδωκαν. πιστοῦ βασιλέως πολλὰ τὰ ἔτη. Βιταλιανοῦ στρατηλάτου πολλὰ τὰ ἔτη. μίαν ἐρώτησιν ταῖς κανονικαῖς· νικᾷ ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων· ὀρθοδόξων ἐπισκόπων πολλὰ τὰ ἔτη. Εὐτυχιανοῦ τοῦ κόμητος πολλὰ τὰ ἔτη. ἀναπαυθῇ τὰ ὀστέα τοῦ πατρός σου. ὅλα τὰ ἐκκλησιαστικὰ αἱ γυναῖκες ἔλαβον. ταῦτα ἀκτὰ τῷ βασιλεῖ. τὰ ὀστέα Δόμνου ἐπώλησαν. ἀποσχίσαντας κληρικοὺς ἔξω βάλε. τὰ κτήματα Δόμνου ἐπώλησαν. οἱ φαγόντες τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἀπέχονται. μαρτύρομαί σε, ἐγὼ αὐτοὺς καίω. ὅλα τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἐπώλησαν. ἔλθῃ ἡ Πτηροβόλος, καὶ αὐτὴ λέγῃ. τοὺς ἀντάρτας τοῦ βασιλέως γνώρισον. μάθωμεν τὰ χαμαιτάπια τίνος εἰσί, πατίνια ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ πῶς εὑρέθη; ἐμίανε τὰ θυσιαστήρια, ἐμίανε τὸ φωτιστήριον· μάθωμεν τὰ πατίνια ποῦ εἰσιν. ᾑμάτωσαν τὰ θυσιαστήρια. Σεβῆρον καὶ Πέτρον, τῷ πυρί. Πρόβου καὶ Ὑπατίου πολλὰ τὰ ἔτη. ἄξιος Πρόβος τοῦ βασιλέως, ἄξιος Ὑπάτιος τοῦ βασιλέως. πατρικίου τοῦ μαγίστρου πολλὰ τὰ ἔτη. τῶν ἐπάρχων πολλὰ τὰ ἔτη. πάσης τῆς συγκλήτου πολλὰ τὰ ἔτη. πολλὰ τὰ ἔτη τῆς Αὐγούστης, Εὐφημίας Αὐγούστης πολλὰ τὰ ἔτη. ἄξιος Βιταλιανὸς

* al. ἐκδικοῦντες.

A clericorum venire ad nos in prædictum oratorium, & petere nos venire ad venerabilia monasteria beati Hesychii & beati Dorothei, exsistentia extra metropolim; ut facilius possent venerabiles clerici ad nos exire, & edocere quæ vellent: quod jam fecimus. Et quoniam porrexerunt nobis quosdam libellos, & insinuarunt vestræ magnificentiæ, ac quasdam depositiones fecerunt; petimus & nos vestram magnificentiam, quemadmodum exclamationes factæ sunt, ut scitis, a multitudine venerabilium clericorum, inserere quæ facta sunt; & indicare primo & excellenti solio, & gloriosissimo Magistro divinorum officiorum, & strenuissimis Magistris militum sacræ præsentiæ utriusque exercitus; ut per ipsorum excellentiam ad notitiam veniant B omnia, quæ processerunt a piissimo Imperatore nostro. Nam & nos etiam notificamus beatissimo archiepiscopo & œcumenico patriarchæ regiæ urbis, & gloriosissimis ac magnificentissimis, & magnis principibus piissimi Imperatoris nostri.

Flavius Joannes Palladius Eutychianus, Comes & Præses, dixit:

Habet quidem fides actorum, testificata a venerabilibus clericis sanctæ Dei ecclesiæ Apamiarum, quæ percurri assistentia populi [a] defendentis Apamiarum metropolim. Quoniam vero interpellatorias doctrinas fecerunt & exhibuerunt illi, qui sunt in prædicto venerabili clero, & simili modo sanctissimi episcopi provinciæ petierunt, videntur universa quæ facta sunt, nota C fecisse primo & insigni ac excelso throno, & gloriosissimo Patricio & Magistro divinorum officiorum, ac strenuissimis militibus utrarumque potestatum: ut & per illorum excellentiam ad divinas aures afferantur singula, quæ mota sunt: venio ad examen quæ maxime ab ipsis dicta sunt: & propter allata mihi honorabilia juramenta, conjungam omnia, quæ facta sunt in una materia: & notificabo ad adsistentiam ipsorum clementiæ: inserendo his, quæ inpræsentiarum facta sunt, & præcedentes exclamationes a multitudine venerabilis cleri prædictæ sanctissimæ ecclesiæ. Imperatoris multi sint anni. Augustæ multi anni. Præfectorum multi sint anni. Magistri multi sint anni. Senatus multi sint D anni. Rebelles mitte foras. Comedentes ecclesiastica, foras ejice. Cuncta ecclesiastica Severus & Petrus comederunt, omnia in symbolam sodalium tradiderunt. Eum qui blasphemavit Crucifixum, ejice foras. Ubi sunt possessiones ecclesiæ? mulieres omnia acceperunt; cuncta Pterovola accepit. Dignos anathemate anathematiza. Tolle violentiam de ecclesia. Omnes ecclesias deprædati sunt: in stipem sodalium omnia dederunt. Fidelis Imperatoris multi sint anni. Vitaliani Magistri militum multi sint anni. Unam interrogationem canonicis mulieribus. Vincit fides orthodoxorum. Episcoporum orthodoxorum multi sint anni. Eutychiani Comitis multi sint anni. Requiescant ossa patris tui. Omnia ecclesiastica feminæ acceperunt: hæc acta Imperatori. Ossa Domni vendiderunt. Schi- E smaticos clericos foras ejice. Prædia Domni vendiderunt. Qui res ecclesiæ absumpserunt, abscissi sunt. Te obtestor, ego illos igni trado. Omnia ecclesiastica vendiderunt. Veniat Pterovola, & ipsa dicat. Rebelles Imperatoris ejice foras. Salutem Imperatoris significa. Sciamus cujus sunt χαμαιτάπια: πατίνια in episcopatu quomodo inventa sunt? Contaminavit altaria, contaminavit baptisterium: sciamus ubi sunt πατίνια. Cruentaverunt altaria. Severum & Petrum ad ignem. Probi & Hypatii multi anni. Probus dignus est Imperatore. Hypatius dignus est Imperatore. Patricii Magistri multi anni. Multi sint anni Præfectorum. Totius Senatus multi sint anni. Multi sint anni Augustæ. Euphemiæ Augustæ multi sint anni. Vitalianus dignus

[a] Pr. incolentis.

ANNO CHRISTI 536.

Imperatore. Joannis Patriarchæ multi anni. Hæc acta Deo. Omnia homicidia Faustus fecit. Infinita homicidia fecit. Necatos in sancto Antonino, Imperatori. Imperator orthodoxus est. Petrum Manichæum Imperatori. Severus & Petrus Manichæi sunt. Senatus orthodoxus est. Tolle Faustum, salva civitatem. Eutychiani Comitis multi anni. Justa est sententia Præfectorum. Supplicamus, notifica [a] salutem Imperatoris. Notifica salutem Augustæ.

[a] Forte pro, per salutem.

Copia alterius actionis formatæ tempore ejusdem provinciæ principis.

Item Romanus archidiaconus dixit:

Cum Deus dederit rebus & sanctis suis ecclesiis orthodoxum & piissimum Imperatorem, vestra magnificentia præsente, admonuerunt me sanctissimi episcopi nostræ provinciæ, antiquas ecclesiastici status servare consuetudines: & hoc etiam venerabilis clerus Apamiarum petiit. Idcirco requiro præsentes presbyteros venerabiles, diaconos, subdiaconos, & lectores, ceterosque clericos ipsius venerabilis cleri, ut quilibet ipsorum certificet propriam opinionem in actis.

Flavius Joannes Palladius Eutychianus, Comes & Præses dixit:

Præsentes venerabiles presbyteri & reliqui clerici, & qui allegationem Romani venerabilis archidiaconi audiverunt, suam certificent sententiam.

[b] *Eudochius reverentissimus presbyter dixit:*

[b] Græc. Eutychius.

Celebritas totius mundi est hæc, pia videlicet statio, quæ nunc tenetur: Quare juxta attestationes factas a venerabili archidiacono suademus omnem innovationem, quæ jam provenit ab his qui fuerunt hæretici, auferri: & imponere sancta nomina beatissimorum patrum nostrorum & episcoporum, a beatissimo Domno usque ad bonæ memoriæ Isaccium episcopum nostrum, tenereque in omnibus aliis antiquum statum sanctæ ecclesiæ.

Eustathius reverendus presbyter & œconomus dixit;

Quemadmodum allegavit præsens venerabilis archidiaconus, omnes venerabiles presbyteros, diaconos, ceterosque clericos sanctissimæ ecclesiæ nostræ petere antiquas consuetudines teneri, istud & ego teneri rogo.

Stephanus reverendus presbyter dixit:

Et ego assentior depositioni factæ a venerabili Eustathio presbytero & œconomo sanctæ Dei ecclesiæ, ac a ceteris venerabilibus clericis.

Thalelaus reverendus presbyter dixit:

Tandem aliquando post tempestatem donavit nobis Deus hunc portum, orthodoxum Imperatorem dico: ad quem post Deum confugiens, vidensque zelum conclericorum meorum, quem pro sanctis pontificibus & patribus nostris habent; rogo amoveri innovationem ab hæreticis factam in sanctissima ecclesia nostra, & servari antiquam consuetudinem ecclesiastici status: & ponere in sacris diptychis salutationes beatissimorum episcoporum, a beatissimo Domno usque ad beatissimum Isaccium episcopum nostrum.

Nesiucius reverendus presbyter dixit:

Et ego gratias agens Deo, qui pacem & unionem sanctis ecclesiis per piissimum Imperatorem nostrum dedit, consensio omnibus petitis a venerabili clero nostro, & confirmatis a sanctis episcopis provinciæ, ut & omne innovatum removeatur, quod introductum est in sanctissima ecclesia nostra: & antiquæ consuetudines renoventur ac serventur, quæ servatæ fuerunt usque ad obitum bonæ memoriæ Isacii archiepiscopi nostri, in sanctis missis, ac in omnibus aliis.

τοῦ βασιλέως. Ἰωάννου πατριάρχου πολλὰ τὰ ἔτη. Ταῦτα ἄξια τῷ Θεῷ. ὅλους τοὺς φόνους Φαῦστος ἐποίησε, μυρίους φόνους ἐποίησε. Τοὺς φονευθέντας ἐν τῷ ἁγίῳ Ἀντωνίνῳ, τῷ βασιλεῖ. ὁ βασιλεὺς, ὀρθόδοξός ἐστι. Πέτρον τὸν Μανιχαῖον, τῷ βασιλεῖ. Σευῆρος καὶ Πέτρος Μανιχαῖοι εἰσίν· ἡ σύγκλητος ὀρθόδοξος ἐστι. ἆρον Φαῦστον, σῶσον πόλιν. Εὐτυχιανοῦ τοῦ κόμητος πολλὰ τὰ ἔτη. δικαία ἡ ψῆφος τῶν ἐπάρχων. δεόμεθα γνώρισον τὴν σωτηρίαν τοῦ βασιλέως, γνώρισον τὴν σωτηρίαν τῆς Αὐγούστης.

Ἴσον ἄλλης πράξεως γενομένης ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ μεγαλοπρεπεστάτου ἄρχοντος.

Ῥωμανὸς ἀρχιδιάκονος εἶπε·

Τοῦ Θεοῦ δεδωκότος τοῖς πράγμασι καὶ ταῖς ἁγίαις τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίαις ὀρθόδοξον καὶ εὐσεβέστατον βασιλέα, παρούσης τῆς ὑμετέρας μεγαλοπρεπείας, παρηγγύησαν μοι οἱ ὁσιώτατοι ἐπίσκοποι τῆς ἡμετέρας ἐπαρχίας τὰ παλαιὰ ἔθη τῆς ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως κρατεῖν· τοῦτο καὶ ὁ εὐαγὴς κλῆρος τῆς Ἀπαμέων αἰτήσαντος. διὸ ἐξαιτῶ τοὺς παρόντας θεοφιλεστάτους πρεσβυτέρους, διακόνους, ὑποδιακόνους, καὶ ἀναγνώστας, καὶ λοιποὺς κληρικοὺς τοῦ αὐτοῦ εὐαγοῦς κλήρου, ἕκαστον αὐτῶν φανερῶσαι ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων τὴν οἰκείαν γνώμην.

Φλαύιος Ἰωάννης Παλλάδιος κόμης καὶ ἔπαρχος εἶπε·

Παρόντες οἱ θεοφιλέστατοι πρεσβύτεροι καὶ οἱ λοιποὶ κληρικοὶ, καὶ τῆς διδασκαλίας ἐπακούσαντες Ῥωμανοῦ τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιδιακόνου, τὴν οἰκείαν φανερούτωσαν γνώμην.

Εὐτύχιος εὐλαβέστατος πρεσβύτερος εἶπεν.

Ἑορτὴ παντὸς τοῦ κόσμου ἐστὶν αὕτη, ἡ νῦν κρατοῦσα εὐσεβὴς κατάστασις. διὸ κατὰ τὰ κατατεθέντα παρὰ τοῦ εὐλαβεστάτου ἀρχιδιακόνου, ἐπιτρέπομεν πᾶσαν καινισμὸν ἤδη προελθόντα ὑπὸ τῶν γενομένων αἱρετικῶν ἀφαιρεθῆναι· ἐντεθῆναι δὲ τὰ ὅσια ὀνόματα τῶν μακαριωτάτων ἡμῶν πατέρων καὶ ἐπισκόπων, ἀπὸ Δόμνου τοῦ μακαριωτάτου, ἕως τοῦ τῆς θεοφιλοῦς μνήμης Ἰσαακίου τοῦ γενομένου ἡμῶν ἐπισκόπου· κρατεῖν δὲ καὶ ἐπὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι τὴν ἀρχαίαν κατάστασιν τῆς ἁγίας ἐκκλησίας.

Εὐστάθιος εὐλαβὴς πρεσβύτερος καὶ οἰκονόμος εἶπε·

Καθὼς ἐδίδαξεν ὁ παρὼν θεοφιλέστατος ἀρχιδιάκονος, πάντας τοὺς θεοφιλεστάτους πρεσβυτέρους, διακόνους καὶ λοιποὺς κληρικοὺς τῆς ἁγιωτάτης ἡμῶν ἐκκλησίας αἰτῆσαι τὰ ἀρχαῖα ἔθη κρατεῖν, τοῦτο κἀγὼ κρατηθῆναι παρακαλῶ.

Στέφανος εὐλαβὴς πρεσβύτερος εἶπε·

Κἀγὼ συναινῶ τῇ καταθέσει τῇ γενομένῃ παρὰ τοῦ θεοσεβεστάτου Εὐσταθίου πρεσβυτέρου, καὶ οἰκονόμου τῆς παρ' ἡμῖν ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, καὶ τῶν λοιπῶν θεοσεβεστάτων κληρικῶν.

Θαλελαῖος εὐλαβὴς πρεσβύτερος εἶπε·

Μόλις ποτὲ ἀπὸ ζάλης ἐχαρίσατο ἡμῖν ὁ Θεὸς τὸν λιμένα τοῦτον, τὸν ὀρθόδοξον λέγω βασιλέα· εἰς ὃν μετὰ Θεὸν καταφυγὼν, θεασάμενος δὲ καὶ τῶν ἐμῶν συγκληρικῶν τὸν ζῆλον τὸν ὑπὲρ τῶν γενομένων ἡμῶν ὁσίων ἀρχιερέων καὶ πατέρων· παρακαλῶ τὴν μὲν γενομένην καινοτομίαν παρὰ τῶν αἱρετικῶν ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἡμῶν ἐκκλησίᾳ ἀνατραπῆναι· κρατῆσαι δὲ τὸ παλαιὸν ἔθος τῆς ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως· καὶ ἐντεθῆναι τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις τὰς προσηγορίας τῶν μακαριωτάτων ἡμῶν ἐπισκόπων, ἀπὸ τοῦ μακαριωτάτου Δόμνου καὶ ἕως τοῦ μακαριωτάτου Ἰσαακίου τοῦ γενομένου ἡμῶν ἐπισκόπου.

Νεσιύκιος εὐλαβὴς πρεσβύτερος εἶπε·

Κἀγὼ εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ, τῷ εἰρήνην καὶ ἕνωσιν ταῖς ἁγίαις ἐκκλησίαις διὰ τοῦ φιλοχρίστου ἡμῶν βασιλέως δεδωκότι, συναινῶ πᾶσι τοῖς αἰτηθεῖσι παρὰ τοῦ εὐαγοῦς ἡμῶν κλήρου, καὶ βεβαιωθεῖσι παρὰ τῶν ὁσιωτάτων τῆς ἐπαρχίας ἐπισκόπων, ὥστε ἀνατραπῆναι μὲν ἅπαν καινὸν ἐπεισαχθὲν τῇ ἁγιωτάτῃ ἡμῶν ἐκκλησίᾳ· ἀνανεωθῆναι δὲ, καὶ κρατυνθῆναι τὰ παλαιὰ ἔθη τὰ κρατήσαντα ἄχρι τῆς τελευτῆς τοῦ τῆς θεοφιλοῦς μνήμης Ἰσαακίου τοῦ γενομένου ἡμῶν ἀρχιεπισκόπου ἐπὶ ταῖς θείαις λειτουργίαις, καὶ τοῖς λοιποῖς ἅπασι.

Μέγας εὐλαβὴς πρεσβύτερος εἶπε·

A Πάντα τὰ καινισθέντα ὑπὸ τῶν Ἀκεφάλων, βούλομαι παυθῆναι καὶ κρατεῖν τὴν ἀρχαίαν κατάστασιν, καὶ ἐντεθῆναι τὰ ὀνόματα τῶν ἁγίων ἡμῶν πατέρων, καὶ τῶν ὁσιωτάτων ἐπισκόπων ἡμῶν, τῶν γενομένων ἐν τῇ ἡμετέρᾳ μητροπόλει ἕως τῆς τελευτῆς τοῦ μακαρίου Ισακίου.

Σέργιος εὐλαβὴς πρεσβύτερος εἶπε·

Εὐχὴν τοιαύτην εἶχον, καὶ παρεκάλεσα τὸν δεσπότην ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, ὥστε ἐπαρθῆναι τὰ ἔθη τὰ καινισθέντα παρὰ τῶν κακῶς φρονούντων * τοῦ μακαριωτάτου Ισακίου, τοῦ γενομένου ἡμῶν ἐπισκόπου, ἔκειντο· καὶ συναινῶ πᾶσι τοῖς καταπεθεῖσι παρὰ τῶν θεοφιλεστάτων πρεσβυτέρων.

* Deesse videtur, ἢ ἐντεθῆναι τὰ ὀνόματα τῶν ἁγίων ἡμῶν πατέρων, ἃ ἕως

Σαββάτιος εὐλαβὴς πρεσβύτερος εἶπε·

B Κἀγὼ συναινῶ πᾶσι τοῖς καταπεθεῖσι παρὰ τῶν θεοφιλεστάτων πρεσβυτέρων.

Ῥωμανὸς εὐλαβὴς πρεσβύτερος εἶπε·

Κἀγὼ εὐχαριστῶν τῷ δεσπότῃ Θεῷ δεδωρημένῳ κόσμῳ παντὶ, καὶ ταῖς ἁγίαις ἐκκλησίαις ὀρθόδοξον βασιλέα, συναινῶ καὶ στοιχῶ πᾶσι τοῖς τε ὑπὸ τῶν θεοσεβεστάτων μου συγκληρικῶν αἰτηθεῖσι καὶ παρὰ τῶν πρὸ ἐμοῦ θεοφιλεστάτων πρεσβυτέρων, ἐπὶ τῷ πᾶσαν καινοτομίαν γενομένην ἀνατραπῆναι, κρατυνθῆναι δὲ τὰ παλαιὰ ἔθη τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας· καὶ ἐντεθῆναι τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις τὰς προσηγορίας τῶν γενομένων ὁσιωτάτων ἐπισκόπων, ἄχρι τοῦ μακαριωτάτου Ισακίου τοῦ γενομένου ἡμῶν ἀρχιεπισκόπου.

Ἰωάννης εὐλαβὴς πρεσβύτερος εἶπε·

C Κἀγὼ συναινῶ πᾶσι τοῖς κατατεθεῖσι.

Ἄλλος Ἰωάννης εὐλαβὴς πρεσβύτερος εἶπε·

Γέγραπται, αὕτη ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ κύριος· διὸ καὶ ἀγαλλιώντες καὶ εὐφραινόμενοι ἐν αὐτῇ· μετὰ δακρύων παρακαλῶ ἐντεθῆναι τοὺς ἁγιωτάτους ἡμῶν πατέρας, ἄχρι τῆς τελευτῆς τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης Ισακίου τοῦ γενομένου ἡμῶν ἐπισκόπου, καὶ κρατυνθῆναι τὸ παλαιὸν ἔθος.

Ἰωάννης καὶ Ζακχαῖος πρεσβύτεροι εἶπον·

Καὶ ἡμεῖς συναινοῦμεν πᾶσι τοῖς δόξασι.

Κυριακὸς εὐλαβὴς πρεσβύτερος καὶ λογοθέτης εἶπε·

Κἀγὼ παρακαλῶ τὴν ὑμετέραν ἐξουσίαν, ἐντεθῆναι ἐν τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις τοὺς ὁσίους ἡμῶν καὶ μακαρίους γενομένους ἐπισκόπους τοὺς ἄχρι τοῦ μακαριωτάτου Ισακίου, καὶ τοὺς ἐν τοῖς

D θρόνοις αὐτῶν ἀποθανόντας· κρατυνθῆναι δὲ καὶ τὰ παλαιὰ ἔθη τὰ ἐκκλησιαστικά. ὑπερεύχομαι δὲ καὶ ὑπὲρ τῆς νίκης τοῦ δεσπότου ἡμῶν, τοῦ εὐσεβεστάτου Ἰουστίνου ὀρθοδόξου βασιλέως.

Ἀντωνῖνος εὐλαβέστατος πρεσβύτερος εἶπεν·

Εὐχὴ μὲν ἦν ἡμῖν, τὸ ἐντεθῆναι ἐν τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις τοὺς ὁσίους καὶ μακαρίους ἡμῶν πατέρας, τοὺς γενομένους ἡμῶν ἐπισκόπους ἄχρι τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης Ισακίου καὶ αὐτοῦ γενομένου ἡμῶν ἐπισκόπου· κρατυνθῆναι δὲ καὶ τὰ ἔθη τὰ ἐκκλησιαστικὰ, τὰ μέχρι τοῦ αὐτοῦ τῆς μακαρίας μνήμης Ισακίου.

Εὐτυχιανὸς διάκονος εἶπεν·

Εὐχαριστῶ τῷ τῶν ὅλων Θεῷ τῷ δεδωκότι ἡμῖν εὐσεβῆ καὶ

E φιλόχριστον βασιλέα Ἰουστῖνον, ἐπὶ εἰρήνῃ τῶν ἁγιωτάτων αὐτοῦ ἐκκλησιῶν· κἀγὼ αἰτῶ ἐντεθῆναι ἐν τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις τὰς προσηγορίας τῶν γενομένων ἡμῶν ὁσίων ἐπισκόπων τῶν ἄχρι τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης Ισακίου τοῦ γενομένου ἡμῶν ἐπισκόπου· κρατεῖν δὲ καὶ τὰ παλαιὰ ἔθη, τὰ ἐκκλησιαστικά.

Σέργιος καὶ Εὐσέβιος καὶ Ἰωάννης πρεσβύτεροι εἶπον·

Καὶ ἡμεῖς συναινοῦμεν πᾶσι τοῖς πρὸ ἡμῶν καταπεθεῖσιν.

Καλλιόπιος ὁ Μάρκωνος, Λεόντιος ὁ Μάτρωνος, Ἀναστάσιος ὁ Ἀφθονίου, Στέφανος καὶ Θεοδόσιος, διάκονοι εἶπον·

Συναινοῦμεν καὶ ἡμεῖς τοῖς καταπεθεῖσι παρὰ τῶν εὐλαβεστάτων ἀνδρῶν.

Megas reverendus presbyter dixit :

A Omnia innovata ab [a] hæreticis volo cessare, & teneri antiquum statum, & imponere nomina sanctorum patrum, & sanctissimorum archiepiscoporum nostrorum, qui fuerunt in nostra metropoli usque ad obitum beati Isaccii.

[a] In Græco, ab Acephalis.

Sergius reverendus presbyter dixit :

Talem orationem habui, & rogavi Dominum nostrum Jesum Christum, ut tollerentur consuetudines innovatæ ab his, qui male sentiunt: & ponerentur nomina sanctorum patrum, sicut & usque ad beatissimum Isaccium episcopum nostrum jacuerunt. Et consentio omnibus his, quæ deposita sunt, a venerabilibus presbyteris.

Sabbatius reverendus presbyter dixit :

B Et ego consentio omnibus, quæ attestata sunt a venerabilibus presbyteris.

Romanus reverendus presbyter dixit :

Et ego regratians Domino Deo, qui donavit toti mundo & sanctis ecclesiis orthodoxum Imperatorem, consentio & consono omnibus petitis a venerabilibus conclericis meis, & ante me a venerabilibus presbyteris, in removendo omnem innovationem factam: & servare antiquas consuetudines ecclesiæ, & ponere in sacris diptychis appellationes sanctissimorum episcoporum nostrorum, usque ad beatissimum Isaccium archiepiscopum nostrum.

Joannes reverendus presbyter dixit :

C Et ego consentio omnibus testificatis.

[b] *Asterius Joannes reverendus presbyter dixit :*

Scriptum est: *Hac est dies quam fecit Dominus: quare exsultemus & lætemur in ea.* Cum lacrymis rogo imponere sanctos patres nostros usque ad obitum sanctæ memoriæ Isaccii episcopi nostri, & teneri antiquam consuetudinem.

[b] In Græco, Alius Joannes. Psal. 117.

Joannes & Zacchæus presbyteri dixerunt :

Et nos consentimus omnibus opinionibus.

Cyriacus reverendus presbyter & Logotheta dixit :

Et ego rogo vestram potestatem, ponere in sacris diptychis sanctos & beatos nostros episcopos usque ad

D beatissimum Isaccium, & eos qui in sede ipsorum mortui sunt, & teneri antiquas ecclesiæ consuetudines. Oro autem pro victoria domini nostri piissimi Justini orthodoxi Imperatoris.

[c] *Antonius presbyter dixit :*

Oratio quidem nobis fuit, ut ponerentur in sacris diptychis sancti ac beati patres nostri, qui fuerunt episcopi nostri usque ad beatæ memoriæ Isaccium, qui & ipse episcopus noster fuit; & servarentur antiquæ consuetudines ecclesiæ, quæ fuerunt usque ad tempus ipsius beatissimi Isaccii.

[c] In Græco, Antoninus.

Eutychianus diaconus dixit :

Gratias ago omnium Deo, qui dedit nobis pium &

E Christi amantissimum Imperatorem Justinum pro pace sanctissimarum ecclesiarum suarum: & peto inserere sacris diptychis nomina sanctorum episcoporum nostrorum, qui fuerunt usque ad beatæ memoriæ Isaccium, qui fuit episcopus noster: utque serventur antiquæ consuetudines ecclesiæ.

Sergius & Eusebius ac Joannes presbyteri dixerunt :

Et nos consentimus omnibus attestatis ante nos.

Calliopius filius Marconis, Leontius filius Matronis, Anastasius Aphthonii, Stephanus, & Theodosius, diaconi, dixerunt :

Consentimus & nos his, quæ testata sunt a venerabilibus viris.

Dyas filius Uranii, Anastasius filius Theodosii, Macedonius, Joannes filius Rufini, & Leontius filius Anatolii, Epionus filius Eortasii, diaconi, dixerunt:

Et nos ejusdem opinionis sumus.

Stephanus, Anthemius, Eulogius, Antoninus, Leontius, Elias, Epiphanius, Symeon, Aëtius, Photinus, Julianus, Leontius, Joannes, Epilampius, Stephanus, reverendi diaconi, dixerunt:

Et nos sequimur ea, quæ simul visa sunt venerabili clero.

Paulus, Diogenes, Thomas, Stephanus, Asterius, Joannes, & Stephanus, diaconi, dixerunt:

Et nos sequimur omnes istos.

Theodosius, Joannes, Symeon, Marcellus, Romanus, Julianus, Leontius, Asterius, Julianus, Joannes, Symeones, Muras, Theodotus, Thomas, Epiphanius, Joannes, Leontius, & Sophronius, diaconi, dixerunt:

Et omnes nos consentimus omnibus dictis a venerabili clero.

Epiphanius, Gnidius, Romanus, Aphthonius, Diodorus, Joannes, Antoninus, Evagrius, Thomas, Barcius, Stephanus, Anastasius, Strategius, Epiphanius, & Theoctistus, reverendi lectores, dixerunt:

Et nos sequimur hos omnes.

Flavianus Joannes Palladius Eutychianus Comes & Præses, dixit:

Manifesta sunt ea quæ facta fuere: Edantur:

Libellus monachorum Apameæ ad proprios episcopos, de sceleribus Petri.

Copia libellorum porrectorum a collegio monachorum Apameæ. Sanctissimis dominis nostris episcopis, sanctissimis patribus episcopis secundæ Syriæ, ab Alexandro, Joanne, Symeone, Palladio, Procopio, Eugenio, Stephano, & reliquis archimandritis & monachis territorii Apamiarum.

Vide Baronium anno 517. numero 48. Virus lectio hic obscura & prava: ideoque a nobis neglecta est.

D Ocuerunt nos divinæ scripturæ, quomodo & rerum necessitas didicit servire tempori. Siluimus igitur superioribus annis, vim nobis afferente potentia tunc imperantium, ac furore hæreticorum. Verum cum nunc Deus justam fiduciam donaverit, rebusque optatam spem largitus sit, & ecclesiis suis & toti orbi orthodoxum Imperatorem excitarit: necesse est, ut qui silentio gravati obmutuerant, clament. Scitis enim quod inevitabilium rerum vis res etiam impossibiles ferme solet aggredi. Cum itaque Deus clementiam donaverit, & tranquillitatem terris reddiderit, (qui pro sua singulari bonitate, suos cultores ac in se confidentes consilio desertos numquam relinquit, sed consolatur;) bono Imperatore rerum potiente; & secedentibus his, qui rectam viam orthodoxæ fidei spoliare conabantur: relinquitur, ut nos dicamus, licet videantur mediocria: vitam amarissimam Severi hæretici, deinde turpem ac omni abominatione plenam Petri vitam. Quando enim ivimus ad pagum figulorum, qui non longe est a venerabili templo beati Symeonis confessoris, ad pacem & unionem caritatis, & justam orationem respicientes, solumque habitum & animam monachos decentem circumferentes: nescimus, quomodo impium Severum hostem habuimus: quem nescivit, nec umquam suscepit Christianorum status, neque vera communione ullo modo aut tempore participare voluit: & si spectetur sententia inimici veritatis, prorsus omnes periimus; cum Judæi, aut alias sæculares, atque adeo monachi, nos invaderent ex locis

A Δύας ὁ Οὐρανίου, Αναστάσιος ὁ Θεοδοσίου, Μακεδόνιος, Ιωάννης ὁ Ρουφίνου, καὶ Λεόντιος ὁ Ανατολίου, Επίονος ὁ Εορτασίου, διάκονοι, εἶπον·

Καὶ ἡμεῖς τοῖς συνδόξασι στοιχοῦμεν.

Στέφανος, Ανθέμιος, Εὐλόγιος, Αντωνῖνος, Λεόντιος, Ηλίας, Επιφάνιος, Συμεὼν, Αέτιος, Φωτεινὸς, Ιουλιανὸς, Λεόντιος, Ιωάννης, Επιλάμπιος, Στέφανος, εὐλαβεῖς διάκονοι, εἶπον·

Καὶ ἡμεῖς ἀκολουθοῦμεν τοῖς συνδόξασι παρὰ τοῦ εὐαγοῦς κλήρου.

Παῦλος, Διογένης, Θωμᾶς, Στέφανος, καὶ Αστέριος, Ιωάννης καὶ Στέφανος, διάκονοι, εἶπον·

Καὶ ἡμεῖς ἀκολουθοῦμεν πᾶσι τούτοις.

B Θεοδόσιος, Ιωάννης, Συμεὼν, Μάρκελλος, Ρωμανὸς, Ιουλιανὸς, Λεόντιος, Αστέριος, Ιουλιανὸς, Ιωάννης, Συμεώνης, Μάρας, Θεόδοτος, Θωμᾶς, Επιφάνιος, Ιωάννης, Λεόντιος καὶ Σωφρόνιος, διάκονοι, εἶπον·

Καὶ ἡμεῖς συναινοῦμεν πᾶσι τοῖς συνδόξασι παρὰ τοῦ εὐαγοῦς κλήρου.

Επιφάνιος, Γνίδιος, Ρωμανὸς, Αφθόνιος, Διόδωρος, Ιωάννης, Αντωνῖνος, Εὐάγριος, Θωμᾶς, Βάρκιος, Στέφανος, Αναστάσιος, Στρατήγιος, Επιφάνιος καὶ Θεόκτιστος, εὐλαβεῖς ἀναγνῶσται, εἶπον·

Καὶ ἡμεῖς ἀκολουθοῦμεν πᾶσι τούτοις.

Φλάβιος Ιωάννης Παλλάδιος Εὐτυχιανὸς κόμης καὶ ἔπαρχος εἶπε·

C Δῆλα τὰ πεπραγμένα. ἐκδοθήτω.

Λίβελλος τῶν μοναχῶν Απαμείας πρὸς τοὺς ἰδίους ἐπισκόπους.

Ισον λιβέλλων ἐπιδοθέντων παρὰ τοῦ κοινοῦ τῶν μοναχῶν τῆς Απαμέων. Τοῖς ὁσιωτάτοις ἐπισκόποις δεσπόταις ἡμῶν, τοῖς τὰ πάντα ὁσιωτάτοις πατράσιν ἐπισκόποις Συρίας δευτέρας, παρὰ Αλεξάνδρου, Ιωάννου, Συμεώνου, Παλλαδίου, Προκοπίου, Εὐγενίου, Στεφάνου, καὶ λοιπῶν ἀρχιμανδριτῶν καὶ μοναχῶν τῆς Απαμέων ἐνορίας.

D Διδάσκουσιν ἡμᾶς αἱ θεῖαι γραφαὶ, ὡς μεμάθηκε καιροῦ δουλεύειν καὶ ἡ τῶν πραγμάτων ἀνάγκη. ἐσιγήσαμεν οὖν τοὺς φθάσαντας κύκλους δυναστείᾳ τῶν τότε κρατούντων, καὶ τῇ μανίᾳ τῶν αἱρετικῶν βιαζόμενοι. ἀλλὰ νῦν Θεοῦ βραβεύσαντος δικαίαν παῤῥησίαν, καὶ φιλοτιμησαμένου τοῖς πράγμασιν εὐκταίαν ἐλπίδα, καὶ ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπαναστήσαντος πάσῃ τῇ γῇ φιλόχριστον καὶ ὀρθόδοξον βασιλέα, ἀνάγκη πᾶσα καὶ τοὺς ἐν ἀφωνίᾳ πιεζομένους βοᾶν. ἴστε γὰρ, ὡς καὶ τῶν ἀδυνάτων ῥᾷον ἡ τῶν ἀπαραιτήτων πραγμάτων ἐφάπτεται βία. Θεοῦ τοίνυν φιλανθρωπίαν πρυτανεύσαντος, ἀγαθοῦ βασιλέως χρηματίζοντος, ἀποχωρησάντων τῶν συλᾷν ἐπιχειρούντων τὴν εὐθεῖαν τῆς πίστεως ὁδόν· λείπεται λέγειν ἡ-

E μᾶς, εἰ καὶ μέτρια φανῇ, τὸν Σευήρου τοῦ κακοδόξου πικρότατον βίον, εἶτα καὶ Πέτρου τὸ αἰσχρὸν καὶ πάσης βδελυρίας γέμον πολίτευμα. ὅτε γὰρ ἐπορευόμεθα κατὰ τὸ κεραμέων χωρίον, οὐ πόῤῥω τοῦ σεβασμίου τεμένους τυγχάνον τοῦ μακαρίου καὶ ὁμολογητοῦ Συμεώνου, πρὸς εἰρήνην καὶ ἕνωσιν ἀγάπης καὶ δικαίαν εὐχὴν ἀποβλέποντες, μόνον σχῆμα καὶ ψυχὴν περιφέροντες πρέπουσαν μοναχοῖς· οὐκ ἴσμεν ὅπως, τὸν ἀσεβῆ Σευῆρον πολέμιον ἐσχηκότες, ὃν οὐκ οἶδεν, οὐκ ἐδέξατο πώποτε τῶν Χριστιανῶν ἡ κατάστασις, οὐδὲ κοινωνίας ἀληθοῦς κατά τινα τρόπον ἢ χρόνον μετέσχεν, ὅσον ἀπὸ γνώμης τοῦ ἐχθροῦ τῆς ἀληθείας, ἄρδην ἅπαντες ἀπολώλαμεν, Ιουδαίων, ἢ καὶ ἄλλως κοσμικῶν τε καὶ ἤδη μοναχῶν ἐπιχεόντων ἡμῖν ἐκ τῶν

ANNO CHRISTI 536.

ὑψηλῶν καὶ ἀποκρήμνων χωρίων. τί δὲ καὶ ποιεῖν ἔδει, ἢ πῶς ἀντιπαλαίσασθαι μανίᾳ τῶν ἐπιπεμφθέντων, καὶ τοῦ δεινοῦ τῆς ἀσεβείας στρατηγοῦ; τοὺς μὲν οὖν καὶ διέφθειραν, ἑτέρους αἰχμαλώτους ἀφείλκυσαν, οἵους γυμνοὺς τῆς ἐσθῆτος κατέστησαν, ἄλλους κατερρωγυίας τῆς ἐσθῆτος ὡς ἐν ἀσχήμονι βίῳ κατὰ τὴν ἐκείνων δόξαν ἐπόμπευσαν. ἡμεῖς μὲν οὖν ἐπὶ τοῖς γεγενημένοις εἰκότως ἐσεμνυνόμεθα, πάθη καὶ ὁσίας πληγὰς ὑπὲρ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, μετὰ πάσης ἀγαθῆς ἐλπίδος προφέροντες. ἀλλὰ καὶ τὰ οὕτως μεγάλα τῶν ἀδικημάτων μικρὰ νενομικότες, ἐπιπέμπουσι καὶ κατὰ * τὸν ἱκερτὸν, στρατιὰν ἀγροίκων μείζονα ταύτης, δεύτερον ἔφοδον κατὰ τοῦ εἰρημένου μοναστηρίου ποιούμενοι· οἳ διορύττουσι μέρος τοῦ τειχίου, καὶ ὑπεισέρχονται νύκτωρ, καὶ τινὰς μὲν κατασφάττουσι, τοὺς δὲ πολλοὺς καταπλήττουσιν, ὑφαρπάσαντες καὶ τὴν μετρίαν τοῦ μοναστηρίου περιουσίαν, ὥστε ἀντὶ μεγάλων ὀδυρμῶν τρόπαια, φησὶ, κατὰ τῆς εὐσεβείας ἱστᾷν. καὶ οὗτοι μὲν οὖν πολλὰ δεινὰ δεδρακότες, εἰ καὶ μόλις ἀπεδιώχθησαν· καιρὸς δὲ οὐδεὶς ἦν μιαιφονίας Σευήρῳ τῷ μόνῳ τῆς πάσης οἰκουμένης ἐχθρῷ, ἢ τάχα ἀληθέστερον καὶ τῆς τῶν οὐρανίων θεωρίας. ἀλλ᾽ ὡς μὴ ἀρκοῦντος, ὡς ἔοικε, μόνου Σευήρου καταστολίσαι τῆς ὅλης οἰκουμένης τὰ κόσμια, πάλιν καὶ Πέτρος κατὰ τῆς Απαμέων ἐξανίσταται, καὶ προβάλλεταί, φησι, πρόεδρος· ὃν ἔδει μᾶλλον καὶ γράμμασιν, ἐν συλλαβαῖς παραδίδοσθαι, καὶ μὴ ὀνειροπολεῖν ἱερατικῆς μυσταγωγίας θεσπίσματα. ὅθεν τὸ ἄλογον τῆς νεότητος θράσος ἐπιπέμπει πολλάκις τῷ σεβασμίῳ μοναστηρίῳ τοῦ Δωροθέου, περισύρων πλῆθος, δημόσια γύναια τούτῳ προσαρμόζοντα, ὅσῳ τὸ τῆς ἀκοσμίας ἐκώμαζεν ἐν αὐταῖς. ἑταῖραι γὰρ ἦσαν καὶ οὐδαμόθεν εὐγενεῖς. καὶ καταπλήττων τοὺς αὐτόθι θεοφιλεῖς μοναχοὺς, ἕλκει κατὰ τὴν πόλιν, καὶ δεσμωτηρίῳ καθεῖργει· καὶ τοῦτο πολλάκις ποιῶν, οὐκ ἐπαύσατο. τίς ἂν ἐκλαλῆσαι δυνήσεται τῶν ἡγησαμένων ἐν τῷ μοναστηρίῳ τῆς Ματρώνης κακῶν; ἔτι γὰρ καὶ νῦν ἐμπέπηγασι βέλη τῶν ἑπομένων καὶ προσκαρτερούντων αὐτῷ Ἰσαύρων, βοῶντα τοῦ συμβεβηκότος δράματος τὴν ὑπερβολήν. οὔπω ὁ τῶν θυρῶν ἐκείνου τοῦ μοναστηρίου ἀφανισμὸς ἀδακρυτὶ συγχωρεῖ παρελθεῖν τοὺς ὁρῶντας. εἰ δὲ καὶ τὴν μιαιφονίαν ἐξειπεῖν τολμήσομεν, εἰς ἣν καταχρώσας πολλάκις τὰς χεῖρας, καὶ ὁρῶν τὰ αἵματα τοῖς θυσιαστηρίοις ἀναπιμπλάμενα προσφέρειν ἐθάῤῥει· τίς τῶν ὀρθοδόξων Χριστιανῶν οὐκ ἀποκνήσει λέγειν, καὶ σιγῇ μᾶλλον ἀγαπήσει τὰ τοιαῦτα τῶν πραγμάτων ἐπικαλύπτειν; ἀλλ᾽ εἰ καὶ πάλιν ἐπιμνησθῶμεν τῶν προεληλυθότων κατὰ τὸ Ορεγῶν μοναστήριον, ποῖος ἀρκέσει χάρτης πρὸς ἀφήγησιν τῶν τοσούτων πλημμελημάτων; οὐ γὰρ ὤκνησαν ὡς ἐν πολιορκίᾳ καθελεῖν τὸ μοναστήριον, καὶ δίκην αἰχμαλώτων λαβεῖν τοὺς αὐτόθι ψάλλοντας μοναχούς· ἐπειδὴ πρὸς μικρὸν ὀλισθήσαντες ὕστερον τὸν λόγον τῆς ἀληθείας ἠγάπησαν, καὶ τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἡμῶν κοινωνίας ἠσπάσαντο. τὴν ἐν Λαρίσσῃ συστᾶσαν μάχην, καὶ τὴν ἄφατον Φαύστου μανίαν, καὶ ὅσους κατέλαβε βέλεσιν ἀθέσμως, φέρει καί τινων πεπραγμένων ἡ πίστις· ὥσπερ οὖν καὶ ἐπὶ τῇ τῶν Νικερτῶν ἐφόδῳ γεγένηται, πρᾶξις, καὶ οὐδένα τῶν οἰκούντων τὴν ἐπαρχίαν διαλέληθεν. ὅσα δὲ καὶ οἷα διαφόρως κατὰ τὸν σεβάσμιον οἶκον τοῦ καλλινίκου μάρτυρος Αντωνίνου τετόλμηται, ποία φύσις ἔχουσα λόγον ἀδακρυτὶ διηγήσεται; ὥσπερ γὰρ ἐν ἔθει γενόμενος τῆς τῶν μοναχῶν μιαιφονίας, καὶ μέγα κέρδος, τὸ πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις ἀπευκτὸν λογιζόμενος, κατέσφαξε διὰ τῶν ἑπομένων αὐτῷ, ὧν οὐχ ὁσίως ἐστρατήγει, τοὺς ἐπὶ τιμῇ τῆς ἐκεῖσε ἐπιτελουμένης ἑορτῆς ἀθροιζομένους εὐλαβεῖς καὶ ὀρθοδόξους μοναχοὺς, οὕτω τε χερσὶν ᾑμαγμέναις, τῷ θυσιαστηρίῳ παριστάμενος. ἠκούσατε παρόντος τοῦ τε μεγαλοπρεπεστάτου τῆς ἐπαρχίας ἄρχοντος, καὶ Αμελίου τοῦ ἐνδοξοτάτου, καὶ Ναρσοῦ τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου, καὶ ἑτέρων ἐν τέλει τινῶν, ὅσας ἀφῆκαν φωνὰς παρόντες οἱ θεοφιλέστατοι πρεσβύτεροι, καὶ διάκονοι, καὶ ὑποδιάκονοι, καὶ τὸ λοιπὸν πλήρωμα τῆς ἐν Απαμείᾳ καθο-

* Lege, τὸν Νικερτῶν

A quibusdam sublimibus ac præruptis. Quid autem possemus facere, aut quomodo possemus resistere furori eorum qui in nos immittebantur, & acerrimi ducis impietatis? Nam alios quidem necarunt, alios vero in captivitatem traxerunt, nonnullos vestibus nudarunt, & alios detritis corruptisque vestibus tamquam in ignominiosa vita, secundum illorum opinionem publice traduxerunt. Nos quidem ob ea, quæ facta erant, merito gloriabamur, passiones & sanctas plagas pro Christo Deo nostro cum omni bona spe sustinentes. Verum cum tam magnas offensiones, parvas putarent, immittunt ad Nicertum exercitum rusticorum majorem isto: & secundum impetum faciendo contra prædictum monasterium, partem muri diruunt, & noctis B tempore subintrant, & quosdam interficiunt, plurimos vero verberant, & mediocrem substantiam monasterii subripuerunt, & pro magnis lamentationibus trophæa iniqua contra pietatem erigebant. Et sic quidem multa acerrima commiserunt, licet tamdem expulsi sint. Tempus autem nullum satis homicidii soli Severo totius orbis inimico, immo verius cælestium contemplationum: sed non sufficiente solo Severo (ut videbatur) maculare ornamenta totius orbis, iterum & Petrus contra civitatem Apameensium excitatur: & promovetur, inquit, præsul: quem oportebat magis & litteris in syllabis tradi, & non somniare oracula sacri ritus. Unde temerariam audaciam juventutis immittit C sæpius in venerabile monasterium sancti Dorothei, protrahens multitudinem publicarum feminarum huic accomodatam, in quo illud dedecoris commisit in eis. Nam meretrices erant, & nullatenus nobiles. Et percutiens ibidem venerabiles monachos, trahit ad civitatem, & in carcerem detrudit, & hoc sæpius facere non cessavit. Quisnam poterit, quæ præcesserunt mala, & damna monasterio Matronæ illata numerare? Insuper enim & nunc infixa sunt jacula & tela Isaurorum, qui sectabantur eum, illique adhærebant: quæ testantur illius fabulæ, quæ tum contigit, indignitatem. Neque vero sine lacrymis permittit illa cernere eos qui transeunt, portarum illius monasterii destructio. Quod si & homicidia dicere audebimus, in quibus sæ- D pius manus tinxit, & videns sanguinem altaribus respersum offerre ausus est: quis Christianorum non refugiet dicere, immo silentio non potius contentus erit talia occultare? Sed & si rursus commemoramus præcedentia facta, & perpetrata in Oragorum monasterio; quæ charta sufficeret ad enumerationem tantorum delictorum? Non enim eos piguit, sicut in obsidione destruere monasterium, & tamquam bello captos monachos ibidem psallentes abripere: qui quanquam ad modicum tempus lapsi sint, demum tamen veritatis verbum dilexerunt: & conjunctionem communionis nostræ amplexati sunt. Pugnam Larissæ factam, & nefandum furorem Fausti, & quos inhumaniter sagittis confixit, habet & quorumdam gestorum fides: quem- E admodum & quæ acta sunt in invasione Nicertorum, neminem eorum, qui provinciam incolunt, latent. Quanta vero & qualia differenter in venerabili domo victoris martyris Antonini perpetrata sint, quæ natura ratione prædita sine lacrymis enarrabit? Ita enim in consuetudinem venerat interficiendi monachos, magnum lucrum putans, quod cunctis hominibus abominandum est, ut per sequaces suos, quos inique conducebat, interfecerit venerabiles orthodoxos monachos, qui ibidem in honorem peragendæ celebritatis congregabantur: sicque cruentis manibus adstabat altari. Audivistis, præsente magnificentissimo provinciæ præside, & Amelio gloriosissimo, ac Narsete magnificentissimo, & insuper quibusdam aliis, quas voces emiserunt præsentes venerabiles presbyteri, diaconi, & subdiaconi, ceteraque multitudo catholicæ ec-

ANNO CHRISTI 536.

clesiæ Apameensium: quomodo cum meretricibus & inhonestis mulieribus vitam duxit: & contumeliosas voces contra Deum emisit, Christum crucifixum blasphemando: trahens etiam mulieres in sanctos Christianorum fontes; quæ nondum dignæ habitæ fuerant baptismate sacro. Ceterum si voluerimus universa percurrere, alio potius, & non solum præsente, indigebimus tempore. Quare multa Petri & Severi delicta prætereuntes carptim balbutiendo percurrimus veras contra illos accusationes. At bonum quidem esset, non prætermittere causam afflictionis venerabilis Joannis. Nam cum quidam moti essent sermones in secreto sancti Stephani, dum celebraretur festivitas, & respondisset dictus venerabilis vir, bene & sancte credere piissimum Imperatorem: qui contristatus, ac veluti anima compunctus in hac justa voce, sub verbo & condemnatione, inquit, hoc fecit Petrus qui veritatis inimicus est, & nullibi justum habet sermonem, sed in omnibus protervus hostis est, oppugnatis bonis orthodoxis cogitationibus ejus, qui est post Deum universi orbis dominus. Hæc enim sic attestata, præsente magnifico præside provinciæ, & quibusdam clarissimis electis de metropoli, multi ex venerabili clero Apameensium edocuerunt addentes: & quantam servavit voluptuosam affectionem circa Stephanam de scena, quam adducendo persuasione & blanditiis, monasterio, inquit, immittit, & omni tempore privatim & continue ipsi adhærens. Et hoc diverticulum indecens rursus sibi fabricavit, & occasionem inhonestam, quam ipse vocavit doctrinam & admonitionem; putans omnes præscientes se fallere, & veritatem pervertere eorum, ex quibus constabat eum sceleris patrandi causa illius congressum amplexum esse, ut sobrium valde sermonem de hoc usurpemus. Quare supplicamus ac rogamus vestram beatitudinem, ut respicientes ad verum verbum, cui servitis, & ad memoriale & orthodoxum propositum piissimi Imperatoris nostri, ac summorum Magistratuum, sequamini sancta gesta beatissimi patriarchæ, & sanctæ synodi cum ipso congregatæ: & consentiatis justæ expulsioni factæ contra Severum hæresiarcham: & deponere velitis Petrum, quem nominando erubescimus: sed necessitati obsequentes, dicimus, & supplicamus, ut deponatis ipsum, & extra sacrum chorum statuatis, ac extra sacerdotium, a quo ipse omnino alienus fuit jam nunc; & sibiipsi solum illicite vindicavit sacerdotii speciem. Istis enim sic præcedentibus, Deus admittet vestram puram, & ipsi dilectam voluntatem, & Rex magnus laudabit rectum animum vestræ justitiæ, & passiones concitatas membris ecclesiasticis excidetis. Atque utinam sicut olim & prioribus sæculis, remedium & curam apostolicam ecclesiis impertientes, ad sanctum & convenientem ordinem immaculatam Christianorum fidem deducatis: ut gloria & indefessi hymni continuis vocibus & canticis Deo universorum domino offerantur, tam a cælestibus potestatibus, quam ab omni humana natura, justis ecclesiæ catholicæ in bonam unionem convenientibus: ut juxta divinam vocem *fiat unum ovile, & unus pastor* Christus Deus noster.

Ita vetus cod. græc.

λικῆς ἐκκλησίας, ὡς μετὰ πορνῶν καὶ χαμαιτυπῶν ἀθέσμων τὸν βίον, ἐποιήσατο, καὶ δυσφήμους ἀφῆκε κατὰ τοῦ Θεοῦ φωνάς, παροινῶν τὸν σταυρωθέντα Χριστόν, γυναῖκα παρεισάγων ἐν τῇ θείᾳ τῶν Χριστιανῶν κολυμβήθρᾳ, μηδὲ τοῦ θείου βαπτίσματος ἀξιωθείσας· καὶ εἰ θελήσομεν ἅπαντα διεξελθεῖν, ἑτέρου μᾶλλον, καὶ οὐ μόνον τοῦ παρόντος δεηθησόμεθα καιροῦ. διὸ παρέντες τὰ πολλὰ τῶν πλημμεληθέντων Σευήρῳ καὶ Πέτρῳ, ἀκροθιγῶς, ὡς εἶπέν τις, ὑποψελλίσαντες διεξήλθομεν τὰς κατ' ἐκείνων ἀληθεῖς κατηγορίας. καλὸν ἂν εἴη, μηδὲ τὴν αἰτίαν τῆς κατὰ Ἰωάννου τοῦ εὐλαβεστάτου λύπης, παραδραμεῖν. ἐπειδὴ γάρ τινες ἐκινήθησαν λόγοι ἐν τῷ σηκρέτῳ τοῦ ἁγίου Στεφάνου, ἑορτῆς ἐπιτελουμένης, καὶ ἀπεκρίνατο ὁ εἰρημένος εὐλαβέστατος ἀνὴρ καλῶς καὶ ὁσίως πιστεύειν τὸν εὐσεβέστατον ἡμῶν βασιλέα, ἀχθεσθεὶς ὥσπερ καὶ κατανυγεὶς τὴν ψυχὴν ἐπὶ τῇ δικαίᾳ ταύτῃ φωνῇ, ὑπὸ λόγον καὶ κατάκριμα, φησί, τοῦτο πεποίηκε Πέτρος, ὁ τῆς ἀληθείας ἐχθρός, ὁ μηδαμοῦ ἔχων εὔλογον λόγον· ἀλλὰ μόνον κατὰ πάντα προπετὴς ἄντικρυς, κἀνταῦθα μαχόμενος τῷ φιλοχρίστῳ καὶ ὀρθοδόξῳ λογισμῷ τοῦ τῆς ὅλης μετὰ Θεὸν οἰκουμένης δεσπότου. ταῦτα γάρ, ὡς ἐπιμαρτυρεῖται, παρόντος τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου τῆς ἐπαρχίας ἄρχοντος, καί τινων λαμπροτάτων λογάδων τῆς μητροπόλεως, πολλοὶ τῶν κληρικῶν εἰς τὸν εὐαγῆ κλῆρον τῆς Απαμέων ἐξεδίδασκον, προστιθέντες καὶ ὅσην ἐσώζεν ἡδυτάτην στοργὴν περὶ Στεφανίαν τὴν ἀπὸ σκηνῆς, ἣν ἀναγαγὼν πειθοῖ καὶ κολακείᾳ πολλῇ, μοναστηρίῳ, φησίν, ἐμβάλλει, κατὰ πάντα καιρὸν ἰδίᾳ καὶ κατὰ μόνας προσεδρεύων αὐτῇ· καὶ τοῦτο καταγώγιον ἀπρεπὲς πάλιν ἑαυτῷ τεχνασάμενος, καὶ πρόφασιν ἄσεμνον, ἣν αὐτὸς ἐκάλει διδασκαλίαν εἶναι καὶ παραίνεσιν, ἅπαντας προεπισταμένους φενακίζειν οἰόμενος, καὶ τὴν ἀλήθειαν παραχαράττειν, ὧν ἐπὶ κακῷ τὴν πρὸς ἐκείνην ἠσπάζετο συνουσίαν, ἵνα πάνυ σωφρονέστερον τὸν περὶ τούτου διεξέλθωμεν λόγον. διὸ ἱκετεύομεν, καὶ δεόμεθα τῆς ὑμετέρας μακαριότητος, ἀφορῶντας εἴς τε τὸν ἀληθῆ λόγον, ᾧ λατρεύετε, καὶ εἰς τὸν αἴσιμον καὶ ὀρθόδοξον σκοπὸν τοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν βασιλέως, καὶ τῶν μεγίστων ἐξουσιῶν, εἶξαι, καὶ κατακολουθῆσαι ταῖς καθαραῖς ταῖς πράξεσι τοῦ μακαριωτάτου πατριάρχου, καὶ τῆς συνελθούσης αὐτῷ ἁγίας συνόδου, καὶ συναινέσαι μὲν τῇ κατὰ Σευήρου τοῦ αἱρεσιάρχου δικαίᾳ ἐκβολῇ· καθελεῖν δὲ καὶ Πέτρον, ὃν ἐξονομάζοντες εἰκότως ἐδυσχεράναμεν· πειθόμενοι δὲ τῇ ἀνάγκῃ λέγομεν καὶ δεόμεθα καθελεῖν τοῦτον, καὶ ἔξω καταστῆσαι θείου χοροῦ, καὶ ἱερωσύνης, ἧς αὐτὸς παντελῶς ἀλλότριος γέγονεν ἤδη καὶ νῦν, ἑαυτῷ δὲ μόνον ἀθέσμως περιέθηκε τὸ τῆς ἱερωσύνης σχῆμα. τούτων γὰρ οὕτως γενομένων, καὶ Θεὸς εἰσδέξεται τὴν ὑμετέραν καθαρὰν καὶ αὐτῷ φίλην προαίρεσιν· καὶ βασιλεὺς ὁ μέγας ἐπαινέσει τὸν ὀρθὸν τῆς ὑμῶν δικαιοσύνης λογισμόν· καὶ τὰ παρενοχλήσαντα πάθη τοῖς μέλεσι τῆς ἐκκλησίας ἐκκόψαι. ὡς εἴθε πάλαι καὶ πρότερον ἴασιν καὶ θεραπείαν ἀποστολικὴν ταῖς ἐκκλησίαις χαριζόμενοι, πρὸς ὁσίαν καὶ ἐναρμόνιον τάξιν συνάγοντες τὴν ἀμώμητον τῶν Χριστιανῶν πίστιν· ἐφ' ᾧ τε δόξαν καὶ ἀδιαλείπτους ὕμνους ἀσιγήτοις φωναῖς ἀνακηρύττεσθαι τῷ δεσπότῃ τῶν ὅλων Θεῷ, ὑπό τε τῶν οὐρανίων δυνάμεων καὶ πάσης ἀνθρωπίνης φύσεως, εἰς ἕνωσιν ἀγαθὴν συνιόντων τῶν δικαίων τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, κατὰ τὴν θείαν φωνήν, ἵνα γένηται μία ποίμνη, καὶ εἷς ποιμὴν Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν.

SUBSCRIPTIONES.

Alexander presbyter & archimandrita monasterii beati Maronis, porrexi prædictos libellos, & subscripsi manu mea.

Symeon Dei miseratione presbyter & archimandrita monasterii beati Agapeti.

Procopius presbyter & archimandrita monasterii beati Theodosii.

ΥΠΟΓΡΑΦΑΙ.

Ἀλέξανδρος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ μακαρίου Μάρωνος ἐπέδωκα τοὺς προκειμένους λιβέλλους, ὑπογράψας χειρὶ ἐμῇ.

Συμεὼν ἐλέῳ Θεοῦ πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ μακαρίου Ἀγαπητοῦ ἐπέδωκα.

Προκόπιος πρεσβύτερος, καὶ ἀρχιμανδρίτης τοῦ μακαρίου Θεοδοσίου.

ANNO CHRISTI 536.

Εὐγένιος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ μακαρίου Ἡσυχίου.

Παλλάδιος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ μακαρίου Οὐαλεντίνου τοῦ ἐν τῷ Καπριόλῳ.

Στέφανος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ ὁσίου Θεοδώρου ἐν τῷ Βασαλᾷ.

Ἰωάννης πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ μακαρίου Βηλίου, ἐπέδωκα.

Μάρας πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ μακαρίου Βασιλείου.

Μουσήλιος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ μακαρίου Βαρασωβᾶ.

Σέργιος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ μακαρίου Θαλασσίου.

Τιμόθεος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ μακαρίου Γαϊανοῦ.

Συμεώνης διάκονος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ μακαρίου Εὐγράφου.

Ἰουλιανὸς πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τῆς Παπύλης.

Δωρόθεος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης τῆς μονῆς τοῦ μακαρίου Κυρίλλου.

Ῥωμύλος πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ μακαρίου Ἰακώβ.

Θωμᾶς πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ μακαρίου Ἰωάννου.

Καϊουμᾶς διάκονος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ μακαρίου Παύλου.

Σαμουήλιος διάκονος καὶ ἀρχιμανδρίτης μονῆς τοῦ μακαρίου Ἰσαακίου.

Εἰσὶ δὲ καὶ τῇ τῶν Σύρων γλώττῃ πολλαὶ καὶ ἄπειροι μοναχῶν ὑπογραφαί.

Ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν· ἡ συμπαροῦσα ἡμῖν ἁγία σύνοδος, ἣν ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις τε καὶ ἀνεγνωσμένοις ἔχει γνώμην, εἰπάτω.

Καὶ ἀνέγνω Χριστόδωρος ὁ θεοφιλέστατος νοτάριος καὶ διάκονος καὶ σηκρετάριος, τὴν τῆς ἀναγνωσθείσης διὰ Ῥωμαϊκῶν λέξεων φωνῆς ἑρμηνείαν, ἔχουσαν οὕτως.

In editione priore Regia sic: Καὶ ἀνέγνω Φωτεινὸς ὁ θεοφιλέστατος ἀναγνώστης, καὶ [illegible] τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, ἔχουσαν οὕτως· τὴν ἑρμηνείαν ἀνέγνω Χριστόδωρος νοτάριος καὶ διάκονος σηκρετάριος.

Οἱ ἁγιώτατοι ἐπίσκοποι τῶν μερῶν τῆς Ἰταλίας, καὶ οἱ σεβασμιώτατοι διάκονοι τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας, εἶπον· πάλαι ἔγνωσται τοῖς ὅροις τοῦ ἀποστολικοῦ ἡγεμόνος Ὁρμίσδου, Σευῆρον καὶ Πέτρον, ἤτοι τοὺς τούτοις συμπλεκομένους, καὶ ἀκολουθοῦντας αὐτοῖς, ὑπὲρ τῆς σαφοῦς ἑαυτῶν πλάνης κατακεκρίσθαι· οὓς πάντας καὶ ἡμεῖς ἀκολουθοῦντες τοῖς τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας διὰ πάντων διατάγμασιν, ἐν τῷ τόπῳ ἤτοι τῷ ἀριθμῷ τῶν κατακρίτων ἔχεσθαι αὐτοὺς ὁμολογοῦμεν. ἀλλὰ καὶ τοῦ προλεχθέντος Σευήρου τὰ ἀσεβῆ συγγράμματα, ἐν οἷς τῆς ἁγίας τῆς ἐν Χαλκηδόνι συνόδου τοὺς ὅρους, καὶ τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης πάπα Λέοντος τὰς ἐπιστολὰς, βλασφήμῳ στόματι ἀναθεματίσαι ἐτόλμησεν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ Ζωορᾶν, καὶ πάντας τοὺς τῇ αὐτῶν κοινωνίᾳ, ἤτοι πλάνῃ ἐμμένοντας, τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἡ αὐστηρία, ἤτοι τοῦ αὐτοῦ ἀναθέματος οἱ δεσμοὶ καθέξουσι.

Ψῆφος Ἐπιφανίου πατριάρχου, * καὶ τῆς ἐνδημούσης συνόδου κατὰ Σευήρου καὶ Πέτρου.

** al. Κωνσταντινουπόλεως*

Ἡ ἐνδημοῦσα ἁγία σύνοδος εἶπεν· εἰ καί τι νεώτερον ἦν τὸ παρὰ τῶν εὐλαβεστάτων ἡγουμένων τῶν θείων μοναστηρίων αἰτηθὲν, ὡς ὑπὲρ τῶν ἁγιωτάτων ἐκκλησιῶν προτεινόμενον· προσδέξασθαι ἡμᾶς πάντως ἔδει, καὶ τῷ θεοφιλεῖ αὐτῶν κοινωνῆσαί τε καὶ ἐπαγωνίσασθαι ζήλῳ· νῦν δὲ, καὶ προεξειργασμένον τοῦτο κατὰ λόγον ὀρθὸν ὁρῶμεν ἤδη ὑπὸ τῶν μακαριωτάτων ἡμῶν πατέρων τε καὶ ἀδελφῶν, ὥστε καὶ ἐγκλήματος εἶναι μεγίστου τὸ μὴ τούτοις ἐξακολουθεῖν τοῖς οὐ μικροὺς ἱδρῶτας ἐσχηκόσιν ὑπὲρ τῆς κοινῆς τῶν ἁγιωτάτων ἐκκλησιῶν εἰρήνης, καὶ ἐν τοῖς μεγάλοις καὶ πατριαρχικοῖς διαλάμψασι θρόνοις. ἐκ πάντων

A Eugenius presbyter & archimandrita monasterii beati Hesychii.

Palladius presbyter & archimandrita monasterii beati Valentini in Capriolo.

Stephanus presbyter & archimandrita monasterii sancti Theodori in Vasala.

Joannes presbyter & archimandrita monasterii sancti Belii, porrexi.

Maras presbyter & archimandrita monasterii beati Basilii.

Muselius presbyter & archimandrita monasterii beati Barasobæ.

Sergius presbyter & archimandrita monasterii beati Thalassii.

B Timotheus presbyter & archimandrita monasterii beati Gaiani.

Symeon diaconus & archimandrita monasterii beati Eugraphi.

Julianus presbyter & archimandrita monasterii Papulæ.

Dorotheus presbyter & archimandrita monasterii beati Cyrilli.

Romulus presbyter & archimandrita monasterii beati Joannis & Jacobi.

Thomas presbyter & archimandrita monasterii beati Joannis.

Caïumas diaconus & archimandrita monasterii beati Pauli.

C Samuelius diaconus & archimandrita monasterii beati Isaacii.

Sunt autem & in lingua Syrorum multæ & infinitæ monachorum subscriptiones.

Sanctissimus archiepiscopus dixit: Sancta synodus nobiscum præsens, sententiam, quam habet in his, quæ facta sunt & lecta, dicat.

Et venerabilis Christodorus notarius & diaconus ac secretarius, legit interpretationem vocis lectæ per litteras Latinas, quæ sic habet:

Sanctissimi episcopi partium Italiæ, & honorandissimi diaconi sedis Apostolicæ, dixerunt: Dudum cognitum est diffinitionibus Apostolici præsulis Hormisdæ, Severum, & Petrum, sive complices suos, & qui ipsos sequuntur, pro manifesto eorum errore condemnatos esse: quod & nos sequaces per omnia Apostolicæ sedis sancimus, in loco videlicet & numero condemnatorum ipsos esse confitemur. Verum non modo prædicti Severi impia scripta, in quibus diffinitiones sanctæ Chalcedonensis synodi, & epistolas beatæ memoriæ Leonis Papæ blasphemo ore anathematizare præsumpsit; sed etiam Zoaram, & omnes in ipsorum communione seu errore permanentes, ejusdem sententiæ severitas, sive ejusdem anathematis vincula comprehendent.

E *Sententia Epiphanii patriarchæ* a *& synodi congregatæ contra Severum & Petrum.*

a al. Constantinopolitani.

Ex veteri interpretatione.

Sancta synodus dixit: Licet quid novius fuerit, quod a venerabilibus prioribus venerabilium monasteriorum petitum est, tanquam pro sanctissimis ecclesiis porrectum; admittere omnino nos oportet, & ipsorum pio zelo communicare, atque convenire. Nunc autem & hoc esse factum cum ratione a beatissimis patribus & fratribus nostris jam conspicimus: sicque maximæ culpæ esset, non sequi illos, qui non parvos sudores habuerunt pro communi pace sanctissimarum ecclesiarum, & qui in magnis ac patriarchalibus resplenduerunt sedibus. Ex omnibus

itaque lectis invenimus Severum & Petrum totius ecclesiæ catholicæ, imo & ipsius orthodoxæ fidei apostatas & abscissos, ac simpliciorum animarum insidiatores, nec non impiorum hæreticorum fautores, ut pote ipsorum frequentibus erroribus implicatos. Verum & sacras sanctiones sanctorum patrum nostrorum pro nihilo putaverunt, & his interdicta periculose facere præsumpserunt. Et propter hæc in sacras sententias lectas inciderunt. Idcirco & nos ipsas sequentes, prædictos Severum & Petrum, qui nec retrahuntur perpetuis condemnationibus & anathematizationibus, a tantis sanctis patribus contra ipsos factis, nec modestiores videlicet secundum quid facti sunt: e contrario vero temeritatem suam auxerunt contra omnes sanctas ecclesias; & ipsas tumultibus, quantum in ipsis fuit, impleverunt; & propriorum laborum fructus carpserunt, ut dicit divina scriptura: habemus factos in ordine hæreticorum quos dilexerunt; & anathemata, quæ studuerunt invenire in contumeliam patrum nostrorum, & eversionem fidelium, ipsi habent ea contra caput suum: *ambulantes* (sicut dicit propheta) *in lumine ignis sui, & in flamma, quam exarserunt.* Et in hoc etiam sequendo nos memoratos sanctos patres, per mediocrem contra ipsos sententiam nostram, anathematizamus ipsos Severum & Petrum: quorum alter quidem Theopolitanorum, alter vero Apamiarum ecclesiarum sedem illicite subripuerunt: ut qui in Christum speraverunt, & catholicæ ecclesiæ exsistunt, hoc scientes, non incidant in ipsos, ignorantia eorum quæ canonice contra ipsos definita sunt: sed sciant secundum evangelicam, & apostolicam doctrinam, quoniam hæreticum virum post primam & secundam monitionem devitare oportet, & quod non oporteat dicere tali, *Salve: Nam qui dicit ei Salve, communicat operibus suis* [a] *malis.* Manifestum autem est quod ejusdem condemnationis sunt Zoaras impiissimus, & omnes, qui venerabilibus altaribus & baptisteriis sua hæretica conventicula opposuerunt. Et simili modo anathematizamus parabaptismata, & impia scripta prædicti Severi. Æqualiter enim (sicut dicit divina scriptura) *odibilia sunt Deo impius, & impietas ipsius.*

Isa. 50. — Tim. 3. — 2. Joan. — [a] al. malignis. — Sap. 14.

Sententia Menæ patriarchæ contra Severum, Petrum & Zoaram.

Ex veteri interpretatione.

SAnctissimus ac beatissimus œcumenicus archiepiscopus & patriarcha Menas dixit: Cum Joannes divinus apostolus & discipulus magni Dei & Salvatoris nostri Jesu Christi dicat, quædam peccata esse non ad mortem, quædam vero & ad mortem: doceatque nos per hanc sententiam, fugere blasphemias in Deum per opiniones hæreticorum, veluti ad mortem ducentes: videntur Severus & Petrus sponte præeligere peccata ad mortem. Oportebat enim eos, qui a principio erraverunt, & opinionibus hæreticis seducti sunt, & propter hoc a sancta catholica ecclesia & apostolica, & ab omnibus, qui in ipsa partem sacerdotii sortiti sunt, condemnationem sibiipsis superinduxerunt, sobrie pœnam portare; & ipsam existimare occasionem pœnitentiæ, atque recognitionis. At cum hi nihil tale videantur fecisse, neque toto tempore aliquam demonstrationem recognitionis fecerint: sed tamquam adversus ipsum Deum superbientes manserunt in propriis impietatibus, & parvum putaverunt stare usque ad perditionem suam, nisi omnes alios, quoscumque possent, secum perderent: & opus affectaverunt dignum solo autore & inventore iniquitatis, qui propriam ruinam, communem omnium hominum perditionem constituere voluit, & usque nunc vult. Non ergo cessaverunt uti

1. Joan. 5.

A τὔτων τῶν ἀνεγνωσμένων εὕρομεν Σευῆρον καὶ Πέτρον πάσης ἐκκλησίας καθολικῆς, ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἀποστάτας, καὶ ἀποτετμημένους, καὶ τῶν μὲν ἁπλουστέρων ψυχῶν ἐπιβούλους, τῶν δὲ ἀσεβῶν αἱρετικῶν συνεργούς, οἷα ταῖς αὐτῶν ποικίλαις ὑπαγομένους πλάναις. ἀλλὰ καὶ τοὺς ἱεροὺς τῶν ἁγίων ἡμῶν πατέρων θεσμοὺς παρ' οὐδὲν ἡγήσαντο, τὰ πάντως ἀπηγορευμένα ῥιψοκινδύνως ποιεῖν τολμήσαντες, καὶ διὰ ταῦτα ταῖς ἀνεγνωσμέναις ὑποπεσόντες ἱερατικαῖς ψήφοις. διὸ καὶ ἡμεῖς ἀκολουθοῦντες αὐταῖς, τοὺς εἰρημένους, Σευῆρον καὶ Πέτρον, μηδὲ ταῖς ὑπὸ τοσούτων ἁγίων πατέρων γενομένοις κατ' αὐτῶν αἰωνίοις κατακρίμασί τε καὶ ἀναθέμασιν, ὑποστελέντας, ἢ μετριωτέρους γοῦν κατά τι γενομένους, τοὐναντίον δὲ καὶ ἐπαυξήσαντας τὴν ἑαυτῶν θρασύτητα κατὰ πασῶν τῶν ἁγιωτάτων ἐκκλησιῶν, καὶ θορύβων τὸ ἐπ' αὐτοῖς πληρώσαντας B αὐτὰς, καὶ τῶν ἰδίων πόνων τοὺς καρποὺς, ὥς φησιν ἡ θεία γραφὴ, δρεψαμένους· ἐν τῇ τάξει γενομένους ἔχομεν, ὧν ἠγάπησαν αἱρετικῶν· καὶ ἅπερ ἐσπούδασαν ἐφ' ὕβρει μὲν τῶν ἁγίων ἡμῶν πατέρων, ἀνατροπῇ δὲ τῶν πιστῶν ἐφευρεῖν ἀναθέματα ταῦτα ἔχοντας αὐτοὺς κατὰ τῆς ἑαυτῶν κεφαλῆς, πορευομένους, ὡς ὁ προφήτης φησὶ, τῷ φωτὶ τοῦ πυρὸς ἑαυτῶν, καὶ τῇ φλογὶ ᾗ ἐξέκαυσαν. κἀν τούτῳ ἐξακολουθοῦντων ἡμῶν τοῖς μνημονευθεῖσιν ἁγίοις πατράσι, καὶ διὰ τῆσδε ἡμῶν τῆς μετρίας κατ' αὐτῶν ἀποφάσεως ἀναθεματιζόντων τοὺς αὐτοὺς Σευῆρον καὶ Πέτρον· ὧν ὁ μὲν, τὸν τῆς Θεουπολιτῶν, ὁ δὲ, τὸν Απαμέων ἀθέσμως ὑφήρπασαν θρόνον· ὥστε τοὺς εἰς Χριστὸν ἠλπικότας, καὶ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας τυγχάνοντας, τοῦ- C το εἰδότας, μὴ περιπίπτειν αὐτοῖς ἀγνοίᾳ τῶν κατ' αὐτῶν κανονικῶς ὁρισθέντων· ἀλλ' εἰδέναι κατὰ τὴν εὐαγγελικήν τε καὶ ἀποστολικὴν ὑφήγησιν, ὅτι αἱρετικὸν ἄνδρα μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νουθεσίαν παραιτεῖσθαι χρὴ, καὶ ὅτι χαίρειν οὐ δεῖ τῷ τοιούτῳ λέγειν. ὁ γὰρ λέγων αὐτῷ χαίρειν, κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς. δῆλον δὲ, ὅτι τῆς αὐτῆς εἰσι κατακρίσεως Ζωορᾶς τε ὁ δυσσεβέστατος, καὶ πάντες οἱ τῆς εὐσεβοῦς θυσιαστηρίοις τε καὶ βαπτιστηρίοις ἀνθιστῶντες τὰς αἱρετικὰς ἑαυτῶν παρασυναγωγὰς. καὶ τὰ παραβαπτίσματα, καὶ τὰ ἀσεβῆ συγγράμματα τοῦ εἰρημένου Σευήρου, τὸν ἴσον ἀναθεματίζομεν τρόπον. ἐν ἴσῳ γὰρ, ὥς φησιν ἡ θεία γραφὴ, μισητὰ τῷ Θεῷ καὶ ὁ ἀσεβῶν, καὶ ἡ ἀσέβεια αὐτοῦ.

D ### Ψῆφος Μηνᾶ πατριάρχου, κατὰ Σευήρου, Πέτρου, καὶ Ζωορᾶ.

ΟἉγιώτατος καὶ μακαριώτατος οἰκουμενικὸς ἀρχιεπίσκοπος, καὶ πατριάρχης Μηνᾶς εἶπεν· Ἰωάννου τοῦ θεσπεσίου ἀποστόλου, καὶ μαθητοῦ τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, λέγοντος τινὰς ἁμαρτίας εἶναι μὴ πρὸς θάνατον, τινὰς δὲ καὶ πρὸς θάνατον· καὶ διδάσκοντος ἡμᾶς διὰ ταύτης τῆς ἀποφάσεως τὰς εἰς Θεὸν διὰ τῶν αἱρετικῶν δοξῶν ἀποφεύγειν βλασφημίας, ὡς δὴ πρὸς θάνατον ἀγούσας, φαίνονται Σευῆρος καὶ Πέτρος αὐθαιρέτως ἑλόμενοι τὰς πρὸς θάνατον ἁμαρτίας. δέον γὰρ τὴν ἀρχὴν πλανηθέντας, καὶ δόξαις αἱρετικαῖς ὑπαχθέντας, καὶ διὰ τοῦτο παρὰ τῆς καθολικῆς καὶ E ἀποστολικῆς ἁγίας ἐκκλησίας, καὶ πάντων τῶν ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύειν λαχόντων τὸ κατάκριμα ἑαυτοῖς ἐπαγαγόντας, σωφρόνως ἐνεγκεῖν τὴν τιμωρίαν, καὶ πρόφασιν μετανοίας, ἀλλὰ μὴ ἀπογνώσεως, ταύτην ὑπολαβεῖν· οἱ δὲ τοιοῦτοι μὲν οὐδὲν φαίνονται διαπεπραγμένοι, οὐδὲ τινα παρ' ὅλον τὸν χρόνον μεταγνώσεως ἔνδειξιν ποιησάμενοι· ἀλλ' ὡς πρὸς αὐτὸν Θεὸν ἀναιδῶς διαγωνιζόμενοι, ἐνέμειναν ταῖς οἰκείαις ἀσεβείαις, μικρὸν ἡγησάμενοι τὸ μέχρις αὐτῶν εἶναι τὴν ἀπώλειαν, εἰ καὶ μὴ τοὺς ἄλλους, ἅπαντας ὅσους ἂν γένοιτο δυνατὸν, προσαπολέσωσιν· ἔργον ἐπιτηδεύσαντες μόνου τοῦ ἀρχηγοῦ, καὶ εὑρετοῦ τῆς κακίας ἄξιον, ὃς τὴν οἰκείαν ἀπώλειαν κοινὴν ἁπάντων ἀνθρώπων ἀπώλειαν ἠβουλήθη τε καὶ μέχρι νῦν βούλεται καταστῆσαι. οὐκ οὖν ἐπαύσαντο δι-

διδασκαλίαις ἐγγράφοις τε καὶ ἀγράφοις χρώμενοι, οὐ μόνον ἐν αἷς ἐτύγχανον διατρίβοντες πόλεσιν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς πόῤῥω διοικήσεις, καὶ τὰς τῶν ἁπλουστέρων ψυχὰς δελεάζοντες, καὶ κοινωνοὺς ποιούμενοι τῆς ἰδίας ἀπωλείας· μηδὲ τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ κατὰ νοῦν λαβόντες, μηδὲ τὴν κυριακὴν ἀπόφασιν διαῤῥήδην βοῶσαν· ὃς ἐὰν σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων, ἔνοχος ἔσται τῇ γεέννῃ τοῦ πυρός. καταπατήσαντες δὲ πρὸς τούτοις καὶ τοὺς θείους κανόνας, οἳ σοφῶς διαγορεύουσι τὸν ἔν τινι συνόδῳ κατακεκριμένον, μηδὲ τινι τρόπῳ δύνασθαι λειτουργίας ἱερατικῆς ἐπιλαβέσθαι, μέχρις ἂν ἐξετάσεως ἐπ' αὐτῷ γενομένης ὑφ' ἑτέρας συνόδου, ἀθῷον αὐτὸν ἀποδείξῃ. εἰ δέ τις τολμήσει ἱερατικόν τι πρᾶξαι κατὰ τὸν ἐν μέσῳ χρόνον πρὸ τῆς ἐν ἑτέρᾳ συνόδῳ ἀποκαταστάσεως, τοῦτον μηδὲ ὕστερον ἐν ἄλλῃ συνόδῳ ἐλπίδα τινὰ ἔχειν ἀποκαταστάσεως. ἀλλὰ καὶ τούτων πάντων ὑπεριδόντες οἱ προειρημένοι Σευῆρός τε καὶ Πέτρος, καὶ οἱ τούτων συγκοινωνοὶ καὶ μέτοχοι· ὧν ἐστι Ζωορᾶς τις μοναχὸς ἐκ τῆς Σύρων ὁρμώμενος, ἄνθρωπος οὐδὲν νοῆσαί ποτε τῶν ἱερῶν, οὐδὲ μὴν πρᾶξαι κατὰ λόγον δυνάμενος, οὐχ ὅτι γε καὶ ἄλλοις ἀγαθοῦ τινος μεταδοῦναι, ἀλλ' ἁπλῶς οὕτω τὴν ὑπόκρισιν ὥσπερ τι δέλεαρ ταῖς τῶν ἐντυγχανόντων ψυχαῖς προτεινόμενος, μᾶλλον δὲ, ἀληθέστερον εἰπεῖν, ὑπόθεσιν πλεονεξίας ποιούμενος. καταφρονήσαντες μὲν τῆς ἐν τῇ Ῥωμαίων ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ τῶν ἀποστόλων διαδοχῆς, τὴν κατ' αὐτῶν ἀπόφασιν ποιησαμένης, παρ' οὐδὲν δὲ λογισάμενοι καὶ τὸν τῆσδε τῆς βασιλευούσης πατριαρχικὸν θρόνον, καὶ πᾶσαν τὴν ὑπ' αὐτὸν ἁγίαν σύνοδον, τήν τε αὐτοῦ τοῦ δεσπότου καὶ σωτῆρος τῶν ὅλων ἐν τοῖς ἁγίοις τόποις ἀποστολικὴν διαδοχὴν, καὶ πρὸς πᾶσι τούτοις, τὴν πάσης ἀνατολικῆς διοικήσεως κατ' αὐτῶν ψῆφον γεγενημένην, τὸ δὴ λεγόμενον, ἀνίπτοις χερσὶ τὰ ἅγια μεταχειρισάμενοι, καὶ καθάπερ δή τινες χοῖροι τοὺς μαργαρίτας πατήσαντες, λέγω δὴ τὰς εὐαγγελικάς τε καὶ πατρικὰς ἀποφάσεις· οὐκ ἐπαύσαντο μέχρι καὶ τήμερον παντοίως λυμαινόμενοι τῇ καταστάσει, καὶ εἰρήνῃ τῶν ἁγιωτάτων ἐκκλησιῶν. αὐτοὶ μὲν λαθραίως τὰ τοῖς κανόσιν ἀπηγορευμένα διαπραττόμενοι, ἄλλους δὲ πολλοὺς τῶν πειθομένων τῇ ἀθέσμῳ αὐτῶν διδασκαλίᾳ παρασκευάζοντες, συνάξεις τε καὶ βαπτίσματα κατ' οἴκους, καὶ μοναστήρια, ποιοῦντες ἀκανονίστως, καὶ τῆς μυσαρᾶς αὐτῶν πολλοῖς τῶν ὑπ' αὐτῶν διεστραμμένων μεταδιδόναι κοινωνίας· ἀνθρώπους, μηδὲ τῷ σχήματι, οὐδὲ γὰρ πράγματι φαιδρῷ, παρ' αὐτῶν δεδομένην τοῖς ὁμοίως αὐτοῖς διεστραμμένοις, χειροτονίαν ἔχοντας. ὥστε διὰ ταῦτα μὴ μόνον τὸ ἀρχῆθεν παρὰ τῶν πατέρων ἡμῶν ἐπιτεθὲν, οἷον ῥιζωθῆναι ἀνάθεμα· ἀλλὰ καὶ ἐξ ἡμετέρας ἀποφάσεως, μᾶλλον δὲ τῆς τῶν κανόνων αὐθεντίας τὴν ἐλπίδα τῆς ἀποκαταστάσεως αὐτῶν ἀναιρεθῆναι· καὶ τοῦτο μανθάνοντας τῆς καθολικῆς καὶ ἁγίας ἐκκλησίας προσήκει ἀποφεύγειν τὴν ἐκείνων πλάνην τε καὶ κακοδοξίαν. διὰ ταῦτα τοιγαροῦν ταῖς τε τῶν ἁγίων ἡμῶν πατέρων ἑπόμενοι ψήφοις, καὶ τοῖς εὐαγγελικοῖς τε καὶ πατρικοῖς ἀκολουθοῦντες θεσμοῖς· ἀποδεχόμενοι δὲ καὶ τοὺς ὁσιωτάτους ἀδελφοὺς καὶ συλλειτουργοὺς τῆς παρ' αὐτῶν ἐξενεχθείσης ἀποφάσεως κατὰ τῶν εἰρημένων Σευήρου, καὶ Πέτρου, καὶ Ζωορᾶ, καὶ τῶν ἄλλων, ὅσοι κοινωνοῦσιν αὐτοῖς τῆς ἀσεβείας, καὶ τῶν συμπλεκομένων ταῖς ἐκείνων ἀνοσιουργίαις. καὶ ἡμεῖς διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ὥσπερ τινὰς λύκους βαρεῖς ἐπεισερχομένους τῷ ποιμνίῳ τοῦ Χριστοῦ ἀπελαύνοντες, σύμψηφοι γινόμεθα τοῖς ὁσιωτάτοις ἡμῶν ἀδελφοῖς καὶ συλλειτουργοῖς· καὶ τοὺς πολλάκις προονομασθέντας, Σευῆρον καὶ Πέτρον τῷ ὁμοίῳ περιέχομεν ἀναθέματι· οὐκ αὐτοὺς δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ Ζωορᾶν, καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς παρασυνάξεις καὶ παραβαπτίσματα ποιοῦντας· καὶ πάντα τὰ ὑπ' αὐτῶν συγγεγραμμένα, οἷα τὸν τοῦ ἀρχεκάκου δράκοντος ἰὸν ἐν ἑαυτοῖς διασώζοντα, καὶ τοῦτον ταῖς τῶν ἁπλουστέρων ψυχαῖς ἐνιέντα.

A doctrinis scriptis & non scriptis, & non solum in civitatibus, in quibus fuerunt commorantes; sed etiam in longe remotis, simpliciorum animas alliciendo, & participes propriæ perditionis faciendo: non mente versantes judicium Dei, neque dominicam sententiam manifestissime clamantem: *Si quis scandalizaverit unum de pusillis istis, obnoxius erit gehennæ ignis.* (Math. 5.) Insuper autem conculcaverunt venerabiles canones, qui prudenter sanxerunt condemnatum in aliqua synodo, nullo modo posse sacerdotale ministerium reassumere, donec de eo discussio ab alia synodo facta, ipsum innocentem probabit. Et si quis audebit sacrum quid medio tempore facere ante restitutionem B in alia synodo, hunc nec postea in alia synodo spem aliquam restitutionis habere. Sed hæc omnia despicientes prædicti Severus & Petrus, ejusque communicatores & participes: de quorum numero est Zoara quidam monachus de Syria ortus, homo qui neque intelligere aliquid sacri potest, neque secundum rationem facere: non quod aliis quidquam boni impertiri possit; sed simpliciter sic hypocrisim, veluti escam quamdam animabus [a] exsistentium porrigit, immo (quod verius est dicere) materiam avaritiæ facit. Contempserunt quidem in ecclesia Romana, successionem apostolorum, quæ sententiam contra ipsos protulit: & ad nihilum reputaverunt hujus regiæ urbis sedem patriarchalem, & omnem synodum in ea C congregatam, & ejusdem Domini & Salvatoris omnium in sanctis locis apostolicam successionem: & ultra hæc omnia etiam omnem sententiam Orientalis diœcesis contra ipsos latam. Dicendum etiam est, quod illotis manibus sancta contrectarunt, & tamquam porci quidam margaritas conculcaverunt: (dico autem evangelicas & paternas sententias:) nec cessaverunt usque in hodiernum diem graviter lædere statum & pacem sanctissimarum ecclesiarum. Ipsi enim clam & occulte faciunt ea, quæ canonibus interdicta sunt: alios quidem multos iniquæ doctrinæ ipsorum obsequentes pervertendo, conventiculaque & parabaptismata per domos & monasteria faciendo contra D canones, & ipsorum sceleratam communionem multis, qui ab ipsis perversi fuerant, tradendo: homines inquam, qui neque figura, neque re habebant ordinationem ab ipsis datam similiter ipsis perversis. Porro per hanc non solum stabilitur anathema primo impositum a patribus nostris: sed & ex nostra sententia, immo vero canonum auctoritate, spes restitutionis ipsis aufertur: & ut catholicæ ac sanctæ ecclesiæ filii, cum hoc intelligunt, fugiant illorum errorem & hæresim. Propterea igitur sequentes sanctorum patrum nostrorum sententias, & evangelicis ac paternis inhærendo sanctionibus, suscipimus & sanctissimos fratres & comministros, cum ab ipsis lata fuerit sententia contra prædictos, Severum, Petrum, & Zoaram, E & alios quicumque communicant ipsis in impietate, ac contra complices ipsorum. Et nos illos per Dominum nostrum Jesum Christum verum Deum nostrum, tanquam lupos quosdam graviter irruentes in ovile Christi, abjicimus: & in sententiam discedimus sanctissimorum fratrum & comministrorum nostrorum, & sæpius prius nominatos Severum & Petrum simili anathemate ferimus: non autem ipsos solum, sed & Zoaram, & alios qui conventicula & parabaptismata faciunt: necnon & omnia ab ipsis conscripta, ut pote quæ venenum draconis auctoris mali, in ipsis nutriunt, & ipsum in simpliciorum animabus immittunt.

[a] al. esurientium.

Anno Christi 536.

A

SUBSCRIPTIONES.

Menas Dei miseratione episcopus Constantinopolitanus, diffinivi & subsignavi propria manu.

Ego Sabinus episcopus sanctæ ecclesiæ Canusinæ, in synodo sequens diffinitionem sanctæ recordationis Papæ Hormisdæ, anathematizans atque condemnans Severum & ejus impia scripta, & Petrum quondam Apamiarum episcopum, & complices eorum atque sequaces, nec non & Zoaram, vel communicatores eorum, & in eodem errore permanentes, subscripsi.

Ego Epiphanius episcopus sanctæ ecclesiæ Asculanæ, & cetera similiter per litteras Latinas.

Ego Asterius episcopus sanctæ ecclesiæ Salernitanæ, & reliqua similiter per litteras Latinas.

In nomine Domini Jesu Christi Leo episcopus ecclesiæ Nolanæ, & reliqua subscriptionis similiter sub scriptura Latinarum litterarum.

Ego Rusticus episcopus sanctæ ecclesiæ Fesulanæ, & reliqua similiter per litteras ejusdem generis.

Theophanes diaconus sanctæ ecclesiæ Romanæ, & reliqua similiter per litteras Latinas.

Pelagius diaconus sanctæ ecclesiæ Romanæ, & cetera similiter.

Hypatius episcopus Ephesinus, diffinivi, & subscripsi.

B

Constantinus episcopus Heracliensis in Europa, subscripsi.

Eusebius episcopus Cyzicenus, diffinivi & subscripsi.

Thalassius episcopus Nicomediæ, diffinivi, & subscripsi.

Anastasius episcopus Nicænus metropolita, cum per lectionem sciverim, quæ facta sunt, anathematizans Severum & ejus impia scripta, ac Petrum quondam Apameæ, nec non & Zoaram, & ipsorum communicatores, & qui in ipsorum errore permanent, diffinivi, & subscripsi.

Photinus episcopus Chalcedonis, diffinivi, & subscripsi.

C

Auxentius episcopus Sebastiensis, consententiativus cum essem, diffiniens subscripsi.

Theodulus episcopus Iconii, suffragator cum essem & ipse, subscripsi.

Theagenes episcopus Synnadorum, diffinivi & subscripsi.

Bacchus episcopus Antiochiæ in Pisidia, diffinivi & subscripsi.

Mamas episcopus Melitenensis, suffragator cum essem in omnibus, subscripsi.

Hilarianus episcopus Pergæ, diffinivi, & subscripsi.

D

Bosporius episcopus Neocæsareæ, diffinivi, & subscripsi.

Paulus episcopus Tyanorum, diffinivi, & subscripsi.

Acacius episcopus Pessinuntinus, diffinivi, & subscripsi.

Conon episcopus Sidensis, adstipulator cum essem & ipse, subscripsi.

Epictetus episcopus Claudiopolitanus Honoriadis, diffinivi & subscripsi.

Procopius episcopus Gangrensis, suffragator cum essem & ipse, subscripsi.

Petrus episcopus Justinianopolitanus secundæ provinciæ Cappadociæ, subscripsi.

E

Marcus episcopus Apameæ, diffinivi & subscripsi.

Hedistus episcopus Cianus, diffinivi & subscripsi.

Joannes episcopus Bosphori, diffinivi & subscripsi.

Theodorus episcopus Gortynæ, quæ metropolis est provinciæ Cretensis, cum per lectionem sciverim, quæ facta sunt, anathematizans Severum & ejus impia scripta, Petrum quondam Apameæ, & Zoaram, & communicatores ipsorum, & qui in eorum permanent erroribus, diffinivi, & subscripsi.

ΥΠΟΓΡΑΦΑΙ.

Μηνᾶς ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Ῥώμης, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως διὰ Ῥωμαίων γραμμάτων.

καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως διὰ Ῥωμαίων γραμμάτων.

καὶ τὰ ἑξῆς τῆς ὑπογραφῆς ὁμοίως διὰ Ῥωμαϊκῶν γραμμάτων.

καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως δι' ἴσων γραμμάτων.

καὶ τὰ λοιπὰ ὡσαύτως διὰ τῶν αὐτῶν γραμμάτων.

καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως.

Ὑπάτιος ἐπίσκοπος Ἐφέσου, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Κωνσταντῖνος ἐπίσκοπος τῆς κατ' Εὐρώπην Ἡρακλείας, ὑπεσημηνάμην.

Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Κυζίκου, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Θαλάσσιος ἐπίσκοπος Νικομηδείας, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Ἀναστάσιος ἐπίσκοπος τῆς Νικαέων μητροπόλεως διὰ τῆς ἀναγνώσεως τοῖς πεπραγμένοις ἐπιστὰς, καὶ ἀναθεματίζων Σεβῆρον, καὶ τὰ αὐτοῦ ἀσεβῆ συγγράμματα, καὶ Πέτρον τὸν ποτὲ Ἀπαμείας, καὶ Ζωόραν, καὶ τοὺς κοινωνικοὺς αὐτῶν, καὶ τοὺς ἐν τῇ αὐτῶν πλάνῃ ἐπιμένοντας, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Φώτιος ἐπίσκοπος Χαλκηδόνος, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Αὐξέντιος ἐπίσκοπος Σεβαστείας, σύμψηφος ὢν τοῖς ὁρισθεῖσιν, ὑπέγραψα.

Θεόδουλος ἐπίσκοπος Ἰκονίου, σύμψηφος ὢν καὶ αὐτὸς, ὑπεσημηνάμην.

Θεαγένης ἐπίσκοπος Συνάδων, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Βάκχος ἐπίσκοπος τῆς ἐν Πισιδίᾳ Ἀντιοχείας, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Μάμας ἐπίσκοπος Μελιτινῆς, σύμψηφος ὢν ἐπὶ πᾶσιν, ὑπέγραψα.

Ἱλαριανὸς ἐπίσκοπος Πέργης, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Βοσπόριος ἐπίσκοπος Νεοκαισαρείας, ὑπεσημηνάμην.

Παῦλος ἐπίσκοπος Τυάνων, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Ἀκάκιος ἐπίσκοπος Πισινοῦντος, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Κόνων ἐπίσκοπος Σίδης, σύμψηφος ὢν καὶ αὐτὸς ὑπέγραψα.

Ἐπίκτητος ἐπίσκοπος Κλαυδιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Προκόπιος ἐπίσκοπος Γάγγρας, σύμψηφος ὢν, ὑπέγραψα.

Πέτρος ἐπίσκοπος Ἰουστινιανουπόλεως τῆς δευτέρας Καππαδόκων ἐπαρχίας, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Μάρκος ἐπίσκοπος Ἀπαμείας, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Ἡλίας ἐπίσκοπος Κίου, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Βοσπόρου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Γορτύνης, ἡ μητρόπολίς ἐστι τῆς Κρητῶν ἐπαρχίας, διὰ τῆς ἀναγνώσεως τοῖς πεπραγμένοις ἐπιστὰς, καὶ ἀναθεματίζων Σεβῆρον, καὶ τὰ αὐτοῦ ἀσεβῆ συγγράμματα, καὶ Πέτρον τὸν ποτὲ Ἀπαμείας, καὶ Ζωόραν, καὶ τοὺς κοινωνικοὺς αὐτῶν, καὶ τοὺς ἐν τῇ πλάνῃ αὐτῶν ἐπιμένοντας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ex editione priore Regia: Κωνσταντῖνος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Ἡράκλειαν φιλοχρίστου μητρόπολιν τῆς Εὐρωπαίων ἐπαρχίας, ἁγίας τοῦ Θεοῦ καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας, ὁρίσας, ὑπεσημηνάμην. Ὑπάτιος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος τῆς Ἐφεσίων μητροπόλεως τῆς Ἀσιανῶν ἐπαρχίας, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

ANNO CHRISTI 536.

Ὑάκινθος ἐπίσκοπος τῆς Μιλησίων πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θαλάσσιος ἐπίσκοπος Βηρυτοῦ, σύμψηφος ὢν κἀγὼ ἐν πᾶσι τοῖς ἐνταῦθα ὁρισθεῖσι, καὶ τοὺς αὐτοὺς ἀναθεματίζων αἱρετικούς, ἤγουν Σευῆρον, καὶ τὰ αὐτοῦ ἀσεβῆ συγγράμματα, Πέτρον τὸν ποτὲ Ἀπαμείας, καὶ Ζωορᾶν, τούς τε κοινωνικοὺς αὐτῶν, καὶ τοὺς ἐν τῇ πλάνῃ αὐτῶν ἐπιμένοντας, ὑπέγραψα.

Μάγνος ἐπίσκοπος Βεῤῥοίας τῆς πρώτης Σύρων ἐπαρχίας, ὑπέγραψα.

Αἰθέριος ἐπίσκοπος Μαριάμμης τῆς δευτέρας Σύρων ἐπαρχίας, ὑπέγραψα.

Δομετιανὸς ἐπίσκοπος Ζηκχίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Καλλόας ἐπίσκοπος Σμύρνης, ὁρίσας ὑποσημειωσάμην.

Ἀρχέλαος ἐπίσκοπος τῆς Κωρυκιωτῶν πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Χριστοφόρος ἐπίσκοπος Πορφυρεῶνος ἐπαρχίας Φοινίκης παραλίου, ἀναθεματίζων Σευῆρον, καὶ Πέτρον, καὶ Ζωορᾶν, καὶ τοὺς κοινωνικοὺς αὐτῶν, καὶ τοὺς τῇ πλάνῃ αὐτῶν ἐπιμένοντας, ὁρίσας ὑποσημειωσάμην.

Ἔχει καὶ δύο Σύρων ὑπογραφάς.

Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος Βαρκαίων, ἤτοι Ἰουστινιανουπόλεως, ἀναθεματίζων Σευῆρον καὶ τὰ αὐτοῦ δυσσεβῆ συγγράμματα, Πέτρον τὸν ποτὲ Ἀπαμείας, καὶ Ζωορᾶν, καὶ τοὺς κοινωνικοὺς αὐτῶν, καὶ τοὺς τῇ πλάνῃ αὐτῶν ἐπιμένοντας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐστάθιος ἐπίσκοπος Τιβεριουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀναστάσιος ἐπίσκοπος νήσου Ἰωτάβης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Δόμνος ἐπίσκοπος Μαξιμιανουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πελάγιος ἐπίσκοπος Παρνασσοῦ, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Ζωαρηνῶν τῆς τρίτης Παλαιστίνης ἐπαρχίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἐπιφάνιος ἐπίσκοπος Ἡρακλείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀβραάμιος ἐπίσκοπος Κρατίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος Κολωνείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐγένιος ἐπίσκοπος Τίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἐπιτύγχανος ἐπίσκοπος Γέρμης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀνδρέας ἐπίσκοπος Θεοδοσιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐσέβιος ἐπίσκοπος Παλαιᾶς πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀστέριος ἐπίσκοπος Ἀμάστριδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος τῆς Γορδηνῶν πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ματθίας ἐπίσκοπος Κύμης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Ποδαλείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Μηδαείου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Παῦλος ἐπίσκοπος πόλεως Στεκτορίου, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἀνδρέας ἐπίσκοπος Πέλτης, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος τῆς Μυρινῶν, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἔχει καὶ ἄλλην ὑπογραφὴν μίαν Σύρου.

Λεόντιος ἐπίσκοπος Ἑλενουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μηνᾶς ἐπίσκοπος Εὐδοξιάδος, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Καισαρείας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Τραϊανουπόλεως Φρυγίας Πακατιανῆς, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Στρατόνικος ἐπίσκοπος τῆς Συέδρων πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κυριακὸς ἐπίσκοπος Θεοδοσιουπόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

A Hyacinthus episcopus [a] Milesensis civitatis, diffinivi & subscripsi.

Thalassius episcopus Beryti, consententiativus exsistens & ego omnibus hic diffinitis, ipsos hæreticos anathematizans, videlicet Severum & ejus impia conscripta, Petrum quondam Apameæ, & Zoaram; communicatoresque ipsorum, ac in ipsorum errore permanentes, subscripsi.

Magnus episcopus Berrhœæ primæ provinciæ Syrorum, diffiniens subscripsi.

Ætherius episcopus Mariamniæ secundæ provinciæ Syrorum, subscripsi.

Domitianus episcopus Zecchiæ, diffiniens subscripsi.

Calloas episcopus Smyrnæ, diffinivi & subscripsi.

B Archelaus episcopus civitatis Corycorum, diffiniens subscripsi.

Christophorus episcopus Porphyreonis provinciæ Phœniciæ maritimæ, anathematizans Severum, & Petrum, & Zoaram, ac communicatores eorum, & in ipsorum errore permanentes, diffiniens subscripsi.

Habet & duas subscriptiones Syrorum.

Alexander episcopus [b] Barcusorum, videlicet Justinianopolitanæ civitatis, anathematizans Severum & ejus impia scripta, Petrum quondam Apamecensem, & Zooram, ac communicatores ipsorum & in ipsorum errore permanentes, diffiniens subscripsi.

C Eustathius episcopus civitatis Tiberiopolis, diffiniens subscripsi.

Anastasius episcopus insulæ Jotapæ, diffiniens subscripsi.

Domnus episcopus civitatis Maximianopolis, diffiniens subscripsi.

Pelagius episcopus Parnassi, diffiniens subscripsi.

Joannes episcopus Zoarenus tertiæ Palæstinæ provinciæ, diffiniens subscripsi.

Epiphanius episcopus Heracleanus, diffiniens subscripsi.

Abraamius episcopus Cratianus, diffiniens subscripsi.

Alexander episcopus Coloniensis, diffiniens subscripsi.

Eugenius episcopus Tii, diffiniens subscripsi.

D Epitynchanus episcopus Germæ, diffiniens subscripsi.

Andreas episcopus Theodosiopolitanus, diffiniens subscripsi.

Eusebius episcopus [c] Antiquæ civitatis diffiniens subscripsi.

Asterius episcopus Amastridis, diffiniens subscripsi.

Theodorus episcopus civitatis Gordenorum, diffiniens subscripsi.

Matthias episcopus Cymæ, diffiniens subscripsi.

Joannes episcopus Podaliæ, diffiniens subscripsi.

Joannes episcopus Medaii, diffiniens subscripsi.

Paulus episcopus civitatis Stectorii, diffiniens subscripsi.

Andreas episcopus Peltenus, diffiniens subscripsi.

E Theodorus episcopus civitatis [d] Myrorum, diffiniens subscripsi.

Habet & aliam subscriptionem unam Syriacam, id est, Syriæ litteris scriptam.

Leontius episcopus civitatis Helenopolis, diffiniens subscripsi.

Menas episcopus Eudoxiadis, diffiniens subscripsi.

Joannes episcopus Cæsareæ, diffiniens subscripsi.

Joannes episcopus Trajanopolis civitatis Phrygiæ Pacatianæ, diffiniens subscripsi.

Stratonicus episcopus Syedrorum civitatis, diffiniens subscripsi.

Dominicus episcopus Theodosiopolitanus, diffiniens subscripsi.

ANNO CHRISTI 536.

[a] al. Meclicensis.

[b] Vetus editio, Tarculorum.

[c] al. Palæpolitanus.

[d] Forte, Myrinei, in provincia Asia.

Flavianus episcopus Cotenorum, diffiniens subscripsi.

Petrus episcopus Ambladensium civitatis, diffiniens subscripsi.

Eustathius episcopus civitatis Tloënsium, diffiniens subscripsi.

Theodorus episcopus [a] Carissorum civitatis, diffiniens subscripsi.

Helladius episcopus Panemotichianus, diffiniens subscripsi,

Theodotus episcopus Euroeæ, provinciæ veteris Epiri, diffiniens subscripsi.

Macedonius episcopus Brusenorum, diffiniens subscripsi.

Zosimus episcopus Antandri Asianorum provinciæ, diffiniens subscripsi.

Theodoritus episcopus Alindenus, diffiniens subscripsi.

Licinius episcopus sanctæ ecclesiæ in Patara, diffiniens subscripsi.

Paulus episcopus civitatis Oenoandensis, diffiniens subscripsi.

Pantaleon episcopus [b] Luliopolitanus Galatiæ provinciæ, diffiniens subscripsi.

Dominicus episcopus Sophenæ Armeniæ primæ provinciæ, diffiniens subscripsi.

Martyrius episcopus Baratthæus Lycaoniæ provinciæ, diffiniens subscripsi.

Dionysius episcopus Eucarpensis, diffiniens subscripsi.

Epiphanius episcopus sanctæ ecclesiæ in Pitana, diffiniens subscripsi.

Marcellus episcopus, Anæorum suffragator cum essem, diffinivi & subscripsi.

Tryphon episcopus Colbasensium provinciæ Pamphyliæ, diffiniens subscripsi.

Magnus presbyter & legatus apostolicæ sedis Theopolitanæ, & sanctissimi patriarchæ Ephræmii, sequens olim & nunc iis quæ [c] decreta sunt a sanctissimis patribus & pontificibus nostris, anathematizo Severum, & hæretica ejus scripta, & Petrum vindicatum, insuper & Zoaram horum impietatis sequacem; nec non in errore istorum persistentes, & subscripsi.

Heraclius diaconus & legatus apostolicæ sedis Theopolitanæ, ac sanctissimi patriarchæ Ephræmii, secutus collegam meum Magnum, subscripsi.

Sabinus diaconus sanctæ resurrectionis Christi Dei nostri, legatus Petri sanctissimi patriarchæ Hierosolymitani, sequendo Magnum & Heraclium, subscripsi.

Paulus episcopus Naxianus, assentiens & ipse omnibus diffinitis, subscripsi.

Menas episcopus Carpathi insulæ, in eamdem sententiam & ipse discedens in omnibus, diffiniens subscripsi.

Theodorus episcopus Pari insulæ, Siphniorum, & [d] Amulgiorum civitatis, assentiens & ipse in omnibus, diffiniens subscripsi.

[a] al. Cassiotorum.

[b] al. Juliopolitanus.

[c] al. confirmata.

[d] al. Amorgiorum.

Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος Κοτέων, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Πέτρος ἐπίσκοπος τῆς Αμβλαδέων πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Εὐστάθιος ἐπίσκοπος τῆς Τλωέων πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος τῆς Κασσωτῶν πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ελλάδιος ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Πανήμου τεῖχος ἐκκλησίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεόδοτος ἐπίσκοπος Εὐροιέων πόλεως τῆς παλαιᾶς τῶν Ηπείρων ἐπαρχίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μακεδόνιος ἐπίσκοπος τῆς Βρουσηνῶν πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Ζώσιμος ἐπίσκοπος Αντάνδρου τῆς Ασιανῶν ἐπαρχίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Θεοδώρητος ἐπίσκοπος τῆς Αλινδέων πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Λικίνιος ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Πάταρα ἁγίας ἐκκλησίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Παῦλος ἐπίσκοπος τῆς Οἰνοανδέων πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Παντολέων ἐπίσκοπος τῆς Λουλιουπολιτῶν τῆς Γαλατῶν ἐπαρχίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Κυριακὸς ἐπίσκοπος τῆς Σοφήνης ἐπαρχίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μαρτύριος ἐπίσκοπος τῆς Βαραθέων πόλεως τῆς Λυκαόνων ἐπαρχίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Διονύσιος ἐπίσκοπος τῆς Εὐκαρπέων πόλεως, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Επιφάνιος ἐπίσκοπος τῆς ἐν Πιτάνῃ ἁγίας ἐκκλησίας, ὁρίσας ὑπέγραψα.

Μάρκελλος ἐπίσκοπος Ανέων, σύμψηφος ὢν καὶ αὐτὸς ὑποσημηνάμην.

Τρύφων ἐπίσκοπος τῆς Κολβασέων πόλεως, τῆς Παμφυλίων ἐπαρχίας, ὑπέγραψα.

Μάγνος πρεσβύτερος καὶ ἀποκρισιάριος τοῦ ἀποστολικοῦ τῆς Θεουπολιτῶν θρόνου, καὶ ἁγιωτάτου πατριάρχου Εφραιμίου, ἀκολουθῶν τοῖς πάλαι καὶ νῦν ἐψηφισμένοις παρὰ τῶν ἁγίων ἡμῶν πατέρων καὶ ἀρχιερέων, ἀναθεματίζω Σεβῆρον, καὶ τὰ αἱρετικὰ αὐτοῦ συγγράμματα, καὶ Πέτρον τὸν καὶ ἔκδικον, καὶ πρός γε Ζωορᾶν τὸν τῆς τούτων ἀσεβείας ἀκόλουθον, καὶ τοὺς τῇ πλάνῃ τούτων ἐπιμένοντας, καὶ ὑπέγραψα.

Ηράκλειος διάκονος καὶ ἀποκρισιάριος τοῦ ἀποστολικοῦ τῆς Θεουπολιτῶν θρόνου, καὶ τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου Εφραιμίου ἀκολούθως τῷ συναποκρισιαρίῳ μου Μάγνῳ, ὑπέγραψα.

Σαβῖνος διάκονος τῆς ἁγίας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἀναστάσεως, πληρῶν τὰς ἀποκρίσεις Πέτρου τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου Ιεροσολύμων ἀκολούθως Μάγνῳ καὶ Ηρακλείῳ, ὑπέγραψα.

Παῦλος ἐπίσκοπος τῆς Ναξίων πόλεως, σύμψηφος γενόμενος καὶ αὐτὸς ἐν πᾶσι τοῖς ὁρισθεῖσι, ὑπέγραψα.

Μηνᾶς ἐπίσκοπος τῆς Καρπαθίων νήσου, σύμψηφος ὢν καὶ αὐτὸς ἐν πᾶσι τοῖς ὁρισθεῖσιν, ὑπέγραψα.

Θεόδωρος ἐπίσκοπος Παρίων, Σιφνίων, καὶ Αμοργίων τῶν πόλεων, σύμψηφος ὢν καὶ αὐτὸς ἐν πᾶσι τοῖς ὁρισθεῖσι, ὑπέγραψα.

A

Ἡ διάταξις Ἰουστινιανοῦ βασιλέως, κατὰ Ἀνθίμου, Σευήρου, Πέτρου καὶ Ζωορᾶ.

Ἐν ὀνόματι τοῦ δεσπότου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, αὐτοκράτωρ Καῖσαρ Φλάβιος Ἰουστινιανὸς, Ἀλαμανικὸς, Γοτθικὸς, Φραγγικὸς, Γερμανικὸς, Ἀντικὸς, Ἀλανικὸς, Οὐανδαλικὸς, Ἀφρικὸς, εὐσεβὴς, εὐτυχὴς, ἔνδοξος, νικητὴς, τροπαιοῦχος, ἀεισέβαστος Αὔγουστος, Μηνᾷ πατριάρχῃ.

ΠΡᾶγμα οὐκ ἄηθες βασιλείᾳ καὶ ἡμεῖς πράξαντες, ἐπὶ τὸν παρόντα ἐληλύθαμεν νόμον. ὁσάκις γὰρ ἡ τῶν ἱερέων ψῆφός τινας τῶν οὐκ ἀξίων τῆς ἱερωσύνης τῶν ἱερατικῶν καθεῖλεν θρόνων, ὁποῖοι δὴ Νεστόριόν τε καὶ Εὐτυχῆ, Ἄρειόν τε καὶ B Μακεδόνιον, καὶ Εὐνόμιον, καὶ ἄλλους δή τινας εἰς κακίαν οὐκ ἐλάττους ἐκείνων· τοσαυτάκις ἡ βασιλεία σύμψηφος γέγονε τῇ τῶν ἱερέων αὐθεντίᾳ, ὥστε τὰ θεῖά τε καὶ ἀνθρώπινα συνδραμόντα μίαν συμφωνίαν ταῖς ὀρθαῖς πεποιῆσθαι ψήφοις· ὅπερ δὴ τι καὶ ἔναγχος γενόμενον περὶ Ἄνθιμον ἴσμεν, ἀπελαθέντα μὲν τοῦ τῆς βασιλίδος ταύτης πόλεως θρόνου παρὰ Ἀγαπητοῦ τοῦ τῆς ὁσίας καὶ ἀοιδίμου μνήμης προέδρου γεγονότος τῆς κατὰ τὴν πρεσβυτέραν Ῥώμην ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, εἶτα τὸν κατὰ μηδένα τρόπον αὐτῷ προσήκοντα παρὰ πάντας τοὺς θείους κανόνας ἐπιπηδήσαντα θρόνον· κοινῇ δὲ ψήφῳ τοῦ τε αὐτοῦ τῆς ἁγίας μνήμης ἀνδρὸς πρότερον, καὶ μὴν καὶ τῆς ἐνταῦθα γενομένης ἱερᾶς C συνόδου καταδεδικασμένον τε καὶ καθῃρημένον, διότι τῶν ὀρθῶν ἀπεφοίτα δογμάτων, καὶ εἰς πρότερον πολλάκις ἐπαίνεσαι δόξας, ταῦτα ὕστερον διαφόροις ἀπήλλαξε προφάσεσι· προσποιούμενος μὲν ταῖς τέσσαρσιν ἁγίαις συνόδοις ἀκολουθεῖν, τῇ τε τῶν τιη'. πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ, τῇ τε τῶν ρ'. καὶ ν'. τῶν ἐν ταύτῃ τῇ εὐδαίμονι πόλει, τῇ τε τῶν ἐν Ἐφέσῳ τὸ πρῶτον συναχθέντων σ'. τῇ τε τῶν θεοφιλῶν πατέρων τῶν ἐν Χαλκηδόνι χλ'. οὐ μὴν τοῖς τούτων δόγμασι κατακολουθῶν, οὔτε τὴν ἡμετέραν φιλανθρωπίαν, καὶ τὴν συγκατάβασιν, ἣν διὰ τὴν αὐτοῦ σωτηρίαν εἴχομεν, προσδέξασθαι βουληθεὶς, οὐδὲ ἀποκηρύξαι καὶ αὐτὸς τοὺς τῶν ἀσεβῶν δογμάτων ἀρχηγοὺς τοὺς ὑπὸ τῶν προτέρων ἁγίων ἐκβεβλημένους συνόδων· ἀλλ' οἰόμενος χρῆναι καὶ κατὰ ταὐτὸν καὶ ἐν ἴσῳ τοὺς καταδεδικασμένους, τούς τε καταδικάσαντας ἄγειν. D ἅπαξ γὰρ ταῖς ἀλλοτρίαις τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας ἐννοίαις καταπεδραποδισμένος, καὶ τῶν ὀρθῶν ἠλλοτριωμένος δογμάτων, εἰκότως εἰς τὴν αὐτῶν οὐκ ἴσχυσεν ἐπανελθεῖν ὀρθότητα. καὶ ταῦτα παρ' ἡμῶν καὶ προτραπεὶς καὶ ὁδηγηθεὶς πάσῃ χρησαμένων σπουδῇ, πρὸς τὴν σωτηρίαν τὴν αὐτοῦ.

Διὰ ταῦτα τοίνυν ἅπαντα, τὴν γενομένην ἐπ' αὐτῷ τῆς καθαιρέσεως ψῆφον παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου, προφάσει τῆς τε οὐ θεμιτῆς, οὐδὲ ὑπὸ τῶν ἁγίων κανόνων μαρτυρουμένης τῶν τῆς βασιλίδος ταύτης ἱερατικῶν θρόνων ἁρπαγῆς, καὶ τῆς ἀπὸ τῶν ὀρθῶν τε καὶ ἀληθῶν δογμάτων ἐκτροπῆς, κυρίαν ἡ ἡμετέρα ποιεῖται βασιλεία, καὶ ἐπὶ τούτοις τὸν παρόντα γράφει νόμον. ἀπαγορεύομεν δὲ αὐτῷ καὶ τῆς κατὰ τὴν εὐδαίμονα ταύτην πόλιν, καὶ τῆς περιοικίδος αὐτῆς διατριβῆς, καὶ πάσης ἑτέρας τῶν E ἐπισήμων πόλεων· θεσπίζοντες ἐφ' ἡσυχίας εἶναι, καὶ τούτοις στέργειν, οἷς ἑαυτὸν ἀξίως ὑπέθηκε· καὶ μήτε τισὶν ἐπικοινωνεῖν, μήτε ἐκδιδάσκειν αὐτοὺς τὴν τῶν ἀπηγορευμένων δογμάτων ἀπώλειαν. οὐ μὴν οὐδὲ τὴν δικαίως ἐξενεχθεῖσαν κατὰ Σευήρου ψῆφον, τὴν ἐκ πάντων ὡς εἰπεῖν τῶν ἀρχιερατικῶν τε καὶ πατριαρχικῶν, μετὰ τῆς μοναχικῆς συναινέσεως προελθοῦσαν θρόνων, τὸν τὸν ἀναθηματισμὸν ἐπάγουσαν αὐτῷ βασιλικῆς ἔξω καταλιμπάνομεν ἐπικυρώσεως· ὃς πρότερον παρὰ τοὺς ἱεροὺς θεσμοὺς καταλαβὼν τὸν θρόνον τῆς Θεουπολιτῶν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας, οὕτω συνετάραξεν ἅπαντα, οὕτω μετὰ τοσαύτης ταραχῆς, ὡς κοινόν τινα καὶ ἀκήρυκτον ταῖς ἁγιωτάταις ἐκκλησίαις ἐμβαλεῖν πρὸς ἀλλήλας πόλεμον· καὶ τοῦτο καὶ τοῖς πρὸ ἡμῶν σκήπτροις

Constitutio sacra Justiniani Imperatoris, contra Anthimum, Severum, Petrum, & Zoaram.

In nomine Domini Jesu Christi Dei nostri, Imperator Cæsar Flavius Justinianus, Alemanicus, Gothicus, Francicus, Germanicus, Anticus, Alanicus, Wandalicus, Africus, pius, felix, gloriosus, victor, triumphator, semper Augustus, Menæ Patriarchæ.

REm non insolitam imperio & nos facientes, ad præsentem venimus legem. Quoties enim sacerdotum sententia quosdam indignos sacerdotio de sacris sedibus deposuit (quemadmodum Nestorium, Eutychem, Arrium, Macedonium, & Eunomium, ac quosdam alios ad iniquitatem non minores illis;) toties imperium ejusdem sententiæ & ordinationis cum sacerdotum auctoritate fuit. Sicque divina & humana pariter concurrentia unam consonantiam rectis sententiis fecere; quemadmodum & nuper factum esse circa Anthimum scimus: qui quidem dejectus est de sede hujus regiæ urbis a sanctæ & gloriosæ memoriæ Agapito sanctissimæ ecclesiæ antiquæ Romæ pontifice: eo quod nullo modo sibi ipsi convenienti, contra omnes sacros canones, se intruserat sedi: sed & communi sententia ipsius sanctæ memoriæ viri primum, C atque etiam sacræ synodi hic celebratæ condemnatus & depositus fuit, eo quod a rectis dogmatibus recessit: & quæ prius multoties diligere videbatur, hæc demum diversis lustrationibus fugit: simulans sequi sanctas quatuor synodos (trecentorum videlicet decem & octo patrum in Nicæa: & centum quinquaginta in hac felici civitate: & in Epheso primo congregatorum ducentorum: & sexcentorum triginta venerabilium patrum in Chalcedone.) At quidem nec istorum dogmata sequi, nec nostram clementiam & condescensum, quem propter ipsius salutem habebamus, suscipere voluit: neque ipse abdicare auctores impiorum dogmatum, qui prius a sanctis synodis expulsi fuerant: sed putavit oportere secundum ipsum & in æquali ducere & condemnatos, & condemnatores. Nam D semel alienis a sanctissima ecclesia intellectibus mancipatus, & a rectis dogmatibus alienatus, merito ad ipsorum rectitudinem reverti non valuit, etiam ad hæc invitatus a nobis & directus, qui omni studio usi sumus ad ipsius salutem.

Ex vetere interpretatione. Est etiam et alia latinitate in Novella 42.

CAP. I.

Propter hæc igitur omnia, sententiam depositionis in ipsum a sancta synodo factam occasione non liciti, neque a sanctis canonibus approbati raptus sacratum sedium hujus regiæ urbis, & aversionis a rectis & veris dogmatibus, firmum nostrum reddit imperium, & contra istum præsentem scribit legem. Interdicimus autem & ei commorari in hac felici civitate & ejus districtu, ac in quacumque alia insigni civitate: sancientes in quiete esse, & iis contentum esse, quibus E seipsum merito obnoxium reddidit: & non aliquibus communicare, neque eos imbuere in perditionem interdictorum dogmatum. Nec utique extra imperialem confirmationem relinquimus sententiam juste contra Severum latam, ac ex omnibus (ut ita dicamus) pontificalibus & patriarchalibus (una cum monachicis consensibus) provenientem sedibus, & anathematismum ipsi inferentem: qui prius contra sacras sanctiones accipiendo sedem sanctissimæ ecclesiæ Theopolitanorum, sic universa conturbavit, sicque accumulatas turbationes fecit, ut commune quondam ac abominabile bellum sanctissimis ecclesiis adinvicem immitteret. Et hoc etiam a sceptris, quæ ante nos fue-

Anno Christi 536.

runt, contra ipsum scriptum erat, variis dogmatum & a rectitudine alienatis fraudibus & commentis ac blasphemiis usum fuisse, ac universa conturbasse; & illum quemcumque errorem abominabilium hæresiarcharum & iniquorum dogmatum recipere, Nestorii dicimus, & Eutychis: & cum uterque horum præceptorum contrarii quodammodo invicem esse videantur, ad unum vero impietatis finem tendant, etiam illorum divulgatos sermones, eum in unum formavisse. Duobus enim exsistentibus dogmatibus adinvicem repugnantibus, quorum utrumque similiter ad animæ perditionem adducit, Nestorii videlicet & Eutychis, (quemadmodum dicendo narravimus) qui ex Arrianorum & Apollinarii contagione consistunt: ipse paradoxum quid perpessus in utrumque similiter incidit: & ibi quidem illud mittendo, seipsum & sermones suos visus est constituisse commune receptaculum tantorum delictorum. Sic itaque & ipse sub prædicto anathematismo, quem universus patriarchalis, pontificalis, ac monachicus, nostræ, ut ita dicamus, reipublicæ cœtus juste in ipsum induxit: de Theopolitana quidem ecclesia ejectus; idcirco quod thronus illius ipsum removit, eo quod ipsius principatum recte non acceperat, sed adhuc vivente eo, & in sanctissimis ecclesiis commemorato, qui ante ipsum sacerdotium habebat, & propter eum qui post ipsum fuit, de sacerdotio exciderat. Nec vero progressus huc usque substitit: sed & sub communi orthodoxæ ac catholicæ ecclesiæ anathematismo positus, multis libris, blasphemiisque & abominationibus nobis rempublicam implevit. Quare universis interdicimus aliquid de libris ipsius possidere. Et sicut non licet Nestorii libros scribere vel possidere, (quia prædecessoribus nostris Imperatoribus in suis constitutionibus visum est statuere similia his quæ dicta & scripta sunt a Porphyrio in Christianos;) sic nec dicta & scripta Severi maneant penes aliquem Christianum; sed sint profana & aliena ab ecclesia catholica: igneque comburantur a possidentibus, nisi qui ipsa habent, velint periculum pati. A nemine ergo scribantur, neque ad pulcritudinem, neque ad velocitatem scribentium: sciendo quia amputatio manus his, qui scripta ejus scripserint, pœna erit. Neque enim volumus in futuro tempore ex illis blasphemiam protrahi. Similiter autem & huic interdicimus omnino regiam civitatem ingredi, aut districtum ejus, nec aliquam aliam de insignibus: sed in aliqua solitudine & in silentio sedere, & non corrumpere ceteros, neque in blasphemiam ipsos adducere; & non semper aliquid novi invenire contra vera dogmata, per quod rursus nobis conturbare sanctissimas ecclesias festinet.

CAP. II. Sed nec Petrum episcopum Apamiæ, & simul ab ipsis, a quibus Severus, sub prædicto anathemate positum, imperium admittit: sed sint valida, quæ contra ipsum fuere statuta. Et qui sub communi anathematismo positus est, sub ipso esto: & sententia sanctissimorum pontificum, quæ ipsum prævenit, firma permaneto. Neque vero permittimus illi hanc regiam urbem habitare, aut ipsius districtum, vel aliquam de insignibus: sed quorum secutus est errorem, horum imitetur victus rationem, quam longissime abscedens & occultans seipsum. Nam talibus occultari, quam videri utilius est. Ignoti etenim exsistentes, seipsos lædunt solos: publicantes vero sua dogmata, multis ex simplicioribus occasionem perditionis præbent: quod nullo modo fieri in Christiano ovili Dei & orthodoxo populo æquum est, neque ab imperio permissum est.

CAP. III. Quoniam vero & Zoaram dignum penitus judicarunt sub anathematismo esse reverentissimi, & qui

περὶ αὐτὸν γεγράφθαι, ποικίλαις μὲν δογμάτων καὶ ἀπηλλοτριωμέναις τῆς ὀρθότητος περινοίαις τε καὶ βλασφημίαις χρησάμενον, ἅπαντα δὲ συνταράξαντα, καὶ μέντοι τὴν τῆς ἑκατέρου τῶν αἱρεσιαρχῶν πλάνης βδελυρῶν τε, καὶ ἀνοσίων δογμάτων ἀντεχόμενον, Νεστορίου τε καὶ Εὐτυχοῦς. καὶ τοὺς ἑκατέρου τούτων καθηγεμόνας ἐξ ἐναντίας μὲν πως εἶναι δοκούντων ἀλλήλοις, πρὸς ἓν δὲ τέλος τῆς ἀσεβείας ἐπειγομένων, ἐς ἓν συνάψαντα τοὺς ἐκείνων χαρακτηριστικοὺς ἀποπτωσάμενον λόγους. δυοῖν γὰρ ὄντων ἐναντίων ἀλλήλοις δογμάτων, ὧν ἑκάτερον ὁμοίως εἰς ψυχικὴν ἀπώλειαν ἄγει, τοῦ Νεστορίου, τοῦ τε Εὐτυχοῦς, καθάπερ εἰπόντες ἔφθημεν, ἅπερ ἐκ τῶν Ἀρειανῶν, καὶ τῶν Ἀπολιναρίου συνέστη μιασμάτων, αὐτὸς τι παράδοξον παθὼν, ὁμοίως εἰς ἑκάτερον ἐμπέπτωκε· καὶ τῇ μὲν τοῦτο, τῇ δὲ ἐκεῖνο περιθέμενος, κοινὸν ἔδοξε δοχεῖον ἑαυτόν τε καὶ τοὺς αὐτοῦ λόγους τῶν τηλικούτων πλημμελημάτων κατασκευάσαι. ἔστω τοίνυν καὶ αὐτὸς ὑπὸ τὸν εἰρημένον ἀναθεματισμὸν, ὃν ἅπαν τὸ πατριαρχικόν τε, καὶ ἱερατικὸν, καὶ μοναχικὸν τῆς ἡμετέρας, ὡς εἰπεῖν, πολιτείας χρῆμα δικαίως ἐπήγαγεν αὐτῷ· τῆς μὲν Θεουπολιτῶν ἐκβεβλημένος, διότι περ αὐτὸν ὁ κατ' ἐκείνην ἀπεσείσατο θρόνος, εἶτα μηδὲ τὴν ἀρχὴν ὀρθῶς αὐτῆς ἐπειλημμένον, ἀλλ' ἔτι ζῶντός τε καὶ ἐν ταῖς ἁγιωτάταις ἐκκλησίαις ἀνακηρυττομένου, τοῦ πρὸ αὐτοῦ τὴν ἱερωσύνην ἐσχηκότος· παρὰ δὲ τοῦ μετ' αὐτὸν τῆς ἱερωσύνης ἐκπεπτωκότος. οὐ στάντα δὲ μέχρι τούτου μόνον, ἀλλ' ἤδη καὶ ὑπὸ κοινὸν ἀναθεματισμὸν τῆς ὀρθοδόξου καὶ καθολικῆς ἐκκλησίας γενόμενον, καὶ πολλῶν ἡμῖν βιβλίων, βλασφήμων τε καὶ ἀπηγορευμένων ἐμπλήσαντα τὸ πολίτευμα. ὅθεν καὶ ἀπαγορεύομεν τὸν αὐτοῦ τι κεκτῆσθαι βιβλίων. καὶ ὥσπερ οὐκ ἔξεστι τὰ Νεστορίου γράφειν ἢ κεκτῆσθαι βιβλία, διότι τοῖς πρὸ ἡμῶν αὐτοκράτορσιν ἐν ταῖς ἑαυτῶν διατάξεσιν ἔδοξε τοῖς παρὰ Πορφυρίου κατὰ Χριστιανῶν εἰρημένοις ὅμοια καθεστάναι. οὕτω μήτε τὰ Σευήρου ῥηθέντα τε καὶ γραφέντα μενέτω παρά τινι Χριστιανῷ· ἀλλ' ἔστω βέβηλα, καὶ ἀλλότρια τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας· πυρί τε φλεγέσθω παρὰ κεκτημένων, εἰ μὴ βούλοιντο κινδυνεύειν οἱ ταῦτα ἔχοντες. γραφέσθω τε παρὰ μηδενὸς τὸ λοιπὸν, μηδὲ τῶν εἰς κάλλος, μηδὲ τῶν εἰς τάχος γραφόντων, μηδὲ ἄλλου τινὸς τῶν πάντων, εἰδότας ὡς ἀποκοπὴ χειρὸς ἔσται τοῖς τὰ ἐκείνου γράψουσιν ἡ ποινή. οὐδὲ γὰρ βουλόμεθα καὶ τῷ λειπομένῳ χρόνῳ τὴν ἐξ ἐκείνων ἐπισύρεσθαι βλασφημίαν. ὁμοίως δὲ δὴ καὶ τούτῳ παντελῶς ἀπαγορεύομεν τῆς βασιλίδος ἐπιβαίνειν πόλεως ἢ περιοικίδος αὐτῆς, ἄλλης τε τῶν ἐπισημοτέρων τινός· ἀλλ' ἐν ἐρημίᾳ ποι καὶ ἡσυχίᾳ καθῆσθαι, καὶ μὴ διαφθείρειν ἑτέρους, μηδὲ εἰς βλασφημίαν αὐτοὺς περιάγειν, μηδὲ ἀεί τι καινὸν ἐξευρίσκειν κατὰ τῶν ἀληθῶν δογμάτων, δι' οὗ πάλιν ἡμῖν συνταράξαι τὰς ἁγιωτάτας ἐκκλησίας σπεύσειεν.

Οὐ μὴν οὐδὲ Πέτρον τὸν Ἀπαμείας γενόμενον ἐπίσκοπον, καὶ ἅμα μὲν καθῃρημένον, ἅμα δὲ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐφ' οἷς Σευῆρος ὑπὸ τὸ εἰρημένον ἀνάθεμα γενόμενον, ἡ βασιλεία προσίεται· ἀλλ' ἔστω κύρια καὶ τὰ κατ' αὐτοῦ ψηφισθέντα, καὶ ὑπὸ τὸν κοινὸν τεθεὶς ἀναθεματισμὸν, ὑπ' αὐτὸν ἔστω, τῆς τῶν ἁγιωτάτων ἀρχιερέων προελθούσης ἐπ' αὐτοῖς ψήφου κυρίας διαμενούσης. ἐν ἐρήμῳ δὲ οὐδὲ ἐκείνῳ ταύτην οἰκεῖν τὴν βασιλίδα πόλιν, ἢ τὴν αὐτῆς περιοικίδα, ἢ τινα τῶν σημειοτέρων· ἀλλ' ὧν ἠκολούθησε τῇ πλάνῃ, τούτων μιμείσθω καὶ τὴν δίαιταν, ἀπῳκισμένος ὅτι πορρωτάτω, καὶ κρύπτων ἑαυτὸν, ὡς τοῖς γε τοιούτοις τὸ κρύπτεσθαι μᾶλλον τοῦ φαίνεσθαι λυσιτελέστερον. ἀφανεῖς μὲν γὰρ ὄντες ἑαυτοὺς καταβλάψουσι μόνους· δημοσιεύοντες δὲ τὰ ἑαυτῶν δόγματα πολλοῖς τῶν ἀφελεστέρων ἀφορμὴν ἀπωλείας παρέχουσιν· ὅπερ κατ' οὐδένα γίνεσθαι τρόπον, ἐν τῇ Χριστιανικῇ τοῦ Θεοῦ ποίμνῃ, καὶ τῷ ὀρθοδόξῳ λαῷ δίκαιόν ἐστιν, οὐδὲ παρὰ τῆς βασιλείας συγχωρούμενον.

Ἐπεὶ δὲ καὶ Ζωορᾶν ἠξίωσαν ὅλως ὑπὸ ἀναθεματισμὸν οἱ σεβασμιώτατοι, καὶ τὰ δίκαια κρίναντες ἐπίσκοποι πεποι-

σασθαι,

ANNO CHRISTI 536.

σταθῇ, μικράν τινα παρενθήκην τῶν τοιούτων ὄντα κακῶν, ἐν οἷς εἰρήκασι, τὸ γοῦν ὅλως τυχεῖν τινος ἐπισημειώσεως μνήμης· ἔστω καὶ Ζωορᾶς τῆς πονηρᾶς ταύτης μερίδος, Ἀνθίμου τε, καὶ Σευήρου, καὶ Πέτρου φαμὲν παρενθήκη τις ἐπιπλεὴς, καὶ ἐν τοῖς ἀναθεματισμένοις καὶ αὐτὸς τετάχθω, τῆς ἱερατικῆς αὐτὸν καταβαλούσης ψήφου, ἣν κυρίαν καὶ αὐτὴν ἐφ᾽ ἑαυτῆς οὖσαν, κυριωτέραν ἔτι μᾶλλον ἡ βασιλεία ποιεῖ· καὶ τοῦτον ἐξελαύνουσα τῆς βασιλίδος ταύτης πόλεως, καὶ τῆς αὐτῆς περιοικίδος, καὶ τὴν ἐπὶ τῶν πόλεων οἴκησιν αὐτῷ παντελῶς ἀπαγορεύουσα· ὥστε μετ᾽ ἐκείνων μόνων οἰκεῖν τε καὶ βουλεύεσθαι τῶν ἔμπροσθεν ἡμῖν εἰρημένων, ὅμοια μὲν βλασφημούντων, ὅμοια δὲ καὶ παθόντων, ὁμοίως δὲ καὶ περιωρισμένων. εἰ δέ τι καὶ ἕτερον τῇ τῶν ἁγιωτάτων ἐπισκόπων περιέχεται ψήφῳ τῇ διὰ προειρημένους καθαιρούσῃ τε καὶ ἀναθεματιζούσῃ, κύριον δὲ καὶ τοῦτο ποιήμεθα, καὶ τοῖς θείοις καὶ βασιλικοῖς ἡμῶν αὐτὸ νόμοις ἐπικυροῦμεν, ὡς ἂν εἰ παρὰ τῆς βασιλείας αὐτῆς προελθὸν ἐτύγχανεν. εἰ δὲ καί τις αὐτῶν ἁλοίη τὸ λοιπὸν πράττων τι παρὰ τὰ διατετυπωμένα, ἴστω καὶ τοῖς βασιλικοῖς ὑποπεσούμενος νόμοις, οἳ τὰς ἐλάττους τῶν ποινῶν ἐκκλίνοντες, εἰς μείζους ἐμβάλλουσι τὰς ἀγανακτήσεις. ἀπαγορεύομεν δὲ καὶ πᾶσι τοῖς τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ διασπᾶν ἐπιχειροῦσι, εἴτε κατὰ τὴν Νεστορίου τοῦ φρενοβλαβοῦς ὑφήγησιν, εἴτε κατὰ τὴν ἀνοήτου Εὐτυχοῦς παράδοσιν, εἴτε κατὰ τὴν Σευήρου βλασφημίαν ταὐτὰ ἐκείνοις νοήσαντος, εἴτε τῶν ἐκείνοις ἀκολουθούντων ταῖς ἁγιωτάταις ἐκκλησίαις ταραχὰς ἐμβάλλειν, καὶ φθέγγεσθαί τι περὶ πίστεως· ἀλλὰ θεσπίζομεν ἕκαστον τῶν τοιούτων τὴν ἡσυχίαν ἄγειν, καὶ μηδὲ συγκαλεῖν εἰς ἑαυτόν τινας, μήτε προσιόντας δέχεσθαι, ἢ παραβαπτίζειν θαρρεῖν, ἢ τὴν ἱερὰν κοινωνίαν ῥυπαίνειν, καὶ ταύτης μεταδιδόναι τισὶν, ἢ τὰς ἀπηγορευμένας διδασκαλίας ὑφηγεῖσθαι, ἢ ἐπὶ ταύτης τῆς βασιλίδος ἡμῶν πόλεως, ἢ ἐφ᾽ ἑτέρας, ἀλλ᾽ ὑφορᾶσθαι πάντα κίνδυνον, εἴ τι τοιοῦτον πράξαιεν. ἀπαγορεύομεν δὲ καὶ πᾶσι τούτους ὑποδέχεσθαι. ἀπελαύνεσθαι μὲν οὖν θεσπίζομεν αὐτοὺς τῶν ὑπ᾽ αὐτῶν ταραχθεισῶν πόλεων, εἰδότας τὰς ποινὰς, τὰς ταῖς θείαις ἡμῶν ἤδη περιεχομένας διατάξεσιν, αἵπερ καὶ τὰς οἰκίας αὐτὰς, ἐν αἷς τοιοῦτόν τι πράττεται, καὶ τὰ χωρία ἐξ ὧν τὰς ἀποτροφὰς χορηγοῦνται, ταῖς ἁγιωτάταις ἐκκλησίαις προσκυροῦσι, τῶν μὲν κεκτημένων ἀφαιρούμεναι, διό τι βλάβης αἴτια τοῖς ἁπλουστέροις γίνεται, ὑπὸ δὲ ταῖς ἁγιωτάταις καὶ ὀρθοδόξοις ἐκκλησίαις ταῦτα δικαίως ἄγουσαι· ταῦτα ὑπὲρ τῆς κοινῆς εἰρήνης τῶν ἁγιωτάτων ἐκκλησιῶν νομοθετοῦμεν· ταῦτα ψηφιζόμεθα τοῖς τῶν ἁγίων πατέρων κατακολουθοῦντες δόγμασιν, ὅπως ἂν τὸ ἱερατικὸν ἅπαν ἀτάραχον ἡμῖν τοῦ λοιποῦ διαμένοι. οὕτω γὰρ ἐν εἰρήνῃ φυλαττομένου καὶ τὸ λοιπὸν ἡμῖν βεβαιωθῇ πολίτευμα τὴν ἄνωθεν ἔχον εἰρήνην, ἣν πᾶσιν ὁ μέγας Θεὸς καὶ σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, ὁ τῆς τριάδος εἷς, ὁ μονογενὴς τοῦ Θεοῦ λόγος, χαρίζεταί τε καὶ χορηγεῖ τοῖς γνησίως αὐτὸν καὶ ἀληθῶς δοξάζειν τε καὶ προσκυνεῖν ἠξιωμένοις.

Ἡ τοίνυν σὴ μακαριότης τὰ ὀρθῶς παρασταθέντα φυλαττέτω καταπέμπουσα ταῦτα διὰ θεοφιλῶν αὐτῆς γραμμάτων πᾶσι τοῖς ὑπ᾽ αὐτὴν τεταγμένοις ὁσιωτάτοις μητροπολίταις· ὧν ἑκάστῳ γενήσεται φροντὶς ταῖς ὑπ᾽ αὐτοὺς τεταγμέναις ἁγιωτάταις ἐκκλησίαις ταῦτα ποιῆσαι φανερὰ, ὥστε μηδένα τῶν πάντων διαλαθεῖν τά τε τῇ ἀρχιερωσύνῃ δόξαντα, τά τε ὑπὸ τῆς βασιλείας κυρούμενα.

Ἡ θεία ὑπογραφή·

A justa judicant episcopi, (cum parva quædam talium malorum interpositio sit) & in quibus dehonestatus est: omnia videlicet comprehendendo ex memoria quadam abundanti; sit & Zoaras interpositio quædam parva hujus malæ partis, (Anthimi dicimus & Severi ac Petri:) & numeretur ipse quoque inter anathematizatos, sacra sententia ipsum dejiciente: quam firmam & ipsam ex seipsa exsistentem, adhuc firmiorem imperium reddit: & hunc de hac regia urbe & ejus districtu abjicit, & habitationem in aliis civitatibus ipsi omnino interdicit. Itaque cum illis solis habitet & consultet, qui a nobis ante memorati sunt: qui similia quidem blasphemant, similia vero patiuntur, & similiter in exsilium mittuntur. Si quid vero aliud in B sententia sanctissimorum episcoporum continetur, quæ prædictos deponit & anathematizat; hoc firmius reddimus & diutius; ac imperialibus nostris legibus ipsum corroboramus, ac si ab imperio isto provenisset. Si vero aliquis ipsorum deprehendatur de cetero facere aliquid præter constituta; sciat se incidisse in leges imperiales, quæ minores pœnas declinantes, ad majores immittunt indignationes. Interdicimus autem & omnibus conantibus catholicam Dei ecclesiam divellere; (sive secundum Nestorii hæretici doctrinam, sive secundum insensati Eutychis traditionem, sive secun- C dum blasphemiam Severi, qui & similia illis intellexit, aut eorum qui illos sequuntur) seditionem immittere sanctissimis ecclesiis, & loqui aliquid de fide: sed sancimus quemlibet talium quietum esse, & non convocare aliquos ad se, neque accedentes recipere, aut perperam baptizare audere, aut sacram communionem sordidare, & ipsam aliquibus tradere, aut interdictas doctrinas exponere sive in hac nostra regia, sive in alia civitate: sed omne periculum reformidare, si quid tale faciat. Interdicimus etiam omnibus, ne istos suscipiant. Abjici ergo ipsos sancimus de civitatibus ab ipsis concitatis, scientes pœnas jam contentas in nostris divinis constitutionibus, quæ & domos ip- D sas, in quibus tale aliquid fit, & campos ex quibus nutrimenta præbentur, sanctissimis ecclesiis assignant, & a possidentibus auferunt, quia detrimenti causa fit simplicioribus: sanctissimis vero & orthodoxis ecclesiis hæc juste subjiciunt. Hæc pro communi pace sanctissimarum ecclesiarum statuimus, hæc decernimus, sequentes sanctorum patrum dogmata: ut omne sacerdotium imperturbatum de cetero nobis permaneat. Quo in pace servato, reliqua nobis exuberabit respublica desuper pacem habens: quam omnibus magnus Deus & Salvator noster Jesus Christus, Trinitatis unus, unigenitus Dei Filius [a] prædicat, ac donat his E qui sincere ipsum & vere glorificare ac adorare digni habiti sunt.

[a] al. præbeat ac donet.

Custodiat itaque beatitudo tua, quæ recte adnotata sunt: & mittat ipsa per suas Deo dilectas litteras omnibus sanctissimis metropolitis sub ipsa exsistentibus: quorum cuilibet cura erit ipsa manifesta facere sanctissimis ecclesiis sibi subjectis: ut neminem ex omnibus lateant, quæ sacerdotio visa sunt, & ab imperio confirmata.

Divina subscriptio:

Divinitas te servet per multos annos, sancte & religiose pater.
Data octavo Idus Augustas, Constantinopoli, post Consulatum Belisarii viri clarissimi.

CONCILIUM HIEROSOLYMITANUM,

contra Severum, Petrum, & Zoaram, hæreticos, celebratum.

Græce: ἡ ἐν Ἱεροσολύμοις ἁγία σύνοδος, κατὰ Σευήρου, Πέτρου, καὶ Ζωορᾶ.

ANNO CHRISTI 536.

Ex vetusta interpretatione, levissime immutata, ubi erat prava et intricata.

Μετὰ τὴν ὑπατείαν Φλαυΐου Βελισαρίου τοῦ ἐνδοξοτάτου, πρὸ δεκατριῶν Καλανδῶν Ὀκτωβρίων χρόνων, πεν-

Post Consulatum Flavii Belisarii gloriosissimi, decimotertio Kalendas Octobris, indictione quin-

ANNO CHRISTI 536.

tadecima, in colonia Ælia metropoli & Hierosolymis, præsidente sanctissimo ac beatissimo patriarcha Petro, in secreto venerabilis episcopatus suæ beatitudinis: & assistentibus sacerdotio suo sanctissimis episcopis trium Palæstinarum, sub sanctis locis venerabilissimæ synodi exsistentibus: Elissæus diaconus & notarius ipsius sanctissimi patriarchæ ad medium veniens, dixit: Cum pia missa esset lex vestræ beatitudini, quæ, cum Deo dicendo, ad cautionem sanctissimarum ecclesiarum, & honesti cum Deo status valeret: redditaque esset vobis sanctissimis sancta epistola sanctissimi Menæ patriarchæ regiæ civitatis, quæ eamdem habet materiam: quarum utramque portarunt venerabilissimi monachi vestræ venerabilissimæ eremi, qui in imperialem civitatem venerunt ecclesiastici status gratia; jussit vestra beatitudo me in unum hanc venerabilem advocare synodum, ut manifesta fiant eorum sanctitati, quæ pie sunt sancita a potentissimo & Deo custodito Imperatore nostro, ac scripta a memorato sanctissimo patriarcha urbis regiæ. Quia igitur venerabilis synodus vestræ beatitudini adsistit, & præstolantur in venerabili episcopatu vestro Dei amantissimi archimandritæ, & sanctissimi monachi, qui adesse expetunt prædictorum intimationi, quid vestræ beatitudini & venerabili synodo videtur?

πεντεκαιδεκάτης ἰνδικτιῶνος, ἐν κολωνίᾳ Αἰλίᾳ μητροπόλει τῇ καὶ Ἱεροσολύμοις· προκαθημένου τοῦ ἁγιωτάτου καὶ μακαριωτάτου ἀρχιεπισκόπου καὶ πατριάρχου Πέτρου ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ εὐαγοῦς ἐπισκοπείου τῆς αὐτοῦ μακαριότητος· συνεδρευόντων δὲ τῇ αὐτοῦ ἀρχιερωσύνῃ καὶ τῶν ὁσιωτάτων ἐπισκόπων τῆς κατὰ Παλαιστίνας τρεῖς ὑπὸ τοῖς ἁγίοις τόποις εὐαγεστάτης συνόδου· Ἐλισσαῖος διάκονος καὶ νοτάριος τοῦ αὐτοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου, εἰς μέσον παρελθὼν, εἶπεν· εὐσεβοῦς καταπεμφθέντος νόμου τῇ ὑμετέρᾳ μακαριότητι, πρὸς ἀσφάλειαν, σὺν Θεῷ λέγειν, τυγχάνοντος τῶν ἁγιωτάτων ἐκκλησιῶν, καὶ τῆς εὐπρεπείας σὺν Θεῷ καταστάσεως, ἀποδοθείσης δὲ τοῖς ἁγιωτάτοις ὑμῖν θείας καὶ ὁσίας ἐπιστολῆς τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου τῆς βασιλευούσης πόλεως Μηνᾶ, τὴν αὐτὴν φερούσης ὑπόθεσιν. ὧν ἑκάτερον διεκόμισαν οἱ θεοσεβέστατοι μοναχοὶ τῆς καθ' ἡμᾶς εὐαγεστάτης ἐρήμου, οἳ πρὸ ἐπὶ τῆς βασιλίδος γεγόνασι πόλεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως χάριν, ἐπέτρεψεν ἡ ὑμετέρα μακαριότης, εἰς ταυτὸ με τὴν εὐαγῆ προσκαλέσασθαι σύνοδον, ὡς ἂν καταφανῆ καὶ τῇ αὐτῆς γένηται ὁσιότητι τὰ εὐσεβῶς νομοθετηθέντα τῷ κρατίστῳ καὶ θεοφυλάκτῳ ἡμῶν βασιλεῖ, ἐπεσταλμένα δὲ καὶ παρὰ τοῦ μνημονευθέντος ἁγιωτάτου πατριάρχου τῆς βασιλευούσης πόλεως. ἐπεὶ οὖν πάρεστι τῇ ὑμετέρᾳ μακαριότητι ἡ εὐαγὴς σύνοδος, προσεδρεύουσι δὲ τῷ εὐαγεῖ ἐπισκοπείῳ τῆς ὑμετέρας ἀρχιερωσύνης, καὶ οἱ θεοφιλέστατοι ἀρχιμανδρῖται, καὶ ὁσιώτατοι μοναχοὶ παρεῖναι ἐξαιτοῦντες τῇ τῶν εἰρημένων ἐμφανείᾳ· τί ὑμετέρᾳ μακαριότητι καὶ εὐαγεῖ συνόδῳ δοκεῖ;

Sanctissimus ac beatissimus patriarcha, & venerabilis synodus, dixit: Secundum jussum vestræ beatitudinis advocentur Deoamantissimi archimandritæ & monachi. Elissæus diaconus & notarius in medio stans, dixit: Juxta jussum vestræ beatitudinis adsunt Deoamantissimi archimandritæ & monachi.

Ὁ ἁγιώτατος καὶ μακαριώτατος πατριάρχης, καὶ ἡ εὐαγὴς σύνοδος, εἶπε· κατὰ τὴν κέλευσιν τῆς ὑμετέρας μακαριότητος, προσκαλείσθωσαν οἱ θεοσεβέστατοι ἀρχιμανδρῖται καὶ μοναχοί. Ἐλισσαῖος διάκονος καὶ νοτάριος ἐν μέσῳ καταστὰς, εἶπε· κατὰ τὴν κέλευσιν τῆς ὑμετέρας μακαριότητος, πάρεισιν οἱ θεοσεβέστατοι ἀρχιμανδρῖται καὶ μοναχοί.

Sanctissimus ac beatissimus patriarcha, & venerabilis synodus, dixit: Secundum primum ordinem piissima lex potentissimi ac Deo custoditi Imperatoris nostri, convenienter legatur, & præcedat quæ gerenda sunt. Et lecta est ipsa divina lex per venerabilem Elissæum diaconum & notarium. Et præfulget inter gesta, de verbo ad verbum sic habens, ut supra scriptum est.

Ὁ ἁγιώτατος καὶ μακαριώτατος πατριάρχης, καὶ ἡ εὐαγὴς σύνοδος, εἶπε· κατὰ τὴν πρώτην τάξιν ὁ πανευσεβὴς νόμος τοῦ κρατίστου καὶ θεοφυλάκτου ἡμῶν βασιλέως προσφόρως ἀναγινωσκέσθω, καὶ ἡγείσθω τῶν πραττομένων· καὶ ἀνεγνώσθη ὁ αὐτὸς θεῖος νόμος διὰ Ἐλισσαίου τοῦ θεοσεβεστάτου διακόνου καὶ νοταρίου· καὶ προλάμπει τῶν πραττομένων, ἐπὶ λέξεως οὕτως ἔχων, ὡς προγέγραπται.

Sanctissimus ac beatissimus patriarcha & venerabilis synodus, dixit: Legantur & sanctæ litteræ sanctissimi patriarchæ Menæ. Et accipiens illas memoratus venerabilis Elissæus diaconus & notarius, legit. Et inscriptæ sunt gestis de verbo ad verbum sic habentes:

Ὁ ἁγιώτατος καὶ μακαριώτατος πατριάρχης, καὶ ἡ εὐαγὴς σύνοδος, εἶπεν· ἀναγινωσκέσθω καὶ τὰ ὅσια γράμματα τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου τῆς βασιλευούσης πόλεως Μηνᾶ. καὶ μεταχειρισάμενος ταῦτα ὁ μνημονευθεὶς θεοσεβέστατος διάκονος καὶ νοτάριος Ἐλισσαῖος ἀνέγνω. καὶ ἐγγέγραπται τοῖς πεπραγμένοις ἐπὶ λέξεως οὕτως ἔχοντα·

Per omnia Deoamantissimo ac sanctissimo fratri & comministro Petro, Menas in Domino salutem.

RECordantes solum venerabilium virorum, qui apud vos sunt, lætamur. Nam solet, cum sine vultus interpellatione fit allocutio per epistolas, animum delectare. Propter hoc ergo solum & nunc me motum esse ad scribendum, & ex ipso momento alloquendi vos, delectatus sum sicut in omnibus divitiis. Nam unguentum evacuatum nominis tui sic odorem, nedum non præsentis, sed longe exsistentis, sentimus in eminentia morum vestrorum: ad ipsum medium cordis posita lætitia implemur, audientes virtutum vestrarum fertilissimam ubertatem. Nam sermo de vestra caritate quotidie versatur inter nos, cum multi quidem, quæ a vobis reformata sunt, narrent: maxime vero communis frater, immo communis benefactor Deoamantissimus presbyter Eusebius. Veritatem dico, & non mentior. Magnus generaliter & continuus de vobis sermo est, maxime ab ipsius sanctitate,

De hoc Eusebio vide Novellam 40. Justiniani.

Τῷ πάντα θεοφιλεστάτῳ καὶ ὁσιωτάτῳ ἀδελφῷ καὶ συλλειτουργῷ Πέτρῳ, Μηνᾶς ἐν κυρίῳ χαίρειν.

ΤΩν καθ' ἡμᾶς θεοφιλῶν ἀνδρῶν καὶ μόνης μνημονεύοντες εὐφραινόμεθα. οἶδε καὶ χωρὶς τῆς κατὰ πρόσωπον ἐντεύξεως ψυχὴν ἐπιτέρπειν ἡ πρὸς αὐτοὺς δι' ἐπιστολῶν ὁμιλία. κατ' αὐτὸν οὖν καὶ μόνον κινηθεῖσά με νῦν πρὸς τὸ γράφειν, ἐξ αὐτῆς τῆς ἐπὶ τὸ προσειπεῖν ὑμᾶς ῥοπῆς, ἐτέρφθην ὡς ἐπὶ παντὶ πλούτῳ. μύρον γὰρ ἐκκενωθὲν ὄνομά σοι· οὕτω καὶ μὴ παρόντος, ἀλλὰ καὶ μακρόθεν ὄντος, συναισθανόμεθα τῆς εὐωδίας τὴν ὑπερβολὴν τῶν ὑμετέρων τρόπων, κατ' αὐτὸ τῆς καρδίας μου μέσον ἱδρυμένην. εὐφροσύνης πληρούμεθα, τῶν ὑμετέρων πλεονεκτημάτων ἀκούοντες τὰς ἀρετάς. λόγος τῆς σῆς θεοφιλίας πολὺς καθ' ἡμέραν. τὰ ἐν ὑμῖν κατορθώματα πολλοὶ μὲν διηγοῦνται, ἐξαιρέτως δὲ ὁ κοινὸς ἀδελφὸς, μᾶλλον δὲ εἰπεῖν, ὁ κοινὸς εὐεργέτης ὁ θεοφιλέστατος πρεσβύτερος Εὐσέβιος· ἀλήθειαν ἐρῶ, καὶ οὐ ψεύδομαι. πολὺς πανταχοῦ καὶ συνεχὴς ὁ περὶ ὑμῶν λόγος, μάλιστα παρὰ τῆς αὐτοῦ ὁσιότητος,

ὃς ἡδέως διηγεῖται τὰ καθ' ὑμᾶς· ὡς πίστις ὀρθὴ, ἄμεμπτος βίος, πρᾳότης πολλή· καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, πᾶς ὁ χορὸς τῶν ἀρετῶν ἐν ὑμῖν ἐδόθη παρὰ Θεοῦ, ὥστε καὶ τὸν διὰ Ἰακώβου δέξασθαι θρόνον, καὶ φύλακα γενέσθαι τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. παραιτοῦν καὶ Σεβῆρον ὡς βλάσφημον ὁ ὑμέτερος θρόνος κατηργήσατο. τῶν μετὰ ταῦτα καρπῶν ἡ σὴ παρέσχεν ἡμῖν ὁσιότης τὰ σπέρματα, γεγόναμεν ὑμῖν ἐπὶ Σεβήρῳ σύμψηφοι. πέφηνε τούτῳ καὶ Πέτρος παρόμοιος· ὃς εἰ καὶ παρ' ἑτέρων ἤδη καθῄρητο, τῆς αὐτῆς ὁμοίως καὶ παρ' ἡμῶν τέτυχε κατακρίσεως. εἰς τὴν ὁμοίαν ἑάλωσαν, Ἄνθιμός τε καὶ Ζωορᾶς ἐμπεπτωκότες πλάνην. ἴσως καὶ τούτων ἑκάτερος ἠξίωται τῆς ποινῆς. κεκοινωνήκασιν ἡμῖν ἐφ' ἅπασι τούτοις, οἵ τε ἐκ τῆς πρεσβυτέρας παραγενόμενοι Ῥώμης, καὶ ὅσοι τῆς θείας ἡμῶν ἐπιδημοῦσι συνόδου· σπουδὴν ἄγρυπνον, καὶ θεοφιλῆ πρόνοιαν, τούτοις ἅπασι συνεισήνεγκαν καὶ οἱ εὐλαβέστατοι μοναχοὶ, οἱ ἐκ τῆς ὑμετέρας φιλοχρίστου χώρας τῇ βασιλίδι ἐνδημοῦντες πόλει. αὐτὰς τοίνυν ὑμῖν τὰς ἐφ' ἅπασι τούτοις συστάσας τῶν ὑπομνημάτων ἀπεστάλκαμεν πράξεις. γένεσθε τοιγαροῦν ἐπὶ μὲν Σεβήρῳ τοῖς τε παρ' ἡμῶν αὐτῶν, τοῖς τε ὑφ' ὑμῶν κεκριμένοις σύμψηφοι. ἐπὶ δὲ Πέτρῳ καὶ Ζωορᾷ καὶ Ἀνθίμῳ, τοῖς ὑφ' ἡμῶν τε αὖθις, καὶ τῶν ἄλλων, ὡς εἰπεῖν, ἁπάντων ἀποδεδοκιμασμένοις, ἀκολουθῆσαι μὴ κατοκνήσητε. καὶ γὰρ ἂν εἴη διαφερόντως ὑμέτερον τοῖς μὲν ἀρχὴν αὐτόθεν παρασχέσθαι τῆς ἀπαλλαγῆς τῶν φαύλων, τοῖς δὲ κἂν εἴη δεδομένα παρ' ἑτέρων, ἀκολουθεῖν. καὶ δείξει μὲν ὑμῖν τὸ κατὰ μέρος ἡ τῶν πεπραγμένων τάξις τε καὶ κατάστασις. πλὴν ἀλλ' ἐμφανῆ τε γενέσθαι παρ' ὑμῶν αὐτοῖς ταῦτα βουλόμεθα. καὶ τὴν μὲν τούτων ἐμφάνειαν ἐφ' ἡμᾶς ἀποστείλατε, τὴν ὑμετέραν τε, καὶ ὑφ' ὑμᾶς θεοφιλῶν ἐπισκόπων ἐπὶ τοῖς πραχθεῖσι σύνεσιν, διὰ τῶν ὑποτιθεμένων αὐτοῖς δηλοῦντες γραμμάτων. αὐτὰ δὲ τὰ παρ' ἡμῶν ἀπεσταλμένα μένειν ἐάσατε παρ' ὑμῖν τῆς τε ὑμῶν αὐτῶν ὁμολογίας ὀρθῆς, τῆς τε τῶν πεπονθότων κακοδοξίας, εἰς αἰῶνας ἐσόμενα σύμβολον. παρακαλῶ δὲ, τὸ τάλαντον, ὅπερ ἐπιστεύθητε, μὴ κατορύξητε, ἀλλὰ τῇ μεταδόσει πολυπλασιάσατε. διαλέχθητε, μεταδότε τῶν ὑμετέρων ἀληθῶν, μή ποτε ἄρα φανείητε ἀποδεσμεύοντες αὐτό· ἰδιοποιούμενοι τὰ κατ' ἐμὲ, ὑπὲρ ἀδελφοῦ προσεύξασθε δίκην καταπυκνοῦντες, καὶ λέγοντες· κύριε εἰρήνην δὸς ἡμῖν· πάντα γὰρ ἀπέδωκας ἡμῖν. πᾶσαν τὴν σὺν τῇ ὑμετέρᾳ ὁσιότητι ἐν Χριστῷ ἀδελφότητα πλεῖστα προσαγορεύομεν. ἐῤῥωμένος ἐν κυρίῳ ὑπερεύχου ἡμῶν, θεοφιλέστατε ἀδελφέ.

Ὁ ἁγιώτατος καὶ μακαριώτατος πατριάρχης, καὶ ἡ θεία σύνοδος εἶπεν· εἰ τὰ κατὰ τὴν βασιλίδα πεπραγμένα πόλιν, καὶ συνοδικῶς ἐψηφισμένα, ὧν μνήμην ποιεῖται ὁ θεῖος καὶ εὐσεβὴς νόμος, καὶ ἡ τοῦ μνημονευθέντος ἁγιωτάτου πατριάρχου ἐπιστολὴ, Ἐλισσαῖος μεταχειρίζεται, ὁ θεοσεβὴς νοτάριος διδασκέτω.

Ἐλισσαῖος νοτάριος εἶπε. διδάσκω τὴν ὑμετέραν μακαριότητα, καὶ τὴν παροῦσαν θείαν σύνοδον, ὡς σὺν τῇ ἀναγνωσθείσῃ τιμίᾳ ἐπιστολῇ τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου τῆς βασιλευούσης πόλεως Μηνᾶ, καὶ τὰ ὑπομνήματα, ἃ ἀπεστάλη παρὰ τῆς αὐτοῦ μακαριότητος, τά τε ἐπὶ τῇ καθαιρέσει πραχθέντα Ἀνθίμου, ὃς πρώην γέγονε τῆς Τραπεζουντίων ἐπίσκοπος· καὶ τὰ ἐπὶ τῷ ἀναθεματισμῷ Σεβήρου καὶ Πέτρου καὶ Ζωορᾶ, μετὰ χεῖράς ἐστί μοι. κατὰ τοίνυν τὸ παριστάμενον τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ, καὶ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, τὴν τούτων ποιοῦμαι ἐμφάνειαν.

Ὁ ἁγιώτατος καὶ μακαριώτατος πατριάρχης, καὶ ἡ θεία σύνοδος εἶπε· τέως τὰ ἐπὶ Ἀνθίμῳ πεπραγμένα, δῆλα γινέσθω διὰ τῆς ἀναγνώσεως, ἐγγεγραμμένα τοῖς ὑφ' ἡμῶν πεπραγμένοις. οὕτω γὰρ καθ' ἑτέραν εἰσόμεθα καὶ τὰ ἐπὶ τῷ ἀναθεματισμῷ παρακολουθήσαντα Σεβήρου καὶ Πέτρου καὶ Ζωο-

qui libenter narrat, quæ apud vos sunt: sicut fides recta, vita irreprehensibilis, mansuetudo magna, & simpliciter dicendo, omnis virtutum chorus vobis a Deo datus est; ut & Jacobi sedem accipere, & custos orthodoxæ fidei esse merearis. Igitur & Severum tamquam blasphemum vestra sedes dejecit. Post hæc quia tua sanctitas præbuit nobis semina fructuum, fuimus vobis consententiativi contra Severum. Assimilis huic & Petrus apparuit, qui cum a ceteris jam depositus fuerit, eadem condemnatione & a nobis ille reprehensus est. Anthimus quoque ac Zoaras in similem errorem incidisse deprehensi sunt: & uterque istorum æquali pœna judicatus est. Communicaverunt nobis in his omnibus, hi qui de antiqua Roma venerunt, & quicumque congregati sunt in nostra venerabili synodo: studiumque vigilans ac providentiam Deo amabilem his omnibus contulerunt venerabiles monachi, qui ex vestra a Christo amata regione in regia urbe convenerunt. Ipsas itaque actiones actorum, in his omnibus formatas, vobis mittimus. Sitis igitur ejusdem sententiæ in judicatis a nobis, & a vobis contra Severum: rursusque approbata a nobis & ab aliis omnibus, ut ita dicatur, contra Petrum & Zoaram atque Anthimum, sequi tardare nolite. Nam vestrum utique fuit, indissimulanter & indifferenter aliis quidem principium liberationis hominum pravorum ibidem accommodare: in aliis vero (si fuerit datum ab aliis) sequi. Et ostendetur quidem vobis per partem rerum gestarum ordo, atque status. Verumtamen volumus hæc a vobis fieri ipsis manifesta: & horum intimationem ad nos mittite: vestram & venerabilium episcoporum, qui subditi vobis sunt, intelligentiam circa gesta, per litteras, ipsis subjiciendas, significantes. Quæ autem a nobis missa sunt, manere apud vos finite. Quæ vestræ rectæ confessionis, & eorum qui malam opinionem sustinuerunt & passi sunt, in perpetuum erunt symbolicum instrumentum. Rogo autem, talentum, quod vobis creditum est, nolite abscondere, sed participatione multiplicate: exserite, & tradite veritates vestras, ne quandoque videamini ipsum obligavisse. Secundum me ergo proprie facientes, orate pro fratre, supplicationes frequentantes, & dicentes: Da pacem Domine nobis. Omnia enim reddidisti nobis. Omnem in Christo fraternitatem, quæ cum sanctitate vestra est, plurimum salutamus. Et in Domino valens ora pro nobis, frater Deoamantissime.

Matth. 25.

Sanctissimus & beatissimus patriarcha, & venerabilis synodus, dixerunt: Si quæ in regia urbe facta, & synodaliter sententiata sunt, quorum memoriam facit divina ac piissima lex, & epistola memorati sanctissimi patriarchæ, & Elissæus venerabilis notarius habet præ manibus, edoceat.

Elissæus notarius dixit: Certifico vestram beatitudinem, & præsentem venerabilem synodum, quod cum honorabili epistola lecta sanctissimi patriarchæ regiæ civitatis Menæ, sunt & acta, quæ missa sunt a sua beatitudine; & quæ facta sunt in depositione Anthimi, qui pridem fuit episcopus Trapezuntius; & in anathematismo Severi, Petri, & Zoaræ, mihi ad manus sunt. Secundum ergo quod visum est vestræ beatitudini, & sanctæ synodo, horum intimationem facio.

Sanctissimus & beatissimus patriarcha, & venerabilis synodus, dixerunt: Interim fiant manifesta per lectionem, quæ supra Anthimum facta sunt, & nostris gestis inscripta: sicque per aliam viam noscemus quæ secuta sunt anathematismum Severi, Petri, &

ANNO CHRISTI 536.

Zoaræ, hæreticorum, tametsi ipsa maxime nota sint A nobis reddita. Et accipiens Elissæus notarius & diaconus ea, quæ contra Anthimum facta sunt, percurrit. Et inscripta sunt nunc gestis, quæ de verbo ad verbum sic habent: Post Consulatum Flavii Belisarii clarissimi, sexto Nonas Maias, &c. *ut supra in concilio Constantinopolitano sub Mena actionibus* I. II. III. IV. *& V. qua in hac synodo ab allegato principio actionis prima, usque ad finem actionis quinta hic recitata fuere.*

Sententia Petri Hierosolymorum episcopi, contra Anthimum.

SAnctissimus ac beatissimus patriarcha, & venerabilis synodus, dixit: Demonstratus est & nunc B in rebus verus propheticus sermo: *Quoniam non habitabit juxta Deum malignus, neque permanebunt iniqui ante oculos ejus.* Tale quiddam factum fuisse in Anthimum pontificalia & imperialia decreta, quæ modo lecta sunt, demonstrarunt. Iste enim nuper cum esset episcopus Trapezuntius, & a sanis dogmatibus deflectens, veste ovina circumamictus, lupus vero rapax exsistens, (evangelice dicendo,) in pontificalem sedem regiæ urbis se intrusit: simulans quidem colere veram & immaculatam fidem, & voluntarie admittere sanctas quatuor synodos œcumenicas: Nicænam trecentorum octodecim, Constantinopolitanam centum quinquaginta, Ephesinam ducentorum, & Chalcedonensem sexcentorum triginta; cum sancta epistola C Leonis beati Papæ antiquæ Romæ, scripta ad Flavianum regiæ urbis præsulem; & affinia his quæ facta sunt a venerabili Chalcedonensi synodo: in profundo autem intellectus suam abscondens perfidiam memoratus Anthimus, pejorem ad nos inducere festinavit æstum, & ubique sanctas ac catholicas ecclesias conturbavit. Nam cum arbitraretur se dolosum & iniquum studium satis compescuisse, repente se transmutando ipsum hypocrisis habitum rejecit: atque vale dicens his, quæ ab ipso in scriptis composita erant, a rectis dogmatibus defluxit: nullo modo patiens confiteri unum ipsum Dominum Deum nostrum Salvatorem Jesum Christum cognosci in duabus naturis, inconfusibiliter, immutabiliter, indivisibiliter, & in- D separabiliter: nec intellexit stolidus virtutem tam piorum verborum. Perspicuum enim est, quod inconfusibile, indivisibile, immutabile, & inseparabile, summam substantiarum unionem significat, & ipsarum differentiam servat in una persona & una hypostasi. Præterea non elegit abdicare condemnatos a sancta Chalcedonensi synodo, & ostendens ei se similia sapere errori Eutychis insanientis & Dioscori. Et, quod difficilius est, non sustinuit medelam a doctrina, atque ab imperiali clementia sibi provenientem, data etiam dilatione decenti pontificem, ad pœnitentiam sufficienti, & ad confessionem veræ fidei adducenti. Itaque cum latens permanserit, & diuturna effugatione evidenter præmonstraverit se privatum omni defensione, & insanabiliter habere ad propriam perfidiam; depositionis sententia in ipsum venit: principiata quidem a sanctæ ac beatæ memoriæ Agapito, antiquæ Romæ summo pontifice, terminata vero a Mena sanctissimo patriarcha regiæ urbis, & a venerabilissima synodo quæ apud ipsum congregata erat. Hinc est quod non solum ab episcopatu Trapezuntio cecidit memoratus Anthimus: sed & ab omni pontificali dignitate & efficacia: cum separatus sit ab omni corpore sanctissimæ ecclesiæ. Cumque catholica appellatione privatus sit, ad illius incorrigibilem errorem adaptare possumus prophetiam Oseæ: *Quoniam tu repulisti scientiam, & ego te repellam, ne fungaris mihi sacer-*

Psal. 5.

Matth. 7.

Osee 4.

A ἐκ τῶν διωκτῶν, κἂν τὰ μάλιστα ἐν ἀγνοίᾳ ὑμῖν ταῦτα καθέστηκε. καὶ παραλαβὼν τὰ ἐπὶ Ἀνθίμῳ πεπραγμένα, Ἐλισσαῖος ὁ θεοφιλέστατος νοτάριος καὶ διάκονος, διῆλθε. καὶ ἐγκέχαρται τοῖς νῦν πραττομένοις, ἐπὶ λέξεως ἔχοντα οὕτως. Μετὰ τὴν ὑπατείαν Φλαυΐου Βελισαρίου, καὶ λοιπά.

Vide supra a pagina 1187. C. ad paginam 1410. hujusce secundi Tomi amplissima collectionis Conciliorum omnium.

Ψῆφος Πέτρου τοῦ Ἱεροσολύμων, κατὰ Ἀνθίμου.

Ὁ Ἁγιώτατος καὶ μακαριώτατος πατριάρχης, καὶ ἡ θεία σύνοδος, εἶπε· δέδεικται καὶ νῦν ἐπὶ τῶν πραγμάτων B ἀληθὴς ὁ προφητικὸς λόγος. ὅτι οὐ παροικήσει πονηρὸς τῷ Θεῷ, οὐδὲ διαμενοῦσι παράνομοι κατέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. ὁποῖόν τι γεγένηται καὶ ἐπὶ Ἀνθίμου παρέστησε τὰ ἀρτίως ἀνεγνωσμένα, ἱερατικά τε καὶ βασιλικὰ δόγματα. οὗτος γὰρ πρῴην τὴν Τραπεζουντίων ἐπισκοπήσας πόλιν, καὶ τῶν ὑγιῶν ἑαυτὸν ἐκδιαστήσας δογμάτων, ἔνδυμα περιβαλλόμενος προβάτου, λύκος δὲ ὢν ἅρπαξ, εὐαγγελικῶς εἰπεῖν, τῷ ἀρχιερατικῷ τῆς βασιλίδος εἰσπηδήσας θρόνῳ· ὑποκρινάμενος τὴν ἀληθινὴν καὶ ἀμώμητον ἡμῶν πρεσβεύειν πίστιν· καὶ τὰς ἁγίας τέσσαρας καὶ οἰκουμενικὰς ἀσμένως προσίεσθαι συνόδους· τήν τε ἐν Νικαίᾳ, τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτώ· καὶ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα· καὶ τὴν ἐν Ἐφέσῳ διακοσίων· καὶ τὴν ἐν Χαλ- C κηδόνι ἑξακοσίων τριάκοντα· σὺν τῇ ὁσίᾳ ἐπιστολῇ Λέοντος τοῦ μακαριωτάτου πάπα τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, συγγραφείσῃ μὲν πρὸς Φλαβιανὸν, τὸν τῆς βασιλίδος πόλεως πρόεδρον, ἐμπεδωθείσῃ δὲ τοῖς πεπραγμένοις ὑπὸ τῆς ἐν Χαλκηδόνι θεαγεστάτης συνόδου· ἐν δὲ τῷ τῆς διανοίας βάθει, τὴν ἑαυτοῦ κατακρύπτων κακοπιστίαν Ἄνθιμος ὁ μνημονευθεὶς, πρὸς τὸ χεῖρον ἡμᾶς ἐπεισαγαγεῖν ἔσπευσε ζάλην, καὶ τὰς ἁπανταχοῦ ἁγίας καὶ καθολικὰς συνταράξαι ἐκκλησίας. ὡς γὰρ ἐγκρατὴς ᾤετο τῆς δολερᾶς καὶ ἀθεμίτου αὐτοῦ γεγενῆσθαι σπουδῆς, ἀθρόον μεταβαλὼν καὶ αὐτὸ δὴ τὸ τῆς ὑποκρίσεως ἀπεδύσατο σχῆμα. καὶ ἐρρῶσθαι τοῖς ἐγγράφως παρ' αὐτοῦ συντεθειμένοις ὀρθοῖς ἀπειπὼν δόγμασι· οὐδαμῶς ὁμολογεῖν ἀνεχόμενος ἐν δύο φύσεσιν ἀσυγχύτως, ἀτρέπτως, ἀδιαιρέτως, καὶ ἀχωρίστως, γνωρίζεσθαι τὸν ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν κύριον ἡμῶν καὶ Θεὸν καὶ σωτῆρα D Ἰησοῦν Χριστόν· μὴ συνεγνωκὼς ὁ ἠλίθιος, τῶν οὕτως εὐσεβῶν ῥημάτων τὴν δύναμιν. πρόδηλον γὰρ, ὡς τὸ ἀσύγχυτον, καὶ ἀδιαίρετον, ἄτρεπτόν τε, καὶ ἀχώριστον, καὶ τὴν ἄκραν δηλοῖ τῶν οὐσιῶν ἕνωσιν, καὶ τὴν τούτων φυλάττει διαφορὰν, ἐφ' ἑνὶ προσώπῳ καὶ ὑποστάσει μιᾷ. ἀλλ' οὐδὲ τοὺς ὑπὸ τῆς ἁγίας ἐν Χαλκηδόνι κατακριθέντας συνόδου, ἀποκηρύξαι εἵλετο· καὶ ταύτῃ ὁμόφρονα δεικνὺς ἑαυτὸν τῆς Εὐτυχοῦς τοῦ παράφρονος καὶ Διοσκόρου πλάνης. καὶ τὸ δὴ χαλεπώτερον, ὅτι μηδὲ τὴν ἀπὸ τῆς διδασκαλίας ὑπέμεινεν ἰατρείαν, καίτοι φιλανθρωπίας αὐτῷ βασιλικῆς ὑπηργμένης, καὶ ἀνακωχῆς ἱεροπρεποῦς διδομένης, πρός τε μεταμέλειαν ἀρκούσης, καὶ πρὸς τὴν τῆς ἀληθοῦς πίστεως προαγούσης ὁμολογίαν. ὡς οὖν λανθάνων ἐπέμεινε, καὶ τῇ χρονίᾳ ἀποδρασει ἐναργῶς προεμήνυσε, πάσης τε E αὐτὸν ἐστερῆσθαι ἀπολογίας, καὶ ἀνιάτως πρὸς τὴν οἰκείαν ἔχειν δυσσέβειαν, καθαιρέσεως αὐτῷ προῆλθε ψῆφος· ἀρχθεῖσα μὲν ἀπὸ Ἀγαπητοῦ τοῦ τῆς ὁσίας καὶ ἀοιδίμου μνήμης, προέδρου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης· συμπερανθεῖσα δὲ παρὰ Μηνᾶ τοῦ ἁγιωτάτου τῆς βασιλίδος πατριάρχου, καὶ τῆς παρ' αὐτῷ συγκροτηθείσης θεαγεστάτης συνόδου. κἀντεῦθεν οὐ τῆς Τραπεζουντίων μόνον ἐπισκοπῆς διαπέπτωκεν Ἄνθιμος ὁ μνημονευθεὶς, ἀλλὰ καὶ τῆς ἱερατικῆς ἀξίας τε καὶ ἐνεργείας τοῦ παντὸς χωρισθεὶς τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας σώματος, ἐπεὶ καὶ τῆς τοῦ καθολικοῦ ἐστέρηται προσηγορίας· ὥστε πρὸς τὴν ἀδιόρθωτον ἐκείνου πλάνην, τὴν θείαν ἐφαρμόζεσθαι προφητείαν· ὅτι σὺ ἐπίγνωσιν ἀπώσω, κἀγὼ ἀπώσομαί σε τοῦ ἱερατεύειν

ANNO CHRISTI 536.

μεν. ταῦτα δὲ κατὰ τὴν βασιλίδα πόλιν πεπραγμένα διαφανῆ ἔχοντες, καὶ ἡμεῖς ὁρῶντες ὀρθῶς τε καὶ κανονικῶς πάντα ἐπὶ Ἀνθίμου προσεληλυθότα, καὶ τὴν τῆς κλήσεως ἐπαινέσαντες τάξιν, καὶ τὴν ἐντεῦθεν ὑπηργμένην αὐτοῦ φιλανθρωπίαν· καταγνόντες δὲ καὶ τῆς ὀλεθρίας Ἀνθίμου ἐνστάσεως· σύμψηφοι γεγόναμεν τοῖς εὖ διατετυπωμένοις ὑπὸ Ἀγαπητοῦ, τοῦ τῆς ὁσίας καὶ μακαρίας μνήμης, καὶ τοῖς ὡρισμένοις παρὰ Μηνᾶ τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου τῆς βασιλίδος πόλεως, καὶ τῆς παρ' αὐτοῦ ἀθροισθείσης ἁγιωτάτης συνόδου· ἀκολουθοῦντες δὲ καὶ τῇ περὶ τούτων κυρώσει τοῦ θείου καὶ βασιλικοῦ νόμου, προσιέμεθα τὴν ἐπὶ Ἀνθίμου καθαίρεσιν· ὡς καὶ τὴν ἀρχὴν παρὰ τοὺς ἱεροὺς εἰσφρήσαντα κανόνας τῷ ἀρχιερατικῷ τῆς βασιλίδος θρόνῳ, καὶ ἐναργεστάτην ὕστερον, τῆς αὐτοῦ κακοπιστίας, καὶ ἀμεταβλήτου γνώμης, παρεσχημένον ἀπόδειξιν· ὡς τὴν θείαν ἐπ' αὐτοῦ πληρωθῆναι γραφὴν λέγουσαν· ἐν ἡμέραις ἐλέγχου, ἐν ταῖς φυλαῖς τοῦ Ἰσραὴλ, ἐπέδειξα πιστά. ἐγένοντο οἱ ἄρχοντες Ἰούδα, ὡς μετατιθέντες ὅρια. ἐπ' αὐτοὺς ἐκχεῶ ὡς ὕδωρ τὸ ὅρμημά μου. καὶ πάλιν ἑτέραν γραφήν· ἐμίσησαν ἐν πύλαις ἐλέγχοντα, καὶ λόγον ὅσιον ἐβδελύξαντο. κατὰ ταῦτα τοίνυν, ἀλλότριον τοῦτον ὁρίζομεν πάσης ἱερατικῆς ἀξίας τε, καὶ ἐνεργείας, καὶ αὐτῆς δὲ τῆς τοῦ καθολικοῦ προσηγορίας. ὥσπερ γὰρ οὐδεμία τῷ σκότει πρὸς τὸ φῶς κοινωνία, οὕτως οὐδὲ καταῤῥυπαίνεσθαι τὰς ἱερὰς προσήκει λειτουργίας ὑπ' ἀνδρῶν μὴ εἰλικρινῶς τὸν δεσπότην προσκυνούντων Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεόν.

ΥΠΟΓΡΑΦΑΙ.

Πέτρος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Ἠλίας ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος Καισαρείας, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Θεοδόσιος ἐλέῳ Θεοῦ ἐπίσκοπος Σκυθοπόλεως, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Τιβεριάδος, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Στέφανος ἐπίσκοπος Σαριφαίας, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Ἀναστάσιος ἐπίσκοπος Γαβῶν, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Ἐπιφάνιος ἐπίσκοπος Ραφίας, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Ἠλίας ἐπίσκοπος Ἰόππης, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Αὐγουστοπόλεως, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Νικόστρατος ἐπίσκοπος Ἀβίλης, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Λάζαρος ἐπίσκοπος Ἀζώτου, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Λεόντιος ἐπίσκοπος Σωζούσης, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Στέφανος ἐπίσκοπος Ἀράδων, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Ἀναστάσιος ἐπίσκοπος Ἐλευθεροπόλεως, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Γρηγόριος ἐπίσκοπος Ἱεριχούντων, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Ἠλίας ἐπίσκοπος Ἀρεοπόλεως, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Θεόκτιστος ἐλάχιστος διάκονος καὶ νοτάριος τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Ἠλία, ἔγραψα ὑπὲρ αὐτοῦ, κατ' ἐγγράφους ἐντολὰς αὐτοῦ.

Ἰωάννης ἐπίσκοπος Δοάρων, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Δημήτριος ἐπίσκοπος Χαρακμώβων, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Στέφανος ἐπίσκοπος τῆς Μηνοιτῶν, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Ζαχαρίας ἐπίσκοπος τῆς Πηλλαίων, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Μανουήλιος ἐπίσκοπος τοῦ Βιτυλίου, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Ἀναστάσιος ἐπίσκοπος Ἰωτάβης, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Ζηνόβιος ἐπίσκοπος Ἐλούσης, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

Μαρκιανὸς ἐπίσκοπος Γάζης, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

A *dotio*. Hæc in regia urbe gesta cum clare se habeant, & nos videntes omnia canonice & recte venisse super Anthimum, vocationumque ordinem laudantes, & clementiam hinc sibi benigne supervenientem; reprehendentesque perniciosam insistentiam Anthimi: consententiativi sumus his, quæ bene formata sunt ab ipso sanctæ memoriæ Agapito, & his quæ diffinita sunt a Mena sanctissimo patriarcha regiæ urbis, & ab ipsius venerabilissima synodo congregata: sequentesque de his confirmationem divinæ ac imperialis legis, admittimus depositionem Anthimi: tamquam qui a principio præter sacros canones intrusit se in pontificalem sedem regiæ urbis, & novissime præbuit demonstrationem suæ hæresis & immutabilis opinionis: ut in ipso B impleatur divina scriptura, quæ dicit: *In diebus redargutionis in tribubus Israel ostendi fidelia: facti sunt principes Juda tamquam transponentes terminos: super ipsos effundam tamquam aquam impetum meum.* Et rursus alia scriptura: *Oderunt in portis redarguentem, & sermonem sanctum abominati sunt.* His itaque diffinimus hunc alienum ab omni pontificali dignitate & operatione, ac ipsa catholica appellatione. Sicut enim nulla communicatio est tenebris ad lucem, ita non convenit sacra mysteria sordidari a viris, qui sincere non colunt Dominum Christum verum Deum.

Osea 5. Prov. 1. 2. Cor. 6.

SUBSCRIPTIONES.

C Petrus episcopus Hierosolymorum, diffinivi & subscripsi.

Helias episcopus Cæsareæ, diffinivi & subscripsi.

Theodosius episcopus Scythopolitanus, diffinivi & subscripsi.

Joannes episcopus Tiberiadis, diffinivi & subscripsi.

Stephanus episcopus Sariphæus, diffinivi & subsignavi.

Anastasius episcopus Gabenorum, diffinivi & subscripsi.

Epiphanius episcopus Raphiæ, diffinivi & subscripsi.

Helias episcopus Joppæ, diffinivi & subscripsi.

D Joannes episcopus Augustopolitanus, diffinivi & subsignavi.

Nicostratus episcopus Abilæ, diffinivi & subsignavi.

Lazarus episcopus Azotanus, diffinivi & subsignavi.

Leontius episcopus Sozusensis, diffinivi & subsignavi.

Stephanus episcopus Aradorum, diffinivi & subsignavi.

Anastasius episcopus Eleutheropolitanus, diffinivi & subsignavi.

Gregorius episcopus Hierichuntinus, diffinivi & subsignavi.

Helias episcopus Areopolitanus, diffinivi & subscripsi.

Theoctistus minimus notarius, diaconus sanctissimi E episcopi Heliæ subscripsi, pro ipso juxta ejus mandata in scriptis data.

Joannes episcopus [a] Posdonus diffinivi & subscripsi.

Demetrius episcopus [b] Charthnianus, diffinivi & subscripsi.

Stephanus episcopus Menytanus, diffinivi & subscripsi.

Zacharias episcopus Palleonus, diffinivi & subscripsi.

Manuelius episcopus [c] Bityliensis, diffinivi & subscripsi.

Anastasius episcopus Jotapæ, diffinivi & subscripsi.

Zenobius episcopus [d] Elusinus, diffinivi & subscripsi.

Marcianus episcopus Gazenus, diffinivi & subscripsi.

[a] Ita ms. At Græce, Doarenus.
[b] Ita ms.
[c] al. Bithyniensis.
[d] al. Eleusinus.

Latin	Greek
Theodorus episcopus Petrorum, diffinivi & subscripsi.	A Θεόδωρος ἐπίσκοπος Πετρῶν, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.
Zenobius episcopus Nicopolitanus, diffinivi & subscripsi.	Ζηνόβιος ἐπίσκοπος Νικοπόλεως, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.
Ataxius episcopus Gadarenus, diffinivi & subsignavi.	Αρτάξιος ἐπίσκοπος Γαδάρων, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.
Procopius episcopus Helenopolitanus, diffinivi & subscripsi.	Προκόπιος ἐπίσκοπος Ελενουπόλεως, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.
Dominicus episcopus Diocæsareensis, diffinivi & subsignavi.	Κυριακὸς ἐπίσκοπος Διοκαισαρείας, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.
Barachus episcopus [a] Bacanorum, diffinivi & subsignavi.	Βάραχος ἐπίσκοπος τῆς Βακαίων, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.
Dionysius episcopus Ascalonis, diffinivi & subsignavi.	Διονύσιος ἐπίσκοπος Ασκάλωνος, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.
B Joannes episcopus [b] Phænuntis, diffinivi & subsignavi.	Ιωάννης ἐπίσκοπος Φαινοῦς, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.
Macarius episcopus Arindelensis, diffinivi & subsignavi.	Μακάριος ἐπίσκοπος Αρινδήλων, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.
Joannes episcopus [c] Novæ civitatis, diffinivi & subsignavi.	Ιωάννης ἐπίσκοπος Νέας πόλεως, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.
Basilius episcopus [d] Sycomazonis, diffinivi & subsignavi.	Βασίλειος ἐπίσκοπος Συκομαζῶνος, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.
Petrus episcopus Parembolanus, diffinivi & subsignavi.	Πέτρος ἐπίσκοπος τῶν Παρεμβολῶν, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.
Zacharias episcopus Libisianus, diffinivi & subsignavi.	C Ζαχαρίας ἐπίσκοπος τῆς Λιβιάδων, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.
Domnus episcopus Maximianopolitanus, diffinivi & subsignavi.	Δόμνος ἐπίσκοπος Μαξιμιανουπόλεως, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.
Pelagius episcopus Sebastensis, diffinivi & subsignavi.	Πελάγιος ἐπίσκοπος Σεβαστῆς, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.
Stephanus episcopus Iamnitanus, diffinivi & subsignavi.	Στέφανος ἐπίσκοπος τῆς Ιαμνιτῶν, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.
Parthenius episcopus Exalanus, diffinivi & subsignavi.	Παρθένιος ἐπίσκοπος Εξάλων, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.
Theodorus episcopus subscripsi pro ipso, eo quod ipse infirmaretur.	Θεόδωρος ἐπίσκοπος ἔγραψα ὑπὲρ αὐτοῦ διὰ τὸ ἀσθενεῖν αὐτόν.
Theodorus episcopus Gadarorum, diffinivi & subsignavi.	Θεόδωρος ἐπίσκοπος Γαδάρων, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.
D Paulus episcopus Ailanus, diffinivi & subsignavi.	Παῦλος ἐπίσκοπος τοῦ Αἰλᾶ, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.
Theodorus episcopus [e] Iptenorum, diffinivi & subsignavi.	Θεόδωρος ἐπίσκοπος τῆς Ιπτηνῶν, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.
Theodosius episcopus Capitoliensis, diffinivi & subsignavi.	Θεοδόσιος ἐπίσκοπος Καπιτωλίου, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην
Dionysius episcopus Amathuntius, diffinivi & subsignavi.	Διονύσιος ἐπίσκοπος Αμαθοῦντος, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.
Dorotheus episcopus Anthedonensis, diffinivi & subsignavi.	Δωρόθεος ἐπίσκοπος Ανθηδόνος, ὁρίσας ὑπεσημηνάμην.

[a] al. Bathenorum, vel Bacathorum.
[b] al. Phænensis.
[c] al. Motiæ.
[d] al. Sycamizonis.
[e] al. Ipsenorum.

INCIPIUNT
DECRETA SILVERII PAPÆ.

I.

AD VIGILIUM PSEUDOPAPAM.

DAMNATIO VIGILII.

Suspecta fidei epistolam, cum alia produnt, tum stili barbaries.

Vigilio ambitionem sedis Apostolicæ & simoniæ crimen admissum exprobrat, eumque sententia anathematis condemnat.

Silverius episcopus, Vigilio.

Ex Collectione Isidori.

Idem initium epistolæ Felicis III. ad Acacium.

MUltis te transgressionibus irretitum sacerdotalis jamdudum novit generalitas: & quia cruentis humano sanguine manibus decessoribus nostris pervicacia tua subripiens, Leviticis præsumpseris excubare ministeriis, plerique noverunt fidelium. Nam quia contra jura canonica temporibus sanctæ memoriæ Bonifacii Papæ, ipso vivente, successor ejus designari conabaris, nisi tibi amplissimi senatus obviasset justitia; tunc providentia pastorali [f] ac pontificali auctoritate tua exsecranda E jam debuerant auspicia detruncari. Sed dum parvum vulnus [a] in te neglectum est, insanabile accrevit apostema: quod nisi ferro altius abscindatur, fomentorum sentire non potest [b] medicinam: quippe qui nequissimi spiritus audacia ambitionis phrenesim concipiens, in illius apostolici medici, cui animas ligandi solvendique collata & concessa potestas est, versaris contumeliam: novumque scelus erroris in Apostolicam sedem rursus niteris inducere: & in morem Simonis, cujus discipulum te ostendis operibus, data pecunia, meque repulso, qui favente Domino, tribus jam jugiter emensis temporibus ei præsideo, tempora mea [c] nitaris invadere. Habeto ergo cum his qui tibi consentiunt, pœnæ [d] damnationis sententiam: sublatumque tibi nomen, & munus ministerii sacerdotalis agnosce, sancti Spiritus judicio & apostolica a nobis auctoritate damnatus. Sic enim decet fidem sanctorum patrum in ecclesia servari catholica: ut quod habuit amittat, qui improbabili temeritate quod non accepit assumpserit.

Data octavo Kalendas Julii, principe Basilio. Cælius Silverius Papa urbis Romæ, huic decreto anathematis in [e] Vigilio pervasore facto, ad omnia statuta consensum præbens, subscri-

[f] al. tua a pontificali honore
[a] al. ante
[b] al. potes.
[c] al. niteris
[d] al. perpetuæ
[e] al. Vigilium pervasorem

psi. Pariter & quatuor episcopi subscripserunt, id est Terracinensis, Fundanus, Firmanus, & Minturnensis. Data ista chartula per Anastasium subdiaconum.

Hæc quoque ... suppositicia ...

EPISTOLA AMATORIS EPISCOPI AUGUSTODUNENSIS ad Silverium Papam.

Ad levandam inopiam exsilii mittit pontifici munuscula, petens de statu exsulis certior fieri.

Beatissimo Silverio Amator episcopus.

Ex Collectione Isidori.

A Quibusdam, pater dilectissime, illis a partibus adventantibus, audivimus vos a sede sancti Petri injuste pulsum, exsilio destinatum. Quod nimis grave ferentes, misimus parva munuscula, id est, argenti libras triginta ad vestram vestrorumque sustentationem: quæ petimus, ut ita grato animo suscipiatis, sicut grata mittuntur intentione. Precamur quoque, ut per vestram epistolam nobis remandare non dedignemini, qualiter circa vos sit actum, vel modo agitur: ut certam rationem de vobis scire, & fratribus valeam nuntiare. Quid enim putas de nobis fieri, pater summe, cum de summo pastore & vicario sancti Petri talia fiunt? Vos tamen nolite multum tristari, sed confortamini semper in Domino: quoniam potens est divinitas [a] immensæ tempestatis incerta bono serenitatis amovere. Ora pro nobis beatissime Papa.

[a] *Ennodius epistola 14. libri IV.*

II.

EPISTOLA SILVERII PAPÆ nomine conficta ad Amatorem.

Card. Baronio, aliisque confecta.

Amatoris caritatem laudat: quæ contra se acta sunt exponit. De falsis testibus contra episcopum non suscipiendis.

Ex Collectione Isidori.

Dilectissimo atque amantissimo Amatori episcopo, Silverius.

O Quam bona est caritas, [b] quæ absentia per imaginem, præsentia sibimetipsi exhibet per amorem! Divisa [c] tangit, confusa ordinat, inæqualia sociat, imperfecta perficit. Quam recte prædicator egregius vinculum perfectionis vocat: quia virtutes quidem ceteræ perfectionem generant, sed tamen eas caritas ligat, ut ab amantis mente dissolvi jam nequeant. Hac itaque virtute, frater carissime, plenum te reperio, dum non solum de me sciscitando & visitando curam habes: sed

[b] *Greg. epist. 51. lib. IV.*
[c] *al. jungit.*
Coloss. 3.

A etiam bonis tuis me fulcire & sustentare non desinis. Quanta autem mala in me peracta sunt, nec enarrare, nec scribere tibi per omnia possum. Ante omnia vero Patricia infesta mihi erat, eo quod non restituebam Anthimum dudum Patriarcham Constantinopolitanum, quem sanctæ memoriæ Agapetus prædecessor meus suis meritis damnavit. Urgente quoque ejus jussione, exierunt quidam falsi testes, dicentes adversum me crimina, quorum numquam particeps fui. Sed dum multi in eadem accusatione persisterent, timuit Belisarius [a] Patricius noster, & mandavit me ad se venire pacifice pro quibusdam ecclesiasticis dispositionibus in palatium [b] Pincis: & ad primum & secundum velum retinuit omnem clerum & populum qui mecum veniebat, & nullum permisit introire nisi me solum, & Vigilium diaconem meum. Me vero vi retento, & ante prædictam Patriciam deducto, miserunt in exsilium: in quo modo sustentor pane tribulationis, & aqua angustiæ. Ego tamen propterea non dimisi, nec dimitto officium meum: sed cum episcopis, B quos congregare potui, eos qui talia erga me egerunt, anathematizavi: & una cum illis apostolica & synodali auctoritate statui, nullum umquam taliter decipiendum, sicut deceptus sum: & si aliquis deinceps ullum umquam episcoporum ita deciperet, anathema maranatha fieret in conspectu Dei & sanctorum angelorum. Similiter sanctorum patrum roborantes decreta, statuimus (licet sæpissime jam statutum fuerit) nec falsos, nec inimicos suspectos accusatores vel testes umquam super episcopos suscipi, eisque nocere nullatenus posse: quia falsam aut suspectam, aut odiosam vocem, aut funestam, potius interdici, quam audiri sanctis patribus placuit. Summopere, carissime, [c] tales cavendi sunt, & avertendi atque rejiciendi, si nocentes apparuerint: quia non solum ecclesiasticæ, sed etiam sæculi leges tales non suscipiunt, sed repellunt. Unde scriptum est: *Os impiorum devorat iniquitatem.* Et Dominus per prophetam loquitur, dicens: *Cum sancto sanctus eris, & cum viro innocente innocenter ages. Cum electo electus eris, & cum perverso* C *perverteris.* Et Apostolus inquit: *Pervertunt mores bonos colloquia mala.* Idcirco, ut jam prælibatum est, mali semper cavendi, & bonis atque benevolis est inhærendum: [d] ut periculum desidiæ, quantum possumus, devitemus: & ne pestis hæc latius divulgetur, severitate, qua possumus, abscindamus: quoniam non temeritas intervenit præsumptionis, ubi est diligentia pietatis. Agat semper [e] unusquisque vestrum hac informatione, apostolica fultus auctoritate, juxta vires suas: & fraterna dilectione, ac sancta religione mores proprios conservare, & in communi alterutrum adjuvare, & in caritate permanere, & Dei voluntati indesinenter studeat inhærere: ut simul laudantes Dominum, indefessas illi gratias semper agamus. Vale in Christo carissime semper: & prædicta prout melius poteris, Domino opem ferente, adimplere, & reliquos fratres apostolica auctoritate informare studeto. Data IX. Kalendas Decembris, [f] Justiniano quintum, [g] & Belisario viris clarissimis Consulibus.

[a] *Anastasius aut quis alius auctor libri Pontificalis.*
[b] *al. principis, ut in ms. Cod. Justelli.*
[c] *Hæc jam sæpe supra ab Isidoro in aliis epistolis decantata.*
Proverb. 19.
Psal. 17.
1. Cor. 15.
[d] *Leo Papa ep. 2. 4. 91.*
[e] *Sanctus Bonifacius Moguntinus archiep. epist. 17.*
[f] *Consulum nota falsa.*
[g] *al. Vvilisatio.*

ANNO CHRISTI 538.

CONCILIUM AURELIANENSE III.

In ms. nostro Lugdunensi & in Parisiensi hæc Synodus Aurelianensis secunda *appellatur: quod ignota erat Collectori ea, quam secundam appellavimus, anno 533. In altero ms. nostro Parisiensi titulus est:* Incipiunt Canones Aurelianensis synodi, tempore Childeberti Regis. *Est hæc editio Sirmondi, ex mss. Lugdunensi, Remensi, Bellov. Pithœano, Corb. Tiliano, & aliis. Nos contulimus cum mss annorum (ut eruditi statuunt) amplius 800. e Collegio Parisiensi Societatis Jesu.*

TITULI CANONUM.

I. *Ut synodos convocare metropolitani, frequentare episcopi non prætermittant.*

II. *Ut clerici a subdiacono, & supra, ab uxoribus suis abstineant, aut ab officio deponantur.*

III. *De metropolitanorum provincialiumque episcoporum electione & ordinatione.*

IV. *De familiaritate & cohabitatione extranearum mulierum cum clericis.*

V. *De iis quæ oblata & collata sunt basilicis civitatis, aut parochiarum.*

VI. *De qualitate ordinandorum, & de pœnis illicitorum ordinationum.*

VII. *De clericis qui post ordinationem uxores ducunt, vel adulterant: & ne quis invitus ordinetur.*

VIII. *De clericorum honoratorum furtis, aut falsitatibus.*

IX. *De his qui uxoribus defunctis concubinas sibi crediderint sociandas.*

D X. *De incestis conjunctionibus ante baptismum vel ignoranter contractis.*

XI. *De clericis qui propter sæcularium patrocinia officium suum implere detrectant.*

XII. *De agris ecclesiæ non alienandis, & distractis tricenaria repetitione revocandis.*

XIII. *De mancipiis Christianis, quæ in Judæorum servitio detinentur: & de Judæorum conjugiis atque conviviis.*

XIV. *Ut missarum celebritas in præcipuis solemnitatibus hora tertia inchoetur.*

E XV. *Ut episcopi in aliena diœcesi clericos non ordinent, nec altare consecrent. Et ut clerici extranei sine episcopi sui litteris non ordinentur, neque ad communionem admittantur.*

XVI. *De raptu Virginum sacrarum, pœnitentium, aut viduarum.*

XVII. *Ut quæ clericis collata sunt, a successoribus episcopis non auferantur.*

ANNO CHRISTI 538.

PRÆFATIO.

CUm in Dei nomine in Aurelianensem urbem ad synodale concilium venissemus, de his quæ per longum tempus, observatione cessante, fuerant intermissa, priorum canonum tenore servato, præsentibus regulis vetera statuta [a] renovavimus: & nova pro causarum vel temporum conditione addenda credidimus.

[a] *Addunt hic servanda, mss. duo Paris.*

CANONES.

I.

Primum, ut unusquisque metropolitanus in provincia sua, cum comprovincialibus suis, singulis annis synodale debeat opportuno tempore habere concilium. Quod si illum infirmitas aut necessitas certa tenuerit, ut ad alium constitutum locum adesse non possit, ad suam civitatem suos evocet fratres. Quod si intra biennium, divinitus temporum tranquillitate concessa, admonitis comprovincialibus a metropolitano synodus indicta non fuerit; metropolitanus ipse pro invocationis tarditate anno integro missas facere non præsumat. Quod si evocati nulla corporali infirmitate detenti adesse sua abusione despexerint, simili sententiæ subjacebunt. Qui tamen & hanc excusationem sibi noverint esse sublatam, si absentiam suam [b] divisione sortis crediderint excusandam.

[b] *vigore sortis, Paris mss. ... At alii, ut edimus.*

II.

Ut nullus clericorum a subdiacono, & supra, qui uxores in proposito suo accipere inhibentur, propriæ, si forte jam habeat, misceatur uxori. Quod si fecerit, laïca communione contentus, juxta [c] priorum canonum statuta, ab officio deponatur. Quem si sciens episcopus suus in hac vilitatis præsumptione viventem, ad officium postea admiserit; & ipse episcopus ad agendam pœnitentiam tribus mensibus sit a suo officio sequestratus.

[c] *Concilium Agathense canone 4.*

III.

De metropolitanorum ordinationibus id placuit, ut metropolitani a metropolitanis, omnibus, si fieri potest, præsentibus comprovincialibus, ordinentur; ita ut ipsi metropolitano ordinandi privilegium maneat, quem ordinationis consuetudo requirit. Ipse tamen metropolitanus a comprovincialibus episcopis, sicut decreta sedis Apostolicæ continent, cum consensu cleri vel civium eligatur: quia æquum est, sicut ipsa sedes Apostolica dixit, ut qui præponendus est omnibus, ab omnibus eligatur. De comprovincialibus vero ordinandis, cum consensu metropolitani, cleri, & civium, juxta priorum canonum statuta, electio & voluntas requiratur.

IV.

De familiaritate extranearum mulierum licet jam multa, quæ observari debeant, multis canonicis sententiis fuerint statuta; tamen quod agnoscitur sæpe transcendi, convenit replicari. Ideoque statuimus, ne quis antistitum clericorumque omnium licentiam habeat intra domum suam ullam, absque his propinquis mulieribus, quas priores canones eloquuntur, habere personam. Quibus etiam id specialiter inhibentur, ut si quis clericorum suspicionem adversam, aut oblocutionem populi de muliere quacumque fortassis incurrerit, eam statim, si intra domum suam habet, abjiciat; si certe extranea & sui juris est, ita omnibus conditionibus studeat evitare, ut infamia quæ excitata est, abrogetur. Quod si quilibet ille antistitum, vel clericorum, quod supra scriptum est vitare noluerit, pro inobedientia triennii excommunicatione mulctetur. Quod si adulterii permixtio fuerit approbata, in regradatione honorum, priorum canonum statuta serventur. In quibus communicationibus metropolitanus a comprovincialibus suis, comprovincialis a metropolitano cum reliquis comprovincialibus distringatur.

V.

Si quæ oblationes in cujuslibet rebus atque corporibus collatæ fuerint basilicis in civitatibus constitutis, ad potestatem episcopi redigantur; & in ejus sit arbitrio, quid ad reparationem basilicæ, aut observantum ibi substantiam deputetur. De facultatibus vero parochiarum, vel basilicarum in plagis civitatum constitutis, singulorum locorum consuetudo servetur.

Conc. Carpent. can. 1.

VI.

De clericorum præmittenda conversione id omnimodis observetur, ne ullus ex laïcis ante annualem conversionem, vel ætatem legitimam, id est, vigintiquinque annorum diaconus, & triginta presbyter ordinetur: ita ut de ipsis quoque, qui ordinandi sunt clerici, regulari custodiatur studio, ne aut duarum uxorum vir, aut renuptæ maritus, aut pœnitentiam professus, aut semus corpore, vel qui publice aliquando arreptus est, ad suprascriptos ordines promoveatur. Quod si sciens episcopus contra hæc statuta agendum esse crediderit, is quidem qui ordinatur, suscepto juxta anteriores canones privetur officio: sed & ille pro ordinationis temeritate sex mensibus a celebrandis officiis sequestretur. Quod si missas intra statutum tempus facere præsumpserit, anno integro ab omnium fratrum caritate privetur. De quorum promotionibus, si quis clericus aut civis testis exstiterit, quorum testimonio dum creditur, frequenter pontificis ignorantia prævenitur; cum agnitum fuerit ordinationem illicite celebratam, anno integro a communione pellantur. Qui tamen si periculosam infirmitatem incurrerint, viatica illis communio non negetur.

VII.

Clerici vero, qui cum uxores non haberent, benedictione suscepta conjugia crediderint eligenda; qui volentes absque ulla reclamatione in ætate fuerint legitima ordinati, cum ipsis mulieribus quas acceperint

a excommu-

ANNO CHRISTI 538.

[a] excommunicatione percellantur. Quod si invitus vel reclamans fuerit ordinatus, ab officio quidem deponatur, sed non a communione pellatur. Episcopus autem, qui invitum aut reclamantem præsumpserit ordinare, annuali pœnitentiæ subditus, missas facere non præsumat. De adulteriis autem honoratorum clericorum id observandum est, ut si quis adulterasse aut confessus fuerit, vel convictus; depositus ab officio, communione concessa, in monasterio toto vitæ suæ tempore retrudatur.

a communione pellantur, mss. Paris. c. Distinct. 74. Episcopus qui 90. Distinct. 11. Si quis clericus.

VIII.

Si quis clericus furtum aut falsitatem admiserit, quia capitalia & ipsa sunt crimina, communione concessa ab ordine degradetur. De perjurio vero id censuimus observandum, ut si quis clericus in causis quæ sub jurejurando finiendæ sunt, præbuerit juramenta, & post rebus evidentibus detegitur pejerasse; biennii tempore excommunicatione plectatur.

Ivo parte XII. cap. 11.

IX.

De his qui ex concubinis filios habent, & uxores legitimas habuerunt; aut defunctis uxoribus sibi concubinas publice crediderint sociandas, id observandum esse censuimus: ut sicut eos, qui jam sunt clerici per ignorantiam ordinati, non removemus, ita statuimus ne ulterius ordinentur.

X.

De incestis conjunctionibus ita quæ sunt statuta serventur, ut his qui aut modo ad baptismum veniunt, aut quibus patrum statuta sacerdotali prædicatione in notitiam antea non venerunt, ita pro novitate conversionis ac fidei suæ credidimus consulendum: ut contracta hucusque hujusmodi conjugia non solvantur, sed in futurum quod de incestis conjunctionibus in anterioribus canonibus interdictum est observetur; id est, ut ne quis sibi sub conjugii nomine sociare præsumat relictam patris, filiam uxoris, relictam fratris, sororem uxoris, consobrinam, aut sobrinam, relictam avunculi vel patrui. Quod si qui in hoc incesti adulterio potius quam conjugio fuerint sociati, quamdiu se non sequestraverint, a communione ecclesiastica repellantur. Illud etiam adjiciendum esse credidimus, ut in episcopi discussione consistat, de his qui in civitate sua ac territorio consistunt, & tali sunt ordine sociati: utrum ignoranter ad illicita conjugia venerint, an per contumaciam quæ sunt interdicta præsumpserint: quia sicut his qui per ignorantiam lapsi sunt subvenitur, ita illis quibus prius patrum statuta in notitiam venerunt, quique etiam contra sacerdotum interdicta in tali permixtione versantur, priorum canonum in omnibus statuta serventur: ut non prius ad communionem recipiantur, quam incesti adulterium, sicut scriptum est, separatione sanaverint; quia in lege Domini manifeste legitur: *Maledictus qui dormit cum uxore patris sui, cum privigna, vel uxoris suæ sorore*, & reliqua his similia. Quo fit ut quos Deus maledixit, nos nisi emendatos benedicere non possimus.

Conc. Epaonense can. 30. Deut. 27.

XI.

Si qui clerici ministeria suscepta quacumque occasione agere, sicut & reliqui, detrectant, & excusationem de patrociniis quorumcumque, ne officium impleant, prætendunt, ac sacerdotes suos sub hujusmodi causa æstimant per inobedientiam contemnendos; inter reliquos canonicos clericos, ne hac licentia alii vitientur, nullatenus habeantur, neque ex rebus ecclesiasticis cum canonicis stipendia aut munera ulla percipiant.

XII.

De agellis vero, ceterisque facultatibus ecclesiasticis, a sacerdotibus non alienandis, nec per contractus inutiles obligandis, priorum canonum statuta serventur; ut nobis per nullos contractus res ecclesiasticas alienare, aut inutiliter liceat obligare. Et etiam quæ de rebus ecclesiasticis ab antecessoribus alienata, vel quibuscumque instrumentis inutiliter in dispendium ecclesiæ obligata noscuntur, & intra tricenaria tempora repetitio suppetit, quæ acta sunt, suffragante justitia, per publicum aut [a] electorum judicium revocentur. Quod si is, qui rem ecclesiasticam tenet, admonitus judicium declinarit; quousque aut ad discussionem veniat, aut rem restituat ecclesiasticam, communione privetur.

a al. rectorum

XIII.

De mancipiis Christianis, quæ in Judæorum servitio detinentur, si eis quod Christiana religio vetat, a dominis imponitur; aut si eos, quos de ecclesia excusatos tollent, pro culpa quæ remissa est, affligere aut cædere fortasse præsumpserint, & ad ecclesiam iterato confugerint, nullatenus a sacerdote reddantur; nisi pretium offeratur ac detur, quod mancipia ipsa valere pronuntiaverit justa taxatio. Christianis quoque omnibus interdicimus, ne Judæorum conjugiis misceantur: quod si fecerint, usque ad sequestrationem, quisquis ille est, communione pellatur. Item Christianis convivia interdicimus Judæorum; in quibus si forte fuisse probantur, annuali excommunicationi pro hujusmodi contumacia subjacebunt.

Ivo parte 11. cap. 33.

XIV.

De missarum celebritate in præcipuis dumtaxat solemnitatibus id observari debet, ut hora tertia missarum celebratio in Dei nomine inchoetur: quo facilius intra horas competentes, ipso officio expedito, sacerdotes possint ad vespertina officia, id est, in vespertino tempore convenire: quia sacerdotem vespertinis officiis ab ecclesia talibus præterea diebus nec decet deesse, nec convenit.

XV.

Episcopus in diœceses alienas ad alienos clericos ordinandos vel consecranda altaria irruere non debet: quod si fecerit, remotis his quos ordinaverit, altaris tamen consecratione manente, transgressor canonum [b] anno a missarum celebritate cessabit. De his vero clericis qui sub qualibet occasione aut conditione in aliorum civitatibus vel territoriis crediderint immorandum, [c] ne ad ullum clericatus honorem absque sui episcopi scripto atque consensu debeant promoveri. Verum etiam presbytero, diacono, vel subdiacono, sine episcopi sui litteris ambulanti, juxta statuta priora, communionem nullus impendat.

b al. annua. c al. nec ad ultimum. Conc. Epaonense can. 6.

XVI.

De raptoribus virginum consecratarum, seu in proposito sub devotione viventium, id statuimus, ut si quis consecratæ, vel devotæ, id est, religionem professæ, vim inferre præsumpserit, a communione ecclesiastica usque ad exitum repellatur, viatico tantum ei in infirmitatis periculo reservato. Quod si quæ rapta dicitur cum raptore habitare consenserit, & ipsa excommunicatione simili feriatur. Quæ forma & de pœnitentibus, ac viduis in proposito manentibus, sub districtione ecclesiastica conservetur. Quod si quis sacerdos sciens hujusmodi personis communicaverit, anno integro pacem ecclesiæ non habebit.

XVII.

De munificentiis vero sacerdotum id observandum, ut si quid præsenti tempore a clericis de decedentium munificentiis habetur, vel possidetur, deinceps a successoribus nullatenus auferatur: ita ut qui decessorum largitatibus gaudent, officia ecclesiæ, obedientiam & affectum sacerdotibus præbeant. De quibus tamen munificentiis, quæ præsenti tempore ab his

ANNO CHRISTI 538.

sicut dictum est possideantur, si pro opportunitate episcopo placuerit, quod voluerit commutare, sine accipientis dispendio, in locis aliis commutetur. De munificentiis vero præsentibus, quas unusquisque clericis pro sua gratia eorum obsequiis æstimat conferendas, sicut in arbitrio dantis est, ut tribuere quibus voluerit debeat; ita si inobedientia vel contumacia in aliquo accipientis exstiterit, culpa agnita in arbitrio sit præsidentis, utrum vel qualiter debeat revocari.

XVIII.

De his vero clericorum personis, quæ de civitatensis ecclesiæ officio monasteria, diœceses, vel basilicas in quibuscumque locis positas, id est, sive in territoriis, sive in ipsis civitatibus suscipiunt ordinandas; in potestate sit episcopi, si de eo quod ante de ecclesiastico munere habebant, eos aliquid aut nihil exinde habere voluerit: quia unicuique facultas suscepti monasterii diœcesis, vel basilicæ, debet plena ratione sufficere.

XIX.

Conc. Agath. can. 2.

a al. alienus. Conc. Tolet. I. can. 5.

Si quis superbia elatus officium suum indignatione quacumque implere noluerit, juxta statuta priora laïca communione contentus, ab ordine depositus tamdiu habeatur [a], quamdiu digna, sicut scriptum est, pœnitentia & supplicatione satisfecerit præsidenti pontifici; tamen illis regulariter & caritatem integram, & quæcumque illis stipendiorum juxta consuetudinem redhibentur, pro qualitate temporis ministranti. De quibus si querela procedit, officium agens recurrat ad synodum.

XX.

Conc. Vasense can. 6.

Si quis clericorum circa se aut districtionem, aut tractationem episcopi sui putat injustam, juxta antiquas constitutiones recurrat ad synodum.

XXI.

11. XI. Qu. 1. Si quis clericorum.

Si quis clericorum, ut nuper multis locis diabolo instigante actum fuisse perpatuit, rebelli auctoritate se in unum conjuratione intercedente collegerint; & aut sacramenta inter se data, aut chartulam conscriptam fuisse patuerit; nullis excusationibus hæc præsumptio prævaleatur: sed res detecta, cum in synodum ventum fuerit, in præsumptoribus, juxta personarum & ordinum qualitatem, a pontificibus, qui tunc in unum collecti fuerint, vindicetur: quia sicut caritas ex præceptis dominicis corde, non chartulæ conscriptione est vel conjurationibus exhibenda; ita quod supra sacras admittitur scripturas, auctoritate & districtione pontificali est reprimendum.

XXII.

Conc. Vasens. cap. 4.

Si quis res ecclesiæ debitas, vel proprias sacerdotis, horrendæ cupiditatis instinctu occupaverit, retinuerit, aut a potestate ex competitione perceperit, ut eas non restituat; nullis rebus excusetur: sed si agnito jure ecclesiastico, non statim ecclesiæ vel sacerdoti reformaverit; aut ut ipsum jus agnoscere possit, in judicium electorum venire distulerit; tamdiu a communione ecclesiastica suspendatur, quamdiu restitutis rebus tam ecclesiam quam sacerdotem reddat indemnem. Similis etiam his qui oblationes defunctorum legaliter dimissas quolibet ordine assignare tardaverint, vel retinere præsumpserint, districtionis ecclesiasticæ juxta priores canones forma servetur. Cui etiam sententiæ subjacebit, quisquis ille quolibet ordine, quod pro devotione sua ecclesiis dedit, revocare præsumpserit.

XXIII.

41. XII. Quæst. 2. Abbatibus, presbyteris.

Abbatibus, presbyteris, ceterisque ministris, de rebus ecclesiasticis, vel sacro ministerio, alienare vel obligare absque permissu & subscriptione episcopi sui nil liceat. Quod qui præsumpserit, regradetur communione concessa: & quod temere præsumptum aut alienatum est, ordinatione episcopi revocetur.

ANNO CHRISTI 538.

XXIV.

Ut ne quis benedictionem pœnitentiæ juvenibus personis credere præsumat: certe conjugatis, nisi ex consensu partium, & ætate jam plena, eam dare non audeat.

XXV.

Si quis pœnitentiæ benedictione suscepta ad sæcularem habitum militiamque reverti præsumpserit, viatico concesso usque ad exitum excommunicatione plectatur.

XXVI.

a Leonis P.pa. cap. 1. Gelasii P.pa. cap. 2.

b al. cum.

Ut nullus servilibus colonariisque conditionibus obligatus, juxta statuta [a] sedis Apostolicæ, ad honores ecclesiasticos admittatur; nisi prius aut testamento, aut per tabulas [b] legitime constiterit absolutum. Quod si quis episcoporum, ejus qui ordinatur conditionem sciens, transgredi per ordinationem inhibitam fortasse voluerit, anni spatio missas facere non præsumat.

XXVII.

c in supra. mss. Paris.

d Vide Greg. Turon. lib. 3. cap. 34. ubi de Desiderato episcopo.

Et clericus a diaconatu, [c] & supra, pecuniam non commodet ad usuras; nec de præstitis beneficiis quidquam amplius quam datur speret; neve in exercendis negotiis, ut publici qui ad populi responsum [d] negotiatores observant, turpis lucri cupiditate versetur, aut sub alieno nomine interdicta negotia audeat exercere. Quod si quis adversum statuta venire præsumpserit, communione concessa ab ordine regradetur.

XXVIII.

Ita mss. optimi. & Paris. in primis.

Quia persuasum est populis die dominico agi cum caballis, aut bubus, & vehiculis itinera non debere, neque ullam rem ad victum præparare, vel ad nitorem domus vel hominis pertinentem ullatenus exercere, (quæ res ad Judaïcam magis quam ad Christianam observantiam pertinere probatur:) id statuimus, ut die dominico, quod ante fieri licuit, liceat. De opere tamen rurali, id est, arata, vel vinea, vel sectione, messione, excussione, exarto, vel sepe, censuimus abstinendum; quo facilius ad ecclesiam convenientes orationis gratiæ vacent. Quod si inventus fuerit quis in operibus suprascriptis, quæ interdicta sunt, se exercere; qualiter emendari debeat, non laïci districtione, sed in sacerdotis castigatione consistat.

XXIX.

De missis nullus laïcorum ante discedat, quam dominica dicatur oratio: & si episcopus præsens fuerit, ejus benedictio exspectetur. Sacrificia vero matutina missarum, sive vespertina, ne quis cum armis pertinentibus ad bellorum usum spectet. Quod qui fecerit, in sacerdotis potestate consistat, qualiter ejus districtione debeat castigari.

XXX.

Ivo parte 13. cap. 100.

Quia Deo propitio sub catholicorum regum dominatione consistimus, Judæi a die cœnæ Domini usque in secundam sabbati in Pascha, hoc est, ipso quatriduo, procedere inter Christianos, neque catholicis populis se ullo loco, vel quacumque occasione miscere præsumant.

XXXI.

Judex civitatis vel loci, si hæreticum, aut Bonosiacum, vel cujuslibet alterius hæresis sacerdotem, quamcumque personam de catholicis rebaptizasse cognoverit; quia reges nos constat habere catholicos, non statim rebaptizantes adstrinxerit, & ad regis fidem atque justitiam propterea distringendos adduxerit; annuali excommunicationi subdatur.

XXXII.

9. XI. Qu. 1. Clericum cujuslibet .... nullus.

Clericus cujuslibet gradus, sine pontificis sui permissu, nullum ad sæculare judicium præsumat attra-

ANNO CHRISTI 538.

here: neque laïco, inconsulto sacerdote, clericum in seculare judicium liceat exhibere.

XXXIII.

Quocirca hæc quæ inspirante Deo communi consensu placuerunt, [a] si quis antistitum viventium, vel eorum quos ipsis Deus esse voluerit successores, relicta observationis integritate custodire & implere neglexerit, reum se divinitatis pariter & fraternitatis judicio futurum esse cognoscat: quia canones suos nec ignorare quemquam, nec dissimulare, id est, præterire permittitur.

[a] *Conc. Epaon. can.* 4.

SUBSCRIPTIONES EPISCOPORUM.

Lupus in Christi nomine ecclesiæ Lugdunensis metropolitanus episcopus, juxta id quod omnibus sanctis coëpiscopis meis, qui mecum subscripserunt, placuit, patrum statuta secutus, his constitutionibus subscripsi. Notatum die Nonarum mensis tertii, quarto post Consulatum Paulini junioris viri clarissimi, [b] anno XXVII. regni domni Childeberti Regis.

In mss. Paris. nomina sedium episcoporum non apponuntur ne Lupi quidem. At est in Lugd. Aniciensi, Pithœano & Remensi.

[b] *In Lugd. ms. & Paris. & Anic. indictio secunda ponitur omissis Childeberti regis anno: quem habent Remensis, Pithœanus, & Bellovacensis, omissa indictione. Pugnant autem hæ duæ temporis notæ inter se. In Pithœano annus est* XXVI.

Pantagathus in Christi nomine episcopus ecclesiæ Viennensis, juxta id quod omnibus sanctis coëpiscopis meis, qui mecum subscripserunt, placuit, subscripsi.

Leo episcopus ecclesiæ Senonicæ, subscripsi.

Arcadius episcopus ecclesiæ Bituricæ, subscripsi.

Flavius episcopus ecclesiæ Rotomagensis, subscripsi.

Placidus episcopus ecclesiæ Matiscensis, subscripsi.

Ætherius episcopus ecclesiæ Carnotensis, subscripsi.

Agrippinus episcopus ecclesiæ Æduorum, subscripsi.

Leucadius episcopus ecclesiæ Bajocassinæ, subscripsi.

Amelius episcopus ecclesiæ Parisiensis, subscripsi.

[a] Ursulus episcopus ecclesiæ Gratianopolitanæ, subscripsi.

Eleutherius episcopus ecclesiæ Autisiodorensis, subscripsi.

Lauto episcopus ecclesiæ Constantiensis, subscripsi.

Passiuus episcopus ecclesiæ [b] Sagiensis, subscripsi.

Theudobaudes episcopus ecclesiæ Lexoviensis, subscripsi.

Licinius episcopus ecclesiæ Ebroicensis, subscripsi.

Albinus episcopus ecclesiæ Andegavensis, subscripsi.

Rusticus episcopus ecclesiæ Nevernensis, subscripsi.

[c] Antoninus episcopus ecclesiæ Aurelianensis, subscripsi.

Campanus presbyter directus a domno meo Injurioso episcopo ecclesiæ Turonicæ, subscripsi.

[d] Evantius presbyter directus a domno meo Gregorio episcopo ecclesiæ Lingonicæ, subscripsi.

Avolus presbyter directus a domno meo [e] Agricola episcopo ecclesiæ Cabilonensis, subscripsi.

[f] Optardemus presbyter directus a domno meo Gallo episcopo ecclesiæ Arvernorum, subscripsi.

Marcellianus presbyter directus a domno meo [g] Eumerio episcopo ecclesiæ Namnetensis, subscripsi.

Baudastes presbyter directus a domno meo Perpetuo episcopo ecclesiæ Abrincatensis, subscripsi.

Vincentius presbyter directus a domno meo Sustratio episcopo ecclesiæ Caducensis, subscripsi.

In codice Corbeiensi additur Gregorius presbyter: *idemque inter presbyteros, quorum ibi alius quam hic ordo est, tertium locum obtinet. Agobardus in hac synodo numerat episcopos tantum* XXV. *libro de Judaicis superstit. cap.* VII.

[a] *In mss. Paris.* Ursolus.

[b] *al.* Saiun.

[c] *al.* Antonianus. *Abest ille a Cod. ms. Lugdunensi.*

[d] Venantius, *mss. Paris.*

[e] Agroecula, *mss. Paris.*

[f] *Ita mss.*

[g] *Paris.* Emetio.

INCIPIUNT DECRETA VIGILII PAPÆ.

I.

Dominis & patribus, Vigilius.

SCio quidem, quia ad sanctitatem vestram antea fidei meæ credulitas Deo adjuvante pervenit, &c.

Vigilii nomine epistola inscripta. Est in breviario Liberati, cap. XXII. *nec alibi exhibenda. Vide Baronium anno* 538. *num.* 14.

II.

AD EUTHERIUM.

Eutherii consultationibus respondet.

Ex Collectione Isidori.

Dilectissimo fratri [c] Eutherio, Vigilius.

DIrectas ad nos tuæ caritatis epistolas, plenas catholicæ inquisitionis [d] solicitudine, gratanter accepimus: benedicentes Dei nostri clementiam, quia tales in extremis mundi partibus dignatur suis ovibus providere pastores: per quos & pascuis valeant salutaribus abundare, & ab [e] antiqui hostis rapacitate servari, ut insidias nequeant ejus subreptionis incurrere. Unde certum est, quia promissæ vos beatitudinis gratia subsequatur, quando a vobis cælestium perfectio doctrinarum tam votiva sciscitatione perquiritur. Scriptum est enim: *Beati qui scrutantur testimonia ejus: in toto corde exquirunt eum.* Hoc igitur, frater carissime, propositum tuæ consultationis tota mente tractantes, de te quoque provenire [f] contendimus: qui regulam catholicæ fidei iisdem studes tenere vestigiis, quibus eam in apostolica fide cognoscis esse fundatam. Et quamvis sonus eorum toto orbe diffusus, & usque ad fines orbis terræ verba eorum distensa, dilectionis tuæ corda Christo probaverint esse fidelia; tamen si quid ex his in ecclesia, quæ tuæ gubernationi, Deo auxiliante, commissa est, necdum plena luce claruerit, ad eumdem fontem, de quo illa salutaris manarat lympha, recurritis: quod debita caritate sumus amplexi; quia fiducialiter de his, unde apud eos observantiam esse dixistis ambiguam, nostra voluistis responsione firmari. Quapropter dilectionem tuam in Domino salutantes, de singulis quid juxta catholicam disciplinam teneat Apostolicæ sedis auctoritas, subjectis aliquibus etiam sanctarum capitulis regularum, te credimus instruendum.

Psal. 118.

I. Ac primum de his quos Priscillianæ hæresis indicasti vitiis inquinari, sancta & convenientе religioni catholicæ eos detestatione judicas arguendos, qui ita se sub abstinentiæ simulatæ prætextu ab escis videntur carnium submovere, ut hoc exsecrationis potius animo quam devotionis probentur efficere. In qua re quia nefandissimis Manichæis esse consimiles approbantur, juste patrum venerabilium constitutis ab hac superstitione sub anathematis sunt interminatione prohibiti, quando aliquid ciborum contagione [g] carnium credunt esse pollutum: quia de his omnibus, quæ ad humanum victum misericordia Dei [h] contulit, nihil catholicis esse judicatur immundum. Sic enim Titum doctor gentium Paulus monet apostolus, dicens: *Omnia munda mundis, coinquinatis autem & infidelibus nihil est mundum: sed polluta sunt eorum mens & conscientia. Deum confitentur se nosse, factis autem ne-*

Tit. 1.

[c] *al.* Euthero. *Mss. omnes fere,* Profuturo.

[d] *al.* & solicitudinis.

[e] *al.* iniqui lupi.

[f] *al.* confidimus.

[g] *al.* carnalium creditur.

[h] *al.* tribuit.

gant; abominabiles & increduli, & ad omne opus bonum reprobi. Similiter & alio in loco ad Timotheum de hujusmodi cavendis erroribus prædicavit, dicens: *In novissimis temporibus discedent quidam a fide, attendentes spiritibus erroris, & doctrinis dæmoniorum, in hypocrisi loquentium mendacium, & cauteriatam habentium suam conscientiam, prohibentes nubere, & abstinentes a cibis quos Deus creavit ad percipiendum cum gratiarum actione fidelibus, & his qui cognoverunt veritatem: quia omnis creatura Dei bona est, & nihil rejiciendum, quod cum gratiarum actione percipitur.* Hæc igitur sequentia patrum venerabilium constituta, specialiter eos censuerunt esse damnandos, qui, cum carnibus abstinerent, ea quoque credebant esse vitanda, quæ carnibus videbantur fuisse admixta. Nam & ipse Dominus noster Jesus Christus ita præmonuit, dicens: *Non quod intrat in os coinquinat hominem: sed quæ procedunt de ore, hæc sunt, quæ coinquinant hominem.* Quapropter nec abstinentiam Deo placitam reprobamus, nec eos qui exsecrantur Domini creaturam, recipimus in nostra societate.

1. Tim. 4.

Matth. 15.

II. De baptismo quoque solenniter adimplendo, similiter quid apostolica vel sanxerit vel observet auctoritas, in subjectis tua caritas evidenter agnoscet. Illud autem novelli esse judicamus erroris, quod cum in fine psalmorum ab omnibus catholicis ex more dicatur: *Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto*; aliqui, sicut indicas, subducta una syllaba conjunctiva, perfectum conantur minuere vocabulum Trinitatis, dicendo: *Gloria Patri, & Filio, Spiritui sancto.* Quamvis ergo ipsa nos ratio evidenter edoceat, quia subducta una syllaba, personam Filii & Spiritus sancti unam quodammodo esse designent; tamen ad errorem talium convincendum sufficit, quod Dominus Jesus Christus designans in invocatione Trinitatis credentium debere baptisma celebrari, dixit: *Ite, docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti.* Ergo cum non dixerit: In nomine Patris, & Filii Spiritus sancti; sed æqualibus distinctionibus Patrem, & Filium, & Spiritum sanctum, jusserit nominari: constat illos omnino a doctrina Dominica deviare, qui aliquid voluerint confessioni derogare. Qui si in errore permanserint, socii nobis esse non possunt.

Matth. ult.

III. De his etiam qui baptismatis gratia salutaris accepta apud Arrianos iterum baptizati, profundæ voraginis sunt morte demersi, quid per singulos ordines, vel ætates antecessorum nostrorum decreta censuerunt, quæ multiplici sunt digesta ratione, e nostro scrinio [a] revelata capitula his subjecta direximus. In quibus tamen illud speciali caritate etiam convenit observari: ut quia pro peccatis plurimis ingentibus iniquitas ipsa surrexit, in æstimatione fraternitatis tuæ aliorumque pontificum per suas diœceses relinquatur, ut si qualitas & pœnitentis devotio fuerit approbata, indulgentiæ quoque remedio sit vicina. Quorum tamen reconciliatio non per illam impositionem manus, quæ per invocationem sancti Spiritus fit, operatur: sed per illam qua pœnitentiæ fructus acquiritur, & sanctæ communionis [b] restitutio perficitur.

a al. relevata.

b al. restitutione.

IV. De fabrica vero cujuslibet ecclesiæ, si diruta fuerit, instauranda; & si in eo loco consecrationis solennitas debeat iterari, in quo sanctuaria non fuerint; nihil judicamus officere, si per eam minime aqua [c] benedicta jactetur: quia consecrationem cujuslibet ecclesiæ, in qua Spiritus sancti ara non ponitur, celebritatem tantum scimus esse missarum. Et ideo, si qua sanctorum basilica a fundamentis etiam fuerit innovata, sine aliqua dubitatione, cum in ea missarum fuerit celebrata solennitas, totius sanctificatio consecrationis implebitur. Si vero sanctuaria quæ habebat, ablata sunt, rursus eorum [a] repositione, & missarum solennitate, reverentiam sanctificationis accipiet.

c al. exorcizata.

a al. depositione.

V. Pascha vero futurum nos, si Deus voluerit, undecimo Kalendarum Maiarum die celebraturos esse cognoscite. Ordinem quoque precum in celebritate missarum nullo nos tempore, nulla festivitate significamus habere [b] divisum: sed semper eodem tenore, oblata Deo munera consecrare. Quoties vero Paschalis, aut Ascensionis Domini, vel Pentecostes, & Epiphaniæ, Sanctorumque Dei fuerit agenda festivitas; singula capitula diebus apta subjungimus, quibus commemorationem sanctæ solennitatis, aut eorum facimus, quorum natalitia celebramus: cetera vero ordine consueto prosequimur. Quapropter & ipsius canonicæ precis textum direximus super adjectum, quem Deo propitio ex apostolica traditione suscepimus. Et ut caritas tua cognoscat, quibus locis aliqua festivitatibus apta connectes, Paschalis diei preces [c] similiter adjecimus. His igitur fraternitatis tuæ inquisitioni responsis, Deum nostrum, quantum possumus, exoramus, ut omnibus catholicæ religionis ecclesiis circa universos, quos fideles sibi efficit, gratiæ suæ dona multiplicet; & ab omnibus insidiis spiritalis hostis atque carnalis cunctos populos suos redigere dignetur immunes. Significamus etiam beatorum apostolorum, vel martyrum, sicut speramus sancto nos affectui tuo direxisse reliquias, præsumentes fidem vestram eorum deinceps plenius esse meritis adjuvandam.

b al. diversum.

c al. simul.

VI. Si quis episcopus, aut presbyter, juxta præceptum Domini non baptizaverit in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti; sed in una persona Trinitatis, aut in duabus, aut in tribus Patribus, aut in tribus Filiis, aut in tribus Paracletis; projiciatur de ecclesia Dei.

VII. Nulli vel tenuiter sentienti, vel pleniter sapienti dubium est, quod ecclesia Romana fundamentum & forma sit ecclesiarum, a quo omnes ecclesias principium sumpsisse nemo recte credentium ignorat. Quoniam licet omnium apostolorum par esset electio, beato tamen Petro concessum est ut ceteris præemineret; unde & Cephas vocatur, quia caput est & principium omnium apostolorum: & quod in capite præcessit, in membris sequi necesse est. Quamobrem sancta Romana ecclesia ejus merito Domini voce consecrata, & sanctorum patrum auctoritate roborata, primatum tenet omnium ecclesiarum: ad quam tam summa episcoporum negotia, & judicia, atque querelæ, quam & majores ecclesiarum quæstiones, quasi ad caput, semper referenda sunt. Nam & qui se scit aliis esse præpositum, non moleste ferat aliquem esse sibi prælatum. Ipsa namque ecclesia, quæ prima est, ita reliquis ecclesiis vices suas credidit largiendas; ut in partem sint vocatæ solicitudinis, non in plenitudinem potestatis. Unde omnium appellantium Apostolicam sedem episcoporum judicia, & cunctarum majorum negotia causarum, eidem sanctæ sedi reservata esse liquet: præsertim cum in his omnibus ejus semper sit exspectandum consultum; cujus tramiti si quis obviare tentaverit sacerdotum, causas se non sine honoris sui periculo apud eamdem sanctam sedem noverit redditurum. Data Kalendis Martii, Wilisario & Joanne, viris clarissimis Consulibus.

In mss. Coll. Data Romæ, III Kal. Jul. Flavio Joanne V. C. Consule.

Alias Vigilii Papæ epistolas, quæ nec sunt Decretales, neque exstant in Collectione Isidori, non repræsentamus hoc loco. Sunt ea vel in Collectione epistolarum Romanorum Pontificum: vel quæ sunt petita ex archivo Arelatensi, apud Baronium, ad annum Christi 540. 544. 545. & 546. Quæ vero pertinent ad quæstionem de tribus capitulis, exhibebuntur tomo sequenti.

EPISTOLA LEONIS EPISCOPI SENONENSIS

AD CHILDEBERTUM REGEM FRANCORUM.

Deprecatur ne Meleduni in diœcesis sua parochia, ubi numquam fuit, novus fiat episcopus.

Domno illustri, gloriosissimo domno, & in Christo filio, Childeberto regi, Leo episcopus.

Sirmondus edidit ex ms. Corb.

LItteras celsitudinis vestræ honore quo dignum est me indico suscepisse: ubi sperare dignamini, ut ad ordinandum Mecledonensem episcopum aut præsentia nostra adesse debeat, aut consensus. Quam rem valde admiratos nos gloria vestra cognoscat: quod primum sine jussu gloriosissimi domni principis nostri filii vestri Theudoberti regis, cujus sumus regni ordinatione subjecti, injungitis, ut antea quæ anteacto tempore facta non sunt, nunc præsentia nostra, aut consensu debeant inchoari. Præcipue numquam nec suspicari nec credere potuimus, quod hanc aut ordini nostro, aut etiam temporibus vestris velletis injuriam generari; ut diœcesim nostram, a Deo nobis commissam, & usque nunc pontificali ordine Deo propitio custoditam, tamquam negligentes ac desides, ad alterius permittamus potestatem transire, aut solicitudinem irrationabili deliberatione transferri. Unde salutantes digno ac debito in Deo caritatis affectu, togamus & contestamur, ne ullus pontificum contra statuta patrum audeat facere, unde possit synodali examinatione convictus de illicita præsumptione culpari. Illa tamen vestris debent fieri, Deo inspirante, temporibus; unde & pax inter sacerdotes esse possit, & plebs non permittatur a pastoris proprii custodia per novam & illicitam ordinationem divelli. Custodite, quæso, statuta patrum: & canonum severitate constricti, non patiamini, sicut scribitis, ad petitionem ejus plebis, superstite proprio sacerdote alterum episcopum ordinari. Quia si hoc petunt, quod nefas est credi, desertores potius judicandi sunt, quam fideles. Et non eorum preces facile audiri debent a principe, quorum petitionibus potius generentur scandala, quam pax Deo amata servetur. Quia sicut beati sunt pedes pacem portantes; ita væ his dictum est, per quos venit scandalum. Qui si fortasse ob hoc alterum episcopum sibi fieri rogant, quia nos interclusis itineribus ad eos nec visitatorem mittere possumus, nec venire; ista culpa nos non respicit: quia si iter a vestra parte, sicut optime nostis, interclusum tanto tempore non fuisset, quamvis senes aut infirmi, populum nobis ecclesiastica disciplina commissum requirere potueramus; aut certe visitatorem, sicut canones statuunt, destinare. Nam gloria vestra optime debet & credere & scire, quia si contra statuta canonum quicumque episcoporum sine consensu nostro Mecledone episcopum voluerit ordinare, usque ad Papæ notitiam, vel synodalem audientiam, tam hi qui ordinaverint, quam qui ordinatus fuerit, a nostra erunt communione disjuncti.

Meledunum in diœcesi Senonensi, Melun.

Leo Christi servus subscripsi.

EPISTOLA TROJANI EPISCOPI SANTONENSIS, ad Eumerium episcopum Namnetensem.

Sirmondus edidit ex diversis mss.

De puero, qui an baptizatus esset nesciebat.

Domno semper suo [a] Eumerio episcopo, Trojanus episcopus.

DEferentibus diaconibus, quos ad humilitatem meam misistis, litteras vestræ sanctitatis accepi: in quibus consulitis de quodam puero, qui nescire se dicit si fuerit baptizatus; nisi hoc tantum recolit, quod de linteo caput habuit involutum; quod frequenter infirmantibus post dolorem fieri solet, ne caput algeat, & recidivam incurrat. His itaque reddo in Domino debitæ salutationis officium; & quod a majoribus nostris statutum est, indubitanter judicare præsumo. Statutum noveris, ut quicumque se baptizatum fuisse non recolit, nec ab alia persona id factum fuisse probatur, baptismum absque ulla dilatione percipiat; [b] ne a nobis illius anima, si a baptizatis separata fuerit, requiratur. Ora pro nobis, domne merito in Christo beatissime.

[a] *Eumerius dicitur Eumenato, lib. 1. in ejus epitaphio.*

[b] *Leo Papa epist. ad Rusticum cap. 16.*

Anno Christi 540.

Ex editione Garsiæ Loaisæ.

CONCILIUM BARCINONENSE

celebratum circa annum Domini DXL.

PRÆFATIO.

CUm convenissent in Dei nomine Barcinonæ sancti episcopi, id est, Sergis metropolitanus, Nibridius Barcinonensis, Casotius Empuritanus, Andreas Ilerdensis, Stafilius Gerundensis, Joannes Cæsaraugustanus, Asellus Dertosanus; hæc observanda statuerunt:

CANONES.

I.

Ut psalmus quinquagesimus ante canticum dicatur.

II.

Ut benedictio in matutinis, fidelibus, sicut in vespera, tribuatur.

III.

Ut nullus clericorum comam nutriat, aut barbam radat.

IV.

Ut diaconus in consessu presbyteri nullatenus sedeat.

V.

Ut episcopo præsente orationes presbyteri in ordine colligant.

VI.

Pœnitentes viri tonso capite, & religioso habitu utentes, jejuniis & obsecrationibus vitæ tempus peragant.

VII.

Ut pœnitentes epulis non intersint, nec negotiis

operam dent in datis & acceptis, sed tantum in suis A domibus vitam frugalem agere debeant.

VIII.

De his qui in infirmitatibus poscunt pœnitentiam, & a sacerdote accipiunt, si postea convaluerint, vitam pœnitentium peragant, excepta manus impositione, segregati a communione, quamdiu probabilem sacerdos eorum approbaverit vitam.

IX.

Jubemus vero in infirmitate positis, viaticam benedictionem percipiant.

X.

De monachis vero id observari præcipimus, quæ synodus Chalcedonensis constituit.

ANNO CHRISTI 541.

CONCILIUM AURELIANENSE IV.

triennio post Aurelianense tertium, indictione quarta, Basilio viro clarissimo Consule celebratum, id est, anno Christi DXLI.

In altero e mss. nostris antiquissimis. titulus est hujusmodi: Incipiunt capitula de secundo synodo Aurelianensi tempore Childeberti regis. *Est, inquit, hæc synodus Aurelianensis sub Childeberto secunda.*

Edidit Sirmondus ex mss. Rem. Bellov. & Pith.

TITULI CANONUM.

I. *Ut Pascha secundum laterculum Victorii celebretur, & per episcopos epiphaniorum die denuncietur.*

II. *Ut quadragesima in omnibus ecclesiis æqualiter teneatur, & sabbatis jejunium non solvatur.*

III. *Ut primores civitatis Pascha & præcipuas festivitates in civitate celebrent.*

IV. *De eo quod in sacro calice est offerendum.*

V. *Quo in loco fieri debeat episcopi consecratio.*

VI. *Ut clerici ab episcopis canonum statuta percipiant.*

VII. *De clericis qui in oratoriis servire debent.*

VIII. *De pœnitentia lapsorum in heresim.*

IX. *Quæ ab episcopo contra canones alienata sunt, revocari debent: liberi tamen manent servi ecclesiæ C quos manumisit.*

X. *De digamis ad diaconatum aut presbyterium promotis.*

XI. *Monasteriis aut parochiis collata sibi abbates & presbyteri non vindicent, nec alienent sine episcopi consensu.*

XII. *Ut episcoporum lites intra anni spatium finiantur.*

XIII. *Ut clerici publicis actionibus & suscelis non applicentur.*

XIV. *Ut quæ quis ecclesiæ reliquerit heredes non auferant.*

XV. *De iis qui post baptismum immolatis utuntur.*

XVI. *De Christianis qui gentilium more jurant ad capita animalium.*

XVII. *Ut sacerdotes & diaconi ab uxoribus suis abstineant.*

XVIII. *Ut clerici non alienent quæ ab ecclesia ad utendum accipiunt.*

XIX. *Quod ecclesiæ collatum est, nec a collatore nec ab ipsius heredibus repeti debet.*

XX. *Causa clericorum apud quos discuti debeant.*

XXI. *Ut qui ad ecclesiam confugerit a nullo abstrahatur.*

XXII. *Ut nullus invitis parentibus filiam sibi jungat alienam.*

XXIII. *Ut servi ecclesiæ prædas non exerceant.*

XXIV. *De mancipiis spe conjugii ad ecclesiam confugientibus.*

XXV. *Ut nullus res ecclesiæ, contempto pontifice, petere aut occupare præsumat.*

XXVI. *De clericis qui in potentum domibus parœcias observant, ut a dominis ab officio non prohibeantur.*

XXVII. *De incestis conjunctionibus.*

XXVIII. *Ut homicidæ, tametsi illis crimen indulgeatur, pœnitentiæ subjaceant.*

XXIX. *Ut mulieres cum clericis in adulterio deprehensæ ab episcopo distringantur.*

XXX. *De mancipiis Christianis apud Judæos.*

B XXXI. *Ut nulli Judæo, liceat advenam, aut de Christianis natum circumcidere, vel sibi ancillam Christianam sociare.*

XXXII. *De his qui e genere servili descendunt.*

XXXIII. *Ut oratorium in agro non fiat, nisi dotetur, & clerici ei deputentur.*

XXXIV. *Ut nullus, si quid in usufructu accepit ab episcopo, quod ibi profecerit, alienet.*

XXXV. *In potestate sit successoris, an defuncti episcopi rejicere debeat voluntatem.*

XXXVI. *Quæ alterius ecclesiæ clerico donata sunt, post ejus obitum ad jus ecclesiæ revertantur.*

XXXVII. *Ut synodus singulis annis a metropolitano convocetur.*

XXXVIII. *Ut quæ statuta sunt observentur.*

PRÆFATIO.

CUm in Aurelianensi urbe unanimiter in Christi nomine sancta adfuisset congregatio sacerdotum: & de his quæ ad sacrum propositum pertinent, vel quæ secundum ecclesiasticam ordinationem regulari conveniunt disciplinæ, Deo medio, tractare cœpissent: placuit, ut quæ definita sunt secundum antiquam consuetudinem scripta monstrentur. Et quo firmius statuta serventur, cum consensu omnium doceat adnotata D subscriptio.

CANONES.

I.

Placuit itaque, Deo propitio, ut sanctum Pascha secundum laterculum [a] Victorii ab omnibus sacerdotibus uno tempore celebretur. Quæ festivitas annis singulis ab episcopo Epiphaniorum die in ecclesia populis denuncietur. De qua solennitate quoties aliquid dubitatur, inquisita vel agnita per metropolitanos a sede Apostolica sacra constitutio teneatur.

[a] *mss.* Victuri.

II.

Hoc etiam decernimus observandum, ut quadra- E gesima ab omnibus ecclesiis æqualiter teneatur; neque quinquagesimam aut sexagesimam ante Pascha quilibet sacerdos præsumat indicere. Sed neque per sabbata absque infirmitate quisquam solvat quadragesimæ jejunium, nisi tantum die Dominico prandeat; quod sic fieri specialiter patrum statuta sanxerunt. Si quis hanc regulam irruperit, tamquam transgressor disciplinæ a sacerdotibus censeatur.

III.

Quisquis de prioribus civibus Pascha extra civitatem tenere voluerit, sciat sibi a cuncta synodo esse prohibitum: sed principales festivitates sub præsentia

episcopi teneant, ubi sanctum decet esse conventum. Tamen si aliquis certa necessitate constringatur, ut hoc implere non possit, ab episcopo postulet commeatum. Quod si hoc postulare despexerit, in eodem loco, id est, in festivitate præsenti, ubi tenere voluerit, suspendatur.

IV.

Ut nullus in oblatione sacri calicis, nisi quod ex fructu vineæ speratur, & hoc aqua mixtum, offerre præsumat: quia sacrilegum judicatur aliud offerri, quam quod in mandatis sacratissimis Salvator instituit.

V.

Id etiam regulariter esse perspeximus decernendum, ut episcopus in civitate, in qua per decretum eligitur ordinandus, in sua ecclesia cui præfuturus est, consecretur. Sane si subito necessitas temporis hoc implere non patitur, licet melius esset in sua ecclesia fieri, tamen aut sub præsentia metropolitani, aut certe cum ejus auctoritate intra provinciam omnino a comprovincialibus ordinetur.

VI.

Ivo parte 6. cap. 350.

Parochiani clerici a pontificibus suis necessaria sibi statuta canonum legenda percipiant; ne seipsi vel populi, quæ pro salute eorum decreta sunt, excusent postmodum ignorasse.

VII.

Ut in oratoriis domini prædiorum minime contra votum episcopi, ad quem territorii ipsius privilegium noscitur pertinere, peregrinos clericos intromittant; nisi forsitan quos probatos ibidem [a] districtio pontificis observare præceperit.

VIII.

De his qui post baptismi sacramentum [b] ad hæresis lapsum carne suadente descendunt, & agnoscentes reatum, ad unitatem fidei catholicæ venire desiderant; in episcoporum potestate consistat, cum eos viderint dignam pœnitentiam agere, quando vel qualiter communioni pristinæ reformentur.

IX.

Ut episcopus, qui de facultate propria ecclesiæ nihil relinquit, de ecclesiæ facultate si quid aliter quam canones eloquuntur obligaverit, vendiderit, aut distraxerit, [c] ad ecclesiam revocetur. Sane si de servis ecclesiæ libertos fecerit numero competenti, in ingenuitate permaneant, ita ut ab officio ecclesiæ non recedant.

X.

Ivo parte 8. cap. 301.

Si quis episcoporum sciens aut bigamum, aut internuptæ maritum, ad officium Leviticæ dignitatis, sive presbyterii, contra jus canonum promovere præsumpserit, noverit se unius anni spatio ab omni officio sacerdotii esse suspensum. Qui si forte sententiæ subjacere contempserit, a communione ejus, [d] usque in magnam synodum, se fraternitas universa suspendat. Illi vero qui illicite promoti sunt, regradentur.

XI.

Si quid abbatibus, aut sactis monasteriis, aut parochiis pro Dei fuerit contemplatione collatum, in sua proprietate hoc abbates vel presbyteri minime revocabunt: nec alienare quod cunctis fratribus debetur quacumque occasione præsumant. Quibus si fuerit necessarium ut statuta convellant, non aliter valeat, nisi fuerit episcopi sui subscriptione firmatum.

XII.

Si inter episcopos de rebus terrenis, aut possessionibus, sub repetitionis aut retentationis titulo nascatur [e] contentio; intra anni spatium pro studio caritatis, quæ cunctis debet rebus temporalibus anteferri, per epistolas fratrum affectuose commoniti, aut inter se, aut in præsentia electorum judicum negotium sanare festinent. Quod si distulerint, donec ipsa causatio abrogetur, a caritate fratrum, qui distulerit, habeatur extraneus: quia injunctum est, ut qui cunctis præsunt, inter se quacumque causatione dissentiant.

XIII.

Si quis judicum clericos de quolibet corpore venientes, atque altario mancipatos, vel quorum nomina in [a] matricula ecclesiæ teneantur inscripta, publicis actionibus applicare præsumpserit; si a sacerdote commonitus emendare noluerit, cognoscat se pacem ecclesiæ non habere. Similiter & a tutelæ administratione pontifices, presbyteros, atque diaconos, ideo excusatos esse decrevimus; quia quod lex sæculi etiam paganis sacerdotibus & ministris ante præstiterat, justum est ut erga Christianos specialiter conservetur.

XIV.

Quæcumque ecclesiis aut pontificibus, sub competenti ac justo documento fuerint derelicta, ab heredibus legitimis dignum est ut Dei contemplatione serventur.

XV.

Si quis post acceptum baptismi sacramentum ad immolata dæmonibus sumenda tamquam ad vomitum revertitur; si commonitus a sacerdotibus ex hac prævaricatione se noluerit revocare, a communione catholica pro emendatione sacrilegii suspendatur.

XVI.

Si quis Christianus, ut est gentilium consuetudo, ad [a] caput cujuscumque feræ vel pecudis, invocatis insuper nominibus paganorum, fortasse juraverit; si se ab hac superstitione commonitus noluerit cohibere, donec reatum emendet, a consortio fidelium vel ecclesiæ communione pellatur.

XVII.

Ut sacerdotes, sive diaconi, cum conjugibus suis non habeant communem lectum & cellulam, [b] ne propter suspicionem carnalis consortii religio maculetur. Quod qui fecerint, juxta priscos canones, ab officio regradentur.

XVIII.

Quicumque clericus aliquid de jure ecclesiastico seu verbo seu per scripturam acceperit ad utendum, & postmodum hoc alienare quacumque ratione præsumpserit, non valebit; quia secundum canonum statuta proprietatem ecclesiæ non violat in alios quamvis longa possessio. Sed in pontificis potestate consistat, qualiter pro conservando jure ecclesiastico rem possessam inter clericos debeat [c] communicare.

XIX.

Quicumque pro devotione sua oblationis studio aliquid in campellis vel in vineolis, etiam absque scriptura probatur ecclesiæ contulisse; si postmodum vel ipse, vel heredes ejus, quacumque occasione auferre a jure hoc ecclesiæ vel alienare voluerint; quoadusque a tali intentione discedant, aut [d] perversa restituant, a communione ecclesiastica suspendantur.

XX.

Ut nullus sæcularium personarum, prætermisso pontifice, seu præposito ecclesiæ, quemquam clericorum pro sua potestate constringere, discutere audeat, vel damnare. Sed & clericus, si pro causa ad petitionem cujuscumque fuerit ab ecclesiastico ordinatore commonitus, se ad audientiam spondeat adfuturum, & respondere nulla calliditate dissimulet. Sed quæcumque causatio, quoties inter clericum & sæcularem vertitur, absque presbytero aut archidiacono, vel si quis esse præpositus ecclesiæ dignoscitur, judex publicus audire negotium non præsumat. Sane si causam habentibus placuerit ire ad judicium fori ex vo-

---

Notes, col. 1437: [a] districtio, in ms. Paris. — [b] al. ad hæreses lapsu carnis suadente. — [c] Bell. ab ecclesia revocetur. — [d] Rem. usque ad aliam. — [e] Rem. & Bell. intentio.

Notes, col. 1438: [a] al. extra. — [b] Agath. 9. Arvern. 13. Aur. III. 2. — [c] al. commutare. — [d] Forte, perversa.

luntate communi, permittente præposito ecclesiæ, clerico licentia tribuatur.

XXI.

Paulinus in vita sancti Ambrosii, de Cresconio jussu Stiliconis per milites abstracto.

Si quis necessitatis impulsu ad ecclesiæ septa confugerit, & sacerdote vel præposito ecclesiæ prætermisso atque contempto, eum quisque de locis sacris vel atriis, seu vi seu dolo abstrahere aut solicitare fortasse præsumpserit; ut inimicus ecclesiæ ab ejus liminibus arceatur, quousque juxta pontificis districtionem digna per indictam pœnitentiam emendatio subsequatur; eo tamen qui abstractus est prius ecclesiæ restituto.

XXII.

Ut nullus per imperium potestatis filiam competere audeat alienam, ne conjugium quod contra parentum voluntatem impie copulatur, velut captivitas judicetur: sed sicut est prohibitum, non admittatur. In his qui perpetraverint, excommunicationis severitas pro modo piaculi imponatur.

XXIII.

Ut servis ecclesiæ, vel sacerdotum, prædas & captivitates exercere non liceat: quia iniquum est, ut quorum domini redemptionis præstare solent suffragium; per servorum excessum disciplina ecclesiastica maculetur.

XXIV.

[a] Greg. Tur. V. 3. de famulis Rauchingi puero & puella.

Quæcumque mancipia sub specie conjugii [a] ad ecclesiæ septa confugerint, ut per hoc credant posse fieri conjugium; minime eis licentia tribuatur, nec talis conjunctio a clericis defensetur: quia probatum est, ut sine legitima traditione conjuncti, pro religionis ordine, statuto tempore ab ecclesiæ communione suspendantur, ne in sacris locis turpi concubitu misceantur. De qua re decernimus, ut parentibus aut propriis dominis, prout ratio poscit personarum, accepta fide excusati sub separationis promissione reddantur: postmodum tamen parentibus atque dominis libertate concessa, si eos voluerint propria voluntate conjungere.

XXV.

Si quis clericus aut laïcus sub potentum nomine atque patrocinio res ad jus ecclesiæ pertinentes, contempto pontifice, petere seu possidere præsumpserit; primum admoneatur quæ abstulit civiliter reformare; aut certe judicium sacerdotis sui opperiri, ut poscit sacra religio. Quod si in pervasionis pertinacitate subsistit, tamdiu ab ecclesiæ liminibus arceatur, donec cum satisfactione justissima pervasa aut occupata restituat.

XXVI.

Si quæ parochiæ in potentum domibus constitutæ sunt, ubi observantes clerici ab archidiacono civitatis admoniti, secundum qualitatem ordinis sui, fortasse quod ecclesiæ debent, sub specie domini domus implere neglexerint; corrigantur secundum ecclesiasticam disciplinam. Et si ab agentibus potentum, vel ab ipsis rei dominis, de agendo officio ecclesiæ in aliquo prohibentur; auctores nequitiæ a sacris cærimoniis arceantur, donec subsecuta emendatione in pace ecclesiastica revocentur.

XXVII.

Conc. Aurel. III. can. 10.
[b] al. post synodum Aurel. ...... cuestionam
Conc. Epaonense, can. 30.

De incestis conjunctionibus id statuimus observandum, ut si quis [b] post synodi Aurelianensis ante hoc triennium constituta, illicita tori jura præsumpserit, circa eum secundum statuta Epaonensium canonum a sacerdotibus ecclesiæ severitas teneatur.

XXVIII.

Quisquis homicidium voluntate commiserit, ita ut occidere audeat innocentem; si a principibus, aut a parentibus, quacumque re se reddiderit absolutum, pro modo pœnitentiæ distringendus in sacerdotis potestate consistat.

XXIX.

Si quæ mulieres fuerint in adulterio cum clericis deprehensæ, clericis districtione adhibita, mulieres ipsæ, prout sacerdoti visum fuerit, districtioni subjaceant; & a civitatibus, ut sacerdos præceperit, repellantur.

XXX.

Conc. Aurel. III. can. 13.

Cum prioribus canonibus jam fuerit definitum, ut de mancipiis Christianis, quæ apud Judæos sunt, si ad ecclesiam confugerint, & redimi se postulaverint, etiam ad quoscumque Christianos refugerint, & servire Judæis noluerint; taxato & oblato a fidelibus justo pretio, ab eorum dominio liberentur: ideo statuimus, ut tam justa constitutio ab omnibus catholicis conservetur.

XXXI.

Hoc etiam decernimus observandum, ut quicumque Judæus proselytum, qui advena dicitur, Judæum facere præsumpserit; aut Christianum factum ad Judaïcam superstitionem adducere; vel si Judæus Christianam ancillam suam sibi crediderit sociandam; vel si de parentibus Christianis natum, Judæum sub promissione fecerit libertatis; mancipiorum amissione multetur. Ille vero qui de Christianis natus Judæus factus est, si sub conditione fuerit manumissus, ut in ritu Judaïco permanens habeat libertatem, talis conditio non valebit: quia injustum est, ut ei libertas maneat, qui de Christianis parentibus veniens Judaïcis vult cultibus adhærere.

XXXII.

[a] Rem. depositos.

De genere servili id decrevimus observandum, ut descendens inde posteritas, ubicumque, quamvis post longa spatia temporum, reperiatur in loco, cui auctores ejus constat fuisse [a] deputatos, revocata studio sacerdotis, in ea quæ constituta est a defunctis conditione permaneat. Cui præcepto si quis sæcularium humanæ cupiditatis impulsu crediderit obviandum, quousque se corrigat, ab ecclesia suspendatur.

XXXIII.

Si quis in agro suo aut habet, aut postulat habere diœcesim, primum & terras ei deputet sufficienter, & clericos qui ibidem sua officia impleant; ut sacratis locis reverentia condigna tribuatur.

XXXIV.

Quisquis agellum ecclesiæ in diem vitæ suæ pro quacumque misericordia a sacerdote, cui potestas est, acceperit possidendum; quæcumque ibi profecerit, alienandi nullam habeat potestatem, nec sibi parentes sui ex ea re aliquid existiment vendicandum.

XXXV.

De substituendo antistite si fortasse mora exstiterit, & voluntas decessoris ante fuerit reserata, quam successor accedat ecclesiæ, non impediat successorem. Si quispiam clericorum aliquid de facultate illa præsumpserit, in potestate sit advenientis episcopi, utrum audire an rejicere decessoris sui debeat voluntatem: nec ecclesiæ in objecto veniant tempora legibus constituta, dum non exstitit persona quæ de utilitate ecclesiæ attentius cogitaret.

XXXVI.

Si quis episcopus alterius ecclesiæ clerico de facultatibus suæ ecclesiæ aliquid sub titulo quocumque donaverit; post ejus obitum qui acceperit, ad ecclesiæ jus, de cujus facultate discesserat, revertatur: quia iniquum est, ut sub hac specie damnum ecclesia, quæ multis subvenit, patiatur.

XXXVII.

Placuit præterea, ut cuncti metropolitani de comprovincia-

provincialibus suis in provincia sua annis singulis synodum debeant congregare: ut dum in unum se fraternitas jungit, semper & censura teneatur & caritas.

XXXVIII.

Quapropter, auxiliante Domino, quæ synodus sancta constituit, decernimus, ut a cunctis fratribus hæc definitio sancta conservetur. Quod si quis quæ salubriter perspicit instituta, indecenter transgredi quacumque occasione tentaverit; noverit se Deo & cunctæ fraternitati culpabilem esse futurum: quia justum est, ut per unitatem antistitum & ecclesiastica fulgeat disciplina, & inconvulsa maneat constitutio sacerdotum.

SUBSCRIPTIONES EPISCOPORUM.

3. Leontius in Christi nomine episcopus ecclesiæ Burdigalensis consensi, cum universis comprovincialibus meis: Indictione IV. Basilio viro clarissimo Consule.

Solus Cod. ms. Pithæanus habet Indictionem & Paulinum Consulem.

1. Aspasius in Christi nomine episcopus ecclesiæ Elosæ, consensi & subscripsi.
5. Flavius in Christi nomine Rothomagensis ecclesiæ episcopus, consensi & subscripsi.
2. Injuriosus episcopus ecclesiæ Turonicæ, consensi & subscripsi.
4. Cyprianus episcopus ecclesiæ Tolonensis, consensi & subscripsi.
7. Ruricius Deo propitio episcopus ecclesiæ Lemovicæ, consensi & subscripsi.
8. Prætextatus in Christi nomine Aptensis ecclesiæ episcopus, consensi & subscripsi.
9. Placidus in Christi nomine civitatis Matiscensis episcopus, consensi & subscripsi.
10. Gallicanus episcopus ecclesiæ Ebredunensis, consensi & subscripsi.
6. Maximus in Christi nomine Aquensis civitatis episcopus, consensi & subscripsi.
11. Eutherius civitatis Antipolis episcopus, consensi & subscripsi.
15. Ætherius episcopus civitatis Carnotensis, consensi & subscripsi.
18. Rufus civitatis Octodorensis episcopus, consensi & subscripsi.
23. Daniel episcopus Pictavensis, consensi & subscripsi.
12. Alethius in Christi nomine episcopus civitatis Vasensis, consensi & subscripsi.
13. Gallus in Christi nomine episcopus civitatis Arvernæ, consensi & subscripsi.
14. Dalmatius episcopus ecclesiæ Rutenicæ, consensi & subscripsi.
15. Heraclius in Christi nomine episcopus civitatis Tricastinensis, consensi & subscripsi.
19. Vindemialis in Christi nomine episcopus civitatis Arausicæ, consensi & subscripsi.
21. Euanthius episcopus civitatis Gabalitanæ, consensi & subscripsi.

a Paris. & Rem. Evatius.

17. Agricola in Christi nomine episcopus civitatis Cabillonensis, consensi & subscripsi.

Firminus in Christi nomine episcopus civitatis Ucceticæ, consensi & subscripsi.
Gramatius episcopus civitatis Vindonensis, consensi & subscripsi.
Avolus episcopus civitatis Segesterieæ, consensi & subscripsi.
Julianus episcopus civitatis Bigerricæ, consensi & subscripsi.
Passivus in Christi nomine episcopus civitatis Sagensis, consensi & subscripsi.
Innocentius in Christi nomine episcopus civitatis Cenomanicæ, consensi & subscripsi.
Vincentius episcopus, consensi & subscripsi.
Deuterius episcopus civitatis Vinciensis, consensi & subscripsi.
20. Eleutherius episcopus civitatis Autisiodorensis, consensi & subscripsi.
Simplicius episcopus de Sanesio, consensi & subscripsi.
Proculeïanus episcopus civitatis Auscensis, consensi & subscripsi.
Carterius in Christi nomine episcopus civitatis Aquensis, consensi & subscripsi.
Rusticus episcopus civitatis Nivernensis, subscripsi.
Clematius episcopus civitatis Carpentoratensis, subscripsi.
22. Eumerius episcopus civitatis Namnetensis, subscripsi.
Lucretius episcopus civitatis Deensis, consensi & subscripsi.
Marcus episcopus civitatis Aurelianensis, subscripsi.
Probianus presbyter missus a Domino Arcadio episcopo, consensi & subscripsi.
Amphilochius abbas directus a domino Amelio episcopo civitatis Parisiacæ, subscripsi.
Toribius presbyter missus a domino episcopo civitatis Genavensis, consensi & subscripsi.
Ausonius presbyter missus a domino episcopo Santonicæ civitatis, consensi & subscripsi.
Egerius presbyter directus a domino Lupicino episcopo civitatis Ecolesimæ, subscripsi.
Gratianensis presbyter missus a domino Desiderio episcopo Forojuliensi, consensi & subscripsi.
Benenatus presbyter missus a domino Claudio episcopo civitatis Glannatensis, consensi & subscripsi.
Minutulus presbyter missus a domino Sustratio episcopo civitatis Cadurcensis, subscripsi.
Theodorus presbyter missus a domino Leucadio episcopo civitatis Bajocassinæ, subscripsi.
Escupilio presbyter missus a Laurone episcopo civitatis Constantiæ, consensi & subscripsi.
Baudastes presbyter missus a domno Perpetuo episcopo civitatis Abrincatinæ, consensi & subscripsi.
Edebius presbyter missus a domino Theudobaude episcopo civitatis Lexobinæ, consensi & subscripsi.

In ms. Remensi & Parisiensi nostro subscribunt episcopi eo ordine, quem numeri nomini cuique præfixi indicant: ceteri desunt.

CONCILIUM AURELIANENSE V.

POST MORTEM THEODEBERTI REGIS:

ſub die v. Kalendas Novembris, Indictione XIII. celebratum.

Edidit Sirmondus ex mſſ. Lugdunenſi Remenſi, Aicienſi, Corbeienſi, Foſſatenſi, & Tiliano. In mſ. uno Pariſienſis Collegii Sogii Societatis JESU, annorum (ut eruditi pronunciant) amplius 800 hæc *ſynodus Aurelianenſis tertia* dicitur. In altero titulus magis expreſſus: *Incipiunt capitula de ſynodo tertio tempore Childeberti regis*: hoc eſt: ſynodus hæc eſt ſub Childeberto rege Aurelianenſis tertia. Ex eodem mſ. poſuimus in titulo has voces: *Poſt mortem Theodeberti regis.* Circa hæc tempora Concilium Aurelianenſe coactum fuiſſe, cui Domitianus Trajectenſis, ſive Tungrenſis epiſcopus, interfuerit, in ejus vita refertur, apud P. Henſchenium, die VII. Maii, pag. 146 cap. III.

TITULI CANONUM.

I. *Dogmata Eutychetis vel Neſtorii damnanda.*
II. *Neminem a ſacerdote pro levibus cauſis excommunicandum.*
III. *De extranearum mulierum, aut etiam propinquarum, familiaritate.*
IV. *Si clericus poſt acceptam benedictionem incontinens invenitur, deponatur.*
V. *Nullus clericum alienum recipere, vel promovere, ſine epiſtola pontificis ſui, præſumat.*
VI. *Servum alienum clericum non ordinandum.*
VII. *De manumiſſis in eccleſia.*
VIII. *Pontifice mortuo nullus in civitate aut per parochias ordinare clericos, aut altaria audeat conſecrare, vel quidquam auferre.*
IX. *Nullus ex laicis ante annuam converſionem epiſcopus ordinetur.*
X. *Nulli epiſcopatum pretio liceat comparare.*
XI. *Nullus invitis ordinetur epiſcopus.*
XII. *Nulli viventi epiſcopo, præter culpabilem, alius ſuperordinetur.*
XIII. *Qui facultates eccleſiæ delegatas ſubtraxerit, excommunicetur.*
XIV. *Nullus eccleſiæ alterius regni, vel loci, res petat, aut præſumat accipere.*
XV. *De xenodochio, quod Childebertus rex cum regina conjuge ſua Lugduni condidit.*
XVI. *Qui a ſe, vel ab aliis, eccleſiæ oblata auferre præſumpſerit.*
XVII. *Eccleſiæ cauſæ qualiter & per quos finiantur.*
XVIII. *Vocati comprovinciales a metropolitano ad concilium venire teneantur, nec ſine commeatu a concilio diſcedant.*
XIX. *De oblatione puellarum in monaſteriis.*
XX. *Ut incarcerati diebus Dominicis ab eccleſiæ præpoſitis viſitentur.*
XXI. *De ſuſtentandis leproſis.*
XXII. *De ſervis qui ad eccleſiam pro culpa confugiunt.*
XXIII. *Ut ſynodus provinciæ quotannis a metropolitano indicatur.*
XXIV. *De obſervatione præteritorum canonum.*

PRÆFATIO.

AD divinam gratiam referendum eſt, quando vota principum concordant animis ſacerdotum: ut dum fit pontificale concilium, normam vivendi teneat recapitulatio antiqua canonum: vel, ut locus tempuſque eſt, in quibuſcumque titulis veteribus adhærens nova conſtitutio ſanctionum. Igitur cum clementiſſimus princeps, triumphorum titulis invictiſſimus, domnus Childebertus rex, pro amore ſacræ fidei, & ſtatu religionis, in Aurelianenſi urbe congregaſſet in unum Domini ſacerdotes, cupiens ex ore patrum audire quod factum eſt: ut quod pro eccleſiaſtico ordine auctoritate promeretur paſtorali, & venientibus ſit norma, & præſentibus diſciplina; quæ conveniat a præſenti tempore in poſterum cuſtodiri, præſtante Deo, ſignanter eſt titulis prænotatum.

CANONES.

I.

Primo itaque nefariam ſectam, quam auctor male ſibi conſcius, & a vivo ſanctæ fidei catholicæ fonte diſcedens, quondam condidit Eutyches: vel ſi qua a venefico ſimiliter impio ſunt prolata Neſtorio: quas etiam ſectas ſedes Apoſtolica ſancta condemnat; ſimiliter & nos eaſdem cum ſuis auctoribus & ſectatoribus exſecrantes, præſentis conſtitutionis vigore anathematizamus atque damnamus, rectum atque apoſtolicum in Chriſti nomine fidei ordinem prædicantes.

II.

Ut nullus ſacerdotum quemquam rectæ fidei hominem pro parvis & levibus cauſis a communione ſuſpendat, præter eas culpas, pro quibus antiqui patres ab eccleſia arceri juſſerunt committentes.

III.

Ut nullus epiſcopus, preſbyter, aut diaconus, extranearum mulierum intra domum præſumat habere ſolatium: quibus etiam pro utilitate ſua aliqua familiarius regenda committat. Quod etiam & de propinquis feminis horis indecentibus ſimiliter prohibemus; ne ſub conceſſa ſibi licentia parentali, ab earum a ſequipedis memoratorum vita vel opinio polluatur. Quod ſi epiſcopus nunc vetita uti ſub quadam præſumptione voluerit; anno uno a metropolitano, vel a comprovincialibus ſuis ab officio ſuſpendatur. Clerici vero a propriis epiſcopis, modo qui ſupra ſcriptus eſt, corrigantur.

a Poſſidius in vita ſancti Auguſtini.

IV.

Si quis clericus, poſt acceptam benedictionem cujuſlibet loci vel ordinis, ad conjugalem torum jam ſibi illicitum denuo redire [illegible]pſerit, uſque in diem vitæ ab honore accepti ordinis, & ſicut habent antiquorum patrum canones, ab officio deponatur, ei tantummodo communione conceſſa.

V.

Ut nullus clericum ſeu lectorem alienum, ſine ſui ceſſione pontificis, vel promovere, vel ſibi quibuſlibet conditionibus audeat vindicare. Quod ſi quis hanc conſtitutionem fuerit quacumque præſumptione tranſgreſſus; memoratæ perſonæ ab eo cui ſunt debitæ, ſeu eccleſiaſtico jure, ſeu proprio, revocatæ, quia illicita vagatione diſceſſerant, ab honore vel officio ſuſcepto, juxta arbitrium ſui pontificis, ſuſpendantur. Epiſcopus vero qui ordinaverit, ſex menſibus miſſas tantum facere non præſumat.

VI.

Ut ſervum, qui libertatem a dominis propriis non acceperit, aut etiam jam libertum, nullus epiſcopo-

Conc. Aurel. I. can. 8.

ANNO CHRISTI 549.

rum absque ejus tantum voluntate, cujus aut servus est, aut cum absolvisse dignoscitur, clericum audeat ordinare. Quod si quisquam fecerit, is qui ordinatus est a domino revocetur: & ille qui est collator ordinis, si sciens fecisse probatur, sex mensibus missas tantum facere non præsumat. Si vero sæcularium servus esse convincitur, ei qui ordinatus est benedictione servata, honestum ordini domino suo impendat obsequium. Quod si sæcularis dominus amplius cum voluerit inclinare, ut sacro ordini inferre videatur injuriam; duos servos, sicut antiqui canones habent, episcopus qui eum ordinavit domino sæculari restituat; & episcopus eum quem ordinavit ad ecclesiam suam revocandi habeat potestatem.

VII.

Et quia plurimorum suggestione comperimus, eos qui in ecclesiis juxta patrioticam consuetudinem a servitio fuerint absoluti, pro libito quorumcumque iterum ad servitium revocari; impium esse tractavimus, ut quod in ecclesia Dei consideratione a vinculo servitutis absolvimus, irritum habeatur. Ideo pietatis caussa communi consilio placuit observandum, ut quæcumque mancipia ab ingenuis dominis servitute laxantur, in ea libertate maneant, quam tunc a dominis perceperunt. Hujusmodi quoque libertas si a quocumque pulsata fuerit, cum justitia ab ecclesiis defendatur; præter eas culpas, pro quibus leges collatas servis revocare jusserunt libertates.

Ivo part. 16. cap. 41.

VIII.

Ut in civitate, ubi pontifex jure humanæ conditionis obierit, nullus episcopus ante substitutionem reparari per ordinem successoris, aut in civitate, aut per parochias, ordinare clericos, aut altaria audeat consecrare; vel quidquam de rebus ecclesiæ, præter humanitatem, præsumat auferre. Quod si quisquam temerario ausu statuta transcenderit, conventus ab instituto pontifice, verecundiæ suæ consulens sine dilatione ablata restituat. Si vero suæ voluntatis arbitrio, vel quorumcumque precibus actus, quamcumque personam promovere, aut contra interdictum ire præsumpserit, anno integro missas tantum facere non præsumat.

IX.

Nullus ex laïcis absque anni conversione præmissa episcopus ordinetur: ita ut intra anni ipsius spatium, a doctis & probatis viris, disciplinis & regulis spiritalibus plenius instruatur. Quod si hoc quisquam episcoporum transcendere quacumque conditione præsumpserit, anno integro ab officio vel caritate fratrum habeatur extraneus.

[a] mss. Paris. annua.

X.

Ut nulli episcopatum præmiis aut comparatione liceat adipisci, sed (cum voluntate regis,) juxta electionem cleri ac plebis, sicut in antiquis canonibus tenetur scriptum, a metropolitano, vel quem in vice sua præmiserit, cum comprovincialibus pontifex consecretur. Quod si quis hanc regulam hujus sanctæ constitutionis per coëmptionem excesserit; eum qui per præmia ordinatus fuerit, statuimus removendum.

Paris. III. 8. Quidam mss. omittunt ea quæ sunt inclusa parenthesi. At sunt ea in nostro Paris. utroque.

XI.

Item, sicut antiqui canones decreverunt, nullus invitis detur episcopus: sed nec per oppressionem potentium personarum ad consensum faciendum cives aut clerici, quod dici nefas est, inclinentur. Quod si factum fuerit, ipse episcopus, qui magis per violentiam, quam per decretum legitimum ordinatur, ab indepto pontificatus honore in perpetuum deponatur.

Cælest. epist. 2. cap. 5.

XII.

Nulli viventi episcopo alius superponatur, aut superordinetur episcopus, nisi forsitan in ejus locum quem capitalis culpa dejecerit.

XIII.

Ne cui liceat res vel facultates ecclesiis, aut monasteriis, vel xenodochiis, pro quacumque eleemosyna cum justitia delegatas retentare, alienare, atque subtrahere. Quod quisquis fecerit, tamquam necator pauperum, [a] antiquorum canonum sententiis constrictus, ab ecclesiæ liminibus excludatur, quamdiu ab ipso ea quæ sunt ablata vel retenta reddantur.

[a] Can. 4. Conc. Vasens. I.

XIV.

Ut nullus episcoporum, aut cujuslibet ordinis clericus, vel alia quæcumque persona, quibuslibet conditionibus, seu in uno regno, seu in alio positus, alterius cujuscumque ecclesiæ res aut petat aut præsumat accipere. Quod si fecerit, tamdiu habeatur a communione altaris, vel omnium fratrum ac filiorum caritate suspensus, donec ipsi ecclesiæ, cujus directo ordine [b] juris est, ablata restituat.

[b] res est ablata, mss. Paris.

XV.

De xenodochio vero, quod piissimus rex Childebertus, vel jugalis sua Wltrogotho regina in Lugdunensi urbe inspirante Domino condiderunt; cujus institutionis ordinem, vel expensæ rationem, petentibus ipsis, manuum nostrarum subscriptione firmavimus; visum est pro Dei contemplatione, junctis nobis in unum, permansura auctoritate decernere: ut quidquid præfato xenodochio, aut per supradictorum regum oblationem, aut per quorumcumque fidelium eleemosynam collatum aut conferendum est, in quibuscumque rebus atque corporibus, nihil exinde ad se quolibet tempore antistes ecclesiæ Lugdunensis, aut ad jus ecclesiæ transferat. Ut succedentes sibi per temporum ordinem sacerdotes, non solum aut de facultate xenodochii ipsius, aut de consuetudine vel institutione nihil minuant: sed dent operam, qualiter rei ipsius stabilitas in nullam partem detrimentum aut diminutionem aliquam patiatur: providentes intuitu retributionis æternæ, ut præpositi semper strenui ac Deum timentes decedentibus substituantur; & cura ægrotantium ac numerus, vel exceptio peregrinorum, secundum inditam institutionem, inviolabili semper stabilitate permaneat. Quod si quis quolibet tempore, cujuslibet potestatis vel ordinis persona, contra hanc constitutionem nostram venire tentaverit, aut aliquid de consuetudine vel facultate xenodochii ipsius abstulerit, ut xenodochium, quod avertat Deus, esse desinat; ut necator pauperum irrevocabili anathemate feriatur.

XVI.

Quisquis etiam, aut majorum, aut mediocrium personarum, quodcumque muneris vel facultatis, sacerdotibus, aut ecclesiis, aut quibuslibet locis sanctis, studio mercedis cum justitia pro Dei contemplatione contulerit, aut ea quæ a parentibus donata noscuntur, postmodum auferre præsumpserit; superiori sententia, ut necator pauperum, communione privetur.

XVII.

Placuit etiam, ut si quæcumque persona contra episcopum vel actores ecclesiæ se proprium crediderit habere negotium, prius ad eum recurrat caritatis studio: ut familiari aditione commonitus, sanare ea debeat quæ in querimoniam deducuntur. Quam rem si differre voluerit, tunc demum ad metropolitani audientiam veniatur. De qua re cum litteras suas metropolitanus ad comprovincialem episcopum dederit, & caussa ipsa inter utrosque quacumque [c] transactione amicis mediis non fuerit definita; ut ipsi metropolitano necessarium sit in eodem negotio iterare rescriptum; & secundo admonitus, sanare, mittere, aut venire distulerit: tamdiu a caritate metropolitani sui noverit se esse suspensum, donec ad præsentiam ejus veniens, caussæ ipsius, de qua petitur, reddiderit rationem.

[c] Rem. occasione.

Quod si patuerit episcopum ipsum contra justitiam fatigatum; is qui eum injusta interpellatione pulsavit, anni spatio a communione ecclesiastica suspendatur. Si vero metropolitanus a quocumque comprovinciali episcopo bis fuerit in causa propria appellatus, & eum audire distulerit, ad proximam synodum, quæ constituetur, negotium suum in concilio habeat licentiam exserendi: & quidquid pro justitia a comprovincialibus suis statutum fuerit, studeat observare.

XVIII.

Id etiam huic decreto credidimus inserendum, ut si quis de comprovincialibus episcopis a metropolitano suo ad concilium intra suam provinciam fuerit evocatus; & præter evidentem infirmitatem ad concilium venire distulerit; atque de synodali conventu, antequam cuncta conveniant, sine commeatu concilii ipsius discedere fortasse præsumpserit; sicut est præcedentibus regulis statutum, sex mensibus a missarum officio suspendatur. Quod si concilium faciendum quæcumque necessitas illata distulerit, a metropolitano suo veniam postulans, ad missarum faciendarum gratiam revocetur.

Conc. Arelat. II. can. 19. Et Agath. can. 35.

XIX.

Quæcumque etiam puellæ, seu propria voluntate monasterium expetunt, seu a parentibus offeruntur, annum in ipsa qua intraverint veste permaneant: in his vero monasteriis, ubi non perpetuo tenentur inclusæ, triennium in ea qua intraverint veste permaneant: & postmodum, secundum statuta monasterii ipsius, in quo elegerint permanere, vestimenta religionis accipiant. Quæ si deinceps, sacra relinquentes loca, propositum sanctum sæculi ambitione transcenderint; vel illæ, quæ in domibus propriis, tam puellæ quam viduæ, commutatis vestibus convertuntur, cum his quibus conjugio copulantur, ecclesiæ communione priventur. Sane si culpam sequestratione [a] sanaverint ad communionis gratiam revocentur.

[a] *al. addito, & pœnitentia.*

XX.

Id etiam miserationis intuitu æquum duximus custodiri, ut qui pro quibuscumque culpis in carceribus deputantur, ab archidiacono seu a præposito ecclesiæ singulis diebus Dominicis requirantur: ut necessitas vinctorum secundum præceptum divinum misericorditer sublevetur: atque a pontifice, instituta fideli & diligenti persona, quæ necessaria provideat, competens eis victus de domo ecclesiæ tribuatur.

XXI.

Et licet propitio Deo omnium Domini sacerdotum, vel quorumcumque hæc cura possit esse fidelium, ut egentibus necessaria debeant ministrare; specialiter tamen de leprosis id pietatis causa convenit: ut unusquisque episcoporum, quos incolas hanc infirmitatem incurrisse, tam territorii sui quam civitatis agnoverit, de domo ecclesiæ juxta possibilitatem victui & vestitui necessaria subministret: ut non eis desit misericordiæ cura, quos per duram infirmitatem intolerabilis constringit inopia.

XXII.

De servis vero, qui pro qualibet culpa ad ecclesiæ septa confugerint, id statuimus observandum: ut sicut in antiquis constitutionibus tenetur scriptum, pro concessa culpa datis a domino sacramentis, quisquis ille fuerit, egrediatur de venia jam securus. Enimvero si immemor fidei dominus transcendisse convincitur quod juravit, ut is qui veniam acceperat, probetur postmodum pro ea culpa qualicumque supplicio cruciatus; dominus ille, qui immemor fuit datæ fidei, sit ab omnium communione suspensus. Iterum si servus de promissione veniæ datis sacramentis a domino jam securus exire noluerit, ne sub tali contumacia requirens locum fugæ, domino fortasse dispereat, egredi nolentem a domino eum liceat occupari: ut nullam, quasi pro retentatione servi, quibuslibet modis molestiam aut calumniam patiatur ecclesia: fidem tamen dominus, quam pro concessa venia dedit, nulla temeritate transcendat. Quod si aut gentilis dominus fuerit, aut alterius sectæ, qui a conventu ecclesiæ probatur extraneus, is qui servum repetit personas requirat bonæ fidei Christianas, ut ipsi in persona domini servo præbeant sacramentum: quia ipsi possunt servare quod sacrum est, qui pro transgressione ecclesiasticam metuunt disciplinam.

XXIII.

His itaque Deo propitio constitutis, quod præcipue in omnibus patrum conciliis habetur scriptum, congrua definitione sancimus: ut intra anni circulum unusquisque metropolitanus episcopus, junctis in unum locum comprovincialibus suis, intra provinciam suam studeat habere concilium: ut aut si qua accesserint, caritatis emendentur studio; aut si pax regulis, vel disciplina in cunctis, Deo adjuvante, permanserit, auctore bonorum omnium Deo de caritate & præsentia gratulentur.

XXIV.

Hæc ergo Deo propitio constanter & unanimiter definita servantes, etiam præteritorum statuta canonum decernimus ut Christo auctore deinceps inconvulsa universa serventur: ut manente concordia, quæ divina inspiratione salubriter in præsenti tempore definita sunt, amodo & habeant vigorem, & custodiant caritatem.

SUBSCRIPTIONES EPISCOPORUM.

Sacerdos in Christi nomine episcopus ecclesiæ Lugdunensis, constitutionem nostram relegi & subscripsi. Notavi sub die quinto Kalendas Novembris, anno [a] trigesimo octavo regni domini Childeberti regis, indictione decima tertia.

[a] *al. XXXVII. Paris. XXXVIII. sed in altero e mss. Paris. indictio non est apposita.*

In Christi nomine Aurelianus episcopus ecclesiæ Arelatensis, constitutionem nostram relegi & subscripsi.

Hic Aurelianus Aurelianensi Concilio præfuit, Childeberti pii regis temporibus, cui & nunc pallii destinatur usus. Cujus etiam sepulcrum Lugduni in ecclesia Apostolorum cernitur. *Adnotatio hæc est antiqui Collectoris Canonum, in cod. ms. Pithœano, ad epistolam Vigilii Papæ, eidem Aureliano scriptam. In altero e mss. Parisiensibus hoc loco* Autilius *scribitur, & post Sacerdotem subscribit. In altero autem & quibusdam aliis, præmittitur Sacerdoti.*

In Christi nomine [b] Hesychius episcopus ecclesiæ Viennensis, constitutionem nostram relegi, & subscripsi.

[b] *In mss. est, Eficius.*

Nicetius gratia Domini episcopus Trivericæ civitatis, consensum meum, vel domnorum meorum, relegi & subscripsi.

Desideratus in Christi nomine episcopus ecclesiæ Bituricæ, subscripsi.

Aspasius in Christi nomine Elusæ episcopus, consensum nostrum, vel domnorum meorum, relegi & subscripsi.

Constitutus in Christi nomine episcopus ecclesiæ Senonicæ, consensi & subscripsi.

In Christi nomine Placidus ecclesiæ Matisconsis episcopus, consensi & subscripsi.

In Christi nomine Firminus episcopus ecclesiæ Uceticensium, consensi & subscripsi.

In Christi nomine Agricola episcopus ecclesiæ Cabillonensis, consensi & subscripsi.

In Christi nomine Urbicus episcopus civitatis Vesuntiensis, consensi & subscripsi.

In Dei nomine Rufus episcopus ecclesiæ Octodorensium, consensi & subscripsi.

Gallus in Christi nomine episcopus Arvernæ ecclesiæ, consensi & subscripsi.

Saffaracus in Christi nomine episcopus ecclesiæ Parisiacæ, subscripsi.

Domitianus episcopus ecclesiæ Tungrensis, subscripsi.

Eleutherius in Christi nomine episcopus ecclesiæ Autissiodorensis, subscripsi.

Desideratus in Christi nomine episcopus ecclesiæ Veredunensis, subscripsi.

In Christi nomine Gramatius episcopus ecclesiæ Vindonensis, subscripsi.

In Christi nomine [a] Tetricus episcopus ecclesiæ Lingonicæ, subscripsi.

In Christi nomine [b] Nectarius episcopus ecclesiæ Augustidunensis, subscripsi.

Eusebius in Christi nomine episcopus ecclesiæ Sanctonicæ, subscripsi.

Proculeianus in Christi nomine episcopus ecclesiæ Auscensis, subscripsi.

Maximus in Christi nomine episcopus ecclesiæ Cadurcinæ, subscripsi.

[c] Bebianus in Christi nomine episcopus ecclesiæ Agnensis, subscripsi.

Aptonius in Christi nomine episcopus ecclesiæ Ecolismensis, subscripsi.

Deuterius in Christi nomine episcopus ecclesiæ Venciensis, subscripsi.

Lauro in Christi nomine episcopus ecclesiæ Constantinæ, vel Brioverensis, subscripsi.

Passivus in Christi nomine episcopus ecclesiæ Sagensis, subscripsi.

Clematius in Christi nomine episcopus ecclesiæ Carpentoratensis, subscripsi.

Vellesius in Christi nomine episcopus ecclesiæ Vappincensis, subscripsi.

[e] Aregius in Christi nomine episcopus ecclesiæ Nevernensis, subscripsi.

[f] Hilarius in Christi nomine episcopus ecclesiæ Diniensis, subscripsi.

[g] Clementinus in Christi nomine episcopus ecclesiæ Aptensis, subscripsi.

Palladius in Christi nomine episcopus ecclesiæ Telonensis, subscripsi.

Basilius in Christi nomine episcopus ecclesiæ Glannatensis, subscripsi.

[h] Avolus in Christi nomine episcopus ecclesiæ Aquensis, subscripsi.

Febediolus in Christi nomine episcopus ecclesiæ Redonensis, subscripsi.

Gallus in Christi nomine episcopus ecclesiæ Valentinæ, subscripsi.

[i] Leubenus in Christi nomine episcopus ecclesiæ Carnotensis, subscripsi.

Theudobaudus in Christi nomine episcopus ecclesiæ Lexoviensis, subscripsi.

[k] Alodius in Christi nomine episcopus ecclesiæ Tullensis, subscripsi.

Licinius in Christi nomine episcopus ecclesiæ Ebroïcorum, subscripsi.

[l] Medoveus in Christi nomine episcopus ecclesiæ Meldensis, subscripsi.

Liberius in Christi nomine episcopus ecclesiæ Aquensis, subscripsi.

Amelius in Christi nomine episcopus ecclesiæ Convenicæ, subscripsi.

[m] Alethius in Christi nomine episcopus ecclesiæ Lactorensis, subscripsi.

[a] Gonotigernus episcopus ecclesiæ Silvanectensis, subscripsi.

Ægidius episcopus ecclesiæ Abrincatinæ, subscripsi.

Beatus episcopus ecclesiæ Ambianensium, subscripsi.

Ambrosius episcopus ecclesiæ Tricassium, subscripsi.

[b] Marinus in Christi nomine presbyter directus a domno meo Antonino episcopo ecclesiæ Aveunicæ, subscripsi.

Aëtius presbyter directus a domno meo Magno episcopo ecclesiæ Cemelensis & Nicaënsis, subscripsi.

Cautinus in Christi nomine archidiaconus directus a domno meo Melanio episcopo ecclesiæ Albensis, subscripsi.

Vincentius presbyter directus a domno meo Lucretio episcopo ecclesiæ Deensis, subscripsi.

Tranquillus in Dei nomine presbyter directus a domno meo Pappulo episcopo ecclesiæ Genavensis, subscripsi.

Theodorus presbyter directus a domno meo Leucadio episcopo ecclesiæ Bajocensis, subscripsi.

Claudianus diaconus directus a domno meo Fausto episcopo ecclesiæ Regensis, subscripsi.

Epiphanius presbyter directus a domno meo Expectato episcopo ecclesiæ Forojuliensis subscripsi.

September in Dei nomine diaconus directus a domno meo Eusebio episcopo ecclesiæ Antipolitanæ, subscripsi.

Optatus in Christi nomine abbas directus a domno meo Prætextato episcopo ecclesiæ Cabellicæ, subscripsi.

Ego Petrus presbyter directus a domno meo Vindemiale episcopo ecclesiæ Arausicæ, subscripsi.

Ego Probus in Christi nomine diaconus directus a domno meo Gallicano episcopo ecclesiæ Ebredunensis, subscripsi.

Ego Vitalis presbyter directus a domno meo Agrestio episcopo ecclesiæ Turonicæ, subscripsi.

Ego Vincentius in Christi nomine presbyter directus a domno meo Leontio episcopo ecclesiæ Burdigalensis, subscripsi.

[c] Ageciusin Christi nomine presbyter directus a domno meo Avolo episcopo ecclesiæ Segestericæ, subscripsi.

Bantaredus archidiaconus directus a domno meo Ruricio episcopo ecclesiæ Lemovicinæ, subscripsi.

[d] Viventius archidiaconus directus a domno meo Ambrosio episcopo ecclesiæ Albigensis, subscripsi.

Eleutherius archidiaconus directus a domno meo Theodoro episcopo ecclesiæ Conforanicæ, subscripsi.

Proradius archidiaconus directus a domno meo Mappinio episcopo ecclesiæ Remorum, subscripsi.

Medulfus archidiaconus directus a domno meo Gennobaudo episcopo ecclesiæ [e] Lugdunensi clavato, subscripsi.

[f] Sapaudus abbas directus a domno meo Albino episcopo ecclesiæ Andegavensis, subscripsi.

Expliciunt Canones Aurelianenses, ubi fuerunt episcopi quinquaginta: presbyteri vel diacones, qui in loca episcoporum venerunt, viginti unus. *Ex mss. Codex Lugd. & Corb. omnes habent integras subscriptiones, etiam vicariorum, & consentiunt in nominibus episcoporum & civitatum. Remensis, Fossatensis, & Bellovacensis corrupti, & sine vicariorum nominibus.*

In hoc concilio restitutum esse cathedra suæ Marcum Aurelianensem episcopum, discimus ex Gregorio Turonensi cujus hæc verba sunt libro de vitis Patrum capite

Left margin notes:

[a] *De Tetrico Lingon. vide acta Sanctorum, die XVIII. Martii.*

[b] *Parif.* Nectarius.

[c] al. Biblanus, & Vivianus.

[d] al. Abtonius: in *Parif.* Antonius. *Forte*, Aphthonius.

[e] *Parif.* Arigius.

[f] *Parif.* Halarius.

[g] *Parif.* Clementius.

[h] *Parif.* Avulus.

[i] *al.* Fidiolus.

[k] *al.* Lubinus.

[l] *Parif. &* Lugd. Alogius.

[m] *Parif.* Medovius.

[n] *Parif.* Alletius.

Right margin notes:

[a] *Parif.* Cunategernus.

[b] *Parif.* Marianus.

[c] *Parif.* Æthicius.

[d] *Parif.* Bantaridus.

[e] *Parif.* Viventianus.

[f] Lugduni cloati, *ms. Parif.*

[g] *Confer cum vita sancti Mauri, qui venisse in Gallias dicitur anno 551. & aliquot post octavo ... monasterium sub Eutropio episcopo Andegavensi.*

sexto quo sancti Galli Arvernorum episcopi vita continetur: Apud Aurelianensem urbem, *inquit*, incriminato ab iniquis Marco episcopo, & in exsilium truso, magnus episcoporum conventus est aggregatus A Childeberto rege jubente. In qua synodo cognoscentes beati episcopi, hoc esse vacuum quod contra eum fuerat mussitatum, eum civitati & cathedræ suæ restituunt.

ANNO CHRISTI 549.

CONCILIUM ARVERNENSE II.

Paulo post synodum V. Aurelianensem celebratum; in quo & synodi ejusdem canones sedecim iterum approbati promulgatique sunt.

Extat synodi hujus vetus exemplar Tolosæ in bibliotheca Fuxensi, quod canones sexdecim continet iisdem verbis eodemque ordine quo editi sunt in synodo quinta Aurelianensi: nisi quod ultimo loco pro canone decimosexto Aurelianensi, qui de Lugdunensi erat xenodochio, positus est canon decimus septimus, altero prætermisso. Fidem porro huic concilio adstruit, tributosque olim hos canones etiam synodo Arvernensi fuisse, docet inter ceteros Gratianus, qui canonem secundum, Ut nullus sacerdos, *synodi Arvernensis nomine citat, cap. 11. quæst. 3.* Nullus sacerdotum: *& canonem duodecimum,* Ut nullus vivente, *synodo item Arvernensi tribuit, cap. VII. quæst. 1. in prologo. In codice præterea Tolosano, præter canones, canonum etiam adscripta erant breviaria; quæ nos hoc loco reddenda duximus, ac titulorum vice singulorum canonum initiis præfigenda. Integros enim canones repetere, cum in synodo Aurelianensi legantur, visum est supervacaneum. Adde quod breviaria hæc ita concepta sint, ut canonum speciem præ se ferant, ac nisi aliud illa suaderent quæ dicta sunt, videri possit Arvernica synodus hæc ipsa sola canonum loco edidisse. Videsis præterea Burchardum, libro 1. cap. 186. & Ivonem, parte 5. cap. 302.*

PRÆFATIO.

Est hæc præfatio ex Tabulario Eccl. Urgelit. eadem fere atque in Conc. Aurel. V.

UBi beatus Petrus divinitus inspiratus, & confessione sua omnibus credentibus profuturus, *Tu es Christus*, inquit, *Filius Dei vivi:* nec immerito beatus pronunciatur a Domino. Et a principali ad divinam gratiam referendum est, quando vota principum concordant animis sacerdotum: ut dum fit pontificale concilium, normam vivendi teneat recapitulatio antiqua canonum; vel ut locus tempusque est, in quibuscumque titulis veteribus adhærens nova constitutio sanctionum. Igitur cum clementissimus princeps, & invictissimus dominus [a] Theodebertus rex, per amorem sacræ fidei, & statum religionis, in Aurelianensi urbe congregasset in unum Domini sacerdotes, cupiens ex ore Patrum audire quod sacrum est; ut quod pro ecclesiastico ordine, auctoritate promitur pastorali, & advenientibus sit norma, & præsentibus disciplina: quæ conveniat a præsenti tempore in posterum custodiri, præstante Deo, signanter est titulis renovatum.

[a] *Corr.* Childebertus.

CANONES CUM CANONUM BREVIARIIS.

I.

Nefarias sectas sacrilegi Eutychetis, & Nestorii, quas sancta sedes Apostolica condemnat, nos quoque cum earum auctoribus & sectatoribus pariter anathematizamus.

Itaque nefariam sectam, quam auctor male sibi, *&c.*

II.

Nullus quemquam pro parvis & levibus culpis a communione suspendat, præter eas culpas, pro quibus antiqui patres jusserunt.

Ut nullus sacerdos quemquam rectæ fidei hominem, *&c.*

III.

Nullus episcopus, vel presbyter, aut diaconus, extranearum mulierum intra domum habeat solatium. Similiter prohibemus, ne sub concessa sibi licentia propinquarum, ab earum pedissequis earum vita vel opinio polluatur. Quod si contigerit, episcopus anno uno a metropolitano, vel a coepiscopis, officio suspendatur: clerici vero a propriis episcopis corrigantur.

Ut nullus episcopus, aut presbyter, vel diaconus, extranearum, *&c.*

IV.

Ministri altaris si ad conjugalem torum denuo jam sibi B *illicitum redire præsumpserint, usque in ultimum vitæ suæ deponantur, communione tantum concessa.*

Si quis clericus post acceptam benedictionem cujuslibet, *&c.*

V.

Nullus clericum alienum, sine sui concessione pontificis, sibi vel vindicare aut promovere audeat. Quod si evenerit, promotus juxta episcopi sui arbitrium ab officio suspendatur; qui vero eum promovit, septem mensibus missam facere non præsumat.

Ut nullus clericum, sive lectorem alienum, sine sui, *&c.*

VI.

C *Nullus servum vel libertum absque domini voluntate clericum ordinet; alioquin is a domino revocetur: & qui eum scienter ordinavit, sex mensibus missas non faciat. Si vero sæcularium servus est, benedictione servata, honesto ordine domino suo serviat. Quod si eum in tantum inclinaverit, ut sacro ordini videatur injuria, sicut antiqui canones habent, episcopus domino restituat, & eum ad suam ecclesiam revocet.*

Ut servum, qui libertatem a dominis propriis non acceperit, *&c.*

VII.

D *Quæcumque mancipia in ecclesiis a dominis suis libertatem perceperunt, libertas eorum ab ecclesiis cum justitia defendatur, præter eas culpas, quibus leges collatam libertatem revocant.*

Et quia plurimorum suggestione comperimus, *&c.*

VIII.

Episcopo in civitate viduata nullus consecrationem facere audeat, nec in paræciis: nec de rebus ecclesiæ, quidquam præter humanitatem auferat. Quod si fecerit, sive sponte, sive coactus precibus vel timore, substituto episcopo satisfaciat, & anno integro missas non faciat.

E Ut in civitate, ubi pontifex jure humanæ conditionis, *&c.*

IX.

Nullus laïcus ante annuam conversionem episcopus ordinetur, ita ut intra annum disciplinis & regulis spiritalibus instruatur. Alioquin ordinator anno uno officio suo & caritate privetur.

Ut nullus ex laïcis absque anni conversione, *&c.*

X.

Consensu cleri & plebis a metropolitano, vel quem in vice sua permiserit, cum comprovincialibus ordinetur

ANNO CHRISTI 549.

episcopus. Is vero qui præmio consecratus fuerit, removeatur.

Ut nullus episcoporum quolibet pacto audeat præmiis, &c.

XI.

Juxta antiquos canones, nullus invitis ordinetur episcopus; sed nec oppressione potentium ad consensum cives aut clerici inclinentur, quod nefas est: quod si fiat, episcopus violenter & non legitimo decreto promotus perpetuo deponatur.

Item, sicut antiqui canones decreverunt, nullus invitis, &c.

XII.

Nullus episcopus episcopo superponatur, nisi ei quem capitalis culpa dejecit.

VII. Quæst. I. in prologo.

Ut nullus vivente episcopo alius ponatur, &c.

XIII.

Ne cui liceat res ecclesiæ, vel xenodochiorum, alienare. Quod si fecerit, tamquam necator pauperum, juxta antiquos canones, ab ecclesia excludatur, donec satisfaciat.

Ne cui liceat res vel facultates ecclesiis, aut monasteriis, &c.

XIV.

Nullus clericus, vel laïcus, alterius cujuscumque ecclesiæ res, vel petat, aut accipiat. Quod si fecerit, altaris communione, & omnium fratrum caritate privetur, nisi satisfaciat.

Ut nullus episcoporum, aut cujuslibet ordinis clericus, &c.

XV.

Qui sacerdotibus, vel ecclesiis, vel sanctis locis, suas vel parentum donationes subtrahit, ut necator pauperum communione privetur.

Quisquis etiam aut majorum, aut mediocrium personarum, &c.

XVI.

Qui contra episcopum vel actorem ecclesiæ habet negotium, prius ab eo caritatis studio satisfactionem petat: quam si episcopus distulerit, & litteris a metropolitano secundo admonitus satisfacere, vel ad metropolitanum venire noluerit; ab ejusdem caritate sit alienus, donec veniat, & rationem reddat. Quod si putaverit episcopum injuste fatigari, pulsantem anno uno a communione ecclesiæ privet. Si vero metropolitanus a coëpiscopo bis in sua causa fuerit interpellatus, & eum non audierit; in proxima synodo a coëpiscopis causa audiatur, & finiatur.

Placuit etiam, ut si quæcumque persona contra episcopum, &c.

SUBSCRIPTIONES EPISCOPORUM.

Hesychius ecclesiæ Viennensis episcopus, subscripsi.
Nicetius ecclesiæ Trevericæ episcopus, subscripsi.
Desideratus ecclesiæ Bituricæ episcopus, subscripsi.
Aspasius ecclesiæ Elosensis episcopus, subscripsi.
Agricola ecclesiæ Cabilonensis episcopus, subscripsi.
Urbicus ecclesiæ Vesuntiensis episcopus, subscripsi.
Rufus ecclesiæ Octodorensis episcopus, subscripsi.
Basilius ecclesiæ Glannatensis episcopus, subscripsi.
Avolus ecclesiæ Aquensis episcopus, subscripsi.
Hilarius ecclesiæ Diniensis episcopus, subscripsi.

ANNO CHRISTI 550.

CONCILIUM TULLENSE,

Theodebaldi regis jussu, Kalendis Juniis, in Tullensium urbe celebratum, propter molestias quas Nicetius episcopus Trevirensis ab excommuaicatis quibusdam patiebatur.

Ex editione P. Jacobi Sirmondi.

Excommunicarat ob incestas nuptias Francos aliquos Nicetius Trevirorum antistes. Quod illi cum ægrius ferrent, & contumeliosius agerent in episcopum, indicta est Theodebaldi regis nutu synodus in urbe Tullensium, ad eamque vocatus inter ceteros Mappinius episcopus Remensis. Mappinius, quia synodi causam ignorabat, ire se posse negavit, nisi certior fieret. Certior igitur a rege iteratis litteris factus est; sed serius quam ut synodo adesse ad diem dictam liceret. Itaque cum abfuisset, absentiam suam Nicetio per epistolam excusavit.

Excusatoria cur ad synodum Tullensem non venerit.

Domino sancto & in Christo beatissimo fratri Nicetio Papæ, Mappinius episcopus.

Matth. 12. 25.

EVangelicæ lectionis doctrina testatur, regnum in se divisum stare non posse. Si hoc de mundi amatoribus, & in terrena cupiditate manentibus, recte & non immerito credatur; indubitanter rectius de sacerdotum personis sentitur, si discordantibus votis ac studiis inter se dividi comprobentur. Aut qua fiducia conditori nostro, qui nos in unitate compagis, quod est corpus suæ deitatis, vivere præcepit, preces oblaturi sumus, si nos vicissim a mutua caritate seponimus? Ut quodam loco deificus sermo docet, studere nos convenit, ut frater fratri adjuvans, sicut civitas munita & fortis inconcusso fundamine stare possit: scilicet ut unius fratris mœstitiæ omnes æquanimiter compatiendo participemus, mutuisque nos laboribus sublevemus. Pro qua re, piissime ac multum diligende domine & frater, indicamus nos litteras filii nostri domini regis Theodebaldi excepisse, ut in Tullensium urbe die Kalendarum Juniarum adesse deberem, nullam causam evocationis declarantes. Reciprocante pagina indicavimus nos illuc accedere non debere, quia causam conditionemque nos constabat ignorare. Iteratis scriptis edocuit, beatitudinem vestram, dum aliquos Francorum pro zelo divini timoris corripit, ac pro incestis conditionibus a communione ecclesiastica removet, scandala seu anxietates multimodas sustinere. De qua re non mediocriter ingemiscimus, quod nos relatione vestra scire non feceritis, utrum ex canonica lectione damnentur, an pro pastorali diligentia corrigantur. Licet nihil novi vos de his rebus invenire posse cognoscimus, quod prisca patrum solertia non potuit reperire; tamen absurdum esse videtur, ut a nobis recipiantur, qui a vobis secundum seriem canonum ecclesiastica severitate abdicantur. Novimus enim, si scienter hoc gerimus, quod criminibus aliorum misceamur, si ignoranter reatui non subdamur. Quapropter salutantes caritate debita indicamus, simulque suademus, ut nos in omnibus participes tam tribulationum vestrarum incommodis, quam prosperitatum commodis, fieri studeatis. Nam nos, mediante capite nostro, quod est Christus, nullis adversitatibus a vestra anxietate divellimur, nullisque asperitatibus a vestra caritate dividimur. De qua re, si tamen præsumptuosi non existimus, indicare præsumimus.

Prov. 18. 19.

ANNO CHRISTI 550.

Decuerat ut vestra consolatio pro hujusmodi conditionibus, potius quam regiæ vocationis, nos conserere debuisset: quia pari modo, si nobis aliquid simile, quod in posterum arbitramur posse fieri, contigisset, statim ad vestram fraternitatem scripta direxissemus, ut nos congruo tempore vel loco coram positi videremus. Quamquam parere nos regiis præceptis in bonis rebus & conveniat & libeat; tamen non vestris minus scriptis, si studio caritatis, non supercilio dirigantur despectionis: quia amaritudo vestra dulcedo nostra esse non poterit, nec abjectio vestra absque nostra dejectione constabit; & veneratio vobis debita impensa, a nobis non dignoscitur procul posita. Atque utinam, ut præfati sumus, caritate suadente, ac pagina decurrente, vestram nobis patefieri decrevissetis animorum molestiam: cognoveramus, utrum compatimur molestiis vestris, an delectamur. Nam tacente, ut ipsi scitis, divina, sola loquente viro humanitas intelligere potest. Hoc tamen plenius noverit vestra perfectio, si ad nos iterata scripta domini regis ante quinque vel sex dies Kalendarum Juniarum pervenissent, in die præfato præsentiam humilitatis nostræ in locum habueratis constitutum.

IN

IN TOMO SECUNDO CONCILIORUM

Errata, omissa, addenda.

PAG. 6. E. ult. omnium, lege, omnem.

Pag. 15. D. ult. concilium: Adde in margine, mss. duo, judicium.

Pag. 25. E. 1. ἐν τόπῳ τῷ ῥηθέντι. Et E. 5. ἐν πόλει τῷ ῥηθέντι. Adde in margine In canone Latine scripto, tum a Dionysio Exiguo, tum ab Isidoro, tomo 1. Concil. pag. 639. & 640. C. legitur, in Urbe Roma. Unde Vir Cl. Cotelerius, tomo 111. Monum. Eccl. Græcæ, pag. 671. hic emendabat Λατίνων, vel Ῥωμαίων, libris reclamantibus. Nos arbitramur, Græculum schismaticum, ut hujus subnotationis auctor a Cotelerio appellatur, aliumve, quisquis ille fuit, ludere voluisse, & cruces legentibus figere, dum peritiæ in lingua Hebræa specimen ederet, qua ῥηθέντι urbem Romam significaret, at alias dicemus.

Ibid. E. 3. ἀπὸ πόλεως, lege, ἀποστολικῆς.

Pag. 29. C. 2. In margine adde, mss. pro fide regia.

Pag. 32. C. ult. in nullo, lege, in ullo.

Pag. 35. D. exclamationes. Adde in margine, ms. vetus, explanationem, rectius, ut arbitramur: quamvis in Græco sit ἐκβοήσεις.

Pag. 42. E. 6. & oratione nostra. Adde in margine, legendum videtur, & ratione nostra: vel potius, & voto nostro: ex Græco.

Pag. 59. C. 10. domni, lege, Domni.

Pag. 63. D. 5. Miro. Adde in margine: lege, Myro, & Græce, Μύρων.

Pag. 66. C. 12. Eugennio Corennorum, lege, Eugenio Cotenorum.

Pag. 83. B. 7. Ægpytios, lege, Ægyptios.

Pag. 114. B. 9. scunda, lege, secunda.

Pag. 151. C. 1. Cmm lege, Cum.

Pag. 166. C. 8. adde, Multos annos Imperatori.

Pag. 166. E. 6. quod quid. dele quod.

Pag. 171. C. 8. Flaviano, lege, Flavio.

Pag. 210. C. 10. aut movetur, adde, aut agitur.

Pag. 220. D. 3. genere, lege, gerere.

Pag. 253. C. 9. mala, lege, male. Adde in margine: Veteres libri: sed forte male.

Pag. 259. B. 11. sanctis, lege, a sanctis.

Pag. 261. C. 4. & quod, lege, eo quod.

Pag. 265. B. 9. Flavianum, lege, neque Flavianum.

Pag. 266. C. 9. illi circa, lege, ita circa.

Pag. 284. A. 6. Ἐρμείου, lege, Ἑρμείου.

Pag. 302. A. 1. hominis, lege, & hominis.

Pag. 314. D. 12. concilio, lege, consilio.

Pag. 334. insidientibus, lege, insidiantibus.

Pag. 352. C. 13. Τοίων, lege, Θείων, & vide pag. 370. C.

Pag. 356. E. 7. cooperatione, lege, operatione.

Pag. 366. D. 2. Cæsereæ, lege, Cæsareæ.

Pag. 368. E. 4. Evoltius, lege, Evoleius.

Pag. 369. C. 13. Meonius, lege, Mæonius: & Græce, Μαιόνιος, ut recte pag. 360.

Pag. 372. B. 10. Ὀρχιστοῦ. Adde in margine: In notitia Ecclesiastica, quæ Hieroclis dicitur, Ὀρκιστὸς est, in Galatia secunda: & supra, pag. 62. B. & 279. C. & 476. A.

Pag. 372. B. 13. Andrianæ. Adde in margine: Forte, Adramiæ, in Hellesponto. Vide infra, pag. 741. B.

Pag. 372. C. 6. Σιτίου. Adde in margine: Lege, Σετίδι, ut pag. 61.

Pag. 373. C. 7. Eustachius. Adde in margine, Lege, Eustathius, at pag. 360. & 483.

Pag. 373. C. 9. Himerorum. Adde in margine: Forte, Iborum, ut pag. 59. E.

Ibid. E. ult. domini episcopi Copissenæ civitatis: lege, Domni episcopi Cucussenæ civitatis, ex pag. 59. & 474.

Pag. 394. B. 4. Codrilusorum. Adde in margine: ms. Codryllorum: ut infra pag. 483. A.

Pag. 422. B. 6. Photimus, lege, Photinus.

Pag. 449. E. ult. παράκλητον, lege, παράκλητον.

Pag. 467. C. 10. domino, lege, Domno.

Pag. 470. C. 7. Marius. Adde in margine, Forte, Macarius, ex Græco.

Pag. 502. B. 5. martyris, lege, sanctæ martyris.

Pag. 503. D. 5. conciliis, lege, consiliis.

Pag. 510. E. 4. abud, lege, apud.

Pag. 539. C. 6. in margine, Vide Vigilii constitutum: adde, in quo leguntur quæ sunt hic inclusa parenthesi, ut & in editionibus Petri Crabbe, Laur. Surii, &c. & in ms. Colbertino 1864.

Pag. 559. B. 11. habere autem eos, adde, & dignitatem episcopatus.

Pag. 609. A. 8. Φωτιάζοντες, lege, Φρυγιάζοντε.

Pag. 644. D. 5. ἀρχιεπίσκοπος Λέων. Adde in margine: Reg. cod. 1026. fol. 182. habet, ἀρχιεπίσκοπος τῆς μεγαλοπόλεως Ῥώμης Λέων.

Pag. 658. B. 7. parvenientia, lege, provenientia.

Pag. 663. A. 8. Constantinopolis, lege, Constantinopoli.

Pag. 668. E. 7. super magistrum suum. Adde in margine: Quæ hic sequuntur in Græco, non sunt in mss. Latinis, & redundant.

Pag. 674. C. 11. neque in agro, adde, neque in suburbano suscipiat.

Pag. 675. B. 5. magnorum, adde, virorum.

Pag. 679. A. ult. scripta, lege, scripta reperta.

Pag. 687. E. ult. iniisse. Adde in margine: Forte, unisse.

Pag. 691. E. Adde in margine: De his epistolis Marcellinus Comes in chronico, ubi de Leone Imp. Horum omnium episcoporum, inquit, ita conspirantes suscepit epistolas, ut eas putares uno tempore unius viri eloquio dictatas.

Pag. 703. B. 9. hostilibus, lege, hostibus.

Pag. 705. B. 9. & 706. E. ult. Babylas. Adde in margine, ms. Babulas.

Pag. 709. E. ult. incunabilis, lege, incunabulis.

Pag. 720. E. 13. in terra mixtos. Adde in margine, Lege, ex mss. intermixtos.

Pag. 723. D. 9. Zotapæ. Adde in margine, Pro, Jotapæ.

Ibid. E. 4. Hieronopolis. Adde in margine, Ita ms. Bellov. forte pro Irenopolis.

Pag. 931. A. 7. Nousmarus. Adde in margine: Ex subscriptionibus lege, Neon, Maras.

Pag. 737. C. 5. supplicio, lege, supplico.

Pag. 742. B. 6. Adrianæ. Adde in margine: Lege, Anderanæ, ex Concil. Romano anni 503.

Pag. 764. A. 13. Adde in margine: In ms. legitur, Heilepolcos; & mox, Sponæ, & Muizi.

Pag. 766. D. 4. eripuisse, lege, arripuisse.

Pag. 777. C. in margine, ANNO CHRISTI 455. lege, 453.

Pag. 786. C. 6. Carphiensis: Adde in margine, Forte, Scarphiensis: & Græce. Σκαρφίων.

Pag. 806. A. 4. AD EUMDEM. Lege, AD ACACIUM.

Pag. 811. B. 8. Dominum Filium, lege, dominum filium.

Ibid. C. Hac igitur: adde in margine, Id est, Hac legatione.

Ibid. D. ult. affectibus: adde in margine, Forte, affatibus.

Pag. 814. E. in margine, Forte, orientalium: adde: vel occidentalium, qui soliciti sunt de orientalium salute.

Pag. 826. B. 6. super omnia. Adde in margine: Ex Græco, verba omnia.

Pag. 836. B. Adde in margine: De his epistolis vide Henr. Valesium, in dissertatione de Petro Gnapheo, ad calcem Theodoreti & Evagrii, pag. 177.

Pag. 839. E. 2. Quid rusticorum, lege, Quid ergo oculos rusticorum.

Pag. 847. A. ult. jndicavi, lege, judicavi.

Pag. 859. B. 3. qui, lege, quia.

Pag. 863. C. 3. dant. Adde in margine, Sic editio Labbeana, ex Vulgata editione: sed in mss. & libris editis ante ipsum, hic legitur, perhibent.

Pag. 865. B. 11. vel positus, lege, vel potius.

Pag. 867. E. penult. conciliis, lege, consiliis.

Pag. 868. A. 11. commemorare quæcumque loca. Adde in margine: Ita mss. At Colb. veniendi ad quæcumque: Orthodoxographia, commeandi ad quæcumque loca.

Pag. 869. E. ult. exsiliom hic, lege, in exsilium hic. Et in margine adde in fine; Tamen codex uterque habet, Duassedemsaï, recte.

Pag. 870. E. 12. Suzicaziensis, lege, Susicaziensis.

Pag. 871. A. 12. Punetianensis, lege, Punentianensis.

Ibid. E. antepenult. Naratcanensis, lege, Naratcatensis.

Pag. 872. D. 3. Thamagutensis, lege, Thagamutensis.

Pag. 873. E. 7. Jobaltiensis, lege, Jubaltianensis.

Pag. 874. B. 3. Altebensis, *lege*, Altabensis.
Pag. 878. *circa med. adde in margine :* ANNO CHRISTI 487.
Pag. 883. B. 12. *sic distingue :* creditis commonendum ; populum Constantinopolitanum non permittere, &c.
Pag. 8:0. C. 8. regum, *lege*, regnum.
Pag. 900. C. 12. præsentibus, *lege*, absentibus.
Pag. 937. B. 6. in margine, *Quem Hieronymus :* scribe : *al. mss.* Quem Hieronymus, &c.
Pag. 960. E. Casinus, *lege*, Canusinus.
Pag. 961. C. 5. Mollentius. *In margine adde, ms.* Molensis.
Ibid. D. 10. Triferninus. *In margine adde, al.* Tifernas.
Pag. 962. C. 10 Tigridæ. *In margine adde, al.* Gaii.
Pag. 971. C. *ult.* Callonicus. *Adde in margine : Lege*, Colonius : *ut anno* 499. & 504. *vel* Colonicus, *ut anno* 502.
Pag. 981. A. *ult.* Carmeniensis. *Adde in margine, Pro*, Camerinensis.
Pag. 982. B. 12. pro subsequente, *lege*, pro Palmari.
Pag. 984. D. 4. in margine, *Forte*, perceptos. *Lege, Forte*, perceptor, *ut infra pag.* 1061. *vel* perceptos, *&c.*
Pag. 986. E. 11. Plogonensis. *Adde in margine, Pro*, Puglonensis.
Ibidem, E. *ult.* Acrassensis. *Adde in margine, Pro*, Ariassensis.
Pag. 987 A. 6. Salenus. *Adde in margine, Pro*, Satalenus.
Ibidem, E. 4. Echius. *Adde in margine, Lege*, Proëchius, *ut in Concilio Chalced. pag. 66.*
Ibidem, D. 3. Charites. *Adde in margine, Idem* Chariton, *in Concilio Chalced.*
Ibidem, D. 9. *In margine, In Provincia Crete*, &c. *hæc dele ; & sic repone : Est hic* Eudoxius Etennorum, *in Concil. Chalced.*
Pag. 988. E. 2. Juliopolis, *Adde in margine : Pro*, Junopolias, *ut in Concilio Chalcedonensi.*
Pag. 995. B. 9. Orestensis. *Adde in margine : Lege*, Orcistensis, *ut in Concilio Chalcedonensi.*
Pag. 1000. C. 7. in agro voluerit, *lege*, in agro habere voluerit.
Pag. 1001. B. 13. abbatis, *lege*, abbatis sui.
Pag. 1003. B. 9. concilio, *lege*, consilio.
Pag. 006. *in fine adde, si lubet :*

DECRETA QUÆDAM AGATHENSIS CONCILII,

ex codice librorum sexdecim, lib. v. cap. XXII.

De illis qui contentiones & rixas amaverint.

Si quis contentiones & rixas amaverit, vel manifestum vitium fratri intulerit, juxta arbitrium rectoris, modumque peccati, diuturna expietur pœnitentia.

Ex eisdem libro & capite.

De illis qui faciles sunt ad detrahendum.

Si quis promptus facilisque est ad detrahendum, dicens quod verum non est, septem dies in pane & aqua sequestratus a fraterno consortio pœniteat.

Ex eodem libro XV. capite VIII.

De falso testimonio, quod capitale sit crimen.

Noverint falsi testes, quod si falsum testimonium capitale crimen non esset, nequaquam Deus in evangelio inter principalia crimina enumerasset. Ait enim : *De corde exeunt homicidia, adulteria, furta, falsa testimonia.* Et ideo debet pœnitere, similiter & excommunicari falsus testis, sicut adulter, fur, & homicida.

Pag. 1008. C. *ult.* & titulos. *Adde in margine, Forte*, & ad titulos.
Pag. 1044. A. 3. Agrœcius. *Adde in margine*, ms. Agritius.
Pag. 1045. A 2. Agrœcius. *Adde in margine*, ms. Agritius.
Pag. 1046. C. 7. rectius : *Adde in margine : Forte postea deest*, aculeo, *vel aliquod verbum simile.*
Pag. 1051. A. 6. excommunicationis, *lege*, excommunicatione.
Ibid. E. 8. *in margine*, Apollinaris, *lege*, Apollenaris.
Pag. 1060. D. *in margine : Idem in libris contra Faustum.* Adde : *sed hi non exstant.*
Pag. 1065. B. 13. mortificatio, *lege*, mortificato.
Pag. 1068. E. *ult.* concilio, *lege*, consilio.
Pag. 1082. C. 9. Cylpiensis, *lege*, Clypiensis.
Pag. 1091. A. 15. *omnis ecclesia*, lege, *omni ecclesia.*
Pag. 1099. C. *sufficentia*, lege, *sufficientia.*
Ibid. E. 10. *liberavit*, lege, *liberaverit.*
Pag. 1106. D. Constantinus, *lege*, Constantius.
Pag. 1132. A. incylti, *lege*, inclyti.
Pag. 1150. D. 3. hoc est, unum : *lege*, hoc est, unam.
Pag. 1151. A. *& Deus omnipotens :* lege, *& Deus & omnipotens.*
Pag. 1156. D. 10. Justinianensi. *Adde in margine : Hic mss. habent*, Justianensi.
Pag. 1160. B. 2. in contemptum veniant. *Adde in margine ; Forte*, veniam.
Pag. 1162. A. 5. esse Eutychen : *lege*, hæreticum esse Eutychen.
Pag. 1170. A. 1. *in margine, Locus obscurus. Scribe, Lege*, indepti : sicut, *&c.*
Pag. 1172. C. 4. Euphemium. *Adde in margine, Pro*, Ephræmium.
Pag. 1173. C. *in tit. concilii Aurelian.* sua collectione, *lege*, in sua collectione.
Pag. 1180. C. 5. Non si, *lege*, Nam si.
Pag. 1182. E. 4. villiculis, *lege*, villulis.
Pag. 1183. D. 13. Grammatius, *lege*, Gramatius.
Pag. 1190. A. 10. Theodoro. *Adde in margine ; Ex Græco*, Theodoto.
Ibid. B. 9. Euphremii. *Adde in margine : sic vetus interpres, pro* Ephræmii : *iterumque pag.* 1230. B. *ult.*
Pag. 1191. C. & Dan tati. *Adde in margine : Infra, pag.* 1213. D. & Daudati.
Pag. 1203. D. 6. *in margine, Locus obscurus. Scribe, Verti oportuit :* & encaustica arte inurebat in ædibus Verinæ per quinquaginta dies.
Pag. 1212. A. 4. τῶ Σεισδίου. *Adde in margine : Lege*, τῶ ἐπὶ τῷ Δίου, *ex pag.* 1192. A. 2. *&* 1230. E. *&* 1248. E.
Pag. 1222. E. 2. Βαρσίνου, *Adde in margine : Lege*, Βαρσηθίνου, *ut pag.* 1165. A.
Pag. 1246. C. Deo amantissimi episcopi, *lege*, Deoamantissimus episcopus
Pag. 1305. A. 14. *ita distingue :* ἀπαυλαν. Καὶ ἀνήγου φωνὴν Μωυσῆ, &c.
Pag. 1306. D. 6. *Adde in margine : Deinceps ex codice Vaticano, in edit. Rom. epist.* XXI.
Pag. 1319. D. 11. Mauritius, *lege*, Mauticius.
Pag. 1327. B. 6. Odetatum. *Adde in margine : Forte*, Odessitatum : *& in Græco*, Ὀδεσσιτῶν.
Pag. 1334. A. *in margine adde : Forte*, Viventius.
Pag. 1345. B. 9. Ἀντωνίου *Adde in margine : Ἀντώνιος est in vita S. Sabæ, tomo* III. *Monum. Ecclesiæ Græcæ, pag.* 277. *&* 278.
Pag. 1346. A. *Adde in margine : Cur desit subscriptio Joannis Hierosolymitani, amplius inquirendum.*
Pag. 1346. E. *Adde in margine : Ex vetusta interpretatione.*
Pag. 1407. E. *ult.* reverentissimi, *lege*, reverendissimi.
Pag. 1421. in tit. Concilii Aurelian. *In ms. nostro Lugdunensi, & in Parisiensi :* lege, *In ms. Lugdunensi, & in nostro Parisiensi.*
Pag. 1426. A. 6. tricenaria, *lege*, tricennaria.
Pag. 1443. *in titulo, adde in fine :* Et huic certe ipsi Concilio Donatianus idem subscribit.
Pag. 1445. E. 9. inidepto, *lege*, indepto.
Pag. 1454. *in titulo Concilii Tullensis*, excommuaicatis, *lege*, excommunicatis.

EPISTOLA TRIFOLII PRESBYTERI,

Ad beatum Faustum Senatorem, contra Joannem Scytham monachum.

CIRCITER *An.* 520. *Is videtur Faustus, ad quem Præf. prætorio exstant plures epistolæ apud Cassiodorum lib.* IV. *Variarum.*

Adjicere eam hoc loco operæ pretium visum est, ne periret, cum nusquam exstet, præterquam in editione Conciliorum Labbeana, ex schedis P. Jacobi Sirmondi : nam quoniam ad Acta Conciliorum non pertinet, inter ea edi non debuit.

MAndare mihi dignatus es, monachos Scythas a Constantinopoli advenisse, qui unum de Trinitate prædicant crucifixum, sperans a parvitate mea, si tale aliquid in doctrina Patrum repererim. Ista doctrina de fonte Arii prodivit, & est conveniens omnibus hæresibus. Vita quidquid quatuor synodi in definitione fidei non posuerunt : id est, Nicæna, Constantinopolitana, Ephesina prima, & Chalcedonensis : & quod in epistolis sanctorum Patrum, quas quatuor sanctæ synodi in auctoritate fidei esse voluerunt : id est, Athanasii episcopi Alexandrini ad Epictetum episcopum, Cyrilli ad Nestorium una, & ad Joannem Antiochenum altera, & epistolis Papæ Leonis. Si quis addere, aut minuere, aut aliter interpretari voluerit, quam patres in suprascriptis, aut in definitione sua non posuerunt synodi, quivis ille sit qui su-

CIRCITER An. 520.

perpouit, hæreticus est. Nam Pater, & Filius, & Spiritus sanctus tres personæ, unus Deus: vox & verbum & flatus. Vox Pater est, verbum Filius, flatus est Spiritus sanctus. Persona Patris, & persona sancti Spiritus sine carne: persona vero Filii, quæ semper cum Patre & Spiritu sancto fuit, in Trinitate est, id est Verbum Dei. Deus ingressus in utero Virginis Mariæ adsumpsit de ea naturam carnis, non personam. Ideo quod Dominus noster Jesus Christus duæ naturæ, una persona Verbum, id est, Filius Dei, Deus immortalis, invisibilis, impassibilis. Carò istius Verbi mortalis, visibilis, passibilis. Pater non est Pater Trinitatis, sed Filii: & Filius non est Trinitatis, sed Patris: & Spiritus sanctus non procedit de Trinitate, sed de Patre & Filio. Non sunt tres dii, neque tres Patres, neque tres Filii, neque tres Spiritus sancti. Qui unum de Trinitate dicunt passum, si Ariani non sunt, dicant de quibus tribus unus passus est. De tribus Patribus, aut de tribus Filiis, aut de tribus Spiritibus sanctis, aut certe de tribus diis, sicut dicit Arius. Unus Deus creator, impassibilis, immortalis; alter vero Deus creatus, passibilis, & mortalis: aut sicut Sabellius dicit, quia tres personas esse negat, sed tantum dici putat; ideo unum de Trinitate Patrem dixit incarnatum & passum. Apollinaris vero negat Christum animam & intellectum habuisse; & pro anima & intellectu, inquit, Deus ei fuit. Ideo dicit unum de Trinitate passum in carne. Si unus de Trinitate passus est in carne, caro mansit impassibilis. Qui unum de Trinitate Filium dicunt passum, duos aut tres Filios colunt, ex quibus unus passus est, duo manent impassibiles. Si vero de Trinitate est Filius, non est de Patre secundum Deitatem, neque de matre secundum carnem, sed de Trinitate. Trinitas, & unus de Trinitate quatuor fiunt, sicut dicit Nestorius, Filius Mariæ adsociatus est Filio Dei, & factus est communis Trinitati, & passus est unus de Trinitate. Arius unum Deum dividit in duos Deos: Nestorius addendo alterum Filium secundum carnem Trinitati, facit quatuor personas. Eutyches duas naturas unici Filii Dei commiscet, sicut pistor farinam & aquam, jam nec farinam nec aquam, sed tertium, id est, panem. Sicut & Eutyches commiscet naturas Dei & hominis, & jam nec Deus nec homo, nec Pater, nec Filius, nec Spiritus sanctus est, sed est ille unus de Trinitate. Quomodo isti synodum Chalcedonensem se dicunt sequi, & prædicant quæ illi non receperunt? Nam in quarto secretario synodi Chalcedonensis ad finem, requisiti sunt a judicibus Carosus & Dorotheus archimandritæ taliter: *"Eutyches corpus Domini nostri Jesu Christi dixit non esse nostra substantia, vos de hoc quomodo confitemini? Dorotheus archimandrita dixit: In nomine Patris & Spiritus sancti baptizati sumus: confitentes Salvatorem nostrum Jesum Christum, qui descendit & incarnatus est a sancta Virgine Maria & hominem induitur est, & crucifixus, unum de Trinitate esse passum.* Talia dicentes suprascripti archimandritæ acceperunt damnationem cum Eutychete. Et omnes hæretici, In epistola, inquiunt, Procli scriptum est, unus de Trinitate passus est. Si epistolas Patrum Athanasii, Cyrilli, & Leonis, quæ per universales sanctas synodos relectæ & confirmatæ sunt, hæretici fraudaverunt, quanto magis epistolam Procli, quæ nec in unius synodi definitione posita est? Semper hæretici male interpretando dicta patrum hæreses suas confirmare conantur, sicut dicit S. Cyrillus episcopus Alexandrinus ad Joannem Antiochenum inter alia; *"Quando autem quidam eorum qui recta pervertere solent, meas voces in sibimet placitum mutant; non admiretur hoc tua sanctitas: sciens quoniam omnes hæretici de scripturis divinitus inspiratis sui colligant erroris occasiones.* Et post pauca: *Quoniam vero adjicimus quod epistolam opinabilis patris nostri Athanasii, ad beatissimum Epictetum destinatam, recte habentem corrumpentes quidam ediderunt, ut per hoc plurimi nocerentur.* Item Papa Leo ad Marcianum Imperatorem, inter alia: *"Quia vero quorumdam hæreticorum versuta nequitia, ad conturbandam nostrorum simplicitatem, epistolam meam, quam ad beatæ memoriæ Flavianum dedi, falsasse perhibetur, ut commutatis quibusdam verbis vel syllabis, receptorem me Nestoriani erroris asstrueret.* Si quid tale in dictis sanctorum Patrum invenitur, quod non convenit sanctis epistolis, aut definitioni synodi Chalcedonensis, apparet illud ab hæreticis fraudatum esse. Iniquitas semper dicitur, & numquam cedit. Quid est dicere unum de Trinitate passum, nisi ostendere & alterum de Trinitate impassibilem, sicut Arius? Aut quid est dicere unum de Trinitate passum carne, nisi ostendere & alterum impassibilem, sicut Nestorius! Sedes vero Apostolica Romana super fidem synodi Calchedonensis numquam permisit unam syllabam aut unum apicem addi aut minui. Videte ne quis vos decipiat per philosophiam & inanem fallaciam. Suprascripta fides synodi ipsa est quæ convenit evangelio & Apostolis, dicente Salvatore: *Sic oportebat Christum pati & resurgere secundum scripturas.* Ait Petrus Apostolus: *Christo igitur passo carne, & vos igitur eadem cogitatione armamini.* Paulus Apostolus dicit: *Nos Christum prædicamus, & hunc crucifixum.* Et iterum dicit: *Quicumque vobis aliud prædicaverit præter quod a nobis prædicatum est, anathema sit:* —— Cetera videntur in ms. desiderari.

Epist. 25. Luc. 24. 46. 1. Petr. 4. 1. 1. Cor. 1. 23. Gal. 1. 9.

PARISIIS,

EX TYPOGRAPHIA REGIA,

Curante CLAUDIO RIGAUD, Typographiæ Regiæ Præfecto.

MDCCXIV.